

Rinnakkain 33/38, 1776 ja 1642

1. MOOSEKSEN KIRJA
1938

1 LUKU

1:1 Alussa loi Jumala taivaan ja maan.

1:2 Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä, ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä.

1:3 Ja Jumala sanoi: Tulkoon valkeus. Ja valkeus tuli.

1:4 Ja Jumala näki, että valkeus oli hyvä; ja Jumala erotti valkeuden pimeydestä.

1:5 Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi, ja pimeyden hän kutsui yöksi. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, ensimmäinen päivä.

1:6 Ja Jumala sanoi: Tulkoon taivaanvahvuus vetten välille erottamaan vedet vesistä.

1:7 Ja Jumala teki taivaanvahvuuden ja erotti vedet, jotka olivat taivaanvahvuuden alla, vesistä, jotka olivat taivaanvahvuuden päällä; ja tapahtui niin.

1:8 Ja Jumala kutsui vahvuuden taivaaksi. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, toinen päivä.

1:9 Ja Jumala sanoi: Kokoon-tukoot vedet, jotka ovat taivaan alla, yhteen paikkaan, niin että kuiva tulee näkyviin. Ja tapahtui niin.

1:10 Ja Jumala kutsui kuivan maaksi, ja paikan, mihin vedet olivat kokoontuneet, hän kutsui mereksi. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.

1:11 Ja Jumala sanoi: Kasvatoon maa vihantaa, ruohoja, jotka tekevät siementä, ja

1. MOOSEKSEN KIRJA
1776

1 LUKU

1:1 Alussa loi Jumala taivaan ja maan.

1:2 Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä, ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä.

1:3 Ja Jumala sanoi: tulkoon valkeus, ja valkeus tuli.

1:4 Ja Jumala näki valkeuden hyväksi. Niin Jumala erotti valkeuden pimeydestä:

1:5 Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi, ja pimeyden kutsui hän yöksi. Ja tuli ehtoosta ja aamusta ensimmäinen päivä.

1:6 Ja Jumala sanoi: tulkoon vahvuus vetten vaiheelle, erottamaan vesiä vesistä.

1:7 Ja Jumala teki vahvuuden, ja erotti vedet, jotka ovat vahvuuden alla, niistä vesistä, jotka ovat vahvuuden päällä: ja tapahtui niin.

1:8 Ja Jumala kutsui vahvuuden taivaaksi. Ja tuli ehtoosta ja aamusta toinen päivä.

1:9 Ja Jumala sanoi: kokoontukoon vedet taivaan alla erinomaiseen paikkaan, niin että kuiva näkyy. Ja tapahtui niin.

1:10 Ja Jumala kutsui kuivan maaksi, ja vetten kokoukset hän kutsui mereksi. Ja Jumala näki sen hyväksi.

1:11 Ja Jumala sanoi: vihoitakoon maa, ja kasvatoon ruohon, jossa siemen on, ja

Ensimmäinen Mosexen Kirja
1642

I. Lucu

1:1 ALgusa loi Jumala Taiwan ja Maan.

1:2 Ja Maa oli autia ja tyhjä/ ja pimeys oli sywyden päällä/ ja Jumalan Hengi lijkui wecten päällä.

1:3 JA Jumala sanoi: tulcon walkeus/ ja walkeus tuli.

1:4 Ja Jumala näki walkeuden hywäxi. Nijn Jumala eroitti walkeuden pimeydestä/

1:5 Ja cudzui walkeuden päiwäxi/ ja pimeyden yöxi. Ja tuli ehtosta ja amusta/ ensimmäinen päiwä.

1:6 JA Jumala sanoi: tulcon wahwus wetten waihelle/ eroittaman wesiä wesistä.

1:7 Ja Jumala teki wahwuden/ ja erotti wecten cuin oli wahwuden alla/ sijtä wewestä cuin oli wahwuden päällä/ Ja tapahtui nijn.

1:8 Ja Jumala cudzui wahwuden Taiwaxi. Ja tuli ehtosta ja amusta/ toinen päiwä.

JA Jumala sanoi: coconducon wesi taiwan alla erinomaiseen paikkaan/ nijn että cuiwa näky/ Ja tapahtui nijn.

1:9 Ja Jumala cudzui cuiwan Maaxi/ ja wetten cocouxen hän cudzui Merexi. Ja Jumala näki sen hywäxi.

1:10 Ja Jumala sanoi: wihotacon maa ja caswaccon ruohon josa siemen on/ ja he-

<p>hedelmäpuita, jotka lajiensa mukaan kantavat maan päällä hedelmää, jossa niiden siemen on. Ja tapahtui niin:</p>	<p>hedelmälliset puut, jotka hedelmän kantavat lajinsa jälkeeseen, jossa sen siemen on maan päällä. Ja tapahtui niin.</p>	<p>delmäliset puut/ että cukin laistans hedelmöidze/ josa on oma siemen idze hänesäns maalla/ Ja tapahtui nijn.</p>
<p>1:12 maa tuotti vihantaa, ruohoja, jotka tekivät siementä lajiensa mukaan, ja puita, jotka lajiensa mukaan kantivat hedelmää, jossa niiden siemen oli. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.</p>	<p>1:12 Ja maa vihoitti ja kasvoi ruohon, jossa siemen oli lajinsa jälkeen, ja hedelmälliset puut, joiden siemen oli itsessänsä lajinsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi.</p>	<p>1:11 Ja maa wihotti ja caswoi ruohon/ josa siemen oli laistans/ ja hedelmäliset puut/ joiden siemen oli idze heisäns/ cusakin laistans. 1:12 Ja Jumala näki sen hyväxi.</p>
<p>1:13 Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, kolmas päivä.</p>	<p>1:13 Ja tuli ehtoosta ja aamusta kolmas päivä.</p>	<p>Ja tuli ehtosta ja amusta colmas päiwä.</p>
<p>1:14 Ja Jumala sanoi: Tulokoot valot taivaanvahuuteen erottamaan päivää yöstä, ja olkoot ne merkkeinä osoittamassa aikoja, päiviä ja vuosia,</p>	<p>1:14 Ja Jumala sanoi: tulokoon walkeudet taivaanvahuuteen, eroittamaan päivää ja yötä: ja olkoon merkeiksi, ja ajoiksi, ja päiviksi ja vuosiksi.</p>	<p>1:13 JA Jumala sanoi: tulcon walkeudet taiwan wahwuteen/ eroittaman päiwä ja yötä/ ja olcon merkeixi/ ajoixi/ päiwixi ja vuosixi.</p>
<p>1:15 ja olkoot valoina taivaanvahuudella paistamassa maan päälle. Ja tapahtui niin:</p>	<p>1:15 Ja olkoon walkeudeksi taivaanvahuudessa, paistamaan maan päälle. Ja tapahtui niin.</p>	<p>1:14 Ja olcon walkeudexi taiwan wahwudes/ paistaman maan päälle. Ja tapahtui nijn.</p>
<p>1:16 Jumala teki kaksi suurta valoa, suuremman valon hallitsemaan päivää ja pienemmän valon hallitsemaan yötä, sekä tähdet.</p>	<p>1:16 Ja Jumala teki kaksi suurta walkeutta: suuremman walkeuden päiwää hallitsemaan, ja vähemmän walkeuden yötä hallitsemaan, ja tähdet.</p>	<p>1:15 Ja Jumala teki caxi suurta walkeutta/ suuremman walkeuden päiwä hallidzeman/ ja vähemmän walkeuden yötä hallidzeman/ ja tähdet.</p>
<p>1:17 Ja Jumala pani ne taivaanvahuuteen, paistamaan maan päälle</p>	<p>1:17 Ja Jumala pani ne taivaanvahuuteen, paistamaan maan päälle.</p>	<p>1:16 Ja Jumala pani ne taiwan wahwuteen/ paistaman maan päälle/</p>
<p>1:18 ja hallitsemaan päivää ja yötä ja erottamaan valon pimeästä. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.</p>	<p>1:18 Ja hallitsemaan päiwää ja yötä, ja eroittamaan walkeutta ja pimeyttä. Ja Jumala näki sen hyväksi.</p>	<p>1:17 Ja hallidzeman päiwä ja yötä/ ja eroittaman walkeutta ja pimeyttä. Ja Jumala näki sen hywäxi.</p>
<p>1:19 Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, neljäs päivä.</p>	<p>1:19 Ja tuli ehtoosta ja aamusta neljäs päivä.</p>	<p>1:18 Ja tuli ehtosta ja amusta neljäs päiwä.</p>
<p>1:20 Ja Jumala sanoi: Viliskööt vedet eläviä olentoja, ja lentäkööt linnut maan päällä, taivaanvahuuden alla.</p>	<p>1:20 Ja Jumala sanoi: kuohuttakoon vedet yltäkyllä liikkuvaisia eläimiä, ja linnut lentäköön maan päällä taivaan avaruudessa.</p>	<p>1:19 JA Jumala sanoi: cuohuttacon wesi lijckuwaisia eläimitä/ ja linnut maan päällä taiwan wahwuden alla lendäkän.</p>
<p>1:21 Ja Jumala loi suuret merieläimet ja kaikkinaiset</p>	<p>1:21 Ja Jumala loi suuret walaskalat, ja kaikkinaiset liikkuvaiset eläimet, jotka</p>	<p>1:20 Ja Jumala loi suuret walascalat/ ja caickinaiset</p>

liikkuvat, vesissä vilisevät elävät olennot, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikkinaiset siivekkäät linnut, kunkin lajinsa mukaan. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.

1:22 Ja Jumala siunasi ne sanoen: Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää meren vedet, ja linnut lisääntyköt maan päällä.

1:23 Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, viides päivä.

1:24 Ja Jumala sanoi: Tuotakoon maa elävät olennot, kunkin lajinsa mukaan, karja-eläimet ja matelijat ja metsä-eläimet, kunkin lajinsa mukaan. Ja tapahtui niin:

1:25 Jumala teki metsäeläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja karjaeläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikki maan matelijat, kunkin lajinsa mukaan. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.

1:26 Ja Jumala sanoi: Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme; ja vallitkoot he meren kalat ja taivaan linnut ja karjaeläimet ja koko maan ja kaikki matelijat, jotka maassa matelevat.

1:27 Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi; mieheksi ja naiseksi hän loi heidät.

1:28 Ja Jumala siunasi heidät, ja Jumala sanoi heille: Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa ja tehkää se itsellenne alamaiseksi; ja vallitkaa meren kalat ja taivaan linnut ja kaikki maan päällä liikkuvat eläimet.

vedet kuohuttivat yltäkyllä kunkin lajinsa jälkeen, ja kaikkinaiset siivilliset linnut, lajinsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi.

1:22 Ja Jumala siunasi heitä, ja sanoi: olkaat hedelmälliset ja lisääntykää, ja täyttäkää meren vedet, ja linnut lisääntyköt veden päällä.

1:23 Ja tuli ehtoosta ja aamu viides päivä.

1:24 Ja Jumala sanoi: tuotakoon maa eläimet lajinsa jälkeen, karjan, madot ja pedot maalle lajinsa jälkeen. Ja tapahtui niin.

1:25 Ja Jumala teki pedot maalle lajinsa jälkeen, ja karjan lajinsa jälkeen, ja kaikkinaiset matelevaiset maalla lajinsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi.

1:26 Ja Jumala sanoi: tehkäämme ihminen meidän kuvaksemme, meidän muotomme jälkeen: ja he vallitkaat kalat meressä, ja taivaan linnut, ja karjan ja koko maan, ja kaikki, jotka maalla matelevat.

1:27 Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän sen loi: mieheksi ja vaimoksi loi hän heitä.

1:28 Ja Jumala siunasi heitä, ja Jumala sanoi heille: kasvakaat ja lisääntykää ja täyttäkää maata, ja tehkää se teillenne alamaiseksi; ja vallitkaat kalat meressä, ja taivaan linnut, ja kaikki eläimet, jotka maalla liikkuvat.

liijkuwaiset eläimet/ jotca wesi cuohutti/ cungin laistans/ ja caickinaiset höyhemeliset linnut/ cungin laistans. Ja Jumala näki sen hyväxi.

1:21 Ja Jumala siunais heitä/ ja sanoi: hedelmöitkät ja lisändykät/ ja täyttäkät meren wedet/ ja linnut lisändykön maalle.

1:22 Ja tuli ehtosta ja amusta wijdes päiwä.

1:23 Ja Jumala sanoi: tuocon maa eläimet/ cungin laistans/ carjan/ madot ja pedot maalle/ cungin laistans/ Ja tapahtui nijn.

1:24 Ja Jumala teki pedot maalle/ cungin laistans/ caickinaiset matelewaiset eläimet maalle laistans. Ja Jumala näki sen hyväxi.

1:25 JA Jumala sanoi: tehkäm Ihminen meidän cuwaxem/ joca meidän muotoisemon/ joca wallidze calat meres/ ja linnut taiwan alla/ ja carjan/ ja coco maan/ ja caicki jotca maalla matelewat.

1:26 Ja Jumala loi Ihmisen omaksi cuwaxens/ Jumalan cuwaxi hän sen loi/ miehexas ja waimoxi loi hän heitä.

1:27 Ja Jumala siunais heitä/ ja sanoi heille: hedelmöitkät ja lisändykät ja täyttäkät maata/ ja tehkät se teillen alemaisexi/ ja wallitcat calat meres/ ja linnut taiwan alla/ ja caicki eläimet jotca maalla liijkuwat.

1:29 Ja Jumala sanoi: Katso, minä annan teille kaikkinaiset siementä tekevät ruohot, joita kasvaa kaikkialla maan päällä, ja kaikki puut, joissa on siementä tekevä hedelmä; olkoot ne teille ravinnoksi.

1:30 Ja kaikille metsäeläimille ja kaikille taivaan linnuille ja kaikille, jotka maassa matelevat ja joissa on elävä henki, minä annan kaikkinaiset viheriät ruohot ravinnoksi. Ja tapahtui niin.

1:31 Ja Jumala katsoi kaikkea, mitä hän tehnyt oli, ja katso, se oli sangen hyvää. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, kuudes päivä.

2 LUKU

2:1 Niin tulivat valmiiksi taivas ja maa kaikkine joukkoinensa.

2:2 Ja Jumala päätti seitsemäntenä päivänä työnsä, jonka hän oli tehnyt, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikesta työstänsä, jonka hän oli tehnyt.

2:3 Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän sinä päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstänsä, jonka hän oli tehnyt.

2:4 Tämä on kertomus taivaan ja maan synnystä, kun ne luotiin. Siihen aikaan, kun Herra Jumala teki maan ja taivaan,

2:5 ei ollut vielä yhtään keldon pensasta maan päällä, eikä vielä kasvanut mitään ruohoa kedolla, koska Herra Jumala ei vielä ollut antanut sataa maan päälle eikä ollut

1:29 Ja Jumala sanoi: katso, minä annoin teille kaikkinaiset ruohot, joissa siemen on koko maan päällä, ja kaikkinaiset hedelmälliset puut, ja puut, joissa siemen on, teille ruaksi.

1:30 Ja kaikille eläimille maan päällä, ja kaikille taivaan linnuille, ja kaikille, jotka matelevat maan päällä, joissa elävä henki on, kaikkinaiset viheriäiset ruohot syötäväksi. Ja tapahtui niin.

1:31 Ja Jumala katsoi kaikkea, kuin hän tehnyt oli, ja katso, ne olivat sangen hyvät. Ja tuli ehtoosta ja aamusta se kuudes päivä.

2 LUKU

2:1 Ja niin taivas ja maa päätettiin, ja kaikki heidän joukkonsa.

2:2 Ja Jumala oli päättänyt seitsemäntenä päivään (asti) työnsä, kuin hän tehnyt oli, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistansa, kuin hän tehnyt oli.

2:3 Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen; että hän lepäsi hänessä kaikista teoistansa, jotka Jumala loi ja (täydellisesti) teki.

2:4 Ja näin on taivas ja maa tullut, koska he luotiin, sillä ajalla jolla \Herra\ Jumala teki maan ja taivaan.

2:5 Ja kaikkinaiset pensaat kedolla, jotka ei ennen olleet maan päällä, ja kaikkinaiset ruohot kedolla, jotka ei ennen kasvaneet. Sillä ei \Herra\ Jumala antanut vielä sataa maan päälle, eikä

1:28 Ja Jumala sanoi: cadzo/ minä annoin teille caickinaiset ruohot/ joisa siemen on coco maan päällä/ ja caickinaiset hedelmälliset puut/ ja puut joisa siemen on/ teille ruaxi.

1:29 Ja caickille eläimille maan päällä/ ja caickille linnuille taiwan alla/ ja caickille madoille maan päällä/ joisa hengi on/ caickinaiset wiherjäiset ruohot syötäwäxi/ Ja tapahtui nijn.

1:30 Ja Jumala cadzoi caickia cuin hän tehnyt oli/ ja cadzo/ ne olit sangen hyvät. Ja tuli ehtosta ja amusta cuudes päiwä.

II. Lucu

2:1 JA nijn taivas ja maa päätettin/ ja caicki heidän jouckons.

2:2 Ja Jumala päätti seidzemendenä päivänä hänen työnsä cuin hän tehnyt oli/ ja lepäis seidzemendenä päivänä caikista hänen tegoistans/ cuin hän tehnyt oli.

2:3 Ja siunais seidzemennen päivän ja pyhitti sen/ että hän lewäis hänes/ caikista hänen tegoistans jotca Jumala loi ja teki.

2:4 Ja näin on taivas ja maa tullut cosca he luotin/ sillä ajalla jolla Jumala teki taiwan ja maan.

2:5 Ja caickinaiset puut kedolla/ jotca ei ennen ollet maan päällä/ ja caickinaiset ruohot kedolla/ jotca ei ennen caswanet ollet.

2:6 Sillä ei HErra Jumala an-

ihmistä maata viljelemässä,	ollut ihmistä, joka maata viljeli;	danut vielä sata maan päälle/ eikä ollut ihmistä joka maata viljeli/
2:6 vaan sumu nousi maasta ja kasteli koko maan pinnan.	2:6 Vaan sumu nousi maasta, ja kasti kaiken maan.	vaan sumu nousi maasta/ ja kasti kaiken maan.
2:7 Silloin Herra Jumala teki maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän hengen, ja niin ihmisestä tuli elävä sielu.	2:7 Ja \Herra\ Jumala teki ihmisen, tomun maasta, ja puhalsi hänen sieraimiinsa elävän hengen: ja tuli ihminen niin eläväksi sieluksi.	2:7 JA HERRa Jumala teki ihmisen maan tomusta/ ja puhalsi hänen sieraimiinsa elävän hengen/ ja tuli ihminen niin eläväksi sieluksi.
2:8 Ja Herra Jumala istutti paratiisin Eedeniin, itään, ja asetti sinne ihmisen, jonka hän oli tehnyt.	2:8 Ja \Herra\ Jumala istutti Paradiisin Edenissä itään päin, ja pani siihen ihmisen, jonka hän tehnyt oli.	2:8 Ja HERRa Jumala istutti Paradijsin Edenis itän päin/ ja pani siihen ihmisen/ josta hän teki.
2:9 Ja Herra Jumala kasvatti maasta kaikkinaisia puita, ihania nähdä ja hyviä syödä, ja elämän puun keskelle paratiisia, niin myös hyvän- ja pahantiedon puun.	2:9 Ja \Herra\ Jumala kasvatti maasta kaikkinaiset puut, ihanaiset nähdä ja hyvät syödä, ja elämän puun keskelle Paradiisia, niin myös hyvän ja pahan tiedon puun.	2:9 Ja HERRa Jumala kasvatti maasta kaikkinaiset puut ihanaiset nähdä ja hyvät syödä/ ja elämän puun keskelle Paradijsi/ niin myös hyvän ja pahan tiedon puun.
2:10 Ja Eedenistä lähti joki, joka kasteli paratiisia, ja se jakaantui sieltä neljään haaraan.	2:10 Ja Edenistä kävi virta kastamaan Paradiisia, ja jakoi sieltä itsensä neljäksi päävirraksi.	2:10 Ja Edenist kävi wirta castaman Paradijsi/ ja jakoi idzens neljäksi pääwirraksi.
2:11 Ensimmäisen nimi on Piison; se kiertää koko Havilan maan, jossa on kultaa;	2:11 Ensimmäinen kutsutaan Pison: se juoksee koko Havilan maan ympärinsä, ja siellä on kultaa.	2:11 Ensimmäinen cudzutan Pison/ se juoksee koko Hewilan maan ympärinsä/ ja siellä culda löytän/
2:12 ja sen maan kulta on hyvää. Siellä on myös bedellion-pihkaa ja onyks-kiveä.	2:12 Ja sen maan kulta on kallis, ja siellä myös löytään Bedellion, ja kallis kivi Oniks.	2:12 Ja sen maan culda on callis/ ja siellä myös löytän Bedellion/ ja callis kiwi Onix.
2:13 Toisen virran nimi on Gihon; se kiertää koko Kuusin maan.	2:13 Toinen virta kutsutaan Gihon: se juoksee koko Etio-pian ympärinsä.	2:13 Toinen wirta cudzutan Gihon/ se juoksee koko Ethiopian ympärinsä.
2:14 Kolmannen virran nimi on Hiddekel; se juoksee Assurin editse. Ja neljäs virta on Euftrat.	2:14 Kolmas virta kutsutaan Hiddekel, ja juoksee Assyrian editse. Ja neljäs virta on Phrat.	2:14 Colmas wirta cudzutan Hidekel/ ja juoksee Assyrian editzen. Ja neljäs wirta on Phrat.
2:15 Ja Herra Jumala otti ihmisen ja pani hänet Eedenin paratiisiin viljelemään ja varjelemaan sitä.	2:15 Ja \Herra\ Jumala otti ihmisen, ja pani Edenissä Paradiisiin, viljelemään ja varjelemaan sitä.	2:15 JA HERRa Jumala otti ihmisen/ ja pani Paradijsin Edenis/ viljelemään ja varjeleman sitä.
2:16 Ja Herra Jumala käski ihmistä sanoen: Syö vapaasti kaikista muista paratiisin puista	2:16 Ja \Herra\ Jumala käski ihmistä, ja sanoi: syö vapaasti kaikkinaisista puista Paradiisissa;	2:16 Ja HERRa Jumala käski ihmistä/ ja sanoi: syö caikkinaisista puista Paradijsis/

ta,

2:17 mutta hyvän- ja pahan tiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman.

2:18 Ja Herra Jumala sanoi: Ei ole ihmisen hyvä olla yksinänsä, minä teen hänelle avun, joka on hänelle sopiva.

2:19 Ja Herra Jumala teki maasta kaikki metsän eläimet ja kaikki taivaan linnut ja toi ne ihmisen eteen nähdäkseen, kuinka hän ne nimittäisi; ja niinkuin ihminen nimitti kunkin elävän olennon, niin oli sen nimi oleva.

2:20 Ja ihminen antoi nimet kaikille karjaeläimille ja taivaan linnuille ja kaikille metsän eläimille. Mutta Aadamille ei löytynyt apua, joka olisi hänelle sopinut.

2:21 Niin Herra Jumala vauvutti ihmisen raskaaseen uneen, ja kun hän nukkui, otti hän yhden hänen kylkiluistaan ja täytti sen paikan lihalla.

2:22 Ja Herra Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka hän oli ottanut miehestä, ja toi hänet miehen luo.

2:23 Ja mies sanoi: Tämä on nyt luu minun luistani ja liha minun lihastani; hän kutsuttakoon miehettäreksi, sillä hän on miehestä otettu.

2:24 Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa, ja he tulevat yhdeksi lihaksi.

2:17 Mutta hyvän ja pahan tiedon puusta älä syö: sillä jona päivänä sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman.

2:18 Ja \Herra\ Jumala sanoi: ei ole hyvä ihmisen yksinänsä olla, minä teen hänelle avun, joka hänen tykönänsä oleman pitää.

2:19 Koska \Herra\ Jumala oli tehnyt maasta kaikkinaiset eläimet kedolle, ja kaikkinaiset taivaan linnut, toi hän ne Adamin eteen, että hän näkis, kuinka hän ne nimittäisi: sillä niinkuin Adam kaikkinaiset eläimet nimitti, niin ne kutsutaan.

2:20 Ja Adam antoi kullekin karjalle, ja taivaan linnuille, ja eläimille maan päällä heidän nimensä. Mutta Adamille ei löytty apua, joka hänen tykönänsä olisi.

2:21 Ja \Herra\ Jumala pani raskaan unen Adamiin, ja kuin hän nukkui, otti hän yhden hänen kylkiluistansa, ja täytti sen paikan lihalla.

2:22 Ja \Herra\ Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka hän Adamista otti, ja toi sen hänen eteensä.

2:23 Niin sanoi Adam: tämä on nyt luu minun luistani, ja liha minun lihastani: se pitää kutsuttaman miehiseksi, sillä hän on otettu miehestä.

2:24 Sentähden pitää miehen luopuman isästänsä ja äidistänsä, ja vaimoonsa sidottu oleman, ja tulevat yhdeksi lihaksi.

2:17 Mutta hyvän ja pahan tiedon puusta älä syö: sillä jona päivänä sinä siitä syöt/ pitää sinun cuolemalla cuoleman.

2:18 JA HERRA Jumala sanoi: ei ole hyvä ihmisen yxinäns olla/ minä teen hänelle avun/ joca hänelle soweljas on.

2:19 Cosca HERRA Jumala oli maasta caickinaiset eläimet kedolle/ ja caickinaiset linnut taiwan ala tehnyt/ toi hän ne ihmisen eteen/ että hän näkis cuinga hän ne nimitäis: sillä nijncuin ihminen caickinaiset eläimet nimitti/ nijn ne cudzutun.

2:20 Ja ihminen andoi culla-kin carjalle/ ja linnuille taiwan alla/ ja eläimille maan päällä heidän nimens. Mutta ihmiselle ei löytty apua/ joca hänelle soweljas olis.

2:21 Ja HERRA Jumala pani rascan unen ihmiseen/ ja cuin hän nukkui/ otti hän yhden hänen kylkiluistans/ ja täytti sen paican lihalla.

2:22 Ja HERRA Jumala rakenssi vaimon sijtä kylkiluusta/ jonga hän ihmisest otti/ ja toi sen hänen eteens.

2:23 Nijn sanoi ihminen: tämä on luu minun luistani/ ja liha minun lihastani/ se pitä cudzuttaman miehen puolisaxi: sillä hän on otettu miehestä.

2:24 Sentähden pitä miehen luopuman Isästäns ja Äitistäns/ ja pysymän emändäns tykönä/ ja he tulewat yhdexi lihaxi.

2:25 Ja he olivat molemmat, mies ja hänen vaimonsa, alasti eivätkä hävenneet toisiansa.

3 LUKU

3:1 Mutta käärme oli kavalin kaikista kedon eläimistä, jotka Herra Jumala oli tehnyt; ja se sanoi vaimolle: Onko Jumala todellakin sanonut: Älkää syökö kaikista paratiisin puista?

3:2 Niin vaimo vastasi käärmeelle: Me saamme syödä muiden puiden hedelmiä paratiisissa,

3:3 mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä paratiisia, on Jumala sanonut: Älkää syökö siitä älkääkö koskeko siihen, ettette kuolisi.

3:4 Niin käärme sanoi vaimolle: Ette suinkaan kuole;

3:5 vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan.

3:6 Ja vaimo näki, että siitä puusta oli hyvä syödä ja että se oli ihana katsella ja suloinen puu antamaan ymmärrystä; ja hän otti sen hedelmästä ja söi ja antoi myös miehensä, joka oli hänen kanssansa, ja hänkin söi.

3:7 Silloin aukenivat heidän molempain silmät, ja he huomasivat olevansa alasti; ja he sitoivat yhteen viikunapuun lehtiä ja tekivät itselleen vyöverhot.

2:25 Ja he olivat molemmat alasti, Adam ja hänen emäntänsä, ja ei hävenneet.

3 LUKU

3:1 Ja käärme oli kavalin kaikkia eläimiä maan päällä, jotka \Herra\ Jumala tehnyt oli, ja se sanoi vaimolle: sanoiko Jumala, älkäätkä syökö kaikkinaisista puista Paradiisissa?

3:2 Niin vaimo sanoi käärmeelle: me syömme niiden puiden hedelmistä, jotka ovat Paradiisissa;

3:3 Mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä Paradiisia, on Jumala sanonut: älkäätkä syökö siitä, ja älkäätkä ruvetko siihen, ettette kuolisi.

3:4 Niin käärme sanoi vaimolle: ei suinkaan pidä teidän kuolemalla kuoleman.

3:5 Vaan Jumala tietää, että jona päivänä te syötte siitä, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala, tietämään hyvän ja pahan.

3:6 Ja vaimo näki siitä puusta olevan hyvän syödä, ja että se oli ihana nähdä ja suloinen puu antamaan ymmärryksen: ja otti sen hedelmästä ja söi, ja antoi miehensä siitä, ja hän söi.

3:7 Silloin aukenivat molempain heidän silmänsä, ja äkkäsivät, että he olivat alasti; ja sitoivat yhteen fikunalehtiä, ja tekivät heille peitteitä.

2:25 Ja he olivat molemmat alasti/ Adam ja hänen emändänsä/ ja ei hävenneet.

III. Luku

3:1 JA käärme oli kavalin caickia eläimitä maan päällä/ jotca HERra Jumala tehnyt oli/ ja sanoi vaimolle: sanoico Jumala/ älkät syökö caickinaisista puista Paradiis?

3:2 Nijn vaimo sanoi käärmeelle: me syömme nijden puiden hedelmist/ jotca owat Paradiis?

3:3 Mutta sen puun hedelmästä/ joca on keskellä Paradiis? on Jumala sanonut: älkät syökö sijtä/ ja älkät ruwetco sijhen/ ettet te cuolis.

3:4 Nijn käärme sanoi vaimolle: ei suingan pidä teidän cuolemalla cuoleman:

3:5 Waan Jumala tietä/ että jona päiwänä te syötte sijtä/ aukenewat teidän silmän/ ja tuletta nijncuin Jumala/ tietämän hyvän ja pahan.

3:6 Ja vaimo näki sijtä puusta olevan hywän syödä/ ja että se oli ihana nähdä ja suloinen puu/ että se andoi ymmärryksen: ja otti hedelmästä ja söi/ ja andoi myös miehensä sijtä/ ja hän söi.

3:7 Silloin aukenit molembain heidän silmäns/ ja äckäisit että he olit alasti/ ja soidit yhteen Ficuna lehtiä/ ja teit heillens peitteitä.

3:8 Ja he kuulivat, kuinka Herra Jumala käyskenteli paratiisissa illan viileydessä. Ja mies vaimoineen lymysi Herran Jumalan kasvojen edestä paratiisiin puiden sekaan.

3:9 Mutta Herra Jumala huusi miestä ja sanoi hänelle: Missä olet?

3:10 Hän vastasi: Minä kuulin sinun askeleesi paratiisissa ja pelkäsin, sillä minä olen alasti, ja sentähden minä lymysin.

3:11 Ja hän sanoi: Kuka sinulle ilmoitti, että olet alasti? Etkö syönyt siitä puusta, josta minä kielsin sinua syömästä?

3:12 Mies vastasi: Vaimo, jonka annoit olemaan minun kanssani, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin.

3:13 Niin Herra Jumala sanoi vaimolle: Mitäs olet tehnyt? Vaimo vastasi: Käärme petti minut, ja minä söin.

3:14 Ja Herra Jumala sanoi käärmeelle: Koska tämän teit, kirottu ole sinä kaikkien karjaeläinten ja kaikkien metsän eläinten joukossa. Vatsallasi sinun pitää käymän ja tomua syömän koko elinaikasi.

3:15 Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän.

3:16 Ja vaimolle hän sanoi: Minä teen suuriksi sinun raskautesi vaivat, kivulla sinun pitää synnyttämän lapsia; mutta mieheesi on sinun halusi oleva, ja hän on sinua

3:8 Ja he kuulivat \Herran\ Jumalan äänen, joka käyskenteli Paradisissa, kuin päivä viileäksi tuli. Ja Adam lymyi emäntinensä \Herran\ Jumalan kasvoin edestä puiden sekaan Paradisissa.

3:9 Ja \Herra\ Jumala kutsui Adamin, ja sanoi hänelle: Kussas olet?

3:10 Ja hän sanoi: minä kuulin sinun äänes Paradisissa, ja pelkäsin: sillä minä olen alasti, ja sentähden minä lymyin.

3:11 Ja hän sanoi: kuka sinulle ilmoitti, että olet alasti? Etkös syönyt siitä puusta, josta minä sinua haastoin syömästä?

3:12 Niin sanoi Adam: vaimo, jonkas annoit minulle, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin.

3:13 Silloin sanoi \Herra\ Jumala vaimolle: miksis sen teit? Ja vaimo sanoi: kärme petti minut, ja minä söin.

3:14 Ja \Herra\ Jumala sanoi käärmeelle: että tämän teit, kirottu ole sinä kaikesta karjasta, ja kaikista eläimistä maalla: sinun pitää käymän vatsallas, ja syömän maata kaiken elinaikas.

3:15 Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille, ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; sen pitää rikki polkemaan sinun pääsi, ja sinä olet pistävä häntä kantapäähän.

3:16 Ja vaimolle sanoi hän: Minä saatan sinulle paljon tuskaa, koskas raskaaksi tulet: sinun pitää synnyttämän lapsia kivulla, ja sinun tahtos pitää miehes alle annettu oleman, ja hänen pitää

3:8 JA he cuulit HERran Jumalan änen Paradijsis päiwän wilwetes. Ja Adam lymyi emändinens HERran Jumalan caswon edest puiden secan Paradijsis.

3:9 Ja HERra Jumala cudzui Adamin/ ja sanoi hänelle: Cusas olet?

3:10 Ja hän sanoi: minä cuulin sinun änes Paradijsis/ ja pelkäisin: sillä minä olen alasti/ ja sentähden minä lymyin.

3:11 Hän sanoi: cuca sinulle ilmoitti/ että olet? etkös syönyt sijtä puusta/ josta minä sinua haastoin syömästä?

3:12 Nijn sanoi Adam: waimo jongas annoit minulle/ andoi minulle sijtä puusta/ ja minä söin.

3:13 Silloin sanoi HERra Jumala waimolle: mixis sen teit? waimo sanoi: kärme petti minun/ ja minä söin.

3:14 Ja HERra Jumala sanoi kärmelle: että tämän teit/ kirottu ole sinä caikest carjast ja caickist eläimist maalla/ sinun pitä käymän wadzallas/ ja syömän maata caiken elinaicas.

3:15 Ja minä panen wainon sinun ja waimon wälille/ ja sinun siemenesi ja hänen siemenens wälille/ hän polke ricki sinun pääs/ ja sinä pistät händä candapäähän.

3:16 Ja waimolle sanoi hän: Minä saatan sinulle paljon tusca coscas rascaxi tulet: sinun pitä synnyttämän sinun lapses kiwulla/ ja sinun tahtos pitä miehes ala annettu

vallitseva.

3:17 Ja Aadamille hän sanoi: Koska kuulit vaimoasi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua sanoen: Älä syö siitä, niin kirottu olkoon maa sinun tähtesi. Vaivaa nähden sinun pitää elättämän itseäsi siitä koko elinaikasi;

3:18 orjantappuroita ja ohdakkeita se on kasvava sinulle, ja kedon ruohoja sinun on syötävä.

3:19 Otsasi hiessä sinun pitää syömän leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen, sillä siitä sinä olet otettu. Sillä maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman.

3:20 Ja mies antoi vaimolleen nimen Eeva, sillä hänestä tuli kaiken elävän äiti.

3:21 Ja Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimolensa puvut nahasta ja puki ne heidän yllensä.

3:22 Ja Herra Jumala sanoi: Katso, ihminen on tullut sellaiseksi kuin joku meistä, niin että hän tietää hyvän ja pahan. Kun ei hän nyt vain ojentaisi kättänsä ja ottaisi myös elämän puusta ja söisi ja eläisi iankaikkisesti!

3:23 Niin Herra Jumala ajoi hänet pois Eedenin paratiisista viljelemään maata, josta hän oli otettu.

3:24 Ja hän karkoitti ihmisen ja asetti Eedenin paratiisin itäpuolelle kerubit ynnä välkkyvän, leimuavan miekan vartioitsemaan elämän puun tietä.

vallitseman sinua.

3:17 Ja Adamille sanoi hän: että kuulit emäntäs ääntä, ja söit puusta, josta minä kielsin sinua sanoen: ei sinun pidä siitä syömän: kirottu olkoon maa sinun tähtes; surulla pitää sinun elättämän itses hänestä kaiken elinaikas.

3:18 Orjantappuroita ja ohdakkeita pitää hänen kasvaman, ja sinun pitää maan ruohoja syömän.

3:19 Sinun otsas hiessä pitää sinun syömän leipää, siihen asti kuin sinä maaksi jällensä tulet, että siitä otettu olet: sillä sinä olet maa, ja maaksi pitää sinun jällensä tuleman.

3:20 Ja Adam kutsui emäntänsä nimen Heva, että hän on kaikkein elävitten äiti.

3:21 Ja \Herra\ Jumala teki Adamille ja hänen emännälensä nahoista hameet, ja puetti heidän yllensä.

3:22 Ja \Herra\ Jumala sanoi: katso, Adam on ollut niin kuin yksi meistä, tietäen hyvän ja pahan; mutta nyt ettei hän ojentaisi kättänsä, ja ottaisi myös elämän puusta, söisi ja eläisi iankaikkisesti:

3:23 Niin \Herra\ Jumala johdatti hänen ulos Eedenin Paradisista maata viljelemään, josta hän otettu oli.

3:24 Ja ajoi Adamin ulos, ja pani idän puolelle Eedenin Paradisia Kerubimin paljaalla, lyöväisellä miekalla elämän puun tietä vartioitsemaan.

oleman/ ja hän wallidze sinua.

3:17 JA Adamille sanoi hän: että kuulit emändäs ändä/ ja söit puusta josta minä haastoin sinua syömäst: kirottu olcon maa sinun tähtes/ surulla pitä sinun elättämän idzes hänestä caickena elinaicanas.

3:18 Orjantappuroita ja ohdakkeita pitä hänen caswaman/ ja sinun pitä maan ruohoja syömän.

3:19 Sinun leipäs pitä sinun syömän odzas hies/ siihen asti cuins maaxi jällens tulet/ jostas otettu olet: sillä sinä olet maa/ ja maaxi pitä sinun tuleman.

3:20 JA Adam cudzui hänen emändäns nimen/ Hewa/ että hän on caickein eläwitten Äiti.

3:21 Ja HERRa Jumala teki Adamille ja hänen emännälens nahgoista hamet/ ja puetti heidän ylöns.

3:22 Ja HERra Jumala sanoi: cadzo/ Adam on tullut cuin yxi meistä/ tietämän hyvän ja pahan/ mutta nyt ettei hän ojennais kättäns/ ja ottais myös elämän puusta/ söis ja eläis ijancaickisest.

3:23 JA HERra Jumala lähetti hänen Paradijsistä Edenis/ maata wiljelemän/ osta hän otettu oli.

Ja ajoi Adamin ulos/ ja pani Paradijsin eteen Edenis Cherubimin paljalla lyöväisellä miecalla/ elämän puun tietä wartioidzeman.

4 LUKU

4:1 Ja mies yhtyi vaimoonsa Eevaan; ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti Kainin ja sanoi: Minä olen saanut pojan Herran avulla.

4:2 Ja taas hän synnytti pojan, veljen Kainille, Aabelin. Ja Aabelista tuli lampuri, mutta Kainista peltomies.

4:3 Ja jonkun ajan kuluttua tapahtui, että Kain toi maan hedelmistä uhrilahjan Herralle;

4:4 ja myöskin Aabel toi uhrilahjan laumansa esikoisista, niiden rasvoista. Ja Herra katsoi Aabelin ja hänen uhrilahjansa puoleen;

4:5 mutta Kainin ja hänen uhrilahjansa puoleen hän ei katsonut. Silloin Kain vihastui kovin, ja hänen hahmonsa synkistyi.

4:6 Ja Herra sanoi Kainille: Miksi olet vihastunut, ja miksi hahmosi synkistyy?

4:7 Eikö niin: jos teet hyvin, voit kohottaa katseesi; mutta jos et hyvin tee, niin väijyy synty ovelle, ja sen halu on sinuun, mutta hallitse sinä sitä!

4:8 Ja Kain sanoi veljellensä Aabelille: Menkäämme kedolle. Ja heidän kedolla ollessansa Kain karkasi veljensä Aabelin kimppuun ja tappoi hänet.

4:9 Niin Herra sanoi Kainille: Missä on veljesi Aabel? Hän vastasi: En tiedä; olenko minä veljeni vartija?

4 LUKU

4:1 Ja Adam tunsu emäntänsä Hevan, ja hän tuli raskaaksi, ja synnytti Kainin, ja sanoi: minulla on mies \Herra\.

4:2 Ja taas hän synnytti hänen veljensä Habelin. Ja Habel tuli lampuriksi, mutta Kain peltomieheksi.

4:3 Ja tapahtui muutamain päivän perästä, että Kain uhrasi \Herralle\ lahjan maan hedelmistä.

4:4 Ja Habel myös uhrasi laumansa esikoisista, ja heidän lihavuudestansa. Ja \Herra\ katsoi (leppyisesti) Habelin ja hänen uhrinsa puoleen.

4:5 Mutta Kainin ja hänen uhrinsa puoleen ei hän (leppyisesti) katsonut: silloin Kain vihastui sangen kovin, ja hänen hahmonsa muuttui.

4:6 Niin \Herra\ sanoi Kainille: miksis olet vihainen? Ja miksi hahmos muuttuu?

4:7 Eikö se niin ole? jos hyvin teet niin syntis anteeksi annetaan; ja jolles hyvin tee, niin synty väijyy oven edessä, ja hänen himonsa on sinun tykö, vaan hallitse sinä häntä.

4:8 Ja Kain puhui veljensä Habelin kanssa. Ja tapahtui heidän kedolla ollessansa, että Kain karkasi veljensä Habelin päälle, ja tappoi hänen.

4:9 Niin \Herra\ sanoi Kainille: kussa on Habel sinun veljes? hän vastasi: en minä tiedä: olenko minä veljeni vartia?

IV. Lucu

4:1 JA Adam tunsu Hewan hänen emändäns/ ja hän tuli rascaxi/ ja synnytti Cainin/ ja sanoi: minulla on mies HERra.

4:2 Ja hän taas synnytti Habelin hänen weljens. Ja Habel tuli lamburixi/ mutta Cain peldomiehexi.

4:3 JA tapahtui muutamain päivän perästä/ että Cain uhras HERralle lahjoja maan hedelmist.

4:4 Ja Habel myös uhras hänen laumans esicoisist/ ja heidän lihawudestans.

4:5 Ja HERra cadzoi lepyisest Habelin ja hänen uhrins puoleen/

mutta Cainin ja hänen uhrins puoleen ei hän lepyisest cadzonut: silloin Cain julmistui sangen cowin/ ja hänen hahmons muuttui.

4:6 Nijn sanoi HERra Cainille: mixis julmistut? Eli mixi hahmos muuttu?

4:7 Eikö se nijn ole? jos hyvä olet/ nijns olet otolinen/ ja jolles hywä ole/ nijn syndi lepä owen edes/ mutta älä salli hänelle hänen tahtons/ waan hallidze händä.

Silloin puhui Cain Habelin hänen weljens cansa.

4:7 JA heidän kedolla ollesans/ carcais Cain Habelin hänen weljens päälle ja tappoi hänen.

4:8 Nijn HERra sanoi Cainille: cusa on Habel sinun weljes? hän wastais: en minä tiedä/ olengo minä weljeni wartia?

4:10 Ja hän sanoi: Mitä olet tehnyt? Kuule, veljesi veri huutaa minulle maasta.

4:11 Ja nyt ole kirottu ja karkoitettu pois tältä vainiolta, joka avasi suunsa ottamaan veljesi veren sinun kädestäsi.

4:12 Kun maata viljelet, ei se ole enää sinulle satoansa antava; kulkija ja pakolainen pitää sinun oleman maan päällä.

4:13 Ja Kain sanoi Herralle: Syyllisyyteni on suurempi, kuin että sen kantaa voisin.

4:14 Katso, sinä karkoitat minut nyt pois vainiolta, ja minun täytyy lymytä sinun kasvojesi edestä ja olla kulkija ja pakolainen maan päällä; ja kuka ikinä minut kohtaa, se tappaa minut.

4:15 Mutta Herra sanoi hänelle: Sentähden, kuka ikinä tappaa Kainin, hänelle se pitää seitsemän kertaisesti kostettaman. Ja Herra pani Kainiin merkin, ettei kukaan, joka hänet kohtaisi, tappaisi häntä.

4:16 Niin Kain poistui Herran kasvojen edestä ja asettui asumaan Noodin maahan, itään päin Eedenistä.

4:17 Ja Kain yhtyi vaimoonsa, ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti Hanokin. Ja hän rakensi kaupungin ja antoi sille kaupungille poikansa nimen Hanok.

4:18 Ja Hanokille syntyi lirad, liradille syntyi Mehujael, Mehujaelille syntyi Metusael, Metusaelille syntyi Lemek.

4:10 Ja hän sanoi: mitä tehnyt olet? veljes veren ääni huutaa minun tyköni maasta.

4:11 Ja nyt kirottu ole sinä: (kirottu) maan päältä, joka avasi suunsa ottamaan veljesverta sinun kädestäs.

4:12 Koskas maata viljelet, niin ei pidä sen tästedes sinulle väkeänsä antaman; kulkian ja pakenevaisen pitää sinun oleman maan päällä.

4:13 Ja Kain sanoi \Herralle\: minun rangaisukseni on suurempi, kuin että se on kannettava.

4:14 Katsos, sinä ajat minun pois tänäpäivänä maalta, ja minun pitää sinun kasvois edestä lymymän ja tulen kulkiaksi ja pakenevaiseksi maan päällä. Ja niin minun käy, kuka ikänänsä minun löytää, se tappaa minun.

4:15 Mutta \Herra\ sanoi hänelle: Sentähden, kuka ikänänsä Kainin tappaa, se pitää seitsemän kertaisesti kostettaman. Ja \Herra\ pani merkin Kainiin, ettei kenkään häntä tappaisi, joka hänen löytäisi.

4:16 Ja niin Kain läksi \Herran\ kasvoin edestä, ja asui Nodin maalla, itään päin Edenistä.

4:17 Ja Kain tunsu emäntänsä, joka tuli raskaaksi, ja synnytti Hanokin. Ja hän rakensi kaupungin, jonka hän kutsui poikansa nimellä Hanok.

4:18 Mutta Hanok siitti Iradin. Irad siitti Mahujaelin. Mahujael siitti Metusaelin. Metusael siitti Lamekin.

4:9 Ja hän sanoi hänelle: mitä tehnyt olet? veljes veren äni huuta minun tyköni maasta.

4:10 Ja nyt kirottu ole sinä maan päällä/ joca awais suuns ottaman veljes werta sinun käsistäs.

4:11 Coscas maata wiljelet/ ei hänen pidä tästedes sinulle wäkens andaman/ culkian ja pakenewaisen pitä sinun oleman maan päällä.

4:12 Ja Cain sanoi HERralle: minun pahatecon on suurempi/ cuin se minulle annetaisin andexi.

4:13 Cadzos/ sinä ajat minun pois tänäpäin maalda/ ja minun pitä sinun edestäs lymymän/ ja tulen culkiaksi ja pakenevaiseksi maan päällä. Ja nijn minun käy/ cucaikänäns minun löytä se tappa minun.

4:14 Mutta HERra sanoi hänelle: ei/ waan joca Cainin tappa/ se pitä seidzemen kertaisest costettaman. Ja HERra pani merkin Cainijn/ ettei kengän händä tappais/ joca hänen löytäis.

4:15 Ja nijn Cain läxi HERran edest/ ja asui Nodin maalla/ itän päin Edenist.

4:16 JA Cain tunsu hänen emändäns/ joca tuli rascaxi/ ja synnytti Hanochin. Ja hän rakensi Caupungin/ jonga hän cudzui poicans nimellä Hanoch.

4:17 Mutta Hanoch sijtti Iradin. Irad sijtti Mahujaelin. Mahujael sijtti Methusaelin. Methusael sijtti Lamechin.

4:19 Lemek otti itselleen kaksi vaimoa, toisen nimi oli Aada ja toisen nimi Silla.

4:20 Ja Aada synnytti Jaabalin; hänestä tuli niiden kantaisä, jotka teltoissa asuvat ja karjanhoitoa harjoittavat.

4:21 Ja hänen veljensä nimi oli Juubal; hänestä tuli kaikkien niiden kantaisä, jotka kannelta ja huilua soittavat.

4:22 Myöskin Silla synnytti pojan, Tuubal-Kainin; hänestä tuli kaikkinaisten vaski- ja rauta-aseiden takoja. Ja Tuubal-Kainin sisar oli Naema.

4:23 Ja Lemek lausui vaimoilensa: Aada ja Silla, kuulkaa puhettani, te Lemekin emännät, ottakaa sanani korviinne: minä surmaan miehen haavastani ja nuorukaisen mustelmastani.

4:24 Niin, Kain kostetaan seitsemänkertaisesti, mutta Lemek seitsemänkymmentä seitsemän kertaa.

4:25 Ja Adam yhtyi taas vaimoonsa, ja tämä synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Seet, sanoen: Jumala on suonut minulle toisen pojan Aabelin sijaan, koska Kain hänet surmasi.

4:26 Ja myöskin Seetille syntyi poika, ja hän antoi hänelle nimen Enos. Siihen aikaan ruvettiin avuksi huutamaan Herran nimeä.

5 LUKU

5:1 Tämä on Aadamin sukuluettelo. Kun Jumala loi ihmisen, teki hän hänet Jumalan kaltaiseksi.

4:19 Mutta Lemek otti kaksi emäntää, yhden nimi oli Aada, ja toisen nimi Zilla.

4:20 Ja Aada synnytti Jabalin, joka oli niiden isä, jotka majoissa asuivat, ja karjaa kasvattivat.

4:21 Ja hänen veljensä nimi oli Jubal, josta kantelein ja huiluin soittajat tulivat.

4:22 Zilla myös synnytti TubalKainin, joka oli taitava kaikkinaisissa vaski- ja rautatöissä, ja Tubalkainin sisar oli Naema.

4:23 Ja Lamek sanoi emännillensä, Adalle ja Zillalle: te Lemekin emännät, kuulkaat minun ääntäni, ja vaari ottaakaat siitä kuin minä sanon: minä olen miehen tappanut minulleni haavaksi, ja nuorukaisen minulleni sinimarjaksi:

4:24 Kain kostetaan seitsemän kertaisesti, mutta Lemek seitsemän ja seitsemänkymmenen kertaisesti.

4:25 Ja Adam taas tunsii emäntänsä, ja hän synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä Set, sanoen: Jumala on minulle toisen siemenen antanut Habelin edestä, jonka Kain tappoi.

4:26 Ja Set myös siitti pojan, ja kutsui hänen Enos. Silloin ruvettiin saarnaamaan \Herran\ nimestä.

5 LUKU

5:1 Tämä on ihmisen sukukunnan kirja, siihen aikaan, koska Jumala loi ihmisen, ja teki hänen Jumalan muotoiseksi.

4:18 Mutta Lamech otti kaksi emändä/ toinen cudzuttin Aada/ ja toinen Zilla.

4:19 Ja Aada synnytti Jabalin/ josta ne tulit jotca majois asuit/ ja carja caswatit.

4:20 Ja hänen weljens cudzuttin Jubal/ josta candeleit-ten ja huiluin soittajat tulit.

4:21 Zilla myös synnytti/ nimittäin Tubalcainin/ joca oli seppä caickinais waski ja rauta töis/ ja Tubalcainin sisar/ oli Naema.

4:22 Ja Lamech sanoi emännillensä/ Adalle ja Zillalle: te Lamechin emännät/ cuulcat minun ändäni/ ja corwin otacat mitä minä sanon: minä olen miehen tappanut minulleni haawaxi/ ja nuorucaisen minulleni sinimarjaksi.

4:23 Cain costetan seidzemen kertaisesti/ mutta Lamech seidzemen ja seidzemenkymmenen kertaisesti.

4:24 ADam taas tunsii emändäns/ ja hän synnytti pojan/ ja cudzui hänen Seth/ sanoden: Jumala on minulle toisen siemenen andanut Habelin edest/ jonga Cain tappoi.

4:25 Ja Seth myös sijtti pojan ja cudzui hänen Enos. Silloin ruwettin saarnaman HErran nimest.

V. Lucu

5:1 TÄmä on ihmisen sucucunnan kirja/ sijhen aican cosca Jumala loi ihmisen/ ja teki hänen Jumalan muo-

5:2 Mieheksi ja naiseksi hän heidät loi ja siunasi heidät ja antoi heille nimen ihminen, silloin kun heidät luotiin.

5:3 Kun Aadam oli sadan kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle poika, joka oli hänen kaltaisensa, hänen kuvansa, ja hän antoi hänelle nimen Seet.

5:4 Ja Aadam eli Seetin syntymän jälkeen kahdeksansataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä.

5:5 Niin oli Aadamin koko elinaika yhdeksänsataa kolmekymmeneä vuotta; sitten hän kuoli.

5:6 Kun Seet oli sadan viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Enos.

5:7 Ja Seet eli Enoksen syntymän jälkeen kahdeksansataa seitsemän vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä.

5:8 Niin oli Seetin koko elinaika yhdeksänsataa kaksitoista vuotta; sitten hän kuoli.

5:9 Kun Enos oli yhdeksänkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Keenan.

5:10 Ja Enos eli Keenanin syntymän jälkeen kahdeksansataa viisitoista vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä.

5:11 Niin oli Enoksen koko elinaika yhdeksänsataa viisi vuotta; sitten hän kuoli.

5:12 Kun Keenan oli seitsemänkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Mahalalel.

5:13 Ja Keenan eli Mahalale-

5:2 Mieheksi ja vaimoksi loi hän heidät ja siunasi heitä, ja kutsui heidän nimensä ihminen, sinä päivänä jona he luotiin.

5:3 Ja Adam oli sadan ja kolmenkymmenen ajastajan vanha, ja siitti pojan, joka hänen kuvansa kaltainen oli, ja kutsui hänen nimensä Set.

5:4 Ja eli sitte kahdeksansataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttöjä.

5:5 Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kolmekymmeneä ajastaikaa, ja kuoli.

5:6 Set oli sadan ja viiden ajastajan vanha, ja siitti Enoksen.

5:7 Ja eli sitte kahdeksansataa ja seitsemän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttöjä.

5:8 Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kaksitoistakymmeneä ajastaikaa, ja kuoli.

5:9 Enos oli yhdeksänkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Kenanin.

5:10 Ja eli sitte kahdeksansataa ja viisitoistakymmeneä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttöjä.

5:11 Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja viisi ajastaikaa, ja kuoli.

5:12 Kenan oli seitsemänkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Mahalaleelin.

5:13 Ja eli sitte kahdeksan-

toiseksi.

5:2 Miehexi ja waimoxi loi hän heidän/ ja siunais heitä/ ja cudzui heidän nimensä ihminen/ siihen aican cosca he luotin.

5:3 JA Adam oli sata ja kolmekymmeneä ajastaica wanha/ ja sijtti pojan/ joca hänen cuwans caltainen oli/ ja cudzui hänen Seth/

5:4 Ja eli sijtte cahdexansata ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.

5:5 Ja coco hänen ikäns oli/ yhdexänsata ja colmekymmeneä ajastaica/ ja cuoli.

5:6 SEth oli sata ja wijsi ajastaica wanha/ ja sijtti Enoxen.

5:7 Ja eli sijtte cahdexansata ja seidzemen ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.

5:8 Ja coco hänen ikäns oli yhdexänsata ja caxitoistakymmeneä ajastaica/ ja cuoli.

5:9 ENos oli yhdexänkymmeneä ajastaica wanha/ ja sijtti Kenanin.

5:10 Ja eli sijtte cahdexansata ja wijsitoistakymmeneä ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.

5:11 Ja coco hänen ikäns oli yhdexänsata ja wijsi ajastaica/ ja cuoli.

5:12 KEnan oli seidzemenkymmeneä ajastaica wanha/ ja sijtti Mahalaleelin.

5:13 Ja eli sijtte cahdexansa-

lin syntymän jälkeen kahdeksansataa neljäkymmentä vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.	sataa ja neljäkymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.	ta ja neljäkymmentä ajastaica/ ja siitti poikia ja tyttäritä.
5:14 Niin oli Keenanin koko elinaika yhdeksänsataa kymmenen vuotta; sitten hän kuoli.	5:14 Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kymmenen ajastaikaa, ja kuoli.	5:14 Ja coco hänen ikäns oli/ yhdeksänsata ja kymmenen ajastaica/ ja cuoli.
5:15 Kun Mahalalel oli kuudenkymmenen viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Jered.	5:15 Mahalaleel oli viiden ajastajan seitsemättäkymmentä vanha, ja siitti Jaredin.	5:15 MAhalaleel oli wijsiseidzemettäkymmentä ajastaica wanha/ ja siitti Jaredin.
5:16 Ja Mahalalel eli Jeredin syntymän jälkeen kahdeksansataa kolmekymmentä vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.	5:16 Ja eli sitte kahdeksansataa ja kolmekymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.	5:16 Ja eli sijtte cahdexansata ja colmekymmentä ajastaica/ ja siitti poikia ja tyttäritä.
5:17 Niin oli Mahalalelin koko elinaika kahdeksansataa yhdeksänkymmentä viisi vuotta; sitten hän kuoli.	5:17 Ja koko hänen ikänsä oli kahdeksansataa yhdeksänkymmentä ja viisi ajastaikaa, ja kuoli.	5:17 Ja coco hänen ikäns oli/ cahdexansata/ yhdeksänkymmentä ja wijsi ajastaica/ ja cuoli.
5:18 Kun Jered oli sadan kuudenkymmenen kahden vuoden vanha, syntyi hänelle Hanok.	5:18 Jared oli sadan ja kahdenseitsemättäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Henokin.	5:18 JAred oli sata ja caxiseidzemettäkymmentä ajastaica wanha/ ja siitti Henochin.
5:19 Ja Jered eli Hanokin syntymän jälkeen kahdeksansataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.	5:19 Ja eli sitte kahdeksansataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.	5:19 Ja eli sijtte cahdexansata ajastaica/ ja siitti poikia ja tyttäritä.
5:20 Niin oli Jeredin koko elinaika yhdeksänsataa kuusikymmentä kaksi vuotta; sitten hän kuoli.	5:20 Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kaksiseitsemättäkymmentä ajastaikaa, ja kuoli.	5:20 Ja coco hänen ikäns oli yhdeksänsata ja caxiseidzemettäkymmentä ajastaica/ ja cuoli.
5:21 Kun Hanok oli kuudenkymmenen viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Metusalah.	5:21 Henok oli viidenseitsemättäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Metusalan.	5:21 HEnoch oli wijsiseidzemettäkymmentä ajastaica wanha/ ja siitti Methusalahn.
5:22 Ja Hanok vaelsi Metusalahin syntymän jälkeen Jumalan yhteydessä kolmesataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.	5:22 Ja sitte kuin hän oli Metusalan siittänyt, pysyi hän jumalisesä elämässä kolmesataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.	5:22 Ja sijttecuin hän oli Methusalahn siittänyt/ pysyi hän jumalises elämäs/ colmesata ajastaica/ ja siitti poikia ja tyttäritä.
5:23 Niin oli Hanokin koko elinaika kolmesataa kuusikymmentä viisi vuotta.	5:23 Ja koko hänen ikänsä oli kolmesataa ja viisiseitsemättäkymmentä ajastaikaa.	5:23 Ja coco hänen ikäns oli/ colmesata ja wijsiseidzemettäkymmentä ajastaica.
5:24 Ja kun Hanok oli vael-	5:24 Ja hän eli jumalisesä: ja ei enää ollut; sillä Jumala	5:24 Ja hän eli jumalisesä ja

tanut Jumalan yhteydessä, ei otti hänen pois. häntä enää ollut, sillä Jumala oli ottanut hänet pois.

5:25 Kun Metusalah oli sadan kahdeksankymmenen seitsemän vuoden vanha, syntyi hänelle Lemek.

5:26 Ja Metusalah eli Lemekin syntymän jälkeen seitsemänsataa kahdeksankymmentä kaksi vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

5:27 Niin oli Metusalahin koko elinaika yhdeksänsataa kuusikymmentä yhdeksän vuotta; sitten hän kuoli.

5:28 Kun Lemek oli sadan kahdeksankymmenen kahden vuoden vanha, syntyi hänelle poika.

5:29 Ja hän antoi hänelle nimen Nooa, sanoen: Tämä lohduttaa meitä työssämme ja kättemme vaivoissa viljellyssämme maata, jonka Herra on kironnut."

5:30 Ja Lemek eli Nooan syntymän jälkeen viisisataa yhdeksänkymmentä viisi vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

5:31 Niin oli Lemekin koko elinaika seitsemänsataa seitsemänkymmentä seitsemän vuotta; sitten hän kuoli.

5:32 Kun Nooa oli viidensadan vuoden vanha, syntyivät hänelle Seem, Haam ja Jaafet.

6 LUKU

6:1 Kun ihmiset alkoivat lisääntyä maan päällä ja heille syntyi tyttäriä,

6:2 huomasivat Jumalan pojat

5:25 Metusala oli sadan ja seitsemän ajastajan yhdeksättäkymmentä vanha, ja siitti Lamekin.

5:26 Ja eli sitte seitsemänsataa ja kaksiyhdeksättäkymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

5:27 Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja yhdeksänseitsemättäkymmentä ajastaikaa, ja kuoli.

5:28 Lamek oli sadan ja kahden ajastajan yhdeksättäkymmentä vanha, ja siitti pojan.

5:29 Ja kutsui hänen nimensä Noa, sanoen: tämä on lohduttava meitä meidän vaivassamme ja töissämme maan päällä, jonka Herra kironnut on.

5:30 Sitte eli hän viisisataa yhdeksänkymmentä ja viisi ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

5:31 Ja koko hänen ikänsä oli seitsemänsataa ja seitsemänkahdeksattäkymmentä ajastaikaa, ja kuoli.

5:32 Noa oli viidensadan ajastajan vanha, ja siitti Seemin, Hamin ja Japhetin.

6 LUKU

6:1 Ja tapahtui, koska ihmiset rupesivat lisääntymään maan päällä, ja siittivät tyttäriä;

6:2 Niin Jumalan pojat näki-

ei enämbi näkynyt/ sillä Jumala otti hänen pois.

5:25 MEthusalah oli sata ja seidzemenyhdeksättäkymmendä ajastaica wanha/ ja sijtti Lamechin.

5:26 Ja eli sijtte seidzemen-sata ja caxiyhdexättäkymmendä ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.

5:27 Ja coco hänen ikäns oli yhdeksänsata ja yhdeksänseidzemetäkymmendä ajastaica/ ja cuoli.

5:28 LAmech oli sata ja caxiyhdexättäkymmendä ajastai-ca wanha/ ja sijtti pojan.

5:29 Ja cudzui hänen Noah/ sanoden: tämä on lohduttawa meitä meidän waiwasam ja töisäm maan päällä/ jonga HERra kironut on.

5:30 Sijtte eli hän wijsisata/ yhdeksänkymmendä ja wijsi ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.

5:31 Ja coco hänen ikäns oli/ seidzemensata ja seize-mencahdexattäkymmendä ajastaica/ ja cuoli.

5:32 NOah oli wijdensadan ajastajan wanha/ ja sijtti Seemin/ Hamin ja Japhetin.

VI. Lucu

6:1 COsca ihmiset rupeisit lisändymän maan päällä/ ja sijtit tyttäritä.

6:2 Nijn Jumalan pojat näit

ihmisten tyttäret ihaniksi ja ottivat vaimoikseen kaikki, jotka he parhaiksi katsoivat.

6:3 Silloin Herra sanoi: Minun henkeni ei ole vallitseva ihmisessä iankaikkisesti, koska hän on liha. Niin olkoon hänen aikansa sata kaksikymmentä vuotta.

6:4 Siihen aikaan eli maan päällä jättiläisiä, ja myöhemmin, kun Jumalan pojat yhtyivät ihmisten tyttäriin ja nämä synnyttivät heille lapsia; nämä olivat noita muinaisajan kuuluisia sankareita.

6:5 Mutta kun Herra näki, että ihmisten pahuus oli suuri maan päällä ja että kaikki heidän sydämensä aivoitukset ja ajatukset olivat kaiken aikaa ainoastaan pahat,

6:6 niin Herra katui tehneensä ihmiset maan päälle, ja hän tuli murheelliseksi sydämessänsä.

6:7 Ja Herra sanoi: Minä hävitän maan päältä ihmiset, jotka minä loin, sekä ihmiset että karjan, matelijat ja taivaan linnut; sillä minä kadun ne tehneeni.

6:8 Mutta Nooa sai armon Herran silmien edessä.

6:9 Tämä on kertomus Nooan suvusta. Nooa oli aikalaisensa keskuudessa hurskas ja nuhteeton mies ja vaelsi Jumalan yhteydessä.

6:10 Ja Nooalle syntyi kolme poikaa, Seem, Haam ja Jaafet.

6:11 Mutta maa turmeltui Jumalan edessä, ja maa tuli

vät ihmisten tyttäret kauniiksi, ja ottivat emännikSENSÄ kaikesta kuin he valitsivat.

6:3 Silloin sanoi \Herra\: ei minun henkeni pidä nuhteleman ihmistä (sanan kautta) iankaikkisesti, sillä hän on liha; sentähden olkoon hänellä aikaa, sata ja kaksikymmentä ajastaikaa.

6:4 Siihen aikaan olivat sankarit maan päällä: ja myös sitte, kuin Jumalan pojat makasivat ihmisten tytärten kanssa, ja he olivat siittäneet heille (lapsia): nämä olivat valtiaat, ne muinen kuuluisat miehet.

6:5 Mutta \Herra\ näki ihmisen pahuuden suureksi maan päällä; ja kaikki hänen sydämensä aivoitus ja ajatus oli ainoastansa paha joka aika.

6:6 Ja \Herra\ katui ihmisen tehneensä maan päälle, ja tuli murheelliseksi sydämessänsä.

6:7 Ja \Herra\ sanoi: Minä tahdon ihmisen, jonka minä loin, hukuttaa maan päältä, hamasta ihmisestä niin karjaan asti, matoihin ja ja taivaan lintuihin asti; sillä minä kadun, että minä niitä tehnyt olen.

6:8 Mutta Noa löysi armon \Herran\ edessä.

6:9 Tämä on Noan sukukunta: Noa oli hurskas ja vakaa mies ajallansa, ja eli jumalisesti:

6:10 Ja siitti kolme poikaa, Semin, Hamin ja Japhetin.

6:11 Mutta maa oli turmeltu Jumalan kasvoin edessä, ja täynnänsä väkivaltaa.

ihmisten tyttäret caunixi/ ja otit emännixens jotca he tahdoit.

6:3 Silloin sanoi HERra: ei minun hengen rijtele ihmisten cansa ijancaickisest/ sillä he owat liha/ minä annan heille aica sata ja caxikymmendä ajaistaica.

6:4 Sijhen aican olit myös Sangarit maan päällä: sillä sijttecuin Jumalan pojat macaisit ihmisten tytärten cansa/ ja sijtit lapsia/ että nijstä tulit woimaliset miehet/ jotca muinan olit sangen cuuluisat.

6:5 MUtta cosca HERra näki Ihmisen pahuden suurexi maan päällä/ ja caicki hänen sydämens aivoitus ja ajatus oli ainoastans aina paha.

6:6 Silloin hän catui/ ihmisen tehnenis maan päälle/ ja tuli murhelisexi sydämesäns.

6:7 Ja sanoi: ihmisen cuin minä loin/ hucutan minä maan päaldä/ hamast ihmisest nijn carjan/ matoin ja linduin asti taiwan alla: sillä minä cadun että minä heitä tehnyt olen.

6:8 Mutta Noah löysi armon HERran edes.

6:9 TÄmä on Noahn sucucunda: Noah oli hurscas ja waca mies/ ja eli jumalisest hänen ajallans.

6:10 Ja sijtti colme poica/ Semin/ Hamin ja Japhetin.

6:11 Mutta maa oli turmeldu Jumalan caswon edes/ ja

täyteen väkivaltaa.

6:12 Niin Jumala näki, että maa oli turmeltunut; sillä kaikki liha oli turmellut vaeluksensa maan päällä.

6:13 Silloin Jumala sanoi Nooalle: Minä olen päättänyt tehdä lopun kaikesta lihasta, sillä maa on heidän tähtensä täynnä väkivaltaa; katso, minä hävitän heidät ynnä maan.

6:14 Tee itsellesi arkki honkapuista, rakenna arkki täyteen kammioita, ja tervaa se sisältä ja ulkoa.

6:15 Ja näin on sinun se rakennettava: kolmesataa kyynärää olkoon arkin pituus, viisikymmentä kyynärää sen leveys ja kolmekymmentä kyynärää sen korkeus.

6:16 Tee arkkiin valoaukko, ja tee se kyynärän korkuiseksi, ja sijoita arkin ovi sen kylkeen; rakenna siihen kolme kerrosta, alimmainen, keskimmäinen ja ylimmäinen.

6:17 Sillä katso, minä annan vedenpaisumuksen tulla yli maan hävittämään taivaan alta kaiken lihan, kaiken, jossa on elämän henki; kaikki, mikä on maan päällä, on hukkuva.

6:18 Mutta sinun kanssasi minä teen liiton, ja sinun on mentävä arkkiin, sinun ja sinun poikiesi, vaimosi ja miäsi sinun kanssasi.

6:19 Ja kaikista eläimistä, kaikesta lihasta, sinun on vietävä arkkiin kaksi kutakin lajia säilyttääksesi ne hengissä

6:12 Silloin katsahti Jumala maan päälle, ja katso, se oli turmeltu: sillä kaikki liha oli turmellut tiensä maan päällä.

6:13 Ja Jumala sanoi Noalle: kaiken lihan loppu on minun eteeni tullut: sillä maa on heistä täynnänsä väkivaltaa, ja katso, minä hukutan heitä ynnä maan kanssa.

6:14 Tee sinulles arkki hongasta, ja tee sisälle olinsijat, ja tervaa se sisältä ja ulkoa.

6:15 Ja tee häntä näin: Kolmesataa kyynärää pitää oleman arkin pituuden, viisikymmentä kyynärää hänen leveytensä ja kolmekymmentä kyynärää korkeutensa.

6:16 Arkin akkunan sinun pitää tekemän, ja kyynärällä päättämän sen ylhäältä: Ja arkin oven pitää sinun paneman sivuun. Ja hänellä pitää oleman kolme pohjaa, yksi alinna, toinen keskellä ja kolmas ylinnä.

6:17 Ja minä, katso, minä annan tulla vedenpaisumuksen maan päälle hukuttamaan kaikkea lihaa, jossa elävä henki on taivaan alla, ja kaikki, mitä maan päällä on, pitää hukkuman.

6:18 Mutta sinun kanssasi minä minun liittoni teen, ja sinun pitää arkkiin sisälle menemän, sinun ja sinun poikas, ja sinun emäntäs, ja poikais emännät sinun kanssasi.

6:19 Ja sinun pitää saattaman arkkiin kaikkinaiset eläimet kaikesta lihasta kaksittain, koiraksen ja naaraksen, jäämään elämään kans-

täynäns väkiwalda.

6:12 Silloin cadzatti Jumala maan päälle/ ja cadzo/ se oli turmeldu: sillä caicki liha oli turmellut tiens maan päällä.

6:13 Ja Jumala sanoi Noahle: caicken lihan loppu on minun eteeni tullut: sillä maa on heistä täynäns väkiwalda/ ja cadzo/ minä hucutan heitä ynnä maan cansa.

6:14 TEE sinulles Arcki hongasta/ ja tee sisälle olinsiat/ ja terwa se sisäldä ja ulco.

6:15 Ja tee händä näin: Colmesata kynärätä pitä oleman hänen pituudens/ wiisikymmendä kynärätä leweydens ja colmekymmendä kynärätä corkeudens.

6:16 Ackunan sinun pitä tekemän/ ja sen ylhäldä kynärällä päättämän. Owen pitä sinun paneman keskelle siwua. Ja hänellä pitä oleman colme pohja/ yxi alinna/ toinen keskellä ja colmas ylinnä.

6:17 Ja cadzo/ minä annan tulla wedenpaisumisen maan päälle/ hucuttaman caicke liha/ josa eläwä hengi on taiwan alla/ ja caicki mitä maan päällä on pitä huckuman.

6:18 Mutta sinun cansas minä minun lijtoni teen/ ja sinun pitä Arckijn menemän/ poikines/ emändines/ ja poicais emändäin cansa.

6:19 Ja sinun pitä saattaman Arckijn/ caickinaiset eläimet caickest lihast/ caxittain/ coiraxen ja naaraxen/ jäämän

kanssasi; niitä olkoon koiras ja naaras.

6:20 Lintuja lajiensa mukaan, karjaeläimiä lajiensa mukaan ja kaikkia maan matelijoita lajiensa mukaan tulkoon kaksi kutakin lajia sinun luoksesi, säilyttääksesi ne hengissä.

6:21 Ja hanki itsellesi kaikkinaista ravintoa, syötäväksi kelpaavaa, ja kokoa sitä talteesi, että se olisi ruuaksi sinulle ja heille.

6:22 Ja Nooa teki näin; aivan niinkuin Jumala hänen käski tehdä, niin hän teki.

7 LUKU

7:1 Ja Herra sanoi Nooalle: Mene sinä ja koko perheesi arkkiin, sillä sinut minä olen tässä sukukunnassa havainnut hurskaaksi edessäni.

7:2 Kaikkia puhtaita eläimiä ota luoksesi seitsemän paria, koiraita ja naaraita, mutta epäpuhtaita eläimiä kutakin yksi pari, koiras ja naaras.

7:3 Niin myös taivaan lintuja seitsemän paria, koiraita ja naaraita, että siemen säilyisi elossa koko maan päällä.

7:4 Sillä seitsemän päivän kuluttua minä annan sataa maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä ja hävitän maan päältä kaikki olennot, jotka olen tehnyt.

7:5 Ja Nooa teki näin, aivan niinkuin Herra oli hänen käskennyt tehdä.

7:6 Nooa oli kuudensadan vuoden vanha, kun veden-

6:20 Linnuista lajistansa, karjasta lajistansa, kaikkinaisista madoista maan päällä lajistansa. Kaikista näistä pitää kaksittain sinun tyköks käymän, jäämän elämään.

6:21 Ja sinun pitää ottaman tyköks kaikkinaista ruokaa, jota syödään, ja kokooman sinun tyköks, sinulle ja heille elatukseksi.

6:22 Ja Noa teki sen: kaikki mitä Jumala hänen käski, niin hän teki.

7 LUKU

7:1 Ja \Herra\ sanoi Noalle: mene sinä ja koko sinun huonees arkkiin: sillä sinut minä olen nähnyt hurskaaksi minun edessäni tällä ajalla.

7:2 Kaikista puhtaista eläimistä ota tyköks seitsemän ja seitsemän, koiras ja naaras, mutta saastaisista eläimistä kaksin, koiras ja naaras.

7:3 Niin myös taivaan linnuista seitsemän ja seitsemän, koiras ja naaras, että siemen jäis elämään koko maan päällä.

7:4 Sillä vielä seitsemän päivän perästä annan minä sataa maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja hukutan maan päältä kaikki elävät luontokappaleet, jotka minä tehnyt olen.

7:5 Ja Noa teki kaiken sen jälkeen kuin \Herra\ hänelle käski.

7:6 Ja Noa oli kuudensadan ajastajan vanha, koska vedenpaisumus tuli maan

elämän cansas.

6:20 Linnuista laistans/ carjasta laistans/ caickinaisista madoista maan päällä laistans. Caickista näistä pitää caxittain sinun tygös käymän/ jäämän elämän.

6:21 Ja sinun pitää ottaman tygös caickinaista ruoca jota syödän/ ja cocooman sinun tygös/ sinulle ja heille elatuxexi.

6:22 Ja Noah teki caicki mitä Jumala hänen käski.

VII. Lucu

7:1 JA HERra sanoi Noahlle: mene Arckijn/ sina ja coco sinun huones: sillä sinut minä olen nähnyt hurscaxi minun edesäni tällä ajalla.

7:2 Caikista puhtaista eläimistä ota tygös seidzemen ja seidzemen/ coiras ja naaras/ mutta saastaisista eläimistä caxi/ coiras ja naaras.

7:3 Nijn myös linnuista taiwan alla seidzemen ja seidzemen/ coiras ja naaras/ että siemen jäis elämän coco maan päällä.

7:4 Sillä seidzemen päivän perästä annan minä sataa maan päälle neljäkymmentä päiwä ja neljäkymmentä yötä/ ja hucutan maan päälldä caicki jotca owat/ jotca minä tehnyt olen.

7:5 JA Noah teki caicki mitä HERra hänelle käski.

7:6 Ja hän oli cuusisata ajastaiwan/ cosca weden-

paisumus tuli maan päälle.

7:7 Ja Nooa ja hänen poikansa, vaimonsa ja miniänsä hänen kanssaan menivät arkkiiin vedenpaisumusta pakoon.

7:8 Puhtaita eläimiä ja epäpuhtaita eläimiä, lintuja ja kaikkia, joita maassa matelee,

7:9 meni Nooan luo arkkiiin kaksittain, koiras ja naaras, niinkuin Jumala oli Nooalle käskyn antanut.

7:10 Ja niiden seitsemän päivän kuluttua tuli vedenpaisumus maan päälle.

7:11 Ja sinä vuonna, jona Nooa oli kuudensadan vuoden vanha, sen toisena kuukautena, kuukauden seitsemäntenätoista päivänä, sinä päivänä puhkesivat kaikki suuren syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat.

7:12 Ja satoi rankasti maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.

7:13 Juuri sinä päivänä menivät Nooa sekä Seem, Haam ja Jaafet, Nooan pojat, ja Nooan vaimo ja hänen kolme miniäänsä heidän kanssaan arkkiiin;

7:14 he ja kaikki metsäeläimet lajiensa mukaan ja kaikki karjaeläimet lajiensa mukaan ja kaikki matelijat, jotka maan päällä matelevat, lajiensa mukaan ja kaikki linnut lajiensa mukaan, kaikki lintuset, kaikki, mikä siivekästä on.

7:15 Ja ne menivät Nooan luo arkkiiin kaksittain, kaikki liha, kaikki, jossa oli elämän henki.

7:16 Ja ne, jotka menivät

päälle.

7:7 Ja Noa meni arkkiiin poikinsa, emäntinensä, ja hänen poikainsa emännät hänen kanssansa, vedenpaisumisen edestä.

7:8 Puhtaista eläimistä ja saastaisista, ja linnuista ja kaikista, kuin matelevat maan päällä,

7:9 Menivät Noan tykö arkkiiin kaksittain, koiras ja naaras, niinkuin Herra Noalle käskenyt oli.

7:10 Ja tapahtui, koska seitsemän päivää kuluneet olivat, tuli vedenpaisumus maan päälle.

7:11 Kuudennella sadalla ajastajalla Noan ijästä, toisella kuukaudella, seitsemäntenätoista kymmenentänä päivänä kuusta, sinä päivänä kuohuivat kaikki syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat.

7:12 Ja maan päälle satoi neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.

7:13 Juuri sinä päivänä meni Noa ja Sem, ja Ham, ja Japhet, Noan pojat, ja Noan emäntä, ja kolme hänen poikainsa emäntää hänen kanssansa arkkiiin.

7:14 He ja kaikki pedot lajistansa, ja kaikki matelevaiset, jotka matelevat maan päällä, lajistansa, ja kaikki linnut lajistansa, kaikki lentäväiset, joilla siivet olivat.

7:15 Ja menivät Noan tykö arkkiiin kaksittain kaikesta lihasta, jossa elävä henki oli.

7:16 Je ne olivat koirakset ja

paisumus tuli maan päälle.

7:7 Ja hän meni Arckijn poikins/ emändinens/ ja hänen poicains emändäin cansa/ wedenpaisumisen edest.

7:8 Puhtaista eläimistä ja saastaisista/ linnuista ja caikista madoista maan päällä/

7:9 menit hänen tygöns Arckijn/ caxittain/ coiras ja naaras/ nijncuin HERra hänelle käskenyt oli.

7:10 Ja cosca seidzemen päivä culunet olit/ tuli wedenpaisumus maan päälle.

7:11 Cuudenella sadalla ajastajalla Noahn ijästä/ seidzemenä toista kymmendenä päivänä toisella Cuucaudella/ sinä päivänä cuohuit caicki sywyden lähtet/ ja taiwan ackunat aukenit.

7:12 Ja maan päälle satoi neljäkymmendä päivä ja neljäkymmendä yötä.

7:13 Juuri sinä päivänä meni Noah Arckijn/ Semin/ Hamin ja Japhetin/ hänen poicains cansa/ ja hänen emändäns/ ja hänen poicains colmen emännän cansa.

7:14 Nijn myös caicki pedot laistans/ ja caicki carja laistans/ ja caicki madot maan päällä laistans/ ja caicki linnut laistans/ caicki jotca letä taisit/ ja caicki joilla sijwet olit.

7:15 Ne caicki menit Noahn tygö Arckijn/ caxittain caikes-ta lihasta/ josa elävä hengi oli.

7:16 Ja ne olit coiraxet ja

sisälle, olivat koiras ja naaras kaikesta lihasta, niinkuin Jumala oli hänelle käskyn antanut. Ja Herra sulki oven hänen jälkeensä.

7:17 Silloin tuli vedenpaisumus maan päälle, tuli neljänäkymmenenä päivänä; ja vedet paisuivat ja nostivat arkin, niin että se kohosi korkealle maasta.

7:18 Ja vedet saivat vallan ja paisuivat suuresti maan päällä, ja arkki ajelehti veden pinnalla.

7:19 Ja vedet nousivat nousimestaan maan päällä, niin että kaikki korkeat vuoret kaiken taivaan alla peittyivät.

7:20 Viisitoista kyynärää vesi nousi vuorten yli, niin että ne peittyivät.

7:21 Silloin hukkui kaikki liha, joka maan päällä liikkui: linnut, karjaeläimet, metsäeläimet ja kaikki pikkueläimet, joita maassa vilisi, sekä kaikki ihmiset.

7:22 Kaikki, joiden sieraimissa oli elämän hengen henkäys, kaikki, jotka elivät kuivalla maalla, kuolivat.

7:23 Niin Herra hävitti kaikki olennot, jotka maan päällä olivat, niin hyvin ihmiset kuin myös karjaeläimet, matelijat ja taivaan linnut; ne hävisivät maan päältä. Ainoastaan Noa sekä ne, jotka olivat hänen kanssansa arkissa, jäivät henkiin.

7:24 Ja vedet vallitsivat maan päällä sataviisikymmentä päivää.

naarakset kaikkinaisesta lihasta, ja menivät sisälle niinkuin Jumala hänelle käskenyt oli. Ja \Herra\ sulki hänen jälkeensä.

7:17 Silloin tuli vedenpaisumus neljänäkymmentä päivää maan päälle, ja vedet paisuivat, ja nostivat arkin ylös, ja veivät korkialle maasta.

7:18 Niin vedet saivat vallan, ja paisuivat sangen suuresti maan päälle, niin että arkki oli vesiajolla.

7:19 Ja vedet saivat sangen suuren vallan, ja enänivät niin suuresti maan päälle, että kaikki korkiat vuoret koko taivaan alla peitettiin.

7:20 Viisitoistakymmentä kyynärää korkialla olivat vedet vuorten päällä, jotka he peittivät.

7:21 Silloin hukkui kaikki liha, joka maan päällä matelee, linnut, karja, pedot, ja kaikki, jotka maan päällä liikkuvat, ja kaikki ihmiset.

7:22 Ja kaikki, joilla elävä henki oli kuivan maan päällä, ne kuolivat.

7:23 Niin hukutettiin kaikki ne, kuin maan päällä olivat, ihmisestä niin karjaan asti, ja matoihin, ja taivaan lintuihin asti, kaikki hukutettiin maan päältä, ainoastansa Noa jäi, ja ne jotka hänen kanssansa olivat arkissa.

7:24 Ja vedet seisoivat valtiastana maan päällä sata ja viisikymmentä päivää.

naaraxet caickinaisesta lihasta/ ja menit sisälle nijncuin Jumala hänelle käskenyt oli. Ja HERra sulki hänen jälkens.

7:17 Silloin tuli wedenpaisumus neljändenä kymmendenä päivänä maan päälle/ ja vedet paisuit/ ja nostit Arkin ylös/ ja weit corkialle maasta.

7:18 Nijn wesi sai wallan/ ja paisui sangen suurest maan päälle/ nijn että Arcki oli wesiajolla.

7:19 Ja wesi sai wallan/ ja enäni nijn suurest maan päälle/ että caicki corkiat vuoret coco taiwan alla peitettin.

7:20 Wijsitoistakymmendä kyynärätä corkialle oli wesi vuorten päällä/ sijttecuin he peitetyt olit.

7:21 Silloin huckui caicki liha joca maan päällä matele/ linnut/ carja/ pedot/ ja caicki jotca maan päällä lijckuwat/ ja caicki ihmiset.

7:22 Ja caicki joilla elävä hengi oli cuiwan päällä/ ne cuolit.

7:23 Nijn silloin hucutettin caicki ne cuin maan päällä olit/ ihmisest nijn carjan/ ja matoin/ ja linduin asti taiwan alla/ caicki hucutettin maan pääldä/ ainoastans Noah jäi/ ja ne jotca hänen cansans olit Arkis.

7:24 Ja wedet olit maan päällä sata ja wijsikymmendä päiwä.

8 LUKU

8:1 Silloin Jumala muisti Nooa ja kaikkia metsä-eläimiä ja kaikkia karja-eläimiä, jotka olivat hänen kanssansa arkissa. Ja Jumala nosti tuulen puhaltamaan yli maan, niin että vesi laskeutui.

8:2 Ja syvyyden lähteet ja taivaan akkunat sulkeutuivat, ja sade taivaasta taukosi.

8:3 Ja vesi väistyi väistymistään maan päältä; sadan viidenkymmenen päivän kuluttua alkoi vesi vähentyä.

8:4 Niin arkki pysähtyi seitsemäntenä kuukautena, kuukauden seitsemäntenätoista päivänä, Araratin vuorille.

8:5 Ja vesi väheni vähenemistään aina kymmenenteen kuukauteen asti. Kymmenentenä kuukautena, kuukauden ensimmäisenä päivänä, tulivat vuorten huiput näkyviin.

8:6 Neljäkymmenen päivän kuluttua Nooa avasi arkin ikkunan, jonka hän oli tehnyt,

8:7 ja laski kaarneen lentoon, ja se lenteli edestakaisin, kunnes vesi maan päältä kuivui.

8:8 Sitten hän laski luotansa kyyhkynsä nähdäkseen, oliko vesi vähentynyt maan pinnalta.

8:9 Mutta kyyhkynen ei löytänyt paikkaa, missä lepuuttaa jalkaansa, vaan palasi hänen luoksensa arkkiin, sillä koko maa oli vielä veden peitossa; niin hän ojensi kätensä ja otti sen luoksensa arkkiin.

8:10 Ja hän odotti vielä toiset seitsemän päivää ja laski

8 LUKU

8:1 Silloin Jumala muisti Nooa ja kaikkia eläviä, ja kaikkea karjaa, kuin hänen kanssansa olivat arkissa, ja Jumala nosti tuulen maan päälle, ja vedet seisahtivat.

8:2 Ja syvyyden lähteet tukittiin, ja taivaan akkunat, ja sateet taivaasta asetettiin.

8:3 Ja vedet maan päältä enemmän ja enemmän juoksivat pois, ja vähenivät sadan ja viidenkymmenen päivän perästä.

8:4 Ja seitsemäntenätoista-kymmenentenä päivänä, seitsemännessä kuukaudesta jäi arkki Araratin vuorelle.

8:5 Mutta vedet juoksivat pois, ja vähenivät hamaan kymmenenteen kuukauteen asti. Ensimmäisenä päivänä kymmenentenä kuukautena näkyivät vuorten kukkulat.

8:6 Neljäkymmenen päivän perästä avasi Noa arkin akkunan, jonka hän tehnyt oli.

8:7 Ja antoi kaarneen lentää ulos, joka lensi kahtiapäin, siihen asti kuin vedet maan päältä kuivuivat.

8:8 Sitte lähetti hän kyyhkynsen tykönsä, koettelemaan, jos vedet olisivat juosseet pois maan päältä.

8:9 Koska ei kyyhkynen löytänyt kussa hän sai jalkaansa levätä, palasi hän hänen tykönsä arkkiin: sillä vedet olivat vielä koko maan päällä, niin hän ojensi kätensä, otti hänen ja toi arkkiin.

8:10 Ja odotti vielä toiset seitsemän päivää, ja antoi

VIII. Lucu

8:1 Silloin Jumala muisti Noahn ja caicki elävät/ ja caiken carjan cuin hänen cansans oli Arkis/ ja nosti tuulen maan päälle/ ja wedet wähenyit.

8:2 Ja sywyden lähtet tukitin/ ja taiwan ackunat/ ja satet taiwast asetuit.

8:3 Ja wesi maan pääldä enemmän ja enemmän juoxi pois ja wäheni/ sadan ja wijdenkymmenen päiwän peräst.

8:4 Ja seidzementenä toista kymmendenä päiwänä seidzemenes Cuucaudes/ jäi Arcki Araratin wuorille.

8:5 Mutta wedet juoxit pois/ ja wähenit haman kymmen-den Cuucauten asti. Ensimäisnä päiwänä kymmendenä Cuucautena näyit wuorten cuckulat.

8:6 Neljäkymmenen päiwän peräst/ awais Noah Arkin ackunan/ jonga hän tehnyt oli.

8:7 Ja andoi Carnehn lentä ulos/ joca lensi cahtiapäin/ sijhen asti cuin wedet maan pääldä cuiwit.

8:8 Sijtte lähetti hän mettisen tyköns/ coetteleman/ jos wedet olisit juosnet pois maan pääldä.

8:9 Cosca ei mettinen löynnyt cusa hän sai jalcans lewättä/ palais hän hänen tygöns Arckijn: sillä wedet olit wielä coco maan päällä/ nijn pisti hän kätens ja otti hänen Arckijn.

8:10 Ja odotti wielä toise seidzemen päiwä/ ja andoi

taas kyyhkysen arkista.

8:11 Ja kyyhkynen tuli hänen luoksensa ehtopuolella, ja katso, sen suussa oli tuore öljypuun lehti. Niin Nooa ymmärsi, että vesi oli vähentynyt maan päältä.

8:12 Mutta hän odotti vielä toiset seitsemän päivää ja laski kyyhkysen lentoon, eikä se enää palannut hänen luoksensa.

8:13 Ja Nooan kuudentenasadantena yhdentenä ikävuo-tena, vuoden ensimmäisenä kuukautena, kuukauden ensimmäisenä päivänä, oli vesi kuivunut maan päältä. Niin Nooa poisti katon arkista ja katseli; ja katso, maan pinta oli kuivunut.

8:14 Ja toisena kuukautena, kuukauden kahdentenäkymmenentenä seitsemäntenä päivänä, oli maa aivan kuiva.

8:15 Ja Jumala puhui Nooalle sanoen:

8:16 Lähde arkista, sinä ja vaimosi, poikasi ja miniäsi sinun kanssasi.

8:17 Ja kaikki eläimet, jotka ovat luonasi, kaikki liha, linnut ja karjaeläimet ja kaikki matelijat, jotka maan päällä matelevat, vie ne ulos kanssasi. Niitä vilisköön maassa, ja ne olkoot hedelmälliset ja lisääntykööt maan päällä.

8:18 Ja Nooa ja hänen poikansa, vaimonsa ja miniänsä hänen kanssaan lähtivät ulos,

taas kyyhkysen lentää arkista.

8:11 Se palasi hänen tykönsä, ehtopuolella, ja katso, hän toi suussansa öljypuun lehden, jonka hän murtaut oli. Niin Noa ymmärsi vedet maan päältä juosseeksi pois.

8:12 Mutta hän odotti vielä seitsemän päivää, ja antoi kyyhkysen lentää ulos, joka ei enää palannut.

8:13 Ja kuudennella sadalla ja ensimmäisellä ajastajalla (Noan ijästä) ensimmäisenä päivänä ensimmäisessä kuukaudessa, kuivuivat vedet maan päältä. Niin avasi Noa arkin katon, ja näki, ja katso, maa oli kuivunut.

8:14 Niin maa tuli peräti kuivaksi seitsemäntenä kolmattakymmenentenä päivänä toisessa kuukaudessa.

8:15 Niin Jumala puhui Noalle sanoen:

8:16 Lähde arkista, sinä ja sinun emäntäs, ja sinun poikas, ja sinun poikais emännät sinun kanssas.

8:17 Kaikkinaiset eläimet, jotka sinun tykönsä ovat, kaikkinaisesta lihasta, sekä linnuista että karjasta, ja kaikista matelevaisista maan päällä, johdata ne ulos kanssas: ja kävelköön ne maan päällä, ja olkoon hedelmälliset ja lisääntyköön maan päällä.

8:18 Niin Noa meni ulos poikinsensa, ja emäntinensä, ja poikainsa emännät hänen kanssansa.

wielä kerran mettisen letä Arkist.

8:11 Se palais hänen tygöns ehtopuolella/ ja cadzo/ hän toi suusans murtunen öljypuun lehden. Nijn Noah ymmärsi wedet maan päälädä juosnexi pois.

8:12 Mutta hän odotti wielä seidzemen päiwä/ ja andoi mettisen letä ulos/ joca ei enä palannut.

8:13 JA cuudennella sadalla/ ja ensimmäisellä ajastajalla Noahn ijästä/ ensimmäisnä päiwänä ensimmäises Cuucaudes/ cuiwit wedet maan päälädä. Nijn awais Noah Arkin caton/ ja näki maan cuiwaxi.

8:14 Nijn maa tuli peräti cuiwaxi seidzemendenä colmatkymmendenä päiwänä/ toises Cuucaudes.

8:15 Nijn Jumala puhui Noahlle/ sanoden:

8:16 Lähde Arkist sinä ja sinun emändäs/ sinun poicas ja sinun poicais emännät sinun cansas.

8:17 Caickinaiset eläimet jotca sinun tykönsä owat/ caickinaisesta lihasta/ sekä linnuista että carjasta/ ja caikista matelewaisista maan päälädä/ käykön ulos sinun cansas/ ja enätkät teitän maan päälädä/ ja olcat hedelmälliset ja lisätkät teitän maan päälädä.

8:18 Nijn Noah meni ulos poikinsensa/ ja emändinensa/ ja poicains emändäin cansa.

8:19 niin myös kaikki metsäeläimet, kaikki matelijat ja kaikki linnut, kaikki, mikä liikkuu maan päällä, lähtivät arkista suvuittain.

8:20 Ja Nooa rakensi alttarin Herralle ja otti kaikkia puhtaita karjaeläimiä ja kaikkia puhtaita lintuja ja uhrasi polttouhreja alttarilla.

8:21 Ja Herra tunsu suloisen tuoksun ja sanoi sydämesänsä: En minä koskaan enää kiroa maata ihmisen tähden; sillä ihmisen sydämen aivoitukset ovat pahat nuoruudesta saakka. Enkä minä koskaan enää tuhoa kaikkea, mikä elää, niinkuin nyt olen tehnyt.

8:22 Niin kauan kuin maa pysyy, ei lakkaa kylväminen eikä leikkaaminen, ei vilu eikä helle, ei kesä eikä talvi, ei päivä eikä yö.

9 LUKU

9:1 Ja Jumala siunasi Nooan ja hänen poikansa ja sanoi heille: Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa.

9:2 Ja peljätkööt ja vaviskoot teitä kaikki eläimet maan päällä ja kaikki taivaan linnut ja kaikki, jotka maassa matelevat, ja kaikki meren kalat; ne olkoot teidän valtaanne annetut.

9:3 Kaikki, mikä liikkuu ja elää, olkoon teille ravinnoksi; niinkuin minä olen antanut teille viheriäiset kasvit, niin minä annan teille myös tämän kaiken.

8:19 Kaikkinaiset eläimet, kaikkinaiset matelevaiset, kaikkinaiset linnut, ja kaikki kuin maalla matelevat: läksivät arkista, jokainen kaltaisensa tykö.

8:20 Ja Noa rakensi \Herralle\ alttarin: ja otti kaikkinaisesta puhtaasta karjasta, ja kaikkinaisista puhtaista linnuista, ja uhrasi polttouhria alttarilla.

8:21 Ja \Herra\ haisti lepytyshajun, ja \Herra\ sanoi sydämessänsä: en minä silleen enää maata kiroo ihmisen tähden: vaikka ihmisen sydämen aivoitus on paha hamasta lapsuudesta: ja en minä silleen enää lyö kaikkia kuin elävät, niinkuin minä tehnyt olen.

8:22 Niin kauvan kuin maa seisoo, ei pidä kylväminen ja niittäminen, vilu ja helle, suvi ja talvi, päivä ja yö lakkaaman.

9 LUKU

9:1 Ja Jumala siunasi Noan ja hänen poikansa, ja sanoi heille: olkaat hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maata.

9:2 Ja teidän pelkonne ja hämmästyksenne olkoon kaikissa eläimissä maan päällä, ja kaikissa linnuissa taivaan alla; ja kaikissa, jotka maalla matelevat, ja kaikissa kaloissa meressä: ne ovat teidän käsiinne annetut.

9:3 Kaikki, jotka liikkuvat ja elävät, olkoon teille ruaksi: niinkuin viheriäisen ruohon, olen minä kaikki teille antanut.

8:19 Nijn myös caickinaiset eläimet/ caickinaiset matelevaiset/ caickinaiset linnut/ ja caicki cuin maalla matelewat/ läxit Arkista/ jocainen caldaisens tygö.

8:20 JA Noah rakensi HErralle Altarin/ ja otti caickinaisesta puhtasta carjasta/ ja caickinaisista puhtaista linnuista/ ja uhrais polttouhria Altarilla.

8:21 Ja HERra haisti makian hajun/ ja sanoi sydämesäns: en minä silleen enä maata kiro ihmisen tähden: sillä ihmisen sydämen aivoitus on paha hamast nuorudest/ ja en minä silleen enä lyö caickia cuin elävät/ nijncuin minä tehnyt olen.

8:22 Nijn cauwan cuin maa seiso/ ei pidä kylväminen ja nijttäminen/ wiluja helle/ suwi ja talwi/ päiwä ja yö lackaman.

IX. Lucu

9:1 JA Jumala siunais Noahn ja hänen poicans/ ja sanoi heille: olcat hedelmälliset/ lisändykät ja täyttäkät maata.

9:2 Ja teidän pelcon ja hämmästyxen olcon caikis eläimis maan päällä/ ja caikis linnuis taiwan alla/ ja caikis jotca maalla matelewat/ ja caicki calat meres olcon teidän käsijn annetut.

9:3 Caicki jotca lijckuwat ja elewät/ olcon teille ruaxi/ nijncuin wiherjäisen ruohon/ olen minä caicki teille andanut.

9:4 Älkää vain syökö lihaa, jossa sen sielu, sen veri, vielä on.

9:5 Mutta teidän oman verenne minä kosten; jokaiselle eläimelle minä sen kosten, ja myöskin ihmisille minä kosten ihmisen sielun, toiselle toisen sielun.

9:6 Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä on ihminen vuodattava, sillä Jumala on tehnyt ihmisen kuvaksensa.

9:7 Ja te olkaa hedelmälliset ja lisääntykää, enentykää maassa ja lisääntykää siinä.

9:8 Ja Jumala puhui Nooalle ja hänen pojillensa, jotka olivat hänen kanssansa, sanoen:

9:9 Katso, minä teen liiton teidän ja teidän jälkeläistenne kanssa

9:10 ja kaikkien elävien olentojen kanssa, jotka luonanne ovat, lintujen, karjaeläinten ja kaikkien metsäeläinten kanssa, jotka luonanne ovat, kaikkien kanssa, jotka arkista lähtivät, kaikkien maan eläinten kanssa.

9:11 Minä teen liiton teidän kanssanne: ei koskaan enää pidä kaikkea lihaa hukutettaman vedenpaisumuksella, eikä vedenpaisumus koskaan enää maata turmele.

9:12 Ja Jumala sanoi: Tämä on sen liiton merkki, jonka minä ikuisiksi ajoiksi teen itseni ja teidän ja kaikkien elävien olentojen välillä, jotka

9:4 Ainoastansa älkäätkä syökö lihaa, jossa vielä on veri it-sessänsä:

9:5 Ja totisesti minä tahdon vaatia teidän ruumiinne veren, kaikilta eläimiltä minä sen tahdon vaatia: ja ihmisen kädestä, ja myös itsekunkin hänen veljensä kädestä tahdon minä vaatia ihmisen hengen.

9:6 Se kuin ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä pitää ihmisen kautta vuodattaman: sillä Jumala on ihmisen tehnyt kuvaksensa.

9:7 Olkaat siis hedelmälliset, lisääntykää ja enentäkää teitänne maassa, ja tulkaat siinä moneksi.

9:8 Ja Jumala puhui Noalle ja hänen pojillensa hänen kanssansa, sanoen:

9:9 Ja minä, katso, minä teen teidän kanssanne minun liittoni, ja teidän siemenenne kanssa teidän jälkeenne.

9:10 Ja jokaisen elävän hengen kanssa, jotka teidän tykönänne ovat, sekä linnuissa että karjassa, ja kaikissa eläimissä maan päällä, jotka teidän tykönänne ovat, kaikissa niissä, jotka arkista läksivät, mikä ikänänsä eläin se maassa on.

9:11 Ja teen minun liittoni teidän kanssanne: ettei tästedes enää pidä kaikkea lihaa hukutettaman vedenpaisumisella: ja ei pidä tästedes enää vedenpaisumus tuleman maata turmelemaan.

9:12 Ja Jumala sanoi: tämä on sen liiton merkki, jonka minä annan minun ja teidän välillenne, ja joka elävän hengen välille teidän tykönänne, tästedes ijankaik-

9:4 Ainoastans älkät syökö liha joca vielä elä weresäns:

9:5 Sillä minä costan teidän rumin weren/ ja costan sen caikille eläimille/ ja costan ihmisen hengen/ idzecullakin ihmiselle/ nijncuin hänen wellens.

9:6 Se cuin ihmisen weren wuodatta/ hänen werens pitää ihmisen cautta wuodatettaman: sillä Jumala on ihmisen tehnyt cuwaxens.

9:7 Olcat hedelmälliset/ lisääntykät ja enätkät teitän maasa/ tullaxen monexi.

9:8 JA Jumala sanoi Noahlle/ ja hänen pojillens hänen cansans:

9:9 Cadzo/ minä teen teidän cansan lijton/ ja teidän siemenen cansa teidän jälkeen.

9:10 Ja caickein eläwitten eläinden cansa/ jotca teidän tykönän owat/ sekä linnuista että carjasta/ ja caickista eläimistä jotca maasa teidän tykönän owat/ caickista nijstä jotca Arkista läxit/ mikä ikänäns eläin se maasa on.

9:11 Ja teen minun lijtoni näin teidän cansan: ettei tästedes enä pidä caickia liha hucutettaman wedenpaisumisella/ ja ei pidä tästedes enä wedenpaisumus tuleman/ maata turmeleman.

9:12 Ja Jumala sanoi: tämä on minun lijtoni mercki/ jonga minä tehnyt olen minun ja teidän wälillen/ ja caickein eläwitten eläinden teidän ty-

teidän luonanne ovat:	kiseen.	könän/ tästedes ijancaickiseen.
9:13 minä panen kaareni pilviin, ja se on oleva liiton merkinä minun ja maan välillä.	9:13 Minun kaareni minä olen pannut pilviin: sen pitää oleman liiton merkki, minun ja maan välillä.	9:13 Minun Caareni minä olen pannut pilwijn/ sen pitää oleman lijton mercki/ minun ja maan wälillä.
9:14 Ja kun minä kokoan pilviä maan päälle ja kaari näkyy pilvissä,	9:14 Ja koska niin tapahtuu, että minä tuotan pilven maan ylitse: niin pitää kaari pilvissä nähtämän.	9:14 Ja cosca nijn tapahtu että minä tuotan pilwen maan ylidze/ nijn pitä minun Caareni pilwis nähtämän.
9:15 muistan minä liittoni, joka on minun ja teidän ja kaikkien elävien olentojen, kaiken lihan välillä, eikä vesi enää paisu tulvaksi hävittämään kaikkea lihaa.	9:15 Ja niin minä muistan minun liittoni, minun ja teidän wälillänne, ja joka elävän hengen kaikkinaisessa lihasa; ettei enää wedenpaisu- mus pidä tuleman kaikkea lihaa hukuttamaan.	9:15 Ja nijn minä muistan minun lijtoni/ minun ja teidän wälillän/ ja caickein eläwitten eläinden caickinaises lihas/ ettei enä wedenpaisu- mus pidä tuleman/ joca caicken lihan hucutta.
9:16 Niin kaari on oleva pilvissä, ja minä katselen sitä muistaakseni iankaikkista liittoa Jumalan ja kaikkien elävien olentojen, kaiken lihan välillä, joka maan päällä on.	9:16 Sentähden pitää kaaren pilvissä oleman, että minä katson sitä, ja muistan sen ijankaikkisen liiton Jumalan wälillä ja joka elävän hengen, kaikkinaisessa lihassa, kuin maan päällä on.	9:16 Sentähden pitä minun Caaren pilwis oleman/ että minä cadzon sitä/ ja muistan sen ijancaickisen lijton/ Jumalan wälillä/ ja caickein eläwitten eläinden/ caickinaises lihas cuin maan päällä on.
9:17 Ja Jumala sanoi Noalle: Tämä on sen liiton merkki, jonka minä olen tehnyt itseni ja kaiken lihan välillä, joka maan päällä on.	9:17 Ja Jumala sanoi Noalle: tämä on sen liiton merkki, jonka minä olen tehnyt minun ja kaiken lihan wälille maan päällä.	9:17 Ja Jumala sanoi Noahle: tämä on se lijton mercki/ jonga minä olen tehnyt minun/ ja caicken lihan wälille maan päällä.
9:18 Ja Nooan pojat, jotka lähtivät arkista, olivat Seem, Haam ja Jaafet. Ja Haam oli Kanaanin isä.	9:18 Ja Noan pojat, jotka läksivät arkista, olivat Sem, Ham, ja Japhet. Ja Ham oli Kanaanin Isä.	9:18 NOahn pojat jotca läxit Arkist/ owat nämät: Sem/ Ham ja Japhet. Ja Ham oli Canaan Isä.
9:19 Nämä kolme ovat Nooan pojat, ja heistä kaikki maan asukkaat polveutuvat.	9:19 Nämä ovat kolme Noan poikaa, ja heistä ovat ne, jotka hajoitetut ovat kaikkeen maahan.	9:19 Nämät owat colme Noahn poica/ joilda caicki maacunnat asutuxi tulit.
9:20 Ja Nooa oli peltomies ja ensimmäinen, joka istutti viinitarhan.	9:20 Ja Noa rupesi olemaan peltomiesnä, ja istutti wiinamäen.	9:20 Ja Noah rupeis oleman peldomiesnä/ ja istutti wijnapuita.
9:21 Mutta kun hän joi viiniä, niin hän juopui ja makasi alasti majassansa.	9:21 Ja hän joi wiinaa; ja juopui ja makasi peittämättä majassansa.	9:21 Ja cosca hän joi wijna/ juopui hän ja macais peittämät majasans.
9:22 Ja Haam, Kanaanin isä, näki isänsä hävyn ja kertoi	9:22 Koska Ham, Kanaanin Isä, näki hänen isänsä hävyn, sanoi hän sen molem-	9:22 Cosca Ham/ Canaan Isä/ näki Isäns häwyn/ sanoi

siitä molemmille veljillensä ulkona.	mille veljillensä, jotka ulkona olivat.	hän sen molemmille veljillensä/ jotka ulkona olit.
9:23 Niin Seem ja Jaafet ottivat vaipan ja panivat molemmat sen hartioilleen ja menivät selin sisään ja peittivät isänsä hävyn; ja heidän kasvonsa olivat käännetty toisaalle, niin etteivät he nähneet isänsä häpyä.	9:23 Niin otti Sem ja Japhet vaatteen, ja panivat molempain heidän hartioilleensa, ja menivät seljittäin, ja peittivät isänsä hävyn. Ja heidän kasvonsa olivat käännetty pois, niin etteivät he nähneet isänsä häpyä.	9:23 Nijn otti Sem ja Japhet waatten/ ja panit molembain heidän hartioilleensa/ ja menit seljittäin/ ja peitit Isäns hävyn. Ja heidän kasvons olit käätyt pois/ nijn ettei he nähnet Isäns häpyä.
9:24 Kun Nooa heräsi päihetyksestensä ja sai tietää, mitä hänen nuorin poikansa oli hänelle tehnyt,	9:24 Koska Noa heräsi viinastansa, ja sai tietää, mitä hänen nuorin poikansa hänelle tehnyt oli:	9:24 Cosca Noah heräis wijnastans/ ja sai tietä mitä hänen nuorin poicans hänelle tehnyt oli/ sanoi hän:
9:25 niin hän sanoi: Kirottu olkoon Kanaan, olkoon hän veljiensä orjain orja.	9:25 Niin sanoi hän: kirottu olkoon Kanaan: olkoon hän orjain orja, hänen veljeinsä seassa.	9:25 Kirottu olcon Canaan/ ja olcon orjain orja/ hänen welieins seas.
9:26 Vielä hän sanoi: Kiitetty olkoon Herra, Seemin Jumala, ja olkoon Kanaan heidän orjansa.	9:26 Ja vielä sanoi: Kiitetty olkoon \Herra\ Semin Jumala, ja Kanaan olkoon hänen orjansa.	9:26 Ja vielä sanoi: kijtetty olcon HERRA Semin Jumala/ ja Canaan olcon hänen orjans.
9:27 Jumala laajentakoon Jaafetin, ja asukoon hän Seemin majoissa, ja Kanaan olkoon heidän orjansa.	9:27 Jumala levittäköön Japhetin, ja hän asukoon Semin majoissa, ja Kanaan olkoon hänen orjansa.	9:27 Jumala lewittäkön Japhetin/ ja andacon hänen asua Semin majois/ ja Canaan olcon hänen orjans.
9:28 Ja Nooa eli vedenpaisumuksen jälkeen kolmesataa viisikymmentä vuotta.	9:28 Ja Noa eli, vedenpaisumisen jälkeen kolmesataa ja viisikymmentä ajastaikaa.	9:28 JA Noah eli wedenpaisumisen jälken/ colme sata ja wiisikymmendä ajastaica.
9:29 Niin Nooan koko ikä oli yhdeksänsataa viisikymmentä vuotta; sitten hän kuoli.	9:29 Ja koko Noan ikä oli yhdeksänsataa ja viisikymmentä ajastaikaa, ja kuoli.	9:29 Ja coco hänen ikäns oli yhdexänsata ja wiisikymmendä ajastaica/ ja cuoli.

10 LUKU

10:1 Tämä on kertomus Nooan poikien, Seemin, Hamin ja Jaafetin, suvusta. Heille syntyi poikia vedenpaisumuksen jälkeen.

10:2 Jaafetin pojat olivat Goomer, Maagog, Maadai, Jaavan, Tuubal, Mesek ja Tii-ras.

10:3 Ja Goomerin pojat olivat Askenas, Riifat ja Toogarma.

10 LUKU

10:1 Tämä on Noan lasten sukukunta: Semin, Hamin ja Japhetin: ja heille syntyi lapsia vedenpaisumisen jälkeen.

10:2 Japhetin lapset: Gomer, Magog, Madai, Javan ja Tubal: Mesek ja Tiras.

10:3 Mutta Gomerin lapset: Askenas, Riphad ja Togarma.

X. Lucu

10:1 Tämä on Noahn lasten sucucunda/ Semin/ Hamin ja Japhetin: ja he sijtit lapsia wedenpaisumisen jälkeen.

10:2 Japhetin lapset owat nämät: Gomer/ Magog/ Madai/ Jawan/ Thubal/ Mesech ja Thiras.

10:3 Mutta Gomerin lapset owat nämät: Ascenas/

10:4 Ja Jaavanin pojat olivat Elisa, Tarsis, kittiläiset ja doodanilaiset;	10:4 Javanin lapset: Elisa ja Tarsis: Kittim ja Dodanim.	Riphath/ ja Thogarma. 10:4 Jawanin lapset owat nämät: Elisa/ Tharsis Chitim ja Dodanim.
10:5 heistä haarautuivat pakanoiden saarten asukkaat maittensa, eri kielensä, heimojensa ja kansakuntiansa mukaan.	10:5 Näistä ovat hajoitettut pakanain luodot, heidän maakunnissansa, itsekukin oman kielensä jälkeen: heidän sukukuntainsa jälkeen, heidän kansoissansa.	10:5 Näistä owat hajotettut pacanoitten luodot/ heidän maacunnissans/ idzecukin oman kielens/ sucuns ja Canssans jälken.
10:6 Ja Haamin pojat olivat Kuus, Misraim, Puut ja Kanaan.	10:6 Hamin lapset: Kus, Misraim, Put ja Kanaan.	10:6 Hamin lapset owat nämät: Chus/ Misraim/ Put ja Canaan.
10:7 Ja Kuusin pojat olivat Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka. Ja Raeman pojat olivat Saba ja Dedan.	10:7 Kuksen lapset: Seba, Hevila, Sabta, Naema ja Sabteka. Naeman lapset: Skepa ja Dedan.	10:7 Chuxen lapset owat nämät: Seba/ Hewila/ Sabtha/ Raema/ Sabtheca. Raeman lapset owat nämät: Scheba ja Dedan.
10:8 Ja Kuusille syntyi Nimrod. Hän oli ensimmäinen valtias maan päällä.	10:8 Mutta Kus siitti Nimrodin: hän rupesi olemaan valtias maalla.	10:8 Mutta Chus sijtti Nimrodin/ hän rupeis oleman waldias maalla/ ja hän oli jalo medzämies HERRAN edes.
10:9 Hän oli mahtava metsämies Herran edessä. Siitä on sananparsa: Mahtava metsämies Herran edessä niinkuin Nimrod.	10:9 Ja hän oli jalo metsämies \Herran\ edessä. Siitä on sananlasku: se on jalo metsämies \Herran\ edessä, niinkuin Nimrod.	10:9 Sijtä on sananlascu: se on jalo medzämies HERRAN edes/ nijncuin Nimrod.
10:10 Ja hänen valtakuntansa alkuna olivat Baabel, Erech, Akkad ja Kalne Sinearin maassa.	10:10 Ja hänen valtakuntansa alku oli Babel, Erech, Akad ja Kalne, Sinearin maalla.	10:10 Ja hänen waldacundans alcu oli Babel/ Erech/ Acad ja Calne Sinearin maalla.
10:11 Siitä maasta hän lähti Assuriin ja rakensi Niiniven, Rehobot-lirin ja Kelahin,	10:11 Siitä maakunnasta tuli hän Assyriaan: ja rakensi Niiniven, ja Rehobotin kaupungin, ja Kalan.	10:11 Sijtä maacunnast on tullut Assur/ ja hän rakensi Niniwen/ ja Rehobothin Caupungin/ ja Calahn.
10:12 sekä Resenin Niiniven ja Kelahin välille; se on tuo suuri kaupunki.	10:12 Ja myös Ressen, Niiniven ja Kalan vaiheelle: joka on suuri kaupunki.	10:12 Ja myös Ressen/ Niiniven ja Calahn waihelle/ joca on suuri Caupungi.
10:13 Ja Misraimille syntyivät luudilaiset, anamilaiset, lehabilaiset, naftuhilaiset,	10:13 Misraim siitti Ludimin, Anamimin, Leabimin, Naphthuhimin.	10:13 Mizraim sijtti Ludimin/ Anamimin/ Leabimin/ Naphthuhimin.
10:14 patrokselaiset, kasluhilaiset, joista filistealaiset ovat lähteneet, sekä kaftorilaiset.	10:14 Patrusimin ja Kasluhimin; joista tulleet ovat Philistim ja Kaphtorim.	10:14 Pathrusimin ja Chasluhimin/ joista tulleet owat Philistim ja Caphthorim.
10:15 Ja Kanaanille syntyivät Siidon, hänen esikoisensa, ja	10:15 Mutta Kanaan siitti esikoisensa Sidonin ja Hetin.	10:15 MUtta Canaan sijtti Sidonin hänen esicoisens/ ja

Heet,		Hethin/
10:16 sekä jebusilaiset, amorilaiset, girgasilaiset,	10:16 Ja Jebusin, Emorin, Girgosin.	10:16 Jebusin/ Emorin/ Girgosin/
10:17 hiviläiset, arkilaiset, siiniläiset,	10:17 Hivin, Arkin, Sinin,	10:17 Hiwin/ Archin/ Sinin/ Arwadin/ Semarin ja Hamatin.
10:18 arvadilaiset, semarilaiset ja hamatilaiset. Sittemmin hajaantuivat kanaanilaisten heimot.	10:18 Ja Arvadin, Semarin ja Hamatin. Sitten ovat hajoitettut Kanaanealaisten suvut.	10:18 Heistä ovat hajotetut Cananerein sugut.
10:19 Ja kanaanilaisten alue ulottui Siidonista Gerariin päin aina Gasaan asti sekä Sodomaaan, Gomorraan, Admaan ja Seboimiin päin aina Lesaan asti.	10:19 Ja Kanaanealaisten rajat olivat Sidonista Gerarin kautta hamaan Gatsaan: Sodomaaan, ja Gomorraan, ja Adamaan, Seboimiin päin, Lasaan asti.	10:19 Ja heidän maans äret olit Sidonist/ Gerarin kautta haman Gazaan/ siihen asti että tullan Sodomaaan/ Gomorraan/ Adamaan/ Seboimijn ja Lasaan.
10:20 Nämä olivat Haamin pojat heimojensa, kieltensä, maittensa ja kansakuntiansa mukaan.	10:20 Nämät ovat Hamin lapset heidän sukukuntainsa ja kieltensä jälkeen: heidän maakunnissansa ja kansoisansansa.	10:20 Nämät ovat Hamin lapset/ heidän suguisans/ kielisäns/ maacunnisans ja Canssoisans.
10:21 Myöskin Seemille, Jaafetin vanhimmalle veljelle, josta tuli kaikkien Eeberin poikien kantaisä, syntyi poikia.	10:21 Mutta myös itse Semille syntyi lapsia: hän oli kaikkien Eeberin lasten isä: Japhetin sen vanhimman veli.	10:21 MUTta Sem/ Japhetin sen wanhimman weli/ sijtti myös lapsia/ joca on caickein Eeberin lasten Isä.
10:22 Seemin pojat olivat Eelam, Assur, Arpaksad, Luud ja Aram.	10:22 (Ja nämät ovat) Semin lapset: Elam ja Assur: Arphaksad, Lud ja Aram.	10:22 Ja nämät ovat hänen lapsens: Elam/ Assur/ Arphachsad/ Lud ja Aram.
10:23 Ja Aramin pojat olivat Uus, Huul, Geter ja Mas.	10:23 Ja Aramin lapset: Uts, Hul, Geter ja Mas.	10:23 Ja Aramin lapset owat: Uz/ Hul/ Gether ja Mas.
10:24 Arpaksadille syntyi Selah, ja Selahille syntyi Eeber.	10:24 Mutta Arphaksad siitti Salan: Sala siitti Eeberin.	10:24 Arphachsad sijtti Salahn/ Salah sijtti Eeberin.
10:25 Ja Eeberille syntyi kaksi poikaa: toisen nimi oli Peleg, sillä hänen aikanansa jakaantuivat maan asukkaat, ja hänen veljensä nimi oli Joktan.	10:25 Eeberille syntyi kaksi poikaa: yksi kutsuttiin Peleg, että hänen aikanansa maailma jaettiin: hänen veljensä kutsuttiin Joktan.	10:25 Eeber sijtti caxi poica/ yxi cudzuttin Peleg/ että hänen aicanans mailma jaettiin/ hänen weljens cudzuttin Jake-tan.
10:26 Ja Joktanille syntyi Almodad, Selef, Hasarmavet, Jerah,	10:26 Joktan siitti Almodadin ja Salephin: Hasarmavetin ja Jaran.	10:26 Jaketan sijtti Almodadin/ Salephin/ Hasarmawet-hin/ Jarahn.
10:27 Hadoram, Uusal, Dikla,	10:27 Hadoramin, Usalin, Dikelan.	10:27 Hadoramin/ Usalin/ Dikelan.
10:28 Oobal, Abimael, Saba,	10:28 Obalin, Abimaelin, Seban.	10:28 Obalin/ Abimaelin/ Seban.
10:29 Oofir, Havila ja Joobab.	10:29 Ophirin, Hevilan ja	10:29 Ophirin/ Hewilan ja

Kaikki nämä olivat Joktanin poikia.

10:30 Ja heidän asumasijansa ulottuivat Meesasta aina Sefariin, Itävuorelle asti.

10:31 Nämä olivat Seemin pojat heimojensa, kieltensä, maittensa ja kansakuntiansa mukaan.

10:32 Nämä olivat Nooan poikien heimot sukukuntiansa ja kansakuntiansa mukaan; ja niistä haarautuivat kansat maan päälle vedenpaisumuksen jälkeen.

11 LUKU

11:1 Ja kaikessa maassa oli yksi kieli ja yksi puheenparsa.

11:2 Kun he lähtivät liikkeelle itään päin, löysivät he lakeuden Sinearin maassa ja asettuivat sinne.

11:3 Ja he sanoivat toisilleen: Tulkaa, tehkäämme tiiliä ja polttakaamme ne koviksi. Ja tiiltä he käyttivät kivenä, ja maapiikka he käyttivät laastina.

11:4 Ja he sanoivat: Tulkaa, rakentakaamme itsellemme kaupunki ja torni, jonka huippu ulottuu taivaaseen, ja tehkäämme itsellemme nimi, ettemme hajaantu yli kaiken maan.

11:5 Niin Herra astui alas katsomaan kaupunkia ja tornia, jonka ihmislapset olivat rakentaneet.

11:6 Ja Herra sanoi: Katso, he ovat yksi kansa, ja heillä kaikilla on yksi kieli, ja tämä

Jobabin. Kaikki nämä ovat Joktanin pojat.

10:30 Ja heidän asumasijansa oli Mesasta: siihen asti kuin Sephariin tullaan, vuoren tykö, itään päin.

10:31 Nämät ovat Semmin lapset, sukukuntainsa ja kieltensä jälkeen: heidän maakunnissansa, kansainsa jälkeen.

10:32 Nämät ovat Noan lasten sukukunnat, heidän heimokuntainsa jälkeen, heidän kansoissansa. Ja näistä ovat kansat jaetut maan päälle vedenpaisumisen jälkeen.

11 LUKU

11:1 Ja koko maailmalla oli yhtäläinen kieli ja yhtäläinen puheenparsa.

11:2 Ja koska he matkustivat idästä, löysivät he kedon Sinearin maalla, ja asuivat siellä.

11:3 Ja sanoivat keskenänsä: käykäämme tiilejä tekemään ja polttamaan. Ja heillä olivat tiilit kivein siassa, ja maan pihka siteeksi.

11:4 Ja sanoivat: käykäämme, rakentakaamme meillemme kaupunki ja torni, joka taivaaseen ulottuisi, tehdäksemme meillemme nimeä; ettei meitä hajoitetaisi kaikkiin maihin.

11:5 Silloin \Herra\ astui alas katsomaan kaupunkia ja tornia, jota ihmisten lapset rakensivat.

11:6 Ja \Herra\ sanoi: katso, se on yhtäläinen kansa, ja yhtäläinen kieli on kaikkein heidän seassansa, ja he

Jobabin. Caicki nämät ovat Jaketanin pojat/

10:30 Ja heidän asumasiansa oli Mesast/ siihen asti cuin Sepharin vuoren tygö tullan/ itän päin.

10:31 Nämät ovat Semmin lapset/ sucucunnisans/ kielisäns/ maacunnisans ja Canssoisans.

10:32 Nämät ovat Noahn lasten sucucunnat/ heidän suguisans ja Canssoisans. Näistä ovat Canssat lewitetyt maan päälle/ wedenpaisumisen jälkeen.

XI. Lucu

11:1 JA coco mailmalla oli yhtäläinen kieli ja yhtäläinen puhenparsa.

11:2 Ja cosca he matcustit itän päin/ löysit he kedon Sinearin maalla/ ja asuit siellä.

11:3 Ja sanoit keskenänsä: käykäm tijeitä tekemän ja poltaman.

11:4 Ja heillä olit tijlit kiwein edest/ ja sawi calkin edest.

Ja sanoit: käykäm/ rakendacam meillem Caupungi ja torni/ joca taiwaseen ulotuis/ tehdäxem meillem nime/ me hajotetan/ mitämax/ caickijn maihijn.

11:5 Silloin HERra astui alas cadzoman Caupungita ja tornia/ jota ihmisten lapset rakensit.

11:6 Ja HERra sanoi: cadzo/ se on yhtäläinen Canssa/ ja yhtäläinen kieli on caickein

on heidän ensimmäinen yrityksensä. Ja nyt ei heille ole mahdotonta mikään, mitä aikovatkin tehdä.

11:7 Tulkaa, astukaamme alas ja sekoittakaamme siellä heidän kielensä, niin ettei toinen ymmärrä toisen kieltä.

11:8 Ja niin Herra hajotti heidät sieltä yli kaiken maan, niin että he lakkasivat kaupunkia rakentamasta.

11:9 Siitä tuli sen nimeksi Baabel, koska Herra siellä sekoitti kaiken maan kielen; ja sieltä Herra hajotti heidät yli kaiken maan.

11:10 Tämä on kertomus Seemin suvusta. Kun Seem oli sadan vuoden vanha, syntyi hänelle Arpaksad kaksi vuotta vedenpaisumuksen jälkeen.

11:11 Ja Seem eli Arpaksadin syntymän jälkeen viisisataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

11:12 Kun Arpaksad oli kolmenkymmenen viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Selah.

11:13 Ja Arpaksad eli Selahin syntymän jälkeen neljäsataa kolme vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

11:14 Kun Selah oli kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Eeber.

11:15 Ja Selah eli Eeberin syntymän jälkeen neljäsataa kolme vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

11:16 Kun Eeber oli kolmenkymmenen neljän vuoden vanha, syntyi hänelle Peleg.

11:17 Ja Eeber eli Pelegin syntymän jälkeen neljäsataa

ovat ruvenneet tätä tekemään: ja nyt ei heitä taideta estettää mistään, kuin he ovat aikoneet tehdä.

11:7 Käykäämme, astukaamme alas ja sekoittakaamme siellä heidän kielensä; niin ettei kenkään ymmärtäisi toisensa kieltä.

11:8 Ja niin \Herra\ hajotti heidät sieltä kaikkiin maihin; ja he lakkasivat sitä kaupunkia rakentamasta.

11:9 Ja sentähden kutsuttiin hänen nimensä Babel: sillä siellä \Herra\ sekoitti koko maan kielen: ja \Herra\ hajotti heidät sieltä kaikkiin maihin.

11:10 Nämät ovat Sem in sukunnat: Sem oli sadan ajastajan vanha, ja siitti Arphaksadin, kaksi ajastaka a vedenpaisumisen jälkeen.

11:11 Ja eli sitte viisisataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

11:12 Arphaksad oli viiden neljätkymmendä ajastajan vanha, ja siitti Salan.

11:13 Ja eli sitte neljäsataa ja kolme ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

11:14 Sala oli kolmenkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Eeberin.

11:15 Ja eli sitte neljäsataa ja kolme ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

11:16 Eeber oli neljän neljätkymmendä ajastajan vanha, ja siitti Pelegin.

11:17 Ja eli sitte neljäsataa ja kolmekymmendä ajastai-

heidän seasans/ ja he owat ruwenet tätä tekemän/ ja ei lacka caickista cuin he owat aicoinet tehdä.

11:7 Käykäm/ astucam alas ja secoittacam siellä heidän kielens/ nijn ettei kengän ymmärräis toistans.

11:8 Ja nijn HERra hajotti heidän sieldä caickijn maihijn/ ja he lackaisit sitä Caupungita rakendamast.

11:9 Ja sentähden cudzuttin hänen nimens Babel: sillä siellä HERra secoitti coco maan kielen/ ja hajotti heidän sieldä caickijn maihijn.

11:10 NÄmät owat Sem in sucunnat. Sem oli sadan ajastajan wanha/ ja sijtti Arphachsadin/ cahta ajastaka weden paisumisen jälken.

11:11 Ja eli sijtte wijsisata ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.

11:12 ARphachsad oli wijsineljätkymmendä ajastaica wanha/ ja sijtti Salahn.

11:13 Ja eli sijtte neljäsata ja colme ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.

11:14 SALah oli colmekymmendä ajastaica wanha/ ja sijtti Eeberin.

11:15 Ja eli sijtte neljäsata ja colme ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.

11:16 Eeber oli neljän neljätkymmendä ajastaica wanha/ ja sijtti Pelegin.

11:17 Ja eli sijtte neljäsata ja colmekymmendä ajastaica/ ja

kolmekymmentä vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.	kaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.	sijtti poikia ja tyttäritä.
11:18 Kun Peleg oli kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Regu.	11:18 Peleg oli kolmenkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Regun.	11:18 PEleg oli colmekymmendä ajastaica wanha/ ja sijtti Regun.
11:19 Ja Peleg eli Regun syntymän jälkeen kaksisataa yhdeksän vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.	11:19 Ja eli sitte kaksisataa ja yhdeksän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.	11:19 Ja eli sijtte caxisata ja yhdexän ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.
11:20 Kun Regu oli kolmenkymmenen kahden vuoden vanha, syntyi hänelle Serug.	11:20 Regu oli kahdenneljätkätkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Serugin.	11:20 REgu oli caxineljättäkymmendä ajastaica wanha/ ja sijtti Serugin.
11:21 Ja Regu eli Serugin syntymän jälkeen kaksisataa seitsemän vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.	11:21 Ja eli sitte kaksisataa ja seitsemän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.	11:21 Ja eli sijtte caxisata ja seidzemen ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.
11:22 Kun Serug oli kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Naahor.	11:22 Serug oli kolmenkymmenen ajastajan vanha ja siitti Nahorin.	11:22 SERug oli colmekymmendä ajastaica wanha/ ja sijtti Nahorin.
11:23 Ja Serug eli Naahorin syntymän jälkeen kaksisataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.	11:23 Ja eli sitte kaksisataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.	11:23 Ja eli sijtte caxisata ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.
11:24 Kun Naahor oli kahdenkymmenen yhdeksän vuoden vanha, syntyi hänelle Terah.	11:24 Nahor oli yhdeksänkolmattakymmentä ajastajan vanha, ja siitti Taran.	11:24 Nahor oli yhdexäncolmattakymmendä ajastaica wanha/ ja sijtti Tarahn.
11:25 Ja Naahor eli Terahin syntymän jälkeen sata yhdeksäntoista vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.	11:25 Ja eli sitte sata ja yhdeksäntoistakymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.	11:25 Ja eli sijtte sata ja yhdexäntoistakymmendä ajastaica/ ja sijtti poikia ja tyttäritä.
11:26 Kun Terah oli seitsemänkymmenen vuoden vanha, syntyivät hänelle Abram, Naahor ja Haaran.	11:26 Tara oli seitsemänkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Abramin, Nahorin ja Haranin.	11:26 TARah oli seidzemenkymmendä ajastaica wanha/ ja sijtti Abramin/ Nahorin ja Haranin.
11:27 Ja tämä on kertomus Terahin suvusta. Terahille syntyivät Abram, Naahor ja Haaran. Ja Haaranille syntyi Loot.	11:27 Nämät ovat Taran sukukunnat: Tara siitti Abramin, Nahorin ja Haranin. Haran siitti Lotin.	11:27 Nämät ovat Tarahn sucucunnat: Tarah sijtti Abramin/ Nahorin ja Haranin. Haran sijtti Lothin.
11:28 Ja Haaran kuoli ennen isäänsä Terahia synnyinmaassansa, Kaldean Uurissa.	11:28 Ja Haran kuoli isäänsä, Taran edessä, isäänsä maalla Kaldean Uurissa.	11:28 Ja Haran cuoli Isäns Tarahn edes/ Isäns maalla Caldean Urris.
11:29 Ja Abram ja Naahor ottivat itsellensä vaimot; Ab-	11:29 Silloin Abram ja Nahor ottivat heillensä emännät:	11:29 Silloin Abram ja Nahor otit heillens emännät. Abra-

ramin vaimon nimi oli Saara, ja Naahorin vaimon nimi oli Milka, Haaranin tytär; Haaran oli Milkan ja Jiskan isä.

11:30 Mutta Saara oli hedelmätön, hänellä ei ollut lasta.

11:31 Ja Terah otti poikansa Abramin ja poikansa pojan Lootin, Haaranin pojan, ja miniänsä Saara, poikansa Abramin vaimon, ja he lähtivät heidän kanssaan Kaldean Uurista mennänsä Kanaanin maahan, ja he saapuivat Harraniin asti ja asuivat siellä.

11:32 Ja Terahin ikä oli kaksisataa viisi vuotta; sitten Terah kuoli Harranissa.

Abramin emännän nimi oli Sarai, ja Nahorin emännän nimi oli Milka, Haranin tytär, joka oli Milkan ja Jiskan isä.

11:30 Mutta Sarai oli hedelmätön, eikä ollut hänellä lasta.

11:31 Ja Tara otti poikansa Abramin ja Lotin Haranin pojan, poikansa pojan, ja miniänsä Sarain, poikansa Abramin emännän, ja he läksivät ulos ynnä Kaldean Uurista menemään Kanaanin maalle, ja tulivat Haraniin, ja asuivat siellä.

11:32 Ja Tara oli kahdensadan ja viiden ajastajan vanha ja kuoli Haranissa.

min emännän nimi oli Sarai/ ja Nahorin emännän nimi Milca/ Haranin tytär/ joca oli Milcan ja Jiscan Isä.

11:30 Mutta Sarai oli hedelmätön/ eikä ollut hänellä lasta.

11:31 Ja Tarah otti Abramin hänen poicans/ ja Lothin Haranin pojan/ poicans pojan/ ja Sarain hänen miniäns/ hänen poicans Abramin emännän/ ja wei heidän Caldean Uurist menemän Canaan maalle/ ja he tulit Haraniin/ ja asuit siellä.

11:32 Ja Tarah oli caxisata ja wiisi ajastaica wanha ja cuoli Haranis.

12 LUKU

12:1 Ja Herra sanoi Abramille: Lähde maastasi, suvustasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.

12:2 Niin minä teen sinusta suuren kansan, siunaan sinut ja teen sinun nimesi suureksi, ja sinä olet tuleva siunaukseksi.

12:3 Ja minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat, ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä.

12:4 Niin Abram lähti, niinkuin Herra oli hänelle puhunut, ja Loot meni hänen kanssansa. Abram oli Harranista lähtiesänsä seitsemänkymmenen viiden vuoden vanha.

12:5 Ja Abram otti vaimonsa Saara ja veljensä pojan Lootin sekä kaiken omaisuu-

12 LUKU

12:1 Ja \Herra\ oli sanonut Abramille: Lähde maaltas, ja suvustas, ja isäs huoneesta: sille maalle, jonka minä sinulle osoitan.

12:2 Ja minä teen sinun suureksi kansaksi, ja siunaan sinun, ja teen sinulle suuren nimen, ja sinä olet siunaus.

12:3 Minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroon niitä, jotka sinua kiroovat. Ja sinussa pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuiksi tuleman.

12:4 Niin Abram läksi, niinkuin \Herra\ hänelle sanonut oli, ja Lot meni hänen kanssansa: Mutta Abram oli viidenkahdeksattakymmentä ajastajan vanha Haranista lähteissänsä.

12:5 Niin otti Abram emäntänsä Sarain, ja Lotin, veljensä pojan, tavaroinensa,

XII. Lucu

12:1 JA HERRA sanoi Abramille: lähde Isämaalda/ ja sugustas/ ja Isäs huonest/ sille maalle jonga minä sinulle osotan.

12:2 Ja minä teen sinun suurexi Canssaxi ja siunan sinun/ ja teen sinulle suuren nimen/ ja sinä olet siunaus.

12:3 Minä siunan niittä jotca sinua siunawat/ ja kiron niittä jotca sinua kirowat. Ja sinusa siunatan caicki sucucunnat maan päällä.

12:4 Nijn Abram läxi/ nijncuin HERRA hänelle sanonut oli/ ja Loth meni hänen cansans. Mutta Abram oli wijsicahde-xattakymmendä ajastaica wanha Haranist lähteisänsä.

12:5 Nijn otti Abram hänen emändäns Sarain/ ja Lothin weljens pojan/ tawaroinens/

den, jonka he olivat koonneet, ja ne palvelijat, jotka he olivat hankkineet Harranissa, ja he lähtivät menemään Kanaanin maahan. Ja he tulivat Kanaanin maahan.

12:6 Ja Abram kulki maan läpi aina Sikemin paikkakunnalle, Mooren tammelle asti. Ja siihen aikaan kanaanilaiset asuivat siinä maassa.

12:7 Silloin Herra ilmestyi Abramille ja sanoi: Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan. Niin hän rakensi sinne alttarin Herralle, joka oli hänelle ilmestynyt.

12:8 Sieltä hän siirtyi edemmäksi vuoristoon, itään päin Beetelistä, ja pystytti telttansa, niin että Beetel oli lännessä ja Ai idässä, ja hän rakensi sinne alttarin Herralle ja huusi avuksi Herran nimeä.

12:9 Ja sieltä Abram lähti ja vaelsi yhä edemmäksi Etelämaahan päin.

12:10 Niin tuli nälänhätä maahan, ja Abram meni Egyptiin, asuakseen siellä jonkun aikaa, sillä nälänhätä maassa oli kova.

12:11 Ja kun hän lähestyi Egyptiä, puhui hän vaimollensa Saaraille: Katso, minä tiedän, että sinä olet kaunis nainen.

12:12 Kun egyptiläiset saavat nähdä sinut, niin he sanovat: Hän on hänen vaimonsa, ja tappavat minut, mutta antavat sinun elää.

12:13 Sano siis olevasi minun sisareni, että minun kävisi hyvin sinun tähtesi ja minä sinun takiasi saisin jäädä

jotka he olivat panneet koon, ja sielut, jotka he olivat saaneet Haranissa, ja läksivät matkustamaan Kanaanin maalle; tulivat myös Kanaanin maalle.

12:6 Ja Abram vaelsi sen maakunnan lävitse, hamaan Sikemin paikkakuntaan, Mooren lakeuteen asti. Ja siihen aikaan asuivat Kanaanealaiset maalla.

12:7 Silloin näkyi \Herra\ Abramille, ja sanoi: sinun siemenelles annan minä tämän maan. Ja hän rakensi siinä alttarin \Herralle\, joka hänelle näkynyt oli.

12:8 Sitte siirsi hän itsensä edemmä vuoren tykö, Bethelistä itään päin, ja pani siihen majansa, niin että BethEl oli lännen puolella ja Ai idän puolella, ja rakensi siinä alttarin \Herralle\, ja saarnasi \Herran\ nimestä.

12:9 Ja Abram läksi sieltä edemmä, ja vaelsi etelään päin.

12:10 Niin tuli kova aika maalle, ja Abram meni alas Egyptiin, olemaan muukalaisna siellä: sillä sangen kova aika oli maalla.

12:11 Ja tapahtui, koska hän lähestyi Egyptiä, puhui hän emännällensä Saraille: katso armaani, minä tiedän sinun ihanaksi vaimoksi nähdä.

12:12 Koska Egyptiläiset saavat sinun nähdä, niin he sanovat: tämä on hänen emäntänsä, ja tappavat minun, ja antavat sinun elää.

12:13 Sanos siis itses minun sisarekseni; että minulle hyvin olis sinun tähtes, ja minä eläisin sinun vuokses.

jonga he olit pannet cocon/ ja sielut/ jotca he olit sijttänet Haranis/ ja läxit matcus-taman Canaan maalle.

12:6 Ja cosca he olit tullet sille maalle/ waelsi Abram sen läpidze haman Sichemin ja Morehn lakeuten. Ja sijhen aican asuit Cananerit maalla.

12:7 Silloin näyi HERra Abramille/ ja sanoi: sinun siemenelles annan minä tämän maan. Ja hän rakensi sijnä Altarin HERralle joca hänelle näkynyt olit.

12:8 Sijtte sijrsi hän idzens edemmä vuoren tygö/ Bethelist itän päin/ ja pani majans/ että BethEl oli lännen puolella ja Ai idän puolella/ ja rakensi sijnä Altarin HErralle/ ja saarnais HErran nimest.

12:9 Ja Abram läxi sieldä edemmä/ ja waelsi etelän päin.

12:10 Nijn tuli cowa aica maalle/ ja Abram meni Egyptijn/ oleman muucalaisna siellä: sillä sangen cowa aica oli maalla.

12:11 Ja cosca hän lähestyi Egyptiä/ puhui hän Saraille hänen emännällens: cadzo/ minä tiedän sinun ihanaxi waimoxi caswoilda.

12:12 Cosca Egyptiläiset saawat sinun nähdä/ nijn he sanowat: tämä on hänen emändäns/ ja tappawat minun/ ja andawat sinun elä.

12:13 Sanos sijs idzes minun sisarexeni/ että minun hywin olis sinun tähtes/ ja minä eläisin sinun tähtes.

henkiin.

12:14 Kun Abram tuli Egyptiin, näkivät egyptiläiset, että Saarai oli hyvin kaunis nainen.

12:15 Ja kun faraon ruhtinaat olivat nähneet hänet, ylistelivät he häntä faraolle; ja vaimo vietiin faraon hoviin.

12:16 Ja Abramia hän kohteli hyvin hänen tähtensä. Ja hän sai pikkukarjaa, raavaskarjaa ja aaseja, palvelijoita ja palvelijattaria, aasintammoja ja kameleja.

12:17 Mutta Herra antoi kovi- en vitsausten kohdata faraota ja hänen hoviansa Saarain, Abrammin vaimon, tähden.

12:18 Silloin farao kutsui Abrammin luoksensa ja sanoi: Mitä olet minulle tehnyt? Miksi et ilmoittanut minulle, että hän on sinun vaimosi?

12:19 Miksi sanoit: Hän on minun sisareni, niin että minä otin hänet vaimokseni? Katso, tässä on vaimosi, ota hänet ja mene.

12:20 Ja farao antoi hänestä käskyn miehille, että he saattaisivat hänet pois, hänet ja hänen vaimonsa sekä kaiken, mitä hänellä oli.

13 LUKU

13:1 Niin Abram lähti pois Egyptistä, hän ja hänen vaimonsa ja kaikki, mitä hänellä oli, ja Loot hänen kanssaan, Etelämaahan.

13:2 Abram oli hyvin rikas: hänellä oli karjaa, hopeata ja kultaa.

13:3 Ja hän vaelsi, kulkien

12:14 Koska Abram tuli Egyptiin, näkivät Egyptiläiset vaimon juuri ihanaksi.

12:15 Ja Pharaon ruhtinaat näkivät hänen, ja ylistivät häntä Pharaon edessä: silloin vietiin vaimo Pharaon huoneeseen.

12:16 Ja Abramille tehtiin hyvin hänen tähtensä. Ja hänellä oli lampaita ja karjaa, ja aaseja, ja palvelioita, ja piikoja, ja aasintammoja ja kameleja.

12:17 Mutta \Herra\ vitsasi Pharaota suurilla vitsauksilla, ja hänen huonettansa, Sarain Abrammin emännän tähden.

12:18 Silloin kutsui Pharao Abrammin tykönsä, ja sanoi: miksi tämän minulle teit? miksi et ilmoittanut minulle häntä emännäksesi?

12:19 Miksi sanoit, hän on sisareni? että minä ottaisin hänen emännäkseni? katso tässä on sinun emäntäs, ota häntä ja mene.

12:20 Ja Pharao antoi käskyn hänestä miehille: ja he saattoivat hänen ulos ja hänen emäntänsä, ja kaikki kuin hänellä oli.

13 LUKU

13:1 Niin Abram vaelsi ylös Egyptistä emäntänsä ja kaiken kalunsa kanssa, ja Loot hänen kanssansa, etelään päin.

13:2 Ja Abramilla oli sangen paljo karjaa, hopiaa ja kultaa.

13:3 Ja hän matkusti edes-

12:14 Cosca hän tuli Egyptijn/ näit Egyptiläiset vaimon juuri ihanaxi.

12:15 Ja Pharaon Ruhtinat näit hänen/ ja ylistit händä hänen edesäns: silloin wietin waimo Pharaon huoneseen.

12:16 Ja Abramille tehtiin hyvin hänen tähtens. Ja hänellä oli lambaita ja carrja ja Aseja/ ja palwelioita/ ja pijcoja/ ja Asintammoja/ ja Camelejä.

12:17 Mutta HERRa widzais Pharaot suurilla widzauksilla/ ja hänen huonettans/ Sarain Abrammin emännän tähden.

12:18 Silloin cudzui Pharao Abrammin tygöns/ ja sanoi: mixis tämän minulle teit? mixes ilmoittanut minulle/ händä emännäxes?

12:19 Mixis sanoit/ hän on minun sisaren? sentähden tahdoin minä otta hänen emännäxeni/ cadzo/ täsä on sinun emändäs.

12:20 Ja hän käski wäkens saatta händä/ ja hänen emändäns/ ja caickia cuin hänellä oli.

XIII. Lucu

13:1 Nijn Abram waelsi Egyptist/ emändäns ja caiken caluns cansa/ ja Loth hänen cansans/ etelän päin.

13:2 Ja Abramilla oli sangen paljo carja/ hopiata ja culda.

13:3 Ja hän matcusti edes-

<p>levähdyspaikasta toiseen, Etelämaasta Beeteliin asti, aina siihen paikkaan, missä hänen majansa oli ensi kerralla ollut, Beetelin ja Ain välillä,</p>	<p>päin etelästä BetEliin asti, hamaan siihen paikkaan, jossa hänen majansa oli ennen ollut, BetElin ja Ain vaiheella:</p>	<p>päin etelästä BethElin asti/ haman siihen paikkaan jossa hänen majans oli ennen ollut/ BethElin ja Ain waihella/</p>
<p>13:4 siihen paikkaan, johon hän ennen oli rakentanut alttarin; ja Abram huusi siinä avuksi Herran nimeä.</p>	<p>13:4 Juuri siihen paikkaan, johon hän ennen alttarin oli rakentanut; ja Abram saarnasi siinä \Herran\ nimestä.</p>	<p>13:4 Juuri siihen paikkaan johon hän ennen Altarin oli rakendanut/ ja saarnais siinä HErran nimest.</p>
<p>13:5 Ja myöskin Lootilla, joka vaelsi Abramin kanssa, oli pikkukarjaa, raavaskarjaa ja teltoja.</p>	<p>13:5 Mutta Lotilla, joka Abramia seurasi, oli myös lampaita, ja karjaa, ja majoja.</p>	<p>13:5 Mutta Lothilla/ joca Abramia seurais/ oli myös lampaita/ ja carja/ ja majoja.</p>
<p>13:6 Eikä maa riittänyt heidän asuakseen yhdessä, sillä heillä oli paljon omaisuutta, niin etteivät voineet yhdessä asua.</p>	<p>13:6 Ja ei heitä vetänyt maa yhdessä asumaan; sillä heillä oli paljon tavaraa, eikä tainneet yhdessä asua.</p>	<p>13:6 Ja ei heitä wetänyt maa yhdes asuman/ sillä heillä oli paljon tawara eikä tainnet yhdes asua.</p>
<p>13:7 Niin syntyi riitaa Abramin karjapaimenten ja Lootin karjapaimenten välillä. Ja siihen aikaan asuivat siinä maassa kanaanelaiset ja perissiläiset.</p>	<p>13:7 Ja riita oli Abramin paimenien ja Lotin paimenien välillä: Ja siihen aikaan asuivat myös Kanaanealaiset ja Pheresiläiset maalla.</p>	<p>13:7 Ja rijta oli aina Abramin paimenitten ja Lothin paimenitten wälillä. Ja siihen aican asuit myös Cananerit ja Phereserit maalla.</p>
<p>13:8 Silloin Abram sanoi Lootille: Älköön olko riitaa meidän välillämme, minun ja sinun, älköönkä minun paimenteni ja sinun paimentesi välillä, sillä olemmehan veljeksiä.</p>	<p>13:8 Niin Abram sanoi Lotille: älkään olko riita minun ja sinun välillä, ja minun ja sinun paimentes välillä: sillä me olemme miehet veljekset.</p>	<p>13:8 Nijn Abram sanoi Lothille: älkän olco rijta minun ja sinun wälillä/ ja minun ja sinun paimendes wälillä: sillä me olem weljexet.</p>
<p>13:9 Eikö koko maa ole avoinna edessäsi? Eroa minusta. Jos sinä menet vasemmalle, niin minä menen oikealle, tahi jos sinä menet oikealle, niin minä menen vasemmalle.</p>	<p>13:9 Eikö koko maa ole edessäs altis? eroita sinus minusta, jos sinä menet vasemmalle puolelle, minä menen oikialle, eli jos sinä menet oikialle, minä menen vasemmalle.</p>	<p>13:9 Eikö coco maa ole edesäs aldis? eroita sinus minusta/ jos sinä menet wasemalle puolelle/ minä menen oikialle/ eli jos sinä menet oikialle/ minä menen wasemalle.</p>
<p>13:10 Ja Loot nosti silmänsä ja näki koko Jordanin lakeuden olevan runsasvetistä seutua; ennenkuin Herra hävitti Sodomian ja Gomorran, oli se Sooriin saakka niinkuin Heran puutarha, niinkuin Egyptin maa.</p>	<p>13:10 Niin Lot nosti silmänsä, ja katseli kaiken Jordanin lakeuden; sillä se oli vedestä viljainen: ennen kuin \Herra\ Sodomian ja Gomorran hukutti, oli se niinkuin \Herran\ yrttitarha, niinkuin Egyptin maa, siihenasti kuin Zoariin tullaan.</p>	<p>13:10 Nijn Loth nosti silmäns/ ja cadzeli caiken Jordanin lakeuden: sillä ennenkuin HErra Sodomian ja Gomorran hucutti/ oli se wedest wiljainen/ siihenasti cuin Zoarijn tullan/ nijncuin HErran krydimaa/ nijncuin Egyptin maa.</p>

13:11 Niin Loot valitsi itselleen koko Jordanin lakeuden ja siirtyi itään päin, ja he erkanivat toisistaan.

13:12 Abram asettui Kanaanin maahan, Loot asettui lakeuden kaupunkeihin ja siirtyi siirtymistään teltooineen Sodomaan asti.

13:13 Mutta Sodoman kansa oli kovin paha ja syntistä Herran edessä.

13:14 Ja Herra sanoi Abramille, sen jälkeen kuin Loot oli hänestä eronnut: Nosta silmäsi ja katso siitä paikasta, missä olet, pohjoiseen, etelään, itään ja länteen.

13:15 Sillä kaiken maan, jonka näet, minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi ikuisiksi ajoiksi.

13:16 Ja minä teen sinun jälkeläistesi luvun paljoksi kuin maan tomun. Jos voidaan lukea maan tomu, niin voidaan lukea myöskin sinun jälkeläisesi.

13:17 Nouse ja vaella maata pitkin ja poikin, sillä sinulle minä sen annan.

13:18 Ja Abram siirtyi siirtymistään teltooineen ja tuli ja asettui Mamren tammistoon, joka on Hebronin luona, ja rakensi sinne alttarin Herralle.

14 LUKU

14:1 Ja tapahtui siihen aikaan, kun Amrafel oli Sinearin kuninkaana, Arjok Ellasarin kuninkaana, Kedorlaomer Eelamin kuninkaana ja Tidal Goojimin kuninkaana,

14:2 että he aloittivat sodan

13:11 Ja Lot vallitsi itsellensä koko sen lakeuden Jordanin tykönä, ja matkusti itään päin: ja niin veljekset erkanivat toinen toisestansa:

13:12 Että Abram asui Kanaanin maalla, ja Lot asui lakeuden kaupungeissa, ja pani majansa Sodoman puoleen.

13:13 Mutta Sodoman kansa oli paha, ja rikkoi kovin \Herraa\ vastaan.

13:14 Ja \Herra\ sanoi Abramille, sitte kuin Lot oli eroittanut itsensä Abramista: nosta nyt silmäsi ja katso siitä, kussas asut, pohjan puoleen, etelän puoleen, idän puoleen ja lännen puoleen.

13:15 Sillä kaiken sen maan, minkä sinä näet, annan minä sinulle, ja sinun siemenelles ijankaikkiseksi.

13:16 Ja teen sinun siemenes niinkuin tomun maan päällä: että jos joku taita lukea tomun maan päällä, niin hän myös taitaa sinun siemenes lukea.

13:17 Nouse ja vaella maata pitkin ja poikin: sillä sinulle minä sen annan.

13:18 Niin Abram siirsi majansa, ja tuli, ja asui Mamren lakeudella, joka on Hebronissa: ja rakensi siinä alttarin \Herralle\.

14 LUKU

14:1 Ja tapahtui Amraphelin Sinearin kuninkaan, Ariokin Ellassarin kuninkaan, Kedorlaomerin Elamin kuninkaan, ja Tidealin pakanoitten kuninkaan aikana:

14:2 Että he sotivat Bereaa

13:11 Ja Loth walidzi hänelens coco sen lakeuden Jordanin tykönä/ ja matcusti itän päin: ja nijn weljexet ercanit toinen toisestans/

13:12 Että Abram asui Canaan maalla/ ja Loth asui sen lakeuden Caupungeis/ ja pani majans Sodoman puoleen.

13:13 Mutta Sodoman Canssa oli paha/ ja ricoit cowin HERRA wastan.

13:14 Cosca Loth oli eroittanut idzens Abramist/ sanoi HERRA Abramille: nosta silmäsi ja cadzo/ sijtä cusas nyt asut/ pohjan/ etelän/ idän ja lännen puoleen:

13:15 Sillä caiken sen maan cuins näet/ annan minä sinulle ja sinun siemenelles ijancaickisexi.

13:16 Ja teen sinun siemenes nijncuin tomun maan päällä. Taitaco jocu lukea tomun maan päällä/ nijn hän myös taita sinun siemenes lukea.

13:17 Sentähden nouse ja vaella maata pitkin ja poikin: sillä sinulle minä sen annan.

13:18 Nijn Abram sijrsi majans/ ja tuli ja asui Mamren lakeudella/ joca on Hebronis/ ja rakensi sijnä Altarin HERRalle.

XIV. Lucu

14:1 JA tapahtui Amraphelin Sinearin Cuningan/ Ariokin Ellassarin Cuningan/ Chedorlaomerin Elamin Cuningan/ ja Thidealín pacanoitten Cuningan aicana/

14:2 Että he sodeit Berat

Beraa, Sodoman kuningasta, Birsaa, Gomorran kuningasta, Sinabia, Adman kuningasta, Semeberiä, Seboimin kuningasta, ja Belan, se on Soarin, kuningasta vastaan.

14:3 Nämä kaikki liittoutuivat kokoontuen Siddimin laaksoon, jossa Suolameri nyt on.

14:4 Kaksitoista vuotta he olivat olleet Kedorlaomerille alamaiset, mutta kolmantenatoista vuotena he tekivät kapinan.

14:5 Neljäntenätoista vuotena tulivat Kedorlaomer ja ne kuninkaas, jotka olivat hänen kanssaan; ja he voittivat refalaiset Astarot-Karnaimissa ja suusilaiset Haamissa, niin myös eemiläiset Kirjataimin tasangolla

14:6 ja hoorilaiset heidän vuoristossaan, Seirissä, aina Eel-Paaranisiin asti, joka on erämaan laidassa.

14:7 Ja he palasivat ja tulivat Mispatin lähteelle, se on Kaadekseen, ja valloittivat koko amalekilaisten maan ja voittivat myöskin amorilaiset, jotka asuivat Hasason-Taamarissa.

14:8 Silloin lähtivät Sodoman kuningas, Gomorran kuningas, Adman kuningas, Seboimin kuningas ja Belan, se on Soarin, kuningas ja asettuivat Siddimin laaksossa sota-rintaan heitä vastaan -

14:9 Eelamin kuningasta Kedorlaomeria, Goojimin kuningasta Tidalia, Sinearin kuningasta Amrafelia ja Ellasarin

Sodoman kuningasta, ja Birsaa Gomorran kuningasta, ja Sineabia Adaman kuningasta, ja Semeberiä Zeboimin kuningasta, ja Belan, se on Zoarin, kuningasta vastaan.

14:3 Nämät kaikki tulivat yhteen Siddimin laaksossa; se on suolainen meri:

14:4 Sillä he olivat olleet kaksitoistakymmentä ajastaikaa kuningas Kedorlaomerin alla; mutta kolmantenatoistakymmenentenä ajastaikana olivat he hänestä luopuneet.

14:5 Neljäntenätoistakymmenentenä ajastaikana tuli Kedorlaomer, ja ne kuninkaas, kuin hänen kanssansa olivat, ja löivät ne Kalevan pojat Karnaimin Astarotissa, ja Susimin Hammisissa; niin myös Emimin Sjaven Kirjataimissa:

14:6 Ja Horilaiset Seirin vuorella; siihen lakiaan paikkaan Pharaniin asti, korpea liki.

14:7 Ja he palasivat ja tulivat Mispatin lähteen tykö, se on Kades, ja löivät koko Amalekilaisten maan; niin myös Amorilaiset, jotka asuivat Hasesonin Tamarissa.

14:8 Niin läksivät Sodoman kuningas, ja Gomorran kuningas, ja Adaman kuningas, ja Zeboimin kuningas, ja Belan, se on Zoarin kuningas: ja hankitsivat sotaan heitä vastaan Siddimin laaksossa:

14:9 Kedorlaomeria Elamin kuningasta, ja Tibealia pakanoitten kuningasta, ja Amraphelia Sinearin kuningasta, ja Ariokia Elassarin ku-

Sodoman Cuningast/ ja Birsat Gomorran Cuningast/ ja Sineabit Adamahn Cuningast/ ja Semeberit Zeboimin Cuningast/ ja Belaan/ se on/ Zoarin Cuningast wastan.

14:3 Nämät kaikki tulit yhteen Siddimin laxos/ josa nyt on suolainen meri:

14:4 Sillä he olit ollet caxitoistakymmendä ajastaica Cuningas Chedorlaomerin alla/ ja colmandenatoistakymmenendenä ajastaicana olit he hänestä luopunet.

14:5 Sentähden tuli Chedorlaomer/ ja ne Cuningat cuin hänen cansans olit/ neljäntenätoistakymmenendenä ajastaicana/ ja löit ne Hijdet Carnaimin Astharothis/ ja Susimin Hammis/ ja Emimin sillä lakiilla paicalla Kiriathaimis.

14:6 Ja Horeit Seirin vuorella/ siihen lakian paickan Pharanin asti corpe liki.

14:7 Ja he palaisit ja tulit Mispatin caiwon tygö/ se on Cades/ ja löit coco Amalechiterein maan/ ja Amorreit/ jotca asuit Hasesonin Thamaris.

14:8 Nijn läxit Sodoman Cuningas/ ja Gomorran Cuningas/ ja Adamahn Cuningas/ ja Seboimin Cuningas/ ja Belahn/ se on Zoarin Cuningas/ ja hangidzit sotiman heitä wastan Siddimin laxos:

14:9 Chedorlaomeri Elamin Cuningast/ ja Thideali pakanoitten Cuningast/ ja Amrapheli Sinearin Cuningast/ ja

kuningasta Arjokia vastaan, neljä kuningasta viittä vastaan.

14:10 Mutta Siddimin laakso oli täynnä maapihkakuoppia. Ja Sodomian ja Gomorran kuninkaat pakenivat ja putosivat niihin; mutta henkiin jääneet pakenivat vuoristoon.

14:11 Ja he ottivat Sodomasta ja Gomorrasta kaiken tavarain ja kaikki ruokavarat ja menivät matkaansa.

14:12 Ja lähtiessään he ottivat mukaansa myöskin Lootin, Abramin veljenpojan, ja hänen omaisuutensa; hän näet asui Sodomassa.

14:13 Mutta muuan pakolainen tuli ja ilmoitti siitä Abramille, hebrealaiselle; tämä asui tammistossa, joka oli amorilaisen Mamren, Eskolin ja Aanerin veljen, oma, ja he olivat Abramin liittolaisia.

14:14 Kun Abram kuuli, että hänen sukulaisensa oli otettu vangiksi, aseisti hän luotettavimmat palvelijansa, jotka olivat hänen kodissaan syntyneet, kolmesataa kahdeksantoista miestä, ja ajoi vihollisia takaa aina Daaniin saakka.

14:15 Ja hän jakoi väkensä ja hyökkäsi palvelijoihin yöllä vihollisten kimppuun ja voitti heidät ja ajoi heitä takaa aina Hoobaan saakka, joka on Damaskosta pohjoiseen.

14:16 Ja hän toi takaisin kaiken tavarain; myöskin sukulaisensa Lootin ja hänen tavaransa hän toi takaisin, niin myös vaimot ja muun väen.

ningasta vastaan: neljä kuningasta viittä vastaan.

14:10 Ja Siddimin laaksossa oli monta maanpihkakuoppaa. Mutta Sodomian ja Gomorran kuningas siinä pakenoon ja maahan lyötiin, ja jääneet pakenivat vuorille.

14:11 Ja he ottivat kaiken Sodomian ja Gomorran tavarain, ja kaiken heidän elatuksensa, ja menivät matkaansa.

14:12 Ja ottivat myös Lotin, Abramin veljen pojan kansansa, ja hänen tavaransa, ja menivät matkaansa, sillä hän asui Sodomassa.

14:13 Silloin tuli yksi joka päässyt oli, ja ilmoitti sen Abramille Hebrealaiselle, joka asui Mamren Amorilaisen lakeudella, joka Eskolin ja Aanerin veli oli. Nämät olivat liitossa Abramin kanssa.

14:14 Koska Abram kuuli veljensä otetuksi kiini, varusti hän omaa kotona syntynyttä palveliaansa kolmesataa ja kahdeksantoista kymmentä, ja ajoi takaa heitä Daniin asti.

14:15 Jakoi itsensä ja karkasi heidän päällensä yöllä palvelioinensa, ja löi heitä: ja ajoi takaa hamaan Hoobaan, joka on vasemmalla puolella Damaskua.

14:16 Ja toi jäljensä kaiken tavarain: ja myös veljensä Lotin ja hänen tavaransa toi hän jäljensä, niin myös vaimot ja väen.

Ariochi Elassarin Cuningast wastian/ neljä Cuningast wijttä wastian.

Ja Siddimin laxos oli monda sawicuoppa.

14:10 Mutta Sodomian ja Gomorran Cuningas siinä pakenoon ja maahan lyötiin/ ja jääneet pakenit vuorille.

14:11 Ja he otit caiken Sodomian ja Gomorran tawarain/ ja caiken heidän elatuxens/ ja menit matcans.

14:12 Ja otit myös Lothin Abramin weljenpojan cansans/ ja hänen tawarans/ sillä hän asui Sodomassa/ ja menit matcans.

14:13 Silloin tuli yksi joka päässyt oli/ ja sanoi sen Abramille: joka muucalainen oli/ ja asui Mamren sen Amorrein lakeudella/ joka Escolin ja Aanerin weli oli. Nämät olit lijtos Abramin cansa.

14:14 Cosca Abram cuuli weljens otetuxi kijnni/ walmisti hän oma cotona syndynyt palweliatans colmesata ja cahdexantoistakymmendä/ ja ajoi taca heitä Danin asti.

14:15 Jacoi idzens ja carcais heidän päällens yöllä palweliainens/ ja löi heitä/ ja ajoi taca haman Hoban/ joka on wasemalla puolella Damascua.

14:16 Ja toi jäljens caiken tawarain/ ja myös Lothin hänen weljens ja hänen tawarans/ ja waimot ja wäen.

<p>14:17 Kun hän oli paluumatkalla, voitettuaan Kedorlaomerin ja ne kuninkaas, jotka olivat tämän kanssa, meni Sodoman kuningas häntä vastaan Saaven laaksoon, jota sanotaan Kuninkaan laaksoksi.</p>	<p>14:17 Silloin meni Sodoman kuningas häntä vastaan, koska hän palasi lyömästä Kedorlaomeria, ja niitä kuninkaita hänen kanssansa: Sjaven lakeudella, joka kuninkaan laaksoksi kutsutaan.</p>	<p>14:17 COsca hän palais ja oli tacaperin lyönyt Chedorlaomerin/ ja ne Cuningat hänen cansans/ meni Sodoman Cuningas händä wastan sillä lakialla/ joca Cuningan laxoxi cudzutan.</p>
<p>14:18 Ja Melkisedek, Saalemin kuningas, toi leipää ja viiniä; hän oli Jumalan, Korkeimman, pappi.</p>	<p>14:18 Mutta Melkisedek Saalemin kuningas toi leivän ja viinan: ja hän oli ylimmäisen Jumalan pappi.</p>	<p>14:18 Mutta Melchisedech Salemin Cuningas toi leiwän ja wijnan/ ja hän oli ylimmäisen Jumalan Pappi.</p>
<p>14:19 Ja hän siunasi hänet sanoen: Siunatkoon Abramia Jumala, Korkein, taivaan ja maan luoja.</p>	<p>14:19 Ja siunasi häntä, ja sanoi: siunattu ole sinä Abram sille kaikkein korkeimmalle Jumalalle, jonka taivas ja maa oma on.</p>	<p>14:19 Siunais händä/ ja sanoi: siunattu ole sinä Abram/ sille caickein corkeimmalle Jumalalle/ jonga taiwas ja maa oma on.</p>
<p>14:20 Ja kiitetty olkoon Jumala, Korkein, joka antoi vihollisesi sinun käsiisi. Ja Abram antoi hänelle kymmenykset kaikesta.</p>	<p>14:20 Ja kiitetty olkoon kaikkein korkein Jumala, joka sinun vihollises antoi sinun käsiis. Ja (Abram) antoi hänelle kymmenykset kaikista.</p>	<p>14:20 Ja kijetty olcon se caickein corkein Jumala/ joca sinun wihollises andoi sinun käsijs. Ja Abram andoi hänelle kymmenexet caikinai-sist.</p>
<p>14:21 Ja Sodomän kuningas sanoi Abramille: Anna minulle väki ja pidä sinä tavara.</p>	<p>14:21 Silloin Sodomän kuningas sanoi Abramille: anna minulle väki, ja pidä itse tavara.</p>	<p>14:21 Silloin Sodomän Cuningas sanoi Abramille: anna minulle wäki ja pidä idze tavara.</p>
<p>14:22 Mutta Abram sanoi Sodomän kuninkaalle: Minä nostan käteni Herran, Jumalan, Korkeimman, taivaan ja maan luoja, puoleen ja vannon:</p>	<p>14:22 Ja Abram sanoi Sodomän kuninkaalle: Minä nostan minun käteni \Herran\ kaikkein korkeimman Jumalan tykö, jonka taivas ja maa oma on:</p>	<p>14:22 Ja Abram sanoi Sodomän Cuningalle: minä noston minun käteni HERran sen caickein corkeimman Jumalan tygö/ jonga taiwas ja maa oma on:</p>
<p>14:23 En totisesti ota, en langan päätä, en kengän paulaa enkä mitään muuta, mikä on sinun, ettet sanoisi: Minä olen tehnyt Abramın rikkaaksi.</p>	<p>14:23 Etten minä ota kaikesta sinun omastas lankaakaan eli kengän rihmaa, ettes sanoisi: minä olen Abramın äveriääksi tehnyt:</p>	<p>14:23 Etten minä ota caikest sinun omastas langakan eli kengän rihma/ ettes sanois: minä olen Abramın äwerjäxi tehnyt.</p>
<p>14:24 En tahdo mitään, paitsi mitä palvelijat ovat kuluttaneet ja mikä on niille miehille tuleva, jotka minua seurasivat, Aanerille, Eskolille ja Mamrelle; he saakoot osansa.</p>	<p>14:24 Ei suinkaan, paitsi sitä kuin nämät nuoret miehet syöneet ovat; ja niiden miesten osan, jotka minua seurasivat: Aner, Eskol ja Mamre, he saakoon osansa.</p>	<p>14:24 Paidzi sitä cuin nämät nuoret miehet syönet owat/ ja anna nijden miesten/ jotca minua seuraisit/ Anerin/ Escholin ja Mamren/ heidän osans.</p>

15 LUKU

15:1 Näiden tapausten jälkeen tuli Abramille näyssä tämä Herran sana: Älä pelkää, Abram! Minä olen sinun kilpesi; sinun palkkasi on oleva sangen suuri.

15:2 Mutta Abram sanoi: Oi Herra, Herra, mitä sinä minulle annat? Minä lähden täältä lapsetonna, ja omaisuuteni haltijaksi tulee damaskolainen mies, Elieser.

15:3 Ja Abram sanoi vielä: Sinä et ole antanut minulle jälkeläistä; katso, talossani syntynyt palvelija on minut perivä.

15:4 Mutta katso, hänelle tuli tämä Herran sana: Hän ei ole sinua perivä, vaan joka lähtee sinun omasta ruumiistasi, hän on sinut perivä.

15:5 Ja hän vei hänet ulos ja sanoi: Katso taivaalle ja lue tähdet, jos ne taidat lukea. Ja hän sanoi hänelle: Niin paljon on sinulla oleva jälkeläisiä.

15:6 Ja Abram uskoi Herraan, ja Herra luki sen hänelle vanhurskaudeksi.

15:7 Ja hän sanoi hänelle: Minä olen Herra, joka toin sinut Kaldean Uurista, antaakseni sinulle tämän maan omaksesi.

15:8 Mutta hän sanoi: Oi Herra, Herra, mistä minä tiedän, että saan sen omakseni?

15:9 Ja hän sanoi hänelle: Tuo minulle kolmivuotias hieho, kolmivuotias vuohi ja kolmivuotias oinas sekä metsäkyyhkyen ja nuori kyyhky-

15 LUKU

15:1 Kuin nämä olivat niin tapahtuneet, tuli \Herran\ sana Abraminkin tykö näyssä, sanoen: älä pelkää Abram, minä olen sinun kilpes, ja sangen suuri palkkas.

15:2 Mutta Abram sanoi: Herra, \Herra\, mitä minulle annat? minä lähden lapse-toinna täältä, ja minun huoneeni haltia on tämä Eleasari Damaskusta.

15:3 Ja Abram taas sanoi: mutta minulle et sinä antanut siementä. Ja katsos, minun kotopalkolliseni tulee minun perillisekseni.

15:4 Ja katso, \Herran\ sana tuli hänen tykönsä, sanoen: ei tämä sinua peri: vaan joka sinun ruumiistas tulee, se tulee sinun perillisekses.

15:5 Niin hän vei hänen ulos, ja sanoi: katso taivaaseen ja lue tähdet, jos sinä ne taidat lukea. Ja sanoi hänelle: niin sinun siemenes on oleva.

15:6 (Abram) uskoi \Herran\, ja hän luki hänelle sen vanhurskaudeksi.

15:7 Ja sanoi hänelle: minä se \Herra\ olen, joka vein sinun ulos Kaldean Uurista, antaakseni sinulle tämän maan omakses.

15:8 Ja hän sanoi: Herra, \Herra\, mistä minä tiedäisin sen omistavani?

15:9 Ja hän sanoi hänelle: ota minulle kolmivuotinen hehkonen, ja kolmivuotinen vuohi, ja kolmivuotinen oinas: niin myös mettininen, ja nuori kyhkyläinen.

XV. Lucu

15:1 CUin nämät olit nijn tapahtunet/ tuli HERran sana Abraminkin tygö näwys/ sanoden: älä pelkä Abram/ minä olen sinun kilpes/ ja sangen suuri palckas.

15:2 Mutta Abram sanoi: HERra/ HERra/ mitä minulle annat? minä olen lapsitoin/ ja minun huoneni haldialla Eleasarilla Damascust on poica.

15:3 Ja Abram taas sanoi: mutta minulle et sinä antanut siemendä. Ja cadzos/ minun palcoliseni poica tulee minun perillisexeni.

15:4 Ja cadzo/ HERran sana tuli hänen tygöns/ sanoden: ei tämä sinua peri/ vaan joca sinun rumistas tule/ hän tule sinun perillisexes.

15:5 Nijn hän wei hänen ulos/ ja sanoi: cadzo taiwaaseen ja lue tähdet/ jos sinä ne taidat lukea/ ja sanoi hänelle: nijn sinun siemenes on olewa.

15:6 Abram uscoi HERran/ ja hän luki hänelle sen wanhurscaudexi.

15:7 JA sanoi hänelle: minä se HERra olen/ joca sinun wein ulos Caldean Urrist/ andaxeni sinulle tämän maan omaxes.

15:8 Ja Abram sanoi: HERra/ HERra/ mistä minä tiedäisin sen omistawani?

15:9 Ja hän sanoi hänelle: ota minulle colmiwuotinen hehcoinen/ ja colmiwuotinen wuohi/ ja colmiwuotinen oinas/ ja kyhkyläinen/ ja nuori

nen.

15:10 Ja hän toi nämä kaikki ja halkaisi ne ja asetti puolikkaat vastakkain; lintuja hän ei kuitenkaan halkaissut.

15:11 Niin laskeutui petolintu- ja ruumiiden päälle, mutta Abram karkoitti ne pois.

15:12 Kun aurinko oli laske- maisillaan, valtasi raskas uni Abramin, ja katso, kauhu ja suuri pimeys valtasi hänet.

15:13 Ja Herra sanoi Abra- mille: Niin tiedä totisesti, että sinun jälkeläisesi tulevat elä- mään muukalaisina maassa, joka ei ole heidän omansa, ja heidän on niitä palveleminen, ja ne sortavat heitä neljäsataa vuotta.

15:14 Mutta myös sen kan- san, jota he palvelevat, minä tuomitsen; ja sitten he pää- sevät lähtemään, mukanaan paljon tavaraa.

15:15 Mutta sinä saat mennä isiesi tykö rauhassa, ja sinut haudataan päästyäsi korke- aan ikään.

15:16 Ja neljännessä polves- sa sinun jälkeläisesi palaavat tänne takaisin; sillä amorilais- ten syntivelka ei ole vielä täysi.

15:17 Ja kun aurinko oli las- kenut ja oli tullut pilkkopimeä, näkyi suitsuava pätsi ja lie- kehtivä tuli, joka liikkui uhri- kappaleiden välissä.

15:18 Sinä päivänä Herra teki Abramin kanssa liiton, sano- en: Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan, Egyptin virrasta aina suureen virtaan,

15:10 Ja hän otti hänelle nämät kaikki, ja jakoi kes- keltä kahtia, ja pani itse- kunkin osan toinen toisensa kohdalle; vaan lintuja ei hän jakanut.

15:11 Niin linnut tulivat li- hain päälle; ja Abram karkot- ti ne.

15:12 Ja tapahtui auringon laskeissa, että raskas uni lankesi Abramin päälle: ja katso, hämmästys ja synkkä pimeys tuli hänen päällensä.

15:13 Niin hän sanoi Abra- mille: sinun pitää totisesti tietämän, että sinun sie- menes tulee muukalaiseksi sille maalle, joka ei heidän omansa ole, ja he saattavat heitä orjaksi, ja vaivaavat heitä neljäsataa ajastaikaa.

15:14 Mutta sille kansalle, jonka orjana he ovat, koston minä: ja sitte he lähtevät ulos suurella tavaralla.

15:15 Ja sinä menet isäis tykö rauhassa, ja haudataan hyvässä ijässä.

15:16 Vaan neljännessä miespolvessa he tänne pala- javat: sillä Amorilaisten pa- huus ei ole vielä täytetty.

15:17 Ja koska aurinko oli laskenut, ja pimeys joutu- nut: katso, pätsi suitsi, ja liekki kävi kappaleitten kes- keltä.

15:18 Sinä päivänä teki \Herra\ liiton Abramin kanssa, sanoen: sinun sie- menelles annan minä tämän maan, hamasta Egyptin vir- rasta, niin suureen virtaan

mettinen.

15:10 Ja hän otti nämät caicki/ ja jacoi keskeldä cah- tia/ ja pani idzecungin osan toinen toisens cohdalle/ waan linduja ei hän jakanut.

15:11 Nijn linnut tulit lihain päälle/ ja Abram carcotti ne.

15:12 Ja Auringon laskeis langeis rascas uni Abramin päälle/ ja cadzo/ hämmästys ja syngiä pimeys tuli hänen päällens.

15:13 Nijn hän sanoi Abramil- le: sinun pitä tietämän/ että sinun siemenes tule muuca- laisexi sille maalle joca ei heidän omans ole/ ja he saattawat heitä orjaxi/ ja waiwawat heitä neljäsata ajas- taica.

15:14 Mutta sille Canssalle/ jonga orjana he owat/ cos- tan minä: ja sijtte he lähtewät ulos suurella tawaralla.

15:15 Ja sinä menet Isäis tygö rauhas/ ja haudatan hywäs ijäs.

15:16 Waan neljanes mies- polwes he tänne palajawat: sillä Amorrerein pahus ei ole wielä caicki täytetty.

15:17 Ja cosca Auringo oli laskenut ja pimeys joutunut/ cadzo/ Pädzi suidzi/ ja liecki käwi cappelitten keskeldä.

15:18 Slnä päiwänä teki HER- ra lijton Abramin cansa/ sa- noden: sinun siemenelles an- nan minä tämän maan/ ha- mast Egyptin wirrast/ njn

Euftrat-virtaan saakka:	Phratiin asti.	sijhen suuren wirtan Phrattin asti.
15:19 keeniläiset, kenissiläiset, kadmonilaiset,	15:19 Keniläiset, ja Kenitsiläiset, ja Kadmonilaiset,	15:19 Chenerit/ ja Kenizerit/ ja Cadmonerit.
15:20 heettiläiset, perissiläiset, refalaiset,	15:20 Ja Hettiläiset, ja Pheresiläiset, ja Kalevan pojat,	15:20 Ja Hetherit/ ja Phereserit/ ja Caphthorim.
15:21 amorilaiset, kanaanilaiset, girkasilaiset ja jebusilaiset.	15:21 Ja Amorilaiset, ja Kanaanealaiset, ja Gergesiläiset, ja Jebusilaiset.	15:21 Ja Amorrerit/ ja Cananerit/ ja Gergeserit/ ja Jebuserit.

16 LUKU

16:1 Saarai, Abrammin vaimo, ei synnyttänyt hänelle lasta. Mutta Saarailla oli egyptiläinen orjatar, jonka nimi oli Haagar.

16:2 Ja Saarai sanoi Abramille: Katso, Herra on sulkenut minun synnyttämästä; yhdy siis minun orjattareeni, ehkä minä saisin lapsia hänestä. Ja Abram kuuli Saaraita.

16:3 Ja Saarai, Abrammin vaimo, otti egyptiläisen orjattarensa Haagarin, sitten kuin Abram oli asunut kymmenen vuotta Kanaanin maassa, ja antoi hänet miehellensä Abramille vaimoksi.

16:4 Ja hän yhtyi Haagariin, ja Haagar tuli raskaaksi. Kun hän huomasi olevansa raskaana, tuli hänen emäntänsä halvaksi hänen silmissään.

16:5 Silloin Saarai sanoi Abramille: Minun kärsimäni vääritys kohdatkoon sinua; minä annoin orjattareni sinun syyliisi, mutta kun hän huomasi olevansa raskaana, tulit minä halvaksi hänen silmissään. Herra tuomitkoon meidän välillämme, minun ja sinun.

16:6 Abram sanoi Saaraille: Katso, orjattaresi on sinun

16 LUKU

16:1 Ja Saari Abrammin emäntä ei synnyttänyt hänelle. Mutta hänellä oli Egyptiläinen piika, jonka nimi oli Hagar.

16:2 Ja Saari sanoi Abramille: katso nyt; \Herra\ on minun sulkenut synnyttämästä, menes siis minun piikani sivuun, jos minä sittenkin saisin lapsia hänestä. Ja Abram otti Sarain sanan.

16:3 Ja Saari Abrammin emäntä otti Egyptiläisen piikansa Hagarin, sitte kun Abram kymmenen ajastaikaa oli asunut Kanaanin maalla: ja antoi sen miehellensä Abramille emännäksi.

16:4 Ja hän makasi Hagarin tykönä, joka tuli raskaaksi. Koska hän tunsu itsensä raskaaksi, tuli hänen emäntänsä halvaksi hänen silmissään.

16:5 Niin sanoi Saari Abramille: minulle tapahtunut vääritys lankee sinun päälles; minä annoin minun piikani sinun sivuus; ja että hän tunsu itsensä raskaaksi, halpenin minä hänen edessänsä: \Herra\ tuomitkoon minun ja sinun välillä.

16:6 Mutta Abram sanoi Saaraille: katso, sinun piikas on

XVI. Lucu

16:1 SARai Abrammin emändä ei synnyttänyt hänelle. Mutta hänellä oli Egyptiläinen pijca/ jonga nimi oli Hagar.

16:2 Ja Saari Sanoi Abramille: cadzo/ HERra on minun sulkenut synnyttämästä/ menes sijs minun pijcani sivuun/ jos minä sijttekin saisin lapsia hänestä. Ja Abram otti Sarain sanan.

16:3 Ja Saari Abrammin emändä otti Egyptiläisen pijcans Hagarin/ ja andoi hänen miehellens Abramille emännäxi/ sijttecuin he olit asunet kymmenen ajastaica Canaan maalla.

16:4 Ja hän macais Hagarin tykönä joca tuli rascaxi. Cosca hän tunsu idzens rascaxi/ cadzoi hän ylön hänen emändäns.

16:5 Nijn sanoi Saari Abramille: sinä teet wäärin minua wasthan/ minä annoin minun pijcani sinun sivuus/ ja että hän tunsu idzens rascaxi/ olen minä ylöncadzottu hänen edesäns: HERra duomitcon minun ja sinun wälillä.

16:6 Mutta Abram sanoi Saaraille: cadzo/ sinun pijcas on

vallassasi, tee hänelle, mitä tahdot. Niin Saara kuritti häntä, ja hän pakeni hänen luotaan.	sinun käsissä, tee hänen kanssansa mitäs tahdot: Niin Sarai kuritti häntä, ja hän pakeni hänen tykönsä.	sinun käsissä/ tee hänen cansans mitäs tahdot. 16:7 COsca Sarai tahdoi curitta händä/ pakeni hän hänen tyköns.
16:7 Ja Herran enkeli tapasi hänet vesilähteeltä erämaassa, sen lähteen luota, joka on Suurin tien varressa.	16:7 Mutta \Herran\ enkeli löysi hänen vesilähteen tykönä korvessa: lähteen tykönä Surrin tiellä.	Mutta HERran Engeli löysi hänen wesilähten tykönä corwes/ nimittäin/ sen lähten tykönä/ joca on sillä tiellä Zurrin päin.
16:8 Ja hän sanoi: Haagar, Saarain orjatar, mistä tulet ja mihin menet? Hän vastasi: Olen paossa emäntääni Saaraita.	16:8 Ja sanoi: Hagar, Sarain piika, kustas tulet? ja kuhunkas menet? hän sanoi: minä pakenin emäntääni Saaraita.	16:8 Ja sanoi: Hagar Sarain pijca/ custas tulet? ja cuhungas menet? han sanoi: minä pakenin emändätäni Sarait.
16:9 Ja Herran enkeli sanoi hänelle: Palaa emäntäsi tykö ja nöyrytä hänen kätensä alle.	16:9 Ja \Herran\ enkeli sanoi hänelle: palaja emäntäs tykö, ja nöyryytä itses hänen kätensä alle.	16:9 Ja HERran Engeli sanoi hänelle: palaja emändäs tygö/ ja nöyrytä idzes hänen kätens ala.
16:10 Ja Herran enkeli sanoi hänelle: Minä teen sinun jälkeläistesi luvun niin suureksi, ettei heitä voida lukea heidän paljoutensa tähden.	16:10 Ja \Herran\ enkeli sanoi hänelle: minä lisään suuresti sinun siemenes, niin ettei sitä taideta luettaa paljouden tähden.	16:10 Ja HERran Engeli sanoi hänelle: minä lisän sinun siemenes/ nijn ettei se taita luetta paljouden tähden.
16:11 Vielä Herran enkeli puhui hänelle: Katso, sinä olet raskaana ja synnyttät pojan ja kutsut hänet Ismaeliksi, sillä Herra on kuullut sinun hätäsi.	16:11 Ja \Herran\ enkeli sanoi (vielä) hänelle: katso, sinä olet raskas, ja synnyttät pojan: ja sinun pitää kutsuman hänen nimensä Ismael: sillä \Herra\ on kuullut sinun vaivas.	16:11 Ja HERran Engeli sanoi vielä hänelle: cadzo/ sinä olet rascas/ ja synnyttät pojan/ ja cudzut hänen nimens Ismael: sillä HERra on cuullut sinun waiwas.
16:12 Hänestä tulee mies kuin villiaasi: hänen kätensä on kaikkia vastaan, ja kaikkien käsi on häntä vastaan, ja hän on kaikkien veljiensä niska.	16:12 Hän tulee tylyksi mieheksi, ja hänen kätensä jokaista vastaan, ja jokaisen käsi häntä vastaan, ja hän on asuva kaikkein veljeinsä edessä.	16:12 Hän tule tylyxi miehexi/ ja hänen kätens jocaista wastan/ ja jocaidzen käsi händä wastan/ ja hän on asuwa caickein weljeins edes.
16:13 Ja Haagar nimitti Herra, joka oli häntä puhutellut, nimellä: Sinä olet ilmestyksen Jumala. Sillä hän sanoi: Olenko minä tässä vilaukselta saanut nähdä hänet, joka minut näkee?	16:13 Ja hän kutsui \Herran\ nimen, joka häntä puhutteli, sinä Jumala, joka näet minun, sillä hän sanoi: enkö minä ole katsonut hänen peräänsä, joka minun näkee?	16:13 Ja hän cudzui HERran nimen joca händä puhutteli/ sinä Jumala joca näet minun/ sillä hän sanoi: engö minä ole cadzonut hänen peräns joca minun näke?
16:14 Sentähden kutsutaan kaivoa nimellä Lahai-Roin kaivo; se on Kaadeksen ja Be-	16:14 Sentähden nimitti hänen kaivon, sen elävän kaivoksi, joka minun näkee, joka on Kadeksen ja Baredin	16:14 Sentähden nimitti hänen caiwon/ sen elävän caiwoxi joca minun näke/ joca

redin välillä.

16:15 Ja Haagar synnytti Abramille pojan, ja Abram antoi pojallensa, jonka Haagar oli hänelle synnyttänyt, nimen Ismael.

16:16 Ja Abram oli kahdeskymmenen kuuden vuoden vanha, kun Haagar synnytti hänelle Ismaelin.

17 LUKU

17:1 Kun Abram oli yhdeskymmenen yhdeksän vuoden vanha, ilmestyi Herra hänelle ja sanoi hänelle: Minä olen Jumala, Kaikkivaltias; vaella minun edessäni ja ole nuhteeton.

17:2 Ja minä teen liittoni meidän välillemme, minun ja sinun, ja lisään sinut ylen runsaasti.

17:3 Ja Abram lankesi kasvoilleen, ja Jumala puhui hänelle sanoen:

17:4 Katso, tämä on minun liittoni sinun kanssasi: sinusta tulee kansojen paljouden isä.

17:5 Niin älköön sinua enää kutsuttako Abramiksi, vaan nimesi olkoon Aabraham, sillä minä teen sinusta kansojen paljouden isän.

17:6 Minä teen sinut sangen hedelmälliseksi ja annan sinusta tulla kansoja, ja sinusta on polveutuva kuninkaita.

17:7 Ja minä teen liiton sinun kanssasi ja sinun jälkeläistesi kanssa, sukupolvesta sukupolveen, iankaikkisen lii-

välillä.

16:15 Ja Hagar synnytti Abramille pojan: ja Abram kutsui poikansa nimen, jonka Hagar synnytti, Ismael.

16:16 Ja Abram oli kuudenkymmentä vuotta vanha, koska Hagar synnytti Ismaelin Abramille.

17 LUKU

17:1 Koska Abram oli yhdeskymmenen ja yhdeksän ajastaikainen, näkyi \Herra\ Abramille ja sanoi hänelle: Minä olen Jumala kaikkivaltias: vaella minun edessäni, ja ole vakaa.

17:2 Ja minä teen liittoni minun ja sinun välilles, ja lisään sinun sangen suuresti.

17:3 Ja Abram lankesi kasvoilleensa: Ja Jumala puhui hänen kanssansa, sanoen:

17:4 Katso, Minä olen, ja minun liittoni on sinun kanssas, ja sinä tulet paljon kansan isäksi.

17:5 Sentähden ei sinua pidä enää kutsuttaman Abram; mutta Abrahamin pitää oleman sinun nimes: sillä minä olen tehnyt sinun paljon kansan isäksi.

17:6 Ja teen sinun sangen suuresti hedelmälliseksi, ja asetan sinun kansoiksi: ja kuninkaat tulevat sinusta.

17:7 Ja minä teen minun liittoni minun vaiheelleni ja sinun, ja sinun siemenes sinun jälkees, heidän suvuisansansa ijanikaikkiseksi liitok-

on Cadexen ja Baredin välillä.

16:15 JA hagar synnytti Abramille pojan/ ja Abram cudzui poicans nimen/ jonga Hagar hänelle synnytti/ Ismael.

16:16 Ja Abram oli cuusiyhdessäkymmentä ajastaica vanha/ cosca Hagar hänelle synnytti Ismaelin.

XVII. Lucu

17:1 COsca Abram oli yhdeskymmenen ja yhdexän ajastaicainen näyi hänelle HERra/ ja sanoi hänelle: Minä olen Jumala caickiwaldias/ vaella minun edesäni ja ole waca.

17:2 Ja minä teen lijttoni minun ja sinun välilles/ ja lisän sinun sangen suurest.

17:3 Ja Abram langeis caswoillens. Ja Jumala puhui hänen cansans/ sanoden:

17:4 Cadzo/ Minä olen/ ja minun lijtton on sinun cansas/ ja sinä tulet paljon Canssan Isäxi.

17:5 Sentähden ei sinun pidä enämbi cudzuttaman Abram/ mutta Abraham pitä oleman sinun nimes: sillä minä olen tehnyt sinun paljon Canssan Isäxi.

17:6 Ja teen sinun sangen suurest hedelmälisexi/ ja asetan sinun Canssaxi/ ja Cuningat tulewat sinusta.

17:7 Ja minä teen minun lijttoni minun waihelleni ja sinun/ ja sinun siemenes sinun jälkes/ heidän suguisans

<p>ton, ollakseni sinun ja sinun jälkeläistesi Jumala,</p>	<p>si: että minä olen sinun Jumalas, ja sinun siemenes sinun jälkees.</p>	<p>ijancaickisexi lijtoxi/ että minä olen sinun Jumalas ja sinun siemenes sinun jälkes.</p>
<p>17:8 ja minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi sen maan, jossa sinä muukalaisena asut, koko Kanaanin maan, ikuiseksi omaisuudeksi; ja minä olen heidän Jumalansa.</p>	<p>17:8 Ja annan sinulle ja sinun siemenelles sinun jälkees, sen maan, jossa sinä muukalainen olet; koko Kanaanin maan ijäiseksi omaisuudeksi: ja olen heidän Jumalansa.</p>	<p>17:8 Ja annan sinulle ja sinun siemenelles sinun jälkes/ sen maan/ josa sinä olet muucalainen/ nimittäin/ coco Canaan maan/ omaxes ijancaickisest/ ja olen heidän Jumalans.</p>
<p>17:9 Ja Jumala sanoi Abrahamille: Mutta sinä pidä minun liittoni, sinä ja sinun jälkeläisesi, sukupolvesta sukupolveen.</p>	<p>17:9 Ja Jumala sanoi Abrahamille: pidä siis minun liittoni, sinä ja sinun siemenes sinun jälkees, heidän suvuissansa.</p>	<p>17:9 JA Jumala sanoi Abrahamille: pidä siis minun liittoni/ sinä ja sinun siemenes sinun jälkes/ heidän suvuisans.</p>
<p>17:10 Ja tämä on minun liittoni sinun ja sinun jälkeläistesi kanssa; pitäkää se: ympärileikatkaa jokainen miehenpuoli keskuudessanne.</p>	<p>17:10 Ja tämä on liitto, jonka teidän pitämän pitää, minun vaiheellani ja teidän, ja sinun siemenes vaiheella sinun jälkees: kaikki miehenpuoli pitää teidän seassanne ympärileikattaman.</p>	<p>17:10 Ja tämä on liitto jonga heidän pitämän pitää minun waihellani ja teidän/ ja sinun siemenes waiheella sinun jälkes: caicki miehenpuoli pitää teidän seasan ymbärinsleicattaman.</p>
<p>17:11 Ympärileikatkaa esinahkanne liha, ja se olkoon liiton merkki meidän välillämme, minun ja teidän.</p>	<p>17:11 Ja teidän pitää ympärileikkaaman teidän esinahkanne lihan: sen pitää oleman liiton merkiksi minun ja teidän vaiheellanne.</p>	<p>17:11 Mutta teidän pitää ymbärinsleickaman teidän lihan esinahan/ sen pitää oleman liiton merkixi minun ja teidän waihellan.</p>
<p>17:12 Sukupolvesta sukupolveen ympärileikattakoon jokainen poikalapsi teidän keskuudessanne kahdeksan päivän vanhana, niin hyvin kotona syntynyt palvelija kuin muukalaiselta, keneltä tahansa, rahalla ostettu, joka ei ole sinun jälkeläisiäsi.</p>	<p>17:12 Kahdeksan päiväinen poikalapsi pitää ympärileikattaman teidän seassanne, kaikki miehenpuoli teidän suvuissanne: kotona syntynyt, eli kaikkinaiselta muukalaiselta rahalla ostettu, joka ei ole sinun siemenestäs.</p>	<p>17:12 Jocaidzen poicalapsen/ cahdexan päiväisen/ pitää teidän ymbärinsleickaman teidän suguisan: Nijn myös jocaidzen palwelian cotona syndynen/ eli caickinaisilda muucalaisilda ostetun/ jotca ei ole teidän siemenestäs.</p>
<p>17:13 Ympärileikattakoon sekä kotonasi syntynyt että rahalla ostamasi; ja niin minun liittoni on oleva merkitty teidän lihaanne iankaikkiseksi liitoksi.</p>	<p>17:13 Kaiketi pitää ympärileikattaman sekä kotonas syntynyt, että rahallas ostettu; ja niin minun liittoni on oleva teidän lihassanne ijancaikkiseksi liitoksi.</p>	<p>17:13 Ja nijn minun liittoni on olewa teidän lihasan ijancaickisexi lijtoxi.</p>
<p>17:14 Mutta ympärileikkaamaton miehenpuoli, jonka esinahan liha ei ole ympärileikattu, hävitettäköön kansastansa;</p>	<p>17:14 Ja jonka esinahallisen miehenpuolen esinahan liha ei ympärileikata, se sielu pitää hukutettaman kansastansa: hän on minun liittoni</p>	<p>17:14 Ja jos jocu poicalapsi ei ymbärinsleicatais lihans esinahas/ sen sielu pitää hukutettaman Canssastans/ ett-</p>

hän on rikkonut minun liittoni.rikkonut.

17:15 Ja Jumala sanoi Abrahamille: Älä kutsu vaimoasi Saaraita enää Saaraksi, vaan Saara olkoon hänen nimensä.

17:16 Ja minä siunaan häntä ja annan hänestäkin sinulle pojan; niin, minä siunaan häntä, ja hänestä tulee kansakuntia, polveutuu kansojen kuninkaita.

17:17 Abraham lankesi kasvoillensa ja naurahti, sillä hän ajatteli sydämessään: Voiko satavuotiaalle syntyä poika, ja voiko Saara, joka on yhdeksänkymmenen vuoden vanha, vielä synnyttää?

17:18 Ja Abraham sanoi Jumalalle: Kunpa edes Ismael saisi elää sinun edessäsi!

17:19 Niin Jumala sanoi: Totisesti, sinun vaimosi Saara synnyttää sinulle pojan, ja sinun on pantava hänen nimekseen lisä, ja minä teen liittoni hänen kanssaan iankaikkiseksi liitoksi hänen jälkeläisillensä.

17:20 Mutta myös Ismaelistä minä olen kuullut sinun rukouksesi; katso, minä siunaan häntä ja teen hänet hedelmälliseksi ja annan hänen lisääntyä ylen runsaasti. Hänestä on polveutuva kaksitoista ruhtinasta, ja minä teen hänestä suuren kansan.

17:21 Mutta liittoni minä teen lisäkin kanssa, jonka Saara sinulle synnyttää tähän aikaan tulevana vuonna.

17:15 Ja Jumala sanoi Abrahamille: Saraita sinun emäntääs ei pidä sinun enää kutsuman Sarai; vaan Saara pitää oleman hänen nimensä:

17:16 Sillä minä siunaan häntä, ja annan myös hänestä sinulle pojan; sillä minä siunaan hänen, ja hän on tuleva kansoiksi, ja kansain kuninkaat tulevat hänestä.

17:17 Ja Abraham lankesi kasvoillensa ja naurahti, ja sanoi sydämessään: syntyneekö sadanajastaiselle poika? ja Saara yhdeksänkymmenen ajastaisainen synnyttäneekö?

17:18 Ja Abraham sanoi Jumalalle: josko Ismael saisi elää sinun edessäsi!

17:19 Niin sanoi Jumala: Tosin Saara sinun emäntäs synnyttää sinulle pojan ja sinun pitää hänen nimensä kutsuman Isaac: ja minä teen minun liittoni hänen kanssansa iankaikkiseksi liitoksi, hänen siemenellensä hänen jälkeensä.

17:20 Ismaelistä olen minä myös sinun rukoukses kuullut, katso, minä olen siunnannut häntä, ja teen hänen hedelmälliseksi, ja lisään hänen sangen suuresti: kaksitoistakymmentä ruhtinasta pitää hänen siittämän, ja minä teen hänen suureksi kansaksi.

17:21 Mutta minun liittoni teen minä Isaakin kanssa; jonka Saara on sinulle synnyttävä, tähän aikaan tulevana vuonna.

ei hän minun liittoni ole pitänyt.

17:15 JA Jumala sanoi taas Abrahamille: Saraita sinun emändätäs ei pidä sinun enämbi cudzuman Sarai/ waan Sara pitää oleman hänen nimens:

17:16 Sillä minä siunan häntä/ ja annan myös hänestä sinulle pojan/ jonga minä siunan/ ja Canssat owat tulewat hänestä/ ja paljoin Canssain Cuningat.

17:17 Silloin langeis Abraham caswoillens ja naurahti/ ja sanoi sydämesäns: syndykö sadanajastaiselle poica? ja Sara yhdeksänkymmenen ajastaisainen/ synnyttäkö?

17:18 Ja Abraham sanoi Jumalalle: josca Ismael saisi elää sinun edessäsi!

17:19 Nijn sanoi Jumala: Sara sinun emändäs synnyttää sinulle pojan/ jonga sinun pitää cudzuman Isaac: sillä minä teen minun ijancaickisen lijttoni hänen cansans/ ja hänen siemenens cansa hänen jälkens.

17:20 Ismaelist olen minä myös sinun rucouxes cuullut/ cadzo/ minä olen siunanut häntä/ ja teen hänen hedelmällisexi/ ja lisän hänen sangen suurest: caxitoistakymmendä Ruhtinast pitää hänen sijttämän/ ja minä teen hänen suurexi Canssaxi.

17:21 Mutta minun lijttoni teen minä Isaachin cansa/ jonga Sara on sinulle synnyttävä/ tähän aican toisna vuonna.

17:22 Kun Jumala oli lakanut puhumasta Aabrahamin kanssa, kohosi hän ylös hänen luotansa.

17:23 Ja Aabraham otti poikansa Ismaelin sekä kaikki kotona syntyneet ja kaikki rahalla ostamansa palvelijat, kaikki Aabrahamin perheen miehenpuolet, ja ympärileikkasi sinä samana päivänä heidän esinahkansa lihan, niinkuin Jumala oli hänelle sanonut.

17:24 Aabraham oli yhdeksänkymmenen yhdeksän vuoden vanha, kun hänen esinahkansa liha ympärileikattiin.

17:25 Ja hänen poikansa Ismael oli kolmentoista vuoden vanha, kun hänen esinahkansa liha ympärileikattiin.

17:26 Aabraham ja hänen poikansa Ismael ympärileikattiin sinä samana päivänä;

17:27 ja kaikki hänen perheensä miehet, sekä kotona syntyneet että muukalaisilta rahalla ostetut, ympärileikattiin hänen kanssaan.

18 LUKU

18:1 Ja Herra ilmestyi hänelle Mamren tammistossa, jossa hän istui telttamajansa ovella päivän ollessa palavimmillaan.

18:2 Kun hän nosti silmänsä ja katseli, niin katso, kolme miestä seisoivat hänen edessään; nähdessään heidät hän riensi heitä vastaan majan ovelta ja kumartui maahan

18:3 ja sanoi: Herrani, jos

17:22 Ja kuin puhe oli päätetty hänen kanssansa, meni Jumala ylös Aabrahamin tyköä.

17:23 Ja Abraham otti poikansa Ismaelin, ja kaikki kotona syntyneet, ja kaikki ostetut: kaiken miehenpuolen Aabrahamin huoneessa: ja ympärileikkasi heidän esinahkansa lihan, kohta sinä päivänä kuin Jumala oli puhunut hänen kanssansa.

17:24 Ja Abraham oli yhdeksän ja yhdeksänkymmenen ajastaikainen, koska hänen esinahkansa liha ympärileikattiin.

17:25 Mutta Ismael hänen poikansa oli kolmentoistakymmenen ajastaikainen, koska hänen esinahkansa liha ympärileikattiin.

17:26 Yhtenä päivänä ympärileikattiin Abraham, ja Ismael hänen poikansa.

17:27 Ja kaikki miehenpuoli hänen huoneessansa, kotona syntyneet ja muukalaisilta ostetut, ympärileikattiin hänen kanssansa.

18 LUKU

18:1 Ja \Herra\ näkyi hänelle Mamren lakeudella; jossa hän istui majan ovella, koska päivä oli palavimmallansa.

18:2 Koska hän silmänsä nosti ja näki, katso kolme miestä seisoivat hänen edessään: ja kuin hän näki heidät, juoksi hän heitä vastaan majan ovelta, ja kumarsi itsensä maahan.

18:3 Ja sanoi: Herra, jos mi-

17:22 Ja cuin puhe oli päätetty hänen cansans/ meni Jumala ylös Aabrahamin tykö.

17:23 JA Abraham otti hänen poicans Ismaelin/ ja caicki cotona syndynet/ ja caicki ostetut/ ja caiken miehenpuolen hänen huonesans/ ja ymbärinsleickais heidän lihans esinahan/ cohta sinä päivänä cuin Jumala oli puhunut hänen cansans.

17:24 Ja Abraham oli yhdeksän ja yhdexänkymmenen ajastaicainen/ cosca hän ymbärinsleickais hänen lihans esinahan.

17:25 Mutta Ismael hänen poicans oli colmentoistakymmenen ajastaicainen/ cosca hänen lihans esinahca ymbärinsleicattin.

17:26 Yhtenä päivänä ymbärinsleicattin Abraham/ ja Ismael hänen poicans.

17:27 Ja caicki miehenpuoli hänen huonesans/ cotona syndynet ja muucalaisilda ostetut/ caicki ymbärinsleicattin hänen cansans.

XVIII. Lucu

18:1 JA HERra näyi hänelle Mamren lakeudella/ josa hän istui majans owella/ ja päiwä oli palawimmallans.

18:2 Cosca hän silmäns nosti ja näki/ nijn seisoivat colme miestä hänen edesäns/ ja cuin hän näki heidän/ juoxi hän heitä wastan majans owelda/ ja cumarsi idzens maahan.

18:3 Ja sanoi: HERra/ jos

olen saanut armon sinun silmiä edessä, älä mene palvelijasi ohitse.

18:4 Sallikaa tuoda vähän vettä pestäksenne jalkanne ja levätkää puun siimeksessä.

18:5 Minä tuon palasen leipää virkistääksenne itseänne, ennenkuin jatkatte matkaanne, sillä kaiketi sitä varten olette poikenneet palvelijanne luo. He sanoivat: Tee, niinkuin olet puhunut.

18:6 Ja Aabraham kiiruhti majaan Saaran tykö ja sanoi: Hae joutuin kolme vakallista lestyjä jauhoja, sotke ja leivo kaltiaisia.

18:7 Sitten Aabraham riensi karjaan, otti nuoren ja kauniin vasikan ja antoi palvelijalle, joka ryhtyi nopeasti sitä valmistamaan.

18:8 Ja hän otti voita ja maitoa sekä vasikan, jonka hän oli valmistuttanut, ja pani ne heidän eteensä; itse hän seisoi heidän luonansa puun alla sillä aikaa, kuin he söivät.

18:9 Ja he kysyivät häneltä: Missä vaimosi Saara on? Hän vastasi: Tuolla majassa.

18:10 Ja hän sanoi: Minä palaan luoksesi tulevana vuonna tähän aikaan, ja katso, vaimollasi Saaralla on silloin oleva poika. Mutta Saara kuunteli majan ovella hänen takanansa.

18:11 Mutta Aabraham ja Saara olivat iäkkäät, eikä Saaran enää ollut, niinkuin naisten tavallisesti on.

nä olen armon löytänyt sinun edessä, niin älä mene palvelias ohitse.

18:4 Ja sallikaat tuotaa vähän vettä pestäksenne teidän jalkanne, ja levätkää teidän puun alla.

18:5 Ja minä tuon teidän eteenne kappaleen leipää, virvottaaksenne teidän sydäntänne, ja sitte menkää: sillä sentähden te poikkessitte teidän palvelianne tykö. Ja he sanoivat: tee niin kuin sinä olet puhunut.

18:6 Niin Abraham riensi majaan Saaran tykö, ja sanoi: riennä sinuas ja tuo kolme mittaa sämpyläjauhoja, sotke ja leivo kaltiaisia.

18:7 Ja Abraham juoksi karjan tykö: ja toi nuoren ja kauniin vasikan, ja antoi palveliallensa, joka riensi valmistamaan sitä.

18:8 Ja hän toi voita ja maitoa, ja vasikasta, jota hän valmistanut oli, ja pani heidän eteensä: ja hän seisoi heidän edessänsä puun alla ja he söivät.

18:9 Niin sanoivat he hänelle: kussa on Saara sinun emäntäs? hän vastasi: täällä majassa.

18:10 Ja hän sanoi: tosin minä palajan sinun tykö, liki tällä vuoden ajalla, ja katso, Saaralla emännällä on poika. Ja Saara kuuli sen majan ovelle, joka oli hänen takanansa.

18:11 Mutta Abraham ja Saara olivat vanhat ja ijälliseksi joutuneet; niin että Saaralta olivat lakanneet vaimolliset menot.

minä olen armon löytänyt sinun edessä/ niin älä mene palvelias ohitse.

18:4 Ja teille tuodan vähän vettä/ ja pestän teidän jalkan/ ja lewättäkät teidän puun alla.

18:5 Ja minä tuon teidän eteen cappalen leipä/ wirgo taxen teidän sydändän/ ja sijtte menette: sillä sentähden te poickeisit teidän palvelian tygö. Ja he sanoit: tee niin cuins olet puhunut.

18:6 Abraham riensi majaan Saran tygö/ ja sanoi: riennä sinus ja secoita colme mitta sämbylä jauhoja/ sotcu ja leiwo kyrsiä.

18:7 Mutta hän juoxi carjan tygö/ ja toi caunin wasican/ ja andoi palveliallens/ joca riensi walmistaman sitä.

18:8 Ja hän toi voita ja piimä/ ja wasicasta jota hän walmistanut oli/ ja pani heidän eteens/ ja hän seisoi heidän edessäns puun alla/ ja he söit.

18:9 Niin sanoit he hänelle: cusa on Sara sinun emändäs? hän wastais: täällä majas.

18:10 Hän sanoi: Minä palajan sinun tygös/ jos eletän/ cadzo/ niin Saralla emännällä on poica. Sara cuudeli näitä majan owella/ josa hän seisoi hänen tacanans.

18:11 Mutta Abraham ja Sara olit molemmat wanhat ja ijällisiksi joutuneet/ niin ettei Saaralla ollut waimolisia menoja.

18:12 Sentähden Saara nau-
rahti itseksensä ja ajatteli:
Heräisikö minussa, näin kuih-
duttuani, vielä halu? Ja myös
minun herrani on vanha.

18:13 Mutta Herra sanoi Aab-
rahamille: Miksi Saara nauroi
ajatellen: Synnyttäisinkö minä
todella, minä, joka olen näin
vanha?

18:14 Onko mikään Herralle
mahdotonta? Tähän aikaan
minä palaan luoksesi tulevana
vuonna, ja Saaralla on silloin
poika.

18:15 Ja Saara kielsi sanoen:
En minä nauranut; sillä hän
pelkäsi. Mutta hän sanoi: Ei
ole niin; sinä nauroit.

18:16 Silloin miehet nousivat
siitä ja kääntyivät Sodomaan
päin, ja Aabraham kulki hei-
dän kanssaan saattaaksensa
heitä.

18:17 Ja Herra sanoi: Sa-
laisinko minä Aabrahamilta,
mitä olen tekevä?

18:18 Onhan Aabrahamista
tuleva suuri ja väkevä kansa,
ja kaikki kansakunnat maan
päällä tulevat hänessä siuna-
tuiksi.

18:19 Sillä minä olen valinnut
hänet, että hän käskisi lapsi-
ansa ja perhettänsä, joka jää
hänen jälkeensä, noudatta-
maan Herran tietä ja teke-
mään sitä, mikä vanhurskaus
ja oikeus on, jotta Herra an-
taisi Aabrahamille tapahtua,
mitä hän on hänelle luvannut.

18:20 Niin Herra sanoi: Vali-
tushuuto Sodoman ja Gomor-
ran tähden on suuri, ja hei-

18:12 Sentähden nauroi
Saara itsellensä, ja sanoi: nyt
koska minä vanha olen, an-
tanenko minä itseni heku-
maan? ja minun herrani on
vanhentunut.

18:13 Ja \Herra\ sanoi Ab-
rahamille: miksi Saara nau-
roi, sanoen: pitäneeköstä to-
dellakin minun synnyttä-
män, joka olen vanhaksi tul-
lut?

18:14 Onko \Herralle\ jota-
kin mahdotointa? Määrät-
tyyn aikaan, koska minä pa-
lajan sinun tykö, tällä vuo-
den ajalla, niin Saaralla on
poika.

18:15 Niin Saara kielsi, sa-
noen: en minä nauranut: sil-
lä hän hämmästy. Mutta
hän sanoi: ei ole niin, sinä
nauroit.

18:16 Silloin nousivat miehet
sieltä, ja käänsivät heitän
Sodomaan päin: ja Abraham
meni heidän kanssansa,
saattamaan heitä.

18:17 Ja \Herra\ sanoi:
kuinka minä salaan Abra-
hamilta, jota minä teen?

18:18 Että Abraham tulee
suureksi ja väkeväksi kan-
saksi, ja kaikki kansat maan
päällä pitää hänessä siuna-
tuksi tuleman.

18:19 Sillä minä tunnen hä-
nen, että hän käskää lapsi-
ansa ja huonettansa hänen
jälkeensä \Herran\ tietä pi-
tämään, ja tekemään hurs-
kautta ja oikeutta: että
\Herra\ saattais Abrahamille
kaikki, kuin hän hänelle lu-
vannut on.

18:20 Ja \Herra\ sanoi: So-
domassa ja Gomorrassa on
suuri huuto, ja heidän syn-

18:12 Sentähden nauroi Sara
idzelläns/ ja sanoi: nyt cosca
minä wanha olen/ annango
minä idzeni hecumaan? ja
minun herran on wanhutta
woitu.

18:13 Silloin sanoi HERra Ab-
rahamille: mixi Sara nauroi?
sanoden: luuletcos että se
taita olla/ että minä wielä
wanhana synnytän?

18:14 Ongo HERralle jotakin
mahdotoinda? cosca minä
palajan sinun tygös/ jos ele-
tän/ nijn Saralla on poica.

18:15 Nijn Sara kielsi/ sano-
den: en minä nauranut: sillä
hän hämmästy. Mutta hän
sanoi: ei ole nijn/ sinä nau-
roit.

18:16 Silloin nousit miehet
sieldä/ ja käänsit heitän
Sodoman päin/ ja Abraham
meni heidän cansans/ saat-
tain heitä.

18:17 Ja HERra sanoi: cuinga
minä salan Abrahamilda jota
minä teen?

18:18 Että hän tule suurexi ja
wäkewäxi Canssaxi/ ja caicki
Canssat maan päällä siunatan
hänes.

18:19 Sillä minä teidän että
hän käske hänen lapsians ja
hänen huonettans hänen jäl-
kens/ HERran tietä pitämän/
ja tekemän mikä oikia ja hy-
wä on/ että HERra saattais
Abrahamille caicki cuin hän
hänelle luvannut on.

18:20 JA HERra sanoi: Sodo-
mas ja Gomorras on suuri
huuto ja heidän syndins owat

dän syntinsä ovat ylen raskaat.

18:21 Sentähden minä menen alas katsomaan, ovatko he todella tehneet kaiken sen, josta huuto on minun eteeni tullut, vai eivätkö; minä tahdon sen tietää.

18:22 Ja miehet kääntyivät sieltä ja kulkivat Sodomaan päin, mutta Aabraham jäi vielä seisomaan Herran eteen.

18:23 Ja Aabraham lähestyi häntä ja sanoi: Aiotko siis hukuttaa vanhurskaan yhdessä jumalattoman kanssa?

18:24 Entä jos kaupungissa on viisikymmentä vanhurskasta; aiotko hukuttaa heidät etkä säästä paikkaa siellä olevain viidenkymmenen vanhurskaan tähden?

18:25 Pois se, että sinä näin tekisit: surmaisit vanhurskaan yhdessä jumalattoman kanssa, niin että vanhurskaan kävisi samoin kuin jumalattoman! Pois se sinusta! Eikö kaiken maan tuomari tekisi oikeutta?

18:26 Ja Herra sanoi: Jos löydän Sodoman kaupungista viisikymmentä vanhurskasta, niin minä heidän tähtensä säästän koko paikan.

18:27 Aabraham vastasi ja sanoi: Katso, olen rohjennut puhua Herralleni, vaikka olen tomu ja tuhka.

18:28 Entä jos viidestäkymmenestä vanhurskaasta puuttuu viisi; hävitätkö viiden tähden koko kaupungin? Hän sanoi: En hävitä, jos löydän

tinsä ovat sangen raskaat.

18:21 Minä astun nyt alas ja katson, jos he täydellisesti tehneet ovat huudon jälkeen, joka minun eteeni tullut on; taikka jos ei niin ole, että minä sen tietäisin.

18:22 Ja miehet käänsivät itsensä sieltä, ja menivät Sodomaan päin. Mutta Abraham jäi seisomaan vielä \Herran\ eteen.

18:23 Ja Abraham astui hänen tykönsä, ja sanoi: hukutatkos myös vanhurskaan jumalattoman kanssa?

18:24 Jos kaupungissa olisi viisikymmentä vanhurskasta, hukuttaisitkos myös ne, ja et säästäisi sitä siaan viidenkymmenen vanhurskaan tähden, jotka siellä olisivat?

18:25 Pois se sinusta, että sen tekisit, ja kuolettaisit vanhurskaan jumalattoman kanssa, ja että vanhurskaalle kävisi niinkuin jumalattomallekin. Pois se sinusta: Eikö kaiken maailman tuomari oikein tuomitsisi?

18:26 \Herra\ sanoi: jos minä löydän viisikymmentä vanhurskasta Sodoman kaupungissa; niin minä säästän kaiken sen paikan heidän tähtensä.

18:27 Abraham vastasi ja sanoi: katso, minä olen ruvennut puhumaan minun Herrani kanssa; ehkä minä tomu ja tuhka olen.

18:28 Mitämaks, jos oli vailla viisi niistä viidestäkymmenestä vanhurskaasta, kadottaisitkos viiden tähden koko kaupungin? ja hän sanoi: en

sangen rascat.

18:21 Sentähden minä astun alas ja cadzon/ jos he caicki tehnet owat huudon jälken/ cuin minun eteeni tullut on/ taicka jos ei nijn ole/ että minä sen tiedäisin.

18:22 Ja miehet käänsit caswons/ ja menit Sodoman päin.

18:23 Mutta Abraham seisatti vielä HERran eteen. Ja Abraham astui hänen tygöns/ ja sanoi: hucutackos wanhurscan jumalattoman cansa?

18:24 Jos Caupungis olisi wiisikymmendä wanhurscasta/ hucutaisitcos myös ne/ ja et säästäis sitä sia wijdenkymmenen wanhurscan tähden/ jotca siellä olisit?

18:25 Pois se sinusta/ että sen tekisit/ ja cuoletaisit wanhurscan jumalattoman cansa/ ja että wanhurscaille käwis nijncuin jumalattomillekin. Pois se sinusta/ joca caiken mailman duomari on/ eikö hän duomidzis:

18:26 HERra sanoi: jos minä löydän wijsikymmendä wanhurscasta Sodoman Caupungis/ nijn minä säästän caiken sen paican heidän tähtens.

18:27 Abraham wastais/ ja sanoi: cadzo/ minä olen ruwennut puhuman minun HERrani cansa/ ehkä minä tomu ja tuhca olen.

18:28 Mitämax/ jos olisi wailla wijsi nijstä wijdestäkymmenest wanhurscaista/ cadotaisitcos nijden tähden coco Caupungin? ja hän sanoi: en cado-

sieltä neljäkymmentä viisi.

18:29 Ja hän puhui vielä hänelle sanoen: Entä jos siellä on neljäkymmentä? Hän vastasi: Niiden neljänkymmenen tähden jätän sen tekemättä.

18:30 Abraham sanoi: Älköön Herrani vihastuko, että vielä puhun. Entä jos siellä on kolmekymmentä? Hän vastasi: En tee sitä, jos löydän sieltä kolmekymmentä.

18:31 Mutta hän sanoi: Katso, minä olen rohjennut puhua Herralleni. Entä jos siellä on kaksikymmentä? Hän vastasi: Niiden kahdenkymmenen tähden jätän hävittämättä.

18:32 Ja hän sanoi: Älköön Herrani vihastuko, että puhun vielä tämän ainoan kerran. Entä jos siellä on kymmenen? Hän vastasi: Niiden kymmenen tähden jätän hävittämättä.

18:33 Ja Herra lähti pois, senjälkeen kuin hän oli lakannut puhumasta Abrahamin kanssa, ja Abraham palasi kotiinsa.

19 LUKU

19:1 Ja ne kaksi enkeliä tulivat Sodomaan illalla, ja Loot istui Sodoman portissa; ja nähtyänsä heidät Loot nousi heitä vastaan ja kumartui maahan kasvoillensa.

19:2 Ja hän sanoi: Oi herrani, poiketkaa palvelijanne taloon yöksi ja peskää jalkanne! Aamulla varhain voitte jatkaa matkaanne. He sanoi-

kadota, jos minä löydän siellä viisiviidettäkymmentä.

18:29 Ja hän puhui vielä hänelle, ja sanoi: mitämaks, siinä löytäisiin neljäkymmentä? ja hän sanoi: en tee minä neljänkymmenen tähden.

18:30 Abraham sanoi: älköön minun Herrani vihastuko, että minä vielä puhun: mitämaks, löytäisiin siellä kolmekymmentä? ja hän sanoi: en minä tee, jos minä löydän siellä kolmekymmentä.

18:31 Ja hän sanoi taas: katso, minä olen ruvennut puhumaan minun Herrani kanssa: mitämaks, löytäisiin siellä kaksikymmentä? ja hän sanoi: en kadota heitä kahdenkymmenen tähden.

18:32 Ja hän vielä sanoi: älköön minun Herrani vihastuko, jos minä ainoastansa tällä erällä puhun: mitämaks, siellä löytäisiin kymmenen? ja hän sanoi: en kadota heitä kymmenen tähden.

18:33 Ja \Herra\ meni pois sitte kuin hän oli Abrahamin kanssa puhunut: ja Abraham palasi kotiansa.

19 LUKU

19:1 Ja kaksi enkeliä tulivat ehtona Sodomaan, ja Lot istui Sodoman portissa: ja kuin hän näki heidät, nousi hän heitä vastaan, ja kumarsi kasvoillensa maahan.

19:2 Ja sanoi: katso, minun Herrani, poiketkaat teidän palvelianne huoneeseen yöksi, ja antakaat pestä jalkanne, ja aamulla varhain nous-tuanne menette matkaan. Ja

ta/ jos minä löydän siellä wijsiwijdetäkymmendä.

18:29 Ja hän puhui vielä hänelle/ ja sanoi: mitämax/ siinä löytäisin neljäkymmentä. Ja hän sanoi: en tee minä neljänkymmenen tähden.

18:30 Abraham sanoi: älkön vihastuco minun HERran/ että minä vielä puhun: mitämax/ löytäisin siellä colmekymmendä.

18:31 Ja hän sanoi taas: cadzo/ minä olen ruvennut puhuman minun HERrani cansa/ mitämax/ löytäisin siellä caxikymmendä. Ja hän sanoi: en cadota heitä cahdenkymmenen tähden.

18:32 Ja hän vielä sanoi: älkön vihastuco minun HERran/ jos minä ainoastans tällä erällä puhun/ mitämax/ siellä löytäisin kymmenen. Ja hän sanoi: en cadota heitä kymmenen tähden.

18:33 JA HERra meni pois sijttecuin hän oli Abrahamin cansa puhunut/ ja Abraham palais cotians.

XIX. Lucu

19:1 JA caxi Engelitä tulit ehtona Sodomaan/ ja Loth istui Sodoman portis/ ja cuin hän näki heidän/ nousi hän heitä wastan/ ja cumarsi caswoillens maahan.

19:2 Ja sanoi: cadzo HERra/ poiketcat teidän palweljan huoneseen yöxi/ ja andacat pestä jalcan/ ja amulla warhain nostuan menette mat-

vat: Emme, vaan me jäämme yöksi taivasalle.

19:3 Mutta hän pyysi heitä pyytämällä, ja he poikkesivat hänen luoksensa ja tulivat hänen taloonsa. Ja hän valmisti heille aterian ja leipoi happamattomia leipiä, ja he söivät.

19:4 Ennenkuin he olivat laskeutuneet levolle, piirittivät kaupungin miehet, sodomalaiset, sekä nuoret että vanhat, koko kansa kaikkialta, talon.

19:5 Ja he huusivat Lootia sanoen hänelle: Missä ne miehet ovat, jotka tulivat luoksesi yöllä? Tuo heidät tänne meidän luoksemme, ryhtyäksemme heihin.

19:6 Silloin Loot meni ulos heidän luokseen portille ja sulki oven jälkeensä

19:7 ja sanoi: Älkää, veljeni, tehkö niin pahoin.

19:8 Katsokaa, minulla on kaksi tytärtä, jotka eivät vielä miehestä tiedä. Ne minä tuotan teille, tehkää heille mitä tahdotte. Älkää vain tehkö näille miehille mitään pahaa, sillä he ovat tulleet minun kattoni suojaan.

19:9 Mutta he vastasivat: Me ne tiehesi! Ja he sanoivat: Tuo yksi on tullut tänne asumaan muukalaisena, ja yhtäkaikki hän alati pyrkii hallitsemaan. Nytpä me pitelemekin sinua pahemmin kuin heitä. Ja he tunkeutuivat väkivaltaisesti miehen, Lootin, kimppuun ja kävivät murtaamaan ovea.

he sanoivat: ei suinkaan, vaan kadulla me yötä pidämme.

19:3 Ja hän kovin vaati heitä, ja he poikkesivat hänen tykönsä, ja tulivat hänen huoneeseensa. Ja hän valmisti heille aterian, ja leipoi happamattomia leipiä, ja he söivät.

19:4 Ennenkuin he levätä panivat, tulivat kaupungin miehet, Sodomalaiset, nuoret ja vanhat: kaikki kansa joka kulmalta, ja piirittivät huoneen.

19:5 Ja huusivat Lotin, ja sanoivat hänelle: kussa ovat ne miehet, jotka sinun tykö yöllä tulivat? tuo heitä meidän tykömme tutaksemme heitä.

19:6 Silloin Lot meni ulos heidän tykönsä oven eteen, ja sulki oven jälkeensä.

19:7 Ja sanoi: älkää te, rakkaat veljeni, tehkö niin pahoin.

19:8 Katso, minulla on kaksi tytärtä, jotka ei vielä miehestä mitään tiedä: ne minä tuotan teille, tehkää heille mitä te tahdotte: ainoastansa näille miehille älkää mitään pahaa tehkö; sillä sentähden ovat he tulleet minun kattoni varjon ala.

19:9 Mutta he sanoivat: tule tänne. Ja sanoivat: tuleeko joku muukalaiseksi, ja kuitenkin tahtoo kokonansa hallita? nyt, me teemme enemmän pahaa sinulle kuin heille: ja he tekivät suurella väkivallalla miehelle Lotille ylläkön, ja juoksivat ovea särkemään.

caan. Ja he sanoit: ei suingan/ catulla me yötä pidäm.

19:3 Silloin hän cowin waadei heitä/ ja he poickeisit hänen tygöns/ ja tulit hänen huoneeseens. Ja hän walmisti heille aterian/ ja leiwoi happamattomia leipiä/ ja he söit.

19:4 MUtta ennencuin he levätä panit/ tulit Caupungin miehet Sodomast/ nuoret ja wanhat/ ja caicki Canssa jocaculmalda/ ja pijritit huonen.

19:5 Ja cudzuit Lothin ulos/ ja sanoit hänelle: cusa owat ne miehet jotca sinun tygös yöllä tulit? tuo heitä meidän tygöm tutaxem heitä.

19:6 Silloin Loth meni ulos heidän tygöns owen eteen/ ja sulki owen jälkens.

19:7 Ja sanoi: älkätte rackat veljeni tehkö nijn pahoin.

19:8 Cadzo/ minulla on caxi tytärtä/ jotca ei vielä miehestä mitän tiedä/ ne minä tuotan teille/ tehkät heille mitä te tahdot/ ainoastans näille miehille älkät mitän paha tehkö/ sillä sentähden owat he tullet minun cattoni warjon ala.

19:9 Mutta he sanoit: tule tänne. Ja sanoit: etkös ole yxinäns muucalainen täsä/ ja tahdot hallita? olcon/ me waiwam sinua cowemmin cuin heitä.

19:10 Ja he teit suurella wäkiwallalla miehelle Lothille ylläkön/ ja cosca he juoxit owe särkemän/

19:10 Silloin miehet ojensivat kätensä, vetivät Lootin luok-sensa huoneeseen ja sulki-
oven.

19:11 Ja he sokaisivat ne miehet, jotka olivat talon ovella, sekä nuoret että vanhat, niin että he turhaan koettivat löytää ovea.

19:12 Ja miehet sanoivat Lootille: Vieläkö sinulla on ketään omaista täällä? Vie pois täältä vävyysi, poikasi, tyttäresi ja kaikki, keitä sinulla kaupungissa on,

19:13 sillä me hävitämme tämän paikan. Koska huuto heistä on käynyt suureksi Herran edessä, lähetti Herra meidät hävittämään sen.

19:14 Silloin Loot meni puhuttelemaan vävyjäänsä, joiden oli aikomus ottaa hänen tyttärensä, ja sanoi: Nouskaa, lähtekää pois tästä paikasta, sillä Herra hävittää tämän kaupungin. Mutta hänen vävynsä luulivat hänen laskevan leikkiä.

19:15 Aamun sarastaessa enkelit kiirehtivät Lootia sanoen: Nouse, ota vaimosi ja molemmat tyttäresi, jotka ovat luonasi, ettet hukkuisi kaupungin syntivelan tähden.

19:16 Ja kun hän vielä vitkasteli, tarttuivat miehet hänen käteensä sekä hänen vaimonsa ja molempien tyttäriensä käteen, sillä Herra tahtoi säästää hänet, ja veivät hänet ulos ja jättivät hänet ulkopuolelle kaupunkia.

19:17 Ja viedessään heitä ulos sanoi mies: Pakene hen-

19:10 Niin miehet ojensivat kätensä ulos, ja tempasivat Lotin tykönsä huoneeseen, ja paiskasivat oven kiinni.

19:11 Ja miehet, kuin huoneen oven edessä olivat, löivät he sokeudella, pienet ja suuret, niin että he väsyivät ovea etseissäänsä.

19:12 Ja miehet sanoivat Lootille: onko sinulla vielä tässä joku? vävyjä, eli poikia taikka tyttäriä, eli kaikkia mitä sinulla on tässä kaupungissa? vie ne ulos tästä siasta.

19:13 Sillä me hukutamme tämän paikan: että heidän huutonsa on suuri \Herran\ edessä, niin \Herra\ lähetti meidät heitä hukuttamaan.

19:14 Niin Lot meni ulos ja puhutteli vävyjäänsä, jotka piti saaman hänen tyttärensä, ja sanoi: nouskaat ja lähtekää tästä siasta: sillä \Herra\ hukuttaa tämän kaupungin: mutta hän oli niinkuin leikkiä tekevä hänen vävyinsä silmäin edessä.

19:15 Koska aamurusko kävi ylös, kiiruhtivat enkelit Lotin joutumaan, ja sanoivat: nouse, ota emäntäs, ja kaksi tyttärtäs, jotka saapuvilla ovat, ettet sinä myös hukkuisi tämän kaupungin pahuudessa.

19:16 Koska hän viipyi, tarttuivat miehet hänen käteensä, ja hänen emäntänsä, ja hänen kahden tyttärensä käteen, sillä \Herra\ tahtoi säästää heitä: ja taluttivat hänen ulos ja jättivät hänen ulkopuolelle kaupunkia.

19:17 Ja koska he johdattivat heitä ulos, sanoivat he: pelasta sinun sielun, ja älä

nijn miehet pistit kätens ulons/ ja temmaisit Lothin tygöns huoneeseen/ ja paicsait owen kijnni.

19:11 Ja miehet/ cuin huonen owen edes olit/ löit he sokeudella/ suuret ja pienet/ nijn että he wäsyit owe edzeisäns.

19:12 JA miehet sanoit Lot-hille: ongo sinulla täsä wäwyjä/ poikia eli tyttäritä/ caicki jotca omas owat Caupungis/ wie ulos tästä siast.

19:13 Me hucutam tämän paican: sillä heidän huutons on suuri HERran edes/ joca meidän lähetti heitä hucuttaman.

19:14 Nijn Loth meni ulos ja puhutteli wäwyjääns/ jotca piti saaman hänen tyttärens/ ja sanoi: noscat ja lähtekät tästä siast: sillä HERra hucutta tämän Caupungin: mutta se oli nijncuin houraus heidän silmäins edes.

19:15 COsca amurusco käwi ylös/ kijrutit Engelit Lothin joutuman/ ja sanoit: walmista sinus/ ota emändäs ja caxi tytärtäs jotca saapuilla owat/ ettet sinäkän huckuis tämän Caupungin pahudes.

19:16 Cosca hän wijpyi/ tartuit miehet hänen käteens/ ja hänen emändäns/ ja hänen cahden tyttärens käteen/ (sillä HERra tahdoi säästä heitä) talutit hänen ja weit hänen Caupungist ulos.

19:17 Ja cosca he johdatit heitä/ sanoit he: pelasta si-

kesi tähden, älä katso taak-
sesi äläkä pysähdy mihinkään
lakeudella. Pakene vuorille,
ettes hukkuisi.

19:18 Mutta Loot sanoi heille:
Oi herrani, ei niin!

19:19 Katso, palvelijasi on
saanut armon sinun silmiesi
edessä, ja suuri on sinun
laupeutesi, jota olet minulle
osoittanut pelastaaksesi hen-
keni, mutta minä en voi
päästä pakoon vuorille; pel-
kään, että onnettomuus saa-
vuttaa minut ja minä kuolen.

19:20 Katso, tuolla on kau-
punkki lähellä, vähän matkan
päässä, paetakseni sinne; salli
minun pelastua sinne - onhan
se vähän matkan päässä -
jäädäkseni eloon.

19:21 Ja hän sanoi hänelle:
Katso, minä teen sinulle mie-
liksi tässäkin kohden; en hä-
vitä kaupunkia, josta puhut.

19:22 Pakene nopeasti sinne,
sillä minä en voi tehdä mi-
tään, ennenkuin olet sinne
saapunut. Siitä kaupunki sai
nimekseen Sooar.

19:23 Aurinko oli noussut,
kun Loot saapui Soariin.

19:24 Ja Herra antoi sataa
Sodoman ja Gomorran päälle
tulikiveä ja tulta, Herran ty-
köä taivaasta,

19:25 ja hävitti nämä kau-
pungit ynnä koko lakeuden
sekä kaikki niiden kaupunkien
asukkaat ja maan kasvulli-
suuden.

19:26 Ja Lootin vaimo, joka

katsahda taakses, ja älä
myös seisahda koko tälle la-
keudelle; vaan turvaa sinuas
vuorelle, ettes hukkuisi.

19:18 Ja Lot sanoi heille: Ei
Herra.

19:19 Katso, sinun palvelias
on löytänyt armon sinun
edessä, sinä olet tehnyt si-
nun laupeutes suureksi,
jonkas minulle osotit, pelas-
taakses minun sieluani: en
taida minä pelastaa minuani
vuorella, ettei minulle jota-
kuta pahaa tapahtuisi, ja
kuolisin.

19:20 Katsos, tuo kaupunki
on läsnä, paeta sinne: ja hän
on vähä: salli minua siellä
pelastettaa: eikö hän ole vä-
häinen? että minun sieluni
siellä elävänä pysyis.

19:21 Niin sanoi hän hänel-
le: katso, tässä asiassa olen
minä myös sinun rukoukses
päälle katsonut: etten minä
kukista sitä kaupunkia, jos-
tas puhuit.

19:22 Riennä, pelasta sinuas
siellä: sillä en minä taida
tehdä mitään, siihenasti et-
täs sinne sisälle tulet. Sen-
tähden kutsui hän sen kau-
pungin Zoar.

19:23 Aurinko oli nousnut
maan päälle, ja Lot tuli Zoa-
riin sisälle.

19:24 Ja \Herra\ antoi sataa
Sodoman ja Gomorran päälle
tulikiveä ja tulta: \Herralta\
taivaasta.

19:25 Ja kukisti ne kaupun-
git, ja kaiken sen lakeuden:
niin myös kaikki niiden kau-
punkein asuwaitset, ja maan
kasvon.

19:26 Ja Lotin emäntä kään-

nun sielus/ ja älä cadzata
tacas/ ja älä myös seisata
coco tälle lakeudelle/ waan
turwa sinus wuorelle/ ettes
huckuis.

19:18 Ja Loth sanoi heille:
ätkät minun HERRANI.

19:19 Cadzo/ sinun palwelias
on löytänyt armon sinun
edessä/ nijn tee sijs sinun
laupiudes suurexi/ jongas
minulle osotit/ pelastaxes
minun sieluani/ en taida mi-
nä pelasta minuani wuorella/
ettei minun jotacuta paha
tapahduis/ ja cuolisin.

19:20 Cadzos/ tuolla on
Caupungi läsnä/ johon minä
taidaisin paeta/ ja hän on
wähä/ siellä minä idzeni pe-
lastan: cosca hän nijn wähä
Caupungi on/ että minun
sielun siellä elävänä pysyis.

19:21 Nijn sanoi hän hänelle:
cadzo/ täsä asias olen minä
myös cadzonut sinun tygös/
eten minä cukista sitä Cau-
pungita/ jostas puhuit.

19:22 Riennä/ pelasta sinus
siellä: sillä en minä tee mi-
tän/ siihenasti ettäs sinne
joudut/ sentähden cudzui
hän sen Caupungin Zoar.

19:23 Ja auringon nostua
joudui Loth Zoarijn.

19:24 Nijn andoi HERra sata
Sodoman ja Gomorran pääl-
le/ tulikiwe ja tulda HERralda
taiwast.

19:25 Ja cukisti ne Caupun-
git/ ja caiken sen lakeuden/
ja caicki nijden Caupungein
asuwaitset/ ja maan caswon.

19:26 Ja hänen emändäns

tuli hänen jäljessään, katsoi taaksensa, ja niin hän muuttui suolapatsaaksi.

19:27 Aabraham nousi varhain aamulla ja meni siihen paikkaan, jossa hän oli seisonut Herran edessä,

19:28 katseli Sodomaan ja Gomorraan päin ja yli koko lakeuden, ja katso, maasta nousi savu niinkuin pätsin savu.

19:29 Kun Jumala tuhosi sen lakeuden kaupungit, muisti Jumala Aabrahamia ja johdatti Lootin pois hävityksen keskeltä, hävittäessään ne kaupungit, joissa Loot oli asunut.

19:30 Ja Loot lähti Sooarista ja asettui vuoristoon molempien tyttäriensä kanssa, sillä hän pelkäsi asua Sooarissa; ja hän asui luolassa, hän ja hänen molemmat tyttärensä.

19:31 Niin vanhempi sanoi nuoremmalle: Isämme on vanha, eikä tässä maassa ole ketään miestä, joka voisi tulla luoksemme siten, kuin on kaiken maan tapa.

19:32 Tule, juottakaamme isällemme viiniä ja maatkaamme hänen kanssaan, saadaksemme isästämme jälkeläisen.

19:33 Niin he juottivat sinä yönä isällensä viiniä. Ja vanhempi meni ja makasi hänen kanssaan, eikä tämä huomannut, milloin hän tuli hänen viereensä ja milloin hän nousi.

19:34 Seuraavana päivänä sanoi vanhempi nuoremmalle: Katso, minä makasin viime yönä isäni kanssa; juotta-

si kasvonsa takaisin hänes-tä; ja muuttui suolapatsaaksi.

19:27 Mutta Abraham nousi varhain aamulla, ja meni siihen paikkaan, kussa hän oli ennen seisonut \Herran\ edessä.

19:28 Ja katsahti Sodomaan ja Gomorraan päin, ja kaiken sen maan lakeuteen; ja näki että savu nousi maasta niinkuin pätsin savu.

19:29 Ja tapahtui, koska Jumala kukisti sen lakeuden kaupungit, muisti Jumala Abrahamin: ja johdatti Lotin ulos hävityksen keskeltä, koska hän kukisti ne kaupungit, joissa Lot asui.

19:30 Ja Lot läksi Zoarista, ja asui vuorella, ja kaksi hänen tytärtänsä hänen kanssansa; sillä hän pelkäsi asua Zoarissa: ja oli luolassa ja kaksi hänen tytärtänsä hänen kanssansa.

19:31 Niin sanoi vanhempi nuoremmalle: meidän isämme on vanha: eikä ole muuta miestä maan päällä, maakaamaan meidän kanssamme, koko maan tavan jälkeen.

19:32 Käykäämme, juottakaamme meidän isämme viinalla, ja maatkaamme hänen kanssansa, herättääksemme isästämme siementä.

19:33 Niin he juottivat isänsä sinä yönä viinalla. Ja vanhempi tuli ja makasi isänsä kanssa, ja ei hän huomainnut koska hän levätä tuli, ja koska hän nousi.

19:34 Toisena päivänä sanoi vanhempi nuoremmalle: katso, minä makasin menneenä yönä isäni kanssa: juotta-

cadzoi tacans ja muuttui suolapadzaxi.

19:27 MUtta Abraham nousi warhain amulla/ ja meni siihen paikkaan/ cusa hän oli ennen seisonut HERran edes.

19:28 Ja cadzahti Sodoman ja Gomorran päin/ ja caiken sen maan lakeuteen/ ja näki että sauwu nousi maasta nijncuin pädzin sauwu:

19:29 Sillä cosca Jumala cukisti sen lakeuden Caupungit muisti Jumala Abrahamin/ ja pelasti Lothin nijstä Caupungeista jotca hän cukisti/ joisa Loth asui.

19:30 JA Loth läxi Zoarist/ ja asui cahden tyttärensansa vuorella: sillä hän pelkäisi asua Zoaris/ ja oli luolas molembain tytärdens cansa.

19:31 Nijn sanoi vanhembini nuoremmalle: meidän Isäm on vanha/ eikä ole muuta miestä maan päällä/ macaman meidän cansam/ coco maan tawan jälkeen.

19:32 Käykäm/ juottacam meidän Isäm wijnalla/ ja maatcam hänen cansans/ herättäxem Isästäm siemendä.

19:33 Nijn he juotit Isäns sinä yönä wijnalla. Ja vanhembini tuli ja macais Isäns cansa/ ja ei hän huomainnut cosca tytär lewätä tuli/ taicka nousi.

19:34 Toisna päiwänä sanoi vanhembini nuoremmalle/ cadzo/ minä macaisin mennen yönä Isäni cansa/ juottacam

kaamme hänelle tänäkin yönä viiniä, ja mene sinä ja makaa hänen kanssaan, saadaksemme isästämme jälkeläisen.

19:35 Niin he juottivat sinäkin yönä isällensä viiniä; ja nuorempi meni ja makasi hänen kanssaan, eikä tämä huomannut, milloin hän tuli hänen viereensä ja milloin hän nousi.

19:36 Ja niin Lootin molemmat tyttäret tulivat isästänsä raskaiksi.

19:37 Ja vanhempi synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Mooab; hänestä polveutuvat moabilaiset aina tähän päivään saakka.

19:38 Ja myöskin nuorempi synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Ben-Ammi; hänestä polveutuvat ammonilaiset aina tähän päivään saakka.

20 LUKU

20:1 Ja Aabraham siirtyi sieltä Etelämaahan ja asettui Kaadeksen ja Suurin välimaille; ja hän asui jonkun aikaa Gerarissa.

20:2 Ja Aabraham sanoi vaimostansa Saarasta: Hän on minun sisareni. Niin Abimelek, Gerarin kuningas, lähetti noutamaan Saaran luoksensa.

20:3 Mutta Jumala tuli Abimelekin tykö yöllä unessa ja sanoi hänelle: Katso, sinun on kuoltava sen vaimon tähden, jonka olet ottanut, sillä hän on toisen miehen aviovaimo.

20:4 Mutta Abimelek ei ollut ryhtynyt häneen, ja hän sa-

kaamme häntä tänäkin yönä viinalla, ja mene sinä ja makaa hänen kanssansa, herättäksemme isästämme siementä.

19:35 Niin he juottivat myös sinä yönä isänsä viinalla: ja nuorempi meni ja makasi hänen kanssansa, ja ei hän huomainnut koska hän levätä tuli, ja koska hän nousi.

19:36 Ja niin molemmat Lootin tyttäret tulivat isästänsä raskaaksi.

19:37 Ja vanhempi synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä Moab: hänestä ovat Moabilaiset tulleet, hamaan tähän päivään asti.

19:38 Ja nuorempi myös synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä BenAmmi: hänestä tulivat Ammonin lapset, hamaan tähän päivään asti.

20 LUKU

20:1 Niin Abraham vaelsi sieltä etelään päin, ja asui Kadexsen ja Surrin vaiheella: ja oli muukalainen Gerarissa.

20:2 Ja Abraham sanoi emännästänsä Saarasta: hän on minun sisareni. Niin Abimelek Gerarin kuningas lähetti ja antoi noutaa Saaran tykönsä.

20:3 Mutta Jumala tuli Abimelekin tykö yöllä unessa: ja sanoi hänelle: katso, sinun pitää kuoleman sen vaimon tähden, jonka ottanut olet; sillä hän on yhden miehen aviovaimo.

20:4 Mutta Abimelek ei ollut ryhtynyt häneen, ja sanoi: Herra tahdotkos myös sur-

myös händä tänä yönä wijnalla/ ja mene sinä ja maca hänen cansans/ herättäxem Isästäm siemendä.

19:35 Nijn he juotit myös sinä yönä Isäns wijnalla/ ja nuorembi meni ja macais hänen cansans/ ja ei hän huomainnut cosca tytär lewätä tuli/ taicka nousi.

19:36 Ja nijn molemmat Lotihin tyttäret tulit Isästäns rascaxi.

19:37 Ja wanhembii synnytti pojan/ ja cudzui hänen nimens Moab/ hänestä owat Moabiterit tullet/ haman tähän päivän asti.

19:38 Ja nuorembi myös synnytti pojan/ ja cudzui hänen nimens Ben Ammi/ hänestä tulit Ammonin lapset/ haman tähän päivän asti.

XX. Lucu

20:1 Nijn Abraham waelsi sieldä etelän päin/ ja asui Cadexen ja Zurrin waihellä/ ja oli muucalainen Geraris.

20:2 Ja Abraham sanoi Sarast hänen emännästäns: hän on minun sisaren. Nijn Abimelech Gerarin Cuningas lähetti ja andoi nouta hänen tygöns.

20:3 Mutta Jumala tuli Abimelechin tygö yöllä unes/ ja sanoi hänelle: cadzo/ sinun pitä cuoleman sen waimon tähden jongas ottanut olet: sillä hänellä on awiomies.

20:4 Mutta Abimelech ei ollut wielä ryhtynyt häneen/ ja

noi: Herra, surmaatko syyttömänkin?

20:5 Eikö hän itse sanonut minulle: Hän on minun sisareni? Ja samoin tämäkin sanoi: Hän on minun veljeni. Olen tehnyt tämän vilpittömin sydämin ja viattomin käsin.

20:6 Ja Jumala sanoi hänelle unessa: Niin, minä tiedän, että sinä teit sen vilpittömin sydämin. Sentähden minä estinkin sinut tekemästä syntiä minua vastaan enkä sallinut sinun kajota häneen.

20:7 Niin anna nyt miehelle hänen vaimonsa takaisin, sillä hän on profeetta, ja hän on rukoileva sinun puolestasi, että saisit elää. Mutta jollet anna häntä takaisin, niin tiedä, että olet kuolemalla kuoleva, sinä ja kaikki sinun omaisesi.

20:8 Niin Abimelek nousi varhain aamulla ja kutsui kaikki palvelijansa ja kertoi heille tämän kaiken; ja miehet olivat kovin peloissaan.

20:9 Ja Abimelek kutsui Abrahamin ja sanoi hänelle: Mitä oletkaan meille tehnyt! Mitä minä olen rikkonut sinua vastaan, koska olet saattanut minut ja minun valtakuntani syyppääksi näin suureen rikokseen? Sinä olet tehnyt minulle, mitä ei sovi tehdä.

20:10 Ja Abimelek sanoi vielä Abrahamille: Mikä oli tarkoituksesi, kun tämän teit?

20:11 Abraham vastasi: Minä

matata hurskaan kansan?

20:5 Eikö hän sanonut minulle: hän on minun sisareni, ja hän myös itse sanoi: hän on minun veljeni: yksivakaisella sydämellä ja viattomilla käsillä olen minä sen tehnyt.

20:6 Ja Jumala sanoi hänelle unessa: minä myös tiedän, että sydämes yksivakaisuudessa sen tehnyt olet. Sentähden minä myös estin sinun, ettes rikkoisi minua vastaan; jonka tähden en minä sallinut sinua ryhtymään häneen.

20:7 Niin anna nyt miehelle hänen emäntänsä jälleen; sillä hän on propheta: ja hän on rukoileva sinun edestä, että saat elää. Mutta jos et sinä anna häntä jälleen, niin tiedä, että totisesti kuolet, ja kaikki mitä sinulla on.

20:8 Niin Abimelek nousi varhain aamulla, ja kutsui kaikki palveliansa, ja puhui kaikki nämät sanat heidän kuultensa: ja miehet pelkäsivät suuresti.

20:9 Ja Abimelek kutsui Abrahamin, ja sanoi hänelle: mitä meille teit? ja mitä minä olen rikkonut sinua vastaan, että saattaisit minulle ja minun valtakunnalleni niin suuren rikoksen? sinä olet tehnyt minua vastaan niitä töitä joita ei sovi tehdä.

20:10 Ja Abimelek sanoi vielä Abrahamille: mitä näit, että tämän teit?

20:11 Abraham sanoi: minä

sanoi: HERra/ tahdotcos myös surmata wiattoman Canssan?

20:5 Eikö hän sanonut minulle? hän on minun sisaren/ ja hän myös idze sanoi: hän on minun veljeni/ yxikertaisella sydämellä ja wiattomilla käsillä olen minä sen tehnyt.

20:6 Ja Jumala sanoi hänelle unes: minä myös tiedän että sydämes yxikertaisudes sen tehnyt olet. Sentähden minä myös estin sinun/ ettes rikkois minua wastian/ engä myös sallinut sinua ryhtymän häneen.

20:7 Nijn anna nyt miehelle hänen emändäns jälleens: sillä hän on Propheta/ ja anna hänen rucoilla sinun edestä/ nijns saat elä. Mutta jos et sinä luowu hänestä/ nijn tiedä että totisest cuolet/ ja caicki mitä sinulla on.

20:8 Nijn Abimelech nousi warhain amulla/ ja cudzui caicki palwelians/ ja puhui caicki nämät sanat heidän cuuldens/ ja miehet pelkäisit suurest.

20:9 Ja Abimelech cudzui myös Abrahamin/ ja sanoi hänelle: mixis tämän meille teit? ja mitä minä olen rikkonut sinua wastian/ että tahdoit saatta minulle ja minun waldacunnalleni nijn suuren rioxen? et sinä ole tehnyt minua wastian nijncuin sinun tulis.

20:10 Ja Abimelech sanoi vielä Abrahamille: mitä näit/ että tämän teit?

20:11 Abraham sanoi: minä

ajattelin näin: Tällä paikalla ei varmaankaan peljätä Jumalaa; he surmaavat minut vaimoni tähden.

20:12 Ja hän onkin todella minun sisareni, isäni tytär, vaikkei olekaan äitini tytär; ja niin hänestä tuli minun vaimoni.

20:13 Mutta kun Jumala lähetti minut kulkemaan pois isäni kodista, sanoin minä hänelle: Osoita minulle se rakkaus, että, mihin paikkaan ikinä tulemmekin, sanot minusta: hän on minun veljeni.

20:14 Silloin Abimelek otti pikkukarjaa ja raavaskarjaa, palvelijoita ja palvelijattaria ja antoi ne Aabrahamille. Ja hän lähetti hänelle takaisin hänen vaimonsa Saaran.

20:15 Ja Abimelek sanoi: Katso, minun maani on avoinna edessäsi; asu, missä mielesi tekee!

20:16 Ja Saarelle hän sanoi: Katso, minä annan veljellesi tuhat sekeliä hopeata. Olkoot ne sinulle hyvitykseksi kaikkien niiden edessä, jotka sinun kanssasi ovat; niin olet kaikkien edessä todistettu viattomaksi.

20:17 Mutta Aabraham rukoili Jumalaa, ja Jumala paransi Abimelekin ja hänen vaimonsa ja hänen orjattarensa, niin että he synnyttivät lapsia.

20:18 Sillä Herra oli sulkenut jokaisen kohdun Abimelekin huoneessa Saaran, Aabrahamin vaimon, tähden.

ajattelin: kukaties ei tässä paikassa ole yhtään Jumalan pelkoa: ja he surmaavat minun, emäntäni tähden.

20:12 Ja hän on tosin minun sisareni: sillä hän on minun isäni tytär, vaan ei äitini tytär: ja minä otin hänen emännäkseni.

20:13 Koska Jumala laski minun kulkemaan isäni huoneesta, sanoin minä hänelle: tämä on sinun lempes, jonka sinun minua kohtaan pitää tekemän: kuhunka paikkaan ikänänsä me tulemme, sano minusta: hän on minun veljeni.

20:14 Niin Abimelek otti lampaita, ja karjaa, ja palvelioita, ja piikoja, ja antoi Aabrahamille: ja antoi hänelle jälleen Saaran hänen emäntänsä.

20:15 Ja Abimelek sanoi: katso, minun maani on altis sinun edessä: asu kussa sinulle parhain kelpaa.

20:16 Ja sanoi Saarelle: katso, minä olen antanut veljelles tuhannen hopiapenninkiä, katso, ne pitää oleman sinulle silmäin peitteeksi, kaikkein edessä, jotka sinun kanssas ovat, ja kaikkein muiden edessä. Ja niin vahvistettiin (hänen nuhteettomuutensa).

20:17 Ja Abraham rukoili Jumalaa: ja Jumala paransi Abimelekin, ja hänen emäntänsä, ja hänen piikansa, ja ne siittivät.

20:18 Sillä \Herra\ oli peräti sulkenut kaikki kohdut Abimelekin huoneessa, Saaran Abrahamin emännän tähden.

ajattelin/ ei tässä ole Jumalan pelco/ ja he surmaavat minun emändäni tähden.

20:12 Ja hän on tosin minun sisaren: sillä hän on minun Isäni tytär/ vaan ei äitini tytär/ ja minä otin hänen emännäkseni.

20:13 Cosca Jumala käski minun waelda Isäni huonest/ sanoin minä hänelle: tee tämä laupius minun cansani/ että jocapaicas/ cuhungaikänäns me tulem/ sanoisit minun weljexes.

20:14 Nijn Abimelech otti lambaita/ ja palweljoita/ ja pijcoja/ ja anoi Abrahamille/ ja andoi hänelle jällens Saran hänen emändäns.

20:15 Ja sanoi: cadzo/ minun maani on aldis sinun edesäs/ asu cusa parhain kelpa.

20:16 Ja sanoi Saralle: cadzo/ minä olen andanut veljelles tuhannen hopia penningitä/ cadzo/ ne pitää oleman sinulle silmäin peittexi/ caickein edes jotca sinun cansas owat/ ja jocapaicas. Ja se oli hänen rangaistuksens.

20:17 Ja Abraham rucoili Jumalata/ ja Jumala paransi Abimelechin/ ja hänen emändäns/ ja hänen pijcans/ ja ne synnytit:

20:18 Sillä HERra oli ennen peräti sulkenut caicki cohdu Abimelechin huones/ Saran Abrahamin emännän tähden.

21 LUKU

21:1 Ja Herra piti Saarasta huolen, niinkuin oli luvannut; ja Herra teki Saarelle, niinkuin oli puhunut.

21:2 Ja Saara tuli raskaaksi ja synnytti Aabrahamille pojan hänen vanhoilla päivillään, juuri sinä aikana, jonka Jumala oli hänelle sanonut.

21:3 Ja Aabraham nimitti poikansa, joka hänelle oli syntynyt, sen, jonka Saara oli hänelle synnyttänyt, lisäkiksi.

21:4 Ja Aabraham ympärileikkasi poikansa lisäksi, tämän ollessa kahdeksan päivän vanha, niinkuin Jumala oli hänen käsenyt tehdä.

21:5 Aabraham oli sadan vuoden vanha, kun hänen poikansa lisä syntyi hänelle.

21:6 Ja Saara sanoi: Jumala on saattanut minut naurunalaiseksi; kuka ikinä saa tämän kuulla, se nauraa minulle.

21:7 Ja hän sanoi vielä: Kuka olisi tiennyt sanoa Aabrahamille: Saara on imettävä lapsia? Ja nyt minä kuitenkin olen synnyttänyt hänelle pojan hänen vanhoilla päivillään.

21:8 Ja poika kasvoi, ja hänet vieroitettiin. Ja Aabraham laittoi suuret pidot siksi päiväksi, jona lisä vieroitettiin.

21:9 Ja Saara näki egyptiläisen Haagarin pojan, jonka tämä oli Aabrahamille synnyttänyt, ilvehtivän

21:10 ja sanoi Aabrahamille: Aja pois tuo orjatar poikinesa, sillä ei tuon orjattaren poika saa periä minun poika-

21 LUKU

21:1 Ja \Herra\ etsi Saaraa, niinkuin hän sanonut oli: ja \Herra\ teki Saarelle niinkuin hän puhunut oli.

21:2 Ja Saara tuli raskaaksi, ja synnytti Aabrahamille pojan hänen vanhuudessa; sillä ajalla kuin Jumala hänelle sanonut oli.

21:3 Ja Abraham kutsui poikansa nimen, joka hänelle syntynyt oli, ja jonka Saara hänelle synnyttänyt oli, Isaak.

21:4 Ja Abraham ympärileikkasi poikansa Isaakin kahdeksan päiväisenä: niinkuin Jumala hänen käsenyt oli.

21:5 Ja Abraham oli sadan ajastaikainen, koska Isaak hänen poikansa hänelle syntyi.

21:6 Ja Saara sanoi: Jumala on tehnyt minulle nauron: kuka ikänä sen saa kuulla, hän nauraa minua.

21:7 Ja sanoi vielä: kuka olisi taitanut sanoa Aabrahamille: Saara on lapsia imettävä; sillä minä olen synnyttänyt pojan hänen vanhuudessa.

21:8 Ja lapsi kasvoi ja vieroitettiin: ja Abraham teki suuren pidon sinä päivänä, jona Isaak vieroitettiin.

21:9 Ja Saara näki Egyptiläisen Hagarin pojan, jonka se Aabrahamille synnyttänyt oli, pilkkaajaksi.

21:10 Ja sanoi Abrahamille: aja ulos tämä palkkavaimo poikinesa: sillä palkkavaimon pojan ei pidä perimän minun poikani Isaakin kans-

XXI. Lucu

21:1 JA HERra edzei Sara/ cuin hän luwannut oli/ ja teki hänen cansans nijncuin hän puhunut oli.

21:2 Ja Sara tuli rascaxi/ ja synnytti Abrahamille pojan hänen wanhudesans/ sillä ajalla cuin Jumala hänelle sanonut oli.

21:3 Ja Abraham nimitti hänen poicans/ joca hänelle syndynyt oli/ Isaac/ jonga Sara hänelle synnyttänyt oli.

21:4 Ja ymbärinsleickais hänen cahdexandena päiwänä/ cuin Jumala hänen käsenyt oli.

21:5 Abraham oli sadan ajastaicainen/ cosca Isaac hänen poicans hänelle syndyi.

21:6 Ja Sara sanoi: Jumala on tehnyt minulle nauron: sillä cucaikänäns sen saa cuulla/ hän naura minua.

21:7 Ja sanoi wielä: cuca olis uscaldanut sanoa Abrahamille/ että Sara oli imettävä lasta/ ja on synnyttänyt pojan hänen wanhudesans?

21:8 Ja lapsi caswoi ja wieroitettin/ ja Abraham teki suuren pidon sinä päiwänä/ jona Isaac wieroitettin.

21:9 JA Sara näki sen Egyptiläisen Hagarin pojan/ jonga se Abrahamille synnyttänyt oli/ pilckajaxi.

21:10 Ja sanoi Abrahamille: aja ulos tämä pijca poikines: sillä pijcan pojan ei pidä perimän minun poicani Isaachin

ni, lisakin, kanssa.

21:11 Aabraham pahastui suuresti tästä puheesta poikansa tähden.

21:12 Mutta Jumala sanoi Aabrahamille: Älä pahastu siitä poikasi ja orjattaresi tähden. Kuule Saaraa kaikesa, mitä hän sinulle sanoo, sillä ainoastaan lisakista sinä saat nimellesi jälkeläiset.

21:13 Mutta myöskin orjattaren pojasta minä teen suuren kansan, koska hän on sinun jälkeläisesi.

21:14 Varhain seuraavana aamuna Aabraham otti leipää ja vesileilin ja antoi ne Hagarille, pannen ne hänen olalleen, sekä pojan, ja lähetti hänet menemään. Hän lähti ja harhaili Beerseban erämaassa.

21:15 Mutta kun vesi loppui leilistä, heitti hän pojan pensaan alle,

21:16 meni ja istui syrjään jousenkantaman päähän, sillä hän ajatteli: En voi nähdä pojan kuolevan. Ja istuessaan siinä syrjässä hän korotti äänensä ja itki.

21:17 Silloin Jumala kuuli pojan valituksen, ja Jumalan enkeli huusi taivaasta Haagarille sanoen: Mikä sinun on, Haagar? Älä pelkää, sillä Jumala on kuullut pojan valituksen, siinä missä hän makaa.

21:18 Nouse, nosta poika maasta ja tartu hänen käteensä, sillä minä teen hänestä suuren kansan.

21:19 Ja Jumala avasi hänen

sa.

21:11 Ja tämä sana oli Abrahamin mielestä sangen karvas, hänen poikansa tähden.

21:12 Mutta Jumala sanoi Abrahamille: älä ota sitä pahakses pojasta ja palkkapiiastast: kaikki mitä Saara sinulle sanoo, niin kuule häntä: sillä Isaakissa pitää sinulle siemen kutsuttaman.

21:13 Minä teen myös piikaspojan (suureksi) kansaksi; että hän sinun siemenes on.

21:14 Niin nousi Abraham aamulla varhain, ja otti leipiä ja vesileilin; ja antoi Hagarille, ja pani hänen selkäänsä, ja (antoi hänelle) pojan, ja laski hänen menemään. Ja hän meni matkaansa, ja ek-syi BerSaban korvessa.

21:15 Koska vesi oli loppunut leilistä, heitti hän pojan puun alle.

21:16 Ja meni pois, ja istui hänen kohdallensa taamma, liki joutsen kantamalle; sillä hän sanoi: en minä voi nähdä pojan kuolemaa. Ja hän istui hänen kohdallensa, korrotti äänensä ja itki.

21:17 Ja Jumala kuuli pojan äänen, ja Jumalan enkeli huusi Hagarita taivaasta, ja sanoi hänelle: mikä sinun on, Hagar? älä pelkää; sillä Jumala on kuullut pojan äänen, kussa hän makaa.

21:18 Nouse, ota poika, ja tue häntä kädellä: sillä minä teen hänen suureksi kansaksi.

21:19 Ja Jumala avasi hänen silmänsä, että hän näki

cansa.

21:11 Ja tämä sana oli Abrahamin mielest sangen carwas/ hänen poicans tähden.

21:12 Mutta Jumala sanoi hänelle: älä ota sitä nijn pahaxes pojastast ja pijcastast: caicki mitä Sara sinulle sano/ nijn cuule händä: sillä Isaachis sinulle siemen cudzutant.

21:13 Minä teen myös pijcaspojan suurexi Canssaxi/ että hän sinun siemenes on.

21:14 Nijn nousi Abraham amulla warhain/ ja otti leipiä ja wesileilin/ ja pani Hagarin selkään ja pojan myös/ ja andoi hänen mennä. Ja hän meni matcans/ ja exyi BerSaban corwes.

21:15 Cosca wesi oli loppunut leilist/ heitti hän pojan puun ala/

21:16 Ja meni pois/ ja istui hänen cohdallens taamma joudzen candamata/ sillä hän sanoi: en minä woi nähdä pojan cuolemata. Ja cuin hän istui hänen cohdallens/ corgotti hän änen ja itki.

21:17 Ja nijn Jumala cuuli pojan änen/ ja Jumalan Engeli huusi Hagarita taiwast/ ja sanoi hänelle: mikä sinun on Hagar? älä pelkä: sillä Jumala on cuullut pojan änen cusa hän maca.

21:18 Nouse/ ota poica/ ja pitele händä kädest: sillä minä teen hänen suurexi Canssaxi.

21:19 Ja Jumala awais hänen

silmänsä, niin että hän huomasi vesikaivon. Ja hän meni ja täytti leilin vedellä ja antoi pojan juoda.

21:20 Ja Jumala oli pojan kanssa, ja hän kasvoi ja asui erämaassa, ja hänestä tuli jousimies.

21:21 Ja hän asui Paaranin erämaassa; ja hänen äitinsä otti hänelle vaimon Egyptin maasta.

21:22 Siihen aikaan puhui Abimelek ja hänen sotapäällikkönsä Piikol Aabrahamille sanoen: Jumala on sinun kanssasi kaikessa, mitä teet.

21:23 Vanno nyt tässä minulle Jumalan kautta, ette ole oleva petollinen minulle etkä minun suvulleni etkä jälkeläisilleni, vaan tee sinäkin laupeus minulle ja sille maalle, jossa muukalaisena asut, niinkuin minä olen sinulle tehnyt.

21:24 Aabraham sanoi: Minä vannon.

21:25 Aabraham nuhteli kuitenkin Abimelekiä vesikaivon tähden, jonka Abimelekin palvelijat olivat vallanneet.

21:26 Mutta Abimelek vastasi: En tiedä, kuka sen on tehnyt; et ole itse minulle mitään ilmoittanut, enkä ole siitä kuullut ennen kuin tänään.

21:27 Silloin Aabraham otti pikkukarjaa ja raavaskarjaa ja antoi Abimelekille; ja he tekivät molemmat keskenänsä liiton.

21:28 Ja Aabraham asetti laumasta seitsemän uuhikarit-

vesikaivon; niin hän meni ja täytti leilin vedellä, ja antoi pojan juoda.

21:20 Ja Jumala oli pojan kanssa, ja hän kasvoi; ja asui korvessa, ja tuli tarkaksi joutsimieheksi.

21:21 Ja asui Paranin korvessa; ja hänen äitinsä otti hänelle emännän Egyptin maalta.

21:22 Sillä ajalla puhui Abimelek ja hänen sotapäällikönsä Phikol Aabrahamille, sanoen: Jumala on sinun kanssasi kaikissa mitä sinä teet.

21:23 Niin vannon nyt minulle tässä Jumalan kautta, ette ole minulle, ja minun pojalleni, ja poikanipojalle petollinen; vaan sen laupiuden jälkeen, jonka minä tein sinun kanssasi, tee sinä myös minun kanssani, ja sen maan kanssa, jossa sinä olet muukalainen.

21:24 Niin sanoi Aabraham: minä vannon.

21:25 Ja Aabraham nuhteli Abimelekiä, sen vesikaivon tähden, kun Abimelekin palvelijat olivat väkivallalla ottaneet.

21:26 Ja Abimelek sanoi: en ole minä tietänyt kuka sen teki; etkä sinä ilmoittanut minulle; enkä minä sitä ole ennen kuullut, kuin tänä päivänä.

21:27 Niin otti Aabraham lampaista ja karjaa, ja antoi Abimelekille; ja he tekivät molemmat liiton keskenänsä.

21:28 Ja Aabraham asetti seitsemän karitsaa laumasta erinänsä.

silmäns/ että hän näki vesikaivon/ niin hän meni ja täytti leilin vedellä ja antoi pojan juoda.

21:20 Ja Jumala oli pojan kanssa/ ja hän kasvoi/ ja asui korvessa/ ja tuli tarkaksi joutsimiehexi.

21:21 Ja asui Paranin korvessa/ ja hänen äitins otti hänelle emännän Egyptin maalta.

21:22 Silloin puhui Abimelech ja hänen sodans päällikönsä Phicol Aabrahamille/ sanoden: Jumala on sinun kanssasi kaikissa mitä sinä teet.

21:23 Niin vannon nyt minulle Jumalan kautta/ ette ole minun lapsilleni/ eli minun lasteni lapsille/ petollinen/ vaan sen laupiuden jälkeen/ kuin minä tein sinun kanssasi/ tee sinä myös minun kanssani/ ja sen maan kanssa josta sinä olet muukalainen.

21:24 Niin sanoi Aabraham: minä vannon.

21:25 Ja Aabraham nuhteli Abimelechi sen vesikaivon tähden kuin Abimelechin palvelijat olivat väkivallalla ottaneet.

21:26 Silloin vastasi Abimelech: en ole minä tietänyt kuka sen teki/ etkä sinä ilmoittanut minulle/ enkä minä sitä ole ennen kuullut/ kuin tänäpä.

21:27 Niin otti Aabraham lampaista ja karjaa/ ja antoi Abimelechille/ ja he tekivät molemmat liiton keskenänsä.

21:28 Ja Aabrahamin asetti seitsemän karitsaa laumasta erinänsä.

saa erilleen muista.

21:29 Silloin Abimelek sanoi Aabrahamille: Mitä tarkoittavat nuo seitsemän karitsaa, jotka olet asettanut tuonne erilleen?

21:30 Hän vastasi: Nämä seitsemän karitsaa on sinun otettava minun kädestäni, todistukseksi minulle siitä, että tämä kaivo on minun kaivamani.

21:31 Siitä kutsuttiin paikkaa Beersebaksi, koska he molemmat vannoivat siinä toisilleen valan.

21:32 Niin he tekivät liiton Beersebassa. Ja Abimelek nousi ja Piikol, hänen sotapäällikkönsä, ja he palasivat filistealaisten maahan.

21:33 Ja Aabraham istutti tamariskipuun Beersebaan ja huusi siinä avuksi Herran, iankaikkisen Jumalan nimeä.

21:34 Ja Aabraham asui kauan muukalaisena filistealaisten maassa.

21:29 Ja Abimelek sanoi Aabrahamille: mihinkä ne seitsemän karitsaa, jotka olet asettanut erinänsä?

21:30 Hän vastasi: nämät seitsemän karitsaa pitää sinun ottaman minun kädestäni, todistukseksi minulle, että minä olen tämän kaivon kaivanut.

21:31 Sentähden kutsui hänen sian BerSaba: sillä siinä he molemmat vannoivat keskenänsä.

21:32 Ja niin he tekivät liiton BerSabassa. Ja Abimelek nousi ja Phikol hänen sotapäällikönsä, ja palasivat Philistealaisten maalle.

21:33 Ja Aabraham istutti puita BerSabassa; ja saarnasi siinä \Herran\ iankaikkisen Jumalan nimestä.

21:34 Ja oli muukalainen Philistealaisten maalla kauan aikaa.

21:29 Ja Abimelech sanoi Aabrahamille: mihingä ne seidzemen caridza/ jotcas olet asettanut erinänsä?

21:30 Hän vastais: nämät seidzemen caridza/ pitä sinun ottaman minun kädestäni/ todistoxexi/ että minä olen tämän caiwon caiwanut.

21:31 Sentähden cudzui hänen sian BerSaba: sillä sijnä he molemmat vannoit keskenänsä.

21:32 Ja nijn he teit lijton BerSabas.

21:33 Ja Abimelech nousi ja Phicol hänen sodans päämies ja palaisit Philisterein maalle.

Ja Abraham istutti puita BerSabas/ ja saarnais sijnä Herran ijancaickisen Jumalan nimest.

21:34 Ja oli muucalainen Philisterein maalla cauwan aica.

22 LUKU

22:1 Näiden tapausten jälkeen Jumala koetteli Aabrahamia ja sanoi hänelle: Aabraham! Hän vastasi: Tässä olen.

22:2 Ja hän sanoi: Ota lisak, ainokainen poikasi, jota rakastat, ja mene Moorian maahan ja uhraa hänet siellä polttouhriksi vuorella, jonka minä sinulle sanon.

22:3 Varhain seuraavana aamuna Aabraham satuloi aasinsa ja otti mukaansa kaksi palvelijaansa sekä poikansa

22 LUKU

22:1 Ja koska se oli tapahtunut, koetteli Jumala Aabrahamia, ja sanoi hänelle: Aabraham. Ja hän vastasi: Katso, tässä minä olen.

22:2 Ja hän sanoi: ota nyt Isaak sinun ainoa poikas, jotas rakastat, ja mene Moorian maalle; ja uhraa häntä siellä polttouhriksi yhdellä niistä vuorista, jonka minä sinulle sanova olen.

22:3 Niin Abraham nousi varhain aamulla, ja valjasti aasinsa, ja otti kaksi palvelijaansa kanssansa, ja poikan-

XXII. Lucu

22:1 JA cosca se oli tapahtunut/ coetteli Jumala Aabrahami/ ja sanoi hänelle: Abraham.

22:2 Ja hän vastais: cadzo/ täsä minä olen.

Ja sanoi: ota Isaac sinun ainoa poicas/ jotas racastat/ ja mene Morian maalle/ ja uhra händä siellä poltouxhrixi vuorella/ jonga minä sinulle sanowa olen.

22:3 Nijn Abraham nousi warhain amulla/ ja waljasti Asins/ ja otti caxi palweliatans cansans/ ja Isaachin

lisakin, ja halottuaan polttouhripuita hän lähti mennen siihen paikkaan, jonka Jumala oli hänelle sanonut.

22:4 Kolmantena päivänä Aabraham nosti silmänsä ja näki sen paikan kaukaa.

22:5 Silloin Aabraham sanoi palvelijoilleen: Jääkää tähän aasin kanssa. Minä ja poika menemme tuonne rukoilemaan; sitten me palaamme luoksenne.

22:6 Ja Aabraham otti polttouhripuut ja sälytti ne poikansa lisakin selkään; itse hän otti käteensä tulen ja veitsen, ja niin he astuivat molemmat yhdessä.

22:7 Lisä puhui isällensä Aabrahamille sanoen: Isäni! Tämä vastasi: Tässä olen, poikani. Ja hän sanoi: Katso, tässä on tuli ja halot, mutta missä on lammas polttouhriksi?

22:8 Aabraham vastasi: Jumala on katsova itselleen lampaan polttouhriksi, poikani. Ja he astuivat molemmat yhdessä.

22:9 Ja kun he olivat tulleet siihen paikkaan, jonka Jumala oli hänelle sanonut, rakensi Aabraham siihen alttarin, latoi sille halot, satoi poikansa lisakin ja pani hänet alttarille halkojen päälle.

22:10 Ja Aabraham ojensi kätensä ja tarttui veitseen teurastaakseen poikansa.

22:11 Silloin Herran enkeli huusi hänelle taivaasta sanoen: Aabraham, Aabraham! Hän vastasi: Tässä olen.

sa Isaakin; ja halkoili puita polttouhriin, ja valmisti itsensä, ja meni sille paikalle, minkä Jumala oli hänelle sanonut.

22:4 Kolmantena päivänä nosti Abraham silmänsä, ja näki sen paikan taampana.

22:5 Silloin Abraham sanoi palvelioilleen: olkaat te tässä itseksenne aasin tykönä; mutta minä ja poika käymme tuonne. Ja koska me olemme rukoilleet, niin me palajamme teidän tykönnä.

22:6 Ja Abraham otti polttouhrin halvot, ja sälytti poikansa Isaakin selkään, vaan itse hän otti tulen ja veitsen käteensä; ja he kävivät molemmat ynnä.

22:7 Niin sanoi Isaac isällensä Abrahamille: minun isäni. Hän vastasi: katso, tässä minä olen, poikani. Ja hän sanoi: katso, tässä on tuli ja halvot; mutta kussa on lammas polttouhriksi?

22:8 Abraham vastasi: Jumala on edeskatsova itsellensä lampaan polttouhriksi, poikani. Ja he kävivät molemmat ynnä.

22:9 Ja kuin he tulivat sille paikalle, josta Jumala oli hänelle sanonut, teki Abraham siihen alttarin, ja pani halvot; ja satoi poikansa Isaakin, ja pani hänen alttarille halkoin päälle.

22:10 Ja ojensi kätensä, ja sivalsi veitsen, teurastaaksensa poikaansa.

22:11 Niin \Herran\ enkeli huusi häntä taivaasta, sanoen: Abraham, Abraham. Hän vastasi: tässä minä olen.

hänen poicans/ ja halvoja polttouhrijn/ ja nousi/ ja meni sille paicalle/ cuin Jumala oli hänelle sanonut.

22:4 Mutta colmandena päivänä/ nosti Abraham silmäns/ ja näki sen paican taambana.

22:5 Ja Abraham sanoi palvelioillens: olcat täsä Asin tykönä/ mutta minä ja poika käymme tuonne. Ja cosca me olemma rucoillet/ nijn me palajam teiden tygön.

22:6 Ja Abraham otti polttouhrin halgot/ ja sälytti poicans Isaachin selkään/ waan idze hän otti tulen ja weidzen käteens/ ja käwit ynnä.

22:7 Nijn sanoi Isaac Abrahamille hänen Isällens: minun Isän. Abraham wastais: cadzo/ täsä minä olen poican. Ja hän sanoi: cadzo/ täsä on tuli ja halgot/ cusa on lammas polttouhrixi?

22:8 Abraham wastais: kyllä Jumala/ poican/ cadzo edes lamban polttouhrixi. Ja he käwit ynnä.

22:9 JA cuin he tulit sille paicalle/ josta Jumala oli hänelle sanonut/ teki Abraham sijhen Altarin/ ja pani halgot/ ja sidoi Isaachin hänen poicans/ ja pani hänen Altarille holcain päälle.

22:10 Ja ojensi kätens/ ja sivalsi weidzen/ teurastaxens hänen poicans.

22:11 Nijn HERran Engeli huusi händä taiwast/ sanoen: Abraham/ Abraham.

22:12 Hän wastais: täsä minä

22:12 Niin hän sanoi: Älä satuta kättäsi poikaan äläkä tee hänelle mitään, sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkää Jumalaa, kun et kieltänyt minulta ainokaista poikaasi.

22:13 Niin Aabraham nosti silmänsä ja huomasi takanansa oinaan, joka oli sarvistaan takertunut pensaikkoon. Ja Aabraham meni, otti oinaan ja uhrasi sen polttouhriksi poikansa sijasta.

22:14 Ja Aabraham pani sen paikan nimeksi Herra näkee. Niinpä vielä tänä päivänä sanotaan: Vuorella, missä Herra ilmestyy.

22:15 Ja Herran enkeli huusi Aabrahamille toistamiseen taivaasta

22:16 ja sanoi: Minä vannon itse kauttani, sanoo Herra: Sentähden että tämän teit etkä kieltänyt minulta ainokaista poikaasi,

22:17 minä runsaasti siunaan sinua ja teen sinun jälkeläisesi luvun paljoksi kuin taivaan tähdet ja hiekka, joka on meren rannalla, ja sinun jälkeläisesi valtaavat vihollistensa portit.

22:18 Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä, sentähden että olit minun äänelleni kuuliainen.

22:19 Sitten Aabraham palasi palvelijainsa luo, ja he nousivat ja kulkivat yhdessä Beersebaan. Ja Aabraham jäi asumaan Beersebaan.

22:20 Näiden tapausten jälkeen ilmoitettiin Aabrahamille:

22:12 Hän sanoi: älä satuta kättäs poikaan, älä myös hänelle mitään tee: sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkää Jumalaa, ja et ole säästänyt ainokaista poikaas minun tähteni.

22:13 Niin Abraham nosti silmänsä, ja äkkäsi oinaan takanansa, sarvista sekaantuneena tihkiään pensastoon. Niin Abraham meni, ja otti oinaan ja uhrasi polttouhriksi poikansa edestä.

22:14 Ja Abraham nimitti sen paikan, \Herra\ on edeskatsova: josta vielä tänäpäpä sanotaan, \Herran\ vuorella edeskatsotaan.

22:15 Mutta \Herran\ enkeli huusi Abrahamia toistamiseen taivaasta.

22:16 Ja sanoi: Minä olen vannonut itse kauttani, sanoo \Herra\: että tämän teit, ja et säästänyt sinun ainoaa poikaas;

22:17 Niin minä suuresti siunaan sinun, ja runsaasti lisään sinun siemenes niinkuin taivaan tähdet, ja niinkuin sannan meren reunalla. Ja sinun siemenes on perivä vihollistensa portit.

22:18 Ja sinun siemenessäsi pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman, että minun äänelleni kuuliainen olit.

22:19 Sitte palasi Abraham palveliainsa tykö, ja he nousivat, ja ynnä matkustivat BerSabaan. Ja Abraham asui BerSabassa.

22:20 Ja koska nämät olivat tapahtuneet, ilmoitettiin Ab-

olen.

Hän sanoi: älä satuta kättäs poicaan/ älä myös hänelle mitän tee: sillä nyt minä tiedän että pelkät Jumala/ ja et ole säästänyt ainocaista poicas minun tähteni.

22:13 Nijn Abraham nosti silmäns/ ja äckäis oinan takanans/ sarwista secandunen orjantappura pensaseen. Nijn Abraham meni/ ja otti sen oinan/ ja uhrais polttouhrixi poicans edest.

22:14 Ja Abraham nimitti sen paican/ HERra näke/ josta vielä tänäpäpä sanotan: wuorella cusa HERra nähdän.

22:15 MUTta HERran Engeli huusi Abrahamille toistamisen taiwast/ ja sanoi:

22:16 Minä olen wannonut idze cauttani/ sano HERra: että tämän teit/ ja et säästänyt ainoa poicas.

22:17 Minä siunan ja lisän sinun siemenes nijncuin taiwan tähdet/ ja nijncuin sannan meren reunalla. Ja sinun siemenes on omistawa hänen wiholistens portit.

22:18 Ja sinun siemenesäs siunatan caicki Canssat maan päällä/ että minun änenleni cuuliainen olit.

22:19 Sijtte Abraham palais palwelioittens tygö/ ja walmistit idzens/ ja ynnä matcustit BerSabaan/ ja asuit siellä.

22:20 JA cosca tämä oli tapahtunut/ ilmoitettin Abraha-

Katso, myöskin Milka on synnyttänyt poikia sinun veljellesi Naahorille.

22:21 Nämä olivat Uus, hänen esikoisensa, tämän veli Buus, Kemuel, Aramin isä,

22:22 Kesed, Haso, Pildas, Jidlaf ja Betuel;

22:23 Ja Betuelille syntyi Rebekka. Nämä kahdeksan synnytti Milka Naahorille, Abrahamin veljelle.

22:24 Ja hänen sivuvaimonsa, nimeltä Reuma, synnytti myös lapsia: Tebahin, Gahamin, Tahaan ja Maakan.

rahamille sanoen: katso, Milka on myös synnyttänyt poikia sinun veljellesi Naahorille.

22:21 Esikoisensa Utsin, ja Butsin hänen veljensä, ja Kemuelin Aramin isän.

22:22 Ja Kesedin ja Hasonin, ja Pildaksen ja Jedlaphen, ja Betuelin.

22:23 Mutta Betuel siitti Rebekkan. Nämä kahdeksan synnytti Milka Naahorille Abrahamin veljelle.

22:24 Mutta hänen jalkavaimonsa, Rehuma nimeltä, synnytti Teban, Gahamin, Tehaksen ja Maakan.

mille/ cadzo/ Milca on myös synnyttänyt poikia sinun veljellesi Naahorille.

22:21 Uzin hänen esikoisensa/ ja Buzin hänen veljensä/ ja Kemuelin/ josta Syrialaiset tulleet ovat.

22:22 Ja Kesedin ja Hasonin/ ja Pildaxen ja Jedlaphen/ ja Bethuelin.

22:23 Mutta Bethuel siitti Rebekkan. Nämä kahdeksan synnytti Milca Naahorille Abrahamin veljelle.

22:24 Mutta hänen jalkavaimonsa/ Rehuma nimeltä/ synnytti Tebahn/ Gahamin/ Tahaxen ja Maachan.

23 LUKU

23:1 Ja Saara eli sadan kahdenkymmenen seitsemän vuoden vanhaksi; niin vanhaksi eli Saara.

23:2 Ja Saara kuoli Kirjat-Arbassa, se on Hebronissa, Kanaanin maassa. Ja Abraham meni murehtimaan Saaraa ja itkemään häntä.

23:3 Senjälkeen Abraham nousi ja lähti vainajan luota ja puhui heitteläisille sanoen:

23:4 Minä olen muukalainen ja vieras teidän keskuudessanne; antakaa minulle perintöhauta maassanne, haudatakseni ja kätkeäkseni siihen vainajani.

23:5 Heitteläiset vastasivat Abrahamille, sanoen hänelle:

23:6 Kuule meitä, herra. Sinä olet Jumalan ruhtinas meidän keskuudessamme; hautaa vainajasi parhaaseen hautaam-

23:1 Ja Saaran elinaika oli sata ja seitsemänkolmattakymmentä ajastaikaa: ne olivat Saaran ikävuodet.

23:2 Ja Saara kuoli Arban kaupungissa, joka (on) Hebron Kanaanin maalla. Niin tuli Abraham murehtimaan Saaraa ja itkemään häntä.

23:3 Sitte nousi hän kuolleensa tyköä; ja puhui Hetin lapsille sanoen:

23:4 Minä olen muukalainen ja kuitenkin asuvainen teidän tykönänne, antakaat minulle perintöhauta teidän tykönänne, haudatakseni minun kuolleeni, joka on minun edessäni.

23:5 Niin vastasivat Hetin lapset Abrahamia, sanoen hänelle:

23:6 Kuule meitä, rakas herra: sinä olet Jumalan ruhtinas meidän seassamme, hautaa sinun kuoltees meidän parhaisiin hautoihimme:

XXIII. Lucu

23:1 SAra eli sata/ caxikymmentä ja seidzemen ajastai- ca.

23:2 Ja cuoli Arban Caupungis/ joca cudzutan Hebron Canaan maalla. Nijn tuli Abraham murhettiman ja itkemän händä.

23:3 Sijtte nousi hän hänen cuollens tykö/ ja puhui Hethin lapsille/ sanoden:

23:4 Minä olen muucalainen ja cuitengin asuwainen teidän tykönän/ andacat minulle perindöhauta teidän tykönän/ haudataxen minun cuollueni/ joca on minun edesäni.

23:5 Nijn wastaisit Hethin lapset Abrahamille/ sanoden hänelle:

23:6 Cuule meitä racas herra/ sinä olet Jumalan Ruhtinas meidän seasam/ hauta sinun cuollues caickein par-

me. Ei kukaan meistä kiellä sinua hautaamasta vainajaasi hautaansa.

23:7 Niin Abraham nousi ja kumarsi maan kansalle, heettäläisille,

23:8 ja puhui heille sanoen: Jos teidän mieleenne on, että minä hautaan ja kätken vainajani, niin kuulkaa minua ja taivuttakaa Efron, Sooharin poika,

23:9 antamaan minulle Makpelan luola, joka on hänen omansa ja on hänen vainionsa perällä. Täydestä hinnasta hän antakoon sen minulle perintöhaudaksi teidän keskuudessanne.

23:10 Mutta Efron istui siellä heettäläisten joukossa. Ja Efron, heettäläinen, vastasi Abrahamille heettäläisten kuullen, kaikkien, jotka kulkivat hänen kaupunkinsa portista, sanoen:

23:11 Ei, herrani, vaan kuule minua. Vainion minä lahjoitan sinulle ja myöskin luolan, joka siinä on, minä lahjoitan sinulle; kansalaisteni nähden minä sen sinulle lahjoitan. Hautaa vainajasi.

23:12 Ja Abraham kumarsi maan kansalle

23:13 ja puhui Efronille, maan kansan kuullen, sanoen: Jospa kuitenkin - oi, kuule minua! Minä maksan vainion hinnan; ota se minulta ja anna minun haudata siihen vainajani.

ei yksikään meistä sinua kiellä hautaamasta kuolluttas hänen hautaansa.

23:7 Niin Abraham nousi ja kumarsi itsensä maan kansan edessä, (nimittäin) Hetin lasten edessä.

23:8 Ja hän puhui heille, sanoen: jos teidän mieleenne on, että minä hautaan minun kuolleen, joka minun edessäni on; niin kuulkaat minua, ja rukoilkaat minun edestäni Ephronia Zoarin poikaa.

23:9 Että hän antais minulle Makpelan luolan, joka hänellä on, vainionsa perällä: täyden hinnan edestä antakaan sen minulle teidän keskelänne perintöhaudaksi.

23:10 Sillä Ephron asui Hetin lasten seassa. Niin vastasi Ephron Hetiläinen Abrahamia, Hetin poikain kuullen, kaikkein sisälle ja ulos käyväisten hänen kaupunkinsa portista, sanoen:

23:11 Ei, minun herrani, vaan kuule minua; vainion minä annan sinulle, ja luolan, joka siinä on, annan minä sinulle: minun kansain lasten nähden annan minä sen sinulle; hautaa kuolleet.

23:12 Abraham kumarsi maan kansan edessä.

23:13 Ja puhui Ephronille maan kansan kuullen, sanoen: jos sinä minua kuulet: minä annan rahan vainion edestä, ota se minulta, ja minä hautaan minun kuolleen siihen.

haisijn hautoin/ ei yxikän meistä sinua kiellä hautamast sinun cuolluttas hänen hautaans.

23:7 Nijn Abraham nousi ja cumarsi idzens maan Canssan edes/ nimittäin/ Hethin lasten edes.

23:8 Ja hän puhui heille/ sanoden: jos teidän mielen on/ että minä hautan minun cuollueni/ joca minun edessäni on/ nijn cuulcat minua/ ja rucoilcat minun edestäni Ephronit Zoarin poica.

23:9 Että hän annais minulle hänen caxikertaisen luolans/ joca hänellä on/ hänen wainions perällä/ perindöhaudaxi andacan sen minulle/ sen jälkeen cuin se maxa teidän keskellän.

23:10 Sillä Ephron asui Hetin lasten seas. Nijn wastais Ephron se Hetheus Abrahamille/ Hethin poicain cuulden/ caikille sisälle ja ulos käyväisille hänen Caupungistans/ sanoden:

23:11 Ei minun herran/ waan cuule minua mitä minä sanon: sen wainion minä annan sinulle/ ja luolan joca sinä on/ ja minä annan sen sinulle minun Canssan lasten nähden/ haudataxes sinun cuollues.

23:12 Abraham cumarsi idzens maan Canssan edes.

23:13 Ja puhui Ephronille maan Cassan cuulden/ sanoden: jos sinä minua cuulet/ nijn ota raha minulda wainion edestä/ jonga minä sinulle annan/ ja nijn minä sijtte hautan minun cuollueni

23:14 Efron vastasi Aabrahamille, sanoen hänelle:

23:15 Herrani, kuule minua. Neljänsadan hopeasekelin maa, mitä se minulle ja sinulle merkitsee? Hautaa vainajasi.

23:16 Kuultuaan Efronin sanat Aabraham punnitsi Efronille sen rahasumman, jonka tämä oli maininnut heettiläisten kuullen, neljäsataa hopeasekeliä, kaupassa käypää.

23:17 Niin Efronin vainio, joka on Makpelassa itään päin Mamresta, sekä vainio että siellä oleva luola ynnä kaikki puut, jotka kasvoivat vainiolla, koko sillä alueella,

23:18 joutuivat Aabrahamin omaksi kaikkien heettiläisten nähden, jotka kulkivat hänen kaupunkinsa portista.

23:19 Senjälkeen Aabraham hautasi vaimonsa Saaran luolaan, joka on Makpelan vainiolla, itään päin Mamresta, se on Hebronista, Kanaanin maassa.

23:20 Niin vainio ja siellä oleva luola siirtyi heettiläisiltä Aabrahamille, perintöhaudaksi.

24 LUKU

24:1 Ja Aabraham oli vanha ja iälliseksi tullut, ja Herra oli siunannut Aabrahamia kaikesa.

24:2 Niin Aabraham sanoi palvelijallensa, talonsa van-

23:14 Ephron vastasi Abrahamia, sanoen hänelle:

23:15 Minun herrani, kuule minua: maa maksaa neljäsataa sikliä hopiaa; vaan mitä se on minun ja sinun välillä? hautaa sinun kuollees.

23:16 Abraham kuuli Ephronia, ja punnitsi hänelle rahaa, jonka hän nimittänyt oli Hetin lasten kuullen: neljäsataa sikliä hopiaa, käypää rahaa.

23:17 Ja niin vahvistettiin Ephronin vainio, joka Makpelassa on Mamren kohdalla, sekä pelto että luola joka siinä on, ja kaikki puut siinä vainiossa, jotka ympäri kaikissa sen rajoissa ovat.

23:18 (Kaikki ne tulivat) Aabrahamille omaisuudeksi Hetin lasten nähden: kaikkein (nähden), jotka sisällekävivät hänen kaupunkinsa portista.

23:19 Ja sitte hautasi Abraham emäntänsä Saaran siihen luolaan, joka oli Makpelan vainiossa Mamren kohdalla; se on Hebron Kanaanin maalla:

23:20 Niin vahvistettiin siis vainio ja luola, joka siinä oli, Aabrahamille perintöhaudaksi, Hetin lapsilta.

24 LUKU

24:1 Ja Abraham oli vanha ja joutunut ijälliseksi: ja \Herra\ oli siunannut hänen kaikissa.

24:2 Niin sanoi Abraham vanhimmalle huoneensa palvelialle, joka kaikki hallitsi,

sijhen.

23:14 Ephron wastais Abrahamille/ sanoden hänelle:

23:15 Minun herran/ cuule sijs minua/ maa maxa neljäsata sicli hopiata/ waan mitä se on minun ja sinun välillä? hauta sinun cuollues.

23:16 Abraham cuuli Ephronia/ ja punnidzi hänelle rahaa/ cuin hän nimittänyt oli Hethin lasten cuulden/ neliäsata sicli hopia/ käypä raha.

23:17 Ja nijn Ephronin wainio/ josa se caxikertainen luola on Mamren cohdalla omistettin Aabrahamille omaksi ijancaickisest/ ynnä luolan joca sijnä oli/ ja caickein puiden cansa ymbäri wainion/

23:18 Hethin lasten nähden/ ja caickein/ jotca käwit sisälle ja ulos hänen Caupungistans.

23:19 JA sijtte hautais Abraham Saran hänen emändäns/ siihen caxikertaiseen luolaan/ joca oli wainios Mamren cohdalla/ se on Hebron Canaan maalla.

23:20 Nijn wahwistettin sijs wainio ja luola/ joca sijnä oli/ Hethin lapsilda/ Aabrahamille perindöhaudaxi.

XXIV. Lucu

24:1 JA Abraham oli wanha ja joutunut ijällisexi/ ja HERRa oli siunannut hänen caikis.

24:2 Nijn sanoi hän wanhim-malle huonens palwelialle/

himmalle, joka hallitsi kaikkea, mitä hänellä oli: Pane kätesi kupeeni alle.	mitä hänellä oli: laske nyt kätes minun kupeeni alle.	joca caicki hallidzi/ cuin hänellä oli: laske kätes minun cupeni ala.
24:3 Minä vannotan sinua Herran, taivaan ja maan Jumalan, kautta, ettet ota pojalleni vaimoa kanaanilaisten tyttäristä, joiden keskuudessa minä asun,	24:3 Ja minä vannotan sinua \Herran\ taivaan ja maan Jumalan kautta; ettes ota emäntää minun pojalleni Kanaanealaisten tyttäristä, joiden seassa minä asun.	24:3 Ja wanno minulle Herran taiwan ja maan Jumalan kautta/ ettes ota emändätä minun pojalleni Cananerein tyttäristä/ joiden seas minä asun.
24:4 vaan menet minun omaan maahani ja sukuni luoja otat sieltä vaimon pojalleni lisakille.	24:4 Vaan mene minun isäni maalle ja minun sukuni tykö; ja ota minun pojalleni Isaakille emäntä.	24:4 Waan mene minun Isäni maalle ja minun sucuni tygö/ ja ota minun pojalleni Isaachille emändä.
24:5 Palvelija sanoi hänelle: Entä jos tyttö ei tahdo seurata minua tähän maahan, onko minun silloin vietävä poikasi takaisin siihen maahan, josta olet lähtenyt?	24:5 Ja palvelia sanoi: jos niin tapahtuis, ettei vaimo tahtoisi seurata minua tähän maahan: pitääkö minun kumminkin viemän jälleensä sinun poikas sille maalle, jostas lähtenyt olet?	24:5 Palwelia sanoi: jos nijn tapahduis/ ettei waimo seurais minua tähän maahan/ pitääkö minun cummingin wiemän jälleensä sinun poicas sille maalle/ jostas lähtenyt olet?
24:6 Aabraham vastasi hänelle: Varo, ettet vie poikaani takaisin sinne.	24:6 Abraham sanoi hänelle: kavahda sinuas, ettes vie minun poikaani sinne jälleensä.	24:6 Abraham sanoi hänelle: cawata sinuas/ ettes wie minun poicani sinne jälleensä.
24:7 Herra, taivaan Jumala, joka otti minut pois isäni kodista ja synnyinmaastani, hän, joka puhui minulle ja vannoi minulle sanoen: Sinun jälleläisillesi minä annan tämän maan, hän lähettää enkelinsä sinun edelläsi, niin että saat sieltä vaimon pojalleni.	24:7 \Herra\ taivaan Jumala, joka minun otti isäni huoneesta ja syntymämaaltani, ja joka minun kanssani puhui, ja myös vannoi minulle, sanoen: sinun siemenelles minä annan tämän maan: hän lähettää enkelinsä sinun edelläs, ettäs ottaisit minun pojalleni emännän sieltä.	24:7 HERra Taiwan Jumala/ joca minun otti Isäni huonest/ ja syndymä maaldani/ ja joca minun cansani puhui ja myös wanoi minulle/ sanoden: sinun siemenelles minä annan tämän maan/ hän lähettä Engelins sinun edelles/ ettäs ottaisit minun pojalleni emännän sieldä.
24:8 Mutta jos tyttö ei tahdo seurata sinua, niin olet tästä valasta vapaa. Älä vain vie poikaani sinne takaisin.	24:8 Jos ei vaimo tahtoisi seurata sinua, niin sinä olet vapaa tästä minun valastani; ainoastansa älä vie minun poikaani sinne jälleen.	24:8 Jos ei waimo seura sinua/ nijns olet wapa tästä walasta/ ainoastans älä wie minun poicani sinne jälleensä.
24:9 Niin palvelija pani käteensä herransa Aabrahamin kupeeni alle ja lupasi sen hänelle valalla vannoen.	24:9 Niin laski palvelia käteensä herransa Abrahamin kupeeni alle; ja vannoi hänelle sen.	24:9 Nijn laski palwelia käteensä Abrahamin hänen herrans cupeni ala/ ja wanoi hänelle sen.
24:10 Ja palvelija otti herransa kameleista kymmenen sekä kaikkinaisia kalleuksia herransa tavarosta; ja hän nousi ja lähti Mesopotamiaan, Naa-	24:10 Niin otti palvelia kymmenen kamelia herransa kameleista, ja läksi matkaan, ja otti myötänsä kaikkinaisesta herransa tavarasta: ja vaelsi Mesopotamiaan Naho-	24:10 Nliin otti palwelia kymmenen Cameliä hänen herrans Cameleist/ ja läxi matcan/ ja otti cansans caickinaisest hänen herrans tawa-

horin kaupunkiin.

24:11 Ja hän antoi kamelien asettua kaupungin ulkopuolelle vesikaivon ääreen lepäämään, illan suussa, jolloin naiset tulivat vettä ammentamaan.

24:12 Ja hän sanoi: Herra, minun herrani Aabrahamin Jumala, suo minulle tänään menestystä ja tee laupeus herralleni Aabrahamille.

24:13 Katso, minä seison tässä lähteellä, ja kaupunkilaisten tyttäret tulevat ammentamaan vettä.

24:14 Niin tapahtukoon, että se tyttö, jolle minä sanon: Kallista tänne vesiastiaasi juodakseni, ja joka vastaa: Juo, minä juotan kamelisikin, on juuri se, jonka sinä olet määrännyt palvelijallesi lisakille; ja siitä minä tiedän, että olet tehnyt laupeuden herralleni.

24:15 Tuskin hän oli lakannut puhumasta, niin tuli siihen Rebekka, joka oli Aabrahamin veljen Naahorin ja hänen vaimonsa Milkan pojan, Betuelin, tytär; ja hänellä oli vesiastia olallaan.

24:16 Ja tyttö oli näöltään hyvin ihana, neitsyt, johon ei mies ollut koskenut. Ja hän astui alas lähteelle, täytti astiansa ja tuli ylös.

24:17 Silloin palvelija riensi häntä vastaan ja sanoi: Anna minun juoda vähän vettä astiastasi.

rin kaupunkiin.

24:11 Ja hän antoi kameleinaskeaa polvillensa ulkona kaupungista vesikaivon tykönä; ehtoopuolella, jolla ajalla vaimoväen tapa oli lähteä vettä ammentamaan.

24:12 Ja sanoi: \Herra\, minun herrani Abrahamin Jumala, anna minun kohdata tänäpäpä (herrani morsiamen); ja tee laupius minun herrani Abrahamin kanssa.

24:13 Katso, minä seison tässä vesikaivon tykönä; ja heidän tyttärensä, jotka asuvat tässä kaupungissa, tulevat vettä ammentamaan.

24:14 Jos joku piika tulee, jolle minä sanon: kallista tänne vesiastias juodakseni, ja hän sanoo: juo, minä juotan myös sinun kamelis: että hän on se, jonkas olet edeskatsonut palvelialles Isaakille, ja siitä ymmärtäisin tehnees laupiuden minun herrani kanssa.

24:15 Ja ennenkuin hän lakkasi puhumasta, katso, Rebekka tuli, joka syntynyt oli Betuelille, Milkan, Abrahamin veljen Nahorin emännän pojalle. Ja hänellä vesiastiansa olallansa.

24:16 Ja piika oli sangen ihana nähdä, ja vielä neitsyt, ja ei yksikään mies ollut häneen ryhtynyt: hän meni alas kaivon tykö, ja täytti astiansa, ja tuli ylös.

24:17 Niin palvelia juoksi häntä vastaan, ja sanoi: annas minun juoda vähän vettä astiastasi.

rast/ ja waelsi Mesopotamiaan Nahorin Caupungijn.

24:11 Ja hän lewätti Camelijä ulkona Caupungist wesi-caiwon tykönä ehtona/ jolla ajalla waimowäen tapa oli lähte wettä ammundaman.

24:12 Ja sanoi: HERra minun herrani Abrahamin Jumala/ cohta minua tänäpäpä/ ja tee laupius minun herrani Abrahamin cansa.

24:13 Cadzo/ minä seison täsä wesicaiwon tykönä/ ja heidän tyttärens/ jotca asuwat täsä Caupungis/ tulewat wettä ammundaman.

24:14 Jos jocu pijca tule/ jolle minä sanon: callista tänne wesiastias juodaxeni/ ja hän sano: juo/ minä juotan myös sinun Camelis/ että hän on se jongas olet edes-cadzonut palwelialles Isaachille/ ja sijtä ymmärräisin tehnes laupiuden minun herrani cansa.

24:15 JA ennencuin hän lackais puhumast/ cadzo/ Rebecka tuli/ joca syndynyt oli Bethuelille/ Milcan Nahorin Abrahamin weljen emännän pojalle. Ja hänen wesiastians hänen olallans.

24:16 Ja se pijca oli sangen ihana caswoilda ja wielä neidzy/ ja ei yxikän mies ollut häneen ryhtynyt/ hän tuli sen caiwon tygö/ ja täytti hänen astians/ ja tahdoi palata cotians.

24:17 Nijn palwelia juoxi händä wastan/ ja sanoi: annas minun juoda vähän wettä sinun astiastasi.

24:18 Hän vastasi: Juo, herrani. Ja hän laski nopeasti astiansa alas kädelleen ja antoi hänen juoda.

24:19 Ja annettuaan hänen juoda hän sanoi: Minä ammennan vettä myös sinun kameleillesi, kunnes ne ovat juoneet kyllikseen.

24:20 Niin hän tyhjensi nopeasti astiansa kaukaloon ja riensi jälleen kaivolle ammennamaan vettä ja ammensi kaikille hänen kameleilleen.

24:21 Ja mies katseli häntä ääneti saadakseen tietää, oli ko Herra antanut hänen matkansa onnistua vai ei.

24:22 Kun kamelit olivat juoneet, otti mies kultaisen nenärenkaan, joka painoi puolen sekeliä, ja hänen käsiinsä kaksi rannerengasta, jotka painoivat kymmenen kultasekeliä.

24:23 Ja hän kysyi: Kenenkä tytär olet? Sano minulle. Onko isäsi talossa tilaa yötä ollaksemme?

24:24 Hän vastasi hänelle: Olen Betuelin, Naahorin ja Milkan pojan, tytär.

24:25 Ja hän sanoi hänelle vielä: Meillä on runsaasti olkia ja rehua; myöskin yösijaa on meillä antaa.

24:26 Silloin mies kumartui maahan ja rukoili Herraa

24:27 ja sanoi: Kiitetty olkoon Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, joka ei ole ottanut pois armoansa ja totuuttansa minun herraltani. Herra on johdattanut minut

24:18 Hän sanoi: juo minun herrani: ja hän kiiruusti laski alas vesiaastiansa kätensä päälle, ja antoi hänen juoda.

24:19 Ja kuin hän oli antanut hänen juoda, sanoi hän: minä myös ammunnan vettä kameleilles, niinkauvan että he kaikki saavat juoda.

24:20 Ja hän kaasi kohta veden astiastansa ruuheen, ja juoksi taas kaivolle ammuntamaan: ja ammunsi kaikille hänen kameleillensa.

24:21 Mutta mies ihmetteli häntä: ja oli ääneti, ja tahtoi tietää, jos \Herra\ oli tehnyt hänen matkansa onnelliseksi, taikka ei.

24:22 Ja koska kaikki kamelit olivat juoneet, antoi mies hänelle kulta-otsalehden, joka painoi puolen sikliä: niin myös kaksi rannerengasta hänen käsiinsä, jotka painoivat kymmenen sikliä kultaa.

24:23 Ja sanoi: kenenkäs tytär olet? sanos minulle se: onko isäs huoneessa sias meidän yötä ollaksemme?

24:24 Hän sanoi hänelle: minä olen Betuelin, Milkan pojan, tytär, jonka hän synnytti Nahorille.

24:25 Ja hän vielä sanoi hänelle: on myös olkia ja karjan ruokaa kyllä meillä: ja myös sias yötä olla.

24:26 Ja mies kumarsi maahan ja rukoili \Herraa\:

24:27 Ja sanoi: kiitetty olkoon \Herra\, minun herrani Abrahamin Jumala, joka ei ottanut pois laupiuttansa ja totuuttansa minun herraltani: minua on \Herra\ johdattanut tällä tiellä, minun

24:18 Hän sanoi: juo minun herran/ ja hän kirjust laski alas wesiastians kätens päälle/ ja andoi hänen juoda.

24:19 Ja cuin hän oli antanut hänen juoda/ sanoi hän: minä ammunnan wettä myös Cameleilles/ nijncauwan että he caicki saawat juoda.

24:20 Ja hän caasi cohta weden astiastans ruuheen/ ja juoxi taas caiwolle ammunnadaman/ ja juotti caicki hänen Camelins.

24:21 Mutta mies ihmetteli händä ja oli äneti/ nijncauwan cuin hän tutkisteli/ jos HERra oli tehnyt hänen matcans onnellisexi taicka ei.

24:22 Ja cosca caicki Camelit olit juonet/ toi mies culdaodzaladin/ joca painoi puolen sicli/ ja caxi rannerengast hänen käsijns/ jotca painoit kymmenen sicli culda.

24:23 Ja sanoi: kenengäs tytär olet? sanos minulle se/ ongo Isäs huones sia meidän yötä ollaxem?

24:24 Hän sanoi hänelle: minä olen Bethuelin Milcan pojan tytär/ jonga hän synnytti Nahorille.

24:25 Ja hän vielä sanoi hänelle: on myös olkia ja carjan ruoca kyllä meillä/ ja sia yötä olla.

24:26 Ja mies cumarsi idzens maahan ja rucoili HERra/

24:27 Ja sanoi: kijtetty olcon HERra minun herrani Abrahamin Jumala/ joca ei ottanut pois laupiuttans/ ja totuuttans minun herraldani: sillä HERra on minun johdattanut

tätä tietä herrani veljen kotiin.herrani veljen huoneeseen.

24:28 Mutta tyttö riensi ilmoittamaan äitinsä perheelle, mitä oli tapahtunut.

24:29 Rebekalla oli veli, jonka nimi oli Laaban; ja Laaban riensi ulos miehen luo lähteelle.

24:30 Sillä kun hän näki nenärenkaan ja rannerenkaat sisarensa käsissä ja kuuli sisarensa Rebekan kertovan ja sanovan: Näin mies puhui minulle, meni hän miehen luo; ja katso, hän seisoi vielä kamealien luona lähteellä.

24:31 Ja hän sanoi hänelle: Tule sisään, sinä Herran siunattu. Minkätähden seisot ulkona? Minä olen valmistanut tilaa talossa ja sijaa kameleille.

24:32 Niin mies tuli taloon, ja Laaban riisui kamelit ja antoi kameleille olkia ja rehua sekä hänelle ja hänen seuralaisilleen vettä jalkojen pesemiseksi.

24:33 Sitten pantiin ruokaa hänen eteensä, mutta hän sanoi: En syö, ennenkuin olen puhunut asiani. Laaban vastasi: Puhu.

24:34 Hän sanoi: Minä olen Aabrahamin palvelija.

24:35 Herra on suuresti siunannut minun herrani, niin että hänestä on tullut mahtava mies; hän on antanut hänelle pikkukarjaa ja raavaskarjaa, hopeata ja kultaa, palvelijoita ja palvelijattaria, kameleja ja aaseja.

24:36 Ja Saara, herrani vai-

24:28 Niin piika juoksi ja ilmoitti nämät asiat äitinsä huoneessa.

24:29 Oli myös Rebekalla veli, jonka nimi oli Laban: ja Laban juoksi miehen tykö lähteelle.

24:30 Sillä koska hän näki otsalehden ja rannerenkaat sisarensa käsissä, ja kuuli sisarensa Rebekan puheet, sanovan: näin on mies puhunut minulle; tuli hän miehen tykö, ja katso, hän seisoi kamelein tykönä lähteellä.

24:31 Ja sanoi: tule sisälle, sinä \Herran\ siunattu, mitäs seisot ulkona? minä olen huoneen valmistanut, ja sian kameleille.

24:32 Niin meni mies huoneeseen, ja riisui kamelit: ja hän antoi olkia ja ruokaa kameleille, ja vettä pestä hänen jalkojansa, ja miesten jalkoja, jotka hänen kanssansa olivat.

24:33 Sitte pantiin ruokaa hänen eteensä: mutta hän sanoi: en minä syö ennenkuin minä olen puhunut minun asiani. He vastasivat: puhu.

24:34 Hän sanoi: minä olen Abrahamin palvelia.

24:35 Ja \Herra\ on runsaasti siunannut minun herrani, ja hän on suureksi tullut, ja on antanut hänelle lampaita ja karjaa, hopiaa ja kultaa, palvelioita ja piikoja, kameleja ja aaseja.

24:36 Niin myös Saara mi-

oikia tietä minun herrani veljen huoneeseen.

24:28 Nlin piica juoxi ja ilmoitti caicki nämät hänen äitins huones.

24:29 Oli myös Rebeckalla weli/ jonga nimi oli Laban. 24:30 Ja Laban juoxi miehen tygö caiwolle.

Ja cosca hän näki odzaladin ja rannerengat sisarens käsisis/ ja cuuli sisarens Rebeckan puhet/ sanowan: näin on mies puhunut minulle/ tuli hän miehen tygö/ ja cadzo/ hän seisoi Camelein tykönä caiwolla.

24:31 Ja sanoi: tule sisälle/ sinä HERran siunattu/ mitäs seisot ulcona? minä olen sinulle huonen walmistanut/ ja sian Cameleilles.

24:32 Nijn wei hän miehen huoneeseen/ ja rijsui camelit/ ja andoi olkia ja ruoca Cameleille/ ja wettä pestä hänen jalcojans/ ja miesten jalcoja/ jotca hänen cansans olit.

24:33 Ja pandin ruoca hänen eteens. MUtta hän sanoi: en minä syö ennencuin minä olen puhunut minun asiani. 24:34 He wastaisit: puhu.

Hän sanoi: minä olen Abrahamin palwelia/

24:35 Ja HERra on runsast siunannut minun herrani/ ja hän on suurexi tullut/ ja on andanut hänelle lambaita ja carja/ hopena ja culda/ palvelioita ja piicoja/ Camelejä ja Aseja.

24:36 Nijn myös Sara minun

mo, on vanhalla iällänsä synnyttänyt herralleni pojan; ja tälle hän on antanut kaiken omaisuutensa.	nun herrani emäntä on synnyttänyt minun herralleni pojan, vanhalla ijällänsä: hänelle on hän antanut kaikki mitä hänellä on.	herrani emändä on synnyttänyt minun herralleni pojan/ vanhalla ijälläns/ hänelle on hän andanut caicki mitä hänellä on.
24:37 Ja herrani vannotti minua sanoen: Älä ota pojalleni vaimoa kanaanilaisten tyttäristä, joiden maassa minä asun,	24:37 Ja minun herrani vannotti minua, sanoen: ei sinun pidä ottaman minun pojalleni emäntää Kanaanalaisten tyttäristä, joiden maalla minä asun.	24:37 Ja minun herran vannotti minua/ sanoden: ei sinun pidä ottaman minun pojalleni emändätä Cananerein tyttäristä/ joiden maalla minä asun.
24:38 vaan mene minun isäni kotiin ja sukuni luo ja ota sieltä pojalleni vaimo.	24:38 Vaan mene minun isäni huoneeseen, ja minun sukuni tykö; ja ota (sieltä) minun pojalleni emäntä.	24:38 Waan mene minun Isäni huoneeseen/ minun sucuni tygö/ ja ota sieltä minun pojalleni emändä.
24:39 Silloin minä sanoin herralleni: Entä jos tyttö ei seuraa minua?	24:39 Mutta minä sanoin minun herralleni: taitais tapahtua, ettei vaimo seuraisi minua?	24:39 Mutta minä sanoin minun herralleni: cuinga/ jos ei vaimo seura minua?
24:40 Hän vastasi minulle: Herra, jonka edessä minä olen vaeltanut, lähettää enkelinsä sinun kanssasi ja antaa matkasi onnistua, niin että saat pojalleni vaimon minun suvustani ja isäni perheestä.	24:40 Niin hän sanoi minulle: \Herra\, jonka edessä minä vaellan, lähettää enkelinsä sinun kanssas, joka tekee sinun matkas onnelliseksi, ottamaan minun pojalleni emäntä minun suvustani ja minun isäni huoneesta.	24:40 Nijn hän sanoi minulle: HERra/ jonga edes minä waellan/ lähettä hänen Englins sinun cansas/ joca teke sinun matcas onnellisexi/ ottaman minun pojalleni emändä minun sugustani/ ja minun Isäni huonest.
24:41 Silloin, kun saavut sukuni luo, olet vapaa valasta, jonka minulle vannoit; jos he eivät häntä sinulle anna, olet valasta vapaa.	24:41 Silloin sinä tulet vapaaksi minun valastani, koskas tulet minun sukuni tykö: ja jos ei he anna sinulle, niin sinä olet vapaa valastani.	24:41 Nijns tulet wapaxi walasta/ cosca sinä tulet minun sucuni tygö/ ja jos ei he anna sinulle/ nijns olet wapa walasta.
24:42 Niin minä tänään tulin lähteelle ja sanoin: Herra, minun herrani Aabrahamin Jumala, jos annat onnistua sen matkan, jolla olen,	24:42 Niin tulin minä tänäpäpä lähteelle, ja sanoin: \Herra\, minun herrani Aabrahamin Jumala, jos sinä olet tehnyt minun matkani onnelliseksi, jota minä nyt vaellan.	24:42 Nijn tulin minä tänäpäpä caiwolles/ ja sanoin: HERra minun herrani Aabrahamin Jumala/ jos sinä olet tehnyt minun matcan onnellisexi/ jota minä nyt waellan.
24:43 salli tapahtua niin, että se neitonen, joka minun seissoessani tässä vesilähteellä tulee ammentamaan vettä ja sanoessani hänelle: Anna minun juoda vähän vettä astiastasi,	24:43 Katso, niin seison minä tässä vesilähteen tykönä: koska yksi piika tulee vettä ammentamaan, ja minä sanon hänelle: annas minulle vähä vettä juoda astiastas:	24:43 Cadzo/ nijn seison minä täsä wesicaiwon tykönä/ cosca yxi pijca tule wettä ammundaman/ ja minä sanon hänelle: anna minulle vähä wettä juoda astiastas/
24:44 vastaa minulle: Juo	24:44 Ja hän sanoo minulle: juo sinä, minä ammunnan	24:44 Ja hän sano minulle:

itse, ja minä ammennan myös sinun kameleillesi - että hän on se vaimo, jonka Herra on määrännyt minun herrani pojalle.	myös sinun kameleilles: se on se vaimo, jonka \Herra\ on edeskatsonut minun herrani pojalle.	juo sinä/ minä juotan myös sinun Camelis/ se on se vaimo/ jonga HERra on edescazionut minun herrani pojalle.
24:45 Tuskin olin lakannut näin puhumasta itsekseni, niin katso, Rebekka tuli sinne, vesiastia olallansa, astui alas lähteelle ja ammensi. Ja minä sanoin hänelle: Anna minun juoda.	24:45 En minä vielä päässyt puhumasta sydämestäni, katso, niin Rebekka tuli, ja hänen vesiastiansa hänen olallansa, astui alas lähteelle ja ammunsi: ja minä sanoin hänelle: annas minun juoda.	24:45 Ja ennencuin minä lackaisin puhumast sydämesäni/ cadzo/ nijn Rebecka tuli/ ja hänen vesiastians hänen olallans/ joca astui alas caiwolle ja ammunsi. 24:46 Ja minä sanoin hänelle: annas minun juoda.
24:46 Hän laski nopeasti astian alas olaltansa ja sanoi: Juo, minä juotan myös sinun kamelisi. Niin minä join, ja hän juotti myös kamelit.	24:46 Ja hän riensi ja laski vesiastian olaltansa alas, ja sanoi: juo, minä juotan myös kamelis. Niin minä join, ja hän juotti myös kamelit.	Ja hän riensi ja laski wesias-tian olaldans alas/ ja sanoi: juo/ minä juotan myös Camelis. Nijn minä join/ ja hän juotti myös Camelit.
24:47 Ja minä kysyin häneltä sanoen: Kenenkä tytär sinä olet? Hän vastasi: Olen Betuelin, Naahorin ja Milkan pojan, tytär. Niin minä panin nenärenkaan hänen nenäänsä ja rannerenkaat hänen käsiinsä.	24:47 Ja minä kysyin häneltä, ja sanoin: kenekä tytär sinä olet? hän vastasi: minä olen Betuelin tytär, Nahorin pojan, jonka Milka hänelle synnytti. Niin minä panin otsalehden hänen otsaansa, ja rannerenkaat hänen käsiinsä:	24:47 Ja minä kysyin hänelle/ ja sanoin: kenengä tytär sinä olet? hän wastais: minä olen Bethuelin Nahorin pojan tytär/ jonga Milca hänelle synnytti.
24:48 Ja minä kumarruin maahan ja rukoilin Herraa, kiittäen Herraa, minun herrani Aabrahamin Jumalaa, joka oli johdattanut minut oikeata tietä saamaan herrani veljen tyttären hänen pojalleen.	24:48 Ja kumarsin itseni maahan ja rukoilin \Herraa\: ja kiitin \Herraa\, minun herrani Aabrahamin Jumalaa, joka minun oli johdattanut oikiaa tietä, ottamaan hänen pojallensa minun herrani veljen tytärtä.	24:48 Nijn minä panin odzadain hänen odzaans/ ja rannerengat hänen käsijns/ ja cumarsin maahan ja rucoilin HERra/ ja kijtin HERra minun herrani Aabrahamin Jumalata/ joca minun oli johdattanut oikiata tietä/ ottaman hänen pojallens minun herrani veljen tytärtä.
24:49 Ja jos nyt tahdotte osoittaa suosiota ja uskollisuutta minun herralleni, niin ilmoittakaa se minulle; jollette, niin ilmoittakaa minulle sekin, kääntyäkseen toisaalle, oikealle tai vasemmalle.	24:49 Ja nyt, jos te olette ne, jotka osotatte minun herralleni laupiuden ja totuuden, niin sanokaat minulle: ja jos ei, niin sanokaat myös minulle, että minä kääntäisin itseni oikialle taikka vasemmalle puolelle.	24:49 Ja nyt/ jos te oletta ne/ jotca osotatte minun herralleni laupiuden ja totuuden/ nijn sanocat minulle. Ja jos ei/ nijn sanocat myös minulle/ että minä käändäisin idzeni oikialle taicka wasemalle puolelle.
24:50 Laaban ja Bethuel vastasivat sanoen: Herralta tämä on tullut; emme voi tässä asiassa puhua sinulle hyvää	24:50 Niin vastasi Laban ja Bethuel, ja sanoivat: tämä asia on tullut \Herralta\; sentähden emme taida sinua vastaan puhua, pahaa taikka	24:50 Nlin wastais Laban ja Bethuel/ ja sanoit: tämä asia tule HERralda/ sentähden emme taida sinua wastian pu-

emmekä pahaa.

24:51 Katso, siinä on Rebekka edessäsi, ota hänet ja mene. Tulloon hän herrasi pojan vaimoksi, niinkuin Herra on sanonut.

24:52 Kuultuaan heidän sanansa Aabrahamin palvelija kumartui maahan Herran eteen.

24:53 Sitten palvelija otti esille hopea- ja kultakaluja sekä vaatteita ja antoi ne Rebekalle. Myöskin hänen veljelleen ja äidilleen hän antoi kallisarvoisia lahjoja.

24:54 Ja he söivät ja joivat, hän ja hänen seuralaisensa, ja olivat siellä yötä. Mutta kun he olivat nousseet seuraavana aamuna, sanoi hän: Päästäkää minut menemään herrani luo.

24:55 Tytön veli ja äiti vastasivat: Anna tytön viipyä luonamme vielä joku aika, edes kymmenen päivää. Sitten saat lähteä.

24:56 Mutta hän sanoi heille: Älkää viivyttäkö minua, koska Herra on antanut matkani onnistua. Päästäkää minut menemään, tahdon lähteä herrani luo.

24:57 He vastasivat: Kutsukaamme tänne tyttö ja kysykäämme häneltä itseltään.

24:58 Ja he kutsuivat Rebekan ja sanoivat hänelle: Tahdotko lähteä tämän miehen kanssa? Hän vastasi: Tahdon.

24:59 Niin he lähettivät sisarensa Rebekan imettäjineen matkalle Aabrahamin palvelijan ja hänen miestensä mu-

hyvää.

24:51 Siinä on Rebekka edessäs, ota häntä ja mene, ja olkaan sinun herras pojan emäntä, niinkuin \Herra\ on sanonut.

24:52 Ja koska Abrahamin palvelia kuuli heidän sanansa; kumarsi hän maahan \Herran\ eteen.

24:53 Ja palvelia toi hopia- ja kultakalut, ja vaatteet, ja antoi Rebekalle: vaan hänen veljellensä ja äidillensä antoi hän (muita) kalleita kaluja.

24:54 Niin he söivät ja joivat, hän ja miehet, jotka hänen kanssansa olivat, ja siellä pitivät yötä: ja he nousivat aamulla varhain: ja hän sanoi: päästäkää minua herrani tykö.

24:55 Mutta hänen veljensä ja äitinsä sanoivat: olkaan piika meidän tykönämme edes kymmenenkin päivää: sitte sinä saat mennä.

24:56 Niin sanoi hän heille: älkää viivyttäkö minua: sillä \Herra\ on tehnyt minun matkani onnelliseksi: laskekaat minua menemään minun herrani tykö.

24:57 Niin he sanoivat: kutsukaamme piika, ja kysykäämme mitä hän sanoo.

24:58 Ja he kutsuivat Rebekan, ja sanoivat hänelle: tahdotkos mennä tämän miehen kanssa? hän vastasi: menen.

24:59 Niin he laskivat sisarensa Rebekan menemään, ja hänen imettäjänsä, Abrahamin palvelian kanssa; ja ne jotka hänen seurassansa

hua/ hywä taicka paha.

24:51 Sijnä on Rebecka edesäs/ ota händä ja mene/ ja olcan sinun herras pojan emändä/ nijncuin HERra on sanonut.

24:52 Ja cosca Abrahamin palwelia cuuli heidän sanans/ cumarsi hän idzens maahan HERran eteen.

24:53 Ja toi hopia ja culdocalut/ ja waattet/ ja andoi Rebeckalle/ waan hänen weljellens ja äitillens andoi hän yrtejä.

24:54 Nijn he söit ja joit/ hän ja miehet jotca hänen cansans olit/ ja siellä pedit yötä.

24:55 Amulla hän nousi/ ja sanoi: päästäkät minua minun herrani tygö.

Mutta hänen weljens ja äitins sanoit: olcan pijca meiden tykönäm päiwän eli kymmenen/ sijtte sinä saat mennä.

24:56 Nijn sanoi hän heille: älkät wijwyttäkö minua: sillä HERra on tehnyt minun matcani onnelisexi/ laskecat minua menemän minun herrani tygö.

24:57 Nijn he sanoit: cudzucam pijca ja kysykäm mitä hän sano?

24:58 Ja he cudzuit Rebeckan/ ja sanoit hänelle: tahdockos mennä tämän miehen cansa? hän wastais: menen.

24:59 Nijn he laskit sisarens Rebeckan menemän/ ja hänen imettäjäns/ Abrahamin palwelian cansa/ ja ne cuin

kana.

24:60 Ja he siunasivat Rebe-
kan ja lausuivat hänelle: Oi
sisaremme, tulkoon sinusta
tuhat kertaa kymmentuhat-
ta, ja vallatkoot sinun jälke-
läisesi vihamiestensä portit!

24:61 Ja Rebekka nousi pal-
velijattarineen, ja he istuivat
kamelien selkään ja seurasiva-
vat miestä. Niin palvelija otti
Rebekekan mukaansa ja lähti
matkalle.

24:62 Ja lisä oli tulossa La-
hai-Roin kaivon tienoilta; hän
asui näet Etelämaassa.

24:63 Ja lisä oli illan suussa
lähtenyt kedolle käyskentele-
mään, ja kun hän nosti sil-
mänsä, näki hän kameli-
en lähestyvän.

24:64 Kun Rebekka nosti sil-
mänsä ja näki lisäksi, laskeu-
tui hän nopeasti maahan ka-
melin selästä

24:65 ja kysyi palvelijalta:
Kuka on tuo mies, joka tulee
kedolla meitä vastaan? Palve-
lija vastasi: Hän on minun
herrani. Niin hän otti hunnun
ja verhoutui siihen.

24:66 Ja palvelija kertoi lisa-
kille kaikki, mitä hän oli toi-
mittanut.

24:67 Ja lisä vei Rebekekan
äitinsä Saaran majaan ja otti
hänet luokseen, ja hänestä
tuli hänen vaimonsa, ja hän
rakasti häntä. Niin lisä sai
lohdutuksen äitinsä kuoltua.

olivat.

24:60 Ja he siunasivat Re-
bekkaa ja sanoivat hänelle:
sinä olet meidän sisaremme,
lisäannu tuhannen tuhan-
teen; ja sinun siemenes
omistakoon vihamiestensä
portit.

24:61 Niin Rebekka nousi
piikoinensa, ja istuivat ka-
meleihin päälle, ja seurasivat
sitä miestä. Ja palvelija otti
Rebekekan, ja meni matkaan-
sa.

24:62 Mutta Isaak palasi sil-
tä kaivolta, joka kutsuttiin
sen elävän, joka minun nä-
kee: sillä hän asui etelän
maalla.

24:63 Ja oli lähtenyt rukoi-
lemaan kedolle ehtopuo-
lella: ja nosti silmänsä, ja näki,
ja katso, kamelit lähestyivät.

24:64 Ja Rebekka nosti sil-
mänsä ja näki Isaakin: ja
pudotti itsensä maahan ka-
melin päältä:

24:65 Ja sanoi palvelijalle:
mikä mies tämä on, joka ke-
dolla käy meitä vastaan?
palvelija vastasi: se on minun
herrani: niin hän otti vaat-
teen ja peitti itsensä.

24:66 Ja palvelija jutteli
Isaakille kaiken asian, kuin
hän oli toimittanut.

24:67 Ja Isaak vei hänen äi-
tinsä Saaran majaan: ja otti
Rebekekan emännäksensä, ja
rakasti häntä: ja niin Isaak
lohdutettiin äitinsä jälkeen.

hän seurasans olit.

24:60 Ja he siunaisit Re-
bekekat ja sanoit hänelle: sinä
olet meidän sisarem/ lisäannu
tuhannen tuhandeen/ ja sinun
siemenes omistacon wiha-
miestens portit.

24:61 Nijn Rebekka nousi pij-
coinens/ ja istuit Cameleihin
päälle/ ja seuraisit sitä mies-
tä. Ja palvelija otti Rebekekan/
ja meni matkans.

24:62 MUtta Isaac palais sil-
dä caiwolda/ joca cudzuttin
sen elävän ja näkewän: sillä
hän asui etelän maalla.

24:63 Ja oli lähtenyt rucoile-
man kedolle ehtopuo-
lella/ ja
nostit silmäns/ ja näki/ ja
cadzo/ Camelit lähestyit.

24:64 Ja Rebecka nosti sil-
mänsä ja näki Isaachin. Ja
maahan laskeu idzens Camelin
päältä.

24:65 Ja sanoi palvelijalle:
mikä mies tämä on joca ke-
dolla käy meitä vastaan? pal-
velija vastasi se on minun
herran.

24:66 Nijn hän otti vaatten
ja peitti idzens.

Ja palvelija jutteli Isaachille
caiken asian/ cuin hän oli
toimittanut

24:67 Ja Isaac wei hänen
äitinsä majaan/ ja otti Re-
bekekan emännäksensä/ ja ra-
casti häntä. Ja njn Isaac
lohdutettiin hänen äitinsä jäl-
ken.

25 LUKU

25:1 Ja Abraham otti vielä

25 LUKU

25:1 Ja Abraham taas otti
emännän nimeltä Ketura.

XXV. Lucu

25:1 ABraham taas otti

vaimon, ja hänen nimensä oli Ketura.

25:2 Ja hän synnytti hänelle Simranin ja Joksanin, Medanin ja Midianin, Jisbakin ja Suuahin.

25:3 Mutta Joksanille syntyi Seba ja Dedan. Dedanin jälkeläisiä olivat: assurilaiset, letusilaiset ja leummilaiset.

25:4 Ja Midianin pojat olivat Eefa, Eefer, Hanok, Abida ja Eldaa. Kaikki nämä ovat Keturan jälkeläisiä.

25:5 Ja Abraham antoi kaiken omaisuutensa lisakille.

25:6 Mutta sivuvaimojensa pojille Abraham antoi lahjoja; ja hän lähetti heidät vielä eläesssänsä pois poikansa lisakin luota itään päin, Itäiselle maalle.

25:7 Tämä on Abrahamin elinvuosien luku: sata seitsemänkymmentä viisi vuotta.

25:8 Ja Abraham vaipui kuolemaan korkeassa iässä, vanhana ja elämästä kyllänsä saaneena, ja tuli otetuksi heimonsa tykö.

25:9 Ja hänen poikansa lisak ja Ismael hautasivat hänet Makpelan luolaan, heettiläisen Efronin, Sooharin pojan, vainiolle, joka on itään päin Mamresta,

25:10 sille vainiolle, jonka Abraham oli ostanut heettiläisiltä; siihen haudattiin Abraham ja hänen vaimonsa Saara.

25:11 Ja Abrahamin kuoltua Jumala siunasi hänen poikaansa lisakia. Ja lisak asui Lahai-Roin kaivon tienoilla.

25:2 Hän synnytti hänelle Simran ja Joksan, ja Medan ja Midian, ja Jesbakin ja Suan.

25:3 Mutta Joksan siitti Seban ja Dedanin. Dedanin lapset olivat: Asserim, Letusin ja Luumim.

25:4 Midianin lapset olivat: Epha, Ephher, Hanok, Abida, ja Eldaa: nämät kaikki ovat Keturan pojat.

25:5 Ja Abraham antoi kaikki mitä hänellä oli lisakille.

25:6 Mutta niille lapsille, jotka jalkavaimoista olivat, antoi hän lahjoja, ja lähetti heidät pois poikansa Isaakin tyköä, vielä eläissänsä, idän puoleen, itäiselle maalle.

25:7 Ja tämä on Abrahamin elinaika, kuin hän eli: sata ja viisikahdeksattakymmentä ajastaikaa.

25:8 Ja hän tuli riutuneeksi, ja kuoli levollisessa ijässä, vanhana ja elämästä kyllänsä saanut: ja koottiin kansansa tykö.

25:9 Ja hänen poikansa Isaak ja Ismael hautasivat hänen Makpelan luolaan: Ephronin Hettiläisen Zoarin pojan vainiossa, Mamren kohdalle:

25:10 Sille kedolle, jonka Abraham oli ostanut Hetin lapsilta: siihen on Abraham haudattu, ja Saara hänen emäntänsä.

25:11 Ja Abrahamin kuoleman jälkeen siunasi Jumala hänen poikansa Isaakin: Ja Isaak asui sen elävän, joka minun näkee, kaivon tykönä.

emännän nimellä Ketura.

25:2 Hän synnytti hänelle Simran ja Jaksan/ Medan ja Midian/ Jesbakin ja Suahn.

25:3 Mutta Jaksan synnytti Seban ja Dedanin. Dedanin lapset olit: Assurim/ Letusim ja Leumim.

25:4 Midianin lapset olit: Epha/ Ephher/ Hanoch/ Abida/ ja Eldaa/ nämät kaikki ovat Keturan pojat.

25:5 Ja Abraham andoi kaiken hywydens Isaachille.

25:6 Mutta nijlle lapsille jotca jalcawaimoista olit/ andoi hän lahjoja/ ja lähetti heidän pois poicans Isaachin tykö/ vielä eläisäns/ idän puoleen/ idaiselle maale.

25:7 JA tämä on Abrahamin elinaica/ cuin hän eli/ sata ja wijsicahdexattakymmendä ajastaica.

25:8 Ja tuli sairaxi/ ja cuoli lewolises ijäs/ vanhana ja elämästä kylläns saanut/ ja coottin Canssans tygö.

25:9 Ja hänen poicans Isaac ja Ismael hautaisit hänen siihen caxikertaiseen luolaan/ Ephronin/ Zoarin/ Hethein pojan wainios/ Mamren coh-dalle/

25:10 sille kedolle/ jonga Abraham oli ostanut Hethin lapsilda/ siihen on Abraham haudattu/ Saran hänen emändäns cansa.

25:11 Ja Abrahamin cuoleman jälken/ siunais Jumala hänen poicans Isaachin. Ja hän asui sen elävän ja nä-

25:12 Ja tämä on kertomus Ismaelin suvusta, Aabrahamin pojan, jonka Saaran egyptiläinen orjatar Haagar synnytti Aabrahamille.

25:13 Nämä ovat Ismaelin poikien nimet heidän nimiensä ja polveutumisensa mukaan: Nebajot, Ismaelin esikoinen, Keedar, Adbeel, Mibsam,

25:14 Misma, Duuma, Massa, 25:15 Hadad, Teema, Jetur, Naafis ja Keedma.

25:16 Nämä ovat Ismaelin pojat ja nämä heidän nimensä heidän kyliensä ja leiripaikkojensa mukaan, kaksitoista ruhtinasta heimokuntiin.

25:17 Ja tämä on Ismaelin elinvuosien luku: sata kolmekymmentä seitsemän vuotta; ja hän vaipui kuolemaan ja tuli otetuksi heimonsa tykö.

25:18 Ja he asuivat Havilasta aina Suuriin asti, joka on Egyptistä itään päin Assyriaan mentäessä. Hän kävi kaikkien veljiensä kimppuun.

25:19 Ja tämä on kertomus lisakin, Aabrahamin pojan, suvusta. Aabrahamille syntyi lisak.

25:20 Ja lisak oli neljänkymmenen vuoden vanha, kun hän otti vaimokseen Rebekan, joka oli aramilaisen Betuelin tytär Mesopotamiasta ja aramilaisen Laabanin sisar.

25:21 Ja lisak rukoili Herraa vaimonsa puolesta, sillä tämä oli hedelmätön. Ja Herra kuuli hänen rukouksensa, ja hä-

25:12 Mutta nämät ovat Ismaelin Abrahamin pojan sukukunnat, jonka Hagar Egyptiläinen Saaran piika synnytti.

25:13 Ja nämä ovat Ismaelin poikain nimet, heidän nimeinsä ja sukukuntainsa jälkeen: Ismaelin esikoinen oli Nebaot, Kedar, Abdeel, Mibsam,

25:14 Misma, Duma, Masa, 25:15 Hadar, Tema, Jetur, Naphis ja Kedma.

25:16 Nämä ovat Ismaelin lapset, ja nämät heidän nimensä, heidän kylissänsä ja kaupungeissansa: kaksitoistakymmentä ruhtinasta heidän kansoissansa.

25:17 Ja tämä on Ismaelin ikä: sata ja seitsemänkymmentä ajastaikaa: ja hän tuli riutuneeksi, ja kuoli, ja koottiin kansansa tykö.

25:18 Mutta he asuivat Hevilasta hamaan Surriin asti, joka on Egyptin kohdalla Assyriaan mentäissä. Kaikkein hänen veljeinsä kohdalle lankesi (hänen arpansa).

25:19 Ja nämät ovat Isaakin Abrahamin pojan sukukunnat: Abraham siitti Isaakin.

25:20 Ja Isaak oli neljänkymmenen ajastaikainen, koska hän otti Rebekan Bethuelin Syrialaisen tyttären Mesopotamiasta, Labanin syrialaisen sisaren, itsellensä emännäksi.

25:21 Ja Isaak rukoili \Herraa\ emäntänsä edestä; sillä hän oli hedelmätön, ja \Herra\ kuuli häntä: niin

kewän caiwon tykönä.

25:12 MUtتا nämät owat Ismaelin Abrahamin pojan sucucunnat jonga Hagar Egyptiläinen Saran pijca hänelle synnytti.

25:13 Ja nämät owat Ismaelin poicain nimet/ heidän nimeins ja sucucundains jälkeen: Ismaelin esikoinen oli/ Nebaoth/ Kedar/ Adbeel/ Mibsam/

25:14 Misma/ Duma/ Masa/ 25:15 Hadar/ Thema/ Jetur/ Naphis ja Kedma.

25:16 Nämä owat Ismaelin lapset/ ja nämät heidän nimens/ heidän kylisäns ja Caupungeisans/ caxitoistakymmendä Ruhtinast hiedän Canssoisans.

25:17 Ja tämä on Ismaelin ikä: sata ja seidemenneljätkymmendä ajastaica/ ja hän tuli sairaxi/ ja cuoli/ ja coottin Canssans tygö.

25:18 Mutta hän asui Hewilast haman Zurrin asti/ joca on Egyptin cohdalla Assyriaan mendäis. Ja hän caadui caickein weljeins edes.

25:19 NÄmät owat Isaachin Abrahamin pojan sucucunnat/ Abraham sijtti Isaachin.

25:20 Mutta Isaac oli neljänkymmenen ajastaicainen/ cosca hän otti Rebeckan Bethuelin Syrialaisen Mesopotamiast tyttären Labanin Syrialaisen sisaren/ hänellens emännäxi.

25:21 Mutta Isaac rucoili HERra emändäns edest/ sillä hän oli hedelmätöin/ ja HERra cuuli händä/ nijn Rebecka

nen vaimonsa Rebekka tuli raskaaksi.	Rebekka hänen emäntänsä tuli raskaaksi.	hänen emändänsä tuli rascaxi.
25:22 Ja lapset sysäsivät toisiaan hänen kohdussansa. Niin hän sanoi: Jos näin käy, minkätähden minä elän? Ja hän meni kysymään Herralta.	25:22 Ja lapset sysäsivät toinen toistansa hänen kohdussansa. Niin hän sanoi: jos näin piti käymän, miksi minä olen (raskaaksi tullut?) ja meni kysymään \Herralta\.	25:22 Ja lapset sysäisit toinen toistans hänen kohdusans. Nijn hän sanoi: jos näin piti käymän/ mixi minä olen rascaxi tullut? Ja meni kysymän HErralle.
25:23 Ja Herra sanoi hänelle: Kaksi kansaa on sinun kohdussasi, kaksi heimoa erkanee sinun ruumiistasi, toinen heimo on toista voimakkaampi, vanhempi palvelee nuorempaa.	25:23 Ja \Herra\ sanoi hänelle: kaksi kansaa ovat sinun kohdussas, ja kahtalainen väki erkanee sinun ruumiistas: mutta toinen kansa voittaa toisen, ja suurempi palvelee vähempää.	25:23 Ja HERra sanoi hänelle: caxi Canssa owat sinun cohduzas/ ja cahtalainen wäki ercane sinun rumistas/ ja toinen Canssa woitta toisen/ ja suurempi palwele vähembätä.
25:24 Kun hänen synnyttämisensä aika oli tullut, katso, hänen kohdussaan oli kaksoiset.	25:24 Koska aika tuli synnyttää; katso, kaksoiset olivat hänen kohdussansa.	25:24 Cosca aica tuli synnyttä/ cadzo/ caxoiset olit hänen cohduzans.
25:25 Joka ensiksi tuli hänen kohdustaan, oli ruskea ja ylyltään niinkuin karvainen vaippa; sentähden pantiin hänelle nimeksi Eesau.	25:25 Ensimmäinen joka tuli ulos, oli ruskia ja karvainen niinkuin vaate: sentähden kutsuivat he hänen nimensä Esau.	25:25 Ensimmäinen cuin tuli ulos oli ruskia ja carwainen nijncuin nahca/ ja he cudzuit hänen/ Esau.
25:26 Senjälkeen tuli ulos hänen veljensä, ja hän piti kädellään Eesaun kantapäätä. Ja hänelle pantiin nimeksi Jaakob. Lisä oli kuudenkymmenen vuoden vanha heidän syntyessän.	25:26 Senjälkeen tuli ulos hänen veljensä, joka piti kädellänsä Esaun kantapäätä, ja se kutsuivat hänen nimensä Jakob. Kuudenkymmenen ajastaikainen oli Isaak heidän syntyissän.	25:26 Senjälken tuli ulos hänen weljens/ joca piti kädel-läns Esaun candapäätä/ ja he cudzuit hänen nimens/ Jacob. Cuudenkymmenen ajastaicainen oli Isaac heidän syndyisän.
25:27 Ja pojat kasvoivat suuriksi, ja Eesausta tuli taitava metsästäjä, aron mies; Jaakob sitä vastoin oli hiljainen mies, joka pysyi kotosalla.	25:27 Ja poikaiset kasvoivat, ja Esau tuli jaloksi metsä- ja peltomieheksi. Mutta Jakob oli yksivakainen mies, ja asui majoissa.	25:27 Ja poicaiset caswoit/ ja Esau tuli jaloxi medzä ja peldomiehexi. Mutta Jacob oli yxikertainen mies/ ja asui majois.
25:28 Lisä rakasti enemmän Eesauta, sillä hän söi mielellänsä metsänriistaa, mutta Rebekka rakasti enemmän Jaakobia.	25:28 Ja Isaak rakasti Esauta; sillä hän söi mielellänsä hänen metsäsaalistansa. Mutta Rebekka rakasti Jakobia.	25:28 Ja Isaac racasti Esaut: sillä hän söi mielelläns hänen medzäsaalistans. Mutta Rebecka racasti Jacobit.
25:29 Kerran, kun Jaakob oli keittänyt itselleen keiton, tuli Eesau kedolta nälästä nääntyneenä.	25:29 Koska Jakob oli keittänyt herkun, tuli Esau metsästä, ja oli väsyksissä.	25:29 JA Jacob keitti hercun/ nijn Esau tuli medzäst/ ja oli wäsyxis.
25:30 Ja Eesau sanoi Jaako-	25:30 Ja Esau sanoi Jakobil-	25:30 Ja Esau sanoi Jacobil-

bille: Anna minun särpiä tuota ruskeata, tuota ruskeata keittoa, sillä minä olen nälästä nääntynyt. Sentähden hän sai nimen Edom.

25:31 Mutta Jaakob sanoi: Myy minulle ensin esikoisuutesi.

25:32 Eesau vastasi: Katso, minä kuolen kuitenkin, mitä minä esikoisuudellani teen?

25:33 Jaakob sanoi: Vanno minulle ensin. Ja hän vannoi hänelle ja myi esikoisuutensa Jaakobille.

25:34 Ja Jaakob antoi Eesaulle leipää ja hernekeittoa. Ja hän söi ja joi, nousi ja meni matkoihinsa. Niin halpana Eesau piti esikoisuutensa.

26 LUKU

26:1 Mutta maahan tuli nä-länhätä, toinen kuin se nä-länhätä, joka oli ollut aikai-semmin, Aabrahamin päivinä. Silloin lisä meni Abimelekin, filistealaisten kuninkaan, luo Gerariin.

26:2 Ja Herra ilmestyi hänelle ja sanoi: Älä mene Egyptiin, vaan jää asumaan maahan, jonka minä sinulle sanon.

26:3 Oleskele muukalaisena tässä maassa, ja minä olen sinun kanssasi ja siunaan sinua. Sillä sinulle ja sinun jälkeläisillesi minä annan kaikki nämä maat ja pidän valan, jonka minä olen vannonut sinun isällesi Aabrahamille.

26:4 Ja minä teen sinun jälkeläistesi luvun paljoksi kuin

le: anna minun syödä tästä ruskiasta herkusta: sillä minä olen väsyksissä. Sentähden kutsutaan hänen nimensä Edom.

25:31 Mutta Jakob sanoi: myy minulle tänäpäpä sinun esikoisuutes.

25:32 Esau vastasi: katso, minä kuolen kuitenkin; mitä minun esikoisuudesta on?

25:33 Ja Jakob sanoi: niin vanno minulle tänäpäpä: ja hän vannoi hänelle, ja myi Jakobille esikoisuutensa.

25:34 Niin Jakob antoi Eesaulle leivän, ja sen ruski-an herneherkun, ja hän söi ja joi, ja nousi ja meni pois. Ja niin Esau katsoi esikoisuutensa ylön.

26 LUKU

26:1 Niin kallis aika tuli maalle sen entisen jälkeen, joka oli Abrahamin ajalla: ja Isaac meni Abimelekin Philistealaisten kuninkaan tykö Gerariin.

26:2 Niin \Herra\ ilmestyi hänelle, ja sanoi: älä mene Egyptiin, vaan asu sillä maalla, jonka minä sanon sinulle.

26:3 Ole muukalainen tällä maalla, ja minä olen sinun kanssas, ja siunaan sinua: sillä sinulle ja sinun siemenelles minä annan kaikki nämät maat, ja vahvistan sen valan, jonka minä Abrahamille sinun isälles vannonut olen.

26:4 Ja enennän sinun siemenes niinkuin taivaan täh-

le: anna minun syödä tästä ruskiast hercust: sillä minä olen väsyxis/ sentähden cudzutan hänen nimens Edom.

25:31 Mutta Jacob sanoi: myy minulle tänäpäpä sinun esicoisudes.

25:32 Esau wastais: cadzo/ minä cuolen cuitengin/ mitä minun esicoisudest on?

25:33 Ja Jacob sanoi: nijn wanno minulle tänäpäpä. Ja hän wannoi hänelle/ ja myi Jacobille esicoisudens.

25:34 Nijn Jacob andoi Eesaulle leiwän/ ja sen ruskian hercun/ ja hän söi ja joi/ ja nousi ja meni pois. Ja nijn Esau cadzoi esicoisudens ylön.

XXVI. Lucu

26:1 Nijn callis aica tuli maalle sen endisen jälken/ joca oli Abrahamin ajalla/ ja Isaac meni Abimelechin Philisterein Cuningan tykö Gerarijn.

26:2 Nijn HERra ilmestyi hänelle/ ja sanoi: älä mene Egyptijn/ waan asu sillä maalla/ jonga minä sanon sinulle.

26:3 Ole muucalainen tällä maalla/ ja minä olen sinun cansas/ ja annan sinun menestyä: sillä sinulle ja sinun siemenelles minä annan caicki nämät maat/ ja wahwistan sen walan/ jonga minä Abrahamille sinun Isälles wannonut olen.

26:4 Ja enännän sinun siemenes nijncuin taiwan täh-

<p>taivaan tähdet ja annan jälke- läisillesi kaikki nämä maat, ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä,</p>	<p>det: ja annan sinun sie- menelles kaikki nämät maat: Ja sinun siemenes kautta pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman:</p>	<p>det/ ja annan sinun sie- menelles caicki nämät maat/ Ja sinun siemenes cautta caicki Canssat maan päällä siunatuxi tulewat:</p>
<p>26:5 sentähden että Abra- ham kuuli minua ja noudatti, mitä minä noudatettavaksi annoin, minun käskyjäni, sää- döksiäni ja opetuksiani.</p>	<p>26:5 Sillä Abraham oli kuuli- ainen minun äänelleni, ja piti minun oikeuteni, käsky- ni, säätyni ja lakini.</p>	<p>26:5 sillä Abraham oli cuuli- ainen minun änelleni/ ja piti minun oikeuteni/ käskyni/ säätyni ja lakini.</p>
<p>26:6 Niin lisä asetui Gera- riin.</p>	<p>26:6 Niin Isaak asui Geraris- sa.</p>	<p>26:6 Nijn Isaac asui Geraris.</p>
<p>26:7 Ja kun sen paikkakun- nan miehet kysyivät hänen vaimostansa, sanoi hän: Hän on minun sisareni. Hän näet pelkäsi sanoa: Hän on minun vaimoni, sillä hän ajatteli: Nuo miehet voivat tappa minut Rebekan tähden, sillä hän on näöltään kaunis.</p>	<p>26:7 Ja koska sen maan kansa kysyi hänen emännäs- tänsä, sanoi hän: hän on minun sisareni; sillä hän pelkäsi sanoa: hän on minun emäntäni (ajatellen), ettei he joskus löisi minua kuoliaksi Rebekan tähden: sillä hän oli ihana kasvoilta.</p>	<p>26:7 Ja cosca sen maan Canssa kysyt hänen emän- nästäns/ sanoi hän: hän on minun sisaren: sillä hän pel- käis sanoa/ hän on minun emändäni/ ettei he joskus löis händä cuoliaksi Rebeckan tähden: sillä hän oli ihana caswoilda.</p>
<p>26:8 Kun hän oli viipynyt siel- lä jonkun aikaa, niin tapahtui, että Abimelek, filistealaisten kuningas, kerran katsellessaan ulos akkunasta näki lisäksi hyväilevän vaimoansa.</p>	<p>26:8 Ja tapahtui, koska hän siellä kappaleen aikaa viipyi, katsoi Abimelek Philistealais- ten kuningas akkunasta, ja näki Isaakin hyväilevän emäntäänsä.</p>	<p>26:8 JA cosca hän siellä cappalen aica wijpyi/ cadzoi Abimelech Philisterein Cunin- gas ackunast/ ja näki Isaachin hyväilewän emändä- tä.</p>
<p>26:9 Niin Abimelek kutsutti lisäksi ja sanoi: Katso, hän- hän on sinun vaimosi! Miksi olet sanonut: Hän on minun sisareni? lisäksi vastasi hänelle: Minä ajattelin, että minut muuten ehkä tapetaan hänen tähtensä.</p>	<p>26:9 Niin kutsui Abimelek Isaakin, ja sanoi: katso, toti- sesti hän on sinun emäntäs: miksi olet sanonut: hän on minun sisareni? Ja Isaak sanoi hänelle: minä ajattelin, etten minä tapettaisi hänen tähtensä.</p>	<p>26:9 Nijn cudzui Abimelech Isaachin/ ja sanoi: cadzo/ totisest hän on sinun emän- däs/ mixis olet sanonut? hän on minun sisaren. Ja Isaac sanoi hänelle: minä ajattelin/ etten minä tapetais hänen tähtens.</p>
<p>26:10 Abimelek sanoi: Mitä oletkaan meille tehnyt! Kuinka helposti olisikaan voinut ta- pahtua, että joku kansasta olisi maannut sinun vaimosi kanssa, ja niin sinä olisit saattanut meidät syyhyn!</p>	<p>26:10 Abimelek sanoi: miksis tämän meille teit? olis pikai- sesti tapahtunut, että joku kansasta olis maannut sinun emäntäs kanssa, ja niin sinä olisit saattanut meidän pääl- lemme rikoksen.</p>	<p>26:10 Abimelech sanoi: mixis tämän meille teit? olis pi- caiseld tapahtunut/ että joku Canssasta olis maannut sinun emändäs cansa/ ja njn sinä olisit saattanut meidän pääl- lem rioxen.</p>
<p>26:11 Ja Abimelek antoi käs- kyn kaikelle kansalle, sanoen: Joka koskee tähän mieheen tai hänen vaimoonsa, se on</p>	<p>26:11 Niin Abimelek antoi käskyn kaikelle kansalle, sa- noen: joka ryhtyy tähän mie- heen, tahi hänen emäntään- sä, hänen pitää totisesti kuo-</p>	<p>26:11 Nijn Abimelech andoi käskyn caikelle Canssalle/ sanoden: joca ryhty tähän mieheen/ taicka hänen</p>

kuolemalla rangaistava.	leman.	emändääns/ hänen pitä to- tisest cuoleman.
26:12 Ja lisak kylvi siinä maassa ja sai sinä vuonna satakertaisesti, sillä Herra siunasi häntä.	26:12 Ja Isaak kylvi sillä maalla, ja sai sinä vuonna satakertaisesti: sillä \Herra\ siunasi hänen.	26:12 JA Isaac kylwi sillä maalla/ ja sai sinä wuona satakertaisesti: sillä HERra siunais hänen.
26:13 Ja hän rikastui ja hyötyi hyötymistään, kunnes hänestä tuli hyvin rikas.	26:13 Ja mies tuli voimalliseksi: ja menestyi sangen suuresti siihen asti, että hän juuri suureksi joutui.	26:13 Ja mies tuli woimalisexi/ ja menestyi sangen suurest/ siihen asti että hän juuri suurexi joudui.
26:14 Ja hänellä oli laumoitain sekä pikkukarjaa että raavaskarjaa ja paljon palvelijoita, niin että filistealaiset alkoivat kadehtia häntä.	26:14 Ja hänellä oli paljon tavaraa lampaissa ja karjassa, oli myös paljon perhettä: sentähden Philistealaiset kadehtivat häntä.	26:14 Ja hänellä oli paljo tawarata lambaist ja carjast/ oli myös paljo perhettä/ ja sentähden cadetit Philisterit händä.
26:15 Ja filistealaiset tukkivat kaikki ne kaivot, jotka hänen isänsä palvelijat olivat kaivaneet hänen isänsä Aabrahamin päivinä, ja täyttivät ne mullalla.	26:15 Ja he tukitsivat kaikki kaivot, jotka hänen isänsä palveliat olivat kaivaneet, hänen isänsä Abrahamin aikana, ja täyttivät ne mullalla.	26:15 Ja he tukidzit caicki caiwot/ jotca hänen Isäns palweliat olit caiwanet/ hänen Isäns Abrahamin aicana/ ja täytit ne mullalla.
26:16 Silloin Abimelek sanoi lisakille: Mene pois luotamme, sillä sinä olet tullut paljon väkevämmäksi meitä.	26:16 Ja Abimelek sanoi Isaakille: mene pois meidän tyköämme: sillä sinä olet tullut paljo väkevämmäksi meitä.	26:16 Nijn että Abimelech myös sanoi Isaachille: mene pois meidän tyköm: sillä sinä olet tullut paljo wäkewämmäxi meitä.
26:17 Niin lisak lähti sieltä ja leirytyi Gerarin laaksoon ja asui siellä.	26:17 Niin Isaak läksi sieltä: ja teki majansa Gerarin laaksoon, ja asui siinä.	26:17 Nijn Isaac läxi sieldä ja teki majans Gerarin laxoon/ ja asui sijnä.
26:18 Ja lisak kaivatti uudelleen auki ne vesikaivot, jotka hänen isänsä Aabrahamin päivinä olivat kaivetut, mutta jotka filistealaiset olivat Aabrahamin kuoltua tukkineet, ja antoi niille jälleen ne nimet, jotka hänen isänsä oli niille antanut.	26:18 Ja Isaak antoi jälleensä kaivaa ne vesikaivot, jotka he olivat kaivaneet hänen isänsä Abrahamin aikana, ja jotka Philistealaiset Abrahamin kuoleman jälkeen olivat tukkinneet: ja nimitti ne niillä nimillä, joilla hänen isänsä ne kutsunut oli.	26:18 Ja andoi jälleens caiwa ne wesicaiwot/ jotca he olit caiwanet hänen Isäns Abrahamin aicana/ ja jotca Philisterit Abrahamin cuoleman jälken olit tukinnet/ ja nimitti ne nijllä nimillä/ cuin hänen Isäns ne cudzunut oli.
26:19 Ja lisakin palvelijat kaivoivat laaksossa ja löysivät sieltä kaivon, jossa oli juoksevaa vettä.	26:19 Niin kaivoivat myös Isaakin palveliat siihen laaksoon: ja löysivät sieltä luontolähteen.	26:19 Nijn caiwoit myös Isaachin palweliat siihen laaxoon/ ja löysit sieldä luondolähten.
26:20 Mutta Gerarin paimenet alkoivat riidellä lisakin paimenten kanssa, sanoen: Vesi on meidän. Niin hän kutsui	26:20 Mutta Gerarin paimenet riitelivät Isaakin paimenten kanssa, ja sanoivat: tämä on meidän wetemme. Niin hän kutsui sen kaivon Esek,	26:20 Mutta Gerarin paimenet rijtelit Isaachin paimenden cansa/ ja sanoit: tämä on meidän wetem. Nijn hän cud-

kaivon Esekiksi, koska he olivat riidelleet hänen kanssaan.	että he riitelivät hänen kanssansa.	zui sen caiwon Esek/ että he hänelle siellä wääryttä teit.
26:21 Senjälkeen he kaivoivat toisen kaivon ja joutuivat riitaan siitäkin; niin hän antoi sille nimen Sitna.	26:21 Niin kaivoivat he myös toisen kaivon, ja he riitelivät myös siitä: niin hän nimitti sen Sitna.	26:21 Nijn caiwoit he myös toisen caiwon/ ja he rijtelit myös sijtä/ nijn hän nimitti sen Sitna.
26:22 Sitten hän muutti sieltä pois ja kaivoi vielä yhden kaivon. Siitä ei syntynyt riitaa. Sentähden hän nimitti sen Rehobotiksi ja sanoi: Nyt Herra on antanut meille tilaa, niin että voimme lisääntyä maassa.	26:22 Niin hän siirsi itsensä sieltä, ja kaivoi toisen kaivon, josta ei he riidelleet. Sentähden nimitti hän sen Rehobot, ja sanoi: nyt \Herra\ on antanut meille laviammansian, ja on antanut meidän kasvaa maan päällä.	26:22 Nijn hän riensi idzensieldä/ ja caiwoi toisen caiwon/ josta ei he rijdellet. Sentähden nimitti hän sen Rehoboth/ ja sanoi: nyt HERra on andanut meille sia/ ja on andanut meidän caswamaan päällä.
26:23 Sieltä hän meni Beersebaan.	26:23 Sitte meni hän BerSabaan.	26:23 Slitte meni hän BerSabaan.
26:24 Ja Herra ilmestyi hänelle sinä yönä ja sanoi: Minä olen sinun isäsi Aabrahamin Jumala; älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssasi ja siunaan sinua ja teen sinun jälkeläistesi luvun suureksi palvelijani Aabrahamin tähden.	26:24 Niin \Herra\ ilmestyi hänelle sinä yönä ja sanoi: minä olen sinun isäs Abrahamin Jumala: älä pelkää, sillä minä olen kanssasi, ja siunaan sinun, ja annan lisääntyä sinun siemenes, minun palveliani Abrahamin tähden.	26:24 Nijn HERra ilmestyi hänelle sinä yönä/ ja sanoi: minä olen sinun Isäs Abrahamin Jumala/ älä pelkä/ sillä minä olen sinun cansas/ ja siunan sinun/ ja annan lisääntyä sinun siemenes/ minun palweliani Abrahamin tähden.
26:25 Silloin hän rakensi sinne alttarin, huusi avuksi Herran nimeä ja pystytti sinne telttansa. Ja lisäksi palvelijat kaivoivat siihen kaivon.	26:25 Ja hän rakensi siinä alttarin, ja saarnasi \Herran\ nimestä, ja teki siihen majansa: ja hänen palveliansa kaivoivat siihen kaivon.	26:25 Ja hän rakensi sijnä Altarin/ ja saarnais HERran nimest/ ja teki siihen majans/ ja hänen palwelians caiwoit siihen caiwon.
26:26 Niin Abimelek lähti hänen luokseen Gerarista ystävänsä Ahusatin ja sotapäällikönsä Piikolin seuraamana.	26:26 Niin Abimelek meni hänen tykönsä Gerarista: ja Ahusat hänen ystävänsä, ja Phikol hänen sotajoukkonsa päämies.	26:26 Nijn Abimelech meni hänen tygöns Gerarist/ ja Ahusath hänen ystäväns/ ja Phicol hänen sodans päämies.
26:27 Mutta lisäksi sanoi heille: Minkätähden tulitte minun luokseni, vaikka olette minulle vihamieliset ja karkoititte minut luotanne?	26:27 Mutta Isaak sanoi heille: miksi te tulitte minun tyköni: ja te vainositte minua, ja ajoitte minun pois teidän tyköänne.	26:27 Mutta Isaac sanoi heille: mixi te tulitte minun tygöni: ja te wainositte minua/ ja ajoitte minun pois teidän tykön.
26:28 He vastasivat: Me olemme selvästi nähneet, että Herra on sinun kanssasi. Sentähden ajattelimme: Olkoon sinun ja meidän välillämme valallinen sopimus; me tah-	26:28 He sanoivat: me näimme ilmeissänsä, että \Herra\ on sinun kanssasi, sentähden me sanoimme: olkoon nyt vala meidän molempain vaiheellamme, mei-	26:28 He sanoit: me näim ilmeisens/ että HERra on sinun cansas/ sentähden me sanoim: olcon nyt wala meidän waihellam ja sinun/ ja me teem lijton sinun cansas.

omme tehdä sinun kanssasi liiton,

26:29 ettet tee meille mitään pahaa, niinkuin emme mekään ole sinuun koskeneet, vaan olemme tehneet sinulle ainoastaan hyvää ja sallineet sinun lähteä rauhassa. Sinä olet nyt Herran siunattu.

26:30 Silloin hän laittoi heille pidot, ja he söivät ja joivat.

26:31 Varhain seuraavana aamuna he vannoivat valan toisillensa; senjälkeen lisä päästi heidät menemään, ja he lähtivät hänen luotaan rauhassa.

26:32 Samana päivänä lisäkin palvelijat tulivat ja kertoivat hänelle kaivosta, jonka olivat kaivaneet, sanoen hänelle:

26:33 Me löysimme vettä. Ja hän antoi sille nimen Siba. Sentähden on kaupungin nimi vielä tänäkin päivänä Beerseba.

26:34 Kun Eesau oli neljäkymmenen vuoden vanha, otti hän vaimokseen Jehuditin, heettiläisen Beerin tyttären, ja Baasematin, heettiläisen Eelonin tyttären.

26:35 Näistä tuli lisäkille ja Rebekalle katkera suru.

27 LUKU

27:1 Kun lisä oli tullut vanhaksi ja hänen silmänsä olivat hämärtyneet, niin ettei hän enää voinut nähdä, kutsui hän Eesaun, vanhemman poikansa, ja sanoi hänelle: Poikani! Tämä vastasi hänelle:

dän ja sinun välillä, ja me teemme liiton sinun kanssas.

26:29 Ettes tekisi meille mitään vahinkoa, niinkuin emme mekään ole sinuun ryhtyneet, ja niinkuin emme myös tehneet sinulle muuta kuin hyvää, ja laskimme sinun rauhassa menemään. Sinä olet nyt \Herran\ siunattu.

26:30 Ja hän valmisti heille pidon, ja he söivät ja joivat.

26:31 Ja nousivat aamulla varhain, ja vannoivat toinen toisellensa, ja Isaak laski heidät menemään, ja menivät pois hänen tyköönsä rauhassa.

26:32 Sinä samana päivänä tulivat Isaakin palveliat, ja ilmoittivat hänelle kaivosta, jonka he kaivaneet olivat, ja sanoivat hänelle: me löysimme veden.

26:33 Ja hän kutsui hänen Saba: siltä nimitetään kaupunki BerSaba, hamaan tähän päivään asti.

26:34 Koska Esau oli neljäkymmenen ajastaikainen, otti hän Juditin Hetiläisen Berin tyttären emännäkseen: Ja Basmatin Hetiläisen Elonin tyttären:

26:35 Jotka olivat Isaakille ja Rebekalle mielikarvaudeksi.

27 LUKU

27:1 Ja tapahtui, koska Isaak tuli vanhaksi, ja hänen silmänsä pimiäksi, ettei hän nähnyt, niin kutsui hän Eesaun vanhemman poikansa, ja sanoi hänelle: minun poikani: hän vastasi häntä: tässä minä olen.

26:29 Ettes tekis meille mitän wahingot/ nijncuin en mekän ole sinuun ryhtynet/ ja nijncuin en me myös tehnet sinun muuta kuin hywä/ ja laskim sinun rauhas menemän. Mutta nyt sinä olet HERran siunattu.

26:30 Ja hän walmisti heille pidon/ ja he söit ja joit.

26:31 Ja nousit amulla warhain/ ja wannoit toinen toisellens/ ja Isaac laski heidän menemän/ ja he menit pois heidän tyköns rauhas.

26:32 Sinä päiwänä tulit Isaachin palweliat/ ja sanoit hänelle caiwosta jonga he caiwoit/ ja sanoit hänelle: me löysim weden.

26:33 Ja hän cudzui hänen Saba/ sijtä nimitetän Caupungi BerSaba/ haman tähän päiwän asti.

26:34 COsca Esau oli neljäkymmenen ajastaicainen/ otti hän Judith Berin emännäxens/ Hethein tyttären/ ja Basmath Elonin Hethein tyttären:

26:35 Jotca molemmat olit Isaachille ja Rebeckalle mielicarwaudexi.

XXVII. Lucu

27:1 Ja cosca Isaac tuli wanhaxi/ ja hänen silmäns pimiäxi/ cudzui hän Esaun vanhemman poicans/ ja sanoi hänelle: minun poican: hän wastais händä: täsä minä olen.

Tässä olen.

27:2 Niin hän sanoi: Katso, minä olen tullut vanhaksi enkä tiedä, milloin kuolen.

27:3 Ota siis aseesi, viinesi ja jousesi, ja mene kedolle ja pyydystä minulle riistaa.

27:4 Ja laita minulle herkkuruoka, minun mieliruokani, ja tuo se syödäkseni, että minä siunaisin sinut, ennenkuin kuolen.

27:5 Mutta Rebekka kuuli, kuinka lisä puhui pojallensa Eesaulle. Ja kun Eesau oli lähtenyt kedolle pyydystämään riistaa, tuodakseen isälensä,

27:6 puhui Rebekka pojalleen Jaakobille sanoen: Katso, minä kuulin sinun isäsi puhuvan veljellesi Eesaulle ja sanovan:

27:7 Tuo minulle riistaa ja laita minulle herkkuruoka syödäkseni, että siunaisin sinut Herran edessä, ennenkuin kuolen.

27:8 Kuule siis, poikani, mitä sanon, ja tee, mitä minä käsken:

27:9 mene laumaan ja ota sieltä minulle kaksi hyvää vohlaa laittaakseni niistä isällesi herkkuruuan, hänen mieliruokansa.

27:10 Ja sinun on vietävä se isäsi syödä, että hän siunaisi sinut, ennenkuin kuolee.

27:11 Mutta Jaakob sanoi äidillensä Rebekalle: Katso, veljeni Eesau on karvainen, mutta minä olen sileäihoinen.

27:12 Entä jos isäni tunnuste-

27:2 Ja hän sanoi: katso, minä olen vanhennut: enkä tiedä minun kuolemanpäivääni.

27:3 Ota siis nyt sinun kalus, viines ja joutses; ja mene kedolle, ja pyydä minulle metsän-otus.

27:4 Ja tee minulle himoruokaa, senkaltaista jota minä rakastan, ja tuo syödäkseni: että minun sieluni siunais sinua, ennenkuin minä kuolen.

27:5 Mutta Rebekka kuuli Isaakin näitä puhuvan poikansa Esaun kanssa. Ja Esau meni metsään, pyytämään metsänotusta, tuodaksansa.

27:6 Niin puhui Rebekka pojallensa Jakobille, sanoen: katso, minä kuulin isäsi puhuvan veljes Esaun kanssa, ja sanovan:

27:7 Tuo minulle metsänotus, ja tee minulle himoruokaa syödäkseni; että siunaisin sinua \Herran\ edessä, ennen kuin minä kuolen.

27:8 Niin kuule nyt poikani minun ääneni, mitä minä sinulle käsken.

27:9 Mene laumaan, ota sieltä minulle kaksi hyvää vohlaa; tehdäkseni isälles niistä himoruokaa, niinkuin hän rakastaa.

27:10 Ja vie se isälles hänen syödäksensä; että hän siunais sinua, ennen kuin hän kuolee.

27:11 Niin Jakob sanoi äidillensä Rebekalle: katso, veljeni Esau on karvainen, mutta minä olen paljas.

27:12 Mitämaks, isäni sivelee minua, ja luulee minun

27:2 Ja hän sanoi: cadzo/ minä olen wanhennut/ engä tiedä cosca minä cuolen.

27:3 Ota sijs sinun calus/ wijnes ja joudzes/ ja mene kedolle/ ja pyydä minulle medzänotus/

27:4 Ja tee minulle himoruoca/ ja tuo syödäxeni/ että minun sielun siunais sinua/ ennencuin minä cuolen.

27:5 Mutta Rebecka cuuli Isaachin näitä puhuwan Esaun hänen poicans cansa. Ja Esau meni medzään/ pyytämän medzänotust/ tuodaxens hänelle.

27:6 Nlin sanoi Rebecka pojallens Jacobille: cadzo/ minä cuulin Isäs puhuwan weljes Esaun cansa/ ja sanowan:

27:7 Tuo minulle medzänotus ja tee minulle ruoca syödäxeni/ että siunaisin sinua/ minun cuolemani edellä HERran edes.

27:8 Nijn cuule sijs minun poican minun änen/ mitä minä sinulle sanon:

27:9 Mene laumaan/ ota sieldä minulle caxi hywä wohla/ tehdäxeni Isälles himoruoca.

27:10 Wie se Isälles hänen syödäxens/ että hän siunais sinua cuolemans edellä.

27:11 Jacob sanoi äitillens Rebeckalle: cadzo/ weljen Esau on carwainen/ mutta minä olen paljas.

27:12 Mitämax/ Isäni sivelee

lee minua? Silloin minä joudun hänen silmissään pilkkajaksi ja hankin itselleni kirouksen enkä siunausta.	häntä pettävän: ja minä saatän päälleni kirouksen, ja en siunausta.	minua/ ja luule minun händäns pettävän/ ja minä saatän päälleni kirouksen ja en siunausta.
27:13 Hänen äitinsä sanoi hänelle: Kohdatkoon se kirous minua, poikani; kuule vain, mitä minä sanon, mene ja nouda.	27:13 Niin hänen äitinsä sanoi hänelle: sinun kiroukset tulkoon minun päälleni, minun poikani: ainoastansa ole minun äänelleni kuuliainen, mene ja tuo se minulle.	27:13 Nijn hänen äitins sanoi hänelle: se kirous tulcon minun päälleni minun poican/ ainoastans ole minun änelleni cuuliainen/ mene ja tuo se minulle tänne.
27:14 Niin hän meni noutamaan ne ja toi ne äidilleen; ja hänen äitinsä laittoi herkkuruuan, hänen isänsä mieluruuan.	27:14 Niin hän meni ja otti ja toi äidillensä; ja hänen äitinsä valmisti himoruan, jota hänen isänsä rakasti.	27:14 Nijn hän meni ja otti ja toi äitillens/ ja hänen äitins valmisti ruan/ jota hänen Isäns racasti.
27:15 Ja Rebekka otti vanhemman poikansa Eesaun parhaat vaatteet, jotka olivat hänen hallussaan talossa, ja puki ne nuoremman poikansa Jaakobin ylle.	27:15 Ja Rebekka otti vanhemman poikansa Esaun parhaat vaatteet, jotka huoneessa hänen tykönänsä olivat: ja puetti nuoremman poikansa Jakobin niihin.	27:15 Ja otti wanhemman poicans parhat waattet/ jotca huones hänen tykönäns olit/ ja puetti Jacobin hänen nuoremman poicans nijhin.
27:16 Mutta vohlain nahat hän kääri hänen käsiinsä ja paljaaseen kaulaansa.	27:16 Vaan vohlain nahat kääri hän hänen käsiinsä, ja paljaaseen kaulaansa.	27:16 Waan wohlain nahat käärei hän hänen käsijns ja paljaseen caulaans.
27:17 Sitten hän antoi herkkuruuan ynnä leipomansa leivän poikansa Jaakobin käteen.	27:17 Ja antoi sen himoruan ja leivän, kun hän valmistanut oli, poikansa Jakobin käteen.	27:17 Ja andoi ruan ja leivän/ cuin hän walmistanut oli Jacobin hänen poicans käteen.
27:18 Ja Jaakob meni isänsä luo ja sanoi: Isäni! Hän vastasi: Tässä olen; kuka sinä olet, poikani?	27:18 Ja hän tuli isänsä tykö, ja sanoi: minun isäni. Hän vastasi: tässä minä olen. Kukas olet, minun poikani.	27:18 JA hän toi Isäns tygö/ ja sanoi: minun Isän/ hän wastais: täsä minä olen. Cucas olet minun poican?
27:19 Jaakob sanoi isällensä: Minä olen Eesau, esikoisesi. Olen tehnyt, niinkuin käskit minun tehdä; nouse istumaan ja syö riistaani, siunataksesi minut.	27:19 Jakob sanoi isällensä: minä olen Esau sinun esikoises; minä olen niin tehnyt kuin sinä minulle käskit: nouse siis, istu, ja syö minun saalistani, että sinun sielusi siunaisi minua.	27:19 Jacob sanoi: minä olen Esau sinun esicoises/ minä olen nijn tehnyt cuins minulle käskit/ nouse sijs/ istu ja syö tästä minun saalistani/ että sinun sielusi siunais minua.
27:20 Mutta lisä sanoi pojalleen: Kuinka olet, poikani, niinpian löytänyt? Hän vastasi: Herra, sinun Jumalasi, johdatti sen minun eteeni.	27:20 Mutta Isaak sanoi pojallensa: minun poikani, kuinkas olet niin nopiasti löytänyt? ja hän vastasi: \Herra\ sinun Jumalasi antoi minun sen kohdata.	27:20 Mutta Isaac sanoi pojallens: minun poican/ cuingas olet nijn nopiast löytänyt? hän wastais: HERra sinun Jumalasi andoi minun sen cohdata.
27:21 Niin lisä sanoi Jaako-	27:21 Niin sanoi Isaak Jako-	27:21 Nijn sanoi Isaac Jaco-

bille: Tulehan lähemmä, poikani, tunnustellakseni, oletko sinä poikani Eesau vai etkö.

27:22 Ja Jaakob astui isänsä lisäksi luo, ja tämä tunnusteli häntä ja sanoi: Ääni on Jaakobin ääni, mutta kädet ovat Eesaun kädet.

27:23 Eikä lisäks tuntenut häntä, sillä hänen kätensä olivat karvaiset, niinkuin hänen veljensä Eesaun kädet, ja hän siunasi hänet.

27:24 Vielä hän kysyi: Oletko sinä todella minun poikani Eesau? Hän vastasi: Olen.

27:25 Silloin hän sanoi: Tuo ruoka minulle, syödäkseni poikani riistaa, että siunaisin sinut. Niin hän toi hänelle sen, ja hän söi; ja hän tarjosi hänelle viiniä, ja hän joi.

27:26 Senjälkeen hänen isänsä lisäksi sanoi hänelle: Tule tänne ja suutele minua, poikani.

27:27 Hän astui hänen luokseen ja suuteli häntä. Niin lisäksi tunsikin hänen vaatteidensa hajun ja siunasi hänet, sanoen: Katso, minun poikani tuoksu on kuin kedon tuoksu, jonka Herra on siunannut.

27:28 Jumala antakoon sinulle taivaan kastetta ja maan lihavuutta, jyviä ja viiniä yllin kyllin.

27:29 Kansat palvelkoot sinua, kansakunnat sinua kumartakoot. Ole veljiesi herra, ja äitisi pojat kumartakoot sinua. Kirottu olkoon, joka sinua kiroaa, siunattu, joka sinua siunaa.

bille: tules tänne minun poikani sivelläkseni: jos olet minun poikani Esau taikka et.

27:22 Niin Jakob astui isäntä Isaakin tykö: ja kuin hän siveli häntä, sanoi hän: ääni on Jakobin ääni, mutta kädet ovat Esaun kädet.

27:23 Ja ei tuntenut häntä: sillä hänen kätensä olivat niinkuin Esaun veljensä kädet, karvaiset: ja niin hän siunasi häntä.

27:24 Ja sanoi hänelle: oletkos minun poikani Esau? hän vastasi: olen.

27:25 Niin hän sanoi: tuo siis tänne syödäkseni minun poikani saalista, että minun sieluni siunaisi sinua: niin hän toi sen hänelle, ja hän söi, toi myös hänelle viinaa, ja hän joi.

27:26 Ja Isaac hänen isänsä sanoi hänelle: tules nyt liki, minun poikani, ja anna minun suuta.

27:27 Ja hän astui liki, ja suuta antoi hänen. Niin hän tunsikin hänen vaatteensa hajun, ja siunasi häntä, ja sanoi: katso, minun poikani haju, on niinkuin kedon haju, jonka \Herra\ siunannut on.

27:28 Jumala antakoon sinulle taivaan kasteesta, ja maan lihavuudesta; yltäkylä jyviä ja viinaa.

27:29 Kansat palvelkoon sinua, ja sukukunnat kumartakoon sinua. Ole sinun veljiesi herra, ja sinun äitisi lapset langetkoon sinun jalkais juureen: kirottu olkoon se, joka sinua kiroo, ja siunattu olkoon se, joka sinua siunaa.

bille: tules tänne minun poican siwelläxeni/ jos sinä olet minun poican Esau taikka et.

27:22 Nijn Jacob astui Isaachin hänen Isäns tygö. Ja cuin hän siweli händä/ sanoi hän: äni on Jacobin äni/ mutta kädet owat Esaun kädet.

27:23 Ja ei tundenut händä: sillä hänen kätens olit nijncuin Esaun hänen weljens kädet/ carwaiset/ ja nijn hän siunais händä.

27:24 Ja sanoi hänelle: oletcos minun poican Esau? hän wastais: olen.

27:25 Nijn hän sanoi: tuo sijs tänne syödäxeni minun poican sinun saalistas/ että minun sielun siunais sinua. Nijn hän toi sen hänelle/ ja hän söi/ toi myös hänelle wijna/ ja hän joi.

27:26 Ja Isaac hänen Isäns sanoi hänelle: tules nyt liki minun poican/ ja anna minun suuta.

27:27 Ja hän astui liki/ ja suuta andoi hänen. Nijn hän tunsikin hänen waattens hajun/ ja siunais händä/ ja sanoi: Cadzo/ minun poicani haju on nijncuin jongun kedon haju/ jonga HErra siunanut on.

27:28 Jumala andacon sinulle taiwan castest ja maan lihawudest yldäkylä jywiä ja wijna.

27:29 Canssat palwelcan sinua/ ja sucucunnat cumartacon sinua. Ole sinun weljes herra/ ja sinun äitisi lapset langetcon sinun jalcais juureen/ kirottu olcon se joca sinua kiro/ ja siunattu olcon

27:30 Kun lisak oli ehtinyt siunata Jaakobin ja tämä juuri oli lähtenyt isänsä lisakin luota, niin hänen veljensä Eesau tuli kotiin metsästä-mästä.

27:31 Ja hänkin laittoi herkuuuan, vei sen isälleen ja sanoi isälleen: Nouse, isäni, ja syö poikasi riistaa, siunataksesi minut.

27:32 Hänen isänsä lisak kysyi häneltä: Kuka olet? Hän vastasi: Minä olen poikasi Eesau, sinun esikoisesi.

27:33 Silloin lisak säikähtyi kovin ja sanoi: Kuka sitten oli se metsästäjä, joka toi minulle riistaa, niin että minä, ennenkuin sinä tulit, söin kaikkea ja siunasin hänet? Siunattu hän myös on oleva.

27:34 Kun Eesau kuuli isänsä sanat, puhkesi hän valittamaan äänekkäästi ja haikeasti ja sanoi isälleen: Siunaa minutkin, isäni!

27:35 Mutta hän vastasi: Veljesi tuli kavalasti ja riisti sinulta siunauksen.

27:36 Niin hän sanoi: Oikeinpa häntä kutsutaankin Jaakobiksi. Sillä hän on nyt kahdesti minut pettänyt: esikoisuuteni hän on minulta vienyt, ja katso, nyt hän riisti minulta myöskin siunauksen. Ja hän kysyi: Eikö sinulla ole mitään siunausta minun varaleni?

27:37 Ja lisak vastasi ja sa-

27:30 Koska Isaak oli päättänyt siunauksensa Jakobille, ja Jakob siitä siihen oli lähtenyt isänsä Isaakin tyköä; niin Esau hänen veljensä tuli pyydyksiltänsä.

27:31 Ja hän myös valmisti himoruan, ja vei isällensä, ja sanoi hänelle: nouskaan minun isäni, ja syökään poikansa saalista, että sinun sielus siunaisi minua.

27:32 Niin vastasi Isaak hänen isänsä häntä: kukas olet? hän sanoi: minä olen sinun poikas, sinun esikoises Esau.

27:33 Niin Isaak vapisi hämmästyksestä sangen kovin, ja sanoi: kuka? kussasta siis se metsämies on, joka minulle sen toi? ja minä söin kaikista, ennen kuin sinä tulit ja minä siunasin hänen: hänen pitää myös siunatun oleman.

27:34 Koska Esau kuuli isänsä puheen, huusi hän suurella äänellä, ja hänen mielensä tuli sangen karvaaksi: ja hän sanoi isällensä: siunaa myös minuakin, minun isäni.

27:35 Niin hän sanoi: sinun veljes on tullut kavaluudella, ja vienyt pois siunauksen sinulta.

27:36 Niin hän sanoi: eiköstä hän myös oikein kutsuta Jaakob? sillä hän jo kahdesti minun on polkenut, minun esikoisuuteni hän sai, ja katso, nyt hän vei pois minun siunaukseni minulta: ja hän sanoi: etkös yhtäkään siunausta minun varakseni pitänyt?

27:37 Niin vastasi Isaak, ja

se joca sinua siuna.

27:30 COsca Isaac oli päättänyt siunauxens Jacobille/ ja Jacob sijtäsijhen oli lähtenyt Isäns Isaachin tygö/ nijn Esau hänen weljens tuli pyydyxildäns.

27:31 Ja hän myös walmisti ruoca/ ja wei Isällens/ ja sanoi hänelle: nouse minun Isän/ ja syö sinun poicas saalista/ että sinun sielus siunais minua.

27:32 Nijn wastais Isaac hänen Isäns hänelle: cucas olet? hän sanoi: minä olen Esau sinun esicoises.

27:32 Nijn Isaac hämmästy sangen cowan/ ja sanoi: cunca? cusast sijs se medzämies on/ joca minulle sen toi? ja minä söin caikista ennencuin sinä tulit/ ja siunaisin hänen/ hänen pitä myös siunatun oleman.

27:33 Cosca Esau cuuli Isäns puhen/ huusi hän suurella änellä/ ja hänen mielens tuli sangen carwaxi/ ja sanoi Isällens: siuna myös minuakin minun Isän.

27:34 Nijn hän sanoi: sinun weljes on tullut cawaluxella/ ja wienyt pois siunauxen sinulda.

27:35 Nijn hän sanoi: hän myös oikein cudzutan Jacob/ sillä hän jo cahdest minun on polkenut/ minun esicoisudeni hän sai/ ja cadzo/ nyt hän wei pois minun siunauxeni minulda/ ja sanoi: etkös yhtäkän siunaust minun waraxeni pitänyt?

27:36 Nijn wastais Isaac/ ja

noi Eesaulle: Katso, minä olen asettanut hänet sinun herraksesi ja antanut kaikki hänen veljensä hänelle palvelijoiksi sekä varustanut hänet jyvillä ja viinillä; mitä voisin enää tehdä sinun hyväksesi, poikani?

27:38 Eesau sanoi isällensä: Tuo yksi ainoa siunausko sinulla vain onkin, isäni? Siunaa myös minut, isäni! Ja Eesau korotti äänensä ja itki.

27:39 Niin hänen isänsä lisä vastasi ja sanoi hänelle: Katso, sinun asuinsijasi on oleva kaukana lihavasta maasta ja vailla taivaan kastetta ylhäältä.

27:40 Miekikasi varassa sinä olet elävä ja palveleva veljeäsi. Mutta valtoimena kierrellen sinä riisut hänen ikeensä niskaltasi.

27:41 Ja Eesau alkoi vihata Jaakobia siunauksen tähden, jolla hänen isänsä oli hänet siunannut; ja Eesau ajatteli itsekseen: Pian tulee aika, jolloin suremme isäämme; silloin minä tapan veljeni Jaakobin.

27:42 Mutta Rebekalle ilmoitettiin hänen vanhemman poikansa Eesaun aikeista; ja hän kutsutti luokseen nuoremman poikansa Jaakobin ja sanoi hänelle: Katso, veljesi Eesau uhkaa kostaa sinulle ja tappaa sinut.

27:43 Kuule siis, mitä sanon, poikani: nouse ja pakene minun veljeni Laabanin luo Haraniin

27:44 ja jää hänen luokseen

sanoi Eesaulle: Katso, minä olen asettanut hänen sinun herrakses, ja kaikki hänen veljensä olen minä hänelle palveliaksi pannut, jyvillä ja viinalla olen minä hänen varustanut: mitä minä siis nyt sinulle teen, minun poikani?

27:38 Ja Esau sanoi isällensä: yksiköstä siunaus sinulla vaivoin onkin, minun isäni? siunaa myös minuakin, minun isäni: ja Esau korotti äänensä ja itki.

27:39 Niin vastasi Isaak, hänen isänsä, ja sanoi hänelle: Katso, lihava asuinsia pitää sinulla oleman maan päällä, ja kastetta taivaasta ylhäältä.

27:40 Sinun miekallas pitää sinun elättämän itses, ja palveleman sinun veljeäs. Ja tapahtuu, että sinä myös tulet herraksi, ja särjet hänen ikeensä niskastas.

27:41 Ja Esau vihastui Jakobin päälle siunauksen tähden, jolla hänen isänsä hänen siunannut oli; ja sanoi sydämässään: minun isäni murhepäivät lähestyvät: ja minä tapan veljeni Jakobin.

27:42 Mutta Rebekalle ilmoitettiin Esaun hänen vanhemman poikansa sanat: joka lähetti ja kutsui Jakobin nuoremman poikansa, ja sanoi hänelle: katso, veljes Esau lohduttaa itsiänsä siitä, että hän sinun tappaa.

27:43 Nyt, minun poikani, ole minun äänelleni kuuliainen: valmistu sinus ja pakene kohta minun veljeni Laabanin tykö Haraniin.

27:44 Ja ole hänen tykönän-

sanoi hänelle: minä olen asettanut hänen sinun herraxes/ ja kaikki hänen veljensä olen minä hänelle palveliaksi pannut/ jyvillä ja viinalla olen minä hänen varustanut: mitä minä siis nyt sinulle teen minun poican?

27:37 Esau sanoi isällensä: yksiköstä siunaus sinulla vaivoin ongin minun isän? siunaa myös minuakin minun isän/ ja corgotti äänensä ja itki.

27:38 Niin vastasi Isaac hänen isänsä/ ja sanoi hänelle: Cadzo/ lihava asuinsia pitää sinulla oleman maan päällä/ ja castetta taiwast ylhäältä/

27:39 Sinun miecallas pitää sinun elättämän idzes/ ja palweleman sinun veljes. Ja tapahtu että sinä myös tulet herraxi/ ja kirwotat niscas hänen ikestäns.

27:40 JA Esau wihastui Jacobin päälle siunauxen tähden/ jolla hänen isänsä hänen siunannut oli/ ja sanoi sydämesäns: minun isäni murhepäivät pitää lähestymän: sillä minä tapan veljeni Jacobin.

27:41 Mutta Rebeckalle ilmoitettiin Esaun hänen vanhemman poicans sanat/ joca lähetti ja cudzui Jacobin nuoremman poicans/ ja sanoi hänelle: cadzo/ veljes Esau uhca sinua tappa.

27:42 Minun poican/ ole minun änelleni cuuliainen/ valmistu sinus ja pakene minun veljeni Labanin tygö Haraniin.

27:43 Ja ole hänen tykönäns

joksikin aikaa, kunnes veljes kiukku asettuu,

27:45 kunnes veljes lakkaa sinua vihaamasta ja unhottaa, mitä olet hänelle tehnyt. Sit- ten minä lähetän noutamaan sinut sieltä. Minkätähden me- nettäisin teidät molemmat samana päivänä!

27:46 Ja Rebekka sanoi lisa- kille: Minä olen kyllästynyt elämäni Heitin tyttären tähden. Jos Jaakobkin ottaa vaimon Heitin tyttäristä, täs- sä maassa syntyneen, sellai- sen kuin nämä, niin mitä var- ten minä enää elän?

28 LUKU

28:1 Silloin lisak kutsui Jaa- kobin ja siunasi hänet; hän käski häntä ja sanoi hänelle: Älä ota vaimoksesi ketään Kanaanin tyttäristä,

28:2 vaan nouse ja mene Mesopotamiaan, isoisäsi Be- tuelin kotiin, ja ota sieltä it- sellesi vaimo enosi Laabanin tyttäristä.

28:3 Ja Jumala, Kaikkivaltias, siunatkoon sinua ja antakoon sinun tulla hedelmälliseksi ja lisääntyä, niin että sinusta tulee suuri kansojen joukko.

28:4 Ja hän suokoon sinulle Aabrahamin siunauksen, sinul- le ynnä sinun jälkeläisillesi, että saisit omaksesi maan, jossa sinä muukalaisena asut ja jonka Jumala on antanut Aabrahamille.

28:5 Niin lisak lähetti Jaako- bin matkalle, ja hän lähti Me- sopotamiaan Laabanin luo,

sä kappale aikaa: siihenasti että veljes kiukku asettuu.

27:45 Ja siihenasti että hä- nen vihansa lakkaa sinusta, ja hän unhottaa mitäs häntä vastaan tehnyt olet. Niin mi- nä lähetän ja tuotan sinun sieltä. Miksi teidän molem- pain pitäis yhtenä päivänä minulta tuleman pois?

27:46 Ja Rebekka sanoi Isaakille: minä suutun mi- nun elämäni, Hetin tyttärten tähden: jos Jakob ottaa vai- mon Hetin tyttäristä, jotka ovat niinkuin tämän maan tyttäret, mitä minun sitte auttaa elämään?

28 LUKU

28:1 Niin Isaak kutsui poi- kansa Jakobin ja siunasi häntä, käski ja sanoi hänel- le: älä ota emäntää Kanaanin tyttäristä.

28:2 Vaan valmista ja mene Mesopotamiaan, Betuelin sinun äitis isän huoneesen: ja ota sinulles sieltä emäntä, Labanin sinun enos tyttäris- tä.

28:3 Ja Jumala kaikkivaltias siunatkoon sinua, ja tehköön sinun hedelmälliseksi ja enätköön sinun, ettäs tulisit (suureksi) kansain joukoksi.

28:4 Antakoon myös sinulle Aabrahamin siunauksen, si- nulle ja sinun siemenelles sinun kanssa: periäkses sitä maata, jossas muuka- lainen olet, jonka Jumala Abrahamille antanut on.

28:5 Niin lähetti Isaak Jako- bin tykönsä menemään Me- sopotamiaan, Labanin, Be-

cappale aica/ siihenasti että veljes kiucku asettu.

27:44 Ja siihenasti että hä- nen vihans lacka sinusta/ ja unhotta mitäs händä watan tehnyt olet. Nijn minä lähetän ja tuotan sinun sieldä. Mixi teidän molembain pidäis yh- tenä päiwänä minulda tule- man pois?

27:45 JA Rebecka sanoi Isaachille: minä suutun minun elämäni Hethin tyttärten täh- den/ jos Jacob otta waimon Hethin tyttärist/ jotca owat nijncuin tämän maan tyttäret/ mitä minun sijtte autta elä- män?

XXVIII. Lucu

28:1 Nlin Isaac cudzui poi- cans Jacobin ja siunais hän- dä/ käski ja sanoi hänelle: älä ota emändä Canaan tyt- tärist.

28:2 Waan walmista ja mene Mesopotamiaan/ Bethuelin sinun äitis Isän huoneseen/ ja ota sinulles sieldä emän- dä/ Labanin sinun enois tyt- tärist.

28:3 Ja HErra Jumala siunat- con sinua/ ja tehkön sinun hedelmälisexi/ ja enätkön sinun/ ettäs tulisit suurexi Canssain joucoxi.

28:4 Andacon myös sinulle Abrahamin siunauxen/ sinulle ja sinun siemenelles sinun cansas/ periäxes sitä maata/ josas muucalainen olet/ jon- ga Jumala Abrahamille anda- nut on.

28:5 Nijn lähetti Isaac Jaco- bin tyköns menemän Mesopo- tamiaan/ Labanin Bethuelin

<p>joka oli aramilaisen Betuelin poika ja Rebekan, Jaakobin ja Eesaun äidin, veli.</p>	<p>tuelin Syrialaisen pojan tykö, Rebekan, Jakobin ja Esaun äidin, veljen.</p>	<p>Syrialaisen pojan tygö/ Rebeckan Jacobin ja Esaun äitin weljen.</p>
<p>28:6 Kun Eesau näki, että lisak oli siunannut Jaakobin ja lähettänyt hänet Mesopotamiaan ottamaan sieltä itselleen vaimoa - sillä hän oli siunannut hänet, käskenyt häntä ja sanonut: Älä ota vaimoa Kanaanin tyttäristä -</p>	<p>28:6 Koska Esau näki, että Isaak oli siunannut Jakobin, ja lähettänyt hänen Mesopotamiaan ottamaan sieltä itsellensä emäntää: ja että hän, sittekuin hän hänen siunannut oli, käski häntä ja sanoi: ei sinun pidä ottaman emäntää Kanaanin tyttäristä.</p>	<p>28:6 COsca Esau näki että Isaac oli siunanut Jacobin/ ja lähettänyt Mesopotamiaan/ ottaman hänellens emändätä/ ja että hän/ sijttecuin hän hänen siunanut oli/ käski händä ja sanoi: ei sinun pidä ottaman emändätä Canaan tyttäristä.</p>
<p>28:7 ja että Jaakob oli totellut isäänsä ja äitiänsä ja lähtenyt Mesopotamiaan,</p>	<p>28:7 Ja että Jakob oli isälensä ja äidillensä kuuliainen; ja meni Mesopotamiaan.</p>	<p>28:7 Ja että Jacob oli Isälens ja äitillens cuuliainen/ ja meni Mesopotamiaan.</p>
<p>28:8 silloin hän huomasi, että Kanaanin tyttäret olivat hänen isälleen lisakille vastenmieliset;</p>	<p>28:8 Esau näki myös, ettei Isaak hänen isänsä voinut nähdä Kanaanin tyttäriä;</p>	<p>28:8 Esau näki myös/ ettei Isaac hänen Isäns voinut nähdä Canaan tyttärit:</p>
<p>28:9 ja niin Eesau meni Ismaelin luo ja otti Mahalatin, Aabrahamin pojan Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren, vaimokseen entisten lisäksi.</p>	<p>28:9 Meni Esau Ismaelin tykö: ja otti Mahalatin Ismaelin Abrahamin pojan tyttären, Nabojotin sisaren, emännäksensä, paitsi entisiä.</p>	<p>28:9 Meni Esau Ismaelin tygö/ ja otti Mahalathin Ismaelin Abrahamin pojan tyttären/ Nabojothin sisaren/ emännäxens/ paidzi endisiä.</p>
<p>28:10 Niin Jaakob lähti Beersebastasta mennäksensä Haraniin.</p>	<p>28:10 Niin Jakob läksi Bersebastasta: ja meni Haraniin.</p>	<p>28:10 MUtta Jacob läxi Bersebast ja meni Haraniijn.</p>
<p>28:11 Ja hän osui erääseen paikkaan, johon yöpyi, sillä aurinko oli laskenut; ja hän otti sen paikan kivistä yhden, pani sen päänsä alaiseksi ja asettui nukkumaan siihen paikkaan.</p>	<p>28:11 Ja joutui yhteen paikkaan, ja oli siinä yötä: sillä aurinko oli laskenut, ja otti kiven siitä paikasta, ja pani päänsä alaiseksi, ja makasi siinä paikassa.</p>	<p>28:11 Ja joudui yhteen paickaan ja oli sijnä yötä: sillä Auringo oli jo laskenut/ ja otti kiwen sijtä paicast ja pani pääns ala/ ja macais sijnä paicas.</p>
<p>28:12 Niin hän näki unta, ja katso, maan päälle oli asetettu tikapuut, joiden pää ulottui taivaaseen, ja katso, Jumalan enkelit kulkivat niitä myöten ylös ja alas.</p>	<p>28:12 Ja näki unta, ja katso, tikapuut seisoivat maan päällä, joiden pää ulottui taivaaseen: ja katso, Jumalan enkelit kävivät ylös ja alas niitä myöten.</p>	<p>28:12 Ja näki unda/ ja cadzo/ ticapuut seisoit maan päällä/ joiden pää ulotui taivaseen/ ja cadzo/ Jumalan Engelit käwit ylös ja alas nijtä myöden.</p>
<p>28:13 Ja katso, Herra seisoi hänen edessään ja sanoi: Minä olen Herra, sinun isäsi Aabrahamin Jumala ja lisakin Jumala. Tämän maan, jonka päällä sinä makaat, minä an-</p>	<p>28:13 Ja katso, \Herra\ seisoi niiden päällä, ja sanoi: Minä olen \Herra\, Abrahamin sinun isäs Jumala, ja Isaakin Jumala: tämän maan, jonka päällä sinä makaat, annan minä sinulle ja</p>	<p>28:13 Ja HERra seisoi nijden ylimmäises pääs/ ja sanoi: Minä olen HERra Abrahamin sinun Isäs Jumala/ ja Isaachin Jumala/ tämän maan/ jonga päällä sinä ma-</p>

nan sinulle ja sinun jälkeläisil-
lesi.

28:14 Ja sinun jälkeläistesi
paljous on oleva kuin maan
tomu, ja sinä leviät länteen ja
itään, pohjoiseen ja etelään,
ja sinussa ja sinun siemenes-
säsi tulevat siunatuiksi kaikki
sukukunnat maan päällä.

28:15 Ja katso, minä olen
sinun kanssasi ja varjelen
sinua, missä ikinä kuljet, ja
saatan sinut takaisin tähän
maahan; sillä minä en jätä
sinua, ennenkuin olen toteut-
tanut sen, minkä minä olen
sinulle puhunut.

28:16 Silloin Jaakob heräsi
unestansa ja sanoi: Herra on
totisesti tässä paikassa, enkä
minä sitä tiennyt.

28:17 Ja pelko valtasi hänet,
ja hän sanoi: Kuinka peljättä-
vä onkaan tämä paikka! Täs-
sä on varmasti Jumalan huone
ja taivaan portti.

28:18 Ja Jaakob nousi var-
hain aamulla, otti kiven, jonka
hän oli pannut päänsä alai-
seksi, ja nosti sen pystyyn
patsaaksi ja vuodatti öljyä
sen päälle.

28:19 Ja hän kutsui paikan
Beeteliksi; mutta ennen oli
kaupungin nimenä Luus.

28:20 Ja Jaakob teki lupauk-
sen, sanoen: Jos Jumala on
minun kanssani ja varjelee
minut sillä tiellä, jota nyt kul-
jen, ja antaa minulle leipää
syödäkseni ja vaatteita pu-
keutuakseni,

28:21 niin että saan palata
rauhassa isäni kotiin, niin on
Herra oleva minun Jumalani;

28:14 Ja sinun siemenes pi-
tää oleman niinkuin maan
tomu, ja sinun pitää le-
viämän länteen ja itään, poh-
jaan ja etelään päin. Ja si-
nussa pitää kaikki suku-
kunnat maan päällä siuna-
tuksi tuleman, ja sinun sie-
menessäs.

28:15 Ja katso, minä olen
sinun kanssas, ja varjelen
sinua, kuhunkas ikänänsä
joudut, ja saatan sinun jäl-
lensä tälle maalle: sillä en
minä hylkää sinua siihenas-
ti, että minä kaikki teen, mi-
tä minä sinulle puhunut
olen.

28:16 Koska Jakob heräsi
unestansa, niin hän sanoi:
totisesti on \Herra\ tässä
paikassa: ja en minä sitä tie-
tänyt.

28:17 Niin hän pelkäsi, ja
sanoi: kuinka peljättävä on
tämä paikka! ei tässä muu
ole kuin Jumalan huone ja
taivaan ovi.

28:18 Ja Jakob nousi var-
hain aamulla, ja otti kiven,
jonka hän oli pannut päänsä
alaiseksi, ja pani sen pysty-
älle muistopatsaaksi: ja vuo-
datti öljyä sen päälle.

28:19 Kutsui siis sen paikan
BethEl; vaan muinaisiin ai-
koin se kutsuttiin Luts.

28:20 Niin Jakob teki lupau-
ksen, sanoen: jos Jumala
on minun kanssani, ja varje-
lee minua tällä tiellä, jota
minä vaellan, antaa myös
minulle leipää syödäkseni, ja
vaatetta verhoakseni:

28:21 Ja tulen takaperin
rauhassa kotia isäni tykö: ja
\Herra\ on minun Jumalani.

cat/ annan minä sinulle ja
sinun siemenelles.

28:14 Sinun siemenes pitää
oleman nijncuin maan to-
mun/ ja sinun pitää lewiämän
länden ja itän/ pohjan ja
etelän päin. Ja sinun ja sie-
menes cautta siunatan caicki
sucucunnat maan päällä.

28:15 Ja cadzo/ minä olen
sinun cansas/ ja warjelen
sinua cuhungas ikänäns jou-
dut/ ja saatan sinun jällens
tälle maalle: sillä en minä
hyljä sinua/ sijhenasti että
minä caicki teen/ mitä minä
sinulle puhunut olen.

28:16 COsca Jacob heräis
unestans/ nijn hän sanoi:
totisest on HERra täsä pai-
cas/ ja en minä sitä tiennyt.

28:17 Nijn hän pelkäis/ ja
sanoi: cuinga peljättäpä on
tämä paicka/ ei täsä muu
ole/ cuin Jumalan huone ja
taiwan owi.

28:18 Ja Jacob nousi war-
hain amulla/ ja otti kiwen
jonga hän oli pannut pääns
ala/ ja pani sen pystyälle
muistoxi/ ja wuodatti öljyä
sen päälle.

28:19 Cudzui sijs sen paican
BethEl/ waan ennen se cud-
zuttin Luz.

28:20 Nijn Jacob lupais/ sa-
noden: jos Jumala on minun
cansan/ ja warjele minua
tällä tiellä jota minä waellan/
anda myös minulle leipä syö-
däxeni/ ja waatetta werhaxe-
ni/

28:21 ja saatta minun rauhas
cotia Isäni tygö/ nijn HERra
on minun Jumalan.

28:22 ja tämä kivi, jonka olen patsaaksi pystyttänyt, on oleva Jumalan huone, ja kaikesta, mitä minulle suot, minä totisesti annan sinulle kymmenykset.

29 LUKU

29:1 Ja Jaakob lähti matkaan ja tuli Idän miesten maalle.

29:2 Ja katso, hän huomasi kedolla kaivon, ja katso, sen ääressä makasi kolme lammasmaumaa, sillä siitä kaivosta oli tapana juottaa laumojen. Ja kaivon suulla oli suuri kivi.

29:3 Sentähden annettiin kaikkien laumojen kokoontua sinne ja sitten vieritettiin kivi kaivon suulta ja juotettiin lampaat, jonka jälkeen kivi taas pantiin paikoilleen kaivon suulle.

29:4 Ja Jaakob sanoi heille: Veljeni, mistä te olette? He vastasivat: Harranista olemme.

29:5 Hän kysyi heiltä: Tunneteko Laabanin, Naahorin pojan? He vastasivat: Tunnemme.

29:6 Ja hän kysyi heiltä: Voiko hän hyvin? He vastasivat: Hyvin hän voi; ja katso, Raakel, hänen tyttärensä, tulee tuolla lammasten kanssa.

29:7 Hän sanoi: Vielä on täysi päivä ja liian aikaista koota lauma; juottakaa lampaat ja viekää ne takaisin laitumelle.

29:8 He vastasivat: Emme voi, ennenkuin kaikki laumat ovat koolla ja kivi on vieritetty kaivon suulta; sitten juotamme

28:22 Niin tämä kivi, jonka minä panin pystyälle muistopatsaaksi, pitää oleman Jumalan huone: ja kaikista, jotkas minulle annat, annan minä tosin sinulle kymmenykset.

29 LUKU

29:1 Niin Jakob läksi matkaan: ja tuli itäiselle maalle.

29:2 Ja katseli ympärillensä, ja katso, kaivo oli kedolla. Ja katso, siellä makasi myös kolme lammasmaumaa sen tykönä, sillä siitä kaivosta juottivat he laumat: ja suuri kivi oli kaivon suulla.

29:3 Sillä sinne koottiin kaikki laumat, ja vieritettiin kivi kaivon suulta, ja he juottivat lampaat: ja vierittivät kiven jälleen siallensa kaivon suulle.

29:4 Ja Jakob sanoi heille: minun veljeni, kusta te olette? he vastasivat: Haranista me olemme.

29:5 Hän sanoi heille: tunneteko Labanin, Nahorin pojan? he sanoivat: tunnemme kyllä.

29:6 Hän sanoi: onko hän rauhassa? he vastasivat: rauhassa hän on. Ja katso, Rakel hänen tyttärensä tulee lammasten kanssa.

29:7 Niin hän sanoi: katso, vielä on paljo päivää, eikä vielä ole aika karjaa koota: niin juottakaa siis lampaat, menkää ja kaitkaat heitä.

29:8 He sanoivat: emme saa siihenasti kuin kaikki laumat kootaan, ja vieritämme kiven kaivon suulta, juottaaksemme lampaat.

28:22 Ja tämä kiwi jonga minä panin pystyälle muistoksi/ on Jumalan huone/ ja caikista jotcas minulle annat/ annan minä sinulle kymmenehet.

XXIX. Lucu

29:1 Nijn Jacob läxi matcan ja tuli idäiselle maalle.

29:2 Ja cadzeli ymbärillens/ ja cadzo/ caiwo oli kedolla. Ja cadzo/ oli myös siellä colme lammasmauma sen tykönä: sillä sijtä caiwost juotit he laumat/ ja suuri kiwi oli caiwon suulla.

29:3 Sillä he cocoisit sinne caicki laumat/ ja wieritit kiwen caiwon suulda/ ja juotit lambaita/ ja wieritit kiwen jällens siallens caiwon suulle.

29:4 JA Jacob sanoi heille: minun weljeni custa te oletta? he wastaisit: Haranist.

29:5 Hän sanoi heille: tunnetaco Labanin Nahorin pojan? he sanoit: tunnem kyllä.

29:6 Hän sanoi: ongo hän rauhas? he wastaisit: rauhas hän on. Ja cadzo/ Rahel hänen tyttärens tule lammasten cansa.

29:7 Ja sanoi: cadzo/ wielä on paljo päiwä/ eikä wielä ole aica carja cotia aja/ nijn juottacat sijs lambaita/ men-gät ja caidzecat heitä.

29:8 He sanoit: emme saa/ sijhenasti cuin caicki laumat cootan/ ja wieritämme kiwen caiwon suulda/ juottaxem

lampaat.

29:9 Hänen vielä puhuessaan heidän kanssaan tuli Raakel isänsä lammasten kanssa, sillä hänen oli tapana olla paimenessa.

29:10 Kun Jaakob näki Raakelin, enonsa Laabanin tyttären, ja enonsa Laabanin lampaat, astui hän esiin ja vieritti kiven kaivon suulta ja juotti enonsa Laabanin lampaat.

29:11 Ja Jaakob suuteli Raakelia ja korotti äänensä ja itki.

29:12 Niin Jaakob ilmoitti Raakelille, että hän oli hänen isänsä sukulainen ja Rebekan poika; ja Raakel riensi pois ja ilmoitti sen isällensä.

29:13 Kun Laaban kuuli kerrottavan Jaakobista, sisarensa pojasta, riensi hän häntä vastaan, syleili ja suuteli häntä ja toi hänet kotiinsa; ja hän kertoi Laabanille kaikki, mitä oli tapahtunut.

29:14 Ja Laaban sanoi hänelle: Niin, sinä olet minun luutani ja lihaani. Ja hän asui hänen luonaan kuukauden päivät.

29:15 Ja Laaban sanoi Jaakobille: Olet tosin sukulaiseni, mutta palvelisitko silti minua palkatta? Sano minulle, mikä on palkkasi oleva.

29:16 Mutta Laabanilla oli kaksi tytärtä; vanhemman nimi oli Leea, nuoremman nimi oli Raakel.

29:17 Ja Leealla oli sameat silmät, mutta Raakelilla oli

29:9 Vielä hänen puhuessaan heidän kanssansa, tuli Rakel isänsä lammasten kanssa: sillä hän kaitsi lampaita.

29:10 Ja tapahtui, koska Jakob näki Rakelin enonsa Labanin tyttären, ja enonsa Labanin lampaat: niin meni Jakob hänen tykönsä, ja vieritti kiven kaivon suulta. Ja juotti enonsa Labanin lampaat.

29:11 Ja Jakob suuta antoi Rakelin: ja korotti äänensä ja itki.

29:12 Ja ilmoitti hänelle, että hän oli hänen isänsä veli, Rebekan poika. Niin juoksi hän ja ilmoitti sen isällensä.

29:13 Ja koska Laban kuuli sanoman Jakobista sisarensa pojasta, juoksi hän häntä vastaan, ja otti hänen syliinsä, ja suuta antoi hänen, ja vei hänen huoneesensa: ja hän jutteli Labanille kaiken asian.

29:14 Niin sanoi Laban hänelle: tosin sinä olet minun luuni ja lihani. Ja hän oli hänen tykönänsä koko kuukauden.

29:15 Sitte sanoi Laban Jaakobille: vaikkas olet minun veljeni, palveletkos sentähden minua ilman mitäkään? ilmoita minulle, mikä sinun palkkas olis.

29:16 Ja Labanilla oli kaksi tytärtä: vanhemman nimi oli Lea, ja nuoremman nimi oli Rakel.

29:17 Mutta Lea oli pehmiä silmistä; vaan Rakel oli kau-

lambat.

29:9 Wielä hänen puhuisans heidän cansans/ tuli Rahel Isäns lammasten cansa: sillä hän caidzi lambaita.

29:10 Cosca Jacob näki Rahelin/ Labanin enoins tyttären/ ja Labanin hänen enoins lampaat/ meni Jacob hänen tygöns/ ja wieritti kiwen caiwon suulda.

29:11 Ja juotti Labanin enoins lampaat.

Ja Jacob suuta andoi Rahelin/ ja corgotti änens ja itki.

29:12 Ja ilmoitti hänelle/ että hän oli hänen Isäns weli ja Rebeckan poica. Nijn juoxi Rahel ja ilmoitti sen Isällens.

29:13 JA cosca Laban cuuli sanoman Jacobist sisarens pojast/ juoxi händä wastan/ ja otti hänen sylijns/ ja suuta andoi hänen/ ja wei hänen huonesens/ ja hän jutteli Labanille caiken asian.

29:14 Nijn sanoi Laban hänelle: sinä olet minun luun ja lihan. Ja cosca hän oli ollut cuucauden hänen tykönäns.

29:15 Sijtte sanoi Laban Jaakobille: waickas olet minun weljen/ palweletcos minua sentähden ilman mitäkän? ilmoita minulle mikä sinun palckas olis?

29:16 Ja Labanilla oli caxi tytärtä/ wanhemman nimi oli Lea/ ja nuoremman nimi oli Rahel.

29:17 Mutta Lea oli pehmiä silmist/ waan Rahel oli cau-

kaunis vartalo ja kauniit kasvot.	niin muotoinen, ja ihana kasvoilta.	nin muotoinen/ ja ihana caswoilda.
29:18 Ja Jaakob rakasti Raakelia; niin hän sanoi: Minä palvelen sinua seitsemän vuotta saadakseni Raakelin, nuoremman tyttäresi.	29:18 Ja Jakob rakasti Raakelia: ja sanoi: minä palvelen sinua seitsemän ajastaikaa Rakelin, sinun nuoremman tyttäres tähden.	29:18 Ja Jacob racasti Rahe- lit/ ja sanoi: minä palwelen sinua seidzemen ajastaica Rahelin sinun nuoremman tyttäres tähden.
29:19 Laaban vastasi: Parempi on, että annan hänet sinulle, kuin että antaisin hänet jollekin toiselle; jää luokseni.	29:19 Laban vastasi: parempi on, että minä hänen annan sinulle, kuin jollekin toiselle: ole minun tykönäni.	29:19 Laban wastais: parambi on että minä hänen annan sinulle/ cuin jollakin toiselle/ ole minun tykönäni.
29:20 Jaakob palveli siis seitsemän vuotta saadakseen Raakelin, ja ne tuntuivat hänestä muutamilta päiviltä; niin hän rakasti häntä.	29:20 Niin palveli Jakob Raakelin tähden seitsemän ajastaikaa: ja ne olivat hänen silmissänsä niinkuin muuttamat päivät, rakastaissansa häntä.	29:20 Nijn palweli Jacob Rahelin tähden seidzemen ajastaica/ ja se aica näkyi lyhyexi/ nijn rackana hän piti hänen.
29:21 Senjälkeen Jaakob sanoi Laabanille: Anna minulle vaimoni, sillä aikani on nyt kulunut umpeen, mennäkseni hänen tykönsä.	29:21 Ja Jakob sanoi Laabanille: anna minun emändäni minulle: sillä minun aikani on täytetty mennä hänen tykönsä.	29:21 Ja Jacob sanoi Laabanille: anna minun emändän minulle: sillä nyt on aica minun maata hänen cansans.
29:22 Silloin Laaban kutsui kokoon kaikki sen paikkakunnan asukkaat ja laittoi pidot;	29:22 Niin Laban kutsui kokoon kaiken sen paikkakunnan miehet, ja piti häät.	29:22 Nijn Laban coconczuzui caiken sen paickacunnan miehet/ ja piti häät.
29:23 mutta illalla hän otti tyttärensä Leean ja vei hänet hänen luokseen; ja hän yhtyi häneen.	29:23 Mutta ehtona otti hän tyttärensä Lean, ja vei sen hänen tykönsä: ja hän makasi sen tykönä.	29:23 Mutta ehtona otti hän Lean hänen tyttärens/ ja weisen hänen tygöns/ ja hän macais sen tykönä.
29:24 Ja Laaban antoi orjattarensa Silpan tyttärellensä Leelle orjattareksi.	29:24 Ja Laban antoi tyttärellensä Lealle piikansa Silpan piiaksi.	29:24 Ja Laban andoi hänen tyttärellens Lealle hänen pijcans Silpan pijcaxi.
29:25 Aamulla hän näki, että se oli Leea. Ja hän sanoi Laabanille: Mitä oletkaan minulle tehnyt? Olenhan palvelut sinua saadakseni Raakelin! Miksi petit minut?	29:25 Aamulla, katso, se oli Lea. Ja hän sanoi Laabanille: miksis tämän minulle teit? enkö minä Rakelin tähden palvellet sinua? miksis minun petit?	29:25 Amulla/ cadzo se oli Lea. Ja hän sanoi Laabanille: mixis tämän minulle teit? engö minä Rahelin tähden palwellut sinua? mixis minun petit?
29:26 Laaban vastasi: Ei ole meidän maassamme tapana antaa nuorempaa ennen vanhempaa.	29:26 Vastasi Laban: ei niin ole meidän maan tapa, että nuorempi annetaan ennen vanhempaa.	29:26 Wastais Laban: ei nijn ole meidän maan tapa/ että nuorembi annetan ennen wanhembata?
29:27 Vietä nyt vain tämä hääviikko loppuun, niin annetaan sinulle toinenkin, kunhan olet palveluksessani vielä toiset seitsemän vuotta.	29:27 Täytä tämän viikko; niin se myös sinulle annetaan, siitä palveluksesta kun sinä palvelet minua vielä toiset seitsemän ajastaikaa.	29:27 Täytä wielä tämä wijcko/ nijn minä hänen myös sinulle annan/ sijtä palweluxest cuins palwelet minua wielä toiset seidzemen

29:28 Ja Jaakob suostui siihen, ja kun hän oli viettänyt sen viikon loppuun, antoi Laaban myöskin tyttärensä Raakelin hänelle vaimoksi.

29:29 Ja Laaban antoi orjattarensa Bilhan tyttärellensä Raakelille orjattareksi.

29:30 Ja hän yhtyi myös Raakeliin, ja Raakel oli hänelle rakkaampi kuin Leea; ja hän palveli Laabanin luona vielä toiset seitsemän vuotta.

29:31 Ja kun Herra näki, että Leeaa hyljittiin, avasi hän hänen kohtunsa; mutta Raakel oli hedelmätön.

29:32 Niin Leea tuli raskaaksi ja synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Ruuben, sanoen: Herra on nähnyt minun kurjuuteni; nyt on mieheni rakastava minua.

29:33 Ja hän tuli jälleen raskaaksi ja synnytti pojan ja sanoi: Herra on kuullut, että minua hyljitään, ja on antanut minulle myös tämän. Niin hän antoi hänelle nimen Simeon.

29:34 Ja hän tuli jälleen raskaaksi ja synnytti pojan ja sanoi: Nyt kai mieheni vihdoin kiintyy minuun, sillä olenhan synnyttänyt hänelle kolme poikaa. Sentähden hän antoi hänelle nimen Leevi.

29:35 Ja hän tuli vieläkin raskaaksi ja synnytti pojan ja sanoi: Nyt minä kiitän Herraa. Sentähden hän antoi hänelle nimen Juuda. Sitten hän lakkasi synnyttämästä.

29:28 Jakob teki niin, ja täytti hänen viikkonsa: ja hän antoi hänelle tyttärensä Rakelin emännäksi.

29:29 Ja Laban antoi tyttärellensä Rakelille piikansa Bilhan, piiksi.

29:30 Niin hän makasi myös Rakelin kanssa, ja piti Rakelin rakkaampana kuin Lean; ja palveli häntä vielä toiset seitsemän ajastaikaa.

29:31 Ja koska \Herra\ näki Lean katsottavan ylön, teki hän hänen hedelmälliseksi; mutta Rakel oli hedelmätön.

29:32 Niin Lea tuli raskaaksi, ja synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä Ruben, ja sanoi: \Herra\ on katsonut minun ahdistukseni puoleen, nyt siis minun mieheni rakastaa minua.

29:33 Ja hän taas tuli raskaaksi, ja synnytti pojan, ja sanoi: \Herra\ on kuullut minua katsottavan ylön, ja on myös tämän minulle antanut: ja kutsui hänen nimensä Simeon.

29:34 Ja hän jälleen tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja sanoi: nyt taas minun mieheni pysyy minun tykönäni: sillä minä synnytin hänelle kolme poikaa. Sentähden hän kutsui hänen nimensä Levi.

29:35 Ja hän tuli vielä raskaaksi, ja synnytti pojan, ja sanoi: nyt minä kiitän \Herraa\; sentähden kutsui hän hänen nimensä Juuda: ja lakkasi synnyttämästä.

ajastaica.

29:28 Jacob teki nijn/ ja täytti hänen wijckons/ ja hän andoi hänelle Rahelin hänen tyttärens emännäxi.

29:29 Ja Laban andoi Rahelille hänen tyttärellens hänen piycans Bilhan piycaxi.

29:30 Nijn hän macais myös Rahelin cansa/ ja piti Rahelin rackambana cuin Lean/ ja palweli händä wielä toiset seidzemen ajastaica.

29:31 MUtta cosca HERra näki Lean cadzottawan ylön/ teki hän hänen hedelmälisexi/ mutta Rahelin hedelmättömäxi.

29:32 Nijn Lea tuli rascaxi/ ja synnytti pojan/ ja cudzui hänen nimens/ Ruben/ ja sanoi: HERra on nähnyt minun ahdistuxeni/ nyt sijs minun miehen racasta minua.

29:33 Ja hän taas tuli rascaxi ja synnytti pojan/ ja sanoi: HERra on cuullut minua cadzottawan ylön/ ja on myös tämän minulle andanut/ ja cudzui hänen nimens/ Simeon.

29:34 Ja hän jällens tuli rascaxi ja synnytti pojan/ ja sanoi: nyt taas minun miehen pysy minun tykönäni: sillä minä synnytin hänelle colme poica. Sentähden hän cudzui hänen nimens Lewi.

29:35 Neljännen kerran tuli hän rascaxi/ ja synnytti pojan/ ja sanoi: nyt minä kijtän HERra/ sentähden cudzui hän hänen nimens/ Juda/ ja lackais synnyttämästä.

30 LUKU

30:1 Kun Raakel näki, ettei hän synnyttänyt Jaakobille, kadehti hän sisartaan ja sanoi Jaakobille: Hanki minulle lapsia, muuten minä kuolen.

30:2 Niin Jaakob vihastui Raakeliin ja sanoi: Minäkö olen Jumala, joka on kieltänyt sinulta kohdun hedelmän?

30:3 Mutta Raakel sanoi: Tässä on orjattareni Bilha; yhdy häneen, että hän synnyttäisi minun helmaani ja minäkin siten saisin lapsia hänestä.

30:4 Ja hän antoi hänelle orjattarensa Bilhan vaimoksi, ja Jaakob yhtyi häneen.

30:5 Ja Bilha tuli raskaaksi ja synnytti Jaakobille pojan.

30:6 Niin Raakel sanoi: Jumala hankki minulle oikeuden, ja hän kuuli minun ääneni ja antoi minulle pojan. Sentähden hän antoi hänelle nimen Daan.

30:7 Ja Bilha, Raakelin orjatar, tuli jälleen raskaaksi ja synnytti Jaakobille toisen pojan.

30:8 Niin Raakel sanoi: Jumalan taisteluja minä olen taistellut sisareni kanssa ja olen voittanut. Ja hän antoi hänelle nimen Naftali.

30:9 Kun Leea näki lakanneensa synnyttämistä, otti hän orjattarensa Silpan ja antoi hänet Jaakobille vaimoksi.

30:10 Ja Silpa, Leean orjatar, synnytti Jaakobille pojan.

30 LUKU

30:1 Koska Rakel näki, ettei hän synnyttänyt Jakobille, kadehti hän sisartansa, ja sanoi Jakobille: anna minun lapsia, eli minä kuolen.

30:2 Jakob vihastui kovin Rakelin päälle, ja sanoi: olenko minä Jumalan siassa, joka on sinulta kieltänyt kohdun hedelmän?

30:3 Ja hän sanoi: tässä on minun piikani Bilha, makaa hänen kanssansa; että hän synnyttäisi minun helmaani, ja saisin sittenkin hänestä lapsia.

30:4 Niin hän antoi hänelle piikansa Bilhan emännäksi: ja Jakob makasi hänen kanssansa.

30:5 Niin Bilha tuli raskaaksi ja synnytti Jakobille pojan.

30:6 Ja Rakel sanoi: Jumala ratkasi minun asiani, ja kuuli myös minun ääneni, ja antoi minulle pojan; sentähden kutsui hän hänen nimensä Dan.

30:7 Ja taas Bilha Rakelin piika tuli raskaaksi, ja synnytti Jakobille toisen pojan.

30:8 Niin sanoi Rakel: minä olen jalosti kilvoitellut minun sisareni kanssa, ja olen myös voittanut: ja hän kutsui hänen nimensä Naphtali.

30:9 Koska Lea näki, että hän lakkasi synnyttämistä; otti hän piikansa Silpan, ja antoi sen Jakobille emännäksi.

30:10 Niin synnytti Silpa, Lean piika, Jakobille pojan.

XXX. Lucu

30:1 COsca Rahel näki ettei hän synnyttänyt Jacobille/ cadehti hän sisartans/ ja sanoi Jacobille: anna minun lapsia/ eli minä cuolen.

30:2 Jacob wihastui cowin Rahelin päälle/ ja sanoi: olenko minä Jumala/ joca on sinulda kieldänyt cohduh hedelmän?

30:3 Ja hän sanoi: täsä on minun pijcan Bilha/ maca hänen cansans/ että hän synnytäis minun helmani/ ja saisin sijttekin hänestä lapsia.

30:4 Nijn hän andoi hänelle Bilhan hänen pijcans emännäxi.

30:5 Ja Jacob macais hänen cansans.

Nijn Bilha tuli rascaxi ja synnytti Jacobille pojan.

30:6 Ja Rahel sanoi: Jumala ratcais minun asiani/ ja cuuli myös minun äneni/ ja andoi minulle pojan/ sentähden cudzui hän hänen nimens Dan.

30:7 Ja taas Bilha Rahelin pijca tuli rascaxi/ ja synnytti Jacobille toisen pojan.

30:8 Nijn sanoi Rahel: minä olen jalosti kilwoitellut minun sisareni cansa/ ja olen myös woittanut/ Ja hän cudzui hänen nimens Nephtali.

30:9 COsca Lea näki että hän lackais synnyttämäst/ otti hän Silpan hänen pijcans/ ja andoi sen Jacobille emännäxi.

30:10 Nijn synnytti Silpa Lean pijca Jacobille pojan.

30:11 Niin Leea sanoi: Onneksi! Ja hän antoi hänelle nimen Gaad.

30:12 Ja Silpa, Leean orjatar, synnytti Jaakobille toisen pojan.

30:13 Niin Leea sanoi: Onnelista minua! Niin, naiset ylittävät minua onnelliseksi. Ja hän antoi hänelle nimen Asser.

30:14 Mutta Ruuben meni kerran ulos nisunleikkuun aikana ja löysi lemменmarjoja vainiolta ja toi ne äidillensä Leealle. Niin Raakel sanoi Leealle: Anna minulle poikasi lemменmarjoja.

30:15 Leea vastasi hänelle: Eikö riitä, että olet vienyt minulta mieheni, koska tahdot ottaa vielä poikani lemменmarjatkin? Raakel sanoi: Olkoon, maatsoon hän tämän yön sinun kanssasi, kunhan saan poikasi lemменmarjat.

30:16 Kun Jaakob illalla palasi vainiolta, meni Leea häntä vastaan ja sanoi: Minun luokseni sinun on tultava, sillä minä olen ostanut sinut poikani lemменmarjoilla. Ja hän makasi sen yön hänen kanssaan.

30:17 Ja Jumala kuuli Leeaa, ja Leea tuli raskaaksi ja synnytti Jaakobille viidennen pojan.

30:18 Niin Leea sanoi: Jumala on palkinnut minulle sen, että annoin orjattareni miehelleni. Ja hän antoi hänelle nimen Isaskar.

30:19 Ja Leea tuli jälleen raskaaksi ja synnytti Jaakobille kuudennen pojan.

30:11 Ja Lea sanoi: joukko tulee: ja kutsui hänen nimensä Gad.

30:12 Ja Silpa, Lean piika, synnytti Jakobille toisen pojan.

30:13 Ja Lea sanoi: autuasta minua, sillä tyttären sanovat minua autuaaksi: ja hän kutsui hänen nimensä Asser.

30:14 Ja Ruben meni ulos nisun elonaikana, ja löysi dudaimia vainioilta, ja toi ne Lealle äidillensä. Niin sanoi Rakel Lealle: anna minulle poikas dudaimista.

30:15 Hän vastasi häntä: vähäkö sinun siinä on, että olet minulta miehen vienyt, mutta tahdot myös ottaa poikani dudaimit? Ja Rakel sanoi: sentähden maatkaan hän tänä yönä sinun kanssas poikas dudaimien tähden.

30:16 Koska Jakob ehtoona kedolta palasi, meni Lea häntä vastaan, ja sanoi: minun kanssani pitää sinun makaaman: sillä minä olen sinun kallisti ostanut poikani dudaimilla. Ja hän makasi sen yön hänen kanssansa.

30:17 Ja Jumala kuuli Lean, ja hän tuli raskaaksi, ja synnytti Jakobille viidennen pojan.

30:18 Ja Lea sanoi: Jumala on maksanut sen minulle, että minä annoin piikani miehelleni: ja kutsui hänen nimensä Isaskar.

30:19 Ja Lea taas tuli raskaaksi, ja synnytti Jakobille kuudennen pojan.

30:11 Ja Lea sanoi: warustettu/ ja cudzui hänen nimensä Gad.

30:12 Ja Silpa Lean pijca synnytti Jacobille toisen pojan.

30:13 Ja Lea sanoi: autuasta minua/ sillä tyttären sanovat minua autuaksi/ ja hän cudzui hänen nimensä Asser.

30:14 RUBen meni ulos nisun elonaicana/ ja löysi cuckoldiksi wainiolda/ ja toi ne Lealle äitillens. Nijn sanoi Rahel Lealle: anna minulle osa poicas cuckoldisist.

30:15 Hän wastais hänelle: vähäkö sinun sijnä on/ että olet minulda miehen wienyt/ mutta tahdot myös otta poicani cuckoldiset? Ja Rahel sanoi: sentähden maatcan hän tänä yönä sinun cansas/ poicas cuckoldisten tähden.

30:16 Cosca Jacob ehtona kedolda palais/ meni Lea händä wastian/ ja sanoi: minun cansani pitää sinun macaman: sillä minä olen sinun ostanut poicani cuckoldisilla. Ja hän macais sen yön hänen cansans.

30:17 Ja Jumala cuuli Lean/ ja hän tuli rascaxi/ ja synnytti Jacobille wijdennen pojan.

30:18 Ja Lea sanoi: Jumala on costanut minun andamast pijcan miehelleni/ ja cudzui hänen Isaschar.

30:19 Ja Lea taas tuli rascaxi/ ja synnytti Jacobille cuudennen pojan.

30:20 Silloin Leea sanoi: Jumala on antanut minulle hyvän lahjan. Nyt mieheni on asuva minun luonani, sillä minä olen synnyttänyt hänelle kuusi poikaa. Ja hän antoi hänelle nimen Sebulon.

30:21 Sitten hän synnytti tytären ja antoi hänelle nimen Diina.

30:22 Mutta Jumala muisti Raakeliakin, ja Jumala kuuli häntä ja avasi hänen kohtunsa.

30:23 Niin hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan ja sanoi: Jumala on ottanut pois minun häpeäni.

30:24 Ja hän antoi hänelle nimen Joosef, sanoen: Herra antakoon minulle vielä toisen pojan.

30:25 Ja kun Raakel oli synnyttänyt Joosefin, sanoi Jaakob Laabanille: Päästä minut menemään kotiini ja omaan maahani.

30:26 Anna minulle vaimoni ja lapseni, joiden vuoksi olen sinua palvellut, mennäkseni pois; sillä tiedäthän itse, kuinka olen sinua palvellut.

30:27 Laaban vastasi hänelle: Jospa saisin armon silmiesi edessä! Merkkini ilmoittavat, että Herra sinun tähtesi on siunannut minua.

30:28 Ja hän sanoi vielä: Määrää palkka, joka minun on sinulle maksettava, niin minä sen annan.

30:29 Hän vastasi hänelle: Itsehän tiedät, kuinka minä olen sinua palvellut ja millai-

30:20 Ja Lea sanoi: Jumala on minun hyvästi lahjoittanut, nyt taas asuu minun mieheni minun tykönäni: sillä minä olen synnyttänyt hänelle kuusi poikaa. Ja kutsui hänen nimensä Sebulon.

30:21 Sitte synnytti hän tytären, ja kutsui hänen nimensä Dina.

30:22 Mutta Jumala muisti myös Rakelin, ja Jumala kuuli hänen, ja saatti hedelmälliseksi.

30:23 Niin hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja sanoi: Jumala on ottanut pois minun häväistykseni.

30:24 Ja kutsui hänen nimensä Joseph, sanoen: \Herra\ lisätköön minulle vielä toisen pojan.

30:25 Ja tapahtui, koska Rakel oli synnyttänyt Josephin; sanoi Jakob Labanille: päästä minua menemään kotiani ja maalleni.

30:26 Anna minulle minun emäntäni ja lapseni, joiden tähden minä olen sinua palvellut, että minä menisin pois: sillä sinä tiedät minun palvelukseni, kuin minä olen sinua palvellut.

30:27 Ja Laban sanoi hänelle: anna minun löytää armo sinun edessä, minä ymmärrän, että \Herra\ on siunannut minun sinun tähtes.

30:28 Ja sanoi (vielä): määrää siis sinun palkkas minulle, ja minä annan.

30:29 Mutta hän sanoi hänelle: sinä tiedät, kuinka minä olen palvellut sinua: ja

30:20 Ja Lea sanoi: Jumala on minun hyvästi lahjoittanut/ nyt taas asu minun miehen minun tykönän: sillä minä olen synnyttänyt hänelle cuusi poica. Ja cudzui hänen nimens Sebulon.

30:21 Sijtte synnytti hän tytären/ ja cudzui hänen nimens Dina.

30:22 Mutta Jumala muisti myös Rahelin/ cuuli hänen ja saatti hedelmälisexi.

30:23 Nijn hän tuli rascaxi ja synnytti pojan/ ja sanoi: 30:24 Jumala on ottanut pois minun häväistyxeni/ ja cudzui hänen nimens Joseph/ sanoden: HERra lisätkön minulle wielä toisen pojan.

30:25 JA cosca Rahel oli synnyttänyt Josephin/ sanoi Jacob Labanille: päästä minua menemän cotiani ja maalleni.

30:26 Anna minulle minun emändäni ja lapseni/ joiden tähden minä olen sinua palvellut/ että minä menisin pois: sillä sinä tiedät minun palweluxeni/ cuin minä olen sinua palwellut.

30:27 Ja Laban sanoi hänelle: anna minun löytä armo sinun edesäs/ minä ymmärrän että HERra on siunannut minun sinun tähtes.

30:28 Määrä sijs sinun palckas minulle/ ja minä annan.

30:29 Mutta hän sanoi hänelle: sinä tiedät cuinga minä olen palwellut sinua/ ja cuin-

seksi karjasi on tullut minun hoidossani.

30:30 Sillä vähän sinulla oli ennen minun tuloani, mutta sitten se on karttunut suureksi, ja Herra on siunannut sinua, missä vain minä liikuin. Mutta milloin saan ruveta tekemään työtä minäkin oman perheeni hyväksi?

30:31 Hän vastasi: Mitä minun on sinulle annettava?

Jaakob sanoi: Ei sinun tarvitse antaa minulle mitään. Jos myönnät minulle tämän, niin minä yhä edelleen paimennan ja vartioitsen sinun laumojasi:

30:32 minä tarkastan tänään kaiken laumasi; erota siitä pois kaikki pilkulliset ja kirjavat lampaat sekä karitsoista kaikki mustat ja vuohista kirjavat ja pilkulliset. Ja minun palkkani on sitten oleva tämä,

30:33 ja siinä minun rehellisyyteni tulee toteennäytetyksi: kun vasta tulet omin silmin katsomaan minun palkkaani, niin kaikki vuohet, jotka eivät ole pilkullisia eivätkä kirjavia, ja kaikki karitsat, jotka eivät ole mustia, katsottakoon minun varastamikseni.

30:34 Laaban vastasi: Hyvä, olkoon, niinkuin olet puhunut.

30:35 Ja samana päivänä hän erotti pois juovikkaat ja kirjavat vuohipukit ja kaikki pilkulliset ja kirjavat vuohet - kaikki, joissa oli jotakin valkoista - sekä kaikki mustat karitsat ja jätti ne poikiensa

kuinka paljo sinun karjaas on minun haltuuni annettu.

30:30 Sinulla oli vähä ennenkuin minä tulin, mutta nyt se on paljoksi kasvanut, ja \Herra\ on siunannut sinun, minun jalkajuonteni kautta. Koska minä siis oman huoneeni parasta katson?

30:31 Ja (Laban) sanoi: mistä minä sinulle annan? Ja Jakob sanoi: ei sinun pidä mitään antaman minulle. Mutta jos sinä tämän minulle teet, niin minä vielä tästä lähin kaitsen ja varjelen sinun laumaas:

30:32 Minä käyn tänäpäniä kaiken sinun laumas lävitse, eroittaen sieltä kaikki pilkulliset ja kirjavat lampaat, ja kaikki hallavat karitsain seassa, ja kirjavat ja pilkulliset vuohien seassa, (mitä sitte kirjavaksi ja pilkulliseksi tulee) se olkoon minun palkkani.

30:33 Niin minun vanhurskauteni on todistava tästedes minusta, koska se siihen tulee, että minun pitää palkkani sinun nähtes saaman: niin että kaikki, jotka ei ole pilkulliset taikka kirjavat vohlista, eikä hallavat karitsoista, se olkoon varkaus minun tykönäni.

30:34 Niin sanoi Laban: katso, koska se olis sanas jälkeen.

30:35 Ja sinä päivänä erotti hän pilkulliset ja kirjavat kauriit ja kaikki pilkulliset ja kirjavat vuohet, kaikki joissa jotakin valkeutta oli, ja kaikki hallavat karitsat: ja antoi ne lastensa haltuun.

ga paljo sinun carjas on minun halduni annettu.

30:30 Sinulla oli vähä ennenkuin minä tulin/ mutta nyt se on paljoxi caswanut/ ja HERRA on siunannut sinun/ minun jalcajuonden cautta.

30:31 Cosca minä sijs oman huoneni parasta cadzon?

Ja Laban sanoi: mitäst minä sinulle annan? Ja Jacob sanoi: ei sinun pidä mitän andaman minulle. Mutta jos sinä tämän minulle teet/ nijn minä vielä nyt caidzen ja warjelen sinun laumas.

30:32 Minä käyn tänäpäniä caiken sinun laumas läpidze/ eroittaden siellä caicki pilculiset ja kirjawat lambat/ ja caicki mustat caridzain seas/ ja kirjawat ja pilculiset wuohet/ mitä sijtte kirjawaxi ja pilculisexi tule/ se olcon minun palckan.

30:33 Nijn minun wanhurscauten on todistapa tänäpäniä taicka huomena/ minust sinun edesäs/ cosca se siihen tule/ että minä palckani sinulda otan/ nijn että caicki jotca ei ole pilculiset taicka kirjawat/ eikä ole caridzoista ja wohlista mustat/ se luetacon minulle warcaudexi.

30:34 Nijn sanoi Laban: minä tydyn sijhen/ olcon sanas jälkeen.

30:35 Ja sinä päiwänä erotti hän pilculiset ja kirjawat caurit ja caicki pilculiset ja kirjawat wuohet/ caicki joisa jotakin walkeutta oli/ ja caicki mustat caridzat/ ja andoi ne hänen lastens haldun.

hoitoon.

30:36 Ja hän asetti niin, että oli kolmen päivän välimatka hänen ja Jaakobin välillä; ja Jaakob paimensi Laabanin muuta karjaa.

30:37 Mutta Jaakob otti itselleen tuoreita haavan, mantelipuun ja plataanin oksia ja kuori niihin valkeita juovia, paljastaen oksien valkoisen rungon.

30:38 Ja kuorimansa oksat hän pani eläinten eteen vesikaukaloihin eli juomastioihin, joista ne tulivat juomaan; ja ne olivat kiimalaan tullessansa juomaan.

30:39 Ja eläimet pariutuivat oksien edessä ja synnyttivät juovikkaita, pilkullisia ja kirjavia karitsoita.

30:40 Sitten Jaakob erotti karitsat; ja hän asetti eläinten päät niihin päin, jotka olivat pilkullisia, ja kaikkiin niihin päin, jotka olivat mustia Laabanin laumassa; siten hän hankki itselleen eri laumansa eikä päästänyt niitä Laabanin laumaan.

30:41 Ja joka kerta kun voimakkaat eläimet olivat kiimalaan, pani Jaakob oksat eläinten silmien eteen vesikaukaloihin, niin että ne pariutuivat oksien edessä.

30:42 Mutta heikkojen eläinten eteen hän ei niitä pannut. Niin joutuivat heikot Laabanille ja voimakkaat Jaakobille.

30:43 Ja siten mies tuli ylen rikkaaksi; hän sai paljon pikukarjaa sekä palvelijattaria, palvelijoita, kameleja ja aase-

30:36 Ja asetti kolmen päiväkunnan matkan, itsensä ja Jakobin vaiheelle: ja Jakob kaitsi niitä, jotka Labanin laumasta jäivät.

30:37 Mutta Jakob otti viherjäisiä haapaisia sauvoja, mandelpuisia ja platanepuisia; ja kuori niihin valkiat juonteet, valkian paikkan paljastamisella, joka sauvain päällä oli.

30:38 Ja pani ne sauvat, jotka hän kuorinut oli, laumain eteen, vesiruuhiin, ja juomastioihin, lauman eteen, joihin he tulivat juomaan, että he juomalle tultuansa siittäisivät.

30:39 Ja niin laumat siittivät niiden sauvain päällä, ja kantoivat pilkullisia, juonteisia ja kirjavia.

30:40 Niin Jakob erotti karitsat, ja asetti lauman kasvot, siinä valkiassa laumassa, niitä pilkullisia ja hallavia päin: ja teki itsellensä eri lauman, ja ei laskenut niitä Labanin lauman sekaan.

30:41 Ja koska se varhain kantava lauma oli sikoillansa, pani Jakob sauvat laumain silmäin eteen ruuhiin: että he siittäisivät sauvain päällä.

30:42 Mutta koska ne hiljain juoksivat, niin ei hän pannut niitä sisälle. Niin tulivat äpöiset Labanille ja varhain kannetut Jakobille.

30:43 Siitä tuli mies sangen äveriääksi, niin että hänellä oli paljo lampaita ja piikoja ja palvelioita, ja kameleja ja aaseja.

30:36 Ja asetti colmen päiväkunnan matkan/ idzens ja Jacobin waihella/ ja Jacob caidzi niijtä jotca Labanin laumasta jäit.

30:37 Mutta Jacob otti wiherjäisiä haapaisia sauvoja/ sarapuisia ja castaneapuisia/ ja cuorei nijhin walkiat juonet:

30:38 Ja pani ne sauvat/ jotca hän cuorinut oli/ laumain eteen/ wesiruuhiin/ joihin he tulit juoman/ että he juomalle tulduans siittäisit.

30:39 Ja nijn laumat sijtit nijden sauvain päällä/ ja cannoit pilculisia/ juondeisia ja kirjawita.

30:40 Silloin erotti Jacob caridzat/ ja asetti sen eroitetun lauman pilculisten ja mustain cohdale Labanin laumasa/ ja teki idzellens eri lauman/ ja ei laskenut niijtä Labanin sekaan.

30:41 Mutta cosca se warhain candawa lauma oli sicoillans/ pani Jacob sauvat laumain silmäin eteen/ että he siittäisit sauvain päällä.

30:42 Mutta cosca äpöiset sijtit/ ei hän pannut niijtä sisälle. Nijn tulit äpöiset Labanille ja warhain cannetut Jacobille.

Sijtä tuli mies sangen äweriäxi/ nijn että hänellä oli paljo lambaita ja pijcoja ja palwelioita/ ja Camelejä ja

ja.

Aseja.

31 LUKU

31:1 Mutta hän sai kuulla, että Laabanin pojat puhuivat näin: Jaakob on anastanut kaikki, mitä isämme omisti; isämme omaisuudesta hän on hankkinut itselleen kaiken tämän rikkauden.

31:2 Ja Jaakob huomasi Laabanin kasvoista, ettei hän ollut häntä kohtaan niinkuin ennen.

31:3 Ja Herra sanoi Jaakobille: Palaja isiesi maahan ja sukusi tykö. Minä olen sinun kanssasi.

31:4 Niin Jaakob kutsutti Raakelin ja Leean kedolle laumansa luo,

31:5 ja hän sanoi heille: Minä huomaan isänne kasvoista, ettei hän ole minua kohtaan niinkuin ennen, vaikka isäni Jumala on ollut minun kanssani.

31:6 Te tiedätte, että minä olen palvellut isäanne kaikin voimin,

31:7 mutta isänne on kohdellut minua petollisesti ja muuttanut palkkaani kymmenen kertaa. Jumala ei kuitenkaan ole sallinut hänen tehdä minulle mitään vahinkoa.

31:8 Kun hän sanoi: Pilkulliset olkoot sinun palkkasi, niin koko lauma kantoi pilkullisia; ja kun hän sanoi: Juovikkaat olkoot sinun palkkasi, niin koko lauma kantoi juovikkaita.

31:9 Niin on Jumala ottanut

31 LUKU

31:1 Ja hänen eteensä tuli Labanin lasten puhe, että he sanoivat: Jakob on saattanut itsellensä kaiken meidän isämme tavarain: ja siitä meidän isämme hyvydestä on hän saattanut itsellensä kaiken tämän tavarain.

31:2 Ja Jakob näki Labanin kasvoin: ja katso, ei ollut se häntä kohtaan, niinkuin eilen ja entispäivänä.

31:3 Ja \Herra\ sanoi Jakobille: palaja sinun isäis maalle, ja sukuis tykö: ja minä olen sinun kanssas.

31:4 Niin lähetti Jakob ja kutsui Rakelin ja Lean kedolle laumansa tykö.

31:5 Ja sanoi heille: minä näen teidän isänne kasvoin, ettei hän ole minua kohtaan niinkuin eilen ja entispäivänä, mutta minun isäni Jumala on ollut minun kanssani.

31:6 Ja te itse tiedätte, että minä olen kaikella minun väelläni palvellut teidän isäanne.

31:7 Mutta teidän isänne on viettellyt minua, ja muuttanut minun palkkani jo kymmenen kertaa: ei kuitenkaan sallinut Jumala hänen vahinkoa tehdä minulle.

31:8 Koska hän sanoi: kirjavat pitää oleman sinun palkkas, niin kaikki lauma kantoi kirjavia. Mutta jos hän sanoi: pilkulliset pitää oleman sinun palkkas, niin kaikki lauma kantoi pilkullisia.

31:9 Niin on Jumala ottanut

XXXI. Lucu

31:1 JA hänen eteens tuli Labanin lasten puhe/ että he sanoit: Jacob on saattanut idzellens caiken meidän Isäm tavarain/ ja sijtä meidän Isäm hywydest on hän saattanut idzellens caiken tämän tavarain.

31:2 Ja Jacob näki Labanin caswon/ ja cadzo/ ei ollut se händä wastian/ nijncuin eilän ja endispäiwänä.

31:3 JA HERra sanoi Jacobille: palaja sinun Isäis maalle/ ja sucuis tygö/ ja minä olen sinun cansas.

31:4 Nijn lähetti Jacob ja cudzutti Rahelin ja Lean kedolle/ hänen laumans tygö.

31:5 Ja sanoi heille: minä näen teidän Isän caswon/ ettei hän ole minua wastian nijncuin eilän ja endispäiwänä/ mutta minun Isäni Jumala on ollut minun cansani.

31:6 Ja te tiedätte/ että minä olen caikella wäellä palwellut teidän Isän.

31:7 Mutta hän on wietelleyt minua ja muuttanut minun palckan jo kymmenen kerta/ ei cuitengan sallinut Jumala hänen wahingota tehdä minulle.

31:8 Cosca hän sanoi: kirjawat pitä oleman sinun palckas/ nijn caicki lauma candoi kirjawita. Mutta jos hän sanoi: pilculiset pitä oleman sinun palckas/ nijn caicki lauma candoi pilculisia.

31:9 Nijn on Jumala ottanut

isänne omaisuuden ja antanut minulle.

31:10 Mutta lauman pariutumisen aikana minä nostin silmäni ja näin unessa, että vuohipukit, jotka astuivat laumaa, olivat juovikkaita, pilkullisia ja kirjavia.

31:11 Ja Jumalan enkeli sanoi minulle unessa: Jaakob! Minä vastasin: Tässä olen.

31:12 Niin hän sanoi: Nosta silmäsi ja katso, kaikki vuohipukit, jotka astuvat laumaa, ovat juovikkaita, pilkullisia ja kirjavia, sillä minä olen nähnyt kaiken, mitä Laaban sinulle tekee.

31:13 Minä olen Jumala, joka ilmestyin Beetelissä, jossa sinä voitelit patsaan ja jossa teit minulle lupauksen. Nouse nyt ja lähde tästä maasta ja palaja synnyinmaahasi.

31:14 Silloin Raakel ja Leea vastasivat ja sanoivat hänelle: Ei meillä ole enää osaa eikä perintöä isämme talossa.

31:15 Eikö hän pitänyt meitä kuin vieraita, koska myi meidät ja söi suuhunsa meistä saamansa hinnan.

31:16 Niin, koko se rikkaus, jonka Jumala on ottanut isältämme, meidän se on ja meidän lastemme. Tee siis nyt kaikki, mitä Jumala on sinulle sanonut.

31:17 Silloin Jaakob nousi ja nosti lapsensa ja vaimonsa kamealien selkään

31:18 ja kuljetti pois kaiken karjansa ja kaiken omaisuu-

teidän isänne hyvyiden ja antanut minulle.

31:10 Ja tapahtui lauman siittämisen ajalla, nostin minä silmäni ja näin unessa: ja katso, kauriit, jotka nousivat laumain päälle, olivat juonteiset, pilkulliset ja kirjavat.

31:11 Ja Jumalan enkeli sanoi minulle unessa: Jakob; ja minä vastasin: tässä minä olen.

31:12 Mutta hän sanoi: nosta silmäs, ja katso, kaikki kauriit, jotka nousevat laumain päälle, ovat juonteiset, pilkulliset ja kirjavat: sillä minä olen nähnyt kaikki, mitä Laban sinulle tekee.

31:13 Minä olen Jumala BeetElissä, jossa sinä voitelit kiven, ja jossas teit minulle lupauksen: nouse siis nyt ja lähde tältä maalta, ja palaja syntymä-maalles.

31:14 Niin vastasivat Rakel ja Lea, ja sanoivat hänelle: onko meillä enää osaa, eli perimistä meidän isämme huoneessa?

31:15 Eikö hän ole pitänyt meitä muukalaisina? Sillä hän on myynyt meidät, ja peräti syönyt meidän hintamme.

31:16 Sentähden kaikki hyvyys, jonka Jumala on ottanut meidän isältämme, se tulee oikeudella meille ja meidän lapsillemme: Nyt siis kaikki, mitä Jumala sinulle on käskenyt, se tee.

31:17 Niin nousi Jakob; ja nosti lapsensa ja emäntänsä kameleihin päälle.

31:18 Ja vei pois kaiken karjansa, ja kaiken tavaransa, minkä hän oli pannut ko-

teidän Isän hyvyiden/ ja antanut minulle.

31:10 Ja tapahdui lauman siittämisen ajalla/ nostin minä silmäni ja näin unes/ ja cadzo/ caurit nousit juondeisten/ pilculisten ja kirjawain laumain päälle.

31:11 Ja Jumalan Engeli sanoi minulle unes: Jacob/ ja minä vastaisin: tässä minä olen.

31:12 Mutta hän sanoi: nosta silmäs/ ja cadzo/ caicki caurit nousewat juondeisten/ pilculisten ja kirjawain laumain päälle: Sillä minä olen nähnyt caicki mitä Laban sinulle teke.

31:13 Minä olen Jumala BethElis/ josa sinä voitelit kiven/ ja teit minulle lupauxen/ nouse siis nyt ja lähde taldä maalda/ ja palaja syndymä maalles.

31:14 Nijn vastaisit Rahel ja Lea/ ja sanoit hänelle: ei ole meillä enämbi osa/ eikä perimist meidän Isäm huones.

31:15 Eikö hän ole pitänyt meitä muucalaisna? sillä hän on myynyt meidän/ ja peräti syönyt meidän hindam.

31:16 Sentähden caicki hywyys/ jonga Jumala on ottanut meidän Isäldäm/ se tulee oikeudella meille ja meidän lapsillem. Nyt siis caicki mitä Jumala sinulle on käskenyt/ se tee.

31:17 Nlin nousi Jacob/ ja nosti lapsens ja emändäns Cameleihin päälle.

31:18 Ja wei pois caiken hänen carjans/ ja caiken hänen

tensa, jonka hän oli koonnut, kaiken omistamansa ja Mesopotamiassa hankkimansa karjan, mennäkseen isänsä lisaan luo Kanaanin maahan.

31:19 Mutta Laaban oli mennyt keritsemään lampaitaan. Silloin Raakel varasti isänsä kotijumalat.

31:20 Ja Jaakob lähti varkain aramilaisen Laabanin luota eikä ilmaissut hänelle pakenemisaiettaan.

31:21 Niin hän pakeni kaikinensa, lähti ja meni virran yli ja suuntasi kulkunsa Gileadin vuorille päin.

31:22 Mutta kolmantena päivänä Laabanille ilmoitettiin, että Jaakob oli paennut.

31:23 Silloin hän otti mukaansa heimonsa miehet ja ajoi häntä takaa seitsemän päivänmatkaa ja saavutti hänet Gileadin vuorilla.

31:24 Mutta Jumala tuli aramilaisen Laabanin luo unessa yöllä ja sanoi hänelle: Varo, ettet puhu Jaakobille hyvää etkä paha.

31:25 Ja Laaban saavutti Jaakobin. Jaakob oli pystytännyt telttansa vuorelle, Laaban taas pystytti telttansa Gileadin vuorelle.

31:26 Ja Laaban sanoi Jaakobille: Mitä oletkaan tehnyt? Sinä olet pettänyt minut ja kuljettanut pois minun tyttäreni niinkuin miekalla otetut!

31:27 Minkätähden pakenit salaa, läksit luotani varkain? Et ilmoittanut minulle mitään, ja niin minä en saanut saat-

koon, sen oman karjansa, kun hän oli saanut Mesopotamiassa: mennäksensä isänsä Isaakin tykö Kanaanin maalle.

31:19 Mutta Laban oli mennyt keritsemään laumaansa. Ja Rakel varasti isänsä epäjumalat.

31:20 Niin varasti Jakob Labanin Syrialaisen sydämen, siinä ettei hän ilmoittanut hänelle, että hän pakeni.

31:21 Niin hän pakeni, ja kaikki, mitä hänellä oli, nousi ja meni virran ylitse; ja meni Gileadin vuorta kohden.

31:22 Kolmantena päivänä ilmoitettiin Labanille, että Jakob oli paennut.

31:23 Niin hän otti veljensä kanssansa, ja ajoi häntä takaa seitsemän päiväkunnan matkan: ja saavutti hänen Gileadin vuorella.

31:24 Mutta Jumala oli tullut Labanin Syrialaisen tykö yöllä unessa ja sanonut hänelle: kavahda sinuas, ettes puhu Jakobille hyvää eli paha.

31:25 Ja Laban lähestyi Jakobia. Mutta Jakob oli majansa tehnyt vuorelle. Ja Laban teki veljinensä myös majansa Gileadin vuorelle.

31:26 Niin sanoi Laban Jaakobille: mitäs olet tehnyt, ettäs varastit minun sydämeni ja olet vienyt pois minun tyttäreni niinkuin miekalla otetut?

31:27 Ja miksis salaa pakenit ja varastit sinus minulta, ja et ilmoittanut minulle? että minä olisin sinua saat-

tawarans/ cuin hän oli pannut cocoon Mesopotamias/ mennäxens Isäns Isaachin tygö Canaan maalle.

31:19 Mutta Laban oli mennyt keridzemän laumans. Ja Rahel warasti Isäns epäjumalat.

31:20 Nijn warasti Jacob Labanin Syrialaisen sydämen sijnä/ ettei hän ilmoittanut hänelle cosca hän pakeni.

31:21 Nijn hän pakeni/ ja caicki mitä hänellä oli/ nousi ja meni wirran ylidze/ ja meni Gileadin vuorta cohden.

31:22 Colmandena päivänä ilmoitettin Labanille/ että Jacob oli paennut.

31:23 Ja hän otti weljens cansans/ ja ajoi händä taca seidzemen päiwäcunnan matcan/ ja saawutti hänen Gileadin vuorella.

31:24 Mutta Jumala oli tullut Labanin Syrialaisen tygö yöllä unes/ ja sanonut hänelle: cawata sinuas/ ettes mitän puhu Jacobille muuta/ cuin hywä.

31:25 Ja Laban lähestyi Jacobi. Mutta Jacob oli majans tehnyt vuorelle. Ja Laban teki weljinens myös majans Gileadin vuorelle.

31:26 Nijn sanoi Laban Jacobille: mitäs olet tehnyt/ ettäs warastit minun sydämeni/ ja olet wienyt pois minun tyttäreni nijncuin miecalla fangitut?

31:27 Ja mixis sala pakenit ja warastit sinus minulda/ ja et ilmoittanut minulle? että minä olisin sinua saattanut

taa sinua matkalle iloiten ja laulaen, vaskirummuin ja kantelein,

31:28 etkä suonut minun suudella lasteni lapsia ja tyttäriäni. Tyhmästi sinä olet menetellyt.

31:29 Minulla olisi valta tehdä teille pahaa, mutta teidän isänne Jumala sanoi minulle viime yönä näin: Varo, ettet puhu Jaakobille hyvää etkä pahaa.

31:30 Olkoon: sinä olet nyt lähtenyt matkallesi, koska niin suuresti ikävöit isäsi kotiin, mutta minkätähden olet varastanut minun jumalani?

31:31 Jaakob vastasi ja sanoi Laabanille: Minä pelkäsin, sillä ajattelin, että sinä riistäisit minulta tyttäresi.

31:32 Mutta se, jonka hallusta löydät jumalasi, menettäköön henkensä. Heimojemme miesten läsnäollessa tutki, mitä minulla on, ja ota pois, mikä on omaasi. Sillä Jaakob ei tiennyt, että Raakel oli ne varastanut.

31:33 Ja Laaban meni Jaakobin teltaan, Leean teltaan ja molempien orjatarten teltaan, mutta ei löytänyt mitään. Ja tultuaan ulos Leean teltasta hän meni Raakelin teltaan.

31:34 Mutta Raakel oli ottanut kotijumalat, pannut ne kamelein satulaan ja istunut niiden päälle. Ja Laaban penkoi koko teltan, mutta ei löytänyt mitään.

tanut ilolla, ja lauluilla, ja trumpuilla, ja kanteleilla.

31:28 Ja et sallinut minun suuta antaa minun pojilleni ja tyttärilleni: tämän sinä olet tyhmästi tehnyt.

31:29 Ja minulla olisi kyllä voimaa tehdä teille pahaa, mutta teidän isänne Jumala sanoi menneenä yönä minulle: kavahta itses puhumasta Jakobille hyvää eli pahaa.

31:30 Ja nyt ettäs kumminkin menit pois, ja niin suuresti ikävöitsit isäs huoneeseen: miksis varastit minun jumalani.

31:31 Ja Jakob vastasi, ja sanoi Labanille: minä pelkäsin ja luulin sinun väkivallalla ottavan pois minulta sinun tyttäres.

31:32 Mutta kenenkä tyköä sinä löydät jumalasi, ei sen pidä elämän. Tunnustele meidän veljeimme läsnä ollessa, mitä omaas on minun tyköni, ja ota pois se. Mutta ei Jakob tietänyt Rakelin niitä varastaneen.

31:33 Niin Laban meni Jaakobin majaan, ja Leean majaan, ja heidän molempain piikainsa majaan, ja ei löytänyt. Ja läksi Leean majasta, ja tuli Rakelin majaan.

31:34 Mutta Rakel oli ottanut epäjumalat ja pannut kamelein satulan ala, ja istui siihen päälle; mutta Laban etsi kaiken majan ja ei löytänyt.

ilolla/ ja lauluilla/ ja trumpuilla/ ja candeileilla.

31:28 Ja et sallinut minun suuta anda minun pojilleni ja tyttärilleni? tämän olet tyhmästi tehnyt.

31:29 Ja minulla olisi kyllä/ Jumalan kiltos/ niin paljo woima/ että minä tekisin teille paha/ mutta teidän Isän Jumala/ sanoi mennen yönä minulle: cawata idzes puhumast mitän Jacobille muuta cuin hyvä.

31:30 JA nyt ettäs cummingin menit pois/ ja niin surest ikävöidzit Isäs huoneeseen: mixis warastit minun jumalani?

31:31 Ja Jacob wastais/ ja sanoi Labanille: minä pelkäsin ja luulin sinun väkiwallalla ottawan pois minulta sinun tyttäres.

31:32 Mutta kenengä tyköä sinä löydät jumalasi/ se cuolcon täsä meidän weljeim edes. Edzi omas minun tyköni/ ja ota pois se (mutta ei Jacob tietänyt Rahelin niittä warastanen.)

31:33 Niin Laban meni Jacobin majaan/ ja Leean/ ja heidän molembain piicains majaan/ ja ei löytänyt. Ja läksi Leean majast/ ja tuli Rahelin majaan.

31:34 Mutta Rahel oli ottanut epäjumalat/ ja pannut Camelein pahnain ala/ ja istui niiden päälle/ mutta Laban edzei caiken majan/ ja ei löytänyt.

<p>31:35 Ja hän sanoi isällensä: Älä vihastu, herrani, siitä etten voi nousta sinun edessäsi, sillä minun on, niinkuin naisten tavallisesti on. Ja Laaban etsi, mutta ei löytänyt kotijumalia.</p>	<p>31:35 Ja hän sanoi isällensä: älköön minun herrani vihastuko, etten minä saa nousta sinun edessäsi: sillä minulle tapahtuu vaimoin menon jälkeen: Ja hän etsi, ja ei löytänyt epäjumaliansa.</p>	<p>31:35 Ja Rahel sanoi Isällensä: älkön minun herran nyt vihastuco/ etten minä saa nousta sinun edessäsi: sillä minulle tapahtu vaimoin menon jälkeen. Ja hän edzei/ ja ei löytänyt epäjumalitans.</p>
<p>31:36 Silloin Jaakob vihastui ja soimasi Laabania; Jaakob puhkesi puhumaan ja sanoi Laabanille: Mitä minä olen rikkonut, mitä pahaa minä olen tehnyt, että näin minua ahdistat?</p>	<p>31:36 Ja Jakob vihastui ja riiteli Labanin kanssa; vastasi ja sanoi hänelle: mitä minä olen rikkonut, ja mikä minun pahatekoni on, että minua olet niin vihaisesti ajanut takaa?</p>	<p>31:36 JA Jacob wihastui ja rijteli Labanin cansa/ wastais ja sanoi hänelle: mitä minä olen rikkonut/ ja mikä minun pahatecon on/ että minua olet nijn wihaisest ajanut ta- ca?</p>
<p>31:37 Nyt olet penkonut kaikki minun tavarani; mitä olet löytänyt sellaista, joka olisi sinun talosi tavaraa? Tuo se tähän minun heimoni ja sinun heimosi miesten eteen, että he ratkaisisivat meidän molempien välin.</p>	<p>31:37 Sinä olet etsiskellyt kaikki minun taloni kalut, mitäs olet löytänyt kaikista sinun talois kaluista? Tuo tähän minun ja sinun veljeis eteen, ratkaista meidän kahden vaiheellamme.</p>	<p>31:37 Sinä olet edziskellyt caicki minun taloini calut/ mitäs olet löytänyt caikesta sinun talois caluista? tuo tähän minun ja sinun weljeis eteen/ ratcaista meidän cahden waihellam.</p>
<p>31:38 Jo kaksikymmentä vuotta minä olen ollut sinun luonasi; sinun uuhesi ja vuohesi eivät ole synnyttäneet keskoisia, enkä minä ole oinaita sinun laumastasi syönyt.</p>	<p>31:38 Minä olen ollut sinun tykönäs jo kaksikymmentä ajastaikaa, ja sinun lampaas ja wuohes ei ole hedelmättömät olleet: ja en ole minä syönyt oinaita sinun laumastas.</p>	<p>31:38 Minä olen ollut sinun tykönäs jo caxikymmendä ajastaica/ ja sinun lambas ja wuohes ei ole hedelmättömät ollet/ ja en ole minä syönyt oinaita sinun laumastas.</p>
<p>31:39 Pedon haaskaamaa en ole sinulle tuonut, se oli minun itseni korvattava; minulta sinä sen vaadit, olipa se viety päivällä tai viety yöllä.</p>	<p>31:39 Enkä ole tuonut sinulle pedolta haaskattua, mutta minun piti sen maksaman, sen olet sinä minun kädestäni vaatinut: niin myös mitä ikänänsä sinulta päivällä eli yöllä varastettu oli.</p>	<p>31:39 Engä ole tuonut sinulle pedolda haascattua/ mutta minun piti sen maxaman. Mitä ikänäns sinulda yöllä eli päivällä warastettu oli/ sen olet sinä minun kädestäni waatinut.</p>
<p>31:40 Päivällä vaivasi minua helle, yöllä vilu, ja uni pakeni silmistäni.</p>	<p>31:40 Päivällä on minun helle väsyttänyt, ja yöllä vilu: ja uni on paennut minun silmistäni.</p>	<p>31:40 Päiwällä on minun helle wäsyttänyt ja yöllä wilu/ ja uni on paennut minun silmistäni.</p>
<p>31:41 Jo kaksikymmentä vuotta minä olen ollut sinun talossasi; neljätoista vuotta minä palvelin sinua saadakseni molemmat tyttäresi ja kuusi vuotta saadakseni sinulta karjaa, mutta kymmenen</p>	<p>31:41 Minä olen jo kaksikymmentä ajastaikaa ollut sinun huoneessas, neljätoistakymmentä ajastaikaa palvelin minä sinua kahden tyttäres tähden, ja kuusi ajastaikaa sinun laumas tähden: ja sinä olet muuttanut mi-</p>	<p>31:41 Minä olen jo caxikymmendä ajastaica ollut sinun huonesas/ neljätoistakymmendä ajastaica palwelin minä sinua cahden tyttäres tähden ja cuusi ajastaica sinun laumas tähden/ ja sinä</p>

kertaa sinä muutit minun palkkani.

31:42 Jos minun isäni Jumala, Aabrahamin Jumala, jota myöskin lisä pelkää, ei olisi ollut minun puolellani, niin sinä olisit nyt lähettänyt minut tyhjänä tieheni. Jumala on nähnyt minun kurjuuteni ja kätteni vaivannäön, ja hän ratkaisi viime yönä asian.

31:43 Niin Laaban vastasi ja sanoi Jaakobille: Tyttäret ovat minun tyttäriäni, ja lapset ovat minun lapsiani, ja karja on minun karjaani, ja kaikki, mitä näet, on minun omaani. Mutta minkä minä nyt mahdan näille tyttärilleni tai lapsille, jotka he ovat synnyttäneet!

31:44 Tule siis, tehkäämme liitto keskenämme, ja olkoon se todistuksena meidän välillämme, minun ja sinun.

31:45 Silloin Jaakob otti kiven ja nosti sen pystyyn patsaaksi.

31:46 Ja Jaakob sanoi heimonsa miehille: Kootkaa kiviä. Ja he ottivat kiviä ja rakensivat roukkion ja aterioivat siinä sen kiviroukkion päällä.

31:47 Ja Laaban antoi sille nimen Jegar-Saahaduta, mutta Jaakob antoi sille nimen Galed.

31:48 Ja Laaban sanoi: Tämä roukkio olkoon tänään todistajana meidän välillämme, minun ja sinun; sentähden hän antoi sille nimen Galed

31:49 ja myöskin nimen Mitspa, sillä hän sanoi: Herra olkoon vartija meidän välillämme, minun ja sinun, kun jou-

nun palkkani kymmenen kertaa.

31:42 Jollei minun isäni Jumala, Aabrahamin Jumala ja Isaakin pelko olisi ollut minun puolellani; niin sinä peräti tyhjänä olisit minun päästänyt. Mutta Jumala on nähnyt minun vaivani ja kätteni työt, ja nuhteli minua nä yönä sinua.

31:43 Vastasi Laban, ja sanoi Jakobille: tyttäret ovat minun tyttäreni, ja pojat ovat minun poikani, ja laumat ovat minun laumani, ja kaikki mitä sinä näet ovat minun: mitä minä teen tänäpäpä minun tyttärilleni taikka heidän lapsillensa, jotka he ovat synnyttäneet?

31:44 Tule siis nyt ja tehkäämme liitto, minä ja sinä; joka pitää oleman todistus minun ja sinun vaiheellasi.

31:45 Niin otti Jakob kiven, ja pani pystyälle muistopatsaaksi.

31:46 Ja Jakob sanoi veljillensä: kootkaat kiviä. Ja he toivat kiviä, ja tekivät roukkion; ja aterioitsivat siinä sen roukkion päällä.

31:47 Ja Laban kutsui hänen Jegar Sahabuta: mutta Jakob kutsui hänen Gilead.

31:48 Niin Laban sanoi: tämä roukkio olkoon todistus tänäpäpä minun ja sinun vaiheellasi; sentähden kutsui hän hänen nimensä Gilead.

31:49 Ja Mitspa; sillä hän sanoi: \Herra\ olkoon peräänkatsoja sinun ja minun vaiheellani, koska me erkanemme toinen toisestam-

olet muuttanut minun palkkani kymmenen kerta.

31:42 Jollei minun Isäni Aabrahamin Jumala/ ja Isaachin pelko olisi ollut minun puolellani/ peräti tyhjänä olisit sinä minun päästänyt. Mutta Jumala on nähnyt minun waiwani ja käteni työt/ ja nuhteli minua nä yönä sinua.

31:43 Wastais Laban/ ja sanoi Jacobille: tyttäret ovat minun tyttäreni/ ja pojat ovat minun poicani/ ja laumat ovat minun laumani/ ja kaikki cuins näet/ ovat minun/ mitä minä teen tänäpäpä minun tyttärilleni taikka heidän lapsillens/ jotca he ovat synnyttäneet?

31:44 Tule siis nyt ja tehkäämme liitto/ minä ja sinä/ joca on todistus sinun ja minun waihellani.

31:45 Nijn otti Jacob kiwen ja pani pystyälle muistoksi.

31:46 Ja Jacob sanoi weljillens: cootcat kiwiä. Ja he toivat kiwiä/ ja teivat rouckion/ ja söit sen rouckion päällä.

31:47 Ja Laban cudzui hänen Jegar Sahaduta: mutta Jacob cudzui hänen Gilead.

31:48 Nijn Laban sanoi: tämä roukkio olcon todistus tänäpäpä sinun ja minun waihellani/ sentähden cudzui hän hänen nimensä Gilead.

31:49 Ja Mizpah/ sillä hän sanoi: HERra cadzocon sinun ja minun waihellani/ cosca me ercanem toinen toisestam.

dumme loitolle toistemme näkyvistä.

31:50 Jos sinä kohtelet pahasti minun tyttäriäni tahi otat toisia vaimoja tyttärieni lisäksi, niin tiedä, että vaikkei ketään ihmistä olekaan läsnä, Jumala kuitenkin on todistajana meidän välillämme, minun ja sinun.

31:51 Ja Laaban sanoi vielä Jaakobille: Katso, tämä roukkio ja tämä patsas, jonka minä olen pystyttänyt meidän välillemme, minun ja sinun

31:52 - tämä roukkio olkoon todistuksena, ja myöskin tämä patsas olkoon todistuksena siitä, etten minä kulje tämän roukkion ohi sinun luoksesi ja ettet sinäkään kulje tämän roukkion ja tämän patsaan ohi minun luokseni paha mielessä.

31:53 Aabrahamin Jumala ja Naahorin Jumala, heidän isiensä Jumala, olkoon tuomarina meidän välillämme. Ja Jaakob vannoi valansa Jumalan kautta, jota hänen isänsä lisäk pelkäsi.

31:54 Ja Jaakob uhrasi vuorella teurasuhrin ja kutsui heimonsa miehet aterioimaan, ja he aterioivat ja olivat yötä vuorella.

31:55 Mutta varhain seuraavana aamuna Laaban nousi, suuteli lastensa lapsia ja tyttäriään ja hyvästeli heidät; sitten hän lähti matkaan ja palasi kotiinsa.

32 LUKU

32:1 Mutta Jaakob kulki tietänsä; ja Jumalan enkeleitä

me:
31:50 Jos sinä vaivaat minun tyttäriäni, taikka otat muita emäntiä, paitsi minun tyttäriäni. Ei ole yhtään ihmistä (joka todistais) meidän kanssamme, mutta katso, Jumala on todistaja minun ja sinun vaiheellas.

31:51 Ja Laban sanoi (vielä) Jakobille: katso, tämä on roukkio, ja tämä on muistopatsas, jonka minä panen minun ja sinun vaiheelles.

31:52 Tämä roukkio olkoon todistus, ja tämä patsas olkoon myös todistus, etten minä käy ylitse tämän roukkion sinun tykö, etkä sinä käy ylitse tämän roukkion ja tämän patsaan minun tyköni, vahinkoa tekemään.

31:53 Aabrahamin Jumala ja Nahorin Jumala ja heidän isäinsä Jumala, ratkaiskoon meidän välillämme. Ja Jakob vannoi isänsä Isaakin pelvon kautta.

31:54 Ja Jakob uhrasi vuorella, ja kutsui veljensä syömään leipää. Ja kuin he olivat syöneet, olivat he yötä vuorella.

31:55 Mutta aamulla varhain nousi Laban, ja suuta antoi poikainsa ja tytärtensä, ja siunasi heitä, ja meni matkaansa, ja palasi kotiansa.

32 LUKU

32:1 Mutta Jakob meni tietänsä myöten, ja Jumalan

31:50 Jos sinä waiwat minun tyttäritäni/ taicka otat muita emänditä/ paidzi minun tyttäritäni. Ei ole ketän täsä meidän cansam/ mutta cadzo/ Jumala on todistaja minun ja sinun waihellas.

31:51 Ja Laban sanoi vielä Jacobille: cadzo/ tämä on roukkio/ ja tämä on kiwi/ jonga minä panin minun ja sinun waihelles.

31:52 Tämä roukkio olcon todistus/ jos minä käyn ylidze tämän rouckion sinun tygös/ taicka jos sinä käyt ylidze tämän rouckion ja kiwen minun tygöni/ wahingota tekemän.

31:53 Aabrahamin Jumala ja Nahorin Jumala/ ja heidän Isäins Jumala/ ratcaiscon meidän wälilläm. Ja Jacob wannoi hänen Isäns Isaachin pelgon cautta.

31:54 Ja Jacob uhrais vuorella/ ja cudzui hänen weljens syömän. Ja cuin he olit syönet/ olit he yötä vuorella.

31:55 Mutta amulla warhain nousi Laban/ ja suuta andoi hänen poicains ja tytärtens/ ja siunais heitä/ ja meni matcans/ ja palais cotians.

XXXII. Lucu

32:1 MUtta Jacob meni hänen tietäns/ ja Jumalan En-

tuli häntä vastaan.

32:2 Ja nähdessään heidät Jaakob sanoi: Tämä on Jumalan sotajoukkoa. Ja hän antoi sille paikalle nimen Mahanaim.

32:3 Sitten Jaakob lähetti sanansaattajat edellään veljensä Eesaun luo Seirin maahan, Edomin alueelle.

32:4 Ja hän käski heitä sanoen: Sanokaa herralleni Esaulle näin: Sinun palvelijasi Jaakob sanoo: Minä olen oleskellut Laabanin luona ja viipynyt siellä tähän saakka;

32:5 ja minä olen saanut raavaita, aaseja, pikkukarjaa, palvelijoita ja palvelijattaria ja lähetän nyt sanan herralleni, että saisin armon sinun silmiesi edessä.

32:6 Sanansaattajat palasivat Jaakobin luo ja sanoivat: Me tulimme veljesi Eesaun luo; hän on jo matkalla sinua vastaan, neljäsataa miestä mukanaan.

32:7 Silloin valtasi Jaakobin suuri pelko ja ahdistus. Ja hän jakoi väen, joka oli hänen kanssansa, ja pikkukarjan ja raavaskarjan ja kamelit kahteen joukkoon.

32:8 Sillä hän ajatteli: Jos Eesau hyökkää toisen joukon kimppuun ja tuhoaa sen, niin toinen joukko pääsee pakoon.

32:9 Ja Jaakob sanoi: Isäni Aabrahamin Jumala ja isäni lisäkin Jumala, Herra, sinä, joka sanoit minulle: Palaja maahasi ja sukusi luo, niin minä teen sinulle hyvää!

32:10 Minä olen liian halpa

enkelit tulivat häntä vastaan. 32:2 Ja koska hän näki heidät, sanoi hän: Nämä ovat Jumalan sotajoukko. Ja hän kutsui sen paikan Mahanaim.

32:3 Niin Jakob lähetti sanansaattajat edellensä veljensä Eesaun tykö, Seirin maakuntaan, Edomin maalle.

32:4 Ja käski heitä, sanoen: sanokaat näin minun herralleni Esaulle: näin sanoo sinun palvelias Jakob: minä olen ollut muukalainen Labanin tykönä, ja viipynyt tähän asti.

32:5 Ja minulla on karjaa ja aaseja, lampaista, palvelioita ja piikoja: ja lähetin ilmoittamaan minun herralleni, löytääkseni armoa sinun edessä.

32:6 Sanansaattajat palasivat Jakobin tykö, sanoen: me tulimme Eesaun sinun veljes tykö; ja hän tulee sinua vastaan, ja neljäsataa miestä hänen kanssansa.

32:7 Niin peljästyivät Jakob kovan, ja ahdistus tuli hänen päällensä: ja jakoi väen, joka oli hänen kanssansa, ja lampaat, ja karjan ja kamelit kahteen joukkoon.

32:8 Ja sanoi: jos Esau tulee yhden joukon päälle, ja lyö sen; niin jäänyt joukko pääsee.

32:9 Ja Jakob sanoi: minun isäni Aabrahamin Jumala, ja minun isäni Isaakin Jumala, \Herra\ joka sanoit minulle: palaja maalles ja sukuis tykö, ja minä teen sinulle hyvää.

32:10 Minä olen mahdotoin

gelit tulit häntä vastaan.

32:2 Ja koska hän näki heidät/ sanoi hän: nämät ovat Jumalan sotajoukko. Ja hän kutsui sen paikan Mahanaim.

32:3 Niin Jacob lähetti sanan edellensä Eesaun hänen veljensä tykö/ Seirin maacundaan/ Edomin maalle.

32:4 Ja käski heitä/ sanoen: sanocat näin minun herralleni Esaulle: sinun palvelias Jacob käski sinulle sanoa: minä olen ollut Labanin tykönä tähän asti.

32:5 Ja minulla on carja ja Aseja/ lambaita/ palvelioita ja piicoja/ ja lähetin ilmoittaman minun herralleni/ löytäen armo sinun edessä.

32:6 Sanansaattajat palasivat Jakobin tykö/ sanoden: me tulim Eesaun sinun veljes tykö/ ja hän tule sinua vastaan neljäsadan miehen cansa.

32:7 Niin peljästyivät Jacob kovan/ ja ahdistus tuli hänen päällensä/ ja jakoi väen joka oli hänen cansans/ ja lampaat/ ja carjan ja Camelit kahteen jouckon.

32:8 Ja sanoi: jos Esau tule toisen joucon päälle/ ja lyö sen/ niin toinen joukko pääsee.

32:9 JA Jacob sanoi: HERra minun Isäni Aabrahamin Jumala/ ja minun Isäni Isaachin Jumala/ sinä joka sanoit minulle: palaja maalles ja sukuis tykö/ ja minä teen sinulle hywä.

32:10 Minä olen mahdotoin

kaikkeen siihen armoon ja kaikkeen siihen uskollisuuteen, jota sinä olet palvelijallesi osoittanut; sillä ainoastaan sauva kädessäni minä kuljin tämän Jordanin yli, ja nyt on minulle karttunut kaksi joukkoa.

32:11 Pelasta minut veljeni Eesaun käsistä, sillä minä pelkään, että hän tulee ja tuhoaa minut ynnä äidit lapsineen.

32:12 Olethan itse sanonut: Minä teen sinulle hyvää ja annan sinun jälkeläistesi luvun tulla paljoksi kuin meren hiekka, jota ei voida lukea sen paljouden tähden.

32:13 Ja hän jäi siihen yöksi. Sitten hän erotti omaisuudestaan lahjaksi veljelleen Eesaulle

32:14 kaksisataa vuohta ja kaksikymmentä vuohipukkia, kaksisataa uuhta ja kaksikymmentä oinasta,

32:15 kolmekymmentä imettäviä kamelia varsoinensa, neljäkymmentä lehmää ja kymmenen härkää, kaksikymmentä aasintammaa ja kymmenen aasia.

32:16 Ja hän jätti ne palvelijainsa haltuun, kunkin lauman erikseen, ja sanoi palvelijoilleen: Menkää minun edelläni ja jättäkää välimatka kunkin lauman välille.

32:17 Ja hän käski ensimmäistä sanoen: Kun veljeni Eesau kohtaa sinut ja kysyy: Kenen sinä olet, ja mihin menet, ja kenen ovat nuo elukat tuolla edelläsi?

kaikkeen siihen armoon, ja kaikkeen siihen totuuteen, jonka sinä teit palvelialles. Sillä koska minä tämän Jordanin ylitse menin, ei minulla muuta ollut kuin minun sauvani; mutta nyt minulla on kaksi joukkoa.

32:11 Pelasta siis nyt minua minun veljeni Eesaun käsistä: sillä minä pelkään hänen tulevan ja lyövän minun, ja äidin lapsinensa.

32:12 Sinä olet kumminkin sanonut: minä teen kaiketi sinulle hyvää; ja lisään sinun siemenes niinkuin sannan meressä, joka paljouden tähden ei luettaa taideta.

32:13 Ja hän yötyi sinne, ja otti niistä, kuin olivat käsillä, lahjoja lähettääksensä veljellensä Eesaulle:

32:14 Kaksisataa vuohta, ja kaksikymmentä kaurista: kaksisataa lammasta ja kaksikymmentä jääriä:

32:15 Imettäviä kameleja varsoinensa kolmekymmentä: neljäkymmentä lehmää ja kymmenen härkää, kaksikymmentä aasia ja kymmenen varsaa.

32:16 Ja antoi ne palvelioitensa käsiin, itsekunkin lauman erinänsä; ja sanoi palvelioillensa: menkää minun edelläni, ja pitäkää väli jokaisen lauman vaiheella.

32:17 Ja käski ensimmäiselle, sanoen: Koska minun veljeni Esau kohtaa sinun, ja kysyy sinulta, kenenkäs olet, ja kuhunkas menet? ja kenenkä nämät ovat, joitas ajat edelläs?

caicken siihen armon/ ja caicken siihen totuuten/ jonga sinä teit palwelialles. Sillä cosca minä tämän Jordanin ylidze menin/ ei minulla muuta ollut cuin tämä sauwa/ mutta nyt minulla on caxi joucko.

32:11 Pelasta siis nyt minua minun veljeni Eesaun käsistä: sillä minä pelkän hänen tulewan ja lyövän minun ja äitin lapsinens.

32:12 Sinä olet cummingin sanonut: minä teen sinulle hyvä/ ja lisän sinun siemenes nijncuin sannan meres/ joca paljouden tähden ei luetta taita.

32:13 JA hän yödyi sinne/ ja otti nijstä/ jotca osaisit olla käsillä/ lahjoja/ lähettäxens veljellens Eesaulle.

32:14 Caxisata wohta/ ja caxikymmentä caurista/ caxisata lammasta/ ja caxikymmentä jääriä.

32:15 Imettäviä Camelejä warsoinens colmekymmentä/ neljäkymmentä lehmä ja kymmenen härkä/ caxikymmentä Asia kymmenen warsan cansa.

32:16 Ja andoi ne palwelioitens käsijn/ idzecungin lauman erinäns/ ja sanoi palwelioillens: mengät minun edellän/ ja pitäkät wäli jocaidzen lauman waihella.

32:17 Ja käski ensimmäiselle/ sanoden: Cosca minun veljen Esau cohta sinun/ ja kysy sinulle: kenengäs olet/ ja cuhungas menet? ja kenengä nämät owat/ joitas ajat edelläs?

32:18 niin vastaa: Ne ovat palvelijasi Jaakobin, lähetetyt lahjaksi herralleni Eesaulle; ja katso, myös hän itse tulee jäljessämme.

32:19 Samoin hän käski toista ja kolmatta ja kaikkia muita, jotka laumoja ajoivat, sanoen: Juuri näin on teidän sanottava Eesaulle, kun tapaatte hänet.

32:20 Ja sanokaa myös: Katso, sinun palvelijasi Jaakob tulee meidän jäljessämme. Sillä hän ajatteli: Minä koetan lepyttää häntä lahjalla, joka kulkee edelläni. Sitten astun itse hänen kasvojensa eteen; ehkä hän ottaa minut ystävällisesti vastaan.

32:21 Niin lahja kulki hänen edellensä, mutta itse hän jäi siksi yöksi leiriin.

32:22 Mutta yöllä hän nousi, otti molemmat vaimonsa ja molemmat orjattarensa ja yksitoista lastansa ja meni kahlauspaikasta Jabbokin yli.

32:23 Ja hän otti heidät ja vei heidät joen yli ja vei sen yli kaiken, mitä hänellä oli.

32:24 Ja Jaakob jäi yksinensä toiselle puolelle. Silloin painiskeli hänen kanssaan muuan mies päivän koittoon saakka.

32:25 Ja kun mies huomasi, ettei hän häntä voittanut, iski hän häntä lonkkaluuhun, niin että Jaakobin lonkka nyrjähti hänen painiskellessaan hänen kanssaan.

32:18 Niin sano: nämät ovat sinun palvelias Jakobin lahjat, lähetetyt minun herralleni Esaulle: ja katso, hän tulee myös itse meidän jäljessämme.

32:19 Niin käski hän myös toiselle ja kolmannelle, ja kaikille niille, jotka kävivät lauman jälissä, sanoen: tämän minun sanani jälkeen puhukaat Esaulle, koska te hänen löydätte.

32:20 Ja sanokaat myös: katso, sinun palvelias Jakob on myös meidän jäljessämme; sillä hän ajatteli: minä lepyttän hänen lahjoilla, jotka minun edelläni menevät; sitte tahdon minä nähdä hänen kasvonsa, mitämaks, hän ottaa vastaan minun ystävällisesti.

32:21 Niin lahjat menivät hänen edellensä; mutta hän oli itse siinä yötä joukkoinensa.

32:22 Ja nousi yöllä ja otti kaksi emäntäänsä, ja ne kaksi piikaansa, ja yksitoistakymmentä lastansa: ja meni ylitse Jabbokin luotuspaikkaan.

32:23 Ja otti ne ja vei heidät virran ylitse: ja vei myös ylitse kaikki, mitä hänellä oli.

32:24 Mutta Jakob jäi sille puolelle yksinensä. Silloin paineli yksi mies hänen kanssansa, siihenasti kuin aamurusko nousi.

32:25 Ja kuin hän näki, ettei hän voittanut häntä, rupesi hän hänen reiteensä, niin että Jakobin reisiluu horjautui painellessa hänen kanssansa.

32:18 Nijn sano: nämät ovat sinun palwelias Jacobin lahjat/ lähetetyt minun herralleni Esaulle/ ja hän tule myös idze meidän jälisäm.

32:19 Nijn käski hän myös toiselle ja colmannelle/ ja caikille nijlle/ jotca käwit lauman jälis/ sanoden: tämän minun sanani jälkeen puhucat Esaulle/ cosca te hänen löydätte.

32:20 Ja sanocat myös: cadzo/ sinun palwelias Jacob on myös meidän jälisäm/ sillä hän ajatteli: minä lepyttän hänen lahjalla joca edelläni mene/ sijtte minä näen hänen caswons/ mitämax/ hän otta wastan minua ystäwälistest.

32:21 Nijn lahjat menit hänen edelläns/ mutta hän oli idze sijnä yötä jouckoinens.

32:22 Ja nousi yöllä ja otti caxi hänen emändätäns/ ja ne caxi pijcans/ ja hänen yxitoistakymmendä lastans/ ja meni Jabokin luotus paickan.

32:23 Ja otti ne ja wei heidän wirran ylidzen/ ja wei myös ylidzen caicki mitä hänellä oli.

32:24 Mutta Jacob jäi sille puolelle yxinäns. Silloin paineli yxi mies hänen cansans/ siihenasti cuin amurusco nousi.

32:25 Ja cuin hän näki ettei hän voittanut händä/ rupeis hän hänen reiteens/ nijn että Jacobin reisiluu horjautui painelles hänen cansans.

32:26 Ja mies sanoi: Päästä minut, sillä päivä koittaa. Mutta hän vastasi: En päästä sinua, ellet siunaa minua.

32:27 Ja hän sanoi hänelle: Mikä sinun nimesi on? Hän vastasi: Jaakob.

32:28 Silloin hän sanoi: Sinun nimesi älköön enää olko Jaakob, vaan Israel, sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa ja olet voittanut.

32:29 Ja Jaakob kysyi ja sanoi: Ilmoita nimesi. Hän vastasi: Miksi kysyt minun nimeäni? Ja hän siunasi hänet siinä.

32:30 Ja Jaakob antoi sille paikalle nimen Penuel, sillä, sanoi hän, minä olen nähnyt Jumalan kasvoista kasvoihin, ja kuitenkin on minun henkeni pelastunut.

32:31 Ja kun hän oli kulkenut Penuelin ohitse, nousi aurinko; mutta hän ontui lonkkaansa.

32:32 Sentähden israelilaiset eivät vielä tänäkään päivänä syö reisirjännettä, joka kulkee lonkkaluun yli; sillä hän iski Jaakobia lonkkaluuhun, reisirjännän kohdalle.

33 LUKU

33:1 Kun Jaakob nosti silmänsä ja katseli, niin katso, Eesau oli tulossa, neljäsataa miestä mukanaan. Silloin hän jakoi lapset Lealle, Raakelille ja molemmille orjattarille.

33:2 Ja hän asetti orjattaret lapsineen ensimmäisiksi, niiden jälkeen Leean lapsineen

32:26 Ja hän sanoi: päästä minua, sillä aamurisko nousee. Mutta hän vastasi: en minä päästä sinua, jolles siunaa minua.

32:27 Ja hän sanoi hänelle: mikä sinun nimes on? hän vastasi: Jakob.

32:28 Ja hän sanoi: ei sinua sillen pidä kutsuttaman Jaakob, vaan IsraEl: sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa, ja olet voittanut.

32:29 Ja Jakob kysyi häneltä, ja sanoi: sanos nyt sinun nimes. Mutta hän sanoi: miksis minun nimeäni kysyt? Ja hän siunasi häntä siinä paikassa.

32:30 Ja Jakob kutsui sen paikan Pniel: sillä minä olen nähnyt Jumalan kasvosta kasvoon, ja minun sieluni on vapahdettu.

32:31 Ja aurinko nousi, koska hän Pnielin ohitse kävi, ja hän ontui reidestänsä.

32:32 Sentähden ei syö Israelin lapset reisisuonta tähän päivään asti, että Jakobin reisiluu horjahtui.

33 LUKU

33:1 Ja Jakob nosti silmänsä ja näki, ja katso, Esau tuli, ja neljäsataa miestä hänen kanssansa: ja hän jakoi lapset Lealle ja Rakelille, ja molemmille piiioille.

33:2 Ja asetti piijat lapsinensa ensimmäiseksi; sitälähin Lean hänen lastensa kanssa,

32:26 Ja hän sanoi: päästä minua/ sillä amurusco nouse. Mutta hän wastais: en minä päästä sinua jolles siuna minua.

32:27 Ja hän sanoi hänelle: mikä sinun nimes on? hän wastais: Jacob.

32:28 Ja hän sanoi: ei sinua sillen pidä cudzuttaman Jaakob/ waan IsraEl: sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten cansa/ ja olet woittanut.

32:29 Ja Jacob kysyi hänelle/ ja sanoi: sanos nyt sinun nimes. Mutta hän sanoi: mixis minun nimeni kysyt? Ja hän siunais händä sijnä paicas.

32:30 Ja Jacob cudzui sen paican Pniel: sillä minä olen nähnyt Jumalan caswosta caswoon/ ja minä olen wapadettu.

32:31 Ja Auringo nousi cosca hän Pnielin ohidze käwi/ ja hän ondui reisisuonestans.

32:22 Sentähden ei syö Israelin lapset reisisuonda tähän päiwän asti/ että Jacobin reisiluu horjahtui.

XXXIII. Lucu

33:1 JAcob nosti silmäns/ ja näki weljens Esaun tulewan/ neljän sadan miehen cansa. Ja jacoï lapsens Lealle ja Rahelille/ ja molemmille pijcoille.

33:2 Ja asetti pijcat lapsinens ensimmäisixi/ sitälähin Lean hänen lastens cansa/ ja Ra-

ja Raakelin Joosefin kanssa viimeiseksi.	ja Rakelin Josephin kanssa jälimmäiseksi.	helin Josephin cansa jälkimäiseksi.
33:3 Mutta itse hän astui heidän edellensä ja kumartui maahan seitsemän kertaa, kunnes oli saapunut veljensä eteen.	33:3 Mutta itse hän kävi heidän edellensä: ja kumarsi maahan seitsemän kertaa, siihenasti kuin hän veljeänsä lähestyi.	33:3 Mutta idze hän kävi heidän edelläns/ ja cumarsi hänens maahan seidzemen kerta/ siihenasti cuin hän weljens lähestyi.
33:4 Mutta Eesau riensi häntä vastaan ja sulki hänet syliinsä, halasi häntä kaulasta ja suuteli häntä; ja he itkivät.	33:4 Ja Esau juoksi häntä vastaan, ja syliinsä otti hänen, ja halasi häntä kaulasta, ja suuta antoi hänen: ja he itkivät.	33:4 Ja Esau juoxi händä wastan/ ja sylijns otti hänen/ ja halais händä caulast/ ja suuta andoi hänen/ ja he itkit.
33:5 Ja hän nosti silmänsä ja näki vaimot ja lapset ja kysyi: Keitä ovat nämä, jotka ovat sinun seurassasi? Hän vastasi: Ne ovat minun lapseni, jotka Jumala on palvelijallesi lahjoittanut.	33:5 Ja hän nosti silmänsä, ja näki vaimot ja lapset, ja sanoi: kutka nämät kanssas ovat? Hän vastasi: ne ovat lapset, jotka Jumala on lahjoittanut sinun palvelialles.	33:5 Ja hän nosti silmäns/ ja näki vaimot ja lapset/ ja sanoi: cutca nämät cansas ovat? hän wastais: ne owat lapset/ jotca Jumala on lahjoittanut sinun palwelialles.
33:6 Niin orjattaret lähestyivät lapsineen ja kumartuivat maahan.	33:6 Niin piiat lähestyivät lapsinensa ja kumarsivat hänen edessänsä.	33:6 Nijn pijcat lähestyit lapsinens/ ja cumarsit hänen edesäns.
33:7 Myöskin Leea lapsineen lähestyi, ja he kumartuivat maahan. Viimein lähestyivät Joosef ja Raakel ja kumartuivat maahan.	33:7 Ja lähestyi myös Lea lapsinensa, ja kumarsivat hänen edessänsä. Sitte tuli Joseph ja Rakel, jotka myös kumarsivat hänen edessänsä.	33:7 Ja lähestyi myös Lea lapsinens/ ja cumarsit hänen edesäns. Sijtte tuli Joseph ja Rahel/ jotca myös cumarsit hänen edesäns.
33:8 Sitten hän kysyi: Mitä tarkoittit kaikella sillä joukolla, jonka minä kohtasin? Hän vastasi: Saada armon herrani silmien edessä.	33:8 Ja hän sanoi: mitäs tahdot kaiken sen joukon kanssa, kuin minä kohdannut olen? Hän vastasi: löytääkseni armoa minun herrani edessä.	33:8 Ja hän sanoi: mitäs tahdot caiken tämän joucon cansa/ cuin minä cohdannut olen? hän wastais: löytäxeni armo minun Herrani edes.
33:9 Mutta Eesau sanoi: Minulla on itselläni kyllin; pidä, veljeni, omasi!	33:9 Ja Esau sanoi: minulla on kyllä, minun veljeni, pidä omas.	33:9 Ja Esau sanoi: minulla on kyllä/ minun weljen/ pidä omas.
33:10 Jaakob vastasi: Ei niin; jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin ota minulta vastaan lahjani; sillä olenhan saanut nähdä sinun kasvosi, niinkuin nähdään Jumalan kasvot, ja sinä olet ottanut minut suosiollisesti vastaan.	33:10 Niin Jakob vastasi: ei niin, mutta jos minä olen löytänyt armon sinun edessäs, niin ota minun lahjani minun kädestäni: sillä minä näin sinun kasvot, niinkuin minä olisin nähnyt Jumalan kasvot; ettäs olet minut hyväksi ottanut.	33:10 Nijn Jacob wastais: ei nijn/ mutta jos minä olen löytänyt armon sinun edesäs/ nijn ota minun lahjani minun kädestäni: sillä minä näin sinun caswos/ nijncuin minä olisin nähnyt Jumalan caswot/ ota se hywäxes minulda.
33:11 Ota siis tervehdyslahjani, joka sinulle tuotiin, sillä	33:11 Ota siis se siunaus, jonka minä olen tuonut si-	33:11 Ota sijs se siunaus/ jonga minä olen tuonut sinul-

Jumala on ollut minulle armollinen, ja minulla on yllin kyllin kaikkea. Ja hän pyysi häntä pyytämällä, kunnes hän otti sen.

33:12 Sitten Eesau sanoi: Lähtekäämme liikkeelle ja vaeltakaamme eteenpäin; minä vaellan sinun edelläsi.

33:13 Mutta Jaakob sanoi hänelle: Herrani näkee itse, että lapset ovat pieniä ja että minulla on imettäviä lampaita ja lehmiä mukana; jos näitä ajaa kiivaasti päivänkään, kuolee koko lauma.

33:14 Kulkekoon siis herrani palvelijansa edellä; minä seuraan hiljalleen jäljessä, sen mukaan kuin karja, jota kuljetan, ja lapset jaksavat käydä, kunnes saavun herrani luo Seiriin.

33:15 Eesau vastasi: Minä jätän luoksesi osan väestäni. Hän sanoi: Minkätähden niin? Kunhan vain saan armon herrani silmien edessä!

33:16 Niin Eesau sinä päivänä kääntyi takaisin ja meni sitä tietään Seiriin.

33:17 Mutta Jaakob lähti Sukkotiin ja rakensi siellä itsellensä majan. Ja karjallensa hän teki tarhoja. Siitä tuli sen paikan nimeksi Sukkot.

33:18 Ja Jaakob saapui matkallansa Mesopotamiasta onnellisesti Sikemin kaupunkiin, joka on Kanaanin maassa, ja leirytyi kaupungin edustalle.

nulle: sillä Jumala on sen minulle antanut, ja minulla on kyllä kaikkinaista. Niin hän vaati häntä ottamaan.

33:12 Ja (Esau) sanoi: lähtekäämme jo matkustamaan, minä vaellan sinun kanssas.

33:13 Niin hän sanoi hänelle: minun herrani tietää minulla olevan pieniä lapsia, ja imettäviäsiä lampaita ja karjaa: jos ne yhtenä päivänä äkisti ajettaisiin, niin kuolis lauma.

33:14 Niin menkään minun herrani palveliansa edellä: mutta minä seuraan hiljaksensa senjälkeen kuin karja ja lapset käydä voivat, siihenasti kuin minä tulen minun herrani tykö Seiriin.

33:15 Ja Esau sanoi: minä jätän kuitenkin sinun tykö jotakin siitä väestä, kuin minun kanssani on. Hän vastasi: mihinkä se? Anna minun ainoastansa löytää armo minun herrani edessä.

33:16 Niin Esau palasi sinä päivänä tietänsä myöten Seiriin.

33:17 Mutta Jakob matkusti Sukkotiin, ja rakensi itsellensä huoneen, ja teki majat karjallensa. Sentähden kutsui hän sen paikan Sukkot.

33:18 Sitte tuli Jakob rauhoitettuna siihen kaupunkiin Sikem, joka on Kanaanin maalla, sitte kuin hän oli tullut Mesopotamiasta; ja sioitti itsensä kaupungin kohdalle.

le: sillä Jumala on sen minulle andanut/ ja minulla on kyllä caickinaista. Nijn hän waadei händä ottaman.

33:12 JA Esau sanoi: lähtekäm jo matcustaman/ minä vaellan sinun cansas.

33:13 Nijn hän sanoi hänelle: minun Herran tietä minulla olevan pieniä lapsia/ ja imettäviäsiä lambaita ja carja/ jos ne yhtenä päiwänä äkist ajetaisin/ nijn cuolis coco lauma.

33:14 Nijn mengän minun Herran hänen palwelians edellä/ mutta minä seuran hiljaxens/ senjälken cuin carja ja lapset käydä woiwat/ siihenasti cuin minä tulen minun Herrani tygö Seirijn.

33:15 Esau sanoi: minä jätän cuitengin sinun tygös jotakin sijtä wäest/ cuin minun cansan on. Hän wastais: mihingä se? anna minun ainoastans löytä armo minun Herrani edes.

33:16 Nijn Esau palais sinä päiwänä hänen tietäns myöden Seirijn.

33:17 Mutta Jacob matcusti Suchotthijn/ ja rakensi idzelens huonen/ ja teki majat hänen carjallens. Sentähden cudzui hän sen paican Suchoth.

33:18 Sijtte tuli Jacob Salemijn siihen Caupungijn Sichem/ joca on Canaan maalla/ sijtte cuin hän oli tullut Mesopotamiast/ ja sioitti idzens Caupungin coh-dalle.

33:19 Ja hän osti sen maapalstan, johon hän oli pystyttänyt telttansa, Hamorin, Sikemin isän, pojilta sadalla kesitalla.

33:20 Ja hän pystytti siihen alttarin ja antoi sille nimen Eel, Israelin Jumala.

34 LUKU

34:1 Ja Diina, Leean tytär, jonka hän oli synnyttänyt Jaakobille, meni tapaamaan sen maan tyttäriä.

34:2 Ja Sikem, joka oli hivviläisen Hamorin, sen maan ruhtinaan, poika, näki hänet, otti hänet luokseen, makasi hänen kanssaan ja teki hänelle väkivaltaa.

34:3 Ja hänen sydämensä kiintyi Diinaan, Jaakobin tyttäreeseen, ja hän rakasti tyttöä ja viihdytteli häntä.

34:4 Ja Sikem puhui isällensä Hamorille sanoen: Hanki minulle tämä tyttö vaimoksi.

34:5 Ja Jaakob oli saanut kuulla, että Sikem oli raiskannut hänen tyttärensä Diinan; mutta kun hänen poikansa olivat hänen laumansa kanssa kedolla, oli Jaakob vaiti siksi, kunnes he palasivat.

34:6 Ja Hamor, Sikemin isä, meni Jaakobin luo puhuttelemaan häntä.

34:7 Ja Jaakobin pojat tulivat kedolta. Kuultuaan, mitä oli tapahtunut, miehet sydäntyivät ja vihastuivat kovin siitä, että hän oli tehnyt häpeällisen teon Israelissa, kun oli

33:19 Ja osti murun peltoa, johonka hän teki majansa, Hemorin, Sikemin isän lapsilta, sadan penningin edestä.

33:20 Ja rakensi siinä alttarin: ja rukoili väkevää Israelin Jumalan nimeä.

34 LUKU

34:1 Ja Dina, Lean tytär, jonka hän Jakobille synnyttänyt oli, meni katselemaan sen maakunnan tyttäriä.

34:2 Koska Sikem, Hemorin Heviläisen, sen maakunnan ruhtinaan poika näki hänen, otti hän hänen ja makasi hänen, ja häpäisi hänen.

34:3 Ja hänen sydämensä paloi Dinan Jakobin tyttären perään; ja rakasti piikaa, ja puhutteli häntä suloisilla sanoilla.

34:4 Ja Sikem puhui isällensä Hemorille, sanoen: ota minulle tämä piika emännäksi.

34:5 Ja Jakob kuuli, että he hänen tyttärensä Dinan olivat häväisseet, ja hänen poikansa olivat lauman kanssa kedolla. Ja Jakob vaikenä siihenasti kuin he tulivat.

34:6 Ja Hemor Sikemin isä meni Jakobin tykö puhuttelemaan häntä.

34:7 Silloin tulivat Jakobin pojat kedolta: ja koska he sen kuulivat, tulivat miehet surulliseksi, ja vihastuivat sangen kovin; että hän oli tehnyt tyhmyyden Israelissa, maaten Jakobin tyttären:

33:19 Ja osti murun peldo/johonga hän teki majans/Hemorin Sichemin Isän lapsilta/ sadan penningin edest.

33:20 Ja rakensi sijnä Altarin/ ja rucoili wäkwätä Israelin Jumalan nime.

XXXIV. Lucu

34:1 JA Dina Lean tytär/ jonga hän Jacobille synnyttänyt oli/ meni cadzeleman sen maacunnan tyttäritä.

34:2 Cosca Sichem Hemorin Hewein/ sen maacunnan Ruhntinan poica näki hänen/ otti hän hänen ja macais hänen/ ja häwäis hänen.

34:3 Ja hänen sydämens paloi Dinan Jacobin tyttären päälle/ ja racasti pijca/ ja puhutteli händä suloisilla sanoilla.

34:4 Ja Sichem sanoi hänen Isällens Hemorille/ sanoden: ota minulle tämä pijca emännäxi.

34:5 Ja Jacob cuuli että hänen tyttärens Dina oli häwäisty/ ja hänen poicans olit lauman cansa kedolla. Ja Jacob waickeni siihenasti cuin he tulit.

34:6 Ja Hemor Sichemin Isä meni Jacobin tygö puhutteleman händä.

34:7 Silloin tulit Jacobin pojat kedolda: ja cosca he sen cuulit/ tulit miehet surullisexi/ ja wihastuit sangen cowan/ että hän oli tehnyt häpiälisen työn Israelis/ maa-

maannut Jaakobin tyttären; sillä semmoista ei saa tehdä.

34:8 Niin Hamor puhui heille sanoen: Poikani Sikemin sydän on mielistynyt teidän sisareenne; antakaa hänet hänelle vaimoksi.

34:9 Lankoutukaa meidän kanssamme, antakaa te tyttäriänne meille, ja ottakaa te itsellenne meidän tyttäriämme,

34:10 ja jääkää asumaan meidän luoksemme. Maa on oleva teille avoinna, asukaa siinä ja kierrelkää siinä ja asettukaa sinne.

34:11 Ja Sikem sanoi tytön isälle ja veljille: Suokaa minun saada armo silmienne edessä, ja mitä te vaaditte minulta, sen minä annan.

34:12 Vaatikaa minulta kuinka suuri morsiamen hinta ja kuinka suuret antimet tahansa: minä annan, mitä te minulta vaaditte. Antakaa minulle vain se tyttö vaimoksi.

34:13 Mutta Jaakobin pojat vastasivat Sikemille ja hänen isällensä Hamorille puhuen petollisesti, sentähden että hän oli raiskannut heidän sisarensa Diinan;

34:14 he sanoivat heille: Emme voi tehdä sitä, että antaisimme sisaremme ympärileikkaamattomalle miehelle, sillä se olisi meistä häpeällistä.

34:15 Me suostumme ainoastaan sillä ehdolla, että te tulette meidän kaltaisiksemme, niin että kaikki miehenpuolenne ympärileikataan.

sillä ei ollut se oikein tehty.

34:8 Niin puhui Hemor heidän kanssansa, sanoen: minun poikani Sikemin sydän halajaa teidän tyttärenne jälkeen; antakaat siis se hänelle emännäksi.

34:9 Naittäkaat teitänne yhteen meidän kanssamme: antakaat teidän tyttärenne meille, ja ottakaat jälleensä meidän tyttäremme teille.

34:10 Ja asukaat meidän kanssamme: maan pitää oleman teillä alttiina, asukaat, myykäät ja ostakaat siinä, ja omistakaat maa.

34:11 Ja Sikem sanoi hänen isällensä ja veljillensä: antakaat minun löytää armo teidän edessänne: ja mitä te sanotte minulle, sen minä annan.

34:12 Anokaat minulta rohkiaasti huomenlahja ja antimia, ja minä annan, mitä te anotte: antakaat minulle wain se piika emännäksi.

34:13 Niin vastasivat Jakobin pojat Sikemille, ja hänen isällensä Hemorille, ja puhuivat petoksella; että hän oli heidän sisarensa Dinan häväissyt.

34:14 Ja sanoivat heille: emme taida sitä tehdä, että me annamme meidän sisaremme ympärileikkaamattomalle miehelle: sillä se olisi meille häpiäksi.

34:15 Mutta kuitenkin siinä me suostumme teihin; jos te tulette meidän kaltaisiksemme, että kaikki miehenpuoli teidän seassanne ympärileikattaisiin,

ten Jacobin tyttären: sillä ei ollut se oikein tehty.

34:8 Nijn puhui Hemor heidän cansans/ sanoden: minun poicani Sichemin sydän halaja teidän tyttären jälken/ andacat sijs se hänelle emännäxi.

34:9 Yhtennaittacat teitän meidän cansam/ andacat teidän tyttären meille/ ja otacat jälleens meidän tyttärem teille.

34:10 Ja asucat meidän cansam/ maan pitä oleman teille aldin/ asucat/ myykät ja osacat sijnä/ ja omistacat maa.

34:11 Ja Sichem sanoi hänen Isällens ja weljillens: andacat minun löytä armo teidän edesän/ ja mitä te sanotte minulle/ sen minä annan.

34:12 Anocat minulda rohkiaast huomenlahja ja andimita/ ja minä annan mitä te anotte/ andacat minulle waiwain se pijca emännäxi.

34:13 Nijn wastaisit Jacobin pojat Sichemille/ ja hänen Isällens Hemorille/ ja puhuit petoxella/ että hän oli heidän sisarens Dinan häwäisnyt.

34:14 Ja sanoit heille: en me taida sitä tehdä/ että me annam meidän sisarem ymbärinsleickamattomalle miehelle: sillä se olisi meille häpiäxi.

34:15 Mutta cuitengin sijnä me suostum teihin/ jos te tuletta meidän caldaisexem/ että caicki miehenpuoli teidän seasan ymbärinsleicataisin.

34:16 Silloin me annamme omia tyttäriämme teille ja otamme itsellemme teidän tyttäriänne, ja me asetumme teidän luokseen ja tulemme yhdeksi kansaksi.

34:17 Mutta jos te ette kuule meitä ettekä ympärileikkauta itseänne, niin me otamme sisaremmen ja menemme tiehemme.

34:18 Ja heidän puheensa kelpasi Hamorille ja Sikemille, Hamorin pojalle.

34:19 Eikä nuori mies viivytellyt niin tekemästä, sillä hän oli mieltynyt Jaakobin tyttäreeseen; ja hän oli suuremmassa arvossa kuin kukaan muu hänen isänsä perheessä.

34:20 Niin menivät Hamor ja hänen poikansa Sikem kaupunkinsa porttiin ja puhuivat kaupunkinsa miehille sanoen:

34:21 Näillä miehillä on rauha mielessä meitä kohtaan; antakaamme heidän siis asettua tähän maahan ja kierrellä siinä, onhan maa tilava heillekin joka suuntaan. Ottakaamme me heidän tyttäriänsä vaimoiksemme, ja antakaamme me tyttäriämme heille.

34:22 Mutta ainoastaan sillä ehdolla miehet suostuvat asettumaan meidän luoksemme, tullaksensa meidän kanssamme yhdeksi kansaksi, että kaikki miehenpuolemmen ympärileikkataan, niinkuin he itsensäkin ovat ympärileikatut.

34:23 Tulevathan silloin heidän karjansa ja tavaransa ja kaikki heidän juhtansa meidän

34:16 Niin me annamme meidän tyttäremme teille, ja otamme teidän tyttäremme meille, ja asumme teidän kanssanne ja tulemme yhdeksi kansaksi.

34:17 Mutta jollette kuule meitä, ja anna teidän ympärileikkautua; niin me otamme meidän tyttäremme, ja menemme matkaamme.

34:18 Ja heidän puheensa kelpasi Hemorille, ja Sikemille Hemorin pojalle.

34:19 Ja se nuori mies ei viivytellyt sitä tehdäkseen: sillä hän rakasti suuresti Jaakobin tytärtä, ja hän oli kunniaa pidettävä kaikkein ylitse isänsä huoneessa.

34:20 Niin tuli Hemor ja hänen poikansa Sikem kaupunkinsa porttiin, ja puhuivat kaupunkinsa miehille, sanoen:

34:21 Nämät miehet ovat rauhalliset meidän kanssamme, ja tahtovat asua ja elää tällä maalla, ja katso, maa on kyllä avara heidän edessään: ottakaamme heidän tyttärensä meille emänniksi, ja antakaamme meidän tyttäremme heille.

34:22 Mutta siihen ne miehet antavat meille suosionsa, asuaksensa meidän kanssamme ja tullaksensa yhdeksi kansaksi: jos meistä ympärileikkataan kaikki miehenpuoli, niin kuin he myös ympärileikatut ovat.

34:23 Heidän karjansa ja hyvyytensä, ja kaikki heidän eläimensä, eikö ne ole meidän omamme? Jos me muu-

34:16 Nijn me annam meidän tyttärem teille/ ja otam teidän tyttären meille/ ja asum teidän cansan/ ja tulem yhdexi Canssaxi.

34:17 Mutta jollette cuule meitä/ ja anna teidän ymbärinsleicata/ nijn me otam meidän tyttären/ ja menem matcam.

34:18 Ja heidän puhens kelpais Hemorille/ ja Sichemille Hemorin pojalle.

34:19 Ja se nuori mies ei wijwytellyt sitä tehdäxens: sillä hän racasti suurest Jacobin tytärtä/ ja hän oli cunnias pidettäpä caickein ylidze hänen Isäns huones.

34:20 Nijn tuli Hemor ja hänen poicans Sichem Caupungins porttiin/ ja puhuit heidän Caupungins miehille/ sanoden:

34:21 Nämät miehet owat rauhalliset meidän cansam/ ja tahtowat asua ja elä tällä maalla/ ja cadzo/ maa on kyllä awara heidän edesäns/ ottacam heidän tyttärens meille emännäxi/ ja andacam meidän tyttären heille.

34:22 Mutta sijhen ne miehet andawat meille suosions/ asuaxens meidän cansam ja tullaxens yhdexi Canssaxi/ jos meistä ymbärinsleicatan caicki miehenpuoli/ nijncuin he myös ymbärinsleicatut owat.

34:23 Heidän carjans ja hywydens/ ja caicki cuin heillä on/ tule meidän omaxem/

omiksemme. Suostukaamme siis, niin he asettuvat luoksemme.

34:24 Ja he kuulivat Hamoria ja hänen poikaansa Sikemiä, kaikki, jotka kulkivat hänen kaupunkinsa portista; ja niin kaikki miehenpuolet, kaikki, jotka kulkivat hänen kaupunkinsa portista, ympärileikkautivat itsensä.

34:25 Mutta kolmantena päivänä, kun he olivat kipeimmillään, Jaakobin kaksi poikaa, Simeon ja Leevi, Diinan veljet, ottivat kumpikin miekkansa ja hyökkäsivät, kenenkään aavistamatta, kaupunkiin ja tappoivat jokaisen miehenpuolen.

34:26 Myöskin Hamorin ja hänen poikansa Sikemin he tappoivat miekan terällä, ottivat Diinan Sikemin talosta ja menivät pois.

34:27 Ja Jaakobin pojat karjasivat haavoitettujen kimppeun ja ryöstivät kaupungin, sentähden että he olivat raiskanneet heidän sisarensa.

34:28 Ja he anastivat heidän pikkukarjansa ja raavaskarjansa ja aasinsa ja kaikki, mitä oli sekä kaupungissa että kedolla.

34:29 Ja kaikki heidän tavaran, kaikki heidän lapsensa ja vaimonsa he veivät saaliinaan, ja he ryöstivät samoin kaiken muun, mitä taloissa oli.

34:30 Niin Jaakob sanoi Simeonille ja Leeville: Te olette syösseet minut onnettomuuteen, saattaneet minut tämän

toin olemme heidän tahtonsa jälkeen, niin että he asuvat meidän kanssamme.

34:24 Ja he olivat Hemorille kuuliaiset, ja Sikemille hänen pojallensa, kaikki jotka hänen kaupunkinsa portista kävivät ulos: ja ympärileikkasivat itsensä, jokainen miehenpuoli, jotka hänen kaupunkinsa portista kävivät ulos.

34:25 Ja tapahtui kolmantena päivänä, koska he kiپیämmällänsä olivat, ottivat kaksi Jakobin poikaa Simeon ja Leevi, Dinan veljet, kumpikin miekkansa, ja menivät rohkiasti kaupunkiin: ja tapoivat jokaisen miehenpuolen.

34:26 Ja tappoivat myös Hemorin, ja hänen poikansa Sikemin miekan terällä: ja ottivat Dinan Sikemin huoneesta, ja menivät pois.

34:27 Niin tulivat Jakobin pojat tapettuiden päälle, ja ryöstivät kaupungin; että he olivat häväisseet heidän sisarensa.

34:28 Ja veivät pois heidän lampaansa, karjansa, aasinsa, ja mitä sekä kaupungissa että kedolla oli.

34:29 Ja kaikki heidän hyvytensä, lapsensa ja heidän vaimonsa he ottivat vangiksi, ja ryöstivät; niin myös kaikki, mitä huoneissa oli.

34:30 Ja Jakob sanoi Simeonille ja Leeville: te olette minulle mielikarvouden tehneet, saattaen minun haisevaiseksi tämän maakunnan

jos me muutoin olem heidän tahtons jälkeen/ niijn että he asuvat meidän cansam.

34:24 Ja he olit Hemorille cuuliaiset/ ja Sichemille hänen pojallens/ caicki jotca hänen Caupungins portista käwit ulos ja sisälle/ ja ymbärinsleickaisit heidäns/ jokainen miehenpuoli/ jotca hänen Caupungins portista käwit ulos ja sisälle.

34:25 JA tapahtui colmandena päivänä/ cosca he kiپیämmälläns olit/ otit ne caxi Jacobin poica Simeon ja Lewi/ Dinan weljet/ cumbikin heidän mieckans/ ja menit rohkiast Caupungijn/ ja tapoit jocaidzen miehenpuolen.

34:26 Ja tapoit myös Hemorin/ ja hänen poicans Sichemin miecan terällä/ ja otit heidän sisarens Dinan/ Sichemin huonesta/ ja menit pois.

34:27 Nijn tulit Jacobin pojat tapettuiden päälle/ ja ryöstäisit Caupungin/ että he olit häwäisnet heidän sisarens.

34:28 Ja weit pois heidän lambans/ carjans/ Asins/ ja mitä sekä Caupungis että kedolla oli.

34:29 Ja caicki heidän hywydens/ lapsens ja heidän waimons he otit fangixi/ ja ryöstäisit caicki mitä huoneisa oli.

mielicarwauden tehnet/ saataden minun haisewaisexi tämän maacunnan asuwaisille/ Cananereille ja Pheresereille/

maan asukkaiden, kanaani-
laisten ja perissiläisten, vihoi-
hin. Minun joukkoni on vähäi-
nen; jos he kokoontuvat mi-
nua vastaan, niin he tuhoavat
minut, ja niin minut ja minun
sukuni hävitetään.

34:31 Mutta he vastasivat:
Pitikö hänen kohdella meidän
sisartamme niinkuin porttoa!

35 LUKU

35:1 Ja Jumala sanoi Jaako-
bille: Nouse, mene Beeteliin,
asetu sinne ja rakenna sinne
alttari Jumalalle, joka ilmestyi
sinulle paetessasi veljeäsi Ee-
sauta.

35:2 Niin Jaakob sanoi per-
heellensä ja kaikille, jotka
olivat hänen kanssaan: Pois-
takaa vieraat jumalat, joita
teillä on keskuudessanne,
puhdistautukaa ja muuttakaa
vaatteenne.

35:3 Ja nouskaamme ja
menkäämme Beeteliin, raken-
taakseni sinne alttarin Juma-
lalle, joka kuuli minua ahdis-
tukseni aikana ja oli minun
kanssani tiellä, jota vaelsin.

35:4 Niin he jättivät Jaakobil-
le kaikki vieraat jumalat, jotka
olivat heidän hallussansa,
sekä renkaat, jotka olivat
heidän korvissaan, ja Jaakob
kätki ne maahan tammen
alle, joka oli Sikemissä.

35:5 Ja he lähtivät liikkeelle;
ja Jumalan kauhu valtasi hei-
dän ympärillään olevat kau-
pungit, niin etteivät nämä
ajaneet takaa Jaakobin poi-
kia.

asuvaisille, Kanaanealaisille
ja Pheresiläisille: ja minä
olen vähä joukko, koska he
heitänsä kokoovat minun
päälleni, niin he tappavat
minun, ja minä hukutetaan,
ja minun huoneeni.

34:31 Mutta he vastasivat:
pitiköstä heidän tekemän
meidän sisaremme kanssa,
niinkuin jonkun porton
kanssa?

35 LUKU

35:1 Ja Jumala sanoi Jako-
bille: nouse ja mene ylös Be-
tEliin, ja asu siellä: ja tee
siihen alttari Jumalalle, joka
sinulle ilmestyi, koska sinä
pakenit veljes Esaun edestä.

35:2 Niin sanoi Jakob per-
heellensä, ja kaikille, jotka
hänen kanssansa olivat:
eroittakaat teistänne vieraat
Jumalat, jotka teidän seas-
sanne ovat, ja puhdistakaat
teitänne, ja muuttakaat tei-
dän vaatteenne.

35:3 Ja nouskaamme ja
menkäämme ylös BetEliin;
että minä tekisin siihen alt-
tarin Jumalalle, joka minua
kuuli minun hätäaikani,
ja on ollut minun kanssani
tiellä, jota minä matkustin.

35:4 Niin he antoivat Jako-
bille kaikki vieraat Jumalat,
jotka heidän käsissänsä oli-
vat, ja korvarenkaansa, jotka
heidän korvissansa olivat. Ja
Jakob kaivoi ne sen tammen
alle, joka oli Sikemin tykönä.

35:5 Ja he matkustivat. Ja
Jumalan pelko tuli niille
kaupungeille, jotka olivat
heidän ympärillänsä, ettei he
ajaneet Jakobin poikia ta-
kaa.

ja minä olen vähä joukko/
cosca he heidäns cocowat
minun päälleni/ nijn he tap-
pawat minun/ minä hucute-
tan ja caicki minun huoneni.

Mutta he wastaisit: pitiköst
heidän tekemän meidän sisa-
rem cansa/ nijncuin jongun
porton cansa.

XXXV. Lucu

35:1 JA Jumala sanoi Jaco-
bille: nouse ja mene BethElin
päin/ ja asu siellä/ ja tee
sijhen Altari Jumalalle/ joca
sinulle ilmestyi/ cosca sinä
pakenit veljes Esaun edestä.

35:2 Nijn sanoi Jacob perhel-
lens/ ja caikille jotca hänen
cansans olit/ eroittacat teis-
tän wierat jumalat/ jotca tei-
dän seasan owat/ ja puhdis-
tacat teitän/ ja muuttacat
teidän waatten.

35:3 Ja noscam ja mengäm
BethElin päin/ että minä teki-
sin sijhen Altarin Jumalalle/
joca minua cuuli minun hätä
aicanani/ ja on ollut minun
cansani tiellä/ jota minä
matcustin.

35:4 Nijn he annoit Jacobille
caicki wierat jumalat jotca
heidän käsissäns olit/ ja hei-
dän corwarengans. Ja Jacob
caiwoi ne sen tammen ale/
joca oli Sichemin tykönä/

ja he matcustit.

35:5 Ja Jumalan pelco tuli
nijlle Caupungeille/ jotca olit
heidän ymbärilläns ettei he
ajanet Jacobin poikia taca.

35:6 Ja Jaakob saapui Luusiin, joka on Kanaanin maassa, se on Beeteliin, kaiken väen kanssa, joka oli hänen seurassaan.

35:7 Ja hän rakensi sinne alttarin ja nimitti paikan Eel-Beeteliksi, koska Jumala oli siellä ilmestynyt hänelle, silloin kun hän pakeni veljeään.

35:8 Mutta Debora, Rebekan imettäjä, kuoli, ja hänet haudattiin Beetelin alapuolelle tammen alle, ja se sai siitä nimen Itkutammi.

35:9 Ja Jumala ilmestyi jälleen Jaakobille hänen palattuaan Mesopotamiasta ja siunasi hänet.

35:10 Ja Jumala sanoi hänelle: Sinun nimesi on Jaakob; mutta älköön sinua enää kutsuttako Jaakobiksi, vaan nimesi olkoon Israel. - Niin hän sai nimen Israel.

35:11 Ja Jumala sanoi hänelle: Minä olen Jumala, Kaikkivaltias; ole hedelmällinen ja lisäännä. Kansa, suuri kansojen joukko on sinusta tuleva, ja kuninkaita lähtee sinun kupeistasi.

35:12 Ja maan, jonka minä olen antanut Aabrahamille ja lisakille, minä annan sinulle; myöskin sinun jälkeläisillesi minä annan sen maan.

35:13 Ja Jumala kohosi ylös hänen luotaan siitä paikasta, jossa hän oli häntä puhutellut.

35:14 Ja Jaakob pystytti patsaan siihen paikkaan, jossa hän oli häntä puhutellut, kivi-patsaan, ja vuodatti juomauhrin sen päälle ja kaatoi öljyä

35:6 Niin tuli Jakob Lutsiin Kanaanin maalle, se on BetEl, kaiken sen väen kanssa kuin hänen kanssansa oli.

35:7 Ja rakensi siihen alttarin, ja kutsui sen paikan El-BetEl; sillä Jumala ilmestyi siinä hänelle, paetessansa veljensä edestä.

35:8 Niin kuoli Debora Rebekan imettäjä, ja haudattiin alemmaiselle puolelle BethEliä, tammen alle: ja se kutsuttiin itkutammeksi.

35:9 Ja Jumala ilmestyi taas Jakobille, sitte kuin hän oli tullut Mesopotamiasta ja siunasi häntä.

35:10 Ja Jumala sanoi hänelle: sinun nimes on Jakob: mutta ei silleen pidä sinun nimes kutsuttaman Jakob, vaan IsraEl pitää sinun nimes oleman. Ja niin kutsuttiin hänen nimensä IsraEl.

35:11 Ja Jumala sanoi hänelle: Minä olen kaikkivaltias Jumala, ole hedelmällinen ja enäne, kansa ja kansain joukko pitää sinusta tuleman: ja kuninkaat pitää tuleman sinun kupeistas.

35:12 Ja sen maan, jonka minä olen antanut Abrahamille ja Isaakille, annan minä sinulle: ja sinun siemenelles sinun jälkees, annan minä sen maan.

35:13 Ja niin meni Jumala ylös hänen tykönsä, siinä paikassa, kuin hän hänen kanssansa puhunut oli.

35:14 Mutta Jakob asetti muistopatsaan siihen paikkaan, jossa hän hänen kanssansa puhunut oli, (nimitäin) kivisen patsaan: ja uhrasi juomauhria, ja kaasi öl-

35:6 Nijn tuli Jacob Luzijn Canaan maalle joca cudzutan BethEl/ caiken sen väen cansa cuin hänen cansans oli.

35:7 Ja rakensi sijhen Altarin/ ja cudzui sen paican ElBethEl/ sillä Jumala ilmestyi sijnä hänelle/ paetesans weljens edest.

35:8 Nijn cuoli Debora Rebeckan imettäjä/ ja haudattin alemmaiselle puolelle BethEliä/ sen tammen ala joca cudzutan itcutammexi.

35:9 JA Jumala ilmestyi taas Jacobille/ sijttecuin hän oli tullut Mesopotamiast/ ja siunais händä.

35:10 Ja sanoi hänelle: sinun nimes on Jacob/ mutta ei sillen pidä sinun nimes cudzuttaman Jacob/ waan IsraEl/ pitä sinun nimes oleman. Ja nijn hän cudzuttin IsraEl.

35:11 Ja Jumala sanoi hänelle: Minä olen caickiwaldias Jumala/ ole hedelmälinen ja enäne/ Canssa ja Canssain joucko tulewat sinun cupeistas.

35:12 Ja sen maan jonga minä olen andanut Abrahamille ja Isaachille/ annan minä sinullen/ ja sinun siemenelles sinun jälkes.

35:13 Ja nijn meni Jumala ylös hänen tyköns/ sijtä paicast/ cuin hän hänen cansans puhunut oli.

35:14 Mutta Jacob asetti sijhen paickaan kiwen muistoxi/ josa hän hänen cansans puhunut oli/ ja uhraris juomauhria/ ja caasi öljyä sen

sen päälle.

35:15 Ja Jaakob nimitti sen paikan, jossa Jumala oli häntä puhutellut, Beeteliksi.

35:16 Sitten he lähtivät liikkeelle Beetelistä. Ja kun vielä oli jonkun verran matkaa Efrataan, joutui Raakel synnytystuskiin, ja hänen synnytystuskansa olivat hyvin kovat.

35:17 Ja kun hänen synnytystuskansa olivat kovimmillaan, sanoi kättilövaimo hänelle: Älä pelkää, sillä tälläkin kertaa sinä saat pojan.

35:18 Mutta kun hänen henkensä oli lähtemäisillään, sillä hänen oli kuoltava, antoi hän hänelle nimen Benoni, mutta hänen isänsä antoi hänelle nimen Benjamin.

35:19 Niin Raakel kuoli siellä, ja hänet haudattiin Efratan tien varteen, se on Beetleheemiin.

35:20 Ja Jaakob pystytti hänen haudalleen patsaan; tämä Raakelin hautapatsas on olemassa vielä tänäkin päivänä.

35:21 Ja Israel lähti liikkeelle sieltä ja pystytti telttansa tuolle puolen Karjatornia.

35:22 Ja tapahtui, kun Israel asui siinä maassa, että Ruuben meni ja makasi Bilhan, isänsä sivuvaimon, kanssa. Ja Israel sai sen kuulla.

35:23 Jaakobilla oli kaksitoista poikaa. Leean pojat olivat Ruuben, Jaakobin esikoinen, Simeon, Leevi, Juuda, Isaskar

ja sen päälle.

35:15 Ja Jakob kutsui sen paikan, jossa Jumala hänen kanssansa puhunut oli, BethEl.

35:16 Ja he matkustivat Beetelistä, ja kuin vielä vähä matkaa oli Ephratiin, niin synnytti Rakel, ja synnyttäminen oli hänelle sangen raskas.

35:17 Ja koska synnyttäminen oli hänelle raskaimmillaan; sanoi lastenämmä hänelle: älä pelkää, sillä tämä poika on sinulla myös oleva.

35:18 Mutta hänen henkensä lähteissä, koska hänen piti kuoleman, kutsui hän hänen nimensä BenOni: mutta hänen isänsä kutsui hänen nimensä BenJamin.

35:19 Niin kuoli Rakel: ja hän haudattiin Ephratiin tien viereen, se on BetLehem.

35:20 Ja Jakob pani patsaan hänen hautansa päälle: tämä on Rakelin haudan patsas hamaan tähän päivään asti.

35:21 Ja IsraEl matkusti edespäin, ja teki majansa tuolle puolelle Ederin tornia.

35:22 Ja se tapahtui, koska IsraEl asui siinä maakunnassa, meni Ruben ja makasi Bilhan isänsä jalkavaimon kanssa. Ja IsraEl sai sen kuulla. Ja Jakobilla oli kaksitoistakymmentä poikaa.

35:23 Lean pojat olivat nämät: Jakobin esikoinen Ruben; niin Simeon, ja Levi, ja Juuda, ja Isaskar ja Zebulon.

päälle.

35:15 Ja Jacob cudzui sen paican/ josa Jumala oli puhunut hänen cansans/ BethEl.

35:16 JA he matcustit BethElist/ ja cuin vielä vähä matca oli Ephrathijn/ synnytti Rahel/ ja synnyttäminen oli hänelle sangen rascas.

35:17 Ja cosca synnyttäminen oli hänellä rascaimmillaan/ sanoi lastenämmä hänelle: älä pelkä/ sillä tämä poica on sinulla myös oleva.

35:18 Mutta hänen hengens lähteis/ cosca hänen piti cuoleman/ cudzui hän hänen nimens BenOni/ mutta hänen Isäns cudzui hänen nimens BenJamin.

35:19 Nijn cuoli Rahel/ ja haudattin Ephrathin tien wiereen/ joca nyt cudzutan BethLehem.

35:20 Ja Jacob pani padzan hänen hautans tygö/ ja tämä on Rahelin haudan padzas/ haman tähän päiwän asti.

35:21 JA IsraEl matcusti edespäin/ ja teki majans tuolle puolelle Ederin tornia.

35:22 Ja se tapahdui/ cosca IsraEl asui sijnä maacunnas/ meni Ruben ja macais Bilhan hänen Isäns jalcawaimon cansa. Ja IsraEl sai sen cuulla.

35:23 JA Jacobilla oli caxitoistakymmendä poica.

Lean pojat oli nämät: Jacobin esicoinen Ruben/ Simeon/ Lewi/ Juda/ Isaschar ja Zebulon.

ja Sebulon.

35:24 Raakelin pojat olivat Joosef ja Benjamin.

35:25 Bilhan, Raakelin orjattaren, pojat olivat Daan ja Naphtali.

35:26 Silpan, Leean orjattaren, pojat olivat Gaad ja Asser. Nämä ovat ne Jaakobin pojat, jotka syntyivät hänelle Mesopotamiassa.

35:27 Ja Jaakob saapui isänsä lisäksi luo Mamreen, Kirjat-Arbaan, se on Hebroniin, jossa Aabraham ja lisäksi olivat asuneet muukalaisina.

35:28 Ja lisäksi elinaika oli sata kahdeksänkymmentä vuotta.

35:29 Ja lisäksi vaipui kuolemaan ja tuli otetuksi heimonsa tykö, vanhana ja elämästä kyllänsä saaneena. Ja hänen poikansa Eesau ja Jaakob hautasivat hänet.

35:24 Rakelin pojat olivat: Joseph ja Benjamin.

35:25 Bilhan Rakelin piian pojat olivat: Dan ja Naphtali.

35:26 Silpan Lean piian pojat olivat: Gad ja Asser. Nämä ovat Jakobin pojat, jotka hänelle syntyneet olivat Mesopotamiassa.

35:27 Ja Jakob tuli isänsä Isaakin tykö Mamreen, Arban kaupunkiin, joka on Hebron, jossa Abraham ja Isaak olivat muukalaiset olleet.

35:28 Ja Isaak oli sadan ja kahdeksänkymmenen ajastainen:

35:29 Ja tuli riutuneeksi, ja kuoli, ja koottiin kansansa tykö, vanhana ja suuttunutta elämästä. Ja hänen poikansa Esau ja Jakob hautasivat hänen.

35:24 Rahelin pojat olit: Joseph ja Benjamin.

35:25 Bilhan Rahelin piican pojat olit: Dan ja Nephtali.

35:26 Silpan Lean piican pojat olit: Gad ja Asser. Nämä ovat Jacobin pojat/ jotca hänelle syndynet olit Mesopotamias.

35:27 JA Jacob tuli hänen Isänsä Isaachin tykö Mamreen/ Arban kaupungijn/ joca cudzutan Hebron/ josa Abraham ja Isaac olit muucalaiset ollet.

35:28 Ja Isaac oli sadan ja kahdeksänkymmenen ajastainen/

ja tuli sairaxi/ ja cuoli/ ja coottin Canssans tygö/ vanhana ja suuttunun elämäst. Ja hänen poicans Esau ja Jacob hautaisit hänen.

36 LUKU

36:1 Tämä on kertomus Eesaun, se on Edomin, suvusta.

36:2 Eesau otti vaimoikseen Kanaanin tyttäristä Aadan, heetiläisen Eelonin tyttären, ja Oholibaman, joka oli hiviiläisen Sibonin pojan Anan tytär,

36:3 ja Baasematin, Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren.

36:4 Aada synnytti Eesaulle Elifaan, ja Baasemat synnytti Reguelin.

36:5 Ja Oholibama synnytti Jeuksen, Jalamien ja Koorahin. Nämä olivat Eesaun pojat, jotka syntyivät hänelle Kanaanin maassa.

36 LUKU

36:1 Tämä on Esaun sukukunta, joka on Edom.

36:2 Esau otti emännät Kanaanin tyttäristä: Adan, Heetiläisen Elonin tyttären, ja Oholibaman, Anan Heviläisen Zibeonin pojan tyttären.

36:3 Ja Basmatin, Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren.

36:4 Ada synnytti Eesaulle Eliphan. Ja Basmat synnytti Reguelin.

36:5 Oholibama synnytti Jeun, Jaelamin ja Koran. Nämä ovat Esaun lapset, jotka hänelle syntyivät Kanaanin maalla.

XXXVI. Lucu

36:1 TÄMÄ on Esaun sucucunda/ joca cudzutan Edom.

36:2 Esau otti emännät Canaanin tyttäristä: Adan Elonin Hethein tyttären/ ja Ahalibaman Anan Zibeonin Hewein tyttären tyttären.

36:3 Ja Basmathin Ismaelin tyttären/ Nebajothin sisaren.

36:4 Ja Ada synnytti Eesaulle Eliphan. Ja Basmath synnytti Reguelin.

36:5 Ahalibama synnytti Jeun/ Jaelamin ja Korahn. Nämä ovat Esaun lapset/ jotca hänelle synnyit Canaanin maalla.

36:6 Ja Eesau otti vaimonsa, poikansa ja tyttärensä ja kaiken talonväkensä, karjansa ja kaikki juhtansa ja kaiken tavaransa, jonka hän oli hankkinut Kanaanin maassa; ja hän lähti toiseen maahan, pois veljensä Jaakobin luota.

36:7 Sillä heidän omaisuutensa oli niin suuri, etteivät he voineet asua yhdessä, eikä se maa, jossa he asuivat muukalaisina, riittänyt heille heidän karjansa paljouden tähden.

36:8 Ja Eesau asettui Seirin vuoristoon, Eesau, se on Edom.

36:9 Ja tämä on kertomus edomilaisten isän Eesaun suvusta, hänen, joka asui Seirin vuoristossa.

36:10 Nämä ovat Eesaun poikien nimet: Elifas, Eesaun vaimon Aadan poika; Reguel, Eesaun vaimon Baasematin poika.

36:11 Ja Elifaan pojat olivat Teeman, Oomar, Sefo, Gaetam ja Kenas.

36:12 Mutta Timna oli Elifaan, Eesaun pojan, sivuvaimo, ja hän synnytti Elifaalle Amalekin. Nämä olivat Eesaun vaimon Aadan pojat.

36:13 Reguelin pojat olivat nämä: Nahat ja Serah, Samma ja Missa. Ne olivat Eesaun vaimon Baasematin pojat.

36:14 Mutta nämä olivat Eesaun vaimon Oholibaman, Sibonin pojan Anan tyttären, pojat, jotka hän synnytti Eesaulle: Jeus, Jalam ja Koorah.

36:6 Ja Esau otti emäntänsä, poikansa ja tyttärensä ja kaikki huoneensa sielut, ja karjansa ja kaikki juhtansa, ja kaiken sen tavaransa, kuin hän oli pannut kokoon Kanaanin maalla: ja meni (toiselle) maalle, veljensä Jaakobin tyköä.

36:7 Sillä heidän tavaransa oli niin suuri, ettei he taitaneet asua ynnä: ja se maa, jossa he muukalaiset olivat, ei vetänyt heitä heidän karjansa (paljouden) tähden.

36:8 Niin asui Esau Seirin vuorella, ja tämä Esau on Edom.

36:9 Nämät ovat Eesaun sukukunnat Edomilaisten isän Seirin vuorella.

36:10 Nämät ovat Eesaun poikain nimet: Elifhas, Adan Eesaun emännän poika: Reguel Basmatin Eesaun emännän poika.

36:11 Ja Elifhan pojat olivat: Teman, Omar, Zepho, ja Gaetam ja Kenas.

36:12 Mutta Timna oli Elifhan Eesaun pojan jalkavaimo, joka synnytti hänelle Amalekin. Ne ovat Adan Eesaun emännän lapset.

36:13 Mutta Reguelin lapset ovat nämät: Nahat, ja Zera, Samma, Missa. Ne ovat Basmatin Eesaun emännän lapset.

36:14 Mutta nämät olivat Oholibaman Eesaun emännän pojat, Anan tyttären Zibeonin pojan tyttären lapset; jotka hän synnytti Eesaulle: Jeus ja Jaelam ja Kora.

36:6 Ja Esau otti hänen emändäns/ poicans ja tyttärens/ ja caicki hänen huonens sielut/ ja caiken carjans ja caiken hänen tawarans/ cuin hän oli pannut cocoon Canaan maalla/ ja meni toiselle maalle/ Jacobin hänen veljens tykö.

36:7 Sillä heidän tawarans oli nijn suuri/ ettei he taitanet asua ynnä/ ja se maa jossa he muucalaiset olit/ ei wetänyt heitä heidän carjans paljouden tähden.

36:8 Nijn asui Esau Seirin vuorella/ ja tämä Esau/ on Edom.

36:9 Nämät owat Eesaun sucunnat Edomiterein Isän Seirin vuorella.

36:10 Nämät owat Eesaun poicain nimet: Eliphaz/ Adan/ Eesaun emännän poica. Reguel/ Basmathin Eesaun emännän poica.

36:11 Ja Elifhan pojat olit nämät: Theman/ Omar/ Zepho/ Gaetham ja Kenas.

36:12 Mutta Thimna oli Elifhan Eesaun pojan jalcawaimo/ hän synnytti Amalekin. Nämät owat Adan Eesaun emännän lapset.

36:13 Mutta Reguelin lapset owat nämät: Nahath/ Zerah/ Samma/ Misa. Nämät owat Basmathin Eesaun emännän lapset.

36:14 Mutta nämät olit Ahalibaman Eesaun emännän pojat/ Anan tyttären/ Zibeonin tyttären lapset/ jotca hän synnytti Eesaulle: Jeus/ Jaelam ja Korah.

36:15 Nämä olivat Eesaun poikien sukuruhtinaat: Elifaan, Eesaun esikoisen, pojat olivat ruhtinas Teeman, ruhtinas Oomar, ruhtinas Sefo, ruhtinas Kenas,

36:16 ruhtinas Koorah, ruhtinas Gaetam, ruhtinas Amalek. Nämä olivat ne ruhtinaat, jotka polveutuivat Elifaasta Edomin maassa; ne olivat Aadan pojat.

36:17 Ja nämä olivat Reguelin, Eesaun pojan, pojat: ruhtinas Nahat, ruhtinas Serah, ruhtinas Samma, ruhtinas Missa. Nämä olivat ne ruhtinaat, jotka polveutuivat Reguelista Edomin maassa; ne olivat Eesaun vaimon Baasematin pojat.

36:18 Ja nämä olivat Eesaun vaimon Oholibaman pojat: ruhtinas Jeus, ruhtinas Jalam, ruhtinas Koorah. Nämä olivat ne ruhtinaat, jotka polveutuivat Eesaun vaimosta, Anan tyttärestä Oholibamasta.

36:19 Nämä olivat Eesaun, se on Edomin, pojat, ja nämä heidän sukuruhtinaansa.

36:20 Mutta nämä olivat hoorilaisen Seirin pojat, sen maan alkuasukkaat: Lootan, Soobal, Sibon, Ana,

36:21 Diison, Eeser ja Diisan. Nämä olivat hoorilaisten sukuruhtinaat, Seirin pojat, Edomin maassa.

36:22 Mutta Lootanin pojat olivat Hoori ja Heemam; ja Lootanin sisar oli Timna.

36:23 Ja nämä olivat Soobalin pojat: Alvan, Maanahat ja Eeбал, Sefo ja Oonam.

36:24 Nämä olivat Sibonin

36:15 Nämät ovat ruhtinaat Eesaun lapsista: Eliphan Eesaun esikoisen lapset ovat nämät: se ruhtinas Teman, se ruhtinas Omar, se ruhtinas Zepho, se ruhtinas Kenas.

36:16 Se ruhtinas Kora, se ruhtinas Gaetam, se ruhtinas Amalek. Nämät ovat ruhtinaat Eliphasta Edomin maalla, ja ovat Adan lapset.

36:17 Ja nämät ovat Reguelin Eesaun pojan lapset: se ruhtinasa Nahat, se ruhtinas Sera, se ruhtinas Samma, se ruhtinas Missa. Nämät ovat ruhtinaat Reguelista Edomilaisten maalla ja ovat Basmatin Eesaun emännän lapset.

36:18 Mutta nämät ovat Oholibaman Eesaun emännän lapset: se ruhtinas Jeus, se ruhtinas Jaelam, se ruhtinas Kora. Nämät ovat ruhtinaat Oholibamasta, Anan tyttärestä, Eesaun emännästä.

36:19 Nämät ovat Eesaun lapset, ja heidän ruhtinaansa. Hän on Edom.

36:20 Mutta nämät ovat Seirin Horilaisen lapset, jotka sillä maalla asuivat: Lotan, Sobal, Sibeon, Ana.

36:21 Dison, Etser ja Disan. Nämät ovat Horilaisten ruhtinaat, Seirin lapset Edomin maalla.

36:22 Mutta Lotanin lapset ovat: Hori ja Heman: ja Lotanin sisar Timna.

36:23 Sobalin lapset olivat nämät: Alvan, Manahat, Eeбал, Sepho ja Onam.

36:24 Nämät olivat Sibeonin

36:15 Nämät ovat Ruhtinat Eesaun lapsista: Eliphan Eesaun esikoisen lapset ovat nämät: se Ruhtinas Theman/ se Ruhtinas Omar/ se Ruhtinas Zepho/ se Ruhtinas Kenas.

36:16 Se Ruhtinas Korah/ se Ruhtinas Gaetham/ se Ruhtinas Amalek. Nämät ovat Ruhtinat Eliphast Edomin maalla/ ja ovat Adan lapset.

36:17 Ja nämät ovat Reguelin Eesaun pojan lapset: se Ruhtinas Nahath/ se Ruhtinas Serah/ se Ruhtinas Samma/ se Ruhtinas Misa. Nämät ovat Ruhtinat Reguelist Edomerein maalla/ ja ovat Basmathin Eesaun emännän lapset.

36:18 Mutta nämät ovat Ahalibaman Eesaun emännän lapset: se Ruhtinas Jeus/ se Ruhtinas Jaelam/ se Ruhtinas Korah. Nämät ovat Ruhtinat Ahalibamast/ Anan tyttärest/ Eesaun emännästä.

36:19 Nämät ovat Eesaun lapset/ ja heidän Ruhtinans. Hän on Edom.

36:20 MUtتا nämät ovat Seirin sen Horein lapset jotca sillä maalla asuit: Lothan/ Sobal/ Sibeon/ Ana/

Dison/ Ezer ja Dizan.

36:21 Nämät ovat Horein Ruhtinat/ caicki Seirin lapset Edomin maalla.

36:22 Mutta Lothanin lapset ovat: Hori ja Heman/ ja Lothanin sisar/ Thimna.

36:23 Sobalin lapset olit nämät: Alwan/ Manahat/ Eeбал/ Sepho ja Onam.

36:24 Nämät olit Sibeonin

pojat: Aija ja Ana. Tämä oli se Ana, joka löysi ne lämpimät lähteet erämaassa, paimentaessaan isänsä Sibonin aaseja.	lapset: Aja ja Ana. Tämä on se Ana, joka korvessa löi Jeminiläiset, kaitessansa isänsä Sibeonin aaseja.	lapset: Aja ja Ana. Tämä on se Ana joca corwes löysi Muuli Asit/ caitesans Isäns Sibeonin Aseja.
36:25 Ja nämä olivat Anan lapset: Diison ja Oholiba, Anan tytär.	36:25 Mutta Ananin lapset olivat: Dison ja Oholibama Ananin tytär.	36:25 Mutta Ananin lapset olit: Dison ja Ahalibama Ananin tytär.
36:26 Nämä olivat Diisonin pojat: Hemdan, Esban, Jitran ja Keran.	36:26 Disonin lapset olivat: Hemdan, ja Esban, Jetran ja Karan.	36:26 Disonin lapset olit: Hemdan/ Esban/ Jethran ja Charan.
36:27 Nämä olivat Eeserin pojat: Bilhan, Saavan ja Akan.	36:27 Etserin lapset olivat: Bilhan, ja Savan ja Akan.	36:27 Ezerin lapset olit: Bilhan/ Sawan ja Akan.
36:28 Nämä olivat Diisanin pojat: Uus ja Aran.	36:28 Disanin lapset olivat: Uts ja Aran.	36:28 Disanin lapset olit: Uz ja Aran.
36:29 Nämä olivat hoorilais-ten sukuruhtinaat: ruhtinas Lootan, ruhtinas Soobal, ruhtinas Sibon, ruhtinas Ana,	36:29 Nämät ovat Horilais-ten ruhtinaat: se ruhtinas Lotan, se ruhtinas Sobal, se ruhtinas Zibeon, se ruhtinas Ana.	36:29 Nämät ovat Horein Ruhtinat: se Ruhtinas Lothan/ se Ruhtinas Sobal/ se Ruhtinas Zibeon/ se Ruhtinas Ana.
36:30 ruhtinas Diison, ruhtinas Eeser, ruhtinas Diisan. Nämä olivat hoorilais-ten sukuruhtinaat, ruhtinas ruhtinaalta, Seirin maassa.	36:30 Se ruhtinas Dison, se ruhtinas Etser, se ruhtinas Disan. Nämät ovat Horilais-ten ruhtinaat, heidän ruhtinastensa seassa Seirin maalla.	36:30 Se Ruhtinas Dison/ se Ruhtinas Ezer/ se Ruhtinas Disan. Nämät ovat Horein Ruhtinat jotca Seirin maalla hallidzit.
36:31 Ja nämä olivat ne kuninkaat, jotka hallitsivat Edomin maassa, ennenkuin yksikään kuningas oli hallinnut israelilaisia:	36:31 Mutta kuninkaat kuin Edomin maalla hallitsivat, ennenkuin joku kuningas hallitsi Israelin lapsia, ovat nämät:	36:31 MUtta Cuningat cuin Edomin maalla hallidzit/ ennencuin jocu Cuningas hallidzi Israelin lapsia/ ovat nämät:
36:32 Bela, Beorin poika, oli kuninkaana Edomissa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Dinhaba.	36:32 Niin hallitsi Edomissa Bela Beorin poika: ja hänen kaupunkinsa nimi on Dinhaba.	36:32 Nijn hallidzi Edomis Bela Beorin poica/ ja hänen Caupungins nimi oli Dinhaba.
36:33 Kun Bela kuoli, tuli Joobab, Serahin poika, Bostasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.	36:33 Ja koska Bela kuoli, tuli Jobab Seran poika Bostasta kuninkaaksi hänen sijaansa.	36:33 Ja cosca Bela cuoli/ tuli Jobab Serahn poica Bostast Cuningaxi hänen siaans.
36:34 Kun Joobab kuoli, tuli Huusam, teemanilaisten maasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.	36:34 Kuin Jobab kuoli, tuli Husam Temanilaisten maalta kuninkaaksi hänen sijaansa.	36:34 Cuin Jobab cuoli/ tuli Husam Themanerein maalda hänen siaans.
36:35 Kun Huusam kuoli, tuli Hadad, Bedadin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa, hän, joka voitti midianilaiset Moo-	36:35 Koska Husam kuoli, tuli Hadad Bedadin poika kuninkaaksi hänen sijaansa, joka löi Midianilaiset Moabi-	36:35 Cosca Husam cuoli/ tuli Hadad Bedadin poica cuningaxi hänen siaans/ joca löi Midianiterit Moabiterein

abin kedolla; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.

36:36 Kun Hadad kuoli, tuli Samla, Masrekasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.

36:37 Kun Samla kuoli, tuli Saul, Rehobotista, virran varrelta, kuninkaaksi hänen sijaansa.

36:38 Kun Saul kuoli, tuli Baal-Haanan, Akborin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa.

36:39 Kun Baal-Haanan, Akborin poika, kuoli, tuli Hadar kuninkaaksi hänen sijaansa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Paagu; ja hänen vaimonsa nimi oli Mehetabel, joka oli Matredin, Mee-Saahabin tyttären, tytär.

36:40 Ja nämä ovat Eesaun sukujuhtinasten nimet, heidän sukujensa, asuinpaikkojensa ja nimiensä mukaan: ruhtinas Timna, ruhtinas Alva, ruhtinas Jetet,

36:41 ruhtinas Oholibama, ruhtinas Eela, ruhtinas Piinon,

36:42 ruhtinas Kenas, ruhtinas Teeman, ruhtinas Mibzar,

36:43 ruhtinas Magdiel, ruhtinas Iram. Nämä olivat Edomin sukujuhtinaat, heidän asuinsijojensa mukaan heidän perintömaassaan - Edomin, se on Eesaun, edomilaisten isän, sukujuhtinaat.

37 LUKU

37:1 Mutta Jaakob asui siinä maassa, jossa hänen isänsä oli oleskellut muukalaisena, Kanaanin maassa.

37:2 Tämä on kertomus Jaa-

laisten kedolla, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.

36:36 Koska Hadad kuoli, hallitsi Samla Masrekasta hänen siassansa.

36:37 Koska Samla kuoli, tuli Saul kuninkaaksi hänen siaansa, Rehobotin virran tyköä.

36:38 Koska Saul kuoli, tuli Baalhanan Akborin poika kuninkaaksi hänen siaansa.

36:39 Koska Baalhanan Akborin poika kuoli, tuli Hadar kuninkaaksi hänen siaansa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Pagu; ja hänen emäntänsä nimi oli Mehetabeel, Matredin tytär, joka Mesahabin tytär oli.

36:40 Ja nämät ovat Esaun ruhtinasten nimet heidän suvuissansa, paikoissansa ja nimissänsä: se ruhtinas Timna, se ruhtinas Alva, se ruhtinas Jetet.

36:41 Se ruhtinas Oholibama, se ruhtinas Ela, se ruhtinas Pinon.

36:42 Se ruhtinas Kenas, se ruhtinas Teman, se ruhtinas Mibtsar.

36:43 Se ruhtinas Magdiel, se ruhtinas Iram. Nämät ovat Edomin ruhtinaat, niin kuin he asuneet ovat perintömaallansa, ja Esau on Edomilaisten isä.

37 LUKU

37:1 Ja Jakob asui sillä maalla, jossa hänen isänsä muukalainen oli ollut: (nimitäin) Kanaanin maalla.

37:2 Ja nämät ovat Jakobin

kedolla/ ja hänen Caupungins nimi oli Awith.

36:36 Cosca Hadad cuoli/ hallidzi Samla Masrechast.

36:37 Cosca Samla cuoli/ tuli Saul Cuningaxi hänen siaans/ Rehobothin wirran tykönä.

36:38 Cosca Saul cuoli/ tuli Baalhanan Achborin poica Cuningaxi hänen siaans.

36:39 Cosca Baalhanan Achborin poica cuoli/ tuli Hadar Cuningaxi hänen siaans/ ja hänen Caupungins nimi oli Pagu/ ja hänen emändäns nimi oli Mehetabeel/ Matredin tytär/ joca Mesahabin tytär oli.

36:40 Ja nämät ovat Esaun Ruhtinasten nimet heidän suguisans/ paicoisans ja nimisäns: se Ruhtinas Thimna/ se Ruhtinas Alua/ se Ruhtinas Jetheth/

36:41 Se Ruhtinas Ahalibama/ se Ruhtinas Ela/ se Ruhtinas Pinon/

se Ruhtinas Knas.

36:42 Se Ruhtinas Theman/ se Ruhtinas Mibzar.

36:43 Se Ruhtinas Magdiel/ se Ruhtinas Iram. Nämät ovat Edomin Ruhtinat/ nijncuin he asunet ovat perindö maalans/ ja Esau on Edomerein Isä

XXXVII. Lucu

37:1 JA Jacob asui sillä maalla/ josa hänen Isäns muucalainen oli ollut/ nimitäin/ Canaan maalla.

37:2 Ja nämät ovat Jacobin

kobin suvusta. Kun Joosef oli seitsemäntoista vuoden vanha, oli hän veljensä kanssa lampaita paimentamassa; hän oli nuorukaisena isänsä vaimojen Bilhan ja Silpan poikien seurassa. Ja hän kertoi isälleen, mitä pahaa kuuli heistä puhuttavan.

37:3 Ja Israel rakasti Joosefia enemmän kuin kaikkia muita poikiansa, koska hän oli syntynyt hänelle hänen vanhalla iällänsä, ja hän teetti hänelle pitkäliepeisen, hihallisen ihokkaan.

37:4 Kun hänen veljensä näkivät, että heidän isänsä rakasti häntä enemmän kuin kaikkia hänen veljiänsä, vihasivat he häntä eivätkä voineet puhutella häntä ystävällisesti.

37:5 Kerran Joosef näki unen ja kertoi sen veljilleen; sen jälkeen he vihasivat häntä vielä enemmän.

37:6 Hän näet sanoi heille: Kuulkaa, minkä unen minä olen nähnyt.

37:7 Katso, me olimme sitovanamme lyhteitä vainiolla, ja katso, minun lyhteeni nousi seisomaan, ja teidän lyhteenne asettuivat ympärille ja kumarsivat minun lyhdettäni.

37:8 Niin hänen veljensä sanoivat hänelle: Sinäkö tulisit meidän kuninkaaksemme, sinäkö hallitsisit meitä? Ja he vihasivat häntä vielä enemmän hänen uniensa ja puheidensa tähden.

37:9 Ja hän näki vielä toisenkin unen, jonka hän kertoi veljilleen ja sanoi: Minä näin vielä unen: katso, aurinko ja

sukukunnat: Joseph oli seitsemäntoistakymmenen ajastaikainen, koska hän kaitsi karjaa veljeinsä kanssa, ja hän oli nuorella iällänsä Bilhan ja Silpan, isänsä emäntäin lasten kanssa: ja Joseph ilmoitti isällensä, mikä paha sanoma heistä kuului.

37:3 Mutta Israel rakasti Josephia enemmän kuin kaikkia muita lapsiansa, että hän oli syntynyt hänelle vanhalla iällänsä: ja teki hänelle kirjawan hameen.

37:4 Kuin hänen veljensä näkivät, että hänen isänsä rakasti häntä enemmän kuin kaikkia hänen veljiänsä, vihasivat he häntä; ja ei voineet puhutella häntä ystävällisesti.

37:5 Niin Joseph näki unen, ja ilmoitti sen veljillensä, josta he rupesivat häntä enemmän vihaamaan.

37:6 Sillä hän oli sanonut heille, kuulkaas tätä unta, jonka minä näin.

37:7 Katso, me olimme sitovanamme jalallisia vainiolla ja minun jalalliseni nousi ja seiso; ja katso, teidän jalallisenne seisoivat ympärillä, ja kumarsivat minun jalallistani.

37:8 Niin sanoivat hänen veljensä hänelle: sinäkö tulet meidän kuninkaaksemme, kokonansa hallitsemaan meitä? Ja vihasivat häntä vielä enemmän, hänen unensa ja puheensa tähden.

37:9 Ja hän taas näki toisen unen, ja jutteli sen veljillensä, ja sanoi: katso, minä näin vielä unta: ja katso, aurinko, kuu ja yksitoista täh-

sucucunnat: Joseph oli seitsemäntoistakymmenen ajastaikainen/ cosca hän caidzi carja weljeins cansa/ ja hän oli hänen nuorella iälläns Bilhan ja Silpan/ hänen Isäns emändäin lasten cansa/ ja Joseph ilmoitti Isällensä/ mikä paha sanoma heistä cuului.

37:3 MUtta Israel racasti Josephita enä cuin caickia muita lapsians/ että hän oli syndynyt hänelle hänen vanhalla iälläns/ ja teki hänelle kirjawan hamen.

37:4 Cuin hänen weljens näit/ että hänen Isäns racasti händä enä cuin caickia hänen welijäns/ cadetit he händä/ ja ei woinet sanacan puhutella händä ystävällisest.

37:5 Nijn Joseph näki unen ja ilmoitti sen weljillensä/ josta he rupeisit händä enämmin cadehtiman:

37:6 Sillä hän oli sanonut heille: cuulcas tätä unda jonga minä näin.

37:7 Me olimma sitowanans jalalasia wainiolla/ ja minun jalalisen nousi ja seiso/ mutta teidän jalalisen seisoit ympärillä/ ja cumarsit minun jalalistani.

37:8 Nijn sanoit hänen weljens hänelle: sinäkö tulet meidän Cuningaxem hallidzeman meitä? ja cadetit händä wielä enämmin/ hänen unens ja puhens tähden.

37:9 Ja hän taas näki toisen unen/ ja jutteli sen weljillensä/ ja sanoi: cadzo/ minä näin wielä unda: minä olin

kuu ja yksitoista tähteä kumarsivat minua.

37:10 Ja kun hän kertoi sen isälleen ja veljilleen, nuhteli hänen isänsä häntä ja sanoi hänelle: Mikä uni se on, jonka sinä olet nähnyt? Olisiko minun ja äitisi ja veljesi tultava kumartumaan sinun eteesi maahan?

37:11 Ja hänen veljensä kaidehtivat häntä; mutta hänen isänsä pani tämän mieleensä.

37:12 Kun hänen veljensä olivat menneet kaitsemaan isänsä lampaita Sikemiin,

37:13 sanoi Israel Joosefille: Sinun veljesi ovat paimenessa Sikemissä; tule, minä lähetän sinut heidän luokseen. Hän vastasi: Tässä olen.

37:14 Ja hän sanoi hänelle: Mene katsomaan, kuinka veljesi ja karja voivat, ja kerro sitten minulle. Niin hän lähetti hänet matkalle Hebronin laaksosta, ja hän tuli Sikemiin.

37:15 Ja muuan mies kohtasi hänet, hänen harhaillessaan kedolla; ja mies kysyi häneltä: Mitä etsit?

37:16 Hän vastasi: Minä etsin veljiäni; sano minulle, missä he ovat paimentamassa.

37:17 Mies vastasi: He lähtivät pois täältä, sillä minä kuulin heidän sanovan: Menkäämme Dootaniin. Niin Joosef meni veljiensä jäljissä ja löysi heidät Dootanista.

37:18 Kun he kaukaa näkivät hänet ja ennenkuin hän saapui heidän luokseen, pitivät

teä kumarsivat minua.

37:10 Ja kuin hän sitä saneli isällensä ja veljillensä, nuhteli hänen isänsä häntä ja sanoi hänelle: mikä uni se on, kuin sinä olet nähnyt? Pitääkö minun ja sinun äitisi ja veljes tuleman ja kumartaman meitämme sinun edessä maahan?

37:11 Ja hänen veljensä kaidehtivat häntä; mutta hänen isänsä piti nämät sanat mielessänsä.

37:12 Koska hänen veljensä menivät kaitsemaan karjaa Sikemiin,

37:13 Sanoi Israel Josephille: eikö veljes kaitse karjaa Sikemissä? Tule, minä lähetän sinun heidän tykönsä; hän vastasi: tässä minä olen.

37:14 Hän sanoi: mene ja katso, ovatko veljes ja karja rauhassa, ja palaja minulle sitä sanomaan. Ja hän lähetti hänen Hebronin laaksosta; ja hän tuli Sikemiin.

37:15 Niin yksi mies kohtasi hänen eksyksissä kedolla; ja kysyi häneltä sanoen: mitä etsit?

37:16 Hän vastasi: minä etsin veljiäni: sanos minulle, kussa he kaitsevat karjaa.

37:17 Ja mies sanoi: he läksivät täältä; sillä minä kuulin heidän sanovan: käykäämme Dootaniin. Niin Joseph meni veljeinsä perään, ja löysi heidät Dootanista.

37:18 Kuin he kaukana näkivät hänen, ja ennenkuin hän heitä lähestyi, pitivät he neuvoa häntä vastaan, tap-

näkewänäns/ että Auringo/ Cuu ja yxitoistakymmendä tähte cumarsit minua.

37:10 Ja cuin hän sitä saneli Isällens ja weljillens/ nuhteli hänen Isäns händä ja sanoi hänelle: mikä uni se on cuin sinä olet nähnyt? pitäkö minun ja sinun äitis/ ja weljes/ tuleman ja cumartaman meitäm sinun edesäs maahan?

37:11 Ja hänen weljens cadehtit händä/ mutta hänen Isäns piti nämät sanat mielesäs.

37:12 COsca hänen weljens menit caidzeman Isäns carja Sichemijn:

37:13 Sanoi Israel Josephille: eikö weljes caidze carja Sichemis? tule/ minä lähetän sinun heidän tygöns/ hän wastais täsä minä olen.

37:14 Hän sanoi: mene ja cadzo/ owatco weljes ja carja rauhas/ ja palaja minulle sanoman/ cuinga heidän käy. Ja hän lähetti hänen Hebronin laxosta menemän Sichemijn.

37:15 Nijn yxi mies löysi hänen exyxis kedolla/ ja kysyi hänelle/ sanoden: mitä edzit?

37:16 Hän wastais: minä edzin weljejäni/ sanos minulle/ cusa he caidzewat carja?

37:17 Ja mies sanoi: he läxitäädä/ ja minä cuulin heidän sanowan: käykäm Dothanijn. Nijn Joseph meni weljeins perän/ ja löysi heidän Douthanist.

37:18 CUin he caucana näit hänen/ ennencuin hän heitä lähestyi/ pidit he newo hän-

he neuvoa tappaaksensa hänet.	paaksensa häntä.	dä watan/ tappaxens händä.
37:19 He sanoivat toisillensa: Katso, tuolla tulee se unenäkijä!	37:19 Ja sanoivat toinen toisellensa: katso, tuo unenäkijä tulee.	37:19 Ja sanoit toinen toisellens: cadzo/ toi unen näkiä tule.
37:20 Tulkaa, tappaakaamme nyt hänet ja heittäkäämme hänet johonkin kaivoon ja sanokaamme: villipeto on hänet syönyt. Saammepa sitten nähdä, mitä hänen unistaan tulee.	37:20 Tulkaat siis, tappaakaamme häntä, ja heittäkäämme häntä yhteen kuoppaan, ja sanokaamme: paha peto on hänen syönyt: niin saadaan nähdä, mihinkä hänen unensa joutuvat.	37:20 Käykäm sijs ja tappaacam händä/ ja heittäkäm händä cuoppaan/ ja sanocam: paha peto on hänen syönyt/ nijn saadan nähdä/ mihingä hänen unens joutuwat.
37:21 Kun Ruuben sen kuuli, tahtoi hän pelastaa hänet heidän käsistään ja sanoi: Älkäämme lyökö häntä kuoli-aaksi.	37:21 Koska Ruben sen kuuli, tahtoi hän häntä pelastaa heidän käsistänsä, ja sanoi: älkäämme hänen henkeänsä ottako.	37:21 Cosca Ruben sen cuuli/ tahdoi hän händä pelasta heidän käsistäns/ ja sanoi: älkäm hänen hengens ottaco.
37:22 Vielä Ruuben sanoi heille: Älkää vuodattako verta; heittäkää hänet tähän kaivoon, joka on täällä erämaassa, mutta älkää satuttako kättänne häneen. Hän näet tahtoi pelastaa hänet heidän käsistään, saattaaksensa hänet takaisin isänsä tykö.	37:22 Ja Ruben vielä sanoi heille: älkääät vuodattako verta, vaan heittäkääät häntä tähän kuoppaan, joka on korvessa, ja älkääät satuttako kättänne häneen; sillä hän tahtoi pelastaa häntä heidän käsistänsä, saattaaksensa häntä jälleen isänsä tykö.	37:22 Ja Ruben wielä sanoi: älkät vuodattaco werta/ waan heittäkät händä tähän cuoppaan joca on corwesa/ ja älkät satuttaco kättän häneen: sillä hän tahdoi pelasta händä heidän käsistäns/ saattaxens händä jäl lens Isäns tygö.
37:23 Kun Joosef sitten tuli veljiensä luo, riisuiivat he Joosefilta hänen ihokkaansa, pitkäliepeisen, hihallisen ihokkaan, joka oli hänen yllään,	37:23 Ja tapahtui, koska Joseph tuli veljeinsä tykö, riisuiivat he häneltä hameen, (nimittäin) sen kirjawan hameen, joka hänen yllänsä oli;	37:23 COsca Joseph tuli weljeins tygö/ rijsuit he häneldä hamen/ nimittäin/ sen kirjawan hamen joca hänen pääläns oli.
37:24 ja ottivat hänet ja heittivät hänet kaivoon; mutta kaivo oli tyhjä, siinä ei ollut vettä.	37:24 Ja ottivat hänen ja heittivät kuoppaan: ja kuoppa oli tyhjä, ja ei ollut siinä vettä.	37:24 Ja otit hänen ja heitit cuoppaan/ ja cuoppa oli tyhjä/ ja ei ollut sijnä wettä/
37:25 Senjälkeen he istuivat aterioimaan. Ja kun he nostivat silmänsä, näkivät he ismaelilaismatkueen tulevan Gileadista; heidän kamelinsa kuljettivat kumihartsia, balsamia ja hajupihkaa, ja he olivat viemässä niitä Egyptiin.	37:25 Sitte istuivat he syömään leipää: ja kuin he nostivat silmänsä ja katselivat, niin katso, Ismaelilaisten joukko tuli Gileadista; ja heidän kameleinsa kannatus oli styraks, mastiks ja ladanum, ja vaelsivat viemään niitä alas Egyptiin.	nijn he istuit syömän. 37:25 Cosca he nostit silmäns/ ja näit Ismaeliterein joucon tulewan Gileadist/ Cameleinens/ cannattaden callita juuria/ Balsamia ja Mirrhamia/ ja menewän Egyptijn.
37:26 Silloin Juuda sanoi veljillensä: Mitä hyötyä meillä on siitä, että surmaamme vel-	37:26 Niin sanoi Juuda veljillensä: mitä me siitä hyödyimme, että me murhaamme meidän veljemme ja sa-	37:26 Nijn sanoi Juda weljillens: mitä me sijtä hyödym/ että me murham meidän wel-

jemme ja salaamme hänen verensä?	laamme hänen verensä?	jem ja salam hänen werens?
37:27 Tulkaa, myykäämme hänet ismaelilaisille, mutta älköön kätemme sattuko häneen, sillä hän on meidän veljemme, meidän omaa lihaamme. Ja hänen veljensä kuulivat häntä.	37:27 Tulkaat ja myykäämme häntä Ismaelilaisille, ja älkäämme satuttako käsiämme häneen: sillä hän on meidän veljemme ja lihamme; ja he kuulivat häntä.	37:27 Käykäm ja myykäm händä Ismaelitereille/ ja älkäm satuttaco käsiäm häneen: sillä hän on meidän weljem ja liham. Ja he cuulit händä.
37:28 Kun nyt midianilaiset kauppiaat menivät siitä ohitse, vetivät veljet Joosefin ylös kaivosta; ja he myivät Joosefin kahdestakymmenestä hopeasekelistä ismaelilaisille. Nämä veivät Joosefin Egyptiin.	37:28 Koska Midianilaisten kauppamiehet siitä menivät ohitse, vetivät he Josephin ja ottivat ylös kuopasta, ja myivät hänen Ismaelilaisille, kahteenkymmeneen hopiapenninkiin; jotka veivät Josephin pois Egyptiin.	37:28 Cosca Midianiterein cauppamiehet sijtä menit ohidze/ wedit he Josephin cuopast/ ja myit hänen Ismaelitereille/ cahtenkymmeneen hopiapenningijn/ jotca weit Josephin pois Egyptijn.
37:29 Kun sitten Ruuben palasi kaivolle, niin Joosefia ei enää ollut kaivossa. Silloin hän repäisi vaatteensa,	37:29 Koska Ruben palasi kuopalle, niin katso, ei ollut Joseph kuopassa: ja hän repäisi vaatteensa,	37:29 COsca Ruben palais cuopalle/ ja ei löytänyt Josephia sieldä/ rewäis hän waattens/
37:30 palasi veljiensä luo ja sanoi: Poika on kadonnut. Voi minua, minne minä joudun!	37:30 Ja palasi veljeinsä tykö, ja sanoi: ei ole nuorukainen siellä, voi minua! kuhunka minä menen?	37:30 Ja palais weljeins tygö/ ja sanoi: ei ole nuorcainen siellä/ cuhunga minä menen?
37:31 Niin he ottivat Joosefin ihokkaan, teurastivat vuohi- kin ja kastoivat ihokkaan vereen.	37:31 Niin he ottivat Josephin hameen ja tappoivat kauriin, ja tahrasivat hameen vereen,	37:31 Nijn he otit Josephin hamen/ ja tapoit caurin/ ja tahraisit hamen wereen/
37:32 Sitten he lähettivät tuon pitkäliepeisen, hihallisen ihokkaan kotiin isälleen ja sanoivat: Tämän me löysimme; tarkasta, onko se poikasi ihokas vai eikö.	37:32 Ja lähettivät sen kirjawan hameen, ja antoivat kantaa isällensä, ja sanoivat: tämän me löysimme: tunnustele, jos tämä on poikas hame taikka ei?	37:32 Ja lähetit sen kirjawan hamen/ ja annoit canda Isälens/ ja sanoit: tämän me löysim/ tunnustele jos tämä on poicas hame taicka ei?
37:33 Ja tarkastettuaan sen hän sanoi: Tämä on minun poikani ihokas. Villipeto on hänet syönyt; totisesti, Joosef on raadeltu kuoliaaksi.	37:33 Ja hän tunsu sen, ja sanoi: tämä on minun poikani hame, paha peto on hänen syönyt: raadellen on Joseph revelty.	37:33 Ja hän tunsu sen/ ja sanoi: tämä on minun poicani hame/ paha peto on hänen syönyt/ ja raatelewaiselda pedolda on Joseph reweldy.
37:34 Ja Jaakob repäisi vaatteensa, pani säkin lanteilleen ja suri poikaansa pitkät ajat.	37:34 Ja Jakob repäisi vaatteensa, ja kääri säkin kupeisiinsa; ja murehti poikaansa monta päivää.	37:34 Ja Jacob rewäis waattens/ ja käärei säkin cupeijns/ ja murhetti poicans monda päiwä.
37:35 Ja kaikki hänen poikansa ja tyttärensä kävivät	37:35 Ja kaikki hänen poikansa ja tyttärensä nousivat	37:35 Ja caicki hänen poicans ja tyttärens nousit hän-

häntä lohduttamaan, mutta hän ei huolinut lohdutuksesta, vaan sanoi: Murehtien minä menen tuonelaan poikani tykö. Ja hänen isänsä itki häntä.

37:36 Mutta midianilaiset myivät hänet Egyptiin Potifarille, joka oli faraon hoviherra ja henkivartijain päämies.

38 LUKU

38:1 Siihen aikaan Juuda lähti pois veljiensä luota ja asettui erään Adullamissa asuvan miehen luo, jonka nimi oli Hiira.

38:2 Siellä Juuda näki Suua nimisen kanaanilaisen miehen tyttären, ja hän otti tämän luokseen ja yhtyi häneen.

38:3 Ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja hän antoi hänelle nimen Eer.

38:4 Ja taas hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Onan.

38:5 Ja hän synnytti vieläkin pojan ja antoi hänelle nimen Seela; ja synnyttäessään hänet hän oli Kesibissä.

38:6 Ja Juuda otti Eerille, esikoisellensa, vaimon, jonka nimi oli Taamar.

38:7 Mutta Eer, Juudan esikoinen, ei ollut Herralle otollinen; sentähden Herra antoi hänen kuolla.

38:8 Niin Juuda sanoi Onanille: Yhdy veljesi leskeen ja ota hänet avioksesi ja herätä siemen veljellesi.

häntä lohduttamaan; vaan ei hän tahtonut antaa itsiänsä lohdutettaa, mutta sanoi: minä menen murehtien alas poikani tykö hautaan. Ja hänen isänsä itki häntä.

37:36 Mutta Midianilaiset myivät hänen Egyptiin Potipharille, Pharaon kamari-palvelialle ja huovinhaltialle.

38 LUKU

38:1 Se tapahtui siihen aikaan, että Juuda meni alas veljeinsä tyköä, ja poikkesi yhden miehen tykö Odollamiin, jonka nimi oli Hira.

38:2 Ja Juuda näki siellä Kanaanin miehen tyttären, hänen nimensä oli Sua: ja otti hänen, ja meni hänen tykönsä.

38:3 Ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja kutsui hänen nimensä Ger.

38:4 Ja hän taas tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja kutsui hänen nimensä Onan.

38:5 Ja hän synnytti vielä pojan, ja kutsui hänen nimensä Sela. Ja Juuda oli Kesibissä, koska hän sen synnytti.

38:6 Ja Juuda otti esikoisellensa Gerille emännän, jonka nimi oli Tamar.

38:7 Mutta Ger, Juudan esikoinen, oli paha \Herran\ edessä: ja \Herra\ kuoletti hänen.

38:8 Niin sanoi Juuda (pojalensa) Onanille: mene veljes emännän tykö, ja ota häntä aviokses, herättääkses veljelles siementä.

dä lohduttaman/ vaan ei hän tahtonut anda idzens lohdutetta/ mutta sanoi: minä murehtien menen alas poicani tygö hautaan. Ja hänen Isäns itki händä.

37:36 Mutta Midianiterit myit hänen Egyptijn/ Potipharille/ Pharaon Camaripalwelialle ja huowinhalldialle.

XXXVIII. Lucu

38:1 SE tapahtui sijhen aican/ että Juda meni alas weljeins tykö/ ja poickeis yhden miehen tygö Odollamijn/ jonga nimi oli Hira.

38:2 Ja Juda näki siellä Cananean miehen tyttären/ hänen nimens oli Sua/ ja otti hänen:

38:3 Ja cosca hän oli maanut hänen cansans/

tuli hän rascaxi ja synnytti pojan/ ja cudzui hänen nimens Ger.

38:4 Ja hän taas tuli rascaxi ja synnytti pojan/ ja cudzui hänen nimens Onan.

38:5 Ja hän synnytti taas pojan/ ja cudzui hänen nimens Sela. Ja Juda oli Chesibis cosca hän ne synnytti.

38:6 JA Juda otti Gerille hänen esicoisellens emännän/ jonga nimi oli Thamar.

38:7 Mutta Ger Judan esicoinen oli paha HERran edes/ jongatähden HERra cuoletti hänen.

38:8 Nijn sanoi Juda pojalens Onanille: maca weljes emännän cansa/ ja ota händä awioxes/ herättäxes weljelles siemendä.

38:9 Mutta kun Onan tiesi, ettei jälkeläinen olisi oleva hänen, niin hän antoi, aina kun yhtyi veljensä vaimoon, siemenensä mennä maahan, ettei hankkisi jälkeläistä veljelleen.

38:10 Mutta se, minkä hän teki, oli paha Herran silmissä; sentähden hän antoi hänenkin kuolla.

38:11 Silloin Juuda sanoi miniällensä Taamarille: Asu leskenä isäsi talossa, kunnes poikani Seela joutuu täysikasvuseksi. Hän näet ajatteli: Kun ei vain tämäkin kuolisi niinkuin hänen veljensä. Niin Taamar meni pois ja jäi asumaan isänsä kotiin.

38:12 Pitkän aikaa sen jälkeen Suuan tytär, Juudan vaimo, kuoli. Suruajan mentyä Juuda lähti ystävänsä adulamilaisen Hiiran kanssa Timnaan lammastensa keritsiäisiin.

38:13 Niin tuotiin Taamarille tämä sanoma: Katso, appesi menee Timnaan keritsemään lampaitaan.

38:14 Silloin hän riisui pois leskenvaatteensa ja verhoutui huntuun peittäytyen siihen ja istui Eenaimin portille, Timnaan vievän tien varteen. Sillä hän oli nähnyt, että vaikka Seela oli täysikasvuinen, ei häntä annettu hänelle vaimoksi.

38:15 Kun nyt Juuda näki hänet, luuli hän häntä portoksi; sillä hän oli peittänyt kasvonsa.

38:9 Mutta Onan tiesi, ettei siemen olisi tullut hänen omaksensa: koska hän siis makasi veljensä emännän kanssa, antoi hän sen pudota maahan, ja turmeli sen, ettei hän olisi antanut veljellensä siementä.

38:10 Ja se paha, kuin hän teki, ei kelvannut \Herralle\, joka kuoletti myös hänen.

38:11 Niin sanoi Juuda miniällensä Tamarille: ole leskenä isäs huoneessa siihenasti kuin minun poikani Sela kasvaa. Sillä hän ajatteli: tohtii tapahtua, että hän myös kuolee, niinkuin hänen veljensäkin. Niin Tamar meni pois, ja oli isänsä huoneessa.

38:12 Koska monta päivää oli kulunut, kuoli Suan tytär, Juudan emäntä. Ja kuin Juuda oli itsensä lohduttanut, meni hän Timnatiin, lammastensa keritsiäin tykö ystävänsä Hiran kanssa Odollamista.

38:13 Niin ilmoitettiin Tamarille, sanoen: katso, appesi menee ylös Timnatiin keritsemään lampaitansa.

38:14 Niin riisui hän yltänsä leskivaatteensa, ja verhoitti itsensä liinalla ja peitti itsensä, ja istui kahden lähteen veräjälle, joka on tiellä Timnatiin; sillä hän näki, että Sela oli kasvanut, ja ei häntä annettu sille emännäksi.

38:15 Koska Juuda näki hänen, luuli hän sen portoksi; sillä hän oli peittänyt kasvonsa.

38:9 Mutta Onan tiesi ettei siemen ollut hänen omans: cosca hän siis macais weljens emännän cansa/ andoi hän sen pudota maahan/ ja turmeli sen/ ettei hän olis andanut weljellens siemendä.

38:10 Ja se paha cuin hän teki/ ei kelwannut HERralle/ joca cuoletti myös hänen.

38:11 Nijn sanoi Juda Thamarille hänen miniällens: ole leskenä sinun Isäs huones/ siihenasti cuin minun poican Sela caswa: Sillä hän ajatteli: tohti tapahtua/ että hän myös cuole/ nijncuin hänen weljensäckin. Nijn Thamar meni pois/ ja oli Isäns huones.

38:12 COsca monda päiwä olit culunet/ cuoli Suahn tytär Judan emändä. Ja sijtecuin Judan murhen aica oli loppunut/ meni hän Thimnathijn/ lambaitans keridzemän/ ystäwäns Hiran cansa/ Odollamista.

38:13 Nijn ilmoitettin Thamarille: cadzo/ Appes mene Timnathijn keridzemän lambaitans.

38:14 Nijn rijsui hän päädäns leskiwaattens joilla hän käwi/ ja peitti idzens/ ja käärei ymbärins caswons/ ja istui ulcona weräjäst tiellä Thimnathin päin: sillä hän näki että Sela oli caswanut/ ja ei händä annettu hänelle emännäxi.

38:15 Cosca Juda näki hänen/ luuli hän sen portoxi: sillä hän oli peittänyt caswons.

38:16 Ja hän poikkesi hänen luokseen tiepuoleen ja sanoi: Anna minun yhtyä sinuun. Hän näet ei tiennyt, että nainen oli hänen miniänsä. Tämä vastasi: Mitä annat minulle saadaksesi yhtyä minuun?

38:17 Hän sanoi: Lähetän sinulle vohlan laumastani. Nainen vastasi: Annatko minulle pantin, kunnes sen lähetät?

38:18 Hän sanoi: Mitä on minun annettava sinulle pantiksi? Hän vastasi: Sinettisi, nauhasi ja sauvasi, joka on kädessäsi. Niin hän antoi ne hänelle ja yhtyi häneen, ja hän tuli hänestä raskaaksi.

38:19 Ja hän nousi ja meni sieltä ja pani pois huntunsa ja pukeutui leskenvaatteisiinsa.

38:20 Mutta Juuda lähetti adullamilaisen ystävänsä vieämään vohlaa, saadaksensa takaisin pantin naiselta; mutta hän ei löytänyt häntä.

38:21 Ja hän kyseli sen paikkakunnan miehiltä ja sanoi: Missä on se pyhäkköportto, joka istui Enaimissa tien varressa? He vastasivat: Ei täällä ole ollut mitään pyhäkköporttoa.

38:22 Ja hän palasi Juudan luo ja sanoi: En löytänyt häntä; ja myös sen paikkakunnan miehet sanoivat, ettei siellä ole ollutkaan mitään pyhäkköporttoa.

38:23 Silloin Juuda sanoi: Pitäköön sen sitten, ettemme joutuisi häpeään. Katso, minä olen lähettänyt tämän vohlan, mutta sinä et ole löytänyt

38:16 Ja hän poikkesi tien oheen hänen tykönsä, ja sanoi: annas minun maata kanssas; sillä ei hän tietänyt sitä miniäksensä. Hän vastasi: mitäs minun annat, jos sinä makaisit minun kanssani?

38:17 Hän sanoi: minä lähettän kauriin laumastani. Hän vastasi: anna siis minulle pantti niin kauvaksi kuin sinä sen lähetät.

38:18 Hän sanoi: mitästä minä sinulle pantiksi annan? Hän vastasi: sinettis, sitees, ja sauvas, joka kädessä on. Niin hän antoi ne hänelle, ja makasi hänen kanssansa, ja hän tuli raskaaksi hänestä.

38:19 Ja hän nousi ja meni, ja pani pois peitteen, ja puki jälleen leskivaatteet yllensä.

38:20 Mutta Juuda lähetti kauriin ystävänsä kanssa Odollamista, että hän vaimolta ottais pantin jälleen: ja ei hän löytänyt häntä.

38:21 Niin hän kyseli sen paikan miehiltä, sanoen: kussa on se portto, kuin istui näillä kahdella lähteellä tien ohessa? He vastasivat: ei yksikään portto ole tässä ollut.

38:22 Mutta hän palasi Judan tykö, ja sanoi: en minä löytänyt häntä; sanoivat myös sen paikan miehet, ettei tässä ole yhtäkään porttoa ollut.

38:23 Juuda sanoi: pitäkään ne, ettemme mitämaks häpiään tulisi; katso, minä lähettin kauriin, ja et sinä löytänyt häntä.

38:16 Ja hän poickeis tiellä hänen tygöns/ ja sanoi: annas minun maata cansas: sillä ei hän tiennyt sitä miniäxens. Hän wastais: mitäs minun annat jos sinä macaisit minun cansani?

38:17 Hän sanoi: minä lähettän sinulle caurin laumastani. Hän wastais: anna sijs minulle panti nijncauwaxi cuins sen lähetät.

38:18 Hän sanoi: mitästä minä sinulle pandixi annan? Hän wastais: sormuxes/ sites ja sauwas joca kädessä on. Nijn hän andoi ne hänelle/ ja macais hänen cansans/ ja hän tuli rascaxi hänestä.

38:19 Ja hän nousi ja meni/ ja otti werhan päälhäns/ ja puki jällens leskiwaattet päälhens.

38:20 Mutta Juda lähetti caurin ystäwäns cansa Odollamist/ että hän waimolda ottais pandin jällens/ ja ei hän löynnyt händä.

38:21 Nijn hän kyseli sen paican miehille/ sanoden: cusa on se porto cuin istui tiellä? he wastaisit: ei yxikän porto ole täsä ollut.

38:22 Mutta hän palais Judan tygö/ ja sanoi: en minä löynnyt händä/ sanoit myös sen paican miehet/ ettei täsä ole yhtäkän porto ollut.

38:23 Juda sanoi: pitäkän ne/ etten me/ mitämax/ häpiään tulis: cadzo/ minä lähetin caurin/ ja et sinä löytänyt händä.

häntä.

38:24 Noin kolmen kuukau-
den kuluttua ilmoitettiin Juu-
dalle: Sinun miniäsi Taamar
on harjoittanut haureutta, ja
haureudesta hän on myös
tullut raskaaksi. Juuda sanoi:
Viekää hänet poltettavaksi.

38:25 Mutta kun häntä vietiin,
lähetti hän sanan apelleen
sanoen: Minä olen raskaana
siitä miehestä, jonka nämä
ovat. Ja hän käski sanoa:
Tarkasta, kenen tämä sinetti,
nämä nauhat ja tämä sauva
ovat.

38:26 Ja Juuda tunsu ne ja
sanoi: Hän on oikeassa mi-
nua vastaan, koska minä en
antanut häntä pojalleni See-
lalle. Ei hän kuitenkaan enää
yhtynyt häneen.

38:27 Kun hänen synnyttämi-
sensä aika tuli, katso, hänen
kohdussaan oli kaksoiset.

38:28 Ja hänen synnyttäes-
sään pisti toinen kätensä
ulos; kättilövaimo otti punaista
lankaa ja satoi sen hänen
käteensä ja sanoi: Tämä tuli
ensiksi ulos.

38:29 Mutta kun hän sitten
taas veti kätensä takaisin,
katso, silloin tuli hänen vel-
jensä ulos; ja kättilövaimo sa-
noi: Minkä repeämän oletkaan
reväissyt itsellesi! Ja hän sai
nimen Peres.

38:30 Sitten tuli hänen vel-
jensä, jonka kädessä oli pu-
nainen lanka; ja hän sai ni-
men Serah.

38:24 Liki kolmen kuukau-
den jälkeen ilmoitettiin Juu-
dalle: sinun miniäs Tamar on
salavuoteessa ollut, ja katso,
salavuoteesta on hän myös
raskaaksi tullut. Juuda sa-
noi: viekät häntä poltettaa.

38:25 Mutta koska hän tuo-
tiin edes, lähetti hän appen-
sa tykö, sanoen: siitä mie-
hestä, jonka nämät ovat,
olen minä raskas. Ja sanoi:
tunnetkos, kenenkä on tämä
sinetti, side ja sauva.

38:26 Ja Juuda tunsu ne, ja
sanoi: hän on minua hurs-
kaampi: etten minä hänelle
poikaani Selaa antanut. Kui-
tenkin ei hän enempää
maannut häntä.

38:27 Ja tapahtui hänen
synnyttämisensä ajalla, ja
katso, kaksoiset olivat hänen
kohdussansa.

38:28 Ja tapahtui hänen
synnyttäissensä, pisti toinen
ulos kätensä, johonka las-
tenämmä tarttui, ja satoi sii-
hen punaisen langan, sano-
en: tämä tulee ensiksi ulos.

38:29 Mutta koska hän kä-
tensä takaperin veti, tuli ulos
hänen veljensä, ja hän sanoi:
miksis olet reväissyt? Tämä
rikkirepäisemys on sinun
tähtes: ja hänen nimensä
kutsuttiin Perets.

38:30 Sitte tuli ulos hänen
veljensä, jonka kädessä oli se
punainen lanka; ja hänen
nimensä kutsuttiin Sera.

38:24 Colmen cuucauden jäl-
ken ilmoitettin Judalle: sinun
miniäs Thamar on salavuotes
ollut/ ja cadzo/ salavuotest
on hän myös rascaxi tullut.
Juda sanoi: wiekät händä
poldetta.

38:25 Mutta cosca hän tuotin
edes/ lähetti hän Appens
tygö/ sanoden: sijtä miehestä
jonga nämät owat/ olen minä
rascas. Ja sanoi: tunnetcos
kenengä on tämä sormus/
side ja sauwa?

38:26 Juda tunsu ne/ ja sa-
noi: hän on minua hurscambi:
etten minä hänelle poicani
Selat andanut. Cuitengin ei
hän enämbätä maannut hän-
dä.

38:27 Ja hänen synnyttä-
misensä ajalla/ löyttin caxoiset
hänen cohdustans.

38:28 Ja hänen synnyt-
täisensä/ pisti toinen ulos kä-
tensä/ johonga lastenämmä
tartui/ ja satoi siihen punai-
sen langan/ sanoden: tämä
tule ensiksi ulos.

38:29 Mutta cosca hän kä-
tensä tacaperin weti/ tuli ulos
hänen veljensä/ ja hän sanoi:
misis olet tämän rickire-
wäisemyxen tehnyt sinun täh-
tes: ja cudzuttin Perez.

38:30 Sijtte tuli ulos hänen
veljensä/ jonga kädes oli se
punainen langa/ ja cudzuttin
Serah.

39 LUKU

39:1 Ja Joosef vietiin Egyp-

39 LUKU

39:1 Ja Josef vietiin alas
Egyptiin: ja Potiphar Egypti-

XXXIX. Lucu

39:1 JA Joseph wietin Egyp-

<p>tiin, ja Potifar, egyptiläinen mies, joka oli faraon hoviherra ja henkivartijain päämies, osti hänet ismaelilaisilta, jotka olivat hänet sinne tuoneet.</p>	<p>läinen Pharaon kamaripalvelia ja huovinhaltia osti hänen Ismaelilaisilta, jotka hänen sinne alas vieneet olivat.</p>	<p>tijn/ ja Potiphar Egyptiläinen/ Pharaon Camaripalwelia ja huovinhaltia/ osti hänen Ismaelitereidä/ jotca hänen sinne wienet oli.</p>
<p>39:2 Mutta Herra oli Joosefin kanssa, niin että hän menestyi kaikessa, ja hän oleskeli isäntänsä, egyptiläisen, talossa.</p>	<p>39:2 Ja \Herra\ oli Josephin kanssa, ja hän oli onnellinen mies, ja oli isäntänsä Egyptiläisen huoneessa.</p>	<p>39:2 Ja HERra oli Josephin cansa/ nijn että hän tuli onnellisexi miehxi/ ja oli hänen Isändäns Egyptiläisen huones.</p>
<p>39:3 Ja hänen isäntänsä näki, että Herra oli hänen kanssaan ja että Herra antoi kaiken, mitä hän teki, menestyä hänen käsissään.</p>	<p>39:3 Ja hänen isäntänsä näki, että \Herra\ oli hänen kanssansa; sillä kaikki, mitä hän teki, antoi \Herra\ menestyä hänen kädessänsä.</p>	<p>39:3 Ja hänen Isändäns näki/ että HERra oli hänen cansans: sillä caicki mitä hän teki/ andoi HERra menestyä hänen kädesäns.</p>
<p>39:4 Niin Joosef saavutti hänen suosionsa ja sai palvella häntä. Ja hän asetti hänet talonsa hoitajaksi ja uskoi hänen haltuunsa kaikki, mitä hänellä oli.</p>	<p>39:4 Niin että hän löysi armon hänen edessänsä, ja tuli hänen palveliaksensa: ja hän asetti hänen huoneensa ylitse, ja kaikki mitä hänellä oli, antoi hän hänen käteensä.</p>	<p>39:4 Nijn että hän löysi armon hänen Isändäns edes/ ja tuli hänen palweliaxens/ hän asetti hänen huonens päälle/ ja caicki mitä hänellä oli/ andoi hän hänen käteens.</p>
<p>39:5 Ja siitä ajasta lähtien, kun hän oli uskonut hänen hoitoonsa talonsa ja kaiken, mitä hänellä oli, Herra siunasi egyptiläisen taloa Joosefin tähden, ja Herran siunaus oli kaikessa, mitä hänellä oli kotona ja kedolla.</p>	<p>39:5 Ja siitä ajasta kuin hän oli hänen pannut huoneensa ja kaiken tavaransa päälle, siunasi \Herra\ sen Egyptiläisen huoneen Josephin tähden, ja \Herran\ siunaus oli kaikissa niissä, jotka hänellä kotona ja kedolla olivat.</p>	<p>39:5 Ja sijtä ajasta cuin hän oli hänen pannut huonens ja caiken tawarans päälle/ siunais HERra sen Egyptiläisen huonen Josephin tähden/ ja HERran siunaus oli caikisa nijsä jotca hänellä cotona ja kedolla olit.</p>
<p>39:6 Niin hän jätti Joosefin haltuun kaikki, mitä hänellä oli, eikä hän itse välittänyt mistään, paitsi ruuasta, jota hän söi.</p>	<p>39:6 Sentähden antoi hän kaikki Josephin haltuun, mitä hänellä oli, ja ei tiedustellut mitään häneltä, paitsi sitä ruokaa, jonka hän söi. Ja Joseph oli kauniin luontoinen, ja ihana kasvoilta.</p>	<p>39:6 Sentähden andoi hän caicki Josephin halduun mitä hänellä oli/ ja ei idze mistän murhetta pitänyt/ waan söi ja joi. Ja Joseph oli caunin luondoinen/ ja ihana caswoilda.</p>
<p>39:7 Mutta Joosefilla oli kaunis vartalo ja kauniit kasvot. Ja tapahtui jonkun ajan kulluttua, että hänen isäntänsä puoliso iski silmänsä Joosefiin ja sanoi: Makaa minun kansani.</p>	<p>39:7 Ja tapahtui tämän jälkeen, että hänen isäntänsä emännän silmät paloivat Josephin päälle, ja sanoi: makaa minun kanssani.</p>	<p>39:7 JA tapahtui tämän jälkeen/ että hänen Isändäns emännän silmät paloit Josephin päälle/ ja sanoi: macaa minun cansani.</p>
<p>39:8 Mutta hän kieltäytyi ja sanoi isäntänsä puolisolle:</p>	<p>39:8 Mutta hän kielsi, ja sanoi isäntänsä emännälle: katso, minun isäntäni ei tie-</p>	<p>39:8 Mutta hän kielsi/ ja sanoi hänelle: cadzo/ minun</p>

Katso, isäntäni ei itse välitä mistään, mitä talossa on, vaan on uskonut minun hal- tuuni kaikki, mitä hänellä on.

39:9 Hänellä ei ole tässä ta- lossa enemmän valtaa kuin minulla, eikä hän ole kieltänyt minulta mitään, paitsi sinut, koska olet hänen puolisonsa. Kuinka minä siis tekisin niin suuren pahanteon ja rikkoisin Jumalaa vastaan!

39:10 Ja vaikka vaimo joka päivä puhui sellaista Joosefil- le, ei tämä suostunut ma- kaamaan hänen vieressänsä eikä olemaan hänen kans- saan.

39:11 Mutta eräänä päivänä, kun Joosef tuli taloon toimit- tamaan askareitaan eikä ke- tään talonväestä ollut sisällä saapuvilla,

39:12 tarttui hän Joosefin vaippaan ja sanoi: Makaa mi- nun kanssani. Mutta tämä jätti vaippansa hänen käsiin- sä, pakeni ja riensi ulos.

39:13 Kun hän nyt huomasi, että Joosef oli jättänyt vaip- pansa hänen käsiinsä ja paennut ulos,

39:14 huusi hän talonväkeään ja sanoi heille näin: Katsokaa, hän on tuonut meille heb- realaisen miehen pitämään meitä pilkkanaan; tämä tuli luokseni maatakseni minun kanssani, mutta minä huusin kovalla äänellä.

39:15 Ja kun hän kuuli mi- nun kirkaisevan ja huutavan, jätti hän vaippansa viereeni, pakeni ja riensi ulos.

39:16 Ja hän pani vaipan viereensä siksi, kunnes Joose-

dusta minulta, mitä huoneessa on, ja kaikki mitä hänellä on, antoi hän minun käteeni.

39:9 Ei pidä hän itseänsä tässä huoneessa suurempa- na minua, ei myös ole hän kieltänyt minulta mitään, paitsi sinun, siinä kuin sinä olet hänen emäntänsä: kuin- ka siis minä niin paljon pa- haa tekisin ja rikkoisin Ju- malaa vastaan?

39:10 Mutta hän piti joka- päivä senkaltaiset puheet Josephin kanssa; mutta ei hän totellut maata hänen kanssansa, eli olla hänen kanssansa.

39:11 Ja tapahtui yhtenä päivänä, että Joseph meni huoneesen askaroitsemaan; ja ei ollut yksikään perheestä läsnä.

39:12 Ja hän tarttui hänen hameesensa, sanoen: makaa minun kanssani. Mutta hän jätti hameensa hänen kä- teensä, ja pakeni, ja meni ulos.

39:13 Koska hän näki, että hän jätti hameensa hänen käteensä, ja pakeni ulos:

39:14 Huusi hän perhettän- sä, ja sanoi heille: katsokaat, hän on tuonut meille yhden Hebrealaisen miehen, saat- tamaan meitä häpiään: hän tuli minun tyköni makaa- maan minun kanssani; mut- ta minä huusin korkialla ää- nellä.

39:15 Ja koska hän kuuli, että minä riahdin ja huusin, jätti hän minulle hameensa, pakeni ja meni ulos.

39:16 Niin hän piti hänen hameensa tykönsä, sii-

Isändän ei tiedä mitä hänen huonesans on/ ja caicki mitä hänellä on/ andoi hän minun käteeni.

39:9 Ja ei ole hänellä mitän nijn suurta hänen huonesans/ jota ei hän minun halduni ole andanut/ paidzi sinua/ ettäs olet hänen emändäns/ cuin- ga sijs minä nijn paljo paha tekisin/ ja rickoisin Jumalata watan?

39:10 Mutta hän piti jocapäi- wä sencaltaiset puhet Jo- sephin cansa/ mutta ei hän totellut maata hänen can- sans/ eli hänestä jotacan lucua pitänyt.

39:11 JA tapahtui yhtenä päivänä/ että Joseph meni huoneesen ascaroidzeman/ ja ei ollut yxikän perhestä läsnä.

39:12 Ja hän tartui hänen hamesens/ sanoden: maca minun cansani. Mutta hän jätti hamens hänelle ja pakeni huonesta ulos.

39:13 Cosca hän näki että hän jätti hamens/ ja pakeni:

39:14 Huusi hän perhettäns/ ja sanoi heille: cadzocat/ hän on tuonut meille yhden Ebrerin miehen/ saattaman meitä häpiään/ hän tuli mi- nun tyköni macaman minun cansani/ mutta minä huusin corkialla änellä.

39:15 Ja cosca hän cuuli että minä riahdin ja huusin/ jätti hän minulle hamens/ pakeni ja meni ulos.

39:16 Nijn hän piti hänen hamens siihenasti cuin hänen

fin isäntä tuli kotiin.

39:17 Ja hän puhui hänelle samalla tavalla, sanoen: Tuo hebrealainen orja, jonka olet tuonut meille, tuli luokseni pitämään minua pilkkanaan;

39:18 mutta kun minä kirkaisin ja huusin, jätti hän vaipansa viereeni ja pakeni ulos.

39:19 Kun hänen isäntänsä kuuli puolisonsa kertovan ja sanovan: Näin sinun orjasi on tehnyt minulle, syytyi hänen vihansa.

39:20 Ja Joosefin isäntä otti hänet ja pani hänet vankilaan, paikkaan, jossa kuninkaan vangit säilytettiin; ja hän jäi siihen vankilaan.

39:21 Mutta Herra oli Joosefin kanssa ja soi hänen saavuttaa suosiota ja päästä vankilan päällikön armoihin.

39:22 Ja vankilan päällikkö uskoi kaikki vangit, jotka vankilassa olivat, Joosefin haltuun. Ja kaikki, mitä siellä toimitettiin, tehtiin hänen toimestaan.

39:23 Eikä vankilan päällikkö ollenkaan valvonut sitä, mikä oli Joosefille uskottu, sillä Herra oli Joosefin kanssa. Ja Herra antoi menestyä sen, mitä hän teki.

40 LUKU

40:1 Ja tapahtui jonkun ajan kuluttua, että Egyptin kuninkaan juomanlaskija ja leipoja rikkoivat herraansa, Egyptin kuningasta, vastaan.

henasti kuin hänen isäntänsä kotia tuli,

39:17 Ja puhui hänelle ne sanat, sanoen: Hebrealainen palvelia, jonka olet meille tuonut, tuli minun tyköni, saattamaan minua häpiään.

39:18 Mutta koska minä riahdin ja huusin, jätti hän minulle hameensa ja pakeni ulos.

39:19 Koska hänen isäntänsä kuuli emäntänsä sanat, kuin hän puhui hänelle, sanoen: niin on sinun palvelias tehnyt minulle, vihastui hän sangen kovin.

39:20 Ja hänen isäntänsä otti Josephin, ja pani vankihuoneeseen, jossa kuninkaan vangit olivat: ja niin hän oli siellä vankihuoneessa.

39:21 Mutta \Herra\ oli Josephin kanssa, ja käänsi laupiutensa hänen tykönsä; ja antoi hänen löytää armon vankihuoneen haltian edessä.

39:22 Niin että hän antoi kaikki vangit vankihuoneessa Josephin käden alle, että kaikki mitä siellä tehtiin, se tehtiin hänen kauttansa.

39:23 Ja vankihuoneen haltia ei pitänyt mistään murhetta niistä, jotka hänen kädessänsä olivat; sillä \Herra\ oli Josephin kanssa, ja mitä hän teki, antoi \Herra\ menestyä.

40 LUKU

40:1 Ja sitte tapahtui, että Egyptin kuninkaan ylimmäinen juomanlaskija ja leipoja rikkoivat herraansa Egyptin kuningasta vastaan:

Isändäns cotia tuli/

39:17 Ja puhui hänelle ne sanat/ sanoden: se Hebrerin palwelia/ jongas olet meille tuonut/ tuli minun tyköni saattaman minua häpiään.

39:18 Mutta cosca minä riahdin ja huusin/ jätti hän minulle hamens ja pakeni.

39:19 Cosca hänen isändäns cuuli emändäns sanat/ cuin hän puhui hänelle/ sanoden: nijn on sinun palwelias tehnyt minua wastan/ wihastui hän sangen cowin.

39:20 Nlin otti hänen Isändäns hänen/ ja pani fangihuoneeseen/ josa Cuningan fangit olit/ ja nijn hän oli siellä fangihuones.

39:21 Mutta HERra oli Josephin cansa/ ja käänsi laupiudens hänen tygöns/ ja andoi hänen löytä armon fangihuonen haldian edes.

39:22 Nijn että hän andoi caicki fangit fangihuones hänen kätens ala/ että caicki mitä siellä tehtiin/ se tehtiin hänen cauttans.

39:23 Ja fangihuonen haldia ei pitänyt mistän murhetta nijstä jotca hänen kädessäns olit: sillä HERra oli Josephin cansa/ ja mitä hän teki/ andoi HERra menestyä.

XL. Lucu

40:1 JA sijtte tapahtui että Egyptin Cuningan ylimmäinen juomanlaskia ja leipoja ricoit heidän herrans Egyptin Cuningasta wastan:

40:2 Ja farao vihastui näihin kahteen hoviherraansa, ylimmäiseen juomanlaskijaan ja ylimmäiseen leipojaan,	40:2 Niin Pharao vihastui molempain palveliainsa, ylimmäisen juomanlaskian ja ylimmäisen leipojan päälle.	40:2 Nijn Pharao wihastui molemmitten palweliains/ ylimmäisen juomanlaskian ja ylimmäisen leipojans päälle.
40:3 ja panetti heidät vankeuteen henkivartijain päämiehen taloon, samaan vankilaan, jossa Joosef oli vankina.	40:3 Ja heitti heidät vankiuteen huovinhaltian huoneeseen, vankihuoneeseen siihen paikkaan, jossa Joseph oli vankina.	40:3 Ja heitti heidän fangiuteen huowinhaldian huoneeseen/ josa Joseph oli fangiina.
40:4 Ja henkivartijain päämies antoi heille Joosefin heitä palvelemaan. Niin he olivat jonkun aikaa vankeudessa.	40:4 Ja huovinhaltia pani Josephin heidän kanssansa palvelemaan heitä. Ja he olivat vankiudessa kappaleen aikaa.	40:4 Ja huowinhaldia pani Josephin heidän päällens cadzoman heitä. Ja he olit fangiudes cappalen aica.
40:5 Ollessaan vankilassa vangittuina he molemmat, Egyptin kuninkaan juomanlaskija ja leipoja, näkivät samaa yönä unta, kumpikin unensa, ja kummankin unella oli oma selityksensä.	40:5 Ja molemmat näkivät unta, kumpikin unensa yhtenä yönä, kukin unensa selityksen jälkeen, Egyptin kuninkaan juomanlaskia ja leipoja, jotka olivat sidottuna vankihuoneessa.	40:5 JA molemmat Egyptin Cuningan sekä jumanlaskia että leipoja näit unda/ cum bikin unens yhtenä yönä/ ja cummangin unella oli hänen selityxens.
40:6 Ja kun Joosef aamulla tuli heidän luokseen, huomasi hän heidät alakuloisiksi.	40:6 Koska Joseph tuli aamulla heidän tykönsä, ja näki heidän murheelliseksi.	40:6 Cosca Joseph tuli amulla heidän tygöns/ ja näki heidän murhelisexi.
40:7 Silloin hän kysyi faraon hoviherroilta, jotka olivat hänen kanssansa vankeudessa hänen isäntänsä talossa: Miksi te olette tänään niin murheellisen näköiset?	40:7 Kysyi hän niiltä Pharaon palvelioilta, jotka hänen kanssansa herransa vankihuoneessa olivat, ja sanoi: miksi te olette tänäpäpä surulliset?	40:7 Kysyi hän heille/ ja sanoi: mixi te oletta tänäpäpä suruliset?
40:8 He vastasivat hänelle: Olemme kumpikin nähneet unen, eikä ole niiden selittäjää. Ja Joosef sanoi heille: Unien selitykset ovat Jumalan; kertokaa kuitenkin minulle.	40:8 He vastasivat häntä: me olemme nähneet unta, ja ei ole, joka sen selittää. Niin sanoi Joseph heille: Jumalan on selitys, kuitenkin jutelkaat se minulle.	40:8 He wastaisit: me olem nähnet unda/ ja ei ole joca sen selittä. Nijn sanoi Joseph heille: Jumalan on selitys/ cuitengin jutelcat se minulle.
40:9 Niin ylimmäinen juomanlaskija kertoi unensa Joosefille ja sanoi hänelle: Minä näin unta, ja katso, minun edessäni oli viinipuu;	40:9 Niin ylimmäinen juomanlaskia jutteli unensa Josephille, ja sanoi hänelle: minä näin unta ja katso, viinapuu oli minun edessäni.	40:9 Nijn ylimmäinen juomalaiska jutteli unens Josephille/ ja sanoi hänelle: minä näin unda/ wijnapuu oli minun edessäni/
40:10 viinipuussa oli kolme oksaa, ja samassa kun se alkoi versoa, sen kukat puhkesivat ja marjat sen rypä-	40:10 Ja sillä viinapuulla oli kolme haaraa ja se oli niinkuin viheriöitsemällänsä, sen kukoistus kävi ylös, ja sen rypäleet tuleantuivat viina-	40:10 Ja sillä oli colme oxa/ ja se wiherjödzi/ caswoi ja cucoistui/ ja sen marjat kypsyit.

leissä kypsyivät.

40:11 Ja minulla oli faraon malja kädessäni, ja minä otin marjat ja pusersin niistä mehun faraon maljaan ja annoin maljan faraon käteen.

40:12 Ja Joosef sanoi hänelle: Tämä on sen selitys: kolme oksaa merkitsee kolmea päivää.

40:13 Kolmen päivän kuluttua farao korottaa sinun pääsi ja asettaa sinut jälleen virkaasi. Ja sinä annat faraon maljan hänen käteensä niinkuin ennenkin, kun olit hänen juomanlaskijansa.

40:14 Mutta muista minua, kun sinun hyvin käy, ja tee minulle laupeus mainitsemalla minusta faraolle ja toimittamalla minut pois tästä talosta.

40:15 Sillä minut on varastettu hebrealaisten maasta, enkä minä ole täälläkään tehnyt mitään, mistä minut olisi tulut panna tähän vankikuoppaan.

40:16 Kun ylimmäinen leipoja näki, että Joosef antoi hyvän selityksen, sanoi hän hänelle: Myöskin minä näin unen, ja katso, kolme nisuleipäkoria oli minun pääni päällä.

40:17 Ja ylimmässä korissa oli kaikenlaisia leivoksia faraon syötäväksi, mutta linnut söivät ne korista, joka oli minun pääni päällä.

40:18 Joosef vastasi ja sanoi: Tämä on sen selitys: kolme koria merkitsee kolmea päivää.

marjoiksi.

40:11 Ja Pharaon juomaastia oli minun kädessäni: niin minä otin viinamarjat, ja pusersin ne Pharaon juomaastiaan, ja annoin sen juomaastian Pharaon käteen.

40:12 Ja Joseph sanoi hänelle: tämä on sen selitys: Kolme haaraa ovat kolme päivää.

40:13 Kolmen päivän sisällä korottaa Pharaon sinun pääs, ja asettaa sinun jälleensä entiseen virkaas: ja sinä annat Pharaon käteen juomaastian niinkuin ennenkin, koska olit hänen juomansalaskia.

40:14 Mutta muista minua tykönäs, koska sinun hyvin käy, ja tee sitte laupius minun kanssani, ettäs ilmoitaisit minun Pharaolle, ja antaisit minun ottaa täältä ulos.

40:15 Sillä minä olen salaisesti varastettu Hebrealaisten maalta; enkä ole tässä mitään tehnyt, että he minun tähän vankiuteen panivat.

40:16 Koska ylimmäinen leipoja näki, että selitys oli hyvä; sanoi hän Josephille: minä myös uneksuin, ja katso, kolme palmikoittua koria oli minun pääni päällä.

40:17 Ja ylimmäisessä korissa oli kaikkinaisia leivotuita ruokia Pharaon tarpeeksi: ja linnut söivät niitä korista minun pääni päältä.

40:18 Joseph vastasi, ja sanoi: tämä on sen selitys: kolme koria ovat kolme päivää.

40:11 Ja Pharaon juomaastia oli minun kädessäni/ niin minä otin wijnamarjat/ ja pusersin ne juomaastiaan/ ja annoin sen juomaastian Pharaon käteen.

40:12 Joseph sanoi hänelle: tämä on selitys/

40:13 Colme oxa owat colme päiwä/

ja colmen päiwän perästä corgotta Pharaon sinun pääs/ ja asetta jälleensä endiseen wircaas/ ja sinä annat Pharaon käteen juomaastian niinkuin ennengin/ coscas olit hänen juomansalaskia.

40:14 Mutta muista minua cosca sinun hyvin käy/ ja tee sijtte laupius minun kansani muistuttain Pharaolle että hän minun ottais täältä ulos.

40:15 Sillä minä olen warastettu Hebrerein maalda/ engä ole täsä mitän tehnyt/ että he minun tänne panit.

40:16 Cosca ylimmäinen leipoja näki että selitys oli hyvä/ sanoi hän Josephille: minä olen myös unda nähnyt/ että minä kannoin colme palmicoittua coria pääni päällä.

40:17 Ja ylimmäises coris oli caikinaisia leivotuita ruokia Pharaon tarpexi/ ja linnut söit niittä corista minun pääni päältä.

40:18 Joseph wastais/ ja sanoi: tämä on selitys.

40:19 Colme coria owat colme päiwä/

40:19 Kolmen päivän kuluttua farao korottaa sinun pääsi ripustamalla sinut hirsipuuhun, ja taivaan linnut syövät sinun lihasi.

40:20 Kolmantena päivänä sen jälkeen, faraon syntymäpäivänä, tämä laittoi pidot kaikille palvelijoilleen. Silloin hän korotti palvelijainsa joukosta sekä ylimmäisen juomanlaskijan että ylimmäisen leipojan pään.

40:21 Ylimmäisen juomanlaskijan hän asetti hänen entiseen juomanlaskijantoimeensa, niin että hän sai antaa maljan faraon käteen;

40:22 mutta ylimmäisen leipojan hän hirtätti, niinkuin Joo-sef oli heille selityksessään sanonut.

40:23 Mutta ylimmäinen juomanlaskija ei muistanut Joo-sefia, vaan unhotti hänet.

41 LUKU

41:1 Kahden vuoden kuluttua tapahtui, että farao näki unen; hän oli seisovinaan Niilivirran rannalla.

41:2 Ja katso, virrasta nousi seitsemän kaunista ja lihavaa lehmää, jotka kävivät laitumella kaislikossa.

41:3 Ja katso, niiden jälkeen nousi virrasta toiset seitsemän lehmää, rumia ja laihoja; ne asettuivat edellisten lehmien viereen virran rannalle.

41:4 Ja ne rumat ja laihat lehmät söivät ne seitsemän kaunista ja lihavaa lehmää. Siihen farao heräsi.

41:5 Mutta hän nukkui uudes-

40:19 Ja kolmen päivän sisällä ylentää Pharaon sinun pääs, ja ripustaa sinun hirsipuuhun: ja linnut syövät sinun lihas sinun päältä.

40:20 Ja tapahtui kolmantena päivänä, koska Pharaon piti syntymäpäiväänsä, teki hän pidon kaikille palvelioil-lensa, ja ylensi ylimmäisen juomanlaskijan pään, ja ylimmäisen leipojan pään palvelioittensa seassa.

40:21 Ja asetti ylimmäisen juomanlaskijan jälleen (entiseen) virkaansa, antamaan Pharaon käteen juoma-astiaa.

40:22 Mutta ylimmäisen leipojan antoi hän hirttää; niinkuin Joseph oli heille selittänyt.

40:23 Mutta ylimmäinen juomanlaskija ei muistanut Josephia, vaan unhotti hänen.

41 LUKU

41:1 Ja tapahtui kahden ajastajan perästä, että Pharaon näki unen, niinkuin hän olis seisonut virran tykönä.

41:2 Ja katso, virrasta astui ylös seitsemän kaunista ja lihavaa lehmää, jotka kävivät laitumella ruohostossa.

41:3 Sitte näki hän toiset seitsemän lehmää tulevan virrasta ylös, rumaa ja laihaa; ja seisoivat niiden (toisten) lehmäin tykönä virran reunalla.

41:4 Ja ne rumat ja laihat lehmät söivät ne seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää. Niin Pharaon heräsi.

41:5 Ja hän nukkui jällensä,

ja kolmen päivän perästä ylöntä Pharaon sinun pääs/ ja ripusta sinun hirsipuuhun/ ja linnut syövät sinun lihas sinun päältä.

40:20 JA tapahtui colmandena päivänä/ cosca Pharaon piti syndymä päiväns/ teki hän pidon caikille palweliol-lens/ ja ylönsi ylimmäisen juomanlaskijan pään/ ja ylimmäisen leipojan pään/ hänen palweliottens seas.

40:21 Ja asetti ylimmäisen juomanlaskijan jälleens endiseen wircaans/ andaman Pharaon käteen juomaastiata.

Mutta ylimmäisen leipojan andoi hän hirttä/ nijncuin Joseph oli selittänyt.

Mutta ylimmäinen juomanlaskia/ ei muistanut Josephita/ waan unhotti hänen.

XLI. Lucu

41:1 JA cahden ajastajan perästä/ näki Pharaon unen/ nijncuin hän olis seisonut wirran tykönä.

41:2 Ja cadzo/ wirrasta astui ylös seidzemen caunista ja lihawata lehmä jotca käwit hywällä laituumella.

41:3 Sijtte näki hän toiset seidzemen lehmä tulewan wirrasta ylös ruma ja laiha/ ja käwit nijden toisten lehmäin tykönä wirran reunalla.

41:4 Ja ne rumat ja laihat seidzemen lehmä/ söit ne seidzemen lihawata ja caunis-ta lehmä. Nijn Pharaon heräis.

41:5 Ja hän nukkui jällens/

taan ja näki toisen kerran unta: seitsemän paksua ja kaunista tähkäpäättä kasvoisamassa oljessa.

41:6 Ja katso, niiden jälkeen kasvoi vielä seitsemän tähkäpäättä, ohutta ja itätuulen polttamaa.

41:7 Ja nämä ohuet tähkäpäättä nielivät ne seitsemän paksua ja täyteläistä tähkäpäättä. Siihen farao heräsi, ja katso, se oli unta.

41:8 Mutta aamulla hänen mielensä oli levoton, ja hän kutsutti eteensä kaikki Egyptin tietäjät ja kaikki viisaat; ja farao kertoi heille unensa, mutta ei ollut sitä, joka olisi voinut selittää ne faraolle.

41:9 Silloin puhui ylimmäinen juomanlaskija faraolle sanoen: Nyt minä muistan rikokseni.

41:10 Farao oli vihastunut palvelijoihinsa, ja hän pani minut vankeuteen henkivartijain päämiehen taloon, minut ja ylimmäisen leipojan.

41:11 Niin me molemmat, minä ja hän, näimme samana yönä unta; me näimme kumpikin unemme, jolla oli oma selityksensä.

41:12 Ja siellä oli meidän kanssamme hebrealainen nuorukainen, henkivartijain päämiehen palvelija. Hänelle me kerroimme unemme, ja hän selitti ne meille; hän selitti, mitä kummankin uni merkitsi.

41:13 Ja niinkuin hän meille oli selittänyt, niin kävikin: minut asetettiin entiseen virkaani, toinen hirtettiin.

ja näki toisen kerran unta: ja katso, seitsemän täysinäistä ja paksua tähkäpäättä kasvoivat yhdessä oljessa.

41:6 Ja katso, seitsemän pientä ja itätuulelta surkastunutta tähkäpäättä kasvoivat niiden jälkeen.

41:7 Ja ne seitsemän laihaa tähkää nielivät ne seitsemän paksua ja täysinäistä tähkäpäättä. Niin Pharaon heräsi ja näki, että se oli uni.

41:8 Ja aamulla oli hänen henkensä murheellinen, lähetti ja antoi kutsua kokoon kaikki Egyptin noidat ja tietäjät, ja Pharaon jutteli heille unensa. Mutta ei ollut, joka sen taisi selittää Pharaon edessä.

41:9 Niin puhui ylimmäinen juomanlaskija Pharaolle, sanoen: minä muistan tänäpä nä minun rikokseni.

41:10 Koska Pharaon vihastui palveliainsa päälle, ja pani minun ja ylimmäisen leipojan vankiuteen, huovinhaltian huoneeseen;

41:11 Niin me molemmat näimme yhtenä yönä unta, kumpikin unensa selityksen jälkeen me uneksuimme.

41:12 Ja siellä oli meidän kanssamme Hebrealainen nuorukainen, huovinhaltian palvelija, ja me juttelimme hänelle, ja hän selitti meille meidän unemme: kummallekin unensa jälkeen selitti hän sen.

41:13 Ja niinkuin hän meille selitti, niin se tapahtui: sillä minä asetettiin minun virkaani ja hän hirtettiin.

ja näki toisen kerran unda/ että seidzemen täysinäistä ja paxua tähkäpäättä caswoit yhdessä oljes.

41:6 Sijtte näki hän seidzemen piendä ja surcastunutta tähkäpäättä caswawan.

41:7 Ja ne seidzemen laiha/ nielit ne seidzemen paxua ja täysinäistä tähkäpäättä. Nijn Pharaon heräis/ ja näki että se oli uni.

41:8 Ja amulla oli hänen hengens murhelinen/ lähetti ja andoi cudzua cocon caicki Egyptin noidat ja tietäjät/ ja Pharaon jutteli heille unens. Mutta ei ollut/ joca sen taisi selittä Pharaon edes.

41:9 Nijn puhui ylimmäinen juomanlaskija Pharaolle/ sanoden: minä muistan tänäpä nä minun ricoxen.

41:10 Cosca Pharaon wihastui palweliains päälle/ ja pani minun ja ylimmäisen leipojan fangiuteen/ huowinhaldian huoneseen.

41:11 Nijn me molemmat näimme yhtenä yönä unda/ cumbikin unens/ ja cummalengin tapahtui hänen unens selityxen jälkeen.

41:12 Ja siellä oli meidän cansam Hebrerin nuorucainen/ huowinhaldian palwelia/ ja me juttelim hänelle/ ja hän selitti meille meidän unem/ cummallengin unens jälkeen.

41:13 Ja nijncuin hän meille selitti/ nijn se tapahtui: sillä minä asetettiin minun wircaani/ ja hän hirtettiin.

41:14 Silloin farao kutsutti Joosefin eteensä. Ja hänet tuotiin kiiruusti vankikuopasta. Ja hän ajatti hiuksensa ja muutti vaatteensa ja tuli faraon eteen.

41:15 Ja farao sanoi Joosefille: Minä olen nähnyt unen, eikä ole sen selittäjää, mutta olen kuullut kerrottavan sinusta, että kun kuulet unen, sinä voit sen selittää.

41:16 Joosef vastasi faraolle sanoen: En minä; mutta Jumala antaa faraolle suotuisan vastauksen.

41:17 Ja farao puhui Joosefille: Minä näin unen; olin seisovinani Niilivirran rannalla.

41:18 Ja katso, virrasta nousi seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää, jotka kävivät laitumella kaislikossa.

41:19 Ja katso, niiden jälkeen nousi virrasta toiset seitsemän lehmää, kurjia, kovin rumia ja laihoja; en ole koko Egyptin maassa nähnyt niin rumia kuin ne.

41:20 Ja nämä laihat ja rumat lehmät söivät ne ensimmäiset, ne lihavat lehmät.

41:21 Mutta vaikka ne olivat nielleet nämä, ei voinut huomata, että ne olivat nielleet ne, vaan ne olivat yhtä rumannäköiset kuin ennenkin. Siihen minä heräsin.

41:22 Mutta taas minä näin unta: seitsemän täyteläistä ja kaunista tähkäpäättä kasvoi samassa oljessa.

41:23 Ja katso, niiden jälkeen kasvoi vielä seitsemän tähkäpäättä, kuivunutta, ohutta ja

41:14 Niin lähetti Pharaao, ja antoi kutsua Josephin, ja he hopusti ottivat hänen vankiudesta ulos. Ja hän antoi itsensä keritä, ja muutti vaattensa ja tuli Pharaon tykö.

41:15 Niin sanoi Pharaao Josephille: minä olen unta nähnyt, ja ei ole sen selittäjää; mutta minä olen kuullut sinusta sanottavan: koskas unen kuulet, niin sinä taidat sen selittää.

41:16 Joseph vastasi Pharaota, sanoen: ei se ole minulla; mutta Jumala aavistaa kuitenkin Pharaolle hyvää.

41:17 Niin puhui Pharaao Josephille: unessa olin minä seisovana virran reunalla.

41:18 Ja katso, virrasta tuli ylös seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää, jotka kävivät laitumella ruohostossa.

41:19 Ja katso, heidän jälkeensä tulivat ylös toiset seitsemän pientä ja juuri rumaa ja laihaa lehmää: en ole minä koko Egyptin maalla nähnyt niin rumia.

41:20 Ja ne laihat ja rumat lehmät söivät ne ensimmäiset seitsemän lihavaa lehmää.

41:21 Ja koska he olivat syöneet, ei heidän päällänsä mitään tuntunut, että he olivat syöneet; vaan olivat niin rumat nähdä kuin ennenkin. Niin minä heräsin.

41:22 Ja taas näin minä unessani seitsemän tähkäpäättä kasvaneen yhdessä oljessa, täysinäistä ja kaunista.

41:23 Sitte kävi ylös seitsemän kuivaa, pientä ja itätuulelta surkastunutta tähkä-

41:14 Nijn lähetti Pharaao/ ja andoi cudzua Josephin/ ja he hopust otit hänen fangeudest ulos. Ja hän andoi hiuxens keritä/ ja muutti waattens ja tuli Pharaon tygö.

41:15 Nijn sanoi Pharaao Josephille: minä olen unda nähnyt/ ja ei ole sen selittäjä/ mutta minä olen cuullut sinusta sanottawan: coscas unen cuulet/ nijns taidat sen selittä.

41:16 Joseph wastais Pharaota/ sanoden: ei se ole minulla/ mutta Jumala awista cuitengin Pharaolle hywä.

41:17 Nijn puhui Pharaao Josephille: unesani olin minä seisowana wirran reunalla/

41:18 Ja näin wirrasta tulewan ylös sedzemen lihawata ja caunista lehmä/ jotca käwit hywällä laitumella.

41:19 Ja heidän jälkens näin minä toiset seidzemen piendä ja juuri ruma ja laiha lehmä tulewan ylös/ en ole minä coco Egyptin maalla nähnyt nijn rumia.

41:20 Ja ne laihat ja rumat lehmät/ söit ne ensimmäiset seidzemen lihawata lehmä:

41:21 Ja cosca ne olit syönet/ ei heidän päälläns mitän tundunut/ että he olit syönet/ waan olit nijn rumat nähdä cuin ennengin. Nijn minä heräisin.

41:22 Ja taas näin minä unesani/ seidzemen tähkäpäättä caswanen yhdessä oljessa/ täysinäistä ja paxua.

41:23 Sijtte käwit ylös seidzemen cuiwa/ piendä ja itätuulelda surcastunutta tähkä-

itätuulen polttamaa.

41:24 Ja nämä ohuet tähkäpäät nielivät ne seitsemän kaunista tähkäpäätä. Minä kerroin tämän tietäjille, mutta ei kukaan kyennyt sanomaan minulle, mitä se merkitsee.

41:25 Niin Joosef sanoi faraolle: Faraon unet merkitsevät kumpikin samaa; Jumala on ilmaissut faraolle, mitä hän on tekävä.

41:26 Seitsemän kaunista lehmää merkitsee seitsemää vuotta, seitsemän kaunista tähkäpäätä merkitsee myös seitsemää vuotta; unilla on sama merkitys.

41:27 Ja seitsemän laihaa ja rumaa lehmää, jotka nousivat niiden jälkeen, merkitsee seitsemää vuotta, ja seitsemän tyhjää, itätuulen polttamaa tähkäpäätä merkitsee seitsemää nälkävuotta.

41:28 Tätä minä tarkoitin, kun sanoin faraolle: Jumala on antanut faraon nähdä, mitä hän on tekävä.

41:29 Katso, tulee seitsemän vuotta, jolloin on suuri viljavuus koko Egyptin maassa.

41:30 Mutta niitä seuraa seitsemän sellaista nälkävuotta, että Egyptin maan entinen viljavuus kokonaan unhotuu, ja nälänhätä tuottaa maalle häviön.

41:31 Eikä enää tiedetä mitään maassa vallinneesta viljavuudesta sitä seuraavan nälänhädän vuoksi, sillä se on oleva ylen kova.

41:32 Mutta että uni toistui

päätä.

41:24 Ja ne pienet tähkäpäät nielivät ne seitsemän kaunista tähkäpäätä. Ja minä olen sen sanonut tietäjille, mutta ei ole joka sen minulle ilmoittais.

41:25 Joseph sanoi Pharaolle: Pharaon uni on yhtäläinen: Jumala ilmoittaa Pharaolle, mitä hän tekävä on.

41:26 Ne seitsemän kaunista lehmää ovat seitsemän vuotta, ja ne seitsemän täysinäistä tähkäpäätä ovat myös seitsemän vuotta: se on yhtäläinen uni.

41:27 Mutta ne seitsemän laihaa ja rumaa lehmää, jotka astuivat ylös heidän jälkeensä, ovat seitsemän vuotta, ja ne seitsemän laihaa ja itätuulelta surkastunutta tähkäpäätä ovat seitsemän nälkävuotta.

41:28 Se on nyt se, kuin minä Pharaolle sanonut olen: että Jumala ilmoitti Pharaolle, mitä hän tekävä on.

41:29 Katso, seitsemän viljaista vuotta tulevat koko Egyptin maalle.

41:30 Ja niiden jälkeen tulevat seitsemän nälkävuotta, niin että kaikki senkaltainen viljan kylliys unhotetaan Egyptin maalla, ja se kallis aika hävittää maakunnan.

41:31 Ja ei enämpi tiedetä siitä viljan kyllyydestä maakunnassa, sen kalliin ajan tähden, joka tulee; sillä se tulee sangen raskaaksi.

41:32 Mutta että uni on ker-

päätä.

41:24 Ja ne seidzemen pienet tähkäpäätä nielit ne seidzemen paxua tähkäpäätä. Ja minä olen sen sanonut minun noidilleni/ mutta ei ole ollut joka sen taisi minulle selittä.

41:25 JOseph sanoi Pharaolle: molemmat Pharaon unet ovat yhtäläiset: Jumala ilmoittaa Pharaolle/ mitä hän tekewä on.

41:26 Ne seidzemen caunista lehmä/ ovat seidzemen vuotta/ ja ne seidzemen täysinäistä tähkäpäätä/ ovat myös seidzemen vuotta/ se on yhtäläinen uni.

41:27 Mutta ne seidzemen laiha ja ruma lehmä/ jotca astuit ylös heidän jälkensä/ ovat seidzemen vuotta/ ja ne seidzemen laiha ja itätuulelta surcastunutta tähkäpäätä ovat seidzemen cowa vuotta.

41:28 Se on nyt se/ cuin minä Pharaolle sanonut olen/ että Jumala ilmoitti Pharaolle/ mitä hän tekewä on.

41:29 Cadzo/ seidzemen viljaist vuotta tulewat coco Egyptin maalle.

41:30 Ja nijden jälken tulewat seidzemen cowa vuotta/ nijn että caicki sencaltainen viljan kylliys unhotetan/ cuin on ollut Egyptin maalla/ ja se callis aica häwittä maacunnan.

41:31 Ja ei enämbi tietä sijtä viljan kyllydest maacunnasa/ sen callin ajan tähden joca tule: sillä se tule sangen rascaxi.

41:32 Mutta että uni on ker-

faraolle, se tietää, että Jumala on asian varmasti päättänyt ja että Jumala antaa sen pian tapahtua.

41:33 Nyt valitkoon siis farao ymmärtäväisen ja taitavan miehen ja asettakoon hänet Egyptin hallitusmieheksi.

41:34 Näin tehkoon farao: asettakoon päällysmiehiä maahan ja ottakoon viiden osan Egyptin maan sadosta seitsemänä viljavuotena.

41:35 Ja koottakoon näinä hyvinä vuosina, jotka tulevat, kaikki niiden sato ja kasattakoon viljaa faraon haltuun, talletettakoon sato kaupunkeihin ja säilytettäkoon,

41:36 niin että maalla on eloa säästössä seitsemän nälkävuoden varalle, jotka kohtaavat Egyptin maata. Niin ei maa joudu perikatoon näinhädän aikana.

41:37 Tämä puhe miellytti faraota ja kaikkia hänen palvelijoitansa.

41:38 Ja farao sanoi palvelijoilleen: Voisimmeko löytää ketään, jossa on Jumalan henki niinkuin tässä?

41:39 Ja farao sanoi Jooselle: Koska Jumala on sinulle ilmoittanut kaiken tämän, ei ole ketään niin ymmärtäväistä ja taitavaa, kuin sinä olet.

41:40 Hoida sinä minun taloani, ja sinun käskyäsi totelkoon kaikki minun kansani; ainoastaan valtaistuimen puolesta minä olen sinua korkeampi.

roittu Pharaolle, se (aavistaa) että asia on Jumalalta päätetty, ja Jumala on pian sen tekemä.

41:33 Nyt siis Pharao etsikään toimellista ja taitavaa miestä, asettaaksensa Egyptin maan päälle.

41:34 Toimittakoon Pharao ja asettakoon ottomiehiä maakuntaan, ja ottakoon viidennen osan Egyptin maalta niinä seitsemänä viljavuonna.

41:35 Ja he kootkaan kaikkinaista ravintoa niinä hyvinä vuosina, jotka tulevat, ja antakaan tulla jyviä Pharaon haltuun, varaksi kaupungeissa, ja tallella pitäkään.

41:36 Että ruokaa olis tähdeille pantu maakunnalle, niinä seitsemänä nälkävuonna, jotka tulevat Egyptin maalle, ettei maa hävitettäisi näljän tähden.

41:37 Ja se puhe kelpasi Pharaolle, ja kaikille hänen palvelioillensa.

41:38 Ja Pharao sanoi palvelioillensa: taidammeko me löytää tainkaltaisen miehen, jossa Jumalan henki on?

41:39 Ja Pharao sanoi Jooselle: että Jumala on tämän kaiken sinulle ilmoittanut, niin ei ole yhtään niin taitavaa ja ymmärtäväistä kuin sinä olet.

41:40 Ole sinä minun huoneeni päällä, ja sinun sanalles pitää kaiken minun kansani kuuliaisen oleman; ainoastansa kuninkaallisessa istuimessa tahdon minä olla korkiampi sinua.

awista Jumalan totisest ja pian sen tekemän.

41:33 Nyt siis Pharao edzikän toimest ja taitawata miestä/ asettaxens Egyptin maan päälle.

41:34 Toimittacan Pharao ja asettacan ottomiehiä maacundaan/ ja ottacan wijden osan Egyptin maalda nijnä seidzemenä wiljauonna.

41:35 Ja cootcan caickinaista rawindo nijnä hywinä vuosina/ jotca tulewat/ ja andacan tulla jywiä Pharaon jywäaitaan/ waraxi Caupungeisa/ ja tallella pitäkän/

41:36 Että ruoca olis tähdellä pandu maacunnan elatuxexi/ nijnä seidzemenä nälkävuonna/ jotca tulewat Egyptin maalle/ ettei maa häwitettäisi näljän tähden.

41:37 JA se puhe kelpais Pharaolle/ ja caikille hänen palwelioillens.

41:38 Ja Pharao sanoi palwelioillens: taidammaco me löytä taincaltaisen miehen/ josa Jumalan Hengi on?

41:39 Ja Pharao sanoi Jooselle: että Jumala on tämän caiken sinulle ilmoittanut/ ei ole yhtän nijn taitawata ja ymmärtäväistä cuin sinä olet.

41:40 Ole sinä minun huoneeni päällä/ ja sinun sanalles pitä caiken minun Canssani cuuliaisen oleman/ ainoastans Cuningalises istuimes/ tahdon minä olla corkiambi sinua.

41:41 Ja farao sanoi Joosefille: Katso, minä asetan sinut koko Egyptin maan hallitusmieheksi.

41:42 Ja farao otti sinetisormuksensa kädestään ja pani sen Joosefin käteen ja puetti hänen ylleen hienot pellavavaatteet ja ripusti kultakäädyt hänen kaulaansa.

41:43 Ja hän antoi hänen ajaa omissa, lähinnä parhaisissa vaunuissaan, ja hänen edellään huudettiin: abrek! Niin asetettiin hänet koko Egyptin maan hallitusmieheksi.

41:44 Ja farao sanoi Joosefille: Minä olen farao, mutta sinun tahtomattasi älköön kukaan nostako kättä tai jalkaa koko Egyptin maassa.

41:45 Ja farao nimitti Joosefin Saafenat-Paneahiksi ja antoi hänelle puolisosiksi Aasenatin, Oonin papin Potiferan tyttären. Niin Joosef lähti tarkastamaan Egyptin maata.

41:46 Joosef oli kolmenkymmenen vuoden vanha, kun hän tuli faraon, Egyptin kuninkaan, palvelijaksi. Ja Joosef lähti faraon luota ja kulki läpi koko Egyptin maan.

41:47 Ja seitsemänä viljavuotena maa kasvoi ylen runsaasti.

41:48 Ja näinä seitsemänä hyvänä vuotena, jotka tulivat Egyptin maahan, hän kokosi kaikkea eloa ja talletti sen kaupunkiin. Hän talletti kuhunkin kaupunkiin sen elon, joka tuotiin ympäristön vai-

41:41 Ja Pharaosanoi Josephille: katso, minä olen asettanut sinun koko Egyptin päälle.

41:42 Ja Pharaosotti sormuksen kädestänsä, ja pani sen Josephin käteen: ja puetti hänen kalleisiin liinavaatteisiin, ja ripusti kultakäädyt hänen kaulaansa.

41:43 Ja antoi hänen ajaa toisessa vaunussansa, ja antoi huutaa hänen edellensä: Abrek: ja asetti hänen koko Egyptin maan päälle.

41:44 Ja Pharaosanoi Josephille: minä olen Pharaos; ja ilman sinun tahdotas ei pidä yhdenkään ylentämän kättänsä taikka jalkaansa koko Egyptin maalla.

41:45 Ja Pharaoskutsui Josephin nimen Salaisuutten selittäjäksi: ja antoi hänelle Asnatin, Potipheran Onin papin tyttären, emännäksi. Niin Joseph meni ympärinsä Egyptin maan.

41:46 Ja Joseph oli kolmenkymmenen ajastaikainen, koska hän seisoi Pharaon, Egyptin kuninkaan edessä. Ja Joseph läksi Pharaon tyköä, ja vaelsi ympärinsä kaiken Egyptin maan.

41:47 Ja maa kasvoi pivotaisin niinä seitsemänä viljavuosina.

41:48 Ja hän kokosi niinä seitsemänä vuonna kaikkinaisen elatuksen, joka oli Egyptin maalla, ja pani sen tähteelle kaupunkiin: mitä elatusta maa kasvoi ympärinsä kunkin kaupungin, sen hän siihen tähteelle pani.

41:41 Ja Pharaosanoi Josephille: cadzo/ minä olen asettanut sinun coco Egyptin maacunnan päälle.

41:42 Ja Pharaosotti sormuxen kädestäns/ ja pani sen Josephin käteen/ ja puetti hänen walkeisijn silcki waatteisin/ ja ripusti culdakäädyn hänen caulaans/

41:43 Ja andoi aja hänen toisesa waunusans/ ja andoi huuta hänen edelläns/ että he cumarraisit/ ja tiedäisit hänen asetetuxi coco Egyptin maan päälle.

41:44 Ja Pharaosanoi Josephille: minä olen Pharaos/ ilman sinun tahdotas ei pidä yhdengän lijcuttaman kättäns taicka jalkans coco Egyptin maalla.

41:45 Ja Pharaos cudzui hänen salaisexi neuwoxi/ ja andoi hänelle Asnathin/ Potipheran Onin papin tyttären emännäxi. Nijn Joseph meni cadzeleman Egyptin maata.

41:46 Ja Joseph oli colmenkymmenen ajastaicainen/ cosca hän seisoi Pharaon Egyptin Cuningan edes. Ja Joseph läxi Pharaon tykö/ ja waelsi ymbärins caiken Egyptin maan.

41:47 Ja maa caswoi yldäkylä niinä seidzemenä wiljavuonna.

41:48 Ja hän cocois niinä seidzemenä vuonna/ caickinaisen elatuxen/ joca oli Egyptin maalla/ ja pani sen tähdelle Caupungeihin/ mitä elatusta maa caswoi ymbärins cungin Caupungin/ sen hän

nioilta.

41:49 Niin Joosef kasasi viljaa niinkuin meren hiekkaa, ylen suuret määrät, siihen asti että lakattiin sitä mittaamasta, sillä se ei ollut enää mitattavissa.

41:50 Joosefille syntyi, ennenkuin nälkävuosi tuli, kaksi poikaa, jotka Aasenat, Oonin papin Poti-Feran tytär, synnytti hänelle.

41:51 Esikoiselle Joosef antoi nimen Manasse, sillä, sanoi hän, Jumala on saattanut minut unhottamaan kaikki vaivani ja koko isäni kodin.

41:52 Toiselle hän antoi nimen Efraim, sillä, sanoi hän, Jumala on tehnyt minut hedelmälliseksi kärsimysteni maassa.

41:53 Ne seitsemän viljavuotta, jotka tulivat Egyptin maahan, kuluivat loppuun.

41:54 Senjälkeen alkoi seitsemän nälkävuotta, niinkuin Joosef oli sanonut, ja tuli nälänhätä kaikkiin maihin, mutta Egyptin maassa oli leipäviljaa kaikkialla.

41:55 Mutta koko Egyptin maa näki nälkää, ja kansa huusi faraolta leipää. Silloin farao sanoi kaikille egyptiläisille: Menkää Joosefin luo ja tehkää, mitä hän käskee teidän tehdä.

41:56 Kun nälkä ahdisti koko maata, avasi Joosef kaikki varastot ja myi viljaa egyptiläisille. Mutta nälänhätä tuli yhä kovemaksi Egyptin maassa.

41:57 Ja kaikista maista tul-

41:49 Ja Joseph kokosi sängen paljon jyviä, niinkuin santaa meressä, siihenasti että hän lakkasi lukemasta, sillä ne olivat epälukuiset.

41:50 Ja Josephille syntyi kaksi poikaa, ennenkuin kallos aika tuli, jotka hänelle synnytti Asnat, Potipheran Onin papin tytär.

41:51 Ja kutsui esikoisensa nimen Manasse; sillä (sanoi hän) Jumala on antanut minun unhottaa kaiken minun vaivani, ja kaiken minun isäni huoneen.

41:52 Mutta toisen nimen hän kutsui Ephraim; sillä (sanoi hän) Jumala on tehnyt minun hedelmälliseksi minun raadollisuuteni maassa.

41:53 Koska ne seitsemän viljavuotta olivat kuluneet Egyptin maalla,

41:54 Rupesivat ne seitsemän nälkävuotta tulemaan, niinkuin Joseph oli (edellä) sanonut: ja nälkä tuli kaikkiin maakuntiin; mutta koko Egyptin maalla oli leipää.

41:55 Kuin Egyptin maa myös kärsi nälkää, huusi kansa Pharaon tykö leivän tähden. Mutta Pharao sanoi kaikille Egyptiläisille: menkää Josephin tykö; mitä hän sanoo teille, se tehkää.

41:56 Koska nälkä tuli koko maakuntaan, avasi Joseph kaikki jyvääitait jokapaikassa, ja myi Egyptiläisille; sillä nälkä tuli aina raskaammaksi Egyptin maalla.

41:57 Ja kaikki maakunnat

sijhen tähdelle pani.

41:49 Ja Joseph cocois sängen paljo jyviä/ nijncuin sanda meresä/ nijn että hän lackais lukemasta/ sillä ne olit epäluuuiset.

41:50 JA Josephille synnyit caxi poica/ ennencuin callis aica tuli/ jotca hänelle synnytti Asnath/ Potipheran Onin papin tytär.

41:51 Ja cudzui hänen esikoisens nimen Manasse/ sillä (sanoi hän) Jumala on antanut minun unhotta caiken minun waiwani/ ja caiken minun Isäni huonen.

41:52 Mutta toisen nimen hän cudzui Ephraim/ sillä (sanoi hän) Jumala on andanut minun caswa minun rado-lisudeni maasa.

41:53 COsca seidzemen wiljavuotta olit culunet Egyptin maalla/

41:54 Rupeisit ne seidzemen cowa wuotta tuleman/ nijncuin Joseph oli sanonut/ ja nälkä tuli caickijn maacundijn. Mutta coco Egyptin maalla oli leipä.

41:55 Cuin Egyptin maa myös kärisei nälkä/ huusi Canssa Pharaon tygö leiwän tähden. Mutta Pharao sanoi caikille Egyptiläisille: mengät Josephin tygö/ mitä hän sano teille/ se tehkät.

41:56 Cosca nälkä tuli coco maacundaan/ awais Joseph caicki jywä aitat jocapaicas/ ja myi Egyptiläisille: sillä nälkä tuli aina rascamaxi Egyptin maalla.

41:57 Ja caicki maacunnat

tiin Egyptiin Joosefin luo ostamaan viljaa, sillä kaikissa maissa oli kova nälänhätä.

42 LUKU

42:1 Mutta kun Jaakob sai tietää, että Egyptissä oli viljaa, sanoi hän pojillensa: Mitä epäröitte?

42:2 Ja hän sanoi: Katso, minä olen kuullut, että Egyptissä on viljaa. Menkää sinne ja ostakaa meille sieltä viljaa, että pysyisimme hengissä emmekä kuolisi.

42:3 Niin kymmenen Joosefin veljeä lähti ostamaan viljaa Egyptistä.

42:4 Mutta Benjaminia, Joosefin veljeä, Jaakob ei lähettänyt hänen veljiensä mukana, sillä hän pelkäsi, että häntä kohtaisi jokin onnettomuus.

42:5 Niin Israelin pojat tulivat muiden tulijain mukana ostamaan viljaa, sillä Kanaanin maassa oli nälänhätä.

42:6 Mutta Joosef oli vallanpitäjänä maassa; hän myi viljaa kaikelle maan kansalle. Niin Joosefin veljet tulivat ja kumartuivat hänen edessään kasvoilleen maahan.

42:7 Ja Joosef näki veljensä, ja hän tunsi heidät, mutta tekeytyi heille vieraaksi, puhutteli heitä ankarasti ja kysyi heiltä: Mistä te tulette? He vastasivat: Kanaanin maasta tulemme, ostamaan elintarpeita.

42:8 Ja Joosef tunsi veljensä, mutta he eivät tunteneet häntä.

tulivat Egyptiin ostamaan Josephilta; sillä suuri nälkä oli kaikissa maakunnissa.

42 LUKU

42:1 Mutta koska Jakob näki olevan jyviä myydä Egyptissä, sanoi hän pojillensa: mitä te katselette toinen toisenne päälle?

42:2 Ja sanoi: katso, minä kuulen Egyptissä olevan jyviä; menkää alas sinne, ja ostakaaat meille sieltä, että me eläisimme, ja emme kuolisi.

42:3 Niin menivät kymmenen Josephin veljeä alas, ostamaan jyviä Egyptistä.

42:4 Mutta Benjaminia, Josephin veljeä, ei lähettänyt Jakob veljiensä kanssa; sillä hän sanoi: ettei hänelle vahinkoa tapahtuisi.

42:5 Niin läksivät Israelin lapset matkaan (jyviä) ostamaan muiden seurassa; sillä nälkä oli Kanaanin maalla.

42:6 Mutta Joseph oli hallitsia maakunnassa, hän antoi myydä jyviä kaikelle maan kansalle. Niin tulivat Josephin veljet, ja kumarsivat maahan kasvoillensa hänen eteensä.

42:7 Ja Joseph näki veljensä, ja tunsi heidät, ja teeskeli hänensä oudoksi heitä vastaan, ja puhui kovasti heidän kanssansa, ja sanoi heille: kusta te tulette? He vastasivat: Kanaanin maalta, ostamaan syötävää.

42:8 Ja Joseph tunsi veljensä, vaan ei he häntä tunteet.

tulit Egyptijn ostaman Josephilda: sillä suuri nälkä oli caikisa maacunnisa.

XLII. Lucu

42:1 MUtta cosca Jacob näki olevan jyviä myydä Egyptis/sanoi hän pojillens: mixet te cadzo perän?

42:2 Cadzo/ minä cuulin Egyptis olevan jyviä kyllä/mengät sinne ja ostacat meille sieldä/ että me eläisim/ ja emme cuolis.

42:3 Nijn menit kymmenen Josephin welje ostaman jyviä Egyptist.

42:4 Mutta Benjaminita Josephin welje/ ei lähettänyt Jacob weljiens cansa/ sillä hän sanoi: ettei hänen wahingo tapahduis.

42:5 Nijn läxit Israelin lapset matcan jyviä ostaman muiden seurasa: sillä callis aica oli myös Canaan maalla.

42:6 MUtta Joseph oli hallidzia macunnas/ hän andoi myydä jyviä caikelle maan Canssalle. Nijn tulit Josephin weljet/ ja cumarsit maahan caswoillens hänen eteens.

42:7 Ja Joseph näki hänen weljens/ ja tunsi heidän/ ja teeskeli hänens oudoxi heitä wastian/ ja puhui cowast heidän cansans/ ja sanoi heille: custa te tuletta? he wastaisit: Canaan maalda/ ostaman jyviä.

42:8 Ja ehkä Joseph tunsi weljens/ ei cuitengan he händä tundenet.

42:9 Silloin Joosef muisti unet, jotka hän oli nähnyt heistä, ja sanoi heille: Te olette vakoojia; olette tulleet katsomaan, mistä maa olisi avoin.

42:10 He vastasivat hänelle: Ei, herra; palvelijasi ovat tulleet ostamaan elintarpeita.

42:11 Me olemme kaikki saman miehen poikia, olemme rehellisiä miehiä; palvelijasi eivät ole vakoojia.

42:12 Mutta hän sanoi heille: Ei ole niin, vaan te olette tulleet katsomaan, mistä maa olisi avoin.

42:13 He vastasivat: Meitä, sinun palvelijoitasi, on kaksitoista veljestä, saman miehen poikia Kanaanin maasta; nuorin on nyt kotona isämme luona, ja yhtä ei enää ole.

42:14 Joosef sanoi heille: Niin on, kuin olen teille puhunut: te olette vakoojia.

42:15 Näin te tulette koeteltaviksi: niin totta kuin farao elää, te ette pääse täältä lähtemään, ellei nuorin veljenne tule tänne.

42:16 Lähettäkää yksi joukosta noutamaan veljenne tänne, mutta teidän muiden on jääminen tänne vangeiksi, että koeteltaisiin, oletteko puhuneet totta; muuten, niin totta kuin farao elää, te olette vakoojia.

42:17 Ja hän panetti heidät vankeuteen kolmeksi päiväksi.

42:18 Mutta kolmantena päi-

42:9 Niin Joseph muisti unensa, jotka hän oli nähnyt heistä; ja sanoi heille: te olette vakoojat, ja olette tulleet katsomaan, kusta maa avojoin olisi.

42:10 He vastasivat häntä: ei minun herrani: mutta sinun palvelias ovat tulleet ostamaan jyviä.

42:11 Me olemme kaikki yhden miehen pojat: me olemme vaat, eikä sinun palvelias ole ikänänsä olleet vakoojat.

42:12 Hän sanoi heille: ei suinkaan, mutta te olette tulleet katsomaan, kusta maa avojoin olisi.

42:13 He sanoivat: me sinun palvelias olimme kaksitoistakymmestä veljestä, yhden miehen pojat Kanaanin maalla; ja katso, nuorin on nyt meidän isämme tykönä, mutta yksi ei ole sillen eleillä.

42:14 Joseph sanoi heille: sepä se on, kuin minä olen teille puhunut, sanoen: vakoojat te olette.

42:15 Siinä teitä pitää koeteltaman. Niin totta kuin Pharao elää, ei teidän pidä täältä pääsemän, jollei teidän nuorin veljenne tule tänne.

42:16 Lähettäkää yksi teistä tänne, joka tuo teidän veljenne tänne: mutta teidän pitää vankina oleman, niin teidän puheenne koetellaan, jos teissä totuus on; mutta jollei, niin totta kuin Pharao elää, te olette vakoojat.

42:17 Niin hän pani heidät kiinni kolmeksi päiväksi.

42:18 Ja kolmantena päivä-

42:9 Nijn Joseph muisti unens/ jonga hän oli nähnyt heistä/ ja sanoi heille: te olette wacoojat/ ja olette tulleet cadzoman custa maa awojoin olisi.

42:10 He wastaisit händä: ei minun herran/ mutta sinun palwelias owat tullet ostaman heillens jywiä.

42:11 Me olemma caicki yhden miehen pojat/ me olemma wogat/ eikä sinun palwelias ole ikänäns ollet wacoojat.

42:12 Hän sanoi heille: ei-suingan/ mutta te olette tullet cadzoman custa maa awojoin olisi.

42:13 He sanoit: me sinun palwelias olemma caxitoistakymmendä weljestä/ yhden miehen pojat Canaan maalda/ nuorin on nyt meidän Isämme tykönä/ mutta yxi ei ole sillen eleillä.

42:14 Joseph sanoi heille: sepä se on cuin minä olen teille puhunut/ sanoden/ wacoojat te olette.

42:15 Sijnä teitä pitä coeteldaman. Nijn totta cuin Pharao elä/ ei teidän pidä täältä pääsemän/ jollei teidän nuorin weljen tule tänne.

42:16 Lähettäkät yxi teistä joca tuo teidän weljen tänne/ mutta teidän pitä fangina oleman/ nijn teidän puhen coetellan/ jos teisä totuus on/ mutta jollei/ nijn totta cuin Pharao elä/ te olette wacoojat.

42:17 Nijn hän pani heidän kijni colmexi päiwäxi.

42:18 JA colmandena päiwä-

vänä Joosef sanoi heille: Jos tahdotte elää, niin tehkää näin, sillä minä olen Jumalaa pelkääväinen:

42:19 jos olette rehellisiä miehiä, niin jääköön yksi teistä, veljeksistä, vangiksi vankilaan, jossa teitä säilytettiin, mutta te muut menkää vieämään kotiin viljaa perheittenne nälänhätään.

42:20 Ja tuokaa nuorin veljenne minun luokseni. Jos teidän puheenne siten todeksi vahvistuu, niin vältätte kuoleman. Ja heidän täytyi tehdä niin.

42:21 Mutta he sanoivat toinen toisellensa: Totisesti, me olemme syylliset sentähden, mitä teimme veljellemme; sillä me näimme hänen sielunsa tuskan, kun hän anoi meiltä armoa, emmekä kuulleet häntä. Sentähden on meille tullut tämä tuska.

42:22 Ruuben vastasi heille sanoen: Enkö minä sanonut teille: Älkää tehkö pahoin nuorukaista vastaan! Mutta te ette kuulleet minua; katsokaa, nyt kostetaan hänen verensä.

42:23 Mutta he eivät tieneet, että Joosef ymmärsi heitä, sillä hän puhui heille tulkin kautta.

42:24 Ja hän kääntyi pois heistä ja itki. Sitten hän kääntyi taas heihin päin ja puhui heidän kanssaan. Ja hän otti heidän joukostaan Simeonin ja vangitutti hänet heidän nähtensä.

42:25 Ja Joosef käski täyttää heidän säkkinsä viljalla ja

nä sanoi Joseph heille: jos te tahdotte elää, niin tehkää näin; sillä minä pelkään Jumalaa.

42:19 Jos te olette vaat, niin antakaat yksi teidän veljistanne olla sidottuna teidän vankihuoneessanne; mutta menkää te ja viekää kotia, mitä te ostanet olette nälkää vastaan kotonanne.

42:20 Ja tuokaat teidän nuorin veljenne minun tyköni, että teidän sananne todeksi löyttäisi, ettette kuolisi; ja he tekivät niin.

42:21 Mutta he sanoivat toinen toisellensa: me olemme totisesti vianalaiset meidän veljemme tähden; sillä me näimme hänen sielunsa ahdistuksen, koska hän meiltä armoa rukoili, ja emme kuulleet häntä; sentähden on tämä ahdistus meidän päällemme tullut.

42:22 Ruben vastasi heitä, sanoen: enkö minä puhunut teille, sanoen: älkää tehkö vääryyttä nuorukaiselle, ja ette tahtoneet kuulla? Ja nyt hänen verensä meiltä vaaditaan.

42:23 Vaan ei he tietäneet Josephin sitä ymmärtävän; sillä hän puhui heille tulkin kautta.

42:24 Ja hän käänsi itsensä heistä, ja itki. Koska hän jälleensä käänsi heidän puoleensa ja puhutteli heitä, otti hän Simeonin heiltä, ja satoi hänen heidän nähtensä.

42:25 Ja Joseph käski heidän säkkinsä täytettävä jyvillä, ja annettaa heidän ra-

nä sanoi Joseph heille: jos te tahdotta elä/ niijn tehkät näin/ sillä minä pelkän Jumalata.

42:19 Jos te oletta wogat/ niijn andacat yxi teidän weljistän olla sidottuna fangeuxes/ mutta mengät te ja wiekät cotia/ mitä te ostanet oletta nälkä wastian.

42:20 Ja tuocat teidän nuorin weljen minun tygöni/ niijn minä uscon teidän sanan/ ettet te cuolis. Ja he teit niijn.

42:21 Mutta he sanoit keskenäns: tämän me olem ansainnet meidän ricoxellam weljem wastian: sillä me näim hänen ahdistuxens/ cosca hän rucoili meitä/ ja en me händä cuullet/ sentähden olem me tähän murheseen joutunet.

42:22 Ruben wastais heitä/ sanoden: engö minä puhunut teille? sanoden: älkät tehkö wääryttä nuorucaiselle/ ja ette tahtonet cuulla? Ja nyt hänen werens meildä waaditan.

42:23 Waan ei he tiennet Josephin sitä ymmärtävän: sillä hän puhui heille tulkin kautta.

42:24 Ja hän käänsi idzens heistä/ ja itki. Cosca hän jälleensä käänsi heidän puolens ja puhutteli heitä/ otti hän Simeonin heildä/ ja sidoi hänen heidän nähtens.

42:25 Ja käski heidän säckins täytettä jywillä/ ja

<p>panna jokaisen rahat takaisin hänen säkkiinsä sekä antaa heille evästä matkalle. Ja heille tehtiin niin.</p>	<p>hansa jälleen itsekunkin omaan säkkiinsä, ja annetaan heille evästä matkalle; ja heille tehtiin niin.</p>	<p>annetta heidän rahans jällens idzecungin omaan säckijns/ ja annetta heille ewästä matcalle. Ja heille tehtin nijn.</p>
<p>42:26 Ja he sälyttivät viljansa aasien selkään ja lähtivät sieltä.</p>	<p>42:26 Ja he panivat kalunsa aaseinsa päälle, ja läksivät sieltä.</p>	<p>42:26 Ja he panit caluns Aseins päälle ja läxit sieldä.</p>
<p>42:27 Kun sitten eräs heistä yöpaikassa avasi säkkinsä syöttääkseen aasiansa, huomasi hän rahansa säkin suussa.</p>	<p>42:27 Koska yksi heistä avasi säkkinsä, antaaksensa ruokaa aasillensa, ja äkkäsi rahansa säkkinsä suussa,</p>	<p>42:27 Cosca yxi heistä awais säckins/ syöttäxens Asians syötinsialla/ ja äckäis rahans säckins suusa.</p>
<p>42:28 Hän sanoi veljilleen: Minulle on annettu rahani takaisin; katso, se on minun säkissäni. Silloin heidän sydämensä vavahti, ja he katsoivat säikähtyneinä toisiinsa sanoen: Mitä Jumala on meille tehnyt?</p>	<p>42:28 Ja sanoi veljillensä: minulle on annettu minun rahani jällensä, katso, se on minun säkissäni. Niin heidän sydämensä vavahtui, ja hämmästyivät keskenänsä, sanoen: miksi on Jumala meille näin tehnyt?</p>	<p>42:28 Ja sanoi weljillens: minulle on annettu minun rahan jällens/ cadzo/ se on minun säkisäni. Nijn heidän sydämens wawahdui/ ja hämmästyit keskenäns/ sanoden: mixi on Jumala meille näin tehnyt?</p>
<p>42:29 Tultuansa isänsä Jaakobin luo Kanaanin maahan he ilmoittivat hänelle kaikki, mitä heille oli tapahtunut, ja sanoivat:</p>	<p>42:29 Koska he tulivat isänsä Jakobin tykö Kanaanin maalle, ilmoittivat he hänelle kaikki, mitä heille tapahtunut oli, sanoen:</p>	<p>42:29 COsca he cotia jouduit Jacobin heidän Isäns tygö Canaan maalle/ ilmoitit he hänelle caicki/ mitä heille tapahtunut oli sanoden:</p>
<p>42:30 Mies, joka on sen maan valtiaana, puhutteli meitä ankarasti ja kohteli meitä, niinkuin olisimme olleet maata vakoilemassa.</p>	<p>42:30 Se mies, sen maan herra, puhui kovasti meille, ja piti meitä maan vakoijina.</p>	<p>42:30 Se mies/ sen maan herra puhui cowast meidän tygöm/ ja piti meitä maan wacojana.</p>
<p>42:31 Mutta me sanoimme hänelle: Olemme rehellisiä miehiä emmekä mitään vakojia;</p>	<p>42:31 Ja me vastasimme häntä: me olemme vaat, emme ole ikänänsä oleet vakojat.</p>	<p>42:31 Ja me wastaisim händä: me olem wogat/ ja em ole ikänäns ollet wacojat.</p>
<p>42:32 meitä on kaksitoista veljestä, saman isän poikia; yhtä ei enää ole, ja nuorin on nyt kotona isämme luona Kanaanin maassa.</p>	<p>42:32 Me olimme kaksitoistakymmentä veljestä meidän isämme poikaa: yksi ei ole silleen eleissä, ja nuorin on nyt isämme tykönä Kanaanin maalla.</p>	<p>42:32 Me olemma caxitoistakymmendä weljestä meidän Isäm poica/ yxi ei ole sillen eleis/ ja nuorin on wielä Isäm tykönä Canaan maalla.</p>
<p>42:33 Mutta mies, sen maan valtias, sanoi meille: Siitä minä saan tietää, oletteko rehellisiä miehiä: jättäkää yksi veljistänne minun luokseni; ottakaa sitten viljaa perheittenne nälänhätään.</p>	<p>42:33 Sanoi se mies, sen maan herra meille: siitä minä tunnen, jos te olette vaat: yksi teidän veljistänne jättäkää minun tyköni, ja otta-kaat teidän taloinne tarve, ja menkää pois.</p>	<p>42:33 Sanoi maan herra meille: sijtä minä tunnen jos te oletta wogat/ yxi teidän weljistän jättäkät minun tygöni/ ja ottacat teidän taloin tarwe/ ja mengät pois.</p>

42:34 Ja menkää ja tuokaa nuorin veljenne luokseni, saadakseni tietää, ettette ole vakoojia, vaan rehellisiä miehiä. Sitten minä annan teille veljenne takaisin, ja te saatte vapaasti liikkua maassa.

42:35 Kun he sitten tyhjensivät säkkinsä, niin katso, kukin rahakukkaro oli hänen säkissään; ja nähdessään rahakukkaronsa he sekä heidän isänsä peljästyivät.

42:36 Ja heidän isänsä Jakob sanoi heille: Te teette minut lapsettomaksi; Joosefia ei enää ole, Simeonia ei enää ole, ja Benjamininkin te tahdotte viedä minulta; kaikki tämä kohtaa minua.

42:37 Ruuben vastasi isälleen sanoen: Saat surmata minun molemmat poikani, jos en tuo häntä sinulle takaisin; anna hänet minun huostaani, niin minä tuon hänet sinulle takaisin.

42:38 Mutta hän sanoi: Ei minun poikani saa lähteä teidän kanssanne, sillä hänen veljensä on kuollut, ja hän on yksin jäljellä; jos onnettomuus kohtaa häntä matkalla, jolle aiotte lähteä, niin te saatatte minun harmaat hapseni vai-pumaan murheella tuonelaan.

43 LUKU

43:1 Mutta nälänhätä oli maassa kova.

43:2 Ja kun he olivat syöneet loppuun sen viljan, jonka olivat tuoneet Egyptistä, sanoi heidän isänsä heille: Menkää

42:34 Ja tuokaat teidän nuorin veljenne minun tyköni, niin minä ymmärrän, ett'ette ole vakojat, vaan vaat; niin annan minä myös teidän veljenne jälleen, ja saatte tehdä kauppaa tässä maakunnassa.

42:35 Ja tapahtui, koska he tyhjensivät säkkejäänsä, katso, oli itsekunkin rahakäärö hänen säkissäänsä: ja kuin he näkivät rahakäärönsä, hämmästyivät he isänsä kanssa.

42:36 Niin sanoi Jakob heidän isänsä heille: te olette saattaneet minun lapsettomaksi: Joseph ei ole elävissä, eikä Simeon, Ja Benjaminin tahdotte te vielä viedä pois; minun kohtaani nämät kaikki tapahtuvat.

42:37 Ruben vastasi isälleen, sanoen: tapa molemmat minun poikani, jollen minä häntä jälleen sinulle (kotia) tuo, ainoastansa anna häntä minun haltuuni, minä hänen sinulle jälleen (kotia) tuon.

42:38 Hän sanoi: ei minun poikani pidä menemän alas teidän kanssanne: sillä hänen veljensä on kuollut, ja hän on jäänyt yksin, ja jos hänelle tapahtuis jotakin paha tiellä, jota te vaellatte, niin te saatatte minun harmaat karvani murheella hautaan.

43 LUKU

43:1 Mutta kallis aika ahdisti maata.

43:2 Ja koska he loppuivat syödä ne jyvät kuin he Egyptistä tuoneet olivat, sanoi heidän isänsä heille: menkää jälleensä sinne, ja osta-

42:34 Ja tuocat teidän nuorin veljen tänne minun tyköni/ niijn minä ymmärrän ettet te ole wacojat/ waan wogat/ niijn annan minä myös teidän veljen jälleens/ ja saatte tehdä teidän parastan täsä maacunnasa.

42:35 Ja cosca he tyhjäsit heidän säckejääns/ löysi idze-cukin rahakääröns säkistäns/ ja cuin he näit heidän rahakääröns/ hämmästyit he lsäns cansa.

42:36 Nliin sanoi Jacob heidän lsäns: te oletta saattanet minun lapsitomaxi/ Joseph ei ole eläwisä/ jo on myös Simeon pois/ ja BenJaminin tahdotta te vielä wiedä pois/ minun cohtani nämät caicki tapahtuwat.

42:37 Ruben wastais lsällens/ sanoden: jollen minä händä jälleens sinulle cotia tuo/ niijn tapa molemmat minun poicani/ ainoastans anna händä minun halduni/ minä hänen sinulle jälleens cotia tuon.

42:38 Hän sanoi: ei minun poican pidä menemän teidän cansan: sillä hänen weljens on cuollut/ ja hän on jäänyt yxin/ ja jos hänelle tapahduis jotakin paha tiellä/ jota te waellatte/ niijn te saatatte minun harmaat carwani murhella hautaan.

XLIII. Lucu

43:1 MUtta callis aica ahdisti maata.

43:2 Ja cosca he lopit syödä ne jywät cuin he Egyptist tuonet olit/ sanoi heidän lsäns Jacob heille: mengät

jälleen ostamaan meille vä- hän elintarpeita.	kaat meille jotakin elatusta.	jällens sinne/ ja ostacat meil- le jotakin elatusta.
43:3 Juuda vastasi hänelle sanoen: Se mies teroitti meil- le teroittamalla: Ette saa tulla minun kasvojeni eteen, ellei veljenne ole teidän kanssan- ne.	43:3 Niin vastasi häntä Juu- da, sanoen: se mies haastoi meitä sangen kovin, ja sanoi: ei pidä teidän näkemän mi- nun kasvojani, jollei teidän veljenne ole teidän kanssan- ne.	43:3 Nijn wastais händä Ju- da/ sanoden: se mies haas- toi meitä sangen cowin/ ja sanoi: ei pidä teidän näke- män minun caswojani/ jollei teidän weljen ole teidän can- san.
43:4 Jos annat veljemme seurata meidän mukanamme, niin me lähdemme ostamaan sinulle elintarpeita.	43:4 Jos siis sinä nyt lähetät meidän veljemme meidän kanssamme, niin me me- nemme alas ja ostamme si- nulle elatusta.	43:4 Jos sijs sinä nyt lähetät meidän weljem meidän can- sam/ nijn me menem ja os- tam sinulle elatusta.
43:5 Mutta jos et anna, niin emme lähde; sillä se mies sanoi meille: Ette saa tulla minun kasvojeni eteen, ellei veljenne ole teidän kanssan- ne.	43:5 Vaan jolles häntä lähe- tä, niin emme mekään mene; sillä se mies sanoi meille: ei teidän pidä näkemän minun kasvojani, jollei teidän vel- jenne ole teidän kanssanne.	43:5 Waan jolles händä lähe- tä meidän cansam/ nijn en mekän mene/ sillä se mies sanoi meille: ei teidän pidä näkemän minun caswojani/ jollei teidän weljen ole teidän cansan.
43:6 Israel sanoi: Minkätäh- den teitte niin pahasti minua kohtaan, että ilmaisitte tuolle miehelle teillä olevan vielä veljen?	43:6 Israel sanoi: miksi te teitte minua vastaan niin pahoin, että te sanoitte sille miehelle teillänne vielä ole- van veljen.	43:6 Israel sanoi: mixi te teit- te minua wastan nijn pahoin/ että te sanoitta sille miehelle teillän wielä olewan weljen.
43:7 He vastasivat: Mies ky- seli tuiki tarkasti meitä ja meidän sukuamme, sanoen: Elääkö isänne vielä? Onko teillä vielä veljeä? Silloin me ilmoitimme hänelle, niinkuin asia on. Saatoimmeko tietää, että hän sanoisi: Tuokaa tän- ne veljenne?	43:7 He vastasivat: se mies kysyi meistä niin visusti, ja meidän suvustamme, sano- en: vieläkö teidän isänne elää? Onko teillä vielä veljeä? Niin me vastasimme häntä kuin hän kysyi. Taitaisim- meko me ratki tietää hänen sanovan: tuokaat veljenne tänne.	43:7 He wastaisit: se mies kysyi meistä nijn wisust/ ja meidän sugustam/ sanoden: wieläkö teidän Isän elä? nijn me wastaisim hänelle cuin hän kysyi. Mistä me tiesim hänen sanowan: tuocat weljen tänne?
43:8 Ja Juuda sanoi isällensä Israelille: Anna nuorukaisen seurata minun mukani, niin me nousemme ja lähdemme matkalle, että jäisimme eloon, sekä me että sinä ja vai- momme ja lapsemme, emme- kä kuolisi.	43:8 Niin sanoi Juuda isäl- lensä Israelille: lähetä nuor- rukainen minun kanssani, niin me valmistamme ja läh- demme matkaan: että me eläisimme ja emme kuolisi, sekä me että sinä ja meidän lapsemme.	43:8 Nlin sanoi Juda Israelille hänen Isällens: lähetä nuoru- cainen minun cansani/ nijn me hangidzem ja lähdem matcan/ että me eläisim ja em cuolis/ sekä me että sinä ja meidän lapsem.
43:9 Minä vastaan hänestä; minun kädestäni saat vaatia hänet. Jos en tuo häntä ta- kaisin sinun luoksesi ja aseta	43:9 Minä takaan hänen edestänsä, kaipaa häntä mi- nun käsistäni; jollen minä tuo häntä jälleen sinun ty-	43:9 Minä tacan hänen/ cai- pa händä minun käsistäni/ jollen minä tuo händä jällens sinun tygös/ ja pane händä

häntä eteesi, niin minä olen syyllinen sinun edessäsi kaiken elinaikani.

43:10 Totisesti, jos emme olisi näin vitkastelleet, niin olisimme jo kaksikin kertaa voineet olla sieltä kotona.

43:11 Silloin heidän isänsä Israel sanoi heille: Jos niin on, tehkää ainakin tämä: ottakaa säkkeihinne maan parhaimpia tuotteita ja viekää ne sille miehelle lahjaksi: vähän balsamia ja vähän hunajaa, kumihartsia ja hajupihkaa, pähkinöitä ja manteleita.

43:12 Ja ottakaa mukaanne kaksinkertainen raha, niin että viette takaisin sen rahan, joka palautettiin säkkienne suussa. Ehkä se oli erehdys.

43:13 Ottakaa sitten mukaanne myöskin veljenne ja nouskaa ja menkää jälleen sen miehen luo.

43:14 Jumala, Kaikkivaltias, suokoon, että se mies tekisi teille laupeuden ja antaisi toisen veljenne sekä Benjaminin palata kotiin teidän kansanne. Mutta jos tulen lapsettomaksi, niin tulen lapsettomaksi.

43:15 Niin miehet ottivat mukaansa lahjan ja kaksinkertaisen rahan sekä myöskin Benjaminin ja nousivat ja menivät Egyptiin; ja he astuivat Joosefin eteen.

43:16 Kun Joosef näki Benjaminin heidän seurassaan, sanoi hän huoneenhaltijalleen: Vie nämä miehet sisään; teu-

kös, ja pane häntä sinun etees, niin minä olen vikapää sinun edessäs kaikkena minun elinaikanani.

43:10 Sillä jollei meillä olisi ollut viivytystä, totisesti me olisimme jo toisen kerran tulleet jälleensä.

43:11 Niin sanoi Israel heidän isänsä heille: jos nyt kumminkin niin pitää oleman, tehkäätsiis näin: ottakaaat maan parhaista hedelmistä teidän astioihinne, ja viekäätsille miehelle lahjoja: jotakin mastiksia ja hunajaa, ja styraksia, ja ladanumia, ja dadelia ja mandelia.

43:12 Ottakaaat myös toinen raha teidän myötänne, ja se raha, jonka te toitte jälleensä säkkein suussa, viekäätsmyötänne; taitaa olla, että se on epähuomiosta tapahtunut.

43:13 Ottakaaat myös teidän veljenne; ja valmistakaaat, ja menkääts jälle sen miehen tykö.

43:14 Jumala kaikkivaltias antakoon teidän löytää laupiuden sen miehen edessä, että hän päästäis jälle teille toisen teidän veljenne, ja (tämän) Benjaminin. Mutta minä, niinkuin minä olen lapsettomaksi joutunut, olen lapsettona.

43:15 Niin ottivat miehet nämät lahjat, ja ottivat kaksin vertaa rahaa myötänsä, ja Benjaminin: valmistivat itsensä ja menivät Egyptiin, ja seisoivat Josephin edessä.

43:16 Ja kun Joseph näki Benjaminin heidän kansansa, sanoi hän huoneensa haltijalle: vie nämät miehet

sinun etees/ niijn minä olen wicapää sinun edesäs caicke-na minun elinaicanani.

43:10 Sillä jollei meillä olisi ollut wijwytystä/ totisest me olisim jo caxikerta tullet jäl-lens.

43:11 Nijn sanoi Israel heidän Isäns heille: jos cummingin niijn pitä oleman/ tehkät sijs niijn/ ja ottacat maan parhaista hedelmistä teidän säckein/ ja wiekät sille miehelle lahjoja/ jotakin Balsamita ja hunajata/ ja callita juuria/ ja Mirrhamita ja Dadelita ja Mandelia.

43:12 Ottacat myös toinen raha teidän myötän/ ja se raha jonga te toitte jälleens säckein suusa/ wiekät myötän/ taita olla että se on epähuomiost tapahtunut.

43:13 Ottacat myös teidän weljen ja hangitcat/ ja men-gät jälleens sen miehen tygö.

43:14 Jumala Caickiwaldias andacon teidän löytä laupiuden sen miehen edes/ että hän päästäis jälleens teille toisen teidän weljen/ ja tämän Benjaminin. Mutta minun täyty olla niijn cuin se/ jonga lapset owat temmatut peräti pois.

43:15 Nlin otit he nämät lahjat/ ja caxi sen werta raha myötäns/ ja Benjaminin: walmistit idzens ja menit Egyptijn/ ja tulit Josephin eteen.

43:16 Ja cuin Joseph näki Benjaminin heidän cansans sanoi hän huonens haldialle: wie nämät miehet huone-

rasta teuras ja valmista se, sillä miehet saavat syödä päivällistä minun kanssani.

43:17 Ja mies teki, niinkuin Joosef oli käskenyt, ja vei miehet Joosefin taloon.

43:18 Mutta miehet pelkäsivät, kun heitä vietiin Joosefin taloon, arvelen: Sen rahan tähden, joka viime kerralla tuli takaisin meidän säkeistämme, ne nyt vievät meitä tänne hyökätäkseen ja karatakseen meidän kimppuumme, ottaakseen meidät orjiksi ja anastaakseen aasimme.

43:19 Niin he menivät Joosefin huoneenhaltijan luo ja puhuttelivat häntä talon ovela

43:20 ja sanoivat: Oi kuule, herra, me olemme kerran ennen käyneet täällä ostamassa elintarpeita,

43:21 ja kun me tulimme yöpaikkaan ja avasimme säkkimme, niin katso, jokaisen raha oli hänen säkkinsä suussa täysipainoisena; olemme nyt tuoneet ne mukamme takaisin.

43:22 Ja olemme tuoneet mukamme toisenkin rahan ostaaksemme viljaa elatukseemme. Emme tiedä, kuka on pannut meidän rahamme säkkeihimme.

43:23 Hän vastasi: Olkaa rauhassa, älkää peljätkö. Teidän Jumalanne ja teidän isänne Jumala on antanut teidän löytää aarteen säkeistänne. Teidän rahanne minä olen saanut. Ja hän toi hei-

huoneesen, ja tee ja teurasta ja valmista; sillä heidän pitää minun kanssani päivällistä syömän.

43:17 Ja se mies teki niinkuin Joseph oli hänelle käskenyt, ja vei miehet Josephin huoneesen.

43:18 Ja he pelkäsivät, että he vietiin Josephin huoneesen, ja sanoivat: me viedään tänne sen rahan tähden jonka me tätä ennen löysimme meidän säkeistämme: että hän soimais meitä, ja saattais meitä oikeuden alle, ja ottais meitä orjiksensa, ja meidän aasimme.

43:19 Sentähden he menivät Josephin huoneenhaltijan tykö, ja puhuttelivat häntä huoneen oven edessä,

43:20 Ja sanoivat: ah, minun herrani, me olimme ennen tänne tulleet ostamaan jyviä.

43:21 Ja koska me tulimme yösiialle, ja avasimme meidän säkkimme, katso, niin oli itsekunkin raha säkkinsä suussa täydellä painolla: sentähden olemme me ne jällensä myötämme tuoneet.

43:22 Olemme myös toisen rahan myötämme tuoneet ostaaksemme jyviä; emme sitä tiedä, kuka on pannut jällensä meidän rahamme meidän säkkiimme.

43:23 Mutta hän sanoi: olkaat hyvässä turvassa, älkää peljätkö: teidän Jumalanne ja teidän isänne Jumala on teille tavaran antanut teidän säkkiinne: teidän rahanne olen minä saanut. Ja hän toi Simeonin heidän ty-

seen/ ja tee teurasta ja valmista: sillä heidän pitää minun cansan päiwälist syömän.

43:17 Ja se mies teki niinkuin Joseph oli hänelle käskenyt/ ja wei miehet Josephin huoneeseen.

43:18 JA he pelkäisit että he wietin Josephin huoneeseen/ ja sanoit: me wiedän tänne sen rahan tähden jonga me löysim meidän säkeistäm/ että hän soimais meitä/ ja saattais meitä oikeuden ala/ ja ottais meitä orjaxensa/ ja meidän Asim.

43:19 Sentähden he menit Josephin huoneenhaldian tygö/ ja puhuttelit händä huoneen owen edes/

ja sanoit:

43:20 Minun herran/ me olimme ennen tänne tullet ostaman jyviä/

43:21 Ja cosca me tulimme syötin sialle/ ja awaisim meidän säckim/ cadzo/ nijn oli idzecungin raha hänen säckins suusa täydellä painolla/ sentähden olem me ne jällens myötäm tuonet.

43:22 Olemma myös toisen rahan myötäm tuonet/ ostaxem jyviä. Waan en me sitä tiedä/ cuca on pannut jällens meidän raham meidän säckijm.

43:23 Mutta hän sanoi: olcat hywäs turwas/ älkät peljätkö/ teidän Jumalan ja teidän Isän Jumala/ on teille tawaran andanut teidän säckijn/ teidän rahan olen minä saanut.

43:24 Ja hän toi Simeonin

dän luokseen Simeonin.	könsä.	heidän tygöns.
43:24 Ja hän vei miehet Joosefin taloon ja antoi heille vettä jalkain pesemiseksi ja heidän aaseilleen rehua.	43:24 Ja se mies vei heidät Josephin huoneeseen, antoi heille vettä pestä heidän jalkojansa, ja antoi ruokaa heidän aaseillensa.	Ja wei heidän Josephin huoneeseen/ andoi heille wettä pestä heidän jalcojans/ ja andoi ruoca heidän Aseillens.
43:25 He laittoivat lahjansa järjestykseen siksi, kunnes Joosef tulisi päivälliselle; sillä he olivat kuulleet, että saisivat aterioita siellä.	43:25 Mutta he valmistivat lahjojansa, siihen asti kuin Joseph tuli päivälliselle; sillä he olivat kuulleet, että heidän piti siellä syömän.	43:25 Mutta he walmistit lahjojans/ siihenasti cuin Joseph tuli päiwäliselle: sillä he olit cuullet että heidän piti siellä syömän.
43:26 Kun Joosef oli tullut kotiin, veivät he hänelle huoneeseen lahjat, jotka heillä oli mukanaan, ja kumartuivat maahan hänen edessänsä.	43:26 Koska Joseph tuli huoneeseen, kantoivat he lahjoja huoneeseen hänelle käsissänsä, ja kumarsivat maahan hänen eteensä.	43:26 COsca Joseph tuli huoneeseen/ cannoit he lahjoja huoneeseen hänelle heiden käsisäns/ ja cumarsit heitäns maahan hänen eteens.
43:27 Hän tervehti heitä ja kysyi: Kuinka voi teidän vanha isänne, josta puhuitte? Vieläkö hän elää?	43:27 Ja hän tervehti heitä rakkaasti, ja sanoi: onko teidän vanha isänne rauhassa, josta te minulle sanoitte? Vieläkö hän elää?	43:27 Ja hän terwetti heitä rackast/ ja sanoi: ongo teidän wanha Isän rauhas/ josta te minulle sanoitte? wieläkö hän elä.
43:28 He vastasivat: Palvelijasi, meidän isämme, voi hyvin; hän elää vielä. Ja he kumartuivat ja heittäytyivät maahan.	43:28 He vastasivat: sinun palvelias meidän isämme on rauhassa, ja elää vielä; ja he kumarsivat ja maahan lankesivat hänen edessänsä.	43:28 He wastaisit: meidän Isän sinun palwelias on rauhas/ ja elä wielä/ ja he maahan langeisit ja cumarsit händä.
43:29 Ja hän nosti silmänsä ja näki veljensä Benjaminin, äitinsä pojan, ja kysyi: Onko tämä teidän nuorin veljenne, josta puhuitte? Sitten hän sanoi: Jumala olkoon sinulle, poikani, armollinen.	43:29 Niin hän nosti silmänsä ja näki veljensä Benjaminin, äitinsä pojan, ja sanoi: onko tämä teidän nuorin veljenne, josta te sanoitte minulle? Ja sanoi vielä: Jumala olkoon sinulle armollinen, minun poikani.	43:29 Nijn hän nosti silmänsä/ ja näki weljens BenJaminin/ hänen äitins pojan/ ja sanoi: ongo tämä teidän nuorin weljen/ josta te sanoitte minulle? ja sanoi wielä: 43:30 Jumala olcon sinulle armollinen minun poican.
43:30 Mutta silloin Joosef keskeytti äkkiä puheensa, sillä nähdessään veljensä hän tuli sydämessään liikutetuksi ja etsi tilaisuutta itkeäkseen; niin hän meni sisähuoneeseen ja itki siellä.	43:30 Ja Joseph kiiruhti itSENSÄ; sillä hänen sydämensä paloi veljeänsä kohtaan, ja etsi siaa itkeäksensä; ja meni kamariinsa, ja itki siellä.	Ja Joseph kijruhti: sillä hänen sydämens paloi hänen weljens päälle/ ja edzei sia itkexens/ ja meni Camarijns/ ja itki siellä.
43:31 Senjälkeen hän pestyään kasvonsa tuli ulos, hillitsi itsensä ja käski: Tarjotkaa ruokaa.	43:31 Ja kuin hän oli pessyt kasvonsa, tuli hän ulos; ja pidätti itsensä, ja sanoi: tuokaat leipää.	43:31 Ja cuin hän oli pesnyt caswons/ tuli hän ulos ja pidätti idzens/ ja sanoi: tuocat leipä.
43:32 Ja tarjottiin erikseen hänelle ja erikseen heille ja	43:32 Ja pantiin erinänsä hänelle ja erinänsä heille,	43:32 Ja pandin erinäns he-nälle/ ja erinäns heille/ nijn

erikseen egyptiläisille, jotka aterioivat hänen kanssaan; egyptiläiset näet eivät saata syödä yhdessä hebrealaisten kanssa, sillä se on egyptiläisille kauhistus.

43:33 He istuivat vastapäätä häntä iän mukaan, esikoinen ensimmäisenä ja nuorin viimeisenä; ja ihmetellen miehet katselivat toisiaan.

43:34 Ja hän antoi kantaa omasta pöydästään ruokia heille, ja Benjaminin annos oli viisi kertaa suurempi kuin kaikkien muiden. Ja he joivat hänen kanssaan ja juopuivat.

44 LUKU

44:1 Senjälkeen Joosef käski huoneenhaltijaansa sanoen: Täytä miesten säkit viljalla, niin paljon kuin he voivat kuljettaa, ja pane itsekunkin raha hänen säkkinsä suuhun.

44:2 Ja nuorimman säkin suuhun pane minun maljani, tuo hopeamalja, ynnä hänen viljarahansa. Ja hän teki, niinkuin Joosef käski.

44:3 Aamulla päivän valjetessa miehet saivat aaseinensa lähteä matkalle.

44:4 Mutta kun he olivat ehtineet vähän matkaa kaupungin ulkopuolelle, sanoi Joosef huoneenhaltijalleen: Nouse ja aja miehiä takaa, ja kun saavutat heidät, sanoi heille: Minkätähden olette palkinneet hyvän pahalla?

44:5 Onhan se juuri se, josta isäntäni juo ja josta hän salaisia tiedustelee. Te olette pahoin tehneet menetellesänne näin.

niin myös Egyptiläisille, jotka hänen kanssansa atrioitsivat, erinänsä; sillä Egyptiläiset ei saa syödä Hebrealaisten kanssa, sillä se on Egyptiläisille kauhistus.

43:33 Ja he istutettiin hänen kohdallensa, esikoinen esikoisuutensa jälkeen, ja nuorin nuoruutensa jälkeen: sitä miehet ihmettelivät keskenänsä.

43:34 Ja heille kannettiin ruokaa hänen pöydältänsä, mutta Benjaminille viisi kertaa enemmän kuin muille. Ja he joivat ja juopuivat hänen kanssansa.

44 LUKU

44:1 Ja Joseph käski huoneensa haltiaa, sanoen: täytä miesten säkit jyvillä, niin paljon kuin he voivat kantattaa, ja pane itsekunkin raha säkkinsä suuhun.

44:2 Ja minun maljani, se hopiamalja pane nuorimman säkin suuhun, ynnä jyväänsä hinnan kanssa. Ja hän teki niinkuin Joseph hänelle käski.

44:3 Mutta aamulla päivän valjetessa, päästettiin miehet menemään aaseinensa.

44:4 Ja koska he olivat läheneet kaupungista, eikä vielä kauvas joutuneet, sanoi Joseph huoneensa haltialle: nouse ja aja takaa miehiä, ja koska heidän saat takaa, niin sano heille: miksi te olette hyvän pahalla maksanneet?

44:5 Eikö se ole, josta minun herrani juo? Ja josta hän kyllä hyvin taitaa arvata teistä? Te olette pahoin tehneet.

myös Egyptiläisille/ jotca hänen cansans atrioidzit/ erinäns: sillä Egyptiläiset ei saa syödä Hebrerein cansa/ sillä se on Egyptiläisille cauhistus.

43:33 Ja he istutettin hänen cohdallens/ esicoinen hänen esicoisudens jälken/ ja nuorin nuorudens jälken/ sitä he ihmettelit keskenäns.

43:34 Ja heille cannettin ruoca hänen pöydäldäns/ mutta Benjaminille wijsi kerta enä cuin muille. Ja he joit ja juuwit hänen cansans.

XLIV. Lucu

44:1 JA Joseph käski hänen huonens haldiata/ sanoden: täytä miesten säkit jyvillä/ nijn paljo cuin he woiwat cannatta/ ja pane idzecungin raha säckins suuhun.

44:2 Ja minun hopiamaljan pane nuorimman säkin suuhun/ ynnä jywäin hinnan cansa. Ja hän teki nijncuin Joseph hänelle käski.

44:3 MUtta amulla päiwän waljetes/ päästettin miehet menemän Aseinens.

44:4 Ja cosca he olit läheten Caupungista/ eikä wielä cauwas joutunet/ sanoi Joseph huonens haldialle: nouse ja aja taca miehiä/ ja coscas heidän saat taca/ nijn sano heille: mixi te oletta hywän pahalla maxanet?

44:5 Eikö se ole/ josta minun herrani juo? ja jolla hän ennusta? te oletta pahoin tehnet.

44:6 Kun hän sitten saavutti heidät, puhui hän heille nämä sanat.	44:6 Ja kuin hän käsitti heidät, puhui hän nämät sanat heille.	44:6 Ja cuin hän käsitti heidän/ puhui hän nämät sanat heille.
44:7 He vastasivat hänelle: Minkätähden herramme puhuu näin? Pois se, että palvelijasi tekisivät niin!	44:7 He vastasivat häntä: miksi minun herrani senkaltaista puhuu? Pois se, että sinun palvelias niin tekisivät.	44:7 He wastaisit händä: mixi minun herran sencaltaista puhu? pois se/ että sinun palwelias nijn tekis.
44:8 Katso, rahan, jonka löysimme säkkiemme suusta, me olemme tuoneet takaisin sinulle Kanaanin maasta; kuinka siis olisimme varastaneet hopeata tai kultaa herrasi talosta?	44:8 Katso, rahan, jonka me löysimme säkkeimme suusta, olemme me jälleen sinulle tuoneet Kanaanin maalta: kuinkasta siis me varastimme hopiaa eli kultaa sinun herras huoneesta?	44:8 Cadzo/ rahan jonga me löysim säckeimme suusta/ olemma me jällens sinulle tuonet Canaan maalda/ cuingasta sijs me warastimme hoiyata eli culda sinun herras huonesta?
44:9 Se palvelijoistasi, jolta se löydetään, kuolkoon; ja me muut tulemme herramme orjiksi.	44:9 Jonka tyköä sinun palvelioiltas se löydetään, hän kuolkaan: niin tahdomme me myös olla orjat minun herralleni.	44:9 Jonga tykö sinun palwelioistas se löytän/ hän cuolcan/ nijn tahdom me myös olla orjat minun herralleni.
44:10 Hän vastasi: Olkoon niin, kuin olette puhuneet; se, jolta se löydetään, olkoon minun orjani. Mutta te muut pääsette vapaiksi.	44:10 Hän sanoi: olkaan nyt teidän sananne jälkeen: jonka tyköä se löydetään, hän olkaan minun orjani; mutta te olette vapaat.	44:10 Hän sanoi: olcon teidän sanan jälken/ jonga tykö se löytän/ hän olcan minun orjan/ mutta te oletta wapat.
44:11 Ja he laskivat nopeasti säkkinsä maahan, ja jokainen avasi säkkinsä.	44:11 Ja he laskivat kiuruusti itsekukin säkkinsä maahan, ja jokainen avasi säkkinsä.	44:11 Ja he laskit kijrust idzecukin säckins maahan/ ja jocainen awais säckins.
44:12 Ja hän etsi, alkaen vanhimmasta ja lopettaen nuorimpaan, ja malja löytyi Benjaminin säkistä.	44:12 Ja hän etsei, ruveten vanhimmasta niin nuorimpaan asti; ja hopiamalja löydettiin Benjaminin säkistä.	44:12 Ja hän edzei ruweten wanhimmast/ nijn nuorimban asti/ ja hopiamalja löyttin Benjaminin säkistä.
44:13 Silloin he repäisivät vaatteensa, kuormasivat kukin tavaransa aasinsa selkään ja palasivat kaupunkiin.	44:13 Niin repäisivät vaatteensa, ja itsekukin pani kuormansa aasin päälle, ja palasivat kaupunkiin.	44:13 Nlin he rewäisit waatens/ ja idzecukin pani cuormans Asin päälle/ ja palaisit Caupungijn.
44:14 Ja Juuda meni veljinensä Joosefin taloon, jossa tämä vielä oli, ja he lankesivat maahan hänen eteensä.	44:14 Ja Juuda meni veljinensä Josephin huoneesen (sillä hän oli vielä silloin siellä); ja he lankesivat maahan hänen eteensä.	44:14 Ja Juda meni weljinens Josephin huoneseen (sillä hän oli vielä silloin siellä) ja he langeisit maahan hänen eteens.
44:15 Silloin Joosef sanoi heille: Mitä olettekaan tehneet! Ettekö tienneet, että minun kaltaiseni mies saa salatut ilmi?	44:15 Joseph sanoi heille: mikä työ se on, kuin te tehneet olette? Ettekö te tietäneet, että senkaltainen mies kuin minä olen taitaa kyllä hyvin arvata.	44:15 Joseph sanoi heille: cuinga te tohdeitte sen teh-dä? ettäkö te tiedä/ että sencaltainen mies cuin minä olen/ on tietäjä.
44:16 Juuda vastasi: Mitä	44:16 Ja Juuda sanoi: mitä	44:16 Ja Juda sanoi: mitä

sanoisimmekaan herralleni, mitä puhuisimme ja millä puolustautuisimme! Jumala on paljastanut palvelijaisi syyllisyyden. Katso, me olemme herrani orjat, niin hyvin me muut kuin se, jolta malja löytyi.

44:17 Hän sanoi: Pois se, että minä tekisin niin! Se, jolta malja löytyi, olkoon minun orjani, mutta te muut menkää rauhassa kotiin isänne luo.

44:18 Silloin Juuda astui hänen eteensä ja sanoi: Oi herrani, salli palvelijasi puhua sananen herrani kuullen, älköönkä vihasi syttykö palvelijaasi kohtaan, sillä sinä olet niinkuin itse farao!

44:19 Herrani kysyi palvelijoiltaan sanoen: Onko teillä isää tai veljeä?

44:20 Me vastasimme herralleni: Meillä on kotona vanha isä ja veli, joka on syntynyt hänen vanhoilla päivillensä ja on vielä nuori; mutta tämän veli on kuollut, ja niin hän on jäänyt yksin äidistänsä, ja hänen isänsä rakastaa häntä.

44:21 Niin sinä sanoit palvelijoillesi: Tuokaa hänet tänne minun luokseni, että silmäni saisivat katsella häntä.

44:22 Me vastasimme herralleni: Nuorukainen ei saata jättää isäänsä, sillä jos hän jättäisi isänsä, niin tämä kuolisi.

44:23 Mutta sinä sanoit palvelijoillesi: Jos nuorin veljenne ei tule tänne teidän kanssan-

me vastaamme minun herralleni? Taikka mitä me puhumme? Taikka millä me taidamme itsemme puhdistaa? Jumala on löytänyt sinun palveliaisi vääryyden: katso, me olemme meidän herramme orjat, sekä me, että se, jolta malja löydettiin.

44:17 Mutta hän sanoi: pois se, että minä niin tekisin; sen miehen, jolta malja on löydetty, pitää oleman minun orjani; mutta menkää te rauhassa isänne tykö.

44:18 Niin Juuda astui hänen tykönsä, ja sanoi: ah minun herrani, suo nyt palvelias puhua yksi sana minun herrani korvissa, ja älkään julmistuko sinun vihasi sinun palvelias päälle, sillä sinä olet niinkuin Pharao.

44:19 Minun herrani kysyi hänen palvelioiltansa, sanoen: onko teillä isää taikka veljeä?

44:20 Niin me vastasimme meidän herraamme: meillä on vanha isä, ja nuorukainen syntynyt hänen vanhalla ijällensä, jonka veli on kuollut, ja hän on yksinänsä jäänyt äidistänsä, ja hänen isänsä pitää hänen rakkaana.

44:21 Niin sinä sanoit palvelioilles: tuokaat häntä tänne minun tyköni, että minä saan nähdä hänen.

44:22 Mutta me vastasimme minun herralleni: ei taida nuorukainen jättää isäänsä; sillä jos hän jättäisi isänsä, niin hän kuolisi.

44:23 Niin sinä sanoit palvelioilles: jollei teidän nuorin veljenne tule teidän kans-

me wastamme minun herralleni? taikka mitä me puhumme? taikka millä me taidam idzem puhdista? Jumala on löytänyt sinun palwelias vääryden/ cadzo/ me olem meidän herram orjat/ sekä me/ että se jolda malja löytin.

44:17 Mutta hän sanoi: pois se/ että minä nijn tekisin/ sen miehen/ jolda malja on löytty/ pitä oleman minun orjan/ mutta mengät te rauhahas Isänne tygö.

44:18 Nlin Juda astui hänen tygöns/ ja sanoi: minun herran/ suo nyt sinun palwelias puhua yxi sana minun herrani corwisa/ ja älkön julmistuco sinun vihas sinun palwelias päälle/ sillä sinä olet nijncuin Pharao.

44:19 Minun herran kysyi hänen palwelioillens/ sanoden: ongo teillä Isä taicka welje.

44:20 Nijn me wastaisimme: meillä on wanha Isä ja nuorucainen/ syndynyt hänen vanhalla ijälläns/ jonga weli on cuollut/ ja hän on yxinäns jäänyt hänen äitistäns/ ja hänen Isäns pitä hänen rackana.

44:21 Nijn sinä sanoit palwelioilles: tuocat händä tänne minun tygöni/ ja minä hänelle hywä teen.

44:22 Mutta me wastaisim minun herralleni: ei taida nuorucainen tulla pois Isäns tykö/ jos hän jättäis Isäns/ nijn hän cuolis.

44:23 Nijn sinä sanoit palwelioilles: jollei teidän nuorin weljen tule teidän cansan/

ne, niin älkää enää näyttäytykö minun kasvojeni edessä.

44:24 Ja me menimme kotiin palvelijasi, minun isäni, luo ja kerroimme hänelle herrani sanat.

44:25 Niin isämme sanoi: Menkää jälleen ostamaan meille vähän elintarpeita.

44:26 Me sanoimme: Emme voi lähteä sinne; ainoastaan jos nuorin veljemme seuraa mukanamme, me lähdemme, sillä me emme voi näyttäytyä sen miehen kasvojen edessä, jollei nuorin veljemme ole mukanamme.

44:27 Niin palvelijasi, minun isäni, sanoi meille: Tiedätte hän itse, että vaimoni synnytti minulle kaksi poikaa.

44:28 Toinen lähti pois luotani, ja minä sanoin: Varmaan hänet on raadeltu kuoliaaksi, enkä minä ole häntä siitä päivin nähnyt.

44:29 Jos te nyt viette minulta tämänkin ja jos onnettomuus kohtaa häntä, niin te saatatte minun harmaat hapsemi vaipumaan tuskalla tuonelaan.

44:30 Jos minä siis tulisin kotiin palvelijasi, isäni, luo eikä meillä olisi mukanamme nuorukaista, johon hän on kaikesta sielustaan kiintynyt,

44:31 niin hän nähdessään, ettei nuorukainen ole kanssamme, kuolisi, ja me, sinun palvelijasi, saattaisimme palvelijasi, isämme, harmaat hapsset vaipumaan murheella tuonelaan.

sanne, niin ei teidän pidä enää minun kasvojeni näkemän.

44:24 Ja koska me menimme sinun palvelias minun isäni tykö, ja ilmoitimme hänelle minun herrani sanat,

44:25 Niin sanoi meidän isämme: menkää jälleen pois, ja ostakaat meille jotakin elatusta.

44:26 Mutta me sanoimme: emme tohdi sinne mennä; vaan jos meidän nuorin veljemme on meidän kanssamme, niin me menemme; sillä emme saa nähdä sen miehen kasvoja, jollei meidän nuorin veljemme ole meidän kanssamme.

44:27 Niin sinun palvelias minun isäni sanoi meille: te tiedätte, että minun emäntäni synnytti minulle kaksi,

44:28 Ja toinen läksi minun tyköäni, josta sanottiin, että hän on kuoliaaksi revely, ja en ole minä häntä vielä sitte nähnyt.

44:29 Jos te tämän myös minulta viette pois, ja hänelle tapahtuis jotakin paha, niin te saattaisitte minun harmaat karvani murheella hautaan.

44:30 Jos minä nyt tulisin sinun palvelias minun isäni tykö, ja ei olisi nuorukainen meidän kanssamme: sillä hänen henkensä riippuu tämän hengestä.

44:31 Niin tapahtuis, koska hän näkis, ettei nuorukainen kanssa olisi, että hän kuolisi; niin me sinun palvelias saattaisimme sinun palvelias meidän isämme harmaat karvat murheella hautaan.

nijn ei teidän pidä enä minun caswojani näkemän.

44:24 Ja cosca me menim sinun palwelias minun Isäni tygö/ ja ilmoitim hänelle minun herrani sanat.

44:25 Nijn sanoi meidän Isäm: mengät jällens pois ja ostacat meille jotakin elatusta.

44:26 Mutta me sanoim: en me tohdi sinne mennä/ vaan jos meidän nuorin weljem on meidän cansam/ nijn me menem: sillä en me saa nähdä sen miehen caswoja/ joll-ei meidän nuorin weljem ole meidän cansam.

44:27 Nijn sinun palwelias minun Isän sanoi meille: te tiedätte/ että minun emändäni synnytti minulle caxi.

44:28 Ja se toinen läxi minun tyköni/ josta sanottin/ että hän on cuoliaxi reweldy/ ja en ole minä händä wielä sijte nähnyt.

44:29 Jos te tämän myös minulda wiette pois/ ja hänelle tapahtuis jotakin paha/ nijn te saattaisit minun harmat carwani murhella hautaan?

44:30 Jos minä nyt tulisin sinun palwelias minun Isäni tygö/ ja ei olis nuorucainen meidän cansam (hänen hengens rippu tämän hengesä)

44:31 Nijn tapahduis/ cosca hän näkis/ ettei nuorucainen cansa olis/ että hän cuolis/ nijn me sinun palwelias saattaisim meidän Isäm sinun palwelias harmat carwat murhella hautaan.

44:32 Sillä palvelijasi on luvannut isälleen vastata nuorukaisesta ja sanonut: Jos en tuo häntä takaisin luoksesi, niin minä olen syyllinen isäni edessä kaiken elinaikani.

44:33 Ja jääköön siis palvelijasi herralleni orjaksi nuorukaisen sijaan, ja nuorukainen menköön kotiin veljiensä kanssa.

44:34 Sillä kuinka minä voisin mennä kotiin isäni luo, jollei nuorukainen olisi kanssani? En voisi nähdä sitä surkeutta, joka tulisi isäni osaksi.

44:32 Sillä sinun palvelias on taannut nuorukaisen minun isäni edessä, sanoen: jollen minä häntä tuo jälleensä sinun tykö, niin minä sen edestä kaiken minun elinaikani olen vikapää kärsimään.

44:33 Ja nyt siis jääkään sinun palvelias nuorukaisen edestä minun herralleni orjaksi: vaan nuorukainen menkään veljeinsä kanssa.

44:34 Sillä kuinka minä taidan mennä minun isäni tykö, jollei nuorukainen olisi minun kanssani? Etten minä näkisi sitä surkeutta, johon minun isäni joutuu.

44:32 Sillä minä sinun palvelias olen taannut nuorucaisen minun Isäni edes/ sanoden: jollen minä händä tuo jälleensä sinun tygös/ nijn minä sene-destä caiken minun elinaicani olen wicapää kärsimän.

44:33 Ja nyt sijs jääkän sinun palvelias/ nuorucaisen edest minun herralleni orjaxi/ waan nuorucainen mengän weljeins cansa.

44:34 Sillä cuinga minä taidan mennä minun Isäni tygö/ jollei nuorucainen olis minun cansani? etten minä näkis sitä surkeutta johon minun Isän joutu.

1 Mooses 45 LUKU

45:1 Silloin Joosef ei voinut kauemmin hillitä itseään kaikkien niiden nähden, jotka seisovat hänen ympärillään. Hän huusi: Antakaa kaikkien mennä pois minun luotani! Niin ei ollut ketään saapuvilla, kun Joosef ilmaisi itsensä veljilleen.

45:2 Ja hän purskahti ääneensä itkemään, niin että egyptiläiset ja faraon hoviväki sen kuullivat.

45:3 Ja Joosef sanoi veljilleen: Minä olen Joosef. Vieläkö minun isäni elää? Mutta hänen veljensä eivät voineet vastata hänelle, niin hämmästyksissään he olivat hänen edessään.

45:4 Mutta Joosef sanoi veljilleen: Tulkaa tänne luokseni. Ja he tulivat. Niin hän sanoi: Minä olen Joosef, teidän veljenne, jonka myitte Egyptiin.

45:5 Mutta älkää nyt olko

45 LUKU

45:1 Niin ei Joseph voinut itseänsä silleen pidättää kaikkein niiden edessä, jotka hänen tykönänsä seisovat, ja hän huusi: menkää ulos kaikki minun tyköäni; ja ei yksikään seisonut hänen tykönänsä, koska Joseph itsensä ilmoitti veljillensä.

45:2 Ja itki korkealla äänellä, niin että Egyptiläiset ja Pharaon perhe sen kuullivat.

45:3 Ja Joseph sanoi veljillensä: minä olen Joseph. Vieläkö minun isäni elää? Mutta ei hänen veljensä taitaneet häntä vastata; sillä he olivat niin hämmästyneet hänen kasvoinsa edessä.

45:4 Niin sanoi Joseph veljillensä: tulkaat siis minun tyköni. Ja he tulivat. Ja hän sanoi: minä olen Joseph teidän veljenne, jonka te myitte Egyptiin.

45:5 Ja nyt, älkääät surulliset

XLV. Lucu

45:1 Nlin ei Joseph woinut idzens sillen pidättä caickein nijden edes/ jotca hänen tykönäns seisoit/ ja hän huusi: mengät ulos caicki minun tyköni/ ja ei yxikän seisonut hänen tykönäns/ cosca Joseph idzens ilmoitti weljeins edes.

45:2 Ja hän itki corkialla änellä/ nijn että Egyptiläiset ja Pharaon perhe sen cuullit.

45:3 Ja Joseph sanoi weljillensä: minä olen Joseph. Wieläkö minun Isän elä? mutta ei hänen weljens taitanet händä wastata: sillä he olit nijn hämmästynet hänen caswoins edes.

45:4 Nijn sanoi Joseph weljillensä: tulcat sijs minun tygöni. Ja he tulit. Ja hän sanoi: minä olen Joseph teidän weljen/ jonga te myitte Egyptijn.

45:5 Ja älkät surulliset olco/

murheissanne älkääkä pahoi-
telko sitä, että olette myy-
neet minut tänne, sillä Juma-
la on minut lähettänyt teidän
edellänne pitääkseen teidät
hengissä.

45:6 Kaksi vuotta on nyt nä-
länhätä ollut maassa, ja vielä
on jäljellä viisi vuotta, joi-
na ei kynnetä eikä eloa korjata.

45:7 Niin Jumala lähetti mi-
nut teidän edellänne säilyt-
tääkseen teille jälkeläisiä
maan päällä ja pitääkseen
teidät hengissä, pelastukseksi
monille.

45:8 Ette siis te ole lähettä-
neet minua tänne, vaan Ju-
mala; hän asetti minut faraon
neuvonantajaksi ja koko hä-
nen hovinsa herraksi ja koko
Egyptin maan valtiaaksi.

45:9 Menkää, rientäkää minun
isäni tykö ja sanokaa hänelle:
Näin sanoo poikasi Joosef:
Jumala on asettanut minut
koko Egyptin herraksi, tule
luokseni, älä viivyttel!

45:10 Sinä saat asettua Goo-
senin maakuntaan ja olla mi-
nun läheisyydessäni, sinä ja
sinun lapsesi ja lastesi lapset,
pikkukarjasi ja raavaskarjasi,
kaikki, mitä sinulla on.

45:11 Minä elätän sinua siellä
- vielä on näet viisi nälkä-
vuotta - niin ettet sinä eikä
sinun perheesi eikä kukaan
omaisistasi ole sortuva puut-
teeseen.

45:12 Te näette omin silmin,
ja myöskin veljeni Benjamin
näkee, että minä itse teille
puhun.

olko, ja älkäätkä niin kovin
hämmästykö, että te olette
minua tänne myyneet; sillä
teidän henkenne elatuksen
tähdän on Jumala minun
teidän edellänne tänne lähet-
tänyt.

45:6 Kaksi nälkävuotta on jo
ollut maassa, ja vielä nyt on
viisi vuotta, niin ettei kynne-
tä eikä niitetä.

45:7 Mutta Jumala on mi-
nun lähettänyt teidän edel-
länne, tallella pitämään teitä
maan päällä, ja elättämään
teitä suuren pelastuksen
kautta.

45:8 Ja nyt ette ole minua
tänne lähettäneet, vaan Ju-
mala, joka myös minun aset-
ti isäksi Pharaolle, ja herrak-
si kaiken hänen huoneensa
päälle, ja koko Egyptin maan
esimieheksi.

45:9 Rientäkäätkä ja menkäätkä
minun isäni tykö, ja sano-
kaat hänelle: näin sanoo si-
nun poikas Joseph: Jumala
on minun asettanut koko
Egyptin maan herraksi, tule
alas minun tyköni, ja älä vii-
vyttel.

45:10 Ja sinä olet asuva Goo-
senin maassa, ja olet oleva
juuri läsnä minua, sinä ja
sinun lapsesi ja sinun lastesi
lapset, sinun karjasi, pienet
ja suuret, ja kaikki mitä si-
nulla on.

45:11 Siellä minä elätän si-
nua, vielä on viisi nälkävuot-
ta, ettet sinä ja sinun hu-
oneesi, ja kaikki kuin sinulla
on, hukkuisi.

45:12 Ja katso, teidän sil-
männe näkevät, ja minun
veljeni Benjaminin silmät,
että minä puhun teidän
kanssanne suusta suuhun.

ja älkät ajatelko minua sen-
tähdän wihaisexi/ että te
olette minun tänne myynet:
sillä teidän hengen elatuxen
tähdän on Jumala minun tei-
dän edellän tänne lähettänyt.

45:6 Caxi nälkävuotta on jo
ollut täsä maasa/ ja vielä
nyt on wijsi vuotta nijn ettei
kynnetä eikä nijtetä

45:7 Mutta Jumala on minun
lähettänyt teidän edellän/
tallella pitämän teitä maan
päällä/ ja elättämän teitä
suuren ihmien cautta.

45:8 Ja nyt et te ole minua
tänne lähettänet/ waan Ju-
mala/ joca myös minun aset-
ti Isäxi Pharaolle/ ja herraxi
caiken hänen huonens pääl-
le/ ja coco Egyptin maan
Esimiehexi.

45:9 Riendäkät ja mengät
minun Isäni tygö/ ja sanocat
hänelle: näin sano sinun poi-
cas Joseph: Jumala on minun
asettanut coco Egyptin maan
herraxi/ tule minun tygöni/
ja älä wijwyttel.

45:10 Ja sinä olet asuwa Goo-
senis/ ja olet olewa juuri
läsnä minua/ sinä ja sinun
lapsesi ja sinun lastesi lapset/
sinun carjasi pienet ja suuret/
ja caicki mitä sinulla on.

45:11 Siellä minä elätän si-
nua/ vielä on wijsi nälkä-
vuotta/ ettet sinä ja sinun
huones/ ja caicki cuin sinulla
on/ huckuis.

45:12 Ja cadzo/ teidän sil-
män näkewät/ ja minun wel-
jeni Benjaminin silmät/ että
minä puhun teidän cansan

45:13 Kertokaa siis isällemme kaikista siitä kunniaista, joka on tullut minun osakseni Egyptissä, ja kaikista, mitä olette nähneet, ja rientäkää ja tuokaa isäni tänne.

45:14 Ja hän lankesi veljensä Benjaminin kaulaan ja itki, ja myöskin Benjamin itki hänen kaulassaan.

45:15 Ja hän suuteli kaikkia veljiään ja itki heidän rinnoiltaan. Senjälkeen hänen veljensä puhelivat hänen kanssaan.

45:16 Kun sanoma siitä, että Joosefin veljet olivat saapuneet, kuului faraon hoviin, oli se faraon ja kaikkien hänen palvelijainsa mieleen.

45:17 Ja farao sanoi Joosefille: Sano veljillesi: Tehkää näin: sälyttäkää kuormat juhtainne selkään ja lähtekää kotiin Kanaanin maahan,

45:18 ottakaa isänne ja perheenne ja tulkaa minun luokseni, niin minä annan teille parasta, mitä Egyptissä on, ja te saatte syödä maan lihavuudesta.

45:19 Ja näin sinun on käskettävä heitä: Tehkää näin: ottakaa itsellenne vaunuja Egyptin maasta lapsianne ja vaimojanne varten ja tuokaa isänne ja tulkaa.

45:20 Älkää surko taloustavaroitanne, sillä mitä parasta on koko Egyptin maassa, se on oleva teidän omanne.

45:21 Israelin pojat tekivät niin, ja Joosef antoi heille

45:13 Ja ilmoittakaa minun isällemme kaikki minun kunniani Egyptissä, ja kaikki mitä te nähneet olette. Rientäkää siis ja tuokaa minun isäni tänne.

45:14 Ja hän halasi veljeänsä Benjaminia kaulasta ja itki, ja Benjamin myös itki hänen kaulassansa.

45:15 Ja hän antoi suuta kaikille veljillensä, ja itki heidän ylitsensä; ja sitte puhuivat hänen veljensä hänen kanssansa.

45:16 Koska se sanoma kuului Pharaon huoneeseen, nimittäin, että Josephin veljet tulleet olivat, oli se hyvä Pharaon mielestä, ja kaikkein hänen palveliainsa.

45:17 Ja Pharaosanoi Josephille: sano veljilles, tehkää näin: sälyttäkää teidän juhtainne päälle, ja menkää matkaanne; ja kuin te tulette Kanaanin maalle,

45:18 Niin ottakaa teidän isänne, ja teidän perheenne ja tulkaa minun tyköni: minä annan teille Egyptin maan hyvyiden, ja te syötte maan ytimen.

45:19 Ja käske heitä: tehkää näin, ottakaa teillenne vaunut Egyptin maalta teidän lapsillenne, ja emännillenne, ja tuokaa teidän isänne ja tulkaa.

45:20 Älkää myös totelko teidän talonne kappaleita: sillä kaikki Egyptin maan hyvyys pitää teidän oleman.

45:21 Ja Israelin lapset tekivät niin, ja Joseph antoi heille

suusta suuhun.

45:13 Ja ilmoittacat minun Isällemme caicki minun cunniani Egyptis/ ja caicki mitä te nähnet oletta. Riendäkät sijs ja tuocat minun Isäni tänne.

45:14 Ja hän halais weljens Benjaminit caulast/ ja itki/ ja Benjamin myös itki hänen caulasans.

45:15 Ja hän andoi suuta caikille weljillens/ ja itki heidän tähtens/ ja sijtte puhuit hänen weljens hänen cansans.

45:16 COsca se sanoma cuului Pharaon huoneseen/ nimittäin/ että Josephin weljet tullet olit/ oli se hywä Pharaon mielestä/ ja caickein hänen palweliains.

45:17 Ja Pharaosanoi Josephille: sano weljilles/ tehkätte nijn/ sälyttäkät teidän juhtain päälle/ ja mengät matcan/ ja cuin te tuletta Canaan maalle:

45:18 Nijn ottacat teidän Isän ja perhen/ ja tulcat minun tygöni/ minä annan teille Egyptin maan hywyden/ ja te syötte maan ytymen.

45:19 Ja käske heitä: tehkät nijn/ ottacat teillen waunut Egyptin maalda teidän lapsilllen/ ja emännilllen/ ja ottacat teidän Isän ja tulcat.

45:20 Älkät myös sureco teidän taloin cappalistan: sillä caicki Egyptin maan hywyys pitä teidän oleman.

45:21 Ja Israelin lapset teit nijn/ ja Joseph andoi heille

vaunuja faraon käskyn mukaan sekä evästä matkaa varten.

45:22 Hän antoi kullekin heistä juhlapuvun, mutta Benjaminille hän antoi kolmesataa hopeasekeliä sekä viisi juhlapukua.

45:23 Samoin hän lähetti isälleen lahjaksi kymmenen aasia, jotka olivat kuormitetut Egyptin parhaimmilla tavaroilla, ja kymmenen aasintammaa, jotka kantoivat viljaa ja leipää sekä eväitä hänen isälleen matkaa varten.

45:24 Sitten hän päästi veljensä menemään ja sanoi heille: Älkää riidelkö matkalla.

45:25 Niin he lähtivät Egyptistä ja tulivat isänsä Jaakobin luo Kanaanin maahan.

45:26 Ja he kertoivat hänelle ja sanoivat: Joosef on vielä elossa ja on koko Egyptin maan valtias. Mutta hänen sydämensä pysyi kylmänä, sillä hän ei uskonut heitä.

45:27 Niin he kertoivat hänelle kaiken, mitä Joosef oli heille puhunut. Ja kun hän näki vaunut, jotka Joosef oli lähettänyt häntä tuomaan, niin elpyi heidän isänsä Jaakobin henki.

45:28 Ja Israel sanoi: Nyt on minulla kyllin; poikani Joosef elää vielä, minä menen häntä katsomaan, ennenkuin kuolen.

1 Mooses 46 LUKU

46:1 Niin Israel lähti matkalle mukanaan kaikki, mitä hänellä oli. Ja kun hän saapui Beer-

le vaunut Pharaon käskyn jälkeen, ja antoi myös heille evään matkalle.

45:22 Ja antoi heille kaikille itsekullekin muutinvaatteet, mutta Benjaminille antoi hän kolmesataa hopiapenninkiä, ja viidet muutinvaatteet.

45:23 Mutta isällensä lähetti hän kymmenen aasia säilytettyä Egyptin hyvydellä, ja kymmenen aasintammaa, kannattaen jyviä ja leipää ja evästä isällensä matkalle.

45:24 Niin hän lähetti veljensä matkaan, ja sanoi heille: älkää riidelkö tiellä.

45:25 Niin he läksivät Egyptistä, ja tulivat Kanaanin maalle isänsä Jakobin tykö.

45:26 Ja ilmoittivat hänelle, sanoen: vielä Joseph elää, ja on koko Egyptin maan herra; ja hänen sydämensä hämmästyti, sillä ei hän uskonut heitä.

45:27 Niin he sanoivat hänelle kaikki Josephin sanat, kuin hän heille puhunut oli. Ja kuin hän näki vaunut, jotka Joseph oli lähettänyt häntä tuomaan, niin Jakobin, heidän isänsä henki virkosi.

45:28 Ja Israel sanoi: nyt minulla kyllä on, että minun poikani Joseph vielä elää: minä menen häntä katsomaan ennekuin minä kuolen.

46 LUKU

46:1 Niin läksi Israel kaiken sen kanssa kuin hänellä oli, ja koska hän tuli BerSabaan, uhrasi hän uhria isänsä

waunut Pharaon käskyn jälkeen/ ja andoi myös heille ewän matcalle.

45:22 Ja andoi heille caikille idzecullekin juhlawaatteet/ mutta Benjaminille andoi hän colmesata hopiapenningi/ ja wijdet juhlawaatteet.

45:23 Mutta Isällens lähetti hän kymmenen Asia säilytettyä Egyptin hywydellä/ ja kymmenen Asintamma/ kannattaden jywiä ja leipä ja ewästä Isällens matcalle.

45:24 Nijn hän lähetti weljens matcan/ ja sanoi heille: älkät rijdelkö tiellä.

45:25 Nlin he läxit Egyptist/ ja tulit Canaan maalle Isäns Jacobin tygö.

45:26 Ja ilmoitit hänelle/ sanoden: vielä Joseph elä/ ja on coco Egyptin maan herra/ mutta hänen sydämens ajatteli paljo toisin: sillä ei hän usconut heitä.

45:27 Nijn he sanoit hänelle caicki Josephin sanat/ cuin hän heille puhunut oli. Ja cuin hän näki waunut/ jotca Joseph oli lähettänyt händä tuoman/ nijn Jacobin heidän Isäns hengi wircois.

45:28 Ja Israel sanoi: nyt minulla kyllä on/ että minun poican Joseph vielä elä/ minä menen händä cadzoman ennencuin minä cuolen.

XLVI. Lucu

46:1 Nlin läxi Israel caiken sen cansa cuin hänellä oli. Ja cosca hän tuli BerSa-

sebaan, uhrasi hän teurasuhreja isänsä lisäksi Jumalalle.	Isaakin Jumalalle.	baan/ uhras hän uhria hänen isänsä Isaacin Jumalalle.
46:2 Ja Jumala puhui Israelille näyssä yöllä; hän sanoi: Jaakob, Jaakob! Tämä vastasi: Tässä olen.	46:2 Ja Jumala puhui yöllä näyssä Israelille, sanoen: Jakob, Jakob. Hän vastasi: tässä minä olen.	46:2 Ja Jumala puhui yöllä nägys hänelle: Jacob/ Jacob. Hän wastais: täsä minä olen.
46:3 Niin hän sanoi: Minä olen Jumala, sinun isäsi Jumala; älä pelkää mennä Egyptiin, sillä minä teen sinut siellä suureksi kansaksi.	46:3 Ja hän sanoi: Minä olen Jumala, sinun isäs Jumala: älä pelkää mennä Egyptiin: sillä minä teen sinun siellä suureksi kansaksi.	46:3 Ja hän sanoi: Minä olen Jumala/ sinun Isäs Jumala/ älä pelkä mennä Egyptijn: sillä minä teen sinun siellä suurexi Canssaxi.
46:4 Minä menen sinun kansasi Egyptiin, ja minä myös johdatan sinut sieltä takaisin. Ja Joosefin käsi on sulkeva sinun silmäsi.	46:4 Minä menen Egyptiin sinun kanssas, ja minä jälensä sinun sieltä johdatan. Ja Joseph laskee kätensä sinun silmäis päälle.	46:4 Minä menen sinne sinun cansas/ ja minä jällens sinun sieldä johdatan. Ja Joseph laske kätens sinun silmilles.
46:5 Ja Jaakob lähti Beersebasta, ja Israelin pojat nostivat isänsä Jaakobin, lapsensa ja vaimonsa vaunuihin, jotka farao oli lähettänyt häntä noutamaan.	46:5 Ja Jakob läksi BerSabasta: ja Israelin lapset veivät isänsä Jakobin ynnä lastensa ja emäntäinsä kanssa, vaunuissa, jotka Pharao oli häntä tuomaan lähettänyt.	46:5 Ja Jacob läxi BerSabast/ ja Israelin lapset weit Jacobin heidän Isäns/ ynnä lastens ja emändäins cansa/ waunuisa/ jotca Pharao oli heitä tuoman lähettänyt.
46:6 Ja he ottivat karjansa ja tavaransa, jotka he olivat hankkineet Kanaanin maassa, ja tulivat niin Egyptiin, Jaakob ynnä kaikki hänen jälkeläisensä.	46:6 Ja he ottivat karjansa ja tavaransa, jotka he olivat koonneet Kanaanin maalla, ja tulivat Egyptiin, Jakob ja kaikki hänen siemenensä hänen kanssansa.	46:6 Ja he otit heidän carjans ja heidän tawarans/ jotca he olit coonnet Canaan maalla/ ja tulit Egyptijn/ Jacob ja caicki hänen siemenens hänen cansans.
46:7 Poikansa ja poikiensa pojat, tyttärensä ja poikiensa tyttäret, kaikki jälkeläisensä, hän vei mukanaan Egyptiin.	46:7 Hänen poikansa ja hänen poikainsa pojat hänen kanssansa, hänen tyttärensä ja hänen lastensa tyttäret, ja kaikki hänen siemenensä, vei hän kanssansa Egyptiin.	46:7 Hänen lapsens/ ja hänen lastens lapset hänen cansans/ hänen tyttärens ja hänen lastens tyttäret/ ja caicki hänen siemenens wei hän hänen cansans Egyptijn.
46:8 Nämä ovat Israelin lasten nimet, niiden, jotka tulivat Egyptiin: Jaakob ja hänen poikansa. Jaakobin esikoinen oli Ruuben.	46:8 Ja nämät ovat Israelin lasten nimet, jotka tulivat Egyptiin: Jakob ja hänen poikansa. Jakobin esikoinen Ruben.	46:8 JA nämät owat Israelin lasten nimet jotca tulit Egyptijn: Jacob ja hänen poicans. Jacobin esicoinen Ruben.
46:9 Ruubenin pojat olivat Hanok, Pallu, Hesron ja Karmi.	46:9 Ja Rubenin lapset: Hanok, Pallu, Hetsron ja Karmi.	46:9 Rubenin lapset: Hanoch/ Pallu/ Hezron ja Charmi.
46:10 Simeonin pojat olivat Jemuel, Jaamin, Oohad, Jaakin, Soohar ja Saul, kanaanilaisen vaimon poika.	46:10 Simeonin lapset: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zohar: niin myös Saul, Kanaanean vaimon poika.	46:10 Simeonin lapset: Jemuel/ Jamin/ Ohad/ Jachin/ Zohar ja Saul/ Cananean vaimon poica.

46:11 Leevin pojat olivat Geerson, Kehat ja Merari.	46:11 Levin lapset: Gerson, Kahat ja Merari.	46:11 Lewin lapset: Gerson/ Cahath ja Merari.
46:12 Juudan pojat olivat Eer, Oonan, Seela, Peres ja Serah; mutta Eer ja Oonan kuolivat Kanaanin maassa. Pereksen pojat olivat Hesron ja Haamul.	46:12 Juudan lapset: Ger, Onan, Sela, Perets ja Sera. Mutta Ger ja Onan kuolivat Kanaanin maalla. Ja Peretsin pojat olivat: Hetsron ja Hamul.	46:12 Judan lapset: Ger/ Onan/ Sela/ Perez ja Serah. Mutta Ger ja Onan cuolit Cannaan maalla. Ja Perezin pojat olit: Hetzron ja Hamul.
46:13 Isaskarin pojat olivat Toola, Puvva, Joob ja Simron.	46:13 Ja Isaskarin lapset: Tola, Phua, Job ja Simron.	46:13 Isascharin lapset: Thola/ Phua/ Job ja Simron.
46:14 Sebulonin pojat olivat Sered, Eelon ja Jahleel.	46:14 Ja Sebulonin lapset: Sered, Elon ja Jahleel.	46:14 Sebulonin lapset: Sered/ Elon ja Jahleel.
46:15 Nämä olivat Leean pojat; ne hän synnytti Jaakobille Mesopotamiassa sekä tyttären Diinan. Näitä Jaakobin poikia ja tyttäriä oli kaikkiaan kolmekymmentä kolme henkeä.	46:15 Nämät ovat Lean lapset, jotka hän synnytti Jakobille Mesopotamiassa, ja Diinan hänen tyttärensä. Kaikki hänen poikansa ja tyttärensä olivat kolmeneljättäkymmentä henkeä.	46:15 Nämät ovat Lean lapset/ jotca hän synnytti Jacobille Mesopotamias/ ja Diinan hänen tyttärens. Caicki hänen poicans ja tyttärens olit yhteen/ colmeneljättäkymmendä henge.
46:16 Gaadin pojat olivat Sifjon ja Haggi, Suuni ja Esbon, Eeri ja Arodi ja Areli.	46:16 Gadin lapset: Ziphion, Haggi, Suni, Etsbon, Eri, Arodi ja Areli.	46:16 Gadin lapset: Ziphion/ Haggi/ Suni/ Ezbon/ Eri/ Arodi ja Areli.
46:17 Asserin pojat olivat Jimna, Jisva, Jisvi ja Beria; heidän sisarensa oli Serah. Berian pojat olivat Heber ja Malkiel.	46:17 Asserin lapset: Jemna, Jesua, Jesui, Bria ja Sera heidän sisarensa. Mutta Brian lapset: Heber ja Malkiel.	46:17 Asserin lapset: Jemna/ Jesua/ Jesui/ Bria ja Serah heidän sisarens. Mutta Brian lapset: Heber ja Malchiel.
46:18 Nämä olivat Silpan lapset, hänen, jonka Laaban antoi tyttärellensä Leealle, ja hän synnytti ne Jaakobille, kuusitoista henkeä.	46:18 Nämät ovat Silpan lapset, jonka Laban antoi tyttärellensä Lealle, ja hän synnytti Jakobille nämät kuusitoistakymmentä henkeä.	46:18 Nämät ovat Silpan lapset/ jonga Laban andoi Lealle hänen tyttärellens/ ja synnytti Jacobille nämät cuusitoistakymmendä henge.
46:19 Raakelin, Jaakobin vaimon, pojat olivat Joosef ja Benjamin.	46:19 Rakelin Jakobin emännän lapset: Joseph ja BenJamin.	46:19 RAhelin Jacobin emännän lapset: Joseph ja BenJamin.
46:20 Ja pojat, jotka syntyivät Joosefille Egyptin maassa, olivat Manasse ja Efraim; nämä synnytti hänelle Aasenat, Oonin papin Poti-Feran tytär.	46:20 Ja Josephille olivat syntyneet Egyptin maalla, jotka hänelle synnytti Asnat, Potipheran Onin papin tytär: nimittäin Manasse ja Ephraim.	46:20 Ja Josephille olit syndynet Egyptis: Manasse ja Ephraim/ jotca hänelle synnytti Asnath Potipheran Onin papin tytär.
46:21 Benjaminin pojat olivat Bela, Beker ja Asbel, Geera ja Naaman, Eehi ja Roos, Mupim ja Hupim ja Ard.	46:21 BenJaminin lapset: Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Ehi ja Ros; Mupim, Hupim, ja Ard.	46:21 BenJaminin lapset: Bela/ Becher/ Asbel/ Gera/ Naaman/ Ehi/ Ros/ Mupim/ Hupim/ ja Ard.
46:22 Nämä olivat Raakelin	46:22 Nämät ovat Rakelin lapset, jotka ovat Jakobille	46:22 Nämät ovat Rahelin

pojat, jotka syntyivät Jaakobille, kaikkiaan neljätoista henkeä.	syntyneet, kaikki yhteen, neljätoistakymmentä henkeä.	lapset/ jotca owat Jacobille syndynet caicki yhteen/ neljätoistakymmendä henge.
46:23 Daanin poika oli Husim.	46:23 Danin lapset: Husim.	46:23 Danin lapset: Husim.
46:24 Naftalin pojat olivat Jahseel, Guuni, Jeaser ja Sillem.	46:24 Naphtalin lapset: Jahseel, Guni, Jetser ja Sillem.	46:24 Nephtalin lapset: Jahseel/ Guni/ Jezer/ ja Sillem.
46:25 Nämä olivat Bilhan pojat, hänen, jonka Laaban antoi tyttärellensä Raakelille, ja hän synnytti ne Jaakobille, kaikkiaan seitsemän henkeä.	46:25 Nämät ovat Bilhan lapset, jonka Laban antoi tyttärellensä Rakelille, ja hän synnytti nämät Jakobille, kaikki yhteen, seitsemän henkeä.	46:25 Nämät owat Bilhan lapset/ jonga Laban andoi hänen tyttärellens Rahelille/ ja synnytti Jacobille nämät seidzemen henge.
46:26 Kaikkiaan oli niitä, jotka Jaakobin kanssa siirtyivät Egyptiin ja olivat lähteneet hänen kupeistansa, paitsi Jaakobin miniöitä, yhteensä kuusikymmentä kuusi henkeä.	46:26 Kaikki henget, kuin tulivat Jakobin kanssa Egyptiin, jotka olivat tulleet hänen kupeistansa, paitsi Jakobin poikain emäntiä, ovat kaikki yhteen, kuusiseitsemättäkymmentä henkeä.	46:26 Caicki henget/ cuin tulit Jacobin cansa Egyptijn/ jotca olit tullet hänen cupeistans (paidzi Jacobin poicain emänditä) owat caicki yhteen/ cuusi seidzemettäkymmendä henge.
46:27 Ja Joosefin poikia, jotka syntyivät hänelle Egyptissä, oli kaksi. Jaakobin perheen jäseniä, jotka siirtyivät Egyptiin, oli kaikkiaan seitsemänkymmentä henkeä.	46:27 Ja Josephin pojat, jotka hänelle olivat syntyneet Egyptissä, olivat kaksi henkeä. Niin että kaikki henget Jakobin huoneesta, jotka tulivat Egyptiin olivat seitsemänkymmentä.	46:27 Ja Josephin pojat/ jotca hänelle olit syndynet Egyptis/ olit caxi henge. Nijn että caicki henget Jacobin huonest/ jotca tulit Egyptijn/ olit seidzemenkymmendä.
46:28 Ja hän lähetti Juudan edellensä Joosefin luo ilmoittamaan hänelle tulostaan Gooseniin. Niin he tulivat Goosenin maakuntaan.	46:28 Ja hän lähetti edellensä Juudan Josephin tykö, osoittamaan hänelle tietä Goseniin, ja he tulivat Gosenin maalle.	46:28 JA hän lähetti edellens Judan Josephin tygö/ osottaman hänelle tietä Gosenijn/ ja he tulit Gosenin maalle.
46:29 Ja Joosef valjastutti vaununsa ja meni isäänsä Israelia vastaan Gooseniin. Ja kun hän saapui hänen eteensä, lankesi hän hänen kaulaansa ja itki kauan hänen kaulassaan.	46:29 Niin valmisti Joseph vaununsa ja meni isäänsä Israelia vastaan Goseniin. Ja koska hän sai nähdä hänen, halasi hän häntä kaulasta ja itki hetken aikaa hänen kaulassansa.	46:29 Nijn walmisti Joseph waununs/ ja meni Isäns Israeli wastan Gosenijn. Ja cosca hän sai nähdä hänen/ halais hän händä caulast ja itki hetken aica hänen caulasans.
46:30 Ja Israel sanoi Joosefille: Nyt minä kuolen mielelläni, kun olen nähnyt sinun kasvosi ja tiedän, että sinä vielä elät.	46:30 Niin sanoi Israel Josephille: nyt minä mielelläni kuolen, että minä näin sinun kasvosi, ja että vielä elät.	46:30 Nijn sanoi Israel Josephille: nyt minä mielelläni cuolen/ että minä näin sinun caswos/ ja että wieselä elät.
46:31 Sen jälkeen Joosef sanoi veljilleen ja isänsä perheelle: Minä menen ilmoittamaan faraolle ja sanon hä-	46:31 Ja Joseph sanoi veljilleensä, ja isänsä huoneelle: minä menen ja ilmoitan Pharaolle, ja sanon hänelle: mi-	46:31 Ja Joseph sanoi weljilleensä/ ja hänen Isäns huonelle: minä menen ja ilmoitan Pharaolle/ ja sanon hänelle:

nelle: Minun veljeni ja minun isäni perhe, jotka ovat olleet Kanaanin maassa, ovat saapuneet luokseni.

46:32 Ja nämä miehet ovat paimenia, sillä he hoitavat karjaa; ja he ovat tuoneet mukanaan lampaansa, karjansa ja kaiken muun omaisuutensa.

46:33 Kun siis farao kutsuu teidät eteensä ja kysyy: Mikä teidän ammattinne on?

46:34 niin vastatkaa: Me, sinun palvelijasi, olemme hoitaneet karjaa nuoruudestamme tähän asti, me niinkuin meidän isämmekin - että saisitte asettua Goosenin maakuntaan. Sillä kaikki paimenet ovat egyptiläisille kauhistus.

1 Mooses 47 LUKU

47:1 Ja Joosef meni ja ilmoitti faraolle, sanoen: Minun isäni ja veljeni ovat pikkukarjoihin ja raavaskarjoihin, kaikkine omaisuuksineen, tulleet Kanaanin maasta, ja katso, he ovat Goosenin maakunnassa.

47:2 Ja hän oli ottanut mukaansa veljiensä joukosta viisi miestä; ne hän toi faraon eteen.

47:3 Niin farao kysyi hänen veljiltänsä: Mikä on teidän ammattinne? He vastasivat faraolle: Me, sinun palvelijasi, olemme paimenia, me niinkuin isämmekin.

47:4 Ja he sanoivat vielä faraolle: Me olemme tulleet asuaksemme jonkun aikaa tässä maassa; sillä palvelijailasi ei ollut laidunta karjal-

nun veljeni ja isäni huone, jotka olivat Kanaanin maalla, ovat tulleet minun tyköni.

46:32 Ja he ovat paimenet, sillä he ovat tottuneet karjaa kaitsemaan: niin myös suuret ja pienet karjansa, ja kaikki, mitä heillä oli, ovat tuoneet myötänsä.

46:33 Koska siis Pharaon kutsuu teitä ja sanoo: mikä teidän virkanne on?

46:34 Niin sanokaat: sinun palvelias ovat tottuneet karjaa kaitsemaan, hamasta meidän nuoruudestamme niin tähänasti, sekä me että meidän isämme: että te saisitte asua Gosenin maalla, sillä kaikki paimenet ovat kauhistus Egyptiläisille.

47 LUKU

47:1 Niin Joseph tuli ja ilmoitti Pharaolle, ja sanoi: minun isäni ja minun veljeni, heidän karjansa, pienet ja suuret, ja kaikki, mitä heillä on, ovat tulleet Kanaanin maalta; ja katso, he ovat Goosenin maalla.

47:2 Ja hän otti viisi nuorimmista veljistänsä, ja asetti Pharaon eteen.

47:3 Niin Pharaon sanoi hänen veljillensä: mikä teidän virkanne on? He vastasivat: sinun palvelias ovat paimenet, sekä me että meidän isämme.

47:4 Ja sanoivat vielä Pharaolle: me olemme tulleet asumaan teidän kanssanne tälle maalle; sillä sinun palvelioillas ei ole laidunta karjallensa, niin kova nälkä on Ka-

minun veljeni ja isäni huone/ jotka olit Canaan maalla/ ovat tullet minun tygöni.

46:32 Ja he ovat paimenet/ sillä he ovat tottunet carja caidzeman/ nijn myös heidän suuret ja pienet carjans/ ja caicki mitä heillä oli/ ovat he tuonet myötäns.

46:33 Cosca sijs Pharaon cudzu teitä ja sano: mikä teidän wircan on?

46:34 nijn sanocat: sinun palwelias ovat tottunet carja caidzeman/ hamasta meidän nuorudestam nijn tähänasti/ sekä me että meidän Isäm/ että te saisit asua Gosenin maalla: sillä caicki paimenet ovat cauhistus Egyptiläisille.

XLVII. Lucu

47:1 Nlin Joseph tuli ja ilmoitti Pharaolle/ ja sanoi: minun Isän ja minun veljeni/ heidän carjans/ pienet ja suuret/ ja caicki mitä heillä on/ ovat tullet Canaan maalda/ ja cadzo/ he ovat Gosenin maalla.

47:2 Ja hän otti wijsi nuorimmist veljistäns/ ja asetti Pharaon eteen.

47:3 Nijn Pharaon sanoi hänen veljillens: mikä teidän wircan on? he wastaisit: sinun palwelias ovat paimenet/ sekä me että meidän Isäm.

47:4 Ja sanoit vielä Pharaolle: me olem tullet asuman teidän cansan tälle maalle: sillä sinun palwelioillas ei ole laidunda heidän carjallens/

leen, koska kova nälänhätä on Kanaanin maassa. Suo palvelijaisi asettua Goosenin maakuntaan.	naanin maalla. Niin sinun palvelias asua Gosenin maalla.	nijn cowa nälkä on Canaan maalla. Nijn suo sinun palvelias asua Gosenin maalla.
47:5 Niin farao sanoi Jooselle: Isäsi ja veljesi ovat tulleet sinun luoksesi.	47:5 Niin Pharao puhui Josephille, sanoen: sinun isäsi ja veljes ovat tulleet sinun tykösi.	47:5 Nijn Pharao puhui Josephille/ sanoden: sinun isäsi ja veljes ovat tulleet sinun tygösi.
47:6 Egyptin maa on avoinna sinun edessäsi; sijoita isäsi ja veljesi maan parhaaseen osaan. Asukoot Goosenin maakunnassa; ja jos tiedät heidän joukossaan olevan kelpoisia miehiä, niin aseta heidät minun karjani päällysmieheksi.	47:6 Egyptin maa on altis sinun edessäsi; aseta isäsi asumaan ja veljes kaikkein parhaaseen paikkaan tässä maassa: asukaan Gosenin maalla. Ja jos sinä ymmärrät, että heidän seassansa on kelpoisia miehiä, niin aseta heitä minun karjani päälle.	47:6 Egyptin maa on aldis sinun edessäsi/ aseta isäsi asuman ja veljes/ caicken parhaseen paikkaan tässä maassa/ asucan Gosenin maalla. Ja jos sinä ymmärrät että heidän seasans on kelpoisia miehiä/ njin aseta heitä minun carjani päälle.
47:7 Sen jälkeen Joosef toi isänsä Jaakobin sisään ja esitti hänet faraolle. Ja Jaakob toivotti faraolle siunausta.	47:7 Ja Joseph toi isänsä, Jakobin, sisälle, ja asetti hänen Pharaon eteen. Ja Jakob siunasi Pharaota.	47:7 JA Joseph toi Jacobin hänen Isänsä sisälle/ ja asetti Pharaon eteen. Ja Jacob siunais Pharaota.
47:8 Niin farao kysyi Jaakobilta: Kuinka monta ikävuotta sinulla on?	47:8 Niin Pharao sanoi Jakobille: kuinka vanha sinä olet?	47:8 Nijn Pharao sanoi Jacobille: cuinga wanhas olet?
47:9 Jaakob vastasi faraolle: Minun vaellusaikani on kestänyt sata kolmekymmentä vuotta. Vähät ja pahat ovat olleet minun elinvuosieni päivät eivätkä ole saavuttaneet sitä elinvuosien määrää, mikä isilläni oli vaelluksensa aikana.	47:9 Jakob sanoi Pharaolle: minun kulkemiseni aika on sata ja kolmekymmentä ajastaikaa: vähä ja paha on minun elämäni aika ja ei ulotu minun isäini kulkemisen aikaan.	47:9 Jacob sanoi Pharaolle: minun radolisudeni aika on/ sata ja kolmekymmentä ajastaica/ vähä ja paha on minun elämäni aika/ ja ei ulotu minun Isäini radolisuden aikaan.
47:10 Ja Jaakob toivotti faraolle siunausta ja lähti hänen luotaan.	47:10 Ja Jakob siunasi Pharaota, ja läksi hänen tykönsä.	47:10 Ja Jacob siunais Pharaota/ ja läxi hänen tykönsä.
47:11 Ja Joosef sijoitti isänsä ja veljensä Egyptin maahan ja antoi heille maaomaisuutta maan parhaasta osasta, Ramseksen maakunnasta, niinkuin farao oli hänen käskentehdä.	47:11 Niin Joseph toimitti isänsä ja veljensä asumaan, ja antoi heille omaisuuden Egyptin maalla, parhaassa maan paikassa; nimittäin Rameseksen maalla, niinkuin Pharao oli käskentehdä.	47:11 Nijn Joseph toimitti Isänsä ja veljensä asuman/ ja andoi heille asuin paican Egyptin maalla/ parhas maan paicas/ nimittäin/ Ramesexen maalla/ njincuin Pharao oli käskentehdä.
47:12 Ja Joosef elätti isänsä ja veljiänsä ja koko isänsä perhettä antamalla jokaiselle heillä lapsia oli.	47:12 Ja Joseph elätti isänsä, veljensä ja koko isänsä huoneen, sen jälkeen kuin heillä lapsia oli.	47:12 Ja Joseph elätti hänen Isänsä/ ja hänen veljensä/ ja coco hänen Isänsä huonen/

elatusta vaimojen ja lasten luvun mukaan.

47:13 Mutta ei missään koko maassa ollut leipää; sillä nälhätä oli hyvin kova, niin että Egyptin maa ja Kanaanin maa olivat nääntymässä nälkään.

47:14 Ja viljalla, jota ostettiin, Joosef kokosi kaiken rahan, mitä oli Egyptin maassa ja Kanaanin maassa; ja Joosef vei rahat faraon hoviin.

47:15 Kun raha oli loppunut Egyptin maasta ja Kanaanin maasta, tulivat kaikki egyptiläiset Joosefin luo, sanoen: Anna meille leipää. Miksi me kuolisimme sinun silmiesi edessä? Sillä raha on loppunut.

47:16 Joosef vastasi: Tuokaa tänne karjanne. Minä annan teille leipää karjastanne, jos rahanne on loppunut.

47:17 Ja he toivat Joosefille karjansa, ja Joosef antoi heille leipää hevosista, lampaista, raavaskarjasta ja aaseista. Niin hän sen vuoden elätti heitä leivällä kaiken heidän karjansa hinnasta.

47:18 Niin kului se vuosi. Seuraavana vuonna he tulivat taas hänen luoksensa ja sanoivat hänelle: Emme taida salata herraltamme, että raha on lopussa, ja myöskin eläimemme ovat joutuneet herramme omiksi; meillä ei ole muuta jäljellä annettavana herrallemme kuin ruumiimme ja peltomme.

47:19 Miksi me menehtyisimme sinun silmiesi edessä, se-

47:13 Ja ei ollut leipää kaikessa maassa; sillä sangen raskas nälkä oli, niin että Egyptin ja Kanaanin maa nääntyi näljän tähden.

47:14 Ja Joseph kokosi kaiken rahan kuin löyttiin Egyptin ja Kanaanin maalla, jyvään edestä kuin he ostivat. Ja Joseph vei rahan Pharaon huoneeseen.

47:15 Koska raha oli kulunut Egyptin ja Kanaanin maalta, niin tulivat kaikki Egyptiläiset Josephin tykö, sanoen: anna meille leipää, miksi meidän pitää kuoleman edessä, että raha on puuttunut?

47:16 Joseph sanoi: tuokaat teidän karjanne, ja minä annan teille karjanne edestä, jos raha on puuttunut?

47:17 Ja he toivat karjansa Josephille, ja Joseph antoi heille leipää hevosten, ja lammasten, ja karjan ja aasein edestä. Niin hän ruokki heitä leivällä sen vuoden, kaiken heidän karjansa edestä.

47:18 Koska se vuosi oli kulunut, tulivat he hänen tykönsä toisna vuonna, ja sanoivat hänelle: emme taida salata meidän herraltamme, ettei ainoastansa raha ole kulunut, mutta myös kaikki karja on meidän herrallamme, ja ei ole mitään jäänyt meidän herramme edessä, paitsi meidän ruumistamme ja meidän peltoamme.

47:19 Miksi meidän pitää kuoleman edessä ja meidän peltomme tulee kylmille? Os-

toimittaden cullakin sen jälkeen kuin heillä lapsia oli.

47:13 JA ei ollut leipä caikesa maasa: sillä sangen rascas nälkä oli/ nijn että Egyptin ja Canaan maa näändyi näljän tähden.

47:14 Ja Joseph cocois cainen rahan kuin löyttin Egyptin ja Canaan maalda/ jywäin edestä kuin he ostit. Ja Joseph wei rahan Pharaon huoneeseen.

47:15 Cosca raha puuttui Egyptin ja Canaan maalda/ nijn tulit caicki Egyptiläiset Josephin tygö/ sanoden: anna meille leipä/ mixis annat meidän cuolla edesäs/ että raha on puuttunut?

47:16 Joseph sanoi: tuocat teidän carjan/ ja minä annan teille teidän carjan edestä/ että raha on puuttunut.

47:17 Ja he toit heidän carjans Josephille. Ja hän andoi heille leipä/ hewoisten/ lammasten/ carjan ja Asein edest/ ja hän ruockei heitä leiwällä sen vuoden/ caicken heidän carjans edestä.

47:18 COsca se vuosi oli culunut/ tulit he hänen tygöns toisna vuonna/ ja sanoit hänelle: en me taida salata meidän herraldam/ ettei ainoastans raha/ mutta myös caicki carja on meidän herrallam/ ja ei ole mitän jäänyt meidän herram edes/ paidzi meidän ruumistan ja meidän peldoam.

47:19 Mixis annat meidän cuolla/ ja meidän peldom

kä me itse että meidän peltomme? Osta meidät ja peltomme leivällä, niin me tulemme peltoinemme faraon orjiksi. Anna meille siementä, että eläisimme emmekä kuolisi eivätkä peltomme joutuisi autoiksi.

47:20 Niin Joosef osti faraolle kaikki Egyptin pellot; sillä egyptiläiset myivät jokainen vainionsa, koska nälkä ahdisti heitä. Niin joutui maa faraon omaksi.

47:21 Ja hän siirsi kansan kaupunkeihin, Egyptin toisesta äärestä toiseen saakka.

47:22 Ainoastaan pappien peltoja hän ei ostanut; sillä papeilla oli määrätty tulot faraolta ja he elivät niistä määrätystä tuloistaan, jotka he faraolta saivat. Sentähden heidän ei tarvinnut myydä peltojansa.

47:23 Ja Joosef sanoi kansalle: Katso, minä olen nyt ostanut teidät ja teidän peltonne faraolle; katso, tässä on teille siementä, kylväkää peltonne.

47:24 Mutta sadosta teidän on annettava viides osa faraolle; mutta neljä viidettä osaa jääköön teille pellon siemeneksi sekä ravinnoksi itsellenne ja niille, jotka talossanne ovat, sekä elatukseksi vaimoillenne ja lapsillenne.

47:25 He vastasivat: Sinä olet pitänyt meidät hengissä; suo meidän vain saada armo herramme silmien edessä, niin olemme faraon orjia.

47:26 Niin Joosef teki sen

ta meitä ja meidän maamme leivän edestä, niin me ja meidän maamme tulemme Pharaon omaksi. Anna siementä, että me eläisimme ja emme kuolisi, ja ei maa tulis kylmille.

47:20 Niin Joseph osti koko Egyptin maan Pharaolle; sillä Egyptiläiset myivät itsekukin peltonsa, että nälkä heitä niin kovin ahdisti: ja maa tuli Pharaon omaksi.

47:21 Ja hän siirsi kansan kaupunkeihin yhdestä Egyptin äärestä niin toiseen.

47:22 Paitsi pappein peltoa, jota ei hän ostanut: sillä se oli säättö Pharaolta, että papit söisivät sen nimitetyn osan, kuin Pharaon heille antoi: sentähden ei he myyneet maatansa.

47:23 Niin Joseph sanoi kansalle: katso, minä olen ostanut tänäpäni teidän ja teidän maanne Pharaolle: katso, tässä on teille siemenet, kylväkää teidän maanne.

47:24 Ja teidän pitää antaman tulosta viidennen osan Pharaolle; mutta neljä osaa pitää oleman teille pellon siemeneksi, ja teille ravinnoksi, ja niille, jotka ovat teidän huoneessanne, ja ruuksi teidän lapsillenne.

47:25 Niin he sanoivat: sinä olet meitä elämässä pitänyt: anna ainoastansa meidän löytää armo sinun meidän herramme edessä, ja me tahdomme olla Pharaon orjat.

47:26 Ja Joseph teki sen

tulla kylmille? osta meitä ja meidän maam leivän edest/ ja me sekä meidän maan tulem Pharaon omaksi/ ja anna siemenitä/ että me eläisim ja emme cuolis/ ja ei maa tulis kylmille.

47:20 Nijn Joseph osti koko Egyptin maan Pharaolle: sillä Egyptiläiset myit idzecukin heidän peldons/ että nälkä heitä nijn cowin ahdisti. Ja maa tuli Pharaon omaksi.

47:21 Ja hän janoi Canssan Caupungeihin/ yhdestä Egyptin ärestä nijn toiseen.

47:22 Paidzi pappein peldo/ jota ei hän ostanut: sillä se oli säättö Pharaolda/ että papit söisit sen nimitetyn osan/ cuin hän heille andoi/ sentähden ei heidän tarwittu myymän heidän maatans.

47:23 Nlin Joseph sanoi Canssalle: cadzo/ minä olen ostanut tänäpäni teidän ja teidän maan Pharaolle: cadzo/ täsä on teille siemenet/ kylväkät teidän maan.

47:24 Ja teidän pitä andaman tulosta wijdennen osan Pharaolle/ mutta neljä osa pitä oleman teille pellon siemenexi/ ja teille rawinnoxii/ ja nijlle jotca owat teidän huonesan/ ja ruaxi teidän lapsillen.

47:25 Nijn he sanoit: anna ainoastans meidän elä/ ja löytä armo sinun meidän herram edes/ ja me tahdom olla Pharaon orjat.

47:26 Ja Joseph teki määrän

säädökseksi, joka vielä tänäkin päivänä on voimassa Egyptin pelloista, että faraolle on annettava viides osa. Ai-noastaan pappien pelot eivät joutuneet faraon omiksi.

47:27 Niin Israel jäi asumaan Egyptiin, Goosenin maakuntaan; he asettuivat sinne ja olivat hedelmällisiä ja lisääntyivät suuresti.

47:28 Ja Jaakob eli Egyptin maassa seitsemäntoista vuotta, ja koko hänen elinaikansa oli sata neljäkymmentä seitsemän vuotta.

47:29 Kun lähestyi aika, jolloin Israelin oli kuoltava, kutsui hän poikansa Joosefin ja sanoi hänelle: Jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin pane nyt kätesi minun kupeeni alle ja osoita minulle laupeus ja uskollisuus: älä hautaa minua Egyptiin,

47:30 sillä minä tahdon levätä isieni luona; vie siis minut Egyptistä ja hautaa minut heidän hautaansa. Hän vastasi: Minä teen, niinkuin sanot.

47:31 Hän sanoi: Vanno se minulle. Ja hän vannoi hänelle. Silloin Israel rukoili, kumartuneena vuoteensa päänalasta vasten.

1 Mooses 48 LUKU

48:1 Tämän jälkeen tuotiin Joosefille sana: Katso, isäsi on sairaana. Ja hän otti mukaansa molemmat poikansa, Manassen ja Ephraimin.

määrän koko Egyptin maalle, hamaan tähän päivään asti, että Pharaolle piti annettaman viides osa; paitsi pappein maata, se ei tullut Pharaon omaksi.

47:27 Niin Israel asui Egyptissä Gosenin maalla; ja he omistivat sen, ja kasvoivat ja suuresti lisääntyivät.

47:28 Ja Jakob eli Egyptin maalla, seitsemäntoista-kymmentä ajastaikaa, ja koko hänen ikänsä oli sata ja seitsemänviidettäkymmentä ajastaikaa.

47:29 Ja koska Israelin päivät joutuivat kuolla, kutsui hän poikansa Josephin, ja sanoi hänelle: jos minä olen löytänyt armon sinun edessä, niin laske nyt kätesi minun kupeeni alle, ettäs tekisit laupiuden ja totuuden minun kanssani, ettes hautaisi minua Egyptiin.

47:30 Mutta minä tahdon maata minun isäini tykönä, ja sinun pitää viemän minua Egyptistä, ja hautaaman minua heidän hautaansa. Ja hän sanoi: minä teen sinun sanas jälkeen.

47:31 Hän sanoi: vanno minulle. Ja hän vannoi hänelle. Ja Israel kallisti itsensä päänalaiselle.

48 LUKU

48:1 Sitte sanottiin Josephille: katso, sinun isäs sairastaa. Ja hän otti molemmat poikansa kanssansa, Manassen ja Ephraimin.

coco Egyptin maalle/ haman tähän päivän asti/ että Pharaolle piti annettam wijdes osa/ paidzi pappein maata/ se ei tullut Pharaon omaxi.

47:27 Nliin Israel asui Egyptis Gosenin maalla/ ja omisti sen ja he caswoit ja suurest lisännyit.

47:28 Ja Jacob eli Egyptin maalla/ seidzementoistakymmendä ajastaica/ ja coco hänen ikäns oli/ sata ja seidzemenwijdettäkymmendä ajastaica.

47:29 JA cosca Israelin päivät jouduit cuolla/ cudzui hän poicans Josephin/ ja sanoi hänelle: jos minä olen löytänyt armon sinun edessä/ nijn laske nyt kätes minun cupeni ala/ ettäs tekisit laupiuden ja totuuden minun cansani/ ettes hautais minua Egyptijn.

47:30 Mutta minä tahdon maata minun Isäini tykönä/ ja sinun pitä wiemän minua Egyptist/ ja hautaman minua heidän hautaans. Ja hän sanoi: minä teen sinun sanas jälkeen.

47:31 Hän sanoi: wanno minulle. Ja hän wannoi hänelle. Ja Israel callisti idzens päänalaiselle.

XLVIII. Lucu

48:1 Slitte sanottin Josephille: cadzo/ sinun Isäs sairasta. Ja hän otti molemmat hänen poicans hänen cansans/ Manassen ja Ephraimin.

48:2 Ja Jaakobille ilmoitettiin ja sanottiin: Katso, poikasi Joosef on tullut sinun luoksesi. Niin Israel kokosi voimansa ja nousi istumaan vuoteessaan.

48:3 Ja Jaakob sanoi Joosefille: Jumala, Kaikkivaltias, ilmestyi minulle Luusissa Kanaanin maassa ja siunasi minut

48:4 ja sanoi minulle: Katso, minä teen sinut hedelmälliseksi ja annan sinun lisääntyä, annan tulla sinusta suuren kansojen joukon, ja minä annan sinun jälkeläisillesi tämän maan ikuisiksi perintömaaksi.

48:5 Kaksi poikaasi, jotka ovat sinulle syntyneet Egyptin maassa, ennenkuin minä tulin luoksesi Egyptiin, olkoot minun omani; Efraim ja Manasse olkoot minun omani niinkuin Ruuben ja Simeon.

48:6 Mutta ne lapsesi, jotka ovat syntyneet sinulle heidän jälkeensä, olkoot sinun; nimitettäköön heitä veljiensä nimellä heidän perintöosassaan.

48:7 Palatessani Mesopotamiasta kuoli minulta Raakel matkalla Kanaanissa, kun vielä oli jonkun verran matkaa Efrataan; ja minä hautasin hänet siellä Efratan - se on Beetlehem - tien varteen.

48:8 Kun nyt Israel huomasi Joosefin pojat, kysyi hän: Keitä nämä ovat?

48:9 Joosef vastasi isälleen: Ne ovat minun poikani, jotka Jumala on minulle täällä antanut. Hän sanoi: Tuo heidät

48:2 Niin Jakobille ilmoitettiin, sanoen: katso, sinun poikas Joseph tulee sinun tykö. Ja Israel vahvisti itsensä ja istui vuoteessa.

48:3 Ja Jakob sanoi Josephille: Jumala kaikkivaltias näkyi minulle Lutsissa Kanaanin maalla; ja siunasi minua.

48:4 Ja sanoi minulle: katso, minä annan sinun olla hedelmällisen ja lisääntyä, ja teen sinun paljoksi kansaksi; ja annan myös tämän maan sinun siemenelles sinun jälkees, ijankaikkiseksi perimiseksi.

48:5 Nyt siis ne kaksi sinun poikaas, jotka sinulle ovat syntyneet Egyptissä, ennenkuin minä tulin tänne sinun tykö, pitää oleman minun; nimittäin Ephraim ja Manasse, niinkuin Ruben ja Simeon ovat minun.

48:6 Mutta sinun lapses, jotka siität niiden jälkeen, pitää oleman sinun, ja pitää nimitettämän veljeinsä nimellä, heidän perimisestänsä.

48:7 Ja koska minä tulin Mesopotamiasta, kuoli minulta Rakel Kanaanin maalla, tiellä, koska vielä kappale matkaa oli Ephrataan; ja minä hautasin hänen siellä Ephratan tiellä, se on Beetlehem.

48:8 Ja Israel näki Josephin pojat, ja sanoi: kutka nämä ovat?

48:9 Ja Joseph vastasi isäänsä: ne ovat minun poikani, jotka Jumala on minulle täällä antanut. Ja hän sanoi: tuos heitä minun tyköni

48:2 Nijn Jacobille ilmoitettiin/ sanoden: cadzo/ sinun poicas Joseph tule sinun tygös. Ja Israel wahwisti idzens ja istui wuotesa.

48:3 Ja Jacob sanoi Josephille: Jumala Caickiwaldias näyi minulle Luzis Canaan maalla/ ja siunais minua.

48:4 Ja sanoi minulle: cadzo/ minä annan sinun caswa ja lisändyä/ ja teen sinun paljoxi Canssaxi/ ja annan myös tämän maan sinun siemenelles sinun jälkes/ ijancaickisexi perimisexi.

48:5 Nyt sijs ne caxi sinun poicas Ephraim ja Manasse/ jotca sinulle owat syndynet Egyptis/ ennencuin minä tulin tänne sinun tygös/ owat minun/ nijncuin Ruben ja Simeon.

48:6 Mutta sinun lapses/ jotcas sijtät nijden jälken/ pitä oleman sinun/ ja pitä nimitettämän heidän weljeins nimellä/ heidän perimisesäns.

48:7 Ja cosca minä tulin Mesopotamiast/ cuoli minulda Rahel Canaan maalla tiellä/ cosca wielä cappale matca oli Ephrathan/ ja minä hautaisin hänen siellä Ephrathan tiellä/ joca nyt cudzutan BethLehem.

48:8 JA Israel näki Josephin pojat/ ja sanoi: cutca nämät owat?

48:9 Ja Joseph wastais hänen Isällens: ne owat minun poican/ jotca Jumala on minulle täällä andanut. Ja hän

minun luokseni siunatakseni heidät.

48:10 Mutta Israelin silmät olivat vanhuudesta hämärät, niin ettei hän voinut nähdä. Niin Joosef toi heidät hänen luokseen, ja hän suuteli heitä ja syleili heitä.

48:11 Ja Israel sanoi Joosefille: En olisi uskonut saavani nähdä sinun kasvojesi; ja katso, Jumala on suonut minun nähdä sinun jälkeläisiäsikin.

48:12 Ja Joosef otti heidät pois hänen polviltansa ja kumartui maahan kasvoilleen.

48:13 Sitten Joosef tarttui heihin molempiin, Efraimiin oikealla kädellensä, vasemmalla Israelista, ja Manasseen vasemmalla kädellensä, oikealla Israelista, ja toi heidät niin hänen eteensä.

48:14 Mutta Israel ojensi oikean kätensä ja laski sen Efraimin pään päälle, vaikka tämä oli nuorempi, ja vasemman kätensä Manassen pään päälle; hän pani siis kätensä ristikkäin, sillä Manasse oli esikoinen.

48:15 Ja hän siunasi Joosefin sanoen: Jumala, jonka kasvojen edessä minun isäni Abraham ja lisä ovat vaeltaaneet, Jumala, joka on minua kainnut syntymästäni hamaan tähän päivään asti,

48:16 enkeli, joka on minut pelastanut kaikesta pahasta, siunatkoon näitä nuorukaisia; heitä mainittaessa mainitta-

siunatakseni heitä.

48:10 Sillä Israelin silmät olivat pimiät vanhuudesta, eikä taitanut hyvin nähdä. Ja hän vei heidät hänen tykönsä. Ja hän antoi suuta heidän, ja otti heitä syliinsä.

48:11 Ja Israel sanoi Josephille: en minä ajatellut nähdä sinun kasvojesi, ja katso, Jumala on antanut minun myös nähdä sinun siemenes.

48:12 Ja Joseph otti heidät pois hänen sylistänsä, ja kumarsi itsiänsä maahan hänen kasvoinsa eteen.

48:13 Niin Joseph otti heidät molemmat, Ephraimin oikeaan käteensä, jonka hän asetti Israelin vasemmalle kädelle, ja Manassen vasempaan käteensä, Israelin oikealle kädelle, ja vei heidät hänen tykönsä.

48:14 Niin Israel ojensi oikean kätensä, ja laski Ephraimin pään päälle, joka oli nuorempi, mutta vasemman kätensä Manassen pään päälle, ja muutti tietävästi kätensä; sillä Manasse oli esikoinen.

48:15 Ja hän siunasi Josephia, ja sanoi: Jumala, jonka kasvoin edessä minun isäni Abraham ja Isaac vaeltaaneet ovat, Jumala, joka minun kainnut on minun elinaikanani tähän päivään asti.

48:16 Enkeli, joka on minut pelastanut on kaikesta pahasta, siunatkoon näitä nuorukaisia, että he nimitettäisiin minun ja minun isäni,

sanoi: tuos heitä minun tygöni/ siunataxeni heitä.

48:10 Sillä Israelin silmät olivat pimiät wanhudesta/ eikä tainnut hywin nähdä. Ja hän vei heidän hänen tygöns. Ja hän andoi suuta heidän/ ja otti heitä sylijns.

48:11 Ja Israel sanoi Josephille: cadzo/ minä olen nähnyt sinun caswos/ jota en minä olis ajattellut/ ja cadzo/ Jumala on andanut minun myös nähdä sinun siemenes.

48:12 Ja Joseph otti heidän pois hänen sylistäns/ ja cumarsi idzens maahan hänen caswoins eteen.

48:13 Nijn Joseph otti heidän molemmat/ Ephraimin oikian käteens/ jonga hän asetti Israelin wasemmalle kädelle/ ja Manassen hänen wasemban käteens/ Israelin oikialle kädelle/ ja wei heidän hänen tygöns.

48:14 Nijn Israel ojensi oikian kätens/ ja laski Ephraimin pään päälle/ joca oli nuorembi/ mutta hänen wasemman kätens Manassen pään päälle/ ja muutti tietäväst hänen kätens/ waicka Manasse oli esicoinen.

48:15 Ja hän siunais Josephita/ ja sanoi: Jumala/ jonga caswon edes minun Isäni/ Abraham ja Isaac waeldanet owat/ Jumala/ joca minun rawinnut on minun elinaicanan tähän päiwän asti.

48:16 Engeli joca minun pelastanut on caikesta pahasta/ hän siunatcon näitä nuorucaisia/ että he nimitettäisiin

koon minun nimeni ja minun isieni Aabrahamin ja lisäkin nimi, ja he lisääntyköt suuresti keskellä maata.

48:17 Mutta kun Joosef huomasi, että hänen isänsä laski oikean kätensä Efraimin pään päälle, pani hän sen pahakseen ja tarttui isänsä käteen siirtääkseen sen Efraimin pään päältä Manassan pään päälle.

48:18 Ja Joosef sanoi isälleen: Ei niin, isäni, sillä tämä on esikoinen; pane oikea kätesi hänen päänsä päälle.

48:19 Mutta hänen isänsä epäsi ja sanoi: Kyllä tiedän, poikani, kyllä tiedän; hänestäkin on tuleva kansa, hänkin on tuleva suureksi, mutta hänen nuorempi veljensä on kuitenkin tuleva häntä suuremmaksi, ja hänen jälkeläisistään on tuleva kansan paljous.

48:20 Ja niin hän siunasi heidät sinä päivänä, sanoen: Sinun nimelläsi siunataan Israelissa, sanotaan: Jumala tehköön sinut Efraimin ja Manassan kaltaiseksi. Niin hän asetti Efraimin Manassan edelle.

48:21 Ja Israel sanoi Joosefille: Katso, minä kuolen, mutta Jumala on teidän kansanne ja vie teidät takaisin isienne maahan.

48:22 Ja lisäksi siihen, minkä veljesi saavat, minä annan sinulle vuoreharjanteen, jonka olen miekallani ja jousellani ottanut amorilaisilta.

Abrahamin, ja Isaakin nimellä, ja kasvaisivat aivan paljoksi maan päällä.

48:17 Mutta koska Joseph näki isänsä laskevan oikean kätensä Ephraimin pään päälle, otti hän sen pahaksi, ja rupesi isänsä käteen, siirtääksensä Ephraimin pään päältä Manassan pään päälle.

48:18 Ja sanoi Joseph isälensä: ei niin minun isäni; tämä on esikoinen, laske oikea kätesi hänen päänsä päälle.

48:19 Mutta hänen isänsä kielsi sen, ja sanoi: minä tiedän kyllä, minun poikani, minä tiedän: tämä myös tulee suureksi kansaksi; mutta kuitenkin hänen nuorempi veljensä tulee suuremmaksi kuin hän, ja hänen siemenensä tulee suureksi kansain paljoudeksi.

48:20 Niin hän siunasi heitä sinä päivänä, sanoen: joka tahtoo jonkun siunata Israelissa, niin sanokaan näin: Jumala tehköön sinun niinkuin Ephraimin ja Manassan. Ja niin asetti hän Ephraimin Manassan edelle.

48:21 Ja Israel sanoi Josephille: katsot minä kuolen; ja Jumala on teidän kansanne, ja vie teitä jällensä teidän isäinne maalle.

48:22 Minä olen myös antanut sinulle osan maata, päälle sinun veljeis osan, jonka minä miekallani ja joutsellani Amorilaisten käsistä ottanut olen.

minun ja minun Isäini/ Abrahamin ja Isaachin nimellä/ että he caswaisit ja lisändyisit maan päällä.

48:17 MUtta cosca Joseph näki Isäns laskewan oikean kätens Ephraimin pään päälle/ otti hän sen pahaxi/ ja rupeis Isäns käteen/ sijrtäxens Ephraimin pään pääldä/ Manassan pään päälle.

48:18 Ja sanoi hänelle: ei nijn minun Isän/ tämä on esicoinen/ laske oikia kätes hänen pääns päälle.

48:19 Mutta hänen Isäns kielsi sen/ ja sanoi: minä tiedän kyllä minun poican/ minä tiedän/ tämä myös tule suurexi Canssaxi/ mutta cuitengin hänen nuorembi weljens tule suuremmaxi cuin hän/ ja hänen siemenens tule suurexi Canssaxi.

48:20 Nijn hän siunais heitä sinä päiwänä/ sanoden: joca tahto jongun siunata Israelis/ nijn sanocan näin: Jumala tehkön sinun nijncuin Ephraimin ja Manassan. Ja nijn asetti hän Ephraimin Manassan edelle.

48:21 JA Israel sanoi Josephille: cadzo/ minä cuolen/ ja Jumala on teidän cansan/ ja wie teitä jällens teidän Isäin maalle.

48:22 Minä olen myös andanut sinulle osan maata/ päälle sinun weljeis osan/ jonga minä miecallani ja joudzellani Amorrerein käsistä ottanut olen.

1 Mooses 49 LUKU

49:1 Sitten Jaakob kutsui poikansa ja sanoi: Kokoontu-kaa, niin minä ilmoitan teille, mitä teille päivien lopulla ta- pahtuu.

49:2 Tulkaa kokoon ja kuul-kaa, Jaakobin pojat, kuulkaa isäanne Israelia.

49:3 Ruuben, sinä olet minun esikoiseni, minun voimani ja minun miehuuteni ensimmäi- nen, ensi sijalla arvossa, ensi sijalla vallassa.

49:4 Mutta sinä kuohahdat kuin vesi, et pysy ensi sijalla, sillä sinä nousit isäsi le- posijalle; silloin sinä sen saastutit. Niin, hän nousi vuo- teeseeni.

49:5 Simeon ja Leevi, veljek- set, heidän aseensa ovat vä- kivallan aseet.

49:6 Heidän neuvoonsa ei suostu minun sieluni, heidän seuraansa ei yhdy minun sy- dämeni; sillä vihassaan he murhasivat miehiä, omavaltai- suudessaan he silpoivat här- kiä.

49:7 Kirottu olkoon heidän vihansa, sillä se on raju, hei- dän kiukkunsa, sillä se on julma. Minä jakelen heidät Jaakobin sekaan ja hajotan heidät Israelin sekaan.

49:8 Juuda, sinua sinun vel- jesi ylistävät; sinun kätesi on vihollistesi niskassa, sinua kumartavat isäsi pojat.

49:9 Juuda on nuori leijona; saaliilta olet, poikani, noussut. Hän on asettunut makaa-

49 LUKU

49:1 Niin kutsui Jakob poi- kansa, ja sanoi: kootkaat tei- tänne, ja minä ilmoitan teille, mitä teille tapahtuu tulevai- silla ajoilla.

49:2 Tulkaat kokoon ja kuulkaat, te Jakobin lapset, kuulkaat teidän isäanne Is- raelia.

49:3 Ruben, sinä olet minun esikoiseni, minun voimani, ja väkevyyteni alku, ylimmäi- nen kunniassa, ja ylimmäi- nen vallassa.

49:4 Hempiä niinkuin vesi, ei sinun pidä ylimmäisen ole- man; sillä sinä astuit isäs- vuoteesen: silloin sinä saas- tutit sen. Hän nousi minun vuoteelleni.

49:5 Simeon ja Levi ovat vel- jekset, heidän miekkansa ovat murha-aseet.

49:6 Ei minun sieluni pidä tuleman heidän neuvoonsa, ja minun kunniani ei pidä yhdistymän heidän seura- kuntansa kanssa; sillä kiu- kussansa ovat he miehen murhanneet, ja ylpeydessän- sä turmelleet härjän.

49:7 Kirottu olkoon heidän kiukkunsa, että se niin tui- ma on, ja heidän julmuuten- sa, että se niin paatunut on. Minä eroitan heitä Jakobis- sa, ja hajotan heitä Israelis- sa.

49:8 Juuda, sinä olet; sinua pitää sinun veljes kiittämän, sinun kätes pitää oleman sinun vihollistes niskalle, sinun isäs lapset pitää sinua kumartaman.

49:9 Juuda on nuori jalo- peura, saaliilta olet sinä as- tunut, minun poikani: hän on itsensä kumartanut maa-

XLIX. Lucu

49:1 Nlin cudzui Jacob hänen poicans/ ja sanoi: cootcat teitän/ ja minä ilmoitan teille mitä teille tapahtu tulevaisilla aigoilla.

49:2 Tulcat cocoon ja cuulcat te Jacobin lapset/ cuulcat teidän Isän Israeli.

49:3 RUbEN minun esicoisen/ minun voiman ja wäkeyyden alcu/ ylimmäinen cunnias/ ja ylimmäinen wallas.

49:4 Hän juoxe ulos äkist nijncuin wesi/ ei sinun pidä oleman ylimmäisen: sillä sinä astuit Isäs vuoteseen/ jollas saastutit minun wuoteni.

49:5 Slmeonilla ja Lewillä/ weljexillä owat murha aset.

Ei minun sielun pidä tuleman heidän neuvoons/ ja minun cunniani heidän seuracun- daans: 49:6 sillä heidän kiucusans owat he miehen murhannet/ ja heidän ylpeydesäns turmel- let härjän.

49:7 Kirottu olcon heidän kiuckuns/ että se nijn tuima on/ ja heidän julmudens/ että se nijn paatunut on/ minä eroitan heitä Jacobis/ ja hajotan heitä Israelis.

49:8 JUda/ sinä olet/ sinua pitä sinun wejes kijttämän/ sinun kätes pitä oleman sinun wiholistes niscalle/ sinun Isäs lapset pitä sinua cumartaman.

49:9 Juda on nuori lejoni/ suuresta woitosta olet sinä corgonnut minun poican/ hän

maan, hän lepää kuin leijona, kuin naarasleijona - kuka uskaltaa häntä häiritä?	han, ja levännyt niinkuin jalopeura, ja niinkuin suuri jalopeura; kuka tohtii hänen herättää?	on idzens cumartanut maahan/ ja lewännyt nijncuin leijoni/ ja nijncuin naaras leijoni/ cuca tohti asetta idzens händä wastan?
49:10 Ei siirry valtikka pois Juudalta eikä hallitsijansauva hänen polviensa välistä, kunnes tulee hän, jonka se on ja jota kansat tottelevat.	49:10 Ei valtikka oteta pois Juudalta, eikä Lain opettaja hänen jalvoistansa, siihenasti kuin Sankari tulee, ja hänessä kansat rippuvat kiinni.	49:10 Ei waldica oteta pois Judalda/ eikä opettaja hänen jalcains juurest/ siihen asti cuin sangar tule/ ja hänesä Canssat rippuwat kijnni.
49:11 Hän sitoo aasinsa viinipuuhun, viiniköynnökseen aasinsa varsan; hän huuhtoo vaatteensa viinissä, viittansa rypäleen veressä.	49:11 Hän sitoo varsansa viinapuuhun, ja aasintammansa varsan parhaasen viinapuuhun; Hän pesee vaatteensa viinassa, ja hammeensa viinamarjan veressä.	49:11 Hän sito warsans wijnapuuhun/ ja hänen Asintammans warsan parhaseen wijnapuun oxaan. 49:12 Hän pese waattens wijnas/ ja hänen hamens wijnamarjan weres.
49:12 Hänen silmänsä ovat viinistä sameat, hänen hampaansa valkeat maidosta.	49:12 Hänen silmänsä ovat punaisemmat viinaa ja hampaansa valkeammat rieskaa.	Hänen silmäns owat punaisemmat wijna/ ja hambans walkemmat riesca.
49:13 Sebulon asuu meren rannalla, laivojen rannikolla, hänen sivunsa on Siidoniin päin.	49:13 Zebulon on asuva meren sataman ja haahtein satamain vieressä, ja on ulottuva hamaan Sidoniin.	49:13 ZEBulon on asuwa meren sataman ja hahtein satamain wieresä/ ja on ulottuwa haman Sidonin.
49:14 Isaskar on luiseva aasi, joka loikoilee karjatarhojen välissä.	49:14 Isaskar on luja aasi, ja sioittaa itsensä rajain välille.	49:14 ISaschar on luja Asi/ ja sioitta idzens rajain wälille.
49:15 Hän huomasi lepopaikansa suloiseksi ja maan ihanaksi; niin hän taivutti olkansa taakan alle ja joutui työveroa tekemään.	49:15 Hän näki levon hyväksi, ja maan ihanaksi; ja kumarsi hartiansa kantamaan, ja on veronalainen palvelia.	49:15 Hän näki lewon hyväxi/ ja maan ihanaxi/ ja cumarsi hartions candaman/ ja on weronalainen palwelia.
49:16 Daan hankkii oikeutta kansalleen, hänkin yhtenä Israelin sukukunnista.	49:16 Dan on tuomitseva kansaansa, niinkuin joku Israelin sukukunnista.	49:16 DAN hallidze hänen Canssans/ nijncuin jocu Israelin sucucunnista.
49:17 Daan on käärmeenä tiellä, on polulla kyynä, joka puree hevosta vuohiseen, niin että ratsastaja syöksyy selin maahan.	49:17 Dan on oleva kärmeenä tiellä, ja kyykärmeenä polulla; ja puree hevosta vuokoiseen, niin että sen ajaja seljällensä lankee.	49:17 Dan on kärmenä tiellä/ ja kyykärmenä polgulla/ ja pure hewoista wuocoiseen/ nijn että sen ajaja seljällens lange.
49:18 Sinulta minä odotan pelastusta, Herra.	49:18 \Herra\, minä odotan sinun autuuttas.	49:18 HERra minä odotan sinun autuuttas.
49:19 Gaadia ahdistavat rosvojoukot, mutta hän itse ahdistaa heitä heidän kintereillään.	49:19 Gad hän on; hänelle tekee joukko väkiryynnäkön; mutta hän itse on tekevä väkiryynnäkön vihdoin heille.	49:19 GAd/ warustettu/ wie edes ja tuo tacaperin sota-jouckons.

49:20 Asserista tulee lihavuus, hänen leipänsä, hän tarjoaa kuninkaan herkkuja.

49:21 Naftali on nopea peura; hän antaa kauniita sanoja.

49:22 Joosef on nuori hedelmäpuu, nuori hedelmäpuu lähteen reunalla; sen oksat ulottuvat yli muurin.

49:23 Jousimiehet hätyyttävät häntä, ampuvat ja ahdistavat häntä.

49:24 Mutta hänen jousensa pysyy lujana, ja hänen käsivartensa ovat notkeat Jaakobin Väkevän avulla, kaitsijan, Israelin kallion,

49:25 isäsi Jumalan, avulla, joka sinua auttakoon, Kaikkivaltiaan avulla, joka sinua siunatkoon, antakoon siunauksia taivaasta ylhäältä, siunauksia syvyydestä alhaalta, siunauksia nisistä ja kohdusta.

49:26 Sinun isäsi siunaukset kohoavat yli minun vanhempaini siunausten, yli ikuisten kukkulain ihanuuden. Ne laskeutukoot Joosefin pään päälle, veljiensä ruhtinaan päälle.

49:27 Benjamin on raatelevainen susi; aamulla hän syö riistaa, ja illalla hän jakaa saalista.

49:28 Nämä ovat kaikki Israelin sukukunnat, luvultaan kaksitoista, ja tämän puhui heille heidän isänsä siunatessaan heidät; hän siunasi jokaisen erikseen erityisellä siunauksella.

49:20 Asserista tulee hänen lihava leipänsä, ja hän antaa kuninkaalle herkut.

49:21 Naphtali on nopea peura, ja antaa suloiset puheet.

49:22 Joseph on hedelmällisen puun oksa, hedelmällisen puun oksa lähteen tykönä: tyttäret kävelivät muurin päällä.

49:23 Ja vaikka ampujat saattivat hänen mielensä karvaaksi, riitelivät hänen kanssansa ja vihasivat häntä,

49:24 On kuitenkin hänen joutsensa vahvana pysynyt, ja hänen käsivartensa miehistunut, sen väkevän käten kautta Jakobissa; hänestä on paimen ja kivi Israelissa.

49:25 Sinun isäs Jumalalta on hän sinulle avun tuottava, ja ynnä kaikkivaltiaan kanssa on hän sinua siunaava taivaan siunauksella ylhäältä, ja syvyyden siunauksella alhaalta, niin myös nisäin ja kohtuun siunauksella.

49:26 Sinun isäs siunaukset minun isäini siunausten sivussa, ulottuvat voimallisesti niihin kalliimpihin asti maailman kukkuloilla; jotka tulevat Josephin pään päälle, ja Natsirein pään laelle, hänen veljiensä keskellä.

49:27 Benjamin on raatelevainen susi, aamulla hän syö saaliin, ja ehtona saaliin jakaa.

49:28 Nämä kaikki ovat kaksitoistakymmentä Israelin sukukuntaa. Ja tämä on se kuin heidän isänsä heille puhui siunatessansa heitä: itsekutakin, niinkuin kunkin siunaus oli, siunasi hän heidät.

49:20 Asserista tulee hänen lihava leipänsä/ ja hän antaa Cuningalle hercut.

49:21 Neftali on nopea peura/ ja antaa suloiset puheet.

49:22 Joseph on caswawa/ ja caswa nijncuin lähten tykönä/ tyttäret astuvat muurille.

49:23 Ja vaikka ampujat saattivat hänen mielensä carwaxi/ riitelit hänen cansans ja wihaisit häntä:

49:24 On cuitengin hänen joudzens wahwistunut/ ja hänen käsivartens miehistunut/ sen väkevän käten kautta Jacobis/ hänestä owat tulleet paimenet ja kiwet Israelis.

49:25 Sinun Isäs Jumalalta on sinulle apu tullut/ ja caickiwaldialda olet sinä siunattu taiwan siunauksella ylhäältä/ ja syvyyden siunauksella alhalda/ nisäin ja cohtuun siunauksella.

49:26 Sinun Isäs siunaukset owat wäkwämmät minun Isäni siunauksia (nijden toiwotuxen jälkeen/ jotca corkiat mailmas owat) ja tulewat Josephin pään päälle/ ja Natsirein pään laelle/ hänen welijens keskellä.

49:27 Benjamin on raatelevainen susi/ aamulla hän syö saalin/ ja ehtona saalin jaca.

49:28 Nämä caicki owat caxitoistakymmendä Israelin sukucunda. Ja tämä on se cuin heidän Isäns heille puhui siunatesans heitä/ idzecutakin hänen erinomaisella siunauksella.

la.	tä.	nauxellans.
49:29 Ja hän käski heitä ja sanoi heille: Minut otetaan pois heimoni tykö; haudatkaa minut isieni viereen, siihen luolaan, joka on heettiläisen Efronin vainiolla,	49:29 Ja hän käski heitä, ja sanoi heille: minä kootaan minun kansani tykö; haudatkaat minua minun isäni tykö, siihen luolaan, joka on Hetiläisen Ephronin vainiossa.	49:29 Ja hän käski heitä/ ja sanoi heille: minä cootan minun Canssani tygö/ haudatcat minua minun Isäini tygö/ siihen luolaan joca on Ephronin Hetherin wainios.
49:30 luolaan, joka on Makpelan vainiolla, itään päin Mamresta Kanaanin maassa, jonka vainion Aabraham osti heettiläiseltä Efronilta perintöhäudakseen.	49:30 Siihen luolaan Makpelan vainiossa, joka on Mamren kohdalla Kanaanin maalla, jonka Abraham osti hautaamisen perimiseksi vainion kanssa, siltä Hetiläiseltä Ephronilta.	49:30 Sijhen caxikertaiseen luolaan/ joca on Mamren cohdalla Canaan maalla/ jonga Abraham osti hautamisen perimiseksi wainion kanssa/ sildä Hetherildä Ephronilda.
49:31 Siihen on haudattu Aabraham ja hänen vaimonsa Saara, siihen on haudattu lisak ja hänen vaimonsa Rebeckka, ja siihen minäkin hautasin Leean,	49:31 Sinne ovat he haudanneet Abrahamin ja hänen emäntänsä Saaran, sinne ovat he myös haudanneet Isaakin ja Rebekan hänen emäntänsä. Sinne olen minä myös haudannut Lean.	49:31 Sinne owat he haudannet Abrahamin/ ja hänen emändäns Saran. Sinne owat he myös haudannet Isaachin ja Rebeckan hänen emändäns. Sinne olen minä myös haudannut Lean.
49:32 siihen vainioon, joka luolineen on ostettu heettiläisiltä.	49:32 Siihen vainioon ja siihen luolaan, kuin on ostettu Hetin lapsilta.	49:32 Sihen wainioon ja siihen luolaan/ cuin on ostettu Hethin lapsilda.
49:33 Kun Jaakob oli antanut määräyksensä pojilleen, veti hän jalkansa vuoteeseen ja kuoli ja tuli otetuksi heimonsa tykö.	49:33 Ja koska Jakob lopetti käskyn lastensa tykö, pani hän jalkansa kokoon vuoteessa; ja loppui, ja koottiin kansansa tykö.	49:33 JA cosca Jacob lopetti käskyn hänen lastens tygö/ pani hän jalcans cocoon hänen wuotesans/ ja loppui/ ja coottin Canssans tygö.

1 Mooses 50 LUKU

50:1 Ja Joosef vaipui isänsä kasvoja vasten, itki siinä kumartuneena hänen ylitsensä ja suuteli häntä.

50:2 Sitten Joosef käski lääkäreitä, jotka olivat hänen palveluksessaan, balsamoimaan hänen isänsä, ja lääkärit balsamoivat Israelin.

50:3 Siihen kului neljäkymmentä päivää, sillä niin pitkä aika kuluu balsamoimiseen. Ja egyptiläiset itkivät häntä seitsemänkymmentä päivää.

50:4 Sittenkuin hänen muis-

50 LUKU

50:1 Niin Joseph lankesi isänsä kasvoille, itki hänen ylitsensä, ja antoi suuta hänen.

50:2 Ja Joseph käski palvelioitansa lääkäreitä voidella isäänsä; ja lääkärit voitelivat Israelia.

50:3 Ja he täyttivät hänelle neljäkymmentä päivää; sillä niin monta oli voiteluspäivää. Ja Egyptiläiset itkivät häntä seitsemänkymmentä päivää.

50:4 Koska hänen murhe-

L. Lucu

50:1 Nlin Joseph langeis Isäns caswoille/ itki ja andoi suuta hänen.

50:2 JA Joseph käski palweliolitans läkäreitä woidella Isäns.

50:3 Ja läkärit woitelit Israeli neljäkymmendä päiwä: sillä nijn monda oli woitelus päiwä. Ja Egyptiläiset itkit händä seidzemenkymmendä päiwä.

50:4 COsca hänen murhepäi-

toksensa vietetty suruaika oli päättynyt, puhui Joosef faraon hoviväelle: Jos olen saanut armon teidän silmienne edessä, niin puhukaa minun puolestani faraolle näin:

50:5 Isäni vannotti minua sanoen: Katso, minä kuolen, hautaa minut omaan hautaani, jonka olen kaivanut itselleni Kanaanin maassa. Anna minun siis nyt mennä hautaamaan isäni; sitten palaan takaisin.

50:6 Farao vastasi: Mene hautaamaan isäsi sen valan mukaan, jonka olet hänelle vannonut.

50:7 Niin Joosef meni hautaamaan isäänsä, ja hänen kanssaan menivät kaikki faraon palvelijat, hänen hovinsa vanhimmat ja kaikki Egyptin maan vanhimmat

50:8 sekä koko Joosefin perhe, hänen veljensä ja hänen isänsä perhe; ainoastaan vaimonsa, lapsensa, pikkukarjansa ja raavaskarjansa he jättivät Goosenin maakuntaan;

50:9 hänen mukanaan meni myös sekä vaunuja että ratsumiehiä. Ja niin heitä oli sangen suuri joukko.

50:10 Kun he saapuivat Gooren-Aatadiin, joka on Jordaniin tuolla puolella, panivat he siellä toimeen ylen suuret ja juhlalliset valittajaiset, ja hän vietti isänsä surujuhlaa seitsemän päivää.

50:11 Ja kun maan asukkaat, kanaanilaiset, näkivät surujuhlan Gooren-Aatadissa, sanoivat he: Siellä on egyptiläisillä

päivänsä olivat kuluneet, puhui Joseph Pharaon palvelioille, sanoen: jos minä olen armon löytänyt teidän edessä, niin puhukaa Pharaolle, ja sanokaat:

50:5 Minun isäni vannotti minua, sanoen: katso, minä kuolen, hautaa minua minun hautaani, jonka minä olen kaivanut minulle Kanaanin maalla: niin tahtoisin minä nyt siis mennä, ja haudata minun isäni, ja palata tänne jälleensä.

50:6 Pharao sanoi hänelle: mene ja hautaa sinun isäs, niinkuin hän sinua vannottanut on.

50:7 Niin Joseph meni hautaamaan isäänsä; ja hänen kanssansa menivät kaikki Pharaon palvelijat, hänen huoneensa vanhimmat, ja kaikki Egyptin maan vanhimmat.

50:8 Kaikki myös Josephin väki, ja hänen veljensä, ja hänen isänsä väki. Ainoastaan lapsensa, ja lampaansa, ja karjansa jättivät he Gosenin maalle.

50:9 Menivät myös hänen kanssansa vaunut ja ratsasmiehet. Ja se oli sangen suuri joukko.

50:10 Ja koska he tulivat Atadin riihen tykö, joka on sillä puolen Jordania, niin he pitivät siinä suuren ja katkeran valituksen; ja hän murehti isäänsä seitsemän päivää.

50:11 Ja koska Kanaanin maan asuwait näkivät heidän murheensa Atadin riihen tykönä, sanoivat he: Egyptiläiset murehtivat siellä san-

wäns olit culunet/ puhui Joseph Pharaon palwelioille/ sanoden: jos minä olen armon löytänyt teidän edessä/ nijn puhucat Pharaolle/ ja sanocat:

50:5 Minun Isän wannotti minun/ sanoden: cadzo/ minä cuolen/ hauta minua minun hautaani/ jonga minä olen caiwanut minulleni Canaan maalla: nijn tahdoisin minä nyt sijs mennä ja haudata minun Isäni/ ja palata tänne jälleens.

50:6 Pharao sanoi hänelle: mene ja hauta sinun Isäs nijncuins hänelle wannonut olet.

50:7 Nijn Joseph meni hautaman Isäns/ ja hänen cansans menit caicki Pharaon palweliat/ hänen huonens wanhimmat/ ja caic Egyptin maan wanhimmat.

50:8 Caicki myös Josephin wäki/ ja hänen weljens/ ja hänen Isäns wäki.

50:9 Ainoastans heidän lapsens/ ja lambans/ ja carjans jätit he Gosenin maalle/ menit myös hänen cansans waunut ja radzasmiehet. Ja se oli sangen suuri joucko.

50:10 Ja cosca he tulit Atadin rijhen tygö/ joca on sillä puolen Jordani/ nijn he pedit sijnä suuren ja catkeran wali-tuxen/ ja hän murhetui hänen Isäns seidzemen päiwä.

50:11 Ja cosca Canaan maan asuwait näit heidän itcuns Atadin rijhen tykönä/ sanoit he: Egyptiläiset mureh-

suuri surujuhla. Siitä sai paikka nimekseen Aabel-Misraim; se on Jordanin tuolla puolella.

50:12 Ja hänen poikansa tekivät hänelle, niinkuin hän oli määrännyt heille:

50:13 hänen poikansa veivät hänet Kanaanin maahan ja hautasivat hänet Makpelan vainiolla olevaan luolaan, jonka vainion Aabraham oli ostanut perintöhaudaksi heetiläiseltä Efronilta ja joka oli itään päin Mamresta.

50:14 Senjälkeen kuin Joosef oli haudannut isänsä, palasi hän Egyptiin, hän ja hänen veljensä sekä kaikki, jotka hänen kanssaan olivat menneet hautaamaan hänen isäänsä.

50:15 Mutta kun Joosefin veljet näkivät, että heidän isänsä oli kuollut, ajattelivat he: Ehkä Joosef nyt alkaa vainota meitä ja kostaa meille kaiken sen pahan, mitä me olemme hänelle tehneet.

50:16 Niin he lähettivät Joosefille tämän sanan: Isäsi käski ennen kuolemaansa ja sanoi:

50:17 Sanokaa Joosefille näin: Oi, anna anteeksi veljiesi rikos ja synti, sillä pahasti he ovat menetelleet sinua kohtaan. Anna siis isäsi Jumalan palvelijoille anteeksi heidän rikoksensa. Ja Joosef itki kuullessaan nämä heidän sanansa.

50:18 Sitten tulivat Joosefin veljet itse, lankesivat maahan hänen eteensä ja sanoivat: Katso, me olemme sinun or-

gen kovin. Siitä se paikka kutsutaan: Egyptiläisten valitus, joka on sillä puolella Jordania.

50:12 Niin hänen lapsensa tekivät hänelle niinkuin hän oli käskenyt.

50:13 Ja veivät hänen Kanaanin maalle, ja hautasivat hänen Makpelan vainion luolaan, jonka Abraham vainion kanssa ostanut oli perintöhaudaksi, Ephronilta Hetiläiseltä, Mamren kohdalla.

50:14 Niin palasi Joseph Egyptiin, hän ja hänen veljensä, ja kaikki jotka hänen kanssansa olivat menneet hautaamaan hänen isäänsä, sitte kuin hän isänsä haudannut oli.

50:15 Mutta koska Josephin veljet näkivät isänsä kuolleeksi, sanoivat he: mitämaks, Joseph on vihaava meitä, ja kaiketi kostaa meille kaiken sen pahan, kuin me häntä vastaan tehneet olemme.

50:16 Sentähden käskivät he sanoa Josephille: sinun isäs käski ennenkuin hän kuoli, sanoen:

50:17 Niin sanokaat Josephille: minä rukoulen, anna nyt veljilles anteeksi heidän rikoksensa ja pahatekonsa, että he niin pahoin ovat tehneet sinua vastaan. Anna nyt anteeksi, sinun isäs Jumalan palveliain pahateko. Mutta Joseph itki heidän näitä puhuisiansa.

50:18 Ja hänen veljensä myös tulivat ja lankesivat maahan hänen eteensä ja sanoivat: katso, me olemme sinun palvelias.

tiwat siellä sangen cowin. Sijtä se paicka cudzutan: Egyptiläisten walitus/ joca on sillä puolen Jordanin.

50:12 Nijn hänen lapsens teit nijncuin hän oli heidän käskenynt.

50:13 Ja weit hänen Canaan maalle/ ja hautaisit hänen sen wainion caxikertaiseen luolaan/ jonga Abraham wainion cansa ostanut oli perindöhaudaxi/ Ephronilda Hetherildä/ Mamren cohdalla.

50:14 Nijn palais Joseph Egyptijn/ sijtte cuin hän oli hänen Isäns haudannut/ hän ja hänen weljens/ ja caicki jotca hänen cansans olit mennet hautaman hänen Isäns.

50:15 MUtta cosca Josephin weljet näit heidän Isäns cuollexi/ sanoit he: mitämax/ Joseph on meidän päällem wihainen/ ja tohti meille cost sen pahan/ jonga me händä wastan tehnet olemma.

50:16 Sentähden käskit he sanoa hänelle: sinun Isäs käski ennencuin hän cuoli/ sanoden:

50:17 Nijn sanocat Josephille: anna weljilles andexi heidän ricoxens ja pahattecons/ että ne njn pahoin owat tehnet sinua wastan. Anna nyt meille andexi/ jotca olem sinun Isäs Jumalan palweliat/ tämä pahateco. Mutta Joseph itki heidän näitä puhuisans.

50:18 Ja hänen weljens myös tulit ja langeisit maahan hänen eteens/ ja sanoit: cadzo/ me olemma sinun palwe-

jiasi!

50:19 Mutta Joosef vastasi heille: Älkää peljätkö, olenko minä Jumalan sijassa?

50:20 Te tosin hankitsitte minua vastaan pahaa, mutta Jumala on kääntänyt sen hyväksi, että hän saisi aikaan sen, mikä nyt on tapahtunut, ja pitäisi hengissä paljon kansaa.

50:21 Älkää siis peljätkö; minä elätän teidät ja teidän vaimonne ja lapsenne. Ja hän lohdutti ja rauhoitti heitä.

50:22 Ja Joosef sekä hänen isänsä perhe jäivät asumaan Egyptiin. Ja Joosef eli sadan kymmenen vuoden vanhaksi.

50:23 Ja Joosef sai nähdä Efraimin lapsia kolmanteen polveen; myöskin Maakirista, Manassen pojasta, syntyi lapsia Joosefin polville.

50:24 Niin Joosef sanoi veljilleen: Minä kuolen, mutta Jumala pitää huolen teistä ja johdattaa teidät tästä maasta siihen maahan, jonka hän valalla vannonen on luvannut Aabrahamille, lisakille ja Jaakobille.

50:25 Ja Joosef vannotti Israelin poikia sanoen: Kun Jumala pitää huolen teistä, viekää silloin minun luuni täältä.

50:26 Ja Joosef kuoli sadan kymmenen vuoden vanhana. Ja hänet balsamoitiin ja panettiin arkkuun Egyptissä

50:19 Joseph sanoi heille: älkää peljätkö; sillä minä olen Jumalan käden alla.

50:20 Te ajattelitte minua vastaan pahaa; mutta Jumala on ajatellut sen hyväksi, että hän tekis, niinkuin nyt nähtävä on, pelastaaksensa paljo kansaa.

50:21 Älkää siis nyt peljätkö, minä ravitsen teitä ja teidän lapsianne; ja hän rohkaisi heitä ja puheli ystävällisesti heidän kanssansa.

50:22 Ja niin asui Joseph Egyptissä, hän ja hänen isänsä huone; ja Joseph eli sata ja kymmenen ajastai-kaa,

50:23 Ja näki Ephraimin lapset kolmanteen polveen, niin myös Makirin Manassen pojan lapset, kasvatetut Josephin polven juuressa.

50:24 Joseph sanoi veljillensä: minä kuolen, ja Jumala on totisesti etsivä teitä, ja vie teidän tältä maalta siihen maahan, jonka hän on itse vannonut Abrahamille, Isaa-kille ja Jakobille.

50:25 Niin vannotti Joseph Israelin lapsia, sanoen: Jumala on totisesti teitä etsivä, viekää pois minun luuni täältä.

50:26 Ja niin Joseph kuoli sadan ja kymmenen ajastai-kaisena, ja he voitelivat hänen, ja panivat arkkuun Egyptissä.

lias.

50:19 Joseph sanoi heille: älkät peljätkö: sillä minäkin olen Jumalan käden alla.

50:20 Te ajattelitte minua wastan paha/ mutta Jumala on kääntänyt sen hyväxi/ että hän tekis/ cuin nähtävä on/ pelastaxens paljo Canssa.

50:21 Älkät sijs nyt peljätkö/ minä rawidzen teitä ja teidän lapsian. Ja hän rohwas heitä/ ja puheli ystävälisest heidän cansans.

50:22 Ja nijn asui Joseph Egyptis/ hän ja hänen Isäns huone/ ja eli sata ja kymmenen ajastaica.

50:23 Ja näki Ephraimin lapset colmandeen polween. Olit myös Machirin Manassen pojan lapset/ caswatetut Josephin polwen juures.

50:24 Joseph sanoi hänen veljillens: minä cuolen/ ja Jumala totisest edzi teitä/ ja wie teidän täldä maalda siihen maahan/ jonga hän on idze wannonut Abrahamille/ Isaachille ja Jacobille.

50:25 Nijn wannotti Joseph Israelin lapsia/ sanoden: cosca Jumala on teitä edziwä/ wiekät minungin luuni tääldä.

50:26 Ja nijn Joseph cuoli/ sadan ja kymmenen ajastai-caisna/ ja he woitelit hänen ja panit arckuun Egyptis.

1 LUKU

1:1 Nämä ovat Egyptiin tulleen Israelin poikien nimet; Jaakobin kanssa he olivat itsekukin perheineen tulleet sinne:

1:2 Ruuben, Simeon, Leevi ja Juuda,

1:3 Isaskar, Sebulon ja Benjamin,

1:4 Daan, Naftali, Gaad ja Asser.

1:5 Ja Jaakobin kupeista läheneitä oli kaikkiaan seitsemänkymmentä henkeä. Mutta Joosef oli jo ennestään Egyptissä.

1:6 Ja Joosef kuoli ja kaikki hänen veljensä ynnä koko se sukupolvi.

1:7 Mutta israelilaiset olivat hedelmälliset ja sikisivät, lisääntyivät ja enenivät hyvin suurilukuisiksi, niin että maa tuli heitä täyteen.

1:8 Niin Egyptiin tuli uusi kuningas, joka ei Joosefista mitään tiennyt.

1:9 Tämä sanoi kansallensa: Katso, israelilaisten kansa on suurempi ja väkevämpi kuin me.

1:10 Tulkaa, menetelkäämme siis viisaasti heitä kohtaan, että he eivät lisääntyisi eivätkä, jos sota syttyisi, liittyisi hekin vihollisiimme ja sotisi meitä vastaan ja lähtisi maasta pois.

1:11 Niin heille asetettiin työnjohtajia rasittamaan heitä raskaalla työllä. Ja heidän

1 LUKU

1:1 Nämät ovat Israelin lasten nimet, jotka Jakobin kanssa tulivat Egyptiin, itsekukin huoneinensa he sinne tulivat,

1:2 Ruben, Simeon, Levi ja Juuda.

1:3 Isaskar, Zebulon ja Benjamin.

1:4 Dan, Naphtali, Gad ja Asser.

1:5 Ja kaikki henget, jotka Jakobin kupeista olivat tulleet, olivat seitsemänkymmentä henkeä. Mutta Joseph oli (ennen) Egyptissä.

1:6 Ja Joseph oli kuollut, ja kaikki hänen veljensä, ja kaikki sen aikaiset.

1:7 Ja Israelin lapset olivat hedelmälliset ja suuresti enenivät ja lisääntyivät, ja sangen voimallisesti vahvistuivat, niin että maa täytettiin heistä.

1:8 Niin uusi kuningas tuli Egyptiin, joka ei Josephista mitään tietänyt.

1:9 Hän sanoi kansallensa: katso, Israelin lasten joukko on suurempi ja väkevämpi meitä.

1:10 Tulkaat, käykäämme kavalasti heidän kimppuunsa, ettei heitä tulisi niin paljo. Sillä jos joku sota nousis, tohtisivat he mennä meidän vihamiestemme puolelle, ja sotia meitä vastaan, ja lähteä maalta pois.

1:11 Niin asetettiin heidän päällensä veron päämiehet, vaivaamaan heitä orjuudella;

I. Lucu

1:1 NÄMät owat Israelin lasten nimet/ jotca Jacobin cansa tulit Egyptijn/ idzecukin huoneinens.

1:2 Ruben/ Simeon/ Lewi/ Juda.

1:3 Isaschar/ Zebulon/ Benjamin.

1:4 Dan/ Nephtali/ Gad/ Asser.

1:5 Ja caicki henget/ jotca Jacobin cupeista olit tullet/ olit seidzemenkymmendä. Mutta Joseph oli ennen Egyptis.

1:6 Cosca Joseph oli cuollut/ ja caicki hänen weljens/ ja caicki ne jotca siihen aican elänet olit:

1:7 Caswoit Israelin lapset ja sijtit lapsia/ ja lisännyit/ ja sangen woimalisest enänit/ nijn että he täytit maan.

1:8 Nlin usi Cuningas tuli Egyptijn/ joca ei Josephita tundenut.

1:9 Hän sanoi hänen Cansallens: cadzo/ Israelin lasten joucko on suuri ja enä cuin meitä.

1:10 Käykäm cawaludella häwittämän heitä/ ettei heitä tulis nijn paljo. Sillä jos jocu sota nousis/ tohtisit he mennä meidän wihamiestem puolelle/ ja sotia meitä wastan/ ja lähte maalda pois.

1:11 Nijn asetettin heidän päällens teettäjät/ waiwaman heitä orjudella: sillä Pharaolle

täytyi rakentaa faraolle varas- tokaupungit Piitom ja Ramses.	sillä Pharaolle rakennettiin verokaupungit, Pitom ja Raamses.	rakettin Pithomin ja Ra- mesexen Caupungi/ werohuo- nexi.
1:12 Mutta kuta enemmän kansaa rasitettiin, sitä enem- män se lisääntyi, ja sitä enemmän se levisi, niin että israelilaisia ruvettiin pelkää- mään.	1:12 Mutta jota enemmän he rasittivat kansaa, sitä enemmän se lisääntyi ja kas- voi. Ja he tulivat suutuksiin Israelin lasten tähden.	1:12 Mutta jota enemmän he rascautit Canssa/ sitä enemmän se lisändyi ja le- weis. Ja he cauhistuit Israelin lapsia.
1:13 Niin egyptiläiset pitivät israelilaisia orjantyydessä väki- valloin	1:13 Ja Egyptiläiset vaivasi- vat Israelin lapsia orjuudella armaitsemata.	1:13 Ja Egyptiläiset waiwaisit Israelin lapsia orjudella/ ar- maidzemata.
1:14 ja katkeroitivat heidän elämänsä kovalla laasti- ja tiilityöllä ja kaikenlaisella työl- lä ulkona kedolla, kaikenlai- sella työllä, jota he teettivät heillä väkivalloin.	1:14 Ja saattivat heidän elämänsä katkeraksi ras- kaalla saven ja tiilein työllä, ja kaikkinaisella rasituksella kedolla, ja kaikkinaisella työllä, kuin he taisivat hei- dän päällensä panna, ar- maitsemata.	1:14 Ja saatit heidän elä- mänsä catkeraxi/ rascalla sa- wein ja tijlein työllä/ ja caickinaisella rasituxella ke- dolla/ ja caickinaisella työllä cuin he taisit heidän päällens panna/ armaidzemata.
1:15 Ja Egyptin kuningas pu- hui hebrealaisille kättilövai- moille, joista toisen nimi oli Sifra ja toisen Puua;	1:15 Ja Egyptin kuningas puhui Hebrealaisille las- tenämmille, joista yhden ni- mi oli Siphra, ja toisen nimi Pua.	1:15 JA Egyptin Cuningas sanoi Hebrerein lastenämmil- le/ joista toisen nimi oli Siphra/ ja toisen Pua:
1:16 ja hän sanoi: Kun te autatte hebrealaisia vaimoja heidän synnyttäessänsä, niin tarkastakaa lapsen sukupuoli: jos se on poika, surmatkaa se, mutta jos se on tyttö, jäädään eloon.	1:16 Ja hän sanoi: Koska te autatte Hebrealaisia vaimoja heidän synnyttäessänsä, ja näette istuimella, jos on poi- ka, niin surmatkaa häntä; mutta jos se tytär on, niin se eläköön.	1:16 Cosca te autatte Hebre- rein waimoja heidän synnyt- täissän/ jos se poica on/ nijn surmatcat händä/ mutta jos se tytär on/ njn andacat elä.
1:17 Mutta kättilövaimot pel- käsivät Jumalaa eivätkä teh- neet, niinkuin Egyptin kunin- gas oli heille sanonut, vaan antoivat poikalasten elää.	1:17 Mutta lastenämmät pelkäsivät Jumalaa, ja ei tehneet niinkuin Egyptin kuningas oli heille sanonut; mutta antoivat poikaiset elää.	1:17 Mutta lastenämmät pel- käisit Jumalata/ ja ei tehnet nijncuin Egyptin Cuningas oli heille sanonut/ mutta annoit lasten elä.
1:18 Niin Egyptin kuningas kutsui kättilövaimot ja sanoi heille: Miksi te näin teette ja annatte poikalasten elää?	1:18 Niin Egyptin kuningas kutsui lastenämmät, ja sanoi heille: miksi te tämän teitte, että te annoitte poikaisten elää?	1:18 Nijn Egyptin Cuningas cudzui lastenämmät/ ja sanoi heille: mixi te tämän teette/ että te annatte lasten elä?
1:19 Kättilövaimot vastasivat faraolle: Hebrealaiset vaimot eivät ole niinkuin egyptiläiset. He ovat voimakkaita; ennen- kuin kättilövaimo tulee heidän luoksensa, ovat he jo synnyt-	1:19 Niin lastenämmät vas- tasivat Pharaota: Hebrealai- set vaimot ei ole niinkuin Egyptiläiset; sillä he ovat vahvemmat luonnostansa, ja ennenkuin lastenämmä tulee heidän tykönsä, ovat he syn-	1:19 Nijn lastenämmät was- taisit Pharaolle: Hebrerein waimot ei ole nijncuin Egypti- läiset: sillä he owat wah- wemmat luonnostans/ ja en- nencuin lastenämmä tule hei-

täneet.

1:20 Mutta Jumala salli kätilöväimöiden menestystä, ja kansa lisääntyi ja eneni suurilukuseksi.

1:21 Ja koska kätilöväimöt pelkäsivät Jumalaa, niin hän antoi heille runsaasti perhetä.

1:22 Niin farao antoi käskyn kaikelle kansallensa, sanoen: Kaikki poikalapset, jotka syntyvät, heittäkää Niilivirtaan, mutta kaikkien tyttölasten antakaa elää.

2 Mooses 2 LUKU

2:1 Niin eräs mies, joka oli Leevin sukua, meni ja nai leeviläisen neidon.

2:2 Ja vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Ja kun hän näki, että se oli ihana lapsi, salasi hän sitä kolme kuukautta.

2:3 Mutta kun hän ei voinut sitä enää salata, otti hän kaisla-arkun, sively sen maapihkalla ja piellä, pani lapsen siihen ja laski sen kaislikkoon Niilivirran rantaan.

2:4 Ja lapsen sisar asettui taammaksi nähdäksensä, mitä hänelle tapahtuisi.

2:5 Silloin faraon tytär tuli alas peseytymään virrassa, ja hänen seuranaisansa kävelivät virran rannalla; ja kun hän näki arkun kaislikossa, lähetti hän palvelijattarensa ja otatti sen ylös.

2:6 Ja kun hän avasi sen, näki hän lapsen; ja katso, siinä oli poikanen, joka itki. Niin hänen tuli sitä sääli, ja

nyttäneet.

1:20 Sentähden teki Jumala lastenämmille hyvin, ja kansa lisääntyi ja vahvistui sangen suuresti.

1:21 Ja että lastenämmät pelkäsivät Jumalaa, rakensi hän heille huoneita.

1:22 Niin käski Pharao kaikelle kansallensa, sanoen: kaikki pojat kuin syntyvät pitää teidän heittämän virtaan, mutta kaikki tyttäret antakaat elää.

2 LUKU

2:1 Niin mies Leevin huoneesta meni ja nai Levin tyttären.

2:2 Ja se vaimo tuli raskaaksi, ja synnytti pojan. Ja koska hän näki, että se oli ihana lapsi, salasi hän sen kolme kuukautta.

2:3 Ja kuin ei hän taitanut häntä enää salata, otti hän kaisilaisen arkun, ja sivui sen savella ja pijellä, ja pani lapsen siihen ja laski sen kaisilistoon, virran partaalle.

2:4 Ja hänen sisarensa seisoi taampana, että hän näkis, mitä hänelle tapahtuisi.

2:5 Niin Pharaon tytär meni alas pesemään itseänsä virtaan, ja hänen piikansa käyskentelivät virran partaalla; ja kuin hän näki arkun kaisilistossa, lähetti hän piikansa ja antoi hänen ottaa ylös.

2:6 Ja kuin hän avasi, näki hän lapsen, ja katso, lapsi itki; niin hän armahti sen päälle, ja sanoi: tämä on

dän tygöns/ owat he synnyttäneet.

1:20 Sentähden teki Jumala lastenämmille hyvin/ ja Canssa lisändyi ja tuli sangen paljoxi.

1:21 Ja että lastenämmät pelkäisit Jumalata/ rakensi hän heille huoneita.

1:22 Nijn käski Pharao caikelle hänen Canssallens/ sandomen: caicki pojat cuin syndywät pitä teidän heittämän virtaan/ mutta caicki tyttäret andacat elä.

II. Lucu

2:1 Nlin yxi mies Lewin huoneesta meni ja otti Lewin tyttären.

2:2 Ja se waimo tuli rascaxi/ ja synnytti pojan. Ja cosca hän näki että se oli ihana lapsi/ salais hän sen colme Cuucautta.

2:3 Ja cuin ei hän tainnut händä enä salata/ otti hän caisilaisen arcun/ ja siwui sen sawella ja pigillä/ ja pani lapsen sijhen/ ja laski sen caisilistoon/ wirran partalle.

2:4 Ja hänen sisarens seisoi taambana/ että hän näkis mitä hänelle tapahduis.

2:5 Nijn Pharaon tytär tuli idzens pesemän virtaan/ ja hänen neidzens käyskendelit wirran partalla/ ja cuin hän näki arcun caisilistos/ lähetti hän pijcans ja andoi hänen otta ylös.

2:6 Ja cuin hän awais/ näki hän lapsen/ ja cadzo/ lapsi itki/ nijn hän armahti sen päälle/ ja sanoi: tämä on

hän sanoi: Tämä on hebrealaisten lapsia.

2:7 Niin lapsen sisar sanoi faraon tyttäreille: Menenkö kutsumaan sinulle hebrealaisen imettäjän, joka voi imettää sen lapsen sinulle?

2:8 Faraon tytär vastasi hänelle: Mene! Niin tyttö meni ja kutsui lapsen äidin.

2:9 Ja faraon tytär sanoi hänelle: Ota tämä lapsi ja imetä se minulle, niin minä maksan sinulle siitä palkan. Ja vaimo otti lapsen ja imetti sen.

2:10 Mutta kun lapsi oli kasvanut, toi hän sen faraon tyttäreille, ja tämä otti sen pojaksensa ja antoi hänelle nimen Mooses, sillä hän sanoi: Minä olen vetänyt hänet ylös vedestä.

2:11 Ja tapahtui niihin aikoihin, kun Mooses oli kasvanut suureksi, että hän meni veljensä luo ja näki heidän raskaan työnsä. Ja hän näki egyptiläisen miehen lyövän hebrealaista miestä, erästä hänen veljistään.

2:12 Silloin hän katseli ympärillensä joka taholle, ja kun hän näki, ettei ketään ollut läheisyydessä, löi hän egyptiläisen kuoliaaksi ja kätki hänet hiekkaan.

2:13 Ja hän meni toisena päivänä ulos ja näki kaksi hebrealaista miestä tappelemaan keskenään; ja hän sanoi syylliselle: Miksi lyöt toveriasi?

2:14 Tämä vastasi: Kuka on asettanut sinut meidän pää-

heprealaisten lapsia.

2:7 Niin sanoi hänen sisarensa Pharaon tyttäreille: tahdotkos että minä menen kutsumaan sinulle imettäväisen heprealaisen vaimon, joka sinulle sen lapsen imettäis.

2:8 Pharaon tytär sanoi hänelle: mene. Niin piika meni ja kutsui lapsen äidin.

2:9 Ja Pharaon tytär sanoi hänelle: ota tämä lapsi, ja imetä häntä minulle, ja minä annan palkan sinulle. Niin vaimo otti lapsen, ja imetti sen.

2:10 Mutta koska lapsi oli kasvanut, toi hän sen Pharaon tyttäreille, ja hän otti sen pojaksensa, ja kutsui hänen Moses; sillä hän sanoi: vedestä olen minä hänen ottanut.

2:11 Siihen aikaan koska Moses oli suureksi tullut, meni hän veljeinsä tykö ja näki heidän orjuutensa, ja äkkäsi egyptiläisen lyövän hebrealaista miestä hänen veljistänsä.

2:12 Ja hän katseli ympärillensä sinne ja tänne, ja kuin hän näki, ettei yhtään läsnä ollut, tappoi hän sen egyptiläisen ja kätki sandaan.

2:13 Ja hän meni toisna päivänä ulos, ja katso, kaksi hebrealaista miestä tappelevat keskenänsä, ja hän sanoi väärintekiälle: miksis lyöt lähimmäistäs.

2:14 Hän vastasi: kuka sinun on asettanut päämie-

hebrerein lapsista.

2:7 Nijn sanoi hänen sisarens Pharaon tyttäreille: tahdotcos että minä menen cudzuman sinulle imettäväisen Ebrerin vaimon/ joca sinulle sen lapsen imettäis.

2:8 Pharaon tytär sanoi hänelle: mene. Nijn pijca meni ja cudzui lapsen äitin.

2:9 Ja Pharaon tytär sanoi hänelle: ota tämä lapsi ja imetä händä minulle/ ja minä annan palcan sinulle. Nijn vaimo otti lapsen ja imetti sen.

2:10 Mutta cosca lapsi oli caswanut/ toi hän sen Pharaon tyttäreille/ ja hän otti sen pojaxensa/ ja cudzui hänen Mose/ sillä hän sanoi: wedestä olen minä hänen ottanut.

2:11 Slihen aican cosca Moses oli suurexi tullut/ meni hän weljeins tygö/ ja näki heidän orjudens/ ja äckäis yhden egyptiläisen lyövän yhtä Ebrerein miestä hänen veljistäns.

2:12 Ja hän cadzeli ymbärlens sinne ja tänne/ ja cuin hän näki ettei yhtän läsnä ollut/ tappoi hän sen egyptiläisen ja kätki sandaan.

2:13 Ja hän meni toisna päivänä ulos/ ja näki caxi hebrerein miestä rijtelewän keskenäns/ ja sanoi wäärintekiälle: mixis lyöt lähimmäistäs?

2:14 Hän wastais: cuca sinun on asettanut meidän päämie-

mieheksemme ja tuomariksemme? Aiotko tappaa minutkin, niinkuin tapoit egyptiläisen? Silloin Mooses peljästy ja ajatteli: Se on siis tullut ilmi.

2:15 Ja kun farao sai kuulla tästä tapahtumasta, etsi hän Moosesta tappaakseen hänet. Mutta Mooses lähti faraota pakoon ja pysähtyi Midianin maahan ja istahti eräälle kaimolle.

2:16 Ja Midianin papilla oli seitsemän tytärtä; nämä tulivat vettä ammentamaan ja täyttivät vesikaukalot, juottaakseen isänsä lampaista.

2:17 Mutta paimenet tulivat ja ajoivat heidät pois. Silloin Mooses nousi ja auttoi heitä ja juotti heidän lampaansa.

2:18 Ja kun he tulivat isänsä Reguelin luo, kysyi hän: Kuinka te tänä päivänä niin pian jouduitte?

2:19 He vastasivat: Egyptiläinen mies auttoi meitä paimenten käsistä, ammensipa vielä vettäkin meille ja juotti lampaat.

2:20 Ja hän sanoi tyttärillensä: Missä hän on? Miksi te niin jätitte miehen? Kutsukaa hänet aterioimaan meidän kanssamme.

2:21 Ja Mooses suostui asumaan sen miehen luona, ja hän antoi Moosekselle tyttärensä Sipporan vaimoksi.

2:22 Tämä synnytti pojan, ja Mooses antoi hänelle nimen Geersom; sillä hän sanoi: Minä olen muukalainen vieraalla maalla.

hehksemme ja tuomariksemme? Tahdotkos minunkin tappa, niinkuin sinä tapoit Egyptiläisen? Niin Moses pelkäsi, ja sanoi: tosin on tämä ilmi tullut.

2:15 Ja se tuli Pharaon eteen, ja hän etsi Mosesta tappaaksensa. Mutta Moses pakeni Pharaon edestä, ja seisautui Midianin maalla, ja istui kaivon tykönä.

2:16 Mutta Midianin papilla oli seitsemän tytärtä; ne tulivat vettä ammentamaan ja täyttivät ruuhet, juottaaksensa isänsä lampaista.

2:17 Niin tulivat muutamat paimenet ja ajoivat heidät pois. Mutta Moses nousi ja autti heitä, ja juotti heidän lampaansa.

2:18 Ja kuin he tulivat isänsä Reguelin tykö, sanoi hän: miksi te tänäpäpä niin pian jouduitte?

2:19 He sanoivat: Egyptin mies autti meitä paimenien käsistä, ja myös viriästi ammunsi meille, ja juotti lampaat.

2:20 Ja hän sanoi tyttärillensä: kussa hän on? Miksi te niin jätitte miehen? Kutsukaat häntä syömään meidän kanssamme.

2:21 Ja Moses mielistyi asumaan sen miehen tykönä, ja hän antoi Mosekselle tyttärensä Ziporan emännäksi.

2:22 Se synnytti pojan ja hän kutsui hänen nimensä Gerson; sillä hän sanoi: minä olen muukalainen vieraalla maalla.

hexem ja Duomarixem? tahdotcos minungin tappa/ niincuins tapoit Egyptiläisen? Nijn Moses pelkäis/ ja sanoi: cuinga on tämä ilmei tullut?

2:15 Ja se tuli Pharaon eteen/ ja hän edzei Mosesta tappaxens. Mutta Moses pakeni Pharaota/ ja tuli Midianin maalle/ ja asui caiwon tykönä.

2:16 MUtta Midianin Papilla oli seidzemen tytärtä/ ne tulit wettä ammundaman ja täytit ruuhet/ juottaxens Isäns lampaista.

2:17 Nijn tulit muutamat paimenet ja ajoit heidän pois. Mutta Moses nousi ja autti heitä/ ja juotti heidän lambans.

2:18 Ja cuin he tulit Reguelin heidän Isäns tygö/ sanoi hän: mixi te tänäpäpä pikemmin jouduitte cuin ennen?

2:19 He sanoit: Egyptin mies autti meitä paimenitten käsistä/ ja ammunsi meille/ ja juotti lambat.

2:20 Ja hän sanoi tyttärillensä: cusa hän on? mixi te njin jätitte miehen/ ja ette cudzunet händä syömän meidän cansam?

2:21 Ja Moses mielistyi asuman sen miehen tykönä/ ja hän andoi Mosexelle hänen tyttärens Ziporan emännäxi.

2:22 Hän synnytti pojan ja cudzui hänen nimens Gerson? sillä hän sanoi: minä olen muucalainen wieralla maalla.(Ja hän wielä synnytti pojan/

2:23 Ja kun oli kulunut pitkä aika, kuoli Egyptin kuningas. Ja israelilaiset huokailivat orjuuttansa ja valittivat; ja heidän huutonsa heidän orjuutensa tähden nousi Jumalan tykö.

2:24 Ja Jumala kuuli heidän vaikeroimisensa, ja Jumala muisti liittonsa Aabrahamin, lisakin ja Jaakobin kanssa.

2:25 Ja Jumala katsoi israelilaisten puoleen, ja Jumala piti heistä huolta.

2 Mooses 3 LUKU

3:1 Ja Mooses kaitsi appensa Jetron, Midianin papin, lampaita. Ja kun hän kerran ajoi lampaita erämaan tuolle puolen, tuli hän Jumalan vuoren, Hoorebin, juurelle.

3:2 Silloin Herran enkeli ilmestyi hänelle tulen liekissä keskellä orjantappurapensasta; ja hän näki, että pensas paloi ilmitulessa, mutta pensas ei kuitenkaan kulunut.

3:3 Niin Mooses sanoi: Minä käyn tuonne ja katson tätä suurta näkyä, miksi ei pensas pala poroksi.

3:4 Kun Herra näki hänen tulevan katsomaan, huusi hän, Jumala, hänelle pensaasta ja sanoi: Mooses, Mooses! Hän vastasi: Tässä olen.

3:5 Hän sanoi: Älä tule tänne! Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhämaa.

2:23 Ja pitkän ajan perästä kuoli Egyptin kuningas. Ja Israelin lapset huokasivat orjuuden tähden ja huusivat, ja heidän huutonsa astui ylös Jumalan tykö heidän orjuutensa tähden.

2:24 Ja Jumala kuuli heidän huokauksensa: ja muisti liittonsa Abrahamin, Isaakin ja Jakobin kanssa.

2:25 Ja Jumala katsahti Israelin lasten puoleen, ja Jumala piti heistä murheen.

3 LUKU

3:1 Ja Moses kaitsi appensa Jetron Midianin papin lampaita: ja hän ajoi lampaita taamma korpeen, ja tuli Jumalan vuoren Horebin tykö.

3:2 Ja \Herran\ enkeli näkyi hänelle pensaasta, tulen liekissä: ja hän näki, ja katso, pensas paloi tulesta, ja ei kuitenkaan kulunut.

3:3 Ja Moses sanoi: minä käyn tuonne, ja katson tätä suurta näkyä, miksi ei pensas pala ylös?

3:4 Koska \Herra\ näki hänen menevän katsomaan, huusi Jumala häntä pensaasta, ja sanoi: Moses, Moses. Hän vastasi: tässä minä olen.

3:5 Hän sanoi: älä lähesty tänne; riisu kenkäs jalvoistas; sillä paikka, jossa seisot, on pyhämaa.

sen hän cudzui Elieser/ ja sanoi: minun Isäni Jumala on minun auttajani/ ja on minun wapahtanut Pharaon käsistä.)

2:23 JA pitkän ajan perästä/ cuoli Egyptin Cuningas. Ja Israelin lapset huocaisit orjuden tähden ja huusit/ ja heidän huutons tuli Jumalan eteen/ heidän orjudens tähden.

2:24 Ja Jumala cuuli heidän walituxens/ ja muisti hänen lijttons päälle/ Abrahamin/ Isaachin ja Jacobin canssa.

2:25 Ja Jumala cadzahti Israelin lasten päälle/ ja piti heistä murhen.

III. Lucu

3:1 JA Moses caidzi appens Jethron Midianin Papin lampaita/ ja hän ajoi lambat taamma corpeen/ ja tuli Jumalan vuoren Horebin tygö.

3:2 JA HERran Engeli näyi hänelle pensast tulen liekis.

3:3 Ja hän näki että pensas paloi tulesta/ ja ei cuitengan culunut:

ja sanoi: minä käyn tuonne/ ja cadzon tätä suurta näkyä/ mixei pensas culu?

3:4 Cosca HERra näki hänen menewän cadzoman/ huusi Jumala händä pensast/ ja sanoi: Moses/ Moses: Hän wastais: täsä minä olen.

3:5 Hän sanoi: älä lähesty/ rijsu kengäs jalgoistas: sillä paikka josas seisot/ on pyhämaa.

<p>3:6 Ja hän sanoi vielä: Minä olen sinun isäsi Jumala, Aabrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala. Ja Mooses peitti kasvonsa, sillä hän pelkäsi katsoa Jumalaa.</p>	<p>3:6 Ja hän vielä sanoi: Minä olen sinun isäs Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala. Ja Mooses peitti kasvonsa; sillä hän pelkäsi katsoa Jumalan päälle.</p>	<p>3:6 Ja hän vielä sanoi: Minä olen sinun Isäs Jumala/ Abrahamin Jumala/ Isaachin Jumala ja Jacobin Jumala. Ja Mooses peitti kasvonsa: sillä hän pelkäsi katsoa Jumalan päälle.</p>
<p>3:7 Ja Herra sanoi: Minä olen nähnyt kansani kurjuuden Egyptissä ja kuullut heidän huutonsa sortajainsa tähden; niin, minä tiedän heidän tuskansa.</p>	<p>3:7 Ja \Herra\ sanoi: Minä olen hyvin kyllä nähnyt minun kansani ahdistuksen, joka on Egyptissä, ja minä olen kuullut heidän huutonsa, niiden tähden, jotka heitä ahdistavat; sillä minä tiedän heidän tuskansa.</p>	<p>3:7 Ja HERra sanoi: Minä olen nähnyt minun Canssani surkeuden/ joka on Egyptis/ Ja Minä olen kuullut heidän huutonsa/ niiden tähden jotca heitä ahdistavat: Minä olen ymmärtänyt heidän tuskansa.</p>
<p>3:8 Sentähden minä olen astunut alas vapauttamaan heidät egyptiläisten kädestä ja johdattamaan heidät siitä maasta hyvään ja tilavaan maahan, maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, sinne, missä kanaanalaiset, heettiläiset, amorilaiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset asuvat.</p>	<p>3:8 Ja olen astunut alas heitä vapahtamaan Egyptiläisten käsistä, ja viemään heitä tältä maalta hyvään ja laviiaan maahan, siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, sille paikalle, jossa Kanaanalaiset, Hetiläiset, Amorilaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset asuvat.</p>	<p>3:8 Ja olen astunut alas heitä vapahtamaan Egyptiläisten käsistä/ ja viemään heitä tältä maalta/ hyvään ja laviiaan maahan/ jossa rieskaa ja hunajata vuotaa/ sille paikalle jossa Cananerit/ Hetherit/ Amorerit/ Phereserit/ Hewerit ja Jebuserit asuvat.</p>
<p>3:9 Ja nyt on israelilaisten huuto tullut minun kuuluviini, ja minä olen myös nähnyt sen sorron, jolla egyptiläiset heitä sortavat.</p>	<p>3:9 Ja katso, Israelin lasten huuto on tullut minun eteeni, ja minä myös olen nähnyt heidän ahdistuksensa, jolla Egyptiläiset heitä ahdistavat.</p>	<p>3:9 Ja että Israelin lasten huuto on tullut minun eteni/ ja minä myös olen nähnyt heidän ahdistuksensa/ jolla Egyptiläiset heitä ahdistavat:</p>
<p>3:10 Niin mene nyt, minä lähetän sinut faraon tykö, ja vie minun kansani, israeliläiset, pois Egyptistä.</p>	<p>3:10 Ja nyt mene, ja minä tahdon lähettää sinun Pharaon tykö, ja sinun pitää johdattaman minun kansani Israelin lapsia ulos Egyptistä.</p>	<p>3:10 Nijn mene sijs nyt/ ja minä lähetän sinun Pharaon tykö/ minun Canssani Israelin lapsia viemään Egyptistä.</p>
<p>3:11 Mutta Mooses sanoi Jumalalle: Mikä minä olen menemään faraon tykö ja viemään israeliläisiä pois Egyptistä?</p>	<p>3:11 Ja Mooses sanoi Jumalalle: mikä minä olen menemään Pharaon tykö, ja viemään Israelin lapset ulos Egyptistä?</p>	<p>3:11 JA Mooses sanoi Jumalalle: mikä minä olen menemään Pharaon tykö/ ja viemään Israelin lapset Egyptistä?</p>
<p>3:12 Hän vastasi: Minä olen sinun kanssasi; ja tämä olkoon sinulle tunnusmerkinä, että minä olen sinut lähettänyt: kun olet vienyt kansan pois Egyptistä, niin te palvellette Jumalaa tällä vuorella.</p>	<p>3:12 Hän sanoi: totisesti olen sinun kanssasi; ja tämä olkoon sinulle merkiksi, että minä olen sinun lähettänyt. Koska olet johdattanut minun kansani Egyptistä, niin teidän pitää palveleman Jumalaa tällä vuorella.</p>	<p>3:12 Hän sanoi: minä olen sinun canssasi/ ja tästä sinun pitää tietämän että minä olen sinun lähettänyt. Coscas olet johdattanut minun Canssani Egyptistä/ nijn teidän pitää uhraman Jumalalle tällä wuo-</p>

3:13 Mooses sanoi Jumalalle: Katso, kun minä menen israelilaisien luo ja sanon heille: Teidän isienne Jumala on lähettänyt minut teidän luoksenne, ja kun he kysyvät minulta: Mikä hänen nimensä on? niin mitä minä heille vastaan?

3:14 Jumala vastasi Moosekselle: Minä olen se, joka minä olen. Ja hän sanoi vielä: Sano israelilaisille näin: Minä olen lähetti minut teidän luoksenne.

3:15 Ja Jumala sanoi vielä Moosekselle: Sano israelilaisille näin: Herra, teidän isienne Jumala, Aabrahamin Jumala, lisäkin Jumala ja Jaakobin Jumala, lähetti minut teidän luoksenne; tämä on minun nimeni iankaikkisesti, ja näin minua kutsuttakoon sukupolvesta sukupolveen.

3:16 Mene ja kokoa Israelin vanhimmat ja sano heille: Herra, teidän isienne Jumala, Aabrahamin, lisäkin ja Jaakobin Jumala, on ilmestynyt minulle ja sanonut: Totisesti minä pidän teistä huolen ja pidän silmällä, mitä teille tapahtuu Egyptissä.

3:17 Ja minä olen päättänyt näin: minä johdatan teidät pois Egyptin kurjuudesta kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, hivviläisten ja jebusilaisten maahan, siihen maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä.

3:18 Ja he kuulevat sinua. Niin mene sitten, sinä ja Isra-

3:13 Moses sanoi Jumalalle: katso, koska minä tulen Israelin lasten tykö, ja sanon heille: teidän isäinne Jumala on minun lähettänyt teidän tykö, ja he sanovat minulle: mikä hänen nimensä on? Mitä minun pitää heille sanoman?

3:14 Sanoi Jumala Mosekselle: Minä olen se kuin minä olen. Ja sanoi: niin pitää sinun sanoman Israelin lapsille: Minä olen lähetti minun teidän tykö.

3:15 Ja Jumala sanoi vielä Mosekselle: niin pitää sinun sanoman Israelin lapsille: \Herra\ teidän isäinne Jumala, Aabrahamin Jumala, Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala lähetti minun teidän tykö; tämä on minun nimeni iankaikkisesti, ja tämä on minun muistoni suvusta niin sukuun.

3:16 Mene ja kokoa Israelin vanhemmat, ja sano heille: \Herra\ teidän isäinne Jumala on näkynyt minulle, Aabrahamin, Isaakin, ja Jakobin Jumala, sanoen: minä olen etsein etsinyt teitä, ja nähnyt, mitä teille on tapahtunut Egyptissä.

3:17 Ja olen sanonut: minä tahdon johdattaa teitä ulos Egyptin ahdistuksesta, Kanaanilaisten, Hettiläisten, Amorilaisten, Pheresiläisten ja Jebusilaisten maalle, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa.

3:18 Ja heidän pitää kuuleman sinun äänes; ja sinun ja vanhimmat Israelista pitää

rella.

3:13 Moses sanoi Jumalalle: cadzo/ cosca minä tulen Israelin lasten tygö/ ja sanon heille: teidän Isäin Jumala on minun lähettänyt teidän tygön/ ja he sanovat minulle: mikä hänen nimensä on? mitä minä heille sanon?

Sanoi Jumala Mosexelle: 3:14 Minä olen se cuin Minä olen. Ja sanoi: nijn pitä sinun sanoman Israelin lapsille: Minä olen/ hän lähetti minun teidän tygön.

3:15 Ja Jumala sanoi vielä Mosexelle: nijn pitä sinun sanoman Israelin lapsille: HERra teidän Isäin Jumala/ Aabrahamin Jumala/ Isaachin Jumala ja Jacobin Jumala/ on minun lähettänyt teidän tygön/ tämä on minun nimen ijancaikkisest/ ja tämä on minun muiston sugusta nijn sucuun.

3:16 Sentähden mene ja co co wanhimmat Israelist/ ja sano heille: HERra teidän Isäin Jumala on näkynyt minulle/ Aabrahamin Jumala/ Isaachin Jumala ja Jacobin Jumala/ sanoden: minä olen edzinyt teitä/ ja nähnyt mitä teille on tapahtunut Egyptisä.

3:17 Ja olen sanonut: minä johdatan teitä Egyptin surkeudesta/ Cananerein/ Hetherein/ Amorrerein/ Phereserein/ Hewerein ja Jebuserein maalle/ josa riesca ja hunajata vuota.

3:18 Ja cosca he cuulewat sinun änes/ pitä sinun ja

elin vanhimmat, Egyptin kuninkaan tykö, ja sanokaa hänelle: Herra, hebrealaisten Jumala, on kohdannut meitä. Anna siis meidän mennä kolmen päivän matka erämaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme.

3:19 Mutta minä tiedän, että Egyptin kuningas ei päästä teitä menemään, ei edes väkevän käden pakolla.

3:20 Mutta minä ojennan käteni ja lyön Egyptiä kaikenkaltaisilla ihmeilläni, joita minä olen siellä tekävä, ja sitten hän päästää teidät.

3:21 Ja minä annan tämän kansan päästä egyptiläisten suosioon, niin että te lähtiesänne ette lähde tyhjin käsin.

3:22 Vaan jokainen vaimo on pyytävä naapuriltaan ja luonaan majailevalta vaimolta hopea- ja kultakaluja ja vaatteita. Niihin te puette poikanne ja tyttärenne ja viette ne saaliina egyptiläisiltä.

2 Mooses 4 LUKU

4:1 Mooses vastasi ja sanoi: Katso, he eivät usko minua eivätkä kuule minua, vaan sanovat: Ei Herra ole sinulle ilmestynyt.

4:2 Herra sanoi hänelle: Mikä sinulla on kädessäsi? Hän vastasi: Sauva.

4:3 Hän sanoi: Heitä se maahan. Ja hän heitti sen maahan, ja se muuttui käärmeeksi; ja Mooses pakeni sitä.

4:4 Mutta Herra sanoi Mooseselle: Ojenna kätesi ja tar-

menemän Egyptin kuninkaan tykö, ja sanoman hänelle: \Herra\ Hebrealaisten Jumala on kohdannut meitä. Anna siis nyt meidän mennä kolmen päivän matka korpeen, uhraamaan \Herralle\ meidän Jumalallemme.

3:19 Mutta minä tiedän, ettei Egyptin kuningas laske teitä menemään; vaan väkevän käden kautta.

3:20 Silloin minä ojennan käteni, ja lyön Egyptin kaikinlaisilla minun ihmeilläni, joita minä tekävä olen heidän keskellänsä, ja sitte pitää hänen teidät päästämän.

3:21 Ja minä annan armon tälle kansalle Egyptiläisten edessä, että koska te lähdette, ei teidän pidä tyhjin käsin lähtemän.

3:22 Vaan jokaisen vaimon pitää anoman kylänsä vaimolta, ja huonekuntalaisiansa hopia- ja kulta-astiat ja vaatteet, ja paneman ne teidän poikainne ja tyttärenne päälle, ja paljastaman Egyptiläiset.

4 LUKU

4:1 Moses vastasi, ja sanoi: katso, ei he usko minua, eikä ole kuuliaiset minun äänelleni; vaan sanovat: ei ole \Herra\ näkynyt sinulle.

4:2 \Herra\ sanoi hänelle: mikä se on sinun kädessäs? Hän sanoi: sauva.

4:3 Ja hän sanoi: heitä se maahan, ja hän heitti sen maahan, ja se muuttui käärmeeksi. Ja Moses pakeni häntä.

4:4 Mutta \Herra\ sanoi Mooseselle: ojenna kätes, ja ru-

wanhimmat Israelist menemän Egyptin Cuningan tygö/ ja sanoman hänelle: HERra Hebrerein Jumala on cudzunut meitä. Anna sijs nyt meidän mennä colmen päiwän matca corpeen/ uhraman HERralle meidän Jumalallem.

3:19 Mutta minä tiedän ettei Egyptin Cuningas laske teitä/ vaan wäkewän käden cautta.

3:20 Silloin minä ojennan käteni/ ja lyön Egyptin caickinlaisilla minun ihmeilläni/ jotka minä siellä teen/ ja sijtte pitä hänen teidän päästämän.

3:21 Ja minä annan armon tälle Canssalle Egyptiläisten edes/ että cosca te lähdette/ ei teidän pidä tyhjin käsin lähtemän:

3:22 waan jocaidzen waimon pitä anoman kyläns waimolda/ ja perhens emännäldä hopia ja culdocalut ja waattet/ ja paneman ne teidän poican ja tyttären päälle/ ja paljastaman Egyptiläiset.

IV. Lucu

4:1 MOses wastais/ ja sanoi: cadzo/ ei he usco minua/ eikä ole cuuliaiset minun änelleni/ waan sanowat: ei ole HERra näkynyt sinulle:

4:2 HERra sanoi hänelle: mikä se on sinun kadesäs? hän sanoi: sauwa.

4:3 Ja hän sanoi: heitä se maahan/ ja hän heitti sen maahan/ ja se muuttui kärmexi/ ja Moses pakeni häntä.

4:4 Mutta HERra sanoi Mosexelle: ojenna sinun kätes/ ja

tu sen pyrstöön. Niin hän ojensi kätensä ja tarttui siihen, ja se muuttui sauvaksi hänen kädesssä.

4:5 - Siitä he uskovat, että Herra, heidän isiensä Jumala, Aabrahamin Jumala, lisäkin Jumala ja Jaakobin Jumala, on sinulle ilmestynyt.

4:6 Ja Herra sanoi vielä hänelle: Pistä kätesi poveesi. Ja hän pisti kätensä poveensa. Ja kun hän veti sen ulos, niin katso, hänen kätensä oli pitälistä valkoinen niinkuin lumi.

4:7 Ja hän sanoi: Pistä kätesi takaisin poveesi. Ja hän pisti kätensä takaisin poveensa. Ja kun hän veti sen ulos povestansa, niin katso, se oli taas niinkuin hänen muikin ihonsa.

4:8 Herra sanoi: Jos he eivät usko sinua eivätkä tottele ensimmäistä tunnustekoa, niin he uskovat toisen tunnusteon.

4:9 Mutta jos he eivät usko näitäkään kahta tunnustekoa eivätkä kuule sinua, niin ota vettä Niilivirrasta ja kaada kuivalle maalle, niin se vesi, jonka virrasta otat, on muuttuva vereksi kuivalla maalla.

4:10 Niin Mooses sanoi Herralle: Oi Herra, minä en ole puhetaivoinen mies; en ole ollut ennen enkä senkään jälkeen, kuin sinä puhuit palvelijallesi; sillä minulla on hidas puhe ja kankea kieli.

4:11 Ja Herra sanoi hänelle: Kuka on antanut ihmiselle suun, tahi kuka tekee mykän tai kuuron, näkevän tai sokean? Enkö minä, Herra?

pee hänen pyrstöönsä. Niin hän ojensi kätensä ja rupeksi häneen, ja se muuttui sauvaksi hänen kädesssä.

4:5 Sentähden pitää heidän uskoman, että \Herra\ on näkynyt sinulle, heidän isäinsä Jumala, Aabrahamin Jumala, Isaakin Jumala ja Jakobin Jumala.

4:6 Ja \Herra\ sanoi vielä hänelle: pistä nyt kätes povees. Ja hän pisti sen poveensa. Ja koska hän veti sen ulos, katso, hänen kätensä oli spitalinen niinkuin lumi.

4:7 Ja hän sanoi: pistä kätes jällensä povees, ja hän pisti kätensä jälleen poveensa, ja veti jällensä sen ulos povestansa, ja katso, se tuli niinkuin hänen ihonsa.

4:8 Ja on tapahtuva, jollei he sinua usko, eikä ole kuuliaiset sinun äänelles yhden ihmehen tähden, niin he uskovat sinun äänes toisen ihmehen tähden.

4:9 Jollei he usko niitä kahta ihmettä, eikä ole kuuliaiset sinun äänelles, niin ota vettä virrasta, ja kaada kuivalle maalle, niin se vesi, jonkas olet ottanut virrasta, tulee vereksi kuivalla maalla.

4:10 Niin sanoi Mooses \Herralle\: Ah Herra, en ole minä tähän asti puhelias mies ollut, enkä myös sitte kuin sinä palvelias kanssa puhunut olet; sillä minulla on hidas puhe ja kankia kieli.

4:11 Ja \Herra\ sanoi hänelle: kuka on luonut ihmisen suun? Eli kuka on tehnyt mykän taikka kuuron, eli näkevän taikka sokian? Enkö minä \Herra\ (ole niitä

rupe hänen pyrstööns. Nijn hän ojensi kätens ja rupeis häneen/ ja se muuttui sauvaksi hänen kädessäns.

4:5 Sentähden pitää heidän uscoman/ että HERra on näkynyt sinulle/ heidän Isäins Jumala/ Aabrahamin Jumala/ Isaachin Jumala ja Jacobin Jumala.

4:6 Ja HERra sanoi vielä hänelle: pistä kätes sinun povees. Ja cosca hän weti sen ulos/ cadzo/ hänen kätens oli spitalinen nijncuin lumi.

4:7 Ja hän sanoi: pistä kätes jällens powees/ ja hän pisti kätens jällens poweens/ ja weti jällens sen ulos powestans/ ja cadzo/ se tuli nijncuin muikin hänen ihons.

4:8 Jollei he sinua usco/ eikä ole cuuliaiset sinun änelles yhden ihmeh tähden/ nijn he uscowat sinun änes toisen ihmeh tähden.

4:9 Jollei he usco nijtä cahta ihmettä/ eikä ole cuuliaiset sinun änelles/ nijn ota wettä virrasta/ ja caada cuiwalle maalle/ nijn se wesi/ jongas olet ottanut virrasta/ tule werexi cuiwalla maalla.

4:10 Nlin sanoi Mooses HERralle: ah HERra/ en ole minä tähän asti puheljas mies ollut/ sitten cuins sinun palvelias cansa puhunut olet: sillä minulla on hidas puhe ja cangia kieli.

4:11 Ja HERra sanoi hänelle: cuca on luonut ihmisen suun? eli cuca on tehnyt mykän taicka cuuroin/ eli näkevän taicka sokian? engö mi-

	tehnyt)?		nä HERra ole niytä tehnyt.
4:12 Mene siis nyt, minä olen sinun suusi apuna ja opetan sinulle, mitä sinun on puhuttava.	4:12 Mene siis nyt, minä olen sinun suussas, ja opetan sinua, mitä sinun puhuman pitää.	4:12 Mene siis nyt/ minä olen sinun suusas/ ja opetan sinua mitä sinun puhuman pitää.	
4:13 Mutta hän sanoi: Oi Herra, lähetä kuka muu tahansa!	4:13 Moses sanoi: Ah Herra, lähetä, jonkas tahdot lähetää.	4:13 Moses sanoi: minun HERran/ lähetä jongas tahdot lähettä.	
4:14 Niin Herra vihastui Moosukseen ja sanoi: Eikö sinulla ole veljesi Aaron, leeviläinen? Minä tiedän, että hän osaa puhua. Ja katso, hän tulee sinua vastaan; ja kun hän näkee sinut, iloitsee hän sydämestänsä.	4:14 Niin \Herra\ vihastui suuresti Moosksen päälle, ja sanoi: enkö minä tunne Aaronia sinun veljeäs, Levin suvusta, että hän on puhelias? Ja katso, hän tulee sinua vastaan, ja koska hän näkee sinun, niin hän iloitsee sydämestänsä.	4:14 Nijn HERra vihastui suurest Moosxen päälle/ ja sanoi: engö minä tiedä että Aaron sinun veljes/ Lewin sugusta/ on puheljas? ja cadzo/ hän tule sinua vastaan/ ja cosca hän näke sinun/ nijn hän iloidze sydämestäns.	
4:15 Ja puhu sinä hänelle ja pane sanat hänen suuhunsa. Ja minä olen sinun suusi apuna ja hänen suunsa apuna ja opetan teille, mitä teidän on tehtävä.	4:15 Sinun pitää puhuman hänelle, ja paneman sanat hänen suuhunsa; ja minä olen sinun ja hänen suunsa kanssa, ja opetan teitä, mitä teidän pitää tekemän.	4:15 Sinun pitä puhuman hänelle/ ja paneman sanat hänen suuhuns/ ja minä olen sinun ja hänen suuns cansa/ ja opetan teitä mitä teidän pitä tekemän.	
4:16 Ja hän on puhuva sinun puolestasi kansalle; niin hän on oleva sinulla suuna, ja sinä olet oleva hänellä Jumalana.	4:16 Ja hänen pitää puhuman sinun puolestas kansalle. Hänen pitää oleman sinun suunas, ja sinun pitää oleman hänelle Jumalana.	4:16 Ja hänen pitä puhuman sinun puolestas Canssalle. Hänen pitä oleman sinun suunas/ ja sinun pitä oleman hänelle Jumalana.	
4:17 Ja ota käteesi tämä sauva, jolla olet tekevä nuotunnusteot.	4:17 Ja ota tämä sauva kätees, jolla sinun pitää tekemän ihmeitä.	4:17 Ja ota tämä sauwa kätees/ jolla sinun pitä tekemän ihmeitä.	
4:18 Niin Mooses tuli takaisin appensa Jetron luo ja sanoi hänelle: Anna minun mennä takaisin veljeni tykö Egyptiin, katsomaan, ovatko he vielä elossa. Jetro sanoi Mooskselle: Mene rauhassa.	4:18 Niin Moses läksi sieltä, ja tuli jälleensä appensa Jetron tykö, ja sanoi hänelle: annas minun mennä, että minä palajaisin veljeini tykö, jotka ovat Egyptissä, ja näkisin heitä, jos he vielä elävät. Ja Jetro sanoi Mooskselle: mene rauhassa.	4:18 Nlin Moses läxi sieldä/ ja tuli jälleens Jethron hänen Appens tygö/ ja sanoi hänelle: annas minun mennä/ että minä palajaisin veljeini tygö jotca owat Egyptis/ ja näkisin heitä jos he vielä elävät. Ja Jethro sanoi Moosxelle: mene rauhan.	
4:19 Ja Herra sanoi Mooskselle Midianissa: Mene takaisin Egyptiin, sillä kaikki ne ovat kuolleet, jotka väijyivät sinun henkeäsi.	4:19 Ja \Herra\ sanoi Mooskselle Midianissa: mene ja palaja Egyptiin; sillä ne kaikki ovat kuolleet, jotka sinun henkes perään seisivat.	4:19 Ja HERra sanoi Moosxel-le Midianis: mene ja palaja Egyptijn: sillä ne caicki owat cuollet/ jotca sinun henges perän seisoiit.	
4:20 Niin Mooses otti vai-	4:20 Ja Moses otti emäntän-	4:20 Ja Moses otti emändäns	

monsa ja poikansa ja pani heidät aasin selkään ja palasi Egyptin maahan; ja Mooses otti käteensä Jumalan sauvan.	sä ja poikansa, ja pani ne aasin päälle, ja palasi Egyptiin; ja otti Jumalan sauvan käteensä.	ja poicans/ ja pani Asin päälle/ ja palais Egyptijn/ ja otti Jumalan sauwan käteens.
4:21 Ja Herra sanoi Moosekselle: Kun tulet takaisin Egyptiin, niin katso, että teet faraon edessä kaikki ne ihmeet, jotka minä olen pannut sinun käteesi. Mutta minä paadutan hänen sydämensä, niin että hän ei päästä kansaa.	4:21 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: katso, koskas tulet Egyptiin jälleensä, että teet kaikki ne ihmeet Pharaon edessä, jotka minä olen antanut sinun kätees. Ja minä paadutan hänen sydämensä, ja ei hän päästä kansaa.	4:21 Ja HERra sanoi Mosexelle: cadzo/ coscas tulet Egyptijn jälleensä/ että teet caicki ne ihmet Pharaon edes/ jotca minä olen andanut sinun kätes ala. Ja minä paadutan hänen sydämensä/ nijn ettei hän päästä Canssa.
4:22 Sano silloin faraolle: Näin sanoo Herra: Israel on minun esikoispoikani;	4:22 Ja sinun pitää sanoman Pharaolle: näin sanoo \Herra\: Israel on minun poikani, minun esikoiseni.	4:22 Ja sinun pitä sanoman hänelle/ näin sano HERra: Israel on minun esicoisen.
4:23 sentähden minä sanon sinulle: Päästä minun poikani palvelemaan minua. Mutta jos kieltäydyt päästämästä häntä, niin katso, minä tapan sinun esikoispoikasi.	4:23 Ja minä käsken sinulle: päästä minun poikani palvelemaan minua, ja jos et sinä tahdo häntä päästää, katso, minä tapan sinun poikas, sinun esikoises.	4:23 Ja minä käsken sinulle: päästä minun poican palveleman minua/ ja jos sinä sitä estät/ nijn minä surman sinun esicoises.
4:24 Ja matkan varrella yöpaikassa tapahtui, että Herra kävi hänen kimppuunsa ja tahtoi surmata hänet.	4:24 Ja koska hän oli tiellä majassa, tuli \Herra\ häntä vastaan, ja tahtoi hänen tappaa.	4:24 Ja cosca hän oli tiellä majasa/ cohdaish HERra hänen ja tahtoi tappa.
4:25 Silloin Sippora otti terävän kiven ja leikkasi pois poikansa esinahan, kosketti sillä Moosesta alhaalta ja sanoi: Sinä olet minun veriylkäni.	4:25 Niin Zippora otti kiven, ja ympärileikkasi poikansa esinahan, ja rupesi hänen jalkoihinsa, ja sanoi: sinä olet minulle veriylkä.	4:25 Nijn Zipora otti kiwen/ ja ymbärinsleickais poicans esinahan/ ja rupeis hänen jalcoins/ ja sanoi: sinä olet minulle weriylkä.
4:26 Niin hän jätti hänet rauhaan. Silloin Sippora sanoi: Veriylkä ympärileikkauksen kautta.	4:26 Niin hän luopui hänestä. Mutta sanoi: veriylkä ympärileikkauksen tähden.	4:26 Nijn luopui hän hänestä. Mutta hän sanoi: weriylkä/ ymbärinsleickauxen tähden.
4:27 Ja Herra sanoi Aaronille: Mene Moosesta vastaan erämaahan. Ja hän meni ja koh-tasi hänet Jumalan vuorella ja suuteli häntä.	4:27 Ja \Herra\ sanoi Aaronille: mene Mosesta vastaan korpeen. Ja hän meni, ja tuli häntä vastaan Jumalan vuorella, ja antoi hänen suuta.	4:27 JA HERra sanoi Aaronille: mene Mosesta wastian corpeen. Ja hän meni/ ja tuli händä wastian Jumalan wuorella/ ja andoi suuta.
4:28 Ja Mooses kertoi Aaronille kaikki, mitä Herra oli puhunut lähettäessään hänet, ja kaikki ne tunnusteot, jotka hän oli käskenyt hänen teh-	4:28 Ja Moses ilmoitti Aaronille kaikki \Herran\ sanat, jotka hänen lähetti, ja kaikki ihmeet, jotka hän hänet käskenyt oli.	4:28 Ja Moses ilmoitti Aaronille caicki HERran sanat/ joca hänen lähetti/ ja caicki ihmet cuin hän hänelle käskenyt oli.

dä.

4:29 Niin Mooses ja Aaron menivät ja kokosivat kaikki israelilaisten vanhimmat.

4:30 Ja Aaron puhui kaikki, mitä Herra oli Moosekselle sanonut, ja Mooses teki tunnusteot kansan silmien edessä.

4:31 Ja kansa uskoi. Ja kun he kuulivat, että Herra oli pitänyt huolta israelilaisista ja nähnyt heidän kurjuutensa, kumartuivat he maahan ja rukoilivat.

4:29 Niin meni Moses ja Aaron, ja kokosivat kaikki Israelin lasten vanhimmat.

4:30 Ja Aaron puhui kaikki ne sanat, jotka \Herra\ Moosekselle puhunut oli, ja teki ihmeitä kansan edessä.

4:31 Ja kansa uskoi. Ja kuin he kuulivat, että \Herra\ oli etsinyt Israelin lapsia, nähnyt myös heidän ahdistuksensa, lankesivat he maahan ja rukoilivat.

4:29 Nijn he menit ja cocoisit caicki Israelin lasten vanhimmat.

4:30 Ja Aaron puhui caicki ne sanat cuin HERra Mosexelle puhunut oli/ ja teki ihmeitä Canssan edes.

4:32 Ja Canssa uscoi. Ja cuin he cuulit että HERra oli edzinyt Israelin lapsia/ nähnyt myös heidän surkeudens/ langeisit he maahan ja rucoilit.

2 Mooses 5 LUKU

5:1 Senjälkeen Mooses ja Aaron menivät ja sanoivat faraolle: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Päästä minun kansani viettämään minulle juhlaa erämaassa.

5:2 Mutta farao vastasi: Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla ja päästää Israel? Minä en tunne Herraa enkä päästä Israelia.

5:3 Niin he sanoivat: Hebrealaisten Jumala on kohdannut meitä. Anna siis meidän mennä kolmen päivän matka erämaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme, ettei hän rankaisi meitä rutolla tai miekalla.

5:4 Mutta Egyptin kuningas vastasi heille: Miksi te, Mooses ja Aaron, pidätätte kansaa työnteosta? Menkää töihinne.

5:5 Ja farao sanoi vielä: Katsokaa, liian paljon on muu-

5 LUKU

5:1 Sitte menivät Moses ja Aaron Pharaon tykö, ja sanoivat: näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: päästä minun kansani pitämään minulle juhlaa korvessa.

5:2 Pharao vastasi: kuka on \Herra\, jonka ääntä minun pitäis kuuleman, ja päästämän Israelin? En minä siitä \Herrasta\ mitään tiedä, enkä päästä Israelia.

5:3 Ja he sanoivat: Hebrealaisten Jumala on kohdannut meitä; anna siis nyt meidän mennä kolmen päivän matka korpeen uhraamaan \Herralle\ meidän Jumalallemme, ettei hän rutolla miekalla meidän päällemme tulis.

5:4 Niin Egyptin kuningas sanoi heille: miksi te, Mooses ja Aaron, pidätte kansan heidän työstänsä? Menkää teidän työhönne.

5:5 Pharao sanoi vielä: katso, ilmankin on kansaa paljo

V. Lucu

5:1 Slitte menit Moses ja Aaron Pharaon tygö/ ja sanoit: näin sano HERra Israelin Jumala: päästä minun Canssan/ pitämän minulle juhla corwessa.

5:2 Pharao wastais: cuca on HERra/ jonga ändä minun pidäis cuuleman/ ja päästämän Israelin? en minä sijtä HERrasta mitän tiedä/ engä päästä Israeli.

5:3 Ja he sanoit: Hebrerein Jumala on cudzunut meitä/ anna sijs nyt meidän mennä colmen päiwän matca corpeen/ uhraman HERralle meidän Jumalallem/ ettei rutto eli miecka meidän päällem tulis.

5:4 Nijn Egyptin Cuningas sanoi heille: mixi te njin teete/ sinä Moses ja Aaron/ että tämä Canssa jättä heidän työns? mengät teidän työhön.

5:5 Pharao sanoi wielä: cadzo/ ilmangin on Canssa paljo

tenkin joutoväkeä maassa, ja te tahdotte saattaa heidät kulkemaan työttöminä.

5:6 Ja farao antoi sinä päivänä käskyn kansan työnteetäjille ja päällysmiehille, sanoen:

5:7 Älkää enää antako kansalle olkia tiilien tekemistä varten niinkuin ennen; he menkööt itse ja kootkoot itselleen oljet.

5:8 Pankaa kuitenkin heidän tehtäväkseen sama tiilimäärä, jonka he ennenkin ovat tehneet, siitä mitään vähentämättä; sillä he ovat laiskoja, sentähden he huutavat näin: Menkäämme uhraamaan Jumalallemme!

5:9 Pantakoon miehille raskasta työtä, että heillä olisi siinä tekemistä ja että he eivät kuuntelisi valhepuheita.

5:10 Niin kansan työnteettäjät ja päällysmiehet menivät ja sanoivat kansalle: Näin sanoo farao: Minä en anna teille enää olkia.

5:11 Menkää itse ja hankkikaan itsellenne olkia, mistä vain löydätte, mutta työstänne ei vähennetä mitään.

5:12 Niin kansa hajosi pitkin Egyptin maata keräämään pehkuja olkien asemesta.

5:13 Ja työnteettäjät ahdistivat heitä sanoen: Tehkää työnne valmiiksi, kunkin päivän määrä päivälleen, niinkuin silloinkin, kun saitte olkia.

5:14 Ja israelilaisten päällysmiehiä, joita faraon työnteet-

maalla, ja te vielä nyt tahdotte heitä joutilaaksi saattaa heidän töistänsä.

5:6 Sentähden käski Pharaosinä päivänä kansan teettäjille ja heidän haltioillensa, sanoen:

5:7 Ei teidän pidä tästälähin olkia antaman kansalle tiilejä tehdä niinkuin ennen; menkään he itse ja kootkaan itsellensä olkia.

5:8 Kuitenkin se tiililuku, jonka he tekivät tähän asti, laskekaat heidän päällensä, ja älkää siitä vähentäkö; sillä he ovat joutilasna, sentähden he huutavat, sanoen: me tahdomme mennä uhraamaan meidän Jumalallemme.

5:9 Rasitettakoon kansa työllä, että heillä olis kyllä tekemistä, eikä luottaisi valhepuheisiin.

5:10 Niin kansan teettäjät ja heidän haltiansa menivät ja puhuivat kansalle, sanoen: näin sanoo Pharao: en minä tahdo teille olkia antaa.

5:11 Menkää itse kokoomaan teillenne olkia kusta ikänänsä te löydätte; mutta teidän työstänne ei pidä mitään vähennettämän.

5:12 Niin kansa hajotti itsensä koko Egyptin maan ympärinsä hakemaan heillensä sänkiä, että heillä olkia olisi.

5:13 Ja teettäjät vaativat heitä, sanoen: täyttäkää teidän päivätyönne, niinkuin silloinkin, koska teillä olkia oli.

5:14 Ja Israelin lasten haltiat, jotka Pharaon teettäjät

maalla/ ja te vielä nyt tahdotta heitä joutilaxi saattaa heidän töistänsä.

5:6 SEntähden käski Pharaosinä päivänä Canssan teettäjille ja heidän haldioillensanoden:

5:7 Ei teidän pidä tästälähin olkia cocoman ja andaman Canssalle tijejä polta/ nijncuिन ennen/ andacat heidän idze mennä/ ja coota heillens olkia.

5:8 Cuitengin se tijlilucu cuिन he teit tähän asti/ laskecat heidän päällens/ ja älkät sijtä vähendäkö: sillä he owat joutilassa/ sentähden he huutawat/ sanoden: mengäm uhraman meidän Jumalallem.

5:9 Rascauttacam Canssatyöllä/ että heillä olis kyllä tekemist/ ja ei luottais heitäns walhepuheisijn.

5:10 Nijn Canssan teettäjät ja heidän haldians menit ja puhuit Canssalle/ sanoden: näin sano Pharao: ei teille pidä olkia annettaman.

5:11 Mengät idze cocoman teillen olkia custaikänäns te löydätte/ mutta teidän työstän ei pidä mitän vähettämän.

5:12 Nijn canssa hajotti idzens coco Egyptin maan ympärins hakeman heillens sänkiä/ että heillä olkia olisi.

5:13 Ja teettäjät waadeit heitä/ sanoden: täyttäkät teidän päivätyön/ nijncuिन silloingin/ cosca teillä olkia oli.

5:14 Ja Israelin lasten haldiat/ jotca Pharaon teettäjät

täjät olivat heille asettaneet, piestiin, ja heille sanottiin: Miksi ette ole eilen ettekä tänään suorittaneet tähänastista määränne tiilien teos- sa?

5:15 Niin israelilaisten päällysmiehet menivät ja valittivat faraolle, sanoen: Minkätähden teet näin palvelijoillesi?

5:16 Olkia palvelijoillesi ei anneta, mutta kuitenkin sanotaan meille: Tehkää tiilet. Ja katso, palvelijoitasi piestään, vaikka vika on sinun oman väkesi.

5:17 Mutta hän sanoi: Te olette laiskoja, laiskoja olette; sentähden te sanotte: Menkäämme uhraamaan Herralle.

5:18 Menkää vain työhönne. Olkia ei teille anneta, mutta määrätty luku tiiliä on teidän hankittava.

5:19 Niin israelilaisten päällysmiehet huomasivat joutuneensa ahtaalle, kun heille sanottiin: Ette saa mitään tiililuvun vähennystä kunkin päivän määrästä.

5:20 Ja kun he lähtivät faraon luota, kohtasivat he Moosoksen ja Aaronin, jotka odottivat heitä,

5:21 ja he sanoivat näille: Herra kostakoon teille ja tuomitkoon teidät; sillä te olette saattaneet meidät faraon ja hänen palvelijainsa vihoihin ja antaneet heidän käteensä miekan, meille surmaksi.

5:22 Silloin Mooses palasi Herran tykö ja sanoi: Herra,

heidän päällensä asettaneet olivat, piestiin ja sanottiin heille: miksi ette eilen eikä tänäpäpä täyttäneet teidän määrättyä päivätyötänne tiilein tekemisessä, niinkuin ennenkin.

5:15 Niin Israelin lasten haltiat menivät ja huusivat Pharaon tykö, sanoen: miksis näin teet palvelioilles?

5:16 Ei anneta sinun palvelioilles olkia, ja he sanovat meille: tehkää tiilit, ja katso, sinun palvelias piestään, ja sinun kansalles nuhde on.

5:17 Ja hän sanoi: te olette joutilaat, joutilaat te olette, sentähden te sanotte: menkäämme ja uhratkaamme \Herralle\.

5:18 Niin menkää nyt, ja tehkää työtä. Olkia ei pidä teille annettaman; mutta tiililuvun pitää teidän kuitenkin antaman.

5:19 Niin Israelin lasten haltiat näkivät itsensä olevan ahdistuksessa, sillä (heille) sanottiin: ei teidän pidä vähentämän teidän tiileistänne, kunkin päivän määrästä.

5:20 Ja he kohtasivat Moosoksen ja Aaronin, jotka seisovivat heitä vastassa, kuin he läksivät Pharaon tyköä.

5:21 Joille he sanoivat: \Herra\ nähköön teitä ja tuomitkoon; sillä te olette tehneet meidän haisevaiseksi Pharaon edessä, ja hänen palveliainsa edessä, että te olette miekan antaneet heidän käteensä, surmata meitä.

5:22 Moses palasi \Herran\ tykö, ja sanoi: Herra miksis

heidän päällensä asettaneet olit/ piestin ja sanottin heille: mixet te eilän eikä tänäpäpä täyttäneet teidän määrättyä päivätyötän/ nijncuin ennen- gin?

5:15 Nlin Israelin lasten haltiat meni/ ja huusit Pharaon tygö/ sanoden: mixis näin teet palwelioilles?

5:16 Ei anneta sinun palwelioilles olkia/ ja pitä cuitengin tekemän tijlit cuin meille määrätty on/ ja cadzo/ sinun palwelias piestän/ ja sinun Canssas wäärintekiäxi soimatan.

5:17 Pharao sanoi: te oletta joutilat/ joutilat te oletta/ sentähden te sanotta: mengäm ja uhratcam HERralle.

5:18 Nijn mengät nyt/ ja tehkät teidän päivätyön/ olkia ei pidä teille annettaman/ mutta tijlilugun pitää teidän cuitengin andaman.

5:19 Nijn Israelin lasten haltiat näit/ että se pahemmaxi tuli/ sillä heille sanottin: ei teidän pidä vähendämän teidän tijleistan/ cungin päivän määrästä.

5:20 Ja cosca he läxit Pharaon tykö/ cohtaisit heidän Moses ja Aaron/ jotca seisoiit heidän edesäns tiellä.

5:21 Joille he sanoit: HERra nähkön teitä ja costacon: sillä te oletta tehnet meidän haisewaisexi Pharaon edes/ ja hänen palwelians edes/ että te oletta miecan andanet heidän käteens/ surmata meitä.

5:22 Moses palais HERran tygö/ ja sanoi: HERra/ mixis

miksi olet tehnyt niin pahoin tälle kansalle? Miksi olet lähettänyt minut?

5:23 Sillä siitä asti, kun minä menin faraon tykö puhumaan sinun nimessäsi, hän on tehnyt pahaa tälle kansalle, etkä sinä suinkaan ole kansaasi vapahtanut.

niin pahasti teet tätä kansaa vastaan? Miksis olet minut tänne lähettänyt?

5:23 Sillä sitte kuin minä menin Pharaon tykö, puhuttelemaan häntä sinun nimessäsi, on hän pahoin tehnyt tälle kansalle; ja et sinä olenkaan ole pelastanut sinun kansaas.

nijn pahasti teet tätä Canssa wastan? mixis olet minun lähettänyt?

5:23 Sillä sijtte cuin minä menin Pharaon tygö/ puhutteleman händä sinun nimessäsi/ on hän wielä co-wemmin waiwannut Canssa/ ja et sinä ole pelastanut sinun Canssas.

2 Mooses 6 LUKU

6:1 Mutta Herra vastasi Moosekselle: Nyt saat nähdä, mitä minä faraolle teen; sillä väkevän käden pakottamana hän on päästävä heidät, ja väkevän käden pakottamana hän on ajava heidät maastansa.

6:2 Ja Jumala puhui Moosekselle ja sanoi hänelle: Minä olen Herra.

6:3 Ja minä olen ilmestynyt Aabrahamille, lisakille ja Jaakobille Jumalana Kaikkivaltiaana, mutta nimelläni Herra en minä ole tehnyt itseäni heille tunnetuksi.

6:4 Ja minä tein myös liittoni heidän kanssansa, antaakseni heille Kanaanin maan, sen maan, jossa he muukalaisina asuivat.

6:5 Ja nyt minä olen kuullut israelilaisten vaikeroimisen, kun egyptiläiset pitävät heitä orjantyydyssä, ja olen muistanut liittoni.

6:6 Sano sentähden israelilaisille: Minä olen Herra, ja minä vien teidät pois egyptiläisten sorron alta ja vapautan teidät orjuudesta ja pelastan teidät ojennetulla käsivarrella ja suurilla rangaistustuomioil-

6 LUKU

6:1 Niin sanoi myös \Herra\ Moosekselle: nyt pitää sinun näkemän, mitä minä Faraolle teen; sillä hänen pitää heitä päästämän väkevän käden kautta, ja hänen myös pitää väkevän käden kautta heitä ajaman ulos maastansa.

6:2 Ja Jumala puhui Moosekselle, ja sanoi hänelle: Minä (olen) \Herra\,

6:3 Ja olen näkynyt Abrahamille, Isaakille ja Jakobille kaikkivaltiasna Jumalana. Mutta minun nimessäni \Herra\, en ole minä tuttu heiltä.

6:4 Ja minä tein myös minun liittoni heidän kanssansa, antaakseni heille Kanaanin maan, heidän vaelluksensa maan, jossa he ovat muukalaiset olleet.

6:5 Ja minä olen myös kuullut Israelin lasten huokauksen, joita Egyptiläiset orjuudessa vaivaavat, ja olen minun liittoni muistanut.

6:6 Sentähden sano Israelin lapsille: minä olen \Herra\, ja minä johdatan teitä Egyptin kuorman alta, ja pelastan teitä orjuudestanne, ja vapahdan teitä ojetulla käsivarrella ja suurella oikeudella.

VI. Lucu

6:1 Nijn sanoi HERra Mosexelle: nyt sinä näet/ mitä minä Faraolle teen: sillä hänen pitää heitä päästämän väkevän käden kautta/ ja hänen myös pitää wäkwän käden kautta heitä ajaman maastans.

6:2 JA Jumala puhui Mosexelle/ ja sanoi hänelle: Minä olen HERRA.

6:3 Ja olen näkynyt Abrahamille/ Isaachille ja Jacobille/ että minä olen heidän caickiwaldias Jumalans. Mutta minun nimen/ HERRA/ ei ole heille ilmoitettu.

6:4 Ja minä tein myös minun lijttoni heidän cansans/ andaxeni heille Canaan maan/ josa he owat waeldanet ja muucalaiset ollet.

6:5 Ja minä olen myös cuullut Israelin lasten surkian walituxen/ joita Egyptiläiset työllä waiwawat/ ja olen minun lijttoni muistanut.

6:6 Sentähden sano Israelin lapsille: Minä olen HERra/ ja minä johdatan teitä Egyptin cuorman alda/ ja pelastan teitä teidän orjudestan/ ja wapahdan teitä ojetulla käsivarrella ja suurella oikeudella.

la.

6:7 Niin minä otan teidät kansakseni ja olen teidän Jumalanne; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vien teidät pois egyptiläisten sorron alta.

6:8 Ja minä johdatan teidät siihen maahan, jonka minä olen kättä kohottaen luvannut antaa Aabrahamille, lisakille ja Jaakobille; ja sen minä annan teille omaksi. Minä olen Herra.

6:9 Ja Mooses puhui näin israelilaisille; mutta he eivät kuulleet Moosesta tuskaantumisensa ja raskaan orjuutensa tähden.

6:10 Sitten Herra puhui Moosekselle ja sanoi:

6:11 Mene ja sano faraolle, Egyptin kuninkaalle, että hän päästää israelilaiset maastansa.

6:12 Mutta Mooses puhui Herran edessä ja sanoi: Katso, israelilaiset eivät kuulleet minua; kuinka sitten farao kuulis minua, joka olen huultani ympärileikkaamaton?

6:13 Mutta Herra puhui Moosekselle ja Aaronille ja käski heitä menemään israelilaisten ja faraon, Egyptin kuninkaan, tykö ja viemään israelilaiset pois Egyptin maasta.

6:14 Nämä ovat heidän perhekuntainsa päämiehet: Rubenin, Israelin esikoisen, pojat olivat Hanok ja Pallu, Hesron ja Karmi. Nämä ovat Ruubenin sukukunnat.

6:15 Simeonin pojat olivat

6:7 Ja otan teitä minun kansakseni, ja olen teidän Jumalanne, että te tietäisitte, että minä olen teidän Jumalanne, joka teitä johdatan ulos Egyptin orjuudesta.

6:8 Ja vien teitä sille maalle, jonka ylitse minä nostin minun käteni antaakseni sen Aabrahamille, Isaakille ja Jaakobille; sen minä tahdon antaa teille omaksi: minä \Herra\.

6:9 Näin puhui Moses Israelin lapsille; vaan ei he kuulleet Mosesta henkensä ahdistuksen ja raskaan orjuutensa tähden.

6:10 Silloin puhui \Herra\ Moosekselle, sanoen:

6:11 Mene ja puhu Pharaolle Egyptin kuninkaalle, että hän päästäis Israelin lapset hänen maaltansa.

6:12 Mutta Moses puhui \Herran\ edessä, sanoen: katso Israelin lapset ei kuulleet minua, kuinkasta Pharao kuulis minua, ja minulla on myös ympärileikkaamattomat huulet?

6:13 Niin puhui \Herra\ Moosekselle ja Aaronille, ja käski heitä Israelin lasten ja Pharaon Egyptin kuninkaan tykö, johdattamaan Israelin lapsia ulos Egyptin maalta.

6:14 Nämät olivat heidän isäinsä huonetten päät. Rubenin Israelin esikoisen lapset: Hanok ja Pallu, Hetsron ja Karmi: nämät ovat Rubenin sukukunnat.

6:15 Ja Simeonin lapset:

6:7 Ja otan teitä minun Canssaxeni/ ja olen teidän Jumalan/ että te tiedäisitte että minä olen teidän HERran Jumalan/ joca teitä jodatan Egyptin orjudesta.

6:8 Ja wien teitä sille maalle/ jonga ylidzen minä nostin minun käteni/ andaxeni sen Aabrahamille/ Isaachille ja Jaakobille/ sen minä nyt annan teille omaxen: Minä HERra.

6:9 Näitä caickia puhui Moses Israelin lapsille: waan ei he cuullet Mosesta heidän hengens ahdistuxen ja rascan työns tähden.

6:10 Silloin puhui HERra Mo-sexelle/ sanoden:

6:11 Mene ja puhu Pharaolle Egyptin Cuningalle/ että hän päästäis Israelin lapset hänen maaldans.

6:12 Mutta Moses puhui HERran edes sanoden: cadzo/ Israelin lapset ei ole cuulet minua/ cuingasta Pharao cuulis minua/ siihen myös minulla owat ymbärinsleicka-mattomat huulet.

6:13 Nijn puhui HERra Mo-sexelle ja Aaronille/ ja käski heitä Israelin lasten ja Pharaon Egyptin Cuningan tygö/ johdattaman Israelin lapsia Egyptin maalda.

6:14 NÄmät owat heidän Isäins huonetten päät. Rubenin Israelin esicoisen lapset owat nämät: Hanoch ja Pallu/ Hezron ja Charmi/ nämät owat Rubenin sucucunnat.

6:15 Simeonin lapset owat:

Jemuel, Jaamin, Oohad, Jaakin, Soohar ja Saul, kanaanilaisen vaimon poika. Nämä ovat Simeonin sukukunnat.	Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zoar ja Saul, sen Kanaan vaimon poika: nämät ovat Simeonin sukukunnat.	Jemuel/ Jamin/ Ohad/ Jachin/ Zoar ja Saul/ sen Cananean vaimon poica/ nämät ovat Simeonin sucukunnat.
6:16 Ja nämä ovat Leevin poikien nimet heidän polveutumisensa mukaan: Geerson, Kehat ja Merari. Ja Leevin elinaika oli sata kolmekymmentä seitsemän vuotta.	6:16 Ja nämät ovat Levin lasten nimet heidän sukukunnissansa: Gerson, Kahat ja Merari: Mutta Levin elämän vuodet olivat sata ja seitsemänjättäkymmentä ajastaikaa.	6:16 Ja nämät ovat Lewin lasten nimet heidän suguisans: Gerson/ Kahath ja Merari. Mutta Lewi oli sadan colmenkymmenen ja seidzemen ajastaicainen.
6:17 Geersonin pojat olivat Libni ja Siimei, sukujensa mukaan.	6:17 Gersonin lapset: Libni ja Simei heidän sukukunnissansa.	6:17 Gersonin lapset: Libni ja Simei heidän suguisans.
6:18 Kehatin pojat olivat Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel. Ja Kehatin elinaika oli sata kolmekymmentä kolme vuotta.	6:18 Kahatin lapset: Amram, Jesear, Hebro ja Usiel. Mutta Kahatin elämän vuodet olivat sata ja kolmeneljättäkymmentä ajastaikaa.	6:18 Kahathin lapset ovat: Amram/ Jezear/ Hebron ja Usiel. Mutta Kahath oli sadan colmenkymmenen ja colmen ajastaicainen.
6:19 Merarin pojat olivat Mahli ja Muusi. Nämä ovat Leevin suvut polveutumisensa mukaan.	6:19 Ja Merarin pojat: Maheli ja Musi: nämät ovat Levin sukukunnat heidän polvisuvussansa.	6:19 Merarin pojat: Maheli ja Musi/ nämät ovat Lewin sugut heidän lapsisans.
6:20 Mutta Amram otti isänsä sisaren Jookebedin vaimokseen, ja tämä synnytti hänelle Aaronin ja Mooseksen. Ja Amramin elinaika oli sata kolmekymmentä seitsemän vuotta.	6:20 Ja Amram otti isänsä sisaren Jokebetin emännäkseen, joka synnytti hänelle Aaronin ja Moseksen. Ja Amramin elämän vuodet olivat sata ja seitsemänjättäkymmentä ajastaikaa.	6:20 Ja Amram otti Jochebethin hänen Isäns sisaren emännäxens/ joca synnytti hänelle Aaronin ja Mosexen. Ja Amram oli sadan colmenkymmenen ja seidzemen ajastaicainen.
6:21 Jisharin pojat olivat Koorah, Nefeg ja Sikri.	6:21 Ja Jetsearin lapset: Korah, Nepheg ja Sikri.	6:21 Jezearin lapset ovat: Korah/ Nepheg ja Sichri.
6:22 Ussielin pojat olivat Misael, Elsafan ja Sitri.	6:22 Ja Usielin lapset: Misael, Eltsaphan ja Sitri.	6:22 Usielin lapset ovat: Misael/ Elzaphan/ Sithri.
6:23 Ja Aaron otti vaimoksansa Eliseban, Amminadabin tyttären, Nahsonin sisaren, ja tämä synnytti hänelle Naadabin, Abihun, Eleasarin ja litarin.	6:23 Aaron otti itsellensä emännän Elitseban, Aminadabin tyttären, Nahassonin sisaren, joka hänelle synnytti Nadabin, Abihun, Eleatsarin ja Itamarin.	6:23 Aaron otti hänellensä emännän: Elizeban/ Aminadabin tyttären/ Nahassonin sisaren joca hänelle synnytti Nadabin/ Abihun/ Eleazarin ja Itamarin.
6:24 Koorahin pojat olivat Assir, Elkana ja Abiasaf. Nämä ovat koorahilaisten suvut.	6:24 Ja Koran lapset: Assir, Elkana ja Abiasaph: nämät ovat Koralaisten sukukunnat.	6:24 Korahn lapset ovat: Assir/ Elcana ja Abiassaph. Nämä ovat Koritherein sucukunnat.
6:25 Ja Eleasar, Aaronin poika, otti itsellensä vaimon	6:25 Mutta Eleatsar Aaronin poika otti itsellensä Putielin	6:25 Mutta Eleazar Aaronin poica otti hänellensä Putielin

Puutielin tyttäristä, ja tämä synnytti hänelle Piinehaan. Nämä ovat leeviläisten perhekuntien päämiehet heidän sukujensa mukaan.

6:26 Nämä olivat Aaron ja Mooses, joille Herra sanoi: Viekää israelilaiset joukkoinensa pois Egyptin maasta.

6:27 Nämä puhuivat faraolle, Egyptin kuninkaalle, että he aikoivat viedä israelilaiset pois Egyptistä, nimittäin Mooses ja Aaron.

6:28 Ja niihin aikoihin, kun Herra puhui Moosekselle Egyptin maassa,

6:29 puhui Herra Moosekselle näin: Minä olen Herra. Sano faraolle, Egyptin kuninkaalle, kaikki, mitä minä sinulle puhun.

6:30 Mutta Mooses vastasi Herran edessä: Katso, minä olen huuliltani ympärileikkaamaton, kuinka siis farao kuulisi minua?

2 Mooses 7 LUKU

7:1 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Katso, minä asetan sinut jumalaksi faraolle, ja veljesi Aaron on oleva sinun profeettasi.

7:2 Puhu kaikki, mitä minä sinun käsken puhua; ja Aaron, sinun veljesi, puhukoon faraolle, että hän päästää israelilaiset maastansa.

7:3 Mutta minä paadutan faraon sydämen ja teen monta tunnustekoa ja ihmettä Egyptin maassa.

tyttäristä emännän, joka synnytti hänelle Pinehaan. Nämä ovat Leviläisten isäin päät heidän sukukunnissaan.

6:26 Nämä ovat Aaron ja Mooses, joille \Herra\ sanoi: johdattakaat ulos Israelin lapset Egyptin maalta joukkoinensa.

6:27 Nämä ovat ne, jotka puhuivat Pharaon Egyptin kuninkaan kanssa, että heidän piti johdattaman ulos Israelin lapset Egyptistä: nämä ovat Mooses ja Aaron.

6:28 Ja sinä päivänä puhui \Herra\ Moseksen kanssa Egyptin maalla,

6:29 Ja sanoi hänelle: Minä olen \Herra\: puhu Pharaolle Egyptin kuninkaalle kaikki, mitä minä sinulle puhun.

6:30 Niin vastasi Mooses \Herralle\: katso, minä olen ympärileikkaamaton huulilta, kuinkasta Pharao minua kuulee?

7 LUKU

7:1 Ja \Herra\ sanoi Mosekselle: katso, minä olen asettanut sinun Pharaon Jumalaksi. Ja veljes Aaron pitää oleman sinun prophetas.

7:2 Sinun pitää puhuman kaikki, mitä minä käsken sinulle, vaan Aaron sinun veljes pitää sen puhuman Pharaolle: että hän päästäis Israelin lapset maaltansa.

7:3 Mutta minä tahdon paaduttaa Pharaon sydämen, ja tehdä monta minun ihmettäni ja tunnustähteäni Egyptin maalla.

tyttärist emännän/ joca synnytti Pinehan. Nämä ovat Lewitain Isäin päät heidän sucucunnisans.

6:26 Nämä ovat Aaron ja Mooses/ joille HERra sanoi: johdattacat Israelin lapset Egyptin maalda jouckoinens.

6:27 Nämä ovat ne jotca puhuit Pharaon Egyptin Cuningan cansa/ että heidän piti johdattaman Israelin lapset Egyptistä/ nimittäin/ Mooses ja Aaron.

6:28 Ja sinä päiwänä puhui HERra Mosexen cansa Egyptin maalla.

6:29 Ja sanoi: Minä olen HERra/ puhu Pharaolle Egyptin Cuningalle/ caicki mitä minä sinulle puhun.

6:30 Nijn wastais Mooses HERralle: cadzo/ minä olen ymbärinsleickamaton huulilda/ cuingasta Pharao minua cuule?

VII. Lucu

7:1 HERra sanoi Mosexelle: cadzo/ Minä olen asettanut sinun Pharaon jumalaxi. Ja Aaron sinun veljes pitä oleman sinun Prophetas.

7:2 Sinun pitä puhuman caicki cuin minä käsken sinulle/ waan Aaron sinun veljes pitä sen puhuman Pharaolle/ että hän päästäis Israelin lapset hänen maaldans.

7:3 Mutta minä paadutan Pharaon sydämen tehdäxen monda ihmettäni ja tunnustähteni Egyptin maalla.

7:4 Ja farao ei kuule teitä, mutta minä asetan käteni Egyptiä vastaan ja vien pois joukkoni, kansani, israelilaiset, Egyptin maasta, toimittaen suuret rangaistustuomiot.

7:5 Ja egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä ojennan käteni Egyptin yli ja vien pois israelilaiset heidän keskeltänsä.

7:6 Ja Mooses ja Aaron tekivät, niinkuin Herra oli heitä käskenyt; niin he tekivät.

7:7 Mutta Mooses oli kahdeksankymmenen vuoden vanha ja Aaron kahdeksankymmenen kolmen vuoden vanha, kun he puhuivat faraon kanssa.

7:8 Ja Herra puhui Mooseselle ja Aaronille ja sanoi:

7:9 Kun farao puhuu teille ja sanoo: Tehkää jokin ihmetyö, niin sano sinä Aaronille: Ota sauvasi ja heitä se faraon eteen, niin se muuttuu käärmeeksi.

7:10 Niin Mooses ja Aaron menivät faraon tykö ja tekivät, niinkuin Herra oli käskenyt. Aaron heitti sauvasa faraon ja hänen palvelijainsa eteen, ja se muuttui käärmeeksi.

7:11 Ja faraokin kutsui maansa viisaat ja velhot; ja nämä Egyptin tietäjät tekivät samoin taioillansa:

7:12 he heittivät kukin sauvasa maahan, ja ne muuttuivat käärmeiksi. Mutta Aaronin sauva nieli heidän sauvasa.

7:13 Ja faraon sydän paatui, eikä hän kuullut heitä, niin-

7:4 Ja ei Pharao kuule teitä; ja minä tahdon osoittaa minun käteni Egyptissä, ja johdatan ulos minun joukkoni, minun kansani Israelin lapset Egyptin maalta suurella oikeudella.

7:5 Ja Egyptiläisten pitää tietämän, että minä olen \Herra\, ojetessani kättäni Egyptin ylitse, ja johdattaisani ulos Israelin lapset heidän keskeltänsä.

7:6 Moses ja Aaron tekivät niinkuin \Herra\ oli heille käskenyt.

7:7 Ja Moses oli kahdeksankymmenen ajastaikainen, ja Aaron kolmen ajastaikainen yhdeksättäkymmentä, koska he puhuivat Pharaon kanssa.

7:8 Ja \Herra\ puhui Mooseselle ja Aaronille, sanoen:

7:9 Koska Pharao puhuu teille, sanoen: osoittakaat teidän ihmeenne. Niin sinun pitää sanoman Aaronille: ota sauvas, ja heitä Pharaon eteen, ja se tulee käärmeeksi.

7:10 Niin Moses ja Aaron menivät Pharaon tykö, ja tekivät niinkuin \Herra\ oli käskenyt. Ja Aaron heitti sauvasa Pharaon ja hänen palveliainsa eteen, ja se tuli käärmeeksi.

7:11 Niin Pharao myös kutsui tietäjät ja noidat, ja Egyptin noidat tekivät myös niin noitumisillansa.

7:12 Ja itsekukin heistä heitti sauvasa maahan, ja ne tulivat käärmeiksi. Mutta Aaronin sauva nieli heidän sauvasa.

7:13 Niin Pharaon sydän paatui, eikä myös kuullut

7:4 Ja ei Pharao teitä cuule: sillä minä osotan minun käteni Egyptis/ ja johdatan minun jouckoni/ minun Canssani Israelin lapset Egyptin maalda suurella oikeudella.

7:5 Ja Egyptiläiset pitää ymmärtämän että minä olen HERra/ ojetesani kättäni Egyptin ylidzen/ ja johdattaisan Israelin lapset heidän tyköns.

7:6 Moses ja Aaron teit nijncuin HERra oli heille käskenyt.

7:7 Ja Moses oli cahdexankymmenen ajastaicainen/ ja Aaron yhdexänkymmenen ja colmen ajastaicainen/ cosca he puhuit Pharaon cansa.

7:8 Ja HERra puhui Mosexelle ja Aaronille/ sanoden:

7:9 Cosca Pharao puhu teille/ sanoden: osottacat teidän ihmen. Nijn sinun pitää sanoman Aaronille: ota sauwas/ ja heitä Pharaon eteen ja se tule kärmexi.

7:10 Nijn Moses ja Aaron menit Pharaon tygö/ ja teit nijncuin HERra oli käskenyt. Ja Aaron heitti sauwas Pharaon ja hänen palwelioittens eteen/ ja se tuli kärmexi.

7:11 Nijn Pharao myös cudzui tietäjät ja noidat/ ja Egyptin noidat teit myös nijn heidän noitumisillans.

7:12 Ja idzecukin heistä heitti sauwas maahan/ ja ne tulit kärmexi. Mutta Aaronin sauwa nieli heidän sauwas.

7:13 Nijn Pharaon sydän paatui/ eikä myös cuullut heitä/

<p>kuin Herra oli sanonutkin.</p>	<p>heitä: niinkuin \Herra\ oli sanonut.</p>	<p>nijnkuin HERra oli sanonut.</p>
<p>7:14 Sitten Herra sanoi Moosukselle: Faraon sydän on kovettunut, hän kieltäytyy päästämästä kansaa.</p>	<p>7:14 Ja \Herra\ sanoi Moosukselle: Pharaon sydän on kovettunut, ja ei tahdo päästää kansaa.</p>	<p>7:14 JA HERra sanoi Mosexelle: Pharaon sydän on cowettunut/ ja ei tahdo päästä Canssa.</p>
<p>7:15 Mene faraon tykö huomenaamuna, kun hän menee veden luo, ja seisahdu hänen tielleen Niilivirran partaalle. Ja ota käteesi se sauva, joka oli muuttunut käärmeeksi,</p>	<p>7:15 Mene Pharaon tykö varhain aamulla, katso, hän kävelee vetten tykönä, ja seis häntä vastassa virran reunalla, ja se sauva, joka oli kärmeeksi muuttunut, ota sinun kätees.</p>	<p>7:15 Mene Pharaon tygö warhain amulla/ cadzo/ hän kävele wetten tykönä/ ja mene händä wastian wirran reunalle/ ja se sauwa/ joca oli kärmexi muuttunut/ ota sinun kätees.</p>
<p>7:16 ja sano hänelle: Herra, hebrealaisten Jumala, on lähettänyt minut sinun luoksesi ja käskenyt sanoa: Päästä minun kansani palvelemaan minua erämaassa. Mutta katso, sinä et ole totellut tähän asti.</p>	<p>7:16 Ja sano hänelle: \Herra\ Hebrealaisten Jumala on minun lähettänyt sinun tykös, sanoen: laske minun kansani palvelemaan minua korvessa; ja katso, et ole sinä kuullut tähän asti.</p>	<p>7:16 Ja sano hänelle: HERra Hebrerein Jumala on minun lähettänyt sinun tygös/ ja käski sinulle sanoa: laske minun Canssan/ palweleman minua corwesa/ ja et ole sinä cuullut tähän päiwän asti.</p>
<p>7:17 Sentähden Herra sanoo näin: Tästä olet tunteva, että minä olen Herra: katso, minä lyön sauvalla, joka on kädessäni, virran veteen, ja se muuttuu vereksi.</p>	<p>7:17 Sentähden sanoo \Herra\ näin: tästä pitää sinun tunteman minun olevan \Herran\: katso, minä lyön tällä sauvalla, joka on minun kädessäni, veteen, joka virrassa on, ja sen pitää muuttuman vereksi,</p>	<p>7:17 Sentähden sanoi HERra näin: tästä pitä sinun tunteman minun olevan HERran/ cadzo/ minä lyön tällä sauvalla/ joca on minun kädessäni weteen/ joca wirrasa on/ ja sen pitä muuttuman werexi.</p>
<p>7:18 Ja kalat virrassa kuolevat, ja virta rupeaa haisemaan, niin että egyptiläisiä inhottaa juoda vettä virrasta.</p>	<p>7:18 Niin että kalat, jotka virrassa ovat, pitää kuoleman, ja virran pitää haisevan, ja Egyptiläiset pitää kyylymän, koska he juovat vettä virrasta.</p>	<p>7:18 Nijn että calat/ jotca wirrasa owat/ pitä cuoleman/ ja wirran pitä haiseman/ ja Egyptiläiset pitä kyylymän/ cosca he juowat wettä wirrasta.</p>
<p>7:19 Ja Herra sanoi Moosukselle: Sano Aaronille: Ota sauvasi ja ojenna kätesi Egyptin vetten yli, sen jokien, kanavien ja lammikkojen yli ja kaikkien niiden paikkojen yli, joihin on vettä kokoontunut, niin ne muuttuvat vereksi. Ja verta on oleva Egyptin maassa kaikkialla, sekä puuastioissa että kiviastioissa.</p>	<p>7:19 Ja \Herra\ sanoi Moosukselle: sano Aaronille: ota sauvas, ja ojenna kätes Egyptin vetten ylitse, ja heidän virtainsa ylitse, ja heidän jokeinsa ylitse, ja heidän järveinsä ylitse, ja kaikkein heidän vesilammikkoinsa ylitse, ja ne pitää tuleman vereksi, ja pitää oleman veri koko Egyptin maassa, sekä puuastioissa että myös kiviastioissa.</p>	<p>7:19 Ja HERra sanoi Mosexelle: sano Aaronille: ota sauwas ja ojenna kätes Egyptin wetten ylidzen/ ja heidän wirtains ylidzen/ ja heidän jokeins ylidzen/ ja heidän alhoins ylidzen/ ja caickein heidän culjuins ylidzen/ että ne tulisit werexi/ ja olcon weri coco Egyptin maasa/ sekä puuastioisa/ että myös</p>

7:20 Ja Mooses ja Aaron tekivät, niinkuin Herra oli käskenyt. Hän kohotti sauvan ja löi Niilivirran veteen faraon ja hänen palvelijainsa nähden; ja kaikki vesi, joka virrassa oli, muuttui vereksi.

7:21 Ja kalat virrassa kuolivat, ja virta haisi, niin että egyptiläiset eivät saattaneet juoda vettä virrasta; ja verta oli kaikkialla Egyptin maassa.

7:22 Mutta Egyptin tietäjät tekivät samoin taioillansa. Ja faraon sydän paatui, eikä hän kuullut heitä, niinkuin Herra oli sanonutkin.

7:23 Ja farao kääntyi ja palasi kotiinsa eikä välittänyt tästäkään.

7:24 Mutta kaikki egyptiläiset kaivoivat Niilivirran ympäriltä vettä juodaksensa; sillä he eivät voineet juoda virran vettä.

7:25 Ja näin oli kulunut seitsemän päivää siitä, kun Herra oli lyönyt Niilivirtaa.

2 Mooses 8 LUKU

8:1 Sitten Herra sanoi Mooselle: Mene faraon luo ja sano hänelle: Näin sanoo Herra: Päästä minun kansani palvelemaan minua.

8:2 Mutta jos kieltäydyt päästämästä heitä, niin katso, minä rankaisen koko sinun maatasi sammakoilla.

8:3 Ja Niilivirta on vilisevä sammakoita, ja ne nousevat maalle ja tulevat sinun taloosi ja makuuhuoneeseesi ja vuoteeseesi, sekä sinun pal-

7:20 Niin Moses ja Aaron tekivät niinkuin \Herra\ oli käskenyt, ja hän nosti sauvan ja löi veteen, joka virrassa oli, Pharaon ja hänen palveliainsa edessä: ja kaikki vedet, jotka olivat virrassa, muuttuivat vereksi.

7:21 Ja kala, jotka olivat virrassa, kuolivat, ja virta haisi, niin ettei Egyptiläiset saaneet juoda vettä virrasta. Ja veri oli koko Egyptin maalla.

7:22 Egyptin noidat tekivät myös niin noituuksillansa. Mutta Pharaon sydän paatui, ja ei kuullut heitä: niinkuin \Herra\ sanonut oli.

7:23 Ja Pharaon käänsi itsensä ja palasi kotiansa, ja ei pannut sitäkään sydämeensä.

7:24 Mutta kaikki Egyptiläiset kaivoivat virran ympärillä vettä juodaksensa; sillä ei he saaneet juoda virran vesistä.

7:25 Ja se oli täyttä seitsemän päivää, sittenkuin \Herra\ oli lyönyt virran.

8 LUKU

8:1 Ja \Herra\ sanoi Mooselle: mene Pharaon tykö, ja sano hänelle: näin sanoo \Herra\: päästä minun kansani palvelemaan minua.

8:2 Vaan jos et sinä tahdo päästä; katso, niin minä rankaisen kaikki sinun maasaaret sammakoilla.

8:3 Niin että virran pitää kuohuman sammakoista, ja ne pitää astuman ylös, ja tuleman sinun huoneeseesi, ja sinun lepokammioosi, ja sinun vuoteeseesi, niin myös

kiwiastioisa.

7:20 Nijn Moses ja Aaron teit nijncuin HERra oli käskenyt/ ja nosti sauwans ja löi weteen/ joca wirrasa oli/ Pharaon ja hänen palwelioittens edes/ ja caicki wedet/ jotca olit wirrasa/ muutuit werexi.

7:21 Ja calat/ jotca olit wirrasa/ cuolit/ ja wirta haisi/ nijn ettei Egyptiläiset saanet juoda wettä wirrasta. Ja weri oli coco Egyptin maalla.

7:22 Egyptin noidat teit myös nijn heidän noituuxillans. Mutta Pharaon sydän paatui ja ei cuullut heitä/ nijncuin HERra sanonut oli.

7:23 Ja Pharaon käänsi hänens ja palais cotians/ ja ei lucua pitänyt.

7:24 Mutta caicki Egyptiläiset caiwoit wirran ymbärillä/ ja edzeit wettä juodaxens/ sillä ei he saanet juoda wirran wesistä.

7:25 Ja se oli seidzemen päiwä/ sijttecuin HERra oli lyönyt wirran.

VIII. Lucu

8:1 JA HERra sanoi Mooselle: mene Pharaon tygö/ ja sano hänelle: näin sano HERra: päästä minun Canssan palweleman minua.

8:2 Waan jos et sinä tahdo päästä/ cadzo/ nijn minä rangaisen caicki sinun maasaret sammacoilla.

8:3 Nijn että wirta cuohu sammacoista/ ja ne pitää astuman ylös ja tuleman sinun huoneseesi/ ja sinun lepocammioosi/ ja sinun wuo-

velijaisi taloihin ja kansasi sekaan, sinun leivinuuneihisi ja taikinakaukaloihisi.

8:4 Jopa sinun ja sinun kansasi ja kaikkien sinun palvelijaisi päälle hyppii sammakoita.

8:5 Ja Herra sanoi Moosekselle: Sano Aaronille: Ojenna kätesi sauvoinsensa jokien, kanavien ja lammikkojen yli ja nostata sammakoita Egyptin maahan.

8:6 Niin Aaron ojensi kätensä Egyptin vetten yli, ja sammakoita nousi, ja ne peittivät Egyptin maan.

8:7 Ja tietäjät tekivät samoin taioillansa ja nostattivat sammakoita Egyptin maahan.

8:8 Niin farao kutsui Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: Rukoilkaa Herraa, että hän ottaisi pois sammakot vaivastamasta minua ja minun kansaani, niin minä päästän kansan uhraamaan Herralle.

8:9 Mooses sanoi faraoille: Suvaitse määrätä minulle aika, jonka kuluessa minun on rukoiltava, sinun itsesi, sinun palvelijaisi ja kansasi puolestani, sammakot hävitettäväksi luotasi ja taloistasi, niin että niitä jää ainoastaan Niilivirtaan.

8:10 Hän vastasi: Huomiseksi. Niin Mooses sanoi: Tapahtuukoon, niinkuin sanoit, tietäksesi, ettei kukaan ole niinkuin Herra, meidän Jumalamme.

8:11 Sammakot katoavat luotasi ja taloistasi ja sinun pal-

sinun palveliaisi huoneesen, ja sinun kansas sekaan, ja sinun pätsiisi, sinun taikina-astioihisi;

8:4 Ja sinun päälles, ja sinun kansas ja kaikkein sinun palveliaisi päälle, pitää sammakot hyppelemän.

8:5 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: sanos Aaronille: ojenna kätes sauvoinsensa virtain, jokein ja järvein ylitse, ja anna sammakot nousta ylitse koko Egyptin maan.

8:6 Ja Aaron ojensi kätensä Egyptin vetten ylitse; ja sammakot tulivat sieltä ylös, ja peittivät koko Egyptin maan.

8:7 Tekivät myös noidat niin noituuksillansa: ja antoivat sammakot tulla Egyptin maan ylitse.

8:8 Niin Pharao kutsui Mooseksen ja Aaronin, ja sanoi: rukoilkaat \Herraa\, että hän ottaisi pois sammakot minulta ja minun kansaltani; niin minä päästän kansan uhraamaan \Herralle\.

8:9 Moses sanoi: pidä sinä se kunnia, (ettäs määrät) koska minun pitää rukoileman edestä, ja palveliaisi ja kansas edestä, että sammakot pitäisi hukutettaman sinulta, ja sinun huoneistas, ainoastansa virtaan jäämän.

8:10 Hän sanoi: huomenna. Hän vastasi: olkoon sanas jälkeen, ettäs tietäisit, ettei yksikään ole niinkuin \Herra\, meidän Jumalamme.

8:11 Silloin sammakot pitää otettaman pois sinulta, ja

tesees/ ja sinun palwelioittes huoneeseen/ ja sinun Canssas sekaan/ ja sinun pädzijs/ ja sinun taikinaas.

8:4 Ja sinun/ ja sinun Canssas/ ja caickein sinun palwelioittes päälle/ pitä sammacot hyppelemän.

8:5 Ja HERra sanoi Mosexelle: sanos Aaronille: ojenna kätes sauvoinsens/ wirtain/ jokein ja järwein ylidze/ ja anna sammacot tulla ylidzen coco Egyptin maan.

8:6 Ja Aaron ojensi kätens Egyptin wetten ylidze/ ja sammacot tulit sieldä ylös/ nijn että coco Egyptin maa peitettin.

8:7 Teit myös noidat nijn heidän noituuxillans/ ja antoit sammacot tulla Egyptin maan ylidzen.

8:8 Nlin Pharao cudzui Mosexen ja Aaronin/ ja sanoi: rucoilcat HERra että hän otais pois sammacot minulda/ ja minun Canssaldani/ nijn minä päästän Canssan/ uhraman HERRalle.

8:9 Moses sanoi: pidä sinä se cunnia/ ettäs määrät/ cosca minun pitä rucoileman edestä/ ja palwelioittes ja Canssas edestä/ että sammacot pitäis otettaman sinulda ja sinun huonestas/ ainoastans wirtaan jäämän.

8:10 Hän sanoi huomena. Hän wastais: olcon sanas jälken/ ettäs tiedäisit ettei yxikän ole nijncuin HERra meidän Jumalam.

8:11 Silloin sammacot pitä pakeneman sinulda/ ja sinun

velijaisi ja kansasi luota, ja niitä jää ainoastaan Niilivirtaan.	sinun huoneistas, ja sinun palvelioiltas, ja sinun kansaltas, ainoastansa virtaan jäämän.	huoneistas/ ja sinun palvelioildas/ ja sinun Canssaldas/ ainoastans wirtaan jäämän.
8:12 Niin Mooses ja Aaron lähtivät faraon luota. Ja Mooses huusi Herran puoleen sammakkojen tähden, jotka hän oli pannut faraon vaivaksi.	8:12 Niin Moses ja Aaron läksivät Pharaon tyköä: ja Moses huusi \Herran\ tykö sammakkoin tähden, jotka hän Pharaon päälle pannut oli.	8:12 Nijn Moses ja Aaron läxit Pharaon tykö/ ja Moses huusi HERran tygö sammakkoin tähden nijncuin hän Pharaolle luvannut oli.
8:13 Ja Herra teki Mooseksen sanan mukaan: sammakot kuolivat huoneista, pihoilta ja kedoilta.	8:13 Ja \Herra\ teki Moseksen sanan jälkeen: ja sammakot kuolivat huoneista, kylistä ja kedoilta.	8:13 Ja HERra teki Mosexen sanan jälken/ ja sammacot cuolit huoneista/ kylistä ja kedoilta.
8:14 Ja he kokosivat niitä läjittäin, ja maa rupesi haisemaan.	8:14 Ja he heittivät ne suuriin roukkioihin, ja maa haisi siitä.	8:14 Ja he heitit heitä rouckioihijn/ tähän yhden/ siihen toisen joucon/ ja maa haisi sijtä.
8:15 Mutta kun farao näki päässeensä hengähtämään, kovensi hän sydämensä eikä kuullut heitä, niinkuin Herra oli sanonutkin.	8:15 Kun Pharao näki levon saaneensa, paadutti hän sydämensä, ja ei kuullut heitä: niinkuin \Herra\ sanonut oli.	8:15 Cuin Pharao näki lewon saanens/ paadutti hän sydämens/ ja ei cuullut heitä nijncuin HERra sanonut oli.
8:16 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Sano Aaronille: Ojenna sauvasi ja lyö maan tomua, niin siitä tulee sääskiä koko Egyptin maahan.	8:16 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: sano Aaronille: ojenna sauvas, ja lyö maan tomuun, että se tulis täiksi koko Egyptin maassa.	8:16 Ja HERra sanoi Mosexelle: sano Aaronille: ojenna sauwas ja lyö maan tomuun/ että se tulis täixi coco Egyptin maasa.
8:17 Ja he tekivät niin: Aaron ojensi kätensä ja sauvansa ja löi maan tomua; niin sääsket ahdistivat ihmisiä ja karjaa. Kaikki maan tomu muuttui sääskiksi koko Egyptin maassa.	8:17 Ja he tekivät niin: ja Aaron ojensi kätensä sauvoinensa, ja löi maan tomua, ja täit tulivat ihmisiin ja eläimiin: ja kaikki maan tomu muuttui täiksi koko Egyptin maassa.	8:17 Ja he teit nijn. Aaron ojensi kätens sauwoinens ja löi maan tomua/ ja täit tulit/ ihmisijn ja eläimijn: caicki maan tomu muuttui täixi coco Egyptin maasa.
8:18 Ja tietäjät tekivät samoin taioillansa saadakseen sääskiä syntymään, mutta he eivät voineet. Ja sääsket ahdistivat ihmisiä ja karjaa.	8:18 Tekivät myös noidat noituuksillansa niin, täitä matkaan saattaaksensa; vaan ei he taitaneet. Ja täit olivat ihmisissä ja eläimissä.	8:18 Teit myös noidat noituuxillans nijn/ täitä matcan saattaxens/ waan ei he woinet. Ja täit olit ihmisissä ja eläimissä.
8:19 Niin tietäjät sanoivat faraolle: Tämä on Jumalan sormi. Mutta faraon sydän paatui, eikä hän kuullut heitä, niinkuin Herra oli sanonutkin.	8:19 Niin sanoivat noidat Pharaolle: tämä on Jumalan sormi. Mutta Pharaon sydän paatui, ja ei kuullut heitä: niinkuin \Herra\ sanonut oli.	8:19 Nijn sanoit noidat Pharaolle: tämä on Jumalan sormi. Mutta Pharao paadutti sydämens/ ja ei cuullut heitä nijncuin HERra sanonut oli.
8:20 Ja Herra sanoi Moosekselle:	8:20 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: nouse huomenna	8:20 JA HERra sanoi Mosexelle:

selle: Astu huomenaamuna varhain faraon eteen, kun hän menee veden luo, ja sano hänelle: Näin sanoo Herra: Päästä minun kansani palvelemaan minua.

8:21 Sillä jos et päästä minun kansaani, niin katso, minä lähetän paarmoja sinun, sinun palvelijaisi ja sinun kansasi kimppuun ja sinun taloihisi, niin että egyptiläisten talot, jopa se maa, jonka päällä ne ovat, tulevat paarmoja täyteen.

8:22 Mutta minä erotan sinä päivänä Goosenin maan, jossa minun kansani asuu, ettei sinne paarmoja tule, tietäaksesi, että minä olen maan Herra.

8:23 Näin minä panen pelastuksen erottamaan oman kansani sinun kansastasi. Huomenna on tämä ihme tapahtuva.

8:24 Ja Herra teki niin: paarmoja tuli suuret parvet faraon ja hänen palvelijainsa taloihin; ja paarmat tulivat maan turmioksi koko Egyptin maassa.

8:25 Niin farao kutsutti Mooksen ja Aaronin ja sanoi: Menkää ja uhratkaa Jumalalenne tässä maassa.

8:26 Mutta Mooses sanoi: Ei sovi niin tehdä; sillä me uhraamme Herralle, Jumalallemme, sellaista, joka on egyptiläisille kauhistus. Jos me nyt uhraamme egyptiläisten nähden sellaista, joka on heille kauhistus, niin eivätkö he kivitä meitä?

varhain, ja seiso Pharaon edessä; katso, hän menee vetten tykö, ja sano hänelle: näin sanoo \Herra\: päästä minun kansani palvelemaan minua.

8:21 Sillä jos et sinä päästä minun kansaani; katso, niin minä tahdon lähettää sinulle, ja sinun palvelioilles, ja sinun kansalles, ja sinun huoneisiis kaikkinaiset turilaat, niin että kaikki huoneet Egyptissä täytetään turilasta, niin myös se maa jonka päällä he ovat.

8:22 Ja minä tahdon eroittaa sinä päivänä Gosenin maan, jossa minun kansani asuu, ettei siinä yhtään turilasta pidä oleman: ettäs tietäisit minun olevan \Herran\ koko maan keskellä.

8:23 Ja minä panen lunastuksen minun ja sinun kansas välille. Huomenna pitää tämän ihmeen tapahtuman.

8:24 Ja \Herra\ teki niin. Ja tuli paljo turilaita Pharaon huoneesen, ja hänen palveliainsa huoneisiin, ja koko Egyptin maalle; ja maa turmeltiin turilailta.

8:25 Niin kutsui Pharao Mooksen ja Aaronin, ja sanoi: menkää ja uhratkaat teidän Jumalalenne tällä maalla.

8:26 Moses sanoi: ei sovi niin tehdä; sillä me uhraisimme \Herralle\ meidän Jumalallemme Egyptiläisten kauhistuksen: katso, jos me Egyptin maan kauhistukset uhraisimme heidän edessänsä, eikö he meitä kivittäisi?

le: nouse huomena warhain ja seiso Pharaon edes/ Cadzo/ hän mene wetten tygö/ ja sano hänelle: Näin sano HERra: päästä minun Canssan palweleman minua.

8:21 Jos ei/ Cadzo/ nijn minä annan tulla sinulle ja sinun palvelioilles/ ja sinun Canssalles/ ja sinun huoneisijs caickinaiset turilat/ nijn että caicki huonet Egyptis täytetän caickinaisista turilaista/ nijn myös se maa jonga päällä he owat.

8:22 Ja minä teen sinä päivänä jotakin erinomaista Gosenin maalle/ cusa minun Canssan asu/ ettei sijnä yhtän turilasta pidä oleman/ ettäs tiedäisit minun olewan HERran coco maan ylidzen.

8:23 Ja minä panen lunastuksen minun ja sinun Canssas välille. Huomenna pitä tämän ihmien tapahtuman.

8:24 Ja HERra teki nijn. Ja tuli paljo turilaita Pharaon huoneeseen/ ja hänen palveliains huoneisijn/ ja coco Egyptin maalle/ ja maa turmeldin turilailda.

8:25 Nijn cudzui Pharao Moosen ja Aaronin/ ja sanoi: mengät ja uhratcat teidän Jumalallen tällä maalla.

8:26 Moses sanoi: Ei se nijn sowi/ että me nijn teemme: Sillä me uhraisimme HERralle meidän Jumalallem Egyptiläisten cauhistuxen: Cadzo/ jos me Egyptin maan cauhistuxet uhraisimme heidän edesänsä/ eikö he meitä kiwitäis?

8:27 Salli meidän mennä kolmen päivän matka erämaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme, niinkuin hän on meille sanonut.

8:28 Farao sanoi: Minä päästän teidät uhraamaan Herralle, Jumalallemme, erämaassa; älkää vain menkö kovin kauas. Rukoilkaa minun puolestani.

8:29 Niin Mooses sanoi: Katso, kun olen lähtenyt sinun luotasi, rukoilen minä Herraa, ja paarmat häviävät pois huomenna faraolta, hänen palvelijoitansa ja hänen kansaltaan. Älköön vain faraon enää pettäkö, niin ettei hän päästäkään kansaa uhraamaan Herralle.

8:30 Ja Mooses lähti faraon luota ja rukoili Herraa.

8:31 Ja Herra teki, niinkuin Mooses oli sanonut: hän vapautti faraon, hänen palvelijansa ja hänen kansansa paarmoista, niin ettei niitä jäänyt ainoatakaan.

8:32 Mutta faraon kovensi sydämensä tälläkin kerralla eikä päästänyt kansaa.

2 Mooses 9 LUKU

9:1 Sitten Herra sanoi Mooseselle: Mene faraon tykö ja puhu hänelle: Näin sanoo Herra, hebrealaisten Jumala: Päästä minun kansani palvelemaan minua.

9:2 Sillä jos kieltäydyt päästämästä heitä ja vielä pidätät heitä,

9:3 niin katso, Herran käsi on lyövä sinun karjaasi, joka on

8:27 Kolmen päiväkunnan matkan menemme me korpeen, ja uhraamme \Herralle\ meidän Jumalallemme, niinkuin hän on meille sanonut.

8:28 Pharaon sanoi: minä päästän teidät, että te uhraisitte \Herralle\ teidän Jumalallemme korvessa, ainoastansa ettette kauvas menisi; rukoilkaat minun edestäni.

8:29 Moses sanoi: Katso, kuin minä menen sinun tyköös, niin minä rukoilen \Herraa\, että turilaat otettaisiin pois Pharaolta, ja hänen palvelioitansa, ja hänen kansaltansa huomenna: ainoastansa älä minua enää viettele, niin ettes päästä kansaa uhraamaan \Herralle\.

8:30 Ja Moses läksi Pharaon tyköä, ja rukoili \Herraa\.

8:31 Ja \Herra\ teki niinkuin Moses sanonut oli: ja otti turilaat Pharaolta ja hänen palvelioitansa, ja hänen kansaltansa pois, niin ettei yhtäkään jäänyt.

8:32 Mutta Pharaon paadutti sydämensä vielä nyt tälläkin haavaa ja ei päästänyt kansaa.

9 LUKU

9:1 Niin \Herra\ sanoi Mooseselle mene Pharaon tykö, ja sano hänelle: näin sanoo \Herra\ Hebrealaisten Jumala: päästä minun kansani palvelemaan minua.

9:2 Vaan jolles päästä, mutta vielä pidätät heitä:

9:3 Katso, \Herran\ käsi on sinun karjas päällä, jotka ovat kedolla, hevosten päällä,

8:27 Colmen päiväkunnan matkan menem me corpeen/ ja uhamme HERralle meidän Jumalallem/ nijncuin hän on meille sanonut.

8:28 Pharaon sanoi: minä päästän teidän/ että te uhraisitte HERralle teidän Jumalallem corwesa/ ainoastans/ ettei te cauwas menis/ ja rucoilcat minun edestäni.

8:29 Moses sanoi: Cadzo/ cuin minä menen sinun tyköös/ nijn minä rucoilen HERra/ että turilat otetaisin pois Pharaolda ja hänen palwelioildans/ ja hänen Canssaldans huomena/ ainoastans älä minua enä wiettele/ nijn ettes päästä Canssa uhroman.

8:30 Ja Moses läxi Pharaon tykö/ ja rucoili HERra.

8:31 Ja HERra teki nijncuin Moses sanonut oli/ ja otti turilat Pharaolda/ ja hänen palwelioildans/ ja hänen Canssaldans pois/ nijn ettei yhtäkän jäänyt.

Mutta Pharaon paadutti sydämens wielä nyt tälläkin haawa/ ja ei päästänyt Canssa.

IX. Lucu

9:1 HERRA sanoi Moosexelle: mene Pharaon tygö/ ja sano hänelle: näin sano HERra Hebrerein Jumala: päästä minun Canssan palweleman minua:

9:2 waan jolles päästä/ mutta wielä pidätät heitä:

9:3 Cadzo/ HERran käsi on sinun carjas päällä/ jotca

kedolla, hevosia, aaseja, kameleita, nautoja ja lampaita ylen ankaralla ruttotaudilla.	aasein päällä, kameleihin päällä, härkäin päällä, lammasten päällä, sangen raskaan ruttotaudin kanssa.	owat kedolla/ hewoisten päällä/ Asein päällä/ Cameleihin päällä/ härkäin päällä/ lammasten päällä/ sangen raskan ruttotaudin cansa.
9:4 Mutta Herra on tekevä erotuksen israelilaisten karjan ja egyptiläisten karjan välillä, niin ettei mitään kuole siitä, mikä on israelilaisten omaa.	9:4 Ja \Herra\ on eroittava Israelin karjan Egyptin karjasta, niin ettei mitään kuole kaikesta kuin Israelin lapsilla on.	9:4 Ja HERra teke jotakin erinomaist Israelin ja Egyptiläisten välillä/ nijn ettei mitään cuole caikesta cuin Israelin lapsilla on.
9:5 Ja Herra asetti määrätyn ajan ja sanoi: Huomenna on Herra tekevä niin tässä maassa.	9:5 Ja \Herra\ määräsi ajan, sanoen: tämän \Herra\ tekee huomenna maassa.	9:5 Ja HERra määräis ajan/ sanoden: tämän HERra teke huomena maasa.
9:6 Ja seuraavana päivänä Herra teki niin, ja kaikki Egyptin karja kuoli; mutta israelilaisten karjasta ei kuollut ainoatakaan.	9:6 Ja \Herra\ teki niin toisna päivänä, ja kaikki Egyptin karja kuoli: vaan Israelin lasten karjasta ei yhtäkään kuollut.	9:6 ja HERra teki nijn amulla/ ja caicki carja cuoli Egyptiläisildä/ waan Israelin lasten carjast ei yhtäkän cuollut.
9:7 Ja kun farao lähetti tiedustelemaan, niin katso, israelilaisten karjasta ei ollut kuollut ainoatakaan. Mutta faraon sydän kovettui, eikä hän päästänyt kansaa.	9:7 Niin Pharaon lähetti (tiedustelemaan) ja katso, ei ollut Israelin karjasta yhtäkään kuollut. Mutta Pharaon sydän paatui, ja ei päästänyt kansaa.	9:7 Nijn Pharaon lähetti tiedustelemaan/ ja cadzo/ ei ollut Israelin carjast yhtäkän cuollut. Mutta Pharaon sydän paatui/ ja ei päästänyt Canssa.
9:8 Sitten Herra sanoi Mooselle ja Aaronille: Ottakaa kahmalonne täyteen pätsin nokea, ja Mooses viskatkoon sen taivasta kohti faraon silmien edessä,	9:8 Ja \Herra\ sanoi Mooselle ja Aaronille: ottakaat kätenne täyteen toton nokea, ja Moses paiskatkaan sen taivaasen päin Pharaon edessä.	9:8 JA HERra sanoi Mosexelle ja Aaronille: ottacat kätenne täyten toton noke/ ja Moses paiscatcan sen taiwasen päin Pharaon edes.
9:9 niin se muuttuu tomuksi, joka peittää koko Egyptin maan, ja siitä tulee ihmisiin ja karjaan märkämpäisiä kaikkialla Egyptin maassa.	9:9 Ja pitää tuleman tomuksi koko Egyptin maan päälle, ja pitää oleman ihmisten ja karjan päällä märkämpäistä punottavaiset paisumat koko Egyptin maalla.	9:9 Ja pitä tuleman tomuxi coco Egyptin maan päällä/ ja pitä oleman ihmisten ja carjan päällä pahat paisumat coco Egyptin maalla.
9:10 Ja he ottivat pätsin nokea ja astuivat faraon eteen, ja Mooses viskasi sen taivasta kohti; niin märkämpäisiä tuli ihmisiin ja karjaan.	9:10 Ja he ottivat nokea totosta, ja seisoivat Pharaon edessä, ja Moses paiskasi sen taivaasen päin: niin tulivat märkämpäistä punottavaiset paisumat ihmisiin ja karjaan.	9:10 Ja he otit noke totoista/ ja seisoit Pharaon edes/ ja Moses paiscais sen taiwasen päin/ nijn tulit pahat paisumat ihmisiin ja carjaan.
9:11 Eivätkä tietäjätäkään voineet pitää puoliaan Moosesta vastaan paiseiden tähden, sillä paiseita oli tietäjissä sa-	9:11 Niin ettei noidatkaan saaneet seisoa Moosksen edessä paisumain tähden: sillä paisumat olivat niin noi-	9:11 Nijn ettei noidatcan saanet seiso Mosexen edes paisumain tähden: Sillä paisumat olit nijn noitain päällä/

<p>moin kuin kaikissa muissakin egyptiläisissä.</p>	<p>tain päällä, kuin kaikkien Egyptiläisten.</p>	<p>cuin Egyptiläistengin.</p>
<p>9:12 Mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin ettei hän kuullut heitä, niinkuin Herra oli sanonutkin Moosekselle.</p>	<p>9:12 Mutta \Herra\ paadutti Pharaon sydämen, ja ei hän kuullut heitä: niinkuin \Herra\ Mosekselle sanonut oli.</p>	<p>9:12 Mutta HERra paadutti Pharaon sydämen/ nijn ettei hän cuullut heitä/ nijncuin HERra Mosexelle sanonut oli.</p>
<p>9:13 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Astu huomenaamuna varhain faraon eteen ja sano hänelle: Näin sanoo Herra, hebrealaisten Jumala: Päästä minun kansani palvelemaan minua.</p>	<p>9:13 Niin sanoi \Herra\ Mosekselle: nouse huomenna varhain, ja seiso Pharaon edessä, ja sano hänelle: Näin sanoo \Herra\ Hebrealaisten Jumala: päästä minun kansani palvelemaan minua.</p>	<p>9:13 Nlin sanoi HERra Mosekselle: nouse huomenna warhain/ ja mene Pharaon eteen/ ja sano hänelle: Näin sano HERra Hebrerein Jumala: päästä minun Canssan palweleman minua.</p>
<p>9:14 Muutoin minä tällä kertaa lähetän kaikki vitsaukseni vaivaamaan sinua itseäsi, sinun palvelijoitasi ja kansaasi, tietääksesi, ettei ketään ole minun vertaistani koko maan päällä.</p>	<p>9:14 Muutoin minä tällä haavaa lähetän kaikki minun rangaistukseni sinun sydämees, ja sinun palveliais, ja sinun kansas päälle, tietääkses, ettei kaikessa maassa ole minun vertaani;</p>	<p>9:14 Muutoin minä tällä haawalla lähetän caicki minun rangaistuxeni sinun päälles/ ja sinun palweliais/ ja sinun Canssas päälles/ tietäxes ettei caikesa maasa ole minun wertani:</p>
<p>9:15 Sillä minä olisin jo ojentanut käteni ja lyönyt sinua ja sinun kansaasi ruttotaudilla, niin että olisit kokonaan hävinnyt maan päältä,</p>	<p>9:15 Sillä minä olisin nyt jo ojentanut käteni, ja lyönyt sinun ja sinun kansas ruttotaudilla: että sinun olis täytynyt hukkoa maan päältä.</p>	<p>9:15 Sillä nyt minä ojennan käteni ja lyön sinun ja sinun Canssas ruttotaudilla/ että sinun pitä huckuman maan päaldä.</p>
<p>9:16 mutta juuri sitä varten minä olen antanut sinun säilyä, että näyttäisin sinulle voimani ja että minun nimeni julistettaisiin kaiken maan päällä.</p>	<p>9:16 Mutta tosin sentähden olen minä sinun antanut seisoa, että minä osoittaisin sinulle minun voimani, ja että minun nimeni julistettaisiin kaikessa maassa.</p>	<p>9:16 Ja tosin sentähden olen minä herättänyt sinun/ osotaxeni minun Woimani sinun päälles/ ja että minun nimeni julistettaisiin caikesa maacunnasa.</p>
<p>9:17 Jos sinä vielä estät minun kansaani etkä päästä heitä,</p>	<p>9:17 Ja vieläkos nyt ylennät itses minun kansani päälle, etkä päästä heitä:</p>	<p>9:17 JA sinä vielä nyt poljet minun Canssani sinun alas/ ja et päästä heitä:</p>
<p>9:18 niin katso, huomenna tähän aikaan minä annan tulla ylen ankaran raesateen, jonka kaltaista ei ole Egyptissä ollut siitä päivästä saakka, jona sen perustus pantiin, aina tähän asti.</p>	<p>9:18 Katso, huomenna tällä ajalla annan minä sangen suuria rakeita sataa, jonka kaltaisia ei ole ollut Egyptissä, hamasta siitä päivästä kuin se perustettu on, niin tähän asti.</p>	<p>9:18 Cadzo/ huomenna tällä ajalla annan minä sangen suuria rakehita sata/ jonga caltaisita ei ole ollut Egyptis/ hamasta sijtä päivästä cuin se perustettu on/ nijn tähän asti.</p>
<p>9:19 Lähetä siis nyt saattamaan suojaan karjasi ja kaikki, mitä sinulla on kedolla. Sillä kaikki ihmiset ja karja,</p>	<p>9:19 Lähetä siis nyt ja korjaa sinun karjas ja kaikki mitä sinulla on kedolla; sillä kaikki ihmiset ja karja kuin kedolla löydetään, ja ei ole kor-</p>	<p>9:19 Lähetä sijs nyt ja corja sinun carjas ja caicki mitä sinulla on kedolla: sillä caicki ihmiset ja carja/ cuin kedolla</p>

joita ovat kedolla ja joita ei ole korjattu kotiin, joutuvat raesateen alle ja kuolevat.

9:20 Se faraon palvelijoista, joka pelkäsi Herran sanaa, toimitti silloin palvelijansa ja karjansa huoneiden suojaan;

9:21 mutta joka ei välittänyt Herran sanasta, se jätti palvelijansa ja karjansa kedolle.

9:22 Ja Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi taivasta kohti, niin raesade kohtaa koko Egyptin maata, ihmisiä, karjaa ja kaikkia kedon kasveja Egyptin maassa.

9:23 Niin Mooses ojensi sauvansa taivasta kohti, ja Herra antoi jylistä ja lähetti rakeita, ja tulta iski maahan. Näin Herra antoi sataa rakeita yli Egyptin maan.

9:24 Ja rakeita tuli, ja tulta leimahteli rakeiden keskellä. Raesade oli ylen ankara, niin ettei sellainen ollut kohdannut koko Egyptin maata siitä ajasta saakka, jolloin se tuli asutuksi.

9:25 Ja rakeet löivät maahan kaikkialla Egyptin maassa kaiken, mitä kedolla oli, sekä ihmiset että karjan; ja rakeet tuhosivat kaikki maan kasvit ja pirstoivat kaikki kedon puut.

9:26 Ainoastaan Goosenin maata, jossa israelilaiset olivat, ei raesade kohdannut.

9:27 Niin farao kutsutti Mooseksen ja Aaronin ja sanoi heille: Minä olen tehnyt syntiä tällä kertaa. Herra on oikeas-

jatut huoneeseen, niiden päälle lankeevat rakeet ja heidän pitää kuoleman.

9:20 Joka Pharaon palvelijoista pelkäsi \Herran\ sanaa, se palveliansa ja karjansa huoneeseen korjasi,

9:21 Vaan jonka sydän ei totellut \Herran\ sanaa, se jätti kedolle palveliansa ja karjansa.

9:22 Niin sanoi \Herra\ Moosekselle: ojenna kätes taiwasen päin, että rakeita satais koko Egyptin maan päälle: ihmisten päälle, karjan päälle, ja kaikkein päälle, mitä kedolla vihottaa Egyptin maalla.

9:23 Niin ojensi Moses sauvansa taiwasen päin, että \Herra\ antais jylistä ja rakeita sataa, ja että pitkäisen tuli leimahtelis maan päälle; ja \Herra\ antoi sataa rakeita Egyptin maan päälle,

9:24 Että rakeet ja tuli sekaisin maahan lankesivat, niin raskaasti, ettei ikänänsä senkaltaista kaikessa Egyptin maassa tapahtunut ollut, siitä ajasta kuin kansa siinä asumaan rupesi.

9:25 Ja rakeet löivät koko Egyptin maalla kaikki kuin kedolla olivat, sekä ihmiset että karjan: niin myös koko maan vihannan löivät rakeet kaikki, myös puut kedolla särkivät rikki.

9:26 Ainoasti Gosenin maakunnassa, jossa Israelin lapset olivat, ei rakeita ollut.

9:27 Niin lähetti Pharao ja kutsui Mooseksen ja Aaronin, ja sanoi heille: minä olen tällä haavalla pahoin tehnyt;

löytän/ ja ei ole corjatut huoneeseen/ ja raket langewat heidän päällens/ ne cuolewat.

9:20 Joca Pharaon palwelioista pelkäis HERran sana/ hän palwelians ja carjans huoneeseen corjais.

9:21 Waan joidenga sydän ei totellut HERran sana/ ne jätit kedolle palwelians ja carjans.

9:22 Nijn sanoi HERra Mosexelle: ojenna sinun kätes taiwasen päin/ että rakehita satais coco Egyptin maan päälle/ ihmisten päälle/ carjan päälle ja caickein päälle mitä kedolla wihotta Egyptin maalla.

9:23 Nijn ojensi Moses sauwans taiwasen päin/ ja HERra andoi jylistä ja rakehita sata/ nijn että tuli leimahti maan päälle/ ja nijn andoi HERra sata rakehita Egyptin maan päälle.

9:24 Että raket ja tuli secaisin maahan langeisit nijn hirmuisest/ ettei ikänäns sen-caltaista Egyptin maasa tapahtunut ollut/ sijtä ajasta cuin Canssa sijnä asuman rupeis.

9:25 Ja raket löit coco Egyptin maalla caicki cuin kedolla olit/ sekä ihmiset että carjan/ caicki mitä maan päällä wihotti/ caicki myös puut medzäs ricki särki.

9:26 Ainoast Gosenin maakunnas/ josa Israelin lapset olit/ ei rakehita satanut.

9:27 Nlin lähetti Pharao ja cudzui Mosexen ja Aaronin/ ja sanoi heille: minä olen tällä haawalla pahoin tehnyt/

sa, mutta minä ja minun kansani olemme väärässä.	\Herra\ on vanhurskas, vaan minä ja minun kansani olemme jumalattomat.	HERra on vanhurskas/ vaan minä ja minun Canssan olemma jumalattomat.
9:28 Rukoilkaa Herraa, sillä jo on meillä kyllin Jumalan jylinää ja rakeita. Minä päästän teidät, eikä teidän tarvitse enää viipyä.	9:28 Sentähden rukoilkaat \Herraa\, että jo kyllä olis, ja että Jumalan jylinä ja rakeet lakkaisivat: niin minä päästän teidät, eikä teidän pidä enempi täällä viipymän.	9:28 Sentähden rucoilcat HERra/ että Jumalan jylinä ja raket lackaisit/ nijn minä päästän teidän ja en enämbi pidätä teitä.
9:29 Mooses vastasi hänelle: Kun lähden kaupungista, niin minä ojennan käteni Herran puoleen, ja jylinä lakkaa eikä rakeita enää tule, tietääksesi, että maa on Herran.	9:29 Ja Moses sanoi hänelle: koska minä lähden kaupungista, niin minä ojennan käteni \Herran\ tykö: niin jylinä lakkaa ja rakeita ei pidä enempi oleman, että tietäisit maan olevan \Herran\.	9:29 Ja Moses sanoi hänelle: cosca minä menen Caupungista/ nijn minä ojennan käteni HERran tygö/ nijn jylinä lacka ja rakehita ei pidä enämbi oleman/ että tietäisit maan olevan HERran.
9:30 Mutta et sinä eivätkä sinun palvelijasi, sen kyllä tiedän, vielä nytkään pelkää Herraa Jumalaa.	9:30 Mutta et sinä ja sinun palvelias, minä kyllä tiedän, vielä nytkään pelkää \Herraa\ Jumalaa.	9:30 Mutta minä sen kyllä tiedän/ ettet sinä eikä sinun palwelias vielä nytkän pelkä HERra Jumalata.
9:31 Niin pellava ja ohra tuhoutuivat, sillä ohra oli tähkällä ja pellava kukalla;	9:31 Niin pellavat ja ohrat maahan lyötiin; sillä ohra oli tähkäpäällä ja pellava oli kulkulla.	9:31 Nijn pellowat ja ohrat maahan lyötiin: sillä ohra oli tähkäpäällä ja pellowa oli culculla.
9:32 mutta nisu ja kolmitahkoinen vehnä eivät turmeltuneet, sillä ne tuleentuvat myöhemmin.	9:32 Mutta nisu ja kaura ei turmeltuneet, sillä ne olivat hiljakylvöt.	9:32 Mutta nisu ja ruis eivät turmeldunet/ sillä ne olit hiljakylvöt.
9:33 Ja Mooses lähti faraon luota, ulos kaupungista, ja ojensi kätensä Herran puoleen; ja jylinä ja rakeet lakkasivat, eikä sade enää vuotanut maahan.	9:33 Niin Moses meni ulos kaupungista Pharaon tyköä, ja ojensi kätensä \Herran\ tykö: ja jylinä ja rakeet lakkasivat, ja sade ei enempi vuodatettu maan päälle.	9:33 Nijn Moses meni Caupungista/ Pharaon tykö/ ja ojensi kätens HERran tygö/ ja jylinä ja raket lackaisit/ ja sade ei enämbi tiuckunut maan päälle.
9:34 Kun farao näki, että sade, rakeet ja jylinä lakkasivat, teki hän yhä edelleen syntiä ja kovensi sydämensä, sekä hän että hänen palvelijansa.	9:34 Koska Pharao näki, että sade, ja rakeet, ja jylinät lakkasivat, teki hän vielä enemmin paha, ja paadutti sydämensä, sekä hän että hänen palveliansa.	9:34 Cosca Pharao näki/ että sade/ ja raket/ ja jylinät lackaisit/ teki hän vielä enemmän paha ja paadutti sydämens/ sekä hän että hänen palwelians.
9:35 Niin faraon sydän paatui, eikä hän päästänyt israelilaisia, niinkuin Herra oli Mooseksen kautta sanonutkin.	9:35 Niin paatui Pharaon sydän, ja ei päästänyt Israelin lapsia: niinkuin \Herra\ Moseksen kautta sanonut oli.	9:35 Nijn paadui Pharaon sydän/ ettei hän päästänyt Israelin lapsia/ nijncuin HERra Mosexen cautta sanonut oli.

2 Mooses 10 LUKU

10:1 Sitten Herra sanoi Moosukselle: Mene faraon tykö, sillä minä olen koventanut hänen sydämensä ja hänen palvelijainsa sydämet, että tekisin nämä tunnustekoni heidän keskellensä

10:2 ja että sinä kertoisit lapsillesi ja lastesi lapsille, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille, ja minun tunnustekoni, jotka olen tehnyt heidän keskellensä, tietääksenne, että minä olen Herra.

10:3 Niin Mooses ja Aaron menivät faraon tykö ja sanoivat hänelle: Näin sanoo Herra, hebrealaisten Jumala: Kuinka kauan sinä kieltäydyt nöyrymästä minun edessäni? Päästä minun kansani palvelemaan minua.

10:4 Sillä jos sinä kieltäydyt päästäminästä minun kansani, niin katso, minä annan huomenna tulla sinun maahasi heinäsiirkkoja.

10:5 Ja ne peittävät maan pinnan, niin ettei maata näy, ja ne syövät tähteet siitä, mikä teille rakeilta pelastui ja jäi, ja ne syövät kaikki teidän puunne, jotka kedolla kasvavat.

10:6 Ja ne täyttävät sinun talosi ja kaikkien sinun palvelijaisi talot ja kaikkien egyptiläisten talot, niin ettei sinun isäsi eivätkä esi-isäsi ole selasta nähneet siitä päivästä, jona tulivat maailmaan, haamaan tähän päivään asti. Ja hän kääntyi ja lähti pois faraon luota.

10:7 Mutta faraon palvelijat

10 LUKU

10:1 Ja \Herra\ sanoi Moosukselle: mene Pharaon tykö; sillä minä paadutin hänen ja hänen palveliainsa sydämet, tehdäkseni nämät minun ihmeeni heidän seassansa.

10:2 Ja että sinä ilmoittaisit sinun lastes, ja sinun lastes lasten korviin, mitä minä tehnyt olen Egyptissä, ja minun ihmeeni, jotka minä tein heidän seassansa, että te tietäisitte, että minä olen \Herra\.

10:3 Niin menivät Moses ja Aaron Pharaon tykö, ja sanoivat hänelle: näin sanoo \Herra\ Hebrealaisten Jumala: kuinka kauan et sinä tahdo nöyryyttää itsiäs minun edessäni? Päästä minun kansani palvelemaan minua;

10:4 Sillä jos sinä estelet päästäminästä minun kansani; katso, niin minä huomenna tuotan heinäsiirkat kaikkiin sinun maas ääriin,

10:5 Niin että heidän pitää peittämän maan, niin ettei maa pidä näkymän; ja heidän pitää syömän tähteet, mitkä teille on jääneet rakeilta, ja pitää syömän kaikki vihottavaiset puut teidän kedollanne,

10:6 Ja täyttämän sinun huonees, ja kaikkein sinun palveliais huoneet, ja koko Egyptin huoneet; jonka kaltaisia sinun isäs ja isäis-isät ei nähneet ole, siitä päivästä kuin he maan päällä olleet ovat tähän päivään asti. Ja hän käänsi itsensä ja meni ulos Pharaon tyköä.

10:7 Niin sanoivat Pharaon

X. Lucu

10:1 JA HERra sanoi Mooselle: mene Pharaon tygö/ sillä minä paadutin hänen ja hänen palwelioittens sydämet/ tehdäxeni nämät minun ihmeeni heidän seasans.

10:2 Ja että sinä ilmoitaisit sinun lastes/ ja lasteslasten corwijn/ mitä minä tehnyt olen Egyptis/ ja minun ihmeeni/ jotca minä tein heidän seasans/ että te tietäisit että minä HERra olen.

10:3 Nijn menit Moses ja Aaron Pharaon tygö/ ja sanoit hänelle: näin sano HERra Hebrerein Jumala/ cuinga cauwan et sinä nöyrytä idzes minun edesäni? päästä minun Canssan palweleman minua.

10:4 Waan jos sinä estelet päästä minun Canssani/ Cadzo/ nijn minä huomenna tuotan heinäsiircat caickijn sinun maas äriin.

10:5 Nijn että heidän pitää peittämän maan/ nijn ettei maa pidä näkymän/ ja heidän pitää syömän tähtet/ cuin teille on jäänet rakehilda/ ja pitää syömän caicki wihottavaiset puut medzäs.

10:6 Ja pitää täyttämän sinun huones/ ja caickein sinun palweliais huonet/ ja caickein Egyptiläisten huonet/ jongacaltaista sinun Isäs ja Isäsisät ei nähnet ole/ sijtä päiwäst cuin he maan päälle tulit/ tähän päiwän asti. Ja hän käänsi idzens ja meni Pharaon tykö.

10:7 Nijn sanoit Pharaon pal-

sanoivat hänelle: Kuinka kauan tämä mies on oleva meille paulaksi? Päästä miehet palvelemaan Herraa, heidän Jumalaansa. Etkö vieläkään ymmärrä, että Egypti joutuu perikatoon?

10:8 Niin Mooses ja Aaron tuotiin takaisin faraon eteen. Ja tämä sanoi heille: Menkää ja palvelkaa Herraa, Jumalanne. Vaan ketkä menevät?

10:9 Mooses vastasi: Me menemme, nuoret ja vanhat, me menemme poikinemme ja tyttärinemme, lampainemme ja karjoinemme; sillä meillä on Herran juhla.

10:10 Niin hän sanoi heille: Olkoon vain Herra teidän kanssanne, kunhan minä ensin päästän teidät ja teidän vaimonne ja lapsenne. Katsokaa, teillä on paha mielessä.

10:11 Siitä ei tule mitään. Mutta menkää te, miehet, ja palvelkaa Herraa, sillä sitä hän te olette pyytäneetkin. Ja heidät ajettiin pois faraon edestä.

10:12 Ja Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi Egyptin maan yli ja tuo tänne heinäsiirakat; tulkoon niitä Egyptin maahan, ja syökööt ne kaikki maan kasvit, kaikki, mitä rakeilta on jäänyt.

10:13 Niin Mooses ojensi sauvansa Egyptin maan yli, ja Herra antoi itätuulen puhaltaa yli maan koko sen päivän ja koko yön; kun aamu tuli, toi itätuuli heinäsiirakat mukanaan.

10:14 Ja heinäsiirakkoja tuli

palveliat hänelle: kuinka kauvan pitää hänen oleman meille paulaksi? Päästä kansa palvelemaan \Herraa\ Jumalaansa: etkös vielä tiedä Egyptiä hävitetyksi?

10:8 Niin Moses ja Aaron lautettiin jällensä Pharaon tykö, joka sanoi heille: menkää ja palvelkaat \Herraa\ teidän Jumalanne; vaan kutka ne ovat jotka menevät?

10:9 Ja Moses sanoi: me menemme meidän nuorten ja vanhain kanssa, poikinemme ja tyttärinemme, lammastemme ja karjamme kanssa; sillä meillä on \Herran\ juhla.

10:10 Ja hän sanoi heille: ikään niin, olkoon \Herra\ teidän kanssanne. Pitäiskö minun päästämän teidät ja teidän lapsenne? Katsokaat, jollei teillä jotakin paha sydämessänne ole?

10:11 Ei niin, mutta menkää te miehet ja palvelkaat \Herraa\; sillä sitä te olette pyytäneetkin. Ja he ajoivat heidät pois Pharaon edestä.

10:12 Niin sanoi \Herra\ Moosekselle: ojenna kätes Egyptin maan ylitse heinäsiirakkain tähden, että he tulisivat Egyptin maan päälle, ja söisivät kaiken maan vihannon, kaikki mitä rakeilta jäänyt on.

10:13 Moses ojensi sauvansa Egyptin maan ylitse, ja \Herra\ antoi tulla itätuulen sille maalle kaiken sen päivän ja kaiken sen yön; ja aamulla nosti itätuuli heinäsiirakat.

10:14 Ja tulivat heinäsiirakat

weliat hänelle: cuinga cauwan me kärsimme näitä widzauxia? päästä Canssa palvelemaan HERra heidän Jumalantans: edkös wielä tiedä Egypti häwitetyxi?

10:8 Nijn Moses ja Aaron cudzuttin jällensä Pharaon tygö/ joca sanoi heille: mengät ja palwelcat HERra teidän Jumalatan: Waan cutca ne owat cuin menewät?

10:9 Ja Moses sanoi: me menem meidän nuorten ja wanhain cansa/ poikinem ja tyttärinem/ lammastem ja carjam cansa/ sillä meillä on HERran juhla.

10:10 Ja hän sanoi heille: ikän nijn/ olcon HERra teidän cansan. Pidäiskö minun päästämän teidän ja teidän lapsen? cadzocat jollei teillä jotakin paha sydämes ole?

10:11 Ei nijn/ mutta mengät te miehet ja palwelcat HERra/ sillä sitä te oletta pyytäneetkin. Ja he ajoit heidän pois Pharaon edest.

10:12 Nlin sanoi HERra Mosekselle: ojenna sinun kätes Egyptin maan ylidze heinäsiirckain tähden/ että he tulisit Egyptin maan päälle/ ja söisit caiken maan wihannon/ cuin on rakehilda jäänyt.

10:13 Moses ojensi sauvans Egyptin maan ylidze/ ja HERra andoi tulla itätuulen sille maalle caiken sen päiwän ja caiken sen yön/ ja amulla nosti itätuuli heinäsiircat.

10:14 Ja tulit coco Egyptin

koko Egyptin maahan, ja ne laskeutuivat ylen suurina laumoina koko Egyptin alueelle; niin paljon ei heinäsiirkoja ollut koskaan sitä ennen tullut eikä sen jälkeen tule.

10:15 Ne peittivät koko maan pinnan, niin että maa tuli mustaksi; ja ne söivät kaikki maan kasvit ja kaikki puiden hedelmät, jotka olivat rakeilta säilyneet. Niin ei jäänyt mitään vihantaa jäljelle puihin eikä kedon kasveihin koko Egyptin maassa.

10:16 Silloin farao kutsutti kiiruusti Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: Minä olen rikkonut Herraa, teidän Jumalaanne, ja teitä vastaan.

10:17 Anna nyt anteeksi minun rikkomukseni vielä tämä kerta, ja rukoilkaa Herraa, Jumalaanne, että hän poistaisi minulta ainakin tämän surman.

10:18 Niin hän lähti pois faraon luota ja rukoili Herraa.

10:19 Ja Herra käänsi tuulen hyvin kovaksi länsituuleksi; se vei heinäsiirkat mukanaan ja painoi ne Kaislamereen, niin ettei yhtäkään heinäsiirkaa jäänyt koko Egyptin alueelle.

10:20 Mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin ettei hän päästänyt israelilaisia.

10:21 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi taivasta kohti, niin Egyptin maahan tulee sellainen pimeys, että siihen voi käsin tarttua.

10:22 Ja Mooses ojensi kä-

koko Egyptin maan päälle, laskivat itsensä joka paikkaan Egyptin maalle, niin epälukeiset, ettei heidän kaltaisiensa heinäsiirkoja ennen ollut, eikä tästedes tule.

10:15 Ja he peittivät kaiken maan, ja maa tuli mustaksi. Ja söivät kaikki maan vihannon, ja kaikki puiden hedelmät kuin jääneet olivat rakeilta, ja ei jäänyt ensinkään viheriäistä puihin ja kedon ruohoihin koko Egyptin maalla.

10:16 Niin kutsui Pharao kiiruusti Moseksen ja Aaronin, ja sanoi: minä olen paha tehnyt \Herraa\ teidän Jumalaanne, ja teitä vastaan.

10:17 Niin anna nyt minulle anteeksi minun rikokseni vielä tällä erällä, ja rukoilkaat \Herraa\ teidän Jumalaanne, että hän ottaisi minulta pois vielä tämän kuoleman.

10:18 Ja hän meni pois Pharaon tyköä, ja rukoili \Herraa\.

10:19 Niin \Herra\ käänsi tuulen aivan tuimaksi länsituuleksi, ja nostatti heinäsiirkat ja heitti heidät Punaiseen mereen, niin ettei yhtäkään heinäsiirkaa jäänyt koko Egyptin maan ääriin.

10:20 Mutta \Herra\ paadutti Pharaon sydämen, ja ei hän päästänyt Israelin lapsia.

10:21 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: ojenna kätesi taivaseen päin, että pimeys tulis Egyptin maan päälle, niin että pimeyteen ruveta taidettaisiin.

10:22 Ja Moses ojensi käten-

maan päällen/ laskit idzens jocapaikkaan Egyptin maalle sangen epälukein/ ettei heidän caltaisitans ennen ollut/ eikä tästedes tule.

10:15 Sillä he peitit caiken maan/ ja teit sen mustaxi. Ja he söit caicki maan wihannon/ ja caicki puiden hedelmät cuin jäänet olit rakehilda/ ja ei jäänyt ensingän wiherjäistä puihijn ja kedon ruohoin coco Egyptin maalla.

10:16 Nijn cudzui Pharao kijrust Mosexen ja Aaronin/ ja sanoi: minä olen paha tehnyt HERra teidän Jumalatan/ ja teitä wastan:

10:17 Andacat minulle andexi minun rioxen wielä tällä erällä/ ja rucoilcat HERra teidän Jumalatan/ että hän ottais minulda pois weilä tämän cuoleman.

10:18 Ja hän meni pois Pharaon tykö ja rucoili HERra.

10:19 Nijn HERra käänsi tuulen jaloxi länsituulexi ja nosti heinäsiircat ja heitti heidän punaiseen mereen/ nijn ettei yhtäkän heinäsiircka jäänyt coco Egyptin maan ärijn.

10:20 Mutta HERra paadutti Pharaon sydämen/ ettei hän päästänyt Israelin lapsia.

10:21 JA HERra sanoi Mosexelle: ojenna kätes taiwasen päin/ että pimeys tuis Egyptin maan päälle/ nijn että ruwetta taitaisin.

10:22 Ja Moses ojensi kätens

tensä taivasta kohti, ja koko Egyptin maahan tuli synkeä pimeys kolmeksi päiväksi.

10:23 Ei kukaan voinut nähdä toistansa, eikä kukaan voinut liikkua paikaltansa kolmeen päivään. Mutta kaikilla israelilaisilla oli valoisata asuinpaikoissansa.

10:24 Niin farao kutsui Moosoksen ja sanoi: Menkää ja palvelkaa Herraa; ainoastaan lampaanne ja karjanne jääkööt tänne. Myöskin vaimonne ja lapsenne menkööt teidän mukanne.

10:25 Mutta Mooses sanoi: Sinun on annettava muokamme myös teurasuhrit ja polttouhrit, uhrataksemme niitä Herralle, Jumalallemme.

10:26 Karjammekin täytytulla meidän kanssamme, ei sorkkaakaan saa jäädä, sillä siitä meidän on otettava uhrin palvellaksemme Herraa, Jumalallemme, emmekä itsekään tiedä, ennenkuin tulemme sinne, mitä meidän on uhrattava palvellessamme Herraa.

10:27 Mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin että hän ei tahtonut päästää heitä.

10:28 Ja farao sanoi hänelle: Mene pois luotani ja varo, ettet enää tule minun kasvojeni eteen; sillä sinä päivänä, jona tulet minun kasvojeni eteen, sinä olet kuoleva.

10:29 Mooses vastasi: Oikein sinä puhuit; minä en tule tämän jälkeen sinun kasvojesi eteen.

sä taivaaseen päin, niin tuli synkiä pimeys koko Egyptin maan päälle kolmeksi päiväksi.

10:23 Niin ettei toinen toistansa nähnyt, eikä myös noussut paikastansa kolmena päivänä. Mutta kaikilla Israelin lapsilla oli walkeus heidän asuinsioissansa.

10:24 Niin kutsui Pharao Moosoksen, ja sanoi: menkää ja palvelkaat \Herraa\; ainoastansa teidän lampaanne ja karjanne jääkään tänne: teidän lapsenne menkään myös teidän kanssanne.

10:25 Moses sanoi: sinun pitää myös salliman minun käsiini uhrini, ja polttouhrin, jota meidän pitää tekemän \Herralle\ meidän Jumalallemme.

10:26 Meidän karjamme pitää myös menemän meidän kanssamme, ja ei yhtäkään sorkkaa jäämään; sillä siitä meidän pitää ottaman ja tekemän palveluksen \Herralle\ meidän Jumalallemme: ja emme tiedä, millä me palvelemme \Herraa\, siihenasti kuin me sinne tulemme.

10:27 Mutta \Herra\ paadutti Pharaon sydämen, ja ei hän tahtonut päästää heitä.

10:28 Ja Pharao sanoi hänelle: mene pois minun tyköäni, ja karta ettes enempi silleen tule minun kasvoini eteen; sillä jona päivänä sinä tulet minun eteeni, pitää sinun kuoleman.

10:29 Moses vastasi: niin kuin sinä sanonut olet, en tule minä enempi sinun kasvois eteen.

taiwasen päin/ niijn tuli synkiä pimeys coco Egyptin maan päälle colmexi päiwäxi.

10:23 Nijn ettei yxikän toinen toistans nähnyt/ eikä myös nosnut sijtä paicast/ colmena päiwänä josa he olit. Mutta caikilla Israelin lapsilla oli walkeus/ cusa he asuit.

10:24 Nijn cudzui Pharao Moososen/ ja sanoi: mengät ja palwelcat HERra/ ainoastans teidän lamban ja carjan jääkän tänne/ teidän lapsen mengän myös teidän cansan.

10:25 Moses sanoi: sinun pitää myös salliman minun käsijn uhrin/ ja polttouhrin/ jota meidän pitä tekemän HERralle meidän Jumalallem.

10:26 Meidän carjam pitää myös menemän meidän cansam/ ja ei yhtäkän sorcka jäämään: Sillä sijtä meidhän pitä ottaman ja tekemän palveluxen HERralle meidän Jumalallem: sillä en me tiedä millä me palwelem HERra/ siihenasti cuin me sinne tulemma.

10:27 Mutta HERra paadutti Pharaon sydämen/ ettei hän päästänyt heitä.

10:28 Ja Pharao sanoi hänelle: mene pois minun tyköni/ ja carta ettes enämbi silleen tule minun eteeni: sillä jona päiwänä sinä tulet minun eteeni/ pitä sinun cuoleman.

10:29 Moses wastais: nijncuin sinä sanonut olet/ en tule minä enämbi sinun etees.

2 Mooses 11 LUKU

11:1 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Vielä yhden vitsauksen minä annan tulla faraolle ja Egyptiin; sen jälkeen hän päästää teidät täältä. Ja kun hän todella päästää teidät, niin hän ajamalla ajaa teidät täältä.

11:2 Puhu siis nyt kansalle, että he, jokainen mies ja jokainen vaimo, pyytävät lähimmäisiltänsä hopea- ja kultakaluja.

11:3 Ja Herra antoi kansan päästä egyptiläisten suosioon. Myöskin Mooses oli hyvin arvossapidetty mies Egyptin maassa, sekä faraon palvelijain että kansan silmissä.

11:4 Ja Mooses sanoi: Näin sanoo Herra: Puoliyön aikana minä lähden kulkemaan kautta Egyptin maan.

11:5 Ja kaikki esikoiset Egyptin maassa kuolevat, valtaistuimellansa istuvan faraon esikoisesta käsikiveä vääntävän orjattaren esikoiseen asti, ynnä kaikki karjan esikoiset.

11:6 Ja koko Egyptin maassa on oleva kova valitus, jonka kaltaista ei ole ollut eikä koskaan tule.

11:7 Mutta kenellekään israelilaiselle ei koirakaan ole muriseva, ei ihmiselle eikä eläimelle, tietääksesi, että Herra tekee erotuksen egyptiläisten ja Israelin välillä.

11:8 Ja kaikki nämä sinun palvelijasi tulevat minun luokseni, kumartavat minua ja sanovat: Mene pois, sinä ja

11 LUKU

11:1 Ja \Herra\ oli sanonut Mosekselle: vielä minä annan tulla yhden rangaistuksen Pharaolle ja Egyptiin, sitte hän päästää teidät täältä, ja koska hän teidät kokonansa päästää, niin hän ajain ajaa teidät täältä ulos.

11:2 Niin sano siis nyt kansalle: että joka mies anois lähimmäiseltänsä, ja jokainen vaimo lähimmäiseltänsä, hopia- ja kulta-astioita.

11:3 Sillä \Herra\ oli antanut armon kansalle Egyptiläisten edessä. Ja Moses oli sangen kuuluisa mies Egyptin maalla, Pharaon palveliain ja kansan edessä.

11:4 Ja Moses sanoi: näin sanoo \Herra\: puoliyön aikana minä vaellan Egyptin maan lävitse,

11:5 Ja jokainen esikoinen Egyptin maalla pitää kuoleman, Pharaon esikoisesta, joka hänen istuimellansa piti istuman, piian esikoiseen asti, joka myllyssä on, niin myös kaikkein eläinten esikoiset.

11:6 Ja suuren parun pitää oleman koko Egyptin maalla, jonkakaltaista ei ole ollut, eikä tuleman pidä.

11:7 Mutta kaikkein Israelin lasten seassa ei koirakaan kieltänsä värvättämän pidä ihmisiä taikka eläimiä vastaan: että te tietäisitte, kuinka \Herra\ eroittaa Egyptin ja Israelin.

11:8 Silloin kaikki nämä sinun palvelias pitää tuleman minun tyköni, ja kumartaman minua, sanoen: lähde ulos, sinä ja kaikki

XI. Lucu

11:1 JA HERra sanoi Mosexelle: vielä minä annan tulla yhden rangaistuxen Pharaolle ja Egyptijn sijtte hän päästä teidän tääldä/ eikä ainoastans päästä teitä/ mutta myös aja teidän tääldä ulos.

11:2 Nijn sano sijs nyt Canssalle: että jocamies anois lähimmäiseldäns/ ja jocainen vaimo hänen lähimmäiseldäns hopia ja culdocalua.

11:3 Sillä HERra anda armon Canssalle Egyptiläisten edes. Ja Moses oli sangen cuuluisa mies Egyptin maalla/ Pharaon palwelioitten ja Canssan edes.

11:4 JA Moses sanoi: näin sano HERra: puoliyön aican minä waellan Egyptin maan läpidze.

11:5 Ja jocainen esicoinen Egyptin maalla pitä cuoleman/ Pharaon esicoisest/ joca hänen istuimellans istuhaman pijcan esicoisen asti/ joca jauha/ ja caikein eläinden esicoiseen.

11:6 Ja suuren pargun pitää oleman Egyptin maalla/ jonga caltaista ei ole ollut/ eikä tuleman pidä.

11:7 Mutta caickein Israelin lasten seas ei coiracan kieldäns wärwäyttämän pidä hamast ihmisist/ nijn eläimihin asti/ että te tiedäisitte/ cuinga HERra eroitta Egyptin ja Israelin.

11:8 Silloin caicki nämät sinun palwelias/ pitä tuleman minun tygöni/ ja cumartaman minua/ sanoden: lähde ulos

kaikki kansa, joka sinua seuraava. Ja sen jälkeen minä menen. Ja niin hän lähti faraon luota vihasta hehkuen.

11:9 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Farao ei kuule teitä, että paljon minun ihmeitäni tapahtuisi Egyptin maassa.

11:10 Ja Mooses ja Aaron tekivät kaikki nämä ihmeet faraon edessä; mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin ettei hän päästänyt israelilaisia maastansa.

2 Mooses 12 LUKU

12:1 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille Egyptin maassa sanoen:

12:2 Tämä kuukausi olkoon teillä kuukausista ensimmäinen; siitä alottakaa vuoden kuukaudet.

12:3 Puhukaa koko Israelin kansalle ja sanokaa: Tämän kuun kymmenentenä päivänä ottakoon kukin perheensä itsellensä karitsan, yhden karitsan joka perhekuntaa kohti.

12:4 Mutta jos perhe on liian pieni koko karitsaa syömään, niin ottakoon lähimmän naapurinsa kanssa yhteisen karitsan, henkilöluvun mukaan. Karitsaa kohti laskekaa niin monta, että voivat sen syödä.

12:5 Ja karitsanne olkoon virheetön, vuoden vanha urospuoli; lampaista tai vuohista se ottakaa.

12:6 Ja pitäkää se tallella neljänteentoista päivään tätä

kansa, jotka sinun allas ovat, ja sitte minä lähden. Ja hän läksi Pharaon tyköä sangen vihoissansa.

11:9 Mutta \Herra\ oli sanonut Moosekselle: ei Farao kuule teitä, että paljon ihmeitäni tapahtuisi Egyptin maalla.

11:10 Ja Moses ja Aaron tekivät kaikki nämä ihmeet Pharaon edessä, vaan \Herra\ paadutti hänen sydämensä, ja ei hän päästänyt Israelin lapsia maaltansa.

12 LUKU

12:1 \Herra\ oli puhunut Moosekselle ja Aaronille Egyptin maalla, sanoen:

12:2 Tämä kuukausi pitää oleman teidän tykönänne ensimmäinen kuu; hänestä pitää teidän alkaman ajastajan kuukaudet.

12:3 Puhukaat koko Israelin seurakunnalle, sanoen: kymmenentenä päivänä tällä kuulla ottakaan itsekukin itsellensä karitsan, se joka perheen isäntä on, karitsan joka huoneelle;

12:4 Vaan jos yksi huone vähä on karitsaa syömään, niin ottakaan kylänsä miehen kanssansa, joka likin hänen huonettansa on, että niin monta tulis, kuin voisivat karitsan syödä.

12:5 Ja sen karitsan pitää teille oleman virheettömän ajastaikaisen oinaan. Karitsoista eli vohlista pitää teidän sen ottaman.

12:6 Ja sen teidän pitää tallella pitämän neljänteentoistakymmenenteen päivään

sinä ja caicki Canssa jotca sinun allas owat/ ja sijtte minä lähden. Ja hän läxi Pharaon tykö sangen wihoisans.

11:9 Mutta HERra sanoi Mosexelle: ei Farao cuule teitä/ että paljo ihmeitä tapahduis Egyptin maalla.

11:10 Ja Moses ja Aaron teit caicki nämät ihmet Pharaon edes/ waan HERra paadutti hänen sydämens/ ettei hän päästänyt Israelin lapsia hänen maaldans.

XII. Lucu

12:1 HERra sanoi Mosexelle ja Aaronille Egyptin maalla:

12:2 Tämä cuucausi pitää oleman teidän tykönän ensimmäinen Cuu/ hänestä pitää teidän alcaman ajastajan cuucaudet.

12:3 Puhucat coco Israelin Seuracunnalle/ sanoden: kymmendenä päivänä tällä cuulla/ ottacan idzecukin hänellens caridzan/ se joca perhenisändä on/ caridzan joca huonelle:

12:4 Waan jos yxi huone wähä on caridzata syömän/ nijn ottacan kylänsmiehen cansans/ joca likin händä asu/ että nijn monda tulis/ cuin woisit caridzan syödä.

12:5 Ja sen caridzan pitää oleman wirhittömän/ ajastaicaisen oinan. Caridzoist ja wohlist pitää teidän sen walidzeman.

12:6 Ja sen teidän pitää tallella pitämän neljändentoista-

kuuta; silloin Israelin koko seurakunta teurastakoon sen iltahämärässä.

12:7 Ja he ottakoot sen ver-
ta ja sivelkööt sillä molemmat
pihtipielet ja ovenpäällisen
niissä taloissa, joissa he sitä
syövät.

12:8 Ja he syökööt lihan
samana yönä; tulessa paistet-
tuna, happamattoman leivän
ja katkerain yrttien kanssa he
sen syökööt.

12:9 Älkää syökö siitä mitään
raakana tai vedessä keitetty-
nä, vaan tulessa paistettuna
päineen, jalkoineen ja sisäl-
myksineen.

12:10 Älkää jättäkö siitä mi-
tään huomenaamuksi; mutta
jos jotakin siitä jäisi huo-
menaamuksi, niin polttakaa
se tulessa.

12:11 Ja syökää se näin: ku-
peet vyötettyinä, kengät ja-
lassanne ja sauva kädessä-
ne; ja syökää se kiiruusti.
Tämä on pääsiäinen Herran
kunniaksi.

12:12 Sillä minä kuljen sinä
yönä kautta Egyptin maan ja
surmaan kaikki esikoiset
Egyptin maassa, sekä ihmiset
että eläimet, ja panen toi-
meen rangaistustuomion, jon-
ka minä olen langettanut kai-
kista Egyptin jumalista. Minä
olen Herra.

12:13 Ja veri on oleva merk-
ki, teille suojelukseksi, talois-
sa, joissa olette; sillä kun
minä näen veren, niin minä
menen teidän ohitsenne, eikä

asti tätä kuuta, ja koko Isra-
elin kansan kokous pitää sen
teurastaman kahden ehtoon
välillä.

12:7 Ja heidän pitää otta-
man verestä, ja sivuman mo-
lemmat pihtipielet ja huonet-
ten ovenpäällisen, joissa he
sitä syövät.

12:8 Ja heidän pitää sinä
yönä syömän lihaa tulella
paistettua ja happamatointa
leipää; katkerain ruohoin
kanssa pitää heidän sen
syömän.

12:9 Ei teidän pidä sitä syö-
män uutena eikä vedellä kei-
tettynä, mutta tulella paistet-
tuna, pään, jalkain ja sisäl-
lysten kanssa.

12:10 Eikä teidän pidä jät-
tämän mitään huomeneksi;
ja jos jotakin jää huomenek-
si, se tulella poltettakaan.

12:11 Mutta näin pitää tei-
dän syömän sitä: teidän pi-
tää oleman vyötetyt kupeista,
ja kengät jalassanne, ja sau-
va kädessäanne, ja pitää sen
syömän niinkuin matkaan
kiiruhtavaiset: se on
\Herran\ pääsiäinen.

12:12 Sillä minä käyn sinä
yönä Egyptin maan lävitse,
ja lyön kaikki esikoiset Egyp-
tin maalla, ihmisistä karjaan
asti, ja annan tulla minun
rangaistukseni kaikkein
Egyptiläisten epäjumalain
päälle: Minä \Herra\.

12:13 Ja veren pitää oleman
teille merkiksi huoneissanne,
kussa te olette, että koska
minä veren näen, niin minä
menen teidän ohitsenne: ja ei
pidä teille tuleman se ran-

kymmenden päivän asti tätä
cuuta/ ja coco Israelin Cans-
san cocous pitä sen teuras-
taman ehtona.

12:7 Ja teidän pitää ottaman
weren/ ja siwuman molemmat
pihtipielet/ ja huonetten
owenpäällisen/ joisa he sitä
syövät.

12:8 Ja pitää sinä yönä syö-
män liha tulella paistettua/ ja
happamatoinda leipä/ catke-
rain ruohoin cansa.

12:9 Ei teidän pidä sitä syö-
män unna/ eikä wedellä kei-
tettynä/ mutta tulella paistet-
tuna/ pään/ jalcain ja sisäl-
lysten cansa.

12:10 Eikä teidän pidä jättä-
män mitän huomenexi/ ja jos
jotakin jää huomenexi/ se
tulella poltettacan.

12:11 Mutta näin pitää teidän
syömän sitä: teidän pitää ole-
man vyötetyt cupeista/ ja
kengät jalasan/ ja sauwan
kädessä/ ja pitää sen syömän
nijncuin matcaan kijruttawai-
set/ sillä se on HERran Pää-
siäinen.

12:12 Sillä minä käyn sinä
yönä Egyptin maan läpidze/
ja lyön caicki esicoiset Egyp-
tin maalla/ ihmisist haman
carjan asti/ ja annan tulla
minun rangaistuxen caickein
Egyptiläisten epäjumalitten
päälle: Minä HERra.

12:13 Ja weren pitää oleman
teille merkixi huoneisan cusa
te oletta/ että cosca minä
weren näen/ nijn minä me-
nen teidän ohidzen/ ja ei

rangaistus ole tuhoava teitä, kun minä rankaisen Egyptin maata.

12:14 Ja tämä päivä olkoon teille muistopäivä, ja viettäkää sitä Herran juhlanä; sukupolvesta sukupolveen viettäkää sitä ikuisena säädöksenä.

12:15 Seitsemän päivää syökää happamatonta leipää; jo ensimmäisenä päivänä korjatkaa pois hapan taikina talois-tanne. Sillä jokainen, joka hapanta syö, ensimmäisestä päivästä seitsemänteen päivään asti, hävitettäköön Israelista.

12:16 Ensimmäisenä päivänä pitäkää pyhä kokous ja samoin myös seitsemäntenä päivänä pyhä kokous. Mitään työtä älköön tehtäkö niinä päivinä; ainoastaan se, mitä kukin tarvitsee ruuaksi, ainoastaan se valmistettakoon.

12:17 Ja pitäkää tätä happamatoman leivän juhlaa, sillä juuri sinä päivänä minä vein teidän joukkonne pois Egyptin maasta; sentähden pitäkää tätä päivää, sukupolvesta sukupolveen, ikuisena säädöksenä.

12:18 Ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä, ehtoolla, syökää happamatonta leipää, ja niin tehkää aina saman kuun yhdenkolmatta päivän ehtooseen asti.

12:19 Seitsemään päivään

gaistus kadottamaan teitä, koska minä lyön Egyptin maata.

12:14 Ja tämä päivä pitää oleman teille muistoksi, ja teidän pitää sen pyhittämän juhlaaksi \Herralle\; ijan-kaikkiseksi säädäksi teidän sukukunnissanne teidän sen pyhittämän pitää.

12:15 Seitsemän päivää pitää teidän syömän happamatointa leipää, nimittäin ensimmäisenä päivänä pitää teidän paneman pois happaman leivän teidän huoneissanne: sillä jokainen kuin hapointa leipää syö ensimmäisestä päivästä niin seitsemänteen päivään asti, hänen sielunsa pitää hukutettaman Israelista.

12:16 Ensimmäisenä päivänä on teillä pyhä kokous, ja myös seitsemäntenä päivänä on teillä pyhä kokous. Ei yhtäkään työtä pidä tehtämän niinä päivinä, mutta vaivoin mitä ruuksi tarvitaan jokaiselle hengelle, se ainoastansa tehkää.

12:17 Ja pitäkää happamatoin leipä; sillä sinä päivänä olen minä teidän joukkonne johdattanut Egyptin maalta: ja teidän pitää pitämän tämän päivän teidän sukukunnissanne ijan-kaikkiseksi säädäksi.

12:18 Neljäntenätoistakymmenentenä päivänä ensimmäisestä kuusta ehtona pitää teidän syödä happamatointa leipää, hamaan ensimmäiseen päivään asti kolmattakymmentä siitä kuusta, ehtona.

12:19 Niin ettei seitsemänä

pidä teille tuleman se rangaistus cadottaman teitä/ cosca minä lyön Egyptin maata.

12:14 JA teidän pitä tämän päivän muistos pitämän/ ja pyhittämän juhla HERralle/ ja teidän lapsen ijancaickisexi säädysi.

12:15 Seidzemen päivä pitää teidän syömän syömän happamatoinda leipä/ nimittäin/ ensimmäisnä päivänä/ ei pidä ensingän oleman hapoinda leipä teidän huoneisan. Sillä jocainen cuin hapoinda leipä syö ensimmäisestä päivästä/ nijn seidzemenden päivän asti/ hänen sieluns pitä hukutettaman Israelist.

12:16 Ensimmäisnä päivänä on teille pyhä cocous/ ja myös seidzemendenä päivänä on teille pyhä cocous. Ei yhtäkän työtä pidä tehtämän nijnä päiwinä/ mutta waiwoin mitä ruaxi tarwitan jocaidzelle hengelle/ se ainoastans tehkät.

12:17 Ja tytykät happamatoman leipän: Sillä sinä päivänä olen minä teidän jouckon johdattanut Egyptin maalda sentähden pitä myös teidän ja caicki teidän lapsen pitämän tämän päivän/ ijancaickisexi säädysi.

12:18 Neljäntenätoistakymmenendenä päivänä ensimmäisestä cuusta ehtona/ pitää teidän syömän happamatoinda leipä/ haman ensimmäisen päivän asti colmattakymmendä sijtä cuusta ehtona.

12:19 Nijn ettei seidzemenä

<p>älkөөn hapanta taikinaa olko teidän taloissanne; sillä jokainen, joka hapanta leipää syö, hävitettäkөөn Israelin kansasta, olipa hän muukalainen tai maassa syntynyt.</p>	<p>päivänä löydetä hapointa leipää teidän huoneissanne; sillä jokainen joka hapointa leipää syö, hänen sielunsa pitää hukutettaman Israelin joukosta, joko hän muukalainen on eli omainen.</p>	<p>päivänä löytä hapointa leipää teidän huoneisan: sillä jokainen cuin hapointa leipää syö/ hänen sielunsa pitää hukutettaman Israelin joukosta/ joko hän muukalainen on eli omainen.</p>
<p>12:20 Älkää syökö mitään hapanta, vaan syökää happamatonta leipää, missä asuttekin.</p>	<p>12:20 Sentähden älkää ensinkään syökö hapointa leipää; vaan happamatonta leipää syökää kaikissa teidän asuinsioissanne.</p>	<p>12:20 Sentähden älkät ensingän syökö hapointa leipää: vaan happamatonta leipää syökät caikisa teidän asuinsioisan.</p>
<p>12:21 Ja Mooses kutsui kaikki Israelin vanhimmat ja sanoi heille: Menkää ja ottakaa lammaskutakin perhekuntanne kohti ja teurastakaa pääsiäislammask.</p>	<p>12:21 Ja Moses kutsui kaikki Israelin vanhimmat, ja sanoi heille: menkää ja ottakaa teillenne lampaita kukin perhekuntansa jälkeen, ja teurastakaa pääsiäiseksi.</p>	<p>12:21 JA Moses cudzui caicki Israelin vanhimmat/ ja sanoi heille: walitcat ja ottacat teillen lambaita kukin perhekuntans jälkeen/ ja teurastacat Pääsiäiseksi.</p>
<p>12:22 Ja ottakaa isoppikimppu, kastakaa se vereen, joka on maljassa, ja sivelkää ovenpäällinen ja molemmat pihtipielet sillä verellä, joka on maljassa. Älkөөnkä kukaan menkö ulos talonsa ovesta ennen aamua.</p>	<p>12:22 Ja ottakaa side isoppia, ja kastakaa vereen, joka on maljassa, ja sivukaat sillä ovenpäällinen, ja molemmat pihtipielet: ja ei yksikään ihminen pidä menemän ulos huoneensa ovesta huomeniseen asti.</p>	<p>12:22 Ja ottacat side Isoppia/ ja castacat wereen joka on waskimaljas/ ja siwucat sillä owenpäällinen/ ja molemmat pihtipielet: ja ei yksikään ihminen pidä menemän ulos huonens owesta huomenisen asti.</p>
<p>12:23 Sillä Herra kulkee rankaisemassa egyptiläisiä; mutta kun Herra näkee veren ovenpäällisessä ja molemmissa pihtipielissä, menee hän sen oven ohi eikä salli tuhoajan tulla teidän taloihinne teitä vitsauksella lyömään.</p>	<p>12:23 Sillä \Herra\ tahtoo käydä ohitse lyömään Egyptiläisiä: ja koska hän saa nähdä veren ovenpäällisessä ja molemmissa pihtipielissä, menee \Herra\ sen oven ohitse, ja ei salli hukuttajan tulla teidän huoneisiinne rankaisemaan.</p>	<p>12:23 Sillä HERra käy ja waiwa Egyptiläisiä/ ja cosca hän saa nähdä weren owenpäällises/ ja molemmissa pihtipielis/ mene HERra sen owen ohidze/ ja ei salli hucuttajan tulla teidän huoneisijn rankaiseman.</p>
<p>12:24 Noudattakaa tätä; se olkoon ikuinen säädös sinulle ja sinun lapsillesi.</p>	<p>12:24 Sentähden pidä tämä säätö sinulle ja sinun lapsilles ijankaikkisesti.</p>	<p>12:24 Sentähden pidä tämä säätö sinulle ja sinun lapsilles ijancaikkisesta.</p>
<p>12:25 Ja kun te tulette siihen maahan, jonka Herra on teille antava, niinkuin hän on sanonut, niin noudattakaa näitä menoja.</p>	<p>12:25 Ja koska te tulette siihen maahan, jonka \Herra\ teille antava on, niinkuin hän sanonut on, niin pitääkää tämä palvelus.</p>	<p>12:25 Ja cosca te tulletta siihen maahan/ jonga HERRra teille andawa on/ nijncuin hän sanonut on/ nijn pitäkät tämä palvelus.</p>
<p>12:26 Kun sitten lapsenne kysyvät teiltä: Mitä nämä menot merkitsevät?</p>	<p>12:26 Ja koska teidän lapsenne sanovat teille: mikä palvelus tämä teillä on?</p>	<p>12:26 Ja cosca teidän lapsen sanowat teille: mikä palvelus tämä teillä on? Nijn teidän pitä sanoman:</p>

12:27 niin vastatkaa: Tämä on pääsiäisuhri Herralle, joka meni israelilaisten talojen ohi Egyptissä, kun hän rankaisi egyptiläisiä, mutta säästi meidän kotimme. Silloin kansa kumartui maahan ja rukoukset.

12:28 Ja israelilaiset menivät ja tekivät, niinkuin Herra oli Moosekselle ja Aaronille käskyn antanut; niin he tekivät.

12:29 Ja puoliyön aikana tapahtui, että Herra surmasi kaikki Egyptin maan esikoiset, valtaistuimellaan istuvan farakon esikoisesta vankikuopassa olevan vangin esikoiseen asti, ynnä kaikki karjan esikoiset.

12:30 Niin farao nousi sinä yönä ja kaikki hänen palvelijansa ynnä kaikki egyptiläiset, ja kova valitus oli Egyptissä; sillä ei ollut yhtään taloa, jossa ei ollut kuollutta.

12:31 Ja hän kutsutti yöllä Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: Nouskaa ja menkää pois minun kansani joukosta, sekä te että israelilaiset; menkää ja palvelkaa Herraa, niinkuin olette puhuneet.

12:32 Ottakaa myös lampaanne ja karjanne mukaanne, niinkuin olette puhuneet, ja menkää ja rukoilkaa minulekin siunausta.

12:33 Ja egyptiläiset ahdistivat kansaa jouduttaaksensa heidän lähtöänsä maasta pois, sillä he ajattelivat: Me kuolemme kaikki.

12:34 Ja kansa otti taikinansa, ennenkuin se oli hapan-

12:27 Niin teidän pitää sanoman: tämä on \Herran\ pääsiäisuhri, joka ohitettiin Israelin lasten huoneet Egyptissä, koska hän rankaisi egyptiläisiä, ja meidän huoneemme vapahti: niin kansa maahan kumartain rukoili.

12:28 Ja Israelin lapset menivät ja tekivät niinkuin \Herra\ Moosekselle ja Aaronille käskennyt oli.

12:29 Ja tapahtui puoliyön aikana, että \Herra\ löi kaikki esikoiset Egyptin maalla, Pharaon esikoisesta, joka hänen istuimellansa istuman piti, niin vangin esikoiseen asti, joka oli vankihuoneessa, ja kaikki eläinten esikoiset.

12:30 Sinä yönä nousi Pharao ja kaikki hänen palvelijansa, ja kaikki egyptiläiset, ja suuri parku oli Egyptissä; sillä ei siellä ollut huonetta, jossa ei kuollutta ollut.

12:31 Ja hän kutsui Mooseksen ja Aaronin yöllä, ja sanoi: nouskaat ja menkää pois minun kansastani, sekä te että Israelin lapset: ja menkää matkaanne ja palvelkaat \Herraa\, niinkuin te sanoneet olette.

12:32 Ottakaa myös myötänne teidän lampaanne ja teidän karjanne, niinkuin te sanoneet olette, menkää matkaanne; ja siunatkaa myös minua.

12:33 Ja egyptiläiset vaativat kansaa, ja hoputtaen ajoivat heitä pois maalta; sillä he sanoivat: me kuolemme jokainen.

12:34 Ja kansa kanto taikinansa, ennenkuin se hapani, nimittäin tähteensä,

12:27 tämä on HERran Pääsiäis uhri/ joca ohidzen meni Israelin lasten huonet Egyptis/ cosca hän rangais Egyptiläisiä/ ja meidän huonem vapahti: nijn Canssa maahan cumartain rucoilit.

12:28 Ja Israelin lapset menit/ ja teit nijncuin HERra Mosexelle ja Aaronille käskennyt oli.

12:29 JA puoliyön aicana/ löi HERra caicki esicoiset Egyptin maalla/ Pharaon esicoisest/ joca hänen istuimellans istui/ nijn fangin esicoisen asti/ joca oli fangihuones/ ja eläinden esicoiset.

12:30 Sinä yönä nousi Pharao ja caicki hänen palwelians/ ja caicki Egyptiläiset/ ja suuri parcu oli Egyptis: sillä ei siellä ollut huonetta/ josa ei cuollut ollut.

12:31 Ja hän cudzui Mosexen ja Aaronin yöllä/ ja sanoi: walmistacat teitän ja mengät pois minun Canssastani/ sekä te että Israelin lapset/ ja mengät matcaan ja palwelcat HERra/ nijncuin te sanonet oletta.

12:32 Ottacat myös myötän teidän lamban ja carjan/ nijncuin te sanonet oletta/ mengät matcaan ja siunatcat myös minua.

12:33 Ja Egyptiläiset waadeit Canssa/ ja hoputtaden ajoit heitä pois maalda: sillä he sanoit: me cuolemma jocainen.

12:34 JA Canssa cannoit olallans uden taikinän/ en-

nut, ja kantoi taikinakaukalo- lonsa vaippoihin käärittynä olkapäällään.	sidottuna vaatteisiin olallan- sa.	nencuin se happani/ ruaxens sidottuna vaatteisijn.
12:35 Ja israelilaiset olivat tehneet Mooseksen sanan mukaan: he olivat pyytäneet egyptiläisiltä hopea- ja kulta- kaluja sekä vaatteita.	12:35 Ja Israelin lapset oli- vat tehneet Moseksen sanan jälkeen, ja olivat anoneet Egyptiläisiltä hopia- ja kulta- astioita ja vaatteita.	12:35 Ja Israelin lapset olit tehnet Mosexen sanan jälken: ja olit anonet Egyptiläisildä hopia ja culdocaluja ja waat- teita.
12:36 Ja Herra oli antanut kansan päästä egyptiläisten suosioon, niin että nämä suostuivat heidän pyyntöönsä; ja niin he veivät saalista egyptiläisiltä.	12:36 Ja \Herra\ oli antanut kansalle armon Egyptiläisten edessä, että he lainasivat, ja niin he paljastivat Egyptiläi- set.	12:36 Ja HERra oli andanut Canssalle armon Egyptiläisten edes/ että he annoit heille/ ja nijn he tyhjäsit Egyptiläi- set.
12:37 Ja israelilaiset lähtivät liikkeelle ja kulkivat Ramsek- sesta Sukkotiin; heitä oli noin kuusisataa tuhatta jalkamies- tä, paitsi vaimoja ja lapsia.	12:37 Niin matkustivat Israe- lin lapset Rameksesta Suk- kotiin, lähes kuusisataa tu- hatta jalkamiestä, paitsi lap- sia.	12:37 Nliin matcustit Israelin lapset Ramesexest Suchothijn cuusisatatauhatta jalcamiestä/ paidzi lapsia.
12:38 Ja myös paljon seka- kansaa meni heidän kanssan- sa, sekä lampaita ja raavas- karjaa suuret laumat.	12:38 Ja paljo kaikkinaista kansaa meni heidän kans- sansa, ja lampaita, ja karjaa, ja sangen paljon eläimiä.	12:38 Ja myös paljo yhteistä Canssa meni heidän can- sans/ ja lambait/ ja carja/ ja sangen paljo eläimitä.
12:39 Ja he leipoivat siitä taikinasta, jonka olivat tuo- neet Egyptistä, happamatto- mia leipiä; sillä se ei ollut hapannut, kun heidät karkoi- tettiin Egyptistä. He eivät ol- leet saaneet viipyä, eivätkä he myöskään olleet valmista- neet itsellensä evästä.	12:39 Ja he leipoivat siitä uudesta taikinasta, jonka he olivat tuoneet Egyptistä, happamattomia leipiä; sillä ei se ollut hapannut, sentäh- den että he ajettiin Egyptistä pois, eikä myös saaneet vii- pyä, ja ei semminkään saa- neet heillensä evästä valmis- taa.	12:39 Ja he leiwoit sijtä udesta taikinasta/ jonga he olit tuonet Egyptistä/ happa- mattomia leipiä/ sillä ei se ollut hapannut/ sentähden että he ajettin Egyptistä pois/ eikä myös saanet wijpyä/ ja ei semmengän saanet heillens ewästä walmista.
12:40 Mutta aika, jonka israe- lilaiset olivat asuneet Egyptis- sä, oli neljäsataa kolmekym- mentä vuotta.	12:40 Se aika kuin Israelin lapset asuivat Egyptissä, oli neljäsataa ja kolmekymmen- tä ajastaikaa.	12:40 Se aica cuin Israelin lapset asuit Egyptis/ oli nel- jäsata ja colmekymmendä ajastaica.
12:41 Kun ne neljäsataa kol- mekymmentä vuotta olivat kuluneet, niin juuri sinä päi- vänä kaikki Herran joukot lähtivät Egyptin maasta.	12:41 Ja koska ne olivat ku- luneet, läksi koko \Herran\ joukko yhtenä päivänä Egyp- tin maalta.	12:41 Ja cosca ne olit cu- lunet läxi coco HERran joucko yhtenä päiwänä Egyptin maalda.
12:42 Valvontayö Herran kunniaksi on tämä yö, koska hän silloin vei heidät pois Egyptin maasta; tämän yön kaikki israelilaiset valvokoot	12:42 Sentähden tämä yö pidetään \Herralle\, että hän vei heidät ulos Egyptin maal- ta: tämä on se yö, joka pidet- tämän pitää \Herralle\ kai- kilta Israelin lapsilta heidän	12:42 Sentähden tämä yö pidetän HERralle/ että hän wei heidän ulos Egyptin maalda/ ja Israelin lapset pitä sen pitämän HERralle/

Herran kunniaksi, sukupolvesta sukupolveen.	sukukunnissansa.	he ja heidän lapsens.
12:43 Ja Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: Tämä on säädös pääsiäislampaasta: Kukaan muukalainen älköön siitä syökö;	12:43 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle ja Aaronille: tämä on sääty pitää pääsiäistä: ei yksikään muukalainen pidä siitä syömän.	12:43 Ja HERra sanoi Mosexelle ja Aaronille: tämä on tapa pitää Pääsiäistä/ ei yxi-kän muucalainen pidä sijtä syömän.
12:44 mutta jokainen rahalla ostettu orja syököön siitä, kunhan olet ympärileikannut hänet.	12:44 Jokainen ostettu orja pitää ympärileikattaman, ja sitten syökään siitä.	12:44 Jocainen ostettu orja pitää ymbärinsleicattaman/ ja sijtte syökän sijtä.
12:45 Loinen ja päiväpalkkainen älkööt siitä syökö.	12:45 Muukalainen ja päivämiehen ei pidä syömän sitä.	12:45 Huonecunnan ja päivämiehen ei pidä syömän sijtä.
12:46 Samassa talossa se syötäköön; älköön mitään siitä lihasta vietäkö talosta ulos, älkääkä siitä luuta rikkoko.	12:46 Yhdessä huoneessa pitää se syötämän. Ei teidän pidä huoneesta viemän ulos sitä lihaa, eikä teidän pidä luuta rikkoman siitä.	12:46 Yhdessä huonesä pitää se syötämän. Ei teidän pidä huonesta wiemän ulos sijtä lihasta/ eikä teidän pidä luuta rikkoman sijtä.
12:47 Koko Israelin seurakunta viettäköön sitä aterialla.	12:47 Koko Israelin seurakunta pitää näin tekemän.	12:47 Coco Israelin seurakunda pitää näin tekemän.
12:48 Ja jos joku muukalainen asuu sinun luonasi ja tahtoo viettää pääsiäistä Herran kunniaksi, niin ympärileikauttakoon kaikki miehenpuolensa ja sitten käyköön sitä viettämään ja olkoon silloin niinkuin maassasyntynyt. Mutta yksikään ympärileikkaamaton älköön siitä syökö.	12:48 Jos joku muukalainen asuu sinun tykönäs, ja tahtoo pitää \Herralle\ pääsiäistä, niin ympärileikattakaan kaikki miehenpuolet, ja sitten käykään sitä tekemään, ja olkaan niinkuin maan omainen; sillä ei yhdenkään ympärileikkaamattoman pidä siitä syömän.	12:48 Jos jocu muucalainen asu sinun tykönäs/ ja tahto pitää HERralle Pääsiäistä/ nijn ymbärinsleicattacan caicki miehenpuolet ja sijtte käykän sitä tekemän/ ja olcan nijncuin maan omainen: sillä ei yhdengän ymbärinsleickamattoman pidä sijtä syömän.
12:49 Sama laki olkoon maassasyntyneellä ja muukalaisella, joka asuu teidän keskuudessanne.	12:49 Yksi sääty pitää oleman omaisella ja muukalaisella, joka asuu teidän seasanne.	12:49 Yxi sääty pitää oleman omaidzella ja muucalaisella/ joca asu teidän seasan.
12:50 Ja kaikki israelilaiset tekivät, niinkuin Herra oli Moosekselle ja Aaronille käskyn antanut; niin he tekivät. Ja juuri sinä päivänä Herra vei israelilaiset joukkoinensa pois Egyptin maasta.	12:50 Ja kaikki Israelin lapset tekivät niinkuin \Herra\ oli Moosekselle ja Aaronille käskenyt.	12:50 Ja caicki Israelin lapset teit/ nijncuin HERra oli Mosexelle ja Aaronille käskenyt.
	12:51 Niin \Herra\ yhtenä päivänä johdatti Israelin lapset ulos Egyptin maalta, heidän joukoissansa.	12:51 Nijn HERra yhtenä päivänä johdatti Israelin lapset Egyptin maalda/ heidän joucoisans.

2 Mooses 13 LUKU

13:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

13:2 Pyhitä minulle jokainen esikoinen, jokainen, joka israelilaisten seassa, sekä ihmisistä että karjasta, avaa äidinkohdun; se on minun.

13:3 Ja Mooses sanoi kansalle: Muistakaa tämä päivä, jona te lähditte Egyptistä, orjuuden pesästä; sillä Herra vei teidät sieltä pois väkevällä kädellä. Sentähden älköön mitään hapanta syötäkö.

13:4 Tänä päivänä aabibkuussa te lähditte.

13:5 Ja kun Herra vie sinut kanaanilaisten, heetiläisten, amorilaisten, hivviläisten ja jebusilaisten maahan, jonka hän sinun isillesi vannotulla valalla on luvannut antaa sinulle, siihen maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, niin vietä tämä jumalanpalvelus tässä kuussa.

13:6 Syö seitsemänä päivänä happamatonta leipää, ja seitsemäntenä päivänä olkoon Herran juhla.

13:7 Happamatonta leipää syötäköön näinä seitsemänä päivänä; älköön mitään hapanta olko, älköön olko hapanta taikinaa koko sinun maassasi.

13:8 Ja kerro pojallesi sinä päivänä ja sano: Näin tehdään sen johdosta, mitä Herra minulle teki, kun minä lähdin Egyptistä.

13 LUKU

13:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle ja sanoi:

13:2 Pyhitä minulle jokainen esikoinen, kuka ikänänsä äitinsä kohdun avaa Israelin lasten seassa, sekä ihmisistä että eläimistä: ne ovat minun.

13:3 Niin sanoi Moses kansalle: muistakaa tämä päivä, jona te olette lähteneet Egyptistä, orjuuden huoneesta, että \Herra\ on teidät täältä johdattanut väkevällä kädellä. Sentähden ei pidä syötämän hapointa.

13:4 Tänäpäpä olette lähteneet, sillä kuulla Abib.

13:5 Ja on tapahtuva, koska \Herra\ sinun tulla antaa Kanaanealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Heviläisten ja Jebusilaisten maalle, jonka hän sinun isillesi on vannonut antaaksensa sinulle: sen maan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, niin sinun pitää tämän palveluksen tekemän tällä kuulla:

13:6 Seitsemän päivää pitää sinun syömän happamatonta leipää, ja seitsemäntenä päivänä on \Herran\ juhla.

13:7 Sentähden pitää seitsemän päivää syötämän happamatointa leipää, ja ei pidä sinun tykönäs yhtään hapointa taikinaa nähtämän; eikä hapointa leipää pidä nähtämän kaikissa sinun maas äärissä.

13:8 Ja sinun pitää ilmoittaman sinun pojalles sinä päivänä, sanoen: (tämän minä pidän) sentähden että \Herra\ teki näin minun kanssani, koska minä läksin Egyptistä.

XIII. Lucu

13:1 JA HERra puhui Mosexelle ja sanoi:

13:2 Pyhitä minulle jokainen esikoinen/ cucaikänäns ensin äitins cohdu awa Israelin lasten seas/ sekä ihmisistä että eläimistä/ sillä ne owat minun.

13:3 Nijn sanoi Moses Cansalle: muistacat tämä päivä/ jona te oletta lähtenet Egyptist/ orjuden huonesta/ että HERra on teidän tääldä johdattanut wäkwällä kädellä. Sentähden ei sinun pidä syömän hapoinda.

13:4 Tänäpäpä oletta te lähtenet/ sillä cuulla Abib.

13:5 Cosca HERra anda tulla sinun Cananerein/ Hetherein/ Amorrerein/ Hewerein ja Jebuserein maalle/ jonga hän sinun Isilles on wannonut/ andaxens sinulle sen maan/ josa riesca ja hunajata wuota/ njin sinun pitä tämän palweluxen tekemän tällä cuulla:

13:6 Seidzemen päiwä pitä sinun syömän happamatoinda leipä/ ja seidzemendenä päiwänä on HERran juhla.

13:7 Sentähden pitä sinun seidzemen päiwä syömän happamatoinda leipä/ ettei sinun tykönäs yhtän hapoinda taikinata/ eikä hapoinda leipä pidä nähtämän/ caikisa sinun maas ärisä.

13:8 Ja sinun pitä sanoman sinun pojalles sinä päiwänä/ sanoden: tämän me pidämme sentähden/ että HERra teki näin meidän cansam/ cosca me läxim Egyptistä.

13:9 Ja se olkoon merkinä sinun kädessäsi ja muistutuksena sinun otsallasi, että Herran laki olisi sinun suussasi; sillä Herra vei sinut väkevällä kädellä pois Egyptistä.

13:10 Sentähden noudata tätä säädöstä määrääikaansa vuodesta vuoteen.

13:11 Ja kun Herra on vienyt sinut kanaanilaisten maahan, niinkuin hän on sinulle ja sinun isillesi vannonut, ja kun hän on sen sinulle antanut,

13:12 niin luovuta Herralle kaikki, mikä avaa äidinkohdun; ja kaikki ensiksisyntyneet karjastasi, urospuolet, olkoot Herran.

13:13 Mutta jokainen aasin ensiksisynnyttämä lunasta lampaalla; mutta jos et sitä lunasta, niin taita siltä niska. Ja lunasta jokainen ihmisen esikoinen poikiesi seassa.

13:14 Ja kun sinun poikasi vastaisuudessa kysyy sinulta ja sanoo: Mitä tämä merkitsee? niin vastaa hänelle: Herra vei meidät väkevällä kädellä pois Egyptistä, orjuuden pesästä.

13:15 Sillä kun farao paatui ja kieltäytyi päästämästä meitä, surmasi Herra kaikki esikoiset Egyptin maassa, ihmisten esikoisista karjan esikoisiin asti. Sentähden minä uhraan Herralle jokaisen urospuolen, joka avaa äidinkohdun, ja jokaisen esikoisen pojistani minä lunastan.

13:9 Sentähden pitää tämä oleman sinulle merkiksi sinun kädessäs, ja muistoksi sinun edessäs, että \Herran\ käsky pitää oleman sinun suussas; sillä \Herra\ on väkevällä kädellä sinun johdattanut Egyptistä.

13:10 Sentähden pidä tämä sääty ajallansa vuosi vuodelta.

13:11 Ja koska \Herra\ on sinun vienyt Kanaanealaisten maalle, niinkuin hän sinulle ja sinun isilles vannonut on, ja antanut sen sinulle,

13:12 Niin pitää sinun eroittaman \Herralle\ jokaisen kuin avaa äitinsä kohdun, ja jokaisen esikoisen eläinten seassa, kuin sinulla on: kaikki miehenpuoli on \Herran\.

13:13 Mutta kaikki aasin esikoiset pitää sinun lunastaman karitsalla; jollet sinä lunasta sitä, niin väännä niskat rikki. Mutta jokaisen esikoisen ihmisistä sinun lastes seassa pitää sinun lunastaman.

13:14 Ja koska sinun poikas kysyy sinulta tästedes: mikä tämä on? pitää sinun sanoman hänelle: \Herra\ on johdattanut meitä väkevällä kädellä Egyptistä, orjuuden huoneesta.

13:15 Sillä se tapahtui, koska Pharao kovuutti itsensä ja ei tahtonut meitä päästää, että \Herra\ löi kuoliaaksi jokaisen esikoisen Egyptin maalla, ihmisen esikoisesta niin eläinten esikoiseen asti: sentähden uhraan minä \Herralle\ jokaisen kuin äitinsä kohdun avaa, joka miehenpuoli on, ja jokaisen, esikoisen minun lapsistani

13:9 Sentähden tämän pitää oleman sinulle merkixi sinun kädesäs/ ja muistoxi sinun edesäs/ että HERran käsky pitää oleman sinun suusas/ että HERra on wäkwellä kädellä sinun johdattanut Egyptistä.

13:10 Sentähden pidä tämä sääty ajallans vuosivuodelta.

13:11 COsca HERra on sinun wienyt Cananerein maalle/ nijncuin hän sinulle ja sinun lsilles wannonut on/ ja andanut sen sinulle.

13:12 Nijn pitä sinun eroittaman HERralle jocaidzen cuin awa äitins cohdun/ ja esicoisen eläinden seas/ cuin sinulla on/ caicki miehenpuoli on HERran.

13:13 Mutta caicki Asin esicoiset pitä sinun lunastaman lamballa: Jollet sinä lunasta sitä/ nijn wäännä niscat ricki. Mutta jocaidzen esicoisen ihmisistä sinun lastes seas pitä sinun lunastaman.

13:14 Ja cosca sinun poicas kysy sinulle tänäpäni eli huomena: mikä tämä on? sinun pitä sanoman hänelle: HERra on johdattanut meidän wäkwellä kädellä Egyptistä orjuden huonesta.

13:15 Sillä cosca Pharao ei tahtonut meitä päästä/ löi HERra cuoliaksi jocaidzen esicoisen Egyptin maalla/ ihmisen esicoisesta nijn eläinden esicoisen asti: sentähden uhraan minä HERralle jocaidzen cuin ensin äitins cohdun awa/ joca miehenpuoli on/ ja jocaidzen esicoisen minun

	lunastan minä.	lapsistani lunastan minä.
13:16 Ja se olkoon merkinä sinun kädessäsi ja muistolau-seena sinun otsallasi; sillä Herra vei meidät väkevällä kädellä pois Egyptistä.	13:16 Ja tämän pitää oleman merkiksi sinun kädessäs, ja muistoksi sinun edessäs: että \Herra\ on johdattanut meidät väkevällä kädellä Egyptistä.	13:16 Ja tämän pitä oleman merkixi sinun kädesäs/ ja muistoxi sinun edesäs/ että HERra on johdattanut meidän wäkwellä kädellä Egyptistä.
13:17 Mutta kun farao oli päästänyt kansan, ei Jumala johdattanut heitä sitä tietä, joka kulki filistealaisten maan kautta, vaikka se oli suorin, sillä Jumala ajatteli, että kansa ehkä katuisi nähdessänsä sodan syttyvän ja palaisi Egyptiin;	13:17 Ja tapahtui, koska Pharao oli päästänyt kansan, niin ei Jumala johdattanut heitä tietä Philistealaisten maan lävitse, joka tärkein oli; sillä Jumala sanoi, ettei kansa joskus katuisi, koska he näkisivät sodan heitänsä vastaan, ja palajaisi Egyptiin.	13:17 COsca Pharao oli päästänyt Canssan/ ei Jumala johdattanut heitä sitä teitä Philisterein maan läpidze/ joka tärkein oli: sillä Jumala ajatteli että Canssa joskus catuis/ cosca he näkisit sodan heitänswastan/ ja palajaisit Egyptijn.
13:18 vaan Jumala antoi kansan poiketa erämaan tietä myöten Kaislamerta kohti. Ja taisteluun valmiina israelilaiset lähtivät Egyptin maasta.	13:18 Sentähden hän johdatti kansan ympärinsä, korven lävitse Punaista merta kohden. Ja Israelin lapset läksivät viisin joukoin Egyptin maalta.	13:18 Sentähden hän johdatti Canssan ymbärins corwen läpidze punaista merta kohden. Ja Israelin lapset läxiti warustettuna Egyptin maalda.
13:19 Ja Mooses otti mukaansa Joosefin luut; sillä tämä oli vannottanut israelilaisia ja sanonut: Kun Jumala pitää huolen teistä, viekää silloin minun luuni täältä mukanne.	13:19 Ja Moses otti myötän-sä Josephin luut: sillä hän oli kovasti vannottanut Israelin lapset, sanoen: Jumala on tosin teitä etsivä, niin viekää minun luuni täältä myötänne.	13:19 Ja Moses otti myötänsw Josephin luut: sillä hän oli wannottanut Israelin lapset/ sanoden: Jumala on teitä edziwä/ nijn wiekät minun luuni tääldä myötän.
13:20 Ja he lähtivät liikkeelle Sukkotista ja leirytyivät Eetamiin, erämaan reunaan.	13:20 Niin he läksivät Sukkotista, ja sioittivat heitänsw Etamiin, joka on korven ääressä.	13:20 Nijn he läxiti Suchothis-ta/ ja sioitit heidänsw Etamin corpe likemmä.
13:21 Ja Herra kulki heidän edellänsw, päivällä pilvenpatsaassa johdattaaksensa heitä tietä myöten ja yöllä tulenpatsaassa valaistaksensa heidän kulkunsa, niin että he voivat vaelttaa sekä päivällä että yöllä.	13:21 Ja \Herra\ käwi heidän edellänsw päivällä pilvenpatsaassa, johdattaaksensa heitä tiellä, ja yöllä tulenpatsaassa, valistaaksensa heitä vaeltamaan, sekä yöllä että päivällä.	13:21 Ja HERra käwi heidän edellänsw päiwällä pilwen padzas/ johdataxens heitä oikia-ta tietä: ja yöllä tulen padzas/ walistaxens heitä wael-daman sekä yöllä että päiwällä.
13:22 Pilvenpatsas ei poistunut päivällä eikä tulenpatsas yöllä kansan edestä.	13:22 Pilven patsas ei erinnyt päivällä, eikä tulen patsas yöllä kansan edestä.	13:22 Pilwen padzas ei erinnyt Canssasta päiwällä/ eikä tulen padzas yöllä.

2 Mooses 14 LUKU

14:1 Herra puhui Moosekselle sanoen:

14 LUKU

14:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle sanoen:

XIV. Lucu

14:1 JA HERra puhui Mosexelle sanoden:

14:2 Sano israelilaisille, että he kääntyvät takaisin ja leiriytyvät Pii-Hahirotin kohdalle Migdolin ja meren välille; leiriytykää vastapäätä Baal-Sefonin meren rannalle.

14:3 Ja farao on ajatteleva, että israelilaiset ovat eksyneet maassa ja että erämaa on saartanut heidät.

14:4 Ja minä paadutan faraon sydämen, niin että hän ajaa heitä takaa; mutta minä näytän kunniani tuhoamalla faraon ja koko hänen sotajoukkonsa; ja niin egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra. Ja he tekivät niin.

14:5 Kun Egyptin kuninkaalle ilmoitettiin, että kansa oli paennut, muuttui faraon ja hänen palvelijainsa mieli kansaa kohtaan, ja he sanoivat: Mitä teimmekään, kun päästimme Israelin meitä palvelemasta!

14:6 Ja hän valjastutti hevoset sotavaunujensa eteen ja otti väkensä mukaansa;

14:7 ja hän otti kuudetsadat valitut sotavaunut sekä kaikki muut Egyptin sotavaunut ynnä vaunusoturit niihin kaikkiin.

14:8 Sillä Herra paadutti faraon, Egyptin kuninkaan, sydämen, niin että hän lähti ajamaan takaa israelilaisia, vaikka israelilaiset olivat läheneet matkaan voimallisen käden suojassa.

14:9 Ja egyptiläiset, kaikki faraon hevoset, sotavaunut ja ratsumiehet ja koko hänen sotajoukkonsa, ajoivat heitä

14:2 Puhu Israelin lapsille, että he palajaisivat ja sioittaisivat heitänsä Hiironin laakson kohdalle, Migdolin ja meren vaiheelle, BaalZephonin eteen ja sen kohdalle sioittaen heitänsä meren tykö.

14:3 Ja Pharaon sanoo Israelin lapsista: he käyvät eksyksissä maalla, korpi on heidät sulkenut.

14:4 Ja minä paadutan Pharaon sydämen, ja hän ajaa heitä takaa; ja minä voitän kunnian Pharaosta ja kaikesta hänen sotaväestänsä. Ja Egyptiläisten pitää tietävän, että minä olen \Herra\. Ja he tekivät niin.

14:5 Ja kuin sanottiin Egyptin kuninkaalle, että kansa pakeni, tuli hänen ja hänen palveliainsa sydän kääntöksi kansaa vastaan, ja he sanoivat: miksi me olemme niin tehneet, että me päästimme Israelin palvelemasta meitä?

14:6 Ja hän valmisti vaununsa, ja otti väkensä myötänsä.

14:7 Ja otti kuusisataa parasta vaunua, niin myös kaikki muut Egyptin vaunut, ja päämiehet niiden kaikkein päälle.

14:8 Ja \Herra\ paadutti Pharaon Egyptin kuninkaan sydämen, ja hän ajoi takaa Israelin lapsia, jotka kuitenkin olivat korkian käden kautta lähteneet.

14:9 Niin Egyptiläiset ajoivat heitä takaa, ja saavuttivat heidät meren tykönä, kussa he itsensä sioittaneet olivat, kaikki Pharaon vaunuhevo-

14:2 Puhu Israelin lapsille ja sano: että he palajaisit ja sioittaisit heitän Hijrothin laakson kohdalle/ Migdolin ja meren waihelle/ BaalZephonin eteen/ ja sen kohdalle/ sioittaden heidän meren tygö.

14:3 Sillä Pharaon sano Israelin lapsista: he käywät exyxis maalla/ corpi on heidän sulkenut.

14:4 Ja minä paadutan Pharaon sydämen/ että hän ajaa heitä taca/ ja voitän cunnian Pharaosta ja caikesta hänen sotaväestän. Ja Egyptiläisten pitää ymmärtämän/ että minä olen HERra. Ja he teit nijn.

14:5 JA cuin se sanottin Egyptin Cuningalle/ että Canssa pakeni: tuli hänen ja hänen palweliains sydän kääntöxi Canssa wastan/ ja he sanoit: mixi me olemme nijn tehnet/ että me päästimme Israelin palwelemast meitä?

14:6 Ja hän walmisti wauununs/ ja otti sotawäkens myötäns.

14:7 Ja otti cuusisata parasta waunua/ nijn myös caicki muut Egyptin waunut/ ja caicki hänen sotajouckons päämiehet.

14:8 Silloin HERra paadutti Pharaon Egyptin Cuningan sydämen/ ja hän ajoi taca Israelin lapsia/ jotca cuitengin olit corkian käden cautta lähtenet.

14:9 Nijn Egyptiläiset ajoivat heitä taca/ ja saawutit heidän meren tykönä/ cusa he idzens sioittanet olit/ hewois-

takaa ja saavuttivat heidät leirytyneinä meren rannalle, Pii-Hahirotin kohdalle, vastapäätä Baal-Sefonیا.

14:10 Ja kun farao oli lähellä, nostivat israelilaiset silmänsä ja näkivät, että egyptiläiset olivat tulossa heidän jäljesssä. Silloin israelilaiset peljästyivät kovin ja huusivat Herraa.

14:11 Ja he sanoivat Moosekselle: Eikö Egyptissä ollut hautoja, kun toit meidät tänne erämaahan kuolemaan? Mitä teit meille, kun johdatit meidät pois Egyptistä!

14:12 Emmekö sanoneet tätä sinulle Egyptissä? Sanoimmehan: Anna meidän olla rauhassa, että palvelisimme egyptiläisiä. Sillä parempi olisi ollut palvella egyptiläisiä kuin kuolla erämaahan.

14:13 Mooses vastasi kansalle: Älkää peljätkö; pysykää paikoillanne, niin te näette, minkä pelastuksen Herra tänä päivänä antaa teille; sillä seläistä, minkä näette egyptiläisille tapahtuvan tänä päivänä, ette koskaan enää tule näkemään.

14:14 Herra sotii teidän puolestanne, ja te olkaa hiljaa.

14:15 Ja Herra sanoi Moosekselle: Miksi huudat minulle? Sano israelilaisille, että he lähtevät liikkeelle.

14:16 Mutta sinä nosta sauvasi ja ojenna kätesi meren yli ja halkaise se, niin että israelilaiset voivat käydä meren poikki kuivaa myöten.

set, hänen ratsasmiehensä, ja hänen sotajoukkonsa: Hiirotin laaksossa, BaalZephonin kohdalla.

14:10 Ja kuin Pharao lähestyi heitä, nostivat Israelin lapset silmänsä, ja katso, Egyptiläiset tulivat heidän perässsä; ja Israelin lapset peljästyivät sangen suuresti, ja huusivat \Herran\ tykö.

14:11 Ja sanoivat Mosekselle: Eikö hautoja ollut Egyptissä, ettäs rupesit meitä johdattamaan korpeen kuolemaan? Miksis meille niin olet tehnyt: ettäs meitä johdatit Egyptistä?

14:12 Eikö tämä se ole, kuin me puhuimme Egyptissä, sanoen: anna meidän olla, että me palvelisimme Egyptiläisiä; sillä meidän olisi parempi palvella Egyptiläisiä, kuin kuolla korvessa.

14:13 Moses sanoi kansalle: älkää peljätkö, seisokaat ja katsokaat minkä autuuden \Herra\ tänäpäpä tekee teille; sillä näitä Egyptiläisiä, jotka te tänäpäpä näette, ei teidän pidä ikänässä enempi näkemän ijankaikkisesti,

14:14 \Herra\ sotii teidän puolestanne, ja teidän pitää alallanne oleman.

14:15 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: mitäs huudat minun tyköni? Sano Israelin lapsille, että he vaeltaisivat.

14:16 Mutta nosta sinä sauvas, ja ojenna kätes meren ylitse, ja eroita se yhdestä, että Israelin lapset kävisivät keskeltä merta kuivaa myöten.

ten/ waunuin/ radzasmies-ten/ ja coco Pharaon sota-wäen cansa/ Hijrothin laxos/ BaalZephonin cohdalla.

14:10 Ja cuin Pharao lähestyi heitä/ nostit Israelin lapset silmäns/ ja cadzo/ Egyptiläiset tulit heidän perässsä/ ja he peljästyit sangen suurest/ ja huusit HERran tygö.

14:11 Ja he sanoit Mosexelle: eikö hautoja ollut Egyptis/ ettäs rupeisit meitä johdattaman corpeen cuoleman? mixis meille nijn olet tehnyt/ ettäs meitä johdatit Egyptist?

14:12 Eikö tämä se ole cuin me sanoimme sinulle Egyptisä? anna meidän olla/ että me palwelisim Egyptiläisiä: sillä meidän olisi parambi palwella Egyptiläisiä/ cuin cuolla corwesa.

14:13 Moses sanoi Canssalle: älkät peljätkö/ seisocat ja cadzocat/ mingä autuuden HERra tänäpäpä teke teille: sillä näitä Egyptiläisiä/ jotca te tänäpäpä näitte/ ei teidän pidä ikänäss enämbi näkemän ijancaikkisest.

14:14 HERra soti teidän puolestan/ ja teidän pitä alallans oleman.

14:15 HERra sanoi Mosexelle: mitäs huudat minun tygöni? sano Israelin lapsille/ että he waellaisit.

14:16 Mutta nosta sinun sauwas/ ja ojenna kätes meren ylidzen/ ja eroita se yhdest/ että Israelin lapset käwisit keskeldä merta cuiwa myöden.

<p>14:17 Ja katso, minä paadutan egyptiläisten sydämet, niin että he tulevat heidän perässänsä; minä näytän kunniani tuhoamalla faraon ja koko hänen sotajoukkonsa, hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä.</p>	<p>14:17 Ja katso, minä paadutan Egyptiläisten sydämet, ja he seuraavat teidän jälissänne; niin minä voitan kunnian Pharaosta ja kaikesta hänen sotajoukosta, hänen vaunuistansa ja ratsasmiehistänsä.</p>	<p>14:17 Cadzo/ minä paadutan Egyptiläisten sydämet/ että he seurawat teidän jälisän/ niijn minä woitan cunnian Pharaosta ja caikesta hänen sotawäestäns/ hänen wau- nuistans ja radzasmiehistäns.</p>
<p>14:18 Ja egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä näytän kunniani tuhoamalla faraon, hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä.</p>	<p>14:18 Ja Egyptiläisten pitää tietämän, että minä olen \Herra\, koska minä olen kunnian voittanut Pharaosta, ja hänen vaunuistansa ja ratsasmiehistänsä.</p>	<p>14:18 Ja Egyptiläiset pitä tietämän/ että minä olen HER- ra/ cosca minä olen cunnian woittanut Pharaosta/ ja hänen waunuistans ja radzas- miehistäns.</p>
<p>14:19 Niin Jumalan enkeli, joka oli kulkenut Israelin joukon edellä, siirtyi kulkemaan heidän takanansa; ja pilvenpatsas siirtyi heidän edeltänsä ja asettui heidän taakseen- sa</p>	<p>14:19 Niin Jumalan enkeli nousi, joka Israelin joukon edellä kävi, ja meni heidän takansa: ja pilven patsas siirsi itsensä heidän kasvoin- sa edestä, ja seiso i heidän takanansa,</p>	<p>14:19 Nliin Jumalan Engeli nousi/ joca Israelin joucon edellä käwi/ ja meni heidän taans: ja pilwen padzas sijrsi idzens heidän caswons edes- tä/ ja käwi heidän tacanans.</p>
<p>14:20 ja tuli egyptiläisten joukon ja Israelin joukon väliin; ja pilvi oli pimeä noille ja valaisi yön näille. Näin koko yönä toinen joukko ei voinut lähestyä toista.</p>	<p>14:20 Ja tuli Egyptiläisten ja Israelin joukkoin vaiheelle, ja oli pimiä pilvi, ja valaisi (näille) yön: niin ettei he koko yönä toinen toistansa taitaneet lähestyä.</p>	<p>14:20 Ja tuli Egyptiläisten ja Israelin joukkoin waihelle/ ja oli pimiä pilwi/ ja walais yön/ niijn ettei he coco yönä toinen toistans tainnet lähes- tyä.</p>
<p>14:21 Ja Mooses ojensi kätensä meren yli. Niin Herra saattoi vahvalla itätuulella, joka puhalsi koko yön, meren väistymään ja muutti meren kuivaksi maaksi; ja vesi jakautui kahtia.</p>	<p>14:21 Koska Moses ojensi kätensä meren ylitse, antoi \Herra\ vedet juosta pois vahvalla itätuulella koko sen yön; ja teki meren kuiville, ja vedet erkanivat.</p>	<p>14:21 Cosca Moses ojensi kätens meren ylidze/ andoi HERra wedet juosta pois jalol- la itä tuulella coco sen yön/ ja teki meren cuiwille/ ja we- det ercanit.</p>
<p>14:22 Ja israeliläiset kulkivat meren poikki kuivaa myöten, ja vesi oli heillä muurina sekä oikealla että vasemmalla puolella.</p>	<p>14:22 Ja Israelin lapset kävi- vät keskeltä merta kuivaa myöten, ja vedet olivat heille niinkuin muuri heidän oiki- alla ja vasemmalla puolellan- sa.</p>	<p>14:22 Ja Israelin lapset käwit keskeldä merta cuiwa myö- den/ ja wedet olit heille niijn- cuin muuri/ oikialla ja wase- malla puolella.</p>
<p>14:23 Ja egyptiläiset, kaikki faraon hevoset, hänen sota- vaununsa ja ratsumiehensä, ajoivat heitä takaa ja tulivat heidän perässänsä keskelle merta.</p>	<p>14:23 Ja Egyptiläiset ajoivat heitä takaa ja seurasivat heidän perässänsä, ja kaikki Pharaon hevoset, hänen vaununsa ja ratsasmiehistänsä keskelle merta.</p>	<p>14:23 Ja Egyptiläiset ajoit taca ja seuraisit heidän pe- räsäns/ caicki Pharaon he- woiset/ waunut ja radzasmie- het keskelle merta.</p>
<p>14:24 Kun aamuvartio tuli,</p>	<p>14:24 Koska aamuvartio tuli,</p>	<p>14:24 Cosca amuwartio tuli/</p>

katsahti Herra egyptiläisten joukkoa tulenpatsaasta ja pilvestä ja saattoi hämminkiin egyptiläisten joukon.

14:25 Ja hän antoi heidän vaunujensa pyöräin irtautua, niin että heille kävi vaikeaksi päästä eteenpäin. Niin egyptiläiset sanoivat: Paetkaamme Israelia, sillä Herra sotii heidän puolestansa egyptiläisiä vastaan.

14:26 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi meren yli, että vedet palautuisivat ja peittäisivät egyptiläiset, heidän sotavaununsa ja ratsumiehensä.

14:27 Niin Mooses ojensi kädensä meren yli, ja aamun koittaessa meri palasi paikoil-lensa, egyptiläisten paetessa sitä vastaan; ja Herra syöksi egyptiläiset keskelle merta.

14:28 Ja vedet palasivat ja peittivät sotavaunut ja ratsu-miehet, koko faraon sotajoukon, joka oli seurannut heitä mereen; ei yksikään heistä pelastunut.

14:29 Mutta israelilaiset kulki-vat kuivaa myöten meren poikki, ja vesi oli heillä muu-rina sekä oikealla että va-semmalla puolella.

14:30 Niin Herra pelasti Is-raelin sinä päivänä egyptiläis-ten käsistä, ja Israel näki egyptiläiset kuolleina meren rannalla.

14:31 Ja Israel näki sen suu-ren teon, jonka Herra teki tuhotessaan egyptiläiset. Sil-loin kansa pelkäsi Herraa ja uskoi Herraan ja uskoi hänen

katsahti \Herra\ Egyptiläis-ten joukon päälle tulen pat-saasta ja pilvestä hukuttaak-sensa Egyptiläisten joukon,

14:25 Ja hän syöksi pyörät erinänsä heidän vaunuistan-sa, niin että he työläästi veti-vät niitä. Niin sanoivat Eryp-tiläiset: paetkaamme Israelia, sillä \Herra\ sotii heidän puolestansa Egyptiläisiä vas-taan.

14:26 Mutta \Herra\ sanoi Moosekselle: ojenna kätes me-ren ylitse, että vedet juoksi-sivat Egyptiläisten ylitse, heidän vaunuinsa ja ratsas-miestensä ylitse.

14:27 Niin ojensi Moses kä-tensä meren ylitse, ja meri palasi ennen huomenta voi-maansa. Ja koska Egyptiläi-set pakenivat, kohtasi heitä vesi, ja \Herra\ syöksi heidät keskelle merta.

14:28 Ja vedet palasivat ja kävivät vaunuin, ja ratsas-miesten, ja koko Pharaon sotajoukon ylitse, jotka heitä olivat seuranneet mereen: niin ettei yksikään heistä päässyt.

14:29 Mutta Israelin lapset kävivät kuivaa myöten kes-keltä merta, ja vedet olivat heille niinkuin muuri heidän oikialla ja vasemmalla puo-lellansa.

14:30 Ja niin \Herra\ va-pahti Israelin sinä päivänä Egyptiläisten kädestä: ja Is-rael näki Egyptiläiset kuol-leina meren reunalla.

14:31 Ja Israel näki myös sen suuren voiman, jonka \Herra\ oli osottanut Egypti-läisten päälle. Ja kansa pel-käsi \Herraa\, ja he uskoivat \Herran\ ja hänen palveli-

cadzatti HERra Egyptiläisten joucon päälle tulen padzasta ja pilwestä/ ja saatti pelgon heidän jouckoons.

14:25 Ja hän syöxi rattat erinäns heidän waunuistans/ ja cukisti heidän woimalisest ylösalaisin. Nijn sanoit Eyp-tiläiset: paetcam Israeli: sillä HERra soti heidän edestäns Egyptiläisiä wastan.

14:26 Mutta HERra sanoi Mo-sexelle: ojennä kätes meren ylidze/ että wedet juoxisit Egyptiläisten ylidzen heidän waunuins ja radzasmiestens ylidzen.

14:27 Nijn ojensi Moses kä-tens meren ylidze/ ia meri palais ennen huomenda hä-nen wirtaans. Ja cosca Eyp-tiläiset pakenit/ cohtais hei-dän wesi/ ja HERra pijritti heidän käskelle merta.

14:28 Nijn että wesi palais ja käwi waunuin/ ja radzasmie-s-ten/ ja coco Pharaon sota-wäen ylidzen/ jotca heitä olit seurannet mereen: nijn ettei yxikän heistä pääsnytt.

14:29 Mutta Israelin lapset käwit cuiwana käskeldä mer-ta/ ja wedet olit heille nijn-cuin muuri oikialla ja wase-malla puolella.

14:30 Ja nijn HERra wapahti Israelin sinä päiwänä Eyp-tiläisten kädest.

14:31 Ja he näit Egyptiläiset cuolluna meren reunalla.

14:32 Ja sen suuren käden/ jonga HERra oli osottanut Egyptiläisten päälle. Ja Cans-sa pelkäisit HERra/ ja uscoit hänen ja hänen palwelians

palvelijaansa Moosesta.

ansa Moseksen.

Mosexen.

2 Mooses 15 LUKU

15:1 Silloin Mooses ja israelilaiset veisasivat Herralle tämän virren; he sanoivat näin: Minä veisaan Herralle, sillä hän on ylen korkea; hevoset ja miehet hän mereen syöksi.

15:2 Herra on minun väkevyyteni ja ylistysvirteni, ja hänestä tuli minulle pelastus. Hän on minun Jumalani, ja minä ylistän häntä, hän on minun isäni Jumala, ja minä kunnioitan häntä.

15:3 Herra on sotasankari, Herra on hänen nimensä.

15:4 Faraon vaunut ja hänen sotajoukkonsa hän suisti mereen, hänen valitut vaunusoturinsa hukkuivat Kaislamereen.

15:5 Syvyys peitti heidät; he vajosivat pohjaan niinkuin kivi.

15:6 Sinun oikea kätesi, Herra, sinä voimassa jalo, sinun oikea kätesi, Herra, murskaa vihollisen.

15:7 Valtasuuruudessasi sinä kukistat vastustajasi. Sinä päästät vihasi valloilleen, ja se kuluttaa heidät niinkuin korret.

15:8 Ja sinun vihasi puhalluksesta kasaantuivat vedet, laineet seisahtuivat roukkioiksi, syvyyden aallot hyytyivät keskelle merta.

15:9 Vihollinen sanoi: Minä ajan takaa, minä saavutan

15 LUKU

15:1 Silloin veisasi Moses ja Israelin lapset \Herralle\ tämän virren, ja sanoivat: Minä veisaan \Herralle\, sillä hän on sangen jalon työn tehnyt, hevosen ja miehen hän mereen syöksi.

15:2 \Herra\ on minun väkevyyteni ja kiitosvirteni, ja on minun autuuteni. Hän on minun Jumalani, ja minä rakennan hänelle majan, hän on minun Isäni Jumala, ja minä ylistän häntä.

15:3 \Herra\ on äsken sotamies: \Herra\ on hänen nimensä.

15:4 Pharaon vaunut ja hänen sotaväkensä syöksi hän mereen. Hänen valitut päämiehensä ovat upotetut Punaiseen mereen.

15:5 Syvyys on heitä peittänyt, ja vajosivat pohjaan, niinkuin kivi.

15:6 \Herra\, sinun oikia kätes osotti hänensä voimaliseksi väkevyydessä: \Herra\, sinun oikia kätes on lyönyt vihollisen.

15:7 Ja sinun suurella kunniallas olet sinä sinun vihollises kukistanut, sillä koska sinä lähetit hirmuisuutes, kulutti se heidät niinkuin korren.

15:8 Ja sinun vihas puhalluksen kautta kokoontuivat vedet; ja virrat seisoivat niinkuin roukkioissa, syvyydet niinkuin hyytyivät keskelle merta.

15:9 Vihollinen sanoi: minä ajan takaa ja saavutan heitä, ja saalista jaan, ja heihin

XV. Lucu

15:1 Silloin weisais Moses ja Israelin lapset HERralle tämän virren/ ja sanoit: Minä weisan HERralle/ sillä hän on sangen jalon työn tehnyt/ hewoisen ja waunun hän mereen syöxi.

15:2 HERra on minun väkevyyten ja kijosvirten/ ja on minun autuuden. Hän on minun Jumalan/ ja minä cunnioitän händä/ hän on minun Isäni Jumala/ ja minä ylistän händä.

15:3 HERra on äsken sotamies/ HERra on hänen nimens.

15:4 Pharaon waunut ja hänen sotawäkens syöxi hän mereen. Hänen walitut päämiehens owat upotetut punaiseen mereen.

15:5 Sywyys on heitä peittänyt/ ja wajoisit pohjaan/ nijncuin kiwi.

15:6 HERra sinun oikia kätes teke suuren ihmen/ HERra sinun oikia kätes on lyönyt wiholisen.

15:7 Ja sinun suurella cunniallas olet sinä sinun wihollises cukistanut/ Sillä cosca sinä lähetit hirmuisudes/ culutti se heidän nijncuin corren.

15:8 Sinun puhaldamises cautta cocounsit wedet/ ja wirrat seisoit rouckioisa: sywydet cocounsit keskellä merta.

15:9 Wiholinen sanoi: minä ajan taca ja saawutan heitä/

heidät, minä jaan saaliin ja tyydytän heissä kostonhimoni; minä paljastan miekkani, minun käteni hävittää heidät.	minun mieleni jäähdytän: minä vedän ulos miekkani, ja minun käteni pitää heitä hukuttaman.	ja saalista jaan/ ja heihin minun mieleni jähdytän: minä wedän ulos minun mieckani/ ja minun käteni pitä heitä hucuttaman.
15:10 Sinun tuulesi puhalsi, ja meri peitti heidät; he upposivat valtavesiin niinkuin lyijy.	15:10 Silloin sinun tuules puhalsi, ja meri peitti heidät, ja he pohjaan vajosivat, niinkuin lyijy, väkevissä vesissä.	15:10 Silloin sinun tuules puhalsi/ ja meri heitä peitti/ ja he pohjaan wajoisit/ nijncuin Blyjy wäkewis wesis.
15:11 Herra, kuka on sinun vertaisesi jumalien joukossa! Kuka on sinun vertaisesi, sinä pyhyydessä jalo; sinä ylistettävissä teoissa peljättävä, sinä ihmeitten tekijä!	15:11 \Herra\, kuka on sinun vertas jumalten seassa? Kuka on sinun kaltaises, joka olet niin korkia ja pyhä, hirmullinen, kiitettävä ja ihmetsen tekijä?	15:11 HERra/ cuca on sinun wertas jumalten seas? cuca on sinun caltaises/ joca olet nijn jalo ja pyhä: hirmullinen/ kijtettäpä ja ihmetsen tekijä.
15:12 Sinä ojensit oikean kätesi, maa nielaisi heidät.	15:12 Koskas oikian kätes ojensit, niin maa heidät nieli.	15:12 Coscas oikian kätes ojensit/ nijn maa heitä nieli.
15:13 Mutta armossasi sinä johdatit lunastamaasi kansaa, sinä veit sen voimallasi pyhään asuntoosi.	15:13 Sinä olet johdattanut laupiudessa tämän kansan, jonka pelastit, ja olet vienyt heidän väkevyydessäs sinun pyhään asumisees.	15:13 Sinä olet johdattanut laupiudesas tämän Canssan jongas pelastit/ ja olet wienyt heidän wäkewydesäs sinun pyhän asumisees.
15:14 Kansat kuulivat sen ja vapisivat, tuska valtasi Filisteaan asukkaat.	15:14 Koska kansat sen kuulevat, vapisevat he: ahdistus käsittää Philistealaiset.	15:14 Cosca Canssat sen cuulewat/ wapisewat he: ahdistus käsittä Philisterit.
15:15 Silloin peljästyivät Edomin ruhtinaat, Moabin sankarit valtasi vavistus, kaikki Kanaanin asukkaat menestyivät pelkoon.	15:15 Silloin hämmästyvät Edomin ruhtinaat, ja vavistus tarttuu Moabin sankareihin: kaikki kanaanin maan asuwait raukeavat.	15:15 Silloin hämmästyvät Edomin Ruhtinat/ ja wapistus tarttu Moabin sangareihin/ caicki Canaan maan asuwaiset raukewat.
15:16 Kauhu ja väristys valtasi heidät; sinun käsivartesi väkevyyden tähden he kävivät mykiksi niinkuin kivi. Niin sinun kansasi, Herra, kulkee perille, kulkee perille se kansa, jonka olet itsellesi hankkinut.	15:16 Tulkoon hämmästys heidän päällensä, ja pelko sinun väkevän käsivartes kautta, he vaijetkoon niinkuin kivi, siihenasti että sinun kansas, \Herra\, lävitsekäy, jonka sinä saanut olet.	15:16 Tulcon hämmästys heidän päällensä/ ja pelco sinun wäkewän käsiwartes cautta/ että he puunduisit nijncuin kiwi: siihenasti/ että sinun Canssas HERra läpidzen käy/ siihenasti että Canssa läpidze käy/ jonga sinä saanut olet.
15:17 Sinä viet heidät perille ja istutat heidät vuorelle, joka on sinun perintöosasi, paikkaan, jonka sinä, Herra, olet asunnoksesi valmistanut, pyhäkköösi, Herra, jonka sinun kätesi ovat tehneet.	15:17 Johdata heitä ja istuta heitä sinun perimises vuorelle, jonka sinä \Herra\ asumisekses tehnyt olet: sinun pyhyytes tykö, Herra, jonka sinun kätes vahvistaneet ovat.	15:17 Johdata heitä ja istuta heitä sinun perimises wuorelle/ jonga sinä HERra asumisexes tehnyt olet/ sinun pyhydes tygö HERra/ ionga sinun kätes walmistanet owat.

15:18 Herra on kuningas aina ja iankaikkisesti.	15:18 \Herra\ hallitsee alati ja ijankaikkisesti.	15:18 HERra hallidze ijancaikkisest ja ilman loputa.
15:19 Sillä kun faraoon hevoset ja hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä menivät mereen, palautti Herra meren vedet heidän päällensä; mutta israelilaiset kulkivat kuivaa myöten meren poikki.	15:19 Sillä Pharaon hevoset menivät mereen, vaunuinensa ja ratsasmiehinensä, ja \Herra\ palautti meren vedet heidän päällensä. Mutta Israelin lapset kävivät kuivaa myöten keskeltä merta.	15:19 Sillä Phrao meni mereen hewoisinens/ wau-nuinens ja radzasmiehinens/ ja HERra palautti meren wedet heidän päällens. Mutta Israelin lapset käwit cuiwana keskeldä merta.
15:20 Ja naisprofeetta Mirjam, Aaronin sisar, otti vaskirummun käteensä, ja kaikki naiset seurasivat häntä vaskirumpuja lyöden ja karkeloiden.	15:20 Ja MirJam prophetissa, Aaronin sisar, otti kanteleen käteensä, ja kaikki vaimot seurasivat häntä kanteleilla ja hypyllä.	15:20 JA MirJam Prophetissa Aaronin sisar otti candelen käteens/ ja caicki waimot seuraisit händä candeleilla ja hypyllä.
15:21 Ja Mirjam viritti heille virren: Veisatkaa Herralle, sillä hän on ylen korkea, hevoset ja miehet hän mereen syöksi.	15:21 Ja MirJam vastasi heitä: Veisatkaat \Herralle\: sillä hän on sangen jalon työn tehnyt, hevosen ja miehen hän mereen syöksi.	15:21 Ja MirJam weisais heidän edelläns: Weisatcam HERralle/ sillä hän on sangen jalon työn tehnyt/ miehen ja hewoisen hän mereen syöxi.
15:22 Sitten Mooses antoi israelilaisten lähteä liikkeelle Kaislameren luota, ja he menivät Suurin erämaahan. Ja he vaelsivat kolme päivää erämaassa löytämättä vettä.	15:22 Niin Moses antoi Israelin lasten vaeltaa Punaisen meren tyköä, ja he menivät Suurin korpeen: ja matkustivat kolme päivää korvessa, ja ei löytäneet vettä.	15:22 Nlin Moses andoi wael-da Israelin lapset punaisen meren tykö Surrin corpe cohden/ ja he matcustit colme päiwä corwes ja ei löytänet wettä.
15:23 Sitten he tulivat Maaraan; mutta he eivät voineet juoda Maaran vettä; sillä se oli karvasta. Sentähden paikka sai nimen Maara.	15:23 Niin he tulivat Maaraan, vaan eivät saaneet juoda sitä vettä Marassa, sillä se oli ylen karvas; josta se paikka kutsutaan Mara.	15:23 Nijn he tulit Maraan/ waan ei he saanet juoda sitä wettä Maras/ sillä se oli ylön carwas/ josta se paicka cudzutan Mara.
15:24 Niin kansa napisi Moosesta vastaan ja sanoi: Mitä me juomme?	15:24 Siinä napisi kansa Moosesta vastaan, sanoen: mitä me juomme?	15:24 Sijnä napsit Canssa Moosesta wastan/ sanoden: mitä me juomme?
15:25 Mutta hän huusi Herran puoleen; ja Herra osoitti hänelle puun, jonka hän heitti veteen, ja vesi tuli makeaksi. Siellä hän antoi kansalle lain ja oikeuden, ja siellä hän koetteli sitä.	15:25 Mutta hän huusi \Herran\ tykö, ja \Herra\ osotti hänelle puun, jonka hän heitti veteen, ja vedet tulivat makiaksi. Siinä pani hän heidän eteensä käskyn ja oikeuden, ja kiusasi siinä heitä.	15:25 Mutta hän huusi HERran tygö: Ja HERra osotti hänelle puun/ jonga hän heitti weteen/ ja wedet tulit makiaksi.
15:26 Hän sanoi: Jos sinä kuulet Herraa, Jumalaasi, ja teet, mikä on oikein hänen silmissänsä, tarkkaat hänen	15:26 Ja sanoi: jos sinä kuulet sinun \Herras\ Jumalas äänen, ja teet mikä oikeus on hänen edessänsä, ja panet hänen käskynsä sinun	15:26 Sijnä pani hän heidän eteens käskyn ja oikeuden ja kiusais siinä heitä/ ja sanoi: jos sinä cuulet sinun HERras Jumalas änen/ ja teet mikä oikeus on hänen edesäns/ ja panet hänen

käskyjänsä ja noudatet kaikki hänen lakiansa, niin minä en pane sinun kärsittäväksesi yhtäkään niistä vaivoista, jotka olen pannut egyptiläisten kärsittäviksi, sillä minä olen Herra, sinun parantajasi.

15:27 Sitten he tulivat Eeliimiin; siellä oli kaksitoista vesilähdettä ja seitsemänkymmentä palmupuuta. Ja he leiriytyivät siellä veden ääreen.

2 Mooses 16 LUKU

16:1 Sitten he lähtivät, koko Israelin kansa, liikkeelle Eelimestä ja tulivat Siinin erämaahan, joka on Eelimin ja Siinain välillä, toisen kuuden viidentenätoista päivänä siitä, kun he olivat lähteneet Egyptin maasta.

16:2 Ja koko Israelin kansa napisi Moosesta ja Aaronia vastaan erämaassa;

16:3 ja israelilaiset sanoivat heille: Jospa olisimme saaneet surmamme Herran kädestä Egyptin maassa, jossa istuimme lihapatain ääressä ja leipää oli kyllin syödäksemme! Mutta te olette tuoneet meidät tähän erämaahan antaaksenne koko tämän joukon kuolla nälkään.

16:4 Niin Herra sanoi Mooseselle: Katso, minä annan sataa teille leipää taivaasta. Ja kansa menkoon ja kootkoon kunakin päivänä sen päivän tarpeen. Näin minä koettelen heitä, vaeltavatko he minun lakini mukaan vai eivät.

korviis, ja pidät kaikki hänen säätynsä: niin en minä pane sinun päälles yhtäkään vit-sausta niistä, jotka minä Egyptiläisten päälle pannut olen; sillä minä olen \Herra\ sinun parantajasi.

15:27 Ja he tulivat Eeliimiin, siellä on kaksitoistakymmentä lähdettä, ja seitsemänkymmentä palmupuuta: siellä he sioittivat itsensä vetten tykö.

16 LUKU

16:1 Niin he matkustivat Eelimestä, ja koko Israelin lasten joukko tuli Sinnin korpeen, joka on Eelimin ja Siinain välillä: viidentenätoistakymmenentenä päivänä toisella kuulla sittenkuin he Egyptin maalta lähteneet olivat.

16:2 Ja koko Israelin lasten joukko napisi Moosesta ja Aaronia vastaan korvessa.

16:3 Ja Israelin lapset sanoivat heille: joska me olisimme Egyptin maalla \Herran\ käden kautta kuolleet, koska me istuimme lihapatain tykönä, ja oli leipää yltäkyllyä syödä; sillä te olette sentähden meidän johdattaneet tähän korpeen kuolettaaksenne näljällä kaikkea tätä joukkoa.

16:4 Niin sanoi \Herra\ Mooseselle: katso, minä annan sataa teille leipää taivaasta: ja kansan pitää menemän ulos ja kokooman joka päivä niin paljon kuin he tarvitsevat, koetellakseni heitä, jos he vaeltavat minun käskyssäni elikkä ei.

käskyns sinun corwijs/ ja pidät caicki hänen säätyns/ niijn en minä pane sinun päälles yhtäkän widzausta niijstä/ jotca minä Egyptiläisten päälle pannut olen/ sillä minä olen HERra sinun parandajas.

15:27 JA he tulit Eelimiin/ siellä oli caxitoistakymmendä lähdettä/ ja seidzemenkymmendä palmupuuta/ siellä he sioitit idzens wetten tygö.

XVI. Lucu

16:1 Niijn he matcustit Eelimest ja tuli coco Israelin lasten joucko Sinnin corpeen (joca on Eelimin ja Sinain wälillä) wijdendenä toistakymmendenä päiwänä toisella cuulla/ sijtecuin he Egyptin maalda läh-tenet olit.

16:2 Ja coco Israelin lasten joucko napisit Moosesta ja Aaronita wastaan/ corwesa.

16:3 Ja sanoit heille: josca Jumala että me olisim Egyptin maalla HERran käden cautta cuollet cosca me istuim lihapatain tykönä/ ja oli leipä yldäkyllyä syötä: sillä te oletta sentähden meidän johdattaneet tähän corpeen cuolettane näljällä caicke tätä joucko.

16:4 Niijn sanoi HERra Mooseselle: Cadzo/ minä annan sata teille leipä taiwast/ ja Canssan pitä cocoman joca päiwä niijn paljo cuin he tarwidzewat/ coetellaxeni heitä/ jos he waeldawat minun käskyssäni elickä ei.

16:5 Ja kun he kuudentena päivänä valmistavat sen, mitä ovat tuoneet kotiin, niin sitä on oleva kaksi kertaa niin paljon, kuin mitä he muutoin joka päivä kokoavat.

16:6 Ja Mooses ja Aaron sanoivat kaikille israelilaisille: Tänä iltana te tulette tietämään, että Herra on vienyt teidät pois Egyptin maasta, 16:7 ja huomenaamuna te tulette näkemään Herran kunnian, koska Herra on kuullut teidän napinanne häntä vastaan. Sillä mitä olemme me, että te meitä vastaan napisette?

16:8 Ja Mooses sanoi vielä: Herra antaa teille tänä iltana lihaa syödäksenne ja huomenna leipää yltäkyllin ravinnoksenne, koska Herra on kuullut teidän napinanne, kun olette napsisseet häntä vastaan. Sillä mitä olemme me? Ette ole napsisseet meitä vastaan, vaan Herraa vastaan.

16:9 Ja Mooses sanoi Aaronille: Sano koko Israelin kansalle: Astukaa Herran eteen, sillä hän on kuullut teidän napinanne.

16:10 Ja kun Aaron oli puhunut tämän koko Israelin seurakunnalle, kääntyivät he erämaahan päin, ja katso, Herran kunnia näkyi pilvessä.

16:11 Ja Herra puhui Mooseselle sanoen:

16:12 Minä olen kuullut israelilaisten napinan. Puhu heille ja sano: Iltahämärässä teillä on oleva lihaa syödäksenne, ja huomenna on teillä leipää

16:5 Ja pitää tapahtuman, että he kuudentena päivänä valmistavat sen kuin he tuovat (kotia) ja kaksikertaisesti sen suhteen, minkä he muutoin joka päivä kokoavat.

16:6 Moses ja Aaron sanoivat kaikille Israelin lapsille: ehtona pitää teidän tietämän \Herran\ johdattaneen teidät Egyptin maalta.

16:7 Ja huomenna pitää teidän näkemän \Herran\ kunnian; sillä hän on kuullut teidän napistuksenne \Herraa\ vastaan. Ja mitkä me olemme, että te napsisette meitä vastaan?

16:8 Vielä sanoi Moses: \Herra\ antaa teille ehtona lihaa syödäksenne, ja huomenna leipää teidän ravinnoksenne, että \Herra\ on kuullut teidän napistuksenne, jolla te olette napsisseet häntä vastaan. Sillä mitkä me olemme? Teidän napistuksenne ei ole meitä, vaan \Herraa\ vastaan.

16:9 Ja Moses sanoi Aaronille: sano koko Israelin lasten joukolle: tulkaat \Herran\ eteen, sillä hän on kuullut teidän napistuksenne.

16:10 Ja tapahtui, kun Aaron näitä puhunut oli kaikelle Israelin lasten joukolle, käänsivät he itsensä korpeen päin, ja katso, \Herran\ kunnia näkyi pilvessä.

16:11 Ja \Herra\ puhui Mooseselle, sanoen:

16:12 Minä olen kuullut Israelin lasten napistuksen, puhu heille sanoen: kahden ehtoon välillä pitää teillä oleman lihaa syödäksenne, ja aamulla pitää teidän ravi-

16:5 Cuudendena päivänä pitä heidän idzens valmistaman cocoman caxikertaisesti sen ehton/ cuin he muutoin jocapäiwä cocowat.

16:6 Moses ja Aaron sanoit Israelin lapsille: ehtona pitää teidän ymmärtämän/ HERran johdattanen teidän Egyptin maalda.

16:7 Ja huomena pitää teidän näkemän HERran cunnian: sillä hän on cuullut teidän napistuxen HERra wastan. Ja mitkä me olemme/ että te napsisetta meitä wastan?

16:8 Wielä sanoi Moses: HERra anda teille ehtona liha syödäxen/ ja huomena leipä yldäkyllä/ että HERra on cuullut teidän napistuxen/ jolla te olette napsisnet händä wastan. Sillä mitkä me olemme? teidän napistuxen ei ole meitä/ mutta HERra wastan.

16:9 Ja Moses sanoi Aaronille: sano coco Israelin lasten joucolle: tulcat HERran eteen/ sillä hän on cuullut teidän napistuxen.

16:10 Ja cuin Aaron näitä puhunut oli caikelle Israelin lasten joucolle: käänsit he idzens corpen päin/ ja cadzo/ HERran cunnia näyi pilwes.

16:11 Ja HERra sanoi Mosexelle:

16:12 Minä olen cuullut Israelin lasten napistuxen/ puhu heille: ehtona pitää teillä oleman liha syödäxen/ ja amulla rawituxi tuleman leiwästä/ ja

yltäkyllin; niin te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne.

16:13 Ja illalla tuli viiriäisiä, ja ne peittivät leirin, ja aamulla laskeutui kastesumu leirin ympärille.

16:14 Ja kun kastesumu oli haihtunut, katso, erämaassa oli maan pinnalla jotakin hienoa, suomujen tapaista, jota-kin hienoa niinkuin härmä.

16:15 Kun israelilaiset näkivät sen, kyselivät he toisiltansa: Mitä tämä on? Sillä he eivät tienneet, mitä se oli. Ja Mooses sanoi heille: Tämä on se leipä, jonka Herra on antanut teille syötäväksi.

16:16 Ja näin on Herra käsenyt: Kootkaa sitä, jokainen tarpeen mukaan; ottakaa goomer-mitta mieheen perheenne pääluvun mukaan, kukin niin monelle, kuin kullakin majassansa on.

16:17 Ja israelilaiset tekivät niin, ja he kokosivat, yksi enemmän, toinen vähemmän.

16:18 Mutta kun he mittasivat sen goomer-mitalla, niin ei sille jäänyt liikaa, joka oli koonnut enemmän, eikä siltä puuttunut, joka oli koonnut vähemmän; jokainen oli koonnut niin paljon, kuin hän tarvitsi.

16:19 Ja Mooses sanoi heille: Älköön kukaan jättäkö siitä mitään huomiseksi.

16:20 Mutta he eivät kuulleet Moosesta, vaan muutamat jättivät siitä jotakin huomiseksi. Niin siihen kasvoi matoja,

tuksi tuleman leivästä: ja teidän pitää tietämän, että minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

16:13 Ja tapahtui ehtona, että peltokanat tulivat ja peittivät leirin, ja aamulla oli kaste leirin ympärinsä.

16:14 Ja kuin kaste nousi, katso, niin oli korvessa jotakin ymmyrjäistä ja pientä, niin kuin härmää maan päällä.

16:15 Ja kuin Israelin lapset sen näkivät, sanoivat he toinen toisellensa: Man tämä on; sillä he ei tietäneet mitä se oli. Mutta Mooses sanoi heille: tämä on se leipä, jonka \Herra\ teille on antanut syödäksenne.

16:16 Tämä on se, josta \Herra\ käsenyt on. Jokainen kootkaan sitä niin paljon kuin hän itse syö, ja ottakaan gomor joka pääluvulle, henkiluvun jälkeen joka on hänen majassansa.

16:17 Ja Israelin lapset tekivät niin, ja kokosivat muutamat enemmän ja muutamat vähemmän.

16:18 Ja kuin he mittasivat sen gomorilla, niin ei sillä mitään liiaksi ollut, joka paljon koonnut oli, eikä siltä mitään puuttunut, joka vähemmän kokosi, mutta jokainen oli koonnut niin paljon kuin he syödäksensä tarvitsivat.

16:19 Ja Mooses sanoi heille: ei kenenkään pidä siitä huomeneksi mitään jättämän.

16:20 Mutta ei he kuulleet Moosesta, monikahdat jättivät siitä jotakin huomeneksi. Niin madot kasvoivat siihen, ja tuli haisemaan. Ja Mooses

teidän pitää ymmärtämän/ että minä olen HERra teidän Jumalan.

16:13 Ja ehtona tulit peltokanat ja peitit leirin/ ja aamulla oli caste leirin ymbärins.

16:14 Ja cuin caste tuli pois: cadzo/ nijn oli corwes jotakin ymmyrjäistä ja piendä/ nijn-cuin härmä maan päällä.

16:15 Ja cuin Israelin lapset sen näit/ sanoit he toinen toisellens: Man tämä on/ sillä ei he tiennet mikä se oli. Mutta Mooses sanoi heille: tämä on se leipä/ jonga HERra teille on andanut syödäxen.

16:16 Tämä on se josta HERra käsenyt on. Jocainen cootcan sijtä nijn paljon cuin hän idze syö/ ja ottacat Gomor joca päälugulle/ hengilugun jälkeen cuin on hänen majasans.

16:17 Ja Israelin lapset teit nijn/ ja cocoisit muutamat enämmän ja muutamat vähemmän.

16:18 Waan cuin he mittasivat sen Gomorilla/ nijn ei hänellä mitän lijaxi ollut/ joca paljon coonnut oli/ eikä sildä mitän puuttunut/ joca vähemmän cocois: mutta jocainen oli coonnut nijn paljon cuin he syödäxens tarwidzit.

16:19 Ja Mooses sanoi heille: ei kenengän pidä sijtä huomenexi mitän jättämän.

16:20 Mutta ei he cuullet Moosesta/ waan monicahdat jätit sijtä jotakin huomenexi. Nijn madot caswoit sijhen ja

ja se rupesi haisemaan; ja Mooses vihastui heihin.

16:21 Ja he kokosivat sitä joka aamu sen verran, kuin kukin tarvitsi; mutta kun aurinko alkoi paahtaa, niin se suli.

16:22 Mutta kuudentena päivänä he kokosivat sitä leipää kaksinkertaisesti, kaksi gomeria kullekin. Ja kaikki kansan päämiehet tulivat ja ilmoittivat sen Moosekselle.

16:23 Niin hän sanoi heille: Tämä tapahtuu Herran sanan mukaan; huomenna on levon päivä, Herralle pyhitetty soppa. Mitä leivotte, se leipokaa, ja mitä keitätte, se keittäkää; mutta kaikki, mitä tähteeksi jää, pankaa talteen huomiseksi.

16:24 Ja he panivat sen talteen huomiseksi, niinkuin Mooses oli käskennyt, eikä se ruvennut haisemaan, eikä siihen tullut matoja.

16:25 Ja Mooses sanoi: Syökää se tänä päivänä, sillä tänä päivänä on Herran soppa; tänään ette löydä kedolta mitään.

16:26 Kuutena päivänä on teidän sitä koottava, mutta seitsemäntenä päivänä on soppa; silloin ei sitä ole.

16:27 Kuitenkin muutamat kansasta lähtivät seitsemäntenä päivänä kokoamaan sitä, mutta he eivät löytäneet mitään.

16:28 Niin Herra sanoi Moosekselle: Kuinka kauan aiotte kieltäytyä noudattamasta minun käskyjäni ja lakejäni?

16:29 Katsokaa, Herra on

vihastui heidän päällensä.

16:21 Niin he kokosivat siitä joka aamu, niin paljon kuin jokainen syödäksensä tarvitsi. Mutta koska päivä tuli palavaksi, niin se suli.

16:22 Ja tapahtui kuudentena päivänä, että he kokosivat kaksinkertaisesti sitä leipää, kaksi gomoria kullekin. Ja kaikki päämiehet kansan seasta tulivat ja ilmoittivat sen Moosekselle.

16:23 Ja hän sanoi heille: tämä on se minkä \Herra\ sanonut on: huomenna on sabbati, pyhä lepo \Herralle\: mitä te leivotte, se leipokaat, ja mitä te keitätte, se keittäkää; mutta mitä liiaksi on, jättäkää se tähteelle pantaa huomeneksi.

16:24 Ja he jättivät sitä huomeneksi, niinkuin Mooses käskennyt oli: ja ei tullut se haisemaan, eikä matoa tullut siihen.

16:25 Niin sanoi Mooses: syökää se tänäpäpä, sillä tätäpäpä on \Herran\ sabbati: tänäpäpä ette sitä löydä kedolta.

16:26 Kuusi päivää pitää teidän kokooman; mutta seitsemäntenä päivänä on sabbati, ja ei löydetä sitä.

16:27 Ja tapahtui, että seitsemäntenä päivänä läksivät muutamat kansan seasta kokoomaan, ja ei he löytäneet mitään.

16:28 Niin \Herra\ sanoi Moosekselle: kuinka kauan ette tahdo pitää minun käskyjäni ja lakiani?

16:29 Katsokaat, \Herra\ on

tuli haiseman. Ja Mooses vihastui heidän päällensä.

16:21 Nijn he cocoisit sijtä joca aamu/ nijn paljo cuin jocainen syödäxens tarwidzi. Mutta cosca päiwä tuli palawaxi/ nijn se suli.

16:22 JA cuudendena päiwänä cocoisit he caxikertaisest sijtä leiwästä/ caxi Gomoria cullengin. Ja caicki päämiehet Canssan seast tulit ja ilmoitit sen Mosexelle.

16:23 Ja hän sanoi heille: tämä on se cuin HERra sanonut on: huomenna on Sabbathi/ se pyhä lepo HERralle/ mitä te leiwotte se leipocat/ ja mitä te keitätte se keittäkät/ mutta mitä lijaxi on jättäkät se/ tähdelle panda huomenexi.

16:24 Ja he jätit sijtä huomenexi/ nijncuin Moses käskennyt oli: ja ei tullut se haiseman/ eikä matoa tullut siihen.

16:25 Nijn sanoi Moses: syökät se tänäpäpä/ sillä tänäpäpä on HERran Sabbathi/ tänäpäpä et te sitä löydä kedolda.

16:26 Cuusi päiwä pitä teidän cocoman/ mutta sedzemenäpäpä on Sabbathi/ ja sinä päiwänä ei löytä sitä.

16:27 Mutta seidzemendena päiwänä läxit muutamat Canssan seast cocoman/ ja ei he löynnet mitän.

16:28 Nijn sanoi HERra Mosexelle: cuinga cauwan et te pidä minun kākäskyjäni ja säätyjäni?

16:29 Cadzocat/ HERra on

antanut teille sapatin; sentähden hän antaa teille kuudentena päivänä kahden päivän leivän. Olkoon jokainen alallaan, älköönkää kukaan lähtekö paikaltansa seitsemäntenä päivänä.

16:30 Ja kansa lepäsi seitsemäntenä päivänä.

16:31 Ja Israelin heimo antoi sille nimen manna. Ja se oli valkean korianderinsiemenen kaltaista ja maistui hunajakulta.

16:32 Ja Mooses sanoi: Näin on Herra käsenyt: Ota sitä goomerin täysi säilytettäväksi sukupolvesta sukupolveen, että he näkisivät sen leivän, jolla minä olen ravinnut teitä erämaassa, johdattaessani teitä Egyptin maasta.

16:33 Ja Mooses sanoi Aaronille: Ota astia ja pane siihen goomerin täysi mannaa ja aseta se Herran eteen säilytettäväksi sukupolvesta sukupolveen.

16:34 Ja Aaron asetti sen talteen lain arkin eteen, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

16:35 Ja israelilaiset söivät mannaa neljäkymmentä vuotta, kunnes he tulivat asuttuun maahan; he söivät mannaa siihen asti, kunnes tulivat Kanaanin maan rajalle. -

16:36 Goomer on kymmenesosa eefaa.

2 Mooses 17 LUKU

17:1 Sitten kaikki israelilaisten seurakunta lähti liikkeelle Sii-

teille antanut sabbatin, ja sentähden on hän antanut teille kuudentena päivänä kahden päivän leivän: niin olkaan siis jokainen kotonansa, ja älkään yksikään lähtekö siastansa seitsemäntenä päivänä.

16:30 Niin lepäsi kansa seitsemäntenä päivänä.

16:31 Ja Israelin huone kutsui hänen nimensä man: ja se oli niinkuin korianderin siemen, valkia, ja maisti niinkuin sämpylä hunajan kanssa.

16:32 Ja Moses sanoi: tämä on se minkä \Herra\ käsenyt on: täytä gomor siitä, kätkettä teidän jälkeentulevaisillenne: että he näkisivät sen leivän, jolla minä olen teitä ruokkinut korvessa, koska minä johdatin teitä ulos Egyptin maalta.

16:33 Ja Moses sanoi Aaronille: ota astia, ja pane siihen gomorin täysi mannaa: ja pane se \Herran\ eteen, tallella pidettä teidän jälkeen tulevaisillenne.

16:34 Niinkuin \Herra\ käsenyt oli Mosekselle, niin Aaron pani sen todistuksen eteen tallella pidettäväksi.

16:35 Ja Israelin lapset söivät mannaa neljäkymmentä ajastaikaa, siihenasti kuin he tulivat sille maalle jossa heidän asuman piti: siihenasti kuin he tulivat Kanaanin maan rajoille, söivät he mannaa.

16:36 Ja gomor on kymmenesosa ephaa.

17 LUKU

17:1 Ja koko Israelin lasten joukko matkusti Sinnin kor-

teille andanut Sabbathin/ ja sentähden on hän andanut teille cuudentena päivänä kahden päivän leivän/ niin olcan siis jocainen cotona idzellens/ ja älkän yxikän lähtekö siastans seidzemenä päivänä.

16:30 Nijn lewäisit Canssa seidzemenä päivänä.

16:31 Ja Israelin huone cudzui hänen nimens Man/ ja se oli nijncuin Corianderin siemen walkia/ ja maisti nijncuin sämbylä hunajan cansa.

16:32 JA Moses sanoi: tämä on se cuin HERra käsenyt on: täytä Gomor sijtä/ kätkettä teidän lapsillen/ että se leipä nähtäisin jolla minä olen teitä ruockinut corwesa/ cosca minä johdatin teitä Egyptin maalda.

16:33 Ja Moses sanoi Aaronille: ota astia/ ja pane siihen Gomorin täysi Manna/ ja pane HERran eteen/ tallella pidettä lapsillen.

16:34 Nijn cuin HERra käsenyt oli Mosexelle. Nijn Aaron pani sen todistuxen eteen tallella pidettäwäxi.

16:35 Ja Israelin lapset söit Manna neljäkymmendä ajastaica/ siihen asti cuin he tulit sille maalle cuin heidän asuman piti/ cuin he tulit Canaan maan rajoille/ söit he Manna.

16:36 Ja Gomor on kymmenesosa Ephast.

XVII. Lucu

17:1 JA coco Israelin lasten joucko matcustit Sinnin cor-

nin erämaasta ja matkusti levähdyspaikasta toiseen Herran käskyn mukaan. Ja he leiriytyivät Refidimiin; siellä ei ollut vettä kansan juoda.

17:2 Niin kansa riiteli Moosesta vastaan ja sanoi: Antaakaa meille vettä juoda! Mooses vastasi heille: Miksi riitellette minua vastaan? Miksi kiusaatte Herraa?

17:3 Mutta kansalla oli siellä jano, ja he napsivat yhä Moosesta vastaan ja sanoivat: Minkätähden olet tuonut meidät Egyptistä, antaaksesi meidän ja meidän lastemme ja karjamme kuolla janoon?

17:4 Niin Mooses huusi Herraa ja sanoi: Mitä minä teen tälle kansalle? Ei paljon puuttu, että he kivittävät minut.

17:5 Herra vastasi Mooselle: Mene kansan edellä ja ota mukaasi muutamia Israelin vanhimpia. Ja ota käteesi sauva, jolla löit Niilivirtaa, ja mene.

17:6 Katso, minä seison siellä sinun edessäsi kalliolla Horebin luona; lyö kallioon, ja siitä on vuotava vettä, niin että kansa saa juoda. Ja Mooses teki niin Israelin vanhimpain nähden.

17:7 Ja hän antoi sille paikalle nimen Massa ja Meriba sentähden, että israelilaiset siellä riitelivät ja kiusasivat Herraa, sanoen: Onko Herra meidän keskellämme vai ei?

17:8 Sitten tulivat amalekilaiset ja taistelivat Israelia vastaan Refidimissä.

17:9 Niin Mooses sanoi Joo-

vesta, vaelluksissansa \Herran\ käskyn jälkeen, ja sioittivat itsensä Raphidimiin, ja ei ollut vettä kansalle juoda.

17:2 Ja kansa riiteli Moosesen kanssa, ja sanoi: antaakaa meille vettä juodaksemme. Mooses sanoi heille: mitä te riitellette minun kanssani? Miksi kiusaatte \Herraa\?

17:3 Ja kansa janoi juoda siellä vettä, ja he napsivat Moosesta vastaan, ja sanoivat: mitä vasten sinä olet meidät johdattanut Egyptistä tänne kuolettaakses minua ja minun lapsiani, ja minun eläimiäni janolla?

17:4 Niin Mooses huusi \Herran\ tykö, sanoen: mitä minä teen tälle kansalle? Vähä puuttuu, ettei he kivitä minua.

17:5 Ja \Herra\ sanoi Mooselle: mene kansan edellä, ja ota kanssas muutamia Israelin vanhimmista, ja sinun sauvas, jolla sinä löit virtaa, ota sinun kätees ja mene.

17:6 Katso, minä seison siellä sinun edessäsi kalliolla Horebissa: ja sinun pitää lyömän kalliota, ja siinä pitää vedet juokseman, niin että kansa siitä juoda saa. Ja Mooses teki niin Israelin vanhimpain edessä.

17:7 Ja kutsui sen paikan nimen Massa ja Meriba, Israelin lasten riidan tähden, ja että he kiusasivat \Herraa\, sanoen: olleeko \Herra\ meidän seassamme elikkä ei?

17:8 Niin Amalek tuli: ja soti Israelia vastaan Raphidimissä.

17:9 Ja Mooses sanoi Josual-

westa/ heidän päiwäcunnisans HERran käskyn jälkeen/ ja sioitit idzens Raphidimijn. 17:2 Siellä ei ollut wettä Canssalla juoda.

Ja Canssa napsit Moosesta wastan ja sanoit: andacat meille wettä juodaxem. Mooses sanoi heille: mitä te torutte minun cansani? Mixi te kiusatte HERra?

17:3 Cosca Canssa siellä janoisit wettä/ napsit he Moosesta wastan/ ja sanoit: mitä wasten sinä olet meidän johdattanut Egyptist/ cuolettaxes meitä ja meidän lapsiam/ ja meidän eläimitäm janolla?

17:4 MOses huusi HERran tygö/ sanoden: mitä minä teen tälle Canssalle? wähä puuttu ettei he kiwitä minua.

17:5 Sanoi HERra Mosexelle: mene Canssan edellä/ ja ota cansas muutamat Israelin wanhimmista/ ja sinun sauwas jolla sinä löit wettä/ ota sinun kätees ja mene.

17:6 Cadzo/ minä seison siellä sinun edesäs calliolla Horebis/ siellä sinun pitä calliota lyömän/ ja sijtä pitä wedet juoxeman/ nijn että Canssa sijtä juoda saa. Ja Mooses teki nijn Israelin wanhimmitten edes.

17:7 Sentähden cudzui hän sen paican Massa Meriba Israelin lasten toran tähden/ ja sentähden että he kiusaisit HERra/ sanoden: olleco HERra meidän seasam elikkä ei?

17:8 Nlin Amalech tuli: ja sodei Israeli wastan Raphidimis.

17:9 Ja Mooses sanoi Josual-

sualle: Valitse meille miehiä, mene ja taistele huomenna amalekilaisia vastaan. Minä asetun vuoren huipulle, Jumalan sauva kädessäni.

17:10 Ja Joosua teki, niinkuin Mooses oli hänelle sanonut, ja taisteli amalekilaisia vastaan. Mutta Mooses, Aaron ja Huur nousivat vuoren huipulle.

17:11 Ja niin kauan kuin Mooses piti kätensä ylhäällä, oli Israel voitolla; mutta kun hän antoi kätensä vaipua, olivat amalekilaiset voitolla.

17:12 Mutta kun Mooseksen kädet väsyivät, ottivat he kiven ja asettivat sen hänen allensa, ja hän istui sille, ja Aaron ja Huur kannattivat hänen käsiänsä kumpikin puoleltansa. Näin hänen kätensä kestivät vahvoina auringon laskuun asti.

17:13 Ja Joosua voitti amalekilaiset ja heidän sotaväkensä miekan terällä.

17:14 Ja Herra sanoi Moosekselle: Kirjoita tämä kirjaan muistoksi ja teroita se Joosuan mieleen: Minä pyyhin pois amalekilaisten muiston taivaan alta.

17:15 Ja Mooses rakensi alttarin ja pani sille nimeksi: Herra on minun lippuni.

17:16 Ja hän sanoi: Minä nostan käteni Herran istuinta kohden: Herra sotii amalekilaisia vastaan sukupolvesta sukupolveen.

2 Mooses 18 LUKU

18:1 Ja Midianin pappi Jetro, Mooseksen appi, sai kuulla

le: valitse meille miehiä, mene ja sodi Amalekia vastaan: huomenna minä seison mäen kukkulalla, ja pidän Jumalan sauvan kädessäni.

17:10 Ja Josua teki niinkuin Mooses sanoi hänelle, ja soti Amalekia vastaan. Mutta Mooses, Aaron ja Hur astuivat mäen kukkulalle.

17:11 Ja tapahtui, että koska Mooses piti kätensä ylhäällä, voitti Israel; mutta koska hän kätensä laski alas, voitti Amalek.

17:12 Mutta Moseksen kädet olivat raskaat, sentähden ottivat he kiven ja asettivat hänen alansa ja hän istui sen päällä; vaan Aaron ja Hur pitivät ylhäällä hänen käsiänsä kumpikin puoleltansa, niin pysyi hänen kätensä juuri vahvana auringon laskemaan asti.

17:13 Ja Josua heikonsi Amalekin ja hänen kansansa miekan terällä.

17:14 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: kirjoita tämä muistoksi kirjaan, ja muistuta Josuan korvissa; sillä minä pyyhin kokonansa pois Amalekin muiston taivaan alta.

17:15 Ja Mooses rakensi alttarin, ja kutsui sen nimen: \Herra\ on minun lippuni.

17:16 Ja hän sanoi: koska käsi oli \Herran\ istuinta päin, oli \Herralla\ sota Amalekia vastaan: (niin se on tästäkin lähin) suvusta sukuun.

18 LUKU

18:1 Ja Jetro Midianin pappi, Moseksen appi kuuli

le: walidze meille miehiä/ mene ja sodi Amalechiä wastan: huomenna minä seison mäen cuckulalla/ ja pidän Jumalan sauwan kädesäni.

17:10 Ja Josua teki nijncuin Mooses sanoi hänelle/ ja sodei Amalechia wastan. Mutta Moses/ Aaron ja Hur astuit mäen cuckulalle.

17:11 Ja nijncauwan cuin Mooses piti kätens ylhällä/ woitti Israel/ mutta cosca hän kätens laski alas/ woitti Amalech.

17:12 Mutta Mosexen kädet olit rascat/ sentähden otit he kiwen ja asetit hänen alans/ että hän istuis sen päällä. Waan Aaron ja Hur pidit ylhällä hänen käsiäns cumbikin puoleldans/ nijn wahwistuit hänen kätens auringon laskeman asti.

17:13 Ja Josua hucutti Amalechin ja hänen Canssans/ miecan terällä.

17:14 Ja HERra sanoi Mosexelle: kirjoita nämät muistoxi kirjaan/ ja muistuta Josuan corwisa/ sillä minä pyhin Amalechin muiston taiwan alda.

17:15 Ja Mooses rakensi Altarin/ ja cudzui hänen nimens: HERra Nissi.

17:16 Sillä hän sanoi: se on muisto HERran istuimen tykönä/ että HERran sota pitää oleman Amalechiä wastan sugusta nijn sucuun.

XVIII. Lucu

18:1 JA cosca Jethro Midianin pappi Mosexen appi/

kaikki, mitä Jumala oli tehnyt Moosekselle ja kansalleen Israelille, kuinka Herra oli vienyt Israelin pois Egyptistä.

18:2 Ja Jetro, Mooseksen appi, otti mukaansa Sipporan, Mooseksen vaimon, jonka tämä oli lähettänyt kotiin,

18:3 ja hänen kaksi poikaansa; näistä oli toisen nimi Geersom, koska Mooses oli sanonut: Minä olen muukalainen vieraalla maalla,

18:4 ja toisen nimi Elieser, koska hän oli sanonut: Isäni Jumala oli minun apuni ja pelasti minut faraon miekasta.

18:5 Ja Jetro, Mooseksen appi, tuli hänen poikiensa ja hänen vaimonsa kanssa Mooseksen luo erämaahan, jossa tämä oli leirytnyt Jumalan vuoren juurelle.

18:6 Ja hän käski sanoa Moosekselle: Minä Jetro, sinun appesi, ynnä vaimosi kahden poikansa kanssa olemme tulleet luoksesi.

18:7 Niin Mooses meni appensa vastaan, kumarsi ja suuteli häntä. Ja kun he olivat tervehtineet toisiansa, menivät he teltaan.

18:8 Ja Mooses kertoi apellensa kaikki, mitä Herra oli tehnyt faraolle ja egyptiläisille Israelin tähden, ja kaikki ne vaikeudet, jotka heitä olivat kohdanneet matkalla, ja kuinka Herra oli pelastanut heidät.

18:9 Ja Jetro iloitsi kaikesta

kaikki, mitä Jumala Moosekselle ja Israelin kansalle oli tehnyt: että \Herra\ oli johdattanut Israelin pois Egyptistä.

18:2 Ja Jetro Mooseksen appi otti Ziporan Mooseksen emännän, jonka hän oli takaperin lähettänyt,

18:3 Ja kaksi hänen poikaansa, joista yhden nimi oli Gersom, sillä hän sanoi: minä olin muukalainen vieraalla maalla.

18:4 Ja toisen nimi oli Elieser, sillä (hän sanoi) minun isäni Jumala on ollut minun apuni, ja on pelastanut minun Pharaon miekasta.

18:5 Niin Jetro Mooseksen appi, ja hänen poikansa, ja hänen emäntänsä tulivat Mooseksen tykö siihen korpeen, kussa hän itsensä sioittanut oli Jumalan vuorella.

18:6 Ja antoi sanoa Moosekselle: minä Jetro sinun appes olen tullut sinun tykö, ja sinun emäntäs, ja molemmat hänen poikansa hänen kanssansa.

18:7 Niin meni Moses appensa vastaan, kumarsi itsensä, ja suuta antoi hänen; ja koska he olivat tervehtineet toinen toistansa, menivät he majaan.

18:8 Niin jutteli Moses apellensa kaikki, mitä \Herra\ tehnyt oli Pharaolle, ja Egyptiläisille Israelin tähden, ja kaiken sen vaivan joka heillä tiellä oli ollut, ja että \Herra\ oli auttanut heitä.

18:9 Ja Jetro riemuitsi kai-

cuuli caicki mitä Jumala Moseksen ja Israelin Canssan cansa oli tehnyt: että HERra oli johdattanut Israelin Egyptistä.

18:2 Otti hän Ziporan Moseksen emännän/ jonga hän oli tacaperin lähettänyt.

18:3 Ja caxi hänen poicans/ joista toisen nimi oli Gerson/ sillä hän sanoi: minä olen tullut muucalaisexi wieralla maalla.

18:4 Ja toisen nimi Eliezer/ sillä hän sanoi: minun Isäni Jumala on ollut minun apun/ ja on pelastanut minun Pharaon miecasta.

18:5 COsca JEthro Mosexen appi ja hänen poicans ja hänen emändäns tulit Mosexen tygö corpeen/ cusa hän idzens sioittanut oli Jumalan vuorelle.

18:6 Käski hän sano Mosexelle: minä Jethro sinun appes olen tullut sinun tygös ja sinun emändäs/ ja molemmat hänen poicans hänen cansans.

18:7 Nijn meni Moses appens wastan/ ja cumarsi idzens hänen edesäns ja suuta andoi hänen. Ja cosca he olit tervehtänet toinen toistans/ menit he majaan.

18:8 Nijn jutteli Moses apellensa caicki mitä HERra tehnyt oli Pharaolle ja Egyptiläisille Israelin tähden/ ja caiken sen waiwan cuin heillä tiellä oli ollut/ ja että HERra oli auttanut heitä.

18:9 Ja Jethro riemuidzi cai-

siitä hyvästä, mitä Herra oli tehnyt Israelille, pelastaessaan heidät egyptiläisten kädestä.

18:10 Ja Jetro sanoi: Kiitetty olkoon Herra, joka on pelastanut teidät egyptiläisten ja faraon kädestä, Herra, joka on pelastanut kansansa egyptiläisten vallasta.

18:11 Nyt minä tiedän, että Herra on suurempi kaikkia jumalia; sillä sentähden, että egyptiläiset ylpeilivät, on heidän näin käynyt.

18:12 Ja Jetro, Mooseksen appi, toimitti polttouhrin ja teurasuhreja Jumalalle; ja Aaron ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat aterioimaan Mooseksen apen kanssa Jumalan eteen.

18:13 Seuraavana päivänä Mooses istui tuomitsemaan kansaa, ja kansa seisoి Mooseksen ympärillä aamusta iltaan asti.

18:14 Kun Mooseksen appi näki kaiken, mitä hän teki kansalle, sanoi hän: Mitä tämä puuha on, jota sinulla on kansan kanssa? Miksi sinä istut yksin ja kaikki kansa seisoo ympärilläsi aamusta iltaan asti?

18:15 Mooses vastasi apellensa: Kansa tulee minun luokseni kysymään Jumalalta neuvoa.

18:16 Kun heillä on jokin riita-asia, tulevat he minun luokseni, ja minä ratkaisen heidän riitansa ja ilmoitan heille Jumalan säädökset ja lait.

ken sen hyvyyden ylitse, jonka \Herra\ oli tehnyt Israelille, että hän oli pelastanut heitä Egyptiläisten kädestä.

18:10 Ja Jetro sanoi: kiitetty olkoon \Herra\, joka teidät pelastanut on Egyptiläisten ja Pharaon kädestä: joka on vapahtanut kansansa Egyptiläisten käden alta.

18:11 Nyt minä tiedän, että \Herra\ on suurempi kuin kaikki Jumalat; sillä siinä asiassa, jossa ylpeilivät, oli hän heidän ylitsensä (valti-as).

18:12 Ja Jetro Mooseksen appi otti polttouhria ja muuta uhria Jumalalle. Niin tuli Aaron ja kaikki vanhimmat Israelista syömään leipää Mooseksen apen kanssa Jumalan edessä.

18:13 Ja tapahtui toisena päivänä, että Moses istui oikeutta tekemään kansalle; ja kansa seisoи Mooseksen ympärillä aamusta niin ehtooseen asti.

18:14 Koska Mooseksen appi näki kaikki, mitä hän teki kansalle, sanoi hän: mikä tämä on kuin sinä teet kansalle? Miksis sinä istut yksinäs, ja kaikki kansa seisoo sinun edessäs, hamasta aamusta niin ehtooseen?

18:15 Moses vastasi appeansa: sillä kansa tulee minun tyköni, ja kysyy Jumalalta neuvoa.

18:16 Koska heillä on jotakin asiaa, tulevat he minun tyköni, että minun pitää oikeutta tekemän jokaisen välillä ja hänen lähimmäisensä välillä, ja osottaman heille Jumalan oikeudet ja käskyt.

kesta hyvästä/ cuin HERra oli tehnyt Israelille/ että hän oli pelastanut heitä Egyptiläisten kädest.

18:10 Ja Jethro sanoi: kijtetty olcon HERra/ joca teidän pelastanut on Egyptiläisten ja Pharaon kädest/ joca myös taita wapahta Canssans Egyptiläisten kädestä.

18:11 Nyt minä tiedän että HERra on suurempi cuin caicki jumalat/ sentähden että he ylpiäst heitä watan tehnet olit.

18:12 Ja Jethro Mosexen appi otti polttouhria ja uhrais Jumalalle. Nijn tuli Aaron ja caicki wanhimmat Israelist syömän leipä Mosexen apen cansa Jumalan edes.

18:13 JA toisna päiwänä istui Moses oikeutta tekemän Canssalle/ ja Canssa seisoи Mosexen ymbärillä amusta nijn ehtosen asti.

18:14 Cosca hänen appens näki caicki mitä hän teki wäen cansa/ sanoi hän: mikä tämä on cuin sinä teet tälle wäelle? mixi sinä istut yxinäns/ ja caicki Canssa sinun ymbärilläs seisowat/ hamast amusta nijn ehtooseen?

18:15 Moses wastais händä: Canssa tule minun tygöni/ ja kysy Jumalalda neuwo.

18:16 Sillä cosca heillä on jotakin asiata/ tulewat he minun tygöni/ että minun pitää oikeutta tekemän jocaidzen wälillä/ ja hänen lähimmäisens/ ja osottaman heille

18:17 Niin Mooseksen appi sanoi hänelle: Siinä sinä et menettele viisaasti.

18:18 Sinä uuvutat sekä itsesi että tämän kansan, joka on kanssasi; sillä tämä tehtävä on sinulle liian raskas, etkä sinä voi sitä yksinäsi toimittaa.

18:19 Kuule nyt, mitä minä sanon. Minä neuvon sinua, ja Jumala on oleva sinun kanssasi. Ole sinä kansan edusmies Jumalan edessä, ja saat sinä sen asiat Jumalan eteen. Ja opeta heille säädökset ja lait,

18:20 ja neuvo heille tie, jota heidän on kuljettava, ja mitä heidän on tehtävä.

18:21 Mutta valitse koko kansasta kelpollisia ja Jumalaa pelkääväisiä, luotettavia ja väärää voittoa vihaavia miehiä, ja aseta ne heille tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämiehiksi.

18:22 Nämä tuomitkoont kansaa joka aika. Kaikki suuret asiat he saattakoot sinun tietoosi, mutta kaikki vähäiset asiat ratkaiskoot itse. Huojenna näin jotakin itseltäsi, ja kantakoot he kuormaa sinun kanssasi.

18:23 Jos näin teet ja Jumala itse sinua näin käskee, niin sinä jaksat sen kestää; ja kaikki tämä kansa saa mennä

18:17 Ja Moseksen appi sanoi hänelle: ei se ole hyvä kuin sinä teet.

18:18 Sinä väsyttät peräti sekä itses että tämän kansan joka sinun kanssas on; sillä tämä asia on sinulle ylen raskas, et taida sinä sitä yksinäs toimittaa.

18:19 Nyt kuule minun ääneni, minä neuvon sinua, ja Jumala on sinun kanssas. Ole sinä kansan puolesta Jumalan edessä, ja tuota heidän asiansa Jumalan eteen.

18:20 Ja muistuta heille oikeudet ja käskyt: osota heille tie, jota heidän vaeltaman pitää, ja ne työt mitkä heidän tekemän pitää.

18:21 Niin etsi sinä kaiken kansan seasta vaat miehet, Jumalaa pelkääväiset, totuuden miehet, ne jotka ahneutta vihaavat: ja aseta ne heille päämiehiksi, tuhanten päälle, sadan päälle, viidenkymmenen päälle, ja kymmenen päälle,

18:22 Että ne aina kansalle oikeuden tekisivät: mutta kuin joku raskas asia tulee, että he sen tuovat sinun eteesi mutta kaikki pienet asiat he itse ratkaiskaan: niin huojenna jotakin itseltäs, ja he kantavat kuormaa sinun kanssas.

18:23 Jos sinä sen teet, ja Jumala sen sinulle käskee, niin sinä taidat voimassa pysyä, niin myös kaikki tämä

Jumalan oikeudet ja käskyt.

18:17 Hänen appens sanoi hänelle: et sinä oikein tee.

18:18 Sinä väsyttät peräti idzes sekä tämän Canssan kuin sinun cansas on: sillä tämä asia on sinulle ylen rascas/ et taida sinä sitä yxinäs toimitta.

18:19 Mutta cuule minun äneni/ minä neuwon sinua/ ja Jumala on sinun cansas. 18:20 Holho sinä Canssa Jumalan edes/ ja tuota heidän asians Jumalan eteen/ ja muistuta heille oikeudet ja käskyt/

ja osota heille tie/ jota heidän waeldaman pitä/ ia ne työt kuin heidän tekemän pitä.

18:21 Mutta edzi sinulles caiken Canssan seast wogat miehet/ Jumalata pelkääväiset/ totiset/ ja jotca ahneutta wihawat/ ja aseta ne heille päämiehixi/ monicahdat tuhannen päälle/ monicahdat sadan päälle/ monicahdat wijdenkymmenen päälle/ ja monicahdat kymmenen päälle.

18:22 Että ne aina Canssalle oikeuden tekisit. Mutta cosca jocu rascas asia tule/ että he sen tuowat sinun etees/ mutta caicki pienet asiat he idze ratcaiscan: ja nijn se sinulle on huokiambi/ ja he candawat cuorma sinun cansas

18:23 Jos sinä sen teet/ nijns taidat Jumalan käskyn toimitta/ ja caicki Canssa

rauhassa kotiinsa.

18:24 Ja Mooses noudatti appensa puhetta ja teki kai-ken, mitä tämä oli sanonut.

18:25 Mooses valitsi kelvollisia miehiä koko Israelista ja asetti heidät kansan johtoon, tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämiehiksi.

18:26 Nämä tuomitsivat kansaa joka aika. Vaikeat asiat he lykkäsivät Moosekselle, mutta vähäiset asiat he ratkaisivat itse.

18:27 Sitten Mooses saattoi appensa matkaan, ja tämä meni omaan maahansa.

2 Mooses 19 LUKU

19:1 Kolmantena kuukautena siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta, juuri samana kuukauden päivänä, he tulivat Siinain erämaahan.

19:2 Sillä he olivat lähteneet Refidimistä, tulleet Siinain erämaahan ja leirytyneet erämaahan; ja Israel oli siellä leirissä vuoren kohdalla.

19:3 Ja Mooses nousi Jumalan tykö, ja Herra huusi häntä vuorelta ja sanoi: Sano näin Jaakobin heimolle ja ilmoita israelilaisille:

19:4 Te olette nähneet, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille ja kuinka minä olen kantanut teitä kotkan siivillä ja tuonut teidät luokseni.

kansa saa mennä kotiansa rauhassa.

18:24 Ja Moses kuuli appensa äänen, ja teki kaikki mitä hän sanoi.

18:25 Ja valitsi vaat miehet kaikesta Israelista, ja asetti heidät kansan päämiehiksi, tuhanten päälle, sadan päälle, viidenkymmenen päälle, ja kymmenen päälle,

18:26 Jotka tekivät kansalle oikeuden joka aika. Mutta jotka raskaat asiat olivat, lykkäsivät he Moseksen alle; vaan kaikki pienet asiat he itse ratkasivat.

18:27 Niin Moses antoi appensa mennä ja hän meni omalle maallensa.

19 LUKU

19:1 Kolmantena kuukaute-na Israelin lasten lähtemisestä Egyptin maalta, tulivat he sinä päivänä Sinain korpeen.

19:2 Sillä he olivat lähteneet Raphidimista, ja tulivat Siinain korpeen, ja sioittivat itsensä korpeen: ja Israel sioitti itsensä siihen, vuoren kohdalle.

19:3 Ja Moses astui ylös Jumalan tykö. Ja \Herra\ huusi häntä vuorelta, ja sanoi: näin sinun pitää sanoman Jakobin huoneelle, ja Israelin lapsille ilmoittaman.

19:4 Te olette nähneet, mitä minä Egyptiläisille tehnyt olen: ja kuinka minä olen teitä kantanut kotkan siivillä, ja olen saattanut teidät minun tyköni.

mene cotians rauhas.

18:24 Moses cuuli appensa änen/ ja teki caicki cuin hän sanoi hänelle.

18:25 Ja walidzi wagat miehet caikest Israelist/ ja asetti heidän Canssan päämiehixi/ monicahdat tuhannen päälle/ monicahdat sadan päälle/ monicahdat wijdenkymmenen päälle/ ja monicahdat kymmenen päälle.

18:26 Että heidän aina piti Cansan asiat ratcaiseman. Mutta jotca rascat asiat olit/ lyckäisit he Mosexen ala/ waan caicki pienet asiat he idze ratcaisit.

18:27 Ja nijn Moses andoi appens mennä cotia omalle maallens.

XIX. Lucu

19:1 COlmandena Cuucaute-na Israelin lasten lähtemisest Egyptin maalda tulit he sinä päivänä Sinain corpeen.

19:2 Sillä he olit lähtenet Raphidimist/ ja tahdoit Sinain corpeen/ ja sioitit idzens siihen corpeen: vuoren cohdalle.

19:3 JA Moses astui ylös Jumalan tygö. Ja HERra huusi händä wuorelda/ ja sanoi: tätä sinun pitä sanoman Jacobin huonelle: ja Israelin lapsille ilmoittaman.

19:4 Te oletta nähnet mitä minä Egyptiläisille tehnyt olen/ ja cuinga minä olen teitä candanut cotcain sijwil- lä/ ja olen saattanut teidän

19:5 Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin te olette minun omaisuuteni ennen kaikkia muita kansoja; sillä koko maa on minun.

19:6 Ja te olette minulle pappisvaltakunta ja pyhä kansa. Sano nämä sanat israelilaisille.

19:7 Kun Mooses tuli takaisin, kutsui hän kokoon kansan vanhimmat ja puhui heille kaikki ne sanat, jotka Herra oli hänen käsenyt puhua.

19:8 Niin koko kansa vastasi yhtenä miehenä ja sanoi: Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme. Ja Mooses vei kansan vastauksen Herralle.

19:9 Niin Herra sanoi Moosekselle: Katso, minä tulen sinun tykösi paksussa pilvessä, että kansa kuulis, kun minä puhun sinun kanssasi, ja uskoisi myös sinua ainiaan. Ja Mooses ilmoitti Herralle kansan vastauksen.

19:10 Niin Herra sanoi Moosekselle: Mene kansan luo ja pyhitä heidät tänä päivänä ja huomenna, ja peskööt he vaatteensa.

19:11 Ja olkoot valmiit kolmanneksi päiväksi; sillä kolmantena päivänä Herra astuu koko kansan nähden alas Siinain vuorelle.

19:12 Ja merkitse raja kansalle yltympäri ja sano: Varokaa nousemasta vuorelle tahi koskettamasta sen juureen. Jokainen, joka vuoreen kos-

19:5 Jos te siis minun ääneni ahkerasti kuulette, ja pidätte minun liittoni, niin teidän pitää oleman minulle kallis omaisuus kaikista kansoista, vaikka muutoin koko maa on minun.

19:6 Ja teidän pitää oleman minulle papillinen valtakunta ja pyhä kansa. Nämä ovat ne sanat, jotka sinun pitää Israelin lapsille, sanoman.

19:7 Niin Moses tuli ja kutsui kokoon vanhimmat kansan seasta, ja jutteli heille kaikki sanat, jotka \Herra\ hänen käsenyt oli.

19:8 Ja kaikki kansa vastasi yhtä haavaa, ja sanoi: kaikki mitä \Herra\ puhunut on, me tahdomme tehdä. Ja Moses sanoi jällensä kansan sanat \Herralle\.

19:9 Niin \Herra\ sanoi Moosekselle: katso, minä tulen sinun tykösi paksussa pilvessä, että kansa kuulee minun puhuvan sinun kanssasi, ja uskoo sinua ijankaikkisesti. Ja Moses ilmoitti \Herralle\ kansan puheen.

19:10 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: mene kansan tykö, ja pyhitä heitä tänäpäpä ja huomenna: että he vaatteen sa pesisivät.

19:11 Ja olisivat kolmantena päivänä valmiit; sillä kolmantena päivänä \Herra\ on astuva alas kaiken kansan eteen Sinain vuorelle.

19:12 Ja sinun pitää pane man rajan kansan ympärille, sanoen: karttakaat teitänne, ettette vuorelle astu taikka tartu sen rajaan: joka siihen vuoreen sattuu, sen pitää

minun tygöni.

19:5 Jos te siis minun äneni cuuletta ja pidätte minun liittoni/ nijn teidän pitä oleman minun omani caikist Canssoist/ sillä coco maa on minun.

19:6 Ja teidän pitä oleman minullen papillinen waldacunda ja pyhä Canssa. Nämät owat ne sanat/ jotca sinun pitä Israelin lapsille sanoman.

19:7 Moses tuli ja cudzui cooon wanhimmat Canssan seast/ ja jutteli heille caicki sanat jotca HERra käsenyt oli.

19:8 Ja caicki Canssa wastais/ ja sanoi: caicki mitä HERra puhunut on/ me teemme. Ja Moses sanoi jäl lens Canssan sanat HERralle.

19:9 Nijn HERra sanoi Mosekselle: cadzo/ minä tulen sinun tygös paxus pilwes/ että Canssa cuule minun sanani/ jotca minä sinun cansas puhun/ ja usco sinun ijancaikkisest. Ja Moses ilmoitti HERralle Canssan puhen.

19:10 JA HERra sanoi Mosekselle: mene Canssan tygö ja pyhitä heitä tänäpäpä ja huomena/ että he waattens pesisit.

19:11 Ja olisit colmandena päiwänä walmit/ sillä colmandena päiwänä HERra on astuwa alas caiken Canssan eteen Sinain vuorelle.

19:12 Ja pane raja Canssan ymbärille/ sanoden heille: carttacat teitän ettet te wuorelle astu taicka satu sijhen: Sillä joca sijhen wuoreen sat-

kee, rangaistakoon kuolemal- la.	totisesti kuoleman.	tu/ sen pitä totisest cuole- man.
19:13 Älköön kenenkään käsi häneen koskeko, vaan hänet kivitettäköön tahi ammutta- koon kuoliaaksi. Olipa eläin tai ihminen, ei se saa jäädä eloon. Vasta kun pitkä torven puhallus kuuluu, he nouskoot vuorelle.	19:13 Ei yksikään käsi pidä häneen rupeeman, vaan hän pitää täydellisesti kivitettä- män, eli kohdastansa am- muttaman lävitse, joko se eläin taikka ihminen olis, ei pidä sen elämän. Koska ääni rupee pitkään kajahtamaan, silloin he vuorelle astukaan.	19:13 Ei yxikän käsi pidä hä- neen rupeman/ waan hänen pitä kiwillä kivitettämän/ eli nuolilla ammuttaman läpidze/ joco se eläin taicka ihminen olis/ ei pidä sen elämän. Cosca äni rupee pitkän cajah- taman/ silloin he vuorelle astucan.
19:14 Ja Mooses astui alas vuorelta kansan luo; ja hän pyhitti kansan, ja he pesivät vaatteensa.	19:14 Moses astui vuorelta kansan tykö, ja pyhitti heitä: ja he pesivät vaatteensa.	19:14 Moses astui vuorelda Canssan tygö/ ja pyhitti hei- tä/ ja he pesit waattens.
19:15 Ja hän sanoi kansalle: Olkaa kolmanneksi päiväksi valmiit; älköön kukaan ryhty- kö naiseen.	19:15 Ja hän sanoi heille: olkaat kolmanteen päivään valmiit, ja älkäät lähestykö vaimoja.	19:15 Ja hän sanoi heille: olcat colmandena päivänä walmit/ ja älkät ryhtykö wai- moin.
19:16 Ja kolmantena päivänä, kun aamu oli tullut, alkoi jy- listä ja salamoida, ja paksu pilvi laskeutui vuoren ylle, ja kuului ylen kova pasunan ää- ni, niin että koko kansa, joka oli leirissä, vapisi pelosta.	19:16 Kuin kolmas päivä tu- li, ja aamu oli, niin tuli pit- käisen jylinä ja leimaus, ja paksu pilvi vuoren päälle, ja sangen väkevä basunan ää- ni: niin kaikki kansa, jotka leirissä olivat, pelvosta vapi- sivat.	19:16 CUin colmas päivä tuli/ nijn amulla rupeis pit- käinen cuuluman/ paxun pil- wen cansa vuorella/ ja sang- gen wäkewä Basunan äni/ nijn caicki Canssa/ jotca lei- ris olit/ peljästyit.
19:17 Silloin Mooses vei kan- san leiristä Jumalaa vastaan, ja he asettuivat vuoren juurel- le.	19:17 Ja Moses johdatti kansan leiristä Jumalaa vas- taan, ja he seisahtivat vuo- ren alle.	19:17 Ja Moses johdatti Canssan leirist Jumalata was- tan: nijn he astuit vuoren ala.
19:18 Ja koko Siinain vuori peittyi savuun, kun Herra as- tui sille alas tulella, ja siitä nousi savu niinkuin pätsin savu, ja koko vuori vapisi kovasti.	19:18 Mutta koko Sinain vuori suitsi, siitä että \Herra\ astui alas sen päälle tulella, ja sen savu kävi ylös niinkuin pätsin savu, niin että koko vuori sangen ko- vaan vapisi.	19:18 Mutta coco Sinain wuo- ri suidzi/ sijtä että HERra astui alas sen päälle tules/ ja sen sawu käwi ylös nijn- cuin pädzistä/ nijn että coco vuori sangen cowan wapisi.
19:19 Ja pasunan ääni kove- ni kovenemistaan. Mooses puhui, ja Jumala vastasi hä- nelle jyllinällä.	19:19 Ja sen basunan helinä enemmin ja enemmän eneni. Moses puhui ja Jumala vas- tasi häntä kuultavasti.	19:19 Ja sen Basunan helinä enämmin ja enemmän enäni. Moses puhui ja Jumala was- tais händä cuulttawast.
19:20 Ja Herra astui alas Siinain vuorelle, vuoren kuk- kulalle, ja Herra kutsui Moo- seksen vuoren kukkulalle; ja Mooses nousi sinne ylös.	19:20 Kuin nyt \Herra\ oli tullut alas Sinain vuoren kukkulalle, niin \Herra\ kutsui Moseksen vuoren kukkulalle. Ja Moses astui sinne ylös.	19:20 Cuin nyt HERra oli tul- lut alas Sinain vuoren cucku- lalle/ nijn hän cudzui Mose- xen vuoren cuckulalle. Ja Moses astui sinne ylös.
19:21 Niin Herra sanoi Moo-	19:21 Niin sanoi \Herra\ seksi.	19:21 Nijn sanoi HERra hänel-

sekselle: Astu alas ja varoita kansaa tunkeutumasta lähelle Herraa, häntä nähdäkseen, sillä silloin heistä monta kaa-
tuu.

19:22 Papitkin, jotka saavat lähestyä Herraa, pyhittäkööt itsensä, ettei Herra heitä tuhoaisi.

19:23 Mutta Mooses vastasi Herralle: Kansa ei voi nousta Siinain vuorelle, sillä sinä olet varoittanut meitä ja sanonut: Merkitse raja vuoren ympäri ja pyhitä se.

19:24 Niin Herra sanoi hänelle: Astu alas ja tule taas ylös, sinä ja Aaron sinun kanssasi. Mutta papit ja kansa älkööt tunkeutuko ylös, Herraa lähelle, ettei hän heitä tuhoaisi.

19:25 Ja Mooses astui alas kansan luo ja sanoi heille tämän.

2 Mooses 20 LUKU

20:1 Ja Jumala puhui kaikki nämä sanat ja sanoi:

20:2 Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pe-
sästä.

20:3 Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.

20:4 Älä tee itsellesi jumalan-
kuvaa äläkä mitään kuvaa, älä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesis-
sä maan alla.

20:5 Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä. Sillä minä, Her-

hänelle: astu alas ja varoita kansaa, ettei he kävisi rajan ylitse \Herran\ tykö, häntä näkemään, ja monta heistä lankeaisi.

19:22 Niin myös papit, jotka \Herraa\ lähestyvät, pitää heitänensä pyhittämän, ettei \Herra\ heitä hukuttaisi.

19:23 Ja Moses sanoi \Herralle\ : eipä kansa saa astua ylös Sinain vuorelle; sillä sinä olet meille todistanut ja sanonut: pane rajat vuoren ympärille, ja pyhitä se.

19:24 Ja \Herra\ sanoi hänelle: mene ja astu alas, ja astu ylös (jällensä) sinä ja Aaron sinun kanssas; mutta papit ja kansa älkään lähes-
tykö astumaan ylös \Herran\ tykö, ettei hän heitä hukuttaisi.

19:25 Ja Moses astui alas kansan tykö ja sanoi nämät heille.

20 LUKU

20:1 Ja Jumala puhui kaikki nämät sanat, sanoen:

20:2 Minä (olen) \Herra\ sinun Jumalasi; joka sinun Egyptin maalta orjuuden huoneesta ulos vienyt olen.

20:3 Ei sinun pidä muita jumalia pitämän minun edessäni.

20:4 Ei sinun pidä tekemän sinulles kuvaa eikä jonkun muotoa, niiden jotka ylhäällä taivaassa ovat, eli niiden, jotka alhaalla ovat maan päällä, eikä niiden, jotka vesissä maan alla ovat.

20:5 Ei sinun pidä kumartaman niitä, eikä myös pal-

le: astu alas ja sano Canssal-
le/ ettei he käwis rajan ylid-
ze HERran tygö/ händä nä-
kemän/ ja monda heistä lan-
geis.

19:22 Nijn myös Papit jotca HERra lähestywät pitä heitän-
s pyhittämän/ ettei HERra heitä
hucutais.

19:23 Moses sanoi HERralle:
eipä Canssa saa astua ylös
Sinain vuorelle: sillä sinä olet
meille todistanut ja sanonut:
pane rajat vuoren ymbärille/
ja pyhitä se.

19:24 Ja HERra sanoi hänel-
le: mene ja astu alas/ sinä/
ja Aaron pitä sinun cansas
astuman ylös. Mutta Papit ja
Canssa älkän lähestykö/ as-
tuman ylös HERran tygö/
ettei hän heitä hucutais.

19:25 Ja Moses astui alas
Canssan tygö/ ja sanoi nä-
mät heille.

XX. Lucu

20:1 JA Jumala puhui caicki
nämät sanat/ sanoden:

20:2 Minä olen HERra sinun
Jumalasi/ joca sinun Egyptin
maalda orjuden huonesta
ulos wienyt on.

20:3 Ei sinun pidä muita Ju-
malita pitämän minun edesä-
ni.

20:4 Ei sinun pidä yhtäkän
cuwa/ eikä jongun muoto
sinulles tekemän/ taica nijden
muotoista cuin ylhällä taiwas
owat/ eli nijden muotoista
jotca alhalla owat maan pääl-
lä/ eikä nijden muotoista jot-
ca wesis maan alla owat.

20:5 Ei sinun pidä cumarta-
man nijtä/ eikä myös palwe-

<p>ra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka kosten isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljanteen polveen, niille, jotka minua vihaavat;</p>	<p>veleman niitä: Sillä minä, \Herra\ sinun Jumalas, olen kiivas Jumala, joka etsiske- len isäin pahat teot lasten päälle, kolmanteen ja neljän- teen polveen, jotka minua vihaavat;</p>	<p>leman heitä: Sillä minä HER- RA sinun Jumalas/ olen kij- was Jumala/ joca edziskelen Isäin pahat tegot lasten pääl- le/ colmandeen ja neljändeen polween/ jotca minua wiha- wat.</p>
<p>20:6 mutta teen laupeuden tuhansille, jotka minua rakas- tavat ja pitävät minun käsky- ni.</p>	<p>20:6 Ja teen laupiuden mo- nelle tuhannelle, jotka minua rakastavat, ja pitävät minun käskyni.</p>	<p>20:6 Ja teen laupiuden mo- nelle tuhannelle/ jotca minua racastawat/ ja pitävät minun käskyni.</p>
<p>20:7 Älä turhaan lausu Her- ran, sinun Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaise- matta sitä, joka hänen ni- mensä turhaan lausuu.</p>	<p>20:7 Ei sinun pidä turhaan lausuman sinun \Herras\ Jumalas nimeä; sillä ei \Herra\ pidä sitä ran- kaisemata, joka hänen ni- mensä turhaan lausuu.</p>	<p>20:7 Ei sinun pidä turhan lausuman sinun HERras Ju- malas nime: sillä ei HERra pidä sitä rangaisemata/ joca hänen nimens turhan lausu.</p>
<p>20:8 Muista pyhittää lepopäi- vä.</p>	<p>20:8 Muista sabbatin päivää, ettäs sen pyhittäisit.</p>	<p>20:8 Muista Sabbathin päivä/ pyhittä.</p>
<p>20:9 Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi;</p>	<p>20:9 Kuusi päivää pitää si- nun työtä tekemän ja kaikki askarees toimittaman.</p>	<p>20:9 Cuusi päivä pitä sinun työtä tekemän/ ja caicki asias ajaman.</p>
<p>20:10 mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään as- kareta toimita, älä sinä äl- köönkä sinun poikasi tai tyt- täresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi tai juhtasi äl- köönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on.</p>	<p>20:10 Mutta seitsemäntenä päivänä on \Herra\ sinun Jumalas sabbati: silloin ei sinun pidä yhtään työtä te- kemän, eikä sinun, eikä si- nun poikas, eikä sinun tyttä- res, eikä sinun palvelias, ei- kä sinun piikas, eikä sinun juhtas, eikä sinun muuka- laises, joka sinun portissas on.</p>	<p>20:10 Mutta seidzemendenä päivänä on HERran sinun Jumalas/ Sabbathi: Silloin ei sinun pidä työtä tekemän/ eikä sinun poicas/ eikä sinun tyttäres/ eikä sinun palweli- as/ eikä sinun pijcas/ eikä sinun juhtas/ eikä sinun muucalaises/ joca sinun por- tisas on.</p>
<p>20:11 Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päi- vänä hän lepäsi; sentähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen.</p>	<p>20:11 Sillä kuutena päivänä on \Herra\, taivaan ja maan ja meren tehnyt, ja kaikki mitä niissä ovat, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä. Sen- tähden siunasi \Herra\ sab- batin päivän, ja pyhitti sen.</p>	<p>20:11 Sillä cuutena päivänä on HERra taiwan/ maan ja meren tehnyt/ ja caicki mitä nijsä owat/ ja lewäis seidze- mendenä päivänä. Sentähden siunais HERra Sabbathin päi- vän ja pyhitti sen.</p>
<p>20:12 Kunnioita isääsi ja äi- tiäsi, että kauan eläisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.</p>	<p>20:12 Sinun pitää kunnioit- taman isääs ja äitiäs, ettäs kauvan eläisit maan päällä, jonka \Herra\ sinun Juma- las antaa sinulle.</p>	<p>20:12 Slnun pitä cunnioitta- man Isäs ja äitiäs: ettäs cau- wan eläisit maan päällä/ jon- ga HERra sinun Jumalas anda sinulle.</p>
<p>20:13 Älä tapa.</p>	<p>20:13 Ei sinun pidä tappa- man.</p>	<p>20:13 Ei sinun pidä tappa- man.</p>
<p>20:14 Älä tee huorin.</p>	<p>20:14 Ei sinun pidä huorin</p>	<p>20:14 Ei sinun pidä huorin</p>

	tekemän.	tekemän.
20:15 Älä varasta.	20:15 Ei sinun pidä varastaman.	20:15 Ei sinun pidä varastaman.
20:16 Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäs.	20:16 Ei sinun pidä väärää todistusta sanoman sinun lähimmäistäs vastaan.	20:16 Ei sinun pidä väärä todistust sanoman sinun lähimmäistäs wastan.
20:17 Älä himoitse lähimmäisesi huonetta. Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa äläkä hänen palvelijaansa, palvelijartaan, härkäänsä, aasiansa äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa.	20:17 Ei sinun pidä pyytämän sinun lähimmäises huonetta. Ei sinun pidä himoitseman sinun lähimmäises emäntää, eikä hänen palveliaansa, eikä piikaansa, eikä hänen härkäänsä, eikä mitään mikä sinun lähimmäises on.	20:17 Ei sinun pidä pyytämän sinun lähimmäises huonetta. Ei sinun pidä himoidzeman sinun lähimmäises emändätä/ eikä hänen palweliatans/ eikä pijcans/ eikä hänen härkängs/ eikä hänen Asians/ eikä mitän cuin sinun lähimmäises on.
20:18 Ja kaikki kansa havaitsi jyllinän, tulen leimaukset, pasunan äänen ja vuoren suitsuamisen; ja kun he sen havaitsivat, vapisivat he ja pysyivät taampana.	20:18 Ja kaikki kansa näki pitkäisen jyllinän, ja tulen leimaukset, ja basunan helinän, ja vuoren suitsevan: ja koska he sen näkivät, niin he pakenivat ja seisahtuivat taamma.	20:18 JA caicki Canssa näit pitkäisen jyllinän/ ja tulen leimauxet/ ja Basunan helinän/ ja vuoren suidzewan: ja pelkäisit ja pakenit astuden taamma.
20:19 Ja he sanoivat Moosekselle: Puhu sinä meidän kanssamme, niin me kuulemme. Älköön Jumala puhuko meidän kanssamme, ettemme kuolisi.	20:19 Niin he sanoivat Moosekselle: puhu sinä meidän kanssamme, ja me kuulemme: ja älkään Jumala meidän kanssamme puhuko, ettemme kuolisi.	20:19 Ja sanoit Mosexelle: puhu sinä meidän cansam/ me cuulemme/ ja älkän Jumala meidän cansam puhuco/ etten me cuolis.
20:20 Mutta Mooses vastasi kansalle: Älkää peljätkö, sillä Jumala on tullut koettelemaan teitä, että Herran pelk olisi teidän silmäinne edessä ja ettette syntiä tekisi.	20:20 Ja Moses sanoi kansalle: älkää peljätkö; sillä Jumala on tullut teitä koettelemaan, ja että hänen pelkonsa olis teidän edessä, ettette syntiä tekisi.	20:20 Moses puhui Canssalle: älkät peljätkö/ sillä Jumala on tullut teitä coetteleman/ ja että hänen pelcons olis teidän edesän/ ettet te paha tekis.
20:21 Ja kansa pysyi taampana, mutta Mooses lähestyi pimeyttä, jossa Jumala oli.	20:21 Ja kansa seisahtui taamma; mutta Moses meni sen pimeyden tykö, jossa Jumala oli.	20:21 Ja Canssa astui taamma: mutta Moses meni sen pimeyden tygö/ josa Jumala oli.
20:22 Ja Herra sanoi Moosekselle: Sano israelilaisille näin: Te olette nähneet, että minä olen puhunut teille taivaasta.	20:22 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: niin sinun pitää Israelin lapsille sanoman: te olette nähneet, että minä olen taivaasta teidän kanssanne puhunut.	20:22 Ja HERra sanoi Mosexelle: nijn sinun pitä Israelin lapsille sanoman: te oletta nähnet/ että minä olen taivasta teidän cansan puhunut.
20:23 Älkää tehkö jumaliaminun rinnalleni; hopeaisia tai kultaisia jumalia älkää tehkö itsellenne.	20:23 Ei teidän pidä tekemän epäjumalia minun sivuuni: hopiaisia jumalia, ja kultaisia jumalia ei teidän	20:23 Sentähden ei teidän pidä yhtän cappaletta minun wertanani pitämän. Hopiaisia ja cullaisia jumalita ei teidän

20:24 Tee minulle alttari maasta, ja uhraa sen päällä polttouhrisi ja yhteysuhrisi, lampaasi ja raavaasi. Joka paikassa, mihin minä säädän nimeni muiston, minä tulen sinun tykösi ja siunaan sinua.

20:25 Mutta jos sinä teet minulle kivialttarin, niin älä rakenna sitä hakatusta kivistä; sillä jos sinä kosket taltallasi kiveen, niin sinä saastutat sen.

20:26 Äläkä nouse portaita myöten minun alttarilleni, ettei häpysi sen päällä paljastuisi.

2 Mooses 21 LUKU

21:1 Nämä ovat ne oikeudet, jotka sinun tulee asettaa heidän eteensä:

21:2 Jos sinä ostat hebrealaisen orjan, niin hän palvelkoon kuusi vuotta, mutta seitsemäntenä hän pääsköön vapaaksi maksutta.

21:3 Jos hän on tullut yksinäisenä, niin yksinäisenä lähteköönkin; mutta jos hän oli nainut, niin lähteköön vaimo hänen kanssaan.

21:4 Jos hänen isäntänsä on antanut hänelle vaimon, ja tämä on synnyttänyt hänelle poikia tai tyttäriä, niin vaimo lapsinensa jääköön isännän omaksi, ja hän lähteköön yksinään.

21:5 Mutta jos orja vakuuttaa: Minä rakastan isäntääni, vaimoani ja lapsiani enkä tahdo päästä vapaaksi,

pidä teillenne tekemän.

20:24 Tee alttari maasta minulle, jonka päälle sinun pitää polttouhris ja kiitosuhris, sinun lampaas ja karjas uhraaman: mihinkä paikkaan ikänänsä minä säädän minun nimeni muiston, sinne minä tulen sinun tykösi, ja siunaan sinua.

20:25 Ja jos sinä teet minulle kivisen alttarin, niin älä tee sitä vuoltuista kivistä: jos sinä siihen veitses satutat, niin sinä sen saastutat.

20:26 Ei myös sinun pidä astumilla minun alttarilleni astuman, ettei sinun häpiäsen päällä paljastettaisi.

21 LUKU

21:1 Nämät ovat ne oikeudet, jotka sinun pitää paneman heidän eteensä:

21:2 Jos sinä ostat Hebrealaisen orjan, hänen pitää sinua palveleman kuusi vuotta; vaan seitsemäntenä pitää hänen lähtemän vapaana lunastamatta;

21:3 Jos hän naimatoinna on ollut, naimatoinna pitää hänen myös lähtemän; vaan jos hän nainunna tuli, lähtekään emäntinensä.

21:4 Jos hänen isäntänsä antoi hänelle emännän, jos se on synnyttänyt hänelle poikia tai tyttäriä, niin hänen emäntänsä ja lapsensa pitää oleman hänen isäntänsä omat, vaan itse hänen pitää lähtemän yksinänsä.

21:5 Mutta jos orja julkisesti sanoo: minä rakastan minun isäntääni, vaimoani ja lapsiani: en tahdo tulla minä

pidä teillen tekemän.

20:24 Tee Altari maasta minulle/ jonga päällä sinun polttouhris ja kijosuhris/ sinun lambas ja carjas uhrat: sillä mihingä paikkaan minä säädän minun nimeni muiston/ sinne minä tulen sinun tygös ja siunan sinua.

20:25 Ja jos sinä teet minulle kiwisen Altarin/ nijn älä tee sitä wuolduista kiwistä: sillä jos sinä rupet sijhen weidzeläs/ nijn sinä sen turmelet.

20:26 Ei myös sinun pidä astuimilla minun Altarilleni astuman/ ettei sinun häpiäs siellä paljastettais.

XXI. Lucu

21:1 NÄmät owat ne oikeudet/ jotca sinun pitä pane-man heidän eteens.

21:2 Jos sinä ostat Hebrerin orjan/ hänen pitä sinua palweleman cuusi wuotta/ waan seidzemendenä pitä hänen lähtemän wapana ehdollans.

21:3 Jos hän naimatoina on tullut/ naimatoina pitä hänen myös lähtemän/ waan jos hän nainuna tuli/ nijn lähtekän emändinens.

21:4 Jos hänen Isändäns andoi hänelle emännän/ ja hän on synnyttänyt hänelle poikia ja tyttäritä/ nijn hänen emändäns ja lapsens pitä oleman hänen Isändäns omat/ waan idze hänen pitä lähtemän yxinäns.

21:5 Mutta jos orja sano: minä racastan minun Isändäni/ emändäni ja lapsiani/ en tahdo minä tulla wapaxi.

<p>21:6 niin hänen isäntänsä viekään hänet Jumalan eteen ja asettakoon hänet ovea tai pihtipieltä vasten, ja hänen isäntänsä lävistäkään hänen korvansa naskalilla, ja hän olkoon hänen orjansa ainiaan.</p>	<p>vapaaksi, 21:6 Niin hänen isäntänsä viekään hänen tuomarien tykö, ja seisauttakaan hänet oveen, taikka pihtipieleen, ja lävistäkään isäntä hänen korvansa naskalilla, ja olkaan ijäti hänen orjansa.</p>	<p>21:6 Nijn hänen Isändäns wiekän hänen jumalten tygö/ taicka seisautacan hänen oween/ taicka pihtipieleen/ ja läwistäkän Isändä hänen corwans nascalilla/ ja olcan ijäns hänen orjans.</p>
<p>21:7 Jos joku myy tyttärensä orjaksi, älköön tämä pääskö vapaaksi, niinkuin miesorjat pääsevät.</p>	<p>21:7 Jos joku myy tyttärensä orjaksi, ei hänen pidä lähtemän niinkuin orjat lähtevät.</p>	<p>21:7 JOs jocu myy tyttärens orjasi/ ei hänen pidä lähtemän nijncuin orja.</p>
<p>21:8 Jos hän ei miellytä isäntäänsä, sittenkuin tämä jo on määrännyt hänet itsellensä, niin tämä sallikoon lunastaa hänet pois. Vieraaseen kansaan älköön hänellä olko valtaa häntä myydä, kun hän hänet hylkää.</p>	<p>21:8 Jollei hän kelpaa isännällensä, joka ei tahdo häntä kihlata, niin hänen pitää antaman hänen lunastetta; mutta muukalaiselle kansalle ei pidä oleman hänelle voimaa häntä myydä, tehden petollisesti hänen kanssansa.</p>	<p>21:8 Jollei hän kelpa Isännälens/ ja ei tahdo händä awioxi otta/ nijn hänen pitä andaman hänen lunastetta/ mutta muucalaiselle Canssalle ei pidä oleman hänellä woima händä myydä/ sillä hän on cadzonut hänen ylön.</p>
<p>21:9 Mutta jos hän määrää hänet pojallensa, niin antakoon hänen nauttia tyttärien oikeutta.</p>	<p>21:9 Mutta jos hän sen kihlaa pojallensa, niin antakaan hänen nautita tytärten oikeutta.</p>	<p>21:9 Mutta jos hän naitta pojallens hänen/ nijn andacan hänen nautita tyttären oikeutta.</p>
<p>21:10 Jos hän ottaa itselleen toisen vaimon, niin älköön vähentäkö ensimmäiseltä tämän ravintoa, vaatetusta ja aviollista oikeutta.</p>	<p>21:10 Jos hän pojallensa ottaa toisen, niin ei hänen pidä kieltämän häneltä hänen ravintoansa, vaatteilansa, ja asunto-oikeuttansa.</p>	<p>21:10 Jos hän pojallens otta toisen/ nijn ei hänen pidä kieldämän häneldä hänen rawindotans/ waatteilans/ ja Awioskäskyn oikeutta.</p>
<p>21:11 Jos hän ei tee hänelle näitä kolmea, niin lähteköön vaimo pois maksutta ja rahakorvauksetta.</p>	<p>21:11 Jollei hän tee hänelle näitä kolmea, niin sen pitää vapaana lähtemän lunastamatta.</p>	<p>21:11 Jollei hän tee hänelle näitä colme: nijn hänen pitä wapana lähtemän lunastamatta.</p>
<p>21:12 Joka lyö ihmistä, niin että tämä kuolee, se rangaitakoon kuolemalla.</p>	<p>21:12 Joka lyö ihmisen niin että hän kuolee, hänen pitää totisesti kuoleman.</p>	<p>21:12 Joca lyö ihmisen nijn että hän cuole/ hänen pitää totisest cuoleman.</p>
<p>21:13 Mutta jos hän ei ole tehnyt sitä murha-aikeessa, vaan Jumala on sallinut sen vahingon tapahtua hänen käntensä kautta, niin minä määrään sinulle paikan, johon hän voi paeta.</p>	<p>21:13 Vaan jollei hän ole häntä väijynyt, mutta Jumala on antanut hänen langeta hänen käsiinsä, niin minä määrään sinulle paikan, johonka hänen pakeneman pitää.</p>	<p>21:13 Waan jollei hän ole hänen hengens jälkeen wäjynyt/ mutta Jumala on andanut hänen tapaturmast langeta hänen käsijns/ nijn minä määrän sinulle paican/ johonga hänen pakeneman pitä.</p>
<p>21:14 Mutta jos joku menettelee niin rikollisesti lähimmäistensä kohtaan, että tap-</p>	<p>21:14 Mutta jos joku ylpeydestä tappaa lähimmäisensä kavaluudella; sen sinun pitää ottaman minun alttaril-</p>	<p>21:14 Mutta jos jocu ylpeydest tappa lähimmäisens cawaludella/ sen sinun pitää</p>

paa hänet kavalasti, on sinun otettava hänet minun alttarinikin luota surmattavaksi.	tanikin pois, kuolettaa.	ottaman minun Altarildanikin pois/ cuoletetta.
21:15 Joka lyö isäänsä tai äitiänsä, se rangaistakoon kuolemalla.	21:15 Joka lyö isäänsä taikka äitiänsä, sen pitää totisesti kuoleman.	21:15 JOca lyö Isäns taicka äitiäns/ hänen pitä totisest cuoleman.
21:16 Joka varastaa ihmisen ja joko myy hänet tahi pitää häntä hallussansa, se rangaistakoon kuolemalla.	21:16 Joka varastaa ihmisen ja myy hänen, eli löydetään hänen tykönänsä, sen pitää totisesti kuoleman.	21:16 Joca warasta ihmisen ja myy hänen/ ja löytän hänen tykönäns/ hänen pitä totisest cuoleman.
21:17 Joka kiroaa isäänsä tai äitiänsä, se rangaistakoon kuolemalla.	21:17 Ja joka kiroilee isäänsä ja äitiänsä, sen pitää totisesti kuoleman.	21:17 Ja joca kiroile Isäns ja äitiäns/ hänen pitä toisest cuoleman.
21:18 Jos miehet riitelevät keskenänsä ja toinen lyö toista kivellä tai nyrkillä, mutta tämä ei kuole, vaan joutuu vuoteen omaksi,	21:18 Koska miehet keskenänsä riitelevät, ja toinen lyö toistansa kivellä eli rusikalla, ja hän ei kuole vaan makaa vuoteessansa:	21:18 COsca miehet keskenäns rijtelewät/ ja toinen lyö toista kiwellä eli rusicala/ ja ei cuole/ waan maca wuotesans/
21:19 niin olkoon, jos hän tointuu ja voi mennä ulos sauvaansa nojaten, lyöjä vapaa rangaistuksesta; korvattakoon ainoastaan hänen sairastamisaikansa ja pitäköön huolta hänen paranemisestaan.	21:19 Jos hän paranee, niin että hän käy ulos sauvaansa nojalla, niin sen pitää syyttömän oleman joka löi: ainoastaan maksakaan hänen työnsä vahingon, josta hän on estetyksi tullut, ja hänen pitää kaiketi hänen terveeksi laittaman.	21:19 Jos hän parane/ nijn että hän käy ulos sauwans nojalla/ nijn sen pitä syyttömän oleman joca löi/ ainoastans maxacan hänen työns wahingon/ josta hän on estetyxi tullut/ ja andacan Lääkärin palcan.
21:20 Jos joku lyö orjaansa tai orjatartaan sauvalla, niin että tämä kuolee hänen käsiinsä, niin häntä rangaistakoon.	21:20 Kun joku lyö palveliaansa eli palkkapiikaansa sauvalla, niin että hän kuolee hänen käsiinsä: hän pitää kaiketi kostettaman.	21:20 COsca jocu lyö palcolistans sauvalla/ nijn että hän cuole hänen käsijs/ hänen pitä rangaistuxen kärsimän.
21:21 Mutta jos se elää päivän tai kaksi, niin älköön lyöjää rangaistako, sillä se on hänen omaa rahaansa.	21:21 Vaan jos hän päivän taikka kaksi elää, ei pidä häntä kostettaman, sillä se on hänen rahansa.	21:21 Waan jos hän päiwän taicka caxi elä/ ei pidä händä costettaman/ sillä se on hänen rahans.
21:22 Jos miehet tappelevat keskenänsä ja loukkaavat raskasta vaimoa, niin että hän synnyttää kesken, mutta vahinkoa ei tapahdu, niin sarkotettakoon syyllistä vaimon miehen vaatimuksen ja riidantarkaisijan harkinnan mukaan.	21:22 Jos miehet tappelevat keskenänsä, ja loukkaavat raskaan vaimon, niin että hänen täytyy hedelmänsä kesken synnyttää; ja ei kuoleman vahinko tapahdu: niin hän pitää rahalla rangaistaman, sen jälkeen kuin vaimon mies häneltä anoo, ja se pitää annettaman arviomiesten ehdosta;	21:22 JOs miehet rijtelewät keskenäns/ ja louckawat rascan waimon/ nijn että hänelä lapsi huckan tule/ ja ei wahingo tapahdu/ nijn hänen pitä rahalla rangaistaman/ senjälken cuin waimon mies hänelä ano/ ja se pitä annettaman arwiomiesten ehdost.
21:23 Mutta jos vahinko ta-	21:23 Mutta jos kuoleman	21:23 Mutta jos jotacuta wa-

pahtuu, niin annettakoon henki hengestä,	vahinko tulee, niin pitää hänen antaman hengen hengestä.	hingota tule/ niijn pitä hänen andaman hengen hengest.
21:24 silmä silmästä, hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta,	21:24 Silmän silmästä, hampaan hampaasta, käden kädestä, jalan jalasta.	21:24 Silmän silmäst/ hampaan hambast: käden kädest/ jalan jalast.
21:25 palovamma palovammasta, haava haavasta, mustelma mustelmasta.	21:25 Polton poltosta, haavan haavasta, sinimarjan sinimarjasta.	21:25 Polton poltost/ haawan haawast/ sinimarjan sinimarjast.
21:26 Jos joku lyö orjaansa tai orjartartansa silmään ja turmelee sen, niin päästäköön hänet vapaaksi silmän tähden.	21:26 Joka lyö palveliansa eli palkkapiikansa silmän, ja turmeles sen, hänen pitää päästämän sen vapaaksi silmän tähden.	21:26 JOca lyö palcollisens silmän ja turmele sen/ hänen pitä päästämän hänen wapaxi silmän tähden.
21:27 Ja jos hän lyö orjaltaan tai orjattareltaan hampaan suusta, niin päästäköön hänet vapaaksi hampaan tähden.	21:27 Niin myös jos hän lyö palvelialtansa taikka palkkapiialtansa hampaan suusta, niin pitää hänen päästämän sen vapaaksi hampaan tähden.	21:27 Niijn myös jos hän lyö hänen palcolliseldans hampaan suusta/ niijn pitä hänen päästämän händä wapaxi hampaan tähden.
21:28 Jos härkä puskee miehen tai naisen kuoliaaksi, niin härkä kivitettäköön, älköönkä sen lihaa syötäkö; mutta härän omistaja olkoon vapaa rangaistuksesta.	21:28 Jos härkä kuokaisee miehen eli vaimon, niin että hän kuolee: se härkä pitää kaiketi kivitettämän, ja ei pidä hänen lihaansa syötämän; ja niin on härjän isäntä viatoin.	21:28 JOs härkä cuocaise miehen eli vaimon/ niijn että hän cuole/ se härkä pitä kiwitettämän/ ja ei pidä hänen lihans syötämän/ ja niijn on härjän Isändä wiatoin.
21:29 Mutta jos härkä on ennenkin puskenut ja sen isäntää on varoitettu eikä hän ole sitä vartioinut, ja jos se tappaa miehen tai naisen, niin härkä kivitettäköön, ja myös sen isäntä rangaistakoon kuolemalla.	21:29 Mutta jos härkä ennen oli harjaantunut kuokkiimaan, ja sen isännälle oli todistusten kanssa ilmoitettu, ja ei hän korjannut häntä; jos hän sitte tappaa miehen eli vaimon, niin pitää härkä kivitettämän, ja hänen isäntänsä kuoleman.	21:29 Mutta jos härkä ennen oli harjandunut cuockiman/ ja hänen Isännällens oli sannottu/ ja ei hän corjannut händä/ jos hän sijtte tappa miehen eli vaimon/ niijn pitä härkä kiwitettämän ja hänen Isändäns cuoleman.
21:30 Mutta jos hänelle määrätään lunastusmaksu, niin maksakoon henkensä lunnaiksi niin paljon, kuin hänelle määrätään.	21:30 Mutta jos hän rahalla pääsee, niin pitää hänen antaman henkensä lunastukseksi niin paljon kuin määrätään.	21:30 Mutta jos hän rahalla pääse/ niijn pitä hänen andaman hengens lunastuxexi/ niijn paljon cuin määrätän.
21:31 Jos se puskee pojan tai tytön, niin meneteltäköön saman lain mukaan.	21:31 Jos hän pojan eli tyttären kuokaisee, niin pitää yhdellä tavalla hänen kanssansa tehtämän.	21:31 Sillä tawalla pitä myös hänen cansans tehtämän/ jos hän pojan eli tyttären cuocaise.
21:32 Jos härkä puskee orjan tai orjattaren, niin maksakoon sen omistaja pusketun isännälle kolmekymmentä hopeasekeliä, ja härkä kivitettäköön.	21:32 Jos joku härkä kuokaisee palvelian eli palkkapiian, niin pitää hänen antaman heidän isännällensä kolmekymmentä hopiasikliä, ja härkä pitää kivitettämän.	21:32 Jos jocu härkä cuocaise palcollisen/ niijn pitä hänen andaman heidän Isännällens colmekymmendä hopiasicli/ ja härkä pitä kiwitettä-

21:33 Jos joku jättää kaivon auki tahi kaivaa kaivon eikä peitä sitä, ja härkä tai aasi putoaa siihen,

21:34 niin kaivon omistaja korvatkoon isännälle sen rahassa; mutta kuollut eläin olkoon hänen.

21:35 Jos jonkun härkä puskee toisen härän kuoliaaksi, niin myykööt elävän härän ja jakakoot sen hinnan, ja myös kuolleen jakakoot keskenään.

21:36 Jos taas oli tunnettua, että se härkä ennenkin oli puskenut eikä sen isäntä ollut sitä vartioinut, niin antakoon härän härästä, mutta kuollut olkoon hänen.

2 Mooses 22 LUKU

22:1 Jos joku varastaa härän tai lampaan ja teurastaa tahi myy sen, antakoon viisi raavasta yhdestä härästä ja neljä lammasta yhdestä lampaasta.

22:2 Jos varas tavataan murtautumasta sisälle ja lyödään kuoliaaksi, ei tappaja ole vereen vikapää.

22:3 Mutta jos aurinko jo oli noussut, niin tappaja on vereen vikapää. Varas maksakoon korvauksen; mutta jos hänellä ei ole mitään, niin myytäköön hänet varastamansa tavaran korvaukseksi.

22:4 Jos varastettu eläin, olipa se härkä, aasi tai lammas, tavataan hänen hallustaan

21:33 Jos joku avaa kuopan, taikka kaivaa kuopan, jos ei hän sitä peitä, ja härkä eli aasi siihen putoo:

21:34 Niin pitää sen kuopan isäntä maksaman rahalla sen isännälle; mutta sen kuolleen pitää hänen oleman.

21:35 Jos jonkun härkä kuokkii toisen miehen härjän, että se kuolee, niin pitää heidän myymän sen elävän härjän, ja jakaman rahan, niin myös sen kuolleen härjän pitää heidän jakaman.

21:36 Elikkä jos se oli tietävä, että härkä on ennen tottunut kuokkimaan, ja hänen isäntänsä ei korjannut häntä, niin hänen pitää antaman härjän härjästä, ja se kuollut pitää hänen oleman.

22 LUKU

22:1 Jos joku varastaa härjän taikka lampaan ja teurastaa eli myy sen; hänen pitää antaman viisi härkää yhdestä härjästä, ja neljä lammasta yhdestä lampaasta.

22:2 Jos varas käsitetään, koska hän itsensä sisälle kangottaa, ja hän lyödään kuoliaaksi, niin ei pidä tappajan vereen vikapään oleman.

22:3 Vaan jos aurinko on noussut hänen yllensä, niin pitää tappajan kuolemaan vikapään oleman: kaikei pitää hänen jällensä maksaman; jollei hänellä ole varaa, niin myytäkään hän varkautensa tähden.

22:4 Jos varkaan kappale löydetään täydellisesti hänen tykönsä, härkä, aasi, eli lammas; niin pitää hänen

män.

21:33 JOs joku awa cuopan/ taicka caiwa cuopan/ jos ei hän sitä jällens peitä/ ja härkä eli Asi sijhen puto.

21:34 Nijn pitä sen cuopan Isändä maxaman rahalla toiselle/ mutta sen cuolluen pitä hänen oleman.

21:35 JOs jongun härkä cuocki toisen miehen härjän/ että se cuole/ nijn pitä heidän myymän sen elävän härjän/ ja jacaman rahan/ nijn myös cuollen härjän jacaman.

21:36 Elickä jos se oli tietävä/ että se härkä on ennen tottunut cuockimaan/ ja hänen Isändäns ei corjannut händä/ nijn hänen pitä andaman härjän härjästä/ ja se cuollut pitä hänen oleman.

XXII. Lucu

22:1 JOs joku warasta härjän taicka lamban/ ja teurasta eli myy sen/ hänen pitä andaman wijsi härkä yhdestä härjästä/ ja neljä lammast yhdestä lambasta.

22:2 JOs waras käsitetän/ cosca hän idzens sisälle cangota/ ja hän lyödän cuoliaksi: nijn ei pidä tappajan wereen wicapään oleman.

22:3 Waan jos auringo on nosnut/ nijn pitä tappajan cuolemaan wicapään oleman.

22:4 Warcan pitä jällens maxaman/ jollei hänellä ole wara/ nijn myytäkän hän warcaudens tähden.

Jos warcan cappale löytän elävänä hänen tyköns/ härkä/ Asi eli lammas/ nijn pitä

elävänä, niin korvatkoon sen kaksinkertaisesti.

22:5 Jos joku turmelee toiselta pellon tai viinitarhan päästämällä siihen karjansa ja syöttämällä sitä toisen pellossa, antakoon korvaukseksi peltonsa tai viinitarhansa parhaimman kasvun.

22:6 Jos tuli pääsee irti ja tarttuu orjantappuroihin ja jos kuhilaat tai vilja tai pelto palttaa, niin korvatkoon vahingon se, joka on kulovalkean syyttänyt.

22:7 Jos joku antaa toiselle rahaa tai tavaraa säilyttäväksi ja se varastetaan tämän talosta, niin varas, jos hänet tavataan, korvatkoon sen kaksinkertaisesti.

22:8 Mutta jos varasta ei tavata, astukoon talon omistaja Jumalan eteen ja vannokoon, ettei hän ole kädellensä kajonnut toisen omaan.

22:9 Jokaisessa anastusasiassa, koskipa se härkää tai aasia tai lammasta tai vaatetta tai mitä tahansa kadonnutta, josta joku sanoo: Tämä se on, tulkoon kummankin asia Jumalan eteen; ja se, jonka Jumala tuomitsee syylliseksi, korvatkoon toiselle kaksinkertaisesti.

22:10 Jos joku antaa toiselle aasin tai härän tai lampaan tai minkä eläimen tahansa säilyttäväksi ja se kuolee tai vahingoittuu tai ryöstetään pois kenenkään näkemättä,

jällensä kaksinkertaisesti maksaman.

22:5 Jos joku syöttää toisen pellon eli viinamäen, niin etä hän päästää sisälle karjansa, ja syöttää toisen pellossa, hänen pitää siitä parhaasta, kuin hänen omassa pellossansa eli viinamäessä löydetään maksaman.

22:6 Jos valkia vallallensa pääsee, ja orjantappuroihin syttyy, niin että kykää eli laiho, eli pelto poltetaan, niin sen pitää maksaman, kuin valkian päästi.

22:7 Jos joku antaa lähimmäisellensä rahaa, eli muuta kalua kätköön, ja se varastetaan hänen huoneestansa: jos se varas löydetään, niin hänen pitää sen kaksinkertaisesti maksaman.

22:8 Ja jos ei varas löydetä, niin pitää huoneen isäntä tuotaman tuomarien eteen vannotettaa, jos ei hän ole käsiänsä satuttanut lähimmäisensä kaluun.

22:9 Kaiken väärän asian tähden härjästä eli aasista, taikka lampaasta, eli vaatteesta ja kaiken sen tähden kuin pois tullut on, josta joku sanoo: tämä se on, niin pitää heidän molempain asiansa tuleman tuomarien eteen; jonka tuomarit vika-pääksi löytävät, sen pitää lähimmäisellensä kaksinkertaisesti maksaman.

22:10 Jos joku antaa lähimmäisellensä aasin, eli härjän, eli lampaan, taikka mikä eläin se olis, tähteelle, ja se kuolee, taikka saa muutoin vamman, taikka ajetaan pois, ettei yksikään sitä näe:

hänen jällens caxikertaisest maxaman.

22:5 JOs joku wahingon teke toisen pellos eli wijnamäes/ nijn että hän päästä carjans ja wahingota teke toisen pellos/ hänen pitä sijtä parhas-ta/ cuin hänen omasa pellosans eli wijnamäesäns löytän/ maxaman.

22:6 JOs walkia wallallens pääse/ ja orjantappuroihin sytty/ nijn että kykät eli laiho/ joca wielä ottamata on/ eli peldo poldetan/ nijn sen pitä maxaman cuin walkian päästi.

22:7 JOs jocu anda lähimmäisellens raha eli muuta calua kätköön/ ja se warastetan hänen huonestans: jos se waras löytän/ nijn hänen pitä sen caxikertaisest maxaman.

22:8 Ja jos ei waras löytä/ nijn pitä huonen isännän tuotaman jumalitten eteen/ jos ei hän ole käsiäns satuttanut lähimmäisens caluun.

22:9 JOs jocu soimu on härjästä/ eli Asist/ taicka lambast/ eli waattest/ eli jongun muun tähden cuin on tullut pois/ nijn pitä heidän molembain asians tuleman jumalitten eteen/ cumman jumalat wicapääxi löytävät/ sen pitä lähimmäisellens caxikertaisest maxaman.

22:10 JOs jocu anda lähimmäisellens Asin eli härjän/ eli lamban/ taicka mikä eläin se olis/ tähdelle/ ja se cuole taicka saa muutoin wamman/ taicka ajetan pois/ ettei yxikän sitä näe/

<p>22:11 niin vala Herran edessä ratkaiskoon heidän välillään, onko toinen kädellensä ka- jonnut toisen omaan; omista- ja hyväksyköön valan, ja toi- nen olkoon korvauksesta va- paa.</p>	<p>22:11 Niin pitää valan hei- dän molempain välillänsä käymän \Herran\ kautta, ettei hän ole satuttanut kät- tänsä lähimmäisensä ka- luun; ja sen jonka kalu oma oli, pitää siihen tyytymän, ja toisen ei pidä sitä maksa- man.</p>	<p>22:11 Nijn pitä valan heidän molembain wälilläns käymän HERran cautta/ ettei hän ole satuttanut kättäns lähim- mäisensä caluun. Ja sen jonga calu oma oli/ pitä siihen wa- laan tytymän. Ja toisen ei pidä sitä maxaman.</p>
<p>22:12 Mutta jos se on hänel- tä varastettu, korvatkoon sen omistajalle.</p>	<p>22:12 Jos varas sen varastaa häneltä, niin pitää hänen sen maksaman sen isännälle.</p>	<p>22:12 Jos waras sen warasta häneltä/ nijn pitä hänen sen maxaman Isännälle.</p>
<p>22:13 Jos se on raadeltu, tuokoon sen esiin todistuk- seksi, eikä hänen tarvitse raadeltua korvata.</p>	<p>22:13 Mutta jos se raadeltu on, niin pitää hänen todista- jat tuoman, ja ei mitään jäl- leen antaman.</p>	<p>22:13 Mutta jos se raadeldu on/ nijn pitä hänen todistajat tuoman/ ja ei mitän jälle- ndaman.</p>
<p>22:14 Jos joku lainaa toiselta elukan ja se vahingoittuu tai kuolee eikä sen omistaja ole saapuvilla, korvatkoon sen.</p>	<p>22:14 Jos joku ottaa lainaksi lähimmäiseltänsä, ja se tulee rivinomaksi eli kuolee, niin ettei sen isäntä ole läsnä, niin hänen pitää sen ko- konansa maksaman.</p>	<p>22:14 JOs jocu otta lainaxi lähimmäiseldäns/ ja se tule riwinomaxi eli cuole/ nijn ett- ei sen Isändä ole läsnä/ nijn hänen pitä sen maxaman.</p>
<p>22:15 Jos sen omistaja on saapuvilla, ei tarvitse korvaus- ta maksaa; jos se oli vuokral- la, olkoon vuokra korvaukse- na.</p>	<p>22:15 Mutta jos sen isäntä on siihen tykönä, niin ei hä- nen pidä sitä maksaman; jos se palkalla oli, niin saakoon palkkansa.</p>	<p>22:15 Mutta jos sen Isändä on sijnä tykönä/ nijn ei hä- nen pidä sitä maxaman: että hän sen rahallans palcannut on.</p>
<p>22:16 Jos joku viettelee neit- syen, joka ei ole kihlattu, ja makaa hänet, maksakoon hä- nestä morsiamenhinnan ja ottakoon hänet vaimokseen.</p>	<p>22:16 Jos joku viettelee neit- seen, joka ei vielä ole kihlat- tu, ja makaa hänen, sen pi- tää kaiketi hänelle antaman huomenlahjan, ja ottaman hänen emännäksensä.</p>	<p>22:16 JOs jocu wiettelee neid- zen/ joca ei wielä ole kihlat- tu/ ja maca hänen/ sen pitä hänelle andaman huomenlah- jan/ ja ottaman hänen emännäxensä.</p>
<p>22:17 Jos isä kieltäytyy an- tamasta häntä hänelle, mak- sakoon mies rahassa mor- siamenhinnan niinkuin neitsy- estä.</p>	<p>22:17 Jos hänen isänsä ei tahdo häntä antaa hänelle, niin hänen pitää antaman rahaa, niin paljo kuin neit- seen huomenlahja on.</p>	<p>22:17 Jos hänen Isäns ei suo händä hänelle/ nijn hänen pitä andaman raha/ nijn pal- jo cuin neidzen huomenlahja on.</p>
<p>22:18 Velhonaisen älä salli elää.</p>	<p>22:18 Velhonaista ei sinun pidä salliman elää.</p>	<p>22:18 WElhonaisia ei sinun pidä salliman elä.</p>
<p>22:19 Jokainen, joka sekaan- tuu eläimeen, rangaistakoon kuolemalla.</p>	<p>22:19 Joka järjettömäin luontokappalten kanssa yh- teyntyy, sen pitää totisesti kuoleman.</p>	<p>22:19 Joca järjettömäin luon- docappalden cansa yhteyndy/ hänen pitä totisest cuoleman.</p>
<p>22:20 Joka uhraa muille ju- malille kuin Herralle, ainoalle, olkoon vihitty tuhon omaksi.</p>	<p>22:20 Se joka uhraa jumalil- le, ja ei ainoalle \Herralle\ hänen pitää kirottu oleman.</p>	<p>22:20 Se joca uhra jumalille/ ja ei ainoalle HERralle/ hänen pitä kirottu oleman.</p>
<p>22:21 Älä sorra äläkä ahdistista</p>	<p>22:21 Muukalaisia ei sinun</p>	<p>22:21 MUucalaisia ei sinun</p>

muukalaista, sillä te olette itse olleet muukalaisina Egyptin maassa.	pidä ahdistaman, eikä myös polkuna pitämän: sillä te olette myös olleet muukalaisna Egyptin maalla.	pidä ryöstämän/ eikä myös polcuna pitämän/ sillä te oletta myös ollet muucalaisna Egyptin maalla.
22:22 Älkää sortako leskeä tai orpoa.	22:22 Ei teidän pidä yhtään leskeä eli orpolasta murheelliseksi saattaman.	22:22 El teidän pidä yhtän leske eli orwoilasta murheellisexi saattaman.
22:23 Sillä jos sinä sorrat heitä ja he huutavat minua avuksensa, niin minä totisesti kuulen heidän huutonsa,	22:23 Koska sinä jonkun heistä murheelliseksi saatat: jos hän hartaasti huutaa minun tyköni, niin minä tahdon totisesti kuulla hänen huutonsa.	22:23 Jos sinä heitä murheellisexi saatat/ nijn he huutawat minun tygöni/ ja minä cuulen heidän huutons.
22:24 ja minun vihani syttyy, ja minä surmaan teidät miekalla, niin että teidän vaimonne joutuvat leskiksi ja lapsenne orvoiksi.	22:24 Ja minun vihani julmistuu, niin että minä tapan teidät miekalla; ja teidän emäntänne pitää tuleman leskiksi, ja teidän lapsenne orvoiksi.	22:24 Ja minun wihan julmistu/ nijn että minä tapan teidän miecalla/ ja teidän emändän pitä tuleman leskixi/ ja teidän lapsen orwoixi.
22:25 Jos lainaat rahaa jollekin minun kansastani, jollekin köyhälle, joka on sinun luonasi, niin älä menettele koronkiskurin tavoin häntä kohtaan. Älkää panko korkoa hänen maksettavakseen.	22:25 Koska sinä lainaat minun kansalleni rahaa, köyhälle kuin sinun tykönäs on, ei sinun pidä oleman häntä vastaan niinkuin kasvon ottaja, eli korkoa hänen päälensä paneman.	22:25 COsca sinä lainat minun Canssalleni raha/ köyhälle cuin sinun tykönäs on/ ei sinun pidä angaran oleman händä wastian hänelle wahingoxi/ eli caswoja waatiman.
22:26 Jos sinä olet lähimmäiseltäsi ottanut pantiksi vaiman, anna se hänelle takaisin, ennenkuin aurinko laskee;	22:26 Koska sinä lähimmäiseltäs vaatteet otat pantiksi, niin sinun pitää antaman sen hänelle jällensä, ennen kuin aurinko laskee.	22:26 COsca sinä lähimmäiseldäs waatten otat pandixi/ nijn sinun pitä andaman sen hänelle jällens/ ennen cuin auringo laske.
22:27 sillä se on hänen ainoa peitteensä, johon hän käärii ruumiinsa. Missä hän muutoin makaisi? Ja jos hän huutaa minua avukseen, kuulen minä häntä, sillä minä olen laupias.	22:27 Sillä se on hänen ainoa verhonsa, ja vaate hänen ihollansa: missästä hän makais? Ja tapahtuu, että hän huutaa minun tyköni, niin minä kuulen häntä; sillä minä olen laupias.	22:27 Sillä hänen waattens on hänen ihons ainoa werho/ josa hän lepä. Jos hän huutaa minun tygöni/ nijn minä cuulen händä/ sillä minä olen laupias.
22:28 Jumalaa älä herjaa, ja kansasi ruhtinasta älä kiroa.	22:28 Tuomareita ei sinun pidä kiroileman, ja ylimmäistä sinun kansassas ei sinun pidä sadatteleman.	22:28 JUmalita ei sinun pidä kiroileman/ ja sitä ylimmäistä sinun Canssasas ei sinun pidä häwäisemän.
22:29 Älä viivyttelä antamastantia vilja- ja mehusatosi runsaudesta. Esikoinen pojistas anna minulle.	22:29 Sinun uutistas ja pisarias ei sinun pidä viivyttelämän. Esikoisen sinun pojistas pitää sinun antaman minulle.	22:29 SInun utistas ja pisaroi-tas ei sinun pidä wijwyttelämän. Esicoisen sinun pojistas pitä sinun andaman minulle.
22:30 Samoin tee raavaittesi	22:30 Niin pitää myös sinun	22:30 Nijn pitä myös sinun

ja lampaittesi ensiksisyntyneelle. Seitsemän päivää se olkoon emänsä kanssa; kahdeksantena päivänä anna se minulle.

22:31 Ja te olkaa minulle pyhä kansa. Älkää syökö kedolla raadellun eläimen lihaa, vaan heittäkää se koirille.

2 Mooses 23 LUKU

23:1 Älä levitä valheellista huhua, äläkä anna apuasi syylliselle rupeamalla vääräksi todistajaksi.

23:2 Älä ole joukon mukana tekemässä pahaa, äläkä todista riita-asiassa niin, että taivut joukon mukaan ja väännät oikean vääräksi.

23:3 Älä ole puolueellinen alhaisen hyväksi hänen asiasansa.

23:4 Jos tapaat vihollisesi härän tai aasin eksyksissä, niin saata se hänelle takaisin.

23:5 Jos näet vihamiehesi aasin makaavan kuormansa alla, niin älä jätä häntä auttamatta, vaan auta häntä sitä päästämään.

23:6 Älä väännä vääräksi keskuudessanne asuvan köyhän oikeutta hänen riita-asiassansa.

23:7 Pysy erilläsi väärästä asiasta, äläkä surmaa viatonta ja syytöntä, sillä minä en julista syyllistä syyttömäksi.

23:8 Äläkä ota lahjusta, sillä

tekemän härkäis ja lammas-tes kanssa. Seitsemän päivää anna heidän olla emänsä tykönä, kahdeksantena päivänä pitää sinun sen antaman minulle.

22:31 Teidän pitää oleman pyhä kansa minulle. Sentähden ei teidän pidä syömän lihaa, joka metsän pedoilta raadeltu on, mutta heittämän sen koirille.

23 LUKU

23:1 Ei sinun pidä uskoman valheita; ettäs auttaisit jumalatointa, ja tulisit vääräksi todistajaksi.

23:2 Ei sinun pidä joukkoa seuraaman pahuuteen, eikä myös vastaaman oikeuden edessä niin että sinä poikkeat joukon jälkeen pois oikeutta vääntämään.

23:3 Ei sinun pidä kaunisteleman köyhää, hänen asiasansa.

23:4 Koska sinä kohtaat vihollisesi härjän eli aasin eksyksissä niin sinun pitää johdattaman sen hänelle jäljensä.

23:5 Koskas näet vihollisesi aasin makaavan kuorman alla, kavahda, ettes häntä jättäisi; vaan sinun pitää kaiketi auttaman häntä.

23:6 Ei sinun pidä kääntelemän sinun köyhäs oikeutta hänen asiassansa.

23:7 Ja ole kaukana vääristä asioista. Viatointa ja hurskasta ei sinun pidä tappaman; sillä en minä pidä jumalatointa hurskaana.

23:8 Ei sinun pidä lahjoja

tekemän härkäis ja lammas-tes cansa. Seidzemen päiwä anna heidän olla emäins tykönä/ cahdexandena päiwänä pitä sinun sen andaman minulle.

22:31 Teidän pitä oleman pyhä Canssa minulle. Sentähden ei teidän pidä syömän liha/ joca medzän pedoilda raadeldu on/ mutta heittämän sen coirille.

XXIII. Lucu

23:1 Ei sinun pidä uscoman walheita/ ettäs auttaisit jumalatoinda ja tulisit wääräxi todistajaxi.

23:2 Ei sinun pidä joucko seuraman pahuteen: eikä myös wastaman oikiuden edes/ nijn että sinä poicket joucon jälken pois oikeudesta.

23:3 Ei sinun pidä caunisteleman köyhä hänen asiasans.

23:4 COsca sinä cohtat wiho- lises härjän eli Asin exyxis: nijn sinun pitä johdattaman sen hänelle jäl lens.

23:5 Coscas näet wiholises Asin olewan cuorman alla/ cawata ettes händä jättäis/ waan unhota omas hänen tähtens.

23:6 Ei sinun pidä sortaman sinun köyhäs oikeutta hänen asiasans.

23:7 Ja ole caucana wääristä asioista. Wiatoinda ja hurs- casta ei sinun pidä tappa- man/ sillä en minä anna ju- malattomalle oikeutta.

23:8 Ei sinun pidä lahjoja

lahjus sokaisee näkevät ja vääristää syyttömien asiat.

23:9 Muukalaista älä sorra, sillä te tiedätte muukalaisen mielialan, koska itsekin olette olleet muukalaisina Egyptin maassa.

23:10 Kuutena vuotena kylvä maasi ja korjaa sen sato.

23:11 Mutta seitsemäntenä vuotena jätä se korjaamatta ja lepäämään, että kansasi köyhät saisivat siitä syödä; ja mitä jäljelle jää, sen metsän eläimet syökööt. Samoin tee viinitarhallesi ja öljytarhallesi.

23:12 Kuusi päivää tee työtäsi, mutta lepää seitsemäs päivä, että härkäsi ja aasisi saisivat hengähtää ja orjattaresi poika ynnä muukalainen saisivat virkistyä.

23:13 Kaikkea, mitä minä olen sanonut teille, noudattakaa. Vierasten jumalien nimiä älkää mainitko, älköön niitä kuuluko teidän huuliltanne.

23:14 Kolme kertaa vuodessa vietä juhlaa minun kunniakseni.

23:15 Pidä happamattoman leivän juhla: seitsemänä päivänä syö happamatonta leipää, niinkuin minä olen sinua käskenyt, määrättyinä aikana aabib-kuussa, sillä siinä kuussa sinä olet lähtenyt Egyptistä; mutta tyhjin käsin älköön tultako minun kasvojeni

ottaman; sillä lahjat sokaisevat näkeväiset, ja kääntävät hurskasten asiat.

23:9 Ei teidän pidä solvaiseman muukalaisia; sillä te tiedätte muukalaisen sydämen, että te myös itse olette olleet muukalaiset Egyptin maalla.

23:10 Kuusi vuotta pitää sinun kylvämän sinun maas, ja kokooman sen tulon.

23:11 Vaan seitsemäntenä vuonna pitää sinun sen levolle jättämän, että köyhät sinun kansastas siitä syödä saisivat. Ja mitä jää, sen metsän pedot syökään. Niin pitää myös sinun tekemän viinamäkes ja öljymäkes kanssa.

23:12 Kuusi päivää pitää sinun työtäs tekemän, mutta seitsemäntenä päivänä pitää sinun lepäämän: että sinun härkäs ja aasisi saisivat levätä, ja sinun piikas poika ja muukalainen sais itsensä virvottaa.

23:13 Kaikki ne mitkä minä olen teille sanonut, pitää teidän pitämän. Ja vierasten jumalain nimeä ei pidä teidän muistaman, ja sinun suustas ei pidä ne kuuluman.

23:14 Kolmasti vuodessa pitää sinun minulle juhlaa pitämän.

23:15 Happamattoman leivän juhlan pitää sinun pitämän, niin että sinä seitsemän päivää syöt happamatointa leipää, niinkuin minä sinulle käskenyt olen, määrättyinä aikana sillä kuulla Abib. Sillä että sillä ajalla olet sinä lähtenyt Egyptistä; mutta älä tule tyhjin käsin minun eteeni.

ottaman: sillä lahjat sokaisevat näkevät/ ja kääntävät hurskasten asiat.

23:9 Ei teidän pidä solvaiseman muukalaisia/ sillä te tiedätte muukalaisten sydämet/ että te myös idze olette olleet muukalaiset Egyptin maalla.

23:10 Cuusi vuotta pitää sinun kylvämän sinun maas: ja cocoman sen tulon.

23:11 Waan seidzemendenä vuonna/ pitää sinun sen levolle ja kyndämätä jättämän/ että köyhät sinun Canssastas sijtä syödä saisit. Ja mitä jää/ sen medzän pedot syökän. Nijn pitää myös sinun tekemän wijnamäkes ja öljymäkes cansa.

23:12 CUusi päivä pitää sinun työtäs tekemän/ mutta seidzemendenä päivänä pitää sinun lepämän: että sinun härkäs ja Asis saisit lewätä/ ja sinun pijcas poica ja muukalainen sais idzens wirwotta.

23:13 Caicki ne cuin minä olen teille sanonut/ pitää teidän pitämän. Ja wierasten jumalitten nime ei pidä teidän muistaman/ ja teidän suustan ei pidä ne cuuluman.

23:14 COLmasti wuodes pitää teidän minulle juhla pitämän.

23:15 Nimittäin/ happamattoman leiwän juhlan pitää sinun pitämän/ njn että sinä seidzemen päivä syöt happamatointa leipä (njncuin minä sinulle käskenyt olen) siihen aican sillä cuulla Abib. Sillä että sillä ajalla olet sinä lähtenyt Egyptistä: mutta älä

eteen.

23:16 Ja vietä leikkuujuhla, kun leikkaat uutiset viljastasi, jonka olet kylvänyt vainioon, ja korjuujuhla vuoden lopussa, kun korjaat satosi vainiolta.

23:17 Kolme kertaa vuodessa tulkoon kaikki sinun miesväkesi Herran, Herran, kasvojen eteen.

23:18 Älä uhraa minun teurasuhrini verta happamen leivän ohella. Ja minun juhlahuhrini rasvaa älköön jääkö yön yli seuraavaan aamuun.

23:19 Parhaat maasi uutisesta tuo Herran, Jumalasi, huoneeseen. Älä keitä vohlaa emänsä maidossa.

23:20 Katso, minä lähetän enkelin sinun edellesi varjellemaan sinua tiellä ja johdattamaan sinua siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut.

23:21 Ole varuillasi hänen edessään ja kuule häntä äläkä pahoita hänen mieltänsä. Hän ei jätä teidän rikoksianne rankaisematta, sillä minun nimeni on hänessä.

23:22 Mutta jos sinä kuulet häntä ja teet kaikki, mitä minä käsken, niin minä olen sinun vihollistesi vihollinen ja vastustajaisi vastustaja.

23:23 Sillä minun enkelini käy sinun edelläsi ja johdattaa sinut amorilaisten, heettiläisten, perissiläisten, kanaanilais-

23:16 Ja sen juhlan, koskas ensin rupeet pelloilta korjaamaan, mitäs siihen kylvänyt olet. Ja korjaamisen juhlan, vuoden lopussa, koska sinä työ kedolta korjannut olet.

23:17 Kolmasti vuodessa pitää kaikki sinun miesväkes tuleman Herran \Jumalan\ eteen.

23:18 Ei sinun pidä uhraaman minun uhrini verta happaman taikinan kanssa; ja minun juhlani lihavuus ei pidä ylitse yön jäämän huomeneksi.

23:19 Uutista ensimmäisestä sinun maas hedelmästä pitää sinun tuoman sinun \Herras\ Jumalas huoneeseen. Ei sinun pidä keittämän vohlaa emänsä rieskassa.

23:20 Katso, minä lähetän enkelin sinun edellesi varjellemaan sinua tiellä, ja johdattamaan sinun siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut.

23:21 Pidä vaari itsestäsi hänen kasvoinsa edessä ja kuule hänen äänensä, älä hänen mieltänsä pahoita; sillä ei hän jätä rankaisematta teidän ylitsekäymistänne: sillä minun nimeni on hänessä.

23:22 Vaan jos sinä ahkerasti kuulet hänen äänensä, ja teet kaikki mitä minä sinulle käsken, niin minä olen sinun vihollistes vihollinen, ja sinun vainoojaisi vainooja.

23:23 Sillä minun enkelini käy sinun edelläsi, ja johdattaa sinun Amorilaisten, Heettiläisten, Pheresiläisten, Kanaanealaisten, Heviläisten, ja

tule tyhjin käsin minun eteeni.

23:16 Ja sen juhlan coscas ensin rupet pellolda corjamaan/ mitäs siihen kylvänyt olet. Ja corjamisen juhlan/ vuoden lopus/ cosca sinä työ kedolda corjannut olet.

23:17 COLmasti wuodes pitää caicki sinun mieswäkes tuelman HERran Jumalan eteen.

23:18 Ei sinun pidä uhraman minun uhrini werta happaman taikinan cansa. Ja minun juhlani lihawus ei pidä ylidze yön jäämän huomenexi.

23:19 Utista ensimmäisestä sinun maas hedelmästä/ pitää sinun tuoman sinun HERras Jumalas huoneeseen. Ja ei sinun pidä keittämän wohla nijncauwan cuin hän emäns ime.

23:20 CADzo/ minä lähetän Engeline sinun edellesi warjelleman sinua tiellä/ ja johdattaman sinun siihen paickaan/ cuin minä olen sinulle walmistanut.

23:21 Sentähden carta hänen caswons/ ja cuule hänen änen/ älä hänen mieldäns pahoita: sillä ei hän jätä rangaisemata teidän ylidzekäymistän/ Ja minun nimen on hänes.

23:22 Waan jos sinä cuulet hänen änen/ ja teet caicki cuin minä sinulle käsken/ nijn minä olen sinun wiholistes wiholinen/ ja sinun wainoittes wainoja.

23:23 Cosca minun Engelin käy sinun edelläsi/ ja johdattaa sinun Amorrerein/ Hetherein/ Phereserein/ Ca-

ten, hivviläisten ja jebusilais-
ten maahan, ja minä hävitän
heidät.

23:24 Älä kumarra heidän
jumaliansa, älä palvele niitä
äläkä tee, niinkuin he tekevät,
vaan kukista ne maahan ja
murskaa niiden patsaat.

23:25 Palvelkaa Herraa, Ju-
malaanne, niin hän siunaa
sinun ruokasi ja juomasi, ja
minä pidän puutteen sinusta
kaukana.

23:26 Ei keskensynnyttäjää
eikä hedelmätöntä ole sinun
maassasi oleva. Ja sinun päi-
viesi luvun minä teen täydek-
si.

23:27 Minä lähetän kauhuni
sinun edelläsi ja saatan
hämminkiin kaikki kansat, joi-
den luo sinä tulet, ja ajan
kaikki vihollisesi pakoon sinun
edestäsi.

23:28 Ja minä lähetän herhi-
läisiä sinun edelläsi karkoit-
tamaan hivviläiset, kanaani-
läiset ja heettiläiset sinun tieltä-
si.

23:29 Mutta minä en karkoita
heitä sinun tieltäsi yhtenä
vuotena, ettei maa tulisi auti-
oksi eivätkä metsän pedot
lisääntyisi sinun vahingoksesi;

23:30 vähitellen minä karkoi-
tan heidät sinun tieltäsi, kun-
nes olet tullut kyllin lukuisaksi
ottamaan haltuusi maan.

23:31 Ja minä asetan sinun
rajasi Kaislamerestä filis-
tealaisten mereen ja erä-
maasta Euftrat-virtaan asti;

Jebusilaisten tykö, ja minä
hävitän heitä.

23:24 Niin ei sinun pidä ku-
martaman heidän jumalian-
sa, eikä myös heitä palvele-
man, eikä heidän tekoinsa
jälkeen tekemän; mutta si-
nun pitää heidän epäjuma-
lansa heittämän pois, ja
lyömän heidän kuvansa rik-
ki.

23:25 Mutta \Herraa\ teidän
Jumalaanne pitää teidän
palveleman, niin hän siunaa
sinun leipäs ja sinun vetes:
ja minä otan sinulta pois
kaikki sairaudet.

23:26 Ei yksikään kesken
synnyttäväinen eikä hedel-
mätöin pidä oleman sinun
maassas; ja minä tahdon
täyttää sinun päiväs luvun.

23:27 Minä lähetän minun
pelkoni sinun edelles, ja hu-
kutan kaiken kansan, jonka
tykö sinä menet: ja saatan
kaikki sinun vihollises pa-
koon sinun edestäs.

23:28 Minä lähetän hörhö-
läiset sinun edelles, jotka
pitää ajaman pois sinun
edestäs Heviläiset, Ka-
naanealaiset ja Hetiläiset.

23:29 En minä heitä aja ulos
yhtenä vuonna sinun edes-
täs, ettei maa autiaksi tulisi,
eikä metsän pedot enenisi
sinua vastaan.

23:30 Vähittäin minä heitä
ajan ulos sinun edestäs, sii-
henasti että kasvot ja omis-
tat maan.

23:31 Ja minä panen sinun
maas rajat Punaisesta me-
restä niin Philistealaisten
mereen asti, ja korvesta niin
virtaan asti: sillä minä an-

nanerein/ Hewerein ja Je-
buserein tygö: ja minä häwi-
tän heitä.

23:24 Nijn ei sinun pidä cu-
martaman heidän jumalians/
eikä myös heitä palveleman/
ja älä tee heidän tecoins jäl-
ken/ mutta sinun pitä heidän
epäjumalans heittämän pois/
ja lyömän ricki.

23:25 Mutta HERra teidän
Jumalatan pitä teidän palve-
leman/ njn hän siuna sinun
leipäs ja sinun wetes/ ja mi-
nä otan sinulda pois caicki
sairaudet.

23:26 Ei yxikän kesken syn-
nyttäväinen eikä hedelmätöin
pidä oleman sinun maasas/
ja minä annan sinun wanhaxi
tulla.

23:27 Minä lähetän minun
pelconi sinun edelles/ ja teen
caiken Canssan epäilewäisexi/
cungas tulet: ja saatan caicki
sinun wiholises pacoon sinun
edestäs.

23:28 Minä lähetän hörhöläi-
set/ sinun edelles/ jotca pitä
ajaman pois sinun edestäs/
Hewerit/ Cananerit ja Hethe-
rit.

23:29 En minä heitä aja ulos
yhtenä vuonna sinun edes-
täs/ ettei maa autiaksi tulis/
eikä medzän pedot enänis
sinua wastan.

23:30 Wähittäin minä heitä
ajan ulos sinun edestäs sij-
henasti että caswat ja omis-
tat maan.

23:31 Ja minä panen sinun
maas rajat punaisesta meres-
tä njn Philisterein meren as-
ti/ ja corwesta njn wirtan

sillä minä annan maan asukkaat teidän valtaanne, ja sinä karkoitat heidät tieltäsi.

23:32 Älä tee liittoa heidän äläkä heidän jumaliensa kanssa.

23:33 Älkööt he jääkö asumaan sinun maahasi, etteivät saattaisi sinua tekemään syntiä minua vastaan; sillä jos sinä palvelet heidän jumaliansa, on se sinulle paulaksi.

nan maan asuvaset sinun kätees, ajaakses heitä ulos edestäs.

23:32 Ei sinun pidä liittoa tekemän heidän kanssansa, eikä heidän jumalainsa kanssa.

23:33 Ei heidän pidä asuman sinun maassas, ettei he kehoittaisi sinua syntiä tekemään minua vastaan, niin ettäs palvelet heidän jumaliansa, sillä se on sinulle paulaksi.

asti: sillä minä annan maan asuvaset sinun kätees/ aja-xes heitä ulos edestäs.

23:32 Ei sinun pidä liitto tekemän heidän cansans/ eikä heidän jumalittens cansa.

23:33 Waan älä salli heidän asua sinun maasas/ ettei he kehotais sinun syndiä tekemän minua watan: sillä jos sinä palwelet heidän jumalitants/ nijn se on sinulle pahennoxexi.

2 Mooses 24 LUKU

24:1 Ja hän sanoi Moosekselle: Nouse Herran tykö, sinä ja Aaron, Naadab ja Abihu ynnä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta; ja kumartakaa ja rukoilkaa taampana.

24:2 Mooses yksinään lähestyköön Herraa; muut älkööt lähestykö, ja kansa älköön nousko sinne hänen kanssansa.

24:3 Ja Mooses tuli ja kertoi kansalle kaikki Herran sanat ja kaikki hänen säädöksensä. Niin koko kansa vastasi yhteen ääneen ja sanoi: Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme.

24:4 Sitten Mooses kirjoitti kaikki Herran sanat. Ja hän nousi varhain seuraavana aamuna ja rakensi alttarin vuoren juurelle sekä pystytti kaksitoista patsasta Israelin kahdentoista sukukunnan mukaan.

24:5 Ja hän lähetti israeliläisten joukosta nuoria miehiä uhraamaan polttouhreja ja teurastamaan härkiä yhteys-

24 LUKU

24:1 Ja hän sanoi Moosekselle: astu \Herran\ tykö, sinä ja Aaron, Nadab ja Abihu, ja seitsemänkymmentä vanhinta Israelista: ja kumartakaa itsenne taampana.

24:2 Mutta Moses lähestyköön yksinänsä \Herran\ tykö, ja älkööt muut lähestykö: älköön myös kansa astuko ylös hänen kanssansa.

24:3 Ja Moses tuli ja jutteli kansalle kaikki \Herran\ sanat, ja oikeudet. Niin vastasi kaikki kansa yhdellä äänellä, ja sanoi: kaikki ne sanat, mitkä \Herra\ puhunut on, tahdomme me tehdä.

24:4 Niin kirjoitti Moses kaikki \Herran\ sanat, ja nousi varhain aamulla, ja rakensi alttarin vuoren palttaan, kahdentoistakymmenen patsaan kanssa, kahdentoistakymmenen Israelin sukukunnan jälkeen.

24:5 Ja lähetti sinne nuoria miehiä Israelin lapsista, jotka uhrasivat polttouhria, ja kiitosuhria \Herralle\, mulleista.

XXIV. Lucu

24:1 JA hän sanoi Mosexelle: astu HERran tygö/ sinä ja Aaron/ Nadab ja Abihu/ ja seidzemenkymmendä wanhinda Israelistä/ ja cumartaca taambana.

24:2 Mutta Moses lähestykön yxinäns HERran tygö/ ja älkön muut lähestykö/ älkön myös Canssa astuco ylös hänen cansans.

24:3 JA Moses tuli ja jutteli Canssalle caicki oikeudet. Nijn wastais caicki Canssa yhdellä änellä/ ja sanoit: caicki ne sanat cuin HERra puhunut on/ tahdom me tehdä.

24:4 Nlin kirjoitti Moses caicki HERran sanat/ ja nousi warhain amulla/ ja rakensi alttarin vuoren paltaan/ cahdentoistakymmenen padzan cansa/ cahdentoistakymmenen Israelin sucucunnan jälkeen:

24:5 Ja lähetti sinne nuoria miehiä Israelin lapsista/ uhraman polttouhria ja kijosuhria/ HERralle mulleista.

uhriksi Herralle.

24:6 Ja Mooses otti verestä puolet ja pani uhrimaljoihin, ja toisen puolen hän vihmoi alttarille.

24:7 Ja hän otti liiton kirjan ja luki sen kansan kuullen. Ja he sanoivat: Kaikkea, mitä Herra on puhunut, me noudattamme ja tottelemme.

24:8 Niin Mooses otti veren ja vihmoi sitä kansan päälle ja sanoi: Katso, tämä on sen liiton veri, jonka Herra on tehnyt teidän kanssanne kaikkien näiden sanojen perusteella.

24:9 Ja Mooses ja Aaron, Naadab ja Abihu ynnä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta nousivat vuorelle.

24:10 Ja he näkivät Israelin Jumalan; ja hänen jalkainsa alla oli alusta, niinkuin safiirikivistä, kirkas kuin itse taivas.

24:11 Eikä hän kajonnut kädellensä israelilaisten valittuihin, ja he katselivat Jumalaa, söivät ja joivat.

24:12 Ja Herra sanoi Mooseselle: Nouse minun tyköni vuorelle ja ole siellä, niin minä annan sinulle kivitaulut ynnä lain ja käskyt, jotka minä olen kirjoittanut heille opetukseksi.

24:13 Silloin Mooses ja hänen palvelijansa Joosua lähtivät; ja Mooses nousi Jumalan vuorelle.

24:14 Mutta vanhimmille hän sanoi: Odottakaa meitä täällä, kunnes palaamme teidän tyköenne. Ja katso, Aaron ja

24:6 Ja Moses otti puolen verestä ja pani maljoihin; mutta toisen puolen verestä priiskotti hän alttarille.

24:7 Ja otti liitonkirjan, ja luki sen kansan korvain kuullen, ja he sanoivat: kaikki mitä \Herra\ puhunut on tahdomme me tehdä ja olla hänelle kuuliaiset.

24:8 Niin Moses otti veren ja priiskotti kansan päälle, ja sanoi: katso, tämä on liiton veri, jonka \Herra\ teki teidän kanssanne kaikkein näiden sanain päälle.

24:9 Niin astui Moses ja Aaron, Nadab ja Abihu ylös, ja seitsemänkymmentä Israelin vanhinta.

24:10 Ja näkivät Israelin Jumalan: hänen jalkainsa alla oli niinkuin teko saphirin kivistä, ja kuin itse taivas, koska seijes on;

24:11 Eikä ojentanut kättänsä Israelin lasten päämiesten tykö: ja kuin he olivat nähneet Jumalan, niin he söivät ja joivat.

24:12 Ja \Herra\ sanoi Mooseselle: astu ylös minun tyköni vuorelle, ja ole siellä: ja minä annan sinulle kivitaulut, ja lain, ja käskyt, jotka minä kirjoittanut olen, jotka sinun pitää heille opettaman.

24:13 Silloin nousi Moses ja hänen palveliansa Josua: ja Moses astui ylös Jumalan vuorelle.

24:14 Ja sanoi vanhimmille: olkaat tässä siihen asti, kuin me palajamme teidän tyköne: katso, Aaron ja Hur ovat teidän tyköänne: jolla joku

24:6 JA Moses otti puolen werestä ja pani maljaan/ mutta toisen puolen werestä prijscotti hän altarille.

24:7 Ja otti liiton kirjan/ ja luki sen Canssan corwain cuulden. Ja cuin he sanoit: caicki cuin HERra puhunut on/ tahdom me tehdä ja olla hänelle cuuliaiset.

24:8 Nlin Moses otti weren ja prijscotti Canssan päälle/ ja sanoi: cadzo/ tämä on liiton weri/ jonga HERra teke teidän cansan caickein näiden sanain päälle.

24:9 Nlin astui Moses/ Aaron/ Nadab ja Abihu ylös/ ja seidzemenkymmendä Israelin wanhinda.

24:10 JA näit Israelin Jumalan: hänen jalcains alla oli nijncuin caunis Saphijri ja cuin taiwas/ cosca sejas on.

24:11 Eikä satuttanut kättänsä Israelin lasten päämiehijn/ Ja cuin he olit nähnet Jumalan/ nijn he söit ja joit.

24:12 JA HERra sanoi Mosexelle: astu ylös minun tygöni vuorelle/ ja ole siellä/ että minä annan sinulle kiwiset taulut/ lait/ ja käskyt/ cuin minä kirjoittanut olen/ jotca sinun pitä heille opettaman.

24:13 Silloin nousi Moses ja hänen palwelians Josua/ ja Moses astui ylös Jumalan vuorelle.

24:14 JA sanoi wanhimmille: olcat täsä sijenasti cuin me palajamme teidän tygön: cadzo/ Aaron ja Hur owat teidän

Huur ovat teidän kanssanne; jolla on jotakin asiaa, kääntyköön heidän puoleensa.	asia on, se tulkaan heidän eteensä.	tykönän/ jos jocu asia tule/ se saattacat heidän eteens.
24:15 Kun Mooses oli nousut vuorelle, peitti pilvi vuoren.	24:15 Koska Moses tuli vuorelle, niin pilvi peitti vuoren,	24:15 Cosca Moses tuli vuorelle/ nijn pilwi peitti vuoren.
24:16 Ja Herran kirkkaus laskeutui Siinain vuorelle, ja pilvi peitti sen kuusi päivää; ja seitsemäntenä päivänä hän huusi Moosesta pilven keskeltä.	24:16 Ja \Herran\ kunnia asui Sinain vuorella, ja pilvi peitti sen kuusi päivää: ja hän kutsui Moseksen pilven keskeltä seitsemäntenä päivänä.	24:16 Ja HERran cunnia asui Sinain vuorella ja peitti sen pilwellä/ cuusi päiwä: ja hän cudzui Mosexen pilwest seidemendenä päiwänä.
24:17 Ja Herran kirkkaus vuoren kukkulalla näytti israelilaisten silmissä kuluttavalta tullelta.	24:17 Ja \Herran\ kunnia oli nähdä niinkuin kuluttavainen tuli, vuoren kukkulalla, Israelin lasten edessä.	24:17 JA HERran cunnia oli nähdä nijncuin culuttawainen tuli vuoren cuckulalla/ Israelin lasten edes.
24:18 Ja Mooses meni pilven keskelle ja nousi vuorelle. Ja Mooses oli vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.	24:18 Ja Moses meni keskelle pilveä, ja astui ylös vuorelle: ja Moses oli vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.	24:18 Ja Moses meni keskelle pilwe/ ja astui ylös vuorelle: ja Moses oli vuorella neljäkymmendä päiwä ja neljäkymmendä yötä.

2 Mooses 25 LUKU

25:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
 25:2 Sano israelilaisille, että he kokoavat anteja minulle; jokaiselta, jonka sydän on siihen altis, ottakaa vastaan anti minulle.
 25:3 Ja nämä ovat ne annit, joita teidän on otettava vastaan heiltä: kultaa, hopeata ja vaskea,
 25:4 punasinisiä, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia lankoja ja valkoisia pellavalankoja sekä vuohenkarvoja,
 25:5 punaisia oinaannahkoja, sireeninahkoja, akasiapuuta,
 25:6 öljyä seitsenhaaraista lamppua varten, hajuaineita voiteluöljyä ja hyvähajuista suitsutusta varten,

25 LUKU

25:1 Ja \Herra\ puhui Mosekselle, sanoen:
 25:2 Puhu Israelin lapsille, että he tuovat minulle ylennysuhrin: joka mieheltä, jonka sydän hyvästä tahdosta sen antaa, pitää teidän minun ylennysuhrini ottaman.
 25:3 Ja tämä on ylennysuhri, jonka teidän pitää ottaman heiltä: kultaa ja hopiaa ja vaskea.
 25:4 Sinisiä villoja, purpuraa, ja tulipunaisia villoja, niin myös kallista liinaa ja vuohen karvoja.
 25:5 Punaisia oinaan nahkoja, tekasjim-nahkoja, ja sitimipuita,
 25:6 Öljyä lamppuihin, yrttejä voide-öljyksi, ja hyvän hajullisia kaluja savuttamiseksi.

XXV. Lucu

25:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
 25:2 Puhu Israelin lapsille/ että he tuovat minulle ylennysuhrin jocamieheldä/ jonga sydän hywästä tahdosta anda sen.
 25:3 Ja tämä on ylönnyshuri/ jonga teidän pitä ottaman heildä: culda/ hopiata/ waske.
 25:4 Kellaista silckiä/ skarlacani rosinpunaista/ walkiata silckiä/ wuohen carwoja.
 25:5 Punaisita oinan nahcoja/ Thechaschim nahcoja/ hongia.
 25:6 Öljyä lampuin/ yrttejä woitexi/ ja hywänhajulisexi sawuittamisexi.

25:7 onyks-kiviä ja muita ja-
lokiviä kasukkaa ja rintakilpeä
varten.

25:8 Ja tehköt he minulle
pyhäkön asuakseni heidän
keskellään.

25:9 Tehkää asumus ja kaikki
sen kalusto tarkoin sen kaa-
van mukaan, jonka minä si-
nulle näytän.

25:10 Tehköt he arkin
akasiapuusta, puolenkolmatta
kyynärän pituisen, puolentois-
ta kyynärän levyisen ja puo-
lentoista kyynärän korkuisen.

25:11 Ja päällystä se puh-
taalla kullalla, päällystä se
sisältä ja ulkoa; ja tee siihen
kultareunus yltymperi.

25:12 Ja vala siihen neljä
kultarengasta ja kiinnitä ne
sen neljään jalkaan, niin että
kaksi rengasta tulee sen toi-
selle puolelle ja kaksi rengas-
ta sen toiselle puolelle.

25:13 Ja tee korennot
akasiapuusta ja päällystä ne
kullalla.

25:14 Ja pistä renkaisiin ar-
kin sivuille korennot, joilla
arkki on kannettava.

25:15 Korennot jääkööt arkin
renkaisiin, älköönkä niitä ve-
dettävä pois.

25:16 Ja pane arkkiin laki,
joka minä sinulle annan.

25:17 Tee myös armoistu-
in puhtaasta kullasta, puolen-
kolmatta kyynärän pituinen ja
puolentoista kyynärän levyi-

25:7 Onikinkiviä, ja sisälle
sovitettuja kiviä päällisvaate-
teeseen ja kilpeen.

25:8 Ja heidän pitää teke-
män minulle pyhän, että mi-
nä asuisin heidän seassansa.

25:9 Kaiken sen jälkeen kuin
minä osotan sinulle Taber-
naklin muodon, ja kaikkein
sen astiain muodon: niin pi-
tää teidän sen tekemän.

25:10 Tehkät arkki sittimi-
puusta, jonka pituus pitää
oleman puolikolmatta kyynä-
rää, ja leveys puolitoista
kyynärää, ja korkeus puoli-
toista kyynärää.

25:11 Ja sinun pitää sen si-
laaman puhtaalla kullalla,
sisältä ja ulkoa pitää sinun
sen silaaman; ja sinun pitää
tekemän kultaisen vanteen
sen ympäri.

25:12 Ja pitää myös valaman
neljä kultaista rengasta, jot-
ka sinun pitää paneman nel-
jään kulmaan, niin että kak-
si rengasta ovat hänen yh-
dellä puolellansa, ja toiset
kaksi rengasta toisella puo-
lellansa.

25:13 Ja sinun pitää teke-
män korennot sittimipuusta,
ja silaaman ne kullalla.

25:14 Ja pitää pistämän ko-
rennot renkaisiin, arkin si-
vulle; että niillä arkki kan-
nettaisiin.

25:15 Sen arkin renkaissa
pitää oleman korennot; ja ei
pidä niistä vedettävän ulos.

25:16 Ja sinun pitää pane-
man arkkiin sen todistuksen,
joka minä sinulle annan.

25:17 Sinun pitää myös te-
kemän armoistuimen, puh-
taasta kullasta, puolikolmat-
ta kyynärää pitkän, ja puoli-

25:7 Onichinkiviä ja sisälle
sowitzettuja kiviä päällisvaate-
seen ja kilpeen.

25:8 Ja heidän pitää tekemän
minulle Pyhän: että minä
asuisin heidän seassansa.

25:9 Nijncuin minä osotan
sinulle Tabernaclin muodon/
ja caicken calun mitä siihen
tarwitan: nijn pitää teidän sen
tekemän.

25:10 TEhkät Arcki hongasta:
jonga pituus pitää oleman
puolicolmatta kynärätä/ ja
leweys puolitoista kynärätä/
ja corkeus puolitoista kynä-
tä.

25:11 Ja sinun pitää sen sila-
man puhtalla cullalla/ sisäldä
ja ulco ja sinun pitää tekemän
culdaisen wanden sen ymbä-
rins.

25:12 Ja pitää myös walaman
neljä cullaista rengasta/ jotca
sinun pitää paneman neljään
culmaan/ nijn että caxi ren-
gast owat hänen yhdellä puo-
lellans/ ja toiset caxi rengast
toisella puolellans.

25:13 Ja sinun pitää tekemän
corennot hongasta ja silaman
ne cullalla.

25:14 Ja pitää pistämän co-
rennot regaisijn/ jotca owat
Arkin siwulla/ että nijllä Arcki
cannetaisin.

25:15 Sen Arkin rengaisa pitää
oleman corennot/ ja ei pitää
nijstä wedettämän ulos.

25:16 Ja sinun pitää paneman
Arckijn sen Todistuxen/ jonga
minä sinulle annan.

25:17 Slnun pitää myös teke-
män Armonistuimen puhtasta
cullasta/ puoldacolmatta ky-
närätä pitkän/ ja puoldatoista

nen.

25:18 Ja tee kaksi kultakerubia, tee ne kohotakoista tekoa, armoistuimen molempiin päihin.

25:19 Tee toinen kerubi toiseen päähän ja toinen kerubi toiseen päähän. Tehkää kerubit armoistuimesta kohoaviksi, sen kumpaankin päähän.

25:20 Ja kerubit levittäkööt siipensä ylöspäin, niin että ne peittävät siivillänsä armoistuimen, ja niiden kasvot olkoot vastakkain; armoistuinta kohti olkoot kerubien kasvot käännettyt.

25:21 Ja aseta armoistuin arkin päälle ja pane arkkiin laki, jonka minä sinulle annan.

25:22 Ja siinä minä ilmestyn sinulle ja puhun sinulle armoistuimelta, niiden kahden kerubin välistä, jotka ovat lain arkin päällä, kaiken sen, mikä minä sinun kauttasi israelilaisille säädän.

25:23 Ja tee pöytä akasiapuusta, kahden kyynärän pituinen, kyynärän levyinen ja puolentoista kyynärän korkuinen.

25:24 Ja päällystä se puhtaalla kullalla ja tee siihen kultareunus yltympäri.

25:25 Ja tee sen ympäri kämmenen korkuinen lista ja listan ympäri kultareunus.

toista kyynärää leviän.

25:18 Ja sinun pitää tekemän kaksi Kerubimiä kullasta: valetusta kullasta pitää sinun ne tekemän, molempiin päihin armoistuinta.

25:19 Ja tee yksi Kerubimi tähän päähän ja toinen toiseen päähän: molempiin päihin armoistuinta pitää teidän Kerubimit tekemän.

25:20 Ja ne Kerubimit pitää hajottaman siipensä sen ylitse, niin että he peittävät armoistuimen siivillänsä, ja heidän kasvonsa pitää oleman toinen toisensa puoleen: ja Kerubimin kasvot pitää oleman armoistuinta päin.

25:21 Ja sinun pitää asettaman armoistuimen arkin päälle, ja paneman arkkiin sen todistuksen, jonka minä sinulle annan.

25:22 Ja siinä minä sinulle olen saapuvilla, ja puhutellen sinua armoistuimelta, kahden Kerubimin väliltä, jotka ovat todistuksen arkin päällä, kaikista mitä minä sinun käsken sanoa Israelin lapsille.

25:23 Ja sinun pitää tekemän pöydän sittimipuusta: kaksi kyynärää pitää oleman hänen pituutensa, ja kyynärä hänen leveytensä, ja puolitoista kyynärää hänen korkeutensa.

25:24 Ja sinun pitää silaaman sen puhtaalla kullalla, ja tekemän ympärinsä sen päälle kultaisen vanteen.

25:25 Ja sinun pitää tekemän vanteen sen ympäri kämmentä korkian, ja tekemän kultaisen palteen vanteen ympäri.

kynärätä lewiän.

25:18 Ja sinun pitää tekemän caxi Cherubimi lujasta cullasta/ molembijn päihijn armonistuinda.

25:19 Että yxi Cherub on tässä pääsä/ ja toinen toises pääsä: ja näin owat caxi Cherubimi Armonistuimen päisä.

25:20 Ja ne Cherubimit pitää hajottaman sijpens sen ylidzen/ nijn että he peittäwät Armonistuimen sijwilläns/ ja heidän caswons pitää oleman toinen toisens puoleen: ja heidän pitää cadzoman Armonistuimen päälle.

25:21 Ja sinun pitää asettaman Armonistuimen Arkin päälle/ ja paneman Arckijn sen Todistuxen/ jonga minä sinulle annan.

25:22 Ja siellä minä sinulle todistan ja puhuttelen sinua/ nimittäin Armonistuimesta/ kahden Cherubimin wälildä/ jotca owat todistuxen Arkin päällä: caikista mitä minä sinun käsken sanoa Israelin lapsille.

25:23 JA sinun pitää tekemän pöydän hongasta: cahta kyynärätä pitää oleman hänen pituudens/ ja kynärätä hänen leweydens/ ja puoldatoista kynärätä hänen corkeudens.

25:24 Ja sinun pitää silaman sen puhtalla cullalla/ ja tekemän ymbärins sen päälle cullaisen wanden:

25:25 Ja sinun pitää tekemän wanden sen ymbärins kämmendä corkian ja cullaisen palden wanden ymbärins.

- 25:26 Ja tee siihen neljä kulta-
tarengasta ja kiinnitä renkaat
sen neljään kulmaan, kunkin
neljän jalan kohdalle.
- 25:27 Renkaat olkoot juuri
listan alla niiden korentojen
pitiminä, joilla pöytä on kan-
nettava.
- 25:28 Ja tee ne korennot
akasiapuusta ja päällystä ne
kullalla, ja niillä on pöytä
kannettava.
- 25:29 Tee myös siihen vadit
ja kupit, kannut ja maljat,
joista juomauhrit vuodatetaan;
tee ne puhtaasta kullasta.
- 25:30 Ja pidä aina minun
edessäni pöydällä näkyleivät.
- 25:31 Ja tee myös seitsen-
haarainen lamppu puhtaasta
kullasta. Tee lamppu jalkoi-
neen ja varsineen kohotakois-
ta tekoa; sen kukkakuvut,
nuput kukkalehtineen, olkoot
samaa kappaletta kuin se.
- 25:32 Kuusi haaraa lähteköön
lampun sivuista, kolme haa-
raa toisesta sivusta ja kolme
haaraa toisesta sivusta.
- 25:33 Toisessa haarassa ol-
koon kolme mantelinkukan
muotoista kukkakupua, nup-
pua kukkalehtineen, ja toises-
sa haarassa samoin kolme
mantelinkukan muotoista kuk-
kakupua, nuppua kukkalehti-
neen; näin olkoon jokaisessa
kuudessa haarassa, jotka
lampusta lähtevät.
- 25:34 Mutta lampussa itses-
- 25:26 Ja sinun pitää siihen
tekemän neljä kultaista ren-
gasta, ja paneman renkaat
neljään kulmaan, jotka ovat
neljän jalan päällä.
- 25:27 Juuri vanteen kohdal-
la pitää ne renkaat oleman,
että niihin taidettaisiin pis-
tää korennot, joilla pöytä
kannettaisiin.
- 25:28 Ja sinun pitää teke-
män ne korennot sittimi-
puusta ja silaaman kullalla:
ja pöytä niillä kannettaman.
- 25:29 Ja sinun pitää siihen
myös tekemän sen vadit, ja
lusikat, ja maljat ja pikarit,
joilla ulos ja sisälle kaade-
taan: puhtaasta kullasta pi-
tää sinun ne tekemän.
- 25:30 Ja sinun pitää pane-
man aina pöydälle minun
eteeni katumusleivät.
- 25:31 Sinun pitää myös te-
kemän kynttiläjalan puh-
taasta kullasta: valetusta
kullasta pitää se kynttiläjal-
ka tehtämän, jonka varsi
haarainsa, maljainsa, nup-
peinsa ja kukkaistensa
kanssa pitää siitä samasta
oleman.
- 25:32 Kuusi haaraa pitää
käymän ulos hänen kyljisi-
tänsä: kolme kynttiläjalan
haaraa hänen yhdestä kyl-
jestänsä, ja kolme kynttiläja-
lan haaraa hänen toisesta
kyljestänsä.
- 25:33 Ja pitää oleman kolme
maljaa niinkuin mandelpäh-
kinät, yhdessä haarassa,
niin myös nuppi ja kukkai-
nen, ja kolme mandelpähki-
nän muotoista maljaa toises-
sa haarassa, ja nuppi ja
kukkainen: niin pitää ole-
man niissä kuudessa haa-
rassa, jotka kynttiläjalasta
ulos käyvät.
- 25:34 Mutta kynttiläjalassa
pitää oleman neljä maljaa
- 25:26 Ja sinun pitää tekemän
neljä cullaista rengasta nel-
jään culmaan/ jotca owat
neljän jalan päällä.
- 25:27 Juuri wanden cohdalla
pitä ne rengat oleman/ että
nijhin taittaisiin pistä coren-
not/ joilla pöytä cannetaisin.
- 25:28 Ja sinun pitää tekemän
ne corennot hongasta/ ja
silaman cullalla: että pöytä
nijllä cannetaisin.
- 25:29 Ja sinun pitää siihen
myös tekemän fatit/ lusicat/
cannut ja maljat/ puhtast
cullast: että nijllä pöytä peite-
täisin.
- 25:30 Ja sinun pitää paneman
aina pöydälle minun eteeni
cadzomus leiwät.
- 25:31 Slnun pitää myös teke-
män kynttiläjalan lujast puh-
taimast cullast: jonga warsi
pitä oleman haarains/ mal-
jains/ cnupeins ja cuckais-
tens cansa.
- 25:32 Cuusi haara pitää käy-
män ulos hänen kyljistäns:
colme haara cummastakin
kyljest.
- 25:33 Ja jocaidzes haaras
pitä oleman colme malja/
nijncuin mandel pähkinät/
cnupit ja cuckaiset. Nämät
pitä oleman ne cuusi haara/
jotca kyntiläjalasta käywät.
- 25:34 Mutta kyntiläjalan war-

sään olkoon neljä mantelinkukan muotoista kukkakupua, nuppua kukkalehtineen.

25:35 Yksi nappu olkoon aina jokaisen haaraparin alla niistä kuudesta haarasta, jotka lampusta lähtevät.

25:36 Nuput ja haarat olkoot samaa kappaletta kuin se; olkoon se kauttaaltaan samaa kohotakoista tekoa, puhdasta kultaa.

25:37 Ja tee siihen seitsemän lampua, ja lamput asetettakoon niin, että seitsenhaarainen lampu heittää valonsa etupuolelle.

25:38 Ja sen lamppusokset ja karstakupit olkoot puhdasta kultaa.

25:39 Yhdestä talentista puhdasta kultaa tehtäköön sekä se että kaikki nämä kalut.

25:40 Ja katso, että teet ne sen kaavan mukaan, joka sinulle niistä vuorella näytettiin.

2 Mooses 26 LUKU

26:1 Ja tee asumus kymmenestä telttakankaan kaistasta, jotka ovat valmistetut kerratuista valkoisista pellavalangoista ja punasinisistä, purpuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista, ja tee niihin taidokkaasti kudottuja kerubeja.

26:2 Kunkin kaistan pituus olkoon kaksikymmentäkahdeksan kyynärää ja leveys neljä kyynärää; kaikilla kaistoilla olkoon sama mitta.

mandelin muotoista, ja siihen nupit ja kukkaiset.

25:35 Nimittäin yksi nuppi kahden haaran alla, ja taas yksi nuppi toisen haaran alla, ja vielä yksi nuppi kahden (jälkimäisen) haaran alla: niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta ulos käyvät.

25:36 Niiden nupit ja niiden haarat pitää oleman: ja kaikki tyyni pitää oleman valetusta kullasta.

25:37 Ja sinun pitää tekemän seitsemän lampua sen päälle, jotka lamput pitää sytyttämän, niin että ne valistaisivat toinen toisensa kohdalla.

25:38 Ja kynttilän niistimet ja sammutuskalut puhtaasta kullasta.

25:39 Yhdestä leiviskästä puhdasta kultaa pitää sinun sen tekemän, kaikkein näiden astiain kanssa.

25:40 Niin katso, ja tee sen muodon jälkeen, kuin sinä näit vuorella.

26 LUKU

26:1 Ja Tabernaklin pitää sinun tekemän kymmenestä vaatteesta: kalliista kerratuista liinalangoista, sinisistä, purpuraisista, ja tulipunaisista villoista. Gerubimin sinun pitää tekemän taitavasti sen päälle.

26:2 Kunkin vaatten pituus pitää oleman kahdeksan kyynärää kolmattakymmentä, ja leveys pitää oleman neljä kyynärää: ja niillä kaikilla vaatteilla pitää yksi mit-

res pitää oleman neljä malja/ ja siihen cnuvit ja cuckaiset.

25:35 Ja yxi cnuppi pitää oleman idzecungin cahden haaran alla/ niistä cuudesta/ jotca kyntiläjalast käyvät.

25:36 Sillä molemmat/ sekä cnuvit että haarat/ pitää sijtä käymän: ja caickityynni pitää oleman lujast puhtaimmast cullast.

25:37 Ja sinun pitää tekemän seidzemen lampua sen päälle: nijn että ne walistaisit toinen toisens cohdalla.

25:38 Ja kyntilän nijstimet ja sammutos calut puhtast cullast.

25:39 Yhdestä Centneristä puhdast culda pitää sinun sen tekemän: caickein hänen caluins cansa.

25:40 Ja cadzo/ että sinä caicki teet sen muoden jälken/ jonga sinä näit vuorella.

XXVI. Lucu

26:1 TAbernaclin pitää sinun tekemän kymmenest waattest/ walkiast kerratust silkist/ kellaisest silkist/ skarlacanast ja rosinpunaisest. Cherubimin sinun pitää tekemän taitawast sen päälle.

26:2 Cungin waatten pituus pitää oleman cahdexan kynärätä colmattakymmendä/ ja leweys pitää oleman neljä kyynärätä/ ja nijllä caickilla

	ta oleman.		waatteilla pitä yxi mitta oleman.
26:3 Viisi kaistaa yhdistettäkseen toisiinsa, ja samoin toiset viisi kaistaa yhdistettäkseen toisiinsa.	26:3 Viisi vaatetta pitää yhdistettämän toinen toiseensa, ja taas viisi yhdistettämän toinen toiseensa.	26:3 Ja wijsi pitää yhdistettämän toinen toiseens/ ja taas wijsi yhdistettämän toinen toiseens.	
26:4 Ja tee silmukat punasinisistä langasta ensimmäisen kaistan reunaan, yhdistetyn kappaleen laitaan, ja samoin toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan.	26:4 Sinun pitää myös tekemän silmukset sinisistä villoista ensimmäisen vaateen reunaan, äärimäiset kulmat yhteen sidottaa: ja niin sinun pitää tekemän äärimäisen vaateen reunaan, sen kulmat yhteenpantaa toistamiseen.	26:4 Sinun pitää myös tekemän silmukset kellaisest silkist ymbärins waatten reunoja/ liki toinen toistans/ joillas caxittain ja caxittain toinen toiseens culmista sidot kijnni.	
26:5 Tee viisikymmentä silmukkaa ensimmäiseen kais-taan, ja tee viisikymmentä silmukkaa vastaavan kaistan laitaan, toiseen yhdistettyyn kappaleeseen, niin että silmukat ovat kohdakkain.	26:5 Sinun pitää tekemän viisikymmentä silmusta ensimmäiseen vaatteesen, niin myös viisikymmentä silmusta äärelle vaatetta, joka toisessa yhdistyksessä on; ja silmukset pitää oleman toinen toisensa kohdalla.	26:5 Nijn sinun pitää tekemän wijsikymmendä silmusta jocaidzeen waatteseen/ yhdistettä toinen toiseens/ ja silmukset pitää oleman toinen toisens cohdalla.	
26:6 Ja tee viisikymmentä kultahakasta ja yhdistä kais-tat toisiinsa näillä hakasilla, niin että siitä tulee yhtenäisen asumus.	26:6 Ja sinun pitää tekemän viisikymmentä kultaista koukkua, ja ne vaatteet yhdistämän toinen toiseensa niillä koukuilla, niin että se tulis yhdeksi Tabernakliksi.	26:6 Ja sinun pitää tekemän wijsikymmendä cullaista couckua: joillas ne waattet yhdistät toinen toiseens/ njn että se tulis Tabernaclixi.	
26:7 Tee vielä kaistoista, jotka ovat kudotut vuohenkarvoista, teltaa asumuksen suojaksi; tee niitä kaistoja yksitoista.	26:7 Ja sinun pitää tekemän yksitoistakymmentä vaatetta vuohen karvoista, peitteeksi Tabernaklin päälle.	26:7 JA sinun pitää tekemän yxitoistakymmendä vaatetta vuohen carwoist peittexi Tabernaclin päälle.	
26:8 Kunkin kaistan pituus olkoon kolmekymmentä kyynärää ja leveys neljä kyynärää; niillä yhdellätoista kais-talla olkoon sama mitta.	26:8 Jokaisen vaateen pituuden pitää oleman kolmekymmentä kyynärää, ja leveyden neljä kyynärää, ja leveyden neljä kyynärää. Ja kaikki yksitoistakymmentä pitää oleman yhdensuuruiset.	26:8 Jocaidzen waatten pituuden pitää oleman colmekymmendä kynärätä/ ja leveyden neljä kynärätä. Ja caicki yxitoistakymmendä pitää oleman yhden suurudet.	
26:9 Liitä yhteen viisi kaistaa erikseen ja kuusi kaistaa erikseen, ja aseta kuudes niistä kaksin kerroin teltan etupuolelle.	26:9 Viisi vaatetta pitää sinun toinen toiseensa yhdistämän erinänsä, ja myös kuusi vaatetta erinänsä; niin että teet sen kuudennen vaateen kaksikertaiseksi etiseltä puolen Tabernaklia.	26:9 Wijsi vaatetta pitää sinun toinen toiseens yhdistämän/ ja myös cuusi vaatetta toinen toiseens: njn että teet sen cuudennen waatten caxikertaisexi etiseldä puolen Tabernacli.	
26:10 Ja tee viisikymmentä	26:10 Ja sinun pitää teke-	26:10 Ja sinun pitää tekemän	

silmukkaa toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan ja viisikymmentä silmukkaa toisen yhdistetyn kappaleen vastaavan kaistan reunaan.

26:11 Tee myös viisikymmentä vaskihakasta ja pistä hakaset silmukoihin ja liitä teltta yhteen, niin että siitä tulee yhtenäinen.

26:12 Siitä telttakaistojen liiasta osasta, joka jää riippumaan, jääköön puolet riippumaan asumuksen takasivulle.

26:13 Ja siitä, mikä telttakaistoissa on liikaa pituutta, riippukoon kyynärän verran asumuksen kummallakin sivulla sitä peittämässä.

26:14 Ja tee teltalle peite punaisista oinaannahoista ja sen päälle vielä toinen peite sireeninahoista.

26:15 Asumuksen laudat tee akasiapuusta, pystyyn asetettaviksi.

26:16 Jokainen lauta olkoon kymmentä kyynärää pitkä ja puoltatoista kyynärää leveä.

26:17 Jokaisessa laudassa olkoon kaksi tappia, jotka ovat poikkilistalla yhdistetyt keskenään; tee näin kaikki asumuksen laudat.

26:18 Ja asumuksen lautoja

män viisikymmentä silmusta ensimmäisen vaatteen reunaan, äärelle, josta se yhdistetään ja myös viisikymmentä silmusta siihen vaatteen reunaan, josta se toinen kerta yhdistetään.

26:11 Niin myös pitää sinun tekemän viisikymmentä vaskikoukkaa, ja paneman koukut silmuksiin ja yhdistämän majan, että se olisi yksi maja.

26:12 Vaan se liika joka ylitse jää Tabernaklin vaatteesta: nimittäin puolen siitä liiaksi jääneestä vaatteesta, pitää sinun antaman riippua ylitse Tabernaklin, perän puolella.

26:13 Ja yksi kyynärä pitää oleman yhdellä ja yksi kyynärä toisella puolen, sen ylitse jääneen majan vaatteen pituudesta: sen pitää riippuman Tabernaklin sivuilla siellä ja täällä, sitä peittämässä.

26:14 Mutta tämän ensimmäisen peitteen päälle sinun pitää tekemän toisen peitteen punaisista oinaan nahoista, ja vielä sitten ylimmäisen peitteen tekasjim-nahoista.

26:15 Sinun pitää myös tekemän Tabernaklin laudat sittimipuusta, pystyällä olemaan.

26:16 Jokaisen laudan pituus pitää oleman kymmenen kyynärää, vaan leveys puolitoista kyynärää.

26:17 Kaksi vaarnaa pitää jokaisessa laudassa oleman, niin että he taittaisiin yhdistettää toinen toiseensa. Näin pitää sinun tekemän kaikki Tabernaklin laudat.

26:18 Ja sinun pitää teke-

wijsikymmendä silmusta cugin waatten reunoijn/ yhdistäxes ärist toinen toisijns.

26:11 Nijn myös pitä sinun tekemän wijsikymmendä waskicouckua: ja paneman coucut silmuxijn/ nijn että waattet ydistettäisin ja tulisit yhdezi peitoxexi.

26:12 Waan se cuin lijaxi jää Tabernaclin waatten pituudesta/ sinun pitä puolen andaman rippua Tabernaclin ylidze molemmin puolin kynärän pituudelta.

26:13 Nijn että se cuin lijaxi on waatten pituudelta/ jää Tabernaclin sivulle/ ja peittä sen molemmilda puolin.

26:14 Mutta tämän ensimmäisen peitteen päälle/ sinun pitää tekemän toisen peitteen punaisist oinan nahgoist/ ja vielä sitten ylimmäisen peitteen Techaschim nahgoist.

26:15 Slnun pitä myös tekemän Tabernaclin laudat hongast/ jotca pystyällä oleman pitä.

26:16 Jocaidzen laudan pituus pitää oleman kymmenen kynärätä: waan leweys puoli toista kynärätä.

26:17 Caxi waarna pitä jocaidzes laudas oleman/ nijn että he taittaisin yhdistettää toinen toiseens. Näin pitää sinun tekemän caicki Tabernaclin laudat.

26:18 Ja sinun pitä tekemän

tee kaksikymmentä lautaa eteläpuolta varten.

26:19 Ja tee neljäkymmentä hopeajalustaa kahdenkymmenen laudan alle, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alle sen kahta tappia varten.

26:20 Samoin asumuksen toista sivua, pohjoispuolta, varten kaksikymmentä lautaa,

26:21 ja neljäkymmentä hopeajalustaa, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alle.

26:22 Mutta asumuksen takasivua, länsipuolta, varten tee kuusi lautaa.

26:23 Ja tee kaksi lautaa asumuksen peränurkkia varten.

26:24 Ja ne olkoot yhteenliitettyjä kaksoislautoja ja alhaalta alkaen kiinni toisissaan ylös saakka, ensimmäiseen renkaaseen asti; näin tehtäköön ne molemmat ja asetetäköön kumpaankin nurkkaan.

26:25 Näin tulee olemaan yhteensä kahdeksan lautaa ja niihin kuusitoista hopeajalustaa, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alla.

26:26 Tee myös viisi poikkitankoa akasiapuusta asumuksen toisen sivun lautoja varten,

26:27 ja viisi poikkitankoa asumuksen toisen sivun lautoja varten, ja viisi poikkitankoa asumuksen takasivun, länsipuolen, lautoja varten.

män Tabernaklin laudat, niin että kaksikymmentä lautaa pitää oleman etelän puolella.

26:19 Ja neljäkymmentä hopiajalkaa pitää sinun tekemän kahdenkymmenen laudan alle, niin että jokaisen laudan alla pitää oleman kaksi jalkaa, kahden vaaransa päällä.

26:20 Niin myös majan toisella sivulla pohjan puolella pitää oleman kaksikymmentä lautaa.

26:21 Ja neljäkymmentä hopiajalkaa: aina kaksi jalkaa kunkin laudan alla.

26:22 Mutta perällä Tabernaklia länteen päin pitää sinun tekemän kuusi lautaa.

26:23 Ja kaksi lautaa pitää sinun tekemän Tabernaklin perälle, niihin kahteen kulmaan.

26:24 Niin että kumpikin niistä taittaisiin yhdistettää silmuksella sekä alhaalta että ylhäältä: yhdellä tavalla pitää he molemmista kulmistä yhdistettämän kulmakiskoilla,

26:25 Niin että yhteen olis kahdeksan lautaa, ja heidän hopiajalkansa kuusitoistakymmentä: aina kaksi jalkaa kunkin laudan alla.

26:26 Sinun pitää myös tekemän korennot sittäimipuusta: viisi niihin lautoihin, jotka yhdellä Tabernaklin sivulla ovat;

26:27 Ja viisi korentoa niihin lautoihin, kuin toisella Tabernaklin sivulla ovat: ja viisi korentoa myös niihin lautoihin, jotka perällä Tabernaklia ovat, länteen päin.

Tabernaclin laudat/ niin että caxikymmentä lauta pitää oleman pystyällä etelän puolella.

26:19 Ja neljäkymmentä hopiajalca pitää sinun tekemän cahdenkymmenen laudan ala: niin että jocaidzen laudan alla pitää oleman caxi jalca/ hänen cahden waarans päällä.

26:20 Nijn myös toisella sivulla pohjan puolella pitää pystyällä oleman caxikymmentä lauta.

26:21 Ja neljäkymmentä hopia jalca: aina caxi jalca cungin laudan alla.

26:22 Mutta perälle Tabernacli länden päin/ pitää sinun tekemän cuusi lauta.

26:23 Ja caxi lauta pitää sinun tekemän Tabernaclin perälle nijhin cahteen culmaan.

26:24 Nijn että cumbikin niistä taittaisin yhdistettää culmaudalla sekä alhalda että ylhäldä: yhdellä tawalla pitää heidän molemmist culmist yhdistettämän culmakiscoilla.

26:25 Nijn että yhteen olis cahdexan lauta/ ja heidän hopiajalkans cuusitoistakymmentä: aina caxi jalca cungin laudan alla.

26:26 Slnun pitää myös tekemän corennot hongast: wijsi nijhin lautoin/ jotca yhdellä Tabernaclin siwulla owat.

26:27 Ja wijsi corendo nijhin lautoin/ cuin toisella Tabernaclin siwulla owat: ja wijsi myös nijhin lautoin/ jotca perällä Tabernacli owat län-

26:28 Ja keskimäinen poikkitanko asetettakoon keskelle lautoja, ja kulkekoon se reunasta reunaan.	26:28 Ja keskimäinen korennot pitää keskeltä lautoja käymän yhdestä kulmasta niin toiseen.	26:28 Ja corennot pitää keskellä lautoja käymän/ yhdestä culmast nijn toiseen/ ja caicki yhteen yhdistämän.
26:29 Ja päällystä laudat kullalla ja tee kullasta niiden renkaat poikkitankojen pitimiksi ja päällystä poikkitangot kullalla.	26:29 Ja sinun pitää laudat kullalla silaaman, ja kullasta renkaat niihin tekemän, joihinka korennot pistetään, ja sinun pitää myös korennot kullalla silaaman.	26:29 Ja sinun pitää laudat cullalla silaman/ ja cullasta rengat nijhin tekemän: joihingga corennot pistetään. Ja sinun pitää myös corennot cullalla silaman.
26:30 Ja aseta asumus pystyn sen muotoiseksi, kuin sinulle vuorella näytettiin.	26:30 Ja niin pitää sinun Tabernaklin pystyälle paneman, sen muodon jälkeen, kuin sinä näit vuorella.	26:30 Ja näin pitää sinun Tabernaclin tekemän/ sen muodon jälkeen/ cuins näit vuorella.
26:31 Tee vielä esirippu punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista; ja tehtäkoon siihen taidokkaasti kudottuja kerubeja.	26:31 Esiripun pitää myös sinun tekemän sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, niin myös kalliisista kerratuista liinalangoista, ja tekemään Kerubimit sen päälle taitavasti.	26:31 ESiripun pitää myös sinun tekemän kellaisest silkist/ skarlacanast/ ja rosinpunaisest/ ja walkiast kerrattust silkist: ja sinun pitää tekemän Cherubimin sen päälle taitawast.
26:32 Ja ripusta se neljään akasiapuihin, kullalla päällystettyyn pylvääseen, joissa on kultakoukut ja jotka seisovat neljällä hopeajalustalla.	26:32 Ja sinun pitää ripustaman sen neljän sittiimipuisen, kullalla silatun patsaan päälle, ja niiden kultaiset koukut, neljän hopiajalan päälle.	26:32 Ja sinun pitää ripustaman sen neljän hongaisen cullalla silatun padzan päälle/ cullaisten cnupeins cansa: ja neljän hopiajalcans cansa.
26:33 Ja ripusta esirippu harkasten alle ja vie sinne esiripun sisäpuolelle lain arkki. Ja niin olkoon esirippu teille väliseinänä pyhän ja kaikkein pyhimmän välillä.	26:33 Ja sinun pitää ripustaman esiripun koukuille, ja paneman todistusarkin sisälliselle puolen esirippua, niin että esirippu olis teille erotus pyhän ja kaikkein pyhimmän vaiheella.	26:33 Ja sinun pitää yhdistämän siihen esiripun coucuilla/ ja todistusArkin sisälliselle puolen esirippua paneman: nijn että se olis teille erotus/ Pyhän ja caickein Pyhimmän waiheella.
26:34 Ja aseta armoistuimien arkkiin päälle, joka on kaikkeinpyhimmässä.	26:34 Armoistuimen pitää sinun myös paneman todistusarkin päälle, kaikkein pyhimpään.	26:34 Armonistuimen pitää sinun myös paneman todistusArkin päälle: Sijhen caickein pyhimbän siaan.
26:35 Mutta pöytä sijoita esiripun ulkopuolelle ja seitsenhaarainen lamppu vastapäätä pöytää, asumuksen eteläsivulle; aseta siis pöytä pohjoissivulle.	26:35 Ja paneman pöydän ulkoiselle puolen esirippua, ja kynttiläjalan pöydän kohdalle, päivän puolelle Tabernaklia, niin että pöytä seisoo pohjaan päin.	26:35 Waan pöydän pitää sinun paneman ulkoiselle puolen esirippua/ ja kynttiläjalan pöydän cohдалle/ päivän puolelle Tabernaclia: nijn että pöytä seiso pohjan päin.
26:36 Tee myös teltan oveen	26:36 Ja sinun pitää teke-	26:36 Ja sinun pitää tekemän

uudin, kirjaellen kudottu punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista.

26:37 Ja tee uudinta varten viisi pylvästä akasiapuusta ja päällystä ne kullalla, mutta niiden koukut olkoot kultaa; ja vala niille viisi vaskijalustaa.

2 Mooses 27 LUKU

27:1 Ja tee alttari akasiapuusta; se olkoon neliskulmainen, viittä kyynärää pitkä ja viittä kyynärää leveä sekä kolmea kyynärää korkea.

27:2 Tee siihen sarvet, sen neljään kulmaan, niin että sarvet ovat samaa kappaletta kuin se. Ja päällystä se vaskella.

27:3 Tee siihen kuuluvat kattilat tuhan poisviemistä varten sekä lapiot, maljat, haarukat ja hiilipannut. Kaikki sen kalusto tee vaskesta.

27:4 Ja tee siihen myös verkkaltainen ristikkokehys vaskesta ja tee verkkoon neljä vaskirengasta, ristikon neljään kulmaan.

27:5 Ja aseta se alttarin välireunuksen alle, maahan kiinni, niin että verkko ulottuu puolitiiehen alttaria.

27:6 Ja tee alttariin korennot akasiapuusta ja päällystä ne vaskella.

27:7 Ja korennot pistettäköön renkaisiin, niin että korennot ovat kahden puolen alttaria,

män peittovaatteen Tabernaclin oveen, sinisistä, purppuraisista ja tulipunaisista villoista, niin myös kalliista kerratusta liinalangasta, taitavasti ommellun.

26:37 Tätä peittovaatetta varten pitää sinun tekemän viisi patsasta sittimipuusta ja ne kullalla silaaman, ja koukut pitää oleman kullasta: ja sinun pitää valaman niille viisi vaskista jalkaa.

27 LUKU

27:1 Ja sinun pitää tekemän myös alttarin sittimipuusta: viisi kyynärää pitää oleman pituuden, ja viisi kyynärää leveyden: neljäkulmaisen pitää sen alttarin oleman, ja kolme kyynärää hänen korkeutensa.

27:2 Sarvet sinun pitää myös tekemän hänen neljään kulmaansa: siitä pitää hänen sarvensa oleman; ja sinun pitää sen vaskella silaaman.

27:3 Tee myös hänen patansa, joihin tuhka korjataan, ja lapionsa, ja maljansa, ja taidikkonsa ja hiilikattilansa: kaikki hänen kalunsa pitää sinun vaskesta tekemän.

27:4 Ja sinun pitää myös tekemän hänelle häkin, niin kuin verkon vaskesta, ja tekemän sen verkon päälle neljä vaskirengasta hänen neljään kulmaansa.

27:5 Sinun pitää sen paneman alhaalta alttarin ympäri, niin että se häkki ulottuu keskelle alttaria.

27:6 Ja sinun pitää tekemän sittimipuiset korennot alttarille, ja silaaman ne vaskella;

27:7 Ja pitää pistämän korennot renkaisiin, niin että korennot ovat kahden puolen

waatten Tabernaclin oween/ cudotun kellaisest silkist/ rosinpunaisest/ skarlacanast ja walkiast kerratust silkist.

26:37 Tätä peittovaatetta varten/ pitä sinun tekemän wijsi hongaista cullalla silattua padzasta/ culdacnuppeinens: ja sinun pitä walaman niille wijsi waskista jalca.

XXVII. Lucu

27:1 JA sinun pitä tekemän myös Altarin hongasta/ wijttä kynärätä pitä oleman pituuden/ ja wijttä kynärätä leweyden/ neljäkulmaisen pitä sen oleman/ ja colme kynärätä hänen corkeudens.

27:2 Sarwet sinun pitä myös tekemän hänen neljän culmaans: ja pitä sen waskella silaman.

27:3 Tee myös hänen tuhcaastians/ ja lapions/ ja maljans/ ja courirautans/ ja hijlicattilans: caicki hänen caluns pitä sinun waskesta tekemän.

27:4 Ja sinun pitä myös tekemän hänelle waskihäkin/ nijncuin wercon: neljä waskirengasta hänen näljän culmaans.

27:5 Sinun pitä sen paneman alhalda Altarin ymbärins nijn ylöspäin: nijn että se häcki ulottu keskelle Altarita

27:6 Ja sinun pitä tekemän hongast corennot Altarille/ ja silaman waskella

27:7 Ja pitä pistämän corennot rengaisijn: nijn että corennot owat cahden puolen

sitä kannettaessa.

27:8 Tee se laudoista, ontoksi. Niinkuin sinulle näytettiin vuorella, niin se tehtäköön.

27:9 Tee myös asumukselle esipiha. Etelän puolella olkoot esipihan ympärysverhot kerratuista valkoisista pellavalangoista, sadan kyynärän pituiset tätä yhtä sivua varten;

27:10 ja olkoon niiden pylväitä kaksikymmentä ja näiden vaskijalustoja kaksikymmentä, mutta pylväiden koukut ja niiden koristepienat olkoot hopeata.

27:11 Samoin myös pohjoisen puolella olkoot ympärysverhot sadan kyynärän pituiset; ja olkoon niiden pylväitä kaksikymmentä ja näiden vaskijalustoja kaksikymmentä, mutta pylväiden koukut ja niiden koristepienat olkoot hopeata.

27:12 Ja esipihan lännenpuoleisella sivulla olkoot ympärysverhot viidenkymmenen kyynärän pituiset, ja olkoon niiden pylväitä kymmenen ja näiden jalustoja kymmenen.

27:13 Ja esipihan leveys etupuolella, itään päin, olkoon viisikymmentä kyynärää.

27:14 Ja olkoot ympärysverhot portin toisella puolella viidentoista kyynärän pituiset, ja olkoon niiden pylväitä kolme ja näiden jalustoja kolme.

27:15 Samoin olkoot ympärysverhot toisella puolella viidentoista kyynärän pituiset, ja olkoon niiden pylväitä kolme ja näiden jalustoja kolme.

27:16 Ja esipihan portissa

alttaria, joilla se kannettaisiin.

27:8 Ja laudoista pitää sinun sen tekemän, niin että se on tyhjä sisältä: niinkuin sinulle osoitettiin vuorella, niin se tehtämän pitää.

27:9 Sinun pitää myös tekemän Tabernaklin pihan meren puolelle; ja pihan vaatteet pitää oleman kalliista kerratusta liinasta, sata kyynärää pitää oleman yhden sivun pituus.

27:10 Ja hänen patsaitansa pitää oleman kaksikymmentä, kahdenkymmenen vaskijalan päällä, ja patsasten koukut ja heidän vyönsä hopiasta.

27:11 Niin myös pohjan puoleen, pituudelle pitää oleman esivaatteet sata kyynärää pitkät, ja kaksikymmentä sen patsasta kahdenkymmenen vaskijalan päällä, patsasten koukut vöinensä hopiasta.

27:12 Mutta pihan laveudelle lännen puoleen pitää oleman vaatteet, viisikymmentä kyynärää pitkät, ja kymmenen patsasta kymmenen jalan päällä.

27:13 Ja itään päin, pihan laveuden pitää oleman viisikymmentä kyynärää.

27:14 Niin että vaatteella yhdellä puolella on viisitoistakymmentä kyynärää: ja kolme patsasta kolmen jalan päällä.

27:15 Ja viisitoistakymmentä kyynärää toisella puolella, siihen myös kolme patsasta kolmen jalan päällä.

27:16 Mutta pihan läpikäy-

Altarita/ joilla se kannetaisiin.

27:8 Ja laudoista pitää sinun sen tekemän/ niin että se on tyhjä sisältä: niinkuin sinulle osoitettiin vuorella.

27:9 Sinun pitää myös tekemän pihan meren puoleen: ja pihan vaattet pitää oleman walkiast kerratust silkist/ sata kynärätä pitää oleman yhden sivun pituus.

27:10 Ja hänen padzaitansa pitää oleman caxikymmendä/ cahdenkymmenen vaskijalan päällä/ heidän cnupeins ja wöidens cansa hopiasta.

27:11 Nijn myös pohjan puoleen pituudelle pitää oleman esiwaattet sata kynärära pitkät/ ja caxikymmendä padzasta cahdenkymmenen vaskijalan päällä/ ja cnuvit wöinens hopiasta.

27:12 Mutta pihan lawiudelle lännen puoleen/ pitää oleman waattet/ wijsikymmendä kynärätä pitkät ja kymmenen padzasta kymmenen jalan päällä.

27:13 Ja itän päin pihan lawiuden pitää oleman wijsikymmendä kynärätä.

27:14 Nijn että waattella yhdellä puolella on wijsitoistakymmendä kynärätä ja colme padzasta colmen jalan päällä.

27:15 Ja wijsitoistakymmendä kynärätä toisella puolella/ siihen myös colme padzasta colmen jalan päällä.

27:16 MUtta pihan läpikäytä-

olkoon kahdenkymmenen kyynärän pituinen uudin, kirjaellen kudottu punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista, ja olkoon sen pylväitä neljä ja näiden jalustoja neljä.

27:17 Kaikissa pylväissä esipihan ympärillä olkoot koriste-pienat hopeata ja koukut hopeata, mutta jalustat vaskea.

27:18 Esipihan pituus olkoon sata kyynärää ja leveys viisikymmentä kyynärää; ympärysverho olkoon viittä kyynärää korkea jakudottu kerratuista valkoisista pellavalangoista, ja jalustat olkoot vaskea.

27:19 Koko asumuksen kalusto kaikkia siinä tehtäviä töitä varten, samoin kuin kaikkien vaarnat ja kaikki esipihan vaarnat, olkoot vaskea.

27:20 Ja käske israelilaisten tuoda sinulle puhdasta, survomalla saatua öljyvuun öljyä seitsenhaaraista lamppua varten, että lamput aina voidaan nostaa paikoilleen.

27:21 Ilmestysmajassa, ulkopuolella esirippua, joka on lain arkin edessä, hoitakoon Aaron poikineen niitä illasta aamuun asti Herran edessä. Tämä olkoon ikuinen säädös, jota israelilaiset noudattakoot sukupolvesta sukupolveen.

tävässä pitää oleman yksi vaate kaksikymmentä kyynärää leviää, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja kalliista liinalangasta taitavasti ommellun: siihen myös neljä patsasta ja neljän jalan päällä.

27:17 Kaikilla patsailla ympärinsä pihan pitää oleman hoviavanteet, hoviakoukut, ja vaskiset jalat.

27:18 Ja pihan pituus pitää oleman sata kyynärää, ja leveys kaikelta kohtaa viisikymmentä, ja korkeus viisi kyynärää, kalliista kerrattua liinasta: ja heidän jalkansa vaskesta.

27:19 Kaikki Tabernaklin astiat, jotka kaikkinaiseen palvelukseen tarvitaan, kaikki hänen vaarnansa ja kaikki pihan vaarnat pitää oleman vaskesta.

27:20 Ja käske Israelin lapsille, että he toisivat sinulle kaikkein selkiämpää öljyvuun öljyä puserrettua, valkeudeksi: että lamppu aina palais.

27:21 Seurakunnan majassa ulkoisella puolella esirippua, joka on todistuksen edessä, pitää Aaron poikinensa sen toimittaman, (valistamaan) ehtoosta niin aamuun asti, \Herran\ edessä. Se pitää teille oleman ijankaikkinen sääty heidän sukukunniansa, Israelin lasten seassa.

wäs pitä oleman yxi waate/ cahtakymmendä kynärätä lewiä/ cudottu kellaisest silkist/ skarlacanast/ rosinpunaisest/ ja walkiast kerratust silkist/ siihen myös neljä padzasta neljän jalan päällä.

27:17 Caikilla padzailla ympärins pihan/ pitä oleman hopia wandet/ hopia cnpit ja vaskiset jalat.

27:18 Ja pihan pituus pitää oleman sata kynärätä/ leveys wijsikymmendä/ corkeus wijsi kynärätä/ walkiast kerrattust silkist: heidän jalcans myös pitä oleman waskesta.

27:19 Ja caicki Tabernaclin calut/ cuin caickinaiseen palweluxeen tarwitan: caicki hänen waarnans ja caicki pihan waarnat pitä oleman waskesta.

27:20 JA käske Israelin lapsille/ että he toisit sinulle caickein selkiämbä öljyä öljyvuusta puserdettua/ walistuxexi/ että lamppu aina palais.

27:21 Todistuxen Tabernaclis ulcoisella puolella esirippua/ joca rippu Todistuxen edes.

27:22 Ja Aaron poikinens pitä sen toimittaman amusta nijn ehtosen asti HERran edes. Se pitä teille oleman ijancaickinen tapa teidän suguisan/ Israelin lasten seas.

2 Mooses 28 LUKU

28:1 Ja kutsu eteesi israeli-

28 LUKU

28:1 Ja sinun pitää ottaman

XXVIII. Lucu

28:1 JA sinun pitää ottaman

<p>laisten joukosta veljesi Aaron poikineen, että he pappeina palvelisivat minua, Aaron ja hänen poikansa Naadab ja Abihu, Eleasar ja litamar.</p>	<p>tykös sinun veljes Aaronin poikinensa Israelin lasten seasta, että hän olis minun pappini: Aaron ja hänen poikansa Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar.</p>	<p>tygös sinun weljes Aaronin poikinens Israelin lasten seast/ että hän olis minun pappin/ nimittäin/ Aaron ja hänen poicans Nadab/ Abihu/ Eleazar ja lthamar.</p>
<p>28:2 Ja teetä veljellesi Aaronille pyhät vaatteet, kunniaksi ja kaunistukseksi.</p>	<p>28:2 Ja sinun pitää tekemän veljelles Aaronille pyhät vaatteet, kunniaksi ja kaunistukseksi.</p>	<p>28:2 Ja sinun pitä tekemän sinun weljelles Aaronille pyhät waattet/ jotca cunnialiset ja caunit owat.</p>
<p>28:3 Ja puhuttele kaikkia taidollisia miehiä, jotka minä olen täyttänyt taidollisuuden hengellä, että he tekevät vaatteet Aaronille, jotta hänet pyhitettäisiin pappina palvelemaan minua.</p>	<p>28:3 Ja sinun pitää myös puhuman kaikkein niiden kanssa, joilla taitava sydän on, jotka minä taidon hengellä täyttännyt olen, että he tekevät vaatteita Aaronille hänen pyhittämiseksensä, että hän olis minun pappini.</p>	<p>28:3 Sinun pitä myös puhuman caickein nijden cansa/ joilla taitawa sydän on/ jotca minä taidon hengellä täyttännyt olen/ että he tekewät waatteita Aaronille hänen wihkimisexens/ että hän olis minun pappin.</p>
<p>28:4 Ja nämä ovat ne vaatteet, jotka heidän on tehtävä: rintakilpi, kasukka, viitta, ruutuinen ihokas, käärelakki ja vyö. Ja he tehkööt sinun veljesi Aaronille ja hänen pojilleen pyhät vaatteet, että he pappeina palvelisivat minua.</p>	<p>28:4 Ja nämät ovat vaatteet, jotka heidän tekemän pitää: kilpi, päällisvaate, hame, ahdashame, hiippa ja vyö. Ja näin pitää heidän tekemän sinun veljelles Aaronille ja hänen pojillensa pyhät vaatteet, että hän minun pappini olis.</p>	<p>28:4 Ja nämät owat waattet/ jotca heidän tekemän pitä/ kilpi/ pääliswaate/ silckihamme/ ahdashame/ hijppa ja wyö. Ja näin pitä heidän tekemän sinun weljelles Aaronille ja hänen pojillens pyhät waattet/ että hän minun pappin olis.</p>
<p>28:5 Ja he ottakoot tätä varten kultaa sekä punasinisiä, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia lankoja ja valkoisia pellavalankoja.</p>	<p>28:5 Siihen pitää heidän ottaman kultaa, sinisiä, purpuraisia ja tulipunaisia villoja, ja kallista liinaa.</p>	<p>28:5 Sijhen pitä heidän ottaman/ culda/ kellaista silckiä/ skarlacanata/ rosinpunaista/ ja walkiata silckiä.</p>
<p>28:6 Kasukan he tehkööt kullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista, taidokkaasti kutomalla.</p>	<p>28:6 Päällisvaatteen pitää heidän tekemän kullasta, ja sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja kalliisti kerratusta liinasta, taitavasti.</p>	<p>28:6 PÄäliswaatten pitä heidän tekemän cullast/ kellaisestä silkist/ skarlacanast/ rosinpunaisest/ ja kerratust walkiast silkist/ taitawast.</p>
<p>28:7 Siinä olkoon kaksi yhdistettävää olkakappaletta, ja se kiinnitetäköön niihin molemmista päistään.</p>	<p>28:7 Että se yhdistettäisiin molempain olkain päältä ja sidottaisiin yhteen molemmilta puolilta.</p>	<p>28:7 Että se yhdistettäisiin molembain olcain päaldä/ ja sidotaisin yhteen molemmilda puolilda.</p>
<p>28:8 Ja vyö, jolla kasukka kiinnitetään, olkoon tehty samalla tavalla ja samasta kapp-</p>	<p>28:8 Ja hänen päällisvaatteenensa vyö, kuin sen päällä on, pitää oleman yhdellä tavalla tehty, kullasta, sinivil-</p>	<p>28:8 Ja hänen wyöns sen päällä pitä oleman yhdellä tawalla tehty/ cullast/ kel-</p>

<p>paleesta kuin se: kullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista.</p>	<p>loista, purpurasta ja tulipunaisista villoista, ja kalliista kerratusta liinalangasta.</p>	<p>laisest silkist/ skarlacanast/ rosinpunaisest/ ja kerratust walkiast silkist.</p>
<p>28:9 Ota sitten kaksi onykskiveä ja kaiverra niihin Israelin poikien nimet,</p>	<p>28:9 Ja sinun pitää ottaman kaksi onikin kiveä, ja kaivaman niihin Israelin poikain nimet.</p>	<p>28:9 Ja sinun pitä ottaman caxi Onichin kiwe/ ja caiwaman njihin Israelin poicain nimet.</p>
<p>28:10 kuusi heidän nimeään toiseen kiveen ja toiset kuusi nimeä toiseen kiveen siinä järjestyksessä, kuin he ovat syntyneet.</p>	<p>28:10 Heidän kuusi nimeensä yhteen kiveen, ja toiset kuusi nimeä toiseen kiveen, sen jälkeen kuin he syntyneet ovat.</p>	<p>28:10 Cuusi nime yhteen kiween/ ja cuusi nime toiseen kiween/ sen jälkeen kuin he owat wanhat.</p>
<p>28:11 Niinkuin taidokkaasti hiotaan kiveä, kaiverretaan sinettisormuksia, niin kaiverra Israelin poikien nimet niihin kahteen kiveen. Ja kehystetäköön ne kultapalmikoimilla.</p>	<p>28:11 Niinkuin kivenvuolia sinetin kaivaa, pitää sinun taitavasti kaivaman niihin kahteen kiveen Israelin lasten nimet, ja ne kultaan sisälle sulkeman.</p>	<p>28:11 Sen sinun pitä toimitaman kiwenwuoliain cautta/ jotca caiwawat sinettiä/ njih että ne suljetaisin culdaan.</p>
<p>28:12 Ja pane molemmat kivet kasukan olkakappaleihin kiviksi, jotka johdattavat muistoon israelilaiset; näin Aaron kantakoon heidän nimiänsä molemmilla olkapäillään Herran kasvojen edessä, että heitä muistettaisiin.</p>	<p>28:12 Ja sinun pitää ne molemmat kivet paneman hartioille päällisvaatteeseen, että ne ovat muistokivet Israelin lapsille: ja Aaronin pitää kantaman heidän nimensä \Herran\ edessä molemmilla olillansa muistoksi.</p>	<p>28:12 Ja sinun pitä ne kijnittämän hartioille pääliswaatteseen/ että ne owat muiston kiwet Israelin lapsille/ että Aaron canda heidän nimens molemmilla olillans/ muistoxi HERralle.</p>
<p>28:13 Ja tee kultapalmikoimia</p>	<p>28:13 Ja sinun pitää tekemän kultaiset nastat.</p>	<p>28:13 Ja sinun pitä tekemän cullaiset nastat.</p>
<p>28:14 ja kahdet käädyt puhtaasta kullasta; tee ne punomalla, niinkuin punonnaista tehdään, ja kiinnitä punotut käädyt palmikoimiin.</p>	<p>28:14 Ja kahdet vitjat puhtaasta kullasta, joilla päät ovat, pitää sinun tekemän, taitavasti väätyt: ne väätyt vitjat pitää sinun yhdistämän nastoihin.</p>	<p>28:14 Ja cahdet widjat puhtaasta cullasta/ cahden pään cansa/ njih että rengat toinen toisisans rippuwat/ ne pitä sinun yhdistämän nastoin.</p>
<p>28:15 Ja jumalanvastausten rintakilpi tee taidokkaasti kutomalla; tee sekin samalla tavalla, kuin kasukka on tehty: tee se kullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista.</p>	<p>28:15 Virankilven pitää sinun myös tekemän taitavasti, niinkuin päällisvaatteenkin pitää sinun sen tekemän: kullasta, sinisistä ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista, ja kerratusta kalliin liinan langasta sinun sen tekemän pitää.</p>	<p>28:15 Wrankilwen pitä sinun tekemän taitawast/ nijncuin pääliswaattengin pitä sinun sen tekemän/ cullasta/ kel-laisest silkist/ skarlacanast/ rosinpunaisest/ kerratust walkiast silkist.</p>
<p>28:16 Se olkoon neliskulmai-</p>	<p>28:16 Neljäkulmaisena pitää</p>	<p>28:16 Neljäculmaisena pitä sen</p>

nen ja taskun muotoon tehty, vaaksan pituinen ja vaaksan levyinen.	sen oleman ja kaksinkertaisen, kämmenen leveys hänen pituutensa, ja kämmenen leveytensä.	oleman ja caxikertaisen/ kämmenen leveys pitä oleman hänen pituudens/ hänen leweydens kämmenen leveys.
28:17 Ja kiinnitä sen pintaan kiviä ylyltään, neljään riviin: ensimmäiseen riviin karneoli, topaasi ja smaragdi;	28:17 Ja sinun pitää täyttämän sen täyttymys kivillä, neljällä kivirivillä. Ensimmäinen rivi pitää oleman sardius, topats, smaragdi.	28:17 Ja sinun pitää täyttämän sen neljällä kiwiriwillä. Ensimmäinen riwi pitää oleman Sardius/ Topatz/ Smaragd.
28:18 toiseen riviin rubiini, safiiri ja jaspis;	28:18 Toinen rivi: rubiin, saphiir, demanti.	28:18 Toinen pitää oleman Rubijn/ Saphijr/ Dimant.
28:19 kolmanteen riviin hyasintti, akaatti ja ametisti;	28:19 Kolmas rivi: linkurius, akat ja ametisti.	28:19 Colmas/ Lincurius/ Achat ja Amethist.
28:20 ja neljänteen riviin krysolitti, onyks ja berylli. Kulta-palmikoimilla kehystettyinä kiinnitettäköön ne paikoilleen.	28:20 Neljäs rivi: turkos, onyks ja jaspis: kultaan pitää ne istutettaman kaikilta riiveiltä.	28:20 Neljäs Turchos/ Onix ja Jaspis/ culdaan pitää ne istutettaman caikilda riweildä.
28:21 Kiviä olkoon Israelin poikain nimien mukaan kaksitoista, yksi kutakin nimeä kohti; kussakin kivessä olkoon yksi kahdentoista sukukunnan nimistä, kaiverrettuna samalla tavalla, kuin kaiverretaan si-nettisormuksia.	28:21 Ja ne kivet pitää oleman kahdentoistakymmenen Israelin lasten nimen jälkeen, kaivetut kivenvuolialta jokainen nimeltänsä, kahdentoistakymmenen sukukunnan jälkeen.	28:21 Ja ne kiwet pitää oleman cahdentoistakymmenen Israelin lasten nimen jälken caiwetut kiwenvuolialda jocainen nimeldäns/ cahdentoistakymmenen sucucunnan jälken
28:22 Ja tee rintakilpeen puhtaasta kullasta käädyt, punotut, niinkuin punonnaista tehdään.	28:22 Ja sinun pitää tekemän vitjat kilpeen, yhden pituiset, taitavasti väätyt, puhtaasta kullasta.	28:22 Ja sinun pitää tekemän widjat kilpeen cahden pään cansa/ nijn että rengat toinen toisisans rippuwat puh-tasta cullasta.
28:23 Ja tee rintakilpeen kaksi kultarengasta ja kiinnitä molemmat renkaat rintakilven kahteen yläkulmaan.	28:23 Ja sinun pitää tekemän kilpeen kaksi kultarengasta, ja paneman ne molemmat renkaat kahteen kilven kulmaan.	28:23 Ja caxi culdarengasta/ nijn että sinä yhdistät caxi rengast/ cahteen kilwen culmaan.
28:24 Ja kiinnitä ne molemmat kultapunonnaiset kahteen renkaaseen rintakilven yläkulmiin.	28:24 Ja pistämään ne kaksi kultavitjaa kahteen renkaaseen kilven kulmiin.	28:24 Ja anna tulla ne caxi culdawidja cahteen rengaseen molembain kilpein culmijn.
28:25 Ja kiinnitä molempien punonnaisten toiset kaksi päätä kahteen palmikoimaan ja kiinnitä nämä kasukan olkakappaleihin, sen etupuolelle.	28:25 Mutta ne kaksi päätä niistä kahdesta vitjasta pitää sinun antaman tulla kahteen nastaan, ja paneman päällisvaatteeseen hartioille, toinen toisensa kohdalle.	28:25 Mutta ne caxi päätä nijstä cahdesta widjasta/ pitää sinun andaman tulla cahteen nastaan/ ja kijnnitä päällisvaatteeseen hartioille toinen toisens cohdalle.
28:26 Ja tee vielä kaksi kultarengasta ja pane ne rinta-	28:26 Ja sinun pitää tekemän kaksi kultaista rengasta, ja paneman ne molempiin	28:26 Ja sinun pitää tekemän caxi muuta cullaista rengasta

kilven molempiin alakulmiin, sen sisäpuoliseen, kasukkaa vasten olevaan reunaan.

28:27 Ja tee vieläkin kaksi kultarengasta ja kiinnitä ne kasukan molempiin olkakapaleihin, niiden alareunaan, etupuolelle, sauman kohdalle, kasukan vyön yläpuolelle.

28:28 Ja rintakilpi solmittakoon renkaistaan punasinisellä nauhalla kasukan renkaiisiin, niin että se on kasukan vyön yläpuolella; näin rintakilpi ei irtaudu kasukasta.

28:29 Ja niin Aaron kantakoon jumalanvastausten rintakilvessä sydämensä päällä, astuessaan pyhäkköön, Israelin poikain nimet, että heidät alati johdatettaisiin muistoon Herran edessä.

28:30 Ja pane jumalanvastausten rintakilpeen uurim ja tummim, niin että ne ovat Aaronin sydämen päällä, hänen astuessaan Herran eteen. Ja niin kantakoon Aaron Jumalan vastaukset israelilaisille sydämensä päällä aina Herran edessä ollessaan.

28:31 Kasukan viitta tee kokonaan punasinisistä langoista;

28:32 ja sen keskellä olkoon pääntie, ja tämä pääntie ympäröitäköön kudotulla pääremeellä niinkuin haarniskan aukko, ettei se repeäisi.

28:33 Ja tee sen helmaan granaattiomenia punasinisistä, purppuranpunaisista ja hela-

kilven kulmiin: sen reunaan sisälliselle puolelle päällisvaatetta.

28:27 Ja sinun pitää tekemän kaksi kultarengasta, ja paneman ne päällisvaatteen molemmille olkapäille toinen toisensa kohdalle, alaspäin, sen saumaa vasten, vaatteen vyön päälle.

28:28 Ja rintavaate pitää yhdistettämän renkaillansa sinisellä siteellä päällisvaatteen renkaiisiin, niin että se olis päällisvaatetta liki, ettei rintavaate eriäis päällisvaatteesta.

28:29 Ja niin pitää Aaronin kantaman Israelin lasten nimet virankilvessä sydämensä päällä, koska hän pyhänsä sisälle menee, muistoksi \Herran\ edessä alinomaisesti.

28:30 Ja sinun pitää paneman virankilpeen valkeudet ja täydellisyydet, jotka pitää oleman Aaronin sydämen päällä, koska hän menee \Herran\ eteen. Ja niin pitää Aaronin kantaman Israelin lasten oikeuden sydämensä päällä aina \Herran\ edessä.

28:31 Sinun pitää myös tekemän päällisvaatteen alle hameen, kaiken sinisistä villoista.

28:32 Ja ylinnä siinä pitää keskellä oleman pään läpi, ja sepalus sen läven ympärillä, pallistettu yhteen niinkuin pantsarin läpi, ettei se kehkiäisi.

28:33 Ja alhalle hänen liepeisiinsä pitää sinun tekemän niinkuin granatin omenat sinisistä, purpuraisista

ta/ ja kijnnittämän ne nijhin toisijn cahteen kilwen culmijn: cungin siallens sisälliselle puolelle päällisvaatetta.

28:27 Ja sinun pitä taas tekemän caxi culdarengasta/ ja kijnnittämän ne toinen toisens cohdalle/ ulcoiselle puolelle alaspäin cahden päällisvaatteen culman päälle taitawast.

28:28 Ja rindawaate pitä yhdistettämän rengastens cansa kellaisella sitellä päällisvaatteen rengaisijn/ nijn että se olis päällisvaatetta liki/ ettei rindawaate eriäis päällisvaatetest.

28:29 Ja nijn pitä Aaronin candaman Israelin lasten nimet wirankilwes sydämens päällä/ cosca hän Pyhänsä mene muistoxi HERRAN edes alinomaisesti.

28:30 Ja sinun pitä paneman wirankilpeen walkeuden/ ja täydellisyyden/ jotca pitä oleman Aaronin sydämen päällä/ cosca hän mene HERRAN eteen. Ja nijn pitä Aaronin candaman Israelin lasten wiran/ hänen sydämens päällä aina HERRAN edes.

28:31 Slnun pitä myös tekemän päällisvaatteen ala silkihamen caiken kellaisest silkist.

28:32 Ja ylinnä sijnä pitä keskellä oleman pään läpi/ ja sepalus sen läven ymbärins/ pallistettu yhteen nijncuin pantzarin läpi/ ettei se kehkiäis.

28:33 Ja alhalle hänen liepeisins pitä sinun tekemän nijncuin Granatin omenat kel-

<p>kanpunaista langoista, ja kiinnitä ne helmaan ympärinsä ja niiden väliin kultatiukuja ylytymperi,</p>	<p>ja tulipunaista villoista ympärinsä: ja niiden keskelle kultaiset kulkuiset ympärinsä.</p>	<p>laisest silkist/ skarlacanast/ ja rosinpunaist/ caicki ymbärins/ ja nijden keskelle cul-laiset culcuiset caicki ymbärins.</p>
<p>28:34 vuorotellen kultatiuku ja granaattiomena, viitan helmaan ympärinsä.</p>	<p>28:34 Niin että siinä on kultainen kulkuinen, ja sitälikin granatin omena: ja taas kultainen kulkuinen granatin omenan kanssa, ympärinsä hameen liepeitä.</p>	<p>28:34 Nijn että sijnä on cul-lainen culcuinen/ ja sitälikin Granatin omena/ ja taas cul-lainen culcuinen Granatin omenan cansa/ caicki ymbärins silckihamen liepeitä.</p>
<p>28:35 Ja Aaron pitäköön sen yllään toimittaessaan virkaansa, niin että kuuluu, kun hän menee pyhäkköön Herran eteen ja tulee sieltä ulos, ettei hän kuolisi.</p>	<p>28:35 Ja Aaron pitää sen päällensä pitämän, koska hän palveluksen tekee, niin että siitä kuullaan kulina, koska hän menee pyhään, \Herran\ eteen, ja hän käy ulos, ettei hän kuolisi.</p>	<p>28:35 Ja Aaron pitä sen päälläns pitämän/ cosca hän palweluxen teke/ nijn että sijtä cuuldan culina/ cosca hän mene Pyhään/ HERran eteen/ ja cosca hän käy ulos/ ettei hän cuolis.</p>
<p>28:36 Tee myös otsakoriste puhtaasta kullasta ja kaiverra siihen, niinkuin sinettisormusta kaiverretaan, sanat: Herralle pyhitetty.</p>	<p>28:36 Sinun pitää myös tekemän otsalehden puhtaasta kullasta, ja kaivaman siihen, niinkuin sinetti kaivetaan, \Herran\ PYHYYS.</p>	<p>28:36 Slnun pitä myös tekemän odzaladin puhtasta cul-lasta/ ja caiwaman siihen/ nijncuin sinetti caiwetan/ HERran Pyhyys.</p>
<p>28:37 Ja sido se punasinisellä nauhalla, niin että se on kiinni käärelakissa; etupuolet käärelakkia se olkoon.</p>	<p>28:37 Ja sinun pitää sen sitoman sinisellä langalla, niin että se on hiipan päällä: etisellä puolella hiippaa sen pitää oleman.</p>	<p>28:37 Ja sinun pitä sen sitoman kellaisella langalla/ nijn että se on hijpan päällä etisellä puolella.</p>
<p>28:38 Ja se olkoon Aaronin otsalla, niin että Aaron kantaa kaiken sen, mitä israelilaiset rikkovat uhratessaan pyhiä uhrejansa ja antaessaan pyhiä lahjojansa; ja se olkoon alati hänen otsallaan, että Herran mielisuosio tulisi heidän osaksensa.</p>	<p>28:38 Ja sen pitää oleman Aaronin otsalla, niin että Aaron kantaa pyhain väärysten, kuin Israelin lapset pyhittivät, kaikissa heidän pyhyytensä lahjoissa. Ja se pitää alinomati oleman hänen otsassansa, heille mielisuosioiksi \Herran\ edessä.</p>	<p>28:38 Ja sen pitä oleman Aaronin odzalla/ nijn että Aaron canda pyhain väärysten/ cuin Israelin lapset pyhittäwät/ caikisa heidän pyhydens lahjoisa. Ja se pitää alinoma oleman hänen odzasans/ että hän heitä sowitz HERran edes.</p>
<p>28:39 Kudo myös ruutuinen ihokas valkoisista pellavalangoista, ja tee käärelakki valkoisista pellavalangoista, ja tee vyö kirjokudoksesta.</p>	<p>28:39 Sinun pitää myös tekemän ahtaan hameen kalliista liinasta, ja hiipan kalliista liinasta: ja taitavasti ommellun vyön pitää myös tekemän.</p>	<p>28:39 Slnun pitä myös tekemän ahtan hamen walkiast silkist/ ja hijpan walkiast silkist ja taitawast ommellun vyön.</p>
<p>28:40 Ja Aaronin pojille tee ihokkaat ja vyöt; ja tee heille päähineet kunniaksi ja kaunistukseksi.</p>	<p>28:40 Ja Aaronin pojille pitää sinun tekemän hameita, vöitä ja hiippoja, kunniaksi ja kaunistukseksi.</p>	<p>28:40 Ja Aaronin pojille pitä sinun tekemän hameita/ wöitä ja hijpoja/ jotca owat cunnialiset ja caunit.</p>
<p>28:41 Ja pue ne veljesi Aa-</p>	<p>28:41 Ja sinun pitää ne pu-</p>	<p>28:41 Ja sinun pitä ne pu-</p>

ronin ja hänen poikiensa ylle; ja voitele heidät ja vihi heidät virkaansa ja pyhitä heidät pappeina palvelemaan minua.

28:42 Ja tee heille pellava-kaatiot hävyn peitteeksi; ulotukoot ne lanteilta reisiin asti.

28:43 Ja Aaron ja hänen poikansa pitäkoot ne yllään mennessänsä ilmestysmajaan, tahi kun he lähestyvät alttaria tehdäkseen palvelusta pyhäkössä, etteivät he joutuisi syynalaisiksi ja kuolisi. Tämä olkoon ikuinen säädös hänelle ja hänen jälkeläisilleen.

2 Mooses 29 LUKU

29:1 Tee heille näin, pyhittäksesi heidät pappeina palvelemaan minua: Ota mullikka ja kaksi virheetöntä oinasta

29:2 ja happamatonta leipää ja öljyyn leivottuja happamattomia kakkuja ja öljyllä voideltuja happamattomia ohukaisia; leivo ne lestyistä nisu-jauhoista.

29:3 Ja pane ne samaan koriin ja tuo ne korissa, samalla kertaa kuin tuot mullikan ja kaksi oinasta.

29:4 Tuo sitten Aaron poikinensa ilmestysmajan ovelle ja pese heidät vedellä.

29:5 Ja ota vaatteet ja pue Aaronin ylle ihokas ja kasukan viitta ja kasukka ja rinta-

ettaman veljes Aaronin ja hänen poikainsa ylle, ja pitää voiteleman heitä, ja täyttämän heidän kätensä, ja pyhittämän heitä, että he olisivat minun pappini.

28:42 Ja pitää tekemän heille liinaiset alusvaatteet, peittäöksensä häpylihansa: kupeista niin reisiin asti pitää ne oleman.

28:43 Ja Aaron poikinensa pitää ne yllänsä pitämän, koska he menevät seurakunnan majaan, eli koska he lähestyvät alttaria palvelusta tekemään pyhässä, ettei heille kostettaisi heidän vääryytensä, ja he kuolisi. Se pitää oleman hänelle ja hänen siemenellensä hänen jälkeensä ijankaikkinen sääty.

29 LUKU

29:1 Ja tämä on se kuin sinun pitää tekemän heille, pyhittääkses heitä, että he olisivat minun pappini: ota yksi nuori mulli, ja kaksi virheetöntä oinasta.

29:2 Ja happamattomia leipiä ja happamattomia kyrsiä sekoitettuja öljyllä, ja happamattomia ohuita kyrsiä voidelluita öljyllä: nisuisista jauhoista pitää sinun ne tekemän.

29:3 Ja sinun pitää paneman ne koriin, ja korissa ne kantaman edes, niin myös mullin ja ne kaksi oinasta.

29:4 Ja sinun pitää tuoman Aaronin poikinensa seurakunnan majan oven eteen, ja pesemän heitä vedellä.

29:5 Ja sinun pitää ottaman vaatteet ja puettaman Aaronin ylle, ahtaan hameen, ja päällisvaate-hameen, ja vyöt-

taman sinun veljes Aaronin ja hänen poicains päälle/ ja pitää voiteleman heitä/ ja täyttämän heidän kätensä/ ja wihkimän heitä/ että he olisit minun pappin.

28:42 Ja pitää tekemän heille lijnaiset alaswaattet/ peittäxens heidän häpylihans/ cupeista nijn reisin asti.

28:43 Ja Aaron poikinens pitää ne päälläns pitämän/ cosca he menewät seuracunnan Majaan/ taicka Altarin eteen palwelusta tekemän Pyhä/ ettei heille costetais heidän wäärättäns/ ja cuolis. Se pitää oleman hänelle ja hänen siemenellens hänen jälkens ijancaickinen tapa.

XXIX. Lucu

29:1 TÄmän pitää sinun myös tekemän heille/ wihkimän heitä/ että he olisit minun pappini. Ota nuori mulli/ ja caxi wirhitöindä oinasta.

29:2 Ja happamatoinda leipä/ ja happamattomat kyrsät secoitetut öljyllä/ ja happamattomat ohuet kyrsät voidellut öljyllä/ nisuisista jauhoista pitää sinun caicki ne tekemän.

29:3 Ja sinun pitää paneman ne corijn/ ja corisa candaman sen edes/ mullin ja cahden oinan cansa.

29:4 Ja sinun pitää tuoman Aaronin poikinens seuracunnan majan owen eteen/ ja pesemän heitä wedellä.

29:5 Ja sinun pitää ottaman waattet/ ja puettaman Aaronin päälle/ sen ahtan hamen

kilpi; ja sido hänen ympäril-
leen kasukan vyö.

29:6 Pane myös käärelakki
hänen päähänsä ja kiinnitä
pyhä otsalehti käärelakkiin.

29:7 Ja ota voiteluöljyä ja
vuodata hänen päähänsä ja
voitele hänet.

29:8 Ja tuo hänen poikansa
esille ja pue heidän ylleen
ihokkaat.

29:9 Ja vyötä heidät vyöllä,
sekä Aaron että hänen poi-
kansa, ja sido päähineet hei-
dän päähänsä, että pappeus
olisi heille ikuisena säätynä.
Vihi näin virkaansa Aaron ja
hänen poikansa.

29:10 Ja tuo mullikka ilmes-
tysmajan eteen, ja Aaron poi-
kineen laskekoon kätensä
mullikan pään päälle.

29:11 Ja teurasta sitten mul-
likka Herran edessä, ilmes-
tysmajan ovella.

29:12 Ja ota mullikan verta
ja sivele sitä sormellasi altta-
rin sarviin; mutta kaikki muu
veri vuodata alttarin juurelle.

29:13 Ja ota kaikki sisälmyk-
siä peittävä rasva ja maksan-
lisäke ja molemmat munuai-
set ynnä niiden päällä oleva
rasva, ja polta ne alttarilla.

29:14 Mutta mullikan liha,
nahka ja rapa polta tulella

tämän hänen päällisvaatteen
vyöllä.

29:6 Sinun pitää myös pa-
neman hiipan hänen pää-
hänsä, ja laskeman pyhän
kruunun hiipan päälle;

29:7 Ja ottaman voidellusöl-
jyn, ja vuodattaman hänen
päänsä päälle, ja voiteleman
häntä.

29:8 Ja hänen poikainsa an-
na tulla edes, ja pueta hei-
dän yllensä ahtaat hameet.

29:9 Ja sinun pitää vyöttä-
män heidän vyöllä, sekä Aa-
ronin että hänen poikansa,
ja paneman hiipat heidän
päähänsä, että heillä olis
pappeus ijankaikkiseksi
säädyksi: ja sinun pitää täyt-
tämän Aaronin käden ja hä-
nen poikainsa käden.

29:10 Ja sinun pitää tuoman
mullin seurakunnan majan
eteen: ja Aaronin poikinensa
pitää paneman kätensä mul-
lin päälle.

29:11 Niin sinun pitää teu-
rastaman mullin \Herran\
edessä, seurakunnan majan
oven tykönä.

29:12 Ja sinun pitää otta-
man mullin verestä, ja sivu-
man sormellas alttarin sar-
viin; mutta kaikki sen muu
veri vuodata alttarin poh-
jaan.

29:13 Ja sinun pitää otta-
man kaiken lihavuuden kuin
sisällykset peittää, ja mak-
san kalvon, ja molemmat
munaskuut, ja lihavuuden,
joka on niiden päällä, ja polt-
taman alttarilla.

29:14 Mutta mullin lihan ja
hänen vuotansa ja rapansa

ja silkkisen hamen/ ja pää-
liswatten ja rindawaatten/ ja
pitä ymbärins wyöttämän hä-
nen ulcoiselda puolelda.

29:6 Sinun pitää myös pane-
man hijpan hänen päähäns/
ja pyhän Cruunun hijpan
päälle.

29:7 Ja sinun pitää ottaman
woidellusöljyn/ ja vuodatta-
man hänen pääns päälle ja
woiteleman händä.

29:8 Ja hänen poicans anna
tulla edes/ ja pueta heidän
päällens ahtat hamet.

29:9 Ja sinun pitää wyöttämän
heidän wyöllä ymbärins/ sekä
Aaronin että hänen poicans/
ja paneman hijpat heidän
päähäns/ että heillä olis
pappeus ijancaikkisexi säädy-
xi. Ja sinun pitää täyttämän
Aaronin käden/ ja hänen
poicans käden.

29:10 Ja sinun pitää tuoman
mullin seuracunnan majan
eteen. Ja Aaronin poikinens
pitä paneman kätens mullin
päälle.

29:11 Nijn sinun pitää teuras-
taman mullin HERran edes/
seuracunnan majan owen ty-
könä.

29:12 Ja sinun pitää ottaman
mullin werestä/ ja siwuman
Altarin culmille sormellas/
mutta caicki se muu weri
vuodata Altarin pohjaan.

29:13 Ja sinun pitää ottaman
caiken lihawuden cuin sisälly-
xet peittä/ ja maxan calwon/
ja molemmat munascuut/ ja
lihawuden joca on nijden
päällä/ ja polttaman Altarilla.

29:14 Mutta mullin lihan ja
hänen wuotans ja rapans pitää

leirin ulkopuolella. Se on syn- tuhri.	pitää sinun polttaman tulella ulkona leiristä; sillä se on rikosuhri.	sinun polttaman tulella ulco- na leirist/ sillä se on ri- cosuhri.
29:15 Ja ota toinen oinaista, ja Aaron poikinensa laske- koon kätensä sen oinaan pään päälle.	29:15 Yhden oinaan pitää sinun myös ottaman: ja Aa- ronin poikinensa pitää pa- neman kätensä sen oinaan pään päälle.	29:15 MUtta sen ensimmäisen oinan pitä sinun ottaman/ ja Aaronin poikinens pitä pane- man heidän kätens hänen pääns päälle.
29:16 Teurasta sitten oinas ja ota sen veri ja vihmo se alt- tarille ympäriinsä;	29:16 Ja sinun pitää teuras- taman oinaan, ja ottaman hänen verensä, ja priiskot- taman alttarille ympärinsä.	29:16 Sijtte pitä sinun teuras- taman hänen ja ottaman hä- nen werens/ ja prijscottaman Altarille ymbärins.
29:17 ja leikkele oinas mää- räkappaleiksi ja pese sen si- sälmykset ja jalat ja pane ne kappaleiden ja pään päälle.	29:17 Mutta oinaan pitää sinun leikkaaman kappaleik- si, ja pesemän hänen sisäl- lyksensä ja jalkansa, ja pa- neman sen hänen kappal- tensa ja päänsä päälle.	29:17 Mutta oinan pitä sinun leickaman cappaleixi/ ja pe- semän hänen sisällyxens ja jalcans/ ja pitä paneman sen hänen cappaldens ja pääns päälle.
29:18 Ja polta koko oinas alttarilla. Se on polttouhri Herralle, se on suloisesti tuoksuva uhri Herralle.	29:18 Ja polttaman koko oi- naan alttarilla; sillä se on polttouhri \Herralle\; makia haju ja tuli \Herralle\.	29:18 Ja sinun pitä poltta- man Altarilla coco oinan: sillä se on polttouhri HERralle/ makia haju ja HERran tuli.
29:19 Ota sitten toinen oinas, ja Aaron poikinensa laske- koon kätensä oinaan pään päälle.	29:19 Toisen oinaan pitää sinun myös ottaman, ja Aa- ron poikinensa pitää pane- man kätensä oinaan pään päälle.	29:19 SEen toisen oinan pitä sinun ottaman/ ja Aaron poi- kinens pitä paneman kätens oinan pään päälle.
29:20 Ja teurasta oinas ja ota sen verta ja sivele Aaro- nin ja hänen poikiensa oikean korvan lehteen ja oikean kä- den peukaloon ja heidän oi- kean jalkansa isoonvarpaa- seen, mutta vihmo muu veri alttarille ympärinsä.	29:20 Ja sinun pitää teuras- taman oinaan ja ottaman hänen verestänsä, ja sivu- man Aaronin ja hänen poi- kainsa oikian korvan leh- teen, ja oikian käden peuka- loon, ja heidän oikian jal- kansa isoon varpaaseen: ja priiskottaman veren alttarille ympärinsä.	29:20 Ja teurastaman oinan ja ottaman hänen werestäns/ ja siwuman Aaronin ja hänen poicains oikian corwan leh- teen ja oikian käden peuca- loon/ ja heidän oikian jal- cans isoin warpaseen/ ja pitä prijscottaman weren Altarille ymbärins.
29:21 Ja ota alttarilla olevaa verta ja voiteluöljyä ja pirs- koita Aaronin ja hänen vaat- teidensa päälle, ja samoin hänen poikiensa ja heidän vaatteidensa päälle. Näin hän tulee pyhäkölle pyhitetyksi, sekä hän itse että hänen vaatteensa, ja samoin hänen poikansa ja hänen poikiensa vaatteet.	29:21 Ja sinun pitää otta- man verestä, kuin alttarilla on, ja voidellusöljystä, ja priiskottaman Aaronin ja hänen vaatettensa päälle, ja hänen poikainsa ja heidän vaatettensa päälle: niin hän tulee pyhäksi itse vaat- teinensa, ja hänen poikansa vaatteinensa.	29:21 Ja pitä ottaman Alta- rilda weren/ ja woidellusöl- jyn/ ja prijscottaman Aaronin ja hänen vaatettens päälle/ ja hänen poicains ja heidän waatettens päälle/ nijn tule hän idze wihityxi/ waat- teinens/ ja hänen poicans waatteinens.

<p>29:22 Ota sitten oinaasta rasva ja rasvahäntä ja sisälmyksiä peittävä rasva ja maksanlisäke ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä oleva rasva ja oikea reisi, sillä tämä on vihkiäisoinas.</p>	<p>29:22 Sitte pitää sinun ottaman oinaasta lihavuuden, ja saparon, ja sen lihavuuden kuin sisällykset peittää, ja maksan kalvon, ja molemmat munaskuut, niin myös sen lihavuuden kuin niiden päällä on, ja oikian lavan; sillä se on täyttämisen oinas.</p>	<p>29:22 Sijtte pitä ottaman oinaasta lihawuden/ saparon/ ja sen lihawuden cuin sisällyxet peittä/ ja maxan calwon/ ja molemmat munascuut/ sen lihawuden cansa cuin nijden päällä on/ ja oikian lawan (Sillä se on täyttämisen oinas.)</p>
<p>29:23 Ja ota pyöreä leipä ja öljyyn leivottu kakku ja ohukainen happamattomien leipien korista, joka on Herran edessä.</p>	<p>29:23 Ja yhden kyrsän leipää, ja yhden öljykyrsän, ja ohuen kyrsän korista, jossa happamattomat leivät ovat \Herran\ edessä.</p>	<p>29:23 Ja yhden leiwän ja yhden öljykyrsän/ ja ohuen kyrsän corista/ sen happamattoman leiwän cansa/ cuin HERran edes on.</p>
<p>29:24 Ja pane kaikki nämä Aaronin käsiin ja hänen poikiensa käsiin, että toimitettaiisiin niiden heilutus Herran edessä.</p>	<p>29:24 Ja sinun pitää pane-man kaikki nämät Aaronin ja hänen poikainsa kätten päälle, ja häälyttämän ne häälytykseksi \Herralle\.</p>	<p>29:24 Ja sinun pitä paneman caicki nämät Aaronin ja hänen poicains kätten päälle/ ja ylönä ne HERralle.</p>
<p>29:25 Ota ne sitten heidän käsistään ja polta alttarilla, polttouhrin päällä, suloiseksi tuoksuksi Herran edessä. Se on Herran uhri.</p>	<p>29:25 Ja niin pitää sinun ne ottaman heidän käsistänsä, ja polttaman alttarilla polttouhriksi ja makiaksi hajuksi \Herralle\; sillä se on \Herran\ tuli.</p>	<p>29:25 Ja nijn pitä sinun ne ottaman heidän käsistäns/ ja polttaman Altarilla polttouhrixi ja makiaxi hajuxi HERralle: sillä se on HERran tuli.</p>
<p>29:26 Ja ota rintaliha Aaronin vihkiäisoinaasta ja toimituta sen heilutus Herran edessä; ja se olkoon sinun osasi.</p>	<p>29:26 Ja sinun pitää ottaman rinnan Aaronin täyttämisen oinaasta, ja pitää sen häälyttämän häälytysuhriksi \Herran\ eteen: ja se pitää oleman sinun osas.</p>	<p>29:26 Ja sinun pitä ottaman rindapuolen/ Aaronin täyttämisen oinasta/ ja pitää sen häälyttämän häälytysuhrixi HERran eteen/ se pitää oleman sinun osas.</p>
<p>29:27 Näin sinun on pyhitettävä heilutettu rintaliha ja anniksi annettu reisi, se, mitä on heilutettu ja anniksi annettu Aaronin ja hänen poikiensa vihkiäisoinaasta.</p>	<p>29:27 Ja sinun pitää pyhittämän häälytysrinnan ja ylennyslavan, joka häälytetty on ja ylennetty on, Aaronin ja hänen poikainsa täyttämisen oinaasta.</p>	<p>29:27 Ja pitä pyhittämän häälytysrinnan ja ylönnyslawan/ joca häälytetty ja ylötty on/ Aaronin ja hänen poicains täyttämisen oinasta.</p>
<p>29:28 Ja ne olkoot Aaronin ja hänen poikiensa ikuinen osuus, israelilaisilta saatu, sillä se on anti. Se olkoon israelilaisten anti heidän yhteysuhreistaan, heidän antinsa Herralle.</p>	<p>29:28 Ja sen pitää oleman Aaronille ja hänen pojillensa ijankaikkiseksi säädyksi Israelin lapsilta; sillä se on ylennysuhri: ja ylennysuhrin pitää oleman \Herran\ oman Israelin lapsilta, heidän kiitosuhrissansa ja ylennysuhrissansa.</p>	<p>29:28 Ja sen pitä oleman Aaronille ja hänen pojillens ijancaickisexi säädyxi Israelin lapsilda: sillä se on ylönnyshri/ ja ylönnyshrin pitää oleman HERran oman Israelin lapsilda/ heidän kijtosuhrisans ja ylönnyshrisans.</p>
<p>29:29 Aaronin pyhät vaatteet</p>	<p>29:29 Mutta Aaronin pyhät</p>	<p>29:29 MUtta Aaronin pyhät</p>

<p>tulkoot hänen pojillensa hänen jälkeensä, että heidät niissä voideltaisiin ja vihittäisiin virkaansa.</p>	<p>vaatteet pitää oleman hänen pojillansa hänen jälkeensä, että heidät pitää niissä voideltaman, ja heidän kätensä täytettämän.</p>	<p>waattet pitä oleman hänen pojillans hänen jälkens/ että heidän pitä nijsä woideldaman/ ja heidän kätens täytettämän.</p>
<p>29:30 Seitsemänä päivänä on sen hänen pojistaan, joka tulee papiksi hänen sijaansa, puettava ne ylleen, kun hän menee ilmestysmajaan toimitamaan virkaansa pyhäkössä.</p>	<p>29:30 Joka hänen pojistansa tulee papiksi hänen siaansa, sen pitää pukeman ne yllessä seitsemän päivää; jonka pitää käymän seurakunnan majaan palvelemaan pyhässä.</p>	<p>29:30 Joca hänen pojistans tule papixi hänen siaans/ hänen pitä pukeman ne päälens seidzemen päiwä/ että hänen pitäis käymän seuracunnan majaan palweleman Pyhä.</p>
<p>29:31 Ja ota vihkiäisoinas ja keitä sen liha pyhässä paikassa.</p>	<p>29:31 Sinun pitää myös ottaman täyttämisen oinaan, ja keittämän sen lihan pyhässä siassa.</p>	<p>29:31 Sinun pitä myös ottaman täyttämisen oinan/ ja keittämän hänen lihans pyhäsas</p>
<p>29:32 Ja Aaron poikinensa syököön ilmestysmajan ovella oinaan lihan ynnä leivän, joka on korissa.</p>	<p>29:32 Ja Aaronin poikinensa pitää syömän sen oinaan lihan, ja leivän, joka on korissa, seurakunnan majan oven edessä.</p>	<p>29:32 Ja Aaronin poikinens pitä syömän sen oinan lihastan/ ja leiwän joca on coris/ seuracunnan majan owen edes.</p>
<p>29:33 He syökööt sen, mitä käytettiin heidän sovittamiseksi, kun heidät vihittiin virkaansa ja pyhitettiin, mutta syrjäinen älköön sitä syökö, sillä se on pyhää.</p>	<p>29:33 Ja niiden pitää ne syömän, jotka niiden kautta sovitetut ovat, täyttää heidän käsiänsä, ja pyhitettää heitä. Ei muukalaisen pidä sitä syömän; sillä se on pyhä.</p>	<p>29:33 Sillä sen cansa on sowindo tehty täyttämän heidän käsiäns/ että he wihitäisin. Ei yhdengän muucalaisen pidä sitä syömän/ sillä se on pyhä.</p>
<p>29:34 Jos jotakin jää tähteeksi vihkiäislihasta tai leivästä seuraavaan aamuun, polta tähteeksi jäänyt tulessa; älköön sitä syötäkö, sillä se on pyhää.</p>	<p>29:34 Jos jotakin tähteeksi jää täyttymisen lihasta ja leivästä aamuun asti, sen pitää sinun polttaman tulessa: ei sitä pidä syötämän, sillä se on pyhä.</p>	<p>29:34 Jos jotakin tähtexi jää/ täyttämisen lihasta ja leiwistä amun asti/ sen pitä sinun polttaman tules/ ja ei andaman syötä: sillä se on pyhä.</p>
<p>29:35 Tee näin Aaronille ja hänen pojillensa, aivan niin kuin minä olen sinua käskenyt. Seitsemän päivää kestököön heidän vihkimisensä.</p>	<p>29:35 Ja näin pitää sinun tekemän Aaronille ja hänen pojillensa, kaiken sen jälkeen kuin minä sinulle käskenyt olen: seitsemän päivää pitää sinun heidän kätensä täyttämän;</p>	<p>29:35 Ja näin pitä sinun tekemän Aaronille ja hänen pojillens/ nijncuin minä sinulle olen käskenyt. Seidzemen päiwä pitä sinun heidän kätens täyttämän.</p>
<p>29:36 Ja uhraa joka päivä syntiuhrimullikka sovitukseksi, ja puhdistalta toimittamalla sen sovitus ja voitele se pyhittäaksesi sen.</p>	<p>29:36 Ja joka päivä teuras-taman mullin rikosuhrin sovinoksi. Ja sinun pitää puhdistaman alttarin, koska sovintoa uhraat sen päällä, ja voiteleman sen, että sen pyhittäisit.</p>	<p>29:36 Ja jocapäiwä teurastaman mullin ricosuhrin sowinnox. Ja sinun pitä puhdistaman Altarin/ coscas uhrat sen päälle/ ja pitä voiteleman sen/ että se wihitäisin.</p>

29:37 Seitsemänä päivänä toimita alttarin sovitus ja pyhitä se. Näin tulee alttarista korkeasti-pyhä; jokainen, joka alttariin koskee, on pyhäkölle pyhitetty.

29:38 Ja uhraa alttarilla tämä: kaksi vuodenvanhaa karitsaa joka päivä, ainiaan.

29:39 Uhraa toinen karitsa aamulla ja toinen karitsa iltahämärässä,

29:40 ja kumpaakin karitsaa kohti kymmenennes lestyjä jauhoja, sekoitettuna neljännekseen hiin-mittaa survomalla saatua öljyä, ja juomauhriksi neljännes hiin-mittaa viiniä.

29:41 Ja uhraa toinen karitsa iltahämärässä; uhrattakoon se toimittamalla samankaltainen ruokauhri ja juomauhri kuin aamullakin, suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle.

29:42 Tämä olkoon teillä jokapäiväinen polttouhri sukupolvesta sukupolveen ilmestysmajan ovella Herran edessä, jossa minä ilmestyn teille puhuakseni sinun kanssasi.

29:43 Siinä minä ilmestyn israelilaisille, ja se on oleva minun kirkkauteni pyhittäjä.

29:44 Ja minä pyhitän ilmestysmajan ja alttarin; ja minä pyhitän Aaronin poikinensa pappeina palvelemaan minua.

29:45 Ja minä asun israelilaisten keskellä ja olen heidän Jumalansa.

29:37 Ja seitsemän päivää pitää sinun puhdistaman alttarin, ja pyhittämän sen; ja se alttari pitää oleman kaikkein pyhin. Mitä ikänänsä siihen alttariin tarttuu, se on pyhitetty.

29:38 Ja tämä on se kuin sinun pitää tekemän alttarilla: kaksi vuosikuntaista karitsaa pitää sinun uhraaman joka päivä sen päällä.

29:39 Yhden karitsan aamulla, ja toisen karitsan pitää sinun uhraaman kahden ehtoon välillä.

29:40 Ja kymmenennen osan jauhoja, sekoitettu neljännekseen hinniä puserretun öljyn kanssa; ja neljänneksen hinniä viinaa juomauhriksi, yhdelle karitsalle.

29:41 Ja toisen karitsan pitää sinun uhraaman kahden ehtoon välillä: niinkuin aamullisenkin ruokauhriin ja juomauhriin pitää sinun sen uhraaman \Herralle\ makiaksi hajuksi ja tuleksi.

29:42 Tämä on alinomainen polttouhri teidän sukunillenne seurakunnan majan oven tykönä \Herran\ edessä, kussa minä olen saapuvilla teille, ja puhun sinulle.

29:43 Siellä minä Israelin lapsille olen saapuvilla: ja se pyhitetään minun kunniasani.

29:44 Ja minä pyhitän todistuksen majan alttareinensa, ja pyhitän Aaronin poikinensa minulle papiksi.

29:45 Ja asun Israelin lasten seassa, ja olen heidän Jumalansa.

29:37 Ja seidzemen päivä pitää sinun puhdistaman ja wihkimän Altarin/ että se olis caickein pyhin Altari/ cucaikänäns siihen Altarijn tarttu/ hän on pyhitetty.

29:38 JA näin sinun pitää tekemän Altarin cansa: Caxi vuosicunnaista caridza pitää sinun uhraaman jocapäiwä sen päällä.

29:39 Yhden caridzan amulla/ toisen caridzan ehtona.

29:40 Ja kymmenennen osan sämbylä jauhoja/ secoitettu neljännexeen Hin/ pusertetun öljyn cansa. Ja neljännexen Hin wijna juomauhrixi/ yhdelle caridzalle.

29:41 Sen toisen caridzan cansa ehtona/ pitää sinun nijn tekemän cuin amullisengin ruocauhriin ja juomauhriin cansa/ HERralle makiaksi hajuxi ja tulexi.

29:42 Tämä on jocapäiwäinen polttouhri teidän lapsillen todistuxen majan owen edes HERralle/ cusa minä todistan ja puhun sinulle.

29:43 Siellä minä Israelin lapsille ilmoitetan ja pyhitetän minun cunniasani.

29:44 Ja pyhitän todistuxen majan Altareinens/ ja wihin Aaronin poikinens minulle papexi.

29:45 Ja asun Israelin lasten seas/ ja olen heidän Jumalans.

29:46 Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, heidän Jumalansa, joka vein heidät pois Egyptin maasta, asuakseni heidän keskellään. Minä olen Herra, heidän Jumalansa.

2 Mooses 30 LUKU

30:1 Tee myös alttari suitsutuksen polttamista varten; tee se akasiapuusta.

30:2 Olkoon se kyynärän pituinen ja kyynärän levyinen, siis neliskulmainen, ja kahta kyynärää korkea; sen sarvet olkoot samaa kappaletta kuin sekin.

30:3 Ja päällystä se puhtaalla kullalla, sekä sen levy että sivut ympärinsä ja sen sarvet; ja tee kultareunus sen ympärillä.

30:4 Ja tee siihen kaksi kultarengasta; pane ne reunuksen alle, kummallekin sivulle, molempiin sivukappaleihin. Ne olkoot niiden korentojen pitiiminä, joilla alttari on kannettava.

30:5 Ja tee korennotkin akasiapuusta ja päällystä ne kullalla.

30:6 Ja aseta se lain arkin edessä olevan esiripun eteen, niin että se tulee armoistuimen kohdalle, joka on lain arkin päällä ja jossa minä sinulle ilmestyn.

30:7 Ja Aaron polttakoon sen päällä hyvänhajuista suitsutusta; joka aamu, kun hän laittaa lamput kuntoon, hän polttakoon sitä.

29:46 Ja heidän pitää tietävän, että minä olen \Herra\ heidän Jumalansa, joka heidät johdatin Egyptin maalta, että minä asuisin heidän seasiansa. Minä olen \Herra\ heidän Jumalansa.

30 LUKU

30:1 Sinun pitää myös tekemän suitsutusalttarin suitsutettaa: sittimipuusta sinun sen tekemän pitää.

30:2 Kyynärä pitää oleman hänen pituutensa ja kyynärä leveytensä: nelikulmaisen pitää sen oleman, ja kaksi kyynärää hänen korkeutensa; siitä myös pitää oleman hänen sarvensa.

30:3 Ja sinun pitää silaaman sen puhtaalla kullalla, hänen lakensa ja seinänsä ympärinsä, ja sen sarvet. Ja sinun pitää tekemän kultaisen vanteen sen ympärinsä.

30:4 Ja kaksi kultaista rengasta pitää sinun tekemän, molemmille tahoille kahteen hänen kulmaansa vanteen alle, että korennot niihin pistettäisiin, joilla se kannettaisiin.

30:5 Sinun pitää myös tekemän korennot sittimipuusta, ja silaaman ne kullalla.

30:6 Ja asettaman se esiripun eteen, joka on todistusarkin edessä; armoistuimen edessä, joka on todistuksen päällä, siellä minä tulen sinun tykö.

30:7 Ja Aaronin pitää sen päällä polttaman hyvänhajullista suitsutusta: joka aamu koska hän valmistaa kynttilät, pitää hänen sen suitsuttaman.

29:46 Ja heidän pitää tietävän/ että minä olen HERra heidän Jumalans/ joka heidän johdatin Egyptin maalda/ että minä asuisin heidän seasans. Minä HERra heidän Jumalans.

XXX. Lucu

30:1 Sinun pitää myös tekemän suidzutusAltarin hongastusta suidzutetta.

30:2 Kynärätä pitää oleman hänen pituudens ja kynärätä leweydens/ nelikulmaisen pitää sen oleman/ ja caxi kynärätä hänen korkeudens: sijtä myös pitää oleman hänen sarwens.

30:3 Ja sinun pitää silaman sen puhtalla cullalla/ hänen lakens ja seinäns ymbärins/ ja sen sarwet. Ja sinun pitää tekemän cullaisen wanden sen ymbärins.

30:4 Ja caxi cullaista rengastusta molemmille tahwoille cahteen hänen culmaans wanden ala/ että corennot pistetäisiin ja nijllä cannetaisin.

30:5 Sinun pitää myös tekemän corennot hongasta: ja silaman cullalla.

30:6 Ja aseta se esiripun eteen/ joca todistusArkin edes rippu/ Armonistuimen edes/ joca on Todistuxen päällä: sieldä minä sinulle todistan.

30:7 Ja Aaron pitää sen päällä sawuittaman hyvänhajullisia suidzutuxia joca huomeneldain/ cosca hän walmista kyntilät.

30:8 Samoin myös, kun Aaron iltahämärässä nostaa lamput paikoilleen, hän polttakoon sitä. Tämä olkoon teillä jokapäiväinen suitsutusuhri Herran edessä sukupolvesta sukupolveen.

30:9 Älkää uhratko sen päällä vierasta suitsutusta älkääkään polttouhria tai ruokauhria; älkää myöskään vuodattako juomauhria sen päällä.

30:10 Ja Aaron toimittakoon kerran vuodessa sen sarvien sovituksen; sovituksesi uhra-
tun syntiuhrin verellä hän toimittakoon kerran vuodessa sen sovituksen, sukupolvesta sukupolveen. Se on korkeasti-pyhä Herralle.

30:11 Ja Herra puhui Mooselle sanoen:

30:12 Kun sinä lasket israelilaisten lukumäärän - niiden, joiden on oltava katselmuksessa - niin jokainen heistä suorittakoon, heistä katsel-
musta pidettäessä, hengestään sovitusmaksun Herralle, ettei mikään rangaistus heitä kohtaisi, heistä katselmusta pidettäessä.

30:13 Jokainen katselmuksessa oleva antakoon puoli sekeliä, pyhäkkösekelin painon mukaan, kaksikymmentä geraa laskettuna sekeliin; puoli sekeliä olkoon anti Herralle.

30:14 Kaikki katselmuksessa olevat, kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat, antakoot tämän annin Herralle.

30:15 Rikas älköön antako enemmän älköönkö köyhä

30:8 Niin myös koska Aaron sytyttää kynttilät kahden ehtoon välillä, pitää hänen sen suitsuttaman: sen suitsutuksen pitää oleman alinomaisen \Herran\ edessä, teidän sukukunnissanne.

30:9 Ei teidän pidä yhtään muucalaista suitsutusta tekemän sen päällä, eli polttouhria, eli ruokauhria, eikä myös juomauhria uhraaman sen päällä.

30:10 Ja Aaron pitää sen sarvein päällä sovittaman kerran vuodessa: rikosuhrin verestä pitää hänen sen päällä kerran vuodessa sovittaman teidän sukukunnissanne: se on kaikkein pyhin \Herralle\.

30:11 Ja \Herra\ puhui Mooselle, sanoen:

30:12 Koska Israelin lapset luettelet, niin heidän pitää itsekunkin sielunsa edestä antaman sovinnon \Herralle\, koska he luettelaa: ettei heidän päällensä joku rangaistus tulisi, koska he luetellaan.

30:13 Ja pitää jokaisen, joka luvussa on, antaman puolen sikliä, pyhän siklin jälkeen: sikli maksaa kaksikymmentä geraa: puoli sikliä pitää oleman \Herran\ ylennysuhri.

30:14 Joka kahdenkymmenen vuotisen luvussa löydetään ja sen ylitse: sen pitää antaman \Herralle\ ylennysuhrin.

30:15 Varallisen ei pidä siihen lisäämään, ja köyhän ei

30:8 Nijn myös koska Aaron sytyttä ehtona kynttilät/ pitää hänen sawuittaman sencaltaisen suidzutuxen: sen pitää oleman alinomaisen suidzutuxen HERran edes/ teidän suguisan.

30:9 Ei teidän pidä yhtän muucalaista suidzutusta tekemän sen päälle/ eikä polttouhria/ eikä ruocauhria/ eikä myös juomauhria uhra-
man sen päälle.

30:10 Ja Aaronin pitää Altarin sarvein päällä lepyttämän wihdoin wuodesa/ ricosuhrin werellä/ lepyttämiseksi. Tämä lepytys pitää tapahtuman wihdoin joca wuosi teidän suguisan: sillä se on HERralle caickein pyhin.

30:11 JA HERra puhui Mose-
xelle/ sanoden:

30:12 Coscas Israelin lapset luettelet/ njn heidän idze-
cungin hänen sieluns edest pitää andaman sowinnoxin HER-
ralle/ ettei heidän päällensä jocu rangaistus tulis/ cosca he luetellan.

30:13 Ja pitää jocaidzen andaman/ joca lugusa on/ puolen Sicli/ Pyhän Siclin jälkeen: Sicli maxa caxikym-
mendä Geraht: sencaltainen puoli Sicli pitää oleman HER-
ran ylönnyshri.

30:14 Joca cahdenkymmenen vuotisen lugus löytän ja sen ylidzen/ sen pitää andaman HERralle ylönnyshriin.

30:15 Warallisen ei pidä siihen lisämään/ ja köyhän ei

vähemmän kuin puoli sekeliä, antina Herralle, maksaaksenne sovituksen hengestäne.

30:16 Ja ota sovitusrahat israelilaisilta ja käytä ne palvelukseen ilmestysmajassa, että israelilaiset johdatettaisiin muistoon Herran edessä teidän henkenne sovituksiksi.

30:17 Ja Herra puhui Mooseselle sanoen:

30:18 Tee myös vaskiallas vaskijalustoineen peseytymistä varten ja aseta se ilmestysmajan ja alttarin välille ja kaada siihen vettä;

30:19 ja Aaron ja hänen poikansa peskoot siinä kätensä ja jalkansa.

30:20 Kun he menevät ilmestysmajaan, peseytykööt vedessä, etteivät kuolisi; samoin myös, kun he lähestyvät alttaria ja käyvät toimittamaan virkaansa polttamalla uhrin Herralle.

30:21 He peskoot kätensä ja jalkansa, etteivät kuolisi. Ja tämä olkoon heille ikuinen säädös, hänelle itselleen ja hänen jälkeläisillensä, sukupolvesta sukupolveen.

30:22 Ja Herra puhui Mooseselle sanoen:

30:23 Ota itsellesi hajuaineita parasta lajia: sulavaa mirhaa viisisataa sekeliä, hyvänhajuista kanelia puolet siitä eli kaksisataa viisikymmentä sekeliä ja hyvänhajuista kalmo-ruokoa samoin kaksisataa viisikymmentä sekeliä,

pidä vähentämän puolesta siklistä, koska he antavat \Herralle\ ylennysuhrin teidän sieluinne sovinnoksi.

30:16 Ja sinun pitää sovintorahan ottaman Israelin lapsilta, ja antaman sen seurakunnan majan palvelukseksi: ja sen pitää Israelin lapsille muistoksi oleman \Herran\ edessä, että teidän sielunne sovitettaisiin.

30:17 Niin \Herra\ taas puhui Mooseselle, sanoen:

30:18 Sinun pitää myös tekemän vaskisen pesoastian, vaskijalan kanssa, pesemistä varten: ja sen pitää sinun asettaman seurakunnan majan ja alttarin vaiheelle, ja paneman siihen vettä.

30:19 Että Aaron ja hänen poikansa pesisivät siitä kätensä ja jalkansa.

30:20 Koska he menevät seurakunnan majaan, pitää heidän itsensä pesemän vedellä, ettei he kuolisi, taikka koska he lähestyvät alttarin tykö palvelemaan \Herraa\ savu-uhrilla.

30:21 Ja heidän pitää pesemän kätensä ja jalkansa, ettei he kuolisi ja se pitää heille oleman ijankaikkiseksi säädöksi, hänelle ja hänen siemenellensä heidän sukukunnissansa.

30:22 Ja \Herra\ puhui Mooseselle, sanoen:

30:23 Ota sinulles parhaista kaluista: kaikkein kalliimasta mirhamista viisisataa sikliä, ja puoli sen vertaa kanelia, kaksisataa ja viisikymmentä, ja myös kalmusta kaksisataa ja viisikymmentä.

pidä vähentämän puolesta Siclistä/ cosca he andawat HERralle ylennysuhrin heidän sieluins lepytyxexi.

30:16 Ja sinun pitää sencaltaiseen Jumalan palwelukseen sowindorahan ottaman Israelin lapsilda/ ja andaman sen todistuxen majaan: Israelin lapsille muistoxi HERran edes/ että hän leppy teidän sieluillen.

30:17 Nlin HERra taas puhui Mosexelle/ sanoden:

30:18 Sinun pitää myös tekemän vaskisen pesoastian vaskijalan cansa/ ja sen pitää sinun asettaman/ seuracunnan majan ja Altarin waihel- le/ ja paneman sijhen wettä.

30:19 Että Aaron ja hänen poicans pesisit sijtä heidän kätens ja jalcans.

30:20 Cosca he menewät todistuxen majaan/ pitää heidän idzens pesemän wedellä/ ettei he cuolis: taicka cosca he lähestywät Altarin tygö palwelman HERra sawuuhrilla.

30:21 Pitä heidän pesemän kätens ja jalcans/ ettei he cuolis/ se pitä heille oleman ijancaickisexi säädöyxi/ hänelle ja hänen siemenellens heidän suguisans.

30:22 Ja HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

30:23 Ota sinulles parhaita yrtejä/ caickein callimbata Mirrhamita/ wijsisata Sicli/ ja puoli sen werta Caneliä/ caxisata ja wijsikymmendä: ja myös Calmust caxisata ja wijsikymmendä.

30:24 sitten vielä kassiaa viisaisataa sekeliä, pyhäkösekelin painon mukaan, ja hiinmitta öljypuun öljyä.	30:24 Mutta kassiaa viisaisataa pyhän siklin jälkeen, ja öljyä öljypuusta yksi hin,	30:24 Mutta Casiat wijsisata/Pyhän Siclin jälken/ ja öljyä öljypuusta yxi Hin.
30:25 Ja tee siitä pyhä voiteluöljy, höystetty voide, jollaista voiteensekoittaja valmistaa; se olkoon pyhä voiteluöljy.	30:25 Ja sinun pitää siitä tekemän pyhän voidellusöljyn, parhaan voiteen apotekarin tavalla: sen pitää pyhän voiteen-öljyn oleman.	30:25 Ja sinun pitä siitä tekemän pyhän woidellusöljyn/yrttein walmistajan tawan jälkeen.
30:26 Voitele sillä ilmestysmaja, lain arkki	30:26 Sillä sinun pitää voiteleman seurakunnan majan, niin myös todistusarkin.	30:26 Sen cansa sinun pitää woiteleman todistuxen majan ja todistus Arkin.
30:27 ja pöytä kaikkine kaluineen, seitsenhaarainen lampu kaluineen, niin myös suitsutusalttari,	30:27 Ja pöydän ja kaikki hänen astiansa, ja kynttiläjalan ja sen astiat, niin myös suitsutusalttarin,	30:27 Ja pöydän ja caicki hänen astians/ ja kyntiläjalan caluinens/ ja suidzutusAltarin.
30:28 polttouhrialttari kaikkine kaluineen ynnä allas jalustoinen.	30:28 Polttouhrin alttarin ja kaikki sen astiat, niin myös pesoastian jalkoinensa.	30:28 Polttouhrin Altarin myös caluinens/ ja pesoastian jalcoinens.
30:29 Ja pyhitä ne, niin että ne tulevat korkeasti-pyhiksi. Jokainen, joka niihin koskee, tulee pyhäksi.	30:29 Ja sinun pitää ne pyhittämän, ja ne pitää kaikkein pyhimmät oleman: mitä ikänänsä niihin tarttuu, se pitää pyhitetty oleman.	30:29 Näin sinun ne pitä wihkimän/ että he tulisit caickein pyhimmäxi/ cucaikänäns niihin tarttu/ hän on pyhitetty.
30:30 Voitele myös Aaron ja hänen poikansa ja pyhitä heidät pappeina palvelemaan minua.	30:30 Aaronin ja hänen poikansa pitää sinun myös woiteleman ja pyhittämän heitä minulle papiksi.	30:30 Aaronin ja hänen poicans sinun myös pitä woiteleman ja wihkimän minulle papeixi.
30:31 Puhu myös israelilaisille ja sano: Tämä olkoon teillä minun pyhä voiteluöljyni sukupolvesta sukupolveen.	30:31 Sinun pitää myös puhuman Israelin lapsille, sanoen: tämä öljy pitää oleman minulle pyhä voidellus teidän sukukunnissanne.	30:31 Sinun pitä myös puhuman Israelin lapsille/ sanoden: tämä öljy pitä oleman minulle pyhä woidellus teidän suguisan.
30:32 Kenenkään muun ihmisen ruumiille älköön sitä vuodatettako, älkääkä sen sekoitusta jäljitelkö. Pyhä se on, ja pyhänä se pitäkää.	30:32 Ihmisen ruumiin päälle ei pidä se voidellus vuodatettaman, ja ei teidän pidä myös senkaltaista tekemän; sillä se on pyhä, sentähden pitää myös se teiltä pyhitettämän.	30:32 Ihmisen rumin päälle ei pidä se woidellus wuodatettaman/ ia ei teidän pidä myös sencaltaista tekemän: sillä se on pyhä/ sentähden pitää myös sen teidä pyhitettämän.
30:33 Jokainen, joka valmistaa sellaisen voiteen, ja jokainen, joka sivelee sitä syrjäiseen, hävitettäköön kansastansa.	30:33 Se joka tekee senkaltaista voidetta, eli joka panee sitä muukalaisen päälle, se pitää hävitettämän kansoistansa.	30:33 Se joca teke sencaltaista woidetta/ eli joca panee siitä muucalaisen päälle/ hän pitä häwitettämän hänen Canssastans.
30:34 Ja Herra sanoi Mooselle vielä: Ota itsellesi	30:34 Ja \Herra\ sanoi Mooselle: ota sinulle hyvänhajullisia kaluja, staktea ja	30:34 JA HERra sanoi Mosexelle: ota sinulles parhaita

hyvänhajuisia aineita, hajupihkaa, simpukankuorta, tuoksukumia, näitä hyvänhajuisia aineita, ja puhdasta suitsuketta, yhtä paljon kutakin lajia,	galbania; näistä hajavista kaluista, puhtaan pyhän savun kanssa, pitää yhden veran oleman.	yrttejä/ Balsamia/ Stacten/ Galbanum/ puhdasta pyhä sawua/ yhden werta custakin.
30:35 ja tee niistä suitsutus, höyستeseikoitus, jollaista voiteensekoittaja valmistaa, suolasekainen, puhdas ja pyhä.	30:35 Sinun pitää siitä tekemän suitsutuksen, apotekarintavalla: suolatun, puhtaan ja pyhän.	30:35 Sinun pitää siitä tekemän suidzutuxen/ yrttein valmistajain tawan jälkeen secoitettu/ että se puhdas ja pyhä olis.
30:36 Ja hienonna osa siitä jauhoksi ja pane sitä lainarkin eteen ilmestysmajaan, jossa minä ilmestyn sinulle. Korkeasti-pyhänä se pitäkää.	30:36 Ja sinun pitää sen pieneksi survoman, ja paneman siitä todistuksen eteen seurakunnan majaan, kussa minä olen sinua läsnä: sen pitää teille oleman kaikkein pyhimmän.	30:36 Ja sullo se pienexi/ ja sinun pitää sen paneman Todistuxen eteen/ todistuxen majaan/ custa minä idzeni ilmoitan sinulle: sen pitää teille oleman caickein pyhimmän.
30:37 Älkää valmistako itsellenne mitään muuta suitsutusta tämän sekoituksen mukaan. Pidä tämä Herralle pyhitettynä.	30:37 Ja senkaltaista suitsutusta ei teidän pidä itsellenne tekemän; mutta tämä pitää oleman sinulle pyhä, \Herran\ edessä.	30:37 Ja sencaltaista suidzutusta/ ei teidän pidä idzellen tekemän: mutta tämän pitää oleman sinulle pyhän HERran edes.
30:38 Jokainen, joka sellaista tekee nauttiaksensa sen tuoksusta, hävitettäköön kansastansa.	30:38 Joka senkaltaista tekee suitsuttaaksensa, se pitää hävitettämän kansoistansa.	30:38 Joca sencaltaista teke suidzuttaxens/ hän pitää hävitettämän hänen Canssastans.

2 Mooses 31 LUKU

31:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
 31:2 Katso, minä olen nimeltään kutsunut Besalelin, Uurin pojan, Huurin pojanpojan, Juudan sukukunnasta;
 31:3 ja minä olen täyttänyt hänet Jumalan hengellä, taidollisuudella, ymmärryksellä, tiedolla ja kaikkinaisella kätevyydellä
 31:4 sommittelemaan taidokkaita teoksia ja valmistamaan niitä kullasta, hopeasta ja vaskesta,
 31:5 hiomaan ja kiinnittämään kiviä ja veistämään puuta, tekemään kaikkinaisia töitä.

31 LUKU

31:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:
 31:2 Katso, minä kutsuin nimeltänsä Betsaleelin Uurin pojan, Hurin pojanpojan, Juudan suvusta.
 31:3 Ja täytin hänen Jumalan hengellä: viisaudella ja kaikkinaisella taidolla:
 31:4 Taitoja ylösajattelemaan, ja tekemään kullasta, ja hopiasta, ja vaskesta,
 31:5 Taitavasti leikkaamaan ja sisälle panemaan kivet, ja taitavasti tekemään puusta kaikkinaista työtä.

XXXI. Lucu

31:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
 31:2 Cadzo/ minä cudzuin nimeldäns Uurin pojanpojan Bezaleelin Hurin pojan/ Judan sugusta.
 31:3 Ja täytin hänen Jumalan hengellä/ tiedolla ja ymmärryksellä/ toimella ja caickinaisella työllä.
 31:4 Taitawast tekemän cullasta/ hopiasta/ ja waskesta.
 31:5 Taitawast leickaman ja sisälle paneman kiwet/ ja taitawast tekemän puusta caickinaista calua.

<p>31:6 Ja katso, minä olen antanut hänelle apulaiseksi Oholiabin, Ahisamakin pojan, Daanin sukukunnasta, ja olen antanut kaikkien taidollisten sydämeen taidollisuuden tehdä kaikki, mitä minä olen sinun käsenyt teettä:</p>	<p>31:6 Ja katso, minä annoin myös hänelle avuksi Oholiabin Ahisamakin pojan, Danin suvusta, ja itsekunkin taitavan sydämeen annoin minä taidon tekemään kaikkia, mitä minä olen sinulle käsenyt:</p>	<p>31:6 Ja cadzo/ minä annoin myös hänelle awuxi Ahaliabin Ahisamachin pojan Danin sugusta: ja idzecungin taitawan sydämeen annoin minä taidon tekemän caickia mitä minä olen sinulle käsenyt.</p>
<p>31:7 ilmestysmajan, lain arkin, armoistuimen sen päälle, kaiken majan kaluston,</p>	<p>31:7 Seurakunnan majan ja liiton arkin, ja armoistuimen, joka sen päällä on, ja kaikki majan astiat,</p>	<p>31:7 Nimittäin todistuxen majan ja lijton Arkin/ ja Armonistuimen/ joca sen päällä on/ ja caicki majan calut.</p>
<p>31:8 pöydän kaluinensa, aito-kultaisen seitsenhaaraisen lampun kaikkine kaluinensa, suitsutusalttarin,</p>	<p>31:8 Pöydän ja sen astiat, ja puhtaan kynttilänjalan, ja kaikki sen kalut, ja myös savu-alttarin.</p>	<p>31:8 Pöydän ja sen calut/ ja sen caunin kyntiläjalan/ ja caicki sen calut/ ja sawuAltarin.</p>
<p>31:9 polttouhrialttarin kaikkine kaluinensa, altaan jalustoinen,</p>	<p>31:9 Polttouhri-alttarin ja kaikki sen kalut, ja myös pesoastian jalkoinensa,</p>	<p>31:9 PolttouhriAltarin ja caicki sen calut/ ja pesoastiat jalcoinen.</p>
<p>31:10 virkapuvut ja pappi Aaronin muut pyhät vaatteet sekä hänen poikiensa pappispuvut,</p>	<p>31:10 Ja virkavaatteet, ja papin Aaronin pyhät vaatteet, ja hänen poikainsa vaatteet, papin virkaan,</p>	<p>31:10 Ja wircawaattet/ ja pyhät waattet/ Papin Aaronin ja hänen poicains waattet/ Papin wircaan.</p>
<p>31:11 voiteluöljyn ja hyvähajuaisen suitsukkeen pyhäkköä varten. He tehköt kaiken niin, kuin minä olen sinulle käskyn antanut.</p>	<p>31:11 Voidellusöljyn ja suitsutuksen hajavista kaluista, pyhään: kaiken sen jälkeen, kuin minä olen sinulle käsenyt, pitää heidän tekemän.</p>	<p>31:11 Woidellusöljyn ja suidzutuxen yrteistä Pyhään. Caiken senjälken cuin minä olen sinulle käsenyt/ pitä heidän tekemän.</p>
<p>31:12 Ja Herra puhui Mooselle sanoen:</p>	<p>31:12 Ja \Herra\ puhui Mooselle, sanoen:</p>	<p>31:12 JA HERra puhui Mosexelle sanoden:</p>
<p>31:13 Puhu israelilaisille ja sano: Pitäkää minun sapattini, sillä se on merkinä meidän välillämme, minun ja teidän, sukupolvesta sukupolveen, tietääksenne, että minä olen Herra, joka pyhitän teidät.</p>	<p>31:13 Puhu Israelin lapsille, sanoen: teidän pitää kaiketi pitämän minun sabbatini; sillä se on merkki minun välilläni ja teidän, teidän suvuissanne, että te tietäisitte minun olevan \Herran\, joka teitä pyhitän.</p>	<p>31:13 Puhus Israelin lapsille/ sanoden: pitäkät minun Sabbathin: sillä se on muisto minun välilläni ja teidän/ teidän suguisan: että te tiedäisitte minun olewan HERran/ joca teitä pyhitän.</p>
<p>31:14 Siis pitäkää sapatti, sillä se on teille pyhä. Joka sen rikkoo, rangaistakoon kuolemalla; sillä kuka ikinä silloin työtä tekee, hävitettäkoon kansastansa.</p>	<p>31:14 Sentähden pitäkät sabbati; sillä se on teillä pyhä. Joka sen rikkoo, hänen pitää totisesti kuoleman; sillä kuka ikänänsä silloin työtä tekee, sen sielu pitää hävitettämän kansansa seasta.</p>	<p>31:14 Sentähden pitäkät minun Sabbathin: sillä se pitää teille pyhä olemän: Joca sen ricko/ hänen pitä totisest cuoleman. Joca silloin työtä teke/ sen sielu pitä häwitettämän Canssans seast.</p>
<p>31:15 Kuusi päivää tehtäköön työtä, mutta seitsemäntenä</p>	<p>31:15 Kuusi päivää pitää työtä tehtämän, mutta seit-</p>	<p>31:15 Cuusi päiwä pitää työtä tehtämän/ mutta seidzemen-</p>

päivänä on sapatti, levon päivä, Herralle pyhitetty. Kuka ikinä tekee työtä sapatinpäivänä, rangaistakoon kuolemalla.

31:16 Ja pitäkööt israelilaiset sapatin, niin että he viettävät sapatia sukupolvesta sukupolveen ikuisena liittona.

31:17 Se on oleva ikuinen merkki minun ja israelilaisten välillä; sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi ja hengähti.

31:18 Ja kun hän oli lakanut puhumasta Mooseksen kanssa Siinain vuorella, antoi hän hänelle kaksi laintaulua, kivitaulua, joitten kirjoitus oli Jumalan sormella kirjoitettu.

2 Mooses 32 LUKU

32:1 Mutta kun kansa näki, että Mooses viipyi eikä tullut alas vuorelta, kokoontui kansa Aaronin ympärille ja sanoi hänelle: Nouse, tee meille Jumala, joka käy meidän edellämme. Sillä me emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, tälle miehelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta.

32:2 Niin Aaron sanoi heille: Irroittakaa kultarenkaat, jotka ovat vaimojenne, poikienne ja tyttärenne korvissa, ja tuokaat ne minulle.

32:3 Ja kaikki kansa irroitti kultarenkaat, jotka heillä oli korvissaan, ja he toivat ne Aaronille;

semäntenä päivänä on sabbatin lepo, pyhä \Herralle\ : kuka ikänänsä työtä tekee sabbatin päivänä, hänen pitää totisesti kuoleman.

31:16 Sentähden pitäkään Israelin lapset sabbatin, että he sen pyhittäisivät, sukukunnissansa ijankaikkiseksi liitoksi.

31:17 Minun ja Israelin lasten välillä on se ijankaikkinen merkki; sillä kuutena päivänä teki \Herra\ taivaan ja maan, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi, ja virvoitti itsensä.

31:18 Ja sitte kuin [Herra] oli lopettanut puheensa Mooseksen kanssa Sinain vuorella, antoi hän hänelle kaksi todistuksen taulua, jotka olivat kivistä, Jumalan sormella kirjoitetut.

32 LUKU

32:1 Mutta koska kansa näki, että Moses viipyi tulemasta alas vuorelta, niin he kokoontuivat Aaronia vastaan, ja sanoivat hänelle: nouse, tee meille jumalia, jotka meidän edellämme kävisivät; sillä emme tiedä, mitä tälle miehelle Mosekselle tapahtunut on, joka meidät Egyptin maalta johdatti.

32:2 Niin sanoi Aaron heille: reväiskäät kultaiset korvarenkaat, jotka ovat emäntienne korvissa, ja teidän poikainne, ja teidän tyttärenne: ja tuokaat minun tyköni.

32:3 Niin kaikki kansa repäisi ne kultaiset korvarenkaat, jotka olivat heidän korvissansa: ja toivat Aaronin tykö.

denä päivänä on Sabbathi/ pyhä lepo HERralle. Cucaikänäns työte teke Sabbathin päivänä/ hänen pitää totisest cuoleman.

31:16 Sentähden pitäkän Israelin lapset Sabbathin/ että he sen pitäisit heidän suguisans ijancaickisexi lijtoxi.

31:17 Minun ja Israelin lasten välillä on se ijancaickinen muisto: Sillä cuutena päivänä teki HERra taiwan ja maan/ mutta seidzemendenä päivänä hän lepäis/ ja wirwotti idzens.

31:18 Ja sijttecuin HERra oli lopettanut puhens Mosexen cansa Sinain vuorella/ andoi hän hänelle caxi todistuxen taulua/ jotca olit kiwestä/ ja Jumalan sormella kirjoitetut.

XXXII. Lucu

32:1 MUtta cosca Canssa näki/ että Moses wijwyi tulemast alas vuorelda/ nijn he cocounsit Aaronita wastian/ ja sanoit hänelle: nouse/ tee meille jumalita/ jotca meidän edelläm käywät: sillä en me tiedä/ mitä tälle miehelle Mosexelle tapahtunut on/ joca meidän Egyptin maalda johdatti.

32:2 Nijn sanoi Aaron heille: rewäiskät ne cullaiset corwaringat/ jotca owat teidän emännitten corwisa/ ja teidän poicain/ ja teidän tyärten/ ja tuocat minun tygöni.

32:3 Nijn caicki Canssa rewäisit heidän cullaiset corwaringans heidän corwistans/ ja toit Aaronin tygö.

32:4 ja hän otti vastaan kul-
lan heidän käsistään, kaavaili
sitä piirtimellä ja teki siitä
valetun vasikan. Ja he sanoi-
vat: Tämä on sinun jumalasi,
Israel, se, joka on johdattanut
sinut Egyptin maasta.

32:5 Kun Aaron tämän näki,
rakensi hän sille alttarin; ja
Aaron julisti ja sanoi: Huo-
menna on Herran juhla.

32:6 Ja he nousivat varhain
seuraavana päivänä ja uhra-
sivat polttouhreja ja toivat yh-
teysuhreja; ja kansa istui
syömään ja juomaan, ja sit-
ten he nousivat iloa pitä-
mään.

32:7 Silloin Herra sanoi Moo-
sekselle: Mene, astu alas, sil-
lä sinun kansasi, jonka johda-
tit Egyptin maasta, on turmi-
on tehnyt.

32:8 Pian he poikkesivat siltä
tieltä, jota minä käsinkin hei-
dän kulkea; he tekivät itset-
leen valetun vasikan. Sitä he
ovat kumartaneet, ja sille he
ovat uhranneet ja sanoneet:
Tämä on sinun jumalasi, Isra-
el, se, joka on johdattanut
sinut Egyptin maasta.

32:9 Ja Herra sanoi vielä
Moosekselle: Minä näen, että
tämä kansa on niskurikansa.

32:10 Anna minun olla, että
vihani leimahtaisi heitä vas-
taan, hukuttaakseni heidät;
mutta sinusta minä teen suu-
ren kansan.

32:11 Mutta Mooses rukoili
armoa Herralta, Jumalaltansa,
ja sanoi: Herra, miksi sinun
vihasi syttyy omaa kansaasi
vastaan, jonka olet vienyt

32:4 Jonka hän otti heidän
kädestänsä, ja kuvasi sen
kaivinraudalla, ja teki siitä
valetun vasikan; ja he sanoi-
vat: nämät ovat sinun juma-
las, Israel, jotka sinun Egyp-
tin maalta johdattivat ulos.

32:5 Ja koska Aaron sen nä-
ki, rakensi hän alttarin hei-
dän eteensä; ja Aaron huusi
ja sanoi: huomenna on
\Herran\ juhlapäivä.

32:6 Ja he varhain aamulla
nousivat toisena päivänä, ja
he uhraisivat polttouhria, ja
kantoivat edes kiitosuhria.
Ja kansa istui syömään ja
juomaan, ja nousivat mäs-
sämään.

32:7 Mutta \Herra\ puhui
Moosekselle: mene, astu alas;
sillä sinun kansasi, jonka si-
nä Egyptin maalta johdatit
ulos, turmeli itsensä.

32:8 He äkisti poikkesivat
pois siltä tieltä, jonka minä
heille käsinkin. He tekivät it-
sellensä valetun vasikan, ja
kumarsivat sitä, ja uhraisivat
sille, ja sanoivat: nämät ovat
sinun jumalasi, Israel, jotka
sinun Egyptin maalta johdat-
tivat ulos.

32:9 Ja \Herra\ sanoi Moo-
sekselle: minä näen tämän
kansan; ja katso, se on nis-
kurikansa.

32:10 Sentähden salli nyt
minun vihani julmistua hei-
dän päällensä, että minä hu-
kutan heidät: niin minä teen
sinun suureksi kansaksi.

32:11 Mutta Moses rukoili
hartaasti \Herran\ Juma-
lansa edessä, ja sanoi:
\Herra\, miksi sinun vihas
julmistuu sinun kansan
päälle, jonka Egyptin maalta

32:4 Jotca hän otti heidän
kädestäns ja kriipusteli sen
caiwinraudalla/ ja teki sijtä
waletun wasican: ja he sanoit:
nämät owat sinun jumalasi
Israel/ jotca sinun Egyptin
maalda johdatit.

32:5 Cosca Aaron sen näki/
rakensi hän Altarin heidän
eteens/ huusi ja sanoi: huo-
mena on HERran juhlapäiwä.

32:6 JA he warhain amulla
nousit toisna päivänä/ ja
uhraisit polttouhria/ ja can-
noit edes kijtosuhria. Ja
Canssa istuit syömän ja juo-
man/ ja nousit mässämän.

32:7 Mutta HERra puhui Mo-
sexelle: mene/ astu alas: sillä
sinun Canssasi/ jonga sinä
Egyptin maalda johdatit/ tur-
meli idzens.

32:8 He äkist poickeisit pois
sildä tieldä/ jonga minä heil-
le käsinkin. He teit heillens wa-
letun wasican/ ja cumarsit
sitä/ ja uhraisit sille/ ja sa-
noit: Nämät owat sinun juma-
las Israel/ jotca sinun Egyptin
maalda johdatit.

32:9 Ja HERra sanoi Mosexel-
le: minä näen tämän Cans-
san/ ja cadzo/ se on niscuri
Canssa.

32:10 Sentähden salli nyt
minun wihan julmistua heidän
päällens/ ja niellä heitä: nijn
minä teen sinun suurexi
Canssaxi.

32:11 Mutta Moses hartast
rucoili hänen HERrans Juma-
lans edes/ ja sanoi: HERra/
mixi sinun vihas julmistu si-
nun Canssasi päälle/ jongas

pois Egyptin maasta suurella voimalla ja väkevällä kädellä?

32:12 Miksi egyptiläiset saivat sanoa: Heidän onnettomuudekseen hän vei heidät pois, tappaaksensa heidät vuorilla ja hävittääksensä heidät maan päältä? Käänny vihasi hehkusta ja kadu sitä turmiota, jonka aiot tuottaa kansallesi.

32:13 Muista palvelijoitasi Aabrahamia, lisakia ja Israelia, joille olet itse kauttasi vannonut ja sanonut: Minä teen teidän jälkeläistenne luvun paljoksi kuin taivaan tähdet; ja koko tämän maan, josta olen puhunut, minä annan teidän jälkeläisillenne, ja he saavat sen ikuisiksi perinnöksiksi.

32:14 Niin Herra katui sitä turmiota, jonka hän oli uhanut tuottaa kansallensa.

32:15 Ja Mooses kääntyi ja astui alas vuorelta, ja hänen kädessään oli kaksi laintaulua. Ja tauluihin oli kirjoitettu molemmille puolille; etupuolelle ja takapuolelle oli niihin kirjoitettu.

32:16 Ja taulut olivat Jumalan tekemät, ja kirjoitus oli Jumalan kirjoitusta, joka oli tauluihin kaiverrettu.

32:17 Kun Joosua kuuli kansan huudon, sen melutessa, sanoi hän Moosekselle: Sotahuuto kuuluu leiristä.

32:18 Mutta tämä vastasi: Se ei ole voittajien huutoa, eikä se ole voitettujen huutoa; minä kuulen laulua.

32:19 Ja kun Mooses lähestyi

johdatit ulos, suurella voimalla ja väkevällä kädellä?

32:12 Miksi Egyptiläiset pitäis puhuman ja sanoman: heidän vahingoksensa hän heitä johdatti ulos, tappaaksensa heitä vuorella, ja hävittääksensä heitä maan päältä? Käänny pois sinun vihas hirmuisuudesta, ja kadu sitä pahaa sinun kansaas vastaan.

32:13 Muista sinun palvelioitas Aabrahamia, Isaakia ja Israelia, joille sinä itse kauttas vannoit, ja sanoit heille: minä enennän teidän siemenenne niinkuin taivaan tähdet: ja kaiken tämän maan, josta minä sanoin, annan teidän siemenellenne, ja heidän pitää sen perimän ijankaikkisesti.

32:14 Niin \Herra\ katui sitä pahaa, jonka hän uhkasi tehdä kansallensa.

32:15 Ja Mooses käänsi itsensä, ja astui alas vuorelta, ja hänen kädessäänsä oli kaksi todistuksen taulua: ja taulut olivat kirjoitetut molemmilta puolilta.

32:16 Ja taulut olivat Jumalan teko: ja kirjoitus oli myös Jumalan kirjoitus, kaivettu tauluihin.

32:17 Koska Josua kuuli kansan huudon, sanoi hän Mosekselle: sodan ääni leirissä.

32:18 Hän vastasi: ei se ole voittajain, eikä voitettuiden huuto: minä kuulen veisajain äänen.

32:19 Ja koska hän lähestyi

Egyptin maalda johdatit suurella voimalla ja väkevällä kädellä?

32:12 Mixi Egyptiläiset pidäis puhuman ja sanoman: heidän vahingoxens hän heitä johdatti ulos/ tappaxens heitä vuorella/ ja häwittäxens heitä maan pääldä? käännä pois sinun wihas hirmuisudesta/ ja ole armollinen sinun Canssas pahudelle.

32:13 Muistele sinun palweliais Abrahamin/ Isaachin ja Israelin päälle/ joille sinä idze cauttas wannoit/ ja sanoit heille: Minä enännän teidän siemenen nijncuin taiwan tähdet/ ja caiken tämän maan/ josta minä sanoin: annan teidän siemenellen/ ja heidän pitä sen perimän ijancaikkisest.

32:14 Nijn HERra catui sitä pahutta/ jonga hän uhcais tehdäxens Canssallens.

32:15 JA Moses käänsi idzens ja astui alas vuorelda/ ja hänen kädesääns oli caxi todistuxen taulua/ ja taulut olit kirjoitetut molemmilda puolilda.

32:16 Ja taulut olit Jumalan teco/ ja kirjoitus oli myös Jumalan kirjoitus/ caiwettu tauluin.

32:17 Cosca Josua cuuli Canssan huudon/ että he riemuidzit/ sanoi hän Mosexelle: Sodan meteli on leiris.

32:18 Hän wastais: ei se ole woittaitten eikä woitettuiden huuto/ mutta minä cuulen hyppäwäisten weisun änen.

32:19 Ja cosca hän lähestyi

leiriä ja näki vasikan ja karkelon, niin hänen vihansa syt- tyi, ja hän heitti taulut käsist- tänsä ja murskasi ne vuoren juurella.	leiriä, näki hän vasikan ja hypyn. Ja Moseksen viha julistui, ja heitti pois käsis- tänsä taulut, ja löi ne rikki vuoren alla.	leiriä/ näki hän wasican ja hypyn. Ja Mosexen wiha jul- mistui/ ja heitti pois käsis- täns taulut/ ja löi ricki wuo- ren alla.
32:20 Senjälkeen hän otti vasikan, jonka he olivat teh- neet, poltti sen tulessa ja rouhensi sen hienoksi ja ha- jotti veteen ja juotti sen isra- elilaisille.	32:20 Hän otti myös vasikan, jonka he tehneet olivat, ja poltti tulella, ja musersi sen tuhaksi; sitte hajoitti hän sen veteen, ja antoi sen Isra- elin lasten juoda.	32:20 Hän otti myös wasi- can/ jonga he tehnet olit/ ja poltti tulella ja musersi sen tuhwaxi/ sijtte hän secoitti sen weteen/ ja andoi sen Israelin lasten juoda.
32:21 Ja Mooses sanoi Aa- ronille: Mitä tämä kansa on tehnyt sinulle, kun olet saat- tanut heidät näin suureen syntiin?	32:21 Ja Moses sanoi Aa- ronille: mitä tämä kansa on sinulle tehnyt, ettäs niin suuren rikoksen saatit hei- dän päällensä?	32:21 Ja Moses sanoi Aa- ronille: mitä tämä Canssa on sinun tehnyt/ ettäs nijn suu- ren rioxen saatit heidän päällensä?
32:22 Aaron vastasi: Älköön herrani viha syttykö; sinä tie- dät itse, että tämä kansa on paha.	32:22 Ja Aaron sanoi: älköön minun herrani viha julmis- tuko: sinä tiedät, että tämä kansa on pahuudessa.	32:22 Aaron sanoi: älkön mi- nun herrani wiha julmistuco/ sinä tiedät/ että tämä Cans- sa on paha.
32:23 He sanoivat minulle: Tee meille jumala, joka käy meidän edellämme; sillä em- me tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, tälle miehelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta.	32:23 He sanoivat minulle: tee meille jumalia, jotka mei- dän edellemme kävisivät; sil- lä emme tiedä, mitä tälle miehelle Mosekselle tapah- tunut on, joka meidän Eyp- tin maalta johdatti.	32:23 He sanoit minulle: tee meille jumalita/ jotca meidän edelläm käywät: sillä en me tiedä/ mitä tälle miehelle Mosexelle tapahtunut on/ joca meidän Egyptin maalda johdatti.
32:24 Niin minä sanoin heille: Jolla on kultaa, irrottakoon sen yltänsä; ja he antoivat sen minulle. Ja minä heitin sen tuleen, ja siitä tuli tämä vasikka.	32:24 Joille minä sanoin: jolla on kultaa, reväiskään sen pois; ja he antoivat sen minulle, ja minä heitin sen tuleen, ja siitä tuli tämä va- sikka.	32:24 Joille minä sanoin: jolla on culda/ rewäiskän sen pois/ ja andacan minulle/ ja minä heitin sen tuleen/ ja sijtä tuli tämä wasicka.
32:25 Kun Mooses näki, että kansa oli kurittomuuden val- lassa, koska Aaron oli pääs- tänyt heidät kurittomuuden valtaan, vahingoniloksi heidän vihollisillensa,	32:25 Kun Moses näki, että kansa oli paljastettu; sillä Aaron oli heidän paljastanut häväistykseksi heidän vihol- lisillensa,	32:25 COsca Moses näki että Canssa oli paljas (sillä Aa- ron oli heidän paljastanut häväistyxexi heidän viholisil- lens)
32:26 niin Mooses seisahtui leirin portille ja huusi: Joka on Herran oma, se tulkoon minun luokseni. Silloin ko- koontuivat hänen luoksensa kaikki leeviläiset.	32:26 Niin Moses seisoi leirin portissa ja sanoi: joka on \Herran\ oma, se tulkaan minun tyköni; niin kokoon- tuivat hänen tykönsä kaikki Levin pojat,	32:26 Nijn Moses astui leirin porttijn ja sanoi: joca on HERran oma/ se tulcan mi- nun tygöni: nijn cocounsit hänen tygöns caicki Lewin pojat.
32:27 Ja hän sanoi heille:	32:27 Joille hän sanoi: näin	32:27 Joille hän sanoi: näin

Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Jokainen sitokoon miekkansa vyölleen. Käykää sitten edestakaisin leirin halki portista porttiin ja tappakaa jokainen, olkoon vaikka oma veli, ystävä tai sukulainen.

32:28 Niin leeviläiset tekivät Mooseksen käskyn mukaan; ja sinä päivänä kaatui kansaa noin kolmetuhatta miestä.

32:29 Ja Mooses sanoi: Koska te nyt olette olleet omia poikianne ja veljiänne vastaan, niin vihkiytykää tänä päivänä Herran palvelukseen, että hän tänä päivänä antaisi siunauksen teille.

32:30 Seuraavana päivänä Mooses sanoi kansalle: Te olette tehneet suuren synnin. Minä nousen nyt Herran tykö - jos ehkä voisin sovittaa teidän rikoksenne.

32:31 Ja Mooses palasi Herran tykö ja sanoi: Voi, tämä kansa on tehnyt suuren synnin! He ovat tehneet itselleen jumalan kullasta.

32:32 Jospa nyt antaisit heidän rikoksensa anteeksi! Mutta jos et, niin pyyhi minut pois kirjastasi, johon kirjoitat.

32:33 Mutta Herra vastasi Moosekselle: Joka on tehnyt syntiä minua vastaan, sen minä pyyhin pois kirjastani.

32:34 Mene nyt ja johdata kansa siihen paikkaan, josta minä olen sinulle puhunut; katso, minun enkelini käy sinun edelläsi. Mutta kostoni päivänä minä kosten heille

sanoo \Herra\ Israelin Jumala: jokainen sitokaan miekan kupeillensa: vaeltakaa lävitse, ja palaitkaat portista niin porttiin leirissä, ja tappakaa itsekukin veljensä, ja kukin ystävänsä, ja kukin lähimmäisensä.

32:28 Niin Levin pojat tekivät Mooseksen käskyn jälkeen: ja sinä päivänä lankesi kansasta liki kolmetuhatta miestä.

32:29 Moses sanoi: pyhittäkää tänäpäpä teidän kätenne \Herralle\, itsekukin pojassansa ja veljessänsä, että hän tänäpäpä antais teille siunauksen.

32:30 Toisna päivänä sanoi Moses kansalle: te olette tehneet suuren synnin; ja nyt minä astun ylös \Herran\ tykö, jos minä mitämaks taidan sovittaa teidän rikoksenne.

32:31 Niin Moses palasi \Herran\ tykö, ja sanoi: minä rukoilen; tämä kansa teki suuren synnin, ja he tekivät itsellensä kultaisia jumalia.

32:32 Nyt siis anna heidän rikoksensa anteeksi; mutta jollei, niin pyyhi minut nyt pois sinun kirjastasi, jonka kirjoittanut olet.

32:33 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: joka minua vastaan syntiä tekee, sen minä pyyhin minun kirjastani.

32:34 Niin mene sinä nyt, ja johdata kansa sille sialle, josta minä olen sinulle puhunut: Katsos, minun enkelini käy sinun edelläsi. Mutta minun etsikköpäivänäni kosten minä heidän rikoksensa.

sano HERra Israelin Jumala: jokainen sitocan miecan cupeillens/ waeldacat läpidze ja palaitcat portist nijn porttijn leirisä/ ja tappacan idzecukin weljens/ ja idzecukin ystäväns/ ja idzecukin lähimmäisens.

32:28 Nijn Lewin pojat teit Mosexen käskyn jälken. Ja sinä päiwänä langeis Cansasta liki colmetuhatta miestä.

32:29 Moses sanoi: Täyttäkät tänäpäpä teidän käten HERralle idzecukin pojasans ja weljesäns/ että hän tänäpäpä andais teille siunauxen.

32:30 TOisna päiwänä sanoi Moses Canssalle: te oletta tehnet suuren pahan: nyt minä astun ylös HERran tygö/ jos minä lepytän teidän ricoxen.

32:31 Nijn Moses palais Herran tygö/ ja sanoi: minä rucoilen/ tämä Canssa teki suuren synnin: sillä he teit idzellens cullaisita jumalita.

32:32 Nyt sijs anna heidän ricoxens andexi/ mutta jolleica/ nijn pyhi minua pois sinun kirjastasi jongas kirjoittanut olet.

32:33 Ja HERra sanoi Mosexelle: Cuinga? Joca minua wasthan ricko/ sen minä pyhin minun kirjastani.

32:34 Nijn mene sijs nyt/ ja johdata Canssa sille sialle/ josta minä olen sinulle puhunut: Cadzos/ minun Engelin käy sinun edelläsi. Mutta sinä minun edzicköpäiwäni/ costan

heidän rikoksensa.

32:35 Niin Herra rankaisi kansaa, koska he olivat teettäneet vasikan, jonka Aaron teki.

2 Mooses 33 LUKU

33:1 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Lähde täältä ja vaela, sinä ja kansa, jonka olet johdattanut Egyptin maasta, siihen maahan, jonka minä olen vannoen luvannut Abrahamille, Isakille ja Jaakobil-le, sanoen: Sinun jälkeläisillesi minä annan sen.

33:2 Ja minä lähetän enkelin sinun edelläsi ja karkoitan pois kanaanilaiset, amorilaiset, heettiläiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset,

33:3 että tulisit siihen maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä. Sillä minä en itse vaela sinun kanssasi, koska olet niskurikansa, etten minä sinua tiellä hukuttaisi.

33:4 Kun kansa kuuli tämän kovan puheen, tulivat he murheellisiksi, eikä yksikään pukenut koristuksiaan yllensä.

33:5 Ja Herra sanoi Moosekselle: Sano israelilaisille: Te olette niskurikansa. Jos minä silmänräpäyksenkään vaeltaisin sinun keskelläsi, minä hukuttaisin sinut. Riisu nyt koristuksesi yltäsi, niin minä ajattelen, mitä sinulle tekisin.

33:6 Niin israelilaiset riisuivat koristuksensa ja olivat Horebin vuoren luota lähtien ilman niitä.

33:7 Mutta Mooses otti majan ja pystytti sen leirin ulkopuolelle, jonkun matkan päähän

32:35 Ja niin löi \Herra\ kansaa; että he olivat tehneet vasikan, jonka Aaron teki.

33 LUKU

33:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle: mene täältä, sinä ja kansa, jonka johdatit Egyptin maalta, sille maalle, kuin minä vannoin Abrahamille, Isakille ja Jakobille, sanoen: sinun siemenelles minä sen annan,

33:2 Ja lähetän sinun edelläs enkelin, ja ajan pois Kanaanalaiset, Amorilaiset, ja Hetiläiset, ja Pheresiläiset, Heviläiset, ja Jebusilaiset,

33:3 Sille maalle, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa; sillä en minä mene sinun kanssas, sillä sinä olet niskuri kansa, etten minä sinua joskus tieltä hukuttaisi.

33:4 Koska kansa kuuli tämän pahan puheen, tulivat he surulliseksi, ja ei yksikään pukenut kaunistusta yllensä.

33:5 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: sano Israelin lapsille: te olette niskurikansa, minä tulen äkisti sinun päälles, ja hukutan sinun; riisu siis nyt kaunistukses sinultas, että minä tietäisin, mitä minä sinulle tekisin.

33:6 Niin riisuivat Israelin lapset kaunistuksensa Horebin vuoren tykönä.

33:7 Moses myös otti majan ja pani sen ylös kauvas leiristä, ja kutsui sen seura-

minä heidän rioxens.

32:35 Ja nijn rangais HERra Canssa/ että he olit tehnet wasican/ jonga Aaron heille teki.

XXXIII. Lucu

33:1 JA HERra puhui Mosexelle: mene tääldä/ sinä ja Canssa/ jongas johdatit Egyptin maalda/ sille maalle/ cuin minä wannoin Abrahamille/ Isaachille ja Jacobille/ sanoden: sinun siemenelles minä sen annan.

33:2 Ja lähetän sinun edelles Engelin/ ja ajan pois Cannerin/ Amorrerin/ Hetherin/ Phereserin/ Hewerin/ ja Jebuserin.

33:3 Sille maalle josa riesca ja hunaja wuota: sillä en minä mene sinun cansas/ sillä sinä olet niscuri Canssa/ etten minä teitä joscus tiellä hucutais.

33:4 Cosca Canssa cuuli tämän pahan puhen/ tulit he surullisexi/ ja ei yxikän pukenut caunistusta päällens.

33:5 HERra sanoi Mosexelle: sanos Israelin lapsille: te oletta niscuri Canssa/ minä äkistä tulen sinun päälles/ ja hucutan sinun/ rijsu sijs nyt caunistuxes sinuldas/ että minä tiedäisin mitä minä sinulle tekisin.

33:6 Nijn rijsuit Israelin lapset caunistuxens Horebin wuoren tykönä.

33:7 Mutta Moses otti majan ja pani sen ylös cauwas leiristä/ ja cudzui sen seura-

leiristä, ja kutsui sen ilmes-
tysmajaksi; ja jokaisen, jolla
oli kysyttävää Herralta, oli
mentävä ilmestysmajalle, leirin
ulkopuolelle.

33:8 Ja kun Mooses lähti
majalle, nousi koko kansa, ja
kukin asettui majansa ovelle
ja katseli Mooseksen jälkeen,
kunnes hän oli mennyt ma-
jaan.

33:9 Ja aina kun Mooses
meni majaan, laskeutui pil-
venpatsas ja seisahtui majan
ovella; ja Herra puhutteli
Moosesta.

33:10 Ja kaikki kansa näki
pilvenpatsaan seisovan majan
ovella; niin kaikki kansa nou-
si, ja he kumartuivat itsekukin
majansa ovelle.

33:11 Ja Herra puhutteli
Moosesta kasvoista kasvoihin,
niinkuin mies puhuttelee tois-
ta. Sitten Mooses palasi ta-
kaisin leiriin; mutta Joosua,
Nuunin poika, hänen apumie-
hensä ja palvelijansa, ei pois-
tunut majasta.

33:12 Ja Mooses sanoi Her-
ralle: Katso, sinä sanot minul-
le: Johdata tämä kansa sin-
ne, mutta et ole ilmoittanut
minulle, kenen sinä lähetät
minun kanssani. Ja kuitenkin
sinä sanoit: Minä tunnen si-
nut nimeltäsi, ja sinä olet
myös saanut armon minun
silmieni edessä.

33:13 Jos siis olen saanut
armon sinun silmiesi edessä,
niin ilmoita minulle tiesi, että
tulisin tuntemaan sinut ja tie-
täisin saaneeni armon sinun
silmiesi edessä; ja katso: tä-

kunnan majaksi: ja kuka
ikänänsä tahtoi kysyä
\Herralta\, hänen piti me-
nemän seurakunnan majan
tykö, joka oli ulkona leiristä.

33:8 Ja tapahtui, koska Mo-
ses meni majan tykö, niin
nousi kaikki kansa, ja itse-
kukin seisoj majansa ovelle,
ja he katselivat Moseksen
jälkeen siihen asti, että hän
tuli majaan.

33:9 Ja tapahtui, koska Mo-
ses tuli majaan, tuli pilven
patsas alas, ja seisoj majan
ovella: ja puhutteli Mosesta.

33:10 Ja koska kaikki kansa
näki pilven patsaan seisovan
majan oven edessä, niin
kaikki kansa nousi ja itse-
kukin kumarsi itsensä ma-
jan ovelle.

33:11 Ja \Herra\ puhutteli
Mosesta kasvosta niin kas-
voon, niinkuin joku ystävä-
tänsä puhuttelee. Ja koska
hän palasi leiriin, niin hänen
palveliansa Josua Nunin
poika, nuorukainen ei lähte-
nyt majasta.

33:12 Ja Moses sanoi
\Herralle\: katso, sinä sanot
minulle: johdata tämä kansa,
ja et sinä ilmoittanut, ke-
nenkä sinä lähetät minun
kanssani; ja kuitenkin sinä
sanoit minulle: minä tunnen
sinun nimeltäs, ja sinä olet
myös armon löytänyt minun
edessäni.

33:13 Nyt siis, jos minä
muutoin olen armon löytänyt
sinun edessäs, niin osota nyt
minulle sinun ties, että minä
sinut tuntisin ja löytäisin
armon sinun edessäs: ja kat-
so kuitenkin, että tämä väki

cunnan majaxi. Ja cu-
caikänäns tahtoi kysyä HER-
ralle/ hänen piti menemän
seuracunnan majan tygö/
joca oli ulkona leiristä.

33:8 Ja tapahtui cosca Mo-
ses meni majan tygö/ nijn
nousi caicki Canssa/ ja idze-
cukin seisoj majans owella/
ja cadzelit Mosexen jälken
sijhen asti/ että hän tuli ma-
jaan.

33:9 Ja cosca Moses tuli ma-
jaan/ tuli pilwen padzas
alas/ ja seisoj majan owella/
ja puhutteli Mosesta.

33:10 Ja caicki Canssa näki
pilwen padzan seisowan ma-
jan owen edes/ nijn caicki
Canssa nousit ja idzecukin
cumarsi majan owella.

33:11 Ja HERra puhutteli Mo-
sesta caswosta nijn caswoon/
nijncuin jocu ystävätäns pu-
huttele. Ja cosca hän palais
leiriijn/ nijn hänen palwelians
Josua Nunin poica se nuoru-
cainen ei lähtenyt majasta.

33:12 JA Moses sanoi HER-
ralle: cadzo/ sinä sanot mi-
nulle: johdata tämä Canssa/
ja et sinä ilmoittanut minulle/
kenengä sinä lähetät minun
cansani. Ja cuitengin sinä
sanoit minulle: minä tunnen
sinun nimeldäs ja sinä olet
myös armon löytänyt minun
edesäni.

33:13 Nyt sijs jos minä muu-
toin olen armon löytänyt si-
nun edesäs/ nijn osota nyt
minulle sinun ties/ että minä
sinun tundisin ja löytäisin ar-
mon sinun edesäs. Ja cadzo

mä kansa on sinun kansasi.	on sinun kansas.	cuitengin/ että tämä wäki on sinun Canssas.
33:14 Hän sanoi: Pitäisikö minun kasvojeni käymän sinun kanssasi ja minun viemän sinut lepoon?	33:14 Ja hän sanoi: minun kasvoni käy sinun edellä, ja minä annan sinulle levon.	33:14 Ja hän sanoi: minun caswoni käy sinun edellä/ sillä minä johdatan sinun.
33:15 Hän vastasi hänelle: Elleivät sinun kasvosi käy meidän kanssamme, niin älä johdata meitä täältä pois.	33:15 Ja hän sanoi hänelle: jollei sinun kasvosi käy edellä, niin älä vie meitä tästä pois.	33:15 Ja hän sanoi hänelle: jollei sinun caswosi käy edellä/ niijn älä wie meitä tästä pois.
33:16 Sillä mistä muutoin tiedetään, että minä olen saanut armon sinun silmiesi edessä, minä ja sinun kansasi, ellei siitä, että sinä käyt meidän kanssamme, niin että me, minä ja sinun kansasi, olemme erikoiset kaikkien kansojen joukossa, jotka maan päällä ovat?	33:16 Ja mistä se tässä tietää saadaan, että minä ja sinun kansas olemme löytäneet armon sinun edessä? Eikö, koska vaellat meidän kanssamme? että me erotettaisiin, minä ja sinun kansas, kaikista kansoista, jotka ovat maan piirin päällä.	33:16 Ja mistä se tätä tietä saadan/ että minä ja sinun kanssas olen löytänyt armon sinun edessä? eikö/ coscas waellat meidän cansam? Ja minä ja sinun Canssas ylistetään caikista Canssoista/ jotka ovat maan piirin päällä.
33:17 Herra vastasi Moosekselle: Mitä sinä nyt pyydät, sen minä myös teen; sillä sinä olet saanut armon minun silmieni edessä, ja minä tunnen sinut nimeltäsi.	33:17 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: Ja minä myös tämän teen, niinkuin sinä sanoit; sillä sinä olet löytänyt armon minun edessäni, ja minä tunnen sinun nimeltäs.	33:17 Ja HERra sanoi Mosekselle: Ja minä myös tämän teen/ cuin sinä sanoit: sillä sinä olet löytänyt armon minun edessäni/ ja minä tunnen sinun nimeldäs.
33:18 Silloin hän sanoi: Anna siis minun nähdä sinun kirkkautesi.	33:18 Mutta hän sanoi: osota siis minulle sinun kunnias.	33:18 Mutta hän sanoi: osota siis minulle sinun cunnias.
33:19 Hän vastasi: Minä annan kaiken ihanuuteni käydä sinun ohitsesi ja huudan nimen Herra sinun edessäsi. Ja minä olen armollinen, kenelle olen armollinen, armahdan, ketä armahdan.	33:19 Ja hän vastasi: minä annan kaikki minun hyvyteni käydä sinun kasvois edellä, ja tahdon saarnata \Herran\ nimeä sinun edessäs. Ja minä armaitsen, ja olen laupias, jolle minä laupias olen.	33:19 Joca wastais: minä annan caicki minun hywyden käydä sinun caswos edellä/ ja saarnatta HERran nime sinun edessäs. Ja minä armaidzen ketä minä armaidzen/ ja olen laupias jolle minä laupias olen.
33:20 Ja hän sanoi vielä: Sinä et voi nähdä minun kasvojeni; sillä ei kukaan, joka näkee minut, jää eloon.	33:20 Ja sanoi taas: et sinä taida nähdä minun kasvojeni; sillä ei yksikään ihminen, joka minun näkee, taida elää.	33:20 Ja sanoi taas: et sinä taida nähdä minun caswoni: sillä ei yxikän ihminen/ joca minun näke/ taida elä.
33:21 Sitten Herra sanoi: Katso, tässä on paikka minun läheisyydessäni; astu tuohon kalliolle.	33:21 Vielä sanoi \Herra\ : katsos, sia on minun tykönäni: siellä pitää sinun seisoman kalliolla.	33:21 Wielä sanoi HERra: cadzos/ sia on minun tykönäni: siellä pitä sinun seisoman calliolla.
33:22 Ja kun minun kirkkau-	33:22 Ja pitää tapahtuman,	33:22 Ja pitä tapahtuman/

teni kulkee ohitse, asetan minä sinut kallion rotkoon ja peitän sinut kädelläni, kunnes olen kulkenut ohi.

33:23 Kun minä sitten siirrän pois käteni, näet sinä minun selkäpuoleni; mutta minun kasvojani ei voi kenkään katsoa.

2 Mooses 34 LUKU

34:1 Ja Herra sanoi Moosekselle: Veistä itsellesi kaksi kivitaulua, entisten kaltaista, niin minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka olivat entisissä tauluissa, jotka sinä murskasit.

34:2 Ole siis huomenaamaksi valmis; ja nouse huomenaamuna Siinain vuorelle ja seisoi siellä minua vastassa vuoren huipulla.

34:3 Mutta älköön kukaan nousko sinne sinun kanssasi, älköönkään ketään näkykö koko vuorella; lampaitakaan ja karjaa älköön käykö laitumella vuoren vaiheilla.

34:4 Ja Mooses veisti kaksi kivitaulua, entisten kaltaista. Ja varhain seuraavana aamuna Mooses nousi Siinain vuorelle, niinkuin Herra oli häntä käsenyt, ja otti ne kaksi kivitaulua käteensä.

34:5 Niin Herra astui alas pilvessä, ja Mooses asettui siellä hänen läheisyyteensä ja huusi Herran nimeä.

34:6 Ja Herra kulki hänen ohitsensa ja huusi: Herra, Herra on laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen

koska minun kunniani vaelttaa ohitse, niin minä panen sinun kallion rotkoon, ja minä peitän sinun minun kädelläni niinkauvan kuin minä vaellan ohitse.

33:23 Sitte koska minä otan pois minun käteni, saat sinä nähdä minun takaa; vaan minun kasvojani ei taideta nähdä.

34 LUKU

34:1 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: vuole sinulles kaksi kivistä taulua entisten kaltaista: ja minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka ensimmäisissä tauluissa olivat, jotkas löit rikki.

34:2 Ole siis huomenna valmis, ja astu varhain Sinain vuorelle, ja seisoi siellä minun edessäni vuoren kukkullalla.

34:3 Vaan älkään yksikään astuko ylös sinun kanssas, älkään myös yksikään koko sillä vuorella näkykö; ja eikä lampaita eikä karjaa pidä kaittaman sen vuoren kohdalla.

34:4 Ja Moses teki kaksi kivistä taulua entisten kaltaista, ja nousi aamulla varhain, ja astui ylös Sinain vuorelle, niinkuin \Herra\ hänen käsenyt oli, ja otti ne kaksi kivistä taulua käteensä.

34:5 Ja \Herra\ astui alas pilvessä, ja seisoi hänen kanssansa siellä, ja saarnasi \Herran\ nimestä.

34:6 Ja \Herra\ vaelsi hänen kasvoinsa edessä, ja huusi: \Herra\, \Herra\ Jumala (on) laupias ja armollinen, ja pitkämielinen, suuresta ar-

cosca minun cunnian sinun edelläs waelda/ nijn minä panen sinun callion rotcoon. Ja minä peitän sinun minun kädelläni nijncauwan cuin minä waellan ohidze.

33:23 Sijtte cosca minä otan pois minun käteni/ saat sinä nähdä minun taca/ waan minun caswon ei taita nähtä.

XXXIV. Lucu

34:1 JA HERra sanoi Mosexelle: wuole sinulles caxi kiwistä taulua endisten caltaista/ ja minä kirjoitan nijhin tauluin ne sanat jotca endisis tauluis olit/ jotcas löit ricki.

34:2 Ole sijs huomena walmis/ ja astu warhain Sinain wuorelle/ ja seisoi siellä minun edesäni vuoren cuckulalla.

34:3 Waan älkän yxikän astuco ylös sinun cansas/ älkän myös yxikän coco sillä wuorella näkykö/ ja eikä lambaita eikä carja pidä caittaman sen vuoren cohdalla.

34:4 Ja Moses teki caxi kiwistä taulua endisten caltaista/ ja nousi amulla ja astui ylös Sinain wuorelle/ nijncuin HERra hänen käsenyt oli. Ja otti ne caxi kiwistä taulua käteens.

34:5 Silloin HERra astui alas pilwesä/ ja seisoi hänen cansans siellä/ ja saarnais HERran nimestä.

34:6 Ja cosca HERra hänen caswons edestä waelsi/ huusi hän: HERra/ HERra/ Jumala laupias ja armollinen pitkä-

ja suuri armossa ja uskollisuudessa,

34:7 joka pysyy armollisena tuhansille, joka antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit, mutta ei kuitenkaan jätä rankaisematta, vaan kostaa isien pahat teot lapsille ja lasten lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen.

34:8 Niin Mooses kumartui nopeasti maahan ja rukoili ja sanoi:

34:9 Herra, jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin käyköön Herra meidän keskellämme. Sillä tämä on tosin niskurikansa, mutta anna anteeksi meidän pahat tekomme ja syntimme ja ota meidät perintöosaksesi.

34:10 Hän vastasi: Katso, minä teen liiton, minä teen kaiken sinun kansasi nähden ihmeellisiä tekoja, joiden kaltaisia ei ole tehty yhdessäkään maassa, ei minkään kansan keskuudessa. Niin koko kansa, jonka keskellä sinä olet, on näkevä Herran teot, sillä peljättävää on se, mitä minä sinulle teen.

34:11 Noudata, mitä minä tänä päivänä käsken sinun noudattaa. Katso, minä karkeiton sinun tieltäsi amorilaiset, kanaanilaiset, heettiläiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset.

34:12 Kavahda, ettet tee liittoa sen maan asukasten kanssa, johon tulet, etteivät he tulisi teidän keskuudes-

mosta ja totuudesta;

34:7 Joka pitää laupiuden tuhanteen polveen, ja ottaa pois vääryyden, ylitsekäymisen ja synnin: jonka edessä ei yksikään ole viatoin, joka etsii isäin vääryyden ja lasten ja lastenlasten päälle, hamaan kolmanteen ja neljänteen polveen.

34:8 Ja Moses kiiruusti kumarsi itsensä maahan ja rukoili.

34:9 Ja sanoi: Herra, jos minä olen löytänyt armon sinun edessä, niin käykään siis Herra meidän kanssamme: sillä tämä on niskurikansa; että olisit meidän vääryydellemme ja synnillemme armollinen, ja omistaisit meitä sinulles perimiseksi.

34:10 Ja hän sanoi: katso, minä teen liiton kaiken sinun kansas edessä, ja minä myös teen ihmeellisiä tekoja, joidenka kaltaisia ei ikänänsä ennen tehty ole jossakussa maassa, eikä yhdenkään kansan seassa: ja kaiken kansan, joiden seassa sinä olet, pitää näkemän \Herran\ teot; sillä se pitää oleman peljättävä, minkä minä sinun kanssas teen.

34:11 Pidä se, kuin minä sinulle tänäpäpä käsken: katso, minä ajan ulos sinun edestä Amorilaisen, Kanaanalaisen, Hetiläisen, Pheresiläisen, Heviläisen ja Jebusilaisen.

34:12 Kavahda sinuas, ettet sinä tee liittoa sen maan asuvaisten kanssa, johonkas tulet: ettei se olisi sinulle paulaksi teidän keskellänne.

mielinen suuresta armosta ja totuudesta.

34:7 Sinä osotat laupiuden tuhanteen polveen/ ja otat pois vääryyden/ ylidzekäymisen ja wian/ jonga edes ei yxikän ole wiatoin/ sinä joca edzit Isäin vääryyden lasten ja lastenlasten päälle/ haman colmanden ja neljänten polwen.

34:8 Ja Moses kijrust cumarsi idzens maahan/ ja rucoili händä.

34:9 Ja sanoi: HERra/ jos minä olen löytänyt armon sinun edessä/ nijn käykän sijs HERra meidän cansam: sillä tämä on niscuri Canssa/ että sinä olisit meidän wäärydellem ja ricoxellem armollinen/ ja omistaisit meitä sinulles.

34:10 JA hän sanoi: cadzo/ minä teen lijton caiken sinun Canssas edes/ ja minä myös teen ihmellisiä tekoja/ joidenga caldaisia ei ikänäns josacusa maasa ennen tehty ole/ ja caiken Canssan seas/ ja caicki Canssa/ joinen seas sinä olet/ näke HERran tegot: sillä se pitä oleman peljättävä/ cuin minä sinun cansas teen.

34:11 Pidä ne caicki/ cuin minä sinulle tänäpäpä käsken: cadzo/ minä ajan ulos sinun edestä Amorrerit/ Cananerit/ Hetherit/ Phereserit/ Hewerit ja Jebuserit.

34:12 Cawata sinuas/ ettet sinä tee lijtto sen maan asuwaisten cansa/ johongas tulet/ ettei se olisi sinulle pa-

sanne ansaksi;

34:13 vaan kukistakaa heidän alttarinsa ja murskatkaa heidän patsaansa ja hakatkaa maahan heidän aserakarsikkonsa.

34:14 Älä kumarra muuta jumalaa; sillä Herra on nimeltänsä Kiivas, hän on kiivas Jumala.

34:15 Älä siis tee liittoa maan asukasten kanssa, ettet, kun he kulkevat haureudessa jumaliensa jäljessä ja uhraavat jumalillensa ja kutsuvat sinua, sinä söisi heidän uhristaan,

34:16 ja etteivät heidän tyttärensä, kun sinä otat heitä pojillesi vaimoiksi ja kun he kulkevat haureudessa jumaliensa jäljessä, viettelisi sinun poikiasikin haureudessa kulkemaan heidän jumaliensa jäljessä.

34:17 Älä tee itsellesi valettuja jumalankuvia.

34:18 Vietä happamattoman leivän juhlaa: seitsemänä päivänä syö happamatonta leipää, niinkuin minä olen sinua käskenyt, määrätynä aikana, aabib-kuussa, sillä aabib-kuussa sinä olet lähtenyt Egyptistä.

34:19 Kaikki, mikä avaa äidinkohdun, on minun; samoin myös kaikki sinun karjasi urospuolet, raavaittesi ja lampaittesi ensiksisynnyttämät.

34:20 Mutta aasin ensiksisynnyttämä lunasta lampaalla, mutta jos et sitä lunasta, niin taita siltä niska. Jokainen esikoinen pojistasi lunasta. Ja

34:13 Vaan heidän alttarinsa pitää teidän kukistaman, ja heidän kuvansa rikkoman: ja heidän metsistönsä maahan lyömän.

34:14 Sillä ei sinun pidä ruoileman muita jumalia: sillä \Herran\ nimi on kiivoittelija, että hän on kiivas Jumala.

34:15 Ei sinun pidä joskus tekemän liittoa sen maan asuvaisten kanssa: sillä koska he hauristelevat jumalainsa kanssa, ja uhraavat jumalillensa, ja kutsuvat sinun, että söisit heidän uhristansa,

34:16 Ja ottaisit heidän tyttäristänsä sinun pojilles emäntiä; jotka hauristelevat jumalainsa kanssa, ja saattavat sinun poikas myös heidän jumalainsa kanssa hauristelemaan.

34:17 Ei sinun pidä valetuita jumalia tekemän sinulles.

34:18 Happamattoman leivän juhlan sinun pitää pitämän. Seitsemän päivää pitää sinun happamatointa leipää syömän, niinkuin minä sinulle käskenyt olen, määrättyllä ajalla Abibin kuulla; sillä sinä olet lähtenyt Egyptistä Abibin kuulla.

34:19 Kaikki, jotka ensin avaavat äitinsä kohdun, ovat minun: kaikki härkyiset karjasta, ja oinaat lampaista, jotka esikoiset ovat.

34:20 Mutta aasin esikoisen pitää sinun lunastaman lampaalla; jos et sinä lunasta, niin väännä hänen niskansa poikki. Jokaisen esikoisen sinun pojistas pitää

hennuxexi teidän keskellä.

34:13 Waan heidän Altarins pitä teidän cukistaman/ ja heidän cuwans rickoman/ ja heidän medzistöns maahan lyömän.

34:14 Sillä ei sinun pidä ruoileman muita jumalita: Sillä HERran nimi on kijwoittelja/ että hän on kijwas Jumala.

34:15 Ei sinun pidä joskus tekemän liitto sen maan asuvaisten cansa: sillä/ koska he hauristelewat heidän jumalittens cansa/ ja uhrawat jumalillens/ ja cudzuwat sinun sisälle/ että söisit heidän uhristans.

34:16 Ja otat heidän tyttäristänsä sinun pojilles emänditä/ jotca hauristelewat heidän jumalittens cansa/ ja saattawat sinun poicas myös heidän jumalittens cansa hauristeleman.

34:17 Ei sinun pidä waletuita jumalita tekemän sinulles.

34:18 Happamattoman leivän juhlan sinun pitää pitämän. Seidzemen päivä pitää sinun happamatoinda leipä syömän/ niyncuin minä sinulle käskenyt olen/ Abibin cuulla: sillä sinä olet lähtenyt Egyptist Abibin cuulla.

34:19 CAicki jotca ensin awawat äitins cohdu/ owat minun/ caicki härkyiset carjast/ ja oinat lambaist/ jotca esicoiset owat.

34:20 Mutta Asin esikoisen pitää sinun lunastaman lampaalla/ jos et sinä lunasta/ niyn väännä hänen niscans poicki. Jocaidzen esikoisen sinun

tyhjin käsin älköön tultako minun kasvojeni eteen.	sinun lunastaman, ja ei yksikään pidä tyhjin käsin minun eteeni tuleman.	pojistas pitää sinun lunastaman. Ja ei yksikään pidä tyhjin käsin minun eteeni tuleman.
34:21 Kuusi päivää tee työtä, mutta lepää seitsemäs päivä; kyntö- ja elonleikkuaikaanakin sinun on levättävä.	34:21 Kuusi päivää pitää sinun työtä tekemän, ja seitsemäntenä päivänä pitää sinun lepäämän: sekä pellon kyntämisestä että niittämisestä pitää sinun lepäämän.	34:21 CUusi päivä pitää sinun työtä tekemän. Seidzemendenä päivänä pitää sinun lepäämän/ sekä pellon kyntämisestä että niittämisestä.
34:22 Ja vietä viikkojuhla, kun leikkaat nisusi uutisen, ja korjuujuhla vuoden vaihteessa.	34:22 Viikkojuhlan sinun pitää pitämän, ensimmäisestä nisun elon uutisesta: ja korjaamisen juhlan, vuoden lopulla.	34:22 Wijckojuhlan sinun pitää pitämän/ ensimmäisestä nisun elon utisesta/ ja corjamisen juhlan/ vuoden lopulla.
34:23 Kolme kertaa vuodessa kaikki sinun miesväkesi tulokoon Herran, sinun Herrasi, Israelin Jumalan, kasvojen eteen.	34:23 Kolmasti vuodessa pitää kaikki miehen puoles näkymän kaikkivaltiaan \Herran\ Israelin Jumalan edessä.	34:23 Colmasti wuodes pitää caicki miehenpuoli näkymän sen caickiwaldian HERran Israelin Jumalan edes.
34:24 Sillä minä karkoitan kansat sinun tieltäsi ja laajennan sinun alueesi; eikä kukaan ole himoitseva sinun maatasi, kun sinä kolme kertaa vuodessa vaellat tullaksesi Herran, sinun Jumalasi, kasvojen eteen.	34:24 Sillä minä ajan ulos pakanat sinun edestäs ja lewitän sinun maas ääret; ja ei pidä yhdenkään himoitseman sinun maatas, koska sinä menet ylös näyttämän itses \Herralle\ sinun Jumalalles, kolmasti vuodessa.	34:24 Sillä minä ajan ulos pacanat sinun edestäs/ ja lewitän sinun maas äret. Ja ei pidä yhdengän himoidzeman sinun maatas/ cosca sinä menet ylös/ näyttämän idzes HERralle sinun Jumalalles/ colmasti wuodesa.
34:25 Älä uhraa minun teurasuhrini verta happamen leivän ohella. Ja pääsiäisjuhlan uhrista älköön mitään jääkö yli yön seuraavaan aamuun.	34:25 Ei sinun pidä uhraaman minun uhrini verta happaman leivän ohessa. Ja pääsiäisjuhlan uhrista ei pidä mitään jäämän yön yli huomeneksi.	34:25 Ei sinun pidä uhraman minun uhrini werta happamatoman leiwän päälle. Ja pääsiäis juhlan uhrista ei pidä mitän jäämän yön ylidze huomenexi.
34:26 Parhaat maasi uutisesta tuo Herran, sinun Jumalasi, huoneeseen. Älä keitä vohlaa emänsä maidossa.	34:26 Ensimmäisestä sinun maas kasvon uutisesta pitää sinun tuoman sinun \Herran\ Jumalas huoneeseen. Ei sinun pidä keittämän vohlaa hänen emäntänsä rieskassa.	34:26 Ensimmäisestä sinun maas caswon utisesta/ pitää sinun tuoman sinun HERras Jumalas huoneeseen: Ei sinun pidä keittämän wohla/ nijncauwan cuin hän emäns ime.
34:27 Ja Herra sanoi Moosekselle: Kirjoita itsellesi nämä sanat, sillä näiden sanojen mukaisesti minä olen tehnyt liiton sinun ja Israelin kanssa.	34:27 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: kirjoita sinulles nämät sanat: sillä näiden sanain jälkeen olen minä liiton tehnyt sinun ja Israelin kanssa.	34:27 Ja HERra sanoi Mosekselle: kirjoita nämät sanat/ sillä näiden sanain jälkeen olen minä lijton tehnyt sinun ja Israelin cansa.
34:28 Ja hän oli siellä Herran tykönä neljäkymmentä päivää	34:28 Ja hän oli siellä \Herran\ tykönä neljäkymmentä päivää ja neljäkym-	34:28 Ja hän oli siellä HERran tykönä neljäkymmendä

ja neljäkymmentä yötä syömättä ja juomatta. Ja hän kirjoitti tauluihin liiton sanat, ne kymmenen sanaa.

34:29 Ja kun Mooses astui alas Siinain vuorelta ja hänellä vuorelta alas astuessaan oli kädessänsä kaksi laintaulua, ei hän tiennyt, että hänen kasvojensa iho oli tullut säteileväksi hänen puhuesaan Herran kanssa.

34:30 Ja kun Aaron ja kaikki israelilaiset näkivät Moosesen kasvojen ihon säteilevän, pelkäsivät he lähestyä häntä.

34:31 Mutta Mooses huusi heitä; niin Aaron ja kaikki kansan päämiehet kääntyivät takaisin hänen luokseen, ja Mooses puhui heille.

34:32 Sitten kaikki israelilaiset lähestyivät häntä, ja hän käski heidän noudattaa kaikkea, mitä Herra oli puhunut hänelle Siinain vuorella.

34:33 Ja kun Mooses oli lakannut puhumasta heidän kanssaan, pani hän peitteen kasvoillensa.

34:34 Mutta niin usein kuin hän meni Herran eteen puhuttelevaan häntä, poisti hän peitteen, siksi kunnes tuli ulos. Ja tultuaan ulos hän puhui israelilaisille, mitä hänen oli käsketty puhua.

34:35 Ja israelilaiset näkivät joka kerta Moosesen kasvojen ihon säteilevän; ja Mooses veti peitteen kasvoillensa, siksi kunnes hän jälleen meni

mentä yötä, ja ei syönyt leipää, eikä juonut vettä: ja hän kirjoitti tauluihin liiton sanat, ne kymmenet sanat.

34:29 Koska Moses astui Siinain vuorelta alas, oli hänellä kaksi todistustaulua kädessänsä, astuissansa alas vuorelta: ja ei Moses tietänyt, että hänen kasvonsa nahka paisti siitä, että [Herra] oli puhutellut häntä.

34:30 Ja koska Aaron ja kaikki Israelin lapset näkivät hänen kasvonsa nahan paitavan, pelkäsivät he häntä lähestyä.

34:31 Niin kutsui Moses heitänsä hänen puoleensa, sekä Aaron että kaikki ylimmäiset kansan seasta, ja Moses puhutteli heitä.

34:32 Sitte lähestyivät kaikki Israelin lapset häntä, ja hän käski heille kaikki ne, mitkä \Herra\ puhui hänen kanssansa Sinain vuorella.

34:33 Ja että Moses olis tainnut päättää puheensa heidän kanssansa, pani hän peitteen kasvoinsa eteen.

34:34 Mutta koska hän menisi sisälle \Herran\ eteen puhuttelevaan häntä, pani hän peitteen pois, niin kauvaksi kuin hän läksi jälleensä ulos. Ja koska hän läksi ulos, puhui hän Israelin lapsille, mitä hänelle käsketty oli.

34:35 Niin katsoivat Israelin lapset hänen kasvoihinsa, kuinka hänen kasvoinsa nahka paisti: niin veti jälleensä peitteen kasvoinsa päälle, niinkauvaksi kuin hän jäl-

päivä ja neljäkymmendä yötä/ ja ei syönyt leipä/ eikä juonut vettä. Ja hän kirjoitti tauluin liiton sanat/ kymmenen sana.

34:29 Cosca Moses astui Siinain vuorelda alas/ oli hänellä caxi todistus taulua kädessäns/ ja ei tietänyt että hänen caswons nahca paisti/ siitä/ että HERra oli puhutellut händä.

34:30 JA cosca Aaron ja caicki Israelin lapset/ näit hänen caswons nahan paitawan/ pelkäisit he händä lähestyä.

34:31 Nijn cudzui Moses heitä/ ja he käänsit heidäns hänen puoleens/ sekä Aaron että caicki ylimmäiset Canssan seast/ ja Moses puhutteli heitä.

34:32 Sijtte lähestyit caicki Israelin lapset händä/ ja hän käski heille caicki ne/ cuin HERra puhui hänen cansans Sinain vuorella.

34:33 Ja cosca hän oli nämmät caicki puhunut heidän cansans/ pani hän peitteen caswons eteen.

34:34 Ja cosca hän menisi sisälle HERran eteen puhuttelevan händä/ pani hän peitteen pois nijncawaxi/ cuin hän läxi jälleensä ulos. Ja cosca hän läxi ulos/ puhui hän Israelin lapsille/ mitä hänelle käsketty oli.

34:35 Nijn cadzoit Israelin lapset hänen caswoins/ cuinga hänen caswons nahca paisti: nijn weti hän jälleensä peitteen caswons päälle/ nijn-

puhuttelemaan häntä.

lensä meni puhuttelemaan häntä.

cauwaxi/ cuin hän jällens läxi ulos puhutteleman händä.

2 Mooses 35 LUKU

35:1 Ja Mooses kokosi kaiken Israelin kansan ja sanoi heille: Näin on Herra käskenyt teidän tehdä:

35:2 Kuusi päivää tehtäköön työtä, mutta seitsemäs päivä olkoon teille pyhä sapatti, levon päivä, Herralle pyhitetty. Kuka ikinä silloin työtä tekee, se surmattakoon.

35:3 Älkää sytyttäkö tulta sapatin päivänä, missä asutekin.

35:4 Ja Mooses sanoi koko Israelin kansalle näin: Näin on Herra käskenyt ja sanonut:

35:5 Ottakaa siitä, mitä teillä on, anti Herralle; jokainen, jonka sydän on siihen altis, tuokoon anniksi Herralle kultaa, hopeata ja vaskea,

35:6 punasinisiä, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia lankoja ja valkoisia pellavalankoja sekä vuohenkarvoja,

35:7 punaisia oinaannahkoja, sireeninahkoja, akasiapuuta,

35:8 öljyä seitsenhaaraista lamppua varten, hajuaineita voiteluöljyä ja hyvänhajuista suitsutusta varten,

35:9 onyks-kiviä ja muita jalokiviä kasukkaa ja rintakilpeä varten.

35:10 Ja kaikki taidolliset teidän keskuudessanne tul-

35 LUKU

35:1 Ja Moses kokosi kaiken Israelin seurakunnan, ja sanoi heille: nämät ovat ne, mitä \Herra\ käskenyt on teidän tehdä.

35:2 Kuusi päivää pitää työtä tehtämän, mutta seitsemännen päivän pitää teille pyhä oleman, sabbatin lepo \Herralle\: kuka ikänänsä silloin työtä tekee, sen pitää kuoleman.

35:3 Ei teidän pidä tulta sytyttämän kaikissa teidän asuinsioissanne sabbatin päivänä.

35:4 Ja Moses sanoi kaikille Israelin lasten seurakunnalle: tämä on se, jota \Herra\ käskenyt on, sanoen:

35:5 Ottakaat teidän seastanne ylennysuhria \Herralle\: jokainen, jolla hyväntahtoinen sydän on, tuokaan ylennysuhrin \Herralle\: kultaa, hopiaa ja vaskea.

35:6 Sinisiä, purpuraisia ja tulipunaisia villoja, kallista liinaa ja vuohen karvoja,

35:7 Punalla painetuita, oinaan nahkoja, ja tekasjinnahkoja, sittimipuuta,

35:8 Öljyä lamppuihin, ja hyvänhajuisia kaluja voitelusöljyyn ja hyvään suitsutukseen,

35:9 Onikin kiviä ja sisälle suljetuita kiviä päällisvaatteesen ja rintavaatteesen.

35:10 Ja jokainen taitava teidän seassanne tulkaan ja tehkään kaikki mitä \Herra\

XXXV. Lucu

35:1 JA Moses cocois caiken Israelin lasten seuracunnan/ ja sanoi heille: nämät owat ne/ cuin HERra käskenyt on teidän tehdä.

35:2 Cuusi päiwä teidän pitä työtä tekemän/ mutta seidzemennen päiwän pitä teidän pyhittämän HERran lepo Sabbathin. Joca jotacuta työtä silloin teke/ hänen pitä cuoleman.

35:3 Ei teidän pidä tulta sytyttämän Sabbathin päiwänä/ caikisa teidän asuinsioisan.

35:4 JA Moses sanoi caikelle Israelin lasten seuracunnalle: tämä on se jota HERra käskenyt on.

35:5 Tuocat teidän seastan ylönnyshria HERralle/ nijn että jocainen jolla hywäntahtoinen sydän on/ tuocan ylönnyshrin HERralle/ culda/ hoiata ja waske.

35:6 Kellaista silckii/ skarlacanat/ rosinpunaista/ walkiata silckii ja wuohen carwoja.

35:7 Punalla painetuita oinan nahcoja/ ja Thechaschim nahcoja/ ja hongia.

35:8 Öljyä lampuin/ ja hywänhajuisita yrtejä woidelusöljyyn/ ja hywän suidzutukseen.

35:9 Onichin kiwiä ja sisällesuljetuita kiwiä Päälliswaatteeseen ja rindawaatteeseen.

35:10 Ja jocainen taitawa teidän seasan/ tulcan ja teh-

koot ja tehköt kaikki, mitä Herra on käsenyt:	käsenyt on:	kän caicki mitä HERra käsenyt on.
35:11 asumuksen teltoineen ja peitteineen, hakasineen, lautoineen, poikkitankoineen, pylväineen ja jalustoineen,	35:11 Majan vaatteinensa, peitteinensä, renkainensa, lautoinensa, korentoinensa, patsainensa ja jalkoinensa;	35:11 Nimittäin majan vaateinens/ peitteinens/ ren gainens/ lautoinens/ corendoinens/ padzainens ja jalcoinens.
35:12 arkin korentoineen, armoistuimen ja sitä verhoavan esiripun,	35:12 Arkin korentoinensa, armo-istuimen ja esiripun;	35:12 Arkin corendoinens/ Armonistuimen ja esiripun.
35:13 pöydän korentoineen ja kaikkine kaluineen sekä näky-leivät,	35:13 Pöydän korentoinensa ja kaikki sen kalut, niin myös katsomusleivän;	35:13 Pöydän corendoinens ja caluinens/ ja cadzomusleivän.
35:14 seitsenhaaraisen lampun kaluineen ja lamppuineen, öljyä seitsenhaaraista lampua varten,	35:14 Kynttiläjalan kaluinensa valistamaan, ja hänen lamppunsa ja öljyä valkeudeksi.	35:14 Kynttiläjalan caluinens walistaman/ ja hänen lampunsa ja öljyä walistuxexi.
35:15 suitsutusalttarin korentoineen, voiteluöljyn ja hyvänhajuisen suitsukkeen, oviuutimen asumuksen ovelle,	35:15 Ja savu-alttarin korentoinensa, voidellusöljyn ja hyvänhajavia kaluja suitsutukseen, ja vaateen majan oven eteen.	35:15 Ja sawuAltarin corendoinens/ woidellusöljyn ja hyvänhajuiset yrtit suidzutu-keen/ ja waatten majan owen eteen.
35:16 polttouhrialttarin vaskiristikkoineen, korentoineen ja kaikkine kaluineen, altaan jalustoineen,	35:16 Polttouhrin alttarin vaskihäkin kanssa, korennot ja kaikki sen astiat: pesoastian jalkoinensa.	35:16 Polttouhrin Altarin waskihäkin cansa/ corennot ja caicki sen calut/ pesoastian jalcoinens.
35:17 esipihan ympärysverhot pylväineen ja jalustoineen sekä esipihan porttiin uutimen,	35:17 Pihan vaatteet patsainensa ja jalkoinensa, niin myös vaateen pihan oven eteen;	35:17 Pihan waatten padzainens ja jalcoinens/ waatten pihan owen eteen.
35:18 asumuksen vaarnat ja esipihan vaarnat köysineen,	35:18 Majan ja pihan vaarnat köysinensä;	35:18 Majan ja pihan waarnat köysinens.
35:19 virkapuvut pyhäköpälvelusta varten ja pappi Aaronin muut pyhät vaatteet sekä hänen poikiensa pappispuvut.	35:19 Virkavaatteet pyhän palvelukseen: pyhät vaatteet papille Aaronille, hänen poikainsa vaateen kanssa, papin virkaan.	35:19 Wircawaattet Pyhän palwelukseen/ pyhät waattet papille Aaronille/ hänen poicains waatetten cansa/ papin wircaan.
35:20 Ja kaikki israelilaisten seurakunta meni pois Moseksen luota.	35:20 Silloin meni koko Israelin lasten seurakunta ulos Moseksen kasvoin edestä.	35:20 Silloin meni coco Israelin lasten seuracunda ulos Mosexen caswon edestä.
35:21 Sitten he tulivat takaisin, jokainen, jonka sydän häntä siihen vaati, ja jokainen, jonka henki oli siihen altis, ja toivat antinsa Herralle ilmestysmajan valmistamista	35:21 Ja tuli jokainen, jonka sydän kehoitettiin, ja jolla oli hyvänsuopainen henki, ja toivat ylennysuhrin \Herralles, seurakunnan majan tarpeeksi, ja kaikkeen sen palvelukseen, ja pyhiin	35:21 Ja tulit jocainen jonga sydän kehoitettin/ ja jolla oli hyvänsuopainen hengi/ ja toit ylönnyshurin HERralles/ seuracunnan majan tarpexi/ ja caiken sen palweluxen/ ja

varten ja kaikkea siinä vietet-
tävää jumalanpalvelusta var-
ten ja pyhiä vaatteita varten.

35:22 He tulivat, sekä miehet
että naiset, jokainen, jonka
sydän oli siihen altis, ja toi-
vat solkia, korvarenkaita,
sormuksia ja kaulakoristeita,
kaikkinaisia kultakaluja - jo-
kainen, joka toi Herralle kul-
taa heilutusuhriksi.

35:23 Ja jokainen, jolla oli
punasinisiä, purppuranpunaisia
ja helakanpunaisia lankoja,
valkoisia pellavalankoja, vu-
ohenkarvoja, punaisia oinaan-
nahkoja tai sireeninahkoja,
toi niitä.

35:24 Ja jokainen, joka voi
antaa anniksi hopeata ja vas-
kea, toi annin Herralle. Ja
jokainen, jolla oli akasiapuuta,
toi sitä kaikkinaisten töiden
valmistamista varten.

35:25 Ja kaikki taitavat naiset
kehräsivät omin käsin ja toi-
vat kehräämänsä punasiniset,
purppuranpunaiset ja hela-
kanpunaiset langat ja valkoi-
set pellavalangat;

35:26 ja kaikki naiset, joiden
taidollinen sydän heitä siihen
vaati, kehräsivät vuohenkarvo-
ja.

35:27 Mutta päämiehet toivat
onyks-kiviä ja muita jalokiviä
kasukkaa ja rintakilpeä var-
ten,

35:28 ja hajuaineita ja öljyä
seitsenhaaraista lamppua var-
ten sekä voiteluöljyksi ja hy-
vánhajuiseksi suitsutukseksi.

35:29 Kaikki israelilaiset, mie-
het ja naiset, joiden sydän oli
altis ja vaati heitä tuomaan

vaatteisiin.

35:22 Ja tulivat sekä miehet
että vaimot, kaikki, joilla oli
hyvänsuopainen sydän, ja
toivat rannerenkaita, korva-
renkaita, sormuksia ja sol-
kia, ja kaikkinaisia kultaisia
astioita; toi myös joka mies
kultaa häällytysuhriksi
\Herralle\.

35:23 Ja jokainen toi, joka
tyköänsä löysi sinisiä, ja
purpuraisia, ja tulipunaisia
villoja, ja kallista liinaa, ja
vuohenkarvoja, punalla pai-
netuita oinaan nahkoja, ja
tekasjim-nahkoja.

35:24 Jokainen joka hopiaa
ja vaskea ylensi, hän sen toi
ylennysuhriksi \Herralle\
Ja jokainen, joka tyköänsä
löysi sittimipuita, hän toi nii-
tä kaikkinaiseksi Jumalan
palveluksen tarpeeksi.

35:25 Ja kaikki taitavat vai-
mot kehräsivät käsillänsä, ja
toivat kehräyksensä sinisis-
tä, ja purpuraisista ja tuli-
punaisista villoista, ja kalliis-
ta liinasta.

35:26 Ja ne vaimot, jotka
senkaltaisia töitä taisivat ja
siihen olivat hyväntahtoiset,
kehräsivät vuohen karvoja.

35:27 Mutta päämiehet toi-
vat onikin kiviä, ja kiinnitet-
tyjä kiviä, päällisvaatteen
ja rintavaatteen.

35:28 Ja hyvänhajullisia yrt-
tejä, ja öljyä valkeudeksi, ja
voidellusöljyksi, ja yrttein
suitsutukseksi.

35:29 Ja niin Israelin lapset
toivat hyvällä mielellä, sekä
miehet että vaimot kaikki-
naiseen tarpeesen, niinkuin

nijhin pyhijn vaatteisijn.

35:22 Ja tulit sekä miehet
että vaimot/ caicki joilla oli
hyvänsuopainen sydän/ ja
toit rannerengaita/ corwaren-
gaita/ sormuxita ja solkia/ ja
caickinaisia cullaisia caluja/
toi myös jocamies culda hää-
lytysuhrixi HERralle.

35:23 Ja jocainen joca ty-
köns löysi kellaista silckiä/
skarlacanata/ rosinpunaista/
walkiata silckiä/ wuohen car-
woja/ punalla painetuita oi-
nan nahcoja/ ja Thechaschim
nahcoja/ hän ne toi.

35:24 Ja jocainen joca hopiaa
ta ja waske ylönsi/ hän sen
toi ylönnyshrixi HERralle. Ja
jocainen joca tyköns löysi
honga/ hän toi sen/ caicki-
naisexi Jumalan palweluxen
tarpexi.

35:25 Ja caicki taitawat wai-
mot/ kehräisit käsilläns ja
toit heidän käsialans/ kellai-
sesta silkistä/ skarlacanasta/
rosinpunaisesta ja walkiasta
silkistä.

35:26 Ja ne waimot jotca
sencaltaisita töitä taisit/ ja
sijhen olit hyväntahtoiset/ ne
kehräisit wuohen carwoja.

35:27 Mutta päämiehet toit
Onichin kiwiä/ ja kijnnitettyä
kiwiä pääliswaatteeeseen ja rin-
dawatteseen.

35:28 Ja hyvänhajullisisa yrt-
tejä/ ja öljyä walistuxexi/ ja
woidellusöljyxi/ ja hywäxi
suidzutuxexi.

35:29 Ja nijn Israelin lapset
toit hyvällä mielellä/ sekä
miehet että waimot caickinai-

jotakin niitä töitä varten, joita Herra Mooseksen kautta oli käsenyt tehdä, toivat vapaaehtoisen lahjan Herralle.

35:30 Ja Mooses sanoi israelilaisille: Katsokaa, Herra on nimeltään kutsunut Besalelin, Uurin pojan, Huurin pojanpojan, Juudan sukukunnasta,

35:31 ja on täyttänyt hänet Jumalan hengellä, taidollisuudella, ymmärryksellä, tiedolla ja kaikkinaisella kätevyydellä

35:32 sommittelemaan taidokkaita teoksia ja valmistamaan niitä kullasta, hopeasta ja vaskesta,

35:33 hiomaan ja kiinnittämään kiviä ja veistämään puuta, tekemään kaikkinaisia taidokkaita töitä.

35:34 Hänelle ja Oholiabille, Ahisamakin pojalle, Daanin sukukunnasta, hän on myös antanut kyvyn opettaa muita.

35:35 Nämä hän on täyttänyt taidollisuudella tekemään kaikkinaisia töitä, jommoisia tekevät seppä, kuvakudosten tekijä, kirjokankaiden kutoja, joka valmistaa punasinisiä, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia kankaita ja valkoisia pellavakankaita, sekä muu kankuri, ne, jotka valmistavat kaikkinaisia töitä ja sommittelevat taidokkaita teoksia.

2 Mooses 36 LUKU

36:1 Ja Besalel ja Oholiab ynnä kaikki taidolliset, joille Herra on antanut taidollisuuden ja ymmärryksen tietää, miten mikin pyhäkössä tehtä-

\Herra\ Mosekselle käsenyt seen tarpeseen/ oli että tehtämän piti.

35:30 Ja Moses sanoi Israelin lapsille: katsokaat, \Herra\ on kutsunut Betsaleelin nimeltä, Urin pojan, Hurin pojanpojan, Juudan suvusta,

35:31 Ja täyttänyt hänen Jumalan hengellä: taidolla, ymmärryksellä ja tiedolla kaikkinaiseen työhön,

35:32 Ja taitavasti ylösajattellemaan sitä, mitä tehdä taidetaan kullasta, hopiasta ja vaskesta,

35:33 Taitavasti kaivamaan ja sisälle kiinnittämään kalliita kiviä, veistämään puuta, ja tekemään taitavasti kaikkinaista visua työtä;

35:34 Ja on antanut taidon hänen sydämeensä opettaa: ynnä Oholiabin Ahisamakin pojan kanssa Danin suvusta.

35:35 Ja on täyttänyt heidän sydämensä taidolla, tekemään kaikkinaista visua työtä, kaivamaan, kutomaan ja neulomaan sinisiä, ja purppuraisia ja tulipunaisia villoja, ja kallista liinaa, niin että he tekevät ja ylösajattelevat kaikkinaisia, taitavasti.

36 LUKU

36:1 Niin Betsaleel ja Oholiab tekivät työtä, ja jokainen taitava mies, joille \Herra\ oli antanut taidon ja ymmärryksen, tietämään tehdä kaikkea pyhän palveluksen

HERra Mosexelle käsenyt oli/ että tehtämän piti.

35:30 JA Moses sanoi Israelin lapsille: cadzocat/ HERra on cudzunut Bezaleelin nimeldä Urin pojan/ Hurrin pojanpojan/ Judan sugusta.

35:31 Ja on täyttänyt hänen Jumalan hengellä/ taidolla/ ymmärryksellä ja tiedolla caickinaiseen työhön.

35:32 Ja taitawast tekemän cullasta/ hopiaista ja waskestä.

35:33 Caiwaman ja sisälle kijnnittämän callita kiwiä/ weistämän puuta/ ja tekemän taitawast caickinaista wisua työtä.

35:34 Ja on andanut taidon hänen sydämeensä/ ynnä Ahaliabin Ahisamachin pojan kanssa Danin sugusta.

35:35 Ja on täyttänyt heidän sydämensä taidolla/ tekemän caickinaista wisua työtä/ caiwaman/ cutoman ja neuloman/ kellaista silckiä/ skarlacanata/ rosinpunaista/ ja walkiata silckiä/ nijn että he tekewät ja ajattelewat caickinaiset wisut työt.

XXXVI. Lucu

36:1 Nlin Bezaleel ja Ahaliab teit työtä/ ja jocainen taitawa mies/ joille HERra oli andanut taidon ja ymmärryksen tietämän/ cuinga heidän piti

vä työ on suoritettava, te-
koot kaikissa kohdin, niinkuin
Herra on käsenyt.

36:2 Niin Mooses kutsui luok-
sensa Besalelin ja Oholiabin
ja kaikki taidolliset, joiden
sydämeen Herra oli antanut
taidollisuuden, kaikki, joiden
sydän vaati heitä ryhtymään
työhön suorittaaksensa sen.

36:3 Ja he ottivat Mooseksel-
ta kaikki annit, jotka israeli-
laiset olivat tuoneet pyhäkös-
sä tehtävien töiden suoritta-
mista varten. Mutta he toivat
hänelle vielä joka aamu va-
paaehtoisia lahjoja.

36:4 Niin tulivat kaikki taidol-
liset, jotka tekivät kaikkinaista
työtä pyhäkössä, mies toisen-
sa jälkeen, siitä työstä, jota
kukin oli tekemässä,

36:5 ja sanoivat Moosekselle
näin: Kansa tuo enemmän,
kuin mitä tarvitaan sen työn
valmistamiseksi, jonka Herra
on käsenyt tehdä.

36:6 Niin Mooses käski kuu-
luttaa leirissä ja sanoa: Äl-
köön kukaan, mies tai nainen,
enää valmistako mitään an-
niksi pyhäkköä varten. Ja niin
kansa lakkasi tuomasta lahjo-
ja.

36:7 Sillä kaikkea työtä var-
ten, mikä oli tehtävä, oli jo
koottu riittävästi, jopa liiaksi-
kin.

36:8 Ja niin kaikki taidolliset,
jotka siinä työssä olivat, teki-
vät asumuksen kymmenestä
telttakankaan kaistasta, jotka
olivat valmistetut kerratuista
valkoisista pellavalangoista ja

työtä: kaiken sen jälkeen
kuin \Herra\ käsenyt oli.

36:2 Ja Moses kutsui Betsa-
leelin ja Oholiabin, ja kaikki
taitavat miehet, joiden sy-
dämiin \Herra\ oli taidon
antanut: kaikki ne, jotka
mielellänsä itsensä taritsivat
ja menivät sitä työtä teke-
mään;

36:3 Ja he ottivat Mosekselta
kaikkinaiset ylennykset, jot-
ka Israelin lapset toivat py-
hän palveluksen tarpeeksi,
että sen piti tehdyksi tule-
man: ja he toivat joka aamu
hyvämielisen lahjansa hänel-
le.

36:4 Niin he tulivat kaikki
taitavat miehet, jotka kaik-
kea työtä tekivät pyhän ra-
kennuksessa, itsekukin työs-
tänsä kuin hän teki.

36:5 Ja he puhuivat Mosek-
selle, sanoen: kansa tuo ylen-
paljon: enemmän kuin tä-
män palveluksen rakennuk-
seen tarvitaan, jonka
\Herra\ on käsenyt tehdä.

36:6 Niin Moses käski kaikil-
le kuuluttaa leirissä, sanoen:
älkään yksikään mies elikkä
vaimo enempi tuoko ylen-
nykseksi. Ja niin kansa es-
tettiin tuomasta.

36:7 Sillä jo oli kalua kyllä
kaikkinaiseen tarpeeseen
kuin tehtämän piti, ja vielä
sittekin liiaksi.

36:8 Ja niin kaikki taitavat
miehet, jotka siinä työssä
olivat, tekivät majan kym-
menen vaatetta: kalliista ker-
ratusta liinasta, sinisistä,
purpuraisista ja tulipunaisis-
ta villoista; ynnä Kerubimein

caickinaisia rakendaman/ jot-
ca Pyhän palwelukseen tarwit-
tin/ caicki nijncuin HERra
käsenyt oli.

36:2 Ja Moses cudzui Beza-
leelin ja Ahaliabin/ ja caicki
taitawat miehet/ joiden sy-
dämijn HERra oli taidon an-
danut/ caicki ne jotca mieel-
läns idzens taridzit ja menit
sitä työtä tekemän.

36:3 Ja he otit Mosexelda
caickinaiset ylönnyxet/ jotca
Israelin lapset toit Pyhän pal-
weluxen tarpexi/ että sen piti
tehdyxi tuleman: sillä he toit
joca amu hywänmielisen lah-
jans hänelle.

36:4 Nijn tulit caicki taitawat
miehet/ jotca työtä teit Py-
hän rakennuxes/ idzecukin
työstäns cuin hän teki.

36:5 Ja he puhuit Mosexelle/
sanoden: Canssa tuo ylönpal-
jo/ enäcuin tämän palwelu-
xen rakennuxeen tarwitan/
jonga HERra on käsenyt teh-
tä.

36:6 Nijn Moses käski caikille
cuulutta leirisä/ sanoden:
Älkän yxikän mies elickä
waimo enämbi tuoco Pyhän
ylönnyxexi. Ja nijn Canssa
lackais tuomast:

36:7 Sillä jo oli calua kyllä
caickinaiseen tarpeseen cuin
tehtämän piti/ ja wielä sijtte-
kin lijaxi.

36:8 JA nijn caicki taitawat
miehet/ jotca sijnä työsä
olit/ teit Majan kymmenen
waatetta/ walkiasta kerratusta
silkistä/ kellaisesta silkistä/
skarlacanasta/ rosinpunaises-

<p>punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista; ja niihin tehtiin taidokkaasti kudottuja kerubeja.</p>	<p>kanssa tekivät he ne, taitavasti.</p>	<p>ta ja Cherubimit taitawast.</p>
<p>36:9 Kunkin kaistan pituus oli kaksikymmentä kahdeksan kyynärää ja leveys neljä kyynärää; kaikilla kaistoilla oli sama mitta.</p>	<p>36:9 Ja kunkin vaatteen pituus oli kahdeksankolmattakymmentä kyynärää, ja joka vaatteen leveys neljä kyynärää: yksi mitta oli kaikilla vaatteilla.</p>	<p>36:9 Ja cungin waatten pituus oli cahdexancolmattakymmendä kynärätä/ ja leveys neljä kynärätä/ yxi mitta oli caikilla waatteilla.</p>
<p>36:10 Ja viisi kaistaa yhdistettiin toisiinsa, ja samoin toiset viisi kaistaa yhdistettiin toisiinsa.</p>	<p>36:10 Ja hän yhdisti viisi vaatetta toinen toiseensa, ja taas viisi vaatetta toinen toiseensa.</p>	<p>36:10 Ja hän yhdisti wijsi vaatetta toinen toiseens/ ja taas wijsi vaatetta toinen toiseens.</p>
<p>36:11 Sitten tehtiin silmukat punasinisestä langasta ensimmäisen kaistan reunaan, yhdistetyn kappaleen laitaan, ja samoin toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan.</p>	<p>36:11 Ja teki myös silmukset sinisistä villoista sen ensimmäisen vaatteen palteesen sauman kohdalle: ja niin hän myös teki sen äärimäisen vaatteen reunaan toisen sauman kohdalle.</p>	<p>36:11 Ja teki myös silmuxet kellaisesta silkistä/ joca waatten reunaan/ joilla he yhdistettin.</p>
<p>36:12 Viisikymmentä silmukkaa tehtiin ensimmäiseen kaistaan ja viisikymmentä silmukkaa vastaavan kaistan laitaan, toiseen yhdistettyyn kappaleeseen, niin että silmukat olivat kohdakkain.</p>	<p>36:12 Viisikymmentä silmusta hän teki ensimmäiseen vaatteeseen, ja viisikymmentä silmusta toisen vaatteen reunaan, joilla ne toinen toisiinsa yhdistettiin: ja silmukset olivat toinen toisensa kohdalla.</p>	<p>36:12 Wijsikymmendä silmusta hän teki waatteseen/ ja wijsikymmendä silmusta toisen waatten reunaan/ joilla he toinen toisijns yhdistettin/ ja silmuxet olit toinen toisens cohdalla.</p>
<p>36:13 Ja sitten tehtiin viisikymmentä kultahakasta, ja kaistat yhdistettiin toisiinsa näillä hakasilla, niin että siitä tuli yhtenäinen asumus.</p>	<p>36:13 Ja hän teki myös viisikymmentä kultaista koukua, joilla hän vaatteet toinen toiseensa yhdisti, niin että se tuli yhdeksi majaksi.</p>	<p>36:13 Ja hän teki myös wijsikymmendä cullaista couckua/ joilla hän waattet toinen toiseens yhdisti/ nijn että se tuli majaxi.</p>
<p>36:14 Vielä tehtiin vuohenkarvoista telttakankaan kaistoja asumusta suojaavaksi teltaksi; niitä kaistoja tehtiin yksitoista.</p>	<p>36:14 Ja hän teki vaatteet vuohen karvoista, peitteeksi majan päälle: yksitoistakymmentä vaatetta hän niistä teki.</p>	<p>36:14 JA hän teki yxitoistakymmendä waatetta vuohen carwoist/ peittexi majan päälle.</p>
<p>36:15 Kunkin kaistan pituus oli kolmekymmentä kyynärää ja leveys neljä kyynärää; niillä yhdellätoista kaistalla oli sama mitta.</p>	<p>36:15 Ja jokaisen vaatteen pituus oli kolmekymmentä kyynärää, ja leveys neljä kyynärää: yksi mitta oli kaikilla yhdellätoistakymmenellä vaatteella.</p>	<p>36:15 Jocaidzen waatten pituus oli colmekymmendä kyynärätä/ ja leveys neljä kynärätä/ yxi mitta oli caikilla waatteilla.</p>
<p>36:16 Kaistat liitettiin yhteen, viisi kaistaa erikseen ja kuusi kaistaa erikseen.</p>	<p>36:16 Ja yhdisti viisi vaatetta erinänsä, ja kuusi vaatetta erinänsä.</p>	<p>36:16 Ja yhdisti wijsi waatetta yhdelle puolelle/ ja cuusi toiselle puolelle.</p>
<p>36:17 Ja viisikymmentä sil-</p>	<p>36:17 Ja teki viisikymmentä</p>	<p>36:17 Ja teki wijsikymmendä</p>

<p>mukkaa tehtiin toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan ja viisikymmentä silmukkaa toisen yhdistetyn kappaleen vastaavan kaistan reunaan.</p>	<p>silmusta äärimäisen vaatteen reunalle, sauman kohdalle, ja teki myös viisikymmentä silmusta toisen vaatteen reunaan, sauman kohdalle.</p>	<p>silmusta joca waatten reunal- le/ joilla ne yhdistettin.</p>
<p>36:18 Sitten tehtiin viisikymmentä vaskihakasta, joilla teltta liitettiin yhteen, niin että siitä tuli yhtenäinen.</p>	<p>36:18 Ja hän teki viisikymmentä vaskikoukkua, joilla maja yhdistettiin, että se yksi olis.</p>	<p>36:18 Ja hän teki wijsikymmentä waskicouckua/ joilla maja yhdistettin.</p>
<p>36:19 Vielä tehtiin teltalle peite punaisista oinaannahoista ja sen päälle vielä toinen peite sireeninnahoista.</p>	<p>36:19 Ja teki peitteen majan päälle, punalla painetuista oinaan nahoista, ja vielä peitteen sen päälle tekasjinnahoista.</p>	<p>36:19 Ja teki peitten majan päälle/ punalla painetuista oinan nahgoista/ ja wielä peitten sen päälle Thechachim nahgoista.</p>
<p>36:20 Asumuksen laudat tehtiin akasiapuusta, pystyyn asetettaviksi.</p>	<p>36:20 Ja teki majan laudat sittimipuusta, pystyälle olemaan.</p>	<p>36:20 JA teki majan laudat hongast/ pystyällä oleman.</p>
<p>36:21 Jokainen lauta oli kymmentä kyynärää pitkä ja puoltatoista kyynärää leveä.</p>	<p>36:21 Jokaisen laudan pituus oli kymmenen kyynärää, ja leveys puolitoista kyynärää.</p>	<p>36:21 Jocaidzen laudan pituus oli kymmenen kynärätä/ ja leweys puolitoista kynärätä.</p>
<p>36:22 Jokaisessa laudassa oli kaksi tappia, jotka olivat poikkilistalla yhdistetyt keskenään; näin tehtiin kaikki asumuksen laudat.</p>	<p>36:22 Jokaiseen lautaan teki hän kaksi vaarnaa, joilla ne toinen toiseensa liitettiin: niin teki hän kaikki majan laudat.</p>	<p>36:22 Jocaidzeen lautaan/ teki hän caxi waarna/ joilla he toinen toiseens lijtettin. Nijn teki hän caicki majan laudat.</p>
<p>36:23 Ja asumuksen lautoja tehtiin kaksikymmentä lautaa eteläpuolta varten.</p>	<p>36:23 Ja hän teki ne majan laudat, niin että kaksikymmentä lautaa seisoi etelään päin.</p>	<p>36:23 Ja hän teki majan laudat/ nijn että caxikymmendä nijstä seisoi etelän päin.</p>
<p>36:24 Ja tehtiin neljäkymmentä hopeajalustaa kahdenkymmenen laudan alle, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alle, sen kahta tappia varten.</p>	<p>36:24 Ja teki neljäkymmentä hopiajalkaa kahdenkymmenen laudan alle: joka laudan alle kaksi jalkaa, aina kahden vaarnan kanssa.</p>	<p>36:24 Ja teki neljäkymmendä hopiajalca heidän alans/ joca laudan ala caxi jalca/ aina cahden waarnan cansa.</p>
<p>36:25 Samoin asumuksen toista sivua, pohjoispuolta, varten tehtiin kaksikymmentä lautaa,</p>	<p>36:25 Hän teki myös toiselle sivulle majaa, pohjan puolelle, kaksikymmentä lautaa,</p>	<p>36:25 Hän teki myös toiselle siwulle maja/ cuin oli pohjan puolella/ caxikymmendä lauta.</p>
<p>36:26 ja neljäkymmentä hopeajalustaa, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alle.</p>	<p>36:26 Neljänkymmenen hopiajalan kanssa: aina kaksi jalkaa kunkin laudan alle.</p>	<p>36:26 Neljänkymmenen hopiajalan cansa/ aina caxi jalca cungin laudan ala.</p>
<p>36:27 Mutta asumuksen takasivua, länsipuolta, varten tehtiin kuusi lautaa.</p>	<p>36:27 Mutta perälle majaa, länteen päin, teki hän kuusi lautaa,</p>	<p>36:27 Mutta perälle maja länden päin/ teki hän cuusi lauta.</p>
<p>36:28 Ja kaksi lautaa tehtiin</p>	<p>36:28 Ja teki kaksi muuta</p>	<p>36:28 Ja teki caxi muuta lau-</p>

<p>asumuksen peränurkkia varten, 36:29 ja ne olivat yhteenliitettyjä kaksoislautoja ja alhaalta alkaen kiinni toisissaan ylösaakka, ensimmäiseen renkaaseen asti; näin ne molemmat tehtiin kumpaakin nurkkaa varten.</p>	<p>lautaa majan kulmille, molemmille sivuille. 36:29 Niin että kumpikin niistä tuli yhteen alhaalta; niin myös ylhäältä yhdistettiin ne yhdellä renkaalla: niin hän teki niille molemmille kulmille.</p>	<p>ta niille cahdelle culmalle majasta molemmille sivuille. 36:29 Nijn että cumbikin niistä tulit yhteen alhalda njn ylöspäin/ ja ylhäldä yhdistettiin pienalla.</p>
<p>36:30 Näin tuli olemaan yhteensä kahdeksan lautaa ja niihin kuusitoista hopeajalustaa, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alla.</p>	<p>36:30 Ja oli kahdeksan lautaa, ja kuusitoistakymmentä hopiajalcaa: aina kaksi jalcaa yhden laudan alla.</p>	<p>36:30 Nijn että cahdexan lautaa oli/ ja cuusitoistakymmentä hopiajalca/ caxi jalca jocaidzen alla.</p>
<p>36:31 Sitten tehtiin myös viisi poikkitankoa akasiapuusta asumuksen toisen sivun lauttoja varten</p>	<p>36:31 Niin teki hän myös korennot sittimipuusta: viisi niihin lautoihin, jotka olivat yhdellä puolella majaa.</p>	<p>36:31 Nlin teki hän myös corennot hongasta: wijsi njihin lautoin/ jotca olit yhdellä puolella maja.</p>
<p>36:32 ja viisi poikkitankoa asumuksen toisen sivun lauttoja varten ja viisi poikkitankoa asumuksen takasivun, länsipuolen, lauttoja varten.</p>	<p>36:32 Ja viisi korentoa niihin lautoihin, jotka olivat toisella puolella majaa, ja taas viisi korentoa niihin lautoihin, jotka olivat kahden puolen majaa länteen päin.</p>	<p>36:32 Ja toiset wijsi corendo toiselle puolelle maja/ ja wijsi perälle länden päin.</p>
<p>36:33 Ja keskimäinen poikkitanko tehtiin kulkemaan lauttojen keskikohdalta, reunasta reunaan.</p>	<p>36:33 Ja teki keskimäisen korennon, niin että se piti lautain keskeltä sisälle sysättämän, yhdestä kulmasta toiseen.</p>	<p>36:33 Ja teki corennon/ njn että se lautain päälidzen sisälle sysättämän piti/ yhdestä culmasta njn toiseen.</p>
<p>36:34 Ja laudat päällystettiin kullalla, ja niiden renkaat tehtiin kullasta poikkitankojen pitimiksi, ja poikkitangotkin päällystettiin kullalla.</p>	<p>36:34 Ja silasi laudat päältä kullalla, mutta heidän renkaansa teki hän kullasta, joihinka korennot pistettiin: ja silasi myös korennot kullalla.</p>	<p>36:34 Ja silais laudat päädä kullalla/ mutta heidän rengans teki hän kullasta/ joihinga corennot pistettin/ ja silais corennot kullalla.</p>
<p>36:35 Vielä tehtiin esirippu punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista; ja siihen tehtiin taidokkaasti kudottuja kerubeja.</p>	<p>36:35 Hän teki myös esiripun, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista ja kalliista kerratusta liinasta: hän teki myös Kerubimin sen päälle taitavasti.</p>	<p>36:35 Hän teki myös esiripun/ ja Cherubimim sen päälle taitawast/ kellaisesta silkistä/ skarlacanasta/ rosinpunaisesta ja walkiasta kerratusta silkistä.</p>
<p>36:36 Ja siihen tehtiin neljä pylvästä akasiapuusta, ja ne päällystettiin kullalla, ja niiden koukut olivat kultaa; ja niitä varten valettiin neljä hopeajalustaa.</p>	<p>36:36 Ja teki siihen neljä patsasta sittimipuusta, ja silasi ne kullalla, ja niiden koukut kullasta, ja valoi niille neljä hopiajalcaa.</p>	<p>36:36 Ja teki siihen neljä padzasta hongasta/ ja silais ne kullalla/ ja njden cnpit kullasta/ ja waloit njlle neljä hopiajalca.</p>

36:37 Sitten tehtiin myös tel-
tan oveen uudin, kirjaellen
kudottu punasinisistä, purppu-
ranpunaisista ja helakanpu-
naisista langoista ja kerratuis-
ta valkoisista pellavalangoista,

36:38 ja siihen viisi pylvästä
koukkuineen; ja niiden päät ja
niiden koristepienat päälly-
tettiin kullalla, ja niiden viisi
jalustaa tehtiin vaskesta.

2 Mooses 37 LUKU

37:1 Ja Besalel teki arkin
akasiapuusta, puolenkolmatta
kyynärän pituisen, puolentois-
ta kyynärän levyisen ja puo-
lentoista kyynärän korkuisen.

37:2 Ja hän päällysti sen
puhtaalla kullalla sisältä ja
ulkoa ja teki siihen kulta-
reunuksen yltympäri.

37:3 Ja hän valoi siihen neljä
kultarengasta, sen neljään
kulmaan, niin että kaksi ren-
gasta tuli sen toiselle puolelle
ja kaksi rengasta sen toiselle
puolelle.

37:4 Ja hän teki korennot
akasiapuusta ja päällysti ne
kullalla.

37:5 Ja hän pisti arkin sivuil-
la oleviin renkaisiin korennot,
joilla arkki oli kannettava.

37:6 Ja hän teki armoistui-
men puhtaasta kullasta, puol-
takolmatta kyynärää pitkän ja
puoltatoista kyynärää leveän.

37:7 Ja hän teki kaksi kulta-
kerubia, kohotakoista tekoa,
armoistuimen molempiin päi-
hin,

37:8 toisen kerubin toiseen
päähän ja toisen kerubin toi-
seen päähän. Armoistuimesta

36:37 Ja teki vaatteen majan
oven eteen, sinisistä, ja pur-
puraisista, ja tulipunaisista
villoista, ja valkiasta kerra-
tusta liinasta: taitavasti neu-
lotun.

36:38 Ja viisi patsasta hei-
dän koukkuinsa kanssa, ja
silasi niiden päät, ja heidän
vanteensa kullalla: ja niiden
viisi vaskijalkaa.

37 LUKU

37:1 Ja Betsaleel teki arkin
sittimipuusta: puolikolmatta
kyynärää pitkän, puolitoista
kyynärää leviän, ja puolitois-
ta kyynärää korkian.

37:2 Ja silasi sen puhtaalla
kullalla, sekä sisältä että ul-
koa, ja teki sen ympärille
kultaisen vanteen.

37:3 Ja valoi neljä kultaren-
gasta hänen neljään kul-
maansa: kaksi rengasta yh-
delle puolelle, ja myös kaksi
rengasta toiselle puolelle.

37:4 Ja teki korennot sitti-
mipuusta, ja silasi ne kullal-
la.

37:5 Ja pisti ne korennot
renkaisiin arkin sivulle, niin
että arkki taidettiin kannet-
taa.

37:6 Ja hän teki armo-
istuimen puhtaasta kullasta,
puolikolmatta kyynärää pit-
kän ja puolitoista kyynärää
leviän.

37:7 Ja teki kaksi Kerubimia
kullasta: vahvaa tekoa, mo-
lempiin päihin armo-istuinta.

37:8 Yhden Kerubimin tähän
päähän, ja toisen Kerubimin
toiseen päähän: molempiin

36:37 Ja teki waatten majan
owen eteen/ taitawast neulo-
tun kellaisesta silkistä/ skar-
lacinasta/ rosinpunaisesta/
ja walkiasta kerratusta silkis-
tä.

36:38 Ja wijsi padzasta hei-
dän cnupeins cansa/ ja si-
lais cnuvit/ ja heidän wan-
dens cullalla/ ja wijsi waski-
jalca.

XXXVII. Lucu

37:1 JA Bezaleel teki Arkin
hongasta/ puoldacolmatta
kynärätä pitkän/ puoldatoista
kynärätä lewiän ja corkian.

37:2 Ja silais sen puhtalla
cullalla/ sekä sisäldä että
ulco/ ja teki sen ymbärille
cullaisen wanden.

37:3 Ja waloit neljä culdaren-
gasta hänen neljään cul-
maans/ caxi cummallengin
puolelle.

37:4 Ja teki corennot hon-
gasta/ ja silais ne cullalla.

37:5 Ja pisti ne rengaisijn
Arkin siwulle/ nijn että se
taittin cannetta.

37:6 JA hän teki Armonistui-
men puhtasta cullasta/ puol-
dacolmatta kynärätä pitkän ja
puoldatoista kynärätä lewiän.

37:7 Ja teki caxi Cherubimi
lujasta cullasta/ molembijn
päihijn Armonistuinda.

37:8 Yhden Cherubim tähän
päähän/ ja toisen Cherubim
toiseen päähän.

kohoaviksi hän teki kerubit, sen kumpaankin päähän.

37:9 Ja kerubit levittivät siipensä ylöspäin, niin että ne peittivät siivillänsä armoistuimen, ja niiden kasvot olivat vastakkain; kerubien kasvot olivat käännettyt armoistuinta kohti.

37:10 Hän teki myös pöydän akasiapuusta, kahta kyynärää pitkän, kyynärää leveän ja puoltatoista kyynärää korkean.

37:11 Ja hän päällysti sen puhtaalla kullalla ja teki siihen kultareunuksen yltympäri.

37:12 Ja hän teki sen ympäri kämmenen korkuisen listan, ja listan ympäri kultareunuksen.

37:13 Ja hän valoi siihen neljä kultarengasta ja kiinnitti renkaat neljään kulmaan, sen neljän jalan kohdalle.

37:14 Renkaat olivat juuri listan alla niiden korentojen pitiminä, joilla pöytä oli kannettava.

37:15 Ja hän teki korennot akasiapuusta ja päällysti ne kullalla; ja niillä oli pöytä kannettava.

37:16 Hän teki puhtaasta kullasta pöydällä pidettävät astiat: vadit ja kupit, maljat ja kannut, joista juomauhri vuodatetaan.

37:17 Hän teki myös seitsenhaaraisen lampun puhtaasta kullasta. Kohotakoista tekoa hän teki seitsenhaaraisen lampun jalkoineen ja varsineen; sen kukkakuvut, nuput kukkalehtineen, olivat samaa kappaletta kuin se.

päihin armo-istuinta hän teki Kerubimit.

37:9 Ja Kerubimit levittivät siipensä sen ylitse, ja peittivät armo-istuimen siivillänsä, ja heidän kasvonsa olivat toinen toisensa puoleen: armo-istuimeen päin olivat Kerubimien kasvot.

37:10 Hän teki myös pöydän sittimipuusta, kaksi kyynärää pitkäksi, kyynärää leveäksi, ja puolitoista kyynärää korkiaksi.

37:11 Ja silasi sen puhtaalla kullalla, ja teki kultaisen vanteen sen ympärille.

37:12 Ja teki partaan sen ympärille kämmentä leviän: teki myös kultaisen vanteen partaan ympärille.

37:13 Ja valoi siihen neljä kultaista rengasta, ja pani ne renkaat neljälle kulmalle heidän neljän jalkansa päälle.

37:14 Juuri partaan kohdalla olivat renkaat, joissa korennot olivat sisällä, joilla pöytä kannettiin.

37:15 Ja hän teki myös korennot sittimipuusta, ja silasi ne kullalla, että pöytä niillä kannettaa taidettiin.

37:16 Hän teki myös pöytä-astiat, vadit, lusikat, ja maljat, ja pikarit, joilla ulos ja sisälle kaadettiin, puhtaasta kullasta.

37:17 Hän teki myös kynttiläjalan puhtaasta kullasta: vahvan tekoiseksi hän kynttiläjalan teki ja hänen vartensa, haaransa, maljansa, nuppinsa ja kukkaisensa olivat siitä samasta.

37:9 Ja Cherubimit lewitit siipensä sen ylidzen/ ja peitit Armonistuimen/ ja heidän kasvons olit toinen toisens puoleen/ ja cadzoit Armonistuimen päälle.

37:10 Hän teki myös pöydän hongasta cahta kynärätä pitkäxi/ kynärätä lewiäxi/ ja puoldatoista kynärätä corxiäxi.

37:11 Ja silais sen puhtalla cullalla/ ja teki cullaisen wanden sen ymbärille.

37:12 Ja teki partan sen ymbärins kämmentä lewiän/ ja cullaisen wanden partan ymbärille.

37:13 Ja waloit sijhen neljä cullaista rengasta/ ja pani ne neljälle culmalle heidän neljän jalcans päälle.

37:14 Juuri liki parrasta/ nijn että corennot pisyit sijnä sisällä/ joilla pöytä cannettiin.

37:15 Ja hän teki myös korennot hongasta/ ja silais ne cullalla/ että pöytä nijllä cannetta taittin.

37:16 Hän teki myös pöydän calut puhtasta cullasta/ fatit/ lusicat/ kannut ja maljat/ joilla pöytä peitetän.

37:17 Hän teki myös kynttiläjalan puhtasta ja lujasta cullasta/ jonga warres olit haarat/ maljat/ cnuvit ja cuckaiset.

37:18 Kuusi haaraa lähti lampun sivuista, kolme haaraa toisesta sivusta ja kolme haaraa toisesta sivusta.

37:19 Toisessa haarassa oli kolme mantelinkukan muotoista kukkakupua, nuppua kukkalehtineen, ja toisessa haarassa samoin kolme mantelinkukan muotoista kukkakupua, nuppua kukkalehtineen; näin oli jokaisessa kuudessa haarassa, jotka lampusta lähtivät.

37:20 Mutta itse seitsenhaaraisessa lampussa oli neljä mantelinkukan muotoista kukkakupua, nuppua kukkalehtineen.

37:21 Yksi nuppu oli aina jokaisen haaraparin alla niistä kuudesta haarasta, jotka lampusta lähtivät.

37:22 Nuput ja haarat olivat samaa kappaletta kuin se; se oli kokonaan samaa kohokoista tekoa, puhdasta kultaa.

37:23 Ja hän teki siihen seitsemän lamppua ja siihen kuuluvat lamppusakset ja karstakupit puhtaasta kullasta.

37:24 Yhdestä talentista puhdasta kultaa hän teki sekä sen että kaikki sen kalut.

37:25 Hän teki myös suitsutusalttarin akasiapuusta, kyynärän pituisen ja kyynärän levyisen, siis neliskulmaisen, ja kahta kyynärää korkean; sen sarvet olivat samaa kappaletta kuin se.

37:26 Ja hän päällysti sen

37:18 Kuusi haaraa kävi hänen kyljestänsä: kolme haaraa kynttiläjalan yhdeltä sivulta, ja myös kolme haaraa sen toiselta sivulta.

37:19 Kolme mandelinmuotoista maljaa oli sen yhdessä haarassa, ja yksi nuppi ja kukkainen, niin myös kolme mandelin-kaltaista maljaa toisessa haarassa, yksi nuppi ja kukkainen: niin oli niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta uloskävivät.

37:20 Mutta kynttiläjalassa oli neljä mandelinmuotoista maljaa toisessa haarassa, nuppeinsa ja kukkaistensa kanssa,

37:21 Niin että nuppi oli siinä kahden haaran alla, ja taas nuppi (toisen) kahden haaran alla, ja vielä nuppi kahden jälkimmäisen haaran alla: nimittäin niissä kuudessa haarassa, jotka siitä uloskävivät,

37:22 Ja hänen nuppinsa ja haaransa sen päällä, ja se kaikki oli puhtaasta lujasta kullasta.

37:23 Ja hän teki myös seitsemän lamppua: ja heidän niistimensä ja sammutuskalunsa olivat puhtaasta kullasta.

37:24 Ja hän teki sen, kaikkein astiainsa kanssa, yhdestä leiviskästä puhdasta kultaa.

37:25 Hän teki myös suitsutusalttarin sittimipuusta: yhtä kyynärää pitkän ja yhtä kyynärää leviän, juuri nelikulmaiseksi, ja kaksi kyynärää korkian; siitä uloskävivät hänen sarvensa.

37:26 Ja silasi sen puhtaalla

37:18 Cuusihaara käwit hänen kyljestäns/ colme haara cummaldakin siwulda/

37:19 Colme malja mandelpähkinän muotoista oli cuningin haaran päällä/ cnupein ja cuckaisten cansa.

37:20 Mutta kynttiläjalas oli neljä malja cnupein ja cuckaisten cansa.

37:21 Jocaidzen cahden haaran wälillä cnuppi/ nijn että cuusi haara käwit hänestä.

37:22 Ja hänen cnuppinsa ja haarans sen päällä/ ja olit caicki puhtasta lujasta cullasta.

37:23 Ja hän teki myös seitsemän lampua heidän nijstimens ja samutuscaluins cansa/ puhtasta cullasta.

37:24 Ja hän teki sen caickein caluins cansa yhdestä Centneristä puhdast culda.

37:25 Hän teki myös suidzutusAltarin hongasta/ yhtä kynärätä pitkän ja lewiän/ juuri neliculmaiseksi/ ja cahta kynärätä corkian/ sarwinens.

37:26 Ja silais puhtalla cullal-

puhtaalla kullalla, sekä sen levyn että sivut ympärinsä ja sen sarvet; ja hän teki kulta-reunuksen sen ympäri.

37:27 Ja hän teki siihen kaksi kultarengasta reunuksen alle molemmin puolin, molempiin sivuihin, niiden korennotojen pitimiksi, joilla alttari oli kannettava.

37:28 Ja korennotkin hän teki akasiapuusta ja päällysti ne kullalla.

37:29 Ja hän teki pyhän voideluöljyn ja puhtaan, hyvänhajuaisen suitsukkeen, jollaista voiteensekoittaja valmistaa.

kullalla, sen katon ja seinät ympärinsä, ja sen sarvet: ja teki sen ympärille vanteen kullasta,

37:27 Ja kaksi kultaista rengasta vanteen alle molemmin puolin, niin että korennot siihen sysättiin, kannettaa niillä.

37:28 Ja korennot hän teki sittimipuusta, ja silasi ne kullalla.

37:29 Ja teki pyhän voideluöljyn ja puhtaan suitsutuksen, hyvänhajullisista yrteistä, apotekarin tavan jälkeen.

la/ sen katon ja seinät ympärins/ ja sen sarvet/ ja teki sen ympärille wanden puhtasta cullasta.

37:27 Ja caxi cullaista rengasta wanden ala molemmin puolin/ nijn että corennot siihen sysättin/ cannetta nijlä.

37:28 Ja corennot hän teki hongasta/ ja silais ne cullalla.

37:29 Ja teki sen pyhän voidellusöljyn ja suidzutuxen/ hywänhajulisista yrteistä/ yrtteinwalmistajain tawan jälkeen.

2 Mooses 38 LUKU

38:1 Ja hän teki polttouhritarin akasiapuusta, neliskulmaisena, viittä kyynärää pitkän, viittä kyynärää leveän ja kolmea kyynärää korkean.

38:2 Ja hän teki siihen sarvet, sen neljään kulmaan, niin että sarvet olivat samaa kappaletta kuin se. Ja hän päällysti sen vaskella.

38:3 Ja hän teki kaikki alttarin kalut: kattilat, lapiot, maljat, haarukat ja hiilipannut. Kaikki sen kalut hän teki vaskesta.

38:4 Ja hän teki alttariin verkonkaltaisen ristikkokehyksen vaskesta, alttarin välireunuksen alle, maahan kiinni, niin että se ulottui puolitiehen alttaria.

38:5 Ja hän valoi neljä rengasta vaskiristikon neljään kulmaan, korennotojen pitimiksi.

38:6 Ja korennot hän teki

38 LUKU

38:1 Ja teki myös polttouhritarin alttarin sittimipuusta, viisi kyynärää pitkän ja viisi kyynärää leviän, juuri neliskulmaiseksi, ja kolme kyynärää korkiaksi.

38:2 Ja teki neljä sarvea sen neljän kulman päälle: siitä olivat hänen sarvensa; ja silasi sen vaskella.

38:3 Ja teki kaikkinaiset alttarin astiat, tuhka-astiat, lapiot, maljat, hangot, hiiliastiat: kaikki astiat teki hän vaskesta.

38:4 Ja teki alttarin ympärille vaskihäkin niinkuin verkon, maasta niin puolialtтарыin.

38:5 Ja valoi neljä rengasta neljään vaskihäkin kulmiin, että korennot niihin pistettiin.

38:6 Ja teki korennot sitti-

XXXVIII. Lucu

38:1 JA teki myös polttouhritarin hongasta wijttä kynärätä pitkän/ ja lewiän/ juuri neliculmaisexi: ja colme kynärätä corkiaksi.

38:2 Ja teki neljä sarwe/ jotca käwit ulos sen neljästä culmasta/ ja silais ne waskella.

38:3 Ja teki caickinaiset Altarin calut/ tuhcaastiat/ lapiot/ maljat/ hangot/ hijliastiat/ caicki waskesta.

38:4 Ja teki Altarin ymbärins waskihäkin nijncuin wercon/ maasta nijn puoli Altarijn.

38:5 Ja waloit neljä rengasta nijden neljän waskihäkin culmijn/ että corennot nijhin pistettin.

38:6 Ja teki corennot hon-

akasiapuusta ja päällysti ne vaskella.	mipuusta, ja silasi ne vaskella,	gasta/ ja silais ne waskella.
38:7 Ja hän pisti alttarin sivuilla oleviin renkaisiin korenot, joilla se oli kannettava. Ja hän teki sen laudoista, ontoksi.	38:7 Ja pani renkaisiin alttarin sivulle, joilla se kannettiin. Ja teki laudoista, avojammaksi sisältä.	38:7 Ja pani rengaisijn Altarin sivulle/ joilla se cannettin. Ja teki sen awojomaxi sisäldä.
38:8 Ja hän teki vaskialtaan vaskijalustoineen niiden naisten kuvastimista, jotka toimitivat palvelusta ilmestysmajan ovella.	38:8 Ja hän teki pesoastian vaskesta, ja sen jalan myös vaskesta, niiden vaimoin peileistä, jotka palvelivat seurakunnan majan oven edessä.	38:8 Ja hän teki pesoastian waskesta/ ja jalat siihen myös waskesta/ waimoin speilistä/ jotca palwelit seuracunnan majan owen edes.
38:9 Sitten hän teki esipihan. Etelän puolella olivat esipihan ympärysverhot kerratuista valkoisista pellavalangoista, sadan kyynärän pituiset;	38:9 Ja hän teki pihan etelään päin, ja pihan vaatteet valkiasta kerratusta liinasta, sata kyynärää pitkäksi,	38:9 JA hän teki pihan etelän päin/ ja pihan waattet walkiasta kerratusta silkistä/ sata kynärätä pitkäxi.
38:10 niiden pylväitä oli kaksikymmentä ja näiden vaskijalustoja kaksikymmentä, mutta pylväiden koukut ja niiden koristepienat olivat hopeata.	38:10 Hänen kahdenkymmenen patsastensa ja kahdenkymmenen jalkainsa kanssa vaskesta, mutta heidän koukkunsa ja vyönsä hopiasta.	38:10 Hänen cahdenkymmenen padzastens/ ja cahdenkymmenen jalcains cansa waskesta: mutta heidän cnuppins ja wyöns hopiasta.
38:11 Samoin olivat ympärysverhot myös pohjoisen puolella sadan kyynärän pituiset; niiden pylväitä oli kaksikymmentä ja näiden vaskijalustoja kaksikymmentä, mutta pylväiden koukut ja niiden koristepienat olivat hopeata.	38:11 Niin myös pohjaa päin sata kyynärää, kahdenkymmenen patsaan ja kahdenkymmenen jalan kanssa vaskesta, mutta heidän koukkunsa ja vyönsä hopias-ta.	38:11 Nijn myös pohjan päin sata kynärätä/ cahdenkymmenen padzan ja cahdenkymmenen jalan cansa waskesta: mutta heidän cnuppins ja wyöns hopiasta.
38:12 Mutta lännen puolella olivat ympärysverhot viidenkymmenen kyynärän pituiset; niiden pylväitä oli kymmenen ja näiden jalustoja kymmenen, ja pylväiden koukut ja niiden koristepienat olivat hopeata.	38:12 Mutta lännen puolella olivat vaatteet viisikymmentä kyynärää, kymmenen patsaansa ja kymmenen jalkansa kanssa, mutta heidän koukkunsa ja vyönsä hopias-ta;	38:12 Mutta lännen puolelle wijsikymmendä kynärätä/ kymmenen padzans ja kymmenen jalcans cansa: mutta heidän cnuppins ja wyöns hopiasta.
38:13 Ja etupuolella, itään päin, olivat ympärysverhot viidenkymmenen kyynärän pituiset.	38:13 Mutta itää päin viisikymmentä kyynärää:	38:13 Mutta itän päin wijsikymmendä kynärätä:
38:14 Ympärysverhot olivat portin toisella sivulla viidentoista kyynärän pituiset, ja niiden pylväitä oli kolme ja	38:14 Vaatteet viisitoista-kymmentä kyynärää sivulla: kolmen patsaan ja kolmen jalan kanssa.	38:14 Wijsitoistakymmendä kynärätä cullakin puolelle/ colmen padzan ja colmen jalan cansa

näiden jalustoja kolme.

38:15 Samoin olivat ympäröis-
verhot toisellakin sivulla, siis
esipihan portin kummallakin
puolella, viidentoista kyynärän
pituiset; niiden pylväitä oli
kolme ja näiden jalustoja
kolme.

38:16 Kaikki esipihan ympä-
risverhot yltymäri olivat ker-
ratuista valkoisista pellavalan-
goista,

38:17 ja pylväiden jalustat
olivat vaskea, mutta pylväiden
koukut ja niiden koriste-
pienat olivat hopeata, ja niiden päi-
den päällystys oli hopeata;
kaikki esipihan pylväät olivat
ympäröidyt hopeaisilla koris-
tepienoilla.

38:18 Ja esipihan portin uu-
din oli kirjaellen kudottu pu-
nasinisistä, purppuranpunaisis-
ta ja helakanpunaisista lan-
goista ja kerratuista valkoisista
pellavalangoista, kahden-
kymmenen kyynärän pituinen
ja niinkuin esipihan ympäröis-
verhotkin viiden kyynärän
korkeinen, vaatteiden leveyden
mukaan;

38:19 ja sen pylväitä oli neljä
ja näiden vaskijalustoja neljä,
mutta niiden koukut olivat
hopeata, ja niiden päiden
päällystys ja niiden koriste-
pienat olivat hopeata.

38:20 Ja kaikki asumuksen ja
ympärillä olevan esipihan
vaarnat olivat vaskea.

38:21 Näin paljon lasketaan
menneen asumuksen, lain
asumuksen, kustannuksiin,
joka lasku tehtiin Mooseksen
käskyn mukaan leeviläisten
toimesta, litamarin, pappi Aa-

38:15 Ja toisella sivulla mo-
lemmin puolin, pihan läpi-
käytävän tykönä, olivat vaat-
teet viisitoistakymmentä
kyynärää: heidän kolmen
patsaansa ja jalkansa kans-
sa.

38:16 Ja kaikki pihan vaat-
teet ympärinsä olivat valkias-
ta kerratusta liinasta,

38:17 Ja patsasten jalat vas-
kesta, ja heidän koukkunsa
ja vyönsä hopiasta, niin että
heidän nuppinsa olivat sila-
tut hopialla: ja kaikki myös
ne pihan patsaat olivat vyö-
tetyt hopiavyöllä.

38:18 Ja peitevaatteet pihan
sisälläkäytävään teki hän
sinisistä ja purpuraisista ja
tulipunaisista villoista, ja
valkiasta kerratusta liinasta,
taitavasti neulotut, kaksi-
kymmentä kyynärää pitkä-
si, ja viisi kyynärää korkiaksi
leveydessä pihan vaatteiden
kohdalla,

38:19 Niin myös niiden neljä
patsasta ja niiden neljä jal-
kaa vaskesta, ja heidän
koukkunsa hopiasta, ja hei-
dän päänsä silatut ja vyöte-
tyt hopiavyöillä.

38:20 Ja kaikki vaarnat ma-
jassa, ja koko piha ympärin-
sä, olivat vaskesta.

38:21 Tämä on kaluin luku
joka todistuksen majaan tar-
vittiin, jotka ovat luetut Mo-
seksen käskyn jälkeen: Levi-
läisten palveluksen kautta,
Itamarin papin Aaronin po-
jan käden alla.

/ pihan läpikäytävä.

38:15 Ja kaikki pihan waattet
olivat walkiasta kerratusta silkis-
tä.

38:16 Ja padzasten jalat
waskesta/ ja heidän cnuppins
ja wyöns hopiasta/ niijn että
heidän cnuppins olivat silatut
hopialla.

38:17 Mutta heidän wyöns
olivat hopiasta caickein pihan
padzasten cansa.

38:18 JA waattet pihan sisäl-
lekäytävä/ teki hän kellai-
sesta silkistä/ skarlacanasta/
rosinpunaisesta/ walkiasta
kerratusta silkistä/ taitawast
neulotun: cahtakymmendä
kynärätä pitkäxi/ ja wijttä
kynärätä corkiaxi/ sen mitan
jälken/ cuin pihan waate oli.

38:19 Niijn myös neljä pad-
zasta ja neljä jalca waskesta/
ja heidän cnuppins hopiasta/
heidän pääns peittet/ ja hei-
dän wyöns hopiasta.

38:20 Ja caicki waarnat ma-
jasa/ ja coco pihan ymbärins
olivat waskesta.

38:21 Tämä on caluin lucu/
cuin todistuxen majaan tarwit-
tin/ jotca owat luetut Mose-
xen käskyn jälkeen Jumalan
palweluxexi/ jonga Lewitat
teit lthamarin Aaronin papin

ronin pojan, johdolla.

38:22 Ja Besalel, Uurin poika, Huurin pojanpoika, Juudan sukukunnasta, oli tehnyt kaikki, mistä Herra oli Moosekselle käskyn antanut,

38:23 ja hänellä oli apulaisena Oholiab, Ahisamakin poika, Daanin sukukunnasta, seppä ja kuvakudosten tekijä; tämä valmisti kirjokankaita punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja valkoisista pellavalangoista.

38:24 Kultaa, joka käytettiin siihen työhön, kaikkeen työhön pyhäkössä, oli heilutusuhrina tuotu kaikkiaan kaksikymmentä yhdeksän talenttia, seitsemänsataa kolmekymmentä sekeliä, pyhäkkösekelin painon mukaan.

38:25 Ja hopeata, joka kansalta katselmusta pidettäessä kerääntyi, oli sata talenttia ja tuhat seitsemänsataa seitsemänkymmentä viisi sekeliä, pyhäkkösekelin painon mukaan,

38:26 puolikas, puoli sekeliä, henkeä kohti, pyhäkkösekelin painon mukaan, jokaiselta katselmuksessa olleelta kaksikymmenvuotiaalta ja sitä vanhemmalta, kaikkiaan kuudeltasadalta kolmelta tuhannelta viideltäsadalta viideltäkymmeneltä.

38:27 Ja ne sata talenttia hopeata käytettiin pyhän jalustain ja esiripun jalustain valamiseen; sata talenttia saataan jalustaan, talentti jalustaa kohti.

38:28 Ja niistä tuhannesta

38:22 Ja Betsaleel Uurin poika, Hurin pojanpoika Juudan suvusta, teki kaikki kuin \Herra\ Mosekselle oli käskenyt,

38:23 Ja hänen kanssansa Oholiab Ahisamakin poika Danin suvusta; sillä hän oli taitava ja ymmärtäväinen neulomaan sinisillä, ja purpuraisilla, ja tulipunaisilla villoilla, ja valkiolla liinalla.

38:24 Kaikki se kulta mikä tehtiin kaiken tämän pyhän tarpeeksi, se kuin annettu oli ylennykseksi, oli yhdeksänkolmattakymmentä leiviskää, seitsemänsataa ja kolmekymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen.

38:25 Mutta hopia, joka siihen yhteiseltä kansalta annettiin, oli sata leiviskää, tuhannen seitsemänsataa viisikahdeksattakymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen:

38:26 Niin monta puolta sikliä, kuin monta henkeä, pyhän siklin jälkeen: kaikilta niiltä, jotka luetut olivat kahdestakymmenestä ajastajasta ja sen ylitse, kuusisataa tuhatta, kolmetuhatta, viisisataa ja viisikymmentä.

38:27 Sadasta leiviskästä hopiaa valettiin pyhät jalat, ja esiripun jalat: sata jalkaa sadasta leiviskästä, leiviskä kullekin jalalle.

38:28 Mutta tuhannesta

pojan käden alla.

38:22 Ja Bezaleel Uurin poika/ Hurin pojanpoica Judan sugusta/ teki caicki cuin HERra Mosexelle oli käskenyt.

38:23 Ja hänen cansans Ahaliab Ahisamachin poica Danin sugusta: sillä hän oli taitawa caiwaman/ neuloman ja cutoman/ kellaisella silkillä/ skarlacanalla/ rosinpunaisella ja walkialla kerratulla silkillä.

38:24 CAicki se culda cuin tehtin caiken tämän Pyhän tarpexi/ se cuin annettu oli häältyxexi/ oli yhdexän colmattakymmendä Centneriä/ seidzemensata ja colmekymmendä Sicli/ Pyhän Siclin jälken.

38:25 Mutta hopia/ joca siihen yhteiseldä Canssaldä annettin/ oli sata Centneriä/ tuhannen seidzemensata wijisicahdexattakymmendä Sicliä/ Pyhän Siclin jälken.

38:26 Nijn monda puolda Sicli/ cuin monda henge/ Pyhän Siclin jälken/ caikilda nijldä/ jotca luetut olit cahdestakymmenestä ajastajasta ja sen ylidzen/ cuusisatatuhatta colmetuhatta wijisisata ja wijisikymmendä.

38:27 Sadasta Centneristä hopiata/ walettin Pyhän jalat/ ja esiripun jalat/ sata jalca sadasta Centneristä/ juuri Centner cullengin jalalle.

38:28 Mutta tuhannesta/

seitsemästäsadasta seitsemästäkymmenestä viidestä sekelistä tehtiin koukut pylväisiin ja päällystettiin hopealla niiden päät ja tehtiin niihin koristepienat.

38:29 Ja heilutusuhri-vaskea oli seitsemänkymmentä taelenttia, kaksituhatta neljäsataa sekeliä.

38:30 Siitä tehtiin jalustat ilmestysmajan oveen, vaskialtari ja siihen kuuluva vaskinen ristikkokehys ja kaikki alttarin kalut

38:31 sekä jalustat ympärillä olevaan esipihaan ja jalustat esipihan porttiin ja kaikki asumuksen vaarnat ja kaikki vaarnat ympärillä olevaan esipihaan.

2 Mooses 39 LUKU

39:1 Ja punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista tehtiin virkapuvut pyhäköpalvelusta varten; ja samoin tehtiin muut pyhät vaatteet Aaronille, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

39:2 Kasukat tehtiin kullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratusta valkoisista pellavalangoista.

39:3 Kultalevyt taottiin ohuiksi ja leikattiin säikeiksi, taidokkaasti kudottaviksi punasinisten, purppuranpunaisten ja helakanpunaisten lankojen ja valkoisten pellavalankojen sekaan.

39:4 Siihen tehtiin yhdistettävät olkakappaleet; molemmista päistänsä se kiinnitettiin

seitsemästäsadasta ja viidestä kahdeksattäkymmenestä siklistä tehtiin koukut patsaisiin: ja heidän päänsä silattiin, ja vyöllä vyötettiin.

38:29 Mutta vaski, joka annettiin ylennysuhriksi, oli seitsemänkymmentä leiviskää, kaksituhatta ja neljäsataa sikliä.

38:30 Siitä tehtiin jalat seurakunnan majan oveen, ja vaski-altari ja vaskihäkki kuin siinä oli, ja myös kaikki alttarin astiat,

38:31 Niin myös jalat ympärinsä pihaa, ja jalat pihan sisällekäytävään, ja kaikki majan vaarnat, ja kaikki pihan vaarnat ympärinsä.

39 LUKU

39:1 Mutta sinisistä, ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista tekivät he virkavaatteita palvelukseen pyhässä: ja he tekivät pyhiä vaatteita Aaronille, niinkuin \Herra\ oli käskenyt Mosekselle.

39:2 Ja hän teki päällisvaatteen kullasta, sinisistä, ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista ja valkiasta kerratusta liinasta.

39:3 Ja he takoivat kullan kiskoksi, jonka hän leikkasi langaksi, että se taittiin taitavasti kudottaa sinisten, purpuraisten ja tulipunaisen villain ja valkian liinan seassa.

39:4 He tekivät hänelle olkavaatteet, yhteensidotut: kahdelta kulmalta se yhdistet-

seidzemestäsadasta ja viidestä kahdeksattäkymmenestä Siclistä/ tehtiin cnuvit patsaisijn/ ja heidän cnuppinsilattin/ ja heidän wyöns.

38:29 Mutta waski cuin annettiin häälytyxexi/ oli seitsemenkymmentä Centneriä/ caxituhatta ja neljäsata Sicli.

38:30 Sijtä tehtiin jalat seurakunnan majan oween ja waskiAltarijn ja waskihäcki sen päälle/ ja caicki Altarin calut.

38:31 Nijn myös jalat ymbärins piha/ ja jalat pihan sisällekäytävään/ caicki majan waarnat/ ja caicki waarnat ymbärins piha.

XXXIX. Lucu

39:1 MUtta kellaisesta silkistä/ skarlacanasta ja rosinpunaisesta/ teit he wircawaatteita palweluxeen/ Pyhäs. Ja he teit pyhiä vaatteita Aaronille/ nijncuin HERra oli käskenyt Mosexelle.

39:2 Ja hän teki päällisvaatteen cullasta/ kellaisesta silkistä/ skarlacanasta/ rosinpunaisesta/ ja walkiasta kerratusta silkistä.

39:3 Ja tacoi cullan/ ja leickais sen langoixi/ että se taittiin taitawast cudotta kellaisen silkin/ skarlacanan/ rosinpunaisen ja walkian silkin seas/

39:4 yhdistettä molemmille olcapäille/ ja sidotta yhteen molemmille siuille.

niihin.

39:5 Ja vyö, joka oli oleva kasukassa sen kiinnittämiseksi, oli tehty samasta kappaleesta kuin se, samalla tavalla kullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

39:6 Sitten valmistettiin kultapalmikoimilla kehystetyt onyks-kivet, joihin oli kaiverrettu Israelin poikien nimet, niinkuin kaiverretaan sinetisormuksia.

39:7 Ja ne pantiin kasukan olkakappaleihin, että ne kivet johdattaisivat muistoon israelilaiset, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

39:8 Rintakilpi tehtiin taidokkaasti kutomalla, samalla tavalla kuin kasukkakin oli tehty, kullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista.

39:9 Se oli neliskulmainen ja taskun muotoon tehty; rintakilpi tehtiin vaaksan pituinen ja vaaksan levyinen, taskun muotoon.

39:10 Ja sen pintaan kiinnitettiin kiviä ylyltään, neljään riviin: ensimmäiseen riviin karneoli, topaasi ja smaragdi;

39:11 toiseen riviin rubiini, safiiri ja jaspis;

39:12 kolmanteen riviin hyasintti, akaatti ja ametisti;

39:13 ja neljänteen riviin krysolitti, onyks ja berylli. Kultapalmikoimilla kehystettyinä ne

tiin.

39:5 Ja vyö sen päällä oli myös tehty sillä tavalla taitavasti kullasta, sinisistä, purpuraisista, ja tulipunaisista villoista ja valkiasta kerratusta liinasta: niinkuin \Herra\ oli käskenyt Mosekselle.

39:6 Ja he tekivät onikin kivet, kiinnitetyt kultaan: kaiverretut sinetin tavalla Israelin lasten nimein jälkeen.

39:7 Ja istuttivat ne olkapäille päällisvaatteesen, että ne kivet piti oleman Israelin lapsille muistoksi: niinkuin \Herra\ oli käskenyt Mosekselle.

39:8 Ja he tekivät rintavaatteen sillä tavalla taitavasti, kuin päällisvaatekin oli tehty: kullasta, sinisistä, ja purpuraisista villoista, ja kalliista kerratusta liinasta,

39:9 Niin että se oli nelitahkoinen ja kaksikertainen: vaaksa pituudelta ja vaaksa leveydeltä, aina kaksikertaisesti.

39:10 Ja täytti sen neljällä kivirivillä: ensimmäinen rivi oli sardius, topatsius ja smaragdi;

39:11 Toinen rivi: rubin, saphiir ja demanti;

39:12 Kolmas rivi: lynkurius, akat ja ametisti;

39:13 Ja neljäs rivi: turkos, oniks ja jaspis: kiinnitetyt ympäriltä kullalla joka rivil-

39:5 Ja vyö oli myös tehty sillä tavalla taitavast/ cullasta/ kellaisesta silkistä/ skarlacanasta/ rosinpunaisesta/ ja walkiasta kerratusta silkistä/ nijncuin HERra oli käskenyt Mosexelle.

39:6 Ja he teit caxi Onichin kiwe/ kijnnitettyä culdaan/ caiwetut kiwen wuolialda/ Israelin lasten nimein cansa.

39:7 Ja istutit ne olcapäille päälisvaatteesen/ että ne kiwet piti oleman Israelin lapsille muistoxi/ nijncuin HERra oli käskenyt Mosexelle.

39:8 JA he teit Rindawaatten sillä tavalla taitavast/ cuin päälisvaateekin oli tehty/ cullasta/ kellaisesta silkistä/ skarlacanasta/ rosinpunaisesta/ ja walkiasta kerratusta silkistä.

39:9 Nijn että se oli nelitahkoinen ja caxikertainen/ waa-xa pituudelta ja waaxa leweydeldä.

39:10 Ja täytti sen neljällä kiwiriwillä: Ensimmäinen riwi oli Sardius/ Topazius ja Smaragd.

39:11 Toinen/ Rubijn/ Saphiir ja Dimant.

39:12 Colmas/ Lyncurius/ Achat ja Amethist.

39:13 Neljäs/ Turchos/ Onyx ja Jaspis/ kijnnitetyt ymbäriildä cullalla joca riwildä.

kiinnitettiin paikoilleen.

39:14 Kiviä oli Israelin poikien nimien mukaan kaksitoista, yksi kutakin nimeä kohti; kusakin kivessä oli yksi kahden-toista sukukunnan nimistä, kaiverrettuna samalla tavalla, kuin kaiverretaan sinettisormuksia.

39:15 Ja rintakilpeen tehtiin puhtaasta kullasta käädyt, punotut, niinkuin punonnaista tehdään.

39:16 Vielä tehtiin kaksi kultapalmikoimaa ja kaksi kultarengasta, ja molemmat renkaat kiinnitettiin rintakilven molempiin yläkulmiin.

39:17 Ja molemmat kultapunonnaiset kiinnitettiin kahteen renkaaseen rintakilven yläkulmiin.

39:18 Ja molempien punonnaisten toiset kaksi päätä kiinnitettiin kahteen palmikoi-maan, ja nämä kiinnitettiin kasukan olkakappaleihin, sen etupuolelle.

39:19 Vielä tehtiin kaksi kultarengasta, ja ne pantiin rintakilven molempiin alakulmiin, sen sisäpuoliseen, kasukkaa vasten olevaan reunaan.

39:20 Ja vieläkin tehtiin kaksi kultarengasta, ja ne kiinnitettiin kasukan molempiin olkakappaleihin, niiden alareunaan, etupuolelle, sauman kohdalle, kasukan vyön yläpuolelle.

39:21 Sitten rintakilpi solmittiin renkaistaan punasinisellä nauhalla kasukan renkasiin, niin että se oli kasukan vyön

tä.

39:14 Ja nämät kivet olivat Israelin lasten nimein jälkeeseen kaksitoistakymmentä, kaivetut sinetin tavalla, itsekukin nimeltänsä, kahden-toistakymmentä sukukunnan jälkeen.

39:15 He tekivät myös rintavaatteen päälle vitjat kahden pään kanssa, vääten puhtaasta kullasta.

39:16 Ja he tekivät kaksi kultanastaa, ja kaksi kultarengasta, ja yhdistivät ne kaksi rengasta kahteen rintavaatteen palteesen.

39:17 Ja pistivät ne kaksi kultavitjaa niihin kahteen renkaaseen, rintavaatteen kulmiin.

39:18 Mutta ne kaksi päätä vitjoista panivat he ylös niihin kahteen nastaan, ja yhdistivät ne päällisvaatteen kulmilta, juuri toinen toisen sa kohdalle.

39:19 Niin he tekivät kaksi muuta kultarengasta, ja yhdistivät ne niihin toisiin kahteen rintavaatteen kulmaan, sen palteesen joka on päällisvaatteen sivussa sisälliselä puolella.

39:20 Ja he tekivät kaksi muuta kultarengasta: ne panivat he kahteen kulmaan alhaallepäin päällisvaatteen, toinen toisensa kohdalle, sitä saumaa kohden, päällisvaatteen vyön ylimmäiselle puolelle,

39:21 Niin että rintavaate yhdistettiin renkainensa niihin renkasiin, kuin oli päällisvaatteessa, sinisellä nuoralla, niin että se olis liki

39:14 Ja kiwet olit cahden-toistakymmenen Israelin lasten nimein jälkeen/ caiwetut kiwenwuolialda/ idzecukin nimeldäns/ cahdentoistakymmenen sucucunnan jälkeen.

39:15 He teit myös Rindawaatten päälle widjat cahden pään cansa puhtasta cullasta.

39:16 Ja caxi culdanasta/ ja caxi culdarengasta/ ja yhdistit ne caxi rengasta/ njihin cahteen äreen rindawaatteen seen.

39:17 Ja pistit ne caxi culdawidja njihin cahteen renga seen/ rindawaatteen culmijn.

39:18 Mutta ne caxi päätä widjoista panit he ylös njihin cahteen nastaan/ ja ne yhdistit päällisvaatteen culmilda/ juuri toinen toisens cohdalle.

39:19 Nijn teit he caxi muuta culdarengasta/ ja yhdistit ne njihin toisijn cahteen rindawaatteen culmijn sisälliselle puolelle/ että ne olit caunist päällisvaattes.

39:20 Ja he teit caxi muuta culdarengasta/ ne panit he njihin cahteen culmaan alhallepäin päällisvaatteseen/ juuri päälle toinen toisens cohdalle/ sieldä cuin päällisvaatteen wyö alhaldapäin yhtein wyötettin.

39:21 Nijn että rindawaate yhdistettin rengainens/ njihin rengaisijn/ cuin oli päällisvaattes kellaisella nuoralla/

<p>yläpuolella, eikä siis rintakilpi irtautunut kasukasta - kaikki, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.</p>	<p>päällisvaatetta, ja ei eriäis päällisvaatteesta: niinkuin \Herra\ käski Mosekselle.</p>	<p>nijn että se olis liki päälis- waatetta/ ja ei eriäis päälis- waatteesta/ nijncuin HERra käski Mosexelle.</p>
<p>39:22 Kasukan viitta tehtiin kokonaan kutomalla punasini- sistä langoista.</p>	<p>39:22 Hän teki myös hameen päällisvaatteen alle, ko- konansa kudotun sinisistä villoista.</p>	<p>39:22 HÄN teki myös silcki- hamen pääliswaatten ala/ coconans cudotun kellaisesta silkistä.</p>
<p>39:23 Ja pääntie viitan kes- kellä oli niinkuin haarniskan aukko, ja pääntie ympäröitiin päärmeellä, ettei se repeäisi.</p>	<p>39:23 Ja päänläven keskelle, niinkuin pantsarin päänlä- ven; sepaluksen päänläven ympäriille pallistetun, ettei se kehkiäisi.</p>	<p>39:23 Ja pään läwen keskel- le/ sepaluxen cansa palliste- tun/ ettei se kehkiäis.</p>
<p>39:24 Ja viitan helmaan teh- tiin granaattiomenia punasini- sistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista kerratuista langoista.</p>	<p>39:24 Ja he tekivät granaat- tin omenat alhaalle hameen liepeisiin sinisistä, ja purpu- raisista ja tulipunaisista vil- loista, jotka kerratut olivat.</p>	<p>39:24 Ja he teit Granatin omenat alhalle hänen lie- peisijns kellaisesta silkistä/ skarlacanasta/ rosinpunaises- ta ja kerratusta walkiasta sil- kistä.</p>
<p>39:25 Sitten tehtiin tiukuja puhtaasta kullasta, ja nämä tiuvut kiinnitettiin granaat- tiomenien väliin viitan hel- maan ympärinsä, granaat- tiomenien väliin:</p>	<p>39:25 Ja tekivät kulkuiset puhtaasta kullasta, ja pani- vat ne kulkuiset granaatin omenain välille ympärille, hameen liepeisiin.</p>	<p>39:25 Ja teit culcuiset puh- tasta cullasta/ ja panit ne Granatin omenain wälille lie- peisijn/ aina ymbärins silcki- hametta.</p>
<p>39:26 vuorotellen tiuku ja granaattiomena viitan hel- maan ympärinsä, käytettäväksi virantoimituksessa, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.</p>	<p>39:26 Niin että kulkuinen ja granaatin omena oli vuoroin ympärinsä hameen liepeitä: palvelemaan sillä, niinkuin \Herra\ käskenyt oli Mosek- selle.</p>	<p>39:26 Nijn että siellä oli Gra- natin omena ja culcuinen ai- na ymbärins liepeitä/ palwe- leman sillä/ nijncuin HERra oli käskenyt Mosexelle.</p>
<p>39:27 Sitten tehtiin Aaronille ja hänen pojilleen ihokkaat, kudotut valkoisista pellava- langoista,</p>	<p>39:27 Ja he tekivät myös ah- taat hameet, kudotut valki- asta kalliista liinasta, Aa- ronille ja hänen pojillensa,</p>	<p>39:27 JA he teit myös ahtat hamet/ cudotut walkiasta kerratusta silkistä/ Aaronille ja hänen pojillens.</p>
<p>39:28 käärelakki valkoisista pellavalangoista, koristepäähi- neet valkoisista pellavalan- goista ja pellavakaatiot kerra- tuista valkoisista pellavalan- goista,</p>	<p>39:28 Ja hiipan valkiasta kalliista liinasta, ja kauniit lakit valkiasta kalliista lii- nasta, ja alusvaatteet valki- asta kerratusta liinasta,</p>	<p>39:28 Ja hijpan walkiasta sil- kistä/ ja caunit lakit walkias- ta silkistä/ ja alaswaattet/ walkiasta kerratusta lijnasta.</p>
<p>39:29 ja vihdoin vyö kerra- tuista valkoisista pellavalan- goista ja punasinisistä, purp- puranpunaisista ja helakanpu- naisista langoista, kirjaellen kudottu, niinkuin Herra oli</p>	<p>39:29 Ja taitavasti neulotun vyön valkiasta kerratusta kalliista liinasta, sinisistä, ja purpuraisista, ja tulipunai- sista villoista: niinkuin \Herra\ käskenyt oli Mosek- selle:</p>	<p>39:29 Ja sen taitawast neulo- tun wyön/ walkiasta kerratus- ta silkistä/ kellaisesta silkis- tä/ skarlacanasta/ rosinpu- naisesta/ nijncuin HERra oli käskenyt Mosexelle.</p>

Moosekselle käskyn antanut.

39:30 Vielä tehtiin otsakoriste, pyhä otsalehti, puhtaasta kullasta ja siihen piirrettiin, niinkuin sinettisormusta kai-verretaan, kirjoitus: Herralle pyhitetty.

39:31 Ja siihen kiinnitettiin punasininen nauha sidottavaksi käärelakin yläreunaan, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

39:32 Ja niin valmistui koko työ: asumus, ilmestysmaja. Ja israelilaiset tekivät kaiken, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut; niin he tekivät.

39:33 Ja he toivat Mooseksen eteen asumuksen, majan kaikkine kaluineen, hakasineen, lautoineen, poikkitaikoinen, pylväineen ja jalustoineen,

39:34 punaisista oinaannoista tehdyn peitteen ja siireeninnahoista tehdyn peitteen ja verhona olevan esiripun,

39:35 lain arkin korentoineen, armoistuimen,

39:36 pöydän kaikkine kaluineen ja näkyleivät,

39:37 aitokultaisen seitsenhaaraisen lampun riviin pantavine lamppuineen ja kaikkine kaluineen sekä öljyä seitsenhaaraista lampua varten,

39:38 kultaisen alttarin, voiteluöljyn ja hyvänhajuisen suitsukkeen, majan oven uutimen,

39:39 vaskialttarin vaskisine ristikkokehyksineen, sen korennot ja kaikki kalut, altaan jalustoineen,

39:30 He tekivät myös otsalehden, pyhän kruunun päälle, puhtaasta kullasta, ja kaivoivat kirjoituksen siihen, niinkuin sinetti kaivetaan: \Herran\ PYHYYS.

39:31 Ja sitoivat sen päälle sinisen nuoran, että sen piti yhdistämän hiipan ylhäältä: niinkuin \Herra\ oli käskennyt Mosekselle.

39:32 Ja niin kaikki seurakunnan majan rakennus päätettiin. Ja Israelin lapset tekivät kaikki sen jälkeen, kuin \Herra\ oli käskennyt Mosekselle; niin he tekivät.

39:33 Ja he kantoivat majan Moseksen tykö kaluineensa: sen koukut, laudat, korennot, patsaat ja jalat.

39:34 Ja peitteen punalla painetuista oinaan nahoista, peitteen tekasjim-nahoista: ja peitteen esiripun,

39:35 Todistusarkin korentoinensa, ja myös armoistuimen,

39:36 Pöydän kaikkein astiainsa kanssa, ja katsomusleivät,

39:37 Puhtaan kynttiläjalan valmistetun lamppuineensa, kaiken sen kanssa kuin siihen tarvittiin, ja öljyä valkeudeksi,

39:38 Kulda-alttarin ja voidellusöljyn, ja yrttein suitsutuksen, ja majan ovivaatteen,

39:39 Vaskisen alttarin ja vaskisen häkin korentoinensa, ja kaikkein kaluinsa kanssa, ja pesoastian jal-

39:30 HE teit myös odzaldin/ joca oli se pyhä Cruunu puhtasta cullasta/ ja caiwoit kirjoituxen siihen: HERRAN pyhyys.

39:31 Ja sidoit sen päälle kellaisen nuoran/ että sen piti yhdistämän hijpan ylhäldä/ nijncuin HERra oli käskennyt Mosexelle.

39:32 JA nijn caicki seuracunnan majan rakennus päätettin. Ja Israelin lapset teit caicki sen jälken/ cuin HERra oli käskennyt Mosexelle.

39:33 Ja he cannoit majan Mosexen tygö caluinens: coucut/ laudat/ corennot/ padzat ja jalat.

39:34 Ja peitoxen punalla painetuista oinan nahgoista/ peitoxen Thechaschim nahgoista/ ja esiripun.

39:35 TodistusArkin corendoinens/ ja Armonistuimen.

39:36 Pöydän caluinens/ ja cadzomusleiwät.

39:37 Sen caunin kyntiläjalan walmistetun lampuinens/ caiken sen cansa cuin siihen tarwittin/ ja öljyä walistuxexi.

39:38 CuldaAltarin ja woidellusöljyn ja hyvän suidzutuxen/ ja majan owiwaatteen.

39:39 Waskisen Altarin ja waskisen häkin/ corendoinens/ ja caickein caluins cansa/ pesoastian jalcoinens.

	koinensa,	
39:40 esipihan ympärysverhot pylväineen ja jalustoineen, esipihan portin uutimen sekä sen köydet ja vaarnat, ja kaikki kalut, joita tarvitaan asumukseen, ilmestysmajan, tehtävissä,	39:40 Pihan vaatteet pat-sainensa ja jalkoinensa, vaatteen pihan sisällekäytävän eteen, köysinensä ja vaa-joinensa, ja kaikki seurakunnan majan palveluksen astiat,	39:40 Pihan waattet pad-zainens ja jalcoinens/ waat-ten pihan sisällekäytävän eteen/ köysinens ja vaa-joinens/ ja caiken sen cuin seuracunnan majan palwelu-keen tarwittin.
39:41 virkapuvut pyhäkköpalvelusta varten ja pappi Aaronin muut pyhät vaatteet sekä hänen poikiensa pappispuvut.	39:41 Virkavaatteet palveltaa pyhässä, papin Aaronin pyhät vaatteet, ja hänen poikainsa vaatteet, joilla heidän piti tekemän papin viran palveluksen:	39:41 Wircawaatteet palwelta Pyhäsä: Aaronin papin pyhät waattet/ ja hänen poicains waattet/ joilla heidän piti tekemän papin wiran palwelu-xen.
39:42 Aivan niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut, niin olivat israelilaiset tehneet kaiken sen työn.	39:42 Kaikkein niiden jäl-keen mitkä \Herra\ oli käskenyt Moosekselle: niin teki-vät Israelin lapset kaiken sen työn.	39:42 Ja Israelin lapset teit caiken sen cuin HERra oli käskenyt Mosexelle/ caickeen tähän palweluxeen.
39:43 Ja Mooses katseli kaikkea työtä, ja katso, he olivat tehneet sen niin, kuin Herra oli käskenyt; niin he olivat tehneet. Silloin Mooses siunasi heidät.	39:43 Ja Moses näki kaiken tämän rakennuksen, että he olivat tehneet sen, niinkuin \Herra\ oli käskenyt; ja Moses siunasi heitä.	39:43 Ja Moses näki caiken tämän rakennuxen/ että he olit tehnet sen nijncuin HERra oli käskenyt/ ja siunais heitä.
2 Mooses 40 LUKU	40 LUKU	XL. Lucu
40:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:	40:1 Ja \Herra\ puhui Mosekselle, sanoen:	40:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
40:2 Ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä päivänä pystytä asumus, ilmestysmaja.	40:2 Ensimmäisenä päivänä ensimmäisestä kuusta pitää sinun paneman ylös seurakunnan majan.	40:2 Ensimmäisnä päiwänä ensimmäisestä cuusta/ pitä sinun paneman ylös seuracunnan majan.
40:3 Ja aseta sinne lain arkki ja ripusta esirippu arkin eteen.	40:3 Ja sinun pitää siihen paneman sisälle todistuksen arkin, ja sinun pitää peittämän arkin esiripulla.	40:3 Ja sinun pitä siihen paneman sisälle todistuxenArkin/ ja ripustaman esiripun Arkin eteen.
40:4 Ja tuo sinne pöytä ja lado sille näkyleivät päälletysten; ja tuo sinne seitsenhääräinen lamppu ja nosta sen lamput paikoilleen.	40:4 Ja sinun pitää myös sinne sisälle tuoman pöydän, ja valmistaman sen, ja asettaman siihen kynttiläjalan, ja paneman lamput sen päälle.	40:4 Ja sinun pitä myös sinne tuoman sisälle pöydän/ ja walmistaman sen: ja asettaman siihen kyntiläjalan/ ja lambut paneman sen päälle.
40:5 Ja sijoita kultainen suitsutusalttari lain arkin eteen ja ripusta uudin majan oveen.	40:5 Ja sinun pitää asettaman kultaisen sawualttarin todistusarkin eteen, ja ripustaman vaatteen majan eteen.	40:5 Ja sinun pitä asettaman sen cullaisen sawualttarin/ TodistusArkin eteen/ ja ripustaman waatten majan eteen.

40:6 Ja polttouhrialttari sijoita asumuksen, ilmestysmajan, oven eteen.	40:6 Mutta polttouhrin alttarin pitää sinun asettaman seurakunnan majan oven eteen,	40:6 Mutta sinun pitää asettaman polttouhrin Altarin ulkoiselle puolelle/ seurakunnan majan oven eteen.
40:7 Ja allas sijoita ilmestysmajan ja alttarin välille ja kaada siihen vettä.	40:7 Ja paneman pesoastian seurakunnan majan ja alttarin välille, ja paneman siihen vettä,	40:7 Ja pesoastian seurakunnan majan ja Altarin välille/ ja paneman siihen vettä.
40:8 Ja tee esipiha yltympäri ja pane uudin esipihan porttiin.	40:8 Ja tekemän pihan sen ympärille, ja ripustaman vaatteen pihan portin eteen,	40:8 Ja tekemän pihan sen ympärille/ ja ripustaman vaatten pihalle/ sisälleikätyvän eteen.
40:9 Ota sitten voiteluöljyä ja voitele asumus ja kaikki, mitä siinä on, ja pyhitä se kalustoineen, että se tulisi pyhäksi.	40:9 Ja ottaman voidellusöljyn, ja voiteleman majan ja kaikki ne mitkä siinä ovat, ja pyhittämän sen kaluinensa, että ne olisivat pyhät,	40:9 Ja pitää ottaman woidellusöljyn/ ja voiteleman majan ja caicki ne cuin sijnä owat/ ja pitää pyhittämän sen caluinens/ että ne olisit pyhät.
40:10 Ja voitele polttouhrialttari kaikkine kaluineen ja pyhitä alttari, että alttari tulisi korkeasti-pyhäksi.	40:10 Ja voiteleman polttouhrin alttarin kaluinensa, ja pyhittämän alttarin: ja se alttari pitää oleman kaikkein pyhin.	40:10 Ja pitää voiteleman polttouhrin Altarin caluinens/ ja pyhittämän sen/ caickein pyhimmäxi.
40:11 Voitele myös allas ja lustoimeen ja pyhitä se.	40:11 Sinun pitää myös voiteleman pesinastian jalcoinensa, ja sen pyhittämän.	40:11 Sinun pitää myös voiteleman pesinastian jalcoinens/ ja sen pyhittämän.
40:12 Tuo sitten Aaron poikineen ilmestysmajan ovelle ja pese heidät vedellä.	40:12 Ja sinun pitää tuoman Aaronin poikinensa seurakunnan majan oven eteen, ja pesemän heidät vedellä,	40:12 Ja sinun pitää tuoman Aaronin poikinens seurakunnan majan owen eteen/ ja pesemän heidän wedellä.
40:13 Ja pue Aaron pyhiin vaatteisiin ja voitele hänet ja pyhitä hänet, että hän pappina palvelisi minua.	40:13 Ja puettaman Aaronin pyhiin vaatteisiin, ja voiteleman ja pyhittämän hänen, minun papikseni.	40:13 Ja puettaman Aaronin pyhijn vaateisijn/ ja voiteleman ja wihkimän hänen/ minun papixeni.
40:14 Ja tuo myös hänen poikansa ja pue heidän ylleen ihokkaat.	40:14 Ja sinun pitää myös tuoman hänen poikansa ja puettaman heidän yllensä ahtaat hameet,	40:14 Ja sinun pitää myös tuoman hänen poicans/ ja puettaman heidän päällens ne ahtat hamet.
40:15 Ja voitele heidät, niinkuin sinä voitelit heidän isänsäkin, että he pappeina palvelisivat minua. Niin tämä on oleva heille voitelu ikuiseen pappeuteen, sukupolvesta sukupolveen.	40:15 Ja voiteleman heidät, niinkuin sinä heidän isänsä voitelit, minun papikseni. Ja tämän voidelluksen pitää oleman heille ijankaikkiseksi pappeudeksi, heidän sukunnissansa.	40:15 Ja voiteleman heidän/ nijncuin sinä heidän Isänsäkin voitelit minun papixeni. Ja tämän woidelluxen pitää oleman heille ijancaickisexi pappeudexi/ heidän suguisans.
40:16 Ja Mooses teki kaiken, niinkuin Herra oli häntä käskenyt; niin hän teki.	40:16 Ja Moses teki kaikki kuin \Herra\ oli hänelle käskenyt.	40:16 Ja Moses teki caicki/ cuin HERra oli hänelle käskenyt.

40:17 Ja asumus pystytettiin toisen vuoden ensimmäisessä kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä.	40:17 Niin tapahtui toisena vuonna, ensimmäisenä päivänä ensimmäisestä kuusta, että maja pantiin ylös.	40:17 Nlin maja pandin ylös toisna vuonna/ ensimmäisnä päivänä ensimmäisestä cuusta.
40:18 Silloin Mooses pystytti asumuksen. Hän asetti paikoilleen sen jalustat, kiinnitti sen laudat, sovitti paikoilleen sen poikkitangot ja pystytti sen pylväät.	40:18 Ja koska Moses pani ylös majan, niin hän asetti jalat ja laudat ja korennot, ja nosti patsaat pystyälle,	40:18 Ja koska Moses pani ylös majan/ niijn hän asetti jalat ja laudat ja corennot/ ja nosti padzat pystyälle.
40:19 Ja hän levitti asumuksen ylle teltan ja asetti ylimmäksi sen päälle telttapeitteen, niinkuin Herra oli Moosesta käsenyt.	40:19 Ja levitti peitteen majan ylitse, ja pani katon sen päälle: niinkuin \Herra\ oli käsenyt Mosekselle.	40:19 Ja lewitti peitoxen majan ylidzen/ ja pani caton sen päälle/ nijncuin HERra oli hänelle käsenyt.
40:20 Sitten hän otti lain, pani sen arkkiin ja kiinnitti arkkiin korennot ja asetti armoistuimen arkin päälle.	40:20 Ja otti todistuksen ja pani arkkiin, ja asetti korennot arkin päälle, ja pani myös armoistuimen arkin päälle.	40:20 Ja otti Todistuxen ja pani Arckijn/ ja asetti corennot Arkin päälle/ ja pani Armonistuimen Arkin päälle.
40:21 Ja hän toi arkin asumukseen ja sijoitti paikoilleen sitä verhoavan esiripun, ripustaen sen lain arkin eteen, niinkuin Herra oli Moosesta käsenyt.	40:21 Ja toi arkin majaan, ja ripusti esiripun todistusarkin eteen: niinkuin \Herra\ oli käsenyt Mosekselle.	40:21 Ja toi Arkin majaan/ ja ripusti esiripun todistus Arkin eteen/ nijncuin HERra oli hänelle käsenyt.
40:22 Ja hän asetti pöydän ilmestysmajaan, asumuksen pohjoispuolelle, esiripun ulkopuolelle	40:22 Niin asetti hän myös pöydän seurakunnan majaan, pohjan puoliselle sivulle, ulkoiselle puolelle esirippua.	40:22 Nijn asetti hän myös pöydän seuracunnan majaan/ pohjan puoliselle siwulle/ ulcoiselle puolelle esirippua.
40:23 ja latoi sille näkyleivät päälletysten Herran eteen, niinkuin Herra oli Moosesta käsenyt.	40:23 Ja asetti leivät sen päälle järjestykseen, \Herran\ eteen: niinkuin \Herra\ oli käsenyt Mosekselle.	40:23 Ja asetti leiwän sen päälle HERran eteen/ nijncuin HERra oli hänelle käsenyt.
40:24 Ja hän asetti seitsenhaaraisen lampun ilmestysmajaan, vastapäätä pöytää, asumuksen eteläpuolelle,	40:24 Niin pani hän myös kynttiläjalan seurakunnan majaan, juuri pöydän kohdalle, etelän sivulle majaa.	40:24 Nijn pani hän myös kyntiläjalan seuracunnan majaan/ juuri pöydän cohdalle etelän siwulle maja/ louckaseen.
40:25 ja nosti lampun paikoilleen Herran eteen, niinkuin Herra oli Moosesta käsenyt.	40:25 Ja pani lampun niiden päälle \Herran\ eteen: niinkuin \Herra\ oli käsenyt Mosekselle.	40:25 Ja pani lambut nijden päälle HERran eteen/ nijncuin HERra hänelle oli käsenyt.
40:26 Ja hän asetti kultaisen alttarin ilmestysmajaan esiripun eteen	40:26 Ja pani myös kultaisen alttarin seurakunnan majaan, esiripun eteen.	40:26 Ja pani myös cullaisen Altarin seuracunnan majaan/ esiripun eteen.

40:27 ja poltti siinä hyvänhajuista suitsuketta, niinkuin Herra oli Moosesta käsenyt.

40:28 Ja hän ripusti uutimen asumuksen oveen.

40:29 Ja polttouhrialttarin hän asetti asumuksen, ilmes-tysmajan, oven eteen ja uh-rasi sen päällä polttouhrin ja ruokauhrin, niinkuin Herra oli Moosesta käsenyt.

40:30 Ja altaan hän asetti ilmestysmajan ja alttarin välil-le ja kaatoi siihen vettä pe-seytymistä varten.

40:31 Ja Mooses ja Aaron ja hänen poikansa pesivät siinä kätensä ja jalkansa;

40:32 kun he menivät ilmes-tysmajaan tahi lähestyivät alttaria, niin he aina peseytyivät, niinkuin Herra oli Moo-sesta käsenyt.

40:33 Ja asumuksen ja alttarin ympärille hän laittoi esipi-han ja ripusti uutimen esipi-han porttiin. Ja niin Mooses päätti sen työn.

40:34 Sitten pilvi peitti ilmes-tysmajan, ja Herran kirkkaus täytti asumuksen;

40:35 eikä Mooses voinut mennä ilmestysmajaan, sillä pilvi oli laskeutunut sen pääl-le, ja Herran kirkkaus täytti asumuksen.

40:36 Ja joka kerta, kun pilvi kohosi asumuksen päältä, lähtivät israelilaiset liikkeelle; näin oli koko heidän vaelluk-sensa ajan.

40:37 Mutta milloin pilvi ei kohonnut, he eivät lähteneet liikkeelle, ennenkuin sinä päivänä, jona se taas kohosi.

40:27 Ja suitsutti yrtein suitsutuksen sen päällä: niinkuin \Herra\ oli käse-nyt Mosekselle.

40:28 Ja ripusti vaatteen majan oven eteen.

40:29 Vaan polttouhrin alt-tarin pani hän seurakunnan majan oven eteen, ja uhra-sen päällä polttouhrin ja ruokauhrin: niinkuin \Herra\ oli käsenyt Mosek-selle.

40:30 Ja pesoastian pani hän seurakunnan majan ja alttarin välille, ja pani siihen vettä pestä heitänsä.

40:31 Ja Moses ja Aaron ja hänen poikansa pesivät kätensä ja jalkansa siitä.

40:32 Sillä heidän piti pese-män itsensä, koska he meni-vät seurakunnan majaan eli kävivät alttarin tykö; niin-kuin \Herra\ oli käsenyt Mosekselle.

40:33 Ja hän pani pihan ylös, majan ja alttarin ympärille, ja ripusti vaatteen pi-han sisällekäytävään. Ja niin Moses päätti sen työn.

40:34 Ja pilvi peitti seura-kunnan majan, ja \Herran\ kunnia täytti majan.

40:35 Ja ei Moses taitanut käydä seurakunnan majaan; sillä pilvi oli sen päällä, ja \Herran\ kunnia täytti ma-jan.

40:36 Ja koska pilvi meni ylös majan päältä niin Israe-lin lapset vaelsivat, kaikissa matkoissansa.

40:37 Vaan koska ei pilvi mennyt ylös, silloin ei he vaeltaneet, siihen päivään asti, että se meni ylös.

40:27 Ja suidzutti hyvän suidzutuxen senpäällä/ nijncuin HERra oli käsenyt Mo-sexelle.

40:28 Ja ripusti waatten/ majan oween.

40:29 Waan polttouhrin Alta-rin pani hän seuracunnan majan owen eteen/ ja uhrais sen päälle polttouhrin ja ruo-cauhrin/ nijncuin HERra hä-nelle oli käsenyt.

40:30 Ja pesoastian pani hän todistus majan ja Altarin wä-lille/ ja pani siihen wettä pestä heitänsä.

40:31 Ja Moses ja Aaron poikinens/ pesit kätens ja jalcans sijtä.

40:32 Sillä heidän piti pese-män idzens/ cosca he menit seuracunnan majaan/ eli kä-wit Altarin tygö/ nijncuin HERra oli hänelle käsenyt.

40:33 Ja hän pani pihan ylös majan ja Altarin ymbärins/ ja ripusti waatten pihan sisälle-käytävään. Ja nijn Moses päätti caiken sen työn.

40:34 Ja pilwi peitti seura-cunnan majan/ ja HERran cunnia täytti majan.

40:35 Ja ei Moses taitanut käydä seuracunnan majaan/ nijncauwan cuin pilwi sen päällä oli/ ja HERran cunnia täytti majan.

40:36 Ja cosca pilwi meni ylös majan päaldä/ nijn Is-raelin lapset waelsit/ nijn usein cuin he matcustit.

40:37 Waan cosca ei pilwi mennyt ylös/ silloin ei he waeldanet siihen päiwän asti/ että se meni ylös.

40:38 Sillä Herran pilvi oli päivällä asumuksen päällä, ja yöllä oli pilvessä tulen hohde kaikkien israelilaisten silmien edessä; näin oli koko heidän vaelluksensa ajan.

40:38 Sillä \Herran\ pilvi oli päivällä majan ylitse, ja yöllä oli tuli siinä, koko Israelin huoneen silmäin edessä, kaikissa heidän vaelluksis-sansa.

40:38 Sillä HERran pilwi oli päiwällä majan ylidze/ ja yöllä oli tuli sijnä/ coco Israelin huonen silmäin edes/ nijn-cauwan cuin he waelisit.

KOLMAS MOOSEKSEN KIRJA

3 MOOSEKSEN KIRJA

Colmas Mosexen Kirja

1 LUKU

1:1 Ja Herra kutsui Mooseksen ja puhui hänelle sisältä ilmestysmajasta sanoen:

1:2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Jos joku teistä tahtoo tuoda uhrilahjan Herralle, niin tuokaa uhrilahjanne karjasta, joko raavaista tai lampaista.

1:3 Jos hänen uhrilahjansa on raavaspolttouhri, tuokoon virheettömän urospuolen; ilmestysmajan ovelle hän tuokoon sen, että Herran mie-lisuosio tulisi hänen osaksensa.

1:4 Ja hän laskekoon kätensä polttouhriteuraan pään päälle; niin se on oleva otollinen ja tuottava hänelle sovituksen.

1:5 Ja hän teurastakoon mullikan Herran kasvojen edessä, ja papit, Aaronin pojat, tuokoot veren ja vihmokoot veren ympärinsä alttarille, joka on ilmestysmajan ovella.

1:6 Ja hän nylkeköön polttouhriteuraan ja leikelköön sen määräkappaleiksi.

1:7 Ja pappi Aaronin pojat tehkoot tulen alttarille ja pankoot halkoja tuleen.

1:8 Ja papit, Aaronin pojat,

1 LUKU

1:1 Ja \Herra\ kutsui Mooseksen, ja puhui hänelle seurakunnan majasta, sanoen:

1:2 Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: joka teistä tahtoo uhrata \Herralle\, niin tehkää teidän uhrinne eläimistä, karjasta ja lampaista.

1:3 Jos hän tahtoo [Herralle] polttouhria karjasta tehdä, niin uhratkaan virheettömän härkyisen: seurakunnan majan oven edessä hän sen uhratkaan, että se olis \Herralle\ otollinen häneltä.

1:4 Ja pankaan kätensä sen polttouhrin pään päälle, niin se on otollinen häntä sovittamaan.

1:5 Ja hänen pitää teurastaman mullin \Herran\ edessä; ja papit, Aaronin pojat, pitää tuoman veren ja priiskottaman alttarille ympärinsä, joka on seurakunnan majan oven edessä.

1:6 Ja vuota pitää polttouhrista nyljettämän ja pitää kappaleiksi hakattaman.

1:7 Ja papin Aaronin pojat pitää tekemän tulen alttarille ja halvot tulen päälle pane-man.

1:8 Ja papit Aaronin pojat

I. Lucu

1:1 JA HERra cudzui Mosexen/ ja puhui hänelle seuracunnan majasa/ sanoden:

1:2 Puhu Israelin lapsille ja sano heille: cuca teistä tahtouhrata HERralle/ hän tehkän sen eläimistä/ carjasta ja lambaista.

1:3 JA jos hän tahto HERralle polttouhria carjasta tehdä/ nijn hän uhratcan wirhittömän härkyisen seuracunnan majan owen edes: että se olis HERralle otollinen häneldä.

1:4 Ja pangan kätens sen polttouhrin pään päälle/ nijn se on otollinen ja sowitta hänen.

1:5 Ja hänen pitä teurastaman mullin HERran edes/ ja papin Aaronin pojat pitä hänen werens tuoman/ ja prijscottaman Altarille ymbärins/ joca on seuracunnan majan owen edes.

1:6 Ja wuodan pitä polttouhrista nyljettämän/ ja se pitä cappaleixi hacattaman.

1:7 Ja papin Aaronin pojat pitä tekemän tulen Altarille/ ja halgot sen päälle pane-man.

1:8 Ja Aaronin pojat pitä so-

<p>asettakoot kappaleet ynnä pään ja rasvan halkojen päälle, jotka ovat tulessa alttarilla.</p>	<p>pitää sovittaman kappaleet, pään ja lihavuuden, halkoin päälle, jotka ovat alttarilla tulen päällä.</p>	<p>wittaman cappalet/ pään ja lihawuden halcoin päälle/ jotka owat Altarilla tulen päällä.</p>
<p>1:9 Mutta sisälmykset ja jalat hän peskөөn vedessä, ja pappi polttakoon kaiken alttarilla; se on polttouhri, suloisesti tuoksuva uhri Herralle.</p>	<p>1:9 Mutta sisällykset ja jalat pitää vedellä pestämän, ja papin pitää kaikki nämät polttaman alttarilla: polttouhriksi, ja lepytyshajun tuleksi \Herralle\.</p>	<p>1:9 Mutta sisällyxet ja jalat pitä wedellä pestämän/ ja papin pitä caicki nämät polttaman Altarilla/ polttouhrixi. Tämä on makian hajun tuli HERralle.</p>
<p>1:10 Ja jos hänen uhrilahjansa, joka on tarkoitettu polttouhriksi, on otettu pikkukarjasta, lampaista tai vuohista, tuokoon virheettömän urospuolen.</p>	<p>1:10 Ja jos hän tahtoo tehdä polttouhria pienistä eläimistä, lampaista eli vuohista, niin uhratkaan virheettömän oinaan eli kauriin.</p>	<p>1:10 JA jos hän tahto tehdä polttouhria pienist eläimist/ nimittäin/ lambaista ja wuohista/ nijn uhratcan wirhittömän oinan eli caurin.</p>
<p>1:11 Ja teurastakoon sen alttarin pohjoissivulla, Herran edessä; ja papit, Aaronin pojat, vihmokoot sen veren alttarille ympärinsä.</p>	<p>1:11 Ja teurastakaan sen \Herran\ edessä pohjan puolella alttaria, ja papit, Aaronin pojat, pitää priiskottaman hänen verensä alttarille ympärinsä.</p>	<p>1:11 Ja teurastacan sen HERralle pohjan puolella Altarita. Ja papin Aaronin pojat pitä prijscottaman hänen werens Altarille ymbärins.</p>
<p>1:12 Ja hän leikelkөөn sen määräkappaleiksi, ja pappi asettakoon ne ynnä pään ja rasvan halkojen päälle, jotka ovat tulessa alttarilla.</p>	<p>1:12 Ja se pitää hakattaman kappaleiksi, sekä pää että lihavuus, ja papin pitää ne sovittaman halkoin päälle, jotka ovat alttarilla tulen päällä.</p>	<p>1:12 Ja se pitä hacattaman cappaleixi/ ja papin pitä so-wittaman sekä pään että lihawuden halcoin päälle/ jotka owat Altarilla tulen päällä.</p>
<p>1:13 Mutta sisälmykset ja jalat hän peskөөn vedessä, ja pappi tuokoon sen kaiken ja polttakoon alttarilla; se on polttouhri, suloisesti tuoksuva uhri Herralle.</p>	<p>1:13 Mutta sisällykset ja jalat pitää vedellä pestämän, ja papin pitää sen kaiken uhraaman ja polttaman alttarilla: se on polttouhri, tuliuhri ja lepytyshaju \Herralle\.</p>	<p>1:13 Mutta sisällyxet ja jalat pitä wedellä pestämän/ ja papin pitä sen caiken uhraman ja polttaman Altarilla polttouhrixi. Tämä on makian hajun tuli HERralle.</p>
<p>1:14 Ja jos hänen uhrilahjansa Herralle on lintupolttouhri, tuokoon uhrilahjanaan metsäkyyhkysiä tai kyyhkysenpoikia.</p>	<p>1:14 Jos hän tahtoo taas tehdä polttouhria \Herralle\ linnuista, niin tehkään sen mettisistä, elikkä kyhkyläisten pojista.</p>	<p>1:14 JOs hän tahto taas tehdä polttouhria HERralle linnuista/ nijn tehkän sen mettisistä/ elickä kyhkyläisten pojista.</p>
<p>1:15 Ja pappi tuokoon sen alttarille, vääntäkөөn siltä niskat poikki ja polttakoon sen alttarilla, ja puserrettakoon sen veri alttarin seinään.</p>	<p>1:15 Ja papin pitää sen alttarille tuoman, ja niskan poikki vääntämän, ja alttarilla polttaman, ja antaman veren vuotaa alttarin seinään.</p>	<p>1:5 Ja papin pitä sen Altarille tuoman/ ja niscan poicki wäändämän/ ja Altarilla polttaman/ ja andaman Altarin seinille weren wuota.</p>
<p>1:16 Ja hän ottakoon sen kuvun rapoineen pois ja heittääkөөn sen alttarin viereen</p>	<p>1:16 Ja ottakaan hänen kupunsa höyheninensä ulos, ja heittääkään ne alttarin vie-</p>	<p>1:16 Ja hänen cupuns höyheminens heittämän Altarin wiereen itän päin/ tuh-caco-</p>

itäpuolelle, tuhkaläjälle.

1:17 Sitten hän reväisköön sen auki siipien kohdalta, niitä kuitenkin irroittamatta, ja pappi polttakoon sen alttarilla halkojen päällä, jotka ovat tulussa; se on polttouhri, su-loisesti tuoksuva uhri Herralle.

3 Mooses 2 LUKU

2:1 Jos joku tahtoo tuoda Herralle lahjaksi ruokauhrin, olkoon hänen uhrilahjanaan lestyjä jauhoja; ja hän vuodattakoon siihen öljyä ja pankoon sen päälle suitsuketta

2:2 ja vieköön sen papeille, Aaronin pojille, ja pappi ottakoon kourallisen niitä jauhoja ja sitä öljyä ynnä kaiken suitsukkeen ja polttakoon tämän alttariuhriosan alttarilla suloisesti tuoksuvana uhrina Herralle.

2:3 Mutta se, mikä jää tah-teeksi ruokauhrista, olkoon Aaronin ja hänen poikiensa oma; se on korkeasti-pyhää, Herran uhria.

2:4 Mutta jos tahdot tuoda ruokauhrilahjan uunissa paistetusta, olkoon uhrinasi lestyistä jauhoista valmistetut, öljyyn leivotut happamattomat kakut tai öljyllä voidellut happamattomat ohukaiset.

2:5 Jos taas uhrilahjasi on ruokauhri, joka leivinlevyllä paistetaan, olkoon se valmistettu lestyistä jauhoista, öljyyn leivottu ja happamaton.

2:6 Paloittele se palasiksi ja vuodata öljyä sen päälle; se

reen itään päin, tuhka-ko'on päälle.

1:17 Ja pitää sen siipinensä halkaiseman, mutta ei erinänsä repäisemän. Ja niin papin pitää sillänsä sen polttaman halkoin päällä, jotka ovat alttarilla tulen päällä: tämä on polttouhri, tuliuhri ja lepytyshaju \Herralle\.

2 LUKU

2:1 Ja jos joku henki tahtoo tehdä \Herralle\ ruokauhria, niin sen pitää oleman sämpyläjauhoista, ja hänen pitää öljyä sen päälle vuodattaman ja pyhää savua sen päälle paneman,

2:2 Ja sitte sen papeille Aaronin pojille viemän: niin pitää papin ottaman pivonsa täyden niistä sämpyläjauhoista, ja öljyä kaiken pyhän savun kanssa, ja sen polttaman alttarilla muistoksi. Tämä on tuliuhri ja lepytyshaju \Herralle\.

2:3 Se kuin jää ruokauhrista, pitää oleman Aaronin ja hänen poikainsa oman: sen pitää oleman kaikkein pyhimmän \Herran\ tulista.

2:4 Mutta jos sinä tahdot tehdä ruokauhria pätsissä kypsytetystä, niin ota happamattomia kyrsiä sämpyläjauhoista öljyyn sekoitettuna, ja happamattomia ohukaisia kyrsiä öljyllä voideltuita.

2:5 Vaan jos sinun ruokauhris on pannussa kypsetystä, niin sen pitää oleman happamattomista sämpyläjauhoista öljyyn sekoitettuna.

2:6 Sen sinun pitää jakaman kappaleiksi, ja vuodattaman öljyä sen päälle: niin se on

gon päälle.

1:17 Ja pitä sen siipinens halcaiseman/ mutta ei erinäns rewäisemän. Ja nijn papin pitä silläns sen polttaman halcain päällä/ jotca owat Altarilla tulen päällä. Tämä on makian hajun tuli HERralle.

II. Lucu

2:1 JOs jocu hengi tahto tehdä HERralle ruocauhria/ nijn sen pitä oleman sämbyläjauhoista/ ja hänen pitä öljyä sen päälle wuodattaman/ ja pyhä sawua sen päälle paneman.

2:2 Ja sijtte sen papeille Aaronin pojille wiemän: nijn pitää papin ottaman pions täyden nijstä sämbyläjauhoista/ ja öljyä caiken pyhän sawun cansa/ ja sen polttaman Altarilla muistoxi. Tämä on makian hajun tuli HERralle.

2:3 Se cuin jää ruocauhrista/ pitä oleman Aaronin ja hänen poicains oman. Sen pitä oleman caickein pyhimmän HERran tulista.

2:4 MUtta jos hän tahto tehdä ruocauhria pädzis kypsetystä/ nijn ottacan happamattomia kyrsiä sämbyläjauhoista secoitettuna öljyn cansa/ ja happamattomia ohucaisia kyrsiä woideltuita öljyllä.

2:5 Waan jos sinun ruocauhris on pannusa kypsetystä/ nijn sen pitä oleman happamattomista sämbyläjauhoista/ secoitettuna öljyllä.

2:6 Ja sen sinun pitä jaccaman cappaleixi/ ja wuodat

on ruokauhri.

2:7 Ja jos uhrilahjasi on ruokauhri, joka paistetaan pannussa, valmistettakoon se lestyistä jauhoista ynnä öljystä.

2:8 Ja vie ruokauhri, joka näin on valmistettu, Herralle; se vietäköön papille, ja hän tuokoon sen alttarin ääreen.

2:9 Ja pappi erottakoon ruokauhrista alttariuhriosan ja polttakoon sen alttarilla suloisesti tuoksuvana uhrina Herralle.

2:10 Mutta se, mikä jää tähteeksi ruokauhrista, olkoon Aaronin ja hänen poikiensa oma; se on korkeasti-pyhää, Herran uhria.

2:11 Mitään ruokauhria, jonka te tuotte Herralle, älköön valmistettako happamesta; älkää polttako uhria Herralle mistään happamesta taikinas-ta tai hunajasta.

2:12 Uutisuhrilahjana saatte tuoda niitä Herralle, mutta älkööt ne tulko alttarille suloiseksi tuoksuksi.

2:13 Ja jokainen ruokauhri-lahjasi suolaa suolalla, äläkä anna Jumalasi liitonsuolan puuttua ruokauhristas; jokaiseen uhrilahjaasi sinun on tuotava suolaa.

2:14 Mutta jos tahdot tuoda uutisesta ruokauhrin Herralle, niin tuo uutisruokauhrinasi tulella paahdettuja tähkäpäitä tai survottuja jyviä tuleentumattomasta viljasta.

ruokauhri.

2:7 Ja jos sinun ruokauhris on halstarilla kypsetystä, niin sinun pitää tekemän sen sämpyläjauhoista öljyn kanssa.

2:8 Ja sen ruokauhrin, jonka sinä tahdot senkaltaisista tehdä \Herralle\, pitää sinun tuoman papille, ja kantaman sen alttarin tykö.

2:9 Ja papin pitää ylentämän sen ruokauhrin muistoksi ja polttaman alttarilla. Se on tuliuhri ja lepytyshaju \Herralle\.

2:10 Tähteet ruokauhrista tulee oleman Aaronin ja hänen poikainsa omat: sen pitää oleman kaikkein pyhimmän \Herran\ tulista.

2:11 Kaiken ruokauhrin, kuin te uhraatte \Herralle\, pitää teidän tekemän ilman hapatusta: sillä ei yhtään hapatusta eli hunajaa pidä siinä poltettaman uhriksi \Herralle\.

2:12 Mutta uutisten uhrissa pitää teidän ne uhraaman \Herralle\; vaan ei ne pidä tuleman alttarille makiaksi hajuksi.

2:13 Kaiken sinun ruokauhris pitää sinun suolaaman, ja sinun ruokauhris ei pidä ikänänsä ilman sinun Jumalasi liittosuolata oleman; sillä kaikissa sinun uhreissas pitää sinun suolaa uhraaman.

2:14 Mutta jos sinä tahdot tehdä uutisesta ruokauhrin \Herralle\, niin sinun pitää kuivaaman viheriäiset tähkäpäät tulella, ja survoman ne pieniksi, ja sitten uhraaman ruokauhrin sinun uutisestas.

taman öljyä sen päälle/ niin se on ruocauhri.

2:7 Ja jos sinun ruocauhris on haastarilla kypsetystä/ niin sinun pitää tekemän sen sämbyläjauhoista öljyn cansa.

2:8 Ja sen ruocauhrin/ jonga sinä tahdot sencaltaisista tehdä HERralle/ pitää sinun tuoman papille/ ja hänen pitää sen candaman Altarille.

2:9 Ja ylöndämän sen ruocauhrin muistoksi/ ja polttaman sen Altarilla. Se on malkan hajun tuli HERralle.

2:10 Tähtet pitää oleman Aaronin ja hänen poicains omat. Sen pitää oleman caickein pyhimmän HERran tulista.

2:11 CAicki ruocauhri cuin te uhratte HERralle/ pitää teidän tekemän ilman hapatosta: sillä ei yhtän hapatosta eli hunajata pidä siinä poltettaman uhriksi HERralle.

2:12 Mutta utisten uhrisa pitää teidän ne uhraman HERralle. Waan ei ne pidä tuleman Altarille makiaksi hajuxi.

2:13 Caicki sinun ruocauhris pitää sinun suolaman/ ja sinun ruocauhris ei pidä ikänäns ilman sinun Jumalasi liittosuolata oleman: sillä caikisa sinun uhreissas pitää sinun suola uhraman.

2:14 MUtta jos sinä tahdot tehdä utisesta ruocauhrin HERralle/ niin sinun pitää cuiwaman wiherjäiset tähkäpäät tulella/ ja survoman ne pieniksi/ ja sijtte uhraman ruocauhrin sinun utisestas.

2:15 Ja vuodata siihen öljyä ja pane siihen suitsuketta; se on ruokauhri.

2:16 Ja pappi polttakoon alttariuhriosan survotuista jyvistä ja öljystä ynnä kaiken suitsukkeen uhrina Herralle.

3 Mooses 3 LUKU

3:1 Jos hänen uhrilahjansa on yhteysuhri, tuokoon hän, jos hän tuo raavaskarjasta härän tai lehmän, virheettömän eläimen Herran eteen.

3:2 Ja hän laskekoon kätensä uhriteuraansa pään päälle ja teurastakoon sen ilmes-tysmajan ovella; ja papit, Aaronin pojat, vihmokoot veren alttarille ympärinsä.

3:3 Ja hän tuokoon yhteysuhrista uhrina Herralle sisälmyksiä peittävän rasvan ja kaiken sisälmysten rasvan

3:4 ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä lantioli-haksissa olevan rasvan ja maksanlisäkkeen, joka on irroitettava munuaisten luota.

3:5 Ja Aaronin pojat polttakoot sen alttarilla polttouhrin päällä, joka on halkojen päällä tulessa, suloisesti tuoksuvana uhrina Herralle.

3:6 Mutta jos hän tuo uhrilahjanaan Herralle yhteysuhriksi pikkukarjasta urospuolen tai naaraspuolen, niin tuokoon virheettömän eläimen.

3:7 Jos hän tuo uhrilahjanaan lampaan, niin tuokoon sen Herran eteen

3:8 ja laskekoon kätensä uh-

2:15 Ja sinun pitää pane-man öljyä siihen ja pyhää savua, niin on se ruokauhri.

2:16 Ja papin pitää ottaman niistä survotuista jyvistä ja öljystä, ynnä kaiken pyhän savun kanssa, ja polttaman sen muistoksi. Se on tuliuhri \Herralle\.

3 LUKU

3:1 Ja jos hänen uhrinsa on kiitosuhri karjasta, niin pitää hänen uhraaman härjän eli lehmän, ja virheettömän uhrin tuoman \Herran\ eteen.

3:2 Ja pitää laskeman kätensä uhrinsa pään päälle, ja teurastaman seurakunnan majan oven edessä: ja papit Aaronin pojat pitää priiskottaman veren alttarille ympärinsä.

3:3 Ja pitää uhraaman siitä kiitosuhrista polttouhrin \Herralle\: lihavuuden, kuin sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten lihavuuden,

3:4 Ja kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa, kuin niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvon munaskuiden kanssa eroittaman.

3:5 Aaronin pojat pitää polttaman sen alttarilla polttouhriksi puiden päällä, jotka ovat tulessa, tuliuhriksi ja lepytyshajuksi \Herralle\.

3:6 Mutta jos hän tekee \Herralle\ kiitosuhria pienistä eläimistä, oinaista eli uuhista, niin sen pitää oleman ilman virheetä.

3:7 Jos hän uhraa karitsan, niin hänen pitää sen tuoman \Herran\ eteen,

3:8 Ja pitää laskeman kätensä uhrinsa pään päälle, ja

2:15 Ja sinun pitää paneman öljyä siihen ja pyhä sawua/ nijn on se ruocauhri.

2:16 Ja papin pitää ottaman niistä survotuista jyvistä ja öljystä/ ynnä caiken pyhän sawun cansa/ ja polttaman sen muistoxi. Se on tuli HER-ralle.

III. Lucu

3:1 JOs hänen uhrins on kijosuhri carjasta/ nijn pitää hänen uhraman härjän eli lehmän/ ja wirhittömän uhrin tuoman HERran eteen.

3:2 Ja pitää laskeman kätens sen pään päälle/ ja teurastaman seuracunnan majan owen edes. Ja papit Aaronin pojat/ pitää prijscottaman weren Altarille/ ymbärins.

3:3 Ja pitää uhraman sijtä kijosuhrist polttouhrin HERralle/ nimittäin/ caiken sisällysten lihawuden.

3:4 Ja ottaman caxi munascuuta sen lihawuden cansa/ cuin nijden päällä on landeisa/ ja maxan calwon munascuiden cansa.

3:5 Ja Aaronin pojat pitää polttaman sen Altarilla polttouhrixi puiden päällä/ jotca owat tulesa. Se on makian hajun tuli HERralle.

3:6 MUTta jos hän teke HER-ralle kijosuhria pienist eläimist/ oinaista eli uhista/ nijn sen pitää oleman ilman wirhitä.

3:7 Jos hän uhra caridzan/ nijn hänen pitää sen tuoman HERran eteen.

3:8 Ja pitää laskeman kätens

riteuraansa pään päälle ja teurastakoon sen ilmestysmajan ovelle, ja Aaronin pojat vihmokoot sen veren alttarille ympärinsä.

3:9 Ja hän tuokoon yhteysuhrista uhrina Herralle sen rasvan, koko rasvahännän, joka on irroitettava häntänikamista, sisälmyksiä peittävän rasvan ja kaiken sisälmysten rasvan

3:10 ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä lantioli-haksissa olevan rasvan ja maksanlisäkkeen, joka on irroitettava munuaisten luota.

3:11 Ja pappi polttakoon sen alttarilla uhriruokana Herralle.

3:12 Ja jos hänen uhrilahjansa on vuohi, tuokoon sen Herran eteen

3:13 ja laskekoon kätensä sen pään päälle ja teurastakoon sen ilmestysmajan ovelle; ja Aaronin pojat vihmokoot sen veren alttarille ympärinsä.

3:14 Ja hän tuokoon siitä uhrilahjanaan Herralle uhriksi sisälmyksiä peittävän rasvan ja kaiken sisälmysten rasvan

3:15 ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä lantioli-haksissa olevan rasvan ja maksanlisäkkeen, joka on irroitettava munuaisten luota.

3:16 Ja pappi polttakoon ne alttarilla uhriruokana, suloi-sesti tuoksuvana uhrina; kaikki rasva olkoon Herran oma.

3:17 Tämä olkoon teille ikuisen säädös sukupolvesta su-

teurastaman sen seurakunnan majan oven edessä. Ja Aaronin pojat pitää priiskottaman sen veren alttarille ympärinsä,

3:9 Ja kiitosuhrista uhraaman \Herralle\ polttouhrin, sen lihavuuden: koko saporon eroitetun selkäpiistä: lihavuuden, kuin sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten lihavuuden,

3:10 Ja kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa kuin lanteissa niiden päällä on, ja eroittaman maksan kalvon munaskuiden kanssa.

3:11 Ja papin pitää sen polttaman alttarilla, tulen ruaksi \Herralle\.

3:12 Jos hänen uhrinsa on vuohi ja hän tuo sen \Herran\ eteen,

3:13 Niin hänen pitää laske-man kätensä sen pään päälle, ja teurastaman seurakunnan majan oven edessä. Ja Aaronin pojat pitää priiskottaman hänen verensä alttarille ympärinsä,

3:14 Ja pitää siitä uhraaman polttouhrin \Herralle\ lihavuuden, kuin sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten lihavuuden.

3:15 Ja kaksi munaskuuta lihavuuden kanssa, joka niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvon munaskuiden kanssa eroittaman.

3:16 Ja papin pitää polttaman sen alttarilla, tulen ruaksi, makiaksi hajuksi. Kaikki lihavuus on \Herran\ oma.

3:17 Sen pitää oleman ijan-kaikkisen säädyn teidän sukukunnissanne, kaikissa

sen pään päälle/ ja teurastaman sen seurakunnan majan oven edes. Ja Aaronin pojat pitää priiscottaman sen veren Altarille/ ymbärins.

3:9 Ja kijosuhrista uhraman HERralle polttouhrin/ nimit-täin/ lihawuden/ coco saporon eroitetun selkäpiistä/ ja caiken sisällysten lihawuden.

3:10 Ja ottaman caxi munascuuta sen lihawuden cansa cuin landeisa nijden päällä on/ ja maxan calwon munascuiden cansa.

3:11 Ja papin pitää sen polttaman Altarilla/ tulen ruaxi HERralle.

3:12 JOs hänen uhrins on wuohi/ ja hän tuo sen HERran eteen.

3:13 Nijn hänen pitää laske-man kätens sen pään päälle/ ja teurastaman seurakunnan majan owen edes. Ja Aaronin pojat pitää prijscottaman hänen werens Altarille/ ymbärins.

3:14 Ja pitää sijtä uhraman polttouhrin HERralle/ nimit-täin/ caiken sisällysten lihawuden.

3:15 Ja ottaman caxi munascuuta lihawuden cansa/ cuin nijden päällä on landeisa/ ja maxan calwon munascuiden cansa.

3:16 Ja papin pitää polttaman sen Altarilla/ tulen ruaxi makiaksi hajuksi. Caicki lihawus on HERran oma.

3:17 SEn pitää oleman ijan-caickisen säädyn teidän su-

kupolveen, missä asuttekin: mitään rasvaa tai verta älkää syökö.

3 Mooses 4 LUKU

4:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

4:2 Puhu israelilaisille ja sano: Jos joku erehdyksestä rikkoo jotakuta Herran käskyä vastaan ja tekee jotakin, mitä ei saa tehdä,

4:3 niin, jos voideltu pappi tekee rikkomuksen ja saattaa kansan vikapääksi, tuokoon rikkomuksensa tähden, jonka hän on tehnyt, virheettömän mullikan Herralle syntiuhriksi.

4:4 Ja vieköön mullikan ilmestysmajan ovelle Herran eteen ja laskekoon kätensä mullikan pään päälle ja teurastakoon mullikan Herran edessä.

4:5 Ja ottakoon se voideltu pappi mullikan verta ja vieköön sen ilmestysmajaan,

4:6 ja pappi kastakoon sormensa vereen ja pirskoittakoon verta seitsemän kertaa Herran edessä, pyhäkön esiripun edessä.

4:7 Ja pappi sivelköönsä sitä verta alttarin sarviin, jolla poltetaan hyvänhajuista suitsutusta Herran edessä ja joka on ilmestysmajassa; mullikan kaiken muun veren hän vuodattakoon ilmestysmajan oven edessä olevan polttouhrialtтарin juurelle.

4:8 Ja kaiken syntiuhrimullikan rasvan hän erottakoon

tiedän asuinsioissanne: ette yhtään lihavuutta eli mitään verta söisi.

4 LUKU

4:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

4:2 Puhu Israelin lapsille, ja sano: jos joku sielu rikkoo tietämättä jotakuta \Herran\ käskyä vastaan, jota ei hänen pitäis tekemän, niin että hän tekis yhtäkin vastaan niistä:

4:3 Jos pappi, joka voideltu on, rikkoo kansan pahennukseksi, niin hänen pitää rikoksensa edestä, kuin hän tehnyt on, tuoman virheettömän nuoren mullin \Herralle\ rikosuhriksi,

4:4 Ja pitää tuoman mullin \Herran\ eteen, seurakunnan majan oven tykö, ja laskeman kätensä mullin pään päälle, ja teurastaman mullin \Herran\ edessä.

4:5 Ja pappi kuin voideltu on, pitää ottaman mullin verestä, ja kantaman seurakunnan majaan.

4:6 Ja papin pitää kastaman sormensa vereen ja priiskottaman sitä verta seitsemän kertaa \Herran\ ja pyhän esiripun edessä.

4:7 Ja papin pitää siitä verestä paneman suitsutusaltтарin sarvein päälle, joka on \Herran\ edessä seurakunnan majassa, ja kaiken muun veren kaataman polttouhriin altтарin pohjalle, joka on seurakunnan majan oven edessä.

4:8 Ja kaiken rikosuhrin mullin lihavuuden pitää hä-

guisan/ caikisa teidän asuinsioisan/ ettei te lihawutta eli werta söis.

IV. Lucu

4:1 JA HERra puhui Mosexelle sanoden:

4:2 Puhus Israelin lapsille/ ja sano: jos jocu sielu ricko tietämättä jotacuta HERran käskyä wastan/ jota ei hänen pitäis tekemän:

4:3 Nimittäin/ jos pappi/ joca woideldu on/ ricko Canssan pahennoxexi/ hänen pitää rioxens edest/ cuin hän tehnyt on/ tuoman wirhittömän mullin HERralle ricosuhriksi.

4:4 Ja pitä tuoman sen mullin HERran eteen/ seuracunnan majan owen tygö/ ja laskeman kätens mullin pään päälle/ ja teurastaman mullin HERran edes.

4:5 Ja pappi cuin woideldu on/ pitä ottaman mullin werestä/ ja candaman seuracunnan majaan.

4:6 Ja pitä castaman sormens wereen/ ja prijscottaman sitä werta seidzemän kerta HERran ja Pyhän Esiripun edes.

4:7 Ja pitä sijtä werestä paneman suidzutusAltтарin sarwein päälle/ joca on HERran edes seuracunnan majas: Ja caiken muun weren caataman polttouhriin Altтарin pohjalle/ joca on seuracunnan majan owen edes.

4:8 Ja caiken mullin lihawuden ricosuhrista/ pitä hänen

siitä pois, sekä sisälmyksiä peittävän rasvan että kaiken sisälmysten rasvan,

4:9 ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä lantioli-haksissa olevan rasvan ja maksanlisäkkeen, joka on irroitettava munuaisten luota,

4:10 samalla tavalla kuin se erotetaan pois yhteysuhrihärjätä; ja pappi polttakoon ne polttouhrialttarilla.

4:11 Mutta mullikan nahan ja kaiken lihan ynnä pään ja jalat, sisälmykset ja ravan,

4:12 koko mullikan, hän viekään leirin ulkopuolelle puhtaaseen paikkaan, johon tuhka heitetään, ja polttakoon sen halkojen päällä tulessa; siinä paikassa, johon tuhka heitetään, se poltettakoon.

4:13 Ja jos koko Israelin seurakunta erehdyksestä tekee rikkomuksen ja seurakunta ei siitä tiedä ja he rikkomalla jotakuta Herran käskyä vastaan ovat tehneet sellaista, mitä ei saa tehdä, ja niin joutuneet vikapäiksi,

4:14 ja jos sitten rikkomus, jonka he ovat tehneet sitä vastaan, tulee tunnetuksi, niin tuokoon seurakunta mullikan syntiuhriksi ja viekään sen ilmestysmajan eteen.

4:15 Ja seurakunnan vanhimmat laskekoot kätensä mullikan pään päälle Herran edessä, ja mullikka teurastetakoon Herran edessä.

4:16 Ja voideltu pappi viekään mullikan verta ilmestysmajaan.

4:17 Ja pappi kastakoon

nen ylentämän: nimittäin sen lihavuuden joka sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten lihavuuden,

4:9 Ja kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa, joka niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvon munaskuiden kanssa eroittaman,

4:10 Niinkuin ylennetään kiitosuhri härjätä: ja papin pitää sen polttaman polttouhrialttarilla.

4:11 Mutta mullin vuodan, kaiken lihan, pään ja jalkain kanssa, ja sisällykset ja ravan,

4:12 Niin myös koko mullin pitää hänen leiristä viemän ulos puhtaaseen paikkaan, johonka tuhkat heitetään, ja se pitää poltettaman puiden päällä tulessa: juuri siinä paikassa, johon tuhka heitetään, pitää se poltettaman.

4:13 Jos koko Israelin seurakunta eksyis, ja se olis heidän silmäinsä edessä peitetty, niin että he olisivat tehneet jotakuta \Herran\ käskyä vastaan, jota ei heidän tulisi tehdä, ja niin tulisivat vikapäiksi,

4:14 Ja sitte ymmärtäisivät rikoksensa, jonka he olivat tehneet, niin pitää heidän tuoman nuoren mullin rikosuhriksi, ja asettaman sen seurakunnan majan eteen.

4:15 Ja seurakunnan vanhimmat pitää laskeman kätensä mullin pään päälle \Herran\ edessä, ja teurastaman mullin \Herran\ edessä.

4:16 Ja pappi, joka voideltu on, pitää kantaman mullin veren seurakunnan majaan.

4:17 Ja papin pitää kasta-

ylöndämän/ nimittäin/ sisällysten lihawuden.

4:9 Ja ottaman caxi munascuuta sen lihawuden cansa/ cuin nijden päällä on landeisa/ ja maxan calwon munasuicen cansa.

4:10 Nijn cuin ylotän kijtosuhri härjätä/ ja papin pitä sen polttaman polttouhrin Altarilla.

4:11 Mutta mullin wuodan/ caiken lihan/ pään ja jalcain cansa/ ja sisällyxet ja rawan.

4:12 Caiken sen pitä hänen leiristä wiemän ulos puhtaaseen paikkaan/ johonga tuhca heitetän/ ja se pitä poltettaman puiden päällä tules.

4:13 JOs coco Israelin seuracunda exyis/ ja se olis heidän silmäins edes peitetty/ nijn että he olisit tehnet jotacuta HERran käskyä wastian/ jota ei heidän tulis tehdä/ ja nijn tulisit wicapääxi.

4:14 Ja sijtte ymmärräisit heidän ricoxens/ cuin he olit tehnet/ nijn pitä heidän tuoman mullin ricosuhrixi/ ja asettaman sen seuracunnan majan eteen.

4:15 Ja wanhimmat seuracunnasta pitä laskeman kätens mullin pään päälle HERran edes/ ja teurastaman sen mullin HERran edes.

4:16 Ja pappi joca woideldu on/ pitä candaman mullin weren seuracunnan majaan.

4:17 JA pitä castaman sor-

sormensa vereen ja pirskoitakoon sitä seitsemän kertaa Herran edessä, esiripun edessä.

4:18 Ja hän sivelkööön sitä verta alttarin sarviin, joka on Herran edessä ilmestysmajassa; kaiken muun veren hän vuodattakoon ilmestysmajan oven edessä olevan polttouhrialttarin juurelle.

4:19 Ja hän erottakoon siitä pois kaiken rasvan ja polttakoon sen alttarilla

4:20 ja tehkööön tälle mullikalle, niinkuin hän teki syntiuhrimullikalle; samalla tavalla hän sille tehkööön. Kun pappi näin on toimittanut heille sovituksen, annetaan heille anteeksi.

4:21 Ja mullikan hän viekööön leirin ulkopuolelle ja polttakoon sen, niinkuin hän poltti edellisen mullikan; se on seurakunnan syntiuhri.

4:22 Jos päämies tekee rikkomuksen ja erehdyksestä rikkomalla jotakuta Herran, Jumalansa, käskyä vastaan tekee sellaista, mitä ei saa tehdä, ja niin joutuu vikaapääksi,

4:23 ja hän sitten saa tietää rikkomuksensa, jonka hän on tehnyt, niin tuokoon uhrilahjanaan kauriin, virheettömän urospuolen,

4:24 ja laskekoon kätensä kauriin pään päälle ja teurastakoon sen siinä paikassa, jossa polttouhriteuraat Herran edessä teurastetaan; se on hänen syntiuhriinsa.

man sormensa vereen ja seitsemän kertaa priiskottaman \Herran\ eteen, esiripun edessä,

4:18 Ja pitää siitä verestä paneman alttarin sarvein päälle, joka on \Herran\ edessä seurakunnan majassa, ja kaiken sen muun veren kaataman polttouhrialttarin pohjaan, joka on seurakunnan majan edessä.

4:19 Kaiken hänen lihavuutensa pitää hänen ylentämän ja polttaman alttarilla,

4:20 Ja pitää tekemän tämän mullin kanssa niinkuin hän teki rikosuhrin mullin kanssa: ja niin pitää papin heidät sovittaman, ja se heille annetaan anteeksi.

4:21 Ja hänen pitää viemän mullin leiristä ulos, ja polttaman hänen, niinkuin hän poltti sen entisen mullin: sen pitää oleman rikosuhri seurakunnan edestä.

4:22 Mutta jos päämies rikkoo ja tekee jotakuta \Herran\ Jumalansa käskyä vastaan, jota ei hänen tekemän pitäisi, ja tulee tietämättä vikaapääksi,

4:23 Ja osotetaan hänelle sitte hänen rikoksensa, jolla hän on rikkonut: hänen pitää tuoman uhriksi virheettömän kauriin.

4:24 Ja laskeman kätensä kauriin pään päälle, ja teurastaman siinä paikassa, kussa \Herral\ polttouhria teurastetaan: se pitää oleman hänen rikosuhriinsa.

mens wereen/ ja seidzemen kerta prijscottaman HERran eteen Esiripun edes.

4:18 Ja pitä sijtä werestä paneman Altarin sarwein päälle/ joca on HERran edes seuracunnan majas/ ja caiken sen muun weren caataman polttouhrin Altarin pohjalle/ joca on seuracunnan majan edes.

4:19 Caiken hänen lihawudens pitä hänen ylöndämän ja polttaman Altarilla.

4:20 Ja pitä tekemän tämän mullin cansa/ nijncuin hän teki ricosuhrin mullin cansa/ ja nijn pitä papin heidän so-wittaman ja se heille annetan andexi.

4:21 Ja hänen pitää wiemän mullin leiristä ulos/ ja polttaman hänen/ nijncuin hän poltti sen endisen mullin/ se pitä oleman ricosuhri seuracunnan edestä.

4:22 MUtta jos jocu Försti ricko ja teke jotacuta hänen HERrans Jumalans käskyä wastan/ jotca hänen tekemän pidäis/ ja tule tietämättä wicapääxi.

4:23 Ja ymmärtä sijtte hänen rioxens/ cuin hän on rickonut: hänen pitä tuoman uhrixi wirhittömän caurin.

4:24 Ja laskeman kätens sen caurin pään päälle/ ja teurastaman sijnä paicas/ cusa HERralle polttouhria teurastetan/ se pitä oleman hänen ricosuhrins.

4:25 Ja pappi ottakoon syntiuhrin verta sormeensa ja sivelkään sitä polttouhrialttarin sarviin; muun veren hän vuodattakoon polttouhrialttarin juurelle.

4:26 Mutta kaiken sen rasvan hän polttakoon alttarilla, niinkuin yhteysuhrin rasvan. Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen hänen rikkomuksestansa, annetaan hänelle anteeksi.

4:27 Jos joku rahvaasta erehdyksestä rikkoo jotakuta Herran käskyä vastaan tekemällä sellaista, mitä ei saa tehdä, ja niin joutuu vika-pääksi,

4:28 ja hän sitten saa tietää rikkomuksensa, jonka hän on tehnyt, niin tuokoon rikkomuksensa tähden, jonka hän on tehnyt, uhrilahjanaan vuohen, virheettömän naaraspuolen,

4:29 ja laskekoon kätensä tämän syntiuhriteuraan pään päälle ja teurastakoon sen polttouhripaikalla.

4:30 Ja pappi ottakoon sen verta sormeensa ja sivelkään sitä polttouhrialttarin sarviin; kaiken muun veren hän vuodattakoon alttarin juurelle.

4:31 Ja hän irroittakoon kaiken sen rasvan, niinkuin rasva irroitetaan yhteysuhrista, ja pappi polttakoon sen alttarilla suloisena tuoksuna Herralle. Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen, annetaan hänelle anteeksi.

4:32 Mutta jos hän tuo uhrilahjanaan karitsan syntiuhrik-

4:25 Sitte pitää papin ottaman rikosuhrin verta sormelansa, ja paneman sen polttouhrin alttarin sarvein päälle, ja sen muun veren kaataman polttouhrin alttarin pohjalle.

4:26 Mutta kaiken hänen lihavuutensa pitää hänen polttaman alttarilla, niinkuin sen lihavuuden kiitosuhrista. Ja niin papin pitää sovittaman hänen rikoksensa, ja se hänelle annetaan anteeksi.

4:27 Jos joku sielu yhteisesttä kansasta rikkoo tietämätä, niin että hän tekee jotakuta \Herran\ käskyä vastaan, jota ei hänen tekemän pitäis, ja tulee niin vikapääksi,

4:28 Ja sitte saatetaan ymmärtämään rikoksensa, jolla hän on rikkonut: hänen pitää tuoman uhriksi virheettömän vuohen, sen rikoksen edestä, jolla hän rikkonut on,

4:29 Ja pitää laskeman kätensä rikosuhrin pään päälle ja teurastaman sen rikosuhrin polttouhrin paikalla.

4:30 Ja papin pitää sormelansa ottaman sen verta, ja paneman sen polttouhrin alttarin sarvein päälle, ja kaiken veren kaataman alttarin pohjaan.

4:31 Ja kaiken hänen lihavuutensa pitää hänen eroittaman, niinkuin hän eroitti kiitosuhrin lihavuuden: ja papin pitää sen polttaman alttarilla makiaksi hajuksi \Herralle\. Ja niin pitää papin häntä sovittaman, ja se annetaan anteeksi hänelle.

4:32 Mutta jos hän tuo lampan rikosuhriksi, niin

4:25 Sijtte pitää papin ottaman rikosuhrin werestä sormelansa/ ja paneman sen polttouhrin Altarin sarvein päälle/ ja sen muun weren caataman polttouhrin Altarin pohjalle.

4:26 Mutta caiken hänen lihawudens/ pitää hänen polttaman Altarilla/ nijncuin sen lihawuden kijtosuhrista. Ja nijn papin pitää sowittaman hänen rioxens/ ja se hänelle annetan andexi.

4:27 JOs jocu sielu yhteisesttä Canssasta ricko tietämätä/ nijn että hän teke jotacuta HERran käskyä wastan/ jota ei hänen tekemän pidäis/ ja tule nijn wicapääxi.

4:28 Ja sijtte ymmärtä hänen rioxens/ cuin hän on rickonut/ hänen pitää tuoman uhrixi wirhittömän vuohen/ sen rioxen edestä/ cuin hän rickonut on.

4:29 Ja pitää laskeman kätens rikosuhrin pään päälle/ ja teurastaman sen polttouhrin paicalla.

4:30 Ja papin pitää sormellans ottaman werestä/ ja paneman polttouhrin Altarin sarwein päälle/ ja caiken weren caataman Altarin pohjalle.

4:31 Ja caiken hänen lihawudens pitää hänen ottaman/ nijncuin hän otti kijtosuhrin lihawuden/ ja polttaman Altarilla makiaksi hajuxi HERralle. Ja nijn pitää Papin händä sowittaman/ ja hänelle se annetan andexi.

4:32 MUtta jos hän tuo lampan rioxuhrixi/ nijn tuocan

si, niin tuokoon virheettömän uuhin

4:33 ja laskekoon kätensä tämän syntiuhriteuraan pään päälle ja teurastakoon sen syntiuhriksi siinä paikassa, jossa polttouhrieläin teurastetaan.

4:34 Ja pappi ottakoon syntiuhrin verta sormeensa ja sivelkөөn polttouhrialttarin sarviin; kaiken muun veren hän vuodattakoon alttarin juurelle.

4:35 Ja kaiken sen rasvan hän irroitakoon, niinkuin yhteysuhrilampaan rasva irroiteetaan, ja pappi polttakoon sen alttarilla Herran uhrin päällä. Kun pappi on toimittanut hänelle sovituksen hänen rikkomuksestansa, jonka hän on tehnyt, annetaan hänelle anteeksi.

3 Mooses 5 LUKU

5:1 Jos joku rikkoo siten, että hän, vaikka kuulee vannotuksen ja voisi olla todistajana, joko hän on ollut silminnäkijänä tahi muuten saanut asiasta tietää, ei kuitenkaan ilmoita sitä ja niin jouuu synnalaiseksi;

5:2 tahi jos joku tietämättään koskee johonkin saastaiseen, mihin tahansa, joko saastaisen metsäeläimen raatoon tai saastaisen kotieläimen raatoon tai saastaisen matelijan raatoon, ja on siten tullut saastaiseksi ja vikapääksi;

5:3 tahi jos hän tietämättään koskee ihmisen saastaan, olipa se mitä saastaa tahansa, josta tulee saastaiseksi, mutta

tuokaan virheettömän uuhin.

4:33 Ja laskekaan kätensä rikosuhrin pään päälle ja teurastakaan sen rikosuhriksi siinä paikassa, missä polttouhri teurastetaan.

4:34 Ja papin pitää sormellansa ottaman rikosuhrin verta, ja paneman polttouhrin alttarin sarvein päälle, ja kaataman kaiken muun veren alttarin pohjaan.

4:35 Mutta kaiken lihavuuden pitää hänen eroittaman niinkuin kiitosuhrin lampaan lihavuus eroitettiin, ja papin pitää polttaman sen alttarilla \Herran\ tuleksi. Ja niin pitää papin hänen rikoksensa sovittaman, jolla hän on rikkonut, ja se hänelle annetaan anteeksi.

5 LUKU

5:1 Jos joku sielu rikkoo, niin että hän kuulee jonkun kiroilevan, ja hän on sen todistaja, eli on sen nähnyt taikka tietänyt, ja ei ilmoita siitä, hän on vikapää väryteen.

5:2 Eli jos joku sielu rupee johonkuhun saastaiseen kappaleeseen, taikka saastaisen metsän eläimen raatoon, eli saastaisen karjan raatoon eli saastaisen madon raatoon, ja se olis hänelle tietämätöin: hän on saastainen ja vikapää.

5:3 Eli jos hän rupee saastaiseen ihmiseen, millä ikänänsä saastaisuudella ihminen taitaa saastaiseksi tulla, tietämätä, ja sen sitte

wirhittömän uhen.

4:33 Ja laskecan kätens rikosuhrin pään päälle/ ja teurastacan sen rikosuhriksi siinä paicas/ cuin polttouhri teurastetan.

4:34 Ja Papin pitä sormellans ottaman werestä/ ja paneman polttouhrin Altarin sarvein päällä/ ja caataman caiken muun weren Altarin pohjalle.

4:35 Mutta caiken lihawuden pitä hänen ottaman/ nijncuin hän kijtosuhrin lamban lihawuden otti/ ja pitä polttaman sen Altarilla HERran tulexi. Ja nijn pitä Papin hänen rioxens sowittaman/ cuin hän on rickonut/ ja se hänelle annetan andexi.

V. Lucu

5:1 JOs jocu sielu ricko ja cuule jongun kiroilewan/ ja hän on sen todistaja/ eli sen nähnyt ja tiennyt on/ ja ei ilmoita sitä/ hän on wicapää wäryteen.

5:2 Eli jos jocu sielu rupee johongun saastaiseen cappaleen/ taicka saastaiseen medzän eläinden raaton/ eli carjain/ eli matoim/ tietämät/ hän on saastainen ja wicapää.

5:3 Eli jos hän rupee saastaiseen ihmiseen/ millä ikänäns saastaisuudella ihminen taita saastaisexi tulla/ tietämät/ ja

sitten huomaa sen ja joutuu vikapääksi;

5:4 tahi jos joku, ajattelemattomasti puhuen huulillansa, tietämättään vannoo tekevänsä jotakin, pahaa tai hyvää - vannoipa mitä hyvänsä, mitä ihminen saattaa ajattelemattomasti vannoa - mutta sitten huomaa sen ja joutuu johonkin sellaiseen vikapääksi,

5:5 niin, jos hän on vikapää johonkin sellaiseen, tunnustakoon sen, mitä on rikkonut,

5:6 ja tuokoon hyvityksenä Herralle rikkomuksesta, jonka hän on tehnyt, naaraspuolen pikkukarjasta, uuhien tai vuohen, syntiuhriksi; ja pappi toimittakoon hänelle sovituksen hänen rikkomuksestaan.

5:7 Mutta jollei hän saa hankituksi sellaista eläintä, niin tuokoon Herralle hyvitykseksi siitä, mitä on rikkonut, kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa, toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi,

5:8 ja vieköön ne papille. Tämä uhratkoon ensiksi sen, joka on määrätty syntiuhriksi, vääntäköön siltä niskat poikki, päätä kuitenkaan irrottamatta,

5:9 ja pirskoittakoon syntiuhrin verta alttarin seinään, ja puserrettakoon se veri, joka jää jäljelle, alttarin juurelle; se on syntiuhri.

5:10 Ja toisen hän säädetyllä tavalla valmistakoon polttouhriksi. Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen hänen rikkomuksestaan, jonka

ymmärtää, se on vikapää.

5:4 Eli jos joku sielu vannoo, niin että hänen suustansa käy ajattelematta pahoin eli hyvin tehdä, kaikki kuin ihminen vannoo huomaitsemta, ja sen sitte ymmärtää: hän on vikapää yhteen näistä.

5:5 Koska hän on vikapää johonkuhun näistä, ja tunnustaa, että hän siinä rikkonut on:

5:6 Niin pitää hänen tämän rikoksensa vian edestä, kuin hän rikkonut on, tuoman laumasta \Herralle\ uuhien eli vuohen rikosuhriksi: niin pitää papin sovittaman hänen rikoksensa.

5:7 Jollei hänellä ole lammasta, niin tuokaan \Herralle\ rikoksensa edestä, jolla hän rikkonut on, kaksi mettistä eli kaksi kyhkyläisen poikaa: yhden rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi.

5:8 Ja viekään ne papille: hänen pitää sen ensimmäisen uhraaman rikosuhriksi ja vääntämän sen niskat ja ei kuitenkaan päätä erinänsä repäisemän,

5:9 Ja pitää priiskottaman alttarin seinän rikosuhrin verellä, ja antaman sen veren, joka jää, vuotaa alttarin pohjaan. Se on rikosuhrin.

5:10 Toisen pitää hänen uhraaman polttouhriksi tavan jälkeen. Ja niin pitää papin sovittaman hänen rikoksensa, jolla hän rikkonut on, ja se annetaan hänelle anteek-

sen sijtte ymmärtä/ se on wicapää.

5:4 Eli jos joku sielu wannoo/ nijn että hänen suustans käy ulos tietämät/ pahoin eli hywin tehdä (nijncuin ihminen kyllä wannoo/ ennencuin hän sitä ajattele) ja sen sijtte ymmärtä/ hän on wicapää yhten näistä.

5:5 Cosca hän on wicapää johongun näistä/ ja tunnustata/ että hän siinä rikkonut on.

5:6 Nijn pitä hänen tämän rioxens wian edest/ cuin hän rikkonut on/ tuoman laumasta HERralle lamban eli wuohen ricosuhrixi/ nijn pitä Papin sowittaman hänen rioxens.

5:7 Joldeica hänellä ole lammasta/ nijn tuocan HERralle rioxens edestä/ cuin hän rikkonut on/ caxi kyhkyläistä/ eli caxi mettisen poica/ yhden ricosuhrixi ja toisen polttouhrixi.

5:8 Ja wiekän ne papille/ hänen pitä sen ensimmäisen uhraaman ricosuhrixi/ ja wäändämän niscat häneldä/ ja ei cuitengan päätä erinäns repäisemän.

5:9 Ja pitä prijscottaman Altarin seinän ricosuhrin werellä/ ja andaman sen weren cuin jää/ wuota Altarin pohjalle. Se on ricosuhri.

5:10 Toisen pitä hänen uhraaman polttouhrixi tawans jälkeen. Ja nijn pitä papin sowittaman hänen rioxens/ cuin hän rikkonut on/ ja se

hän on tehnyt, annetaan hänelle anteeksi.

5:11 Jollei hän saa hankituksi kahta metsäkyyhkystä tai kahta kyyhkysenpoikaa, niin tuokoon uhrilahjanaan sen sovittamiseksi, mitä on rikkonut, kymmenennen osan eefamittaa lestyjä jauhoja syntiuhriksi, mutta älköön vuodattako siihen öljyä älköönkä panko sen päälle suitsuketta, sillä se on syntiuhri.

5:12 Ja vieköön sen papille, ja pappi ottakoon siitä kourallisen, alttariuhriosan, ja polttakoon sen alttarilla Herran uhrin päällä; se on syntiuhri.

5:13 Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen jostakin sellaisesta hänen tekemästään rikkomuksesta, annetaan hänelle anteeksi. Ja papille tulkoon se, mikä ruokauhrinakin.

5:14 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

5:15 Jos joku lankeaa uskotomuuteen ja erehdyksestä rikkoo anastamalla sitä, mikä on Herralle pyhitetty, tuokoon hyvityksenä Herralle vikauhriksi virheettömän oinaan pikkukarjasta, niin monen hopeasekelin arvoisen, pyhäkösekelin painon mukaan, kuin sinä arvioit.

5:16 Ja mitä hän on pyhitetystä anastanut itselleen, sen hän korvatkoon ja pankoon siihen lisäksi vielä viidennen osan sen arvosta ja antakoon sen papille. Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen uhraamalla vikauhrioi-

si.
5:11 Jollei hänelle ole kahta mettistä eli kahta kyhkyläisen poikaa, niin tuokaan uhrinsa, rikoksensa edestä, kymmenennen osan ephaa sämpyläjauhoja rikosuhriksi. Mutta ei hänen pidä öljyä sen päälle paneman, eikä pyhää savua; sillä se on rikosuhri.

5:12 Ja hänen pitää sen viemän papille, ja papin pitää siitä ottaman pivon täyden muistoksi, ja polttaman sen alttarilla \Herralle\ tuliuhriksi: tämä on rikosuhri.

5:13 Ja papin pitää niin sovittaman hänelle hänen rikoksensa, jolla hän rikkonut on, ja se annetaan anteeksi hänelle. Ja sen pitää oleman papin oman niinkuin ruokauhrinkin.

5:14 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

5:15 Jos joku sielu kovasti rikkoo ja erehdyksestä syntiä tekee jossakussa joka \Herralle\ pyhitetty on, hänen pitää \Herralle\ tuoman vikauhrin, virheettömän oinaan laumasta, sinun arvios jälkeen hopiapainoon, pyhänsiklin jälkee, vikauhriksi.

5:16 Siihen myös, mitä hän on rikkonut pyhitetyssä, pitää hänen sen antaman jäljensä, ja pitää sen tykö antaman viidennen osan, ja antaman sen papille: ja papin pitää sovittaman hänen vikauhrin oinaalla, niin se hänelle annetaan anteeksi.

hänelle annetan andexi.

5:11 Joldeica hänellä ole cahta kyhkyläistä eli cahta mettisen poica/ niijn tuocan uhrins/ rioxens edest/ kymmenennen osan Ephast sämbyläjauhoja ricosuhrixi. Mutta ei hänen pidä öljyä sen päälle paneman/ eikä pyhä sawua: sillä se on ricosuhri.

5:12 Ja hänen pitä sen wiemän papille/ ja papin pitä sijtä ottaman pion täyden muistoxi/ ja polttaman sen Altarilla HERralle uhrixi: Tämä on ricosuhri.

5:13 Ja papin pitä niijn sowittaman hänelle hänen rioxens/ cuin hän rickonut on/ ja se hänelle annetan andexi. Ja sen pitä oleman papin oman niijn cuin ruocauhringin.

5:14 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

5:15 Jos jocu sielu tietämätä ricko josacusa cuin HERralle pyhitetty on/ hänen pitä HERralle tuoman wicauhrin/ wirhittömän oinan laumasta/ joca caxi hopia Siciä maxa/ Pyhän Siclin jälken wicauhrixi.

5:16 Sijhen myös mitä hän on rickonut pyhitetyssä/ pitä hänen sen andaman jäljensä/ ja wielä sijtte andaman wiidennen osan päälisexi. Ja pitä sen andaman papille/ hänen pitä sowittaman hänen wicauhrins oinalla/ niijn se

naan, annetaan hänelle anteeksi.

5:17 Jos joku rikkoo jotakuta Herran käskyä vastaan ja tekee tietämättään sellaista, mitä ei saa tehdä, ja tulee vikapääksi ja joutuu syynalaiseksi,

5:18 niin tuokoon papille vikauhriksi pikkukarjasta sinun arviosi mukaisen, virheettömän oinaan. Kun pappi on toimittanut hänelle sovituksen siitä erehdyksestä, jonka hän on tietämättään tehnyt, annetaan hänelle anteeksi.

5:19 Se on vikauhri; sillä hän on tullut vikapääksi Herran edessä.

3 Mooses 6 LUKU

6:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

6:2 Jos joku tekee rikkomuksen ja on uskonon Herraa kohtaan kieltämällä saaneensa lähimmäiseltään, mitä tämä on hänen haltuunsa antanut tai hänen hoitoonsa uskonut, tahi mitä hän itse on väkisin ottanut tai vääryydellä anastanut lähimmäiseltään,

6:3 tahi jos hän on löytänyt kadotetun esineen ja kieltää sen, tahi vannoo väärin missä asiassa tahansa, jossa ihmisen helposti rikkoo,

6:4 niin hän, jos hän näin on rikkonut ja tullut vikapääksi, antakoon takaisin, mitä hän väkisin on ottanut tai vääryydellä anastanut, tahi mitä hänen haltuunsa oli uskottu, tahi kadotetun esineen, jonka

5:17 Ja jos joku sielu rikkoo ja tekee vastoin jotakuta \Herran\ käskyä, jota ei hänen pitänyt tekemän, ja ei sitä tietänyt: hän on vikapää vääryyteen,

5:18 Ja pitää tuoman papille virheettömän oinaan laumasta, sinun arviosi jälkeen vikauhriksi: ja papin pitää sovittaman hänelle hänen tietämättömyytensä, kun hän tehnyt on tietämättä, niin se hänelle annetaan anteeksi.

5:19 Se on vikauhri: sillä vikaan hän kaiketikin \Herran\ edessä joutunut on.

6 LUKU

6:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

6:2 Jos joku sielu tekee syntiä ja rikkoo kovasti \Herraa\ vastaan, kieltäen lähimmäiseltänsä sen, minkä hän hänen haltuunsa antanut on, eli sen, jonka hän hänelle (muutoin) käteen antanut on, taikka jonka hän väkivallalla ottanut on, eli vääryydellä on saattanut allensa:

6:3 Eli sen joka kadotettu oli, löytänyt on, ja kieltää sen väärällä valalla, eli mikä ikänänsä se olis, jossa ihminen lähimmäistänsä vastaan rikkoo;

6:4 Koska hän niin rikkoo ja tulee vikapääksi, niin pitää hänen antaman jälleensä, mitä hän väkivallalla ottanut on ja vääryydellä on saattanut allensa eli sen mikä hänen haltuunsa annettu oli, eli kadotetun kuin hän löy-

hänelle annetan andexi.

5:17 Jos joku sielu ricko ja teke wastoin jotacuta HERran käskyä/ jota ei hänen pitänyt tekemän/ tietämät/ hän on wicapää wääryteen.

5:18 Ja pitä tuoman papille wirhittömän oinan laumasta/ wicauhrin hinnalla: hänen pitää sowittaman hänelle hänen tietämättömydens/ cuin hän tehnyt on/ tietämät/ nijn se hänelle annetan andexi.

5:19 Se on wicauhri/ johonga hän HERran edes joutunut on.

VI. Lucu

6:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

6:2 Jos joku sielu ricko ja teke HERra wastan/ kielden lähimmäiseldäns sen/ cuin hän hänen halduns andanut on/ eli sen/ jonga hän hänelle wahwalla uscalluxella käteen andanut on/ taicka jonga hän wäkiwallalla ottanut on/ eli wäärydellä on saattanut alans.

6:3 Eli sen cuin cadotettu oli/ löytänyt on/ ja kiellä sen wäärällä walalla/ eli mikä ikänäns se olis/ josa ihminen lähimmäistäns wastan ricko.

6:4 Cosca hän nijn ricko ja tule wicapääxi: Nijn pitä hänen andaman jälleensä mitä hän wäkiwallalla ottanut on/ ja wäärydellä on saattanut alans/ eli sen cuin hänen halduns annettu oli/ eli sen

hän oli löytänyt,

6:5 kaiken, jonka tähden hän oli väärin vannonut; ja korvatkoon sen täyteen määräänsä ja pankoon siihen vielä lisäksi viidennen osan sen arvosta. Sille, jonka oma se on, hän antakoon sen sinä päivänä, jona hän vikauhrinsa toimittaa.

6:6 Mutta hyvityksenä Herralle hän tuokoon papille vikauhriksi sinun arviosi mukaisen, virheettömän oinaan pikkukarjasta.

6:7 Kun pappi näin on toimitanut hänelle sovituksen Herran edessä, annetaan hänelle anteeksi kaikki, mitä hän on tehnyt sellaista, josta hän on tullut vikapääksi.

6:8 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

6:9 Käske Aaronia ja hänen poikiansa ja sano: Tämä on laki polttouhrista. Polttouhri olkoon alttarin liedellä koko yön aamuun asti, ja tulta pidettäköön siten vireillä alttarilla.

6:10 Ja pappi pukeutukoon pellavapukuunsa ja pukeutukoon pellavakaatioihin peittääkseen häpynsä, ja korjatkoon pois tuhan, joksi tuli on kuluttanut polttouhrin alttarilla, ja pankoon sen alttarin viereen.

6:11 Ja sitten hän riisukoon vaatteensa ja pukeutukoon toisiin vaatteisiin, ja vieköön tuhan leirin ulkopuolelle puhtaaseen paikkaan.

6:12 Ja tulta pidettäköön siten vireillä alttarilla älköönkä se koskaan sammuko; ja

tänyt on,

6:5 Eli jonka tähden hän väärän valan tehnyt on, sen pitää hänen kaikki tyynni antaman jälleensä ja vielä sitte viidennen osan päälliseksi: sille, jonka se oma oli, pitää hänen sen antaman vikauhrinsa päivänä.

6:6 Mutta vikauhrinsa pitää hänen tuoman \Herralle\ virheettömän oinaan laumasta, sinun arvios jälkeen vikauhriksi, papin tykö.

6:7 Ja papin pitää sovittaman hänen \Herran\ edessä, niin hänelle annetaan anteeksi, mitä ikänänsä se olis, kaikista niistä mitä hän tehnyt on, jossa hän itsensä vikapääksi saatti.

6:8 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

6:9 Käske Aaronille ja hänen pojillensa sanoen: tämä on polttouhrin sääty: polttouhrin pitää palaman alttarilla kaiken yötä aamuun asti. Ja alttarilla tulen pitää sen päällä palaman.

6:10 Ja papin pitää yllensä pukeman liinahameen, ja vetämän liinaisen alusvaatteen ihonsa päälle, ja korjaaman tuhan alttarilta, sitte kuin tuli polttouhrin kuluttanut on, ja paneman sen alttarin viereen.

6:11 Ja sitte pitää riisuman vaatteensa, ja toisiin vaatteisiin itsensä pukeman, ja sitte tuhan viemän ulos leiristä puhtaaseen paikkaan.

6:12 Tuli pitää palaman alttarilla, ja ei koskaan sammuman. Ja papin pitää halot sen päällä joka aamu sytyt-

cuin hän löynnyt on.

6:5 Eli jonga tähden hän väärän walan tehnyt on/ sen pitä hänen caicki tyynni antaman jälleensä/ ja vielä sijte wijdennen osan päälisexi/ sille jonga oma oli/ sinä päivänä cuin hän wicauhrinsa anda.

6:6 Mutta oman wicans tähden pitä hänen tuoman Herralle/ papin tygö wirhittömän oinan laumasta/ wicauhrin hinnalla.

6:7 Nijn pitä papin sowittaman hänen HERran edes/ nijn hänelle caicki annetan andexi/ mitä hän tehnyt on/ josa hän idzens wicapääxi saatti.

6:8 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

6:9 Käske Aronille ja hänen pojillens sanoden: tämä on polttouhrin sääty: polttouhrin pitää palaman Altarilla caiken yösen amun asti. Ja ainoastans Altarin tulen pitää sen päällä palaman.

6:10 Ja papin pitä päällens pukeman lijnahamen/ ja wetämän lijnaisen alaswaatten hänen rumins päälle/ ja pitä sen tuhwan ottaman/ cuin polttouhrin Altarin tulesta sen päälle jäänyt on/ ja paneman sen alas Altarin wiereen.

6:11 Ja sijte pitä rijsuman waattens/ ja toisijn waatteisiin idzens pukeman/ ja sijte tuhwan wiemän ulos leiristä ja puhtaseen paikkaan paneman.

6:12 Tuli pitä palaman Altarilla/ ja ei coscan samuman. Ja papin pitä halgot sen

<p>pappi sytyttäköön alttarilla halot joka aamu ja asettakoon sen päälle polttouhrin ja polttakoon sen päällä yhteysuhrin rasvat.</p>	<p>tämän, ja hänen pitää asettaman polttouhrin sen päälle, ja polttaman kiitosuhrin lihavuuden sen päällä.</p>	<p>päällä joca amu sytyttämän/ ja asettaman pulttouhrin sen päälle/ ja polttaman kijosuhrin lihawuden sen päällä.</p>
<p>6:13 Tuli palakoon aina alttarilla älköönkä koskaan samuko.</p>	<p>6:13 Tuli pitää alinomaa palaman alttarilla, ja ei koskaan sammutettaman.</p>	<p>6:13 Tuli pitä alinoma palaman Altarilla/ ja ei coscan samutettaman.</p>
<p>6:14 Ja tämä on laki ruokauhrista: Aaronin pojat tuokoot sen Herran eteen, alttarin ääreen.</p>	<p>6:14 Ja tämä on ruokauhrin sääty, jonka Aaronin pojat uhraaman pitää alttarilla, \Herran\ eteen:</p>	<p>6:14 JA tämä on ruocauhrin sääty/ jonga Aaronin pojat uhraman pitä Altarilla HERran eteen.</p>
<p>6:15 Ja pappi erottakoon ruokauhrista kourallisen lestyjä jauhoja ja öljyä ja kaiken suitsukkeen, joka on ruokauhrin päällä, ja polttakoon alttarilla alttariuhriosan suloiseksi tuoksuksi Herralle.</p>	<p>6:15 Papin pitää ottaman pivon täyden sämpyläjauhoja ruokauhrista, ja öljystä, ja kaiken pyhän savun, joka ruokauhrin päällä on, ja sen polttaman alttarilla lepytshajuksi ja muistoksi \Herralle\.</p>	<p>6:15 Papin pitä ottaman pion täyden sämbyläjauhoja ruocauhris/ ja öljyst/ caiken pyhän sawun/ joca ruocauhrin päällä on/ ja pitä sen polttaman Altarilla makiaxi hajuxi ja muistoxi HERralle.</p>
<p>6:16 Ja mikä siitä jää tähteeksi, sen syököön Aaron poikinensa; happamatonna se syötäköön pyhässä paikassa, ilmestysmajan esipihalla he sen syökööt.</p>	<p>6:16 Ja sen tähteet pitää Aaronin poikinensa syömän: happamatoinna pitää se syötämän, pyhässä siassa, seurakunnan majan pihassa pitää heidän sen syömän.</p>	<p>6:16 Ja sen tähtet pitä Aaronin poikinens syömän/ ja pitä syömän happamatoinna pyhässä siasa/ seuracunnan majan pihäs.</p>
<p>6:17 Älköön sitä leivottakohapatettuna. Heidän osakseen minä olen sen uhreistani antanut; se on korkeasti-pyhää niinkuin syntiuhri ja vikauhrin.</p>	<p>6:17 Ja ei heidän pidä leipoman sitä hapatuksen kanssa; sillä se on heidän osansa, jonka minä heille minun tuliuhristani antanut olen: se pitää oleman kaikkein pyhin, niinkuin rikosuhri ja niinkuin vikauhri.</p>	<p>6:17 Ja ei heidän pidä leipoman sitä hapatoxen cansa: sillä se on heidän osans/ jonga minä heille minun uhristani andanut olen/ se heille pitä oleman caickein pyhin/ nijncuin ricosuhri ja nijncuin wicauhri.</p>
<p>6:18 Jokainen miehenpuoli Aaronin jälkeläisistä syököön siitä. Tämä olkoon heidän ikuinen osuutensa Herran uhreista sukupolvesta sukupolveen. Jokainen, joka niihin koskee, on pyhäkölle pyhitetty.</p>	<p>6:18 Jokainen miehenpuoli Aaronin lapsista pitää sen syömän. Se olkoon alinomainen sääty teidän sukukunnissanne \Herran\ tuliuhrista. Jokainen kuin niihin rupee, se pitää pyhitetty oleman.</p>	<p>6:18 Jocainen miehenpuoli Aaronin lapsist pitä sen syömän. Se olcon alinomainen sääty teidän suguisan HERran uhrista. Jocainen cuin nijhin rupe/ se pitä pyhitetty oleman.</p>
<p>6:19 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:</p>	<p>6:19 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:</p>	<p>6:19 Ja HERra puhui Mosexelle sanoden:</p>
<p>6:20 Tämä olkoon Aaronin ja hänen poikiensa uhrilahja, joka heidän on tuotava Her-</p>	<p>6:20 Tämän pitää oleman Aaronin ja hänen poikainsa uhri, jonka heidän pitää uhraaman \Herralle\ voidel-</p>	<p>6:20 Tämä pitä oleman Aaronin ja hänen poicains uhri/ jonga heidän pitä uhraman</p>

ralle voitelpäivänänsä: kymmenesosa eefa-mittaa lestyjä jauhoja jokapäiväiseksi ruokauhriksi, puolet aamulla ja puolet illalla.

6:21 Leivinlevyllä se valmistet- takoon öljyyn leivottuna; tuo se hyvin sotkettuna ja uhraa se palasiksi paloitetuna ruokauhriina suloiseksi tuoksuksi Herralle.

6:22 Ja pappi, joka hänen pojistaan on hänen sijaansa voideltu, toimittakoon sen. Se on Herran ikuinen osuus; se poltettakoon kokonaisuhrina.

6:23 Jokainen papin ruokauhri on kokonaisuhri; älköön sitä syötäkö.

6:24 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

6:25 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa ja sano: Tämä on laki syntiuhrista. Siinä paikassa, missä polttouhri teurastetaan, teurastettakoon myös syntiuhri Herran edessä; ja se on korkeasti-pyhä.

6:26 Pappi, joka syntiuhrin uhraa, syököön sen; pyhässä paikassa se syötäköön, ilmes- tismajan esipihalla.

6:27 Jokainen, joka sen lihaan koskee, on pyhäkölle pyhitetty, ja jos sen verta on pirskunut vaatteille, niin pese pyhässä paikassa se, mihin sitä on pirskunut.

6:28 Ja saviastia, jossa se keitetään, rikottakoon; jos se on keitetty vaskiastiassa, hangattakoon astia puhtaaksi ja huuhdottakoon vedellä.

luspäivänänsä: kymmenen- nen osan ephaa sämpyläjauhoja alinomaiseksi ruokauhriksi, puolen aamulla ja puolen ehtoolla.

6:21 Pannussa sinun sen tekemän pitää öljyn kanssa, ja sen kypsennyä tuoman: ja leivottuina kappaleina sinun sen uhraaman pitää, lepy- tyshajuksi \Herralle\.

6:22 Ja papin, joka hänen pojistaan hänen siaansa voideltu on, pitää sen tekemän. Tämä on ijankaikkinen sääty \Herralle\, se pitää kaikki poltettaman.

6:23 Sillä kaikki papin ruokauhri pitää kokonansa poltettaman, ei sitä pidä syötämän.

6:24 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

6:25 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja sano: tämä on rikosuhrin sääty: kussa paikassa polttouhri teurastetaan, siinä pitää myös rikosuhrin teurastettaman \Herran\ edessä, ja se on kaikkein pyhin.

6:26 Pappi, joka rikosuhrin uhraa, pitää sen syömän: pyhällä siällä sen syötämän pitää, seurakunnan majan pihalla.

6:27 Kuka ikänänsä hänen lihaansa rupee, se pitää pyhitetty oleman, ja vaateen, jonka päälle se veri priiskotetaan, pitää sinun pesemän pyhässä siassa.

6:28 Ja se saviastia, jossa se keitetään, pitää rikottaman. Jos se on vaskisessa padassa keitetty, niin se pitää hivutettaman, ja vedellä virutettaman.

HERralle heidän wihkimisens päivänä: kymmenennen osan Ephast sämbyläjauhoja alinomaiseksi ruokauhriksi/ puolen amulla ja puolen ehtona.

6:21 Ja pannus sinun sen tekemän pitä öljyn cansa/ ja sen kypsennyä tuoman/ ja cappaleina sinun sen uhra- man pitä makiaksi hajuxi HER- ralle.

6:22 Ja papin/ joca hänen pojistaan hänen sians woidel- tu on/ pitä sen tekemän. Tämä on ijancaickinen sääty HERralle/ se pitä caicki pol- tettaman.

6:23 Sillä caicki papin ruo- cauhri pitä tulella poltetta- man/ ja ei syötämän.

6:24 JA HERra puhui Mose- xelle/ sanoden:

6:25 Sanos Aaronille ja hä- nen pojillens/ tämä on ri- cosuhrin sääty/ cusa paicas sinä teurastat polttouhrin HERralle/ siinä pitää myös si- nun teurastaman ricosuhrin HERran edes/ ja se on caickein pyhin.

6:26 Pappi joca ricosuhria uhra/ pitä sen syömän pyhäl- lä siällä seuracunnan majan pihalla.

6:27 Cucaikänäns hänen li- haans rupe/ se pitä wihitty oleman/ ja waate jonga pääl- le se weri prijscotetan/ sinun pitä hänen pesemän pyhäsä siasa.

6:28 Ja se sawiastia/ josa se keitetän/ pitä ricottaman. Jos se on waskises padas keitet- ty/ nijn se pitä pestämän/ ja wedellä wirutettaman.

6:29 Jokainen miehenpuoli papeista saakoon sitä syödä; se on korkeasti-pyhää.

6:30 Mutta mitään syntiuhria, jonka verta viedään ilmestysmajaan sovituksen toimittamista varten pyhäkössä, älköön syötävä, vaan se poltettakoon tulessa.

3 Mooses 7 LUKU

7:1 Ja tämä on laki vikauhrista. Se on korkeasti-pyhää.

7:2 Siinä paikassa, missä polttouhri teurastetaan, teurastettakoon myös vikauhri, ja sen veri vihmottakoon alttarille ympärinsä.

7:3 Ja kaikki sen rasva uhrattakoon, sekä rasvahäntä että sisälmyksiä peittävä rasva,

7:4 ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä lantiilihaksissa oleva rasva ja maksanlisäke, joka on irroitettava munuaisten luota.

7:5 Ja pappi polttakoon ne alttarilla uhrina Herralle; se on vikauhri.

7:6 Jokainen miehenpuoli papeista saakoon sitä syödä. Se syötäväkään pyhässä paikassa; se on korkeasti-pyhää.

7:7 Mitä on säädetty syntiuhrista, koskee vikauhriakin; laki on sama molemmista. Se olkoon sen papin oma, joka sillä sovituksen toimittaa.

7:8 Ja pappi, joka toimittaa jonkun puolesta polttouhrin, saakoon uhraamansa polttouhriteuraan nahan.

7:9 Ja jokainen ruokauhri,

6:29 Kaikki miehenpuolet papeista pitää syömän sen; sillä se on kaikkein pyhin.

6:30 Mutta kaikki se rikosuhri, jonka veri viedään seurakunnan majaan, sovinnoksi pyhään siaan, sitä ei pidä syötävän, vaan tulella poltettaman.

7 LUKU

7:1 Ja tämä on vikauhrin sääty: se on kaikkein pyhin.

7:2 Siinä paikassa, kussa polttouhri teurastetaan, pitää myös teurastettaman vikauhri, ja sen veri pitää priiskotettaman alttarille ympärinsä.

7:3 Ja kaikki sen lihavuus pitää uhrattaman, sekä häntä että lihavuus, joka sisällykset peittää.

7:4 Ja ne kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa, joka niiden päällä on lanteissa: ja maksan kalvon munaskuiden kanssa pitää hänen eroittaman.

7:5 Niin pitää papin sen polttaman alttarilla tuliuhriksi \Herralle\; se on vikauhri.

7:6 Jokainen miehenpuoli papeista pitää syömän sen; pyhässä siassa pitää se syötävän; sillä se on kaikkein pyhin.

7:7 Niinkuin rikosuhri on, niin pitää myös vikauhrin oleman; sillä yhtäläinen pitää heidän molempain säätynsä oleman: ja se pitää sen papin oma oleman, joka sillä sovittaa.

7:8 Sen papin, joka polttouhrin uhraa, pitää polttouhrin vuota oma oleman, jonka hän uhrannut on.

7:9 Ja kaikkalainen ruokauhri, joka pätsissä kypset-

6:29 Caicki miehenpuolet papeista/ pitää syömän sen: sillä se on caickein pyhin.

6:30 Mutta caicki se rikosuhri/ jonga veri wiedän seurakunnan majaan pyhään siaan sowinnoxii/ sitä ei pidä syötävän/ vaan tulella poltettaman.

VII. Lucu

7:1 JA tämä on wicauhrin sääty ja se on caickein pyhin.

7:2 Sijnä paicas/ cusa polttouhri teurastetan/ pitää myös teurastettaman wicauhri/ ja hänen werens pitää prijscotettaman Altarille ymbärins.

7:3 Ja caicki lihawus pitää sijtä uhrattaman/ händä ja sisällysten lihawus.

7:4 Ja ottaman caxi munascuuta sen lihawuden cansa/ cuin nijden päällä on landeisa/ ja maxan calwon munascuiden cansa.

7:5 Nijn pitää papin sen polttaman Altarilla uhrixi HERralle/ ja se on wicauhri.

7:6 Jocainen miehenpuoli papeista/ pitää syömän sen pyhässä siassa: sillä se on caickein pyhin.

7:7 Nijn cuin rikosuhri on/ nijn pitää myös wicauhrin oleman: sillä yhtäläinen pitää heidän molembain säätynsä oleman/ ja se pitää papin oma oleman/ joca sillä sowitta.

7:8 Sen papin/ joca polttouhrin uhra/ pitää polttouhrin vuota oma oleman/ jonga hän uhrannut on.

7:9 Ja caickinainen ruocauh-

joka paistetaan uunissa, ja jokainen pannussa tai leivinvälillä valmistettu, olkoon sen papin oma, joka uhrin toimittaa.

7:10 Mutta jokainen muu ruokauhri, olipa siihen sekoitettu öljyä tai olipa se kuiva, olkoon kaikkien Aaronin poikien oma, yhden niinkuin toisenkin.

7:11 Ja tämä on laki yhteysuhrista, joka Herralle tuodaan:

7:12 Jos joku tuo sen kiitoksen, niin tuokoon kiitosuhriteuraan lisäksi öljyyn leivottuja ja happamattomia kakkuja, öljyllä voideltuja happamattomia ohukaisia ja sekoitettuja ja lestyjä jauhoja öljyyn leivottuina kakuina.

7:13 Hapatetusta taikinasta leivottujen kakkujen ohella hän tuokoon tämän uhrilahjansa kiitosuhrina uhratun yhteysuhriteuraan lisäksi.

7:14 Ja hän tuokoon siitä yhden kutakin uhrilahja-lajia anniksi Herralle; se olkoon sen papin oma, joka vihmooyhteysuhrin veren.

7:15 Ja kiitosuhrina uhratun yhteysuhriteuraan liha syötäkseen sinä päivänä, jona se on uhrattu, älköönkään mitään siitä jätettävä seuraavaan aamuun.

7:16 Mutta jos uhrilahjana tuotu teuras on lupausuhri tai vapaaehtoinen uhri, syötäkseen se sinä päivänä, jona se on tuotu; jos kuitenkin jotakin siitä jää tähteksi, saatakoon se syödä seuraavana päivänä.

ty on, ja kaikki kuin pannussa eli halstarilla valmistettu on, sen pitää papin oman oleman, joka sen uhraa.

7:10 Ja kaikkalainen ruokauhri, joka öljyllä sekoitettu, taikka kuiva on, sen pitää kaikkein Aaronin lasten oman oleman, yhden niinkuin toisenkin.

7:11 Ja tämä on kiitosuhrin sääty, joka \Herralle\ uhrataan:

7:12 Jos he tahtovat tehdä ylistysuhria, niin heidän pitää uhraaman ylistysuhrin sivussa happamattomia leipiä, sekoitettuja öljyllä, ja happamattomia ohukaisia kyrsiä, voidelluita öljyllä, ja pannussa kypsyyttä sämpyläleipiä sekoitettuja öljyllä.

7:13 Mutta senkaltaisia uhreja pitää heidän tekemän hapanneen kyrsän päälle, heidän kiitosuhrinsa ylistysuhriksi.

7:14 Ja yksi kaikista niistä pitää uhrattaman \Herralle\ ylennysuhriksi, ja sen pitää papin oman oleman, joka priiskottaa kiitosuhrin vereen.

7:15 Ja ylistysuhrin liha hänen kiitosuhrissansa pitää sinä päivänä syötämän, jona se uhrattu on, ja ei mitään pidä tähteksi jätettämän huomeneksi.

7:16 Mutta jos joku lupauksesta taikka hyvästä tahdosta uhraa, niin se pitää sinä päivänä syötämän, jona se uhrattu on; mutta jos jotakin tähteksi jää uhrista toiseksi päiväksi, niin pitää se myös syötämän.

ri/ joca Pädzis haastarilla eli pannusa kypsetty on/ sen pitää papin oman oleman/ joca sen uhra.

7:10 Ja caickinainen ruocauhri/ joca öljyllä secoitettu taicka cuiwa on/ sen caiken pitää Aaronin lasten oman oleman/ yhden nijncuin toisengin.

7:11 JA tämä on kijosuhrin sääty/ joca HERralle uhratan.

7:12 Jos he tahtowat tehdä ylistysuhria/ nijn heidän pitää uhraman happamattomia leipiä/ secoitettuja öljyllä/ ja happamattomia ohucaisia kyrsiä/ woidelluita öljyllä/ ja pannusa kypsyyttä sämbyläleipiä secoitettuja öljyllä.

7:13 Mutta sencaltaisit uhreja pitää heidän tekemän hapanneen kyrsän päälle/ heiden kijosuhrins ylistysuhrixi.

7:14 Ja yxi caikista nijstä pitää uhrattaman HERralle ylönnyshurixi/ ja sen pitää papin oman oleman/ joca prijscotta kijosuhrin weren.

7:15 Ja ylistysuhrin liha hänen kijosuhrisans pitää sinä päivänä syötämän/ jona se uhrattu on/ ja ei mitään pidä tähtexi jätettämän huomenexi.

7:16 Mutta jos jocu lupauxesta/ taicka hywäst tahdosta uhra/ nijn se pitää sinä päivänä syötämän/ jona se uhrattu on/ mutta jos jotakin tähtexi jää uhrista toisexi päiwäxi/ nijn pitää se myös syötämän.

7:17 Mutta mitä uhrilihasta on tähtenä kolmantena päivänä, se poltettakoon tulessa.	7:17 Mutta se mikä tähteeksi jää siitä uhrin lihasta, niin se kolmantena päivänä pitää poltettaman tulessa.	7:17 Mutta jos jotakin tähtexi jää sijtä uhratusta lihasta colmanden päivän asti/ niijn se pitä poltettaman tules.
7:18 Jos yhteysuhriteuraan lihaa syödään kolmantena päivänä, ei se ole otollinen eikä sitä lueta tuojan hyväksi, vaan se on saastaista; jokainen, joka sitä syö, joutuu syynalaiseksi.	7:18 Mutta jos joku syö kolmantena päivänä siitä uhra-tusta lihasta, joka on hänen kiitosuhristansa, niin ei ole hän otollinen, joka sen on uhrannut, eikä se hänelle pidä luettaman, mutta se on kauhistus; ja jokainen sielu, joka sitä syö, on vikapää pahaan tekoon.	7:18 Mutta jos jocu syö colmandena päivänä sijtä uhra-tusta lihasta/ joca on hänen kijosuhristans/ niijn ei ole hän otollinen/ joca sen on uhrannut/ eikä se hänelle pidä luettaman/ mutta se on cauhistus. Ja jocainen sielu/ joca sijtä syö/ hän on wicapää pahan tecoon.
7:19 Sitä lihaa, joka on sattunut saastaiseen, mihin tahansa, älköön syötäkö, vaan se poltettakoon tulessa; muuten saakoon jokainen, joka on puhdas, syödä yhteysuhriteuraan lihaa.	7:19 Mutta se liha, joka sattuu johonkuhun saastaisuuteen, ei pidä syötämän, mutta tulessa poltettaman. Joka puhdas on, se pitää syömän lihasta.	7:19 JA se liha joca sattu johongin saastaisuteen/ ei pidä syötämän/ mutta tules poltettaman. Se cuin puhdas on rumistans/ se pitä syömän lihasta.
7:20 Mutta jokainen, joka saastaisena ollessaan syö yhteysuhriteuraan lihaa, joka on Herran oma, hävitettäköön kansastansa.	7:20 Ja se sielu, joka syö kiitosuhrin lihasta, siitä mikä \Herran\ oma on, ja hänen saastaisuutensa on hänen päällänsä, se sielu pitää hävitettämän kansoistansa.	7:20 Ja se sielu/ joca syö kijosuhrin lihasta/ sijtä cuin HERran oma on/ ja hänen saastaisudens on hänen pääläns/ se pitä hävitettämän hänen Canssastans.
7:21 Jos joku koskee johonkin saastaiseen, mihin tahansa, joko ihmisen saastaan tahi saastaiseen karja-eläimeen tai mihin inhottavaan saastaan tahansa, ja syö yhteysuhriteuraan lihaa, joka on Herran oma, hänet hävitettäköön kansastansa.	7:21 Jos joku sielu rupee johonkuhun saastaisuuteen, olkoon se saastainen ihminen eli saastainen eläin eli joku muu saastainen kauhistus, ja syö kiitosuhrin lihasta siitä mikä \Herran\ oma on, se pitää hävitettämän kansoistansa.	7:21 Jos jocu sielu rupee johongun saastaisuteen/ olcon se saastainen ihminen/ eläin eli jocu muu saastainen: eli jos hän syö kijosuhrin lihasta/ sijtä cuin HERran oma on/ se pitä hävitettämän Canssastans.
7:22 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:	7:22 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:	7:22 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
7:23 Puhu israelilaisille ja sano: Älkää syökö mitään härän, lampaan tai vuohen rasvaa.	7:23 Puhu Israelin lapsille, sanoen: ei teidän pidä mitään lihavuutta syömän härjistä, lampaista ja vuohista.	7:23 Puhu Israelin lapsille/ sanoden: ei teidän pidä mitän lihawutta syömän härjistä/ lambaista ja wuohista.
7:24 Itsestään kuolleen tai kuoliaaksi raadellun eläimen rasva käytettäköön kaikkinaisiin tarpeisiin; mutta älkää	7:24 Raadon eli haaskan lihavuus pantakoon kaikkinaisiin tarpeisiin: mutta ei teidän pidä sitä kaiketikaan syömän.	7:24 Raadon eli haascan lihawus pangat caickinaisijn tarpeisijn/ mutta ei teidän pidä sitä syömän.

sitä syökö.

7:25 Sillä jokainen, joka syö sen eläimen rasvaa, josta tuodaan Herralle uhri, hävitettäkseen kansastansa.

7:26 Älkää myöskään, missä asuttekin, syökö mitään verta, ei lintujen eikä karjaeläinten.

7:27 Jokainen, joka syö verta, minkälaisista hyvänsä, hävitettäkseen kansastansa.

7:28 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

7:29 Puhu israelilaisille ja sano: Joka tuo Herralle yhteysuhrinsa, tuokoon Herralle uhrilahjan tästä yhteysuhristaan.

7:30 Omin käsin hän tuokoon Herran uhrin; tuokoon rasvan ynnä rintalihan, ja toimitettakoon niiden heilutus Herran edessä.

7:31 Ja pappi polttakoon rasvan alttarilla, mutta rintaliha olkoon Aaronin ja hänen poikiensa oma.

7:32 Ja oikea reisi antakaa papille anniksi yhteysuhriteuraistanne.

7:33 Se Aaronin pojista, joka uhraa yhteysuhrin veren ja rasvan, saakoon oikean reiden osaksensa.

7:34 Sillä minä olen ottanut heilutus-rintalihan ja anniksi annetun reiden israelilaisilta heidän yhteysuhriteuraistansa ja antanut ne pappi Aaronille ja hänen pojillensa ikuisiksi osuudeksi israelilaisilta.

7:25 Sillä joka syö lihavuutta siitä eläimestä, joka \Herralle\ tuliuhriksi annettu on, se sielu pitää hävitettämän kansoistansa.

7:26 Ei teidän pidä myös verta syömän kaikissa teidän asumasioissanne, ei linnuista, eikä eläimistä.

7:27 Jokainen sielu, joka syö jotain verta, se pitää hävitettämän kansoistansa.

7:28 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

7:29 Puhu Israelin lapsille, sanoen: se joka \Herralle\ kiitosuhrinsa uhraa, hänen pitää tuoman, mikä \Herralle\ kiitosuhriksi tulee.

7:30 Mutta hänen pitää sen kantaman kädessänsä \Herran\ tuliuhriksi: rinnan lihavuuden pitää hänen tuoman rinnan kanssa, että ne pitää oleman häälytyshriksi \Herralle\.

7:31 Mutta papin pitää polttaman lihavuuden alttarilla, ja rinnan pitää Aaronin ja hänen poikainsa oleman.

7:32 Ja oikian lavan pitää teidän antaman papille ylennysuhriksi, teidän kiitosuhristanne.

7:33 Ja joka uhraa kiitosuhrin verta ja lihavuutta Aaronin pojista, hänen pitää saaman oikian lavan osaksensa.

7:34 Sillä häälytysrinnan ja ylennyslavan olen minä ottanut Israelin lapsilta heidän kiitosuhristansa, ja olen sen antanut papille Aaronille ja hänen pojillensa ijankaikkiseksi säädyksi, Israelin lapsilta.

7:25 Sillä joka syö lihawutta siitä eläimest/ cuin HERralle uhrin annettu on/ se sielu pitää hävitettämän Canssastans.

7:26 Ei teidän pidä myös verta syömän caikisa teidän asumasioisan/ ei linnuista/ eikä eläimistä.

7:27 Jocainen sielu joka syö jotain werta/ se pitää hävitettämän Canssastans.

7:28 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

7:29 Puhu Israelin lapsille/ sanoden: se cuin HERralle hänen kijtosuhrin uhra/ hänen pitää tuoman/ mitä HERralle kijtosuhrin tule.

7:30 Mutta hänen pitää sen candaman kadesäns HERran uhrin/ nimittäin/ rinnan lihawuden pitää hänen tuoman rinnan cansa/ että ne pitää oleman häälytyshri HERralle.

7:31 Mutta papin pitää polttaman lihawuden Altarilla/ ja rinnan pitää Aaronin ja hänen poicains oman oleman.

7:32 Ja sen oikian lawan/ pitää heidän andaman papille ylönnyshriksi/ heidän kijtosuhristans.

7:33 Ja joka uhra kijtosuhrin werta/ ja lihawutta Aaronin pojista/ hänen pitää saaman oikian lawan osaxens.

7:34 Sillä häälytyrinnan ja ylönnyshriksi olen minä ottanut Israelin lapsilta heidän kijtosuhristans/ ja olen sen andanut papille Aaronille/ ja hänen pojillens ijancaickisexi säädyksi.

7:35 Tämä on Aaronin ja hänen poikiensa osa Herran uhreista, joka heille määrättiin sinä päivänä, jona hän toi heidät pappeina palvelemaan Herraa;

7:36 sen osan Herra käski sinä päivänä, jona hän heidät voiteli, israelilaisten antaa heille ikuisiksi osuudeksi sukupolvesta sukupolveen.

7:37 Tämä on se laki polttouhrista, ruokauhrista, syntiuhrista, vikauhrista, vihkiäisuhrista ja yhteysuhrista,

7:38 jonka lain Herra antoi Moosekselle Siinain vuorella sinä päivänä, jona hän antoi israelilaisille käskyn tuoda uhrilahjansa Herralle Siinain erämaassa.

7:35 Tämä on Aaronin ja hänen poikainsa voitelus \Herran\ tuliuhrista, siitä päivästä, jona he \Herralle\ papiksi annettiin.

7:36 Jotka \Herra\ käski sinä päivänä, jona hän heidän voiteli, annettaa heille Israelin lapsilta, ijankaikkiseksi säädyksi heidän sukukunnissansa.

7:37 Ja tämä on sääty polttouhrista, ruokauhrista, rikosuhrista, vikauhrista, niin myös täytösuhrista ja kiihtösuhrista.

7:38 Jonka \Herra\ Moosekselle käski Sinain vuorella; sinä päivänä, jona hän käskyn antoi hänelle Israelin lasten tykö, että heidän pitää uhraaman uhrinsa \Herralle\ Sinain korvessa.

7:35 Tämä on Aaronin ja hänen poicains woitelemus Herran uhrista/ sija päivästä/ jona he HERralle papiksi annettiin.

7:36 Jotca HERra käski sinä päivänä/ jona hän heidän woiteli/ annetta heille Israelin lapsilta ijancaickisexi säädyxi/ caikille heidän suguillens.

7:37 Ja tämä on sääty polttouhrist/ ruocauhrist/ rikosuhrist/ wicauhrist/ täytösuhrist ja kijtosuhrist.

7:38 Jonga HERra Mosexelle käski Sinain vuorella/ sinä päivänä/ jona hän käskyn andoi hänelle Israelin lasten tygö/ että heidän piti uhraaman heidän uhrins HERralle Sinain corwesa.

3 Mooses 8 LUKU

8:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

8:2 Ota Aaron ja hänen poikansa ynnä heidän vaatteen-
sa ja voiteluöljy sekä syntiuh-
rimullikka ja ne kaksi oinasta
ja kori, jossa happamattomat
leivät ovat,

8:3 ja kokoa kaikki seurakun-
ta ilmestysmajan oven eteen.

8:4 Ja Mooses teki, niinkuin
Herra oli häntä käsenyt, ja
seurakunta kokoontui ilmes-
tysmajan oven eteen.

8:5 Ja Mooses sanoi seura-
kunnalle: Näin on Herra käs-
kenyt tehdä.

8:6 Ja Mooses toi Aaronin ja
hänen poikansa esille ja pesi
heidät vedellä.

8 LUKU

8:1 Ja \Herra\ puhui Mo-
sekselle, sanoen:

8:2 Ota Aaron poikinensa ja
vaatteet, ja voidellusöljy: niin
myös mulli rikosuhriksi, ja
kaksi oinasta, ja myös kori
happamattomia leipiä.

8:3 Ja kokoo kaikki kansa,
seurakunnan majan oven
eteen.

8:4 Moses teki niinkuin
\Herra\ hänelle käsenyt oli:
ja kokosi kansan seurakun-
nan majan oven eteen.

8:5 Ja Moses sanoi kansalle:
tämä on se minkä \Herra\
on käsenyt tehdä.

8:6 Ja Moses otti Aaronin
poikinensa, ja pesi heidät
vedellä.

VIII. Lucu

8:1 JA HERra puhui Mosexelle
sanoden:

8:2 ota Aaron poikinens ynnä
heidän waatettens cansa/ ja
myös woidellusöljy/ ja mulli
ricosuhrixi/ caxi oinasta ja
myös cori happamattomia
leipä.

8:3 Ja coco caicki Canssa/
seuracunnan majan owen
eteen.

8:4 Moses teki nijncuin HERra
hänelle käsenyt oli/ ja co-
cois Canssan seuracunnan
majan owen eteen.

8:5 Ja canoi caikille heille:
tämä on se cuin HERra on
käsenyt tehdä.

8:6 JA otti Aaronin poi-
kinens/ ja pesi heidän wedel-
lä.

8:7 Sitten hän pani hänen yllensä ihokkaan ja vyötti hänet vyöllä ja puki hänet viitään ja pani kasukan hänen päällensä ja vyötti hänet kasukan vyöllä ja satoi sen hänen ympärilleen	8:7 Ja puetti hänen yllensä hameen, ja vyötti hänen vyöllä ja puetti hänen yllensä meella, ja pani päällisvaatteen hänen päällensä: niin myös vyötti hänen päällisvaatteen vyöllä, ja vaatetti hänen sillä.	8:7 Ja puetti hänen päällensä linjahamen/ ja vyötti hänen vyöllä/ ja puetti hänen silckihamalla/ ja pani päällisvaatteen hänen päällensä ja vyötti hänen päällisvaatteen vyöllä.
8:8 ja asetti hänen rintaansa rintakilven ja pani kilpeen uurrin ja tummimin	8:8 Ja pani hänen päällensä rintavaatteen: ja pani rintavaatteen päälle valkeudet ja täydellisyydet.	8:8 Ja pani hänen päällensä rindawaatteen/ ja pani rindawaatteen päälle walkeuden ja täydellisyyden.
8:9 ja pani käärelakin hänen päähänsä ja pani käärelakkiin, sen etupuolelle, kultaisen otsakoristeen, pyhän otsalehden, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyttä.	8:9 Ja pani hiipan hänen päähänsä: ja pani hiipan päälle hänen otsallensa kultaisen otsalehden, pyhän kruunun, niinkuin \Herra\ Mosekselle käskenyttä oli.	8:9 Ja pani hijpan hänen päähänsä/ ja pani hijpan päälle odzawaatteen/ cullaisen odzaladin/ sen pyhän crunun päälle/ nijncuin HERra Mosexelle käskenyttä oli.
8:10 Ja Mooses otti voiteluöljyn ja voiteli asumuksen ja kaikki, mitä siinä oli, ja pyhitti ne;	8:10 Ja Moses otti voidellusöljyn, ja voiteli majan ja kaikki mitä siinä oli: ja pyhitti ne.	8:10 Ja Moses otti woidellusöljyn ja voiteli majan caluinens ja pyhitti ne.
8:11 ja hän pirskoitti sitä seitsemän kertaa alttarille ja voiteli alttarin kaikkine kaluineen ynnä altaan jalustoineen pyhittääkseen ne.	8:11 Ja priiskotti sitä seitsemän kertaa alttarille, ja voiteli alttarin ja kaikki sen astiat, ja pesoastian jalokoinensa, ja pyhitti ne.	8:11 Ja prijscotti sijtä seitzemen kerta Altarille/ ja woiteli Altarin caluinens ja pesoastian jalcoinenens/ että se wihitäisin.
8:12 Ja hän vuodatti voiteluöljyä Aaronin päähän ja voiteli hänet pyhittääkseen hänet.	8:12 Ja kaasi voidellusöljyä Aaronin pään päälle, ja voiteli hänen ja pyhitti.	8:12 Ja caasi woidellusöljyst Aaronin pään päälle/ ja woiteli hänen/ wihittä.
8:13 Ja Mooses toi esille Aaronin pojat ja puki heidän yllensä ihokkaat ja vyötti heidät vyöllä ja satoi päähineet heidän päähänsä, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyttä.	8:13 Ja Moses toi aaronin pojat, ja puetti heidän yllensä hameet, vyötti heidät vyöllä, ja satoi lakit heidän päähänsä: niin kuin \Herra\ hänelle käskenyttä oli.	8:13 Ja toi Aaronin pojat/ ja puetti heidän päällensä linjaiset hamet/ wyötti heidän vyöllä/ ja satoi hijpat heidän päällensä/ nijncuin HERra hänelle käskenyttä oli.
8:14 Ja hän toi esille syntiuhrimullikan, ja Aaron ja hänen poikansa laskivat kätensä syntiuhrimullikan pään päälle.	8:14 Ja antoi tuoda mullin rikosuhriksi ja Aaron poikinensa pani kätensä rikosuhrin mullin pään päälle,	8:14 JA andoi tuoda mullin ricosuhrixi. Ja Aaron poikinens pani kätens hänen pääns päälle.
8:15 Sitten Mooses teurasti sen ja otti sen verta ja sivelisi sitä sormellansa alttarin sarviin yltympäri ja puhdisti alttarin; ja muun veren hän	8:15 Ja teurasti sen. Ja Moses otti verestä, ja pani sormellansa alttarin sarviin ympärinsä, ja puhdisti alttarin, ja kaasi veren alttarin pohjalle, ja pyhitti sen, sovit-	8:15 Sijtte hän teurastettin. Ja Moses otti werestä/ ja pani sormellans Altarin sarwijn ymbärins Altarita/ ja puhdisti Altarin/ ja caasi we-

vuodatti alttarin juurelle ja pyhitti sen toimittamalla sen sovituksen.	taaksensa (kansaa) sen päällä.	ren Altarin pohjalle/ ja wiheisen/ sowittaxens.
8:16 Ja Mooses otti kaiken sisälmysten päällä olevan rasvan ja maksanlisäkkeen ja molemmat munuaiset rasvoineen ja poltti ne alttarilla.	8:16 Ja otti kaiken sisällysten lihavuuden, ja maksan kalvon, ja molemmat munaskuut, ynnä lihavuuden kanssa, ja Moses suitsutti ne alttarilla.	8:16 Ja otti caiken sisällysten lihawuden/ ja maxan calwon/ ja molemmat munascuut/ ynnä lihawuden cansa/ ja poltti Altarilla.
8:17 Mutta mullikan nahkoinensa, lihoinensa ja rappoinensa hän poltti tulessa leirin ulkopuolella, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.	8:17 Mutta mullin vuotinsa, lihoinensa ja sontinensa poltti hän tulessa ulkona leiristä, niinkuin \Herra\ Moosekselle käskenyt oli.	8:17 Mutta mullin/ wootinens/ lihoinens ja sondinens poltti hän tules ulkona leiristä/ nijncuin HERra hänelle käskenyt oli.
8:18 Ja hän toi esille polttouhriinaan, ja Aaron ja hänen poikansa laskivat kätensä oinaan pään päälle.	8:18 Ja hän toi oinaan polttouhriksi, ja Aaron poikinensa panivat kätensä oinaan pään päälle.	8:18 Ja hän toi oinan polttouhrixi/ ja Aaron poikinensa panit kätens hänen pääns päälle.
8:19 Ja Mooses teurasti sen ja vihmoi veren alttarille ympärinsä	8:19 Ja se teurastettiin, ja Moses priiskotti hänen verensä alttarille ympäri.	8:19 Sijtte hän teurastettin/ ja Moses prijscotti hänen werens Altarille ymbärins.
8:20 ja leikkeli oinaan määräkappaleiksi; sitten Mooses poltti pään ynnä kappaleet ja rasvan.	8:20 Ja leikkasi oinaan kappaleiksi, ja Moses suitsutti pään ja kappaleet ja lihavuuden,	8:20 Ja leickais oinan cappa-leixi/ ja poltti pään ja cappellet lihoinens.
8:21 Mutta sisälmykset ja jalat hän pesi vedessä; ja niin Mooses poltti koko oinaan alttarilla. Se oli polttouhri suloiseksi tuoksuksi, uhri Herralle, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.	8:21 Ja pesi sisällykset ja jalat vedellä; ja Moses suitsutti koko oinaan alttarilla: se on polttouhri makiaksi hajuksi, se on tuliuhri \Herralle\, niinkuin \Herra\ hänelle käskenyt oli.	8:21 Ja pesi sisällyxet ja jalat wedellä/ ja poltti sijtte coco oinan Altarilla/ Se on polttouhri makiaxi hajuxi tuli HERralle/ nijncuin HERra hänelle käskenyt oli.
8:22 Ja hän toi esille toisen oinaan, vihkiäisinaan, ja Aaron ja hänen poikansa laskivat kätensä oinaan pään päälle.	8:22 Ja toi myös toisen oinaan, täytösuhrin oinaan, ja Aaron poikinensa pani kätensä oinaan pään päälle.	8:22 JA toi myös toisen oinan/ joca on täytösuhri. Ja Aaron poikinens panit kätens oinan pään päälle.
8:23 Ja Mooses teurasti sen ja otti sen verta ja siveli sitä Aaronin oikean korvan lehteen ja oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen.	8:23 Ja Moses teurasti sen ja otti hänen vertansa, ja sivui Aaronin oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen.	8:23 Sijtte hän teurastettin. Ja Moses otti hänen werestäns/ ja sivui Aaronin oikian corwan lehteen/ ja myös oikian käden peucaloon/ ja oikian jalan isoin warpaseen.
8:24 Ja Mooses toi Aaronin pojat esille ja siveli verta heidän oikean korvansa lehteen ja oikean kätensä peukaloon	8:24 Ja Moses toi myös Aaronin pojat, ja sivui verellä heidän oikian korvansa lehteen, ja heidän oikian käten-	8:24 Ja toi myös Aaronin pojat/ ja sivui werellä heidän oikian corwans lehteen/ ja heidän oikian kädens peuca-

ja heidän oikean jalkansa isoonvarpaaseen, mutta vihmoi muun veren alttarille ympärinsä.

8:25 Ja hän otti rasvan ja rasvahännän ja kaiken sisällysten päällä olevan rasvan ja maksanlisäkkeen ja molemmat munuaiset rasvoineen ja oikean reiden.

8:26 Sitten hän otti happamattomien leipien korista, joka oli Herran edessä, yhden happamattoman kakun ja yhden öljyyn leivotun kakun ja yhden ohukaisen ja pani ne rasvojen ja oikean reiden päälle

8:27 ja pani kaikki nämä Aaronin käsiin ja hänen poikien sa käsiin, ja toimitutti niiden heilutuksen Herran edessä.

8:28 Sitten Mooses otti ne heidän käsistensä ja poltti ne alttarilla polttouhrin päällä; tämä oli vihkiäisuhri suloiseksi tuoksuksi, uhri Herralle.

8:29 Ja Mooses otti rintalihan ja toimitti sen heilutuksen Herran edessä; vihkiäisoinaasta tuli tämä Mooseksen osaksi, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

8:30 Ja Mooses otti voiteluöljyä ja verta, jota oli alttarilla, ja pirskoitti sitä Aaronin ja hänen vaatteidensa päälle ja samoin hänen poikiensa ja heidän vaatteidensa päälle ja pyhitti niin Aaronin ja hänen vaatteensa ynnä hänen poikansa ja heidän vaatteensa.

8:31 Ja Mooses sanoi Aaronille ja hänen pojillensa:

sä peukaloon, ja heidän oikean jalkansa isoon varpaaseen, ja Moses priiskotti veren alttarille ympäri.

8:25 Ja otti lihavuuden ja saparon ja kaiken sisällysten lihavuuden, ja maksan kalvon ja molemmat munaskuut heidän lihavuutensa kanssa, niin myös oikean lavan.

8:26 Hän otti myös korista, jossa happamattomat leivät olivat \Herran\ edessä, yhden happamattoman kyrsän, ja öljyllä voidellun kyrsän, ja ohukaisen kyrsän, ja pani ne lihavuuden ja oikean lavan päälle,

8:27 Ja antoi kaikki nämät Aaronin käsiin, ja hänen poikainsa käsiin, ja häälytti ne häälytykseksi \Herran\ edessä.

8:28 Ja sitte otti Moses ne heidän käsistensä ja poltti alttarilla polttouhrin päällä: se on täytösuhri lepytyshajuksi, se on tuliuhri \Herralle\.

8:29 Ja Moses otti rinnan ja häälytti sen häälytykseksi \Herran\ edessä: täytösuhrin oinaasta sai Moses osan, niinkuin \Herra\ hänelle käskenyt oli.

8:30 Ja Moses otti voidelusöljyä ja verta, joka oli alttarilla, ja priiskotti Aaronin ja hänen vaatteidensa päälle, niin myös hänen poikainsa ja heidän vaatteidensa päälle, ja pyhitti niin Aaronin ja hänen vaatteensa, niin myös hänen poikansa ja heidän vaatteensa hänen kanssansa.

8:31 Ja Moses sanoi Aaronille ja hänen pojillensa: keittäkät lihaa seurakunnan ma-

loon/ ja heidän oikean jalkansa isoin tarpaseen/ ja prijscotti weren Altarille ympärins.

8:25 Ja otti lihawuden/ ja saparon/ ja caiken sisällysten lihawuden/ ja maxan calwon/ ja molemmat munascuut heidän lihawudens cansa/ ja oikean lawan.

8:26 Hän otti myös corista/ josa happamattomat leiwät olit HERran edes/ yhden happamattoman kyrsän/ ja öljyllä woidellun kyrsän/ ja ohucaisen kyrsän/ ja pani ne lihawuden/ ja oikean lawan päälle.

8:27 Ja andoi caicki nämät Aaronin ja hänen poicans käsijn/ ja hän häälytti he häälytyxexi HERralle.

8:28 Ja sijtte otti Moses caicki nämät heidän käsistäns/ ja poltti Altarilla polttouhrin päällä: sillä se on täytösuhri makiaksi hajuxi tuli HERralle.

8:29 Ja Moses otti rinnan ja häälyttyti sen häälytyxexi HERralle/ täytösuhrin oinaasta/ sen Moses sai osaxens/ nijncuin HERra hänelle käskenyt oli.

8:30 JA Moses otti woidelusöljystä ja werestä/ joca oli Altarilla/ ja prijscotti Aaronin ja hänen vaatteidensa päälle/ hänen poicains ja heidän waatteidensa päälle/ ja wihei nijn Aaronin ja hänen waatens/ hänen poicains ja heidän waattens hänen cansans.

8:31 Ja sanoi Aaronille ja hänen pojillens: keittäkät liha-

Keittäkää liha ilmestysmajan ovella ja syökää se siinä ynnä leipä, joka on vihkiäisuhriin kuuluvassa korissa, niinkuin minä olen käskenyt ja sanonut: Aaron poikinensa syököön sen.

8:32 Mutta mitä jää tähteeksi lihasta ja leivästä, se polttakaa tulesa.

8:33 Seitsemään päivään älkää lähtekö ilmestysmajan ovelta, älkää ennenkuin teidän vihkimispäivänne ovat kuluneet umpeen, sillä seitsemän päivää kestää teidän vihkimisenne.

8:34 Niinkuin on tehty tänä päivänä, niin on Herra käskenyt vastakin tehdä toimittaakseen teille sovituksen.

8:35 Ja olkaa seitsemän päivää ilmestysmajan ovella, päivät ja yöt, ja toimittakaa Herran palvelustehtävät, ettette kuolisi; sillä niin on minulle käsky annettu.

8:36 Ja Aaron ja hänen poikansa tekivät kaiken, mitä Herra oli Mooseksen kautta käskenyt.

3 Mooses 9 LUKU

9:1 Ja kahdeksantena päivänä Mooses kutsui Aaronin ja hänen poikansa ja Israelin vanhimmat

9:2 ja sanoi Aaronille: Ota itsellesi härkävasikka syntiuhriksi ja oinas polttouhriksi, molemmat virheettömiä, ja tuo ne Herran eteen.

9:3 Ja puhu israelilaisille ja sano: Ottakaa kauris syntiuh-

jan oven edessä, ja syökää se siinä paikassa, niin myös leipää, joka täytösuhrin korissa on, niinkuin minä käskin sanoen: Aaron poikinensa pitää ne syömän.

8:32 Vaan mitä jää tähteeksi lihasta ja leivästä, sen teidän pitää polttaman tulesa.

8:33 Ja ei teidän pidä lähtemän seitsemänä päivänä seurakunnan majan ovesta, siihenasti, koska tiedän täytösuhrinne päivät täytetään; sillä seitsemänä päivänä teidän kätenne täytetään.

8:34 Niinkuin se tänäpäpä tapahtunut on, niin \Herra\ on käskenyt tehtää, että te sovitettaisiin.

8:35 Ja teidän pitää oleman seitsemän päivää seurakunnan majan oven edessä, yli päivää ja yötä, ja teidän pitää ottaman vaarin \Herran\ vartioista, ettette kuolisi; sillä niin on minulle käsketty.

8:36 Ja Aaron poikinensa teki kaiken sen, kuin \Herra\ Mooseksen kautta käskenyt oli.

9 LUKU

9:1 Ja tapahtui kahdeksantena päivänä, että Moses kutsui Aaronin ja hänen poikansa, niin myös vanhimmat Israelista.

9:2 Ja sanoi Aaronille: ota sinulles nuori vasikka rikosuhriksi, ja oinas polttouhriksi, molemmat virheettömät, ja tuo \Herran\ eteen.

9:3 Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: ottakaaat kauris rikosuhriksi, ja vasikka ja ka-

seuracunnan majan owen edes/ ja syökät se sijnä paicas/ nijn myös leipä/ cuin täytösuhrin corisa on/ nijncuin minulle käsketty ja sannottu on: että Aaron poikinens pitä ne syömän.

8:32 Waan mitä jää tähtexi lihasta ja leiwästä/ sen teidän pitä polttaman tules.

8:33 Ja ei teidän pidä lähtemän seidzemenä päiwänä seuracunnan majan owesta/ siihenasti/ cosca teidän täytösuhrin päiwät täytetän: sillä seidzemenä päiwänä owat teidän käten täytetyt.

8:34 Nijncuin se tänäpäpä tapahtunut on/ HERra on käskenyt tehtä/ että se sowitzettaisin.

8:35 Ja teidän pitä oleman seidzemen päiwä seuracunnan majan owen edes/ yli päiwä ja yötä. Ja teidän pitä ottaman waarin wartioista HERran edes/ ettet te cuolis: sillä nijn on minulle käsketty.

8:36 Ja Aaron poikinens teki caiken sen/ cuin HERra Mosesen cautta käskenyt oli.

IX. Lucu

9:1 JA cahdexandena päiwänä cudzui Moses Aaronin poikinens/ ja wanhimmat Israelista.

9:2 Ja sanoi Aaronille: ota sinulles nuori wasicka rikosuhrixi/ ja oinas polttouhrixi/ molemmat wirhittömät/ ja tuo HERran eteen.

9:3 Ja puhu Israelin lapsille/ sanoden: ottacat cauris ri-

riksi ja vasikka ja karitsa, molemmat vuoden vanhoja ja virheettömiä, polttouhriksi

9:4 ja härkä ja oinas yhteysuhriksi, uhrattaviksi Herran edessä, ynnä ruokauhri, johon on öljyä sekoitettu, sillä tänä päivänä ilmestyy teille Herra.

9:5 Ja he toivat, mitä Mooses oli käskenyttä, ilmestysmajan edustalle, ja koko seurakunta astui esiin ja asettui Herran eteen.

9:6 Ja Mooses sanoi: Näin Herra on käskenyttä teidän tehdä, että Herran kirkkaus ilmestyy teille.

9:7 Ja Mooses sanoi Aaronille: Astu alttarin ääreen ja uhraa syntiuhriksi ja polttouhriksi ja toimita itsellesi ja kansalle sovitus ja uhraa sitten kansan uhrilahja ja toimita heille sovitus, niinkuin Herra on käskenyttä.

9:8 Niin Aaron astui alttarin ääreen ja teurasti oman syntiuhrivasikkansa.

9:9 Ja Aaronin pojat toivat hänelle veren, ja hän kastoi sormensa vereen ja siveli sitä alttarin sarviin, mutta muun veren hän vuodatti alttarin juurelle.

9:10 Mutta syntiuhriteuraan rasvan ja munuaiset ja maksanlisäkkeen hän poltti alttarilla, niinkuin Herra oli Mooseselle käskyn antanut.

9:11 Ja lihan ja nahan hän poltti tulessa leirin ulkopuolella.

9:12 Sitten hän teurasti polttouhrin, ja Aaronin pojat

ritsa, molemmat vuosikuntaiset ja virheettömät, polttouhriksi.

9:4 Ja myös härkä ja oinas uhrattaa kiitosuhriksi \Herran\ edessä, ja ruokauhri sekoitettu öljyllä; sillä tänäpäivänä ilmestyy \Herra\ teille.

9:5 Ja he toivat ne kuin Mooses käskenyttä oli, seurakunnan majan oven eteen: ja kaikki kansa kävi edes, ja seisoi \Herran\ edessä.

9:6 Niin sanoi Mooses: tämä on se, minkä \Herra\ käskenyttä on teidän tehdä, ja \Herran\ kunnia ilmestyy teille.

9:7 Ja Mooses sanoi Aaronille: astu alttarin tykö, ja tee rikosuhriksi, ja polttouhriksi ja sovita sinuas ja kansaa, ja tee sitte kansan uhri ja sovita heitä, niinkuin \Herra\ käskenyttä on.

9:8 Ja Aaron astui alttarin tykö ja teurasti vasikan rikosuhriksensa.

9:9 Ja Aaronin pojat kantoivat veren hänen tykönsä, ja hän casti sormensa vereen, ja sivui alttarin sarviin, ja veren kaasi hän alttarin pohjalle.

9:10 Ja lihavuuden, ja munaskuut, ja maksan kalvon rikosuhrista, poltti hän alttarilla, niinkuin \Herra\ oli Mooseselle käskenyttä.

9:11 Mutta lihan ja nahan poltti hän tulessa ulkona leiristä.

9:12 Sitte hän teurasti polttouhrin, ja Aaronin pojat kantoivat veren hänen ty-

cosuhriksi/ ja wasicka ja caridza molemmat vuosicunnaiset/ ja wirhittömät/ polttouhriksi.

9:4 Ja myös härkä ja oinas uhrataxemme kijtosuhriksi HERran edes/ ja ruocauhriksi secoitettu öljyllä: sillä tänäpäivänä ilmestyy HERra teille.

9:5 Ja he toit caicki/ mitä Mooses käskenyttä oli/ seuracunnan majan owen eteen: ja caicki Canssa käwit edes/ ja seisoit HERran edes.

9:6 Nijn sanoi Mooses: tämä on se/ cuin HERra käskenyttä on teidän tehdä/ njin HERran cunnia ilmestyy teille.

9:7 Ja Mooses sanoi Aaronille: astu Altarin tygö/ ja tee rikosuhriksi/ ja polttouhriksi/ ja sovita sinuas ja Canssa/ ja tee sijtte Canssan uhri/ ja sovita heitä/ njjncuin HERra käskenyttä on.

9:8 JA Aaron astui Altarin tygö/ ja teurasti wasican rikosuhriksensa.

9:9 Ja hänen poicans cannoit weren hänen tygöns/ ja hän casti sormens wereen/ ja siwui Altarin sarwijn/ waan weren caasi hän Altarin pohjalle.

9:10 Mutta lihawuden/ ja munascuut/ ja maxan calwon rikosuhrista/ poltti hän Altarilla/ njjncuin HERra oli Moosexelle käskenyttä.

9:11 Mutta lihan ja nahan poltti hän tules ulkona leiristä.

9:12 Sijtte teurasti hän polttouhrin/ Ja Aaronin pojat

ojensivat hänelle veren, ja hän vihmoi sen alttarille ympärinsä.	könsä, ja hän priiskotti sen alttarille ympäri.	cannoit weren hänen tygöns/ ja hän prijscotti sen Altarille ymbärins.
9:13 Ja he ojensivat hänelle polttouhrin kappaleittain ynnä pään, ja hän poltti ne alttarilla.	9:13 Ja he toivat myös polttouhrin hänelle, kappaleiksi leikatun, ja pään, ja hän poltti ne alttarilla.	9:13 Ja he toit myös polttouhrin hänelle/ cappaleixi leicatun/ ja pään/ ja hän poltti ne Altarilla.
9:14 Ja hän pesi sisälmykset ja jalat ja poltti ne polttouhrin päällä alttarilla.	9:14 Ja hän pesi sisällykset ja jalat, ja poltti ne polttouhrin päällä, alttarilla.	9:14 Ja hän pesi sisällyxet ja jalat/ ja poltti ne polttouhrin päällä/ Altarilla.
9:15 Sitten hän toi kansan uhrilahjan ja otti kansan syntiuhrikauriin, teurasti sen ja uhrasi sen syntiuhrina samalla tavalla kuin edellisen.	9:15 Sitte kantoi hän kansan uhrin edes, ja otti kauriin, joka oli kansan rikosuhri, ja teurasti sen, ja teki siitä rikosuhrin, niinkuin sen entisenkin.	9:15 Sijtte candoi hän Canssan uhrin edes/ ja otti caurin/ joca oli Canssan rikosuhri/ ja teurasti sen/ ja teki sijtä ricosuhrin/ nijncuin sen endisengin.
9:16 Ja hän toi myös polttouhrin ja uhrasi sen säädettyllä tavalla.	9:16 Ja hän toi myös polttouhrin, ja valmisti sen tavan jälkeen.	9:16 Ja hän toi myös polttouhrin/ ja walmisti sen tawans jälkeen.
9:17 Ja hän toi ruokauhrin ja otti siitä kouransa täyden ja poltti sen alttarilla aamu- polttouhrin lisäksi.	9:17 Ja toi ruokauhrin, ja otti siitä pivonsa täyden, ja poltti ne alttarilla, paitsi aamullista polttouhria.	9:17 Ja toi ruocauhrin/ ja otti sijtä pions täyden/ ja poltti ne Altarilla/ paidzi amullista polttouhria.
9:18 Sitten hän teurasti härän ja oinaan kansan yhteysuhriksi, ja Aaronin pojat ojensivat hänelle veren, ja hän vihmoi sen alttarille ympärinsä.	9:18 Sitte teurasti hän härjän ja oinaan kansan kiihtosuhriksi, ja Aaronin pojat kantoivat veren hänelle, ja hän priiskotti sen alttarin ympäri.	9:18 Sijtte teurasti hän härjän ja oinan Canssan kijtosuhrixi/ ja hänen poicans cannoit weren hänelle/ ja hän prijscotti sen Altarille ymbärins.
9:19 Mutta härän ja oinaan rasvat, rasvahännän, rasvakalvon, munuaiset ja maksanlisäkkeen,	9:19 Mutta härjän lihavuuden, ja oinaan saporon, ja sisällysten lihavuuden, ja munaskuut, ja maksan kalvon:	9:19 Mutta sen härjän lihawuden ja oinan saporon/ ja sisällysten lihawuden/ ja munascuut/ ja maxan calwon.
9:20 nämä rasvat he panivat rintalihojen päälle, ja hän poltti rasvat alttarilla.	9:20 Kaiken tämän lihavuuden panivat he rintain päälle, ja polttivat lihavuuden alttarilla.	9:20 Caiken tämän lihawuden panit he rinnan päälle/ ja poltit lihawuden Altarilla.
9:21 Mutta rintalihain ja oikean reiden heilutuksen Aaron toimitti Herran edessä, niinkuin Mooses oli käskenyt.	9:21 Mutta rinnat ja oikian lavan häälytti Aaron häälytykseksi \Herran\ edessä, niinkuin [Herra] oli käskenyt Mosekselle.	9:21 Mutta rinnan ja oikian lawan/ häälytti Aaron häälytyxexi HERran edes/ nijncuin HERra oli käskenyt Mosexelle.
9:22 Ja Aaron kohotti kätensä kansaa kohti ja siunasi heidät, ja kun hän oli toimitanut syntiuhrin, polttouhrin ja yhteysuhrin, astui hän alas.	9:22 Ja Aaron nosti kätensä kansan puoleen, ja siunasi heitä: ja sittekuin hän rikosuhrin, polttouhrin ja kiihtosuhrin tehnyt oli, meni hän alas.	9:22 JA Aaron nosti kätens Canssan puoleen/ ja siunais heitä/ ja sijttecuin hän rikosuhrin/ polttouhrin/ ja kijtosuhrin tehnyt oli/ meni hän

9:23 Ja Mooses ja Aaron menivät ilmestymajaan, ja kun he tulivat sieltä ulos, siunasivat he kansan. Silloin Herran kirkkaus ilmestyi kaikelle kansalle.

9:24 Ja tuli lähti Herran tyköä ja kulutti polttouhrin ja rasvat alttarilta. Ja kaikki kansa näki sen, ja he riemuitsivat ja lankesivat kasvoilensa.

3 Mooses 10 LUKU

10:1 Ja Aaronin pojat Nadab ja Abihu ottivat kumpikin hiilipannunsa ja virittivät niihin tulen ja panivat suitsuketta sen päälle ja toivat vierasta tulta Herran eteen, vastoin hänen käskyänsä.

10:2 Silloin lähti tuli Herran tyköä ja kulutti heidät, niin että he kuolivat Herran edessä.

10:3 Niin Mooses sanoi Aaronille: Tämä tapahtuu Herran sanan mukaan: Niissä, jotka ovat minua lähellä, minä osoitan pyhyytteni ja kaiken kansan edessä kirkkauteni. - Mutta Aaron oli ääneti.

10:4 Ja Mooses kutsui Miisaelin ja Elsafanin, Aaronin sedän Ussielin pojat, ja sanoi heille: Astukaa esiin ja kantakaa sukulaisenne pyhäkön läheisyydestä leirin ulkopuolelle.

10:5 Ja he astuivat esiin ja kantoivat heidät ihokkaineen leirin ulkopuolelle, niinkuin Mooses oli sanonut.

Eleasarille ja litamarille: Älkää

9:23 Niin Moses ja Aaron menivät seurakunnan majaan, ja koska he jälleen sieltä läksivät, siunasivat he kansan. Niin \Herran\ kunnia ilmestyi kaiken kansan edessä:

9:24 Sillä tuli tuli \Herralta\ alas, ja kulutti polttouhrin, ja sen lihavuuden, alttarilta: ja koska kaikki kansa sen näki, riemuitsivat he sangen suuresti, ja lankesivat maahan kasvoillensa.

10 LUKU

10:1 Ja Aaronin pojat Nadab ja Abihu ottivat kumpikin suitsutusastiansa, ja panivat tulta niihin, ja panivat suitsutusta sen päälle: ja kantoivat vierasta tulta \Herran\ eteen, jota ei hän heille ollut käskenyt.

10:2 Silloin läksi tuli \Herralta\, ja kulutti heidät; niin että he kuolivat \Herran\ edessä.

10:3 Niin sanoi Moses Aaronille: tämä on se kuin \Herra\ puhunut on, sanoden: Minä pyhitetään niissä, jotka minua lähestyvät, ja kaiken kansan edessä minä kunnioitetaan. Ja Aaron oli ääneti.

10:4 Mutta Moses kutsui Miisaelin, ja Eltsaphanin, Ussielin, Aaronin sedän pojat ja sanoi heille, tulkaat ja kantakaa teidän veljenne pyhän edestä: ulos leiristä.

10:5 Ja he tulivat ja kantoivat heidät hameinensa leiristä, niinkuin Moses oli sanonut.

10:6 Niin sanoi Moses Aa-

alas.

9:23 Nijn Moses ja Aaron menit seuracunnan majaan/ ja cosca he jällens sieldä läxit/ siunaisit he Canssan. Nijn HERran cunnia ilmestyi caiken Canssan edes.

9:24 Sillä tuli tuli HERalda alas/ ja culutti polttouhrin/ ja sen lihawuden/ Altarilda/ ja cosca caicki Canssa sen näit/ riemuidzit he sangen suurest/ ja langeisit maahan caswoillens.

X. Lucu

10:1 JA Aaronin pojat Nadab ja Abihu otit cumbikin suidzutusastians/ ja panit tulda nijhin/ ja suidzutust sen päälle/ ja cannoit wierasta tulda HERran eteen/ jota ei hän heille ollut käskenyt.

10:2 Silloin läxi tuli HERralda/ ja culutti heidän/ nijn että he cuolit HERran edes.

10: Nijn sanoi Moses Aaronille: tämä on se cuin HERra puhunut on/ sanoden: minä pyhitetän nijsä/ jotca minua lähestywät/ ja caiken Canssan edes minua cunnioitetan. Ja Aaron oli äneti.

10:4 Mutta Moses cudzui Miisaelin/ ja Elzaphanin Usielin/ Aaronin sedän pojat/ ja sanoi heille: tulcat ja candacat teidän weljen Pyhästä ja leiristä ulos.

10:5 Ja he tulit ja cannoit heidän lijnahameinens leiristä/ nijncuin Moses oli sanonut.

10:6 Nijn sanoi Moses Aa-

päästäkö tukkaanne hajalle älkääkö repikö vaatteitanne, ettette kuolisi ja ettei hänen vihansa kohtaisi koko seurakuntaa; mutta teidän veljenne, koko Israelin heimo, itkekööt tätä paloa, jonka Herra on sytyttänyt.

10:7 Älkääkö poistuko ilmes-
tysmajan ovelta, ettette kuoli-
si, sillä Herran voiteluöljy on
teissä. Ja he tekivät, niinkuin
Mooses oli sanonut.

10:8 Ja Herra puhui Aaronille
sanoen:

10:9 Viiniä ja väkijuomaa älkää
juoko, älä sinä älköötäkään
sinun poikasi sinun kanssasi,
kun menette ilmestysmajaan,
ettette kuolisi. Tämä olkoon
teille ikuinen säädös sukupol-
vesta sukupolveen,

10:10 tehdäksenne erotuksen
pyhän ja epäpyhän, saastai-
sen ja puhtaan välillä,

10:11 ja opettaaksenne israe-
lilaisille kaikki ne käskyt, jotka
Herra on heille Mooseksen
kautta puhunut.

10:12 Ja Mooses puhui Aa-
ronille ja hänen eloon jääneil-
le pojillensa Eleazarille ja li-
tamarille: Ottakaa se ruo-
kauhri, joka on jäänyt täh-
teeksi Herran uhreista, ja
syökää se happamattomana
alttarin ääressä; sillä se on
korkeasti-pyhä.

10:13 Ja syökää se pyhässä
paikassa, sillä se on sinun
osuutesi ja sinun poikiesi
osuus Herran uhreista; niin
on minulle käsky annettu.

ronille, ja hänen pojillensa
Eleazarille ja Itamarille: ei
teidän pidä paljastaman tei-
dän päätänne, eikä myös re-
pimän teidän vaatteitanne,
ettette kuolisi, ja ettei viha
tulisi kaiken kansan päälle:
mutta teidän veljenne koko
Israelin huoneesta itkekään
tätä paloa, jonka \Herra\
sytyttänyt on.

10:7 Vaan ei teidän pidä me-
nemän seurakunnan majan
ovesta ulos, ettette kuolisi;
sillä \Herran\
voidellusöljy on teidän päällänne. Ja he
tekivät Moseksen sanan jäl-
keen.

10:8 Ja \Herra\
puhui Aa-
ronille, sanoen:

10:9 Viinaa ja väkevää juo-
maa ei pidä sinun juoman,
eikä sinun poikas sinun
kanssa, koska te menette
seurakunnan majaan, ettette
kuolisi: se pitää oleman ijan-
kaikkinen sääty teidän su-
kukunnillenne,

10:10 Että te eroitatte mikä
pyhä ja ei pyhä, mikä saas-
tainen ja puhdas on.

10:11 Ja että te opettaisitte
Israelin lapsille kaikki oikeu-
det, kuin \Herra\
heille Mo-
seksen kautta puhunut on.

10:12 Ja Moses puhui Aa-
ronille ja hänen jääneille po-
jillensa Eleazarille ja Itama-
rille: ottakaa se, joka täh-
teeksi jäänyt on ruokauhris-
ta, \Herran\
tuliuhrista, ja
syökää se happamattomana
alttarin tykönä; sillä se on
kaikkein pyhin.

10:13 Ja teidän pitää sen
syömän pyhällä sialla: sillä
se on sinun oikeutes ja si-
nun poikais oikeus \Herran\
tuliuhrista; sillä se on minul-
le niin käsketty.

ronille/ ja hänen pojillens
Eleazarille ja lthamarille: ei
teidän pidä paljastaman tei-
dän päätän/ eikä myös repi-
män teidän vaatteitan/ ettet
te cuolis/ ja ettei viha tulis
caiken Canssan päälle. Mutta
teidän weljen/ coco Israelin
huonesta itkekän tätä palo/
jonga HERra sytyttänyt on.

10:7 Waan ei teidän pidä
menemän seuracunnan majan
owesta ulos/ ettet te cuolis:
sillä HERran woidellusöljy on
teidän päällän. Ja he teit
Mosexen sanan jälkeen.

10:8 JA HERra puhui Aaronil-
le/ sanoden:

10:9 sinä ja sinun poicas si-
nun cansas/ ei pidä juoman
wijna eli wäkewätä juoma/
cosca te menette seuracun-
nan majaan/ ettet te cuolis.
Se pitä oleman ijancaickinen
sääty teidän suguillen.

10:10 Että te eroitatte mikä
pyhä ja ei pyhä/ mikä puh-
das ja saastainen on.

10:11 Ja että te opetaisitte
Israelin lapsille caicki oikeu-
det cuin HERra teille Mosexen
cautta puhunut on.

10:12 JA Moses puhui Aa-
ronille ja hänen jäänyille po-
jillens Eleazarille ja lthamaril-
le/ ottacat se/ cuin tähtexi
jäänyt on ruocauhrista/ HER-
ran uhrista/ ja syökät se
happamattomana Altarin ty-
könä: sillä se on caickein
pyhin.

10:13 Ja teidän pitää sen
syömän pyhällä sialla: sillä se
on sinun oikeudes/ ja sinun
poicais oikeus HERran uhrista:
sillä se on minulle nijn käs-

10:14 Mutta heilutus-rintaliha ja anniksi annettu reisi syökää puhtaassa paikassa, sinä ja sinun poikasi ja tyttäresi sinun kanssasi; sillä ne ovat sinun osuudeksesi ja sinun poikiesi osuudeksi annetut israelilaisten yhteysuhriteurais-ta.

10:15 Anniksi annettu reisi ja heilutus-rintaliha tuotakoon uhrirasvojen kanssa ja toimittakoon niiden heilutus Herran edessä; ne olkoot sinun ja sinun poikiesi ikuinen osuus, niinkuin Herra on käseny.

10:16 Ja Mooses tiedusteli syntiuhrikaurista, ja katso, se oli poltettu. Silloin hän vihastui Eleasariin ja litamariin, Aaronin eloon jääneihin poikiin, ja sanoi:

10:17 Miksi ette ole syöneet syntiuhria pyhässä paikassa? Sehän on korkeasti-pyhä, ja hän on antanut sen teille, että poistaisitte kansan syntivelan ja toimittaisitte heille sovituksen Herran edessä.

10:18 Katso, ei ole sen verta tuotu pyhäkköön sisälle; teidän olisi tullut syödä se pyhäkössä, niinkuin minä olen käseny.

10:19 Mutta Aaron sanoi Mosekselle: Katso, he ovat tänä päivänä tuoneet syntiuh-rinsa ja polttouhrinsa Herran eteen, ja kuitenkin on tämä minua kohdannut; jos minä tänä päivänä söisin syntiuhria, olisikohan se Herralle otollista?

10:14 Mutta häälytysrinnan ja ylennyslavan pitää sinun ja sinun poikas ja tyttäres sinun kanssas syömän puhtaalla paikalla; sillä tämä oikeus on sinulle ja sinun pojilles annettu Israelin lasten kiitosuhrista;

10:15 Sillä ylennyslapa ja häälytysrinta, lihavuus tu-liuhrein kanssa, pitää kannettaman sisälle häälytettää häälytykseksi \Herran\ edessä: sentähden pitää sen oleman sinulle ja sinun lapsilles ijancaikkiseksi säädyksi, niinkuin \Herra\ käseny on.

10:16 Ja Moses etsi ahkerasti rikosuhrin kaurista, ja katso, se oli poltettu: ja vihastui Eleatsarin ja Itamarin Aaronin jääneiden poikain päälle, sanoen:

10:17 Miksi ette ole syöneet rikosuhria pyhällä paikalla? sillä se on kaikkein pyhin, ja hän on antanut teille sen, että teidän pitää kantaman kansan rikokset, ja sovittaman heitä \Herran\ edessä.

10:18 Katso, hänen verensä ei ole tuotu pyhään: teidän olisi pitänyt kaiketi syömän sen pyhässä, niinkuin minulle käsketty on.

10:19 Mutta Aaron sanoi Mosekselle: katso, tänäpäpä ovat he uhranneet rikosuh-rinsa ja polttouhrinsa \Herran\ edessä. Ja minulle on senkaltainen asia tapahtunut: ja pitäiskö minun tänäpäpä syömän rikosuhrista, olisiko se \Herralle\ otollinen?

ketty.

10:14 Mutta häälytysrinnan ja ylönnyslavan pitää sinun ja sinun poicas ja tyttäres/ sinun cansas syömän puhtalla paicalla: sillä tämä oikeus on sinun pojilles annettu Israelin lasten kijtosuhrista:

10:15 Sillä ylönnyslapa ja häälytysrinda/ lihawus uhrein cansa/ pitää cannettaman sisälle häälytettä häälytyxexi HERralle/ sentähden pitää sen oleman sinulle/ ja sinun lapsilles ijancaickisexi säädyxi/ nijncuin HERra käseny on.

10:16 JA Moses edzei rikosuhrin caurista/ ja löysi sen poltetuxi. Ja hän wihastui Eleazarin ja lthamarin Aaronin jäänyitten poicain päälle/ sanoden:

10:17 Mixette ole syönet rikosuhria pyhällä paicalla? sillä se on caickein pyhin/ ja hän on andanut teille sen/ että teidän pitää candaman Canssan ricoxet/ ja sowittaman heitä HERran edes.

10:18 Cadzo hänen werens ei ole tullut Pyhään/ teidän pitää syömän sen Pyhäs/ nijncuin minulle käsketty on.

10:19 Mutta Aaron sanoi Mosexelle: cadzo/ tänäpäpä owat he uhrannet heidän rikosuh-rins/ ja heidän polttouhrins HERran edes. Ja minun on nijn käynyt cuins nä-et. Ja pidäiskö minun tänäpäpä syömän rikosuhrista/ olisco se HERralle otollinen?

10:20 Kun Mooses sen kuuli, tyytyi hän siihen.

3 Mooses 11 LUKU

11:1 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen heille:

11:2 Puhukaa israelilaisille ja sanokaa: Nämä ovat ne eläimet, joita te saatte syödä kaikista nelijalkaisista eläimistä maan päällä:

11:3 Kaikkia nelijalkaisia eläimiä, joilla on kokonansa halkinaiset sorkat ja jotka märehvät, te saatte syödä.

11:4 Näitä älkää kuitenkaan syökö niistä, jotka märehvät, ja niistä, joilla on sorkat: kamelia, joka kyllä märehii, mutta jolla ei ole sorkkia: se olkoon teille saastainen;

11:5 tamaania, joka kyllä märehii, mutta jolla ei ole sorkkia: se olkoon teille saastainen;

11:6 jänistä, joka kyllä märehii, mutta jolla ei ole sorkkia: se olkoon teille saastainen;

11:7 sikaa, jolla tosin on kokonansa halkinaiset sorkat, mutta joka ei märehdi; se olkoon teille saastainen.

11:8 Näiden lihaa älkää syökö ja näiden raatoihin älkää koskeko, ne olkoot teille saastaiset.

11:9 Näitä te saatte syödä kaikista vesieläimistä: kaikkia, joilla on evät ja suomukset ja jotka elävät vedessä, niin hyvin merissä kuin joissa, te saatte syödä.

11:10 Mutta kaikista niistä,

10:20 Kun Moses sen kuuli, tyytyi hän siihen.

11 LUKU

11:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen heille:

11:2 Puhukaat Israelin lapsille, sanoen: nämät ovat eläimet, joita te saatte syödä, kaikkein eläinten seassa maan päällä.

11:3 Kaikista kaksisorkkaisista eläimistä, jotka sorkkansa kokonansa hajoittavat ja märhettävät, saatte te syödä.

11:4 Kuitenkin tätä ette mahda syödä niistä, jotka märhettävät ja ovat kaksisorkkaiset, nimittäin: kameli, joka kyllä märehii, vaan ei hajota sorkkiensa, se on teille saastainen;

11:5 Kaninit märhettävät, mutta ei ole kaksisorkkaiset, sentähden ne ovat teille saastaiset;

11:6 Ja jänis myös märehii, vaan ei ole kaksisorkkainen, sentähden se on teille saastainen;

11:7 Ja sika on kaksisorkkainen, joka kokonansa hajottaa sorkkansa, mutta ei märehdi, sentähden se on teille saastainen.

11:8 Näiden lihaa ei teidän pidä syömän, eikä heidän raatoihinsa tarttuman; sillä ne ovat teille saastaiset.

11:9 Näitä te saatte syödä kaikista niistä jotka vesissä ovat: kaikki, joilla on uimukset ja suomukset vesissä, meressä ja virroissa, niitä teidän pitää syömän.

11:10 Mutta kaikki, joilla ei

10:20 Cuin Moses sen cuuli/tytyi hän siihen.

XI. Lucu

11:1 JA HERra puhui Mosekselle ja Aaronille/ sanoden heille:

puhucat Israelin lapsille/ sanoden:

11:2 nämät owat eläimet joita te saatte syödä/ caickein eläinden seas maan päällä.

11:3 Caikist caxisorckaisist ja märhettiwaisit eläimist saatte te syödä.

11:4 Mutta se cuin märhetti/ ja jolla sorcat on/ ja ei nijtä hajota/ nijncuin Cameli/ se on teille saastainen/ ja ei teidän pidä sitä syömän.

11:5 Caninit märhettiwät/ mutta ei ole caxisorckaiset/ sentähden ne owat teille saastaiset.

11:6 Ja Jänes myös märehiti/ waan ei oli caxisorckainen/ sentähden se on teille saastainen.

11:7 Ja sica on caxisorckainen/ mutta ei märehiti/ sentähden se on teille saastainen.

11:8 Näiden liha ei teidän pidä syömän/ eikä heidän raatoins tarttuman: sillä ne owat teille saastaiset.

11:9 Näitä teidän pitä syömän nijtä jotca wesisä owat/ caicki joilla on uimuxet ja suomuxet merisä ja wirroissa/ nijtä teidän pitä syömän.

11:10 Mutta caicki joilla ei

joita vedet vilisevät, kaikista elollisista, jotka elävät vedessä, inhotkaa kaikkia niitä, joilla ei ole eviä eikä suomuksia, elivätpä merissä tai joissa.	ole uimuksia ja suomuksia meressä ja virroissa, kaikkein niiden seassa, jotka liikkuvat ja elävät vesissä, ne pitää oleman teille kauhistus.	ole uimuxita ja suomuxita meresä ja wirroisa/ caickein nijden seas/ jotca lijckuwat ja elävät wesis/ ne pitä oleman teille cauhistus.
11:11 Niitä inhotkaa; niiden lihaa älkää syökö, ja niiden raadot inhottakoot teitä.	11:11 Ne ovat teitä kauhistavat: niiden lihaa ei teidän pidä syömän, kauhistukaat heidän raatoansa.	11:11 Ne owat teitä cauhistawat/ ja nijden liha ei teidän pidä syömän/ cauhistucat heidän raatons.
11:12 Kaikkia niitä vesieläimiä, joilla ei ole eviä eikä suomuksia, inhotkaa.	11:12 Sillä kaikki, joilla ei ole uimuksia ja suomuksia vesissä, ne ovat teille kauhistus.	11:12 Sillä caicki joilla ei ole uimuxita ja suomuxita wesisä/ ne owat teille cauhistus.
11:13 Linnuista taas inhotkaa näitä; älköön niitä syötäkö, vaan olkoot inhottavia: kotka, partakorppikotka ja harmaa korppikotka,	11:13 Näitä te kauhistukaat linnuista, eikä teidän niitä pidä syömän, sillä ne ovat kauhistus: Kotka, ja luukotka ja kalakotka;	11:13 Nämät owat linnuista cuin owat cauhistus teille/ ja ei teidän pidä syömän/ cuin owat: 11:14 Cotca/ Haucka/ ja Linduhaucka/
11:14 haarahaukka ja suohaukkalajit,	11:14 Kokkolintu, ja harakka lainensa,	Cockolindu/ ja Corpihaucka lainens.
11:15 kaikki kaarnelajit,	11:15 Ja kaikki kaarneet lainensa;	11:15 Ja caicki Carneh lainens.
11:16 kamelikurki, pääskynen, kalalokki ja jalohaukkalajit,	11:16 Strutsi, pääskyinen, louve ja haukka lainensa;	11:16 Sruzti/ Tarhapöllöi/ Käki ja Hijrihaucka lainens.
11:17 huuhkaja, kalasääksi ja kissapöllö,	11:17 Huhkaja, merimetsäs ja hyypiä;	11:17 Kiwiraugia/ Luicoi/ Hyypiä.
11:18 sarvipöllö, pelikaani ja likakorppikotka,	11:18 Yökkö, ruovonpäristäjä ja storkki;	11:18 Yökköi/ Ruogon päristäjä ja Storcki.
11:19 haikara ja sirriäislajit, harjalintu ja yölepakko.	11:19 Haikara ja mäkihaukka lainensa, puputtaja ja nahkasiipi.	11:19 Haicara ja Hahca lainens. Suowares ja Pääskyinen.
11:20 Ja kaikkia siivellisiä pikkueläimiä, jotka liikkuvat neljällä jalalla, inhotkaa.	11:20 Ja kaikki, jotka liikkuvat lintuin seassa ja käyvät neljällä jalalla, pitää oleman teille kauhistus.	11:20 Ja caicki jotca lijccuwat linduin seas/ ja käywät neljällä jalalla/ pitä oleman teille cauhistus.
11:21 Kuitenkin saatte siivellistä pikkueläimistä, jotka liikkuvat neljällä jalalla, syödä niitä, joilla jalkojen yläpuolella on kaksi säärtä hypelläksensä niillä maassa.	11:21 Kuitenkin näitä saatte te syödä linnuista, jotka liikkuvat ja käyvät neljällä jalalla: joilla ovat sääret jalkain päällä, hypellä maan päällä.	11:21 Cuitengin näitä saatte te syödä linnuista/ jotca lijckuwat ja käywät neljällä jalalla/ ja ei cahdella säärellä hyppele maan päällä.
11:22 Niistä te saatte syödä seuraavia: heinäsirkkalajeja, solam-sirkkalajeja, hargol-sirkkalajeja ja haagab-	11:22 Ja näitä te saatte syödä heistä kuin on: arbe lainensa, ja selaam lainensa, ja hargol lainensa, ja hagab lainensa.	11:22 Ja näitä te saatte syödä heistä/ cuin on Arbe lainens/ ja Selaam/ ja Hargol lainens/ ja Hagab lainens.

sirkkalajeja.

11:23 Mutta kaikkia muita siivellisiä pikkueläimiä, joilla on neljä jalkaa, inhotkaa.

11:24 Seuraavista eläimistä te tulette saastaisiksi; jokainen, joka niiden raatoihin koskee, olkoon saastainen iltaan asti.

11:25 Ja jokainen, joka niiden raatoja kantaa, pesköön vaatteensa ja olkoon saastainen iltaan asti.

11:26 Kaikki nelijalkaiset eläimet, joilla on sorkat, mutta ei kokonaan halkinaiset, ja jotka eivät märehdi, olkoot teille saastaiset; jokainen, joka niihin koskee, olkoon saastainen.

11:27 Ja kaikki nelijalkaiset eläimet, jotka käyvät käpälillä, olkoot teille saastaiset; jokainen, joka niiden raatoihin koskee, olkoon saastainen iltaan asti.

11:28 Ja joka kantaa niiden raatoja, pesköön vaatteensa ja olkoon saastainen iltaan asti; ne olkoot teille saastaiset.

11:29 Ja nämä olkoot teille saastaiset niistä pikkueläimistä, jotka liikkuvat maassa: myyrä, hiiri ja sisiliskolajit,

11:30 anaka-eläin, kooah-eläin, leeta-eläin, hoomet-eläin ja kameleonti.

11:31 Ne olkoot teille saastaiset kaikista pikkueläimistä;

11:23 Vaan kaikki, jotka paitsi niitä ovat nelijalkaiset lintuin seassa, ne ovat teille kauhistus.

11:24 Ja ne pitää teidän saastaisena pitämän; ja jokainen kuin tarttuu heidän raatoihinsa, sen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti.

11:25 Ja jos joku heidän raatojansa kantaa, sen pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastaisen ehtoosen asti.

11:26 Ja jokainen eläin, joka on sorkallinen, vaan ei kaksisorkkainen, eikä märheti, ne ovat teille saastaiset; ja jokainen, kuin niihin tarttuu, pitää oleman saastainen.

11:27 Ja jokainen kuin käy kämmenellänsä kaikkein petoin seassa, jotka käyvät neljällä jalalla, ne ovat teille saastaiset; jokainen, kuin rupee heidän raatoihinsa, sen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti.

11:28 Ja joka kantaa heidän raatojansa, se peskään vaatteensa, ja pitää oleman saastaisen ehtoosen asti; sillä kaikki nämät ovat saastaiset teille.

11:29 Ja nämät pitää oleman myös teille saastaiset niiden eläinten seassa, jotka matelevat maalla: myyrä, hiiri, maakrokodili, jokainen lainensa.

11:30 Stellio, kameleon, sisilisko, sinisisilisko ja salamandra.

11:31 Nämät ovat teille saastaiset kaikkein niiden seas-

11:23 Waan caicki jotca paidzi nijtä owat nelijalcaiset linduin seas/ ne owat tielle cauhistus.

Ja ne pitä teidän saastaisna pitämän.

11:24 Ja se joca tarttu heidän raatoins/ sen pitä oleman saastaisen ehtosen asti.

11:25 Ja jos jocu heidän raatojans canda/ hänen pitä pesemän waattens/ ja pitä oleman saastaisen ehtosen asti.

11:26 JA jocainen eläin joca on sorkillinen/ waan ei caxisorckainen/ eikä märheti/ ne owat teille saastaiset. Ja jocainen cuin njihin tarttu/ pitä oleman saastainen.

11:27 Ja jocainen cuin käy kämmenelläns caickein petoin seas/ jotca käywät neljällä jalalla/ ne owat teille saastaiset. Jocainen joca rupee heidän raatoins/ sen pitä oleman saastaisen ehtosen asti.

11:28 Ja joca canda heidän raatojans/ hän peskän waattens/ ja pitä oleman saastaisen ehtosen asti: sillä caicki nämät owat saastaiset teille.

11:29 Ja nämät pitä oleman myös teille saastaiset/ niiden eläinden seas/ jotca matelewat maalla/ cuin on: Kärppä/ Hijri/ Sammacko/ jocainen lainens.

11:30 Ijlicotti/ Tuonencoira/ Sisälisco/ Waskikärme ja Myyriäinen.

11:31 Nämät owat teille saastaiset caickein niiden

jokainen, joka niihin koskee, sittenkuin ne ovat kuolleet, olkoon saastainen iltaan asti.

11:32 Ja kaikki, minkä päälle joku niistä kuolleena putoaa, on saastaista, olipa se sitten puuastia tai vaatekappale tai nahka tai säkki tai mikä tahansa kalu, jota johonkin tarpeeseen käytetään. Se pantakoon veteen ja olkoon saastainen iltaan asti; sitten se on puhdas.

11:33 Ja jos joku niistä putoaa saviastiaan, on kaikki, mitä siinä on, saastaista, ja astia rikottakoon.

11:34 Kaikki ruoka, jota syödään, on saastaista, jos sen astian vettä tulee siihen; ja kaikki juoma, jota juodaan, on jokaisessa sellaisessa astiassa saastaista.

11:35 Ja kaikki, minkä päälle niiden raato putoaa, tulee saastaiseksi; olkoon se leivinuuni tai liesi, niin se revittäköön maahan; sillä saastaisia ne ovat ja saastaisia ne teille olkoot.

11:36 Kuitenkin lähde tai kivi, paikka, johon vettä on kokoontunut, pysyy puhtaana. Mutta joka niiden raatoon koskee, olkoon saastainen.

11:37 Ja jos niiden raato putoaa kylvösiemenen päälle, minkä hyvänsä, joka kylvetään, pysyy tämä puhtaana.

11:38 Mutta jos siemen on vedellä kasteltu ja niiden raato putoaa sen päälle, tulee siemen teille saastaiseksi.

sa, kuin matelevat; ja jokainen kuin rupee heihin sittekuin he kuolleet ovat, pitää oleman saastainen ehtoosen asti.

11:32 Ja kaikki, kuin senkaltainen raato päälle putoo pitää oleman saastainen, olis se kaikkalainen puuastia, eli vaate, eli nahka, eli säkki; ja kaikkalainen ase, jolla jotakin tehdään, pitää pantaman veteen, ja sen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti, niin se tulee puhtaaksi.

11:33 Ja kaikkinaiset saviastiat, joihinka senkaltainen raato putoo, ovat kaikki saastaiset, ja mitä niissä on, ja pitää rikottaman.

11:34 Kaikki ruoka, jota syödään, jos se vesi tulee sen päälle, se on saastainen, ja kaikki juoma, jota juodaan senkaltaisista astioista, on saastainen.

11:35 Ja kaikki, kuin senkaltainen raato päälle putoo, se tulee saastaiseksi, olis se pätsi eli kattila, se pitää rikottaman; sillä se on saastainen, ja sen pitää oleman teille saastaisen.

11:36 Kuitenkin lähteet, kivit ja lammikot ovat puhtaat; vaan jokainen, joka tarttuu heidän raatoonsa, sen pitää oleman saastaisen.

11:37 Ja jos senkaltainen raato lankee siemenen päälle, joka kylvetty on, niin on se kuitenkin puhdas.

11:38 Ja jos vettä kaadetaan siemenen päälle, ja lankee joku senkaltainen raato niiden päälle, niin se tulee teille saastaiseksi.

seas/ cuin matelewat. Ja joca rupe heihin sijttecuin he cuollet owat/ hänen pitä oleman saastaisen ehtosen asti.

11:32 Ja caicki cuin sencaltainen raato päälle puto/ se on saastainen/ olis se caickalainen puuastia/ eli waate/ eli nahca/ eli säcki. Ja paickalainen se jolla jotakin tehdän/ pitä candaman weteen/ ja sen pitä oleman saastaisen ehtosen asti/ nijn se on puhdas.

11:33 Ja caickinaiset sawias-tiat/ joihinga sencaltainen raato puto/ owat caicki saastaiset/ ja mitä nijsä on/ ja pitä ricottaman.

11:34 Caicki ruoca jota syödän/ jos se wesi tule sen päälle// se on saastainen: Ja caicki juoma jota juodan/ sencaltaisista astioista/ on saastainen.

11:35 Ja caicki cuin sencaltainen raato päälle puto/ se tule saastaisexi/ olis se totoi eli cattila/ se pitä ricottaman: sillä se on saastainen/ ja sen pitä oleman teille saastaisen.

11:36 Cuitengin lähtet/ cawot ja lammicot owat puhtat/ ja jocainen joca tarttu heidän raatons/ sen pitä oleman saastaisen.

11:37 Ja jos sencaltainen raato lange siemenen päälle/ joca kylvetty on/ nijn on se cuitengin puhdas.

11:38 Ja jos wettä caatan siemenen päälle/ ja lange jocu sencaltainen raato nijden päälle/ nijn se tule teille

11:39 Ja jos joku eläin, joka on teille ravinnoksi, kuolee, olkoon se, joka sen raatoon koskee, saastainen iltaan asti.

11:40 Ja joka syö sen raatoa, peskөөn vaatteensa ja olkoon saastainen iltaan asti; ja joka kantaa sen raatoa, peskөөn vaatteensa ja olkoon saastainen iltaan asti.

11:41 Kaikki pikkueläimet, jotka liikkuvat maassa, olkoot inhottavia; älkөөn niitä syötäkө.

11:42 Kaikista niistä, jotka käyvät vatsallansa, ja kaikista pikkueläimistä, jotka liikkuvat maassa, käyden neljällä tai useammalla jalalla, niistä älkää mitään syökө, sillä ne ovat inhottavia.

11:43 Älkää saattako itseänne inhottaviksi koskemalla matelemaan pikkueläimeen, mihin tahansa, älkääkä saastuttako itseänne niillä, niin että tulette niistä saastaisiksi.

11:44 Sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne; pyhittäkää siis itsenne ja olkaa pyhät, sillä minä olen pyhä. Niin älkää saastuttako itseänne koskemalla mihinkään pikkueläimeen, joka liikkuu maassa.

11:45 Sillä minä olen Herra, joka olen johdattanut teidät Egyptin maasta, ja joka olen teidän Jumalanne; olkaa siis pyhät, sillä minä olen pyhä.

11:39 Ja jos joku eläin kuolee, jota teidän sopii syödä, se joka sen raatoon tarttuu, se on saastainen ehtoosen asti.

11:40 Se joka syö senkaltaista raatoa, hänen pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastaisen ehtoosen asti, niin myös se, joka kantaa senkaltaisia raatoja, pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastaisen ehtoosen asti.

11:41 Kaikki maalla matelevainen pitää oleman teille kauhistava, ja ei pidä sitä syötämän.

11:42 Ja jokainen kuin vatsallansa käy, ja jotka käyvät neljällä eli useammalla jalalla, kaikista, jotka matelevat maalla, ei pidä teidän niitä syömän; sillä ne ovat kauhistus.

11:43 Älkää sielujanne kauhistavaiseksi tehkө kaikissa matelevaisissa, ja älkää saastuttako teitänne niissä, niin että te tulette saastaiseksi.

11:44 Sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne, sentähden teidän pitää pyhittämän teitänne, että te tulisitte pyhäksi; sillä minäkin olen pyhä. Ei teidän pidä saastuttaman teidän sielujanne jollakin matelevaisella eläimellä, joka matelee maalla.

11:45 Sillä minä olen \Herra\, joka teidät johdatin Egyptin maalta, että minä olisin teidän Jumalanne, sentähden teidän pitää oleman pyhät; sillä minä olen pyhä.

saastaisexi.

11:39 Ja jos joku eläin cuolee jota teidän sopii syödä/ se cuin sen raaton tarttu/ se on saastainen ehtosen asti.

11:40 Se joca syö sencaltaisesta raadosta/ hänen pitää pesemän waattens/ ja oleman saastaisen ehtosen asti. Nijn myös se joca canda sencaltaisita raatoja/ hänen pitää pesemän waattens/ ja oleman saastaisen ehtosen asti.

11:41 Caicki matelewainen maalla/ pitää oleman teille cauhistapa/ ja ei pidä sitä syötämän.

11:42 Ja jocainen cuin wadzallans käy/ ja jotca käywät neljällä eli useammalla jalalla/ caickista jotca matelewat maalla/ ei pidä teidän nijtä syömän: sillä ne owat teille cauhistus.

11:43 Älkät teidän sieluan cauhistawaisexi tehkө/ ja älkät saastuttaco teitän nijsä/ nijn että te tuletta saastaisexi.

11:44 Sillä minä olen HERra teidän Jumalan/ sentähden teidän pitää pyhittämän teitän/ että te tulisitta pyhäxi: sillä minäkin olen pyhä. Ja ei teidän pidä saastuttaman teidän sieluan jollakin matelewaisella eläimellä/ joca matele maalla.

11:45 Sillä minä olen HERra joca teidän johdatin Egyptin maalda/ että minä olisin teidän Jumalan/ sentähden teidän pitää oleman pyhät: sillä minä olen pyhä.

11:46 Tämä on laki nelijalkaisista eläimistä ja linnuista ja kaikista elollisista, joita vedessä vilisee, ja kaikista olennoista, joita maassa liikkuu,

11:47 että tietäisitte erottaa puhtaat saastaisista ja syötävät eläimet niistä eläimistä, joita ei saa syödä.

3 Mooses 12 LUKU

12:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

12:2 Puhu israelilaisille ja sano: Kun vaimo tulee hedelmälliseksi ja synnyttää poikalapsen, olkoon hän saastainen seitsemän päivää; yhtä monta päivää kuin hänen kuukautisensa kestävät, hän olkoon saastainen.

12:3 Ja kahdeksantena päivänä ympärileikattakoon pojan esinahan liha.

12:4 Mutta vaimo pysyköön kotona kolmekymmentä kolme päivää puhdistavan verenvuotonsa aikana; älköön hän koskeko mihinkään, mikä on pyhää, älköönkä tulko pyhäköön, ennenkuin hänen puhdistuspäivänsä ovat kuluneet umpeen.

12:5 Mutta jos hän synnyttää tyttölapsen, olkoon hän saastainen kaksi viikkoa, samoin kuin kuukautisissaan, ja pysyköön kotona kuusikymmentä kuusi päivää puhdistavan verenvuotonsa aikana.

12:6 Mutta kun hänen puhdistuspäivänsä pojan tai tyttä-

11:46 Ja tämä on sääty kaikista eläimistä ja linnuista, ja kaikista, jotka vesissä liikkuvat, ja kaikkinaisista eläimistä, jotka maalla matelevat,

11:47 Että tietäisitte erottaa puhtaat saastaisista: ja mitä eläimiä syödä saadaan, ja mitä eläimiä ei sovi syödä.

12 LUKU

12:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

12:2 Puhu Israelin lapsille, ja sano: koska vaimo siittää ja synnyttää poikalapsen, niin hänen pitää seitsemän päivää oleman saastaisen, niinkauvan kuin hän kärsii sairauttansa.

12:3 Ja kahdeksantena päivänä pitää ympärileikattaman hänen esinahkansa liha.

12:4 Mutta hänen pitää oleman kotona kolmeneljättäkymmentä päivää puhdistuksensa veressä; ei hänen pidä rupeeman yhteenkään, mikä pyhä on, eikä hänen pidä pyhään tuleman, siihenasti kuin hänen puhdistuspäivänsä täytetään.

12:5 Mutta jos hän synnyttää piikalapsen, niin hänen pitää saastaisen oleman kaksi viikkoa, niinkauvan kuin hän kärsii sairauttansa, ja kuusiseitsemättäkymmentä päivää pitää hänen kotona oleman puhdistuksensa veressä.

12:6 Mutta koska hänen puhdistuspäivänsä pojan eli tyttären jälkeen ovat täytetyt,

11:46 Ja tämä on sääty caikista eläimistä ja linnuista/ ja caikista matelewaisista/ ja wesis eläwäisist/ ja caickinai-sist eläimist/ jotca maalla matelewat.

11:47 Että te tiedäisitte eroittaa puhtat nijstä saastaisist/ ja mitä eläimitä syötämän pitä/ ja mitä eläimitä ei sowi syödä.

XII. Lucu

12:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

12:2 Puhu Israelin lapsille/ ja sanos heille: Cosca waimo sijttä/ ja synnyttää poicalapsen/ nijn hänen pitä seidzemen päivä oleman saastaisen/ nijncauwan cuin hän kärsi hänen sairauttans.

12:3 Ja cahdexandena päivänä pitä ymbärinsleicattaman hänen esinahcans liha.

12:4 Mutta hänen pitää oleman cotona colmeneljättäkymmendä päivä hänen puhdistuxens weresä: ei hänen pidä rupeman yhtengän/ cuin pyhä on/ eikä hänen pidä Pyhään tuleman/ siihenasti cuin hänen puhdistus päiväns täytetän.

12:5 Mutta jos hän synnyttää pijcalapsen/ nijn hänen pitä saastaisen oleman caxi wijcko/ nijncauwan cuin hän kärsi sairauttans/ ja cuusiseidzemettäkyymmendä päivä pitä hänen cotona oleman hänen puhdistuxens weresä.

12:6 MUtta cosca hänen puhdistus päiväns pojan eli

ren jälkeen ovat kuluneet umpeen, viekoon hän vuoden vanhan karitsan polttouhriksi ja kyyhkysenpojan tai metsäkyyhkysen syntiuhriksi ilmes-tysmajan oven eteen papille.

12:7 Ja tämä tuokoon ne Herran eteen ja toimittakoon hänelle sovituksen, niin hän on puhdas verenvuodostansa. Tämä on laki lapsensynnyttä-jästä, olipa hän synnyttänyt poika- tai tyttölapsen.

12:8 Mutta jos hän ei saa hankituksi lammasta, ottakoon kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa, toisen polttouhriksi ja toisen syntiuhriksi; ja pappitoimittakoon hänelle sovituksen, niin hän on puhdas.

3 Mooses 13 LUKU

13:1 Ja Herra puhui Moosek-selle ja Aaronille sanoen:

13:2 Jos jonkun ihoon tulee nystyrä tai ihottuma tai vaa-lea pilkku, niinkuin pitalitauti olisi tulemassa hänen ihoon-sa, vietäköön hänet pappi Aaronin tai jonkun hänen poikansa, pappien, eteen.

13:3 Ja jos pappi tarkastaes-saan sairasta paikkaa ihossa huomaa, että karvat sairaas-sa paikassa ovat muuttuneet valkoisiksi ja että se paikka näyttää muuta ihoa mata-lammalta, on se pitalitautia; ja niin pian kuin pappi on sen huomannut, julistakoon hän hänet saastaiseksi.

13:4 Ja jos hänen ihossansa on valkea pilkku, mutta se ei näytä muuta ihoa matalam-malta eivätkä karvat ole

niin tuokaan vuosikuntaisen karitsan polttouhriksi, ja kyhkyläisen pojan eli metti-sen rikosuhriksi, papille seu-rakunnan majan oven eteen,

12:7 Jonka ne pitää uhraa-man \Herran\ edessä, ja so-vittaman hänen, niin hän puhdistuu verensä juoksus-ta. Tämä on sääty pojan eli tyttären synnyttämisestä.

12:8 Jos ei hänellä ole varaa karitsaan, niin ottakaan kaksi mettistä, eli kaksi kyhkyläisen poikaa, toisen polttouhriksi ja toisen rikosuhriksi. Ja niin papin pitää so-vittaman hänen, että hän puhdistettaisiin.

13 LUKU

13:1 Ja \Herra\ puhui Mo-sekselle ja Aaronille, sanoen:

13:2 Jos ihmisen ihoon tulee ajos, eli rupi, eli syhelmä, niinkuin spitalitauti tahtois tulla hänen ihoonsa, niin pi-tää hän vietämän papin Aaronin tykö, eli yhden hänen pojistansa pappein seasta.

13:3 Ja sitte kuin pappi nä-kee merkin ihossa, ja jos karvat merkissä ovat muut-tuneet valkiaksi, ja haavan paikka on nähdä matalampi kuin muu iho hänen ruu-miissansa, niin se on spitali-tauti, sentähden pitää papin katseleman häntä ja tuomit-seman hänen saastaiseksi.

13:4 Mutta jos hänen ihos-sansa on valkea syhelmä, eikä kuitenkaan näy olevan syvemällä muuta ihoa, ja karvat ei ole muuttuneet val-

tyttären jälkeen ovat täytetyt/ niijn tuocan vuosicunnaisen caridzan polttouhrixi/ ja met-tisen pojan eli kyhkyläisen ricosuhrixi/ papille seuracun-nan majan owen eteen.

12:7 Joca ne pitä uhraman HERran edes/ ja sowittaman hänen/ niijn hän puhdistu hänen werens juoxusta. Tämä on sääty pojan eli tyttären synnyttämisest.

12:8 Jos ei hänellä ole wara uhrata caridzata/ niijn otta-can caxi kyhkyläistä/ eli caxi mettisen poica/ toisen polttouhrixi ja toisen ricosuhrixi. Ja niijn papin pitä sowittaman hänen/ että hän puhdistettais-in.

XIII. Lucu

13:1 JA HERra puhui Mose-xelle ja Aaronille/ sanoden:

13:2 Jos ihmisen ihoon tule ajos/ eli rupi/ eli putkenpolt-tama/ nijncuin spitali tahdois tulla häneen/ niijn pitä hän wietämän papin Aaronin ty-gö/ eli yhden hänen pojis-tans pappein seasta.

13:3 Ja sijttecuin pappi näke merkin hänen ihosans/ ja jos carwat owat muuttunet wal-kiaxi/ ja haawan paicka on nähdä matalambi cuin muu iho hänen ruumisans/ se on totisest spitali/ sentähden papin pitä cadzeleman händä ja duomidzeman hänen saas-taisexi.

13:4 Mutta jos hänen ihosans on putkenpoltlama/ ja ei cui-tengan näy olewan sywem-mällä muuta iho/ ja carwat

muuttuneet valkoisiksi, sulke-
koon pappi sairaan sisälle
seitsemäksi päiväksi.

13:5 Ja seitsemäntenä päivä-
nä pappi tarkastakoon häntä,
ja jos sairas paikka hänestä
näyttää pysyneen entisellään
sairauden leviämättä ihossa,
sulkekoon pappi hänet sisälle
vielä seitsemäksi päiväksi.

13:6 Ja seitsemäntenä päivä-
nä pappi uudestaan tarkasta-
koon häntä, ja jos hän huoma-
aa, että sairas paikka on
käynyt vaaleaksi ja että saira-
us ei ole ihossa levinnyt,
julistakoon pappi hänet puh-
taaksi, sillä se on ihottumaa;
hän peskään vaatteensa, ja
niin hän on puhdas.

13:7 Mutta jos ihottuma levi-
ää leviämistään hänen ihos-
sansa, sen jälkeen kuin hän
oli näyttäytynyt papille tullak-
seen puhtaaksi julistetuksi,
näyttäytyköön uudestaan pa-
pille;

13:8 ja jos pappi huomaa
ihottuman levinneen ihossa,
julistakoon pappi hänet saas-
taiseksi; se on pitalia.

13:9 Jos pitalitauti ilmestyy
ihmiseen, vietäkään hänet
pappin luo.

13:10 Ja jos pappi tarkasta-
essaan huomaa ihossa val-
koisen nystyrän, jonka koh-
dalta karvat ovat muuttuneet
valkoisiksi, ja liikaa lihaa kas-
vavan nystyrään,

13:11 on hänen ihossaan jo
vanha pitali, ja sentähden

kiaksi, niin pitää papin hä-
nen sulkeman sisälle seitse-
mäksi päiväksi.

13:5 Ja seitsemäntenä päi-
vänä katselkaan pappi hän-
tä, jos haavat näkyvät hä-
nessä olevan niinkuin enne-
kin, ja ei ole levinneet hänen
ihossansa, niin papin pitää
hänen jälleen toiseksi seit-
semäksi päiväksi sulkeman
sisälle.

13:6 Ja koska pappi taas
katselee hänen toisena seit-
semäntenä päivänä ja löytää
haavat rauvenneeksi, eikä
levinneeksi hänen ihossansa,
niin pitää papin tuomitse-
man hänen puhtaaksi; sillä
se on syhelmä: ja pitää pe-
semän vaatteensa, ja niin on
hän puhdas.

13:7 Mutta jos rupi leviää
hänen ihossansa, sitte kuin
hän on papilta katsottu ja
puhtaaksi sanottu, niin hän
pitää katsottaman toisen
kerran papilta.

13:8 Jos siis pappi näkee,
että ruvet ovat levinneet hä-
nen ihossansa, niin pitää
pappin tuomitseman hänen
saastaiseksi: se on spitali.

13:9 Mutta koska spitalin
haava tulee ihmiseen, niin
hän pitää vietämän papin
tykö.

13:10 Ja koska pappi näke
valkian ajoksen tulleeeksi hä-
nen ihoonsa, ja karvat vaa-
listuneeksi, ja elävän lihan
olevan ajoksessa.

13:11 Niin on vanha spitali
hänen ihossansa, ja sentäh-

ei ole muuttunut walkiaxi/
nijn pitä papin hänen sulke-
man sisälle seidzemexi päiwä-
xi.

13:5 Ja seidzemendenä päi-
vänä pappi cadzelcan/ jos
haawat näkyvät hänes ole-
wan nijncuin ennengin/ ja ei
ole lewinnet hänen ihosans/
nijn papin pitä hänen jällens
toisexi seidzemexi päiwäxi
sulkeman sisälle.

13:6 Ja cosca hän taas cad-
zele hänen toisna seidze-
mendä päiwänä/ ja löytä
haawat rauwennexi/ ja ei le-
winnexi hänen ihosans/ nijn
pitä hänen duomidzeman hä-
nen puhtaxi: sillä se on sy-
helmä/ ja pitä pesemän hä-
nen waattens/ ja nijn on hän
puhdas.

13:7 Mutta jos rupi lewiä hä-
nen ihosans/ sijte cuin hän
on papilda cadzottu ja puh-
taxi sanottu/ nijn hän pitä
cadzottaman toisen kerran
papilda.

13:8 Jos siis pappi näke/
että ruwet owat lewinnet hä-
nen ihosans/ nijn pitä hänen
duomidzeman hänen saas-
taisexi: sillä se on totisest
spitali.

13:9 Mutta cosca spitalin
haawa tule ihmiseen/ hän
pitä wietämän papin tygö.

13:10 Ja cosca pappi näke ja
löytä walkian ajoxen tullexi
hänen ihoons/ ja carwat wa-
listunexi/ ja uden lihan ole-
wan ajoxes.

13:11 Nijn on totisest wanha
spitali hänen ihosans/ ja sen-

pappi julistakoon hänet saastaiseksi älköönkä enää sulkeko häntä sisälle, sillä hän on saastainen.

13:12 Ja jos pitali puhkeaa ihossa, niin että se peittää sairaan koko ihon päästä jalkoihin asti, mihin pappi katsokoonkin,

13:13 ja jos pappi tarkastaessaan huomaa pitalin peittävän koko ihon, niin julistakoon hän sairaan puhtaaksi; hän on kokonansa muuttunut valkoiseksi ja on puhdas.

13:14 Mutta niin pian kuin häneen ilmestyy liikaa lihaa, on hän saastainen.

13:15 Ja kun pappi huomaa liian lihan, julistakoon hän hänet saastaiseksi; liika liha on saastaista, se on pitalia.

13:16 Mutta jos liika liha häviää ja sairas paikka muuttuu valkoiseksi, menköön hän papin luo.

13:17 Ja jos pappi huomaa, että sairas paikka on muuttunut valkoiseksi, julistakoon pappi sairaan puhtaaksi; hän on puhdas.

13:18 Ja jos jonkun ihoon tulee paise, joka paranee jälleen,

13:19 ja paiseen sijalle tulee valkoinen nystyrä tai vaaleanpunainen pilkku, näyttäytyköön hän papille.

13:20 Ja jos pappi tarkastaessaan huomaa, että se paikka näyttää muuta ihoa matalammalta ja että karvat siinä ovat muuttuneet valkoisiksi,

den pitää papin tuomitseman häntä saastaiseksi, ja ei silleen sulkeman sisälle, sillä hän on jo saastainen.

13:12 Ja jos spitali kovin leviää hänen ihossansa, ja täyttää koko ihonsa, päästä niin jalkoihin, kaiken sen jälkeen, mitä pappi näkee silmäinsä edessä.

13:13 Koska pappi katsoo ja näkee spitalin peittäneeksi koko hänen ihona, niin pitää hän tuomitseman hänen puhtaaksi, sentähden että kaikki on hänessä muuttunut valkiaksi; sillä hän on puhdas.

13:14 Mutta jona päivänä elävä liha hänessä näkyy, niin hän tuomitaan saastaiseksi,

13:15 Ja pappi nähtyänsä elävän lihan, pitää hänen tuomitseman saastaiseksi; sillä elävä liha on saastainen, ja se on spitali.

13:16 Mutta jos se elävä liha muuttuu jälleen valkiaksi, niin pitää hänen tuleman papin tykö,

13:17 Ja koska pappi näkee haavat muuttuneen valkiaksi, niin papin pitää tuomitseman hänen puhtaaksi; sillä hän on puhdas.

13:18 Ja jos jonkun ihoon tulee paisuma, ja paranee jälleen,

13:19 Ja sitte siihen siaan tulee jotakin valkiaa eli punaista rakkoa, se pitää katsottaman papilta.

13:20 Koska pappi näkee sen paikan matalammaksi muuta ihoa, ja karvat ovat muuttuneet valkiaksi, niin papin pitää hänen tuomitseman saastaiseksi; sillä siitä pai-

tähden pitä papin duomidzeman händä saastaisexi/ ja ei silleen sulkeman sisälle: sillä hän on jo saastainen.

13:12 Ja jos spitali lewiä hänen ihosans/ ja täyttä coco ihon/ päästä nijn jalcoijn/ caiken senjälken/ mitä pappi näke silmäins edes.

13:13 Cosca pappi cadzo ja löytä spitalin täyttänexi coco hänen ihons/ nijn pitä hänen duomidzeman hänen puhtaxi: sentähden/ että caicki on hänesä muuttunut walkiaxi: sillä hän on puhdas.

13:14 Mutta jona päivänä usi liha hänes näky/ nijn hän duomitan saastaisexi.

13:15 Ja pappi nähtyäns uuden lihan/ pitä hänen duomidzeman saastaisexi: sillä hän on saastainen/ ja on totisest spitali.

13:16 Mutta jos se usi liha muuttu jällens walkiaxi/ nijn pitä hänen tuleman papin tygö.

13:17 Ja cosca pappi näke ja löytä haawat muuttunen walkiaxi/ hänen pitä duomidzeman hänen puhtaxi: sillä hän on puhdas.

13:18 Ja jos jongun ihoon tule paisuma/ ja parane jäl lens.

13:19 Ja sijtte siihen siaan tule jotakin walkiata eli punaista racko. Hän pitä cadzottaman papilda.

13:20 Cosca pappi näke sen paican matalammaksi muuta iho/ ja carwat owat muuttunet walkiaxi/ nijn hänen pitä händä duomidzeman

<p>julistakoon pappi hänet saastaiseksi; paiseeseen on puhjennut pitalitauti.</p>	<p>sumasta on spitali tullut.</p>	<p>saastaisexi: sillä sijtä paisumasta on totisest spitali tullut.</p>
<p>13:21 Mutta jos pappi tarkastaessaan huomaa, ettei siinä ole valkoisia karvoja ja ettei se paikka ole muuta ihoa matalampi ja että se on käynyt vaaleaksi, sulkekoon pappi hänet sisälle seitsemäksi päiväksi.</p>	<p>13:21 Mutta jos pappi näkee, ettei karvat ole siinä muuttuneet valkiaksi, ja ei ole matalampi kuin muukaan iho, ja se on kadonnut, niin papin pitää sulkeman hänen sisälle seitsemäksi päiväksi.</p>	<p>13:21 Mutta jos pappi näke ja löytä/ ettei carwat ole muuttunet walkiaxi/ ja ei ole matalambi cuin muucan iho/ ja walkia on cadonnut/ nijn hänen pitä sulkeman sisälle hänen seidzemexi päiwäxi.</p>
<p>13:22 Ja jos se leviää leviämistään hänen ihossaan, julistakoon pappi hänet saastaiseksi; se on pitalia.</p>	<p>13:22 Mutta jos se paljo leveneä hänen ihossansa, niin pitää papin tuomitseman hänen saastaiseksi; sillä se on spitalin haava.</p>	<p>13:22 Mutta jos hän lewene hänen ihosans/ nijn pitä papin duomidzeman hänen saastaisexi: sillä se on totisest spitalin haawa.</p>
<p>13:23 Mutta jos pilkku pysyy alallansa eikä leviä, on se paiseen arpi, ja pappi julistakoon hänet puhtaaksi.</p>	<p>13:23 Mutta jos se syhelmä pysyy siällansa, ja ei levitä itseänsä, niin se on paisuman arpi, ja papin pitää tuomitseman hänen puhtaaksi.</p>	<p>13:23 Mutta jos se putkenpolttama pysy siällans/ ja ei levitä idzens/ nijn se on paisuman arpi/ ja papin pitä duomidzeman hänen puhtaxi.</p>
<p>13:24 Tahi jos joku saa palohaavan ihoonsa ja palohaavaan kasvavaan lihaan ilmestyy vaaleanpunainen tai valkoinen pilkku,</p>	<p>13:24 Ja jos jonkun iho tulee rupiin tulen polttesta ja polton haavat ovat punaiset taikka valkiat,</p>	<p>13:24 Ja jos jongun iho tulee rupijn tulen polttesta/ ja polton haawat owat punaiset taicka walkiat.</p>
<p>13:25 ja jos pappi tarkastaessaan huomaa karvojen muuttuneen valkoisiksi siinä pilkussa ja sen paikan näyttävän muuta ihoa matalammalta, niin on palohaavaan puhjennut pitali, ja pappi julistakoon hänet saastaiseksi; se on pitalitautia.</p>	<p>13:25 Ja pappi näkee sen karvat muuttuneeksi valkiaksi, siitä kuin palanut on, ja matalammaksi muuta ihoa, niin on spitali tullut siitä polttesta: sentähden pitää papin tuomitseman hänen saastaiseksi; sillä se on spitalin haava.</p>	<p>13:25 Ja pappi näke hänen ja löytä carwat muuttunexi walkiaxi sijtä/ cuin palanut on ja matalammaksi muuta iho/ nijn on totisest spitali tullut sijtä polttesta: sentähden pitä papin duomidzeman hänen saastaisexi: sillä se on spitalin haawa.</p>
<p>13:26 Mutta jos pappi tarkastaessaan huomaa, ettei pilkussa ole valkoisia karvoja ja ettei se ole muuta ihoa matalampi ja että se on käynyt vaaleaksi, niin sulkekoon pappi hänet sisälle seitsemäksi päiväksi.</p>	<p>13:26 Mutta jos pappi näkee, ettei karvat palaneessa ole muuttuneet valkiaksi, eikä matalammaksi ole tullut muuta ihoa, ja on siitä kadonnut, niin pitää papin sulkeman hänen sisälle seitsemäksi päiväksi.</p>	<p>13:26 Mutta jos pappi näke ja löytä/ ettei carwat palane sa ole muuttunet walkiaxi/ eikä matalammaksi ole tullut muuta iho/ ja on sijtä cadonnut/ nijn pitä papin sulkeman hänen sisälle seidzemexi päiwäxi.</p>
<p>13:27 Ja seitsemäntenä päivänä pappi tarkastakoon häntä; jos se on yhä levinnyt</p>	<p>13:27 Ja seitsemäntenä päivänä pitää papin katseleman häntä: jos se on paljo levinnyt</p>	<p>13:27 Ja seidzemendenä päivänä pitä papin cadzeleman häntä/ jos hän on lewinnyt</p>

ihossa, julistakoon pappi hänet saastaiseksi; se on pitalitautia.

13:28 Mutta jos pilkku on pysynyt alallansa eikä ole levinnyt ihossa ja on edelleen vaalennut, on se palohaavasta syntynyt nystyrä, ja pappi julistakoon hänet puhtaaksi; se on palohaavan arpi.

13:29 Jos mieheen tai naiseen tulee sairas paikka päähän tai partaan,

13:30 ja jos pappi tarkastessaan sairasta paikkaa huomaa, että se näyttää muuta ihoa matalammalta ja että siinä on ohuita, kellertäviä karvoja, niin julistakoon pappi hänet saastaiseksi; se on pitalisyhelmä, se on pää- eli partapitalia.

13:31 Ja jos pappi tarkastessaan sairasta paikkaa huomaa, ettei se näytä muuta ihoa matalammalta, mutta ettei siinä ole mustia karvoja, sulkekoon pappi syyhilmää sairastavan sisälle seitsemäksi päiväksi.

13:32 Ja jos pappi seitsemäntenä päivänä tarkastessaan sairasta paikkaa huomaa, ettei syyhilmä ole levinnyt ja ettei siinä ole kellertäviä karvoja ja ettei syyhilmä näytä muuta ihoa matalammalta,

13:33 niin ajakoon sairas hiuksensa tai partansa, kuitenkaan ajamatta sairasta paikkaa, ja pappi sulkekoon syyhilmää sairastavan sisälle vielä seitsemäksi päiväksi.

13:34 Ja jos pappi seitse-

nyt hänessä, niin papin pitää tuomitseman hänen saastaiseksi; sillä se on spitali.

13:28 Mutta jos se on alallansa pysynyt palaneessa, eikä ole levinnyt hänen ihosansa, mutta on kadonnut, niin se on arpi palaneen jälkeen, ja papin pitää tuomitseman hänen puhtaaksi; sillä se on arpi palaneen jälkeen.

13:29 Jos mieheen eli vaimoon tulee syhelmä, päähän eli partaan,

13:30 Ja pappi katsoo sen ruven ja näkee sen matalammaksi muuta ihoa, ja karvat tulevat siitä paikasta keltaiseksi ja harvemmaksi, niin papin pitää tuomitseman sen saastaiseksi; sillä se on rupi, se on spitali päässä eli parrassa.

13:31 Mutta jos pappi näkee, ettei se rupi ole matalampi muuta ihoa, ja karvat ei ole hänessä mustat, niin pitää papin sulkeman hänen, jolla rupihaava on, sisälle seitsemäksi päiväksi.

13:32 Ja koska pappi seitsemäntenä päivänä näkee, ettei rupi ole levinnyt ihossa, eikä ole keltaisia karvoja, ja ei ole rupi matalampi nähdä muuta ihoa,

13:33 Pitää hänen ajeleman itsensä, kuitenkin ettei hän ajele rupea ja papin pitää hänen, jolla rupi on, sulkeman sisälle toiseksi seitsemäksi päiväksi;

13:34 Ja koska pappi seitse-

hänessä/ niijn papin pitää duomidzeman hänen saastaiseksi: sillä se on spitali.

13:28 Mutta jos se on alallans pysynyt palanesa/ ja ei ole lewinnyt hänen ihosans/ mutta on cadonnut/ niijn se on arpi palanen jälken/ ja papin pitää duomidzeman hänen puhtaxi: sillä se on arpi palanen jälken.

13:29 Jos mieheen eli vaimoon tule syhelmä/ päähän eli leucaan.

13:30 Ja pappi cadzo sen ruwen/ ja löytä sen matalammaksi muuta iho/ ja carwat tulewat sijtä paicast keltalaisexi ja harwemmaxi/ niijn hänen pidä duomidzeman sen saastaisexi: sillä se on spitali pääsä eli parrassa.

13:31 Mutta jos pappi näke/ ettei se rupi ole matalampi muuta iho/ ja carwat ei ole hänen hallawat/ niijn pitää papin sulkeman hänen sisälle seidzemexi päiwäxi.

13:32 Ja cosca hän seidzemendenä päiwänä näke ja löytä ettei rupi ole lewinnyt ihosa/ ja ei ole kellaisia carwoja/ ja ei ole rupi matalampi nähdä muuta iho.

13:33 Pitä hänen ajeleman idzens/ cuitengin/ ettei hän ajele rupe/ ja papin pitää hänen sulkeman sisälle seidzemexi päiwäxi.

13:34 Ja cosca hän seidze-

<p>mäntenä päivänä tarkastaessaan sairasta paikkaa huoma, ettei syyhelmä ole levinnyt ihossa ja ettei se näytä muuta ihoa matalammalta, julistakoon pappi hänet puhtaaksi; hän peskään vaatteensa, ja niin hän on puhdas.</p>	<p>semäntenä päivänä näkee ruven, ja löytää, ettei rupi ole levinnyt ihossa, ja ei ole matalampi muuta ihoa, niin pappi pitää tuomitseman hänen puhtaaksi, ja hänen pitää pesemän vaatteensa, ja niin puhdas oleman.</p>	<p>mendenä päivänä näke hänen/ ja löytä ettei rupi ole lewinnyt ihosa/ ja ei ole matalambi muuta iho/ nijn pappi pitää duomidzeman hänen puhtaxi/ ja hänen pitää pesemän waattens: sillä hän on puhdas.</p>
<p>13:35 Mutta jos syyhelmä leviää leviämistään ihossa, sen jälkeen kuin hänet julistettiin puhtaaksi,</p>	<p>13:35 Mutta jos rupi kovin levittää itsensä ihoon hänen puhdistuksensa jälkeen,</p>	<p>13:35 Mutta jos rupi lewittää idzens ihoon/ sijttecuin hän puhtaxi sanottin.</p>
<p>13:36 ja jos pappi tarkastaessaan häntä huomaa, että syyhelmä on levinnyt ihossa, älköön pappi enää etsikö keltäviä karvoja; hän on saastainen.</p>	<p>13:36 Ja pappi näkee ruven levinneeksi ihossa, niin ei pidä pappin silleen kysymän, jos karvat ovat keltaiset; sillä hän on saastainen.</p>	<p>13:36 Ja pappi näke ja löytä ruven lewinnexi ihosa/ nijn eij pidä hänen sillen kysymän/ jos carwat owat kellaiset: sillä hän on saastainen.</p>
<p>13:37 Mutta jos syyhelmä hänestä näyttää pysyneen entisellään ja jos siihen on kasvanut mustia karvoja, on syyhelmä parantunut; hän on puhdas, ja pappi julistakoon hänet puhtaaksi.</p>	<p>13:37 Jos se on silmäin edessä nähdä, että rupi on yhdellänsä ollut, ja siitä ovat mustat karvat käyneet ulos, niin rupi on parantunut, ja hän on puhdas: sentähden pitää pappin hänen puhtaaksi sanoman.</p>	<p>13:37 Jos se on silmäin edes nähdä/ että rupi on yhdellänsä ollut/ ja sijtä owat halawat carwat käynet ulos/ nijn haawa on parannut/ ja hän on puhdas: sentähden pitää pappin hänen puhtaxi sanoman.</p>
<p>13:38 Jos miehen tai naisen ihoon tulee pilkkuja, valkoisia pilkkuja,</p>	<p>13:38 Ja jos miehen eli vaimon ihoon tulee valkia syyhelmä,</p>	<p>13:38 Jos miehen eli waimon ihoon tule putkenpolttama.</p>
<p>13:39 ja jos pappi tarkastaessaan huomaa vaalenevia, valkoisia pilkkuja heidän ihossaan, on se vaaratonta valkoista ihottumaa, joka on puhjennut ihoon; hän on puhdas.</p>	<p>13:39 Ja pappi näkee sen rauvenneeksi, niin on valkia rupi tullut hänen ihoonsa, ja hän on puhdas.</p>	<p>13:39 Ja pappi näke sen rauwennexi/ nijn se on walkea rupi tullut hänen ihoons/ ja hän on puhdas.</p>
<p>13:40 Jos hiukset lähtevät miehen päästä, takaraivosta, on hän takakalju; hän on puhdas.</p>	<p>13:40 Jos miehen hiukset päästä lähtevät, niin että hän tulee paljaspääksi, hän on puhdas.</p>	<p>13:40 Jos miehen eli waimon hiuxet päästä lähtewät/ nijn että hän tule paliaspääxi/ hän on puhdas.</p>
<p>13:41 Ja jos hiukset lähtevät päästä, ohimoista, on hän otsakalju; hän on puhdas.</p>	<p>13:41 Ja jos ne etiseltä puolelta päätä lähtevät, niin hän on otsalta paljas, ja on puhdas.</p>	<p>13:41 Waan jos etiseldä puolelda päätä lähte/ nijn hän on puhdas.</p>
<p>13:42 Mutta jos vaaleanpunainen pilkku ilmestyy taka-</p>	<p>13:42 Mutta jos joku valkea taikka punainen haava tulee</p>	<p>13:42 Mutta jos jocu walke taicka punainen haawa tule</p>

raivon tai otsapuolen paljaaseen paikkaan, on se pitalia, joka on puhkeamassa takaraivon tai otsapuolen paljaaseen paikkaan.

13:43 Ja jos pappi tarkastessaan häntä huomaa, että nystyrä takaraivon tai otsapuolen paljaassa paikassa on vaaleanpunainen näyttäen samanlaiselta kuin pitali muussa ihossa,

13:44 niin mies on pitalinen ja saastainen; pappi julistakoon hänet heti saastaiseksi hänen päässänsä olevan sairauden tähden.

13:45 Joka sairastaa pitalia, hän käyköön rikkirevityissä vaatteissa, tukka hajallaan ja parta peitettyä ja huutakoon: Saastainen, saastainen!

13:46 Niin kauan kuin sairaus hänessä on, olkoon hän saastainen; saastaisena hän asukoon yksinänsä, hänen asuinsijansa olkoon leirin ulkopuolella.

13:47 Jos pitalitartuntaa tulee vaatekappaleeseen, olipa vaatekappale villainen tai pellavainen,

13:48 tai kudottuun tai solmustettuun kankaaseen, olipa se pellavaista tai villaista, tai nahkaan tai mihin nahasta tehtyyn esineeseen tahansa,

13:49 ja jos tartunnan paikka näyttää vihertävältä tai punertavalta vaatekappaleessa tai nahassa tai kudotussa tai solmustetussa kankaassa tai missä nahasta tehdyssä esineessä tahansa, niin se on pitalia, ja se on näytettävä papille.

paljaan päälle, niin on siihen spitali tullut paljaan pään eli otsan päälle;

13:43 Sentähden pitää papin katsoman häntä, ja koska hän näkee valkian eli punaisen haavan tulleen paljaan pään eli otsan päälle, että se näkyy niinkuin muukin spitali ihossa,

13:44 Niin hän on spitalinen ja saastainen mies, ja papin pitää kaiketi tuomitseman hänen saastaiseksi, senkaltaisen haavan tähden hänen päässänsä.

13:45 Joka spitalinen on, hänen vaatteensa pitää revityt oleman, ja pää avoin, suu peitetty, ja hänen pitää huutaman: saastainen! saastainen!

13:46 Niinkauvan kuin haava hänessä on, pitää hänen saastainen oleman, yksinänsä asuman ja hänen asuinsijansa ulkona leiristä oleman.

13:47 Jos jonkun vaatteeseen tulee spitalin haava, olkoon se lankainen eli liinainen,

13:48 Loimeen eli kuteesen, olkoon se liinainen eli villainen, elikkä nahkaan, elikkä kaikkinaiseen nahkavaatteeseen:

13:49 Ja jos se haava kovin vihertyy, eli paljo punertuu vaatteessa, eli nahassa, eli loimessa, eli kuteessa, eli jossakussa kappaleessa, joka nahasta tehty on, se on spitalin haava; sentähden pitää papin häntä katsoman.

sen paljan päälle/ niijn on sijhen spitali tullut paljan päälle/ eli odzan paljan päälle.

13:43 Sentähden pitää papin cadzoman hänen/ ja cosca hän löytä sen walkean eli punaisen haawan tullen sen paljan päälle/ eli odzan paljan päälle/ että se näky niijn-
cuin muukin spitali ihosa.

13:44 Nijn hän on spitalinen ja saastainen/ ja papin pitää duomidzeman hänen saastaisexi/ sencaltaisen haawan tähden hänen pääsänsä.

13:45 Joca spitalinen on/ hänen waattens pitää rewityt oleman/ ja pää awoi/ suu peitetty ja pitää huutaman: Saastainen/ saastainen.

13:46 Nijncauwan cuin se haawa hänesä on/ pitää hänen saastaisen oleman/ yxinäns asuman/ ja hänen asuinsians pitää ulcona leiristä oleman.

13:47 Jos jongun waatteseen tule spitalin haawa/ olcon se langainen eli lijnainen.

13:48 Loimeen eli cuteseen/ olcon se lijnainen eli willainen/ elickä nahcaan/ elickä caickinaiseen nahcawaatteeseen.

13:49 Ja jos se haawa walistu eli punistu/ waattesa/ eli nahasa/ eli loimesa/ eli cutesa/ eli josacusa cappalesa cuin nahasta tehty on/ se on tosin spitalin haawa/ sentähden pitää papin händä cadzoman.

13:50 Ja kun pappi on tarkastanut tartunnan paikan, sulkekoon hän tartutetun sisälle seitsemäksi päiväksi.

13:51 Ja jos hän seitsemäntenä päivänä tarkastaessaan tartunnan paikkaa huomaa, että tarttuma on levinnyt vaatekappaleessa tai kudotussa tai solmustetussa kankaassa tai nahassa tai missä nahasta tehdyssä esineessä tahansa, on tarttuma pahanlaatuista pitalia; ne ovat saastaiset.

13:52 Ja hän polttakoon vaatekappaleen tai kudotun tai solmustetun kankaan, olipa se villainen tai pellavainen, tai nahasta tehdyn esineen, olipa se mikä tahansa, jossa tarttuma on, sillä se on pahanlaatuista pitalia; kaikki sellainen poltettakoon tulessa.

13:53 Mutta jos pappi tarkastaessaan huomaa, ettei tarttuma ole levinnyt vaatekappaleessa tai kudotussa tai solmustetussa kankaassa tai nahasta tehdyssä esineessä, olipa se mikä tahansa,

13:54 käskököön pappi pestä esineen, jossa tarttuma on, ja sulkekoon sen sisälle vielä seitsemäksi päiväksi.

13:55 Ja jos pappi tarkastaessaan tartunnan saanutta esinettä, sen jälkeen kuin se on pesty, huomaa, ettei tarttuma ole muuttunut näöltään, on esine, vaikka tarttuma ei olekaan levinnyt, saastainen, ja se poltettakoon tulessa; se on pitalin syömä, olkoon sitten nurjalta tai oikealta puolelta.

13:50 Ja koska pappi senkaltaisen haavan näkee, niin hänen pitää sen sulkeman sisälle seitsemäksi päiväksi;

13:51 Ja jos hän seitsemäntenä päivänä näkee että haava on levinnyt vaatteessa, loimessa eli kuteessa, nahassa, eli jossakussa kappaleessa joka nahasta tehty on, niin on se kuluttavainen spitali, ja se haava on saastainen.

13:52 Ja hänen pitää vaatteet polttaman, loimen ja kuteen, eli mikä se olis, liinainen eli lankainen, eli kaikkalainen joka nahasta tehty on, jossa senkaltainen haava on; sillä se on kuluttavainen spitali, ja pitää tulessa poltettaman.

13:53 Ja jos pappi näkee, ettei haava ole levinnyt vaatteessa, loimessa eli kuteessa, eli kaikkinaisessa kappaleessa joka nahasta on,

13:54 Niin pitää papin käskemän pestä sen, jossa haava on, ja pitää hänen sulkeman sisälle jälleensä toiseksi seitsemäksi päiväksi.

13:55 Ja koska pappi näkee haavan, sittekuin se pesty on, ettei haava ole muuttunut hänen silmäinsä edessä, eikä myös ole levinnyt, niin se on saastainen, ja pitää tulessa poltettaman; sillä se on syvälle itsensä laskenut, ja on sen paljaaksi kuluttanut.

13:50 Ja cosca pappi sencaltaisen haawan näke/ nijn papin pitä hänen sulkeman sisälle seidzemexi päiwäxi.

13:51 Ja jos hän seidzemenä päivänä näke/ että haawa on lewinnyt waattesaloimesa/ eli cutesa/ nahasa/ eli josocusa cappalesa cuin nahasta on/ nijn on se lewinnen spitalin haawa/ ja se on saastainen.

13:52 Ja waattet pitä poltettaman/ loimi ja cude/ eli mikä se olis/ lijnainen eli langainen/ eli caickinainen cuin nahasta tehty on/ josa sencaltainen haawa on: sillä se on spitalin haawa/ ja pitää tules poltettaman.

13:53 Jos pappi näke/ ettei haawa ole lewinnyt waattesaloimesa eli cutesa eli caickinaisesa cappalesa cuin nahasta on.

13:54 Nijn pitä papin käskemän pestä sen josa haawa on/ ja pitä hänen sulkeman sisälle jälleensä toisexi seidzemexi päiwäxi.

13:55 Ja cosca pappi näke haawan sijttecuin se pesty on/ ettei haawa ole muuttunut hänen silmäins edes/ eikä myös ole lewinnyt/ nijn se on saastainen/ ja pitää tules poltettaman/ sillä se on sywälle idzens laskenut/ ja on sen paljaksi culuttanut.

13:56 Mutta jos pappi tarkastaessaan huomaa, että tartunnan paikka on pesemisen jälkeen vaalennut, reväisköön hän sen pois vaatekappaleesta tai nahasta tai kudotusta tai solmustetusta kankaasta.

13:57 Ja jos sitten vielä tarttumaa ilmestyy vaatekappaleeseen tai kudottuun tai solmustettuun kankaaseen tai mihin nahasta tehtyyn esineeseen tahansa, on se puhkeavaa pitalia; se esine, jossa tarttuma on, poltettakoon tulesa.

13:58 Mutta vaatekappale tai kudottu tai solmustettu kangas tai mikä nahasta tehty esine tahansa, josta tarttuma on pesemällä kadonnut, pestäköön vielä kerran, ja niin se on puhdas.

13:59 Tämä on laki pitalitarttumasta vaatekappaleessa, villaisessa tai pellavaisessa, tai kudotussa tai solmustetussa kankaassa tai missä nahasta tehdyssä esineessä tahansa, laki niiden puhtaiksi tai saastaisiksi julistamisesta.

3 Mooses 14 LUKU

14:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

14:2 Tämä olkoon laki pitalitautisen puhdistamispäivästä. Hänet tuotakoon papin eteen,

14:3 ja pappi menköön leirin ulkopuolelle; ja jos pappi tarkastaessaan pitalista huomaa, että hän on parantunut pitalitaudista,

14:4 käskeköön pappi puhdistettavaa varten ottaa kaksi

13:56 Jos pappi näkee, ette haava kadonnut on sittekuin se pestiin, niin hänen pitää sen repäisemän pois vaatteesta, nahasta, loimesta eli kuteesta.

13:57 Ja jos se vielä sitte näkyy vaatteessa, loimessa, kuteessa eli kaikkinaisessa nahkavaatteessa, niin se on pisama, ja se pitää poltettaman tulesa ynnä sen kansa, jossa se haava on.

13:58 Mutta vaate, loimi, kude, eli kaikkinaisen nahkakalu, kuin pesty on, joista haava kadonnut on; se pitää vastuudesta pestämän ja puhdas oleman.

13:59 Tämä on sääty spitalisesta ruvesta vaatteessa, liiniaisessa, lankaisessa loimessa eli kuteessa, ja kaikkinaisessa nahkavaatteessa: niitä puhtaaksi eli saastaisiksi sanoa.

14 LUKU

14:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

14:2 Ja tämä on spitalisen sääty: koska hän puhdistetaan, hän pitää tuotaman papin tykö.

14:3 Ja papin pitää käymän ulos leiristä, katselemaan häntä, jos spitalin haava on parantunut spitalisesta.

14:4 Ja pappi käskekään sen, joka puhdistetaan, ottaa

13:56 Jos pappi näke että haawa cadonnut on sijttecuin se pestin/ nijn hänen pitä sen repäisemän pois waattesta/ nahasta/ loimesta eli cutesta.

13:57 Jos se wielä sijtte näky waattes/ loimes/ cutes eli caickinaises nahcawaattes/ nijn on se pisama/ ja se pitää poltettaman tules/ josa se haawa on.

13:58 Mutta waate/ loimi/ cude/ eli caickinainen nahcalu/ cuin pesty on/ josta haawa cadonnut on/ se pitää wastudesta pestämän/ ja se on puhdas.

13:59 Tämä on sääty/ spitalisest ruwest waattesa/ liinaiises/ langaiises/ loimes eli cutes/ ja caickinaises nahcawaattes/ sanowa heitä puh-taxi eli saastaisexi.

XIV. Lucu

14:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

14:2 Tämä on spitalisen sääty/ cosca hän puhdistetan: hän pitää tuotaman papin tygö.

14:3 Ja papin pitää käymän ulos leiristä/ cadzeleman händä/ jos spitalin haawa on parannut spitalisesta.

14:4 Ja käskekän puhdistettawan otta caxi eläwätä puh-

elävää, puhdasta lintua, setripuuta, helakanpunaista lankaa ja isoppikorren.

14:5 Ja pappi käskeköön teurastaa toisen linnun saviastian päällä, jossa on raikasta vettä.

14:6 Sitten hän ottakoon sen elävän linnun ynnä setripuun, helakanpunaisen langan ja isoppikorren ja kastakoon ne ynnä elävän linnun sen linnun vereen, joka teurastettiin raikkaan veden päällä,

14:7 ja pirskoittakoon sitä seitsemän kertaa siihen, joka on pitalista puhdistettava; ja puhdistettuaan hänet hän päästököön sen elävän linnun lentämään kedolle.

14:8 Ja puhdistettava pesköön vaatteensa, ajakoon kaikki hiuksensa ja peseytyköön vedessä, niin hän on puhdas. Sen jälkeen hän saamennä leiriin; asukoon kuitenkin ulkona teltastansa seitsemän päivää.

14:9 Seitsemäntenä päivänä hän ajakoon kaikki hiukset päästänsä, partansa ja kulmakarvansa: kaikki karvat hän ajakoon; pesköön sitten vaatteensa ja pesköön ruumiinsa vedessä, niin hän on puhdas.

14:10 Ja kahdeksantena päivänä hän ottakoon kaksi virheetöntä karitsaa ja virheettömän, vuoden vanhan uuhikaritsan sekä kolme kymmenennestä lestyjä jauhoja, joihin on sekoitettu öljyä, ruokauhriksi, ja yhden loogmitan öljyä.

kaksi elävää puhdasta lintua, ja sedripuuta, ja tulipunaiseksi painettua villaa, ja isoppia.

14:5 Ja pappi käskekään sen teurastaa yhden linnun saviastiassa, vuotavan veden tykönä.

14:6 Ja ottakaan elävän linnun sedripuun kanssa, tulipunalla painetun villan ja isopin, ja kastakaan tapetun linnun vereen, vuotavan veden tykönä.

14:7 Ja priiskottakaan spitalista puhdistettavan päälle seitsemän kertaa: ja niin puhdistakaan hänen, ja antakaan elävän linnun lentää kedolle.

14:8 Mutta puhdistettu peskään vaatteensa, ja ajelkaan kaikki hiuksensa, ja peskään itsensä vedessä ja niin on hän puhdas. Menkään sitte leiriin, kuitenkin asukaan ulkona majastansa seitsemän päivää.

14:9 Ja seitsemäntenä päivänä pitää hänen ajeleman kaikki hiukset päästänsä, ja partansa ja karvat silmäkulmistansa, niin että kaikki karvat ovat ajellut, ja pitää pesemän vaatteensa, ja pesemän ihonsa vedellä, niin on hän puhdas.

14:10 Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman kaksi virheetöntä karitsaa, ja virheettömän vuosikuntaisen lampaan, niin myös kolme kymmenestä sämpyläjauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuja, ja yhden login öljyä.

dasta lindua/ ja Cedripuuta/ ja rosinpunalla painettua willa/ ja Isoppi/

14:5 Ja käskekän teurastaa sen yhden linnun saviastian/ vuotavan veden tykönä.

14:6 Ja ottacan sen elävän linnun Cedripuun cansa/ rosinpunalla painetun willan ja Isopin/ ja castacan sen tapetun linnun wereen/ vuotavan veden tykönä.

14:7 Ja prijscottacan spitalista puhdistettavan päälle/ seidzemen kerta/ ja nijn silläns puhdistacan hänen/ ja andacan sen elävän linnun wapana lendä kedolle.

14:8 Mutta se puhdistettu peskän waattens/ ja ajelcan caicki hiuxens/ ja peskän idzens wedes/ ja nijn on hän puhdas. Mengän sijtte leirijn/ cuitengin asucan ulcona majastans seidzemen päiwä.

14:9 Ja seidzemendenä päivänä pitä hänen ajeleman caicki hiuxet päästäns/ ja carwat parrastans ja silmäculmistans/ nijn että caicki carwat owat ajellut/ ja pitää pesemän waattens/ sijttecuin hän on pesnyt ihons wedellä/ nijn on hän puhdas.

14:10 JA cahdexandena päivänä pitä hänen ottaman caxi wirhitöindä caridzata/ ja wirhittömän vuosicunnaisen lamban ja colme kymmenestä sämbyläjauhoja/ ruocauhrixi öljyllä secoitetun/ ja yhden Login öljyä.

14:11 Ja puhdistusta toimitava pappi asettakoon puhdistettavan henkilön ja nämä esineet Herran eteen ilmes-tysmajan ovelle.

14:12 Sitten pappi ottakoon toisen karitsan ja tuokoon sen vikauhriksi ynnä loogmitan öljyä, ja toimittakoon niiden heilutuksen Herran edessä.

14:13 Ja niin hän teurastakoon karitsan siinä paikassa, jossa syntiuhri- ja polttouhriteuraat teurastetaan, pyhässä paikassa; sillä vikauhri on, niinkuin syntiuhrikin, papin oma, se on korkeasti-pyhä.

14:14 Ja pappi ottakoon vikauhrin verta ja sivelkään sitä puhdistettavan oikeaan korvanlehteen sekä oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen.

14:15 Senjälkeen pappi ottakoon öljyä loogmitasta ja kaatakoon sitä vasempaan käteensä,

14:16 ja pappi kastakoon oikean kätensä etusormen öljyyn, jota on hänen vasemmassa kädessään, ja pirskoitakoon öljyä sormellansa seitsemän kertaa Herran edessä.

14:17 Ja käteensä jäänyttä öljyä pappi sivelkään puhdistettavan oikeaan korvanlehteen sekä oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen vikauhrin veren päälle.

14:18 Ja käteensä vielä jääneen öljyn pappi sivelkään puhdistettavan päähän; näin pappi toimittakoon hänelle

14:11 Niin pitää papin, joka puhdisti, asettaman puhdistetun ja tämän kalun, \Herran\ eteen seurakunnan majan oven edessä.

14:12 Ja papin pitää ottaman yhden karitsan, ja uhraaman vikauhriksi, öljylogin kanssa, ja pitää ne häälyttämää häälytykseksi \Herran\ edessä.

14:13 Ja sitte teurastaman karitsan sillä paikalla, kussa rikosuhri ja polttouhri teurastetaan, pyhässä siassa; sillä niinkuin rikosuhri, niin myös vikauhrikin on papin oma; sillä se on kaikkein pyhin.

14:14 Ja papin pitää ottaman vikauhrin verta ja si-vuman puhdistetun oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen.

14:15 Ja papin pitää ottaman öljylogista ja vuodattaman papin vasempaan käteen.

14:16 Ja papin pitää kastaman oikian kätensä sormen öljyyn, joka hänen vasemmassa kädessään on, ja priiskottaman öljyä sormellansa seitsemän kertaa \Herran\ edessä.

14:17 Vaan käteensä jääneestä öljystä pitää papin paneman puhdistetun oikian korvan lehteen, ja oikiaan peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen, vikauhrin veren päälle.

14:18 Käteensä jääneen öljyn, pitää papin paneman puhdistetun pään päälle, ja papin pitää sovittaman häntä \Herran\ edessä.

14:11 Nijn pitä papin asettaman sen puhdistetun ja tämän calun HERran eteen/ seuracunnan majan owen edes.

14:12 Ja papin pitä ottaman sen yhden caridzan/ ja uhraaman wicauhrixi sen öljy Login cansa/ ja pitä ne häälyttämää HERran edes.

14:13 Ja sijtte teurastaman caridzan/ sillä paicalla/ cusa ricosuhri ja polttouhri teurastetan/ pyhäs sias: Sillä nijncuin ricosuhri nijn myös wicauhrikin on papin oma: sillä se on caickein pyhin.

14:14 Ja papin pitä ottaman wicauhrin werestä/ ja siwuman puhdistetun oikian corwan lehteen/ ja oikian käden peucaloon/ ja oikian jalan isoin warpaseen.

14:15 Sijtte pitä hänen ottaman öljyä Logista wuodattaxens hänen (papin) wasemban käteens.

14:16 Ja pitä castaman oikian kätens sormet öljyyn/ cuin hänen wasemmas kädessäns on/ ja prijscottaman öljyä sormellans seidzemen kerta HErran edes.

14:17 Waan tähtexi jäänen öljyn hänen käteens/ pitä hänen paneman puhdistetun oikian corwan lehteen/ ja oikiaan peucaloon/ ja oikian jalan isoin warpaseen/ wicauhrin weren päälle.

14:18 Tähtexi jäänen öljystä hänen käteens/ pitä hänen paneman puhdistetun pään päälle/ ja papin pitä sowit-

sovituksen Herran edessä.

14:19 Sitten pappi uhratkoon syntiuhrin ja toimittakoon puhdistettavalle sovituksen hänen saastaisuudestansa, ja senjälkeen hän teurastakoon polttouhriteuraan.

14:20 Ja pappi uhratkoon polttouhrin ja ruokauhrin alttarilla, ja kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen, on hän puhdas.

14:21 Mutta jos hän on köyhä eikä saa hankituksi niin paljoa, ottakoon vain yhden karitsan vikauhriksi, heilutettavaksi, toimittaakseen itsellensä sovituksen, sekä vain yhden kymmenenneksen lestyjä jauhoja, joihin on sekoitettu öljyä, ruokauhriksi, ja loogmitan öljyä,

14:22 sekä kaksi metsäkyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa, mikäli hän on saanut ne hankituksi; toinen olkoon syntiuhriksi ja toinen polttouhriksi.

14:23 Ja hän viekään ne papille puhdistustaan varten kahdeksantena päivänä, ilmestysmajan ovelle Herran eteen.

14:24 Ja pappi ottakoon vikauhrikaritsan ja loogmitan öljyä, ja pappi toimittakoon niiden heilutuksen Herran edessä,

14:25 ja vikauhrikaritsa teurastettakoon, ja pappi ottakoon vikauhrin verta ja sivelkään sitä puhdistettavan oikeaan korvanlehteen sekä oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen.

14:26 Sitten pappi kaatakoon

14:19 Ja papin pitää tekemän rikosuhrin, ja sovittaman puhdistetun hänen saastaisuudestansa, ja sen jälkeen teurastaman polttouhrin.

14:20 Ja papin pitää uhraaman polttouhrin ja ruokauhrin alttarilla, ja papin pitää sovittaman häntä, niin hän on puhdas.

14:21 Jos hän on köyhä eikä ole hänellä varaa, niin ottaakaan karitsan vikauhrinsa edestä häälytykseksi, sovittaakseen häntä, ja yhden kymmeneksen sämpyläjauhoja, sekoitetun öljyllä, ruokauhriksi, ja login öljyä,

14:22 Ja kaksi mettistä eli kaksi kyyhkyläisen poikaa, jotka hän voi saada: toinen olkoon rikosuhriksi, ja toinen polttouhriksi.

14:23 Ja kantakaan sen papille kahdeksantena päivänä puhdistukseksensa, seurakunnan majan oven eteen, \Herran\ edessä.

14:24 Niin pitää papin ottaman vikauhrin karitsan, ja login öljyä, ja papin pitää ne häälyttämän häälytykseksi \Herran\ edessä,

14:25 Ja teurastaman vikauhrin karitsan, ja papin pitää ottaman vikauhrin verta, ja sivuman puhdistetun oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoonvarpaaseen.

14:26 Ja papin pitää vuodat-

taman händä HERran edes.

14:19 Ja pitä tekemän rikosuhrin/ ja sovittaman puhdistetun hänen saastaisuudestans.

14:20 Ja pitä sijtte teurastaman polttouhrin/

ja pitä sen uhraman Altarilla ruocauhrin cansa/ ja sovittaman händä/ nijn hän on puhdas.

14:21 JOs hän on köyhä/ ja ei woi nijn paljo kädelläns saada cocoon/ nijn ottacan yhden caridzan wicauhrins edestä häälytyxexi/ sowittaxens händä/ ja yhden kymmenexen sämbyläjauhoja/ secoitetun öljyllä ruocauhrixi/ ja yhden Login öljyä.

14:22 Ja caxi kyhkyläistä eli caxi mettisen poica/ jotca hän kädelläns woi saada/ toinen olcon ricosuhrixi/ ja toinen polttouhrixi.

14:23 Ja candacan sen papille cahdexandena päiwänä puhdistuxens jälken/ seuracunnan majan owen edes/ HERran eteen.

14:24 Nijn pitä papin ottaman wicauhrin caridzan/ ja sen Login öljyä/ ja papin pitä ne häälyttämän HERralle.

14:25 Ja teurastaman wicauhrin caridzan/ ja ottaman sijtä wicauhrin werestä/ ja siwuman puhdistetun oikian corwan lehteen/ ja oikian käden peucaloon/ ja oikian jalan isoin warpaseen.

14:26 Ja wuodattaman öljyn

öljyä vasempaan käteensä,

14:27 ja pappi pirskoittakoon oikealla etusormellaan öljyä, jota on hänen vasemmassa kädessään, seitsemän kertaa Herran edessä.

14:28 Ja käteensä jäänyttä öljyä pappi sivelkään puhdistettavan oikeaan korvanlehteen sekä oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoon varpaaseen, siihen paikkaan, missä on vikauhrin verta.

14:29 Ja käteensä vielä jääneen öljyn pappi sivelkään puhdistettavan päähän toimitukseen hänelle sovituksen Herran edessä.

14:30 Ja hän uhratkoon toisen niistä metsäkyyhkysistä tai kyyhkysenpojista, jotka hän on hankkinut,

14:31 mikäli on saanut ne hankituiksi, toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi ruokauhrin ohella. Näin pappi toimittakoon puhdistettavalle sovituksen Herran edessä.

14:32 Tämä on laki pitalautia sairastavasta, joka ei saa hankituksi puhdistukseensa sitä, mikä on säädetty.

14:33 Ja Herra puhui Moosukselle ja Aaronille sanoen:

14:34 Kun te tulette Kanaanin maahan, jonka minä annan teille perintömaaksi, ja minä sallin pitalin tarttua johonkin taloon siinä maassa, jonka te saatte perintömaaksenne,

14:35 niin talon omistajamenköön ja ilmoittakoon sen papille sanoen: Minun talooni

taman öljyä papin vasempaan käteen.

14:27 Ja papin pitää priiskottaman oikian käden sormella öljyä, joka on hänen vasemmassa kädessään, seitsemän kertaa \Herran\ edessä.

14:28 Käteensä jääneestä öljystä pitää papin paneman puhdistetun oikian korvan lehteen, ja oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen, vikauhrin veren päälle.

14:29 Ja käteensä jääneen öljyn pankaan papin puhdistetun pään päälle, ja sovittakoon häntä \Herran\ edessä.

14:30 Ja valmistakaan mettisiä, taikka kyhkyläisen poikia, jotka hän on voinut saada,

14:31 Nimittäin niitä, joita hän on voinut saada: yhden rikosuhriksi ja toisen polttouhriksi, ynnä ruokauhrin kanssa; ja niin pitää papin sovittaman puhdistetun \Herran\ edessä,

14:32 Tämä on sääty spitalisesta, joka ei voi saada sitä, mikä hänen puhdistukseensa tarvitaan.

14:33 Ja \Herra\ puhui Moosukselle ja Aaronille, sanoen:

14:34 Koska te tulette Kanaanin maalle, jonka minä annan teille omaisuudeksi, ja minä sen maan huoneeseen spitalin haavan annan,

14:35 Niin pitää sen tuleman, jonka huone on, ja ilmoittaman papille, sanoen:

hänen (papin) wasemban käteens.

14:27 Ja pitää prijscottaman oikian käden sormella öljystä/ kuin on hänen wasemas kadesäns/ seidzemen kerta HERran edes.

14:28 Tähtexi jäänen öljyn hänen käteens/ pitää hänen paneman puhdistetun oikian corwan lehteen/ ja oikian käden peucaloon/ ja oikian jalan isoin warpaseen wicauhrin weren päälle.

14:29 Tähtexi jäänen öljyn hänen käteens pangan puhdistetun pään päälle/ ja so-wittacan händä HERran edes.

14:30 Ja sijtte tehkän ricosuhrin sijtä toisesta kyhkyläisestä/ eli mettisen pojasta/ nijstä kuin hän kädelläns on saanut.

14:31 Sijtä toisesta polttouhrin/ ynnä ruocauhrin cansa/ ja nijn silläns pitää papin so-wittaman puhdistetun HERralle.

14:32 Tämä on sääty spitalisest/ joca ei saa kädelläns sitä kuin hänen puhdistukseensa tarwitan.

14:33 JA HERra puhui Moosukselle ja Aaronille/ sanoden:

14:34 Cosca te tuletta Canaan maalle/ jonga minä annan teille asuinsiaksi/ ja minä siellä jongun huoneeseen spitalin haawan annan.

14:35 Nijn pitää hänen tuleman/ jonga huone on/ ja ilmoittaman papille/ sanoden:

näyttää ilmestyneen jotakin pitalitarttuman tapaista.

14:36 Ja pappi käskeköön tyhjentää talon, ennenkuin menee tarkastamaan tarttuma, ettei kaikki, mitä talossa on, tulisi saastaiseksi; sitten pappi menköön tarkastamaan taloa.

14:37 Ja jos hän tarkastaessaan tarttumaa näkee tartunnan paikassa talon seinissä vihertäviä tai punertavia syvennyksiä, jotka näyttävät muuta seinää matalammilta,

14:38 menköön pappi talosta ulos talon ovelle ja sulkekaan talon seitsemäksi päiväksi.

14:39 Ja jos pappi palattuaan seitsemäntenä päivänä tarkastaessaan huomaa tarttuman levinneen talon seinissä,

14:40 käskeköön hän murtaa pois ne kivet, joissa tarttuma on, ja heittää ne ulos kaupungista saastaiseen paikkaan.

14:41 Ja talo kaavittakoon sisältä ympärinsä puhtaaksi, ja kaavittu savi heitettäköön ulos kaupungista saastaiseen paikkaan.

14:42 Ja otettakoon toisia kiviä ja pantakoon entisten kivien sijaan, ja otettakoon toista savea ja savettakoon talo sillä.

14:43 Jos tarttuma taas ilmestyy taloon, sen jälkeen kuin kivet ovat murretut pois ja talo on puhtaaksi kaavittu ja uudestaan savettu,

14:44 menköön pappi sisälle, ja jos hän tarkastaessaan

minun huoneessani näkyy niinkuin (spitalin) haava;

14:36 Niin pitää papin käsken heidän lakaista huoneen, ennenkuin pappi siihen menee katsomaan haavaa, ettei kaikki, jotka huoneessa ovat, saastutettaisi: sitte pitää papin menemän katselemaan huonetta.

14:37 Koska hän näkee haavan, ja löytää, että huoneen seinissä viheriäiset ja punahavat onnet ovat, ja ovat nähdä matalammat muuta seinää;

14:38 Niin lähtekään pappi huoneen ovesta, ja sulkekaan huoneen kiinni seitsemäksi päiväksi.

14:39 Ja koska pappi seitsemäntenä päivänä palajaa ja näkee haavan itsensä levittäneeksi huoneen seiniin;

14:40 Niin pitää papin käsken heidän kangottaa ulos kiviä, joissa haava on, ja heittää niitä kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan.

14:41 Ja huone pitää sisältä kaikki ympärinsä puhtaaksi kaavittaman, ja kaavittu savi heitettämän kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan.

14:42 Ja heidän pitää ottaman toiset kivet, ja paneman niiden kivein siaan, ja ottaman toisen saven, ja sivuman huoneen.

14:43 Jos siis haava jälleensä tulee, ja pakahtuu ulos huoneessa sittekuin kivet ovat kangotetut ulos, ja huone vastuudesta sivuttu;

14:44 Niin pitää papin menemän sen sisälle, ja koska

minun huonesani näky niincuin spitalin haawa.

14:36 Nijn pitä papin käsken heitä percaman caicki huonesta/ ennencuin pappi siihen mene cadzoman haawa/ ettei caicki cuin huones owat/ saastutettais. Sijtte pitää papin menemän cadzeleman huonetta.

14:37 Cosca hän näke haawan/ ja löytä että huonen seinäs kellaiset ja punahtawat onnet owat/ ja owat nähdä matalammat muuta seinä.

14:38 Nijn lähtekän pappi huonen owesta/ ja sulkecan huonen kijnni seidzemexi päiwäxi.

14:39 Ja cosca hän seidzemendenä päiwänä palaja/ ja näke haawan laskenexi idzens sywemmälle huonen seinään.

14:40 Nijn pitä hänen käsken heidän cangotta ulos kiwiä/ joisa haawa on/ ja heittä nijtä Caupungista ulos saastaiseen paikkaan.

14:41 Ja huone pitä sisäldä caicki ymbärins puhtaxi caapittaman/ ja caapittu sawi heitettämän Caupungist ulos saastaiseen paikkaan.

14:42 Ja ottaman toiset kiwet/ ja paneman siaan/ ja ottaman toisen sawen ja siwuman huonen.

14:43 Jos sijs haawa jälleensä tule/ ja pacahtu ulos huonessa/ sijttecuin kiwet owat cangotetut ulos/ ja wastudest siuwat huonen:

nijn pitä papin menemän sen sisälle.

- huomaa tarttuman levinneen talossa, niin on talossa pahanlaatuinen pitäli; se on saastainen.
- 14:45 Sentähden se talo revittäköön, sekä sen kivet että puuaineet ja kaikki sen savi, ja vietäköön ne ulos kaupungista saastaiseen paikkaan.
- 14:46 Ja se, joka on käynyt talossa sinä aikana, jona sen oli oltava suljettuna, olkoon saastainen iltaan asti.
- 14:47 Ja se, joka siinä talossa on maannut, peskөөn vaatteensa, ja se, joka siinä talossa on syönyt, peskөөn vaatteensa.
- 14:48 Mutta jos pappi menee sisälle ja tarkastaessaan huomaa, ettei tarttuma ole levinnyt talossa, sen jälkeen kuin talo on savettu, niin julistakoon pappi talon puhtaaksi, sillä tarttuma on hävinnyt.
- 14:49 Ja hän ottakoon talon puhdistamiseksi kaksi lintua, setripuuta, helakanpunaista lankaa ja isoppikorren.
- 14:50 Ja teurastakoon toisen linnun saviastian päällä, jossa on raikasta vettä.
- 14:51 Ja ottakoon setripuun, isoppikorren ja helakanpunaisen langan ja elävän linnun, kastakoon ne teurastetun linnun vereen ja raikkaaseen veteen ja pirskoittakoon sitä taloon seitsemän kertaa.
- 14:52 Näin hän puhdistakoon
- hän näkee haavan laske-neeksi itsensä leviämmälle huoneessa, niin on tosin kulluttuvainen spitali siinä huoneessa, ja se on saastainen.
- 14:45 Sentähden pitää se huone särjettämän, sekä kivet että puut, ja kaikki savi huoneesta, ja vietävä kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan.
- 14:46 Ja se joka käy huoneessa niinkauvan kuin se teljetty on, hänen pitää oleman saastainen ehtoosen asti.
- 14:47 Ja sen joka siinä huoneessa makaa, pitää vaatteensa pesemän, ja se joka syö siinä huoneessa, pitää vaatteensa pesemän.
- 14:48 Jos myös pappi menee ja näkee, ettei haava ole laskenut itseänsä leviämmälle huoneessa, sittekuin se sivuttu on, niin sanokaan sen puhtaaksi; sillä haava on parannut.
- 14:49 Ja pitää ottaman huoneen puhdistamiseksi kaksi lintua, niin myös sedripuuta, ja tulipunalla painetuita villoja, ja isoppia,
- 14:50 Ja teurastaman toisen linnun savisessa astiassa, vuotavan veden tykönä.
- 14:51 Ja pitää ottaman sedripuun, ja isopin, ja tulipunalla painetuita villoja, ja elävän linnun, ja kastaman ne sen vereen, ja vuotavaan veteen, ja priiskottaman huoneen seitsemän kertaa,
- 14:52 Ja puhdistaman huo-
- 14:44 Ja cosca hän näke haawan laskenexi idzens lewiämmälle huones/ nijn on tosin culuttawainen spitali sijnä huones/ ja on saastainen.
- 14:45 Sentähden pitä se huone särjettämän/ sekä kivet että puut/ ja caicki sawi huonesta wietämän Caupungist ulos saastaiseen paickaan.
- 14:46 Ja se cuin käy huones/ nijncauwan/ cuin se teljetty on/ hänen pitä oleman saastaisen ehtosen asti.
- 14:47 Ja se cuin sijnä huones/ maca/ eli syö sijnä/ hänen pitä waattens pesemän.
- 14:48 Jos myös pappi mene ja näke ettei haawa ole laskenut idzens lewiämmälle huones/ sijttecuin se caapitu on/ nijn sanocan hän sen puhtaxi: sillä haawa on parannut.
- 14:49 Ja pitä ottaman ricosuhrixi huonen edest caxi lindua/ Cedripuuta/ ja rosinpunalla painetuita willoja ja Isoppi.
- 14:50 Ja tappaman toisen linnun sawises astias/ wuotawan weden tykönä.
- 14:51 Ja pitä ottaman Cedripuun/ ja rosinpunalla painetuita willoja/ Isopin/ ja sen elävän linnun/ ja castaman ne sen tapetun linnun wereen/ wuotawan weden tykönä/ ja prijscottaman huonen seidzemen kerta.
- 14:52 Ja pitä nijn silläns

talon linnun verellä ja raikkaalla vedellä, elävällä linnulla, setripuulla, isoppikorrella ja helakanpunaisella langalla.

14:53 Ja sitten hän päästää elävän linnun lentämään ulkopuolelle kaupunkia kedolle. Kun hän näin on toimittanut talolle sovituksen, on se puhdas.

14:54 Tämä on laki kaikkinaisesta pitalitaudista ja syyhelmästä,

14:55 pitalista vaatteissa ja taloissa,

14:56 nystyröistä, ihottumista ja vaaleista pilkuista,

14:57 neuvoksi siitä, milloin mikin on saastainen, milloin puhdas. Tämä on laki pitalista.

3 Mooses 15 LUKU

15:1 Ja Herra puhui Mooseselle ja Aaronille sanoen:

15:2 Puhukaa israelilaisille ja sanokaa heille: Jos jollakin, kenellä tahansa, on elimestään liman vuoto, on hänen vuotonsa saastainen.

15:3 Hänen vuotonsa saastaisuus on sellainen, että hän, niin hyvin silloin, kun hänen elimestään vuotaa, kuin silloin, kun hänen elimensä pidättää vuodon, on saastainen.

15:4 Jokainen vuode, jossa vuotoa sairastava lepää, tulee saastaiseksi, ja jokainen istuin, jolla hän istuu, tulee saastaiseksi.

15:5 Ja se, joka koskee hänen vuoteeseensa, peskään

neen linnun verellä, ja vuotavalla vedellä, niin myös elävällä linnulla, sedripuulla, isopilla ja tulipunalla painetulla villalla.

14:53 Ja sitte päästäkään elävän linnun lentämään kaupungista kedolle, ja sovittakaan huoneen, niin se on puhdas.

14:54 Tämä on kaikkinaisen spitalin ja syhelmän haavain sääty:

14:55 Vaatteen ja huoneen spitalin,

14:56 Paisumain, pisamain ja putkenpolttamien,

14:57 Että pitää tiedettämän, mikä puhdas eli saastainen kunakin päivänä oleman pitää. Tämä on sääty spitalista.

15 LUKU

15:1 Ja \Herra\ puhui Mooseselle ja Aaronille, sanoen:

15:2 Puhukaat Israelin lapsille, ja sanokaat heille: koska miehellä on lihansa juoksu, on hän saastainen.

15:3 Ja silloin on hän saastainen siitä juoksusta, koska hänen lihansa juoksee taikka tulee tukitukseksi siitä vuotamisesta; niin se on saastaisuus.

15:4 Jokainen vuode, jossa hän lepää, jolla on juoksu, on saastainen, ja kaikki se, jonka päällä hän istuu, saastutetaan.

15:5 Ja se, joka sattuu hänen vuoteeseensa, pitää pesemän vaatteensa, ja virut-

puhdistaman huoneen linnun verellä/ ja vuotawalla wedellä/ ja elävällä linnulla/ Cedripuulla/ Isopilla ja rosinpunalla painetulla willalla.

14:53 Ja sijtte päästäkän sen elävän linnun lendämän wapura kaupungist kedolle/ ja sowittaman huonen/ niijn se on puhdas.

14:54 Tämä on caickinaisen spitalin ja syhelmän haawain sääty.

14:55 Waatten ja huonen spitalin.

14:56 Paisumain/ pisamain ja putkenpolttamitten.

14:57 Että pitä tiettämän/ mikä puhdas eli saastainen on. Tämä on sääty spitalist.

XV. Lucu

15:1 JA HERra puhui Mosexelle ja Aaronille/ sanoden:

15:2 Puhucat Israelin lapsille/ ja sanocat heille: cosca miehellä on hänen lihans juoxu/ on hän saastainen.

15:3 Ja silloin on hän saastainen sijtä juoxusta/ cosca hänen lihans mätäne/ ja tuli tukituxi sijtä vuotamisest.

15:4 Jocainen vuode josa hän lepä/ ja caicki se josa hän istu/ saastutetan.

15:5 Ja se joca sattuu hänen vuoteseens/ pitä pesemän

vaatteensa ja peseytykseen vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

15:6 Ja se, joka istuu istuimelle, jolla vuotoa sairastava on istunut, peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

15:7 Ja se, joka koskee vuotoa sairastavan ruumiiseen, peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

15:8 Ja jos vuotoa sairastava sylkee puhtaan ihmisen päälle, niin tämä peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

15:9 Ja jokainen satula, jossa vuotoa sairastava ratsastaa, tulee saastaiseksi.

15:10 Ja jokainen, joka koskee mihin hyvänsä, mikä on ollut hänen allaan, olkoon saastainen iltaan asti; ja joka sellaista kantaa, peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

15:11 Ja jokainen, johon vuotoa sairastava koskee, ennenkuin on huuhtonut käteensä vedessä, peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

15:12 Ja saviastia, johon vuotoa sairastava koskee, rikottakoon; mutta jokainen puuastia huuhdottakoon vedessä.

15:13 Ja kun vuotoa sairastava tulee puhtaaksi vuodos-

taman hänensä vedellä, ja pitää oleman saastaisen ehtoosen asti.

15:6 Se joka istuu sillä istuimella millä hän on istunut, jolla juoksu on, hänen pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.

15:7 Se joka sattuu hänen lihaansa, hän peskään vaatteensa, ja viruttakaan hänenensä vedellä, ja olkoon saastainen ehtoosen asti.

15:8 Jos hän sylkee puhtaan päälle, niin se pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman hänenensä vedellä, ja oleman saastainen ehtoosen asti.

15:9 Ja koko se satula, jolla hän ajaa, pitää oleman saastainen.

15:10 Ja se joka sattuu johonkuhun siihen, joka hänen allansa on ollut, pitää saastaisen oleman ehtoosen asti, ja joka niitä kantaa, pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.

15:11 Ja johonka hän, jolla juoksu on, tarttuu, ennenkuin hän kätensä pesee vedellä, sen pitää vaatteensa pesemän ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.

15:12 Jos hän tarttuu saviastian, se pitää rikottaman; mutta puuastia pitää vedellä virutettaman.

15:13 Ja tultuansa puhtaaksi lihansa juoksusta, pitää

waattens/ ja wiruttaman hänenens wedellä/ ja pitää oleman saastainen ehtoosen asti.

15:6 Se joka istuu cusa hän on istunut/ hänen pitää pesemän waattens/ ja wiruttaman idzens wedellä/ ja oleman saastaisen ehtoosen asti.

15:7 Se joka sattuu hänen lihaans/ hän peskän waattens/ ja wiruttacan hänenens wedellä ja olcan saastainen ehtoosen asti.

15:8 Jos hän sylke puhtaan päälle/ niijn se pitää pesemän waattens/ ja wiruttaman hänenens wedellä/ ja oleman saastainen ehtoosen asti.

15:9 Ja satula jolla hän ajaa/ pitää oleman saastainen.

15:10 Ja se joka sattuu johonkun sijhen/ joca hänen allans on ollut/ hänen pitää saastaisen oleman ehtoosen asti/ ja joca niijä canda/ pitää pesemän waattens/ ja wiruttaman hänenens wedellä/ ja oleman saastaisen ehtoosen asti.

15:11 Ja johonga hän tarttu/ ennencuin hän kätens pese wedellä/ sen pitää waattens pesemän ja wiruttaman idzens wedellä/ ja oleman saastaisen ehtoosen asti.

15:12 Tarttu hän sawiseen astiaan/ se pitää ricottaman/ mutta puuastia pitää wedellä wirutettaman.

15:13 Ja tulduans puhtaxi lihans juoxusta/ pitää hänen

<p>tansa, niin hän laskekoon puhtaaksi-tulemisestaan seitsemän päivää ja sitten peskään vaatteensa ja peskään ruumiinsa raikkaassa vedessä, niin hän on puhdas.</p>	<p>hänen lukeman seitsemän päivää puhdistuksestansa, ja pitää pesemän vaatteensa, niin myös viruttaman itsensä juoksevilla vedellä, niin hän on puhdas.</p>	<p>lukeman seidzemen päivä puhdistuxestans/ ja pitää pesemän waattens/ ja wiruttaman idzens juoxewalla wedellä/ nijn hän on puhdas.</p>
<p>15:14 Ja kahdeksantena päivänä hän ottakoon kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa ja tulkkoon Herran eteen ilmestysmajan ovelle ja antakoon ne papille.</p>	<p>15:14 Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman parin mettisiä, eli kaksi kyhkyläisen poikaa, ja pitää tuoman \Herran\ eteen seurakunnan majan ovella, ja antaman ne papille.</p>	<p>15:14 Ja cahdexandena päivänä pitää hänen ottaman parin mettisiä/ eli caxi kyhkyläisen poica/ ja pitää tuoman HERran eteen seuracunnan majan owen edes/ ja andaman ne papille.</p>
<p>15:15 Ja pappi uhratkoon ne, toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi. Näin pappi toimittakoon Herran edessä hänelle sovituksen hänen vuodostansa.</p>	<p>15:15 Ja papin pitää ne uhraman, yhden rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittaman hänen \Herran\ edessä hänen juoksustansa.</p>	<p>15:15 Ja papin pitää ne uhraman/ yhden ricosuhrixi/ ja toisen polttouhrixi/ ja sovittaman hänen HERran edes hänen juoxustans.</p>
<p>15:16 Kun miehellä on ollut siemenvuoto, peskään hän koko ruumiinsa vedessä ja olkkoon saastainen iltaan asti.</p>	<p>15:16 Koska miehestä siemen vuotaa unessa, hänen pitää pesemän koko ruumiinsa vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.</p>	<p>15:16 Cosca miehest siemen vuota unesa/ hänen pitää pesemän coco ruumins wedellä ja oleman saastaisen ehtosen asti.</p>
<p>15:17 Ja jokainen vaatekapale ja jokainen nahka, johon siemenvuotoa on tullut, pestäkään vedessä ja olkkoon saastainen iltaan asti.</p>	<p>15:17 Ja kaikki vaate, ja kaikki nahka, joka senkaltaisella siemenellä tahrattu on, pitää pestämän vedellä, ja oleman saastainen ehtoosen asti.</p>	<p>15:17 Ja caicki waate/ ja caicki nahca/ joca sencaltaisella siemenellä tahrattu on/ pitää pestämän wedellä/ ja oleman saastainen ehtosen asti.</p>
<p>15:18 Ja kun mies on maannut naisen kanssa ja vuodatanut siemenensä, peseytykööt he vedessä ja olkkoot saastaiset iltaan asti.</p>	<p>15:18 Ja vaimo, jonka tykönä senkaltainen mies makaa, jolla on siemenen juoksu, heidän pitää pesemän itsensä vedellä, ja oleman saastaiset ehtoosen asti.</p>	<p>15:18 Ja waimo/ jonga tykönä sencaltainen mies maca/ jolla on siemenen juoxu/ heidän pitää pesemän idzens wedellä/ ja oleman saastaiset ehtosen asti.</p>
<p>15:19 Ja kun naisella on vuoto, niin että verta vuotaa hänen ruumiistansa, olkkoon hän kuukautistilassaan seitsemän päivää, ja jokainen, joka häneen koskee, olkkoon saastainen iltaan asti.</p>	<p>15:19 Koska vaimolla on lihansa veren juoksu, pitää hänen erinänsä oleman seitsemän päivää, ja joka häneen sattuu, sen pitää saastaisen oleman ehtoosen asti.</p>	<p>15:19 COsca waimolla on hänen lihans weren juoxu/ pitää hänen erinäns oleman seidzemen päivä. Ja joca häneen sattu/ hänen pitää saastaisen oleman ehtosen asti.</p>
<p>15:20 Ja kaikki, minkä päällä hän lepää kuukautistilansa aikana, tulee saastaiseksi, ja</p>	<p>15:20 Ja kaikki jonka päällä hän lepää, niinkauvan kuin hän erinänsä on, pitää oleman saastainen, ja kaikki,</p>	<p>15:20 Ja caicki jonga päällä hän lewäjä/ nijncauwan cuin hän erinäns on/ pitää oleman</p>

<p>kaikki, minkä päällä hän istuu, tulee saastaiseksi.</p>	<p>jonka päällä hän istuu, pitää oleman saastainen.</p>	<p>saastainen/ ja caicki jonga päällä hän istu/ pitä oleman saastainen.</p>
<p>15:21 Ja jokainen, joka hänen vuoteeseensa koskee, peskөөn vaatteensa ja peseytykөөn vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.</p>	<p>15:21 Ja se, joka hänen vuoteesensa sattuu, pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.</p>	<p>15:21 Ja se joca hänen vuoteesens sattu/ hänen pitä pesemän waattens/ ja wiruttaman hänens wedellä/ ja pitä oleman saastaisen ehtosen asti.</p>
<p>15:22 Ja jokainen, joka koskee istuimeen, mihin hyvänsä, jolla hän on istunut, peskөөn vaatteensa ja peseytykөөn vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.</p>	<p>15:22 Ja joka tarttuu johonkuhun, jonka päällä hän on istunut, hänen pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.</p>	<p>15:22 Ja joca tarttu johongun/ jonga päällä hän on istunut/ hänen pitä pesemän waattens/ ja wiruttaman hänens wedellä/ ja oleman saastaisen ehtosen asti.</p>
<p>15:23 Ja jos joku koskee esineeseen, joka on hänen vuoteellaan tai istuimella, jolla hän on istunut, olkoon saastainen iltaan asti.</p>	<p>15:23 Jos jotakin osaa olla sen vuoteessa, eli istuimella, kussa hän istuu, ja joku siihen tarttuu, hänen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti.</p>	<p>15:23 Jos jotakin osa olla sen wuotes/ eli istuimella cusa hän istu/ jos jocu siihen tarttu/ hänen pitä oleman saastaisen ehtosen asti.</p>
<p>15:24 Ja jos mies makaa hänen kanssaan ja hänen kuukautistansa tulee hänen päällensä, olkoon hän saastainen seitsemän päivää, ja jokainen vuode, jossa hän lepää, tulee saastaiseksi.</p>	<p>15:24 Ja jos joku mies leväten lepää hänen tykönänsä, siihen aikaa kuin hänen aikansa tulee, hänen pitää oleman saastaisen seitsemän päivää, ja koko hänen vuoteensa, jossa hän levännyt on, pitää oleman saastaisen.</p>	<p>15:24 Ja jos jocu mies lewäjä hänen tykönäns/ siihen aican kuin hänen aicans tule/ hänen pitä oleman saastaisen seidzemen päiwä/ ja hänen wuotens/ josa hän lewännyt on/ pitä oleman saastaisen.</p>
<p>15:25 Jos naisen verenvuoto kestää kauan aikaa, vaikka ei ole hänen kuukautisaikansa, tahi jos se jatkuu hänen kuukautisaikansa ohitse, pidettäkөөn hänet koko vuotonsa ajan saastaisena, niinkuin hänen kuukautisaikanaankin; hän on saastainen.</p>	<p>15:25 Jos jonkun vaimon veren juoksu vuotaa kauan aikaa, ei vaivoin niinkauvan kuin aika on, mutta myös ylitse sen ajan, hänen pitää oleman saastaisen niinkauvan kuin se vuotaa, niinkuin hänen oikiällä vuotonsa ajalla.</p>	<p>15:25 Jos jongun waimon weren juoxu wuota cauwan aica/ ei waiwoin nijncauwan kuin aica on/ mutta myös ylidze sen ajan/ hänen pitä oleman saastaisen nijncauwan kuin se wuota/ nijncuin hän on hänen oikiällä wuotons ajalla/ nijn hänen pitä oleman siihen aican saastaisen.</p>
<p>15:26 Jokaisesta vuoteesta, jossa hän lepää vuotonsa aikana, olkoon voimassa, mitä on säädetty hänen kuukautisaikana käyttämästään vuoteesta; ja jokainen istuin, jolla hän istuu, tulee saastaiseksi niinkuin hänen kuukautisaikanaankin.</p>	<p>15:26 Kaikki vuode, kussa hän lepää, niinkauvan kuin hän vuotaa, pitää oleman niinkuin oikian vuotonsa ajan vuode. Ja kaikki istuin, jonka päällä hän istuu, pitää oleman saastainen, niinkuin se hänen oikiana vuotamisensa aikana on saastainen.</p>	<p>15:26 Caicki wuode cusa hän lewäjä/ nijncauwan kuin hän wuota/ pitä oleman nijncuin oikian wuotons ajan wuode. Ja caicki jonga päällä hän istu/ pitä oleman saastainen nijncuin hänen oikiana wuotamisens aicana.</p>

15:27 Ja jokainen, joka niihin koskee, tulee saastaiseksi; hän peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

15:28 Mutta kun hän tulee puhtaaksi vuodostansa, laske- koon seitsemän päivää, ja sitten hän on puhdas.

15:29 Ja kahdeksantena päivänä hän ottakoon kaksi metsäkyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa ja tuokoon ne papille, ilmestysmajan ovelle.

15:30 Ja pappi uhratkoon toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi. Näin pappi toimittakoon Herran edessä hänelle sovituksen hänen saastaisesta vuodostaan.

15:31 Näin teidän on varoitettava israelilaisia saastaisuudesta, etteivät he saastaisuudessa kuolisi, jos saastuttavat minun asumukseni, joka on heidän keskellensä.

15:32 Tämä on laki miehestä, joka sairastaa vuotoa, ja miehestä, jolla on siemen- vuoto ja joka tulee saastaiseksi,

15:33 ja naisesta, jolla on kuukautisensa, ja miehestä ja naisesta, jotka sairastavat jotakin vuotoa, sekä miehestä, joka makaa saastaisen naisen kanssa.

3 Mooses 16 LUKU

16:1 Ja Herra puhui Moosekselle, sen jälkeen kuin kaksi Aaronin poikaa oli kuollut,

15:27 Se joka rupee johonkuhun niihin, hänen pitää oleman saastaisen, ja pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.

15:28 Koska hän on puhdas vuotamisesta, niin hänen pitää lukeman seitsemän päivää, ja sitte hänen pitää oleman puhtaan.

15:29 Mutta kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman parin mettisiä eli kaksi kyhkyläisen poikaa, ja viemän papille, seurakunnan majan oven edessä.

15:30 Ja papin pitää uhraaman yhden rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittaman hänen \Herran\ edessä saastaisuutensa juoksusta.

15:31 Niin teidän pitää eroittaman Israelin lapsia heidän saastaisuudestaan, ettei he kuolisi saastaisuudessa, koska he minun majani saastuttavat, joka heidän seassansa on.

15:32 Tämä on sääty vuotamisesta, ja siitä, jolta (unessa) siemen vuotoa, niin että hän siitä tulee saastaiseksi,

15:33 Ja siitä, jolla on veren juoksu, ja siitä, jolla joku vuotaminen on, miehestä eli vaimosta: ja koska mies lepää saastaisen tykönä.

16 LUKU

16:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sittekuin ne kaksi Aaronin poikaa kuolleet oli-

15:27 Se joka rupee johongun niihin/ hänen pitää oleman saastaisen/ ja pitää pesemän vaattensa/ ja wiruttaman hänens wedellä/ ja oleman saastaisen ehtosen asti.

15:28 Cosca hän on puhdas vuotamisestans/ niijn hänen pitää lukeman seidzemen päivä/ sijtte hänen pitää oleman puhtan.

15:29 Mutta cahdexandena päivänä pitää hänen ottaman parin mettisiä eli caxi kyhkyläisen poica wiedäxens papille/ seuracunnan majan owen edesä.

15:30 Ja papin pitää uhraman yhden ricosuhrixi/ ja toisen polttouhrixi/ ja sowittaman hänen HERran edes/ hänen saastaisudens juoxusta.

15:31 Niijn teidän pitää eroittaman Israelin lapsia heidän saastaisudens tähden/ ettei he cuolis heidän saastaisudesans/ cosca he minun majani saastuttawat joca teidän seasan on.

15:32 Tämä on sääty vuotamisest ja sijtä jolda unesa siemen vuoto/ niijn että hän sijtä tule saastaisexi.

Ja sijtä jolla on weren juoxu/ ja sijtä jolla jocu vuotaminen on/ miehest eli waimost/ ja cosca mies lewäjä saastaisen tykönä.

XVI. Lucu

16:1 JA HERra puhui Mosekselle (sijttecuin ne caxi Aaronin poica cuollet olit/ uhra-

joita kuolema kohtasi, kun he astuivat Herran eteen.	vat; sillä uhratessansa \Herran\ edessä kuolivat he.	tesans HERran edes)
16:2 Ja Herra sanoi Moosekselle: Sano veljellesi Aaronille: älköön hän joka aika menkö pyhimpään, esiripun sisäpuolelle, armoistuimen eteen, joka on arkin päällä, ettei hän kuolisi; sillä minä ilmestyn pilvessä armoistuimen kohdalla.	16:2 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: sano veljelles Aaronille, ettei hän joka aika mene sisimäiseen pyhään, sisälliselle puolelle esirippua armoistuimen eteen, joka arkin päällä on, ettei hän kuolisi; sillä minä näytän minun pilvessä armoistuimen päällä.	ja sanoi: 16:2 Sano veljelles Aaronille/ ettei hän joca aika mene sisälmaisena Pyhään/ sisälliselle puolelle Esirippua/ Armonistuimen eteen/ cuin Arkin päällä on/ ettei hän cuolis: sillä minä näytän minuni pilwesä/ Armonistuimen päällä.
16:3 Mutta näin Aaron menköön pyhimpään: hänellä olkoon mukanaan mullikka syntiuhriksi ja oinas polttouhriksi;	16:3 Mutta näiden kanssa pitää Aaronin käymän pyhään sisälle: hänen pitää ottaman nuoren mullin rikosuhriksi, ja oinaan polttouhriksi,	16:3 Mutta näiden cansa Aaronin pitä käymän Pyhän sisälle/ ottacan nuoren mullin ricasuhrixi/ ja oinan polttouhrixi.
16:4 ja hän pukekoon pyhän pellava-ihokkaan yllensä, peittäköön häpynsä pellavakaatioilla, vyöttäköön itsensä pelavavyöllä ja pankoon peltavaisen käärelakin päähänsä. Nämä ovat pyhät vaatteet; ja hän pesköön ruumiinsa vedessä ja pukekoon ne yllensä.	16:4 Ja pitää pukeman pyhän liinahameen yllensä ja liinaisen alusvaatteen ihonsa päälle, ja vyöttämään itsensä liiniaisella vyöllä, ja paneman liinahiipan päähänsä; sillä ne ovat pyhät vaatteet, ja pitää viruttaman ihonsa vedellä, ja ne pukeman päällensä.	16:4 Ja pitää pukeman pyhän lijnahamen päällensä/ ja lijnaisen alasvaatteen hänen ihons päälle/ ja vyöttämän idzens lijnaisella vyöllä/ ja paneman lijnahijpan päähäns: sillä ne owat pyhät waattet/ ja pitää wiruttaman ihons wedellä/ ja ne pukeman päällens.
16:5 Ja hän ottakoon israelilaisten seurakunnalta kaksi kaurista syntiuhriksi ja yhden oinaan polttouhriksi.	16:5 Ja pitää ottaman Israelin lasten joukolta kaksi kaurista rikosuhriksi ja yhden oinaan polttouhriksi.	16:5 Ja pitää ottaman Israelin lasten joucolda caxi caurista ricasuhrixi/ ja oinan polttouhrixi.
16:6 Ja Aaron tuokoon oman syntiuhrimullikkansa ja toimitakoon sovituksen itsellensä ja perheellensä.	16:6 Ja Aaronin pitää tuoman mullin rikosuhriksensa ja sovittaman itsensä huoneinensa,	16:6 Ja Aaronin pitää tuoman mullin ricasuhrixens/ ja sovitaman idzens huoneinens.
16:7 Sitten hän ottakoon ne kaksi kaurista ja asettakoon ne Herran eteen ilmestysmajan ovelle.	16:7 Ja sitte ottaman ne kaksi kaurista asettaaksensa \Herran\ eteen, seurakunnan majan ovella.	16:7 Ja sijtte ottaman caxi caurista asettaxens HERran eteen/ seuracunnan majan owella.
16:8 Ja Aaron heittäköön arpaa niistä kahdesta kauriista: toisen arvan Herralle ja toisen Asaselille.	16:8 Ja Aaronin pitää heittämän arvan kahdesta kauriista: toisen arvan \Herralle\, ja toisen vapaalle kauriille.	16:8 Ja pitää heittämän arwan cahdesta caurista/ toisen arwan HERralle/ ja toisen wapalle caurille.
16:9 Ja Aaron tuokoon sen kauriin, jonka arpa määräsi Herralle, ja uhratkoon sen syntiuhriksi.	16:9 Ja Aaronin pitää uhraman sen kauriin, jonka päälle \Herran\ arpa lankeasi, ja valmistaman sen ri-	16:9 Ja pitää uhraman sen caurin ricasuhrixi/ jonga päälle HERran arpa langeis.

<p>16:10 Mutta se kauris, jonka arpa määräsi Asaselille, asetettakoon elävänä Herran eteen, että sille toimitettaisiin sovitus ja se sitten päästettäisiin erämaahan Asaselille.</p>	<p>kosuhriksi. 16:10 Mutta sen kauriin, jonka päälle vapauden arpa lankesi, pitää hänen asettaman elävänä \Herran\ eteen, että hänen pitää sovittaman sen ja päästämän sen vapaan kauriin korpeen.</p>	<p>16:10 Mutta sen caurin/ jolla päälle wapauden arpa langeis/ pitä hänen asettaman elävänä HERran eteen/ että hänen pitä sovittaman sen/ ja päästämän sen vapaan caurin corpeen.</p>
<p>16:11 Senjälkeen Aaron tuokoon oman syntiuhrimullikkansa ja toimittakoon sovituksen itsellensä ja perheelensä ja teurastakoon oman syntiuhrimullikkansa.</p>	<p>16:11 Ja niin pitää Aaronin tuoman rikosuhrintensa mullin, ja sovittaman itsensä ja huoneensa, ja teurastaman sen rikosuhrintensa mullin edestänsä,</p>	<p>16:11 Ja niijn pitä hänen tuoman ricosuhrins mullin/ ja sovittaman idzens ja huonens/ ja pitä teurastaman sen.</p>
<p>16:12 Ja hän ottakoon hiilipannun täyteen tulisia hiiliä alttarilta, joka on Herran edessä, ja kahmalonsa täyteen survottua hyvänhajuista suitsuketta ja viekään ne esiripun sisäpuolelle.</p>	<p>16:12 Ja ottaman astian täynnänsä tulisia hiiliä alttarilta, joka on \Herran\ edessä, ja pivonsa täyden survottua Pyhää savua ja kantaman sisälliselle puolen esirippua,</p>	<p>16:12 Ja pitä ottaman astian täynnäns tulisita hijliä Altarilda/ joka on HERran edes/ ja pions täyden survottuta pyhä savua/ ja candaman Esiripun sisälliselle puolen.</p>
<p>16:13 Ja hän pankoon suitsukkeen tulen päälle Herran eteen, niin että suitsutus pilvenä peittää lain arkin päällä olevan armoistuimen, ettei hän kuolisi.</p>	<p>16:13 Ja paneman sitä tulen päälle \Herran\ eteen, niin että pyhän savun suitsu armoistuimen peittäis, joka on todistuksen päällä, ettei hän kuolisi,</p>	<p>16:13 Ja paneman sijtä tulen päälle HERran eteen/ niijn että pyhän savun suidzu Armonistuimen peittäis/ joka on Todistuxen päällä/ ettei hän cuolis.</p>
<p>16:14 Ja hän ottakoon mullikan verta ja pirskoittakoon sitä sormellansa armoistuimen etupuolelle; ja armoistuimen eteen hän pirskoittakoon sormellansa verta seitsemän kertaa.</p>	<p>16:14 Ja ottaman mullin verta, priiskottaaksensa sormellansa armoistuimen puoleen, etiselle puolelle itään päin: seitsemän kertaa pitää hänen näin sormellansa armoistuimen edessä verta priiskottaman.</p>	<p>16:14 Ja pitä ottaman mullin werestä/ prijscottaxens sormellans Armonistuimen puoleen etiselle puolelle. Seidzemen kerta pitää hänen näin sormellans Armonistuimen edes werta prijscottaman.</p>
<p>16:15 Sitten hän teurastakoon kansan syntiuhrikauriin ja viekään sen verta esiripun sisäpuolelle ja tehkään sen verellä, niinkuin hän teki mullikan verellä: pirskoittakoon sitä armoistuimelle ja armoistuimen eteen.</p>	<p>16:15 Sitte pitää hänen teurastaman kansan rikosuhrint kauriin ja kantaman hänen verestänsä esiripun sisälliselle puolelle, ja pitää tekemän sen veren kanssa, niinkuin hän teki mullin veren kanssa, ja priiskottaman sitä armoistuimen päälle, ja armoistuimen edessä,</p>	<p>16:15 Sijtte pitä hänen teurastaman Canssan ricosuhrint caurin/ ja pitä candaman hänen werestäns Esirippuun/ ja pitä tekemän sen weren cansa/ niijn cuin hän teki mullin weren cansa/ ja prijscottaman sitä Armonistuimen päälle/ ja Armonistuimen edes.</p>
<p>16:16 Ja näin hän toimittakoon pyhäkölle sovituksen</p>	<p>16:16 Ja niin sovittaman pyhän, Israelin lasten riettaudesta ja heidän vääryydes-</p>	<p>16:16 Ja pitä niijn sovittaman Pyhän Israelin lasten rietta-</p>

israelilaisten saastaisuudesta ja heidän rikoksistaan, olivatpa heidän syntinsä minkälaiset tahansa; näin hän tehköön myös ilmestysmajalle, joka on heidän tykönänsä, keskellä heidän saastaisuuttansa.

16:17 Älköön yhtään ihmistä olko ilmestysmajassa, kun hän tulee toimittamaan sovittusta pyhimässä, siihen saakka kunnes hän sieltä lähtee ja on toimittanut itsensä ja perheellensä ja koko Israelin seurakunnalle sovituksen.

16:18 Sitten hän lähteköön sieltä alttarin ääreen, joka on Herran edessä, ja toimittakoon sille sovituksen; ja hän ottakoon mullikan verta ja kauriin verta ja sivelköön sitä alttarin sarviin yltympäri.

16:19 Ja hän pirskoittakoon sormellansa sen päälle verta seitsemän kertaa ja puhdistakoon ja pyhittäköön sen israelilaisten saastaisuudesta.

16:20 Ja kun hän on loppuun toimittanut pyhäkön ja ilmestysmajan ja alttarin sovittamisen, tuokoon hän sen elävän kauriin.

16:21 Ja Aaron laskekoon molemmat kätensä elävän kauriin pään päälle ja tunnustakoon siinä kaikki israelilaisten pahat teot ja kaikki heidän rikkomuksensa, olipa heillä mitä syntejä tahansa, ja pankoon ne kauriin pään päälle ja lähettäköön sen, sitä varten varatun miehen viemänä, erämaahan.

16:22 Näin kauris kantakoon

tänsä, kaikissa heidän synneissänsä: niin pitää myös hänen tekemän seurakunnan majalle, joka on heidän tykönänsä, keskellä heidän saastaisuuttansa.

16:17 Ei pidä yhdenkään ihmisen oleman seurakunnan majassa, koska hän käy sovittamaan pyhässä, siihenasti että hän sieltä käy ulos: ja pitää niin sovittaman itsensä, ja huoneensa, ja koko Israelin kansan.

16:18 Ja koska hän menee ulos alttarin tykö, joka on \Herran\ edessä, pitää hänen sovittaman sen ja ottaman mullin verta, ja kauriin verta, ja sivuman alttarin sarvein päälle ympärinsä.

16:19 Ja priiskottaman sormellansa verta seitsemän kertaa sen päälle ja puhdistaman ja pyhittämän sen Israelin lasten saastaisuudesta.

16:20 Ja koska hän on täyttänyt pyhän ja seurakunnan majan ja alttarin sovinnon, niin pitää hänen tuoman elävän kauriin.

16:21 Ja Aaronin pitää paneman molemmat kätensä elävän kauriin pään päälle, ja tunnustaman sen päällä kaikki Israelin rikokset ja heidän pahat tekonsa kaikissa heidän synneissänsä, ja ne paneman kauriin pään päälle, ja lähettämän sen jonkun soveliaan miehen kanssa korpeen:

16:22 Että kauriin pitää kan-

taudest ja heidän wäärydestäns/ caikisa heidän synneisän. Nijn myös pitä hänen tekemän seuracunnan majalle/ joca on heidän tykönäns/ keskellä heidän saastaisuuttans.

16:17 Ei pidä yhdengän ihmisen oleman seuracunnan majas/ cosca hän käy sowittaman Pyhäns/ siihenasti/ että hän sieltä käy ulos/ ja pitä nijn sowittaman idzens/ ja huonens/ ja coco Israelin Canssan.

16:18 Ja cosca hän menee ulos Altarin tykö/ joca on HERran edes/ pitä hänen sovittaman sen/ ja ottaman mullin ja caurin werest/ ja sivuman Altarin sarwein päälle ymbärins.

16:19 Ja pitä prijscottaman sormellans werestä seidzemen kerta sen päälle/ ja puhdistaman ja pyhittämän sen/ Israelin lasten saastaisuudest.

16:20 Ja cosca hän on täyttänyt Pyhän ja seuracunnan majan ja Altarin sowinnon/ nijn pitä hänen tuoman sen elävän caurin.

16:21 Ja Aaronin pitä paneman molemmat kätens sen caurin pään päälle/ ja tunnustaman hänen päällens caicki Israelin ricoxet ja heidän pahat tecons caikisa heidän synneisän. Ja pitä ne paneman caurin pään päälle/ ja lähettämän sen jongun sowelian miehen cansa corpeen menemän.

16:22 Että caurin pitä can-

kaikki heidän pahat tekonsa autioon seutuun; ja kauris päästettäköön erämaahan.

16:23 Ja Aaron menköön ilmestysmajaan ja riisukoon yltänsä pellavavaatteet, jotka hän oli pukeutut päälleen mennessänsä pyhäkköön, ja jättäköön ne sinne.

16:24 Ja hän pesköön pyhässä paikassa ruumiinsa vedessä ja pukekoon ylleen omat vaatteensa; sitten hän lähteköön sieltä ja uhratkoon sekä oman polttouhrinsa että kansan polttouhrin ja toimitakoon niin sekä itsellensä että kansalle sovituksen.

16:25 Ja syntiuhrin rasvan hän polttakoon alttarilla.

16:26 Ja se, joka päästi kauriin Asaselille, pesköön vaatteensa ja pesköön ruumiinsa vedessä, ja sitten hän tulkoon leiriin.

16:27 Ja syntiuhrimullikka ja syntiuhrikauris, joiden veri tuotiin sovituksiksi pyhäkköön, vietäköön leirin ulkopuolelle, ja niiden nahka, liha ja rapa poltettakoon tulessa.

16:28 Ja se, joka ne polttaa, pesköön vaatteensa ja pesköön ruumiinsa vedessä, ja sitten hän tulkoon leiriin.

16:29 Tämä olkoon teille ikuinen säädös: seitsemännessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, kuritakaa itseänne paastolla älkääkään yhtäkään askareta toimittako, älköön maassa syntynyt älköönkä muukalainen, joka asuu teidän keskel-

taman kaikki heidän pahat tekonsa erämaahan, ja hänen pitää jättämän kauriin korpeen.

16:23 Ja Aaronin pitää käymän seurakunnan majaan, ja riisuman liinavaatteet yltänsä, jotka hän ennen pukeutut oli käydessänsä pyhään, ja jättämän ne sinne.

16:24 Ja pitää pesemän ihonsa vedellä pyhässä siasa, ja pukeman ylleen omat vaatteensa, ja menemän ulos, ja tekemän sekä oman että kansan polttouhrin, ja niin sovittaman sekä itsensä että kansan,

16:25 Ja polttaman rikosuhrin lihavuuden alttarilla.

16:26 Vaan se, joka vei sen vapaan kauriin ulos, pitää viruttaman vaatteensa, ja pesemän ihonsa vedellä, ja sitte tuleman jälleensä leiriin.

16:27 Ja rikosuhrin mullin ja rikosuhrin kauriin, joidenka veri kannettiin sovinnoksi pyhään, pitää vietämän leiristä ulos, tulessa poltettaa, sekä heidän nahkansa, lihansa ja rapansa.

16:28 Ja se joka niitä polttaa, pitää viruttaman vaatteensa, ja pesemän ihonsa vedellä, ja sitte tuleman leiriin.

16:29 Tämän pitää oleman teille ijankaikkisen säädyn: kymmenentenä päivänä seitsemäntenä kuukautena pitää teidän sielujanne vai-vaaman, ja ei mitäkään työtä tekemän: olkoon se omainen, eli vieras, joka teidän seasanne muukalainen on.

daman kaikki heidän pahat tecons erimaahan/ ja pitää caurin jättämän medzän corpeen.

16:23 JA Aaronin pitää käymän seuracunnan majaan/ ja rijsuman lijnawaattet pääl-däns/ jotca hän ennen pukeutut oli käydesäns pyhään ja jättämän ne sinne.

16:24 Ja pitää pesemän ihons wedellä pyhäsä sias/ ja pukeman päällens omat waat-tens/ menemän ja tekemän sekä omans että Canssan polttouhrin/ ja nijn sowittaman sekä idzens/ että Canssan.

16:25 Ja polttaman ricosuhrin lihawuden Altarilla.

16:26 Waan se joca wei sen wapan caurin ulos/ pitää wiruttaman waattens/ ja pesemän ihons wedellä/ ja sijtte tuleman jälleensä leirijn.

16:27 Ricosuhrin mullin ja ricosuhrin caurin/ joinenga weri cannettin sowinnoxii Pyhään/ pitää wietämän leiristä ulos tules poltetta/ sekä heidän nahcans/ lihans ja rapans.

16:28 Ja se cuin nijtä poltta/ hänen pitää wiruttaman waat-tens/ ja pesemän ihons wedellä ja sijtte tuleman leirijn.

16:29 Tämän pitää oleman teille ijancaickisen säädyn/ kymmenendenä päiwänä seidzemendenä Cuucautena/ pitää teidän ruumistan waiwaman/ ja ei mitäkän tekemän/ olcon se omainen/ eli muucalainen teidän seasan.

läne.

16:30 Sillä sinä päivänä toimitetaan teille sovitus teidän puhdistamiseksi; kaikista synneistänne te tulette puhtaiksi Herran edessä.

16:31 Se olkoon teille levon päivä, kurittakaa silloin itseänne paastolla; se olkoon ikuinen säädös.

16:32 Ja sovituksen toimittakoon se pappi, joka on voideltu ja joka on vihitty papinvirkaan isänsä sijaan; hän pukekoon yllensä pellavavaatteet, pyhät vaatteet,

16:33 ja toimittakoon sovituksen kaikkeinpyhimmälle ja sovituksen ilmestysmajalle ja alttarille sekä sovituksen myös papeille ja kaikelle seurakunnan kansalle.

16:34 Tämä olkoon teille ikuinen säädös, että toimitatte israelilaisille sovituksen kaikista heidän synneistänsä kerran vuodessa. Ja hän teki, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

3 Mooses 17 LUKU

17:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

17:2 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa ja kaikille israelilaisille ja sano heille: Näin on Herra käsenyt sanoen:

17:3 Kuka ikinä Israelin heimosta teurastaa härän tai karitsan tai vuohen leirissä tai leirin ulkopuolella

17:4 eikä tuo sitä ilmestys-

16:30 Sillä sinä päivänä te sovitetaan, niin että tulette puhtaaksi: kaikista teidän synneistänne \Herran\ edessä tulette te puhtaaksi.

16:31 Sentähden pitää sen oleman teille suurimman sabbatin, ja teidän pitää vaivaaman teidän sielujanne: se olkoon teille alinomainen sääty.

16:32 Mutta sovinnon pitää papin tekemän, joka voideltu on, ja jonka käsi täytetty on papin virkaan hänen isänsä sijaan: ja pitää pukeman yllensä liinaiset vaatteet, jotka ovat pyhät vaatteet.

16:33 Ja niin pitää hänen sovittaman kaikkein pyhimmän ja seurakunnan majan ja alttarin, niin myös papit, ja kaiken kansan pitää hänen sovittaman.

16:34 Tämän pitää oleman teille alinomaisen säädyn, että sovitatte Israelin lapset kaikista heidän synneistänsä, kerran vuodessa. Ja hän teki niinkuin \Herra\ oli käsenyt Mosekselle.

17 LUKU

17:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

17:2 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja kaikille Israelin lapsille, ja sano heille: tämä on se, minkä \Herra\ käsenyt on, sanoen:

17:3 Kuka ikänänsä Israelin huoneesta teurastaa härjän, eli karitsan, eli vuohen leirissä, taikka joka teurastaa ulkona leiristä,

17:4 Ja ei kannu seurakun-

16:30 Sillä sinä päivänä te sovitetaan/ niin että te tulleta puhtaksi caikista teidän synneistän/ HERran edes te puhtaksi tulleta.

16:31 Sentähden sen pitää oleman teille suurimman Sabbathin/ ja teidän pitää waiwaaman teidän ruumitan. Olcon se teille ijancaickinen sääty.

16:32 Mutta sen sovinnon pitää papin tekemän joca pyhitetty on/ ja jonga käsi täytetty on papin virkaan hänen Isäns jälkeen. Ja pitää pukeman päällens lijnaiset waattet/ cuin owat ne pyhät waattet.

16:33 Ja niin pitää hänen sovittaman Pyhän/ ja seuracunnan majan/ ja Altarit ja papit/ ja coco seuracunnan.

16:34 Tämän pitää oleman teille ijancaickisen säädyn/ että te sovitatte Israelin lapset caikista heidän synneistäns wihdoin wuodesa. Ja Moses teki nijncuin HERra oli käsenyt.

XVII. Lucu

17:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

17:2 Puhu Aaronille ja hänen pojillens/ ja caikille Israelin lapsille/ ja sano heille: tämä on se cuin HERra käsenyt on/ sanoden:

17:3 Cucaikänäns Israelin huonestä leirisä taicka ulcona leiristä/ teurasta härjän/ eli caridzan/ eli wuohen.

17:4 Ja ei canna sitä cuin

majan ovelle antaaksensa sen uhrilahjana Herralle Herran asumuksen edessä, hänet pidettäköön vereen vikapäänä; hän on vuodattanut verta, ja se mies hävitettäköön kansastansa.

17:5 Sentähden israelilaiset tuokoot uhriteuraansa, jotka he ovat teurastaneet kedolla, Herran eteen ilmestysmajan ovelle, papille, ja siellä uhratkoot ne yhteysuhriksi Herralle.

17:6 Ja pappi vihmokoon veren Herran alttarille ilmestysmajan oven edessä ja polttakoon rasvan suloiseksi tuoksuksi Herralle.

17:7 Ja älkööt he enää uhratko uhrejansa metsänpeikoille, joiden jäljessä he haureudessa kulkevat. Tämä olkoon heille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen.

17:8 Ja sano heille: Kuka ikinä Israelin heimosta tai muukalaisista, jotka asuvat teidän keskellänne, uhraa polttouhrin tai teurasuhrin

17:9 eikä tuo sitä ilmestysmajan ovelle, Herralle uhrattavaksi, se mies hävitettäköön kansastansa.

17:10 Kuka ikinä Israelin heimosta tai muukalaisista, jotka asuvat teidän keskellänne, syö verta, mitä tahansa, sitä ihmistä vastaan, joka verta syö, minä käännän kasvoni ja hävitän hänet kansastansa.

17:11 Sillä lihan sielu on veressä, ja minä olen sen teille antanut alttarille, että se

nan majan oven eteen sitä, mikä \Herralle\ uhriksi pitää tuotaman, \Herran\ majan eteen, hänen pitää vereen vikapää oleman, niinkuin se, jonka veren vuodattanut on, ja se ihminen pitää hävitettämän kansastansa.

17:5 Sentähden pitää Israelin lapset uhrinsa, jonka he kedolla uhrata tahtovat, \Herran\ eteen kantaman seurakunnan majan ovella papille, ja siellä uhraaman ne kiitosuhriksi \Herralle\.

17:6 Ja papin pitää priiskottaman veren \Herran\ alttarille seurakunnan majan oven edessä, ja polttaman lihavuuden \Herralle\ lepytyshajuksi,

17:7 Ja ei millään muotoa enää uhriansa uhraaman ajattaroille, joiden kanssa he huorin tehneet ovat. Se pitää oleman heille heidän sukukunnissansa ijankaikkinen sääty.

17:8 Sentähden pitää sinun sanoman heille: kuka ikänänsä ihminen Israelin huoneesta, eli vieras, joka teidän seassanne on muukalainen, teki uhrin eli polttouhrin,

17:9 Eikä sitä kannan seurakunnan majan oven eteen, että hänen \Herralle\ sen tekemän pitäis, se ihminen pitää hävitettämän kansastansa.

17:10 Ja kuka ikänänsä ihminen Israelin huoneesta, eli muukalaisista, jotka teidän seassanne asuvat, syö jotakin verta, häntä vastoin minä panen minun kasvoni, ja hävitän hänen kansastansa.

17:11 Sillä lihan sielu on veressä, ja minä olen sen teille antanut alttarille, että teidän

HERralle uhrixi pitää tuotaman/ HERran majan eteen/ hänen pitää wereen wicapää oleman/ nijncuin se joca weren vuodattanut on/ ja sentcaltainen ihminen pitää häwitettämän hänen Canssastans.

17:5 Sentähden pitää Israelin lapset heidän uhrins/ jonga he kedolla uhrata tahtowat/ HERran eteen candaman seuracunnan majan owes/ papille/ ja siellä uhraman heidän kijtosuhrins HERralle.

17:6 Ja papin pitää prijscottaman weren HERran Altarille/ seuracunnan majan owen edes/ ja polttaman lihawuden HERralle makiaxi hajuxi.

17:7 Ja ei millänmuoto enämbi heidän uhrians uhra-man perkeleille/ joiden cansa he huorin tehnet owat. Se pitää oleman heille ja heidän sugullens ijancaickinen sääty.

17:8 Sentähden pitää sinun sanoman heille: cucaikänäns ihminen Israelin huonesta/ eli muucalainen joca teidän seasan on/ teke uhrin eli polttouhrin/

17:9 Ja ei sitä canna seuracunnan majan owen eteen/ että hänen HERralle sen tekemän pitäis/ se pitää häwitettämän hänen Canssastans.

17:10 JA cucaikänäns ihminen Israelin huonest/ eli muucalaisist joca teidän seasan on/ syö jotakin werta/ händä wastoin minä panen minun caswoni/ ja minä häwitän hänen Canssastans:

17:11 Sillä ruumin elämä on weresä/ ja minä olen sen teille andanut Altarille/ että

tuottaisi teille sovituksen; sillä veri tuottaa sovituksen, koska sielu on siinä.

17:12 Sentähden minä olen sanonut israelilaisille: Älköön kukaan teistä syökö verta; älköön myöskään muukalainen, joka asuu teidän keskellä, syökö verta.

17:13 Ja kuka ikinä Israelin heimosta tai muukalaisista, jotka asuvat teidän keskellä, saa pyydystetyksi syötävän metsäeläimen tai linnun, hän vuodattakoon sen veren maahan ja peittäköön multaan.

17:14 Sillä kaiken lihan sielu on sen veri, jossa sen sielu on; sentähden minä sanon israelilaisille: Älkää syökö minkään lihan verta. Sillä kaiken lihan sielu on sen veri; jokainen, joka sitä syö, hävitettäkään.

17:15 Ja jokainen, olipa hän maassa syntynyt tai muukalainen, joka syö itsestään kuollutta tai kuoliaaksi raadeltua eläintä, peskään vaatteensa ja peseytyköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti; niin hän tulee puhtaaksi.

17:16 Mutta jos hän ei pese vaatteitansa eikä pese ruumistansa, joutuu hän syynalaiseksi.

3 Mooses 18 LUKU

18:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

18:2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Minä olen Herra,

sielunne pitäis sen kautta sovitettaman; sillä veri on sielun sovinto.

17:12 Sentähden minä olen sanonut Israelin lapsille: ei yksikään henki teidän seasanne pidä verta syömän: eikä yksikään muukalainen, joka teidän seasanne asuu, pidä verta syömän.

17:13 Ja kuka ikinä ihminen Israelin lapsista, taikka muukalainen teidän seasanne, joka saa metsän eläimen eli linnun pyydyksellä, jota syödään, hänen pitää vuodattaman sen veren, ja peittämän sen multa.

17:14 Sillä kaiken lihan henki on hänen verensä niinkauvan kuin se elää. Ja minä olen sanonut Israelin lapsille: ei teidän pidä yhdenkään lihan verta syömän; sillä kaiken lihan henki on hänen verensä: kuka ikänänsä sen syö, se pitää hukutettaman.

17:15 Ja kuka ikinä henki syö raatoa, taikka sitä, joka revitty on, olkoon hän kotolainen eli muukalainen, hänen pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman hänen vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti: niin hän tulee puhtaaksi.

17:16 Jollei hän pese itsiänsä ja ihoansa viruta, niin hänen pitää itse kantaman vääryytensä.

18 LUKU

18:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

18:2 Puhu Israelin lapsille, ja sano heille. Minä olen

teidän sielun pitäis sen kautta sovitettaman: sillä veri on elämän sowindo.

17:12 Sentähden minä olen sanonut Israelin lapsille: ei yxikän hengi teidän seasan pidä werta syömän/ eikä yxikän muucalainen joca teidän seasan asu/ pidä werta syömän.

17:13 Ja cucaikänäns ihminen Israelin huonesta/ taicka muucalainen teidän seasan/ joca saa eläimen eli linnun pyydyxest/ jota syödän/ hänen pitä wuodattaman sen weren/ ja peittämän sen maalla.

17:14 Sillä ruumin elämä on hänen weresäns nijncauwan cuin se elä. Ja minä olen sanonut Israelin lapsille/ ei teidän pidä yhtäkän ruumin werta syömän: sillä ruumin elämä on hänen weresäns/ se joca sen syö/ hän pitä häwitettämän.

17:15 Ja cucaikänäns hengi syö raato/ taicka sitä joca medzän pedolda rewitty on/ olcon hän cotolainen eli muucalainen/ hänen pitä pesemän waattens/ ja wiruttaman hänen wedellä/ ja oleman saastaisen ehtosen asti/ nijn hän tule puhtaxi.

17:16 Jollei hän pese waatteitans ja idzens wiruta/ hänen pitä idze candaman wäärýdens.

XVIII. Lucu

18:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

18:2 Puhu Israelin lapsille/ ja sano heille: Minä olen HERra

teidän Jumalanne.

18:3 Älkää tehkö, niinkuin tehdään Egyptin maassa, jossa te asuite, älkääkään tehkö, niinkuin tehdään Kanaanin maassa, johon minä teidät vien; älkää vaeltako heidän tapojensa mukaan.

18:4 Vaan seuratkaa minun säädöksiäni ja noudattakaa minun käskyjäni vaeltaaksenne niiden mukaan. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

18:5 Noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni, sillä se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä. Minä olen Herra.

18:6 Älköön kukaan teistä ryhtykö veriheimolaiseensa paljastaakseen hänen häpyänsä. Minä olen Herra.

18:7 Isäsi häpyä ja äitisi häpyä älä paljasta. Hän on sinun äitisi, älä hänen häpyänsä paljasta.

18:8 Älä paljasta äitipuolesi häpyä, se on sinun isäsi häpy.

18:9 Älä paljasta sisaresi häpyä, olipa hän isäsi tytär tai äitisi tytär, kotona tai ulkona syntynyt; älä paljasta heidän häpyänsä.

18:10 Älä paljasta poikasi tyttären tai tyttäresi tyttären häpyä, sillä se on sinun oma häpyäsi.

18:11 Älä paljasta äitipuolesi tyttären häpyä, tyttären, joka on sinun isällesi syntynyt; hän on sinun sisaresi.

\Herra\ teidän Jumalanne.

18:3 Ei teidän pidä tekemän Egyptin maan työn jälkeen, jossa te asuite, ei myös teidän pidä tekemän Kanaanin maan työn jälkeen, johonka minä tiedän vien, ei teidän myös pidä heidän säädyisensä vaeltaman.

18:4 Vaan tehkäät minun oikeuteni, ja pitäkää minun säätyäni, vaeltaaksenne niissä; (sillä) minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

18:5 Sentähden pitää teidän minun säätyäni pitämän ja minun oikeuteni: se ihminen, joka niitä tekee, hän elää niissä; sillä minä olen \Herra\.

18:6 Ei kenenkään pidä lähimmäistä langoansa lähestymän, hänen häpyänsä paljastaman; sillä minä olen \Herra\.

18:7 Sinun isäs häpyä, ja äitisi häpyä ei sinun pidä paljastaman. Se on sinun äitisi, älä siis hänen häpyänsä paljasta.

18:8 Ei sinun pidä paljastaman isäs emännän häpyä; sillä se on isäs häpy.

18:9 Sinun sisares häpyä, isäs tyttären, eli äitisi tyttären, kotona taikka ulkona syntyneen, ei sinun pidä paljastaman heidän häpyänsä.

18:10 Ei sinun pidä paljastaman poikas tyttären, eli tyttäres tyttären häpyä; sillä se on sinun häpys.

18:11 Ei sinun pidä paljastaman äitipuoles tyttären häpyä, joka isällesi syntynyt on; sillä se on sinun sisares.

teidän Jumalan.

18:3 Ei teidän pidä tekemän Egyptin maan töiden jälkeen josa te asuite/ eikä myös Canaan maan tegon jälkeen/ johonga minä teitä wien/ ei teidän myös pidä heidän meinoisans waeldaman.

18:4 Waan tehkät minun oikeuteni/ ja käskyini jälkeen/ waeldaxenne nijsä/ sillä minä olen HERra teidän Jumalan.

18:5 Sentähden pitä teidän minun säätyäni pitämän ja minun oikeuteni: sillä se ihminen/ joca nijtä teke/ hän nijden cautta elä: sillä minä olen HERra.

18:6 Ei kengän pidä lähimmäistä langoans lähestymän/ hänen häpyäns paljastaman: Sillä minä olen HERra.

18:7 Sinun Isäs häpyä ja äitisi häpyä ei sinun pidä paljastaman. Se on sinun äitisi/ älä sijs hänen häpyäns paljasta.

18:8 Ei sinun pidä paljastaman sinun Isäs emännän häpyä: sillä se on sinun Isäs häpy.

18:9 Sinun sisares häpyä/ taicka Isästäs eli äitistäs/ cotona taicka ulkona syndynyt/ älä paljasta heidän häpyänsä.

18:10 Ei sinun pidä paljastaman sinun poicas tyttären/ eli sinun tyttäres tyttären häpyä: sillä se on sinun häpys.

18:11 Ei sinun pidä paljastaman sinun Isäs emännän tyttären häpyä/ joca Isälles syndynyt on: sillä se on sinun sisares.

- 18:12 Älä paljasta isäsi sisaren häpyä; hän on sinun isäsi veriheimolainen.
- 18:12 Ei sinun pidä paljastaman isäs sisaren häpyä; sillä se on isäs lähimmäinen.
- 18:12 Ei sinun pidä paljastaman sinun Isäs sisaren häpyä: sillä se on Isäs lähimmäinen lango.
- 18:13 Älä paljasta äitisi sisaren häpyä, sillä hän on sinun äitisi veriheimolainen.
- 18:13 Ei sinun pidä paljastaman äitis sisaren häpyä, sillä se on sinun äitis lähimmäinen.
- 18:13 Ei sinun pidä paljastaman äitis sisaren häpyä: sillä se on sinun äitis lähimmäinen lango.
- 18:14 Älä paljasta setäsi häpyä, älä ryhdy hänen vaimoonsa; hän on sinun tätisi.
- 18:14 Ei sinun pidä paljastaman setäs häpyä, niin ettäs lähestyt hänen emäntäänsä; sillä se on sinun setäs emäntä.
- 18:14 Ei sinun pidä paljastaman sinun setäs häpyä/ nijn ettäs nait hänen emändäns/ joca sinun heimos on.
- 18:15 Älä paljasta miniäsi häpyä; hän on sinun poikasi vaimo, älä paljasta hänen häpyänsä.
- 18:15 Ei sinun pidä paljastaman miniäs häpyä; sillä hän on poikas emäntä, sentähden ei sinun pidä hänen häpyänsä paljastaman.
- 18:15 Ei sinun pidä paljastaman sinun miniäs häpyä: sillä hän on sinun poicas emändä/ sentähden ei sinun pidä hänen häpyäns paljastaman.
- 18:16 Älä paljasta veljesi vaimon häpyä; se on sinun veljesi häpy.
- 18:16 Ei sinun pidä paljastaman veljes emännän häpyä; sillä se on sinun veljes häpy.
- 18:16 Ei sinun pidä paljastaman sinun veljes emännän häpyä: sillä se on sinun veljes häpy.
- 18:17 Älä paljasta vaimon ja hänen tyttärensä häpyä, äläkä ota vaimoksi hänen poikansa tytärtä tai tyttärensä tytärtä paljastaaksesi hänen häpynsä, sillä he ovat veriheimolaisia; se on sukurutsausta.
- 18:17 Ei sinun pidä sinun emäntäs ynnä hänen tyttärensä häpyä paljastaman, eikä hänen poikansa tytärtä, eli tyttären tytärtä ottaman, heidän häpyänsä paljastamaan; sillä ne ovat hänen lähimmäisensä, ja se on kauhistus.
- 18:17 Ei sinun pidä sinun emändäs ynnä hänen tyttärensä häpyä paljastaman: eikä hänen poicans tytärtä/ eli tyttären tytärtä ottaman/ heidän häpyäns paljastaman: sillä hän on lähimmäinen lango/ ja se on häpiäinen.
- 18:18 Älä ota vaimosi eläessä hänen sisartansa vaimoksesi ja paljasta hänen häpyänsä, sillä se tuo riidan.
- 18:18 Ei sinun pidä myös ottaman sinun emäntäs sisarta, häntä vaivaamaan, hänen häpyänsä paljastamaan, vielä hänen eläissänsä.
- 18:18 Ei sinun pidä myös ottaman sinun emändäs sisarta/ hänen häpyäns paljastaman/ händä waiwaman vielä hänen eläisäns.
- 18:19 Älä ryhdy vaimoon paljastaaksesi hänen häpyänsä, kun hän on saastainen kuu-kautisaikanansa.
- 18:19 Vaimon tykö, niin kauvan kuin hän saastaisuutensa sairautta kärsii, ei sinun pidä lähestymän, hänen häpynsä paljastamaan.
- 18:19 Ei sinun pidä lähestymän waimon tygö/ nijncauwan/ cuin hän sairauttans kärsi/ hänen häpyäns paljastaman hänen saastaisudesans.
- 18:20 Älä makaa lähimmäisesi vaimon kanssa, ettet siten itseäsi saastuttaisi.
- 18:20 Ei sinun pidä myös makaaman lähimmäises emännän tykönä, häneen ryhtymän, jolla itses häneen saastutat.
- 18:20 Ei sinun pidä myös macaman sinun lähimmäises emännän tykönä/ häneen ryhtymän/ jollas idzes häneen saastutat.

<p>18:21 Älä anna lapsiasi poltettaviksi uhrina Molokille, ettet häpäisisi Jumalasi nimeä. Minä olen Herra.</p>	<p>18:21 Ei sinun pidä siemenestä antaman Molekille poltettaa, ettes häpäisisi sinun Jumalasi nimeä; sillä minä olen \Herra\.</p>	<p>18:21 Ei sinun pidä siemenestä andaman Molechille poltetta/ ettes häväisis sinun Jumalasi nime: sillä minä olen HERra.</p>
<p>18:22 Älä makaa miehenpuolen kanssa, niinkuin naisen kanssa maataan; se on kauhistus.</p>	<p>18:22 Ei sinun pidä miehenpuolen kanssa makaaman, niinkuin vaimon kanssa; sillä se on kauhistus.</p>	<p>18:22 Ei sinun pidä miehenpuolen cansa macaman/ nijncuin vaimon cansa: sillä se on cauhistus.</p>
<p>18:23 Älä sekaannu mihinkään eläimeen, ettet siten itseäsi saastuttaisi. Älköönkä nainen tarjoutuko eläimelle pariutuaksensa sen kanssa; se on iljettävyys.</p>	<p>18:23 Ei sinun pidä myös eläimen kanssa makaaman, ettes itsiäs sen kanssa saastuttaisi. Ja ei yksikään vaimo pidä eläimeen ryhtymän, yhdistymään sen kanssa; sillä se on kauhistus.</p>	<p>18:23 Ei sinun pidä myös eläimen cansa macaman/ ettes idzes sen cansa saastuttaisi. Ja ei yxikän vaimo pidä eläimeen ryhtymän: sillä se on cauhistus.</p>
<p>18:24 Älkää saastuttako itseänne millään näistä, sillä näillä kaikilla ovat itsensä saastuttaneet ne kansat, jotka minä karkoitan teidän tieltänne.</p>	<p>18:24 Ei teidän pidä yhdesäkään näissä itsiänne saastuttaman; sillä näissä kaikissa ovat pakanat heittänsä saastuttaneet, jotka minä ajan pois teidän edestänne.</p>	<p>18:24 Ei teidän pidä yhdesäkän näisä idzen saastuttaman: sillä näisä caikisa ovat pacanat heittänsä saastuttanet/ jotca minä ajan pois teidän edestän.</p>
<p>18:25 Ja maa tuli saastaiseksi, ja minä kostin sille sen pahat teot, niin että maa oksensi ulos asujamensa.</p>	<p>18:25 Ja maa on sillä saastutettu, ja minä etsiskelen sen pahat teot, niin että sen maan pitää asujansa oksentaman.</p>	<p>18:25 Ja maa on sillä saastutettu/ ja minä edziskelen heidän pahat tecons/ nijn että sen maan pitä heidän asujans oxendaman.</p>
<p>18:26 Sentähden noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni älkääkä mitään näistä kauhistuksista tehkö, älköön maassa syntynyt älköönkä muukalainen, joka asuu teidän keskellänne -</p>	<p>18:26 Sentähden pitäkää minun säätyni ja oikeuteni, ja älkää näistä kauhistuksista yhtäkään tehkö: ei omainen, eikä vieras, joka teidän seassanne muukalainen on.</p>	<p>18:26 Sentähden pitäkät minun säätyni ja oikeuteni/ ja älkät näistä cauhistuxista yhtäkän tehkö/ eikä omainen/ eikä muucalainen teidän seasan.</p>
<p>18:27 Sillä kaikkia näitä kauhistuksia ovat tehneet tämän maan asukkaat, jotka olivat ennen teitä, niin että maa tuli saastaiseksi -</p>	<p>18:27 Sillä kaikkia näitä kauhistuksia ovat tämän maan kansat tehneet, jotka teidän edellänne olivat, ja ovat maan saastuttaneet,</p>	<p>18:27 Sillä caicki sencaltaiset cauhistuxet ovat tämän maan Canssat tehnet/ jotca teidän edellän olit/ ja ovat maan saastuttanet:</p>
<p>18:28 ettei maa teitäkin oksentaisi, jos te sen saastutate, niinkuin se on oksentanut ulos sen kansan, joka oli ennen teitä.</p>	<p>18:28 Ettei se maa myös teitä oksentaisi, jos te sitä saastutate, niinkuin se on oksentanut kansan, joka teidän edellänne oli.</p>	<p>18:28 Ettei se maa myös teitä oxennais/ jos te sen saastutat/ nijncuin se on pacanat/ jotca teidän edellän olit/ oxendanut.</p>
<p>18:29 Sillä jokainen, joka tekee minkä tahansa näistä kauhistuksista, hävitettäkään</p>	<p>18:29 Sillä kuka ikänänsä näitä kauhistuksia tekee, sen sielu pitää hävitettämän kansastansa.</p>	<p>18:29 Sillä jotca nämät cauhistuxet tekewät/ heidän sieluns pitä hävitettämän Cans-</p>

kansastansa, kaikki, jotka semmoista tekevät.

18:30 Sentähden noudattakaa minun määräyksiäni, ettette seuraisi niitä kauhistavia tapoja, joita on seurattu ennen teitä, ettekä saastuttaisi itseänne niillä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

3 Mooses 19 LUKU

19:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

19:2 Puhu kaikelle israeliläisten seurakunnalle ja sano heille: Olkaa pyhät, sillä minä, Herra, teidän Jumalanne, olen pyhä.

19:3 Jokainen teistä peljätköön äitiänsä ja isäänsä, ja pitäkää minun sapattini. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

19:4 Älkää kääntykö epäjumalien puoleen älkääkä tehkö itsellenne valettuja jumalankuvia. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

19:5 Ja kun te uhraatte yhteysuhria Herralle, uhratkaa se niin, että hänen mielisuosionsa tulee teidän osakseen.

19:6 Syökää se samana päivänä, jona te uhraatte, tai seuraavana päivänä; mutta mitä tähteeksi jää kolmanteen päivään, se poltettakoon tullessa.

19:7 Jos sitä syödään kolmantena päivänä, niin se on saastaista, ei otollista.

19:8 Ja joka sitä syö, joutuu syynalaiseksi, sillä hän on

18:30 Sentähden pitäkää minun käskyni, ettette tekisi kauhistavaisten tapain jälkeen, joita ne tekivät, jotka teidän edellänne olivat: ettette itsiänne niillä saastuttaisi; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

19 LUKU

19:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

19:2 Puhu koko Israelin lasten joukolle, ja sano heille: teidän pitää oleman pyhät; sillä minä olen pyhä, \Herra\ teidän Jumalanne.

19:3 Jokainen peljätköön äitiänsä ja isäänsä, ja pitäkää minun sabbatini; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

19:4 Ei teidän pidä teitänne kääntämän epäjumalain tykö, ja ei pidä teidän tekemän teillenne valettuja jumalia; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

19:5 Ja koska te \Herralle\ teette kiitosuhria, niin teidän pitää uhraaman, että se teiltä otollinen olis.

19:6 Ja se pitää syötämän sinä päivänä, jona te uhraatte, ja toisena päivänä; mutta mitä tähteeksi jää kolmanneksi päiväksi, pitää tulella poltettaman.

19:7 Jos joku sitä kuitenkin syö kolmantena päivänä, niin on se kauhistus, eikä ole otollinen.

19:8 Ja joka siitä syö, sen pitää kantaman vääryytensä; sillä hän on \Herran\ pyhän

sastans.

18:30 Sentähden pitäkät minun säätyni/ ettet te tekis cauhistawaisten tapain jälkeen/ jotca teidän edellän olit/ ettet te nijllä saastutetais: Sillä minä olen HERra teidän Jumalan.

XIX. Lucu

19:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

19:2 Puhu coco Israelin lasten joucolle/ ja sano heille: teidän pitä oleman pyhät/ sillä minä olen pyhä/ HERra teidän Jumalan.

19:3 Jocainen peljätkän äitiäns ja Isäns/ ja pitäkät minun Sabbathini: sillä minä olen HERra teidän Jumalan.

19:4 Ei teidän pidä teitän käändämän epäjumalitten tygö/ ja ei pidä teidän tekemän teillen walettuja jumalita: sillä minä olen HERra teidän Jumalan.

19:5 JA cosca te HERralle teette kijtosuhria/ nijn teidän pitä uhraman sitä cuin hänelle otollinen olis.

19:6 Ja syökät se sinä päivänä jona te uhratte/ ja toisna päiwänä. Mutta mitä tähtexi jää colmannexi päiwäxi/ pitä tulella poltettaman.

19:7 Jos jocu sijtä syö colmandena päiwänä/ nijn on se cauhistus/ ja ei ole otollinen.

19:8 Ja joca sijtä syö/ hänen pitä candaman pahat tecons:

häväissyt Herran pyhän, ja hänet hävitettäköön kansastansa.

19:9 Kun te korjaatte eloa maastanne, niin älä leikkaa viljaa pelloltasi reunoja myöten äläkä poimi tähkäpäitä leikkuun jälkeen.

19:10 Älä myöskään korjaa tyhjäksi viinitarhaasi äläkä poimi varisseita marjoja, vaan jätä ne köyhälle ja muukalaiselle. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

19:11 Älkää varastako, älkää valhetelko älkääkä lähimmäistänne pettäkö.

19:12 Älkää vannoko väärin minun nimeeni, ettet häpäisisi Jumalasi nimeä. Minä olen Herra.

19:13 Älä tee lähimmäisesi vääryyttä äläkä ota mitään väkisin. Päivämiehesi palkka älköön olko sinun takanasi huomiseen asti.

19:14 Älä kiroa kuuroa äläkä pane kompastusta sokean eteen, vaan pelkää Jumalaasi. Minä olen Herra.

19:15 Älkää tehkö vääryyttä tuomitessanne; älä ole puolueellinen köyhän hyväksi äläkä pidä ylhäisen puolta, vaan tuomitse lähimmäisesi oikein.

19:16 Älä liiku panettelijana kansasi keskellä äläkä vaani lähimmäisesi verta. Minä olen Herra.

riivannut, ja se sielu pitää hävitettämän kansastansa.

19:9 Koska te elon leikkaatte maastanne, ei sinun pidä tyynni peltos kulmia leikkaaman, ja ei elos päitä noukkiman.

19:10 Ei pidä sinun myös tyynni korjaaman viinämäkiäs, eli noukkiman varisseita marjoja, vaan jättämän ne vaivaisille ja muukalaisille; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

19:11 Ei teidän pidä varastaman, eli valehteleman, eli pettämän toinen toistanne.

19:12 Ei teidän pidä väärin vannoman minun nimeeni, ja häpäisemän sinun Jumalasi nimeä; sillä minä olen \Herra\.

19:13 Ei sinun pidä tekemän lähimmäiseselles vääryyttä, eli ryövämän häntä. Sinun päivämiehes palkka ei pidä oleman sinun tykönäs huomiseen asti.

19:14 Ei sinun pidä kuuroja kirooman, ei sinun pidä myös paneman sokian eteen jotakin, johonka hän kompastuis. Vaan sinun pitää pelkäämän sinun Jumalaas; sillä minä olen \Herra\.

19:15 Ei teidän pidä vääryyttä tekemän tuomiossa, ei armaitseman köyhää, eikä kunnioitseman voimallista, mutta tuomitseman lähimmäises oikein.

19:16 Ei sinun pidä oleman panettelian sinun kansas seassa. Ei sinun pidä myös asettaman sinuas lähim-

sillä hän on HERran Pyhän rijwannut/ ja se sielu pitää hävitettämän hänen Canssastans.

19:9 COscas elos leickat maastas/ ei sinun pidä tyynni peldoas leickaman/ ja ei ylön tyynni elos nouckiman.

19:10 Ei pidä sinun myös tyynni corjaman wijnamäkiäs/ eli nouckiman nijtä warisneita marjoja/ waan jättämän ne waiwaisille ja muucalaisille: sillä minä olen HERra teidän Jumalan.

19:11 Ei teidän pidä warastaman eli walehteleman/ eli pettämän toinen toistan.

19:12 Ei teidän pidä väärin wannoman minun nimeni/ ja häwäisemän sinun Jumalasi nime: sillä minä olen HERra.

19:13 Ei sinun pidä tekemän lähimmäiseselles vääryyttä/ eli ryövämän händä. Sinun päivämiehes palcan/ ei pidä oleman sinun tykönäs huomisen asti.

19:14 Ei sinun pidä cuuroja kiroman: Ei sinun pidä myös paneman sokian eteen jotakin/ johonga hän combastuis. Waan sinun pitä pelkämän sinun Jumalatas: sillä minä olen HERra.

19:15 Ei teidän pidä vääryyttä tekemän duomios/ ja ei armaidzeman sitä köyhä/ ja ei cunnioidzeman sitä woimallista/ mutta duomidzeman sinun lähimmäiseselles oikein.

19:16 Ei sinun pidä oleman panettelian sinun Canssaseas. Ei sinun pidä myös seisoman sinun lähimmäises

<p>19:17 Älä vihaa veljeäsi sydämessäsi, vaan nuhtele lähimmäistäsi, ettet joutuisi hänen tähtensä syynalaiseksi.</p>	<p>mäises verta vastaan; sillä minä olen \Herra\.</p> <p>19:17 Ei sinun pidä vihaaman veljeäs sinun sydämessäs; vaan sinun pitää kaiketi nuhteleman lähimmäistäsi, ettes vikapääksi tulisi hänen tähtensä.</p>	<p>werta wastaan: sillä minä olen HERra.</p> <p>19:17 Ei sinun pidä wihaman weljes sinun sydämessäs/ waan sinun pitä rangaiseman sinun lähimmäistäsi/ ettes wicapääxi tulis hänen tähtens.</p>
<p>19:18 Älä kosta äläkä pidä vihaa kansasi lapsia vastaan, vaan rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi. Minä olen Herra.</p>	<p>19:18 Ei sinun pidä kostonman, eikä vihaaman kansas lapsia. Sinun pitää rakastaman lähimmäistäsi, niinkuin itse sinuas; sillä minä olen \Herra\.</p>	<p>19:18 Ei sinun pidä costaman/ eikä wihaman sinun Canssas lapsia. Sinun pitä racastaman sinun lähimmäistäsi/ nijncuin idze sinuas: sillä minä olen HERra.</p>
<p>19:19 Noudattakaa minun käskyjäni. Älä anna karjassasi kahden erilaisen eläimen pariutua, älä kylvä peltoosi kahdenlaista siementä, älköönkä kahdenlaisista langoista kudottua vaatetta tulko yllesi.</p>	<p>19:19 Minun säätyäni pitää teidän pitämän. Ei sinun pidä antaman karjas sekoittaa heitänsä muiden eläinten laihin. Ja älä kylvä peltoas sekoitetulla siemenellä. Ja ei yksikään vaate pidä tuleman sinun ylles, joka villaisesta ja liinaisesta kudottu on.</p>	<p>19:19 Minun säätyäni pitää teidän pitämän/ ettes anna sinun carjas secoitta heitäns muihin eläinden lain. Ja älä kylvä sinun peldos sekoitetulla siemenellä. Ja ettei yxikän waate tule sinun päälles/ joca langaisest ja lijnaisest cudottu on.</p>
<p>19:20 Jos mies makaa naisen, joka on orjatar ja toisen miehen oma eikä ole lunastettu eikä vapaaksi laskettu, rangaistakoon heitä, ei kuitenkaan kuolemalla, koska nainen ei ollut vapaa.</p>	<p>19:20 Jos mies makaa vaimon tykönä ja ryhtyy häneen, ja se on orja, ja jo on toiselta maattu, kuitenkin ei ole irrallensa eli vapaaksi laskettu, se pitää suomittaman, vaan ei pidä heidän kuoleman, sillä ei hän ollut vapaa.</p>	<p>19:20 JOs mies maca waimon tykönä ja ryhty häneen/ ja se on orja/ ja jo on toiselda raiscattu/ cuitengan ei ole wapa/ se pitää rangaistaman/ waan ei pidä heidän cuoleman/ sillä ei hän ollut wapa.</p>
<p>19:21 Ja mies tuokoon hyvityksenään Herralle vikauhrioinaan ilmestysmajan ovelle.</p>	<p>19:21 Mutta miehen pitää tuoman \Herralle\ vikansa edestä oinaan vikauhriksi, seurakunnan majan oven eteen.</p>	<p>19:21 Mutta miehen pitää tuoman HERralle wians edest oinan wicauhrixi/ seuracunnan majan owen eteen.</p>
<p>19:22 Ja kun pappi on toimittanut hänelle vikauhrioinaalla Herran edessä sovituksen siitä synnistä, jonka hän on tehnyt, annetaan hänelle hänen tekemänsä synti anteeksi.</p>	<p>19:22 Ja papin pitää sovittaman hänen vikauhrinsa oinaalla \Herran\ edessä siitä rikoksesta, jolla hän on rikkonut; niin hänelle (Jumalalta) armo tapahtuu hänen rikoksestansa, jolla hän rikkonut on.</p>	<p>19:22 Ja papin pitää sowittaman hänen wicauhrins oinalla HERran edes/ sijtä ricoxest cuin hän on rickonut/ nijn hänelle Jumalalda armo tapahtu hänen ricoxesans.</p>
<p>19:23 Kun te tulette siihen maahan ja istutate kaikkinaisia hedelmäpuita, niin jättäkää niiden hedelmä, niiden esinahka, koskemattomaksi;</p>	<p>19:23 Koska te tulette siihen maahan ja istutate kaikkinaisia puita, joita syödään, pitää teidän leikkaaman pois niiden hedelmän esinahan:</p>	<p>19:23 Cosca te tuletta siihen maahan/ ja istutate caikkinaisia puita joista syödän/ pitää teidän leickaman pois hänen hedelmäns esinahan/</p>

kolmena vuotena pitää ne ympärileikkaamattomina, älkää niitä syökö.	kolme vuotta pitää teidän pitämän heitä ympärileikkaamattomina, niin ettette syö niistä;	Colme vuotta teidän pitää pitämän heitä ympärileikkaamattomina/ niin ettet te syö niistä.
19:24 Mutta neljäntenä vuotena pyhitettäköön kaikki niiden hedelmät ilojuhlassa Herralle,	19:24 Vaan neljäntenä vuonna pitää kaikki heidän hedelmänsä pyhitettämän kiitokseksi \Herralle\.	19:24 Waan neljäntenä vuonna pitää caiken heidän hedelmäns pyhitettämän kijo-xexi HERRALLE.
19:25 ja vasta viidentenä vuotena syökää niiden hedelmää; näin te lisäätte niiden tuottoa. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.	19:25 Viidentenä vuonna pitää teidän hedelmän syömän, ja kokooman sisälle tulon; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.	19:25 Wijdendenä vuonna pitää teidän hedelmän syömän/ ja cocoman sisälle: sillä minä olen HERra teidän Jumalan.
19:26 Älkää syökö mitään verinensä. Älkää merkeistä ennustelko älkääkä harjoitko noituutta.	19:26 Ei teidän pidä mitään syömän veren kanssa. Ei teidän pidä totteleman aavistuksia eli taikauksia.	19:26 Ei teidän pidä syömän weren cansa. Ei teidän pidä totteleman linduin huuto eli walidzeman päiviä.
19:27 Älkää keritkö tukkaanne pääläen ympäriltä, äläkä leikkaamalla turmele partasi reunaa.	19:27 Ei teidän pidä keritsemän paljaaksi pääanne lakea ympärinsä, ja ei tyynni ajeleman partaanne.	19:27 Ei teidän pidä keridzeman paljast päännä laelle/ ja ei tyynni ajeleman teidän partan.
19:28 Älkää viileskelkö ihoanne vainajan tähden älkääkä koristelko itseänne ihopiirroksilla. Minä olen Herra.	19:28 Ei teidän pidä leikkaaman ihoanne kuolleen tähden, eli piirusteleman kirjoituksia päälänne; sillä minä olen \Herra\.	19:28 Ei teidän pidä krijus-taman merckiä rumisenne jongun cuolluen tähden/ eli tekemän kirjoituxia teidän päälän: sillä minä olen HERra.
19:29 Älä häpäise tyttäresi antamalla hänen tulla portoksi, ettei maa harjoitaisi hau-reutta ja tulisi täyteen iljettävyyttä.	19:29 Ei sinun pidä salliman tyttäres porttona olla, ettei maa tottuisi haureuteen ja tulisi täyteen kauhistusta.	19:29 Ei sinun pidä salliman tyttäres porttona olla/ ettei maa totuis haureuteen/ ja tulis täyten cauhistust.
19:30 Pitäkää minun sapattini ja peljätkää minun pyhäkköäni. Minä olen Herra.	19:30 Pitäkää minun pyhäpäiväni, ja peljätkää minun pyhääni; sillä minä olen \Herra\.	19:30 Pitäkät minun pyhäpäiväni/ ja peljätkä minun Pyhäni: sillä minä olen HERra.
19:31 Älkää kääntykö vainaja- ja tietäjähenkien puoleen; älkää etsikö heitä, ettette tulisi heistä saastutetuiksi. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.	19:31 Ei teidän pidä kääntämän teitänne tietäjain tykö, ja älkää kysykö velhoilta, ettette saastuisi heistä; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.	19:31 Ei teidän pidä käändämän teitän tietäitten tygö/ ja älkät kysykö velhoilda/ ettei te saastuis heistä: sillä minä olen HERra teidän Jumalan.
19:32 Nouse harmaapään edessä ja kunnioita vanhusta sekä pelkää Jumalaasi. Minä olen Herra.	19:32 Harmaapään edessä pitää sinun nouseman, ja kunnioittaman vanhaa, ja pelkäämän Jumalaas; sillä minä olen \Herra\.	19:32 Harmapään edes pitää sinun nouseman/ ja cunnioittaman wanha: sillä sinun pitää pelkämän sinun Jumalatas: sillä minä olen HERra.

19:33 Kun muukalainen asuu luonasi teidän maassanne, älkää sortako häntä.

19:34 Muukalainen, joka asuu teidän luonanne, olkoon niinkuin maassa syntynyt teikäläinen. Rakasta häntä niinkuin itseäsi, sillä tekin olitte muukalaisina Egyptin maassa. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

19:35 Älkää tehkö vääryyttä tuomitessanne älkääkä käytäessänne pituus-, paino- tai astiamittaa.

19:36 Olkoon teillä oikea vaaka, oikeat punnukset, oikea eefa-mitta ja oikea hiinmitta. Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vein teidät pois Egyptin maasta.

19:37 Noudattakaa kaikkia minun käskyjäni ja kaikkia minun säädöksiäni ja pitäkäänne. Minä olen Herra.

3 Mooses 20 LUKU

20:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

20:2 Sano israelilaisille: Jos joku, kuka tahansa israelilainen tai muukalainen, joka asuu Israelissa, antaa lapsiansa Molokille, hänet rangaitakoon kuolemalla; maan kansa kivittäköön hänet.

20:3 Ja minä käännän kasvoni sitä miestä vastaan ja hävitän hänet hänen kansastansa, koska hän on antanut Molokille lapsiansa saastuttan minun pyhäkköni ja häväisten minun pyhän nimeni.

19:33 Jos joku muukalainen on sinun tykönäs teidän maallanne asuva, ei teidän pidä sitä ryöstämän.

19:34 Hänen pitää asuman teidän tykönänne, niinkuin omainen teidän seassanne. Ja sinun pitää rakastaman häntä, niinkuin itse sinuas; sillä te olitte myös muukalaiset Egyptin maalla. Minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

19:35 Ei pidä teidän vääryyttä tekemän tuomiolla: kyynärällä, vaalla ja mitalla.

19:36 Oikia vaaka, oikia leiviskä, oikia vakka, oikia kannu pitää oleman teidän tykönänne; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne, joka teitä olen johdattanut Egyptin maalta:

19:37 Että teidän pitää pitämän ja tekemän kaikki minun säätyni, ja kaikki minun oikeuteni; sillä minä olen \Herra\.

20 LUKU

20:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle; sanoen:

20:2 Sano myös Israelin lapsille: kuka ikänänsä Israelin lapsista, eli muukalaisista, joka Israelin lasten seassa asuu, siemenestänsä Molokille antaa, sen pitää totisesti kuoleman: maan kansan pitää häntä kivittämän kuoli-aaksi.

20:3 Ja minä asetan minun kasvoni sitä ihmistä vastaan, ja hävitän hänen kansastansa, että hän Molokille siemenestänsä antanut ja minun pyhäni saastuttanut on, ja minun pyhää nimeäni häväissyt.

19:33 Jos joku muukalainen on teidän maallan asuva/ ei teidän pidä sitä sorttaman.

19:34 Hänen pitää asuman teidän tykönän/ niinkuin omainen teidän seasan. Ja sinun pitää racastaman häntä/ niinkuin idze sinuas: sillä te olitta myös muucalaiset Egyptin maalla. Minä olen HERra teidän Jumalan.

19:35 Ei pidä teidän vääryyttä tekemän duomiolla/ kynärällä/ waagalla ja mitalla.

19:36 Oikia waaca/ oikia leiviskä/ oikia wacka/ oikia kannu pitää oleman teidän tykönän: sillä minä olen HERra teidän Jumalan/ joca teitä olen johdattanut Egyptin maalda:

19:37 Että teidän pitää pitämän ja tekemän caicki minun säätyni ja caicki minun oikeuteni: Sillä minä olen HERra.

XX. Lucu

20:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

20:2 Sano Israelin lapsille: joca Israelin lapsist/ eli jocu muucalainen/ cuin Israelin lasten seas asu/ hänen siemenestäns Molechille anda/ sen pitää totisest cuoleman/ ja maan Canssan pitää händä kiwittämän.

20:3 JA minä asetan minun caswoni sencaltaista ihmistä wastan/ ja häwitän sen hänen Canssastans/ että hän Molechille hänen siemenestäns andanut/ ja minun Pyhäni saastuttanut on/ ja mi-

20:4 Ja jos maan kansa säästää sitä miestä, joka antaa lapsiansa Molokille, niin etteivät he häntä surmaa,

20:5 niin minä itse käännän kasvoni sitä miestä vastaan ja hänen sukuansa vastaan; hänet ja kaikki, jotka häntä seuraten ovat lähteneet haureudessa kulkemaan Molokin jäljessä, minä hävitän heidän kansastansa.

20:6 Ja jos joku kääntyy vainaja- tai tietäjähenkien puoleen, lähtien haureudessa kulkemaan heidän jäljesssä, sitä ihmistä vastaan minä käännän kasvoni ja hävitän hänet hänen kansastansa.

20:7 Pyhittäkää siis itsenne ja olkaa pyhät; sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne.

20:8 Ja noudattakaa minun käskyjäni ja pitäkää ne. Minä olen Herra, joka pyhitän teidät.

20:9 Kuka ikinä kiroaa isäänsä tai äitiänsä, hänet rangaistakoon kuolemalla; isäänsä ja äitiänsä hän on kironnut, hän on verivelan alainen.

20:10 Jos joku tekee aviorikoksen toisen miehen vaimon kanssa, jos hän tekee aviorikoksen lähimmäisensä vaimon kanssa, niin heidät, sekä aviorikkojamies että -nainen, rangaistakoon kuolemalla.

20:11 Jos joku makaa äitipuolensa kanssa, paljastaa hän isänsä hävyn; heidät molemmat rangaistakoon kuolemalla, he ovat verivelan alai-

20:4 Ja jos maan kansa sitä ihmistä säästää, joka siemenestänsä Molekille antanut on, niin ettei he sitä surmaa,

20:5 Niin minä kuitenkin sitä ihmistä vastaan minun kasvoni asetan, ja hänen sukuansa vastaan, ja hävitän sen ja kaikki jotka hänen perässsä Molekin kanssa huorin tehneet ovat, heidän kansastansa.

20:6 Jos joku sielu hänensä noitain ja tietäjän tykö kääntää, huorin tekemään heidän kanssansa, niin minä kasvoni asetan sitä sielua vastaan, ja hävitän sen kansastansa.

20:7 Sentähden pyhittäkää teitänne, ja olkaat pyhät; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

20:8 Ja pitäkää minun säätyäni, ja tehkää niitä; sillä minä olen \Herra\, joka teitä pyhitän.

20:9 Kuka ikänänsä isäänsä ja äitiänsä kiroo, sen pitää totisesti kuoleman, että hän isäänsä ja äitiänsä kironnut on: hänen verensä olkoon hänen päällänsä.

20:10 Joka huorin tekee jonkun miehen aviopuolison kanssa, se joka lähimmäisensä emännän kanssa huorin tekee, pitää totisesti kuuletettaman, sekä huorintekijä, että huora.

20:11 Jos joku isänsä emännän tykönä makaa, niin että hän isänsä hävyn paljastanut on, he molemmat pitää totisesti kuoleman: heidän verensä olkoon heidän pääl-

nun pyhän nimeni häväisnyt.

20:4 Ja jos maan Canssa sitä ihmistä säästä/ joca siemenestäns Molechille antanut on/ nijn ettei he sitä surma.

20:5 Nijn minä cuitengin sitä ihmistä wastan minun caswoni asetan/ ja hänen sucuans wastan/ ja häwitän sen ja caicki cuin Molechin cansa huorin tehnet owat/ heidän Canssastans.

20:6 JOs jocu sielu hänens noitain ja welhoin tygö käändä huorin tekemän heidän cansans/ nijn minä caswoni asetan sitä sielua wastan/ ja häwitän sen Canssastans.

20:7 Sentähden pyhittäkät teitän ja olcat pyhät: sillä minä olen HERra teidän Jumalan.

20:8 Ja pitäkät minun säätyäni/ ja tehkät nijtä: sillä minä olen HERra/ joca teitä pyhitän.

20:9 Joca Isäns ja äitiäns kiro/ sen pitä totisest cuoleman/ hänen werens olcon hänen päälläns/ että hän Isäns eli äitiäns kironnut on.

20:10 Joca huorin teke jonkun puolisan cansa/ sen pitä totisest cuoleman/ sekä huorin tekiä että huora: että hän lähimmäisensä emännän cansa huorin tehnyt on.

20:11 Jos jocu Isäns emännän tykönä maca/ nijn että hän Isäns häpiän paljastanut on/ he molemmat pitä totisest cuoleman/ heidän we-

set.	länssä.	rens olcon heidän päälläns.
20:12 Jos joku makaa miniänsä kanssa, rangaistakoon heidät molemmat kuolemalla; he ovat tehneet iljettävyuden, he ovat verivelan alaiset.	20:12 Jos joku miniänsä tykönä makaa, niin he molemmat pitää totisesti kuoleman; sillä he ovat kauhistuksen tehneet: heidän verensä olkoon heidän päällänsä.	20:12 Jos joku hänen miniänsä tykönä maca/ niijn he molemmat pitää totisest kuoleman: sillä he ovat cauhistuxen tehnet/ heidän werens olcon heidän päälläns.
20:13 Jos joku makaa miehenpuolen kanssa, niinkuin naisen kanssa maataan, tekevät he molemmat kauhistuksen; heidät rangaistakoon kuolemalla, he ovat verivelan alaiset.	20:13 Jos joku miehenpuolen kanssa makaa, niinkuin jonkun vaimon kanssa, he ovat kauhistuksen tehneet, heidän pitää molemmat totisesti kuoleman: heidän verensä olkoon heidän päällänsä.	20:13 Jos joku miehenpuolen cansa maca/ nijncuin jongun vaimon cansa/ he ovat cauhistuxen tehnet/ heidän pitää molemmat totisest cuoleman/ heidän werens olcon heidän päälläns.
20:14 Jos joku ottaa vaimoksi naisen ja hänen äitinsä, on se iljettävyys; sekä hänet että ne molemmat poltettakoon tulessa, ettei mitään iljettävyyttä olisi teidän seassanne.	20:14 Jos joku nai vaimon ja sen äidin, hän on kauhistuksen tehnyt: se pitää tulella poltettaman, ja ne ynnä molemmat, ettei yhtään kauhistusta olisi teidän seassanne.	20:14 Jos joku nai vaimon/ ja sen äitin/ hän on cauhistuxen tehnyt/ sen pitää tulella poltettaman ja ne ynnä molemmat/ ettei yhtän cauhistust olis teidän seasan.
20:15 Jos joku sekaantuu eläimeen, rangaistakoon hänet kuolemalla, ja se eläin tappakaa.	20:15 Jos joku eläimen kanssa makaa, sen pitää totisesti kuoleman, ja se eläin pitää tapettaman.	20:15 JOs joku eläimen cansa maca/ sen pitää totisest cuoleman/ ja se eläin pitää tapettaman.
20:16 Ja jos nainen ryhtyy eläimeen, mihin tahansa, pariutuaksensa sen kanssa, niin surmaa sekä nainen että eläin; heidät rangaistakoon kuolemalla, he ovat verivelan alaiset.	20:16 Jos joku vaimo johonkuhun eläimeen ryhtyy, makaamaan sen kanssa, niin sinun pitää tappaman sekä vaimon, että eläimen; heidän pitää totisesti kuoleman: heidän verensä olkoon heidän päällänsä.	20:16 Jos joku waimo johongun eläimeen ryhty/ että hänellä on jotakin tekemist sen cansa/ ne molemmat pitää tapettaman/ heidän werens olcon heidän päälläns.
20:17 Jos joku ottaa vaimoksi sisarensa, isänsä tyttären tai äitinsä tyttären, ja näkee hänen häpynsä ja tämä näkee hänen häpynsä, niin se on häpeä, ja heidät hävitettäkoon kansalaistensa silmien edessä; hän on paljastanut sisarensa hävyn, hän on joutunut syynalaiseksi.	20:17 Jos joku sisarensa nai, isänsä eli äitinsä tyttären, ja hänen häpynsä näkee, ja se näkee hänen häpynsä, se on kauhistus: ne pitää hävitettämän sukunsa kansan edessä: sillä hän on sisarensa hävyn paljastanut, hänen pitää pahuutensa kantaman.	20:17 JOs joku sisarens nai/ hänen Isäns eli äitins tyttären/ ja hänen häpiäns näke/ ja se taas hänen häpiäns/ se on weren häpiä/ ne pitää häwitettämän heidän sucuns Canssan edes: sillä hän on sisarens häpiän paljastanut/ hänen pitää hänen pahat tecons candaman.
20:18 Jos joku makaa kuu-kautistilassa olevan naisen kanssa ja paljastaa hänen häpynsä, avaa hänen lähteensä, ja nainen paljastaa	20:18 Jos joku mies jonkun vaimon tykönä makaa hänen sairautensa aikana, ja paljastaa hänen häpynsä, ja avaa hänen lähteensä, ja vaimo paljastaa verensä läh-	20:18 Jos joku mies jongun vaimon tykönä maca hänen sairaudens aicana/ ja paljastaa hänen häpiäns/ ja awa hänen lehtens ja waimo pal-

verensä lähteen, niin heidät molemmat hävitettäköön kansastansa.	teen: ne molemmat pitää hävitettämän heidän kansastansa.	jasta hänen werens lähten/ ne molemmat pitä häwitettämän heidän Canssastans.
20:19 Älä paljasta äitisi sisaren tai isäsi sisaren häpyä; sillä se, joka niin tekee, on paljastanut veriheimolaisensa; he joutuvat syynalaisiksi.	20:19 Sinun äitis sisaren häpyä ja sinun isäs sisaren häpyä ei sinun pidä paljastaman; sillä se on lähimmäisensä paljastanut, ja ne pitää pahuutensa kantaman.	20:19 Sinun äitis sisaren häpiätä/ ja sinun Isäs sisaren häpiätä ei sinun pidä paljastaman: sillä sencaltainen on hänen lähimmäisen langons paljastanut/ ja ne pitää heidän pahat tecons candaman.
20:20 Jos joku makaa setänsä vaimon kanssa, on hän paljastanut setänsä hävyn; he joutuvat syynalaisiksi, lapsettomina he kuolkoot.	20:20 Jos joku setänsä emännän kanssa makaa, hän on setänsä hävyn paljastanut: ne pitää rikoksensa kantaman. Lapsetonna heidän pitää kuoleman.	20:20 Jos jocu setäns emännän cansa maca/ hän on setäns häpiän paljastanut/ ne pitää heidän pahat tecons candaman. Lapsitoina heidän pitää oleman.
20:21 Jos joku ottaa vaimoksi veljensä vaimon, on se saastaisuus; hän on paljastanut veljensä hävyn, lapsettomiksi he jääkööt.	20:21 Jos joku veljensä emännän ottaa, se on häpiäläinen työ: heidän pitää lapsettonna oleman, että hän on veljensä hävyn paljastanut.	20:21 Jos jocu hänen veljens emännän otta/ se on häpiäläinen työ/ heidän pitää lapsitoina oleman/ että hän on veljens häpiän paljastanut.
20:22 Noudattakaa siis kaikkia minun käskyjäni ja kaikkia minun säädöksiäni ja pitäkää ne, ettei teitä oksentaisi ulos se maa, johon minä vien teidät asumaan.	20:22 Niin pitäkää nyt kaikki minun säätyni, ja kaikki minun oikeuteni, ja tehkää ne, ettei maa teitä oksentaisi, johon minä teidät vien asumaan.	20:22 Nlin pitäkät nyt caicki minun säätyni ja minun oikeuteni/ ja tehkät ne/ ettei maa teitä oxennais/ johon minä teidän wien asuman.
20:23 Ja älkää vaeltako sen kansan tapojen mukaan, jonka minä karkoitan teidän tieltänne; sillä kaikkia näitä he ovat tehneet ja nostaneet minun inhoni.	20:23 Ja älkää vaeltako pakanain säädöissä, jotka minä teidän edeltänne olen ajava ulos; sillä kaikkia näitä he ovat tehneet, ja minä olen kauhistunut heitä.	20:23 Ja älkät waeldaco pakanain säädöissä/ jotca minä teidän edeldän olen ajawa ulos: sillä caickia sencaltaisita he owat tehnet/ ja minä olen cauhistunut heitä.
20:24 Mutta minä sanon teille: Te saatte ottaa omaksenne heidän maansa, sillä minä annan sen teille omaksi, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka olen teidät erottanut muista kansoista.	20:24 Mutta teille sanon minä: teidän pitää omistaman heidän maansa; sillä minä annan teille sen perimiseksi, sen maan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa. Minä olen \Herra\ teidän Jumalanne, joka olen teitä erottanut muista kansoista.	20:24 Mutta teille sanon minä: teidän pitä asuman heidän maasans: sillä minä annan teille sen maan perimiseksi/ josa riesca ja hunajaa vuota. Minä olen HERra teidän Jumalan/ joca olen teitä erottanut muista Canssoista.
20:25 Erottakaa myös puhtaat eläimet saastaisista ja saastaiset linnut puhtaista, ettette saattaisi itseänne in-	20:25 Että teidän pitää myös eroittaman puhtaat eläimet saastaisista, ja saastaiset linnut puhtaista, ja ei saastuttaman teidän sielujanne	20:25 Että teidän pitä myös eroittaman/ puhtat eläimet saastaisist/ ja saastaiset linnut puhtaista/ ja ei saastut-

hottaviksi koskemalla nelijalkaisiin eläimiin, lintuihin tai maan matelijoihin, mihin tahansa, jotka minä olen erottanut, että te pitäisitte ne saastaisina.

20:26 Olkaa siis minulle pyhät, sillä minä, Herra, olen pyhä, ja minä olen teidät erottanut muista kansoista olemaan minun omani.

20:27 Jos jossakin mieheessä tai naisessa on vainaja- tai tietäjähengi, niin heidät rangaistakoon kuolemalla; heidät kivitettäköön, he ovat verivelan alaiset.

3 Mooses 21 LUKU

21:1 Ja Herra sanoi Moosekselle: Puhu papeille, Aaronin pojille, ja sano heille: Pappi älköön saattako itseänsä saastaiseksi kenestäkään kuolleesta sukulaisestansa,

21:2 paitsi lähimmästä verheimolaisestaan: äidistänsä, isästänsä, pojastansa, tyttärestänsä ja veljestänsä,

21:3 sekä sisarestansa, jos tämä oli neitsyt ja eli hänen luonaan eikä ollut naitu; hänestä hän saa saastua.

21:4 Älköön hän, sukunsa päämies, saattako itseään saastaiseksi, ettei hän itseänsä häpäisisi.

21:5 Älkööt he ajako paljaaksi päälakeansa älköökä leikatko partansa reunaa älköökä koristelko itseänsä ihopiirroksilla.

21:6 He olkoot Jumalallensa

eläimissä, linnuissa ja kaikissa, mitkä maalla matelevat, jotka minä teille eroittanut olen, että ne ovat saastaiset.

20:26 Sentähden pitää teidän oleman minulle pyhät, sillä minä \Herra\ olen pyhä, ja olen teitä eroittanut muista kansoista, että teidän pitäis oleman minun omani.

20:27 Jos joku mies eli vaimo noidaksi eli tietäjäksi löydetään, ne pitää totisesti kuoleman, heidän pitää ne kivittämän, heidän verensä olkoon heidän päällänsä.

21 LUKU

21:1 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: puhu papeille Aaronin pojille ja sano heille: pappi ei pidä itsiänsä saastuttaman yhdessäkään kuolleessa kansastansa;

21:2 Vaan hänen suvussansa, joka on hänen lähimmäisensä: niinkuin hänen äitinsä, isänsä, poikansa, tyttärensä ja veljensä,

21:3 Ja sisarensa, joka neitsy on, joka hänen tykönänsä on, ja ei yhdenkään miehen emäntänä ollut ole: niissä mahtaa hän saastuttaa itsensä.

21:4 Ei hänen pidä saastuttaman itsiänsä, että hän on esimies kansassansa, ettei hän itsiänsä halventaisi.

21:5 Ei heidän pidä paljaaksi ajeleman päälakiansa, eli keritsemään partansa vierä, eikä ihoonsa merkkejä leikkaaman.

21:6 Heidän pitää Jumalal-

taman teidän sieluan/ eläimillä/ linnuilla/ ja caikilla cuin maalla matelewat/ jotca minä teille eroittanut olen/ että ne owat saastaiset.

20:26 Sentähden pitä teidän oleman minulle pyhät: sillä minä HERra olen pyhä/ joca olen teitä eroittanut muista Canssoista/ että teidän pitäis oleman minun omani.

20:27 Jos jocu mies eli vaimo noidaxi eli welhoxi löytän/ ne pitä totisest cuoleman/ heidän pitä kiwitettämän/ heidän werens olcon heidän päälläns.

XXI. Lucu

21:1 JA HERra sanoi Mosexelle: puhu papeille Aaronin pojille ja sano heille: Papin ei pidä idzens saastuttaman yhdessäkän cuollues hänen Canssastans.

21:2 Waan hänen sugusans/ joca on hänen lähimmäisens/ nijncuin hänen äitins/ Isäns/ poicans/ tyttärens ja weljens.

21:3 Ja sisarens/ joca wielä neidzy on/ joca wielä hänen tykönäns on/ ja ei yhdengän miehen emändänä ollut ole/ nijsä mahta hän saastutta idzens.

21:4 Muutoin ei pidä hänen idzens saastuttaman misäkän/ joca hänen omans on hänen Canssans seas.

21:5 Ei heidän myös pidä paljaxi ajeleman heidän päälakians/ eli keridzemän partans/ eikä ruumiseens merckii leickaman.

21:6 Heidän pitä heidän Ju-

pyhät älköötäkä häväiskö Jumalansa nimeä, sillä he uhraavat Herran uhreja, Jumalansa leipää; sentähden he olkoot pyhät.

21:7 Älkööt he ottako vaimoksi porttoa tai häväistyä naista älköötäkä ottako miehensä hylkäämää vaimoa, sillä pappi on pyhä Jumalallensa.

21:8 Sinun on pidettävä häntä pyhänä, koska hän uhraa sinun Jumalasi leipää; hän olkoon sinulle pyhä, sillä minä, Herra, joka pyhitän teidät, olen pyhä.

21:9 Jos papin tytär häpäisee itsensä haureudella, niin hän häpäisee isänsä; hänet poltettakoon tulessa.

21:10 Se pappi, joka on ylimmäinen veljiensä seassa, jonka pään päälle voiteluöljy on vuodatettu ja joka pyhiinvaatteisiin pukemalla on vihitty virkaansa, älköön päästäkö tukkaansa hajalle älköönkä reväiskö vaatteitansa.

21:11 Älköön hän myöskään menkö minkään kuolleen luo; isästänsäkään tai äidistänsä hän älköön saattako itseänsä saastaiseksi.

21:12 Älköön hän lähtekö pyhäköstä, ettei hän häpäisisi Jumalansa pyhäkköä, sillä hänessä on hänen Jumalansa voiteluöljyn vihkimys. Minä olen Herra.

21:13 Hän ottakoon vaimoksansa neitsyen.

21:14 Leskeä tai hyljättyä vaimoa tai häväistyä naista

lensa pyhät oleman, ja ei häpäisemän Jumalansa nimeä; sillä he uhraavat \Herran\ tuliuhria, Jumalansa leipää; sentähden pitää heidän oleman pyhät.

21:7 Ei heidän pidä naiman porttoa, eli muilta maattua, eli mieheltänsä hyljättyä ottaman; sillä hän on pyhä Jumalallensa.

21:8 Sentähden pitää sinun pyhittämän hänen, että hän uhraa sinun Jumalasi leipää; hänen pitää oleman sinulle pyhän; sillä minä \Herra\ olen pyhä, joka teidät pyhitän.

21:9 Jos papin tytär rupee salavuoteiseksi, se pitää tuleslessa poltettaman; sillä hän on häväissyt isänsä.

21:10 Joka ylimmäinen pappi on veljeinsä seassa, jonka pään päälle voidellusöljy vuodatettu, ja käsi täytetty on, että hän vaatteesen puetetaan: ei pidä sen paljastaman päätänsä, ja ei leikkaman rikki vaatettansa.

21:11 Ja ei yhdenkään kuolleen tykö tuleman, ja ei saastuttaman itsiänsä isässänsä eli äidissänsä.

21:12 Ei hänen pidä lähtemän pyhästä, ettei hän saastuttaisi Jumalansa pyhää; sillä hänen Jumalansa voidellusöljyn kruunu on hänen päällänsä. Minä olen \Herra\.

21:13 Hänen pitää ottaman neitseen emännäksensä,

21:14 Ja ei leskeä, eli hyljättyä, eli maattua, taikka port-

malallens pyhät oleman/ ja ei saastuttaman heidän Jumalans nime: sillä he uhrawat HERran uhria heidän Jumalans leipä: sentähden pitää heidän oleman pyhät.

21:7 Ei heidän pidä naiman portto/ eli raiscattua/ eli joca mieheltäns hyljätty on: sillä hän on pyhä Jumalallens.

21:8 Sentähden pitää sinun pitämän hänen pyhänä/ että hän uhra sinun Jumalasi leipä/ hänen pitää oleman sinulle pyhän: sillä minä olen pyhä HERra/ joca teidän pyhitän.

21:9 Jos papin tytär rupee salavuoteiseksi/ se pitää tules poltettaman: sillä hän on häväisnyt Isänsä.

21:10 JOca ylimmäinen pappi on veljeins seas/ jonga pään päälle woideöljy vuodatettu/ ja käsi täytetty on/ että hän vaatteesen puetetän/ ei pidä sen awaman päätäns/ ja ei leickaman ricki vaatettans.

21:11 Ja ei yhdengän cuollu- en tygö tuleman/ ja ei saastuttaman idzens/ Isäsäns eli äitisänsä.

21:12 Ei hänen pidä lähtemän Pyhästä/ ettei hän saastutais Jumalans Pyhä: sillä pyhä Cruunu/ ja hänen Jumalans woideöljy on hänen päälläns. Minä HERra olen.

21:13 Neidzen pitää hänen ottaman emännäxens.

21:14 Ja ei leskiä eli hyljättyä/ eli raiscattua/ taikka

<p>tai porttoa hän älköön otta- ko, vaan neitsyen omasta suvustaan hän ottakoon vai- moksensa,</p>	<p>toa pidä hänen ottaman. Mutta neitosen omasta kan- sastansa pitää hänen otta- man emännäksensä,</p>	<p>portto/ mutta neidzen omas- ta Canssastans/ pitä hänen ottaman emännäxens.</p>
<p>21:15 ettei hän häpäisisi jäl- keläisiään suvussansa; sillä minä olen Herra, joka hänet pyhitän.</p>	<p>21:15 Ettei hän saastuttaisi siementänsä kansansa seas- sa; sillä minä olen \Herra\ joka hänen pyhitän.</p>	<p>21:15 Ettei hän saastutais hänen siemendäns Canssans seas: sillä minä olen HERra/ joca hänen pyhitän.</p>
<p>21:16 Ja Herra puhui Moo- sekselle sanoen:</p>	<p>21:16 Ja \Herra\ puhui Mo- sekselle, sanoen:</p>	<p>21:16 JA HERra puhui Mose- xelle sanoden:</p>
<p>21:17 Puhu Aaronille ja sano: jos jossakin sinun jälkeläisis- täsi, tulevissa sukupolvissa, on joku vamma, älköön hän lähestykö uhraamaan Juma- lansa leipää.</p>	<p>21:17 Puhu Aaronille ja sa- no: jos joku virhe on jossa- kussa sinun siemenessä teidän suvussanne, ei pidä sen lähestymän uhraamaan Jumalansa leipää.</p>	<p>21:17 Puhu Aaronille ja sano: jos jocu wirhi on josacusa sinun siemenessä teidän su- gusan/ ei pidä sen uhraman hänen Jumalans leipä.</p>
<p>21:18 Älköön lähestykö ku- kaan, jossa on joku vamma, älköön kukaan sokea tai on- tuva, kukaan kasvoiltaan tahi jäseniltään muodoton,</p>	<p>21:18 Sillä ei kenenkään, jossa joku virhe on, pidä käymän edes: jos hän on so- kia, eli ontuva, vajava eli lii- allinen jäsenistä,</p>	<p>21:18 Sillä ei kenengän josa jocu wirhi on pidä käymän edes/ olcon sokia/ rajaricko/ ruma nenästä/ taicka muista jäsenistä.</p>
<p>21:19 jalkansa tai kätensä taittanut,</p>	<p>21:19 Eli virheellinen jalasta eli kädestä,</p>	<p>21:19 Eli wirhillinen jalast eli kädest.</p>
<p>21:20 kyttyräselkäinen tai surkastunut, silmävikainen tai ihotautinen tai rupinen tai kuohittu.</p>	<p>21:20 Taikka ryhäselkä, eli pienukainen, eli karsoi, eli pisamainen, taikka rupinen, eli rivinoma rauhaisista:</p>	<p>21:20 Taicka ryhäselkä/ eli caihisilmä/ eli carsoi eli pi- samainen/ taicka rupinen/ eli riwinoma.</p>
<p>21:21 Pappi Aaronin jälkeläis- istä älköön kukaan, jossa on joku vamma, lähestykö uh- raamaan Herran uhreja; hä- nessä on vamma, sentähden hän älköön lähestykö uhraa- maan Jumalansa leipää.</p>	<p>21:21 Jos jossakin papin Aa- ronin siemenessä virhe on, ei sen pidä lähestymän uhraa- maan \Herran\ tuliuhria; sillä hänellä on virhe, sen- tähden ei pidä hänen lähes- tymän Jumalansa leipää uh- raamaan.</p>	<p>21:21 Jos josakin Aaronin siemenes wirhi on/ ei hänen pidä uhraman HERran uhria: sillä hänellä on wirhi/ sen- tähden ei pidä hänen lähes- tymän hänen Jumalans leipä uhraman.</p>
<p>21:22 Kuitenkin hän syököön Jumalansa leipää, sekä kor- keasti-pyhää että pyhää.</p>	<p>21:22 Kuitenkin pitää hänen syömän Jumalansa leivästä, sekä siitä pyhästä, että kaik- kein pyhimmästä.</p>	<p>21:22 Cuitengin pitä hänen syömän Jumalans leiwästä/ sekä sijtä pyhästä/ että cai- kein pyhimmäst.</p>
<p>21:23 Mutta älköön hän tulko esiripun luo älköönkä lähes- tykö alttaria, koska hänessä on vamma, ettei hän häpäisisi minun pyhäkköäni; sillä minä olen Herra, joka pyhitän hei- dät.</p>	<p>21:23 Mutta ei hänen pidä kuitenkaan tuleman esiripun tykö, eikä lähestymän altta- ria, että hänessä on virhe, ettei hän saastuttaisi minun pyhääni; sillä minä olen \Herra\ joka heidät pyhitän.</p>	<p>21:23 Mutta ei hänen pidä cuitengan tuleman Esiripun tygö/ eikä lähestymän Altari- ta/ että sencaltainen wirhi hänesä on/ ettei hän saastu- tais minun Pyhäni: sillä minä olen HERra joca heidän pyhi- tän.</p>

21:24 Ja Mooses sanoi tämän Aaronille ja hänen pojillensa ja kaikille israelilaisille.

3 Mooses 22 LUKU

22:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

22:2 Käske Aaronia ja hänen poikiansa pyhästi pitelemään israelilaisten pyhiä lahjoja, heidän minulle pyhittämiänsä, etteivät he häpäisisi minun pyhää nimeäni. Minä olen Herra.

22:3 Sano heille polvesta polveen: Jos kuka tahansa teidän jälkeläisistänne saastuneena ollessaan lähestyy niitä pyhiä lahjoja, joita israelilaiset pyhittävät Herralle, hänet hävitettäköön minun kasvojeni edestä.

22:4 Minä olen Herra. Älköön kukaan Aaronin jälkeläinen, joka on pitalinen tai jolla on vuoto, syökö pyhistä lahjoista, ennenkuin hän on tullut puhtaaksi; ja joka koskee johonkin kuolleesta saastuneeseen tahi jolla on siemenvuoto,

22:5 tahi joka koskee pikkueläimeen, mihin tahansa, josta saastuu, tai ihmiseen, josta saastuu, olipa sen saastaisuus mitä laatua tahansa,

22:6 niin jokainen, joka koskee johonkin sellaiseen, olkoon saastainen iltaan asti älköönkä syökö pyhistä lahjoista, ellei hän ole pessyt ruumistaan vedessä.

21:24 Ja Moses sanoi (nämät) Aaronille, ja hänen pojillensa, ja kaikille Israelin lapsille.

22 LUKU

22:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

22:2 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, että he karttaisivat Israelin lasten pyhitettyä, joita he pyhittävät minulle, ja ettei he häpäisisi minun pyhää nimeäni; sillä minä olen \Herra\.

22:3 Sano siis heille ja heidän suvuillensa: jokainen kuin teidän siemenestänne menee pyhitetyn tykö, jonka Israelin lapset pyhittävät \Herralle\, ja hänen saastaisuutensa on hänessä, hänen sielunsa pitää hävitettämän minun kasvoini edestä; sillä minä olen \Herra\.

22:4 Kuka ikänä Aaronin siemenestä on spitalinen eli vuotavainen, sen ei pidä syömän pyhitetyistä, ennen kuin hän puhdistetaan. Ja jos joku rupee johonkuhun saastaiseen ruumiiseen, taikka siihen, joka siemenensä vuodattaa unessa,

22:5 Taikka se, joka rupee johonkuhun matelewiseen, joka hänelle saastainen on, taikka ihmiseen, joka hänelle saastainen on, ja kaikkinaiseen, joka hänen saastuttaa:

22:6 Se sielu joka rupee johonkuhun niistä, pitää oleman saastainen ehtoosen asti, ja ei pidä syömän pyhitetyistä, vaan hänen pitää ensin viruttaman ruumiinsa vedellä.

21:24 Ja Moses sanoi nämät Aaronille/ ja hänen pojillens/ ja caikille Israelin lapsille.

XXII. Lucu

22:1 JA HERra puhui Mosexelle sanoden:

22:2 Puhu Aaronille ja hänen pojillens/ että he wältäisit/ Israelin lasten pyhitettyjä/ joita he pyhittäwät minulle/ ja ettei he häwäisis minun pyhä nimeni: sillä minä olen HERra.

22:3 Sano sijs heille/ ja heidän suguillens/ jocainen cuin teidän siemenestän mene pyhitetyn tygö/ cuin Israelin lapset pyhittäwät HERralle/ ja hänen saastaisuudens on hänenä/ hänen sieluns pitä häwitettämän minun caswoni edestä: sillä minä olen HERra.

22:4 Cucaikänäns Aaronin siemenestä on spitalinen eli vuotawainen/ sen ei pidä syömän pyhitetyistä/ ennen cuin hän puhdistetan. Ja jos jocu rupee johongun saastaisen ruumisen/ taicka sijhen joca siemenens wuodatta unes.

22:5 Taicka se joca rupee johongun matelewiseen joca hänelle saastainen on/ taicka ihmiseen joca hänelle saastainen on/ ja caickinaisen joca hänen saastutta.

Jocainen sielu cuin rupee johongun nijstä/ se on saastainen ehtosen asti.

22:6 Ja ei pidä syömän nijstä pyhitetyistä/ waan hänen pitää ensist wiruttaman ruumins wedellä.

22:7 Mutta kun aurinko on laskenut, on hän puhdas, ja sitten hän syököön pyhistä lahjoista, sillä se on hänen ruokansa.

22:8 Itsestään kuollutta tai kuoliaaksi raadeltua eläintä hän älköön syökö, ettei hän siten saastuisi. Minä olen Herra.

22:9 He noudattakoot minun määräyksiäni, etteivät joutuisi syynalaisiksi pyhitetyn tähden ja kuolisi, sentähden että häpäisevät pyhitetyn. Minä olen Herra, joka pyhitän heidät.

22:10 Yksikään syrjäinen älköön syökö pyhästä lahjasta; papin loinen tai päiväpalkkainen älköön syökö pyhästä lahjasta.

22:11 Mutta kun pappi ostaa rahallansa orjan, saakoon tämä siitä syödä; samoin hänen kodissaan syntyneet orjat syökööt hänen ruokaansa.

22:12 Jos papin tytär tulee syrjäisen miehen vaimoksi, älköön hän syökö pyhistä antilahjoista.

22:13 Mutta jos papin tytär tulee leskeksi tai hyljätyksi ja on lapseton ja hän tulee takaisin isänsä taloon ja asuu siellä niinkuin nuoruudessaan, niin hän syököön isänsä ruokaa; mutta kukaan syrjäinen älköön sitä syökö.

22:14 Ja jos joku erehdyksessä syö pyhästä lahjasta, korvatkoon papille pyhän lahjan ja pankoon siihen vielä

22:7 Ja koska aurinko laskenut on, ja hän on puhdistettu, niin syökään sitte pyhitetyistä; sillä se on hänen ruokansa.

22:8 Raatoa ja mitä pedolta raadeltu on, ei hänen pidä syömän, ettei hän siitä saastutettaisi; sillä minä olen \Herra\.

22:9 Sentähden heidän pitää pitämän minun säätyäni, ettei heidän pitäisi syntiä saattaman päällensä, ja kuoleman siitä, koska he saastuttavat itsensä; sillä minä olen \Herra\, joka heitä pyhitän.

22:10 Mutta ei yksikään muukalainen pidä syömän pyhitetyistä, eikä papin perhe, eikä myös joku palkollinen pidä syömän pyhitettyä.

22:11 Vaan koska pappi ostaa jonkun hengen rahallansa, se syökään siitä, ja se joka hänen huoneessansa syntynyt on, se myös syökään hänen leivästensä.

22:12 Ja jos papin tytär tulee jonkun muukalaisen emännäksi, niin ei hänen pidä syömän pyhitetystä ylennyksestä.

22:13 Mutta jos papin tytär tulee leskeksi, eli hyljätyksi ja ei hänellä ole siementä, ja hän tulee jälleen kotia isänsä huoneeseen, niin hänen pitää syömän isänsä leivästä, niinkuin silloinkin, koska hän neitsenä oli. Mutta ei yksikään muukalainen pidä siitä syömän.

22:14 Ja jos joku syö pyhitetyistä tietämät, hänen pitää lisäämään siihen viidennen osan, ja antaman papille py-

22:7 Ja koska auringo laskenut on/ ja hän on puhdistettu/ niijn syökän niistä: sillä se on hänen ruokansa.

22:8 Raato ja mitä pedolta raadeltu on/ ei hänen pidä syömän/ ettei hän siitä saastutetaisi: Sillä minä olen Herra.

22:9 Sentähden heidän pitää pitämän minun säätyäni/ ettei heidän pitäisi syndi saattaman päällensä/ ja cuoleman siitä/ koska he saastuttawat idzens: sillä minä olen Herra/ joka heitä pyhitän.

22:10 Mutta ei yxikän muukalainen pidä nautidzeman niistä pyhitetyistä/ eikä papin perhe/ eikä myös jocu palkollinen.

22:11 Waan koska pappi ostaa jongun hengen rahallansa/ se syökän siitä/ Ja se cuin hänen huonesans syndynyt on/ se myös syökän hänen leivästensä.

22:12 Ja jos papin tytär tulee jongun muucalaisen emännäxi/ ei hänen pidä syömän siitä pyhitetystä ylönnyxest.

22:13 Mutta jos papin tytär tulee leskexi eli hyljätyxi/ ja ei hänellä ole yhtäkän siementä/ ja hän tule jälleens cotia Isäns huoneeseen/ niijn hänen pitää syömän Isäns leivästä/ niijn cuin silloingin/ koska hän neidzenä oli. Mutta ei yxikän muucalainen pidä siitä syömän.

22:14 Ja jos jocu syö niistä pyhitetyistä tietämät/ hänen pitää lisäämään siihen wijdennen osan/ ja andaman papille

lisäksi viidennen osan sen arvosta.	hitetyn,	pyhitettyden cansa.
22:15 Älkööt papit häväiskö israelilaisten pyhiä lahjoja, joita nämä antavat Herralle,	22:15 Ettei heidän pitäisi saastuttaman Israelin lasten pyhitettyjä, joita he ylentävät \Herralle\,	22:15 Ettei heidän pitäisi saastuttaman Israelin lasten pyhitettyjä/ joita he ylöntävät HERralle.
22:16 älköötke saattako heitä syynalaisiksi ja vikapäiksi sallimalla heidän syödä pyhiä lahjojansa; sillä minä olen Herra, joka pyhitän heidät.	22:16 Ettei he saattaisi rikosta ja vikaa päällensä, syödessänsä heidän pyhityistänsä; sillä minä olen \Herra\, joka heitä pyhitän.	22:16 Ettei he saattais rikosta ja wica päällensä/ syödesäns heidän pyhityistäns: sillä minä olen HERra/ joca heitä pyhitän.
22:17 Ja Herra puhui Mooselle sanoen:	22:17 Ja \Herra\ puhui Mooselle, sanoen:	22:17 JA HERra puhui Mooselle/ sanoden:
22:18 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa ja kaikille israelilaisille ja sano heille: Kuka ikinä Israelin heimosta tai muukalaisista Israelissa tuo polttouhriksi uhrilahjansa, olipa se mikä hyvänsä lupausuhri tai vapaaehtoinen uhri, jonka he tuovat Herralle,	22:18 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja kaikille Israelin lapsille, ja sano heille: kuka ikänä Israelin huoneesta, eli muukalainen Israelissa, tahtoo uhrata, olkoon se lupauksesta, taikka vapaasta ehdosta, jota he tahtovat uhrata \Herralle\ polttouhriksi,	22:18 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa/ ja caikille Israelin lapsille: Cucaikänäns Israelin huonesta/ eli muukalainen Israelis/ tahto uhrata/ olcon se lupauxest/ taicka wapast ehdost/ että he tahtowat uhrata HERralle polttouhria/ jonga hänelle pitäis oleman otollisen teidän.
22:19 niin tuokaa sellainen uhri, että hänen mielisuosionsa tulee teidän osaksenne: virheetön urospuoli raavaista, lampaista tai vuohista.	22:19 Että se hänelle olis otollinen teiltä, niin pitää sen oleman virheettömän härkyisen karjasta, oinaan karitsoista, eli kauriin vuohista.	22:19 Sen pitä oleman wirhitömän härkyisen carjast/ oinan caridzoist/ eli caurin wuohista.
22:20 Mutta yhtään eläintä, jossa on vamma, älkää tuoko, sillä siitä hänen mielisuosionsa ei tule teidän osaksenne.	22:20 Mutta ei yhtäkään, jossa virhe on, pidä teidän uhraaman; sillä ei se ole hänelle otollinen teiltä.	22:20 Mutta caicke josa wirhi on/ ei teidän pidä uhraman: sillä ei se ole hänelle otollinen teidän.
22:21 Jos joku tuo Herralle yhteysuhrin raavaista tai lampaista, joko lupausta täyttäkseen tai vapaaehtoisena uhrina, olkoon eläin virheetön ollakseen otollinen; älköön siinä olko mitään vammaa.	22:21 Jos joku tahtoo uhrata \Herralle\ kiitosuhria, eli erinomaisesta lupauksesta, taikka vapaasta ehdosta, karjasta eli lampaista, sen pitää oleman virheettömän, että se olis otollinen: ei siinä pidä yhtään virhettä oleman.	22:21 Jos jocu tahto uhrata HERralle kijtosuhria/ eli erinomaisest lupauxest/ taicka wapast ehdostans/ carjast eli lambaist/ sen pitä oleman wirhittömän/ että se olis otollinen/ Ei siinä pidä oleman yhtän wirhiä.
22:22 Sokeata tai raajarikkoa tai silvottua tai paiseista tai ihotautista tai rupista älkää Herralle tuoko, älkääkään sellaisia asettako alttarille, uhriksi Herralle.	22:22 Jos se on sokia, taikka raajarikko, taikka jäsenpuoli, taikka kuivettu, taikka rupinen, taikka köhnäinen, niin ei pidä teidän senkaltaisia \Herralle\ uhraaman, ja ei pidä teidän tuliuhria niistä	22:22 Jos se on sokia/ taicka raajaricko/ taicka haawoitettu/ taicka cuiwettu/ taicka rupinen/ taicka kehäinen/ niijn ei pidä teidän sencaltaisia HERralle uhra-

	antaman \Herran\ alttarille.	man/ ja ei uhria pidä teidän niistä andaman HERran Altarille.
22:23 Härän tai lampaan, joka on jäseniltään muodoton tai vaivainen, sinä saat uhraita vapaaehtoisena uhrina, mutta lupausuhriksi se ei ole otollinen.	22:23 Härjän eli lampaan, liiallisen eli puuttuvaisen jäsenistä, saat sinä uhrata vapaasta ehdostas; mutta ei se ole otollinen lupauksen edestä.	22:23 Härjän eli lamban/ ruoman eli wirhillisen jäsenist/ saat sinä uhrata wapast ehdostas/ mutta ei se ole otollinen lupauxes edest.
22:24 Älkää uhratko Herralle eläintä, joka on kuohittu puristamalla tai musertamalla tai repimällä tai leikkaamalla; älkää tehkö maassanne selaista.	22:24 Eikä myös sinun pidä sitä \Herralle\ uhraaman, mikä muserrettu, eli runneltu, eli revitty, eli haavoitettu on; ei teidän pidä sitä teidän maassanne tekemän.	22:24 Eikä myös sinun pidä sitä HERralle uhraman/ cuin muserttu/ eli runneldu/ eli rewitty/ eli haavoitettu on/ ei teidän pidä sencaltaisia teidän maasan tekemän.
22:25 Älkää myöskään muukalaiselta ostako mitään selaisia eläimiä tuodaksenne niitä Jumalanne ruuaksi, sillä ne ovat turmeltuja, niissä on vamma; niistä ei tule teidän osaksenne mielisuosio.	22:25 Ei myös teidän pidä uhraaman jonkun muukalaisen kädestä teidän Jumalanne leipää kaikista niistä; sillä ne ovat turmellut ja virheelliset: ei ne ole otolliset teiltä.	22:25 Eikä myös sinun pidä uhraman jotakin sencaltaista jongun muucalaisen kädest/ teidän Jumalan leiwän cansa: sillä ei se mitän kelpa/ ja on wirhillinen/ sentähden ei se ole otollinen teidän edestän.
22:26 Ja Herra puhui Moosukselle sanoen:	22:26 Ja \Herra\ puhui Moosukselle, sanoen:	22:26 Ja HERra puhui Moosxelle/ sanoden:
22:27 Kun vasikka tai karitsa tai vohla on syntynyt, olkoon se emänsä luona seitsemän päivää; mutta kahdeksannesta päivästä alkaen se on otollinen uhrilahjaksi Herralle.	22:27 Koska vasikka, eli karitsa, eli vohla pojittu on, niin olkaan emänsä tykönä seitsemän päivää; mutta kahdeksantena päivänä, ja sen jälkeen, on se otollinen tuliuhriksi \Herralle\.	22:27 Cosca wasicka/ eli caridza/ eli wohla pojittu on/ nijn olcan emäns tykönä seidzemen päiwä/ mutta cahdexandena päiwänä ja sen jälkeen/ uhrattacan se HERralle/ nijn se on otollinen.
22:28 Älkää raavaseläintä tai lammasta ja sen sikiötä teurastako samana päivänä.	22:28 Olkoon se nauta, eli lammas, niin ei pidä se teurastettaman sikiöinensä yhtenä päivänä.	22:28 Olcon se nauta/ eli lammas/ nijn ei pidä se teurastettaman sikiöinens yhtenä päiwänä.
22:29 Kun te uhraatte Herralle kiitosuhrin, uhratkaa se niin, että hänen mielisuosionsa tulee teidän osaksenne.	22:29 Koska te uhraatte \Herralle\ kiitosuhria, teidän pitää sen niin uhraaman, että se teiltä otollinen olis.	22:29 Cosca te uhratte HERralle kijosuhria/ joca teidän edestän pitä otollinen oleman.
22:30 Se syötäköön samana päivänä; älkää jättäkö siitä mitään seuraavaan aamuun. Minä olen Herra.	22:30 Se pitää syötämän sinä päivänä, ja ei pidä mitään tähteksi huomeneksi jätettämän; sillä minä olen \Herra\.	22:30 Nijn syökät se sinä päiwänä/ ja ei pidä mitän tähtexi huomenexi jätettämän: sillä minä olen HERra.
22:31 Noudattakaa siis minun käskyjäni ja pitäkää ne. Minä	22:31 Sentähden pitäkää minun käskyni ja tehkää ne, sillä minä olen \Herra\.	22:31 Sentähden pitäkät minun käskyni ja tehkät ne: sillä

olen Herra.

22:32 Älkää häväiskö minun pyhää nimeäni: minä tahdon olla pyhä israelilaisten keske-
lä. Minä olen Herra, joka py-
hitän teidät

22:33 ja joka vein teidät pois Egyptin maasta, ollakseni tei-
dän Jumalanne. Minä olen
Herra.

3 Mooses 23 LUKU

23:1 Ja Herra puhui Moosek-
selle sanoen:

23:2 Puhu israelilaisille ja sa-
no heille: Herran juhla-ajat,
joiksi teidän on kuulutettava
pyhät kokoukset, minun juhla-
aikani, ovat nämä.

23:3 Kuusi päivää tehtäköön
työtä, mutta seitsemäntenä
päivänä on sapatti, levon päi-
vä, pyhä kokous; silloin älkää
yhtäkään askareta toimittako,
se on Herran sapatti, missä
asuttekin.

23:4 Nämä ovat Herran juhla-
ajat, pyhät kokoukset, jotka
teidän on kuulutettava mää-
räajallansa:

23:5 Ensimmäisessä kuussa,
kuukauden neljäntenätoista
päivänä, iltahämärässä, on
pääsiäinen Herran kunniaksi.

23:6 Ja saman kuukauden
viidentenätoista päivänä on
happamattoman leivän juhla
Herran kunniaksi; syökää
happamatonta leipää seitse-
män päivää.

23:7 Ensimmäisenä päivänä
olkoon teillä pyhä kokous,

22:32 Ettette häpeäisi minun
pyhää nimeäni, ja että minä
pyhitettäisiin Israelin lasten
keskellä; sillä minä olen
\Herra\, joka teitä pyhitän,

22:33 Ja joka olen teidät
johdattanut Egyptin maalta,
että minä olisin teidän Ju-
malanne: minä \Herra\.

23 LUKU

23:1 Ja \Herra\ puhui Mo-
sekselle, sanoen:

23:2 Puhu Israelin lapsille ja
sano heille: nämät ovat
\Herran\ juhlat, jotka teidän
pitää kutsuman pyhiksi ko-
kouksiksi: ne ovat minun
juhiani.

23:3 Kuusi päivää pitää si-
nun työtä tekemän, vaan
seitsemäntenä päivänä on se
suuri sabbati, pyhä kokous,
jona ei teidän pidä yhtään
työtä tekemän; sillä se on
\Herran\ sabbati kaikissa
teidän asuinsioissanne.

23:4 Nämät ovat \Herran\
juhlapäivät, pyhät kokouk-
set, jotka teidän pitää pitä-
män määrätyillä ajallansa:

23:5 Neljäntenätoistakym-
mentenä päivänä ensim-
mäisenä kuukautena, kah-
den ehtoon välillä, on
\Herran\ pääsiäinen.

23:6 Ja viidentenätoista-
kymmentenä päivänä sinä
kuukautena on \Herran\
happamattoman leivän juhla:
silloin pitää teidän syömän
happamatointa leipää seitse-
män päivää.

23:7 Ensimmäisenä päivänä
olkoon teillä pyhä kokous,
eikä yhtään raskasta työtä

minä olen HERra.

22:32 Ettet te häväisis minun
pyhä nimeni/ ja että minä
pyhitettäisiin Israelin lasten
keskellä: sillä minä olen HER-
ra/ joca teitä pyhitän.

22:33 Ja joca olen teidän
johdattanut Egyptin maalda/
että minä olisin teidän Juma-
lan/ minä HERra.

XXIII. Lucu

23:1 JA HERra puhui Mose-
xelle/ sanoden:

23:2 Puhu Israelin lapsille ja
sano heille: nämät ovat HER-
ran juhlat/ jotca teidän pitä
cudzuman pyhixi/ ja minun
juhlixeni/ cosca te cocon
tuletta.

23:3 Cuusi päiwä pitä sinun
työtäs tekemän/ waan seid-
zemendenä päiwänä on se
suuri Sabbathi/ pyhä coco-
us/ ei teidän pidä yhtän työ-
tä tekemän: sillä se on HER-
ran Sabbathi caikisa teidän
asuinsioisan.

23:4 NÄmät owat HERran juh-
lapäiwät/ jotca teidän pitä
cudzuman pyhixi juhlixi cosca
te cocon tuletta.

23:5 Neljännen toistakymme-
nen päiwän ehtona ensim-
mäisnä cuucautena/ on HER-
ran Pääsiäinen.

23:6 Ja wijdendenätoista-
kymmendenä päiwänä sinä
cuucaunna/ on HERran hap-
pamattoman leiwän juhla: Sil-
loin pitä teidän syömän hap-
pamatoinda leipä seidzemen
päiwä.

23:7 Ensimmäinen päiwä olcon
teille pyhä cocous/ eikä yh-

silloin älkää yhtäkään arkias-kareta toimittako.

23:8 Tuokaa Herralle uhri seitsemänä päivänä. Seitsemäntenä päivänä on pyhä kokous; silloin älkää yhtäkään arkiaskareta toimittako.

23:9 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

23:10 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun te tulette siihen maahan, jonka minä teille annan, ja leikkaatte sen viljaa, niin viekää papille viljastanne uutislyhde.

23:11 Ja hän toimittakoon sen lyhteen heilutuksen Herran edessä, että hänen mielisuosionsa tulisi teidän osaksenne; sapatin jälkeisenä päivänä pappi toimittakoon sen heilutuksen.

23:12 Ja sinä päivänä, jona teidän lyhteenne heilutus toimitetaan, uhratkaa virheetön, vuoden vanha karitsa polttouhriksi Herralle,

23:13 ja siihen kuuluvaksi ruokauhriksi kaksi kymmenenestä lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, uhriksi, suloiseksi tuoksuksi Herralle, sekä siihen kuuluvaksi juomauhriksi neljännes hiin-mittaa viiniä.

23:14 Älkääkä syökö uutisleipää, paahdettuja jyviä tai tuleentumatonta viljaa ennen sitä päivää, jona tuotte Jumalallenne uhrilahjan. Se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen, missä asuttekin.

23:15 Sitten laskekaa sapatin jälkeisestä päivästä, siitä päi-

pidä teidän silloin tekemän.

23:8 Ja teidän pitää uhraaman \Herralle\ tuliuhria seitsemän päivää. Seitsemäntenä päivänä on pyhä kokous. (Ja silloin myös) ei pidä teidän yhtäkään raskasta työtä tekemän.

23:9 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

23:10 Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: koska te tulette sille maalle, jonka minä annan teille, ja te leikkaatte sen elon, niin teidän pitää viemän papille lyhteen teidän elostanne uutiseksi.

23:11 Ja sen lyhteen pitää hänen häälyttämän \Herran\ edessä, että se olisi otollinen teiltä: päivää jälkeksen sabbatin pitää papin sen häälyttämän.

23:12 Ja teidän pitää sinä päivänä, jona teidän lyhteenne häälytetään, uhraaman virheettömän vuosikuntaisen karitsan polttouhriksi \Herralle\.

23:13 Ja ruokauhriksi kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitetut öljyllä, tuliuhriksi ja lepytyshajuksi \Herralle\, niin myös juomauhriksi neljännes hinni viinaa.

23:14 Ja ei pidä teidän syömän uudisleipää, kuivattua tähkäpäätä eli jyviä, siihen päivään asti, jona te kannatte teidän Jumalallenne uhrin. Sen pitää oleman ijancaikkisen säädyn teidän sukukunnillenne kaikissa teidän asuinsioissanne.

23:15 Sitte pitää teidän lukeman toisesta sabbatin päi-

tän rascasta työtä pidä teidän silloin tekemän.

23:8 Ja teidän pitää uhraaman HERralle seidzemen päivä. Ja seidzemenenä päivänä on pyhä cocous. Ja silloin myös ei pidä teidän yhtäkään rascasta työtä tekemän.

23:9 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

23:10 Puhu Israelin lapsille/ ja sano heille: cosca te tulleta maalle/ jonga minä annan teille/ ja te leicatta elon: nijn teidän pitää wiemän papille yhden lyhten teidän elostan utisexi.

23:11 Ja sen lyhten pitää hänen häälyttämän HERran edes/ että se olisi otollinen teildä. Ja sen pitää papin tekemän toisna päivänä Sabbathin jälkeen.

23:12 Ja teidän pitää sinä päivänä/ jona teidän lyhten häälytetän/ uhraaman HERralle polttouhrixi/ wirhittömän vuosicunnaisen caridzan.

23:13 Ruocauhrin cansa caxi kymmenest sämbyläjauhoja/ secoitetut öljyllä makian hajun tulexi HERralle/ nijn myös juomauhrixi neljännes Hin wijna.

23:14 Ja ei pidä teidän syömän utis leipä/ cuiwattua tähkäpäätä eli jyviä/ siihen päivän asti/ cuin te cannatte teidän Jumalallen uhrin. Sen pitää oleman ijancaikkisen säädyn teidän suguisan/ caihisa teidän asuinsioisan.

23:15 Slitte pitää teidän lukeman sijtä toisesta Sabbathin

västä, jona toitte heilutuslyhteen, seitsemän täyttä viikkoa,	västä, koska te kannoitte häälytyslyhteen edes: seitsemän täysinäistä viikkoa ne pitää oleman,	päivästä/ cosca te cannoitta häälytys lyhten edhes/ seitsemen coco Sabbathia.
23:16 laskekaa viisikymmentä päivää seitsemännen sapatin jälkeiseen päivään asti; sitten tuokaa Herralle uusi ruokauhuri.	23:16 Toiseen päivään asti, seitsemännen viikon jälkeen, (se on) viisikymmentä päivää pitää teidän lukeman, ja sitte uhraaman \Herralle\ uutta ruokauhria.	23:16 Sijhen toisen päivän asti/ sen seidzemennen Sabbathin jälkeen/ se on/ wijsikymmendä päivä teidän pitä lukeman ja sijtte uhraman HERralle utta ruocauhria.
23:17 Sieltä, missä asutte, tuokaa heilutusleiväksi kaksi kakkua, jotka on leivottava happamena kahdesta kymmenenneksestä lestyjä jauhoja, Herralle uutislahjaksi.	23:17 Ja uhraaman kaikista teidän asumasioistanne kaksi häälytysleipää, kahdesta kymmeneksestä sämpyläjauhoja, hapatettuina pitää ne kypsettämän, \Herranne\ uutiseksi.	23:17 Ja pitä uhraman sen caikista teidän asumasioistan/ nimittäin: caxi häälytys leipä cahdest kymmenexest symbyläjauhoja/ hapatetut ja leiwotut HERralle utisexi.
23:18 Ja tuokaa leipänne ohella seitsemän virheetöntä, vuoden vanhaa karitsaa ja mullikka sekä kaksi oinasta; ruoka- ja juomauhreineen ne olkoot polttouhri Herralle, suloisesti tuoksuva uhri Herralle.	23:18 Ja pitää tuoman teidän leipänne kanssa seitsemän vuosikuntaista ja virheetöntä karitsaa, ja yhden nuoren mullin, ja kaksi oinasta: sen pitää oleman \Herran\ polttouhrin, ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa, se on makian hajun tuli \Herralle\.	23:18 Ja pitä tuoman teidän leipän cansa/ seidzemen vuosicunnaista ja wirhitöindä caridza/ ja nuoren mullin/ ja caxi oinasta/ sen pitä oleman HERran polttouhrin/ ruocauhrin ja juomauhrin/ se on makian hajun tuli HERralle.
23:19 Ja uhratkaa kauris syntuhriksi sekä kaksi vuoden vanhaa karitsaa yhteysuhriksi.	23:19 Niin myös pitää teidän valmistaman kauriin rikosuhriksi, niin myös kaksi vuosikuntaista karitsaa kii-tosuhriksi.	23:19 Nijn myös pitä teidän tekemän caurin syndiuhrixi/ ja caxi vuosicunnaista caridzata kijtosuhrixi.
23:20 Ja pappi toimittakoon niiden ja uutisleivän ynnä kahden karitsan heilutuksen Herran edessä. Ne olkoot Herralle pyhät ja papin omat.	23:20 Ja papin pitää häälyttämän ne uudisleivän kanssa häälytykseksi \Herran\ edessä, kahden karitsan kanssa. Ja pitää oleman \Herralle\ pyhät, ja papin omat.	23:20 Ja papin pitä häälyttämän ne utis leiwän cansa HERran edes/ cahden caridzan cansa. Ja pitä oleman HERralle pyhät ja papin omat.
23:21 Ja kuuluttakaa pyhä kokous juuri siksi päiväksi; silloin älkää yhtäkään arkias-karettä toimittako. Se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen, missä asuttekin.	23:21 Ja teidän pitää kuuluttaman tämän päivän: tämä pitää teille pyhä kokous oleman. Ei teidän pidä (silloin) yhtäkään raskasta työtä tekemän: ijankaikkisen säädyn pitää sen oleman teidän sukukunnissanne, kaikissa teidän asuinsioissanne.	23:21 Ja teidän pitä cuulut-taman tämän päivän/ jona te cocon tulette/ ja se pitä pyhäxi cudzuttaman. Ei teidän pidä yhtäkän rascasta työtä tekemän: ijancaickisen säädyn pitää sen oleman teidän su-guillen caikis teidän asuinsioi-san.
23:22 Kun te korjaatte eloa maastanne, niin älä leikkaa viljaa pelloltasi reunoja myö-	23:22 Koska te leikkaatte elon teidän maastanne, ei sinun pidä ylen tyynni peltos	23:22 Cosca te leicatte elon teidän maastan/ ei teidän pidä ylön tyynni leickaman/

ten äläkä poimi tähkäpäitä leikkuun jälkeen, vaan jätä ne köyhälle ja muukalaiselle. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.	kulmia leikkaaman, eikä elon päitä noukkiman, vaan jättämän ne vaivaisille ja muukalaisille. Minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.	eikä tyynni cocoman/ vaan jättämän waiwaisille ja muucalaisille. Minä olen HERra teidän Jumalan.
23:23 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:	23:23 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:	23:23 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
23:24 Puhu israelilaisille ja sano: Seitsemännessä kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä, pitäkää sapatinlepo, muistojuhla pasunaa soittaen, pyhä kokous.	23:24 Puhu Israelin lapsille, ja sano: ensimmäisenä päivänä, seitsemäntenä kuukautena pitää teidän pitämän sabbatin, soittamisen muistoksi: se on pyhä kokous.	23:24 Puhu Israelin lapsille/ ja sano: ensimmäisnä päivänä seidzemendenä Cuucautena pitä teidän pitämän soittamisen pyhän Sabbathin muistoksi/ cosca te cocon tuletta.
23:25 Älkää silloin yhtäkään arkiaskareta toimittako, vaan tuokaa uhri Herralle.	23:25 Silloin ei pidä teidän yhtään raskasta työtä tekemän, ja teidän pitää uhraaman tuliuhri \Herralle\.	23:25 Silloin ei pidä teidän yhtän rascasta työtä tekemän/ ja pitä uhraman HERralle.
23:26 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:	23:26 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:	23:26 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
23:27 Tämän seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä on sovituspäivä; pitäkää silloin pyhä kokous, kurittakaa itseänne paastolla ja tuokaa Herralle uhri.	23:27 Kymmenentenä päivänä tänä seitsemäntenä kuunna on sovintopäivä, se pitää oleman teille pyhä kokous: silloin vaivatkaat sielujanne, ja uhratkaat \Herralle\ tuliuhri.	23:27 kymmendenä päivänä tänä seidzemennä Cuunna on sowindo päiwä/ se teidän seasan cudzuttacan pyhäxi/ että te cocon tuletta. Silloin waiwatcat teidän ruumitan/ ja uhratcat HERralle.
23:28 Älkää toimittako yhtäkään askareta sinä päivänä, sillä se on sovituspäivä, jolloin teille toimitetaan sovitus Herran, teidän Jumalanne, edessä.	23:28 Ja ei pidä teidän yhtään työtä tekemän sinä päivänä; sillä se on sovintopäivä, että te sovitettaisiin \Herran\ teidän Jumalanne edessä.	23:28 Ja ei pidä teidän työtä sinä päivänä tekemän: sillä se on sowindo päiwä/ että te sowitettaisiin HERralle teidän Jumalallen.
23:29 Sillä jokainen, joka ei sinä päivänä kurita itseänsä paastolla, hävitettäköön kansastansa.	23:29 Sillä jokainen sielu, jota ei sinä päivänä vaivata, pitää hävitettämän kansastansa.	23:29 Sillä joca ei sinä päivänä waiwa ruumistans/ hän pitä hävitettämän Canssastans.
23:30 Ja jokainen, joka sinä päivänä toimittaa jotakin askareta, minä hävitän hänen kansastansa.	23:30 Ja jokainen sielu, joka sinä päivänä jotakin työtä tekee, sen minä hukutan kansastansa.	23:30 Ja jocainen sielu joca sinä päivänä jotakin työtä teke/ sen minä hucutan hänen Canssastans.
23:31 Älkää silloin yhtäkään askareta toimittako. Se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen, missä asuttekin.	23:31 Sentähden ei pidä teidän (silloin) mitään työtä tekemän: sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän sukukunnillenne kaikissa teidän asuinsioissanne.	23:31 Sentähden ei pidä teidän mitän työtä tekemän. Sen pitä oleman ijancaickisen säädyn teidän suguillen/ caikis teidän asuinsioisan.
23:32 Se on oleva teille le-	23:32 Se on teidän suuri	23:32 Se on teidän suuri

von päivä, kurittakaa itseänne paastolla. Kuukauden yhdeksäntenä päivänä illalla, illasta iltaan, pitäkää tämä sapatti.

23:33 Ja Herra puhui Mooselle sanoen:

23:34 Puhu israelilaisille ja sano: Tämän seitsemännen kuun viidentenätoista päivänä on lehtimajanjuhla Herran kunniaksi; se kestää seitsemän päivää.

23:35 Ensimmäisenä päivänä pidettäköön pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään arkias-karettä toimittako.

23:36 Seitsemänä päivänä tuokaa uhri Herralle. Kahdeksantena päivänä olkoon teillä pyhä kokous, ja tuokaa uhri Herralle; se on juhlakokous, älkää silloin yhtäkään arkias-karettä toimittako.

23:37 Nämä ovat Herran juhla-ajat, joiksi teidän on kuultettava pyhät kokoukset, tuokaksenne Herralle uhreja: polttouhreja ja ruokauhreja, teurasuhreja ja juomauhreja, kunakin päivänä sen päivän uhrit;

23:38 ja sitäpaitsi Herran sapatit ja teidän muut lahjanne ja kaikki lupausuhrinne ja kaikki vapaaehtoiset uhrinne, joita te Herralle annatte.

23:39 Mutta seitsemännen kuukauden viidentenätoista päivänä, kun te olette korjanneet maan sadon, viettäkää

sabbatinne, ja teidän pitää vaivaaman sielujanne: yhdeksäntenä päivänä kuusta ehtona pitää teidän pitämän tämän sabbatin, ehtoosta niin ehtoosen.

23:33 Ja \Herra\ puhui Mooselle, sanoen:

23:34 Puhu Israelin lapsille, sanoen: viidentenätoistakymmenenä päivänä tänä seitsemäntenä kuukautena on lehtimajan juhla, seitsemän päivää \Herralle\.

23:35 Ensimmäisenä päivänä pitää oleman pyhä kokous: ei teidän pidä yhtään raskasta työtä (silloin) tekemän.

23:36 Seitsemän päivää pitää teidän uhraaman tuliuhria \Herralle\, kahdeksantena päivänä pitää teillä pyhä kokous oleman, ja teidän pitää tekemän tuliuhri \Herralle\; sillä se on päätöspäivä: ei pidä teidän yhtään raskasta työtä (silloin) tekemän.

23:37 Nämät ovat \Herran\ juhlapäivät, jotka teidän pitää kutsuman pyhäksi kokoukseksi, ja uhraaman \Herralle\ tuliuhria, polttouhria, ruokauhria, juomauhria, ja muita uhreja, jokaisen päivänänsä.

23:38 Ilman \Herran\ sabbatia, ja ilman teidän lahjojanne ja ilman kaikkia lupausianne, ja ilman kaikkia mielellisiä antimianne, joita teidän pitää antaman \Herralle\.

23:39 Niin pitää nyt teidän viidentenätoistakymmenenä päivänä seitsemäntenä kuukautena, koottuanne vuoden tulon maalta, juhla-

Sabbathin/ että teidän pitää waiwaman teidän ruumitan/ yhdexändenä päivänä cuusta ehtona pitää teidän pitämän tämän Sabbathin/ ehtosta nijn ehtoseen.

23:33 JA HERra puhui Mooselle/ sanoden:

23:34 Puhu Israelin lapsille/ sanoden: wijdendenä toistakymmenenä päivänä tänä seidzemendenä cuucautena on lehtimajan juhla seidzemen päivä HERralle.

23:35 Ensimmäinen päivä pitää cudzuttaman pyhäxi cocon tullaxen/ ei teidän pidä yhtään rascasta työtä tekemän.

23:36 Seidzemendenä päivänä pitää teidän uhraman HERralle. Cahdexas päivä pitää myös cudzuttaman pyhäxi/ että te cocon tuletta. Ja teidän pitää tekemän teidän uhrin HERralle: sillä se on cocouxen päivä/ ei pidä teidän yhtään rascasta työtä tekemän.

23:37 Nämät owat HERran juhlapäivät/ jotca teidän pitää pyhittämän/ että te cocon tuletta/ ja teette HERralle uhrin/ polttouhria/ ruocauhria/ juomauhria/ ja muita uhreja/ jocaidzen päiwälläns.

23:38 Ilman HERran Sabbathita ja teidän lahjojan/ ja lupauxian ja mielellisiä andimitan/ joita te annatte HERralle.

23:39 Nijn pitää nyt teidän wijdendenätoistakymmenenä päivänä seidzemendenä Cuucautena/ coottuanne wuoden

Herran juhlaa seitsemän päivää; ensimmäinen päivä on levon päivä, ja kahdeksas päivä on myös levon päivä.

23:40 Ensimmäisenä päivänä ottakaa ihania hedelmiä puista, palmunoksia ja tuuheiden puiden lehviä sekä pajuja purojen varsilta, ja pitäkää iloa seitsemän päivää Herran, Jumalanne edessä.

23:41 Ja viettäkää sitä juhlaa Herran kunniaksi seitsemän päivää vuodessa. Se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen; viettäkää se seitsemännessä kuussa.

23:42 Seitsemän päivää asukaa lehtimajoissa; kaikki Israelissa syntyneet asukoot lehtimajoissa,

23:43 että teidän jälkeläisenne tietäisivät, kuinka minä annoin israelilaisten asua lehtimajoissa, kun vein heidät pois Egyptin maasta. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

23:44 Ja Mooses puhui näistä Herran juhla-ajoista israelilaisille.

3 Mooses 24 LUKU

24:1 Ja Herra puhui Mooseselle sanoen:

24:2 Käske israelilaisten tuoda sinulle puhdasta, survomalla saatua öljyyn öljyä seitsenhaaraista lamppua varten, että lamput aina voidaan nostaa paikoilleen.

lisesti viettämän \Herran\ riemujuhlaa, seitsemän päivää: ensimmäisenä päivänä on sabbati, ja kahdeksantena päivänä on myös sabbati.

23:40 Ja teidän pitää ensimmäisenä päivänä ottaman teille hedelmiä ihanasta puusta, palmun versoja, ja oksia paksu-oksaisista puista ja pajuja ojista, ja oleman riemuiset seitsemän päivää, \Herran\ teidän Jumalanne edessä.

23:41 Ja pitää niin pitämän \Herralle\ sitä riemujuhlaa vuodessa seitsemän päivää: sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän sukukunnissanne, että teidän niin pitää pyhää riemujuhlaa pitämän seitsemäntenä kuu-kautena.

23:42 Seitsemän päivää pitää teidän asuman lehtimajoissa: joka omainen on Israelissa, hänen pitää asuman lehtimajoissa,

23:43 Että teidän sukunne tietäisivät, kuinka minä olen antanut Israelin lapset asua majoissa, koska minä johdatin heitä Egyptin maalta: Minä \Herra\ teidän Jumalanne.

23:44 Ja Moses sanoi nämät \Herran\ juhlapäivät Israelin lapsille.

24 LUKU

24:1 Ja \Herra\ puhui Mooseselle, sanoen:

24:2 Käske Israelin lasten tuoda sinulle selkiää öljyyn öljyä, puserrettua ulos, valaistukseksi, joka aina pitää lampuissa sytytettyinä oleman.

tulon huoneeseen maalda/ pitämän HERran juhla/ seitsemän päivää. Ensimmäisenä päivänä on Sabbathi/ ja kahdeksantena päivänä on myös Sabbathi.

23:40 Ja teidän pitää ensimmäisenä päivänä ottaman hedelmiä ihanista puista/ palmun wesoja ja oxia paxuoxaisista puista/ ja pajuja ojista/ ja oleman riemuiset seitsemän päivää/ HERran teidän Jumalan edes.

23:41 Ja pitää niin pitämän HERralle sen juhlan vuodessa seitsemän päivää/ sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän suguillen/ että heidän niin pitää pyhä pitämän seitsemennä Cuucautena.

23:42 Seidzemen päivä pitää teidän asuman lehtimajoissa.

23:43 Joka omainen on Israelis/ hänen pitää asuman lehtimajois.

Että teidän sucun tietäisit/ cuinga minä olen andanut Israelin lapset asua majois/ cosca minä johdatin heitä Egyptin maalda. Minä olen HERra teidän Jumalan.

23:44 Ja Moses sanoi Israelin lapsille nämät HERran juhlit.

XXIV. Lucu

24:1 JA HERra puhui Mooseselle/ sanoden:

24:2 käske Israelin lasten/ tuoda sinulle selkiätä öljyyn öljyä puserrettua ulos kyntiläxi/ joca jocapäivä pitää lampuun pandaman.

<p>24:3 Ulkopuolella esirippua, joka on lain arkin edessä ilmestysmajassa, Aaron hoitakoon sitä niin, että se aina, ehtoosta aamuun asti, palaa Herran edessä. Se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen.</p>	<p>24:3 Ulkoiselle puolelle todistuksen esirippua seurakunnan majassa pitää Aaronin alati valmistaman, ehtoosta niin aamuun asti \Herran\ edessä. Sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän sukukunnissanne.</p>	<p>24:3 Ulkoiselle puolelle todistuksen esirippua seurakunnan majas. Ja Aaronin pitää ne jocopäivä valmistaman ehtoosta niin aamuun HERran edes. Sen pitää oleman ijancaikkisen säädyn teidän suguillen.</p>
<p>24:4 Aitokultaisen seitsenhaaraisen lampun lamppuja hän hoitakoon niin, että ne aina palavat Herran edessä.</p>	<p>24:4 Ja hänen pitää valmistaman lamput puhtaasen kynttiläljalkaan, aina \Herran\ edessä.</p>	<p>24:4 Ja hänen pitää valmistaman lamput siihen cauniiseen kynttiläljalkaan/ jocopäivä HERran edes.</p>
<p>24:5 Ja ota lestyjä jauhoja ja leivo niistä kaksitoista kakkua; joka kakussa olkoon niitä kaksi kymmenennestä.</p>	<p>24:5 Ja sinun pitää ottaman sämpyläjauhoja ja leipoman niistä kaksitoistakymmentä kyrsää: kaksi kymmenestä pitää oleman joka kyrsässä.</p>	<p>24:5 JA sinun pitää ottaman sämbyläjauhoja ja leipoman niistä caxitoistakymmendä kyrsä caxi kymmenest joca kyrsään.</p>
<p>24:6 Ja lado ne päälletysten kahteen pinoon, kuusi pinoonsa, aitokultaiselle pöydälle Herran eteen.</p>	<p>24:6 Ja sinun pitää heidän paneman kahteen läjään, kuusi kumpaankin läjään, puhtaalle pöydälle \Herran\ eteen.</p>	<p>24:6 Ja sinun pitää heidän paneman cahteen läjään/ cuusi cumbangin läjään/ sille puhtalle pöydälle HERran eteen.</p>
<p>24:7 Ja pane pinojen päälle puhdasta suitsuketta leipien alttariuhriosana uhriksi Herralle.</p>	<p>24:7 Ja sinun pitää pane-man niiden päälle puhdasta pyhää savua, että ne pitää oleman muistoleivät: se on tuliuhri \Herralle\.</p>	<p>24:7 Ja sinun pitää pane-man nijden päälle puhdasta pyhä sawua/ että ne pitää oleman muistonleiwän uhrixi HERralle.</p>
<p>24:8 Sapatti sapatilta hän aina asettakoon ne Herran eteen israelilaisten antina; se on ikuinen liitto.</p>	<p>24:8 Joka sabbatin päivänä pitää hänen aina valmistaman ne \Herran\ edessä, Israelin lapsilta ijankaikkiseksi liitoksi.</p>	<p>24:8 Joca Sabbathin päivänä pitää hänen aina walmistaman ne HERralle/ Israelin lapsilda ijancaickisexi lijtoxi.</p>
<p>24:9 Ne olkoot Aaronin ja hänen poikiensa omat, ja he syökööt ne pyhässä paikassa, sillä ne ovat korkeasti-pyhät; ne ovat hänen ikuinen osuutensa Herran uhreista.</p>	<p>24:9 Ja ne pitää Aaronin ja hänen poikainsa omat oleman, heidän pitää ne syömän pyhässä siassa; sillä se on hänelle kaikkein pyhin \Herran\ tuliuhreista ijancaikkiseksi säädiksi.</p>	<p>24:9 Ja ne pitää Aaronin ja hänen poicains omat oleman/ heidän pitää ne syömän pyhäs sias: sillä se on hänelle caickein pyhin uhri HERralda ijancaickisexi säädixi.</p>
<p>24:10 Erään israelilaisen vaimon poika, jonka isä oli egyptiläinen mies, oli lähtenyt maasta israelilaisten mukana; ja tämän israelilaisen vaimon poika ja muuan israelilainen mies riitelivät keskenänsä leirissä.</p>	<p>24:10 Ja yhden Israelilaisen vaimon poika läksi ulos, joka Egyptiläisen miehen poika oli Israelin lasten seassa, ja se Israelilaisen vaimon poika riiteli toisen Israelilaisen kanssa leirissä,</p>	<p>24:10 Ja yhden Israelitan waimon poica läxi ulos/ joca Egyptiläisen miehen poica oli Israelin lasten seas/ ja rijteli toisen Israelitan cansa leiris.</p>
<p>24:11 Ja israelilaisen vaimon</p>	<p>24:11 Ja se Israelilaisen vaimon poika pilkkasi nimeä</p>	<p>24:11 Ja se Israelitan waimon</p>

<p>poika pilkkasi Herran nimeä ja kirosi sitä. Silloin he toivat hänet Mooseksen eteen. Ja hänen äitinsä nimi oli Selomit, Dibrin tytär, Daanin sukukunnasta.</p>	<p>ja kirosi. Niin toivat he hänen Mooseksen eteen, (ja hänen äitinsä nimi oli Selomit Dibrin tytär, Danin sukukunnasta).</p>	<p>poica pilckais ja kirois. Nijn toit he hänen Mosexen eteen (ja hänen äitins nimi oli Selomith Dibrin tytär Danin sucucunnasta)</p>
<p>24:12 Ja he panivat hänet vankeuteen, kunnes heille ilmoitettaisiin Herran vastaus.</p>	<p>24:12 Ja panivat hänen vankeuteen niinkauvaksi, että heille olis selkiä päätös annettu \Herran\ suusta.</p>	<p>24:12 Ja panit hänen fangeuteen nijncauwaxi/ että heille olis selkiä wastaus annettu HERran suusta.</p>
<p>24:13 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:</p>	<p>24:13 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:</p>	<p>24:12 Ja HERra puhui Mosexelle/ sanoden:</p>
<p>24:14 Vie kirooja leirin ulkopuolelle, ja kaikki, jotka kuulivat sen, laskekoot kätensä hänen päänsä päälle, ja koko kansa kivittäköön hänet.</p>	<p>24:14 Vie häntä leiristä ulos, joka kiroillut on, ja anna kaikkein, jotka sen kuulivat, laskea kätensä hänen päänsä päälle, ja kaikki kansa kivittäkään häntä.</p>	<p>24:13 Wie händä leirist ulos joca kiroillut on/ ja anna caickein/ jotca sen cuulit/ laske kätens hänen pääns päälle/ ja caicki Canssa kiwittäkän händä.</p>
<p>24:15 Ja puhu israelilaisille ja sano: Kuka ikinä Jumalaansa kiroaa, se joutuu syynalaiseksi.</p>	<p>24:15 Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: kuka ikänä Jumalaansa kiroilee, hänen pitää kantaman syntinsä.</p>	<p>24:14 Ja sano Israelin lapsille: joca Jumalatans kiroile/ hänen pitä candaman syndis.</p>
<p>24:16 Ja joka Herran nimeä pilkkaa, rangaistakoon kuolemalla; koko kansa kivittäköön hänet kuoliaaksi. Olipa se muukalainen tai maassa syntynyt, joka pilkkaa Herran nimeä, hänet surmattakoon.</p>	<p>24:16 Ja joka \Herran\ nimeä pilkkaa, sen pitää totisesti kuoleman, kaiken kansan pitää häntä kuoliaaksi kivittämän. Niinkuin muukalaisen, niin pitää myös omaisen oleman: jos hän pilkkaa sitä nimeä, niin hänen pitää kuoleman.</p>	<p>24:15 Ja se/ cuin HERran nime pilcka/ hänen pitä totisest cuoleman/ caiken Canssan pitä händä kiwittämän. Nijn cuin muucalaisen/ nijn pitä myös omaisen oleman. Jos hän pilcka sitä nime/ nijn hänen pitä cuoleman.</p>
<p>24:17 Jos joku lyö kuoliaaksi ihmisen, kenen hyvänsä, hänet rangaistakoon kuolemalla.</p>	<p>24:17 Jos joku lyö jonkun ihmisen kuoliaaksi, hänen pitää totisesti kuoleman.</p>	<p>24:16 JOs jocu lyö jongun ihmisen/ hänen pitä totisest cuoleman.</p>
<p>24:18 Mutta joka lyö kuoliaaksi kotieläimen, korvatkoon sen: henki hengestä.</p>	<p>24:18 Vaan joka jonkun naudan lyö, hänen pitää maksaman hengen hengestä.</p>	<p>24:17 Waan joca jongun naudan lyö/ hänen pitä maxaman hengen hengest.</p>
<p>24:19 Ja joka tuottaa lähimmäisellensä vamman, sille tehtäköön, niinkuin hänkin on tehnyt:</p>	<p>24:19 Ja joka tekee jonkun lähimmäisensä virheelliseksi, hänelle pitää niin tehtämän, kuin hänkin tehnyt on:</p>	<p>24:18 Ja joca teke jongun lähimmäisellens wirhillisexi/ hänelle pitä nijn tehtämän/ cuin hängin tehnyt on.</p>
<p>24:20 ruhje ruhjeesta, silmä silmästä, hammas hampaasta; saman vamman, jonka hän on toiselle tuottanut, saakoon hän itsekin.</p>	<p>24:20 Haava haavasta, silmä silmästä, hammas hampaasta; niinkuin hän on jonkun ihmisen virheelliseksi tehnyt, niin pitää myös hänelle jälleen tehtämän.</p>	<p>24:19 Wahingo wahingosta/ silmä silmästä/ hammas hambasta/ nijn cuin hän on jongun wirhillisexi tehnyt/ nijn pitä myös hänelle jäl lens teh-</p>

24:21 Joka lyö kuoliaaksi kotieläimen, korvatkoon sen; mutta joka lyö kuoliaaksi ihmisen, se surmattakoon.

24:22 Sama laki olkoon teillä, niin muukalaisella kuin maassa syntyneelläkin; sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne.

24:23 Ja Mooses puhui näin israelilaisille; ja he veivät ki-rooijan leirin ulkopuolelle ja kivittivät hänet kuoliaaksi. Näin israelilaiset tekivät, niin-kuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

3 Mooses 25 LUKU

25:1 Ja Herra puhui Moosekselle Siinain vuorella sanoen:

25:2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun te tulette siihen maahan, jonka minä teille annan, niin maa pitääköön sapattia Herran kunniaksi.

25:3 Kuutena vuotena kylvä peltosi ja kuutena vuotena leikkaa viinitarhasi ja korjaa niiden sato,

25:4 mutta seitsemäntenä vuotena olkoon maalla levon aika, sapatti Herran kunniaksi; silloin älä kylvä peltoasi äläkä leikkaa viinitarhaasi.

25:5 Leikatun viljasi jälkikasvua älä leikkaa, äläkä poimi viinirypäleitä, jotka ovat kasvaneet leikkaamattomissa viinipuissasi. Silloin olkoon maalla levon vuosi.

24:21 Niin että joka lyö naud-an, hänen pitää sen mak-saman, vaan joka lyö ihmisen, sen pitää kuoleman.

24:22 Yhden oikeuden pitää oleman teidän seassanne, niin muukalaisella kuin omaisellakin; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

24:23 Koska Moses oli näitä puhunut Israelin lapsille, niin veivät he sen leiristä ulos, joka kiroillut oli, ja kivittivät hänen kuoliaaksi: ja Israelin lapset tekivät niin-kuin \Herra\ Mosekselle käskenyt oli.

25 LUKU

25:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle Sinain vuorella, sanoen:

25:2 Puhu Israelin lapsille ja sano heille: koska te tulette siihen maahan, jonka minä teille annan, niin maan pitää pitämän \Herralle\ lepoa.

25:3 Kuusi vuotta pitää sinun peltos kylvämän, ja kuusi vuotta viinamäkes leikkaaman, ja sen hedelmät kokooman;

25:4 Mutta seitsemäntenä vuonna pitää maan pitämän \Herralle\ suuren pyhän, jona ei sinun pidä kylvämän sinun peltoas taikka leikkaaman sinun viinamäkeäs.

25:5 Ja mitä itsestänsä kasvava laihostas, ei sinun pidä leikkaaman, ja viinamarjoja, jotka ilman sinun työtäs ovat kasvaneet, ei sinun pidä noukkiman; sillä se on maan lepovuosi.

tämän.

24:20 Nijn että joca lyö joca-cuta nauta/ hänen pitä sen maxaman/ waan joca lyö ihmistä/ hänen pitä cuoleman.

24:21 Yhden oikeuden pitää oleman teidän seasan/ njn muucalaisella cuin omaisella-kin: sillä minä olen HERra teidän Jumalan.

24:22 Ja Moses sanoi näitä Israelin lapsille. Ja he weit sen leirist ulos/ joca kiroillut oli/ ja kiwittit hänen. Ja näit teit Israelin lapset/ njncuin HERra Mosexelle käskenyt oli.

XXV. Lucu

25:1 JA HERra puhui Mosexelle Sinain vuorella/ sano-den:

25:2 Puhu Israelin lapsille/ ja sano heille: cosca te tuletta siihen maahan/ jonga minä teille annan/ njn maan pitä pitämän HERralle lepo.

25:3 Nijn ettäs kylwät cuusi vuotta sinun peldos/ ja cuusi vuotta sinä leickat sinun wij-napuitas/ ja cocot hedelmät.

25:4 Mutta seidzemendenä vuonna/ pitä maan pitämän HERralle sen suuren pyhän/ jona ei sinun pidä kylvämän sinun peldoas/ taicka leicka-man sinun wijnapuitas.

25:5 Ja mitä idzestäns caswa sinun laihostas/ ei sinun pidä leickaman/ ja wijnamarjoja/ jotca ilman sinun työtäs owat caswanet/ ei sinun pidä nouckiman: sillä se on maan lepovuosi.

25:6 Mutta mitä itsestensä kasvaa maan levätessä, olkoon teille ruuaksi, sinulle itsellesi, sinun palvelijallesi ja palvelijattarellesi, päiväpalkkailaisellesi ja loisesellesi, jotka luonasi asuvat.

25:7 Ja karjallesi ja metsäeläimille sinun maassasi olkoon kaikki sen sato ruuaksi.

25:8 Ja laske seitsemän vuosiviikkoa: seitsemän kertaa seitsemän vuotta, niin että seitsemän vuosiviikon aika on neljäkymmentä yhdeksän vuotta.

25:9 Ja seitsemännessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä anna pasunan raikuen soida; sovituspäivänä antakaa pasunan soida koko maassanne.

25:10 Ja pyhittäkää viideskymmenes vuosi ja julistakaa vapautus maassa kaikille sen asukkaille. Se olkoon teille riemuvuosi; jokainen teistä saa silloin palata perintömaallensa ja sukunsa luo.

25:11 Riemuvuosi olkoon teille viideskymmenes vuosi; älkää silloin kylväkö älkääkää jälkikasvua leikatko, älkääkää poimiko, mitä leikkaamattomissa viinipuissa on kasvanut.

25:12 Sillä se on riemuvuosi,

25:6 Mutta maan lepoa sinun pitää sentähden pitämän, että sinun pitää siitä syömän, sinun palvelias ja piikas, niin myös päivämiehes, huonekuntaises, ja muukalaiset sinun tykönäs.

25:7 Ja sinun karjalles ja eläimilles sinun maallas kaikki, mitä siinä kasvaa, pitää oleman ruaksi.

25:8 Ja sinun pitää lukeman sinulles seitsemän lepovuotta, niin että seitsemän vuotta pitää seitsemän kertaa luetaman: ja ne seitsemän lepovuoden aikaa tekee yhdeksän vuotta viidettäkymmentä.

25:9 Niin sinun pitää antaman soittaa basunalla ylitse koko teidän maakuntanne, kymmenentenä päivänä seitsemäntenä kuukautena: juuri sovintopäivänä pitää teidän antaman basunan käydä yli koko teidän maakuntanne.

25:10 Ja teidän pitää sen viidennenkymmenennen vuoden pyhittämän, ja pitää kuuluttaman vapauden maassa kaikille niille, jotka siinä asuvat; sillä se on teidän riemuvuotenne: silloin pitää itsekunkin pääsemän jälleen omaan saamaansa, itsekukin omaan sukuunsa.

25:11 Sillä viideskymmenes vuosi on teidän riemuvuotenne: ei teidän pidä kylvämän, eikä leikkaaman itsestensä kasvanutta, eikä myös hakeman niitä, mitkä ilman työtä kasvaneet ovat.

25:12 Sillä se on riemuvuosi, se pitää pyhitettämän teiltä.

25:6 Mutta maan lepo sinun pitää sentähden pitämän/ että sinun pitää siitä syömän sinun palvelias/ piicas/ päivämiehes/ huonecunnaisies ja muucalaiset sinun tykönäs.

25:7 Sinun carjalles ja eläimilles sinun maallas/ caicki mitä siinä caswa/ pitää oleman ruaxi.

25:8 JA sinun pitää lukeman sinulles seidzemen sencaltaita lepowuotta/ nijn että seidzemen vuotta pitää seidzemen kerta luetaman/ ja ne seidzemen lepowuoden aica/ teke yhdexän vuotta wijdettäkymmendä.

25:9 Nijn sinun pitää andaman soitta Basunalla ylidze coco teidän maacundan/ kymmenentenä päivänä seidzemendenä cuucautena/ juuri sowindo päivänä.

25:10 Ja teidän pitää sen wijdennenkymmenennen vuoden pyhittämän/ ja pitää cudzuman wapaxi wuodexi maalle/ caikille nijlle/ jotca siinä asuwat: sillä se on teidän riemuvuoten. Silloin pidä idzecungin pääsemän hänen oman saamaans/ idzecungin hänen oman sucuuns.

25:11 Sillä se wijdeskymmenes vuosi/ on teidän riemuvuoten/ ei teidän pidä kylvämän/ eikä leickaman idzestäns caswanut/ eikä myös wijnamäest hakeman nijtä/ cuin ilman työtä caswanet owat.

25:12 Sillä se on riemuvuosi/

se olkoon teille pyhä; pelloilta syökää sen sato.	Mutta teidän pitää syömän niitä kaikkia, mitä maa kantaa.	se pitää pyhitettämän teidä. Mutta teidän pitää syömän niittä caickia/ cuin maa can-da.
25:13 Riemuvuotena saa jokainen teistä palata perintömaallensa.	25:13 Tämä on riemuvuosi, jona itsekunkin teistä pitää omaan saamaansa pääsemän jälleensä.	25:13 Tämä on riemuvuosi/ jona idzecungin pitää oman saamaans pääsemän jälleensä.
25:14 Jos myyt jotakin lähimmäisesi tai ostat jotakin lähimmäiseltäsi, niin älkää tehkö vääryyttä toinen toisellenne.	25:14 Jos sinä jotakin myyt lähimmäisesi, taikka ostat jotakin häneltä, niin ei yhdenkään pidä pettämän veljeänsä.	25:14 JOs sinä jotakin myyt sinun lähimmäisesi/ taikka ostat jotain häneldä/ ei yhdengän pidä pettämän hänen veljensä.
25:15 Vaan maksa lähimmäisesi riemuvuoden jälkeisten vuosien luvun mukaan, sato vuosien luvun mukaan hän saakoon maksun sinulta.	25:15 Vaan riemuvuoden luvun jälkeen pitää sinun ostaman lähimmäiseltäsi, ja vuoden tulon jälkeen pitää hänen sinulle myymän.	25:15 Waan riemuvuoden lugun jälkeen/ pitää sinun ostaman häneldä/ ja vuoden tulon jälkeen/ pitää hänen sinulle myymän.
25:16 Kuta useampia vuosia on, maksa sitä suurempi hinta, ja kuta vähemmän vuosia on, maksa sitä pienempi hinta; sillä satomäärän hän myy sinulle.	25:16 Sitä usiammat kuin vuodet ovat, pitää sinun korrottaman hinnan, ja sen harvemmat kuin vuodet ovat, pitää sinun alentaman hinnan; sillä vuoden tulon luvun jälkeen pitää hänen myymän sinulle.	25:16 Sitä usiammat cuin vuodet owat/ pitää sinun corrottaman hinnan/ ja sen harwemmat cuin vuodet owat/ pitää sinun alendaman hinnan: sillä vuoden tulon lugun jälkeen pitää hänen myymän sinulle.
25:17 Älköön teistä kukaan tehkö vääryyttä lähimmäisellesi, vaan pelkää Jumalaasi; sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne.	25:17 Älkään kenkään pettäkö lähimmäistänsä, mutta pelkää sinun Jumalaasi; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.	25:17 Älkän kengän pettäkö hänen lähimmäistänsä/ mutta pelkää HERra sinun Jumalatas: minä olen HERra teidän Jumalan.
25:18 Sentähden pitäkää minun käskyni ja noudattakaa minun säädöksiäni ja pitäkää ne, niin te saatte turvallisesti asua maassa.	25:18 Sentähden tehkää minun säätyni ja pitäkää minun oikeuteni, että te ne teette, ja turvallisesti asutte maassa.	25:18 Sentähden tehkät minun säätyni jälkeen ja pitäkät minun oikeuteni/ että te teette ja pelkämät asutte maasan.
25:19 Ja maa on antava hedelmänsä, ja teillä on kyllin syötävää, ja te saatte turvallisesti asua siinä.	25:19 Ja maan pitää antaman teille hedelmänsä, ja teillä pitää oleman kyllä syötävää, ja asuman pelkäämättä siinä.	25:19 Sillä maan pitää antaman teille hedelmänsä/ ja teillä pitää oleman kyllä syötävättä/ ja asuman pelkäämättä siinä.
25:20 Ja jos te sanotte: Mitä me syömme seitsemäntenä vuotena, kun meidän ei ole lupa kylvää eikä korjata satoamme?	25:20 Ja jos te sanotte: mitä meidän pitää syömän seitsemäntenä vuonna? katso, ei meidän pidä kylvämän, eikä vuoden tuloa kokooman.	25:20 Ja jos te sanotte: mitä meidän pitää syömän seitsemäntenä vuonna? sillä en me mitän kylvänet ja coonnet vuoden tulo.

25:21 niin minä käsken siunaukseni kuudentena vuotena tulemaan teille, niin että se tuottaa teille kolmen vuoden sadon.

25:22 Ja kun te kylvätte kahdeksantena vuotena, on teillä vielä vanhaa satoa syödä; siihen asti, kunnes yhdeksäntenä vuotena sen sato on saatu, on teillä vanhaa syödä.

25:23 Älköön maata ainaiseksi myytäkö, sillä maa on minun ja te olette muukalaisia ja vieraita minun luonani.

25:24 Ja kaikessa siinä maassa, jonka te saatte perintömaaksenne, antakaa oikeus maan sukulunastamiin.

25:25 Jos veljesi köyhtyy ja myy perintömaatansa, niin hänen lähin sukulunastajansa tulkoon ja lunastakoon sen, mitä hänen veljensä on myynyt.

25:26 Mutta jos jollakin ei ole sukulunastajaa, mutta hän itse voi hankkia niin paljon, kuin lunastukseen tarvitaan,

25:27 niin laskekoon, kuinka monta vuotta on kulunut myymisestä, ja maksakoon jäljellä olevasta ajasta miehelle, jolle hän myi, ja palatkoon perintömaallensa.

25:28 Mutta jos hän ei voi hankkia niin paljoa, kuin maksamiseen tarvitaan, niin jääköön se, mitä hän on myynyt, ostajan haltuun ri-

25:21 Niin minä käsken minun siunaukseni tulla kuudentena vuotena teidän ylitseenne, niin että sen pitää tekemän teille kolmen vuoden tulon.

25:22 Ja teidän pitää kylvämän kahdeksantena vuonna, ja vanhasta vuoden kasvusta syömän yhdeksänten vuoteen asti, niin että te syötte vanhasta uutiseen asti.

25:23 Sentähden ei teidän pidä maata peräti myymän; sillä maan on minun, ja te olette muukalaiset ja vieraat minun edessäni.

25:24 Ja teidän pitää koko teidän omassa maassanne antaman maan lunastettaa.

25:25 Jos sinun veljes köyhtyy, ja myy sinulle omaisuustansa, ja hänen lähimmäinen lankonsa tulee hänen tykönsä, ja tahtoo lunastaa, niin pitää hänen lunastaman sen, minkä hänen veljensä myynyt on.

25:26 Ja jos joku on, jolla ei yhtään lunastajaa ole, ja taitaa niin paljo matkaan saada, kuin sen lunastukseksi tarvitaan.

25:27 Niin pitää luettaman vuosiluku sittenkuin hän myi, ja annettaman hänelle, joka myi, mitä liiaksi on, että hän tulis omaisuuteensa jälleen.

25:28 Mutta jos ei hän taakaansa löydä niin paljo että hän sais sen jälleen, niin pitää sen, minkä hän myynyt on, oleman ostajan kädessä riemuvuoteen asti; niin hä-

25:21 Ja minä käsken minun siunaukseni tulla kuudentena vuotena teidän ylidzen/ nijn että sen pitää tekemän teille kolmen vuoden tulon.

25:22 Ja teidän pitää kylvämän kahdeksantena vuonna/ ja vanhast vuoden kasvost syömän yhdeksänten vuoteen asti/ nijn että te syötte siitä vanhasta utisen asti.

25:23 Sentähden/ ei teidän pidä maata peräti myymän: Sillä maa on minun/ ja te oletta muukalaiset ja vieraat minun edessäni.

25:24 Ja teidän pitää koko teidän maasan andaman maan lunastettaa.

25:25 Jos sinun veljes köyhtyy/ ja myy sinulle hänen saamans/ ja tule hänen lähimmäinen langons hänen tygöns/ ja tahto lunastan/ nijn pitää hänen lunastaman sen/ cuin hänen veljens myynyt on.

25:26 Ja jos joku on/ jolla ei yhtän lunastaja ole/ ja taita kädelläns nijnpaljo matcan saatta/ että hän lunasta yhden osan.

25:27 Nijn pitää luettaman vuosilucu sijttecuin hän myi/ ja annettaman hänelle joca myi mitä lijaxi on/ että hän sais omans jälleens.

25:28 Mutta jos ei hän taakaans löydä nijnpaljo että hän sais sen jälleens/ nijn pitää sen cuin hän myynyt on/ oleman ostajan kädes riemu-

muvuoteen asti. Mutta riemu-
vuotena se on vapaa, ja hän
palatkoon perintömaallensa.

25:29 Jos joku myy asuinra-
kennuksen muureilla varuste-
tussa kaupungissa, olkoon
hänellä oikeus lunastaa se
vuoden kuluessa siitä, kun
hän sen myi; sen ajan kestää
hänen sukulunastusoikeuten-
sa.

25:30 Mutta jollei sitä lunas-
teta, ennenkuin vuosi on ku-
lunut umpeen, niin jääköön
talo muureilla varustetussa
kaupungissa ainaiseksi osta-
jalle ja hänen suvullensa,
riemuvuotena vapaaksi tule-
matta.

25:31 Mutta talot kylissä, joi-
den ympärillä ei ole muuria,
luettakoon peltomaahan; ne
olkoot lunastettavissa, ja rie-
muvuotena ne tulevat vapaik-
si.

25:32 Kuitenkin olkoon leevi-
läisillä niissä kaupungeissa,
jotka ovat heidän perintö-
omaisuuttaan, ikuinen oikeus
talojen lunastamiseen.

25:33 Jos joku leeviläinen
käyttää lunastusoikeutta, niin
myyty talo kaupungissa, joka
on leeviläistä perintöomai-
suutta, palautuu riemuvuotena
vapaaksi; sillä talot leeviläis-
kaupungeissa ovat heidän
perintöomaisuuttaan israeli-
laisten seassa.

25:34 Ja heidän kaupun-
keihinsa kuuluvaa laidunmaa-
ta älköön myytäkö, sillä se
on heidän ikuista perintö-
omaisuuttansa.

25:35 Jos veljesi sinun luo-
nasi köyhtyy eikä jaksa pysyä

nen pitää oleman vapaan ja
saaman omansa jälleen.

25:29 Se joka myy asuttavan
huoneen kaupungin muurin
sisältä, hänellä on vapaa eh-
to ajastajassa, sitä lunastaa
jällensä: ja sen pitää oleman
ajan, jolla hän lunastaa sen.

25:30 Ja jos ei hän lunasta
sitä koko ajastajassa, niin
pitää ostajan sen huoneen
kaupungin muurin sisältä
pitämän ijankaikkisesti ja
hänen sukunsa, ja ei pidä
vapaaksi tuleman ilovuotena.

25:31 Mutta jos huone on
maan kylässä, kussa ei yht-
tään muuria ympärillä ole,
niin se pitää luettaman pel-
tomaaksi: se lunastetaan ja
tulee ilovuotena vapaaksi.

25:32 Leviläisten kaupungit
ja huoneet kaupungeissa,
joissa heidän tavaransa ovat,
saavat he aina lunastaa.

25:33 Se joka jotakin lunas-
taa Leviläisiltä, hänen pitää
siitä luopuman ilovuonna,
olkoon se ostettu huone eli
omaisuus kaupungissa, jos-
sa hän asunut on; sillä huo-
neet Leviläisten kaupungeis-
sa ovat heidän omaisuutensa
Israelin lasten seassa.

25:34 Mutta maata heidän
kaupunkeinsa ympäriltä ei
pidä myytämän; sillä se on
heidän saamansa ijankaikki-
sesti.

25:35 Jos veljes köyhtyy ja
tulee voimattomaksi tykönäs,
niin sinun pitää pitämän hä-

wuoten asti/ niijn hänen pitä
oleman wapan/ ja saaman
omans jällens.

25:29 Se cuin myy asuttawan
huonen Caupungin muurin
sisäldä/ hänellä on wapa
ehto ajastajas sitä lunasta
jällens. Ja sen pitä oleman
ajan jolla hän lunasta sen.

25:30 Ja jos ei hän lunasta
sitä ajastajas/ niijn pitä osta-
jan pitämän ijancaickisest ja
hänen sucuns ja ei pidä wa-
paxi tuleman ilovuotena.

25:31 Mutta jos huone on
maan kyläs/ cusa ei yhtän
muuria ymbärins ole/ niijn se
pitä luettaman peldomaaxi/
se lunastetan ilovuotena ja
tule wapaxi.

25:32 Lewitain Caupungit ja
huonet Caupungeis/ joisa
heidän tawarans owat/ taitan
aina lunastetta.

25:33 Se joca jotakin lunasta
Lewitailda/ hänen pitä sijtä
luopuman ilovuonna/ olcon
se huone eli Caupungi/ josa
hän asunut on: sillä huonet
Lewitain Caupungeista/ owat
heidän saamans Israelin las-
ten seas.

25:34 Mutta maata heidän
Caupungeins ymbärildä ei
pidä myytämän: sillä se on
heidän saamans ijancaic-
kisest.

25:35 JOs sinun weljes köyh-
ty ja tule woimattomaxi ty-

pystyssä, tue häntä samoin-
kuin muukalaista tai loista;
hän eläköön luonasi.

25:36 Älä ota korkoa tai voit-
toa häneltä, vaan pelkää Ju-
malaasi ja anna veljesi elää
luonasi.

25:37 Älä anna hänelle ra-
haasi korolle äläkä ota elin-
tarpeista voittoa.

25:38 Minä olen Herra, teidän
Jumalanne, joka vein teidät
pois Egyptin maasta antaak-
seni teille Kanaanin maan ja
ollakseni teidän Jumalanne.

25:39 Jos veljesi sinun luo-
nasi köyhtyy ja myy itsensä
sinulle, älä pane häntä orjan
työhön,

25:40 vaan hän olkoon päi-
väpalkkalaisena ja loisena
sinun luonasi; riemuvuoteen
asti hän palvelkoon sinua.

25:41 Silloin hän lähteköön
luotasi vapaana, hän ja hä-
nen lapsensa hänen kans-
saan, ja palatkoon sukunsa
luo ja isiensä perintömaalle.

25:42 Sillä he ovat minun
palvelijoitani, jotka minä vein
pois Egyptin maasta; sentäh-
den älköön heitä orjan taval-
la myytäkö.

25:43 Älä hallitse heitä ko-
vuudella, vaan pelkää Juma-
laasi.

25:44 Mutta orjasi ja orjatta-
resi, jotka hankit itsellesi, os-
takaa kansoista, jotka asuvat
teidän ympärillänne.

nen ylös, niinkuin muukalai-
sen, taikka huonekuntaisen,
että hän eläis sinun kanssa.

25:36 Ja ei sinun pidä otta-
man korkoa eli voittoa hänel-
tä; vaan pelkää sinun Juma-
laas, että sinun veljes sais
elää sinun kanssa.

25:37 Ei sinun pidä antaman
rahaas hänelle korolle, eikä
antaman viljaas kasvulle.

25:38 Sillä minä olen
Herra teidän Jumalanne,
joka teidän johdatin Egyptin
maalta, antaakseni teille Ka-
naanin maan, ja ollakseni
teidän Jumalanne.

25:39 Jos veljes köyhtyy si-
nun tykönäs, ja myy itsensä
sinulle, niin ei sinun pidä
häntä pitämän niinkuin or-
jaa.

25:40 Mutta hänen pitää
oleman sinun tykönäs niin-
kuin päivämiehen, eli huone-
kuntaisen, palvelen sinua
riemuvuoteen asti.

25:41 Silloin pitää hänen
käymän ulos vapaana sinun
tyköäs lapsinensa, ja pitää
tuleman sukunsa tykö jäl-
leen, ja isiänsä saaman pääl-
le.

25:42 Sillä he ovat minun
palveliani, jotka minä Egpyp-
tin maalta johdattanut olen:
sentähden ei pidä heitä orjan
tavalla myytämän.

25:43 Ei sinun pidä ankaras-
ti heitä hallitseman, vaan
pelkäämän sinun Jumalaas.

25:44 Jos tahdot pitää orjaa
ja piikaa, niin sinun pitää
ostaman ne pakanoilta, jotka
teidän ympärillänne ovat.

könäs/ nijn sinun pitä otta-
man händä tygös/ nijncuin
muucalaisen/ taicka huone-
cunnaisen/ että hän eläis
sinun cansas.

25:36 Ja ei sinun pidä otta-
man corco eli voittoa hänel-
dä/ waan pelkä sinun HERras
Jumalatas/ että sinun veljes
sais elä sinun wieresäs.

25:37 Ei sinun pidä andaman
rahas hänelle corgolle/ eikä
andaman wiljas caswolle:

25:38 Sillä minä olen HERra
teidän Jumalan/ joca teidän
johdatin Egyptin maalda/ an-
daxen teille Canaan maan/ ja
ollaxen teidän Jumalan.

25:39 JOs sinun veljes köyh-
ty sinun tykönäs/ ja myy id-
zens sinulle/ nijn ei sinun
pidä händä pitämän nijncuin
alinomaist orja.

25:40 Mutta hänen pitä ole-
man sinun tykönäs nijncuin
päivämiehen/ eli huonecun-
naisen/ palwellen sinua wa-
paus wuoten asti.

25:41 Silloin pitä hänen käy-
män ulos wapana sinun tykö-
äs lapsinens/ ja pitä tuleman
sucuns tygö jällens ja hänen
Isäns saaman päälle.

25:42 Sillä he ovat minun
palweliani/ jotca minä Egyptin
maalda johdattanut olen: sen-
tähdnen ei pidä heitä orjan
tawalla myytämän.

25:43 Ei sinun pidä angarast
heitä hallidzeman/ waan pel-
kämän sinun Jumalatas.

25:44 Jos sinä tahdot pitä
orja ja pijca/ nijn sinun pitä
ostaman ne pacanoilda/ jot-
ca teidän ymbärillän owat.

25:45 Tahi ostakaa ne teidän luonanne asuvien loisten lapsista ja heidän sukulaisistaan, jotka ovat teidän luonanne ja jotka ovat heille syntyneet teidän maassanne; ja ne olkoot teidän perintöomaisuuttanne.

25:46 Ja jättäkää ne jälkeenne perinnöksi lapsillenne, pysyväksi perintöomaisuudeksi; niitä saatte pitää ainaisesti orjianne. Mutta veljistänne, israelilaisista, älä ketään kovuudella hallitse.

25:47 Jos sinun luonasi asuva muukalainen tai loinen tulee varoihin, veljesi köyhtyessä hänen luonaan, niin että hän myy itsensä sinun luonasi asuvalle muukalaiselle tai loiselle tai jollekin muukalaisen suvun jäsenelle,

25:48 niin olkoon hän, sen jälkeen kuin hän myi itsensä, lunastettavissa; joku hänen veljistään lunastakoon hänet.

25:49 Tahi lunastakoon hänet hänen setänsä tai setänsä poika tai joku veriheimolainen hänen suvustansa; tahi jos hän tulee varoihin, lunastakoon hän itse itsensä.

25:50 Ja hänen on laskettava yhdessä ostajansa kanssa, kuinka pitkä aika on riemuvooteen siitä vuodesta, jolloin hän myi itsensä hänelle; ja hänen myyntihintansa jaettakoon vuosien luvulla; hänen palvelusaikansa laskettakoon saman arvoiseksi kuin päiväpalkkalaisen.

25:45 Ja huonekuntalaisilta, jotka muukalaiset ovat teidän seassanne, pitää teidän ne ostaman, ja heidän suvuiltansa, jotka he teidän tykönänne teidän maassanne synnyttäneet ovat: ja ne pitää teidän omanne oleman.

25:46 Ja pitäkää heitä omananne, ja teidän lapsillenne teidän jälkeenne ijan-kaikkiseksi perimiseksi, ja niiden pitää oleman teidän orjanne; mutta veljenne Israelin lapset ei pidä toinen toistansa ankarasti hallitseman.

25:47 Jos muukalainen eli huonekuntainen hyötyy sinun tykönäs, ja sinun veljes köyhtyy hänen tykönänsä, niin että hän myy itsensä muukalaiselle, joka huonekuntainen sinun tykönäs on, eli jollekulle muukalaisen suvusta,

25:48 Niin pitää hänellä oikeus oleman lunastettaa jälleen sittekuin hän myyty on, että joku hänen veljistänsä pitäis hänen lunastaman jäljensä;

25:49 Eli hänen setänsä eli setänsä poika lunastakaan hänen, taikka joku hänen lähimmäisestä suvustansa, eli jos hän itse taitaa niin paljo matkaan saada, niin pitää hänen lunastaman itsensä.

25:50 Ja hänen pitää lukua laskeman ostajansa kanssa, siitä vuodesta kuin hän myi itsensä ilovuoteen asti, ja raha pitää luettaman vuoden luvun jälkeen, sittekuin hän myytiin, ja kaiken sen ajan palkka pitää siihen luettaman:

25:45 Huonecundaisilda jotca muucalaiset ovat teidän seassan/ ja heidän suguistans/ jotca he teidän tykönän teidän maasan synnyttänet ovat/ ne pitä teidän omistaman.

25:46 Ja pitäkät heitä omanan/ ja teidän lapsen teidän jälkeen ijancaickisexi perimisexi/ ja nijden pitä oleman teidän orjan. Mutta teidän weljiän Israelin lapsia/ ei teidän pidä toinen toistan angarast hallidzeman.

25:47 JOs muucalainen eli huonecundainen hyöty sinun tykönäs/ ja sinun weljes köyhty hänen tykönäns/ nijn että hän myy idzens muucalaiselle eli huonecundaiselle sinun tykönäs/ eli jolleculle hänen sugustans.

25:48 Nijn pitä hänellä oikeus oleman lunasta jäljens sijtecuin hän myyty on/ että jocu hänen weljistäns pitäis hänen lunastaman jäljens.

25:49 Eli hänen setäns/ setäns poica/ taicka jocu hänen lähimmäisest sugustans/ eli jos hänen oma kätens taita nijn paljo matcan saatta/ nijn pitä hänen lunastaman idzens.

25:50 Ja hänen pitä lucua laskeman ostajans cansa/ sijtä vuodesta/ cuin hän myi idzens ilovuoten asti/ ja raha pitä luettaman vuoden lugun jälkeen/ sijttecuin hän myytin/ ja caiken sen ajan palcka pitä sijhen luettaman.

25:51 Jos vielä on monta vuotta jäljellä, maksakoon hän takaisin lunastushintaan niitä vastaavan osan siitä summasta, jolla hänet ostettiin.

25:52 Mutta jos vain vähän vuosia on jäljellä riemuvooteen, laskekoon ostaja nekin hänelle, ja hän maksakoon lunastushintansa sen mukaan, kuin hänellä on vuosia jäljellä.

25:53 Vuosikaupalla otetun päiväpalkkalaisen tavalla hän palvelkoon häntä, mutta älköön tämä kovuudella hallitko häntä sinun silmiesi edessä.

25:54 Mutta jos häntä ei näin lunasteta, tulkoon hän riemuvootena vapaaksi, hän itse ja hänen lapsensa hänen kanssaan.

25:55 Sillä israelilaiset ovat minun palvelijoitani; he ovat minun palvelijani, jotka minä vein pois Egyptin maasta. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

3 Mooses 26 LUKU

26:1 Älkää tehkö itsellenne epäjumalia älkääkä pystyttäkö itsellenne jumalankuvia tai patsaita, älkää myöskään asettako maahanne kiviä, joissa on kuvia, kumartaaksenne niitä, sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne.

26:2 Pitäkää minun sapattini ja peljätäkää minun pyhäkköäni. Minä olen Herra.

26:3 Jos te vaellatte minun säädöksieni mukaan ja noudatatte minun käskyjäni ja pidätte ne,

26:4 annan minä teille sateen

25:51 Ja jos vielä monta vuotta on ilovuoteen, niin hänen pitää sitä enemmän antaman lunastuksestansa, senjälkeen kuin hän ostettu on.

25:52 Mutta jos harvat vuodet ovat ilovuoteen, niin laskekaan lukua hänen kanssansa ja hänen pitää vuotten jälkeen antaman lunastuksensa.

25:53 Ja pitää hänen palkkansa myös siihen luetaman vuosi vuodelta, ja ei hänen pidä ankaruudella häntä hallitseman sinun edessä.

25:54 Jos ei hän näin lunasta itsiänsä, niin hänen pitää ilovuonna vapaana käymän ulos lapsinensa.

25:55 Sillä Israelin lapset ovat minun palveliani; he ovat minun palveliani, jotka minä olen Egyptin maalta johdattanut ulos: Minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

26 LUKU

26:1 Ei teidän pidä tekemän teillenne epäjumalia, ei kuvia, eikä myös patsaita pystyttämän teillenne, eikä myös yhtään merkkikiveä paneman teidän maallanne, kumartaaksenne niitä; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

26:2 Pitäkää minun sabbatini, ja peljätäkää minun pyhyttäni: Minä olen \Herra\.

26:3 Jos te säädysissäni vaellatte, ja minun käskyni kätsette, ja teette ne,

26:4 Niin minä annan teille

25:51 Ja jos vielä monda vuotta on ilovuoteen/ nijn hänen pitä sitä enämmän andaman hänen lunastuxestans/ senjälken cuin hän ostettu on.

25:52 Mutta jos harwat vuodet owat ilovuoteen/ nijn hänen pitä sen jälkeen andaman hänen lunastuxens.

25:53 Ja pitä hänen palckans myös sijhen luettaman vuosi vuodelda/ ja ei sinun pidä salliman angarudella händä hallita sinun edesäs.

25:54 Jos ei hän näin lunasta idzens/ nijn hänen pitä ilovuonna wapana käymän ulos lapsinens:

25:55 Sillä Israelin lapset owat minun palweliani/ jotca minä olen Egyptin maalda johdattanut: Minä olen HERra teidän Jumalan.

XXVI. Lucu

26:1 Ei teidän pidä tekemän teillen epäjumalita eli cuwia/ eikä myös padzaita/ eikä mös yhtän merckikiwe paneman teidän maallan/ cumartaxen nijtä: sillä minä olen HERra teidän Jumalan.

26:2 Pitäkät minun Sabbathini/ ja peljätäkät minun pyhyttäni: Minä olen HERra.

26:3 JOs te minun säädysinä waellatte/ ja minun käskyn kätsette/ ja teette ne.

26:4 Nijn minä annan teille

ajallansa, niin että maa antaa satonsa ja kedon puut kantavat hedelmänsä.

26:5 Ja puiminen kestää teillä viininkorjuuseen asti, ja viininkorjuu kestää kylvöön asti, ja teillä on kyllin leipää syödäksenne, ja te saatte turvallisesti asua maassanne.

26:6 Ja minä annan rauhan teidän maallenne, ja te saatte levätä, kenenkään peljättämättä; ja minä hävitän pahat pedot teidän maastanne, eikä miekka käy teidän maanne ylitse.

26:7 Te ajatte pakoon vihollisenne, ja he kaatuvat miekkaan teidän edessänne.

26:8 Viisi teistä ajaa pakoon sata, ja sata teistä ajaa pakoon kymmenentuhatta, ja teidän vihollisenne kaatuvat miekkaan teidän edessänne.

26:9 Ja minä käännän teidän puoleenne ja teen teidät hedelmällisiksi ja annan teidän lisääntyä ja pidän liittoni teidän kanssanne.

26:10 Ja te saatte syödä vanhaa, viime vuoden satoa, ja te joudutte viemään vanhan pois uuden tieltä.

26:11 Ja minä panen asumukseni teidän keskellenne enkä viero teitä.

26:12 Ja minä vaellan teidän keskellänne ja olen teidän Jumalanne, ja te olette minun kansani.

26:13 Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vein teidät pois Egyptin maasta, olemasta heidän orjinansa; ja minä mursin rikki teidän ikeenne

sateen ajallansa, ja maa antaa kasvunsa, ja kedon puut antavat hedelmänsä.

26:5 Ja riihen aika ulottuu viinan uutiseen asti, ja viinan uutinen ulottuu touko-aikaan asti, ja teillä pitää oleman leipää viljalta, ja saatte asua levollisesti teidän maassanne.

26:6 Ja minä annan rauhan teidän maallenne, ja te saatte levätä, ja ei kenkään teitä peljätä, ja minä ajan pahat pedot teidän maaltanne pois, ja miekan ei pidä käymän teidän maanne lävitse.

26:7 Teidän pitää vihollisianne ajaman takaa, ja heidän pitää kaatuman miekkaan teidän edessänne.

26:8 Viisi teistä karkottaa sata, ja sata teistä karkottaa kymmenentuhatta, ja teidän vihollisenne pitää kaatuman teidän edessänne miekkaan.

26:9 Ja minä käännän minuni teidän puoleenne, ja teen teidät hedelmälliseksi ja lisään teitä, ja vahvistan minun liittoni teidän kanssanne.

26:10 Ja te saatte syödä sitä vanhaa, joka vanhenee, ja vanhat te hylkääte uuden tähden.

26:11 Ja minä panen asumasi teidän keskellenne, ja minun sieluni ei hyljää teitä.

26:12 Ja minä vaellan teidän keskellänne ja olen teidän Jumalanne, ja teidän pitää oleman minun kanssani.

26:13 Sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne, joka johdatin teidät ulos Egyptin maalta, ettei teidän pitänyt oleman heidän orjansa. Minä olen taittanut poik-

saten ajallans/ ja maa antaa caswons/ ja kedon puut antavat hedelmänsä.

26:5 Ja riihen aika ulottuu viinan uutisen asti/ ja viinan uutinen ulottuu toucoican asti/ ja teillä pitää oleman leipä viljalda/ ja saatte asua levollisest teidän maasan.

26:6 Ja minä annan rauhan teidän maallen/ ja te saatte lewätä/ ja ei kengän teitä peljätä. Ja minä ajan pedot teidän maaldan pois/ ja miecan ei pidä käymän teidän maan läpidze.

26:7 Ja wiholisia ajaisan taca pitää heidän caatuman miecal la teidän edesän.

26:8 Wijsi teistä carcotta sata/ ja sata teistä carcotta kymmenen tuhatta: Ja teidän wiholisen pitää caatuman teidän edesän miecalla.

26:9 Ja minä käännän minuni teidän puoleen/ ja caswatan ja lisän teitä/ ja wahwistan minun lijttoni teidän cansan.

26:10 Ja te saatte syödä sitä wanha/ joca vanhene/ ja wanhat te hyljät uden tähden.

26:11 Minä panen asumasi teidän keskellen/ ja minun sielun ei hyljä teitä.

26:12 Ja minä waellan teidän keskellän ja olen teidän Jumalan/ ja teidän pitää oleman minun Canssan:

26:13 Sillä minä olen HERra teidän Jumalan/ joca johdatin teidän Egyptin maalda/ ettei teidän pitänyt oleman heidän orjans. Minä olen tait-

puut ja annoin teidän kulkea pää pystyssä.	ki ikeenne vehmerän, ja olen antanut tiedän käydä pystyällä.	tanut poicki teidän iken/ ja olen andanut teidän käydä pystyällä.
26:14 Mutta jos te ette kuule minua ettekä pidä kaikkia näitä käskyjä,	26:14 Mutta jos ette kuule minua, ettekä tee kaikkia näitä käskyjä,	26:14 MUtta jos ette te cuule minua/ ettengä tee caicki niijtä käskyjä:
26:15 vaan hylkääte halpana minun ohjeeni ja teidän sielunne vieroo minun säädöksiäni, niin ettette pidä kaikkia minun käskyjäni, vaan rikotte minun liittoni,	26:15 Vaan suututte säätyihini, ja teidän sielunne hyljää minun oikeuteni, ettekä tee kaikkia minun käskyjäni, ja rikotte minun liittoni,	26:15 Waan suututte minun säätyini/ ja teidän sielun hyljää minun oikeuteni/ ettengä tee caickia minun käskyjäni ja hyljätte minun lijttoni.
26:16 niin minäkin teen teille samoin ja rankaisen teitä hirmuisilla onnettomuuksilla, hivutustaudilla ja kuumeella, jotka sammuttavat teidän silmänne ja näännyttävät sielunne; ja te kylvätte siemenenne turhaan, sillä teidän vihollisenne syövät sen.	26:16 Niin minä teen teille nämät: minä rankaisen teitä vavistuksella, kuivataudilla, ja poltetaudilla, josta kasvonne raukeevat ja ruumiinne näännyvät: ja teidän pitää siemenenne kylvämän turhaan, ja teidän vihollisenne pitää syömän sen.	26:16 Nijn minä teen teille nämät: Minä rangaisen teitä wapistuxella/ ajoxilla ja wilutaudilla/ nijn että teidän caswon raukewat/ ja teidän ruumin näändywät/ ja teidän pitä siemenen kylvämän turhan/ ja teidän wiholisten pitää syömän sen.
26:17 Ja minä käänän kasvoni teitä vastaan, ja teidän vihollisenne voittavat teidät; teidän vihamiehenne hallitsevat teitä, ja te pakenette, vaikka ei kukaan aja teitä takaa.	26:17 Ja minä asetan kasvoni teitä vastaan, ja te lyödään vihamiehiltänne, ja ne pitää hallitseman teitä, jotka teitä vihaavat, teidän pitää myös pakeneman, koska ei kenkään teitä aja takaa.	26:17 Ja minä asetan minun caswoni teitä wastan/ ja te lyödän teidän wihamiehildän/ ja jotca teitä wihawat/ pitä teitä hallidzeman/ teidän pitä myös pakeneman/ cosca ei kengän teitä aja taca.
26:18 Jos ette sittenkään kuule minua, niin minä vielä kuritan teitä seitsenkertaisesti teidän syntienne tähden.	26:18 Jollette vielä sittekään kuule minua, niin minä lisään sen seitsemän kertaa, rangaistakseni teitä synteinne tähden.	26:18 Jollette wielä sijttekän cuule minua/ nijn minä lisän sen seidzemen kerta rangais-taxeni teitä teidän syndein tähden.
26:19 Ja minä murrann teidän ylpeän uhmanne; minä teen teidän taivaanne raudankovaksi ja maanne vasken kaltaiseksi.	26:19 Ja minä särjen teidän ylpeytenne uppiskaisuiden, minä teen teidän toivonne niinkuin raudan, ja teidän maanne niinkuin vasken.	26:19 Ja minä särjen teidän ylpeyden ja uppiniscasuiden: minä teen teidän taiwan/ nijncuin raudan/ ja teidän maan nijncuin wasken.
26:20 Ja teidän voimanne kuluu hukkaan, sillä teidän maanne ei anna satoansa eivätkä maan puut anna hedelmäänsä.	26:20 Ja teidän voimanne pitää hukkaan kulutettaman, niin ettei teidän maanne kasvoansa anna, eikä puut maalla hedelmäänsä anna.	26:20 Ja teidän waiwan ja työn pitä huckan tuleman/ nijn ettei teidän maan caswons anna/ eikä puut maalla hedelmätäns anna.
26:21 Ja jos te sittenkin käytte minua vastaan ettekä tahdo kuulla minua, niin minä	26:21 Ja jos te vielä minua vastaan vaellatte, ettekä tahdo kuulla minua, niin minä	26:21 Ja jos te wielä minua wastan waellatte/ ettengä cuule minua/ nijn minä wielä

lyön teitä vielä seitsenkertaisesti, teidän syntienne mukaan.

26:22 Minä lähetän teidän sekaanne metsän pedot riistämään teiltä lapsenne, raatelemaan karjaanne ja vähentämään teidän lukuanne, niin että teidän tienne tulevat autioiksi.

26:23 Jos te ette vielä tästäkään minun kurituksestani otajouduksenne, vaan yhä käytte minua vastaan,

26:24 niin minäkin käyn teitä vastaan ja lyön teitä seitsenkertaisesti teidän syntienne tähden.

26:25 Minä saatan teidän kimppuunne miekan, joka kosta rikutun liiton; ja kun te kokoonnutte kaupunkeihinne, niin minä lähetän teidän sekaanne ruttotaudin, ja teidän on antautuminen vihollisen valtaan.

26:26 Kun minä murrann teiltä leivän tuen, niin kymmenen vaimoa paistaa teidän leipänne yhdessä uunissa, ja he tuovat kotiin teidän leipänne vaaalla punnittuna; ja kun te syötte, ette tule ravituiksi.

26:27 Ja jos te ette vielä sittenkään kuule minua, vaan yhä käytte minua vastaan,

26:28 niin minäkin kiivastuksessani käyn teitä vastaan ja kuritan teitä seitsenkertaisesti teidän syntienne tähden.

26:29 Ja te syötte poikienne lihaa, ja tyttärienne lihaa te syötte.

26:30 Ja minä kukistan tei-

viellä sitte lisään rangaistuksen teidän päällenne seitsemän kertaa, teidän syntienne tähden.

26:22 Ja lähetän teidän sekaanne metsän pedot syömään lapsianne, ja karjaanne raatelemaan, ja vähentämään teitä, ja teidän tienne pitää autioksi tuleman.

26:23 Jollette vielä niillä anna kuritettaa teitänne, mutta käytte minua vastaan,

26:24 Niin minä myös käyn teitä vastaan, ja lyön teitä vielä seitsemän kertaa enemmän, teidän syntienne tähden.

26:25 Ja saatan päällenne kostomiekan, joka minun liittoni pitää kostaman, että te kokootte teitänne teidän kaupunkeihinne: sitte minä lähetän teidän sekaanne ruttotaudin, ja annan teitä vihamiestenne käteen.

26:26 Ja minä hukutan teitä leivän aineen, niin että yhdessä pätsissä kymmenen vaimoa leipänne kypsentyvät, ja punnitsevat leipänne vaalla: ja syötyänne ette tule ravituksi.

26:27 Ja jollette vielä sitte kuule minua, mutta vaellatte minua vastaan,

26:28 Niin minä myös hirmuisuudessa vaellan teitä vastaan, ja minä rankaisen teitä seitsemän kertaa enemmän, teidän syntienne tähden,

26:29 Että teidän pitää syömän poikainne ja tyttärienne lihaa,

26:30 Ja minä kukistan tei-

sijtte seidzemen kerta lisän/lyödäxen teitä teidän syndein tähden.

26:22 Ja lähetän teidän sekaan medzän pedot/ syömän teidän lapsian/ ja teidän carjan raatelemaan/ ja vähentämän teitä/ ja teidän tien pitää autiaksi tuleman.

26:23 Jollette vielä niillä anna curitetta teitän/ mutta käytte minua vastaan.

26:24 Nijn minä myös käyn teitä vastaan/ ja lyön teitä vielä seidzemen kerta enemmän/ teidän syndein tähden.

26:25 Ja saatan teidän päällän costomiecan/ joca minun lijttoni pitää costaman. Ja jos te cocotte teitän teidän Caupungein/ nijn minä lähetän teidän sekaan ruttotaudin/ ja annan teitä teidän wihamiesten käteen.

26:26 Ja minä hucutan teidän leiwän ainen/ nijn että yhdes pädzis kymmenen waimo teidän leipän kypsentyvät/ ja punnidzewat teidän leipän wagalla. Ja syötyänne et te tule rawituxi.

26:27 Ja jollei te vielä sijtte cuule minua/ mutta waellatte minua vastaan/

26:28 Nijn minä myös hirmuisudes waellan teitä vastaan/ ja minä teitä rangaisen seidzemen kerta enemmän/ teidän syndein tähden.

26:29 Että teidän pitää syömän teidän poican ja tyttären liha.

26:30 Ja minä cukistan tei-

dän uhrikukkulanne ja hävitän teidän auringonpatsaanne ja panen teidän ruumiinne teidän kivijumalienne ruumiiden päälle, ja minun sieluni inhoaa teitä.

26:31 Ja minä muutan teidän kaupunkinne raunioiksi ja hävitän teidän pyhäkkönne enkä mielisty teidän uhrienne tuoksuun.

26:32 Ja minä hävitän maan, niin että teidän vihollisenne, jotka siinä asuvat, siitä tyrmistyvät.

26:33 Mutta teidät minä hajotan kansojen sekaan ja ajan teitä takaa paljastetulla miekalla, ja teidän maanne tulee autioksi ja kaupunkinne raunioiksi.

26:34 Silloin maa saa hyvityksen sapateistaan, niin kauan kuin se on autiona ja te olette vihollisenne maassa. Silloin maa lepää ja saa hyvityksen sapateistaan.

26:35 Niin kauan kuin se on autiona, saa se levätä nauttien sitä lepoa, jota se ei saanut teidän sapatteistanne, asuessanne siinä.

26:36 Ja niille teistä, jotka jäävät jäljelle, minä annan pelokkaan sydämen heidän vihollistensa maassa, niin että lentävän lehden kahina ajaa heidät pakoon, ja he pakenevat, niinkuin pakenisivat miekkaa, ja kaatuvat, vaikka ei kukaan heitä aja takaa.

26:37 Ja he kompastuvat toinen toiseensa niinkuin miekkaa paeten, vaikka ei kukaan aja heitä takaa; ja te ette voi

dän kukkulanne ja hävitän teidän kuvanne, ja panen teidän raatonne epäjumalainne raatoin päälle, ja minun sieluni kuoittaa teitä.

26:31 Ja teen kaupunkinne autioksi ja kirkkonne hävitän, enkä myös teidän lepytyshajuanne haista.

26:32 Ja minä tahdon hävitää maan, niin että vihollisenne, jotka siinä asuvat, pitää siitä hämmästyvän.

26:33 Ja hajoitän teitä pakanain sekaan, ja vedän ulos miekan teidän jälkeenne, ja maanne pitää tuleman kylmille ja kaupunkinne kukistetuksi.

26:34 Silloin kelpaa maalle hänen leponsa, niinkauvan kuin hän autiona on, ja te olette vihollisten maalla. Ja silloin vasta maa lepää ja pyhää pitää.

26:35 Niinkauvan kuin se autiona on, saa hän levätä, ettei hän saanut pyhää pitää, silloin koska teidän piti hänen pyhäänsä antaman pitää, koska te asuitte siellä.

26:36 Ja niille, jotka jäävät teistä, teen minä vapisevan sydämen heidän vihollistensa maalla, niin että kapisevan lehden ääni karkottaa heitä, ja pitää pakeneman sitä niinkuin miekkaa, ja pitää kaatumana siinä, kussa ei kenkään heitä aja takaa.

26:37 Ja heidän pitää lankeeman toinen toisensa päälle, niinkuin miekan edestä, vaikka ei yksikään karkota heitä, ja ette tohdi nousta

dän cuckulan/ ja hävitän teidän cuwan/ ja panen teidän raaton teidän epäjumalten päälle/ ja minun sielun cuoittaa teitä.

26:31 Ja teen teidän Caupungin autiaksi/ ja teidän kirkkon hävitän/ engä myös teidän makiat hajuan haista.

26:32 Ja minä hävitän teidän maan/ niijn että teidän vihollisenne/ jotca siinä asuvat/ pitä sitä hämmästyvän.

26:33 Ja hajotan teitä pancanoitten sekaan/ ja wedän ulos miecan teidän jälken. Ja teidän maan tule kylmille/ ja teidän Caupungin cukistetuxi.

26:34 Silloin kelpa maalle hänen lepons/ niijn cauwan cuin hän autian on/ ja te oletta vihollisten maalla. Ja silloin äsken maa lepä/ ja pyhä pitä.

26:35 Niijncauwan cuin se autian on/ saa hän lewätä/ ettei hän saanut pyhä pitä/ silloin cosca teidän piti hänen pyhäns andaman pitä/ ja te asuitte siellä.

26:36 Ja nijlle/ jotca jäävät teistä/ teen minä wapisewan sydämnen heidän vihollistens maalla/ niijn että capisewan lehden äni carcotta heitä/ ja pitä pakeneman sitä niijn cuin miecka/ ja pitä caatumana siinä/ cusa ei kengän heitä aja taca.

26:37 Ja heidän pitä lange-man toinen toisens päälle/ niijn cuin miecan edestä/ ja ei yxikän carcota heitä/ ja et te

pitää puolianne vihollisianne vastaan.	vihamiehiänne vastaan.	tohdi nosta teidän vihamiehiän vastaan.
26:38 Ja te häviätte kansojen sekaan, ja vihollistenne maan nielee teidät.	26:38 Ja teidän pitää hukuman pakanain seassa, ja vihollisten maa pitää teitä syömän.	26:38 Ja teidän pitää hukuman pacanain seas/ ja vihollisten maa pitää teidän syömän.
26:39 Ja ne teistä, jotka jäävät jäljelle, riutuvat teidän vihollistenne maassa syntivelkansa tähden; ja myös isiensä syntivelan tähden he riutuvat niinkuin nekin.	26:39 Ne kuin jäävät teistä, pitää vaipuman pahuudessansa, teidän vihollistenne maalla. Ja isäinsä pahoissa teoissa pitää teidän vaipuman.	26:39 NE cuin jäävät teistä/ pitää vaipuman heidän pahois tegoisans/ teidän vihollisten maalla. Ja heidän Isäins pahois tegois/ pitää heidän vaipuman.
26:40 Silloin he tunnustavat syntivelkansa ja isiensä syntivelan, sen että ovat olleet minulle uskottomat ja käyneet minua vastaan,	26:40 Silloin pitää heidän tunnustaman pahat tekonsa ja isäinsä pahat teot, joilla he ovat minun mieleni rikkooneet, ja vaeltaneet minua vastaan.	26:40 Silloin heidän pitää tunnustaman pahat tecons/ ja heidän vanhemmittens pahat tegot/ joilla he owat minun mieleni rickonet/ ja waeldanet minua vastaan.
26:41 jonka tähden minäkin kävin heitä vastaan ja vein heidät heidän vihollistensa maahan. Silloin heidän ympärileikkaamaton sydämensä nöyrtyy, ja silloin he sovittavat syntivelkansa.	26:41 Sentähden minä myös vaellan heitä vastaan ja vien heitä vihollistensa maalle, että edes silloin heidän ympärileikkaamaton sydämensä nöyryyttäis itsensä; silloin myös heidän pahan tekonsa rangaistus heille kelpaa.	26:41 Sentähden minä myös waellan heitä vastaan/ ja wien heitä wiholistens maalle: että edes silloin heidän ymbärinsleickamaton sydämmens nöyrytäis idzens/ silloin myös heidän pahan tecons rangaistus heille kelpa.
26:42 Ja silloin minä muistan liittoni Jaakobin kanssa ja muistan liittoni lisäkin kanssa ja liittoni Aabrahamin kanssa, ja minä muistan myös maan.	26:42 Ja minä muistan minun liittoni Jakobin kanssa, niin myös minun liittoni Isaakin kanssa, ja myös minun liittoni Abrahamin kanssa muistan minä, muistan myös maan,	26:42 Ja minä muistan minun lijttoni Jacobin cansa/ ja minun lijttoni Isaachin cansa/ ja minun lijttoni Abrahamin cansa/ muistan myös Maan.
26:43 Mutta ensin tulkoon maa tyhjäksi heistä ja saakoon hyvityksen sapateistansa olemalla autiona, niin kauan kuin he ovat poissa; ja he sovittakoot syntivelkansa sentähden, juuri sentähden, että he hylkäsivät minun säädökseni ja että heidän sielunsa vieroi minun käskyjäni.	26:43 Joka heiltä jätetty on, ja sille kelpaa lepopäivänsä, niinkauvan kuin se autiona on heiltä, ja heidän pahan tekonsa rangaistus heille kelpaa, että he hylkäsivät minun oikeuteni, ja heidän sielunsa on kuoittanut minun säätyjäni.	26:43 Joca heildä jätetty on/ ja hänelle kelpa hänen lepopäiväns/ nijncauwan cuin hän autian on heildä/ ja heidän pahan tecons rangaistus heille kelpa: että he hyljäisit minun oikeuteni/ ja heidän sieluns on cuoittanut minun säätyjäni.
26:44 Mutta sittenkään, vaikka he ovat vihollistensa maassa, en minä heitä hylkään enkä viero heitä niin, että	26:44 Ja vaikka he vielä vihollistensa maalla ovat, en minä kuitenkaan ole heitä hyljännyt, ja en heitä niin kurittanut, että minä olisin	26:44 Ja waicka he wielä wiholistens maalla owat/ en minä cuitengan ole heitä hyljännyt/ ja en heitä nijn cuoit-

lopettaisin heidät ja rikkoisin liittoni heidän kanssansa; sillä minä olen Herra, heidän Jumalansa.

26:45 Ja minä muistan heidän hyväksensä liiton heidän isiensä kanssa, jotka minä vein pois Egyptin maasta kansojen silmien edessä, ollakseni heidän Jumalansa. Minä olen Herra.

26:46 Nämä ovat ne käskyt, säädökset ja lait, jotka Herra asetti itsensä ja israelilaisten välille Siinain vuorella, Mooseksen kautta.

3 Mooses 27 LUKU

27:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

27:2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Jos jollakin on täytettävänä lupaus Herralle ja sinun on arvioitava luvaton ihmisen arvo,

27:3 niin arvioitse mies, joka on kahdenkymmenen ja kuudenkymmenen vuoden välillä, viiteenkymmeneen hopeasekeliin pyhäkkösekelin painon mukaan;

27:4 mutta jos se on nainen, arvioitse hänet kolmeenkymmeneen sekeliin.

27:5 Viisivuotisesta kaksikymmenvuotiseen asti arvioitse miehenpuoli kahteenkymmeneen sekeliin ja vaimonpuoli kymmeneen sekeliin.

27:6 Kuukauden vanhasta viisivuotiseen asti arvioitse

heidän peräti hukuttanut, ja minun liittoni heidän kanssansa tyhjäksi tehnyt; sillä minä olen \Herra\ heidän Jumalansa.

26:45 Ja minä muistan ensimmäisen liittoni heistä, koska minä johdatin heidät Egyptin maalta pakanain silmäin edestä, ollakseni heidän Jumalansa: minä \Herra\.

26:46 Nämä ovat ne säädöt ja oikeudet ja käskyt, jotka \Herra\ antoi itsensä ja Israelin lasten vaiheelle, Sinain vuorella, Mooseksen käden kautta.

27 LUKU

27:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

27:2 Puhu Israelin lapsille ja sano heille: Jos joku tekee jonkun erinomaisen lupauksen, niin pitää ne sinun arvios jälkeen oleman \Herran\ omat.

27:3 Niin pitää tämän oleman sinun arvios: Kahdenkymmenen vuotisen miehenpuolen kuuteenkymmeneen vuoteen asti, pitää sinun arvaaman viiteenkymmeneen hopeasikliin, pyhän siklin jälkeen.

27:4 Mutta vaimonpuolen pitää sinun arvaaman kolmeenkymmeneen sikliin.

27:5 Mutta viiden vuotisesta kahdenkymmenen vuotiseen asti, jos se on miehenpuoli, niin pitää sinun arvaaman kahteenkymmeneen sikliin, vaan vaimonpuolen kymmeneen sikliin.

27:6 Jos se on kuukautinen viidenteen vuoteen asti, ja on

tanut/ että minä olisin heidän peräti hucuttanut/ ja minun lijttoni heidän cansans tyhjäksi tehnyt: sillä minä olen HERra heidän Jumalans.

26:45 Ja minä muistan minun ensimmäisen lijttoni heistä/ cosca minä johdatin heidän Egyptin maalda pacanaitten silmäin edestä/ ollaxen heidän Jumalans. Minä HERra.

26:46 Nämä ovat ne säädöt/ ja oikeudet/ ja käskyt/ jotca HERra andoi hänen idzens ja Israelin lasten waihel-le Sinain vuorella/ Mosexen käden cautta.

XXVII. Lucu

27:1 JA HERra puhui Mosexelle sanoden:

27:2 Puhu Israelin lapsille/ ja sano heille: Jos jocu teke HERralle jongun erinomaisen lupauxen/ nijn että hän arwautta idzens.

27:3 Nijn tämän pitä oleman sinun arwauces. Cahdenkymmenen vuotisen miehenpuolen/ cuutenkymmenen wuoten asti/ pitä sinun arwaman wijtenkymmenen hopia Siclijn/ Pyhän Siclin jälken.

27:4 Mutta waimonpuolen colmenkymmenen Siclijn.

27:5 Mutta wijdennest wuodest cahtenkymmenden wuoten asti/ jos se on miehenpuoli/ nijn pitä sinun arwaman cahtenkymmen Siclijn/ waan waimonpuolen kymmenen Siclijn.

27:6 Jos se on cuucautinen wijdenden wuoten asti/ ja on

miehenpuoli viiteen hopeasekeliin ja vaimonpuoli kolmeen hopeasekeliin.	miehenpuoli, pitää sinun sen arvaaman viiteen hopeasikliin, mutta vaimonpuolen kolmeen hopeasikliin.	miehenpuoli/ pitä sinun sen arwaman wijten hopia Siclijn/ mutta vaimonpuolen colmen hopia Siclijn.
27:7 Kuusikymmenvuotinen ja sitä vanhempi miehenpuoli arvioitse viiteentoista sekeliin ja vaimonpuoli kymmeneen sekeliin.	27:7 Mutta jos se on kuudenkymmenen vuotinen eli sen päälle, ja miehenpuoli, pitää sinun arvaaman hänen viiteentoistakymmeneen sikliin, mutta vaimonpuolen kymmeneen sikliin.	27:7 Mutta jos se on cuudenkymmenen vuotinen eli sen päälle/ ja on miehenpuoli/ pitä sinun arwaman hänen wijten toistakymmenden Siclijn/ mutta vaimonpuolen kymmenden Siclijn.
27:8 Jos joku on liian köyhä maksamaan arviahintaa, vietäköön hänet papin eteen, ja pappi arvioikoon hänet; lupauksen tekijän varojen mukaan arvioikoon pappi hänet.	27:8 Ja jos hän on ylen köyhä senkaltaiseen arvioon, niin pitää hänen menemän papin eteen, ja papin pitää arvaaman hänen. Sen jälkeen, kuin se, joka lupauksen tehnyt on, voi matkaan saada, pitää papin hänen arvaaman.	27:8 Ja jos hän on ylön köyhä sencaltaiseen arvioon/ nijn pitä hänen menemän papin eteen/ ja papin pitä arwaman hänen. Ja hänen pitä arwaman hänen senjälken/ cuin hänen kätens/ joca lupauxen tehnyt on/ woi matcan saatta.
27:9 Mutta jos lupaus koskee karjaa, josta voidaan tuoda uhrilahja Herralle, olkoon kaikki, mikä siitä annetaan Herralle, pyhää.	27:9 Jos se on karjasta, jota \Herralle\ uhrataan, kaikki mitä \Herralle\ annetaan, se on pyhä.	27:9 JOs se on carjasta/ jota HERralle uhratan/ caicki mitä HERralle annetan/ se on pyhä.
27:10 Sitä älköön vaihdettako älköönkä muutettako; ei hyvää huonoon eikä huonoa hyvään. Jos joku kuitenkin vaihtaa eläimen toiseen, olkoon sekä se että siihen vaihdettu pyhä.	27:10 Ei pidä sitä vaihetettaman eli muutettaman hyvä pahaan, eli paha hyvään. Jos joku kumminkin vaihettaa yhden eläimen toiseen, niin pitää he molemmat oleman pyhät.	27:10 Ei pidä sitä waehetettaman/ eli muutettaman/ hywä pahaan/ eli paha hywän. Jos jocu waehetta yhden eläimen toiseen/ nijn pitä ne molemmat oleman HERralle pyhät.
27:11 Mutta jos se on saastainen eläin, mikä tahansa, joita ei saa tuoda uhrilahjaksi Herralle, niin vietäköön eläin papin eteen;	27:11 Jos se eläin on saastainen, jota ei saada uhrata \Herralle\, niin pitää se viettämän papin eteen,	27:11 Jos se eläin on saastainen/ jota ei saada uhrata HERralle/ nijn pitä se wietämän papin eteen.
27:12 ja pappi arvioikoon sen tarkastaen, onko se hyvä vai huono. Olkoon sillä se arviahinta, jonka pappi määrää.	27:12 Ja papin pitää arvaaman sen, jos se on hyvä eli paha: sen pitää pysymän sinun arviossas, joka pappi olet.	27:12 Ja papin pitä arwaman sen/ jos se on hywä eli paha/ sen pitä oleman papin arwion jälken.
27:13 Jos omistaja tahtoo sen lunastaa, antakoon arviahinnan lisäksi viidennen osan siitä.	27:13 Jos joku kuitenkin tahtoo lunastaa sen, hänen pitää antaman viidennen osan sinun arvios päälle.	27:13 Jos jocu tahto lunasta sen/ hänen pitä andaman wijdennen osan sen arwion päälle.
27:14 Ja jos joku pyhittää	27:14 Ja jos joku pyhittää	27:14 JA jos jocu pyhittää

talonsa pyhäksi lahjaksi Herralle, niin pappi arvioikoon sen tarkastaen, onko se hyvä vai huono. Olkoon sillä se arviohinta, jonka pappi määrää.

27:15 Mutta jos se, joka on talonsa pyhittänyt, tahtoo lunastaa sen, niin antakoon arviotsumman lisäksi viidennen osan siitä; ja niin se on hänen omansa.

27:16 Jos joku pyhittää Herralle kappaleen perintömaastansa, niin arvioi se kylvön suuruuden mukaan; hoomerimitta ohria vastatkoon viittäkymmentä hopeasekeliä.

27:17 Jos hän pyhittää peltonsa riemuvuodesta alkaen, jääköön sille arvioimasi täysi hinta.

27:18 Mutta jos hän pyhittää peltonsa riemuvuoden jälkeen, laskekoon pappi hänelle rahasumman niiden vuosien luvun mukaan, jotka ovat jäljellä seuraavaan riemuvuoteen; ja se vähennettäköön sinun arvioimastasi hinnasta.

27:19 Ja jos se, joka pellon on pyhittänyt, tahtoo lunastaa sen, niin antakoon arvioimasi hinnan lisäksi viidennen osan siitä; ja niin se jää hänen omakseen.

27:20 Mutta jos hän ei lunasta peltoa, vaan myy sen toiselle, ei se enää ole lunastettavissa;

27:21 vaan kun pelto riemuvuotena tulee vapaaksi, olkoon se Herralle pyhitetty,

huoneensa \Herralle\ pyhäksi, niin pitää papin arvaaman sen, jos se on hyvä eli paha: ja papin arviossa pitää sen pysymän.

27:15 Mutta jos pyhittänyt tahtoo lunastaa huoneensa, niin pitää hänen antaman viidennen osan enemmän rahaa, kuin sinun arvios on, ja niin pitää se hänen oleman.

27:16 Jos joku pyhittää \Herralle\ kappaleen peltoa perintömaastansa, niin pitää sinun se arvaaman sen jälkeen, kuin siihen kylvetään; jos siihen kylvetään homer ohria, niin pitää sen maksaman viisikymmentä hopeasekeliä.

27:17 Vaan jos hän pyhittää peltonsa ilovuodesta alkain, niin pitää sen maksaman sinun arvios jälkeen.

27:18 Jos hän on pyhittänyt peltonsa ilovuoden jälkeen, niin papin pitää lukeman hänelle rahan vuoden luvun jälkeen, kuin takaperin on ilovuoteen asti, ja se pitää sinun arviostas vähennettämän.

27:19 Jos se joka pellon pyhittänyt on, tahtoo sen todella lunastaa jälleen, niin pitää hänen antaman viidettä osaa enemmän rahaa, kuin se sinulta arvattu on, ja niin pitää se hänen oleman.

27:20 Jos ei hän tahdo lunastaa peltoa, mutta myy sen toiselle, niin ei pidä sitä enää lunastettaman.

27:21 Vaan se pelto, koska se ilovuonna tulee vapaaksi, pitää oleman pyhä \Herralle\, niinkuin valalli-

huonens HERralle pyhäxi/ niijn pitä papin arwaman sen/ jos se on hywä eli paha/ ja papin arwion jälkeen pitä sen oleman.

27:15 Mutta jos pyhittänyt tahto lunasta sen/ niijn pitä hänen andaman wijdennen osan enämmän raha/ cuin se arwattu on/ ja niijn pitä se hänen oleman.

27:16 JOs joku pyhittä HERralle cappalen peldo hänen perindömaastans/ niijn pitä se arwattaman sen jälkeen/ cuin sijhen kylwetän. Jos sijhen kylwetän Homor ohria/ niijn pitä sen maxaman wijsikymmendä hopia Sicli.

27:17 Waan jos hän pyhittä peldons cohta jälkeen ilowuoden/ niijn pitä sen maxaman arwatun hindans jälkeen.

27:18 Jos hän on pyhittänyt sen ilowuoden/ jälkeen niijn papin pitä lukeman hänelle rahan vuoden lugun jälkeen/ cuin tacaperin on ilowuoten asti/ ja arwaman sen sitä halwemmaxi.

27:19 Jos se cuin pellon pyhittänyt on/ tahto sen lunasta jällens/ niijn pitä hänen andaman wijdet osa enämmän raha/ cuin se arwattu on/ ja niijn pitä se hänen oleman.

27:20 Jos ei hän tahdo lunasta peldo/ mutta myy sen toiselle/ niijn ei pidä hänen sitä enä lunastaman.

27:21 Waan se peldo/ cosca hän ilowuonna tule wapaxi pitä oleman pyhä HERralle/

niinkuin vihitty pelto; se joutuu papin omaisuudeksi.	sella lupauksella eroitettu pelto, ja pitää oleman papin perintösaama.	nijncuin kirouxeen annettu peldo/ ja pitä oleman papin perindö saama.
27:22 Jos joku Herralle pyhittää ostamansa pellon, joka ei ole hänen perintömaatansa,	27:22 Jos joku sen pellon, jonka hän ostanut on, joka ei ole hänen perintömaansa, pyhittää \Herralle\,	27:22 Jos jocu pyhittä HERralle pellon jonga hän ostanut on/ ja ei ole hänen perindö saamans.
27:23 laskekoon pappi hänelle arviohinnan riemuvuoteen asti; ja hän suorittakoon samana päivänä arvioimasi hinnan pyhänä lahjana Herralle.	27:23 Niin pitää papin laskeaman hänen edessänsä sen hinnan sinun arvios jälkeen, ilovuoteen asti, ja hänen pitää sen samana päivänä antaman ulos, sinun arvios jälkeen, että se \Herralle\ pyhä olis;	27:23 Nijn papin pitä lukeman hänelle sen cuin se maxa/ ilovuoten asti ja hänen pitää sinä päiwänä andaman ulos sen arwion/ että sen pitä oleman pyhän HERralle.
27:24 Riemuvuotena pelto palautukoon sille, jolta se on ostettu ja jonka perintömaata se on.	27:24 Mutta ilovuonna pitää sen tuleman hänen omaksensa jälleen, jolta hän sen ostanut on, että se oli hänen perintösaamansa maalla.	27:24 Mutta ilovuonna pitää sen tuleman hänen omaxens jälleens/ joca sen ostanut on/ että se olis hänen perindö saamans maalla.
27:25 Ja kaikki sinun arvioimisesi tapahtukoon pyhäkösekelin painon mukaan; sekelissä olkoon kaksikymmentä geeraa.	27:25 Kaikki sinun arvios pitää tapahtuman pyhän siklin jälkeen; mutta sikli tekee kaksikymmentä geraa.	27:25 Caicki arwio pitää tapahtuman Pyhän Siclin jälkeen/ mutta Sicli teke caxikymmendä Gerah.
27:26 Mutta karjan esikoista, joka ensiksi syntyneenä jo on Herran oma, älköön kukaan pyhittäkö; olipa se härkä tai lammas, se on jo Herran oma.	27:26 Mutta eläinten esikoista, joka esikko-oikeuden jälkeen \Herran\ oma muutoinkin on, ei pidä kenenkään pyhittämän, olkoon härkä eli lammas; sillä se on \Herran\.	27:26 Eläinden esicoista joca HErran oma muutoingin on/ ei pidä kenengän pyhittämän HERralle/ olcon härkä eli lammas: sillä se on HERran.
27:27 Jos se on saastaisia eläimiä, lunastakoon omistaja sen sinun arvioimastasi hinnasta ja pankoon lisäksi viidennen osan sen arvosta; jos sitä ei lunasteta, myytäköön se arvioimaasi hintaan.	27:27 Jos jotakin saastaista on eläinten seassa, niin se pitää lunastettaman sinun arvios jälkeen, ja siihen lisäksi annettaman viides osa; jos ei sitä lunasteta, niin se myytäkään sinun arvios jälkeen.	27:27 Jos jotakin saastaist on eläinden seas/ nijn se pitää lunastettaman hänen hindans jälken/ ja siihen lisäksi annettaman wijdes osa Jos ei hän tahdo lunasta/ nijn se myytäkän hänen arwions jälkeen.
27:28 Mitään vihittyä, mitä hyvänsä, jonka joku on vihkinnyt Herralle omaisuudestansa, olipa se ihminen tai eläin tai perintömaa, älköön myytäkö älköönkä lunastettako; sillä kaikki vihitty on korkeasti-pyhää, Herran omaa.	27:28 Kuitenkin kaikkea valallisella lupauksella eroitettua, jota joku valallisesti lupaa \Herralle\ kaikesta mitä hänellä on, joko se olis ihminen, eläin eli perintöpelto, ei sitä pidä myytämän eli lunastettaman; sillä kaikki valallisella lupauksella eroitet-	27:28 WAan caicke kirouxeen annettua jota jocu kiro HERralle/ caikesta cuin hänellä on/ olcon se ihminen/ eläin elickä perindö peldo/ ei pidä myytämän eli lunastettaman: Sillä caicki kirottu on caickein pyhin HERralle.

	tu on kaikkein pyhin \Herralle\.	
27:29 Ihmistä, ketä hyvänsä, joka on tuhon omaksi vihitty, älköön lunastettako, vaan hänet surmattakoon.	27:29 Kaikkeaa kirottua, joka kiroukseen annetaan ihmistä, ei pidä lunastettaman, vaan hän pitää totisesti kuollettaman.	27:29 Caicki kirouxeen annettu Ihmisist ei pidä lunastettaman/ vaan hänen pitää totisest cuoleman.
27:30 Kaikki maan kymmenykset, sekä pellon viljasta että puiden hedelmistä, ovat Herran omat, pyhä lahja Herralle.	27:30 Kaikki maan kymmenykset, sekä maan siemenestä että puiden hedelmistä, ovat \Herran\, ja pitää oleman pyhät \Herralle\.	27:30 Caicki maan kymmenehet/ sekä maan siemenest/ että puitten hedelmist/ ovat HERran/ ja pitää olemän pyhät HERralle.
27:31 Jos joku tahtoo lunastaa jotakin kymmenyksistensä, antakoon hän siihen lisäksi viidennen osan.	27:31 Jos joku tahtoo lunastaa kymmenyksensä, hänen pitää antaman viidennen osan lisäksi.	27:31 Jos joku tahto lunastaa kymmenexens/ hänen pitää andaman wijdennen osan lisäksi.
27:32 Ja kaikki kymmenykset raavaskarjasta ja pikkukarjasta, joka kymmenes eläin kaikesta, mikä kulkee paimenen sauvan alitse, olkoot pyhä lahja Herralle.	27:32 Ja kaikki kymmenykset karjasta, ja lampaista, ja kaikista kuin vitsan alla käyne ovat pyhät kymmenykset \Herralle\.	27:32 Ja caicki kymmenexet carjasta/ ja lambaista/ ja caikista cuin widzan alla käyne ovat pyhät kymmenexet HERralle.
27:33 Älköön kysyttäkö, onko se hyvä vai huono, älköönkä sitä vaihdettako. Jos joku kuitenkin vaihtaa sen, niin olkoon sekä se että siihen vaihdettu pyhä; älköön niitä lunastettako.	27:33 Ei pidä kysyttämän, jos se on hyvä eli paha, eikä myös pidä sitä vaihettaman. Jos joku vaihettaa sen, niin pitää ne molemmat oleman pyhät, ja ei lunastettaman.	27:33 Ei pidä kysyttämän/ jos se on hywä eli paha eikä myös pidä sitä waehettaman. Jos joku waehetta sen/ niijn pitää ne molemmat oleman pyhät/ ja ei lunastettaman.
27:34 Nämä ovat ne käskyt, jotka Herra Siinain vuorella antoi Moosekselle israelilaisia varten.	27:34 Nämä ovat ne käskyt, jotka \Herra\ antoi Moseksen kautta Israelin lapsille, Sinain vuorella.	27:34 Nämä ovat ne käskyt/ jotca HERra andoi Mosexen cautta Israelin lapsille Sinain vuorella.

NELJÄS MOOSEKSEN KIRJA

1 LUKU

1:1 Ja Herra puhui Moosekselle Siinain erämaassa ilmes-tysmajassa toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, toisena vuotena siitä, kun he olivat lähteneet Egyptin maasta, sanoen:

1:2 Laskekaa koko Israelin kansan väkiluku suvuittain ja perhekunnittain, nimien luku-

4. MOOSEKSEN KIRJA

1 LUKU

1:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle Sinain korvessa, seurakunnan majassa, ensimmäisenä päivänä toisena kuukautena, toisena vuonna jälkeen, sittekuin he olivat lähteneet Egyptin maalta, ja sanoi:

1:2 Lukekaat koko Israelin lasten joukko, heidän sukunsa, ja heidän isäinsä

Neljäs Mosexen Kirja

I. Lucu

1:1 JA HERra puhui Mosexelle Sinain corwes seuracunnan majas ensimmäisnä päivänä toisna cuucautena/ toisna vuonna jälkeen/ sijttecuin he olit lähtenet Egyptin maalda/ ja sanoi:

1:2 Lukecat coco Israelin lasten joukko/ heidän sucuns/ ja heidän Isäins huonetten/

määrän mukaan, kaikki miehenpuolet, pääluvun mukaan.	huonetten jälkeen, ja heidän nimeinsä luvun jälkeen, kaikki miehenpuoli, mies mieheltä,	ja nimeinsä luvun jälkeen/ kaikki miehenpuolet mies mieheltä.
1:3 Pitäkää katselmus, sinä ja Aaron, kaikista Israelin sotakelpoisista miehistä, kaksikymmenvuotisista ja sitä vanhemmista, osastoittain.	1:3 Kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki jotka kelpaavat lähtemään sotaan Israelissa: lukekaat heitä heidän joukkonsa jälkeen, sinä ja Aaron.	1:3 Kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse/ kaikki cuin kelpawat lähtemään sotaan Israelis. Ja pitää lukeman heitä heidän jouckons jälkeen/ sinun ja Aaronin.
1:4 Ja teidän apunanne olkoon yksi mies jokaisesta sukukunnasta, sen perhekuntien päämies.	1:4 Ja teidän kanssanne pitää oleman yksi mies jokaisesta sukukunnasta, joka on isänsä huoneen päämies.	1:4 Ja teidän pitää ottaman tygön jocaidezest sucucunnast hänen Isäns huonen päämiehen.
1:5 Ja nämä ovat niiden miesten nimet, jotka teitä avustakoot: Ruubenista Elisur, Sedeurin poika;	1:5 Ja nämät ovat niiden päämiesten nimet, jotka teidän kanssanne seisoman pitää: Rubenista, Elitsur Zedeurin poika;	1:5 NÄmät ovat nijden päämiesten nimet/ jotca teidän cansan seisoman pitää. Rubenist Elizur Zedeurin poica.
1:6 Simeonista Selumiel, Suurisaddain poika;	1:6 Simeonista, Selumiel Suurisaddain poika;	1:6 Simeonist Zelumiel Zurisadain poica.
1:7 Juudasta Nahson, Aminadabin poika;	1:7 Juudasta, Nahesson Aminadabin poika;	1:7 Judast Nahesson Aminadabin poica.
1:8 Isaskarista Netanel, Suuarin poika;	1:8 Isaskarista, Netaneel Suuarin poika;	1:8 Isascharist Nethaneel Zuarin poica.
1:9 Sebulonista Eliab, Heelonin poika;	1:9 Sebulonista, Eliab Helonin poika;	1:9 Sebulonist Eliab Helonin poica.
1:10 Joosefin pojista: Efraimista Elisama, Ammihudin poika ja Manassesta Gamliel, Pedasurin poika;	1:10 Josephin pojista: Ephraimista, Elisama Ammihudin poika; Manassesta, Gamliel Pedatsurin poika;	1:10 Josephin pojista: Ephraimist Elisama Amihudin poica/ Manassest Gamliel Pedazurin poica.
1:11 Benjaminista Abidan, Gideonin poika;	1:11 BenJaminista, Abidan Gideonin poika;	1:11 BenJaminist Abidan Gideonin poica.
1:12 Daanista Ahieser, Ammisaddain poika;	1:12 Danista, Ahieser Ammisaddain poika;	1:12 Danist Ahieser Ammisadain poica.
1:13 Asserista Pagiel, Okranin poika;	1:13 Asserista, Pagiel Okranin poika;	1:13 Asserist Pagiel Ocranin poica.
1:14 Gaadista Eljasaf, Deguelin poika;	1:14 Gadista, Eliasaph Deguelin poika;	1:14 Gadist Eliasaph Deguelin poica.
1:15 Naftalista Ahira, Eenanin poika.	1:15 Naphtalista, Ahira Enanin poika.	1:15 Nephtalist Ahira Enanin poica.
1:16 Nämä olkoot kansan edusmiehet, heidän isiensä sukukuntien ruhtinaat, Israelin heimojen päämiehet.	1:16 Nämät olivat kutsutut kansan seasta, isäinsä sukuin esimiehet, jotka olivat Israelin tuhanten päät.	1:16 Nämät ovat cuuluisat Canssasta päämiehet heidän Isäins sugusta/ jotca olit päät ja Ruhtinat israelis.
1:17 Ja Mooses ja Aaron otivat luoksensa nämä nimeltä	1:17 Niin Moses ja Aaron otivat miehet tykönsä, jotka	1:17 Ja Moses ja Aaron otivat heitä tygöns/ nijncuin he ni-

mainitut miehet

1:18 ja kokosivat kaiken kansan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, ja kansa pantiin luetteloihin suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat, pääluvun mukaan,

1:19 niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut. Niin hän piti heistä katselmuksen Siinain erämaassa.

1:20 Ruubenin, Israelin esiköisen, jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän, pääluvun mukaan, kaikkiaan miehenpuolia, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

1:21 näitä Ruubenin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli neljäkymmentäkuusi tuhatta viisisataa.

1:22 Simeonin jälkeläisiä, katselmuksessa olleita, oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän, pääluvun mukaan, kaikkiaan miehenpuolia, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

1:23 näitä Simeonin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli viisikymmentäyhdeksän tuhatta kolmesataa.

1:24 Gaadin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

nimeltänsä nimitetyt olivat, 1:18 Ja he kokosivat kaiken kansan, ensimmäisenä päivänä toisella kuulla, jotka luettelivat polvilukunsa, sukukuntainsa, ja isäinsä huonetten jälkeen: nimenomattain, kahdenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, mies mieheltä.

1:19 Niinkuin \Herra\ oli käskenyt Moosekselle, niin luki hän heitä Sinain korvessa.

1:20 Rubenin Israelin esiköisen lapset olivat heidän polviluvuissansa, sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain, mies mieheltä kaikki miehenpuoli, kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki kelvolliset sotaan menemään,

1:21 Luetut Rubenin sukukuntaan, kuusiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa.

1:22 Simeonin lapset ja heidän polvilukunsa, sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, luetut nimenomattain mies mieheltä, kaikki miehenpuoli kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,

1:23 Luetut Simeonin sukukuntaan, yhdeksänkuudettäkymmentä tuhatta ja kolmesataa.

1:24 Gadin lapset ja heidän polvilukunsa, sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,

meldäns nimitetyt olit.

1:18 Ja cocoisit myös caiken Canssan/ ensimmäisnä päivänä toisella cuucaudella/ ja luit heidän sucuns ja syndyns/ ja Isäins huonetten/ ja nimeins lugun jälken/ cahdenkymmenen vuotiset/ ja sen ylidzen mies mieheltä.

1:19 Nijn cuin HERra oli käskenyt Mosexelle/ ja luki heitä Sinain corwes.

1:20 RUBenin Israelin esiköisen lapset heidän sucuns/ syndyns/ Isäins huonetten ja nimeins jälken/ mies mieheltä/ caicki miehenpuolet/ cahdestkymmenest wuodest/ ja sen ylidzen/ ja ne cuin kelwolliset owat sotaan menemän.

1:21 Luettin Rubenin sucucundaan/ cuusi wijdettäkymmentä tuhatta ja wijsi sata.

1:22 Simeonin lapset heidän sucuns/ syndyns/ Isäins huonetten/ luguns ja nimeins jälken mies mieheltä caicki miehenpuolet cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidzen/ jotca sotaan menemän kelwolliset owat.

1:23 Luettin Simeonin sucucundaan yhdeksän cuudettäkymmentä tuhatta ja colme sata.

1:24 Gadin lapset heidän sucuns/ syndyns/ Isäins huonetten/ ja nimeins jälken/ cahdestkymmenest wuodest/ ja sen ylidzen/ cuin sotaan meneman kelwolliset owat.

1:25 näitä Gaadin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli neljäkymmentäviisi tuhatta kuusisataa viisikymmentä.

1:26 Juudan jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

1:27 näitä Juudan sukukunnasta katselmuksessa olleita oli seitsemänkymmentäneljä tuhatta kuusisataa.

1:28 Isaskarin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

1:29 näitä Isaskarin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli viisikymmentäneljä tuhatta neljäsataa.

1:30 Sebulonin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

1:31 näitä Sebulonin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli viisikymmentäseitsemän tuhatta neljäsataa.

1:32 Joosefin jälkeläisiä, Ephraimin jälkeläisiä, oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

1:33 näitä Ephraimin sukukunnasta katselmuksessa olleita

1:25 Luetut Gadin sukukuntaan, viisiviidettäkymmentä tuhatta, kuusisataa ja viisikymmentä.

1:26 Juudan lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelpolliset,

1:27 Luetut Juudan sukukuntaan, neljäkahdeksattakymmentä tuhatta ja kuusisataa.

1:28 Isaskarin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelpolliset,

1:29 Luetut Isaskarin sukukuntaan, neljäkuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.

1:30 Sebulonin lasten polviluku, heidän sukuinsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelpolliset,

1:31 Luetut Sebulonin sukukuntaan, seitsemänkuddetakymmentä tuhatta ja neljäsataa.

1:32 Josephin lapset: Ephraimin lapsista polvilukunsa, sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelpolliset,

1:33 Luetut Ephraimin sukukuntaan olivat neljäkym-

1:25 Luettin Gadin sucucundaan/ wijsi wijdettäkymmendä tuhatta/ cuusi sata ja wijsikymmendä.

1:26 Judan lapset heidän sucuns/ syndyns/ Isäins huonetten ja nimeins jälken/ cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidzen/ caicki cuin sotaan kelwolliset owat.

1:27 Luettin Judan sucucundaan/ neljä cahdexattakymmendä tuhatta ja cuusi sata.

1:28 Isascharin lapset heidän sucuns/ syndyns/ Isäins huonetten ja nimeins jälken/ cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidzen/ caicki cuin sotaan kelwolliset owat.

1:29 Luettin Isascharin sucucundaan/ neljä cuudettakymmendä tuhatta ja neljä sata.

1:30 Sebulonin lapset heidän sucuns/ syndyns/ Isäins huonetten ja nimeins jälken/ cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidzen/ caicki cuin sotaan kelwolliset owat.

1:31 Luettin Sebulonin sucucundaan/ seidzemen cuudettakymmendä tuhatta ja neljä sata.

1:32 Josephin lapset Ephraimist sucuns/ syndyns/ Isäins huonetten ja nimeins jälken/ cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidzen/ caicki cuin sotaan kelwolliset owat.

1:33 Luettin Ephraimin sucucundaan neljäkymmendä tu-

oli neljäkymmentätuhatta viisisataa.	mentätuhatta ja viisisataa.	hatta ja wijsi sata.
1:34 Manassen jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,	1:34 Manassen lapset polvilukunsa, sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan menemään kelpasivat,	1:34 Manassen lapset heidän sucuns/ syndyns/ Isäins huonetten ja nimeins jälken/ cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidzen/ caicki jotca sotaan kelpaisit.
1:35 näitä Manassen sukukunnasta katselmuksessa olleita oli kolmekymmentäkaksi tuhatta kaksisataa.	1:35 Luetut Manassen sukukuntaan, kaksineljätkymmentä tuhatta ja kaksisataa.	1:35 Luettin Manassen sucucundaan caxi neljätkymmentä tuhatta ja caxi sata.
1:36 Benjaminin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,	1:36 BenJaminin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan menemään kelpasivat,	1:36 BenJaminin lapset heidän sucuns/ syndyns/ isäins huonetten ja nimeins jälken/ cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidzen/ caicki jotca sotaan kelpaisit.
1:37 näitä Benjaminin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli kolmekymmentäviisi tuhatta neljäsataa.	1:37 Luetut BenJaminin sukukuntaan, viisineljätkymmentä tuhatta ja neljäsataa.	1:37 Luettin BenJaminnin sucucundaan wijsi neljätkymmentä tuhatta ja neljä sata.
1:38 Daanin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,	1:38 Danin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki ne jotka sotaan menemään kelpasivat,	1:38 Danin lapset heidän sucuns/ syndyns/ Isäins huonetten ja nimeins jälken/ cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidzen/ caicki ne cuin sotaan kelpaisit.
1:39 näitä Daanin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli kuusikymmentäkaksi tuhatta seitsemäsataa.	1:39 Luetut Danin sukukuntaan, kaksiseitsemättäkymmentä tuhatta ja seitsemäsataa.	1:39 Luettin Danin sucucundaan caxi seidzemettäkymmentä tuhatta ja seidzemen sata.
1:40 Asserin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,	1:40 Asserin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan kelpasivat,	1:40 Asserin lapset heidän sucuns/ syndyns/ Isäins huonetten ja nimeins jälken/ cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidzen/ caicki cuin sotaan kelpaisit.
1:41 näitä Asserin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli neljäkymmentäyksi tuhatta viisisataa.	1:41 Luetut Asserin sukukuntaan, yksiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa.	1:41 Luettin Asserin sucucundaan/ yxi wijdettäkymmentä tuhatta ja wijsi sata.

1:42 Naftalin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

1:43 näitä Naftalin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli viisikymmentäkolme tuhatta neljäsataa.

1:44 Nämä ovat ne katselmuksessa olleet, joista Mooses ja Aaron ja Israelin ruhtinaat, nuo kaksitoista miestä, perhekuntiansa edustaen, pitivät katselmuksen.

1:45 Ja kaikkiaan katselmuksessa olleita israelilaisia oli perhekunnittain, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia Israelin sotakelpoisia miehiä,

1:46 näitä katselmuksessa olleita oli yhteensä kuusitaakolme tuhatta viisisataa viisikymmentä.

1:47 Mutta leeviläisistä, heidän isiensä sukukunnasta, ei pidetty katselmusta yhdessä muiden kanssa.

1:48 Sillä Herra puhui Mooselle sanoen:

1:49 Ainoastaan Leevin sukukunnasta älä pidä katselmusta äläkä laske heidän väkilukuansa yhdessä muiden israelilaisten kanssa,

1:50 vaan pane leeviläiset hoitamaan lain asumusta ja sen kaikkea kalustoa ja kaikkea, mitä siihen kuuluu. He kantakoot asumusta ja sen kaikkea kalustoa, ja he toimittakoot siinä palvelusta sekä leiriäytököt asumuksen

1:42 Naphtalin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan kelpasivat,

1:43 Luetut Naphtalin sukukuntaan, kolmekuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.

1:44 Nämät ovat ne luetut, jotka Mooses ja Aaron ja kaksitoistakymmentä Israelin päämiestä lukivat, joista aina yksi oli jokaisen heidän isänsä huoneen ylitse.

1:45 Ja olivat kaikki yhteen luetut Israelin lapset, heidän isäinsä huonetten jälkeen, kahdestakymmenestä vuodesta ja sen ylitse, kaikki jotka olivat sotaan kelpoiset Israelissa,

1:46 Ja olivat kaikki luetut, kuusi kertaa satatuhatta ja kolmetuhatta ja viisisataa ja viisikymmentä.

1:47 Mutta Leviläiset heidän isäinsä sukukunnan jälkeen ei olleet heidän lukuunsa luetut.

1:48 Ja \Herra\ puhui Mooselle, sanoen:

1:49 Ei kuitenkaan pidä sinun lukeman Levin sukukuntaa, eli ottaman heistä päälukua, Israelin lasten seassa;

1:50 Mutta sinun pitää asettaman Leviläiset todistuksen majan palvelukseen, ja kaikkein sen astiain päälle, ja kaikkein mitkä sen omat ovat. Heidän pitää kantaman majan, ja kaikki sen astiat, ja heidän pitää ottaman vaarin siitä, ja sioittaman itsen-

1:42 Nephtalin lapset heidän sucuns/ syndyns/ Isäins huonetten ja nimeins jälken/ cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidzen/ caicki cuin sotaan kelpaisit.

1:43 Luettin Nephtalin sucucundaan colme cuudettakymmendä tuhatta ja neljäsata.

1:44 Nämät owat ne jotca Mooses ja Aaron ynnä cahden toistakymmenen Israelin Ruhtinan cansa luit/ joista aina yxi oli jocaidzen heidän Isäns huonen ylidzen.

1:45 Ja olit caicki yhteen luetut Israelin lapset heidän Isäins huonetten jälken/ cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidzen/ jotca olit sotaan kelwolliset Israelis.

1:46 Cuusi kerta satatuhatta ja colmetuhatta/ wijsisata ja wijsikymmendä.

1:47 Mutta Lewitat heidän Isäins sucucunnan jälken/ ei ollet heidän secaans luetut.

1:48 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

1:49 Lewin sucucunda ei sinun pidä lukeman/ eli ottaman heistä luku Israelin lasten seasta.

1:50 Mutta sinun pitä asettaman heitä todistuxen majan palweluxeen/ ja caickein sen caluin päälle/ ja caickein cuin sen omat owat. Ja heidän pitä candaman majan/ ja caicki sen calut/ ja heidän pitä ottaman waarin sijtä/ ja

ympärille.

1:51 Kun asumus lähtee liikkeelle, purkakoot leeviläiset sen; ja kun asumus pysähtyy leiripaikkaan, pystyttäkööt leeviläiset sen. Syrjäinen, joka siihen ryhtyy, surmattakoon.

1:52 Muut israelilaiset asettukoot kukin omaan leiriinsä ja kukin lippunsa luo, osastoittain.

1:53 Mutta leeviläiset leiriytykööt lain asumuksen ympärille, ettei Herran viha kohtaisi Israelin kansaa, ja leeviläiset hoitakoot tehtäviä lain asumuksessa.

1:54 Ja israelilaiset tekivät kaiken, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut; niin he tekivät.

4 Mooses 2 LUKU

2:1 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:

2:2 Israelilaiset leiriytykööt kukin lippunsa luo, perhekuuntiansa sotamerkkien kohdalle; he leiriytykööt taammas ilmestysmajan ympärille.

2:3 Etupuolelle, itään päin, leiriytyköön Juudan leirin lippukunta osastoittain, ja Juudan jälkeläisten päämiehenä olkoon Nahson, Amminadabin poika;

2:4 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on seitsemänkymmentäneljä tuhatta kuusisataa miestä.

2:5 Hänen viereensä leiriytyköön Isaskarin sukukunta, ja

sä majan ympärille.

1:51 Ja kuin matkustetaan, silloin pitää Leviläisten ottaman majan alas, ja koska joukko itsensä sioittaa, pitää heidän paneman sen ylös. Jos joku muukalainen lähestyy sitä, sen pitää kuoleman.

1:52 Israelin lapset pitää sioittaman itsensä kukin leirinsä ja joukkonsa lipun tykö.

1:53 Mutta Leviläiset pitää sioittaman itsensä todistuksen majan ympärille, ettei viha tulisi Israelin lasten joukon päälle. Sentähden pitää Leviläisten pitämän vaarin todistuksen majan vartiosta.

1:54 Ja Israelin lapset tekivät sen: kaikki mitä \Herra\ Moosekselle käskenyt oli, niin he tekivät.

2 LUKU

2:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen:

2:2 Israelin lapset pitää itsensä sioittaman, jokainen lippunsa ja merkkinsä alle, isäinsä huoneen jälkeen: sille kohdalle ympäri seurakunnan majaa pitää heidän itsensä sioittaman.

2:3 Etiselle puolelle itään päin pitää Juudan lippunsa ja joukkonsa kanssa itsensä sioittaman: heidän päämiehensä Nahesson Amminadabin poika,

2:4 Ja hänen joukkonsa luetut, neljäkahdeksattakymmentä tuhatta ja kuusisataa.

2:5 Hänen viereensä pitää Isaskarin sukukunnan it-

sioittaman idzens majan ympärins.

1:51 Ja cosca matcusetan/ silloin pitä Lewitat ottaman majan alas/ ja cosca joukko idzens sioittawat/ pitä heidän paneman majan ylös. Jos jocu muucalainen lähesty sitä/ nijn hänen pitä cuoleman.

1:52 Israelin lapset pitää sioittaman idzens idzecukin hänen leirins ja jouckons lipun tygö.

1:53 Mutta Lewitat pitä sioittaman idzens todistuxen majan ymbärins/ ettei wiha tulis Israelin lasten joucon päälle. Sentähden pitä Lewitat pitämän vaarin todistuxen majan tykönä.

1:54 Ja Israelin lapset tei caicki/ mitä HERra Mosexelle käskenyt oli.

II. Lucu

2:1 JA HERra puhui Mosexelle ja Aaronille/ sanoden:

2:2 Israelin lapset pitä idzens sioittaman ymbärins seuracunnan maja/ jocainen lippuns ja merckins alla/ heidän Isäins huonen jälkeen.

2:3 Idän puolelle pitä Judan lippuns ja jouckons cansa idens sioittaman/ heidän päämiehens Nahesson Amminadabin poica.

2:4 Ja hänen jouckons luetut neljä cahdexattakymmentä tuhatta/ ja cuusi sata.

2:5 Hänen viereens pitä Isascharin sucucunnan idzens

Isaskarin jälkeläisten päämiehenä olkoon Netanel, Suuarin poika;	sensä sioittaman: heidän päämiehensä Netaneel Zuarin poika,	sioittaman/ heidän päämiehensä Nethaneel Zuarin poica.
2:6 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on viisikymmentäneljä tuhatta neljäsataa miestä.	2:6 Ja hänen joukkonsa luetut, neljäkuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.	2:6 Ja hänen jouckons luetut neljä cuudettakymmendä tuhatta ja neljä sata.
2:7 Sitten Sebulonin sukukunta, ja Sebulonin jälkeläisten päämiehenä olkoon Eliab, Heelonin poika;	2:7 Senjälkeen Sebulonin sukukunta ja heidän päämiehensä Eliab Helonin poika,	2:7 Senjälken Sebulonin sucucunda/ heidän päämiehensä Eljab Helonin poica.
2:8 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on viisikymmentäseitsemän tuhatta neljäsataa miestä.	2:8 Ja hänen joukkonsa luetut, seitsemänkuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.	2:8 Ja hänen jouckons luetut/ seidzemen cuudettakymmendä tuhatta ja neljä sata.
2:9 Juudan leirin katselmuksessa olleita on siis kaikkiaan sata kahdeksankymmentäkuusi tuhatta neljäsataa miestä, osastoittain; he lähtekööt liikkeelle ensimmäisenä joukkona.	2:9 Kaikki Juudan leirissä luetut, satatuhatta ja kuusiyhdeksättäkymmentä tuhatta ja neljäsataa, heidän joukoissansa: heidän pitää ensinnä vaeltaman.	2:9 Nijn että caicki Judan leiris luetut/ owat sata ja cuusi yhdexättäkymmendä tuhatta/ ja neljä sata heidän joucosans. Ja heidän pitää esin waeldaman.
2:10 Ruubenin leirin lippukunta leirytyköön etelään päin osastoittain, ja Ruubenin jälkeläisten päämiehenä olkoon Elisur, Sedeurin poika;	2:10 Etelän puolelle pitää Rubenin itsensä sioittaman lippunsa ja joukkonsa kanssa, heidän päämiehensä Elitsur Sedeurin poika,	2:10 ETelän puolelle pitä Rubenin idzens sioittaman lippuns ja jouckons cansa/ heidän päämiehensä Elizur Sedeurin poica.
2:11 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on neljäkymmentäkuusi tuhatta viisisataa miestä.	2:11 Ja hänen joukkonsa luetut, kuusiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa.	2:11 Ja hänen jouckons luetut/ cuusi wijdettäkymmendä tuhatta ja wijsi sata.
2:12 Hänen viereensä leirytyköön Simeonin sukukunta, ja Simeonin jälkeläisten päämiehenä olkoon Selumiel, Suurisaddain poika;	2:12 Hänen viereensä pitää Simeonin sukukunnan itsensä sioittaman: heidän päämiehensä Selumiel Suri Saddain poika,	2:12 Hänen wierellens pitä Simeonin sucucunnan idzens sioittaman/ heidän päämiehensä Selumiel ZuriSadain poica.
2:13 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on viisikymmentäyhdeksän tuhatta kolmesataa miestä.	2:13 Ja hänen joukkonsa luetut, yhdeksänkuudettakymmentä tuhatta ja kolmesataa.	2:13 Ja hänen jouckons luetut/ yhdexän cuudettakymmendä tuhatta ja colme sata.
2:14 Sitten Gaadin sukukunta, ja Gaadin jälkeläisten päämiehenä olkoon Eljasaf, Reguelin poika;	2:14 Sitälähin Gadin sukukunta, heidän päämiehensä Eliasaph Reguelin poika,	2:14 Sitälähin Gadin sucucunda/ heidän päämiehensä Eliasaph Reguelin poica.
2:15 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on neljä-	2:15 Ja heidän joukkonsa luetut, viisiviidettäkymmentä	2:15 Ja heidän jouckons luetut/ wijsi wijdettäkymmendä

<p>kymmentäviisi tuhatta kuusi-sataa viisikymmentä miestä.</p> <p>2:16 Ruubenin leirin katselmuksessa olleita on siis kaikkiaan sata viisikymmentäyksi tuhatta neljäsataa viisikymmentä miestä, osastoittain. He lähtekööt liikkeelle toisena joukkona.</p>	<p>tuhatta, kuusisataa ja viisikymmentä.</p> <p>2:16 Kaikki Rubenin leirissä luetut, satatuhatta, yksi-kuudettakymmentä tuhatta, neljäsataa ja viisikymmentä heidän joukoissansa. Ja heidän pitää toisena vaeltaman.</p>	<p>tuhatta/ cuusi sata ja wijsikymmendä.</p> <p>2:16 Nijn että caicki Rubenin leiris luetut owat sata yxi cuudettakymmendä tuhatta/ neljä sata ja wijsikymmendä heidän joucosans. Ja heidän pitä toisna waeldaman.</p>
<p>2:17 Sitten lähtee liikkeelle ilmestysmaja ja leeviläisten leiri toisten leirien keskellä. Niinkuin olivat leirytyneet, niin lähteköötkin, kukin kohdallansa, lippukunnittain.</p>	<p>2:17 Sitte pitää seurakunnan majan vaeltaman Leviläisten leirin kanssa keskileirissä, ja niinkuin he teitäsä sioittavat, niin pitää myös heidän vaeltaman, jokaisen paikasansa, lippuinsa alla.</p>	<p>2:17 Sijtte pitä seuracunnan majan waeldaman Lewitain leirin cansa keski leiris/ ja nijncuin he heidäns sioittawat/ nijn pitä myös heidän waeldaman/ jocaidzen paicasans heidän lippuns alla.</p>
<p>2:18 Efraimin leirin lippukunta leirytyköön länteen päin osastoittain, ja Efraimin jälkeläisten päämiehenä olkoon Elisama, Ammihudin poika;</p> <p>2:19 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on neljäkymmentä tuhatta viisisataa miestä.</p>	<p>2:18 Lännen puolelle pitää Ephraimin itsensä sioittaman lippunsa ja joukkonsa kanssa, heidän päämiehensä Elisama Ammihudin poika,</p> <p>2:19 Ja hänen joukkonsa luetut, neljäkymmentä tuhatta ja viisisataa.</p>	<p>2:18 LÄnnen puolelle pitä Ephraimin idzens sioittaman lippuns ja jouckons cansa/ heidän päämiehens Elisama Amihudin poica.</p> <p>2:19 Ja hänen jouckons luetut/ neljäkymmendä tuhatta ja wijsi sata.</p>
<p>2:20 Hänen viereensä leirytyköön Manassen sukukunta, ja Manassen jälkeläisten päämiehenä olkoon Gamliel, Pedasurin poika;</p>	<p>2:20 Lähin häntä pitää Manassen sukukunnan itsensä sioittaman: heidän päämiehensä Gamliel Pedatsurin poika,</p>	<p>2:20 Lähin händä pitä Manassen sucucunnan idzens sioittaman/ heidän päämiehens Gamliel Pedazurin poica.</p>
<p>2:21 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on kolmekymmentäkaksi tuhatta kaksisataa miestä.</p>	<p>2:21 Ja hänen joukkonsa luetut, kaksineljättäkymmentä tuhatta ja kaksisataa.</p>	<p>2:21 Ja hänen jouckons luetut caxi neljättäkymmendä tuhatta ja caxi sata.</p>
<p>2:22 Sitten Benjaminin sukukunta, ja Benjaminin jälkeläisten päämiehenä olkoon Abidan, Gideonin poika;</p>	<p>2:22 Senjälkeen BenJaminin sukukunta: heidän päämiehensä Abidan Gideonin poika,</p>	<p>2:22 Senjälken BenJaminin sucucunda/ heidän päämiehens Abidan Gideonin poica.</p>
<p>2:23 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on kolmekymmentäviisi tuhatta neljäsataa miestä.</p>	<p>2:23 Ja hänen joukkonsa luetut, viisineljättäkymmentä tuhatta ja neljäsataa.</p>	<p>2:23 Ja hänen jouckons luetut/ wijsi neljättäkymmendä tuhatta ja neljä sata.</p>
<p>2:24 Efraimin leirin katselmuksessa olleita on siis kaikkiaan satakahdeksan tuhatta ja sata miestä, osastoittain.</p>	<p>2:24 Kaikki Ephraimin leirisä luetut, satatuhatta, ja kahdeksantuhatta, ja sata, heidän joukoissansa. Ja heidän pitää kolmantena vael-</p>	<p>2:24 Nijn että caicki Ephraimin leiris luetut owat sata ja cahdexan tuhatta/ ja sata heidän joucosans. Ja heidän</p>

He lähtekööt liikkeelle kolmantena joukkona.	taman.	pitä colmandena waeldaman.
2:25 Daanin leirin lippukunta leirytyköön pohjoiseen päin osastoittain, ja Daanin jälkeläisten päämiehenä olkoon Ahieser, Ammisaddain poika;	2:25 Pohjan puolella pitää Danin sioituslippu oleman heidän joukkoinsa jälkeen, ja Danin lasten päämies Ahieser AmmiSaddain poika,	2:25 POhjan puolelle pitää Danin idzens sioittaman lippuns ja jouckons cansa/ heidän päämiehens Ahieser Ammi Sadain poica.
2:26 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on kuusikymmentäkaksi tuhatta seitsemänsataa miestä.	2:26 Ja hänen joukkonsa luetut, kaksiseitsemättäkymmentä tuhatta ja seitsemänsataa.	2:26 Ja hänen jouckons luetut caxi seidzemettäkymmendä tuhatta ja seidzemen sata.
2:27 Hänen viereensä leirytyköön Asserin sukukunta, ja Asserin jälkeläisten päämiehenä olkoon Pagiel, Okranin poika;	2:27 Hänen viereensä pitää Asserin sukukunnan heitänsä sioittaman, ja Asserin lasten päämies Pagiel Okranin poika,	2:27 Hänen wierellens pitää Asserin sucucunnan heidäns sioittaman/ heidän päämiehens Pagiel Ochran poica.
2:28 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on neljäkymmentäyksi tuhatta viisisataa miestä.	2:28 Ja hänen joukkonsa luetut, yksiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa.	2:28 Ja hänen jouckons luetut yxi wijdettäkymmendä tuhatta ja wijsi sata.
2:29 Sitten Naftalin sukukunta, ja Naftalin jälkeläisten päämiehenä olkoon Ahira, Eenanin poika;	2:29 Sitälikin Naphtalin sukukunta, ja Naphtalin lasten päämies Ahira Enanin poika,	2:29 Sitälikin Nephtalin sucucunda heidän päämiehens Ahira Enanin poica.
2:30 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on viisikymmentäkolme tuhatta neljäsataa miestä.	2:30 Ja hänen joukkonsa luetut, kolmekuudettäkymmentä tuhatta ja neljäsataa.	2:30 Ja hänen jouckons luetut colme cuudettäkymmendä tuhatta ja neljä sata.
2:31 Daanin leirin katselmuksessa olleita on siis kaikkiaan sata viisikymmentäseitsemän tuhatta kuusisataa miestä. He lähtekööt liikkeelle viimeisenä joukkona, lippukuntinensa.	2:31 Niin että kaikki Danin leirissä luetut ovat satatuhatta, seitsemänkuudettäkymmentä tuhatta ja kuusisataa. Ja heidän pitää viimeisenä vaeltaman lippunsa alla.	2:31 Nijn että caicki Danin leiris luetut/ owat sata seidzemen cuudettäkymmendä tuhatta ja cuusi sata. Ja heidän pitää wijmeisnä waeldaman heidän lippuns alla.
2:32 Nämä olivat israelilaisten katselmuksessa olleet, perhe-kunnittain; eri leirien katselmuksessa olleita oli osastoittain kaikkiaan kuusisataakolme tuhatta viisisataa viisikymmentä miestä.	2:32 Tämä on Israelin lasten luku heidän isäinsä huonetten jälkeen, kaikkein heidän leirinsä luettuina ja joukkoin-sa kanssa: kuusisataa tuhatta ja kolmetuhatta, viisisataa ja viisikymmentä.	2:32 Tämä on Israelin lasten lucu heidän Isäins huonetten ja leirein jälken/ ja jouckons cansa/ cuusisata tuhatta ja colmetuhatta/ wijsisata ja wijsikymmendä.
2:33 Mutta leeviläisten katselmusta ei pidetty samalla kuin muiden israelilaisten, sillä niin oli Herra Moosekselle käskyn antanut.	2:33 Mutta Leviläiset ei ole luetut Israelin lasten lukuun, niinkuin \Herra\ Moosekselle oli käskenynt.	2:33 Mutta Lewitat ei ole luetut Israelin lasten lucuun/ nijncuin HERra Mosexelle oli käskenynt.

2:34 Ja israelilaiset tekivät kaiken, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut. Niin he leirytyivät lippukunnittain, ja niin he lähtivät liikkeelle kukin suvuittain ja perhekunnittain.

4 Mooses 3 LUKU

3:1 Tämä on kertomus Aaronin ja Mooseksen suvusta, siihen aikaan kun Herra puhui Moosekselle Siinain vuorella.

3:2 Nämä ovat Aaronin poikien nimet: Naadab, esikoinen, Abihu, Eleasar ja litamar.

3:3 Nämä ovat Aaronin poikien, voideltujen pappien, nimet, niiden, jotka olivat vihityt papinvirkkaa toimittamaan.

3:4 Mutta Naadab ja Abihu kuolivat Herran edessä tuodessaan vierasta tulta Herran eteen Siinain erämaassa; ja heillä ei ollut poikia. Niin Eleasar ja litamar toimittivat papinvirkkaa isänsä Aaronin edessä.

3:5 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

3:6 Tuo Leevin sukukunta esille ja aseta se pappi Aaronin eteen palvelemaan häntä.

3:7 Ja he hoitakoot sekä hänen että koko kansan tehtäviä ilmestysmajan edustalla, toimittakoot

3:8 Ja he hoitakoot kaikkea ilmestysmajan kalustoa ja israelilaisten tehtäviä, toimittakoot palvelusta asumuksessa.

2:34 Ja Israelin lapset tekivät sen: kaiken sen jälkeen, kuin \Herra\ oli Moosekselle käskenyt, sioittivat he heittänsä lippuinsa alle ja matkustivat itsekukin sukukunnassansa, isäinsä huoneen jälkeen.

3 LUKU

3:1 Nämät ovat Aaronin ja Mooseksen sukukunnat siihen aikaan koska \Herra\ puhui Moosekselle Sinain vuorella.

3:2 Ja nämät ovat Aaronin poikain nimet: Nadab esikoinen, sitälikin Abihu, Eleatsar ja Itamar.

3:3 Nämät ovat Aaronin poikain nimet, jotka olivat papiksi voidellut, ja heidän kätensä täytetyt papin virkaan.

3:4 Mutta Nadab ja Abihu kuolivat \Herran\ edessä, koska he uhrasivat vierasta tulta \Herran\ edessä Sinain korvessa, ja ei ollut heillä poikia; mutta Eleatsar ja Itamar tekivät papin virkaa isänsä Aaronin edessä.

3:5 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

3:6 Tuo edes Levin sukukunta ja aseta heitä papin Aaronin eteen, palvelemaan häntä,

3:7 Ja pitämään vaarin hänen vartiostansa ja koko seurakunnan vartiosta, seurakunnan majan edessä, ja palvelemaan majan palveluksessa,

3:8 Ja tallella pitämään kaikki seurakunnan majan astiat, ja ottamaan vaarin Israelin lasten vartioitsemisesta, palvelemaan majan palveluksessa.

2:34 Ja Israelin lapset teit caicki mitä HERra oli Mosexelle käskenyt. Ja he sioitit heidäns heidän lippuins ala/ ja matcustit idzecukin sucucunnasans heidän Isäins huonen jälkeen.

III. Lucu

3:1 NÄMät owat Aaronin ja Mosexen sugut/ siihen aican cosca HERra puhui Mosexelle Sinain vuorella.

3:2 Ja nämät owat Aaronin poicain nimet: Nadab esicoinen/ sitälikin Abihu/ Eleazar ja lthamar.

3:3 Nämät owat Aaronin poicain nimet/ jotca olit papixi woidellut/ ja heidän kätens täytetyt papin wircaan.

3:4 Mutta Nadab ja Abihu cuolit HERran edes/ cosca he uhraisit Sinain corwes wierasta tulda HERran edes/ ja ei ollut heillä poikia. Mutta Eleazar ja lthamar teit papin wirca heidän Isäns Aaronin edes.

3:5 JA HERRA puhui Mosexelle/ sanoden:

3:6 tuo edes Lewin sucucunda/ ja aseta heitä papin Aaronin eteen palweleman häntä.

3:7 Ja pitämän waarin hänest ja coco seuracunnast/ seuracunnan majan edes/ ja palweleman majan palweluxes.

3:8 Ja tallella pitämän caicki seuracunnan majan calut/ ja ottaman waarin Israelin lasten wartioidzemisest/ palweleman majan palweluxes.

<p>3:9 Niin on sinun annettava leeviläiset Aaronille ja hänen pojilleen; antakoot israelilaiset heidät hänen haltuunsa, hänelle palvelijoiksi.</p>	<p>3:9 Ja sinun pitää antaman Aaronille ja hänen pojillensa Leviläiset; he ovat niille lahjaksi annetut Israelin lapsista.</p>	<p>3:9 Ja sinun pitää andaman Aaronille ja hänen pojillens Lewitat lahjaksi Israelin lapsista.</p>
<p>3:10 Mutta Aaronin ja hänen poikiensa käske hoitaa papinvirkansa. Syrjäinen, joka siihen ryhtyy, surmattakoon.</p>	<p>3:10 Mutta Aaronin poikinensa pitää sinun asettaman pitämään vaaria pappeudestansa. Ja jos joku muukalainen siihen lähestyy, sen pitää kuoleman.</p>	<p>3:10 Mutta Aaronin poikinens pitää sinun asettaman pitämän waari heidän pappiudestans. Ja jos joku muucalainen siihen lähesty/ hänen pitää cuoleman.</p>
<p>3:11 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:</p>	<p>3:11 Ja \Herra\ puhui Moosekselle sanoen:</p>	<p>3:11 Ja HERra puhui Mosexelle/ sanoden:</p>
<p>3:12 Katso, minä itse olen ottanut leeviläiset israelilaisten keskuudesta israelilaisten kaikkien esikoisten sijaan, kaiken sijaan, joka avaa äidinkohdun; leeviläiset ovat siis tulleet minun omikseni.</p>	<p>3:12 Katso, minä otin Leviläiset Israelin lapsista kaikkein esikoisten edestä, jotka ensisti äitinsä kohdun avaat Israelin lasten seassa, niin että Leviläisten pitää oleman minun.</p>	<p>3:12 Cadzo/ minä otin Lewitat Israelin lapsista caickein esicoisten edestä/ joca ensist äitins cohdu awa Israelin lasten seas/ nijn että Lewitat pitää oleman minun.</p>
<p>3:13 Sillä minun omani on jokainen esikoinen. Sinä päivänä, jona minä surmasin kaikki Egyptin maan esikoiset, minä pyhitin itselleni kaikki Israelin esikoiset, sekä ihmisten että karjan; minun omani ne ovat. Minä olen Herra.</p>	<p>3:13 Sillä kaikki esikoiset ovat minun: sinä päivänä, kuin minä löin kaikki esikoiset Egyptin maalla, pyhitin minä itselleni kaikki esikoiset Israelissa, ihmisistä niin karjaan asti, että ne olisivat minun: Minä \Herra\.</p>	<p>3:13 Sillä caicki esicoiset owat minun/ sijtä päivästä cuin minä löin caicki esicoiset Egyptin maalla/ silloin pyhitin minä minulleni caicki esicoiset israelis/ ihmisist nijn carjan asti/ että ne olisit minun/ Minä HERra.</p>
<p>3:14 Ja Herra puhui Moosekselle Siinain erämaassa sanoen:</p>	<p>3:14 Ja \Herra\ puhui Moosekselle Sinain korvessa, sanoen:</p>	<p>3:14 JA HERra puhui Mosexelle Sinain corwesa/ sanoden:</p>
<p>3:15 Pidä leeviläisten katselmuks perhekunnittain ja suvuittain; kaikista miehenpuolista, kuukauden ikäisistä ja sitä vanhemmista, pidä katselmuks.</p>	<p>3:15 Lue Levin pojat heidän isäinsä huoneen ja sukukuntainsa jälkeen: kaiken miehenpuolen, kuukauden vanhan ja sen ylitse, pitää sinun lukeman.</p>	<p>3:15 Lue Lewin pojat heidän Isäins huonen ja sucucundans jälken/ caicki miehenpuoli cuucauden wanha ja sen ylidze.</p>
<p>3:16 Ja Mooses piti heistä katselmuksen Herran käskyn mukaan, niinkuin hänelle oli määrätty.</p>	<p>3:16 Ja Moses luki heitä \Herran\ sanan jälkeen, niinkuin hänelle oli käsketty.</p>	<p>3:16 Ja Moses luki heitä HERran sanan jälken/ nijncuin hänelle oli käsketty.</p>
<p>3:17 Ja nämä olivat Leevin poikien nimet: Geerson, Kehat ja Merari.</p>	<p>3:17 Ja nämät olivat Levin pojat nimeinsä jälkeen: Gerson, Kahat ja Merari.</p>	<p>3:17 Ja nämät olit Lewin pojat heidän nimeins jälken/ Gerson/ Cahath ja Merari.</p>
<p>3:18 Ja nämä olivat Geersonin poikien nimet, suvuittain: Libni ja Siimei.</p>	<p>3:18 Mutta Gersonin poikain nimet heidän sukukuntinsansa olivat Libni ja Simei.</p>	<p>3:18 Mutta Gersonin poicain nimet heidän suguisans olit: Libni ja Simei.</p>

3:19 Ja Kehatin pojat olivat, suvuittain, Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel.	3:19 Kahatin pojat heidän sukukunnissansa: Amram, Jetsehar, Hebron ja Usiel.	3:19 Cahathin pojat heidän suguisans olit: Amram/ Jezehar/ Hebron ja Usiel.
3:20 Ja Merarin pojat olivat, suvuittain, Mahli ja Muusi. Nämä olivat Leevin suvut perhekunnittain.	3:20 Merarin pojat heidän sukukunnissansa: Maheli ja Musi. Nämät ovat Levin sukukunnat heidän isäinsä huoneen jälkeen.	3:20 Merarin pojat heidän suguisans olit: Maheli ja Musi. Nämät ovat Lewin sucucunnat heidän Isäins huonen jälkeen.
3:21 Geersonista polveutuivat libniläisten suku ja siimeiläisten suku. Nämä olivat geersonilaisten suvut.	3:21 Nämät ovat Gersonin sukukunnat: Libniläiset ja Simeiläiset.	3:21 NÄmät ovat Gersonin sucucunnat: Libniterit ja ja Simeiterit.
3:22 Katselmuksessa olleita oli heitä, kaikkien miehenpuolten, kuukauden ikäisten ja sitä vanhempien, lukumäärän mukaan - näitä katselmuksessa olleita oli seitsemäntuhatta viisisataa miestä.	3:22 Heidän lukunsa, kaikki miehenpuoli kuukauden vanha ja sen ylitse, ne olivat seitsemäntuhatta ja viisisataa.	3:22 Heidän lucuns/ caicki jotca miehenpuolet olit/ löydetin seidzementuhatta ja wijsisata/ cuucauden wanha ja sen ylidze.
3:23 Geersonilaisten suvut leirytyivät asumuksen taakse länteen päin.	3:23 Ja Gersonilaisten sukukunnat pitää heitänsä sioittaman takapuolelle majaa, länteen päin.	3:23 Ja Gersoniterein sucucunnat pitä heidän sioittaman tacapuolelle maja länden päin.
3:24 Ja geersonilaisten perhekunta-päämies oli Eljasaf, Laaelin poika.	3:24 Heidän päämiehensä, pitää oleman Eljasaph Laelin poika.	3:24 Heidän päämiehens pitää oleman Eliasaph Laelin poica.
3:25 Geersonin poikien hoidettavana ilmestysmajassa oli asumus ja telttä, sen peite, ilmestysmajan oven uudin	3:25 Ja Gersonin lasten pitää vartioitsemman seurakunnan majassa Tabernaklia, ja majaa, peitteitä, ja seurakunnan majan oven vaatteita,	3:25 Ja heidän pitää wartioitsemman seuracunnan maja/ nimittäin/ asuinsia/ maja/ peitteitä/ ja waatteita.
3:26 ja asumusta ja alttaria ympäröivän esipihan ympäröivät verhot ja sen portin uudin sekä sen köydet - kaikkine palvelustehtävineen.	3:26 Ja pihan vaatteita, ja pihan oven peitettä, joka on Tabernaklin ja alttarin päällä ympäri, ja köysiä ja kaikkia, mitä sen palvelukseen tarvitaan.	3:26 Ja pihan waatteita/ ja peitosta pihan sisällekäytäväwä joca käy asuinsia ja Altarita ymbärins/ ja köysiä/ ja caicki cuin sen palwelukseen tarwitan.
3:27 Kehatista polveutuivat amramilaisten suku, jisharilaisten suku, hebronilaisten suku ja ussielilaisten suku. Nämä olivat kehatilaisten suvut.	3:27 Nämät ovat Kahatin sukukunnat: Amramilaiset, Jetseharilaiset, Hebronilaiset ja Usielilaiset:	3:27 NÄmät ovat Cahathin sugut/ cuin ovat Amramiterit/ Jezehariterit/ Hebroniterit ja Usieliterit.
3:28 Miehenpuolten, kuukauden ikäisten ja sitä vanhempien, lukumäärän mukaan oli heitä kaikkiaan kahdeksantu-	3:28 Kaikki miehenpuoli kuukauden vanhasta ja sen ylitse, lukuansa kahdeksantuhatta ja kuusisataa, joiden	3:28 Caicki joca miehenpuoli oli cuucauden wanha ja sitä wanhemi/ lucuans cahdexantuhatta ja cuusisata/ joiden

hatta kuusisataa, jotka hoitivat pyhäkössä suoritettavia tehtäviä.	pitää pitämän vaarin pyhän vartioitsemisesta,	pitä pitämän vaarin Pyhän wartioidzemisest.
3:29 Kehatilaisten suvut leiriytyivät asumuksen sivulle etelään päin.	3:29 Ja pitää heitänsä sioittaman etelän puolelle, sivulle majaa.	3:29 Ja pitä heidäns sioittaman etelän puolelle siwulle maja.
3:30 Ja kehatilaisten sukujen perhekunta-päämies oli Elisafan, Ussielin poika.	3:30 Ja heidän päämiehensä pitää oleman Elitsaphan Usielin poika.	3:30 Ja heidän päämiehens pitä oleman Elizaphan Usielin pojan/
3:31 Heidän hoidettavanaan oli arkki, pöytä, seitsenhääräinen lamppu, alttarit ja pyhä kalusto, jota jumalanpalveluksessa käytettiin, ynnä esirippu - kaikkine palvelustehtävineen.	3:31 Ja heidän pitää vartioitsemän arkkia, pöytää, kynttiläjalkaa, alttareita ja kaikkia pyhän astioita, joilla palvelusta tehdään, ja peitteitä ja kaikkia, mitä palvelukseen tarvitaan.	3:31 Ja heidän pitä wartioidzeman Arckia/ pöytä/ kynttilälajca/ Altareita ja caickia Pyhän caluja/ joilla palvelusta tehdän ja peitteitä/ ja caickia mitä palvelukseen tarvitan.
3:32 Ja leeviläisten päämiesten esimies oli Eleasar, pappi Aaronin poika; hän oli niiden päällysmies, jotka hoitivat tehtäviä pyhäkössä.	3:32 Mutta kaikkein Levin päämiesten ylimmäinen pitää oleman Eleatsarin papin Aaronin pojan, ylitse niiden, jotka pitävät vaarin pyhän vartioitsemisesta.	3:32 Mutta Ruhtinat caickein Lewitain päämiesten ylidze/ pitä oleman Eleazarin papin Aaronin pojan/ ylidzen asetettu/ pitämän waaria Pyhän wartioidzemisest.
3:33 Merarista polveutuivat mahlilaisten suku ja muusilaisten suku. Nämä olivat Merarin suvut.	3:33 Nämät ovat Merarin sukukunnat: Mahelilaiset ja Musilaiset,	3:33 NÄmät owat Merarin sugut: Maheliterit ja Musiterit.
3:34 Katselmuksessa olleita oli heitä kaikkien miehenpuolten, kuukauden ikäisten ja sitä vanhempien, lukumäärän mukaan kuusituhatta kaksisataa.	3:34 Joiden luku oli kuusituhatta ja kaksisataa, kaikki miehenpuoli, kuukauden vanha ja sen ylitse.	3:34 Joiden lucu oli cuusituhatta ja caxisata/ caicki se cuin miehenpuoli oli/ cuukauden wanha ja sen ylidze.
3:35 Ja Merarin sukujen perhekunta-päämies oli Suuriel, Abihailin poika. He leiriytyivät asumuksen sivulle pohjoiseen päin.	3:35 Heidän päämiehensä pitää oleman Suriel Abihailin poika, ja pitää sioittaman heitänsä sivulle majaa, pohjan puolelle.	3:35 Heidän päämiehens pitä oleman Suriel Abihailin poica/ ja pitä sioittaman heitäns siwulle maja pohjan puolelle.
3:36 Ja Merarin poikien hoidettavaksi oli uskottu asumuksen laudat, poikkitangot, pylvää ja jalustat sekä kaikkien kalusto - kaikkine palvelustehtävineen;	3:36 Ja heidän virkans pitää oleman, wartioida majan lautoja, korennoita, patsaita ja majan jalcoja, ja kaikkia astioita, jotka sen palvelukseen tarvitaan,	3:36 Ja heidän wircans pitä oleman/ wartioita majan lautoja/ corennoita/ padzaita ja majan jalcoja/ ja caickia caluja jotca sen palvelukseen tarvitan.
3:37 niinikään ympärillä olevan esipihan pylvää ja jalustoinensa, vaarnoinensa ja	3:37 Niin myös patsaita pihan ympärillä, ja sen jalcoja, ynnä paanuin ja köytten	3:37 Nijn myös padzaita pihan ymbärins/ ja sen jalcoja/ ynnä paanuin ja köytten

köysinensä.

3:38 Mutta asumuksen eteen, itään päin, ilmestysmajan eteen, auringonnousuun päin, leiriytyivät Mooses ja Aaron ynnä hänen poikansa; heidän hoidettavanaan oli pyhäkkö, se, mikä oli israelilaisten hoidettavana. Mutta syrjäinen, joka ryhtyi siihen, oli surmatava.

3:39 Katselmuksessa olleita leeviläisiä, joista Mooses ja Aaron Herran käskyn mukaan pitivät katselmuksen suvuitain, kaikkia miehenpuolia, kuukauden ikäisiä ja sitä vanhempia, oli kaikkiaan kaksikymmentäkaksi tuhatta.

3:40 Ja Herra sanoi Moosekselle: Katsasta kaikki israelilaisten miehenpuoliset esikoiset, kuukauden ikäisistä ja sitä vanhemmista, ja laske heidän nimiensä lukumäärä.

3:41 Ja ota minulle - minä olen Herra - leeviläiset israelilaisten kaikkien esikoisten sijaan sekä myös leeviläisten karja israelilaisten karjan kaikkien esikoisten sijaan.

3:42 Ja Mooses katsasti, niinkuin Herra oli häntä käskenyt, kaikki israelilaisten esikoiset.

3:43 Ja katselmuksessa olleita oli heitä, kaikkia miehenpuolisia esikoisia, nimien lukumäärän mukaan, kuukauden ikäisiä ja sitä vanhempia, kaikkiaan kaksikymmentä kaksituhatta kaksisataa seitsemänkymmentä kolme.

3:44 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

kanssa.

3:38 Mutta seurakunnan majan etiselle puolelle itään päin pitää Moses ja Aaron ja hänen poikansa heitensä sioittaman, ja vartioitseman pyhän vartioita Israelin lasten puolesta. Jos joku muukalainen siihen lähestyy, sen pitää kuoleman.

3:39 Kaikkein Leviläisten luku, jotka Moses ja Aaron lukivat, heidän sukukunnissansa \Herran\ sanan jälkeen, kaikki miehenpuoli, kuukauden vanha ja sen ylitse, oli kaksikolmattakymmentä tuhatta.

3:40 Ja \Herra\ puhui Moosekselle: lue kaikki esikoiset, jotka miehenpuolet ovat Israelin lasten seassa, kuukauden vanhat ja sen ylitse, ja ota heidän nimeinsä luku.

3:41 Ja sinun pitää ottaman Leviläiset minulle, minä \Herra\, kaikkein Israelin lasten esikoisten edestä, ja Leviläisten karjat, kaikkein Israelin lasten karjan esikoisten edestä.

3:42 Ja Moses luki, niinkuin \Herra\ hänelle käskenyt oli, kaikki Israelin lasten esikoiset.

3:43 Ja olivat kaikki miehist esikoiset, heidän nimeinsä luvun jälkeen, kuukauden vanhat ja sen ylitse luetut, kaksikolmattakymmentä tuhatta, kaksisataa ja kolmekahdeksattakymmentä.

3:44 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

cansa.

3:38 MUtta seuracunnan majan etiselle puolen itän päin/ pitää Moses ja Aaron heidänsioittaman poikinsens/ wartioidzeman Pyhän ja Israelin lapsia. Jos jocu muucalainen siihen lähesty/ hänen pitää cuoleman.

3:39 Caickein Lewitain luku/ cuin Moses ja Aaron luit/ heidän sucucunnissans HERran sanan jälkeen/ caicki miehenpuoli/ cuucauden wanha ja sitä wanhemmat/ oli caxi colmattakymmendä tuhatta.

3:40 JA HERra puhui Mosexelle: lue caicki esicoiset jotca miehenpuolet owat Israelin lasten seas/ cuucauden wanhat/ ja sitä wanhemmat/ ja ota heidän nimeinsä luku.

3:41 Ja sinun pitä ottaman Lewitat minulle (minä olen HERra) caickein Israelin lasten esicoisten edestä/ ja Lewitain carjat/ caickein Israelin lasten carjan esicoisten edestä.

3:42 Ja Moses luki nijncuin HERra hänelle käskenyt oli/ caicki Israelin lasten esicoiset.

3:43 Ja löyttin caicki miehenpuolest esicoiset/ heidän nimeinsä lugun jälkeen/ cuucauden wanhat ja sen ylidzen/ heidän lucuns jälkeen/ caxi colmattakymmendä tuhatta/ caxi sata ja colme cahdexattakymmendä.

3:44 Ja HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

3:45 Ota leeviläiset israelilais-
ten kaikkien esikoisten sijaan
ja leeviläisten karja heidän
karjansa sijaan, ja niin leevi-
läiset tulevat minun omikseni.
Minä olen Herra.

3:46 Mutta lunastukseksi
noista kahdestasadasta seit-
semästäkymmenestä kolmes-
ta, jonka verran israelilaisten
esikoisia on yli leeviläisten
määrän,

3:47 ota miestä kohti viisi
sekeliä, ota ne pyhäkköseke-
lin painon mukaan, kaksi-
kymmentä geeraa laskettuna
sekeliin.

3:48 Ja anna se raha Aa-
ronille ja hänen pojillensa
lunastukseksi niistä, joita on
yli leeviläisten määrän.

3:49 Ja Mooses otti lunas-
tushinnan niistä, joita oli yli
leeviläisillä lunastettujen mää-
rän.

3:50 Israelilaisten esikoisista
hän otti tämän rahan, tuhat
kolmesataa kuusikymmentä
viisi sekeliä pyhäkkösekelin
painon mukaan.

3:51 Ja Mooses antoi sen
lunastushinnan Aaronille ja
hänen pojillensa Herran käs-
kyn mukaan, niinkuin Herra
oli Moosesta käskenyt.

4 Mooses 4 LUKU

4:1 Ja Herra puhui Moosek-
selle ja Aaronille sanoen:

4:2 Laske Leevin jälkeläisten
joukosta Kehatin jälkeläisten
lukumäärä suvuittain ja per-
hekunnittain,

4:3 kolmikymmenvuotiset ja
sitä vanhemmat aina viisi-
kymmenvuotisiin saakka, kaik-

3:45 Ota Leviläiset kaikkein
Israelin lasten esikoisten
edestä, ja Leviläisten karja
heidän karjansa edestä: ja
Leviläisten pitää oleman mi-
nun, minä olen \Herra\.

3:46 Mutta lunastuksen nii-
den kahdensadan ja kol-
menkahdeksattakymmenen
edestä, jotka jäävät Israelin
lasten esikoisista Leviläisten
luvun ylitse,

3:47 Pitää sinun ottaman
viisi sikliä joka hengeltä: py-
hän siklin jälkeen pitää si-
nun sen ottaman; sikli mak-
saa kaksikymmentä geeraa.

3:48 Ja sinun pitää antaman
rahan Aaronille ja hänen po-
jillensa, lunastettuina edestä,
jotka ylitse olivat.

3:49 Niin otti Moses lunas-
tusrahan niiltä, jotka ylitse
olivat Leviläisten lunastetuis-
ta.

3:50 Israelin lasten esikoisil-
ta otti hän rahan, tuhannen
kolmesataa ja viisiseitsemät-
täkymmentä sikliä: pyhän
siklin jälkeen.

3:51 Ja Mooses antoi lunas-
tusrahan Aaronille ja hänen
pojillensa \Herran\ sanan
jälkeen, niinkuin \Herra\ oli
Mosekselle käskenyt.

4 LUKU

4:1 Ja \Herra\ puhui Mo-
sekselle ja Aaronille, sanoen:

4:2 Lue Kahatin lapset Levin
poikain seasta, heidän su-
kukuntainsa ja isäinsä huo-
netten jälkeen,

4:3 Kolmenkymmenen vuoti-
sesta ja sen ylitse, viiden-
kymmenen vuotiseen asti:

3:45 Ota Lewitat caickein Is-
raelin lasten esikoisten edes-
tä/ ja Lewitain carja heidän
carjans edestä/ että Lewitat
olisit minun/ joca olen HERra.

3:46 Mutta ne lunastusrahat/
nijden cahden sadan/ ja
colmen cahdexattakymmenen
edestä/ jotca jäävät Israelin
lasten esikoisist Lewitain lu-
gun ylidze.

3:47 Pitä sinun ottaman wijsi
Sicli mies miehellä Pyhän
Siclin jälken/ Sicli maxa caxi-
kymmendä/ Gerah.

3:48 Ja sinun pitä andaman
Aaronille ja hänen pojillens
nijden jäänyitten heidän lu-
gustans lunastusrahan.

3:50 Nijn otti Moses nijden
ylidzejänyitten Lewitain lu-
nastusrahan.

3:51 Israelin lasten esikoisilda
otti hän rahan/ tuhannen
colmesata ja wijsi seidzemet-
täkymmendä Sicli/ Pyhän Si-
clin jälken.

3:52 Ja andoi ne Aaronille/
ja hänen pojillens HERran
sanan jälken/ nijncuin HERra
oli Mosexelle käskenyt.

IV. Lucu

4:1 JA HERra puhui Mosexelle
ja Aaronille/ sanoden:

4:2 Lue Cahathin lapset Le-
win poicain seast/ heidän
sucucundains ja Isäins huo-
netten jälken.

4:3 Colmestkymmenest wuo-
dest nijn wijdenkymmenen
wuoten asti/ caicki ne jotca

ki, joiden on palveltava toimittamalla askareita ilmestymajassa.

4:4 Kehatin poikien palvelustehtävänä ilmestymajassa olkoon tämä: huolenpito korkeasti-pyhistä.

4:5 Ja leirin liikkeelle lähtiesä menkööt Aaron ja hänen poikansa ja päästäkööt alas esiripun sekä peittäkööt sillä lain arkin;

4:6 sitten he pankoot sen päälle sireeninahkapeitteen ja levittäkööt päällimmäiseksi vaatteen, kokonaan punasinisistä langoista tehdyn, ja asettakoot paikoilleen sen korennot.

4:7 Ja näkyleipäpöydälle he levittäkööt punasinisisen vaatteen ja pankoot sen päälle vadit ja kupit, maljat ja juomauhrikannut; ja ainainen leipä olkoon myös sen päällä.

4:8 Sitten he levittäkööt näiden päälle helakanpunaisen vaatteen ja peittäkööt sen sireeninahkapeitteellä ja asettakoot paikoilleen sen korennot.

4:9 Ja he ottakoot punasinisisen vaatteen ja peittäkööt seitsenhaaraisen lampun lamppuineen, lamppusaksineen, karstakuppeineen ja kaikkine öljyastioineen, joita sen hoitamisessa käytetään.

4:10 Ja he käärikööt sen ja kaiken sen kaluston sireeninahkapeitteeseen ja pankoot kantopaareille.

4:11 Ja kultaiselle alttarille

kaikki ne jotka kelvolliset ovat sotaan menemään, seurakunnan majassa palvelusta tekemään.

4:4 Ja tämä pitää oleman Kahatin poikain virka todistuksen majassa, joka kaikkein pyhin on:

4:5 Koska leiriä siirretään, niin pitää Aaronin poikien tuleman ja ottaman esiripun alas, ja käärimän todistuksen arkin siihen,

4:6 Ja paneman peitteen sen päälle tekasjim-nahoista, ja hajoittamaan kokonansa sinisen vaatteen sen ylitse, ja paneman sen korennot siallensa.

4:7 Niin myös pitää heidän hajoittaman näkypöydälle sinisen vaatteen, ja paneman sen päälle vadit, lusikat, maljat ja kannut, joilla ulos ja sisälle kaadetaan, ja ne alinomaiset leivät pitää sen päällä oleman.

4:8 Ja heidän pitää hajoittaman niiden päälle tulipunaisen vaatteen, ja peittämän tekasjim-nahkaisella peitteellä, ja paneman sen korennot siallensa.

4:9 Ja heidän pitää ottaman sinisen vaatteen, ja käärimän valkeuden kynttilälajalan sen sisälle, ja sen lamput, niistimet ja sammutusastiat, ja kaikki öljyastiat, joilla palvelusta siinä tehdään.

4:10 Ja tämän ja kaikkein näiden kaluin ympäri pitää heidän paneman peitteen tekasjim-nahasta, ja paneman ne korentoin päälle.

4:11 Niin myös pitää heidän hajoittaman kultaisen alta-

kelvolliset ovat sotaan menemän/ seuracunnan majas palvelusta tekemän.

4:4 Ja tämä pitää oleman Cahathin poicain virca todistuksen majas/ cuin caickein pyhin on.

4:5 COsca leiriä sijrtän/ nijn pitää Aaron poikienens menemän sisälle/ ja ottaman esiripun alas/ ja käärimän todistuxen Arkin sijhen.

4:6 Ja paneman peiton Thechaschim nahgoista sen päälle/ ja hajottaman aiwa kellaisen waatten sen ylidze/ ja paneman corennons sijhen tygö.

4:7 Nijn myös pitää heidän hajottaman näkypöydän ylidze kellaisen waatten/ ja paneman sen päälle fatit/ lusicat/ maljat ja cannut/ joilla se peitetän/ ja ne jocapäiwäiset leiwät pitää sen päällä oleman.

4:8 Ja heidän pitää hajottaman nijden päälle rosinpunaisen waatten/ ja peittämän Thechaschim nahcaisella peitoxella/ ja paneman hänen corendons sijhen tygö.

4:9 Ja heidän pitää ottaman kellaisen waatten/ ja käärimän kynttilälajalan sen sisälle/ ja hänen lampuns/ ynnä nijs-timen ja sammutus astian cansa/ ja caicki öljyastiat/ jotca sijhen wircaan owat tarpelliset.

4:10 Ja näiden caickein päälle pitää paneman peitoxen Thechaschim nahasta/ ja paneman corendoin päälle.

4:11 Nijn myös pitää heidän

he levittäkööt punasinisen vaatteen ja peittäkööt sen sireeninahkapeitteellä ja asettakoot paikoilleen sen korennot.

4:12 Ja he ottakoot kaiken jumalanpalveluskaluston, jota pyhäkössä käytetään, ja käärikööt sen punasiniseen vaateeseen ja peittäkööt sen sireeninahkapeitteellä ja pankoot kantopaareille.

4:13 Ja he puhdistakoot tuhasta alttarin sekä levittäkööt sen päälle purppuranpunaisen vaatteen

4:14 ja pankoot sen päälle kaiken kaluston, jota alttarilla käytetään: hiilipannut, haarukat, lapiot ja maljat, kaiken alttarikaluston; ja levittäkööt sen päälle sireeninahkapeitteen ja asettakoot paikoilleen sen korennot.

4:15 Ja kun leirin lähtiessä liikkeelle Aaron ja hänen poikansa ovat valmiiksi peittäneet pyhäkön ja pyhäkön kaiken kaluston, niin tulkoot Kehatin pojat kantamaan, mutta älkööt koskeko pyhäkköön, etteivät kuolisi. Tämä on ilmestysmajasta se, mikä on Kehatin poikien kannettava.

4:16 Ja Eleasar, pappi Aaronin poika, pitäköön huolen seitsenhaaraisen lampun öljystä, hyvänhajuisesta suitsukkeesta, jokapäiväisestä ruokauhrista ja voiteluöljystä; hän pitäköön huolen koko asumuksesta ja kaikesta, mitä

rin päälle sinisen vaatteen, ja peittämän sen tekasjim-nahkaisella peitteellä, ja paneman sen korennot siallensa.

4:12 Kaikki astiat, joilla he palvelevat pyhässä, pitää heidän ottaman ja levittämän niiden ylitse sinisen vaatteen, ja peittämän sen tekasjim-nahkaisella peitteellä, ja paneman ne korentoin päälle.

4:13 Heidän pitää myös käväisemän tuhan alttarilta ja hajoittaman purppuraisen vaatteen sen päälle,

4:14 Ja paneman sen päälle kaikki astiat, joilla he siinä palvelevat, hiilipannut, hantot, lapiot ja maljat, ja kaikki alttarin astiat; heidän pitää myös hajoittaman sen ylitse tekasjim-nahkaisen peitteen, ja paneman korennot siallensa.

4:15 Koska Aaron ja hänen poikansa nämät toimittaneet ovat ja peittäneet pyhän ja kaikki pyhät astiat, ja leiriä siirretään, niin pitää sitte Kahatin lapset menemän ja kantaman niitä, ja ei pidä rupeeman pyhään, ettei he kuolisi. Nämät pitää oleman Kahatin lasten taakat seurakunnan majassa.

4:16 Ja Eleasarilla, papin Aaronin pojalla, pitää oleman tämä virka: toimittaa öljyä valaistukseksi, ja yrtejä suitsutukseksi, ja alinomaisista ruokauhria, ja voidellusöljyä, niin että hän toimittaa koko Tabernaklin ja kaikki, mitä siinä on, pyhän ja hänen astiansa.

hajottaman sen cullaisen Altarin ylidze kellaisen waatten/ ja heidän pitää hajottaman sen ylidze Thechaschim nahcaisen peitoxen/ ja paneman hänen corendons siihen tygö.

4:12 Caicki calut/ joilla he palwelewat Pyhäs/ pitää heidän ottaman ja lewittämän nijden ylidzen kellaisen waatten/ ja peittämän sen Thechaschim nahcaisella peitoxella/ ja paneman ne corendoin päälle.

4:13 Heidän pitää myös käväisemän tuhwan Altarilda/ ja hajottaman skarlacanaisen waatten sen ylidzen.

4:14 Ja paneman sen päälle caicki hänen caluns/ joita he siinä tarwidzewat/ hijlipannut/ couriraudat/ lapiot ja maljat/ ja caicki Altarin calut/ ja heidän pitää hajottaman sen ylidzen Thechaschim nahcaisen peitoxen/ ja paneman hänen corendons siihen tygö.

4:15 COsca Aaron ja hänen poicans nämät toimittanet owat/ ja peittänet Pyhän/ ja caicki sen calut/ ja leiriä sijrtän: Nijn pitää sijtte Cahathin lapset menemän ja candaman nijtä/ ja ei pidä rupeman Pyhään/ ettei he cuolis. Nämät pitää oleman Cahathin lasten tacat Todistuxen majas.

4:16 Ja Eleazarilla papin Aaronin pojalla pitää oleman tämä wirca/ toimitta öljyä walistuxexi/ ja yrtejä suidzutu-xexi/ ja jocapäiwäisiä ruocauhreja/ ja woidellusöljyä/ nijn että hän toimitta coco Tabernaclin/ ja caicki mitä

siinä on, pyhäköstä ja sen kalustosta.

4:17 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:

4:18 Älkää päästäkö kehaitaisten sukuhaaraa häviämään leeviläisten joukosta.

4:19 Näin siis tehkää heille, että he saisivat elää eivätkä kuolisi lähestyessään kaikkeinpyhintä: Aaron ja hänen poikansa menkööt ja asettakoot heidät jokaisen tekemään palvelustehtävänsä ja kantamaan kannettavaansa;

4:20 mutta älkööt nämä menkö katsomaan pyhiä esineitä, älkööt silmänräpäyksikään, etteivät kuolisi.

4:21 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

4:22 Laske myöskin Geersonin jälkeläisten lukumäärä perhekunnittain ja suvuittain;

4:23 pidä kolmikymmenvuotisten katselmus ja sitä vanhempien, viisikymmenvuotisiin asti, kaikkien, joiden on palveltava toimittamalla palvelusta ilmestysmajassa.

4:24 Geersonilaissukujen tehtävänä palveltaessa ja kannettaessa olkoon tämä:

4:25 he kantakoot asumuksen telttakankaan kaistat ja ilmestysmajan, sen peitteen ja sireeninnahkapeitteen, joka on sen päällä päällimmäisenä, sekä ilmestysmajan oven uutimen

4:26 ja asumusta ja alttaria ympäröivän esipihan ympäröiverhot ja sen portin uutimen

4:17 Ja \Herra\ puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:

4:18 Ei teidän pidä Kahaitaisten sukukuntain sikiöitä hävittämän Leviläisten seasta.

4:19 Vaan sen teidän pitää heidän kanssansa tekemän, että he eläisivät ja ei kuolisi: jos he lähestyvät sitä kaikkein pyhimpää, niin pitää Aaronin poikinensa menemän sisälle ja asettaman itsekunkin heidän virkaansa ja taakkaansa.

4:20 Vaan ei heidän pidä menemän sinne sisälle, katsomaan pyhää, koska se peitetään, ettei he kuolisi.

4:21 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

4:22 Lue Gersonin lapset, heidän isäinsä huoneen ja sukukuntainsa jälkeen:

4:23 Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse viidenkymmenen vuotiseen asti, pitää sinun ne lukeman, kaikki ne, jotka sotaan menemään kelvolliset ovat, että heillä olis virka seurakunnan majassa.

4:24 Ja tämä pitää oleman Gersonilaisten sukukunnan virka, jota heidän pitää tekemän ja kantaman:

4:25 Ja heidän pitää kantaman Tabernaklin vaatteet, ja seurakunnan majan, ja hänen peitteensä, ja tekasjinnahkaisen peitteen, joka on sen päällä, ja myös seurakunnan majan ovivaatteen,

4:26 Ja pihan vaatteet, ja läpikäytävän oven vaatteen pihassa, joka käy sekä Tabernaklin että myös alttarin

sijnä on/ Pyhän ja hänen caluns.

4:17 Ja HERra puhui Mosexelle ja Aaronille/ sanoden:

4:18 Ei teidän pidä Cahathiteirein sucucundain sikiöitä hävittämän Lewitain seast.

4:19 Waan sen teidän pitää heidän cansans tekemän/ että he eläisit ja ei cuolis/ jos he rupewat siihen caickein Pyhimbään: Aaronin poikinens pitä menemän sisälle ja asettaman idzecungin heidän wircaans ja tackaans.

4:20 Waan ei heidän pidä menemän sinne sisälle/ cadzoman Pyhä/ cosca se peitetän/ ettei he cuolis.

4:21 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

4:22 Lue Gersonin lapset/ heidän Isäins huonen ja sucucundains jälken.

4:23 Colmestkymmenest wuodest nijn wijtenkymmenen asti. Ja aseta caicki ne/ jotca sotaan menemän kelwolliset owat/ että heillä olis wirca seuracunnan majas.

4:24 Ja tämä pitää oleman Gersoniterein sucucunnan wirca/ jota heidän pitää tekemän ja candaman.

4:25 Ja heidän pitää candan Tabernaclin waattet/ ja seuracunnan majan/ ja hänen peitoxens/ ja Thechachim nahcainen peitoxen/ joca on sen päällä/ ja seuracunnan majan owiwaatten.

4:26 Ja pihan waattet ja läpikäytävän owen waattet pihahas/ joca käy sekä Taberna-

<p>sekä niiden köydet ja kaiken niiden hoitamiseen tarvittavan kaluston; he toimittakoot kaiken, mitä siinä on tehtävä.</p>	<p>ympäri, ja hänen köytensä ja kaikki virkansa astiat, ja kaikki mitä heidän virassansa tarvitaan ja heidän tekemän pitää.</p>	<p>clin että myös Altarin ymbärins/ ja hänen köytens ja caicki heidän wircans calut/ ja caicki mitä heidän wirasans tarwitan.</p>
<p>4:27 Aaronin ja hänen poikensa käskyn mukaisesti ta- pahtukoon kaikki geersonilaisen palvelus, mitä hyvänsä he kantavat ja toimittavatkin, ja antakaa heidän hoitoonsa kaikki heidän kannettavansa.</p>	<p>4:27 Aaronin ja hänen poikainsa sanan jälkeen pitää kaikkein Gersonin poikain virka tehtämän, kaikki mitä heidän kantaman ja korjaaman pitää; ja teidän pitää katsoman, että he ottaisivat vaarin kaikista kuormistansa.</p>	<p>4:27 Aaronin ja hänen poicains sanain jälken pitää caickein Gersonin poicain wirca tehtämän/ caicki mitä heidän candaman ja corjamaan pitä/ ja teidän pitä cadzoman/ että he ottaisit waarin caikista heidän cuormistans.</p>
<p>4:28 Tämä on geersonilaissukujen palvelustehtävä ilmeystymajassa; ja he hoitakoot toimensa litamarin, pappi Aaronin pojan, johdolla.</p>	<p>4:28 Tämän pitää Gersonin lasten ja sukuin virka oleman seurakunnan majassa: ja heidän vartionsa pitää oleman Itamarin, papin Aaronin pojan käden alla.</p>	<p>4:28 Tämä pitä Gersonin lasten ja sucuin wirca oleman seuracunnan majas/ Ja heidän wartions pitä oleman lthamarin papin Aaronin pojan käden alla.</p>
<p>4:29 Pidä Merarin jälkeläisten katselmus suvuittain ja perhekunnittain;</p>	<p>4:29 Merarin lapset, heidän sukukuntainsa ja isäinsä huoneen jälkeen, pitää sinun myös lukeman:</p>	<p>4:29 Merarin lapset heidän sucucundains ja Isäins huonetten jälkeen/ pitää sinun myös asettaman.</p>
<p>4:30 pidä kolmikymmenvuotisten katselmus ja sitä vanhempien, viisikymmenvuotisiin asti, kaikkien, joiden on palveltava toimittamalla palvelusta ilmestysmajassa.</p>	<p>4:30 Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, viidenkymmenen vuotiseen asti, pitää sinun ne lukeman, kaikki sotaan menemään kelvolliset, palvelemaan seurakunnan majassa.</p>	<p>4:30 Colmestkymmenest vuodest nijn wijtenkymmenen vuoten asti/ caicki ne jotca sotaan menemän kelpawat/ että heillä olis wirca seuracunnan majas.</p>
<p>4:31 Ja nämä ovat uskotut heille kannettaviksi heidän toimittaessaan palvelusta ilmestysmajassa: asumuksen laudat, sen poikkitangot, pylväät ja jalustat</p>	<p>4:31 Tästä kuormasta pitää heidän pitämän vaarin, kaiken virkansa jälkeen seurakunnan majassa, kuin ovat majan laudat, ja korennot, ja patsaat, ja jalat,</p>	<p>4:31 Tästä cuormast pitää heidän pitämän waarin heidän wircans jälken seuracunnan majas/ että he candawat Tabernaclin laudat/ ja corennot/ ja padzat/ ja jalat.</p>
<p>4:32 sekä ympärillä olevan esipihan pylväät jalustoineen, vaarnoineen ja köysineen, kaikki niiden kalusto ja kaikki, mitä tarvitaan niiden hoitamiseen. Ja antakaa heidän hoitoonsa nimeltä mainittuina ne kalut, joiden kantaminen on heidän tehtävänä.</p>	<p>4:32 Niin myös patsaat pihan ympärillä, ja jalat, ja naulat, ja köydet, kaikkein heidän astiainsa kanssa, kaiken heidän virkansa perästä: jokaiselle pitää teidän nimenomattain asettaman kuormat astioista, joista heidän pitää pitämän vaarin.</p>	<p>4:32 Nijn myös padzat pihan ymbärins/ ja jalat/ ja pannut/ ja köydet/ caickein heidän caluins cansa/ caiken heidän wircans peräst/ joicaidzelle pitä teidän niminomattain asettaman cuormat caluista/ joista heidän pitää pitämän waarin.</p>
<p>4:33 Tämä on merarilaissuku-</p>	<p>4:33 Ja tämä pitää oleman</p>	<p>4:33 Ja tämän pitä oleman</p>

jen palvelustehtävä, mitä hyvänsä he toimittavatkin ilmeystymajassa litamarin, pappi Aaronin pojan, johdolla.

4:34 Ja Mooses ja Aaron sekä kansan päämiehet pitivät Kehatin jälkeläisten katselmuksen suvuittain ja perhekunnittain,

4:35 kolmikymmenvuotisten ja sitä vanhempien, aina viisikymmenvuotisiin asti, kaikkien, joiden oli palveltava toimittamalla palvelusta ilmestysmajassa.

4:36 Ja heitä, suvuittain katselmuksessa olleita, oli kaksituhatta seitsemänsataa viisikymmentä.

4:37 Näin paljon oli kehati-laissuvuista katselmuksessa olleita, kaikkia ilmestysmajassa palvelevia, joiden katselmuksen Mooses ja Aaron pitivät sen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli Mooseksen kautta antanut.

4:38 Ja Geersonin jälkeläisiä, joiden katselmuksen pidettiin suvuittain ja perhekunnittain,

4:39 kolmikymmenvuotisia ja sitä vanhempia viisikymmenvuotisiin asti, kaikkia, joiden oli palveltava toimittamalla palvelusta ilmestysmajassa,

4:40 näitä katselmuksessa olleita oli suvuittain ja perhekunnittain kaksituhatta kuusisataa kolmekymmentä.

4:41 Näin paljon oli geersonilaisten suvuista katselmuksessa olleita, kaikkia ilmestysmajassa palvelevia, joiden kat-

Merarin lasten sukuin virka kaikissa, joista heidän pitää ottaman vaarin seurakunnan majassa, Itamarin papin Aaronin pojan käden alla.

4:34 Ja Moses ja Aaron, ynnä kaiken kansan päämiesten kanssa, lukivat Kahatilaisten lapset, heidän sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen,

4:35 Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki sotaan menemään kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.

4:36 Ja heidän lukunsa oli heidän sukuinsa jälkeen, kaksituhatta, seitsemänsataa ja viisikymmentä.

4:37 Tämä on Kahatilaisten sukukuntain luku, joilla kaikilla oli toimittamista seurakunnan majassa, jotka Mooses ja Aaron lukivat, \Herran\ sanan jälkeen, Mooseksen kautta.

4:38 Niin luettiin myös Gersonin lapset, sukukuntainsa ja isäinsä huoneen jälkeen,

4:39 Kolmenkymmenen vuotisista ja sen ylitse viidenkymmenen vuotisiin asti, kaikki sotaan menemään kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.

4:40 Ja heidän lukunsa, heidän sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen, oli kaksituhatta kuusisataa ja kolmekymmentä.

4:41 Tämä on Gersonin lasten suvun luku, joilla kaikilla oli tekemistä seurakunnan majassa, jotka Mooses ja Aa-

Merarin lasten sukuin virka kaikista joista heidän pitää ottaman vaarin seurakunnan majas/ lthamarin papin Aaronin pojan käden alla.

4:34 JA Moses ja Aaron ynnä caiken Canssan päämiesten cansa luit Cahathiterein lapset/ heidän sukuins ja Isäins huonetten jälkeen.

4:35 Colmestkymmenest vuodest nijn wijtenkymmenen vuoten asti/ caicki ne jotca sotaan menemän kelwolliset owat/ palwelusta tekemän seuracunnan majas.

4:36 Ja heidän lucuns oli heidän sukuins jälkeen/ caxituhatta/ seidzemensata ja wijsikymmendä.

4:37 Tämä on Cahathiterein sucucundain lucu/ joilla caikilla oli toimittamista seuracunnan majas/ jotca Mooses ja Aaron luit HErran sanan jälkeen Mosexen cautta.

4:38 Nijn luettin myös Gersonin lapset heidän sucucundains ja Isäins huonetten jälkeen.

4:39 Colmestkymmenest vuodest/ nijn wijtenkymmenen vuoten asti/ caicki ne jotca sotaan menemän kelwolliset olit/ palwelusta tekemän seuracunnan majas.

4:40 Ja heidän lucuns heidän sukuins ja Isäins huonetten jälkeen oli caxi tuhatta cuusisata ja colmekymmendä.

4:41 Tämä on Gersonin lasten sugun lucu/ joilla caikilla oli tekemistä seuracunnan majas/ jotca Mooses ja Aaron

selmuksen Mooses ja Aaron pitivät Herran käskyn mukaisesti.	ron lukivat, \Herran\ sanan jälkeen.	luit HERran sanan jälkeen.
4:42 Ja merarilaisten suvuista oli niitä, joiden katselmus pidettiin suvuittain ja perhekunnittain,	4:42 Luettiin myös Merarin lapset, sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen,	4:42 Luettin myös Merarin lapset heidän sucuins ja Isäins huonetten jälkeen.
4:43 kolmikymmenvuotisia ja sitä vanhempia viisikymmenvuotisiin asti, kaikkia, joiden oli palveltava toimittamalla palvelusta ilmestysmajassa,	4:43 Kolmenkymmenen vuotisista ja sen ylitse viidenkymmenen vuotisiin asti, kaikki sotaan menemään kelloiset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.	4:43 Colmestkymmenest wuodest nijn wijtenkymmenen wuoten asti/ caicki jotca so-taan menemän kelwolliset olit/ palwelusta tekemän seuracunnan majas.
4:44 näitä, suvuittain katselmuksessa olleita, oli kolmetuhatta kaksisataa.	4:44 Ja heidän lukunsa oli, heidän sukuinsa jälkeen, kolmetuhatta ja kaksisataa.	4:44 Ja heidän lucuns oli/ heidän sucuins ja Isäins huonetten jälkeen/ colmetuhatta ja caxisata.
4:45 Näin paljon oli merarilaisten suvuista katselmuksessa olleita, joista Mooses ja Aaron pitivät katselmuksen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli Mooseksen kautta antanut.	4:45 Tämä on Merarin lasten suvun luku, jotka Moses ja Aaron lukivat, \Herran\ sanan jälkeen Moseksen kautta.	4:45 Tämä on Merarin lasten sugun lucu/ jotca Moses ja Aaron luit HERran sanan jälkeen Mosexen cautta.
4:46 Kaikkia katselmuksessa olleita leeviläisiä, joiden katselmuksen Mooses ja Aaron ja Israelin päämiehet pitivät suvuittain ja perhekunnittain,	4:46 Kaikkein Leviläisten luku, kuin Moses ja Aaron ynnä Israelin päämiesten kanssa lukivat, heidän sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen,	4:46 Caickein Lewitain lucu/ jota Moses ja Aaron ynnä Israelin päämiesten cansa luit/ heidän sucuins ja Isäins huonetten jälkeen.
4:47 kolmikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, viisikymmenvuotisiin asti, kaikkia, joiden oli palveltava toimittamalla palvelusta ja kantamistyötä ilmestysmajassa,	4:47 Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki ne jotka menivät sisälle palvelusta tekemään virassansa, ja kuormaa kantamaan seurakunnan majaan,	4:47 Colmestkymmenest wuodest nijn wijtenkymmenen wuoten asti/ caicki ne jotca menit sisälle palwelusta tekemän wirasans/ ja cuorma candaman seuracunnan majaan.
4:48 näitä katselmuksessa olleita oli kahdeksantuhatta viisisataa kahdeksankymmentä.	4:48 Heidän luettunsa olivat kahdeksantuhatta, viisisataa ja kahdeksankymmentä.	4:48 Oli cahdexantuhatta/ wijsisata ja cahdexankymmentä.
4:49 Sen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli Mooseksen kautta antanut, määrättiin jokaiselle heistä oma palvelustehtävänsä ja kantamistyönsä. Tämän katselmuksen	4:49 Ja hän luki heidät \Herran\ sanan jälkeen Moseksen kautta, itsekunkin hänen virkaansa ja kuormaansa, ja ne, mitkä hän luki, olivat niinkuin \Herra\ Mosekselle käskentyt oli.	4:49 Jotca luetut olit HErran sanan jälkeen Mosexen cautta/ idzecukin hänen wircaans ja cuormaans/ nijncuin HERra Mosexelle käskentyt oli.

Mooses piti, niinkuin Herra oli häntä käsenyt.

4 Mooses 5 LUKU

5:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

5:2 Käske israelilaisten karkoittaa leiristä jokainen pitäläinen ja jokainen vuotoa sairastava ja jokainen kuolleesta saastunut.

5:3 Karkoittakaa sellaiset, sekä miehet että naiset, leirin ulkopuolelle, etteivät he saastuttaisi leiriään, jossa minä asun heidän keskellensä.

5:4 Ja israelilaiset tekivät niin ja karkoittivat heidät leirin ulkopuolelle; niinkuin Herra oli puhunut Moosekselle, niin israelilaiset tekivät.

5:5 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

5:6 Puhu israelilaisille: Jos mies tai nainen tekee rikkomuksen minkä tahansa, jonka ihminen tekee menettelemällä uskottomasti Herraa kohtaan, ja niin joutuu vikapääksi,

5:7 tunnustakoon hän rikkomuksensa, jonka on tehnyt, ja maksakoon velkansa täyteen määrään sekä pankoon siihen lisäksi viidennen osan sen arvosta ja antakoon sen sille, jolle hän on velkaa.

5:8 Mutta jos hänellä ei ole sukulunastajaa, jolle velka olisi maksettava, maksettakoon velka Herralle, se on papille, ja sitä paitsi sovitusoinas, jolla toimitetaan syynalaiselle sovitus.

5:9 Ja jokainen anti, mikä

5 LUKU

5:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

5:2 Käske Israelin lapset ajaa kaikki spitaliset leiristä ulos, ja kaikki, joiden siemen vuotaa, ja kaikki ne, jotka ovat johonkuhun kuolleen itsensä saastuttaneet.

5:3 Sekä miehet että vaimot pitää teidän ajaman ulos: leiristä ne pitää teidän ajaman ulos, ettei he leiriänsä saastuttaisi, kussa minä heidän keskellensä asun.

5:4 Ja Israelin lapset tekivät niin, ja ajoivat ne leiristä ulos: niinkuin \Herra\ oli Moosekselle sanonut, niin he tekivät.

5:5 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

5:6 Puhu Israelin lapsille: jos joku mies eli vaimo tekee jotakin syntiä ihmistä vastaan, niin että hän raskaasti rikkoo \Herraa\ vastaan, se sielu on vianalaiseksi itsensä saattanut.

5:7 Heidän pitää tunnustaman rikoksensa, jonka he tehneet ovat, ja pitää päänänsä sovittaman vikansa, ja vielä lisäämän viidennen osan, ja antaman sille, jota vastaan he rikkoneet ovat.

5:8 Jos ei sillä ihmisellä ole sitä, jolla omaisen oikeus on, jolle se rikos maksettaa taittisiin, niin pitää se \Herralle\ annettaman, ja oleman papin oman, paitsi sovinto-oinasta, jolla hän sovitetaan.

5:9 Niin pitää myös kaikki ylennys kaikista, minkä Isra-

V. Lucu

5:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

5:2 käske Israelin lapset aja caicki spitaliset leiristä ulos/ ja caicki joidenga siemen vuota/ ja ne jotca owat johongun cuolluen idzens saastuttanet.

5:3 Sekä miehet että vaimot pitä teidän ajaman leiristä ulos/ ettei he leiriäns saastuttais/ cusa minä heidän keskellensä asun.

5:4 Ja Israelin lapset teit nijn/ ja ajoit heidän leiristä ulos/ nijncuin HERra oli Mosexelle sanonut.

5:5 Ja HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

5:6 Puhu Israelin lapsille: jos mies eli vaimo ricko ihmisten tawalla HERra wastan/ nijn on se sielu syypää.

5:7 Ja heidän pitä tunnustaman rioxens/ cuin he tehnet owat/ ja pitä päänäns sowittaman wicans/ ja wielä lisäämän wijdennen osan/ ja andaman sille/ jota wastan he rickonet owat.

5:8 Jos ei sitä ole/ jolle se maxetaisin/ nijn pitä se annettaman HERralle papin edes/ paidzi sowindo oinasta/ jolla hän sowitetan.

5:9 Nijn pitä myös caicki

hyvänsä israelilaisten papille tuomista pyhistä lahjoista, olkoon papin oma.

5:10 Ja jokaisen pyhät lahjat olkoot papin omat; mitä joku antaa papille, se olkoon papin oma.

5:11 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

5:12 Puhu israelilaisille ja sano heille: jos jonkun miehen vaimo on pettänyt miehensä ja ollut hänelle uskoton

5:13 ja joku on maannut hänen kanssaan eikä hänen miehensä ole saanut sitä tietää ja vaimo on saanut sen salatuksi, vaikka hän on saastuttanut itsensä, eikä ole todistajaa häntä vastaan eikä häntä ole teosta tavattu,

5:14 mutta luulevaisuuden henki on vallannut miehen ja hän luulee vaimoansa, joka onkin saastuttanut itsensä, tahi jos luulevaisuuden henki on vallannut miehen ja hän luulee vaimoansa, vaikka tämä ei ole saastuttanut itseänsä,

5:15 niin tuokoon mies vaimonsa papin eteen ja uhri lahjana hänen puolestaan kymmenennen osan eefamittaa ohrajauhoja, mutta älköön hän sen päälle vuodattako öljyä älköönkä panko suitsuketta, sillä se on luulevaisuusuhri, muistutusuhri, joka johdattaa muistoon pahan teon.

5:16 Ja pappi tuokoon vaimon ja asettakoon hänet Herran eteen.

elin lapset pyhittävät ja uhraavat papille, oleman hänen omansa.

5:10 Jos joku jotain pyhittää, sen pitää oleman papin omana, ja mitä joku antaa papille, sen pitää oleman myös hänen omansa.

5:11 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

5:12 Puhu Israelin lapsille ja sano heille: jos jonkun miehen vaimo tulee ynsiäksi ja rikkoo kovasti häntä vastaan;

5:13 Ja jos joku makaa hänen, ja se on hänen miehensä silmäin edestä salattu ja peitetty, että hän on itsensä saastuttanut, ja ei ole todistusta häntä vastaan, eikä hän ole siinä löydetty,

5:14 Ja kiivaushenki kehoittaa hänen, että hän kiivoittelee vaimostansa, että hän on saastuttanut itsensä, eli epäluulon henki on tullut hänen päällensä, että hän on epäluulossa vaimostansa, vaikka ei hän ole saastuttanut itsiänsä,

5:15 Niin pitää miehen viemän vaimonsa papin eteen, ja viemän uhrin hänen edestänsä, kymmenennen osan ephaa ohraisia jauhoja, ja ei sen päälle öljyä vuodattaman, eikä myös pyhää savua sen päälle paneman; sillä se on kiivausuhri ja muistouhri, joka pahan teon muistuttaa.

5:16 Niin pitää papin tuoman hänen edes, ja asettaman \Herran\ eteen.

ylönnys/ caikista cuin Israelin lapset pyhittävät ja uhrawat papille/ oleman hänen omans.

5:10 Jos joku jotain pyhittää/ sen pitä oleman hänen omans/ ja mitä joku anda papille/ sen pitä myös oleman hänen omans.

5:11 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

5:12 Puhu Israelin lapsille/ ja sano heille: jos jongun miehen vaimo carca hänen tyköäns ja ricko händä wastan.

5:13 Ja jos joku maca händä/ ja se on hänen oman miehens silmäin edest salattu ja peitetty/ että hän on idzens saastuttanut/ ja ei taita sitä täyttä todistuxella/ sillä ettei hän ole sijnä löytty.

5:14 Ja kijwaus hengi kehoittaa hänen/ että hän kijwoittelee waimostans/ ongo hän saastuttanut idzens taicka ei.

5:15 Nijn pitä miehen waimons papin eteen wiemän/ ja wiemän uhrin hänen edestäns kymmenennen osan Ep-hast ohran jauhoja/ ja ei sen päälle öljyä wuodattaman/ eikä myös pyhä sawua sen päälle paneman: sillä se on kijwausuhri/ ja muistouhri/ joca pahan tegon muistutta.

5:16 Nijn pitä papin tuoman hänen edes/ ja asettaman HERran eteen.

5:17 Ja pappi ottakoon pyhää vettä saviastiaan, ja siten pappi ottakoon tomua asumuksen lattialta ja panakoon veteen.

5:18 Ja pappi asettakoon vaimon Herran eteen, päästökön vaimon tukan hajalle ja asettakoon hänen käsiinsä muistutusuhriin, se on luulevaisuusuhriin, ja papin kädessä olkoon katkera kirovesi.

5:19 Ja pappi vannottakoon vaimoa ja sanokoon hänelle: Jos ei kukaan ole maannut sinun kanssasi etkä ole pettänyt miestäsi saastuttamalla itseäsi, niin älköön tämä katkera kirovesi sinua vahingoitako.

5:20 Mutta jos olet pettänyt miehesi ja saastuttanut itsesi ja joku muu kuin miehesi on maannut sinun kanssasi,

5:21 niin - pappi vannottakoon vaimoa kirovalalla ja pappi sanokoon vaimolle - tehkään Herra sinun nimesi kiroukseksi ja sadatukseksi sinun kansasi keskuudessa, kuihduttakoon Herra sinun lanteesi ja paisuttakoon vatsasi;

5:22 menkään tämä kirovesi sinun sisuksiisi, niin että vatsasi paisuu ja lanteesi kuihtuvat. Ja vaimo sanokoon: Amen, Amen.

5:23 Ja pappi kirjoittakoon nämä kiroukset ja huuhto-

5:17 Ja papin pitää ottaman pyhää vettä saviastiaan, ja tomua Tabernaklin permannosta pitää papin myös ottaman ja paneman veteen.

5:18 Ja papin pitää asettaman vaimon \Herran\ eteen, ja paljastaman vaimon pään, ja paneman sen kätten päälle muistouhrin, joka on kii-vausuhri, ja papin kädessä pitää oleman ne katkerat kiro-rousvedet.

5:19 Ja papin pitää vannottaman vaimoa, ja sanoman hänelle: jos ei yksikään mies ole maannut sinun kanssasi, ja jos et sinä ole poikennut sinun miehes tyköä, niin ettet sinä ole itsiäs saastuttanut, niin sinun pitää vapaa oleman tästä karvaasta vedestä.

5:20 Mutta jos sinä olet poikennut miehes tyköä, niin että sinä olet saastuttanut itsesi, ja joku on sinun maannut, paitsi sinun omaa miestäsi,

5:21 Niin pitää papin vannottaman vaimoa kirouksen valalla, ja sanoman hänelle: \Herra\ antakoon sinun kiroukseksi ja sadatukseksi kansasi keskelle, niin että \Herra\ sallii lakastua lanteesi ja vatsasi ajettua.

5:22 Niin menkään nyt tämä kirousvesi sinun sisällyksiisi, niin että sinun vatsasi ajettuu, ja sinun lanteesi lakastuvat. Ja vaimon pitää sanoman: amen, amen!

5:23 Ja niin pitää papin kirjoittaman nämä kiroukset kirjaan, ja pitää taas pyyh-

5:17 Ja papin pitää ottaman pyhää vettä saviastiaan/ ja tomua majan permannosta paneman siihen veteen.

5:18 Ja pitää asettaman vaimon HERran eteen/ ja awaman hänen pääns/ ja paneman hänen kätens muistouhrin päälle/ joca on kijwausuhri/ ja papin kädessä pitää oleman ne catkerat kirouxen wedet.

5:19 Ja pitää wannottaman waimo/ ja sanoman hänelle: Jos ei yxikän mies ole maannut sinun cansasi/ ja jos et sinä ole juosnut sinun miehes tykö/ niijn ettet sinä ole idzes saastuttanut/ niijn tämä catkera kirottu wesi ei pidä sinulle mitän wahingota tekemän.

5:20 Mutta jos sinä ole juosnut sinun miehes tykö/ niijn että sinä olet saastuttanut idzes/ ja jocu on sinun maannut/ paidzi sinun omaa miestäsi.

5:21 Niijn pitää papin wannottaman waimo kirouxen sadatuxella/ ja sanoman hänelle: HERra andacon sinun kirouxexi ja sadatuxexi sinun Cansasi keskelle/ niijn että HERra sallii mädätä sinun landes: ja sinun wadzas ajettua.

5:22 Niijn mengän nyt tämä kirottu wesi sinun sisällyxijs/ niijn että sinun wadzas ajettuu/ ja sinun landes mätänewät/ ja waimon pitää sanoman: Amen/ Amen.

5:23 Ja niijn pitää papin kirjoittaman nämät kiroukset kir-

koon kirjoituksen kiroveteen.	kimän ne ulos siihen katke-	jaan/ ja pitää wiruttaman cat-
5:24 Sitten hän juottakoon vaimolla sen katkeran kiroveden, ja menkään kirovesi häneen, tuskaksi hänelle.	raan veteen, 5:24 Ja pitää antaman vaimon juoda siitä katkerasta kirousvedestä, ja se kirousvesi pitää menemän hänen sisällensä katkeruudeksi.	keralla wedellä. 5:24 Ja pitää andaman vaimon juoda siitä catkerasta kirotusta wedestä. Ja cosca se catkera kirottu wesi on mennyt hänen sisällens.
5:25 Ja pappi ottakoon vaimon kädestä luulevaisuusuhrin ja toimittakoon uhrin heilutuksen Herran edessä ja tuokoon sen alttarille.	5:25 Ja papin pitää ottaman kiivausuhrin vaimon kädestä, ja ylentämän sen \Herran\ eteen ruokauhriksi, ja uhraaman sen alttarilla.	5:25 Pitä papin ottaman sen kijwausuhrin hänen kädestäns/ ja pitää ylöndämän sen HERran eteen ruocauhrixi/ ja uhraman sen Altarilla.
5:26 Ja pappi ottakoon uhrista kourallisen alttariuhriosaksi ja polttakoon sen alttarilla ja juottakoon sitten vaimolla veden.	5:26 Ja papin pitää ottaman pivon täyden ruokauhrista hänen muistouhriksensa, ja polttaman sen alttarilla, ja sitte antaman sitä vettä vaimon juoda.	5:26 Nimittäin/ hänen pitää ottaman pion täyden ruocauhrista vaimon muistouhrixi/ ja polttaman sen Altarilla/ ja sijte andaman wettä vaimon juoda.
5:27 Ja kun hän on juottanut vaimolla veden, niin, jos hän on saastuttanut itsensä ja ollut miehelleen uskoton, menee kirovesi häneen, hänelle tuskaksi, ja hänen vatsansa paisuu ja lanteensa kuihtuvat, ja vaimon nimi tulee kiroukseksi hänen kansansa keskuudessa.	5:27 Ja koska hän on juottanut hänen sillä vedellä, niin tapahtuu, jos hän on itsensä saastuttanut ja kaikekin rikkonut miestänsä vastaan, että kirousvesi tulee hänen sisällensä katkeraksi, ja hänen vatsansa ajettuu ja hänen lanteensa lakastuvat: ja sen vaimon pitää oleman kirotun kansansa seassa.	5:27 Ja cosca hän weden on juonut/ ja hän on saastuttanut idzens/ ja rikkonut hänen miestäns wastian/ nijn pitää sen catkeran kirotun weden menemän hänen sisällens ja oleman hänelle catkeran: nijn että hänen wadzans ajettu/ ja hänen landens mätänewät/ ja sen vaimon pitää oleman kirotun hänen Canssans seas.
5:28 Mutta jos vaimo ei ole saastuttanut itseänsä, vaan on puhdas, ei hän vahingoitu, vaan pysyy hedelmällisenä.	5:28 Vaan jos se vaimo ei ole saastuttanut itsiänsä, vaan on puhdas, niin ei pidä sen mitään hänelle vahinkoa tekemän, vaan hänen pitää hedelmälliseksi tuleman.	5:28 Waan jos se vaimo ei ole saastuttanut idzens/ waan on puhdas/ nijn ei pidä sen mitän hänelle wahingota tekemän/ nijn että hän sijtekin hedelmällisexi tule.
5:29 Tämä on laki luulevaisuudesta. Jos vaimo pettää miehensä ja saastuttaa itsensä,	5:29 Tämä on kiivauslaki: koska joku vaimo poikke pois miehensä tyköä ja saastuttaa itsensä,	5:29 Tämä on kijwauslaki/ cosca jocu vaimo carca miehens tykö/ ja on saastuttanut idzens.
5:30 tai jos jonkun valtaa luulevaisuuden henki ja hän luulee vaimoansa, niin hän asettakoon vaimonsa Herran eteen, ja pappi tehkään vaimolle kaiken tämän lain mukaan.	5:30 Eli koska epäluulon henki kehoittaa miehen kiivoittelemaan vaimostansa, että hän asettaa hänen \Herran\ eteen, niin papin pitää tekemän hänelle kaiken tämän lain jälkeen.	5:30 Eli cosca kijwaus hengi kehoitta miehen kijwoitteleman vaimostans/ että hän asetta hänen HERran eteen/ nijn papin pitää tekemän hänelle caiken tämän lain jälkeen.

5:31 Niin mies olkoon syyllisyydestä vapaa, mutta vaimo kantakoon syyllisyytensä.

4 Mooses 6 LUKU

6:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

6:2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun mies tai nainen tekee nasiirilupauksen vihkiytyäksensä Herralle,

6:3 niin pidättyköön hän viinistä ja väkijuomasta; älköön juoko hapanniä tai hapanta juomaa älköönkään mitään viinirypäleen mehua; älköön syökö tuoreita älköönkään kuivia rypäleitä.

6:4 Niin kauan kuin hänen nasiirilupauksensa kestä, älköön hän syökö mitään, mikä viiniköynnöksestä saadaan, älköön edes raakileita tai köynnösten versoja.

6:5 Niin kauan kuin hänen nasiirilupauksensa kestä, älköön partaveitsi koskettako hänen päätänsä. Kunnes kuuluu umpeen aika, joksi hän on vihkiytynyt Herralle, hän olkoon pyhä ja kasvattakoon päänsä hiukset pitkiksi.

6:6 Niin kauan kuin hän on Herralle vihkiytynyt, älköön hän menkö kuolleen luo.

6:7 Älköön hän saastuko edes isästänsä tai äidistänsä,

5:31 Ja miehen pitää oleman viattoman siitä pahasta teosta, vaan vaimon pitää kantaman pahuutensa.

6 LUKU

6:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

6:2 Puhu Israelin lapsille ja sano heille: jos mies eli vaimo lupaa erinomaisen lupauksen, eroittaaksensa itsensä \Herralle\,

6:3 Hänen pitää eroittaman itsensä viinasta ja väkevästä juomasta: viinan etikkaa ja väkevän juoman etikkaa ei pidä hänen myös juoman, eikä myös kaikkea sitä, mikä on viinamarjoista vuotanut, pidä hänen juoman, eikä myös pidä hänen syömän tuoreita eikä kuivia viinamarjoja.

6:4 Kaikella eroituksensa ajalla ei pidä hänen mitään, kuin viinapuusta tehty on, eikä viinamarjan tuumia eli kuoria syömän.

6:5 Kaikella eroituksensa lupauksen ajalla ei pidä partaveitsen tuleman hänen päänsä päälle: siihenasti kuin hänen päivänsä täytetään, kuin hän oli \Herralle\ itsensä eroittanut, pitää hänen pyhän oleman, ja antaman päänsä hiukset vapaasti kasvaa.

6:6 Kaikella ajalla, kuin hän \Herralle\ itsensä eroittanut on, ei pidä hänen menemän yhdenkään kuolleen ruumiin tykö,

6:7 Eikä saastuttaman itsiänsä isänsä taikka äitinsä,

5:31 Ja miehen pitää oleman viattoman siitä pahast teosta/ vaan vaimon pitää cantaman hänen pahat tecons.

VI. Lucu

6:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

6:2 Puhu Israelin lapsille/ ja sano heille: jos mies eli vaimo lupa erinomaisen lupauxen/ eroittaxens idzens HERralle.

6:3 Hänen pitää eroittaman idzens wijnast ja wäkwäst juomast/ wijnan eticka ja wäkewän juoman eticka ei pidä hänen myös juoman/ eikä myös caicki sitä/ cuin on wijnamarjoista tehty pidä hänen juoman/ eikä myös pidä hänen syömän tuoreita eikä cuiwia wijnamarjoja.

6:4 Caikella lupauxens ajalla/ ei pidä hänen mitän/ cuin wijnapuusta tehty on/ eikä wijnamarjan tuumia eli cuoria syömän.

6:5 Caikella lupauxens ajalla ei pidä partaweidzen tuleman hänen pääns päälle/ siihenasti cuin hänen päiwäns täytetän/ cuin hän oli HERralle idzens eroittanut/ hänen pitää pyhän oleman/ ja andaman hänen pääns hiuxet wapast caswa.

6:6 Caikella lupauxens ajalla/ cuin hän HERralle idzens eroittanut on/ ei pidä hänen menemän yhdengän cuolluen tygö.

6:7 Eikä myös pidä hänen saastuttaman idzens/ hänen

veljestänsä tai sisarestansa heidän kuoltuaan, sillä hänen päässään on Jumalalle-vihkiytymisen merkki.

6:8 Niin kauan kuin hänen nasiirilupauksensa kestää, hän on pyhä Herralle.

6:9 Jos joku odottamatta, äkkiarvaamatta kuolee hänen läheisyydessään ja hän niin saastuttaa vihityn päänsä, niin hän ajattakoon hiuksensa puhdistuspäivänään, seitsemäntenä päivänä hän ajattakoon ne.

6:10 Ja kahdeksantena päivänä hän tuokoon kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa papille ilmestysmajan ovelle.

6:11 Ja pappi uhratkoon toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi ja toimittakoon hänelle sovituksen kuolleen tähden tulleesta rikkomuksesta ja pyhittäköön uudelleen hänen päänsä sinä päivänä.

6:12 Ja hän vihkiytyköön uudelleen Herralle nasiirilupauksensa ajaksi ja tuokoon vuoden vanhan karitsan vikauhriksi. Mutta kulunut aika jääköön lukuunottamatta, koska hän saastutti vihkimyksensä.

6:13 Ja tämä on nasiirilaki: Sinä päivänä, jona hänen nasiirilupauksensa aika on kulunut umpeen, tuotakoon hänet ilmestysmajan ovelle,

6:14 ja hän tuokoon uhrilahanansa Herralle vuoden vanhan virheettömän karitsan polttouhriksi ja vuoden van-

eikä veljensä eli sisarensa kuolleen ruumiiseen; sillä hänen Jumalansa eroitus on hänen päänsä päällä.

6:8 Ja kaikella eroituksensa ajalla pitää hänen \Herralle\ pyhän oleman.

6:9 Jos joku äkisti ja tapaturmaisesti kuolee hänen tykönänsä, niin tulee hänen eroituksensa pää saastutetuksi, ja hänen pitää ajeleman päänsä paljaaksi puhdistuspäivänään, seitsemäntenä päivänä pitää hänen sen ajeleman.

6:10 Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen tuoman kaksi mettistä eli kaksi kyyhkyläisen poikaa papin tykö, seurakunnan majan oven eteen.

6:11 Ja papin pitää uhraaman yhden syntiuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittaman hänen, että hän saastutti itsensä kuolleen ruumiilla, ja niin pitää hänen pyhittämän päänsä sinä päivänä.

6:12 Ja hänen pitää \Herralle\ pitämän eroituksensa päivät, ja tuoman vuosikuntaisen karitsan vikauhriksi. Ja niin pitää ne entiset päivät tyhjään raukeeman, sentähden että hänen eroituksensa tuli saastutetuksi.

6:13 Tämä on eroitetun laki, koska hänen lupauksensa aika täyetty on: hän pitää tuotaman seurakunnan majan oven eteen.

6:14 Ja hänen pitää tuoman uhrinsa \Herralle\: vuosikuntaisen virheettömän karitsan polttouhriksi, vuosikuntaisen virheettömän uu-

lsäns taicka äitins/ eikä hänen veljens eli sisarens cuol-lueen ruumiseen: sillä hänen Jumalans lupaus on hänen pääns päällä.

6:8 Ja caikella hänen lupauxens ajalla/ pitä hänen HERralle pyhän oleman.

6:9 Jos jocu äkist ja tapaturmast cuole hänen tykönäns/ nijn tule hänen lupauxens pää saastutetuxi. Sentähden pitä hänen ajeleman pääns paljaxi hänen puhdistuspäiwänäns/ se on/ seidzemendenä päiwänä pitä hänen sen ajeleman.

6:10 Ja cahdexandena päivänä pitä hänen tuoman caxi kyyhkyläistä/ eli caxi mettisen poica papin tygö/ seuracunnan majan owen eteen.

6:11 Ja papin pitä sen yhden uhraman syndiuhrixi/ ja toisen polttouhrixi/ ja sowittaman hänen/ että hän saastutti idzens cuolluen ruumilla/ ja nijn pitä pyhittämän pääns sinä päiwänä.

6:12 Ja hänen pitä HERralle pitämän hänen lupauxens päiwät/ ja pitä tuoman vuosicunnaisen caridzan wicauhrixi. Ja nijn pitä ne endiset päiwät tyhjät oleman/ sentähden että hän tuli saastutetuxi.

6:13 Tämä on eroitetun laki/ cosca hänen lupauxens aica täyetty on/ nijn pitä hän tuotaman seuracunnan majan owen eteen.

6:14 Nijn pitä hänen tuoman uhrins HERralle/ vuosicunnaisen wirhittömän caridzan polttouhrixi/ vuosicunnaisen

han virheettömän uuhikaritsan syntiuhriksi sekä virheettömän oinaan yhteysuhriksi

6:15 ynnä korillisen lestyistä jauhoista leivottuja happamattomia leipiä, öljyyn leivottuja kakkuja ja öljyllä voideltuja happamattomia ohukaisia sekä niihin kuuluvan ruoka- ja juomauhrin.

6:16 Ja pappi tuokoon ne Herran eteen ja toimittakoon hänen syntiuhrintsa ja polttouhrinsa.

6:17 Mutta oinaan hän uhratkoon yhteysuhriksi Herralle ynnä korillisen happamattomia leipiä; ja pappi toimittakoon myös hänen ruoka- ja juomauhrinsa.

6:18 Ja nasiiri ajattakoon hiuksensa, vihkiytymisensä merkin, ilmestysmajan ovella ja ottakoon päänsä hiukset, vihkiytymisensä merkin, ja pankoon ne tuleen, joka palaa yhteysuhrin alla.

6:19 Ja pappi ottakoon oinaan keitetyn lavan ja korista happamattoman kakun sekä happamattoman ohukaisen ja pankoon ne nasiirin käsiin, senjälkeen kuin tämä on ajattanut pois vihkiytymisensä merkin.

6:20 Ja pappi toimittakoon niiden heilutuksen Herran edessä. Se olkoon pyhä lahja papille, annettava heilutetun rintalihon ja anniksi annetun reiden lisäksi. Sen jälkeen nasiiri saakoon juoda viiniä.

6:21 Tämä on laki nasiirista, joka tekee lupauksen, ja hänen uhrilahjastaan, jonka hän uhraa Herralle vihkiytymisensä

hen syntiuhriksi ja vuosikuntaisen virheettömän oinaan kiitosuhriksi,

6:15 Ja korin happamattomia kyrsiä sämpyläjauhoista, sekoitettuja öljyyn, ja ohukaisia happamattomia kyrsiä, öljyllä voidelluita, ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa:

6:16 Ja papin pitää ne tuoman \Herran\ eteen ja pitää uhraaman hänen syntiuhriksensa ja polttouhriksensa.

6:17 Mutta oinaan hänen pitää uhraaman \Herralle\ kiitosuhriksi, ja happamattomat leivät korissa; ja papin pitää myös hänen ruokauhrinsa ja juomauhrinsa tekemän.

6:18 Ja se, joka luvannut on, pitää lupauksensa pään ajelman paljaaksi, seurakunnan majan oven edessä, ja ottaman lupauksensa pään hiukset ja heittämän ne tuleen, joka kiitosuhrin alla on.

6:19 Ja papin pitää ottaman oinaan keitetyn lavan, ja yhden happamattoman kyrsän korista, ja yhden ohukaisen happamattoman kyrsän, ja paneman ne eroitettun käden päälle, sittekuin hän ajellut on eroituksensa hiukset;

6:20 Ja papin pitää ne häälyttämän häälytykseksi \Herran\ edessä. Ja se on pyhä papille, ynnä häälytyserinnan ja ylennyslavan kanssa, ja sitte eroitettu juokaan viinaa.

6:21 Tämä on eroitettun laki, joka uhrinsa lupaa \Herralle\ eroituksensa puolesta, paitsi mitä hän muutoin taisi matkaan saattaa:

wirhittömän uhen syndiuhrixi/ ja vuosicunnaisen wirhittömän oinan kijosuhrixi.

6:15 Ja corin happamattomia kyrsiä sämbyläjauhoista secotetut öljyyn/ ja ohucaisia happamattomia kyrsiä öljyllä woidelluita/ ja heidän ruocauhrins ja juomauhrins.

6:16 Ja papin pitä ne tuoman HERran eteen/ ja pitä uhraman hänen syndiuhrixens ja polttouhrixens.

6:17 Mutta oinan hänen pitä uhraman HERralle kijosuhrixi/ ja happamattomat leiwät corisa/ ja pitä myös hänen ruocauhrins ja juomauhrins tekemän.

6:18 Ja se joca luvannut on/ pitä lupauxens pään ajelman paljaksi/ seuracunnan majan owen edes/ ja ottaman hänen lupauxens pään hiuxet ja heittämän tuleen/ joca kijosuhrin alla on.

6:19 Ja pitä ottaman oinan keitetyn lawan/ ja happamattoman kyrsän corista/ ja ohucaisen happamattoman kyrsän/ ja pitä paneman ne sen eroitettun käden päälle/ sijttecuin hän lupauxens ajellut on.

6:20 Ja papin pitä ne häälyttämän häälytyxexi HERralle/ ja se on pyhä papille/ ynnä häälytyserinnan ja ylönnyslawan cansa/ ja sijtte eroitettu juocan wijna.

6:21 Tämä on eroitettun laki/ joca uhrins lupa HERralle hänen eroituxens puolest/ paidzi sitä cuin hän muutoin taisi

tähden, sen lisäksi, mitä hän muuten saa hankituksi. Teke-
mänsä lupauksen mukaan
hän menetelkoon näin, nou-
dattaen vihkiytymistään kos-
kevaa lakia.

6:22 Ja Herra puhui Moosek-
selle sanoen:

6:23 Puhu Aaronille ja hänen
pojillensa ja sano: Siunates-
sanne israelilaisia sanokaa
heille:

6:24 Herra siunatkoon sinua
ja varjelkoon sinua;

6:25 Herra valistakoon kas-
vonsa sinulle ja olkoon sinul-
le armollinen;

6:26 Herra kääntäköön kas-
vonsa sinun puoleesi ja anta-
koon sinulle rauhan.

6:27 Näin he laskekoot minun
nimeni israelilaisten ylitse, ja
minä siunaan heitä.

niinkuin hän on luvannut,
niin pitää myös hänen teke-
män lupauslakinsa jälkeen.

6:22 Ja \Herra\ puhui Mo-
sekselle, sanoen:

6:23 Puhu Aaronille ja hänen
pojillensa, ja sano: näin pitää
teidän siunaaman Israelin
lapsia, ja sanoman heille:

6:24 \Herra\ siunatkoon si-
nua, ja varjelkoon sinua.

6:25 \Herra\ valistakoon
kasvonsa sinun päälles, ja
olkoon sinulle armollinen.

6:26 \Herra\ ylentäköön
kasvonsa sinun puolees, ja
antakoon sinulle rauhan.

6:27 Ja heidän pitää pane-
man minun nimeni Israelin
lasten päälle, ja minä tahdon
siunata heitä.

matcan saatta. Nijn cuin hän
on luvannut/ nijn pitä myös
hänen tekemän/ hänen lupa-
us lakins jälken.

6:22 JA HERra puhui Mose-
xelle/ sanoden:

6:23 Puhu Aaronille ja hänen
pojillens/ ja sano: näin pitä
teidän siunaman Israelin lap-
sia/ ja sanoman heille:

6:24 HERRA siunatcon sinua/
ja warjelcon sinua.

6:25 HERra walistacon cas-
wons sinun päälles/ ja olcon
sinulle armollinen.

6:26 HERra ylöndäkön cas-
wons sinun päälles/ ja anda-
con sinulle rauhan.

6:27 Sillä heidän pitä pane-
man minun nimeni Israelin
lasten päälle/ siunataxeni
heitä.

4 Mooses 7 LUKU

7:1 Kun nyt Mooses oli saa-
nut pystytetyksi asumuksen ja
oli voidellut sen ja pyhittänyt
sen kaikkine kalustoineen yn-
nä alttarin kaikkine kalustoi-
neen sekä voidellut ja pyhit-
tänyt ne,

7:2 niin Israelin ruhtinaat,
perhekuntien päämiehet, ni-
mittäin heimoruhtinaat, kat-
selmuksessa olleiden esimie-
het,

7:3 toivat lahjanansa Herran
eteen kuudet katetut vaunut
ja kaksitoista raavasta, kaksi
ruhtinasta aina yhdet vaunut
ja kukin ruhtinas härän; ne
he toivat asumuksen eteen.

7 LUKU

7:1 Ja tapahtui sinä päivänä,
koska Moses oli pannut Ta-
bernaklin ylös, voiteli hän
sen ja pyhitti sen, ja kaikki
sen astiat, niin myös alttarin
ja kaikki sen astiat: ja voiteli
ne, ja pyhitti ne.

7:2 Niin uhraisivat Israelin
päämiehet, jotka ylimmäiset
olivat isäinsä huoneessa; sil-
lä he olivat päämiehet suku-
kuntain ylitse, ja seisivat
ylimmäisessä siassa heidän
seassansa, jotka luetut oli-
vat,

7:3 Ja toivat uhrinsa
\Herran\ eteen: kuusi peitet-
tyä vaunua ja kaksitoista-
kymmentä härkää, aina
vaunun kahden päämiehen
edestä; mutta härjän itse-
kunkin edestä, ja toivat ne

VII. Lucu

7:1 JA tapahtui sinä päivänä
cosca Moses oli pannut ma-
jan ylös/ voiteli hän sen ja
wihei caluinens/ hän voiteli
myös ja wihei Altarin ca-
luinens.

7:2 Nijn uhraisit Israelin Ruh-
tinat/ jotca ylimmäiset olit
heidän Isäins huonesa: sillä
he olit päämiehet sucucun-
dain ylidze/ ja seisoit ylim-
mäises sias heidän seasans/
jotca luetut olit.

7:3 Ja toit heidän uhrins
HERran eteen/ cuusi peitettyä
waunua/ ja caxitoistakym-
mendä härkä/ aina waunu
cahden Ruhtinan edest/ mut-
ta härkä idzecungin edest/ ja

	majan eteen.	toit ne majan eteen.
7:4 Ja Herra sanoi Moosekselle näin:	7:4 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:	7:4 Ja HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
7:5 Ota ne heiltä ilmestysmajan palveluksessa käytettäviksi ja anna ne leeviläisille, kullekin hänen palvelustehtävänsä mukaisesti.	7:5 Ota heiltä, että ne palvelisivat seurakunnan majan palveluksessa ja anna ne Leeviläisille, itsekullekin virkansa jälkeen.	7:5 Ota heidä/ että he palvelewat seuracunnan majan palveluxes/ ja anna Lewitaille/ idzecullengin wircans jälkeen.
7:6 Ja Mooses otti vastaan vaunut ja raavaat ja antoi ne leeviläisille.	7:6 Niin otti Moses vaunut ja härjät, ja antoi ne Leeviläisille.	7:6 Nijn otti Moses waunut ja härjät/ ja andoi ne Lewitaille.
7:7 Kahdet vaunut ja neljä raavasta hän antoi Geersonin pojille heidän palvelustehtävänsä mukaisesti.	7:7 Kaksi vaunua ja neljä härkää antoi hän Gersonin lapsille, heidän virkansa jälkeen.	7:7 Caxi waunua ja neljä härkä andoi hän Gersonin lapsille heidän wircans jälkeen.
7:8 Ja neljät vaunut sekä kahdeksan raavasta hän antoi Merarin pojille sen palvelustehtävän mukaisesti, joka heidän oli suoritettava Itamarin, pappi Aaronin pojan, johdolla.	7:8 Neljä vaunua ja kahdeksan härkää antoi hän Merarin lapsille, heidän virkansa jälkeen, Itamarin, papin Aaronin pojan käden alla.	7:8 Neljä waunua ja cahdeksan härkä/ andoi hän Merarin lapsille heidän wircans jälkeen/ lthamarin papin Aaronin pojan käden alla.
7:9 Mutta Kehatin pojille hän ei antanut mitään, koska heidän hoidettavinaan oli pyhät esineet, joita heidän oli olallaan kannettava.	7:9 Mutta Kahatin lapsille ei hän mitään antanut; sillä heillä oli pyhän virka, ja piti kantaman olallansa.	7:9 Mutta Cahathin lasten ei hän mitän andanut: sillä heillä oli Pyhän wirca/ ja piti candaman olallans.
7:10 Ja ruhtinaat toivat vihkiäislahjoja alttaria varten sinä päivänä, jona se voideltiin; ja ruhtinaat toivat lahjansa alttarin eteen.	7:10 Ja päämiehet uhrasivat alttarin vihkimiseksi, sinä päivänä koska se voideltu oli, ja uhrasivat lahjansa alttarin eteen.	7:10 Ja Ruhtinat uhraisit Altarin wihkimiseksi/ sinä päivänä cosca se wihitty oli/ ja uhraisit lahjans Altarin eteen.
7:11 Ja Herra sanoi Moosekselle: Ruhtinaat tuokoot yksitellen, kukin päivänänsä, uhrilahjansa alttarin vihkiäisiin.	7:11 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: anna jokaisen päämiehen tuoda uhrinsa, itsekunkin päivänänsä alttarin vihkimiseksi.	7:11 Ja HERra sanoi Mosexelle: annan jocaidzen Ruhtinan tuoda uhrins idzecungin päivänäns Altarin wihkimiseksi.
7:12 Ensimmäisenä päivänä toi uhrilahjansa Nahson, Aminadabin poika, Juudan sukukunnasta.	7:12 Ensimmäisenä päivänä uhrasi lahjansa Nahesson, Amminadabin poika, Juudan sukukunnasta.	7:12 ENSimäisnä päivänä uhras lahjans Nahesson Aminadabin poica/ Judan sucucunnasta.
7:13 Ja hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmekymmenen sekelin painoinen, ja hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyl-	7:13 Ja hänen lahjansa oli yksi hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, yksi hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: ne molemmat täynnänsä öljyllä sekoitettuja sämpylä-	7:13 Ja hänen lahjans oli hopiafati/ joca maxoi sata ja colmekymmendä Sicli: hopiamalja/ joca maxoi seidzemenkymmendä Sicli/ Pyhän Siclin jälkeen/ molemmat täynnäns sämbyläjauhoja/ öljyllä

lä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,	jauhoja, ruokauhriksi;	secoitetut ruocauhrixi.
7:14 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,	7:14 Siihen kultainen lusikka, jossa oli kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,	7:14 Sijhen culdainen lusicka/ joca maxoi kymmenen Sicli culda/ pyhäsawua täynnäns.
7:15 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,	7:15 Yksi nuori mulli, yksi oinas, yksi vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,	7:15 Calpei carjast/ oinas/ vuosicunnainen caridza polttouhrixi.
7:16 kauris syntiuhriksi	7:16 Yksi kauris syntiuhriksi,	7:16 Cauris syndiuhrixi.
7:17 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Nahssonin, Amminadabin pojan, uhrilahja.	7:17 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Nahessonin Amminadabin pojan lahja.	7:17 Ja kijtosuhrixi caxi härkä/ wijsi oinast/ wijsi caurist ja wijsi vuosicunnaist caridzata. Tämä on Nahessonin Aminadabin pojan lahja.
7:18 Toisena päivänä Netanel, Suarin poika, Isaskarin ruhtinas, toi uhrilahjansa.	7:18 Toisena päivänä uhrasi Netaneel, Suarin poika, Isaskarin päämies.	7:18 Toisna päiwänä uhrais Nethaneel Suarin poica Isascharin Ruhtinas.
7:19 Hän toi uhrilahjanansa hopeavadin, sadan kolmenkymmenen sekelin painoisen, hopeamaljan, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,	7:19 Hänen lahjansa oli hopiafati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiafati, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi;	7:19 Hänen lahjans oli hopiafati/ joca maxoi sata ja colmekymmendä Sicli: hopiafati/ joca maxoi seidzemenkymmendä Sicli/ Pyhän Siclin jälkeen/ molemmat täynnäns sämbyläjauhoja/ secoitetut öljyllä ruocauhrixi.
7:20 kymmenen sekelin painoisen kultakupin, täynnä suitsuketta,	7:20 Siihen kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,	7:20 Sijhen culdainen lusicka/ joca maxoi kymmenen Sicli culda/ pyhäsawua täynnäns.
7:21 mullikan, oinaan ja vuoden vanhan karitsan polttouhriksi,	7:21 Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,	7:21 Calpei carjast/ oinas/ vuosicunnainen caridza polttouhrixi.
7:22 kauriin syntiuhriksi	7:22 Kauris syntiuhriksi,	7:22 Cauris syndiuhrixi.
7:23 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Netanelin, Suarin pojan, uhrilahja.	7:23 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Netaneelin Suarin pojan lahja.	7:23 Ja kijtosuhrixi caxi härkä/ wijsi oinast/ wijsi caurist ja wijsi vuosicunnaista caridzata. Tämä on Nethaneelin Suarin pojan lahja.
7:24 Kolmantena päivänä Sebulonin jälkeläisten ruhtinas Eliab, Heelonin poika:	7:24 Kolmantena päivänä Sebulonin lasten päämies, Eliab Helonin poika.	7:24 Colmandena päiwänä Sebulonin lasten Ruhtinas/ Eliab Helonin poica.
7:25 hänen uhrilahjanansa oli	7:25 Hänen lahjansa oli ho-	7:25 Hänen lahjans oli ho-

hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

7:26 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

7:27 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

7:28 kauris syntiuhriksi

7:29 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Eliabin, Heelonin pojan, uhri- lahja.

7:30 Neljäntenä päivänä Rubenin jälkeläisten ruhtinas Elisur, Sedeurin poika:

7:31 hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

7:32 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

7:33 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

7:34 kauris syntiuhriksi

7:35 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Elisurin, Sedeurin pojan, uhrilahja.

piavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopeamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,

7:26 Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,

7:27 Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,

7:28 Kauris syntiuhriksi,

7:29 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Eliabin Helonin pojan lahja.

7:30 Neljäntenä päivänä Rubenin lasten päämies, Elisur Sedeurin poika.

7:31 Hänen lahjansa oli hopeavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopeamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,

7:32 Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa täynnänsä suitsutusta,

7:33 Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,

7:34 Kauris syntiuhriksi,

7:35 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Elisurin Sedeurin pojan lahja.

piafati/ joca maxoi sata ja colmekymmendä Sicli: hopeamalja joca maxoi seitsemenkymmendä Sicli/ Pyhän Siclin jälkeen/ molemmat täynnänsä sämbyläjauhoja/ sekoitetut öljyllä ruocauhrixi.

7:26 Culdainen lusicka/ joca maxoi kymmenen Sicli culda/ pyhäsawua täynnäns.

7:27 Calpei carjast/ oinas/ wuoticunnainen caridza polttouhrixi.

7:28 Cauris syndiuhrixi.

7:29 Ja kijtosuhrixi caxi härkä/ wijsi oinast/ wijsi caurist/ ja wijsi wuoticunnaista caridzata. Tämä on Eliabin Helonin pojan lahja.

7:30 Neljäntenä päivänä Rubenin lasten Ruhtinas Elisur Sedeurin poika.

7:31 Hänen lahjans oli hopeafati/ joca maxoi sata ja colmekymmendä Sicli: hopeamalja/ joca maxoi seitsemenkymmendä Sicli/ Pyhän Siclin jälkeen/ molemmat täynnänsä sämbyläjauhoja/ sekoitetut öljyllä ruocauhrixi.

7:32 Culdainen lusicka/ joca maxoi kymmenen Sicli culda/ pyhäsawua täynnäns.

7:33 Calpei carjast/ oinas/ wuoticunnainen caridza polttouhrixi.

Cauris syndiuhrixi.

7:34 Ja kijtosuhrixi caxi härkä/ wijsi oinast/ wijsi caurist/ ja wijsi wuoticunnaista caridzata.

7:35 Tämä on Elisurin Se-

7:36 Viidentenä päivänä Si-
meonin jälkeläisten ruhtinas
Selumiel, Suurisaddain poika:

7:37 hänen uhrilahjansansa oli
hopeavati, sadan kolmen-
kymmenen sekelin painoinen,
hopeamalja, joka painoi seit-
semänkymmentä sekeliä py-
häkkösekelin painon mukaan,
molemmat täynnä öljyllä se-
koitettuja lestyjä jauhoja ruo-
kauhriksi,

7:38 kymmenen sekelin pai-
noinen kultakuppi, täynnä
suitsuketta,

7:39 mullikka, oinas ja vuo-
den vanha karitsa polttouh-
riksi,

7:40 kauris syntiuhriksi

7:41 ja yhteysuhriksi kaksi
raavasta, viisi oinasta, viisi
kaurista ja viisi vuoden van-
haa karitsaa. Tämä oli Selu-
mielin, Suurisaddain pojan,
uhrilahja.

7:42 Kuudentena päivänä
Gadin jälkeläisten ruhtinas
Eljasaf, Deguelin poika:

7:43 hänen uhrilahjansansa oli
hopeavati, sadan kolmen-
kymmenen sekelin painoinen,
hopeamalja, joka painoi seit-
semänkymmentä sekeliä py-
häkkösekelin painon mukaan,
molemmat täynnä öljyllä se-
koitettuja lestyjä jauhoja ruo-
kauhriksi,

7:44 kymmenen sekelin pai-
noinen kultakuppi, täynnä
suitsuketta,

7:45 mullikka, oinas ja vuo-
den vanha karitsa polttouh-
riksi,

7:46 kauris syntiuhriksi

7:36 Viidentenä päivänä Si-
meonin lasten päämies, Se-
lumiel SuriSaddain poika.

7:37 Hänen lahjansa oli ho-
piavati, joka maksoi sata ja
kolmekymmentä sikliä, ho-
pialmalja, joka maksoi seit-
semänkymmentä sikliä, py-
hän siklin jälkeen: molem-
mat täynnä sämpyläjauhoja,
sekoitettuja öljyllä, ruokauh-
riksi,

7:38 Kultainen lusikka, joka
maksoi kymmenen sikliä
kultaa, täynnänsä suitsutus-
ta,

7:39 Mulli karjasta, oinas,
vuosikuntainen karitsa, polt-
touhriksi,

7:40 Kauris syntiuhriksi,

7:41 Ja kiitosuhriksi kaksi
härkää, viisi oinasta, viisi
kaurista, ja viisi vuosikun-
taista karitsaa. Tämä on Se-
lumielin SuriSaddain pojan
lahja.

7:42 Kuudentena päivänä
Gadin lasten päämies,
Eliasaph Deguelin poika.

7:43 Hänen lahjansa oli ho-
piavati, joka maksoi sata ja
kolmekymmentä sikliä, ho-
pialmalja, joka maksoi seit-
semänkymmentä sikliä, py-
hän siklin jälkeen: molem-
mat täynnä sämpyläjauhoja,
sekoitettuja öljyllä, ruokauh-
riksi,

7:44 Kultainen lusikka, joka
maksoi kymmenen sikliä
kultaa, täynnänsä suitsutus-
ta,

7:45 Mulli karjasta, oinas,
vuosikuntainen karitsa, polt-
touhriksi,

7:46 Kauris syntiuhriksi,

deurin pojan lahja.

7:36 Wijdendenä päivänä Si-
meonin lasten Ruhtinas/ Se-
lumiel Suri Sadain poica.

7:37 Hänen lahjans oli ho-
piafati/ joca maxoi sata ja
colmekymmendä Sicli: ho-
pialmalja/ joca maxoi seidze-
menkymmendä Sicli/ Pyhän
Siclin jälkeen/ molemmat täy-
nänns sämbyläjauhoja/ secoi-
tetut öljyllä ruocauhrixi.

7:38 Culdainen lusicka/ joca
maxoi kymmenen Sicli culda/
pyhäsawua täynäns.

7:39 Calpei carjast/ oinas/
wuosicunnainen caridza polt-
touhrixi.

7:40 Cauris syndiuhrixi.

7:41 Ja kijtosuhrixi caxi här-
kä/ wijsi oinast/ wijsi caurist
ja wijsi wuosicunnaist caridza-
ta. Tämä on Selumielin Su-
riSadain pojan lahja.

7:42 Cuudentena päivänä
Gadin lasten Ruhtinas/
Eliasaph Deguelin poica.

7:43 Hänen lahjans oli ho-
piafati/ joca maxoi sata ja
colmekymmendä Sicli: ho-
pialmalja/ joca maxoi seidze-
menkymmendä Sicli/ Pyhän
Siclin jälkeen/ molemmat täy-
nänns sämbyläjauhoja/ secoi-
tetut öljyllä ruocauhrixi.

7:44 Culdainen lusicka/ joca
maxoi kymmenen Sicli culda/
pyhäsawua täynäns.

7:45 Calpei carjast/ oinas/
wuosicunnainen caridza polt-
touhrixi.

7:46 Cauris syndiuhrixi.

7:47 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Eljasafin, Deguelin pojan, uhrilahja.

7:48 Seitsemäntenä päivänä Efraimin jälkeläisten ruhtinas Elisama, Ammihudin poika:

7:49 hänen uhrilahjansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

7:50 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

7:51 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

7:52 kauris syntiuhriksi

7:53 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Elisaman, Ammihudin pojan, uhrilahja.

7:54 Kahdeksantena päivänä Manassen jälkeläisten ruhtinas Gamliel, Pedasurin poika:

7:55 hänen uhrilahjansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

7:56 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä

7:47 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Eliasaphin Deguelin pojan lahja.

7:48 Seitsemäntenä päivänä Efraimin lasten päämies, Elisama Ammihudin poika.

7:49 Hänen lahjansa oli hopeavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopeamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,

7:50 Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,

7:51 Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa polttouhriksi,

7:52 Kauris syntiuhriksi,

7:53 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Elisaman Ammihudin pojan lahja.

7:54 Kahdeksantena päivänä Manassen lasten päämies, Gamliel Pedasurin poika.

7:55 Hänen lahjansa oli hopeavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopeamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,

7:56 Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,

7:47 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää/ viisi oinast/ viisi kaurista/ ja viisi vuosikuntaista caridzata. Tämä on Eliasaphin Deguelin pojan lahja.

7:48 Seidzemendenä päivänä Efraimin lasten Ruhtinas/ Elisama Amihudin poika.

7:49 Hänen lahjans oli hopeavati/ joca maksoi sata ja kolmekymmentä Sicli: hopeamalja/ joca maksoi seitsemänkymmentä Sicli/ Pyhän Siclin jälkeen/ molemmat täynnänsä sämpyläjauhoja/ sekoitettut öljyllä ruocauhrixi.

7:50 Culdainen lusicka/ joca maksoi kymmenen Sicli culda/ pyhäsavua täynnänsä.

7:51 Calpei carjast/ oinas/ vuosikunnainen caridza polttouhrixi.

7:52 Cauris syndiuhrixi.

7:53 Ja kiitosuhrixi kaksi härkää/ viisi oinast/ viisi kaurista/ ja viisi vuosikuntaista caridzata. Tämä on Elisaman Amihudin pojan lahja.

7:54 Cahdexandena päivänä Manassen lasten Ruhtinas Gamliel Pedazurin poika.

7:55 Hänen lahjans oli hopeavati/ joca maksoi sata ja kolmekymmentä Sicli: hopeamalja/ joca maksoi seitsemänkymmentä Sicli/ Pyhän Siclin jälkeen/ molemmat täynnänsä sämpyläjauhoja/ sekoitettut öljyllä ruocauhrixi.

7:56 Culdainen lusicka/ joca maksoi kymmenen Sicli culda/

suitsuketta,

7:57 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

7:58 kauris syntiuhriksi

7:59 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Gamlielin, Pedasurin pojan, uhrilahja.

7:60 Yhdeksäntenä päivänä Benjaminin jälkeläisten ruhtinas Abidan, Gideonin poika:

7:61 hänen uhrilahjansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

7:62 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

7:63 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

7:64 kauris syntiuhriksi

7:65 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Abidanin, Gideonin pojan, uhrilahja.

7:66 Kymmenentenä päivänä Daanin jälkeläisten ruhtinas Ahieser, Ammisaddain poika:

7:67 hänen uhrilahjansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruo-

7:57 Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,

7:58 Kauris syntiuhriksi,

7:59 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Gamlielin Pedatsurin pojan lahja.

7:60 Yhdeksäntenä päivänä Benjaminin lasten päämies, Abidan Gideonin poika.

7:61 Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,

7:62 Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,

7:63 Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,

7:64 Kauris syntiuhriksi,

7:65 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Abidan Gideonin pojan lahja.

7:66 Kymmenentenä päivänä Danin lasten päämies, AhiEser AmmiSaddain poika.

7:67 Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,

pyhäsawua täynnäns.

7:57 Calpei carjast/ oinas/ vuosicunnainen caridza polttouhrixi.

7:58 Cauris syndiuhrixi.

Ja kijtosuhrixi caxi härkä/ wijsi oinast/ wijsi caurist/ ja wijsi vuosicunnaist caridzata. 7:59 Tämä on Gamlielin Pedasurin pojan lahja.

7:60 Yhdexändenä päivänä Benjaminin lasten Ruhtinas/ Abidan Gideonin poica.

7:61 Hänen lahjans oli hopiafati/ joca maxoi sata ja colmekymmendä Sicli: hopiamalja/ joca maxoi seidzenkymmendä Sicli/ Pyhän Siclin jälkeen/ molemmat täynnäns sämbyläjauhoja/ secoitetut öljyllä ruocauhrixi.

7:62 Culdainen lusicka/ joca maxoi kymmenen Sicli culda/ pyhäsawua täynnäns.

7:63 Calpei carjast/ oinas/ vuosicunnainen caridza polttouhrixi.

7:64 Cauris syndiuhrixi.

7:65 Ja kijtosuhrixi caxi härkä/ wijsi oinast/ wijsi caurist/ ja wijsi vuosicunnaista caridzata. Tämä on Abidan Gideonin pojan lahja.

7:66 Kymmendenä päivänä Danin lasten Ruhtinas/ AhiEser AmmiSadain poica.

7:67 Hänen lahjans oli hopiafati/ joca maxoi sata ja colmekymmendä Sicli: hopiamalja/ joca maxoi seidzenkymmendä Sicli/ Pyhän Siclin jälkeen/ molemmat täynnäns sämbyläjauhoja/ secoitetut öljyllä ruocauhrixi.

kauhriksi,

7:68 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

7:69 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

7:70 kauris syntiuhriksi

7:71 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Ahieserin, Ammisaddain pojan, uhrilahja.

7:72 Yhdentenätoista päivänä Asserin jälkeläisten ruhtinas Pagiël, Okranin poika:

7:73 hänen uhrilahjansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

7:74 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

7:75 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

7:76 kauris syntiuhriksi

7:77 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Pagiëlin, Okranin pojan, uhrilahja.

7:78 Kahdentenatoista päivänä Naftalin jälkeläisten ruhtinas Ahira, Eenanin poika:

7:79 hänen uhrilahjansa oli hopeavati, sadan kolmen-

7:68 Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,

7:69 Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,

7:70 Kauris syntiuhriksi,

7:71 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on AhiEserin AmmiSaddain pojan lahja.

7:72 Ensimmäisenätoista-kymmenentenä päivänä Asserin lasten päämies, Pagiël Okranin poika.

7:73 Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, ruokauhriksi,

7:74 Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,

7:75 Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,

7:76 Kauris syntiuhriksi,

7:77 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Pagiëlin Okranin pojan lahja.

7:78 Toisenatoistakymmenentenä päivänä Naphtalin lasten päämies, Ahira Enanin poika.

7:79 Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ho-

7:68 Culdainen lusicka/ joca maxoi kymmenen Sicli culda/ pyhäsawua täynäns.

7:69 Calpei carjast/ oinas/ vuosicunnainen caridza polttouhrixi.

7:70 Cauris syndiuhrixi.

7:71 Ja kijtosuhrixi caxi härkä/ wijsi oinast/ wijsi caurist ja wijsi vuosicunnaista caridzata. Tämä on AhiEserin AmmiSadain pojan lahja.

7:72 Ensimmäisnätoistakymmenenä päivänä/ Assurin lasten Ruhtinas/ Pagiël Ochranin poica.

7:73 Hänen lahjans oli hopiafati/ joca maxoi sata ja colmekymmendä Sicli: hopiamalja/ joca maxoi seidzemenkymmendä Sicli/ Pyhän Siclin jälkeen/ molemmat täynäns sämbyläjauhoja/ secoitettut öljyllä ruocauhrixi.

7:74 Culdainen lusicka/ joca maxoi kymmenen Sicli culda/ pyhäsawua täynäns.

7:75 Calpei carjast/ oinas/ vuosicunnainen caridza polttouhrixi.

7:76 Cauris syndiuhrixi.

7:77 Ja kijtosuhrixi caxi härkä/ wijsi oinast/ wijsi caurist/ ja wijsi vuosicunnaista caridzata. Tämä on Pagiëlin Ochranin pojan lahja.

7:78 Toisnätoistakymmendenä päivänä Nephtalin lasten Ruhtinas/ Ahira Enanin poica.

7:79 Hänen lahjans oli hopiafati/ joca maxoi sata ja

kymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

7:80 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

7:81 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

7:82 kauris syntiuhriksi

7:83 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Ahiran, Eenanin pojan, uhrilahja.

7:84 Nämä olivat ne vihkiäislahjat, jotka Israelin ruhtinaat antoivat alttaria varten sinä päivänä, jona se voideltiin: kaksitoista hopeavatia, kaksitoista maljaa, kaksitoista kultakuppia,

7:85 kukin hopeavati sadan kolmenkymmenen sekelin ja kukin malja seitsemänkymmenen sekelin painoinen; näissä astioissa oli siis hopeata yhteensä kaksituhatta neljäsataa sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan.

7:86 Kultakuppeja oli kaksitoista, täynnä suitsuketta, kukin kuppi kymmenen sekelin painoinen pyhäkkösekelin painon mukaan; kupeissa oli siis kultaa yhteensä sata kaksikymmentä sekeliä.

7:87 Polttouhrieläimiä oli yhteensä: kaksitoista härkää, kaksitoista oinasta, kaksitoista

piamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä öljyllä sekoitetu- ja sämpyläjauhoja, ruokauhriksi,

7:80 Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,

7:81 Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,

7:82 Kauris syntiuhriksi,

7:83 Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Ahiran Enanin pojan lahja.

7:84 Tämä on alttarin vihkimys sinä päivänä, jona se voideltiin, johonka Israelin lasten ruhtinaat uhrasivat: kaksitoistakymmentä hopiavatia, kaksitoistakymmentä hopiamaljaa, kaksitoistakymmentä kultaista lusikkaa,

7:85 Niin että jokainen vati painoi sata ja kolmekymmentä sikliä hopiaa, ja jokainen malja seitsemänkymmentä sikliä, niin että kaikkein astiain hopian luku juoksi kaksituhatta ja neljäsataa sikliä, pyhän siklin jälkeen.

7:86 Ja ne kaksitoistakymmentä kultaista lusikkaa, jotka suitsutusta täynnä olivat, jokainen painoi kymmenen sikliä, pyhän siklin jälkeen, niin että luku lusikkain kullasta juoksi sata ja kaksikymmentä sikliä.

7:87 Eläinten luku polttouhriksi, kaksitoistakymmentä mullia, kaksitoistakymmentä oinasta, kaksitoistakymmen-

colmekymmendä Sicli: hopiamalja/ joca maxoi seidzemenkymmendä Sicli/ Pyhän Siclin jälken/ molemmat täynnäns sämbyläjauhoja/ secoitetut öljyllä ruocauhrixi.

7:80 Culdainen lusicka/ joca maxoi kymmenen Sicli culda/ pyhäsawua täynnäns.

7:81 Calpei carjast/ oinas/ vuosicunnainen caridza polttouhrixi.

7:82 Cauris syndiuhrixi.

7:83 Ja kijtosuhrixi caxi härkä/ wijsi oinast/ wijsi caurist/ ja wisi vuosicunnaista caridzata. Tämä on Ahiran Enanin pojan lahja.

7:84 Tämä on Altarin vihkimys sinä päivänä cosca se wihittin/ johonga ne Israelin lasten Ruhtinat uhraisit nämät caxitoistakymmendä hopiafattia/ caxitoistakymmendä hopiamalja/ caxitoistakymmendä cullaista lusicka.

7:85 Nijn että jocainen fati painoi/ sata ja colmekymmendä Sicli hopiata/ ja jocainen malja seidzemenkymmendä Sicli/ nijn että caickein astiain hopian lucu juoxi caxituhatta ja neljäsata Sicli/ Pyhän Siclin jälken.

7:86 Ja ne caxitoistakymmendä cullaista lusickata/ jotca pyhäsawua täynnäns olit/ jocainen painoi kymmenen Sicli/ Pyhän Siclin jälken/ nijn että lucu sijtä lusickain cullasta juoxi sata ja caxikymmendä Sicli.

7:87 Eläinden lucu polttouhrixi/ caxitoistakymmendä calpeja/ caxitoistakymmendä

vuoden vanhaa karitsaa ynnä niihin kuuluva ruokauhri; ja syntiuhrikauriita oli kaksitoista.

7:88 Yhteysuhrieläimiä oli yhteensä: kaksikymmentä neljä härkää, kuusikymmentä oinasta, kuusikymmentä kaurista ja kuusikymmentä vuoden vanhaa karitsaa. Nämä olivat ne vihkiäislahjat, jotka annettiin alttaria varten, sen jälkeen kuin se oli voideltu.

7:89 Ja kun Mooses meni ilmestysmajaan puhumaan Herran kanssa, kuuli hän äänen, joka puhutteli häntä lain arkin päällä olevalta armoistuilta, molempien kerubien väliltä; ja Herra puhui hänelle.

4 Mooses 8 LUKU

8:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

8:2 Puhu Aaronille ja sano hänelle: kun nostat lamput paikoilleen, niin valaiskoot ne seitsemän lamppua seitsenhaaraisen lampun edustaa.

8:3 Ja Aaron teki niin; hän nosti lamput valaisemaan seitsenhaaraisen lampun edustaa, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

8:4 Ja näin oli seitsenhaaraisen lamppu tehty: se oli kullasta, kohotakoista tekoa; sen jalka ja kukkalehdetkin olivat kohotakoista tekoa. Aivan sen kaavan mukaan, jonka Herra oli Moosekselle näyttänyt, hän teki seitsenhaaraisen lampun.

tä vuosikuntaista karitsaa, ja heidän ruokauhrinsa, ja kaksitoistakymmentä kaurista syntiuhriksi.

7:88 Ja karjan luku kiitosuhriksi oli neljä härkää kolmattakymmentä, kuusikymmentä oinasta, kuusikymmentä kaurista, kuusikymmentä vuosikuntaista karitsaa. Tämä on alttarin vihkimys koska se voideltiin.

7:89 Ja koska Moses meni seurakunnan majaan, että häntä siellä puhuteltaisiin, niin kuuli hän äänen puhuvan kanssansa armoistuilta, joka oli todistuksen arkin päällä, kahden Kerubimin vaiheella, ja sieltä puhuteltiin häntä.

8 LUKU

8:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle sanoen:

8:2 Puhu Aaronille, ja sano hänelle: koskas lamput panet ylös, niin pitää ne seitsemän lamppua valaiseman juuri kynttiläjalan kohdalla.

8:3 Ja Aaron teki niin, ja asetti lamput kynttiläjalan kohdalle, niinkuin \Herra\ Moosekselle käskenyt oli.

8:4 Mutta kynttiläjalka oli tehty lujasta kullasta, varresta niin kukkaisiin asti oli se vahvaa tekoa: sen muodon jälkeen kuin \Herra\ oli Moosekselle näyttänyt, niin teki hän kynttiläjalan.

oinast/ caxitoistakymmendä vuosicunnaist caridzata/ heidän ruocauhrins cansa. Ja caxitoistakymmendä caurista syndiuhrixi.

7:88 Ja carjan lucu kijtosuhrixi oli neljä härkä colmattakymmendä/ cuusikymmendä oinast/ cuusikymmendä caurist/ cuusikymmendä vuosicunnaista caridzata. Tämä on Altarin wihkimys cosca se wihittin.

7:89 Ja cosca Moses meni seuracunnan majan/ että hänen cansans piti siellä puhutaman/ nijn cuuli hän änen puhuwan cansans Armonistuilma/ joca oli tunnustuxen Arkin päällä/ cahden Cherubimin waihella/ ja siellä puhuteltin händä.

VIII. Lucu

8:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

8:2 Puhu Aaronille/ ja sano hänelle: coscas lamput sytytät/ nijn sinun pitä paneman näin/ että ne caicki seidzemen walaisewat kyntiläjalas.

8:3 Ja Aaron teki nijn/ ja asetti lamput walaiseman kyntilälcalaan/ nijncuin HERra Mosexelle käskenyt oli.

8:4 Mutta kyntiläljalca oli tehty lujast cullast/ hamast warrest nijn cuckaisin asti/ sen muodon jälkeen cuin HERra oli Mosexelle näyttänyt/ nijn teki hän kyntiläjalan.

8:5 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:	8:5 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:	8:5 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
8:6 Ota leeviläiset israeliläisten keskuudesta ja puhdistahaidät.	8:6 Ota Leviläiset Israelin lapsista ja puhdistahaitä.	ota Lewitat Israelin lapsist ja puhdistahaitä.
8:7 Ja puhdistaksesi heidät tee näin: Pirskoita heihin synnistä puhdistavaa vettä, ja ajattakoot he koko ruumiinsa partaveitsellä ja peskoot vaatteensa ja puhdistakoot itsensä.	8:7 Ja näin pitää sinun tekemän heille, puhdistakses heitä. Sinun pitää priiskottaman syntivettä heidän päällensä: ja heidän pitää kaiken lihansa päältä karvat ajeleman, ja vaatteensa pesemän, niin he ovat puhtaat.	8:6 Ja näin pitä sinun tekemän heille puhdistaxes heitä. 8:7 Sinun pitä synnin wettä prijscottaman heidän päällens/ ja caicki tyynni carwat ajeleman/ ja heidän pitä waattens pesemän/ nijn he owat puhtat.
8:8 Ja sitten he ottakoot mullikan sekä siihen kuuluvana ruokauhrina öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja; ja ota toinen mullikka syntiuhriksi.	8:8 Ja sitte pitää heidän ottaman nuoren mullin, ja sen ruokauhriksi öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, ja toisen nuoren mullin pitää sinun ottaman syntiuhriksi.	8:8 Ja sijtte pitä heidän ottaman nuoren calpein/ ja hänen ruocauhrins/ sämbyläjauhot secoitetut öljyllä/ ja toisen nuoren calpein pitä sinun ottaman syndiuhrixi.
8:9 Tuo sitten leeviläiset ilmestysmajan eteen sekä kooka kaikki Israelin kansa.	8:9 Ja sinun pitää tuoman Leviläiset seurakunnan majan eteen, ja kaiken Israelin lasten kansan kokooman.	8:9 Ja sinun pitä Lewitat seuracunnan majan eteen tuoman/ ja caiken Canssan Israelin lapsist cocoman.
8:10 Ja kun olet tuonut leeviläiset Herran eteen, laskekoot israeliläiset kätensä leeviläisten päälle,	8:10 Ja tuoman Leviläiset \Herran\ eteen: ja Israelin lapset pitää paneman kätensä Leviläisten päälle.	8:10 Ja sinun pitä tuoman Lewitat HERran eteen/ ja Israelin lapset pitä paneman kätens Lewitain pään päälle.
8:11 ja Aaron toimittakoon leeviläisille israelilaisten puolesta heilutuksen Herran edessä, että he kelpaisivat Herran palvelukseen.	8:11 Ja Aaronin pitää häälyttämän Leviläiset Israelin lapsilta \Herran\ eteen, \Herran\ palvelusta palvelemaan.	8:11 Ja Aaron pitä Lewitat Israelin lapsist HERralle häälyttämän/ että heidän pitä HERran wiras palweleman.
8:12 Mutta leeviläiset laskekoot kätensä mullikkain pään päälle, ja valmista toinen syntiuhriksi ja toinen polttouhriksi Herralle, toimittaaksesi sovituksen leeviläisille.	8:12 Ja Leviläisten pitää laskeman kätensä mullin päälle, ja toinen mulli pitää \Herralle\ syntiuhriksi tehtämän, ja toinen polttouhriksi, Leviläisiä sovittamaan.	8:12 Ja Lewitat pitä laskeman kätens calpein pään päälle/ ja yxi calpei pitä HERralle syndiuhrixi tehtämän/ ja se toinen polttouhrixi Lewitaita sowittaman.
8:13 Aseta sitten leeviläiset Aaronin ja hänen poikiensa eteen ja toimita heille heilutus Herran edessä.	8:13 Ja sinun pitää asettaman Leviläiset Aaronin ja hänen poikainsa eteen, ja häälyttämän heitä häälytykseksi \Herralle\.	8:13 Ja sinun pitä Lewitat asettaman Aaronin/ ja hänen poicains eteen ja häälyttämän heitä häälytyxexi HERralle.
8:14 Erotta leeviläiset israelilaisten keskuudesta, että leeviläiset olisivat minun omani.	8:14 Ja sinun pitää eroittaman Leviläiset Israelin lapsista, niin että Leviläiset pitää oleman minun.	8:14 Ja näin pitä sinun Lewitat eroittaman Israelin lapsist/ nijn että Lewitat pitää oleman minun.

8:15 Ja senjälkeen leeviläiset menkööt palvelemaan ilmes-
tysmajaa, kun sinä olet puh-
distanut heidät ja toimittanut
heille heilutuksen.

8:16 Sillä he ovat kokonaan
annetut minun omikseni israe-
lilaisten keskuudesta; kaiken
sen sijaan, joka avaa äidin-
kohdun, israelilaisten kaikkien
esikoisten sijaan, minä olen
heidät ottanut omikseni.

8:17 Sillä jokainen esikoinen
israelilaisten keskuudessa,
niin ihmisten kuin karjankin,
on minun omani; sinä päivä-
nä, jona minä surmasin kaikki
Egyptin maan esikoiset, minä
pyhitin heidät itselleni.

8:18 Ja minä otin leeviläiset
israelilaisten kaikkien esikois-
ten sijaan.

8:19 Ja minä annoin leeviläi-
set Aaronille ja hänen pojil-
lensa palvelijoiksi, israelilais-
ten keskuudesta, suoritta-
maan israelilaisten puolesta
palvelusta ilmestysmajassa ja
toimittamaan israelilaisille so-
vitusta; ja niin israelilaisia ei
kohtaa rangaistus siitä, että
lähestyvät pyhää.

8:20 Mooses ja Aaron ja ko-
ko Israelin kansa tekivät lee-
viläisille kaiken, niinkuin Herra
oli Moosekselle leeviläisistä
käskyn antanut; niin israelilai-
set heille tekivät.

8:21 Ja leeviläiset puhdistau-
tuivat synnistä ja pesivät
vaatteensa. Ja Aaron toimitti
heille heilutuksen Herran
edessä, ja Aaron toimitti heil-
le sovituksen heidän puhdis-

8:15 Ja sitte pitää heidän
käymän sisälle palvelemaan
seurakunnan majassa, ja
pitää sinun heitä puhdistam-
an, ja häälyttämän heitä
häälytykseksi.

8:16 Sillä he ovat minulle
peräti annetut Israelin lasten
seasta, ja minä olen heidät
ottanut minulleni kaikkein
edestä, jotka ensisti avaavat
äitinsä kohdun, nimittäin,
kaikkein esikoisten edestä
Israelin lapsista.

8:17 Sillä kaikki esikoiset
Israelin lapsista ovat minun,
sekä ihmisistä että eläimistä:
sinä päivänä, kuin minä löin
kaikki esikoiset Egyptin
maalla, pyhitin minä ne mi-
nulleni,

8:18 Ja otin minulleni Levi-
läiset, kaikkein esikoisten
edestä Israelin lapsista,

8:19 Ja annoin Leviläiset Aa-
ronille ja hänen pojillensa
lahjaksi Israelin lapsista, et-
tä heidän pitää seurakunnan
majassa Israelin lasten vi-
rassa palveleman, ja sovit-
taman Israelin lapset, ettei
rangaistus tulisi Israelin las-
ten päälle, jos he lähestyisi-
vät pyhää.

8:20 Ja Mooses ynnä Aaronin
kanssa, ja koko Israelin seu-
rakunta tekivät Leviläisille
kaikki niinkuin \Herra\ oli
Mosekselle käskenyttä; niin
tekivät Israelin lapset heille.

8:21 Ja Leviläiset puhdistivat
itsensä, ja pesivät vaateen-
sa, ja niin Aaron häälytti
heidät häälytykseksi
\Herran\ edessä, ja sovitti
heitä niin että he puhdistet-
tiin.

8:15 Ja sijtte pitä heidän
käymän sisälle palveleman
seuracunnan majas. Ja tällä
tawalla pitä sinun heitä puh-
distaman/ ja häälyttämän
heitä häälytyxexi.

8:16 Sillä he owat minulle
peräti annetut Israelin lapsis-
ta/ ja minä olen heidän ot-
tanut minulleni caickein
edest/ jotca ensist awawat
äitins cohdu/ nimittäin/
caickein esicoisten edest Is-
raelin lapsist.

8:17 Sillä caicki esicoiset Is-
raelin lapsist owat minun/
sekä ihmisistä että eläimist
sijtä päiwäst/ cuin minä löin
caicki esicoiset Egyptin maal-
la/ ja pyhitin ne minulleni.

8:18 Ja otin minulleni Lewitat
caickein esicoisten edest Is-
raelin lapsista.

8:19 Ja annoin heidän Aa-
ronille ja hänen pojillens lah-
jaxi Israelin lapsist/ että hei-
dän pitä seuracunnan majas
Israelin lasten wiras palwele-
man/ ja sowittaman Israelin
lapset/ ettei rangaistus tulis
Israelin lasten päälle/ jos he
lähestyisit Pyhä.

8:20 Ja Mooses ynnä Aaronin
cansa/ ja coco Israelin seu-
racunda teit Lewitaille caicki
nijncuin HERra oli Mosexelle
käskenyttä/ nijn teit Israelin
lapset heille.

8:21 Ja Lewitat puhdistit id-
zens/ ja pesit heidän waat-
tens/ ja nijn Aaron häälytti
heidän häälytyxexi HERralle/
ja sowitti heitä/ nijn että he
puhdistettin.

tamiseksiensa.

8:22 Ja senjälkeen leeviläiset menivät toimittamaan palvelustansa ilmestysmajassa Aaronin ja hänen poikiensa edessä. Niinkuin Herra oli Moosekselle leeviläisistä käskyn antanut, niin heille tehtiin.

8:23 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

8:24 Tämä olkoon voimassa leeviläisistä: Kahdenkymmenen viiden vuoden ikäiset ja sitä vanhemmat menkööt palvelemaan ja toimittamaan palvelusta ilmestysmajassa.

8:25 Mutta viidennestäkymmenennestä ikävuodesta alkaen leeviläinen olkoon palveluksesta vapaa älköönkä enää palvelko,

8:26 vaan auttakoon veljiään ilmestysmajassa heidän tehtäviensä hoitamisessa, mutta palvelusta hän älköön enää toimittako. Järjestä näin leeviläisille heidän tehtävänsä.

8:22 Ja sitte Leviläiset menivät seurakunnan majaan, virkaansa tekemään Aaronin ja hänen poikainsa eteen: niinkuin \Herra\ oli Moosekselle käskennyt Leviläisistä, niin tekivät he heille.

8:23 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

8:24 Tämä on se minkä Leviläisten pitää pitämän: viidennestä vuodesta kolmattakymmentä ja sen ylitse, ovat he kelvolliset sotaan menemään ja palvelemaan seurakunnan majassa.

8:25 Mutta viidennestäkymmenestä vuodesta pitää heidän vapaat oleman palveluksensa virasta, ja ei pidä enää palveleman.

8:26 Mutta heidän pitää veljeinsä palveluksesta seurakunnan majassa ottaman vaarin; mutta viran töitä ei heidän pidä tekemän. Näin sinun pitää tekemän Leviläisille heidän vartiossansa.

8:22 Ja sijtte Lewitat menit seuracunnan majaan/ heidän wircans tekemän Aaronin ja hänen poicains eteen/ niincuin HERRa oli Mosexelle käskennyt Lewitaista/ niijn teit he heille.

8:23 Ja HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

8:24 Tämä on se cuin Lewitat pitä pitämän: wijdennestä vuodesta colmattakymmendä ja sen ylidze/ owat he soetaan menemän kelwolliset/ ja palweleman seuracunnan majas.

8:25 Mutta wijdennestkymmenest vuodest/ pitä heidän wapat oleman heidän palweluxens wirasta/ ja ei pidä enämbi palweleman.

8:26 Mutta heidän pitä weljeins palweluxesta seuracunnan majas ottaman waarin/ mutta wiran töitä ei heidän pidä tekemän. Näin sinun pitää tekemän Lewitaille/ että jocainen pidäis waarin wartios-tans.

4 Mooses 9 LUKU

9:1 Ja Herra puhui Moosekselle Siinain erämaassa toisena vuotena siitä, kun he olivat lähteneet Egyptin maasta, sen vuoden ensimmäisessä kuussa, sanoen:

9:2 Israelilaiset viettäkööt pääsiäisen määräaikaansa.

9:3 Tämän kuukauden neljäntenätoista päivänä, iltahämärässä, viettäkää se määräaikaansa; kaikkien sitä koskevien käskyjen ja säädösten

9 LUKU

9:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle Sinain korvessa, toisena vuonna sittekuin he olivat lähteneet Egyptin maalta, ensimmäisenä kuukautena, sanoen:

9:2 Israelin lasten pitää pääsiäistä pitämän määrätyllä ajallansa:

9:3 Neljäntenätoistakymmenentenä päivänä tällä kuulla kahden ehtoon välillä, pitää heidän sen pitämän, ajallansa: kaikkein säätyinsä ja kaikkein oikeuttensa jäl-

IX. Lucu

9:1 JA HERra puhui Mosexelle Sinain corwes/ toisna wuonana sijttecuin he olit lähtenet Egyptin maalda/ ensimmäisnä cuucautena/ sanoden:

9:2 Anna Israelin lasten pitä Pääsiäistä aicanans.

9:3 Neljändenätoistakymmenenä päiwänä tällä cuulla/ ehtona pitä heidän sen pitämän aicanans/ caickein säätyins ja oikeuttens jälken.

mukaan se viettäkää.

9:4 Ja Mooses käski israelilaisten viettää pääsiäistä.

9:5 Niin he viettivät pääsiäisen ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä, iltahämärässä, Siinain erämaassa; israelilaiset tekivät kaiken, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

9:6 Mutta siellä oli miehiä, jotka olivat saastuneet kuolleesta eivätkä voineet viettää pääsiäistä sinä päivänä. Niin he astuivat sinä päivänä Mooseksen ja Aaronin eteen.

9:7 Ja miehet sanoivat hänelle: Me olemme saastuneet kuolleesta; miksi meidät estetään tuomasta Herralle uhri- lahjaa määräaikaansa israelilaisten keskuudessa?

9:8 Ja Mooses sanoi heille: Jääkää tähän, minä menen kuulemaan, mitä Herra teistä säätää.

9:9 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

9:10 Puhu israelilaisille näin: Jos joku teistä tai teidän jälkeläisistänne on saastunut kuolleesta tai on kaukana matkalla, viettäköön kuitenkin pääsiäistä Herran kunniaksi;

9:11 viettäkööt sitä toisen kuukauden neljäntenätoista päivänä, iltahämärässä. Hap-pamattoman leivän ja katke-rain yrttien kanssa he syö-kööt pääsiäislampaan.

keen pitää teidän sen teke-män.

9:4 Ja Moses puhui Israelin lapsille, että heidän piti pää-siäistä pitämän.

9:5 Ja he pitivät pääsiäistä neljäntenä päivänä toista-kymmentä ensimmäisellä kuulla, kahden ehtoon välil-lä, Sinain korvessa: kaiken sen jälkeen minkä \Herra\ oli Mosekselle käskenyt, niin tekivät Israelin lapset.

9:6 Niin siellä oli muutamia miehiä, jotka olivat saas-taantuneet kuolleessa ihmi- sessä, niin ettei he saaneet pitää pääsiäistä sinä päivä-nä, ja he menivät sinä päivä-nä Mooseksen ja Aaronin eteen.

9:7 Ja ne miehet sanoivat hänelle: me olemme saas-taantuneet kuolleesta ihmi- sestä: miksi me niin ylönkat-sottuna pidetään, ettemme saa uhrata lahjojamme ai- kanansa Israelin lasten seas-sa?

9:8 Ja Moses sanoi heille: seisokaat, minä tahdon kuulla, mitä \Herra\ käskee teille.

9:9 Ja \Herra\ puhui Mo- sekselle, sanoen:

9:10 Puhu Israelin lapsille, sanoen: kuka ikänä saastut-taa itsensä kuolleessa, elikkä on taampana kaukaisella matkalla teistä, taikka teidän lankoinne seassa, hänen pi-tää kuitenkin pitämän pää-siäistä \Herralle\.

9:11 Vaan toisella kuulla, neljäntenä päivänä toista-kymmentä, kahden ehtoon välillä, pitää heidän sen te- kemän, ja heidän pitää sen syömän happamattoman lei-vän ja karvasten ruohoin

9:4 Ja Moses puhui Israelin lapsille/ että heidän piti Pää-siäistä pitämän.

9:5 Ja he pidit Pääsiäistä neljäntenä päivänä toista-kymmendä ensimmäisellä Cuul-la ehtona Sinain corwes/ caiken sen jälkeen cuin HERra oli Mosexelle käskenyt/ niijn teit Israelin lapset.

9:6 Nlin oli siellä muutamia miehiä/ jotca heidäns olit saastuttanet cuolles ihmises/ niijn ettei he saanet pitä Pää-siäistä sinä päiwänä/ ja he menit sinä päiwänä Mosexen ja Aaronin eteen.

9:7 Ja sanoit hänelle: me olemma saastunet cuolles ihmises/ mixi me niijn ylön-cadzottuna pidetän/ eten me uhra meidän lahjojam ai-canans Israelin lasten seas.

9:8 Ja Moses sanoi heille: seisocat/ minä cuulen mitä HERra käske teille.

9:9 Ja HERra puhui Mosexel-le/ sanoden:

9:10 Puhu Israelin lapsilla/ sanoden: Jos jocu saastutta idzens cuolles/ elickä on taambana caucaisella maalla teistä/ taicka teidän langoin seas/ hänen pitä cuitengin pitämän Pääsiäistä HERralle.

9:11 Waan toisella cuulla nel-jändenä päiwänä toistakym-mendä ehtona/ ja heidän pitä sen syömän happamat-toman leiwän ja carwasten ruohoin cansa.

	kanssa.	
9:12 Älkööt he jättäkö siitä mitään seuraavaan aamuun älköötäkä siitä luuta rikkoko. Kaikkien pääsiäistä koskevien käskyjen mukaan he viettäkööt sitä.	9:12 Ei pidä heidän siitä mitäkään tähteeksi jättämän huomeneksi, eikä luuta siitä rikkoman: kaikkein pääsiäissäytyin jälkeen pitää heidän sen tekemän.	9:12 Ja ei pidä heidän niistä mitäkän tähtexi jättämän huomenexi/ eikä yhtän luuta rikkoman. Ja pitää sen caikella muoto pitämän/ caickein Pääsiäisen säytyin jälkeen.
9:13 Mutta se mies, joka on puhdas eikä ole matkoilla ja kuitenkin jättää pääsiäisen viettämättä, hävitettäköön kansastansa, koska hän ei tuonut uhrilahjaa Herralle määräikaanansa; se mies joutuu syynalaiseksi.	9:13 Mutta joka puhdas on, ja ei ole matkalla, ja unhottaa pitää pääsiäistä, hänen sielunsa pitää hävitettämän kansoistansa. Sentähden ettei hän ole kantanut uhrinansa \Herralle\ määrätylä ajallansa, sen pitää itse syntinsä kantaman.	9:13 Mutta joca puhdas on/ ja ei ole matcasans/ ja unhotta pitää Pääsiäistä/ hänen sieluns pitää hävitettämän hänen Canssastans. Sentähden ettei hän ole candanut hänen uhrians HERralle aicanans/ hänen pitää idze syndins candaman.
9:14 Ja jos muukalainen asuu teidän luonanne ja tahtoo viettää pääsiäistä Herran kunniaksi, viettäköön sen pääsiäistä koskevien käskyjen ja säädösten mukaan; samat käskyt olkoot teillä, niin muukalaisella kuin maassa syntyneelläkin.	9:14 Ja jos joku muukalainen asuu teidän seassanne, ja pitää myös \Herralle\ pääsiäistä: pääsiäisen säytyin ja oikeutten jälkeen hänen sen pitämän pitää. Tämä sääty pitää teille yhtäläinen oleman, niin muukalaiselle kuin omaisellekin maassa.	9:14 Ja jos jocu muucalainen asu teidän seasan/ hänen pitää myös pitämän HERralle Pääsiäistä/ caickein säytyin ja oikeutten jälkeen/ cuin Pääsiäinen waati. Tämä sääty pitää teille caikille yhtäläinen oleman/ nijn muucalaiselle cuin omaisellengin.
9:15 Mutta sinä päivänä, jona asumus pystytettiin, peitti pilvi asumuksen, lain majan, ja illalla näkyi asumuksen päällä niinkuin tulenhohde, ja aina aamuun asti.	9:15 Ja sinä päivänä kuin Tabernakli pantiin ylös, varjosi pilvi todistuksen majan, ja oli ehtoosta niin aamuun asti majan päällä, niinkuin tuli.	9:15 JA sinä päiwänä cuin maja pandin ylös/ warjois pilwi todistuxen majan/ ja oli ehtost nijn amun asti majan päällä nijncuin tuli.
9:16 Niin oli aina: pilvi peitti sen päivällä ja tulenhohde yöllä.	9:16 Niin tapahtui alati, että pilvi varjosi sen ja näkyi yöllä niinkuin tuli.	9:16 Ja nijn tapahtui alati että pilwi warjois sen/ yöllä näkyi nijncuin tuli.
9:17 Ja niin usein kuin pilvi kohosi majan päältä, lähtivät israelilaiset liikkeelle; ja mihin pilvi laskeutui, siihen israelilaiset leiriytyivät.	9:17 Ja kuin pilvi nousi majan päältä, niin vaelsivat Israelin lapset, ja kuhunka paikkaan pilvi seisahti, siinä myös Israelin lapset heitäsä sioittivat.	9:17 Ja cuin pilwi nousi majan päaldä/ nijn waelsit Israelin lapset/ ja cuhunga paickan pilwi seisatti/ sijnä myös Israelin lapset heidäns sioitit.
9:18 Herran käskyn mukaan israelilaiset lähtivät liikkeelle, ja Herran käskyn mukaan israelilaiset leiriytyivät. He olivat leiriytyneinä, niin kauan kuin pilvi pysyi asumuksen	9:18 \Herran\ sanan jälkeen vaelsivat Israelin lapset, ja \Herran\ sanan jälkeen he myös heitäsä sioittivat: aina niinkauvan kuin pilvi pysyi majan päällä, pysyivät he myös siallansa.	9:18 HERran sanan jälkeen waelsit Israelin lapset/ ja hänen sanans jälkeen he myös heidäns sioitit: Nijncauwan cuin pilwi pysyi majan päällä/ nijncauwan pysyit he myös

päällä.

9:19 Ja kun pilvi viipyi asumuksen päällä useampia päiviä, noudattivat israelilaiset, mitä Herra oli käsenyt heidän noudattaa, eivätkä lähteneet liikkeelle.

9:20 Mutta joskus pilvi viipyi asumuksen päällä vain muutamia päiviä; silloinkin he Herran käskyn mukaan olivat leiriytyneinä ja lähtivät Herran käskyn mukaan liikkeelle.

9:21 Ja joskus pilvi pysyi paikallaan vain illasta aamuun ja kohosi aamulla; silloinkin he lähtivät liikkeelle. Tahi jos pilvi pysyi päivän ja yön ja sitten kohosi, niin he lähtivät liikkeelle.

9:22 Tahi kun pilvi viipyi pysyen asumuksen päällä pari päivää tai kuukauden tai vielä pitemmän ajan, niin olivat israelilaiset leiriytyneinä eivätkä lähteneet liikkeelle; mutta kun se kohosi, lähtivät he liikkeelle.

9:23 Herran käskyn mukaan he leiriytyivät ja Herran käskyn mukaan he lähtivät liikkeelle. He noudattivat, mitä Herra Mooseksen kautta oli käsenyt heidän noudattaa.

4 Mooses 10 LUKU

10:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

10:2 Tee itsellesi kaksi hopeatorvea, tee ne kohotakoista tekoa, käyttääksesi niitä kansan kokoonkutsumiseen ja leirien liikkeelle-panemiseen.

10:3 Kun niihin molempiin puhalletaan, kokoontukoon

9:19 Ja koska pilvi usiammat päivät pysyi majan päällä, niin ottivat Israelin lapset vaarin \Herran\ vartiosta, ja ei vaeltaneet.

9:20 Ja koska niin tapahtui, että pilvi oli järjestänsä monikahdat päivät majan päällä, niin he sioittivat heitänsä \Herran\ sanan jälkeen, ja \Herran\ sanan jälkeen he myös vaelsivat.

9:21 Ja jos se niin tapahtui, että pilvi aina ehtoosta niin huomeneen asti oli majan päällä, ja sitte aamulla nousi, niin he vaelsivat, eli koska pilvi päivällä taikka yöllä nousi, niin he myös vaelsivat.

9:22 Eli koska pilvi kaksi päivää eli kuukauden taikka muutoin kauvan aikaa pysyi majan päällä, niin Israelin lapset sioittivat heitänsä, ja ei matkustaneet, ja koska se nousi, niin he matkustivat.

9:23 \Herran\ käskyn jälkeen olivat he siallansa, ja \Herran\ käskyn jälkeen he matkustivat, ja ottivat vaarin \Herran\ vartiosta, \Herran\ sanan jälkeen Mooseksen kautta.

10 LUKU

10:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

10:2 Tee sinulles hopiasta kaksi torvea, vahvaksi sinun ne tekemän pitää, niillä kutsuakses seurakuntaa kokoon, ja koska joukon pitää matkustaman.

10:3 Koska niillä molemmilla hiljaksensa soitetaan, silloin

siallans.

9:19 Ja cosca pilwi usiammat päiwät pysyi majan päällä/ nijn otit Israelin lapset waarin HERran wartiast/ ja ei cuhungan waeldanet.

9:20 Ja cosca nijn tapahtui/ että pilwi oli järjestäns monicahdat päiwät majan päällä/ nijn he myös sioitit heidäns HERran sanan jälken.

9:21 Ja jos se nijn tapahtui/ että pilwi aina ehtoosta nijn huomeneen asti oli majan päällä/ ja sijtte nousi/ nijn he waelsit/ eli cosca pilwi päiwällä taicka yöllä nousi/ nijn he myös waelsit.

9:22 Mutta cosca se caxi päiwä eli cuucauden/ taicka muutoin cauwan aica pysyi majan päällä/ nijn Israelin lapset heidäns sioitit/ ja ei matcustanet/ ja cosca se nousi/ nijn he matcustit. Sillä HERran käskyn jälken olit he siallans/

ja HERran käskyn jälken he matcustit.

9:23 Ja otit waarin HERran wartioista HERran sanan jälken/ Mosexen cautta.

X. Lucu

10:1 JA HERRA puhui Mosexelle/ sanoden:

10:2 Tee sinulles lujasta hopiasta caxi trometi/ nijllä cudzuaxes seuracunda cocon/ ja cosca joucon pitä matcustaman.

10:3 Cosca nijllä molemmilla hiljaxens soitetan/ silloin pitä

sinun luoksesi koko kansa ilmestysmajan oven eteen.

10:4 Mutta kun ainoastaan toiseen puhalletaan, kokoon-tukoot sinun luoksesi ruh-tinaat, Israelin heimojen pää-miehet.

10:5 Mutta kun puhallatte hälytyssoiton, silloin lähtekööt itään päin leirytyneet leirit liikkeelle.

10:6 Ja kun toistamiseen pu-hallatte hälytyssoiton, lähte-kööt etelään päin leirytyneet leirit liikkeelle. Hälytyssoitto puhallettakoon liikkeelle läh-dettäessä.

10:7 Mutta seurakuntaa ko-koonkutsuttaessa puhaltakaa torveen, hälytyssoittoa soit-tamatta.

10:8 Ja Aaronin pojat, papit, puhaltakoot näitä torvia. Tä-mä olkoon teille ikuinen sää-dös sukupolvesta sukupol-veen.

10:9 Ja kun te maassanne lähdette taisteluun vihollista vastaan, joka teitä ahdistaa, niin soittakaa torvilla hälytys; silloin te muistutte Herran, teidän Jumalanne, mieleen ja pelastutte vihollisistanne.

10:10 Ja ilopäivänänne sekä juhlinanne ynnä uudenkuun-päivinä puhaltakaa torviin uhratessanne poltto- ja yhteys-uhrejanne, niin ne saattavat teidän Jumalanne muista-maan teitä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

pitää koko seurakunnan ko-koontuman seurakunnan majan oven eteen.

10:4 Vaan koska ainoastaan yhdellä hiljaksensa soite-taan, silloin pitää päämiehet ja tuhanten esimiehet Israe-lissa tuleman kokoon.

10:5 Mutta koska te vahvasti soitatte, silloin pitää ne leirit lähtemän matkaan, jotka itään päin ovat.

10:6 Mutta koska te toisen kerran vahvasti soitatte, sil-loin pitää ne leirit lähtemän matkaan, jotka etelään päin ovat; sillä koska he lähtevät matkaan, niin pitää teidän vahvasti soittaman.

10:7 Mutta koska seurakun-nan pitää kokoontuman, sil-loin teidän pitää ainoastansa hiljaksensa, ja ei vahvasti soittaman.

10:8 Ja papit Aaronin pojat pitää näillä torvilla soitta-man: ja tämä pitää teille ja teidän sukukunnillenne ole-man ijankaikkinen sääty.

10:9 Ja koska te lähdette sotaan teidän maallanne vi-hollisianne vastaan, jotka teitä vainoovat, silloin pitää teidän vahvasti torvilla soit-taman, että teitä muistettaisiin \Herran\ teidän Juma-lanne edessä, ja te pelastet-taisiin vihollisistanne.

10:10 Niin myös teidän ilo-päivänänne, ja teidän juhla-päivänänne, ja teidän uusissa kuissanne, pitää teidän tor-villa soittaman, teidän polt-touhrienne ja kiitosuhrienne uhratessanne, että ne olisi-vat teille muistoksi teidän Jumalanne edessä. Minä

coco seuracunnan cocondu-man seuracunnan majan owen eteen.

10:4 Waan cosca ainoastans yhdellä hiljaxens soitetan/ silloin pitä Ruhtinat ja tuhan-den päämiehet Israelis tule-man cocoon.

10:5 Mutta cosca te wahwast soitatte/ silloin pitä ne leirit lähtemän matcaan/ cuin itän päin owat.

10:6 Mutta cosca te toisen kerran wahwast soitatte/ sil-loin pitä ne leirit lähtemän matcaan/ cuin etelän päin owat: sillä cosca he lähtewät matcaan/ nijn pitä teidän wahwast soittaman.

10:7 Mutta cosca seuracun-nan pitä coconduman/ silloin teidän pitä ainoastans hilja-xens/ ja ei wahwast soitta-man.

10:8 Ja papit Aaronin pojat pitä trometillä soittaman: ja tämä pitä teille ja teidän su-guillen oleman ijancaickinen sääty.

10:9 Ja cosca te lähdette sotaan teidän maallan wi-hollisian wastan/ jotca teitä wainowat/ silloin pitä teidän wahwast trometillä soittaman/ että teidhän päällen muiste-taisin HERran teidän Jumalan edes/ ja te pelastettaisiin tei-dän wiholisistan.

10:10 Nijn myös teidän ilo-päiwänän/ ja teidän juhlapäi-winän/ ja teidän usis cuisan/ pitä teidän trometillä soitta-man/ teidän polttouhrian ja kijosuhrian uhratesan/ että ne olisit teille muistoxi teidän Jumalan edes. Minä olen

	\Herra\ teidän Jumalanne.	HERra teidän Jumalan.
10:11 Toisen vuoden toisen kuukauden kahdentenakymmenentenä päivänä pilvi kohosi lain asumuksen päältä.	10:11 Ja tapahtui kahden-tenakymmenentenä päivänä, toisena kuukautena toisena vuonna, että pilvi nostettiin todistuksen majan tyköä,	10:11 JA tapahtui cah-tenakymmendänä päivänä/ toisna Cuucautena toisna vuonna/ nousi pilwi todistuxen majan tykö.
10:12 Silloin israelilaiset lähtivät liikkeelle, leiri leirin jälkeen, Siinain erämaasta; ja pilvi pysähtyi Paaranin erämaassa.	10:12 Ja Israelin lapset läksivät matkaansa järjestyksessä Sinain korvesta, ja pilvi seisautti Paaranin korvessa.	10:12 Ja Israelin lapset läxit ja waelsit Sinain corwest/ ja pilwi seisatti Paranin corpeen.
10:13 Niin he ensi kerran lähtivät liikkeelle sillä tavoin, kuin Herra oli Mooseksen kautta käsenyt.	10:13 Ja he läksivät ensimmäisen kerran \Herran\ sanan jälkeen Mooseksen kautta.	10:13 Ja ne ensimmäiset läxit HERran sanan jälkeen Mosexen kautta.
10:14 Juudan jälkeläisten leirin lippukunta lähti ensimmäisenä joukkona liikkeelle osastoittain, ja tätä osastoa johti Nahson, Amminadabin poika.	10:14 Nimittäin Juudan lasten leirin lippu läksi ensin matkaan joukkoinensa, ja heidän joukkonsa päällä oli Nahesson Amminadabin poika.	10:14 Judan lasten leirin lippu läxi ensin matcaan jouckoinens/ ja heidän jouckons päällä oli Nahesson Aminadabin poica.
10:15 Ja Isaskarin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Netanel, Suuarin poika.	10:15 Ja Isaskarin lasten suvun joukon päällä oli Netaneel Suarin poika.	10:15 Ja Isascharin lasten sugun joucon päällä oli Net-haneel Suarin poica.
10:16 Ja Sebulonin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Eliab, Heelonin poika.	10:16 Ja Sebulonin lasten suvun joukon päällä oli Eliab Helonin poika.	10:16 Ja Sebulonin lasten sugun joucon päällä oli Eliab Helonin poica.
10:17 Ja kun asumus oli pu- rettu, niin lähtivät liikkeelle Geersonin pojat ja Merarin pojat, jotka kantoivat asumusta.	10:17 Silloin maja otettiin maahan: ja Gersonin ja Merarin lapset läksivät matkaan ja kantoivat majaa.	10:17 Silloin maja otettin maahan/ ja Gersonin ja Merarin lapset läxit matcaan ja cannoit maja.
10:18 Sitten lähti Ruubenin leirin lippukunta liikkeelle osastoittain, ja tätä osastoa johti Elisur, Sedeurin poika.	10:18 Sitälähin läksi Rubenin leirin lippu joukkoinensa, ja hänen joukkonsa päällä oli Elisur Sedeurin poika.	10:18 Sitälähin läxi Rubenin leirin lippu jouckoinens/ ja heidän jouckons päällä oli Elisur Sedeurin poica.
10:19 Ja Simeonin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Selumiel, Suurisaddain poika.	10:19 Ja Simeonin lasten suvun joukon päällä oli Selumiel SuriSaddain poika.	10:19 Ja Simeonin lasten sugun joucon päällä oli Selumiel SuriSadain poica.
10:20 Ja Gaadin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Eljasaf, Deguelin poika.	10:20 Ja Gadin lasten suvun joukon päällä oli Eliasaph Deguelin poika.	10:20 Ja Gadin lasten sugun joucon päällä oli Eliasaph Deguelin poica.
10:21 Sitten lähtivät kehatilaiset liikkeelle kantaen pyhiä esineitä. Ja asumus pantiin pystyyn, ennenkuin he saapuivat perille.	10:21 Niin matkustivat myös Kahatilaiset ja kantoivat pyhää, ja toiset panivat majan ylös, siihenasti että nämät tulivat.	10:21 Nijn matcustit myös Cahatiterit ja cannoit Pyhä/ ja toiset panit majan ylös/ siihenasti että nämät tulit jälistä.

10:22 Sitten lähti Efraimin jälkeläisten leirin lippukunta liikkeelle osastoittain, ja tätä osastoa johti Elisama, Ammihudin poika.	10:22 Sitälikin läksi Ephraimin lasten leirin lippu joukkoinensa, ja hänen joukkonsa päällä oli Elisama Ammihudin poika.	10:22 Sitälikin läxi Ephraimin lasten leirin lippu joukkoinens/ ja heidän pääläns oli Elisama Amihudin poica.
10:23 Manassen jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Gamliel, Pedasurin poika.	10:23 Ja Manassen lasten sukukunnan joukon päällä oli Gamliel Pedatsurin poika.	10:23 Ja Gamliel Pedazurin poica oli Manassen lasten sucucunnan joucon päällä.
10:24 Benjaminin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Abidan, Gideonin poika.	10:24 Ja Benjaminin lasten sukukunnan joukon päällä oli Abidan Gideonin poika.	10:24 Ja Abidan Gideonin poica oli Benjaminin lasten sucucunnan joucon päällä.
10:25 Sitten lähti Daanin jälkeläisten leirin lippukunta liikkeelle kaikkien leirien jälkijoukkona, osastoittain, ja tätä osastoa johti Ahieser, Ammisaddain poika.	10:25 Sitälikin läksi Danin lasten leirin lippu joukkoinensa. Ja niin kaikki leirit matkassansa olivat. Ja hänen joukkonsa päällä oli Ahieser AmmiSaddain poika.	10:25 Sitälikin läxi Danin lasten leirin lippu joukkoinens. Ja nijn caicki leirit matcasans olit. Ja AhiEser AmmiSadain poica oli heidän joukkons päällä.
10:26 Asserin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Pagiel, Okranin poika.	10:26 Ja Asserin lasten sukukunnan joukon päällä oli Pagiel Okranin poika.	10:26 Ja Pagiel Ochranin poica oli Asserin lasten sucucunnan joucon päällä.
10:27 Ja Naftalin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Ahira, Eenanin poika.	10:27 Ja Naphtalin lasten sukukunnan joukon päällä oli Ahira Enanin poika.	10:27 Ja Ahira Enanin poica oli Nephtalin sucucunnan lasten päällä.
10:28 Tällainen oli israelilaisen liikkeellelähtö osastoittain; niin he lähtivät liikkeelle.	10:28 Nämät ovat Israelin lasten vaellukset joukkoinensa, koska he matkustivat.	10:28 Nijn matcustit Israelin lapset joukkoinens.
10:29 Ja Mooses puhui Hobabille, midianilaisen Reguelin, Mooseksen apen, pojalle: Me lähdemme siihen paikkaan, josta Herra on sanonut: Sen minä annan teille. Lähde meidän kanssamme, niin me palkitsemme sinut hyvin, sillä Herra on luvannut hyvää Israelille.	10:29 Ja Moses puhui näälämiehellensä Hobabille Reguelin Midianilaisen pojalle: me menemme siihen paikkaan, josta \Herra\ sanonut on: minä annan sen teille. Tule meidän kanssamme, me teemme sinulle hyvää, sillä \Herra\ on hyvää luvannut Israelille.	10:29 JA Moses puhui hänen näälämiehens Hobabin Reguelin Midianitin pojan tygö: me menemme sijhen paikkaan/ josta HERra sanonut on: minä annan sen teille. Tule nyt meidän cansam/ me teem sinulle hywä: sillä HERra on hywä luvannut Israelille.
10:30 Mutta hän vastasi hänelle: En lähde, vaan minä menen omaan maahani ja sukuni luo.	10:30 Hän vastasi häntä: en minä tule teidän kanssanne, vaan minä menen omalle maalleni sukuni tykö.	10:30 Hän wastais hänelle: en minä tule teidän cansan/ waan minä menen omalle maalleni sucuini tygö.
10:31 Niin Mooses sanoi: Älä jätä meitä, sillä sinähän tiedät, mihin meidän sopii leiriytyä erämaassa; rupea siis meille oppaaksi.	10:31 Hän sanoi: älä meistä luovu, sillä sinä tiedät, kussa meidän pitää itsemme sioittaman korvessa, ja sinä olet meidän silmämme.	10:31 Hän sanoi: älä meistä luowu/ sillä sinä tiedät/ cusa meidän pitä idzem sioittaman corwes: Ja sinä olet meidän silmäm.

10:32 Jos lähdet meidän kanssamme, niin me annamme sinun saada osasi siitä hyvästä, minkä Herra meille suo.

10:33 Niin he lähtivät liikkeelle Herran vuoren luota ja vaelsivat kolme päivänmatkaa. Ja Herran liitonarkki kulki heidän edellensä kolme päivänmatkaa etsimässä heille levähdyspaikkaa.

10:34 Ja Herran pilvi oli heidän päällensä päivällä, kun he lähtivät leiristä liikkeelle.

10:35 Ja kun arkki lähti liikkeelle, niin Mooses lausui: Nouse, Herra, hajaantukoot sinun vihollisesi, ja sinun vihemiehesi paetkoot sinua.

10:36 Ja kun arkki laskettiin maahan, lausui hän: Palaja, Herra, Israelin heimojen kymmentuhansien tykö.

4 Mooses 11 LUKU

11:1 Mutta kansa tuskitteli, ja se oli paha Herran korvissa. Kun Herra sen kuuli, vihastui hän, ja Herran tuli syttyi heidän keskellään, ja se kulutti ulommaisensa osan leiriä.

11:2 Silloin kansa huusi Moosesesta, ja Mooses rukoili Herraa; niin tuli alkoi sammua.

11:3 Ja sen paikan nimeksi pantiin Tabera, koska Herran tuli oli siellä syttynyt heidän keskellään.

11:4 Mutta heidän keskuutensa kerääntyneessä hylkyväessä heräsivät himot, ja

10:32 Ja jos sinä tulet meidän kanssamme, niin se hyvä, minkä \Herra\ meille tekee, sen me teemme sinulle.

10:33 Niin he matkustivat kolme päiväkuntaa \Herran\ vuoren tyköä, ja \Herran\ liiton arkki vaelsi heidän edellensä kolme päiväkuntaa, katsomaan heille, kussa heidän lepäämän piti.

10:34 Ja \Herran\ pilvi oli heidän päällensä päivällä, koska he leiristä matkustivat.

10:35 Ja koska arkki läksi matkaan, sanoi Mooses: \Herra\ nouse, että vihollises hajotettaisiin, ja ne, jotka sinua vainoovat, pakenisivat sinun edestäs.

10:36 Koska arkki lepäsi, sanoi hän: Palaja, \Herra\, niiden monen kymmenen tuhannen tykö Israelissa.

11 LUKU

11:1 Ja tapahtui, koska kansa kärsimättömyydestä napisi, oli se paha \Herran\ korvissa, ja koska \Herra\ sen kuuli, julmistui hänen vihansa, ja \Herran\ tuli syttyi heidän seassansa, joka äärimäiset heidän leirissänsä poltti.

11:2 Silloin huusi kansa Moosesen tykö, ja Mooses rukoili \Herraa\, niin tuli asettui.

11:3 Ja se paikka kutsuttiin Tabera, että \Herran\ tuli oli syttynyt heidän keskellensä.

11:4 Mutta sekalainen kansa heidän seassansa oli syttynyt himoon, ja Israelin lapset myös rupesivat taas itke-

10:32 Ja jos sinä tulet meidän cansam/ nijn se hyvä cuin HERra meille teke/ sen me teemme sinulle.

10:33 Nijn he matcustit colme päiwacunda HERran mäen tykö/ ja HERran lijton Arcki waelsi heidän edelläns colme päiwacunda/ osottaden heille/ cusa heidän lewämän piti.

10:34 Ja HERran pilwi oli heidän päälläns päiwällä/ cosca he leiristä matcustit.

10:35 Ja cosca Arcki matcusti/ sanoi Mooses: HERra nouse/ että sinun wihollises hajotettaisin/ ja ne jotca sinua wainowat/ pakenisit sinun edestäs.

10:36 Cosca Arcki lewäis/ sanoi hän: Palaja HERra/ nijden monen kymmenen tuhannen tygö Israelis

XI. Lucu

11:1 JA tapahtui cosca Canssa kärsimättömydest napisit/ oli se paha HERran corwis: Ja cosca HERra sen cuuli/ julmistui hänen wihans/ ja HERran tuli syttyi heidän seassans/ joca ärimmäiset heidän leirisäns poltti.

11:2 Silloin huusi Canssa Moosesen tygö: Ja Mooses rucoili HERra/ nijn tuli samui.

11:3 Ja se paicka cudzuttin Tabera/ että HERran tuli oli syttynyt heidän keskelläns.

11:4 Sillä yhteinen Canssa heidän seasans oli saanut lihan himon/ istuit ja itkit

niin israelilaisetkin rupesivat jälleen itkemään, sanoen: Voi jospa meillä olisi lihaa syödäksemme!

11:5 Me muistelemme kaloja, joita söimme Egyptissä ilmaiseksi, kurkkuja, melooneja, ruoholaukkaa, sipulia ja kynsilaukkaa.

11:6 Mutta nyt me näännyimme, sillä eihän täällä ole mitään; emme saa nähdäkään muuta kuin tuota mannaa.

11:7 Ja manna oli korianderin siemenen kaltaista ja bedellion-pihkan näköistä.

11:8 Kansa samoili sitä koamassa ja jauhoi sitä käsi-kivillä tai survoi huhmaressa; sitten he keittivät sitä padassa ja valmistivat siitä kaltiaisia. Ja sen maku oli samanlainen kuin öljyleivoksen.

11:9 Ja kasteen laskeutuessa yöllä leiriin laskeutui mannaakin siihen.

11:10 Ja Mooses kuuli, kuinka kansa, joka suku, itki, kukin majansa ovella; niin Herra vihastui kovin, ja myös Moosesen silmissä se oli paha.

11:11 Ja Mooses sanoi Herralle: Miksi olet tehnyt niin pahoin palvelijallesi, ja miksi en ole saanut armoa sinun silmiesi edessä, koska olet pannut kaiken tämän kansan minun taakakseni?

11:12 Olenko minä kaiken tämän kansan äiti tai isä, koska käsket minua kantamaan sitä sylissäni, niinkuin hoitaja kantaa imeväistä lasta, siihen maahan, jonka olet valalla vannonen luvannut hei-

mään ja sanoivat: kuka antaa meille lihaa syödäksemme?

11:5 Me muistamme ne kalat, joita me söimme ilman maksota Egyptissä, ja ne agurkit, ja melonit, ja puurlaukat, ja sipulit, ja kynsilaukat.

11:6 Mutta nyt on sielumme kuivettunut, ja ei ole ikänä mitään, paitsi tämä manna on meidän silmäimme edessä.

11:7 Ja man oli niinkuin korianderin siemen, ja nähdä niinkuin bedellion.

11:8 Ja kansa juoksi sinne ja tänne, ja kokosi sitä, ja jauhoi myllyllä eli survoi rikki huhmaressa, ja keitti padassa, ja teki itsellensä siitä paistinkakkuja, ja ne maistivat niinkuin öljyleivät.

11:9 Ja koska kaste yöllä laskeusi leiriin, niin laskeusi myös manna sen päälle.

11:10 Ja Mooses kuuli kansan itkevän sukukunnissaan, itsekunkin majansa ovella, ja \Herran\ viha julmistui suuresti, ja Mooses myös pani sen pahaksi.

11:11 Ja Mooses sanoi \Herralles: miksi sinä niin ahdistat palveliaas? ja miksi en minä löydä armoa sinun edessä, että panet kaiken tämän kansan kuorman minun päälleni?

11:12 Olenko minä kaiken tämän kansan siittänyt? olenko minä synnyttänyt hänen? että niin sanoit minulle: kanno heitä helmassas, niinkuin elatusisä kantaa imevän lapsen, siihen maahan, jonka sinä heidän isil-

ynnä Israelin lasten cansa/ ja sanoit: cuca anda meille liha syödäxem?

11:5 Me muistamme ne calat cuin me söimme ilman Egyptis/ ja Curbidzat/ ja melonit/ ja puurlaucat/ ja sipulit/ ja kynsilaucat.

11:6 Mutta nyt on meidän sielum cuiwettunut/ ja ei muuta näe cuin Manna.

11:7 Ja Man oli nijncuin Corianderin siemen/ ja nähdä nijncuin Bedellion.

11:8 Ja Canssa juoxi sinne ja tänne/ ja cocoisit sitä/ ja jauhoit myllyllä eli surwoit ricki huhmares/ ja keitit padas/ ja teit idzellens sijtä paistincacuja/ ja ne maistit nijncuin öljyleiwät.

11:9 Ja cosca caste ijöllä langeis leirijn/ nijn langeis myös Manna sen päälle.

11:10 COsca Mooses cuuli Canssan itkewän heidän succunnisans/ idzecukin hänen majans ovella/ silloin julmistui HERran wiha suuresta/ ja Mooses myös pani sen pahaxi.

11:11 Ja Mooses sanoi HERRalle: Mixi sinä nijn ahdistat sinun palwelias? ja mixen minä löydä armo sinun edessä/ että sinä nijn panet minun päälleni caiken tämän Canssan cuorman?

11:12 Olenko minä caiken tämän Canssan sijttänyt? olenko minä synnyttänyt hänen? että nijn sanoisit minulle: canna heitä sinun helmassas (nijncuin imettäjä canda lapsen) sijhen maa-

dän isillensä?

11:13 Mistä minulla on lihaa antaa kaikelle tälle kansalle, kun he ahdistavat minua itkullaan sanoen: Anna meille lihaa syödäksemme?

11:14 En minä jaksa yksinäni kantaa koko tätä kansaa, sillä se on minulle liian raskas.

11:15 Ja jos näin aiot kohdella minua, niin surmaa minut mielummin, jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, ja päästä minut näkemästä tätä kurjuutta.

11:16 Silloin Herra puhui Moosekselle: Kutsu kokoon minua varten seitsemänkymmentä miestä Israelin vanhimpia, jotka tiedät kansan vanhimmiksi ja päällysmiehiksi; tuo heidät ilmestysmajalle, ja he asettukoot sinne sinun kanssasi.

11:17 Minä sitten astun alas ja puhun siellä sinun kanssasi ja otan henkeä, joka sinussa on, ja annan heille; siten he voivat auttaa sinua tuon kansataakan kantamisessa, ettei sinun tarvitse sitä yksinäsi kantaa.

11:18 Mutta kansalle sano: Pyhittäytykää huomiseksi, niin saatte syödä lihaa, koska itkitte Herran kuullen, sanoen: Voi, jospa meillä olisi lihaa syödäksemme! Egyptissä meidän oli hyvä olla. Herra antaa nyt teille lihaa syödäkseenne.

11:19 Eikä siinä ole teille syömistä ainoastaan päiväksi tai kahdeksi, tai viideksi tai

lensä vanhoit?

11:13 Mistä minä otan lihaa kaikelle tälle kansalle antaakseni? sillä he itkevät minun edessäni ja sanovat: anna meille lihaa syödäksemme.

11:14 En minä yksinäni voi kaikkea tätä kansaa kantaa; sillä se on minulle ylen raskas.

11:15 Ja jos sinä niin teet minulle, niin lyö minut kohta kuoliaaksi, jos minä muutoin olen armon löytänyt sinun edessä, ettei minun niin täytyisi onnettomuuttani nähdä.

11:16 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: kokoa minulle seitsemänkymmentä miestä Israelin vanhimmista, jotka tiedät vanhimmiksi ja päämiehiksi kansan seassa, ja tuo heitä seurakunnan majan oven eteen, ja seisokaat siinä sinun kanssas.

11:17 Ja minä tulen alas, ja puhun siellä sinun kanssas, ja otan siitä hengestä joka sinun ylitses on ja annan heille, että he ynnä sinun kanssas kantaisivat kansan kuorman, ettet sinä yksinäsi sitä kantaisi.

11:18 Ja sano kansalle: pyhittäkää teitä huomeneksi, että te lihaa söisitte; sillä teidän itkunne on tullut \Herran\ korviin ja te sanoitte: kuka antaa meille lihaa syödäksemme? sillä hyvin me elimme Egyptissä; ja \Herra\ antaa teille lihaa syödäkseenne.

11:19 Ei vaivoin päiväksi, eikä kahdeksi syödäkseenne, eikä viideksi, eikä kymme-

han/ jonga sinä heidän isillensä vanhoit?

11:13 Custa minä otan lihaa/ caikelle tälle Canssalle andaxeni? sillä he itkevät minun edessäni/ ja sanovat: anna meille liha syödäxem.

11:14 EN minä yxinäni voi caicke tätä Canssa canda: sillä se on minulle ylön raskas.

11:15 Ja jos sinä nijn teet minulle/ nijn ennen tapa minua/ jos minä muutoin olen armon löytänyt sinun edessä/ etten minä nijn waiwani näkis.

11:16 JA HERra sanoi Mosexelle: coco minulle seidzenkymmendä miestä Israelin vanhimmista/ jotcas tiedät vanhimmixi ja päämiehixi Canssan seas/ ja tuo heitä seuracunnan majan owen eteen/ ja seisocan sijnä sinun cansas.

11:17 Ja nijn minä tulen alas/ ja puhun siellä sinun cansas/ ja otan sinun hengestä/ ja annan heille/ että he ynnä sinun cansas candaisit Canssan cuorman/ ettet sinä yxinäs sitä candais.

11:18 Ja sano canssalle: pyhittäkät teitä huomenexi/ että te liha söisitte: sillä teidän itcun on tullut HERran corwijn/ ja te sanoitte: cuca anda meille liha syödäxem? Sillä hywin me elimme Egyptis? Sentähden anda HERra teille liha syödäxen/

11:19 Ei waiwoin päiwäxi/ eikä cahdexi/ eikä wijdexi/ eikä kymmenexi/ eikä cahde-

kymmeneksi tai kahdeksi-
kymmeneksi päiväksi,

11:20 vaan kuukauden päivik-
si, kunnes ette enää siedä
sen hajua ja se iljettää teitä.
Sillä te olette pitäneet halpa-
na Herran, joka on teidän
keskellänne, ja itkeneet hänen
edessänsä sanoen: Miksi läh-
dimmekään Egyptistä!

11:21 Mooses vastasi: Kuusi-
sataa tuhatta jalkamiestä on
sitä kansaa, jonka keskuudes-
sa minä elän, ja kuitenkin
sinä sanot: Minä annan heille
lihaa, niin että heillä on sitä
syödä kuukauden päivät.

11:22 Onko lampaita ja raa-
vaita teurastettaviksi heille,
niin että heille riittää, vai
kootaanko heille kaikki meren
kalat, niin että heille riittää?

11:23 Mutta Herra sanoi
Mooselle: Onko Herran
käsi lyhyt? Nyt saat nähdä,
toteutuuko sinulle minun sa-
nani vai eikö.

11:24 Niin Mooses meni ulos
ja kertoi kansalle Herran sa-
nat. Sitten hän kutsui kokoon
seitsemänkymmentä miestä
kansan vanhimpia ja asetti
heidät majan ympärille.

11:25 Silloin Herra astui alas
pilvessä ja puhutteli häntä,
otti henkeä, joka hänessä oli,
ja antoi sitä niille seitsemäl-
lekymmenelle vanhimmalle.
Kun henki laskeutui heihin,
niin he joutuivat hurmoksiin,
mutta sen jälkeen he eivät
enää siihen joutuneet.

11:26 Mutta leiriin oli heitä
jäänyt kaksi miestä, toisen
nimi oli Eldad ja toisen nimi

neksi, eikä kahdeksikym-
meneksi päiväksi;

11:20 Mutta koko kuukau-
deksi, siihen asti että se käy
teidän sieramistanne ulos, ja
tulee teille kyylytykseksi; sil-
lä te olette \Herran\ hyljän-
neet, joka on teidän seas-
sanne, ja itkitte hänen edes-
sänsä, ja sanoitte: miksi me
olemme tänne lähteneet
Egyptistä?

11:21 Ja Moses sanoi: tämä
kansa on kuusisataa tuhatta
jalkamiestä, joidenka seassa
minä olen, ja sinä sanot: mi-
nä annan heille lihaa syö-
däksensä koko kuukaudeksi.

11:22 Tapetaanko lampaat ja
karja, että he ravittaisiin?
taikka kootaanko kaikki ka-
lat merestä heille, että he
ravittaisiin?

11:23 \Herra\ sanoi Moosel-
le: onko \Herran\ käsi
lyhennetty? Nyt sinun pitää
näkemän, jos minun sanani
jälkeen tapahtuu sinulle
elikkä ei.

11:24 Ja Moses meni ulos ja
sanoi kansalle \Herran\ sa-
nat, ja kokosi seitsemän-
kymmentä miestä kansan
vanhimmista ja asetti heidät
ympäri majaa.

11:25 Niin tuli \Herra\ alas
pilvessä, ja puhui hänen
kanssansa, ja otti siitä hen-
gestä, joka oli hänen pääl-
länsä, ja antoi seitsemälle-
kymmenelle vanhimmalle
miehelle. Ja tapahtui, koska
henki lepäsi heidän päällän-
sä, niin he ennustivat; vaan
ei sitte enää kertoneet.

11:26 Mutta kaksi miestä jäi
vielä leiriin, yhden nimi oli
Eldad ja toisen nimi Medad,

xikymmenexi päiväksi.

11:20 Mutta coco Cuucaude-
xi/ siihen asti että se käy
teidän sieramistan ulos/ ja
tule teille kyylytyxexi: sillä te
oletta HERran hyljännet/ joca
on teidän seasan/ ja itkitte
hänen edessänsä/ ja sanoitte:
mixi me olemma tänne lähte-
net Egyptist?

11:21 Ja Moses sanoi: cuusi-
satatuhatta on jalcamiestä/
joidenga seas minä olen/ ja
sinä sanot: minä annan teille
liha syödäxen coco Cuu-
caudexi.

11:22 Tapetango lambat ja
carja/ että he rawitaisin?
taicka cootango caicki calat
merestä heille/ että he rawi-
taisin?

11:23 HERra sanoi Moosexelle:
ongon HERran käsi lyhetty? nyt
sinun pitää näkemän/ jos mi-
nun sanani jälkeen tapahtu
sinulle elickä ei.

11:24 JA Moses meni ulos ja
sanoi Canssalle HERran sa-
nat/ ja cocois seidzemen-
kymmendä miestä Canssan
wanhimmista/ ja asetti hei-
dän ymbärins maja.

11:25 Nijn tuli HERra alas
pilwes/ ja puhui hänen can-
sans/ ja otti sijtä hengestä/
joca oli Mosexes/ ja andoi
seidzemellekymmenelle wan-
himmalle miehelle. Ja cosca
hengi lepäis heisä/ njn he
ennustit/ ja ei enä.

11:26 Mutta caxi miestä jäit
vielä leirijn/ yhden nimi oli
Eldad ja toisen Medad/ joisa

<p>Meedad. Heihinkin henki laskeutui, sillä hekin olivat lueteloon merkityt, vaikka eivät olleet lähteneet majalle; nämä joutuivat leirissä hurmoksiin.</p>	<p>joiden päällä myös henki lepäsi; sillä he olivat myös kirjoitetut, vaan ei he vielä olleet käyneet ulos majan tykö, ja he ennustivat leirissä.</p>	<p>myös hengi lepäis: sillä he olit myös kirjoitetut/ vaan ei he vielä ollet käynet ulos majan tygö/ ja he ennustit leirisä.</p>
<p>11:27 Silloin riensi muuan nuorukainen ja ilmoitti Mosekselle sanoen: Eldad ja Meedad ovat joutuneet hurmoksiin leirissä.</p>	<p>11:27 Niin juoksi nuorukainen ja ilmoitti Mosekselle, ja sanoi: Eldad ja Medad ennustavat leirissä.</p>	<p>11:27 Nijn juoxi yxi nuorucainen ja ilmoitti Mosexelle/ ja sanoi: Eldad ja Medad ennustawat leirisä.</p>
<p>11:28 Mutta Joosua, Nuunin poika, joka oli ollut Mooseksen palvelija nuoruudestaan asti, puuttui puheeseen sanoen: Oi, herrani Mooses, kiellä heitä!</p>	<p>11:28 Niin vastasi Josua Nunin poika, Moseksen palvelia, jonka hän valinnut oli, ja sanoi: minun herrani Moses! kiellä heitä.</p>	<p>11:28 Nijn wastais Josua Nunin poica Mosexen palwelia/ jonga hän walinnut oli/ ja sanoi: minun herran Moses/ kiellä heitä.</p>
<p>11:29 Mutta Mooses vastasi hänelle: Oletko kateellinen minun puolestani? Oi, jospa koko Herran kansa olisi profeettoja, niin että Herra antaisi henkensä heihin!</p>	<p>11:29 Mutta Moses sanoi hänelle: oletko sinä minun edessäni kiivas? Jospa kaikki \Herran\ kansa ennustaisi! Ja \Herra\ antaisi henkensä tulla heihin.</p>	<p>11:29 Mutta Moses sanoi hänelle: oletco sinä minun edesäni kijwas? Josca Jumala/ että caicki HERran Canssa ennustaisit. Ja andais HERra hengens tulla heihin.</p>
<p>11:30 Sitten Mooses siirtyi takaisin leiriin ja hänen kanssaan Israelin vanhimmat.</p>	<p>11:30 Ja niin Moses ja Israelin vanhimmat palasivat leiriin.</p>	<p>11:30 Ja nijn cocounsit Moses ja wanhimmat Israelist leirijn.</p>
<p>11:31 Mutta Herran lähettämä tuuli nousi ja ajoi edellään viiriäisiä mereltä päin ja painoi niitä leiriin päivänmatkan laajuudelta joka suunnalle leiristä, lähes kahden kyynärän korkeuteen maasta.</p>	<p>11:31 Niin tuli tuuli \Herralta\ ja ajoi peltokanat merestä, ja hajoitti ne leiriin, täältäpäin päiväkunnan matkan, ja sieltäpäin päiväkunnan matkan leirin ympärille, liki kahta kyynärää korkialle maan päälle.</p>	<p>11:31 Nlin tuli tuuli HERralda/ ja andoi tulla peldocanat mereldä/ ja hajotti ne leirijn/ tääldäpäin päiwäcunnan matcan pituudelle/ ja sieldäpäin päiwäcunnan matcan pituudelle leirin ymbärins/ liki cah-ta kynärätä corkialle maan päälle.</p>
<p>11:32 Silloin kansa ryhtyi koamaan viiriäisiä ja kokosi niitä koko sen päivän ja koko yön ja koko seuraavan päivän. Vähin määrä, jonka joku sai kootuksi, oli kymmenen hoomer-mittaa. Ja he levittivät niitä pitkin leiriä kuivamaan.</p>	<p>11:32 Niin nousi kansa koko sinä päivänä, ja koko sinä yönä, ja koko toisena päivänä, ja kokosi peltokanoja, ja se, joka vähemmän kokosi, hän kokosi kymmenen ho-meria, ja he leivittivät ne kohta ympäri leiriä.</p>	<p>11:32 Nijn nousi Canssa coco sinä päiwänä/ ja coco sinä yönä/ ja coco toisna päiwänä/ ja cocoisit peldocanoja/ ja se joca vähemmän cocois/ hän cocois kymmenen Homorita/ ja he ripustit heitä leirins ymbärins.</p>
<p>11:33 Mutta lihan vielä ollessa heidän hampaissaan, ennenkuin se oli syöty loppuun,</p>	<p>11:33 Koska liha oli vielä heidän hammastensa välillä, ja ennenkuin se tuli kulu-neeksi, julmistui \Herran\</p>	<p>11:33 Ja cosca liha oli vielä heidän hammastens välillä/ ja ennencuin se tuli culunexi/</p>

syttyi Herran viha kansaa kohtaan, ja Herra tuotti kansalle hyvin suuren surman.

11:34 Ja sen paikan nimeksi pantiin Kibrot-Hattaava, koska sinne haudattiin kansasta ne, jotka olivat antautuneet halunsa valtaan.

11:35 Kibrot-Hattaavasta kansa lähti liikkeelle Haserotia kohti ja pysähtyi Haserotiin.

4 Mooses 12 LUKU

12:1 Mutta Mirjam ja Aaron parjasivat Moosesta etiopialaisen naisen tähden, jonka hän oli ottanut vaimokseen; sillä hän oli ottanut vaimokseen etiopialaisen naisen.

12:2 Ja he sanoivat: Ainoastaan Mooseksen kauttako Herra puhuu? Eikö hän puhu myös meidän kauttamme? Ja Herra kuuli sen.

12:3 Mutta Mooses oli sangen nöyrä mies, nöyrempi kuin kukaan muu ihminen maan päällä.

12:4 Niin Herra sanoi äkisti Moosekselle ja Aaronille ja Mirjamille: Menkää te kaikki kolme ilmestysmajalle. Ja he menivät kaikki kolme sinne.

12:5 Silloin Herra astui alas pilvenpatsaassa, asettui majan ovelle ja kutsui Aaronia ja Mirjamia; molemmat menivät sinne.

12:6 Ja Herra sanoi: Kuulkaa minun sanani. Jos keskuudessanne on profeetta, niin minä ilmestyn hänelle näyssä, puhun hänen kanssaan unessa.

12:7 Niin ei ole minun palve-

viha kansan päälle, ja \Herra\ löi heitä sangen suurella rangaistuksella,

11:34 Josta se paikka kutsutaan Himohaudaksi; sillä siihen on haudattu himoitseva kansa.

11:35 Ja kansa matkusti Himohautoilta Hatserotiin ja pysähtyi Hatserotissa.

12 LUKU

12:1 Ja MirJam ja Aaron puhuivat Mosesta vastaan hänen Etiopilaisen emäntänsä tähden, jonka hän nainut oli, että hän Etiopilaisen nainut oli,

12:2 Ja sanoivat: puhuuko \Jumala\ ainoastaan Moseksen kautta? eikö hän myös puhu meidän kauttamme? Ja \Herra\ kuuli sen.

12:3 Mutta Moses oli sangen siviä mies, enempi kuin kaikki muut ihmiset maan päällä.

12:4 Ja \Herra\ sanoi äkisti Mosekselle, Aaronille ja MirJamille: menkää te kolme seurakunnan majaan. Ja he kaikki kolme menivät.

12:5 Niin \Herra\ tuli alas pilven patsaassa, ja seiso majan ovelle, ja kutsui Aaronia ja MirJamin, ja he molemmat menivät ulos.

12:6 Ja hän sanoi: kuulkaat nyt minun sanojani: jos joku on teidän seassanne profeetta, minä \Herra\ ilmestyn hänelle näyssä, ja unessa puhuttelen häntä.

12:7 Vaan ei niin palveliani

julmistui HERran viha Canssan päälle/ ja löi heidän sangen suurella rangaistuksella.

11:34 Josta se paikka cudzutaan himohaudaxi: sillä siihen on haudattu himoidzewa Canssa.

11:35 Ja Canssa matcustit himohautoilta Hazerothiin/ ja pysännyit Hazerothis.

XII. Lucu

12:1 JA MirJam ja Aaron puhuit Mosesta vastaan hänen emändäns Ethiopianlaisen tähden/ jonga hän nainut oli: että hän Ethiopianlaisen nainut oli.

12:2 Ja sanoit: puhuco Jumala ainoastans Mosexen kautta? eikö hän myös puhu meidän cauttam? Ja HERra cuuli sen.

12:3 Mutta Moses oli sangen siwiä mies/ enäcuin caicki muut ihmiset maan päällä.

12:4 JA HERra sanoi äkist Mosexelle/ Aaronille/ ja MirJamille: mengät te colme seuracunnan majaan. Ja he caikin colmen menit.

12:5 Nijn HERra tuli alas pilwen padzas/ ja seiso majan owen edes/ ja cudzui Aaronia ja MirJamin/ ja he molemmat menit ulos.

12:6 Ja hän sanoi: cuulcat minun sanojani: Jos jocu on teidän seasan HERran Propheta/ minä HERra ilmoitan minuni hänelle näysä/ ja unesa puhuttelen händä.

12:7 Waan ei nijncuin minun

lijani Mooses, hän on uskollinen koko minun talossani;

12:8 hänen kanssaan minä puhun suusta suuhun, avoimesti enkä peitetyin sanoin, ja hän saa katsella Herran muotoa. Miksi ette siis peljänneet puhua minun palveliaani Moosesta vastaan?

12:9 Ja Herran viha syttyi heitä kohtaan, ja hän meni pois.

12:10 Kun pilvi oli poistunut majan päältä, niin katso, Mirjam oli lumivalkea pitalista; ja Aaron kääntyi Mirjamiin päin, ja katso, tämä oli pitalinen.

12:11 Silloin Aaron sanoi Moosekselle: Oi, herrani! Älä pane meidän päällemme syntiä, jonka olemme tyhmyydessä tehneet.

12:12 Älä anna hänen jäädä kuolleen sikiön kaltaiseksi, jonka ruumis on puoleksi mädännyt, kun se äitinsä kohdusta tulee.

12:13 Silloin Mooses huusi Herran puoleen sanoen: Oi, Jumala! Paranna hänet!

12:14 Herra vastasi Moosekselle: Jos hänen isänsä olisi sylkenyt häntä silmille, eikö hänen olisi ollut hävettävä seitsemän päivää? Olkoon hän nyt suljettuna ulos leiristä seitsemän päivää, ja sitten hän pääsköön takaisin.

12:15 Niin Mirjam oli suljettuna ulos leiristä seitsemän päivää, eikä kansa lähtenyt liikkeelle, ennenkuin Mirjam

Moses, joka koko minun huoneessani uskollinen on.

12:8 Hänen kanssansa minä puhun suusta suuhun ja näkyväisesti, ja ei tapauksilla, ja hän näkee \Herran\ muodon. Miksi ette te siis peljänneet puhua palveliaani Moosesta vastaan?

12:9 Ja \Herran\ viha julmistui heidän päällensä, ja hän meni pois.

12:10 Niin myös pilvi meni pois majan päältä. Ja katso, niin MirJam tuli kohta spitaliin niinkuin lumi: niin Aaron käänsi itsensä MirJamia päin, ja katso, hän oli spitalissa.

12:11 Sanoi siis Aaron Moosekselle: Ah minun herrani! älä pane tätä syntiä meidän päällemme: sillä me olemme tyhmästi tehneet, ja me olemme syntiä tehneet.

12:12 Ettei tämä nyt tulisi niinkuin kuollut, jonka puoli lihaa on kulunut lähteissänsä äitinsä kohdusta.

12:13 Niin Moses huusi \Herralles\ ja sanoi: Ah Jumala, paranna häntä!

12:14 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: jos hänen isänsä olisi hänen kasvoillensa sylkenyt, eikö hänen olisi pitänyt häpeemän seitsemän päivää? Anna sulkea hänen seitsemäksi päiväksi leiristä ulos, ja sitte hän jälleen otetaan sisälle.

12:15 Niin MirJam suljettiin seitsemäksi päiväksi leiristä, ja ei kansa matkustanut, ennenkuin MirJam otettiin takaisin.

palwelian Moses/ joca coco minun huonesan uscolinen on.

12:8 Mutta hänen cansans minä puhun suusta suuhun ja näkyväisestä/ ja ei tapauxilla/ ja hän näke HERran muodon. Mixettä te sijs peljännet puhuisan minun palweliani Moosesta wastian?

12:9 Ja HERran wiha julmistui heitä wastian/ ja hän meni pois.

12:10 Nijn myös pilwi meni pois majan tykö. Ja cadzo/ nijn MirJam tuli cohta spitalijn nijncuin lumi/ nijn Aaron käänsi idzens MirJamin päin/ ja cadzo/ hän oli spitalis.

12:11 Sanoi sijs Aaron Mosexelle: Ah minun herran/ älä pane tätä syndiä meidän päällem: sillä me olemma tyhmäst tehnet/ ja me olemme syndi tehnet.

12:12 Ettei tämä tulis nijncuin cuollut/ jopa puoli hänen lihans on culunut.

12:13 Nijn Moses huusi HERran tygö/ ja sanoi: ah Jumala/ paranna händä.

12:14 Ja HERra sanoi Mosexelle: jos hänen Isäns olisi hänen caswoillens sylkenyt/ eikö hänen olisi pitänyt häpemän seidzemen päiwä? anna händä sulke kijnni seidzemexi päiwäxi leiristä ulos/ ja sijtte hän jällens otettacan sisälle.

12:15 Nijn MirJam suljettin seidzemexi päiwäxi leiristä/ ja ei Canssa matcustanut cuhungan päin/ sijhenasti että

oli tuotu takaisin.

MirJam otettiin jälle.

4 Mooses 13 LUKU

13:1 Sen jälkeen kansa lähti liikkeelle Hazerotista ja leiriytyi Paaranin erämaahan.

13:2 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

13:3 Lähetä miehiä vakoilemaan Kanaanin maata, jonka minä annan israelilaisille; lähettäkää mies kustakin isien sukukunnasta, ainoastaan niitä, jotka ovat ruhtinaita heidän keskuudessaan.

13:4 Niin Mooses lähetti heidät Paaranin erämaasta Herran käskyn mukaan; kaikki ne miehet olivat israelilaisten päämiehiä.

13:5 Ja nämä olivat heidän nimensä: Ruubenin sukukunnasta Sammua, Sakkurin poika,

13:6 Simeonin sukukunnasta Saafat, Hoorin poika,

13:7 Juudan sukukunnasta Kaaleb, Jefunnen poika,

13:8 Isaskarin sukukunnasta Jigal, Joosefin poika,

13:9 Efraimin sukukunnasta Hoosea, Nuunin poika,

13:10 Benjaminin sukukunnasta Palti, Raafun poika,

13:11 Sebulonin sukukunnasta Gaddiel, Soodin poika,

13:12 Manassen sukukunnasta Joosefin sukukuntaa Gaddi, Suusin poika,

13:13 Daanin sukukunnasta Ammiel, Gemallin poika,

13:14 Asserin sukukunnasta Setur, Miikaelin poika,

13:15 Naftalin sukukunnasta Nahbi, Vofsin poika,

13 LUKU

13:1 Ja sitte kansa matkusti Hatserotista ja sioitti itsensä Paranin korpeen.

13:2 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

13:3 Lähetä miehet edellä vakoimaan Kanaanin maata, jonka minä Israelin lapsille annan: yksi mies itsekustakin isänsä suvusta pitää lähettämän, kukin päämiehensä seassansa.

13:4 Ja Moses lähetti heidät Paranin korvesta \Herran\ sanan jälkeen: kaikki ne olivat Israelin lasten päämiehet.

13:5 Ja nämät ovat heidän nimensä: Rubenin sukukunnasta, Sammua Sakkurin poika,

13:6 Simeonin sukukunnasta, Saphat Horin poika,

13:7 Juudan sukukunnasta, Kaleb Jephunnen poika,

13:8 Isaskarin sukukunnasta, Igeal Josephin poika,

13:9 Ephraimin sukukunnasta, Hosea Nunin poika,

13:10 Benjaminin sukukunnasta, Palti Raphun poika,

13:11 Sebulonin sukukunnasta, Gaddiel Sodin poika,

13:12 Josephin sukukunnasta, Manassesta, Gaddi Susin poika,

13:13 Danin sukukunnasta, Ammiel Gemallin poika,

13:14 Asserin sukukunnasta, Setur Miikaelin poika,

13:15 Naphtalin sukukunnasta, Nakbi Vopsin poika,

XIII. Lucu

13:1 Ja sijtte Canssa matcutit Hazerothist/ ja sioitit idzens Paranin corpeen.

13:2 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

13:3 Lähetä miehet jotca wacoisit Canaan maan/ jonga minä Israelin lapsille anna/ idzecustakin heidän Isäns sugusta yxi cuuluisa mies.

13:4 Ja Moses lähetti heidän Paranin corwesta HERran sanan jälken/ ja ne olit caicki päämiehet Israelin lasten seas.

13:5 Ja nämät owat heidän nimens: Sammua Sacurin poica/ Rubenin sucucunnast.

13:6 Saphat Horin poica/ Simeonin sucucunnast.

13:7 Caleb Jephunnin poica/ Judan sucucunnast.

13:8 Igeal Josephin poica/ Isascharin sucucunnast.

13:9 Hosea Nunin poica/ Ephraimin sucucunnast.

13:10 Palthi Raphun poica/ Benjaminin sucucunnast.

13:11 Gadiel Sodin poica/ Sebulonin sucucunnast.

13:12 Gadi Susin poica/ Josephin sucucunnast/ Manassest.

13:13 Ammiel Gemallin poica/ Danin sucucunnast.

13:14 Sethur Michaelin poica/ Asserin sucucunnast.

13:15 Nahebi Waphsin poica/ Nephtalin sucucunnast.

13:16 Gaadin sukukunnasta Genuel, Maakin poika.

13:17 Nämä olivat niiden miesten nimet, jotka Mooses lähetti maata vakoilemaan.

Mutta Mooses kutsui Hoosean, Nuunin pojan, Joosuaksi.

13:18 Ja lähettäessään heidät vakoilemaan Kanaanin maata Mooses sanoi heille: Lähtekää nyt Etelämaahan ja nouskaa vuoristoon

13:19 ja katselkaa, minkälainen maa on ja minkälainen kansa, joka siinä asuu, onko se voimakas vai heikko, onko sitä vähän vai paljon,

13:20 ja minkälainen maa on, jossa se asuu, onko se hyvä vai huono, ja minkälaiset ne kaupungit ovat, joissa se asuu, avonaisia kyliäkö vai varustettuja kaupunkeja,

13:21 ja minkälaista on maa, lihavaa vai laihaa, onko siinä puita vai ei. Ja olkaa rohkealla mielellä ja ottakaa mukanne sen maan hedelmiä. Oli näet se aika, jolloin ensimmäiset rypäleet kypsyivät.

13:22 Niin he lähtivät sinne ja vakoilivat maata Siinin erämaasta Rehobiin asti, josta mennään Hamatiin.

13:23 Ja he lähtivät Etelämaahan ja tulivat Hebroniin, jossa asuivat Ahiman, Seesai ja Talmai, Anakin jälkeläiset. Mutta Hebron oli rakennettu seitsemän vuotta ennen Egyptin Soonia.

13:24 Ja he tulivat Rypälaaksoon; sieltä he leikkasivat viiniköynnöksen, jossa oli rypäleterttu, ja kahden miehen täytyi kantaa sitä korennolla;

13:16 Gadin sukukunnasta, Guel Makin poika.

13:17 Nämät ovat niiden miesten nimet, jotka Mooses lähetti vakoimaan maata, ja Hosean Nunin pojan nimitti Mooses Josuaksi.

13:18 Koska Mooses lähetti heidät vakoimaan Kanaanin maata, sanoi hän heille: menkää etelän puoleen, ja astukaat vuorelle,

13:19 Katselkaat maata, millainen se on, ja kansaa, joka siinä asuu, onko se väkevä eli heikko, vähä eli paljo.

13:20 Ja millainen maa se on, jossa he asuvat, onko se hyvä eli paha, ja minkälaiset kaupungit ovat, joissa he asuvat, asuvatko he maajoissa eli linnoissa,

13:21 Ja millainen maa on, lihava eli laiha, ja onko puita sillä maalla, taikka ei. Olkaat vahvassa turvassa, ja ottakaa maan hedelmää. Ja se oli siihen aikaan jona viinamarjat ensisti kypsyneet olivat.

13:22 Ja he menivät ja vakoivat maan Zinin korvesta Rehobiin asti, jonka kautta Hamatiin mennään.

13:23 He menivät myös etelään päin ja tulivat Hebroniin: siellä oli Abkiman, Seesai ja Talmai, Enakin lapset. Ja Hebron oli rakennettu seitsemän ajastaikaa ennen kuin Zoan Egyptissä.

13:24 Ja tulivat hamaan Escolin ojan tykö, ja leikkasivat sieltä viinapuun oksan viinamarjarypäleen kanssa, ja kaksi kantoi sitä korennolla, niin myös granatin omenia ja

13:16 Guel Machin poica/ Gadin sucucunnast.

13:17 Nämät ovat miesten nimet/ jotca Mooses lähetti wacoiman maata: Ja Hosean Nunin pojan nimitti Mooses Josuaxi.

13:18 COsca Mooses lähetti heidän wacoiman Canaan maata/ sanoi hän heille: mengät etelän puoleen/ ja astucat wuorelle.

13:19 Cadzelcat maata millinen se on/ ja Canssa joca sijnä asu/ ongo se wäkevä eli heicko/ wähä eli paljo.

13:20 Ja millinen maa se on/ josa he asuwat/ ongo se hyvä eli paha/ ja mingäcaltaiset Caupungit owat/ joisa he asuwat/ asuwatco he majois/ eli linnois.

13:21 Ja millinen maa on/ lihawa eli laiha/ ja ongo puita sillä maalla/ taicka ei. Olcat wahwas turwas/ ja ottacat maan hedelmästä. Ja se oli siihen aican/ jona wijnamarjat ensist kipsynet olit.

13:22 Ja he menit ja wagoit maan/ Zinnin corwesta Rehobin asti/ jonga cautta Hamathijn mennän.

13:23 He menit myös etelän päin ja tulit Hebronijn/ siellä oli Ahiman/ Seesai ja Talmai Enakin lapset. Ja Hebron oli rakettu seidzemen ajastaica ennencuin Zoan Egyptis.

13:24 Ja tulit haman Escolin wirran tygö/ ja leickaisit sijtä wijnapuun oxan wijnamarja rypälen cansa/ ja he annoit cahden canda corennolla/

samoin he ottivat granaattiomenia ja viikunoita.

13:25 Se paikka nimitettiin Rypälelaaksoksi, rypäleen tähden, jonka israelilaiset sieltä leikkasivat.

13:26 Ja he palasivat maata vakoilemasta neljäkymmenen päivän kuluttua.

13:27 He vaelsivat ja tulivat Mooseksen, Aaronin ja kaiken Israelin kansan luo Paaranin erämaahan Kaadekseen. Ja he tekivät heille ja kaikelle kansalle selkoa matkastaan ja näyttivät heille sen maan hedelmiä.

13:28 Ja he kertoivat hänelle sanoen: Me menimme siihen maahan, jonne meidät lähetit. Ja se tosiaankin vuotaa maitoa ja mettä, ja tällaisia ovat sen hedelmät.

13:29 Mutta kansa, joka siinä maassa asuu, on voimallista, ja kaupungit ovat lujasti varustettuja ja hyvin suuria; näimmepä siellä Anakin jälkeläisiäkin.

13:30 Amalekilaiset asuvat Etelämaassa ja heettiläiset, jebusilaiset ja amorilaiset asuvat vuoristossa, ja kanaanilaiset asuvat meren rannalla ja Jordanin varsilla.

13:31 Ja Kaaleb koitti tyynyttää kansaa napisemasta Moosesta vastaan ja sanoi: Menkäämme sittenkin sinne ja ottakaamme se haltuumme, sillä varmasti me sen voitamme.

13:32 Mutta ne miehet, jotka olivat käyneet hänen kanssaan siellä, sanoivat: Emme me kykene käymään sen

fikunia.

13:25 Ja se paikka kutsuttiin Eskolin virraksi, sen wijnamarjarypäleen tähden, jonka Israelin lapset sieltä leikkasivat.

13:26 Ja he palasivat maata vakoomasta neljäkymmenen päivän perästä.

13:27 Ja he kävivät, ja tulivat Moseksen ja Aaronin tykö, ja kaiken Israelin lasten seurakunnan tykö, Paranin korpeen Kadeksessa, ja ilmoittivat heille asian ja koko joukolle, millainen se oli, ja osoittivat heille maan hedelmät.

13:28 Ja he juttelivat hänelle, ja sanoivat: me tulimme sille maalle, johonka sinä meitä lähetit, jossa myös rieskaa ja hunajaa vuotaa, ja tämä on hänen hedelmänsä.

13:29 Paitsi sitä, että siinä maakunnassa asuu väkevä kansa, ovat siellä juuri vahvat ja suuret kaupungit, ja me näimme siellä myös Enakin pojat.

13:30 Amalekilaiset asuvat etelän puolella maata, Heettiläiset ja Jebusilaiset ja Amorilaiset asuvat vuorilla. Kanaanilaiset asuvat meren tykönä ja Jordanin vierellä.

13:31 Mutta Kaleb vaikitti kansaa Moseksen edessä, ja sanoi: käykäämme rohkiasti ja omistakaamme maa; sillä kyllä me sen voitamme.

13:32 Mutta ne miehet, jotka hänen kanssansa olivat menneet, sanoivat: emme taida mennä sitä kansaa vas-

nijn myös granatin omenita ja ficunita.

13:25 Ja se paikka cudzuttin Escolin wirraci/ sen wijnamarja rypälen tähden/ jonga Israelin lapset sijtä leickaisit.

13:26 JA cosca he maan wacoinet olit/ palaisit he neljäkymmenen päiwän peräst.

13:27 Ja he käwit/ ja tulit Mosexen ja Aaronin tygö/ ja caiken Israelin lasten seuracunnan tygö/ Paranin corwes/ Cadexen tykönä/ ja ilmoitit heille asian ja coco joucolle/ millinen se oli/ ja osotit heille maan hedelmät.

13:28 Ja he juttelit heille/ ja sanoit: me tulimme sille maalle/ johonga te meitä lähetit/ josa riesca ja hunajata vuota/ ja tämä on hänen hedelmänsä.

13:29 Paidzi sitä/ että sijnä maacunnas asu wäkewä Canssa/ siellä owat juuri wahwat/ ja suuret Caupungit: Ja me näimme siellä myös Enakin lapset.

13:30 Amalechiterit asuvat etelän puolella maata/ Heetherit ja Jebuserit ja Amorrerit asuvat vuorilla. Cananerit asuvat meren tykönä/ ja Jordanin wierellä.

13:31 Mutta Caleb waikitti Canssan Mosexen edes/ ja sanoi: käykäm ja omistacam maa: sillä kyllä me sen woitam.

13:32 Mutta ne miehet/ jotca hänen cansans olit mennet/ sanoit: en me taida mennä sitä Canssa wastian: sillä he

kansan kimppuun, sillä se on meitä voimakkaampi.

13:33 Niin he saattoivat israelilaisten keskuudessa pahaan huutoon sen maan, jota olivat olleet vakoilemassa, sanoessaan: Se maa, jota olemme kierrelleet ja vakoilleet, on maa, joka syö omat asukkaansa; ja kaikki kansa, jota me siellä näimme, oli kookasta väkeä.

13:34 Näimmepä siellä jättiläisiäkin, Anakin jättiläisheimon jälkeläisiä, ja me olimme mielestämme kuin heinäsiirkkoja; sellaisia me heistäkin olimme.

4 Mooses 14 LUKU

14:1 Silloin koko kansa alkoi huutaa ja parkua, ja kansa itki sen yön.

14:2 Ja kaikki israelilaiset napisivat Moosesta ja Aaronia vastaan, ja koko kansa sanoi heille: Jospa olisimme kuolleet Egyptin maahan tai tähän erämaahan! Jospa olisimme kuolleet!

14:3 Ja miksi viekään Herra meitä tuohon maahan, jossa me kaadumme miekkaan ja vaimomme ja lapsemme joutuvat vihollisen saaliiksi! Eikö meidän olisi parempi palata Egyptiin?

14:4 Ja he puhuivat toinen toiselleen: Valitkaamme johtaja ja palatkaamme Egyptiin.

14:5 Silloin Mooses ja Aaron lankesivat kasvoilleen Israelin kansan koko seurakunnan eteen.

taan; sillä he ovat meitä väkevämmät.

13:33 Ja he saattivat maan, jonka he katselleet olivat, pahaan huutoon Israelin lasten seassa, sanoen: maa, jonka lävitse me kävimme vakoomassa sitä, syö asujansa, ja kaikki kansa, jonka me siellä näimme, ovat juuri pitkät ihmiset.

13:34 Me näimme siellä myös hirmuiset Enakin pojat, jättiläisiä: ja me olimme meidän silmäimme edessä (nähdä) niinkuin heinäsiirkat, ja niin olimme myös me heidän silmäinsä edessä.

14 LUKU

14:1 Niin kaikki seurakunta nousi ja rupesi parkumaan, ja kansa itki sen yön.

14:2 Ja kaikki Israelin lapset napisivat Moosesta ja Aaronia vastaan, ja koko joukko sanoi heille: jospa olisimme kuolleet Egyptin maalla! taikka jospa tässä korvessa vielä kuolisimme!

14:3 Miksi \Herra\ vie meitä tälle maalle miekalla surmat-taa! Meidän vaimomme ja lapsemme tulevat saaliiksi! Eikö parempi ole, että palajamme Egyptiin?

14:4 Ja he sanoivat toinen toisellensa: asettakaamme päämies ja palatkaamme Egyptiin.

14:5 Niin Moses ja Aaron lankesivat kasvoilleensa, koko Israelin lasten seurakunnan edessä.

owat meitä väkewämmät.

13:33 Ja he saatit sen maan pahaan huuton/ jonga he cadzelleet olit/ Israelin lasten seas/ sanoden: maa/ jonga läpidze me käwimme wa-coimas/ syö hänen asujans/ ja caicki Canssa/ jonga me siellä näimme owat juuri pitkät ihmiset.

13:34 Me näimme siellä myös uljat Enakin lapset/ nijstä uljaista/ ja me olimma meidän silmäimme edes nähdä nijncuin heinäsiircat/ ja nijn olimme myös me nähdä heidän silmäins edes

XIV. Lucu

14:1 Nijn caicki seuracunda nousi ja rupeis parcuman/ ja Canssa itkit sen yösen.

14:2 Ja caicki Israelin lapset napisit Moosesta ja Aaronita wastan/ ja coco joucko sanoi heille: jos me olisimme cuollet Egyptin maalla/ taicka täsä corwes wielä cuolisim?

14:3 Mixi HERra wie meitä tälle maalle miecalla surmat-ta/ meidän waimom ja lapsen tulewat saalixi? Eikö parembi ole/ että me palajam Egyptijn.

14:4 Ja he sanoit toinen toisellens: asettacam päämies ja palatcam Egyptijn.

14:5 Mutta Moses ja Aaron langeisit caswoillens coco Israelin lasten seuracunnan edes.

14:6 Mutta Joosua, Nuunin poika, ja Kaaleb, Jefunnen poika, jotka olivat olleet mukana maata vakoilemassa, repäisivät vaatteensa

14:7 ja puhuivat kaikelle israelilaisten seurakunnalle näin: Maa, jota kävimme vakoilemassa, on ylen ihana maa.

14:8 Jos Herra on meille suosiollinen, niin hän vie meidät siihen maahan ja antaa sen meille, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä.

14:9 Älkää vain kapinoiko Herraa vastaan älkääkä peljätkö sen maan kansaa, sillä heitä ei ole meille kuin suupalaksi. Heidän varjelijansa on väistynyt heistä, mutta meidän kanssamme on Herra. Älkää te heitä peljätkö.

14:10 Silloin koko seurakunta vaati heitä kivitettäväksi, mutta Herran kirkkaus ilmestyi kaikille israelilaisille ilmestysmajassa.

14:11 Ja Herra sanoi Moosukselle: Kuinka kauan tämä kansa pitää minua pilkkanaan eikä usko minuun, huolimatta kaikista tunnusteoista, jotka minä olen tehnyt sen keskuudessa?

14:12 Minä tuhoan sen rutolla ja hävitän sen perinjuurin, mutta sinusta minä teen suoremman ja väkevämmän kansan, kuin se on.

14:13 Mutta Mooses sanoi Herralle: Ovathan egyptiläiset kuulleet, että sinä voimallasi olet vienyt tämän kansan heidän keskeltänsä.

14:6 Ja Josua Nunin poika, ja Kaleb Jephunnen poika, jotka myös maan olivat vaonneet, repäisivät vaatteensa.

14:7 Ja puhuivat kaikelle Israelin kokoukselle, sanoen: maa, jonka lävitse me vaeltaneet olemme vakoomassa sitä, on juuri hyvä maa.

14:8 Jos \Herralla\ on hyvä suosio meihin, niin hän vie meidät sille maalle, ja antaa sen meille: se on maa, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa.

14:9 Ainoastansa älkäätkä olko \Herraa\ vastaan niskurit, ja älkäätkä te peljätkö tämän maan kansaa; sillä me syömme heitä niinkuin leipää: heidän turvansa on erinnyt heistä, ja \Herra\ on meidän kanssamme: älkäätkä peljätkö heitä.

14:10 Niin sanoi koko kansan joukko, että he piti kivitettämän kuoliaaksi, ja \Herran\ kunnia näkyi seurakunnan majassa kaikille Israelin lapsille.

14:11 Ja \Herra\ sanoi Moosukselle: kuinka kauvan tämä kansa pilkkaa minua? ja kuinka kauvan ei he usko minun päälleni, kaikkein tunnustähtein kautta, jotka minä heidän seassansa tehnyt olen?

14:12 Minä lyön heitä ruttaudilla, ja hävitän heitä, ja minä teen sinun suuremmaksi ja väkevämmäksi kansaksi, kuin tämän.

14:13 Ja Moses sanoi \Herralle\ : jos Egyptiläiset saavat sen kuulla, joiden keskeltä sinä olet johdattanut tämän kansan sinun voimallas,

14:6 Ja Josua Nunin poika/ ja Caleb Jephunnen poika/ jotka myös maan olit wakoinet/ rewäisit waattens.

14:7 Ja sanoit caikelle Israelin cocouxelle: maa/ jonga läpidzen me waeldanet olem wacoimas sitä/ on juuri hywä maa.

14:8 Jos HERralla on hyvä suosio meihin/ nijn hän wie meidän sille maalle andaxens sen meille/ josa maasa riesca ja hunajata vuota.

14:9 Ainoastans älkät olco HERra wastan niscurit/ ja älkät peljätkö tämän maan Canssa: sillä me syömme heitä nijncuin leipä/ heidän turwans on erainnut heistä/ ja HERra on meidän cansam/ älkät sijs peljätkö heitä.

14:10 Nlin sanoi coco Canssan joucko että he piti kiwitetttämän.

14:11 Ja HERran cunnia näkyi seuracunnan majas/ caikille Israelin lapsille.

Ja HERra sanoi Mosexelle: cuinga cauwan tämä Canssa pilcka minua? ja cuinga cauwan ei he usco minun päälleni/ caickein tunnustähtein cautta/ jotca minä heidän seasans tehnyt olen?

14:12 Minä lyön heitä ruttaudilla/ ja häwitän heitä/ ja minä teen sinun suuremmaksi/ ja wäkwämmäxi Canssaxi/ cuin tämän.

14:13 Ja Moses sanoi HERralle: jos Egyptiläiset saawat sen cuulla: sillä sinä olet johdattanut tämän Canssan heidän keskeldäns sinun voimallas.

14:14 Ja he ovat puhuneet siitä sen maan asukkaille; hekin siis ovat kuulleet, että sinä, Herra, olet tämän kansan keskellä, sinä Herra, joka olet sille ilmestynyt silmästä silmään, ja että sinun pilvesi pysyy heidän päällensä ja että sinä kuljet heidän edellänsä pilvenpatsaassa päivin ja tulenpatsaassa öin.

14:15 Mutta jos sinä nyt surmaat tämän kansan, niinkuin yhden miehen, niin kansat, jotka saavat kuulla sitä kerrottavan sinusta, sanovat näin:

14:16 Koska Herra ei kyennyt viemään tätä kansaa siihen maahan, jonka hän oli heille valalla vanhoen luvannut, tappoi hän heidät erämaahan.

14:17 Osoittautukoon nyt sinun suuri voimasi, Herra, niinkuin olet puhunut sanoen:

14:18 Herra on pitkämielinen ja suuri armossa, hän antaa anteeksi pahat teot ja rikokset, mutta ei jätä niitä rangaistamatta, vaan kostaa isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen.

14:19 Anna siis anteeksi tämän kansan pahat teot suuressa armossasi, niinkuin sinä ennenkin olet anteeksi antanut tälle kansalle, Egyptistä tänne saakka.

14:20 Ja Herra vastasi: Minä annan anteeksi, niinkuin sinä olet anonut.

14:21 Mutta niin totta kuin minä elän, ja niin totta kuin Herran kirkkaus on täyttävä kaiken maan:

14:14 Ja ne sanovat tämän maan asuvalleille, jotka kuulleet ovat, että sinä \Herra\ olet tämän kansan seassa, ja että sinä \Herra\ nähdään kasvoista niin kasvoihin, ja sinun pilves seisoo heidän päällensä, ja sinä käyt heidän edellänsä, päivällä pilvenpatsaassa ja yöllä tulenpatsaassa;

14:15 Jos sinä tapat tämän kansan, niinkuin yhden miehen, niin pakanat, jotka sanoman sinusta kuulleet ovat, puhuvat ja sanovat:

14:16 Ei \Herra\ voinut johdattaa tätä kansaa siihen maahan, jonka hän heille vanhoi; sentähden on hän heidät surmannut korvessa.

14:17 Nyt siis enentäkään Herra voimansa, niinkuin sinä puhunut olet, sanoen:

14:18 \Herra\ on pitkämielinen ja sangen laupias, ja antaa anteeksi vääryydet ja rikokset, ja ei yhtään viallista pidä viatoinna, mutta kostaa isäin vääryydet lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen.

14:19 Niin ole armollinen tämän kansan rikokselle, sinun suuresta laupiudestas, niinkuin sinä tälle kansalle annoit anteeksi hamasta Egyptistä tähän asti.

14:20 Ja \Herra\ sanoi: minä annoin sen heille anteeksi, sinun sanas jälkeen.

14:21 Mutta niin totta kuin minä elän, niin koko maailma täytetään \Herran\ kunnialla.

14:14 Ja sanotan tämän maan asuvalleille/ jotca kuulleet ovat/ että sinä HERra olet tämän Canssan seas/ ja että sinä nähdän caswosta nijn caswoon/ ja sinun pilves seisoo heidän päällensä/ ja sinä HERra käyt heidän edellänsä päiwällä pilwen padzas ja yöllä tulen padzas.

14:15 Jos sinä tapat tämän Canssan/ nijncuin yhden miehen/ nijn pacanat/ jotca sencaltaisen sanoman sinusta kuulleet ovat/ puhuvat ja sanovat:

14:16 Ettei HERra woinut johdattaa tätä Canssa siihen maahan/ josta hän heille wannoit/ sentähden on hän murhannut heitä corwes.

14:17 Mingätähden enändäkän HERra woimans/ nijncuin sinä puhunut olet/ sanoden:

14:18 HERra on pitkämielinen ja sangen laupias/ ja anda andexi wäärydet ja ricoxet/ ja ei yhtän anna olla ilman rangaistusta/ mutta costa lsäin wäärydet lapsille/ colmandeen ja neljändeen polween.

14:19 Nijn ole armollinen tämän Canssan ricoxille/ sinun suurest laupiudestas/ nijncuin sinä tälle Canssalle annoit andexi hamast Egyptist tähän asti.

14:20 JA HERra sanoi: minä annoi sen heille andexi sinun sanas jälkeen.

14:21 Mutta nijn totta/ cuin minä elän/ nijn coco mailma täytetään HERran cunnialla:

<p>14:22 ei kukaan niistä miehistä, jotka ovat nähneet minun kirkkauteni ja minun tunnustekoni, jotka minä olen tehnyt Egyptissä ja tässä erämaassa, mutta kuitenkin nyt jo kymmenen kertaa ovat minua kiusanneet eivätkä ole kuulleet minun ääntäni,</p>	<p>14:22 Sillä kaikki miehet, jotka näkivät minun kunniani ja ihmeeni, jotka minä tein Egyptissä ja korvessa, ja nyt kymmenen kertaa ovat minua kiusanneet, eikä kuulleet minun ääntäni:</p>	<p>14:22 Sillä kaikki miehet/ jotca näit minun kunniani ja ihmieni/ jotca minä tein Egyptis ja corwes/ ja nyt kymmenen kerta owat minua kiusannet eikä cuullet minun äändäni.</p>
<p>14:23 ei yksikään heistä ole näkevä sitä maata, jonka minä valalla vannoen lupasin heidän isillensä; ei yksikään minun pilkkaajistani ole sitä näkevä.</p>	<p>14:23 Ei heidän pidä näkemän sitä maata, jonka minä heidän isillensä vannoin, eikä yksikään, joka minua pilkannut on, pidä näkemän sitä.</p>	<p>14:23 Ei heidän pidä näkemän sitä maata/ jonga minä heidän isillens wannoin/ eikä yxikän/ joca minua pilcannut on/ pidä näkemän sitä.</p>
<p>14:24 Mutta koska minun palvelijassani Kaalebissa on toinen henki, niin että hän on minua uskollisesti seurannut, niin hänet minä vien siihen maahan, jossa hän kävi, ja hänen jälkeläisensä saavat sen omakseen.</p>	<p>14:24 Vaan palveliani Kalebin, että toinen henki on hänen kanssansa ja hän uskollisesti seurasi minua, vien minä siihen maahan, jossa hän ennen oli, ja hänen siemenensä pitää sen perimän.</p>	<p>14:24 Waan minun palwelian Caleb (että toinen hengi on hänellä ja uscollisest seurais minua) hänen minä vien siihen maahan/ josa hän ennen oli/ ja hänen siemenens pitä sen perimän.</p>
<p>14:25 Mutta koska amalekilaiset ja kanaanilaiset asuvat laaksoissa, niin kääntykää huomenna toisaanne päin ja painukaa erämaahan, Kaislameren tietä.</p>	<p>14:25 Nyt siis että Amalekilaiset ja Kanaanealaiset väjyvät laaksoissa, niin palatkaat huomenna ja matkustakaat korpeen, Punaisen meren tietä myöten.</p>	<p>14:25 Nijn myös Amalechiterit ja Cananerit/ jotca laxois asuwat: Huomena palaitca ja matcustaca corpeen/ punaisen meren tietä.</p>
<p>14:26 Ja Herra puhui Mooseselle ja Aaronille sanoen:</p>	<p>14:26 Ja \Herra\ puhui Mooseselle ja Aaronille, sanoen:</p>	<p>14:26 JA HERra puhui Mosexelle ja Aaronille/ sanoden:</p>
<p>14:27 Kuinka kauan tämä häijy joukko napisee minua vastaan? Minä olen kuullut, kuinka israelilaiset napisevat minua vastaan.</p>	<p>14:27 Kuinka kauvan tämä paha joukko napisee minua vastaan? Sillä minä kuulin Israelin lasten napinan, jolla he minua vastaan napsivat.</p>	<p>14:27 Cuinga cauwan tämä paha joucko napise minua wastian? Sillä minä cuulin Israelin lasten napinan/ jolla he minua wastian napsit.</p>
<p>14:28 Sano heille: Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, aivan niinkuin te olette minulle puhuneet, niin minä teille teen.</p>	<p>14:28 Sentähden sano heille: niin totta kuin minä elän, sanoo \Herra\, minä teen teille, niinkuin te minun korvaini kuullen puhuitte:</p>	<p>14:28 Sentähden sano heille: nijn totta/ cuin minä elän/ sano HERra/ minä teen teille/ nijncuin te minun corwaini cuullen puhuitte.</p>
<p>14:29 Tähän erämaahan kaativat teidän ruumiinne, teidän kaikkien, jotka olette katselmuksessa olleet, niin monta kuin teitä on kaksikymmen-</p>	<p>14:29 Teidän ruumiinne pitää lankeeman tässä korvessa ja kaikki teidän luettunne, jotka luettiin kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, jotka napsitte minua</p>	<p>14:29 Teidän ruumin pitää langeman täsä corwes/ ja caicki/ jotca luettin cahdestkymmenenest wuodest/ ja sen ylidzen/ jotca napsitta</p>

vuotisia ja sitä vanhempia, jotka olette napisseet minua vastaan.	vastaan.	minua wastan.
14:30 Totisesti, te ette pääse siihen maahan, jonka minä olen kättä kohottaen luvannut antaa teille asumasijaksi, ei kukaan teistä, paitsi Kaaleb, Jefunnen poika, ja Joosua, Nuunin poika.	14:30 Ei teidän pidä tuleman siihen maahan, jonka ylitse minä käteni nostin, salliakseni teidän siellä asua, paitsi Kalebia Jephunnen poikaa, ja Josuaa Nunin poikaa.	14:30 Ei teidän pidä tuleman siihen maahan/ jonga ylidze minä käteni nostin/ salliaxeni teidän siellä asua/ paidzi Calebi Jephunnen poica ja Josua Nunin poica.
14:31 Mutta teidän lapsenne, joiden sanoitte joutuvan vihollisen saaliiksi, heidät minä vien sinne, ja he saavat tulla tuntemaan sen maan, jota te halveksitte.	14:31 Vaan teidän lapsenne, jotka te sanoitte tulewan saaliiksi, minä sinne johdatan, että he tuntisivat sen maan, jonka te hylkäsitte.	14:31 Waan teidän lapsen/ jotca te sanoitta tulewan saaliixi/ ne minä sinne johdatan/ että he tundisit sen maan/ jonga te hyljäisit.
14:32 Mutta teidän ruumiinne kaatuvat tähän erämaahan,	14:32 Mutta te ja teidän ruumiinne pitää lankeeman tässä korvessa;	14:32 Mutta te ja teidän ruumin/ pitä langeman täsä corwesa/
14:33 ja teidän lastenne täytyy harhailta paimentolaisina tässä erämaassa neljäkymmentä vuotta ja kärsiä teidän uskottomuutenne tähden, kunnes teidän ruumiinne ovat maatuneet tähän erämaahan.	14:33 Ja teidän lapsenne pitää oleman paimenina tässä korvessa, neljäkymmentä ajastaikaa, kantaen teidän huoruuttanne, siihenasti että ruumiinne kuluvat korvessa.	14:33 Ja teidän lapsen pitä oleman paimenna täsä corwes neljäkymmendä ajastaica candaden teidän huoruttan/ siihenasti/ että teidän ruumin culuwat corwesa.
14:34 Niinkuin te neljäkymmentä päivää vakoilitte maata, niin saatte nyt, päivä vuodeksi luettuna, neljäkymmentä vuotta kärsiä pahoista teoistanne ja tulla tuntemaan, mitä se on, että minä käännyn teistä pois.	14:34 Niiden neljänkymmenen päiväluvun jälkeen, joina te maan vaonneet olette, aina ajastaika päivästä pitää luettaman, että teidän pitää kantaman pahat tekonne neljäkymmentä ajastaikaa, että te ymmärtäisitte minun pois luopumiseni.	14:34 Nijden neljänkymmenen päiwälugun jälken/ joina te maan wacoinet oletta: aina ajastaica päivästä pitä luettaman/ että he candawat teidän pahat tecon neljäkymmendä ajastaica/ että te ymmärräisitte mikä se on/ cosca minä otan pois minun käteni.
14:35 Minä, Herra, olen puhunut. Totisesti, niin minä teen tälle häijylle kansalle, joka on käynyt kapinoimaan minua vastaan: he hukkuvat tähän erämaahan, tänne he kuolevat.	14:35 Minä \Herra\ olen sen puhunut, sen minä myös teen kaikelle tälle pahalle joukolle, joka on itsensä asettanut minua vastaan: tässä korvessa pitää heidän kuluman ja siinä kuoleman.	14:35 Minä HERra olen sen puhunut/ sen minä myös teen caikelle tälle pahalle joucolle/ joca on idzens asettanut minua wastan/ täsä corwesa pitä heidän culuman ja cuoleman.
14:36 Mutta ne miehet, jotka Mooses oli lähettänyt maata vakoilemaan ja jotka palattu-	14:36 Ja ne miehet, jotka Mooses lähetti maata vakoomaan ja palasivat, saattaen kaiken kansan napisemaan	14:36 Ja nijn cuolit HERran rangaistuxesta ne miehet/ jotca Mooses lähetti maata

<p>aan olivat saattaneet koko kansan napisemaan häntä vastaan, saattamalla sen maan pahaan huutoon,</p>	<p>häntä vastaan, ja olivat tuottaneet pahan sanoman maasta,</p>	<p>wacoiman/ ja palaisit/ saattain caiken seuracunnan napiseman händä watan/</p>
<p>14:37 ne miehet, jotka olivat saattaneet sen maan pahaan huutoon, kuolivat äkkikuolemalla Herran edessä.</p>	<p>14:37 Ne miehet kuolivat \Herran\ rangaistuksesta, jotka toivat pahan sanoman maasta,</p>	<p>14:37 Että he laitit maata/ ja sanoit sen pahaxi.</p>
<p>14:38 Mutta Joosua, Nuunin poika, ja Kaaleb, Jefunnen poika, jäivät eloon niistä miehistä, jotka olivat käyneet maata vakoilemassa.</p>	<p>14:38 Mutta Josua Nunin poika ja Kaleb Jephunnen poika jäivät elämään kaikista niistä miehistä, jotka menneet olivat maata vakoomaan.</p>	<p>14:38 Mutta Josua Nunin poica/ ja Caleb Jephunnen poica/ jäit elämän caikista nijstä miehistä/ jotca mennet olit maata wacoiman.</p>
<p>14:39 Ja Mooses puhui tämän kaikille israelilaisille. Niin kansa tuli kovin murheelliseksi.</p>	<p>14:39 Ja Moses puhui kaikki nämät sanat kaikille Israelin lapsille: silloin kansa murehti suuresti.</p>	<p>14:39 JA Moses puhui caicki nämät sanat caikille Israelin lapsille: silloin Canssa murhetti suurest.</p>
<p>14:40 Ja he nousivat varhain seuraavana aamuna lähteäkseen ylös vuoristoon ja sanoivat: Katso, tässä me olemme; me lähdemme siihen paikkaan, josta Herra on puhunut, sillä me olemme syntiä tehneet.</p>	<p>14:40 Ja he nousivat varhain huomeneltain ja menivät vuoren kukkulalle, ja sanoivat: katso, tässä me olemme, ja menemme siihen paikkaan, josta \Herra\ on puhunut; sillä me olemme syntiä tehneet.</p>	<p>14:40 Ja he nousit warhain huomeneldain ja menit wuoren cuckulalle/ ja sanoit: cadzo/ täsä me olem ja menem sijhen siaan/ josta HERra on meille puhunut: sillä me olem syndiä tehnet.</p>
<p>14:41 Mutta Mooses sanoi: Minkätähden te nyt käytte rikkomaan Herran käskyä? Ei se onnistu.</p>	<p>14:41 Mutta Moses sanoi: miksi te niin rikotte \Herran\ sanan? ei se teille menesty.</p>	<p>14:41 Mutta Moses sanoi: mixi te nijn ricotte HERran sanan? ei se teille menesty.</p>
<p>14:42 Älkää lähtekö sinne, sillä Herra ei ole teidän keskellänne; älkää lähtekö, etteivät vihollisenne voittaisi teitä.</p>	<p>14:42 Älkäät menkö, sillä ei ole \Herra\ teidän kanssanne, ettette lyötäisi teidän vihollisiltanne.</p>	<p>14:42 Älkät mengö/ sillä ei ole HERra teidän cansan/ ettei te lyödäis teidän wihollisildan.</p>
<p>14:43 Sillä amalekilaiset ja kanaanilaiset ovat siellä teitä vastassa, ja niin te kaadutte miekkaan; sillä te olette kääntyneet pois Herrasta, eikä Herra ole teidän kanssanne.</p>	<p>14:43 Sillä Amalekilaiset ja Kanaanealaiset ovat siellä teidän edessänne, ja miekalla surmataan, että te itsenne käänsitte pois \Herrasta\; ja ei ole \Herra\ teidän kanssanne.</p>	<p>14:43 Sillä Amalechiterit ja Cananerit owat siellä teidän edesän/ ja te miecalla surmataan/ että te idzen käänsitte pois HERrasta. Ja ei ole HERra teidän cansan.</p>
<p>14:44 Yhtäkaikki he lähtivät uppiskaisuudessaan kulkemaan ylös vuoristoon; mutta ei Herran liitonarkki eikä Mooseskaan siirtynyt leiristä.</p>	<p>14:44 Mutta he rohkaisivat itsensä menemään vuoren kukkulalle, vaan \Herran\ liitonarkki ja Moses ei menneet leiristä ulos.</p>	<p>14:44 Mutta he rohvaisit idzens menemän vuoren cuckulalle. Mutta HERran lijton Arcki ja Moses ei mennet leiristä ulos.</p>
<p>14:45 Silloin amalekilaiset ja</p>	<p>14:45 Niin tulivat Amaleki-</p>	<p>14:45 Nijn tulit Amalechiterit</p>

kanaanilaiset, jotka siinä vuoristossa asuivat, syöksyivät alas ja voittivat heidät ja hajoittivat heidät, ajaen heitä aina Hormaan asti.

4 Mooses 15 LUKU

15:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

15:2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun te tulette siihen maahan, jonka minä annan teille asuinsijaksi,

15:3 ja uhraatte Herralle uhrin, poltto- tai teurasuhrin, joko lupausta täyttääksenne tai vapaaehtoisena lahjana tai juhlistanne, valmistaaksenne Herralle suloisen tuoksun raavaista tai lampaista,

15:4 niin se, joka tuo uhrin, tuokoon lahjanansa Herralle ruokauhriksi kymmenenneksen lestyjä jauhoja, sekoitettuna neljännekseen hiin-mittaa öljyä;

15:5 ja juomauhriksi, polttouhrin tai teurasuhrin lisäksi, uhraa neljännes hiin-mittaa viiniä kutakin karitsaa kohti.

15:6 Mutta oinaan lisäksi uhraa ruokauhrina kaksi kymmenennestä lestyjä jauhoja, sekoitettuna kolmannekseen hiin-mittaa öljyä,

15:7 ja juomauhriksi tuo kolmannes hiin-mittaa viiniä suloiseksi tuoksuksi Herralle.

15:8 Mutta kun uhraat mullikan poltto- tai teurasuhriksi, joko lupausta täyttääksesi tai yhteysuhriksi Herralle,

laiset ja Kanaanealaiset, jotka vuorella asuivat, ja löivät heidät ja runtelivat heitä hamaan Hormaan asti.

15 LUKU

15:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

15:2 Puhu Israelin lapsille ja sano heille: koska te tulette siihen maahan, jossa teidän asuman pitää, jonka minä teille annan,

15:3 Ja te uhraatte \Herralle\ tuliuhria, polttouhria, elikkä erinomaisen lupauksen uhria, eli oman hyvän tahdon, eli teidän juhlanne uhria, tehdäksenne \Herralle\ makiaa hajua karjasta eli lampaista:

15:4 Joka siis \Herralle\ tahtoo mieluisesti uhrata lahjansa, hänen pitää tekemän ruokauhriksi kymmeneksen sämpyläjauhoja, sekoitettuja neljänneksellä hinniä öljyä.

15:5 Ja viinaa juomauhriksi myös neljänneksen hinniä: sen pitää sinun tekemän polttouhriksi eli muuksi uhriksi, koska karitsa uhraataan.

15:6 Eli koska oinas uhraataan, niin pitää sinun tekemän ruokauhriksi kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitettuja kolmanneksellä hinniä öljyä.

15:7 Ja viinaa juomauhriksi myös kolmas osa hinniä: sen sinun pitää uhraaman \Herralle\ lepytyshajuksi.

15:8 Mutta jos sinä teet mullin polttouhriksi taikka teurasuhriksi tahi erinomaisen lupauksen uhriksi, tahi kiihtosuhriksi \Herralle\,

ja Cananerit/ jotca vuorella asuit/ ja löit heidän ja rundelit heitä haman Horman asti.

XV. Lucu

15:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

15:2 Puhu Israelin lapsille/ ja sano heille: koska te tulletta siihen maahan jossa teidän asuman pitää/ jonga minä teille annan.

15:3 Ja te uhratte HERralle polttouhria/ elikkä erinomaisen lupauxen uhria/ eli oman hyvän tahdon eli teidän juhlan uhria/ tehdäxen HERralle makia hajua carjasta eli lambaista.

15:4 joca sijs HERralle tahto uhrata lahjans/ hänen pitää tekemän ruocauhrixi kymmenexen sämbyläjauhoja/ secoitetut öljyyn neljänneksel Hinnist.

15:5 Ja wijna juomauhrixi myös neljänneksen Hinnist/ sen pitää sinun tekemän polttouhrixi eli muuxi uhrixi/ cosca caridza uhratan.

15:6 Mutta cosca oinas uhratan/ nijn pitää sinun tekemän ruocauhrixi caxi kymmenestä sämbyläjauhoja/ secoitetut öljyyn colmannexel Hinnist.

15:7 Ja wijna juomauhrixi myös colmas osa Hinnist/ sen sinun pitää uhraman HERralle makiaxi hajuxi.

15:8 Mutta jos sinä teet calpein polttouhrixi/ eli erinomaisen lupauxen uhrixi/ eli kijtousuhrixi HERralle.

15:9 niin tuotakoon mullikan lisäksi ruokauhrina kolme kymmenennestä lestyjä jauhoja, sekoitettuna puoleen hiinmittaa öljyä,	15:9 Niin sinun pitää mullin kanssa tekemän ruokauhriksi kolme kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitettuja puoleen hinniin öljyä,	15:9 Nijn sinun pitä calpein cansa tekemän ruocauhrixi colme kymmenestä sämbyläjauhoja/ secoitetut öljyyn/ puoli Hinni.
15:10 ja juomauhriksi tuo puoli hiinmittaa viiniä suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle.	15:10 Ja viinaa juomauhriksi myös puoli hinniä: tämä on tuliuhri makiaksi hajuksi \Herralle\.	15:10 Ja wijna juomauhrixi myös puoli Hinni. Tämä on makiaxi hajuxi tuli HERralle.
15:11 Näin tehtäköön kutakin härkää tai oinasta tai karitsaa tai vohlaa uhrattaessa.	15:11 Niin sinun pitää tekemän kunkin mullin kanssa, oinaan, lampaan, karitsan ja vohlan kanssa.	15:11 Nijn sinun pitä tekemän cugin calpein cansa/ oinan/ lamban/ caridzan ja wohlan cansa.
15:12 Niin monta kuin uhriläimiä on, niin tehkää näin kullekin, niin monta kuin niitä on.	15:12 Sen luvun jälkeen kuin te yhdelle teette, niin pitää teidän tekemän kullekin heidän lukunsa jälkeen.	15:12 Ruocauhrin ja juomauhrin pitä myös oleman uhrein lugun jälkeen.
15:13 Jokainen maassa syntynyt tehköön näin, tuodesaan suloisesti tuoksuvan uhrin Herralle.	15:13 Jokainen omainen pitää tämän näin tekemän, uhrataksensa ne \Herralle\ lepytyshajun tuleksi.	15:13 Jocainen omainen pitää tämän näin tekemän/ tehdäxens ne HERralle makian hajun tulexi.
15:14 Ja jos muukalainen, joka asuu teidän luonanne tai on ainiaaksi asettunut teidän keskuuteenne, tahtoo uhrata suloisesti tuoksuvan uhrin Herralle, niin hän tehköön, niinkuin tekin teette.	15:14 Ja jos joku muukalainen asuu teidän tykönänne, eli on teidän sukuinne seas, ja tahtoo tehdä \Herralle\ tuliuhria makiaksi hajuksi, hän tehkään niinkuin teidän tekemän pitää.	15:14 Ja jos jocu muucalainen asu teidän tykönän/ eli on teidän sucuin seas/ ja tahto tehdä HERralle uhria makiaxi hajuxi/ hän tehkän nijncuin hekin.
15:15 Seurakunnassa olkoon laki sama teillä kuin muukalaisellakin, joka asuu teidän luonanne. Tämä olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen. Se, mikä koskee teitä, koskekoon myös muukalaista Herran edessä.	15:15 Kaikella kansalla pitää oleman yksi sääty, sekä teillä että muukalaisilla. Ijankaikinen sääty pitää se oleman teidän sukukunnillenne, niin että \Herran\ edessä pitää muukalaisen oleman niinkuin tekin.	15:15 Caikella Canssalla pitää oleman yxi sääty/ sekä teillä että muucalaisilla. Ijancaickinen sääty pitä se oleman teidän suguillen/ nijn että HERran edes pitä muucalaisen oleman nijncuin tekin.
15:16 Sama laki ja sama oikeus olkoon sekä teillä että muukalaisella, joka asuu teidän luonanne.	15:16 Yksi laki ja yksi oikeus pitää oleman teillä ja muukalaisilla, jotka asuvat teidän tykönänne.	15:16 Yxi laki ja oikeus pitää oleman teillä ja muucalaisilla/ jotca asuwat teidän tykönän.
15:17 Ja Herra puhui Moosukselle sanoen:	15:17 Ja \Herra\ puhui Moosukselle, sanoen:	15:17 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
15:18 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun tulette siihen maahan, johon minä teidät vien,	15:18 Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: tultuanne siihen maahan, johon minä teidät johdatan,	15:18 Puhu Israelin lapsille/ ja sano heille: tulduan siihen maahan/ johon minä teidän johdatan/

15:19 niin syödessänne sen maan leipää antakaa Herralle anti.

15:20 Ensimmäisistä jyvärouheistanne antakaa kakku anniksi; antakaa se, niinkuin puimatantereelta annatte annin.

15:21 Ensimmäisistä jyvärouheistanne antakaa Herralle anti sukupolvesta sukupolveen.

15:22 Mutta jos erehdyksestä jätätte täyttämättä jonkun näistä käskyistä, jotka Herra on Moosekselle puhunut,

15:23 mitä hyvänsä, mistä Herra Mooseksen kautta on teille käskyn antanut, siitä päivästä lähtien, jolloin Herra antoi käskynsä, ja edelleen sukupolvesta sukupolveen,

15:24 niin, jos rikkomus tapahtui seurakunnan tietämättä, erehdyksestä, uhratkoon koko seurakunta mullikan polttouhriksi, suloiseksi tuoksuksi Herralle, ynnä siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin, niinkuin säädetty on, sekä kauriin syntiuhriksi.

15:25 Kun pappi sitten on toimittanut sovituksen kaikelle israelilaisten seurakunnalle, niin rikkomus annetaan heille anteeksi; sillä se on ollut erehdys ja he ovat tuoneet lahjansa uhriksi Herralle sekä syntiuhrinensa Herran eteen erehdyksensä vuoksi.

15:26 Se annetaan silloin anteeksi kaikelle israelilaisten

15:19 Ja syötyänne sen maan leipää, pitää teidän antaman ylennysuhrin \Herralle\.

15:20 Taikinanne alkeista pitää teidän antaman yhden kyrsän ylennykseksi: niinkuin te annatte [Herralle] ylennyksen teidän riihestäanne, niin pitää teidän myös tämän ylennyksen tekemän.

15:21 Niin pitää teidän myös antaman \Herralle\ taikinanne alkeista ylennykseksi, teidän sukukunnissanne.

15:22 Ja jos te tietämättä eksytte, ja ette tee kaikkia näitä käskyjä, joita \Herra\ Moosekselle käsenyt on,

15:23 Kaikki mitä \Herra\ Mooseksen kautta teille käsenyt on, siitä päivästä, jona hän rupesi käskemään, niin teidän lapsiinne asti:

15:24 Jos siis koko kansa jossakin tietämättömyydestä erehtyy, niin pitää kaiken kansan tekemän polttouhriksi nuoren mullin karjasta, makiaksi hajuksi \Herralle\ heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa kanssa, kuin se tulee heidän tehdäksensä, ja yhden kauriin syntiuhriksi.

15:25 Ja papin pitää näin sovittaman koko joukon Israelin lapsista, ja se heille annetaan anteeksi; sillä se on tietämättömyys. Ja heidän pitää kantaman lahjansa tuliuhriksi \Herralle\, ja syntiuhrinensa \Herran\ eteen tietämättömyytensä tähden,

15:26 Niin se annetaan anteeksi koko Israelin lasten joukolle, niin myös muuka-

15:19 Ja syötyän sen maan leipä/ pitä teidän andaman ylönnyshrin HERralle.

15:20 Nimittäin teidän taikinan alkeista pitä teidän andaman yhden kyrsän ylönnyxexi/ nijncuin te myös annatta HERralle ylönnyxen teidän rijhestän.

15:21 Nijn pitä teidän myös andaman HERralle teidän taikinan alket ylönnyxexi/ teidän suguisan.

15:22 JA jos te tietämät exytte ja ette tee caickia näitä käskyjä/ joita HERra Mosexelle käsenyt on/

15:23 Ja caicki cuin HERra Mosexen cautta teille käsenyt on/ sijtä päiwästä/ jona hän rupeis käskemän/ nijn teidän lapsin asti.

15:24 Jos sijs coco Canssa teke jotain tietämättömydest/ nijn pitä caiken Canssan tekemän polttouhrixi nuoren calpein carjast/ makiaxi haju-xi HERralle heidän ruocauhrins ja juomauhrins cansa/ cuin se tule heidän tehdäxensä/ ja heidän pitä tekemän caurin syndiuhrixi.

15:25 Ja papin pitä näin sovittaman coco joucon Israelin lapsist/ ja se heille annetan andexi: sillä se on tietämättömyys. Ja heidän pitä candaman sencaltaisia heidän lahjojans uhrixi HERralle/ ja heidän syndiuhrin HERran eteen/ heidän tietämättömydens tähden.

15:26 Nijn se annetan andexi coco Israelin lasten joucolle/

<p>seurakunnalle samoin kuin muukalaiselle, joka asuu heidän keskellensä; sillä koko kansa on vastuunalainen erehdyksestä.</p>	<p>laisille, jotka asuvat heidän seassansa; sillä kaikki kansa on siinä tietämättömyydessä.</p>	<p>nijn myös muucalaisille/ jotca asuwat teidän seasan: sillä caicki Canssa on sijnä tietämättömydes.</p>
<p>15:27 Mutta jos joku yksityinen rikkoo erehdyksestä, tuokoon vuoden vanhan vuohen syntiuhriksi.</p>	<p>15:27 Mutta kuin yksi sielu tietämätä syntiä tekee, hänen pitää tuoman vuosikuntaisen vuohen syntiuhriksi.</p>	<p>15:27 Mutta cosca yxi sielu tietämät syndi teke/ hänen pitää tuoman vuosicunnaisen vuohen syndiuhrixi.</p>
<p>15:28 Kun pappi on toimittanut sovituksen sille, joka on erehdyksestä, tahtomattaan, rikkonut Herraa vastaan, kun hän on toimittanut hänelle sovituksen, niin hänelle annetaan anteeksi.</p>	<p>15:28 Ja papin pitää eksyneen sielun sovittaman, koska hän tietämättömyydestä syntiä tekee \Herran\ edessä, niin että hän sovittaa hänen, ja se annetaan hänelle anteeksi.</p>	<p>15:28 Ja papin pitää sencaltaisen exynen sielun sovittaman/ cosca hän tietämättömydest syndiä teke HERran edes/ nijn että hän sowitta hänen/ ja se annetan hänelle andexi.</p>
<p>15:29 Sama laki olkoon sekä maassa syntyneillä israelilaisilla että muukalaisella, joka asuu heidän keskellensä, kun joku rikkoo erehdyksestä.</p>	<p>15:29 Ja sekä omaisille Israelin lasten seassa että muukalaisille, jotka heidän seassansa asuvat, pitää yhden lain oleman kuin teidän pitää tekemän tietämättömyyden edestä.</p>	<p>15:29 Ja yhden lain pitää oleman cuin teidän pitää tekemän tietämättömyden edest/ sekä omaisille Israelin lasten seas/ että muucalaisille/ jotca teidän seasan asuwat.</p>
<p>15:30 Mutta se, joka tahallisesti tekee syntiä, olipa hän maassa syntynyt tai muukalainen, pilkkaa Herraa, ja hänet hävitettäköön kansastansa.</p>	<p>15:30 Mutta jos joku sielu ilkiwaltaisuudesta jotakin tekee, olkoon omainen eli muukalainen, se pilkkaa \Herraa\; ja se sielu pitää hävitettämän kansastansa.</p>	<p>15:30 Mutta jos joku sielu elkiwallaisuudesta jotakin teke/ olcon se omainen eli muucalainen/ se on pilcannut HERran/ se pitää hävitettämän Canssastans.</p>
<p>15:31 Sillä hän on pitänyt halpana Herran sanan ja rikkonut hänen käskynsä; hänet tuhottakoon, syntivelka painaa häntä.</p>	<p>15:31 Sillä hän on \Herran\ sanan katsonut ylön, ja hänen käskynsä tyhjäksi tehnyt: se sielu pitää peräti hävitettämän, ja olkoon oma nuhteensa.</p>	<p>15:31 Sillä hän on HERran sanan cadzonut ylön/ ja hänen käskynsä tyhjäksi tehnyt/ se pitää peräti hävitettämän/ ja olcon oma nuhtens.</p>
<p>15:32 Israelilaisten oleskellessa erämaassa tavattiin mies kokoamassa puita sapatinpäivänä.</p>	<p>15:32 Ja tapahtui, että Israelin lapset korvessa ollessansa löysivät miehen puita hakemasta sabbatina.</p>	<p>15:32 JA tapahtui/ että Israelin lapset corwes ollesans/ löysit yhden miehen puita hakemast Sabbathina.</p>
<p>15:33 Niin ne, jotka hänet tapasivat puita kokoamasta, toivat hänet Mooseksen ja Aaronin ja koko seurakunnan eteen.</p>	<p>15:33 Ja ne jotka hänen olivat löytäneet puita hakemasta, veivät hänen Mooseksen ja Aaronin eteen, ja kaiken kansan eteen.</p>	<p>15:33 Ja ne jotca hänen olit löynnet puita hakemast/ johdatit hänen Mosexen ja Aaronin eteen/ ja caiken Canssan eteen.</p>
<p>15:34 Ja he panivat hänet vankeuteen, koska ei ollut vielä määrätty, mitä hänelle</p>	<p>15:34 Ja he panivat hänen kiinni; sillä ei se ollut vielä päätetty, mitä hänelle piti</p>	<p>15:34 Ja he panit hänen kijnni/ sillä ei se ollut vielä selkiäst ilmoitettu/ mitä hä-</p>

oli tehtävä.

15:35 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Se mies rangaitakoon kuolemalla, koko seurakunta kivittäköön hänet leirin ulkopuolella.

15:36 Silloin koko seurakunta vei hänet leirin ulkopuolelle, ja he kivittivät hänet kuoliaaksi, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

15:37 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

15:38 Puhu israelilaisille ja sano heille, että heidän on sukupolvesta sukupolveen tehtävä itsellensä tupsut viitojensa kulmiin ja sidottava kulmien tupsuihin punasininen lanka.

15:39 Ne tupsut olkoon teillä, että te, kun ne näette, muistaisitte kaikki Herran käskyt ja ne täyttäisitte ettekä seurasais sydämenne ettekä silmienne himoja, jotka houkuttelevat teitä haureuteen;

15:40 niin muistakaa ja täytäkää kaikki minun käskyni ja olkaa pyhät Jumalallenne.

15:41 Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vein teidät pois Egyptin maasta ollakseni teidän Jumalanne. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

4 Mooses 16 LUKU

16:1 Mutta Koorah, Jisharin poika, joka oli Leevin pojan Kehatin poika, otti Daatanin ja Abiramin, Eliabin pojat, ja

tehtämän.

15:35 Mutta \Herra\ sanoi Moosekselle: sen miehen pitää totisesti kuoleman: kaiken kansan pitää häntä kivittämän kuoliaaksi, ulkona leiristä.

15:36 Niin kaikki kansa vei hänen leiristä ulos, ja kivitti hänen kuoliaaksi, niinkuin \Herra\ Moosekselle käskenytti oli.

15:37 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

15:38 Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: että heidän pitää tekemän tilkoja vaatettensa liepeisiin, sukukunnillensa, ja heidän pitää paneman sinisen langan niiden tilkain päälle, jotka ovat heidän vaatettensa liepeissä,

15:39 Ja ne tilkat pitää oleman teille merkiksi, ja katsoissanne niiden päälle pitää teidän kaikki \Herran\ käskyt muistaman ja tekemän ne, ettette tekisi teidän sydämenne ajatuksen jälkeen, ettekä myös huorin tekisi teidän silmäinne näyn jälkeen.

15:40 Sentähden pitää teidän muistaman ja tekemän kaikki minun käskyni, ja oleman pyhät teidän Jumalallenne.

15:41 Minä olen \Herra\ teidän Jumalanne, joka teidät Egyptin maalta johdatin, ollakseni teidän Jumalanne: Minä \Herra\ teidän Jumalanne.

16 LUKU

16:1 Ja Kora Jetseharin poika, joka oli Levin pojan Kehatin poika, otti kanssansa Datanin ja Abiramin Eliabin pojat, ja Onin Peletin pojan

nelle piti tehtämän.

15:35 mutta HERra sanoi Moosekselle: sen miehen pitää totisest cuoleman/ caiken Canssan pitä händä kiwittämän ulkona leiristä.

15:36 Nijn caicki Canssa weit hänen leiristä ulos/ ja kiwiti hänen cuoliaksi/ nijncuin HERra Mosexelle käskenytti oli.

15:37 JA HERra sanoi Moosekselle:

15:38 Puhu Israelin lapsille/ ja sano heille: että heidän pitää tekemän tilkoja vaatettens liepeisijn/ caikille heidän lapsillens/ ja heidän pitää paneman kellaiset nuorat niiden tilcain päälle/ jotca owat heidän vaatettens liepeis.

15:39 Ja ne tilgat pitää oleman teille merkixi/ ja cadzoi-san niiden päälle pitää teidän caicki HERran käskyt muistaman ja tekemän ne/ ettet te tekis teidän sydämen ajatuksen jälkeen/ elickä myös huorin tekis teidän silmäin näyn jälkeen.

15:40 Sentähden pitää teidän muistaman ja tekemän caicki minun käskyni/ ja oleman pyhät teidän Jumalallen.

15:41 Minä olen HERra teidän Jumalan/ joca teidän Egyptin maalda johdatin ollaxeni teidän Jumalan. Minä HERra teidän Jumalan.

XVI. Lucu

16:1 JA Corah Jezeharin poica/ joca oli Cahatin Lewin pojan poica/ ynnä Dathanin ja Abiramin Eliabin poicain

Oonin, joka oli Ruubenin pojan Peletin poika,	Rubenin pojista,	cansa/ ja On Pelethin poica/ joca oli Rubenin pojista:
16:2 ja he nousivat kapinaan Moosesta vastaan, ja heihin yhtyi israelilaisista kaksisataa viisikymmentä miestä, kansan päämiehiä, kansankokouksen jäseniä, arvokkaita miehiä.	16:2 Ja he nousivat Mosesta vastaan: niin myös Israelin lapsista kaksisataa ja viisikymmentä miestä ylimmäisistä, kansalta kutsuttua, kuuluisaa miestä,	16:2 Capinoidzit Mosesta wastaan/ monicahtain miesten cansa Israelin lapsist/ caxisata ja wijsikymmendä ylimmäist Canssan seast/ Raadiherra ja cuuluisata miestä.
16:3 Ja he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan ja sanoivat heille: Jo riittää! Koko seurakunta, he kaikki, ovat pyhät, ja Herra on heidän keskellensä. Miksi te siis korotatte itsenne Herran seurakunnan yli?	16:3 Ja he kokoontuivat Mosesta ja Aaronia vastaan, ja sanoivat heille: se on teille ylen paljo; sillä kansa on kaikki pyhä, ja \Herra\ on heidän kanssansa, ja miksi te korotatte teitänne \Herran\ kansan päälle?	16:3 Ja he cocoisit heidäns Mosesta ja Aaronita wastaan/ ja sanoit heille: te teitte ylönpaljo: sillä Canssa on caicki pyhä/ ja HERra on heidän cansans/ mixi te corgotatte teitän HERran Canssan päälle?
16:4 Kun Mooses sen kuuli, lankesi hän kasvoillensa.	16:4 Koska Moses sen kuuli, lankesi hän kasvoillensa,	16:4 Cosca Moses sen cuuli/ langeis hän caswoillens/
16:5 Sitten hän puhui Kooralle ja kaikelle hänen joukolleen sanoen: Huomenna Herra ilmoittaa, kuka on hänen omansa ja kuka on pyhä ja kenen hän sallii käydä tykönsä. Kenen hän valitsee, sen hän sallii käydä tykönsä.	16:5 Ja puhui Koralle ja koko hänen seurallensa sanoen: huomenna \Herra\ ilmoittaa kuka hänen omansa on, ja kuka pyhä on ja saa hänelle uhrata: jonka hän valitsee, se uhratkaan hänelle.	16:5 Ja sanoi Corahlle ja coco hänen seurallens: huomenna HERra ilmoitta cuca hänen omans on/ ja cuca pyhä on/ ja hänelle uhraman pitä/ jonga hän walidze/ se uhratcan.
16:6 Tehkää näin: Ottakaak itsellenne hiilipannut, sinä Koorah ja kaikki sinun joukkosi,	16:6 Tehkää näin: ottakaat teillenne savuastiat, Kora ja kaikki hänen seuransa,	16:6 Tehkät nijn/ ottacat teillen sawuastiat/ Corah ja caicki hänen seurans.
16:7 ja virittäkää niihin tuli ja pankaa niihin huomenna suitsuketta Herran edessä, niin se mies, jonka Herra silloin valitsee, on pyhä. Riittäköön se teille, te leeviläiset!	16:7 Ja pankaat niihin tulta, ja heittäkää niihin suitsutusta \Herran\ eteen huomenna, ja se mies, jonka \Herra\ valitsee, olkoon pyhä: se on teille paljo, Levin lapset.	16:7 Ja pangat nijhin tulda/ ja heittäkät nijhin pyhä sawua/ HERran eteen huomena: jonga HERra walidze se olcon pyhä: te teette paljo Lewin lapset.
16:8 Ja Mooses puhui Kooralle: Kuulkaa, te leeviläiset!	16:8 Ja Moses sanoi Koralle: kuulkaat nyt Levin lapset!	16:8 Ja Moses sanoi Corahlle: cuulcat Lewin lapset/
16:9 Eikö teille jo riitä se, että Israelin Jumala on erottanut teidät Israelin seurakunnasta, sallinut teidän käydä hänen tykönsä toimittamaan palvelusta Herran asumuksessa ja seisomaan seurakunnan edessä palvelema-	16:9 Vähäkö se teille on, että Israelin Jumala on teidät eroittanut Israelin kansasta ja antanut tulla tykönsä palvelusta tekemään \Herran\ Tabernaklin virassa, ja seisomaan seurakunnan edessä, ja heitä palvelemaan?	16:9 Wähäkö se teille on/ että Israelin Jumala on teidän eroittanut Israelin Canssast hänellens uhraman/ ja palweleman HERran Tabernaclin wirasa/ ja seisoman seurakunnan edes/ ja händä palweleman?

sa heitä?

16:10 Hän salli käydä tykönsä sinun ja kaikkien veljesi, leeviläisten, sinun kanssasi; ja nyt te tavoittelette pappeuttakin.

16:11 Niin siis sinä ja koko sinun joukkosi käytkä kapi-noimaan Herraa vastaan; sillä mikä on Aaron, että te häntä vastaan napisette!

16:12 Ja Mooses kutsutti Daatanin ja Abiramin, Eliabin pojat. Mutta he sanoivat: Emme tule.

16:13 Eikö jo riitä, että olet tuonut meidät tänne maasta, joka vuotaa maitoa ja mettä, hukuttaaksesi meidät erämaahan? Pyritkö vielä meidän valtiaaksemme?

16:14 Oletpa totisesti tuonut meidät maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, ja antanut meille perintöosaksi vainioita ja viinitarhoja! Luuletko voisika sokaista silmät näiltä ihmisiltä? Me emme tule.

16:15 Silloin Mooses vihastui kovin ja sanoi Herralle: Älä katso heidän uhrilahjansa puoleen. En ole keneltäkään heistä aasiakaan anastanut enkä kenellekään heistä mitään vääryyttä tehnyt.

16:16 Silloin Mooses sanoi Koorahille: Astukaa huomenna Herran eteen, sinä itse ja koko sinun joukkosi, sekä myöskin Aaron,

16:17 ja ottakoon kukin teistä hiilipannunsa ja pankoon siihen suitsuketta sekä tuokoon Herran eteen hiilipannunsa,

16:10 Hän on ottanut sinun ja kaikki sinun veljes Levin lapset tykönsä: ja te pyydätte myös pappeutta?

16:11 Sinä ja kaikki sinun joukkos nostatte kapinan \Herraa\ vastaan. Mikä Aaron on, että te napisette häntä vastaan?

16:12 Ja Mooses lähetti kutsumaan Datania ja Abiramia Eliabin poikia; mutta he sanoivat: emme sinne tule ylös.

16:13 Vähäkö se on, että sinä olet meidät maalta tuonut ulos, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, tappaakses meitä korvessa, vaan teet sinus vielä päämieheksi meidän ylitsemme, ja tahdot myös hallita meitä?

16:14 Jalosti sinä olet meidät johdattanut siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, ja annoit pelot ja viinamäet perinnöksi. Tahdotkos vielä näiltä miehiltä silmät puhkaista? emme tule sinne.

16:15 Silloin vihastui Mooses sangen kovin, ja sanoi \Herralle\ : älä käännä sinuas heidän ruokauhrinsa puoleen! En minä heiltä ottanut aasiakaan, ja en ole heidän yhdenkään pahaa tehnyt.

16:16 Ja Mooses sanoi Koorahille: sinä ja koko sinun joukkos pitää huomenna oleman \Herran\ edessä, sinä ja he, ja Aaron,

16:17 Ja jokainen ottakoon savuastiansa, ja pankaan suitsutusta siihen, ja tuokaan \Herran\ eteen, kukin savuastiansa, kaksisataa ja

16:10 Hän on ottanut sinun ja kaikki sinun veljes Lewin lapset hänen tykönsä/ ja te pyydätte myös pappeutta?

16:11 Sinä ja kaikki sinun joukkos nostat capinan HERran vastaan. Mikä Aaron on/ että te napisette häntä vastaan?

16:12 JA Mooses lähetti cudzuman Dathani ja Abirami Heliabin poikia. Mutta he sanoit: emme sinne tule ylös.

16:13 Vähäkö se on/ että sinä olet meidän maalta tuonut ulos/ josta hunajata ja riesca vuotaa/ ettäs meitä tahdot tappa corwes/ ja vielä päälisexi hallita meitä.

16:14 Jalosti sinä olet meidän johdattanut siihen maahan/ josta riesca ja hunajata vuotaa/ ja annoit pelot ja wijnamäet perinnöxi. Tahdotcos vielä myös Canssaldalla silmät puhkaista? en me tule sinne.

16:15 Silloin vihastui Mooses sangen cowin/ ja sanoi Herralle: älä käännä sinuas heidän ruocauhrins puoleen. En minä heidä ottanut Asiacan/ ja en heidän yhdengän pahaa tehnyt.

16:16 Ja Mooses sanoi Koorahille: sinä ja koko sinun joukkos/ pitää huomenna oleman HERran edessä/ sinä/ ja he myös/ ja Aaron.

16:17 Ja jokainen ottakoon savuastiansa/ ja pankaan pyhäsiänsä siihen/ kukin savuastiansa cansa/ se on/ caxi-

kaksisataa viisikymmentä hiilipannua; niinkään sinä ja Aaron tuokaa kumpikin hiilipannunne.	viisikymmentä savuastiaa, niin myös sinä ja Aaronkin savuastianne.	sata ja wiisikymmendä astiata.
16:18 Niin he ottivat kukin hiilipannunsa, virittivät niihin tulen ja panivat niihin suitsuketta ja asettuivat ilmestysmajan ovelle; samoin myöskin Mooses ja Aaron.	16:18 Ja kukin otti savuastianansa, ja pani siihen tulen, ja heittivät siihen suitsutusta, ja seisoivat seurakunnan majan ovelle, Moses ja Aaron myös.	16:18 Ja kukin otti savuastian/ ja panit siihen tulen/ ja heitit siihen pyhäsavua/ ja menit seurakunnan majan oven eteen/ Moses ja Aaron myös
16:19 Mutta Koorah kokosi heitä vastaan koko seurakunnan ilmestysmajan ovelle. Silloin Herran kirkkaus näkyi koko seurakunnalle.	16:19 Ja Kora kokosi heitä vastaan kaiken kansan, seurakunnan majan oven eteen: silloin \Herran\ kunnia näkyi kaikelle kansalle.	16:19 Ja Corah cocois heitä vastaan caiken Canssan/ seurakunnan majan oven eteen. Ja HERran cunnia näyi caikelle Canssalle.
16:20 Ja Herra puhui Mooseselle ja Aaronille sanoen:	16:20 Ja \Herra\ puhui Mooseselle ja Aaronille, sanoen:	16:20 JA HERra puhui Mosexelle ja Aaronille/ sanoden:
16:21 Erottautukaa te tästä joukosta, niin minä tuokiossa heidät tuhoan.	16:21 Eroittakaat teitä tästä joukosta, niin minä äkisti heidät hukutan.	16:21 Eroittacat teitä tästä joucost/ että minä äkist heitä hucutan.
16:22 Mutta he lankesivat kasvoillensa ja sanoivat: Oi Jumala, sinä Jumala, jonka vallassa on kaiken lihan henki: jos yksi mies rikkoo, vihasutko silloin koko seurakuntaan?	16:22 Mutta he lankesivat kasvoillensa ja sanoivat: Jumala, kaiken lihan henkein Jumala! jos yksi mies on syntiä tehnyt, tahdotkos antaa vihas julmistua kaiken kansan päälle?	16:22 Mutta he langesit casvoillens/ ja sanoit: Jumala/ caiken lihan hengein Jumala/ jos yxi mies on syndi tehnyt/ tahdotcos sen costa caikelle Canssalle.
16:23 Niin Herra puhui Mooseselle sanoen:	16:23 Ja \Herra\ puhui Mooseselle, sanoen:	16:23 Ja HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
16:24 Puhu seurakunnalle näin: Lähtekää pois Koorahin, Daatanin ja Abiramin asumuksen ympäriltä.	16:24 Puhu kansalle ja sano: paetkaat Koran, Datanin ja Abiramin majain ympäriltä.	16:24 Puhu Canssalle/ ja sano: paetca Corahn/ Dathanin ja Abiramin majain ymbärildä.
16:25 Sitten Mooses nousi ja meni Daatanin ja Abiramin luo, ja Israelin vanhimmat seurasivat häntä.	16:25 Ja Moses nousi ja meni Datanin ja Abiramin tykö, ja vanhimmat Israelista seurasivat häntä,	16:25 Ja Moses nousi/ ja meni Dathanin ja Abiramin tygö/ ja wanhimmat Israelist seurasit händä.
16:26 Ja hän puhui seurakunnalle sanoen: Siirtykää pois näiden jumalattomien miesten majoilta älkääkö koskeko mihinkään, mikä on heidän, ettette tuhoutuisi kaikkien heidän syntiensä tähden.	16:26 Ja puhui kansalle, sanoen: paetkaat näiden jumalattomien ihmisten majain ympäriltä, ja älkää ruvetko mihinkään heidän omaansa, ettette myös hukkuisi kaikkensa heidän synneissänsä.	16:26 Ja puhui Canssalle/ sanoden: paetca näiden jumalattomien ihmisten majain ymbärildä/ ja älkät ruwetco mihingän heidän omans/ ettet te myös huckuis caikis heidän synneisäns.
16:27 Niin he lähtivät pois Koorahin, Daatanin ja Abira-	16:27 Ja he pakenivat Koran, Datanin ja Abiramin	16:27 Ja he eraunsit Corahn/ Dathanin ja Abiramin majain

min asumuksen ympäriltä.

Mutta Daatan ja Abiram olivat tulleet ulos ja asettuneet majojensa ovelle vaimoinensa ja suurine ja pienine lapsinensa.

16:28 Ja Mooses puhui: Tästä te tietäkää, että Herra on minut lähettänyt tekemään kaikki nämä teot ja etteivät ne ole tapahtuneet minun omasta tahdostani:

16:29 jos nämä kuolevat samalla tavalla, kuin muut ihmiset kuolevat, ja heidän käy, niinkuin kaikkien muiden ihmisten käy, niin ei Herra ole minua lähettänyt.

16:30 Mutta jos Herra antaa jotakin erikoista tapahtua ja maa avaa kitansa ja nielaisee heidät kaikkienensa, niin että he elävältä suistuvat tuonelaan, niin siitä tietäkää, että nämä miehet ovat pilkanneet Herraa.

16:31 Tuskin oli hän saanut kaiken tämän sanotuksi, niin maa halkesi heidän altansa

16:32 ja maa avasi kitansa ja nielaisi heidät, heidän asuntoonsa, kaiken Koorahin väen ja kaikki heidän tavaransa.

16:33 Ja he suistuivat kaikkienensa elävältä tuonelaan, ja maa peitti heidät; ja niin heidät hävitettiin seurakunnan keskeltä.

16:34 Ja koko Israel, joka oli heidän ympärillensä, pakeni kuullessaan heidän huutonsa, sillä he pelkäsivät maan nielaisevan heidätkin.

16:35 Mutta tuli lähti Herran tyköä ja kulutti ne kaksisataa

majain ympäriltä; mutta Daatan ja Abiram kävivät ulos, ja seisoiivat majainensa ovella emäntinensä, poikinensa ja lapsinensa.

16:28 Ja Mooses sanoi: siitä teidän pitää tietämän \Herran\ minua lähettäneeksi, kaikkia näitä töitä tekemään, niin ettei se ole minun omasta sydämestäni:

16:29 Jos he kuolevat niinkuin kaikki ihmiset kuolevat, eli kostetaan, niinkuin kaikille ihmisille kostetaan, niin ei \Herra\ ole minua lähettänyt.

16:30 Mutta jos \Herra\ tässä jotakin uutta tekee, niin että maa avaa suunsa ja nieläe heidät kaikkein kanssa, mitä heillä on, niin että he elävinä menevät helvettiin, niin teidän pitää tietämän, että nämä miehet pilkkasivat \Herraa\.

16:31 Ja tapahtui, koska hän kaikki nämä sanat puhunut oli, halkesi maa heidän altansa.

16:32 Ja maa avasi suunsa ja nieli heidät, ja heidän huoneensa, ja kaikki ne ihmiset, jotka Koran tykönä olivat, ja kaiken heidän tavaransa.

16:33 Ja he menivät elävänä helvettiin, kaikkienensa kuin heillä oli, ja maa peitti heidät, ja he hukkuivat kansan seasta.

16:34 Ja koko Israel, joka heidän ympärillensä oli, pakeni heidän parkunsa tähden. Sillä he sanoivat: ettei maa meitäkin nielisi.

16:35 Ja tuli läksi \Herralta\, ja poltti ne kaksisataa ja viisikymmentä

ymbärildä. Mutta Dathan ja Abiram kävit ulos/ ja seisoi majains owella emändinens/ poikinens/ ja lapsinens.

16:28 Ja Mooses sanoi: siitä teidän pitää ymmärtämän Herran minua lähettäneeksi/ että minun pitäis caicki nämät työt tekemän/ ei minun sydämestäni.

16:29 Jos he cuolewat niinkuin caicki ihmiset cuolewat/ eli costetan/ niinkuin caickille ihmisille costetan/ niinkuin ei HERra minua lähettänyt.

16:30 Mutta jos HERra tässä jotakin utta teke/ niinkuin että maa awa suuns/ ja nieläe heidän/ caickein cansa/ cuin heillä on/ niinkuin että he eläwänä menewät helwettijn/ niinkuin teidän pitää ymmärtämän että nämät miehet pilckasit HERra.

16:31 Ja cosca hän caicki nämät sanat puhui/ halkeis maa heidän aldans.

16:32 Ja maa awais suuns ja nieli heidän/ ja heidän huonens/ ja caicki ne ihmiset cuin Corahn tykönä olit/ ja caiken heidän tawarans.

16:33 Ja he menit eläwänä helwettijn/ caickinens cuin heillä oli. Ja maa peitti heidän/ ja he hucuit Canssan seast.

16:34 Ja coco Israel joca heidän ymbärilläns oli/ pakeni heidän parcuns tähden. Sillä he sanoit: ettei myös maa meitäkin nielis.

16:35 Ja wielä sijtte läxi tuli HERralda/ ja poltti ne caxisaisataa

viisikymmentä miestä, jotka olivat tuoneet suitsutusta.

16:36 Ja Herra puhui Mooselle sanoen:

16:37 Käske Eleasaria, pappi Aaronin poikaa, korjaamaan nuo hiilipannut palosta, mutta puhdistamaan tuli niistä kauas,

16:38 sillä ne ovat tulleet pyhäkön omiksi. Noiden henkensä menettäneiden syntisten hiilipannuista takokaa ohuita levyjä alttarin päällystämiseksi; sillä he toivat ne Herran eteen, ja niin ne tulivat pyhäkön omiksi ja merkiksi israelilaisille.

16:39 Niin pappi Eleasar otti ne vaskiset hiilipannut, jotka nuo tulen polttamat miehet olivat tuoneet, ja ne taottiin alttarin päällystykseksi,

16:40 muistuttamaan israelilaisille, ettei kukaan syrjäinen, joka ei ole Aaronin sukua, lähestyisi polttamaan suitsuketta Herran edessä, niin ettei hänen kävisi samoin kuin Koorahin ja hänen joukkonsa, niinkuin Herra oli hänelle Mooseksen kautta puhunut.

16:41 Mutta seuraavana päivänä kaikki israelilaisten seurakunta napisi Moosesta ja Aaronia vastaan sanoen: Te olette surmanneet Herran kansaa.

16:42 Mutta kun kansa koontui Moosesta ja Aaronia vastaan, niin he kääntyivät ilmestysmajaan päin, ja katso, pilvi peitti sen, ja Herran kirkkaus näkyi.

16:43 Silloin Mooses ja Aaron menivät ilmestysmajan edus-

miestä, jotka suitsutusta uhrasivat.

16:36 Ja \Herra\ puhui Mooselle, sanoen:

16:37 Sano Eleasarille papin Aaronin pojalle, että hän ottaa savuastiat tulipalosta, ja hajoittaa tulen sinne ja tänne; sillä ne ovat pyhät.

16:38 Näiden savuastiat, jotka syntiä tekivät sielujansa vastaan, ne takokaat leveiksi, ohukaisiksi kiskoiksi, joilla alttari peitetään; sillä ne ovat \Herran\ eteen uhratut ja pyhitetyt. Ja ne pitää oleman merkiksi Israelin lapsille.

16:39 Ja Eleasar pappi otti ne vaskiastiat, joissa palanneet miehet olivat uhranneet, ja taotti ne leveiksi, ohukaisiksi kiskoiksi, alttarin peitteeksi,

16:40 Israelin lapsille muistoksi, ettei yksikään muukalainen, joka ei ole Aaronin siemenestä, lähestyisi uhramaan suitsutusta \Herran\ eteen, ettei hänelle tapahtuisi, niinkuin Koralle ja hänen joukollensa, niinkuin \Herra\ hänelle sanoi Mooseksen kautta.

16:41 Toisena päivänä taas napisivat koko Israelin lasten joukko Moosesta ja Aaronia vastaan, ja sanoivat: te olette tappaneet \Herran\ kansan.

16:42 Ja koska kansa koontui Moosesta ja Aaronia vastaan, ja kuin he käänsivät heitänsä seurakunnan majaan päin, katso, pilvi peitti sen ja \Herran\ kunnia näkyi.

16:43 Ja Moses ja Aaron menivät seurakunnan majan

ta ja wiisikymmendä miestä/ cuin pyhäsavua uhrasit.

16:36 JA HERra puhui Mooselle/ sanoden:

16:37 Sano Eleazarille papin Aaronin pojalle/ että hän otta savuastiat tulipalosta/ ja hajotta tulen sinne ja tänne:

16:38 Sillä ne synnisten savuastiat pyhitetän heidän sieluns cautta/ että he tawotan lewiöixi ohucaisixi cappaleixi/ joilla Altari peitetän: sillä ne owat HERran eteen uhratut ja pyhitetyt. Ja ne pitä oleman merkixi Israelin lapsille.

16:39 Ja Eleazar pappi otti ne waskiastiat/ joisa palanet miehet olit uhrannet/ ja tawotti ne lewiöixi ohucaisixi cappaleixi/ Altarin peittexi.

16:40 Israelin lapsille muistoxi/ ettei yxikän muucalainen lähestyis/ joca ei ole Aaronin siemenest/ uhraman pyhäsavua HERran eteen/ ettei hänelle tapahduis/ nijncuin Corahlle ja hänen joucollens/ nijncuin HERra hänelle sanoi Mosexen cautta.

16:41 TOisna päiwänä taas napisit coco Israelin lasten joucko Moosesta ja Aaronita wastan/ ja sanoit: te oletta tappanet HERran Canssan.

16:42 Ja cosca Canssa cocounsit Moosesta ja Aaronita wastan/ ja käänsit heitäns seuracunnan maja päin/ cadzo/ pilwi peitti sen/ ja HERran cunnia näyi.

16:43 Ja Moses ja Aaron menit seuracunnan majan

talle.

16:44 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

16:45 Poistukaa tämän joukon luota, niin minä tuokiossa heidät tuhoan. Silloin he lankesivat kasvoillensa.

16:46 Ja Mooses sanoi Aaronille: Ota hiilipannu ja viritä siihen tuli alttarilta, pane siihen suitsuketta ja vie se nopeasti seurakunnan luo ja toimita heille sovitus, sillä viha on lähtenyt liikkeelle Herran tyköä, vitsaus on jo alkanut.

16:47 Ja Aaron teki, niinkuin Mooses oli käsenyt, ja riensi seurakunnan keskelle, ja katso, vitsaus oli jo alkanut kansan keskuudessa. Silloin hän suitsutti ja toimitti kansalle sovituksen.

16:48 Ja hänen siinä seisoessaan kuolleitten ja elävien vaiheella vitsaus taukosi.

16:49 Mutta niitä, jotka vitsauksesta kuolivat, oli neljätoista tuhatta seitsemänsataa henkeä, paitsi niitä, jotka saivat surmansa Koorahin tähden.

16:50 Sitten Aaron palasi takaisin Mooseksen luo ilmetysmajan ovelle, ja vitsaus oli tauonnut

4 Mooses 17 LUKU

17:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

17:2 Puhu israelilaisille ja ota heiltä, kaikilta heidän ruhtinailtansa, sauva kutakin sukukuntaa kohti, heidän sukukuntiansa mukaan, kaksitoista sauvaa. Kirjoita kunkin nimi

eteen.

16:44 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

16:45 Paetkaat tästä kansasta; sillä minä surmaan äkisti heidät, ja he lankesivat kasvoillensa.

16:46 Ja Moses sanoi Aaronille: ota savuastia, ja pane tulta siihen alttarilta, ja heitä suitsutusta siihen. Ja mene nopeasti kansan tykö ja sovita heitä: sillä vihan julmuus on \Herralta\ käynyt ulos, ja rangaistus on jo alkanut.

16:47 Ja Aaron otti niinkuin Moses hänelle sanoi, ja juoksi kansan keskelle, ja katso, rangaistus oli jo ruvennut kansan seassa: ja hän suitsutti savutusta, ja sovitti kansan.

16:48 Ja seiso kuolleitten ja elävitten välillä; niin rangaistus asettui.

16:49 Mutta ne kuin rangaistuksesta kuolivat, oli neljätoistakymmentä tuhatta ja seitsemänsataa; paitsi niitä, jotka Koran kapinassa hukuivat.

16:50 Ja Aaron palasi Mooseksen tykö, seurakunnan majan oveen ja rangaistus asettui.

17 LUKU

17:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

17:2 Puhu Israelin lapsille, ja ota heiltä itsekultakin sauva isänsä huoneen jälkeen, kaikilta heidän päämiehiltänsä heidän isänsä huoneen jälkeen, kaksitoistakymmentä sauvaa: kirjoita kunkin nimi

eteen.

16:44 Ja HERra puhui Mosekselle/ sanoden:

16:45 Paetca nopiast tästä Cansast/ minä surman äkist heidän/ ja he langeisit casvoillens.

16:46 Ja Moses sanoi Aaronille: ota sawuastia/ ja pane siihen tuli Altarilda/ ja heitä pyhä sawua siihen. Ja mene nopiast Canssan tygö ja sowita heitä/ sillä vihan julmuus on HERralda käynyt ulos/ ja rangaistus on jo ruwennut.

16:47 Ja Aaron otti nijncuin Moses hänelle sanoi/ ja juoksi Canssan keskeldä. Ja cadzo/ rangaistus oli jo ruwennut Canssan seas/ ja hän suidzutti pyhä sawu/ ja sowitti Canssan.

16:48 Ja seiso cuolutten ja eläwitten wälillä/ nijn rangaistus asetui.

16:49 Mutta ne cuin rangaistuxest cuolit/ oli neljätoistakymmendä tuhatta ja seidzemen sata/ paidzi nijtä/ cuin Corahn capinas hucuit.

16:50 Ja Aaron palais Mosexen tygö seuracunnan majan oween/ ja rangaistus asetui.

XVII. Lucu

17:1 JA HERra puhui Mosekselle/ sanoden:

17:2 Puhu Israelin lapsille/ ja ota heildä caxitoistakymmendä sauwa/ idzeculdakin hänen Isäns huonen päämieheldä yxi. Ja kirjoita idzecungin nimi sauwaans.

hänen sauvaansa,

17:3 mutta Leevin sauvaan kirjoita Aaronin nimi, sillä tämänkin sukukunnan päämiehellä olkoon sauvansa.

17:4 Pane ne sitten ilmes-
tysmajaan lain arkin eteen,
missä minä teille ilmestyn.

17:5 Ja tapahtuu, että kenen minä valitsen, sen sauva ver-
soo. Siten minä lopetan is-
raelilaisten napinan, niin että
pääsen kuulemasta heidän
napinaansa teitä vastaan.

17:6 Ja Mooses puhui tämän
israelilaisille, ja kaikki heidän
ruhtinaansa antoivat hänelle
kukin sauvansa sukukunnit-
tain, yhteensä kaksitoista
sauvaa, ja Aaronin sauva oli
heidän sauvainsa joukossa.

17:7 Ja Mooses pani sauvat
lain majaan, Herran eteen.

17:8 Kun Mooses seuraavana
päivänä meni lain majaan,
niin katso, Aaronin sauva,
joka oli siinä Leevin sukukun-
nan puolesta, oli alkanut ver-
soa, siihen oli ilmestynyt sil-
muja, puhjennut kukkia ja
kasvanut kypsiä manteleita.

17:9 Ja Mooses vei ulos
kaikki sauvat Herran kasvojen
edestä kaikkien israelilaisten
tykö; ja he katselivat niitä ja
ottivat kukin sauvansa.

17:10 Ja Herra sanoi Moo-
sekselle: Vie Aaronin sauva
takaisin lain arkin eteen säily-
tettäväksi merkinä uppinis-
kaisille, ja lopeta heidän na-
pinansa, niin että minä pää-
sen sitä kuulemasta, jotta he
eivät kuolisi.

hänen sauvaansa.

17:3 Mutta Aaronin nimi kir-
joita Levin sauvaan; sillä it-
sekullakin isänsä huoneen
päämiehellä olkoon sauva.

17:4 Ja pane ne seurakun-
nan majaan, todistuksen
eteen, jossa minä olen teillä
saapuvilla.

17:5 Ja jonka minä heistä
valitsen, sen sauva pitää vi-
heriöitsemän, että minä aset-
taisin Israelin lasten moni-
naisen napinan minun pääl-
täni, jolla he teitä vastaan
napisevat.

17:6 Niin Moses puhui Israe-
lin lapsille: ja kaikki heidän
päämiehensä antoivat hänel-
le kaksitoistakymmentä sau-
vaa, itsekukin päämies isän-
sä huoneesta yhden sauvan:
ja Aaronin sauva oli heidän
sauvainsa keskellä.

17:7 Ja Moses pani sauvat
\Herran\ eteen todistuksen
majaan.

17:8 Ja tapahtui toisena päi-
vänä, että Moses meni todis-
tuksen majaan: ja katso, Aa-
ronin sauva levin huoneesta
viheriöitsi: ja kukoistus puh-
kesi ja kukkainen tuli täydelliseksi ja kasvoi kypsiä man-
delia.

17:9 Ja Moses kantoi kaikki
sauvat ulos \Herran\ edestä
kaikkein Israelin lasten
eteen: ja he näkivät sen, ja
itsekukin otti sauvansa.

17:10 Ja \Herra\ sanoi Mo-
sekselle: kannaa Aaronin sau-
va jälleen todistuksen eteen
tallella pidettää, merkiksi
niskurille lapsille; että hei-
dän napinansa minua vas-
taan lakkais, ettei he kuolisi.

17:3 Mutta Aaronin nimi kir-
joita Lewin sauvaan: sillä id-
zecullakin Isäns huonen pää-
miehellä olcon yxi sauwa.

17:4 Ja pane ne seuracunnan
majaan/ Todistuxen eteen/
custa minä teille todistan.

17:5 Ja jonga minä heistä
walidzen/ hänen sauwans
wiherjötze asettaxen sen na-
pinan/ cuin Israelin lapset
napisewat teitä wastan.

17:6 Nijn Moses puhui Israelin
lapsille: ja caicki heidän
päämiehensä annoit hänelle
caxitoistakymmendä sauwa/
idzecukin päämies hänen
Isäns huonest yhden sauwan.
Nijn oli myös Aaronin sauwa
heidän sauwains seas.

17:7 Ja Moses pani sauvat
Todistuxen majaan HERran
eteen.

17:8 Ja toisna päivänä huo-
meneltain Moses mendyäns
Todistuxen majaan/ löysi Aa-
ronin sauwan Lewin huonest
wiherdjöitzewän/ ja cucoistu-
xen puhjennen ja mandelita
caswawan.

17:9 Ja Moses cannoi caicki
sauwat ulos HERran edestä
Israelin lasten eteen/ nijn
että he caicki sen näit/ ja
idzecukin otti sauwans.

17:10 Ja HERra sanoi Mose-
xelle: canna Aaronin sauwa
jällens Todistuxen eteen/
siellä tallella pidettä/ merkixi
niscurille lapsille/ että heidän
napinans minua wastan
lackais/ ettei he cuolis.

17:11 Ja Mooses teki sen; niinkuin Herra häntä käski, niin hän teki.

17:12 Mutta israelilaiset sanoivat Moosekselle näin: Katso, me menehdymme, me hukumme, kaikki me hukumme!

17:13 Kuka vain lähestyy, kuka ikinä lähestyy Herran asumusta, se kuolee! Onko meidän kaikkien hukkuminen?

17:11 Ja Moses teki sen; niinkuin \Herra\ hänelle käskenyt oli, niin hän teki.

17:12 Ja Israelin lapset puhuivat Mosekselle, sanoen: katso, me olemme riutumalamme! me hukumme, kaikki me hukumme!

17:13 Kuka ikänä lähestyy \Herran\ majaa, se kuolee. Hävitetäänkö meitä peräti?

17:11 Moses teki nijncuin HERra hänelle käskenyt oli.

17:12 Ja Israelin lapset sanoit Mosexelle: cadzo/ me hucum ja tulem pois/ me wähenem ja caicki hucum.

17:13 Cuca ikänäns lähesty HERran maja/ hän cuole. Häwitetängöst me peräti?

4 Mooses 18 LUKU

18:1 Ja Herra sanoi Aaronille: Sinun ja sinun poikiesi, isäsi suvun sinun kanssasi, on kannettava pyhäkköä vastaan tehdyt rikkomukset; samoin sinun ja poikiesi sinun kanssasi on kannettava pappeutta vastaan tehdyt rikkomukset.

18:2 Mutta salli myös veljiesi, Leevin sukukunnan, isäsi heimon, käydä sinun kanssasi sinne. He liittykööt sinuun ja palvelkoot sinua, kun sinä ja poikasi sinun kanssasi toimittatte palvelusta lain majan edessä.

18:3 Ja he hoitakoot sekä sinun tehtäviäsi että kaikkia majan tehtäviä, mutta älkööt lähestykö pyhiä esineitä tai alttaria, etteivät kuolisi, niin he kuin tekivät.

18:4 Liittykööt he sinuun ja hoitakoot ilmestysmajan tehtävät, majan kaikki palvelustehtävät; mutta syrjäinen älköön teitä lähestykö.

18:5 Ja teidän on hoidettava tehtävät pyhäkössä ja alttarilla, ettei Herran viha enää

18 LUKU

18:1 Ja \Herra\ sanoi Aaronille: sinä ja sinun poikas, ja sinun isäs huone sinun kanssas, kantakaat pyhän viat: ja sinä ja sinun poikas sinun kanssas, kantakaat pappeutenne viat.

18:2 Mutta veljes isäs Levin suvusta ota kanssas, heidän pitää pysymän sinun tykönäs ja palveleman sinua: mutta sinä ja poikas sinun kanssas, palvelkaat todistuksen majassa.

18:3 Ja he ottakaan vaarin sinun vartioistas, ja koko majan vartiosta: älkööt kuitenkaan lähestykö pyhän astioita ja alttaria, ettei sekä he ja te kuolisi.

18:4 Mutta heidän pitää pysymän sinun tykönäs ottamassa vaarin seurakunnan majan vartioista kaikessa majan palveluksessa, eikä yhdenkään muukalaisen pidä teitä lähestymän.

18:5 Niin ottakaat siis vaari pyhän vartiosta ja alttarin vartiosta, ettei enää vihan

XVIII. Lucu

18:1 JA HERra sanoi Aaronille: sinä ja sinun poicas/ ja sinun Isäs huone sinun cansas candacat Pyhän wiat/ ja sinä ja sinun poicas sinun cansas candacat teidän pappeuden wiat.

18:2 Mutta sinun weljes sinun Isäs Lewin sugusta ota oleman tygös/ palweleman sinua tykönäs. Mutta sinä ja sinun poicas sinun cansas/ palwelcat todistuxen majasa.

18:3 Ja ottacan waarin sinun palweluxestas/ ja coco majan wartiosta. Älkön cuitengan lähestykö Pyhän caluja ja Altarita/ ettei sekä he ja te cuole.

18:4 Mutta heidän pitä oleman sinun tykönäs ottamas waarin seuracunnan majan palweluxest/ caickinaises majan wiras. Ja ei yhdengän muucalaisen pidä teitä lähestymän.

18:5 Nijn ottacat sijs waari Pyhän palweluxest/ ettei wihan julmuus Israelin lasten

kohtaisi israelilaisia.

18:6 Ja katso, minä olen ottanut teidän veljenne, leeviläiset, israelilaisten keskuudesta teille lahjaksi, Herralle annettuina toimittamaan palvelusta ilmestysmajassa.

18:7 Mutta sinä ja poikasi sinun kanssasi hoitakaa papinvirkaanne, pitäen huolta kaikista alttarilla ja esiripun sisäpuolella suoritettavista tehtävistä, ja toimittakaa palvelusta siellä. Lahjana minä annan teille papinvirkanne; mutta syrjäinen, joka siihen ryhtyy, surmattakoon.

18:8 Ja Herra puhui Aaronille: Katso, minä annan sinulle sen, mikä saamistani anneista on talteen otettava; kaikista israelilaisten pyhistä lahjoista minä annan sen sinulle osuudeksi ja sinun pojillesi ikuisiksi oikeudeksi.

18:9 Korkeasti-pyhistä lahjoista olkoon sinun omasi tämä, jota ei tulesa polteta: kaikki ne heidän uhrilahjansa, jotka kuuluvat kaikkiin heidän ruokauhrihinsa, syntiuhrihinsa ja vikauhrihinsa, joita he suorittavat minulle korvauksena; se on korkeasti-pyhää ja olkoon sinun ja sinun poikiesi oma.

18:10 Syökää se korkeasti-pyhässä paikassa; jokainen miehenpuoli saakoon syödä sitä. Olkoon se sinulle pyhä.

18:11 Ja antina heidän lahjoistansa olkoon sinun omasi tämä: kaiken sen, minkä israelilaiset uhraavat heilutus-

julmuus Israelin lasten päälle tulisi.

18:6 Ja katso, minä otin teidän veljenne Leviläiset Israelin lasten seasta, ja annoin teille lahjaksi, jotka ovat \Herran\ omat, ja pitää palvelleman seurakunnan majan palveluksessa.

18:7 Mutta sinä ja poikas sinun kanssas ottakaat pappeudestanne vaari, ja palvelkaat kaikissa alttarin asioissa ja sisällisellä puolella esirippua: sillä pappeutenne annan minä teille viran lahjaksi. Jos joku muukalainen lähestyy siihen, sen pitää kuoleman.

18:8 Ja \Herra\ sanoi Aaronille: katso, minä annoin sinun haltuus minun ylennysuhrini vartion: kaikki mitä Israelin lapset pyhittävät, annoin minä sinulle ja pojilles, lahjaksi, ijankaikkiseksi oikeudeksi.

18:9 Nämät sinä saat siitä kaikkein pyhimmästä, tuliuhrista: kaikki heidän lahjansa, ynnä kaiken heidän ruokauhrihinsa, ja kaiken heidän syntiuhrihinsa, ja myös kaiken heidän vikauhrihinsa kanssa, mitkä he sinulle antavat, se on sinulle ja sinun pojilles kaikkein pyhin.

18:10 Ja kaikkein pyhimmällä sialla pitää sinun sen syömän. Kaikki miehenpuoli syökään sitä: sen pitää oleman sinulle pyhä.

18:11 Minä annoin myös sinulle ja sinun pojilles ja tyttärilles sinun kanssas heidän lahjansa ylennysuhrin, kaikissa Israelin lasten hää-

päälle tulis.

18:6 Sillä cadzo/ minä otin teidän veljen Lewitat Israelin lapsist/ ja annoin teille/ Herralle lahjaksi palweleman seuracunnan majan wiras.

18:7 Mutta sinä ja sinun poicas sinun cansas/ ottacan teidän pappeudestan waarin/ että te palweletta caikis Altarin asiois/ ja sisälliselle puolen esirippua: sillä teidän pappeuden wiran/ annan minä teille lahjaksi. Jos joku muucalainen lähesty siihen/ hänen pitä cuoleman.

18:8 JA HERra sanoi Aaronille: cadzo/ minä annoin sinulle minun ylönnyuhrini caikes-ta sijtä/ cuin Israelin lapset pyhittäwät sinun papin wircas tähden/ ja sinun pojilles ijan-caickisexi oikeudexi.

18:9 Nämät sinä saat sijtä caickein pyhimmästä cuin he uhrawat. Caicki heidän lahjans/ ynnä caiken heidän ruocauhrihins/ ja caiken heidän syndiuhrihins/ ja myös caiken heidän wicauhrihins cansa/ cuin he minulle andawat/ se on sinulle ja sinun pojilles caickein pyhin.

18:10 Ja caickein pyhimmällä sialla pitä sinun sen syömän. Se cuin miehenpuoli on/ syökän sijtä: sillä se on sinulle pyhä.

18:11 Minä annoin myös sinulle ja sinun pojilles ja tyttärilles sinun cansas/ heidän lahjans ylönnyuhrin/ caikis

menoin, minä annan sinulle, sinun pojillesi ja tyttärillesi ikuisesti oikeudeksi; jokainen, joka on puhdas sinun perheessäsi, saakoon syödä sitä.

18:12 Kaiken parhaan öljyn ja kaiken parhaan viinin ja viljan, minkä he uutisena antavat Herralle, sen minä annan sinulle.

18:13 Uutiset kaikesta, mitä heidän maassansa kasvaa ja minkä he tuovat Herralle, olkoot sinun omasi; jokainen, joka on puhdas sinun perheessäsi, saakoon syödä niitä.

18:14 Kaikki, mitä Israelissa vihittyä on, olkoon sinun omaasi.

18:15 Kaikki, mikä avaa äidinkohdun, mikä elollinen hyvänsä, joka tuodaan Herralle, ihmisistä tai karjasta, olkoon sinun omasi; lunastuta kuitenkin ihmisen esikoinen samoin kuin saastaisen eläimen esikoinen.

18:16 Ja mitä heidän lunastamiseensa tulee, niin lunastuta heidät kuukauden ikäisistä alkaen sinun asettamastasi viiden sekelin arviohinnasta pyhäkkösekelin painon mukaan, sekeli kaksikymmentä geeraa.

18:17 Mutta raavaan tai lampaan tai vuohen esikoista älä lunastuta; ne ovat pyhiä. Vihmo niiden veri alttarille ja polta niiden rasva uhriksi, suloiseksi tuoksuksi Herralle.

lytysuhreissa, ijankaikkiseksi oikeudeksi. Jokainen puhdas sinun huoneessas syökään sitä.

18:12 Kaikkein parhaan öljyn ja kaikkein parhaan viinien, ja jyvät ja niiden uutisen, jotka he antavat \Herralle\, annoin minä sinulle.

18:13 Ensimmäinen hedelmä kaikesta kuin heidän maallansa kasvaa, jonka he antavat \Herralle\, pitää oleman sinun. Jokainen puhdas sinun huoneessas syökään sitä.

18:14 Kaikki valallisella lupauksella eroitettu Israelissa olkaan sinun.

18:15 Kaikki mikä äitinsä kohdun avaa, kaiken lihan seassa, jotka he kantavat \Herralle\, olis se ihmisistä elikkä eläimistä, pitää oleman sinun. Kuitenkin, ettäs ihmisten esikoiset annat kaiketikin lunastettaa, ja myös saastaisten eläinten esikoiset annat lunastettaa.

18:16 Ja kuukautisena pitää heidän sen lunastaman, ja annettakaan lunastettaa sinun arvios jälkeen rahalla, viidellä siklillä, pyhän siklin jälkeen, joka maksaa kaksikymmentä geraa.

18:17 Mutta esikoisia karjasta, taikka lampaista, taikka vuohista, ei sinun pidä antaman lunastettaa; sillä ne ovat pyhät: heidän verensä pitää sinun priiskottaman alttarille, ja lihavuutensa pitää sinun polttaman makian hajun tuleksi \Herralle\.

Israelin lasten häälytysuhris/ ijancaickisexi oikeudexi. Joca puhdas on sinun huonesas/ syökän sijtä.

18:12 Caickein parhan öljyn ja caickein parhan wierten/ ja heidän jywäns utisen/ cuin he andawat HERralle/ annoin minä sinulle.

18:13 Ensimmäinen hedelmä caikesta cuin heidän maallans caswa cuin he andawat HERralle/ pitä oleman sinun. Se cuin puhdas on sinun huonesas/ syökän sijtä.

18:14 Caicki kirottu Israelis/ olcan sinun.

18:15 Caicki cuin äitins coh-dun awa/ caiken lihan seas cuin he candawat HERralle/ olis se ihmisist elickä eläimist/ olcan sinun. Cuitengin/ ettäs ihmisten esicoiset annat lunastetta/ ja myös saastaisen eläinden esicoiset annat lunastetta.

18:16 Ja cuucautisna pitää heidän sen lunastaman/ ja annettacan lunastetta rahalla wijdellä Siclillä/ Pyhän Siclin jälken/ joca maxa caxikym-mendä Geraht.

18:17 Mutta esicoisia carjasta/ taicka lambaista/ taicka wuohista/ ei sinun pidä andaman lunastetta: sillä ne owat pyhät/ heidän werens pitää sinun prijscottaman Altarille/ ja heidän lihawudens pitää sinun polttaman makian hajun tulexi HERralle.

18:18 Mutta niiden liha olkoon sinun omasi; niinkuin heilutettu rintalihakin ja oikea reisi olkoon se sinun omasi.

18:19 Kaikki pyhät annit, joita israelilaiset antavat Herralle, minä annan sinulle, sinun pojillesi ja tyttärillesi ikuiseksi oikeudeksi. Se olkoon ikuinen suolaliitto Herran edessä sinulle ja sinun jälkeläisillesi.

18:20 Ja Herra puhui Aaronille: Sinulla älköön olko perintöosaa heidän maassansa älköönkä osuutta heidän keskellensä; minä itse olen sinun osuutesi ja perintöosasi israelilaisten keskellä.

18:21 Mutta leeviläisille minä annan kaikki kymmenykset Israelissa perintöosaksi, palkkana siitä palveluksesta, jonka he toimittavat ilmestysmajassa.

18:22 Älköötkä muut israelilaiset enää lähestykö ilmestysmajaa, että he eivät joutuisi syynalaisiksi ja kuolisi.

18:23 Ainoastaan leeviläiset toimittakoot palvelusta ilmestysmajassa ja kantakoot tehdyt rikkomukset; se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen. Mutta heillä älköön olko perintöosaa israelilaisten keskellä.

18:24 Sillä israelilaisten kymmenykset, jotka he antavat Herralle anniksi, minä annan leeviläisille perintöosaksi; sentähden minä kiellän heiltä perintöosan israelilaisten kes-

18:18 Ja heidän lihansa pitää oleman sinun, niinkuin häälytysrinta ja oikia lapa sinun ovat.

18:19 Kaikki ylennysuhrit, jotka ovat pyhitetyt, jotka Israelin lapset ylentävät \Herralle\, annoin minä sinulle ja pojilles, ja tyttärilles sinun kanssa ijankaikkiseksi oikeudeksi. Se on kaatomatoon ijankaikkinen liitto \Herran\ edessä sinulle ja sinun siemenelles sinun kanssa.

18:20 Ja \Herra\ sanoi Aaronille: ei sinulle pidä perintöä oleman heidän maallansa eikä osaa heidän seassansa; sillä minä olen sinun osas ja sinun perintös Israelin lasten seassa.

18:21 Mutta Levin lapsille, katso, minä annoin kaikki kymmenykset perinnöksi Israelissa, heidän virkansa edestä, jolla he palvelusta seurakunnan majassa tekevät.

18:22 Niin ettei tästälähin Israelin lasten pidä lähestymän seurakunnan majaa, syntiä saattamaan päällensä, ja kuolemaan;

18:23 Vaan Leviläisten pitää ottaman vaarin seurakunnan majan palveluksesta, ja heidän pitää kantaman syntinsä; se on ijankaikkinen oikeus teidän sukukunnissanne, ja ei pidä heidän perimistä saaman Israelin lasten seassa.

18:24 Sillä Israelin lasten kymmenykset, jotka he antavat ylennykseksi \Herralle\, annoin minä Leviläisille perinnöksi; sentähden sanoin minä heille: ettei heillä Israelin lasten seassa pidä perin-

18:18 Heidän lihans olcon sinun/ niinuin häälytys rinda ja oikia lapa sinun owat.

18:19 Caicki ylönnyshrit/ cuin Israelin lapset pyhittäwät HERralle/ annoin minä sinulle ja sinun pojilles/ ja sinun tyttärilles sinun cansas ijancaickisexi oikeudexi. Se on catomatoon ja ijancaickinen liitto HERran edes/ sinulle ja sinun siemenelles sinun cansas.

18:20 JA HERra sanoi Aaronille: ei sinulla pidä perintöä oleman heidän maalans/ ja ei osa heidän seasans: sillä minä olen sinun osas/ ja sinun perindös Israelin lasten seas.

18:21 Mutta Lewin lapsille annoin minä caicki kymmenehet perinnöxi Israelis/ heidän wirkans edest/ cuin he minulle seuracunnan majas tekevät.

18:22 Nijn ettei tästälähin Israelin lasten pidä lähestymän seuracunnan maja/ syndiä saattaman päällens ja cuoleman.

18:23 Waan Lewitat pitä ottaman waarin seuracunnan majan wirasta/ ja heidän pitä candaman heidän syndins ijancaickisexi oikeudexi teidän suguisan/ ja ei pidä heidän perimist saaman Israelin lasten seas.

18:24 Sillä Israelin lasten kymmenexet/ cuin he andawat ylönnyxexi HERralle/ annoin minä Lewitaille perinnöxi: sentähden sanoin minä heille: ettei heillä Israelin lasten

kuudessa.

18:25 Ja Herra puhui Mooselle sanoen:

18:26 Puhu leeviläisille ja sano: Kun te israelilaisilta otatte ne kymmenykset, jotka minä olen määrännyt heidän teille annettavaksi perintöosaksenne, niin antakaa siitä Herralle anti, kymmenykset kymmenyksistä,

18:27 ja se katsotaan teidän anniksenne, niinkuin puimantereelta annetut jyvät tai kuurnasta tullut mehu.

18:28 Niin antakaa tekin Herralle anti kaikista kymmenyksistä, jotka te saatte israelilaisilta, ja tämä Herralle niistä tuleva anti antakaa pappi Aaronille.

18:29 Kaikista saamistanne lahjoista antakaa Herralle täysi anti; kaikesta, mikä parasta on, antakaa pyhä lahja.

18:30 Ja sano heille: Kun te siitä annatte parhaimman osan, niin se katsotaan leeviläisten anniksi niinkuin puimantereen tai kuurnan sato.

18:31 Ja sen saatte te ja teidän perheenne syödä missä hyvänsä, sillä se on teille palkka palveluksestanne ilmestysmajassa.

18:32 Kun te näin annatte siitä anniksi parhaimman osan, ette joudu syynalaisiksi ettekä saastuta israelilaisten pyhiä lahjoja ettekä kuole.

töä oleman.

18:25 Ja \Herra\ puhui Mooselle, sanoen:

18:26 Puhu Leviläisille ja sano heille: koska te otatte kymmenykset Israelin lapsilta, jotka minä teille annoin heiltä, teidän perinnöksenne, niin tehkää \Herralle\ siitä ylennysuhriksi aina kymmenysten kymmenykset.

18:27 Ja teidän ylennysuhrinne pitää luettaman teille, niinkuin te antasitte jyviä riihestä ja nestettä kuurnasta.

18:28 Niin antakaat myös \Herralle\ ylennysuhriksi kaikista teidän kymmenyksistänne, joita te Israelin lapsilta otatte, niin että te \Herran\ ylennysuhrin niistä annatte papille Aaronille.

18:29 Kaikista teille annetuista antakaat \Herralle\ kaikkinaiset ylennysuhrit, kaikista parhaista, pyhitettävän osan.

18:30 Ja sano heille: koska te parhaan siitä ylennätte, niin luettakaan se Leviläisille niinkuin tulo riihestä ja viinakuurnasta.

18:31 Ja syökää siitä kaikissa paikoissa, te ja teidän huoneenne, sillä se on teidän palkkanne teidän palveluksestanne seurakunnan majassa,

18:32 Niin ettette synnillä raskauta teitänne, koska te sen parhaan ylennätte, ja ettekä saastuta niitä, mitkä Israelin lapset pyhittäneet ovat, ettette kuolisi.

seas pidä perindötä oleman.

18:25 JA HERra puhui Mooselle/ sanoden:

18:26 Puhu Lewitaille/ ja sano heille: cosca te otatte kymmenexet Israelin lapsilda/ jotca minä teille annoin heildä perinnöxi/ nijn tehkät HERralle sijtä ylönnyshrixi aina kymmenesten kymmene-xet.

18:27 Ja teidän ylönnyshrin pitä luettaman teille/ nijncuin te andaisitte jywiä rijhestä ja wierrettä cuurnasta.

18:28 Nijn andacat myös HERralle ylönnyshri caikista teidän kymmenexistän/ cuin te Israelin lapsilda otatte/ nijn että te sencaltaisen HERran ylönnyshrin annatte papille Aaronille.

18:29 Caikista teille annetuista/ andacat HERralle caickinaiset ylönnyshrit/ caikista parhaista pyhitetyistä.

18:30 Ja sanoi heille: cosca te nijn parhan sijtä ylönnette/ nijn luettacan Lewitaille rijhest ja wijnacurnast annetuxi.

18:31 Ja syökät sitä caikis paicois lapsinen/ sillä se on teidän palckan/ teidän palveluxen edest seuracunnan majas.

18:32 Nijn ettet te sijtä synnillä rascauta teitän/ cosca te sen parhan ylönnette/ ja ettekä saaastuta nijtä/ cuin Israelin lapset pyhittänet owat/ ettet te cuolis.

4 Mooses 19 LUKU

19:1 Ja Herra puhui Mooselle

19 LUKU

19:1 Ja \Herra\ puhui Mooselle

XIX. Lucu

19:1 JA HERra puhui Mooselle

selle ja Aaronille sanoen:
19:2 Tämä on lakimääräys,
jonka Herra sääsi sanoen:
Käske israelilaisia tuomaan
sinulle ruskeanpunainen, vir-
heetön hieho, jossa ei ole
mitään vammaa ja jonka
päälle iestä ei vielä ole pan-
tu.

19:3 Antakaa se pappi
Eleasarin haltuun, ja vietä-
köön se leiristä ulos ja teu-
rastettakoon hänen edessän-
sä.

19:4 Sitten pappi Eleasar ot-
takoon sen verta sormeensa
ja pirskoittakoon sen verta
ilmestysmajan etupuolta kohti
seitsemän kertaa.

19:5 Ja hieho poltettakoon
hänen nähtensä; nahkoinensa,
lihoinensa ja verinensä ynnä
rapoinensa se poltettakoon.

19:6 Mutta pappi ottakoon
setripuuta, isoppikorren ja
helakanpunaista lankaa ja
viskatkoon ne tuleen, missä
hieho palaa.

19:7 Sitten pappi peskään
vaatteensa ja peskään ruu-
miinsa vedessä; sitten men-
köön leiriin. Mutta pappi ol-
koon saastainen iltaan asti.

19:8 Sekin, joka hiehon poltti,
peskään vaatteensa vedessä
ja peskään ruumiinsa vedessä
ja olkoon saastainen iltaan
asti.

19:9 Sitten joku, joka on
puhdas, kootkoon hiehon tu-
han ja pankoon sen talteen
leirin ulkopuolelle puhtaaseen
paikkaan. Ja säilytettäkään se
israelilaisten seurakunnalle

sekselle ja Aaronille, sanoen:
19:2 Tämä tapa olkoon teille
säädäksi, jonka \Herra\
käski, sanoen: sanos Israelin
lapsille, että he tuovat sinul-
le ruskian terveän lehmän,
jossa ei yhtään virhettä ole,
ja joka ei vielä ole ikeen alai-
nen ollut.

19:3 Ja antakaat se papille
Eleatsarille: hänen pitää sen
viemän leiristä ulos, siellä
teurastettavaksi edessänsä.

19:4 Ja papin Eleatsarin pi-
tää ottaman sen verta sor-
mellansa ja priiskottaman
juuri seurakunnan majaa
kohden sen verta seitsemän
kertaa,

19:5 Ja antaman polttaa
lehmän edessänsä, sekä hä-
nen vuotansa että lihansa ja
myös hänen verensä: ynnä
sonnan kanssa se pitää pol-
tettaman.

19:6 Ja papin pitää ottaman
sedripuun, ja isopin, ja tuli-
punaisen villan, ja heittämän
sen palaneen lehmän päälle.

19:7 Ja papin pitää pesemän
vaatteensa ja viruttaman
ruumiinsa vedellä, ja sitte
tuleman leiriin: ja papin pi-
tää oleman saastaisen ehtoo-
sen asti.

19:8 Ja se, joka sen poltti,
pitää myös pesemän vaat-
teensa ja viruttaman ruu-
miinsa vedellä ja oleman
saastaisen ehtoosen asti.

19:9 Ja puhdas mies pitää
kokooman tuhan lehmästä,
ja paneman sen puhtaaseen
paikkaan leiristä ulos, tallel-
la pidettää, kaikelle kansalle
Israelin lapsista puhdistus-
vedeksi: se on syntiuhri.

xelle ja Aaronille/ sanoden:
19:2 Tämä tapa olcon teille
säädxyi/ jonga HERra käski/
sanoden: Sanos Israelin lap-
sille/ että he tuovat sinun
tygös ruskian wirhittömän
lehmän/ josa ei yhtän wirhiä
ole/ ja joca ei wielä ole iken
alainen ollut.

19:3 Ja anna se papille
Eleazarille/ hänen pitä sen
wiemän leiristä ulos andaxens
siellä teurastetta edesäns.

19:4 Ja papin Eleazarin pitä
ottaman hänen werestäns
sormellans prijscottaxens juuri
seuracunnan maja cohden
seidzemen kerta.

19:5 Ja andaman lehmän
poltta edesäns/ sekä hänen
wuotans että lihans/ ja myös
hänen werens ynnä sonnan
cansa.

19:6 Ja papin pitä ottaman
Cedripuun/ ja Isopin/ ja Ro-
sinpunaisen willan/ ja heittä-
män sen palanen lehmän
päälle.

19:7 Ja papin pitä pesemän
waattens/ ja wiruttaman ruu-
mins wedellä/ ja sijtte me-
nemän leirijn/ ja oleman
saastaisen ehtosen asti.

19:8 Ja se joca hänen poltti/
pitä myös pesemän waat-
tens/ ja wiruttaman ruumins
wedellä/ ja oleman saastai-
sen ehtosen asti.

19:9 Ja puhdas mies pitä
cocoman tuhwan lehmästä/
ja paneman sen puhtaseen
paikkaan leiristä ulos tallella
pidettä caikelle Canssalle Is-
raelin lapsista prijscotuswede-

puhdistusvettä varten. Tämä on syntiuhri.

19:10 Ja joka hiehon tuhan kokosi, peskoon vaatteensa ja olkoon saastainen iltaan asti. Tämä olkoon israelilaisille ja muukalaiselle, joka asuu heidän keskellensä, ikuinen säädös.

19:11 Joka koskee kuolleen ihmisen ruumiiseen, kenen hyvänsä, olkoon saastainen seitsemän päivää.

19:12 Hän puhdistakoon itsensä tällä vedellä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, niin hän tulee puhtaaksi. Mutta jos hän ei puhdistaudu kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, niin hän ei tule puhtaaksi.

19:13 Jokainen, joka koskee kuolleeseen, kuolleen ihmisen ruumiiseen, eikä puhdistaudu, hän saastuttaa Herran asumuksen, ja hänet hävitettävään Israelista, koska puhdistusvettä ei ole vihmottu hänen; hän on saastainen, hänen saastaisuutensa pysyy hänessä yhä.

19:14 Tämä on laki: Kun joku kuolee telttamajassa, niin jokainen, joka menee siihen majaan, ja jokainen, joka on siinä majassa, olkoon saastainen seitsemän päivää.

19:15 Ja jokainen avoin astia, johon ei ole peitettä sidottu, olkoon saastainen.

19:16 Ja jokainen, joka ulkona kedolla koskee miekalla surmattuun tai muulla tavoin kuolleeseen tai ihmisluuhun

19:10 Ja se, joka lehmän tuhan kokosi, pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastainen ehtoosen asti. Tämä pitää oleman ijankaikkinen sääty Israelin lapsille, ja muukalaisille, jotka heidän seassansa asuvat.

19:11 Joka tarttuu johonkuhun kuolleen ihmiseen, sen pitää saastaisen oleman seitsemän päivää.

19:12 Hänen pitää tällä puhdistaman itsensä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ja niin hän tulee puhtaaksi. Ja jollei hän puhdistasi itsiänsä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, niin ei ole hän puhdas.

19:13 Mutta jos joku tarttuu kuolleen ihmisen ruumiiseen, ja ei puhdistasi itsiänsä, se saastuttaa \Herran\ majan, ja se sielu pitää hävitettävään Israelista; ettei puhdistusvesi ole priiskotettu hänen päällensä, niin on hän saastainen: hänen saastaisuutensa on vielä hänen päällensä.

19:14 Tämä on laki, koska joku ihminen majassa kuolee: se joka siihen majaan menee, ja kaikki mitä majassa on, pitää oleman saastainen seitsemän päivää.

19:15 Ja jokainen avoin astia, joka on kannetoin ja peittämätää, se on saastainen.

19:16 Ja jos joku tarttuu kedolla johonkuhun miekalla lyötyyn, elikkä muutoin kuolleen, elikkä ihmisen luuhun, taikka hautaan, se

xi/ sillä se on syndiuhri.

19:10 Ja se joka lehmän tuhan cocois/ pitää pesemän waattens ja oleman saastainen ehtosen asti. Tämä pitää oleman ijancaickinen sääty Israelin lapsille/ ja muucalaisille/ jotca teidän seasan asuwat.

19:11 JOca joscus tarttu johongun cuollueen ihmiseen/ hänen pitää saastaisen oleman seidzemen päiwä.

19:12 Hänen pitää puhdistaman idzens colmandena ja seidzemendenä päiwänä tämän cansa/ ja nijn hän tule puhtaxi. Ja jollei hän puhdistasi idzens colmandena eli seidzemendenä päiwänä/ nijn ei ole hän puhdas.

19:13 Mutta jos joku tarttu cuollueen ihmiseen ja ei puhdistasi idzens/ hän saastuttaa HERran majan/ ja sencaltainen sielu pitää hävitettävään Israelist: ettei puhdistuswesi prijscotettu hänen päällens/ nijn on hän saastainen siihen asti cuin hän anda idzens puhdistasi.

19:14 Tämä on Laki cosca jocu ihminen majas cuole/ se joca siihen majaan mene/ ja caicki mitä majasa on/ pitää oleman saastainen seidzemen päiwä.

19:15 Ja jocainen awojoin astia/ joca on cannetoin eli wandetoin/ ne owat saastaiset.

19:16 Ja jos jocu tarttu kedolla johongun miecalla lyötyn/ elickä muutoin cuolleen/ elickä cuollen luuhun/

tai hautaan, olkoon saastainen seitsemän päivää.

19:17 Mutta näin saastunutta varten otettakoon poltetun syntiuhrin tuhkaa ja kaadettakoon sen päälle astiaan rai-kasta vettä.

19:18 Ottakoon sitten joku, joka on puhdas, isoppikorren ja kastakoon sen siihen veteen ja pirskoittakoon sitä tuohon majaan ja kaikkiin sen esineihin ja ihmisiin, jotka siellä olivat, samoin kuin siihen, joka on koskenut luuhun tai surmattuun tai muulla tavoin kuolleeseen tai hautaan.

19:19 Ja se puhdas pirskoittakoon sitä saastuneeseen kolmantena ja seitsemäntenä päivänä ja puhdistakoon hänet seitsemäntenä päivänä. Sitten hän peskään vaatteensa ja peseytyköön vedessä, niin hän tulee illalla puhtaaksi.

19:20 Mutta joka on saastunut eikä puhdistaudu, se hävitettäkään seurakunnasta, koska hän on saastuttanut Herran pyhäkön eikä puhdistusvettä ole vihmottu häneen; hän on saastainen.

19:21 Ja tämä olkoon heille ikuinen säädös. Mutta puhdistusveden pirskoittaja peskään vaatteensa, ja se, joka koskee puhdistusveteen, olkoon saastainen iltaan asti.

19:22 Ja kaikki, mihin saastunut koskee, olkoon saastaisista, ja se, joka koskee häneen, olkoon saastainen iltaan asti.

on saastainen seitsemän päivää.

19:17 Niin ottakaat he saastaiselle, tätä poltetun syntiuhrin tuhkaa, ja pankaan sen päälle juoksevaa vettä astiaan.

19:18 Ja puhdas mies otta-kaan isoppia, ja kastakaan veteen ja priiskottakaan majan, ja kaikki astiat, ja kaikki sielut, jotka siellä ovat, niin myös sen päälle, joka on tarttunut (kuolleen) luuhun, eli tapettuun, taikka kuolleen eli hautaan.

19:19 Niin puhdas priiskottakaan saastaisista kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ja puhdistakaan hänen seitsemäntenä päivänä: hän peskään vaatteensa ja viruttakaan itsensä vedellä, niin hän ehtona puhtaaksi tulee.

19:20 Mutta joka saastaiseksi tulee, ja ei puhdistasiänsä, se sielu pitää hävitettämän seurakunnasta, että hän on saastuttanut \Herran\ pyhän, ja ei ole priiskotettu puhdistusvedellä, sentähden on hän saastainen.

19:21 Ja tämä on heille iankaikkinen säädös. Ja joka puhdistusvedellä priiskotteli, se peskään myös vaatteensa. Ja se joka tarttuu puhdistusveteen, pitää oleman saastainen ehtoosen asti.

19:22 Ja kaikki, johonka saastainen rupee, pitää oleman saastainen ehtoosen asti.

taikka hautaan/ hän on saastainen seidzemen päivä.

19:17 Nijn ottacan he saastaiselle tästä poltetusta syntiuhrin tuhwasta/ ja pangan sen päälle juoxewata wettä astiaan.

19:18 Ja puhdas mies ottacan Isopin ja castacan weteen ja prijscottacan majan/ ja caicki calut/ ja caicki sielut/ jotca siellä owat. Nijn myös sen/ joca on tarttunut cuollen luuhun eli tapettun/ taicka cuollueen/ eli johongun hautaan.

19:19 Nijn se puhdas prijscottacan sen saastaisen colmandena ja seidzemendenä päivänä/ ja puhdistacan hänen seidzemendenä päivänä/ hän wiruttacan waattens ja peskän idzens wedellä/ nijn hän ehtona puhtaxi tule.

19:20 Mutta joca saastaiseksi tule/ ja ei puhdistaidzens/ hänen sieluns pitä häwitettämän Canssastans: että hän on saastuttanut HERran Pyhän/ ja ei prijscotettu prijscotuswedellä/ sentähden on hän saastainen.

19:21 Ja tämä on heille iancaickinen säädös. Joca prijscotuswedellä prijscotteli/ peskän myös waattens. Ja se cuin tarttu prijscotusweteen/ hän olcan saastainen ehtosen asti.

19:22 Ja caicki johonga hän rupee/ pitä oleman saastainen/ ja se sielu joca häneen sattu/ pitä oleman saastainen ehtosen asti.

4 Mooses 20 LUKU

20:1 Senjälkeen israelilaiset, koko seurakunta, tulivat Siinin erämaahan ensimmäisenä kuukautena, ja kansa asettui Kaadekseen. Siellä Mirjam kuoli, ja hänet haudattiin sinne.

20:2 Mutta kansalla ei ollut vettä; niin he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan.

20:3 Ja kansa riiteli Moosesta vastaan ja sanoi näin: Jospa mekin olisimme hukkuneet silloin, kun veljemme hukkuivat Herran edessä!

20:4 Minkätähden toitte Herran seurakunnan tähän erämaahan, kuollaksemme karjoinemme tänne?

20:5 Ja minkätähden johdatitte meidät pois Egyptistä tuodaksenne meidät tähän pahaan paikkaan, jossa ei kasva viljaa eikä viikunoita, ei viiniköynnöksiä eikä granaattiomenia, ja jossa ei ole vettä juoda?

20:6 Mutta Mooses ja Aaron menivät seurakunnan luota ilmestysmajan ovelle ja lankeysivat kasvoilleen. Silloin näkyi Herran kirkkaus heille.

20:7 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

20:8 Ota sauva ja kokoa seurakunta, sinä ja veljesi Aaron, ja puhukaa heidän silmiensä edessä kalliolle, niin se antaa vettä, ja sinä saat vettä tulemaan heille kalliosta ja juotat joukon ja sen karjan.

20:9 Niin Mooses otti sauvan Herran kasvojen edestä, niinkuin hän oli häntä käsenyt.

20 LUKU

20:1 Ja Israelin lapset tulivat kaiken seurakunnan kanssa Sinin korpeen, ensimmäisellä kuulla, ja kansa viipyi Kaadeksessa. Ja Mirjam kuoli siellä, ja myös haudattiin sinne.

20:2 Ja kansalla ei ollut vettä, ja he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan.

20:3 Ja kansa riiteli Moseksen kanssa, ja sanoivat: jospa olisimme hukkuneet siellä, kussa meidän veljemme hukkuivat \Herran\ edessä.

20:4 Miksi olette vieneet tämän \Herran\ kansan tähän korpeen, kuolemaan täällä, sekä meitä että karjaamme.

20:5 Ja miksi olette johdataneet meidät Egyptistä, tuodaksenne meitä tähän pahaan paikkaan, jossa emme taida kylvää, jossa ei myös ole fikunia, taikka viinapuita, ei myös granatin omenia, eipä ole vettäkään juodaksemme?

20:6 Niin Moses ja Aaron menivät kansan tyköä seurakunnan majan ovelle ja lankeysivat kasvoilleensa, ja \Herran\ kunnia näkyi heille.

20:7 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

20:8 Ota sauva, ja kokoa kansa, sinä ja veljes Aaron, ja puhukaat kalliolle heidän silmänsä edessä, ja se antaa vetensä. Ja näin sinun pitää saattaman heille vettä kalliosta, ja juottaman kansan ja heidän karjansa.

20:9 Niin otti Moses sauvan \Herran\ edestä, niinkuin hän käski hänelle.

XX. Lucu

20:1 JA Israelin lapset tulit caiken seuracunnan cansa Zinnin corpeen/ ensimmäisellä cuulla/ ja Canssa wijwyi Cadexes. Ja MirJam cuoli siellä/ ja sinne myös haudattin.

20:2 JA Canssalla ei ollut wettä/ ja he cocoisit heidäns Mosesta ja Aaronita wastan.

20:3 Ja Canssa rijtelit Mosen cansa/ ja sanoit: josca me olisim huckunet siellä/ cusa meidän weljem hucuit HERran edes

.20:4 Mixi te oletta wienet tämän HERran Canssan tähän corpeen/ cuoleman täällä meidän carjam cansa?

20:5 Ja mixi te oletta tuonet meidän Egyptist tähän pahaan paikkaan/ josa en me taida kylwä/ josa ei myös ole ficunita/ taicka wijnapuita/ ei myös Granatin omenita/ eipä ole myös wettäkän juodaxem.

20:6 Nijn Moses ja Aaron menit Canssan tykö seuracunnan majan owelle/ ja langeisit caswoillens/ ja HERran cunnia näyi heille.

20:7 Ja HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

20:8 Ota sauwa ja coco Canssa/ sinä ja sinun weljes Aaron/ ja puhucat calliolle heidän silmäns edes/ ja se anda wetens. Ja näin sinä saatat calliosta heille wettä/ ja juotat Canssan/ ja heidän carjans.

20:9 Nijn otti Moses sauwan HERran edest/ nijncuin hän käski hänelle.

20:10 Ja Mooses ja Aaron kokosivat seurakunnan kallion eteen, ja hän sanoi heille: Kuulkaa nyt, te niskurit! Onko meidän saatava teille vettä tästä kalliosta?

20:11 Niin Mooses nosti käntensä ja iski kalliota kahdesti sauvallansa, ja siitä lähti runsaasti vettä, niin että kansa ja sen karja saivat juoda.

20:12 Mutta Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: Koska ette uskoneet minuun etkä pitäneet minua pyhänä israelilaisten silmien edessä, niin te ette saa viedä tätä seurakuntaa siihen maahan, jonka minä heille annan.

20:13 Tämä oli Meriban vesi, jonka luona israelilaiset riitelivät Herraa vastaan ja hän näytti heille pyhyytensä.

20:14 Mutta Mooses lähetti Kaadexesta sanansaattajat Edomin kuninkaan tykö sanomaan: Näin sanoo veljes Israel: Sinä tunnet kaiken vaivan, joka on meitä kohdanut,

20:15 kuinka isämme lähtivät Egyptiin, kuinka olemme asuneet Egyptissä kauan aikaa ja kuinka egyptiläiset kohtelivat pahoin meitä ja meidän isiämme.

20:16 Mutta me huusimme Herran puoleen, ja hän kuuli meidän huutomme ja lähetti enkelin, joka vei meidät pois Egyptistä. Ja katso, me olemme nyt Kaadexessa, kaupungissa, joka on sinun maasi rajalla.

20:17 Salli meidän kulkea maasi läpi. Me emme kulje

20:10 Ja Moses ja Aaron kokosivat kansan kallion eteen, ja sanoivat heille: kuulkaat nyt te niskurit: pitääkö meidän tästä kalliosta teille vettä saaman?

20:11 Ja Moses nosti käntensä ja löi kahdesti sauvallansa kallioon, niin juoksi siitä paljon vettä, ja kansa ja heidän karjansa saivat juoda.

20:12 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle ja Aaronille: ettette uskoneet minun päälleni, pyhittääksenne minua Israelin lasten edessä, ei teidän pidä johdattaman tätä joukkoa siihen maahan, jonka minä heille annan.

20:13 Tämä on se riitavesi, josta Israelin lapset riitelivät \Herran\ kanssa: ja hän pyhitettiin heidän seassansa.

20:14 Ja Moses lähetti sanansaattajat Kadexesta Edomin kuninkaan tykö, (sanoen:) näin sanoo veljes Israel: sinä tiedät kaiken vaivan, joka meille on tapahtunut,

20:15 Että meidän isämme menivät alas Egyptiin ja me asuimme Egyptissä pitkän ajan, ja Egyptiläiset vaivasivat meitä ja meidän isiämme,

20:16 Ja me huusimme \Herran\ tykö, ja hän kuuli äänemme, ja lähetti Enkelin, ja vei meidät Egyptistä ulos. Ja katso, me olemme Kadexessa, siinä kaupungissa, joka on sinun äärimäisillä rajoillasi.

20:17 Anna meidän vaeltaa maasi lävitse: emme poikkee peltoihin eli viinamäkiin,

20:10 Ja Moses ja Aaron coisit Canssa callion eteen/ ja sanoit heille: cuulcat te niscurit: pitääkö meidän teille tästä calliosta wettä saattaman?

20:11 Ja Moses nosti kätensä/ ja löi cahdesti sauvallans callioon/ nijn juoxi sijtä paljo wettä/ nijn että Canssa ja heidän carjans sait juoda.

20:12 Ja HERra sanoi Mosexelle ja Aaronille: ettet te usconet minua/ pyhittäxen minua Israelin lasten edes/ ei teidän pidä johdattaman tätä Canssa sijhen maahan/ jonga minä heille annan.

20:13 Tämä on se rijtawesi/ josta Israelin lapset rijtelit HERran cansa/ ja hän pyhitettin heisä.

20:14 JA Moses lähetti sanan Cadexest Edomerein Cuningalle/ sanoden: näin sano sinun veljes Israel sinulle: Sinä tiedät caiken waewan meille tapahtunen/

20:15 Että meidän Isäm menit Egyptijn/ ja me pitkän ajan asuim Egyptis/ ja Egyptiläiset waiwaisit meitä ja meidän Isiam.

20:16 Ja me huusim HERran tygö/ ja hän cuuli meidän änem/ ja lähetti hänen Engelin/ ja wei meidän Egyptist ulos. Ja cadzo/ me olem Cadexes/ sijnä caupungis/ joca on sinun rajoillasi.

20:17 Anna meidän waelda sinun maasi läpidze/ en me

peltojen emmekä viinitarhojen poikki emmekä juo vettä kai-voista. Poikkeamatta oikealle tai vasemmalle me kuljemme valtatietä, kunnes olemme päässeet alueesi läpi.

20:18 Mutta Edom vastasi hänelle: Älä kulje minun maani läpi; muutoin minä käyn miekka kädessä sinua vastaan.

20:19 Mutta israelilaiset sanoivat hänelle: Maantietä me kuljemme, ja jos juomme vet-täsi, me tai meidän karjam-me, niin me maksamme sen, kun vain saamme jalkaisin kulkea sinun maasi läpi.

20:20 Mutta hän vastasi: Tästä et kulje! Ja Edom lähti häntä vastaan suurella sota-joukolla ja vahvasti varustet-tuna.

20:21 Kun siis Edom kielsi Israelia kulkemasta maansa läpi, niin Israel väistyi sieltä pois.

20:22 Ja he lähtivät liikkeelle Kaadexesta. Ja israelilaiset, koko kansa, tulivat Hoorin vuorelle.

20:23 Mutta Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille Hoorin vuorella, Edomin maan rajalla, näin:

20:24 Aaron otetaan nyt pois heimonsa tykö, sillä hän ei pääse siihen maahan, jonka minä annan israelilaisille, koska te niskoittelitte minun käskyäni vastaan Meriban veden luona.

20:25 Ota Aaron ja hänen poikansa Eleasar ja vie heidät

emme myös juo vettä kai-voista; me vaellamme oikiaa maantietä, ei poiketen oikial-le eikä vasemmalle puolelle, siihenasti kuin tulemme si-nun rajas ylitse.

20:18 Edom sanoi hänelle: ei sinun pidä minun kauttani vaeltaman, taikka minä koh-taan sinua miekalla.

20:19 Ja Israelin lapset sa-noivat hänelle: me vaellam-me yhteistä maantietä, ja jos me ja meidän karjamme juo-vat sinun vettäs, niin me sen maksamme, emme ilman mi-tään tahdo; ainoastansa jal-kaisin vaellamme sen lävitse.

20:20 Mutta hän sanoi: ei sinun pidä vaeltaman tästä lävitse. Ja Edomilaiset läksi-vät heitä vastaan paljolla vä-ellä ja väkevällä kädellä.

20:21 Ja näin estivät Edomi-laiset Israelin vaeltamasta maansa äären lävitse. Ja Is-rael käänsi itsensä heistä pois.

20:22 Ja Israelin lapset läk-sivät Kadexesta ja tulivat kaiken joukon kanssa Horin vuoren tykö.

20:23 Ja \Herra\ puhui Mo-sekselle ja Aaronille Horin vuorella, Edomin maan rajal-la, ja sanoi:

20:24 Kokoontukaan Aaron kansansa tykö; sillä ei hänen pidä tuleman siihen maahan, jonka minä Israelin lapsille antanut olen, että te olitte minun suulleni kovakorvai-set riitaveden tykönä.

20:25 Niin ota siis Aaron ja hänen poikansa Eleatsar, ja

tule peldois eli wijnamäkijs/ en me myös juo wettä cai-woista/ me waellam oikiata maan tietä/ ei poiketen oiki-alle eikä wasemalle puolelle/ siihenasti/ cuin me tulemme sinun rajas ylidze.

20:18 Edomerit sanoit heille: ei sinun pidä minun cauttani waeldaman/ taicka minä coh-tan sinua miecalla.

20:19 Ja Israelin lapset sa-noit heille: me waellam yh-teistä maan tietä/ ja jos me ja meidän carjam juowat si-nun wedestäs/ nijn me sen maxam/ en me ilman mitän tahdo/ ainoastans jalcaisin waellam sen läpidze.

20:20 Mutta hän sanoi: ei sinun pidä waeldaman tästä läpidze. Ja Edomerit läxit hei-tä watan paljolla wäellä ja wäkewällä kädellä.

20:21 Ja näin estit Edomerit Israelin waeldamast heidän maans ären läpidze. Ja Israel käänsi idzens heistä pois.

20:22 JA Israelin lapset läxit Cadexest ja tulit coco Cans-san cansa Horin wuoren tygö.

20:23 Ja HERra puhui Mose-xelle ja Aaronille Horin wuo-rella/ Edomerein maan rajal-la/ ja sanoi:

20:24 Coconducen Aaron Canssans tygö/ sillä ei hänen pidä tuleman sijhen maahan/ jonga minä Israelin lasten andanut olen/ että te olitta minun suulleni cowacorwaiset rijtaweden tykönä.

20:25 Nijn ota sijs Aaron ja hänen poicans Eleazar/ ja

Hoorin vuorelle.

20:26 Ja riisu Aaronilta vaatteet ja pue ne hänen poikansa Eleasarin ylle. Aaron otetaan pois ja kuolee siellä.

20:27 Ja Mooses teki, niinkuin Herra oli käsenyt; ja he nousivat Hoorin vuorelle koko kansan silmien edessä.

20:28 Ja Mooses riisui Aaronilta vaatteet ja puki ne hänen poikansa Eleasarin ylle. Niin Aaron kuoli siellä vuoren huipulla, mutta Mooses ja Eleasar astuivat alas vuorelta.

20:29 Ja kun koko kansa sai tietää, että Aaron oli kuollut, niin he itkivät Aaronia kolmekymmentä päivää, koko Israelin heimo.

4 Mooses 21 LUKU

21:1 Mutta kun Aradin kuningas, kanaanilainen, joka asui Etelämaassa, kuuli, että Israel oli tulossa Atarimin tietä, ryhtyi hän sotimaan Israelia vastaan ja otti muutamia heistä vangiksi.

21:2 Silloin Israel teki lupauksen Herralle ja sanoi: Jos sinä annat tämän kansan minun käsiini, niin minä vihin sen kaupungit tuhon omiksi.

21:3 Ja Herra kuuli, mitä Israel lausui, ja jätti kanaanilaiset hänen käsiinsä. Niin Israel vihki heidät ja heidän kaupunkinsa tuhon omiksi. Ja sen paikan nimeksi pantiin Horma.

21:4 Senjälkeen he lähtivät liikkeelle Hoorin vuorelta Kaislameren tietä kiertääksen-

vie heidät Horin vuorelle.

20:26 Ja riisu Aaronin yltä vaatteet, puettaakses hänen poikansa Eleatsarin ylle: ja Aaron pitää siellä koottaman ja kuoleman.

20:27 Ja Moses teki niinkuin \Herra\ hänen käski, ja he astuivat Horin vuorelle kaiken kansan nähden.

20:28 Ja Moses riisui Aaronilta hänen vaatteensa, ja puetti hänen poikansa Eleatsarin ylle. Ja Aaron kuoli siellä, vuoren kukkulalla, mutta Moses ja Eleasar astuivat vuorelta alas.

20:29 Ja koska kaikki kansa näki Aaronin kuolleeksi, itki koko Israelin huone häntä kolmekymmentä päivää.

21 LUKU

21:1 Ja koska Arad Kanaanalaisten kuningas, joka asui etelän puolella, kuuli Israelin tulleeeksi vakoojaintien kautta, soti hän Israelia vastaan ja vei heistä monikahtoja vangiksi.

21:2 Niin lupasi Israel \Herralle\ lupauksen ja sanoi: jos sinä annat tämän kansan minun käteni alle, niin minä kiroon heidän kaupunkinsa.

21:3 Ja \Herra\ kuuli Israelin rukouksen: ja antoi heille Kanaanalaiset, ja he kiroivat heitä ja heidän kaupungeitansa. Ja kutsui sen paikan Horma.

21:4 Sitte menivät he pois Horin vuoren tyköä, Punaisen meren tietä, vaeltamaan

wie heitä Horin vuorelle.

20:26 Ja riisu Aaronin päältä waattet puettaxes hänen poicans Eleasarin päälle/ ja Aaron pitä siellä coottaman ja cuoleman.

20:27 Ja Moses teki cuin HERra hänen käski/ ja he astuit Horin vuorelle caiken Canssan nähden.

20:28 Ja Moses riisui Aaronilda hänen waattens/ ja puetti hänen poicans Eleasarin päälle. Ja Aaron cuoli vuoren cuckulalla. Mutta Moses ja Eleazar astuit wuorelda alas.

20:29 Ja cosca caicki Canssa näki Aaronin cuollexi/ itki coco Israelin huone händä colmekymmendä päiwä.

XXI. Lucu

21:1 JA cosca Arad Canaanerein Cuningas/ joca asui etelän puoles/ cuuli Israelin tullexi/ wacoitten tien cautta/ sodei hän israeli wastan/ ja wei heistä monicahtoja fangixi.

21:2 Nijn lupais Israel HERralle lupauxen/ ja sanoi: jos sinä annat tämän Canssan minun käteni ala/ nijn minä kiron heidän Caupungins.

21:3 Ja HERra cuuli Israelin rucouxen ja andoi heille Cananerit/ ja he kiroisit heitä ja heidän caupungeitans. Ja cudzui sen paican Horma.

21:4 Sljtte menit he pois Horin vuoren tykö sitä tietä punaisen meren päin/ waelda-

sä Edomin maan. Mutta matkalla kansa kävi kärsimättömäksi.	Edomilaisten maata ympäri. Ja kansa suuttui matkasta.	man Edomerein maata ympärins. Ja Canssa suuttui matcast.
21:5 Ja kansa puhui Jumalaa ja Moosesta vastaan: Minkätähden te johdatitte meidät pois Egyptistä kuolemaan erämaahan? Eihän täällä ole leipää eikä vettä, ja me olemme kyllästyneet tähän huonoon ruokaan.	21:5 Ja kansa puhui Jumalaa ja Moosesta vastaan: miksi sinä toit meitä Egyptistä korpeen kuolemaan? Sillä ei tässä ole leipää eikä vettä, ja meidän sielumme suuttuu tähän huonoon ruokaan.	21:5 Ja puhui Jumalata ja Moosesta vastaan: mixi sinä toit meitä Egyptist corpeen cuoleman? Sillä ei täsä ole leipä eikä wettä/ ja meidän sielum suuttu tähän huonon ruocan.
21:6 Silloin Herra lähetti kansan sekaan myrkkykäärmeitä, jotka purivat kansaa, niin että paljon kansaa Israelista kuoli.	21:6 Niin \Herra\ lähetti kansan sekaan tuliset kärmeet, jotka kansaa purivat, niin että paljo kansaa Israelista kuoli.	21:6 Nijn HERra lähetti Canssan sekaan tuliset kärmet/ jotca Canssa purit/ nijn että paljo Canssa israelist cuoli.
21:7 Niin kansa tuli Mooseksen luo, ja he sanoivat: Me teimme syntiä, kun puhuimme Herraa ja sinua vastaan. Rukoile Herraa, että hän poistaa käärmeet meidän kimpustamme. Ja Mooses rukoili kansan puolesta.	21:7 Niin tuli kansa Moseksen tykö, ja sanoivat: me teimme syntiä, puhuen \Herraa\ ja sinua vastaan. Rukoile \Herraa\ nämät kärmeet meidän seastamme ottamaan pois: ja Moses rukoili kansan edestä.	21:7 Nijn tulit he Mosexen tygö/ ja sanoit: me syndiä teim puhuden sinua ja HERra vastaan. Rucoile HERra nämät kärmet meidän seastam ottaman pois. Moses rucoili Canssan edest.
21:8 Silloin Herra sanoi Moosekselle: Tee itsellesi käärme ja pane se tangon päähän, niin jokainen purtu, joka siihen katsoo, jää eloon.	21:8 Niin sanoi \Herra\ Moosekselle: tee sinulles tulinen kärme, ja nosta se merkiksi ylös: ja tapahtuu, että se joka purtu on, kuin hän katsoo sen päälle, niin hän elää.	21:8 Nijn sanoi HERra Mosekselle: tee sinulles kärme/ ja nosta se merkixi ylös: ja tapahtu että se joca purtu on/ ja cadzo sen päälle/ nijn hän elä.
21:9 Niin Mooses teki vaskikäärmeen ja pani sen tangon päähän; jos ketä käärmeet sitten purivat ja tämä katsoi vaskikäärmeeseen, niin hän jäi eloon.	21:9 Ja Moses teki vaskikäärmeen, ja nosti sen merkiksi ylös: ja tapahtui, että jos joku kärmeeltä purtiin, ja katsahti vaskikäärmeen päälle, niin hän jäi elämään.	21:9 Ja Moses teki waskikärmen/ ja nosti sen merkixi ylös/ että jos jocu kärmeildä purtin/ ja cadzatti sen waskikärmen päälle/ nijn hän jäi elämän.
21:10 Sitten israelilaiset lähtivät liikkeelle ja leirytyivät Oobotiin.	21:10 Ja Israelin lapset läksivät, ja sioittivat heitänsä Obotiin.	21:10 JA Israelin lapset läxit ja sioitit heidäns Obothijn.
21:11 Ja he lähtivät liikkeelle Oobotista ja leirytyivät lije-Abarimiin siinä erämaassa, joka on Mooabista itään, auringon nousun puolella.	21:11 Ja läksivät Obotista, ja sioittivat itsensä Abarimimäen tykö, siihen korpeen, joka Moabin kohdalla on, auringon nousemiseen päin.	21:11 Ja läxit Obothist/ ja sioitit heidäns Jimijn/ Abarimin mäen tygö/ sijhen corpeen joca Moabin cohdalla on itän päin.
21:12 Sieltä he lähtivät liikkeelle ja leirytyivät Seredin laaksoon.	21:12 Sieltä läksivät he, ja sioittivat heitänsä Saredin ojan tykö.	21:12 Sieldä läxit he/ ja sioitit heidäns Saredin ojan tygö.

21:13 Sieltä he lähtivät liikkeelle ja leirytyivät erämaahan tuolle puolelle Arnonjokea, joka lähtee amorilaisten alueelta; sillä Arnon on Mooabin rajana Mooabin ja amorilaisten maan välillä.	21:13 Niin he sieltä menivät ulos, ja sioittivat heitänsä tälle puolen Arnonia, joka korvessa on, ja tulee Amori-laisten maan ääristä; sillä Arnon on Moabin ja Amorin välillä.	21:13 Nijn he sieldä menit ulos/ ja sioitit heidäns tälle puolen Arnonita/ joca corwes on/ ja tule Amorrerein maan ärist. Sillä Arnon on Moabin maan raja/ Moabin ja Amorin välillä.
21:14 Sentähden sanotaan Herran sotien kirjassa: Vaahab Suufassa ja Arnonin laaksot	21:14 Siitä sanotaan \Herran\ sotain kirjassa: Vaheb Suphassa, ja Arnonin ojat.	21:14 Sijtä sanotan HERran sotain kirjas: Wahebi Supha ja Arnonin oja.
21:15 ja laaksojen rinteet, jotka ulottuvat Aarin tienoille ja kallistuvat Mooabin rajaan.	21:15 Ja sen ojan juoksu, joka poikkeee Arin asumiseen, ja ulottuu Moabin rajaan.	21:15 Ja sen ojan lähde/ joca ulottu Arin asumiseen/ ja ulottu Moabiterein maan rajoin.
21:16 Ja sieltä he kulkivat Beeriin. Se oli se kaivo, josta Herra oli sanonut Moosekselle: Kokoa kansa, niin minä annan heille vettä.	21:16 Ja sieltä läksivät he Beraan, se on se kaivo, josta \Herra\ sanoi Mosekselle: kokoa kansa, ja minä annan heille vettä.	21:16 Ja sieldä läxit he caiwolle/ se on se caiwo/ josta HERra sanoi Mosexelle: coco Canssa/ minä annan heille wettä.
21:17 Silloin lauloi Israel tämän laulun: Kuohu, kaivo! - laulakaa sille laulu -	21:17 Silloin veisasi Israel tämän virren: Nouse, kaivo, veisatkaa hänestä toinen toisellenne.	21:17 Silloin weisais Israel tämän wirren: Nouse caiwo/ weisatca hänelle.
21:18 kaivo, jonka ruhtinaat kaivoivat, kansan parhaat korsersivat valtikallaan, sauvoilansa! Ja siitä erämaasta he kulkivat Mattanaan	21:18 Tämä on se kaivo, jonka päämiehet kaivoivat, kansan johdattajat kaivoivat, lain opettajan kautta sauvalansa. Tästä korvesta matkustivat he Mattanaan.	21:18 Tämä on se caiwo/ jonga päämiehet caiwoit/ ja jonga Canssan Ruhtinat caiwoit/ opettajain ja heidän sauwains cautta. Tästä corwesta matcustit he Mathanaan.
21:19 ja Mattanasta Nahalieliin ja Nahalielistä Baamotiin	21:19 Ja Mattanasta niin Nahalieliin, Ja Nahalielistä niin Bamotiin,	21:19 Ja Mathanast nijn Nahalielijn: ja Nahalielist nijn Bamothhijn.
21:20 ja Baamotista siihen laaksoon, joka on Mooabin maassa, Pisgan huipun juurella, joka kohoaa yli erämaan.	21:20 Ja Bamotista siihen laaksoon, joka on Moabin kedolla, Pisgan kukkulaa kohden, joka katsahtaa korpeen päin.	21:20 Ja Bamothist nijn siihen laxoon/ joca on Moabiterein maalla sen corkean wuoren tykönä Pisga/ joca cadzatta corpen päin.
21:21 Ja Israel lähetti sanansaattajat Siihonin, amorilaisten kuninkaan, tykö sanomaan:	21:21 Ja Israel lähetti sanansaattajat Sihonin Amori-laisten kuninkaan tykö, ja käski sanoa hänelle:	21:21 JA Israel lähetti sanan Sihonille/ Amorrerein Cunin-galle/ ja käski sanoa hänelle:
21:22 Salli minun kulkea maasi läpi. Me emme poikkeepelloille emmekä viinitarhoihin	21:22 Salli minun vaeltaa maakuntas lävitse: emme poikkeepeltoihin, emmekä viinamäkiin, emmekä juo	21:22 Salli minun waelda sinun maacundas läpidze/ en minä poicke sinun peldoijs/

emmekä juo vettä kaivoista. Valtatietä me kuljemme, kunnes olemme päässeet sinun alueesi läpi.

21:23 Mutta Siihon ei sallinut Israelin kulkea alueensa läpi, vaan kokosi kaiken väkensä ja lähti Israelia vastaan erämaahan. Ja kun hän oli tullut Jahaaseen, ryhtyi hän taisteluun Israelia vastaan.

21:24 Mutta Israel voitti hänet miekan terällä ja valloitti hänen maansa Arnonista Jabbokiin, aina ammonilaisten maahan asti, sillä ammonilaisten raja oli varustettu.

21:25 Ja Israel valtasi sieltä kaikki kaupungit; ja Israel asettui kaikkiin amorilaisten kaupunkeihin, Hesboniin ja kaikkiin sen tytärkaupunkeihin.

21:26 Sillä Hesbon oli amorilaisten kuninkaan Siihonin kaupunki; hän oli näet käynyt sotaa entistä Mooabin kuningasta vastaan sekä vallannut häneltä kaiken hänen maansa Arnoniin asti.

21:27 Sentähden runosepät sanovat: Tulkaa Hesboniin! Rakennettakoon ja varustettakoon Siihonin kaupunki.

21:28 Sillä tuli lähti Hesbonista, liekki Siihonin kaupungista; se kulutti Aar-Moabin, Arnonin kukkulain valtiat.

21:29 Voi sinua, Mooab! Sinä hukuit, Kemoksen kansa! Poikiensa hän salli tulla pakolaisiksi, tytärtensä amorilaisten kuninkaan Siihonin vangeiksi.

vettä kaivosta; maantietä myöten me vaellamme, siihenasti kuin me tulemme sinun maas ääristä ulos.

21:23 Mutta Siihon ei sallinut Israelin vaeltaa maakuntansa lävitse, vaan Siihon kokosi kaiken väkensä, ja meni Israelia vastaan korpeen, ja tuli Jaksaan, ja soti Israelia vastaan.

21:24 Mutta Israel löi hänen miekan terällä, ja omisti hänen maansa Arnonista Jabbokiin asti, ja vielä Ammonin lapsiin saakka; sillä Ammonin maan ääret olivat vahvat.

21:25 Ja näin Israel sai kaikki nämät kaupungit, ja Israel asui kaikissa Amorilaisten kaupungeissa, Hesbonissa ja kaikissa sen tyttäriissä.

21:26 Sillä Hesbonin kaupunki oli Siihonin Amorilaisen kuninkaan oma, ja hän soti ennen Moabilaisten kuninkaan kanssa, ja otti häneltä kaiken hänen maansa Arnoniin asti.

21:27 Siitä sananlaskussa sanotaan: tulkaat Hesboniin: rakennettakoon ja valmistettakoon Siihonin kaupunki;

21:28 Sillä tuli on käynyt Hesbonista ulos, ja liekki Siihonin kaupungista: se on kuluttanut Moabin Arin, ja Arnonin korkeuden asuvaiset.

21:29 Voi sinuas Moab! sinä Kamosin kansa olet hukunut! Hän saatti poikansa pakolaiseksi ja hänen tyttärensä vangiksi, Siihonille Amorilaisten kuninkaalle.

engä wijnamäkijs/ engä me myös juo wettä sinun caiwostas/ maantietä myöden me waellam/ siihenasti cuin me tulem sinun maas äristä ulos.

21:23 Mutta Siihon ei sallinut Israelin lasten waelda hänen maacundans läpidze/ waan cocois caiken wäkens/ ja meni Israeli wastan corpeen/ ja cuin hän tuli Jachsaan/ sodei hän Israeli wastan.

21:24 Mutta Israel löi hänen miecan terällä/ ja omisti hänen maans Arnonist Jabokin asti/ ja wieselä Ammonin lapsin saacka: sillä Ammonin maan äret olit wahwat.

21:25 Ja näin Israel sai caicki nämät Caupungit/ ja asui caikis Amorrerein Caupungeis/ Hesbonis ja caikis hänen tyttärisäns.

21:26 Sillä Hesbonin caupungi oli Siihonin Amorrerein Cuningan oma/ ja hän sodei ennen Moabiterein Cuningan cansa/ ja otti caiken hänen maans Arnonin asti.

21:27 Sijtä sanan lascus sanotan: tulcat Hesbonijn/ rakendaman ja wahwistaman Siihonin Caupungi:

21:28 Sillä tuli on käynyt Hesbonist ulos/ ja liecki Siihonin Caupungist. Hän on culuttanut Moabiterein Arin/ ja Arnonin corkeuden asuwaiset.

21:29 Woi sinuas Moab/ sinä Camonin Canssa olet huckunut. Hänen poicans lyötin paosa/ ja hänen tyttärens wietin fangina Siihonin Amorrerein Cuningan tygö.

21:30 Me ammuimme heidät, Hesbon kukistui Diibonia myöten; me hävitimme Noofahiin asti, aina Meedebaan saakka.

21:31 Niin Israel asettui amorilaisten maahan.

21:32 Ja Mooses lähetti vakoilemaan Jaeseria, ja he valloittivat sen tytärkaupungit; ja hän karkoitti amorilaiset, jotka siellä olivat.

21:33 Sitten he kääntyivät toisaalle ja kulkivat Baasanin tietä. Silloin lähti Oog, Baasanin kuningas, heitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkensä, Edreihin taistelemaan.

21:34 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Älä pelkää häntä, sillä minä annan sinun käteesi hänet ja kaiken hänen kansansa ja maansa. Ja tee hänelle, niinkuin teit Siihonille, amorilaisten kuninkaalle, joka asui Hesbonissa.

21:35 Ja he voittivat hänet ja hänen poikansa ja kaiken hänen väkensä, päästämättä pakoon ainoatakaan. Niin he valloittivat hänen maansa

21:30 Me olemme heitä ampuneet, Hesbon on kukistettu Diboniin asti: me hävitimme heitä hamaan Nophaan, joka Medebaan ulottuu.

21:31 Ja niin Israel asui Amorilaisten maakunnassa.

21:32 Sitte lähetti Moses vakoimaan Jaeseria, ja he voittivat sen tyttärinensä, ja omistivat ne Amorilaiset, jotka siinä asuivat.

21:33 Ja he palasivat ja menivät ylöspäin tietä Basaniin. Niin Og, Basanin kuningas, meni heitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkensä, sotimaan Edreissä.

21:34 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: älä pelkää häntä, sillä minä annoin hänen sinun käsiis, sekä kaiken hänen väkensä, että hänen maansa: ja sinun pitää tekemän hänelle niinkuin sinä Sihonille Amorilaisten kuninkaalle teit, joka Hesbonissa asui.

21:35 Ja he löivät hänen ja hänen poikansa ja hänen väkensä, siihenasti ettei yksikään elämään jäänyt, ja he valloittivat hänen maansa.

21:30 Heidän cunnians tuli tyhjäksi/ Hesbonist nijn Dibonijn/ ja hän häwitettin Nophan asti/ joca Medbahan ulottu.

21:31 Ja nijn Israel asui Amorrerein maacunnas.

21:32 Ja Moses lähetti wacokat Jaeserin/ ja voitit sen tyttärinens ja omisti ne Amorrerit jotca sijnä asuit.

21:33 Ja he palaisit ja menit ylöspäin sitä tietä Basanin. Nijn Og Cuningas Basaniijst meni heitä wastian wäkinens/ sotiman Edreis.

21:34 Ja HERra sanoi Mosexelle: älä pelkä händä: sillä minä annoin hänen sinun käsijs/ sekä hänen maacundans ja caiken Canssan/ tee hänelle nijncuin sinä Sihonille Amorrerein Cuningalle teit/ joca Hesbonis asui.

21:35 Ja he löit hänen ja hänen poicans/ ja caiken hänen wäkens/ siihenasti/ ettei yxikän eläwänä löytyt/ ja omisti hänellens maacunnan.

4 Mooses 22 LUKU

22:1 Sitten israelilaiset lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät Mooabin arolle, Jordanin tuolle puolelle, Jerikon kohdalle.

22:2 Mutta Baalak, Sipporin poika, näki kaiken, mitä Israel oli tehnyt amorilaisille.

22:3 Ja Mooab pelkäsi tätä kansaa suuresti, kun sitä oli niin paljon; ja Mooab kauhis-

22 LUKU

22:1 Sitte menivät Israelin lapset sieltä, ja sioittivat heitänsä Moabin kedoille, toiselle puolelle Jordania, Jerihon kohdalla.

22:2 Ja koska Balak Zipporin poika näki kaikki, mitä Israel teki Amorilaisille,

22:3 Ja että Moabilaiset sangen suuresti pelkäsivät sitä kansaa heidän paljoutensa tähden, ja että Moabilaiset

XXII. Lucu

22:1 Sijtte menit Israelin lapset siellä/ ja sioitit heidäns Moabitin kedoille/ toiselle puolelle Jordanin/ joca on Jerihon cohdalla.

22:2 JA cosca Balac Ziporin poica näki caicki mitä Israel teki Amorrereille.

22:3 Ja että Moabiterit sangen suurest pelkäisit sitä Canssa heidän paljoudens

tui israelilaisia.

22:4 Mooab sanoi Midianin vanhimmille: Nyt tuo lauma syö puhtaaksi kaiken meidän ympäriltämme, niinkuin härkä syö kedon vihannuuden. Ja Baalak, Sipporin poika, oli Mooabin kuninkaana siihen aikaan.

22:5 Hän lähetti sanansaattajat Bileamin, Beorin pojan, tykö Petoriin, joka on Eufratvirran varrella, heimolaistensa maahan, kutsumaan häntä ja käski sanoa hänelle: Katso, Egyptistä on lähtenyt liikkeelle kansa; katso, se on tulvinut yli maan ja asettunut minua lähelle.

22:6 Tule siis ja kiroa minun puolestani tämä kansa, sillä se on minua väkevämpi; ehkä minä sitten saan sen voiteuksi ja karkoitetuksi maasta. Sillä minä tiedän, että jonka sinä siunaat, se on siunattu, ja jonka sinä kiroat, se on kirottu.

22:7 Niin Mooabin vanhimmat ja Midianin vanhimmat lähtivät matkaan, tietäjänpalkka mukanaan. Ja kun he saapuivat Bileamin luo, puhuivat he hänelle Baalakin sanat.

22:8 Hän vastasi heille: Viipykää täällä tämä yö, niin minä annan teille vastauksen sen mukaan, kuin Herra minulle puhuu. Silloin jäivät moabilaisten päämiehet Bileamin luo.

22:9 Niin Jumala tuli Bileamin tykö ja kysyi: Keitä ovat ne miehet, jotka ovat sinun luo-

kauhistuivat Israelin lapsia, 22:4 Niin sanoivat he Midianilaisten vanhimmille: Tämä kansa syö puhtaaksi kaikki, mitä ympäristöllämme on, niinkuin härkä syö vihannon laitumelta. Ja Balak Zipporin poika oli siihen aikaan Moabilaisten kuningas.

22:5 Ja hän lähetti sanan Petoriin, Bileamille Beorin pojalle, joka asui virran tykönä, kansansa lasten maalla, kutsumaan häntä, sanoen: katso, kansa on lähtenyt Egyptistä, katso, se peittää maan piirin, ja asettaa leirinsä minua vastaan.

22:6 Tule siis nyt ja kiroa minulle tämä kansa; sillä se on minua väkevämpi, että minä löisin häntä, ja hänen maaltani karkottaisin ulos; sillä minä tiedän, ketä sinä siunaat, se on siunattu, ja jota sinä kiroot, se on kirottu.

22:7 Ja Moabilaisten vanhimmat ynnä Midianilaisten vanhimpain kanssa menivät sinne, ja heillä oli noitumisen palkka kädessänsä. Ja koska he tulivat Bileamin tykö, sanoivat he hänelle Baalakin sanat.

22:8 Ja hän sanoi heille: olkaat tässä yö, niin minä annan teille vastauksen, mitä \Herra\ minulle sanova on. Niin olivat Moabilaisten päämiehet Bileamin tykönä.

22:9 Ja Jumala tuli Bileamin tykö ja sanoi: mitkä miehet ne sinun tykönäs ovat?

tähden/ ja että Moabiterit hämmästyit Israelin lapsia.

22:4 Ja sanoit Midianiterein vanhimmille: tämä Canssa syö caicki mitä meidän ympärillä on/ nijncuin härkä syö ruohot laituimelda. Ja Balac Ziporin poica oli siihen aican Moabiterein Cuningas.

22:5 Ja hän lähetti sanan Bileamille Beorin pojalle/ Pethorijn/ joca asui wirran tykönä/ hänen Canssans lasten maalla/ että he cudzuisit händä/ ja sanoisit hänelle: cadzo/ Canssa on lähtenyt Egyptist/ se peittä maan pijrin ja asetta leirins minua wastian.

22:6 Tule siis ja kiroa minulle tämä Canssa: sillä se on minua wäkevämbi/ että minä löisin händä ja maaldani carcotaisin: sillä minä tiedän/ ketä sinä siunat/ se on siunattu/ ja jota sinä kiroat/ se on kirottu.

22:7 JA Moabiterein vanhimmat ynnä Midianiterein vanhimmitten cansa menit sinne: ja heillä oli noitumisen palcka kädessäns. Ja he menit Bileamin tygö/ ja sanoit hänelle Balakin sanat.

22:8 Ja hän sanoi hänelle: olcat täsä yö/ nijn minä annan teille wastauxen/ mitä HERra minulle sanowa on. Nijn olit Moabiterein päämiehet Bileamin tykönä.

22:9 Ja Jumala tuli Bileamin tygö/ ja sanoi: mitkä miehet ne owat/ jotca sinun tykönäs

nasi?

22:10 Bileam vastasi Jumalalle: Baalak, Sipporin poika, Mooabin kuningas, on lähettänyt heidät tuomaan minulle tämän sanan:

22:11 Katso, kansa on lähtenyt Egyptistä ja on tulvinut yli maan; tule siis, kiroa se minun puolestani, ehkä sitten voin ryhtyä taisteluun sitä vastaan ja karkoittaa sen.

22:12 Mutta Jumala sanoi Bileamille: Älä mene heidän kanssaan äläkä kiroa sitä kansaa, sillä se on siunattu.

22:13 Niin Bileam nousi aamulla ja sanoi Baalakin päämiehille: Menkää takaisin maahanne, sillä Herra ei ole sallinut minun lähteä teidän kanssanne.

22:14 Silloin nousivat Mooabin päämiehet ja tulivat Baalakin luo ja sanoivat: Bileam ei suostunut lähtemään meidän kanssamme.

22:15 Mutta Baalak lähetti uudestaan päämiehiä matkaan, vielä useampia ja arvokkaampia kuin edelliset.

22:16 Ja he saapuivat Bileamin luo ja sanoivat hänelle: Näin sanoo Baalak, Sipporin poika: Älä kieltäydy tulemastasi minun luokseni.

22:17 Sillä minä palkitsen sinut ylenpalttisesti ja teen kaiken, mitä minulta vaadit; tule siis ja kiroa minun puolestani tämä kansa.

22:18 Mutta Bileam vastasi ja sanoi Baalakin palvelijoille: Vaikka Baalak antaisi minulle talonsa täyden hopeata ja kultaa, en sittenkään voisi, en

22:10 Ja Bileam sanoi Jumalalle: Balak Zipporin poika, Moabilaisten kuningas, lähetti minun tyköni:

22:11 Katso, kansa läksi Egyptistä ja peittää maan piirin: tule siis ja kiroa heitä minulle, että minä voisin sotia heitä vastaan ja karkotaisin heitä pois.

22:12 Mutta Jumala sanoi Bileamille: älä mene heidän kanssansa, äläkä kiroa kansaa, sillä se on siunattu.

22:13 Silloin Bileam nousi varhain aamulla ja sanoi Baalakin päämiehille: menkää maallenne; sillä ei \Herra\ salli minun teidän kanssanne mennä.

22:14 Ja Moabilaisten päämiehet nousivat ja tulivat Balakin tykö, ja sanoivat: ei Bileam tahdo tulla meidän kanssamme.

22:15 Niin lähetti Balak päämiehet, vielä usiammat ja jalommat entisiä,

22:16 Jotka tultuansa Bileamin tykö sanoivat hänelle: Näin Balak Zipporin poika sanoo sinulle: älä estele tulemastasi minun tyköni;

22:17 Sillä minä teen sinulle suuren kunnian, ja mitä sanot minulle, sen minä myös teen: tule siis ja kiroa minulle tämä kansa.

22:18 Niin vastasi Bileam, ja sanoi Balakin palvelioille: jos Balak antaisi minulle huoneensa täyden hopeaa ja kultaa, niin en minä sittenkään taida \Herran\ minun Ju-

owat.

22:10 Ja Bileam sanoi Jumalalle: Balac Ziporin poika Moabiterein Cuningas lähetti heidän minun tyköni.

22:11 Cadzo/ Canssa läxi Egyptist ja peittä maan. Tule siis ja kiroa heitä minulle/ että minä voisin sotia heitä wastian ja carcotaisin heitä.

22:12 Mutta Jumala sanoi Bileamille: älä mene heidän cansans/ älä myös kiroa sitä Canssa/ sillä se on siunattu.

22:13 Silloin Bileam nousi warhain amulla/ ja sanoi Baalakin päämiehille: mengät teidän maallen: sillä ei HERra salli minua teidän cansan menemän.

22:14 JA Moabiterein päämiehet nousit ja tulit Balakin tygö/ ja sanoit: ei Bileam mene meidän cansam.

22:15 Nijn lähetti Balac vielä usiammat ja jalommat päämiehet endisitä.

22:16 Jotca tulduans Bileamin tygö/ sanoit hänelle: näin Balac Ziporin poica sano sinulle: älä estele tulemastasi minun tygöni:

22:17 Sillä minä teen sinulle suuren cunnian/ ja mitä sanot minulle/ sen minä myös teen/ tule siis ja kiroa minulle tämä Canssa.

22:18 Nijn wastais Bileam/ ja sanoi Balakin palwelioille: jos Balac andais minulle huonens täyden hopena ja culda en minä cuitengan HERran minun

<p>pienessä enkä suuressa, rikkoa Herran, minun Jumalani, käskyä.</p>	<p>malani sanaa käydä ylitse tekemään vähää elikkä paljoa.</p>	<p>Jumalani sana käy ylidze tekemän vähä elikkä paljo.</p>
<p>22:19 Mutta jääkää nyt tänne tekin täksi yöksi, saadakseni tietää, mitä Herra vielä minulle sanoo.</p>	<p>22:19 Vaan olkaat kuitenkin tekin tämä yö tässä, niin minä tahdon tiedustaa, mitä \Herra\ vielä minun kanssani puhuva on.</p>	<p>22:19 Waan olcat wielä tämä yö täsä tietäxeni mitä HERra wielä minun cansani puhuwa on.</p>
<p>22:20 Niin Jumala tuli Bileamin tykö yöllä ja sanoi hänelle: Jos nämä miehet ovat tulleet kutsumaan sinua, niin nouse ja lähde heidän kanssaan, mutta tee vain se, mitä minä sinulle sanon.</p>	<p>22:20 Silloin Jumala tuli yöllä Bileamin tykö ja sanoi hänelle: jos ne miehet ovat tulleet kutsumaan sinua, niin nouse ja mene heidän kanssansa, vaan kuitenkin, mitä minä sinulle sanon, sen pitää sinun tekemän.</p>	<p>22:20 Silloin Jumala tuli yöllä Bileamin tygö/ ja sanoi hänelle: ongo ne miehet tullet cudzuman sinua? nijn nouse ja mene heidän cansans: waan cuitengin mitä minä sinulle sanon/ sen pitää sinun tekemän.</p>
<p>22:21 Ja Bileam nousi aamulla, satuloi aasintammansa ja lähti matkaan Mooabin päämiesten kanssa.</p>	<p>22:21 Niin Bileam nousi varhain aamulla, valjasti aasinsa ja seurasi Moabilaisten päämiehiä.</p>	<p>22:21 Nijn Bileam nousi varhain amulla/ radsasti Asins/ ja seurais Moabiterein päämiehiä.</p>
<p>22:22 Mutta kun hän lähti, syntyi Jumalan viha, ja Herran enkeli asettui tielle estämään häntä, hänen ratsastaessaan aasintammallaan, kaksi palvelijaa mukanaan.</p>	<p>22:22 Mutta Jumalan viha julmistui, että hän sinne meni. Ja \Herran\ enkeli seiso tiellä häntä vastassa, mutta hän ajoi aasillansa ja kaksi hänen palveliaansa oli hänen kanssansa.</p>	<p>22:22 Mutta Jumalan wiha julmistui/ että hän sinne meni. Ja HERran Engeli astui tielle seisoman händä watan. Mutta hän ajoi Asillans ja caxi nuorucaista hänen cansans.</p>
<p>22:23 Kun aasintamma näki Herran enkelin seisovan tiellä, paljastettu miekka kädessänsä, niin se poikkesi tieltä ja meni peltoon. Mutta Bileam löi aasintammaa palauttaaksensa sen tielle.</p>	<p>22:23 Ja aasi näki \Herran\ enkelin seisovan tiellä ja hänen miekkansa vedetyn ulos hänen kädessänsä, niin aasi poikkesi tieltä ja meni kedolle: vaan Bileam löi aasia ohjataksensa häntä tielle.</p>	<p>22:23 Ja Asi näki HERran Engelin seisowan tiellä ja awojoman miecan hänen kädessäns/ nijn Asi poickeis tiellä kedolle: waan Bileam löi händä tietä myöden käymän.</p>
<p>22:24 Sitten Herran enkeli asettui solaan viinitarhojen välille, jossa oli kiviaita kummallakin puolella.</p>	<p>22:24 Niin \Herran\ enkeli astui ahtaasen tanhuaan, viinamäen vaiheelle, jossa aidat molemmin puolin olivat.</p>	<p>22:24 Nijn HERran Engeli astui ahtaseen tanhuaan/ wiinamäen aitain waihelle/ josa aidat molemmin puolin olit.</p>
<p>22:25 Kun aasintamma näki Herran enkelin, niin se painautui aitaan ja likisti Bileamin jalkaa aita vasten. Ja hän löi sitä vielä kerran.</p>	<p>22:25 Ja koska aasi näki \Herran\ enkelin, ahdisti hän itsensä aita vastaan, ja likisti Bileamin jalan aita vastaan, ja sitte hän kovemmin löi häntä.</p>	<p>22:25 Ja cosca Asi näki HERran Engelin/ ahdisti hän idzens aita wasten/ ja likisti Bileamin jalan aita wasten/ ja sijtte hän cowemmin löi händä.</p>
<p>22:26 Silloin Herran enkeli taas meni edemmäs ja asetta</p>	<p>22:26 Niin \Herran\ enkeli meni edespäin ja seiso ahtaassa paikassa, kussa ei</p>	<p>22:26 Nijn HERran Engeli meni edespäin caickein ahtaim-</p>

tui ahtaaseen paikkaan, jossa ei ollut tilaa väistyä oikealle eikä vasemmalle.

22:27 Kun aasintamma näki Herran enkelin, laskeutui se maahan Bileamin alla. Silloin Bileamin viha syttyi, ja hän löi aasintammaa sauvalla.

22:28 Niin Herra avasi aasintammamman suun, ja se sanoi Bileamille: Mitä minä olen sinulle tehnyt, koska lyöt minua jo kolmannen kerran?

22:29 Bileam vastasi aasintammalle: Sinä olet pitänyt minua pilkkanasi. Olisipa minulla miekka kädessäni, niin nyt minä sinut tappaisin.

22:30 Mutta aasintamma sanoi Bileamille: Enkö minä ole sinun aasintammasi, jolla olet ratsastanut kaiken aikasi tähän päivään asti? Onko minun ollut tapana tehdä sinulle näin? Hän vastasi: Ei.

22:31 Niin Herra avasi Bileamin silmät, niin että hän näki Herran enkelin seisovan tiellä, paljastettu miekka kädesssänsä. Silloin hän kumartui ja heittäytyi kasvoilleen.

22:32 Niin Herran enkeli sanoi hänelle: Minkätähden olet lyönyt aasintammaasi jo kolme kertaa? Katso, minä olen tullut sinua estämään, sillä ajattelemattomasti sinä olet lähtenyt tälle matkalle vastoin minun tahtoani.

22:33 Mutta aasintamma näki minut ja on väistynyt minun edestäni jo kolme kertaa. Ja jos se ei olisi väistynyt minun edestäni, niin minä olisin surmannut sinut, mutta jättä-

ollut varaa poiketa oikialle eli vasemmalle puolelle.

22:27 Ja kuin aasi näki \Herran\ enkelin, laskeutui hän Bileamin alla polvillensa; niin Bileam sangen suuresti vihastui ja löi aasia sauvallansa.

22:28 Silloin \Herra\ avasi aasin suun, ja se sanoi Bileamille: mitä minä olen rikkonut sinua vastaan, että minua kolmasti hosunut olet?

22:29 Bileam sanoi aasille: että pilkkasit minua. Jos minun kädessäni miekka olis, niin minä sinun tappaisin.

22:30 Sanoi aasi Bileamille: enkö minä ole sinun aasis, jolla sinä tähän asti ajanut olet? olenko siis minä ikänä ennen niin tehnyt sinua vastaan? Hän vastasi: et.

22:31 Silloin avasi \Herra\ Bileamin silmät, että hän näki \Herran\ enkelin seisovan tiellä, ja avoimen miekan hänen kädesssänsä; ja hän kumarsi, ja lankesi kasvoillensa.

22:32 Niin sanoi \Herran\ enkeli hänelle: miksi sinä jo kolmasti sinun aasias hosuit? katsos, minä läksin sinua vastoin seisomaan; sillä tämä tie on nurja minun edessäni.

22:33 Ja aasi näki minun, ja poikkesi jo kolme erää minun edestäni; vaan jollei hän olisi minun edestäni poikennut, niin minä nyt sinun tappaisin ja jättäisin aasin elämään.

baan paikkaan/ cusa ei ollut wara poiketa oikialle eli wasemalle puolelle.

22:27 Ja cuin Asi näki Herran Engelin/ laskeutui hän Bileamin ala polwillens. Nijn Bileam sangen suurest vihastui ja löi Asia sauwallans.

22:28 Silloin HERRa awais Asin suun/ ja hän sanoi Bileamille: mitä minä olen rikkonut sinua vastaan/ että minua colmasti hosunut olet?

22:29 Bileam sanoi Asille: että pilckasit minua: josca minun kädessäni miecka olis/ nijn minä sinun tappaisin.

22:30 Sanoi Asi Bileamille: engöstä minä sinun Asis ole/ jolla sinä tähän asti ajoit? olenko siis minä ikänäns ennen nijn tehnyt sinua vastaan? Hän wastais: et.

22:31 Silloin awais HERRa Bileamin silmät/ että hän näki HERRan Engelin seisowan tiellä/ ja awojoman miecan hänen kädessäns/ ja hän cumarsi händä ja langeis caswoillens.

22:32 Nijn sanoi HERRan Engeli hänelle: mixi sinä jo colmasti sinun Asias hosuit? cadzos/ minä läxin sinua wastoin seisoman: sillä tämä tie on minua wastoin.

22:33 Ja Asi näki minun ja poickeis jo colme erä minun edestäni/ waan jollei hän olisi minun edestäni poikennut/ nijn minä nyt sinun tappaisin/ ja Asi jäis elämän.

nyt sen elämään.

22:34 Niin Bileam vastasi Herran enkelille: Minä olen tehnyt syntiä; sillä minä en tiennyt, että sinä olit asettanut minua vastaan tielle. Mutta jos tämä ei ole sinulle mieleen, niin minä nyt palaan takaisin.

22:35 Mutta Herran enkeli sanoi Bileamille: Mene näiden miesten kanssa, mutta puhu ainoastaan se, minkä minä sinulle puhun. Niin Bileam lähti Baalakin päämiesten kanssa.

22:36 Kun Baalak kuuli, että Bileam oli tulossa, meni hän häntä vastaan Iir-Mooabiin, joka on Arnonia pitkin kulkevalla rajalla, uloimmalla rajalla.

22:37 Ja Baalak sanoi Bileamille: Enkö minä vartavasten lähettänyt kutsumaan sinua? Minkätähden et tahtonut tulla minun luokseni? Enkö minä muka voi sinua palkita?

22:38 Mutta Bileam vastasi Baalakille: Olenhan minä nyt tullut sinun luoksesi. Mutta onko minun vallassani puhua mitään? Minkä Jumala panee minun suuhuni, sen minä puhun.

22:39 Niin Bileam lähti Baalakin kanssa, ja he saapuivat Kirjat-Husotiin.

22:40 Ja Baalak teurasti raa-vaita ja lampaita ja lähetti ne Bileamille ja päämiehille, jotka olivat hänen luonansa.

22:41 Mutta seuraavana aamuna Baalak otti Bileamin mukaansa ja vei hänet Baa-

22:34 Niin Bileam sanoi \Herran\ enkelille: minä olen syntiä tehnyt; sillä en minä tietänyt, että sinä seisoit minun vastassani tiellä. Nyt siis, jollei se sinulle kelpaa, niin minä palajan takaperin.

22:35 Ja \Herran\ enkeli sanoi Bileamille: mene miesten kanssa, vaan ei sinun pidä puhuman muuta, kuin minä sinulle sanon: ja Bileam seurasi Balakin päämiehiä.

22:36 Koska Balak kuuli Bileamin tulevan, läksi hän häntä vastaan Moabilaisten kaupunkiin, joka Arnonin rajoissa on, juuri rajan äärellä.

22:37 Ja Balak sanoi Bileamille: enkö minä sanaa lähettänyt sinun peräks, kutsumaan sinua? miksi siis et sinä tullut minun tyköni? vai luulitkos, etten minä olisi sen edestä sinua taitanut kunnioittaa?

22:38 Ja Bileam vastasi häntä: katso, minä tulin nyt sinun tykö; vaan onko minulla voimaa mitään puhua? Sen minkä Jumala minun suuhuni antaa, sen minä puhun.

22:39 Ja niin Bileam meni Balakin kanssa, ja he tulivat Kujakaupunkiin,

22:40 Ja Balak uhraisi karjaa ja lampaita, ja lähetti Bileamin ja päämiesten perään, jotka hänen kanssansa olivat.

22:41 Mutta huomennel-tain tapahtui, että Balak otti Bileamin, ja vei hänen Baalin

22:34 Nijn Bileam sanoi HERran Engelille: minä olen syndiä tehnyt: sillä en minä tiennyt/ ettäs seisoi minun wastasani tiellä/ ja jollei se sinulle kelpa/ nijn minä palajan tacaperin.

22:35 Ja HERran Engeli sanoi hänelle: mene nijden miesten cansa/ waan ei sinun muuta pidä puhuman/ cuin minä sinulle sanon/ ja nijn Bileam seurais Balakin päämiehiä.

22:36 COsca Balac cuuli Bileamin tulewan/ läxi hän händä watan Moabiterein Caupungijn/ joca Arnonin rajois on/ heidän ärimmäisis rajoisans.

22:37 Ja sanoi hänelle: engö minä sana lähettänyt sinun peräs/ cudzuman sinua? mixi sijs et sinä tullut minun tygöni? wai luulitcos/ etten minä olis sen edest sinua taitanut cunnioitta?

22:38 Ja Bileam wastais händä: cadzo/ minä tulin sinun tygös/ waan cuinga minä muuta puhun/ waan sen cuin Jumala minun suuhuni anda? sen minä puhun.

22:39 Ja nijn Bileam meni Balakin cansa/ ja he tulit cujaCaupungijn.

22:40 Waan Balac uhrais carja ja lambaita/ ja lähetti Bileamin ja päämiesten perään/ jotca hänen cansans olit.

22:41 MUtta huomennel-tain otti Balac Bileamin/ ja wie hänen Baalin cuckulalle nä-

mot-Baalin kukkulalle, josta hän näki reunimmaisen osan tuota kansaa.

4 Mooses 23 LUKU

23:1 Ja Bileam sanoi Baalakillem: Rakenna minulle tähän seitsemän alttaria ja hanki minulle tänne seitsemän härkää ja seitsemän oinasta.

23:2 Niin Baalak teki, niinkuin Bileam käski. Ja Baalak ja Bileam uhrasivat härän ja oinaan kullakin alttarilla.

23:3 Niin Bileam sanoi Baalakillem: Asetu tähän polttouhrisääreen, minä menen tuonne; ehkä minä saan kohdata Herran. Minkä hän minulle näyttää, sen minä ilmoitan sinulle. Ja hän meni eräälle autiolle kukkulalle.

23:4 Ja Jumala tuli ja kohtasi Bileamin. Silloin tämä sanoi hänelle: Seitsemän alttaria minä olen pannut kuntoon ja olen uhrannut härän ja oinaan kullakin alttarilla.

23:5 Ja Herra pani sanat Bileamin suuhun ja sanoi: Pala ja Baalakin luo ja puhu hänelle näin.

23:6 Niin hän palasi hänen luoksensa, ja hän seiso siinä polttouhrinsa ääressä, hän ja kaikki Mooabin päämiehet.

23:7 Niin hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Aramista nousti minut Baalak, idän vuorilta Mooabin kuningas: Tule, kiroa minun puolestani Jaakob, tule ja sadattele Israelia.

23:8 Kuinka minä kiroaisin

kukulalle, näkemään sieltä kansan ääreen.

23 LUKU

23:1 Ja Bileam sanoi Baalakillem: rakenna minulle tähän seitsemän alttaria, ja valmista minulle tässä seitsemän mullia, ja seitsemän oinasta.

23:2 Balak teki niinkuin Bileam sanoi, ja Balak ja Bileam uhrasivat (kullakin) alttarilla mullin ja oinaan.

23:3 Ja Bileam sanoi Baalakillem: seiso polttouhris tykönä, ja minä menen tuonne. Kukaties \Herra\ tulee minua kohtaamaan, ja mitä hän minulle tietää antaa, sen minä tahdon sinulle ilmoittaa. Ja hän meni pois korkealle paikalle.

23:4 Ja Jumala kohtasi Bileamin; mutta hän sanoi hänelle: seitsemän alttaria minä valmistin, ja olen uhrannut mullin ja oinaan (joka) alttarilla.

23:5 Ja \Herra\ pani Bileamin suuhun sanat, ja sanoi: palaja Balakin tykö ja puhu näin.

23:6 Ja koska hän tuli jälleen hänen tykönsä, katso, niin hän seiso polttouhrinsa tykönä, kaikkein Moabin päämiesten kanssa.

23:7 Niin alkoi hän puheensa ja sanoi: Syriasta on Balak Moabilaisten kuningas minua tuottanut, idän puolisilta vuorilta: tule ja kiroa minulle Jakob, tule sadattele Israelia.

23:8 Kuinka minun pitää

kemän siellä Canssan äreen/

XXIII. Lucu

23:1 Ja Bileam sanoi Balakille: rakenna minulle tähän seidzemen Altarita/ ja anna minulle seidzemen calpeja/ ja seidzemen oinasta.

23:2 Balac teki nijncuin Bileam hänelle sanoi. Ja he molemmin Balac ja Bileam uhrasit cullakin Altarilla calpein ja oinan.

23:3 Ja Bileam sanoi Balakille: seiso polttouhris tykönä/ ja minä menen tuonne/ jos HERra cohta minun ja minulle tietä anda/ mitä minun sinulle sanoman pitää. Ja hän meni nopiast.

23:4 Ja HERra cohtais Bileamin: mutta hän sanoi hänelle: Seidzemen Altarita minä walmistin/ ja olen jocaidzella Altarilla calpein ja oinan uhrannut.

23:5 Ja HERra pani Bileamin suuhun sanat/ ja sanoi: palaja Balakin tygö/ ja puhu näin.

23:6 Ja cosca hän tuli jällens hänen tygöns/ cadzo/ nijn hän seiso polttouhrins tykönä caickein Moabiterein päämiesten cansa.

23:7 Nijn alcoi hänen puhens/ ja sanoi: Syriast on Balac Moabiterein Cuningas minua tuottanut idän puolisilda vuorilda.

23:8 Tule ja kiro minulle Jacob/ tule sadattele Israeli.

Cuinga minun pitää kiroman

sen, jota ei Jumala kiroa, kuinka sadattelin sitä, jota ei Herra sadattele?

23:9 Minä näen sen kallioiden huipulta, minä katselen sitä kukkuloilta: katso, se on erillään asuva kansa, se ei lukeudu pakanakansojen joukkoon.

23:10 Kuka mittaa Jaakobin hiekkajyväset, kuka Israelin tomuhiukkasten luvun? Suotakoon minun kuolla oikeamielisten kuolema, olkoon minun loppuni niinkuin heidän.

23:11 Silloin Baalak sanoi Bileamille: Mitä oletkaan minulle tehnyt! Minä toin sinut tänne vihollisiani kiroamaan, ja katso, nyt sinä heidät siunaat!

23:12 Mutta hän vastasi ja sanoi: Eikö minun ole tarkoin puhuttava se, minkä Herra panee minun suuhuni?

23:13 Niin Baalak sanoi hänelle: Tule minun kanssani toiseen paikkaan, josta voit nähdä sen kansan, kuitenkin ainoastaan sen äärimmäisen reunan, et sitä kokonaisuudessaan, ja kiroa se minun puolestani sieltä.

23:14 Ja hän vei hänet Vartialakedolle Pisga-vuoren huipulle ja rakensi siihen seitsemän alttaria ja uhrasi härän ja oinaan kullakin alttarilla.

23:15 Sitten Bileam sanoi Baalakille: Asetu tähän polttouhrisi ääreen, ehkä hän kohtaa minua tuolla.

23:16 Niin Herra tuli kohtaa-

kirooman sitä, jota ei Jumalakaan kiroo? kuinka minä sitä sadattelen, jota ei \Herrakaan\ sadattele?

23:9 Sillä vuorten kukkuloilta minä hänen näen, ja korkeuksista minä häntä katseleen. Katso, se kansa pitää asuman yksinänsä, ja ei pidä pakanain sekaan luettaman.

23:10 Kuka lukee Jakobin tomus, ja neljännen osan Israelin lapsista? Minun sieluni kuolokoon vanhurskasten kuolemalla, ja minun loppuni olkoon niinkuin heidän loppunsa.

23:11 Niin sanoi Balak Bileamille: mitä minun teet? Minä tuotin sinun kiroilemaan vihollisiani, ja katso, sinä täydellisesti siunaat heitä.

23:12 Hän vastasi, ja sanoi: eikö minun pidä sitä pitämän ja puhuman, mitä \Herra\ minun suuhuni antaa?

23:13 Balak sanoi hänelle: tule siis minun kanssani toiseen paikkaan, josta hänen saat nähdä. Ainoastaan hänen äärimäisensä sinä taidat nähdä, vaan et näe kaikkia: kiroo häntä minulle sieltä.

23:14 Ja hän vei hänen Vartialakeudelle, Pisgan kukkulalle, ja rakensi seitsemän alttaria, ja uhrasi (joka) alttarilla mullin ja oinaan.

23:15 Ja hän sanoi Balakille: seiso tässä polttouhris tykönä, ja minä tahdon kohdata (häntä) tuolla.

23:16 Ja \Herra\ tuli Bi-

sitä/ jota ei Jumalacan kiroa? cuinga minä sitä sadattelen/ cuin ei HERracan sadattele?

23:9 Sillä vuortein cuckuloilta minä hänen kyllä curkistelen/ ja corkeuxista minä händä kyllä cadzelen/ cadzo/ se Canssa pitää asuman yxinäns/ ja ei pidä pacanain secaa luettaman.

23:10 Cuca luke Jacobin tomun/ ja neljännen osan Israelin lapista? minun sielun cuolcan wanhurscasten cuolemalla/ ja minun luppun olcon nijncuin heidän loppuns.

23:11 Nlin sanoi Balac Bileamille: mitä minun teet? minä tuotin sinun kiroileman minun wiholistani/ ja cadzo/ sinä siunat heitä.

23:12 Hän wastais/ ja sanoi: eikö minun pidä sitä pitämän ja puhuman/ cuin HERra minun suuhuni anda?

23:13 Balac sanoi hänelle: tulest sijs minun cansan toiseen paikkaan/ jostas hänen ärimmäisens/ ja et caickia näe/ kiro händä siellä.

23:14 Ja hän wei hänen laki-alle paicalle Pisgan wuoren cuckulalle/ ja rakensi seidzemen Altarita/ ja uhrais jocaidzella Altarilla calpein ja oinan.

23:15 Ja hän sanoi Balakille: seiso täsä polttouhris tykönä/ ja minä odotan tuolla.

23:16 Ja HERra tuli Bileami

maan Bileamia, pani sanat hänen suuhunsa ja sanoi: Palaja Baalakin luo ja puhu hänelle näin.

23:17 Niin hän tuli hänen luoksensa, ja hän seiso siinä polttouhrinsa ääressä, Moabin päämiehet kanssansa. Baalak kysyi häneltä: Mitä Herra puhui?

23:18 Niin hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Nouse, Baalak, ja kuule! Kuuntele minua, sinä Sipporin poika!

23:19 Ei Jumala ole ihminen, niin että hän valhettelisi, eikä ihmislapsi, että hän katuisi. Sanoisiko hän jotakin eikä sitä tekisi, puhuisiko jotakin eikä sitä täyttäisi?

23:20 Katso, minä olen saanut tehtäväkseni siunata: hän on siunannut, enkä minä voi sitä peruuttaa.

23:21 Ei havaita vaivaa Jaakobissa eikä nähdä onnettomuutta Israelissa; Herra, hänen Jumalansa, on hänen kanssansa, riemuhuuto kuninkaalle kaikuu siellä.

23:22 Jumala vei sen pois Egyptistä; sen sarvet ovat kuin villihärän.

23:23 Sillä ei ole noituutta Jaakobissa eikä tavata taikua Israelissa. Aikanansa ilmoitetaan Jaakobille ja Israelille, mitä Jumala on tekevä.

23:24 Katso, se on kansa, joka nousee kuin naarasleijona, joka kohooa kuin leijona. Ei se paneudu levolle, ennenkuin on saalista syönyt ja

leamia vastaan, ja antoi sanat hänen suuhunsa, ja sanoi: mene jälleen Balakin tykö ja sano näin.

23:17 Ja kuin hän tuli hänen tykönsä jälleen, katso, hän seiso polttouhrinsa tykönä Moabin päämiesten kanssa. Ja Balak sanoi hänelle: mitä \Herra\ sanoi?

23:18 Ja hän toi puheensa edes, ja sanoi: nouse, Balak ja kuule, kuuntele minua, Zipporin poika:

23:19 Ei ole Jumala ihminen, että hän valhettelis, taikka ihmisen lapsi, että hän jotakin katuis. Pitäiskö hänen jotakin sanoman, ja ei tekemän? Pitäiskö hänen jotakin puhuman, ja ei täyttämän?

23:20 Katso, siunauksen olen minä saanut: hän myös siunasi, ja en minä taida sitä muuttaa.

23:21 Ei nähdä vääryyttä Jakobissa, eikä havaita pahutta Israelissa. \Herra\ hänen Jumalansa on hänen tykönänsä, ja Kuninkaan basuna on hänen seassansa.

23:22 Jumala on hänen johdattanut Egyptistä: hänen väkevyytensä on niinkuin yksisarvisen väkevyys.

23:23 Sillä ei yhtään velhoa ole Jakobissa eikä noitaa Israelissa: ajallansa pitää sanottaman Jakobille ja Israelille, mitä Jumala tehnyt on.

23:24 Katso sen kansan pitää nouseman niinkuin syömäri jalopeura, ja karkaanman niinkuin tarkka jalopeura, ja ei pidä hänen maata paneman siihenasti että

wastan/ ja andoi hänen sanat suuhunsa ja sanoi: mene jälleens Balakin tygö/ ja sano näin.

23:17 Ja cuin hän tuli hänen tygöns jälleens/ cadzo/ silloin seiso hän polttouhrins tykönä Moabiterein päämiesten kanssa. Ja Balac sanoi hänelle: mitä HERra sanoi?

23:18 Ja hän toi puhens edes/ ja sanoi: nouse Balac ja cuule/ käsitä corwijs mitä minä sanon/ sinä Ziporin poica.

23:19 Ei ole Jumala ihminen/ että hän walhettelis/ taicka ihmisen lapsi/ että hän jotakin catuis. Pidäiskö hänen jotakin sanoman ja ei tekemän? Pidäiskö hänen jotakin puhuman ja ei täyttämän?

23:20 Cadzo/ siunaman minä tänne tuotin/ minä myös siunan/ ja en taida sitä muutta.

23:21 Ei nähdä waewa Jacobis/ eikä työtä Israelis. HERra hänen Jumalans on hänen tykönäns/ ja Cuningan Basuna on hänen seasans.

23:22 Jumala on hänen johdattanut Egyptist/ hänen rohkeudens on nijncuin yxisarwilisen.

23:23 Sillä ei yhtän welho ole Jacobis/ eikä noita Israelis: ajallans pitä sanottaman Jacobist ja Israelist: milliset ihmet Jumala teke.

23:24 Cadzo/ sen Canssan pitä nouseman nijncuin nuoren Lejonin/ ja carcaman nijncuin Lejonin/ ja ei pidä hänen maata paneman sij-

juonut surmattujen verta.	hän saaliin syö, ja juo niiden verta, jotka tapetut ovat.	henasti että hän saalin syö/ ja juo niiden werta/ jotca tapetut owat.
23:25 Mutta Baalak sanoi Bileamille: Älä kiroa sitä äläkä siunaa sitä.	23:25 Niin sanoi Balak Bileamille: ellet ollenkaan tahdo kirota heitä, niin älä suinkaan siunaakaan heitä.	23:25 Nlin sanoi Balac Bileamille: ei sinun pidä kiroman eli siunaman heitä.
23:26 Mutta Bileam vastasi ja sanoi Baalakille: Enkö minä puhunut sinulle näin: Kaikki, mitä Herra sanoo, on minun tehtävä?	23:26 Bileam vastasi, ja sanoi Balakille: enkö minä puhunut sinulle, sanoen: kaikki mitä \Herra\ puhuva on, pitää minun tekemän?	23:26 Bileam wastais/ ja sanoi Balakille: engö minä sanonut sinulle? caicki mitä HERra minulle puhuwa on/ pitä minun tekemän.
23:27 Niin Baalak sanoi Bileamille: Tule, minä vien sinut toiseen paikkaan; ehkäpä on Jumalan silmissä otollista, että kiroat kansan minun puolestani sieltä.	23:27 Ja Balak sanoi Bileamille: tule, minä vien sinun toiseen paikkaan: mitämaks Jumalalle kelpaa, että häntä sieltä kiroilisit minulle.	23:27 Balac sanoi hänelle: tule/ minä wien sinun toiseen paickaan/ jos Jumalalle kelpa/ että heitä kiroilisit minulle.
23:28 Ja Baalak vei Bileamin Peor-vuoren huipulle, joka kohoaa yli erämaan.	23:28 Ja Balak vei Bileamin Peorin vuoren kukkulalle, joka korpeen päin on.	23:28 Ja hän wei hänen Peorin vuoren cuckulalle/ joca corpen päin on.
23:29 Sitten Bileam sanoi Baalakille: Rakenna minulle tähän seitsemän alttaria ja hanki minulle tänne seitsemän härkää ja seitsemän oinasta.	23:29 Ja Bileam sanoi Balakille: rakenna tähän minulle seitsemän alttaria, ja valmista minulle tässä seitsemän mullia ja seitsemän oinasta.	23:29 Ja Bileam sanoi Balakille: rakenna tähän minulle seidzemen Altarita/ ja tuo seidzemen calpeia/ ja seidzemen oinasta.
23:30 Ja Baalak teki, niinkuin Bileam käski, ja uhrasi härän ja oinaan kullakin alttarilla.	23:30 Balak teki niinkuin Bileam sanoi, ja uhrasi (kullakin) alttarilla mullin ja oinaan.	23:30 Balac teki nijncuin Bileam sanoi/ ja uhrais idze-cullakin Altarilla calpein ja oinan.

4 Mooses 24 LUKU

24:1 Kun Bileam näki, että Israelin siunaaminen oli Herralle otollista, ei hän enää mennyt niinkuin aina ennen ennusmerkkejä etsimään, vaan käänsi kasvonsa erämaahan.

24:2 Ja kun Bileam nosti silmänsä ja näki Israelin leirityneenä heimokunnittain, niin Jumalan Henki tuli häneen.

24:3 Ja hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Näin puhuu

24 LUKU

24:1 Koska Bileam näki kelpaavan \Herralle\, hän siunasi Israelia, ei mennyt hän pois, niinkuin ennen, etsimään ilmoitusta, vaan käänsi kasvonsa korpeen päin.

24:2 Ja Bileam nosti silmänsä ja näki Israelin sioittaneen itsensä sukukuntainsa jälkeen, ja Jumalan henki tuli hänen päällensä.

24:3 Ja hän toi edes puheensa, ja sanoi: näitä sanoo

XXIV. Lucu

24:1 COsca Bileam näki kelpawan HERralle/ että hän siunais Israeli/ ei mennyt hän pois nijncuin ennen edzimän welhoutta/ waan käänsi kasvons corpen päin.

24:2 Nosti silmäns ja näki Israelin sioittanen heidän succundans jälkeen: Ja Jumalan hengi tuli hänen päällens.

24:3 Ja hän alcoi puhens/ ja sanoi: näitä sano Bileam

Bileam, Beorin poika, näin puhuu mies, jonka silmä on avattu.

24:4 Näin puhuu hän, joka kuulee Jumalan puheen, joka näkee Kaikkivaltiaan näkyjä, joka lankeaa loveen ja jonka silmät avataan.

24:5 Kuinka ihanat ovat sinun majasi, Jaakob, sinun asuinmajasi, Israel!

24:6 Niinkuin laajat purolaaksot, niinkuin puutarhat virran varrella, niinkuin aloepuut, Herran istuttamat, niinkuin setripuut vesien vierillä!

24:7 Vettä läikkyä sen vesisangoista, ja sen laihot saavat runsaasti vettä. Agagia mahtavampi on sen kuningas, ylhäinen sen kuningasvalta.

24:8 Jumala vei sen pois Egyptistä; sen sarvet ovat kuin villihärän. Se syö suuhunsa viholliskansat, heidän luunsa se murskaa ja lävistää heidät nuolillansa.

24:9 Se on kyyristynyt, se on laskeutunut maahan kuin leijona, niinkuin naarasleijona - kuka uskaltaa sitä häiritä? Siunattu olkoon, joka sinua siunaa, kirottu, joka sinua kiroaa!

24:10 Silloin Baalak vihastui Bileamiin ja löi kätensä yhteen. Ja Baalak sanoi Bileamille: Minä kutsuin sinut vihollisiani kiroamaan, ja nyt sinä olet siunannut heidät jo kolme kertaa.

24:11 Mene tiehesi! Minä aion sinua runsaasti palkita,

Bileam Beorin poika, näitä sanoo se mies, jonka silmät avatut ovat.

24:4 Näitä sanoo se, joka kuulee Jumalan puheet, se, joka Kaikkivaltiaan ilmoitukset näkee, joka lankeaa maahan, ja hänen silmänsä avataan.

24:5 Kuinka kauniit ovat sinun majas, Jakob, ja sinun asumus, Israel?

24:6 Niinkuin ojat levitetään, niinkuin yrttitarha virran vieressä, niinkuin aloes, jonka \Herra\ istuttaa, niinkuin sedripuu veden tykönä.

24:7 Veden pitää vuotaman hänen ämpäristänsä, ja hänen siemenensä on paljoissa vesissä. Hänen kuninkaansa pitää oleman korkiamman Agagia, ja hänen valtakuntansa pitää korotettaman.

24:8 Jumala johdatti hänen Egyptistä, hänen väkevyytensä on niinkuin yksisarvisen väkevyys: hänen pitää nielemän pakanat vihollisensa, ja heidän luunsa murentaman, ja nuolillansa ampuman lävitse.

24:9 Hän pani maata niinkuin tarkka jalopeura, ja niinkuin syömäri jalopeura: kuka tohtii herättää häntä? Siunattu olkoon se, joka sinua siunaa, kirottu olkoon se, joka sinua kiroo.

24:10 Silloin Balakin viha julmistui Bileamia vastaan, ja löi käsiänsä yhteen, ja sanoi hänelle: minä kutsuin sinua kiroamaan vihollisiani, ja katso, sinä jo kolmasti täydellisesti siunasit heitä.

24:11 Pakene kohta sialles. Minä ajattelin kunnioittaa

Beorin poica/ näitä sano se mies/ jonga silmät awatut owat:

24:4 Näitä sano se/ joca cuule Jumalan puhet/ se joca sen caickiwaldian ilmoituxet näke/ joca lange ja hänen silmäns awatan.

24:5 Cuinga caunit owat sinun majas Jacob ja sinun asumus Israel?

24:6 Nijncuin ojat lewitetän/ nijncuin Krydimaat wirran wieres/ nijncuin majat jotca HErra pane ylös/ nijncuin Cedripuu weden tykönä.

24:7 Weden pitä wuotaman hänen ämbäristäns/ ja hänen siemenens tule suurexi wedexi. Hänen Cuningans pitä oleman corkiamman Agagi/ ja hänen waldacundans pitä corgotettaman.

24:8 Jumala johdatti hänen Egyptist/ hänen rohkeudens on nijncuin yxisarwillisen/ hänen pitä nielemän pacanat hänen wiholisens/ ja heidän luuns murendaman/ ja nuolillans ambuman läpidze.

24:9 Hän pani maata nijncuin Lejoni ja nijncuin nuori Lejoni. Cua tohti herättä händä? Siunattu olcon se/ joca sinua siuna/ kirottu olcon se/ joca sinua kiroa.

24:10 Silloin Balakin wiha julmistui Bileami wasthan/ ja löi käsiäns yhten/ ja sanoi hänelle: minä cudzuin sinun kiroman minun wiholisiani. Ja cadzo/ sinä jo colmasti siunaisit heitä.

24:11 Mene matcas/ sinne custas tullut olet. Minä ajatte-

mutta katso, Herra on sinulta palkan kieltänyt.

24:12 Bileam vastasi Baalakille: Enkö minä jo sanonut sinun sanansaattajillesi, jotka lähetit luokseni:

24:13 Vaikka Baalak antaisi minulle talonsa täyden hopeata ja kultaa, en sittenkään voisi rikkoa Herran käskyä, en tehdä mitään oman mieleni mukaan, en hyvää, en pahaa. Minkä Herra puhuu, sen minäkin puhun.

24:14 Ja nyt minä lähden kansani tykö, mutta sitä ennen minä ilmoitan sinulle, mitä tämä kansa on tekevä sinun kansallesi aikojen lopulla.

24:15 Ja hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Näin puhuu Bileam, Beorin poika, näin puhuu mies, jonka silmä on avattu.

24:16 Näin puhuu hän, joka kuulee Jumalan puheen ja saa tietonsa Korkeimmalta, joka näkee Kaikkivaltiaan näkyjä, joka lankeaa loveen ja jonka silmät avataan:

24:17 Minä näen hänet, en kuitenkaan nyt, minä katselen häntä, en kuitenkaan läheltä. Tähti nousee Jaakobista, ja valtikka kohoaa Israelista. Se ruhjoo Mooabilta ohimot, pääläen kaikilta Seetin pojilta.

24:18 Ja Edomista tulee alusmaa, Seir joutuu vihollistensa omaksi; mutta Israel tekee väkeviä tekoja.

24:19 Ja Jaakobista tulee valtias, hän hävittää kaupungeista niihin pelastuneet.

sinua suuresti, ja katso, \Herra\ on sen kunnian estänyt sinulta.

24:12 Ja Bileam puhui Baalakille: enkö minä puhunut sanansaattajilles, kuin sinä lähetit minun tyköni, sanoen:

24:13 Jos Balak antaisi minulle huoneensa täyden hopeaa ja kultaa, en minä taida senvuoksi \Herran\ sanaa käydä ylitse, tekemään hyvää eli pahaa minun mieleni jälkeen; vaan mitä \Herra\ sanoo, sen pitää myös minun sanoman.

24:14 Ja nyt katso, koska minä menen kansani tykö, niin tule, minä neuvon sinua, mitä tämä kansa sinun kansalles tekevä on, viimeisellä ajalla.

24:15 Ja hän piti puheen, ja sanoi: näin sanoo Bileam Beorin poika, näin sanoo se mies, jonka silmät avatut ovat.

24:16 Sen sanoo se, joka kuulee Jumalan puheen, ja se, jolla Ylimmäisen tieto on, joka näkee Kaikkivaltiaan ilmestyksen, joka lankeaa maahan, ja hänen silmänsä avataan:

24:17 Minä saan nähdä hänen, mutta en nyt: minä katselen häntä, vaan en läheltä. Tähti nousee Jakobista, ja valtikka tulee Israelista, ja musertaa Moabin ruhtinaat, ja hävittää kaikki Setin lapset.

24:18 Hän omistaa Edomin, ja Seir tulee vihollistensa vallan alle, vaan Israel tekee voimallisia töitä.

24:19 Jakobista tulee hallitsia, ja hävittää mitä tähteeksi jäänyt on kaupungeista.

lin cunnioitta sinua/ waan HERra on sen cunnian estänyt sinulda.

24:12 Bileam sanoi hänelle: engö minä sanonut sinun sanansaattailles/ cuins lähetit minun tygöni?

24:13 Jos Balac andaisi minun huonens täyden hopena ja culda/ en minä cuitengan HERran sana käy ylidze tekemän hyvä eli paha minun mielen jälken. Waan mitä HERra sanoi/ sen pitä minun myös sanoman.

24:14 Ja cadzo/ cosca minä menen Canssani tygö/ nijn tule minä neuwon sinua/ mitä tämä Canssa sinun Canssalles tekewä on wijmeisellä ajalla.

24:15 JA hän alcoi puhens/ ja sanoi: näin sano Bileam Beorin poica/ näin sano se mies/ jonga silmät awatut owat.

24:16 Sen sano se joca cuulle Jumalan puhen/ ja se jolla ylimmäisen tieto on/ joca näke caickiwaldian ilmestyxen/ joca lange ja hänen silmäns awatan.

24:17 Minä saan nähdä hänen/ mutta en nyt/ minä curkistelen händä/ waan en läsnä. Tähti nouse Jacobist/ ja waltica tule Israelist. Ja muserta Moabin Ruhtinat/ ja häwittä caicki Sethin lapset.

24:18 Hän woitta Edomin/ ja Seir tule wiholistens wallan ala/ waan Israel saa woiton.

24:19 Jacobist tule hallidzia/ ja häwittä mitä tähteixi jäänyt on Caupungeist.

24:20 Ja kun hän näki Amalekin, niin hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Kansakunnista ensimmäinen on Amalek, mutta sen loppu on perikato.

24:21 Ja kun hän näki keeniläiset, niin hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Järkkymäntön on sinun asumuksesi, ja kalliolle on pesäsi pantu.

24:22 Mutta sittenkin Kain hävitetään: ei aikaakaan, niin Assur vie sinut vangiksi.

24:23 Ja hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Voi! Kuka jää enää elämään, kun Jumala tämän tekee!

24:24 Laivoja saapuu kittiläisten suunnalta, ja ne kurittavat Assurin ja kurittavat Eeberin. Hänkin on perikadon oma.

24:25 Senjälkeen Bileam nousi, lähti matkaan ja palasi kotiinsa; ja myöskin Baalak lähti tiehensä

4 Mooses 25 LUKU

25:1 Niin Israel asettui Sittimiin. Ja kansa rupesi irstailemaan Mooabin tyttärien kanssa.

25:2 Nämä kutsuivat kansaa jumaliensa uhreille, ja kansa söi ja kumarsi heidän jumaliensa.

25:3 Kun Israel näin antautui palvelemaan Baal-Peoria, sytyi Herran viha Israelia kohtaan.

25:4 Ja Herra sanoi Moosekselle: Ota kansan kaikki päämiehet ja lävistä heidät paa-luihin Herralle, vasten aurinkoa, että Herran vihan hehku kääntyisi pois Israelista.

24:20 Ja kuin hän näki Amalekilaiset, piti hän puheen ja sanoi: Amalek ensimmäinen pakanain seassa, vaan viimeiseltä sinä peräti hävitetään.

24:21 Ja kuin hän näki Keeniläiset, piti hän puheen, ja sanoi: sinun asumises on vahva, ja sinä teit pesäs kalliioon,

24:22 Vaan sinä Kain poltetaan, siihenasti kuin Assur vie sinun vankina pois.

24:23 Vihdoin piti hän puheen, ja sanoi: voi! kuka elää silloin, kuin väkevä Jumala näitä on tekevä?

24:24 Ja haahdet Kittimin rannoilta kukistavat Assurin ja kukistavat Eeberin, vaan hän itse myös hukkuu.

24:25 Ja Bileam nousi ja meni matkaansa, ja tuli jälleen siallensa, ja Balak myös meni tietänsä myöten.

25 LUKU

25:1 Ja Israel asui Sittimisä, ja kansa rupesi tekemään huorin Moabilaisten tyttärien kanssa,

25:2 Jotka kutsuivat kansan epäjumalainsa uhrille: ja kansa söi, ja kumarsi heidän epäjumaliensa.

25:3 Ja Israel yhdisti itsensä BaalPeorin kanssa: niin \Herran\ viha julmistui Israelia vastaan.

25:4 Ja \Herra\ sanoi Moosekselle: ota kaikki kansan päämiehet, ja hirtä heidät \Herral\le aurinkoa vastaan, että \Herran\ vihan julmuus käännettäisiin Israelista pois.

24:20 Ja cuin hän näki Amalechiterit/ alcoi hän puhens ja sanoi: Amalech ensimmäinen pacanain seas/ waan wijmeiseldä sinä peräti häwitetän.

24:21 Ja cosca hän näki Keeniterit/ alcoi hän puhens/ ja sanoi: sinun asumises on wahwa/ ja sinä teit sinun pesäs callioon.

24:22 Waan sinä Cain poltatan/ cosca Assur wie sinun fangina pois.

24:23 Ja hän alcoi taas puhens/ ja sanoi: Ah cuca elä silloin/ cosca Jumala näitä teke?

24:24 Ja hahdet Chitimist hucuttawat Assurin ja Eeberin. Waan hän idze myös hucku.

24:25 Ja Bileam nousi ja meni matcaans/ ja tuli siallens jällens/ ja Balac myös meni maatcaans.

XXV. Lucu

25:1 JA Israel asui Sittimis/ ja Canssa rupeis tekemän huorin Moabiteritten tyttärien cansa:

25:2 Jotca cudzuit Canssan epäjumalittens uhrille/ ja Canssa söit ja cumarsit epäjumalitans.

25:3 Ja Israel yhdisti idzens BaalPeorin cansa: nijn HERran viha julmistui Israelis.

25:4 Ja HERra sanoi Mosexelle: ota caicki Canssan päämiehet/ ja hirtä heitä HERralle Auringota wastan/ että HERran vihan julmuus käättäisin Israelist pois.

<p>25:5 Niin Mooses sanoi Israelin tuomareille: Surmatkoon jokainen miehistään ne, jotka ovat antautuneet palvelemaan Baal-Peoria.</p>	<p>25:5 Ja Moses sanoi Israelin tuomareille: jokainen tappakoon väkensä, jotka BaalPeorin kanssa ovat itsensä yhdistäneet.</p>	<p>25:5 Ja Moses sanoi Israelin Duomareille: jocainen tappacon hänen wäkens/ jotca BaalPeorin cansa owat idzens yhdistänet.</p>
<p>25:6 Ja katso, muuan mies israelilaisista tuli ja toi veljensä luo midianilaisen naisen, Mooseksen ja kaiken israelilaisten seurakunnan nähden, kun nämä olivat itkemässä ilmestysmajan ovella.</p>	<p>25:6 Ja katso, mies Israelin lapsista tuli ja toi veljensä sekaan Midianilaisen vaimon, Moseksen ja kaikkein Israelin lasten joukon nähden, jotka itkivät seurakunnan majan ovelta.</p>	<p>25:6 JA cadzo/ yxi mies Israelin lapsist tuli/ ja toi weljeins secaan Midianiterin waimon Mosexen ja caiken Canssan nähden/ jotca itkit seuracunnan majan owen edes.</p>
<p>25:7 Kun Piinehas, pappi Aaronin pojan Eleasarin poika, näki sen, nousi hän kansan keskeltä ja otti keihään käteensä</p>	<p>25:7 Kuin Pinehas Eleatsarin poika, papin Aaronin pojanpoika sen näki, nousi hän kansan keskeltä ja otti keihään käteensä,</p>	<p>25:7 Cosca Pinehas Eleazarin poica sen näki/ papin Aaronin pojan poica/ nousi hän Canssan keskeldä/ ja otti keihän käteens.</p>
<p>25:8 ja seurasi tuota Israelin miestä makuusuojaan ja lävisi heidät molemmat, Israelin miehen ja sen naisen, vatsan kohdalta. Silloin taukosi israelilaisilta vitsaus.</p>	<p>25:8 Ja meni Israelin miehen jälkeen makausmajaan, ja pisti heidät molemmat sekä Israelin miehen, että vaimon vatsasta lävitse: niin rangaistus lakkasi jälleen Israelin lapsista.</p>	<p>25:8 Ja meni sen Israelin miehen jälkeen huorahuoneeseen/ ja pisti heidän molemmat sekä Israelin miehen/ että waimon wadzasta läpidzen/ nijn rangaistus lackais jällens Israelin lapsilda.</p>
<p>25:9 Ja niitä, jotka kuolivat tässä vitsauksessa, oli kaksikymmentäneljä tuhatta.</p>	<p>25:9 Ja siinä rangaistuksessa surmattiin neljäkolmattakymmentä tuhatta.</p>	<p>25:9 Ja sijnä rangaistuxes surmattin nejläcolmattakymmendä tuhatta.</p>
<p>25:10 Ja Herra puhui Mooseselle sanoen:</p>	<p>25:10 Ja \Herra\ puhui Mooseselle, sanoen:</p>	<p>25:10 Ja HERra puhui Mosexelle/ sanoden:</p>
<p>25:11 Piinehas, pappi Aaronin pojan Eleasarin poika, on kääntänyt minun vihani pois israelilaisista, kun hän on kiivaillut minun puolestani heidän keskuudessaan, niin ettei minun ole tarvinnut kiivaudessaani tehdä loppua israelilaisista.</p>	<p>25:11 Pinehas Eleatsarin poika, papin Aaronin pojanpoika, on kääntänyt julmuuteni pois Israelin lasten päältä, siinä että hän oli kiivas minun kiivauteni tähden heidän keskellänsä, etten minä kiivaudessaani hukuttanut Israelin lapsia.</p>	<p>25:11 Pinehas Eleazarin poica/ papin Aaronin pojan poica/ on käändänyt minun julmudeni pois Israelin lasten päaldä/ hänen kijwaudesans minun tähteni/ etten minä minun kijwaudesani hucuttanut Israelin lapsia.</p>
<p>25:12 Sano siis: Katso, minä teen hänen kanssansa liiton hänen menestymiseksensä.</p>	<p>25:12 Sentähden sano: katso, minä annan hänelle minun rauhani liiton.</p>	<p>25:12 Sentähden sano: cadzo/ minä annan hänelle minun rauhani lijton.</p>
<p>25:13 Ja se tulee hänelle ja hänen jälkeläisillensä ikuseksi pappeuden liitoksi, koska hän kiivaili Jumalansa puolesta ja toimitti sovituksen israelilaisil-</p>	<p>25:13 Ja hänellä ja hänen siemenellänsä hänen jälkeensä pitää oleman ijancaikkisen pappeuden liiton, että hän oli kiivas Jumalallensa ja sovitti Israelin lap-</p>	<p>25:13 Ja hänellä ja hänen siemenelläns pitää oleman ijancaickisen pappeuden lijton/ että hän oli kijwas Jumalan tähden/ ja sowitti Is-</p>

le.

25:14 Ja surmatun Israelin miehen nimi, sen, joka surmattiin midianilaisen naisen kanssa, oli Simri, simeonilaisen perhekunta-päämiehen Saalun poika.

25:15 Ja surmatun midianilais-naisen nimi oli Kosbi, Suurin, midianilaisen perhekunnan heimopäällikön, tytär.

25:16 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

25:17 Ahdistakaa midianilaisia ja tuhotkaa heidät.

25:18 Sillä he ahdistivat teitä viekkeilla juonillansa, joilla he houkuttelivat teidät Peorin ja sisarensa Kosbin, midianilaisen päämiehen tyttären, ansaan, hänen, joka surmattiin Peorin vuoksi tapahtuneen vitsauksen päivänä.

4 Mooses 26 LUKU

26:1 Tämän vitsauksen jälkeen Herra puhui Moosekselle ja Eleasarille, pappi Aaronin pojalle, sanoen:

26:2 Laskekaa koko israelilaisten seurakunnan väkiluku, kaksikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat, perhekunnittain, kaikki Israelin sotakelpoiset miehet.

26:3 Ja Mooses ja pappi Eleasar puhuivat heille Moabin arolla Jordanin luona, Jerikon kohdalla, sanoen:

26:4 Kaksikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat laskettakoon, niinkuin Herra oli Moosekselle

set.

25:14 Ja lyödyn Israelin miehen nimi, joka Midianilaisen vaimon kanssa lyötiin, oli Simri Salun poika, isän Simeonin huoneen päämies.

25:15 Mutta Midianilaisen vaimon nimi, joka myös lyötiin, oli Kosbi, Zurin, Midianin kansan huoneen päämiehen, tytär.

25:16 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

25:17 Ahdistakaa Midianilaisia, ja lyökää heitä.

25:18 Sillä he ovat teitä ahdistaneet kavaluuksillansa, joilla he teidät pettäneet ovat Peorin kautta, ja sisarensa Kosbin kautta, Midianilaisen päämiehen tyttären, joka lyötiin rangaistuksen päivänä, Peorin tähden.

26 LUKU

26:1 Ja tapahtui, rangaistuksen jälkeen, että \Herra\ puhui Moosekselle ja Eleasarille, papin Aaronin pojalle, sanoen:

26:2 Lue koko Israelin lasten joukko kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, heidän isäinsä huoneen jälkeen, kaikki jotka sotaan Israelissa kelpaavat.

26:3 Ja Moses ja pappi Eleasar puhuivat heidän kanssansa, Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerihon kohdalla, sanoen:

26:4 Ne jotka ovat kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, niinkuin \Herra\ oli käsenyt Moosekselle ja Israe-

raelin lapset.

25:14 Ja sen Israelin miehen nimi/ joca sen Midianiterin vaimon cansa lyötin/ oli Simri Salun poica/ Simeonin Isäin huonen päämies.

25:15 Mutta Midianiterin vaimon nimi/ joca myös lyötin/ oli Casbi Zurin tytär/ joca sucucunnan päämies oli/ Midianiterein seas.

25:16 JA HERra puhui Mosekselle/ sanoden:

25:17 Wahingoitcat Midianitereitä ja lyökät heitä:

25:18 Sillä he owat teille wahingota tehnet heidän cawaluxillans/ jonga he teille tehnet owat Peorin cautta/ ja heidän sisarens Casbin cansa/ sen Midianiterin päämiehen tyttären/ joca lyötin rangaistuxen päiwänä Peorin tähden.

XXVI. Lucu

26:1 JA rangaistuxen jälken/ puhui HERra Mosexelle ja Eleazarille/ papin Aaronin pojalle/ sanoden:

26:2 Lue coco Israelin lasten joucko cahdestkymmenest wuodest ja sen ylidze/ heidän Isäns huonesta/ caicki cuin sotaan Israelis kelpawat.

26:3 Ja Moses ja pappi Eleazar puhuit heidän cansans Moabin kedoilla Jordannin tykönä Jerihota wastan/ sanoden:

26:4 Ne jotca owat cahdenkymmenen vuotiset ja sen ylidze/ nijncuin HERra oli

<p>käskyn antanut. Ja israelilaiset, jotka olivat lähteneet Egyptin maasta, olivat:</p>	<p>lin lapsille, jotka Egyptistä lähteneet olivat.</p>	<p>käskenynt Mosexelle ja Israelin lapsille/ jotca Egyptist lähtenet olit.</p>
<p>26:5 Ruuben, Israelin esikoinen; Ruubenin jälkeläisiä olivat: Hanokista hanokilaisten suku, Pallusta pallulaisten suku,</p>	<p>26:5 Ruben Israelin esikoinen: Rubenin lapset: Hanok, josta on Hanokilaisten sukukunta: Pallu, siitä Pallulaisten sukukunta:</p>	<p>26:5 RUbEN Israelin esikoinen. Nämät olit Rubenin lapset: Hanoch/ josta Hanochiterin sucucunda tule: Pallu/ josta Palluiterin sucucunda tule:</p>
<p>26:6 Hesronista hesronilaisten suku, Karmista karmilaisten suku.</p>	<p>26:6 Hetsron, hänestä Hetsronilaisten sukukunta: Karmi, josta Karmilaisten sukukunta:</p>	<p>26:6 Hezron/ josta Hezroniterin sucucunda tule: Charmi/ josta Charmiterin sucucunda tule.</p>
<p>26:7 Nämä olivat ruubenilaisten suvut. Ja katselmuksessa olleita oli heitä neljäkymmentuhatta kolme tuhatta seitsemänsataa kolmekymmentä.</p>	<p>26:7 Nämät ovat Rubenilaisten sukukunnat. Ja heidän lukunsa oli kolmeviidettäkymmentä tuhatta seitsemänsataa ja kolmekymmentä.</p>	<p>26:7 Nämät owat Rubenin sucucunnat. Ja heidän lucuns colmewijdetäkymmendä tuhatta/ seidzemensata ja colmekymmendä.</p>
<p>26:8 Ja Pallun poika oli Eliab.</p>	<p>26:8 Mutta Pallun poika oli Eliab.</p>	<p>26:8 Mutta Pallun poica oli Eliab.</p>
<p>26:9 Ja Eliabin pojat olivat Nemuel ja Daatan ja Abiram. Nämä olivat ne kansan edusmiehet Daatan ja Abiram, jotka taistelivat Moosesta ja Aaronia vastaan Koorahin joukossa ja taistelivat Herraa vastaan,</p>	<p>26:9 Ja Eliabin pojat, Nemuel ja Datan ja Abiram. Nämät ovat Datan ja Abiram, jotka kutsuttiin kansasta, jotka asettivat heitäsä Moosesta ja Aaronia vastaan Koran eriseurassa, koska he asettivat heitäsä \Herraa\ vastaan,</p>	<p>26:9 Ja Eliabin poica oli Nemuel Dathan ja Abiram. Nämät owat Dathan ja Abiram/ jotca cudzuttin Canssasta/ jotca asetit heidäns Mosest ja Aaronita wastan Corahn eriseuras/ cosca he asetit heitäs HERra wastan.</p>
<p>26:10 jolloin maa avasi kitan- sa ja nielaisi heidät ja Koorahin, silloin kun hänen jouk- konsa kuoli ja tuli kulutti kaksisataa viisikymmentä miestä; ja heistä tuli varoi- tusmerkki.</p>	<p>26:10 Ja maa avasi suunsa ja nieli heidät ja Koran, koska se eriseura kuoli, ja koska myös tuli söi viisikymmentä miestä kolmattasataa, ja tulivat merkiksi.</p>	<p>26:10 Ja maa awais suuns/ ja nieli heidän Corahn cansa/ cosca se eriseura cuoli/ ja cosca myös tuli söi wijsikymmendä miestä colmatta sata/ ja tulit merkixi.</p>
<p>26:11 Mutta Koorahin pojat eivät kuolleet.</p>	<p>26:11 Vaan Koran lapset ei kuolleet.</p>	<p>26:11 Waan Corahn lapset ei cuollet.</p>
<p>26:12 Simeonin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Nemuelista nemuelilaisten suku, Jaaminista jaaminilaisten suku, Jaakinista jaakini- laisten suku,</p>	<p>26:12 Simeonin lapset heidän sukukunnissansa: Nemuel, hänestä Nemuelilaisten sukukunta: Jamin, hänestä Jaminilaisten sukukunta: Jakin, hänestä Jakinilaisten sukukunta:</p>	<p>26:12 Slmeonin lapset heidän sucucunnisans. Nemuel/ hänestä Nemueliterin sucucunda tule: Jamin/ hänestä Jaminiterin sucucunda tule: Jachin/ hänestä Jachiniterin sucucunda tule:</p>
<p>26:13 Serahista serahilaisten suku, Saulista saulilaisten suku.</p>	<p>26:13 Sera, hänestä Serahilaisten sukukunta: Saul, hänestä Saulilaisten sukukun-</p>	<p>26:13 Serah/ hänestä Serahiterin sucucunda tule: Saul/ hänestä Sauliterin sucucunda</p>

26:14 Nämä olivat simeonilaisten suvut, kaksikymmentäkaksi tuhatta kaksisataa.	ta. 26:14 Nämät ovat Simeonilaisten sukukunnat, kaksikolmattakymmentä tuhatta ja kaksisataa.	tule: 26:14 Nämät ovat Simeonin sucucunnat/ caxicolmattakymmentä tuhatta ja caxisata.
26:15 Gaadin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Sefonista sefonilaisten suku, Haggista haggilaisten suku, Suunista suunilaisten suku,	26:15 Gadin lapset heidän sukukunnissansa: Sefhon, hänestä Sefhonilaisten sukukunta: Haggi, hänestä Haggilaisten sukukunta: Suni, hänestä Sunilaisten sukukunta:	26:15 GAdin lapset heidän sucucunnissans. Siphon/ hänestä Siphoniterin sucucunda tule: Haggi/ hänestä Haggiterin sucucunda tule: Suni/ hänestä Suniterin sucucunda tule:
26:16 Osnista osnilaisten suku, Eeristä eeriläisten suku,	26:16 Osni, hänestä Osnilaisten sukukunta: Eri, hänestä Eeriläisten sukukunta:	26:16 Osni/ hänestä Osniterin sucucunda tule: Eri/ hänestä Eeriterin sucucunda tule:
26:17 Arodista arodilaisten suku, Arelista arelilaisten suku.	26:17 Arod, hänestä Arodilaisten sukukunta: Ariel, hänestä Arielilaisten sukukunta:	26:17 Arod/ hänestä Aroditerin sucucunda tule: Ariel/ hänestä Arieliterin sucucunda tule:
26:18 Nämä olivat Gaadin jälkeläisten suvut; katselmuksessa olleita oli heitä neljäkymmentä tuhatta viisisataa.	26:18 Nämät ovat Gadin lasten sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: neljäkymmentä tuhatta ja viisisataa.	26:18 Nämät ovat Gadin lasten sucucunnat/ heidän lucuns neljäkymmentä tuhatta ja wijsisata.
26:19 Juudan poikia olivat Eer ja Oonan, mutta Eer ja Oonan kuolivat Kanaanin maassa.	26:19 Juudan lapset, Ger ja Onan: ja Ger ja Onan kuolivat Kanaanin maalla.	26:19 JUdan lapset Ger ja Onan/ jotca molemmat cuolit Canaan maalla.
26:20 Ja Juudan jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Seelasta seelalaisten suku, Pereksestä perekseläisten suku, Serahista serahilaisten suku.	26:20 Ja Juudan lapset heidän sukukunnissansa olivat: Sela, hänestä Selanilaisten sukukunta: Perets, hänestä Peretsiläisten sukukunta: Sera, hänestä Seralaisten sukukunta:	26:20 Ja Judan lapset heidän sucucunnissans olit nämät: Sela/ häestä Selaniterin sucucunda tule: Perez/ hänestä Pereziterin sucucunda tule. Serah/ hänestä Serahiterin sucucunda tule:
26:21 Ja Pereksen jälkeläisiä olivat: Hesronista hesronilaisten suku, Haamulista haamulilaisten suku.	26:21 Mutta Peretsin lapset olivat, Hetsron, hänestä Hetsronilaisten sukukunta: Hamul, hänestä Hamulilaisten sukukunta.	26:21 Mutta Perezin lapset olit/ Hezron/ hänestä Hezroniterin sucucunda tule: Hamul/ häestä Hamuliterin sucucunda tule:
26:22 Nämä olivat Juudan suvut; katselmuksessa olleita oli heitä seitsemänkymmentäkuusi tuhatta viisisataa.	26:22 Nämät ovat Juudan sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: kuusikahdeksattakymmentä tuhatta ja viisisataa.	26:22 Nämät ovat Judan sucucunnat/ heidän lucuns cuusicahdexattakymmentä tuhatta ja wijsisata.
26:23 Isaskarin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Toolasta toolalaisten suku,	26:23 Isaskarin lapset heidän sukukunnissansa: Tola, hänestä Tolalaisten suku-	26:23 ISascharin lapset heidän sucucunnissans/ Thola/ hänestä Tholaiterin sucucun-

Puwasta puunilaisten suku,	kunta: Phua, hänestä Phua-laisten sukukunta.	da tule: Phua/ hänestä Phua-aiterin sucucunda tule:
26:24 Jaasubista jaasubilais- ten suku, Simronista simroni- laisten suku.	26:24 Jasub, hänestä Jasu- bilaisten sukukunta: Simron, hänestä Simronilaisten su- kukunta.	26:24 Jasub/ hänestä Jasubi- terin sucucunda tule: Simron/ hänestä Simroniterin sucu- cunda tule.
26:25 Nämä olivat Isaskarin suvut; katselmuksessa olleita oli heitä kuusikymmentäneljä- tuhatta kolmesataa.	26:25 Nämät ovat Isaskarin sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: neljäseitsemättä- kymmentä tuhatta ja kolme- sataa.	26:25 Nämät ovat Isascharin sucucunnat/ heidän lucuns neljäseidzemettäkyymmendä tuhatta ja colmesata.
26:26 Sebulonin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Se- redistä serediläisten suku, Eelonista eelonilaisten suku, Jahlelista jahlelilaisten suku.	26:26 Sebulonin lapset hei- dän sukukunnissansa: Se- red, hänestä Serediläisten sukukunta: Elon, hänestä Elonilaisten sukukunta: Jah- lel, hänestä Jahlelilaisten sukukunta.	26:26 SEbulonin lapset heidän sucucunnissans/ Sered/ hä- nestä Serediterin sucucunda tule: Elon/ hänestä Eloniterin sucucunda tule: Jahlel/ hä- nestä Jaheliterin sucucunda tule.
26:27 Nämä olivat sebuloni- laisten suvut; katselmuksessa olleita oli heitä kuusikymmen- tä tuhatta viisisataa.	26:27 Nämät ovat Sebulonin sukukunnat, lukunsa jäl- keen: kuusikymmentä tuhat- ta ja viisisataa.	26:27 Nämät ovat Sebulonin sucucunnat/ heidän lucuns/ cuusikymmendä tuhatta ja wijsisata.
26:28 Joosefin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat Ma- nasse ja Efraim.	26:28 Josephin lapset suku- kunnissansa: Manasse ja Ephraim.	26:28 JOsephin lapset heidän sucucunnissans/ Manasse ja Ephraim.
26:29 Manassen jälkeläisiä olivat: Maakirista maakirilais- ten suku. Ja Maakirille syntyi Gilead; Gileadista on gileadi- laisten suku.	26:29 Manassen lapset: Ma- kir, hänestä Makirilaisten sukukunta. Makir siitti Gi- leadin, hänestä Gileadilais- ten sukukunta.	26:29 Manassen lapset olit Machir/ hänestä tule Machiri- terin sucucunda. Machir sijtti Gileadin/ hänestä tule Gi- leaditerin sucucunda.
26:30 Nämä olivat Gileadin jälkeläisiä; lieseristä iieseriläis- ten suku, Helekistä helekiläis- ten suku;	26:30 Nämät ovat Gileadin lapset: Jeser, hänestä Jeseri- läisten sukukunta: Helek, hänestä Helekiläisten suku- kunta:	26:30 Nämät ovat Gileadin lapset/ Hieser/ hänestä tule Hieseriterin sucucunda: He- lek/ hänestä tule Helekiterin sucucunda.
26:31 Asrielista asrielilaisten suku, Sekemistä sekemiläisten suku;	26:31 Asriel, hänestä Asrieli- laisten sukukunta: Sikem, hänestä Sikemiläisten suku- kunta.	26:31 Asriel/ hänestä tule Asrieliterin sucucunda: Sichem/ hänestä tule Siche- miterinin sucucunda.
26:32 Semidasta semidalais- ten suku, Heeferistä heeferi- läisten suku.	26:32 Semida, hänestä Se- midalaisten sukukunta: Hepher, hänestä Hepheriläis- ten sukukunta.	26:32 Smida/ hänestä tule Smiditerin sucucunda: Hepher/ hänestä tule Hephe- riterin sucucunda.
26:33 Mutta Selofhadilla, Hee- ferin pojalla, ei ollut poikia, vaan ainoastaan tyttäriä. Ja Selofhadin tyttären nimet	26:33 Mutta Zelophkad oli Hepherin poika, ja ei hänellä ollut poikia, mutta ainoa- staan tyttäriä, ja Zelophkadin	26:33 Mutta Zelaphehad oli Hepherin poica/ ja ei hänellä ollut poikia/ mutta ainoa- stans tyttäriä/ joiden nimet

olivat: Mahla, Nooga, Hogla, Milka ja Tirtsa.

26:34 Nämä olivat Manassen suvut; katselmuksessa olleita oli heitä viisikymmentäkaksi tuhatta seitsemänsataa.

26:35 Ja nämä olivat Efraimin jälkeläisiä, sukujensa mukaan: Suutelahista suutelahilaisten suku, Bekeristä bekeriläisten suku, Tahanista tahanilaisten suku.

26:36 Nämä olivat Suutelahin jälkeläisiä: Eeranista eeranilaisten suku.

26:37 Nämä olivat efraimilais-ten suvut; katselmuksessa olleita oli heitä kolmekymmentäkaksi tuhatta viisisataa. Nämä olivat Joosefin jälkeläiset sukujensa mukaan.

26:38 Benjaminin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Belasta belalaisten suku, Asbelista asbelilaisten suku, Ahiramista ahiramilaisten suku,

26:39 Sefufamista suufamilaisten suku, Huufamista huufamilaisten suku.

26:40 Mutta Belan jälkeläisiä olivat Ard ja Naaman: Ardista ardilaisten suku, Naamanista naamilaisten suku.

26:41 Nämä olivat Benjaminin jälkeläiset sukujensa mukaan; ja katselmuksessa olleita oli heitä neljäkymmentäviisi tuhatta kuusisataa.

26:42 Nämä olivat Daanin jälkeläisiä, sukujensa mukaan: Suuhamista suuhamilaisten suku. Nämä ovat Daanin su-

tytärten nimet: Makla, Noa, Hogla, Milka ja Tirtsa.

26:34 Nämät ovat Manassen sukukunnat, heidän lukunsa oli kaksikuudettäkymmentä tuhatta ja seitsemänsataa.

26:35 Nämät ovat Ephraimin lapset heidän sukukunnissansa: Suthelak, hänestä Sutalkilaisten sukukunta: Beker, hänestä Bakrilaisten sukukunta: Tahan, hänestä Tahanilaisten sukukunta.

26:36 Vaan Suthelakin lapset olivat Eran, hänestä Eranilaisten sukukunta.

26:37 Nämät ovat Ephraimilasten sukukunnat: heidän lukunsa oli kaksineljäntäkymmentä tuhatta ja viisisataa. Nämä ovat Josephin lapset heidän sukukunnissansa.

26:38 Benjaminin lapset heidän sukukunnissansa: Bela, hänestä Belalaisten sukukunta: Asbel hänestä Asbelilaisten sukukunta: Ahiram, hänestä Ahiramilaisten sukukunta.

26:39 Sefhupham, hänestä Sefhuphamilaisten sukukunta: Hupham, hänestä Huphamilaisten sukukunta.

26:40 Mutta Belan lapset olivat Ard ja Naeman, näistä Ardilaisten ja Naemanilaisten sukukunta.

26:41 Nämät ovat Benjaminin lapset heidän sukukunnissansa: heidän lukunsa oli viisiviidettäkymmentä tuhatta ja kuusisataa.

26:42 Nämät ovat Danin lapset heidän sukukunnissansa: Suham, hänestä Suhamilaisten sukukunta. Nämä ovat Danin lapset heidän su-

ovat: Mahela/ Noa/ Hagla/ Milcha ja Thirza.

26:34 Nämät ovat Manassen sucucunnat/ heidän lucunsa oli caxicuudettäkymmendä tuhatta ja seidzemen sata.

26:35 Ephraimin lapset heidän sucucunnissans/ Suthelah/ hänestä tule Suthelahiterin sucucunda: Becher/ hänestä tule Becheriterin sucucunda: Thahan/ hänestä tule Thahaniterin sucucunda.

26:36 Waan Suthelan lapset olit Eran/ hänestä tule Eraniterin sucucunda.

26:37 Nämät ovat Ephraimilasten sucucunnat/ heidän lucunsa oli caxineljäntäkymmendä tuhatta ja wijsisata. Nämät ovat Josephin lapset heidän sucucunnissans.

26:38 Benjaminin lapset heidän sucucunnissans/ Bela/ hänestä Belaiterin sucucunda tule: Asbel/ hänestä Asbeliterin sucucunda tule: Ahiram/ hänestä tule Ahiramiterin sucucunda.

26:39 Supham/ hänestä tule Suphamiterin sucucunda: Hupham/ hänestä tule Huphamiterin sucucunda.

26:40 Mutta Belan lapset olit Ard ja Naeman/ näistä tule Arditerin ja Naemaniterin sucucunda.

26:41 Nämät ovat Benjaminin lapset heidän sucucunnissans/ heidän lucunsa wijsiwijdetäkymmendä tuhatta ja cuusisata.

26:42 Danin lapset heidän sucucunnissans/ Suham/ hänestä tule Suhamiterin sucucunda. Nämä ovat Danin

vut sukujensa mukaan.	kukunnissansa.	lapset heidän sucucunnisans.
26:43 Kaikista suuhamilaisten suvuista oli katselmuksessa olleita kuusikymmentäneljätuhatta neljäsataa.	26:43 Ja olivat kaikki yhteen Suuhamilaisten sukukunta, neljäseitsemättäkymmentätuhatta ja neljäsataa.	26:43 Ja olit caicki yhten Suuhamiterin sucucunda/ neljäseidzemettäkymmendätuhatta ja neljäsata.
26:44 Asserin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Jimnasta jimnalaisten suku, Jisvistä jisviläisten suku, Beriasta berialaisten suku.	26:44 Asserin lapset heidän sukukunnissansa: Jemna, hänestä Jemnalaisten sukukunta: Jesvi, hänestä Jesviläisten sukukunta: Brija, hänestä Brijalaisten sukukunta.	26:44 ASserin lapset heidän sucucunnisans/ Jemna/ hänestä tule Jemniterin sucucunda: Jeswi/ hänestä tule Jeswiterin sucucunda: Brija/ hänestä tule Brijterin sucucunda.
26:45 Berian jälkeläisiä olivat: Heeberistä heeberiläisten suku, Malkielista malkielilaisten suku.	26:45 Mutta Brijan lapset olivat Heber, hänestä Hebriäläisten sukukunta: Melkiel, hänestä Melkieliläisten sukukunta.	26:45 Mutta Brijan lapset olit Heber/ hänestä tule Hebriterin sucucunda: 26:46 Melchiel/ hänestä tule Melchieliterin sucucunda.
26:46 Mutta Asserin tyttären nimi oli Serah.	26:46 Ja Asserin tytär kutsuttiin Sara.	26:47 Ja Asserin tytär cudzuttin Sarah.
26:47 Nämä olivat asseriläisten suvut; katselmuksessa olleita oli heitä viisikymmentäkolme tuhatta neljäsataa.	26:47 Nämät ovat Asserin lasten sukukunnat, ja heidän lukunsa kolmekuudettäkymmentätuhatta ja neljäsataa.	Nämät ovat Asserin lasten sucucunnat/ heidän lucuns colmecuudettäkymmendätuhatta ja neljäsata.
26:48 Naftalin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Jahselista jahselilaisten suku, Guunista guunilaisten suku;	26:48 Naphtalin lapset heidän sukukunnissansa: Jahtseel, hänestä Jahtseelilaisten sukukunta: Guni, hänestä Gunilaisten sukukunta.	26:48 Nephtalin lapset heidän sucucunnisans/ Jaheziel/ hänestä tule Jahezieliterin sucucunda: 26:49 Guni/ hänestä tule Guniterin sucucunda.
26:49 Jeeseristä jeeseriläisten suku, Sillemistä sillemiläisten suku.	26:49 Jetser, hänestä Jetsriäläisten sukukunta: Sillem, hänestä Sillemiläisten sukukunta.	Jezer/ hänestä tule Jezeriterin sucucunda: Sillem/ hänestä tule Sillemiterin sucucunda.
26:50 Nämä olivat Naftalin suvut sukujensa mukaan; ja katselmuksessa olleita oli heitä neljäkymmentäviisi tuhatta neljäsataa.	26:50 Nämät ovat Naphtalin sukukunnat, heidän heimokuntainsa jälkeen: heidän lukunsa oli viisiviidettäkymmentätuhatta ja neljäsataa.	26:50 Nämät ovat Nephtalin sucucunnat/ heidän lucuns wijsiwijdettäkymmendätuhatta ja neljäsata.
26:51 Nämä olivat katselmuksessa olleet israeliläiset: kuusisataayksi tuhatta seitsemäsataa kolmekymmentä.	26:51 Tämä on Israelin lasten luku: kuusi kertaa sata-tuhatta ja yksituhatta, seitsemäsataa ja kolmekymmentä.	26:51 Tämä on Israelin lasten lucu/ kuusikerta satatuhatta ja yxi tuhat/ seidzemensata ja kolmekymmendä.
26:52 Ja Herra puhui Mooselle sanoen:	26:52 Ja \Herra\ puhui Mooselle, sanoen:	26:52 JA HERra puhui Mose-xelle/ sanoden:
26:53 Näille jaettakoon maaperintöösiksi nimien lukumää-	26:53 Näille sinun pitää jakaman maan perinnöksi,	26:53 Näille sinun pitää maan jacaman perimyxexi/ nimein

rän mukaan.

26:54 Isommalle suvulle anna isompi perintöosa ja pienemmälle pienempi perintöosa; kullekin annettakoon perintöosa katselmuksessa olleiden määrän mukaan.

26:55 Mutta maa jaettakoon arvalla. Isiensä heimojen nimien mukaan he saakoot perintöosansa.

26:56 Arvan määräyksen mukaan jaettakoon perintöosat suurilukuisten ja vähälukuisten heimojen kesken.

26:57 Ja nämä olivat Leevin katselmuksessa olleet, sukujensa mukaan: Geersonista geersonilaisten suku, Kehatista kehatilaisten suku, Merarista merarilaisten suku.

26:58 Nämä olivat leeviläisten suvut: libniläisten suku, hebronilaisten suku, mahlilaisten suku, muusilaisten suku, koorahilaisten suku. Ja Kehatille oli syntynyt Amram.

26:59 Ja Amramin vaimon nimi oli Jookebed, Leevin tytär, joka oli Leeville syntynyt Egyptissä. Ja hän synnytti Amramille Aaronin ja Mooseksen sekä heidän sisarensa Mirjamin.

26:60 Ja Aaronille syntyi Naadab ja Abihu, Eleasar ja litamar.

26:61 Mutta Naadab ja Abihu kuolivat, kun toivat vierasta tulta Herran eteen.

26:62 Ja katselmuksessa ol-

nimein lukuin jälkeen.

26:54 Monelle pitää sinun paljo antaman perinnöksensä, ja harvemmille antaman vähemmän perinnöksensä: jokaiselle pitää annettaman perimys heidän lukunsa jälkeen.

26:55 Kuitenkin arvalla pitää maa jaettaman ja isäinsä sukukuntain nimein jälkeen pitää heidän perimän.

26:56 Arvalla sinun pitää jakaman heidän perimisensä, sen jälkeen kuin heitä monta ja harvat ovat.

26:57 Ja tämä myös on Leviläisten luku heidän sukukunnissansa: Gerson, hänestä Gersonilaisten sukukunta: Kahat, hänestä Kahatilaisten sukukunta; Merari, hänestä Merarilaisten sukukunta.

26:58 Nämät ovat Levin sukukunnat: Libniläisten sukukunnat, Hebronilaisten sukukunnat, Maklilaisten sukukunnat, Musilaisten sukukunnat, Koralaisten sukukunnat. Kahat siitti Amramin,

26:59 Ja Amramin emännän nimi oli Jokebed Levin tytär, joka Leville oli syntynyt Egyptissä: ja hän synnytti Amramille Aaronin ja Moseksen, ja heidän sisarensa Mirjamin.

26:60 Mutta Aaronille oli syntynyt Nadab ja Abihu: Eleasar ja Itamar.

26:61 Ja Nadab ja Abihu kuolivat, koska he uhrasivat vierasta tulta \Herran\ edessä.

26:62 Ja heidän lukunsa oli

lugun jälkeen.

26:54 Monelle pitää sinun paljo andaman perimisexi/ ja harwemmille vähemmän/ jo-caidzelle pitää annettaman perimys heidän lucuns jälkeen.

26:55 Cuitengin arvalla pitää teidän maan jacaman/ ja heidän Isäins sucucundain nimein jälkeen pitää heidän perimän.

26:56 Arwalla sinun pitää jacaman heidän perimisens/ sen jälkeen cuin heitä monda ja harwat owat.

26:57 JA tämä myös on Levitain lucu heidän sucucun-nisans/ Gerson/ hänestä Gersoniterin sucucunda: tule Cahat/ hänestä Cahatiterin sucucunda tule: Merari/ hänestä Merariterin sucucunda tule.

26:58 Nämät owat Lewin sucucunnat/ Libniterin sucucunnat/ Hebroniterin sucucunnat/ Maheliterin sucucunnat/ Musiterin sucucunnat/ Corah-titerin sucucunnat. Cahat sijtti Amramin.

26:59 Ja Amramin emändä cudzuttin Jochebedixi Lewin tytär/ joca hänelle oli syndynyt Egyptis/ ja hän synnytti Amramille hänen miehellens pojat/ Aaronin ja Mosexen/ ja heidän sisarens Mirjamin.

26:60 Mutta Aaronille oli syndynyt Nadab/ Abihu/ Eleazar ja lthamar.

26:61 Joista Nadab ja Abihu cuolit/ cosca he uhraisit muucalaista tulda HErran edes.

26:62 Ja heidän lucuns oli

leita oli heitä kaksikymmentäkolme tuhatta, kaikki miehenpuolia, kuukauden vanhoja ja sitä vanhempia. Sillä heistä ei pidetty katselmusta yhdessä muiden israelilaisten kanssa, koska heille ei annettu perintöosaa israelilaisten keskuudessa.

26:63 Nämä olivat siinä israelilaisten katselmuksessa, jonka Mooses ja pappi Eleasar pitivät Mooabin arolla lähellä Jordania, Jerikon kohdalla.

26:64 Eikä heidän joukossaan ollut ketään siinä israelilaisten katselmuksessa ollutta, jonka Mooses ja pappi Aaron olivat pitäneet Siinain erämaassa.

26:65 Sillä Herra oli heille sanonut, että heidän oli kuoltava erämaassa. Eikä heistä jäänyt ketään, paitsi Kaaleb, Jefunnen poika, ja Joosua, Nuunin poika.

4 Mooses 27 LUKU

27:1 Niin astuivat esiin Selofhadin tyttäret - Selofhadin, Heeferin pojan, Gileadin pojan, Maakirin pojan, Manassen pojan, tyttäret - jotka olivat Manassen, Joosefin pojan, suvuista ja joiden nimet olivat Mahla, Nooga, Hogla, Milka ja Tirsa,

27:2 ja he asettuivat Moosen ja pappi Eleasarin ja päämiesten ja kaiken kansan eteen ilmestysmajan ovelle ja sanoivat:

27:3 Meidän isämme kuoli erämaassa, mutta hän ei ollut siinä joukossa, joka kävi kapinoimaan Herraa vastaan, Koorahin joukossa, vaan hän

kolmekolmattakymmentä tuhatta, kaikki miehenpuoli, kuukauden vanha ja sen ylitse, jotka ei olleet luetut Israelin lasten sekaan; sillä ei heille annettu perimistä Israelin lasten seassa.

26:63 Tämä on Israelin lasten luku, jotka Moses ja pappi Eleasar lukivat Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerihon kohdalla,

26:64 Joiden luvussa ei yhtään ollut siitä luvusta, kuin Moses ja pappi Aaron lukivat Israelin lapset Sinain korvessa;

26:65 Sillä \Herra\ oli sanonut heille, että heidän piti totisesti kuoleman korvessa; ja ei yksikään jäänyt heistä elämään, ainoastansa Kaleb Jephunnen poika ja Josua Nunin poika.

27 LUKU

27:1 Niin tulivat edes Zelophkadin tyttäret, Hephirin pojan, Gileadin pojan, Makirin pojan, Manassen pojan, Manassen Josephin pojan suvusta, ja nämät olivat hänen tytärtensä nimet: Makla, Noa, Hogla, Milka ja Tirsa.

27:2 Ja he astuivat Moosen ja papin Eleasarin, ja päämiesten, ja kaiken kansan eteen, seurakunnan majan ovelle, ja sanoivat:

27:3 Meidän isämme kuoli korvessa, eikä hän ollut siinä joukossa, jotka metelin nostivat \Herraa\ vastaan Kooran kapinassa, mutta on synnissänsä kuollut: ja ei

colmecolmattakymmentä tuhatta/ caicki miehenpuolet/ cuucauden wanhas ja sen ylidzen/ jotca ei ollet luetut Israelin lasten secan: sillä ei heille annettu perimista Israelin lasten seas.

26:63 Tämä on Israelin lasten luku/ jotca Moses ja Pappi Eleazar luit Moabin kedoilla/ Jordanin tykönä Jerihota wastian.

26:64 Joiden seas ei yhtän ollut sijtä lugusta/ cosca Mooses ja Pappi Aaron luit Israelin lapset Sinain corwes:

26:65 Sillä HERra oli sanonut heille: että heidän piti totisest cuoleman corwes/ ja ei yxikän jäänyt heistä elämän/ waan Caleb Jephunnen poica/ ja Josua Nunin poica.

XXVII. Lucu

27:1 Nlin Zelaphehadin tyttäret tulit edes Hephlerin pojan/ Gileadin pojan/ Machirin pojan/ Manassen pojan/ Manasse sugust/ Josephin pojan/ ja nämät olit hänen tytärtens nimet: Mahela/ Noa/ Hagla/ Milcha ja Tirza.

27:2 Ja he astuit Mosexen ja papin Eleazarin/ ja päämiesten/ ja caiken Canssan eteen/ seuracunnan majan owen edes/ ja sanoit:

27:3 Meidän Isäm cuoli corwes/ ja ei hän ollut sijnä joucos/ jotca metelin nostit Corahn capinas HERra wastian/ mutta on synnisäns

kuoli oman syntinsä tähden, eikä hänellä ollut poikia.	ollut hänellä poikia.	cuollut. Ja ei ollut hänellä poikia.
27:4 Miksi häviäisi nyt meidän isämme nimi hänen sukunsa keskuudesta sentähden, että hänellä ei ollut poikaa? Anna meille perintöosuus isämme veljien keskuudessa.	27:4 Miksi meidän isämme nimen pitää tuleman suvustansa pois, sentähden ettei hänellä ollut yhtään poikaa? antakaat meille osa isämme veljein seassa.	27:4 Mixi meidän Isäm nimen pitää tuleman sugustans pois/ waicka ei hänellä ollut yhtän poica? andacat myös meille osa meidän Isäm weljein seas.
27:5 Ja Mooses saattoi heidän asiansa Herran eteen.	27:5 Ja Moses tuotti heidän asiansa \Herran\ eteen.	27:5 Ja Moses tuotti heidän asians HERran eteen.
27:6 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:	27:6 Ja \Herra\ puhui Mosekselle, sanoen:	27:6 Ja HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
27:7 Selofhadin tyttäret puhuvat oikein. Anna heille perintöosuus heidän isänsä veljien keskuudessa ja siirrä heidän isänsä perintöosa heille.	27:7 Zelophkadin tyttäret ovat oikein puhuneet: sinun pitää kaiketi antaman perintöosan heille heidän isänsä veljein seassa, ja saattaman heidän isänsä perimisen heille.	27:7 Zelaphehadin tyttäret owat oikein puhunet: sinun pitä myös perindöosan heille andaman/ heidän Isäns weljein seas/ ja saattaman heidän Isäins perimisen heille.
27:8 Ja puhu israelilaisille sanoen: jos joku kuolee pojatonna, niin siirtäkää hänen perintöosansa hänen tyttärelensä.	27:8 Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: jos joku kuolee ilman pojata, niin teidän pitää antaman hänen perimisensä hänen tyttärellensä.	27:8 Ja puhu Israelin lapsille/ sanoden: jos jocu cuole ilman pojata/ nijn teidän pitä hänen perimisens andaman hänen tyttärillens.
27:9 Mutta jos hänellä ei ole tytärtä, niin antakaa hänen perintöosansa hänen veljillensä.	27:9 Jollei hänellä ole tyttärtä, niin teidän pitää sen perimisen hänen veljillensä antaman.	27:9 Jollei hänellä ole tyttäritä/ nijn teidän pitä sen perimisen hänen weljeillens antaman.
27:10 Mutta jos hänellä ei ole veljiä, niin antakaa hänen perintöosansa hänen isänsä veljille.	27:10 Ja jollei hänellä ole veljiä; niin teidän pitää sen antaman hänen sedillensä.	27:10 Ja jollei hänellä ole veljiä/ nijn teidän pitä sen andaman hänen sedillens.
27:11 Mutta jos hänen isälänsä ei ole veljiä, niin antakaa hänen perintöosansa sille hänen veriheimolaisellensa, joka hänen suvussansa on häntä lähin; tämä ottakoon sen haltuunsa. Ja tämä olekoon oikeussäädöksenä israelilaisilla, niinkuin Herra on Moosekselle käskyn antanut.	27:11 Jollei hänellä ole setiä, niin teidän pitää sen antaman hänen lähimmäiselle sukulaisellensa, joka hänen lähimmäinen lankonsa on hänen suvustansa, että hän sen omistaa. Tämä pitää oleman Israelin lapsille sääty ja oikeus, niinkuin \Herra\ on Mosekselle käskenyt.	27:11 Jollei hänellä ole setiä/ nijn teidän pitä sen andaman hänen lähimmäiselle sugullens/ joca hänen lähimmäinen langons on hänen sugustans/ että hän sen omista. Tämä pitää oleman Israelin lapsille sääty ja oikeus/ nijncuin HERra on Mosexelle käskenyt.
27:12 Ja Herra sanoi Moosekselle: Nouse tälle Abarimin vuorelle ja katsele sitä maata, jonka minä annan israelilaisille.	27:12 Ja \Herra\ sanoi Mosekselle: astu ylös tälle Abarimin vuorelle, ja katsele sitä maata, jonka minä Israelin lapsille annan.	27:12 JA HERra sanoi Mosexelle: astu Abarimin vuorelle/ ja cadzo sieldä sitä maata/ cuin minä Israelin lasten annan.

27:13 Ja kun olet sitä katselut, niin sinutkin otetaan pois heimosi tykö, niinkuin veljesi Aaron otettiin,

27:14 sentähden että te Siinin erämaassa, kansan riidellessä, niskoittelitte minun käskyjäni vastaan ettekä pitäneet minua pyhänä heidän silmiensä edessä, silloin kun vettä hankitte. Se oli Meriban vesi Kaadeksessa Siinin erämaassa.

27:15 Ja Mooses puhui Herralle sanoen:

27:16 Asettakoon Herra, Jumala, jonka vallassa on kaiken lihan henki, tämän seurakunnan johtoon miehen,

27:17 joka heidän edellensä lähtee ja joka heidän edellensä tulee, joka saattaa heidät lähtemään ja tulemaan, ettei Herran seurakunta olisi niinkuin lammaislauma, jolla ei ole paimenta.

27:18 Ja Herra sanoi Mooseselle: Ota Joosua, Nuunin poika, mies, jossa on Henki, ja pane kätesi hänen päällensä.

27:19 Ja aseta hänet pappi Eleazarin ja kaiken kansan eteen ja aseta hänet virkaan heidän nähtensä.

27:20 Ja siirrä hänelle osa omaa arvoasi, että kaikki israelilaisten seurakunta häntä tottelisi.

27:21 Ja hän astukoon pappi Eleazarin eteen, ja tämä kysyköön hänen puolestaan uurimin kautta Jumalan vastausta Herran edessä. Hänen käskystänsä he lähtekööt ja

27:13 Ja kuin sen nähnyt olet, niin sinäkin kootaan kansas tykö, niinkuin sinun veljes Aaron koottu on.

27:14 Sillä te olitte minun sanalleni kovakorvaiset Sinin korvessa kansan toruessa, kuin teidän piti minua pyhittämän veden kautta heidän edessänsä. Se on se riitavesi Kadeksessa, Sinin korvessa.

27:15 Ja Moses puhui \Herralle\, sanoen:

27:16 \Herra\, kaiken lihan henkein Jumala asettakaan miehen kansan päälle,

27:17 Joka heidän edessänsä kävis ulos ja sisälle, ja veis heitä ulos ja sisälle, ettei \Herran\ kansa olisi niinkuin lampaat ilman paimenta.

27:18 Ja \Herra\ sanoi Mooseselle: ota Josua Nunin poika sinun tykö, joka on mies, jossa henki on, ja pane sinun kätes hänen päällensä,

27:19 Ja aseta hänet papin Eleazarin ja kaiken kansan eteen, ja kärke hänelle heidän silmänsä edessä.

27:20 Ja pane sinun kunnias hänen päällensä, että kaikki kansa Israelin lapsista olisivat hänelle kuuliaiset.

27:21 Ja hänen pitää papin Eleazarin eteen astuman, hänen pitää kysymän neuvoa hänen edestänsä walkeuden säädüllä \Herran\ edessä, ja hänen suunsa jälkeen pitää hänen käymän ulos ja sisäl-

27:13 Ja cosca sinä sen nähnyt olet/ nijn pitä sinun coconduman Canssas tygö/ nijncuin sinun weljeskin Aaron coottu on:

27:14 Sillä ettet te ollet minun sanalleni cuuliaiset Zinnin corwes Canssan torues/ cosca teidän minua pyhittämän piti weden cautta heidän edesäns. Se on rijtawesi Cadedes/ Zinnin corwes.

27:15 Ja Moses puhui Herralle sanoden:

27:16 HERra/ caiken hengen lihan Jumala/ asettacan yhden miehen Canssan päälle.

27:17 Joca heidän edelläns käwis ulos ja sisälle/ ja weis heitä ulos ja sisälle/ ettei HERran Canssa olis nijncuin lambat ilman paimenda.

27:18 JA HERra sanoi Mosexelle: ota Josua Nunin poica sinun tygös/ joca on mies josa hengi on/ ja pane sinun kätes hänen päällens.

27:19 Ja aseta händä papin Eleazarin ja coco Canssan eteen/ ja kärke hänelle heidän silmäins edes.

27:20 Ja pane sinun cunnias hänen päällens/ että caicki Canssa Israelin lapsist olisit hänelle cuuliaiset.

27:21 Ja hänen pitä papin Eleazarin eteen astuman/ hänen pitä kysymän neuwo hänen edestäns walkeuden säädüllä HERran edes: ja hänen suuns jälken pitää käymän

hänen käskystänsä he tul-
koot, hän ja kaikki israelilai-
set hänen kanssansa, koko
seurakunta.

27:22 Ja Mooses teki, niin-
kuin Herra oli häntä käsenyt,
ja otti Joosuan ja asetti hä-
net pappi Eleasarin ja kaiken
seurakunnan eteen.

27:23 Ja hän pani kätensä
hänen päällensä ja asetti hä-
net virkaan, niinkuin Herra oli
puhunut Mooseksen kautta.

4 Mooses 28 LUKU

28:1 Ja Herra puhui Moosek-
selle sanoen:

28:2 Käske israelilaisia ja sa-
no heille: Pitäkää vaari siitä,
että tuotte minulle minun uh-
rilahjani, ruokani, suloisesti
tuoksuvat uhrini, määräaika-
naan.

28:3 Ja sano heille: Tämä on
se uhri, joka teidän on tuota-
va joka päivä Herralle: kaksi
vuoden vanhaa virheetöntä
karitsaa jokapäiväiseksi polt-
toughriksi.

28:4 Uhraa toinen karitsa
aamulla, ja toinen karitsa uh-
raa iltahämärässä

28:5 ja ruokauhriksi kymme-
nesosa eefa-mittaa lestyjä
jauhoja, sekoitettuna neljän-
nekseen hiin-mittaa survomal-
la saatua öljyä.

28:6 Tämä on jokapäiväinen
polttohri, joka toimitettiin
Siinain vuorelle suloisesti
tuoksuvaksi uhriksi Herralle.

28:7 Ja siihen kuulukoon
juomauhrina neljännes hiin-
mittaa viiniä kumpaakin karit-
saa kohti. Pyhäkössä vuodata

le, sekä hänen että Israelin
lasten hänen kanssansa, ja
koko seurakunnan.

27:22 Ja Moses teki niinkuin
\Herra\ hänelle käski, ja otti
Josuan ja asetti hänen papin
Eleatsarin ja koko seura-
kunnan eteen,

27:23 Ja laski kätensä hä-
nen päällensä, ja käski hä-
nelle, niinkuin \Herra\ oli
Mosekselle puhunut.

28 LUKU

28:1 Ja \Herra\ puhui Mo-
sekselle, sanoen:

28:2 Käske Israelin lapsille,
ja sano heille: minun uhris-
tani, joka minun leipäni on,
tuliuhriksi ja lepytyshajuksi
minulle, pitää teidän vaa-
rinottaman, niin että te sen
ajallansa minulle uhraatte.

28:3 Ja sano heille: tämä on
tuliuhri, jonka teidän pitää
uhraaman \Herralle\: kaksi
virheetöntä vuosikuntaista
karitsaa jokapäivä, alinomai-
seksi polttoughriksi.

28:4 Yhden karitsan pitää
sinun valmistaman aamulla,
ja toisen pitää sinun valmis-
taman kahden ehtoon välillä.

28:5 Siihen kymmenesosa
ephaa sämpyläjauhoja ruo-
kauhriksi, sekoitettuna pu-
serretulla öljyllä, neljännellä
osalla hinniä.

28:6 Se on alinomainen polt-
toughri, joka Sinain vuorella
asetettu on makiaksi hajuk-
si: se on tuliuhri \Herralle\.

28:7 Niin myös sen juo-
mauhrin, yhdelle karitsalle
neljännes osan hinniä. Ja
juomauhri pitää uhrattaman
pyhässä, väkevästä viinasta,

ulos ja sisälle/ sekä hänen
että Israelin lapset hänen
cansans/ ja coco seuracun-
da.

27:22 Moses teki nijncuin
HERra hänelle käski/ ja otti
Josuan ja asetti hänen papin
Eleazarin ja coco seuracun-
nan eteen:

27:23 Ja laski kätensä hänen
päällensä/ ja käski hänelle
nijncuin HERra oli Mosexelle
puhunut.

XXVIII. Lucu

28:1 JA HERa puhui Mosexel-
le/ sanoden:

28:2 Käske Israelin lapsille/
ja sano heille: minun leipäuh-
rin/ joca minun uhrin on ma-
kixi hajuxi/ pitä teidän pitä-
män ajoillans/ nijn että te
sen minulle uhratte.

28:3 Ja sano heille: nämät
owat ne uhrin cuin teidän pitä
uhraman HERralle: wirhittömät
wuosicunnaiset caridzat/ jo-
capäiwä caxi/ jocapäiwäisxi
polttohrixi.

28:4 Yxi caridza amulla ja
toinen ehtona.

28:5 Sijhen kymmenes osa
Ephast sämbyläjauhoja ruo-
cauhrixi secoitetut surwotulla
öljyllä neljäs osa Hinnist.

28:6 Se on jocapäiwäinen
polttohri/ jota te Sinain
vuorella uhrasitte/ makian
hajun tuxi HERralle.

28:7 Nijn myös sen juomauh-
rin jocaidzelle caridzalle nel-
jännens osan Hinnist. Ja se
pitä uhrattaman Pyhä/ wä-

Herralle höysteviiniuhri.

28:8 Ja toinen karitsa uhraa iltahämärässä ja toimita siihen kuuluva ruoka- ja juomauhri samalla tavoin kuin aamullakin, suloisesti tuoksuvaiksi uhriksi Herralle.

28:9 Mutta sapatinpäivänä uhraa kaksi vuoden vanhaa virheetöntä karitsaa ynnä kaksi kymmenennestä lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, ruokauhriksi, sekä siihen kuuluva juomauhri.

28:10 Tämä on sapatin polttouhri, joka uhrattakoon kunakin sapattina jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan juomauhrin ohella.

28:11 Ja kuukausienne ensimmäisenä päivänä tuokaa polttouhriksi Herralle kaksi mullikkaa, oinas ja seitsemän virheetöntä vuoden vanhaa karitsaa

28:12 sekä kolme kymmenennestä lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, ruokauhriksi kutakin mullikkaa kohti ynnä kaksi kymmenennestä lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, ruokauhriksi oinasta kohti,

28:13 sekä yksi kymmenenes lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, ruokauhriksi kutakin karitsaa kohti. Tämä on polttouhri, suloisesti tuoksuva uhri Herralle.

28:14 Ja niihin kuulukoon juomauhrina puoli hiin-mittaa viiniä kutakin mullikkaa kohti ja kolmannes hiin-mittaa oinasta kohti ja neljännes hiin-mittaa karitsaa kohti. Tämä on uudenkuun polttouhri, joka

\Herralle\.

28:8 Toisen karitsan pitää sinun valmistaman kahden ehtoon välillä: niinkuin aamullisen ruokauhrin ja juomauhrin pitää sinun sen valmistaman, makian hajun tuleksi \Herralle\.

28:9 Mutta sabbatin päivänä kaksi virheetöntä vuosikuntaista karitsaa, ja kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitettuna öljyllä, ruokauhriksi ja sen juomauhrin.

28:10 Tämä on joka sabbatin polttouhri, paitsi alinomaista polttouhria juomauhrinensa.

28:11 Vaan ensimmäisenä päivänä joka kuusta pitää teidän uhraaman \Herralle\ polttouhriksi: kaksi nuorta mullia, yhden oinaan, seitsemän vuosikuntaista karitsaa, virheetöntä,

28:12 Ja kolme kymmenestä sämpyläjauhoja ruokauhriksi, sekoitettuna öljyllä jokaiselle mullille, ja kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuna, jokaiselle oinaalle,

28:13 Ja aina kymmenes sämpyläjauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuja, jokaiselle karitsalle: se on lepytyshajun tuli \Herralle\.

28:14 Ja heidän juomauhrinsa pitää oleman puoli hinniä viinaa mullille, kolmannes hinniä oinaalle, neljännes hinniä karitsalle. Se on kuukautinen polttouhri, joka kuukaudella ympäri ajastajan.

kewästä wijnasta HERralle.

28:8 Sen toisen caridzan pitää sinun valmistaman ehtona/ nijncuin aamullisen ruocauhrin ja juomauhrin/ makian hajun tuleksi HERralle.

28:9 MUtta Sabbathin päivänä caxi wirhitöindä vuosicunnaista caridzata/ ja caxi kymmenestä sämbyläjauhoja/ sekoitettuna löjyllä ruocauhrixi/ ja sen juomauhri.

28:10 Tämä on joca Sabbathin polttouhri/ paidzi sitä jopäiväistä polttouhria juomauhrinens.

28:11 Waan ensimmäisnä päivänä teidän Cuustanna/ pitää teidän uhraman HErralle polttouhrixi/ caxi nuorta calpeja/ yhden oinan/ seidzemen vuosicunnaista wirhitöindä caridzata.

28:12 Ja aina colme kymmenestä sämbyläjauhoja ruocauhrixi/ sekoitettu öljyllä jocaidzelle calpeille/ ja caxi kymmenestä sämbyläjauhoja ruocauhrixi/ öljyllä sekoitettu jocaidzelle oinalle.

28:13 Ja aina kymmenes sämbyläjauhoja ruocauhrixi öljyllä sekoitettu jocaidzelle caridzalle/ se on makian hajun tuli HERralle.

28:14 Ja heidän juomauhrins pitää oleman puoli Hinnist wijna/ calpeille/ colmannes Hinnist oinalle/ neljännes Hinnist caridzalle. Se on polttouhri joca Cuucaudella ympäri ajastajan.

uhrattakoon kunakin uutenakuuna, vuoden kaikkina kuukausina.

28:15 Ja sitäpaitsi uhratkaa yksi kauris syntiuhriksi Herralle. Se uhrattakoon jokapäiväisen polttouhrin ynnä siihen kuuluvan juomauhrin ohella.

28:16 Ja ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä, on pääsiäinen Herran kunniaksi.

28:17 Ja saman kuukauden viidentenätoista päivänä on juhla; seitsemän päivää syötäkään happamatonta leipää.

28:18 Ensimmäisenä päivänä on pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskaretta toimitako.

28:19 Ja tuokaa polttouhriksi Herralle kaksi mullikkaa, oinas ja seitsemän vuodenvanhaa karitsaa; ne olkoot virheettömät.

28:20 Ja niihin kuuluvana ruokauhrina uhratkaa lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, kolme kymmenennestä mullikkaa kohti ja kaksi kymmenennestä oinasta kohti.

28:21 Kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta uhratkaa kymmenennes.

28:22 Ja vielä uhratkaa kauris syntiuhriksi, joka tuottaa teille sovituksen.

28:23 Paitsi aamupolttouhria, joka on jokapäiväinen polttouhri, uhratkaa nämä.

28:24 Samoin uhratkaa Herralle joka päivä seitsemän

28:15 Ja yksi kauris syntiuhriksi \Herralle\; paitsi alinomaista polttouhria, juomauhrinensa pitää se valmistettaman.

28:16 Mutta neljäntenätoistakymmenentenä päivänä ensimmäisellä kuulla, on pääsiäinen \Herralle\.

28:17 Ja viidentenätoistakymmenentenä päivänä sitä kuuta on juhla. Seitsemän päivää pitää syötämän happamatointa leipää.

28:18 Ensimmäisenä päivänä on pyhä kokous: ei yhtään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän.

28:19 Ja teidän pitää uhraaman tuliuhria \Herralle\ polttouhriksi: kaksi nuorta mullia, ja yhden oinaan, niin myös seitsemän vuosikuntaista karitsaa: virheettömät ne pitää teillä oleman.

28:20 Ja heidän ruokauhrinsa, öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, kolme kymmenestä mullille, ja kaksi kymmenestä oinaalle pitää teidän tekemän,

28:21 Ja aina yhden kymmeneksen jokaiselle niistä seitsemästä karitsasta,

28:22 Siihen myös yhden kauriin syntiuhriksi, teitä sovittamaan.

28:23 Paitsi aamuista polttouhria, joka alinomainen polttouhri on, pitää teidän ne tekemän.

28:24 Tällä tavalla pitää teidän jokaisena seitsemänä

28:15 Tähän pitää myös valmistettaman cauris syndiuhrixi Herralle/ paidzi jocopäiväistä polttouhria juomauhrinens.

28:16 MUtta neljäntenä toistakymmenenä päivänä ensimmäisellä Cuulla on Pääsiäinen Herralle.

28:17 Ja wijdendenä toistakymmenenä päivänä sijtä Cuusta on juhla. Seidzemen päivä pitää syötämän happamatoinda leipä.

28:18 Ensimmäinen päivä pitää cudzuttaman pyhäxi/ että te tuletta cocoon/ ei yhtän orjan työtä pidä teidän silloin tekemän.

28:19 Ja teidän pitää uhraman Herralle polttouhria caxi nuorta calpeja/ yhden oinan/ seidzemen vuosicunnaista wirhitöindä caridzata.

28:20 Heidän ruocauhrins cansa colme kymmenestä sämbyläjauhoja/ oljyllä secoitettua jocaidzelle calpeille/ ja caxi kymmenestä oinalle.

28:21 Ja aina yhden kymmeneksen jocaidzelle niistä seidzemestä caridzasta.

28:22 Sijhen myös caurin syndiuhrixi/ teitä sowittaman.

28:23 Ja teidän pitää sen tekemän huomeneltain ilman sitä polttouhrita/ joca jocapäiväinen polttouhri on.

28:24 Tällä tawalla pitää teidän nijnä jocaidzena seidze-

päivän aikana leipää suloisesti tuoksuvaksi uhriksi; uhratkaa tämä jokapäiväisen polttouhrin ynnä siihen kuuluvan juomauhrin ohella.

28:25 Ja seitsemäntenä päivänä olkoon teillä pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskareta toimittako.

28:26 Mutta uutisen päivänä, kun tuotte uuden ruokauhrin Herralle viikkojuhlananne, olkoon teillä pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskareta toimittako.

28:27 Ja tuokaa suloisesti tuoksuvaksi polttouhriksi Herralle kaksi mullikkaa, oinas ja seitsemän vuodenvanhaa karitsaa

28:28 ja niihin kuuluvana ruokauhrina lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, kolme kymmenenestä kutakin mullikkaa kohti, kaksi kymmenenestä oinasta kohti

28:29 ja yksi kymmenenestä kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta;

28:30 ja yksi kauris sovittamiseksi.

28:31 Paitsi jokapäiväistä polttouhria ja siihen kuuluvaa ruokauhria uhratkaa nämä ynnä niihin kuuluvat juomauhrit; eläimet olkoot virheettömät.

4 Mooses 29 LUKU

29:1 Ja seitsemännessä kuussa, kuukauden ensimmäi-

päivänä uhraaman leipää makian hajun tuleksi \Herralle\; paitsi alinomaista polttouhria, pitää se valmistettaman juomauhrinensa.

28:25 Ja seitsemäntenä päivänä pitää teillä oleman pyhäkokous: ei yhtäkään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän.

28:26 Ja uutisten päivänä, kuin te uhraatte uutta ruokauhria \Herralle\, kuin teidän viikkonne ovat kuluneet, pitää teillä pyhä kokous oleman: ei yhtäkään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän.

28:27 Ja teidän pitää uhraaman polttouhria, otolliseksi hajuksi \Herralle\; kaksi mullia, yhden oinaan ja seitsemän vuosikuntaista karitsaa,

28:28 Ja heidän ruokauhrinsa: sämpyläjauhoja sekoitettuja öljyllä, kolme kymmenestä kummallekin mullille, kaksi kymmenestä yhdelle oinaalle,

28:29 Ja aina kymmeneksen kullekin karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta,

28:30 Ja yhden kauriin, teitä sovittamaan.

28:31 Tämän pitää teidän tekemän, paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa: virheettömät pitää ne teillä oleman, niin myös heidän juomauhrinsa.

29 LUKU

29:1 Ensimmäisenä päivänä seitsemännellä kuukaudella pitää teillä pyhä kokous ole-

menä päivänä uhraman leipää makian hajun tuleksi HERralle/ paidzi jocapäiväistä polttouhria juomauhrinens.

28:25 Ja seidzemes päivä pitää cudzuttaman pyhäxi teidän seasan/ että te tuletta cocoon/ ei yhtäkään orjan työtä pidä teidän silloin tekemän.

28:26 Ja utisen päivänä/ cosca te uhratte sitä utta ruocauhria HERralle/ cosca teidän wijckon ovat culunet/ pitää pyhäxi cudzuttaman/ että te tulette cocoon/ ei yhtäkään orjan työtä pidä teidän silloin tekemän.

28:27 Ja teidän pitää uhraman makian hajun tulexi HERralle caxi calpeja/ yhden oinan ja seidzemen vuosicunnaista caridzata/

28:28 Heidän ruocauhrinens/ colme kymmenestä sämbyläjauhoja secoitettu öljyllä/ jocaidzelle calpeille/ caxi kymmenestä oinalle.

28:29 Ja aina kymmenexen cullakin caridzalle niistä seidzemenestä caridzast.

28:30 Ja caurin teitä sovittaman.

28:31 Tämän pitää teidän tekemän/ paidzi jocapäiväistä polttouhria/ ruocauhrinens/ wirhittömät pitää ne oleman. Nijn myös heidän juomauhrins.

XXIX. Lucu

29:1 ENSimäinen päivä seidzemenellä cuucaudella pitää

senä päivänä, olkoon teillä pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskareta toimitako. Olkoon se teille pa-sunansoiton päivä.

29:2 Ja uhratkaa suloisesti tuoksuvaksi polttouhriksi Herralle mullikka, oinas ja seitsemän vuodenvanhaa virheetöntä karitsaa

29:3 ja niihin kuuluvana ruokauhrina lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, kolme kymmenennestä mullikkaa kohti, kaksi kymmenennestä oinasta kohti

29:4 ja yksi kymmenennes kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta;

29:5 ja kauris syntiuhriksi, teidän sovittamiseksi.

29:6 Paitsi uudenkuun polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruokauhria ja jokapäiväistä polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruokauhria ja niihin kuuluvia juomauhreja, niinkuin niistä on säädetty, uhratkaa kaikki tämä suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle.

29:7 Ja saman seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä olkoon teillä pyhä kokous, ja silloin kurittakaa itseänne paastolla, älkääkään yhtäkään askareta toimittako.

29:8 Ja tuokaa suloisesti tuoksuvaksi polttouhriksi Herralle mullikka, oinas ja seitsemän vuodenvanhaa karitsaa; ne olkoot virheettömät.

29:9 Ja niihin kuulukoon ruo-

man: ei yhtään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän: se pitää oleman soittamisen juhlapäivä.

29:2 Ja teidän pitää uhraaman polttouhria makiaksi hajuksi \Herralle\: yhden nuoren mullin, yhden oinaan, seitsemän vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä,

29:3 Niin myös heidän ruokauhrinsa: öljyllä sekoitettu ja sämpyläjauhoja, kolme kymmenestä mullille, kaksi kymmenestä oinaalle,

29:4 Ja yhden kymmeneksen jokaiselle karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta,

29:5 Ja yhden kauriin syntiuhriksi, teitä sovittamaan,

29:6 Paitsi saman kuukauden polttouhria ja ruokauhria, ja paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa, heidän säätynsä jälkeen makian hajun tuleksi \Herralle\.

29:7 Kymmenentenä päivänä tällä seitsemännellä kuukaudella pitää myös teillä pyhä kokous oleman ja teidän pitää vaivaaman teidän sielujanne, ja ei yhtään työtä (silloin) tekemän.

29:8 Vaan teidän pitää uhraaman polttouhria makiaksi hajuksi \Herralle\: yhden nuoren mullin, ja yhden oinaan, ja seitsemän vuosikuntaista karitsaa: virheettömät ne pitää oleman teillä,

29:9 Ynnä heidän ruokauh-

teidän seasan cudzuttaman pyhäxi/ että te tuletta cocoon/ ei yhtän orjan työtä pidä teidän silloin tekemän/ se on teidän Basunan päiwä.

29:2 Ja teidän pitää uhraaman polttouhria makiaksi hajuksi HERralle/ nuoren calpein/ oinan ja seidzemen vuosicunnaista wirhitöindä caridzatta.

29:3 Nijn myös heidän ruocauhrins colme kymmenestä sämbyläjauhoja/ öljyllä seoitettua calpeille/ caxi kymmenestä oinalle.

29:4 Ja yhden kymmenexen jocaidzelle caridzalle nijstä seidzemest caridzast.

29:5 Ja caurin syndiuhrixi teitä sowittaman.

29:6 Paidzi sen Cuucauden polttouhria ja ruocauhria/ ja paidzi jocopäiväistä polttouhria/ ruocaurinens ja juomauhrinens/ heidän säätyns jälkeen makian hajun tulexi HERralle.

29:7 KYmmenes päiwä tällä seidzemennellä Cuucaudella/ pitä myös teidän seasan cudzuttaman pyhäxi/ että te tuletta cocoon/ ja teidän pitää waiwaman teidän ruumistan/ ja ei yhtän työtä silloin tekemän.

29:8 Waan teidän pitää uhraaman polttouhria makiaksi hajuxi HERralle nuoren calpein/ oinan ja seidzemen vuosicunnaista wirhitöindä caridzatta/

29:9 Ynnä heidän ruocauhrins

<p>kauhrina lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, kolme kymmenennestä mullikkaa kohti, kaksi kymmenennestä oinasta kohti</p>	<p>rinsa kanssa: sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, kolme kymmenestä mullille, kaksi kymmenestä oinaalle,</p>	<p>cansa/ colme kymmenestä sämbyläjauhoja/ sekoitettua öljyllä/ calpeille/ caxi kymmenestä oinalle.</p>
<p>29:10 ja yksi kymmenennes kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta;</p>	<p>29:10 Ja aina kymmeneksen jokaiselle karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta,</p>	<p>29:10 Ja kymmenen jocaidzelle caridzalle niistä seitsemest caridzast.</p>
<p>29:11 ja kauris syntiuhriksi, paitsi sovitusuhria ja jokapäiväistä polttouhria ynnä niihin kuuluvia ruoka- ja juomauhreja.</p>	<p>29:11 Yhden kauriin syntiuhriksi, paitsi sovittamisen syntiuhria ja alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.</p>	<p>29:11 Sijhen caurin syndiuhrixi/ paidzi sovittamisen syndiuhria ja jocapäiväistä polttouhria/ ruocauhrinens ja juomauhrinens.</p>
<p>29:12 Ja seitsemännen kuukauden viidentenätoista päivänä olkoon teillä pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskareta toimittako, vaan viettäkää juhlaa Herran kunniaksi seitsemän päivää.</p>	<p>29:12 Viidentenätoistakymmenentenä päivänä seitsemännellä kuukaudella pitää teillä pyhä kokous oleman: ei mitään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän, ja teidän pitää juhlaa pitämän \Herralles ne seitsemän päivää.</p>	<p>29:12 Wlidestoistakymmenes päivä seidzemennellä Cuucaudella pitä cudzuttaman pyhäxi teidän seasan/ että te tuletta cocoon/ ei mitän orjan työtä pidä teidän silloin tekemän/ ja teidän pitää pyhä pitämän HERralle ne seitsemän päivä.</p>
<p>29:13 Ja tuokaa polttouhriksi, suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle, kolmetoista mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa karitsaa; olkoot ne virheettömät.</p>	<p>29:13 Ja teidän pitää uhraman polttouhria ja tuliuhria, makiaksi hajuksi \Herralles: kolmetoistakymmentä nuorta mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa: virheettömät ne pitää oleman,</p>	<p>29:13 Ja teidän pitää uhraman polttouhria makian hajun tuleri HERralle/ colmetoistakymmendä nuorta calpeja/ caxi oinasta neljätoistakymmendä vuosicunnaista wirhitöindä caridzata.</p>
<p>29:14 Ja kuulukoon niihin ruokauhrina lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, kolme kymmenennestä kutakin kohti niistä kolmestatoista mullikasta, kaksi kymmenennestä kumpaakin kohti niistä kahdesta oinaasta</p>	<p>29:14 Heidän ruokauhrinsa kanssa, sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, kolme kymmenestä jokaiselle kolmestatoistakymmenestä mullista, kaksi kymmenestä kumpaisellekin oinaalle.</p>	<p>29:14 Heidän ruocauhreins cansa/ colmekymmenestä sämbyläjauhoja/ sekoitetut öljyllä/ jocaidzelle niistä colmesttoistakymmenest calpeista/ caxi kymmenestä cullengin niistä cahdesta oinasta.</p>
<p>29:15 ja yksi kymmenennes kutakin kohti niistä neljästätoista karitsasta;</p>	<p>29:15 Ja kymmeneksen itsekullekin neljästätoistakymmenestä karitsasta,</p>	<p>29:15 Ja kymmenexen idze-cullengin/ niistä neljästtoistakymmenest caridzast.</p>
<p>29:16 ja kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.</p>	<p>29:16 Siihen myös kauriin syntiuhriksi: paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.</p>	<p>29:16 Sijhen myös cauris syndiuhrixi/ paidzi jocapäiväistä polttouhria/ ruocauhrinens ja juomauhrinens.</p>
<p>29:17 Ja toisena päivänä:</p>	<p>29:17 Ja toisena päivänä</p>	<p>29:17 TOisna päivänä/ caxi-</p>

kaksitoista mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa	kaksitoistakymmentä nuorta mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä,	toistakymmentä nuorta calpeja/ caxi oinasta/ neljätoistakymmentä vuosicunnaista wirhitöindä caridzata/
29:18 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on,	29:18 Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä perästä.	29:18 Ruocauhrinens ja juomauhrinens/ calpeille/ oinaille ja caridzoille/ heidän lukunsa ja säätynsä perästä.
29:19 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhriä ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.	29:19 Siihen myös kauriin syntiuhriksi: paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.	29:19 Sijhen myös caurin syndiuhrixi/ paidzi jocopäiväistä polttouhria/ ruocauhrinens ja juomauhrinens.
29:20 Ja kolmantena päivänä: yksitoista mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa	29:20 Kolmantena päivänä yksitoistakymmentä mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä.	29:20 Colmandena päivänä/ yxitoistakymmentä calpeja/ caxi oinasta/ neljätoistakymmentä vuosicunnaista wirhitöindä caridzata/
29:21 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on,	29:21 Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen.	29:21 Ruocauhrinens ja juomauhrinens/ calpeille/ oinaille ja caridzoille/ jocaidzelle heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen.
29:22 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhriä ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.	29:22 Siihen myös kauriin syntiuhriksi: paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.	29:22 Sijhen myös caurin syndiuhrixi/ paidzi jocopäiväistä polttouhria/ ruocauhrinens ja juomauhrinens.
29:23 Ja neljäntenä päivänä: kymmenen mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa	29:23 Neljäntenä päivänä kymmenen mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä,	29:23 Neljäntenä päivänä/ kymmenen calpeja/ caxi oinasta/ neljätoistakymmentä vuosicunnaista wirhitöindä caridzata/
29:24 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on,	29:24 Heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen.	29:24 Ruocauhrinens ja juomauhrinens/ calpeille/ oinaille ja caridzoille/ heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen.
29:25 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhriä ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.	29:25 Siihen kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.	29:25 Sijhen caurin syndiuhrixi/ paidzi jocopäiväistä polttouhria/ ruocauhrinens ja juomauhrinens.
29:26 Ja viidentenä päivänä: yhdeksän mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa	29:26 Ja viidentenä päivänä yhdeksän mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, ilman virhettä.	29:26 Wijdendenä päivänä/ yhdeksän calpeja/ caxi oinasta/ neljätoistakymmentä vuosicunnaista wirhitöindä caridzata/
29:27 ja niihin kuuluvat ruo-	29:27 Ja heidän ruokauhrin-	29:27 Ruocauhrinens ja juo-

ka- ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on, 29:28 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhriä ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.	sa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. 29:28 Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.	mauhrinens/ calpeille/ oinaille ja caridzoille/ heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. 29:28 Sijhen myös caurin syndiuhrixi/ paidzi jocapäiväistä polttouhria/ ruocauhrinens ja juomauhrinens.
29:29 Ja kuudentena päivänä: kahdeksan mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa	29:29 Ja kuudentena päivänä kahdeksan mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmennä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä.	29:29 Cuudentena päivänä/ cahdexan calpeja/ caxi oinasta/ neljätoistakymmennä vuosicunnaista wirhitöindä caridzata/
29:30 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on, 29:31 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhriä ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.	29:30 Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. 29:31 Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.	29:30 Ruocauhrinens ja juomauhrinens/ calpeille/ oinaille ja caridzoille/ heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. 29:31 Sijhen myös caurin syndiuhrixi/ paidzi jocapäiväistä polttouhria/ ruocauhrinens ja juomauhrinens.
29:32 Ja seitsemäntenä päivänä: seitsemän mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa	29:32 Ja seitsemäntenä päivänä seitsemän mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmennä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä.	29:32 Seidzemendenä päivänä/ seidzeman calpeja/ caxi oinasta/ neljätoistakymmennä vuosicunnaista wirhitöindä caridzata/
29:33 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on, 29:34 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhriä ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.	29:33 Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. 29:34 Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.	29:33 Ruocauhrinens ja juomauhrinens/ calpeille/ oinaille ja caridzoille/ heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. 29:34 Sijhen myös caurin syndiuhrixi/ paidzi jocapäiväistä polttouhria/ ruocauhrinens ja juomauhrinens.
29:35 Ja kahdeksantena päivänä olkoon teillä juhlakokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskareta toimittako, 29:36 vaan tuokaa suloisesti tuoksuvaksi polttouhriksi Herralle mullikka, oinas ja seitsemän vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa	29:35 Kahdeksas päivä pitää oleman teille päätösjuhla: ei yhtään orjan työtä teidän pidä (silloin) tekemän. 29:36 Ja teidän pitää uhraman polttouhria makian hajun tuleksi \Herralle\; yhden mullin, yhden oinaan ja seitsemän vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä,	29:35 Cahdexas päivä pitää oleman seuracunnan cocouspäivä/ ei yhtän orjan työtä teidän pidä silloin tekemän. 29:36 Ja teidän pitää uhraman polttouhria/ makian hajun tulexi HERralle/ calpein/ oinan ja seidzemen vuosicunnaista wirhitöindä caridzata/
29:37 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikan, oinaan ja karitsain luvun mu-	29:37 Heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän	29:37 Ruocauhrinens ja juomauhrinens/ calpeille/ oinaille ja caridzoille/ heidän lu-

kaan, niinkuin säädetty on, 29:38 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhria yynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.	lukunsa ja säätynsä jälkeen. 29:38 Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruo- kauhrinensa ja juomauh- rinensa.	cuns ja säätyns jälken. 29:38 Sijhen myös caurin syndiuhrixi/ paidzi jocapäi- wäistä polttouhria/ ruocauh- rinens ja juomauhrinens.
29:39 Nämä uhratkaa Herralle juhla-aikoinanne, paitsi mitä lupausuhreinanne ja vapaaeh- toisina lahjoinanne tuotte polttouhreiksi, ruokauhreiksi, juomauhreiksi ja yhteysuhreik- si.	29:39 Nämät pitää teidän tekemän \Herralle\ juhla- päivinänne, paitsi mitä te mielellänne lupaatte ja hy- vällä tahdollanne annatte polttouhriksenne, ruokauh- riksenne, juomauhriksenne ja kiitosuhriksenne.	29:39 Nämät teidän pitä te- kemän HERralle teidän juhla- päiwänän/ paidzi sitä cuin te mielellän lupatte/ ja hyvällä tahdollan annatte polttouhri- xi/ ruocauhrixi/ juomauhrixi/ ja kijtosuhrixi.

4 Mooses 30 LUKU

30:1 Ja Mooses puhui israeli-
laisille kaiken, mitä Herra oli
Mooseksen käsenyt puhua.

30:2 Ja Mooses puhui Israelin
sukukuntien päämiehille sa-
noen: Näin on Herra käske-
nyt:

30:3 Jos joku tekee lupauk-
sen Herralle tahi valalla van-
noen sitoutuu kieltäytymään
jostakin, älköön hän rikkoko
sanaansa, vaan tehköön kai-
ken, mitä hänen suunsa on
sanonut.

30:4 Ja jos nainen ollessaan
nuorena tyttönä isänsä kodis-
sa tekee lupauksen Herralle
tahi sitoutuu kieltäytymään
jostakin

30:5 ja hänen isänsä kuulee
hänen lupauksensa tai si-
toumuksensa eikä hänen
isänsä hänelle siitä mitään
puhu, niin kaikki hänen lupa-
uksensa ja kaikki hänen si-
toumuksensa, joilla hän kiel-
täytyy jostakin, olkoot päte-
vät.

30:6 Mutta jos hänen isänsä
kieltää häntä sinä päivänä,
jona hän ne kuulee, niin hä-
nen lupauksensa ja sitoumuk-

30 LUKU

30:1 Ja Moses sanoi Israelin
lapsille kaikki ne, mitä
\Herra\ hänelle käsenyt oli.

30:2 Ja Moses puhui Israelin
sukukuntain päämiehille,
sanoen: tämä on se minkä
\Herra\ käski:

30:3 Jos mies lupaa lupauk-
sen \Herralle\ eli vannoo
valan, sitoen sillä sielunsa, ei
pidä hänen tekemän sa-
naansa turhaksi, vaan kai-
ken sen täyttämän, mikä
hänen suustansa lähtenyt
on.

30:4 Ja jos vaimo lupaa lu-
pauksen \Herralle\, sitoen
itsensä, ollessansa vielä
isänsä huoneessa nuoruu-
dessansa,

30:5 Ja hänen isänsä kuulee
hänen lupauksensa ja va-
lasiteensä, jolla hän on sie-
lunsa sitonut, ja hänen isän-
sä on ääneti siihen: niin
kaikki hänen lupauksensa
on vahva, niin myös koko
hänen valasiteensä, jolla hän
on sielunsa sitonut, pitää
vahvan oleman.

30:6 Mutta jos hänen isänsä
kieltää sen sinä päivänä, jo-
na hän sen kuulee, niin hä-
nen lupauksensa ja va-

XXX. Lucu

30:1 JA Moses sanoi Israelin
lapsille/ caicki ne mitä HERRa
hänelle käsenyt oli.

30:2 JA Moses puhui Israelin
sucucundain päämiehille/ sa-
noden: tämä on se cuin HER-
ra käski.

30:3 Jos mies HERralle lupa
eli wanno walan/ sitoden hä-
nen sieluns/ ei pidä hänen
tekemän sanans turhaxi/
waan caiken sen täyttämän/
cuin hänen suustans lähtenyt
on.

30:4 Jos waimo lupa HERralle
sitoden idzens/ ollesans wie-
lä hänen Isäns huones hänen
nuorudesans.

30:5 Ja hänen Isäns cuule
hänen lupauxens/ ja hänen
sieluns sitomuxen/ ja hänen
Isäns on äneti sijhen/ nijn
hänen lupauxens ja sieluns
sitomuxen pitä wahwan ole-
man.

30:6 Mutta jos hänen Isäns
kieldä sen sinä päiwänä/ jo-
na hän sen cuule/ nijn hä-
nen lupauxens ja sieluns si-

sensa, joilla hän kieltäytyy jostakin, älkööt olko pätevät, olivatpa ne mitkä hyvänsä, ja Herra antaa hänelle anteeksi, sentähden että hänen isänsä on häntä kieltänyt.

30:7 Ja jos hän joutuu miehelle ja hänellä on täytettävänä lupauksia tai ajattelemattomasti lausuttu sana, jolla hän on kieltäytynyt jostakin,

30:8 ja hänen miehensä saa sen kuulla, mutta ei puhu hänelle siitä mitään sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin hänen lupauksensa ja hänen sitoumuksensa, joilla hän on kieltäytynyt jostakin, olkoot pätevät.

30:9 Mutta jos hänen miehensä sinä päivänä, jona hän sen kuulee, kieltää häntä, niin hän purkaa hänen lupauksensa, jonka täyttämiseen hän on sitoutunut, ja sen ajattelemattomasti lausutun sanan, jolla hän on kieltäytynyt jostakin, ja Herra antaa hänelle anteeksi.

30:10 Mutta lesken tai hyljätyn lupaus, mihin hyvänsä hän onkin sitoutunut, olkoon pätevä.

30:11 Ja jos vaimo on miehensä kodissa tehnyt lupauksen tahi valalla sitoutunut kieltäytymään jostakin

30:12 ja hänen miehensä saa sen kuulla, mutta ei puhu hänelle siitä mitään eikä kiellä häntä, niin kaikki hänen lupauksensa ja kaikki sitoumukset, joilla hän on kieltäytynyt jostakin, olkoot pätevät.

lasiteensä, jolla hän on sie-lunsa sitonut, ei pidä vahva oleman, ja \Herra\ on hänelle armollinen, että hänen isänsä on sen häneltä kieltänyt.

30:7 Ja jos hänellä on mies, ja hän on luvannut, taikka hänen suustansa lähtee jostakin, jolla hän on sielunsa sitonut,

30:8 Ja hänen miehensä kuulee sen, ja on ääneti siihen sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin pitää hänen lupauksensa vahvan oleman; ja hänen valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, pitää myös vahvan oleman.

30:9 Mutta jos hänen miehensä sen kieltää sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin hän pääsee lupauksentansa, ja siitä mikä hänen suustansa lähtenyt on, jolla hän sielunsa sitoi, ja \Herra\ on hänelle armollinen.

30:10 Lesken ja hyljätyn lupaus ja kaikki, jolla hän on sielunsa sitonut, pitää häneltä vahvana pidettämän.

30:11 Mutta jos hän lupaa miehensä huoneessa, eli sie-lunsa sitoo valallansa,

30:12 Ja mies kuulee sen, ja on ääneti siihen, ja ei kiellä sitä, niin pitää kaiken sen lupauksen ja valasiteen, jolla hän on sielunsa sitonut, oleman vahvan.

tomuxen ei pidä vahvan oleman: Ja HERra on hänelle armollinen/ että hänen Isänsä on kieltänyt.

30:7 Jos hänellä on mies/ ja hän on luvannut/ taikka hänen suustans lähte/ jolla hänen sieluns sidotan.

30:8 Ja hänen miehens cuule sen/ ja on äneti siihen sinä päivänä/ nijn pitä hänen lupauxens ja sieluns sitomuxen oleman vahwan.

30:9 Mutta jos hänen miehens sen kieldä häneldä/ sinä päivänä jona hän sen cuule/ nijn hän pääse lupauxestans/ ja sijtä cuin hänen suustans lähtenyt on/ jolla hän sieluns sitoi/ ja HERra on hänelle armollinen.

30:10 LEsken ja hyljätyn lupaus/ ja caicki jolla he sieluns sitowat/ pitä heildä täytettämän/

30:11 Mutta jos hän lupa eli sieluns sito walallans miehens huones/

30:12 Ja mies cuule sen/ ja on äneti siihen/ ja ei kiellä sitä/ nijn pitä caiken sen lupauxen ja sielun sitomuxen oleman vahwan.

30:13 Mutta jos hänen miehensä ne purkaa sinä päivänä, jona hän niistä kuulee, älköön yksikään hänen huuliltaan lähtenyt lupaus tai sitoumus olko pätevä. Hänen miehensä on ne purkanut, ja Herra antaa hänelle anteeksi.

30:14 Jokaisen lupauksen ja jokaisen valallisen sitoumuksen, jonka vaimo itsensä kurrittamiseksi tekee, saakoon hänen miehensä joko vahvistaa tahi purkaa.

30:15 Mutta jos hänen miehensä ei puhu hänelle niistä mitään sen päivän kuluessa, niin hän on vahvistanut kaikki hänen lupauksensa ja kaikki hänen sitoumuksensa, jotka hänellä on täytettävänä. Hän on ne vahvistanut, koska hän ei niistä hänelle mitään puhunut sinä päivänä, jona hän niistä kuuli.

30:16 Mutta jos hän ne purkaa vasta jonkun aikaa sen jälkeen, kuin on niistä kuullut, joutuu hän kantamaan vaimonsa syyllisyyden.

30:17 Nämä ovat ne säädökset, jotka Herra antoi Moosekselle, olemaan voimassa miehen ja hänen vaimonsa välillä sekä isän ja hänen tyttärensä välillä, tämän ollessa nuorena tyttönä isänsä kodissa.

4 Mooses 31 LUKU

31:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

31:2 Kosta israelilaisten puolesta midianilaisille. Senjäl-

30:13 Jos hänen miehensä tekee sen kokonansa tyhjäksi sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin kaikki mikä hänen suustansa on lähtenyt, lupaamaan ja sitomaan sieluansa, ei pidä oleman vahvan; sillä hänen miehensä on sen tehnyt tyhjäksi, ja \Herra\ on hänelle armollinen.

30:14 Ja kaikki lupaukset ja valat, jotka sitovat vaivamaan sielua, pitää hänen miehensä taikka vahvistaman, taikka tekemän tyhjäksi.

30:15 Mutta jos hänen miehensä on juuri ääneti siihen, päivästä päivään, niin hän vahvistaa kaikki hänen lupauksensa ja kaikki hänen valasiteensä: että hän on ääneti ollut sinä päivänä, jona hän sen kuuli, niin hän vahvistaa ne.

30:16 Ja jos hän jälistä sen ottaa takaperin, sittekuin hän sen kuuli, niin pitää hänen kantaman vääryytensä.

30:17 Nämät ovat ne säädyt, jotka \Herra\ on käskenyt Moosekselle miehen ja vaimon välillä, isän ja tyttären välillä, kuin hän on vielä nuorena isänsä huoneessa.

31 LUKU

31:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

31:2 Kosta täydellisesti Midianilaisille Israelin lasten

30:13 Jos hänen miehensä teke sen tyhjäksi/ sinä päivänä jona hän sen cuule/ nijn caicki cuin hänen suustans on lähtenyt/ lupaman ja sitoman hänen sieluans/ ei pidä oleman wahwan: sillä hänen miehens on sen tehnyt tyhjäksi/ ja HERra on hänelle armolinen.

30:14 Ja caicki lupauxet ja walat jotca sitowat waiwaman ruumista/ pitä hänen miehens elickä wahwistaman/ elickä tekemän tyhjäksi.

30:15 Mutta jos hänen miehens on äneti sijhen/ päiwästä nijn päiwään/ nijn hän wahwista caicki hänen lupauxens ja hänen sieluns so-timuxet/ että hän on äneti ollut sinä päiwänä/ jona hän sen cuuli.

30:16 Ja jos hän jälist sen otta tacaperin/ sijttecuin hänen cuuli/ nijn pitä hänen candaman hänen wäärydens.

30:17 Nämät owat ne säädyt cuin HERra on käskenyt Mo-sexelle/ miehen ja waimon wälillä/ Isän ja tyttären wälillä/ cosca hän on wieselä nuori hänen Isäns huones.

XXXI. Lucu

31:1 JA HERra puhui Mo-selle/ sanoden:

31:2 Costa Midianitereille Is-raelin lasten puolesta/ ja co-

keen sinut otetaan pois heimosi tykö.	puolesta, sitte kootaan sinä kansas tykö.	co sijtte idzes sinun Canssas tygö.
31:3 Niin Mooses puhui kansalle sanoen: Varustakaa joukostanne miehiä sotaan, ja lähtekööt he Midiania vastaan toimittamaan Herran koston Midianille.	31:3 Niin Moses puhui kansalle sanoen: hankitkaat teistänne miehet sotaan Midianilaisia vastaan, että he kostaisivat Midianilaisia, \Herran\ puolesta.	31:3 Nijn Moses puhui Canssalle/ sanoden: hangitcat teistän miehet sotaan Midianitereitä wastan/ että he costaisit Midianitereille Herran puolest.
31:4 Tuhat miestä jokaisesta sukukunnasta, kaikista Israelin sukukunnista, lähettäkää sotaan.	31:4 Jokaisesta sukukunnasta pitää teidän lähettämän tuhannen sotaan, kaikista Israelin sukukunnista.	31:4 Jocaidzest sucucunnast tuhannen/ nijn että te lähetät sotaan caikista Israelin sucucunnista.
31:5 Silloin annettiin Israelin heimoista tuhat miestä jokaisesta sukukunnasta, yhteensä kaksitoista tuhatta sotaan varustettua miestä.	31:5 Niin otettiin Israelin sukukunnista joka sukukunnasta tuhannen, niin että he varustivat sotaan kaksitoistakymmentä tuhatta.	31:5 Ja he otit Israelin tuhannist/ joca sucucunnast tuhannen/ nijn että he hantakidzit sotaan caxitoistakymmentä tuhatta.
31:6 Ja Mooses lähetti heidät, tuhat miestä jokaisesta sukukunnasta, sotaan sekä heidän kanssaan Piinehaan, pappi Eleasarin pojan; tällä oli mukanaan pyhät esineet ja hälytystorvet.	31:6 Ja Moses lähetti heidät sotaan, tuhannen jokaisesta sukukunnasta, ynnä Pinehaan papin Eleatsarin pojan kanssa, ja pyhät aseet, ja myös ilotorvet hänen kädesänsä.	31:6 Ja Moses lähetti heidän sotaan tuhannen jocaidzest sucucunnast/ ynnä Pinehan papin Eleazarin pojan cansa/ ja pyhät aset/ ja myös riemu Basunat heidän kädesäns.
31:7 Niin he lähtivät sotimaan Midiania vastaan, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut, ja surmasivat kaikki miehenpuolet.	31:7 Ja he sotivat Midianilaisia vastaan, niinkuin \Herra\ oli Mosekselle käskenyt, ja löivät kuoliaaksi kaiken miehenpuolen.	31:7 Ja he sodit Midianitereitä wastan/ nijncuin HERRa oli Mosexelle käskenyt/ ja löit cuoliaxi caiken miehenpuolen.
31:8 Muiden mukana, jotka kaatuivat, he surmasivat Midianin kuninkaat Evin, Reke-min, Suurin, Huurin ja Reban, Midianin viisi kuningasta. Myös Bileamin, Beorin pojan, he surmasivat miekalla.	31:8 Niin tappoivat he myös Midianilaisten kuninkaat heidän lyötyjensä päälle; Evin, Rekemin, Zurin, Hurin ja Reban, ne viisi Midianilaisten kuningasta; Bileamin Beorin pojan löivät he myös miekalla.	31:8 Nijn löit he myös Midianiterein Cuningat lyötyden cansa/ nimittäin: Ewin/ Reke-min/ Zurin/ Hurin/ ja Reban/ wiisi Midianiterein Cuningast. Bileamin Beorin pojan löit he myös miecalla.
31:9 Mutta israelilaiset ottivat vangiksi midianilaisten vaimot ja lapset ja ryöstivät kaikki heidän juhtansa ja kaiken heidän karjansa ja kaiken heidän tavaransa.	31:9 Mutta Israelin lapset ottivat vangiksi Midianilaisten vaimot ja heidän lapsensa, ja kaikki heidän eläimensä ja kaikki heidän kalunsa ja kaiken heidän hyvyytensä ryöstivät he.	31:9 Mutta Israelin lapset otit fangixi Midianiterein vaimot/ heidän lapsens ja caicki heidän eläimens/ ja caicki heidän carjans/ ja ryöstit caiken heidän hywydens.
31:10 Ja kaikki heidän asunsa kaupungit ja kaikki heidän leiripaikkansa he polttivat tulella.	31:10 Ja kaikki heidän kaupunkinsa ja asumisensa ja kaikki heidän linnansa he polttivat.	31:10 Ja poltit caicki heidän Caupungins ja asumisens/ ja caicki heidän linnans.

<p>31:11 Ja he ottivat kaiken ryöstettävän ja kaiken otettavan, sekä ihmiset että karjan.</p> <p>31:12 Ja he toivat Moosekselle ja pappi Eleasarille sekä Israelin kansalle vangit ja ottamansa ja ryöstämänsä saaliin leiriin Mooabin arolle, joka on Jordanin luona, Jerikon kohdalla.</p>	<p>31:11 Ja ottivat kaiken saaliin ja kaikki mikä otettava oli, sekä ihmiset että eläimet,</p> <p>31:12 Ja veivät ne Moseksen ja papin Eleatsarin eteen, ja kaiken Israelin lasten seurakunnan eteen; vangit ja otetut eläimet, ja saaliin, leiriin Moabin kedolle, joka on Jordanin tykönä Jerihon kohdalla.</p>	<p>31:11 Ja he otit heidän saaliins/ ja caicki cuin otettapa oli/ sekä ihmiset että eläimet.</p> <p>31:12 Ja weit ne Mosexen ja papin Eleazarin eteen/ ja caiken Israelin lasten seurakunnan eteen/ nimittäin/ fangit ja otetut eläimet/ ja ryöwätyt calut/ leirijn Moabiterein kedolle/ joca on Jordanin tykönä Jerihon cohdalla.</p>
<p>31:13 Silloin Mooses ja pappi Eleasar ja kaikki kansan päämiehet lähtivät heitä vastaan leirin ulkopuolelle.</p>	<p>31:13 Ja Moses ja pappi Eleatsar ja kaikki seurakunnan päämiehet menivät heitä vastaan, ulos leiristä.</p>	<p>31:13 Ja Moses/ ja pappi Eleazar/ ja caicki seurakunnan päämiehet menit heitä wastan leiristä.</p>
<p>31:14 Ja Mooses vihastui sotajoukon johtajiin, tuhannen ja sadanpäämiehiin, kun he palasivat sotaretkeltä.</p>	<p>31:14 Ja Moses vihastui sodan päämiesten päälle, jotka olivat päämiehet tuhannen ja sadan päällä, kuin siitä sodan joukosta tulivat.</p>	<p>31:14 JA Moses wihastui sodan päämiestän päälle/ jotca olit sadan ja tuhannen päällä/ jotca sijtä sodan joucosta tulit.</p>
<p>31:15 Ja Mooses sanoi heille: Oletteko siis jättäneet henkiin kaikki naiset?</p>	<p>31:15 Ja Moses sanoi heille: ettekö te ole kaikki vaimot jättäneet elämään?</p>	<p>31:15 Ja Moses sanoi heille: ettekö te ole caickia waimoja jättänet elämän?</p>
<p>31:16 Katso, nehän ne olivat, jotka Bileamin neuvosta saivat israelilaiset antautumaan uskottomuuteen Herraa vastaan Peorin vuoksi, niin että vitsaus kohtasi Herran seurakuntaa.</p>	<p>31:16 Katso, eikö ne Bileamin neuvosta kääntäneet Israelin lapsia syntiä tekemään \Herraa\ vastaan Peorin asiassa, ja rangaistus tuli \Herran\ kansan päälle.</p>	<p>31:16 Cadzo/ eikö ne käändänet Israelin lapsia Bileamin neuwost syndiä tekemän HERra wastan Peorin asias/ ja rangaistus tuli HERran Canssan päälle.</p>
<p>31:17 Niin surmatkaa siis kaikki poikalapset ja surmatkaa myös jokainen vaimo, joka on yhtynyt mieheen.</p>	<p>31:17 Niin lyökäät nyt kuoliaaksi kaikki miehenpuoli lasten seassa, ja kaikki vaimot, jotka miehen tunteneet ja miehen kanssa maanneet ovat, lyökäät myös kuoliaaksi.</p>	<p>31:17 Nijn sijs cuoliaxi lyökät caicki miehenpuoli lasten seas/ ja caicki waimot/ cuin miehen tundenet owat/ ja maannet tykönä.</p>
<p>31:18 Mutta jokainen tyttö, joka ei ole yhtynyt mieheen, jättäkää itsellenne henkiin.</p>	<p>31:18 Mutta lapsista kaikki vaimonpuoli, jotka ei ole miestä tunteneet eikä maanneet miehen tykönä, sallikaat elää teidän edessänne.</p>	<p>31:18 Mutta caicki waimonpuoli/ jotca ei ole miestä tundenet/ eikä maannet miesten tykönä/ sallicat elä teidän edesän.</p>
<p>31:19 Mutta itse oleskelkaa leirin ulkopuolella seitsemän päivää. Jokainen teistä, joka on jonkun surmannut, ja jo-</p>	<p>31:19 Ja pysykäät ulkona leiristä seitsemän päivää kaikki, jokainen, joka hen-gen tappanut on eli tapettuun sattunut, että te puh-</p>	<p>31:19 Ja maatca ulcona leiristä seidzemen päiwä/ caicki joca jongun lyönyt on/ eli lyötyn sattunut/ että te puh-</p>

<p>kainen teistä, joka on koskenut surmattuun, puhdistautu- koon kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, sekä te että teidän vankinne.</p>	<p>distatte teitä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ynnä niiden kanssa, jotka te vangiksi otitte.</p>	<p>distatte teitä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä/ ynnä niiden kanssa/ jotka te vangiksi otitte.</p>
<p>31:20 Ja puhdistettakoon jokainen vaate ja jokainen nahkaesine ja kaikki, mikä on tehty vuohen karvoista, ja jokainen puuesine.</p>	<p>31:20 Ja kaikki vaatteet, ja kaikki nahkakalut, ja kaikki, mikä vuohen karvoista tehty ovat, ja kaikki puuasiat pitää teidän puhdistaman.</p>	<p>31:20 Ja kaikki vaattet/ ja kaikki nahkakalut/ ja kaikki jotka vuohen karvoista tehty ovat/ ja kaikki puuasiat pitää teidän puhdistaman.</p>
<p>31:21 Ja pappi Eleasar sanoi sotamiehille, jotka olivat menneet sotaan: Tämä on lakisäädos, jonka Herra antoi Moosekselle:</p>	<p>31:21 Ja pappi Eleasar sanoi sotajoukolle, jotka sodassa olleet olivat: tämä on lain sääty, jonka \Herra\ on käskennyt Moosekselle:</p>	<p>31:21 Ja pappi Eleasar sanoi sotajoukolle/ jotka sodassa olleet olit: tämä on laki/ jonka HERra on käskennyt Moosekselle.</p>
<p>31:22 Vain kulta, hopea, vas- ki, rauta, tina ja lyijy,</p>	<p>31:22 Ainoastansa kullan, hopian, vasken, raudan, tinan ja lyijyn,</p>	<p>31:22 Cullan/ hopian/ vasken/ raudan/ tinan ja lyijyn/</p>
<p>31:23 kaikki, mikä tulta kestää, käyttäkää tulessa, niin se puhdistuu; puhdistettakoon se kuitenkin vielä puhdistusvedellä. Mutta mikä ei tulta kestä, käyttäkää se vedessä.</p>	<p>31:23 Ja kaikki mikä tulen kärsii, pitää teidän tulessa käyttämän, ja ne ovat puhtaaksi; kuitenkin pitää ne puhdistusvedellä puhtaaksi tehtämän. Mutta kaikki se, mikä ei tulta kärsi, pitää teidän vedessä käyttämän.</p>	<p>31:23 Ja kaikki/ kuin tulen kärsii/ pitää teidän käyttämän tulen läpidze/ ja puhdistaman ne/ että se prijscotuswedellä kirckaxi tule. Mutta kaikki se joka ei tulta kärsi/ pitää teidän käyttämän veden läpidze.</p>
<p>31:24 Ja peskää vaatteenne seitsemäntenä päivänä, niin te puhdistutte; ja sitten tulkaa leiriin.</p>	<p>31:24 Ja teidän pitää pesemän vaatteenne seitsemäntenä päivänä, niin te tulette puhtaaksi, sitte teidän pitää tuleman leiriin.</p>	<p>31:24 Ja teidän pitää pesemän vaatteenne seitsemäntenä päivänä/ niin te tulletta puhtaksi/ sitte teidän pitää tuleman leiriin.</p>
<p>31:25 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:</p>	<p>31:25 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:</p>	<p>31:25 JA HERra puhui Moosekselle/ sanoden:</p>
<p>31:26 Laskekaa, sinä ja pappi Eleasar ja kansan perhekuntien päämiehet, otetun saaliin määrä, ihmiset ja karja.</p>	<p>31:26 Lue vangittuun saalis sekä ihmiset että eläimet: sinä ja pappi Eleasar, ja ylimmäiset kansan isät.</p>	<p>31:26 Lue vangittuiden saalis sekä ihmisistä että eläimistä/ sinä ja pappi Eleasar/ ja ylimmäiset Isät Canssast.</p>
<p>31:27 Ja pane saalis kahtia soturien, sotaan lähteneiden, ja kaiken muun kansan kesken.</p>	<p>31:27 Ja anna puoli saalista niille, jotka sotaan menivät ja sotineet ovat, ja toinen puoli kaikelle kansalle.</p>	<p>31:27 Ja anna heille puoli/ jotka sotaan menit ja sotinet ovat/ ja toinen puoli coco seuracunnalle.</p>
<p>31:28 Ja ota Herralle verona sotamiehiltä, sotaan lähteneiltä, yksi viidestäsadasta, ihmisiä, raavaita, aaseja ja lampaita.</p>	<p>31:28 Ja sinun pitää ylentämän \Herralle\ sotamiehiltä, jotka sodassa olivat, aina viidestäsadasta yhden sielun, ihmisistä, eläimistä, aaseista ja lampaista.</p>	<p>31:28 Ja sinun pitää ylöndämän HERralle sotamiehistä jotka sodassa olit/ aina wijdestä sadasta yhden sielun/ ihmisistä/ eläimistä/ Aseistä ja</p>

31:29 Ota se heille tulevasta puoliskosta ja anna se pappi Eleasarille antina Herralle.	31:29 Siitä puolesta osasta, joka heille tuli, pitää sinun ottaman ja antaman papille Eleatsarille, ylennykseksi \Herralle\.	31:29 Sijtä puolest osast/ cuin heidän tuli/ pitä sinun sen ottaman ja andaman papille Eleazarille/ ylönnyxexi HERralle.
31:30 Ja israelilaisille tulevasta puoliskosta ota yksi viidestäkymmenestä, ihmisiä, raavaita, aaseja, lampaista ja kaikkia karjaeläimiä, ja anna ne leeviläisille, joiden on hoidettava tehtävät Herran asumuksessa.	31:30 Vaan siitä puolesta, joka Israelin lapsille tuli, pitää sinun aina viidestäkymmenestä ottaman yhden niistä otetuista, ihmisistä, karjasta, aaseista ja lampaista, ja kaikista eläimistä, ja sinun pitää ne antaman Leviäläisille, jotka vartioitsevat \Herran\ majaa.	31:30 Waan sijtä puolest/ cuin Israelin lasten tuli/ pitä sinun aina wijdestäkymmenest ottaman yhden cappalen/ ihmisist/ carjast/ Aseist ja lambaist/ ja caikist eläimist/ ja sinun pitä ne andaman Lewitaille/ jotca wartioidzewat HErran maja.
31:31 Ja Mooses ja pappi Eleasar tekivät, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.	31:31 Ja Moses ja pappi Eleatsar tekivät niinkuin \Herra\ oli käskenyt Mosekselle.	31:31 Ja Moses ja pappi Eleazar teit/ nijncuin HERra oli käskenyt Mosexelle.
31:32 Ja saalis, jäännös siitä, mitä sotajoukko oli ryöstänyt, oli: lampaista kuusisataa seitsemänkymmentäviisi tuhatta	31:32 Ja se saalisluku mikä jäänyt oli siitä minkä sotaväki ryöstänyt oli, oli kuusisataa tuhatta, ja viisikahdeksattakymmentä tuhatta lammasta.	31:32 Ja se saalisalu cuin jäänyt oli/ sijtä cuin sotawäki ryöstänyt oli/ oli cuusisata tuhatta/ ja wijsi cahdexattakymmendä tuhatta lammasta.
31:33 ja raavaita seitsemänkymmentäkaksi tuhatta	31:33 Kaksikahdeksattakymmentä tuhatta nautaa,	31:33 Caxi cahdexattakymmendä tuhatta nauta.
31:34 ja aaseja kuusikymmentäyksi tuhatta	31:34 Yksiseitsemättäkymmentä tuhatta aasia,	31:34 Yxi seidzemettäkymmendä tuhatta Asia.
31:35 ja ihmisiä, tyttöjä, jotka eivät olleet yhtyneet mieheen, kaikkiaan kolmekymmentäkaksi tuhatta.	31:35 Vaimoväkeä, jotka ei olleet miehen kanssa maanneet, oli kaksineljättäkymmentä tuhatta sielua.	31:35 Waimowäke jotca ei ole miestä tundenet/ eikä maannet tykönä/ oli caxi neljättäkymmendä tuhatta sielua.
31:36 Ja puolet siitä eli se osa, joka tuli sotaan lähteneille, oli: lampaista kolmesataa kolmekymmentäseitsemän tuhatta viisisataa,	31:36 Ja se puoli, joka heille tuli, jotka sodassa olleet olivat, oli lukuansa kolmesataa tuhatta, seitsemäneljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa lammasta.	31:36 Ja sen puolen joca heidän tuli/ jotca sodas ollet olit/ lucu oli: colmesata tuhatta/ seidzemen neljättäkymmendä tuhatta/ ja wijsisata lammasta.
31:37 ja Herralle tuleva vero lampaista oli kuusisataa seitsemänkymmentä viisi;	31:37 Siitä tuli \Herralle\ kuusisataa ja viisikahdeksattakymmentä lammasta,	31:37 Sijtä tuli HERralle cuusisata/ wijsi cahdexattakymmendä lammasta.
31:38 ja raavaita kolmekymmentäkuusi tuhatta sekä niistä Herralle tuleva vero seitsemänkymmentä kaksi;	31:38 Niin myös kuusineljättäkymmentä tuhatta nautaa, ja siitä \Herralle\ kaksikahdeksattakymmentä,	31:38 Nijn myös cuusi neljättäkymmendä tuhatta nauta/ ja sijtä HERralle caxi cahdexattakymmendä.
31:39 ja aaseja kolmekym-	31:39 Niin myös kolmekym-	31:39 Nijn myös colmekym-

mentä tuhatta viisisataa sekä niistä Herralle tuleva vero kuusikymmentä yksi;	mentä tuhatta ja viisisataa aasia, ja siitä tuli \Herralle\ yksiseitsemättäkymmentä,	mentä tuhatta/ ja wijsisata Asia/ ja sijtä tuli HERralle yxi seidzemettäkymmendä.
31:40 ja ihmisiä kuusitoista tuhatta sekä niistä Herralle tuleva vero kolmekymmentä kaksi.	31:40 Niin myös ihmisten sieluja kuusitoistakymmentä tuhatta, ja niistä tuli \Herralle\ kaksineljättäkymmentä sielua.	31:40 Nijn myös ihmisten sieluja/ cuusitoistakymmendä tuhatta sielua/ ja nijstä tuli Herralle caxi neljättäkymmendä.
31:41 Ja Mooses antoi Herran antiveron pappi Eleasarille, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.	31:41 Ja Moses antoi \Herran\ ylennysuhrin osan papille Eleatsarille, niinkuin \Herra\ oli hänelle käsenyt.	31:41 Ja Moses andoi sen HERran ylönnyuhrin papille Eleazarille/ nijncuin HERra oli hänelle käsenyt.
31:42 Ja israelilaisille tuleva puolisko, jonka Mooses oli erottanut sotamiesten osasta,	31:42 Mutta toisesta puolesta, jonka Moses Israelin lapsille jakanut oli sotamiehiltä,	31:42 Mutta sijtä toisesta puolesta/ cuin Moses Israelin lapsille jakanut oli sotamiehiltä/
31:43 tämä seurakunnalle tuleva puolisko oli: lampaita kolmesataa kolmekymmentäseitsemän tuhatta viisisataa	31:43 Se puoli, mikä kansalle tuli, oli kolmesataa tuhatta, seitsemänneljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa lammasta,	31:43 Nimittäin/ sen puolen cuin seuracunnalle tuli/ oli colmesata tuhatta/ seidzemen neljättäkymmendä tuhatta/ ja wijsisata lammasta.
31:44 ja raavaita kolmekymmentäkuusi tuhatta	31:44 Kuusineljättäkymmentä tuhatta nautaa,	31:44 Cuusi neljättäkymmendä tuhatta nauta.
31:45 ja aaseja kolmekymmentä tuhatta viisisataa	31:45 Kolmekymmentä tuhatta ja viisisataa aasia,	31:45 Colmekymmendä tuhatta ja wijsisata Asia.
31:46 sekä ihmisiä kuusitoista tuhatta.	31:46 Ja kuusitoistakymmentä tuhatta ihmisten sielua.	31:46 Ja cuusitoistakymmendä tuhatta ihmisten sielua.
31:47 Tästä israelilaisille tulevasta puoliskosta Mooses otti yhden viidestäkymmenestä, ihmisiä ja karjaa, sekä antoi ne leeviläisille, joiden oli hoidettava tehtävät Herran asumuksessa, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.	31:47 Ja Moses otti siitä puolesta osasta, joka Israelin lasten oli, aina yhden viidestäkymmenestä, sekä ihmisistä että eläimistä, ja antoi sen Leviläisille, jotka vartioitsivat \Herran\ majaa, niinkuin \Herra\ oli Mosekselle käsenyt.	31:47 Ja Moses otti sijtä puolest osast/ joca Israelin oli/ aina yhden cappalen wiidestäkymmenest/ sekä eläimistä että ihmisist/ ja andoi sen Lewitaille/ jotca wartioidzit HERRAN maja/ nijncuin HERra oli Mosexelle käsenyt.
31:48 Silloin tulivat sotajoukon osastojen johtajat, tuhannen- ja sadanpäämiehet, Mooseksen luo	31:48 Ja ne, jotka asetetut olivat sotaväestä tuhanten päälle, tuhanten ja satain päämiehet, ne menivät Moseksen tykö,	31:48 JA ne jotca päämiehet olit sotaväestä tuhandein päällä/ nimittäin/ tuhannen ja sadan päällä/ ne menit Mosexen tygö.
31:49 ja sanoivat Moosekselle: Palvelijasi ovat laskeneet niiden sotamiesten luvun, jotka ovat olleet hallussamme, eikä meistä puutu yhtäkään.	31:49 Ja he sanoivat hänelle: sinun palvelias ovat lukeneet sotajoukon, jotka meidän allamme olivat, ja ei siitä yhtäkään puutu.	31:49 Ja he sanoit hänelle: sinun palwelias owat lukenet sotajoucon/ jotca meidän allam olit/ ja ei sijtä yhtäkään puutu.

31:50 Sentähden me tuomme nyt Herralle lahjaksi, mitä kukin on saanut kultakaluja: käätyjä, rannerenkaita, sormuksia, korvarenkaita ja kaulakoristeita, saadaksemme itsellemme sovituksen Herran edessä.

31:51 Niin Mooses ja pappi Eleasar ottivat heiltä kullan, kaikkinaiset taidokkaasti valmistetut esineet.

31:52 Ja anniksi annettua kultaa, jonka he antoivat Herralle tuhannen- ja sadanpäämiesten puolesta, oli kaikkiaan kuusitoista tuhatta seitsemänsataa viisikymmentä sekeliä.

31:53 Sotamiehet olivat ottaneet saalista kukin itselleen.

31:54 Ja Mooses ja pappi Eleasar ottivat kullan tuhannen- ja sadanpäämiehiltä ja veivät sen ilmestysmajaan, että se johdattaisi israelilaiset Herran muistoon.

4 Mooses 32 LUKU

32:1 Mutta ruubenilaisilla ja gaadilaisilla oli paljon, ylen runsaasti, karjaa. Kun he nyt katselivat Jaeserin maata ja Gileadin maata, niin he huomasiivat, että seutu oli karjanhoitoon sopiva.

32:2 Niin gaadilaiset ja ruubenilaiset tulivat ja puhuivat Moosekselle ja pappi Eleasarille ja seurakunnan päämiehille sanoen:

32:3 Atarot, Diibon, Jaeser, Nimra, Hesbon, Elale, Sebam, Nebo ja Beon,

31:50 Ja me tuomme \Herralle\ lahjoja, senjälkeen kuin kukin löytänyt on, kultaisia kaluja, käsirenkaita, rannerenkaita, sormuksia, korvarenkaita, seppeleitä, että meidän sielumme sovitettaisiin \Herran\ edessä.

31:51 Niin Moses ja pappi Eleasar ottivat heiltä kullan kaikkinaisissa kappaleissa.

31:52 Ja kaikki ylennysuhrin kulta, jonka he \Herralle\ uhrasivat, oli kuusitoistakymmentä tuhatta seitsemänsataa ja viisikymmentä sikliä, tuhanten ja satain päämiehiltä;

31:53 Sillä sotaväki oli ryövännyt itsekukin edestänsä,

31:54 Ja Moses ja pappi Eleasar ottivat kullan tuhanten ja satain päämiehiltä, ja he veivät sen seurakunnan majaan, Israelin lapsille muistoksi \Herran\ eteen.

32 LUKU

32:1 Rubenin lapsilla oli sangen paljo karjaa, ja Gadin lapsilla oli myös aivan suuri joukko karjaa, ja he näkivät Jaeserin ja Gileadin maan, että se olis sovelias karjan laiduin.

32:2 Sentähden tulivat Gadin lapset ja Rubenin lapset ja puhuivat Moosekselle, ja papille Eleasarille, ja kansan päämiehille, sanoen:

32:3 Atarot, Dibon, Jaeser, Nimra, Hesbon, Eleale, Sebam, Nebo ja Beon,

31:50 Sentähden me tuomme HERralle lahjoja/ senjälkeen cuin kukin löynnyt on/ cullaisia caluja/ käädyjä/ rannerengaita/ sormuxia/ corwaringaita/ seppeleitä/ että meidän sielum sowitettaisin HERran edes.

31:51 Nijn Moses ja pappi Eleazar otit heildä cullan caickinaisisa cappaleisa.

31:52 Ja caicki ylönnyshrin culda/ jonga he HERralle uhrasit/ oli cuusitoistakymmentä tuhatta/ seidzemensata ja wijsikymmendä Sicli/ päämiehildä tuhannen ja sadan päällä.

31:53 Sillä sotawäki oli ryöwännyt idzecukin edestäns.

31:54 Ja Moses ja pappi Eleazar otit cullan päämiehildä jotca olit tuhannen ja sadan päällä/ ja he weit sen seuracunnan majaan/ Israelin lapsille muistoxi HERran eteen.

XXXII. Lucu

32:1 RUBenin ja Gadin lapsilla oli sangen paljo carja/ ja cosca he näit Jaesarin ja Gileadin maan/ että se oli sowelias carjan laiduin.

32:2 Nijn he tulit ja puhuit Mosexelle/ ja papille Eleazarille/ ja Canssan päämiehille/ sanoden:

32:3 Se maa Atroth/ Dibon/ Jaeser/ Nimra/ Hesbon/ Eleale/ Sebam/ Nebo ja Beon.

<p>32:4 tämä maa, jonka Herra on vallannut Israelin seurakunnalle, on karjanhoitoon sopivaa maata, ja sinun palvelijoillasi on karjaa.</p>	<p>32:4 Se maa, jonka \Herra\ on lyönyt Israelin kansan edessä, on sovelias maa karjalle, ja meillä sinun palvelioillasi on karjaa.</p>	<p>32:4 Jonga HERra oli lyönyt Israelin Canssan edes/ on sovelias carjalle/ ja meillä sinun palwelioillas on carja.</p>
<p>32:5 Ja he sanoivat vielä: Jos olemme saaneet armon sinun silmiesi edessä, niin annettakoon tämä maa palvelijoillesi omaksi, äläkä vie meitä Jordanin yli.</p>	<p>32:5 Ja he (vielä) sanoivat: jos me olemme armon löytäneet sinun edessä, niin anna sinun palvelioilles tämä maa omaksi, ettes meidän antaisi mennä Jordanin ylitse.</p>	<p>32:5 Ja he vielä sanoit: jos me olemme armon löytäneet sinun edessä/ nijn anna sinun palwelioilles tämä maa omaksi/ ja nijn en me mene Jordanin ylidze.</p>
<p>32:6 Mutta Mooses vastasi gaadilaisille ja ruubenilaisille: Onko teidän veljienne lähdetävä sotaan, ja te jäisitte tänne?</p>	<p>32:6 Moses sanoi Gadin ja Rubenin lapsille: pitäiskö veljenne menemän sotaan ja teidän tänne jäämän?</p>	<p>32:6 Moses sanoi Rubenin ja Gadin lapsille: pidäiskö teidän weljen menemän sotaan/ ja teidän pidäis tähän jäämän?</p>
<p>32:7 Miksi viette israelilaisilta halun mennä siihen maahan, jonka Herra on heille antanut?</p>	<p>32:7 Miksi käännätte Israelin lasten sydämet, ettei heidän pitäisi menemän ylitse siihen maahan, jonka \Herra\ heille antoi.</p>	<p>32:7 Mixi te käännätte Israelin lasten sydämet/ ettei heidän pidäis menemän ylidze/ sijhen maahan/ jonga HERra heille anda.</p>
<p>32:8 Niin teidän isännekin tekivät, kun minä lähetin heidät Kaades-Barneasta katselmaan sitä maata.</p>	<p>32:8 Niin tekivät teidän isännekin, koska minä lähetin heidät KadesBarneasta katsomaan tätä maata,</p>	<p>32:8 Nijn teit myös teidän Isän/ cosca minä lähetin heidän Cades Barneast wa-coiman tätä maata.</p>
<p>32:9 Kun he olivat saapuneet Rypälelaaksoon asti ja katselleet sitä maata, veivät he israelilaisilta halun lähteä siihen maahan, jonka Herra oli heille antanut.</p>	<p>32:9 Ja kuin he tulivat Eskolin ojalalle ja näkivät maan, käänsivät he Israelin lasten sydämen, niin ettei he siihen maahan tahtoneet mennä, jonka \Herra\ heille tahtoi antaa.</p>	<p>32:9 Ja cuin he tulit Escolin wirran tygö/ ja näit maan/ käänsit he Israelin lasten sydämet/ nijn ettei he sijhen maahan tahtonet mennä/ jonga HERra heille tahdoi anda.</p>
<p>32:10 Ja sinä päivänä syttyi Herran viha, ja hän vannoi sanoen:</p>	<p>32:10 Ja \Herran\ viha julmistui sinä päivänä ja hän vannoi, sanoen:</p>	<p>32:10 Ja HERran wiha julmistui sinä päiwänä/ ja hän wannoi/ sanoden:</p>
<p>32:11 Ne miehet, jotka lähtivät Egyptistä, kaksikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat, eivät saa nähdä sitä maata, jonka minä vannaen lupasin Aabrahamille, lisakille ja Jaakobille, sillä he eivät ole minua uskollisesti seuranneet,</p>	<p>32:11 Tämä kansa, joka Egyptistä lähtenyt on, kahdenkymmenen vuoden vanhasta ja sen ylitse, ei suinkaan pidä näkemän sitä maata, jonka minä Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannonut olen, ettei he minua uskollisesti seuranneet,</p>	<p>32:11 Tämä Canssa joca Egyptist lähtenyt on/ cahdenkymmenen vuoden vanhast ja sen ylidze/ ei suingan pidä näkemän sitä maata/ ionga minä Abrahamille/ Isaachille ja Jacobille vannonut olen/ ettei he minua uscollisest seurannet.</p>
<p>32:12 paitsi Kaaleb, kenissiläisen Jefunnen poika, ja</p>	<p>32:12 Paitsi Kalebia Jefunnen Kenisiläisen poi-</p>	<p>32:12 Paidzi Calebi Jefunnen Kesiniterin poica/ ja Jo-</p>

Joosua, Nuunin poika; sillä nämä ovat uskollisesti seuranneet Herraa.

32:13 Ja Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän antoi heidän harhailta erämaassa neljäkymmentä vuotta, kunnes koko se sukupolvi hävisi, joka oli tehnyt sitä, mikä oli paha Herran silmissä.

32:14 Mutta katso, te olette nyt astuneet isienne sijaan, te syntisten sikiöt, lisätäksenne vielä Herran vihan kiivautta Israelia kohtaan.

32:15 Jos te nyt käännytte pois hänestä, niin hän jättää kansan vielä kauemmaksi aikaa tähän erämaahan, ja niin te tuotate tuhon kaikelle tälle kansalle.

32:16 Niin he lähestyivät häntä ja sanoivat: Karjatarhoja me vain rakentaisimme tänne laumoillemme ja kaupungeja vaimojamme ja lapsiamme varten,

32:17 mutta itse me varustautuisimme ja rientäisimme israelilaisten etunenässä, kunnes saisimme viedyksi heidät määräpaikkoihinsa, mutta meidän vaimomme ja lapsemme asuisivat sillä aikaa varustetuissa kaupungeissa maan asukkailta rauhassa.

32:18 Emme me palaisi kotiimme, ennenkuin israelilaiset ovat saaneet haltuunsa kukin perintöosansa,

32:19 sillä me emme tahdo perintöosaa heidän kanssansa tuolta puolen Jordanin emmekä kauempaa, vaan meidän perintöosamme on jou-

kaa, ja Josuaa Nunin poikaa; sillä he uskollisesti seurassivat \Herraa\.

32:13 Niin \Herran\ viha julmistui Israelissa, ja laski heidät menemään korpeen sinne ja tänne neljäksikymmeneksi vuodeksi, siihenasti kuin kaikki se sukukunta hukkuu, joka \Herran\ edessä paha tehnyt oli.

32:14 Ja katso, te olette nousseet isäinne sijaan, syntisten joukko, lisäämään vielä \Herran\ vihan julmuutta Israelia vastaan;

32:15 Sillä jos te käännytte hänestä pois, niin hän antaa teidän enemmän aikaa viipyä korvessa, ja niin te turmelette kaiken tämän kansan.

32:16 Niin he kävivät edes ja sanoivat: me rakennamme ainoastansa tähän pihatoita karjallemme, ja kaupungeita lapsillemme.

32:17 Mutta me tahdomme olla joudukkaat varustettui-na käymään Israelin lasten edellä, siihenasti että me johdatamme heitä sioillensa; vaan lapsemme ovat näissä vahvoissa kaupungeissa maan asuvaisten tähden.

32:18 Emme myös palaja huoneisiimme, siihenasti että Israelin lapset itsekukin saavat perintönsä.

32:19 Sillä emme tahdo heidän kanssa periä toisella puolella Jordania eli etempää; vaan meidän perintömme olkoon tällä puolella Jordania itään päin.

sua Nunin poica: sillä he uskollisest seuraisit HERra.

32:13 Nijn HERran viha julmistui Israelis/ ja laski heidän menemän corpeen sinne ja tänne/ neljäkymmenexi wuodexi/ siihenasti cuin caicki se sucucunda huckui/ joca HERra wastan paha tehnyt oli.

32:14 Ja cadzo/ te olette nosnet teidän Isäin siaan/ syndisten joucko/ lisämän wielä HERran wihan julmutta Israeli wastan.

32:15 Sillä jos te teitän käännätte hänestä pois/ nijn hän anda teidän enämmän aica wijpyä corwesa/ ja nijn te hucutate caiken tämän Canssan.

32:16 Nijn he käwit edes/ ja sanoit: me rakennam ainoastans tähän pihatoita meidän carjallem/ ja Caupungeita meidän lapsillem.

32:17 Mutta me hangidzem käymän Israelin lasten edellä/ siihenasti että me johdatam heitä sioillens/ waan meidän lapsem owat nijsä wahwois Caupungeis maan asuwaisten tähden.

32:18 En me myös palaja cotia päin/ siihenasti että Israelin lapset idzecukin saawat perindöns.

32:19 Sillä en me tahdo heidän cansans periä sillä puolen Jordanin/ waan meidän perindöm olcon tällä puolella Jordania itän päin.

tunut meille tältä puolelta Jordanin, itään päin.

32:20 Niin Mooses vastasi heille: Jos näin teette, jos Herran edessä varustaudutte sotaan

32:21 ja teistä jokainen, sotaan varustettuna, menee Jordanin yli Herran edessä niin pitkäksi aikaa, kunnes on karkoittanut vihollisensa edestään,

32:22 ja te palaatte vasta senjälkeen, kuin se maa on tehty alamaiseksi Herralle, niin te olette vastuusta vapaat Herran ja Israelin edessä, ja tämä maa tulee teidän omaksenne Herran edessä.

32:23 Mutta jos ette näin tee, niin katso, te rikotte Herraa vastaan ja saatte tuntea syntinne palkan, joka kohtaa teitä.

32:24 Rakentakaa siis itsellenne kaupungeja vaimojanne ja lapsianne varten ja tarhoja karjallenne ja tehkää se, mitä suunne on sanonut.

32:25 Niin gaadilaiset ja ruubenilaiset vastasivat Moosekselle sanoen: Sinun palvelijasi tekevät, niinkuin herramme käskää.

32:26 Lapsemme, vaimomme, laumamme ja kaikki juhtamme jääkööt tänne Gileadin kaupunkeihin,

32:27 mutta sinun palvelijasi lähtevät, jokainen sotaan varustettuna, sinne taisteluun Herran edessä, niinkuin herramme sanoi.

32:28 Niin Mooses antoi heistä käskyn pappi Eleasarille ja

32:20 Ja Moses sanoi heille: jos tämän teette, että hankitsette teitänne sotaan \Herran\ edessä,

32:21 Niin menkää \Herran\ edessä Jordanin ylitse, jokainen kuin teistä hankittu on, siihenasti että hän ajaa kaikki vihollisensa pois kasvoinsa edestä,

32:22 Ja maa tulee \Herran\ edessä alamaiseksi; sitte pitää teidän palajaman jälleensä ja oleman viattomat \Herran\ ja Israelin edessä, ja niin tämä maa on teidän omanne \Herran\ edessä.

32:23 Mutta jos ette näin tee, katso, niin te rikotte \Herraa\ vastaan, ja teidän pitää tietämän teidän rikoksenne, että se käsittää teidät.

32:24 Niin rakentakaa siis kaupungeita lapsillenne, ja pihatoita karjallenne, ja tehkää niinkuin te sanoitte.

32:25 Gadin ja Rubenin lapset sanoivat Mosekselle: sinun palvelias tekevät niinkuin minun Herrani on käsenyt.

32:26 Meidän lapsemme, emäntämme, tavaramme ja kaikki meidän karjamme pitää jäämän Gileadin kaupunkeihin.

32:27 Mutta me sinun palvelias lähdemme kaikki yhdessä joukossa hankittuina sotaan \Herran\ edessä, niinkuin minun Herrani sanonut on.

32:28 Niin Moses käski heidän puolestansa pappia Eleatsaria, ja Josuaa Nunin

32:20 Moses sanoi heille: jos te tämän teette/ että te hangidzet teitän sotaan Herran edes.

32:21 Nijn mengät Herran edellä Jordanin ylidze/ jocainen cuin teistä hangittu on/ siihenasti että te ajatte caicki wiholiset pois hänen caswons edestä.

32:22 Ja maa tule Herran edes alemmaisexi/ sijtte pitää teidän palajaman jälleensä/ ja oleman wiattomat Herran ja Israelin edes/ ja nijn tämä maa on teidän oman Herran edes.

32:23 Mutta jos et te nijn tee/ cadzo/ nijn te ricotte Herran wastan/ ja teidän pitää tundeman teidän ricoxen/ josa hän käsittää teidän.

32:24 Nijn rakendacat sijs Caupungeita teidän lapsillen/ ja pihatoita teidän carjallen/ ja tehkät nijncuin te sanoitte.

32:25 Gadin ja Rubenin lapset sanoit Mosexelle: sinun palwelias tekewät nijncuin minun Herran on käsenyt.

32:26 Meidän lapsem/ emändäm/ tawaram ja caicki meidän carjam pitää jäämän Gileadin Caupungijn.

32:27 Mutta me sinun palwelias lähdem caicki yhdessä hangittuna sotaan Herran edes/ nijncuin minun Herran sanonut on.

32:28 Nlin Moses käski heidän puolestans pappia

Joosualle, Nuunin pojalle, ja Israelin sukukuntien perhekuntain päämiehille,	poikaa, ja Israelin lasten sukukuntain ylimmäisiä isiä,	Eleazarit/ ja Josua Nunin poica/ ja Israelin lasten sucucundain ylimmäisiä isiä.
32:29 ja Mooses sanoi heille: Jos gaadilaiset ja ruubenilaiset teidän kanssanne lähtevät Jordanin yli, jokainen varustettuna taisteluun Herran edessä, ja se maa tulee teille alamaiseksi, niin antakaa heille Gileadin maa omaksi.	32:29 Ja sanoi heille: jos Gadin ja Rubenin lapset menevät teidän kanssanne Jordanin ylitse, kaikki hankittuina sotaan \Herran\ edessä, ja te saatte kaikki maan allenne, niin antakaa heille Gileadin maa omaksi.	32:29 Ja sanoi heille: jos Gadin ja Rubenin lapset menevät teidän cansan Jordanin ylidze/ caicki hangittuna sootaan HERran edes/ ja te saatte caiken maan alan/ nijn andacat heille Gileadin maa omaksi.
32:30 Mutta jolleivät he varustaudu ja lähde teidän kanssanne sinne, niin asettokoot teidän keskuuteenne Kanaanin maahan.	32:30 Vaan jos ei he mene hankittuina teidän kanssanne, niin pitää heidän perimän teidän kanssanne Kanaanin maalla.	32:30 Waan josei he mene hangittuna teidän cansan/ nijn pitä heidän perimän teidän cansan Canaan maalla.
32:31 Silloin gaadilaiset ja ruubenilaiset vastasivat sanoen: Mitä Herra on puhunut sinun palvelijoillesi, sen me teemme.	32:31 Gadin ja Rubenin lapset vastasivat, ja sanoivat: niinkuin \Herra\ on puhunut sinun palvelioilles, niin me teemme:	32:31 Gadin ja Rubenin lapset wastaisit/ ja sanoit: nijncuin HERra on puhunut sinun palwelioilles/ nijn me teem.
32:32 Me lähdemme varustettuina Herran edessä Kanaanin maahan, että saisimme omaksemme perintöosan tällä puolella Jordanin.	32:32 Me menemme hankittuina \Herran\ eteen Kanaanin maalle, ja omistamme perintöosamme tällä puolella Jordania.	32:32 Me menem hangittuna HERran edes Canaan maalle/ ja omistam meidän perindöosam tällä puolella Jordanin.
32:33 Ja Mooses antoi heille, gaadilaisille ja ruubenilaisille sekä toiselle puolelle Manassen, Joosefin pojan, sukukuntaa, amorilaisten kuninkaan Siihonin valtakunnan ja Baasanin kuninkaan Oogin valtakunnan, maan ja sen kaupungit alueinensa, sen maan kaupungit yltympäri.	32:33 Niin Moses antoi Gadin ja Rubenin lapsille ja puolelle Manassen Josephin pojan sukukunnalle Sihonin Amorilaisten kuninkaan valtakunnan ja Ogin Basanin kuninkaan valtakunnan: maan kaupunkeinensa, jotka niissä maan äärissä ympärillä olivat.	32:33 Nijn Moses andoi Gadin ja Rubenin lapsille/ ja puolelle Manassen sucucunnalle Josephin pojan/ Sihonin Amorrerein waldacunnan/ Ja Oggin Basanin Cuningan waldacunnan/ caiken heidän maans Caupungeinens/ jotca nijsä maan äris ymbärillä olit.
32:34 Ja gaadilaiset rakensivat Diibonin, Atarotin, Aroerin,	32:34 Ja Gadin lapset rakensivat Dibonin, Atarotin, Aroerin,	32:34 Ja Gadin lapset rakensit Dibonin/ Atharothin/ Aroerin.
32:35 Atrot-Soofanin, Jaeserin, Jogbehan,	32:35 Atarot-Sophanin, Jaeserin, Jogbehanin,	32:35 Atrothin/ Sophanin/ Jaesarin/ Jegabehanin.
32:36 Beet-Nimran ja Beet-Haaranin varustetuiksi kaupungeiksi sekä karjatarhoja.	32:36 Betnimran ja Betaranin, vahvat kaupungit ja pihatot.	32:36 Bethnimran ja Betharan/ wahwat Caupungit ja pihatot.
32:37 Ja ruubenilaiset rakensivat Hesbonin, Elalen ja Kir-	32:37 Rubenin lapset rakensivat Hesbonin, Elealen, Kir-	32:37 Rubenin lapset rakensit Hesbonin/ Elealenin/ Kiriati-

jataimin,

32:38 Nebon ja Baal-Meonin, joiden nimet muutettiin, sekä Sibman. Ja he panivat nimet niille kaupungeille, jotka he rakensivat.

32:39 Mutta Maakir, Manassen poika, lähti Gileadiin ja valloitti sen ja karkoitti amorilaiset, jotka asuivat siellä.

32:40 Ja Mooses antoi Gileadin Maakirille, Manassen pojalle, ja hän asettui sinne.

32:41 Ja Jaair, Manassen poika, meni ja valloitti heidän leirikylänsä ja kutsui ne Jaairin leirikyliksi.

32:42 Ja Noobah meni ja valloitti Kenatin ynnä sen alueella olevat kylät ja kutsui sen, nimensä mukaan, Noobahiksi.

4 Mooses 33 LUKU

33:1 Nämä olivat israelilaisten matkat, jotka he kulkivat Egyptistä osastoittain Moosoksen ja Aaronin johdolla.

33:2 Ja Mooses kirjoitti Herran käskyn mukaan muistiin ne paikat, joista he lähtivät liikkeelle matkoillansa. Ja nämä ovat heidän matkansa heidän lähtöpaikkojensa mukaan.

33:3 He lähtivät liikkeelle Ramsekselta ensimmäisessä kuussa, ensimmäisen kuukauden viidentenätoista päivänä; pääsiäisen jälkeisenä päivänä israelilaiset lähtivät matkaan voimallisen käden suojassa, kaikkien egyptiläisten nähden,

33:4 egyptiläisten haudatessa

jataimin,

32:38 Ja Nebon, BaalMeonin, MusabotSemin ja Sibman, ja antoivat nimet niille kaupungeille, jotka he rakensivat.

32:39 Ja Makirin Manassen pojan lapset menivät Gileadiin ja voittivat sen, ja ajoivat ulos Amorilaiset, jotka siellä asuivat.

32:40 Niin Moses antoi Maakirille Manassen pojalle Gileadin, ja hän asui siellä.

32:41 Mutta Jair Manassen poika meni, ja voitti heidän maakylänsä, jotka hän kutsui Jairin kyliksi,

32:42 Meni myös Noba, ja voitti Kenatin tyttärenensä, ja hän kutsui sen Nobaksi nimestänsä.

33 LUKU

33:1 Nämät ovat Israelin lasten matkustukset, kuin he läksivät Egyptin maalta, joukkoinsa jälkeen, Moosoksen ja Aaronin kautta.

33:2 Ja Moses kirjoitti heidän matkustuksensa, niin kuin he matkustivat \Herran\ käskyn jälkeen. Ja nämä ovat heidän matkustuksensa heidän lähdentönsä jälkeen:

33:3 Ja he matkustivat Ramesesta viidentenätoista kymmenentenä päivänä ensimmäisenä kuukautena: toisena päivänä pääsiäisestä, läksivät Israelin lapset ulos korkian käden kautta, kaikki egyptiläisten nähden.

33:4 Ja Egyptiläiset hautasivat kaikki esikoisensa, jotka

haimin.

32:38 Nebon/ BaalMeonin/ ja muutti nimet/ ja Sibaman/ ja annoit niille Caupungeille nimet/ cuin he rakensit.

32:39 Ja Machirin Manassen pojan lapset menit Gileadiin ja voitit sen/ ja ajoit ulos caicki Amorrerit/ jotca siellä asuit.

32:40 Nijn Moses andoi Machirille Manassen pojalle Gileadin/ ja hän asui siellä.

32:41 Mutta Jair Manassen poica meni/ ja voitti heidän maan kyläns/ jotca hän cudzui Jairin kylixi.

32:42 Meni myös Nobah/ ja voitti Knathin tyttärenensä/ ja hän cudzui sen Nobahxi/ nimestänsä.

XXXIII. Lucu

33:1 NÄmät owat Israelin lasten matcustuxet/ jotca läxit Egyptin maalda/ jouckoinens Moosexen ja Aaronin cautta.

33:2 Ja Moses kirjotti heidän matcustuxens/ nijncuin he matcustit HERran käskyn jälkeen. Ja nämät owat heidän matcustuxens cuin he matcustit.

33:3 Ja matcustit Ramesest wijdendenätoistakymmenenä päiwänä ensimmäisnä Cuucautena toisnä päiwänä Pääsiäisestä/ corkian käden cautta/ caickein Egyptiläisten nähden.

33:4 Ja Egyptiläiset hautaisit

<p>kaikkia esikoisiansa, jotka Herra heidän keskuudestaan oli surmannut, ja Herran antaessa tuomion kohdata heidän jumaliansa.</p>	<p>\Herra\ heidän seassansa lyönyt oli, ja \Herra\ oli myös antanut tuomion käydä heidän jumalainsa ylitse.</p>	<p>esicoisens/ jotca HERra heidän seasans lyönyt oli: sillä HERra oli myös rangainnut heidän jumalitans.</p>
<p>33:5 Niin israelilaiset lähtivät Ramseksesta ja leiriytyivät Sukkotiin.</p>	<p>33:5 Koska Israelin lapset olivat vaeltaneet Ramesesta, niin he sioittivat itsensä Sukkotiin.</p>	<p>33:5 Cosca Israelin lapset olit waeldanet Ramesest/ nijn he sioitit idzens Suchotthijn.</p>
<p>33:6 Sitten he lähtivät Sukkotiasta ja leiriytyivät Eetamiin, joka on erämaan reunassa.</p>	<p>33:6 Ja matkustivat Sukkotiasta, ja sioittivat itsensä Etamiin, joka on korven äärellä.</p>	<p>33:6 Ja matcustit Suchothist/ ja sioitit idzens Ethamiijn/ joca on corwen ärellä.</p>
<p>33:7 Ja he lähtivät Eetamista ja kääntyivät takaisin PiiHahirotiin päin, joka on vastapäätä Baal-Sefonia, ja leiriytyivät Migdolin kohdalle.</p>	<p>33:7 Ja he matkustivat Eetamista ja palasivat PiiHahirottiin, joka on BaalZephoniin päin, ja sioittivat itsensä Migdolin kohdalle.</p>	<p>33:7 Ja he matcustit Ethamist/ ja pysännyit Hahirothin laxoon/ joca on BaalZephonin päin/ ja sioitit idzens Migdolin cohdalle.</p>
<p>33:8 Ja he lähtivät PiiHahirotilta ja kulkivat meren keskitse erämaahan ja vaelsivat kolmen päivän matkan Eetamin erämaassa ja leiriytyivät Maaraan.</p>	<p>33:8 Ja he matkustivat Hahirotin editse ja kävivät keskeltä merta korpeen, ja matkustivat kolme päiväkuuntaa Etamin korvessa, ja sioittivat itsensä Maraan.</p>	<p>33:8 Ja he matcustit Hahirothist/ ja käwit meren läpidze haman corpen/ ja matcustit colme päiwacunda Ethamin corwes/ ja sioitit idzens Marraahn.</p>
<p>33:9 Sitten he lähtivät Maarasta ja tulivat Eelimiin. Eelimissä oli kaksitoista vesilähdettä ja seitsemänkymmentä palmupuuta, ja he leiriytyivät sinne.</p>	<p>33:9 Ja he matkustivat Maarasta ja tulivat Elimiin: ja Elimissä oli kaksitoistakymmentä lähdettä, ja seitsemänkymmentä palmupuuta, ja sioittivat itsensä siellä.</p>	<p>33:9 Ja he matcustit Marahst ja tulit Elimijn/ siellä oli caxitoistakymmendä lähdettä ja seidzemenkymmendä palmupuuta/ ja sioitit idzens siellä.</p>
<p>33:10 Ja he lähtivät Eelimistä ja leiriytyivät Kaislameren rannalle.</p>	<p>33:10 Ja he matkustivat Eelimistä, ja sioittivat itsensä Punaisen meren tykö.</p>	<p>33:10 Ja he matcustit Eelimist/ ja sioitit idzens punaisen meren tygö/</p>
<p>33:11 Ja he lähtivät Kaislameren rannalta ja leiriytyivät Siinin erämaahan.</p>	<p>33:11 Ja matkustivat Punaisen meren tyköä, ja sioittivat itsensä Sinin korpeen.</p>	<p>33:11 Ja he matcustit punaisen meren tykö/ ja sioitit idzens Sinnin corpeen.</p>
<p>33:12 Ja he lähtivät Siinin erämaasta ja leiriytyivät Dofkaan.</p>	<p>33:12 Ja he matkustivat Sinin korvesta, ja sioittivat itsensä Dophkaan.</p>	<p>33:12 Ja he matcustit Sinnin corwest/ ja sioitit idzens Daphcaan.</p>
<p>33:13 Ja he lähtivät Dofkasta ja leiriytyivät Aalukseen.</p>	<p>33:13 Ja he matkustivat Dophkasta, ja sioittivat itsensä Alusiin.</p>	<p>33:13 Ja he matcustit Daphcast/ ja sioitit idzens Alus.</p>
<p>33:14 Ja he lähtivät Aaluksesta ja leiriytyivät Refidimiin; siellä ei ollut vettä kansan juoda.</p>	<p>33:14 Ja he matkustivat Alusista, ja sioittivat itsensä Raphidimiin, ja siinä ei ollut kansalle vettä juoda.</p>	<p>33:14 Ja he matcustit Alust/ ja sioitit idzens Raphidimijn/ ja sijnä ei ollut Canssalla wettä juoda.</p>
<p>33:15 Ja he lähtivät Refidi-</p>	<p>33:15 Ja he matkustivat</p>	<p>33:15 Ja he matcustit Raphi-</p>

mistä ja leirytyivät Siinain erämaahan.	Raphidimista, ja sioittivat itsensä Sinain korpeen.	dimist/ ja sioitit idzens Sinain corpeen.
33:16 Ja he lähtivät Siinain erämaasta ja leirytyivät Kibrot-Hattaavaan.	33:16 Ja he matkustivat Siinain korvesta, ja sioittivat itsensä Himohautoille.	33:16 Ja he matcustit Sinain corwest/ ja sioitit idzens himohautoille.
33:17 Ja he lähtivät Kibrot-Hattaavasta ja leirytyivät Haserotiin.	33:17 Ja he matkustivat Himohautoilta, ja sioittivat itsensä Hatserotiin.	33:17 Ja he matcustit himohautoilta/ ja sioitit idzens Hazerothijn.
33:18 Ja he lähtivät Haserotista ja leirytyivät Ritmaan.	33:18 Ja he matkustivat Hatserotista, ja sioittivat itsensä Ritmaan.	33:18 Ja he matcustit Hazerothist/ ja sioitit idzens Rithmaan.
33:19 Ja he lähtivät Ritmasta ja leirytyivät Rimmon-Perekseen.	33:19 Ja he matkustivat Ritmasta, ja sioittivat itsensä Rimmon Paretsiin.	33:19 Ja he matcustit Rithmast/ ja sioitit idzens Rimon Parezijin.
33:20 Ja he lähtivät Rimmon-Pereksestä ja leirytyivät Libnaan.	33:20 Ja he matkustivat Rimmon Paretsista, ja sioittivat itsensä Libnaan.	33:20 Ja he matcustit Rimon Parezest/ ja sioitit idzens Libnaan.
33:21 Ja he lähtivät Libnasta ja leirytyivät Rissaan.	33:21 Ja he matkustivat Libnasta, ja sioittivat itsensä Rissaan.	33:21 Ja he matcustit Libnast/ ja sioitit idzens Rissaan.
33:22 Ja he lähtivät Rissasta ja leirytyivät Kehelataan.	33:22 Ja he matkustivat Rissasta, ja sioittivat itsensä Kehelaan.	33:22 Ja he matcustit Rissast/ ja sioitit idzens Kehelataan.
33:23 Ja he lähtivät Kehelatasta ja leirytyivät Seferin vuoren juurelle.	33:23 Ja he matkustivat Kehelatasta, ja sioittivat itsensä Sapherin vuorelle.	33:23 Ja he matcustit Kehelathast/ ja sioitit idzens Sapherin vuorelle.
33:24 Ja he lähtivät Seferin vuoren juurelta ja leirytyivät Haradaan.	33:24 Ja he matkustivat Sapherin vuorelta, ja sioittivat itsensä Haradaan.	33:24 Ja he matcustit Sapherin vuorelda/ ja sioitit idzens Haradaan.
33:25 Ja he lähtivät Haradasta ja leirytyivät Makhelotiin.	33:25 Ja he matkustivat Haradasta ja sioittivat itsensä Makhelotiin.	33:25 Ja he matcustit Haradast/ ja sioitit idzens Makehelothijn.
33:26 Ja he lähtivät Makhelotista ja leirytyivät Tahatiin.	33:26 Ja he matkustivat Makhelotista, ja sioittivat itsensä Tahatiin.	33:26 Ja he matcustit Makehelothist/ ja sioitit idzens Tahathijn.
33:27 Ja he lähtivät Tahatista ja leirytyivät Tarahiin.	33:27 Ja he matkustivat Tahatista, ja sioittivat itsensä Taraan.	33:27 Ja he matcustit Tahathist/ ja sioitit idzens Tarahn.
33:28 Ja he lähtivät Tarahista ja leirytyivät Mitkaan.	33:28 Ja he matkustivat Tarahista, ja sioittivat itsensä Mitkaan.	33:28 Ja he matcustit Tarahst/ ja sioitit idzens Mitcaan.
33:29 Ja he lähtivät Mitkasta ja leirytyivät Hasmonaan.	33:29 Ja he matkustivat Mitkasta, ja sioittivat itsensä Hasmonaan.	33:29 Ja he matcustit Mitcast/ ja sioitit idzens Hasmonaan.
33:30 Ja he lähtivät Hasmonasta ja leirytyivät Moosero-	33:30 Ja he matkustivat Hasmonasta, ja sioittivat it-	33:30 Ja he matcustit Hasmonast/ ja sioitit idzens Mo-

tiin.	sensä Moserotiin.	serothijn.
33:31 Ja he lähtivät Moose- rotista ja leirytyivät Bene- Jaakaniin.	33:31 Ja he matkustivat Mo- serotista, ja sioittivat itsensä BeneJaekaniin.	33:31 Ja he matcustit Mose- rothist/ ja sioitit idzens Bne- Jaeconijn.
33:32 Ja he lähtivät Bene- Jaakanista ja leirytyivät Hoor-Gidgadiin.	33:32 Ja he matkustivat Be- neJaekanista, ja sioittivat itsensä Horgidgadiin.	33:32 Ja he matcustit BneJa- econist/ ja sioitit idzens Hor- gidgadijn.
33:33 Ja he lähtivät Hoor- Gidgadista ja leirytyivät Jot- bataan.	33:33 Ja he matkustivat Horgidgadista, ja sioittivat itsensä Jotbataan.	33:33 Ja he matcustit Hor- gidgast/ ja sioitit idzens Jathbathaan.
33:34 Ja he lähtivät Jotba- tasta ja leirytyivät Abronaan.	33:34 Ja he matkustivat Jotbatasta, ja sioittivat it- sensä Abronaan.	33:34 Ja he matcustit Jath- bathast/ ja sioitit idzens Ab- ronaan.
33:35 Ja he lähtivät Abronas- ta ja leirytyivät Esjon- Geberiin.	33:35 Ja he matkustivat Ab- ronasta, ja sioittivat itsensä Etseongeberiin.	33:35 Ja he matcustit Ab- ronast/ ja sioitit idzens Eze- ongaberijn.
33:36 Ja he lähtivät Esjon- Geberistä ja leirytyivät Siinin erämaahan, se on Kaadek- seen.	33:36 Ja he matkustivat Et- seongeberistä, ja sioittivat itsensä Sinin korpeen, se on Kades.	33:36 Ja he matcustit Ezeon- gaberist/ ja sioitit idzens Zin- nin corpeen/ se on/ Cades.
33:37 Ja he lähtivät Kaadek- sesta ja leirytyivät Hoorin vuoren juurelle, Edomin maan rajalle.	33:37 Ja he matkustivat Ka- deksesta, ja sioittivat itsensä Horin vuorelle, joka on Edo- min maan rajoilla.	33:37 Ja he matcustit Cade- xest/ ja sioitit idzens Horin vuorelle/ joca on Edomin maan rajoilla.
33:38 Ja pappi Aaron nousi Hoorin vuorelle Herran käskyn mukaan ja kuoli siellä neljän- tenäkymmenentenä vuotena siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta, viidennessä kuussa, kuukau- den ensimmäisenä päivänä.	33:38 Siinä meni pappi Aa- ron Horin vuorelle, \Herran\ käskyn jälkeen, ja kuoli siel- lä neljäntenäkymmenentenä vuotena, sittekuin Israelin lapset olivat lähteneet Eryp- tin maalta, ensimmäisenä päi- vänä viidennestä kuusta.	33:38 Sijnä meni pappi Aaron Horin vuorelle/ HERran käs- kyn jälken/ ja cuoli siellä neljäntenäkymmenentenä wuo- tena/ sijttecuin Israelin lapset olit lähtenet Egyptin maalda/ ensimäisnä päivänä wijden- nestä Cuusta/
33:39 Ja Aaron oli sadan kahdenkymmenen kolmen vuoden vanha kuollessaan Hoorin vuorella.	33:39 Ja Aaron oli sadan ja kolmenkolmattakymmentä vuotinen kuollessansa Horin vuorella.	33:39 Sadan ja colmencol- mattakymmendä wuotisna.
33:40 Mutta Aradin kuningas, kanaanilainen, joka asui Ka- naanin maan eteläosassa, sai kuulla israelilaisten tulosta.	33:40 Silloin kuuli Arad Ka- naanealaisten kuningas, joka asui etelään päin Kanaanin maalla, että Israelin lapset tulleet olivat.	33:40 Ja Arad Cananerein Cuningas/ joca asui etelän päin Canaan maalla/ cuuli että Israelin lapset tullet olit.
33:41 Ja he lähtivät Hoorin vuorelta ja leirytyivät Salmo- naan.	33:41 Ja he matkustivat Ho- rin vuorelta, ja sioittivat it- sensä Salmonaan.	33:41 Ja he matcustit Horin wuorelda/ ja sioitit idzens Salmonaan.
33:42 Ja he lähtivät Salmo- nasta ja leirytyivät Puunoniin.	33:42 Ja he matkustivat Salmonasta, ja sioittivat it- sensä Phunoniin.	33:42 Ja he matcustit Sal- monast/ ja sioitit idzens

33:43 Ja he lähtivät Puunonista ja leirytyivät Oobotiin.

33:44 Ja he lähtivät Oobotista ja leirytyivät Iije-Abarimiin Mooabin rajalle.

33:45 Ja he lähtivät Iijimistä ja leirytyivät Diibon-Gaadiin.

33:46 Ja he lähtivät Diibon-Gaadista ja leirytyivät Almon-Diblataimiin.

33:47 Ja he lähtivät Almon-Diblataimista ja leirytyivät Abarimin vuoristoon vastapäätä Neboa.

33:48 Ja he lähtivät Abarimin vuoristosta ja leirytyivät Mooabin arolle Jordanin rantaan, Jerikon kohdalle.

33:49 Ja Jordanin rannalla heidän leirinsä ulottui Beet-Jesimotista aina Aabel-Sittimiin asti Mooabin arolle.

33:50 Ja Herra puhui Mosekselle Mooabin arolla Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla, sanoen:

33:51 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun olette kulkeet Jordanin yli Kanaanin maahan,

33:52 niin karkoittakaa tieltänne kaikki maan asukkaat ja hävittäkää kaikki heidän jumalankuvansa, hävittäkää kaikki heidän valetut kuvansa ja kukistakaa kaikki heidän uhrikukkulansa.

33:53 Ottakaa sitten maan haltuunne ja asukaa siinä, sillä teille minä annan omaksien maan.

33:43 Ja he matkustivat Phunonista, ja sioittivat itsensä Obotiin.

33:44 Ja he matkustivat Obotista, ja sioittivat itsensä Iije Abarimiin, Moabin rajoille.

33:45 Ja he matkustivat Iijestä, ja sioittivat itsensä DiibonGadiin.

33:46 Ja he matkustivat DiibonGadista, ja sioittivat itsensä AlmonDiblataimiin.

33:47 Ja he matkustivat AlmonDiblataimista, ja sioittivat itsensä Abarimin vuorille Nebon kohdalle.

33:48 Ja he matkustivat Abarimin vuorilta, ja sioittivat itsensä Moabin kedoille, Jordanin tykö, Jerihon kohdalle.

33:49 Ja he sioittivat itsensä Jordanin tykö hamasta Bet-Jesimotista, niin AabelSittimiin Moabin kedoille.

33:50 Ja \Herra\ puhui Mosekselle, Moabin kedoilla, Jordanin tykönä Jerihon kohdalla, sanoen:

33:51 Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: kuin te olette tulleet Jordanin ylitse Kanaanin maalle,

33:52 Niin teidän pitää kaikki sen maan asuwait teidän edestänne ajaman pois, ja kaikki heidän maalauksensa ja valetut kuvansa hukuttaman, ja kaikki heidän korkeutensa hävittämän,

33:53 Ja niin teidän pitää maan omistaman ja asuman siinä; sillä teille olen minä maan antanut omistaaksen-

Phunonijn.

33:43 Ja he matcustit Phunonist/ ja sioitit idzens Obotthijn.

33:44 Ja he matcustit Obotist/ ja sioitit idzens Igemijn/ lähes Abarimi/ Moabiterein rajoille.

33:45 Ja he matcustit Iijimist/ ja sioitit idzens Dibon Gadijn.

33:46 Ja he matcustit Dibon Gadist/ ja sioitit idzens Almon Diblataimijn.

33:47 Ja he matcustit Almon Diblataimist/ ja sioitit idzens Abarimin wuorelle Nebon cohdalle.

33:48 Ja he matcustit Abarimin wuorelda/ ja sioitit idzens Moabiterein kedolle/ Jordanin tygö Jerihota wastan.

33:49 Ja he sioitit idzens Jordanin tygö hamast BethJesimothist nijn AabelSittimijn Moabiterein kedolle.

33:50 JA HERra puhui Mosekselle/ Moabiterein kedolla/ Jordanin tykönä/ Jerihon cohdalla/ sanoden:

33:51 Puhu Israelin lapsille/ ja sano heille: cosca te oletta tullet Jordanin ylidze Kanaan maalle/

33:52 Nijn teidän pitä caicki sen maan asuwait teidän edestän ajaman pois/ ja caicki heidän padzans/ ja waletut cuwans hucuttaman/ ja caicki heidän corkeudens häwittämän.

33:53 Ja nijn teidän pitä maan asuwait ajaman ulos/ ja asuman siellä: sillä teille olen minä maan andanut

33:54 Ja jakakaa maa keskenänne arvalla sukujenne mukaan; suuremmalle antakaa suurempi perintöosa ja pienemmälle pienempi perintöosa. Kukin saakoon perintöosansa siinä, mihin arpa sen hänelle määrää; isienne sukukuntien mukaan jakakaa maa keskenänne.

33:55 Mutta jos ette karkoita maan asukkaita tieltänne, niin ne, jotka te heistä jätätte jäljelle, tulevat teille okaiksi silmiinne ja tutkaimiksi kylkiinne, ja he ahdistavat teitä siinä maassa, jossa te asutte.

33:56 Ja silloin minä teen teille, niinkuin aioin tehdä heille.

4 Mooses 34 LUKU

34:1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

34:2 Käske israelilaisia ja sano heille: Kun te tulette Kanaanin maahan - se on se maa, jonka te saatte perintöosaksenne, Kanaanin maasta äärestä ääreen -

34:3 niin teidän eteläinen rajanne kulkekoon Siinin erämaasta Edomia pitkin; eteläinen raja alkakoon idässä Suolameren päästä

34:4 ja kääntyköön Skorpionisolasta etelään ja kulkekoon Siiniin, ja se päättyköön Kaades-Barneasta etelään. Sieltä raja lähteköön Hasar-Adariin, kulkekoon Asmoniin

ne sen.

33:54 Ja teidän pitää maan jakaman arvalla teidän sukukunnillenne. Joita usiampi on, niille pitää teidän enempi antaman perinnöksensä, ja joita vähempi on, niille vähemmän perinnöksensä; kuin arpa lankee kullekin, niin pitää hänen sen ottaman: teidän isäinne sukukuntain jälkeen pitää teidän perimän.

33:55 Mutta jollette maan asuvaisia aja ulos teidän edestänne, niin pitää ne, jotka te heistä jätätte, oleman teille niinkuin orjantappurat silmissänne, ja keihäs kyljessänne; sillä heidän pitää ahdistaman teitä sillä maalla, kussa te asutte.

33:56 Niin tapahtuu, että minä teen niin teille, kuin minä aioin heille tehdä.

34 LUKU

34:1 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

34:2 Käske Israelin lapsille, ja sano heille: kuin te tulette Kanaanin maalle, niin pitää se maa oleman se, joka teille perimiseksi lankee, Kanaanin maa rajainsa jälkeen.

34:3 Etelän puoli pitää rupeeman Sinin korvesta Edomin tyköä, niin että teidän rajanne etelään päin pitää käymän Suolaisen meren äärestä, joka itään päin on.

34:4 Ja se raja pitää teille käymän ympäri etelästä Akrabimin palttaa myöten ja menemän Siniin, niin että sen uloskäyminen eteläpuolelta on KadesBarneaan päin, että se ulottuu Hatsar Adariin, ja menee Asmoniin.

omistaxen sen.

33:54 Ja teidän pitää maan jacaman arvalla sucuin keskenä/ joita usiambi on/ nijlle pitää teidän enämbi andaman/ joita wähembi on/ nijlle wähemmän/ cuin arpa lange cullengin/ nijn pitää hänen sen ottaman/ teidän Isäin sucucundain jälkeen pitää teidän perimän.

33:55 Mutta joldeica te maan auswaisia aja ulos teidän edestän/ nijn pitää ne jäänet oleman teille nijncuin orjantappurat teidän silmisän/ ja keihäs teidän kyljesän/ ja pitää ahdistaman teitä sillä maalla cusa te asutta.

33:56 Nijn tapahtu/ että minä teen nijn teille/ cuin minä aiwoin heille tehdä.

XXXIV. Lucu

34:1 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

34:2 käske Israelin lapsille/ ja sano heille: Canaan maalle tulduan pitää sillä maalla/ joca teille perimisexi lange Canaan maalla/ oleman hänen rajans.

34:3 Etelän puoli pitää rupeeman Zinnin corwesta Edomin tykö/ nijn että teidän rajan etelän päin/ pitää oleman suolaisen meren ärestä/ joca itän päin on.

34:4 Ja että raja pitää ulottuman eteläst haman Acrabimin/ ja käymän Zinnin läpidize/ ja rajat merest haman Cades Barneaan/ ja ulottuman Adarin kylään/ ja käymän Asmonin läpidize.

34:5 ja kääntyköön Asmonista Egyptin purolle ja päättyköön mereen.

34:6 Ja teidän läntisenä rajananne olkoon Suuri meri; tämä olkoon läntisenä rajananne.

34:7 Ja teidän pohjoinen rajanne olkoon tämä: Suuresta merestä vetäkää raja Hoorin vuoreen;

34:8 Hoorin vuoresta vetäkää raja siihen, mistä mennään Hamatiin, ja raja päättyköön Sedadiin.

34:9 Sieltä raja lähteköön Sifroniin ja päättyköön Hasar-Eenaniin. Tämä olkoon pohjoisena rajananne.

34:10 Ja itäinen rajanne vetäkää Hasar-Eenanista Sefamiin;

34:11 Sefamista raja painukoon Riblaan, Ainista itään, ja sieltä raja edelleen painukoon, kunnes se sattuu vuoriselänteeseen Kinneretin järven itäpuolella.

34:12 Sitten raja yhtyköön Jordaniin ja päättyköön Suolamereen. Tämä on oleva teidän maanne rajoineen yltympäri.

34:13 Ja Mooses käski israelilaisia sanoen: Tämä on se maa, joka teidän on jaettava arvalla keskenänne ja jonka Herra määräsi annettavaksi yhdeksälle ja puolelle sukukunnalle.

34:14 Sillä ruubenilaisten sukukunta perhekunnittain ja gaadilaisten sukukunta perhekunnittain ja toinen puoli Ma-

34:5 Sitte pitää rajan menevän ympäri Asmonista Egyptin virtaan asti, niin että sen loppu on meressä.

34:6 Mutta raja länteen päin pitää oleman teille suuri meri: se pitää oleman teidän maanne ääri länteen päin.

34:7 Ja tämä pitää raja pohjaa päin oleman: teidän pitää määräämään sen suuresta merestä hamaan Horin vuoreen asti,

34:8 Ja Horin vuoresta määräämään siihenasti että Hamatiin tullaan, niin että rajan loppu on Zedassa.

34:9 Ja raja menköön Ziphroniin ja sen loppu olkoon HatsarEnanissa. Se olkoon rajanne pohjoista päin.

34:10 Ja pitää myös määräämään rajanne itään päin, Enanista niin Sephamiin.

34:11 Ja raja menkään alas Sephamista Riblaan, Ainin itäpuolella; sitte juoskaan alaspäin, ja menkään Kinneretin meren sivutse idän puolella,

34:12 Ja tulkaan raja alas Jordaniin päin ja sen loppu olkoon Suolainen meri. Sen pitää oleman teidän maanne, rajoinensa joka taholta.

34:13 Ja Moses käski Israelin lapsille ja sanoi: tämä on maa, jonka teidän pitää jakaman keskenänne arvalla, jonka \Herra\ käski antaa niille yhdeksälle sukukunnalle, ja sille puolelle sukukunnalle;

34:14 Sillä Rubenin lasten sukukunta, heidän isäinsä huoneen jälkeen, ja Gadin lasten sukukunta heidän isäinsä huoneen jälkeen, ja

34:5 Ja ojendamaman idzens Asmost Egyptin wirtan asti/ ja sen loppu olcan meresä.

34:6 Mutta raja länden päin/ pitä oleman tämä: nimittäin/ suuri meri pitä oleman teidän maan äri länden päin.

34:7 Raja pohjan päin pitä oleman tämä: teidän pitä mittaman suurest merest haman Horin wuoren asti.

34:8 Ja Horin wuoresta mittaman/ siihenasti että Hamatthijn tullan/ nijn että hänen loppuns on Zebadan rajas.

34:9 Ja sen rajan loppu nijn Ziphron/ ja sen loppu olcon Enanin kylän tykönä. Se olcon teidän rajan pohjan päin.

34:10 Ja pitä myös mittaman teidän rajan itän päin Enanist nijn Zephamaahan.

34:11 Ja se raja mengän alaspäin Zephamast Ribla Ainin asti idän puoleen. Sijtte juoscan alaspäin/ ja mengän Cinerethin meren siwua idän puoleen.

34:12 Ja tulcan Jordanin päin/ nijn että sen loppu olcon suolainen meri. Sen pitä oleman teidän maan rajoinens/ ymbärins.

34:13 JA Moses käski Israelin lapsille/ ja sanoi: tämä on maa/ jonga teidän pitä jaccaman keskenän arwalla/ jonga HERra käski anda nijlle yhdexälle sucucunnalle/ ja sille puolelle sucucunnalle:

34:14 Sillä Rubenin lasten sucucunda/ heidän Isäns huonen jälken/ ja se puoli Manassen sucucunda/ owat

nassen sukukuntaa ovat jo saaneet perintöosansa.	puoli Manassen sukukuntaa ovat jo ottaneet osansa.	jo ottanet heidän osans.
34:15 Nämä kaksi ja puoli sukukuntaa ovat jo saaneet perintöosansa tällä puolella Jordania Jerikon kohdalla, itään päin, auringon nousuun päin.	34:15 Niin ovat ne kaksi sukukuntaa, ja se puoli sukukuntaa saaneet perintöosansa tällä puolella Jordania, Jerihon kohdalle itää päin.	34:15 Nijn owat ne caxi sucucunda/ ja se puoli sucucunda saanet heidän perintöosans/ tällä puolen Jordania Jerihon cohdalle/ itän päin.
34:16 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:	34:16 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:	34:16 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:
34:17 Nämä ovat niiden miesten nimet, joiden on jaettava teille se maa: pappi Eleasar ja Joosua, Nuunin poika;	34:17 Nämät ovat miesten nimet, joiden pitää jakamaan maan teille: pappi Eleatsar ja Josua Nunin poika.	34:17 Nämät owat miesten nimet/ jotca maan pitä jacaman teidän keskellän/ pappi Eleazar ja Josua Nunin poica.
34:18 ja näiden lisäksi valitkaa päämies kustakin sukukunnasta maata jakamaan.	34:18 Siihen pitää myös teidän ottaman yhden päämiehen jokaisesta sukukunnasta, maata jakamaan.	34:18 Sijhen pitä myös teidän ottaman päämiehet jocaidzest sucucunnast maata jacaman.
34:19 Nämä ovat niiden miesten nimet: Juudan sukukunnasta Kaaleb, Jefunnen poika;	34:19 Ja nämät ovat miesten nimet: Juudan sukukunnasta, Kaleb Jephunnen poika;	34:19 Ja nämät owat miesten nimet/ Caleb Jephunnen poica Judan sucucunnast.
34:20 simeonilaisten sukukunnasta Semuel, Ammihudin poika;	34:20 Simeonin lasten sukukunnasta, Semuel Ammihudin poika;	34:20 Semuel Amihudin poica/ Simeonin sucucunnasta.
34:21 Benjaminin sukukunnasta Elidad, Kisionin poika;	34:21 BenJaminin sukukunnasta, Elidad Kisionin poika;	34:21 Elidad Chision poica/ BenJaminin sucucunnast.
34:22 daanilaisten sukukunnasta päämies Bukki, Joglin poika;	34:22 Danin lasten sukukunnan päämies, Bukki Joglin poika;	34:22 Buchi Jaglin poica/ Danin lasten sucucunnan päämies.
34:23 joosefilaisista, manasselaisten sukukunnasta, päämies Hanniel, Eefodin poika;	34:23 Josephin lapsista, Manassen sukukunnan päämies, Hanniel Ephodin poika;	34:23 Haniel Ephodin poica/ Josephin lapsist/ Manassen sucucunnan päämies.
34:24 efraimilaisten sukukunnasta päämies Kemuel, Siftanin poika;	34:24 Ephraimin lasten sukukunnan päämies, Kemuel Siptanin poika;	34:24 Kemuel Siphtan poica/ Ephraimin lasten sucucunnan päämies.
34:25 sebulonilaisten sukukunnasta päämies Elisafan, Parnakin poika;	34:25 Sebulonin lasten sukukunnan päämies, Elitsaphan Parnakin poika;	34:25 Elizaphan Parnachin poica/ Sebulonin lasten sucucunnan päämies.
34:26 isaskarilaisten sukukunnasta päämies Paltiel, Assanin poika;	34:26 Isaskarin lasten sukukunnan päämies, Patiel Assanin poika;	34:26 Palthiel Asan poica/ Isascharin lasten sucucunnan päämies.
34:27 asserilaisten sukukunnasta päämies Ahihud, Selo-	34:27 Asserin lasten sukukunnan päämies, Ahihud	34:27 Ahihud Selomin poica/ Asserin lasten sucucunnan

min poika,

34:28 ja naftalilaisten sukukunnasta Pedahel, Ammihudin poika.

34:29 Nämä olivat ne, jotka Herra määräsi jakamaan israelilaisille Kanaanin maan.

4 Mooses 35 LUKU

35:1 Ja Herra puhui Mooseselle Moabin arolla Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla, sanoen:

35:2 Käske israelilaisia antamaan omistamistaan perintöosista leeviläisille kaupungeja heidän asuaksensa ja antamaan leeviläisille myöskin laidunmaata näiden kaupunkien ympäriltä.

35:3 Nämä kaupungit olkoot heillä asuntoina, ja niiden laidunmaat olkoot heidän juhtiansa, karjaansa ja kaikkia muita elukoitansa varten.

35:4 Ja näiden kaupunkien laidunmaat, jotka teidän on annettava leeviläisille, ulottukoot kaupungin muurista ulospäin tuhat kyynärää joka taholle.

35:5 Ja mitatkaa kaupungin ulkopuolella itään päin kaksituhatta kyynärää ja etelään päin kaksituhatta kyynärää ja länteen päin kaksituhatta kyynärää ja pohjoiseen päin kaksituhatta kyynärää, ja kaupunki olkoon siinä keskellä. Tämä olkoon heillä kaupunkien laidunmaa.

35:6 Ja niistä kaupungeista, jotka teidän on annettava leeviläisille, olkoon kuusi turvakaupunkia, jotka teidän on

Selomin poika;

34:28 Naphtalin lasten sukukunnan päämies, Pedahel Ammihudin poika.

34:29 Nämät ovat ne jotka \Herra\ käskenyt on Israelin lasten perintöosaa jakamaan Kanaanin maalla.

35 LUKU

35:1 Ja \Herra\ puhui Mooseselle, Moabin kedoilla, läsnä Jordania Jerihon kohdalla, sanoen:

35:2 Käske Israelin lasten perimisestänsä antaa Leviläisille kaupungeita heidän asuaksensa, antakaat myös esikaupungit niiden ympärille Leviläisille,

35:3 Että he asuisivat kaupungeissa, ja pitäisivät karjansa, tavaransa ja kaikkinaiset eläimensä esikaupungeissa.

35:4 Esikaupunkien laveus, jotka teidän pitää antaman Leviläisille, pitää oleman tuhannen kyynärää kaupungin muurista ulos, kaikki ympärinsä.

35:5 Niin teidän pitää mitaaman ulkopuolelle kaupunkia idän puolelle kaksituhatta kyynärää, ja etelän puolelle kaksituhatta kyynärää, ja lännen puolelle kaksituhatta kyynärää, ja pohjan puolelle kaksituhatta kyynärää, että kaupunki keskellä olis: se pitää oleman heidän esikaupunkinsa.

35:6 Ja niiden kaupunkien seassa, mitkä te annatte Leviläisille, pitää teidän antaman kuusi vapaakaupunkia, että se joka jonkun kuoli-

päämies.

34:28 Pedahel Amihudin poika/ Nephtalin lasten sukukunnan päämies.

34:29 Nämät owat ne cuin HERra käskenyt on/ Israelin lasten perindöosa jacaman Canaan maalla.

XXXV. Lucu

35:1 JA HERra puhui Mosexelle/ Moabiterein kedoilla/ läsnä Jordania Jerihon kohdalla/ sanoden:

35:2 käske Israelin lasten anda Lewitaille Caupungeita asuaxens heidän perimisestäns/ nijn myös esicaupungit ymbärins Caupungeita andacat Lewitaille.

35:3 Että he asuisit Caupungeis/ ja pitäisit heidän carjans/ tawarans ja caickinaiset eläimens esicaupungeis.

35:4 Esicaupungein lawius cuin teidän pitä andaman Lewitaille/ pitä oleman tuhannen kynärät Caupungin muurist ulos caicki ymbärins.

35:5 Nijn teidän pitä mittaaman Caupungista idän puolel caxi tuhatta kynärätä: ja etelän puolel caxi tuhatta kynärätä/ ja lännen puolel caxi tuhatta kynärätä/ ja pohjan puolel caxi tuhatta kynärätä/ että Caupungi keskellä olis. Se pitä oleman heidän esicaupungins.

35:6 JA nijden Caupungein seas cuin te annatte Lewitaille/ pitä teidän andaman cuusi wapat Caupungit/ että se

annettava pakopaikaksi sille, joka on jonkun tappanut; ja niiden lisäksi antakaa neljäkymmentä kaksi kaupunkia.

35:7 Kaikkiaan olkoon kaupungeja ja niiden laidunmaita, jotka teidän on annettava leeviläisille, neljäkymmentä kahdeksan.

35:8 Ja niitä israelilaisten omistamia kaupungeja, jotka teidän on annettava, otettakoon useampia siltä sukukunnalta, jolla niitä on paljon, ja vähemmän siltä, jolla niitä on vähemmän. Kukin sukukunta antakoon leeviläisille kaupunkiaan saamansa perintöosan mukaan.

35:9 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

35:10 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun te olette menneet Jordanin yli Kanaanin maahan,

35:11 niin valitkaa itsellenne kaupungeja turvakaupungeiksenne. Niihin paetkoon tappaja, joka tapaturmaisesti on jonkun surmannut.

35:12 Ja nämä kaupungit olkoot teillä turvapaikkoina verenkostajalta, niin ettei tappajan tarvitse kuolla, ennenkuin hän on ollut seurakunnan tuomittavana.

35:13 Ja kaupungeja, jotka teidän on määrättävä turvakaupungeiksi, olkoon teillä kuusi.

35:14 Kolme kaupunkia teidän on määrättävä tältä puolelta Jordanin, ja kolme kaupunkia teidän on määrättävä

aaksi lyö, pakenis niihin. Vielä päälliseksi pitää teidän antaman heille kaksiviidettäkymmentä kaupunkia,

35:7 Niin että kaikkiansa kaupungeita, jotka annatte Leviläisille, tulee kahdeksanviidettäkymmentä, esikaupunkeinensa.

35:8 Ja ne kaupungit, jotka te annatte Israelin lasten omaisuudesta, pitää heille annettaman enempi siltä, jolla paljon on, ja vähempi siltä, jolla vähempi on: itsekin perimisensä jälkeen, joka hänelle jaettu on, pitää antaman Leviläisille kaupungeita.

35:9 Ja \Herra\ puhui Moosekselle, sanoen:

35:10 Puhu Israelin lapsille ja sano heille: tultuanne Jordanin ylitse Kanaanin maalle,

35:11 Pitää teidän valitsemman teillenne kaupungeita, jotka teille vapaat kaupungit oleman pitää, joihin tappaja paetkaan, se kuin tapaturmasta jonkun kuoliaaksi lyö.

35:12 Ja pitää senkaltaiset vapaakaupungit oleman teidän seassanne, verenkostajan tähden, ettei tappajan pidä kuoleman, siihenasti että hän koko seurakunnan oikeuden edessä on seisonut.

35:13 Ja ne kaupungit, jotka teidän antaman pitää, pitää oleman teille kuusi vapaa-kaupunkia.

35:14 Kolme kaupunkia pitää teidän antaman tällä puolella Jordania, ja kolme Kanaanin maalla: ne pitää oleman vapauskaupungit.

joca jongun cuoliaksi lyö/ pakenis niihin. Vielä päälliseksi pitää teidän andaman/ heille caxiwijdetäkymmentä Caupungita.

35:7 Nijn että caickians Caupungeita cuin te annatte Lewitaille/ tule cahdexan wijdetäkymmentä/ esicaupungeinens.

35:8 Ja pitää heille annettaman enämbi nijldä/ joilla paljo on Israelin lasten seas/ ja vähembi nijldä/ joilla vähembi on/ idzecukin hänen perimisens jälken/ joca hänelle jaettu on/ pitää andaman Lewitaille Caupungit.

35:9 JA HERra puhui Mosexelle/ sanoden:

35:10 Puhu Israelin lapsille/ ja sano heille: tulduan Jordanin ylidze Canaan maalle/

35:11 Pitä teidän walidzeman Caupungeita/ jotca wapat Caupungit oleman pitää/ joihinga se paetcan/ cuin jongun tapaturmast cuoliaksi lyö.

35:12 Ja pitää sencaltaiset wapat Caupungit oleman teidän seasan/ weren costaitten tähden ettei tappajan pidä cuoleman/ siihenasti/ että hän coco seuracunnan oikeuden edes on seisonut.

35:13 Ja ne Caupungit/ cuin teidän andaman pitää/ pitää oleman cuusi wapata Caupungita.

35:14 Colme pitää teidän andaman tälle puolen Jordanin/ ja colme Canaan maalle. Ne owat ne cuusi wapat caupun-

Kanaanin maasta; ne olkoot turvakaupunkeja.

35:15 Israelilaisille ja teidän keskuudessanne asuvalle muukalaiselle ja loiselle olkoot ne kuusi kaupunkia turvapaikkoina, joihin voi paeta jokainen, joka tapaturmaisesti jonkun surmaa.

35:16 Mutta jos joku rautaseella lyö toista, niin että tämä kuolee, on hän tahallinen tappaja; sellainen tappaja rangaistakoon kuolemalla.

35:17 Jos joku ottaa käteensä kiven, jolla voi lyödä kuoliaaksi, ja lyö toista, niin että tämä kuolee, on hän tahallinen tappaja; sellainen tappaja rangaistakoon kuolemalla.

35:18 Tahi jos joku ottaa käteensä puuaseen, jolla voi lyödä kuoliaaksi, ja lyö toista, niin että tämä kuolee, on hän tahallinen tappaja; sellainen tappaja rangaistakoon kuolemalla.

35:19 Verenkestaja ottakoon sellaisen tappajan hengiltä; hän ottakoon hänet hengiltä, milloin vain hänet tapaa.

35:20 Ja jos joku vihassa iskee toista tahi heittää häntä jollakin murhaamisen tarkoituksessa, niin että tämä kuolee,

35:21 tahi vihaa kantaen lyö häntä kädellään, niin että hän kuolee, rangaistakoon lyöjä kuolemalla, sillä hän on tahallinen tappaja; verenkestaja ottakoon sellaisen tappajan hengiltä, milloin vain hänet tapaa.

35:22 Mutta jos joku vahingossa, vaan ei vihassa, satut-

35:15 Sekä Israelin lapsille, että muukalaisille ja huonekuntalaisille heidän seassansa, pitää ne kuusi kaupunkia oleman pakoa varten, että sinne pakenis kuka ikänä jonkun sielun tapaturmaisesti lyö.

35:16 Joka jonkun lyö rautaisella aseella, niin että hän kuolee, hän on miehentappaja: sen miestappajan pitää totisesti kuoleman.

35:17 Jos hän paistaa jonkun kivellä, joka hänen kädessänsä on, josta kuolla taidetaan, ja se kuolee, niin hän on miehentappaja, ja pitää totisesti kuoleman.

35:18 Jos hän lyö häntä jollakulla puuaseella, josta taidetaan kuolla, ja se kuolee, hän on miehentappaja, ja pitää totisesti kuoleman.

35:19 Verenkestajan pitää itse tappaman miehentappajan: kohdatessansa häntä, pitää hänen sen cuolettaman.

35:20 Jos hän syöksee hänen vihasta taikka paistaa häntä väijymisessä, niin että hän kuolee,

35:21 Taikka vihasta lyö häntä kädellänsä, niin että hän kuolee, niin pitää sen totisesti kuoleman, joka hänen löi; sillä hän on miehentappaja. Veren lähimmäinen lanko pitää tappaman hänen kohdatessansa häntä.

35:22 Mutta jos hän syöksee hänen tapaturmasta ilman

gita.

35:15 Sekä Israelin lapsille/ että muukalaisille ja huonecundaisille teidän seassan/ että sinne pakenis/ cucaikänäns jongun sielun tapaturmast lyö.

35:16 JOca jongun cuoliaksi lyö raudalla/ nijn että hän cuole/ hän on miehen tappaja/ Ja pitä totisest cuoleman.

35:17 Paisca hän jongun kiwellä (jolla cuoletetta taitan) nijn että hän sijtä cuole/ nijn hän on miehen tappaja/ ja pitä totisest cuoleman.

35:18 Lyö hän händä puulla (jolla taitan cuoletetta) nijn että hän cuole/ hän on miehen tappaja ja pitä totisest cuoleman.

35:19 Weren costajan pitä miehen tappajan andaman cuoletta/ cohdatesans hänen.

35:20 Jos hän syöä hänen wihast/ taicka paisca hänen päällens jotakin petoxella/ nijn että hän cuole.

35:21 Taicka wihast lyö händä kädelläns/ nijn että hän cuole/ nijn pitä hänen totisest cuoleman/ joca hänen löi: sillä hän on miehen tappaja. Weren costaja pitä tappaman hänen cohdatesans hänen.

35:22 Mutta jos hän syöä hänen tapaturmast ilman wi-

<p>taa toista tai heittää häntä jollakin esineellä, millä hyvänsä, ilman murhaamisen tarkoitusta,</p>	<p>vihata, taikka heittää jotakin hänen päällensä ilman väijymystä,</p>	<p>hata/ taikka heittä jotakin hänen päällensä tapaturmast/</p>
<p>35:23 tahi jos hän kivellä, jolla voi lyödä kuoliaaksi, huomaamattansa satuttaa toista, niin että tämä kuolee, eikä hän ollut hänen vihamiehensä eikä tarkoittanut häntä vahingoittaa,</p>	<p>35:23 Taikka heittää häntä kivellä, josta kuolla taide-taan, ja ei sitä nähnyt, niin että hän kuolee, ja ei ole hänen vihamiehensä, ei myös hänelle mitäkään paha aikunut:</p>	<p>35:23 Taicka heittä kiwellä händä tietämätä (josta mies cuole/ ja ei sitä nähnyt) nijn että hän cuole/ ja ei ole hän hänen wihamiehensä/ ja hänelle myös ei mitäkään paha suonut/</p>
<p>35:24 niin seurakunta ratkais-koon tappajan ja verenkostajan välin näiden säädösten mukaan.</p>	<p>35:24 Niin pitää kansan tuomitseman lyöjän ja verenkostajan välillä, näiden oikeutten jälkeen.</p>	<p>35:24 Nijn pitä Canssan duomidzeman täsä asias lyöjän ja weren costajan wälillä.</p>
<p>35:25 Ja seurakunta päästävään tappajan verenkostajan kädestä, ja seurakunta antakoon hänen palata turvakaupunkiin, johon hän oli paennut, ja siellä hän asuukoon pyhällä öljyllä voidellun ylimmäisen papin kuolemaan asti.</p>	<p>35:25 Ja kansan pitää vapahtaman miehentappajan verenkostajan käsistä, antaen hänen tulla vapaakaupunkiin jälleen, johon hän pakeni; ja siellä pitää hänen oleman ylimmäisen papin kuolemaan asti, joka pyhällä öljyllä voideltu on.</p>	<p>35:25 Ja Canssan pitä wapahtaman miehen tappajan weren costajan käsistä andaden hänen tulla wapaan Caupungijn jällens/ johonga hän pakeni/ ja siellä pitä hänen oleman ylimmäisen papin cuoleman asti/ joca pyhällä öljyllä woideldu on.</p>
<p>35:26 Mutta jos tappaja menee sen turvakaupungin alueen ulkopuolelle, johon hän on paennut,</p>	<p>35:26 Mutta jos miehentappaja rohkiasti menee vapaakaupunkinsa rajain ylitse, johon hän paennut on,</p>	<p>35:26 Jos miehen tappaja mene hänen wapan Caupungins rajain ylidze/ johonga hän paennut on/</p>
<p>35:27 ja verenkostaja tapaa hänet ulkopuolella hänen turvakaupunkinsa aluetta ja verenkostaja surmaa tappajan, niin ei hän joudu verenvikaan;</p>	<p>35:27 Ja verenkostaja löytää hänen ulkona vapaakaupunkinsa rajoista, ja lyö hänen kuoliaaksi, niin ei pidä hänen sen vereen syypää oleman;</p>	<p>35:27 Ja weren costaja löytä hänen ulcona wapan Caupungins rajoista/ ja lyö hänen cuolixi/ nijn ei pidä hänen sen wereen syypää oleman:</p>
<p>35:28 sillä hänen on asuttava turvakaupungissaan ylimmäisen papin kuolemaan asti. Mutta ylimmäisen papin kuoltua tappaja saa palata perintömaallensa.</p>	<p>35:28 Sillä hänen piti vapaakaupungissansa oleman ylimmäisen papin kuolemaan asti ja ylimmäisen papin kuoleman jälkeen tuleman perintömaallensa jälleen.</p>	<p>35:28 Sillä hänen piti wapas Caupungisans oleman ylimmäisen papin cuoleman asti/ ja ylimmäisen papin cuoleman jälken tuleman perindö maal-lens jällens.</p>
<p>35:29 Ja tämä olkoon teillä oikeussäädöksenä sukupolvesta sukupolveen, missä asuttekin.</p>	<p>35:29 Nämät pitää oleman teille ja teidän lapsillenne oikeuden säädiksi, kaikissa teidän asumasioissanne.</p>	<p>35:29 Nämät pitä oleman teille ja teidän lapsillen oikeudexi/ caikisa teidän asumasioisan.</p>
<p>35:30 Jos joku lyö toisen kuoliaaksi, surmattakoon tappaja todistajien antaman to-</p>	<p>35:30 Joka lyö jonkun kuoliaaksi, se miehentappaja pitää tapettaman todistajain</p>	<p>35:30 Mlehen tappaja pitä tapettaman cahden suun todistuxest/ yxi todistaja ei pi-</p>

distuksen nojalla; mutta yhden todistajan todistuksen nojalla älköön ketään kuoleamalla rangaistako.

35:31 Älkää ottako lunastusmaksua sellaisen tappajan hengestä, joka on tehnyt hengenrikoksen, vaan rangaistakoon hänet kuoleamalla.

35:32 Älkääkä ottako lunastusmaksua siltä, joka on paennut turvakaupunkiin, ettei hän ennen papin kuolemaa saisi palata asumaan omalle maallensa.

35:33 Älkääkä saastuttako sitä maata, jossa te olette, sillä veri saastuttaa maan. Ja maalle ei voi toimittaa sovittusta verestä, joka siihen on vuodatettu, muulla kuin sen verellä, joka sen on vuodattanut.

35:34 Älkää siis saastuttako sitä maata, jossa te asutte ja jossa minäkin asun teidän keskellänne, sillä minä, Herra, asun israelilaisten keskellä.

4 Mooses 36 LUKU

36:1 Silloin Gileadin, Maakirin pojan, Manassen pojanpojan, suvun perhekuntapäämiehet, jotka olivat Joosefin poikien sukua, astuivat esiin ja puhuivat Moosekselle ja ruhtinaille, israelilaisten perhekuntapäämiehille,

36:2 ja sanoivat: Herra käski herrani jakaa sen maan arvala israelilaisille perintöosaksi, ja herrani sai käskyn Herralta antaa Selofhadin, meidän veljemme, perintöosan hänen tyttärillensä.

suun jälkeen, ja yksi todista- ja ei pidä sielua vastaan täysi todistus oleman kuolemaan.

35:31 Ja ei teidän pidä ottaman yhtäkään hintaa miehentappajan hengen edestä, joka itse pahuudesta on kuoleman matkaan saattanut; sillä hänen pitää totisesti kuoleman.

35:32 Ja ei pidä teidän yhtäkään hintaa ottaman siltä, joka vapaakaupunkiinsa paennut oli, niin että hän tulis jälleen asumaan maalle ennen papin kuolemaa.

35:33 Ja älkäätkä saastuttako maata, jossa te asutte; sillä se joka vereen vikaapää on, hän saastuttaa maan, ja maa ei taida puhdistettaa verestä, joka siihen vuodatettu on, muutoin kuin sen veren kautta, joka sen vuodattanut on.

35:34 Älkäätkä te saastuttako maata, jossa te asutte, jossa myös minä asun; sillä minä olen \Herra\, joka asun Israelin lasten seassa.

36 LUKU

36:1 Ja ylimmäiset isät, Gileadin lasten suvusta, Maakirin pojan, joka oli Manassen poika, Josephin lasten suvusta, kävivät edes, ja puhuivat Mooseksen ja Israelin lasten ylimmäisten edessä,

36:2 Ja sanoivat: \Herra\ käski minun Herrani jakaa maan arvalla Israelin lapsille perittäväksi. Ja sinä minun Herrani olet käskenyt \Herran\ kautta, meidän veljemme Zelophkadin perimyksen antaa hänen tyttäril-

dä sielua vastaan todistaman cuolemaan.

35:31 Ja ei teidän pidä ottaman yhtäkään hinda miehen tappajan hengen edest: sillä hän on wicapää cuolemaan/ mutta hänen pitää totisest cuoleman.

35:32 Ja ei pidä teidän yhtäkään hinda ottaman sildä/ cuin wapan Caupungijn paennut oli/ nijn että hän tule jällens asuman maallens/ sijhenasti että pappi cuole.

35:33 Ja älkät saastuttaco maata/ josa te asutte/ sillä se joca wereen wicapää on/ hän saastutta maan/ ja maa ei taita puhdistetta werestä siihen vuodatetusta/ muutoin mutta hänen werens cautta/ joca sen vuodattanut on.

35:34 Älkätte saastuttaco maata/ josa te asutte/ josa myös minä asun: sillä minä olen HERra/ joca asun Israaelin lasten seas.

XXXVI. Lucu

36:1 JA ylimmäiset Isät/ Gileadin lasten sugust/ Machirin pojan/ joca oli Manassen poica/ Josephin lasten sugusta/ käwit edes/ ja puhuit Mosexen ja Israelin lasten ylimmäisten Isäin päämiesten edes/

36:2 Ja sanoit: Herra/ HERra käski jacaman maan Israelin lapsille arwalla/ perittäwäxi. Ja sinä minun Herran olet käskenyt HERran cautta/ meidän weljem Zelaphehadin perimyxen anda hänen tyttä-

<p>36:3 Mutta jos he joutuvat vaimoiksi joillekin israelilaisten muiden heimojen pojista, niin heidän perintöosansa siirtyy pois meidän isiemme perintöosasta ja liitetään sen sukukunnan perintöosaan, johon he tulevat kuulumaan, mutta meidän perintöosamme vähenee.</p>	<p>lensä: 36:3 Jos joku Israelin suvusta ottaa heitä emännäksensä, niin tulee heidän perintönsä vähemmäksi, meidän isäimme perinnöstä, ja tulee sen suvun perimyksen tykö, kuhunka he tulevat, ja niin tulee meidän perimyksemme arpa vähennetyksi.</p>	<p>rillens. 36:3 Jos jocu Israelin sugusta otta heitä emännäxens/ nijn tule meidän Isäin perimys vähemmäxi/ ja nijn paljon cuin he saawat/ tule sen sugun perimyxen tygö/ cuhunga he tulewat/ ja nijn tule meidän perimyxem arpa vähetyxi.</p>
<p>36:4 Ja kun israelilaisten riemuvuosi tulee, niin heidän perintöosansa lisätään sen sukukunnan perintöosaan, johon he tulevat kuulumaan, mutta meidän isiemme sukukunnan perintöosasta vähentyy heidän perintöosansa.</p>	<p>36:4 Kuin Israelin lasten ilovuosi tulee, niin tulee heidän perintöosansa sen suvun perimykseseen, johonka he tulevat, niin tulee meidän isäimme perimys vähennetyksi, heidän perinnöksensä.</p>	<p>36:4 Cosca Israelin lasten ilowuosi tule/ nijn tule heidän perindöosans sen sugun perimyxeen/ johonga he tulewat/ nijn tule meidän Isäim perimys vähetyxi/ nijn paljo cuin he saawat.</p>
<p>36:5 Silloin Mooses säätö israelilaisille Herran käskyn mukaan, sanoen: Joosefilaisen sukukunta puhuu oikein.</p>	<p>36:5 Niin käski Moses Israelin lapsille \Herran\ käskyn jälkeen, ja sanoi: Josephin lasten suku on oikein puhunut.</p>	<p>36:5 Nlin käski Moses Israelin lapsille HERran käskyn jälkeen/ ja sanoi: Josephin lasten suku on oikein puhunut.</p>
<p>36:6 Näin Herra säätää Selofhadin tyttäristä: Menkööt he vaimoiksi kenelle tahtovat, kunhan vain menevät vaimoiksi johonkin isänsä sukukunnan sukuun.</p>	<p>36:6 Tämä on se minkä \Herra\ käski Zelophkadin tyttärille ja sanoi: huolkaan kellenkä tahtovat, kuitenkin niin, että he huolevat isäinsä sukukunnan langoille,</p>	<p>36:6 Tämä on se cuin HERra käske Zelaphehadin tyttärille/ ja sano: huolcan kellengä he tahtowat/ cuitengin nijn/ että he huolewat Isäns sucucunnan langoudesta.</p>
<p>36:7 Sillä älköön israelilaisilla perintöosa siirtykö sukukunnasta toiseen, vaan israelilaiset säilyttäkööt kukin isiensä sukukunnan perintöosan.</p>	<p>36:7 Ettei Israelin lasten perimys menisi yhdestä suvusta niin toiseen; sillä jokainen Israelin lasten seassa pitää riippuman kiinni isäinsä sukukunnan perimyksessä.</p>	<p>36:7 Ettei Israelin lasten perimys langeis yhdestä sugusta nijn toiseen: sillä jokainen Israelin lasten seas pitä riippuman kijnni heidän Isäins sucucunnan perimyxes.</p>
<p>36:8 Mutta jokainen tytär, joka saa perintöosan israelilaisten sukukunnissa, menköön vaimoksi johonkin isänsä sukukunnan sukuun, että israelilaiset saisivat periä kukin isiensä perintöosan</p>	<p>36:8 Ja kaikki tyttäret, joilla perimys on Israelin lasten suvussa, pitää huoleman jollekulle isänsä suvun langolle, että jokainen Israelin lasten seassa pitäis isänsä perimyksen,</p>	<p>36:8 Ja caicki tyttäret/ joilla perimys on Israelin lasten sugus/ pitä huoleman hänen Isäns sugun langolle/ että jokainen Israelin lasten seas pidäis Isäns perimyxen.</p>
<p>36:9 ja ettei perintöosa siirtyisi sukukunnasta toiseen, vaan israelilaisten sukukunnat säilyttäisivät kukin perintö-</p>	<p>36:9 Ja ettei perintöosa menisi yhdestä sukukunnasta toiseen; vaan jokainen riippukaan omassa perimyksessä-</p>	<p>36:9 Ja ettei yxi perindöosa langeis yhdestä sucucunnasta toiseen/ mutta jokainen pyryköön omas perimyxesäns/</p>

osansa.

36:10 Niinkuin Herra Moosekselle käskyn antoi, niin Selofhadin tyttäret tekivät.

36:11 Ja Mahla, Tirsa, Hogla, Milka ja Nooga, Selofhadin tyttäret, menivät vaimoiksi setiensä pojille.

36:12 Joosefin pojan Manassen poikien sukuihin he menivät vaimoiksi; ja niin heidän perintöosansa jäi heidän isänsä suvun sukukuntaan.

36:13 Nämä ovat ne käskyt ja säädökset, jotka Herra Mooseksen kautta antoi israelilaisille Moabin arolla Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla.

sänsä Israelin lasten sukuin seassa.

36:10 Niinkuin \Herra\ käski Mosekselle, niin tekivät Zelophkadin tyttäret:

36:11 Makla, Tirsa, Hogla, Milka, Noa, Zelophkadin tyttäret, huolivat setäinsä pojille.

36:12 Ja tulivat emänniksi niille, jotka olivat Manassen Josephin pojan suvusta; niin pysyi heidän perimyksensä sillänsä lankoudessansa, heidän isänsä sukukunnassa.

36:13 Nämät ovat ne käskyt ja oikeudet, joita \Herra\ Mooseksen kautta käski Israelin lapsille, Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerihon kohdalla.

Israelin lasten sukuin seas.

36:10 Nijn cuin HERra käski Mosexelle/ nijn teit Zelophhadin tyttäret.

36:11 Mahela/ Tirza/ Haghla/ Milca/ Noa/ ja huolit oman Isäns weljein lapsille.

36:12 Manassen lasten sugusta/ Josephin pojan/ nijn pysyi heidän perimyxsens silläns langoudesans/ ja heidän Isäns sucucunna.

36:13 Nämät owat ne käskyt ja oikeudet/ joita HERra Mosexen cautta käski Israelin lapsille Moabiterein kedoilla/ Jordanin tykönä/ Jerihon cohdalla.

VIIDES MOOSEKSEN KIRJA

1 LUKU

1:1 Nämä ovat ne sanat, jotka Mooses puhui kaikelle Israelille, tuolla puolella Jordanin, erämaassa, Aromaassa, vastapäätä Suufia, Paaranin, Toofelin, Laabanin, Haserotin ja Dii-Saahabin välillä.

1:2 Hoorebista on yksitoista päivänmatkaa, Seirin vuoriston tietä, Kaades-Barneaan.

1:3 Neljäntenäkymmenentenä vuotena, yhdennessätoista kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä, Mooses puhui israelilaisille kaiken, mitä Herra oli käsenyt hänen heille puhua.

1:4 Tämä tapahtui sen jälkeen, kuin hän oli voittanut Sihonin, amorilaisten kunin-

5. MOOSEKSEN KIRJA

1 LUKU

1:1 Nämät ovat ne sanat, mitkä Moses puhui koko Israelille, tällä puolella Jordania korvessa, sillä kedolla Punaisen meren kohdalla, Paranin, ja Tophelin, ja Labanin, ja Hatserotin ja Disahabin vaiheella,

1:2 Yksitoistakymmentä päivä kunta Horebista, sitä tietä Seirin vuoren kautta niin Kades Barneaan asti.

1:3 Ja tapahtui neljäntenäkymmenentenä vuonna, ensimmäisenä päivänä, ensimmäisellä kuukaudella toistakymmentä, että Moses puhui Israelin lapsille kaikki, mitä \Herra\ hänen käski heille puhua.

1:4 Sitte kuin hän oli lyönyt Sihonin Amorilaisten kunin-kaan, joka Hesbonissa asui, niin myös Ogin, Basanin ku-

Wijdes Mosexen Kirja

I. Lucu

1:1 NÄmät owat ne sanat/ cuin Moses puhui coco Israelille/ tuolla puolen Jordanin corwes/ sillä kedolla punaisen meren cohdalla/ Paranin/ Tophelin/ Labanin/ Hazerothin ja Disahabin waihel.

1:2 Yxitoistakymmendä päivä cunda Horebist/ sitä tietä Seirin vuoren cautta/ nijn Cades Barnean asti.

1:3 Ja se tapahtui neljäntenäkymmenendenä vuonna/ ensimmäisnä päivänä/ yhdellä toistakymmenellä Cucaudella/ nijn puhui Moses Israelin lapsille/ caicki cuin HERra hänen käski heille puhua.

1:4 Sijttecuin he olit lyönet Sihonin Amorrerein Cuningan/ joca Hesbonis asui/ nijn

kaan, joka asui Hesbonissa, ja Oogin, Baasanin kuninkaan, joka asui Astarotissa, Edrein luona.

1:5 Tuolla puolella Jordanin, Mooabin maassa, Mooses alkoi selittää tätä lakia, sanoen:

1:6 Herra, meidän Jumalamme, puhui meille Hoorebilla näin: Te olette jo tarpeeksi kauan olleet tämän vuoren vaiheilla;

1:7 kääntykää toisaalle, lähtekää liikkeelle ja menkää amorilaisten vuoristoon ja kaikkien heidän naapuriensa tykö Aromaahan, Vuoristoon, Alankomaahan, Etelämaahan ja Merenrannikolle, kanaani-laisten maahan ja Libanoniin, aina suureen virtaan, Eufratvirtaan, saakka.

1:8 Katso, minä annan maan teidän valtaanne; menkää ja ottakaa omaksenne se maa, jonka Herra teidän isillenne, Aabrahamille, lisakille ja Jaakobille, vannotulla valalla on luvannut antaa heille ja heidän jälkeläisillensä.

1:9 Ja minä puhuin teille silloin sanoen: Minä en jaksa yksin kantaa teitä.

1:10 Herra, teidän Jumalanne, on antanut teidän lisääntyä, ja katso, teidän lukunne on tänä päivänä niinkuin taivaan tähtien.

1:11 Lisätköön Herra, teidän isienne Jumala, teitä vielä tuhatkertaisesti ja siunatkoon teitä, niinkuin hän on teille puhunut.

1:12 Mutta kuinka minä voin yksin kantaa sitä kuormaa ja

ninkaan, joka Astarotissa Edreissä asui,

1:5 Tällä puolella Jordania, Moabin maalla, rupesi Moses selittämään tätä lakia ja sanoi:

1:6 \Herra\ meidän Jumalamme puhui meille Horebissa, sanoen: te olette jo kyllä kauvan olleet tällä vuorella;

1:7 Kääntäkää teitä ja menkää matkaan Amorilaisten vuorelle, ja kaikkein heidän läsnä asuvaistensa tykö, kedoilla, vuorella ja laaksossa, etelämaalle, ja meren satamissa, Kanaanin maalle ja Libanoniin, hamaan suuren Phratin virran tykö.

1:8 Katso, minä annoin teille maan, joka on teidän edesänne: menkää ja omistakaa se maa, niinkuin \Herra\ teidän isillenne Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannoi, antaaksensa sen heille ja heidän siemenellensä heidän jälkeensä.

1:9 Ja minä puhuin teille silloin, sanoen: en minä voi yksinäni kantaa teitä.

1:10 Sillä \Herra\ teidän Jumalanne on lisännyt teitä, niin että te tänäpäivänä olette niin monta, kuin tähdet taivaassa.

1:11 \Herra\ teidän isäinne Jumala lisätköön teitä vielä monta tuhatta kertaa enempi, ja siunatkoon teitä, niinkuin hän teille sanonut on.

1:12 Kuinka minä yksinäni voin kantaa senkaltaisen

myös Oggin Basanin Cuningan joca Astarothis ja Edreis asui.

1:5 Sillä puolen Jordanin/ Moabiterein maalla/ rupeis Moses selittämän tätä lakia/ ja sanoi:

1:6 HERra meidän Jumalam puhui meille Horebin vuorella/ sanoden: te olette jo kyllä cauwan ollet tällä vuorella.

1:7 Käändäkät teitä ja men-gät matcan Amorrerein vuorelle/ ja caickein heidän läsnä asuwaistens tygö/ kedoilla/ vuorella ja laxos etelän päin/ ja meren satamoin päin/ Canaan maalle ja Libanon vuorelle/ haman sen suuren Phratin wirran tygö.

1:8 Cadzo/ minä annoin teille maan/ joca on teidän edesän/ mengät ja omistacat se/ nijncuin HERra teidän Isillen/ Abrahamille/ Isaachille ja Jacobille wannoi/ andaxens sen heille ja heidän siemenellens heidän jälkens.

1:9 Nlin minä sanoin teille silloin: en minä voi yxinäni canda teitä.

1:10 Sillä HERra teidän Jumalan on lisännyt teitä/ nijn että te tänäpäivänä olette nijn monda/ cuin tähdet taiwas

1:11 (HERra teidän Isäin Jumala lisätkön teitä wielä monda tuhatta kerta enä/ ja siunatcon teitä/ nijncuin hän teille sanonut on)

1:12 Cuinga minä yxinäni woin canda sencaltaisen wai-

taakkaa, joka minulla on teistä ja teidän riitelemisistänne?

1:13 Tuokaa tänne viisaita, ymmärtäväisiä ja tunnettuja miehiä jokaisesta sukukunnastanne, niin minä asetan heidät teidän päämiehiksenne.

1:14 Te vastasitte minulle ja sanoitte: Se on hyvä, mitä sinä ehdotat tehtäväksi.

1:15 Silloin minä otin teidän sukukuntienne päämiehet, jotka olivat viisaita ja tunnettuja miehiä, ja asetin heidät teidän päämiehiksenne, tuhannen-, sadan-, viidenkymmenen- ja kymmenenjohtajiksi, ja päällysmiehiksi sukukuntienne.

1:16 Ja silloin minä käskin teidän tuomareitanne sanoen: Kuulustelkaa veljiänne ja tuomitkaa oikein, jos jollakulla on riita-asia veljensä tai luonaan asuvan muukalaisen kanssa.

1:17 Älkää katsoko henkilöön tuomitessanne, vaan kuulkaa pientä yhtä hyvin kuin suurtaakin; älkää peljätkö ketään ihmistä, sillä tuomio on Jumalan. Mutta asia, joka on teistä liian vaikea, lykätkää minulle, kuullakseni sen.

1:18 Ja silloin minä annoin teille käskyt kaikesta, mitä teidän oli tehtävä.

1:19 Niin me lähdimme liikkeelle Hoorebilta ja kuljimme koko sen suuren ja peljättävän erämaan kautta, jonka te olette nähneet, amorilaisten vuoriston tietä, niinkuin Herra, meidän Jumalamme, oli käsenyt meitä, ja tulimme Kaa-

vaivan, kuorman ja riidan teiltä?

1:13 Valitkaat teistänne toimelliset ja ymmärtäväiset miehet, jotka teidän suvustanne tunnetut ovat, ja minä asetan heitä teidän päämiehiksenne.

1:14 Niin te vastasitte minua, sanoen: se on hyvä asia, josta puhut tehdäkses.

1:15 Niin minä otin ylimmäiset teidän suvuistanne, toimelliset ja tunnetut miehet, ja asetin teille päämiehiksi, tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päälle, ja esimiehiksi sukukunnissanne.

1:16 Ja minä käskin tuomareille silloin, sanoen: kuulkaat teiden veljiänne, ja tuomitkaa oikein jokaisen miehen ja hänen veljensä vaiheella, ja hänen muukalaisensa vaiheella.

1:17 Ei teidän pidä katsovan kenenkään muotoa tuomiossa, vaan kuulkaat niin pientä, kuin suurtaakin: älkää peljätkö kenenkään muotoa; sillä tuomio on Jumalan: vaan se asia, mikä teille on raskas, antakaat tulla minun eteeni, kuullakseni sitä.

1:18 Ja minä käskin teitä siihen aikaan kaikista, mitä teidän tekemän piti.

1:19 Niin me läksimme Hoorebista, ja vaelsimme kaiken sen suuren ja hirmuisen korven lävitse, jonka te nähneet olette Amorilaisten vuoren tiellä, niinkuin \Herra\ meidän Jumalamme meille käski. Ja tulimme Kades-Barneaan.

wan/ cuorman ja rijdan teillä.

1:13 Walitca teidän toimelliset ja ymmärtäväiset miehet/ jotka teidän sugustan tutut ovat/ ja minä asetan heitä teidän päämiehixen.

1:14 Nijn te wastaisitte minulle/ sanoden: se on hyvä asia/ jostas puhut tehdäxes.

1:15 Nijn otin minä ne ylimmäiset teidän sugustan/ toimelliset ja tutut miehet/ ja asetin teille päämiehixi/ tuhannen/ sadan/ wijdenkymmenen ja kymmenen päälle/ ja wircamiehixi teidän sucucunnisan.

1:16 Ja minä käskin teidän duomareillen silloin/ sanoden: cuulcat teidän weljejän/ ja duomitca oikein jocaidzen miehen/ ja hänen weljens ja muucalaisten waiheella.

1:17 Ei teidän pidä cadzoman yhdengän muodon jälkeen duomios/ waan cuulcat njin sitä piendä/ cuin suurtaakin/ ja älkät peljätkö kenengän muoto: sillä duomio on Jumalan. Waan jos jocu asia on teille rascas/ njin andacat minulle tiettäwäxi sitä cuulla-xeni.

1:18 Näin käskin minä teitä sijhen aican/ caikist cuin teidän tekemän piti.

1:19 Nlin me läxim Horebista/ ja waelsimme caiken se corwen läpidze (joca on suuri/ ja hirmuinen/ njincuin te nähnet oletta) sillä tiellä Amorrerein wuoren tygö/ njincuin HERra meidän Jumalan meille käsenyt oli/ ja

des-Barneaan.

1:20 Silloin minä sanoin teille: Te olette tulleet amorilaisten vuoristoon, jonka Herra, meidän Jumalamme, meille antaa.

1:21 Katso, Herra, sinun Jumalasi, antaa maan sinun valtaasi. Mene ja ota se omaksesi, niinkuin Herra, sinun isiesi Jumala, on sinulle puhunut; älä pelkää äläkä arkaile.

1:22 Silloin te astuitte kaikki minun eteeni ja sanoitte: Lähettäkäämme miehiä edellämme tutkimaan maata ja antamaan meille tietoja tietä, jota meidän on sinne mentävä, ja kaupungeista, joihin me tulemme.

1:23 Tämä puhe oli minun silmissäni hyvä, ja minä otin kaksitoista miestä teidän keskuudestanne, yhden jokaisesta sukukunnasta.

1:24 Nämä lähtivät ja nousivat vuoristoon ja tulivat Rypälelaaksoon ja vakoilivat maata.

1:25 Ja he ottivat mukaansa maan hedelmiä ja toivat meille ja antoivat meille tietoja ja sanoivat: Maa, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa meille, on hyvä.

1:26 Mutta te ette tahtoneet mennä sinne, vaan niskoittelitte Herran, teidän Jumalanne, käskyä vastaan.

1:27 Ja te napsitte teltoissanne ja sanoitte: Sentähden että Herra vihaa meitä, vei hän meidät pois Egyptin maasta, antaakseen meidät

1:20 Niin sanoin minä teille: te olette tulleet Amorilaisten vuoreen asti, jonka \Herra\ meidän Jumalamme antaa meille.

1:21 Katso sitä maata sinun edessä, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antanut on, mene, ja omista se niinkuin \Herra\ sinun isiesi Jumala sinulle sanonut on: älä pelkää, älä myös hämmästy.

1:22 Ja te tulitte kaikki minun tyköni, ja sanoitte: lähettäkäämme miehet meidän edellämme vakoamaan maata, ja meille asiaa ilmoittamaan, ja tietä, jota meidän sinne menemän pitää, ja kaupungeita, joihin meidän tuleman pitää.

1:23 Ja se asia kelpasi minulle: niin otin minä kaksitoistakymmentä miestä teidän seastanne, jokaisesta sukukunnasta yhden.

1:24 Ne menivät matkaansa, ja astuivat vuorelle, ja tulivat Eskolin ojaan asti, ja vakosivat sen.

1:25 Ja ottivat maan hedelmästä myötänsä ja toivat meille, ja ilmoittivat meille asian, ja sanoivat: maa on hyvä, jonka \Herra\ meidän Jumalamme meille antaa.

1:26 Mutta ette tahtoneet mennä sinne, vaan olitte vastahakoiset \Herran\ teidän Jumalanne sanalle,

1:27 Ja napsitte majoissanne ja sanoitte: \Herra\ on meille vihainen, ja on tuonut meitä ulos Egyptin maalta, antaaksensa meitä Amorilaisten käsiin, hukutettaa.

tulimme CadesBarneaan.

1:20 Nijn sanoin minä teille: te olette tulleet Amorrerein vuorelle/ jonga HERra meidän Jumalan anda meille.

1:21 Cadzo sitä maata sinun edessä/ jonga HERra sinun Jumalasi sinulle andanut on/ mene ja omista se sinulles/ nijncuin HERra sinun Isäis Jumala sinulle sanonut on/ älä pelkä/ älä myös hämmästy.

1:22 Ja te tulitta caicki minun tygöni/ ja sanoitte: lähettäkäm miehet meidän edelläm wacoiman maata/ ja meille sana saattaman/ cuta tietä me sinne menem/ ja ne Caupungit/ joihinga meidän menemän pitä.

1:23 Se minulle kelpais/ nijn otin minä caxitoistakymmendä miestä teidän seastan/ jo caidzesta sucucunnasta yhden.

1:24 Cosca ne menit matcaans/ ja waelsit mäille/ ja tulit Escolin wirran tygö/ nijn wagoit he sen.

1:25 Ja otit maan hedelmäst cansans/ ja toit meille andaden meille wastauxen jällens/ ja sanoit: maa on hywä/ jonga HERra meidän Jumalamme ande.

1:26 Mutta et te tahtonet mennä sinne/ waan olitte wastahacoiset HERRAN teidän Jumalan sanalle.

1:27 Ja napsitte teidän majoisan/ ja sanoitte: HERra on meille vihainen/ ja on tuonut Egyptin maalda andaxens meitä Amorrerein käsijn/ hu-

amorilaisten käsiin ja tuhotakseen meidät.

1:28 Mihin me menemme? Veljemme ovat saattaneet meidän rohkeutemme raukeamaan, sillä he sanovat: Siellä on meitä suurempi ja kookkaampi kansa, siellä on suuria, taivaan tasalle varustettuja kaupunkeja; näimmepä siellä anakilaisiakin.

1:29 Niin minä vastasin teille: Älkää säikähtykö älkää peljätkö heitä.

1:30 Herra, teidän Jumalanne, joka käy teidän edellänne, taistelee itse teidän puolestanne, aivan niinkuin hän teki teille Egyptissä teidän silmienne edessä

1:31 ja erämaassa, jossa sinä olet nähnyt, kuinka Herra, sinun Jumalasi, on kantanut sinua, niinkuin mies kantaa poikaansa, koko sen matkan, jonka te olette kulkeneet, kunnes tulitte tähän paikkaan.

1:32 Mutta sittenkään te ette uskoneet Herraan, teidän Jumalanne,

1:33 joka kävi teidän edellänne tiellä katsoakseen teille leiripaikat: yöllä tulessa, valaistakseen teille tien, jota teidän oli kuljettava, ja päivällä pilvessä.

1:34 Kun Herra kuuli teidän puheenne, vihastui hän ja vannoi sanoen:

1:35 Totisesti, ei kukaan näistä miehistä, tästä pahasta sukupolvesta, saa nähdä sitä hyvää maata, jonka minä valalla vannoen olen luvannut antaa teidän isillenne,

1:28 Kuhunka me menemme? Meidän veljemme ovat peljättäneet meidän sydämemme, sanoen: se kansa on suurempi ja pitempi meitä, ja ne kaupungit ovat suuret ja varustetut taivaasen asti: olemme myös nähneet siellä Enakin pojat.

1:29 Ja minä sanoin teille: älkää hämmästykö, älkää myös peljästykö heitä;

1:30 Sillä \Herra\ teidän Jumalanne käy teidän edellänne, ja sotii teidän edestänne, niin kuin hän myös tehnyt on Egyptissä teille teidän silmäinne edessä,

1:31 Ja korvessa, jossa sinä olet nähnyt, kuinka \Herra\ sinun Jumalasi on sinun kantanut, niinkuin mies kantaa poikansa, kaikella sillä tiellä, jota te vaeltaneet olette, siihenasti kuin te tälle paikalle tulitte.

1:32 Vaan ette siitä lukua pitäneet, uskoa \Herran\ teidän Jumalanne päälle,

1:33 Joka kävi tiellä teidän edellänne, tiedustamaan leirin paikkaa, yöllä tulessa, osoittaen teille tietä jota te kävitte, ja päivällä pilvessä.

1:34 Koska \Herra\ kuuli teidän huutonne, vihastui hän ja vannoi, sanoen:

1:35 Ei yksikään tästä pahasta sukukunnasta pidä näkemän sitä hyvää maata, jonka minä olen vannonut, antaakseni teidän isillänne,

cutetta.

1:28 Cuhunga me menem? meidän weljem owat peljättänet meidän sydämem/ sanoden: se Canssa on suurembi ja corkeambi meitä/ ja ne Caupungit owat suuret ja wahwat/ ulottuwaiset taiwaaseen/ olemma me myös nähnet siellä Enakin lapset.

1:29 Ja minä sanoin teille: älkät peljästykö/ älkät myös hämmästykö heitä:

1:30 Sillä HERra teidän Jumalan käy teidän edellän/ ja soti teidän edestän/ nijncuin hän myös tehnyt on Egyptis teille teidän silmäin edes.

1:31 Ja corwes/ josa sinä olet nähnyt/ cuinga HERra sinun Jumalasi on sinun candanut/ nijncuin Isä canda poicans/ caikella sillä tiellä/ jota te waeldanet oletta/ siihenasti cuin te tälle paicalle tulitte.

1:32 Waan et te sijtä lucua pitänet/ uscoa HERran teidän Jumalan päälle.

1:33 Joca käwi teidän edellän/ osottaman leirin paikka/ yöllä tulessa/ osottaden teille tietä cuin te käwitte/ ja päivällä pilwes.

1:34 Cosca HERra cuuli teidän huuton/ wihastui hän ja wannoi/ sanoden:

1:35 Ei yxikän tästä pahasta sucucunnasta pidä näkemän sitä hywä maata/ josta minä olen wannonut/ andaxeni heidän lsillens.

1:36 ei kukaan, paitsi Kaaleb, Jefunnen poika; hän saa sen nähdä, ja hänelle ja hänen lapsillensa minä annan sen maan, johon hän on astunut, sentähden että hän on uskollisesti seurannut Herraa.

1:37 Myöskin minuun Herra vihastui teidän tähtenne ja sanoi: Et sinäkään sinne pääse.

1:38 Joosua, Nuunin poika, joka sinua palvelee, hän pääsee sinne; vahvista häntä, sillä hän on jakava maan Israelille perinnöksi.

1:39 Ja teidän lapsenne, joiden sanoitte joutuvan vihollisen saaliiksi, ja teidän poikanne, jotka eivät vielä tiedä, mikä on hyvä, mikä paha, ne pääsevät sinne; heille minä annan maan, ja he ottavat sen omaksensa.

1:40 Mutta te kääntykää takaisin ja lähtekää liikkeelle erämaahan, Kaislameren tietä.

1:41 Silloin te vastasitte ja sanoitte minulle: Me olemme tehneet syntiä Herraa vastaan. Me menemme ja taistellemme, aivan niinkuin Herra, meidän Jumalamme, on meitä käsenyt. Ja te vyöttäydyitte kaikki sota-aseisiinne ja lähditte kevytmielisesti nousemaan vuoristoon.

1:42 Mutta Herra sanoi minulle: Sano heille: Älkää nousko sinne älkääkään antautuko taisteluun, sillä minä en ole teidän keskellänne; älkää tehkö niin, etteivät vihollisenne voittaisi teitä.

1:43 Ja minä puhuin teille, mutta te ette kuulleet, vaan

1:36 Paitsi Kalebia Jephunnen poikaa, hän näkee sen, hänelle minä annan sen maan, jonka päälle hän astunut on, ja myös hänen lapsillensa, että hän uskollisesti seurasi \Herraa\.

1:37 Ja \Herra\ vihastui myös minulle teidän tähtenne, et sinäkään sinne tule;

1:38 Vaan Josua Nunin poika, sinun palvelias, hän tulee sinne: vahvista häntä; sillä hänen pitää asettaman Israelin perimyksensä.

1:39 Ja teidän lapsenne, jotka te sanoitte saaliiksi tulevan, ja teidän poikanne, jotka ei tänäpäpä tiedä hyvää eli paha, he tulevat sinne, ja minä annan sen heille, ja heidän pitää sen omistaman.

1:40 Vaan palatkaat te ja menkää korpeen, Punaisen meren tietä.

1:41 Niin te vastasitte ja sanoitte minulle: me olemme rikkoneet \Herraa\ vastaan: me menemme ja sodimme, niinkuin \Herra\ meidän Jumalamme meille käsenyt on. Kuin te siis valmiit olitte, jokainen sota-aseinensa, ja ynseydessä menitte vuorelle,

1:42 Sanoi \Herra\ minulle: sano heille: ei teidän pidä sinne menemän, eikä myös sotiman, sillä en minä ole teidän kanssanne, ettette lyötäisi teidän vihollisittenne edessä.

1:43 Koska minä näin teille sanoin, niin ette kuulleet minua, vaan olitte \Herran\

1:36 Paidzi Calebi Jephunnen poica/ hän näke sen/ hänelle minä annan sen maan/ jonga päällä hän astunut on/ ja myös hänen lapsillens/ että hän uscollisest seurais HERra.

1:37 Ja HERra wihastui myös minulle teidän tähten/ ja sanoi: et sinäkän sinne tule.

1:38 Waan Josua Nunin poica sinun palwelias hän tule/ wahwista händä: sillä hänen pitä jacaman Israelin perimyxen.

1:39 Ja teidän lapsen/ jotca te sanoitte saalixi tulewan/ ja teidän poican/ jotca ei tänäpäpä tiedä hywä eli paha/ he sinne tulewat/ ja minä annan sen heildä omistetta.

1:40 Waan teitin palaitcat ja mengät corpeen/ sitä tietä punaisen meren päin.

1:41 Nlin te wastaisit ja sanoitta minulle: me olem rickonet HERra wastian/ me menem ja sodim/ nijncuin HERra meidän Jumalam meil le käsenyt on. Cosca te sijs walmit olitta/ jocainen so-taaseinens/ ja pyydittä mennä wuorelle.

1:42 Sanoi HERra minulle: sano heille/ ettei he mene sinne/ eikä myös sodi: sillä en minä ole teidän cansan/ ettet te lyödäis teidän wihollisildan.

1:43 Cosca minä näitä teille sanoin/ nijn et te cuullet mi-

niskoittelitte Herran käskyä vastaan ja lähditte ylimielisesti vuoristoon.

1:44 Ja amorilaiset, jotka asuvat siinä vuoristossa, lähitivät teitä vastaan ja ajoivat teitä takaa, niinkuin mehiläiset tekevät, ja hajottivat teidät Seirissä, ja aina Hormaan asti.

1:45 Niin te palasitte ja itkitte Herran edessä. Mutta Herra ei kuullut teidän huutoanne, ei kuunnellut teitä.

1:46 Ja teidän täytyi viipyä Kaadeksessa se pitkä aika, minkä siellä viivytte.

sanalle vastahakoiset, ja olitte röyhkeät menemään vuorelle.

1:44 Niin läksivät Amorilaiset, jotka vuorella asuivat, teitä vastaan, ja ajoivat teitä takaa niinkuin kimalaiset tekevät, ja löivät teitä maahan Seirissä Hormaan asti.

1:45 Kuin te sieltä palasitte ja itkitte \Herran\ edessä, niin ei \Herra\ tahtonut kuulla teidän ääntänne, eikä korviinsa ottanut.

1:46 Niin olette te olleet Kaadeksessa kauvan aikaa, niiden päivän luvun jälkeen, kuin te viivytte siellä (odottain vakoojia).

nua/ waan olitta HERran sanalle wastahacoiset/ ja rohkeisitte mennä vuorelle.

1:44 Nijn läxit Amorrerit jotca vuorella asuit teitä wastan/ ja ajoit teitä taca nijncuin kimalaiset tekewät/ ja löit teitä maahan Seiris Horman asti.

1:45 Cuin te sieldä palaisitte ja itkitte HERran edes/ nijn ei HERra tahtonut cuulla teidän ändän/ eikä corwins ottanut.

1:46 Nijn olitta te Cadexes cauwan.

5 Mooses 2 LUKU

2:1 Sitten me käännyimme toisaalle ja lähdimme liikkeelle erämaahan, Kaislameren tietä, niinkuin Herra oli minulle puhunut, ja kiertelimme kauan aikaa Seirin vuoristossa.

2:2 Ja Herra sanoi minulle näin:

2:3 Te olette jo tarpeeksi kauan kierrelleet tässä vuoristossa; kääntykää nyt pohjoista kohti.

2:4 Ja käske kansaa sanoen: Te tulette kulkemaan Seirissä asuvien veljienne, Eesaun jälkeläisten, alueen kautta. He pelkäävät teitä, mutta te pitkää itsestänne tarkka vaari:

2:5 älkää ryhtykö taisteluun heidän kanssansa, sillä minä en anna teille jalanleveyttä kään heidän maastansa, koska minä olen antanut Seirin vuoriston Eesaun omaksi.

2 LUKU

2:1 Silloin me palasimme ja matkustimme korpeen Punaisen meren tietä, niinkuin \Herra\ minulle sanonut oli, ja vaelsimme Seirin vuorta ympäri kauvan aikaa.

2:2 Ja \Herra\ puhui minulle, sanoen:

2:3 Jo te olette kyllä vaeltaneet tätä vuorta ympäri, palatkaat pohjoiseen päin.

2:4 Ja käski kansalle, sanoen: teidän pitää vaeltaman teidän veljenne Esaun lasten rajain ylitse, jotka Seirissä asuvat, ja he pelkäävät teitä; mutta karttakaat teitänne sangen visusti.

2:5 Älkäät alkako sotaa heitä vastaan; sillä en minä anna teille jalankaan leveyttä heidän maastansa; sillä Esaun lapsille olen minä antanut Seirin vuoren perimiseksi.

II. Lucu

2:1 Silloin me palaisim ja matcustim corpeen/ sitä tietä punaisen meren päin: nijncuin HERra minulle sanonut oli/ ja waelsim Seirin vuorta ymbärins suuren aica.

2:2 Ja HERra puhui minulle/ sanoden:

2:3 Jo te oletta kyllä waeldanet tätä vuorta ymbärins/ palaitcat pohjan päin.

2:4 Ja käske Canssalle/ sanoden: teidän pitä waeldaman teidän weljein Esaun lasten rajain läpidze/ jotca Seiris asuwat/ ja heidän pitä pelkämän teitä.

2:5 Waan carttacet teitän sangen wisust/ ettet te sodi heitä wastan: sillä en minä anna teille jalangan leweyettä heidän maastans: sillä Esaun lapsille olen minä andanut

2:6 Rahalla te ostakaa heiltä ruokaa syödäksenne; vesikin hankkikaa heiltä rahalla juodaksenne.

2:7 Sillä Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinua kaikissa kättesi töissä. Hän on pitänyt huolen sinun vaelluksestasi tässä suuressa erämaassa. Jo neljäkymmentä vuotta on Herra, sinun Jumalasi, ollut sinun kanssasi, eikä sinulta ole mitään puuttunut.

2:8 Niin me lähdimme pois veljiemme, Eesaun jälkeläisten, luota, jotka asuvat Seirissä, poiketen Aromaani tieltä, joka tulee Eelatista ja Esjongeberistä. Me käännyimme toisaalle ja lähdimme kulkemaan Mooabin erämaan tietä.

2:9 Ja Herra sanoi minulle: Älä käy Mooabin kimppuun äläkä ryhdy taisteluun heidän kanssaan, sillä minä en anna heidän maastaan mitään sinun omaksesi, koska minä olen antanut Aarin Lootin jälkeläisten omaksi.

2:10 Eemiläiset asuivat muinoin siellä, suuri, lukuisa ja kookas kansa niinkuin anakilaiset.

2:11 Ja samoin kuin anakilaiset luettiin heidätkin refalaisiin; mutta mooabilaiset kutsuivat heitä eemiläisiksi.

2:12 Hoorilaiset sitävastoin asuivat muinoin Seirissä, mutta Eesaun jälkeläiset karkoittivat heidät tieltään ja tuhosivat heidät ja asettuivat heidän sijaansa, samoin kuin

2:6 Rahalla pitää teidän heilätä ruuan ostaman, jonka te syötte, niin myös veden pitää teidän heiltä rahalla ostaman, jota te juotte:

2:7 Sillä \Herra\ sinun Jumalasi on siunannut sinun, kaikissa sinun kättes töissä, hän tietää sinun matkustukses tässä suuressa korvessa. Jo neljäkymmentä ajastaikaa on \Herra\ sinun Jumalasi ollut sinun kanssasi, niin ettei sinulta mitäkään ole puuttunut.

2:8 Kuin me veljemme Esaun lasten tyköä vaeltaneet olimme, jotka Seirin vuorella asuivat, sitä kedon tietä Eelatista ja Etseongeberistä, niin palasimme me, ja menimme Moabin korven tietä.

2:9 Ja \Herra\ sanoi minulle: älä vahingoitse Moabilaisia, älä myös sekoita itsiäs sotaan heidän kanssansa; sillä en minä anna sinulle mitäkään hänen maastansa perimiseksi; sillä Lotin lapsille olen minä antanut Arin perimiseksi.

2:10 Emiläiset ovat muinen sillä paikalla asuneet, jotka olivat suuri, väkevä ja pitkä kansa, niinkuin Enakilaiset;

2:11 He luultiin myös Refalaisiksi, niinkuin Enakilaiset, ja Moabilaiset kutsuivat heitä Emiläisiksi.

2:12 Asuivat myös muinen Horilaiset Seirissä, ja Esaun lapset ajoivat pois ja hukuttivat ne edestänsä, ja asuivat heidän siassansa: niinkuin Israel teki perintömaassansa, jonka \Herra\ heille antoi.

Seirin vuoren perimiseksi.

2:6 Rahallan pitää teidän heilätä ruuan ostaman/ jonga te syötte/ niijn myös weden pitää teidän heildä rahalla ostaman/ jota te juotte:

2:7 Sillä HERra sinun Jumalasi on siunannut sinun/ caikisa sinun kättes töisä/ ja hän on pannut mieleens sinun matcustuxes/ täsä suuresa corwesa. Ja neljäkymmendä ajastaica HERra sinun Jumalasi on ollut sinun cansas/ niijn ettei sinulda mitäkän ole puuttunut.

2:8 COsca me meidän weljeim Esaun lasten tykö waeldanet olim/ jotca Seirin wuorella asuit/ sitä kedon tietä Elathist ja Ezeongaberist/ niijn palaisimme me/ ja menim sitä Moabitereitten corwen tietä.

2:9 Ja HERra sanoi minulle: älä wahingoidze Moabitereitä/ älä myös sodi heitä wastian: sillä en minä anna sinulle mitäkän hänen maastans perimiseksi: sillä Lothin lapsille olen minä Arin andanut perimiseksi.

2:10 Emimit owat muinen sillä paicalla asunet/ jotca olit suuret/ wäkwät ja corkia Canssa/ nijncuin Enakim.

2:11 He luultin myös sangari-xi/ nijncuin Enakim/ ja Moabiterit cudzuit heitä Emim.

2:12 Asuit myös muinen Horiterit Seiris/ ja Esaun lapset ajoit pois ja hucutit ne edestäns/ ja asuit heidän siassans/ nijncuin Israel teki hänen perindömaasans/ jonga

Israel teki siinä maassa, jonka Herra oli antanut heidän omaksensa.

2:13 Nouskaa siis ja kulkekaa Seredin puron poikki. Ja me kuljimme Seredin puron poikki.

2:14 Ja aika, joka kului vaelukseemme Kaades-Barneasta siihen asti, että kuljimme Seredin puron yli, oli kolmekymmentä kahdeksan vuotta, kunnes hävisi koko se sukupolvi, kaikki sotakuntoiset miehet, leiristä, niinkuin Herra oli heille vannonut.

2:15 Myös oli Herran käsi heitä vastaan hävittämässä heitä leiristä, viimeiseen mieheen asti.

2:16 Kun kaikki sotakuntoiset miehet olivat kuolleet pois kansasta,

2:17 puhui Herra minulle sanoen:

2:18 Sinä kuljet nyt Mooabin alueen kautta, Aarin kautta,

2:19 ja lähestyt ammonilaisia; mutta älä käy heidän kimpuunsa äläkä ryhdy taisteluun heidän kanssansa, sillä minä en anna ammonilaisten maasta mitään omaksesi, koska minä olen antanut sen Lootin jälkeläisten omaksi.

2:20 Tämäkin on luettu refalaisten maaksi; refalaiset asuivat muinoin siellä, mutta ammonilaiset kutsuivat heitä samsumilaisiksi.

2:21 Ne olivat niinkuin anakilaiset suuri, lukuisa ja kookas kansa. Mutta Herra tuhosi ne heidän tieltänsä; he karkoittivat ne ja asettuivat niiden

2:13 Niin nouskaat nyt, ja matkustakaat Saredin ojan ylitse. Ja me vaelsimme Saredin ojan ylitse.

2:14 Vaan aika, kuin me matkustimme Kades-Barneasta, siihen asti kuin me tulimme Saredin ojan ylitse, oli kahdeksan vuotta neljätkymmentä, siihenasti kuin kaikki sotamiehet leirissä olivat hukkuneet, niinkuin \Herra\ heille vannonut oli.

2:15 Sillä \Herran\ käsi oli heitä vastaan, hukuttamaan heitä leirissä, siihenasti kuin hän peräti lopetti heidät.

2:16 Kun kaikki sotamiehet olivat loppuneet ja kuolleet kansan seasta,

2:17 Puhui \Herra\ minulle, ja sanoi:

2:18 Tänäpästä pitää sinun matkustaman Moabin rajain yli, lähellä Aria.

2:19 Ja kuin lähestyt Ammonin lapsia, älä heitä vahingoitse, älä myös sekoita itsiäs sotaan heidän kanssansa; sillä en minä anna sinulle Ammonin lasten maata perimiseksi; vaan Lotin lapsille olen minä sen antanut perimiseksi.

2:20 Se on myös luettu Refalaisten maaksi; sillä Refalaiset ovat muinoin siinä asuneet. Ja Ammonilaiset kutsuvat heidät Samsumilaisiksi.

2:21 Sillä he olivat suuri, väkevä ja pitkä kansa, niinkuin Enakilaiset. Ja \Herra\ hävitti heitä heidän edestänsä, niin että he ajoivat heidät ulos, ja asuivat heidän sias-

HERra heille andoi.

2:13 Nijn matcustacat Saredin ojan ylidze. Ja me waelsim sen ylidze.

2:14 Waan aica cuin me matcustim Cades Barneast/ siihenasti cuin me tulimma Saredin ojan ylidze/ oli cahdexan vuotta neljättäkymmendä/ siihenasti cuin caicki sotamiehet leiris cuolit/ nijn-cuin HERra heille wannonut oli.

2:15 Sillä HERran käsi oli heitä watan hucuttaman heitä leiris/ siihenasti cuin hän peräti lopetti heidän.

2:16 COsca caicki sotamiehet olit loppunet ja cuollet Canssan seast/

2:17 Puhui HERra minulle/ ja sanoi:

2:18 Tänäpästä pitä sinun matcustaman Moabiterein maan ären läpidze lästä Ari.

2:19 Ja coscas lähestyt Ammonin lapsia/ älä heitä wahingoidze/ älä myös sodi heitä watan: sillä en minä anna sinulle Ammonin lasten maata perimisexi/ waan Lotihin lapsille olen minä sen andanut perimisexi.

2:20 Se on myös luettu sangaritten maaxi: sillä sangarit owat muinoin sijnä asunet. Ja Ammoniterit nimittäwät heitä ZamZummim.

2:21 Sillä he olit suuri/ corckia ja wäkewä Canssa/ nijn-cuin Enakim. Ja HERra häwitti heitä heidän edestäns/ nijn että he asuit heidän asu-

sijaan.

2:22 Samoin hän on tehnyt Eesaun jälkeläisille, jotka asuvat Seirissä, kun hän tuhosi hoorilaiset heidän tieltänsä; he karkoittivat nämä ja asettuivat heidän sijaansa, ja siellä he asuvat vielä tänäkin päivänä.

2:23 Mutta avvilaisille, jotka asuivat maakylissä aina Gassaasiin asti, tuottivat tuhon kaphtorilaiset, jotka olivat lähteneet Kaftorista, ja asettuivat heidän sijaansa.

2:24 Nouskaa ja lähtekää liikkeelle ja kulkekaa Arnonjoen yli. Katso, minä annan sinun käsiisi amorilaisen Siihonin, Hesbonin kuninkaan, ja hänen maansa. Käy sitä valloittamaan ja ryhdy taisteluun häntä vastaan.

2:25 Tästä päivästä alkaen minä saatan kauhuun ja pelkoon sinun edessäsi kansat kaiken taivaan alla, niin että, kun ne kuulevat sinusta kerrottavan, ne pelkäävät ja vapisevat sinun edessäsi.

2:26 Ja minä lähetin sanansaattajat Kedemotin erämaasta Siihonille, Hesbonin kuninkaalle, viemään rauhan tervehdyksen ja sanomaan:

2:27 Salli minun kulkea maasi kautta. Aina tiellä pysyen minä kuljen, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle.

2:28 Anna minun rahalla ostaa ruokaa syödäkseni ja antaa minulle rahalla vettä juoda; salli vain minun jal-

sansa.

2:22 Niinkuin hän oli tehnyt Esaun lapsille Seirin vuorella asuvaisille, hävittäissäänsä Horilaiset heidän edestänsä, niin että he ovat heidät ajaneet ulos, ja asuneet heidän siassansa tähän päivään asti.

2:23 Availaiset asuivat maakylissä Gatsaan asti; mutta Kaphtorilaiset läksivät Kaphtorista ja hävittivät ne, ja asuivat heidän siassansa.

2:24 Nouskaat ja lähtekää, ja matkustakaat Arnonin ojan ylitse: katso, minä annoin sinun käsiisi Sihonin Amorilaisten kuninkaan Hesbonissa, mainensa, rupeesi omistamaan, ja sotimaan häntä vastaan.

2:25 Tänäpäniä minä alan tuottamaan kaiken kansan päälle koko taivaan allalla pelvon ja vapisemisen sinun edessäsi, niin että he, sanoman sinusta kuultuansa, pitää värisemän, ja surulliset oleman sinun edessäsi.

2:26 Niin minä lähetin sanansaattajat Kedemotin korvesta Siihonille Hesbonin kuninkaalle rauhallisilla sanoilla, sanoen:

2:27 Minä tahdon vaeltaa sinun maakuntais lävitse, ja niinkuin tie antaa, niin minä vaellan: en minä oikialle puolelle enkä vasemmalle poikke.

2:28 Ruokaa pitää sinun rahan edestä antaman minulle syödä, ja vettä rahan edestä juoda: minä käyn vaivoin joudukkaasti sen lävitse,

masioisans.

2:22 Nijncuin hän oli tehnyt Esaun lapsilla Seirin vuorella asuwaisille heidän edestänsä hävittäissäänsä Horiterit/ nijn että he owat asunet heidän siassans tähän päiwän asti.

2:23 Ja Caphtorim läxit Eaphtorist/ ja häwitit Awimit cuin Hazerimis asuit/ Gazan asti/ ja asuit heidän siassans.

2:24 Walmistacat teitän ja lähtekät/ ja matcustacat Arnonin wirran ylidze: Cadzo/ minä annoin sinun käsiis Sihonin Amorrerein Cuningan Hesbonis maainens/ rupe sijs omistaman ja sotiman händä wastan.

2:25 Tänäpäniä minä alan/ että caicki Canssa coco taiwan allalla pitä pelkämän ja wapiseman sinun edessäsi/ nijn että he sinusta cuulttuans pitä wärisemän/ ja surulliset oleman sinun tulemises-tas.

2:26 Nijn minä lähetin sanan corwesta idän puolesta Siihonille Hesbonin Cuningalle/ rauhallisilla sanoilla/ ja annoin sanoa hänelle:

2:27 Minä tahdon waelda sinun maacundas läpidze/ ja nijncuin tie anda/ nijn minä waellan/ en minä oikialle puolelle engä wasemalle poicke.

2:28 Ruoca sinä myyt rahan edest syötä/ ja wettä rahan edest juota/ minä käyn waiwoin jalcaisin sen läpidze.

kaisin kulkea maasi kautta -

2:29 minkä minulle myönsivät Eesaun jälkeläiset, jotka asuvat Seirissä, ja moabilaiset, jotka asuvat Aarissa - kunnes menen Jordanin yli siihen maahan, jonka Herra, meidän Jumalamme, meille antaa.

2:30 Mutta Siihon, Hesbonin kuningas, ei tahtonut antaa meidän kulkea maansa kautta, sillä Herra, sinun Jumalasi, paadutti hänen mielensä ja kovensi hänen sydämensä, antaakseen hänet sinun käsiisi, niinkuin nyt onkin tapahtunut.

2:31 Ja Herra sanoi minulle: Katso, minä annan nyt Siihonin ja hänen maansa sinun valtaasi. Ryhdy sitä valloittamaan ja ota hänen maansa omaksesi.

2:32 Niin Siihon ja kaikki hänen sotaväkinsä lähti Jahaaseen taistelemaan meitä vastaan.

2:33 Mutta Herra, meidän Jumalamme, antoi hänet meidän valtaamme, ja me voitimme hänet ja hänen poikansa ja kaiken hänen sotaväkinsä.

2:34 Ja me valloitimme silloin kaikki hänen kaupunkinsa ja vihimme tuhon omiksi jokaisessa kaupungissa miehet, naiset ja lapset, päästämättä pakoon ainoatakaan.

2:35 Ainoastaan karjan me ryöstimme itsellemme ynnä saaliin valloittamistamme kaupungeista.

2:36 Aroerista, joka on Arnon-joen rannalla, ja jokilaak-

2:29 Niinkuin Esaun lapset, jotka Seirissä asuvat, minulle tehneet ovat, ja Moabilaiset, jotka Arissa asuvat, siihenasti että minä tulen Jordanin ylitse, siihen maahan, jonka \Herra\ meidän Jumalamme antaa meille.

2:30 Vaan ei Sihon Hesbonin kuningas tahtonut meidän antaa vaelttaa sen lävitse; sillä \Herra\ sinun Jumalasi kovetti hänen mielensä ja paadutti hänen sydämensä, että [Herra] tahtoi antaa hänen sinun käsiisi, niinkuin tänäpäivänä on.

2:31 Ja \Herra\ sanoi minulle: katso, minä olen ruvennut antamaan Sihonin kuninkaan ja hänen maansa sinun etees: rupee omistamaan ja perintönäs pitämään hänen maatansa.

2:32 Ja Sihon läksi sotimaan meitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkinsä Jaksassa.

2:33 Mutta \Herra\ meidän Jumalamme antoi hänen meidän eteemme, ja me löimme hänen ja hänen lapsensa ja kaikki hänen väkinsä.

2:34 Ja me otimme silloin kaikki hänen kaupunkinsa, ja hukutimme kaikki kaupungit, miehet ja vaimot ja lapset, niin ettemme yhtäkään jättäneet,

2:35 Paitsi eläimiä jotka me meillemme otimme, ja kaupunkien saaliin, jotka me voitimme,

2:36 Hamasta Aroerista Arnonin ojan reunalla, ja siitä

2:29 Nijncuin Esaun lapset Seiris asujat minulle tehneet ovat/ ja Moabiterit Aris asuwaiset/ siihenasti että minä tulen Jordanin ylidze/ siihen maahan/ jonga HERra meidän Jumalamme anda meille.

2:30 Waan ei Sihon Hesbonin Cuningas tahtonut meidän anda waelda sen läpidze: sillä HERra sinun Jumalasi cowetti hänen mielensä/ ja paadutti hänen sydämensä/ että HERra tahdoi anda hänen sinun käsiisi/ nijncuin tänäpäivänä on.

2:31 Ja HERra sanoi minulle: cadzo/ minä olen ruvennut andaman Sihonin Cuningan/ ja hänen maansa sinun edesäs/ rupee omistaman ja perindönäs pitämän hänen maatansa.

2:32 Ja Sihon läxi sotiman meitä wastian sotawäkinens Jahzaas.

2:33 Mutta HERra meidän Jumalan andoi hänen meidän eteem/ lyödäxem händä ja hänen lapsians/ ja caicke hänen sotawäkinsä.

2:34 Nijn me silloin voitim caicki hänen Caupungins/ ja kiroisim caicki Cupungit/ sekä miehet/ waimot ja lapset nijnetten me yhtäkään jättänet.

2:35 Paidzi eläimitä cuin me meillem otim/ ja Caupungin saalist/ cuin me voitim.

2:36 Hamast Aroerist Arnonin wirran reunalla/ ja sijtä Cau-

sossa olevasta kaupungista Gileadiin saakka ei ollut ainoatakaan kaupunkia, joka olisi ollut meille liian korkealla; Herra, meidän Jumalamme, antoi kaikki meidän valtaamme.

2:37 Ainoastaan ammonilaiden maahan sinä et astunut, et mihinkään, mikä on Jabbok-joen varrella, et vuoriston kaupunkeihin etkä mihinkään muuhun, josta Herra, meidän Jumalamme, oli niin määrännyt.

5 Mooses 3 LUKU

3:1 Sitten me käänsimme toisaalle ja kuljimme Baasanin tietä. Silloin lähti Oog, Baasanin kuningas, hän ja kaikki hänen sotaväkensä, Edreihin taistelemaan meitä vastaan.

3:2 Mutta Herra sanoi minulle: Älä pelkää häntä, sillä minä annan sinun käsiisi hänet ja kaiken hänen kansansa ja hänen maansa. Tee hänelle, niinkuin teit Sihonille, amorilaisten kuninkaalle, joka asui Hesbonissa.

3:3 Ja niin Herra, meidän Jumalamme, antoi meidän käsiimme myöskin Oogin, Baasanin kuninkaan, ja kaiken hänen sotaväkensä, ja me voitimme hänet, päästämättä pakoon ainoatakaan.

3:4 Ja me valloitimme silloin kaikki hänen kaupunkinsa - ei ollut ainoatakaan kaupunkia, jota emme olisi heiltä ottaneet - kuusikymmentä kaupunkia, koko Argobin seudun, Oogin valtakunnan Baasanis-

kaupungista ojan vieressä, niin Gileadiin asti. Ei yhtäkään kaupunkia ollut, joka taisi olla meitä väkevämpi: \Herra\ meidän Jumalamme antoi kaikki meidän alamme.

2:37 Vaan Ammonin lasten maahan et sinä tullut, etkä mihinkään, joka oli Jabbokin ojan tykönä, eikä niihin kaupunkeihin vuorella, taikka johonkuhun muuhun, josta \Herra\ meidän Jumalamme meitä kieltänyt on.

3 LUKU

3:1 Ja me palasimme ja menimme Basanin tietä: niin Og Basanin kuningas läksi kaiken väkensä kanssa meitä vastaan sotimaan Edrein tykönä.

3:2 Mutta \Herra\ sanoi minulle: älä pelkää häntä; sillä minä olen antanut hänen sinun käsiis ja kaiken hänen väkensä ja hänen maansa, ja sinun pitää tekemän hänelle, niinkuin sinä teit Sihonille Amorilaisten kuninkaalle, joka Hesbonissa asui.

3:3 Ja niin \Herra\ meidän Jumalamme antoi kuningas Oogin Basanista meidän käsiimme, ynnä kaiken hänen väkensä kanssa, ja me löimme hänen siihenasti ettei hänelle yhtäkään jäänyt.

3:4 Ja silloin me otimme kaikki hänen kaupunkinsa, ja ei ollut hänellä yhtään kaupunkia, jota emme häneltä ottaneet pois: kuusikymmentä kaupunkia, ja koko Argobin maakunnan, joka oli Oogin valtakunnassa

pungist ojan wieres/ nijn Gileadin asti. Ei yhtäkään Caupungita ollut/ joca taisi händäns meildä warjella/ HERra meidän Jumalam andoi caicki meidän alam.

2:37 Waan Ammonin lasten maahan et sinä tullut/ etkä mihingän joca oli Jabokin wirran tykönä/ etkä nijhin Caupungeihin vuorella/ taicka johongun muuhun/ josta HERra meidän Jumalam meitä käsenyt on.

III. Lucu

3:1 JA me palaisim ja menim Basanin tietä/ nijn Og Basanin Cuningas läxi caiken sotawäkens cansa meitä wastan sotiman Edrein tykönä.

3:2 Mutta HERra sanoi minulle: älä pelkä händä: sillä minä olen andanut hänen sinun käsijs/ ja caiken hänen sotawäkens/ ja hänen maans/ ja sinun pitä tekemän hänen cansans/ nijncuin sinä teit Sihonin Amorrerein Cuningan cansa/ joca Hesbonis asui.

3:3 Ja nijn HERra meidän Jumalam andoi Cuningas Oogin Basanist meidän käsijm/ ynnä caiken hänen sotawäkens cansa/ nijn että me löimme hänen/ siihenasti ettei hänelle yhtäkän jäänyt.

3:4 Ja silloin me voitimme caicki hänen Caupungins/ ja ei ollut hänellä yhtän Caupungita/ jota em me häneldä ottanet pois/ cuusikymmendä Caupungita/ ja coco Argobin maacunnan/ joca oli Basanis

<p>sa, 3:5 kaikki nämä kaupungit korkeilla muureilla, porteilla ja salvoilla varustettuja, ja sen lisäksi vielä suuren joukon linnoittamattomia pikkukaupunkeja.</p>	<p>Basanissa. 3:5 Ja kaikki nämät kaupungit olivat vahvistetut korkeilla muureilla, porteilla ja teljillä, paitsi monta muuta kaupunkia, jotka olivat erinäiset maakylät,</p>	<p>Oggin waldacunnas. 3:5 Ja caicki nämät Caupungit olit wahwistetut corkeilla muureilla/ porteilla/ telijllä/ ilman monda muuta wähä Caupungita/ joisa ei muuri ollut.</p>
<p>3:6 Ja me vihimme ne tuhon omiksi, niinkuin olimme tehneet Siihonille, Hesbonin kuninkaalle; me vihimme tuhon omiksi jokaisessa kaupungissa miehet, naiset ja lapset.</p>	<p>3:6 Jotka me kaikki maahan kukistimme, niinkuin me Siihonille Hesbonin kuninkaalle teimme: me hävitimme kaiken kaupungin miehet, vaimot ja myös lapset;</p>	<p>3:6 Jotca me caicki kiroisim/ nijncuin me Siihonille Hesbonin Cuningalle teimme/ caiken Caupungin miehet me kiroisim/ lapset ja myös waimot.</p>
<p>3:7 Mutta kaiken karjan ynnä saaliin kaupungeista me ryöstimme itsellemme.</p>	<p>3:7 Vaan kaikki eläimet, ja kaiken saaliin kaupungeista, otimme me meillemme.</p>	<p>3:7 Waan caicki eläimet/ ja caiken saalin caupungeista/ otim me meillem.</p>
<p>3:8 Niin me otimme silloin kahdelta amorilaisten kuninkaalta, jotka hallitsivat tuolla puolella Jordanin, heidän maansa Arnon-joesta aina Hermonin vuoreen asti -</p>	<p>3:8 Ja niin me otimme siihen aikaan sen maan kahden Amorilaisten kuninkaan kädestä, sillä puolella Jordania, Arnonin ojasta niin Hermonin vuoreen asti.</p>	<p>3:8 JA nijn me otim sijhen aican sen maan/ cahden Amorrerein Cuningan kädest/ sillä puolen Jordanin/ Arnonin wirrasta nijn Hermonin wuoren asti.</p>
<p>3:9 siidonilaiset kutsuvat Hermonia Sirjoniksi, mutta amorilaiset kutsuvat sitä Seniriksi -</p>	<p>3:9 Sidonilaiset kutsuivat Hermonin Sirioniksi, mutta Amorilaiset kutsuivat sen Seniriksi,</p>	<p>3:9 Jonga Sidoniterit Sirionixi cudzuit/ mutta Amorrerit cudzuit sen Senirixi.</p>
<p>3:10 kaikki ylätasangon kaupungit ja koko Gileadin ja koko Baasanin aina Salkaan ja Edreihin, Baasanissa oleviin Oogin valtakunnan kaupunkiin, saakka.</p>	<p>3:10 Ja kaikki kaupungit lakialla, ja koko Gileadin, ja koko Basanin, Salkaan ja Edreihin asti, Oogin valtakunnassa Basanin kaupungit.</p>	<p>3:10 Ja caicki ne Caupungit lakialla/ ja coco Gileadin/ ja coco Basanin/ Salchan ja Edrein asti/ Oggin waldacunnas Basanin Caupungit.</p>
<p>3:11 Sillä Baasanin kuningas Oog oli yksin enää jäljellä viimeisistä refalaisista. Hänen basaltista tehty ruumisarkkunsa on vieläkin ammonilaisten kaupungissa Rabbassa; se on yhdeksää kyynärää pitkä ja neljää kyynärää leveä, mitattuna tavallisella kyynärämitala.</p>	<p>3:11 Sillä ainoastansa kuningas Og Basanissa oli jäänyt Refalaisista: katso, hänen vuoteensa, rautainen vuode, eikö se ole Ammonin lasten Rabbatissa? joka on yhdeksän kyynärää pitkä, ja neljä kyynärää lavia, miehen kyynärpään pituudelta.</p>	<p>3:11 Sillä Cuningas Og Basanist oli ainoastans jäänyt sangareista. Cadzo/ hänen wuotens on raudasta/ joca on täsä Rabbathis Ammonin lasten tykönä/ yhdexän kynärätä pitkä/ ja neljä kynärätä lawia/ miehen kynärpään pituudella.</p>
<p>3:12 Kun me silloin olimme ottaneet omaksemme tämän maan, annoin minä sen osan siitä, joka alkaa Aroerista,</p>	<p>3:12 Ja niin me siihen aikaan sen maan meillemme omistimme: Aroerista Arnonin ojan tyköä, ja puolen Gileadin mäkeä, ja sen kau-</p>	<p>3:12 JA nijn me sijhen aican sen maan meillem omistim Aroerist Arnonin wirran tykö/ ja puolen Gileadin mäke/</p>

Arnon-joen varrelta, sekä puolet Gileadin vuoristoa kaupunkineen ruubenilaisille ja gaadilaisille.

3:13 Loput Gileadista ja koko Baasanin, Oogin valtakunnan, minä annoin toiselle puolelle Manassen sukukuntaa, koko Argobin seudun; koko tätä Baasania kutsutaan refalais-ten maaksi.

3:14 Jaair, Manassen poika, valtasi koko Argobin seudun aina gesurilaisten ja maakati-laisten alueeseen saakka, ja hän kutsui nämä seudut, se on Baasanin, oman nimensä mukaan Jaairin leirikyliksi, niinkuin niitä kutsutaan vielä tänäkin päivänä.

3:15 Ja Maakirille minä annoin Gileadin.

3:16 Ja ruubenilaisille ja gaadilaisille minä annoin maan Gileadista aina Arnon-jokeen, jokilaakson keskikoh-taan saakka, joka on rajana, ja Jabbok-jokeen saakka, joka on ammonilaisten rajana;

3:17 niin myös Aromaan, Jordan rajana, Kinneretistä aina Aromaan mereen, Suo-lamereen, saakka, Pisgan rin-teiden juurelle, itään päin.

3:18 Ja silloin minä käskin teitä ja sanoin: Herra, teidän Jumalanne, on antanut teille tämän maan omaksenne. Mutta te, kaikki sotakuntoiset miehet, lähtekää asestettuina veljienne, israelilaisten, etune-nässä.

3:19 Ainoastaan vaimonne, lapsenne ja karjanne - sillä

pungit, annoin minä Rubeni-laisille ja Gadilaisille.

3:13 Mutta mitä Gileadista jäi ja koko Basanin Ogin val-takunnan annoin minä puo-llelle Manassen sukukunnal-le, kaiken Argobin maakun-nan, koko Basanin kanssa, joka kutsutaan Refalaisten maaksi.

3:14 Jair Manassen poika sai koko Argobin maakunnan Gessurin ja Makatin maan ääriin, ja kutsui Basanin oman nimensä jälkeen Jairin kyliksi, tähän päivään asti.

3:15 Mutta Makirille minä annoin Gileadin.

3:16 Ja Rubenilaisille ja Ga-dilaisille annoin minä osan Gileadista, Arnonin ojaan asti, keskelle ojaa, kussa ra-ja on, niin Jabbokin ojaan asti, jossa Ammonin lasten raja on,

3:17 Niin myös Araban ke-don ja Jordanin ja rajamaat Kinneretistä niin kedon me-reen asti, se on Suolainen meri, Pisgan vuoren alaisella puolella itää kohden.

3:18 Ja minä käskin teitä sillä ajalla, ja sanoin: \Herra\ teidän Jumalanne on antanut teille tämän maan omaksenne: menkää aseinenne veljeinne Israelin lasten edellä, kaikki te, jotka väkevät olette sotaan mene-mään.

3:19 Paitsi emäntiänne, lap-sianne ja myös karjaanne, (sillä minä tiedän teillä ole-

ynnä nijden Caupungein can-sa/ annoin minä Rubenitereil-le ja Gaditereille.

3:13 Mutta se cuin Gileadist oli ylidze/ ja coco Basanin Oggin waldacunnan annoin minä puolelle Manassen su-cucunnalle/ ja caiken Argobin maacunnan/ coco Basanin cansa/ joca cudzutan Sanga-rein maaxi.

3:14 Jair Manassen poica sai coco Argobin maacunnan Gessurin ja Machathin maan äriijn/ ja cudzui Basanin oman nimens jälkeen Jairin kylix/ tähän päiwän asti.

3:15 Mutta Machirille minä annoin Gileadin.

3:16 Ja Rubenitereille ja Ga-ditereille annoin minä osan Gileadist/ Arnonin wirtan as-ti/ keskellä sitä wirta cusa raja on/ nijn Jabokin wirtan Ammonin lasten rajan asti.

3:17 Nijn myös sen kedon ja Jordanin (joca maan raja on) Einerethist nijn meren asti kedon tykönä/ nimittäin/ suolaiseen mereen/ Pisgan vuoren wierellä itä cohden.

3:18 Ja minä käskin teitä/ ja sanoin: HERra teidän Jumalan on andanut teille tämän maan omistaxen/ mengät aseinen teidän weljein Israelin lasten edellä/ caicki te cuin wahwat oletta sotaan mene-män.

3:19 Paidzi teidän emänni-tän/ lapsian ja myös carjan (

<p>minä tiedän teillä olevan paljon karjaa - jääkööt kaupunkeihinne, jotka minä olen teille antanut,</p>	<p>van paljo karjaa) antakaat niiden olla kaupungeissanne, jotka minä teille antanut olen,</p>	<p>sillä minä tiedän teillä olevan paljo carja) andacat niiden olla teidän Caupungeisan/ jotca minä teille andanut olen.</p>
<p>3:20 kunnes Herra suo veljienne, samoin kuin teidänkin, päästä rauhaan, kun hekin ovat ottaneet omaksensa sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, antaa teille Jordanin tuolta puolelta; sitten saatte palata takaisin, kukin omistamallensa maalle, jonka minä olen teille antanut.</p>	<p>3:20 Siihenasti että \Herra\ teidän veljennekin saattaa lepoon, niinkuin teidätkin, että hekin omistaisivat sen maan, jonka \Herra\ teidän Jumalanne heille antava on tuolla puolella Jordania: sitte te palajatte kukin omaisuuteenne, jonka minä teille antanut olen.</p>	<p>3:20 Sijhenasti/ että HERra myös teidän veljennekin saatta lepoon/ nijncuin teidängin/ että hekin omistaisit sen maan/ jonga HERra heidän Jumalans heille andawa on tuolla puolen Jordanin/ sijtte te palajatte teidän asuinsioillen/ cuin minä teille andanut olen.</p>
<p>3:21 Ja silloin minä käskin Joosuaa ja sanoin: Sinä olet omin silmin nähnyt kaiken, mitä Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt näille kahdelle kuninkaalle. Samalla tavalla Herra on tekevä kaikille valtakunnille, joihin sinä menet.</p>	<p>3:21 Ja minä käskin Josualle sillä ajalla, sanoen: sinun silmäs ovat nähneet kaikki, mitä \Herra\ teidän Jumalanne näille kahdelle kuninkaalle on tehnyt, niin hän on myös tekevä kaikille valtakunnille, kuhunka sinä menet.</p>	<p>3:21 JA minä käskin Josualle sillä ajalla/ sanoden: sinä olet nähnyt caicki/ mitä HERra sinun Jumalas näille cahdelle Cuningalle on tehnyt/ nijn hän myös caikille waldacunnille on tekewä/ cuhunga sinä menet.</p>
<p>3:22 Älkää niitä peljätkö, sillä Herra, teidän Jumalanne, sotii itse teidän puolestanne.</p>	<p>3:22 Älkää heitä peljätkö; sillä \Herra\ teidän Jumalanne itse sotii teidän edestänne.</p>	<p>3:22 Älkät heitä peljätkö/ sillä HERra teidän Jumalan soti teidän edestän.</p>
<p>3:23 Ja silloin minä anoin Herralta armoa sanoen:</p>	<p>3:23 Ja minä rukoilin \Herraa\ siihen aikaan, sanoen:</p>	<p>3:23 Ja minä rucoilin HERra sijhen aican/ sanoden:</p>
<p>3:24 Herra, Herra, sinä olet alkanut näyttää palvelijallesi valtasuuruuttasi ja väkevää kättäsi; sillä kuka on se jumala taivaassa tai maassa, joka voi tehdä sellaisia töitä ja niin voimallisia tekoja kuin sinä?</p>	<p>3:24 Herra, \Herra\, sinä olet ruvennut ilmoittamaan palvelialles sinun kunnias ja sinun vahvan kätes; sillä kuka on Jumala taivaassa eli maassa, joka taitaa sinun tekos ja väkes perään tehdä?</p>	<p>3:24 HERra/ HERra/ sinä olet ruwennut ilmoittaman sinun palwelialles sinun cunnias/ ja sinun wahwan kätes: sillä cuca on Jumala Taiwas eli maas/ joca taita sinun tecos ja wäkes perän tehdä?</p>
<p>3:25 Niin salli minun nyt mennä katsomaan sitä hyvää maata, joka on tuolla puolella Jordanin, tuota ihanaa vuoristoja ja Libanonia.</p>	<p>3:25 Anna nyt minun mennä katsomaan sitä hyvää maata tuolla puolella Jordania, hyviä vuoria ja Libanonia.</p>	<p>3:25 Anna nyt minun mennä cadzoman sitä hywä maata sille puolen Jordanin/ nijtä hyviä vuoria ja Libanonit.</p>
<p>3:26 Mutta Herra oli julmistanut minuun teidän tähtenne eikä kuullut minua, vaan sanoi minulle: Riittää! Älä puhu</p>	<p>3:26 Mutta \Herra\ vihastui minuun päälleni teidän tähtenne, eikä kuullut minun rukoustani; mutta sanoi minulle: sinulla on kyllä, älä</p>	<p>3:26 Mutta HERra wihastui minuun päälleni teidän tähten/ ja ei cuullut minun rucoustan/ mutta sanoi minulle: ty-</p>

minulle enempää tästä asiasta.

3:27 Nouse Pisgan huipulle ja kohota katseesi länteen ja pohjoiseen, etelään ja itään ja katsele silmilläsi; sillä tämän Jordanin yli sinä et mene.

3:28 Ja anna määräyksiä Joosualle, vahvista ja rohkaise häntä. Sillä hän menee sinne tämän kansan edellä, ja hän jakaa heille perinnöksi sen maan, jonka sinä näet.

3:29 Ja me jäimme laaksoon, vastapäätä Beet-Peoria.

5 Mooses 4 LUKU

4:1 Ja nyt, Israel, kuule ne käskyt ja säädökset, jotka minä teille opetan, että seuraisitte niitä, eläisitte ja ottaisitte omaksenne sen maan, jonka Herra, teidän isienne Jumala, teille antaa.

4:2 Älkää lisätkö mitään siihen, mitä minä teille määrään, älkääkä ottako siitä mitään pois, vaan noudattakaa Herran, teidän Jumalanne, käskyjä, jotka minä teille annan.

4:3 Te olette omin silmin nähneet, mitä Herra teki Baal-Peorin asiassa, kuinka Herra, sinun Jumalasi, hävitti sinun keskuudestasi jokaisen, joka lähti kulkemaan Baal-Peorin perässä.

4:4 Mutta te, jotka riiputte kiinni Herrassa, teidän Jumalassanne, te kaikki olette elossa vielä tänä päivänä.

4:5 Katso, minä olen opetta-

minulle siitä asiasta enempää puhu.

3:27 Astu Pisgan kukkulalle, ja nosta silmäs länteen päin, pohjaan päin, lounaan päin ja itään päin, ja katso silmilläs; sillä ei sinun pidä menemän tämän Jordanin ylitse.

3:28 Mutta käske Josualle ja vahvista häntä, ja rohkaise häntä; sillä hänen pitää menemän ylitse, tämän kansan edellä, ja pitää heille omistaman perinnöksi sen maan, jonka sinä näet.

3:29 Ja me olimme siinä laaksossa, joka on BetPeorin kohdalla.

4 LUKU

4:1 Ja kuule nyt, Israel, ne säädöt ja oikeudet, jotka minä teille opetan tehdäkseenne, että te eläisitte ja tulisitte ja omistaisitte maan jonka \Herra\ teidän isäinne Jumala teille on antava.

4:2 Ei teidän pidä mitään lisäämään siihen sanaan minkä minä teille käsken, eikä pidä myös teidän mitään siitä ottaman pois, kätkeäkseenne \Herran\ teidän Jumalanne käskyjä, jotka minä teille käsken.

4:3 Teidän silmänne ovat nähneet, mitä \Herra\ tehnyt on BaalPeorille; sillä kaikki, jotka seurasivat BaalPeoria, on \Herra\ sinun Jumalasi hukuttanut teidän seastanne.

4:4 Vaan te, jotka riiputte kiinni \Herrassa\ teidän Jumalassanne, te elätte kaikki tänäpäpä.

4:5 Katso, minä opetin teille

dy/ älä minulle siitä asiasta enämbi puhu.

3:27 Astu Pisgan wuoren cuckulalle/ ja nosta silmäs länden/ pohjan/ lounasen ja itän päin/ ja cadzo silmilläs: sillä ei sinun pidä menemän tämän Jordanin ylidze.

3:28 Mutta käske Josualle ja wahwista händä/ ja rohwise händä: sillä hänen pitää menemän Jordanin ylidze Canssan edellä/ ja pitää heille jacamän sen maan/ jonga sinä näet.

3:29 Ja me olim siinä laxos/ joca on Peorin huonen coh-dalla.

IV. Lucu

4:1 JA cuule nyt Israel käskyt ja oikeudet/ cuin minä teille opetan tehdäxen/ että te eläisitte/ ja tulisitte ja omistaisitte maan/ jonga HERra teidän Isäin Jumala teille on andawa.

4:2 Ei teidän pidä mitän lisäämän siihen sanaan/ cuin minä teille käsken/ ja ei pidä myös teidän mitän sijtä ottaman pois/ kätkexen HERran teidän Jumalan käskyjä/ cuin minä teille käsken.

4:3 Teidän silmän owat nähnet mitä HERra tehnyt on BaalPeorille: sillä caicki jotca seuraisit BaalPeorita/ on HERra sinun Jumalasi hucuttanut teidän seastan.

4:4 Waan te jotca pysytte HERras teidän Jumalasan/ te elätte caicki tänäpäpä.

4:5 Cadzo/ minä opetin teille

<p>nut teille käskyt ja säädökset, niinkuin Herra, minun Jumalani, on minua käsenyt, että seuraisitte niitä siinä maassa, jota te menette ottamaan omaksenne.</p>	<p>käskyt ja oikeudet, niinkuin \Herra\ minun Jumalani minulle käsenyt on, niin tehdäksenne maalla, johonka te tulette, omistamaan sitä.</p>	<p>käskyt ja oikeudet/ nijncuin HERra minun Jumalan minulle käsenyt olit/ nijn tehdäxenne maalla johonga te tulewat olitte/ omistaman sitä.</p>
<p>4:6 Noudattakaa ja seuratkaa niitä, sillä se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne kansojen silmissä. Kun he kuulevat kaikki nämä käskyt, sanovat he: Totisesti, viisas ja ymmärtäväinen kansa on tämä suuri kansa.</p>	<p>4:6 Niin pitäkäätsiis ja tehkäätsi ne; sillä tämä on teidän ymmärryksenne ja toimellisuutenne kaikkein kansain edessä, koska he kuulevat nämät käskyt, niin he sanovat: tämä suuri kansa ainoastaan on toimellinen ja kuuluisa kansa.</p>	<p>4:6 Nijn pitäkät sijs ja tehkät ne/ sillä tämä on teidän ymmärryxen ja toimellisuden caickein Canssain seas/ cosca he cuulewat caicki nämät käskyt/ nijn he sanowat: cadzo/ tämä suuri Canssa ainoast on toimellinen ja cuuluisa Canssa.</p>
<p>4:7 Sillä onko toista suurta kansaa, jonka jumalat ovat sitä niin lähellä, kuin Herra, meidän Jumalamme, on lähellä meitä, niin usein kuin me häntä rukoilemme?</p>	<p>4:7 Sillä mikä kansa on niin suuri, jota Jumala niin lähestyy, niinkuin \Herra\ meidän Jumalamme, niin usein kuin me häntä rukoilemme?</p>	<p>4:7 Sillä cuca Canssa on nijn ylistettävä/ jolle Jumalat nijn lähestywät/ nijncuin HERra meidän Jumalam/ nijn usein cuin me händä rucoilem.</p>
<p>4:8 Ja onko toista suurta kansaa, jolla on niin vanhurskaat käskyt ja säädökset, kuin on koko tämä laki, jonka minä tänä päivänä teille annan?</p>	<p>4:8 Ja mikä on niin ylistettävä kansa jolla niin hurskaat säädyt ja käskyt ovat, niinkuin kaikki tämä laki on, jonka minä teille tänäpäpä annan?</p>	<p>4:8 Ja cuca on nijn ylistettävä Canssa/ jolla nijn hurscat tawat ja käskyt owat/ nijncuin caicki tämä Laki on/ jonga minä teille tänäpäpä annan?</p>
<p>4:9 Ole vain varuillasi ja ota itsestäsi tarkka vaari, ettet unhotat, mitä omin silmin olet nähnyt, ja ettei se lähde sinun sydäimestäsi koko elinajanasi, vaan että ilmoitat sen lapsillesi ja lastesi lapsille:</p>	<p>4:9 Niin karta ja varjele sinun sielus sangen visusti, ettet sinä unhottaisit niitä asioita, jotka sinun silmäs ovat nähneet, ja ettei ne läksisi sinun sydäimestäs kaikkena sinun elinaikanas: ja sinun pitää niitä julistaman lapsilles ja lastes lapsille.</p>	<p>4:9 Nlin carta sinuas/ ja warjele sinun sielus sangen wisust/ ettet sinä unhotais nijtäs asioita/ jotca sinun silmäs owat nähnet/ ja ettei ne läxis sinun sydäimestäs caickena sinun elinaicanas/ ja sinun pitä nijtäs julistaman lapsilles ja lastes lapsille.</p>
<p>4:10 mitä tapahtui sinä päivänä, jona seisoit Herran, sinun Jumalasi, edessä Horebilla, kun Herra sanoi minulle: Kokoa kansa, niin minä julistan heille sanani, että he oppisivat pelkäämään minua, niin kauan kuin elävät maan päällä, ja opettaisivat lapsen-sakin siihen.</p>	<p>4:10 Sitä päivää, jona seisoit \Herran\ sinun Jumalasi edessä Horebissa, kuin \Herra\ sanoi minulle: kokoa minulle kansa, antaakseni heidän kuulla minun sanojani, jotka heidän pitää oppiman, että he pelkäisivät minua kaikkena elinajanansa maan päällä, ja opettaisivat lapsiansa.</p>	<p>4:10 Ja myös sitä päiwä/ coscas seisoit HERran sinun Jumalasi edes Horebis/ cosca HERra sanoi minulle: coco minulle Canssa/ andaxeni heidän cuulla minun sanojani/ jotca heidän pitä oppiman/ että he pelkäisit minua maan päällä caickenä heidän elinaicanans/ ja opetaisit</p>

4:11 Ja te astuitte esille ja jätitte seisomaan vuoren juurille, ja vuori paloi tulena, joka loimusi sisimpään taivaaseen asti pimeyden ja synkkien pilvien keskellä.

4:12 Ja Herra puhui teille tulen keskeltä. Sanat te kuulitte, mutta ette nähneet hänen muotoansa, kuulitte vain äänen.

4:13 Ja hän ilmoitti teille liittonsa, jonka hän käski teidän pitää, nimittäin ne kymmenen käskysanaa; ja hän kirjoitti ne kahteen kivitaluun.

4:14 Ja minun Herra silloin käski opettaa teille käskyt ja säädökset, että te seuraisitte niitä siinä maassa, jota te menette ottamaan omaksenne.

4:15 Ottakaa siis itsestänne tarkka vaari - sillä te ette sinä päivänä, jona Herra puhui teille tulen keskeltä Horebilla, nähneet hänestä minkäänkaltaista muotoa -

4:16 ettette menettele kelvottomasti ettekä tee itsellenne jumalankuvaa, ette minkään muotoista patsasta, ette miehen tai naisen kuvaa,

4:17 ette maan päällä liikkuvan nelijalkaisen eläimen kuvaa, ette taivaan alla lentävän siivekkään linnun kuvaa,

4:18 ette maassa matelevaisen kuvaa ettekä vesissä maan alla olevan kalan kuvaa;

4:19 ja ettet, kun nostat silmäsi taivasta kohti ja katselet aurinkoa ja kuuta ja tähtiä, kaikkea taivaan joukkoa, anna

4:11 Ja te astuitte edes, ja seisotte alhaalla vuoren tykönä, ja vuori paloi taivaaseen asti, ja siellä oli pimeys, pilvi ja synkeys.

4:12 Ja \Herra\ puhui teille keskeltä tulta: puheen äänen te kuulitte, mutta ette yhtäkään kuvaa nähneet, vaan äänen kuulitte.

4:13 Ja hän ilmoitti teille liittonsa, jonka hän teidän tehdä käski: ne kymmenet sanat, ja kirjoitti ne kahteen kiviseen tauluun.

4:14 Ja \Herra\ käski minun silloin opettaa teille säädöt ja oikeudet, teidän niitä tehdäkseenne siinä maassa, johon te menette omistamaan sitä.

4:15 Varjelkaat siis sielujanne sangen visusti; sillä ette ole yhtäkään kuvaa nähneet sinä päivänä, jona \Herra\ puhui teille, keskeltä tulta, Horebissa,

4:16 Ettette turmelisi teitäne, ja tekisi teillenne kuvaa, jonkun muotoista, miehen eli vaimon kaltaista,

4:17 Jonkun eläimen kaltaista, joka on maan päällä, jonkun linnun kaltaista, joka lentää taivaan alla;

4:18 Eli jonkun madon muotoa maan päällä, eli jonkun kalan muotoa, joka on vedessä maan alla,

4:19 Ja ettet sinä myös nostaisi silmiäs taivaaseen päin, ja katselisi aurinkoa, ja kuuta, ja tähtiä, ja kaikkea taivaan sotajoukkoa, ja tulisi

heidän lapsians.

4:11 Ja te astuitte edes ja seisotte alhalla vuoren tykönä/ ja vuori paloi puoliwälijn taiwast/ ja siellä oli pimeys/ pilwi ja sumu.

4:12 Ja HERra puhui teille keskeldä tulta/ hänen puhe änen te kuulitte/ mutta et te yhtäkän cuwa nähnet/ waan änen.

4:13 Ja hän ilmoitti teille liittons/ jonga hän teidän tehdä käski/ nimittäin/ ne kymmenen sana/ ja kirjoitti cahteen kiwiseen tauluun.

4:14 Ja HERra käski minun silloin opetta teille käskyt ja oikeudet/ teidän niitä tehdäxen/ siinä maasa/ johon te menette omistaman sitä.

4:15 WARjelcat sijs teidän sieluan sangen wisust: sillä et te ole yhtäkän cuwa nähnet/ sinä päiwänä jona HERra puhui teille keskeldä tulta Horebis.

4:16 Ettet te turmelis teitän/ ja tekis teillen cuwa/ joca olis miehen eli waimon caltainen.

4:17 Eli eläimen maan päällä/ eli linduin taiwan alla.

4:18 Eli matoin maan päällä/ eli calain wedes/ maan alla.

4:19 Ja ettet sinä myös nostais silmiäs taiwasen päin/ ja cadzelis auringot/ cuuta/ tähdejä ja caicke taiwan so-

vietellä itseäsi kumartamaan ja palvelemaan niitä, sillä Herra, sinun Jumalasi, on jakanut ne kaikille muille kansoille koko taivaan alla.

4:20 Onhan Herra ottanut teidät ja vienyt pois rautapätsistä, Egyptistä, että teistä tulisi hänen perintökansansa, niinkuin nyt on tapahtunut.

4:21 Mutta Herra vihastui minun päälleni ja vannoi, etten minä saa mennä Jordanin yli enkä tulla siihen hyvään maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi,

4:22 Vaan että minä kuolen tässä maassa enkä mene Jordanin yli. Mutta te menet te sen yli ja otatte tuon hyvän maan omaksenne.

4:23 Niin varokaa, ettette unhota Herran, teidän Jumalanne, liittoa, jonka hän on tehnyt teidän kanssanne, ettekä tee itsellenne jumalankuvaa, mitään sen muotoista kuvaa, jota Herra, sinun Jumalasi, on kieltänyt sinua tekemästä.

4:24 Sillä Herra, sinun Jumalasi, on kuluttava tuli, kiivas Jumala.

4:25 Kun sitten sinulle on syntynyt lapsia ja lasten lapsia ja te olette vanhentuneet maassa, ja jos te silloin menettelette kelvottomasti ja teette itsellenne jumalankuvan, minkämuotoisen kuvan hyvänsä, ja siten teette sitä, mikä on paha Herran, sinun Jumalasi, silmissä, ja vihoitatte hänet,

kehoitetuksi kumartamaan ja palvelemaan heitä, jotka \Herra\ sinun Jumalasi jakanut on kaikille kansoille koko taivaan alla.

4:20 Mutta teidät on \Herra\ ottanut ja johdattanut ulos rautapätsistä Egyptistä, että olisitte hänelle perintökansansa, niinkuin se myös on tänäpäinä.

4:21 Ja \Herra\ vihastui minun päälleni teidän puheenne tähden, niin että hän vannoi, ettei minun pitänyt menemän Jordanin ylitse, eli tuleman siihen hyvään maahan, jonka \Herra\ sinun Jumalasi antaa sinulle perinnöksi.

4:22 Vaan minun pitää kuoleman tässä maassa, ja ei minun pidä käymän Jordanin ylitse; mutta te käytte sen ylitse ja omistatte hyvän maan.

4:23 Niin kavahtakaat, ettette \Herran\ teidän Jumalanne liittoa unhottaisi, jonka hän teidän kansanne on tehnyt: ja älkäät tehkö kuvaa jonkun muotoista niinkuin \Herra\ sinun Jumalasi sinulta kieltänyt on.

4:24 Sillä \Herra\ sinun Jumalasi on kuluttavainen tuli, ja kiivas Jumala.

4:25 Kuin sinä siität lapsia, ja lasten lapsia, ja te vanhenette maassa ja turmelette itsenne, ja teette itsellenne kuvia jonkun muotoisia, niin että te teette paha \Herran\ teidän Jumalanne edessä, ja vihoitatte hänen,

tajoucko/ ja luopuis minusta/ cumarraisit ja palwelisit heitä/ jotca HERra sinun Jumalasi jakanut on caikille Cansoille coco taiwan alla.

4:20 Mutta teidän on HERra corjannut/ ja johdattanut rautapädzist/ nimittäin/ Egyptist/ perindö Canssaxens/ nijncuin se myös on tänäpäinä.

4:21 Ja HERra wihastui minun päälleni/ teidän töiden tähden/ nijn että hän wannoi/ ettei minun pitänyt tuleman Jordanin ylidze/ eli siihen hywän maahan/ jonga HERra sinun Jumalasi anda sinulle perinnöxi.

4:22 Waan minun pitä cuoleman täsä maasa/ ja ei käymän Jordanin ylidze/ mutta te käytte sen ylidze ja omistatte sen hywän maan.

4:23 Nijn cawattacat idziän/ ettet te HERran teidän Jumalann lijtto unhotais/ jonga hän teidän cansan on tehnyt/ ja älkät tehkö cuwa jongun muotoisexi/ nijncuin HERra sinun Jumalasi sinulle kärke-nynt on.

4:24 Sillä HERra sinun Jumalasi on culuttawainen tuli/ ja kijwas Jumala.

4:25 COsca te sijtätte lapsia/ ja lasten lapsia/ ja asutte maasa/ ja turmelette idzen/ ja teette idzellen cuwia jongun muotoisexi/ nijn että te teette pahoin HERra teidän Jumalatan wastan/ ja wihoi- tatte hänen.

4:26 niin minä otan tänä päivänä taivaan ja maan todistajiksi teitä vastaan, että teidät äkkiä hävitetään siitä maasta, johon te menette Jordanin yli ottamaan sen omaksenne; te ette saa kauan elää siellä, vaan teidät tuhotaan kokonaan.

4:27 Ja Herra hajottaa teidät kansojen sekaan, ja ainoastaan vähäinen joukko teitä on jäävä niiden pakanakansojen keskelle, joiden tykö Herra teidät kuljettaa.

4:28 Ja siellä te palvelette jumalia, jotka ovat ihmiskänten tekoa, puuta ja kiveä, jotka eivät näe eivätkä kuule, eivät syö eivätkä hajua tunne.

4:29 Mutta sitten sinä siellä etsit Herraa, sinun Jumalaasi, ja sinä löydät hänet, kun kysyt häntä kaikesta sydämessäsi ja kaikesta sielustasi.

4:30 Kun olet ahdistuksessa ja kaikki tämä kohtaa sinua aikojen lopussa, niin sinä palajat Herran, sinun Jumalasi, tykö ja kuulet hänen ääntänsä.

4:31 Sillä Herra, sinun Jumalasi, on laupias Jumala. Hän ei jätä sinua eikä hukuta sinua; hän ei unhota sinun isiesi kanssa tekemäänsä liittoa, jonka hän on heille valalla vahvistanut.

4:32 Sillä kysy menneiltä ajoilta, jotka ovat olleet ennen sinua, alkaen siitä päivästä, jona Jumala loi ihmiset maan päälle, kysy taivaan äärestä toiseen: onko koskaan mitään näin suurta ta-

4:26 Niin minä tänäpäpänkutsun taivaat ja maan todistajaksi teitä vastaan, että teidän pitää äkisti peräti hukkuman siitä maasta, johon te menette Jordanin ylitse, omistamaan sitä. Ei teidän pidä kauvan elämän siinä, vaan te pitää peräti hukkuttaman.

4:27 Ja \Herra\ hajoittaa teitä kansain sekaan, ja te tulette vähäksi kansaksi, jätetyksi pakanain sekaan, kuhunka \Herra\ vie teidät.

4:28 Siellä pitää teidän palveleman epäjumalia, jotka ihmisten käsialat ovat: puuta ja kiviä, jotka ei näe, eikä kuule, eikä syö, eikä haista.

4:29 Jos sinä silloin siellä etsit \Herraa\ sinun Jumalaasi, niin sinä löydät hänen, koska sinä etsit häntä kaikesta sydämessäsi, ja kaikesta sielustas.

4:30 Koskas ahdistetaan, ja nämät kaikki sinun päälles tulevat, niin sinä viimeisinä päivinä palajat \Herran\ sinun Jumalasi tykö ja kuulet hänen ääntänsä.

4:31 Sillä \Herra\ sinun Jumalasi on armollinen Jumala: ei hän sinua hylkää, eikä kadota sinua, ja ei hän unhota sinun isäis liittoa, jonka hän heille vannonut on.

4:32 Kysele entisiä aikoja, jotka ovat olleet sinun edelläs, siitä päivästä, jona Jumala loi ihmisen maan päälle, ja yhdestä taivaan äärestä niin toiseen ääreen: jos ikänä niin suuri asia tapahtunut on, eli senkaltaista on ikänä

4:26 Nijn minä tänäpäpäncudzun taiwat ja maan todistuxexi teistä/ että teidän pitää äkist hukkuman sijtä maasta/ johonga te menette Jordanin ylidze/ omistaman sitä/ ei teidän pidä cauwan elämän sijnä/ waan pitää peräti hukkuttaman.

4:27 Ja HERra hajotta teitä Canssain sekaan/ ja te tulleta vähäxi Canssaxi/ jätetyxi pacanain sekaan/ cuhunga HERra wie teidän.

4:28 Siellä pitää sinun palveleman epäjumalica/ jotca ihmisten käsialat owat/ puut ja kiwet/ jotca eikä näe/ eikä cuule/ eikä syö/ eikä haista.

4:29 Jos sinä silloin siellä edzit HERra sinun Jumalatas/ nijn sinä löydät hänen/ jos sinä edzit händä caikesta sydämessäsi/ ja caikesta sielustas.

4:30 Coscas ahdistetan/ ja nämät caicki sinun päälles tulewat wijmeisnä päiwänä/ nijn palaja HERran sinun Jumalasi tygö/ ja cuule hänen änen:

4:31 Sillä HERra sinun Jumalasi on armollinen Jumala/ ei hän sinua hyljä eikä cadota sinua/ ja ei hän unhota sinun Isäis lijtto/ jonga hän heille vannonut on.

4:32 KYsele endisi aicoi/ jotca owat ollet sinun edelläs/ sijtä päivästä/ cosca Jumala loi ihmisen maan päälle/ ja sijtä yhdestä taiwan ärestä nijn toiseen äreen/ jos ikänäns nijn suuri asia tapah-

<p>pahtunut, tai onko mitään tällaista ikinä kuultu?</p>	<p>kuultu?</p>	<p>tunut on/ eli sencaltainen on ikänäns cuultu.</p>
<p>4:33 Onko mikään kansa kuullut Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä, niinkuin sinä olet kuullut, ja kuitenkin jäänyt elämään?</p>	<p>4:33 Onko joku kansa kuullut Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä, niinkuin sinä kuullut olet, ja on elänyt?</p>	<p>4:33 Että jocu Canssa on cuullut Jumalan äänen puhuvan tulen keskeldä/ nijncuin sinä cuullut olet/ ja cuitengin elät.</p>
<p>4:34 Tahi onko mikään jumala koettanut mennä ottamaan itsellensä kansaa toisen kansan keskuudesta koettelemuksilla, tunnusteilla ja ihmeillä, sodalla, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella ja suurilla, peljättävillä teoilla, minkä kaiken Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt teille Egyptissä, sinun silmiesi edessä?</p>	<p>4:34 Eli onko Jumala koetellut mennäksensä ottamaan itsellensä kansaa kansan seasta, kiusauksilla, ja tunnustähdeillä, ja ihmeillä, ja sodalla, ja väkevällä kädellä, ja ojetulla käsivarrella ja suurilla peljästyksillä, niinkuin \Herra\ teidän Jumalanne kaikki nämät tehnyt on teille Egyptistä sinun silmäis edessä.</p>	<p>4:34 Eli ongo Jumala coetellut mennäxensä ottaman hänellens Canssa/ Canssalla/ kiusauxella/ tunnustähdellä/ ihmeillä/ sodalla/ wäkwällä kädellä/ ojetulla käsiwarrella ja hirmuisilla tegoilla/ nijncuin HERra teidän Jumalan caicki nämät tehnyt on teille/ sinun edesäs Egyptin maalla.</p>
<p>4:35 Sinun on annettu se nähdä, tietääksesi, että Herra on Jumala, eikä muuta jumalaa ole kuin hän.</p>	<p>4:35 Nämät olet sinä nähnyt, tietääkses, että \Herra\ on ainoastaan Jumala; ja paitsi häntä ei yksikään muu.</p>	<p>4:35 Nämät olet sinä nähnyt/ tietäxes että HERra on ainoastans Jumala/ ja ei yxikän muu.</p>
<p>4:36 Taivaasta hän antoi sinun kuulla äänensä opettaaksensa sinua, ja maan päällä hän antoi sinun nähdä suuren tulensa, ja sinä kuulit hänen sanansa tulen keskeltä.</p>	<p>4:36 Taivaasta on hän antanut sinun kuulla äänensä, opettaaksensa sinua, ja maalla on hän antanut sinun nähdä suuren tulensa, ja tulen keskeltä olet sinä kuulut hänen sanansa.</p>	<p>4:36 Taiwast on hän andanut sinun cuulla äänens/ opettaxens sinua/ ja maalla on hän andanut sinun nähdä suuren tulens/ ja tulen keskeldä olet sinä cuullut hänen sanans.</p>
<p>4:37 Koska hän siis rakasti sinun isiäsi ja valitsi heidän jälkeläisensä itselleen ja itse suurella voimallaan vei sinut pois Egyptistä</p>	<p>4:37 Että hän sinun isiäs on rakastanut, ja heidän siemenensä on valinnut heidän jälkeensä, ja vienyt ulos sinun Egyptin maasta kasvoillansa, ja suurella voimallansa,</p>	<p>4:37 Että hän sinun lsiäs on racastanut/ ja heidän siemenitäns on walinnut heidän jälkens. Ja wienyt sinun Egyptin maasta caswoillans/ ja hänen suurella woimallans.</p>
<p>4:38 karkoittaen sinun tieltäsi kansoja, suurempia ja väkevempiä kuin sinä, ja tuoden sinut heidän maahansa antaakseen sen sinulle perintösaksi, niinkuin nyt on tapahtunut,</p>	<p>4:38 Ajamaan ulos sinun edestäs suuret kansat, väkevämmät sinua, johdattaaksensa sinun siihen, ja antaaksensa sinulle heidän maansa perinnöksi, niinkuin se tänäpäpä on.</p>	<p>4:38 Ajaman ulos sinun edestäs suuret Canssat wäkwämmät sinua/ johdattaxens sinua siihen/ ja andaxens sinulle heidän maans perinnöxi/ cuin se tänäpäpä on.</p>
<p>4:39 niin tiedä siis tänä päivänä ja paina se sydämeesi, että Herra on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan</p>	<p>4:39 Niin tiedä siis tänäpäpä, ja pane mielees, että \Herra\ on Jumala ylhäällä taivaassa, ja alhaalla maassa, ja ei yksikään muu,</p>	<p>4:39 Nijn tiedä sijs tänäpäpä/ ja pane mielees/ että HERra on Jumala ylhällä taiwas/ ja alhalla maasa/ ja ei yxikän</p>

päällä, eikä muuta jumalaa ole.

4:40 Noudata hänen säädöksiänsä ja käskyjänsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, että sinä ja sinun lapsesi sinun jälkeesi menestyisitte ja että eläisit kauan siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle ainiaaksi.

4:41 Silloin Mooses erotti kolme kaupunkia tuolta puolelta Jordanin, auringon nousun puolelta,

4:42 että niihin voisi paeta tappaja, joka on tappanut toisen tahtomattaan ja häntä ennestään vihaamatta; paetkoon hän johonkin näistä kaupungeista, niin hän saa elää.

4:43 Ne olivat: ruubenilaisille Beser erämaassa, ylätasangolla; gaadilaisille Raamot Gileadissa ja manasselaisille Goolan Baasanissa.

4:44 Tämä on se laki, jonka Mooses antoi israelilaisille,

4:45 ja nämä ovat ne todistukset, käskyt ja oikeudet, jotka Mooses julisti israelilaisille, heidän lähdettyään Egyptistä,

4:46 tuolla puolella Jordanin, laaksossa, vastapäätä Beet-Peoria, Sihonin, amorilaisten kuninkaan, maassa, hänen, joka asui Hesbonissa ja jonka Mooses ja israelilaiset voittivat, lähdettyänsä Egyptistä.

4:47 Ja he ottivat omakseen hänen maansa ja Oogin, Baasanin kuninkaan, maan, kahden amorilaisten kunin-

4:40 Ettäs pidät hänen säätynsä ja käskynsä, jotka minä tänäpäpä sinulle käsken, että sinun ja sinun lapsilles sinun jälkees hyvin kävis, ja ettäs olisit pitkä-ijällinen maassa, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa ikäpäivikses.

4:41 Silloin eroitti Moses kolme kaupunkia, sillä puolella Jordania auringon nousemisen puoleen,

4:42 Että sinne pakenis, tietämätä lähimmäisensä kuoliaaksi löis ja ei ennen ole ollut hänen vihamiehensä; että hän pakenis yhteen niistä kaupungeista, ja eläis,

4:43 Kuin oli Betser korvessa, lakiolla maalla Rubenilaisten seassa, ja Ramot Gileadissa Gadilaisten seassa, ja Goan Basanissa Manasseilaisten seassa.

4:44 Tämä on se laki, jonka Moses Israelin lasten eteen pani.

4:45 Ja nämät ovat todistukset, säädyt ja oikeudet, jotka Moses sanoi Israelin lapsille, lähdettyänsä Egyptistä,

4:46 Sillä puolella Jordania, laaksossa BetPeorin kohdalla, Sihorin Amorilaisten kuninkaan maalla joka Hesbonissa asui, jonka Moses ja Israelin lapset löivät lähdettyänsä Egyptistä,

4:47 Ja omistivat hänen maansa, niin myös Ogin Baasanin kuninkaan maan, kahden Amorilaisten kuninkaan, jotka sillä puolella

muu

4:40 Ettäs pidät hänen käs-kyns ja oikeudens. cuin minä tänäpäpä sinulle käsken/ niijn että sinun ja sinun lapsilles sinun jälkes menestyis/ ja ettäs olisit pitkijällinen maasa/ jonga HERra sinun Jumalasi sinulle anda/ ikäpäiwixes.

4:41 Silloin eroitti Moses colme Caupungita sillä puolen Jordanin itän päin.

4:42 Että sinne pakenis joca tietämät hänen lähimmäisens cuoliaksi löis/ ja ei ennen ole ollut hänen wihamiehens/ että hän pakenis yhteen niistä Caupungeista/ ja eläis.

4:43 Cuin oli Bezer corwes/ lakiolla maalla Rubeniterein seas/ ja Ramoth Gileadis Gaditerein seas/ ja Golan Basanis Manassiterein seas.

4:44 TÄmä on se Laki jonga Moses Israelin lapsille sanoi.

4:45 Ja nämät owat todistuxet/ käskyt ja oikeudet/ cuin Moses sanoi Israelin lapsille lähdettyäns Egyptist.

4:46 Sillä puolen Jordanin sijnä laxos Peorin huonetta cohden/ Sihonin Amorrerein Cuningan maalla/ joca Hesbonis asui/ jonga Moses ja Israelin lapset löit lähdettyäns Egyptist.

4:47 Ja omistit hänen maans/ niijn myös Oggin Baasanin Cuningan maan/ cahden Amorrerein Cuningasten/

kaan maat, jotka ovat tuolla puolella Jordanin, auringon nousuun päin,

4:48 alkaen Aroerista, joka on Arnon-joen rannalla, aina Sirjonin vuoreen, se on Hermoniin, saakka,

4:49 sekä koko Aromaani, tuolla puolella Jordanin, idän puolella, aina Aromaani mereen saakka, Pisgan rinteiden juurelle.

Jordania asuivat, auringon ylenemistä päin,

4:48 Aroerista Arnonin ojan reunalla, Sionin vuoreen asti, se on Hermon.

4:49 Ja kaiken lakian maan sillä puolella Jordania itään päin, lakeuden mereen asti, Pisgan vuoren alaisella puolella.

jotca sillä puolen Jordanin asuit itän päin.

4:48 Aroerist Arnonin wirran reunalla/ Sionin vuoren asti/ se on Hermon.

4:49 Ja caiken lakean maan sillä puolen Jordanin itän päin lakeuden meren asti/ Pisgan vuoren tykönä.

5 Mooses 5 LUKU

5:1 Ja Mooses kutsui kokoon kaiken Israelin ja sanoi heille: Kuule, Israel, nämä käskyt ja oikeudet, jotka minä tänä päivänä julistan teidän korvienne kuullen. Oppikaa ne ja noudattakaa niitä tarkoin.

5:2 Herra, meidän Jumalamme, teki liiton meidän kanssamme Hoorebilla.

5:3 Herra ei tehnyt tätä liittoa meidän isiemme kanssa, vaan meidän kanssamme, jotka olemme tässä tänä päivänä, kaikkien meidän kanssamme, jotka nyt elämme.

5:4 Kasvoista kasvoihin Herra puhui teidän kanssanne vuorelta, tulen keskeltä.

5:5 Minä seisoin silloin Herran ja teidän välillänne ja ilmoitin teille Herran sanan, sillä te pelkäsitte tulta ettekä nousseet vuorelle. Hän sanoi:

5:6 Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pestästä.

5:7 Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.

5 LUKU

5:1 Ja Moses kutsui koko Israelin, ja sanoi heille: kuule Israel näitä säätyjä ja oikeuksia, jotka minä tänäpäinä puhun teidän korvainne kuullen, ja oppikaa ne, ja pitäkää ne, tehdäkseen niiden jälkeen.

5:2 \Herra\ meidän Jumalamme teki liiton meidän kanssamme Horebissa.

5:3 Ei tehnyt \Herra\ tätä liittoa meidän isäimme kanssa, vaan meidän kanssamme, jotka nyt tässä olemme tänäpäinä, ja kaikki elämme.

5:4 \Herra\ puhui kasvoista kasvoihin teidän kanssanne vuorella, tulen keskeltä.

5:5 Silloin minä seisoin \Herran\ ja teidän vaiheellanne, ilmoittamassa teille \Herran\ sanaa; sillä te pelkäsitte tulta, ja ette nousseet vuorelle, ja hän sanoi:

5:6 Minä (olen) \Herra\ sinun Jumalasi, joka sinun Egyptin maalta orjuuden huoneesta ulos vienyt olen.

5:7 Ei sinun pidä pitämän muita Jumalia minun edessäni.

V. Lucu

5:1 JA Moses cudzui coco Israelin/ ja sanoi heille: cuule Israel näitä käskyjä ja oikeuksia/ jotca minä tänäpäinä puhun teidän corwain cuulden/ ja oppicat ne/ ja pitäkät ne tehdäxen nijden jälken.

5:2 HERra meidän Jumalam teki lijton meidän cansam Horebis.

5:3 Ja ei tehnyt tätä lijtto meidän Isäim cansa/ mutta meidän cansam/ jotca nyt täsä olem tänäpäinä/ ja caicki eläm.

5:4 Ja puhui caswosta caswoon teidän cansan vuorella tulesta.

5:5 Silloin minä seisoin Herran ja teidän waihellan ilmoittamas teille HErran sana/ sillä te pelkäsitte tulda/ ja ette nosnet vuorelle/ ja hän sanoi.

5:6 Mlnä olen HERra sinun Jumalasi/ joca sinun Egyptist johdatin/ oriuden huonestä.

5:7 Ei sinun pidä pitämän muita jumalita minun edessäni.

5:8 Älä tee itsellesi jumalan-kuvaa, älä mitään kuvaa, älä niistä, jotka ovat ylhäällä tai-vaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla.

5:9 Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä. Sillä minä, Her-ra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka kosten isien pa-hat teot lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen, niille, jotka minua vihaavat;

5:10 mutta teen laupeuden tuhansille, jotka minua rakas-tavat ja pitävät minun käsky-ni.

5:11 Älä turhaan lausu Her-ran, sinun Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaise-matta sitä, joka hänen ni-mensä turhaan lausuu.

5:12 Ota vaari lepopäivästä, niin että sen pyhität, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, on sinua käsenyt.

5:13 Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi;

5:14 mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään as-kareta toimita, älä sinä älköönkä sinun poikasi tai tyt-täresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi, sinun härkäsi, aasisi tai muu juhtasi älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on, että palvelijasi ja palvelijattaresi saisivat le-vätä niinkuin sinäkin.

5:15 Ja muista, että itse olit orjana Egyptin maassa ja että Herra, sinun Jumalasi, vei

5:8 Ei sinun pidä kuvaa te-kemän sinulles jonkun muo-toiseksi, joka ylhäällä tai-vaassa on, eli alhaalla maas-sa, elikkä vesissä maan alla.

5:9 Ei sinun pidä niitä ku-martaman, eikä palveleman niitä; sillä minä olen \Herra\ sinun Jumalasi, kiivas Juma-la, joka kosten lapsille isäin rikokset, kolmanteen ja nel-jänteen polveen niille, jotka minua vihaavat,

5:10 Ja teen laupiuden mo-nelle tuhannelle, jotka minua rakastavat, ja minun käskyni pitävät.

5:11 Ei sinun pidä turhaan lausuman \Herran\ sinun Jumalasi nimeä; sillä ei \Herra\ pidä sitä ran-kaisemata, joka hänen ni-mensä turhaan lausuu,

5:12 Sinun pitää lepopäivän pitämän, että sen pyhittäi-sit, niinkuin \Herra\ sinun Jumalasi sinun käski:

5:13 Kuusi päivää pitää si-nun työtä tekemän, ja kaikki sinun asias toimittaman;

5:14 Mutta seitsemäs päivä on \Herran\ sinun Jumalasi lepopäivä: silloin ei sinun pidä mitään työtä tekemän, eikä sinun poikas, eikä si-nun tyttäres, eikä sinun pal-velias, eikä sinun piikas, ei-kä sinun härkäs, eikä aasis, eikä yksikään sinun karjas, eikä sinun muukalaises, joka sinun portteis sisällä on, että sinun palvelias ja piikas le-vossa olisivat niinkuin sinä-kin.

5:15 Ja muista, että sinäkin olit orja Egyptin maalla, ja \Herra\ sinun Jumalasi joh-

5:8 Ei sinun pidä cuwa teke-män sinulles jongun muo-toisexi/ taicka sen cuin ylhäl-lä taiwas on/ eli alhalla maasa/ elikkä wesisä maan alla.

5:9 Ei sinun pidä niitä cumar-taman/ eikä palweleman hei-tä: sillä minä olen HERra si-nun Jumalasi/ kijwas Jumala/ joca costan lapsille Isäin ri-coxet/ colmandeen ja neljän-deen polween/ nijlle jotca minua wihawat/

5:10 Ja osotan laupiuden monelle tuhannelle/ jotca minua racastawat/ ja minun käskyni pitävät.

5:11 Ei sinun pidä lausuman turhan sinun HERras Jumalasi nime: sillä ei HERra pidä händä nuhtelemat/ joca hä-nen nimens lausu turhan.

5:12 Sinun pitää lepopäivän pitämän/ että hänen pyhitäi-sit: nijncuin HERra sinun Ju-malasi sinun käski.

5:13 Cuusi päiwä pitää sinun työtä tekemän/ ja caicki si-nun asias toimittaman.

5:14 Mutta seidezemes päiwä on sinun HERras Jumalasi lepopäiwä: silloin ei sinun pidä mitän työtä tekemän/ eikä sinun poicas/ eikä sinun tyt-täres/ eikä sinun palwelias/ eli pijcas/ eikä sinun härkäs/ eikä Asis/ eikä yxikän sinun carjas/ taicka muucalainen joca sinun porttis sisällä on/ että sinun palwelias ja pijcas lewos olis nijncuin sinäkin.

5:15 Ja muista että sinäkin olit orja Egyptin maalla/ ja HERra sinun Jumalasi johdatti

<p>sinut sieltä pois väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella. Sentähden Herra, sinun Jumalasi, käski sinun viettää lepopäivän.</p>	<p>datti sinun sieltä väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella. Sentähden \Herra\ sinun Jumalasi käski sinun pitää lepopäivän.</p>	<p>sinun sieltä väkevällä kädellä/ ja ojetulla käsivarrella. Sentähden HERra sinun Jumalasi käski sinun pitämän lepopäivä.</p>
<p>5:16 Kunnioita isääsi ja äitiäsi, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, on sinua käskenyt, että kauan eläisit ja menestyisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.</p>	<p>5:16 Sinun pitää kunnioittaman isääs ja äitiäs, niinkuin \Herra\ sinun Jumalasi on sinun käskenyt, että kauvan eläisit, ja menestyisit siinä maassa, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa.</p>	<p>5:16 Sinun pitää kunnioittaman sinun Isäs ja Äitiäs: niinkuin HERra sinun Jumalasi on sinun käskenyt/ että kauvan eläisit/ ja menestyisit siinä maassa/ josta HERra sinun Jumalasi sinulle antaa.</p>
<p>5:17 Älä tapa.</p>	<p>5:17 Ei sinun pidä tappaman.</p>	<p>5:17 Ei sinun pidä tappaman.</p>
<p>5:18 Älä tee huorin.</p>	<p>5:18 Ei sinun pidä huorintekemän.</p>	<p>5:18 Ei sinun pidä huorintekemän.</p>
<p>5:19 Älä varasta.</p>	<p>5:19 Ei sinun pidä varastaman.</p>	<p>5:19 Ei sinun pidä varastaman.</p>
<p>5:20 Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäs.</p>	<p>5:20 Ei sinun pidä väärää todistusta sanoman sinun lähimmäistäs vastaan.</p>	<p>5:20 Ei sinun pidä väärää todistusta sanoman lähimmäistäs vastaan.</p>
<p>5:21 Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa. Älä halaja lähimmäisesi huonetta, älä hänen peltoansa, älä hänen palvelijaansa, palvelijatartansa, härkäänsä, aasiansa, äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa.</p>	<p>5:21 Ei sinun pidä himoitseman sinun lähimmäises emäntää. Ei sinun pidä himoitseman sinun lähimmäises huonetta, hänen peltoansa, palveliaansa, pikaansa, härkäänsä, aasiansa, ja mitä ikänä sinun lähimmäises on.</p>	<p>5:21 Ei sinun pidä himoitseman lähimmäises emäntää. Ei sinun pidä himoitseman lähimmäises huonetta/ pelto/ palvelia/ pika/ härkä/ Asia/ taikka mitä ikänä sinun lähimmäises on.</p>
<p>5:22 Nämä sanat Herra puhui koko teidän seurakunnallenne vuorelta, tulen ja synkkien pilvien keskeltä, suurella äänellä, eikä siihen enempää lisännyt. Ja hän kirjoitti ne kahteen kivitauluun ja antoi ne minulle.</p>	<p>5:22 Nämä ovat ne sanat, jotka \Herra\ puhui kaikelle teidän seurakunnallenne vuorella, tulesta, pilvestä ja synkeydestä suurella äänellä, ja ei siihen enempää lisännyt, ja kirjoitti ne kahteen kiviseen tauluun, ja antoi ne minulle.</p>	<p>5:22 Nämä ovat ne sanat/ jotka HERra puhui kaikelle teidän seurakunnallenne vuorella/ tulesta/ pilvestä ja sumusta suurella äänellä/ ja ei siihen enää lisännyt/ ja kirjoitti ne kahteen kiviseen tauluun/ ja antoi ne minulle.</p>
<p>5:23 Kun te kuulitte äänen pimeyden keskeltä, vuoren palaessa tulena, niin te astuitte minun luokseni, kaikki teidän sukukuntienne päämiehet, niin myös teidän vanhimpinne.</p>	<p>5:23 Ja tapahtui, kuin te äänen kuulitte pimeyden keskeltä, ja vuori paloi tulesta, niin te tulitte minun tyköni, kaikki päämiehet ja vanhimmat teidän suvustanne,</p>	<p>5:23 COsca te äänen kuulitta pimeyden keskeltä/ ja näitte vuoren palawan tulesta/ niin te tulitte minun tyköni/ kaikki päämiehet ja vanhimmat teidän suvustanne.</p>
<p>5:24 Ja te sanoitte: Katso, Herra, meidän Jumalamme,</p>	<p>5:24 Ja te sanoitte: katso, \Herra\ meidän Jumalamme on osottanut meille kunnian-</p>	<p>5:24 Ja sanoitte: Cadzo/ HERra meidän Jumalamme on</p>

on antanut meidän nähdä kirkkautensa ja valtasuuruutensa, ja me olemme kuulleet hänen äänensä tulen keskeltä. Tänä päivänä me olemme nähneet, että Jumala voi puhua ihmisen kanssa, ja tämä jää kuitenkin henkiin.

5:25 Miksi on meidän siis kuoleminen? Sillä tämä suuri tuli kuluttaa meidät. Jos me vielä kuulemme Herran, meidän Jumalamme, äänen, niin me kuulemme.

5:26 Sillä kuka kaikesta lihasta on koskaan niinkuin me kuullut elävän Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä ja jäänyt henkiin?

5:27 Astu siis esiin ja kuule kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, sanoo; ja puhu sinä meille kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, sinulle puhuu, niin me kuulemme ja teemme.

5:28 Ja Herra kuuli teidän puheenne, kun te puhuitte minulle, ja Herra sanoi minulle: Minä olen kuullut, mitä tämä kansa on puhunut sinulle. Kaikki, mitä he ovat puhuneet, on oikein puhuttu.

5:29 Jospa heillä olisi sellainen sydän, että he alati pelkäisivät minua ja noudattaisivat kaikkia minun käskyjäni, niin että he ja heidän lapsensa menestyisivät iankaikkisesti!

5:30 Mene siis ja sano heille: Palatkaa majoillenne.

5:31 Mutta jää sinä tähän minun eteeni, niin minä pu-

sa ja suuruutensa, ja me kuulisimme hänen äänensä tulesta. Tänäpäni me näimme Jumalan puhuvan ihmisille, ja heidän elämään jäävän.

5:25 Ja miksi meidän nyt pitää kuoleman, että tämä suuri tuli pitää kuluttaman meidät? Jos me useammin kuulemme \Herran\ meidän Jumalamme äänen, niin me kuulemme.

5:26 Sillä mikä on kaikki liha, että se kuulis elävän Jumalan äänen tulesta puhuvan, niinkuin me, ja jäis elämään?

5:27 Lähesty sinä ja kuule kaikki, mitä \Herra\ meidän Jumalamme sanoo, ja sano sinä meille kaikki, mitä \Herra\ meidän Jumalamme sinun kanssas puhuu, niin me tahdomme kuulla ja tehdä niitä.

5:28 Ja \Herra\ kuuli teidän sanainne äänen, kuin te puhuitte minun kanssani, ja \Herra\ sanoi minulle: minä kuulin tämän kansan puheen äänen, kuin he puhuvat sinun kanssas: se on kaikki hyvä, minkä he puhuivat.

5:29 Joska heille olis senkaltainen sydän, pelkäämään minua ja kätkemään kaikki minun käskyni kaikkena heidän elinaikanansa, että heille menestyis ja heidän lapsillensa iankaikkisesti!

5:30 Mene siis ja sano heille: palatkaat kotianne teidän majoihinne.

5:31 Mutta sinun pitää seisoman tässä minun edessä-

osottanut meille hänen cunnians ja jaloudens suuruden/ ja me cuulim hänen änen tulesta. Tänäpäni me näimme Jumalan puhuvan ihmisille/ ja heidän elämän jäävän.

5:25 Ja mixi meidän nyt pitää cuoleman/ että tämä suuri tuli pitää culuttaman meidän. Jos me usemmin cuulem HERras meidän Jumalam änen/ nijn me cuulemme.

5:26 Sillä mikä on caicki liha/ että se cuulis elävän Jumalan änen tulesta puhuvan/ nijncuin me/ ja elä?

5:27 Lähesty sinä ja cuule caicki mitä HERra meidän Jumalam sano sinulle/ ja sano se meille caicki mitä HERra meidän Jumalam sinun cansas puhu/ nijtä me cuulem ja teemme.

5:28 Cosca HERra cuuli teidän sanain änen cuin te puhuitte minun cansani/ sanoi HERra minulle: minä cuulin tämän Canssan puhen/ cuin he puhuit sinun cansas/ se on caicki hywä cuin he puhuit.

5:29 Ah/ että heillä olis senkaltainen sydän/ pelkämän minua/ ja kätkemän caicki minun käskyni heidän elinaincanans/ että heille menestyis ja heidän lapsillens ijancaikkisest.

5:30 Mene sijs/ ja sano heille: palaitcait cotian teidän majoin.

5:31 Mutta sinun pitää seisoman täsä minun edesäni/

hun sinulle kaikki ne käskyt, säädökset ja oikeudet, jotka sinun on opetettava heille, että he seuraisivat niitä siinä maassa, jonka minä annan heille omaksi.

5:32 Niin noudattakaa siis tarkoin niitä, niinkuin Herra, teidän Jumalanne, on teitä käsenyt; älkää poiketko oikealle älkääkä vasemmalle,

5:33 vaan vaeltakaa aina sitä tietä, jota Herra, teidän Jumalanne, käski teidän vaeltaa, että eläisitte, menestyisitte ja elinpäivänne olisivat pitkät siinä maassa, jonka otatte omaksenne.

5 Mooses 6 LUKU

6:1 Ja nämä ovat ne käskyt, säädökset ja oikeudet, jotka Herra, teidän Jumalanne, on käsenyt teille opettaa, että seuraisitte niitä siinä maassa, jota te menette ottamaan omaksenne

6:2 - että sinä pelkäisit Herraa, sinun Jumalaasi, ja noudattaisit kaikkia hänen säädöksiänsä ja käskyjänsä, jotka minä sinulle annan, sekä sinä että sinun poikasi ja poikasi poika, kaikkena elinaikanasi, ja että saisit kauan elää.

6:3 Niin kuule siis, Israel, ja noudata tarkoin niitä, että, niinkuin Herra, sinun isiesi Jumala, on sinulle luvannut, menestyisit ja te lisääntyisitte suuresti siinä maassa, joka vuotaa maitoa ja mettä.

6:4 Kuule, Israel! Herra, meidän Jumalamme, Herra on

ni, että minä puhun sinun kanssas kaikki käskyt, säädöt ja oikeudet, jotka sinun pitää heille opettaman, että he tekisivät niiden jälkeen, siinä maassa, jonka minä heille annan heidän omistaaksensa.

5:32 Niin pitäkää nämät ja tehkää niinkuin \Herra\ teidän Jumalanne teidän käski, ja älkää poiketko oikealle eikä vasemmalle puolelle;

5:33 Vaan vaeltakaa kaikkia niitä teitä, jotka \Herra\ teidän Jumalanne teille käski, että eläisitte, menestyisitte ja olisitte pitkä-ijälliset siinä maassa, jonka te omistatte.

6 LUKU

6:1 Nämät ovat ne käskyt, säädöt ja oikeudet, jotka \Herra\ teidän Jumalanne käski opettaa teille tehdäkseenne siinä maassa, kuhunka te menette omistamaan sitä.

6:2 Ettäs pelkäisit \Herraa\ sinun Jumalaas, ja pitäisit kaikki hänen säätynsä ja käskynsä, jotka minä käsen sinulle, sinä ja sinun lapses ja sinun lastes lapset, kaikkena sinun elinaikanas, ettäs kauvan eläisit.

6:3 Israel, sinun pitää kuuleman ja pitämän, niin että sinä myös teet sen jälkeen, että sinulle hyvin kävis, ja te tulisitte paljon lisätyksi; niinkuin \Herra\ sinun isäis Jumala sinulle on luvannut maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa.

6:4 Kuule Israel, \Herra\ meidän Jumalamme on yksi

että minä puhun sinun kanssas caicki minun lakini/ käskyni ja oikeuteni/ jotca sinun pitä heille opettaman/ että he tekisit nijden jälken/ siinä maasa/ jonga minä heille annan heidän asumasiaxens.

5:32 Nijn pitäkät nämät ja tehkät nijncuin HERra teidän Jumalan teidän käski/ ja älkät poiketco eikä oikealle eikä wasemalle puolelle.

5:33 Waan waeldacat caickia nijtä teitä/ cuin HERra teidän Jumalan teille käski/ että te eläisitte/ ja menestyisitte/ ja olisitte pitkäijälliset siinä maasa/ jonga te omistatte.

VI. Lucu

6:1 Nämät owat ne käskyt/ lait ja oikeudet/ jotca HERra teidän Jumalan teidän käski oppiman/ ja tekemän siinä maasa/ cunga te menette omistaman sitä.

6:2 Ettäs pelkät HERra sinun Jumalatas/ ja pidät caicki hänen oikeudens ja käskyns/ cuin minä käsen sinulle/ sinä ja sinun lapses ja sinun lastes lapset/ caickena teidän elinaicanan/ että te cauwan eläisitte.

6:3 Israel/ sinun pitä cuuleman ja pitämän/ nijn että sinä myös teet sen jälken/ että sinun hywin käwis/ ja tulisit paljon lisätyxi/ nijncuin HERra sinun Isäis Jumala sinulle on luvannut/ maan jossa riesca ja hunajata vuota

6:4 CUule Israel/ HERra meidän Jumalan/ on yxi ainoa

yksi.	(ainoa) \Herra\,	HERra.
6:5 Ja rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämes-täsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi.	6:5 Ja sinun pitää rakasta-man \Herraa\ sinun Juma-laas, kaikesta sydämestäs, ja kaikesta sielustas ja kaikesta voimastas.	6:5 Ja sinun pitä racastaman HERra sinun Jumalatas/ cai-kesta sydämestäs/ caikesta sielustas/ ja caikesta woi-mastas.
6:6 Nämä sanat, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, painukoot sydämeesi.	6:6 Ja nämät sanat, jotka minä käsken sinulle tänäpä-nä, pitää sinun paneman sy-dämees,	6:6 Ja nämät sanat/ jotca minä käsken sinulle tänäpä-nä/ pitä sinun sydämees pa-neman.
6:7 Ja teroita niitä lastesi mieleen ja puhu niistä kotona istuessasi ja tietä käydessäsi, maata pannessasi ja ylös noustessasi.	6:7 Ja teroittaman ne sinun lapsilles, ja niistä puhuman, huoneessa istuissas ja tiellä käydessäs, maata pannessas ja noustessas.	6:7 Ja teroittaman ne sinun lapsilles/ ja niistä puhuman huones istuisas/ ja tiellä käydesäs/ maata pannesas ja nostesas.
6:8 Ja sido ne merkiksi kä-teesi, ja ne olkoot muistolau-seena sinun otsallasi.	6:8 Ja sinun pitää sitoman ne merkiksi kätees, ja ne pi-tää oleman sinulle muistoksi sinun silmäis edessä.	6:8 Ja sinun pitä sitoman ne merkixi kätees/ ja pitä ole-man sinulle muistoxi sinun silmäis edes.
6:9 Ja kirjoita ne talosi pihti-pieliin ja portteihisi.	6:9 Ja sinun pitää kirjoitta-man ne huonees pihtipieliin ja portteihis,	6:9 Ja pitä kirjoittaman sinun huones pihtipielijn ja porteis.
6:10 Kun Herra, sinun Juma-lasi, on vienyt sinut siihen maahan, jonka hän isillesi, Aabrahamille, lisakille ja Jaa-kobille, vannotulla valalla on luvannut antaa sinulle - suu-ret ja kauniit kaupungit, joita sinä et ole rakentanut,	6:10 Kuin \Herra\ sinun Jumalas johdattaa sinun sil-le maalle, jonka hän sinun isilles, Abrahamille, Isaakille ja Jakobille on vannonut si-nulle antaaksensa, suuret ja jalot kaupungit, joita et sinä rakentanut,	6:10 COsca HERra sinun Ju-malas anda sinun tulla sille maalle/ cuin hän sinun Isil-les/ Abrahamille/ Isaachille ja Jacobille on wannonut sinulle andaxens/ suuret ja jalot Caupungit/ joita et sinä ra-kendanut.
6:11 ja talot, täynnä kaikkea hyvää, joita sinä et ole täyt-tänyt, ja kallioon hakatut ve-sisäiliöt, joita sinä et ole ha-kannut, viinitarhat ja öljypuut, joita sinä et ole istuttanut - ja kun sinä olet syönyt ja olet ravittu,	6:11 Ja huoneet täynnä kaikkea hyvyttä, joita et si-nä itse täyttänyt, ja wuonon-kiviset kaivot, joita et sinä itse kaivanut, ja viinamäet ja öljymäet, joita et sinä itse istuttanut, että sinä syöt ja ravitaan.	6:11 Ja huonet täynnä caicke hyvyttä/ joita et sinä idze täyttänyt/ ja wuononkiwiset caiwot/ joita et sinä idze caiwanut/ ja wijnamäet/ ja oljymäet/ joita et sinä idze istuttanut/ että sinä syöt ja rawitan.
6:12 niin varo, ettet unhota Herraa, joka vei sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pe-sästä.	6:12 Niin ota vaari, ettet sinä unhota \Herraa\, joka sinun Egyptin maalta, orjuuden huoneesta on johdattanut ulos.	6:12 Nijn ota waari/ ettet sinä unhota HERra/ joca si-nun Egyptin maalda orjuden huonesta johdattanut on.
6:13 Pelkää Herraa, sinun Jumalaasi, ja palvele häntä ja vanno hänen nimeensä.	6:13 Mutta sinun pitää pel-käämän \Herraa\ sinun Jumalaas ja palveleman häntä, ja hänen nimensä kautta pitää sinun vanno-	6:13 Mutta sinun pitä pelkä-män HERra sinun Jumalatas/ ja palweleman häntä/ ja wannoman hänen nimens ca-

	man.	utta.
6:14 Älkää kulkeko muiden jumalien perässä, niiden kansain jumalien, jotka asuvat teidän ympärillänne -	6:14 Ei teidän pidä seuraaman muukalaisia jumalia, niiden kansain jumalia, jotka teidän ympärillänne ovat.	6:14 Ja ei sinun pidä seuraaman nijden Canssain muukalaisia jumalita/ cuin teidän ymbäristöllän asuvat:
6:15 sillä Herra, sinun Jumalasi, on kiivas Jumala sinun keskelläsi - ettei Herran, sinun Jumalasi, viha syttyisi sinua vastaan ja hän hävittäisi sinua maasta.	6:15 Sillä \Herra\ sinun Jumalas on kiivas Jumala teidän keskellänne, ettei \Herran\ sinun Jumalas viha julmistuisi sinun päälles, ja hukuttaisi sinua maasta.	6:15 Sillä HERra sinun Jumalas on kijwas Jumala teidän käskellän/ ettei HERran sinun Jumalas wiha julmistuis sinun päälles: ja hucutais sinua maasta.
6:16 Älkää kiusatko Herraa, teidän Jumalaanne, niinkuin kiusasitte häntä Massassa,	6:16 Ei teidän pidä kiusaaman \Herraa\ teidän Jumalaanne, niinkuin te häntä kiusasitte Massassa;	6:16 Ei teidän pidä kiusaman HERra teidän Jumalatan/ nijncuin te händä kiusaisitte Massas.
6:17 vaan noudattakaa Herran, teidän Jumalanne, käskyjä ja niitä todistuksia ja säädöksiä, jotka hän on sinulle antanut.	6:17 Mutta pitämän uskollisesti \Herran\ teidän Jumalanne käskyt, niin myös hänen todistuksensa ja hänen säätynsä, jotka hän sinulle käskenyt on,	6:17 Mutta pitämän HERran teidän Jumalan käskyt/ ja hänen todistuxens ja hänen oikeudens/ cuin hän käskenyt on.
6:18 Ja tee, mikä on oikeata ja hyvää Herran silmissä, että menestyisit ja pääsisit siihen hyvään maahan, jonka Herra valalla vannoen on luvannut sinun isillesi, ja ottaisit sen omaksesi	6:18 Ettäs teet sitä mikä oikea ja hyvä on \Herran\ edessä, että sinulle hyvin kävis, ja tulisit sisälle ja omistaisit sen hyvän maan, josta \Herra\ vannoi sinun isilles,	6:18 Ettäs teet sitä cuin oikia ja hywä on HERran edes/ että sinun hywin käwis/ ja tulisitte sisälle ja omistaisitte sen hyvän maan/ josta HERra vannoi sinun Isilles.
6:19 ja karkoittaisit tieltäsi kaikki vihollisesi, niinkuin Herra on puhunut.	6:19 Että hän karkottais kaikki viholliset sinun edestä, niinkuin \Herra\ sanonut on.	6:19 Että hän carcotais caicki wiholiset sinun edestä/ nijncuin HERra sanonut on.
6:20 Kun poikasi vastaisuudessa kysyy sinulta ja sanoo: Mitä merkitsevät ne todistukset, säädökset ja oikeudet, jotka Herra, meidän Jumalamme, on teille antanut?	6:20 Kuin poikas tästälähin kysyy sinulta, sanoen: mitkä todistukset ja säädyt ja oikeudet nämät ovat, jotka \Herra\ meidän Jumalamme teille käskenyt on?	6:20 COsca poicas tänäpänä taicka huomena kysy sinulle/ sanoden: mitkä todistuxet/ käskyt ja oikeudet nämät owat/ jotca HERra meidän Jumalam teille käskenyt on?
6:21 niin vastaa pojalles: Me olimme faraon orjia Egyptissä, mutta väkevällä kädellä Herra vei meidät pois Egyptistä.	6:21 Niin sinun pitää sanoman pojalles: me olimme Pharaon orjat Egyptissä; mutta \Herra\ johdatti meidät ulos Egyptistä väkevällä kädellä.	6:21 Nijn sinun pitä sanoman pojalles: me olim Pharaon orjat Egyptis/ ja HERra johdatti meidän Egyptist väkevällä kädellä.
6:22 Ja Herra teki suuria ja tuhoisia tunnustekoja ja ihmeitä Egyptissä faraolle ja kaikelle hänen hoviväellensä	6:22 Ja \Herra\ teki suuria ja pahoja tunnustähtejä, ja ilmeitä Egyptille, Pharaolle, ja kaikelle hänen huoneellensa, meidän silmämme	6:22 Ja HERra teki suuria ja pahoja tunnustähtejä ja ihmeitä Egyptille/ Pharaolle/ ja caikelle hänen huonellens/

meidän silmiemme edessä,
6:23 mutta meidät hän vei
sieltä pois ja johdatti meidät
siihen maahan, jonka hän
valalla vannonen oli luvannut
meidän isillemme, ja antoi
sen meille.

6:24 Ja Herra käski meidän
pitää kaikki nämä säädökset
ja peljätä Herraa, meidän
Jumalaamme, että me aina
menestyisimme ja hän pitäisi
meitä elossa, niinkuin tähän
päivään saakka on tapahtu-
nut.

6:25 Ja se on koitua meille
vanhurskaudeksi, että tarkoin
noudatamme kaikkia näitä
käskyjä Herran, meidän Ju-
malamme, edessä, niinkuin
hän on meitä käsenyt.

5 Mooses 7 LUKU

7:1 Kun Herra, sinun Jumala-
si, vie sinut siihen maahan,
jota menet ottamaan omak-
sesi, ja kun hän sinun tieltäsi
karkoittaa suuret kansat,
heetiläiset, girgasilaiset, amo-
rilaiset, kanaanilaiset, perissi-
läiset, hivviläiset ja jebusilai-
set, nuo seitsemän kansaa,
jotka ovat sinua suuremmat
ja väkevämmät,

7:2 ja kun Herra, sinun Ju-
malasi, antaa ne sinulle alt-
tiiksi ja sinä voitat ne, niin
vihi heidät tuhon omiksi; älä
tee liittoa heidän kanssansa
äläkä osoita heille armoa.

7:3 Älä lankoudu heidän
kanssansa; älä anna tyttäriäsi
heidän pojillensa äläkä ota
heidän tyttäriänsä pojillesi
vaimoiksi.

edessä.

6:23 Ja johdatti meidät siel-
tä, että hän veis meitä, ja
antais meille sen maan, josta
hän vannoni meidän isillem-
me.

6:24 Ja \Herra\ käski meitä
tekemään kaikkein näiden
säätyn jälkeen, peljäten
\Herraa\ meidän Juma-
laamme, että meille hyvin
kävis kaikkena meidän elin-
aikanamme, niinkuin myös
tänäpä nä käy.

6:25 Ja sen pitää oleman
meille vanhurskaudeksi, jos
me pidämme ja teemme
kaikki nämät käskyt
\Herran\ meidän Juma-
lamme edessä, niinkuin hän
meille on käsenyt.

7 LUKU

7:1 Kuin \Herra\ sinun Ju-
malas vie sinun siihen maa-
han, johon sinä tulet omis-
tamaan sitä, ja ajaa paljon
kansaa ulos sinun edestäs:
Hetiläiset, Girgasilaiset,
Amorilaiset, Kanaanilaiset,
Pheresiläiset, Heviläiset ja
Jebusilaiset, seitsemän kan-
saa, jotka sinua suuremmat
ja väkevämmät ovat;

7:2 Ja kuin \Herra\ sinun
Jumalas antaa heidät sinun
etees, ja sinä lyöt heitä, niin
sinun pitää peräti hukutta-
man heitä, niinkuin kirotui-
ta, ja ei tekemän yhtäkään
liittoa heidän kanssansa, ei-
kä armahtaman heitä.

7:3 Ja ei sinun pidä heimo-
laisuuteen antaman sinuas
heidän kanssansa: sinun tyt-
täriäs ei sinun pidä antaman
heidän pojillensa, ja heidän
tyttäriänsä ei pidä sinun ot-

meidän silmäim edes.

6:23 Ja johdatti meidän siel-
dä/ että hän veis meitä ja
andais meille sen maan/ cuin
hän wannoi meidän isillem.

6:24 Ja HERra käski meitä
tekemän caickein näiden oi-
keutten jälkeen/ pelkämän
HERra meidän Jumalatom/
että meidän hywin käwis
caickena meidän elinai-
canam/ nijncuin myös tänä-
pä nä käy.

6:25 Ja sen pitä oleman
meille wanhurscaudexi/ HER-
ran meidän Jumalam edes/
jos me pidämme ja teemme
caicki nämät käskyt/ nijncuin
hän meille on käsenyt.

VII. Lucu

7:1 COsca HERra sinun Ju-
malas wie sinun sijhen maa-
han/ johon sinä tulet omis-
taman sitä/ ja aja paljon
Canssa ulos sinun edestäs/
Hetherit/ Girgoserit/ Amorre-
rit/ Cananerit/ Pheserit/ He-
werit ja Jebuserit/ seidzemen
Canssa/ jotca sinun suurem-
mat ja wäkwemmät owat.

7:2 Ja cosca HERra sinun
Jumalas anda heidän sinun
etees/ lyödäxes heitä/ nijn
sinun pitä kiroman heitä/ ja
ei tekemän yhtäkään liitto hei-
dän cansans/ taicka armah-
taman heitä.

7:3 Ja ei sinun pidä yhdistä-
män sinuas heidän cansans:
sinun tyttäritäs ei sinun pidä
andaman heidän pojillens/ ja
heidän tyttäritäns ei teidän

	taman pojilles.	pidä ottaman teidän pojillen.
7:4 Sillä he viettelevät sinun poikasi luopumaan minusta ja palvelemaan muita jumalia; ja silloin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja hän hävittää sinut nopeasti.	7:4 Sillä he viettelevät sinun poikas minun tyköäni, palvelemaan muukalaisia jumalia; niin julmistuu \Herran\ viha teidän päällemme ja nopeasti hukuttaa teidät.	7:4 Sillä he wiettelewät teidän poican minun tyköni/ palweleman muucalaisia jumalita/ nijn julmistu HERran wiha teidän päällen/ ja nopeast hukutta teidän.
7:5 Vaan tehkää heille näin: kukistakaa heidän alttarinsa, murskatkaa heidän patsaansa, hakatkaa maahan heidän aserakarsikkonsa ja polttakaa tulesa heidän jumalankuvan-sa.	7:5 Mutta näin pitää teidän tekemän heille: heidän alttarinsa pitää teidän kukistaman ja heidän patsaansa rikkoman, niin myös heidän metsistönsä hakkaaman, ja heidän epäjumalansa kuvat tulella polttaman.	7:5 Mutta näin pitä teidän tekemän heille/ heidän Altarins pitä teidän cukistaman/ heidän padzans rickoman/ heidän medzistöns hackaman/ ja heidän epäjumalans tulella polttaman.
7:6 Sillä sinä olet Herralle, Jumalallesi, pyhitetty kansa; Herra, sinun Jumalasi, on valinnut sinut omaisuuskansakseen ennen kaikkia muita kansoja, mitä maan päällä on.	7:6 Sillä sinä olet pyhä kansa \Herralle\ sinun Jumalalles: sinun on \Herra\ sinun Jumalas valinnut omaksi kansaksensa kaikista kansoista, jotka asuvat maan päällä.	7:6 Sillä sinä olet pyhä Canssa HERralle sinun Jumalalles/ sinun on HERra sinun Jumalas walinnut omaksi Canssaxens/ caikista Canssoista cuin asuwat maan päällä.
7:7 Ei Herra sentähden ole mielistynyt teihin ja valinnut teitä, että olisitte lukuisimmat kaikkia muita kansoja, sillä tehän olette kaikkia muita kansoja vähälukuisemmat,	7:7 Ei ole \Herra\ mielistynyt teihin ja valinnut teitä sentähden, että teidän lukunne on suurempi kuin kaikkein muiden kansain; sillä sinä olet vähin kaikista kansoista.	7:7 Ei ole HERra mielistynyt teihin ja walinnut teitä/ että teidän lucun on suurempi cuin caickein muiden Canssain: sillä sinä olet vähin caikista Canssoista.
7:8 vaan sen tähden, että Herra rakasti teitä ja tahtoi pitää valan, jonka hän oli vannonut teidän isillenne; niin Herra vei teidät pois väkevällä kädellä ja vapahti sinut orjuuden pesästä, faraon, Egyptin kuninkaan, käsistä.	7:8 Mutta että \Herra\ rakasti teitä ja pitää valansa, jonka hän vannoi teidän isillenne, johdatti hän teidät ulos väkevällä kädellä ja vapahti teidät orjuuden huoneesta, Pharaon Egyptin kuninkaan kädestä.	7:8 Mutta että HERra racasti teitä ja pitä walans/ jonga hän wannoi teidän Isillen/ hän johdatti teidän wäkewällä kädellä/ ja wapahti teidän orjuden huonesta/ Pharaon Egyptin Cuningan kädest.
7:9 Ja tiedä siis, että Herra, sinun Jumalasi, on Jumala, uskollinen Jumala, joka pitää liiton ja on laupias tuhansiin polviin asti niille, jotka häntä rakastavat ja pitävät hänen käskynsä,	7:9 Niin sinun pitää tietämän, että \Herra\ sinun Jumalas on Jumala, uskollinen Jumala, pitäväinen liiton ja laupiuden niiden kanssa, jotka häntä rakastavat ja pitävät hänen käskynsä, tuhanteen polveen,	7:9 Nlin sinun pitä nyt tietämän/ että HERra sinun Jumalas on Jumala/ uscollinen Jumala/ pitäväinen lijttons ja laupiudens/ nijden canssa jotca händä racastawat/ ja pitävät hänen käskyns tuhanteen polween.
7:10 mutta kostaa sille, joka häntä vihaa, ja hukuttaa hänet. Hän ei vitkastele, vaan	7:10 Ja kostaa niille, jotka häntä vihaavat, kasvoinensa edessä, niin että hän hukuttaa heitä, ja ei viivy kosta-	7:10 Ja costa nijlle jotca händä wihawat/ hänen caswons edes/ nijnettä hän hu-

<p>kostaa sille, joka häntä vihaa.</p>	<p>masta niille kasvoinsa edessä, jotka häntä vihaavat.</p>	<p>cutta heitä/ ja ei wijwy costamast nijlle hänen caswons edes/ jotca händä wihawat.</p>
<p>7:11 Noudata siis niitä käskyjä, säädöksiä ja oikeuksia, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, ja pidä ne.</p>	<p>7:11 Niin pidä ne käskyt, säädyt ja oikeudet, jotka minä sinulle käsken tänäpäpä tehdäkses niitä.</p>	<p>7:11 Nijn pidä ne käskyt/ säädyt ja oikeudet/ jotca minä sinulle käsken tänäpäpä tehdäxes.</p>
<p>7:12 Jos te tottelette näitä säädöksiä, noudatatte ja seuraatte niitä, niin Herra, sinun Jumalasi, pitää liittonsa ja on laupias sinulle, niinkuin hän valalla vannoten on sinun isillesi luvannut.</p>	<p>7:12 Ja kuin te nämät oikeudet kuulette, ja pidätte, ja teette ne, niin myös \Herra\ sinun Jumalasi pitää sinulle sen liiton ja laupiuden, jonka hän vannoi sinun isilles,</p>	<p>7:12 Ja cosca te nämät oikeudet cuuletta/ ja pidätte/ ja teette ne/ nijn myös HERRa sinun Jumalasi pitä sen liiton ja laupiuden/ jonga hän vannoi sinun isilles.</p>
<p>7:13 Ja hän rakastaa sinua, siunaa sinua ja antaa sinun lisääntyä; hän siunaa sinun kohtusi hedelmän ja maasi hedelmän, siunaa sinun viljasi, viinisi ja öljysi, sinun raavaitesi vasikat ja lampaittesi karitsat siinä maassa, jonka hän isillesi vannotulla valalla on luvannut antaa sinulle.</p>	<p>7:13 Ja rakastaa sinua, ja siunaa sinun, ja enentää sinun, ja siunaa sinun ruumiis hedelmän, ja sinun maas hedelmän, sinun jyväs, viinas ja öljys, sikiät karjastas, ja laumat lampaistas, ja laumat lammas siinä maassa, jonka hän sinun isilles vannoi sinulle antaaaksensa.</p>	<p>7:13 Ja racasta/ siuna ja enändä sinun/ ja siuna sinun ruumis hedelmän/ ja sinun maas hedelmän/ sinun jywäs/ wijnas ja öljys/ hedelmän sinun carjastas/ ja hedelmän sinun lambaistas/ siinä maasa/ jonga hän sinun isilles vannoi sinulle andaxens.</p>
<p>7:14 Siunattu olet sinä oleva yli kaikkien muitten kansojen. Hedelmätöntä miestä tai naista ei ole sinun keskuudessasi oleva, ei myöskään sinun karjassasi yhtään hedelmätöntä.</p>	<p>7:14 Sinun pitää oleman siunatun kaikista kansoista. Ei yksikään hedelmätöin pidä sinun seassas oleman, eikä karjas seassa.</p>	<p>7:14 Sinun pitä oleman siunatun caikist Canssoist. Ei yxikän hedelmätöin pidä sinun seassas oleman/ eikä sinun carjas seas.</p>
<p>7:15 Ja Herra on poistava sinusta kaikki sairaudet; ei ainoatakaan Egyptin kovista taudeista, jotka sinä tunnet, hän ole paneva sinun kärsittäväksesi, vaan hän antaa niiden tulla kaikkiin niihin, jotka sinua vihaavat.</p>	<p>7:15 Ja \Herra\ ottaa sinulta pois kaikki sairaudet: ei hän yhtäkään Egyptin paha tautia, jotka sinä tiedät, pane sinun päälles; mutta heittää ne kaikkein niiden päälle, jotka sinua vihaavat.</p>	<p>7:15 HERRa otta sinulda pois caicki sairaudet/ ja ei heitä sinun päälles yhtän Egyptin paha tautia/ jotca sinä hywin ymmärtänyt olet/ mutta hän heittä ne caickein nijden päälle/ jotca sinua wihawat.</p>
<p>7:16 Tuhoa kaikki kansat, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle; älä heitä sääli. Älä myöskään palvele heidän jumaliansa, sillä se tulee sinulle paulaksi.</p>	<p>7:16 Sinun pitää nielemän kaikki ne kansat, jotka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antava on: ei sinun silmäs pidä säästämän heitä, eikä sinun pidä palveleman heidän jumaliansa; sillä se tulis sinulle paulaksi.</p>	<p>7:16 Sinun pitä nielemän caicki ne Canssat/ cuin HERRa sinun Jumalasi sinulle andawa on. Ei sinun pidä säästämän heitä/ eikä palveleman heidän jumaliansa: sillä se tulis sinulle paulaxi.</p>
<p>7:17 Vaikka ajatteletkin sy-</p>	<p>7:17 Jos sinä sanot sydä-</p>	<p>7:17 Jos sinä sanot sinun</p>

dämessäsi: Nämä kansat ovat minua suuremmat, kuinka minä voisin ne karkoittaa?

7:18 niin älä kuitenkaan pelkää niitä; muista, mitä Herra, sinun Jumalasi, teki faraolle ja kaikille egyptiläisille,

7:19 niitä suuria koettelemuksia, jotka sinä näit omin silmin, ja niitä tunnustekoja ja ihmeitä ja sitä väkevää kättä ja ojennettua käsivartta, joilla Herra, sinun Jumalasi, vei sinut pois. Samoin on Herra, sinun Jumalasi, tekävä kaikille niille kansoille, joita sinä pelkää.

7:20 Niin, Herra, sinun Jumalasi, lähettää heidän kimppuunsa herhiläisiä, kunnes ne, jotka ovat jäljellä ja ovat sinulta piiloutuneet, ovat hävitetyt.

7:21 Älä heitä säikähdä, sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinun keskelläsi, suuri ja peljättävä Jumala.

7:22 Ja Herra, sinun Jumalasi, karkoittaa nämä kansat sinun tieltäsi vähitellen. Älä lopeta heitä yhtäkkiä, etteivät metsän pedot lisääntyisi sinun vahingoksesi.

7:23 Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinulle alttiiksi ja saattaa heidät suureen hämminkiin, kunnes he tuhoutuvat,

7:24 ja hän antaa heidän kuninkaansa sinun käsiisi, ja sinä hävität heidän nimensä taivaan alta. Ei kukaan kestä sinun edessäsi, vaan sinä tuhoat heidät.

messäs: nämät kansat ovat usiammat kuin minä; kuinka taidan minä heidät ajaa ulos?

7:18 Niin älä pelkää heitä: muista visusti, mitä \Herra\ sinun Jumalasi teki Pharaolle ja kaikille Egyptiläisille,

7:19 Ja ne suuret kiusaukset, jotka silmät nähneet ovat, ja tunnustähdet ja ihmeet, ja väkevää käsiä, ja ojettu käsivarsi, jolla \Herra\ sinun Jumalasi johdatti sinun. Niin \Herra\ sinun Jumalasi tekee kaikille niille kansoille, joita sinä pelkää.

7:20 Niin myös \Herra\ sinun Jumalasi lähettää heidän sekaansa hörhöläiset siihen asti että kaikki hukutetaan, jotka jääneet ja heittänsä lymyttäneet ovat sinun edestä.

7:21 Älä hämmästy heidän edessänsä; sillä \Herra\ sinun Jumalasi on sinun keskelläsi, suuri ja peljättävä Jumala.

7:22 Ja \Herra\ sinun Jumalasi karkottaa nämät kansat sinun edestä, vähitellen toisen toisensa jälkeen: et sinä saa äkisti hukuttaa heitä, ettei metsän pedot lisääntyisi sinua vastaan maan päällä.

7:23 Ja \Herra\ sinun Jumalasi antaa heitä sinun eteesi, ja häiritsee heitä suurella sekaseuraisuudella, siihenasti että hän hukuttaa heidät.

7:24 Ja antaa heidän kuninkaansa sinun käsiisi, ja sinun pitää hukuttaman heidän nimensä taivaan alta: ei pidä yhdenkään seisoman sinua vastaan siihenasti et-

sydämesäs: nämät Canssat ovat usiammat kuin minä/ cuinga taidan minä heidän aja ulos.

7:18 Nijn älä pelkä heitä/ muista wisust mitä HERra sinun Jumalasi teki Pharaolle ja caikille Egyptiläisille.

7:19 Ja ne suuret kiusauxet/ kuin sinun silmäs nähnet owat/ tunnustädet ja ihmet/ ja wäkewä käsi/ ja ojettu käsiwarsi/ jolla HERra sinun Jumalasi johdatti sinun. Nijn HERra sinun Jumalasi teke caikille nijlle Canssoille joita sinä pelkät.

7:20 Nijn myös HERra sinun Jumalasi lähettä heidän secaans hörhöläiset/ että caicki hucutettaisin/ jotca jäänet/ ja heitäns sinun edestäs lymyttänet owat.

7:21 Älä hämmästy heitä: sillä HERra sinun Jumalasi on sinun keskelläsi/ se suuri ja peljättävä Jumala.

7:22 HERra sinun Jumalasi häwittä nämät Canssat sinun edesäs/ wähinwähin toinen toisens jälken: et sinä saa äkist hucutta heitä/ ettei medzän pedot lisännyis sinua wastan maan päällä.

7:23 HERra sinun Jumalasi anda heitä sinun eteesi/ ja lyö heitä suurella lyömisellä/ siihenasti että hän hucutta heidän.

7:24 Ja anda heidän Cuningans sinun käsiis/ ja sinun pitä hucuttaman heidän nimens taiwan alda: Ei pidä yhdengän seisoman sinua wastan/ siihenasti että he-

7:25 Heidän jumaliensa kuvat polttakaa tulella. Älä himoitse hopeata ja kultaa, joka niissä on, äläkä ota siitä itsellesi mitään, ettet joutuisi sen paulaan, sillä se on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus.

7:26 Äläkä vie sitä kauhistusta taloosi, ettet sinäkin samoin kuin se joutuisi vihittäväksi tuhon omaksi. Katso se inhottavaksi ja kauhistavaksi, sillä se on vihitty tuhon omaksi.

5 Mooses 8 LUKU

8:1 Pitäkää tarkoin kaikki käskyt, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, että eläisitte ja lisääntyisitte ja pääsisitte ottamaan omaksenne sen maan, jonka Herra valalla vannon on luvannut teidän isillenne.

8:2 Ja muista kaikki, mitä on tapahtunut sillä tiellä, jota Herra, sinun Jumalasi, näinä neljänäkymmenenä vuotena on sinua kuljettanut erämaassa nöyryyttäksensä sinua ja koetellaksensa sinua ja tietääksensä, mitä sinun sydämessäsi on: tahdotko noudattaa hänen käskyjensä vai etkö.

8:3 Hän nöyryytti sinua ja antoi sinun nähdä nälkää, ja hän antoi sinulle mannaa syödä, jota et ennen tuntenut ja jota eivät isäsikään tuntenet, opettaaksensa sinut ymmärtämään, että ihminen

täs heidät hukutat.

7:25 Heidän epäjumalainsa kuvat pitää sinun tulella polttaman: ei sinun pidä himoitseman sitä hopiaa ja kultaa, joka niiden päällä on ollut, taikka ottaman siitä jotain sinulles, ettei se olisi sinulle paulaksi; sillä se on \Herralle\ sinun Jumalalles kauhistus.

7:26 Sentähden ei sinun pidä sitä kauhistusta huoneeses viemän, ettei tulisi kirotuksi niinkuin se, mutta sinun pitää ilvoituksella ilvoittaman ja kauhistuksella kauhistuman sitä; sillä se on kirottu.

8 LUKU

8:1 Kaikki käskyt, jotka minä käsken sinulle tänäpäpä, pitäkää ja tehkää, että eläisitte ja lisääntyisitte, tulisitte ja omistaisitte maan, josta \Herra\ vannoni teidän isillenne.

8:2 Ja muista kaikkea sitä matkaa, jonka kautta \Herra\ sinun Jumalasi johdatti sinun näinä neljänäkymmenenä vuotena korvessa, vaivataksensa sinua ja koetellaksensa sinua, tietääksensä mitä sinun sydämessäsi oli, pitäisitkö hänen käskyjensä, vai etkö.

8:3 Ja hän vaivasi sinua ja antoi sinun isota, ja ravitsi sinun mannalla, jota et sinä eikä sinun isäs tuntenet, antaaksensa sinun tietää, ettei ihminen elä ainoastansa leivästä; vaan kaikesta mikä \Herran\ suusta lähtee, elää

dän hucutat.

7:25 Heidän epäjumalittens cuvat pitää sinun tulella polttaman/ ja ei sinun pidä himoidzeman sitä hopiata ja culda/ cuin niiden päällä on ollut/ taikka ottaman sijtä jotain sinulles/ ettei se olisi sinulle paulaxi: sillä se on HERralle sinun Jumalalles cauhistus.

7:26 Sentähden/ ei sinun pidä sitä cauhistusta huoneeses wiemän/ ettet sinä kirotais/ nijncuin myös se on/ mutta sinun pitää cauhistuxella cauhistuman sijtä.

VIII. Lucu

8:1 CAicki käskyt cuin minä käsken sinulle tänäpäpä/ pitäkät ja tehkät/ että te eläisitte ja lisännyisitte/ tulisitte ja omistaisitte maan/ cuin HERra wannoi teidän Isillen.

8:2 Ja muista caicke sitä matca/ jonga cautta HERra sinun Jumalasi johdatti sinun näinä neljänäkymmenenä vuonna corwes/ nöyryttäxens ja coetellaxens sinua/ tietäxens mitä sinun sydämesäs oli/ jos sinä pitäisit hänen käskyns/ taicka et.

8:3 Hän nöyryytti sinun ja antoi sinun isota/ ja rawidzi sinun Mannalla/ jota sinä ja sinun Isäs ei tuntenet/ että hän annais sinun tietä/ ettei ihminen elä ainoastans leivästä/ waan caikista cuin

ei elä ainoastaan leivästä, vaan että hän elää jokaisesta sanasta, joka Herran suusta lähtee.

8:4 Sinun vaatteesi eivät kuluneet yltäsi, eivätkä sinun jalkasi ajettuneet näinä neljänäkymmenenä vuotena.

8:5 Tiedä siis sydämässäsi, että Herra, sinun Jumalasi, kasvattaa sinua, niinkuin isä kasvattaa poikaansa.

8:6 Ja noudata Herran, sinun Jumalasi, käskyjä, vaella hänen teitensä ja pelkää häntä.

8:7 Sillä Herra, sinun Jumalasi, vie sinut hyvään maahan, laaksoissa ja vuorilla vuotavien purojen, lähteiden ja syvien vesien maahan,

8:8 nisun ja ohran, viiniköynnöksen, viikunapuun ja granaattiomenapuun maahan, jalostetun öljypuun ja hunajan maahan,

8:9 maahan, jossa sinun ei tarvitse puutteessa leipääsi syödä eikä mitään puutetta nähdä, maahan, jonka kivet ovat rautaa ja jonka vuorista voit louhia vaskea.

8:10 Kun sinä syöt ja tulet ravituksi, niin ylistä Herraa, sinun Jumalaasi, siitä hyvästä maasta, jonka hän on antanut sinulle.

8:11 Varo, ettet unhotta Herraa, sinun Jumalaasi, ja muita noudattaa hänen käskyjäänsä, oikeuksiansa ja säädöksiänsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan.

8:12 Kun sinä syöt ja tulet

ihminen.

8:4 Ei sinun vaattees vanhuudesta kuluneet yltäs ja sinun jalkas ei kuulettuneet, näinä neljänäkymmenenä vuotena.

8:5 Niin tiedä sydämässä, että \Herra\ sinun Jumalasi on kurittanut sinua, niinkuin mies kurittaa poikaansa.

8:6 Ja pidä \Herran\ sinun Jumalasi käskyt vaeltaakses hänen tiellänsä ja peljätäkses häntä.

8:7 Sillä \Herra\ sinun Jumalasi vie sinun hyvälle maalle: sille maalle, jossa vesiojat, lähteet ja järvet ovat, jotka laaksoihin ja vuorten sivuille vuotavat,

8:8 Maalle, jossa nisu, ohra, viinapuut, fikunapuut ja granatin omenat ovat; maalle, jossa on öljypuita ja hunajaa;

8:9 Maalle, jossa ei sinun pidä vajavaisuudessa syömän leipää jossa ei mitään puutuu; maalle, jonka kivet ovat rautaa, jossa sinä myös vasken vuorista lohkaiset.

8:10 Ja koska sinä syönyt ja ravittu olet, ettäs silloin kiität \Herraa\ sinun Jumalasi hyvän maan edestä, jonka hän antoi sinulle,

8:11 Niin ota siis vaari, ettet unhotta \Herraa\ sinun Jumalasi siinä, ettet sinä pidä hänen käskyjäänsä, oikeuksiansa ja säätyjäänsä, jotka minä tänäpäpä sinulle käsken.

8:12 Koskas syönyt ja ravittu

HERran suusta lähte.

8:4 Ei sinun vaattes wanhudest culunet sinun päälläs/ ja sinun jalcas ei paisunet näinä neljänäkymmenenä vuonna.

8:5 Nijn tiedä sinun sydämesäs/ että HERra sinun Jumalasi on neuwonut sinua nijncuin mies neuwo poicans.

8:6 Nijn pidä nyt HErran sinun Jumalasi käskyt waeldaxes hänen teilläns/ ja peljätäxes händä.

8:7 Sillä HERra sinun Jumalasi vie sinun hywälle maalle/ sille maalle josa ojat/ caiwot/ ja järwet owat/ jotca vuorten siwuille ja laxoille vuotawat.

8:8 Maalle josa nisu/ ohra/ wijnapuut/ ficunapuut/ ja granatin omenat owat: maalle josa öljypuut ja hunaja caswawat.

8:9 Maalle josa sinulla pitä kyllä oleman leipä syödäxes/ josa ei mitän puutu: maalle jonga kiwet owat rauta/ josa sinä myös wasken wuoresta lohcaiset.

8:10 Ja cosca sinä syönyt ja rawittu olet/ ettäs silloin kiität HERra sinun Jumalasi/ sen hywän maan edest/ cuin hän annoi sinulle.

8:11 Nlin ota sijs waari/ ettet sinä unhotta sinun Herrasi Jumalasi/ siinä ettet sinä pidä hänen käskyjäänsä/ säätyjäänsä ja oikeuttans/ cuin minä tänäpäpä sinulle käsken.

8:12 Coscas syönyt ja rawittu

ravituksi, kun rakennat kauniita taloja ja asut niissä,

8:13 kun karjasi ja lampaasi lisääntyvät ja kun hopeasi ja kultasi lisääntyy ja kaikki, mitä sinulla on, lisääntyy,

8:14 niin älköön sydämesi ylpistykö, äläkä unhotat Herraa, sinun Jumalasi, joka vei sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä,

8:15 kuljetti sinua suuressa ja hirmuisessa, myrkyllisten käärmeiden ja skorpionien ja kuivien, vedettömien maiden erämaassa, vuodatti sinulle vettä kovasta kalliosta

8:16 ja antoi erämaassa sinulle mannaa syödä, jota sinun isäsi eivät tunteneet - nöyryyttääksensä ja koetellaksensa sinua ja lopuksi sinulle hyvää tehdäksensä.

8:17 Älä ajattele sydämässäsi: Oma voimani ja oman käteni väkevyys on hankkinut minulle tämän rikkauten,

8:18 vaan muista, että Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle voiman hankkia rikkautta pitääkseen liittonsa, jonka hän valalla vannonen teki sinun isiesi kanssa, niinkuin tähän päivään saakka on tapahtunut.

8:19 Mutta jos sinä unhotat Herran, sinun Jumalasi, ja seuraat muita jumalia, palvelet niitä ja kumarrat niitä, niin minä vakuutan teille tänä päivänä, että te peräti hukutte.

8:20 Niinkuin ne kansat, jotka Herra hukuttaa teidän tieltän-

olet, ja rakennat kauniit huoneet ja asut niissä,

8:13 Ja sinun karjas ja lampaas, hopias ja kultas, ja kaikki mitä sinulla on, lisääntyvät,

8:14 Ettei sinun sydämes silloin tulisi ylpiäksi, ja unhottaisit \Herran\ sinun Jumalas, joka sinun johdatti Egyptin maalta, orjuuden huoneesta,

8:15 Ja on sinun johdattanut suuren ja hirmuisen korven lävitse, jossa tuliset kärmeet, ja skorpionit, ja kuivuus oli, ja ei ensinkään vettä ollut, ja hän antoi veden vuotaa sinulle kovasta kalliosta.

8:16 Ja ravitsi sinun mannulla korvessa, josta ei sinun isäs tietäneet, vaivataksensa ja koetellaksensa sinua, ja viimeiseltä hyvää tehdäksensä sinulle.

8:17 Muutoin sinä sanoisit sydämässäsi: minun voimani ja käteni väkevyys on minulle näin voimalliset työt tehnyt.

8:18 Vaan muista \Herraa\ Jumalasi; sillä hän on se, joka sinulle voiman antaa, tekemään senkaltaisia voimallisia tekoja, että hän vahvistais liittonsa, jonka hän vannoni sinun isilles, niinkuin se tänäkin päivänä tapahtuu.

8:19 Mutta jos sinä niin unhotat \Herran\ sinun Jumalas, ja noudatat muita jumalia, palvelet ja kumarrat niitä, niin minä tänäpäpä todistan teille, että teidän pitää peräti hukkuman.

8:20 Juuri niinkuin pakanat, jotka \Herra\ hukuttaa tei-

olet/ ja rakennat caunit huonet ja asut nijsä.

8:13 Ja sinun carjas ja lampaas/ hopias ja culdas/ ja caicki cuin sinulla on/ lisääntyvät.

8:14 Ettei sinun sydämes silloin tulis ylpiäxi/ ja unhotaisit HERran sinun Jumalas/ joca sinun Egyptin maalda johdatti/ orjuden huonesta.

8:15 Ja on sinun johdattanut sen suuren ja hirmuisen corwen läpidze/ josa tuliset kärmet/ Scorpionit ja cuiwus oli/ ja ei ensingän wettä ollut/ ja andoi sinulle weden wuota cowasta calliosta.

8:16 Ja rawidzi sinun Mannalla corwes/ josta ei teidän Isän mitän tiennet/ nöyryttääxens ja coetellaxens sinua/ ja sijtte hywä tehdäxens sinulle.

8:17 Muutoin sinä sanoisit sydämesäs: minun woiman ja kätteni wäkwewys/ on minulle näin woimalliset tegot tehnyt.

8:18 Waan muista HERran sinun Jumalas päälle: sillä hän on se/ joca sinulle woiman anda/ tehdäxes senkaltaisia woimallisia tecoja/ että hän wahwistais lijttions/ cuin hän wannoi sinun Isilles/ nijncuin se tänäkin päiwänä tapahtu.

8:19 WAan jos sinä unhotat sinun HERras Jumalas ja noudatat muita jumalita/ palwelet ja cumarrat nijtä/ nijn minä tänäpäpä todistan teille/ että teidän pitä peräti huckuman.

8:20 Juuri nijncuin pacanat/ jotca HERra hucutta teidän

ne, niin tekin hukutte, kun ette kuulleet Herraa, teidän Jumalaanne.

5 Mooses 9 LUKU

9:1 Kuule, Israel! Sinä menet nyt Jordanin yli laskeaksesi valtasi alle kansoja, jotka ovat sinua suuremmat ja väkevämmät, ja suuria, taivaan tasalle varustettuja kaupunkia,

9:2 anakilaisten suuren ja kookkaan kansan, jonka sinä tunnet ja josta olet kuullut sanottavan: Kuka kestää anakilaisten edessä?

9:3 Niin tiedänyt, että Herra, sinun Jumalasi, käy sinun edelläsi niinkuin kuluttava tuli; hän hävittää heidät ja nöyryyttää heidät sinun edessäsi, ja sinä karkoitat heidät ja hukutat heidät nopeasti, niinkuin Herra on sinulle puhunut.

9:4 Kun Herra, sinun Jumalasi, työntää heidät sinun tieltäsi, niin älä ajattele sydämessäsi näin: Minun vanhurskauteni tähden Herra on tuonut minut ottamaan tämän maan omakseni. Sillä näiden kansojen jumalattomuuden tähden Herra karkoittaa heidät sinun tieltäsi.

9:5 Et sinä vanhurskautesi ja oikeamielisyytesi tähden pääse ottamaan heidän maatansa omaksesi, vaan näiden kansojen jumalattomuuden tähden Herra, sinun Jumalasi, karkoittaa heidät sinun tieltäsi ja täyttääksensä, mitä Herra valalla vannonen on luvannut

dän edestänne, niin teidän pitää hukkuman, ettette ole \Herran\ teidän Jumalanne äänelle kuuliaisit.

9 LUKU

9:1 Kuule Israel: tänäpäpä sinä menet Jordanin yli, ettäs tulet omistamaan sitä kansaa, joka on sinua suurempi ja väkevempi, suuria kaupungeita rakennettuita taivaaseen asti,

9:2 Suurta ja pitkää kansaa, Enakin poikia, jotka sinä tunnet, joista sinä myös kuullut olet sanottavan: kuka voi seisoa Enakin poikia vastaan?

9:3 Niin sinun pitää tänäpäpä tietämän, että \Herra\ sinun Jumalasi käy sinun edelläsi niinkuin kuluttavainen tuli; hän hukuttaa heitä, ja hän alentaa heitä sinun edessäsi, ettäs ajat heitä ulos ja hukutat nopeasti, niinkuin \Herra\ sanoi sinulle.

9:4 Kuin \Herra\ sinun Jumalasi on heidät ajanut sinun edestäsi ulos, niin älä sano sydämessäs: \Herra\ on minun tähden tuonut omistamaan tätä maata minun vanhurskauteni tähden; sillä \Herra\ ajaa nämät pakanat sinun edestäsi ulos heidän jumalattomuutensa tähden.

9:5 Et sinä tule omistamaan heidän maatansa vanhurskautes eli sydämes vakuuden tähden; vaan \Herra\ sinun Jumalasi ajaa pakanat ulos heidän jumalattomuutensa tähden, että [Herra] vahvistais sanansa, jonka \Herra\ sinun isilles Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannoni.

edestän/ ettet te ole HERran teidän Jumalan änelle kuuliaisit.

IX. Lucu

9:1 CUule Israel/ tänäpäpä sinä menet Jordanin ylidze/ ettäs tulet omistaman sitä Canssa/ joca on sinua suurempi ja väkewämbi/ suuria Caupungeita raketuita taiwasen asti.

9:2 Suurta ja corkiat Canssa Enakin lapsia/ jotca sinä tunnet/ joista sinä myös cuullut olet: Cuca woi seiso Enakin lapsia wastian?

9:3 Nijn sinun pitä tänäpäpä tietämän/ että HERra sinun Jumalasi käy sinun edelläsi nijncuin culuttawainen tuli/ hän hucutta heitä ja lyö sinun edesäs/ ja aja heitä ulos ja nopiast hucutta/ nijncuin HERra sanoi sinulle.

9:4 Cosca HERra sinun Jumalasi on heitä ajanut sinun edestäsi ulos/ nijn älä sano sydämesäs: HERra on minun tähden tuonut omistaman tätä maata minun wanhurscaudeni tähden/ waicka HERra nämät pacanat aja sinun edestäsi ulos/ heidän jumalattomuudens tähden.

9:5 Sillä et sinä tule omistaman heidän maatansa sinun wanhurscaudes eli sydämes wacuuden tähden/ waan HERra sinun Jumalasi/ aja pacanat ulos heidän jumalattomuudens tähden/ että HERra täytäis sanans/ jonga HERra sinun Isilles Abrahamille/

sinun isillesi, Aabrahamille,
lisakille ja Jaakobille.

9:6 Tiedä siis, ettei Herra,
sinun Jumalasi, sinun van-
hurskautesi tähden anna si-
nulle tätä hyvää maata
omaksesi; sillä sinä olet nis-
kurikansa.

9:7 Muista äläkä unhota,
kuinka sinä erämaassa vihoitit
Herran, sinun Jumalasi. Siitä
päivästä alkaen, jona sinä
lähdit Egyptin maasta, aina
siihen saakka, kun te tulitte
tähän paikkaan, te olette nis-
koitelleet Herraa vastaan.

9:8 Myöskin Hoorebilla te
vihoititte Herran, ja Herra vi-
hastui teihin, niin että hän
aikoi tuhota teidät.

9:9 Kun minä olin noussut
vuorelle vastaanottamaan kivi-
taulut, sen liiton taulut, jonka
Herra oli tehnyt teidän kans-
sanne, olin minä vuorella nel-
jäkymmentä päivää ja neljä-
kymmentä yötä syömättä ja
juomatta.

9:10 Ja Herra antoi minulle
ne kaksi kivitaulua, joihin oli
kirjoitettu Jumalan sormella,
ja niissä oli kaikki ne sanat,
jotka Herra oli puhunut teille
vuorelta, tulen keskeltä, silloin
kun seurakunta oli koolla.

9:11 Ja niiden neljänkymme-
nen päivän ja neljänkymme-
nen yön kuluttua Herra antoi
minulle ne kaksi kivitaulua,
liitontaulut.

9:12 Ja Herra sanoi minulle:
Nouse ja astu nopeasti täältä
alas, sillä sinun kansasi, jon-
ka sinä veit pois Egyptistä,
on turmion tehnyt. Pian he
poikkesivat siltä tieltä, jota

9:6 Niin tiedä nyt, ettei
\Herra\ sinun Jumalasi anna
sinulle tätä hyvää maata,
omistaaksesi sitä sinun van-
hurskautesi tähden; sillä sinä
olet niskurikansa.

9:7 Muista ja älä unhota,
kuinka sinä \Herran\ sinun
Jumalasi vihoitit korvessa:
siitä päivästä kuin sinä läk-
sit Egyptin maalta, siihenasti
kuin te tulleet olette tähän
paikkaan, olette te olleet
\Herralle\ vastahakoiset.

9:8 Sillä Horebissa te vihoi-
tutte \Herran\, ja \Herra\
vihastui teille, niin että hän
tahtoi teidät hukuttaa.

9:9 Kuin minä vuorelle as-
tuin ottamaan kivisiä tauluja
vastaan, liiton tauluja, jonka
\Herra\ teki teidän kans-
sanne, ja minä olin vuorella
neljäkymmentä päivää ja nel-
jäkymmentä yötä, ja en syö-
nyt leipää, enkä juonut vettä,

9:10 Ja \Herra\ antoi minul-
le kaksi kivistä taulua, kirjai-
tettu Jumalan sormella, ja
niissä olivat kaikki sanat,
jotka \Herra\ teille tulesta
vuorella puhui, kokouksen
päivänä,

9:11 Ja tapahtui neljän-
kymmenen päivän ja neljän-
kymmenen yön perästä, että
\Herra\ antoi minulle kaksi
kivistä liiton taulua,

9:12 Ja \Herra\ sanoi mi-
nulle: nouse ja mene nopiasti
täältä alas; sillä sinun kans-
sasi, jonka Egyptistä olet
johdattanut ulos, on turmel-
lut itsensä, he ovat pikaisesti
tieltä menneet pois, jonka

Isaachille ja Jacobille wannoi.

9:6 Nijn tiedä nyt/ ettei HER-
ra sinun Jumalasi anna sinulle
tätä hyvä maata/ omistaxes
sinun vanhurscaudes tähden:
sillä sinä olet niscuri Canssa.

9:7 Muista ja älä unhota/
cuinga sinä sinun HERras
Jumalasi vihoitit corwes/ sijtä
päivästä cuin sinä läxit Eyp-
tin maalda/ siihenasti cuin te
tulleet oletta tähän paikkaan/
te oletta ollet HERralle was-
tahacoiset.

9:8 Sillä Horebis te myös wi-
hoititte HERran/ nijn että hän
tahdoi wihansans teidän hucut-
ta.

9:9 Cosca minä vuorelle as-
tuin ottaman kiwisiä tauluja
wastan/ lijton tauluja/ cuin
HERra teki teidän cansan: Ja
minä olin vuorella neljäkym-
mendä päiwä ja neljäkym-
mendä yötä/ ja en syönyt
leipä/ engä juonut wettä.

9:10 Ja HERra andoi minulle
caxi kiwistä taulua/ kirjoitetut
Jumalan sormella. Ja nijsä
olit caicki sanat/ cuin HERra
teille tulesta vuorella puhui/
cocouxen päiwänä.

9:11 Ja nijden neljänkymme-
nen päiwän ja neljänkymme-
nen yön perästä/ andoi HER-
ra minulle caxi kiwistä lijton
taulua.

9:12 Ja sanoi HERra minulle/
nouse ja mene nopiast tääldä
alas: sillä sinun Canssas/
jongas Egyptist johdattanut
olet/ owat turmellet idzens/
ja owat nopiast sildä tieldä

minä käsinkin heidän vaeltaa; he tekivät itselleen valetun kuvan.

9:13 Ja Herra puhui minulle sanoen: Minä olen nähnyt, että tämä kansa on niskurikansa.

9:14 Anna minun olla, minä tuhoan heidät ja pyyhin pois heidän nimensä taivaan alta. Mutta sinusta minä teen väkevemmän ja lukuisamman kansan, kuin se on.

9:15 Silloin minä käännyin ja astuin alas vuorelta, vuoren palaessa tulena; ja minulla oli käsissäni ne kaksi liitontaulua.

9:16 Ja niin minä näin, että te olitte rikkoneet Herraa, teidän Jumalaanne, vastaan: olitte tehneet itsellenne valetun vasikankuvan, pian poikenneet siltä tieltä, jota Herra oli käsenyt teidän vaeltaa.

9:17 Silloin minä tartuin molempiin tauluihin ja heitin ne käsistäni ja murskasin ne teidän silmienne edessä.

9:18 Ja minä heittäydyin Herran eteen ja olin, niinkuin edelliselläkin kerralla, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä syömättä ja juomatta, kaiken sen synnin tähden, jota te olitte tehneet, kun teitte sitä, mikä on paha Herran silmissä, ja vihoititte hänet.

9:19 Sillä minä pelkäsin sitä vihaa ja kiivautta teitä vastaan, joka oli vallannut Herran, niin että hän aikoi tuhota teidät. Ja Herra kuuli minua vielä silläkin kertaa.

minä käsinkin heille, ja ovat tehneet heillensä valetun kuvan.

9:13 Ja \Herra\ puhui minulle, sanoen: minä näin tämän kansan, ja katso, se on niskurikansa.

9:14 Salli, että minä hukutan heidät, ja pyyhin heidän nimensä taivaan alta: ja minä tahdon sinun tehdä väkevämmäksi ja suuremmaksi kansaksi kuin tämä on.

9:15 Ja kuin minä käännyin ja astuin vuorelta alas, joka tulesta paloi, ja pidin kaksi liiton taulua molemmissa käsissäni;

9:16 Niin näin minä, ja katso, te olitte tehneet syntiä \Herraa\ teidän Jumalaanne vastaan: te olitte tehneet teille valetun vasikan, ja nopiasti menitte pois siltä tieltä, jonka \Herra\ käski teille.

9:17 Niin otin minä ne molemmat taulut ja heitin molemmista käsistäni, ja löin ne rikki teidän silmäinne edessä,

9:18 Ja lankesin maahan \Herran\ eteen, Niinkuin ennenkin, niinä neljänäkymmenenä päivänä ja neljänäkymmenenä yönä, ja en syönyt leipää, enkä juonut vettä, kaikkein teidän synteinne tähden, jotka te tehneet olitte, että te teitte paha \Herran\ edessä ja vihoititte hänen.

9:19 Sillä minä pelkäsin sitä vihaa ja hirmuisuutta, jolla \Herra\ teidän päällenne vihastunut oli, niin että hän tahtoi hukuttaa teidät: ja \Herra\ kuuli minun rukoukseni vielä silläkin erällä.

mennet pois/ jonga minä käsinkin heille/ ja owat tehnet heillens waletun cuwan.

9:13 Ja HERRa puhui minulle/ sanoden: minä näen että tämä Canssa on niscuri Canssa.

9:14 Salli että minä hucutan heidän/ ja pyhin heidän nimens taiwan alda/ minä tahdon sinun tehdä wäkewämmäxi ja suuremmäxi Canssaxi/ cuin tämä on.

9:15 Ja cuin minä käännsin minuni/ ja astuin wuorelda alas/ joca tulesta paloi/ ja pidin caxi lijton taulua molemmisa käsissäni.

9:16 Nijn näin minä/ ja cadzo/ nijn te olitta tehnet syndiä HERra teidän Jumalatan wastan/ että te teitte waletun wasican/ ja nopiast menitte pois sildä tielä/ jonga HERra käski teille.

9:17 Nijn otin minä ne molemmat taulut ja heitin minun molemmista käsistäni/ ja löin ne ricki teidän silmäin edes.

9:18 Ja langeisin maahan HERran eteen/ nijncuin ennengin nijnä neljänäkymmenenä päiwänä ja neljänäkymmenenä yönä/ ja en syönyt leipä/ engä juonut wettä/ caickein teidän syndein tähden/ cuin te tehnet olitta/ sijnä että te teitte sencaltaita pahutta HERran edes ja vihoititte hänen.

9:19 Sillä minä pelkäisin sitä wiha ja hirmuisutta/ jolla HERra teidän päällen wihasunut oli/ nijn että hän tahdoi hucutta teidän. Ja HERra cuuli minun rucouxeni wielä

9:20 Myöskin Aaroniin Herra vihastui niin suuresti, että hän aikoi tuhota hänet, ja minä rukoilin silloin myöskin Aaronin puolesta.

9:21 Sitten minä otin teidän tekemänne syntikuvatuksen, vasikan, ja poltin sen tulessa, löin sen palasiksi ja rouhensin sen hienoksi, aivan kuin tuhaksi, ja sen tuhan minä heitin puroon, joka juoksi vuorelta.

9:22 Tabeerassa, Massassa ja Kibrot-Hattavassa te vielä vihoititte Herran.

9:23 Ja kun Herra tahtoi lähettää teidät Kaades-Barneasta ja sanoi: Menkää ja ottakaa omaksenne se maa, jonka minä teille annan, niin te niskoittelitte Herran, teidän Jumalanne, käskyä vastaan ettekä uskoneet hänen ettekä kuulleet hänen ääntänsä.

9:24 Te olette niskoitelleet Herraa, teidän Jumalanne, vastaan aina siitä päivästä alkaen, jona minä opin teidät tuntemaan.

9:25 Silloin minä heittäydyin Herran eteen ja olin siinä neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä; sillä Herra oli sanonut aikovansa tuhota teidät.

9:26 Ja minä rukoilin Herraa ja sanoin: Herra, Herra, älä tuhoa kansaasi ja perintöosaasi, jonka sinä suuruudesasi vapahdit ja jonka sinä veit pois Egyptistä väkevällä kädellä.

9:20 \Herra\ oli myös suuresti vihainen Aaronin päälle, niin että hän tahtoi hänen hukuttaa; vaan minä rukoilin silloin Aaroninkin edestä.

9:21 Mutta teidän syntinne, vasikan, jonka te tehneet olitte, otin minä ja poltin tulessa, ja löin sen rikki ja survoitin hyvästi, siihenasti että se mureni tomuksi, ja heitin tomun ojaan, joka siitä vuoresta vuosi.

9:22 Niin myös Tabeerassa, ja Massassa, ja Himohaudoilla te vihoititte \Herran\.

9:23 Ja kuin \Herra\ lähetti teidät KadesBarneasta, ja sanoi: menkää ja omistakaa maa, jonka minä annoin teille, niin te olitte \Herran\ teidän Jumalanne suulle vastahakoiset, ja ette uskoneet häntä, ette myös olleet kuuliaiset hänen äänellensä.

9:24 Te olette olleet \Herral\ tottelemattomat, siitä päivästä kuin minä teidän tuntenut olen.

9:25 Niin minä lankesin maahan \Herran\ eteen, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, kuin minä siinä makasin; sillä \Herra\ sanoi, että hän tahtoi hukuttaa teidät.

9:26 Ja minä rukoilin \Herraa\, sanoen: Herra, \Herra\, älä hukuta kansaasi ja perikuntaasi, jonka suurella voimalla pelastanut ja väkevällä kädellä Egyptistä olet johdattanut ulos,

silläkin haawa.

9:20 HERRA oli myös suuresti vihainen Aaronin päälle/ niin että hän tahdoi hänen hucutta/ vaan minä rucoilin silloin Aaroningin edestä.

9:21 Mutta teidän syndin/ sen wasican cuin te tehneet olitte/ otin minä ja poldin tules/ ja löin hänen rikki ja survoitin hänen siihenasti/ että se tuhwaxi tuli/ ja heitin sen tuhwan siihen ojaan/ joca sijtä wuoresta wuosi.

9:22 Nlin myös te wihoititte HERran Thabeeras/ ja Massas/ ja himohaudoilla.

9:23 Ja cosca hän lähetti teidän Cades Barneast/ ja sanoi: mengät ja omistacat maa/ jonga minä annoin teille/ niin te olitte HERran teidän Jumalan suulle wastahacoiset/ ja ette usconet hänen päällens/ ette myös ollet cuuliaiset hänen änellens.

9:24 Sillä te oletta ollet Herralle tottelemattomat/ sijtä päivästä cuin minä teidän tundenut olen.

9:25 Nijn minä langeisin maahan HERran eteen/ neljäkymmentä päiwä ja neljäkymmentä yötä/ cuin minä sijnä macaisin: sillä HERra sanoi/ että hän tahdoi hucutta teidän.

9:26 Waan minä rucoilin HERra/ sanoden: HERRA/ HERra/ älä hucuta sinun Canssas ja pericundas/ jongas suurella woimallas pelastanut/ ja wäkwellä kädellä Egyptist johdattanut olet.

9:27 Muista palvelijoitasi Aabrahamia, lisakia ja Jaakobia, älä katso tämän kansan uppiskaisuutta, jumalattomuutta ja syntiä,

9:28 ettei sanottaisi siinä maassa, josta sinä veit meidät pois: Koska Herra ei kyennyt viemään heitä siihen maahan, jonka hän oli heille luvannut, ja koska hän vihasi heitä, vei hän heidät täältä pois surmataakseen heidät erämaassa.

9:29 Ovathan he sinun kansasi ja perintöosasi, jonka sinä veit sieltä pois suurella voimallasi ja ojennetulla käsi-varrellasi.

5 Mooses 10 LUKU

10:1 Silloin Herra sanoi minulle: Veistä itsellesi kaksi kivitaulua, entisten kaltaista, ja nouse vuorelle minun tyköni; tee myös itsellesi puusta arkki.

10:2 Minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka olivat entisissä tauluissa, niissä, jotka sinä murskasit; pane ne arkkiin.

10:3 Niin minä tein arkin akasiapuusta ja veistin kaksi kivitaulua, entisten kaltaista. Ja minä nousin vuorelle, kädessäni ne kaksi taulua.

10:4 Ja hän kirjoitti tauluihin saman, minkä edellisellä keralla, ne kymmenen sanaa, jotka Herra oli puhunut teille vuorelta, tulen keskeltä, seurakunnan kokouspäivänä. Ja Herra antoi ne minulle.

10:5 Sitten minä käännyin ja astuin alas vuorelta ja panin

9:27 Muista palvelioitasi Aabrahamia, Isaakia ja Jakobia: älä katso tämän kansan kovuuksia, jumalattomuutta ja syntiä,

9:28 Ettei sen maan asuwaitset, jostas meidät johdattanut olet, sanoisi: sentähden, ettei \Herra\ voinut heitä viedä siihen maahan, jonka hän heille luvannut oli, ja että hän on vihannut heitä, johdatti hän heidät ulos, tappaaksensa heitä korvessa.

9:29 Sillä he ovat sinun kansas ja perimykses, jonka suurella voimallas ja ojennetulla käsivarrellas johdattanut olet.

10 LUKU

10:1 Silloin sanoi \Herra\ minulle: vuole sinulles kaksi kivistä taulua entisten kaltaista, ja astu minun tyköni vuorelle, ja tee sinulles puuarkki,

10:2 Niin minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka ensimmäisissä tauluissa olivat, jotka särkenyt olet: ja pane ne arkkiin.

10:3 Niin minä tein arkin sittimipuusta, ja vuolin kaksi kivistä taulua entisten kaltaista, ja astuin vuorelle, pitäen kaksi taulua kädessäni.

10:4 Niin hän kirjoitti ensimmäisen kirjoituksen jälkeen, niihin tauluihin ne kymmenet sanat, jotka \Herra\ teille puhui vuorella tulesta, kokouksen päivänä: ja \Herra\ antoi ne minulle.

10:5 Niin minä käännyin ja astuin vuorelta alas, ja panin

9:27 Muista sinun palvelias Abrahamin/ Isaachin ja Jacobin päälle/ älä cadzo tämän Canssan cowuden/ jumalattomuden ja synnin puoleen.

9:28 Ettei sen maan asuwaitset/ jostas meidän johdattanut olet/ sanois: Ei HERRa woinut heitä wiedä siihen maahan/ jonga hän heille luvannut oli/ ja on sentähden heidän johdattanut/ että hän wihais heitä ja tappais heidän corwes.

9:29 Sillä he owat sinun Canssas ja perimyxes/ jongas suurella woimallas ja ojetulla käsivarrellas johdattanut olet.

X. Lucu

10:1 Silloin sanoi HERra minulle: wuole sinulles caxi kiwistä taulua endisten caltaista/ ja astu minun tygöni vuorelle/ ja tee sinulles puuArcki.

10:2 Nijn minä kirjoitan niihin tauluin ne sanat cuin nijsä ensimmäisis olit/ jotcas särkenyt olet/ ja pane ne Arckijn.

10:3 Nijn minä tein Arkin hongasta/ ja wuolin caxi kiwistä taulua endisten caltaista/ ja astuin vuorelle pitäden caxi taulua kädessäni.

10:4 Nijn kirjoitti hän sen ensimmäisen kirjoituxen jälkeen niihin tauluin kymmenen sana/ jotca HERra teille puhui tulesta wuorella cocouxen päivänä. Ja HERra andoi ne minulle.

10:5 Nijn minä käänsin idzeni ja astuin wuorelda alas/ ja

taulut tekemääni arkkiin, niin-
kuin Herra oli minua kärke-
nyt, ja siinä ne ovat.

10:6 Ja israelilaiset lähtivät
liikkeelle Bene-Jaakanin kai-
voilta ja vaelsivat Mooseraan.
Siellä kuoli Aaron, ja hänet
haudattiin sinne; ja hänen
poikansa Eleasar tuli papiksi
hänen sijaansa.

10:7 Sieltä he lähtivät liik-
keelle Gudgodaan, ja Gudgo-
dasta Jotbataan, seutuun,
jossa on vesipuroja.

10:8 Siihen aikaan Herra
erotti Leevin sukukunnan kan-
tamaan Herran liitonarkkia,
seisomaan Herran edessä,
palvelemaan häntä ja siu-
naamaan hänen nimeensä,
niinkuin tähän päivään saakka
on tapahtunut.

10:9 Sentähden Leevi ei saa-
nut osuutta eikä perintöosaa
veljiensä rinnalla, sillä Herra
on hänen perintöosansa, niin-
kuin Herra, sinun Jumalasi,
on hänelle puhunut.

10:10 Ja minä viivysin vuorel-
la, niinkuin edelliselläkin ker-
ralla, neljäkymmentä päivää
ja neljäkymmentä yötä; ja
Herra kuuli minua vielä sillä-
kin kertaa, sillä Herra ei tah-
tonut tuhota sinua.

10:11 Ja Herra sanoi minulle:
Nouse ja lähde, kulje kansan
edellä, että he menevät ja
ottavat omakseen maan, jon-
ka minä heidän isillensä van-
notulla valalla olen luvannut
antaa heille.

10:12 Ja nyt, Israel, mitä
Herra, sinun Jumalasi, sinulta
muuta vaatii, kuin että pel-

taulut arkkiin, jonka minä
tein, että heidän piti siellä
oleman, niinkuin \Herra\
minulle käskenyt oli.

10:6 Ja Israelin lapset meni-
vät BerotBeneJaakanista
Moseraan: siellä kuoli Aaron
ja haudattiin, ja hänen poi-
kansa Eleatsar toimitti papin
virkaa hänen siassansa.

10:7 Sieltä menivät he Gud-
godaan: Gudgodasta Jodba-
tiin, siihen maahan, jossa
vesi-ojat ovat.

10:8 Silloin erotti \Herra\
Levin suvun, kantamaan
\Herran\ liitonarkkia, sei-
somaan \Herran\ edessä,
palvelemaan häntä ja kiittä-
mään hänen nimeänsä tähän
päivään asti.

10:9 Sentähden ei ollut Levi-
läisillä yhtään osaa eli peri-
mystä veljeinsä kanssa; sillä
\Herra\ on heidän perimyks-
ensä, niinkuin \Herra\ si-
nun Jumalas sanoi heille.

10:10 Ja minä seisoin vuo-
rella niinkuin ennenkin, nel-
jäkymmentä päivää ja neljä-
kymmentä yötä, ja vielä sil-
loinkin kuuli \Herra\ minun
rukoukseni, eikä \Herra\
tahtonut hukuttaa sinua.

10:11 Vaan \Herra\ sanoi
minulle: nouse, ja mene
matkaas, niin että kansan
edellä vaellat, että he tulisi-
vat ja omistaisivat sen maan,
jonka minä vannoin heidän
isillensä antaakseni heille.

10:12 Nyt siis Israel, mitä
\Herra\ sinun Jumalas si-
nulta muuta anoo; vaan et-
täs pelkäisit \Herraa\ sinun

panin taulut Arckijn/ jonga
minä tein/ että heidän piti
siellä oleman/ nijncuin HERra
minulle käskenyt oli.

10:6 Ja Israelin lapset menit
Beroth BneJacanist Moseri
cohden (siellä Aaron cuoli ja
haudattin/ ja hänen poicans
Eleazar oli pappi hänen sia-
sans)

10:7 Siellä menit he Gude-
godaan/ Gudegodast Jath-
bathijn/ siihen maahan josa
ojat ovat.

10:8 Silloin erotti Herra Le-
win sugun candaman HERran
lijton Arckia/ ja seisoman
HERran edes/ palwellen hän-
dä ja kijttäden hänen ni-
mens/ tähän päiwän asti.

10:9 Sentähden ei ole Lewi-
tailla yhtän osa eli perimystä
heidän weljeins cansa: sillä
HERra on heidän perimyxens/
nijncuin HERra sinun Jumalas
sanoi heille.

10:10 Ja minä seisoin wuo-
rella nijncuin ennengin/ nel-
jäkymmendä päiwä ja neljä-
kymmendä yötä/ ja wielä
silloingin cuuli HERra minun
rucouxeni/ eikä hucuttanut
sinua.

10:11 Waan hän sanoi minul-
le: nouse ja mene matkaas/
nijn että Canssan edellä
waellat/ että hän tulis ja
omistais sen maan/ jonga
minä wannoin heidän Isillens
andaxeni.

10:12 NYt siis Israel/ mitä
HERra sinun Jumalas sinulda
muuta ano? Waan että pel-

käät Herraa, sinun Jumalaasi, että aina vaellat hänen teittänsä ja rakastat häntä, ja että palvelet Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämeestä ja kaikesta sielustasi,

10:13 noudattaen Herran käskyjä ja säädöksiä, jotka minä sinulle tänä päivänä annan, että menestyisit.

10:14 Katso, taivaat ja taivasten taivaat, maa ja kaikki, mitä siinä on, ovat Herran, sinun Jumalasi.

10:15 Mutta ainoastaan sinun isiisi Herra mielistyi ja rakasti heitä; ja hän valitsi omikseen heidän jälkeläisensä, hän valitsi teidät kaikista kansoista, niinkuin yhä vielä on.

10:16 Ympärileikatkaa sentähden sydämenne älkääkä olko enää niskureita.

10:17 Sillä Herra, teidän Jumalanne, on jumalain Jumala ja herrain Herra, suuri, voimallinen ja peljättävä Jumala, joka ei katso henkilöön eikä ota lahjusta,

10:18 joka hankkii orvolle ja leskelle oikeuden ja joka rakastaa muukalaista ja antaa hänelle ruuan ja vaatteen.

10:19 Sentähden rakastakaa muukalaista, sillä te olette olleet muukalaisina Egyptin maassa.

10:20 Herraa, sinun Jumalaasi, pelkää, häntä palvele, hänessä riipu kiinni ja vanno

Jumalaas, ja vaeltaisit kaikissa hänen teissänsä ja rakastaisit häntä, ja palvelisit \Herraa\ sinun Jumalaas kaikesta sinun sydämeestä ja kaikesta sinun sielustas:

10:13 Ettäs myös pitäisit \Herran\ käskyt ja hänen säätynsä, jotka minä käsken sinulle tänäpäpä, että sinulle hyvin kävis.

10:14 Katso, taivaat ja taivasten taivaat ovat \Herran\ sinun Jumalasi, ja maa ja kaikki, mitä hänessä on.

10:15 Kuitenkin \Herralla\ on ollut hyvä suosio sinun isäis tykö rakastaaksensa heitä, ja on valinnut heidän siemenensä heidän jälkeensä, nimittäin teidät kaikista kansoista, niinkuin tänäpäpäpäpäpäkin on.

10:16 Niin ympärileikatkaat teidän sydämenne esinahka, ja älkää enää niskurit olko!

10:17 Sillä \Herra\ teidän Jumalanne on kaikkein jumalain Jumala, voimallinen ja peljättävä, joka ei katso muotoa, eikä lahjoja ota,

10:18 Joka orvoille ja leskille oikeuden tekee, ja rakastaa muukalaisia, niin että hän heille leivän ja vaatteen antaa.

10:19 Sentähden pitää teidänkin rakastaman muukalaista; sillä te myös olitte muukalaiset Egyptin maalla.

10:20 Sinun pitää pelkäämän \Herraa\ sinun Jumalaas, häntä pitää sinun pal-

käisit HERra sinun Jumalatas/ ja waellaisit caikis hänen teittänsä/ ja racastaisit händä/ ja palwelisit HERra sinun Jumalatas/ kaikesta sinun sydämeestä/ ja kaikesta sinun sielustas:

10:13 Ettäs myös pitäisit HERran käskyt ja hänen oikeudens/ jotca minä käsken sinulle tänäpäpä/ sinun hyväxes.

10:14 Cadzo/ taiwat ja caicki taiwasten taiwat/ maa ja caicki mitä hänes on/ owat HERran sinun Jumalasi.

10:15 Cuitengin HERralle on ollut hyvä suosio sinun Isäis tygö racastaxens heitä/ ja on walinnut heidän siemenens heidän jälkens/ nimittäin/ teidän caikist Canssoist/ nijncuin tänäpäpäpäpäkin on.

10:16 Sentähden ymbärinsleicatcat nyt teidän sydämen esinahca/ ja älkät enämbi niscurit olco:

10:17 Sillä HERra teidän Jumalan on caickein Jumalain Jumala/ ja caickein Herrain HERra/ suuri Jumala/ voimallinen/ ja peljättäpä/ joca ei cadzo yhdengän muodon jälken/ eikä yhdeldäkän lahjoja ota.

10:18 Joca orvoille ja leskille oikeuden teke/ ja racasta muucalaisia/ nijn että hän heille leiwän ja waatten anda.

10:19 Sentähden pitä myös teidän racastaman muucalaisia: sillä te myös olitta muucalaiset Egyptin maalla.

10:20 Sinun pitä pelkämän HERra sinun Jumalatas/ händä pitä sinun palweleman/

hänen nimeensä.

10:21 Hän on sinun ylistykseksi, ja hän on sinun Jumalasi, joka on tehnyt sinulle ne suuret ja peljättävät teot, jotka sinun silmäsi ovat nähneet.

10:22 Seitsemänkymmentä henkeä oli sinun isiesi joukkoa, kun he menivät Egyptiin, mutta nyt Herra, sinun Jumalasi, on tehnyt sinun lukusi paljoksi niinkuin taivaan tähdet.

5 Mooses 11 LUKU

11:1 Rakasta siis Herraa, sinun Jumalaasi, ja noudata alati hänen määräyksiänsä, säädöksiänsä, oikeuksia ja käskyjäänsä.

11:2 Ja huomataksaan tänä päivänä, etten minä nyt puhu teidän lapsillenne, jotka eivät ole kokeneet eivätkä nähneet Herran, teidän Jumalanne, kuritusta, hänen suuruuttansa, väkevää kättänsä ja ojennettua käsivarttansa,

11:3 eivät hänen tunnustekojaan ja töitänsä, jotka hän teki Egyptissä faraolle, Egyptin kuninkaalle, ja koko hänen maalleen,

11:4 eivätkä, mitä hän teki egyptiläisten sotajoukkoille, heidän hevosillensa ja vaunuillensa, joiden päälle hän vyörytti Kaislameren vedet, kun he ajoivat teitä takaa, ja jotka Herra hukutti, niin etteitä enää ole,

11:5 eivätkä, mitä hän teki

veleman, hänessä pitää sinun kiinni riippuman, ja hänen nimensä kautta vannoman.

10:21 Hän on sinun ylistykses ja sinun Jumalasi, joka sinulle teki suuria ja hirmuisia töitä, joita silmäsi nähneet ovat.

10:22 Sinun isäs menivät alas Egyptiin seitsemänkymmenen sielun kanssa; mutta nyt \Herra\ sinun Jumalasi on enentänyt sinun niinkuin taivaan tähdet.

11 LUKU

11:1 Niin rakasta nyt \Herraa\ sinun Jumalaasi, ja pidä hänen lakinsa, säätynsä, oikeutensa ja käskynsä alinomaa.

11:2 Ja tuntekaat te tänäpäivänä; sillä en minä teidän lastenne kanssa puhu, jotka ei tiedä, eikä ole nähneet \Herran\ teidän Jumalanne kuritusta, hänen jalouttansa, voimallista kättänsä ja ojennettua käsivarttansa,

11:3 Ja hänen ihmeitänsä, ja tekojansa jotka hän teki egyptiläisten seassa, Pharaolle Egyptin kuninkaalle, ja kaikelle hänen maakunnallensa,

11:4 Ja mitä hän teki egyptiläisten sotaväelle, heidän hevosillensa ja vaunuillensa, kuin hän antoi Punaisen meren vedet juosta heidän päällensä, kuin he teitä ajoivat takaa, ja \Herra\ hukutti heidät hamaan tähän päivään asti,

11:5 Ja mitä hän teille korvessa tehnyt on, siihenasti

hänes pitää sinun riippuman kiinni/ ja hänen nimensä kautta wannoman.

10:21 Hän on sinun ylistykses ja sinun Jumalasi/ joca sinun tykönäs teki hirmuisita töitä/ joita sinun silmäsi nähneet ovat.

10:22 Sinun Isäs menit Egyptijn seidenkymmenen sielun cansa/ mutta nyt sinun HERRas Jumalasi on enändänyt sinun/ nijncuin taiwan tähdet.

XI. Lucu

11:1 Nlin racasta nyt HERRa sinun Jumalatas/ ja pidä hänen lakinsa/ säätynsä/ oikeudensa ja käskynsä/ nijncauwan cuin sinä elät.

11:2 Ja tietkä te tänäpäivänä nijtä joita teidän lapsen ei tietänet eikä nähneet ole/ ni mittäin/ HERRan teidän Jumalan curitust/ hänen jalouttans/ woimallista kättäns/ ja ojettua käsiwarrantans.

11:3 Ja hänen ihmeitäns ja tecojans/ cuin hän teki egyptiläisten seas/ Pharaolle Egyptin Cuningalle/ ja caikel le hänen maacunnallens.

11:4 Ja mitä hän teki egyptiläisten sotawäelle/ heidän hewoisillens ja waunuillens/ cosca hän punaisen meren wedet tuotti heidän päällens/ cosca he teitä ajoit taca/ ja HERRa hucutti heidän haman tähän päiwän asti.

11:5 Ja mitä hän teille cor-

teille erämaassa, aina siihen saakka, kunnes te tulitte tähän paikkaan,

11:6 eivätkä, mitä hän teki Daatanille ja Abiramille, Eliabin, Ruubenin pojan, pojille, kun maa avasi kitansa ja koko Israelin keskeltä nielaisi heidät ja heidän perheensä ja majansa ja kaiken, mitä heillä oli mukansa;

11:7 vaan minä puhun teille, jotka olette omin silmin nähneet kaikki Herran suuret teot, jotka hän on tehnyt.

11:8 Niin pitäkää kaikki käskyt, jotka minä tänä päivänä teille annan, että te tulisitte voimakkaiksi, menisitte ja ottaisitte omaksenne sen maan, jota nyt menette omaksenne ottamaan,

11:9 ja että te kauan eläisitte siinä maassa, jonka Herra teidän isillenne vannotulla valalla on luvannut antaa heille ja heidän jälkeläisillensä, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä.

11:10 Sillä se maa, jota sinä menet omaksesi ottamaan, ei ole niinkuin Egyptin maa, josta te olette lähteneet ja jota sinä, siemenesi siihen kylvettyäsi, jalalla polkien kastelit niinkuin vihannestarhaa.

11:11 Vaan se maa, jota te menette omaksenne ottamaan, on maa, jossa on vuoria ja laaksoja ja joka juo vettä taivaan sateesta,

11:12 maa, josta Herra, sinun Jumalasi, pitää huolen ja jota Herran, sinun Jumalasi, silmät aina katsovat, vuoden alusta sen loppuun saakka.

kuin te tähän paikkaan tulitte,

11:6 Ja mitä hän teki Daatanille ja Abiramille Eliabin Rubenin pojan pojille, koska maa avasi suunsa ja nielä heidät, ja heidän perheensä ja majansa; niin myös kaikki heidän tavaransa, joka oli heidän hallussansa koko Israelin keskellä;

11:7 Sillä teidän silmänne ovat nähneet kaikki ne suuret \Herran\ teot, jotka hän tehnyt on.

11:8 Sentähden pitäkää kaikki ne käskyt, jotka minä teille tänäpäivänä käsken, että te vahvistuisitte tulemaan ja omistamaan sitä maata, jota te menette omistamaan.

11:9 Että te kauvan siinä maassa eläisitte, jonka \Herra\ sinun Jumalasi vannoi teidän isillenne, heille antaaksensa ja heidän siemenellensä: sen maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa.

11:10 Sillä se maa, johonkas menet omistamaan sitä, ei ole niinkuin Egyptin maa, josta te lähteneet olette; josta sinä siemenesi kylvit, ja kastoit sen jaloillasi niinkuin kaalimaan.

11:11 Vaan se maa, johonkas te menette omistamaan sitä, on vuorinen ja laaksoinen maa, jonka sade taivaasta kastaa;

11:12 Josta maasta \Herra\ sinun Jumalasi pitää vaarin; ja \Herran\ sinun Jumalasi silmät aina näkevät sen, vuoden alusta niin vuoden loppuun asti.

wes tehnyt on/ siihen asti kuin te tähän paikkaan tulitte.

11:6 Ja mitä hän teki Daatanille ja Abiramille Eliabin Rubenin pojan pojille/ koska maa awais suunsa ja nielä heidän/ ja heidän perheensä ja majansa/ ja caicki heidän tavaransa/ kuin oli heidän hallussansa coca Israelin keskellä.

11:7 Sillä teidän silmän owat nähnet ne suuret HERran teot/ kuin hän tehnyt on.

11:8 Sentähden pitäkät caicki ne käskyt/ kuin minä teille tänäpäivänä käsken/ että te wahwistuisitte/ tuleman ja omistaman sitä maata/ kuin te menette omistaman.

11:9 Että te cauwan sijinä maasa eläisitte/ kuin HERra sinun Jumalasi wannoi sinun Isilles/ heille andaxens ja heidän siemenellensä/ sen maan/ josa riesca ja hunajata wuota.

11:10 Sillä se maa johongas menet omistaman sitä/ ei ole nijncuin Egyptin maa/ josta te lähtenet oletta/ josa sinä siemenesi kylwit/ ja cannoit wettä nijncuin caalimaahan.

11:11 Waan se maa johonga te menettä omistaman sitä/ on vuorinen ja laxoinen maa/ jonga sade taiwast casta.

11:12 Josta maasta HERra sinun Jumalasi pitä waarin/ ja sinun HERras Jumalasi silmät aina näkewät sen/ wuoden algusta nijn wuoden loppuun.

<p>11:13 Ja jos nyt tottelette minun käskyjäni, jotka minä tänä päivänä teille annan, niin että rakastatte Herraa, teidän Jumalaanne, ja palvelette häntä kaikesta sydämeštänne ja kaikesta sielustanne,</p>	<p>11:13 Ja pitää tapahtuman, jos te hyvin kuuliaiseta olette minun käskyilleni, jotka minä tänäpänä teille käsken; niin että te rakastatte \Herraa\ teidän Jumalaanne, ja palvelette häntä kaikesta teidän sydämeštänne ja kaikesta sielustanne,</p>	<p>11:13 Jos te cuuliaiset olette minun käskylleni/ cuin minä tänäpänä teille käsken/ nijn että te racastatte HERra teidän Jumalatan/ ja palwelette händä caikest teidän sydämeštän ja caikest sielustan.</p>
<p>11:14 niin minä annan teidän maallenne sateen ajallansa, syyssateen ja kevätsateen, ja sinä saat korjata viljasi ja viinisi ja öljysi.</p>	<p>11:14 Että minä annan teidän maallenne sateen ajallansa, varhain ja hiljain; että sinä korjaat jywäs, viinas ja öljys.</p>	<p>11:14 Nijn minä annan teidän maallen saten ajallans/ warhain ja hiljain/ että sinä corjat sinun jywäs/ wijnas ja öljys.</p>
<p>11:15 Ja minä annan sinun karjallesi ruohoa kedoillasi; ja sinä syöt ja tulet ravituksi.</p>	<p>11:15 Ja minä annan sinun karjalles ruohoa sinun kedoillas; että te syötte ja ravitaan.</p>	<p>11:15 Ja minä annan sinun carjalles ruoho sinun kedoillas/ että te syötte ja rawitan.</p>
<p>11:16 Varokaa, ettei teidän sydämenne antaudu vieteltäväksi, niin että poikkeatte pois ja palvelette muita jumalia ja niitä kumarratte;</p>	<p>11:16 Varokaat ettei teidän sydämenne vieteltäisi, niin että poikkeatte palvelemaan vieraita jumalia ja kumartamaan heitä.</p>	<p>11:16 Waan carttacat teidän/ ettei teidän sydämen wieteläis teisä/ nijn että te exytte palweleman wieraita jumalita/ ja cumartaman heitä.</p>
<p>11:17 muutoin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja hän sulkee taivaan, niin ettei tule sadetta eikä maa anna satoansa, ja te häviätte pian siitä hyvästä maasta, jonka Herra teille antaa.</p>	<p>11:17 Ja \Herran\ viha julmistuis teidän päällenne, ja sulkis taivaan, ettei sadetta tulisi, ja maa ei antaisi hedelmäänsä: ja te kiiruusti hukkuisitte siitä hyvästä maasta, jonka \Herra\ on teille antanut.</p>	<p>11:17 Ja HERran wiha julmistuis teidän päällen/ ja sulkis taiwan/ ettei sadetta tulis/ ja maa ei andais hedelmätäns/ ja te kijrust huckuisitte/ sijtä hywästä maasta cuin HERra on teille andanut.</p>
<p>11:18 Painakaa siis nämä minun sanani sydämeenne ja mieleenne ja sitokaa ne merkiksi käteenne, ja ne olkoot muistolauseena otsallanne;</p>	<p>11:18 Niin pankaat nyt nämät minun sanani teidän sydämeenne, ja teidän mieleenne, ja sitokaat niitä merkiksi teidän käsiinne, että ne olisivat muistoksi teidän silmäinne edessä,</p>	<p>11:18 Nlin pangat nyt nämät sanat teidän sydämijn/ ja teidän sieluin/ ja sitocat heitä merkixi teidän käsijn/ että he olisit muistoxi teidän silmäin edes.</p>
<p>11:19 ja opettakaa ne lapsillenne, niin että puhut niistä kotona istuessasi ja tietä käydessäsi, maata pannessasi ja ylös noustessasi.</p>	<p>11:19 Ja opettakaat niitä teidän lapsillenne, niin että sinä puhut niistä, huoneessa istuissas, tiellä käydessäs, levätä pannessas ja noustessas.</p>	<p>11:19 Ja opettacat nijtä teidän lapsillen/ nijn että sinä puhut nijstä huones istuisas/ tiellä käydesäs/ lewätä pannesas/ ja nostesas.</p>
<p>11:20 Ja kirjoita ne talosi pihtipieliin ja portteihisi,</p>	<p>11:20 Ja kirjoita ne sinun huonees pihtipieliin, ja sinun portteihis.</p>	<p>11:20 Ja kirjoita ne sinun huones pihtipieleen/ ja sinun porttijis.</p>
<p>11:21 että te ja teidän lapsenne kauan eläisitte siinä maassa, jonka Herra teidän isillenne vannotulla valalla</p>	<p>11:21 Että sinä ja sinun lapses kauan eläisitte maan päällä, jonka \Herra\ teidän isillenne vannoi antaaksensa</p>	<p>11:21 Että sinä ja sinun lapses cauwan eläisit maan päällä/ cuin HERra teidän lsillen wannoi andaxens heil-</p>

lupasi antaa heille, niin kauan kuin taivas maan yli kaareutuu.

11:22 Sillä jos te pidätte kaikki nämä käskyt, jotka minä teille annan, ja seuraatte niitä, niin että rakastatte Herraa, teidän Jumalanne, ja aina vaellatte hänen teitänsä ja riiputte hänessä kiinni,

11:23 niin Herra karkoittaa kaikki nämä kansat teidän tieltänne, ja te laskette valtanne alle kansoja, jotka ovat teitä suuremmat ja väkevämät.

11:24 Mihin paikkaan te jalkanne astutte, se on oleva teidän. Erämaasta ja Libanonista, virrasta, Eufrat-virrasta, aina Länsimereen saakka on teidän alueenne ulottuva.

11:25 Ei kukaan kestä teidän edessänne. Kauhuun ja peljästykseen teidän edessänne on Herra saattava koko sen maan, johon te astutte, niin kuin hän on teille puhunut.

11:26 Katso, minä asetan tänä päivänä teidän eteenne siunauksen ja kirouksen:

11:27 siunauksen, jos te tottelette Herran, teidän Jumalanne, käskyjä, jotka minä tänä päivänä teille annan,

11:28 mutta kirouksen, jos te ette tottele Herran, teidän Jumalanne, käskyjä, vaan poikkeatte siltä tieltä, jota minä tänä päivänä käsken teidän vaeltaa, ja seuraatte muita jumalia, joita te ette tunne.

11:29 Ja kun Herra, sinun

heille, niinkauvan kuin päivät taivaasta maan päällä ovat.

11:22 Sillä te kaikki nämät käskyt pidätte, jotka minä teille käsken, että te sen jälkeen teette; niin että te rakastatte \Herraa\ teidän Jumalanne, ja vaellatte kaikissa hänen teissänsä, ja riiputte hänessä kiinni;

11:23 Niin \Herra\ ajaa kaikki nämät kansat pois teidän kasvoinne edestä; niin että te omistatte suuremmat ja voimallisemmat kansat, kuin te olette.

11:24 Kaikki paikat, mihin teidän jalkanne astuu, pitää teidän oleman: korvesta ja Libanonista ja Phrathin virrasta, äärimäiseen mereen asti, pitää teidän rajanne oleman.

11:25 Ei yksikään voi olla teitä vastaan: teidän pelkonne ja vavistuksenne antaa \Herra\ tulla kaikkein niiden maiden päälle, kussa te vaellatte; niinkuin hän teille on sanonut.

11:26 Katso, minä asetan tänäpäpä teidän eteenne, sekä siunauksen että kirouksen.

11:27 Siunauksen, jos te kuuliaisit olette \Herran\ teidän Jumalanne käskylle, jonka minä tänäpäpä teille käsken.

11:28 Kirouksen, jos ette tottele \Herran\ teidän Jumalanne käskyjä, ja poikkeette siitä tiestä, jonka minä teille tänäpäpä käsken; niin että te vaellatte muiden jumalain jälkeen, joita ette tunne.

11:29 Koska \Herra\ sinun

le/ niincauwan cuin päivät taiwast maan päälle owat.

11:22 Sillä jos te caicki nämät käskyt pidätte/ cuin minä teille käsken/ että te sen jälkeen teette/ nijn että te racastatte HERra teidän Jumalatan/ ja waellatte caikis hänen teisäns/ ja riputta hänes kijnni.

11:23 Nijn HERra aja caicki nämät Canssat pois teidän caswon edest/ nijn että te omistatte suuremmat ja woi-mallisemmat Canssat/ cuin te oletta.

11:24 Caicki paicat cuin teidän jalcan astu/ pitä teidän oleman/ corwesta ja Libanonin wuoresta/ ja Phrathin wirrasta ärimmäisen meren asti/ on sinun rajas.

11:25 Ei yxikän woi olla teitä wastan/ teidän pelcon ja wapistuxen anda HERra tulla caickein nijden maiden päälle/ cusa te waellatte/ nijn- cuin hän teille on sanonut.

11:26 CADzo/ minä asetan tänäpäpä teidän eteen/ sekä siunauxen että kirouxen.

11:27 Siunauxen/ jos te cuuliaisit oletta HERran teidän Jumalan käskylle/ cuin minä tänäpäpä teille käsken.

11:28 Kirouxen/ jos et te cuule HERran teidän Jumalan käskyjä/ ja exytte sijtä ties-tä/ cuin minä teille tänäpäpä käsken/ nijn että te waellatte muiden jumalain jälken/ joita et te tunne.

11:29 Cosca HERra sinun

Jumalasi, on vienyt sinut siihen maahan, jota sinä nyt menet omaksesi ottamaan, niin tee Garissimin vuoresta siunauksen paikka ja Eebalin vuoresta kirouksen paikka.

11:30 Ne ovat toisella puolella Jordanin, länteen päin auringonlaskun tiestä, kanaani-laisten maassa, niiden, jotka asuvat Aromaassa, vastapäätä Gilgalia, Mooren tammiston luona.

11:31 Sillä te kuljette Jordanin yli ja menette ottamaan omaksenne sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, teille antaa. Kun sitten olette ottaneet sen omaksenne ja asettuneet siihen,

11:32 niin noudattakaa tarkoin kaikkia niitä käskyjä ja oikeuksia, jotka minä tänä päivänä teille annan.

5 Mooses 12 LUKU

12:1 Nämä ovat ne käskyt ja oikeudet, joita teidän on tarkoin noudatettava siinä maassa, jonka Herra, sinun isiesi Jumala, sinulle antaa, että ottaisit sen omaksesi - noudatettava niin kauan kuin elätte maan päällä.

12:2 Hävittäkää perin pohjin kaikki ne paikat, missä karikoittamanne kansat ovat jumaliansa palvelleet, korkeilla vuorilla, kukkuloilla tai viheriäin puiden alla.

12:3 Kukistakaa heidän alttarinsa, murskatkaa heidän patsaansa, polttakaa tulessa heidän asera-karsikkonsa ja

Jumalas johdattaa sinun siihen maahan, johonkas tulet omistamaan sitä; niin anna siunaus sanottaa Grisimin vuorella, ja kirous Eebalin vuorella.

11:30 Eikö he ole tuolla puolella Jordania tien perällä, auringon laskemiseen päin Kanaanealaisten maalla, jotka asuvat lakeudella, Gilgalin kohdalla, Moren tammiston tykönä?

11:31 Sillä teidän pitää menemän Jordanin yli, tuleman ja omistaman maan, jonka \Herra\ teidän Jumalanne teille antaa, sen omistaaksenne, ja asuaksenne siinä.

11:32 Niin pitäkää ja tehkää kaikki ne säädyt ja oikeudet, jotka minä tänäpäpäpanen teidän eteenne.

12 LUKU

12:1 Nämät ovat säädyt ja oikeudet, joita teidän pitäämään pitää, että te niiden jälkeen tekisitte, sillä maalla, jonka \Herra\ sinun isäis Jumala antoi sinulle omistaakses; niinkauvan kuin te maan päällä elätte.

12:2 Teidän pitää peräti hävittämän kaikki ne paikat, joissa pakanat, jotka te omistatte, jumaliansa palvelleet ovat; joko se olis korkeilla vuorilla, taikka mäillä, eli kaikkein viheriäisten puiden alla.

12:3 Ja kukistakaat heiden alttarinsa, ja särkekää heidän patsaansa, heidän metsistönsä tulella polttakaat, ja heidän epäjumalansa kuvat

Jumalas johdatta sinun siihen maahan/ johongas tulet omistaman sitä/ nijn anna siunaus Grisimin vuorella/ ja kirous Eebalin vuorella.

11:30 Jotca sillä puolen Jordanin owat/ tiellä länden päin Cananerein maalla/ cuin asuwat sillä lakialla maalla Gilgalis/ Moren lakeuden tykönä.

11:31 Sillä sinun pitä menemän Jordanin ylidze/ tuleman ja omistaman maan/ cuin HERra teidän Jumalan teille andanut on/ omistaxen ja asuaxen sijnä.

11:32 Nijn pitäkät sijs nyt ja tehkät caickein käskyin ja oikeutten jälken/ cuin minä tänäpäpäpanen teidän eteen.

XII. Lucu

12:1 Nämät owat ne käskyt ja oikeudet/ joita teidän pitäämään pitää/ että te sen jälken tekisitte sillä maalla/ jonga HERra sinun Isäis Jumala andoi sinulle omistaxes/ nijncauwan cuin te maan päällä elätte.

12:2 HÄwittäkät caicki ne paicat (jotca te omistatte) joisa pacanat heidän jumaliansa palvellet owat/ joco se olis corkiain wuortein cuckuloilla/ taicka mäjillä/ eli caickein wiherjäisten puitten alla.

12:3 Ja cukistacat heidän Altarins ja särkekät heidän padzans/ heidän medzistöns tulella polttacat/ ja heidän

hakatkaa maahan heidän jumaliensa kuvat, ja hävittääkää heidän nimensä niistä paikoista.

12:4 Palvellessanne Herraa, teidän Jumalanne, älkää tehkö niinkuin he,

12:5 vaan se paikka, jonka Herra, teidän Jumalanne, valitsee teidän sukukuntienne alueelta ja johon hän asettaa nimensä asuaksensa siellä, se etsikää, ja mene sinne.

12:6 Ja sinne viekää polttouhrinne ja teurasuhrinne, kymmenyksenne, kätenne anti, lupausuhrinne ja vapaaehtoiset uhrinne sekä raavaittenne ja lampaittenne esikoiset.

12:7 Ja siellä syökää Herran, teidän Jumalanne, edessä, ja iloitkaa perheinenne kaikesta, mitä kätenne on hankkinut, millä Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunannut.

12:8 Älkää tehkö, niinkuin me tässä tänä päivänä teemme, jokainen sitä, mikä hänen omasta mielestään on oikein,

12:9 sillä te ette vielä ole päässeet lepoon ettekä siihen perintömaahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antava.

12:10 Mutta kun olette menneet Jordanin yli ja asettuneet siihen maahan, jonka Herra, teidän Jumalanne, jakaa teille perinnöksi, ja kun hän on suonut teidän päästä

rikki hakatkaat; ja hukutta-
kaat heidän nimensä siitä paikasta.

12:4 Ei teidän pidä niin tekemän \Herralle\ teidän Jumalallenne:

12:5 Vaan siinä paikassa, minkä \Herra\ teidän Jumalanne valitsee kaikista teidän sukukunnistanne, asettaaksensa siihen nimensä: siinä missä hän asuu, pitää teidän etsimän häntä ja sinne pitää sinun tuleman.

12:6 Ja siellä pitää teidän uhraaman polttouhrinne, ja muut uhrinne, ja kymmenyksenne, ja kätenne ylennysuhrin; ja lupauksenne, ja vapaaehtoiset uhrinne, niin myös esikoiset karjastanne ja lampaistanne.

12:7 Ja siellä teidän pitää syömän \Herran\ teidän Jumalanne edessä, ja iloitsemän kaikissa, mitä te ja teidän huoneenne kannatte edes, joilla \Herra\ sinun Jumalasi sinun on siunannut.

12:8 Ei teidän pidä tekemän kaikkein niiden jälkeen, kuin me tässä tänäpäivänä teemme, jokainen niinkuin hänelle itse näkyis oikiaksi.

12:9 Sillä ette vielä ole tähänasti tulleet lepoon ja perimykseseen, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa.

12:10 Vaan teidän pitää menemän Jordanin yli, ja asuman siinä maassa, jonka \Herra\ teidän Jumalanne antaa teidän periä: ja hän antaa teille levon kaikilta vihamiehiltänne ympäriltänne,

epäjumalans cuwat heittäkät pois/ ja hucuttacat heidän nimensä sijtä paicasta.

12:4 El teidän pidä nijn tekemän HERralle teidän Jumalallen/

12:5 Waan sijnä paicas cuin HERra teidän Jumalan walidze caikista teidän sucucunnistan/ että hän sijnä anda asua hänen nimensä/ sijnä teidän pitä kysymän ja sinne tuleman.

12:6 Ja siellä pitä teidän uhraman teidän polttouhrin/ ja teidän muut uhrin/ ja teidän kymmenexen/ ja teidän käten ylönnyshurit/ ja teidän lupauxen/ ja teidän wapaehdoiset uhrin/ nijn myös esicoiset teidän carjastan ja lambaistan.

12:7 Ja siellä teidän pitää syömän HERran teidän Jumalan edes/ ja iloidzeman caikisa nijsä cuin te ja teidän huonen kannatte edes/ joilla HERra sinun Jumalasi sinun on siunannut.

12:8 El teidän pidä mitän nijstä tekemän/ cuin me tässä tänäpäivänä teemme/ jocainen cuin hänelle idze näkyis oikiaksi.

12:9 Sillä et te vielä ole tähänasti tulleet lepoon ja perimyksen/ jonga HERra sinun Jumalasi sinulle andawa on.

12:10 Waan teidän pitä menemän Jordanin ylidze/ ja asuman nijsä maisa/ jotca HERra teidän Jumalan teille perimyxexi jacawa on/ ja hän anda teille lewon/ caickein

rauhaan kaikista vihollisistan-
ne joka taholta, niin että
asutte turvassa,

12:11 silloin viekää siihen
paikkaan, jonka Herra, teidän
Jumalanne, valitsee nimensä
asuinsijaksi, kaikki, mitä minä
käsken teidän viedä: polttouh-
rinne ja teurasuhrinne, kym-
menyksenne, kätenne anti,
niin myös kaikki parhaat lu-
pausuhrinne, jotka te lupaatte
Herralle.

12:12 Ja iloitkaa Herran, tei-
dän Jumalanne, edessä, sekä
te että teidän poikanne ja
tyttärenne, palvelijanne ja
palvelijattarenne, ja leeviläiset,
jotka asuvat teidän porttienne
sisäpuolella, sillä heillä ei ole
osuutta eikä perintöosaa tei-
dän rinnallanne.

12:13 Varo, ettet uhraa polt-
touhrejasi missä mieleisessäsi
paikassa hyvänsä.

12:14 Vaan siinä paikassa,
jonka Herra valitsee jonkun
sinun sukukuntasi alueelta,
siinä uhraa polttouhrisi ja tee
kaikki, mitä minä käsken si-
nun tehdä.

12:15 Kuitenkin saat kaikkialla
porttiesi sisäpuolella teuras-
taa mielinmäärin ja syödä
lihaa, sen mukaan kuin Herra,
sinun Jumalasi, sinulle siunaa.
Sekä saastainen että puhdas
saakoon syödä sitä, niinkuin
syödään gasellia tai peuraa.

12:16 Vain verta älkää syökö,
vuodattakaa se maahan niin-
kuin vesi.

12:17 Sinä et saa omien
porttiesi sisäpuolella syödä

teidän pitää myös turvalli-
sesti asuman.

12:11 Ja siinä pitää oleman
se paikka, jonka \Herra\ si-
nun Jumalas valitsee, että
hänen nimensä siinä asuis;
sinne pitää teidän viemän
kaikki ne mitkä minä teille
käsken: polttouhrinne, ja
muut uhrinne, kymmenyk-
senne, kättenne ylennysuh-
rin, ja kaikki vapaat lupauk-
senne, jotka te \Herralle\
lupaatte.

12:12 Ja teidän pitää iloit-
seman \Herran\ teidän Ju-
malanne edessä, sekä te että
poikanne, ja tyttärenne, pal-
velijan ja piikanne; ja myös
Leviläiset, jotka teidän por-
teissanne ovat: sillä ei heillä
ole osaa eli perimystä teidän
kanssanne.

12:13 Karta uhraamasta
polttouhrias joka paikassa,
minkäs näet:

12:14 Vaan siinä paikassa,
jonka \Herra\ valitsee jossa-
kussa sinun sukukunnas-
sas, siellä pitää sinun polt-
touhris uhraaman; ja teke-
män kaikki, mitä minä sinul-
le käsken.

12:15 Kuitenkin teurasta ja
syö lihaa kaiken sinun sielus
himon jälkeen, \Herran\
sinun Jumalas siunauksen
jälkeen, jonka hän sinulle on
antanut, kaikissa sinun por-
teissas: sekä saastainen että
puhdas siitä syökään, niin-
kuin metsävuohen ja peuran
lihaa.

12:16 Mutta ei teidän pidä
verta syömän; vaan kaata-
man sen maahan niinkuin
veden.

12:17 Et sinä saa suinkaan
syödä porteissas jyväs, vii-

teidän wihamiesten edes tei-
dän ymbärillän/ teidän pitä
myös pelkämätä asuman.

12:11 Cosca HERra sinun
Jumalas walidze paican/ että
hänen nimens sijnä asuis/
sinne pitä teidän wiemän
caicki ne cuin minä teille
käsken/ teidän polttouhrin ja
teidän muut uhrin/ teidän
kymmenexen/ teidän kätten
ylönnysuhrit/ ja caicki teidän
wapat lupauxen/ jotca te
HERralle lupatte.

12:12 Ja teidän pitä iloidze-
man HERran teidän Jumalan
edes/ sekä te että teidän
poican/ teidän tyttären/ tei-
dän palwelian ja pijcan/ ja
myös Lewitat jotca teidän
porteisan owat/ sillä ei heillä
ole osa eli perimystä teidän
cansan.

12:13 CARta sinuas ettes uhra
sinun polttouhrias caikis pai-
cois cuin sinä näet/

12:14 Waan sijnä paicas/
jonga HERra walidze josacusa
sinun sucucunnasas/ siellä
pitä sinun polttouhris uhra-
man/ ja tekemän caicki mitä
minä sinun käsken.

12:15 Cuitengin teurasta ja
syö liha caikis sinun por-
teisas/ caiken sinun sielus
himon jälken/ HERran sinun
Jumalas siunauxen jälken/
jonga hän sinun on andanut/
sekä puhdas että saastainen
sijtä syökän/ nijncuin med-
zäwuohen eli peuran.

12:16 Mutta ei teidän pidä
werta syömän/ waan caata-
man maahan nijncuin weden.

12:17 Waan älä syö sinun
portisas sinun jywäs kymme-

juviesi, viinisi ja öljysi kymmenyksiä etkä myöskään raavaittesi ja lampaittesi esikoisia etkä mitään lupaamaasi lupausuhria tai vapaaehtoisia uhreja tai kätesi antia,

12:18 vaan syö niitä Herran, sinun Jumalasi, edessä siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee, sekä sinä että sinun poikasi ja tyttäresi, sinun palvelijasi ja palvelijataresi ja leeviläinen, joka asuu sinun porttiesi sisäpuolella; ja iloitse näin Herran, sinun Jumalasi, edessä kaikesta, mitä kätesi on hankkinut.

12:19 Varo, ettet jätä osatomaksi leeviläistä, niin kauan kuin sinä elät maassasi.

12:20 Kun Herra, sinun Jumalasi, on laajentanut sinun alueesi, niinkuin hän on sinulle luvannut, ja sinä ajattelet: Minä tahdon syödä lihaa - koska haluat syödä lihaa - niin syö lihaa mielinmäärin.

12:21 Jos se paikka, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee asettaakseen siihen nimensä, on liian kaukana sinusta, niin teurasta, niinkuin minä olen sinua käskenyt, raavaitasi ja lampaitasi, joita Herra on sinulle antanut, ja syö niitä porttiesi sisäpuolella mielinmäärin.

12:22 Mutta syö niitä, niinkuin syödään gasellia ja peuraa; niinhyvin saastainen kuin puhdas saakoon syödä niitä.

12:23 Ole vain luja siinä, ett-

nas, ja öljys kymmenyksiä, eikä myös esikoisia karjastas ja lampaistas; taikka yhtäkään lupausuhria, jonka sinä luvannut olet, taikka sinun vapaan ehtos uhria, eli kättes ylennysuhria;

12:18 Vaan \Herran\ sinun Jumalas edessä, pitää sinun niitä syömän siinä paikassa, jonka \Herra\ sinun Jumalalas valitsee, sinä ja poikas, ja tyttäres, ja palvelias ja piikas, ja Leviläinen joka sinun porteissas on, ja iloitse \Herran\ sinun Jumalas edessä kaikissa, mitä sinun kättes suo.

12:19 Ja ota vaari, ettes hyljää Leviläistä, niin kauvan kuin sinä elät maan päällä,

12:20 Kuin \Herra\ sinun Jumalas, levittää sinun maas rajat, niinkuin hän sanoi sinulle, ja sinä sanot: minä syön lihaa: että sinun sielus himoitsee lihaa syödä; niin syö lihaa kaiken sinun sielus himon jälkeen.

12:21 Jos se sia sinusta kaukana on, jonka \Herra\ sinun Jumalas valitsi, että hän siellä antaa nimensä asua, niin teurasta karjastas ja lampaistas, jotka \Herra\ sinulle antanut on, niinkuin minä sinulle käskin, ja syö porteissas kaiken sinun sielus himon jälkeen.

12:22 Kaiketikin niinkuin metsävuohi ja peura syödään, niin pitää sinun sen syömän: sekä saastainen että puhdas siitä syökään.

12:23 Vaan ainoasti kavah-

nexiä/ sinun wijnas/ ja sinun öljyäs/ eikä myös esicoisia sinun carjastas ja lambaistas/ taicka yhdestäkän sinun lupauxestas cuin sinä luvannut olet/ taicka sinun wapan ehdos uhrista/ eli sinun kättes ylönnyshurista/

12:18 Waan HERran sinun Jumalas edes pitä sinun nijtä syömän/ sijnä paicas jonga HERra sinun Jumalas sinulle walidze/ sinä ja sinun poicas/ sinun tyttäres ja sinun palwelias ja pijcas/ ja Lewitas joca sinun portisas on/ ja iloidze HERran sinun Jumalas edes/ caikis mitä sinun kättes tuo.

12:19 Ja ota waari/ ettes hyljä Lewitait/ nijncauwan cuins elät maan päällä.

12:20 COsca HERra sinun Jumalas lewittä sinun maas rajat/ nijncuin hän sanoi sinulle/ ja sinä sanot: minä syön liha/ että sinun sielus himoidze liha syödä/ nijn syö liha caiken sinun sielus himon jälken.

12:21 Jos se sia caucan on/ jonga HERra sinun Jumalas walidzi/ että hän siellä anda nimens asua/ nijn teurasta sinun carjastas ja lambaistas/ jotca HERra sinulle andanut on/ senjälken cuin minä sinulle käskin/ ja syö sinun portisas caiken sinun sielus himon jälken.

12:22 Nijncuin medzävuohi ja peura syödän/ sekä puhtat että saastaiset ynnä syökän.

12:23 Waan ainoastans cawa-

<p>et syö verta; sillä veri on sielu, ja sielua sinun ei pidä syömän lihan kanssa</p>	<p>da, ettes verta syö; sillä veri on henki, sentähden ei sinun pidä syömän henkeä lihan kanssa.</p>	<p>ta ettes werta syö: sillä weri on hengi/ sentähden ei sinun pidä syömän henge lihan cansa.</p>
<p>12:24 Älä syö sitä; vuodata se maahan niinkuin vesi.</p>	<p>12:24 Ei sinun pidä sitä syömän, mutta kaataman maahan niinkuin veden.</p>	<p>12:24 Ei sinun pidä sitä syömän/ mutta caataman maahan nijncuin weden/</p>
<p>12:25 Älä syö sitä, että menestyisit, sinä ja sinun lapsesi sinun jälkeesi, kun teet, mikä oikeata on Herran silmissä.</p>	<p>12:25 Ei pidä sinun syömän sitä, että menestyisit, ja sinun lapses sinun jälkees, että oikein tehnyt olet \Herran\ edessä.</p>	<p>sentähden ei pidä sinun syömän sitä. 12:25 Ettäs menestyisit/ ja sinun lapses sinun jälkes/ että oikein tehnyt olet HERran edes.</p>
<p>12:26 Mutta pyhät lahjasi, jotka sinä tuot, sekä lupausuhrisi, ota ja vie siihen paikkaan, jonka Herra on valinnut.</p>	<p>12:26 Mutta jos sinä pyhität jotain joka sinun omas on, taikka teet lupauksen, niin sinun pitää sen viemän, ja sinun pitää tuleman siihen siaan, jonka \Herra\ valinnut on,</p>	<p>12:26 Mutta cosca sinä pyhität jotain cuin sinun omas on/ taicka teet lupauxen/ nijn sinun pitä ottaman ja wiemän siihen siaan/ jonga HERra walinnut on.</p>
<p>12:27 Ja uhraa polttouhrisi, sekä liha että veri, Herran, sinun Jumalasi, alttarilla. Teurasuhreistasi vuodatettakoon veri Herran, sinun Jumalasi, alttarille, mutta lihan sinä saat syödä.</p>	<p>12:27 Ja tee siellä lihasta ja verestä polttouhris, \Herran\ sinun Jumalas alttarilla; mutta uhris veri kaada \Herran\ sinun Jumalas alttarille, ja syö liha.</p>	<p>12:27 Ja tee siellä lihasta ja werestä sinun polttouhris/ HERran sinun Jumalas Altarilla: mutta sinun uhris weri caada HERran sinun Jumalas Altarille/ ja syö liha.</p>
<p>12:28 Noudata ja tottele kaikkia näitä sanoja, jotka minä sinulle annan, että menestyisit, sinä ja sinun lapsesi sinun jälkeesi, ikuisesti, kun teet sitä, mikä on hyvää ja oikeata Herran, sinun Jumalasi, silmissä.</p>	<p>12:28 Ota vaari, ja kuule kaikki nämät sanat, jotka minä käsken sinulle, että menestyisit, ja sinun lapses sinun jälkees ijankaikkisesti, että olet oikein ja kelvollisesti \Herran\ sinun Jumalas edessä tehnyt.</p>	<p>12:28 Ota waari/ ja cuule caicki nämät sanat/ cuin minä käsken sinun/ että menestyisit/ ja sinun lapses sinun jälkes ijancaickisest/ että olet oikein ja kelwollisest HERran sinun Jumalas edes tehnyt.</p>
<p>12:29 Kun Herra, sinun Jumalasi, on hävittänyt ne kansat, joita sinä menet karkoittamaan tieltäsi, ja kun olet karkoittanut heidät ja asettanut heidän maahansa,</p>	<p>12:29 Kuin \Herra\ sinun Jumalas hävittää pakanat edestäs, kuhunka sinä tulet heitä omistamaan, ja olet heitä omistanut ja asut heidän maallansa,</p>	<p>12:29 COsca HERra sinun Jumalas häwittä pacanat sinun edesäs/ cuhunga sinä tulet heitä omistaman. Ja cosca sinä olet heitä omistanut ja asut heidän maallans/</p>
<p>12:30 niin varo, sittenkuin he ovat hävitetyt sinun tieltäsi, ettet kietoudu heidän pauloihinsa, heitä seuraamaan, ja ettet etsi heidän jumaliansa ja kysy: Miten oli näiden kan-</p>	<p>12:30 Niin ota vaari, ettes heidän perässänsä paulaan lankee, sittekuin he ovat hucutetut sinun edestäs, ja ettes etsisi heidän jumaliansa, sanoen: niinkuin tämäkin kansa on palvellut epäjuma-</p>	<p>12:30 Nijn ota waari/ ettes heidän cansans paulaan lanke/ sijttecuin he owat hucutetut sinun edesäs/ ja ettes edzis heidän jumalitans/ sanoden: nijncuin tämäkin</p>

sojen tapana palvella jumali-ansa, että minäkin tekisin niin?

12:31 Älä tee niin Herraa, sinun Jumalaasi, kohtaan, sillä kaikkea, mikä on Herralle kauhistus ja mitä hän vihaa, he ovat tehneet palvellessaan jumaliansa: omia poikiansakin ja tyttäriänsä he ovat jumalillensa polttaneet.

12:32 Kaikkea, mitä minä käsken, noudattakaa tarkoin. Älkää siihen mitään lisätkö älkääkään siitä mitään ottako pois.

5 Mooses 13 LUKU

13:1 Jos teidän keskuuteenne ilmestyy profeetta tai unennäkijä ja lupaa sinulle jonkun tunnusteen tai ihmeen,

13:2 ja jos sitten todellakin tapahtuu se tunnusteko tai ihme, josta hän puhui sinulle sanoen: Lähtekäämme seuraamaan muita jumalia, joita te ette tunne, ja palvelkaamme niitä,

13:3 niin älä kuuntele sen profeetan puhetta tai sitä unennäkijää, sillä Herra, teidän Jumalanne, ainoastaan koettelee teitä tietääksensä, rakastatteko Herraa, teidän Jumalanne, kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne.

13:4 Seuratkaa Herraa, teidän Jumalanne, häntä peljätäkää ja pitäkää hänen käskynsä, häntä kuulkaa, häntä palvelkaa ja hänessä kiinni riippukaa.

liansa, niin tahdon myös minä tehdä.

12:31 Ei sinun pidä niin tekemän \Herralle\ sinun Jumalalles; sillä he ovat tehneet jumalillensa kaikkia niitä, mitä \Herralle\ kauhistus on, jota hän vihaa; sillä he ovat poikiansakin ja tyttärensä tulella polttaneet jumalillensa.

12:32 Kaikki mitä minä käsken teille, pitää teidän pitämän, tehdäkseen sen jälkeen: ei teidän pidä siihen mitään lisäämään, eikä myös siitä mitään vähentämän.

13 LUKU

13:1 Jos propheta eli unennäkiä nouse teidän seasanne, ja antaa teille merkin eli ihmeen,

13:2 Ja se merkki eli ihme tapahtuu niin, josta hän puhui sinulle, sanoen: käykäämme ja noudattakaamme vieraita jumalia, joita et sinä tunne, ja palvelkaamme heitä;

13:3 Niin ei sinun pidä kuuleman sen prophetan eli unennäkiän sanoja, sillä \Herra\ teidän Jumalanne koettelee teitä, tietääksensä, rakastatteko \Herraa\ teidän Jumalanne kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne.

13:4 \Herraa\, teidän Jumalanne pitää teidän noudattaman ja häntä pelkäämän, ja hänen käskynsä pitämän ja hänen ääntänsä kuuleman, häntä palveleman ja hänessä kiinni riippuman.

Canssa on palwellut heidän epäjumalitans/ nijn tahdon myös minä tehdä.

12:31 Ei sinun pidä nijn tekemän HERralle sinun Jumalalles: sillä he ovat tehneet heidän jumalillens caickia nijtä cuin HERralle cauhistus on/ ja cuin hän viha: sillä he ovat myös heidän poicans ja tyttärens tulella polttanet heidän jumalillens.

12:32 Caicki cuin minä käsken teille pitä teidän pitämän tehdäxenne sen jälkeen: ei teidän pidä sijhen mitän lisäämän/ eikä myös sijtä mitän vähendämän.

XIII. Lucu

13:1 JOs Propheta eli unennäkiä nouse teidän seasan/ ja anda teille merkin eli ihmen.

13:2 Ja se mercki eli ihme tapahtu nijn/ josta hän puhui sinulle/ sanoden: käykäm ja noudattacam wieraita jumalita/ joita et te tunne/ ja palvelcam heitä.

13:3 Nijn ei sinun pidä cuuleman sen Prophetan eli unennäkiän sanoja: sillä HERra teidän Jumalan coettele teitä/ tietäxens jos te caikes-ta teidän sydämestän ja caikesta teidän sielustan racastatte händä.

13:4 Sillä HERra teidän Jumalatan pitä teidän noudattaman/ ja händä pelkämän/ ja hänen käskyns pitämän/ ja hänen ändäns cuuleman/ händä palweleman ja hänes

13:5 Mutta se profeetta tai unennäkijä surmattakoon, sillä hän on julistanut luopumusta Herrasta, teidän Jumalastanne, joka vei teidät pois Egyptin maasta ja vapahti sinut orjuuden pesästä, ja on tahtonut vietellä sinut siltä tieltä, jota Herra, sinun Jumalasi, käski sinun vaeltaa. Poista paha keskuudestasi.

13:6 Jos sinun veljesi, sinun äitisi poika, tai sinun poikasi tai tyttäresi tai vaimo, joka on sylissäsi, tai ystäväsi, joka on sinulle kuin oma sielusi, salaa houkuttelisi sinua ja sanoisi: Käykäämme palvelemaan muita jumalia, joita et sinä tunne eivätkä sinun isäsi tunteneet -

13:7 niiden kansojen jumalia, jotka asuvat teidän ympärillä, lähellä sinua tai kaukana sinusta, maan äärestä toiseen -

13:8 niin älä noudata hänen mieltään äläkä kuule häntä; älä sääli äläkä armahda häntä äläkä salaa hänen rikostansa,

13:9 vaan tapa hänet: oma kätesi kohotkoon ensimmäisenä häntä vastaan surmataksaan hänet, ja sitten koko kansan käsi.

13:10 Kivitä hänet kuoliaaksi, sillä hän koetti saada sinut luopumaan Herrasta, sinun Jumalastasi, joka vei sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.

13:5 Vaan sen prophetan eli unennäkiän pitää kuoleman; sillä se opetti teitä luopumaan \Herrasta\ teidän Jumalastanne, joka teidät Egyptin maalta johdatti ulos ja sinun orjuuden huoneesta pelasti, ja se vietti sinun siltä tieltä, jota \Herra\ sinun Jumalasi käski sinun käymään: ja sinun pitää eroittaman pois pahan seastas.

13:6 Jos veljes, äitis poika, eli sinun poikas, eli tyttäres, eli emäntäs, joka sinun sylissä on, eli ystäväsi, joka on kuin oma sydämes, vietteli sinua salaa, ja sanois: käykäämme ja palvelkaamme muita jumalia, joita et sinä tunne eikä sinun isäskään,

13:7 Kansain jumalia teidän ympärillä, joko he läsnä eli kaukana ovat, yhdestä maan äärestä niin toiseen;

13:8 Niin älä siihen mielisty, älä myös ole hänelle kuuliainen, ja ei sinun silmäs pidä säästämän häntä: ei ensinkään pidä sinun armaitseman eli salaaman häntä.

13:9 Mutta sinun pitää kaikekin surmaaman hänen, sinun kätes pitää ensin hänen päällensä oleman, että hän surmattaisiin, ja sen perästä kaiken kansan käsi.

13:10 Hän pitää kivillä surmattaman, ja hänen pitää kuoleman, sillä hän ahkeroi sinua \Herrasta\ sinun Jumalastasi, joka sinun Egyptin maalta, orjuuden huoneesta on johdattanut ulos,

rippuman kijnni.

13:5 Waan sen Prophetan eli unennäkiän pitä cuoleman: sillä hän opetti teitä luopuman HERrasta teidän Jumalastan (joca teidän Egyptin maalda johdatti/ ja sinun orjuden huonesta pelasti) ja wiettelä sinun sildä tielä/ jota HERra sinun Jumalasi käski sinun käymän/ ettäs eroitaisit pahan seastas.

13:6 JOs sinun weljes sinun äitis poica/ eli sinun poicas/ eli tyttäres/ eli emändäs/ joca sinun sylisäs on/ eli sinun ystäwäs/ joca on cuin oma sydämes/ neuwois sinua sala/ ja sanois: käykäm ja palwelcam muita jumalita (joita et sinä tunne eikä sinun Isäskän)

13:7 Cuin owat: caickinaisten Canssain jumalita teidän ympärillä/ joco he läsnä eli caucana owat/ yhdestä maan ärestä nijn toiseen.

13:8 Nijn älä sijhen mielisty/ älä myös ole hänelle cuuliainen/ ja ei sinun pidä säästämän händä/ ei ensingän pidä sinun armaidzeman händä/ eli salaman händä.

13:9 Mutta sinun pitä surman hänen/ sinun kätes pitää ensin hänen päällens oleman/ että hän surmataisin/ ja sen perästä caiken Canssan käsi.

13:10 Hän pitä kiwillä surmataman/ sillä hän ahkeroidzi luowutta sinun HERrasta sinun Jumalastas/ joca sinun Egyptin maalda orjuden huonesta johdattanut on/

13:11 Ja koko Israel kuului sen ja peljätköön, ettei kukaan enää tekisi senkaltaista pahaa sinun keskuudessasi.

13:12 Jos sinä kuulet sanottavan, että jossakin kaupungista, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinun asuttaviksesi,

13:13 sinun keskuudestasi on lähtenyt kelvottomia miehiä, jotka viettelevät kaupunkinsa asukkaita sanoen: Käykäämme palvelemaan muita jumalia, joita te ette tunne,

13:14 niin tutki, tiedustele ja kysele tarkoin; ja jos on totta ja varmaa, että sellaista kauhistusta on harjoitettu sinun keskuudessasi,

13:15 niin surmaa sen kaupungin asukkaat miekan terällä ja vihi tuhon omaksi se ja kaikki, mitä siinä on, ja tapa sen karjakin miekan terällä.

13:16 Ja kokoa kaikki siitä otettu saalis keskelle sen toria ja polta tulella sekä kaupunki että kaikki siitä otettu saalis kokonaisuhrina Herralle, sinun Jumalallesi; ja jääköön se rauniokummuksi iankaikkisesti, älköönkä sitä koskaan enää rakennettako.

13:17 Älköön siitä tuhon omaksi vihitystä mitään tarttuko sinun käsiisi, että Herra kääntyisi pois vihansa hehkusta, antaisi sinulle armon ja armahtaisi sinua ja sallisi sinun lisääntyä, niinkuin hän on vannonut sinun isillesi,

13:11 Että koko Israel sen kuulis ja pelkäis, eikä silleen sen muotoista pahuutta teidän seassanne tekisi.

13:12 Jos saat kuulla jossakussa kaupungissas, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa asuakses, sanottavan:

13:13 Muutamat Belialin lapset ovat lähteneet sinun seastas, ja kääntäneet kaupunkinsa asujat pois, ja sanoneet: käykäämme ja palvelkaamme muita jumalia, joita ette tunne,

13:14 Niin pitää sinun etsimän, tutkiman, ja kyselemän visusti, ja jos todeksi löydätään, että se niin on tosi, että se kauhistus teidän seassanne tapahtunut on;

13:15 Niin pitää sinun lyömän sen kaupungin asujat miekan terällä, ja hukuttaman heitä, ja kaikki mitä ikänä siinä on, ja heidän karjansa miekan terällä.

13:16 Ja kaikki hänen saaliinsa pitää sinun kokooman keskelle sen katua, ja polttaman tulella, sekä kaupungin että kaikki hänen saaliinsa, \Herralle\ sinun Jumalalles, että se autiona pysyy iankaikkisesti, ja ei ikänä enään pidä rakettaman.

13:17 Ja älä mitään sinun käsiisi jätä siitä kirotusta, että \Herra\ kääntyis vihansa julmuudesta, ja antais sinulle laupiuden, ja armahtais sinun päälles, ja enentäis sinun, niinkuin hän vannoi sinun isilles,

13:11 Että koko Israel sen kuulis ja pelkäis/ eikä silleen semmuotoista pahuutta teidän seasan tekis.

13:12 JOs sinä saat cuulla josacusa Caupungisas/ jonga HERra sinun Jumalasi sinulle on andanut asuakses/ sanottavan:

13:13 Muutamat Belialin lapset ovat lähteneet sinun seastas ja kääntäneet heidän Caupungins asujat pois/ ja sanonet: käykäm ja palvelcam muita jumalia/ joita ette tunne.

13:14 Nijn pitää sinun wisust edzimän/ tutkiman ja kyselemän jos todexi löytän/ että se nijn on tosi/ että se kauhistus teidän seasan tapahtunut on.

13:15 Nijn pitää sinun lyömän hänen Caupungins asujat miecan terällä/ ja kiroman heitä/ caickein cansa mitä ikänäns siinä on/ ja heidän carjans miecan terällä.

13:16 Ja caicki heidän saaliinsa pitää sinun cocoman keskelle catua/ ja polttaman tules/ sekä Caupungin että hänen saaliinsa/ yhden toisens cansa/ HERralle sinun Jumalalles/ että se autiana pysy ijancaickisest/ ja ei ikänäns pidä rakettaman.

13:17 Ja älä mitään sinun käsiisi jätä siitä kirotusta/ että HERra kääntyis hänen vihans julmudest/ ja andais sinulle laupiuden/ ja armadais sinun päälles ja enännäis sinun/ nijncuin hän sinun Isilles wannoi.

13:18 jos sinä vain kuulet Herran, sinun Jumalasi ääntä ja pidät kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, ja teet sitä, mikä on oikein Herran, sinun Jumalasi, silmissä.

5 Mooses 14 LUKU

14:1 Te olette Herran, teidän Jumalanne, lapsia. Älkää viileskelkö ihoanne älkääkä ajako paljaaksi päätänne otsapuolelta vainajan tähden,

14:2 sillä sinä olet Herralle, sinun Jumalallesi, pyhitetty kansa, ja Herra on valinnut sinut omaisuuskansakseen ennen kaikkia muita kansoja, mitä maan päällä on.

14:3 Älä syö mitään, mikä on kauhistus.

14:4 Nämä ovat ne nelijalkaiset eläimet, joita saatte syödä: raavas, lammas ja vuohi,

14:5 peura, gaselli, metsäkauris, vuorikauris, musta antilooppi, keihäsantilooppi ja betsoari-vuohi,

14:6 kaikki ne nelijalkaiset eläimet, joilla on kokonansa halkinaiset, kaksivarpaiset sorkat ja jotka märehvät; niitä saatte syödä.

14:7 Näitä älkää kuitenkaan syökö niistä, jotka märehvät, ja niistä, joilla on kokonansa halkinaiset sorkat: kamelia, jänistä ja tamaania, jotka kylä märehvät, mutta joilla ei ole sorkkia: ne olkoot teille saastaiset;

14:8 sikaa, jolla kyllä on sorkat, mutta joka ei märehdi: se olkoon teille saastainen. Näiden lihaa älkää syökö, ja

13:18 Että sinä \Herran\ sinun Jumalas äänelle kuulainen ollut olet, ja pitänyt kaikki hänen käskynsä, jotka minä sinulle tänäpäpä käsken, oikein tehdäkses \Herran\ sinun Jumalas silmäin edessä.

14 LUKU

14:1 Te olette \Herran\ teidän Jumalanne lapset: älkäät piirustelko itsiänne, ja älkäät keritkö itsiänne paljaaksi otsaltanne, jonkun kuolleen tähden.

14:2 Sillä sinä olet pyhä kansa \Herralle\ sinun Jumalalles, ja \Herra\ on sinun valinnut erinomaiseksi kansaksi, kaikista kansoista, jotka maan päällä ovat.

14:3 Ei sinun pidä mitäkään kauhistavaista syömän.

14:4 Mutta nämät ovat ne eläimet, joita saatte syödä: härkä, lammas, ja vuohi,

14:5 Peura, metsävuohi, ruskia peura, akko, dison, teo, mäkikauris.

14:6 Ja kaikkalainen eläin, jolla on kaksihaarainen sorkka, hajoitettu kahtia, ja märehcii, niitä te saatte syödä.

14:7 Ette kuitenkaan saa näitä syödä niistä, jotka märehciävät, ja halaistun sorkkansa jakavat, kuin on: kameli, jänis, kanini; sillä he märehciävät, mutta ei ole kuitenkaan kokonansa kaksisorkkaiset: ne pitää oleman teille saastaiset.

14:8 Sika, vaikka hänellä on kaksihaaraiset sorkat, ei hän kuitenkaan märehdi, se pitää teille oleman saastainen: hä-

13:18 Että sinä HERran sinun Jumalas änelle cuuliainen ollut olet/ ja pitänyt caicki hänen käskyns/ jotca minä sinulle tänäpäpä käsken/ oikein tehdäxes HERran sinun Jumalas silmäin edes.

XIV. Lucu

14:1 TE oletta HERran teidän Jumalan lapset/ älkät pijrustelco teitän/ ja älkät teitän keritkö paljaxi teidän odzaldan jongun cuolluen tähden.

14:2 Sillä sinä olet pyhä Canssa HERralle sinun Jumalalles/ ja HERra on sinun valinnut erinomaisexi Canssaxi/ caikista Canssoista cuin maan päällä owat.

14:3 Ei sinun pidä mitäkän cauhistawaista syömän.

14:4 Mutta nämät owat ne eläimet/ joita te saatte syödä: Härkä/ Lammas/ Wuohi/

14:5 Peura/ Medzäwuohi/ Medzähärkä/ Medzäcauris/ Disohn/ Medzänauta ja Hirwi.

14:6 Ja caickinainen eläin/ jolla on caxihaarainen sorcka/ ja märhetti/ nijtä teidän pitä syömän.

14:7 Mutta cuitengin nijtä ei teidän pidä syömän jotca märhettiwät/ ja sorckans ei hajota cahtia/ cuin on: Cameli/ Jänis/ Canini/ ne jotca märhettiwät ja ei ole caxisorckaiset/ pitä oleman teille saastaiset.

14:8 Sica waicka hänellä on caxihaaraiset sorcat/ ei hän cuitengan märhedi/ se pitää teille oleman saastainen/ hä-

niiden raatoihin älkää koskeko.

14:9 Näitä te saatte syödä kaikista vesieläimistä: kaikkia, joilla on evät ja suomukset, te saatte syödä.

14:10 Mutta kaikista niistä, joilla ei ole eviä eikä suomuksia, älkää syökö mitään: ne olkoot teille saastaiset.

14:11 Kaikkia puhtaita lintuja te saatte syödä.

14:12 Mutta nämä ovat linnuista ne, joita älkää syökö: kotka, partakorppikotka, harmaa korppikotka,

14:13 haarahaukka ja suohaukkalajit,

14:14 kaikki kaarnelajit,

14:15 kamelikurki, pääskyinen, kalalokki, jalohaukkalajit,

14:16 huuhkaja, kissapöllö, sarvipöllö,

14:17 pelikaani, lihakorppikotka, kalasääksi,

14:18 haikara, sirriäislajit, harjalintu ja yölepakko.

14:19 Myöskin kaikki siivelliset pikkueläimet olkoot teille saastaiset, niitä älköön syötäkö.

14:20 Kaikkia puhtaita siivellisiä te saatte syödä.

14:21 Älkää syökö mitään itsestään kuollutta. Muukalaiselle, joka sinun porteissasi on, sinä saat antaa sitä syötäväksi, tahi myy se vieraalle; sillä sinä olet Herralle, sinun Jumalallesi, pyhitetty kansa. Älä keitä vohlaa emänsä

nen lihaansa ei teidän pidä syömän, eikä sen raatoon sattuman.

14:9 Nämät ovat ne, joita te saatte syödä kaikista niistä jotka vedessä ovat: kaikkinaisen, jolla uimus ja suomus on, sitä te saatte syödä.

14:10 Mutta se, jolla ei ole uimuksia eikä suomuksia, sitä ei teidän pidä syömän: se on teille saastainen.

14:11 Kaikkia puhtaita lintuja ja syökäät:

14:12 Nämät heistä ovat ne, joita ei teidän syömän pidä: kotka, luukotka ja kalakotka,

14:13 Varis, harakka ja kokkolintu lainensa,

14:14 Ja kaikki kaarneet lainensa,

14:15 Strutsi, pääskyinen, louve ja haukka lainensa,

14:16 Huhkaja, hyypiö, ja yökkö,

14:17 Ruovon päristäjä, storkki, merimetsäs,

14:18 Haikara, mäkihaukka lainensa, puputtaja ja nahkasiipi.

14:19 Ja kaikki, jotka matelevat ja lentävät, pitää oleman teille saastaiset: ei pidä niitä syötämän.

14:20 Kaikkia puhtaita lintuja saatte te syödä.

14:21 Ei teidän pidä syömän yhtään raatoa: muukalaiselle, joka sinun porteissasi on, anna se syödä, eli myy muukalaiselle: sillä sinä olet pyhä kansa \Herralle\ sinun Jumalallesi. Ei sinun pidä keittämän vohlaa emänsä rieskassa.

nen lihans ei teidän pidä syömän/ eikä sen raatoon sattuman.

14:9 Nämät ovat ne joita teidän pitää syömän caikista niistä cuin wedes ovat: caickinainen jolla uimus ja suomus on/ sitä teidän pitää syömän.

14:10 Mutta se jolla ei ole uimuxia eikä suomuxia/ sitä ei teidän pidä syömän: sillä se on teille saastainen.

14:11 Caicki puhtat linnut syökät:

14:12 Nämät heistä ovat ne joita ei teidän syömän pidä: Cotca/ Canahaucka ja Linduhaucka.

14:13 Louwe/ Poutahaucka/ Cockolindu lainens.

14:14 Ja caicki Carneht lainens.

14:15 Strutzi/ Tarhapöllöi/ Käki/ Hijrihaucka lainens.

14:16 Hyypiö/ Riutahyypiö/ Yöcköi.

14:17 Ruogonpäristäjä/ Storcki/ Joudzen.

14:18 Haicara/ Hahca lainens/ Suowares ja Pääskyinen.

14:19 Ja caicki linnut jotca matelewat/ pitä oleman teille saastaiset/ ja ei teidän pidä heitä syömän.

14:20 Nijtä puhtaita linduja saatte te syödä.

14:21 Ei teidän pidä syömän raatoa/ muucalaisille jotca sinun portisas ovat anna se/ eli myy muucalaiselle syödä: sillä sinä olet pyhä Canssa HERralle sinun Jumalallesi. Ei sinun pidä keittämän imewätä wohla.

maidossa.

14:22 Kaikesta kylvösi sados- ta, joka kasvaa pellollasi, an- na joka vuosi kymmenykset,

14:22 Sinun pitää vilpittö- mästi eroittaman kym- menykset kaikesta sinun jy- vätulostas, joka pellostas tu- lee, vuosi vuodelta.

14:22 Sinun pitä vuosi- vuodelda kymmenexet eroit- taman caikista sinun jywistäs ja wudes tulosta/ joca sinun pellostas tule.

14:23 ja syö ne Herran, sinun Jumalasi, edessä, siinä pai- kassa, jonka hän valitsee ni- mensä asuinsijaksi: kym- menykset jyvistäsi, viinistäsi ja öljystäsi, niin myös raavaittesi ja lampaaitesi esikoiset, että oppisit pelkäämään Herraa, sinun Jumalaasi, kaikkena elinaikanasi.

14:23 Ja sinun pitää syömän \Herran\ sinun Jumalas edessä, siinä paikassa, jonka hän valitsee, että hänen ni- mensä siinä asuis, sinun jy- väis, viinas ja öljys kym- menykset, esikoiset karjastas ja lampaistas, että sinä oppi- sit pelkäämään \Herraa\ sinun Jumalaas kaikkena elinaikanas.

14:23 Ja sinun pitä sen syö- män HERran sinun Jumalas edes/ siinä paicas jonga hän sinulle walidze/ että hänen nimens sijna asuis/ nimittäin/ sinun jywäis/ wijnas ja öljys kymmenexet/ esicoisen sinun carjastas ja sinun lambaistas/ että sinä oppisit pelkämän HERra sinun Jumalatas caickena sinun elinaicanas.

14:24 Mutta jos tie on sinulle liian pitkä, niin ettet voi kan- taa kannettavaasi, koska se paikka, jonka Herra, sinun Jumalasi, on valinnut aset- taakseen siihen nimensä, on sinulle liian kaukana, - sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunaava -

14:24 Mutta jos tie on sinulle ylen pitkä, niin ettet sinä taida sitä viedä sinne, että se paikka on kaukana sinusta, jonka \Herra\ sinun Juma- las on valinnut, että hänen nimensä siellä asuis; koska \Herra\ sinun Jumalas on siunannut sinun,

14:24 Mutta jos tie on sinulle ylön pitkä/ nijn ettet sinä taida sitä wiedä sinne/ että se paicka on caucana sinus- ta/ jonga HERra sinun Juma- las on walinnut/ että hänen nimens siellä asuis (sillä HERra sinun Jumalas on siu- nannut sinun)

14:25 niin muuta se rahaksi, pane raha kääröön, ota kä- teesi ja mene siihen paik- kaan, jonka Herra, sinun Ju- malasi, valitsee,

14:25 Niin myy se rahaan, ja ota raha kätees, ja mene sii- hen paikkaan, jonka \Herra\ sinun Jumalas on valinnut.

14:25 Nijn myy se rahaan/ ja ota raha sinun kätees/ ja mene siihen paikkaan/ jonga HERra sinun Jumalas on wa- linnut.

14:26 ja osta sillä rahalla kaikkea, mitä haluat, joko raavaita tai lampaita, viiniä tai väkijuomaa, kaikkea, mitä mielesi tekee, ja syö siellä Herran, sinun Jumalasi, edes- sä ja iloitse, sinä ja perheesi.

14:26 Ja osta sillä rahalla kaikkia, mitä sinun sielus himoitsee, joko se on nauta eli lammas, viina, väkevä juoma, taikka mitä ikänä si- nun sielus himoitsee, ja syö se \Herran\ sinun Jumalas edessä, ja ole iloinen, sinä ja sinun huonees.

14:26 Ja osta nijllä rahoilla caickia mitä sinun sielus hi- moidze/ joco se on nauta eli lammas/ wijna/ wäkevä juo- ma/ taicka caickia mitä sinun sielus himoidze/ ja syö se HERran sinun Jumalas edes/ ja ole iloinen sinä ja sinun huones.

14:27 Äläkä jätä osattomaksi leeviläistä, joka asuu sinun porttiesi sisäpuolella, sillä hänellä ei ole osuutta eikä pe- rintöosaa sinun rinnallasi.

14:27 Ja Leviläistä, joka si- nun porteissas on, ei sinun pidä hylkäämään, sillä ei hänellä ole osaa eli perimystä sinun kanssas.

14:27 Ja Lewitat joca sinun portisas on/ ei sinun pidä hyljämän: sillä ei hänellä ole yhtän osa eli perimystä sinun cansas.

14:28 Joka kolmas vuosi tuo

14:28 Joka kolmannen vuo-

14:28 JOca colmas vuosi

kaikki kymmenykset sinä vuonna saamastasi sadosta ja pane ne talteen porttiesi sisäpuolelle.

14:29 Ja sitten tulkoon leeviläinen, jolla ei ole osuutta eikä perintöosaa sinun rinnalasi, niin myös muukalainen, orpo ja leski, jotka asuvat sinun porttiesi sisäpuolella, ja he syökööt ja tulkoot ravituiksi, että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa kättesi töissä, joita teet.

5 Mooses 15 LUKU

15:1 Joka seitsemäs vuosi pane toimeen vapautus.

15:2 Ja näin on vapautuksesta määrätty: jokainen saamamies luopukoon siitä, mikä hän on lähimmäiselleen lainannut, älköönkä velkoko lähimmäistänsä ja veljeänsä, sillä silloin on Herran kunniaksi vapautus julistettu.

15:3 Vierasta saat velkoa, mutta luovu siitä, mitä sinulla on saamista veljeltäsi.

15:4 Tosin ei köyhää sinun keskuudessasi tulisi ollakaan, sillä Herra on runsaasti siunaava sinua siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi ja jonka saat ottaa omaksesi,

15:5 jos vain kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja tarkoin noudatat kaikkia näitä käskyjä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan.

den lopulla pitää sinun eroittaman kaikki kymmenykset sinun vuotes tulosta sinä vuonna, ja viemän sinun portteihis.

14:29 Niin pitää Leviläisen tuleman, jolla ei yhtään osaa eli perimystä ole sinun kanssas, ja muukalainen, ja orpo, ja leski, jotka sinun porteissas ovat, ja heidän pitää syömän ja ravittaman, että \Herra\ sinun Jumalasi sinua siunais kaikissa sinun kättes töissä, jotka sinä teet.

15 LUKU

15:1 Seitsemän vuoden perästä pitää sinun pitämän vapaavuoden.

15:2 Ja näin pitää vapaavuosi pidettämän: joka jotakin kädestänsä lähimmäiseltensä lainannut on, sen hänen pitää hänelle antaman anteeksi, ja ei velkoman lähimmäistänsä ja veljeänsä; sillä se kutsutaan \Herran\ vapaavuodeksi.

15:3 Muukalaista mahdat sinä velkoa; mutta veljelles pitää sinun sen antaman anteeksi.

15:4 Ja ei pidä yksikään kerjääjä teidän seassanne oleman; sillä \Herra\ on siunaava sinua sillä maalla, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle perimiseksi antaa, omistettavakses.

15:5 Jos vaan sinä ahkerasti kuulet \Herran\ sinun Jumalasi äänen, ja pidät ja teet kaikki nämät käskyt, jotka minä sinulle tänäpäpä käsken,

pitä sinun eroittaman caicki kymmenexet sinun vuodes tulosta sinä vuonna/ ja sinun pitää sen paneman sinun porttiji.

14:29 Nijn pitää Lewitan tuleman/ jolla ei yhtän osa eli perimystä ole sinun cansas/ ja muucalainen/ ja orwoi/ ja leski/ jotca sinun portisas owat/ ja heidän pitää syömän ja rawittaman/ että HERra sinun Jumalasi sinua siunais/ caikisa sinun kättes töisä/ cuin sinä teet.

XV. Lucu

15:1 SEidzemen vuoden perästä pitää sinun pitämän wapaus vuoden.

15:2 Ja näin pitää se wapaavuosi pidettämän: joca jotakin hänen kädestäns lähimmäisellens lainannut on/ sen hänen pitää hänelle andaman andexi/ ja ei welcoiman hänen lähimmäistäns taicka weljiäns: sillä se cudzutan Herran wapaxi wuodexi.

15:3 Muucalaiselda mahdat sinä sitä welcoja/ mutta sinun weljelles pitää sinun sen andaman andexi.

15:4 JA ei pidä yxikän kerjääjä teidän seasan oleman: sillä HERra on siunawa sinua sinun maallas/ jonga HERra sinun Jumalasi sinulle perimiseksi andawa on/ omistaxes sitä.

15:5 Waan ainoastans että sinä cuulet sinun HERras Jumalasi änen/ ja pidät caicki nämät käskyt/ jotca minä sinulle tänäpäpä käsken/ että sinä sen jälkeen tekisit.

15:6 Sillä Herra, sinun Jumalasi, on siunaava sinua, niinkuin hän on sinulle puhunut; ja sinä lainaat monelle kansalle, mutta sinun ei tarvitse lainaa ottaa, ja sinä vallitset monia kansoja, mutta he eivät vallitse sinua.

15:7 Jos sinun keskuudessasi on joku köyhä, joku veljesi jossakin porttiasi sisäpuolella siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin älä kovenna sydäntäsi äläkä sulje kättäsi köyhältä veljeltäsi,

15:8 vaan avaa auliisti kätesi hänelle ja lainaa mielelläsi, mitä hän puutteessansa tarvitsee.

15:9 Varo, ettei sydämessäsi synny tämä paha ajatus: Seitsemäs vuosi, vapautusvuosi, on lähellä, ja ettet sentähden katso karsaasti köyhää veljeäsi etkä anna hänelle mitään. Jos hän silloin huutaa sinun tähtesi Herran puoleen, niin sinä joudut syyhyn.

15:10 Anna mielelläsi hänelle, älköönkä sydämesi olko vastahakoinen antaessasi, sillä lahjasi tähden on Herra, sinun Jumalasi, siunaava sinua kaikissa töissäsi, kaikessa, mihin ryhdyt.

15:11 Koska köyhiä ei koskaan puutu maasta, sen tähden käsken minä sinua näin: Avaa auliisti kätesi veljellesi, kurjalle ja köyhälle, joita si-

15:6 Niin \Herra\ sinun Jumalas on siunaava sinua, niinkuin hän sinulle on sanonut, niin että sinä lainaat monelle kansalle, mutta ei sinun pidä lainaksi ottaman: sinun pitää hallitseman paljo kansaa, mutta sinun ei pidä kenenkään vallitseman.

15:7 Jos joku veljistäs on joutunut köyhäksi jossakussa kaupungissa sinun maallasi, jonka \Herra\ sinun Jumalas sinulle antaa, niin ei pidä sinun koventaman sydäntäs eikä käsiäs köyhältä veljeltäs sulkeman;

15:8 Mutta pitää kaiketi avaaman kätes hänelle ja mieluisesti lainaaman, sen jälkeen minkä hän puutteessansa tarvitsee.

15:9 Ota vaari, ettei sinun sydämees tulisi Belialin ajatus, että sanoisit: nyt tulee pian seitsemäs vuosi, joka on vapaavuosi, ja sinä armottomasti katsot sinun köyhän veljes puoleen, etkä mitään anna hänelle: niin hän huutaa sinun ylitses \Herran\ tykö, ja se tulee sinulle synniksi.

15:10 Sinun pitää antaman hänelle hyvällä mielellä, ja sinun sydämes ei pidä pahesuman, koska hänelle annat; sillä sentähden on \Herra\ sinun Jumalas siunaava sinua kaikissa sinun töissäsi, ja sinun kättes teoissa.

15:11 Sillä ei köyhät pidä puuttuman maalta, sentähden käsken minä sinua ja sanon: avaa aina kätes veljelles, joka tarvitseva ja köyhä on sinun maallas.

15:6 Sillä HERra sinun Jumalas siuna sinua/ niinkuin hän sinulle on sanonut: niin että sinä lainat monelle Canssalle/ mutta ei yhdeldäkän lainaxi pidä sinun ottaman. Sinun pitää hallidzeman paljo Canssa/ mutta sinua ei pidä yxikän wallidzeman.

15:7 JOs jocu sinun weljistäs on joutunut köyhäxi josacusa Caupungis sinun maallas/ jonga HERra sinun Jumalas sinulle andawa on/ niin ei pidä sinun cowendaman sydändäs/ eikä käsiäs sinun köyhän weljes edest sulke-

man. 15:8 Mutta pitä awaman kätes hänelle ja lainaman/ sen jälkeen cuin hän tarwidze.

15:9 Ota waari/ ettei sinun sydämees tulis Belialin ajatus/ että sanoisit: nyt tulee pian seidzemes vuosi/ joka on wapa vuosi/ ja sinä armottomast cadzot sinun köyhän weljes puoleen/ ja et mitäkän anna hänelle/ niin hän huuta sinun tähtes HERran tygö/ ja se tule sinulle synnixi.

15:10 Mutta sinun pitä andaman hänelle hyvällä mielellä/ ja sinun sydämes ei pidä pahaxuman/ coscas hänelle sen annat: sillä sentähden on HERra sinun Jumalas siunawa sinua caikisa sinun töisäs ja sinun aiwoituxisas.

15:11 Sillä köyhät owat aina maalla/ sentähden käsken minä sinua/ ja sanon: että awat kätes weljelles/ joka tarwidzepa ja köyhä on sinun

nun maassasi on.

15:12 Jos joku veljesi, hebrealainen mies tai nainen, on myynyt itsensä sinulle ja palvellut sinua kuusi vuotta, niin päästä hänet seitsemäntenä vuotena luotasi vapaaksi,

15:13 ja kun päästät hänet luotasi vapaaksi, niin älä lähetä häntä tyhjin käsin.

15:14 Vaan sälytä hänen selkäänsä runsaasti lahjoja laumastasi, puimatantereeltasi ja kuurnastasi; anna hänellekin siitä, millä Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunannut.

15:15 Muista, että itse olit orjana Egyptin maassa ja että Herra, sinun Jumalasi, vapahti sinut. Sentähden minä tänä päivänä annan sinulle tämän käskyn.

15:16 Mutta jos hän sanoo sinulle: En tahdo lähteä luotasi, koska hän rakastaa sinua ja sinun perhettäsi ja koska hänen on ollut sinun luonasi hyvä olla,

15:17 niin ota naskali ja pistä se hänen korvansa läpi oveen; olkoon hän sitten sinun orjasi ainiaan. Samoin tee myös orjattarellesi.

15:18 Älköön sinusta olko vaikeata päästä häntä luotasi vapaaksi: onhan hänestä kuutena vuotena ollut sinulle kahta vertaa suurempi hyöty kuin palkkalaisesta. Ja Herra, sinun Jumalasi, on siunaava sinua kaikessa, mitä teet.

15:19 Kaikki urospuoliset esi-

15:12 Jos veljes, Hebrealainen mies eli vaimo, myy itsensä sinulle, niin hänen pitää palveleman sinua kuusi vuotta; mutta seitsemäntenä vuotena pitää sinun hänen vapaaksi päästämän.

15:13 Ja kuin sinä hänen vapaaksi päästät, ei sinun pidä antaman hänen mennä tyhjin käsin sinun tyköäs;

15:14 Vaan sinun pitää hänelle mieluisesti lahjoittaman lampaistas ja riihestäs ja viinakuurnastas, niin että sinä annat hänelle sitä, jolla \Herra\ sinun Jumalasi siununkin on siunannut.

15:15 Ja muista, että sinäkin olit orja Egyptin maalla, ja \Herra\ sinun Jumalasi pelasti sinun; sentähden minä näitä sinulle tänäpäpänä käsken.

15:16 Jos hän sanoo sinulle: en minä lähde sinun tyköäs; sillä hän rakastaa sinua ja sinun huonettas, sillä hänen on hyvä olla sinun tyköäs;

15:17 Niin ota naskali ja pistä hänen korvaansa niin myös oveen, ja anna hänen olla sinun orjas ijäisesti: niin pitää myös sinun tekemän piikas kanssa.

15:18 Ja älä työlääksi lue sitä sinulles, että hänen tyköäs vapaaksi päästät; sillä hän on palvellut sinua, niin kuin kaksinkertainen palkollinen, kuusi vuotta: niin \Herra\ sinun Jumalasi siunaa sinua kaikissa niissä mitä sinä teet.

15:19 Kaikki härkyiset kar-

maallas.

15:12 JOs sinun veljes Hebrerin mies eli vaimo myy idzens sinulle/ nijn hänen pitää palveleman sinua cuusi vuotta/ seidzemendenä wuonna pitää sinun hänen wapaxi päästämän.

15:13 Ja cosca sinä hänen wapaxi päästät/ nijn ei sinun pidä andaman hänen mennä tyhjin käsin sinun tykös.

15:14 Mutta sinun pitää andaman hänelle sinun lambaistas/ sinun rijhestäs/ sinun wijnacuurnastas/ nijn että sinä annat hänelle sijtä cuin HERra sinun Jumalasi sinulle myös on siunannut.

15:15 Ja muista että myös olit orja Egyptin maalla/ ja HERra sinun Jumalasi pelasti sinun/ sentähden minä näitä sinulle tänäpäpänä käsken.

15:16 Jos hän sano sinulle: en minä lähde sinun tykös/ sillä minä racastan sinua ja sinun huonettas (sillä hän ajattele hywin eläwäns sinun tyköäs.)

15:17 Nijn ota nascali ja pistä hänen corwans läpidze sinun huones owes/ ja anna hänen olla sinun orjas ijancaickisest: nijn pitää myös sinun tekemän pijcas cansa.

15:18 Ja älä työläxi lue sitä sinulles että hänen wapaxi päästät: sillä hän on palvellut sinua/ nijncuin caxikertainen palcolinen/ cuusi vuotta: Nijn HERra sinun Jumalasi siuna sinua caikisa nijsä cuins teet.

15:19 CAicki härkyiset carjan/

koiset, jotka syntyvät raavakarjassasi ja pikkukarjassasi, pyhitä Herralle, Jumalallesi; raavaasi esikoisella älä työtä tee, älä myöskään keritse lampaasi esikoista.

15:20 Herran, sinun Jumalasi, edessä syö perheinesi se joka vuosi siinä paikassa, jonka Herra valitsee.

15:21 Jos siinä on joku vamma, jos se ontuu tai on sokea tai jos sillä on joku muu paha vamma, mikä tahansa, niin älä uhraa sitä Herralle, sinun Jumalallesi.

15:22 Syö se porttiesi sisäpuolella; niin hyvin saastainen kuin puhdas saakoon syödä sitä, niinkuin syödään gasellia tai peuraa.

15:23 Vain verta älä syö; vuodata se maahan niinkuin vesi.

5 Mooses 16 LUKU

16:1 Ota vaari aabib-kuusta ja vietä pääsiäinen Herran, sinun Jumalasi, kunniaksi, sillä aabib-kuussa Herra, sinun Jumalasi, vei sinut pois Egyptistä, yöllä.

16:2 Ja teurasta Herralle, sinun Jumalallesi, pääsiäisuhri, lampaita ja raavaita, siinä paikassa, jonka Herra valitsee nimensä asuinsijaksi.

16:3 Älä syö sen ohella hapanta leipää. Syö seitsemänä päivänä sen ohella happamatonta leipää, kurjuuden leipää - sil-

jan, ja oinaat lammasten esikoisista, pitää sinun pyhittämän \Herralle\ sinun Jumalalles: ei sinun pidä työtä tekemän karjas esikoisella eikä pidä sinun keritsemän lammastes esikoista.

15:20 \Herra\ sinun Jumalasi edessä pitää sinun ne syömän vuosi vuodelta, siinä paikassa minkä \Herra\ valinnut on, sinä ja sinun huonees.

15:21 Jos sillä on joku virhe, niin että hän ontuu taikka on sokia, taikka muutoin joku paha virhe hänessä, niin ei sinun pidä uhraaman sitä \Herralle\ sinun Jumalalles.

15:22 Sinun porteissas pitää sinun sen syömän, saastainen ja puhdas yhdessä, niinkuin metsävuohen ja peuran.

15:23 Ainoasti ei sinun pidä syömän sen verta, mutta vuodattaman maahan niinkuin veden.

16 LUKU

16:1 Pidä vaari siitä kuusta Abib, ettäs pidät \Herralle\ sinun Jumalalles pääsiäistä: että sillä kuulla Abib on \Herra\ sinun Jumalasi johdattanut sinun Egyptistä, yöllä.

16:2 Ja teurasta \Herralle\ sinun Jumalalles pääsiäislampaita ja karjaa, siinä paikassa minkä \Herra\ valitseva on nimensä asuinsijaksi.

16:3 Älä syö hapanta leipää sinä juhlanan. Seitsemän päivää pitää sinun syömän happamatointa murheen lei-

ja oinat lammasten esikoisist/ pitää pyhitettämän HERralle sinun Jumalalles: ei sinun pidä työtä tekemän sinun carjas esicoisen cansa/ ja ei pidä sinun keridzemän lammastes esicoista.

15:20 Sinun HERras Jumalasi edes pitää sinun ne syömän vuosivuodelda/ siinä paicas cuin HERra walinnut on/ sinä ja sinun huones.

15:21 Jos hänellä on joku wirhi/ niijn että hän ondu taicka on sokia/ taicka on muutoin jocu paha wirhi hänen/ niijn ei sinun pidä uhraman sitä HERralle sinun Jumalalles.

15:22 Mutta sinun portisas pitää sinun sen syömän (olisit sinä puhdas taicka saastainen) niijn cuin medzävuohen ja peuran.

15:23 Ainoastans ota waari ettes syö hänen wertans/ mutta vuodata maahan/ niijn cuin wesi.

XVI. Lucu

16:1 Pidä vaari siitä kuusta Abib/ ettäs pidät HERralle sinun Jumalalles Pääsiäistä/ että sillä kuulla Abib on HERra sinun Jumalasi johdattanut sinun Egyptist/ yöllä.

16:2 Ja teurasta HERralle sinun Jumalalles Pääsiäislampaita ja carja/ siinä paicas cuin HERra walidzepa on/ hänen nimensä asuinsijaksi.

16:3 Älä syö hapanta leipää sinä juhlanan. Seitsemän päivää pitää sinun syömän happamatointa suru leipä/ sillä

lä kiiruusti sinä lähdit pois Egyptin maasta - että alati muistaisit sitä päivää, jona lähdit Egyptin maasta.

16:4 Seitsemään päivään älköön hapanta taikinaa olko koko sinun maassasi; ja siitä, mitä teurastat ensimmäisen päivän ehtoon, älköön mitään lihaa jääkö yön yli seuraavaan aamuun.

16:5 Sinä et saa teurastaa pääsiäisuhria niiden kaupunkiesi porttien sisäpuolella, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa,

16:6 Vaan siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä asuinsijaksi, teurasta pääsiäisuhri, ehtoolla, auringon laskiessa, sinä määrähetkenä, jona Egyptistä lähdit.

16:7 Ja keitä ja syö se siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee; aamulla saat sitten lähteä paluumatkalle ja mennä kotiisi.

16:8 Kuutena päivänä syö happamatonta leipää, ja seitsemäntenä päivänä olkoon juhlakokous Herran, sinun Jumalasi, kunniaksi; älä silloin yhtäkään askaretta toimita.

16:9 Laske seitsemän viikkoa; siitä alkaen, kun sirppi ensi kerran olkeen pannaan, laske seitsemän viikkoa

16:10 ja vietä viikkojuhla Herran, sinun Jumalasi, kunniaksi kätesi vapaaehtoisin lahjoin, joita sinä annat sen mukaan, kuin Herra, sinun Jumalasi, on sinulle siunausta antanut.

16:11 Ja iloitse Herran, sinun

pää; sillä sinä läksit kiiruusti Egyptin maalta, että sen päivän, jona läksit Egyptin maalta, muistaisit kaikkena sinun elinaikanas.

16:4 Seitsemänä päivänä ei pidä sinulla hapantunutta nähtämän kaikissa sinun maas äärissä, ja lihasta joka ensimmäisenä päivänä ehtoon teurastetaan, ei pidä mitäkään jäämän yön huomeneksi.

16:5 Et sinä saa teurastaa pääsiäiseksi missäkään sinun portissas, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa;

16:6 Vaan siinä paikassa, jonka \Herran\ sinun Jumalasi valitseva on nimensä asumasiaksi, siinä teurasta pääsiäiseksi ehtoolla, kun aurinko laskenut on, sillä ajalla, kuin sinä Egyptistä läksit.

16:7 Ja kypsennä ja syö siinä paikassa, jonka \Herra\ sinun Jumalasi valitseva on, ja sitte huomeneltain palaja ja mene majaan.

16:8 Kuutena päivänä syö happamatointa; mutta seitsemäntenä päivänä on \Herran\ sinun Jumalasi päätösjuhla, älä silloin mitäkään työtä tee.

16:9 Lue sinulles seitsemän viikkoa: siitä kuin sirppi eloon viedään, pitää sinun rupeeman ne seitsemän viikkoa lukemaan.

16:10 Ja pidä viikkojuhla \Herralles\ sinun Jumalalles, että annat sinun hyvän tahtoiset lahjas sinun kädestäs, senjälkeen kuin \Herra\ sinun Jumalasi sinulle siunannut on.

16:11 Ja iloitse \Herran\ sinun Jumalasi edessä, sinä

sinä läksit kirstusta Egyptistä/ että sen päivän muistaisit caickena sinun elinaikanas/ jona läksit Egyptistä.

16:4 Seidzemenä päivänä ei pidä hapantunutta nähtämän caickis sinun maas äris/ ja lihasta cuin ensimmäisenä päivänä ehtoon teurastetaan/ ei pidä mitäkään jäämän huomeneksi.

16:5 Et sinä saa teurasta Pääsiäiseksi cusacan sinun portissas/ cuin HERran sinun Jumalasi sinulle andanut on.

16:6 Mutta siinä paiccas cuin HERran sinun Jumalasi walidzepa on hänen nimensä asuasiaksi/ siinä teurasta Pääsiäiseksi/ cosca auringo laskenut on/ sillä ajalla cuin sinä Egyptistä läksit.

16:7 Ja kypsennä ja syö siinä paiccas/ cuin HERran sinun Jumalasi walidzepa on/ ja sitte huomeneltain palaja/ ja mene cotias majaan.

16:8 Cuutena päivänä syö happamatoinda/ ja seitsemäntenä on HERran sinun Jumalasi cocous/ älä silloin mitäkään työtä tee.

16:9 Lue seidzemen wijcko sinulles/ ruwetten sijtä päivästä/ cosca sirppi eloon wieden.

16:10 Ja pidä wijckojuhla HERralles sinun Jumalalles/ että annat sinun hyvän tahtoiset lahjas sinun kädestäs/ senjälkeen cuin HERran sinun Jumalasi sinulle siunannut on.

16:11 Ja iloidze HERran sinun

Jumalasi, edessä, sinä ja sinun poikasi ja tyttäresi, palvelijasi ja palvelijattaresi, leeviläinen, joka asuu sinun porttiesi sisäpuolella, muukalainen, orpo ja leski, jotka sinun keskuudessasi ovat, siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä asuinsijaksi.

16:12 Ja muista, että itse olit orjana Egyptissä, ja noudata tarkoin näitä käskyjä.

16:13 Lehtimajanjuhlaa vietä seitsemän päivää, korjatessasi satoa puimatantereeltasi ja kuurnastasi.

16:14 Ja iloitse tänä juhlanasi, sinä ja sinun poikasi ja tyttäresi, palvelijasi ja palvelijattaresi, leeviläinen, muukalainen, orpo ja leski, jotka asuvat sinun porttiesi sisäpuolella.

16:15 Seitsemän päivää juhli Herran, sinun Jumalasi, kunniaksi siinä paikassa, jonka Herra valitsee; sillä Herra, sinun Jumalasi, on siunaava sinua kaikessa, minkä satona saat, ja kaikissa kättesi töissä; sentähden ole iloinen.

16:16 Kolme kertaa vuodessa tulkkoon kaikki sinun miesväkesi Herran, sinun Jumalasi, kasvojen eteen siihen paikkaan, jonka hän valitsee: happamattoman leivän juhlanä, viikkojuhlanä ja lehtimajanjuhlanä. Mutta tyhjin käsin älköön tultako Herran kasvojen eteen;

16:17 kukin tuokoon lahjansa, minkä voi, sen siunauksen mukaan, minkä Herra,

ja poikas, tyttäres, palvelias, piikas, ja Leviläinen, joka on sinun porteissas, ja muukalainen, ja orpo ja leski, jotka ovat sinun seassas, siinä paikassa jonka \Herra\ sinun Jumalasi valitseva on nimensä asumasiaksi.

16:12 Ja muista, että sinä olet ollut orja Egyptissä, etkäs pidät ja teet nämät säädtyt.

16:13 Lehtimajan juhlaa pidä seitsemän päivää, koskas olet sisälle koonnut riihestäs ja viinakuurnastas.

16:14 Ja iloitse juhlanas, sinä ja poikas ja tyttäres, palvelias, piikas, Leviläinen, muukalainen, orpo ja leski, jotka ovat porteissas.

16:15 Seitsemän päivää pidä juhlaa \Herralle\ sinun Jumalalles, siinä paikassa jonka \Herra\ valitseva on; sillä \Herra\ sinun Jumalasi siunaa sinua kaikessa, kuin sinä sisälle kokoat, kaikessa sinun kättes työssä; sentähden iloitse.

16:16 Kolmasti vuodessa pitää näkymän kaikki sinun miehenpuoles \Herran\ sinun Jumalasi edessä, siinä paikassa jonka hän valitseva on, happamattoman leivän juhlanä, viikkojuhlanä, ja lehtimajan juhlanä: ei yhdenkään pidä näkymän tyhjin käsin \Herran\ edessä,

16:17 Itsekukin kätensä lahjan jälkeen, \Herran\ sinun Jumalasi siunauksen jälkeen,

Jumalasi edes/ sinä ja sinun poikas/ sinun tyttäres/ sinun palvelias/ sinun pijcas/ ja Lewita cuin on sinun portisas/ muukalainen/ orwoi ja leski/ cuin ovat sinun seassas/ siinä paicas cuin HERran sinun Jumalasi walidzepa on hänen nimensä asumasiaksi.

16:12 Ja muista että sinä olet ollut orja Egyptis/ etkäs pidät ja teet nämät käskyt.

16:13 LEhtimajan juhla pidä coco seidzemen päiwä/ coscas olet sisälle coonnut riihestäs/ ja wijnacuurastas.

16:14 Ja iloidze sinun juhlinas/ sinä ja sinun poikas/ sinun tyttäres/ sinun palvelias/ sinun pijcas/ Lewita/ muukalainen/ orwoi ja leski/ cuin ovat sinun portisas.

16:15 Seidzemen päiwä pidä juhla HERralle sinun Jumalalles/ siinä paicas cuin HERran sinun Jumalasi walidzepa on: sillä HERran sinun Jumalasi siuna sinua caikis cuins sisälle cocoat/ ja caikesa sinun kättes työsä/ sentähden iloidze.

16:16 COLmasti wuodes näkökön caicki sinun miehenpuoles HERran sinun Jumalasi edes/ siinä paicas cuin HERran walidzepa on/ happamattoman leiwän juhlanä/ wijcko ja lehtimajan juhlanä. Ei yhdengän pidä näkymän tyhjin käsin HERran edes.

16:17 Idzecukin kätensä lahjan jälkeen/ HERran sinun Jumalasi siunauksen jälkeen/ cuin hän

sinun Jumalasi, on sinulle antanut.

16:18 Aseta tuomarit ja päällysmiehet eri sukukuntiasi var-ten kaikkien niiden kaupunkiesi portteihin, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa; he tuomitkoot kansaa oikein.

16:19 Älä vääristä oikeutta, älä katso henkilöön äläkä ota lahjusta, sillä lahjus sokaisee viisaiden silmät ja vääristää syöttömien asiat.

16:20 Vanhurskautta, ainoastaan vanhurskautta harrasta, että eläisit ja ottaisit omaksesi sen maan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

16:21 Älä pystytä itsellesi asera-karsikoita, älä mitään puuta, Herran, sinun Jumalasi, alttarin viereen, jonka itsellesi teet;

16:22 älä myöskään pystytä itsellesi patsasta, sillä niitä Herra, sinun Jumalasi, vihaa.

5 Mooses 17 LUKU

17:1 Älä uhraa Herralle, sinun Jumalallesi, raavasta tai lammasta, jossa on joku vamma, mikä paha vika tahansa, sillä se on kauhistus Herralle, sinun Jumalallesi.

17:2 Jos sinun keskuudessasi, niiden kaupunkiesi porttien sisäpuolella, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, on mies tai nainen, joka tekee sitä, mikä on paha Herran, sinun Jumalasi, silmissä, rikkoo hänen liittonsa,

17:3 ja menee ja palvelee muita jumalia ja kumartaa niitä: aurinkoa, kuuta tai

jonka hän sinulle antanut on.

16:18 Tuomarit ja käskyläiset aseta sinulles kaikkiin sinun portteihis, jotka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa sukukunnassas, tuomitsemaan kansaa oikiialla tuomiolla.

16:19 Älä käännä oikeutta, älä muotoa katso, ja älä lahjoja ota; sillä lahjat sokaisevat toimellisten silmät ja kääntävät hurstkasten asiat.

16:20 Etsi ahkerasti oikeutta, että eläisit ja omistaisit sen maan, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa.

16:21 Älä istuta sinulles metsistöä, jonkun kaltaista puuta \Herran\ sinun Jumalasi alttarin juureen, jonka sinä teet sinulles.

16:22 Älä nosta sinulles patsasta, jota \Herra\ sinun Jumalasi vihaa.

17 LUKU

17:1 Älä uhraa \Herralle\ sinun Jumalalles mitään nautaa eli lammasta, jossa joku virhe taikka puutos on: sillä se on \Herralle\ sinun Jumalalles kauhistus.

17:2 Jos löydetään jossakussa sinun porteistas, jotka \Herra\ sinun Jumalasi antaa sinulle, joku mies eli vaimo, joka paha tekee \Herran\ sinun Jumalasi silmäin edessä, rikkoen hänen liittonsa,

17:3 Ja menee palvelemaan vieraita jumalia, ja kumartaa niitä, aurinkoa, kuuta tahi

sinulle andanut on.

16:18 DUomarit ja käskyläiset aseta sinulles/ caickijn sinun porteis/ cuin HERra sinun Jumalasi sinulle andawa on sucucunnasas/ duomidzeman Canssa oikiialla duomiolla.

16:19 Älä käännä oikeutta/ älä muodon perän cadzo/ ja älä lahjoja ota: sillä lahjat socaisewat toimellisten silmät/ ja käändäwät hurscasten asiat.

16:20 Edzi oikeutta/ että eläisit ja omistaisit sen maan/ cuin HERra sinun Jumalasi sinulle andawa on.

16:21 Älä istuta jonguncaltaista puuta sinun HERras Jumalasi Altarin juureen/ jonka sinä teet sinulles.

16:22 Älä pane padzasta/ jota HERra sinun Jumalasi wiha.

XVII. Lucu

17:1 Älä uhra HERralle sinun Jumalalles jotacuta nauta eli lammasta/ josa jocu wirhi taikka puutos on: sillä se on HERralle sinun Jumalalles cauhistus.

17:2 JOs jocu löytän josacussa sinun porteistas/ cuin HERra sinun Jumalasi andawa on sinulle/ mies eli vaimo/ joca paha teke HERran sinun Jumalasi silmäin edes/ rickoden hänen lijttens.

17:3 Ja mene palweleman wieraita jumalita/ ja cumarta nijtä/ olcon se Auringo/

<p>kaikkea taivaan joukkoa, min- kä minä olen kieltänyt,</p>	<p>jotakuta taivaan joukosta, jota en minä käskenyt ole,</p>	<p>Cuu/ eli jocu taiwan joucos- ta/ jota en minä käskenyt ole.</p>
<p>17:4 ja siitä ilmoitetaan sinul- le, niin että saat sen kuulla, niin tutki asia tarkoin, ja jos on totta ja varmaa, että sel- laista kauhistusta on harjoi- tettu Israelissa,</p>	<p>17:4 Ja se sanotaan sinulle, ja sinä kuulet sen, niin tie- dustelevi visusti, ja koska löydät totiseksi todeksi, että senkaltainen kauhistus Isra- elissa tehty on;</p>	<p>17:4 Ja se sanotan sinulle/ ja sinä cuulet sen/ niijn tie- dustelevi wisust/ ja coscas löydät totisexi todexi että sencaltainen cauhistus Israelis tapahtunut on.</p>
<p>17:5 niin vie se mies tai se nainen, joka on sellaisen pa- han tehnyt, porttiesi edustalle - se mies tai se nainen - ja kivitä heidät kuoliaaksi.</p>	<p>17:5 Niin vie se mies tahi vaimo ulos joka senkaltaisen pahuuden on tehnyt, sinun portteihis, ja kivitä hänet kuoliaaksi.</p>	<p>17:5 Niijn wie se mies eli vaimo ulos/ joca sencaltai- sen pahuden sinun porteisas on tehnyt/ ja kivitä händä cuoliaxi.</p>
<p>17:6 Kahden tai kolmen to- distajan todistuksen nojalla kuolemaan tuomittu surmat- takoon; yhden ainoan todista- jan todistuksen nojalla älköön häntä surmattako.</p>	<p>17:6 Kahden eli kolmen suun todistuksesta pitää sen kuoleman, joka kuoleman on ansainnut; mutta yhden suun todistuksesta ei pidä hänen kuoleman.</p>	<p>17:6 Cahden eli colmen suun todistuxest pitä hänen cuole- man/ joca cuoleman on an- sainnut: mutta yhden suun todistuxest ei pidä hänen cuoleman.</p>
<p>17:7 Todistajien käsi kohot- koon ensimmäisenä häntä vastaan surmatakseen hänet, ja sitten koko kansan käsi. Poista paha keskuudestasi.</p>	<p>17:7 Todistajain käsi pitää ensin oleman hänen päällen- sä tappamaan häntä ja sitte kaiken kansan käsi: sinun pitää eroittaman pahan si- nun seastas.</p>	<p>17:7 Todistajan käsi pitä esin oleman hänen päällens tap- paman händä ja sijtte caiken Canssan käsi/ eroittaman paha sinun seastas.</p>
<p>17:8 Jos joku murhaa tai omaisuusriitaa tai pahoinpite- lyä koskeva asia tai mikä muu asia hyvänsä, josta si- nun porteissasi riidellään, näyttää sinusta liian vaikealta ratkaista, niin nouse ja lähde siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee,</p>	<p>17:8 Jos joku asia tuomiossa näky sinulle pimiäksi, veren ja veren välillä, asian ja asi- an välillä, vahingon ja vahin- gon välillä, ja kuin eripurai- set asiat ovat sinun porteis- sas, niin nouse ja mene sii- hen paikkaan jonka \Herra\ sinun Jumalas valitseva on,</p>	<p>17:8 JOs jocu asia duomios näky sinulle pimiäxi/ weren ja weren wälillä/ asian ja asian wälillä/ wahingon ja wahingon wälillä/ ja cuin eripuraiset asiat owat sinun porteisas/ niijn nouse ja mene siihen paickaan cuin HERra sinun Jumalas sinulle walidzepa on.</p>
<p>17:9 ja mene leeviläisten pappien luo ja sen luo, joka siihen aikaan on tuomarina; kysy heiltä, ja he ilmoittavat sinulle tuomion.</p>	<p>17:9 Ja tule pappein, Levi- läisten ja tuomarin tykö, jot- ka siihen aikaan ovat, ja ky- sy heiltä: he sanovat sinulle tuomion sanan,</p>	<p>17:9 Ja tule Pappein/ Lewi- tain ja Duomarein tygö/ jotca sijhen aican owat/ ja kysy heildä/ he sanowat sinulle duomion sanan.</p>
<p>17:10 Ja tee sen sanan mu- kaan, minkä he sinulle ilmoit- tavat siinä paikassa, jonka Herra valitsee; ja noudata tarkoin kaikkea, mitä he si- nulle opettavat.</p>	<p>17:10 Ja tee sen sanan jäl- keen, jonka he sinulle julis- tavat, siinä paikassa minkä \Herra\ valitseva on, ja ota vaari, että teet kaikki mitä he sinulle opettavat.</p>	<p>17:10 Ja tee niijn cuin he sinulle sanowat/ sijnä paicas cuin HERra walidzepa on/ ja ota waari että teet caicki cuin he sinulle opettawat.</p>
<p>17:11 Tee sen lain mukaan,</p>	<p>17:11 Sen lain jälkeen jonka</p>	<p>17:11 Sen lain jälken cuin he</p>

minkä he sinulle opettavat, ja sen tuomion mukaan, minkä he sinulle julistavat, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle siitä, mitä he sinulle ilmoittavat.

17:12 Mutta jos joku menetelisi niin julkeasti, ettei kuulisi pappia, joka siellä seisoo palvelemassa Herraa, sinun Jumalaasi, tai tuomaria, niin se mies kuolkoon.

17:13 Poista paha Israelista. Ja kaikki kansa kuulkoon sen ja peljätköön, niin ettei kuukaan enää olisi niin julkea.

17:14 Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, ja otat sen omaksesi ja asetut siihen ja ajattelet: Minä asetan itseleni kuninkaan, niinkuin on kaikilla kansoilla, jotka minun ympärilläni asuvat.

17:15 niin aseta itsellesi kuninkaaksi se, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee. Aseta joku veljistäsi kuninkaaksesi; älä korota hallitsijaksesi muukalaista miestä, joka ei ole sinun veljesi.

17:16 Mutta älköön hän hankkiko itselleen paljon hevosia älköönkä viekö kansaa takaisin Egyptiin hankkiakseen paljon hevosia, sillä Herra on teille sanonut: Älkää enää palatko tätä tietä.

17:17 Älköönkä hän ottako itsellensä monta vaimoa, ettei hänen sydämensä luopuisi pois; älköönkä hän kootko itsellensä ylen paljon hopeata ja kultaa.

he opettavat sinulle, ja sen tuomion jälkeen jonka he sanovat sinun etees, pitää sinun tekemän, niin ettes siitä sanasta, kuin he sanovat sinulle, vilpistele et oikealle etkä vasemmalle.

17:12 Ja jos joku olis ollut ylpiä, niin ettei hän ole kuuliainen papille, joka siellä \Herran\ sinun Jumalasin palvelusta tekemässä seisoo, eli tuomarille, hänen pitää kuoleman: ja ota sinä paha Israelista pois,

17:13 Että kaikki kansa sen kuulevat ja pelkäävät, ja ei enää ylpiä tee.

17:14 Koska tulet siihen maahan, kuin \Herra\ sinun Jumalasin sinulle antaa, omistaaksesi sitä ja asuaksesi siinä, ja sanot: minä asetan kuninkaan minulleni, niinkuin kaikki kansat jotka minun ympärilläni ovat;

17:15 Niin aseta se kuninkaaksi sinulles, jonka \Herra\ sinun Jumalasin valitsee. Aseta veljistäs kuninkas sinulles: et sinä saa muukalaista asetta sinulles, joka ei sinun veljes ole,

17:16 Ainoastaan ettei hän pidä monta hevosta, ja vie kansaa jälleen Egyptiin niiden monien hevosten tähden, ja että \Herra\ teille sanoi: ettette enää tätä tietä tule.

17:17 Ei hänen myös pidä ottaman itsellensä monta emäntää, ettei hänen sydämensä kääntyisi pois, ja ei hänen pidä myös itsellensä aivan paljo hopiaa ja kultaa kokooman.

opettawat sinulle/ ja sen duomion jälkeen cuin he sanovat sinun etees/ pitä sinun tekemän/ niijn ettes sijtä vilpistele etkä oikialle puollee etkä wasemalle.

17:12 Ja jos jocu olis ollut ylpiä/ niijn ettei hän ole cuuliainen papeille/ cuin siellä HERran sinun Jumalasin wiras owat/ eli duomarille/ hänen pitä cuoleman.

Ja ota sinä se paha Israelist pois.

17:13 Että caicki Canssa sen cuulewat ja pelkäwät/ ja ei enämbi ylpiäst tee.

17:14 COscas tulet siihen maahan cuin HERra sinun Jumalasin sinulle andawa on/ omistaxes ja sauaxes sijnä/ ja sanot: minä asetan Cuningan minulleni/ niijn cuin caicki Canssat cuin minun ymbäri-läni owat.

17:15 Niijn aseta se Cuningaxi sinulles/ jonga HERra sinun Jumalasin walidze: aseta sinun weljistäs Cuningasin sinulles/ et sinä saa muucalaista asetta sinulles/ joca ei sinun weljes ole.

17:16 Ainoastans ettei hän pidä monda hewoista/ ja wie Canssa jälleens Egyptijn niiden monein hewoisten tähden/ ja että HERra teille sanoi: ettette enämbi tätä tietä tule.

17:17 Ei hänen myös pidä ottaman hänellens monda emändätä ettei hänen sydämmens käändyis pois. Ja ei hänen pidä myös idzellens paljo hopiata ja culda coco-

17:18 Ja kun hän on noussut valtaistuimellensa, kirjoittakoon hän itsellensä kirjaan jäljennöksen tästä laista, joka on leeviläisten pappien huostassa.

17:19 Ja hän pitäköön sen luonaan ja lukekoon sitä, niin kauan kuin elää, oppiaksensa pelkäämään Herraa, Jumalaansa, ja noudattamaan tarkoin kaikkia tämän lain sanoja ja näitä käskyjä,

17:20 ettei hänen sydämensä ylpistyisi hänen veljiensä kohtaan ja ettei hän poikkeaisi käskyistä, ei oikealle eikä vasemmalle - niin että hän ja hänen poikansa kauan hallitsisivat Israelin keskuudessa.

5 Mooses 18 LUKU

18:1 Leeviläisillä papeilla, Leevin koko sukukunnalla, älköön olko osuutta tai perintöosaa muun Israelin rinnalla; Herran uhreista ja siitä, mikä hänen osakseen tulee, he saakoot elatuksensa.

18:2 Heillä ei ole oleva perintöosaa veljiensä keskuudessa; Herra itse on heidän perintöosansa, niinkuin hän on heille puhunut.

18:3 Ja tämä olkoon papeilla oikeus saada kansalta, niiltä, jotka uhraavat teurasuhrin, raavaan tai lampaan: papille annettakoon lapa, leukaluut ja maha.

18:4 Uutiset jyvistäsi, viinistäsi ja öljystäsi ja lammastesi ensimmäiset kerityt villat anna

17:18 Ja kuin hän istuu valtakuntansa istuimella, niin ottakaan tämän lain papeilta Leviläisiltä, ja antakaan kirjoittaa toisen kappaleen siihen kirjaan.

17:19 Se olkoon hänen tykönänsä, ja lukekaan sitä kaiken elinaikansa, että hän oppis pelkäämään \Herraa\ Jumalaansa, ja pitämään kaiken tämän lain sanat ja nämät säädyt, ja että hän tekis niiden jälkeen.

17:20 Niin ettei hän korottaisi sydäntänsä veljeinsä ylitse, eikä myös käskyistä vilpistelisi, oikialle eikä vasemmalle puolelle, että hän päivänsä pitentäisi valtakunnassansa, hän ja hänen poikansa Israelissa.

18 LUKU

18:1 Papilla, Leviläisillä ja kaikella Levin sukukunnalla ei pidä osaa eli perintöä Israelissa oleman. \Herran\ uhria ja hänen perintöänsä pitää heidän syömän.

18:2 Sentähden ei pidä hänellä perimistä oleman veljeinsä keskellä; sillä \Herra\ on hänen perimisensä, niinkuin hän on hänelle sanonut.

18:3 Ja tämä on pappein oikeus kansalta ja niiltä, jotka uhraavat härjän tahi lampaan: Papille annettakaan lapa, leukaluut ja sisällykset,

18:4 Ja uutisen jyvistäsi, viinastasi, öljystäsi, ja liemenet lampaistas pitää sinun an-

man.

17:18 Ja cosca hän istu hänen waldacundans istuimella/ nijn ottacan tämän toisen lain papeilda Lewitailda/ ja andacan sen kirjoitta kirjaan.

17:19 Se olcan hänen tykönäns/ ja lukecan sitä caiken hänen elinaicans/ että hän oppis pelkämän HERra hänen Jumalatans/ ja pidäis caiken tämän lain sanat/ ja nämät oikeudet/ ja että hän tekis sen jälken.

17:20 Ei hänen pidä corgotaman sydändäns hänen weljeins ylidzen/ eikä myös käskyist wilpistelemän/ eikä oikialle/ eikä wasemalle puolelle/ että hän päiwäns pidenäis hänen waldacunnasans/ hän ja hänen lapsens Israelis.

XVIII. Lucu

18:1 PApeilla/ Lewitaila ja caikella Lewin sucucunnalla ei pidä osa eli perindötä Israelis oleman. HERRAn uhria ja hänen perindöns pitä heidän syömän.

18:2 Sentähden ei pidä heillä perimistä oleman/ heidän weljeins keskellä: Sillä HERra on heidän perimisens/ nijncuin hän heille on sanonut.

18:3 Ja tämä on pappein oikeus Canssalda/ ja nijldä jotca uhrawat: olcon se härkä eli lammas/ Papeille annettacan lapa/ molemmat leucaluut/ ja sisällyxet.

18:4 Ja utisen sinun jywistäsi/ wijnastasi/ öljystäsi/ ja liemistä lampaistas.

hänelle.	taman hänelle.	
18:5 Sillä hänet Herra, sinun Jumalasi, on valinnut kaikista sukukunnistasi, että hän ja hänen poikansa alati seisovivat ja palvelisivat Herran nimessä.	18:5 Sillä \Herra\ sinun Jumalas on hänen valinnut kaikista sinun sukukunnistasi, seisomaan ja palvelemaan \Herran\ nimeen, hän ja hänen poikansa jokapäivä.	18:5 Sillä HERra sinun Jumalas on hänen walinnut caikista sinun sucucunnistas/ seisoman ja palweleman HERran nimeen/ hän ja hänen poicans jokapäiwä.
18:6 Ja jos leeviläinen tahtoo tulla jostakin sinun kaupungistasi, jonka porttien sisäpuolella hän muukalaisena asuu, missä hyvänsä Israelissa, niin tulkoon vapaasti, niinkuin hänen mielensä tekee, siihen paikkaan, jonka Herra valitsee,	18:6 Koska Leviläinen tulee jostakusta sinun portistas, koko Israelista, kussa hän vieras on, ja hän tulee kaikesta sielunsa himosta siihen paikkaan, jonka \Herra\ valinnut on;	18:6 Cosca jocu Lewita tule jostacusta sinun portistas/ eli mualda jostacusta paicasta Israelist/ cusa hän wieras on/ ja hän tule caiken hänen sieluns himost siihen paickaan/ jonga HERra walinnut on.
18:7 ja saakoon palvella Herran, Jumalansa, nimessä, niinkuin kaikki muutkin hänen veljensä, leeviläiset, jotka seisovat siellä Herran edessä.	18:7 Niin palvelkaan hän \Herran\ Jumalansa nimeen, niinkuin kaikki muutkin Leviläiset hänen veljensä, jotka siellä seisovat \Herran\ edessä.	18:7 Nijn palwelcan hän HERran hänen Jumalans nimeen/ nijncuin caicki muutkin Lewitat hänen weljens tekewät/ jotca siellä myös seisowat HERran edes.
18:8 He kaikki saakoot elätukseksensä yhtäläisen osuuden, lukuunottamatta sitä, mitä joku on saanut myymälä perheomaisuuttaan.	18:8 Ja heidän pitää yhden verran osaa saaman syödäkseen, paitsi sitä mitä hänellä on vanhempainsa myydystä hyvydestä.	18:8 Ja heidän pitä yhden werran osa saaman syödäxens/ paidzi sitä cuin hänellä on wanhembains myydyst hywydest.
18:9 Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin älä opettele jäljittelemään niiden kansojen kauhistavia tekoja.	18:9 Koskas tulet siihen maahan, jonka \Herra\ sinun Jumalas sinulle antaa, niin älä opi tekemään sen kansan kauhistusten jälkeä.	18:9 COscas tulet siihen maahan/ cuin HERra sinun Jumalas sinulle anda/ nijn älä ope tekemän sen Cansan cauhistuxia.
18:10 Älköön keskuudessasi olko ketään, joka panee poikansa tai tyttärensä kulkemaan tulen läpi, tahi joka tekee taikoja, ennustelee merkeistä, harjoittaa noituutta tai velhoutta,	18:10 Ei yksikään pidä sinun seassas löyttämän, joka poikansa eli tyttärensä käyttää tulella, eli joka on ennustaja, päivän valitsija, tietäjä, tahi welho,	18:10 Ei yxikän pidä sinun seastas löyttämän/ joca hänen poicans eli tyttärens käyttää tulen läpidzen/ eli joca on ennustaja/ päiwän walidzia/ eli tietäjä/ eli welho.
18:11 joka lukee loitsuja, kysyy vainaja- tai tietäjähengiltä tahi kääntyy vainajien puoleen.	18:11 Tahi lumooja, tahi noita, tahi merkkein tulkitsija, tahi joka kuolleita kysyy.	18:11 Eli lumoja/ eli noita/ eli kätten cadzoja/ eli joca jotakin cuolluilda kysyy.
18:12 Sillä jokainen, joka senkaltaista tekee, on kauhistus Herralle, ja sellaisten	18:12 Sillä joka senkaltaisia tekee, on \Herralle\ kauhistus, ja senkaltaisten kauhis-	18:12 Sillä se joca sencaltaisia teke/ hän on HERralle cauhistus/ ja sencaltaisten

kauhistusten tähden Herra, sinun Jumalasi, karkoittaa heidät sinun tieltäsi.

18:13 Ole siis nuhteeton Herran, sinun Jumalasi, edessä.

18:14 Sillä nämä kansat, jotka sinä nyt karkoitat, kuuntelevat kyllä merkeistäennustajia ja taikureita, mutta sinulle ei Herra, sinun Jumalasi, sitä salli.

18:15 Sinun keskuudestasi, veljiesi joukosta, Herra, sinun Jumalasi, herättää sinulle profeetan, minun kaltaiseni; häntä kuulkaa.

18:16 On tapahtuva aivan niin, kuin sinä Herralta, sinun Jumalaltasi, anoit Hoorebilla, silloin kun seurakunta oli koolla ja sanoit: Älköön minun enää suotako kuulla Herran, minun Jumalani, ääntä älköönkä nähdä tätä suurta tulta, etten kuolisi.

18:17 Ja Herra sanoi minulle: Mitä he ovat puhuneet, on oikein puhuttu.

18:18 Profeetan minä olen herättävä heille heidän veljiesi keskuudesta, sinun kaltaisesi, ja minä panen sanani hänen suuhunsa, ja hän puhuu heille kaikki, mitä minä käsken hänen puhua.

18:19 Ja joka ei kuule minun sanojani, joita hän minun nimessäni puhuu, hänet minä itse vaadin tilille.

18:20 Mutta profeetta, joka julkeaa puhua minun nimesiäni jotakin, jota minä en ole käskenyt hänen puhua, tahi puhuu muiden jumalien nimessä, sellainen profeetta

tusten tähden ajaa \Herra\ sinun Jumalasi heidät ulos sinun edestäs.

18:13 Sinun pitää oleman vakaa \Herran\ sinun Jumalasi edessä.

18:14 Sillä nämät kansat, joiden maan sinä omistat, kuulevat päivän valitsioita ja ennustajia: mutta sinulle ei ole niin \Herra\ sinun Jumalasi sallinut.

18:15 Vaan Prophetan sinun seastas, sinun veljistäs, minun kaltaiseni, herättää sinulle \Herra\ sinun Jumalasi: häntä kuulkaat.

18:16 Kaiken se jälkeen kuin sinä anoit \Herralta\ sinun Jumalaltas Horebissa kokouksen päivänä, sanoen: en minä voi enää kuulla \Herran\ minun Jumalani ääntä, enkä silleen voi suurta tulta nähdä, etten minä kuolisi,

18:17 Ja \Herra\ sanoi minulle: he ovat oikein puhuneet,

18:18 Minä herätän heille Prophetan heidän veljistänsä niinkuin sinä olet, ja minä panen minun sanani hänen suuhunsa: hän puhuu heille kaikkia mitä minä hänelle käsken.

18:19 Ja tapahtuu, että joka ei minun sanaani kuule, jonka hän minun nimeeni puhuu, häneltä minä sen vaadin.

18:20 Mutta jos joku propheetta ylpeydestä puhuu minun nimeeni sitä mitä en minä hänen käskenyt puhua, ja se joka puhuu muiden jumalain nimeen, sen prophetan pitää kuoleman.

cauhhistusten tähden/ aja HERra sinun Jumalasi heidän sinun edestäs.

18:13 Ole waca HERran sinun Jumalasi edes.

18:14 Sillä tämä Canssa/ joiden maan sinä omistat/ cuulewat niitä päiwän walidzioita ja ennustaita/ mutta älä sinä nijn tee HERran sinun Jumalasi edes.

18:15 HERra sinun Jumalasi herättä sinulle sinun seastas ja sinun veljistäs Prophetan nijncuin minun/ cuulcat händä.

18:16 Nijncuin sinä anoit HERralda sinun Jumalaldas Horebis cocouxen päiwänä/ sanoden: en minä woi enämbi cuulla HERran minun Jumalani ändä/ engä sillen woi sitä suurta tulda nähdä/ etten minä cuolis.

18:17 Ja HERra sanoi minulle: he owat oikein puhunet.

18:8 Minä herätän heille Prophetan heidän veljistänsä nijncuin sinä olet/ ja minä panen minun sanani hänen suuhunsa/ hän puhu heille caickia mitä minä hänelle käsken.

18:19 Ja se joca ei minun sanani cuule/ cuin hän minun nimeeni puhu/ häneldä minä sen waadin.

18:20 JOs jocu Propheetta ylpeydest puhu minun nimeeni/ niitä joita en minä hänen käskenyt puhua/ ja se cuin puhu muiden jumalitten nimeen/ sen Prophetan pitä

kuolkoon.

18:21 Ja jos sinä ajattelet sydämessäsi: Mistä me tiedämme, mikä sana ei ole Herran puhetta? niin huomaa:

18:22 kun profeetta puhuu Herran nimessä, ja kun se, mitä hän on puhunut, ei tapahdu eikä käy toteen, niin sitä sanaa Herra ei ole puhunut; julkeuttaan se profeetta on niin puhunut; älä pelkää häntä.

5 Mooses 19 LUKU

19:1 Kun Herra, sinun Jumalasi, on hävittänyt ne kansat, joiden maan Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, ja kun sinä olet karkoittanut heidät ja asettunut heidän kaupunkeihinsa ja heidän taloihinsa,

19:2 niin erota itsellesi kolme kaupunkia siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, että ottaisit sen omaksesi.

19:3 Mittaa matkat ja jaa kolmeen osaan sen maan alue, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perinnöksi, että niihin voisi paeta jokainen tappaja.

19:4 Ja näin on määrätty tappajasta, joka pakenee niihin saadakseen elää: kun joku tappaa lähimmäisensä tahtomattaan ja häntä ennestään vihaamatta -

19:5 niinkuin jos joku menee lähimmäisensä kanssa metsään puita hakkaamaan ja hänen kätensä heiluttaa kirvestä kaataakseen puun ja

18:21 Jos sanot sydämessäs: kuinka me tiedämme, mitä sanoja ei \Herra\ ole puhunut?

18:22 Kuin propheta puhuu \Herran\ nimeen, ja ei siitä mitään ole, eikä niin tapahdu, niin ne ovat ne sanat, joita ei \Herra\ ole puhunut: se propheta on sen puhunut ylpeydestänsä, älä pelkää häntä.

19 LUKU

19:1 Kuin \Herra\ sinun Jumalasi on hävittänyt pakanat, joiden maan \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa, niitä omistaaksesi ja asuaksesi heidän kaupungeissansa ja huoneissansa,

19:2 Niin eroita sinulles kolme kaupunkia sen maan keskellä, jonka \Herra\ sinun Jumalasi antaa sinun omistaaksesi,

19:3 Ja valmista sinulles tie, ja jaa maas rajat, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa perinnöksi, kolmeen osaan, sen paeta, joka miesvahinkoon tullut on.

19:4 Ja se olkaan miehentappajan meno, joka sinne paeta ja elää saa: joka tappaa lähimmäisensä tietämättä, ja ei ennen vihannut häntä,

19:5 Vaan niinkuin joku menis metsään lähimmäisensä kanssa puita hakkaamaan, ja nostais käsin kirveensä hakkaamaan puuta maahan, ja kirves lähtis varresta, ja

cuoleman.

18:21 Jos sinä sanot sinun sydämesäs: cuinga minä tiedän cuita sanoja ei HERra puhunut?

18:22 Cosca se Propheta puhu HERran nimeen/ ja ei sijtä mitän ole/ eikä nijn tapahdu: nijn ne owat ne sanat/ joita ei HERra puhunut. Se Propheeta on sen puhunut ylpeydestäns/ sentähden älä pelkä händä.

XIX. Lucu

19:1 COsca HERra sinun Jumalasi on hävittänyt Canssat/ joiden maan HERra sinun Jumalasi sinulle anda/ omistaxes/ ja asuaxes heidän Caupungeisans ja huoneisans.

19:2 Nijn eroita sinulles kolme Caupungita/ sijnä maassa/ jonga HERra sinun Jumalasi anda sinun omistaxes.

19:3 JA walmista tie heidän tygöns/ ja jaa maan rajat sijnä maasa/ cuin HERra sinun Jumalasi sinulle anda perinnöxi/ colmen osan/ sen paeta joca mieswahingoon tullut on.

19:4 Ja se olcan miehentappajan meno/ joca sinne paeta ja elä saa. Jos jocu tappa lähimmäisensä tietämättä/ ja ei ennen wihannut händä:

19:5 Waan nijncuin jocu menis medzään lähimmäisensä cansa puita hackaman/ ja nostais käsin kirwens hackaman puuta maahan/ ja kir-

rauta lentää varresta ja satuu toiseen, niin että tämä kuolee - niin paetkoon sellainen johonkin näistä kaupungeista saadakseen elää,

19:6 ettei verenkostaja, sydämensä kiihkossa tappajaa takaa ajaessaan, saavuttaisi häntä, jos tie on pitkä, ja surmaisi häntä, vaikka hän ei ole ansainnut kuolemaa, koska ei ennestään toista vihannut.

19:7 Sentähden minä käsken sinua sanoen: Erotä itsellesi kolme kaupunkia.

19:8 Ja jos Herra, sinun Jumalasi, laajentaa sinun aluetasi, niinkuin hän on vannonut sinun isillesi, ja antaa sinulle kaiken sen maan, jonka hän on sinun isillesi sanonut antavansa,

19:9 jos sinä noudatat tarkoin kaikkia näitä käskyjä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, niin että alati rakastat Herraa, sinun Jumalasi, ja vaellat hänen teitänsä, lisää silloin vielä kolme kaupunkia näihin kolmeen,

19:10 ettei viatonta verta vuodatettaisi sinun maassasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, ja ettet joutuisi verivelan alaiseksi.

19:11 Mutta jos joku vihaa lähimmäistään ja asettuu häntä väijymään ja karkaa hänen kimppuunsa ja lyö hänet kuoliaaksi ja sitten pakenee johonkin näistä kaupungeista,

19:12 niin lähettäkööt hänen

osais loukata lähimmäisensä niin että hän siitä kuolis: sen pitää yhteen näistä kaupungeista pakeneman ja saaman elää,

19:6 Ettei verenkostaja ajaisi miehentappajaa niinkauvan kuin hänen sydämensä on katkera, ja saavuttaisi häntä että matka pitkä on, ja löis hänen kuoliaaksi, vaikka ei hän kuoleman syytä ole tehnyt; sillä ei hän ennen vihannut häntä.

19:7 Sentähden käsken minä sinua, sanoen: eroita sinulles kolme kaupunkia.

19:8 Ja jos \Herra\ sinun Jumalasi sinun maas rajat levittää, niinkuin hän vannonut isillesi, ja antaa sinulle kaiken sen maan, jonka hän lupasi isilles antaa,

19:9 Jos muutoin pidät kaikki nämät käskyt, ja teet sen jälkeen kuin minä sinulle tänäpäpä käsken, että rakastat \Herraa\ sinun Jumalasi ja vaellat hänen teissänsä kaikkena elinainkanas: niin lisää vielä kolme kaupunkia näihin kolmeen,

19:10 Ettei viatointa verta vuodatettaisi sinun maassasi, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa perinnöksi, ja veren vika tulisi sinun päälles.

19:11 Mutta jos joku vihaa lähimmäistään ja väijyy häntä ja karkaa hänen päälensä ja tappaa hänen, ja se pakenee yhteen niistä kaupungeista;

19:12 Niin vanhimmat hänen

wes putois warresta/ ja osais loucata lähimmäisensä/ niin että hän sijtä cuolis. Sen pitää yhteen näistä Caupungeista pakeneman ja saaman elä.

19:6 Ettei werencostaja saawutais miehentappajata/ niincauwan cuin hänen sydämensä on catkera/ että matca pitkä on/ ja löis hänen cuoliaksi/ waicka ei hän cuoleman syytä ole tehnyt: sillä ei hän ennen wihannut händä.

19:7 Sentähden käsken minä sinua/ että eroitaisit sinulles colme Caupungita.

19:8 Ja jos HERra sinun Jumalasi sinun maas rajat lewit-tä/ niincauin hän wannoi sinun isilles/ ja anda sinulle caiken sen maan/ jonga hän lupais sinun isilles anda

19:9 (Jos sinä muutoin pidät caicki nämät käskyt/ ja teet sen jälken cuin minä sinun tänäpäpä käsken/ että racastat HERra sinun Jumalasi/ ja waellat hänen teisänsä caickena sinun elinaicanas) niin lisä wielä colme Caupungita näihin colmeen.

19:10 Ettei wiatoin weri wuodatetais sinun maassasi/ jonga HERra sinun Jumalasi sinulle anda perinnöxi/ ettes tulis wiallisexi sencaltaisest werest.

19:11 MUtta jos jocu wiha lähimmäistään ja wäijy händä/ ja carca hänen päällens/ tappa hänen ja pakene sijtte yhteen niistä Caupungeist.

19:12 Nijn wanhimmat hänen

<p>kaupunkinsa vanhimmat nou- tamaan hänet sieltä ja anta- koot hänet verenkostajan kä- siin, ja hän kuolkoon.</p>	<p>kaupungistansa lähettäkään sinne sanan, ja tuokaan hä- nen sieltä, ja antakaan hä- nen verenkostajan käsiin, että hän kuolis.</p>	<p>Caupungistans/ lähettäkän sinne sanan/ ja tuocan hä- nen sieldä/ ja andacan hä- nen weren costajan käsijn/ että hän cuolis.</p>
<p>19:13 Älä sääli häntä, vaan poista viattoman veren velka Israelista, että menestyisit.</p>	<p>19:13 Ei sinun silmäs pidä armaitseman häntä, ja sinun pitää ottaman pois viattoman veren Israelista, että menes- tyisit.</p>	<p>19:13 Ei sinun silmäs pidä armaidzeman händä/ ja sinun pitä ottaman pois wiattoman weren Israelist/ että menes- tyisit.</p>
<p>19:14 Älä siirrä lähimmäisesi rajaa, jonka entiset polvet ovat määränneet sinun perin- töosallesi siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, että ottaisit sen omaksesi.</p>	<p>19:14 Ei sinun pidä siirtä- män lähimmäises rajaa, jon- ka entiset panneet ovat si- nun perintöös, kuin sinä pe- rit siinä maassa, jonka \Herra\ sinun Jumalasi si- nulle antaa omistaakses.</p>	<p>19:14 ÄLä lähimmäises rajoja sijrrä/ jotca endiset pannet owat sinun perindös/ cuins perit siinä maasa/ jonga HERra sinun Jumalasi sinulle anda omistaxes.</p>
<p>19:15 Yksi ainoa todistaja älköön olko pätevä ketään vastaan, olkoonpa mikä pa- hanteko tai rikkomus, mikä synti tahansa, jonka joku te- kee. Kahden tai kolmen todis- tajan sanalla on asia vahva.</p>	<p>19:15 Ei pidä todistajan yk- sinänsä astuman edes ketä- kään vastaan, jostakusta pahasta teosta ja synnistä, mikä ikänä paha teko se olis joka tehdään; mutta kahden eli kolmen todistajan suussa ovat kaikki asiat vahvat.</p>	<p>19:15 Ei pidä todistajan yxinäns astuman edes ketä- kän wastian/ jostacusta pa- hast tegost ja synnist mi- käikänäns paha teko se olis cuin tehdän: mutta cahden eli colmen suusa owat caicki asiat wahwat.</p>
<p>19:16 Jos väärä todistaja nousee jotakuta vastaan ja syyttää häntä jostakin rikko- muksesta,</p>	<p>19:16 Jos väärä todistaja tu- lee ja todistaa jotakuta vas- taan ja soimaa hänelle jotain syntiä,</p>	<p>19:16 Jos väärä todistaja tule ja todista jotacuta was- tan/ ja soima hänelle jotain syndiä/</p>
<p>19:17 niin astukoot molem- mat riitapuolet Herran eteen, pappien eteen ja niiden eteen, jotka siihen aikaan ovat tuomareina.</p>	<p>19:17 Niin molemmat ne miehet, jotka riitelevät, sei- sokaan \Herran\ edessä, pappein ja tuomarein edessä, jotka siihen aikaan ovat,</p>	<p>19:17 Nijn molemmat ne miehet jotca rijtelewät/ sei- socan HERran edes/ Pappein ja Duomarein edes/ jotca sijhen aican owat.</p>
<p>19:18 Ja tuomarit tutkikoot tarkoin asian, ja jos todistaja on väärä todistaja, joka on tehnyt väärän syytöksen vel- jeänsä vastaan,</p>	<p>19:18 Ja tuomarit visusti tutkistelkaan sitä, ja katso, jos todistaja on väärä todis- taja, ja todistaa väärin velje- änsä vastaan;</p>	<p>19:18 Ja Duomarit wisust tut- kistelcan sijtä/ jos väärä to- distaja on candanut wäärän todistuxen weljens wastian.</p>
<p>19:19 niin tehkää hänelle samoin, kuin hän aikoi tehdä veljellensä. Poista paha kes- kuudestasi.</p>	<p>19:19 Niin tehkää hänelle niinkuin hän aikoi tehdä wel- jellensä, että erottaisit pa- han sinustas,</p>	<p>19:19 Nijn tehkät hänelle nijncuin hän aikoi tehdä wel- jellens/ että eroitaisit pahan sinustas.</p>
<p>19:20 Ja muut kuulkooot sen ja peljätkööt, niin ettei ku- kaan enää tekisi sellaista pa-</p>	<p>19:20 Ja muut sen kuulisi- vat ja pelkäisivät, ja ei tekisi enää senkaltaista pahaa tei- dän seassanne.</p>	<p>19:20 Ja muut sen cuulisit ja pelkäisit/ ja ei tekis enämbi sencaltaista paha teidän sea- dän seassanne.</p>

haa sinun keskuudessasi.

19:21 Älä sääli häntä: henki hengestä, silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta.

19:21 Sinun silmäs ei pidä säästämän häntä: henki hengestä, silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta.

san.

19:21 Sinun silmäs ei pidä säästämän händä/ hengi hengest/ silmä silmäst/ hammas hambast/ käsi kädest/ jalca jalast.

5 Mooses 20 LUKU

20:1 Jos lähdet sotaan vihollistasi vastaan ja näet hevosia ja sotavaunuja ja sotajoukon, joka on sinua suurempi, niin älä pelkää heitä, sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinun kanssasi, hän, joka johdatti sinut Egyptin maasta.

20:2 Kun olette ryhtymässä taisteluun, astukoon pappi esiin puhumaan kansalle

20:3 ja sanokoon heille: Kuule, Israel! Te ryhdytte nyt taisteluun vihollisianne vastaan. Älkää arkailko, älkää peljätkö älkääkä hätääntykö, älkää säikähtykö heitä;

20:4 sillä Herra, teidän Jumalanne, käy teidän kanssanne, sotii teidän puolestanne vihollisianne vastaan ja antaa teille voiton.

20:5 Ja päällysmiehet puhu koot kansalle ja sanokoot: Joka on rakentanut uuden talon, mutta ei vielä ole sitä vihkinyt, menköön ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen vihkisi sitä.

20:6 Joka on istuttanut viinitarhan, mutta ei vielä ole korjannut sen ensi hedelmää, menköön ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen korjaisi

20 LUKU

20:1 Koskas menet sotaan vihollisias vastaan, ja näet hevoset ja vaunut, ja kansan joka on suurempi sinua, niin älä pelkää heitä; sillä \Herra\ sinun Jumalasi, joka sinun johdatti ulos Egyptin maalta, on sinun kanssas.

20:2 Ja kuin te lähestytte sota, niin astukaan pappi edes ja puhukaan kansalle,

20:3 Ja sanokaan heille: kuule Israel, te menette tänäpäpä sotaan vihollisianne vastaan: älkään sydämenne pehmetkö, älkäät peljätkö, älkäät vavisko, älkäät myös hämmästykö heidän edesänsä.

20:4 Sillä \Herra\ teidän Jumalanne käy kanssanne, sotimaan edestänne vihollisianne vastaan, ja auttaa teitä.

20:5 Vaan sodan päämiehet puhutelkaan kansaa ja sanokaan: joka uuden huoneen on rakentanut, ja ei siinä vielä ruvennut asumaan, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän kuolisi sodassa, ja joku toinen omistais sen.

20:6 Ja se joka istutti viinämäen, ja ei vielä sitä tehnyt yhteiseksi, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän kuolisi sodassa ja toinen tekis sen yhteiseksi.

XX. Lucu

20:1 COscas menet sotaan sinun wiholisias wastan/ ja näet hewoiset ja waunut/ ja Canssan cuin on suurempi sinua/ niijn älä pelkä heitä: sillä HERra sinun Jumalasi/ joca sinun johdatti Egyptin maalda/ on sinun cansas.

20:2 Ja cosca te lähestytte sota/ niijn astucan edes Pappi ja puhucan Canssalle/

20:3 Ja sanocan heille: cuule Israel/ te menette tänäpäpä sotaan teidän wiholisian wastan/ älkän teidän sydämmen pehmitkä/ älkät peljätkö/ älkät wawisco/ älkät myös hämmästykö heidän edesäns.

20:4 Sillä HERra teidän Jumalanne käy teidän cansan/ sotiman teidän edestän/ teidän wiholisian wastan/ ja autta teitä.

20:5 WAan sodan päämiehet puhutelcan Canssa/ ja sanocan: joca uden huonen on rakendanut/ ja ei sijhen wiewel ruwennut asuman/ hän palaitcan tacaperin/ ja olcan cotonans/ ettei hän cuolis sodas/ ja jocu toinen omistais sen.

20:6 Se cuin istutti wijnapuita/ ja ei wiewel nijtä tehnyt yhteisexi/ hän palaitcan tacaperin/ ja pwsykän cotonans/ ettei hän cuolis sodas/ ja toinen tekis sen yh-

sen ensi hedelmää.

20:7 Joka on kihlannut naisen, mutta ei vielä ole ottanut häntä vaimoksensa, menkään ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen ottaisi hänen morsiantaan vaimoksensa.

20:8 Vielä puhukoot päällysmiehet kansalle ja sanokoot: Joka pelkää ja arkailee, menkään ja palatkoon kotiinsa, etteivät hänen veljensäkin menettäisi rohkeuttaan niin kuin hän.

20:9 Ja kun päällysmiehet ovat tämän kaiken kansalle puhuneet, asettakoot he osastopäälliköt väen johtoon.

20:10 Kun lähestyt jotakin kaupunkia sotiaksesi sitä vastaan, tarjoa sille ensin rauhaa.

20:11 Ja jos se suostuu tarjoamaasi rauhaan ja avaa sinulle porttinsa, suorittakoon kaikki siellä oleva kansa sinulle työveroa ja palvelkoon sinua.

20:12 Mutta jos se ei tee rauhaa sinun kanssasi, vaan valmistautuu taistelemaan sinua vastaan, niin piiritä sitä.

20:13 Ja jos Herra, sinun Jumalasi, antaa sen sinun käsiisi, niin surmaa kaikki sen miesväki miekan terällä.

20:14 Mutta naiset, lapset ja karja ja kaikki, mitä kaupungissa on, kaikki, mitä sieltä on saatavana saalista, ryöstä itsellesi, ja nauti vihollisiltasi

20:7 Jos joku on hänellensä vaimon kihlannut, ja ei ottanut häntä tykönsä, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän kuolisi sodassa, ja toinen nais häntä.

20:8 Ja sodan päämiehet vielä puhukaan kansalle ja sanokaan: joka pelkuri on ja vapisevaisella sydämellä, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän saattaisi veljeinsä sydämiä pelkuriksi, niinkuin hänen sydämensä on.

20:9 Ja sittekuin sodan päämiehet lopettaneet ovat kansalle puheensa, niin he asettakaan sotajoukon ylimmäiset ensimmäiseksi kansan sekaan.

20:10 Kuin mene jonkun kaupungin eteen, sotimaan sitä vastaan, niin taritse heille rauhaa.

20:11 Ja jos he sinua rauhallisesti vastaavat ja avaa-
vat etees, niin olkaan kaikki kansa joka siinä on, sinulle verollinen ja palvelkaan sinua.

20:12 Vaan jos ei he tee rauhaa sinun kanssas, vaan sotivat sinua vastaan, niin ahdistista heitä.

20:13 Ja kuin \Herra\ sinun Jumalasi antaa heidät sinun käsiisi, niin lyö kuoliaaksi kaikki miehenpuoli miekan terällä.

20:14 Mutta vaimot, lapset ja eläimet, ja kaikki ne jotka kaupungissa ovat, ja kaikki saalis ota itselles, ja syö vihollistes saalista, kuin \Herra\ sinun Jumalasi an-

teisexi.

20:7 Jos joku on hänellensä vaimon kihlannut/ ja ei tuonut häntä cotians/ hän palaitcan tacaperin/ ja olcan cotonans/ ettei hän cuolis sodas/ ja toinen nais hänen.

20:8 Ja sodan päämiehet vielä puhucan Canssalle/ ja sanocan: joca pelcuri on ja wapisewaisella sydämmellä/ hän palaitcan tacaperin ja olcan cotonans/ ettei hän saatais hänen weljeins sydämmitä pelcurixi/ nijncuin hänen sydämmens on.

20:9 Ja sijttecuin sodan päämiehet puhunet owat Canssalle heidän puhens/ nijn he asettacan sotajoucon ylimmäiset/ ensimmäisixi Canssan secaa.

20:10 COscas menet jongun Caupungin eteen sotiman häntä wasthan/ nijn taridze heille ensin rauha.

20:11 Ja jos he sinua rauhallisest wastawat ja awawat sinun etees/ nijn olcan caicki Canssa cuin sijnä on sinulle werollinen ja alemmainen.

20:12 Waan jos ei he tee rauha sinun cansas/ waan sotiwat sinua wasthan/ nijn saarra heitä.

20:13 Ja cosca HERra sinun Jumalasi anda heidän sinun käsijs/ nijn lyö cuoliaxi caicki miehenpuolet miecan terällä.

20:14 Paidzi waimoja/ lapsia ja eläimitä/ ja caicki ne cuin Caupungis owat/ ja caicki saalis jacacat teidän keskenän/ ja syökät wiholisten ja-

saatu saalis, minkä Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

20:15 Tee näin kaikille niille kaupungeille, jotka ovat sinusta hyvin kaukana, jotka eivät ole näiden kansojen kaupungeja.

20:16 Mutta näiden kansojen kaupungeissa, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, älä jätä ainoatakaan henkeä eloon,

20:17 vaan vihi ne tuhonomiksi: heettiläiset ja amorilaiset, kanaanilaiset ja perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, on sinua käskenyt,

20:18 etteivät he opettaisi teitä tekemään kaikkia niitä kauhista tekoja, joita he ovat tehneet palvellessaan jumaliansa, ja ettette te rikkoisi Herraa, teidän Jumalanne, vastaan.

20:19 Jos joudut kauan piiritämään kaupunkia ja sotimaan sitä vastaan valloittaaksesi sen, niin älä hävitä sen puita äläkä heiluta kirvestäsi niitä vastaan. Niiden hedelmiä saat nauttia, mutta älä hakkaa niitä maahan, sillä eivät kedon puut ole ihmisiä joutuakseen sinun piiritettäviksesi.

20:20 Ainoastaan ne puut, joista tiedät, että niissä ei ole mitään syötävää, saat hävittää ja hakata maahan, rakentaaksesi niistä varustuksia sinun kanssasi sotivaa kaupunkia vastaan, kunnes se kukistuu.

taa sinulle.

20:15 Ja tee niin jokaiselle kaupungille, joka sinusta aivan kaukana on, ja ei ole näiden kansain kaupunkia.

20:16 Mutta näiden kansain kaupungeissa, jotka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle perimiseksi antaa, älä jätä elämään yhtäkään henkeä;

20:17 Vaan hukuta ne peräti: nimittäin Hetiläiset, Amorilaiset, Kanaanealaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset, niinkuin \Herran\ sinun Jumalasi sinulle on käskenyt,

20:18 Ettei he opettaisi teitä tekemään kaikkia niitä kauhista tekoja, joita he tekivät jumalillensa, ettette myös tekisi syntiä \Herraa\ teidän Jumalanne vastaan.

20:19 Jos sinä kauvan olet jonkun kaupungin edessä, jota vastaan sinä sodit omistaaksesi sitä, niin älä hävitä sen puita, älä myös kirveellä raikkaa niitä; sillä sinä saat niistä syödä, sentähden älä hakkaa niitä maahan; sillä ihmisellä on metsäpuitakin, tulemaan varustukseksi sinun etees.

20:20 Vaan ne puut, joista tiedät, ettei ne ole syötäviä, hävitä ja hakkaa maahan, ja rakenna varustus kaupunkia vastaan, jonka kanssa sinä sodit, siksi kuin sinä voitat sen.

osta/ cuin HERra sinun Jumalasi sinulle.

20:15 Ja tee niin jokaiselle kaupungille/ cuin sinusta caucana owat/ ja ei ole tämän Canssan Caupungeista.

20:16 Mutta tämän Canssan Caupungeista/ cuin HERra sinun Jumalasi sinulle perimiseksi anda/ älä jätä elämään yhtäkään henge.

20:17 Mutta kiro ne peräti/ cuin owat: Hetherit/ Amorrerit/ Cananerit/ Phereserit/ Hewerit ja Jebuserit/ nijncuin HERra sinun Jumalasi sinulle on käskenyt.

20:18 Ettei hän opetaisi teidän tekemän caickia niistä kauhista tekoja cuin he teit heidän jumalillensa/ ettet te myös tekis syndiä HERra teidän Jumalatan vastaan.

20:19 JOs sinä cauwan olet jonkun Caupungin edessä/ jota vastaan sinä sodit omistaksesi sitä/ nijn älä hävitä puita/ älä myös kirveellä raisca heittä: sillä sinä saat niistä syödä/ sentähden älä hakkaa heitä maahan tehdäkses niistä scantzi/ sillä maan puu on ihmisen elatus.

20:20 Waan puut/ joista ei syödä/ hävitä ja hakkaa maahan/ ja tee niistä puista Caupungin eteen scantzi/ jonga cansa sinä sodit nijncauwan cuins voitat hänen.

5 Mooses 21 LUKU

21:1 Jos siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, että ottaisit sen omaksesi, löydetään murhattu virumassa kedolla, eikä tiedettä, kuka hänet tappoi,

21:2 niin lähettäkööt sinun vanhimpasi ja tuomarisi mitaamaan välimatkan niihin kaupunkeihin, jotka ovat murhatun ympärillä.

21:3 Sen kaupungin vanhimmat, joka on murhattua lähinnä, ottakoot hiehon, jolla ei ole työtä tehty ja joka ei ole ollut vetojuhtana ikeen alla,

21:4 ja sen kaupungin vanhimmat viekööt hiehon alas ehtymättömän puron notkoon, jossa ei ole kynnetty eikä kylvetty; ja he taittakoot hieholta niskan siinä notkossa.

21:5 Ja papit, leeviläiset, astukoot esiin, sillä heidät on Herra, sinun Jumalasi, valinnut palvelemaan häntä ja Herran nimeen siunaamaan, ja heidän sanansa mukaan ratkaistakoon jokainen riita ja pahoinpitely.

21:6 Ja kaikki sen kaupungin vanhimmat, he kun asuvat murhattua lähinnä, peskööt kätensä pitäen niitä hiehon päällä, jolta niska taitettiin siinä notkossa;

21:7 ja he lausukoot sanoen: Meidän kätemme eivät ole tätä verta vuodattaneet, eivätkä silmämme tapausta nähneet.

21:8 Anna anteeksi, Herra, kansallesi Israelille, jonka vapahdit, äläkä lue viatonta

21 LUKU

21:1 Jos joku tapettu löydetään siinä maassa, jonka \Herra\ sinun Jumalasi omaksesi antaa, ja se makaa kedolla, ja tietämättöintä on, kuka hänen tappoi;

21:2 Niin käykään ulos vanhimpas ja tuomaris, ja mitatkaan sen tapetun tyköä kaupunkeihin, jotka tapetun ympärillä ovat.

21:3 Joka kaupunki tapettua lähin on, sen vanhimmat otakaan nuoren lehmän karjasta, jolla ei ole työtä tehty ja joka ei ikeen alla ole ollut,

21:4 Ja kaupungin vanhimmat taluttakaan nuoren lehmän kovaan laaksoon, jota ei kynnetä eikä kylvetä, ja leikatkaan lehmän kaulan siinä laaksossa.

21:5 Niin pitää papit, Levin pojat käymän edes; sillä \Herra\ sinun Jumalasi on heidät valinnut palvelemaan itseänsä, ja \Herran\ nimeä ylistämään: ja heidän suunsa jälkeen pitää kaikki riidat ja kaikki vahingot selitettämän.

21:6 Ja kaikki vanhimmat siitä kaupungista, joka tapettua lähinnä on, peskään kätensä nuoren lehmän päällä, jonka kaula laaksossa leikattiin,

21:7 Ja he vastatkaan ja sanokaan: ei meidän kätemme tätä verta vuodattaneet, eikä meidän silmämme sitä nähneet.

21:8 Ole armollinen kansallesi Israelille, jonka sinä \Herra\ pelastit, ja älä tätä viatointa verta anna tulla

XXI. Lucu

21:1 JOs jocu tapettu löytän sijnä maasa/ jonga HERra sinun Jumalasi sinun anda/ ja on tietämätöin/ cuca hänen tappoi.

21:2 Nijn käykän ulos sinun Wanhimmas ja Duomaris/ ja mitackan sen tapetun tykö Caupungeihin cuin sen tapetun ymbärillä owat:

21:3 Joca Caupungi sinä lähin on/ sen wanhimmat ottacan nuoren lehmän carjasta/ jolla ei ole työtä tehty/ eikä iken alla ollut.

21:4 Ja sen Caupungin wanhimmat taluttacan sen nuoren lehmän colckaan laxoon/ joca ei ole kynnetty/ eikä kylwetty/ ja leicackan siellä hänen caulans.

21:5 Nijn pitä Papit Lewin pojat käymän edes (sillä HERra sinun Jumalasi on heidän walinnut palweleman händäns ja hänen nimens ylistämän/ ja heidän suuns jälken pitä caicki rijdat ja wahingot toimitettaman)

21:6 Ja caicki wanhimmat sijtä Caupungist cuin lähin on/ käykän sen tapetun tygö/ ja peskän kätens sen nuoren lehmän päällä/ jonga caula sijnä laxos leicattin.

21:7 Ja he wastackan ja sanocan: ei meidän kätem tätä werta vuodattanut/ eikä myös meidän silmän sitä nähnyt.

21:8 Ole armollinen Canssalles Israelille/ jonga sinä HERra pelastit. Älä tätä wiatoinda

verta kansallesi Israelille. Ja niin se verivelka annetaan heille anteeksi.

21:9 Poista keskuudestasi viattoman veren velka, sillä sinun on tehtävä se, mikä on oikeata Herran silmissä.

21:10 Kun lähdet sotaan vihollisiasi vastaan ja Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinun käsiisi ja sinä otat heistä vankeja

21:11 ja vankien joukossa näet kaunisvartaloisen naisen ja mielistyt häneen ja tahdot ottaa hänet vaimoksesi,

21:12 niin vie hänet kotiisi, ja hän ajattakoon hiuksensa ja leikatsoon kyntensä.

21:13 Ja hän riisukoon vaatteensa, joissa hänet vangittiin, ja asukoon sinun kodissasi ja saakoon itkeä kuukauden päivät isäänsä ja äitiänsä; sitten saat yhtyä häneen ja naida hänet, niin että hän tulee vaimoksesi.

21:14 Mutta jos hän ei sitten enää sinua miellytä, niin päästä hänet menemään vapaana äläkä myy häntä rahasta. Älä kohtele häntä tylysti, koska olet häntä alentavasti kohdellut.

21:15 Jos jollakin miehellä on kaksi vaimoa, toinen, jota hän rakastaa, ja toinen, jota hän hylkii, ja he synnyttävät hänelle lapsia, sekä se, jota hän rakastaa, että se, jota hän hylkii, ja esikoinen on hyljityn poika,

21:16 älköön hän, kun jakaa pojilleen omaisuutensa perinnöksi, antako esikoisoikeutta

kansas Israelin päälle; ja niinhä he ovat sovitettut siitä verestä.

21:9 Ja niin sinä eroitat tyköös viattoman veren, että teet sen mikä oikia on \Herran\ silmän edessä.

21:10 Kuin menet sotaan vihollisias vastaan, ja \Herra\ sinun Jumalasi antaa heidät sinun käsiisi, ja sinä viet heitä vankina pois.

21:11 Ja näet vankein seas kauniin vaimon, ja himoitset häntä ottaa emännäkses:

21:12 Niin vie häntä huonees ja anna hänen keritä hiuksensa ja leikata kyntensä,

21:13 Ja riisua vaatteensa, joissa hän vangittiin, ja anna hänen istua huoneessas, ja itkeä kuukauden isänsä ja äitiänsä: mene sitte hänen tykönsä ja ole hänen miehensä, ja hän olkoon sinun emäntäs.

21:14 Ja jos tapahtuu, ettei hän sinulle kelpaa, niin anna hänen mennä kuhunka hän tahtoo, ja älä suinkaan myy häntä rahaan: älä myös pyydä itselles jotakin voittoa hänen kauttansa; sillä sinä alensit hänen.

21:15 Jos jollakin miehellä on kaksi emäntää, yksi, jota hän rakastaa, ja toinen, jota hän vihaa, ja ne synnyttävät hänelle lapsia, sekä se, jota hän rakastaa, että se, jota hän vihaa, niin että esikoinen on sen, jota hän vihaa;

21:16 Ja aika tulee, että hän lastensa välillä perimisen jakaa, niin ei hän taida tehdä rakkaamman poikaa esi-

werta anna tulla sinun Cansas Israelin päälle. Ja niinhä he ovat sovitettut siitä werestä.

21:9 Ja niijn sinä eroitat sinun tyköös wiattoman weren/ että teet sen cuin oikia on HERran silmäin edes.

21:10 Coscas menet sotaan wiholisias wastan/ ja HERra sinun Jumalasi anda heidän sinun käsiis/ wiedzäxes heidän fangina pois.

21:11 Ja sinä näet fangein seas caunin waimon/ ja sinä himoidzet händä otta emännäxes.

21:12 Niijn wie händä sinun huoneses/ ja anna hänen keritä hiuxens ja leicata kyntens.

21:13 Ja rijsua waattens/ joisa hän fangittin/ ja anna hänen istua sinun huonesas/ ja itke Cuucauden Isäns ja äitiäns/ maca sijtte hänen cansans/ ja ole hänen miehens/ ja hän olcon sinun emändäs.

21:14 Ja jos tapahtu ettei hän sinulle kelpa/ niijn anna hänen mennä cunga hän tah-to/ ja älä myy händä rahaan/ älä myös muolle pane orjaxi: sillä sinä alensit hänen.

21:15 JOs jollakin miehellä on caxi emändätä/ yxi jota hän racasta/ ja toinen jota hän wiha/ ja ne synnyttäwät hänelle lapsia/ sekä se cuin hän racasta/ että se cuin hän wiha/ niijn että esicoinen on sen jota hän wiha.

21:16 Ja aika tule että hän lastens wälillä perimisen jakaa/ niijn ei hän taida tehdä

rakastetun pojalle syrjäyttämällä hyljityn vaimon pojan, joka on esikoinen;

21:17 vaan hän tunnustakoon esikoisekseen hyljityn vaimon pojan ja antakoon hänelle kaksinkertaisen osan kaikesta, minkä omistaa. Sillä hän on hänen miehuutensa parhain; hänen on esikoisoikeus.

21:18 Jos jollakin on uppoinen ja kovakorvainen poika, joka ei ota kuullakseen, mitä hänen isänsä ja äitinsä sanovat, eikä tottele heitä, vaikka he kurittavat häntä,

21:19 niin hänen isänsä ja äitinsä ottakoot hänet ja viekööt kaupunkinsa vanhinteen, asuinpaikkansa porttiin,

21:20 ja sanokoot kaupunkinsa vanhimmille: Tämä meidän poikamme on uppoinen ja kovakorvainen, hän ei ota kuullakseen, mitä me sanomme, vaan on irstailija ja juomari.

21:21 Silloin kaikki hänen kaupunkinsa miehet kivittkööt hänet kuoliaaksi. Poista paha keskuudestasi, ja koko Israel kuulkoon sen ja peljätköön.

21:22 Jos joku on tehnyt itsensä syytäkseen rikkomukseen, josta rangaistaan kuolemalla, ja hänet surmataan, ja sinä ripustat hänet hirteen,

21:23 niin älköön hänen ruumiinsa jäädä hirteen yöksi, vaan hautaa hänet samana päivänä, sillä Jumalan kiroama on se, joka on hirteen ripustettu; älä saastuta sitä

koiseksensa vihattavan esikoisen edestä;

21:17 Vaan hänen pitää tuntemaan vihattavan pojan esikoiseksensa, niin että hän antaa hänelle kaksinkertaisesti kaikista niistä, mitä häneltä löydetään; sillä se on hänen ensimmäinen voimansa, ja hänelle tulee esikoisen oikeus.

21:18 Jos jollakin on itsevaltainen ja kovakorvainen poika, joka ei kuule isänsä ja äitinsä ääntä, ja kuin he kurittavat häntä, ei heitä tottele;

21:19 Niin pitää hänen isänsä ja äitinsä hänen ottaman kiinni, ja viemän kaupunkinsa vanhimpain ja portinteen,

21:20 Ja sanokaan kaupunkinsa vanhimmille: tämä meidän poikamme on itsevaltainen ja kovakorvainen, ei tottele meidän ääntämme, ja on syömäri ja juomari;

21:21 Niin pitää kaiken kaupungin kansan hänen kuoliaaksi kivittämän: ja niin sinä eroitat pahan sinustas, että koko Israel sen kuulis ja pelkäis.

21:22 Jos joku on tehnyt jonkun synnin, joka kuoleman on ansainnut, ja hirsi-puussa kuuletetaan,

21:23 Niin ei pidä hänen ruumiinsa yötä puussa pidettämän, mutta haudatkaat häntä kohta sinä päivänä; sillä se on kirottu Jumalalta, joka hirtetty on, ettet sinä saastuttaisi sinun maatas,

sen rackamman poica esicoisexens sen vihattawan esicoisen edest.

21:17 Waan hänen pitä tunteman sen vihattawan pojan hänen esicoisexens/ nijn että hän anda hänen caxiker-taisest/ caikista nijstä mitä häneldä löytän: sillä se on hänen ensimmäinen woimans/ ja hänelle tule esicoisen oikeus.

21:18 Jos jollakin on idzewal-lainen ja cowacorwainen poica/ joca ei cuule Isäns ja äitins ändä/ ja cosca he curittawat händä/ jos ei hän heitä tottele/

21:19 Nijn pitä hänen Isäns ja äitins hänen ottaman kijni/ ja wiemän Caupungins wanhemmitten ja portin tygö.

21:20 Ja sanocan Caupungin wanhemmille: tämä meidän poicam on idzewallainen ja cowacorwainen/ ei tottele meidän ändäm/ ja on syömäri ja juomari.

21:21 Nijn pitä caiken Caupungin Canssan hänen cuoli-axi kiwittämän: Ja nijn sinä eroitat sen pahan sinustas/ että coco Israel sen cuulis ja pelkäis.

21:22 Jos jocu on tehnyt jongun synnin/ joca cuoleman on ansainnut/ ja hirsi-puus cuoletetan.

21:23 Nijn ei pidä hänen ruumins yötä puusa pidettämän/ mutta haudatcat händä sinä päiwänä: sillä se on kirottu Jumalalda/ joca hirtetty on/ ettet sinä saastutais si-

maata, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi.

5 Mooses 22 LUKU

22:1 Jos näet veljesi härän tai lampaan eksyneen, älä jätä sitä siihen; vie se takaisin veljellesi.

22:2 Jos veljesi ei asu sinua lähellä tai jos et tiedä, kuka hän on, niin korjaa eksynyt taloosi, ja olkoon se sinun huostassasi, kunnes veljesi tiedustelee sitä; anna se silloin hänelle takaisin.

22:3 Tee samoin, jos veljeltäsi on kadonnut aasi, samoin, jos vaate, samoin, jos mitä muuta hyvänsä, jonka löydät; älä jätä sitä siihen.

22:4 Jos näet veljesi aasin tai härän kaatuneen tielle, älä jätä sitä siihen; auta häntä nostamaan se jaloilleen.

22:5 Nainen älköön käyttäkö miehen tamineita, älköönkä mies pukeutuko naisen vaatteisiin; sillä jokainen, joka niin tekee, on kauhistus Herralle, sinun Jumalallesi.

22:6 Jos kulkiessasi tapaat puusta tai maasta linnun pesän, jossa on pojat tai munat ja emo makaamassa poikien tai munien päällä, niin älä ota emoa poikineen,

22:7 vaan päästä emo lentämään ja ota vain pojat, että menestyisit ja kauan eläisit.

22:8 Kun rakennat uuden talon, tee kaide kattosi ympäril-

jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle perimiseksi antaa.

22 LUKU

22:1 Kuin näet veljes härjän taikka lampaan eksyneen, niin ei sinun pidä kääntämän itsiäs pois, vaan viemän se kaiketikin jälleen sinun veljelles.

22:2 Jollei veljes ole sinua läsnä etkä häntä tunne, niin ota se huoneeses, ja olkoon se tykönäs, siihenasti kuin veljes etsii sitä, ja niin anna se hänelle jälleensä.

22:3 Niin tee myös hänen aasinsa kanssa, hänen vaatteensa ja kaikkinaisen kadonneen kanssa, mikä veljeltäs kadonnut on, ja sinä sen löysit: ei sinun pidä itsiäs siitä pois kääntämän.

22:4 Jos näet veljes aasin eli härjän langenneena tiellä, älä käänny pois niistä; vaan sinun pitää jouduksaasti auttaman niitä ylös hänen kanssansa.

22:5 Vaimon ei pidä miehen asetta kantaman, eikä myös miehen pukeman yllensä vaimon vaatteita; sillä jokainen, joka sen tekee, on \Herralle\ sinun Jumalalles kauhistus.

22:6 Ja jos löydät linnun pesän tiellä puusta tahi maasta, jossa on pojat tahi munat, ja emä istuu poikansa eli munain päällä, niin älä ota emää poikineensa;

22:7 Mutta päästä kaiketikin emä pois, ja ota pojat sinulles, että menestyisit ja kauan eläisit.

22:8 Kuin rakennat uutta huonetta, niin tee käsipuut

nun maatas/ cuin HERra sinun Jumalasi sinulle perimiseksi anda.

XXII. Lucu

22:1 COscas näet veljes härjän taikka lamban exynexi/ nijn älä lymytä idzes/ waan wie se jällens sinun weljelles.

22:2 Jollei sinun weljes ole sinua läsnä/ ja et sinä händä tunne/ nijn ota ne sinun huoneeses/ että he pisywät tykönäs/ siihenasti cuin weljes edzi heitä/ ja nijn anna ne hänelle jällens.

22:3 Nijn tee myös hänen Asins cansa/ hänen waattens/ ja caickein cansa/ cuin weljes cadottanut on/ ja sinä löydät: älä idzes lymytä.

22:4 JOs sinä näet sinun weljes Asin eli härjän langenneen tiellä/ nijn älä lymytä idzes heildä/ waan auta heitä sijtä ylös.

22:5 Waimon ei pidä miehen asetta candaman/ eikä myös miehen pukeman waimon waatteita: sillä joca sen teke/ se on HERralle sinun Jumalalles cauhistus.

22:6 JA jos sinä löydät linnun pesän puusta eli maasta/ josa on pojat eli munat/ ja emä istu poicains eli munain päällä/ nijn älä ota emä poikineens.

22:7 Mutta päästä emä ja ota pojat sinulles/ että menestyisit ja cauwan eläisit.

22:8 COscas rakennat utta huonetta/ nijn tee käsipuut

le, ettet saattaisi verenvikaa taloosi, jos joku sieltä putoaisi.

22:9 Älä kylvä viinitarhaasi kahdenlaista siementä, muutoin kaikki, mitä siinä on, sekä siemen, jonka kylvit, että viinitarhan sato, on oleva pyhäkölle pyhitetty.

22:10 Älä kynnä yhtäaikaan härällä ja aasilla.

22:11 Älä pue yllesi vaatetta, joka on kudottu kahdenlaisista langoista, villaisista ja pelavaisista sekaisin.

22:12 Tee itsellesi tupsut viit-tasi neljään kulmaan, johon verhoudut.

22:13 Jos joku on ottanut vaimon ja yhtynyt häneen, mutta sitten hylkii häntä

22:14 ja esittää häntä vastaan perättömiä syytöksiä ja saattaa hänet pahaan maineeseen ja sanoo: Minä otin tämän naisen vaimokseni, mutta kun ryhdyin häneen, en tavannut hänessä neitsyyden merkkiä,

22:15 niin tytön isä ja äiti ottakoot ja tuokoot tytön neitsyyden merkin kaupungin vanhimmille, porttiin.

22:16 Ja tytön isä sanokoon vanhimmille: Minä annoin tyttäreni vaimoksi tälle miehelle, mutta hän hylkii häntä.

22:17 Ja katso, hän esittää häntä vastaan perättömiä syytöksiä sanoen: Minä en tavannut tyttäressäsi neitsyy-

kattos ympäri, ettet verenvikaa saattaisi huonees, jos joku sieltä putois.

22:9 Älä kylvä viinamäkeäs moninaisilla siemenillä, ettessaastuttaisi sekä siemeneskokousta, jonka kylvänyt olet, ja myös viinamäen tuloa.

22:10 Älä ynnä härjällä ja aasilla kynnä.

22:11 Älä pue sitä vaatetta ylles, joka villaisesta ja liiniaisesta yhdessä kudottu on.

22:12 Tee sinulles rihmoja vaattees neljään kulmaan, jollas puetaan.

22:13 Jos joku mies on nainnut emännän, ja on mennyt hänen tykönsä, ja rupee vihaamaan häntä,

22:14 Ja soimaa häntä johonkuhun häpiään vika-pääksi, ja saattaa hänestä pahan sanoman, sanoen: minä otin tämän emännäkseni, ja menin hänen tykönsä, ja löysin, ettei hän ollut neitsy;

22:15 Niin ottakaan vaimon isä ja äiti hänen, ja tuokaan vaimon neitsyyden merkit edes, ja näyttäkään vanhimmille, jotka kaupungin portissa istuvat,

22:16 Ja vaimon isä sanokkaan vanhimmille: minä annoin tälle miehelle minun tyttäreni emännäksi, ja nyt hän vihaa häntä.

22:17 Ja katso, hän soimaa häntä häpiällisiin asioihin vikapääksi, ja sanoo: en minä löytänyt sinun tyttäres neitseeksi. Ja katso, tämä on

ympärins ylimmäiselle puolelle cattos päälle/ ettet werta saattais huonees/ jos joku sieltä putois.

22:9 ÄLä kylvä wijnamäkes moninaisilla siemenillä/ ettessa pyhitäis sekä siemendä täydellisydexi/ jongas kylvänyt olet/ cosca hän kypsenty/ ja myös wijnamäen tulo.

22:10 Älä ynnä härjällä ja Asilla kynnä.

22:11 Älä pue sitä vaatetta päälles/ joca willoista ja pelawista cudottu on.

22:12 Tee sinulles neljä tilca/ sinun waattes neljään culmaan/ jollas puetaan.

22:13 JOs jocu nai emännän/ ja sijttecuin hän hänen maannut on rupe wihaman händä.

22:14 Ja soima händä johongun häpiän wicapääxi/ ja saatta hänen päällens jongun pahan sanoman/ sanoden: minä otin tämän emännäkseni/ ja menin hänen tygöns/ ja löysin ettei hän ollut neidzy.

22:15 Nijn ottacan vaimon Isä ja äiti hänen/ ja tuocan vaimon neidzyden merkit edes/ ja näyttäkän wanhimmille cuin Caupungin portis istuwat.

22:16 Ja waimon Isä sanocan Caupungin wanhimmille: minä annoin tälle miehelle minun tyttäreni emännäxi/ ja nyt hän wiha händä.

22:17 Ja cadzo/ hän soima händä häpiälisijn asioin wicapääxi/ ja sano: en minä löytänyt sinun tyttäres neidzexi.

den merkkiä. Mutta tässä on tyttäreni neitsyyden merkki. Ja he levittäkööt vaatteen kaupungin vanhinten eteen.

22:18 Silloin kaupungin vanhimmat ottakoot sen miehen ja kurittakoot häntä. Ja he määrätkööt hänelle sakkoa sata hopeasekeliä annettavaksi tytön isälle, sentähden että hän saattoi Israelin neitsyen pahaan maineeseen.

22:19 Ja hän olkoon hänen vaimonsa; hän älköön hyljätkö häntä koko elinaikanansa.

22:20 Mutta jos syytös on tosi, jos työssä ei tavattu neitsyyden merkkiä,

22:21 silloin vietäköön tyttö isänsä talon ovelle, ja kaupungin miehet kivittäkööt hänet kuoliaaksi, koska hän teki häpeällisen teon Israelissa, harjoittaen haureutta isänsä kodissa. Poista paha keskuudesta.

22:22 Jos joku tavataan maakaamasta naisen kanssa, joka on toisen miehen aviovaimo, niin kuolkoot molemmat, sekä mies, joka makasi vaimon kanssa, että vaimo. Poista paha Israelista.

22:23 Jos joku neitsyt on kihloissa miehen kanssa ja toinen tapaa hänet kaupungissa ja makaa hänen kanssaan,

22:24 niin viekää molemmat sen kaupungin portille ja kivittäkää heidät kuoliaaksi, tyttö siksi, että hän ei huutanut apua kaupungissa, ja mies siksi, että hän teki väki-

minun tyttäreni neitsyyden merkki. Ja heidän pitää levittää tämän vaatteen kaupungin vanhimpain eteen;

22:18 Niin kaupungin vanhimmat ottakaan sen miehen, ja rangaiskaan häntä. 22:19 Ja sakoittakaan hänen sataan hopiasikliin ja antakaan ne nuoren vaimon isälle, että hän häpäisi neitseeseen Israelissa,

ja hänen pitää pitämän hänen emäntänensä, eikä saa häntä hyljätä kaikkena elinaikanansa.

22:20 Ja jos se tosi on, ettei vaimo löydetty neitseeksi;

22:21 Niin vietäkään vaimo isänsä huoneen ovelle, ja kaupungin kansa kivittääkään hänen kuoliaaksi, että hän teki tyhmyyden Israelissa, ja että hän salavuoteudessa makasi isänsä huoneessa: ja niin sinä otat pahan pois tyköäs.

22:22 Jos joku löydetään maanneeksi vaimon tykönä, jolla aviomies on, niin pitää molempain kuoleman, sekä miehen, että vaimon, jonka tykönä hän makasi; ja niin pahuus otetaan pois Israelista.

22:23 Jos joku piika on mieheltä kihlattu, ja joku hänen ryhtyy kaupungissa, ja makaa hänen;

22:24 Niin pitää ne molemmat vietämän kaupungin porttiin, ja molemmat kivitetämän kuoliaaksi, piika, ettei hän huutanut, sillä hän oli kaupungissa, mies, että hän lähimmäisensä vaimon hä-

Ja cadzo/ tämä on minun tyttäreni neidzyden merkki. Ja heidän pitää lewittämän vaatteen Caupungin wanhemmitten eteen.

22:18 Nijn Caupungin vanhimmat ottacan sen miehen ja rangaiscan händä.

22:19 Ja sacoittacan hänen sataan hopia Siclijn/ ja andacan ne sen nuoren vaimon Isälle/ että hän häväis neidzen Israelis/

ja hänen pitää pitämän hänen emändänensä/ eikä saa händä hyljätä caickena elinaicanans.

22:20 Ja jos se tosi on/ ettei vaimo löyty neidzexi.

22:21 Nijn wietäkän vaimo hänen Isäns huonen owen eteen/ ja Caupungin Canssa kiwittäkän hänen cuoliaxi/ että hän teki tyhmyden Israelis/ ja että hän salavuoteudes macais hänen Isäns huones: ja nijn sinä otat pahan pois tykös.

22:22 JOs jocu löytän maanenen waimon tykönä/ jolla awio mies on/ nijn pitää ne molemmat tapettaman/ sekä mies että waimo jonga tykönä hän macais/ ja nijn pahuus otetan pois Israelist.

22:23 JOs jocu pijca on mieheltä kihlattu/ ja jocu hänen ryhty Caupungis/ ja maca hänen.

22:24 Nijn pitää ne molemmat wietämän Caupungin porttijn/ ja molemmat kiwitettämän cuoliaxi. Pijca/ ettei hän huutanut/ sillä hän oli Caupungis. Mies/ että hän hänen

valtaa lähimmäisensä morsiamelle. Poista paha keskuudestasi.

22:25 Mutta jos mies tapaa kihlatun tytön kedolla, käy häneen käsiksi ja makaa hänen kanssaan, niin mies, joka makasi hänen kanssaan, kuoloon yksin.

22:26 Mutta tytölle älä tee mitään, sillä tyttö ei ole tehnyt kuoleman rikosta; tässä on samanlainen tapaus, kuin jos mies karkaa toisen kimpuun ja tappaa hänet.

22:27 Sillä hän tapasi hänet kedolla; kihlattu tyttö huusi, mutta hänellä ei ollut auttajaa.

22:28 Jos joku tapaa neitsyen, joka ei ole kihlattu, ja ottaa hänet kiinni ja makaa hänen kanssaan ja heidät siitä tavataan,

22:29 niin mies, joka makasi hänen kanssaan, antakoon tytön isälle viisikymmentä hopeasekeliä, ja tyttö tulkoon hänen vaimokseen, koska hän raiskasi hänet; hän älköön hyljätkö häntä koko elinaikansa.

22:30 Älköön kukaan ottako vaimoksi äitipuoltaan älköönkä nostako isänsä peitettä.

5 Mooses 23 LUKU

23:1 Älköön kukaan, joka on kuohittu musertamalla tai leikkaamalla, pääskö Herran seurakuntaan.

23:2 Älköön kukaan sekasikiöpääskö Herran seurakuntaan;

päisi; ja niin sinä eroitat pahan tyköäs.

22:25 Jos joku löytää kihlatun piian kedolla, ryövää ja makaa hänen, niin mies pitää yksin tapettaman, joka makasi hänen;

22:26 Vaan piialle ei sinun pidä mitään tekemän; sillä ei piika yhtään kuoleman syntiä tehnyt, vaan niinkuin joku karkais lähimmäistänsä vastaan, ja löis hänen kuoliaaksi, niin on myös tämä asia.

22:27 Sillä hän löysi hänen kedolla: se kihlattu piika huusi, mutta ei ollut hänellä auttajaa.

22:28 Jos joku löytää neitsyen, joka ei ole kihlattu, ja ottaa hänen kiinni, ja makaa hänen, ja he löydetään;

22:29 Niin se joka hänen makasi, antakaan piian isälle viisikymmentä hopiasikliä, ja ottakaan piian emännäksensä, että hän on alentanut hänen: ei hän saa hyljätä häntä kaikkena elinaikansa.

22:30 Ei yhdenkään pidä ottaman isänsä emäntää, eikä myös paljastaman isänsä peitettä.

23 LUKU

23:1 Ei kuohittun ja raajarikon pidä tuleman \Herran\ seurakuntaan.

23:2 Eikä pidä myös äpärän tuleman \Herran\ seurakun-

lähimmäisensä waimon häwäis/ ja nijn sinä eroitat pahan tykös.

22:25 Jos joku löytä kihlatun piican kedolda/ ryöwä ja maca hänen/ nijn mies pitää yxinäns tapettaman/ joca macais hänen.

22:26 Waan piicalle ei sinun pidä mitän tekemän: sillä ei hän yhtän syndiä tehnyt/ joca cuoleman syy olis: Waan nijncuin jocu carcais hänen lähimmäistäns wastan/ ja löis hänen sieluns cuoliaxi/ nijn on myös tämä asia.

22:27 Sillä hän löysi kedolda hänen/ ja se kihlattu piica huusi/ waan ei ollut hänellä auttajata.

22:28 JOs jocu löytä neitzen/ joca ei wielä ole kihlatu/ ja otta hänen kijnni/ ja maca hänen/ ja he löytän.

22:29 Nijn se joca hänen macais/ andacan piican Isälle wijsitoistakymmendä Sicli hopiata/ ja ottacan sen piican emännäxens/ että hän on alendanut hänen. Ei saa hän hyljätä händä caickena elinaicanans.

22:30 Ei yhdengän pidä ottaman hänen Isäns emändä/ eikä myös paljastaman hänen Isäns peitost.

XXIII. Lucu

23:1 El cuohitun ja raajaricon pidä tuleman HERran seuracundaan.

23:2 Eikä pidä myös äpärän tuleman HERran seuracun-

älkөөn sellaisen jälkeläinen edes kymmenenessä polvessa pääskö Herran seurakuntaan.

23:3 Älkөөn ammonilainen ja mooabilainen pääskö Herran seurakuntaan; älkөөt heidän jälkeläisensä edes kymmenenessä polvessa koskaan pääskö Herran seurakuntaan,

23:4 sentähden että he eivät tulleet leipää ja vettä tuoden teitä vastaan matkalla, kun olitte lähteneet Egyptistä, ja sentähden että hän palkkasi sinua vastaan Bileamin, Beorin pojan, Mesopotamian Petorista, sinua kiroamaan.

23:5 Mutta Herra, sinun Jumalasi, ei tahtonut kuulla Bileamia, vaan Herra, sinun Jumalasi, muutti kirouksen sinulle siunaukseksi, sillä Herra, sinun Jumalasi, rakasti sinua.

23:6 Älä koskaan, älä koko elinaikanasi, harrasta heidän menestystään ja onneaan.

23:7 Edomilaista älä inhoa, sillä hän on sinun veljesi. Älä inhoa egyptiläistä, sillä sinä olet asunut muukalaisena hänen maassaan.

23:8 Lapset, jotka heille syntyvät kolmannessa polvessa, pääskөөt Herran seurakuntaan.

23:9 Kun lähdettyäsi vihollisiasi vastaan asetut leiriin, karta kaikkea siivotonta.

23:10 Jos sinun keskuudessasi on joku, joka ei ole puhdas sen johdosta, mitä hänelle yöllä on tapahtunut, menkөөn hän leirin ulkopuolelle; hän älkөөn tulko leiriin.

taan, eikä vielä kymmenenteen polveenkaan asti pidä jonkun heistä \Herran\ seurakuntaan tuleman.

23:3 Ammonilaiset ja Moabilaiset ei pidä tuleman \Herran\ seurakuntaan, ei kymmenenteenkään polveen asti, ja ei ikänä tuleman \Herran\ seurakuntaan,

23:4 Sentähden ettei he kohdanneet teitä tiellä leivällä ja vedellä, kuin te läksitte Egyptistä, ja että he palkkasivat teitä vastaan Bileamin Beorin pojan Mesopotamian Petorista, kiroamaan sinua.

23:5 Mutta \Herra\ sinun Jumalasi ei kuullut Bileamia, vaan \Herra\ sinun Jumalasi muutti sinulle kirouksen siunaukseksi; sillä \Herra\ sinun Jumalasi rakasti sinua.

23:6 Älä toivota heille rauhaa eli jotakin hyvää, kaikkena elinaikanas ijankaikkisesti.

23:7 Edomilaista älä kauhistu; sillä hän on sinun veljes. Älä myös Egyptiläistä kauhistu; sillä sinä olit muukalainen hänen maassansa.

23:8 Ne lapset, jotka heistä syntyvät kolmannessa polvessa, tulkaan \Herran\ seurakuntaan.

23:9 Kuin lähdet leiristäsi vihollisias vastaan, kavahda itsiäs kaikkinaisesta pahudesta.

23:10 Jos joku on teidän seassanne, joka ei ole puhdas, että hänelle yöllä jotakin tapahtunut on; hänen pitää menemän pois leiristä, ja ei leiriin sisälle tuleman.

daan/ eikä vielä kymmenendengän polwen asti/ ja ei ensingän pidä HERran seuracundaan tuleman.

23:3 AMmoniterit ja Moabiterit ei pidä tuleman HERran seuracundaan/ eikä vielä kymmenendengän polwen asti/ ja ei ikänäns tuleman HERran seuracundaan.

23:4 Sentähden ettei he kohdanneet teitä tiellä leiwällä ja wedellä/ cosca te läxittä Egyptist/ ja että he palckasit teitä wastian Bileamin Peorin pojan Mesopotamian Bethorist/ kiroman sinua.

23:5 Mutta HERra sinun Jumalasi ei cuullut Bileami/ vaan muutti hänen kirouxens siunauxexi: sillä HERra sinun Jumalasi racasti sinua.

23:6 Älä toiwota heille rauha eli jotakin hywä caickena elinaicanas ijancaickisest.

23:7 EDomeriä älä cauhistu: sillä hän on sinun veljes. Älä myös Egyptiläistä cauhistu: sillä sinä olit muucalainen hänen maasans.

23:8 Ne lapset jotca heistä syndywät colmannes polwes/ tulcan HERran seuracundaan.

23:9 Coscas lähdet leiristäsi wiholistas wastian/ cawata idzes caickinaisest pahudest.

23:10 Jos jocu on teidän seasan joca ei ole puhdas/ että hänellä yöllä jotakin tapahtunut on/ hänen pitää menemän pois leirist/ ja ei palajaman.

23:11 Illan suussa hän peseytyköön vedessä, ja auringon laskettua hän tulkoon leiriin.	23:11 Ja hänen pitää ehtona itsensä vedellä pesemän, ja sittekuin aurinko laskenut on, palatkaan leiriin.	23:11 Ennencuin hän ehtona idzens wedellä pesnyt on/ ja sijttecuin Auringo laskenyt on/ palaitcan leirijn.
23:12 Leirin ulkopuolella olkoon sinulla syrjäinen paikka, johon sinun on mentävä tarpeellesi.	23:12 Ulkona leiristä olkoon sinulla paikka, johonkas menet tarpeilles.	23:12 ULcona leirist olcan sinulla johongas menet tarpeilles.
23:13 Ja sinulla olkoon aseitesi lisänä pieni lapio, ja kun siellä ulkona istut tarpeellesi, kaiva sillä kuoppa ja peitä sitten ulostuksesi.	23:13 Ja sinulla pitää oleman vähä kalikka vyölläs, ja kuin menet tarpeilles, kaiva sillä, ja istuttuas, peitä saastaisuutes.	23:13 Ja sinulla pitä oleman vähä cadicka wyölläs/ ja coscas sinne istua tahdot/ caiwa sillä/ coscas tarpes olet tehnyt/ peitä se cuin on käynyt sinusta ulos.
23:14 Sillä Herra, sinun Jumalasi, vaeltaa leirissä auttaaksensa sinua ja antaakseen vihollisesi sinulle alttiiksi; sentähden olkoon sinun leirisi pyhä, ettei hän näkisi sinun keskuudessasi mitään häpeällistä ja kääntyisi pois sinusta.	23:14 Sillä \Herra\ sinun Jumalas vaeltaa sinun leiris lävitse pelastamaan sinua ja antamaan sinun vihollises sinun etees, sentähden pitää sinun leiris pyhä oleman, ettei häpiää näkyisi sinun seassas ja hän kääntäis itsensä sinusta pois.	23:14 Sillä HERra sinun Jumalas waelda sinun leiris läpidze pelastaman sinua ja andaman sinun wiholises sinun etees/ sentähden pitä sinun leiris pyhä oleman/ ettei häpiätä näyis sinun seasas/ ja hän käändäis idzens sinusta pois.
23:15 Älä luovuta orjaa, joka on paennut isäntänsä luota sinun luoksesi, hänen isännälensä.	23:15 Älä isännän haltuun anna orjaa, joka häneltä sinun tykökös karannut on.	23:15 ÄLä isännän haldun anna sitä orja cuin häneldä sinulle carannut on.
23:16 Hän asukoon sinun luonasi, sinun keskuudessasi, valitsemassaan paikassa, jonkun kaupunkisi porttien sisäpuolella, missä hän viihtyy; älä sorra häntä.	23:16 Hän olkaan sinun tykönäs, sinun keskelläs siinä paikassa, joka hänelle kelpaa, jossakussa sinun porttissas, itsellensä hyväksi, älä sorra häntä.	23:16 Hän olcan sinun tykönäs sijnä paicas cuin hänelle kelpa/ josacusa sinun portisas idzellens hywäxi/ ja älä sorra händä.
23:17 Älköön pyhäkköporttoa olko Israelin tyttärien joukossa älköönkä haureellista pyhäkköpoikaa Israelin poikien joukossa.	23:17 Ei pidä yhtäkään porttoa oleman Israelin lasten tyttärien seassa, eikä yhtään huorintekiää Israelin poikain seassa.	23:17 El pidä yhtäkän portto oleman Israelin lasten tyttärien seas/ eikä yhtän huorintekiätä Israelin poicain seas.
23:18 Älä tuo portonpalkkaa äläkä koiranpalkkaa Herran, sinun Jumalasi, huoneeseen lupauksen suoritukseksi, sillä molemmat ovat kauhistus Herralle, sinun Jumalallesi.	23:18 Älä kannan porton palkkaa eikä koiran hintaa \Herran\ sinun Jumalas huoneesen, jonkun lupauksen edestä; sillä ne molemmat ovat \Herralle\ sinun Jumalalles kauhistus.	23:18 ÄLä canna porton palcka/ eli coiran hinda HERran sinun Jumalas huoneeseen/ jongun lupauxen edestä: sillä ne molemmat owat HERralle sinun Jumalalles cauhistus.
23:19 Älä pane veljeäsi mak-	23:19 Älä korkoa ota veljel-	23:19 ÄLä corco ota weljel-

samaan korkoa rahasta tai elintarpeista tai muusta, mitä korkoa vastaan lainataan.

23:20 Muukalaisen saat panna korkoa maksamaan, mutta et veljeäsi, että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikessa, mihin ryhdyt, siinä maassa, jota menet ottamaan omaksesi.

23:21 Kun teet lupauksen Herralle, sinun Jumalallesi, niin täytä se viivyttämättä, sillä totisesti on Herra, sinun Jumalasi, sen vaativa sinulta, ja sinä joudut syyhyn.

23:22 Mutta jos jätät lupauksen tekemättä, et joudu syyhyn.

23:23 Pidä se, mikä on huuliltasi lähtenyt, ja tee, niinkuin vapaaehtoisesti olet luvannut Herralle, sinun Jumalallesi, niinkuin olet suullasi puhunut.

23:24 Kun tulet lähimmäisesi viinitarhaan, niin saat syödä rypäleitä, minkä mielesi tekee, kunnes olet saanut kylläsi, mutta älä pane mitään astiaasi.

23:25 Kun tulet lähimmäisesi viljapellolle, niin saat kädelläsi katkoa tähkäreitä, mutta sirppiä älä heiluta lähimmäisesi viljapellolla.

5 Mooses 24 LUKU

24:1 Jos joku ottaa vaimon ja nai hänet ja vaimo ei häntä enää miellytä, sentähden että mies on tavannut hänessä jotakin häpeällistä, ja hän kirjoittaa hänelle erokirjan ja antaa sen hänen käteensä ja lähettää hänet pois talostaan,

täs rahasta, syötävästä tahi muusta, josta korko otetaan.

23:20 Muukalaiselta ota korko, mutta älä veljeltäs, että \Herra\ sinun Jumalasi siunaisi sinua kaikessa aivoituksessas siinä maassa, johonkas tulet omistamaan sitä.

23:21 Kuin \Herralles\ sinun Jumalalles lupauksen lupaat, niin älä viivyttä maksaa sitä; sillä \Herra\ sinun Jumalasi on sen totisesti vaativa sinulta, ja se on sinulle synti.

23:22 Vaan jollet sinä lupaa, niin ei ole sinulla syntiä.

23:23 Pidä se, mikä sinun huulistas on käynyt ulos, ja tee, niinkuin sinä \Herralles\ sinun Jumalalles hyvällä ehdolla luvannut olet sitä, minkä sinä suullas puhunut olet.

23:24 Kuin menet lähimmäises viinamäkeen, niin sinä saat syödä viinamarjoja himos jälkeen, että raviitaan; mutta älä pane mitään astiaas.

23:25 Koskas menet lähimmäises laihoon, niin sinä saat katkoa tähkäreitä kädellä, mutta älä sirpillä lähimmäises laihoa niitä.

24 LUKU

24:1 Jos joku ottaa vaimon avioksensa, ja tapahtuu, ettei hän sitte löydä armoa hänen silmäinsä edessä, että on löytänyt jonkun häpiän hänessä; niin kirjoittaa hän hänelle erokirjan, ja antaa sen hänen käteensä, ja antaa hänen mennä huoneestansa

däs/ rahasta/ syötävästä eli muusta/ josta corco otetan.

23:20 Muucalaiselda ota corco/ mutta älä weljeldäs/ että HERra sinun Jumalasi siunaisi sinua caikesa aiwoituxesas/ siinä maasa johongas tulet omistaman sitä.

23:21 COscas HERralles sinun Jumalalles jotakin lupat/ niin älä wijwyttä maxa sitä/ sillä HERra sinun Jumalasi sen welcoi sinulda/ ja se on sinulle syndi.

23:22 Waan jollet sinä jotakan lupa/ niin ei ole sinulla syndiä.

23:23 Mitä sinun huulistas on käynyt ulos/ senjälken pidä ja tee/ niin cuins HERralles sinun Jumalalles hyvällä ehdolla luvannut olet/ sitä cuins suullas puhunut olet.

23:24 COscas menet lähimmäises wijnamäkeen/ niin syö wijnamarjoja himos jälken/ että rawitan: mutta älä pane mitäkän astiaas.

23:25 Coscas menet lähimmäises laihoon/ niin catcoi tähkäreitä/ mutta älä sirpillä lähimmäises laiho niittä.

XXIV. Lucu

24:1 JOs joku otta waimon awioxens/ ja tapahtu ettei hän sijtte löydä armo hänen silmäins edes/ että hän on löytänyt jongun häpiän hänen cansans/ niin kirjoittacan hänelle erokirjan/ ja andacan hänen käteens/ ja ajacan

24:2 ja jos nainen sitten, lähdettyään hänen talostaan, menee ja joutuu toisen miehen vaimoksi,	pois. 24:2 Kuin se hänen huoneestansa lähtenyt on, mene pois ja tulee jonkun toisen miehen emännäksi,	hänen huonestan pois. 24:2 Cosca se hänen huonestans lähtenyt on/ mene pois ja tule jongun toisen miehen emännäxi.
24:3 ja myöskin tämä toinen mies hylkii häntä ja kirjoittaa hänelle erokirjan ja antaa sen hänen käteensä ja lähettää hänet pois talostaan, tai jos tämä toinen mies, joka on ottanut hänet vaimokseen, kuolee,	24:3 Ja taas toinen mies ruppee häntä vihaamaan, ja kirjoittaa hänelle erokirjan, ja antaa hänen käteensä ja laskee hänen huoneestansa pois: eli jos toinen mies, joka hänen emännäksensä otti, kuolee:	24:3 Ja taas se toinen mies rupia händä vihaman/ ja hän kirjoitta hänelle erokirjan/ ja anda hänen käteens ja aja hänen huonestans pois/ eli jos se toinen mies/ cuin hänen emännäxens otti/ cuole.
24:4 älköön hänen ensimmäinen miehensä, joka lähetti hänet pois, ottako häntä uudesta vaimokseen, sittenkin tämä on tullut saastuteksi, sillä se olisi kauhistus Herran edessä. Älä saata syynalaiseksi maata, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi.	24:4 Niin hänen ensimmäinen miehensä, joka hänen antoi mennä pois, ei pidä häntä ottaman jälleen emännäksensä, sittekuin hän tuli saastaiseksi; sillä se on kauhistus \Herran\ edessä, ettes maata saastuttaisi, jonka \Herra\ sinun Jumalasi antaa sinulle perimiseksi.	24:4 Nijn hänen ensimmäinen miehens joca hänen ajoi pois/ ei pidä händä ottaman jällens emännäxens/ sijttecuin hän tuli saastaisexi: sillä hän on cauhistus HERran edes/ ettes maata saastuta/ jonga HERra sinun Jumalasi perimisexi sinulle anda.
24:5 Jos joku äsken on ottanut vaimon, ei hänen tarvitse lähteä sotaan, älköönkä hänen päällään pantako muutaakaan rasitusta; olkoon hän vuoden ajan vapaa perhettään varten ja iloksi vaimolleen, jonka on ottanut.	24:5 Jos joku on äsken emännän nainut, ei sen pidä menemän sotaan, eikä pidä hänen päällensä mitään rasitusta pantaman; vaan olkoon vapaana huoneessansa ajastajan päivät, että hän sais iloita emäntänsä kanssa, jonka hän nainut on.	24:5 Jos jocu on hänellens äsken emännän nainut/ ei hänen pidä menemän sotaan/ eikä pidä hänelle ulosteco pandaman/ waan olcan wapana huonesans ajastajan päiwät/ että hän sais iloita emändäns cansa/ jonga hän nainut on.
24:6 Älköön pantiksi otettako käsikiviä, ei päällimmäistäkään kiveä, sillä se olisi hengen ottamista pantiksi.	24:6 Ei pidä molempia myllynkiviä, eli päällyskiveäkään keltään pantiksi otettaman; sillä se olis ottaa hengen pantiksi.	24:6 ÄLä myllyn päälistä eli alaista kiwe keneldäkän pandixi ota: sillä hän pani sinulle sieluns pandixi.
24:7 Jos joku tavataan siitä, että hän on varastanut jonkun veljistään, israelilaisista, ja kohdellut häntä tylysti tai myynyt hänet, niin varas kuoloon. Poista paha keskuudestasi.	24:7 Jos joku löydetään, joka sielun varastaa veljistänsä, Israelin lapsista, ja etsii sillä voittoa taikka myy hänen, sen varkaan pitää kuoleman, että eroittaisit pahan sinustas.	24:7 JOs jocu löytän joca sielun warasta hänen weljeistäns/ Israelin lapsist/ ja pane sen pandixi taicka myy/ sen warcan pitä cuoleman/ että eroitaisit pahan sinustas.
24:8 Ole varuillasi pitalitautia vastaan, niin että tarkoin noudatat kaikkea, mitä leevi-	24:8 Karta spitalitautia, että visusti teet ja pidät kaikki, mitä Leviläiset ja papit opet-	24:8 OTa wisust waari spitalisten rangaistuxest/ että sen wisust teet ja pidät/

läiset papit teille neuvovat. Noudattakaa tarkoin käskyjä, jotka minä olen heille antanut.

24:9 Muista, mitä Herra, sinun Jumalasi, teki Mirjamille matkalla, kun te olitte lähteneet Egyptistä.

24:10 Jos lainaat jotakin lähimmäisesi, älä mene hänen taloonsa ottamaan hänet panttia.

24:11 Jää ulos, ja se mies, jolle lainasit, tuokoon pantin sinulle ulos.

24:12 Ja jos hän on köyhä mies, niin älä mene maata, pitäen hänen panttiansa,

24:13 vaan anna hänelle takaisin hänen panttinsa auringon laskiessa, että hän voisi maata vaipassaan ja siunaisi sinua; se koituu sinulle vanhurskaudeksi Herran, sinun Jumalasi, edessä.

24:14 Älä tee vääryyttä kurjalle ja köyhälle palkkalaiselle, olipa hän veljiäsi tai muukalaisia, joita asuu maassasi, sinun porttiesi sisäpuolella.

24:15 Maksa hänelle hänen palkkansa samana päivänä, ennenkuin aurinko laskee, sillä hän on kurja ja halajaa palkkaansa - ettei hän huutaisi sinun tähtesi Herran puoleen ja ettet sinä joutuisi syyhyn.

24:16 Älköön isiä rangaistako kuolemalla lasten tähden älköönkä lapsia isien tähden; kukin rangaistakoon kuolemalta oman syntinsä tähden.

24:17 Älä vääristä muukalaisen äläkä orvon oikeutta, äläkä ota lesken vaatteita

tavat sinulle: niinkuin minä heille käsinkin, ne pitäkää ja niiden jälkeen tehkää.

24:9 Muista, mitä \Herra\ sinun Jumalasi teki Mirjamille, tiellä, kuin te Egyptistä läksitte.

24:10 Ja kuin jotain lainaat lähimmäiseselles, älä mene hänen huoneesensa panttia ottamaan,

24:11 Vaan seiso ulkona, ja se, jolle lainasit, kantakaan itse pantin sinulle ulos.

24:12 Vaan jos hän köyhä on, älä mene levätä hänen pantillansa,

24:13 Vaan anna hänen panttinsa kaiketikin jälleen ennen auringon laskemata, että hän makais vaatteissansa ja siunaisi sinua: ja se luetaan sinulle vanhurskaudeksi \Herran\ sinun Jumalasi edessä.

24:14 Älä tee vääryyttä köyhälle ja tarvitsevalle päivämiehelle, joko hän olis sinun veljistäs, eli muukalaisista, joka on sinun maallas sinun porteissas.

24:15 Vaan maksa hänelle hänen palkkansa sinä päivänä, ennen auringon laskemata; sillä hän on hätäytynyt ja siitä hän elää, ettei hän huutaisi \Herran\ tykö sinun tähtes, ja se luettaisiin sinulle synniksi.

24:16 Ei pidä isäin kuoleman lasten tähden, eikä myös lasten isäinsä tähden; mutta kunkin pitää kuoleman oman syntinsä tähden.

24:17 Älä käännä muukalaisen eli orvon oikeutta, älä myös leskeltä ota vaatteita

caicki mitä Lewitat ja papit opettawat sinulle/ ja mitä minä heille käsinkin/ ne pitäkät ja niiden jälkeen tehkät.

24:9 Muista mitä HERra sinun Jumalasi teki tiellä MirJamille/ cosca te Egyptist läxitte.

24:10 JA coscas jotain lainat lähimmäiseselles/ älä mene hänen huonestans panttia ottaman.

24:11 Waan seiso ulcona/ ja se jolles lainaisit/ candacan idze panttins sinun kätees.

24:12 Waan jos hän hätäynnyt on/ älä mene lewätä hänen pandillans.

24:13 Waan anna hänen panttins jällens ennen auringon laskemata/ että hän macais waatteisans ja siunaisi sinua/ ja se luetan sinulle wanhurscaudexi HERran sinun Jumalasi edes.

24:14 Älä pidätä palcka sildä köyhäldä ja tarwidzewalda sinun weljeis seas/ eli muucalaiselda joca on sinun maallas sinun porteissas.

24:15 Waan maxa hänelle hänen palckans sinä päivänä/ ennen auringon laskemata: sillä hän on hätäynnyt ja sijtä hän elä/ ettei hän huutais HERran tygö sinun tähtes/ ja se luetaisiin sinulle synnixi.

24:16 El pidä Isät cuoleman lasten edest/ eikä myös lapset Isäins edest/ mutta cukin cuolcan oman syndins edest.

24:17 Älä käännä muucalaisen eli orwain oikeutta/ älä myös leskeldä ota vaatteita

pantiksi.

24:18 Muista, että itse olit orjana Egyptissä ja että Herra, sinun Jumalasi, sinut sieltä vapahti; sentähden minä käsken sinua näin tekemään.

24:19 Jos korjatessasi eloa pelloltasi unhotat pellolle lyhteen, älä palaa sitä hakemaan; se olkoon muukalaisen, orvon ja lesken oma, että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa kättesi töissä.

24:20 Kun olet pudistanut öljypuustasi hedelmät, älä enää jäännöstä oksilta poimi; se olkoon muukalaisen, orvon ja lesken oma.

24:21 Kun olet korjannut sadon viinitarhastasi, älä enää jälkikorjuuta pidä; se jääköön muukalaiselle, orvolle ja leskelle.

24:22 Muista, että itse olit orjana Egyptin maassa; sentähden minä käsken sinua näin tekemään.

5 Mooses 25 LUKU

25:1 Jos syntyy riita miesten välillä ja he astuvat oikeuden eteen ja heidät tuomitaan, syytön syyttömäksi ja syyllinen syylliseksi,

25:2 ja jos syyllinen tuomitaan raippoihin, niin käsketään tuomari hänen laskeutua maahan ja annattakoon läsnä ollessaan hänelle hänen rikostaan vastaavan määräluvun raippoja.

25:3 Neljäkymmentä raippaa saa hän hänelle antaa, ei

pantiksi;

24:18 Vaan muista, että sinäkin olit orja Egyptissä, ja \Herra\ sinun Jumalasi sieltä sinun johdatti; sentähden minä sinua käsken, että nämät tekisit.

24:19 Kuin pellostas elon leikkaat, ja lyhde sinulta sinne unohtuu, älä palaja sitä ottamaan, vaan olkoon se muukalaisen, orvon ja lesken oma, että \Herra\ sinun Jumalasi siunaisi sinua kaikissa sinun kättes töissä.

24:20 Kuin olet poiminut öljyjuustasi hedelmät, niin älä vastuudesta sitä varista; vaan sen pitää muukalaisen, orvon ja lesken oman oleman.

24:21 Kuin viinamäkes korjannut olet, älä vastuudesta jääneitä hae; vaan ne pitää muukalaisen, orvon ja lesken omat oleman.

24:22 Ja muista, että sinä olet orja ollut Egyptin maalla, sentähden käsken minä sinua näitä tekemään.

25 LUKU

25:1 Jos riita on miesten välillä, niin tulkaan ne oikeuden eteen, ja tuomittakaan niiden välillä: ja tuomittakaan hurskas hurskaaksi, ja jumalatoimittajaksi.

25:2 Ja jos jumalatoimittaja on ansainnut haavoja, niin käsketään tuomari hänen langeta maahan, ja antakaan nähtensä lyödä häntä, sen jälkeen kuin hänen pahatekonsa on, luvun jälkeen.

25:3 Neljäkymmentä kertaa pitää häntä lyötämän, ja ei

pandixi.

24:18 Waan muista että sinäkin olit orja Egyptis/ ja HERra sinun Jumalasi sieltä sinun johdatti/ sentähden minä sinua käsken että nämät tekisit.

24:19 JA coscas pellostas elon leickat/ ja lyhde sinulda sinne unhottu/ älä palaja sitä ottaman/ waan muucalaisen/ orwoin ja lesken olcan se oma/ että HERra sinun Jumalasi siunais sinua caikisa sinun kättes töisä.

24:20 Coscas poiminut olet öljyjuustasi hedelmät/ nijn älä wastudest sitä warista/ waan sen pitä muucalaisen/ orwoin ja lesken oman oleman.

24:21 Ja coscas wijnamäkes korjannut olet/ älä wastudest nijtä jäänniytä hae/ waan ne pitä muucalaisen/ orwoin ja lesken omat oleman.

24:22 Ja muista että sinäkin olet orja ollut Egyptin maalla/ sentähden käsken minä sinua näitä caickia tekemän.

XXV. Lucu

25:1 JOs rijta on miesten välillä/ nijn tuotacan ne oikeuden eteen/ ja duomittacan nijden välillä/ ja duomittacan hurscas hurscaxi/ ja jumalatoimittajaksi.

25:2 Ja jos jumalatoimittaja on ansainnut haawoja/ nijn käsketään duomari hänen langeta maahan/ ja andacan händä nähdens lyödä/ senjälken cuin hänen pahatecons on suuri/ lugun jälken.

25:3 Ja cosca hän on saanut neljäkymmendä haawa/ nijn

enempää, ettei veljeäsi häväistäisi sinun silmiesi edessä antamalla hänelle vielä useampia lyönnejä.

25:4 Älä sido puivan härän suuta.

25:5 Kun veljeksiä asuu yhdessä ja joku heistä kuolee eikä hänellä ole poikaa, niin älköön vainajan leski menkö naimisiin muuhun sukuun, syrjäisen miehen kanssa. Hänen lankonsa yhtyköön häneen, ottakoon hänet vaimokseen ja täyttäköön häntä kohtaan langon velvollisuuden.

25:6 Ja esikoinen, jonka vaimo synnyttää, katsottakoon kuolleen veljen omaksi, ettei hänen nimeänsä pyyhittäisi pois Israelista.

25:7 Mutta jos mies ei suostu ottamaan kälyänsä vaimoksi, niin menköön käly porttiin vanhinten eteen ja sanokoon: Minun lankoni kieltäytyy pyyhittämisestä veljensä nimeä Israelissa; hän ei tahdo täyttää langon velvollisuutta.

25:8 Silloin hänen kaupunkinsa vanhimmat kutsukoot hänet ja puhutelkoot häntä. Ja jos hän pysyy päätöksessään ja sanoo: En suostu ottamaan häntä vaimokseni,

25:9 niin hänen kälynsä astuukoon hänen luoksensa vanhinten silmien eteen ja vetäköön kengän hänen jalastaan, sylkeköön häntä silmille ja lausukoon sanoen: Näin tehtäköön jokaiselle, joka ei vel-

enempää, ettei häntä ylönpalttisesti lyötäisi, ja sinun veljes tulis huonoksi sinun silmäis edessä.

25:4 Ei sinun pidä riittä tappavan härjän suuta sitoman kiinni.

25:5 Koska veljekset asuvat ynnä, ja yksi heistä kuolee pojatoinna, niin ei pidä kuolleen veljen vaimon ottaman muukalaista miestä toisesta suvusta; mutta hänen miehensä veli menkään hänen tykönsä, ja ottakaan veljensä siassa häntä avioksensa.

25:6 Ja ensimmäinen poika, jonka hän synnyttää, pitää nimitettämän kuolleen veljen nimeltä, ettei hänen nimensä peräti hävitettäisi Israelista.

25:7 Jos ei mies tahdo ottaa veljensä vaimoa, niin menkään hänen veljensä vaimo porttiin vanhimpain eteen, ja sanokaan: ei kytyni tahdo herättää veljellensä nimeä Israelissa ja ei tahdo minua kytylain jälkeen naida.

25:8 Niin kaupungin vanhimmat antakaan hänen kutsuttaa edes, ja puhukaan hänen kanssansa. Ja jos hän seisoo ja sanoo: en minä tahdo ottaa häntä;

25:9 Niin hänen natonsa astukaan hänen tykönsä vanhimpain nähden, ja riisukaan kengän hänen jalastansa, ja sylkekään hänen kasvoillensa, ja vastatkaan häntä sanoen: näin jokaiselle pitää tehtämän, joka ei vel-

ei pidä häntä enämbi lyötämän/ ettei häntä ylönpalttisesti lyödäis/ niijn että sinun veljes cadzois cauhiast sinun silmäis edes.

25:4 Älä sido rihtätappawan härjän suuta kijnni.

25:5 COsca weljexet asuwat ynnä/ ja yxi heistä cuole lapsitoinna/ niijn ei pidä sen cuolluen weljen waimon ottaman jotacuta muucalaista miestä toisesta sugusta/ mutta hänen miehens weli mengän hänen tygöns/ ja ottacan häntä awioxens.

25:6 Ja ensimmäinen poica jonga hän synnyttä/ pitä nimitettämän sen cuolluen weljen nimeldä/ ettei hänen nimens peräti häwitettäis Israelist.

25:7 Jos ei se mies ota hänen weljens waimo/ niijn mengän sen cuolluen weljen waimo porttijan wanhemmitten eteen/ ja sanocan: minun mieheni weli ei tahdo herättä weljens nime Israelis/ ja ei tahdo otta minua emännäxens.

25:8 Niijn Caupungin wanhimmat andacan cudzutta hänen edes/ ja puhucan hänen cansans: Ja jos hän seiso/ ja sano: en minä ota häntä.

25:9 Niijn hänen natons astucan hänen tygöns wanhemmitten nähden/ ja rijsucan kengän jalastans/ ja sylkekän hänen caswoillens/ sanoden: Näin jocaidzelle tehdän/ joca ei weljens huonetta rakenna.

jensä huonetta rakenna.	jensä huonetta rakenna,	25:10 Ja hänen nimens cud-
25:10 Ja hänen perhettänsä nimitettäköön sitten Israelissa paljasjalan perheeksi.	25:10 Ja hänen nimensä kutsuttakaan Israelissa paljasjalan huoneeksi.	zuttacan Israelis paljas jalan huonexi.
25:11 Jos kaksi miestä tappelee keskenään ja toisen vaimo tulee auttamaan miestä sen käsistä, joka häntä lyö, ja ojentaa kätensä ja tarttuu tämän häpyyn,	25:11 Jos kaksi miestä keskenänsä tappelevat ja toisen vaimo tulee pelastamaan miestänsä sen kädestä joka häntä lyö, ja kurottaa kätensä ja tarttuu hänen häpyynsä;	25:11 JOs caxi miestä keskenäns rijtelewät/ ja toisen vaimo juoxe hänen tygöns/ ja tahto pelasta miestä hänen kädestäns cuin händä lyö/ ja kädelläns tarttu hänen häpyyns.
25:12 niin hakkaa poikki hänen kätensä säälimättä.	25:12 Niin hakkaa hänen kätensä poikki; sinun silmäs ei pidä säästämän häntä.	25:12 Nijn hacka hänen kätens poicki/ ja sinun silmäs ei pidä säästämän händä.
25:13 Älä pidä kukkarossasi kahdenlaisia punnuksia, suurempia ja pienempiä.	25:13 Älä pidä kahtalaista vaakaa säkissä, suurempaa ja vähempää.	25:13 ÄLä pidä cahtalaista waaca sinun säkisäs/ suurembata ja wähembätä.
25:14 Älä pidä talossasi kahdenlaista eefa-mittaa, suurempaa ja pienempää.	25:14 Eikä myös pidä huoneessas oleman kahtalainen mitta, suurempi ja vähempi.	25:14 Eikä myös pidä sinun huonesas oleman cahtalainen mitta/ suurembi ja wähembi.
25:15 Olkoon sinulla täydet ja oikeat punnukset; olkoon sinulla täysi ja oikea eefamitta, että eläisit kauan siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.	25:15 Mutta sinulla pitää oleman täysi ja oikia vaaka, ja täysi ja oikia mitta, että olisit pitkäijällinen siinä maassa, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa.	25:15 Mutta sinulla pitä oleman täysi ja oikia waaca/ ja täysi oikia mitta: että olisit pitkäijäläinen siinä maasa/ jonga HERra sinun Jumalasi sinulle anda.
25:16 Sillä jokainen, joka näitä tekee, on kauhistus Herralle, jokainen, joka vääryyttä tekee.	25:16 Sillä jokainen, joka näitä tekee, on \Herralle\ sinun Jumalalles kauhistus: kaikki jotka vääryyttä tekevät.	25:16 Sillä jocainen joca näitä teke/ hän on HERralle sinun Jumalalles cauhistus/ nijncuin myös ne caicki jotca wääryyttä tekewät.
25:17 Muista, mitä Amalek teki sinulle matkalla, kun olit lähtenyt Egyptistä,	25:17 Muista mitä Amalekilaiset tekivät sinua vastaan tiellä, kuin Egyptistä läksit:	25:17 Mutta mitä Amalekiterit tiellä teit sinua wastan/ coscas Egyptist läxit.
25:18 kuinka hän, Jumalaa pelkäämättä, tuli sinua vastaan tiellä, kun sinä olit väsynyt ja uuvuksissa, ja eristi sinun yhteydestäsi kaikki heikot, jotka kulkivat jälkipäässä.	25:18 Kuinka he kohtasivat sinua tiellä, ja löivät sinun jälkimäises, kaikki ne jotka heikot olivat ja jälinnä kävivät, koskas väsyksissä ja hervotoin olit, ja ei he Jumalaa peljänneet.	25:18 Cuinga he cohtaisit sinua tiellä/ ja löit sinun jälkimmäises/ caicki ne jotca heicommat olit ja jälkinnä käwit/ coscas wäsyxis ja hervotoin olit/ ja ei he Jumalata peljännet.
25:19 Sentähden, kun Herra, sinun Jumalasi, antaa sinun päästä rauhaan kaikista ympärillä olevista vihollisistasi siinä maassa, jonka Herra,	25:19 Ja pitää tapahtuman, kuin \Herra\ sinun Jumalasi antaa sinun saada levon kaikilta vihamiehiltäs, jotka ympärillä ovat siinä maassa, jonka \Herra\ sinun Ju-	25:19 Cosca HERra sinun Jumalasi anda sinun lewon saada caikilda wihamiehildäs/ jotca ymbärilläs owat siinä maasa/ jonga HERra sinun

sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, ottaaksesi sen omaksesi, niin pyyhi pois Amalekin muisto taivaan alta. Älä tätä unhota.

5 Mooses 26 LUKU

26:1 Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, ja sinä otat sen omaksesi ja asetut siihen,

26:2 niin ota uutiset kaikista maasi hedelmistä, mitä saat satona maastasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, ja pane ne koriin ja lähde siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä asuinsijaksi.

26:3 Ja mene sen tykö, joka siihen aikaan on pappina, ja sano hänelle: Minä tunnustan tänä päivänä Herralle, sinun Jumalallesi, että minä olen tullut siihen maahan, jonka Herra meidän isillemme vannotulla valalla on luvannut antaa meille.

26:4 Ja pappi ottakoon korin sinun kädestäsi ja asettakoon sen Herran, sinun Jumalasi, alttarin eteen.

26:5 Niin lausu Herran, Jumalasi, edessä sanoen: Minun isäni oli harhaileva aramilainen, joka meni Egyptiin, vähäinen joukko mukanaan, ja asui siellä muukalaisena ja tuli siellä suureksi, väkeväksi ja lukuisaksi kansaksi.

26:6 Mutta egyptiläiset kohtelivat meitä pahoin ja rasittivat meitä ja teettivät meillä kovaa työtä.

malas antaa perinnöksi sinulle, ettäs sen omistat, ja sinun pitää peräti hävittämän Amalekilaisten muiston taivaan alta. Älä sitä unohda.

26 LUKU

26:1 Kuin tulet siihen maahan jonka \Herra\ sinun Jumalas sinulle perinnöksi antaa, ja sinä sen omistat, ja asut siinä,

26:2 Niin ota kaikkinaisista sinun maas kasvuista ensimmäiset hedelmät, jotka maasta kasvavat, jotka \Herra\ sinun Jumalas sinulle antaa, pane ne koriin, ja mene siihen siaan, jonka \Herra\ sinun Jumalas valitsee nimensä asumasiaksi,

26:3 Ja mene papin tykö, joka siihen aikaan on, ja sano hänelle: minä tunnustan tänäpäpä \Herran\ sinun Jumalas edessä, että minä olen tullut siihen maahan, jonka \Herra\ meidän isillemme vannoi, meille antaaksensa.

26:4 Ja pappi ottakoon korin kädestäs ja laskekaan sen maahan, \Herran\ sinun Jumalas alttarin eteen.

26:5 Niin lausu sinä, ja sano \Herran\ sinun Jumalas edessä: minun raadollinen isäni oli Syrialainen, ja meni Egyptiin vähällä joukolla, ja oli siellä muukalainen, ja hän tuli siellä suureksi, väkeväksi ja monilukuiseksi kansaksi.

26:6 Mutta Egyptiläiset ahdistivat ja vaivasivat meitä, ja panivat kovan orjuuden meidän päällemme.

Jumalas anda perinnöxi sinulle/ ettäs sen omistat/ nijn häwitä peräti Amalekiterein muisto taiwan alda. Älä sitä unhota.

XXVI. Lucu

26:1 COscas tulet sijhen maahan/ jonga HERra sinun Jumalas sinulle perimisexi anda/ ja sinä sen omistat ja asut sijnä.

26:2 Nijn ota caickinaisist sinun maas caswoist ensimmäiset hedelmät cuin maasta caswa/ cuin HERra sinun Jumalas sinulle anda/ ja pane corijn/ ja mene sijhen siaan/ cuin HERra sinun Jumalas sinulle walidze hänen nimens asumasiaksi.

26:3 Ja mene Papin tygö/ joca sijhen ajcan on/ ja sano hänelle: minä tunnustan tänäpäpä HERran sinun Jumalas edes/ että minä olen tullut sijhen maahan/ jonga HERra meidän Isillem wannoi/ meille andaxens.

26:4 Ja Pappi ottacan corin sinun kädestäs ja laskecan sen maahan/ HERran sinun Jumalas Altarin eteen.

26:5 Nijn wasta sinä/ ja sano HERran sinun Jumalas edes: minun Isän oli radollinen Syrialainen ja meni Egyptijn vähällä joucolla/ että hän siellä olis muucalainen/ ja tuli siellä suurexi/ wäkwäxi ja monexi Canssaxi.

26:6 Mutta Egyptiläiset ahdistit ja waiwaisit meitä/ ja panit cowan orjuden meidän päällem.

26:7 Silloin me huusimme Herran, isiemme Jumalan, puoleen, ja Herra kuuli meidän huutomme ja näki meidän kurjuutemme, vaivamme ja kärsimämme sorron.

26:8 Ja Herra vei meidät pois Egyptistä väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, suurella peljätöksellä, tehden tunnustekoja ja ihmeitä.

26:9 Ja hän toi meidät tähän paikkaan ja antoi meille tämän maan, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä.

26:10 Ja katso, nyt minä tuon uutiset sen maan hedelmistä, jonka sinä, Herra, minulle annoit. Niin aseta ne Herran, sinun Jumalasi, eteen ja kumartaen rukoile Herran, sinun Jumalasi, edessä

26:11 ja iloitse kaikesta hyvästä, minkä Herra, sinun Jumalasi, on antanut sinulle ja sinun perheellesi, sinä ja leeviläinen ja muukalainen, joka asuu sinun keskuudessa-si.

26:12 Kun kolmantena vuotena, kymmenysten vuotena, olet suorittanut loppuun kaikki kymmenykset saamastasi sadosta ja antanut ne leeviläiselle, muukalaiselle, orvolle ja leskelle, ja he ovat syöneet sinun porttiesi sisäpuolella ja tulleet ravituiksi,

26:13 niin sano Herran, Jumalasi, edessä: Minä olen vienyt pois talostani sen, mikä on pyhäkölle pyhitettyä, ja olen antanut sen leeviläiselle ja muukalaiselle, orvolle ja leskelle, aivan sinun käskysi mukaan, jonka olet minulle

26:7 Niin me huusimme \Herran\ meidän isäimme Jumalan tykö, ja \Herra\ kuuli meidän äänemme, ja katsoi meidän tuskaamme, työtämme ja ahdistustamme.

26:8 Ja \Herra\ vei meidät ulos Egyptistä voimallisella kädellä, ja ojennetulla käsivarrella, suurella peljätöksellä, merkeillä ja ihmeillä.

26:9 Ja johdatti meidät tähän paikkaan ja antoi meille tämän maan, maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa.

26:10 Ja nyt katso, minä kannan tässä maan ensimmäisiä hedelmiä, jonka sinä \Herra\ minulle annoit. Ja niin pane ne \Herran\ sinun Jumalasi eteen, ja kumarra \Herran\ sinun Jumalasi edessä,

26:11 Ja ole iloinen kaikesta hyvydestä, minkä \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antoi, ja sinun huoneelles: sinä ja Leviläinen ja muukalainen, joka sinun keskellä on.

26:12 Kuin olet koonnut kaikki kymmenykset sinun vuotes kasvusta kolmantena vuonna, joka on kymmenysten vuosi, niin anna Leviläisille, muukalaisille, orvoille ja leskille, että he söisivät sinun porteissas ja ravittaisiin,

26:13 Ja sano \Herran\ sinun Jumalasi edessä: minä olen tuonut huoneestani sen, mikä pyhitetty on, ja annoin Leviläisille, muukalaisille, orvoille ja leskille, kaiken sinun käskys jälkeen jonka olet minulle käskenyt: en minä harhailut sinun käskystäs, enkä niitä unhotta-

26:7 Nijn me huusim HERran meidän Isäim Jumalan tygö/ ja HERra cuuli meidän änem/ ja cadzoi meidän tuscam/ työm ja ahdistuxem päälle.

26:8 Ja HERra wei meidän Egyptist woimallisella kädellä/ ja ojetulla käsiwarrella/ suuren peljätuxen/ merckein ja ihmetten cansa.

26:9 Ja johdatti meidän tähän paikkaan/ ja andoi myös meille tämän maan/ josa riesca ja hunajata wuota.

26:10 Cadzo/ nyt minä täsä kannan maan ensimmäisiä hedelmitä/ cuin sinä HERra minulle annoit. Ja nijn pane ne HERran sinun Jumalasi eteen/ ja cumarra HERran sinun Jumalasi edes.

26:11 Ja ole iloiskas caikest sijtä hywydest/ cuin HERra sinun Jumalasi sinulle andoi/ ja sinun huonelles/ sinä ja Lewita ja muucalainen joca sinun keskellä on.

26:12 COscas olet coonnut caicki kymmenexet sinun wuodes caswosta colmandena vuonna/ joca on kymmenes-ten vuosi/ nijn anna Lewitaille/ muucalaisille/ orwoille ja leskille/ että he söisit sinun portisas ja rawitaisin.

26:13 Ja sano HERran sinun Jumalasi edes: minä olen tuonut huonestani sen cuin pyhitetty on/ ja annoin Lewitaille/ muucalaisille/ orwoille ja leskille/ caiken sinun käskys jälken/ cuin sinä minulle käskenyt olet/ en minä har-

antanut; en ole rikkonut sinun käskyjäsi enkä niitä unhottanut.

26:14 Minä en syönyt siitä mitään silloin, kun minulla oli suru, enkä vienyt siitä mitään pois silloin, kun olin saastunut, enkä antanut siitä mitään vainajalle. Olen kuullut Herran, minun Jumalani, ääntä; olen tehnyt aivan niin, kuin olet minun käsenyt tehdä.

26:15 Katso pyhästä asunostasi, taivaasta, ja siunaa kansaasi Israelia ja sitä maata, jonka olet meille antanut, niinkuin valalla vanhojen lupasit isillemme, maata, joka vuotaa maitoa ja mettä.

26:16 Tänä päivänä Herra, sinun Jumalasi, käskyy sinun seurata näitä käskyjä ja oikeuksia; noudata ja seuraa niitä kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi.

26:17 Sinä olet tänään kuullut Herran, sinun Jumalasi, julistavan, että hän tahtoo olla sinun Jumalasi ja että sinun on vaellettava hänen teittänsä ja noudatettava hänen käskyjäänsä, säädöksiäänsä ja oikeuksiansa sekä kuultava häntä.

26:18 Ja Herra on kuullut sinun tänä päivänä julistavan, että sinä tahdot olla hänen omaisuuskansansa, niinkuin hän on sinulle puhunut, ja noudattaa kaikkia hänen käskyjäänsä,

26:19 että hän asettaisi sinut korkeammaksi kaikkia luomi-

nut.

26:14 En minä siitä ole syönyt minun surussani, enkä ottanut siitä saastaisuudesta, en myös niistä mitään antanut kuolleille: minä olen ollut \Herran\ minun Jumalani äänelle kuuliainen, ja tehnyt kaiken sen jälkeen, minkä sinä minulle käsenyt olet.

26:15 Katsahda tänne pyhästä asumasiastas taivaasta, ja siunaa sinun kansaasi Israelia ja maata, jonka sinä meille antanut olet, niinkuin sinä vanhoit isillemme, maata, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa.

26:16 Tänäpäpä \Herra\ sinun Jumalasi käskyy sinua tekemään näiden säätyin ja oikeutten jälkeen, niin ettäs pidät ne ja teet niiden jälkeen kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustas.

26:17 \Herran\ edessä olet sinä sen luvannut tänäpäpä, että hän pitää oleman sinun Jumalasi, ja sinä tahdot vaeltaa hänen teittänsä, ja pitää hänen säätyinsä, käskyinsä ja oikeutensa, ja olla kuuliainen hänen äänellensä.

26:18 Ja \Herra\ on sinulle tänäpäpä luvannut, että sinun pitää oleman hänen kansansa, niinkuin hän sinulle on puhunut, että sinun pitää kaikki hänen käskyinsä pitämän.

26:19 Ja hän korottaa sinua kaikkein kansain ylitse, minkä hän tekee ylistyksek-

haillut sinun käskystäsi/ engä sitä unhottanut.

26:14 En minä siitä syönyt minun surussani/ engä ottanut siitä minun saastaisuudesta/ en minä niistä mitään andanut cuolluille/ minä olin Herran minun Jumalani äänelle kuuliainen/ ja tein kaikki ne kuin minulle käsenyt olet.

26:15 Cadzata tänne sinun pyhästä asumasiastas taiwast/ ja siuna sinun Canssas Israelia/ ja se maa kuin sinä meille andanut olet/ nijncuins vanhoit meidän isillem/ sen maan josta rieskaa ja hunajata vuotaa.

26:16 Tänäpäpä HERra sinun Jumalasi käskyy sinun tehdä kaikkein näiden käskyin ja oikeutten jälkeen/ nijn ettäs pidät ne ja teet niiden jälkeen kaikkein sydämestäsi/ ja kaikkein sielustas.

26:17 HERran edessä olet sinä sen puhunut tänäpäpä/ että hän on sinun Jumalasi/ ja sinä waellat kaikki hänen teittänsä/ ja pidät hänen lakinsa/ käskyinsä ja oikeutensa ja olet kuuliainen hänen änellensä.

26:18 Ja HERra on sinulle tänäpäpä sanonut ettäs olet hänen oma Canssans/ nijncuins hän sinulle on puhunut/ että sinun pitää kaikki hänen käskyinsä pitämän.

26:19 Ja hän korottaa sinua kaikkein Canssain ylitse/

ansa kansoja, ylistykseksi, kunniaksi ja kiitokseksi, ja että olisit Herralle, sinun Jumalallesi, pyhitetty kansa, niinkuin hän on puhunut.

5 Mooses 27 LUKU

27:1 Niin Mooses ja Israelin vanhimmat käskivät kansaa sanoen: Noudattakaa kaikkia niitä käskyjä, jotka minä tänä päivänä teille annan.

27:2 Ja kun menette Jordanin yli siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, pystytä itsellesi suuria kiviä ja sivele ne kalkilla.

27:3 Ja kirjoita niihin kaikki tämän lain sanat, kun menet joen yli siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, niinkuin Herra, sinun isiesi Jumala, on sinulle puhunut.

27:4 Ja kun olette menneet Jordanin yli, niin pystyttäkää Eebalin vuorelle ne kivet, joista minä tänä päivänä annan teille käskyn, ja sivele ne kalkilla.

27:5 Ja rakenna siihen alttari Herralle, sinun Jumalallesi, alttari kivistä, joihin et saa rauta-aseella koskea.

27:6 Hakkaamattomista kivistä rakenna Herran, Jumalasi, alttari; uhraa sen päällä polttouhreja Herralle, Jumalallesi,

27:7 ja teurasta teuraita yhteysuhriksi ja syö siellä ja iloitse Herran, Jumalasi, edessä.

27:8 Ja kirjoita kiviin kaikki

si, kiitokseksi ja kunniaksi, että olisit Herralle sinun Jumalalles pyhä kansa, niinkuin hän sanonut on.

27 LUKU

27:1 Sitte Moses ja Israelin vanhimmat käskivät kansalle ja sanoivat: pitäkää kaikki ne käskyt, jotka minä tänäpäpäpä teille käsken.

27:2 Ja sinä päivänä, jona te menette Jordanin yli siihen maahan, jonka Herra sinun Jumalasi sinulle antaa, pitää sinun pystyttämän suuret kivet ja sivuuman ne kalkilla.

27:3 Ja kirjoita niihin kaikki nämät lain sanat, kuin tulet ylitse, että tulisit sille maalle, jonka Herra sinun Jumalasi sinulle antaa, sille maalle joka rieskaa ja hunajaa vuotaa, niinkuin Herra isäis Jumala sanoi sinulle.

27:4 Kuin te siis menette Jordanin yli, niin pystyttäkää ne kivet, joista minä tänäpäpäpä teille käsken, Eebalin vuorella, ja sivutkaat ne kalkilla,

27:5 Ja rakenna siinä Herralle sinun Jumalalles alttari kivistä, joihin ei sinun pidä rautaa satuttaman.

27:6 Rakenna siellä alttari Herralle sinun Jumalalles kokonaisista kivistä, ja uhraa Herralle sinun Jumalalles polttouhria sen päällä.

27:7 Uhraa myös kiitosuhria, ja syö siellä, ja ole iloinen Herran sinun Jumalasi edessä.

27:8 Ja kirjoita kaikki tämän

cuin hän tehnyt on ylistöxexi/ kijtoxexi ja cunniaxi/ että olet HERralle sinun Jumalalles pyhä Canssa/ nijncuin hän sanonut on.

XXVII. Lucu

27:1 MOses ja wanhimmat Israelist käskit Canssalle/ ja sanoit: pitäkät caicki käskyt/ cuin minä tänäpäpäpä teille käsken.

27:2 Ja sinä päiwänä cosca te menette Jordanin ylidze/ sijhen maahan/ jonga HERra sinun Jumalasi sinulle anda/ nijn nosta suuret kiwet/ ja siwu ne kalkilla.

27:3 Ja kirjoita nijhin caicki nämät lain sanat coscas tulet ylidze/ että sinä tulet sille maalle/ cuin HERra sinun Jumalasi sinulle anda/ sen maan josa riesca ja hunajata vuota/ nijncuin HERra sinun Isäis Jumala sanoi sinulle.

27:4 Cosca te sijs menette Jordanin ylidze/ nijn nostacat ne kiwet Eebalin vuorella (cuin minä teille tänäpäpäpä käsken) ja siwucat ne kalkilla.

27:5 Ja rakendacat sijnä HERralle sinun Jumalalles Altari kiwistä/ joihinga ei yxikän rauta ole sattunut.

27:6 Rakenna siellä se Altari HERralle sinun Jumalalles cononaisista kiwistä/ ja uhra HERralle sinun Jumalalles polttouhri sen päälle.

27:7 Uhra myös kijtosuhri/ ja syö siellä/ ja ole iloinen HERran sinun Jumalasi edes.

27:8 Ja kirjoita caicki tämän

tämän lain sanat hyvin selkeästi.	lain sanat selkiästi ja ymmärtäväisesti niihin kiviin.	lain sanat selkiäst ja ymmärtäväisestä njihin kiwijn.
27:9 Ja Mooses ja leeviläiset papit puhuivat kaikelle Israelille sanoen: Ole hiljaa ja kuule, Israel! Tänä päivänä on sinusta tullut Herran, Jumalasi, kansa.	27:9 Ja Moses ynnä pappein ja Leviläisten kanssa puhui kaikelle Israelin kansalle, sanoen: ota vaari ja kuule Israel. Tänäpäpä sinä tuli \Herran\ sinun Jumalaksaksi,	27:9 JA Moses ynnä pappein Lewitain cansa puhuit caikelle Israelin Canssalle/ sanoden: Ota waari ja cuule Israel: tänäpäpä sinä tulit HERran sinun Jumalaksaksi.
27:10 Kuule siis Herra, Jumalaasi, ja noudata hänen käskyjensä ja ohjeitansa, jotka minä tänä päivänä sinulle annan.	27:10 Ettäs kuuliainen olisit \Herran\ sinun Jumalaksänelle ja tekisit hänen käskyinsä ja säätyinsä jälkeen, jotka minä tänäpäpä sinulle käsken.	27:10 Ettäs cuuliainen olisit HERran sinun Jumalaksänelle/ ja tekisit hänen käskyinsä ja oikeuttens jälkeen/ cuin minä tänäpäpä sinun käsken.
27:11 Ja Mooses käski kansaa sinä päivänä sanoen:	27:11 Ja Moses käski kansalle sinä päivänä, ja sanoi:	27:11 JA Moses käski Canssalle sinä päiwänä/ ja sanoi:
27:12 Kun te olette menneet Jordanin yli, asettukoot nämä Garissimin vuorelle siunamaan kansaa: Simeon, Leevi, Juuda, Isaskar, Joosef ja Benjamin.	27:12 Nämät seisokaan Gerisimin vuorella, ja siunatkaan kansaa, kuin olette käyneet Jordanin ylitse: Simeon, Leevi, Juuda, Isaskar, Joseph ja BenJamin.	27:12 Nämät seisocan Grisimin vuorella/ ja siunatcan Canssa/ cosca te oletta käynet Jordanin ylidzen. Simeon/ Lewi/ Juda/ Isaschar/ Joseph ja BenJamin.
27:13 Nämä taas asettukoot Eebalin vuorelle lausumaan kirouksen: Ruuben, Gaad, Asser, Sebulon, Daan ja Naftali.	27:13 Ja nämät seisokaan Eebalin vuorella kiroomassa: Ruben, Gad, Asser, Sebulon, Dan ja Naphtali.	27:13 Ja nämät seisocan Eebalin vuorella kiroman/ Ruben/ Gad/ Asser/ Sebulon/ Dan ja Nephtali.
27:14 Ja leeviläiset lausukoot ja sanokoot kovalla äänellä kaikille Israelin miehille:	27:14 Ja Leviläiset alkakaan ja sanokkaan jokaiselle Israelissa korkialla äänellä:	27:14 Ja Lewitat alcacan/ ja sanocan jocaidzelle Israelist corkialla änellä.
27:15 Kirottu olkoon se, joka tekee jumalankuvan, veistetyt tai valetun, taitajan käden tekemän, kauhistukseksi Herralle, ja joka salaa sen pestyttä. Ja kaikki kansa vastatkoon ja sanokoon: Amen.	27:15 Kirottu olkoon, joka tekee kaivetun tahi valetun epäjumalan kuvan \Herralle\ kauhistukseksi, virkamiesten käsialaisen, ja pitää sen salaa, ja kaikki kansa vastatkaan ja sanokkaan: amen.	27:15 Kirottu olcon joca epäjumalan eli waletun cuwan teke HERralle cauhistuxexi/ wircamiesten käsialaisen/ ja pitä sen sala. Ja caicki Canssa wastackan ja sanocan/ Amen.
27:16 Kirottu olkoon se, joka häpäisee isäänsä tai äitiänsä. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen.	27:16 Kirottu olkoon, joka isäänsä eli äitinsä ylönkatsoo, ja kaikki kansa sanokkaan: amen.	27:16 Kirottu olcon joca Isäänsä eli äitiänsä kiroile/ ja caicki Canssa sanocan/ Amen.
27:17 Kirottu olkoon se, joka siirtää lähimmäisensä rajan. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen.	27:17 Kirottu olkoon, joka lähimmäisensä rajan siirtää, ja kaikki kansa sanokkaan: amen.	27:17 Kirottu olcon joca lähimmäisensä rajan sijrtä/ ja caicki Canssa sanocan/ Amen.
27:18 Kirottu olkoon se, joka vie sokean harhaan tieltä. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen.	27:18 Kirottu olkoon, joka laskee sokian eksymään tiellä, ja kaikki kansa sanokkaan:	27:18 Kirottu olcon joca laske sokian exymän tiellä/ ja caicki Canssa sanocan/

	amen.	Amen.
27:19 Kirottu olkoon se, joka vääristää muukalaisen, orvon tai lesken oikeuden. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen.	27:19 Kirottu olkoon, joka muukalaisen, orvon ja lesken oikeuden vääntää, ja kaikki kansa sanokaan: amen.	27:19 Kirottu olcon joca muucalaisen/ orwoin ja leskein oikeuden wäändä/ ja caicki Canssa sanocan/ Amen.
27:20 Kirottu olkoon se, joka makaa äitipuolensa kanssa, sillä hän nostaa isänsä peitteen. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen.	27:20 Kirottu olkoon, joka isänsä emännän tykönä makaa, että hän paljasti isänsä peitteen, ja kaikki kansa sanokaan: amen.	27:20 Kirottu olcon joca Isäns emännän tykönä maca/ että hän paljasti Isäns peittämisen/ ja caicki Canssa sanocan/ Amen.
27:21 Kirottu olkoon se, joka sekaantuu eläimeen. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen.	27:21 Kirottu olkoon, joka johonkuhun eläimeen ryhtyy, ja kaikki kansa sanokaan: amen.	27:21 Kirottu olcon joca eläimeen ryhty/ ja caicki Canssa sanocan/ Amen.
27:22 Kirottu olkoon se, joka makaa sisarensa, isänsä tytären tai äitinsä tyttären, kanssa. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen.	27:22 Kirottu olkoon, joka sisarensa makaa, joka hänen isänsä eli äitinsä tytär on, ja kaikki kansa sanokaan: amen.	27:22 Kirottu olcon joca sisarens maca/ joca hänen Isäns eli äitins tytär on/ ja caicki Canssa sanocan/ Amen.
27:23 Kirottu olkoon se, joka makaa anoppinsa kanssa. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen.	27:23 Kirottu olkoon, joka anoppinsa makaa, ja kaikki kansa sanokaan: amen.	27:23 Kirottu olcon joca Anoppins maca/ ja caicki Canssa sanocan/ Amen.
27:24 Kirottu olkoon se, joka salaa murhaa lähimmäisensä. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen.	27:24 Kirottu olkoon, joka lähimmäisensä salaisesti lyö, ja kaikki kansa sanokaan: amen.	27:24 Kirottu olcon joca lähimmäisens salaisest lyö/ ja caicki Canssa sanocan/ Amen.
27:25 Kirottu olkoon se, joka ottaa lahjuksen surmatakseen viattoman. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen.	27:25 Kirottu olkoon, joka lahjoja ottaa, lyödäksensä viatointa verta, ja kaikki kansa sanokaan: amen.	27:25 Kirottu olcon joca lahjoja otta/ lyödäxens wiatoin-da werta/ ja caicki Canssa sanocan/ Amen.
27:26 Kirottu olkoon se, joka ei pidä tämän lain sanoja eikä täytä niitä. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen.	27:26 Kirottu olkoon, joka ei kaikkia näitä lain sanoja täytä, että hän niiden jälkeen tekis, ja kaikki kansa sanokaan: amen.	27:26 Kirottu olcon joca ei caickia näitä lain sanoja täytä/ että hän sen jälkeen teke/ ja caicki Canssa sanocan/ Amen.

5 Mooses 28 LUKU

28:1 Jos kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja pidät tarkoin kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, niin Herra, sinun Jumalasi, asettaa sinut korkeammaksi kaikkia kansoja maan päällä.

28 LUKU

28:1 Ja jos sinä olet \Herran\ sinun Jumalasi äänelle ahkerasti kuuliainen, ettäs pidät ja teet kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänäpäpä sinulle käsken, niin \Herra\ sinun Jumalasi tekee sinun korkeammaksi kaikkia kansoja maan päällä.

XXVIII. Lucu

28:1 JA jos sinä olet sinun HERras Jumalasi äänelle cuuliainen/ ettäs pidät ja teet caicki hänen käskynsä/ jotca minä tänäpäpä sinulle käsken/ nijn HERra sinun Jumalasi teke sinun corkiammaxi caicke Canssa maan päällä.

<p>28:2 Ja kaikki nämä siunaukset tulevat sinun osaksesi ja saavuttavat sinut, jos kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä.</p>	<p>28:2 Ja kaikki nämät siunaukset tulevat sinun päälles, saavuttavat sinun, että \Herran\ sinun Jumalasi äänelle kuuliainen olit.</p>	<p>28:2 Ja kaikki nämät siunaukset tulevat sinun päälles ja saavuttavat sinuun/ että HERran sinun Jumalasi äänelle kuuliainen olit.</p>
<p>28:3 Siunattu olet sinä kaupungissa ja siunattu olet kedolla.</p>	<p>28:3 Siunattu olet sinä kaupungissa, siunattu pellolla.</p>	<p>28:3 Siunattu olet sinä kaupungis/ siunattu pellolla.</p>
<p>28:4 Siunattu on sinun kohtusi hedelmä ja maasi hedelmä ja sinun karjasi hedelmä, raavaittesi vasikat ja lampaittesi karitsat.</p>	<p>28:4 Siunattu on ruumiisi hedelmä, ja maasi hedelmä, ja karjasi hedelmä, eläintesi hedelmä, ja lammaslaumas hedelmät.</p>	<p>28:4 Siunattu on sinun ruumiisi hedelmä/ sinun maasi hedelmä/ sinun karjasi hedelmä/ sinun eläintesi hedelmä/ ja sinun lammaslaumas hedelmät.</p>
<p>28:5 Siunattu on sinun korisi ja sinun taikinakaukalosi.</p>	<p>28:5 Siunattu on korisi ja tähtees.</p>	<p>28:5 Siunattu on sinun korisi ja sinun tähtees.</p>
<p>28:6 Siunattu olet tullessasi ja siunattu olet lähtiessäsi.</p>	<p>28:6 Siunattu olet sinä käydessäs sisälle, ja siunattu käydessäs ulos.</p>	<p>28:6 Siunattu olet sinä käydessäs sisälle ja käydessäs ulos.</p>
<p>28:7 Herra antaa sinun voittaa vihollisesi, jotka nousevat sinua vastaan; yhtä tietä he lähtevät sinua vastaan, mutta seitsemää tietä he sinua pakenevat.</p>	<p>28:7 Ja \Herra\ langettaa vihollisesi sinun edessäs, jotka sinua vastaan nousevat; yhtä tietä he tulevat sinua vastaan, ja seitsemää tietä pitää heidän pakeneman sinun edessäs.</p>	<p>28:7 Ja HERra langettaa sinun vihollisesi sinun edessäs/ jotka sinua vastaan nousevat. Yhtä tietä he tulevat sinua vastaan/ ja seitsemää tietä myöden pitää heidän pakeneman sinun edessäs.</p>
<p>28:8 Herra käskää siunauksen seurata sinua jyvääitoissasi ja kaikessa, mihin ryhdyt; hän siunaa sinua siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.</p>	<p>28:8 \Herra\ käskää siunauksen olla sinun kanssasi sinun riuhessäs ja kaikissa mitä sinä aiot, ja siunaa sinun siinä maassa, jonka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antaa.</p>	<p>28:8 HERra käskää siunauksen olla sinun kanssasi/ sinun riuhessäs/ ja kaikissa cuins aivoit. Ja siuna sinun siinä maassa/ jonka HERra sinun Jumalasi sinulle antaa.</p>
<p>28:9 Herra korottaa sinut hänelle pyhitetyksi kansaksi, niinkuin hän valalla vannoen on sinulle luvannut, jos sinä noudatat Herran, sinun Jumalasi, käskyjä ja vaellat hänen teitensä.</p>	<p>28:9 \Herra\ asettaa sinun itsellensä pyhäksi kansaksi, niinkuin hän vannoi sinulle, koska pidät \Herran\ sinun Jumalasi käskyt ja hänen teitensä vaellat,</p>	<p>28:9 HERra korottaa sinun itsellensä pyhäksi kansaksi/ niinkuin hän vannoi sinulle/ että pidät HERran sinun Jumalasi käskyt/ ja hänen teitensä vaellat.</p>
<p>28:10 Ja kaikki kansat maan päällä näkevät, että Herra on ottanut sinut nimiinsä; ja he pelkäävät sinua.</p>	<p>28:10 Että kaikki kansat maan päällä näkevät sinun olevan \Herran\ nimeen nimetty, ja pitää sinua pelkäämän.</p>	<p>28:10 Että kaikki kansat maan päällä näkevät olevan sinun HERran nimeen nimetty/ ja pitää sinua pelkäämän.</p>
<p>28:11 Ja Herra antaa sinulle ylen runsaasti hyvää, tekee sinun kohtusi hedelmän, kar-</p>	<p>28:11 Ja \Herra\ lahjoittaa sinun runsaasti hyvyydellä, sekä kohtusi hedelmällä, kar-</p>	<p>28:11 Ja HERra lahjoittaa sinun runsaasti hyvyydellä/ sekä kohtusi hedelmällä/ carjas</p>

<p>jasi hedelmän ja maasi hedelmän ylen runsaaksi siinä maassa, jonka Herra sinun isillesi vannotulla valalla on luvannut antaa sinulle.</p>	<p>jas hedelmällä, ja maas hedelmällä, siinä maassa, jonka \Herra\ vannoi sinun isilles, sinulle antaaksensa,</p>	<p>hedelmällä/ siinä maasa/ jonga HERra wannoi sinun isilles/ sinulle andaxens.</p>
<p>28:12 Herra avaa sinulle rikkaan aarrekkammionsa, taivaan, antaakseen sinun maallesi sateen aikansa ja siunatakseen kaikki sinun kättesi työt; ja sinä lainaat monelle kansalle, mutta sinun itsesi ei tarvitse lainaa ottaa.</p>	<p>28:12 \Herra\ avaa sinulle hyvän tavaransa, taivaan, antaaksensa maalles sateen ajallansa ja siunataksensa kaikki sinun käsialas; ja sinä lainaat monelle kansalle, mutta et sinä keneltäkään lainaksi ota.</p>	<p>28:12 Ja HERra awa sinulle hänen hyvän tawarans/ taivan/ andaxens sinun maalles saten ajallans/ ja siunataxens caicki sinun käsialas: Ja sinä lainat monelle Canssalle/ mutta et sinä keldäkän lainan ota.</p>
<p>28:13 Ja Herra tekee sinut pääksi eikä hännäksi; sinä aina vain ylenet etkä koskaan alene, jos tottelet Herran, sinun Jumalasi, käskyjä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, että ne tarkoin pitäisit,</p>	<p>28:13 Ja \Herra\ asettaa sinun pääksi, eikä hännäksi: sinä olet aina ylimmäinen etkä alimmainen, koska olet \Herran\ sinun Jumaläs käskyille kuuliainen, jotka minä tänäpäpä sinun käsken pitää ja tehdä,</p>	<p>28:13 Ja HERra asetta sinun pääxi/ ja ei hännäxi: sinä aina ylimmäinen olet ja et alimmainen/ että olet HERran sinun Jumaläs käskyille cuuliainen/ jotca minä tänäpäpä sinun käsken pitä ja tehdä.</p>
<p>28:14 etkä poikkeaa oikealle etkä vasemmalle yhdestäkään niistä sanoista, jotka minä tänä päivänä teille annan, et seuraa muita jumalia etkä palvele niitä.</p>	<p>28:14 Ja et luovu niistä sanoista, jotka minä tänäpäpä teille käsken, ei oikialle eikä vasemmalle puolelle, muiden jumalain jälkeen vaeltaakses ja heitä palvellakses.</p>	<p>28:14 Ja et luowu nijstä sanoista/ jotca minä tänäpäpä sinulle käsken/ eikä oikialle eli wasemalle puolelle/ muiten jumalitten jälken waeldaxes ja heitä palwellaxes.</p>
<p>28:15 Mutta jos sinä et kuule Herran, sinun Jumalasi, ääntä etkä tarkoin pidä kaikkia hänen käskyjensä ja säädöksiänsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, niin kaikki nämä kiroukset tulevat sinun päällesi ja saavuttavat sinut.</p>	<p>28:15 Mutta ellet sinä kuule \Herran\ sinun Jumaläs ääntä, pitääkses ja tehdäkses kaikki hänen käskyjensä ja säätyjensä, jotka minä tänäpäpä sinulle käsken, niin kaikki nämät kiroukset tulevat sinun päälles ja sattuvat sinuun.</p>	<p>28:15 MUtta ellet sinä cuule HERran sinun Jumaläs äändä/ pitäxes ja tehdäxes caicki hänen käskyns ja oikeudens/ jotca minä tänäpäpä sinulle käsken/ nijn caicki nämät kirouxet tulewat sinun päälles ja sattuwat.</p>
<p>28:16 Kirottu olet sinä kaupungissa ja kirottu olet kedolla.</p>	<p>28:16 Kirottu olet sinä kaupungissa, kirottu pellolla.</p>	<p>28:16 Kirottu olet sinä Caupungis/ kirottu pellolla.</p>
<p>28:17 Kirottu on sinun korisi ja sinun taikinakaukalosi.</p>	<p>28:17 Kirottu on koris ja tähtees.</p>	<p>28:17 Kirottu on sinun coris ja tähtes.</p>
<p>28:18 Kirottu on sinun kohtusi hedelmä ja maasi hedelmä, kirotut sinun raavaittesi vasikat ja lampaittesi karitsat.</p>	<p>28:18 Kirottu on ruumiis hedelmä, maas hedelmä, karjas hedelmä, lammaslaumas hedelmä.</p>	<p>28:18 Kirottu on sinun ruumis hedelmä/ sinun carjas hedelmä/ sinun lammaslaumas hedelmä.</p>
<p>28:19 Kirottu olet tullessasi ja kirottu olet lähtiessäsi.</p>	<p>28:19 Kirottu olet sinä käydessäs sisälle, kirottu käy-</p>	<p>28:19 Kirottu olet sinä käydesäs sisälle/ kirottu käy-</p>

	dessäs ulos.	desäs ulos.
28:20 Herra lähettää sinun sekaasi kirousta, hämminkiä ja uhkaa, mihin tahansa ryhdyt, kunnes äkisti tuhoudut ja hukut töittesi pahuuden tähden, kun olet minut hyljännyt.	28:20 \Herra\ lähettää sinun sekaas kirouksen, tyhmyyden ja rangaistuksen kaikissa sinun aivoituksissas, siihenasti että hukut ja pian catoat pahain tekois tähden, että minun hylkäsit.	28:20 HERra lähettä sinun secaas onnettomuden/ tyhmyden ja wahingon/ caikisa sinun aivoituxisas/ siihenasti että hucut ja pian catoat sinun pahain tecois tähden/ että minun hyljäisit.
28:21 Herra antaa ruttotaudin tarttua sinuun, kunnes se sukupuuttoon hävittää sinut siitä maasta, jota menet ottamaan omaksesi.	28:21 \Herra\ antaa ruttotaudin riippua sinussa, siihenasti että hän sinun hukuttais siitä maasta, jotas tulet omistamaan.	28:21 HERra ryhdyttä sinuun ruttotaudin/ siihenasti että hän sinun hucutais sijtä maasta/ jotas tulet omistaman.
28:22 Herra lyö sinua hivutustaudilla, kuumeella, poltteella ja tulehduksella, kuivuudella, nokitähkillä ja viljan ruosteella, ja ne vainoavat sinua, kunnes menehdyt.	28:22 \Herra\ lyö sinua kuvataudilla, lämpimällä taudilla, poltteella, palavuudella, kuivuudella, kuumuudella ja keltataudilla, ja vainoo sinua, siihenasti että hän sinun kadottaa.	28:22 HERra lyö sinua paisumilla/ wilutaudilla/ polttella/ palolla/ poudalla/ myrkyllisellä ilmalla/ kellaisella taudilla/ ja waino sinua siihenasti että hän sinun hucutta.
28:23 Ja taivaasi, joka on sinun pääsi päällä, on niinkuin vaski, ja maa, joka on allasi, on niinkuin rauta.	28:23 Ja sinun taivaas, joka sinun pääs päällä on, pitää niinkuin vasken oleman, ja maan, joka sinun allas on, niinkuin raudan.	28:23 Taiwan cuin sinun pääs päällä on/ pitä nijncuin wasken oleman/ ja maan sinun allas nijncuin raudan.
28:24 Herra muuttaa sinun maasi sateen tomuksi ja tuhaksi; taivaasta se tulee sinun päällesi, kunnes tuhoudut.	28:24 \Herra\ antaa maalles tomun ja tuhan sateen edestä taivaasta sinun päälles, siihenasti että hukutetaan.	28:24 HERra anda sinun maalles tomun ja tuhan saten edest taiwast sinun päälles/ siihenasti että hän sinun hucutta.
28:25 Herra antaa sinun vihollistesi voittaa sinut; yhtä tietä sinä menet heitä vastaan, mutta seitsemää tietä sinä heitä pakenet; ja sinä tulet kauhistukseksi kaikille valtakunnille maan päällä.	28:25 \Herra\ lyö sinun vihollistes edessä. Yhtä tietä sinä menet heidän tykönsä, mutta seitsemän tien kautta sinä heidän edellänsä pakenet, ja sinä hajoitetaan kaikkein valtakuntain sekaan maan päällä.	28:25 HERra lyö sinua sinun wiholistes edes/ yhtä tietä myöden sinä menet heidän tygöns/ mutta seidzemen tien cautta sinä heidän edelläns pakenet/ ja sinä hajotetan caickein waldacundain secaa maan päällä.
28:26 Ja ruumiisi joutuvat ruuaksi kaikille taivaan linnuille ja maan eläimille, eikä kukaan karkoita niitä.	28:26 Sinun ruumiis on rawinnoksi kaikille taivaan linnuille ja kaikille maan pedoille, ja ei kenkään heitä karkota.	28:26 Sinun ruumis on rawinnoxia caikille taiwan linnuille/ ja caikille maan pedoille/ ja ei kengän heitä carcota.
28:27 Herra lyö sinua Egyptin paiseilla ja ajoksilla, ihottumalla ja ruvella, joista et parannu.	28:27 \Herra\ lyö sinun Egyptin paisumilla, häpiällisillä veripahkoilla, ruvilla ja syyhelmällä, niin ettes taida parantua.	28:27 HERra lyö sinun Egyptin paisumilla/ häpiällisillä weripahgoilla/ ruvilla ja syhelmällä/ nijn ettes parane.
28:28 Herra lyö sinua hulluu-	28:28 \Herra\ lyö sinun	28:28 HERra lyö sinun tyh-

della, sokeudella ja mielisai-
raudella.

28:29 Sinä haparoi keskellä
päivää, niinkuin sokea hapa-
roi pimeässä; sinä et menesty
teilläsi, vaan kaiken elinaikasi
sinä olet oleva sorrettu ja
ryöstetty, eikä ole auttajaa.

28:30 Sinä kihlaat naisen,
mutta toinen makaa hänet;
sinä rakennat talon, mutta et
siinä asu; sinä istutat viinitar-
han, mutta et korjaa sen he-
delmää.

28:31 Härkäsi teurastetaan
sinun silmiesi edessä, mutta
sinä et sitä syö; aasisi ryös-
tetään sinulta sinun nähtesi
eikä sitä anneta sinulle takai-
sin; lampaasi joutuvat sinun
vihollistesi valtaan, eikä sinul-
la ole auttajaa.

28:32 Sinun poikasi ja tyttä-
resi joutuvat vieraan kansan
valtaan, ja sinun silmäsi nä-
kevät sen ja raukeavat heitä
alinomaa ikävöidessäsi, mutta
sinä et voi sille mitään.

28:33 Sinun maasi hedelmän
ja kaiken sinun vaivannäkösi
kuluttaa kansa, jota sinä et
tunne; kaiken elinaikasi sinä
olet oleva sorrettu ja runnel-
tu.

28:34 Ja sinä tulet hulluksi
siitä, mitä sinun silmäsi näke-
vät.

28:35 Herra lyö sinuun, sinun
polviisi ja pohkeisiisi, pahoja
paiseita, joista et parannu,
kantapäätä kiireeseen asti.

28:36 Herra vie sinut ja ku-

hourauksella, sokeudella ja
sydämen tyhmyydellä,

28:29 Ja sinä koperoitset
puolipäivänä niinkuin sokia
pimiässä koperoitsee, ja et
menesty teissäsi, ja sinä kär-
sit väkivaltaa ja vääryyttä,
niinkauvan kuin elät, ja ei
kenkään sinua auta.

28:30 Vaimon sinä kihlaat,
mutta toinen sen makaa;
huoneen sinä rakennat, mut-
ta et sinä saa hänessä asua;
viinamäen sinä istutat, mut-
ta et sinä saa sitä yhteiseksi
tehdä.

28:31 Sinun härkäs teuras-
tetaan silmäis nähden, mut-
ta et sinä saa hänestä syödä.
Aasis otetaan väkivallalla
sinun nähdes, ja ei sinulle
anneta sitä jälleen. Lampaas
annetaan vihollisilles, ja ei
kenkään sinua auta.

28:32 Sinun poikas ja tyttä-
res annetaan toiselle kansal-
le, niin että sinun silmäs sen
näkevät, ja hiveltyvät heistä
joka päivä, ja ei yhtään väke-
vyyttä pidä sinun käsissäsi
oleman.

28:33 Sinun maasi hedelmän
ja kaikki sinun työs se kansa
syö, jota et tunne, ja sinun
täytyy ainoastansa vääryyttä
kärsiä ja sorrettuna olla ko-
ko sinun elinaikanas.

28:34 Ja sinä tulet mielettö-
mäksi niistä, mitä silmäs
näkevät.

28:35 \Herra\ lyö sinua pa-
hoilla paisumilla polvissas ja
pohkeissas, niin ettes taida
parantua jalkapöydästä niin
pääs lakeen asti.

28:36 \Herra\ antaa sinun

mydellä/ sokeudella ja sydä-
men kiuculla.

28:29 Ja sinä coperoidzet
puoli päivänä/ niinkuin sokia
pimiäs coperoidze/ ja et me-
nesty sinun teisäs. Ja sinä
kärsit väkiwalda ja vääryttä/
nijncauwan cuins elät/ ja ei
kengän sinua auta.

28:30 Waimon sinä kihlat/
mutta toinen sen maca: huo-
nen sinä rakennat/ mutta et
sinä saa hänes asua: wijna-
puita sinä istutat/ mutta et
sinä saa nijtä yhteisexi tehdä.

28:31 Sinun härkäs teuraste-
tan sinun silmäis nähden/
mutta et sinä saa hänestä
syödä. Sinun Asis otetan vä-
kiwallalla sinun nähdes/ ja ei
sinulle anneta jällens. Sinun
lambas annetan sinun wiholi-
silles/ ja ei kengän sinua
auta.

28:32 Sinun poicas ja tyttäres
annetan toiselle Canssalle/
nijn että sinun silmäs sen
näkevät/ ja hiweldywät heistä
jocapäiwä/ ja ei yhtän väke-
vyyttä pidä sinun käsissäsi
oleman.

28:33 Sinun maasi hedelmän
ja caicki sinun työs se Cans-
sa syöwät/ jotas et tunne/
ja sinun täyty vääryttä kär-
siä/ ja sortuna olla coco si-
nun elin aicanas.

28:34 Ja sinä tulet mielettö-
mäxi nijstä cuin sinun silmäs
näkevät.

28:35 HERra lyö sinun pahal-
la paisumalla polwissas ja
pohkeissas/ nijn ettes taida
parata pöytäjalast nijn pään-
laken asti.

28:36 HERra sinun Cuningas/

ninkaan, jonka sinä itsellesi asetat, kansan luo, jota sinä et tunne ja jota sinun isäsi eivät tunteneet; ja siellä sinä palvelet muita jumalia, puu- ja kivijumalia.

28:37 Ja sinä tulet kauhistukseksi, sananparreksi ja pistopuheeksi kaikille niille kansoille, joiden keskuuteen Herra sinut kuljettaa.

28:38 Paljon siementä sinä viet pellollesi, mutta vähän sinä korjaat, sillä heinäsiirakat hävittävät sen.

28:39 Viinitarhoja sinä istutat ja hoidat, mutta viiniä et saa juodaksesi etkä tallettaaksesi, sillä madot syövät sen.

28:40 Öljypuita sinulla on kaikkialla alueellasi, mutta öljyllä et sinä itseäsi voitele, sillä sinun öljymarjasi varisevat maahan.

28:41 Poikia ja tyttäriä sinulle syntyy, mutta et saa niitä pitää, sillä he vaeltavat vankeuteen.

28:42 Tuhohyönteiset valtaavat kaikki sinun puusi ja sinun maasi hedelmän.

28:43 Muukalainen, joka asuu keskuudessasi, kohoaa sinun ylitsesi yhä ylemmäksi, mutta sinä painut aina alemmaksi.

28:44 Hän lainaa sinulle, mutta sinä et voi lainata hänelle. Hän tulee pääksi, mutta sinä hännäksi.

28:45 Kaikki nämä kiroukset tulevat sinun päällesi, vainoavat sinua ja saavuttavat sinut, kunnes tuhoudut, koska et kuullut Herran, sinun Jumalasi, ääntä etkä noudattanut

ja sinun kuninkaas, jonka itsellesi asettanut olet, vaeltaa sen kansan tykö, jota et sinä tunne, eikä sinun isäs, ja siellä sinä palvelet muukalaisia jumalia, puita ja kiviä.

28:37 Ja sinun pitää tuleman kauhistukseksi, sananlaskuksi ja jutuksi kaikkein kansain seassa, joihin \Herra\ ajaa sinun.

28:38 Sinä kylvät paljo siementä peltoon, mutta tuot vähän sisälle; sillä heinäsiirakat syövät sen.

28:39 Viinamäen sinä istutat ja ruokkoat, mutta et saa siitä juoda viinaa, et myös koota; sillä madot sen syövät.

28:40 Öljypuita on sinulla kaikissa sinun maas paikoissa, mutta ei sinun pidä voiteleman sinuas öljyllä; sillä öljypuus revitään ylös.

28:41 Poikia ja tyttäriä sinä siität, ja et kuitenkaan niitä nautitse; sillä ne viedään vangittuna pois.

28:42 Kaikki sinun puus ja maas hedelmän omistavat siirakat.

28:43 Muukalainen, joka sinun tykönäs on, ylennetään sinun ylitses, ja on alati ylinnä; mutta sinä alennetaan ja alati alinna olet.

28:44 Hän lainaa sinulle, mutta ei sinä voi hänelle lainata. Hän on pää, ja sinun pitää hännän oleman.

28:45 Ja kaikki nämät kiroukset tulevat sinun päälles ja sinua vainoovat, ja sinuun sattuvat, siihenasti että hukut; ettes \Herran\ sinun Jumaläs ääntä kuullut, pitääkses hänen käskynsä ja

jongas idzelles asettanut olet/ aja sen Canssan tygö/ jotas et tunne/ eikä sinun Isäs/ ja siellä sinä palvelet muucalaisia jumalita/ puita ja kiwiä.

28:37 Ja sinä olet cauhistus/ sananlascu ja pilcka caickein Canssain seas/ joihinga HERRa aja sinun.

28:38 Sinä kylvät paljo siementä/ waan vähän tuot sisälle/ sillä heinäsiirakat syövät ne.

28:39 Wijnapuita sinä istutat ja työtä teet/ mutta et saa nijstä wijna juoda eli coota: sillä madot ne syövät.

28:40 Öljypuita on sinun caickis maas paicoisa/ mutta ei sinun pidä voiteleman sinuas öljyllä: sillä sinun öljypuus rewitän ylös.

28:41 Poikia ja tyttäritä sinä sijtät/ ja et cuitengaan nijtä nautidze: sillä ne wiedän fangittuna pois.

28:42 Caicki sinun puus ja maas hedelmän syövät turilat.

28:43 Muucalainen cuin sinun tykönäs on/ yletän/ ja on alati ylinnä/ mutta sinä alentan ja alati alinna olet.

28:44 Hän laina sinulle/ mutta et sinä woi hänelle lainata. Hän on pää/ ja sinun pitää hännän oleman.

28:45 Ja caicki nämät kiroukset tulewat sinun päälles/ ja sinua wainowat/ ja sinuun sattuwat/ siihenasti että hukutetan/ ettes HERRan sinun Jumaläs ändä cuullut/ ja et-

hänen käskyjänsä ja säädöksiänsä, jotka hän on sinulle antanut.	säätyensä, jotka hän sinulle on käsenyt.	täs hänen käskyns ja oikeudens pitäisit/ jotca hän sinulle on käsenyt.
28:46 Ne jäävät merkkeinä ja ihmeinä sinuun ja sinun jälkeksi iankaikkisesti.	28:46 Sentähden ovat ne sinussa merkiksi ja ihmeiksi ja sinun siemenessä iankaikkisesti,	28:46 Sentähden owat ne sinus merkeixi ja ihmeixi/ ja sinun siemenesäs ijancaikkisest.
28:47 Koska et palvellut Herraa, sinun Jumalaasi, ilolla ja sydämen halulla, kun sinulla oli yltäkyllin kaikkea,	28:47 Ettes palvellut \Herraa\ sinun Jumalaas iloisella ja riemuisella sydämellä, koska sinulla kaikkinaista kyllä oli.	28:47 Ettes palwellut HERra sinun Jumalatas iloisella ja riemuisella sydämellä/ cosca sinulla caickinaista kyllä oli.
28:48 on sinun palveltava vihollisiasi, jotka Herra sinun kimppuusi lähettää, nälässä ja janossa ja alastomuudessa ja kaiken puutteessa. Ja hän panee sinun kaulallesi rautaisen ikeen, kunnes hän sinut tuhoaa.	28:48 Ja sinun pitää palvelleman vihollisias, jotka \Herra\ lähettää sinun päälles, nälässä ja janossa, alastomuudessa ja kaikkinaisesa puutteessa. Ja hän panee sinun kaulaas rautaisen ikeen, siihenasti että hän sinun hukuttaa.	28:48 Ja sinä palwelet wihollisias/ jotca sinulle HERra lähettä/ näljäs ja janos/ alastomudes ja caickinaises puuttumises. Ja hän pane sinun caulaas rautaisen iken siihenasti että hän sinun hukutta.
28:49 Herra nostaa sinua vastaan kaukaisen kansan, joka tulee maan äärestä lentäen niinkuin kotka, kansan, jonka kieltä sinä et ymmärrä;	28:49 \Herra\ lähettää kansan sinun päälles taampaa maailman äärestä, niinkuin kotka lentäis, kansan, jonka puhetta et sinä ymmärrä,	28:49 HERra lähettä Canssas sinun päälles taamba mailman ärestä/ nijncuin cotcan/ jonga puhetta et sinä ymmärrä.
28:50 tuimakatseisen kansan, joka ei armahda vanhaa eikä sääli nuorta.	28:50 Häpeemättömän kansan, joka ei karta vanhaa eikä armaitse nuorukaista,	28:50 Häpiämättömän Canssan/ joca ei carta wanha/ eikä armaidze nuorucaista.
28:51 Se syö sinun karjasi hedelmän ja maasi hedelmän, kunnes sinä tuhoudut; se ei jätä sinulle mitään, ei jyviä ei viiniä eikä öljyä, ei raavaittesi vasikoita eikä lampaittesi karitsoita, kunnes on tehnyt sinusta lopun.	28:51 Ja syö karjas hedelmän ja maas hedelmän, siihenasti että hukut, eikä jätä sinulle mitäkään jyvistä, viinasta, öljystä, karjan eli lammasten hedelmästä, siihenasti että hän sinun kadottaa,	28:51 Ja syö sinun carjas hedelmän ja sinun maas hedelmän/ siihenasti että hukutetan. Ja ei hän sinulle jätä mitäkän jywist/ wijnast/ öljyst/ carjan eli lammasten hedelmästä/ siihenasti että hän sinun cadotta.
28:52 Ja se ahdistaa sinua kaikissa porteissasi, kunnes korkeat ja lujat muurisi, joihin sinä luotit, kukistuvat kaikkialla maassasi. Se ahdistaa sinua kaikissa porteissasi kaikkialla sinun maassasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antanut.	28:52 Ja ahdistaa sinua kaikissa porteissas, siihenasti että hän kukistaa maahan korkiat ja vahvat muurisi, joihin sinä luotat, kaikissa maakunnissas; ja sinä ahdistetaan kaikissa porteissas, koko sinun maassas, jonka \Herra\ sinun Jumalasinulle antanut on.	28:52 Ja ahdistaa sinua caikissa sinun porteissas/ siihenasti että hän cukista maahan sinun corkiat ja wahwat muurisi/ joihins idzes luotat/ caikisa sinun maacunnissas. Ja sinä ahdistetan caikisa sinun porteissas/ sinun coco maassas/ jonga HERra sinun Jumalasinulle andanut on.
28:53 Siinä hädässä ja ahdis-	28:53 Sinun täytyy syödä	28:53 Slnun täyty syödä si-

tuksessa, johon sinun vihollisesi saattaa sinut, sinä syöt oman kohtusi hedelmän, syöt poikiesi ja tyttäriesi lihaa, jotka Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antanut.

28:54 Hemeästi ja hekumallisesti elänyt mies sinun keskuudessasi katselee silloin karsaasti veljeänsä ja vaimoan, joka hänen sylissänsä on, ja jäljellä olevia lapsiaan, jotka hän on jättänyt henkiin;

28:55 kenellekään heistä hän ei anna lastensa lihaa, jota hän itse syö, kun hänellä ei ole mitään muuta jäljellä, siinä hädässä ja ahdistuksessa, johon vihollisesi saattaa sinut kaikissa sinun porteissasi.

28:56 Hemeästi ja hekumallisesti elänyt nainen sinun keskuudessasi, joka hekumassaan ja hempeydessään ei edes yrittänyt laskea jalkaansa maahan, katselee silloin karsaasti miestä, joka hänen sylissänsä on, ja poikaansa ja tyttärensä

28:57 eikä suo heille jälkeläisiä, jotka tulevat hänen kohdustansa, eikä lapsia, joita hän synnyttää, sillä kaiken muun puutteessa syö hän ne salaa itse siinä hädässä ja ahdistuksessa, johon vihollisesi saattaa sinut sinun porteissasi.

28:58 Jos et tarkoin noudata kaikkia tämän lain sanoja, jotka ovat kirjoitetut tähän kirjaan, niin että pelkäät tätä kunniallista ja peljättävää nimeä, Herra, sinun Jumalaasi,

ruumiis hedelmän, poikais ja tyttäres lihan, jotka \Herra\ sinun Jumalasi sinulle antanut on, siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla sinun vihollises sinua ahdistavat.

28:54 Se mies, joka ennen sangen herkuksista ja hekumassa teidän seassanne eli, ei pidä suomen veljellensä ja vaimollensa, joka on hänen sylissänsä, ja sille joka on vielä jäänyt hänen pojistansa, jääneitä tähteitänensä,

28:55 Annettaa jonkun niistä hänen poikainsa lihasta, jota hän syö; ettei hänellä mitään muuta ole kaikesta hyvydestänsä siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla vihollises ahdistaa sinua kaikissa porteissasi.

28:56 Vaimo teidän seassanne, joka ennen herkuksista ja hekumassa elänyt on, niin ettei hän malttanut jalkaansa laskea maan päälle herkun ja hekuman tähden, ei pidä suomen miehellensä, joka hänen sylissänsä lepää, ja pojallensa ja tyttärellensä,

28:57 Jälkimmäisiä, jotka hänen kohdustansa lähteneet ovat, eikä myös poikansa joita hän synnyttää; sillä hän syö ne kaikkein tarvetten puuttumisessa salaisesti, siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla vihollises ahdistavat sinua porteissasi.

28:58 Elles pidä ja tee kaikkia näitä lain sanoja, jotka tässä kirjassa ovat kirjoitetut, niin että pelkäät tätä kunniallista ja peljättävää nimeä, \Herra\ sinun Jumalaasi;

nun ruumis hedelmän/ sinun poikas ja tyttäres lihan/ jotka HERra sinun Jumalasi sinulle andanut on/ siinä ahdistuksessa ja vaivassa/ jolla sinun vihollises sinua ahdistavat.

28:54 Nijn että joku mies kuin ennen sangen herkuksista ja hekumassa teidän seassanne eli/ ei pidä hänen veljellensä/ ja vaimollensa kuin on hänen sylissänsä/ ja pojallensa joca on vielä jäänyt hänen pojistansa/

28:55 Suomen annetta jonkun niistä hänen poikainsa lihasta/ jota hän syö/ ettei hänellä mitään muuta ole kaikesta hyvydestänsä/ siinä ahdistuksessa ja vaivassa/ jolla sinun vihollises ahdistaa sinua kaikissa sinun porteissasi.

28:56 Waimo teidän seassanne kuin ennen herkuksista ja hekumassa elänyt on/ njn ettei hän malttanut jalkaansa laskea maan päälle herkun ja hekuman tähden/ ei suo hänen miehellensä/ joca hänen sylissänsä lepää/ ja hänen pojallensa ja tyttärellensä/

28:57 Jälkimmäisiä joca hänen omasta kohdustansa lähteneet ovat/ eikä myös poikansa kuin hän synnytti: sillä he syövät ne salaisesti/ siinä ahdistuksessa ja vaivassa/ jolla sinun vihollises sinua ahdistavat sinun porteissasi.

28:58 ELles pidä ja te caikkia näitä Lain sanoja/ joca tässä kirjassa ovat kirjoitetut/ njn että pelkäät tätä kunniallista ja peljättävää nimeä/ HERra sinun Jumalasi.

28:59 niin Herra panee sinun ja sinun jälkeläistesi kärsittäväksi erinomaisia vaivoja, suuria ja pitkällisiä vaivoja, pahoja ja pitkällisiä sairauksia.

28:60 Hän kääntää sinua vastaan kaikki Egyptin taudit, joita sinä pelkää, ja ne tarttuvat sinuun.

28:61 Ja kaikkinaisia muita sairauksia ja vaivoja, joista ei ole kirjoitettu tässä lakikirjassa, Herra nostattaa sinua vastaan, kunnes sinä tuhoutut.

28:62 Ja teistä, jotka ennen olitte monilukuiset kuin taivaan tähdet, jää jäljelle ainoastaan vähäinen joukko, koska et kuullut Herran, sinun Jumalasi, ääntä.

28:63 Ja niinkuin Herra ennen iloitsi teistä, siitä, että teki teille hyvää ja antoi teidän lisääntyä, niin Herra silloin iloitsee teistä, siitä, että hävittää ja tuhoaa teidät. Ja teidät temmataan irti siitä maasta, jota sinä menet ottamaan omaksesi.

28:64 Ja Herra hajottaa sinut kaikkien kansojen sekaan maan äärestä toiseen, ja sinä palvelet siellä muita jumalia, joita sinä et tunne ja joita sinun isäsi eivät tunteneet, puuta ja kiveä.

28:65 Ja niiden kansojen seassa sinä et saa rauhaa, eikä jalkasi löydä lepopaikkaa. Herra antaa sinulle siellä vapisevan sydämen, rauenneet silmät ja nääntyvän sielun.

28:59 Niin \Herra\ ihmeelliseksi tekee sinun ja sinun siemenes rangaistukset, suurilla ja pitkällisillä vitsauksilla, pahoilla ja pitkällisillä taudeilla,

28:60 Ja kääntää sinun päälles kaikkinaiset Egyptin taudit, joita pelkäsit, ja ne pitää sinuun tarttuman.

28:61 Siihen myös kaikki sairaudet ja kaikki rangaistukset, jotka ei kirjoitetut ole tässä lakiraamatussa, laskee \Herra\ sinun päälles, siihenasti että hukut.

28:62 Ja teistä, jotka ennen olitte niinkuin tähdet taivaassa paljouden tähden, jää vähäinen kansa, ettes kuulut \Herran\ sinun Jumalasi ääntä.

28:63 Ja tapahtuu, että niinkuin \Herra\ ennen iloitsi teistä, teille hyvää tehdessänsä ja enentäissänsä teitä, niin \Herra\ on iloitseva teistä, hukuttaissansa ja kadottaissansa teitä; ja te syöstään siitä maasta pois, jota te menette omistamaan.

28:64 Ja \Herra\ hajottaa sinun kaikkein kansain sekaan, yhdestä maan äärestä toiseen; ja siellä sinä palvelet muukalaisia jumalia, joita et sinä tunne, eikä isäskään, kantoja ja kiviä.

28:65 Siihen myös ei pidä sinulla sen kansan seassa yhtään vahvaa kotoa oleman, eikä jalkais pöytä yhtään lepoo saaman; sillä \Herra\ antaa sinulle siellä vapisevaisen sydämen, hiveltyneet silmät ja murheellisen mielen,

28:59 Nijn HERra ihmelliseksi teke sinun ja sinun siemenes rangaistuxet/ suurilla ja pitkällisillä widzauilla/ pahoilla ja pitkällisillä taudeilla.

28:60 Ja käändä sinun päälles caickinaiset Egyptin taudit/ joitas pelkäisit/ ja ne pitä sinuun tarttuman.

28:61 Sijhen myös caicki sairaudet ja caicki rangaistuxet/ jotca ei kirjoitetut ole täsä lakiraamatus/ laske HERra sinun päälles/ siihenasti että hucutetan.

28:62 Ja teistä jää vähäinen Canssa/ jotca ennen olitta nijncuin tähdet taiwas paljouden tähden/ ettes cuullut HERran sinun Jumalasi äändä.

28:63 Ja cuin HERra ennen iloidzi teistä/ teille hywä tehdessäns ja enändäisäns teitä/ nijn hän iloidze teitä hucutaisans ja cadottaisans/ ja te syöstän sijtä maasta pois/ jota te menette omistaman.

28:64 Sillä HERra hajotta teitä caickein Canssain sekaan/ yhdest maan ärest toiseen. Ja siellä sinä palvelet muukalaisia jumalita/ joita et sinä tunne/ eikä Isäs/ candoja ja kiwiä.

28:65 Sijhen myös/ ei pidä sinulla sen Canssan seas yhtän wahwa coto oleman/ ja jalcais pöytä yhtän lepoo saaman: sillä HERra anda sinulle siellä wapisewaisen sydämen/ hiweldynet silmät/ ja cuiwetun sielun.

28:66 Ja sinun elämäsi näyttää sinusta olevan hiuskarvan varassa, yöt ja päivät sinä olet pelon vallassa etkä ole varma hengestäsi.

28:67 Aamulla sinä sanot: Jospa olisi ilta! ja illalla sanot: Jospa olisi aamu! - sellaista pelkoa sinä tunnet sydämessäsi, ja sellaisia näkyjä sinä näet silmissäsi.

28:68 Ja Herra vie sinut laivoilla takaisin Egyptiin samaa tietä, josta minä sanoin sinulle: Et ole sitä enää näkevä. Ja siellä teitä kaupitaan vihollisillenne orjiksi ja orjattariksi, mutta ostajaa ei ole.

5 Mooses 29 LUKU

29:1 Nämä ovat sen liiton sanat, jonka Herra käski Mooseksen tehdä israelilaisien kanssa Moabin maassa, sen liiton lisäksi, jonka hän oli tehnyt heidän kanssaan Hoorebilla.

29:2 Ja Mooses kutsui kokoon kaiken Israelin ja sanoi heille: Te olette nähneet kaiken, minkä Herra teki teidän silmiinne edessä Egyptin maassa faraolle ja kaikille hänen palvelijoilleen ja koko hänen maalleen,

29:3 ne suuret koettelemukset, jotka sinun silmäsi näkivät, ne suuret tunnusteet ja ihmeet.

29:4 Mutta tähän päivään asti Herra ei vielä ole antanut teille sydäntä ymmärtääksenne ja silmiä nähdäksenne ja

28:66 Niin että sinun elämäsi riippuu sinun edessä: yöllä ja päivällä sinun pitää pelkäämän ja elämästäsi tietämätöin oleman.

28:67 Aamulla sinä sanot: ah, jospa minä ehtoosen eläisin! ehtoonä sinä sanot: ah, jospa minä aamuun eläisin! sinun sydämes suuren pelvon tähden, joka sinua peljättää, ja sen tähden, jota sinun silmäsi näkemän pitää.

28:68 Ja \Herra\ vie sinua taas haaksilla Egyptiin sitä tietä, josta minä sanoin sinulle: ei sinun pidä häntä silleen näkemän. Ja te myytte itsenne siellä vihollisillenne palvelioiksi ja piioiksi, ja ei yhtäkään ostajaa siellä oleman pidä.

29 LUKU

29:1 Nämät ovat liiton sanat, jonka \Herra\ käski Mooseksen tehdä Israelin lasten kanssa Moabin maassa, paitsi sitä liittoa, jonka hän heidän kanssansa teki Horebissa.

29:2 Ja Moses kutsui koko Israelin ja sanoi heille: te näitte kaikki, mitä \Herra\ teidän silmäinne edessä teki Egyptissä Pharaolle, kaikille hänen palvelioillensa ja koko hänen maallensa:

29:3 Ne suuren kiusaukset, jotka sinun silmäsi näkivät, ja ne suuret merkit ja ihmelliset teot.

29:4 Ja ei \Herra\ vielä nytkään tähän päivään asti antanut teille sydäntä ymmärtämään ja silmiä näkemään ja korvia kuulemaan.

28:66 Niin että sinun elämäsi riippuu sinun edessä yöllä ja päivällä/ sinun pitää pelkäämän ja elämästäsi tietämätöin oleman.

28:67 Aamulla sinä sanot: Ah/ josca minä ehtoseen eläisin? ehtona sinä sanot: Ah/ josca minä amuun eläisin? sinun sydämes suuren pelgon tähden/ joca sinua peljättä/ ja sentähden jota sinun silmäsi näkemän pitää.

28:68 Ja HERra wie sinua taas haaxilla Egyptijn/ sitä tietä/ josta minä sanoin sinulle: Ei sinun pidä häntä silleen näkemän. Ja teitä myydän teidän wiholisillen palvelioixi ja pijcoixi/ ja ei yhtäkään ostaja siellä oleman pidä.

XXIX. Lucu

29:1 NÄmät owat lijton sanat/ cuin HERra käski Mosen tehdä Israelin lasten cansa Moabiterein maasa/ paidizi sitä lijtto/ cuin hän heidän cansans teki Horebis.

29:2 Ja Moses cudzui coco Israelin/ ja sanoi heille: te näitte caicki mitä HERra teidän silmäin edes teki Egyptis Pharaolle/ caikille hänen palvelioillens ja coco hänen maallens.

29:3 Ne suuret kiusauxet/ cuin sinun silmäsi näit/ ja ne suuret merkit ja ihmelliset tegot.

29:4 Ja ei HERra wielä nytkän tähän päiwän asti andanut teille ymmärtäwäist sydändä/ ja silmiä näkemän ja

korvia kuullaksenne.

29:5 Ja minä kuljetin teitä erämaassa neljäkymmentä vuotta: teidän vaatteenne eivät kuluneet yltänne, eivätkä kenkäsi kuluneet jalassasi.

29:6 Leipää ette saaneet syödäksenne ettekä viiniä ja väkijuomaa juodaksenne, jotta tietäisitte, että minä olen Herra, teidän Jumalanne.

29:7 Ja kun te tulitte tähän paikkaan, niin lähtivät Siihon, Hesbonin kuningas, ja Oog, Baasanin kuningas, sotimaan meitä vastaan, mutta me voitimme heidät.

29:8 Ja me valloitimme heidän maansa ja annoimme sen perintöosaksi ruubenilaisille ja gaadilaisille ja toiselle puolelle Manassen sukukuntaa.

29:9 Noudattakaa siis tämän liiton sanoja ja täyttäkää ne menestyäksenne kaikessa, mitä teette.

29:10 Te seisotte tänä päivänä kaikki Herran, teidän Jumalanne, edessä: teidän päämiehenne, sukukuntanne, vanhimpanne ja päällysmiehenne, kaikki Israelin miehet,

29:11 teidän lapsenne ja vaimonne sekä muukalainen, joka on leirissäsi, jopa puunhakkaajasi ja vedenkantajasi-kin,

29:12 käydäksenne Herran, teidän Jumalanne, liittoon, siihen valaliittoon, jonka Herra, sinun Jumalasi, tänä päivänä tekee sinun kanssasi,

29:13 että hän tänä päivänä

29:5 Ja minä annoin teidän vaeltaa korvessa neljäkymmentä vuotta; ei teidän vaatteenne vanhenneet yltänne, eikä kenkäs kuluneet jalossas,

29:6 Ette syöneet leipää, etkä myöskin juoneet viinaa elikkä väkevää juomaa, että te tietäisitte minun olevan \Herran\ teidän Jumalanne.

29:7 Ja kuin te tulitte tähän paikkaan, niin tuli Siihon Hesbonin kuningas ja Oog Basanin kuningas sotimaan meitä vastaan, ja me löimme heidät,

29:8 Ja omistimme heidän maansa, ja annoimme sen Rubenilaisille ja Gadilaisille, niin myös puolelle Manassen sukukunnalle, perimiseksi.

29:9 Niin pitäkää nyt nämät liiton sanat, ja tehkää niiden jälkeen, että toimillisesti tekisitte kaikki mitä te teette.

29:10 Te seisotte kaikki tänäpäpänä \Herran\ teidän Jumalanne edessä: ylimmäiset teidän suvustanne, teidän vanhimpanne, ja teidän esimiehenne, joka mies Israelissa,

29:11 Teidän lapsenne, teidän vaimonne, ja muukalaiset joka sinun leirissä on, sinun puus hakkaajasta niin vetes ammundajaan asti.

29:12 Että sinä käyt \Herran\ sinun Jumalas liittoon ja siihen valaan, minkä \Herra\ sinun Jumalas teki sinun kanssas tänäpäpänä.

29:13 Että hän tänäpäpänä ko-

corwia cuuleman.

29:5 Hän andoi teidän waelda corwes neljäkymmentä vuotta/ teidän waatten ei wanhennet teidän päällä/ ja sinun kengäs ei culunet jalwoisas.

29:6 Et te syönet leipä/ etkä myöskin juonet wijna/ elickä wäkewätä juoma/ että te tietäisit minun olevan HERran teidän Jumalan.

29:7 Ja cosca te tulitte tähän paikkaan/ tuli Siihon Hesbonin Cuningas/ ja Oog Basanin Cuningas sotiman meitä wastan/ ja me löimme heidän.

29:8 Ja omistimme heidän maans/ ja annoimme Rubenitereille ja Gaditereille/ ja puolelle Manassen sucucunnalle perimisexi.

29:9 Nijn pitäkät nyt nämät lijton sanat/ ja tehkät sen jälken/ että te toimillisest tekisitte/ caicki cuin te teette.

29:10 TE seisotte caicki tänäpäpänä HERran teidän Jumalan edes/ ylimmäiset teidän sugustan/ teidän wanhimban/ teidän esimiehen/ ja jocamies Israelis.

29:11 Teidän lapsen/ teidän waimon/ ja teidän muucalaisen cuin sinun leirisäs on/ sinun puus haccajasta/ nijn wetes ammundajan asti.

29:12 Että sinä käyt HERran sinun Jumalas liittoon ja siihen walaan/ cuin HERra sinun Jumalas teke sinun cansas tänäpäpänä.

29:13 Että hän tänäpäpänä si-

korottaisi sinut kansaksensa ja tulisi sinun Jumalaksesi, niinkuin hän on sinulle puhunut ja niinkuin hän on vannonut sinun isillesi, Aabrahamille, lisakille ja Jaakobille.

29:14 Enkä minä tee tätä liittoa, tätä valaliittoa, ainoastaan teidän kanssanne,

29:15 vaan niinhyvin niiden kanssa, jotka tänä päivänä ovat tässä meidän kanssamme seisomassa Herran, meidän Jumalamme, edessä, kuin niidenkin kanssa, jotka eivät ole tänä päivänä tässä meidän kanssamme.

29:16 Sillä te tiedätte, kuinka me asuimme Egyptin maassa ja kuinka me kuljimme niiden kansojen keskitse, joiden kautta te olette kulkeneet.

29:17 Ja te näitte heidän iljetyksensä, ne puu-, kivi-, hopea- ja kultajumalat, jotka heillä on.

29:18 Älköön siis teidän joukossanne olko ainoatakaan miestä tai naista, sukua tai sukukuntaa, jonka sydän tänä päivänä kääntyisi pois Herrasta, meidän Jumalastamme, mennäkseen palvelemaan noiden kansojen jumalia; älköön teidän keskuudessanne olko juurta, josta kasvaa koiruhoa ja marunaa,

29:19 niin että, se joka kuulee tämän valan sanat, siunaisi itseänsä sydämessään sanoen: Minun käy hyvin, vaikka vaellankin sydämeni paatumuksessa. Siten hän hukuttaisi kaikki, sekä kostean että kuivan maan.

rottaa sinun itsellensä kansaksi, ja hän on sinun Jumalas niinkuin hän sanoi sinulle, ja niinkuin hän vannoi isilles, Abrahamille, Isakille ja Jakobille.

29:14 Sillä en minä tee tätä liittoa ja tätä valaa ainoastaan teidän kanssanne,

29:15 Mutta sekä teidän, jotka tässä läsnä tänäpäpä olette ja seisotte meidän kanssamme \Herran\ meidän Jumalamme edessä, että myös niiden kanssa, jotka ei tässä tänäpäpä meidän kanssamme ole.

29:16 Sillä te tiedätte, kuinka me asuimme Egyptin maalla, ja kuinka me vaelsimme pakanain lävitse, joiden kautta te vaelsitte,

29:17 Ja näitte heidän kauhistuksensa ja epäjumalansa, kannot ja kivet, hopiat ja kullat, jotka heidän tykönänsä olivat.

29:18 Ettei joku olisi teidän seassanne mies eli vaimo, elikkä perhe taikka sukukunta, jotka sydämensä tänäpäpä kääntäis pois \Herrasta\ meidän Jumalastamme, mennäksensä pois palvelemaan tämän kansan jumalia, ja tulis teille juureksi, joka kasvaa sappea ja koiruhoa.

29:19 Ja tapahtuisi, kuin hän kuulee nämät kirouksen sanat, että hän siunaa itseänsä sydämestänsä, ja sanoo: rauha on minulla oleva, ehkä minä vaellan sydämeni ajatuksen jälkeen, sentähden että juopuneet janoovain kanssa hukutetaan.

nun hänellens corgotta Cansaxi/ ja hän on sinun Jumalas/ nijncuin hän sanoi sinulle/ ja nijncuin hän wannoi sinun Isilles/ Abrahamille/ Isaachille ja Jacobille.

29:14 Sillä em me tee näitä lijttoja ja tätä wala ainoastans teidän cansan.

29:15 Mutta sekä teidän cansan/ cuin täsä läsnä tänäpäpä olette ja seisotte meidän cansam HERran meidän Jumalam edes/ että myös niiden cansa/ cuin täsä tänäpäpä meidän cansam ei ole.

29:16 Sillä te tiedätte/ cuingame asuimme Egyptin maalla/ ja waelsimme pakanain läpidzen/ joiden kautta te waelsitte.

29:17 Ja näitte heidän cauhistuxens ja epäjumalans/ cannot ja kiwet/ hopiat ja cullat/ cuin heidän tykönäns olit.

29:18 Ettei jocu olis teidän seasan mies eli vaimo/ elickä jocu langoista taicka perhestä cuin sydämens tänäpäpä käännäis pois HERrast meidän Jumalastam/ palwellaxens tämän Canssan jumalita/ ja tulis teille juurexi joca caswa sappe ja coi-ruoho.

29:19 Ja waicka hän cuule nämät kirouxen sanat/ siuna hän idzens cuitengin sydämesäns/ ja sano rauha minulla cuitengin on/ minä waellan minun sydämeni ajatuxen jälken/ että juopunet janowitten cansa hucutettai-

29:20 Herra ei tahdo antaa hänelle anteeksi, vaan silloin suitsuaa Herran viha ja kiivaus sitä miestä vastaan, ja kaikki se kirous, joka on kirjoitettu tähän kirjaan, laskeutuu hänen päällensä, ja Herra pyyhkii pois hänen nimensä taivaan alta.

29:21 Ja Herra erottaa hänet kaikista Israelin sukukunnista, tuottaakseen hänelle onnettomuuden, kaikki ne kiroukset, jotka sisältyvät tähän lainkirjaan kirjoitettuun liittoon.

29:22 Ja tuleva sukupolvi, teidän lapsenne, jotka nousevat teidän jälkeenne, ja vieras, joka tulee kaukaisesta maasta, kysyvät, kun näkevät sen maan vaivat ja ne sairaudet, joilla Herra sitä raskauttaa,

29:23 tulikiven ja suolan, kun koko maa on poltettu, niin ettei siihen kylvetä eikä se kasva eikä siitä ruohonkortta nouse - niinkuin oli silloin, kun Sodoma ja Gomorra, Adma ja Seboim hävitettiin, kun Herra vihassaan ja kiivastuksessaan ne hävitti -

29:24 silloin kaikki kansat kysyvät: Minkätähden Herra on näin tehnyt tälle maalle? Mistä tämä hänen suuri vihansa hehku?

29:25 Silloin vastataan: Siitä, että he hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, liiton, jonka hän teki heidän kanssansa viedessään heidät pois Egyptin

29:20 Ei \Herra\ ole hänelle armollinen, sillä silloin tulee suuri \Herran\ viha ja kiivaus sen miehen päälle, ja kaikki nämät kiroukset, jotka tässä kirjassa ovat kirjoitetut, joutuvat hänen päällensä; ja \Herra\ pyyhkii pois hänen nimensä taivaan alta.

29:21 Ja \Herra\ eroittaa hänen pahuuteen kaikesta Israelin suvusta, koko tämän liiton kirousten jälkeen, joka tässä lakikirjassa on kirjoitettu.

29:22 Niin jälkeentulevaiset sanovat, teidän lapsenne, jotka jälkeenne tulevat, ja vieraat, jotka kaukaiselta maalta tulevat, kuin he näkevät tämän maan rangaistukset ja sairaudet, joilla \Herra\ lyö heitä siinä,

29:23 Että hän on polttanut koko heidän maansa tulikivellä ja suolalla, niin ettei sitä kylvetä eikä se vihota, eikä myös yhtäkään ruohoa käy hänestä ylös, niinkuin Sodoma, Gomorra, Adama ja Zeboim olivat kukistetut maahan, jotka \Herra\ vihassansa ja hirmuisuudessansa ylösalaisin kukisti;

29:24 Niin kaikki kansat sanovat: miksi \Herra\ niin teki tälle maakunnalle? mikä on tämä suuri hänen julmuutensa viha?

29:25 Silloin sanotaan: että he hylkäsivät \Herran\ isäinsä Jumalan liiton, jonka hän teki heidän kanssansa, kuin hän heidät johdatti Egyptin maalta,

sin.

29:20 Silloin ei HERra ole hänelle armollinen/ silloin tule suuri HERRAN viha ja costo sen miehen päälle/ ja caicki nämät kiroukset cuin tässä kirjas ovat kirjoitetut/ joutuvat hänen päällens. Ja HERra pyhki hänen nimens taiwan alda.

29:21 Ja HERra eroitta hänen pahuteen caikesta Israelin sugusta/ coco tämän liiton sanain kirouxen jälkeen/ cuin tässä lakikirjas on kirjoitettu.

29:22 Nlin pitä teidän sucun sanoman/ ja teidän lapsen cuin teistä syndywät/ ja wierat cuin taamba pitkän matcan taca tulewat/ cosca he näkewät tämän maan rangaistuxet/ ja sairaudet/ joilla HERra lyö heitä.

29:23 Että hän coco heidän maans tulikiwellä ja suolalla on polttanut/ nijn ettei se kylwetä eikä vihota/ eikä myös yhtäkän ruoho käy hänestä ylös. Nijn cuin Sodoma/ Gomorra/ Adama ja Zeboim olit cukistetut maahan/ jotca HERra hänen wihasans ja hirmuisudesans cukisti ylösalaisin.

29:24 Nijn caicki Canssat sanovat: mixi HERra nijn teki tälle maacunnalle? mikä on tämä hänen suuri julmudens wiha?

29:25 Silloin sanotan: että he hyljäisit HERran heidän Isäins Jumalan liiton/ cuin hän teki heidän cansans/ cosca hän heidän johdatti Egyptin maal-

tin maasta,

29:26 ja menivät palvelemaan muita jumalia ja kumarsivat niitä, jumalia, joita he eivät tunteneet ja joita hän ei ollut heidän osalleen jakanut -

29:27 siitä syttyi Herran viha tätä maata kohtaan, niin että hän antoi kohdata sitä kaiken sen kirouksen, joka on kirjoitettu tähän kirjaan.

29:28 Ja Herra tempasi heidät irti heidän maastaan vihassa ja kiivastuksessa ja suuressa suuttumuksessa ja heitti heidät toiseen maahan, niinkuin nyt on tapahtunut.

29:29 Se, mikä on salassa, se on Herran, meidän Jumalamme; mutta mikä on ilmoitettu, se on meitä ja meidän lapsiamme varten ikuisesti, että me pitäisimme kaikki tämän lain sanat.

5 Mooses 30 LUKU

30:1 Jos sinä silloin, kun tämä kaikki sinua kohtaa, siunaus tai kirous, jotka minä olen asettanut sinun valittavaksesi, painat sen sydämeesi kaikkien kansojen keskellä, joiden luo Herra, sinun Jumalasi, on sinut karkoittanut,

30:2 ja palajat Herran, sinun Jumalasi, tykö ja kuulet hänen ääntänsä kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi, sinä itse ja sinun lapsesi, kaikessa, niinkuin minä tänä päivänä sinua käsken,

30:3 niin Herra, sinun Juma-

29:26 Ja ovat menneet ja muita jumalia palvelleet, ja kumartaneet niitä, senkaltaisia jumalia, joita ei he tunteneet, ja jotka ei heille mitään antaneet.

29:27 Sentähden on \Herran\ viha julmistunut tämän maan päälle, niin että hän antoi tulla heidän päällensä kaikki kiroukset, jotka tässä kirjassa kirjoitetut ovat.

29:28 Ja \Herra\ on heidät hävittänyt heidän maastansa suuressa vihassa, julmuudessa ja närkästyksessä, ja on heidät heittänyt vieraasen maahan, niinkuin hän tänäpäpäniä tehnyt on.

29:29 Niin salaiset asiat ovat \Herran\ meidän Jumalamme edessä; mutta ne ilmoitetut ovat meillä ja meidän lapsillamme alati, että meidän kaikki nämät lain sanat tekemän pitää.

30 LUKU

30:1 Ja pitää tapahtuman, kuin kaikki nämät tulevat sinun päälles, siunaus eli kirous, jotka minä panin sinun etees, ja sinä rupeet ne panemaan sydämees, kaikkein pakanain keskellä, kuhunka \Herra\ sinun Jumalasi sinun on ajanut;

30:2 Ja sinä käännyt \Herran\ sinun Jumalasi tykö, olemaan kuuliainen hänen äänellensä kaikissa niissä, mitkä minä sinulle tänäpäpäniä käsken, sinä ja sinun lapses, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi;

30:3 Niin \Herra\ sinun

da.

29:26 Ja ovat menneet ja muita jumalita palvellet/ ja cumartanet niitä/ sencal-taisita jumalita/ cuin he ei ensingän tundenet/ ja jotka ei heille mitään andanet.

29:27 Sentähden on HERran viha julmistunut tämän maan päälle/ nijn että hän andoi tulla heidän päällens caicki kiroukset/ cuin tässä kirjas kirjoitetut ovat.

29:28 Ja HERra on heidän hävittänyt heidän maastans/ suures vihas/ julmudes ja närkästyxes/ ja on heidän heittänyt wieraseen maahan/ nijncuin tänäpäpäniä on.

29:29 HERran meidän Jumalam salaus ilmestyi meille ja meidän lapsillem ijancaickisest/ että meidän caicki nämät lain sanat tekemän pitää.

XXX. Lucu

30:1 COsca caicki nämät tulewat sinun päälles/ taicka siunauxet elickä kiroukset/ cuin minä panin etees/ ja sinä rupet paneman sydämees/ cuingas olet pacanaiten keskellä/ siellä cuhunga HERra sinun Jumalasi sinun on ajanut.

30:2 Ja sinä käännät idzes HERran sinun Jumalasi tygö/ oleman cuuliainen hänen änellens/ sinä ja sinun lapses/ caickes sydämestäsi/ ja caickes sielustasi/ caickisa nijsä cuin minä sinulle tänäpäpäniä käsken.

30:3 Nijn HERra sinun Juma-

lasi, kääntää sinun kohtalosi ja armahtaa sinua; Herra, sinun Jumalasi, kokoaa sinut jälleen kaikista kansoista, joiden sekaan hän on sinut hajottanut.

30:4 Vaikka sinun karkoitettu- si olisivat taivaan äärissä, niin Herra, sinun Jumalasi, kokoaa ja noutaa sinut sieltäkin.

30:5 Ja Herra, sinun Jumalasi, tuo sinut siihen maahan, jonka sinun isäsi ovat omistaneet, ja niin sinä otat sen omaksesi; ja hän tekee sinulle hyvää ja antaa sinun lisääntyä enemmän kuin isiesi.

30:6 Ja Herra, sinun Jumalasi, ympärileikkaa sinun sydämesi ja sinun jälkeläistesi sydämet, niin että rakastat Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi, että eläisit.

30:7 Ja Herra, sinun Jumalasi, antaa kaikkien näiden kirousten kohdata sinun vihollisiasi ja vihamiehiäsi, jotka sinua vainosivat.

30:8 Ja sinä kuulet jälleen Herran ääntä ja pidät kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan.

30:9 Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle ylen runsaasti hyvää kaikissa sinun kättes töissä, hän tekee sinun koh- tusi hedelmän, karjasi hedelmän ja maasi hedelmän ylen runsaaksi. Sillä niinkuin Herra iloitsi sinun isistäsi, hän jäl- leen iloitsee sinusta, siitä, että tekee sinulle hyvää,

Jumalas kääntää sinun van- kiutes, ja armahtaa sinua, ja tuo jälleen ja kokoo sinun kaikista kansoista, joihin \Herra\ sinun Jumalas si- nun hajottanut on.

30:4 Jos sinä olisit ajettu taivaan ääriin, niin \Herra\ sinun Jumalas kokoo sinun, ja tuo sinun sieltä,

30:5 Ja \Herra\ sinun Ju- malas johdattaa sinun siihen maahan, jonka isäs omista- neet ovat, ja sinä se omistat; ja hän tekee hyvää sinulle, ja enentää sinun enempi kuin sinun isäs.

30:6 Ja \Herra\ sinun Ju- malas ympärileikkaa sinun sydämes ja siemenes sydä- men, rakastamaan \Herraa\ sinun Jumalaas kaikesta sy- dämestäs ja kaikesta sielus- tas, että eläisit.

30:7 Mutta kaikki nämät ki- roukset antaa \Herra\ sinun Jumalas tulla sinun vihollis- tes päälle, ja kaikkein niiden päälle, jotka sinua vihaavat ja vainoovat.

30:8 Ja sinä käännyt ja kuu- let \Herran\ äänen, tehdäk- ses kaikki hänen käskynsä, jotka minä sinulle tänäpänä käsken.

30:9 Ja \Herra\ sinun Ju- malas antaa sinulle onnen kaikissa kättes töissä, koh- tus hedelmässä, karjas he- delmässä, ja maas hedel- mässä, että ne sinulle me- nestyisivät; sillä \Herra\ kääntää itsensä riemuitse- maan sinusta sinulle hyväk- si, niinkuin hän isistäs iloit- si.

las käändä sinun fangiudes ja armahta sinun päälles/ ja jällens coco sinun caikista Canssoista/ joihinga HERra sinun Jumalas sinun hajotta- nut on.

30:4 Ja jos sinä vielä olisit ajettu taiwan ärijn/ nijn cui- tengin HERra sinun Jumalas coco sinun ja tuo sinun siel- dä.

30:5 Ja johdatta sinun siihen maahan/ cuin sinun Isäs omistanet owat/ ja sinä sen omistat/ ja hän teke hyvä sinulle/ ja enändä sinun enä cuin sinun Isäs.

30:6 Ja HERra sinun Jumalas ymbärinsleicka sinun sydä- mes/ ja sinun siemenes sy- dämen/ racastaman HERra sinun Jumalatas caikesta si- nun sydämestäs/ ja caikesta sinun sielustas/ että eläisit.

30:7 Mutta caicki nämät ki- rouxet anda HERra sinun Ju- malas tulla sinun viholistes päälle/ ja caickein nijden päälle/ cuin sinua wihawat ja wainowat.

30:8 Mutta sinä käännät si- nus ja cuulet HERran änen/ tehdäxes caicki hänen käs- kyns/ cuin minä sinulle tänä- pänä käsken.

30:9 Ja HERra sinun Jumalas anda sinulle onnen caikisa sinun kättes töisä/ sinun cohtus hedelmäs/ sinun car- jas hedelmäs/ ja caikesa si- nun maas hedelmäs/ että ne sinulle menestyisit: sillä HERra käändä idzens riemuidzeman sinun ylidzes sinulle hywäxi/ nijncuin hän sinun Isistäs

30:10 kun sinä kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja noudatat hänen käskyjensä ja säädöksiensä, jotka ovat kirjoitetut tähän lain kirjaan, ja kun sinä palajat Herran, sinun Jumalasi, tykö kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi.

30:11 Sillä tämä käsky, jonka minä tänä päivänä sinulle annan, ei ole sinulle vaikea täyttää eikä liian kaukana.

30:12 Se ei ole taivaassa, eikä sinun tarvitse sanoa: Kuka nousisi meidän puolestamme taivaaseen noutamaan sen meille ja julistaisi sen meille, että me sen täyttäisimme?

30:13 Se ei ole meren takana, eikä sinun tarvitse sanoa: Kuka menisi meidän puolestamme meren taakse noutamaan sen meille ja julistaisi sen meille, että me sen täyttäisimme?

30:14 Vaan sana on sinua aivan lähellä, sinun suussasi ja sydämässäsi, niin että voit sen täyttää.

30:15 Katso, minä panen tänä päivänä sinun eteesi elämän ja hyvän, kuoleman ja pahan,

30:16 kun minä tänä päivänä käsken sinua rakastamaan Herraa, sinun Jumalasi, ja vaeltamaan hänen teitensä ja noudattamaan hänen käskyjensä, säädöksiensä ja oikeuksiansa, että eläisit ja liisääntyisit ja että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua siinä maassa, jota menet ottamaan

30:10 Ettäs \Herran\ sinun Jumalas äänelle kuuliainen olet, ja pidät hänen käskynsä ja säätynsä, jotka ovat kirjoitetut tässä lakikirjassa, koskas palajat \Herran\ sinun Jumalas tykö kaikesta sydämestäs ja kaikesta sielustas.

30:11 Sillä tämä käsky, kuin minä sinulle tänäpäpä käsken, ei ole sinulta salattu, eikä myös kaukana,

30:12 Eikä myös taivaassa, ettäs sanoisit: kuka astuu ylös taivaaseen, ja tuo meille sen, kuullaksemme sitä ja tehdäksemme sen jälkeen?

30:13 Eikä myös ole tuolla puolella merta, ettäs sanoisit: kuka menis meren ylitse noutamaan meille sen, kuullaksemme sitä, ja tehdäksemme sen jälkeen?

30:14 Sillä se sana on sangen läsnä sinun tykönäs, sinun suussas, ja sinun sydämässäs, ettäs sen tekisit.

30:15 Katso, minä panin tänäpäpä sinun etees elämän ja hyvän, niin myös kuoleman ja pahan,

30:16 Siinä kuin minä tänäpäpä käsken, ettäs rakastat \Herraa\ sinun Jumalaa, ja vaellat hänen teissänsä, ja pidät hänen käskynsä, säätynsä ja oikeutensa; ettäs saisit elää ja enettäisiin, ja \Herra\ sinun Jumalas siunais sinua siinä maassa, kuhunkas menet, sitä omistamaan.

iloidzi.

30:10 Ettäs HERran sinun Jumalas änelle cuuliainen olet/ ja pidät hänen käskynsä ja lakinsa/ cuin on kirjoitettu tässä lakikirjas/ jos sinä muutoin palajat HERran sinun Jumalas tygö/ caikesta sinun sydämestäs ja caikesta sielustas.

30:11 Sillä tämä käsky cuin minä sinulle tänäpäpä käsken/ ei ole sinulda salattu/ eikä myös caucana.

30:12 Eikä myös taiwas/ ettäs sanoisit: cuca mene taiwaseen/ ja tuo meille sen cuullaxem/ ja tehdäxem sen jälkeen?

30:13 Eikä myös ole tuolla puolen meren/ ettäs sanoisit: Cuca menis meren ylidzen noutaman meille sen/ cuullaxem ja tehdäxem sen jälkeen?

30:14 Sillä se sana on sangen läsnä sinun tykönäs/ ja sinun suusas/ ja sinun sydämesäs/ ettäs sen tekisit.

30:15 CADzo/ minä panin tänäpäpä sinun etees elämän ja hyvän: cuoleman ja pahan.

30:16 Sijnä cuin minä sinulle tänäpäpä käsken/ ettäs racastat HERra sinun Jumalatas/ ja waellat hänen teissänsä/ ja pidät hänen käskynsä/ lakins ja oikeudens/ ettäs saisit elä ja enätäisin/ ja HERra sinun Jumalas siunais sinua/ sijnä maasa cuhungas menet sitä omista-

omaksesi.

30:17 Mutta jos sinun sydämesi kääntyy pois etkä tottele, vaan annat vietellä itsesi kumartamaan muita jumalia ja palvelemaan niitä,

30:18 niin minä julistan teille tänä päivänä, että te totisesti hukutte; te ette kauan elä siinä maassa, johon sinä menet Jordanin yli, ottamaan sen omaksesi.

30:19 Minä otan tänä päivänä taivaan ja maan todistajiksi teitä vastaan, että minä olen pannut sinun eteesi elämän ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen. Niin valitse siis elämä, että sinä ja sinun jälkeläisesi eläisitte.

30:20 Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kuule hänen ääntänsä ja riipu hänessä kiinni, sillä siinä on sinun elämäsi ja pitkä ikäsi, ja niin sinä saat asua siinä maassa, jonka Herra sinun isillesi, Aabrahamille, lisakille ja Jaakobille, vannotulla valalla on luvannut heille antaa.

5 Mooses 31 LUKU

31:1 Ja Mooses meni ja puhui kaikelle Israelille nämä sanat;

31:2 hän sanoi heille: Minä olen nyt sadan kahdenkymmenen vuoden vanha; en voi enää mennä ja tulla, ja Herra on sanonut minulle: Sinä et mene tämän Jordanin yli.

31:3 Mutta Herra, sinun Jumalasi, kulkee sinun edelläsi.

30:17 Mutta jos sinä käännät sydämes, ja et ole kuuliainen, vaan annat vietellä sinus, niin ettäs kumarrat vieraita jumalia ja palvelet heitä;

30:18 Niin teen minä teille tänäpäpäni tiettäväksi, että teidän pitää peräti hukkaantumän, ja ei kauvan pysymän siinä maassa, johonkas menet Jordanin ylitse, sitä omistamaan.

30:19 Minä otan tänäpäpäni taivaan ja maan todistajaksi teistä, että minä panin teidän eteenne elämän ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen; niin valitse elämä, että sinä ja sinun siemenes eläisit,

30:20 Ettäs rakastaisit \Herraa\ sinun Jumalaas ja kuulisit hänen ääntänsä, ja riippuisit hänessä kiinni; sillä hän on sinun elämäs ja sinun pitkä ikäs, että pysyisit siinä maassa, jonka \Herra\ isilles, Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannoi, heille antaaksensa.

31 LUKU

31:1 Ja Moses meni ja puhui nämät sanat koko Israelin kanssa,

31:2 Ja sanoi heille: minä olen tänäpäpäni sadan ja kahdenkymmenen ajastaikainen, en minä voi enää käydä ulos ja sisälle; siihen on \Herra\ myös sanonut minulle: ei sinun pidä menemän tämän Jordanin ylitse.

31:3 \Herra\ sinun Jumalas käy itse sinun edelläs, hän

man.

30:17 Mutta jos sinä käännät sinun sydämes/ ja et ole näille cuuliainen/ mutta annat wietellä sinus/ nijn ettäs cumarrat wieraita jumalita/ ja palwelet heitä.

30:18 Nijn teen minä teille tänäpäpäni tiettäväxi/ että teidän pitää huckanduman/ ja ei cauwan pysymän sijnä maassa/ johongas menet Jordanin ylidze/ sitä omistaman.

30:19 Minä otan tänäpäpäni taiwan ja maan todistuxexi teistä/ että minä panin teidän eteen/ elämän ja cuoleman/ siunuauxen ja kirouxen/ ettäs walidzisit elämän/ että sinä ja sinun siemenes eläisit.

30:20 Että te racastatte HERra teidän Jumalatan ja cuulette hänen äändäns/ ja pysytte hänes kijnni: Sillä hän on sinun elämäs ja sinun pitkä ikäs/ ettäs asuisit sijnä maassa/ cuin HERra sinun Isilles/ Abrahamille/ Isaachille ja Jacobille wannoi/ heille andaxens.

XXXI. Lucu

31:1 JA Moses meni ja puhui nämät sanat coco Israelin cansa/

31:2 Ja sanoi heille: minä olen tänäpäpäni sadan ja cahdenkymmenen ajastaicainen/ en minä woi enä käydä ulos ja sisälle: sijhen on HERra myös sanonut minulle: ei sinun pidä menemän tämän Jordanin ylidzen.

31:3 HERra sinun Jumalas käy idze sinun edelläs/ hän

Hän tuhoaa nämä kansat sinun tieltäsi, ja sinä lasket heidät valtasi alle. Joosua kulkee sinun edelläsi, niinkuin Herra on puhunut.	itse hukuttaa nämät pakanat sinun edestäs, niin että sinä omistat heitä. Josua käy sinun edelläs sen ylitse, niinkuin \Herra\ on sanonut.	idze hucutta tämän Canssan sinun edestäs/ niijn että sinä omistat heitä/ Josua käy sinun edestäs sen ylidzen/ nijncuin HERra on sanonut.
31:4 Ja Herra tekee heille, niinkuin hän teki Siihonille ja Oogille, tuhoamillensa amorilaisten kuninkaille, ja heidän maallensa.	31:4 Ja \Herra\ tekee heille, niinkuin hän teki Sihonille ja Ogille Amorilaisten kuninkaille ja heidän maallensa, jotka hän on hukuttanut.	31:4 Ja HERra teke heille/ nijncuin hän teki Sihonille ja Oggille Amorrerein Cuningalle/ ja heidän maallens/ jotca hän on hucuttanut.
31:5 Herra antaa heidät teille alttiiksi; tehkää heille aivan sen käskyn mukaan, jonka minä olen teille antanut.	31:5 Koska \Herra\ antaa heidät teidän käteenne, niin tehkää heidän kanssansa kaikkein käskyin jälkeen, jotka minä teille olen käskennyt.	31:5 Cosca HERra anda heidän teidän käteen/ niijn tehkät heidän cansans caickein käskyin jälkeen/ cuin minä teille olen käskeny.
31:6 Olkaa lujat ja rohkeat, älkää peljätkö älkääkä säikähtykö heitä, sillä Herra, sinun Jumalasi, käy itse sinun kanssasi; hän ei jätä eikä hylkää sinua.	31:6 Olkaat vahvat ja hyvässä turvassa, älkää peljästykö ja kauhistuko heidän edessänsä; sillä \Herra\ sinun Jumalasi itse vaeltaa sinun kanssas; ei hän jätä sinua, eikä hylkää sinua.	31:6 Olcat wahwat ja hywäs turwas/ älkät peljästykö ja cauhistuco heidän edesäns: sillä HERra sinun Jumalasi idze waelda sinun cansas/ ja ei ota sinulda pois kättäns/ eikä myös hyljä sinua.
31:7 Ja Mooses kutsui Joosuan ja sanoi hänelle koko Israelin läsnä ollessa: Ole lujat ja rohkeat, sillä sinä viet tämän kansan siihen maahan, jonka Herra heidän isillensä vannottulla valalla on luvannut antaa heille, ja sinä jaat sen heille perinnöksi.	31:7 Ja Moses kutsui Josuan, ja sanoi hänelle koko Israelin silmäin edessä: ole vahva ja hyvässä turvassa, sillä sinä johdatat tämän kansan siihen maahan, jonka \Herra\ heidän isillensä vannonut on heille antaaksensa, ja sinä jaat tämän heille perimiseksi heidän keskellänsä.	31:7 JA Moses cudzui Josuan/ ja sanoi hänelle coco Israelin silmäin edes: ole wahwa ja hywäs turwas: sillä sinä johdatat tämän Canssan siihen maahan/ jonga HERra heidän Isillens wannonut on heille andaxens/ ja jaat tämän heille perimiseksi heidän keskelläns.
31:8 Ja Herra itse käy sinun edelläsi, hän on sinun kanssasi, hän ei jätä sinua eikä hylkää sinua; älä pelkää äläkä arkaile.	31:8 Mutta \Herra\, joka itse käy sinun edelläs, on sinun kanssas; ei hän jätä sinua, eikä myös hylkää sinua: älä pelkää, älä myös hämmästy.	31:8 Mutta HERra joca idze käy teidän edelläs/ hän on sinun cansas/ ja ei ota sinulda pois kättäns/ eikä myös hyljä sinua/ älä pelkä älä myös cauhistu.
31:9 Ja Mooses kirjoitti tämän lain ja antoi sen papeille, leeviläisille, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, ja kaikille Israelin vanhimmille.	31:9 Ja Moses kirjoitti tämän lain ja antoi sen papeille, Lewin pojille, jotka kantoivat \Herran\ liitonarkkia, ja kaikille Israelin vanhimmille.	31:9 Ja Moses kirjoitti tämän lain/ ja andoi papeille Lewin pojille/ jotca cannoit HERran lijton Arcki/ ja caikille Israelin wanhimmille.
31:10 Ja Mooses käski heitä sanoen: Joka seitsemäs vuosi, määrättyinä aikana vapau-	31:10 Ja Moses käski heille ja sanoi: aina joka seitsemän vuoden perästä, kun vapaa	31:10 Ja hän käski heille/ ja sanoi: aina joca seidzemen vuoden perästä/ cosca wa-

<p>tusvuonna, lehtimajanjuhlassa,</p>	<p>vuosi alkaa, lehtimajan juh- lana,</p>	<p>pausvuosi alca Lehtimajan juhlana.</p>
<p>31:11 kun koko Israel tulee Herran, sinun Jumalasi, kasvojen eteen siinä paikassa, jonka hän valitsee, lue tämä laki koko Israelin läsnäollessa, heidän kuultensa.</p>	<p>31:11 Kuin koko Israel tulee osoittamaan itsensä \Herran\ sinun Jumalasi eteen, siihen paikkaan, min- kä hän valitsee, pitää sinun kuuluttaman tämän lain koko Israelin edessä heidän korvainsa kuullen.</p>	<p>31:11 Cosca coco Israel tule osottaman händäns/ HERran sinun Jumalasi eteen/ siihen paikkaan cuin hän walidze/ pitä sinun tämän lain andaman cuulutta coco Israelin edes/ heidän corwains cuulden.</p>
<p>31:12 Kokoa kansa, miehet, naiset ja lapset sekä muukalaiset, jotka asuvat porttisi sisäpuolella, että he kuulisivat sen ja oppisivat pelkäämään Herraa, teidän Jumalaanne, ja tarkoin pitämään kaikki tämän lain sanat,</p>	<p>31:12 Kokoo kansa sekä miehet että vaimot, lapset ja muukalaiset, jotka sinun porteissas ovat, kuulemaan ja oppimaan ja pelkäämään \Herraa\ teidän Jumalaanne, pitämään ja tekemään kaikki tämän lain sanat.</p>	<p>31:12 Coco Canssa sekä miehet että vaimot/ lapset ja muucalaiset/ jotca sinun portisas owat/ cuuleman ja oppiman/ cuinga heidän pitä pelkämän HERra heidän Jumalataans/ pitämän ja tekemän caicki tämän lain sanat.</p>
<p>31:13 ja että heidän lapsensa, jotka eivät vielä sitä tunnene, kuulisivat sen ja oppisivat pelkäämään Herraa, teidän Jumalaanne, niin kauan kuin elätte siinä maassa, johon menette Jordanin yli, ottamaan sen omaksenne.</p>	<p>31:13 Ja että heidän lapsensa, jotka ei sitä tiedä, kuulisivat myös ja oppisivat pelkäämään \Herraa\ teidän Jumalaanne kaikkena teidän elinaikananne, kuin te elätte siinä maassa, johon te menette Jordanin ylitse sitä omistamaan.</p>	<p>31:13 Ja että heidän lapsens/ jotca ei sitä tiedä/ cuulisit myös ja oppisit/ cuinga heidän pitä pelkämän HERra teidän Jumalataans caickena teidän elinaicanan/ cuin te elätte maan päällä/ johonga te menette Jordanin ylidzen/ sitä omistaman.</p>
<p>31:14 Ja Herra sanoi Moosukselle: Katso, lähestyy aika, jolloin sinun on kuoltava. Kutsu Joosua, ja asettukaa ilmestysmajaan, niin minä asetan hänet virkaansa. Niin Mooses ja Joosua menivät ja asettuivat ilmestysmajaan.</p>	<p>31:14 Ja \Herra\ sanoi Moosukselle: katso, sinun aikas, jona sinä kuolet, on juuri läsnä; kutsu Josua, ja seiso- kaat seurakunnan majassa, että minä antaisin hänelle käskyn. Ja Moses meni Josuan kanssa, ja he seisoiivat seurakunnan majassa.</p>	<p>31:14 JA HERra sanoi Mooselle: Cadzo/ sinun aicas on juuri läsnä/ cuin sinä cuolet/ cudzu Josua/ ja mene seuracunnan majaan/ että minä andaisin hänelle käskyn. Ja Moses meni Josuan cansa/ ja astui seuracunnan majaan.</p>
<p>31:15 Niin Herra ilmestyi majassa pilvenpatsaassa, ja pilvenpatsas seisautui majan ovelle.</p>	<p>31:15 Ja \Herra\ ilmestyi majassa, pilven patsaassa, ja pilven patsas seisoi majan ovella.</p>	<p>31:15 Ja HERra ilmestyi majas pilwen padzaas/ ja pilwen padzas seisoi majan owes.</p>
<p>31:16 Ja Herra sanoi Moosukselle: Katso, sinä käyt lepäämään isiesi tykö; silloin tämä kansa nousee ja lähtee haureudessa kulkemaan vieraiden jumalien jäljessä, joita palvellaan siinä maassa, jo-</p>	<p>31:16 Ja \Herra\ sanoi Moosukselle: katso, sinun pitää lepäämään isäis kanssa; ja tämä kansa nousee ja juoksee huoruuteen maan epäjumalain jälkeen, kuhun he menevät, hylkäävät minun, ja rikkovat sen liiton, jonka</p>	<p>31:16 Ja HERra sanoi Mooselle: Cadzo/ sinun pitä lewämän sinun Isäis cansa. Ja tämä Canssa nouse ja juoxe huoruteen/ maan epäjumalaitten jälken/ sinne cuin he menewät/ hyljäwät minun/ ja</p>

hon se menee, ja hylkää minut ja rikkoo liiton, jonka minä olen tehnyt sen kanssa.

31:17 Sinä päivänä minun vihani syttyy sitä vastaan, ja minä hylkään heidät ja peitän kasvoni heiltä, niin että he joutuvat tuhon omiksi, ja suuret onnettomuudet ja ahdistukset kohtaavat sitä. Sinä päivänä se sanoo: Eivätkö nämä onnettomuudet ole kohdanneet minua sen tähden, ettei minun Jumalani ole minun keskelläni?

31:18 Mutta sinä päivänä minä kokonaan peitän kasvoni kaiken sen pahan tähden, mitä he ovat tehneet, kun ovat kääntyneet muiden jumalien puoleen.

31:19 Ja nyt kirjoittakaa itsellenne tämä virsi. Opeta se israelilaisille ja pane se heidän suuhunsa, että tämä laulu olisi minulle todistajana israelilaisia vastaan.

31:20 Sillä minä vien heidät siihen maahan, jonka minä valalla vannon olen luvannut heidän isillensä, maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, ja he syövät ja tulevat ravituiksi ja lihaviksi; mutta he kääntyvät muiden jumalien puoleen ja palvelevat niitä ja pitävät minua pilkkanaan ja rikkovat minun liittoni.

31:21 Ja kun suuret onnettomuudet ja ahdistukset kohtaavat heitä, niin tämä laulu on oleva todistajana heitä vastaan, eikä se ole unhottava heidän jälkeläistensä suusta. Sillä minä tiedän heidän aikeensa, joita he hautovat jo

minä tein heidän kanssansa.

31:17 Niin minun vihani silloin julmistuu heidän päällensä, ja minä hylkään heitä ja peitän kasvoni heidän edestänsä, että he hukutetaan, ja paljo pahuutta ja ahdistusta käy heidän päällensä; ja he sanovat sinä päivänä: eikö nämät pahuudet ole tapahtuneet minulle, ettei minun Jumalani ole minun kanssani?

31:18 Mutta minä peräti peitän kasvoni kasvoni sillä ajalla, kaiken sen pahuuden tähden, jonka he tehneet ovat, että he ovat itsensä kääntäneet muiden jumalain tykö.

31:19 Niin kirjoittakaa nyt teilleen tämä virsi, ja opettakaa se Israelin lapsille, asettakaa se heidän suuhunsa, että tämä virsi olisi minulle todistajaksi Israelin lapsia vastaan.

31:20 Sillä minä johdata heidät siihen maahan, jonka minä vannon heidän isillensä, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa. Ja kuin he syövät ja tulevat ravituiksi ja lihaviksi, kääntävät he teitönsä muiden jumalain tykö, ja palvelevat niitä, ja pilkkaavat minua ja rikkovat minun liittoni.

31:21 Ja kuin suuri pahuus ja ahdistus käsittää heidät, niin tämä virsi vastaa heitä todistukseksi, sillä ei sitä pidä unhotettaman heidän siemenensä suussa; sillä minä tiedän heidän ajatuksensa, joita he tänäpäinä ajattelevat, ennen kuin minä johdatan heitä siihen maahan,

rickovat sen liiton jonga minä tein heidän cansans.

31:17 Nijn minun wihan silloin julmistu heidän päällens/ ja minä hyljän heitä/ ja peitän minun caswon heidän edestäns/ että he hucutetan. Ja cosca nijn paljo pahutta ja ahdistusta käy heidän päällens/ sanowat he: eikö caicki nämät pahudet ole tapahtunet minulle? sillä ei minun Jumalan ole minun cansan?

31:18 Mutta minä peräti peitän minun caswon sillä ajalla/ caiken sen pahuden tähden cuin he tehnet owat/ että he owat idzens käändänet muiden jumalitten tygö.

31:19 Nlin kirjoittacat nyt teillen tämä wirsi/ ja opettacat se Israelin lapsille/ ja asettacat se heidän suuhuns/ että tämä wirsi olisi minulle todistuxexi Israelin lapsia wastan.

31:20 Sillä minä johdatan heidän sijhen maahan/ jonga minä wannoin heidän Isillens/ josa riesca ja hunajata wuota. Ja cosca he syöwät ja tulewat rawituxi ja lihawaxi/ käändäwät he heitäns muiden jumalitten tygö/ ja palwelewat nijtä/ ja pilckawat minua/ ja rickowat minun lijttoni.

31:21 Ja cosca heidän nijn suuri pahus ja ahdistus käsittää/ nijn tämä wirsi wasta heitä todistuxexi: sillä ei sitä pidä unhotettaman heidän siemenens suusa: Sillä minä tiedän heidän ajatuxens/ joita he jo nyt ajattelewat/ ennen-

ennenkuin minä olen vienyt heidät siihen maahan, josta minä olen valan vannonut.

31:22 Ja Mooses kirjoitti tämän laulun sinä päivänä ja opetti sen israelilaisille.

31:23 Ja hän asetti virkaan Joosuan, Nuunin pojan, ja sanoi: Ole luja ja rohkea, sillä sinä viet israelilaiset siihen maahan, jonka minä valalla vannon olen heille luvannut, ja minä olen sinun kanssasi.

31:24 Ja kun Mooses oli kirjoittanut kirjaan tämän lain sanat, alusta loppuun asti,

31:25 käski hän leeviläisiä, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, sanoen:

31:26 Ottakaa tämä lain kirja ja pankaa se Herran, teidän Jumalanne, liitonarkin sivulle, olemaan siellä todistajana sinua vastaan.

31:27 Sillä minä tunnen sinun tottelemattomuutesi ja uppiskaisuutesi. Katso, minun vielä eläessäni teidän kanssanne te olette niskoitelleet Herraa vastaan; saati sitten minun kuoltuani!

31:28 Kootkaa minun luokse ni kaikki sukukuntienne vanhimmat sekä päällysmiehenne, että minä heidän kuultensa puhuisin nämä sanat ja ottaisın taivaan ja maan todistajiksi heitä vastaan.

31:29 Sillä minä tiedän, että te minun kuoltuani vaellatte kelvottomasti ja poikkeatte siltä tieltä, jota minä käskin teidän vaeltaa. Sentähden on onnettomuus kohtaava teitä

josta minä vannonut olen.

31:22 Ja Moses kirjoitti tämän virren sinä päivänä, ja opetti sen Israelin lapsille.

31:23 Ja käski Josualle Nunin pojalle, ja sanoi: ole vahva ja urhoollinen, sillä sinä johdatat Israelin lapset siihen maahan, josta minä vannon heille: ja minä olen sinun kanssas.

31:24 Kuin Moses oli nämät lain sanat kirjoittanut kirjaan, ja ne lopettanut,

31:25 Käski hän Leviläisille, jotka \Herran\ liitonarkkia kantoivat, sanoen:

31:26 Ottakaa tämä lakikirja ja laskekaa \Herran\ teidän Jumalanne liitonarkin sivulle, että se olis siinä todistukseksi sinua vastaan.

31:27 Sillä minä tunnen sinun tottelemattomuutes ja niskuruutes: katso, tänäpä nä minun vielä eläissäni teidän kanssanne, olette te tottelemattomat \Herraa\ vastaan, kuinka paljo enemmin minun kuolemani jälkeen?

31:28 Niin kootkaa minun eteeni kaikki vanhimmat teidän sukukunnissanne ja teidän esimiehenne, että minä puhuisin nämät sanat heidän korvainsa kuullen ja ottaisın taivaan ja maan todistajaksi heitä vastaan.

31:29 Sillä minä tiedän, että te minun kuolemani jälkeen peräti turmellaan, ja poikkeatte siltä tieltä, jonka minä teille käskenyt olen; niin teille tapahtuu onnettomuus viimeisillä ajoilla, että teitte

cuin minä johdatan heitä siihen maahan cuin minä vannonut olen.

31:22 Nijn kirjoitti Moses tämän wirren silloin/ ja opetti sen Israelin lapsille.

31:23 Ja käski Josualle Nunin pojalle/ ja sanoi: ole wahwa ja urhollinen: sillä sinä johdatat Israelin lapset siihen maahan/ cuin minä wannoin heille/ ja minä olen sinun cansas.

31:24 COsca Moses oli nämät lain sanat kirjoittanut kirjaan/ ja lopettanut.

31:25 Käski hän Lewitaille jotca HERran todistuxen Arckia cannoit/ sanoden:

31:26 Ottacat tämä Lakikirja ja laskecat HERran teidän Jumalan liiton Arkin siwulle/ että hän olis siinä todistuxexi sinua wastian.

31:27 Sillä minä tunnen sinun tottelemattomudes ja niscu-rudes/ cadzo/ cosca minä wielä nyt tänäpä nä elän teidän cansan/ oletta te tottelemattomat HERra wastian/ cuinga paljo enämmin minun cuolemani jälken?

31:28 Nijn cootcat nyt minun eteeni caicki wanhimmat teidän sucucunnisan/ ja teidän esimiehen/ että minä puhuisin nämät sanat heidän corwains cuullen/ ja ottaisın taiwan ja maan todistuxexi heitä wastian.

31:29 Sillä minä tiedän että te minun cuolemani jälken peräti turmellan/ ja poickiatte sildä tiellä cuin minä teille käskenyt olen/ nijn teille tapahtu onnettomus wijmeisillä

aikojen lopulla, kun te teette sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vihoitatte hänet kättenne teoilla.

31:30 Ja Mooses lausui koko Israelin seurakunnan kuullen tämän virren sanat, alusta loppuun asti:

5 Mooses 32 LUKU

32:1 Kuunnelkaa, te taivaat, kun minä puhun, ja kuulkaan maa minun suuni sanat!

32:2 Sateena pisaroikoon minun opetukseni, kasteena valukoon puheeni niinkuin vihma vihannalle, niinkuin sadekuuro ruohikolle.

32:3 Sillä minä julistan Herran nimeä; antakaa kunnia meidän Jumalallemme.

32:4 Hän on kallio; täydelliset ovat hänen tekonsa, sillä kaikki hänen tiensä ovat oikeat. Uskollinen Jumala ja ilman vääryyttä, vanhurskas ja vakaa hän on.

32:5 Heidän menonsa oli paha häntä kohtaan, he eivät olleet hänen lapsiansa, vaan häpeäpilkku - tuo nurja ja kiero sukupolvi!

32:6 Niinkö sinä maksat Herralle, sinä houkka ja tyhmä kansa? Eikö hän ole sinun isäsi, joka sinut loi? Hän sinut teki ja valmisti.

32:7 Muistele muinaisia päiviä, ajattele menneiden sukupolvien vuosia. Kysy isältäsi, niin hän sen sinulle ilmoittaa, vanhimmiltasi, niin he sen

pahaa \Herran\ silmäin edessä ja vihoititte hänen teidän kättenne töiden kautta.

31:30 Niin Mooses puhui koko Israelin seurakunnan kuullen tämän veisun sanat hamaan loppuun asti.

32 LUKU

32:1 Kuulkaat te taivaat, minä puhun, ja maa kuulkaan minun suuni sanoja.

32:2 Minun oppini tiukkukaan niinkuin sade, minun puheeni vuotakaan niinkuin kaste, niinkuin sade vihannon päälle ja niinkuin pisarat ruohon päälle.

32:3 Sillä minä ylistän \Herran\ nimeä: antakaat meidän Jumalallemme suuri kunnia.

32:4 Hän on kallio, hänen työnsä ovat laittamattomat, sillä kaikki hänen tiensä ovat oikeat; vakaa on Jumala, ilman kaikkea vääryyttä, hän on vanhurskas ja oikia.

32:5 Onko hän hänen turmellut? Ei, vaan hänen lapsensa ovat heidän häpiäpilkkunsa; se on nurja ja seka-seurainen suku.

32:6 Niinköstä te \Herralle\ maksatte, hullu ja tyhmä kansa? Eikö hän ole sinun Isäs ja sinun Lunastajas, joka sinun luonut ja valmistanut on?

32:7 Muista muinaisia aikoja, ymmärrä vuosikaudet suvusta sukuun; kysy isältäsi, ja hän ilmoittaa sinulle, ja vanhimmiltasi, niin he sinulle sanovat.

ajoilla: että te pahasti teitte HERran silmäin edes/ ja vihoititte hänen teidän kätten töiden kautta.

31:30 Nijn Mooses puhui koko Israelin sucucunnan cuulden tämän weisun sanat/ haman loppun asti.

XXXII. Lucu

32:1 CULcatte taiwat/ minä puhun/ ja maa cuulcan minun suuni sanat.

32:2 Minun oppin tiuckucan nijncuin sade/ ja minun puhen vuotacan/ Nijncuin castete/ nijncuin sade vihannon päälle/ ja nijncuin pisarat ruohon päälle.

32:3 Sillä minä ylistän HERran nime/ andacat ainoalle meidän Jumalallem cunnia.

32:4 Hän on callio/ hänen työnsä ovat laittamattomat: sillä caicki hänen teconsä ovat oikeat. Waca on Jumala/ ilman caickia vääryttä/ hän on oikia ja hurscas.

32:5 Se nurja ja paha sucu hänestä lange pois/ he owat ilkiät/ ja ei hänen lapsens.

32:6 Nijngös sinun HERras Jumalatas kijtät/ sinä hullu ja tyhmä Canssa? Eikö hän ole sinun Isäs ja sinun HERras? Eikö hän ole se ainoa/ joca sinun luonut ja walmistanut on?

32:7 Muista endisen ajan päälle/ ymmärrä vuosicaudet sugusta nijn sucuun. Kysy Isäldäs/ ja hän ilmoittaa sinulle/ ja sinun wanhemmildas/

sinulle sanovat.

32:8 Kun Korkein jakoi perinnöt kansoille, kun hän erotteli ihmisten lapset, silloin hän määräsi kansojen rajat israelilaisten luvun mukaan.

32:9 Sillä Herran kansa on hänen osuutensa, Jaakob on hänen perintöosansa.

32:10 Erämaasta hän löysi hänet, autiosta, ulvovasta korvesta; hän otti hänet suojaansa ja hoitoonsa, varjeli häntä kuin silmätereänsä.

32:11 Niinkuin kotka kiihoittaa pesuettaan lentoon ja liitelee poikastensa suojana, niin hän levitti siipensä, otti hänet ja kantoi häntä sulillansa.

32:12 Herra yksin johdatti häntä, eikä hänen kanssansa ollut ketään vierasta jumalaa.

32:13 Hän kuljetti hänet maan kukkuloiden yli ja ruokki häntä pellon antimilla; hän antoi hänen imeä hunajaa kalliosta ja öljyä kovasta kivistä.

32:14 Hän antoi voita lehmistä ja maitoa lampaista sekä karitsain ja oinasten rasvaa, Baasanin härkiä ja kauriita ja parasta vehnän ydintä; ja sinä sait juoda rypäleen verta, tulista viiniä.

32:15 Ja Jesurun lihoi ja alkoi potkia, sinä tulit lihavaksi, paksuksi ja aloit äksyillä. Niin hän hylkäsi Jumalan, joka oli tehnyt hänet, ja halveksui pelastuksensa kalliota.

32:16 He herättivät hänen

32:8 Kuin kaikkein korkein jakoi pakanat ja hajoitti ihmisten lapset, silloin hän laski kansain maan rajat, Israelin lasten luvun jälkeen.

32:9 Sillä \Herran\ osa on hänen oma kansansa, Jakob on hänen perimisensä nuora.

32:10 Hän löysi hänen erämaassa ja hirmuisessa suuressa itkukorvessa. Hän vei hänen ympäri, hän opetti hänen ymmärtämään ja varjeli häntä niinkuin silmätereänsä,

32:11 Niinkuin kotka kehoittelee pesäänsä ja laukuilee poikainsa päällä, levittää siipensä, ottaa kunkin heistä ja kantaa siipeinsä päällä,

32:12 Niin \Herra\ yksinänsä talutti häntä, ja ei ollut hänen kanssansa muuta Jumalaa.

32:13 Hän vei hänen hamaan maan korkeuteen, ja ruokki hänen pellon hedelmällä, ja antoi hänen imeä hunajaa kalliosta ja öljyä kovasta kivistä,

32:14 Voita lehmistä, ja rieskaa lampaista, ynnä karitsain lihavuuden kanssa, ja Basanin oinaat, ja lihavat kauriit, ja parhaan nisun, ja juotti hänen parhaalla viinamarjan verellä.

32:15 Ja Israel lihoi, tuli vikuriksi, lihavaksi, paksuksi ja väkeväksi, ja hylkäsi Jumalan, joka hänen teki, ja katsoi autuutensa kallion ylön.

32:16 He yllyttivät hänen kiivauteen muukalaisten

nijn he sinulle sanovat.

32:8 Cosca se corkein nijn arwalla pacanat jacoi/ ja hajotti ihmisten lapset: Silloin hän laski Canssain maan rajat/ Israelin lasten lugun jälkeen.

32:9 Sillä HERran osa on hänen oma Canssans/ Jacob on hänen perimisens nuora.

32:10 Hän löysi hänen corwes cuiwas/ cusa cauhistus on erämaas. Hän wei hänen ymbärins/ hän opetti hänelle lakins/ ja warjeli hänen nijncuin silmäin terän.

32:11 Nijn cuin cotca poicans wie ulos/ ja heidän päälläns laucuile/ ja lewittä sijpens/ ja otta heitä/ ja canda sijpeins päällä.

32:12 Yxinäns HERra talutti händä/ ja ei ollut hänellä muuta Jumala.

32:13 Hän wei hänen haman maan corkeuteen/ ja ruocki hänen pellon hedelmällä/ ja andoi hänen ime hunajata calliosta/ ja öljyä cowasta kiwestä.

32:14 Woita lehmistä/ ja riesca lambaista/ ynnä caridzain lihawuden cansa. Ja lihawimmat oinat ja caurit/ ja parhan nisun/ ja juotti hänen parhalla wijnamarjan werellä.

32:15 COsca Israel lihoi ja rawittin/ tuli hän carjaxi/ hän on lihawaxi/ paxuxi ja wäkewäxi tullut/ ja hyljäis Jumalan/ joca hänen teki. Ja hän cadzoi hänen autuudens callion ylön.

32:16 Hän yllytti hänen kij-

kiivautensa vierailta jumalillaan, he vihoittivat hänet kauhistuksillansa.	kautta, kauhistusten kautta vihoittivat he hänen.	wauteen muucalaisten kautta. Cauhistuxen kautta vihoittivat he hänen.
32:17 He uhrasivat riivaajille, epäjumalille, jumalille, joita he eivät tunteneet, uusille, äskentulleille, joista teidän isäntteivät tienneet.	32:17 He uhrasivat perkeleille, eikä Jumalalle, jumalille, joita ei he tunteneet, vastauutisille, jotka ei ennen olleet, joita isäntteivät peljänneet.	32:17 He uhraisit perkeleille/ ja ei heidän Jumalallens. Nijlle jumalille joita ei he tunde- net/ nijlle usille jotca ei ennen ollet/ joita teidän Isän ei peljännet.
32:18 Kalliota, joka sinut synnytti, sinä et muistanut; sinä unhotit Jumalan, joka sinulle elämän antoi.	32:18 Kallion, joka sinun siitti, sinä hyljäsit, ja unhotit Jumalan, joka sinun loi.	32:18 Sinun callios joca sinun synnytti/ sen sinä hyljäisit/ ja unhotit sen Jumalan joca sinun loi.
32:19 Herra näki sen ja hylkäsi heidät, sillä hän vihastui poikiinsa ja tyttäriinsä.	32:19 Ja \Herra\ näki sen, ja vihastui, poikainsa ja tyttäriensä kehoituksen tähden,	32:19 Ja cosca HERra sen näki/ wihastui hän poicains ja tyttärittens päälle/ ja hylkäis heidän.
32:20 Hän sanoi: Minä peitän heiltä kasvoni, minä katson, mikä heidän loppunsa on; sillä he ovat nurja suku, lapsia, joissa ei ole uskollisuutta.	32:20 Ja sanoi: minä peitän kasvoni heidän edestänsä, ja katson mitä heidän viimeiseltä tapahtuu; sillä se on nurja suku ja senkaltaiset lapset, joissa ei ole uskoa.	32:20 Ja hän sanoi: minä peitän minun caswon heidän edestäns/ ja cadzon mitä heidän wijmeiseldä tapahtu: sillä se on nurja sucu/ ja sencaltaiset lapset joisa ei ole usco.
32:21 He ovat herättäneet minun kiivauteni jumalilla, jotka eivät jumalia ole, ovat vihoittaneet minut turhilla jumalillansa; niin minäkin herättän heidän kiivautensa kansalla, joka ei ole kansa, vihoitan heidät houkalla pakanakansalla.	32:21 He härsyttelivät minua sen kautta, joka ei ole jumala, epäjumaluutensa kautta ovat he minun vihoittaneet ja minä vihoitan heitä jälleen sen kautta, joka ei ole kansa, tyhmällä kansalla minä heitä vihoitan.	32:21 He härsyttelit minua sen kautta/ joca ei ole jumala/ heidän epäjumaludens kautta owat he minun vihoittanet. Ja minä vihoitan heitä jäljens sen kautta joca ei ole Canssa/ tyhmällä Canssalla minä heitä vihoitan.
32:22 Sillä minun vihani tuli on syttynyt, ja se leimuaa tuonelan syvyynsä saakka; se kuluttaa maan kasvuinensa ja polttaa vuorten perustukset.	32:22 Sillä tuli on syttynyt minun vihassani, ja polttaa hamaan alimaiseen helvettiin, ja kuluttaa maan, ynnä hänen hedelmänsä kanssa, ja polttaa vuorten perustukset.	32:22 Sillä tuli on syttynyt minun wihassani/ ja polttaa haman alemmaiseen helwettijn: Ja culutta maan/ ynnä hänen hedelmäns cansa/ ja polttaa wuortein perustuxet.
32:23 Minä kasaan onnettomuuksia heidän päällensä, kaikki nuoleni minä heihin ammun.	32:23 Minä kokoon kaiken onnettomuuden heidän päällensä, minä ammun kaikki nuoleni heihin.	32:23 Minä cocon caiken onnettomuden heidän päällens/ minä ambun caicki minun nuoleni heihin.
32:24 He nääntyvät nälkään ja menehtyvät ruttoon, kulutausten poltteeseen; minä lä-	32:24 Nälästä heidän pitää hiukahtuman ja poltetaudilla kulutettaman, ja äkillisellä kuolemalla; minä lähetän	32:24 Näljästä heidän pitä hiucahtuman/ ja wilutaudilla culutettaman/ ja äkilisellä

hetän heidän kimppuunsa petojen hampaat ja tomussa matelevaisten myrkyn.

32:25 Ulkona surmaa miekka ja sisällä kauhu sekä nuorukaisen että neitosen, sekä imeväisen että harmaapään.

32:26 Minä sanoisin: Minä puhallan heidät pois, hävitän heidän muistonsa ihmisten seasta,

32:27 jollen varoisi, että vihollinen tuottaisi minulle mielipahaa, että heidän vastustajansa selittäisivät sen väärin, että he sanoisivat: Meidän kätemme oli korotettu, eikä Herra ole tästä kaikesta mitään tehnyt.

32:28 Sillä he ovat neuvoton kansa, eikä heissä ole ymmärrystä.

32:29 Jos he viisaita olisivat, niin he käsittäisivät tämän, he ymmärtäisivät, mikä heidän loppunsa on.

32:30 Kuinka yksi ajaisi tuhatta takaa, kuinka kaksi ajaisi pakoon kymmenentuhatta, jollei heidän kallionsa olisi heitä myynyt ja Herra luovuttanut heitä!

32:31 Sillä heidän kallionsa ei ole niinkuin meidän kalliomme; niin vihollisemmekin päättelevät.

32:32 Sillä Sodoman viinipuita on heidän viinipuunsa, se on kotoisin Gomorran viinitarhoista; heidän rypäleensä ovat myrkkyrypäleitä, heidän viiniterttujensa maku on karvas.

32:33 Heidän viininsä on lo-

metsän petoin hampaat heidän keskellensä, ja kyykärmeen myrkyn.

32:25 Ulkona pitää miekan heitä hävittämän ja sisällä huoneessa pelvon, sekä nuorukaiset että neitset, imeväiset ja harmaapäät.

32:26 Minä sanoin: minä hävittäisin heitä, minä lakkautaisin heidän muistonsa ihmisistä,

32:27 Ellen minä vihollisteni vihaa karttaisi, ettei heidän vainollisensa ylpeilisi, ja lähes sanoisi: meidän oikia kätemme on kaikki nämät tehnyt, eikä \Herra\.

32:28 Sillä se on kansa, jossa ei mitään neuvoa ole, eikä ymmärrystä.

32:29 Jospa he taitavaiset olisivat, niin he ymmärtäisivät ja huomaitsisivat, mitä heille viimeiseltä tapahtuu.

32:30 Kuinka yksi ajaisi tuhatta takaa ja kaksi karkottaisi kymmenentuhatta heistä? Eikö sentähden, että heidän kallionsa on heidät myynyt? ja \Herra\ on heidät sulkenut?

32:31 Sillä ei ole meidän kalliomme niinkuin heidän kallionsa, ja meidän vihollisemme ovat meidän tuomarimme.

32:32 Sillä heidän viinipuunsa on Sodoman viinipuusta ja Gomorran pelloista, heidän viinamarjansa myrkylliset viinamarjat, heillä ovat karvahimmat marjat.

32:33 Heidän viinansa on

cuolemalla. Minä lähetän medzän petoin hambat heidän keskellensä/ ja kyykärmen myrkyn.

32:25 Ulkona pitää miecan heitä raateleman/ ja sisällä cauhistaman. Sekä nuorucaiset ja neidzet/ imewäiset ja harmapäät.

32:26 Minä sanoin: minä hävitän heitä/ minä lacatan heidän muistons ihmisist.

32:27 Ellen minä viholisteni wiha carttais/ ettei heidän wainollisens ylpenny/ ja lähes sanoisit: meidän oikia kätem on caicki nämät tehnyt/ ja ei HERra.

32:28 Sillä se on Canssa/ jossa ei mitän neuwo ole/ eikä ymmärrystä.

32:29 Josca he taitawaiiset olisit/ ymmärräisit ja huomaidzisit/ mitä heille tästälähin tapahtu.

32:30 Cuinga yxi ajais tuhatta taca/ ja caxi carcotaisit kymmenen tuhatta heistä? Eikö sentähden että heidän callions on heidän myynyt? ja HERra on hyljännyt heitä?

32:31 Sillä meidän calliom ei ole nijncuin heidän callions/ jota meidän wiholisem idze taitawat duomita.

32:32 Sillä heidän wijnapuuns on Sodoman wijnapuust/ ja Gomorran pellost. Heidän wijnamarjans owat sappi/ ja carwahimmat marjat.

32:33 Heidän wijnans on

hikäärmeitten kähyä, kyykäärmeitten kauheata myrkyä.

32:34 Eikö sitä ole talletettuna minun takanani, sinetillä lukittuna minun aitoissani?

32:35 Minun on kosto ja ranskaiseminen, säästetty siksi ajaksi, jolloin heidän jalkansa horjuu. Sillä heidän onnettomuutensa päivä on lähellä, ja mikä heitä odottaa, se tulee rientäen.

32:36 Sillä Herra hankkii oikeuden kansallensa ja armahtaa palvelijoitansa, koska hän näkee, että heidän voimansa on poissa ja että kaikki tyynni on lopussa.

32:37 Silloin hän kysyy: Missä ovat nyt niiden jumalat, missä kallio, johon he turvasivat,

32:38 missä ne, jotka söivät heidän teurasuhriensa rasvan ja joivat heidän juomauhriensa viinin? Nouskoot ne auttamaan teitä, olkoot ne teidän suojananne.

32:39 Katsokaa nyt, että minä, minä olen, eikä yhtäkään jumalaa ole minun rinnallani. Minä kuoletan ja minä teen eläväksi, minä lyön ja minä parannan; eikä ole sitä, joka pelastaisi minun käsistäni.

32:40 Minä nostan käteni taivasta kohti ja sanon: Niin totta kuin minä elän iankaikkisesti, kun minä teroitan miekkani salaman,

32:41 kun minun käteni ryhtyy tuomiota pitämään, niin minä koston vastustajilleni ja maksan vihamiehilleni. Minä annan nuolteni juopua veres-

lohikärmeen kiukkuahto, ja kyykärmetten hirmullinen myrky.

32:34 Eikö se liene kätkeyty minun tykönäni? ja sinetillä lukittu minun tavaroissani?

32:35 Minun on kosto, minä koston, heidän jalkansa pitää ajallansa kompastuman; sillä heidän kadotuksensa aika on läsnä, ja mikä heille tarjontele, se rientää.

32:36 Sillä \Herra\ tuomitsee kansansa, ja armahtaa palveliaansa; sillä hän näkee, että käsi on poissa, ja ei ole mitään tallella pidetty eikä jätetty.

32:37 Ja pitää sanottaman: kussa heidän Jumalansa ovat? heidän kallionsa, johonka he uskalsivat?

32:38 Joiden lihavimmat uhririt he söivät, ja joivat viinan heidän juomauhristansa, nouskaan ne ja auttakaan teitä ja varjelkaan teitä.

32:39 Nähkäät nyt, että minä itse olen, ja ei ole jumalia minun kanssani. Minä kuoletan ja teen eläväksi, minä lyön ja minä parannan, ja ei kenkään ole, joka minun käsistäni vapahtaa.

32:40 Sillä minä nostan käteni taivaasen ja sanon: minä elän iankaikkisesti.

32:41 Kuin minä hion miekkani niinkuin pitkäisen leimauksen, ja minun käteni rupee rangaistukseen, niin minä koston maksan minun vihollisilleni, ja niille palkit-

kärmen myrky/ ja hirmullisten kyykärmetten sappi.

32:34 Eikö sencaltaiset liene kätkeyty minun tykönäni? ja insiglatut minun tawarosani?

32:35 Minun on costo/ minä costan/ heidän jalcans pitää ajallans combistuman. Sillä heidän cadotuxens aica on läsnä/ ja mikä heille tarjendele/ se riendä.

32:36 Sillä HERra duomidze hänen Canssans/ ja hän armahta palwelians päälle. Sillä hän cadzahta/ että he owat juuri huckunet/ ja eikä ne suljetut eikä jocu jäänyt ole.

32:37 Ja pitä sanottaman: Cusa heidän Jumalans owat? heidän callions johonga he uscalsit?

32:38 Joiden lihawimmat uhririt he söit/ ja joit wijnan heidän juomauhristans. Noscan ne ja auttacan teitä ja warjelcan teitä.

32:39 Ettekö te näe nyt/ että minä se yxinäns olen/ ja ei ole toinen Jumala paidzi minua? Minä woin tappa ja wirwotta/ minä lyön ja parannan/ ja ei kengän ole joca minun käsistäni wapahta.

32:40 Sillä minä nostan käteni taiwaseen/ ja sanon: minä elän ijancaickisest.

32:41 Cosca minä hiwon minun mieckani nijncuin pitkäisen leimauxen/ ja minun käteni rangaistuxeen rupe: Nijn minä coston maxan minun

tä -	sen, jotka minua vihaavat.	wiholisteni/ ja nijlle palkidzen/ jotca minua wihawat.
32:42 ja minun miekkani syö lihaa - surmattujen ja vangittujen verestä, vihollispäällikköjen päistä.	32:42 Minä juotan nuoleni werellä, ja miekkani pitää lihaa syömän tapettuiden verestä, ja vangittuiden ja vihollisten paljastetusta päästä.	32:42 Minä juotan minun nuoleni werellä/ ja minun mieckani pitää liha syömän: Ja tapettuiden werest/ ja fangittuiden/ ja wiholisten paljastetust päästä.
32:43 Riemuiten ylistäkää, te pakanakansat, hänen kansansa, sillä hän kostaa palvelijoittensa veren; hän antaa koston kohdata vastustajiansa ja toimittaa sovituksen maalensa, kansallensa.	32:43 Riemuitkaat te kaikki, jotka olette hänen kansansa; sillä hän kostaa palveliainsa veren. Ja kostaa vihollisillensa, ja sovittaa maansa ja kansansa.	32:43 Riemuitcat te caicki jotca olette hänen Canssans: sillä hän costa palweliains weren. Ja hän costa hänen wiholisillens/ ja hän armahta hänen Canssans maan päällä.
32:44 Ja Mooses tuli ja lausui kaikki tämän virren sanat kansan kuullen, hän itse ja Joosua, Nuunin poika.	32:44 Ja Moses tuli ja puhui kaikki nämät veisun sanat tämän kansan kuullen, hän ja Josua Nunin poika.	32:44 JA Moses tuli ja puhui Canssan cuulden caicki nämät weisun sanat/ hän ja Josua Nunin poica.
32:45 Ja kun Mooses oli puhunut loppuun kaikki nämä sanat koko Israelille,	32:45 Ja Moses päätti kaikki nämät sanat koko Israelille,	32:45 Cosca Moses nämät oli caicki lopettanut coco Israelille.
32:46 sanoi hän heille: Painakaa sydämiinne kaikki ne sanat, jotka minä tänä päivänä teen todistajiksi teitä vastaan, niin että käskette lapsianne tarkoin täyttämään kaikki tämän lain sanat.	32:46 Ja sanoi heille: painakaa sydämeenne kaikki ne sanat, jotka minä teille tänäpäpänä todistin, että te käskisitte teidän lapsianne, tekemään ja pitämään kaikki tämän lain sanat.	32:46 Sanoi hän heille: pangat sydämeen caicki ne sanat/ cuin minä teille tänäpäpänä todistan/ että te käskisitte teidän lapsillen/ että he tekisit ja pidäisit caicki nämät lain sanat.
32:47 Sillä ei ole se turha sana, joka ei koskisi teitä, vaan siinä on teidän elämäenne; ja sen sanan varassa te elätte kauan siinä maassa, johon te menette Jordanin yli, ottamaan sen omaksenne.	32:47 Sillä ei siinä ole teille yhtään turhaa sanaa, vaan se on teidän elämäenne; ja ne sanat pitentävät teidän ikänne maan päällä, johon te menette Jordanin ylitse, omistamaan sitä.	32:47 Sillä ei sijnä ole teille yhtän turha sana/ waan se on teidän elämän/ ja ne sanat pidendävät teidän ikän maan päällä/ sinne cuin te menette Jordanin ylidze sitä omistaman.
32:48 Ja Herra puhui Mooselle sinä samana päivänä sanoen:	32:48 Ja \Herra\ puhui Mooselle sinä päivänä, ja sanoi:	32:48 JA HERra puhui Mooselle sinä päiwänä/ ja sanoi:
32:49 Nouse tänne Abarimin vuoristoon, Nebon vuorelle, joka on Moabin maassa vastapäätä Jerikoa, ja katsele Kanaanin maata, jonka minä annan israelilaisten omaksi.	32:49 Mene tälle Abarimin vuorelle, Nebon vuorelle, joka on Moabin maalla Jerihon kohdalla, ja katsele Kanaanin maata, jonka minä Israelin lapsille omaksi annan.	32:49 Mene Abarin wuorelle/ Nebon wuorelle/ cuin on Moabiterein maalla Jerihon cohdalla/ ja cadzele Canaan maata/ jonga minä Israelin lapsille omaxi annan.
32:50 Ja sinä kuolet sillä	32:50 Sinun pitää kuoleman	32:50 Ja cuole wuorella/ jo-

vuorella, jolle nouset, ja tulet otetuksi heimosi tykö, niinkuin sinun veljesi Aaron kuoli Hoorin vuorella ja tuli otetuksi heimonsa tykö,

32:51 koska te lankesitte uskottomuuteen minua kohtaan israelilaisten keskellä Meriban veden ääressä Kaadeksessa, Siinin erämaassa, kun ette pitäneet minua pyhänä israelilaisten keskellä.

32:52 Niin, sinä saat katsella sitä maata matkan päästä, mutta sinne sinä et pääse, siihen maahan, jonka minä annan israelilaisille.

5 Mooses 33 LUKU

33:1 Tämä on se siunaus, jolla Jumalan mies Mooses siunasi israelilaiset ennen kuolemaansa;

33:2 hän sanoi: Herra tuli Siinailta, Seiristä hän nousi loistaen heille; hän ilmestyi kirkkaudessa Paaranin vuoristosta, hän tuli kymmentuhantisesta pyhien joukosta; hänen oikealla puolellansa liekitsi lain tuli.

33:3 Hän rakastaa kansoja; kaikki niiden pyhät ovat sinun kädessäsi. He asettuvat sinun jalkojesi juureen, ottavat oppia sinun sanoistasi.

33:4 Mooses antoi meille lain, perintönä Jaakobin seurakunnalle.

33:5 Ja Herra tuli kuninkaaksi Jesurunissa, kun kansan päämiehet kokoontuivat, kaikki Israelin sukukunnat.

33:6 Ruuben eläköön, älköön hän kuolko; mutta vähäiseksi

vuorella, johonkas menet, ja koottaman kansas tykö, niinkuin veljeskin Aaron kuoli Horin vuorella, ja koottiin kansan tykö,

32:51 Että te olette rikkoneet minua vastaan Israelin lasten seassa, riitaveden tykönä Kadeksessa Sinin korvessa: ettette minua pyhittäneet Israelin lasten seassa.

32:52 Sillä sinä näet maan kohdastansa; vaan ei sinun pidä siihen maahan tuleman, jonka minä Israelin lapsille annan.

33 LUKU

33:1 Ja tämä on siunaus, jolla Moses Jumalan mies siunasi Israelin lapsia ennen kuolemaansa,

33:2 Ja sanoi: \Herra\ on tullut Sinaista, ja noussut heille Seiristä, ja ilmestynyt Paranin vuorelta, ja on tullut kymmentuhannen pyhän kanssa, ja tulinen laki hänen oikiassa kädessänsä heidän tykönsä.

33:3 Hän myös rakastaa kansoja; kaikki hänen pyhänsä ovat sinun kädessäs, ja he asettavat itsensä sinun jalkais juureen, ja ottavat opin sinun sanoistas.

33:4 Moses on meille käskennyt lain, Jakobin sukukunnalle perimisen.

33:5 Ja hän oli Kuningas oikeudessa; kansan päämiehet hän kokosi yhteen, ynnä Israelin sukukuntain kanssa.

33:6 Ruben eläkään, ja älkään kuolko, ja hänen kan-

hongas menet/ ja coco sinuas Canssas tygö/ nijncuin sinun veljeskin Aaron cuoli Horin vuorella/ ja cocois idzens Canssans tygö.

32:51 Että te olette rikkoneet minua wastan Israelin lasten seas/ rijtaweden tykönä Cadoxes Zinnin corwes/ ettet te minua pyhittänet Israelin lasten seas.

32:52 Sillä sinä näet maan cohdastans sinun tykös/ cuin minä Israelin lapsille annan/ waan ei sinun pidä sijhen tuleman.

XXXIII. Lucu

33:1 Tämä on siunaus jolla Moses Jumalan mies siunais Israelin lapset ennen cuolematans.

33:2 Ja sanoi: HERra on tullut Sinaista/ ja nosnut heille Seiristä/ ja ilmestynyt Paranin wuorelda/ ja hän on tullut monen tuhannen pyhän cansa/ ja tulinen laki hänen oikias kädessäns/ heidän tygöns.

33:3 Ja cuinga suurest hän racasti Canssoja/ caicki hänen pyhäns owat sinun kädessäs/ ja he asettawat idzens sinun jalcais juureen/ ja ottawat opin sinun sanoistas.

33:4 Moses on meille käskennyt Jacobin sucucunnan perimisen.

33:5 Ja hän oli Cuningas Israelis/ ja Canssan päämiehet hän cocois yhteen ynnä Israelin sucucunnan cansa.

33:6 RUBen eläkän ja älkön cuolco ja hänen Canssans

jääköön hänen miestensä joukko.

33:7 Ja tämän hän sanoi Juudasta: Kuule, Herra, Juudan huuto ja tuo hänet kansansa luo. Hän sen puolesta käsillensä taisteli; ole sinä apuna hänen vihollisiansa vastaan.

33:8 Ja Leevistä hän sanoi: Sinun tummimisi ja uurimisi olkoot sinun hurskaasi omat, sen miehen, jota sinä Massassa koettelit, jonka kanssa sinä riitelit Meriban veden luona,

33:9 joka sanoi isästänsä ja äidistänsä: Minä en heitä nähnyt, ja joka ei tunnustanut veljiään omiksensa eikä tuntenut omia lapsiansa. Sillä he noudattivat sinun sanaasi ja pysyivät sinun liittossasi.

33:10 He opettavat sinun säädöksiäsi Jaakobille ja Israelille sinun lakiasi; he panevat suitsutusta sinun eteesi ja kokonaisuhreja sinun alttarillesi.

33:11 Siunaa, Herra, hänen voimansa, ja olkoon hänen kättensä työ sinulle otollinen. Ruhjo hänen vastustajiensa lanteet ja hänen vihamiehenensä niin, että eivät enää nouse.

33:12 Benjaminista hän sanoi: Herran rakkaana hän asuu hänen turvissansa; Herra suojelee häntä aina ja asuu hänen kukkulainsa välissä.

33:13 Ja Joosefista hän sanoi: Herra siunatkoon hänen maansa kalleimmalla, kasteella, joka tulee taivaasta, kal-

sansa olkoon luettava.

33:7 Tämä on Juudalle siunaus: ja hän sanoi: kuule \Herra\ Juudan ääntä, ja johdata häntä kansansa tykö; ja hänen kätensä sotii puolestansa, sinä olet apu vastoin hänen vihollisiansa.

33:8 Ja hän sanoi Leville: sinun täydellisyytes ja sinun walkeutes olkoon sinun pyhän miehes tykönä, jota sinä kiusasit Massassa, ja saatit hänen riitelemään riitaveden tykönä.

33:9 Joka sanoo isällensä ja äidillensä: en minä nähnyt heitä, ja ei tunne veljiänsä, eikä tiedä pojistansa; ne pitävät sinun sanas, ja kätkevät sinun liittos.

33:10 He opettavat sinun oikeuksias Jakobille ja Israelille sinun lakis, he kantavat suitsutusta sinun nenäs eteen, ja kaikkinaiset uhrit uhraavat sinun alttarillas.

33:11 Siunaa \Herra\ hänen voimansa ja anna hänen kättensä työ sinulle kelvata; riko heidän lanteensa, jotka karvaavat häntä vastaan ja häntä vihaavat, niin ettei he voisi ojentaa heitänsä.

33:12 Ja Benjaminille sanoi hän: \Herran\ rakkaat pitää asuman turvallisesti hänen tykönänsä; hän suojelee heitä kaiken päivän, ja hän asuu heidän hartioidensa välillä.

33:13 Ja hän sanoi Josephille: hänen maansa olkoon siunattu \Herralta\, parhaista taivaan hedelmistä, kasteesta, ja syvyydestä, joka

olcon luettapa.

33:7 Tämä on Judan siunaus: Ja hän sanoi: cuule HERra Judan ändä/ ja aseta händä Canssans hallidziaxi/ ja hänen woimans olcon suuri/ ja auttacon händä wastoin hänen wiholisians.

33:8 Ja hän sanoi Lewille: sinun täydellisyydes ja sinun walkeudes/ olcon sinun pyhän miehes tykönä/ jota sinä kiusaisit Massas/ ja annoit hänen riidellä riitaweden tykönä.

33:9 Se joka sano hänen Isästäns ja äitistäns: en minä näe heitä/ ja hänen poicans/ en minä hänestä mitän tiedä/ ne pitävät sinun sanas/ ja kätkewät sinun liittos.

33:10 He opettawat sinun oikeuxias Jacobille/ ja Israelille sinun lakis/ he candawat suidzutust sinun nenäs edes/ ja caickinaiset uhrit uhrawat sinun Altarilles.

33:11 Siuna HERra hänen warans/ ja anna hänen kättens työt sinulle kelwata/ ja rico heidän landens jotca carcawat händä wasthan/ ja händä wihawat/ nijn ettei he wois ojeta heitäns.

33:12 Ja Benjaminille sanoi hän: HERran rackat pitää asuman suruttomast hänen tykönäns/ sillä hän aina händä suojele ja hän asu hänen hartioidens wälillä.

33:13 Ja hän sanoi Josephille: hänen maans olcon siunattu HERralda/ ja sijnä olcon ihanimmat hedelmät tai-

leimmalla, mikä tulee syvyydestä alhaalta,	makaa alla.	wast/ ja castest/ ja syvyydestä/ joca maca alla.
33:14 kalleimmalla, minkä aurinko antaa, kalleimmalla, minkä kuun vaiheet tuottavat,	33:14 Siinä olkoon ihanimmat hedelmät auringosta, ja ihanimmat kypsät hedelmät kuusta,	33:14 Sijnä olcon ihanimmat hedelmät Auringost/ ja ihanimmat kypset hedelmät Cuusta.
33:15 kalleimmalla, mikä tulee ikuisten vuorien huipuilta, kalleimmalla, mikä tulee ikikukuloilta,	33:15 Ja itäisten vuorten kukkuloilta, ja ijäisiltä kukkuloilta parhaat hedelmät,	33:15 Ja idäisten vuorten cuckuloilda/ ja wanhoilda cuckuloilda parhat hedelmät.
33:16 kalleimmalla, minkä maa kasvaa, ja kaikella, mitä siinä on, ja mielisuosiollaan, hän, joka pensaassa asui. Ne laskeutukoot Joosefin päälle, hänen pääläellensa, hänen, joka on ruhtinas veljensä joukossa.	33:16 Ja ne kalliimmat maan hedelmät, ja mitä siinä on. Hänen suosionsa, joka asuu pensaassa, tulkoon Josephin päähän, ja Natsirin pääläelle veljeinsä keskellä.	33:16 Ja ne callimmat maan hedelmät/ ja mitä sijnä on/ hänen armons joca asu pensas/ tulcon Josephin päähän/ ja Nazirin pään laelle weljesten keskellä.
33:17 Uljas on hänen härkiensä esikoinen, sen sarvet ovat kuin villihärän sarvet; niillä se puskee kumoon kansat, kaikki tyynni maan ääriin saakka. Sellaisia ovat Efraimin kymmenet tuhannet, sellaisia Manassen tuhannet.	33:17 Ja hänen kauneutensa olkoon niinkuin esikoisen härjän, ja hänen sarvensa olkoon niinkuin yksisarvisen sarvet, joilla hän kansaa kuokkii yhteen, hamaan maailman ääriin asti; nämät ovat Ephraimin kymmenentuhatta, ja nämät Manassen tuhannet.	33:17 Ja hänen cauneudens olcon nijncuin esicandoisen härjän/ ja hänen sarwens olcon nijncuin yxisarwillisen sarwet/ jolla hän Canssa cuocki yhteen/ haman mailman ärin asti: Nämät owat Ephraimin tuhannet/ ja nämät Manassen tuhannet.
33:18 Ja Sebulonista hän sanoi: Iloitse, Sebulon, kun liikkeelle lähdet, ja sinä, Isaskar, majoissasi.	33:18 Ja hän sanoi Sebulonille: iloitse Sebulon uloskäymisessä, mutta sinä Isaskar iloitse majoissas.	33:18 Ja hän sanoi Sebulonille: iloidze Sebulon sinun uloskäymisestä/ mutta sinä Isaschar iloidze sinun majoistas.
33:19 He kutsuvat kansoja vuorellensa, siellä he uhraavat oikeita uhreja. Sillä he imevät merten rikkauden ja hiekkään kätketyt aarteet.	33:19 Heidän pitää kutsuman kansaa vuorelle ja siellä vanhurskauden uhria uhraaman; sillä he imevät meren kyllyyden ja santaan kätketyt tavarat.	33:19 Heidän pitä cudzuman Canssa vuorelle/ ja siellä vanhurscauden uhria uhraaman: sillä he imewät meren saalin/ ja sandaan kätketyt tavarat.
33:20 Ja Gaadista hän sanoi: Kiitetty olkoon hän, joka on niin laajentanut Gaadin. Niinkuin naarasleijona hän asettuu leposijaansa ja raatelee sekä käsivarren että pääläen.	33:20 Ja hän sanoi Gadille: siunattu olkoon se, joka levittää Gadin, hän asuu niinkuin hotka jalopeura, ja ryöstää sekä käsivarren että päänlaen.	33:20 Ja hän sanoi Gadille: siunattu olcon se joca lewittää Gadi/ hän asu nijncuin Lejoni/ ja ryöstä sekä käsivarret että päänlaen.
33:21 Hän katsoi itsellensä parhaan osan maata, sillä	33:21 Ja hän katsoi itsellensä ensimmäisen osan maasta,	33:21 Ja hän cadzoi edellensä algusta/ että siellä oli lain

siellä oli hänelle johtajan osa varattu. Mutta hän tuli kansan päämiesten kanssa, pani toimeen Herran vanhurskauden ja hänen tuomionsa yhdessä muun Israelin kanssa.

33:22 Ja Daanista hän sanoi: Daan on nuori leijona, joka syöksyy esiin Baasanista.

33:23 Ja Naftalista hän sanoi: Naftali on kylläinen mielisuosiosta ja täynnä Herran siunausta. Lännen ja etelän hän omaksensa ottakoon.

33:24 Ja Asserista hän sanoi: Siunattu olkoon Asser poikien joukossa. Olkoon hän veljensä lemmikki, ja kastakoon hän jalkansa öljyyn.

33:25 Rautaa ja vaskea olkoot sinun salpasi; ja niinkuin sinun päiväsi, niin olkoon sinun voimasikin.

33:26 Ei kukaan ole niinkuin Jesurunin Jumala, joka kulkee taivasten yli sinun apunasi ja korkeudessaan pilvien päällitse.

33:27 Sinun turvasi on ikiaikojen Jumala, sinua kannattavat iankaikkiset käsivarret. Hän karkoitti viholliset sinun tieltäsi, hän sanoi: Hävitä!

33:28 Näin Israel asuu turvassa, Jaakobin lähde erillään viljan ja viinin maassa, jonka taivaskin tiukkuu kastetta.

33:29 Autuas olet sinä, Israel; kuka on sinun vertaisesi! Sinä olet kansa, jota Herra auttaa, hän, joka on sinun kilpesi ja suojasi, sinun miekkasi ja

että hän siinä lainopettajalta annetussa osassa olis suru-toin; kuitenkin tuli hän kansan päämiesten kanssa, ja teki \Herran\ vanhurskautta, ja hänen oikiutensa Israelin kanssa.

33:22 Ja Danille sanoi hän: Dan niinkuin jalopeuran penikka, joka karkaa Basanista.

33:23 Ja Naphtalille sanoi hän: Naphtalilla on yltäkyllä, mitä hänen mielensä tekee, ja hän täytetään \Herran\ siunauksella, lännen ja etelän pitää hänen omistaman.

33:24 Ja Asserille sanoi hän: Asser olkoon siunattu pojissa, hän olkoon veljillensä otollinen, ja kastakaan jalkansa öljyyn.

33:25 Rauta ja vaski olkoon sinun kenkäs; ja niinkuin sinun ikäs, niin myös sinun väkevyytes lisääntyy.

33:26 Ei yhtään ole niinkuin oikeuden Jumala, joka istuu taivaassa, hän olkoon sinun auttajas, ja hänen kunniansa on pilvissä.

33:27 Jumalan asuinsia on alusta, ijankaikkisten käsi-vartten alla. Ja hän ajaa ulos sinun vihollises sinun edestäs ja sanoo: ole hukutettu.

33:28 Israel asuu levollisesti yksinänsä, ja Jakobin silmä katsoo sen maan päälle, jossa jyviä ja viinaa on, siihen myös taivaat kastetta vuodattavat.

33:29 Autuas olet sinä Israel; kuka on sinun kaltaises? O sinä kansa, joka \Herrassa\ autuaaksi tulet, joka sinun apus kilpi ja sinun kunnias miekka on. Vihollises valhet-

opettajan osa salattu/ ja hän tuli Canssan päämiesten cansa/ ja teki HERran vanhurscautta/ ja hänen oikeudens Israelin cansa.

33:22 Ja Danille sanoi hän: Dan nijncuin Lejonin poica/ joca carca Basanist.

33:23 Ja Nephtalille sanoi hän: Nephtalilla on yldäkyllä mitä hänen mielens teke/ ja hän täytetän HERran siunauksella/ etelän ja länden päin on hänen asumisens.

33:24 Ja Asserille sanoi hän: Asser olcon siunattu pojisa/ ja olcon veljillens otollinen/ ja castacan jalcans öljyyn.

33:25 Rauta ja waski olcon hänen kengäns/ sinun wanhudes olcon nijncuin sinun nuorudes.

33:26 El yhtän Jumalata ole nijncuin oikeuden Jumala/ joca istu taiwas/ hän olcon sinun auttajas/ ja hänen cunnians on pilwisä.

33:27 Jumalan asuinsia on algusta/ ja hänen käsiwartens owat täällä alhalla ijancaic-kisest. Ja hän aja sinun wiho-lises sinun edestäs/ ja sano: ole hucutettu.

33:28 Israel asu lewollisest/ ja Jacobin lähde on sillä maalla/ josa jywä ja wijna on/ sijhen myös taiwat castetta wuodattawat.

33:29 Autuas olet sinä Israel/ cuca on sinun caltaises? O sinä Canssa joca HERran cautta autuaxi tulet/ joca sinun awus kilpi/ ja sinun woittos

korkeutesi. Vihollisesi mielistelevat sinulle, ja sinä astelet levät sinua, ja sinä astut heidän kukkuloillansa.

5 Mooses 34 LUKU

34:1 Ja Mooses nousi Mooabin arolta Nebon vuorelle, Pisgan huipulle, vastapäätä Jerikoa. Ja Herra näytti hänelle koko maan: Gileadin Daaniin asti,

34:2 koko Naftalin, Efraimin ja Manassen maan, koko Juudan maan aina Länsimereen asti,

34:3 Etelämaan sekä Lakeuden, se on Jerikon, Palmukaupungin, laakson, aina Soariin asti.

34:4 Ja Herra sanoi hänelle: Tämä on se maa, jonka minä valalla vannon olen luvannut Aabrahamille, lisakille ja Jaakobille, sanoen: Sinun jälkeläisillesi minä annan sen. Minä olen nyt antanut sinun omin silmin nähdä sen, mutta sinne sinä et mene.

34:5 Ja Herran palvelija Mooses kuoli siellä Mooabin maassa, Herran sanan mukaan.

34:6 Ja hän hautasi hänet laaksoon Mooabin maahan, vastapäätä Beet-Peoria, mutta ei kukaan ole saanut tietää hänen hautaansa tähän päivään asti.

34:7 Ja Mooses oli kuollessaan sadan kahdenkymmenen vuoden vanha, mutta hänen silmänsä eivät olleet hämärtyneet, eikä hänen elinvoimansa ollut kadonnut.

34:8 Ja israelilaiset itkivät

34 LUKU

34:1 Ja Moses meni Moabin kedoilta ja astui Nebon vuorelle, Pisgan kukkulalle, joka on Jerihon kohdalla; ja \Herra\ osoitti hänelle kaiken Gileadin maan Daniin asti,

34:2 Ja koko Naphtalin ja Ephraimin ja Manassen maan, ja kaiken Juudan maan viimeiseen mereen asti,

34:3 Ja etelämaan, ja aukian kedon Palmukaupungin Jerihon tykönä, hamaan Zoariin asti.

34:4 Ja \Herra\ sanoi hänelle: tämä on se maa, jonka minä Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannon ja sanoin: minä annan sen sinun siemenelles; sinä näit sen nyt silmilläs, vaan et sinä sinne tule.

34:5 Ja Moses \Herran\ palvelia kuoli siellä Moabin maalla, \Herran\ sanan jälkeen.

34:6 Ja hän hautasi hänen laaksoon, Moabin maalla, Peorin huoneen kohdalla. Ja ei ole yksikään saanut tietää hänen hautaansa tähän päivään asti.

34:7 Ja Moses oli sadan ja kahdenkymmenen ajastainen, kuin hän kuoli; ei hänen silmänsä olleet pimenneet, ja hänen elämänsä neste ei ollut lakastunut.

34:8 Ja Israelin lapset itkivät

miecka on. Sinun viholises painetan alas/ ja sinä astelet heidän cuckulains päällä.

XXXIV. Lucu

34:1 JA Moses meni Moabite-rein kedoilta/ ja astui Nebon vuorelle/ Pisgan wuoren cuckulalle/ joca oli Jerihon cohdalla. Ja HERRA osotti hänelle caiken Gileadin maan Danin asti.

34:2 Ja coco Nephtalin ja Ephraimin ja Manassen maan/ ja caiken Judan maan wijmeisen meren asti.

34:3 Ja etelän päin/ ja sen aukian kedon Jerihon tykönä/ Palmu Caupungin hamam Zoarin asti.

34:4 JA HERra sanoi hänelle: tämä on se maa/ jonga minä Abrahamille/ Isaachille ja Jacobille wannoin/ ja sanoin: minä annan sen sinun siemenelles/ sinä sen nyt näit silmilläs/ waan et sinä sinne tule.

34:5 Ja nijn Moses HERran palwelia cuoli siellä Moabite-rein maalla/ HERran sanan jälkeen.

34:6 Ja hän hautais hänen laxoon/ Moabiterein maalle/ Peorin huonen cohdalla/ ja ei ole yxikän saanut tietä hänen hautans tähän päiwän asti.

34:7 Ja Moses oli sadan ja cahdenkymmenen ajastaicainen cosca hän cuoli. Ei hänen silmäns ollet pimennet/ ja hänen poskens ei ollet rypyis.

34:8 Ja Israelin lapset itkit

Moosesta Mooabin arolla kolmekymmentä päivää; sitten päättyi Mooseksen muistoksi vietetty itku- ja suruaika.

34:9 Ja Joosua, Nuunin poika, oli täynnä viisauden henkeä, sillä Mooses oli pannut kätensä hänen päällensä; ja israelilaiset tottelivat häntä ja tekivät, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

34:10 Mutta Israelissa ei enää noussut yhtäkään selaista profeettaa kuin Mooses, jonka kanssa Herra seurusteli kasvoista kasvoihin;

34:11 ei ketään, joka olisi tehnyt sellaisia tunnustekoja ja ihmeitä, kuin hän Herran lähettämänä teki Egyptin maassa faraolle ja kaikille hänen palvelijoillensa, koko hänen maallensa;

34:12 ei ketään, jolla olisi ollut niin väkevä käsi ja joka olisi tehnyt niin suuria, peljättäviä tekoja, kuin hän teki koko Israelin silmien edessä.

Mosesta Moabin kedoilla kolmekymmentä päivää; ja itku- ja valituspäivät Moseksestä täytettiin.

34:9 Mutta Josua Nunin poika oli täytetty taidon hengellä, sillä Moses oli kätensä laskenut hänen päällensä; ja Israelin lapset olivat kuuliaiset hänelle ja tekivät niinkuin \Herra\ oli Mosekselle käskenyt.

34:10 Ja sitte ei yhtään prophetaa noussut Israelissa niinkuin Moses, jonka \Herra\ tunki kasvoista niin kasvoihin,

34:11 Kaikkinaisissa tunnustähdeissa ja ihmeissä, joita \Herra\ hänen lähetti tekemään Egyptin maalla Pharaolle ja kaikille hänen palvelioillensa, koko hänen maallensa,

34:12 Ja kaikessa väkevässä kädessä, ja kaikissa suurissa peljättävissä töissä, jotka Moses teki koko Israelin silmäin edessä.

Mosest Moabiterein kedoilla kolmekymmendä päivä/ ja itcu ja walitus päiwät Mosexest täytettin.

34:9 Mutta Josua Nunin poika oli täytetty taidon hengellä: sillä Moses oli kätensä laskenut hänen päällens. Ja Israelin lapset olit cuuliaiset hänelle/ ja teit nijncuin HERra oli Mosexelle käskenyt.

34:10 Ja sijtte ei yhtän Prophetat nosnut Israelis nijncuin Moses/ jonga HERra tunki caswosta nijn caswoon.

34:11 Ja caickinaisis tunnustähdeis ja ihmeis/ joihinga HERra hänen lähetti/ että hänen piti tekemän nijtä Egyptin maalla/ Pharaolle ja caikille hänen palwelioillens/ ja coco hänen maallens.

34:12 Ja caikes wäkwäs kädessä/ ja suuris ihmeis/ jotca Moses teki coco Israelin silmäin edes.

JOOSUAN KIRJA

1 LUKU

1:1 Herran palvelijan Mooseksen kuoltua sanoi Herra Joosualle, Nuunin pojalle, Mooseksen palvelijalle, näin:

1:2 "Minun palvelijani Mooses on kuollut; nouse siis ja mene tämän Jordanin yli, sinä ja kaikki tämä kansa, siihen maahan, jonka minä annan heille, israelilaisille.

1:3 Jokaisen paikan, johon te jalkanne astutte, minä annan

JOSUA

1 LUKU

1:1 Ja tapahtui Mooseksen \Herran\ palvelian kuoleman jälkeen, että \Herra\ puhui Josualle Nunin pojalle, Mooseksen palvelialle, sanoen:

1:2 Minun palveliani Moses on kuollut; niin nouse nyt ja matkusta tämän Jordanin ylitse, sinä ja kaikki tämä kansa, siihen maahan, kuin minä annan Israelin lapsille.

1:3 Kaiken sian minä annan teille, kussa teidän jalkanne

Josuan Kirja

I. Lucu

1:1 MOsexen HERran palwelian cuoleman jälkeen/ puhui HERra Josualle Nunin pojalle/ Mosexen palwelialle/ sanoden:

1:2 Minun palwelian Moses on cuollut/ walmista sijs idzes/ ja matcusta tämän Jordanin ylidze/ sinä ja caicki tämä Canssa/ sijhen maahan cuin minä annan Israelin lapsille.

1:3 Caiken sian minä annan teille/ cusa teidän jalcan

teille, niinkuin olen Moosekselle puhunut.

1:4 Maa erämaasta ja tuolta Libanonista aina suureen virtaan, Eufrat-virtaan, saakka - koko heettiläisten maa - ja aina Suureen mereen asti, auringonlaskuun päin, on oleva teidän aluetanne.

1:5 Ei kukaan kestä sinun edessäsi kaikkena elinaikana-si. Niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin minä olen sinunkin kanssasi; minä en jätä sinua enkä hylkää sinua.

1:6 Ole luja ja rohkea; sillä sinä jaat tälle kansalle perinnöksi sen maan, jonka minä heidän isillensä vannotulla valalla olen luvannut antaa heille.

1:7 Ole vain luja ja aivan rohkea ja noudata tarkoin kaikessa sitä lakia, jonka minun palvelijani Mooses on sinulle antanut; älä poikkeaa siitä oikealle äläkä vasemmalle, että menestyisit, missä ikinä kuljetkin.

1:8 Älköön tämä lain kirja sinun suustasi poistuko, vaan tutkiskele sitä päivät ja yöt, että tarkoin noudattaisit kaikkea, mitä siihen on kirjoitettu, sillä silloin sinä onnistut teilläsi ja silloin sinä menestyt.

1:9 Olenhan minä sinua käskenyt: Ole luja ja rohkea; älä säikähdä äläkä arkaile, sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinun kanssasi, missä ikinä kuljetkin."

1:10 Silloin Joosua käski

käyvät, niinkuin minä Moosekselle sanonut olen.

1:4 Korvesta ja tästä Libanonista suuren Phratin virtaan asti, koko Hetiläisten maan, niin isoon mereen länteen päin, pitää teidän maanne rajat oleman.

1:5 Ei kenkään voi sinua vastaan seisoa koko elinaikanas: niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin olen minä myös sinun kanssasi; en minä hylkää sinua enkä luovu sinusta.

1:6 Ole rohkeia ja vahvasta sinuas, sillä sinun pitää tälle kansalle maan jakaman, josta minä vannoin heidän isillensä, sen heille antaakseni.

1:7 Ainoastaan ole rohkeia ja vahvasta sinuas juuri hyvin, ettäs pitäisit kaiken lain ja tekisit sen jälkeen, kuin Mooses minun palvelijani sinulle käski; älä siitä harhaile oikealle eikä vasemmalle puolelle, ettäs toimellisesti tekisit kaikissa missä sinä vaellat.

1:8 Ei pidä tämän lakiraamatun tuleman sinun suustas pois, vaan ajattele sitä yötä ja päivää, ettäs kaikki sen jälkeen pitäisit ja tekisit, kuin siinä on kirjoitettu; sillä niin sinä menestyt kaikissa sinun teissä ja kaikki työs toimellisesti päätät.

1:9 Enkö minä käskenyt sinun olla rohkian ja vahvistaa itses? Älä pelkää, älä myös hämmästy, sillä \Herra\ sinun Jumalasi on sinun kanssas kaikissa sinun aivoituk-sissas.

1:10 Silloin käski Josua

käywät/ niinkuin minä Mosekselle sanonut olen.

1:4 Corwesta ja tästä Libanonista/ suureen Phratin virtaan/ coco Hetherin maan niin isoin mereen länden päin pitä teidän maanne rajat oleman.

1:5 Ei kengän woi sinua vastaan seiso coco elinaicanas: niinkuin minä olin Mosexen cansa/ niin olen minä myös sinun cansas/ en minä hyljä sinua/ engä luowu sinusta.

1:6 Ole rohkeia ja wahwista sinuas/ sillä sinun pitää tälle Canssalle maan jacaman/ niinkuin minä wannoin heidän Isillensä/ sen heille andaxeni.

1:7 Niin ole sijs hywäs turwas ja wahwista sinus/ pitäden caiken Lain/ ja tehden sen jälken/ cuin Moses minun palwelian sinulle käskenyt oli: älä sijtä harhaile/ oikealle eli wasemalle puolelle/ ettäs toimellisest caikisa nijsä wael-laisit/ cuin sinun tekemän pitä.

1:8 Ei pidä tämän Lakiramatun tuleman sinun suustans pois/ waan ajattele sitä yötä ja päiwä/ ettäs caicki sen jälken pitäisit ja tekisit/ cuin siinä on kirjoitettu/ niins menestyt caikis aiwoituxisas/ ja caicki työs toimellisest päätät.

1:9 Engö minä käskenyt sinun olla rohkian/ ja wahwista idzes: älä pelkä älä myös hämmästy: sillä sinun HERras Jumalasi on sinun cansas/ caikis sinun aiwoituxisas.

1:10 Silloin käski Josua

<p>kansan päällysmiehiä sanoen: 1:11 "Kulkekaa halki leirin ja käskekää kansaa sanoen: 'Valmistakaa itsellenne evästä, sillä kolmen päivän kuluttua te kuljette tämän Jordanin ylmennäksenne ottamaan omaksenne sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, teidän omaksenne antaa'."</p>	<p>kansan päämiehiä ja sanoi: 1:11 Käykää leirin lävitse ja käskekää kansaa, sanoen: valmistakaa teille evästä, sillä kolmannen päivän perästä pitää teidän käymän tämän Jordanin ylitse, että te joutuisitte maata omistamaan, jonka \Herra\ teidän Jumalanne teille antaa omistaaksenne sitä.</p>	<p>Canssan Päämiehiä/ ja sanoi: 1:11 Käykät leirin läpidze/ ja käskekät Canssa/ sanoden: walmistacat teillen ewästä: sillä colmannen päiwän perästä pitä teidän käymän tämän Jordanin ylidze/ että te jouduisitte maata omistaman/ jonga HERra teidän Jumalan teille anda perimisexi.</p>
<p>1:12 Mutta ruubenilaisille, gaadilaisille ja toiselle puolelle Manassen sukukuntaa Joo-sua sanoi näin:</p>	<p>1:12 Ja Josua puhui Rubenilaisille, Gadilaisille ja puolelle Manassen sukukunnalle, sanoen;</p>	<p>1:12 JA Josua sanoi Rubenitereille/ Gaditereille/ ja puolelle Manassen sucucunnalle:</p>
<p>1:13 "Muistakaa sitä käskyä, jonka Herran palvelija Mooses teille antoi sanoen: 'Herra, teidän Jumalanne, suo teidän päästä rauhaan ja antaa teille tämän maan.'</p>	<p>1:13 Muistakaa se sana, jonka Moses \Herran\ palvelia teille käski, sanoen: \Herra\ teidän Jumalanne saatti teidät lepoon ja antoi teille tämän maan.</p>	<p>1:13 Muistacat se sana/ cuin Moses HERran palwelia teille käski/ sanoden: HERra teidän Jumalan saatti teidän lepoon/ ja andoi teille tämän maan.</p>
<p>1:14 Vaimonne, lapsenne ja karjanne jääkööt siihen maahan, jonka Mooses antoi teille tältä puolelta Jordanin. Mutta teidän itsenne, kaikkien sotaurhojen, on taisteluun valmiina lähdeittävä veljienne etunenässä ja autettava heitä,</p>	<p>1:14 Teidän emäntänne, lapsenne, ja karjanne jättäkää siihen maahan, minkä Mooses teille antoi, tällä puolella Jordania. Vaan teidän pitää käymän veljienne edellä varustettuina, kaikki ne jotka vahvat miehet ovat, ja auttaman heitä,</p>	<p>1:14 Teidän emändän/ lapsen ja carjan jättäkät siihen maahan/ tälle puolelle Jordanin/ jonga Moses teille andoi. Waan teidän pitä käymän veljienne edellä warustettuna/ caicki ne cuin wahwat miehet owat/ ja auttaman heitä.</p>
<p>1:15 kunnes Herra suo teidän veljienne päästä rauhaan niinkuin teidänkin, ja hekin ottavat omakseen sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, heille antaa. Sitten saatte palata takaisin siihen maahan, joka on teidän omanne, ja ottaa omaksenne sen maan, jonka Herran palvelija Mooses antoi teille tältä puolelta Jordanin, auringonnousun puolelta."</p>	<p>1:15 Siihenasti että \Herra\ teidän veljillenne antaa lewon, niinkuin teillekin, että hekin omistaisivat sen maan, jonka \Herra\ teidän Jumalanne heille antaa; sitte pitää teidän palajaman omalle maallenne ja omistaman sen, minkä Mooses \Herran\ palvelia teille antoi, tällä puolella Jordania auringon nousemiseen päin.</p>	<p>1:15 Siihenasti että HERra teidän weljillennekin anda lewon/ nijncuin teillengin/ että hekin omistaisit sen maan cuin HERra teidän Jumalan heille anda: sijtte pitä teidän palajaman omalle maallen/ omistaman sitä/ cuin Moses HERran palwelia teillen anda/ tällä puolella Jordanin itän päin.</p>
<p>1:16 Niin he vastasivat Joo-sualle sanoen: "Kaiken, minkä olet meidän käsenyt tehdä, me teemme, ja mihin ikinä</p>	<p>1:16 Ja he vastasivat Josualle ja sanoivat: kaikki mitä meille käsenyt olet, sen me teemme, ja kuhunkas ikänä lähetät meidät, sinne me</p>	<p>1:16 JA he wastaisit Josualle/ ja sanoit: caicki mitä meille käsenyt olet/ sen me teemme/ ja cuhungas lähetät</p>

meidät lähetät, sinne me menemme.

1:17 Niinkuin me olemme kaikessa totelleet Moosesta, niin me tottelemme sinuakin. Olkoon vain Herra, sinun Jumalasi, sinun kanssasi, niinkuin hän oli Mooseksen kanssa.

1:18 Jokainen, joka niskoittaa sinun käskyäsi vastaan eikä tottele sanojasi kaikessa, mitä hänelle käsket, surmatakoon. Ole vain luja ja rohkea."

Joosua 2 LUKU

2:1 Niin Joosua, Nuunin poika, lähetti salaa Sittimistä kaksi vakoojaa, sanoen: "Menkää, katselkaa maata ja Jerikoa." Ja he menivät ja tulivat Raahab nimisen porton taloon ja laskeutuivat siellä levolle.

2:2 Mutta Jerikon kuninkaalle kerrottiin näin: "Katso, tänne on yöllä tullut miehiä israelilaisten joukosta vakoilemaan maata."

2:3 Silloin Jerikon kuningas lähetti sanan Raahabille: "Tuo ulos ne miehet, jotka ovat tulleet luoksesi, jotka ovat tulleet sinun taloosi, sillä he ovat tulleet koko maata vakoilemaan."

2:4 Mutta vaimo otti molemmat miehet, piilotti heidät ja sanoi: "Miehet kyllä tulivat minun luokseni, mutta en tiennyt, mistä he olivat."

2:5 Ja kun kaupungin portti pimeään tullen oli suljettava, niin miehet lähtivät ulos. En tiedä, minne miehet menivät;

1:17 Niinkuin me olemme olleet Mosekselle kaikissa kuuliaiset, niin olemme sinullekin kuuliaiset; ainoastaan olkoon \Herra\ sinun Jumalasi sinun kanssasi, niinkuin hän oli Moseksen kanssa.

1:18 Jokainen, joka asettaa itsensä sinun suutas vastaan ja ei ole kuuliainen sinun sanoilles kaikissa mitä käsket, hänen pitää kuoleman; ainoastansa ole rohkea ja vahvasta sinuas.

2 LUKU

2:1 Ja Josua Nunin poika lähetti salaisesti kaksi vakoojaa Sittimistä, sanoen: menkää ja katselkaa maata ja Jerikoa. Niin he läksivät matkaan ja tulivat porton huoneeseen, jonka nimi oli Rahab, ja lepäsivät siellä.

2:2 Mutta se ilmoitettiin Jerihon kuninkaalle, sanoen: katso, tänä yönä tulivat tänne miehet Israelin lapsista, vakoomaan maata.

2:3 Niin lähetti Jerihon kuningas Rahabin tykö, sanoen: tuo ne miehet ulos, jotka sinun tykösi, sinun huoneeseen tulivat, sillä he ovat tulleet vakoomaan kaikkea maata.

2:4 Mutta vaimo otti molemmat miehet ja kätki heidät, ja sanoi näin: miehet tulivat minun tyköni, vaan en minä tietänyt, kusta he olivat.

2:5 Ja kuin portti pimeässä pantiin kiinni, niin ne miehet läksivät ulos; enkä minä tiedä, kuhunka he menivät.

meidän/ sinne me menem.

1:17 Nijncuin me olemma ollet Mosexelle caikis cuuliaiset/ nijn me myös olemme sinulle cuuliaiset/ ainoastans olcon sinun HERras Jumalasi sinun cansas/ nijncuin hän oli Mosexen cansa.

1:18 Joca asetta idzens sinun suutas wastan/ ja ei ole cuuliainen caikille sinun käskyilles/ hänen pitä cuoleman: ainoastans ole hywäs turwas ja wahwista sinus.

II. Lucu

2:1 JOsua Nunin poica lähetti salaisest caxi wacojata Sittimist/ sanoden: mengät ja cadzelcat maata ja Jerihota. Nijn he läxit matcan ja tulit porton huoneseen/ jonga nimi oli Rahab/ ja lewäisit siellä.

2:2 Mutta se ilmoitettin Jerihon Cuningalle: cadzo/ tänä yönä tulit tänne miehet Israelin lapsist/ wacoileman maata.

2:3 Nijn lähetti Jerihon Cuningas Rahabin tygö/ sanoden: tuo ne miehet ulos/ jotca sinun huoneses tulit/ sillä he owat tullet wacoiman caickeä maata.

2:4 Mutta waimo oli lymyttänyt molemmat miehet/ ja sanoi: tosin miehet tulit minun tygöni/ waan en minä tietänyt custa he olit.

2:5 Ja cosca portti pimeis pandin kijnni/ nijn ne miehet läxit ulos/ engän tiedä cuhunga he menit. Ajacat no-

ajakaa nopeasti heitä takaa, niin te saavutatte heidät."

2:6 Mutta hän oli vienyt heidät katolle ja kätkenyt heidät pellavanvarsien alle, joita oli asetellut katolle.

2:7 Niin miehet ajoivat heitä takaa Jordanin tietä kahlauspaikoille saakka, ja kaupungin portti suljettiin, niin pian kuin heidän takaa-ajajansa olivat menneet.

2:8 Mutta ennenkuin he olivat laskeutuneet levolle, nousi hän heidän luoksensa katolle ja sanoi miehille:

2:9 "Minä tiedän, että Herra antaa teille tämän maan ja että kauhu teitä kohtaan on vallannut meidät ja että kaikki maan asukkaat menehtyvät pelkoon teidän edessänne.

2:10 Sillä me olemme kuulleet, kuinka Herra kuivasi Kaislameren vedet teidän tieltänne, kun lähditte Egyptistä, ja mitä te teitte niille kahdelle amorilaisten kuninkaalle tuolla puolella Jordanin, Siihonille ja Oogille, jotka te vihitte tuhon omiksi.

2:11 Kun me sen kuulimme, raukesi meidän sydämemme, eikä kenessäkään ole enää rohkeutta asettua teitä vastaan; sillä Herra, teidän Jumalanne, on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä.

2:12 Niin vannokaa nyt minulle Herran kautta, että niinkuin minä olen tehnyt teille laupeuden, tekin teette laupeuden minun isäni perheelle; ja

Ajakaat nopiasti heitä takaa, niin heidät saatte kiinni.

2:6 Mutta hän oli käskenyt heidän astua katon päälle ja oli peittänyt heidät pellavainvarsilla, jotka hän oli hajotanut katolle.

2:7 Ja miehet ajoivat heitä takaa, Jordanin tietä hamaan luotuspaikkaan; ja portti pantiin kiinni, sitte kohta kuin he läksivät, jotka heitä ajoivat takaa.

2:8 Mutta ennen kuin miehet panivat levätä, meni hän katolle heidän tykönsä,

2:9 Ja sanoi miehille: minä tiedän, että \Herra\ antaa teille tämän maan; sillä teidän pelkonne on langennut meidän päällemme, ja koko maan asuwaitset ovat hämmästyneet teidän kasvoinne edessä.

2:10 Sillä me olemme kuulleet, kuinka \Herra\ kuivasi Punaisen meren vedet teidän edestänne lähteissänne Egyptistä, ja mitä te olette tehneet niille kahdelle Amori-laisten kuninkaalle, jotka olivat tuolla puolella Jordania, Siihonille ja Oogille, jotka te tapoitte.

2:11 Kuin me sen kuulimme, niin meidän sydämemme raukesi, ja ei ole yhdelläkään rohkeutta teidän edessänne; sillä \Herra\ teidän Jumalanne on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maassa.

2:12 Niin vannokaat nyt minulle \Herran\ kautta, sillä minä tein armon teidän kohtaanne, että te myös teette armon minun isäni huoneelle ja annatte minulle totuu-

piast heitä taca/ niijn te heidän saatte kijnni.

2:6 Mutta hän oli käskenyt heidän astua caton päälle/ ja oli peittänyt heidän pellawainvarsilla/ jotca hän oli hajotanut caton päälle.

2:7 Ja miehet ajoit heitä taca/ Jordanin tietä haman luotus paickan. Ja portti pandin kijnni/ sijtte cohta cuin he läxit jotca heitä ajoit taca.

2:8 MUTta ennen cuin miehet panit lewätä/ meni hän caton päälle heidän tygöns/

2:9 Ja sanoi heille: minä tiedän HERran andanexi teille tämän maan/ ja teidän pelcon langennexi meidän päällem/ ja coco maan asuwaitset hämmästyneexi teidän caswon edes:

2:10 Sillä me olemma cuullet/ cuinga HERra cuiwais punaisen meren wedet teidän edestän lähteisän Egyptist. Ja mitä te oletta tehnet nijlle cahdelle Amorrerein Cuningalle Siihonille ja Oogille tuolla puolen Jordanin/ cuinga te heidän kiroisitte.

2:11 Cosca me sen cuulim/ niijn meidän sydämeme raukeis/ ja ei ole yhdelläkän rohkeutta teidän edesän: sillä HERra teidän Jumalan/ on Jumala ylhällä taiwas ja alhalla maasa.

2:12 Nijn wannocat sijs minulle HERran cautta (sillä minä tein armon teidän cohtan) että te teette armon minun Isäni huoneelle/ ja annatte

antakaa minulle varma merkki den merkin,
siitä,

2:13 että jätätte eloon minun isäni, äitini, veljeni, sisareni ja kaikki heidän omaisensa ja pelastatte meidät kuolemas-
ta."

2:14 Niin miehet sanoivat hänelle: "Me vastaamme hengellämme teidän hengestänne, jos vain ette ilmaise tätä meidän asiaamme. Kun Herra antaa meille tämän maan, niin me osoitamme sinulle laupeutta ja uskollisuutta."

2:15 Ja hän laski heidät köydellä alas ikkunasta, sillä hänen talonsa oli kiinni kaupungin muurissa, niin että hän asui muurissa kiinni.

2:16 Ja hän sanoi heille: "Menkää vuoristoon, etteivät takaa-ajajat kohtaisi teitä, ja olkaa siellä piilossa kolme päivää, kunnes takaa-ajajat ovat palanneet; sitten voitte lähteä matkaanne."

2:17 Niin miehet sanoivat hänelle: "Me olemme vapaat siitä valasta, jonka meillä vannotit,

2:18 jollet sinä, kun me tulemme tähän maahan, sido tätä punaista nauhaa siihen ikkunaan, josta laskit meidät alas, ja kokoa isääsi, äitiäsi, veljiäsi ja isäsi koko perhettä luoksesi taloon.

2:19 Ja kuka vain menee talosi ovesta ulos, sen veri tulokoon hänen oman päänsä päälle, ja me olemme vastuusta vapaat; mutta kuka vain on sinun kanssasi talossa, sen veri tulokoon meidän

2:13 Että te jätätte elämään minun isäni, ja äitini, ja veljeni, ja sisareni, ja kaikki jotka heidän omansa ovat ja vapahdatte meidän sielumme kuolemasta.

2:14 Ja miehet sanoivat hänelle: meidän sielumme kuolkaan teidän edestänne, jolles vaan petä tätä meidän asiaamme, jollemme tee armoa ja totuutta sinua kohtaan, kuin \Herra\ tämän maan meille antaa.

2:15 Ja hän laski heidät köydellä akkunasta alas; sillä hänen huoneensa oli kaupungin muurissa, ja hän asui juuri muurissa.

2:16 Ja hän sanoi heille: menkää vuorelle, ettei ne teitä kohtaisi, jotka ajavat teitä takaa, ja olkaat siellä lymyssä kolme päivää, niinkauvan että takaa-ajajat palajavat, ja menkää sitte tietänne.

2:17 Ja miehet sanoivat hänelle: vapaat me olemme tästä valastas, jolla meitä vannotit.

2:18 Katso, kuin maahan sisälle tulemme, niin sinun pitää ripustaman tämän punaisen köyden akkunaan, josta meidät laskit alas, ja sinun pitää kokooman tyköshuoneeseen isäs ja äitis ja veljes ja koko isäs huoneen.

2:19 Mutta jos joku käy huonees ovesta ulos, hänen verensä olkoon oman päänsä päällä, ja me olemme viattomat; ja joka ikänä sinun kanssas huoneessa on, hänen verensä olkoon meidän päämme päällä, jos jonkun

minulle wahwan merkin/

2:13 Että te elämän jätätte minun Isäni/ ja äitini/ ja veljeni/ ja sisareni/ ja kaikki cuin heidän omans owat/ ja wapahdatte meidän sielum cuolest.

2:14 Ja miehet sanoit hänelle: meidän sielum cuolcan teidän edestän/ jollen me tee armo ja totutta sinun cohtas/ cosca HERra tämän maan meille anda/ jolles waiwon petä tätä meidän asiatam.

2:15 Ja hän laski heidän köydellä ackunast: sillä hänen huonens oli Caupungin muuris/ ja asui juuri muuris.

2:16 Ja hän sanoi heille: mengät wuorelle/ ettei ne teitä cohdaish/ jotca ajawat teitä taca/ ja olcat siellä lymys colme päiwä/ nijncauwan että tacaajajat palajawat/ ja mengät sijtte teidän tietän.

2:17 JA miehet sanoit hänelle: wapat me olemma tästä walasta/ jollas meitä wannotit.

2:18 Cosca me maalle tulemme/ ja et sinä ripusta tätä punaista köyttä ackunaan/ jostas meidän laskit/ ja cocoa tygös huoneseen sinun Isäs/ äitiäs/ weljiäs/ ja coco sinun Isäs huonetta.

2:19 Mutta jos jocu käy huones owesta ulos/ hänen werens olcon oman pääns päällä/ ja me olemma wiattomat. Ja jotca ikänäns sinun cansas huones owat/ heidän werens olcon meidän pääm

päämme päälle, jos kenen käsi sattuu häneen.

2:20 Mutta jos sinä ilmaiset tämän meidän asiamme, niin me olemme vapaat valasta, jonka meillä vannotit."

2:21 Ja hän sanoi: "Olkoon, niinkuin sanotte", ja päästi heidät menemään, ja he lähtivät. Ja hän satoi sen punaisen nauhan ikkunaan.

2:22 Niin he lähtivät ja tulivat vuoristoon ja viipyivät siellä kolme päivää, kunnes takaa-ajajat olivat palanneet. Ja takaa-ajajat etsivät heitä kaikkialta tien varrelta, mutta eivät löytäneet.

2:23 Sitten nuo kaksi miestä kääntyivät paluumatkalle. He laskeutuivat alas vuoristosta, menivät virran yli ja tulivat Joosuan, Nuunin pojan, luo ja kertoivat hänelle kaikki, mitä heille oli tapahtunut.

2:24 Ja he sanoivat Joosualle: "Herra on antanut koko maan meidän käsiimme, ja kaikki maan asukkaat menehtyvät pelkoon meidän edesämme."

Joosua 3 LUKU

3:1 Niin Joosua nousi varhain seuraavana aamuna, ja he lähtivät liikkeelle Sittimistä ja tulivat Jordanille, hän ja kaikki israelilaiset; ja he olivat siellä yötä, ennenkuin menivät virran yli.

3:2 Mutta kolmen päivän kulluttua kulkivat päällysmiehet halki leirin

3:3 ja käskivät kansaa sanoen: "Kun te näette Herran,

käsi häneen sattuu.

2:20 Vaan jos sinä petät tämän meidän asiamme, niin me olemme vapaat sinun valastasi, jolla meitä vannottanut olet.

2:21 Hän vastasi: olkoon niinkuin te sanotte; ja päästi heidät menemään, ja he menivät pois; ja hän ripusti punaisen köyden akkunaan.

2:22 Ja he menivät pois, ja tulivat vuorelle ja olivat siellä kolme päivää, niinkauvan että ne palasivat, jotka heitä ajoivat takaa, jotka etsivät heitä kaikilla teillä, ja ei löytäneet.

2:23 Niin ne molemmat miehet palasivat, sittekuin he olivat astuneet vuorelta alas, menivät ylitse, ja tulivat Josuan Nunin pojan tykö ja juttelivat hänelle kaikki, mitä heille tapahtunut oli.

2:24 Ja he sanoivat Josualle: \Herra\ on antanut meidän käsiimme koko maan, sillä kaikki maan asukkaat ovat hämmästyneet meidän edesämme.

3 LUKU

3:1 Ja Josua nousi aamulla varhain, ja he matkustivat Sittimistä ja tulivat Jordaniin asti, hän ja kaikki Israelin lapset ja he olivat siinä yötä ennenkuin he matkustivat ylitse.

3:2 Ja tapahtui kolmen päivän perästä, että päämiehet menivät leirin lävitse,

3:3 Ja käskivät kansalle, sanoen: kuin te näette

päällä/ jos jongun käsi heihin sattuu.

2:20 Waan jos sinä petät tämän meidän asiam/ niijn me olem wapat sijtä walasta/ jonga me sinulle wannonet olemma.

2:21 Hän wastais: olcon niijn-cuin te sanotte. Ja päästi heidän menemän/ ja he menit pois. Ja hän ripusti sen punaisen köyden ackunaan.

2:22 Ja he menit pois/ ja tulit vuorelle/ ja olit siellä colme päiwä/ niijncauwan että ne palaisit jotca heitä ajoit taca/ jotca edzeit heitä caikille teille/ ja eiwät löytänet.

2:23 Niijn ne caxi miestä palaisit/ ja sijttecuin he olit astunet wuorelda alas/ menit he ylidze/ ja tulit Josuan Nunin pojan tygö/ ja juttelit hänelle caicki mitä heille tapahtunut oli.

2:24 Ja he sanoit Josualle: HERra on andanut meidän käsijm coco maan/ sillä caicki maan asuwaiset owat hämmästynet meidän edesäm.

III. Lucu

3:1 JA Josua nousi warhain/ ja he matcustit Sittimist ja tulit Jordaniijn/ hän ja caicki Israelin lapset/ ja olit siellä yösen/ ennencuin he matcustit ylidzen.

3:2 Mutta colmen päiwän perästä menit Päämiehet leirin läpidze.

3:3 Ja käskit Canssalle/ sannenoden: cosca te näette HER-

teidän Jumalanne, liitonarkin ja leeviläiset papit sitä kantamassa, niin lähtekää tekin liikkeelle paikoiltanne ja seuratkaa sitä.

3:4 Kuitenkin olkoon noin kahdentuhannen kyynärän välimatka teidän ja sen välillä - älkää menkö sitä lähelle - että tietäisitte tien, jota teidän on käytävä, sillä te ette ole ennen kulkeneet sitä tietä."

3:5 Ja Joosua sanoi kansalle: "Pyhittäytykää, sillä huomenna Herra on tekevä ihmeellisiä tekoja teidän keskuudessanne."

3:6 Mutta papeille Joosua sanoi näin: "Ottakaa liitonarkki ja kulkekaa kansan edellä." Niin he ottivat liitonarkin ja kulkivat kansan edellä.

3:7 Silloin Herra sanoi Joosualle: "Tästä päivästä alkaen minä teen sinut suureksi koko Israelin silmissä, jotta he tietäisivät, että niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin minä olen sinunkin kanssasi.

3:8 Käske pappeja, jotka kantavat liitonarkkia, ja sano: 'Kun tulette Jordanin veden ääreen, niin pysähtykää Jordanin rantaan.'"

3:9 Sitten Joosua sanoi israelilaisille: "Tulkaa tänne ja kuulkaa Herran, teidän Jumalanne, sanat."

3:10 Ja Joosua sanoi: "Tästä saatte tietää, että elävä Jumala on teidän keskellänne ja karkoittaa teidän tieltänne kanaanilaiset, heettiläiset, hivviläiset, perissiläiset, girsasi-

\Herran\ teidän Jumalanne liitonarkin, ja papit Leviläiset kantavat sitä, niin matkustakaat te myös siastanne ja seuratkaa sitä,

3:4 Kuitenkin niin että teidän välillänne ja hänen on liki kahdentuhannen kyynärän pituus siaa; eikä teidän pidä tuleman häntä juuri lähes, että te tietäisitte tien, jota teidän pitää matkustaman; sillä ette ennen ole sitä tietä vaeltaneet:

3:5 Ja Josua sanoi kansalle: pyhittäkää teitä, sillä huomenna tekee \Herra\ ihmeellisen työn teidän keskellänne.

3:6 Ja Josua puhui papeille, sanoen: ottakaa liitonarkki ja menkää kansan edellä; niin he ottivat liitonarkin ja menivät kansan edellä.

3:7 Ja \Herra\ sanoi Joosualle: tänäpäpä rupeen minä tekemään sinun suureksi koko Israelin edessä, että he tietäisivät, että niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin minä olen myös sinun kanssasi.

3:8 Ja käske pappeja, jotka kantavat liitonarkkia, ja sano: kuin te tulette Jordanin vetten ääreen, niin seisautkaat Jordanissa.

3:9 Ja Josua sanoi Israelin lapsille: astukaat tänne ja kuulkaa \Herran\ teidän Jumalanne sanaa.

3:10 Ja Josua sanoi: siitä tietäkää elävän Jumalan olevan teidän seassanne, ja että hän kaiketi ajaa pois teidän edestänne Kanaanilaiset, Hetiläiset, Heviläiset, Pheresiläiset, Gergesiläiset,

ran teidän Jumalan liiton Arkin/ ja Papit Lewitaist candawan sitä/ niijn matcustacat te myös siastan/ ja seuracat händä.

3:4 Cuitengin niijn että teidän välillän ja hänen on cahden tuhannen kynärän pituus sia/ eikä teidän pidä tuleman händä juuri lähes/ että te tiedäisitte/ cunga tien cautta pitä matcustaman: sillä et te ennen ole sitä tietä waeldanet.

3:5 JA Josua sanoi Canssalle: pyhittäkät teitä: sillä huomenna teke HERra ihmellisen työn teidän keskellän.

3:6 Ja hän sanoi Papeille: ottacat liiton Arcki/ ja menget Canssan edellä. Niijn he otit liiton Arkin/ ja menit Canssan edellä.

3:7 Ja HERra sanoi Josualle: tänäpäpä rupen minä sinun suurexi tekemän coco Israelin edes/ että he tietäisit/ että niijn cuin minä olin Mosexen cansa/ niijn minä olen myös sinun cansas.

3:8 Ja käske Pappein/ jotca candawat liiton Arckia/ ja sano: cuin te tuletta ensin Jordanin weden äreen/ niijn seisattacat sijnä.

3:9 Ja Josua sanoi Israelin lapsille: astucat tänne ja cuulcat HERran teidän Jumalan sana.

3:10 Ja hän sanoi: sijtä tietkät elävä Jumala olewan teidän seasan/ ja hänen caiketi ajawan teidän edestän Cananerit/ Hetherit/ Hewerit/ Pheserit/ Gergeserit/ Amorre-

laiset, amorilaiset ja jebusilaiset:

3:11 katso, kaiken maan Herran liitonarkki kulkee teidän edellänne Jordanin poikki.

3:12 Ottakaa siis kaksitoista miestä Israelin sukukunnista, kustakin sukukunnasta yksi mies.

3:13 Niin pian kuin papit, jotka kantavat Herran, kaiken maan Herran, liitonarkkia, laskevat jalkansa Jordanin veteen, katkeaa Jordanin vesi, ylhäältä päin virtaava vesi, juoksussaan ja pysähtyy roukkioksi."

3:14 Kun kansa sitten lähti liikkeelle teltoistaan mennessä Jordanin poikki, liitonarkkia kantavien pappien käydessä kansan edellä,

3:15 ja niin pian kuin liitonarkin kantajat tulivat Jordanille ja liitonarkkia kantavien pappien jalat painuivat rantaveteen, niin vaikka Jordan koko elonleikkuuajan on tulvillaan yli kaikkien äyräidensä,

3:16 pysähtyi ylhäältä päin virtaava vesi ja seisoivat yhtenä roukkiona hyvin kaukana Adamin luona, sen kaupungin, joka on Saaretanin vieressä; ja se vesi, joka virtasi alapäin Aromereen, Suolamereen, hävisi kokonaan. Niin kansa kulki virran yli Jerikon kohdalta.

3:17 Ja Herran liitonarkkia kantavat papit seisoivat alalään kuivalla pohjalla keskellä Jordania, kaiken Israelin kulkiessa kuivaa myöten, kunnes

Amorilaiset ja Jebusilaiset:

3:11 Katso, kaiken maailman hallitsian liitonarkki menee Jordanissa teidän edellänne.

3:12 Niin ottakaat nyt teille kaksitoistakymmentä miestä Israelin sukukunnista, jokaisesta sukukunnasta yksi mies.

3:13 Ja pitää tapahtuman, että kuin papit, jotka kantavat \Herran\, kaiken maailman hallitsian arkkia, laskevat jalkansa Jordanin veteen, niin se vesi, joka Jordanissa ylimmäiseltä puolelta juoksee, eroittaa itsensä, niin että se seisoo yhdessä läjässä.

3:14 Ja koska kansa läksi majoistansa menemään Jordanin yli, ja papit kantoivat liitonarkkia kansan edellä,

3:15 Ja kuin arkin kantajat tulivat Jordaniin, ja pappein, arkin kantajain jalat kastuivat veden syrjään, (ja Jordan oli täynnä partaaseen saakka kaiken elonajan).

3:16 Niin seisoivat se vesi, joka ylimmäiseltä puolelta juoksee, koottuna yhdessä läjässä, sangen kaukana Adamin kaupungin puolella, joka on Zartanin tykönä; mutta se vesi, joka juoksi alas korven mereen, nimittäin Suolaiseen mereen, väheni ja juoksi pois; niin meni kansa yli Jerihon kohdalla.

3:17 Ja papit, jotka kantoivat \Herran\ liitonarkkia, seisoivat kuivan päällä, asetetut Jordanin keskellä ja koko Israel kävi kuivan päällä sen lävitse, siihenasti että

rit ja Jebuserit.

3:11 Cadzo/ joca on caiken mailman hallidzian lijton Arcki/ mene Jordanis teidän edellän.

3:12 Nijn ottacat nyt caxitoistakymmentä miestä Israelin sucucunnista/ jocaidzest sucucunnast yxi.

3:13 Ja cosca Pappein pöytäjalca/ jotca candawat HERRAN caiken mailman hallidzian Arckia/ tule Jordanin weteen/ nijn se wesi joca Jordanis ylimmäiseldä puolelda juoxe/ eroitta idzens/ nijn että se seisoo yhdessä cogos.

3:14 JA cosca Canssa läxi heidän majoistans menemän Jordanin ylidze/ ja Papit cannoit lijton Arckia Canssan edellä/

3:15 Ja Arkin candajat tulit Jordaniin/ ja heidän jalcaans ensin castuit weteen (ja Jordan oli täynnä partasen saacka caiken sen syyscauden)

3:16 Nijn seisoivat se wesi/ joca ylimmäiseldä puolelda juoxe coottuna yhdessä coosa sangen caucana Adamin Caupungin puolest/ joca on Zarthanin tykönä. Mutta se wesi joca juoxi alas suolaisen meren käsin väheni ja juoxi pois. Nijn meni Canssa ylidzen Jerihota cohden.

3:17 Ja Papit jotca cannoit HERRAN lijton Arckia/ seisatit cuiwana keskellä Jordanin/ ja coco Israel käwi cuiwin jalgoin sen läpidze/ siihenasti

koko kansa oli ehtinyt kulkea Jordanin yli.

kaikki kansa tuli Jordanin ylitse.

että caicki Canssa tuli Jordanin ylidze.

Joosua 4 LUKU

4:1 Ja kun koko kansa oli ehtinyt kulkea Jordanin yli, sanoi Herra Joosualle näin:

4:2 "Ottakaa kansasta kaksitoista miestä, kustakin sukukunnasta yksi mies,

4:3 ja käskekää heitä sanoen: 'Ottakaa itsellenne tästä, keskeltä Jordania, siltä kohdalta, missä papit seisovat alallaan, kaksitoista kiveä ja viekää ne mukananne ja asettakaa ne siihen paikkaan, mihin jätte ensi yöksi'."

4:4 Niin Joosua kutsui ne kaksitoista miestä, jotka hän oli määrännyt otettaviksi israelilaisista, yhden miehen kustakin sukukunnasta,

4:5 ja Joosua sanoi heille: "Menkää Herran, Jumalanne, arkin eteen keskelle Jordania, ja nostakoon kukin kiven olalleen israelilaisten sukukuntien luvun mukaan,

4:6 että ne olisivat merkinä teidän keskellänne. Kun lapsenne vastaisuudessa kysyvät ja sanovat: 'Mitä nämä kivet merkitsevät?'

4:7 niin vastatkaa heille: 'Sitä, että Jordanin vesi katkesi juoksussaan Herran liitonarkin edessä, kun se kulki Jordanin poikki; Jordanin vesi katkesi juoksussaan, ja siitä ovat nämä kivet muistona israelilaisille ikuisiksi ajoiksi.'"

4:8 Ja israelilaiset tekivät,

4 LUKU

4:1 Ja kun kaikki kansa oli tullut Jordanin yli, puhui \Herra\ Josualle, sanoen:

4:2 Ottakaat teillenne kansasta kaksitoistakymmentä miestä, jokaisesta sukukunnasta yksi mies,

4:3 Ja käskekää heitä, sanoen: ottakaat teille keskeltä tätä Jordania, siitä paikasta, jossa pappein jalat seisovat alallansa, kaksitoistakymmentä kiveä, ja viekää ne kanssanne ylitse ja jättäkää ne siihen majaan, jossa te tätä yötä pidätte.

4:4 Niin kutsui Josua kaksitoistakymmentä miestä, jotka hän oli valmistanut Israelin lapsista, jokaisesta sukukunnasta yhden miehen.

4:5 Ja Josua sanoi heille: menkää \Herran\ teidän Jumalanne arkin edellä keskelle Jordania, ja jokainen nostakaan yhden kiven olallensa, Israelin lasten sukukuntain luvun jälkeen,

4:6 Että ne olisivat merkiksi teidän seassanne, kuin teidän lapsenne tästedes kysyvät ja sanovat: mihinkä nämät kivet teille?

4:7 Että silloin sanoisitte heille: Jordanin vesi jakausi \Herran\ liitonarkin edestä; sen mennessä Jordanin ylitse jakausi Jordanin vesi; ja nämät kivet pitää oleman Israelin lapsille ijankaikkiseksi muistoksi.

4:8 Niin Israelin lapset tekivät niinkuin Josua heitä

IV. Lucu

4:1 JA cosca caicki Canssa oli tullut Jordanin ylidze/ puhui HERra Josualle/ sanoden:

4:2 Ottacat teillen caxitoistakymmendä miestä/ jocaidzest sucucunnast yxi.

4:3 Ja käskekät heille/ sanoden: ottacat teillen keskeldä tätä Jordanita/ sijtä paicast/ josa Pappein jalat seisovat alallans/ caxitoistakymmendä kiwe/ ja wiekät teidän cansan ylidze/ ja jättäkät siihen paikkaan cuin te tätä yötä pidätte.

4:4 Nijn cudzui Josua caxitoistakymmendä asetettua miestä Israelin lapsist/ jocaidzest sucucunnast yhden.

4:5 Ja sanoi heille: mengät HERran teidän Jumalan Arkin edellä keskelle Jordanita/ ja jocainen nostacan yhden kiven olallens Israelen lasten sucucunnan lugun jälkeen.

4:6 Että ne olisit merkixi teidän seasan/ cosca teidän lapsen tästedes kysywät heidän lsillens ja sanowat: mitä nämät kiwet täsä tietäwät?

4:7 Että te silloin sanoisitte heille: Cuinga Jordanin wesi eroitti hänens HERran liiton Arkin mennes Jordanin läpidze/ nijn että nämät kiwet owat Israelin lapsille ijancaic-kisexi muistoxi.

4:8 Nijn teit Israelin lapset

niinkuin Joosua oli käsenyt, ja ottivat israelilaisten sukukuntien luvun mukaan kaksitoista kiveä keskeltä Jordania, niinkuin Herra oli puhunut Joosualle, ja veivät ne mukanaan yöpaikkaan ja asettivat ne sinne.

4:9 Ja Joosua pystytti kaksitoista kiveä keskelle Jordania sille kohdalle, jossa liitonarkkia kantavat papit seisoivat; ja ne ovat siellä vielä tänäkin päivänä.

4:10 Ja papit, jotka kantoivat arkkia, seisoivat keskellä Jordania, kunnes oli suoritettu kaikki, mitä Herra oli käsenyt Joosuan puhua kansalle, kaikki tyynni, mistä Mooses oli Joosualle käskyn antanut, ja kansa kulki nopeasti virran yli.

4:11 Ja kun koko kansa oli ehtinyt kulkea virran yli, menivät Herran arkki ja papit yli, kansan eteen.

4:12 Ja ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen sukukuntaa kulkivat taisteluun valmiina israelilaisten etunenässä, niinkuin Mooses oli heille puhunut.

4:13 Noin nelikymmentuhannen sotaan varustettu joukko heitä kulki Herran edellä taisteluun Jerikon arolle.

4:14 Sinä päivänä Herra teki Joosuan suureksi koko Israelin silmissä, ja he pelkäsivät häntä kaikkena hänen elinaikanansa, niinkuin olivat Moosesesta peljänneet.

4:15 Ja Herra puhui Joosualle sanoen:

käski, ja kantoivat kaksitoistakymmentä kiveä keskeltä Jordania, niinkuin \Herra\ oli Josualle sanonut, Israelin lasten sukukuntain luvun jälkeen, ja he veivät ne yli myötänsä yösiaan asti ja panivat ne siihen.

4:9 Ja Josua pystytti myös kaksitoistakymmentä kiveä keskellä Jordania, kussa pappein jalat seisoivat olivat, jotka liitonarkkia kantoivat; ja ne ovat siellä tähän päivään asti.

4:10 Ja papit, jotka arkkia kantoivat, seisoivat keskellä Jordania, siihenasti kuin kaikki toimitettiin, mitä \Herra\ käski Josuan kansalle sanoa, kaiken sen jälkeen minkä Mooses Josualle käsenyt oli; ja kansa kiiruhutti itsensä ja kävi ylitse.

4:11 Kuin kaikki kansa oli käynyt ylitse, meni myös \Herran\ arkki ylitse, ja papit kansan eteen.

4:12 Ja Rubenilaiset ja Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa kävivät aseinensa Israelin lasten edellä, niinkuin Mooses heille sanonut oli.

4:13 Liki neljäkymmentä tuhatta sotaan hankittua kävivät \Herran\ edellä sotaan Jerihon kedolle.

4:14 Sinä päivänä teki \Herra\ Josuan suureksi koko Israelin edessä; ja he pelkäsivät häntä, niinkuin he pelkäsivät Moosesesta, kaikkena hänen elinaikanansa.

4:15 Ja \Herra\ puhui Josualle, sanoen:

cuin Josua heitä käski/ ja cannoit caxitoistakymmendä kiwe keskeldä Jordani/ nijncuin HERra oli Josualle sanonut: Israelin lasten sucucunnan lugun jälken/ ja cannoit ne heidän cansans yösian asti/ ja panit ne sijhen.

4:9 Ja Josua nosti myös caxitoistakymmendä kiwe keskeldä Jordanita/ cusa Pappein jalat seisonet olit/ cuin lijton Arckia cannoit/ ja ne owat siellä wielä tähän päivän asti.

4:10 Sillä papit jotca Arckia cannoit/ seisoit keskellä Jordanita/ sijhenasti cuin caicki toimitettin/ cuin HERra käski Josuan Canssalle sanoa/ ja Moses Josualle käsenyt oli/ ja Canssa kijrutti idzens ja käwi läpidze.

4:11 Cosca caicki Canssa oli käynyt läpidze/ meni myös HERran Arcki läpidze/ ja Papit Canssan edellä.

4:12 Ja Rubeniterit ja Gaditerit/ ja puoli Manassen sucucunda käwit aseinens Israelin lasten edellä/ cuin Moses heille sanonut oli.

4:13 Liki neljäkymmendä tuhatta sotaan hangittua käwit HERran edellä sotaan Jerihon kedolle.

4:14 Sinä päivänä teki HERra Josuan suurexi coco Israelin edes/ ja he pelkäisit händä/ nijncuin he pelkäisit Mooses caickena hänen elinaicanans.

4:15 JA HERra sanoi Josualle:

4:16 "Käske pappeja, jotka kantavat lain arkkia, astumaan ylös Jordanista."

4:17 Niin Joosua käski pappeja sanoen: "Astukaa ylös Jordanista."

4:18 Kun nyt Herran liitonarkkia kantavat papit astuivat ylös Jordanista, niin tuskin olivat pappien jalat nousseet kuivalle maalle, kun Jordanin vesi palasi paikoilleen ja juoksi niinkuin ennenkin yli kaikkien äyräidensä.

4:19 Kansa astui ylös Jordanista ensimmäisen kuun kymmenentenä päivänä. Ja he leiriytyivät Gilgaliin, Jerikon itäiselle rajalle.

4:20 Ja ne kaksitoista kiveä, jotka he olivat ottaneet Jordanista, Joosua pystytti Gilgaliin.

4:21 Ja hän sanoi israeliläisille näin: "Kun lapsenne vastaisuudessa kysyvät isiltään ja sanovat: 'Mitä nämä kivet merkitsevät?'"

4:22 niin ilmoittakaa se lapsillenne ja sanokaa: 'Israel kulki tämän Jordanin poikki kuivaa myöten,

4:23 koska Herra, teidän Jumalanne, kuivasi Jordanin veden teidän tieltänne, kunnes olitte kulkeneet virran poikki, samoin kuin Herra, teidän Jumalanne, teki Kaislamerelle, jonka hän kuivasi meidän tieltämme, kunnes olimme kulkeneet sen poikki,

4:24 jotta kaikki maan kansat tulisivat tietämään, että Herran käsi on väkevä, ja jotta te pelkäisitte Herraa, teidän Jumalanne, ainiaan'."

4:16 Käske pappein, jotka kantavat todistuksen arkkia, astua Jordanista ylös.

4:17 Niin käski Josua pappeja, ja sanoi: astukaat ylös Jordanista.

4:18 Ja kuin papit, jotka \Herran\ liitonarkkia kantoiivat, astuivat Jordanista ylös, ja pappein jalat kävivät ylös kuivalle maalle, niin tulivat Jordanin vedet siallensa ja juoksivat niinkuin ennenkin parrastensa yli.

4:19 Ja se oli kymmenes päivä ensimmäisessä kuussa, kuin kansa astui Jordanista ylös, ja siottivat itsensä Gilgalissa idän puolella Jerihoa.

4:20 Ja ne kaksitoistakymmentä kiveä, jotka he ottivat Jordanista, pani Josua Gilgalissa pystyälle.

4:21 Ja hän puhui Israelin lapsille, sanoen: kuin teidän lapsenne tästedes kysyvät isiltänsä, ja sanovat: mihinkä nämät kivet?

4:22 Niin antakaat lastenne tietää, sanoen: Israel kävi kuivalla tämän Jordanin yli.

4:23 Kuin \Herra\ teidän Jumalanne kuivasi Jordanin vedet teidän edestänne, niinkauvan kuin te kävitte sen ylitse, niinkuin \Herra\ teidän Jumalanne teki Punaisessa meressä, jonka hän kuivasi meidän edestämme, siihenasti että me kävimme sen ylitse;

4:24 Että kaikki kansat maan päällä tuntisivat \Herran\ käden, kuinka väkevä se on, että te pelkäisitte aina \Herraa\ teidän Jumalanne.

4:16 käske Pappein cuin can-dawat todistuxen Arckia astua Jordanista ylös.

4:17 Nijn käski Josua Pappeia/ ja sanoi: astucat ylös Jordanista.

4:18 Ja cosca papit/ jotca HERran lijton Arckia cannoit/ astuit Jordanista ylös/ ja polgit heidän jalgoillans cuiwamaata/ tuli Jordanin wesi siallens/ ja juoxi nijncuin ennengin täynäns/ caickin hänen reunoins asti.

4:19 Ja se oli kymmenes päivä ensimmäises cuusa/ cosca Canssa astui Jordanista ylös ja sioitit heidäns Gilgalis idän puolella Jerihota.

4:20 Ja ne caxitoistakymmentä kiwe/ cuin he otit Jordanist/ pani Josua Gilgalis ylös.

4:21 Ja hän sanoi Israelin lapsille: cosca teidän lapsen tästedes kysywät heidän Isilens/ ja sanowat: mihingä nämät kiwet?

4:22 Nijn ilmoittacat heille/ ja sanocat: Israel käwi cuiwin jalgoin Jordanin läpidze.

4:23 Cosca HERra teidän Jumalan cuiwais Jordanin weden teidän edesän/ nijncauwan cuin te käwittä sen läpidze/ nijncuin HERra teidän Jumalan teki punaises meres/ jonga hän cuiwais meidän edesäm/ nijn että me käwimme sen läpidze.

4:24 Että caicki Canssa maan päällä tunde HERran käden/ cuinga wäkevä hän on/ että te pelkäisit aina HERra teidän Jumalatan.

Joosua 5 LUKU

5:1 Kun kaikki amorilaisten kuninkaat, jotka asuivat tällä puolella Jordanin, lännen puolella, ja kaikki kanaanilaisten kuninkaat, jotka asuivat meren rannalla, kuulivat, kuinka Herra oli kuivannut Jordanin veden israelilaisten tieltä, kunnes he olivat kulke-
neet yli, niin raukesi heidän sydämensä, eikä heissä enää ollut rohkeutta asettua israelilaisia vastaan.

5:2 Siihen aikaan Herra sanoi Joosualle: "Tee itsellesi kiviveitsiä ja ympärileikkaa taas israelilaiset toistamiseen."

5:3 Niin Joosua teki itselleen kiviveitsiä ja ympärileikkasi israelilaiset Esinahkakukkulan luona.

5:4 Ja syy siihen, että Joosua toimitti ympärileikkauksen, oli tämä: koko kansa, joka oli lähtenyt Egyptistä, miehenpuolet, kaikki sotakuntoiset miehet, olivat kuolleet matkalla erämaassa, heidän lähdettyään Egyptistä.

5:5 Sillä kaikki se kansa, joka oli lähtenyt, oli ollut ympärileikattu, mutta sitä kansaa, joka oli syntynyt matkalla erämaassa, heidän lähdettyään Egyptistä, ei oltu ympärileikattu.

5:6 Sillä neljäkymmentä vuotta olivat israelilaiset vaelta-
neet erämaassa, kunnes oli hävinnyt koko se kansa, ne sotakuntoiset miehet, jotka olivat Egyptistä lähteneet, ne, jotka eivät olleet totelleet Herran ääntä ja joille Herra sentähden oli vannonut, ettei

5 LUKU

5:1 Kuin kaikki Amorilaisten kuninkaat, jotka toisella puolella Jordania länteen päin asuivat, ja kaikki Kanaanalaisten kuninkaat meren tykönä kuulivat, että \Herra\ kuivasi Jordanin vedet Israelin lasten eteen, niinkauvan kuin he kävivät sen ylitse, niin heidän sydämensä raukesi ja ei ollut heissä enään yhtään miehuutta Israelin lasten edessä.

5:2 Siihen aikaan sanoi \Herra\ Josualle: tee sinulles kiviveitset ja ympärileikkaa taas Israelin lapset toisen kerran.

5:3 Niin teki Josua itsellensä kiviveitset ja ympärileikkasi Israelin lapset Aralotin kukkulalla.

5:4 Ja tämä on syy, jonkätähden Josua heidät siinä ympärileikkasi: kaikki se kansa joka läksi ulos Egyptistä, miehenpuoli, kaikki sotamiehet kuolivat tiellä korvessa, sitte kuin he läksivät Egyptistä.

5:5 Sillä kaikki kansa, joka läksi ulos, oli ympärileikattu: mutta kaikki se kansa, joka korvessa syntyi matkalla, sittekuin he läksivät ulos Egyptistä, ei ollut ympärileikattu.

5:6 Sillä Israelin lapset vael-sivat neljäkymmentä ajastai-
kaa korvessa, siihenasti että kaikki kansa sotamiehiä, jotka Egyptistä lähteneet olivat, loppuivat, jotka ei kuulleet \Herran\ ääntä; niinkuin \Herra\ heille vannonut oli, ettei heidän pitänyt näkemän sitä maata, jonka

V. Lucu

5:1 COsca caicki Amorrerein Cuningat/ jotca tuolla puolen Jordani länden päin asuit/ ja caicki Cananerein Cuningat meren tykönä cuulit/ cuinga HERra cuiwais Jordanin wedet Israelin lasten eteen/ nijncauwan cuin he käwit sen läpidze/ nijn heidän sydämens raukeis/ ja ei ollut heissä yhtän miehutta Israelin lapsia wastan.

5:2 Slihen aican sanoi HERra Josualle: tee sinulles kiwiweidzet/ ja ymbärinsleicka Israelin lapset toisen kerran.

5:3 Aijn teki Josua hänellens kiwiweidzet/ ja ymbärinsleickais Israelin lapset/ Aralothin cuckulalla.

5:4 Ja tämä on syy/ jongatähden Josua ymbärinsleickais caiken Canssan/ jotca Egyptist läxit/ miehenpuolet: sillä caicki sotawäki cuolit tiellä corwes/ sijttecuin he läxit Egyptist.

5:5 Sillä caicki Canssa jotca läxit olit ymbärinsleicatut/ mutta caicki se Canssa/ joca corwes syndyi matcalla/ sijttecuin he läxit Egyptist/ ei ollut ymbärinsleicattu.

5:6 Sillä Israelin lapset wael-sit neljäkymmendä ajastaica corwes/ sijhenasti/ että caicki Canssa sotamiehist/ jotca Egyptist lähtenet olit/ lopuit/ ettei he cuullet HERran ändä/ nijncuin HERra heille wannonut oli/ ettei heidän pitänyt näkemän sitä

hän ollut salliva heidän nähdä sitä maata, jonka Herra heidän isillensä vannotulla valalla oli luvannut antaa meille, sitä maata, joka vuotaa maitoa ja mettä.

5:7 Mutta hän herätti heidän poikansa heidän sijaansa; ne Joosua ympärileikkasi, sillä he olivat ympärileikkaamattomia, koska ei heitä oltu ympärileikattu matkalla.

5:8 Kun koko kansa oli saatu ympärileikatuksi, pysyivät he paikallaan leirissä, kunnes olivat toipuneet.

5:9 Niin Herra sanoi Joosualle: "Tänä päivänä minä olen vierittänyt teidän päältäenne Egyptin häväistyksen." Senthden kutsutaan paikkaa vielä tänäkin päivänä Gilgaliksi.

5:10 Kun israelilaiset olivat leirytyneet Gilgaliin, viettivät he sen kuukauden neljäntenätoista päivänä, ehtoolla, pääsiäistä Jerikon arolla.

5:11 Ja pääsiäisen jälkeisenä päivänä he söivät sen maan tuotteista happamatonta leipää ja paahdettuja jyviä, juuri sinä päivänä.

5:12 Mutta seuraavana päivänä lakkasi manna, koska he söivät sen maan tuotteita; eivätkä israelilaiset enää saaneet mannaa, vaan he söivät sinä vuonna Kanaanin maan satoa.

5:13 Ja tapahtui Joosuan ollessa Jerikon luona, että hän nosti silmänsä ja näki miehen seisovan edessään,

\Herra\ heidän isillensä vannonut oli, antaaksensa meille maan, rieskaa ja hunajaa vuotavan.

5:7 Heidän lapsensa, jotka heidän siaansa tulivat, ympärileikkasi Josua; sillä heillä oli esinahka, ja ei olleet ympärileikatut matkalla.

5:8 Ja kuin kaikki kansa ympärileikattu oli, pysyivät he siällansa leirissä siihenasti että he paranivat.

5:9 Ja \Herra\ sanoi Josualle: tänäpäpäni olen minä teiltä kääntänyt pois Egyptin häväistyksen; ja se paikka kutsutaan Gilgal, tähän päivään asti.

5:10 Ja kuin Israelin lapset niin sioittivat itsensä Gilgalissa, pitivät he pääsiäistä neljäntenätoistakymmenentenä päivänä sinä kuukaute-na, ehtoona, Jerihon kedolla,

5:11 Ja söivät sen maan jyvistä toisena pääsiäispäivänä, happamattonia leipiä ja paistettuita tähkäpäitä, juuri sinä päivänä.

5:12 Ja manna lakkasi toisena päivänä, sittekuin he syöneet olivat maan jyvistä, niin ettei Israelin lapsilla enää ollut mannaa, vaan he söivät Kanaanin maan hedelmää sinä vuonna.

5:13 Ja tapahtui kuin Josua oli lähellä Jerihoa, nosti hän silmänsä ja näki: ja katso, mies seiso siellä hänen edessänsä, ja oli avoin miek-

maata/ jonga HERra heidän Isillens vannonut oli/ andaxens meille maan riesca ja hunaja vuotawan.

5:7 Heidän lapsens/ jotca heidän siaans tulit ymbärinsleickais Josua/ sillä heillä oli esinahca/ ja ei ollet ymbärinsleicatut matcalla.

5:8 Ja cosca caicki Canssa ymbärinsleicattu oli/ pysyit he siällans leiris/ siihenasti/ että he paranit.

5:10 Ja HERra sanoi Josualle: tänäpäpäni olen minä teildä käändänyt pois Egyptin häväistyxen/ ja se paicka cudzutan Gilgal/ tähän päiwän asti.

5:11 JA cuin Israelin lapset nijn sioitit heidäns Gilgalis/ pidit he Pääsiäistä neljändenä toistakymmenenä päiwänä sinä Cuutautena/ ehtona Jerihon kedolla.

5:12 Ja söit sen maan jywistä toisna päiwänä Pääsiäisestä/ nimittäin/ happamattonia leipiä/ ja paistettuita tähkäpäitä/ juuri sinä päiwänä.

5:13 Ja Man lackais toisna päiwänä/ sijttecuin he syönet olit maan jywistä/ nijn ettei Israelin lapsilla enämbi ollut Manna/ waan söit Canaan maan jywistä/ sijtä ajastajast.

5:14 Ja tapahtui cosca Josua oli läsnä Jerihota/ nosti hän silmäns ja näki miehen seisowan siellä hänen edesäns/

paljastettu miekka kädessä. Ja Joosua meni hänen luokseen ja sanoi hänelle: "Oletko sinä meikäläisiä vai vihollisiamme?"

5:14 Niin hän sanoi: "En, vaan minä olen Herran sotajoukon päämies ja olen juuri nyt tullut." Niin Joosua heittäytyi kasvoilleen maahan, kumarsi ja sanoi hänelle: "Mitä herrallani on sanottavana palvelijalleen?"

5:15 Ja Herran sotajoukon päämies sanoi Joosualle: "Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä." Ja Joosua teki niin.

ka hänen kädessänsä; ja Josua meni hänen tykönsä ja sanoi hänelle: oletko sinä meidän vai vihamiestemme puolella?

5:14 Hän sanoi: en, vaan minä olen \Herran\ sotajoukon päämies, ja olen nyt tullut; niin Josua lankesi maahan kasvoillensa ja kumarsi häntä, ja sanoi hänelle: mitä Herrani sanoo palveliallensa?

5:15 Ja \Herran\ sotajoukon päämies sanoi Josualle: riisukengät jaloistas, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä; ja Josua teki niin.

ja oli awoin miekka hänen kädesänsä/ ja Josua meni hänen tygöns/ ja sanoi hänelle: olecko sinä meidän eli vihamiesten puolella?

5:15 Hän sanoi: en/ vaan minä olen HERran sotajoucon päämies/ ja olen juuri nyt tullut. Nijn Josua maahan langeis caswoillens ja cumarsi händä/ ja sanoi hänelle: mitä minun HERran sano palweliallens?

5:16 Ja HERran sotajoucon päämies sanoi Josualle: rijsukengät jalgoistas: sillä paicka josas seisot on pyhä/ ja Josua teki nijn.

Joosua 6 LUKU

6:1 Mutta Jeriko sulki porttinsa ja oli suljettuna israelilaisilta: ei kukaan käynyt ulos, eikä kukaan käynyt sisälle.

6:2 Niin Herra sanoi Joosualle: "Katso, minä annan sinun käsiisi Jerikon sekä sen kunninkaan ja sotaurhot.

6:3 Kulkekaa siis, kaikki sotakuntoiset miehet, kaupungin ympäri, kiertäkää kerta kaupunki; tee niin kuutena päivänä.

6:4 Ja seitsemän pappia kantakoon seitsemää oinaansarvista pasunaa arkin edellä. Seitsemäntenä päivänä kulkekaa kaupungin ympäri seitsemän kertaa, ja papit puhaltakoot pasunoihin.

6:5 Ja kun pitkä oinaansarven puhallus kuuluu, kun kuullette pasunan äänen, niin nostakoon koko kansa kovan

6 LUKU

6:1 Ja Jeriho oli suljettu ja visusti varustettu Israelin lasten edestä, niin ettei yksikään taitanut tulla ulos eli sisälle.

6:2 Mutta \Herra\ sanoi Joosualle: katso, minä olen antanut Jerihon, ja hänen kunninkaan, väkevät sotajoukot, sinun kätees.

6:3 Käykää ympäri kaupunkia kaikki sotamiehet, ja piirittäkää kaupunki kerta ympäri; ja tee niin kuusi päivää.

6:4 Ja seitsemän pappia ottakoon seitsemän riemuvuoden basunaa arkin eteen, ja seitsemäntenä päivänä käykää seitsemän kertaa kaupungin ympäri, ja papit soitakoon basunilla.

6:5 Ja kuin he soittavat riemuvuoden basunaa pitkään, ja te kuulette basunan äänen, niin nostakoon kaikki kansa suuren äänen ja huu-

VI. Lucu

6:1 JA Jeriho oli suljettu ja wisust warustettu Israelin lasten pelgon tähden/ nijn ettei yxikän taitanut tulla ulos eli sisälle.

6:2 Mutta HERra sanoi Josualle: Cadzo/ minä olen antanut Jerihon/ hänen Cunninkans ja sotawäkens sinun kätees.

6:3 Anna caiken sotawäen kerta käydä Caupungin ymbärins/ ja tee nijn cuusi päiwä.

6:4 Ja seidzemen Pappia ottacan seidzemen cajahdoswuoden Basunata Arkin eteen. Ja seidzemendenä päiwänä käykät seidzemen kerta Caupungin ymbärins/ ja Papit soittacan Basunalla.

6:5 Ja cosca he soittawat cajahdoswuoden Basunata pitkän/ ja te cuulette Basunan änen/ nijn nostacan

sotahuudon; silloin kaupungin muuri kukistuu siihen paikkaansa, ja kansa voi rynnätä sinne ylös, kukin suoraan eteensä."

6:6 Silloin Joosua, Nuunin poika, kutsui papit ja sanoi heille: "Ottakaa liitonarkki, ja seitsemän pappia kantakoon seitsemää oinaansarvista pasunaa Herran arkin edellä."

6:7 Sitten hän sanoi kansalle: "Lähtekää ja kulkekaa kaupungin ympäri, ja aseväki käyköön Herran arkin edellä."

6:8 Ja tapahtui, niinkuin Joosua oli kansalle sanonut. Ne seitsemän pappia, jotka kantivat niitä seitsemää oinaansarvista pasunaa Herran edellä, lähtivät ja puhalsivat pasunoihin, ja Herran liitonarkki kulki heidän jäljessään.

6:9 Ja aseväki kulki pasunaa puhaltavien pappien edellä, mutta muu väki kulki arkin jäljessä, samalla kuin pasunoihin yhtenään puhallettiin.

6:10 Ja Joosua käski kansaa sanoen: "Älkää nostako sotahuutoa älkääkään antako äänenne kuulua, älköönkään saanaakaan pääskö teidän suustanne ennenkuin sinä päivänä, jona minä teille sanon: 'Nostakaa sotahuuto', silloin se nostakaa."

6:11 Ja hän antoi Herran arkin kulkea yhden kierroksen kaupungin ympäri; sitten he menivät leiriin ja jäivät yöksi

takaan; ja niin kaupungin muuri hajoo itsestään, ja kansa astuu sinne sisälle itse kukin kohdastansa.

6:6 Niin kutsui Josua Nunin poika papit ja sanoi heille: kantakaat liitonarkki, ja seitsemän pappia kantakaan seitsemän riemuvuoden basunaa \Herran\ arkin edellä.

6:7 Mutta kansalle sanoi hän: menkää matkaan ja käykää kaupungin ympäri, ja se, joka sota-aseilla varustettu on, käykään \Herran\ arkin edellä.

6:8 Ja kuin Josua nämät kansalle sanonut oli, niin ottivat ne seitsemän pappia seitsemän riemuvuoden basunaa, ja kävivät \Herran\ arkin edellä, ja soittivat basunilla, ja \Herran\ liitonarkki seurasi heitä heidän jäljissään.

6:9 Ja ne, jotka sota-aseilla hankitut olivat, kävivät pappein edellä ja soittivat basunilla; vaan yhteinen kansa seurasi arkkia, ja soitettiin basunilla.

6:10 Mutta Josua käski kansaa ja sanoi: ei teidän pidä huutaman eikä antaman teidän ääntänne kuulla eli sanaa lausuman suustanne, siihen päivään asti kuin minä sanon teille: huutakaat, niin antakaat kuulla sodan ääni.

6:11 Niin kävi \Herran\ arkin kaupungin ympäri, piiritäten sen yhden kerran; ja he tulivat leiriin ja pitivät yötä leirissä,

caicki Canssa suuren sodan änen ja huutacan/ ja nijn Caupungin muurit jacowat/ ja Canssa astu sinne sisälle/ idzecukin cohastans.

6:6 Nijn cudzui Josua Nunin poica Papit/ ja sanoi heille: candacat lijton Arcki/ ja andacat seidzemen Pappia canda seidzemen cajahdoswuoden Basunata HERran Arkin edellä.

6:7 Mutta Canssalle sanoi hän: mengät matcaan ja käykät Caupungin ymbärins/ ja se joca sotaaseilla warustettu on/ hän käykän HERran Arkin edellä.

6:8 Ja cosca Josua nämät Canssalle sanonut oli/ nijn otit ne seidzemen Pappia seidzemen cajahdoswuoden Basunata/ ja käwit HERran Arkin edellä/ soittaden nijtä Basunoita. Ja HERran lijton Arcki seurais heitä heidän jäljistäns.

6:9 Ja ne jotca sotaaseilla hangitut olit käwit Pappein edellä/ jotca soitit Basunoita/ waan yhteinen Canssa seurais Arckia soittoden Basunata.

6:10 Mutta Josua käski Canssalle/ ja sanoi: ei teidän pidä sodan riekinä pitämän/ taicka jotkain ändä andaman cuultta/ eli sana lausuman teidän suustan/ sijhen päiwän asti/ cuin minä sanon teille: huutacat/ nijn andacat cuulla sodan äni.

6:11 Nijn käwi HErran Arcki kerran Caupungin ymbärins/ ja tulit sijtte leirijns jällens/ ja yödyit sinne.

leiriin.

6:12 Joosua nousi varhain seuraavana aamuna, ja papit ottivat Herran arkin.

6:13 Ja ne seitsemän pappia, jotka kantoivat niitä seitsemää oinaansarvista pasunaa Herran arkin edellä, kulkivat puhaltaen yhtenäen pasunoihin, ja aseväki kulki heidän edellään, mutta muu väki kulki Herran arkin jäljessä, samalla kuin pasunoihin yhtenäen puhallettiin.

6:14 Ja tänä toisenakin päivänä he kulkivat kerran kaupungin ympäri ja palasivat sitten leiriin. Niin he tekivät kuutena päivänä.

6:15 Mutta seitsemäntenä päivänä he nousivat varhain aamun sarastaessa ja kulkivat kaupungin ympäri samalla tavalla seitsemän kertaa. Ainoastaan sinä päivänä he kulkivat kaupungin ympäri seitsemän kertaa.

6:16 Ja kun papit seitsemännellä kerralla puhalsivat pasunoihin, sanoi Joosua kansalle: "Nostakaa sotahuuto, sillä Herra antaa teille kaupungin.

6:17 Kaupunki ja kaikki, mitä siinä on, vihittäköön tuhon omaksi Herran kunniaksi; ainoastaan portto Raahab jääköön henkiin, hän ja kaikki, jotka ovat hänen kanssaan hänen talossansa, sillä hän piilotti tiedustelijat, jotka me lähetimme.

6:18 Mutta karttakaa tuhon omaksi vihittyä, ettette vihi jotakin tuhon omaksi ja kuitenkin ota tuhon omaksi vihitti-

6:12 Ja Josua nousi huomeneltain varhain, ja papit kantoivat \Herran\ arkkia,

6:13 Ja ne seitsemän pappia kantoivat ne seitsemän riemuvuoden basunaa \Herran\ arkin edellä, ja käyden alati soittivat basunaa; ja jokainen, joka sotaaseilla hankittu oli, kävi heidän edellensä, vaan yhteinen kansa kävi \Herran\ arkin jäljessä, basunain soidessa.

6:14 Kävivät he myös toisena päivänä kerran kaupungin ympäri ja tulivat leiriin jälleen; ja sitä he tekivät kuusi päivää.

6:15 Ja tapahtui seitsemäntenä päivänä, kuin huomenrusko kävi ylös, nousivat he varhain ja kävivät entisellä tavalla seitsemän kertaa kaupungin ympäri; ja sinä päivänä ainoastaan kävivät he seitsemän kertaa kaupungin ympäri.

6:16 Ja seitsemännellä kerralla, kuin papit soittivat basunaa, sanoi Josua kansalle: huutakaa, sillä \Herra\ antoi teille kaupungin.

6:17 Mutta kaupunki ja kaikki mitä siinä on, pitää oleman kirottu \Herralle\; ainoastaan portto Rahab pitää elämään jäämän, hän ja kaikki, jotka hänen kanssansa huoneessa ovat; sillä hän kätki sanansaattajat, jotka me lähetimme.

6:18 Ainoastaan karttakaa kirottua, ettette itsiänne saattaisi kiroukseen, jos jotakin kirotusta otatte, te saattatte Israelin leirin kirouksen

6:12 Ja Josua warhain huomeneltain nousi/ ja Papit cannoit HERran Arckia

6:13 Nijn cannoit sijs ne seidzemen Pappia ne seidzemen cajahdosvuoden Basunata HERran Arkin edellä/ ja käyden soitit Basunata. Ja jocainen cuin sotaaseilla hangittu oli/ käwi heidän edelläns/ waan yhteinen Canssa käwit HERran Arkin jäljis soittaden Basunata.

6:14 Käwit he myös toisna päivänä kerran Caupungin ymbärins/ ja tulit leirijns jäl lens/ ja sitä ha teit cuusi päiwä.

6:15 JA tapahtui seidzemen denä päiwänä/ cosca huomen rusco käwi ylös/ nousit he warhain ja käwit endisellä tawalla Caupungin ymbärins/ nijn että he seidzemen denä päiwänä käwit seidzemen kerta Caupungin ymbärins.

6:16 Ja sillä seidzemennellä kerralla/ cosca Papit soitit Basunata/ sanoi Josua Cansalle: riecucat/ sillä HErra andoi teille Caupungin.

6:17 Mutta Caupungi ja caicki mitä sijnä on/ pitä kirottan HERralle/ ainoastans portto Rahab pitä elämän jäämän/ ja caicki jotca hänen cansans huones owat: sillä hän kätki sanansaattajat cuin me lähetimme.

6:18 Ainoastans carttacet teitän kirotuista HERralle/ ettet te idziän saattais kiroukseen/ jos te jotakin sijtä

tyä ja niin tule vihkineiksi Israelin leiriä tuhon omaksi ja syökse sitä onnettomuuteen.

6:19 Ja kaikki hopea ja kulta sekä vaski- ja rautakalut olkoot pyhitetyt Herralle; ne joutukoot Herran aarteistoon."

6:20 Silloin kansa nosti sotahuudon ja pasunoihin puhallettiin. Kun kansa kuuli pasunan äänen, niin se nosti kovan sotahuudon; silloin kukistui muuri siihen paikkaansa, ja kansa ryntäsi ylös kaupunkiin, kukin suoraan eteensä. Niin he valloittivat kaupungin.

6:21 Ja he vihkivät miekan terällä tuhon omaksi kaiken, mitä kaupungissa oli, miehet ja naiset, nuoret ja vanhat, vieläpä härät, lampaat ja aasit.

6:22 Mutta niille kahdelle miehelle, jotka olivat olleet vakoilemassa maata, Josua sanoi: "Menkää sen porton taloon ja tuokaa nainen ja kaikki hänen omaisensa sieltä ulos, niinkuin olette hänelle vannoneet."

6:23 Silloin ne nuoret miehet, jotka olivat olleet vakoilemassa, menivät ja toivat ulos Raahabin sekä hänen isänsä, äitinsä, veljensä ja kaikki hänen omaisensa; kaikki hänen sukulaisensa he toivat ulos ja jättivät heidät Israelin leirin ulkopuolelle.

6:24 Mutta kaupungin ja kaikki, mitä siinä oli, he polttivat tulella; ainoastaan hopean, kullan sekä vaski- ja rautakalut he panivat Herran huoneen aarteistoon.

ja onnettomuuden alle.

6:19 Mutta kaikki hopia ja kulta, vaski- ja rautakalut olkaan \Herralle\ pyhitetyt ja tulkaan \Herran\ tavara-huoneeseen.

6:20 Ja kansa huusi ja soitettiin basunaa; sillä kaikki kansa, jotka kuulivat basunan äänen, huusivat suurella äänellä, ja muuri hajosi itsestänsä; ja kaikki kansa itsekukin kohdastansa astui kaupunkiin, ja he voittivat kaupungin.

6:21 Ja hukuttivat kaikki jotka kaupungissa olivat miekan terällä, sekä miehet että vaimot, nuoret ja vanhat, karjan, ja lampaat ja aasit.

6:22 Ja Josua sanoi niille kahdelle miehelle, jotka maata vaonneet olivat: menkää porton huoneeseen ja johdatatkaa vaimo sieltä ulos, ja kaikki mitä hänellä on, niinkuin te olette hänelle vannoneet.

6:23 Niin nuoret miehet, jotka maata vaonneet olivat, menivät sinne ja toivat Raahabin ulos, ja hänen isänsä, ja äitinsä, ja veljensä, ja kaikki mitä hänellä oli; niin myös kaiken hänen sukunsa toivat he ulos ja sioittivat heidät ulkoiselle puolelle Israelin leiriä.

6:24 Mutta kaupungin he polttivat tulella ja kaikki mitä siellä oli; ainoastaan hopian, kullan, vasken ja rautakalun panivat he tavaraksi \Herran\ huoneeseen.

kirotusta otatte/ ja saatatte Israelin leirin kirouksen ja onnettomuuden ala.

6:19 Mutta kaikki hopia ja kulta/ vaski ja rauta kalu/ olcan HERralle pyhitetyt/ ja tuotacan HERralle tawaraxi.

6:20 Ja niijn Canssa rieguit ja soitit Basunata: sillä caicki Canssa jotca cuulit Basunan änen/ rieguit suurella änellä/ ja muurit jacoisit ja caicki Canssa idzecukin cohdistans astuit Caupungijn.

6:21 Niijn he voitit Caupungin/ ja kiroisit caicki cuin Caupungis olit miecan terällä/ sekä miehet että vaimot/ nuoret ja wanhat/ caiken carjan/ lambat ja Asit.

6:22 JA Josua sanoi niille kahdelle miehelle/ jotca maata wacoinet olit: mengät sen porton huoneeseen/ ja johdatat waimo ulos caluinens/ niijn cuin te oletta hänelle wannonet.

6:23 Niijn menit nuoret miehet/ jotca maata wacoinet olit/ sinne/ ja toit Rahabin/ hänen Isäns/ Äitins/ weljens/ ja caicki mitä hänellä oli/ ja caiken hänen sucuns/ ja sioitit heidän ulcoiselle puolelle Israelin lasten leiriä.

6:24 Mutta Caupungin he poltit tulella ja caicki mitä siellä oli/ ainoastans hopian/ culan/ wasken ja rauta calun panit he tawaraxi HERran huoneeseen/

6:25 Mutta portto Raahabin sekä hänen isänsä perheen ja kaikki hänen omaisensa Joosua jätti henkiin; ja hän jäi asumaan Israelin keskuuteen, aina tähän päivään asti, koska hän oli piilottanut ne tiedustelijat, jotka Joosua oli lähettänyt vakoilemaan Jerikoa.

6:26 Siihen aikaan Joosua vannotti tämän valan: "Kirottu olkoon Herran edessä se mies, joka ryhtyy rakentamaan tätä Jerikon kaupunkia. Sen perustuksen laskemisesta hän menettäköön esikoisensa ja sen porttien pystyttämistä nuorimpansa."

6:27 Ja Herra oli Joosuan kanssa, ja hänen maineensa levisi kautta maan.

Joosua 7 LUKU

7:1 Mutta israelilaiset menettelivät uskottomasti anastamalla itselleen tuhon omaksi vihittyä; sillä Aakan, Karmin poika, joka oli Sabdin poika, joka Serahin poika, Juudan sukukuntaa, otti itselleen tuhon omaksi vihittyä. Silloin syttyi Herran viha israelilaisia kohtaan.

7:2 Ja Joosua lähetti miehiä Jerikosta Aihin, joka on lähellä Beet-Aavenia, itään päin Beetelistä, ja sanoi heille näin: "Menkää vakoilemaan maata." Niin miehet menivät ja vakoilivat Aita.

7:3 Kun he palasivat Joosuan luo, sanoivat he hänelle: "Älköön koko kansa menkö, vaan menköön noin kaksi tai kolme tuhatta miestä Aita

6:25 Mutta portton Rahabin, ja hänen isänsä huoneen ja kaikki mitä hänellä oli, antoi Josua elää; ja hän asui Israelin seassa tähän päivään asti, että hän kätki sanansaattajat, jotka Josua Jerihoa vakoimaan lähetti.

6:26 Silloin vannoi Josua ja sanoi: kirottu olkoon se mies \Herran\ edessä, joka nousee ja rakentaa tämän Jerihon kaupungin; koska hän laskee siihen perustuksen, niin kadottakoon esikoisensa, ja koska hän rakentaa sen portit, niin kadottakoon nuorimman poikansa.

6:27 Ja \Herra\ oli Josuan kanssa, ja hän tuli kuuluisaksi kaikissa maakunnissa.

7 LUKU

7:1 Mutta Israelin lapset horjahtivat kovin kirotussa kalussa; sillä Akan Karmin poika, Saddin pojan, Seran pojan, Juudan sukukunnasta, otti jotakin kirottua, niin julmistui \Herran\ viha Israelin lasten päälle.

7:2 Ja Josua lähetti miehiä Jerihosta Aihin päin, joka on BetAvenin tykönä itäänpäin Betelistä, ja puhui heille, sanoen: menkää ja vaotkaat maata; niin he menivät ja vakosivat Ain.

7:3 Sitte palasivat he jälleen Josuan tykö ja sanoivat hänelle: älä anna kaikkea kansaa sinne mennä, mutta vain kaksi eli kolmetuhatta miestä menkään ja lyökään

Mutta portton Rahabin/ ja hänen Isäns huonen/ ja caicki cuin hänellä oli andoi Josua elä.

6:25 Ja hän asui Israelin Canssan seas tähän päiwän asti: että hän kätki wacojat/ jotca Josua Jerihota wacoiman lähetti.

6:26 Silloin wannoi Josua/ ja sanoi: kirottu olcon se mies HERran edes/ joca rakenda tämän Jerihon Caupungin/ cosca hän laske siihen perustuxen/ nijn cadottacon esicoisens/ ja cosca hän pane häneen portin/ nijn cadottacon nuorimman poicans.

6:27 Ja HERra oli Josuan cansa/ ja hän tuli cuuluisaxi caikes maacunnas.

VII. Lucu

7:1 MUtta Israelin lapset horjahdit kirotus calus: sillä Achah Charmin poica/ Sabdin pojan Judan sucucunnast/ otti jotakin kirotusta/ nijn julmistui HERran wiha Israelin lasten päälle.

7:2 JA Josua lähetti Jerihosta muutamia miehiä Ain päin/ joca on BethAwen tykönä itän päin Bethlistä/ ja sanoi heille: mengät ja wacoicat maata. 7:3Ja cosca he olit mennet ja wacoinet Ain/

palaisit he jällens Josuan tygö/ ja sanoit hänelle: älä anna caickia Canssa sinne mennä/ mutta waiwon caxi eli colme tuhatta miestä

valloittamaan; älä vaivaa koko kansaa sinne, sillä niitä on vähän."

7:4 Niin meni sinne kansasta noin kolme tuhatta miestä, mutta he kääntyivät pakoon Ain miesten edestä.

7:5 Ja Ain miehet löivät heitä kuoliaaksi noin kolmekymmentä kuusi miestä, ajoivat heitä takaa kaupungin portilta Sebarimiin asti ja voittivat heidät rinteessä. Silloin kansan sydän raukesi ja tuli kuin vedeksi.

7:6 Niin Joosua repäisi vaatteensa ja lankesi kasvoilleen maahan Herran arkin eteen ja oli siinä iltaan saakka, hän ja Israelin vanhimmat; ja he heittivät tomua päänsä päälle.

7:7 Ja Joosua sanoi: "Voi, Herra, Herra, minkätähden toit tämän kansan Jordanin yli antaaksesi meidät amorilaisten käsiin ja tuhotaksesi meidät? Oi, jospa olisimme päättäneet jäädä tuolle puolelle Jordanin!

7:8 Oi, Herra, mitä sanoisin kaan, kun Israel on kääntynyt pakoon vihollistensa edestä!

7:9 Kun kanaanalaiset ja kaikki muut maan asukkaat sen kuulevat, niin he saartavat meidät ja hävittävät meidän nimemme maan päältä. Mitä aiot tehdä suuren nimesi puolesta?"

7:10 Mutta Herra sanoi Joosualle: "Nouse! Miksi makaat kasvoillasi?"

7:11 Israel on tehnyt syntiä, he ovat rikkoneet minun liit-

Ain, ettei kaikkea kansaa hukkaan sinne vaivattaisi; sillä he ovat harvat.

7:4 Niin meni sinne kansasta liki kolmetuhatta miestä, ja he pakenivat Ain kaupungin miesten edestä.

7:5 Ja ne miehet Aista löivät heistä liki kuusineljäkymmentä miestä, ja ajoivat heitä portista takaa Sabarimiin asti, ja löivät heitä tiellä paetessa; niin kansan sydän hämmästyti ja tuli niinkuin vesi.

7:6 Ja Josua repäisi vaatteensa ja hän lankesi maahan kasvoillensa \Herran\ arkin eteen hamaan ehtooseen asti, hän ja Israelin vanhimmat; ja he heittivät tomua päänsä päälle.

7:7 Ja Josua sanoi: Ah Herra, \Herra\, miksis tämän kansan annoit olleenkaan tulla Jordanin ylitse, antaakses meitä Amorilaisten käsiin, hukuttaakses meitä? jospa me olisimme tyytyneet ja pysähtyneet sille puolelle Jordania!

7:8 Voi minun Herrani, mitä minun pitää sanoman, että Israel selkensä kääntää vihollistensa puoleen?

7:9 Kuin Kanaanealaiset ja kaikki maan asuwait sen kuulevat, niin he piirittävät meidät ja hävittävät meidän nimemme maan päältä; mitäs siis teet sinun suurella nimelläs?

7:10 Niin sanoi \Herra\ Joosualle: nouse, miksi niin makaat kasvoillasi?

7:11 Israel on syntiä tehnyt ja rikkonut minun liittoni,

mengän ja lyökän Ain/ ettei caicki Canssa huckan sinne waiwatais: sillä he owat harwat.

7:4 Nijn menit sinne Canssasta liki colmetuhatta miestä/ ja he pakenit Ain Caupungin miesten edestä.

7:5 Ja ne miehet Aista löit heistä liki cuusineljäkymmentä miestä/ ja ajoit heitä portista taca/ Sabarimin asti/ ja he löit heitä tiellä paetes. Nijn Canssan sydän hämmästyti ja tuli nijncuin wesi.

7:6 Ja Josua repeli waatens ja langeis maahan caswoillens HERran Arkin eteen/ haman ehtosen asti/ wanhimmitten cansa Israelist/ ja he heitit tomua pääns päälle.

7:7 Ja Josua sanoi: Ah HERra/ HERra/ mixis tämän Canssan weit Jordanin ylidze/ andaxes Amorrerein käsiijn ja hucuttaxes: josca me olisim tytyntet ja pysynet silen puolen Jordanit/

7:8 Woi minun HERran/ mitä minä sanon/ että Israel selkäs käändä wiholistens puoleen?

7:9 Cosca Cananerit ja caicki maan asuwait sen cuulewat/ nijn he pijrittävät meidän/ ja häwittävät meidän nimen maan päaldä/ mitäs sijs teet sinun suurella nimelläs?

7:10 Nijn sanoi HERra Josualle: nuose/ mixi sinä nijn macat caswoillas?

7:11 Israel horjahti ja rickoi minun lijttoni/ cuin minä käs-

toni, jonka minä olen heille säättänyt; he ovat ottaneet sitä, mikä oli vihitty tuhon omaksi, he ovat varastaneet ja valhetelleet, he ovat panneet sen omaan tavarainsa joukkoon.

7:12 Sentähden israelilaiset eivät voi kestää vihollistensa edessä, vaan heidän täytyy kääntyä pakoon vihollistensa edestä, sillä he itse ovat vihitty tuhon omiksi. En minä enää ole teidän kanssanne, ellette hävitä keskuudestanne tuhon omaksi vihittyä.

7:13 Nouse, pyhitä kansa ja sano: Pyhittätykää huomiseksi, sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sinun keskuudessasi, Israel, on jotakin tuhon omaksi vihittyä; sinä et voi kestää vihollistesi edessä, ennenkuin olette poistaneet keskuudestanne tuhon omaksi vihityn.

7:14 Astukaa siis huomenaamuna sukukunnittain esiin, ja se sukukunta, johon Herran arpa osuu, astukoon esiin suvuittain, ja se suku, johon Herran arpa osuu, astukoon esiin perhekunnittain, ja se perhekunta, johon Herran arpa osuu, astukoon esiin miesmieheltä.

7:15 Mutta se, jolta tavataan tuhon omaksi vihittyä, poltettakoon tulella, hän ja kaikki, mitä hänellä on, sillä hän on rikkonut Herran liiton ja tehnyt häpeällisen teon Israelissa."

jonka minä käsinkin heille, ja ottivat kirottua, ja varastivat, ja valhettelivat, ja panivat kaluinsa sekaan.

7:12 Ei Israelin lapset voi seisoa vihamiestensä edessä, vaan kääntävät selkensä vihollistensa puoleen; sillä he ovat kirouksessa. En minä enää ole teidän kanssanne, jollette hukuta kirottua teidän keskeltänne.

7:13 Nouse, ja pyhitä kansa ja sano: pyhittäkää teitä huomeneseen saakka; sillä näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: kirous on sinun keskellä Israel, sentähden et sinä ole seisovainen vihamiestes edessä, siihenasti kuin te kirouksen siirrätte pois teidän seastanne.

7:14 Ja teidän pitää varhain huomeneltain käymän edes teidän sukukuntainne jälkeen: ja jonka sukukunnan päälle \Herran\ arpa lankee, sen pitää käymän edes perhekuntainsa jälkeen: ja jonka perhekunnan päälle \Herran\ arpa lankee, sen pitää käymän edes huonettensa jälkeen: ja jonka huoneen päälle \Herran\ arpa lankee, pitää käymän edes kukin perheenisäntä toinen toisensa jälkeen.

7:15 Ja pitää tapahtuman, että joka löydetään ryhtyneeksi johonkuhun kirottuun kaluun, se pitää tulella poltettaman ja kaikki mitä hänellä on, että hän \Herran\ liiton on rikkonut ja tehnyt hulluuden Israelissa.

kin heille/ ja otit siitä kirottua ja varastit/ valhettelit ja panit heidän caluins sekaan.

7:12 Ei Israelin lapset voi seisoa heidän vihamiestensä edes/ mutta kääntä selkensä vihollistensa puoleen/ sillä he ovat kirouksessa/ en minä silleen ole teidän cansan/ jollet te hukuta sitä kirottua teidän keskeldän.

7:13 Nouse ja pyhitä Cansaa/ ja sano: pyhittäkät teitä huomenen saacka/ sillä niin sano HERra Israelin Jumala: kirous on sinun keskellä Israel/ sentähden et sinä ole seisovainen sinun vihamiestes edes/ siihenasti/ cuin te sen kirouksen siirrätte teidän seastan.

7:14 Ja teidän pitää varhain huomeneldain käymän edes teidän sucucundain jälkeen/ ja jonga sucucunnan päälle HERran arpa lange/ hänen pitää käymän huonens jälkeen edes/ ja jonga huonen päälle HERran arpa lange/ pitää käymän edes cukin perhenisändä toinen toisens jälkeen.

7:15 Ja joca löytän ryhtynexi jongun kirotun caluun/ hän pitää tulella poltettaman/ ja caicki mitä hänellä on/ että hän HERran liiton on rikkonut/ ja tehnyt hulluuden Israelis.

7:16 Niin Joosua antoi varhain seuraavana aamuna Israelin sukukunnittain astua esiin; ja arpa osui Juudan sukukuntaan.

7:17 Silloin hän antoi Juudan sukukunnan astua esiin, ja arpa osui serahilaisten sukuun. Sitten hän antoi serahilaisten suvun astua esiin mieheltä, ja arpa osui Sabdiin.

7:18 Niin hän antoi hänen perhekuntansa mies mieheltä astua esiin, ja arpa osui Aakaniin, Karmin poikaan, joka oli Sabdin poika, joka Serahin poika, Juudan sukukuntaa.

7:19 Silloin Joosua sanoi Aakanille: "Poikani, anna Herralle, Israelin Jumalalle, kunnia ja anna hänelle ylistys: tunnusta minulle, mitä olet tehnyt, äläkä salaa sitä minulta."

7:20 Niin Aakan vastasi Joosualle ja sanoi: "Minä todella olen tehnyt syntiä Herraa, Israelin Jumalaa, vastaan, sillä näin minä tein:

7:21 kun minä näin saaliin joukossa kauniin sinearilaisen vaipan, kaksisataa sekeliä hopeata ja kultalevyn, viidenkymmenen sekelin painoisen niin minussa syttyi niihin himo, ja minä otin ne; ne ovat kätkeytyneinä maahan keskelle minun telttääni, hopea alimpana."

7:22 Niin Joosua lähetti miehiä ottamaan selkoa, ja ne juoksivat telttään. Siellä oli kätkö hänen telttänsä, ho-

7:16 Niin nousi Josua varhain huomeneltain ja toi Israelin edes, yhden sukukunnan toisen jälkeen; ja arpa lankesi Juudan sukukunnan päälle.

7:17 Ja kuin hän Juudan sukukunnan toi edes, lankesi arpa Serahilaisten perhekunnalle, ja kuin hän toi Serahilaisten perhekunnan edes, yhden perheenisännän toisen jälkeen, lankesi arpa Saddille.

7:18 Ja kuin hän toi edes hänen huoneensa miesluvun jälkeen, niin lankesi arpa Akanille, Karmin pojalle, Saddin pojan, Seran pojan, Juudan sukukunnasta.

7:19 Ja Josua sanoi Akanille: minun poikani, anna \Herralle\ Israelin Jumalalle kunnia ja anna hänelle ylistys, ja ilmoita minulle mitä teit, ja älä salaa sitä minulta.

7:20 Silloin vastasi Akan Joosualle ja sanoi: totisesti olen minä syntiä tehnyt \Herraa\ Israelin Jumalaa vastaan: niin ja niin minä tein.

7:21 Minä näin saaliissa yhden kalliin Babelin hameen, ja kaksisataa sikliä hopiaa, ja kultaisen kielen, joka painoi viisikymmentä sikliä, jotta minun mieleni teki, ja minä otin ne; ja katso, se on kaivettu maahan keskellä minun majaani ja hopia sen alla.

7:22 Niin Josua lähetti sinne sanansaattajat, ja ne juoksivat majaan; ja katso, se oli kaivettu hänen majaansa ja hopia sen alla.

7:16 Nlin nuosi Josua varhain huomeneldain/ ja toi Israelin edes/ yhden sucukunnan toisen jälken/ ja arpa langeis Judan sucucunnan päälle.

7:17 Ja cosca hän Judan sucucunnan toi edes/ langeis arpa Serahiterein perhecunnan päälle/ ja cosca hän toi Serahiterein perhecunnan edes/ yhden perheenisännän toisen jälken/ langeis arpa Sabdin päälle.

7:18 Ja cosca hän toi edes hänen huonens mieslugun jälken/ nijn langeis arpa Achanin Carmin pojan päälle/ Sabdin pojan/ Serahn pojan Judan sucucunnasta.

7:19 Ja Josua sanoi Achanille: minun poican/ anna Herralle Israelin Jumalalle cunnia/ ja anna hänelle ylistys/ ja tunnusta hänen edesäns/ ja sano minulle mitä teit/ ja älä sala sitä minulda.

7:20 Silloin wastais Achan Josualle/ ja sanoi: totisesta olen minä horjahtanut HERRa Israelin Jumalata wastaan/ nijn ja nijn minä tein.

7:21 Sillä minä näin saalisa yhden callin Babelin hamen/ ja caxi sata Sicli hopiata/ ja yhden cullaisen kielen/ joca painoi wijsikymmndä Sicli/ jota minun mielen teki/ ja otin ne/ ja cadzo/ se on caiwettu maahan keskellä minun majani/ ja hopia sen alla.

7:22 Nijn Josua lähetti sinne sanan/ ja ne juoxit majaan/ ja cadzo/ siellä oli se caiwettu maahan hänen majaans/

pea alimpana.

7:23 Ja he ottivat ne teltasta, veivät ne Joosuan ja kaikkien israelilaisten luo ja panivat Herran eteen.

7:24 Niin Joosua yhdessä koko Israelin kanssa otti Aakanin, Serahin pojan, ja hopean, vaipan ja kultalevyn, sekä hänen poikansa, tyttärensä, härkensä, aasinsa, lampaansa, telttansa ynnä kaikki, mitä hänellä oli, ja he veivät ne Aakorin laaksoon.

7:25 Ja Joosua sanoi: "Miksi olet syössyt meidät onnettomuuteen? Herra syöksee sinut onnettomuuteen tänä päivänä." Silloin koko Israel kivitti hänet kuoliaaksi. He polttivat heidät tulella ja kivittivät heidät.

7:26 Ja he kasasivat hänen päällensä suuren kiviroukkion, joka vielä tänäkin päivänä on olemassa; ja niin Herra lauh-tui vihansa hehkusta. Sentäh-den kutsutaan sitä paikkaa vielä tänäkin päivänä Aakorin laaksoksi.

7:23 Ja he ottivat ne majas-ta, ja veivät ne Josuan ja kaikkein Israelin lasten tykö, ja panivat ne \Herran\ eteen.

7:24 Niin otti Josua ja koko Israel hänen kanssansa Akanin Seran pojan, ja hopi-an, ja hameen, ja kultaisen kielen, hänen poikansa ja tyttärensä, hänen härkensä, aasinsa ja lampaansa, hänen majansa ja kaikki mitä hän-en omansa oli, ja veivät ne Akorin laaksoon.

7:25 Ja Josua sanoi: miksis meitä murheelliseksi saatit? saattakoon \Herra\ sinun murheelliseksi tänäpäivänä. Ja koko Israel kivitti heitä kuoliaaksi, ja polttivat heidät tulella sitte kuin he olivat heidän kivittäneet.

7:26 Ja sitte tekivät he suu-ren kiviroukkion heidän päällensä, joka vielä on tähän päivään asti. Niin lakka-si \Herran\ vihan julmuus. Siitä kutsutaan se paikka Akorin laaksoksi tähän päi-vään asti.

ja hopia sen alla.

7:23 Ja he otit sen majasta ja weit Josuan ja caickein Israelin lasten tygö/ ja panit sen HERran eteen.

7:24 Nijn otti Josua ja coco Israel hänen cansans Achanin Serahn pojan/ ja hopian/ hamen ja cullaisen kielen/ hänen poicans ja tyttärens/ hänen härkäns/ Asins ja lambans/ hänen majans ja caicki mitä hänen omans oli/ ja weit ne Achorin laxoon.

7:25 Ja Josua sanoi: ettäs me murhellisexi saatit/ saat-tacon HERra sinun murhel-lisexi tänäpäivänä/ ja coco Israel kiwitti heitä/ ja poltit heidän tulella.

7:26 Ja cosca he kiwirit hei-dän/ teit he suuren kiwirouc-kion heidän päällens/ joca wielä on tähän päiwän asti. Nijn lackais HERran wihan julmuus. Sijtä cudzutan se paicka Achorin laxoxi/ tähän päiwän asti.

Joosua 8 LUKU

8:1 Ja Herra sanoi Joosualle: "Älä pelkää äläkä arkaile. Ota mukaasi kaikki sotaväki ja lähde ja mene Aihin. Katso, minä annan sinun käsiisi Ain kuninkaan ja hänen kansansa, hänen kaupunkinsa ja maansa.

8:2 Ja tee Aille ja sen kuninkaalle, niinkuin teit Jerikolle ja sen kuninkaalle; kuitenkin saatte ryöstää itsellenne, mitä sieltä on saatavana saalista ja karjaa. Aseta väijytys kau-

8 LUKU

8:1 Ja \Herra\ sanoi Josual-le: älä pelkää, älä myös vapi-se: ota kanssas kaikki sota-väki, ja nouse ja mene ylös Aihin; katso, minä annan Ain kuninkaan kansoinensa, kaupunkinensa ja mainensa sinun kätees.

8:2 Ja sinun pitää tekemän Aille ja sen kuninkaalle niin-kuin sinä teit Jeriholle ja sen kuninkaalle; ainoasti hänen saaliinsa ja karjansa jaka-kaat keskenänne, ja pane väijyjät kaupungin taa.

VIII. Lucu

8:1 JA HERRa sanoi Josualle: älä pelkä/ älä myös wapise/ ota cansas caicki sotawäki/ ja walmista/ ja mene Aijn. Cadzo/ minä annoin Ain Cuningangan Canssoinens/ Caupunginens ja mainens sinun kätees.

8:2 Ja tee Aille ja hänen Cuningallens/ nijncuins teit Jeriholle ja hänen Cuningallens/ ainoastans hänen saalins ja carjans jacacat keskenän/ ja pane wäyjät Caupungin taa.

pungin taa."

8:3 Niin Joosua ynnä kaikki sotaväki lähti liikkeelle menäkseen Aihin. Ja Joosua valitsi kolmekymmentä tuhatta miestä, sotaurhoa, ja lähetti heidät menemään yöllä.

8:4 Ja hän käski heitä sanoen: "Asettukaa väijyksiin kaupungin taa, ei aivan kauas kaupungista; ja olkaa kaikki valmiina.

8:5 Mutta minä ynnä kaikki se väki, joka on minun kansani, lähenemme kaupunkia. Kun he sitten tulevat ulos meitä vastaan niinkuin ensi kerrallakin, niin me käännyimme pakoon heidän edestänsä.

8:6 Ja he seuraavat meitä niin kauas, että eristämme heidät kaupungista, sillä he sanovat: 'He pakenevat meitä niinkuin ensi kerrallakin.' Kun me näin pakenemme heitä,

8:7 silloin nouskaa te väijytyksestä ja ottakaa kaupunki haltuunne, sillä Herra, teidän Jumalanne, antaa sen teidän käsiinne.

8:8 Ja kun olette saaneet kaupungin valtaanne, sytyttäkää kaupunki palamaan; tehkää Herran sanan mukaan. Huomatkaa, että minä käsken teidän tehdä sen."

8:9 Sitten Joosua lähetti heidät menemään, ja he menivät ja asettuivat väijytyspaikkaan Beetelin ja Ain välille, länteen päin Aista. Mutta Joosua oli sen yön kansan kanssa.

8:10 Varhain seuraavana aa-

8:3 Niin Josua nousi kaiken sotaväen kanssa menemään ylös Aihin, ja Josua valitsi kolmekymmentä tuhatta väkevää sotamiestä ja lähetti heidät yöllä ulos,

8:4 Ja käski heitä ja sanoi: katsokaat te, jotka väijytte kaupunkia kaupungin takana, ettette kauvas mene kaupungista, mutta olkaat kaikki valmiit.

8:5 Ja minä ja kaikki kansa, joka minun kanssani on, lähestymme kaupunkia. Ja kuin he tulevat ulos meitä vastaan niinkuin ennenkin, niin me pakenemme heidän edellänsä,

8:6 Että he tulisivat meidän jälkeemme niinkauvan, että me saisimme heidät eroitetuksi kaupungista; sillä he sanovat: he pakenevat meidän edellämme niinkuin ennenkin; ja me pakenemme heidän edellänsä.

8:7 Silloin te nouskaat väijymästä ja ottakaa kaupunki; sillä \Herra\ teidän Jumalanne antaa sen teidän käteenne.

8:8 Ja kuin te olette saaneet kaupungin, sytyttäkää siihen tuli ja tehkää \Herran\ sanan jälkeen; katsokaat, minä olen sen käskenyt teille.

8:9 Niin Josua lähetti heidät, ja he menivät sinne väijymään ja pidättivät BetElin ja Ain välillä, lännen puolella Aista; mutta Josua yötyi kansan keskellä.

8:10 Ja Josua nousi varhain

8:3 Nlin Josua walmisti idzens caiken sotawäen cansa menemän Aijn/ ja Josua wolidzi colmekymmendä tuhatta sotamiestä/ ja lähetti heidän yöllä ulos.

8:4 Ja käski heitä/ ja sanoi: cadzocat te jotca wäjyttä Caupungin tacana/ ettet te ylön taamma mene Caupungista/ mutta olcat caicki walmit.

8:5 Minä ja caicki Canssa/ joca minun cansani on/ lähestym Caupungita/ ja cosca he tulewat meitä wastian nijncuin ennengin/ nijn me pakenem heidän edelläns.

8:6 Että he tulisit meidän jälkem/ nijncauwan/ että me saisim heidän eroitetuxi Caupungist: sillä he sanowat: he pakenewat meidän edelläm nijncuin ennengin/ ja me pakenem heidän edelläns.

8:7 Silloin noscat wäjymäst ja ottacat Caupungi: sillä HERra teidän Jumalan anda sen teidän käteen.

8:8 Ja cosca te oletta saanet Caupungin/ sytyttäkät häneen tuli/ ja tehkät HERran sanan jälken/ cadzo/ minä olen sen käskenyt teille.

8:9 Nijn Josua lähetti heidän/ ja he menit sinne wäjymän/ ja pidätit BethElin ja Ain wälillä lännen puolella Aist/ mutta Josua yödyi Canssan keskellä.

8:10 Ja nousi warhain/ ja

muna Joosua piti kansan katselmuksen ja lähti, hän ja Israelin vanhimmatt, kansan etunenässä nousemaan Aihin.

8:11 Ja kaikki se sotaväki, joka oli hänen kanssaan, nousi, lähestyi ja tuli kaupungin edustalle; ja he leiriytyivät Ain pohjoispuolelle, niin että laakso oli heidän ja Ain välillä.

8:12 Sitten hän otti noin viisituhatta miestä ja asetti heidät väijyksiin Beetelin ja Ain välille, länteen päin kaupungista.

8:13 Niin kansa, koko leiri, joka oli kaupungin pohjoispuolella, ja kaupungin länsipuolella oleva jälkijoukko asetettiin asemiinsa. Mutta Joosua meni sinä yönä keskelle laaksoa.

8:14 Kun Ain kuningas näki sen, niin kaupungin miehet, kuningas ja kaikki hänen väkensä, lähtivät varhain aamulla nopeasti taisteluun Israelia vastaan määrättyyn paikkaan aromaan puolelle; hän ei näet tiennyt, että oli väijytys häntä vastaan kaupungin takana.

8:15 Niin Joosua ja koko Israel olivat joutuvinaan tappiolle ja pakenivat erämaahan päin.

8:16 Silloin kaupungin koko väki kutsuttiin ajamaan heitä takaa; ja he ajoivat Joosuaa takaa, ja niin heidät eristettiin kaupungista.

8:17 Eikä Aihin eikä Beeteliin jäänyt ainoatakaan miestä, joka ei lähtenyt Israelin jäl-

ja asetti kansan, ja hän meni ylös ja Israelin vanhimmatt Aihin kansan edellä.

8:11 Ja kaikki sotaväki, jotka hänen tykönänsä olivat, menivät, kävivät edes ja tulivat kaupungin kohdalle ja sioittivat itsensä pohjan puolelle Aista; ja laakso oli heidän ja Ain välillä.

8:12 Mutta hän otti liki viisituhatta miestä ja pani ne väijymään BethElin ja Ain välillä, lännen puolella kaupunkia.

8:13 Ja he asettivat koko leirin kansan, joka pohjan puolella kaupunkia oli, niin että ne viimeiset ulottuivat lännen puolelta kaupunkiin; niin Josua meni sinä yönä keskelle sitä laaksoa.

8:14 Kuin Ain kuningas sen näki, kiiruhti hän, ja varhain huomeneltain valmisti itsensä ja kaupungin miehet menivät ulos Israelia vastaan sotaan, kuningas itse kaiken väkensä kanssa, määrättyllä ajalla, lakialle kedolle; mutta ei hän tietänyt itsiänsä väijyttävän kaupungin takana.

8:15 Mutta Josua ja kaikki Israel teeskelivät heidän edessänsä niinkuin he olisivat lyödyt ja pakenivat tietä myöten korpeen päin.

8:16 Niin kaikki kansa, joka kaupungissa oli, huusi että heitä piti ajettaman takaa, ja he myös ajoivat Josuaa takaa ja eroitettiin kaupungista.

8:17 Niin ettei yhtäkään miestä jäänyt Aihin ja BethEliin, joka ei mennyt ulos Is-

asetti Canssan/ ja meni vanhimbain cansa Israelist Aijn Canssan edellä.

8:11 Ja caicki sotaväki jotca hänen tykönäns olit/ menit/ käwit edes ja tulit Caupungin cohdalle/ ja sioitit idzens pohjan puolelle Aist/ ja laxo oli heidän ja Ain wälillä.

8:12 Mutta hän otti liki wiisituhatta miestä/ ja pani ne wäjymän BethElin ja Ain wälillä lännen puolelle Caupungita.

8:13 Ja he asetit coco leirin Canssan/ joca pohjan puolella Caupungita oli/ nijn että ne wijmeiset ulotuit lännen puolelda Caupungijn/ nijn Josua meni sinä yönä keskelle sitä laxo.

8:14 COsca Ain Cuningas sen näki/ kijrutti hän ja warhain huomeneltain walmisti idzens/ ja Caupungin miehet menit Israeli cohtaman sodalla/ Cuningas idze caiken wäkens cansa/ määrättyllä ajalla/ lakialle kedolle/ mutta ei hän tiennyt händäns wäjyttävän Caupungin tacana.

8:15 Mutta Josua ja caicki Israel teeskelit heidän edesäns/ nijncuin he olisit lyödyt/ ja pakenit tietä myöden corpen päin.

8:16 Nijn caicki Canssa huusi Caupungist/ että heitä piti ajettaman taca/ ja he myös ajoit Josuata taca/ ja eroitettin Caupungist/

8:17 Nijn ettei yhtän miestä jäänyt Ain ja BethElin/ joca ei mennyt ja Israeli ajanut

keen, vaan he jättivät kaupungin avoimeksi ja ajoivat takaa Israelia.

8:18 Niin Herra sanoi Joosualle: "Ojenna keihäs, joka on kädessäsi, Aita kohti, sillä minä annan sen sinun käsiisi." Ja Joosua ojensi keihään, joka oli hänen kädessään, kaupunkia kohti.

8:19 Silloin väijyksissä oleva joukko nousi kiiruusti paikaltaan ja riensi, niin pian kuin hän ojensi kätensä, ja tunkeutui kaupunkiin ja valloitti sen ja sytytti heti kaupungin palamaan.

8:20 Kun Ain miehet kääntyivät ja katsoivat taaksensa, niin he näkivät kaupungista savun nousevan taivasta kohti; eivätkä he kyenneet pakenemaan, ei sinne eikä tänne, sillä se väki, joka pakeni erämaahan, kääntyi takaa-ajajia vastaan.

8:21 Kun Joosua ja koko Israel näki, että väijyksissä ollut joukko oli valloittanut kaupungin ja että kaupungista nousi savu, niin he palasivat takaisin ja voittivat Ain miehet.

8:22 Ja myöskin ne toiset lähtivät kaupungista heitä vastaan, joten he joutuivat israelilaisten väliin, toisten ollessa edessä, toisten takana. Ja he voittivat heidät, päästämättä pakoon ja pelastumaan ainoatakaan heistä.

8:23 Mutta Ain kuninkaan he ottivat kiinni elävänä ja toivat hänet Joosuan eteen.

8:24 Kun Israel oli surmannut kaikki Ain asukkaat kedolla,

raelin perässä: ja he jättivät kaupungin avoin ja ajoivat Israelia takaa.

8:18 Niin sanoi \Herra\ Joosualle: ojenna keihäas, joka on kädessäs Ain puoleen, sillä minä annan sen sinun kätees. Ja Josua ojensi keihäansä, joka oli hänen kädessänsä, kaupungin puoleen.

8:19 Silloin väijyjät kiiruusti nousivat siastansa ja juoksivat, sittekuin hän ojensi kätensä, ja tulivat kaupunkiin ja voittivat sen; ja kiiruhtivat heitänsä ja sytyttivät kaupungin palamaan.

8:20 Ja Ain miehet kääntyivät ja katsoivat taaksensa, ja näkivät savun nousevan kaupungista taivaaseen. Ja ei ollut heillä sias paeta ei sinne eikä tänne; ja se kansa, joka pakeni korpeen päin, palasi niitä vastaan, jotka heitä takaa ajoivat.

8:21 Kuin Josua ja koko Israel näkivät, että väijyjät voittivat kaupungin ja että savu nousi kaupungista, palasivat he ja löivät Ain miehet.

8:22 Ja jotka kaupungissa olivat, menivät ulos heitä vastaan, niin he tulivat keskelle Israelia molemmilta puolilta; ja he löivät heitä siihenasti ettei yhtään heistä elämään jäänyt, eikä myös päässyt pois.

8:23 Ja Ain kuninkaan ottivat he elävänä kiinni ja veivät hänen Josuan tykö.

8:24 Ja kuin Israel oli lyönyt kuoliaaksi kaikki Ain asujat kedolla ja korvessa, johonka

taca/ ja jätit Caupungin awoi/ ja ajoit Israeli taca.

8:18 Nijn sanoi HERra Josualle: ojenna keihäs/ cuin kädessäs on Ain puoleen: sillä minä annan sen sinun kätees. Ja cosca Josua ojensi keihäns/ joca oli hänen kädessäns/ Caupungin puoleen/

8:19 Silloin wäyjät kirjrust nousit heidän siastans/ ja juoxit/ sijttecuin hän ojensi kätens/ ja tulit Caupungijn ja woitit sen/ ja kirjrutit heitäns ja sytytit palaman.

8:20 Ja Ain miehet käänsit heidäns ja cadzoit tacans/ ja näit sawun nousewan Caupungist taiwaseen. Ja ei ollut heillä sia paeta eikä sinne eikä tänne/ ja se Canssa joca pakeni corpen päin/ palaisit heitä ajaman taca.

8:21 Cosca Josua ja coco Israel näit/ että wäyjät woitit Caupungin: sillä sawu nousi Caupungist/ palaisit he ja löit Ain miehet.

8:22 Ja jotca Caupungis olit/ menit heitä wastan/ nijn he tulit keskellä Israeli molemmilda puolilda/ ja he löit heitä siihenasti ettei yhtän elämän jäänyt/ eikä myös pääsnyt pois.

8:23 Ja elävänä otit Ain Cuningan kijnni/ ja weit hänen Josuan tygö.

8:24 Ja cosca Israel löi cuoliaksi caicki Ain asujat kedolla

erämaassa, jonne he olivat heitä ajaneet takaa, ja he kaikki viimeiseen mieheen olivat kaatuneet miekan terään, palasi koko Israel Aihin, ja siellä olevat tapettiin miekan terällä.

8:25 Ja niitä, jotka sinä päivänä kaatuivat, miehiä ja naisia, oli kaikkiaan kaksitoista tuhatta, kaikki Ain asukkaat.

8:26 Joosua ei vetänyt takaisin kättänsä, jossa hänellä oli keihäs ojennettuna, ennenkuin oli vihkinyt tuhon omiksi kaikki Ain asukkaat.

8:27 Ainoastaan karjan, ja mitä kaupungista oli saatavana saalista, Israel ryösti itselleen sen määräyksen mukaan, jonka Herra oli Joosualle antanut.

8:28 Ja Joosua poltti Ain ja teki siitä ikiajoiksi rautiokummun, aution aina tähän päivään asti.

8:29 Mutta Ain kuninkaan hän ripusti hirteen, jossa hän riipui iltaan asti. Mutta auringon laskiessa Joosua käski ottaa hänen ruumiinsa alas hirrestä, ja he heittivät sen kaupungin portin edustalle ja kasasivat sen päälle suuren kiviroukion, joka on siellä vielä tänäkin päivänä.

8:30 Silloin Joosua rakensi Eebalin vuorelle alttarin Herralle, Israelin Jumalalle,

8:31 niinkuin Herran palvelija Mooses oli käskenyt israelilaisten tehdä ja niinkuin on kirjoitettuna Mooseksen lain kirjassa: alttarin hakkaamattomista kivistä, joihin ei oltu

he heitä ajoivat takaa, ja he lankesivat kaikki miekan terällä, siihenasti että he lopuivat; niin koko Israel palasi Aihin ja löi kaiken sen miekan terällä.

8:25 Ja kaikki ne, jotka lankesivat sinä päivänä sekä miehistä että vaimoista, heitä oli kaksitoistakymmentä tuhatta, kaikki Ain kansa.

8:26 Ja ei Josua kättänsä vetänyt puoleensa, jolla hän oli ojentanut keihään, siihenasti kuin hän oli tappanut kaikki Ain asuvaiset.

8:27 Mutta kaupungin karjan ja saaliin jakoi Israel keskenänsä, \Herran\ sanan jälkeen, niinkuin hän oli käskenyt Josualle.

8:28 Ja Josua poltti Ain ja teki siitä kiviraunion ijan-kaikkiseksi, joka vielä autiona on tähän päivään asti.

8:29 Ja antoi hirttää Ain kuninkaan puuhun ehtooseen asti; ja kuin päivä oli laskenut, käski hän ottaa hänen ruumiinsa puusta pois, ja he heittivät sen kaupungin portin eteen ja kokosivat suuren kiviraunion hänen päällensä, joka siellä on vielä nyt tähän päivään asti.

8:30 Silloin rakensi Josua \Herralles\ Israelin Jumalalle alttarin Eebalin vuorella,

8:31 Niinkuin Mooses \Herran\ palvelia Israelin lapsille käskenyt oli, niinkuin Moseksen lakikirjassa kirjoitettu on: alttarin kokonaisista kivistä, joihinka ei ole rauta sattunut. Ja he uh-

ja corwes/ jotca heitä ajoitaca/ ja he langeisit caicki miecan terällä/ siihenasti että he lopuit/ nijn coco Israel palais Aijn/ ja löit caiken sen miecan terällä.

8:25 Ja caicki ne jotca langeisit sinä päivänä sekä miehist että vaimoist/ heitä oli caxitoistakymmendä tuhatta caicki Ain Canssa.

8:26 Ja ei Josua kättänsä wettänyt puoleens/ jolla hän oli ojendanut keihän/ siihenasti cuin hän oli kironnut caicki Ain asuwaiset.

8:27 Mutta Caupungin carjan ja saalin jacoit Israel keskenäns HERran sanan jälkeen/ nijncuin hän oli käskenyt Josualle.

8:28 Ja Josua poltti Ain ja teki sijtä kiwiraunion ijancaikiseen/ joca wielä autiona on tähän päiwän asti.

8:29 Ja andoit Ain Cuningan hirttä puuhun ehtosen asti/ ja cosca päiwä oli laskenut/ käski hän hänen ruumins otta puusta pois/ ja he heitit sen Caupungin portin eteen/ ja cocoisit suuren kiwiraunion hänen päällens joca siellä on wielä nyt tähän päiwän asti.

8:30 Nlin rakensi Josua Herralle Israelin Jumalalle Altarin/ Eebalin vuorelle.

8:31 Nijncuin Mooses Herran palwelia Israelin lapsille käskenyt oli/ nijncuin Mosexen Lais kirjoitettu on/ Altarin coconaisist kiwist/ jotca ei ollet raudalla silatut/ ja uh-

rauta-aseella koskettu. Ja he uhrasivat sen päällä polttouhreja Herralle ja teurastivat teuraita yhteysuhriksi.

8:32 Ja hän kirjoitti siellä kiviin jäljennöksen Mooseksen laista, jonka tämä oli kirjoittanut israelilaisille.

8:33 Ja koko Israel vanhimpineen, päällysmiehineen ja tuomareineen seisoivat kummallakin puolella arkia, päin leeviläisiä pappeja, jotka kantivat Herran liitonarkkia, niin muukalaiset kuin maassasyn-tyneetkin, toinen puoli kääntyneenä Garissimin vuorta kohti, toinen puoli Eebalin vuorta kohti. Niin Israelin kansa ensiksi siunattiin, niin kuin Herran palvelija Mooses oli käskenyt,

8:34 ja sen jälkeen hän luki kaikki lain sanat, siunauksen ja kirouksen, aivan niinkuin lain kirjassa on kirjoitettuna.

8:35 Ei mitään siitä, mitä Mooses oli käskenyt, Joosua jättänyt lukematta kaiken Israelin seurakunnan läsnäollessa, niin myös naisten, lasten ja mukana kulkevien muukalaisten läsnäollessa.

Joosua 9 LUKU

9:1 Kun kaikki kuninkaat, jotka asuivat tällä puolella Jordanin, Vuoristossa, Alankomaassa ja pitkin Suuren meren koko rannikkoa Libanoniin päin, heettiläiset, amorilaiset, kanaanilaiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset, kuulivat, mitä oli tapahtunut,

9:2 niin he kokoontuivat yhteen sotiakseen yksimielisesti

rasivat \Herralle\ sen päällä polttouhria ja kiitosuhria.

8:32 Ja hän kirjoitti siellä kiviin sen lain muodon, jonka Moses Israelin lapsille kirjoittanut oli.

8:33 Ja koko Israel vanhimpainsa, päämiestensä ja tuomareinsa kanssa seisoivat molemmilla puolilla arkia pappein Leviläisten edessä, jotka kantoivat \Herran\ liitonarkkia, niin muukalaiset kuin kotonakin syntyneet, puoli heitä Grisimin vuoren kohdalla ja toinen puoli Eebalin vuoren kohdalla, niinkuin Moses \Herran\ palvelia käskenyt oli ensisti siunaamaan Israelin kansaa.

8:34 Sitte kuulutti hän kaikki lain sanat, siunauksen ja kirouksen, kaiken sen jälkeen kuin kirjoitettu on lakikirjassa.

8:35 Ei ollut yhtäkään sanaa kaikista mitä Moses käskenyt oli, jota ei Josua kuuluttanut koko Israelin seurakunnan edessä, vaimoin ja lasten ja muukalaisten, jotka olivat heidän seassansa.

9 LUKU

9:1 Ja kuin kaikki kuninkaat sen kuulivat, jotka sillä puolella Jordania olivat vuorilla ja laaksoissa ja kaikissa ison meren satamissa, Libanonin vuoren kohdalla: Hetiläiset, ja Amorilaiset, Kanaanilaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset,

9:2 Kokoontuivat he yhteen sotimaan Josuaa ja Israelia

raisit HERralle sen päälle polttouhria ja kijosuhria.

8:32 Ja kirjoittit siellä kiwiin sen toisen lain/ jonga Moses Israelin lapsille kirjoittanut oli.

8:33 Ja koko Israel heidän vanhembains/ päämiestens ja tuomareins cansa seisoit molemmilda puolin Arkin tykönä/ Pappein Lewitain edes/ jotca cannoit HERran liiton Arckia/ niijn muucalaiset cuin cotonakin syndynet/ puoli heistä Grisimin vuoren cohdalla/ ja toinen puoli Eebalin vuoren cohdalla/ nijncuin Moses HERran palwelia käskenyt oli/ ensist siunaman Israelin Canssa.

8:34 Sijtte cuulutti hän caicki lain sanat/ siunauxen ja kirouxen/ nijncuin kirjoitettu on lakikirjas.

8:35 Ei ollut yhtäkään sanaa caikista cuin Moses käskenyt oli/ jota ei Josua cuuluttanut coco Israelin seuracunnan edes waimoin ja lasten/ ja muucalaisten/ jotca olit heidän seasans.

IX. Lucu

9:1 COsca caicki Cuningat/ jotca sillä puolen Jordanit olit/ wuorilla ja laxois/ isoin meren satamis/ ja jotca olit Libanonin vuoren tykönä/ nimittäin/ Hetherit/ Amorrerit Cananerit/ Phereserit/ Hewerit/ ja Jebuserit/ nämät cuulit:

9:2 Cocosit he yximielisest sotiman Josuat ja Israeli was-

Joosuaa ja Israelia vastaan.	vastaan yksimielisesti.	tan.
9:3 Mutta kun Gibeonin asukkaat kuulivat, mitä Joosua oli tehnyt Jerikolle ja Aille,	9:3 Kuin Gibeonin asuvaiset kuulivat, mitä Josua teki Jeriholle ja Aille,	9:3 MUtta Gibeonin asuwait/ cosca he cuulit mitä Josua teki Jeriholle ja Aille/
9:4 niin hekin menettelivät viekkaasti: he menivät ja tekeytyivät lähettäjäiksi, ottivat kuluneita säkkeitä aasiensa selkään sekä kuluneita, repeytyneitä ja kiinnisolmeiltuja viinileijä	9:4 Niin ajattelivat he petoksen, menivät ja teeskelivät itsensä sanansaatajiksi, ja ottivat vanhat säkit aaseinsa päälle, ja vanhat kuluneet ja ravistuneet viinaleilit,	9:4 Ajattelit he petoxen/ menit ja lähetit sanoman/ ja otit wanhat säkit Aseins päälle/ ja wanhat culunet ja ravistunet wijnaleilit.
9:5 ja panivat kuluneet, paikatut kengät jalkaansa ja kuluneet vaatteet päällensä; ja kaikki heidän eväsläpönsä olivat kuivia ja murentuneita.	9:5 Ja vanhat paikatut kengät jalkoihinsa ja vanhat ja rikkinäiset vaatteet yllensä, ja kaikki leivät, jotka he ottivat myötönsä, olivat kovot ja homehtuneet;	9:5 Ja wanhat paicatut kengät jalcoins/ ja panit wanhat ja rickiömät waattet päällensä/ ja caicki leiwät cuin he otit myötönsä olit/ cowat ja homehtunet.
9:6 Niin he menivät Joosuan luo Gilgalin leiriin ja sanoivat hänelle sekä Israelin miehille: "Me olemme tulleet kaukaisesta maasta; tehkää siis liitto meidän kanssamme."	9:6 Ja menivät leiriin Josuan tykö Gilgaliin ja sanoivat hänelle ja kaikelle Israelille: me olemme kaukaiselta maalta tulleet, tehkää nyt liitto meidän kanssamme.	9:6 Ja menit leirijn Josuan tygö Gilgalijn/ ja sanoit hänelle/ ja caikelle Israelille:
9:7 Mutta Israelin miehet vastasivat hiviläisille: "Kenties te asutte täällä meidän keskellä; kuinka me tekisimme liiton teidän kanssanne?"	9:7 Niin sanoi koko Israel Heviläisille, mitä maks sinä asut meidän seassamme, kuinka me teemme liiton sinun kanssas?"	9:7 me olemme cauca muucalaiselda maalda tullet/ tehkät lijtto meidän cansam. Nijn sanoi coco Israel Heweireille/ mitä max sinä asut meidän seasam/ cuinga me teemme lijton sinun cansas?
9:8 Niin he sanoivat Joosualle: "Me olemme sinun palvelijasi." Joosua sanoi heille: "Keitä te olette ja mistä tulet?"	9:8 He sanoivat Josualle: me olemme sinun palvelias. Ja Josua sanoi heille: kutka te olette ja kusta te tulette?"	9:8 He sanoit Josualle: me olemme sinun palwelias. Josua sanoi heille: cutca te oletta/ ja custa te tuletta?
9:9 Niin he vastasivat hänelle: "Palvelijasi tulevat hyvin kaukaisesta maasta Herran, sinun Jumalasi, nimen tähden. Sillä me olemme kuulleet hänestä kaiken, mitä hän teki Egyptissä,	9:9 He sanoivat hänelle: palvelias ovat sangen kaukaiselta maalta tulleet \Herran\ sinun Jumalas nimen tähden; sillä me olemme kuulleet hänen sanomansa ja kaikki mitä hän Egyptissä on tehnyt,	9:9 He sanoit hänelle: sinun palwelias owat sangen caucaiselda maalda tullet sinun HERras Jumalas nimen tähden: sillä me olem cuullet hänen sanomansa/ ja caicki mitä hän Egyptis on tehnyt.
9:10 ja kaiken, mitä hän teki niille kahdelle amorilaisten kuninkaalle, jotka asuivat tuolla puolella Jordanin, Siihonille, Hesbonin kuninkaalle, ja Oogille, Baasanin kunin-	9:10 Ja kaikki mitä hän on tehnyt kahdelle Amorilaisten kuninkaalle, jotka olivat sillä puolella Jordania: Sihonille Hesbonin kuninkaalle ja Ogille Basanin kuninkaalle, joka asui Astarotissa;	9:10 Ja caicki mitä hän sillä puolen Jordanin cahdelle Amorrerein Cuningalle on tehnyt/ Sihonille Hesbonin Cuningalle/ ja Oggille Basanin Cuningalle/ jotca asuit

kaalle, joka asui Astarotissa.

9:11 Sentähden sanoivat meille meidän vanhimpamme ja kaikki maamme asukkaat näin: 'Ottakaa evästä mukanne matkalle ja menkää heitä vastaan ja sanokaa heille: Me olemme teidän palvelijanne, tehkää siis liitto meidän kanssamme.'

9:12 Tämä leipämme oli vielä lämmintä, kun kotoa otimme sen evääksi lähtiessämme matkalle teidän luoksenne, ja katso, nyt se on kuivaa ja murentunutta.

9:13 Ja nämä viinileilit, jotka uusina täytimme, ovat nyt repeytyneitä; ja nämä vaatteemme ja kenkämme ovat kovin pitkällä matkalla kulu-neet."

9:14 Niin miehet ottivat heidän evästänsä, mutta eivät kysyneet Herran mieltä.

9:15 Niin Joosua takasi heille rauhan ja teki heidän kanssaan liiton, luvaten jättää heidät henkiin; ja kansan päämiehet vannoivat heille valan.

9:16 Mutta kolmen päivän kuluttua, sen jälkeen kuin liitto heidän kanssaan oli tehty, saatiin kuulla, että he olivat lähiseuduilta ja asuivat heidän keskellänsä.

9:17 Niin israelilaiset lähtivät liikkeelle ja tulivat kolmantena päivänä heidän kaupunkeihinsa; ja heidän kaupunkinsa olivat Gibeon, Kefira, Beerot ja Kirjat-Jearim.

9:18 Mutta israelilaiset eivät surmanneet heitä, sillä kan-

9:11 Sentähden sanoivat meille meidän vanhimmat ja kaikki meidän maan asu-vaiset: ottakaa evästä myötän-ne, ja menkää heitä vastaan ja sanokaa heille: me olemme teidän palvelianne, tehkää liitto kanssamme.

9:12 Tämä leipämme, jonka me myötämme evääksi otimme kotoamme, oli vielä tuore, kuin me läksimme tulemaan teidän tyköenne, mutta katso, tämä on nyt kova ja homehtunut.

9:13 Ja nämät viinaleilit me täytimme uusina, ja katso, ne ovat kuluneet, ja nämät vaatteemme ja kenkämme ovat vanhaksi tulleet, aivan pitkän matkan tähden.

9:14 Niin ottivat päämiehet heidän evästänsä ja ei kysyneet \Herran\ suuta.

9:15 Ja Josua teki rauhan heidän kanssansa ja teki liiton heidän kanssansa, että he saisivat elää; ja kansan päämiehet vannoivat heille.

9:16 Mutta kolmen päivän jälkeen, sitte kuin he tekivät liiton heidän kanssansa, kuulivat he, että he olivat läsnä heitä ja asuivat heidän keskellänsä.

9:17 Kuin Israelin lapset matkustivat, tulivat he kolmantena päivänä heidän kaupunkeihinsa, jotka kutsutaan Gibeon, Kephira, Beerot ja KirjatJearim.

9:18 Ja ei Israelin lapset lyöneet heitä; sillä kansan

Astarothis.

9:11 Sentähden sanoit meille meidän vanhimmat ja caicki maan asu-waiset: ottacat ewästä teidän myötän/ ja mengät heitä wastan/ ja sanocat heille: me olem teidän palwelian/ tähkät lijtto meidän cansam.

9:12 Tämä meidän leipäm/ jonga me myötäm ewäxi otimme meidän cotoamme/ oli vielä tuore/ cosca me läxim teitä wastan/ mutta cadzo/ tämä on cowa ja homehtunut.

9:13 Ja nämät wijnaleilit me täytimme utena/ ja cadzo/ ne owat culunet/ ja nämät meidän waattem/ ja kengäm owat wanhaxi tullet pitkän matcan tähden.

9:14 Nijn otit päämiehet heidän ewästäns ja ei kysynet HERran suulle.

9:15 Ja Josua teki rauhan heidän cansans/ ja teki lijton heidän cansans/ että he saisit elä/ ja päämiehet Canssan seas wannoit heille.

9:16 Mutta colmen päiwän jälken/ sijttecuin he teit lijton heidän cansans/ cuulit he että he olit läsnä heitä/ ja asuit heidän cansans.

9:17 Cosca Israelin lapset menit edes/ tulit he colmantena päiwänä heidän Cau-pungeins jotca cudzutan Gibeon/ Caphira/ Beeroth/ ja KiriatJearim.

9:18 Ja ei lyönet heitä: sillä ylimmäiset Canssan seas olit

san päämiehet olivat vannoneet heille valan Herran, Israelin Jumalan, kautta. Ja koko seurakunta napisi päämiehiä vastaan.

9:19 Silloin kaikki päämiehet sanoivat koko seurakunnalle: "Me olemme vannoneet heille valan Herran, Israelin Jumalan, kautta; sentähden me emme voi koskea heihin.

9:20 Mutta tämän me teemme heille, jättäessämme heidät henkiin, ettei viha kohtaisi meitä valan tähden, jonka olemme heille vannoneet."

9:21 Ja päämiehet sanoivat heistä: "Jääkööt henkiin, mutta tulkoon heistä halonhakkaajia ja vedenkantajia kaikelle kansalle." Näin päämiehet antoivat käskyn heistä.

9:22 Silloin Joosua kutsui heidät ja puhui heille sanoen: "Miksi olette pettäneet meidät ja sanoneet: 'Me asumme hyvin kaukana teistä', vaikka asutte täällä meidän keskelämme?"

9:23 Sentähden olkaa kiroitut! Älköön ikinä ketään teistä päästettäkö olemasta minun Jumalani huoneen palvelijana, halonhakkaajana ja vedenkantajana."

9:24 He vastasivat Joosualle ja sanoivat: "Sinun palvelijolesi oli kerrottu, että Herra, sinun Jumalasi, oli käsenyt palvelijaansa Moosesta antamaan teille koko tämän maan ja tuhoamaan kaikki maan asukkaat teidän tieltänne. Sentähden me suuresti pelkäsimme henkeämme teidän edessänne ja teimme tämän.

päämiehet olivat vannoneet heille \Herran\ Israelin Jumalan kautta. Ja kaikki kansa napisi päämiehiä vastaan.

9:19 Niin sanoivat kaikki kansan päämiehet kaikelle joukolle: me olemme vannoneet heille \Herran\ Israelin Jumalan kautta, ja sentähden emme heihin taida ruveta.

9:20 Mutta sen me teemme heille: antakaamme heidän elää, ettei viha tulisi valan tähden meidän päällemme, jonka me heille vannoneet olemme.

9:21 Ja päämiehet sanoivat heille: antakaamme heidän elää, että he olisivat halkoin hakkaajat ja veden kantajat kaikelle kansalle, niinkuin päämiehet heille sanoneet ovat.

9:22 Niin Josua kutsui heitä ja puhui heille, ja sanoi: miksi te olette pettäneet meidät ja sanoneet: me asumme aivan kaukana teistä; ja kuitenkin te asutte meidän seassamme?

9:23 Sentähden pitää teidän kiroitut oleman, niin ettei teitä pidä orjat puuttuman, jotka halkoja hakkaaman ja vettä kantaman pitää minun Jumalani huoneeseen.

9:24 He vastasivat Josuaa ja sanoivat: se on todella sanottu sinun palvelioilles, että \Herra\ sinun Jumalasi on käsenyt palveliansa Moseksen antaa teille kaiken tämän maan ja hävittää teidän edestänne kaikki maan asukkaat; niin me suuresti pelkäsimme henkeämme teidän edessänne ja teimme tämän.

wannonet heille HERran Israelin Jumalan kautta. Ja silloin caicki Canssa napisit päämiehiä vastaan.

9:19 Nijn sanoit caicki ylimmäiset Canssan seas: me olem wannonet heille HERran Israelin Jumalan kautta/ ja sentähden en me heihin rupe.

9:20 Mutta sen me teemme heille: andacam heidän elä/ ettei wiha tulis walan tähden meidän päällem/ jonga me heille wannonet olemma.

9:21 Ja päämiehet sanoit heille: andacam heidän elä/ että he olisit halcoin hackajat ja weden candajat caikelle Canssalle/ nijncuin päämiehet heille sanonet owat.

9:22 Nlin Josua cudzui heitä ja puhui heille/ ja sanoi: mixi te olette pettänet meidän/ ja sanonet teidän asuwan caucana meistä/ ja cuitengin te asutte meidän seasam?

9:23 Sentähden pitä teidän kiroitut oleman/ nijn että te alat oletta orjana/ jotca halcoja hackaman ja wettä candaman pitä minun Jumalani huoneseen.

9:24 He wastaisit Josualle ja sanoit: se on sanottu sinun palwelioilles/ että sinun HERras Jumalasi on käsenyt hänen palwelians Mosexen anda teille caiken tämän maan/ ja häwittää teidän edestän caicki maan asukkaat/ nijn me suurest pelkäisim hengem teidän tähden/ ja teimme tämän.

9:25 Mutta katso, nyt me olemme sinun käsissäsi: tee meille, mikä mielestäsi on hyvin ja oikein."

9:26 Silloin hän teki heille näin: hän pelasti heidät israelilaisten käsistä, niin etteivät he heitä surmanneet.

9:27 Niin Joosua sinä päivänä määräsi heidät seurakunnan ja Herran alttarin halonhakkaajiksi ja vedenkantajiksi, aina tähän päivään asti, sitä paikkaa varten, jonka Herra oli valitseva.

Joosua 10 LUKU

10:1 Kun Adonisedek, Jerusalemin kuningas, kuuli, että Joosua oli valloittanut Ain ja vihkinyt sen tuhon omaksi, tehden Aille ja sen kuninkaalle, niinkuin oli tehnyt Jerikolle ja sen kuninkaalle, ja että Gibeonin asukkaat olivat tehneet rauhan Israelin kanssa ja jääneet heidän keskuuteensa,

10:2 niin he peljästyivät suuresti, sillä Gibeon oli suuri kaupunki, niinkuin joku kuninkaankaupunki, ja suurempi kuin Ai, ja kaikki sen miehet olivat urhoollisia.

10:3 Ja Adonisedek, Jerusalemin kuningas, lähetti sanan Hoohamille, Hebronin kuninkaalle, Piramille, Jarmutin kuninkaalle, Jaafialle, Laakiin kuninkaalle, ja Debirille, Eglonin kuninkaalle:

10:4 "Tulkaa minun luokseni ja auttakaa minua, ja kukista-
kaamme Gibeon, koska se on

9:25 Mutta katso, me olemme nyt sinun kädessäsi: mikä sinulle näkyy oikiaksi eli hyväksi meille tehdäkses, se tee.

9:26 Ja hän teki heille niin ja vapahti heitä Israelin lasten kädestä, ettei he lyöneet heitä kuoliaaksi.

9:27 Niin teki Josua heidät sinä päivänä halkoin hakkaajiksi ja veden kantajiksi seurakunnalle ja \Herran\ alttarille tähän päivään asti, siihen paikkaan jonka hän valitsi.

10 LUKU

10:1 Kuin Jerusalemin kuningas AdoniZedek kuuli Josuan voittaneeksi Ain ja hävittäneeksi sen, ja niin tehneeksi Aille ja hänen kuninkaallensa, kuin hän teki Jeriholle ja hänen kuninkaallensa, ja että Gibeonin asukkaat olivat tehneet rauhan Israelin kanssa ja asuivat heidän seassansa,

10:2 Pelkäsivät he sangen suuresti; sillä Gibeon oli suuri kaupunki, niinkuin joku kuninkaallinen kaupunki ja suurempi kuin Ai, ja kaikki hänen asuvaisensa olivat vahvat sotamiehet.

10:3 Niin lähetti AdoniZedek Jerusalemin kuningas Hohamin Hebronin kuninkaan tykö, ja Pireamin Jarmutin kuninkaan tykö, ja Japhian Lakiksen kuninkaan tykö ja Deberin Eglonin kuninkaan tykö, ja sanoi:

10:4 Tulkaat ylös minun tyköni ja auttakaat minua ja lyökäämme Gibeon; sillä he tekivät rauhan Josuan ja Is-

9:25 Mutta cadzo/ me olemma nyt sinun kädesäs/ mikä sinulle näky oikiaxi eli hywäxi meille tehdäzes/ se tee.

9:26 Ja hän teki heille nijn/ ja wapahti heitä Israelin lasten kädest/ ettei he lyönet heitä cuoliaxi.

9:27 Nijn teki Josua heidän sinä päiwänä halcoidin hackajaxi ja weden candajaxi seuracunnalle/ ja HERran Altarille/ tähän päiwän asti/ siihen paikkaan jonga hän walidzi.

X. Lucu

10:1 COsca Jerusalemin Cuningas AdomZedek cuuli Josuan woittanexi Ain ja kironnexi sen/ ja tehnexi Aille ja hänen Cuningallens/ nijncuin hän Jeriholle ja heidän Cuningallens teki/ ja että Gibeoniterit olit tehnet rauhan Israelin cansa/ ja asuit heidän seasans.

10:2 Pelkäisit he sangen suurest (sillä Gibeon oli suuri Caupungi/ nijncuin jocu Cuningalinen Caupungi/ ja suurembi cuin Ai/ ja caicki hänen asuwaisens olit wahwat sotamiehet)

10:3 Lähetti hän Hohamin Hebronin Cuningan tygö/ ja Pireamin Jarmuthin Cuningan tygö/ ja Japhian Lachixen Cuningan tygö/ ja Debirin Eglonin Cuningan tygö/ ja sanoi:

10:4 Tulcat minun tygöni ja auttacet minua lyömän Gibeoni: sillä he teit rauhan Jo-

tehnyt rauhan Joosuan ja israelilaisten kanssa."	raelin lasten kanssa.	suan ja Israelin lasten cansa.
10:5 Niin nuo viisi amorilais-ten kuningasta, Jerusalemin kuningas, Hebronin kuningas, Jarmutin kuningas, Laakiin kuningas ja Eglonin kuningas, kokoontuivat ja lähtivät liikkeelle kaikkine joukkoineen; ja he asettuivat leiriin Gibeonin edustalle ja ryhtyivät taisteluun sitä vastaan.	10:5 Silloin kokoontuivat ja menivät ylös viisi Amorilais-ten kuningasta, Jerusalemin kuningas, Hebronin kunin-gas, Jarmutin kuningas, La-kiksen kuningas, Eglonin kuningas, he ja kaikki hei-dän leirinsä ja piirittivät Gi-beonin ja sotivat sitä vas-taan.	10:5 Silloin cocounsit ja menit ne wijsi Amorrerein Cunin-gast/ Jerusalemin Cuningas/ Hebronin Cuningas/ Jarmut-hin Cuningas/ Lachixen Cu-ningas/ Eglonin Cuningas/ caiken heidän leirins cansa/ ja pijritit Gibeonin/ ja sodeit sitä wastian.
10:6 Silloin Gibeonin miehet lähettivät sanan Joosualle Gilgalin leiriin: "Älköön sinun kätesi vetäytykö auttamasta palvelijoitasi. Tule nopeasti luoksemme, pelasta meidät ja auta meitä, sillä kaikki vuoris-tossa asuvien amorilaisten kuninkaat ovat kokoontuneet meitä vastaan."	10:6 Mutta Gibeonin miehet lähettivät Josuan tykö leiriin Gilgaliin, sanoen: älä ota kättäs pois palvelioiltas, tule nopiasti ylös meidän tyköm-me, ja vapahda meitä ja auta meitä; sillä kaikki Amorilais-ten kuninkaat, jotka asuvat vuorilla, ovat kokoontuneet meitä vastaan.	10:6 MUtta Gibeonin asuwai-set lähetit Josuan tygö leirijn Gilgalijn/ sanoden: älä ota kättäs pois palwelioildas/ tule nopiast meidän auxem/ ja wapada meitä: sillä caicki Amorrerein Cuningat/ jotca asuwat vuorilla/ owat coon-net heidäns meitä wastian.
10:7 Niin Joosua lähti Gilgalista, hän ja kaikki sotaväki hänen kanssaan ja kaikki sotaurhot.	10:7 Ja Josua meni ylös Gilgalista, ja kaikki sotaväki hänen kanssansa, ja kaikki vahvat sotamiehet.	10:7 JA Josua meni sinne Gilgalist/ ja caicki sotawäki hänän cansans/ ja caicki wahwat sotamiehet.
10:8 Silloin Herra sanoi Joosualle: "Älä pelkää heitä, sillä minä annan heidät sinun käsiisi; ei kukaan heistä kestä sinun edessäsi."	10:8 Ja \Herra\ sanoi Josu-alle: älä heitä mitään pelkää; sillä minä annan heidät sinun käsiis: ei yksikään heis-tä ole seisovainen sinun edessäs.	10:8 ja HERra sanoi Josu-alle: älä heitä mitän pelkä: sillä minä annoin heidän sinun käsijs/ ei yxikän heistä ole seisowainen sinun edesäs.
10:9 Niin Joosua yllätti heidät, kuljettuaan kaiken yötä Gilgalista.	10:9 Niin Josua tuli äkisti heidän päällensä; sillä hän matkusti kaiken yötä Gilgalista.	10:9 Nijn Josua äkist tuli heidän päällens: sillä hän matcusti caiken yösen Gilgalist.
10:10 Ja Herra saattoi heidät hämminkiin israelilaisten edessä, niin että nämä tuottivat heille suuren tappion Gibeonissa ja ajoivat heitä takaa Beet-Hooronin solatietä, surmaten heitä aina Asekaan ja Makkedaan asti.	10:10 Ja \Herra\ peljätti heitä Israelin edessä, ja löi heitä suurella lyömisellä Gibeonissa, ja ajoi heitä takaa sitä tietä jota ylös BethHoronin mennään, ja löi heitä Asekaan ja Makkedaan asti.	10:10 Ja HERra peljätti heitä Israelin edes/ ja suuri joucko heistä surmattin Gibeonis/ ja ajettin heitä taca BethHoronin päin/ ja tapettin heitä Ase-can ja Makedan asti.
10:11 Ja kun he paetessaan Israelia olivat Beet-Hooronin rinteessä, heitti Herra taivaas-	10:11 Ja kuin he Israelin edellä pakenivat alas BethHoronin tietä, antoi \Herra\	10:11 Ja cosca he Israelin edellä pakenit BethHoronin tietä/ andoi HERra taiwasta

ta heidän päällensä isoja kiviä, koko matkan Asekaan asti, niin että he kuolivat; niitä, jotka kuolivat raekivistä, oli useampia kuin niitä, jotka israelilaiset surmasivat miekal-
la.

10:12 Silloin puhui Joosua Herralle, sinä päivänä, jona Herra antoi amorilaiset israelilaisten valtaan, ja sanoi Israelin silmien edessä: "Aurinko, seiso alallasi Gibeonissa, ja kuu Ajalonin laaksossa."

10:13 Niin aurinko seiso alallansa, ja kuu pysyi paikallansa, kunnes kansa oli kostanut vihollisilleen. Niinhän on kirjoitettu "Oikeamielisen kirjassa." Niin aurinko pysyi paikallansa keskitaivaalla päiväkauden, kiirehtimättä laskemaan.

10:14 Eikä ole ollut sen päivän vertaista, ei ennen eikä jälkeen, jona Herra näin kuuli ihmisen ääntä; sillä Herra soti Israelin puolesta.

10:15 Sen jälkeen Joosua ja koko Israel hänen kanssaan palasi Gilgalin leiriin.

10:16 Mutta nuo viisi kuningasta pakenivat ja piiloutuivat Makkedan luolaan.

10:17 Niin Joosua ilmoitti: "Ne viisi kuningasta on löydetty piiloutuneina Makkedan luolaan."

10:18 Silloin Joosua sanoi: "Vierittäkää isoja kiviä luolan suulle ja asettakaa sen eteen miehiä vartioimaan heitä.

10:19 Mutta te muut, älkää pysähtykö, vaan ajakaa takaa vihollisianne ja hakatkaa maahan heidän jälkijoukkonsa älkääkään päästäkö heitä me-

taivaasta tulla suuret kivet heidän päällensä Asekaan asti, niin että he kuolivat; ja paljo enempi heistä kuoli raekivien kautta, kuin Israelin lapset miekalla löivät.

10:12 Silloin puhui Josua Herralle sinä päivänä, jona hän antoi Amorilaiset Israelin lasten eteen, ja sanoi Israelin läsnä ollessa: aurinko, seiso alallas Gibeonissa ja kuu Ajalonin laaksossa.

10:13 Ja aurinko ja kuu seisahdivat, siihenasti kuin kansa kosti vihamiehensä. Eikö tämä ole kirjoitettu hurskaan kirjassa? Niin seiso aurinko keskellä taivasta ilman laskemata koko päivän.

10:14 Ja ei ole yksikään päivä ollut senkaltainen ei ennen eikä sitte, kuin Herran miehen äänen kuuli; sillä Herran soti Israelin puolesta.

10:15 Ja Josua meni jälleen leiriin Gilgalin ja koko Israel hänen kanssansa.

10:16 Mutta ne viisi kuningasta pakenivat ja lymyivät luolaan Makkedassa.

10:17 Niin Josua ilmoitti sanoen: ne viisi kuningasta ovat löydettyt, kätkeytyt luolaan Makkedassa.

10:18 Ja Josua sanoi: vierittäkää suuret kivet luolan suulle ja asettakaa miehet heitä vartioitsemaan.

10:19 Mutta älkää te alallanne seisoko, vaan ajakaa teidän vihamiehiänne takaa ja lyökää heidän viimeisiänsä; älkää salliko heitä tulla kaupunkeihinsa, sillä

tulla suuret kivet heidän päällensä Asekaan asti/ niin että he cuolit: ja paljo enä heistä tuli pois kiwein cautta/ cuin Israelin lapset miecalla löit.

10:12 Silloin puhui Josua Herralle/ sinä päivänä jona Herran andoi Amorrerit Israelin lasten edes/ ja sanoi Israelin läsnä olles: Auringo seiso alallans Gibeonis/ ja Cuu Ajalonin laxos.

10:13 Silloin Auringo ja Cuu seisatti/ siihenasti cuin he costit vihamiehillens. Eikö nämät ole kirjoitetut hurskan kirjas? Nijn seiso Auringo keskellä taiwast ilman laske-
mat coco päivän.

10:14 Ja ei ole yxikän päivä ollut sencaltainen eikä ennen eikä sijtte/ cosca Herran yhden miehen änen cuuli: sillä Herran soti Israelin edest.

10:15 JA Josua meni jällens leirijn Gilgalijn/ ja coco Israel hänen cansans.

10:16 Mutta ne wijsi Cuningast pakenit/ ja lymyit luolaan Makedas.

10:17 Nijn sanottin Josuaalle: me olem löytänet wijsi Cuningast/ kätkeytyt luolaan Makedas.

10:18 Ja Josua sanoi: wierittäkät suuret kiwet luolan suulle/ ja asettacat miehet heitä wartioidzeman.

10:19 Mutta älkät alallan seisoco/ waan ajacat teidän vihamiehiän taca/ ja lyökät heidän wijmeisiäns/ ja älkät sallico heitä tulla heidän

nemään kaupunkeihinsa, sillä Herra, teidän Jumalanne, on antanut heidät teidän käsiinne."	\Herra\ teidän Jumalanne on antanut heidät teidän käsiinne.	Caupungeihins: sillä HERra teidän Jumalan on andanut heidän teidän käsijn.
10:20 Kun sitten Joosua ja israelilaiset olivat tuottaneet heille hyvin suuren, perinpohjaisen tappion ja ne harvat, jotka olivat pelastuneet, olivat päässeet varustettuihin kaupunkiin,	10:20 Ja kuin Josua ja Israelin lapset lopettivat sen ylen suuren tapon ja peräti olivat heidät surmanneet, ja jääneet pääsivät heistä ja tulivat vahvoihin kaupunkiin,	10:20 Ja cosca Josua ja Israelin lapset lopetit sen ylönsuuren tapon/ ja peräti olit heidän surmannet/ ja jäänet pääsit njihin wahwoin Caupungeihin.
10:21 niin koko kansa palasi vahingoittumatonna takaisin Joosuan luo leiriin Makedaan, eikä kukaan uskaltanut enää hiiskua sanaakaan israelilaisia vastaan.	10:21 Niin tuli kaikki kansa jälleen leiriin Josuan tykö Makedaan rauhassa, ja ei kenkään rohjennut Israelin lasten edessä hiiskuakaan.	10:21 Nlin tuli caicki Canssa jälleens leirijn Josuan tygö Makedaan rauhas/ ja ei kenگان rohjennut Israelin lasten edes hijscuackan.
10:22 Silloin Joosua sanoi: "Avatkaa luolan suu ja tuokaa ne viisi kuningasta minun eteeni luolasta."	10:22 Mutta Josua sanoi: avatkaat luolan suu ja tuokaat ne viisi kuningasta luolasta minun tyköni.	10:22 Mutta Josua sanoi: awatcat luolan suu/ ja tuocat ne wijsi Cuningast minun tygöni.
10:23 Ja he tekivät niin ja toivat hänen eteensä ne viisi kuningasta luolasta: Jerusalemin kuninkaan, Hebronin kuninkaan, Jarmutin kuninkaan, Laakiin kuninkaan ja Eglonin kuninkaan.	10:23 He tekivät niin ja toivat ulos ne viisi kuningasta hänen tykönsä luolasta: Jerusalemin kuninkaan, Hebronin kuninkaan, Jarmutin kuninkaan, Lakiksen kuninkaan, Eglonin kuninkaan.	10:23 He teit nijn ja toit ne wijsi Cuningast hänen tygöns luolast/ Jerusalemin Cuningan/ Hebronin Cuningan/ Jarmuthin Cuningan/ Lachixen Cuningan ja Eglonin Cuningan.
10:24 Ja kun he olivat tuoneet nämä kuninkaat Joosuan eteen, niin Joosua kutsui kaikki Israelin miehet ja sanoi sotaväen päälliköille, jotka olivat seuranneet häntä: "Astukaa esiin ja pankaa jalkanne näiden kuninkaiden niskalle." Niin he astuivat esiin ja panivat jalkansa heidän niskallensa.	10:24 Ja kuin nämät kuninkaat olivat tuodut Josuan eteen, kutsui Josua kaikki Israelin miehet ja sanoi sotajoukon päämiehille, jotka hänen kanssansa matkustivat: tulkaat tänne ja tallatkaat näiden kuningasten kaulat; ja he tulivat, ja tallasivat heidän kaulansa jaloilansa.	10:24 Cosca nämät wijsi Cuningast olit tuodut hänen eteens/ cudzui Josua coco Israelin/ ja sanoi sotajoucon Päämiehille/ jotca hänen cansans matcustit: tulcat tänne/ ja tallatcat näiden Cuningaiden caulat/ ja he tulit/ ja tallaisit heidän caulans jalgoillans.
10:25 Silloin Joosua sanoi heille: "Älkää peljätkö älkääkä arkailko, vaan olkaa lujat ja rohkeat, sillä näin on Herra tekevä kaikille teidän vihollisillenne, joita vastaan te joudutte sotimaan."	10:25 Ja Josua sanoi heille: älkäät peljätkö, älkäät myös wawisko, vahvistakaat itsenne ja olkaat rohkiat; sillä näin tekee \Herra\ kaikille vihamiehille, joita vastaan te soditte.	10:25 Ja Josua sanoi heille: älkät peljätkö/ älkät myös wawisco/ wahwistacat idzen ja olcat rohkiat: sillä näin teke HERra caikille teidän wihamiehillen/ joita wastan te soditte.

10:26 Sen jälkeen Joosua löi heidät kuoliaaksi ja ripusti heidät viiteen hirsipuuhun. Ja he riippuivat hirressä iltaan asti.

10:27 Mutta auringonlaskun aikaan Joosua käski ottaa heidät alas hirrestä ja heittää luolaan, johon he olivat piiloutuneet. Ja he panivat luolan suulle isoja kiviä, jotka ovat siinä vielä tänäkin päivänä.

10:28 Samana päivänä Joosua valloitti Makkedan ja surmasi miekan terällä sen asukkaat ja sen kuninkaan; hän vihki tuhon omiksi heidät ja jokaisen, joka siellä oli, päästämättä pakoon ainoatakaan. Ja hän teki Makkedan kuninkaalle, niinkuin oli tehnyt Jerikon kuninkaalle.

10:29 Sitten Joosua ja koko Israel hänen kanssaan lähti Makkedasta Libnaan ja ryhtyi taisteluun Libnaa vastaan.

10:30 Ja Herra antoi senkin ja sen kuninkaan Israelin käsiin. Ja Joosua surmasi miekan terällä sen asukkaat, jokaisen, joka siellä oli, päästämättä sieltä pakoon ainoatakaan; ja hän teki sen kuninkaalle saman, minkä oli tehnyt Jerikon kuninkaalle.

10:31 Sitten Joosua ja koko Israel hänen kanssaan lähti Libnasta Laakiiseen ja asettui leiriin sen edustalle ja ryhtyi taisteluun sitä vastaan.

10:32 Ja Herra antoi Laakiin Israelin käsiin, niin että hän valloitti sen toisena päivänä; ja hän surmasi miekan terällä sen asukkaat, jokaisen, joka

10:26 Ja Josua löi heidät sitte, ja surmasi heidät, ja ripusti viiteen puuhun; ja he riippuivat puissa hamaan ehtooseen asti.

10:27 Ja kuin aurinko laski, käski Josua heitä, ja he ottivat heidät puista alas ja heittivät luolaan, johonka he itsensä lymyttivät, ja panivat suuret kivet luolan suulle, jotka siellä vielä tänäpänä ovat.

10:28 Sinä päivänä voitti myös Josua Makkedan, ja löi sen miekan terällä, ja hänen kuninkaansa tappoi, ja kaikki ne sielut, jotka hänessä olivat, eikä yhtäkään jättänyt, ja teki Makkedan kuninkaalle niinkuin hän teki Jerihon kuninkaalle.

10:29 Niin vaelsi Josua ja koko Israel hänen kanssansa Makkedasta Libnaan ja soti Libnaa vastaan.

10:30 Ja \Herra\ antoi myös sen Israelin käsiin heidän kuninkaansa kanssa, ja hän löi sen miekan terällä ja kaikki ne sielut, jotka siellä olivat, eikä ketään elämään jättänyt, ja teki heidän kuninkaallensa niinkuin hän teki Jerihon kuninkaalle.

10:31 Sitte matkusti Josua ja koko Israel hänen kanssansa Libnasta Lakikseen, ja piiritti sen ja soti sitä vastaan.

10:32 Ja \Herra\ antoi myös Lakiksen Israelin käsiin, niin että hän voitti sen toisena päivänä ja löi sen miekan terällä ja kaikki ne sielut jotka siinä olivat, juuri niinkuin

10:26 Ja Josua löi heidän sijtte/ ja surmais heidän/ ja ripusti wijteen puuhun/ ja he ripuit puisa haman ehtosen asti.

10:27 Cosca Auringo laskenut oli/ käski hän heidän puista otta pois/ ja heittä luolaan/ johonga he idzens lymytit/ ja he panit suuret kiwet sen suulle/ jotca siellä wielä tänäpänä owat.

10:28 Slnä päivänä voitti myös Josua Makedan/ ja löi sen ja hänen Cuningans miecan terällä/ ja kirois/ ja caicki ne sielut jotca hänes olit/ eikä yhtäkän jättänyt/ ja teki Makedan Cuningalle nijncuin Jerihon Cuningallengin.

10:29 Nijn waelsi Josua ja coco Israel hänen cansans Makedast Libnaan/ ja sodeit sitä wastan.

10:30 Ja HERra andoi myös sen Israelin käsijn heidän Cuningans cansa/ ja hän löi sen miecan terällä/ ja caicki ne sielut jotca siellä olit/ eikä ketän elämän jättänyt/ ja teki heidän Cuningallens nijncuin Jerihon Cuningallengin.

10:31 Sijtte matcusti Josua ja coco Israel hänen cansans/ Libnast Lachixeen/ ja pijritit sen ja sodeit sitä wastan.

10:32 Ja HERra andoi myös Lachixen Israelin käsijn/ nijn että he woitit sen toisna päivänä/ ja löit sen miecan terällä/ ja caicki sen asuwaiset

siellä oli, samoin kuin oli tehnyt Libnalle.	hän oli Libnalle tehnyt.	peräti/ nijncuin hän oli Libnalle tehnyt.
10:33 Silloin Hooram, Geserin kuningas, tuli auttamaan Laakista; mutta Joosua voitti hänet ja hänen väkensä, päästämättä pakoon ainoatakaan heistä.	10:33 Siihen aikaan meni Horam Jeserin kuningas auttamaan Lakista; mutta Joosua löi hänen kaiken joukkonsa kanssa, siihenasti ettei yhtäkään jäänyt.	10:33 Sijhen aican meni Horam Geserin Cuningas auttaman Lachist/ mutta Josua löi hänengin caiken jouckons cansa/ siihenasti ettei yhtäkään jäänyt.
10:34 Ja Laakiista Joosua ja koko Israel hänen kanssaan lähti Egloniin, ja he asettuivat leiriin sen edustalle ja ryhtyivät taisteluun sitä vastaan.	10:34 Ja Josua meni Lakiksesta ja koko Israel hänen kanssansa Egloniin, ja piiritivät sen ja sotivat sitä vastaan,	10:34 Ja Josua meni Lachixest coco Israelin cansa Eglonijn ja pijritit ja sodeit sitä wastian.
10:35 Ja he valloittivat sen samana päivänä ja surmasivat miekan terällä sen asukkaat, ja hän vihki sinä päivänä tuhon omaksi jokaisen, joka siellä oli, samoin kuin oli tehnyt Laakiille.	10:35 Ja voittivat sen sinä päivänä, ja löivät miekan terällä, ja surmasivat kaikki sielut, jotka siellä olivat, sinä päivänä, juuri niinkuin hän oli tehnyt Lakikselle.	10:35 Ja voitit sinä päiwänä/ ja löit miecan terällä/ ja surmaisit caicki sielut jotca siellä olit/ sinä päiwänä peräti/ nijncuin hän oli tehnyt Lachixelle.
10:36 Sen jälkeen Joosua ja koko Israel hänen kanssaan lähti Eglonista Hebroniin, ja he ryhtyivät taisteluun sitä vastaan.	10:36 Sitte meni Josua ja koko Israel hänen kanssansa Eglonista ylös Hebroniin, ja he sotivat sitä vastaan,	10:36 Sijtte meni Josua coco Israelin cansa Eglonist Hebronijn/ ja sodeit sitä wastian.
10:37 Ja he valloittivat sen ja surmasivat miekan terällä sen asukkaat ja sen kuninkaan, ja samoin kaikki sen alaiset kaupungit ja jokaisen, joka siellä oli, päästämättä pakoon ainoatakaan, samoin kuin hän oli tehnyt Eglonille. Hän vihki tuhon omaksi sen ja jokaisen, joka siellä oli.	10:37 Ja voittivat sen ja löivät sen miekanterällä, ja hänen kuninkaansa kaikkein kaupunkeinsa kanssa ja kaikki sielut, jotka siellä olivat, eikä yhtäkään jättänyt, juuri niinkuin hän oli tehnyt Eglonille; ja tappoi sen ja kaikki sielut, jotka siellä olivat.	10:37 Ja voitit sen ja löit sen miecan terällä/ ja heidän Cuningans caickein Caupungeins cansa/ ja caicki sielut jotca siellä olit/ eikä hengekän jättänyt/ juuri nijncuin hän oli tehnyt Eglonille/ ja kirois sen ja caicki sielut jotca siellä olit.
10:38 Sitten Joosua ja koko Israel hänen kanssaan kääntyi Debiriin ja ryhtyi taisteluun sitä vastaan.	10:38 Silloin palasi Josua ja koko Israel hänen kanssansa Debiriin ja soti sitä vastaan,	10:38 Silloin palais Josua coco Israelin cansa Debirijn/ ja sodei sitä wastian.
10:39 Ja hän sai valtaansa sen ja sen kuninkaan ja kaikki sen alaiset kaupungit, ja he surmasivat miekan terällä niiden asukkaat ja vihkivät tuhon omaksi jokaisen, joka siellä oli, päästämättä pakoon	10:39 Ja voitti sen kuninkainensa ja kaikki hänen kaupunkinsa, ja löi ne miekan terällä, ja tappoi kaikki sielut, jotka siellä olivat, ja ei ketäkään jättänyt; niinkuin hän oli Hebronille tehnyt, niin teki hän myös Debirille	10:39 Ja woitti sen Cuningoinens/ ja caicki hänen Caupungins/ ja löi ne miecan terällä/ ja kirois caicki sielut jotca siellä asuit/ ja ei ketäkän päästänyt/ juuri nijncuin hän oli Hebronille tehnyt/

ainoatakaan. Hän teki Debirille ja sen kuninkaalle saman, minkä oli tehnyt Hebronille ja minkä oli tehnyt Libnalle ja sen kuninkaalle.

10:40 Sitten Joosua valtasi koko maan, Vuoriston, Etelämaan, Alankomaan ja Rinne- maat, ja surmasi kaikki niiden kuninkaat, päästämättä pa- koon ainoatakaan, ja vihki tuhon omaksi joka hengen, niinkuin Herra, Israelin Jumala, oli käsenyt.

10:41 Ja Joosua valtasi heidän alueensa Kaades- Barneasta Gasaan saakka ja koko Goosenin maakunnan Gibeoniin saakka.

10:42 Kaikki nämä kuninkaat ja heidän maansa Joosua sai valtaansa yhdellä otteella; sillä Herra, Israelin Jumala, soti Israelin puolesta.

10:43 Sitten Joosua ja koko Israel hänen kanssaan palasi Gilgalin leiriin.

Joosua 11 LUKU

11:1 Kun Jaabin, Haasorin kuningas, sen kuuli, lähetti hän sanan Joobabille, Maadonin kuninkaalle, ja Simronin kuninkaalle ja Aksafin kunin- kaalle

11:2 ja niille kuninkaille, jotka asuivat pohjoisessa, Vuoris- tossa, Aromaassa Kinarotista etelään päin, Alankomaassa ja Doorin kukkuloilla lännes- sä,

11:3 kanaanilaisille itään ja länteen, amorilaisille, heetti- läisille, perissiläisille ja je- busilaisille vuoristoon ja hivvi-

ja hänen kuninkaallensa, ja niinkuin hän oli tehnyt Lib- nalle ja hänen kuninkaallen- sa.

10:40 Niin Josua löi kaikki maan asuwaitset vuorilta, ja lounamaasta, ja laaksoista, ja ojain tyköä, ja kaikki heidän kuninkaansa, eikä yhtä- kään jättänyt, vaan tappoi kaikki, joilla henki oli, niin- kuin \Herra\ Israelin Juma- la oli käsenyt.

10:41 Ja Josua tappoi heidät, ruveten KadesBarneasta Gasaan asti, ja koko Gosenin maakunnan Gibeoniin asti.

10:42 Ja Josua voitti kaikki nämät kuninkaat maakun- tinensa yhdellä rupeemisella; sillä \Herra\ Israelin Jumala soti Israelin puolesta.

10:43 Ja Josua palasi leiriin Gilgaliin ja koko Israel hänen kanssansa.

11 LUKU

11:1 Ja tapahtui, että kuin Jobin Hatsorin kuningas sen kuuli, lähetti hän Jobabin Madonin kuninkaan tykö, ja Simronin kuninkaan, ja Akasaphin kuninkaan tykö,

11:2 Ja niiden kuningasten tykö, jotka asuivat pohjan puolella vuorella, ja lakeu- della, meren puolella Kinerotista, ja laaksoissa, ja Dorin Naphotissa meren puolella,

11:3 Kanaanealaisten tykö idän ja lännen puoleen, Amorilaisten, Hetiläisten, Pheresiläisten ja Jebusilais- ten tykö vuorelle, niin hyös

nijn teki hän myös Debirille/ ja hänen Cuningallens/ ja nijncuin hän oli tehnyt Libnal- le ja hänen Cuningallens.

10:40 Nlin Josua löi caicki maan asuwaitset vuorilda/ ja lounan puolesta/ ja laxoista/ ja ojain tykö/ Cuningoinens/ eikä yhtäkän säästänyt/ waan kirois caicki joilla hengi oli/ nijncuin HERra Israelin Jumala oli käsenyt.

10:41 Ja tappoi heidän/ ru- weten CadesBarneast Gasan asti/ ja coco Gosenin maa- cunnan Gibeonin asti.

10:42 Ja woitti caicki nämät Cuningat maacundinens/ yh- dellä rupemisella: sillä HERra Israelin Jumala sodei Israelin edest.

Ja Josua palais leirijn Gilga- lijn coco Israelin cansa.

XI. Lucu

11:1 COsca Jabin Hazorin Cuningas sen cuuli/ lähetti hän Jobabin Madonin Cunin- gan tygö/ ja Simronin Cunin- gan tygö/ ja Achsaphin Cu- ningan tygö.

11:2 Ja nijden Cuningasten tygö/ jotca asuit pohjan puo- lella vuorilla/ ja lakialla/ me- ren puolella Cinerotheris/ ja jotca asuit alhalla laxois/ ja Dorin Naphotheris meren puo- lella.

11:3 Cananerein tygö idän ja lännen puoleen/ Amorrerein/ Hetherein/ Pheserein ja Je- buserein tygö wuorelle/ nijn

läisille Hermonin juurelle Mitspan maahan.

11:4 Nämä lähtivät liikkeelle kaikkine joukkoineen; väkeä oli niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla ja hevosia ja sotavaunuja ylen paljon.

11:5 Ja kaikki nämä kuninkaat liittyivät yhteen, tulivat ja leiriytyivät yhdessä Meeromin veden rannalle sotiaksensa Israelia vastaan.

11:6 Silloin Herra sanoi Josuualle: "Älä pelkää heitä, sillä huomenna tähän aikaan minä annan heidät kaikki voitettuihin Israelin valtaan; heidän ratsujensa vuohisjanteet sinä katkot, ja heidän vaununsa sinä poltat tulella."

11:7 Niin Joosua ja kaikki sotaväki hänen kanssaan ylätti heidät Meeromin veden rannalla ja hyökkäsi heidän kimppuunsa.

11:8 Ja Herra antoi heidät Israelin käsiin, niin että he voittivat heidät ja ajoivat heitä takaa aina suureen Siidoniin, Misrefot-Majimiin ja itään päin Mitspan laaksoon asti; ja he voittivat heidät, päästämättä pakoon ainoatakaan heistä.

11:9 Ja Joosua teki heille, niinkuin Herra oli hänelle sanonut: heidän ratsujensa vuohisjanteet hän katkoi, ja heidän vaununsa hän poltti tulella.

11:10 Sitten Joosua kääntyi takaisin ja valloitti Haasorin ja surmasi miekalla sen ku-

Heviläisten tykö alapuolella Hermonin vuorta Mitspan maakunnassa.

11:4 Ja nämät läksivät kaiken sotajoukkonsa kanssa, joka oli sangen suuri kansan paljous, niinkuin santa meren rannalla paljouden tähden, ja sangen monta hevosta ja vaunua.

11:5 Kaikki nämät kuninkaat kokoontuivat ja he tulivat ja sioittivat heitänsä yhteen Meromin vetten tykönä, sotimaan Israelia vastaan.

11:6 Ja \Herra\ sanoi Josuualle: älä heitä ensinkään pelkää, sillä huomenna tällä ajalla minä annan heidät kaikki lyötynä Israelin kansan eteen; heidän hevosensa pitää sinun rivinomaksi tekemän ja heidän vaununsa tulella polttaman.

11:7 Ja Josua tuli ja kaikki sotajoukko hänen kanssansa äkisti heidän päällensä, Meromin vetten tykönä, ja karkasivat heidän päällensä.

11:8 Ja \Herra\ antoi heidät israelin käsiin, ja he löivät heitä, ja ajoivat heitä takaa isoon Zidoniin asti, ja lämpimään veteen asti, ja Mitspan ketoon asti, itään päin, ja löivät heitä siihenasti, ettei yksikään heistä jäänyt.

11:9 Niin teki myös Josua heille, niinkuin \Herra\ oli hänelle käsenyt, ja teki rivinomaksi heidän hevosensa ja poltti heidän vaununsa tulella.

11:10 Ja Josua palasi sillä ajalla ja voitti Hatsorin ja löi hänen kuninkaansa miekalla; sillä Hatsor oli ennen

myös Hewerein/ alemban Hermonin vuorta Mizpan maacunnas.

11:4 Nämät läxit caiken sotajoukkons cansa/ joca oli sangen suuri Canssan paljous/ nijncuin sanda meren reunas/ ja sangen monda hewoista ja waunua.

11:5 Caicki nämät Cuningat cocoisit idzens/ ja sioitit heidäns Meromin weden tygö/ sotiman Israelii wastian.

11:6 JA HERra sanoi Josuualle: älä heitä ensingän pelkä/ sillä huomenna tällä ajalla minä annan heitä caickia lyötynä Israelin Canssan eteen/ ja heidän hewoisens pitä sinun riwinomaxi tekemän/ ja heidän waununs tulella polttaman.

11:7 Ja Josua tuli äkist heidän päällens/ ja caicki sotajoucko heidän cansans Meromin weden tykönä/ ja carcais heidän päällens.

11:8 Ja HERra andoi heitä Israelin käsiijn/ ja he löit heitä/ ja ajoit taca isoin Zidonin asti/ ja siihen lämbymän weten asti/ ja Mizpan keton asti joca itään lange/ ja löi heitä siihenasti ettei yxikän heistä jäänyt.

11:9 Nijn teki myös Josua heille/ cuin HERra oli hänelle käsenyt/ ja teki riwinomaxi heidän hewoisens/ ja poltti heidän waununs tulella.

11:10 Ja palais sillä ajalla/ ja woitti Hazorin/ ja löi hänen Cuningans miecalla: sillä

ninkaan; Haasor oli näet muinoin kaikkien näiden kuningaskuntien pääkaupunki.

11:11 Ja he surmasivat miekan terällä ja vihkivät tuhon omaksi jokaisen, joka siellä oli, niin ettei jäänyt jäljelle ainoatakaan henkeä; ja Haasorin hän poltti tulella.

11:12 Kaikki nämä kuninkaankaupungit ja niiden kuninkaas Joosua sai valtaansa, ja hän surmasi miekan terällä niiden asukkaas, vihkien heidät tuhon omiksi, niinkuin Herran palvelija Mooses oli käskeny.

11:13 Mutta kukkuloilla olevista kaupungeista Israel ei polttanut ainoatakaan, paitsi Haasorin, jonka Joosua poltti.

11:14 Ja kaiken, mitä näistä kaupungeista oli saatavana saalista, ynnä karjan israelilaiset ryöstivät itselleen; mutta kaikki ihmiset he surmasivat miekan terällä ja tuhosivat heidät, jättämättä eloon ainoatakaan henkeä.

11:15 Niinkuin Herra oli käskeny palvelijaansa Moosesta, niin oli Mooses käskeny Joosuaa, ja niin Joosua teki; eikä hän jättänyt tekemättä mitään kaikesta siitä, mistä Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

11:16 Niin Joosua valloitti koko tämän maan, Vuoriston, koko Etelämaan ja koko Gosenin maakunnan, Alankomaan ja Aromaani, niin myös Israelin vuoriston ja sen alankomaan -

kaikkein näiden valtakuntain pääkaupunki.

11:11 Ja he löivät kaikki ne sielut, jotka siellä olivat, miekan terällä, ja tappoivat, niin ettei yhtäkään jäänyt, jolla henki oli, ja poltti Haasorin tulella.

11:12 Ja kaikkein niiden kuningasten kaupungit voitti Josua, kaikkein heidän kuningastensa kanssa, ja löi heitä miekan terällä, ja tappoi heidät, niinkuin Mooses \Herran\ palvelia käskeny oli.

11:13 Mutta Israelin lapset ei polttaneet yhtäkään kaupunkia, jotka seisoivat töyräillänsä, paitsi ainoaa Haasoria, jonka Josua poltti.

11:14 Ja kaiken saaliin ja eläimet, jotka he näistä kaupungeista olivat ottaneet, jakoivat Israelin lapset keskenänsä. Ainoasti kaikki ihmiset tappoivat he miekan terällä, siihenasti että he hukuttivat heidät, niin ettei yhtäkään elävää henkeä jäänyt,

11:15 Niinkuin \Herra\ palveliallensa Mosekselle käskeny oli, ja Mooses oli Josualle käskeny. Ja niin Josua teki, ettei niistä yhtäkään tekemättä jäänyt, mitä \Herra\ Mosekselle käskeny oli.

11:16 Ja Josua otti kaiken tämän maakunnan, vuorimaan, ja kaiken Etelämaan, ja kaiken Gosenin maan ja kedot sekä myös laaksot, ja Israelin vuoret laaksoinensa,

Hazor oli ennen caiken tämän Cuningan waldacunnan pääcaupungi.

11:11 Ja löit caicki ne sielut jotca siellä olit miecan terällä/ ja kirois heidän/ nijn ettei yhtäkään jäänyt jolla hengi oli/ ja poltti Hazorin tulella.

11:12 Ja caickein niiden Cuningasten Caupungit voitti Josua caickein heidän Cuningastensa cansa/ ja löi heitä miecan terällä/ ja kirois heitä/ nijncuin Mooses HERran palwelia käskeny oli.

11:13 Mutta Israelin lapset ei polttaneet yhtäkään Caupungit tulella/ jotca olit wuorilla/ paidzi ainoa Hazori/ jonga Josua poltti.

11:14 Ja caiken saalin ja eläimet/ jotca he näistä Caupungeist olit ottaneet/ ja goit Israelin lapset keskenäns. Ainoast ihmiset tapoit he miecan terällä/ siihenasti että he häwitit heidän/ nijn ettei yhtäkään eläwätä henge jäänyt.

11:15 Nijncuin HERra hänen palweliallensa Mosexelle käskeny oli/ ja Mooses oli Josualle käskeny. Ja nijn Josua teki ettei nijstä yhtäkään tekemättä jäänyt/ cuin HERra Mosexelle käskeny oli.

11:16 JA nijn Josua otti caiken tämän maacunnan wuorelda/ ja caicki ne cuin meren päin owat/ ja caiken Gosenin maan ja kedot sekä myös laxot/ ja Israelin vuoret laxoinens.

11:17 maan Seiriin päin ko-
hoavasta Sileästä vuoresta
aina Baal-Gaadiin saakka,
Libanonin laaksoon, Hermonin
vuoren juurelle; kaikki heidän
kuninkaansa hän sai valtaan-
sa ja löi heidät kuoliaaksi.

11:18 Kauan aikaa Joosua
kävi sotaa kaikkia näitä kun-
inkaita vastaan.

11:19 Eikä ollut ainoatakaan
kaupunkia, joka olisi tehnyt
rauhan Israelin kanssa, paitsi
ne hiviläiset, jotka asuivat
Gibeonissa; vaan kaikki valloi-
tettiin asevoimalla.

11:20 Sillä Herralta tämä tuli;
hän paadutti heidän sydä-
mensä, niin että he kävivät
taisteluun Israelia vastaan,
jotta heidät armotta vihittäi-
siin tuhon omiksi ja hävitet-
täisiin, niinkuin Herra oli
Moosekselle käskyn antanut.

11:21 Siihen aikaan Joosua
tuli ja hävitti anakilaiset vuor-
ristosta, Hebronista, Debiristä
ja Anabista, koko Juudan
vuoristosta ja koko Israelin
vuoristosta; Joosua vihki hei-
dät kaupunkeineen tuhon
omiksi.

11:22 Israelilaisten maahan ei
jäänyt anakilaisia; ainoastaan
Gassaan, Gatiin ja Asdodiin
niitä jäi.

11:23 Näin Joosua valloitti
koko maan, aivan niinkuin
Herra oli Moosekselle puhu-
nut; ja Joosua antoi sen pe-
rintöosaksi Israelille, heidän
sukukunnilleen heidän osasto-
jensa mukaan. Ja maa pääsi
rauhaan sodasta.

11:17 Siitä sileästä vuoresta,
joka menee ylös Seiriin päin
BaalGadiin asti Libanonin
laaksossa, Hermonin vuoren
alapuolella: kaikki heidän
kuninkaansa voitti hän, löi ja
tappoi heidät.

11:18 Kauvan aikaa soti Jo-
sua kaikkein näiden kunin-
gasten kanssa.

11:19 Ei ollut yhtäkään kau-
punkia, joka rauhalla itsensä
antoi Israelin lasten alle,
paitsi Heviläisiä, jotka asui-
vat Gibeonissa; mutta kaikki
he ottivat sodalla.

11:20 Ja se tapahtui niin
\Herralta\, että heidän sydä-
mensä oli niin paatunut,
että he kohtasivat Israelin
sodalla, että hän heidät tap-
pais, ja ei yhtäkään armoa
heille tapahtuisi, vaan että
hän hukuttais heidät, niin-
kuin \Herra\ Moosekselle
käskentä oli.

11:21 Siihen aikaan tuli Jo-
sua ja hävitti Enakilaiset
vuorelta, Hebronista, Debi-
ristä, Anabista ja kaikilta
Juudan vuorilta ja kaikilta
Israelin vuorilta, ja tappoi
heidät kaupunkeineensa,

11:22 Ja ei antanut yhtä-
kään Enakilaista jäädä Israe-
lin lasten maalle, paitsi Ga-
sassa, Gatissa ja Asdodissa,
joihin he jäivät.

11:23 Ja niin Josua otti kai-
ken maakunnan, peräti niin
kuin \Herra\ Moosekselle oli
sanonut, ja antoi Israelille
perinnöksi, kullekin suku-
kunnalle osansa; ja maakun-
ta lakkasi sotimasta.

11:17 Sijtä siliästä vuorest/
joca mene Zeirin päin ja ulot-
tu BaalGaddijn/ ja Libanonin
vuoren leweyteen/ ja Hermo-
nin vuoren alaidzen: Caicki
heidän Cuningans voitti hän/
löi ja tappoi heitä.

11:18 Mutta hän sodei cau-
wan näiden Cuningasten can-
sa.

11:19 Ja ei ollut yhtäkän
Caupungita joca rauhalla id-
zens andoi Israelin lasten
ala/ paidzi Hewerejä cuin
asuit Gibeonis/ mutta caicki
he voitit sodalla.

11:20 Ja se tapahtui nijn
HERralda/ että heidän sydä-
mens oli nijn paatunut/ että
he cohdaisit Israelin lapsia
sodalla/ että he kirotaisin/ ja
ei yhtäkän armo tapahduis/
mutta kirotaisin/ nijncuin
HERra Mosexelle käskentä oli.

11:21 Slihen aican tuli Josua
ja hävitti Enakim vuorilda/
Hebronist/ Debirist/ Anabist/
ja caikilda Judan vuorilda/ ja
caikilda Israelin vuorilda/ ja
kirois heitä Caupungeinens.

11:22 Ja ei andanut yhtäkän
Enakim jäädä Israelin lasten
maalle/ paidzi Gasas/ Gathas
ja Asdodis/ nijstä muutamat
jäit.

11:23 Ja nijn Josua otti cai-
ken maacunnan/ peräti nijn-
cuin HERra Mosexelle oli sa-
nonut/ ja andoi Israelille pe-
rinnöxi/ cullengin sucucunnal-
le osans/ ja maacunda
lackais sotimast.

Joosua 12 LUKU

12:1 Nämä olivat ne maan kuninkaat, jotka israelilaiset voittivat ja joiden maan he ottivat omakseen tuolla puolella Jordanin, auringonnousun puolella, maan Arnonjoesta aina Hermonin vuoreen saakka ja koko itäpuolisen Aromaan:

12:2 Siihon, amorilaisten kuningas, joka asui Hesbonissa ja hallitsi maata Arnon-joen rannalla olevasta Aroerista ja jokilaakson keskikohdalta, ja puolta Gileadia, Jabbokjokeen saakka, joka on ammonilaisten rajana,

12:3 ja Aromaata aina Kinerotin järveen, sen itärantaan, saakka ja Aromaan mereen, Suolamereen, sen itärantaan, saakka, Beet-Jesimotin tienoille, ja etelään päin Pisgan rinteiden juurelle saakka.

12:4 Ja he ottivat omakseen Oogin, Baasanin kuninkaan, alueen, hänen, joka oli viimeisiä refalaisia ja asui Astarotissa ja Edreissä

12:5 ja hallitsi Hermonin vuorta, Salkaa ja koko Baasania gesurilaisten ja maakautilaisten alueeseen saakka ja toista puolta Gileadia, Hesbonin kuninkaan Siihonin alueeseen saakka.

12:6 Herran palvelija Mooses ja israelilaiset olivat voittaneet heidät; ja Herran palvelija Mooses oli antanut maan omaksi ruubenilaisille ja gaadilaisille ja toiselle puolelle Manassen sukukuntaa.

12:7 Ja nämä olivat ne maan kuninkaat, jotka Joosua ja

12 LUKU

12:1 Ja nämät ovat maan kuninkaat, jotka Israelin lapset löivät, ja ottivat heidän maansa tuolla puolella Jordania, auringon nousumista päin, Arnonin ojasta Hermonin vuoreen asti, ja kaikki lakeudet itään päin:

12:2 Siihon Amorilaisten kuningas, joka asui Hesbonissa ja hallitsi Aroerista, joka on Arnonin ojan reunalla, ja keskellä ojaa, ja puolen Gileadia Jabbokin ojaan asti, joka on Ammonin lasten raja,

12:3 Ja lakeutta Kinneretin mereen asti itään päin, ja korven mereen, Suolaiseen mereen itään päin, Beet-Jesimotin tietä myöten, ja lounaasta alaspäin lähelle Asdot Pisgaa;

12:4 Siihen myös Ogin Baasanin kuninkaan maan rajat, joka vielä jäänyt oli uljaista, ja asui Astarotissa ja Edreissä,

12:5 Ja hallitsi Hermonin vuorella, Salkassa ja koko Basanissa, Gessurin ja Machatin maan rajoihin, ja puolen Gileadia, joka Siihonin Hesbonin kuninkaan maan raja oli.

12:6 Mooses \Herran\ palvelia ja Israelin lapset löivät heitä; ja Mooses \Herran\ palvelia antoi sen Rubenilaisille, Gadilaisille ja puolelle Manassen sukukunnalle omaisuudeksi.

12:7 Nämä ovat maan kuninkaat, jotka Josua löi ja Israelin lapset tällä puolella

XII. Lucu

12:1 NÄmät owat maan Cuningat jotca Israelin lapset löit/ ja otit heidän maans tuolla puolen Jordanin itän päin/ Arnonin wirrasta Hermonin vuoren asti/ ja caicki lakeudet itän päin.

12:2 Siihon Amorrerein Cuningas joca asui Hesbonis/ ja hallidzi Aroerist/ cuin on Arnonin wirran reunalla/ ja keskellä oja/ ja Gileadin puolest Jabokin wirran tygö/ joca on Ammonin lasten raja:

12:3 Ja sitä lakeutta Cineretihin meren asti itän päin/ ja erimaan mereen/ nimittäin sen suolaisen meren itän päin/ sitä tietä myöden BethJesimoth/ ja lounast alaspäin läsnä Asdot Pisga.

12:4 Siihen myös Cuningas Oogin maan rajat Basanis/ joca wielä jäänyt oli uljaist/ ja asui Astharotis ja Edreis.

12:5 Ja hallidzi Hermonin vuoren/ Salchan ja coco Baasanin/ Gesurin ja Machatin maan rajoihin/ ja puoli Gileadi/ joca Siihonin Hesbonin Cuningan maan raja oli.

12:6 Mooses HERran palwelia ja Israelin lapset löit heitä/ ja Mooses HERran palwelia andoi heidän Rubenitereille/ Gaditereille ja puolelle Manassen sucucunnalle/ omaisudexi.

12:7 NÄmät owat maan Cuningat/ jotca Josua löi ja

israelilaiset voittivat tällä puolella Jordanin, länsipuolella, Libanonin laaksossa olevasta Baal-Gaadista aina Seiriin päin kohoavaan Sileään vuoreen saakka, ja joiden maan Joosua antoi Israelin sukukuntien omaksi, heidän osatojensa mukaan,	Jordania länteen päin, Baal-Gadista Libanonin vuorenlakeudella, sileään vuoreen, joka ulottuu Seiriin, jonka Josua Israelin sukukunnille antoi omaisuudeksi itsekullekin osansa jälkeen,	Israelin lapset tällä puolen Jordanin lähden päin/ Baal-Gadist Libanonin vuoren lakeudelle/ siihen paljaseen vuoreen/ cuin ulottu Seiriijn/ ja sen Josua israelin sucukunnillen andoi omista/ idze-cullengin osans/
12:8 Vuoristossa, Alankomaassa, Aromaassa, Rinne- maissa, Erämaassa ja Etelä- maassa, heettiläisten, amori- laisten, kanaanilaisten, perissi- läisten, hivviläisten ja je- busilaisten maan:	12:8 Vuorilla, laaksoissa, lakeudella, vetten tykönä, korvessa, ja lounaan puolesa: Hetiläiset, Amorilaiset, Kanaanealaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset;	12:8 Wuorilla/ laxoisa/ lakeudella/ wetten tykönä/ corwesa/ ja lounan puoles/ Hetherit/ Amorrerit/ Cananerit/ Phereserit/ Hewerit ja Jebuserit.
12:9 Jerikon kuningas yksi, lähellä Beeteliä olevan Ain kuningas yksi,	12:9 Jerihon kuningas, yksi; Ain kuningas, joka BetElin sivussa on, yksi;	12:9 Jerihon Cuningas/ Ain Cuningas/ cuin BethElin siwus on.
12:10 Jerusalemin kuningas yksi, Hebronin kuningas yksi,	12:10 Jerusalemin kuningas, yksi; Hebronin kuningas, yksi;	12:10 Jerusalemin Cuningas/ Hebronin Cuningas.
12:11 Jarmutin kuningas yksi, Laakiin kuningas yksi,	12:11 Jarmutin kuningas, yksi; Lakiksen kuningas, yksi;	12:11 Jarmuthin Cuningas/ Lachixen Cuningas.
12:12 Eglonin kuningas yksi, Geserin kuningas yksi,	12:12 Eglonin kuningas, yksi; Geserin kuningas, yksi;	12:12 Eglonin Cuningas/ Geserin Cuningas.
12:13 Debirin kuningas yksi, Gederin kuningas yksi,	12:13 Debirin kuningas, yksi; Gederin kuningas, yksi;	12:13 Debirin Cuningas/ Gederin Cuningas.
12:14 Horman kuningas yksi, Aradin kuningas yksi,	12:14 Horman kuningas, yksi; Aradin kuningas, yksi;	12:14 Harman Cuningas/ Aradin Cuningas.
12:15 Libnan kuningas yksi, Adullamin kuningas yksi,	12:15 Libnan kuningas, yksi; Adullamin kuningas, yksi;	12:15 Libnan Cuningas/ Adullamin Cuningas.
12:16 Makkedan kuningas yksi, Beetelin kuningas yksi,	12:16 Makkedan kuningas, yksi; BetElin kuningas, yksi;	12:16 Makedan Cuningas/ BethElin Cuningas.
12:17 Tappuahin kuningas yksi, Heeferin kuningas yksi,	12:17 Tappuan kuningas, yksi; Hephherin kuningas, yksi;	12:17 Thapuahin Cuningas/ Hephherin Cuningas.
12:18 Afekin kuningas yksi, Lassaronin kuningas yksi,	12:18 Aphekin kuningas, yksi; Lassaronin kuningas, yksi;	12:18 Aphekin Cuningas/ Lassaronin Cuningas.
12:19 Maadonin kuningas yksi, Haasorin kuningas yksi,	12:19 Madonin kuningas, yksi; Hatsorin kuningas, yksi;	12:19 Madonin Cuningas/ Hazorin Cuningas.
12:20 Simron-Meronin kuningas yksi, Aksafin kuningas yksi,	12:20 SimronMeronin kuningas, yksi; Aksaphin kuningas, yksi;	12:20 Simron Meronin Cuningas/ Achsaphin Cuningas.
12:21 Taanakin kuningas yksi,	12:21 Taanakin kuningas,	12:21 Thaenachin Cuningas/

Megiddon kuningas yksi,	yksi; Megiddon kuningas, yksi;	Megiddon Cuningas.
12:22 Kedeksen kuningas yksi, Karmelin juurella olevan Jokneamin kuningas yksi,	12:22 Kedeksen kuningas, yksi; Jokneamin kuningas Karmelin tykönä, yksi;	12:22 Kedexen Cuningas/ Jacneamin Cuningas Carmelin tykönä.
12:23 Doorin kukkuloilla olevan Doorin kuningas yksi, Gilgalin seudun pakanain kuningas yksi,	12:23 DornaphatDorin kuningas, yksi, ja pakanain kuningas Gilgalissa, yksi;	12:23 Naphoth Dorin Cuningas/ ja pacanoitten Cuningas Gilgalis.
12:24 Tirsan kuningas yksi. Kaikkiaan kolmekymmentä yksi kuningasta.	12:24 Tirtsan kuningas, yksi. Ne kaikki ovat yksineljättäkymmentä kuningasta.	12:24 Thirzamin Cuningas. Ne ovat yxineljättäkymmentä Cuningasta.

Joosua 13 LUKU

13:1 Kun Joosua oli käynyt vanhaksi ja iäkkääksi, sanoi Herra hänelle: "Sinä olet käynyt vanhaksi ja iäkkääksi, mutta vielä on hyvin paljon maata valtaamatta.

13:2 Tämä on se maa, mikä vielä on jäljellä: kaikki filistealaisten alueet ja koko gesurilaisten maa

13:3 Sihorista alkaen, joka on itään päin Egyptistä, aina Ekronin alueeseen saakka pohjoiseen päin - se luetaan kanaanilaisten alueeseen - ne viisi filistealaista ruhtinasta, nimittäin Gassan, Asdodin, Askelonin, Gatin ja Ekronin ruhtinaat, niin myöskin avilaiset

13:4 etelässä päin; koko kanaanilaisten maa ja Meara, joka on siidonilaisten, Afekiin saakka, amorilaisten alueeseen saakka;

13:5 ja gebalilaisten maa ja koko Libanon, auringonnousun puolella, Hermonin vuoren juurella olevasta Baal-Gaadista siihen saakka, mistä mennään Hamatiin.

13:6 Kaikki vuoriston asuk-

13 LUKU

13:1 Kuin Josua vanheni ja ijälliseksi tuli, sanoi Herra hänelle: sinä olet vanhentunut ja ijälliseksi tullut, ja maata on vielä aivan paljon jäänyt omistamata.

13:2 Tämä on se jäljellä oleva maa: kaikki Philistealaisten maan ääret ja koko Gessuri,

13:3 Sihorista, joka juoksee Egyptin editse, Ekronin maan ääriin asti, pohjan puoleen, jotka luetaan Kanaanealaisille; ne viisi Philistealaisten päämiestä ovat: Gasilainen, Asdonilainen, Askлонilainen, Gatilainen, Ekronilainen ja Avilainen.

13:4 Mutta etelään päin ovat kaikki Kanaanealaisten maat ja Meara, joka on Zidonilaisten, Aphekiin saakka ja haamaan Amorilaisten maan ääriin asti,

13:5 Ja myös Gibiläisten maa, ja koko Libanon auringonnousun nousemiseen päin, BaalGadista Hermonin vuoren alta, siihenasti kuin Hamatiin tullaan.

13:6 Kaikki jotka vuorella

XIII. Lucu

13:1 COsca Josua wanheni ja ijällisexi tuli/ sanoi HERra hänelle: sinä wanhenit ja ijällisexi tulit/ ja maata on vielä paljo jäänyt omistamata.

13:2 Nimittäin/ caicki Philisterin maan äret/ ja coco Gessuri/

13:3 Sihorist asti/ joca juoxe Egyptin edidze/ Ekronin maan ärin asti pohjan puoleen/ jotca owat Cananean maacunda/ ja jaetan wijdelle Philisterin päämiehelle/ cuin owat: Gasiterit/ Asdoditerit/ Ascloniterit/ Gethiterit/ Ekroniterit ja Awiterit.

13:4 Mutta etelän päin owat caicki Cananerein maat/ ja Meara/ joca on Zidonerein/ Aphekin ja Amorrerein maan ärin asti.

13:5 Ja myös Gibliterein maa/ ja coco Libanon itän päin BaalGadist Hermonin vuoren alda/ siihenasti cuin Hamathijn tullan.

13:6 Caicki jotca vuorella

kaat Libanonista Misrefot-Majimiin saakka, kaikki siidonilaiset, minä karkoitan israeliläisten tieltä; arvo vain niiden maa Israelin kesken perintöosaksi, niinkuin minä olen sinulle käskyn antanut.

13:7 Jaa siis tämä maa perintöosana yhdeksälle sukukunnalle ja toiselle puolelle Manassen sukukuntaa."

13:8 Samalla kuin sen toinen puoli olivat näet myöskin ruubenilaiset ja gaadilaiset saaneet perintöosansa, jonka Mooses antoi heille tuolta puolelta Jordanin, idän puolelta, niinkuin Herran palvelija Mooses sen heille antoi,

13:9 maan Arnon-joen rannalla olevasta Aroerista ja joki-laakson keskikohdalla olevasta kaupungista alkaen ja koko Meedeban ylätasangon Diiboniin saakka;

13:10 ja kaikki Siihonin, amorilaisten kuninkaan, kaupungit, hänen, joka hallitsi Hesbonissa, aina ammonilaisten alueeseen saakka,

13:11 ja Gileadin sekä gesurilaisten ja maakatilaisten alueet ja koko Hermonin vuoren ja koko Baasanin Salkaan saakka,

13:12 koko Oogin valtakunnan Baasanissa, hänen, joka hallitsi Astarotissa ja Edreissä ja oli viimeisiä refalaisia; nämä Mooses voitti ja karkoitti.

13:13 Mutta israelilaiset eivät karkoittaneet gesurilaisia ja maakatilaisia, vaan gesurilaiset ja maakatilaiset jäivät

asuvat, Libanonista lämpimään veteen asti, ja kaikki Zidonilaiset: minä ajan ne Israelin lasten edestä pois; ainoasti jaa ne Israelille perimiseksi, niinkuin minä olen sinulle käskenyt.

13:7 Niin jaa nyt tämä maa yhdeksän sukukunnan välillä perimiseksi, ja puolelle Manassen sukukunnalle.

13:8 Sillä Rubenilaiset ja Gadilaiset ovat toisen puolen Manassen sukukunnan kanssa saaneet perimisensä, jonka Moses heille oli antanut sillä puolella Jordania itään päin, niinkuin \Herran\ palvelia Moses heille sen antanut oli:

13:9 Aroerista, joka on Arnonin ojan reunalla, ja siitä kaupungista, joka on ojan keskellä, ja koko Medeban lakeuden Diboniin asti,

13:10 Ja kaikki Siihonin Amorilaisten kuninkaan kaupungit, joka hallitsi Hesbonissa, Ammonin lasten maan rajoihin asti,

13:11 Ja Gileadin ja Gessurin ja Maakatin maan ääret, ja koko Hermonin vuoren, ja koko Basanin Salkaan asti;

13:12 Koko Oogin Basanin kuninkaan valtakunnan, joka hallitsi Astarotissa ja Edreissä, joka vielä jäänyt oli uljaista, ja Moses löi heitä ja ajoi heitä pois.

13:13 Mutta Israelin lapset ei ajaneet Gessurilaisia ja Maakatilaisia ulos, vaan Gessurilainen ja Maakatilainen asuu Israelin lasten seassa tähän

asuvat/ Libanonist lämbymän weten asti/ ja caicki Zidonerejä/ minä ajan Israelin lasten edestä pois/ ainoast jaa Israelille perimiseksi/ nijncuin minä olen sinulle käskenyt.

13:7 Nlin jaa nyt tämä maa yhdexän sucucundain wälillä perimiseksi/ ja puolelle Manassen sucucunnalle.

13:8 Sillä Rubeniterit ja Gaditerit owat saanet sen toisen puolen Manassen sucucunnan cansa heidän perimyxens cuin Moses heille oli andanut/ sillä puolen Jordanin itän päin/ nijncuin HERran palwelia Moses heille sen andanut oli.

13:9 Aroerist/ joca on Arnonin wirran reunalla/ ja sijtä Caupungist joca wetten keskellä asu/ ja coco Medbanin lakeudest Dibonin asti.

13:10 Ja caicki Siihonin Amorrerein Cuningan Caupungit/ joca hallidzi Hesbonis/ Ammonin lasten maan rajoin asti.

13:11 Ja myös Gilead ja caicki maan äret/ Gessurin ja Machatin tykönä/ ja coco Hermonin vuoren/ ja coco Basanin/ Salchan asti.

13:12 Coco Oogin Basanin Cuningan waldacunda/ joca hallidzi Astharothis ja Edreis/ joca wielä jäänyt oli uljaist/ ja Moses löi ja ajoi heitä pois.

13:13 Mutta Israelin lapset ei ajanet Gessuritereit ja Machathitereit ulos/ waan he asuit sekä Gessuris että

asumaan Israelin keskeen aina tähän päivään asti.	päivään asti.	Machatis Israelin lasten seas tähän päivän asti.
13:14 Ainoastaan Leevin sukukunnalle hän ei antanut perintöosaa. Herran, Israelin Jumalan, uhrit ovat sen perintöosa, niinkuin hän on sille puhunut.	13:14 Mutta Leviläisten sukukunnalle ei hän antanut yhtään perimistä; sillä \Herran\ Israelin Jumalan polttouhri on heidän perintönsä, niinkuin hän heille sanonut oli.	13:14 Mutta Lewitain sucukunnalle/ ei hän andanut yhtän perimystä: sillä HERran Israelin Jumalan uhri on heidän perimyksens/ nijncuin hän heille sanonut oli.
13:15 Mooses antoi ruubenilaisten sukukunnalle, heidän suvuilleen, maata:	13:15 Ja Moses antoi Rubenin lasten suvulle, heidän sukukuntainsa jälkeen:	13:15 JA Moses andoi Rubenin lasten sugulle heidän sucucundains jälken/
13:16 heille tuli alue Arnonjoen rannalla olevasta Aroerista ja jokilaakson keskikohdalla olevasta kaupungista alkaen ja koko ylätasanko Meedeban luona;	13:16 Että heidän rajansa oli Aroerista, joka on Arnonin ojan reunalla, ja se kaupunkiojan keskellä kaiken sen tasaisen kedon kanssa Medeban tykönä;	13:16 Että heidän maans rajat olit Aroerist/ joca on Arnonin wirran reunalla/ ja se Caupungi wetten keskellä/ caiken sen tasaisen kedon cansa Medban asti.
13:17 Hesbon ynnä kaikki sen alaiset kaupungit, jotka ovat ylätasangolla, Diibon, Baamot-Baal, Beet-Baal-Meon,	13:17 Hesbonin kaupunkienensa, jotka ovat tasaisella kedolla: Dibonin, Bamot-Baalin ja BetBaalMeonin,	13:17 Hesbon Caupungeinens/ jotca owat sillä tasaisella kedolla/ Dibon/ Bamoth/ Baal ja BethBaal Meon.
13:18 Jahas, Kedemot, Meefaat,	13:18 Jaksan, Kedemotin, Mephaotin,	13:18 Jahza/ Kedemoth/ Mephaoth.
13:19 Kirjataim, Sibma, Seret-Sahar Laaksovuorella,	13:19 Kirjataimin, Sibman, Zeretin, Saharin laakson, vuorilla,	13:19 Kiriathaim/ Sibma/ Zereth/ Sahar laxon vuorilla.
13:20 Beet-Peor ja Pisgan rinteet ja Beet-Jesimot;	13:20 Ja BetPeorin, ne ojat Pisgan tykönä ja BetJesimotin,	13:20 Ja BethPeor/ ne ojat Pisgan tykönä ja BethJesimoth.
13:21 ja kaikki ylätasangon kaupungit ja Siihonin, amoriilaisten kuninkaan, koko valtakunta, hänen, joka hallitsi Hesbonissa ja jonka Mooses voitti samalla kuin Midianin ruhtinaat Evin, Rekemin, Suurin, Huurin ja Reban, jotka olivat Siihonin aliruhtinaita ja asuivat siinä maassa.	13:21 Ja kaikki lakeuden kaupungit, ja koko Sihonin, Amorilaisten kuninkaan valtakunnan, joka hallitsi Hesbonissa, jonka Moses löi, niin myös Midianin päämiehet: Evin, Rekemin, Zurin, Hurin ja Reban, Sihonin päämiehet, jotka maassa asuivat.	13:21 Ja caicki lakeuden Caupungit/ ja coco Sihonin/ Amorrerein Cuningan waldacunnan/ joca asui Hesbonis/ jonga Moses löi/ nijn myös Midianein päämiehet Ewin/ Rechemim/ Zurin/ Hurin ja Reban/ Sihonin Cuningan päämiehet/ jotca maassa asuit.
13:22 Muiden mukana, jotka kaatuivat, israelilaiset surmasivat miekalla myöskin Bileamin, Beorin pojan, tietäjän.	13:22 Ja Bileaminkin Beorin pojan, tietäjän, Israelin lapset miekalla kuoliaaksi löivät muita tapettaessa.	13:22 Ja Bileamin Beorin pojan/ sen noidan/ jonga Israelin lapset miecalla cuoliaksi löit/ muita tapettais.
13:23 Ruubenilaisten raja on Jordan; se on rajana. Tämä	13:23 Ja Rubenin lasten raja oli Jordani rajoinensa. Tämä on Rubenin lasten perimys	13:23 Ja Rubenin lasten raja oli Jordanin wirta. Tämä on

on ruubenilaisten, heidän sukujensa, perintöosa, kaupungit kytlineen.	heidän sukukuntainsa, kaupunkinsa ja kyläinsä jälkeen.	Rubenin lasten perimys/ heidän suguisans/ Caupungeisans ja kylisäns.
13:24 Mooses antoi Gaadin sukukunnalle, gaadilaisille, heidän suvuilleen, maata:	13:24 Ja Moses antoi Gadin lasten sukukunnalle heidän sukukuntainsa jälkeen,	13:24 GAdin lasten sugulle/ heidän sucucundains jälkeen andoi Moses.
13:25 heidän alueekseen tuli Jaeser ja kaikki Gileadin kaupungit ja puolet ammonilais-ten maata Aroeriin asti, joka on itään päin Rabbasta,	13:25 Että heidän rajansa oli Jaeser, ja kaikki Gileadin kaupungit, ja puoli Ammonin lasten maata, Aroeriin asti, joka on Rabban kohdalla,	13:25 Että heidän maans äret olit/ Jaeser/ ja caicki Gileadin Caupungit/ ja puoli Ammonin lasten maata/ Aroerin asti/ joca on Rab- bahn cohdalla.
13:26 ja maa Hesbonista Raamat-Mispeen ja Betonimiin saakka, ja Mahanaimista Libirin alueeseen saakka;	13:26 Ja Hesbonista RamatMitspeen ja Betoniimiin asti, ja Mahanaimista Debin rajaan asti,	13:26 Ja Hesbonist Ramath Mitzpen ja Betonin asti/ ja Mahanaimist Deberin maan rajoin asti.
13:27 ja laaksossa: Beet-Raam, Beet-Nimra, Sukkot ja Saafon, loput Siihonin, Hesbonin kuninkaan, valtakunnasta, rajana Jordan Kinneretin järven päähän saakka, tuolla puolella Jordanin, idän puolella.	13:27 Ja laaksossa Betaram ja BetNimra, Sukkot ja Zaphon, joka jäi Sihonin Hesbonin kuninkaan valtakunnasta; joiden raja oli Jordani Kinneretin meren ääreen asti, toisella puolella Jordania itään päin.	13:27 Ja laxos Betharamin ja BethNimran/ Sucothin ja Zaphonin/ joca jäi Sihonin Hesbonin Cuningan vald- cunnasta/ joiden raja oli Jordani Cinerethin meren ären asti/ tällä puolella Jordanin itän päin.
13:28 Tämä on gaadilaisten, heidän sukujensa, perintöosa, kaupungit kytlineen.	13:28 Tämä on Gadin lasten perimys heidän sukukunnis- sansa, kaupungeissansa ja kylissänsä.	13:28 Tämä on Gadin lasten perimys/ heidän suguisans/ Caupungeisans ja kylisäns.
13:29 Mooses antoi toiselle puolelle Manassen sukukuntaa maata, ja se tuli toiselle puolelle Manassen sukukuntaa, heidän suvuilleen:	13:29 Ja Moses antoi puolel- le Manassen lasten suvulle sen mikä puolelle Manassen sukukunnalle tuli, heidän sukukuntainsa jälkeen,	13:29 PUolelle Manassen lasten sugulle heidän sucucundains jälkeen andoi Moses:
13:30 heidän alueekseen tuli Mahanaimista alkaen koko Baasan, Oogin, Baasanin kuninkaan, koko valtakunta, kaikki Jaairin leirikylät Baasanissa, kuusikymmentä kaupunkia,	13:30 Että heidän rajansa oli Mahanaimista koko Basan, koko Ogin Basanin kuninkaan valtakunta ja kaikki Jairin kylät, jotka ovat Baasanissa, kuusikymmentä kaupunkia,	13:30 Että heidän maans rajat olit Mahanaimist/ coco Basan/ coco Ogin Basanin Cuningan waldacunda/ ja caicki Jairin kylät/ jotca owat Basanis/ nimittäin/ cuusi- kymmendä Caupungita.
13:31 ja puolet Gileadia sekä Astarot ja Edrei, Oogin valtakunnan pääkaupungit Baasanissa; tämä tuli Maakirin, Manassen pojan, jälkeläisille, toiselle puolelle Maakirin jälkeläisiä, heidän suvuilleen.	13:31 Ja puolen Gileadia ja Astarotia, Edreiä Ogin valtakunnan kaupungit Basanis- sa (antoi hän) Makirin Manassen pojan lapsille, toiselle puolelle Makirin lapsia heidän sukukuntainsa jälkeen.	13:31 Ja puolen Gileadi ja Astarothi/ Edrei/ Ogin waldacunnan Caupungit Basanis andoi hän Machirin Manassen pojan lapsille/ se on toisella puolelle Machirin lapsist/ heidän sucucundains jälkeen.

13:32 Nämä ovat ne alueet, jotka Mooses jakoi perintöosiksi Mooabin arolla, tuolla puolella Jordanin, Jerikon kohdalla, idän puolella.

13:33 Mutta Leevin sukukunnalle Mooses ei antanut perintöosaa. Herra, Israelin Jumala, on heidän perintöosansa, niinkuin hän on heille puhunut.

Joosua 14 LUKU

14:1 Nämä ovat ne alueet, jotka israelilaiset saivat perintöosiksi Kanaanin maassa, ne, jotka pappi Eleasar ja Joosua, Nuunin poika, ja israelilaisten sukukuntien perhekunta-päämiehet jakoivat heille

14:2 arvalla perintöosiksi sen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli yhdeksästä ja puolesta sukukunnasta antanut Mooseksen kautta.

14:3 Sillä Mooses oli antanut kahdelle ja puolelle sukukunnalle perintöosat tuolta puolelta Jordanin, mutta leeviläisille hän ei antanut perintöosaa heidän keskellensä.

14:4 Sillä joosefilaisia oli kaksi sukukuntaa, Manasse ja Ephraim; ja leeviläisille ei annettu osuutta maahan, vaan ainoastaan kaupungeja heidän asuaksensa sekä niiden laidunmaat heidän karjaansa ja omaisuuttansa varten.

14:5 Niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut, niin israelilaiset tekivät ja jakoivat maan.

14:6 Silloin juudalaiset astuivat Joosuan eteen Gilgalissa, ja kenissiläinen Kaaleb, Je-

13:32 Tämä on se minkä Mooses antoi Moabin kedoilla, sillä puolella Jordania, Jerihon kohdalla itään päin.

13:33 Mutta Levin sukukunnalle ei antanut Mooses yhtään perimystä; \Herra\ Israelin Jumala on heidän perimisensä, niinkuin hän heille sanonut oli.

14 LUKU

14:1 Ja nämät ovat ne mitkä Israelin lapset ovat perimiseksi saaneet Kanaanin maalla, jonka heille perinnöksi jakoi pappi Eleasar ja Josua Nunin poika ja Israelin lasten sukukuntain ylimmäiset isät.

14:2 Ja he jakoivat sen heillensä arvalla, niinkuin \Herra\ oli käskenyt Moseksen käden kautta, yhdeksälle sukukunnalle ja puolelle sukukunnalle.

14:3 Sillä Mooses oli antanut puolelle kolmatta sukukunnalle perimisen tuolla puolella Jordania. Mutta Leviläisille ei hän antanut yhtään perimistä heidän seassansa.

14:4 Sillä Josephin lasten oli kaksi sukukuntaa, Manasse ja Ephraim; sentähden ei he Leviläisille yhtään osaa antaneet maakunnassa, vaan kaupungit heidän asuaksensa, ja esikaupungit, joissa heidän karjansa ja kalunsa oleman piti.

14:5 Niinkuin \Herra\ oli Moosekselle käskenyt, niin tekivät Israelin lapset, ja jakoivat maakunnan.

14:6 Silloin menivät Juudan lapset Josuan tykö Gilgalissa, ja Kaleb Jephunnen poi-

13:32 Tämä on se cuin Mooses janoi Moabin kedolla/ sillä puolen Jordanin Jerihon puoleen itän päin.

13:33 Mutta Lewin sucucunnalle/ ei andanut Mooses yhtän perimyst: sillä HERra Israelin Jumala on heidän perimisens/ nijncuin hän heille sanonut oli.

XIV. Lucu

14:1 NÄmät ovat ne cuin Israelin lapset ovat perimiseksi saanet Canaan maalla/ jonga heille janoi Pappi Eleazar/ ja Josua Nunin poica/ ja Israelin lasten sucucundain ylimmäiset Isät.

14:2 Ja he jaoit sen heillens arwalla/ nijncuin HERra oli käskenyt Mosexelle: puolelle kymmendä sucucunnalle.

14:3 Sillä Mooses oli andanut puolelle colmatta sucucunnalle perimyxen tuolla puolen Jordanin. Mutta Lewitaille ei hän andanut yhtän perimystä heidän seasans.

14:4 Sillä Josephin lasten oli caxi sucucunda/ Manasse ja Ephraim: sentähden ei he Lewitaille yhtän osa andanet maacunnas/ mutta Caupungit joisa he asuit/ ja esicaupungit joisa heidän carjans ja caluns oleman piti.

14:5 Nijncuin HERra oli Mosexelle käskenyt/ nijn teit Israelin lapset/ ja jaoit maacunnan.

14:6 Silloin menit Judan lapset Josuan tygö Gilgalis/ ja Caleb Jephunnen poica Ke-

<p>funnen poika, sanoi hänelle: "Sinä tunnet sen sanan, jonka Herra puhui Jumalan miehelle Moosekselle minusta ja sinusta Kaades-Barneassa.</p>	<p>ka Kenisiläinen sanoi hänelle: sinä tiedät, mitä \Herra\ sanoi Jumalan miehelle Mosekselle minun ja sinun puolestas KadesBarneassa.</p>	<p>nesiteri sanoi hänelle: sinä tiedät mitä HERra sanoi Jumalan miehelle Mosexelle/ minun ja sinun puolestas CadesBarneas.</p>
<p>14:7 Minä olin neljäkymmenen vuoden vanha, kun Herran palvelija Mooses lähetti minut Kaades-Barneasta vakoilemaan maata, ja minä annoin hänelle tietoja parhaan ymmärryksen mukaan.</p>	<p>14:7 Minä olin neljäkymmenen ajastaikainen, kuin Moses \Herran\ palvelia minun lähetti KadesBarneasta vakoimaan maata, ja minä sanoin hänelle jälleen vastauksen sydämeni jälkeen.</p>	<p>14:7 Ja minä olin neljäkymmenen ajastaikainen/ cosca Moses HERran palwelia minun lähetti CadesBarneast wacoiman maata/ ja minä sanoin hänelle jällens wastauxen minun tundoni jälkeen.</p>
<p>14:8 Mutta veljeni, jotka olivat käyneet siellä minun kanssani, saivat kansan sydämen raukeamaan, kun taas minä uskollisesti seurasin Herraa, Jumalaani.</p>	<p>14:8 Mutta veljeni, jotka minun kanssani menneet olivat, saattivat kansalle vapisevaisen sydämen; mutta minä seurasin \Herraa\ minun Jumalaani uskollisesti.</p>	<p>14:8 Mutta minun weljen jotta minun cansan mennet olit/ saatit Canssalle wapisewaisen sydämen/ mutta minä seuraisin HERra minun Jumalatani uscolliset.</p>
<p>14:9 Sinä päivänä Mooses vannoi sanoen: 'Totisesti, se maa, johon sinä olet jalkasi astunut, on tuleva sinulle ja sinun lapsillesi perintöosaksi ikaikoihin asti, koska sinä olet uskollisesti seurannut Herraa, minun Jumalaani.'</p>	<p>14:9 Ja Moses vannoi sinä päivänä ja sanoi: se maa, jonka päälle sinä jaloillas olet astunut, on sinun ja sinun lastes perittävä ijancaikkisesti, että \Herraa\ minun Jumalaani uskollisesti seurannut olet.</p>	<p>14:9 Ja Moses wannoi sinä päivänä/ ja sanoi: se maa cuins jalgoillas olet astunut päälle/ on sinun ja sinun lastes perittäpä ijancaickisest: että HERra minun Jumalatani uscollisest seurannut olet.</p>
<p>14:10 Ja nyt, katso, Herra on antanut minun elää, niinkuin hän oli sanonut, vielä neljäkymmentä viisi vuotta sen jälkeen, kuin Herra puhui tämän sanan Moosekselle, Israelin vaeltaessa erämaassa. Ja katso, minä olen nyt kahdeksankymmenen viiden vuoden vanha</p>	<p>14:10 Ja nyt katso, \Herra\ on antanut minun elää, niinkuin hän sanonut oli. Tämä on viides ajastaika viidettäkymmentä sittekuin \Herra\ näitä sanoi Mosekselle, kuin Israel vaelsi korvessa. Ja katso, minä olen tänäpäivänä viiden ajastajan vanha yhdeksättäkymmentä,</p>	<p>14:10 Ja cadzo/ HERra on andanut minun elä/ nijncuin hän sanonut oli. Tämä on wijdes ajastaica widettäkymmentä/ sijttecuin HERra näitä sanoi Mosexelle/ cosca Israel waelsi corwes. Ja cadzo/ minä olen tänäpäivän wijsi yhdexättäkymmentä ajastaica wanha.</p>
<p>14:11 ja olen vielä tänä päivänä yhtä voimakas, kuin olin sinä päivänä, jona Mooses minut lähetti; niinkuin voimani oli silloin, niin se on vielä nytkin: minä kykenen sotimaan, lähtemään ja tulemaan.</p>	<p>14:11 Ja olen vielä tänäpäivänä niin väkevä, kuin minä sinä päivänä olin, jona Moses minun lähetti; niinkuin väkevyyteni oli siihen aikaan, niin on se vielä nyt vahva sotimaan, käymään ulos ja sisälle.</p>	<p>14:11 Ja olen vielä tänäpäivän nijn wäkewä/ cuin minä sinä päiwän olin/ cosca Moses minun lähetti/ nijncuin minun wäkeyydeni oli siihen aican/ nijn on hän vielä nyt wahwa sotiman/ käymän ulos ja sisälle.</p>
<p>14:12 Anna minulle siis tämä vuoristo, josta Herra puhui</p>	<p>14:12 Niin anna nyt minulle tämä vuori, josta \Herra\ sanoi sinä päivänä, sillä sinä</p>	<p>14:12 Nijn anna siis minulle tämä vuori/ josta HERra oli</p>

sinä päivänä. Sinähän kuulit sinä päivänä, että siellä asuu anakilaisia ja että siellä on suuria, varustettuja kaupungeja. Kenties Herra on minun kanssani, niin että minä saan heidät karkoitetuksi, niinkuin Herra on puhunut."

14:13 Silloin Joosua siunasi Kaalebin, Jefunnen pojan, ja antoi hänelle perintöosaksi Hebronin.

14:14 Niin Hebron tuli kenisiläisen Kaalebin, Jefunnen pojan, perintöosaksi, niinkuin se on tänäkin päivänä, sen tähden että hän oli uskollisesti seurannut Herraa, Israelin Jumalaa.

14:15 Mutta Hebronin nimi oli muinoin Kirjat-Arba, Arban mukaan, joka oli mahtavin mies anakilaisten joukossa. Ja maa pääsi rauhaan sodasta.

Joosua 15 LUKU

15:1 Juudan jälkeläisten sukukunta, heidän sukunsa, saivat arpaosansa etelästä, Edomin rajaan ja Siinin erämaahan päin, etäisintä etelää myöten.

15:2 Heidän eteläinen rajansa alkaa Suolameren päästä, sen eteläisimmästä pohjukasta,

15:3 jatkuu Skorpionisolana eteläpuolitse, kulkee Siiniin, nousee Kaades-Barnean eteläpuolitse, kulkee Hesroniin, nousee Addariin ja kääntyy Karkaan päin.

15:4 Edelleen se kulkee Asmoniin ja jatkuu Egyptin puuron; sitten raja päättyy me-

kuulit sen siihen aikaan. Ja Enakilaiset asuvat siellä, ja siellä ovat suuret ja vahvat kaupungit; jos \Herra\ on minun kanssani, että minä ajaisin heidät pois, niinkuin \Herra\ on sanonut.

14:13 Ja Josua siunasi häntä ja antoi Kalebille Jephunnen pojalle Hebronin perimiseksi.

14:14 Siitä oli Hebron Kalebin Jephunnen pojan Kenisiläisen perimys tähän päivään asti, että hän on uskollisesti seurannut \Herraa\ Israelin Jumalaa.

14:15 Mutta Hebron kutsuttiin muinaiseen aikaan KirjatArba, joka oli suurin mies Enakilaisten seassa; ja maa-kunta lakkasi sotimasta.

15 LUKU

15:1 Juudan lasten suvun arpa heidän huonettensa jälkeen oli Edomin maan rajaan, Sinin korven puoleen, joka etelän puoleen on, lounaan maan äärestä asti;

15:2 Niin että heidän lounainen maan rajansa oli Suolameren äärestä, se on, siitä lahdesta, joka menee etelään päin,

15:3 Ja käy sieltä ylöspäin Akraabiin, ja käy Sinin lävitse, ja menee ylöspäin merestä KadesBarneaan, ja menee Hetsronin lävitse, ja käy ylös Adariin päin, ja kääntyy ympäri Karkaan,

15:4 Ja menee Atsmonin ohitse, ja tulee Egyptin ojaan, niin että sen maan

sanonut sinä päivänä: sillä sinä kuulit sen siihen aikaan. Ja Enakim asuvat siellä/ ja ovat suuret ja vahvat kaupungit. Jos HERRa on minun cansan/ että minä ajaisin heidän pois/ niinkuin HERRa on sanonut.

14:13 Ja Josua siunais hänen/ ja andoi Calebille Jephunnen pojalle Hebronin perimiseksi.

14:14 Sijtä oli Hebron Calebin Jephunnen pojan sen Kenesiterin perimys/ tähän päivään asti: että hän on uskollisesti seurannut HERRA Israelin Jumalata.

14:15 Mutta Hebron cudzuttin muinaisen aikaan Kiriath Arba/ joka oli suuri mies Enakim seas/ ja maacunda lackais sotimast.

XV. Lucu

15:1 JUdan lasten sugun arpa heidän huoneins jälkeen/ oli Edomin maan raja Zinnin corwen puoleen/ joca etelän puoleen on/ lounan maan ärest.

15:2 Nijn että heidän lounan maan rajans/ oli suolameren ärestä/ se on/ sijtä lahdest joca mene etelän päin.

15:3 Ja käy sieltä ylöspäin Acrabiin/ ja käy Zinnin läpidze/ ja mene ylöspäin merestä CadesBarneaan/ ja mene Hetzronin läpidze/ ja käy Adarin päin/ ja notkista hä-nens Carca ymbärins.

15:4 Ja mene Azmonin läpidze/ ja tule Egyptin wirtaan/ nijn että sen maan rajan äri

reen. Tämä olkoon teidän eteläinen rajanne.

15:5 Itäisenä rajana on Suolameri Jordanin suuhun saakka. Pohjoinen raja alkaa siitä meren pohjukasta, jossa on Jordanin suu.

15:6 Sieltä raja nousee Beet-Hoglaan ja kulkee Beet-Araban pohjoispuolitse; edelleen raja nousee Boohanin, Ruubenin pojan, kiveen.

15:7 Sitten raja nousee Debiiriin Aakorin laaksosta ja kääntyy pohjoiseen päin Gilgalia kohti, joka on vastapäätä puron eteläpuolella olevaa Adummimin solaa; sitten raja kulkee Een-Semeksen veteen ja päättyy Roogelin lähteeseen.

15:8 Edelleen raja nousee Ben-Hinnomin laaksoon, Jebusilaiskukkulan, se on Jerusalemin, eteläpuolitse. Sitten raja nousee sen vuoren laelle, joka on vastapäätä Hinnomin laaksoa, lännessä päin, Refaimin tasangon pohjoisessa laidassa.

15:9 Tämän vuoren laelta raja kaartuu Neftoahin veden lähteelle ja jatkuu Efronin vuoren kaupunkeihin, ja sitten raja kaartuu Baalaan, se on Kirjat-Jearimiin.

15:10 Baalasta raja kääntyy länteen päin Seirin vuoreen, kulkee Jearimin vuoren kukkulan, se on Kesalonin, pohjoispuolitse, laskeutuu Beet-Semekseen ja kulkee sitten Timnaan.

15:11 Edelleen raja jatkuu

rajan ääri on meri. Tämä pitää oleman teille maan raja lounaaseen päin.

15:5 Vaan raja itään päin on Suolainen meri Jordanin suuhun asti; vaan raja pohjan puoleen on siitä meren lahdesta, joka on Jordanin ääressä,

15:6 Ja menee ylös BetHoglaan, ja vetäytyy pohjasta BetAraban puoleen, ja menee ylös Rubenin pojan Bohenin kiven tykö.

15:7 Ja raja käy ylös Debirin tykö Akorin laaksosta, ja pohjan puoleen Gilgaliin päin, joka on Adummimin paltan kohdalla, joka etelän puoleen on ojan vieressä; sitte se menee EnSemeksen vedelle, ja menee Rogelin lähteelle.

15:8 Sitte menee raja Hinnomin pojan laaksoon, Jebusilaisen ohitse lounaan päin, se on Jerusalem; ja raja menee vuoren kukkulan ylitse, joka on Hinnomin laakson edessä, meren tykö, joka on Rephaimin laakson äärellä pohjaan päin.

15:9 Sitte käy se siitä vuoren kukkulasta Nephtoan lähteen tykö, ja menee Ephronin vuoren kaupunkein tykö, ja kääntyy Baalaan päin, joka on KirjatJearim.

15:10 Ja menee Baalasta ympäri länteen päin Seirin vuoren tykö, ja menee ulos pohjan puolesta Jearin vuoren vieritse, se on Kessalon, ja tulee alas BetSemeksen tykö, ja menee Timnaan,

15:11 Ja tulee ulos Ekronin

on meri. Tämä pitää oleman teille maan raja lounasen päin.

15:5 Waan raja itän päin on suolainen meri Jordanin ären asti. Waan raja pohjan puoleen/ on sijtä meren lahdest/ joca on Jordanin wierellä.

15:6 Ja mene BethHaglan tygö/ ja wetä hänens pohjast BethAraban puoleen/ ja mene Rubenin pojan Bohenin kiwen tygö.

15:7 Ja käy Debirin tygö Achorin laxost/ ja pohjan puolelda Gilgalin päin/ joca on Adumin cohdalla/ joca etelän puoleen on ojan wieres/ sijtte hän mene EnSemexen weden tygö/ ja mene Rogelin lahteen.

15:8 Sijtte hän mene Hinnamin pojan laxoon sen Jebuserin ohella joca asu lounan päin/ se on Jerusalem/ ja mene vuoren cuckulan ylidze/ joca on Hinnamin laxon edes länden päin/ Raphaimin laxon ärelle/ pohjan päin.

15:9 Sijtte hän käy sijtä vuoren cuckulast Nephtoahn lähten tygö/ ja mene nijden Caupungein tygö Ephronin vuoren Caupungein/ ja käändä hänens Baalan päin/ se on Kiriath Jearim.

15:10 Ja mene Baalast ymbärins länden päin Seirin vuoren tygö/ ja mene ulos pohjan puolest Jearin vuoren wieridze/ se on Chessalon/ ja tule BethSemexen tygö/ ja mene Thimnan läpidze.

15:11 Ja tule Ecronin wierid-

<p>Ekronin kukkulaan, pohjoiseen päin; sitten raja kaartuu Sikroniin, kulkee Baala-vuoreen ja jatkuu Jabneeliin; sitten raja päättyy mereen.</p>	<p>vieritse pohjan puolelle, ja vetää hänensä Sikroniin asti, ja menee Baalan vuoren ylitse, ja tulee Jabneeliin, että hänen äärensä loppu on meri.</p>	<p>ze pohjan puolelle/ ja wetä hänens Sichronin asti/ ja mene Baalan vuoren ylidze/ ja tule Jabnelin ohidzen/ että hänen ärens on meri.</p>
<p>15:12 Ja läntisenä rajana on Suuri meri; se on rajana. Nämä ovat Juudan jälkeläisten, heidän sukukuntiansa, rajat yltympäri.</p>	<p>15:12 Mutta raja länteen päin on suuri meri. Tämä on Juudan lasten maan raja, joka taholta ympäri heidän sukukunnissansa.</p>	<p>15:12 Se maan raja länden päin on se suuri meri. Nämät owat Judan lasten maan rajat caicki ymbärins heidän suguisans.</p>
<p>15:13 Mutta Kaalebille, Jefunnen pojalle, Joosua antoi, niinkuin Herra oli häntä käskenyt, osuuden Juudan jälkeläisten keskuudessa, KirjatArban, anakilaisten isän Arban kaupungin, se on Hebronin.</p>	<p>15:13 Mutta Kalebille Jephunnen pojalle annettiin osa Juudan lasten keskellä, niinkuin \Herra\ oli käskenyt Josualle, nimittäin KirjatArba, Enakilaisten isän kaupunki, se on Hebron.</p>	<p>15:13 MUtta Calebille Jephunnen pojalle annettin hänen osans Judan lasten secaan/ nijncuin HERra oli käskenyt Josualle/ nimittäin/ Kiriath Arba Enakim Isän/ se on Hebron.</p>
<p>15:14 Ja Kaaleb karkoitti sieltä kolme anakilaista, Anakin jälkeläiset Seesain, Ahimanin ja Talmain,</p>	<p>15:14 Ja Kaleb ajoi sieltä pois kolme Enakin poikaa, Sesain, Akimananin ja Talmain, Enakin sikiät,</p>	<p>15:14 Ja Caleb ajoi sieldä pois colme Enakim poica/ Cesain/ Ahimanan ja Thalmain Enakim sikiät.</p>
<p>15:15 ja lähti sieltä Debirin asukkaita vastaan; mutta Debirin nimi oli muinoin KirjatSeefer.</p>	<p>15:15 Ja meni sieltä ylös Debirin asuvaisten tykö; vaan Debir kutsuttiin muinen KirjatSepher.</p>	<p>15:15 Ja meni sieldä Debirin asuwaisten tygö/ waan Debir cudzuttin muinen Kiriath-Sepher.</p>
<p>15:16 Silloin Kaaleb sanoi: "Joka voittaa ja valloittaa Kirjat-Seeferin, sille minä annan tyttäreni Aksan vaimoksi."</p>	<p>15:16 Ja Kaleb sanoi: joka lyö KirjatSepherin ja voittaa sen, hänelle annan minä tyttäreni Aksan emännäksi.</p>	<p>15:16 Ja Caleb sanoi: joca lyö KiriathSepherin ja woittaa sen/ hänelle annan minä tyttäreni Achsan emännäxi.</p>
<p>15:17 Niin Otniel, Kenaan, Kaalebin veljen, poika, valloitti sen; ja hän antoi tälle tyttärensä Aksan vaimoksi.</p>	<p>15:17 Niin voitti sen Otniel, Kenaksen Kalebin veljen poika; ja hän antoi tyttärensä Aksan hänelle emännäksi.</p>	<p>15:17 Nijn woitti Athniel/ Kenaxen Calebin veljen poica/ ja hän andoi tyttärens Achsan hänelle emännäxi.</p>
<p>15:18 Ja kun Aksa tuli, niin hän yllytti miestänsä, että tämä pyytäisi hänen isältänsä peltomaata; ja Aksa pudotautui aasin selästä maahan. Silloin Kaaleb sanoi hänelle: "Mikä sinun on?"</p>	<p>15:18 Ja tapahtui, kuin hän tuli, että hän neuvoi miestänsä anomaan peltoa isältänsä, ja hän astui aasin päältä alas; niin sanoi Kaleb hänelle: mikä sinun on?</p>	<p>15:18 Ja cosca hän meni sisälle/ oli hänelle neuwottu anoman peldo hänen Isäldäns/ ja hän astui Asin pääldä alas/ nijn sanoi Caleb hänelle: mikä sinun on?</p>
<p>15:19 Niin hän vastasi: "Anna minulle jäähyväislahja, sillä sinä olet naittanut minut kuivaan maahan; anna siis minulle vesilähteitä." Silloin hän</p>	<p>15:19 Ja hän sanoi: anna minulle siunaus, sillä sinä olet antanut minulle kuivaan maan, anna minulle myös vesilähteitä; niin antoi hän hänelle lähteitä sekä ylhäältä</p>	<p>15:19 Hän sanoi: anna minulle siunaus/ sillä sinä olet andanut minulle cuiwan maan/ anna minulle myös lähteitä/ nijn andoi hän hä-</p>

antoi hänelle Ylälähteet ja Alalähteet.	että alhaalta.	nelle lähteitä/ sekä ylhäldä että alhalda.
15:20 Tämä on Juudan jälkeläisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa.	15:20 Tämä on Juudan lasten sukukunnan perimys, heidän sukuinsa jälkeen.	15:20 Tämä on Judan lasten sucucunnan perimys heidän sucuins jälkeen.
15:21 Juudan jälkeläisten sukukunnan etäisimmät kaupungit Edomin rajalla Etelämaassa ovat: Kabseel, Eeder, Jaagur,	15:21 Ja kaupungit Juudan lasten sukukunnan äärestä, Edomin rajan tykönä, lounaaseen käsin olivat: Kabseel, Eder, Jagur,	15:21 JA Judan lasten sugun Caupungit yhdest culmast nijn toiseen/ Edomerein maan rajain tykönä lounasen käsin olit nämät: Capzeel/ Eder/ Jagur.
15:22 Kiina, Diimona, Adada,	15:22 Kina, Dimona, Adada;	15:22 Kina/ Dimona/ AdAda.
15:23 Kedes, Haasor, Jitnan,	15:23 Kedes, Hatsor, Jitnan;	15:23 Kedes/ Hazor/ Jethnan.
15:24 Siif, Telem, Bealot,	15:24 Siph, Telem, Bealot;	15:24 Siph/ Thelem/ Bealoth.
15:25 Haasor-Hadatta, Kerijot-Hesron, se on Haasor,	15:25 HatsorHadata, Kerijot, Hetsron, se on Hatsor;	15:25 HazorHadatha/ Kiriioth Hezron/ se on Hazor.
15:26 Amam, Sema, Moolada,	15:26 Amam, Sema, Molada;	15:26 Amam/ Sema/ Molada.
15:27 Hasar-Gadda, Hesmon, Beet-Pelet,	15:27 HatsarGadda, Hesmon, BetPalet;	15:27 Hazar/ Gadda/ Hesmon/ BethPalet.
15:28 Hasar-Suual, Beerseba ja Bisjotja,	15:28 HatsarSual, BeerSeba, BisJotja;	15:28 Hazar Sual/ BeerSeba/ BisJothia.
15:29 Baala, Ijjim, Esem,	15:29 Baala, Ijim, Atsem;	15:29 Baala/ Jim/ Azem.
15:30 Eltolad, Kesil, Horma,	15:30 Eltolad, Kesil, Horma;	15:30 Eltolad/ Chesil/ Harma.
15:31 Siklag, Madmanna, Sansanna,	15:31 Ziglag, Madmanna, Sansanna;	15:31 Ziclag/ Madmanna/ SanSanna.
15:32 Lebaot, Silhim, Ain ja Rimmon - kaikkiaan kaksikymmentä yhdeksän kaupunkia kylineen.	15:32 Lebaot, Silhim, Ain, Rimmon; yhdeksänkolmattakymmentä kaupunkia kylinensä.	15:32 Lebaoth/ Silhim/ Ain/ Rimon/ se on yhdexän colmattakymmendä Caupungita/ kylinens.
15:33 Alankomaassa: Estaol, Sora, Asna,	15:33 Vaan lakiolla maalla oli Estaol, Zora, Asna;	15:33 Waan lakiolla oli Estaol/ Zarea/ Asna.
15:34 Saanoah, Een-Gannim, Tappuah, Eenam,	15:34 Sanoa, EnGannim, Tappua, Enam;	15:34 Sanoah/ EnGanim/ Tappuah/ Enam.
15:35 Jarmut, Adullam, Sooko, Aseka,	15:35 Jarmut, Adullam, Soko, Aseka;	15:35 Jarmuth/ Adullam/ Socho/ Asecha.
15:36 Saaraim, Aditaim, Geder ja Gederotaim - neljätoista kaupunkia kylineen;	15:36 Saaraim, Aditaim, Geder, Gederotaim: neljätoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä;	15:36 Saaraim/ Adithaim/ Geder/ Giderothaim/ se on/ neljätoistakymmendä Caupungita ja heidän kyläns.
15:37 Senan, Hadasa, MigdalGaad	15:37 Zenan, Hadasa, Migdalgad;	15:37 Zenan/ Hadasa/ MigdalGad.
15:38 Dilan, Mispe, Jokteel,	15:38 Dilean, Mitspe, Jokteel;	15:38 Dilean/ Mizpe/ Jacthiel.
15:39 Laakis, Boskat, Eglon,	15:39 Lakis, Botskat, Eglon;	15:39 Lachis/ Bazecath/ Eg-

15:40 Kabbon, Lahmas, Kitlis,	15:40 Kabbon, Lakmas, Kitlis;	lon/ Chabon/ Lahmam/ Cithlis.
15:41 Gederot, Beet-Daagon, Naema ja Makkeda - kuusitoista kaupunkia kylineen;	15:41 Gederot, BetDagon, Naama, Makkeda: kuusitoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä;	15:40 Gederoth/ BethDagon/ Naema/ Makeda/ 15:41 se on/ kuusitoistakymmentä Caupungita/ ja heidän kyläns.
15:42 Libna, Eter, Aasan,	15:42 Libna, Eter, Asan;	15:42 Libna/ Ether/ Asan.
15:43 Jiftah, Asna, Nesib,	15:43 Jephtha, Asna, Nesib;	15:43 Jephthah/ Asna/ Nesib.
15:44 Kegila, Aksib ja Maaresa - yhdeksän kaupunkia kylineen;	15:44 Kegila, Aksib, Maresa: yhdeksän kaupunkia ja heidän kylänsä;	15:44 Kegila/ Ahsib/ Maresa/ se on/ yhdeksän Caupungita ja heidän kyläns.
15:45 Ekron ja sen tytärikaupungit ja kylät;	15:45 Ekron tyttärinensä ja kylinensä;	15:45 Ekron tyttärinens ja kylinens.
15:46 koko se alue kylineen, joka on Asdodin puolella Ekronista mereen kulkevaa rajaa;	15:46 Ekronista mereen asti, kaikki mikä ulottuu Asdodiin, ja heidän kylänsä;	15:46 Ekronist meren asti/ caicki joca ulottu Asdodijn ja heidän kyläns.
15:47 Asdod ja sen tytärikaupungit ja kylät; Gassa ja sen tytärikaupungit ja kylät Egyptin puroon asti. Ja Suuri meri on rajana.	15:47 Asdod tyttärinensä ja kylinensä; Gasa tyttärinensä ja kylinensä, Egyptin veteen asti; ja se suuri meri on hänen rajansa.	15:47 Asdod tyttärinens ja kylinens/ Gasa tyttärinens ja kylinens Egyptin weten asti/ ja se suuri meri on hänen rajans.
15:48 Ja vuoristossa: Saamir, Jattir, Sooko,	15:48 Mutta vuorella oli: Samir, Jatir, Soko;	15:48 Mutta vuorella oli Samir/ Jathir/ Socho.
15:49 Danna, Kirjat-Sanna, se on Debir;	15:49 Danna, KirjatSanna, se on Debir;	15:49 Danna/ Kiriath Sanna/ se on Debir.
15:50 Anab, Estemo, Aanim;	15:50 Anab, Estemo, Anim;	15:50 Anab/ Estemo/ Anim.
15:51 Goosen, Hoolon ja Giilo - yksitoista kaupunkia kylineen;	15:51 Gosen, Holon, Gilo: yksitoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä;	15:51 Gosen/ Holon/ Gilo/ se on/ yksitoistakymmentä Caupungita ja heidän kyläns.
15:52 Arab, Duuma, Esan,	15:52 Arab, Duma, Esean;	15:52 Arab/ Duma/ Esean.
15:53 Jaanum, Beet-Tappuah, Afeka,	15:53 Janum, BetTapua, Apheka;	15:53 Janum/ BethTapuah/ Apeca.
15:54 Humta, Kirjat-Arba, se on Hebron, ja Siior - yhdeksän kaupunkia kylineen;	15:54 Humta, KirjatArba, se on Hebron, Zior: yhdeksän kaupunkia ja heidän kylänsä;	15:54 Humta/ KiriathArba/ se on Hebron/ Zior/ se on yhdeksän Caupungita/ ja heidän kyläns.
15:55 Maaon, Karmel, Siif, Jutta,	15:55 Maon, Karmel, Siph, Juta;	15:55 Maon/ Carmel/ Siph/ Juta.
15:56 Jisreel, Jokdeam ja Saanoah,	15:56 Jisreel, Jokdeam, Sanoa;	15:56 Jesreel/ Jacdeam/ Sanoah.
15:57 Kain, Gibeaa, Timna - kymmenen kaupunkia kyli-	15:57 Kain, Kibea, Timna: kymmenen kaupunkia ja heidän kylänsä;	15:57 Cain/ Gibeaa/ Thimna/ kymmenen Caupungita ja hei-

neen;

15:58 Halhul, Beet-Suur, Gedor,

15:59 Maarat, Beet-Anot ja Eltekon - kuusi kaupunkia kylineen;

15:60 Kirjat-Baal, se on Kirjat-Jearim, ja Rabba - kaksi kaupunkia kylineen.

15:61 Ja erämaassa: Beet-Araba, Middin, Sekaka,

15:62 Nibsan, lir-Melah ja Een-Gedi - kuusi kaupunkia kylineen.

15:63 Mutta jebusilaisia, jotka asuivat Jerusalemissa, eivät Juudan jälkeläiset kyenneet karkoittamaan, ja niin jebusilaiset jäivät asumaan Juudan jälkeläisten sekaan, Jerusalemiin, aina tähän päivään asti.

Joosua 16 LUKU

16:1 Joosefilaisille määräsi arpa rajan kulkemaan idästä päin, Jerikon Jordanista, Jerikon veteen ja sieltä erämaahan, joka kohoaa Jerikosta vuoristoon Beeteliä kohti.

16:2 Beetelistä raja jatkuu Luusiin ja kulkee arkilaisten alueeseen, Atarotiin.

16:3 Sitten se laskeutuu länteen päin jafletilaisten alueeseen, aina alisen Beet-Hooronin alueeseen ja Geseriin asti ja päättyy mereen.

16:4 Joosefilaiset, Manasse ja Efraim, saivat perintöosakseen tämän:

16:5 Efraimilaisille, heidän suvuilleen, tuli seuraava alue: heidän perintöosansa itäinen raja kulkee Aterot-Addarista ylimiseen Beet-Hooroniin.

15:58 Halhul, Betsur, Gedor;

15:59 Maarat, BetAnot, Eltekon: kuusi kaupunkia ja heidän kylänsä;

15:60 KirjatBaal, se on KirjatJearim, Harabba: kaksi kaupunkia ja heidän kylänsä.

15:61 Mutta korvessa oli BeetAraba, Middin, Sekaka;

15:62 Nibsan, ja Suolakaupunki, Engedi; kuusi kaupunkia ja heidän kylänsä.

15:63 Mutta Jebusilaiset asuivat Jerusalemissa, ja Juudan lapset ei voineet heitä ajaa ulos. Ja silloin jäivät Jebusilaiset asumaan Juudan lasten kanssa Jerusalemissa tähän päivään asti.

16 LUKU

16:1 Josephin lasten arpa lankesi Jordanista Jerihoon päin, Jerihon veden tykö, itään käsin, siihen korpeen, joka menee Jerihosta ylös BetElin mäkeen,

16:2 Ja tulee BetElistä Luusiin, ja menee ArkkiAtarotin rajan lävitse,

16:3 Ja antaa itsensä alas länteen päin Japhletin rajan tykö, alimmaisesta BethHoronin rajaan, ja Gaseriin asti; ja sen ääri on meren tykönä.

16:4 Nämät saivat Josephin lapset, Manasse ja Ephraim perinnöksiksi.

16:5 Ephraimin lasten raja heidän suvuissansa ja heidän perimissänsä itään päin oli AtharotAddar, ylimmäiseen BethHoroniin asti,

dän kylänsä.

15:58 Halhul/ Bethzur/ Gedor.

15:59 Marath/ BethAnoth/ Eltecom/ ne owat cuusi Caupungita ja heidän kylänsä.

15:60 Kiriath Baal/ se on KiriathJearim/ Harabba/ caxi Caupungita ja heidän kylänsä.

15:61 Mutta corwes oli Beth Araba/ Middin/ Sechacha.

15:62 Nibsan/ ja suola Caupungi/ Engeddi/ cuusi Caupungita ja heidän kylänsä.

15:63 Mutta Jebuserit asuit Jerusalemis/ ja Judan lapset ei woinet heitä aja ulos. Ja silloin jäit Jebuserit asuman Judan lasten cansa Jerusalemis tähän päivään asti.

XVI. Lucu

16:1 JOsephin lasten arpa langeis Jordanist Jerihon päin/ sen Jerihon weden tygö/ idästä nijn corpeen/ jo ca mene Jerihost ylös/ BethElin mäen kautta.

16:2 Ja tule BethElist Lusaan/ ja mene Archi Atharotihin rajan läpidze.

16:3 Ja anda idzens alas länden päin Japhletin rajan tygö/ alemmaisesta BethHoronin rajan asti/ nijn Gaserijn/ ja sen äri on meren tykönä.

16:4 Nämät sait Josephin lapset/ Manasse ja Ephraim perinnöksi.

16:5 Ephraimin lasten rajat heidän suguisans ja perimissänsä/ idästä oli Atharoth Adar/ ylimmäisistä BethHoronin asti.

16:6 Sitten raja päättyy mereen. Pohjoisessa on Mikmetat rajana. Sieltä raja kääntyy itään päin Taanat-Siiloon ja menee sen itäpuolitse Janohaahan.

16:7 Janohasta se laskeutuu Atarotiin ja Naaraan, koskettaa Jerikoa ja päättyy Jordaniin.

16:8 Tappuahista raja kulkee länteen päin Kaana-puroon ja päättyy mereen. Tämä on efraimilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa,

16:9 ja lisäksi ne kaupungit, jotka erotettiin efraimilaisille keskeltä manasselaisten perintöosaa, kaikki ne kaupungit kytälineen.

16:10 Mutta he eivät karkoitaneet kanaanalaisia, jotka asuivat Geserissä; niin kanaanalaiset jäivät asumaan Efraimin keskeen aina tähän päivään asti, mutta joutuivat työveron alaisiksi.

Joosua 17 LUKU

17:1 Manassen sukukunta sai sekin arpaosansa, sillä hän oli Joosefin esikoinen. Maakir, Manassen esikoinen, Gileadin isä, sai Gileadin ja Baasanin, sillä hän oli sotilas.

17:2 Muutkin manasselaiset saivat osuutensa, suvuittain: abieserilaiset, heelekiläiset, asrielilaiset, sekemiläiset, heferiläiset ja semidalaiset. Nämä ovat Manassen, Joosefin pojan, miespuoliset jälkeläiset, suvuittain.

16:6 Joka antaa itsensä länteen päin Mikmethatiin, joka pohjoisessa on; sieltä kääntyy se itään, TaenatSilon puoleen, ja menee idästä Janoanaan,

16:7 Ja tulee Janoasta Atarotiin ja Naarataan, ja antaa itsensä Jerihoa vastaan ja menee Jordaniin.

16:8 Tapuasta menee se länteen päin NahalKanaan, ja hänen äärensä on meressä. Tämä on Ephraimin lasten sukukunnan perimys heidän suvuissansa.

16:9 Ephraimin lasten sukukunnalle olivat myös annetut kaikki kaupungit ja kylät keskellä Manassen lasten perintöä.

16:10 Ja ei he ajaneet Kanaanealaisia pois, jotka asuivat Geserissä. Niin pysyivät Kanaanealaiset Ephraimin seassa tähän päivään asti ja tulivat verollisiksi.

17 LUKU

17:1 Ja arpa lankesi Manassen sukukunnalle, sillä hän oli Josephin esikoinen, ja se lankesi Makirille Manassen esikoiselle, Gileadin isälle; sillä hän oli jalo sotamies, sentähden sai hän Gileadin ja Basanin.

17:2 Muille Manassen lapsille myös lankesi arpa heidän sukukuntainsa jälkeen: Abieserin lapsille, Helekin lapsille, Asrielin lapsille, Sekemin lapsille, Hepherin lapsille ja Semidan lapsille. Nämät ovat Manassen Josephin pojan lapset, jotka olivat miehenpuolet heidän suvuis-

16:6 Joca anda idzens läntden päin Mihmethathin tygö/ joca pohjaises on/ siellä käändä se hänens itään/ sitä Caupungita wastan Thaenath Silo/ ja mene lännest Janoanaan.

16:7 Ja tule Janoasta Atharothijn ja Narathan/ ja anda idzens Jeriho wastan/ ja mene Jordanijn.

16:8 Tapuast mene hän läntden päin NahalCanaan/ ja hänen ärens on meres. Tämä on Ephraimin lasten perimys heidän suguisans.

16:9 Ja caicki Epraimin lasten rajaCaupungit kylinens/ olit secaisin Manassen lasten perimises.

16:10 Ja ei he ajanet Cananerejä pois jotca asuit Gaseris. Nijn pysyit Cananerit Ephraimin seas tähän päiwän asti/ ja tulit werollisexi.

XVII. Lucu

17:1 JA arpa langeis Manassen sugulle/ Josephin esicoiselle/ ja se langeis Macherille Manassen esicoiselle Gileadin Isälle/ sillä hän oli jalo sotamies/ sentähden sai hän Gileadin ja Basan.

17:2 Muille Manassen lapsille myös langeis arpa/ nimittäin Abieserin lapsille/ Helekin lapsille/ Asrielin lapsille/ Sechemin lapsille/ Hepehrin lapsille/ ja Semidan lapsille. Nämät owat Manassen Josephin pojan lapset/ jotca olit miehenpuolet heidän su-

	sansa.		guisans.
17:3 Mutta Selofhadilla, Heferin pojalla, joka oli Gileadin poika, joka Maakirin poika, joka Manassen poika, ei ollut poikia, vaan ainoastaan tyttäriä; ja nämä olivat hänen tyttäriensä nimet: Mahla, Nooga, Hogla, Milka ja Tirtsa.	17:3 Mutta Zelophkadilla Hephlerin pojalla, Gileadin pojan, Makirin pojan, Manassen pojan, ei ollut yhtään poikaa, vaan tyttäriä; ja nämä ovat hänen tyttärensä nimet: Makla ja Noa, Hogla, Milka ja Tirtsa.	17:3 Mutta Zelaphehadilla/ joca oli Hephlerin/ joca oli Gileadin/ joca oli Machirin poica/ Manassen poica/ ei ollut yhtän poica/ mutta tyttäritä. Ja nämä owat heidän nimens: Mahala/ Noa/ Hagla/ Milca/ Thirza.	17:3 Mutta Zelaphehadilla/ joca oli Hephlerin/ joca oli Gileadin/ joca oli Machirin poica/ Manassen poica/ ei ollut yhtän poica/ mutta tyttäritä. Ja nämä owat heidän nimens: Mahala/ Noa/ Hagla/ Milca/ Thirza.
17:4 Nämä astuivat pappi Eleasarin ja Joosuan, Nuunin pojan, ja päämiesten eteen ja sanoivat: "Herra käski Moosoksen antaa meille perintöosan veljimmme keskuudessa." Silloin Joosua antoi heille Herran käskyn mukaisesti perintöosan heidän isänsä veljien keskuudessa.	17:4 Ja he menivät papin Eleatsarin ja Josuan Nunin pojan ja ylimmäisten tykö, ja sanoivat: \Herra\ käski Moosoksen antaa meille perinnön meidän veljimme sekaan; ja hän antoi myös heille perinnön heidän isänsä veljein sekaan, \Herran\ käskyn jälkeen.	17:4 Ja he menit Papin Eleazarin/ ja Josuan Nunin pojan/ ja ylimmäisten tygö/ ja sanoit: HERra käski Moosoksen anda meille perinnön meidän veljeim sekaan/ nijn hän andoi myös heille perinnön heidän Isäins veljein sekaan/ HERran käskyn jälken.	17:4 Ja he menit Papin Eleazarin/ ja Josuan Nunin pojan/ ja ylimmäisten tygö/ ja sanoit: HERra käski Moosoksen anda meille perinnön meidän veljeim sekaan/ nijn hän andoi myös heille perinnön heidän Isäins veljein sekaan/ HERran käskyn jälken.
17:5 Niin tuli Manasselle, paitsi Gileadin maata ja Baasania tuolla puolella Jordanin, kymmenen osaa,	17:5 Mutta Manasselle tuli kymmenen osaa, paitsi Gileadin ja Basanin maata, jotka ovat tuolla puolella Jordania;	17:5 Mutta Manasselle tuli kymmenen osa/ ilman Gileadin ja Basanin maata/ tuolla puolen Jordanin:	17:5 Mutta Manasselle tuli kymmenen osa/ ilman Gileadin ja Basanin maata/ tuolla puolen Jordanin:
17:6 koska Manassen tyttäret saivat perintöosan hänen poikiensa keskuudessa; mutta Gileadin maa joutui Manassen muille jälkeläisille.	17:6 Sillä Manassen tyttäret saivat perinnön hänen poikiensa seassa; ja Gileadin maa oli annettu muille Manassen pojille.	17:6 Sillä Manassen tyttäret sait perinnön poicains seas/ ja Gileadin maa oli annettu muille Manassen pojille.	17:6 Sillä Manassen tyttäret sait perinnön poicains seas/ ja Gileadin maa oli annettu muille Manassen pojille.
17:7 Manassen raja kulkee Asserista Mikmetatiin, joka on Sikemin itäpuolella; sitten raja menee oikealle Een-Tappuahin asukkaiden tienoille.	17:7 Ja Manassen raja oli Asserista Mihmetatiin asti, joka on Sikemin edessä, ja menee ulos oikian käden puoleen niihin asti, kuin asuivat EnTapuassa.	17:7 Ja Manassen rajat olit Asserist Mihmethatin asti/ Sechemin edes/ ja mene ulos oikian käden puoleen njihin asti/ cuin asuit EnTapuahs:	17:7 Ja Manassen rajat olit Asserist Mihmethatin asti/ Sechemin edes/ ja mene ulos oikian käden puoleen njihin asti/ cuin asuit EnTapuahs:
17:8 Tappuahin maa joutui Manasselle, mutta Tappuah, Manassen rajalla, efraimilaisille.	17:8 Tapuan maa tuli Manasselle, mutta Tapua Manassen rajalla Ephraimin lapsille.	17:8 Sillä Tapuahn maa tuli Manassen puoleen/ ja on Manassen maan raja Ephraimin lapsin asti.	17:8 Sillä Tapuahn maa tuli Manassen puoleen/ ja on Manassen maan raja Ephraimin lapsin asti.
17:9 Sitten raja laskeutuu Kaana-puroon, puron eteläpuolelle; mutta siellä, Manassen kaupunkien keskellä, ovat kaupungit joutuivat Efraimille. Sitten Manassen raja kulkee puron pohjoispuolelle ja päättyy mereen.	17:9 Sitte tulee se alas NahalKanaan asti etelään päin velikaupungeita, jotka Ephraimin omat ovat, Manassen kaupunkien seassa. Mutta pohjan puolesta ovat Manassen rajat ojaan asti, ja niiden ääret ovat meren tykönä,	17:9 Sijtte tule hän NahalCanaan asti/ etelän päin wesi Caupungeit/ jotca Ephraimin omat owat/ Manassen Caupungitten seas. Mutta pohjan puolest Manassen rajat owat ojan asti/ ja äri mereen.	17:9 Sijtte tule hän NahalCanaan asti/ etelän päin wesi Caupungeit/ jotca Ephraimin omat owat/ Manassen Caupungitten seas. Mutta pohjan puolest Manassen rajat owat ojan asti/ ja äri mereen.

<p>17:10 Eteläpuolella oleva maa joutui Efraimille, mutta pohjoispuolella oleva maa joutui Manasselle, ja meri on sen rajana. Ja pohjoisessa sen raja koskettaa Asseria ja idässä Isaskaria.</p>	<p>17:10 Sillä Ephraimin maa on etelän puolella ja Manasssen pohjan puolella, niin että meri on heidän rajansa, ja ulottuu Asseriin saakka pohjan puolesta, ja Isaskariin asti idän puolesta.</p>	<p>17:10 Sillä Ephraimin oma on etelän puolella/ ja Manassen pohjan puolella/ niijn että meri on heidän rajans/ ja ulottu Asserin saacka pohjan puolest/ ja Isascharin asti idän puolest.</p>
<p>17:11 Isaskarista ja Asserista joutui Manasselle Beet-Sean ja sen tytärkaupungit, Jibleam ja sen tytärkaupungit, Een-Doorin asukkaat ja sen tytärkaupungit, Taanakin asukkaat ja sen tytärkaupungit, Megiddon asukkaat ja sen tytärkaupungit, kolme kukkulaa.</p>	<p>17:11 Niin oli Manassella Isaskarin ja Asserin seassa BetSean ja hänen tyttärensä, Jiblaam ja hänen tyttärensä, ja Dorin asuvaiset tyttärinensä, ja EnDorin asuvaiset tyttärinensä, ja Taanan asuvaiset tyttärinensä, Megiddon asuvaiset tyttärinensä, ja kolmas osa Naphetista.</p>	<p>17:11 Niijn oli Manassella Isascharin ja Asserin seas Beth-Sean/ ja hänen tyttärens/ Jeblaam ja hänen tyttärens/ ja Dorin asuvaiset tyttärinens/ ja EnDorin asuvaiset tyttärinens/ ja Thanachin asuvaiset tyttärinens/ Megiddon asuvaiset tyttärinens/ ja colmas osa Naphetist.</p>
<p>17:12 Mutta manasselaiset eivät kyenneet ottamaan haltuunsa näitä kaupunkeja, vaan kanaanilaisten onnistui jäädä asumaan siihen maahan.</p>	<p>17:12 Ja Manassen lapset ei voineet ajaa niiden kaupunkien asuvaisia ulos, vaan Kanaanealaiset rupesivat asumaan siinä maassa.</p>	<p>17:12 Ja Manassen lapset ei woinet aja niijden Caupungein asuvaisia ulos/ waan Cananerit rupeisit asuman sijnä maasa.</p>
<p>17:13 Kun israelilaiset sitten voimistuivat, saattoivat he kanaanilaiset työveron alaisiksi, mutta eivät karkoittaneet heitä.</p>	<p>17:13 Mutta kuin Israelin lapset vahvistuivat, tekivät he Kanaanealaiset verollisiksi, ja ei ajaneet heitä ollenkaan pois.</p>	<p>17:13 Mutta sijttecuin Israelin lapset wahwistuit/ teit he Cananerit werollisexi/ ja ei ajanet heitä pois.</p>
<p>17:14 Joosefilaiset puhuivat Joosualle sanoen: "Miksi sinä olet antanut minulle perintösaksi vain yhden arvan ja yhden osan, vaikka minä olen lukuisa kansa, kun Herra aina tähän asti on minua siunannut?"</p>	<p>17:14 Silloin puhuivat Josephin lapset Josualle ja sanoivat: miksi et minulle enempää antanut, kuin yhden arvan ja osan, perinnöksi, ja minä olen kuitenkin suuri kansa, niinkuin \Herra\ on minun tähän asti siunannut?</p>	<p>17:14 Silloin puhuit Josephin lapset Josualle/ ja sanoit: mixes minun enämbä andanut/ waan yhden arwan ja osan perinnöxi/ ja minä olen cuitengin suuri Canssa/ niijn- cuin HERra on minun siunannut?</p>
<p>17:15 Silloin Joosua sanoi heille: "Jos sinä olet niin lukuisa kansa, niin mene metsäseutuun ja raivaa itsellesi maata sieltä, perissiläisten ja refalaisten maasta, kun keran Efraimin vuoristo on sinulle liian ahdas."</p>	<p>17:15 Niin Josua sanoi heille: ettäs olet suuri kansa, niin mene metsään ja perkaa siellä sinulles siaa, Pheresiläisten ja uljasten maalla, jos Ephraimin vuori on sinulle ahtaimmaksi.</p>	<p>17:15 Niijn Josua sanoi heille: ettäs olet suuri Canssa/ niijn mene medzään ja perca siellä sinulles sia/ Phereserein ja uljasten maalla/ jos Ephraimin vuori on sinulle ahtaimmaxi.</p>
<p>17:16 Mutta joosefilaiset vastasivat: "Ei vuoristo riitä meil-</p>	<p>17:16 Niin sanoivat Josephin lapset: ei ne vuoret meille täydy, sillä kaikilla Ka-</p>	<p>17:16 Niijn sanoit Josephin lapset hänelle: ei ne vuoret</p>

le; ja kaikilla kanaanalaisilla, jotka asuvat tasangoilla, on raudoitettuja sotavaunuja, sekä niillä, jotka asuvat BeetSeanissa ja sen tytärkaupungeissa, että niillä, jotka asuvat Jisreelin tasangolla."

17:17 Silloin Joosua sanoi Joosefin heimolle, Efraimille ja Manasselle, näin: "Sinä olet lukuisa kansa ja sinun voimasi on suuri; sinua ei ole jätettävä yhdelle ainoalle arpaosalle,

17:18 vaan vuoristo on tuleva sinun omaksesi. Koska se on metsäseutua, on sinun raivattava se, ja sen laitapuoletkin tulevat sinun omiksesi. Sillä sinun on karkoitettava kanaanalaiset, vaikka heillä on raudoitettuja sotavaunuja ja vaikka he ovat voimakkaat."

Joosua 18 LUKU

18:1 Ja kaikki israelilaisten seurakunta kokoontui Siiloon, ja he pystyttivät sinne ilmes-tysmajan, sittenkuin maa oli tullut heille alamaiseksi.

18:2 Mutta vielä oli israelilaisista jäljellä seitsemän sukukuntaa, joiden perintöosa oli jakamatta.

18:3 Niin Joosua sanoi israelilaisille: "Kuinka kauan hidas-telette etkä mene ottamaan omaksenne maata, jonka Her-ra, teidän isienne Jumala, on teille antanut?

18:4 Tuokaa tänne jokaisesta sukukunnasta kolme miestä, niin minä lähetän heidät menemään ja kiertelemään maata ja panemaan sen kirjaan heidän perintöosiaan silmällä

naanealaisilla, jotka asuvat maan laaksoissa, ovat rauta-vaunut, ja BetSeanin asuvaisilla ja hänen tyttärillänsä, ja Jisreelin laaksossa asuvaisilla.

17:17 Josua puhui Josephin huoneelle, Ephraimille ja Manasselle, sanoen: sinä olet suuri ja väkevä kansa, ei sinulla pidä oleman yksi arpa.

17:18 Sillä vuori pitää myös sinun omas oleman, jossa metsää on, siellä perkaa ympärillä, ja sinulla pitää oleman sen ääret; sillä sinä ajat Kanaanealaiset pois, vaikka heillä rautavaunut ovat, ja vaikka he väkevät ovat.

18 LUKU

18:1 Ja kaikki Israelin lasten kansa kokoontui Siloon ja pani siellä ylös seurakunnan majan; ja maa oli heille almainen.

18:2 Ja oli vielä Israelin lapsista seitsemän sukukuntaa, joiden perintö ei ollut jaettu.

18:3 Ja Josua sanoi Israelin lapsille: kuinka kauvan te olette niin kähläät, ettette mene ja omista maata, jonka \Herra\ teidän isäinne Jumala teille on antanut.

18:4 Ottakaat itsellenne jokaisesta sukukunnasta kolme miestä, lähettääkseni heitä menemään ja vaelta-maan maan lävitse, ja että he kirjoittaisivat sen perimisensä jälkeen ja palajaisivat

meille täydy: sillä caikilla Cananereillä/ jotca asuvat maan laxois/ owat rauta-vaunut/ ja BethSeanin asuwaisilla ja hänen tyttärillänsä/ ja Jesreelin laxos asuwaisilla.

17:17 Josua sanoi Josephin huonelle/ Ephraimille ja Manasselle: sinä olet suuri Canssa/ ja ettäs nijn suuri olet/ ei sinulla pidä oleman yxi arpa.

17:18 Mutta vuori pitä myös sinun omas oleman/ josa medzä on/ siellä perca ympärildäs/ nijn on se sinun arpas raja/ coscas ajat Cananerit pois/ joilla rauta-vaunut owat/ ja owat wäke-wät.

XVIII. Lucu

18:1 JA caicki Israelin lasten Canssa cocoisit idzens Siiloon/ ja panit seuracunnan majan/ ja maa oli heille an-nettu.

18:2 Ja oli wielä seidzemen sucucunda Israelin lapsist/ joinen perindö ei ollut jaettu.

18:3 Ja Josua sanoi Israelin lapsille: cuinga cauwan te oletta nijn joutilat/ ettet te mene ja omista maata/ jonga HERra teidän Isäin Jumala teille on andanut.

18:4 Ottacat idzellen jocaid-zesta sucucunnasta colme miestä/ lähettäxenne heitä/ menemän ja waeldaman maan läpidze/ ja ettäs kirjoi-taisit sen heidän perimisens

pitäen; ja tulkoot he sitten takaisin minun luokseni.	minun tyköni.	jälken/ ja palajaisit minun tygöni.
18:5 He jakakoot maan seitsemään osaan. Juuda pysyköön alueellaan etelässä, ja Joosefin heimo pysyköön alueellaan pohjoisessa.	18:5 Ja he jakakaan maan seitsemään osaan: Juudan pitää oleman rajallansa etelän puolella, ja Josephin huoneen pitää oleman rajallansa pohjan puolella.	18:5 Jacacat maa seidzemen osaan/ Juda pitä oleman hänen rajallans etelän puolella/ ja Josephin huonen pitää oleman hänen rajallans pohjan puolella.
18:6 Pankaa maa, ne seitsemän osaa, kirjaan ja tuokaa kirja tänne minulle, niin minä heidän teidän puolestanne arpa täällä Herran, meidän Jumalamme, edessä.	18:6 Mutta teidän pitää kirjoittaman ne seitsemän maan osaa ja tuoman tänne minun tyköni, niin minä heidän teidän arpanne tässä \Herran\ meidän Jumalamme edessä.	18:6 Mutta teidän pitää kirjoittaman ne seidzemen maan osat/ ja tuoman minun tygöni/ nijn minä heidän teidän arpan HERran meidän Jumalan edes.
18:7 Sillä leeviläisillä ei ole osuutta teidän keskuudessanne, vaan Herran pappuus on heidän perintöosansa; ja Gaad ja Ruuben ja toinen puoli Manassen sukukuntaa saivat tuolta puolelta Jordanin, idän puolelta, perintöosansa, jonka Herran palvelija Mooses heille antoi."	18:7 Sillä Leviläisillä ei ole yhtäkään osaa teidän seasanne, vaan \Herran\ pappuus on heidän perimisensä. Mutta Gad ja Ruben, ja puoli Manassen sukukuntaa ottivat osansa tuolla puolella Jordania itäisellä puolella, jonka Moses \Herran\ palvelia antoi heille.	18:7 Sillä Lewitailla ei ole yhtäkään osa teidän seasan/ vaan HERran Pappius on heidän perimisens. Mutta Gad ja Ruben/ ja puoli Manassen sucucunda otit heidän osans/ tuolla puolen Jordanin idäisellä puolella/ jonga Moses HErran palwelia andoi heille.
18:8 Niin miehet nousivat ja lähtivät; ja Joosua käski lähtevien panna kirjaan maan, sanoen: "Menkää ja kierrelkää maa ja pankaa se kirjaan ja palatkaa sitten minun luokseni, niin minä heidän teidän puolestanne arpa täällä Herran edessä Siilossa."	18:8 Niin miehet nousivat ja läksivät matkaan, ja Josua käski heitä, kuin he tahtivat mennä kirjoittamaan maata, ja sanoi: vaeltakaat maan lävitse ja kirjoittakaat se, ja tulkaat jälleen minun tyköni, ja minä heidän teidän arpanne \Herran\ edessä Silossa.	18:8 Silloin nousit ne miehet ja läxit matcaan/ ja Josua käski heitä/ cosca he tahdoit mennä kirjoittaman maata/ ja sanoi: waeldacat maan läpidze ja kirjoittacat se/ ja tulcat jällens minun tygöni/ ja minä heidän teidän arpan HERran edes Silos.
18:9 Ja miehet lähtivät, kulkiivat kautta maan ja panivat sen kirjaan kaupunki kaupungilta, seitsemänä osana, ja tulivat takaisin Joosuan luoksi Siilon leiriin.	18:9 Niin miehet läksivät ja vaelsivat maan lävitse, ja kirjoittivat sen kirjaan, seitsemään osaan, kaupunkein jälkeen, ja tulivat Siloon, Joosuan tykö leiriin.	18:9 Nijn läxit miehet ja waelsit maan läpidze/ ja kirjoitit sen kirjaan/ seidzemeen osaan/ Caupungein jälkeen/ ja tulit Siloon/ Joosuan tygö leirijn.
18:10 Ja Joosua heitti heidän puolestaan arpa Siilossa Herran edessä, ja Joosua jakoi siellä maan israelilaisille, heidän osastojensa mukaan.	18:10 Silloin heitti Josua Siilossa arvan heille \Herran\ edessä, ja Josua jakoi siinä maan Israelin lapsille, heidän osansa jälkeen.	18:10 Silloin heitti Josua Siilos arwan heille/ HERran edes/ ja jacoi sijnä maan Israelin lasten waihella/ jocaidzelle heidän osans.
18:11 Ja arpa nousi benjaminilaisten sukukunnalle, heidän	18:11 Ja BenJaminin lasten sukukunnan arpa lankesi	18:11 JA BenJaminin lasten sucucunnan arpa langeis hei-

suvuilleen; ja heidän arvalla saamansa alue oli Juudan jälkeläisten ja joosefilaisten välillä.

18:12 Heidän pohjoinen rajansa lähtee Jordanista, ja raja nousee Jerikon pohjoispuolella olevalle kukkulalle ja nousee vuoristoon, länteen päin, ja päättyy Beet-Aavenin erämaahan.

18:13 Sieltä raja kulkee Luusiin, Luusin eteläpuolella olevaan kukkulaan, se on Beeteeliin; sitten raja laskeutuu Aterot-Addariin vuoren yli, joka on alisen Beet-Hooronin eteläpuolella.

18:14 Sitten raja kaartuu ja kääntyy läntisenä rajana etelään päin siitä vuoresta, joka on vastapäätä Beet-Horonia, sen eteläpuolella, ja päättyy Kirjat-Baaliin, se on Kirjat-Jearimiin, Juudan jälkeläisten kaupunkiin. Tämä on läntinen raja.

18:15 Mutta eteläinen raja lähtee Kirjat-Jearimin laidasta, lännen puolelta, ja jatkuu Neftoahin veden lähteelle.

18:16 Sitten raja laskeutuu sen vuoren päähän, joka on vastapäätä Ben-Hinnomin laaksoa, Refaimin tasangon pohjoisessa laidassa; sieltä se laskeutuu Hinnomin laaksoon Jebusilaiskukkulan eteläpuolitse ja edelleen Roogelin lähteelle.

18:17 Sitten se kaartuu pohjoiseen päin ja jatkuu Een-Semekseen ja edelleen kivistarhoille, jotka ovat vastapäätä Adummimin solaa, ja las-

heidän sukukuntainsa jälkeeseen, ja heidän arpansa raja oli Juudan lasten ja Josephin lasten vaiheella.

18:12 Ja heidän rajansa oli pohjan kulmalla Jordanista, ja se raja menee ylöskäsin Jerihon viertä myöten pohjan puolesta, ja nousee vuorelle länteen päin, ja loppuu Be-tavenin korpeen.

18:13 Ja se raja juoksee sieltä Lutsaan, Lutsan viertä myöten lounaaseen päin, se on BetEl, ja laskee Ataraot-Adariin, mäen ohessa etelään päin alamaista BetHoronia.

18:14 Sitte laskee raja ja kääntää itsensä ympäri lännen puoleen meren kulmaan siitä mäestä, joka on BethHoronin edessä mereen päin, ja loppuu KirjatBaalin tykönä, se on KirjatJearim, Juudan lasten kaupunki. Tämä on lännenpuolinen kulma.

18:15 Mutta lounaanpuolinen kulma on KirjatJearimin äärestä, ja loppuu raja lännen puoleen, ja tulee Nephthoan lähteen tykö,

18:16 Ja laskee mäen loppuun, joka on Hinnomin lasten laakson edessä, joka on Rephaimin notkossa, pohjan puolella, ja laskee Hinnomin laaksoon Jebusilaisten viereen etelään päin, ja laskee Rogelin lähteelle,

18:17 Ja antaa itsensä pohjoisesta, ja juoksee EnSemeksen tykö, ja juoksee Geli-lotin tykö, jotka ovat ylhäällä Adummin puolessa, ja laskee Bohanin, Rubenin pojan ki-

dän sucucundains jälkeen/ ja heidän arpans raja oli Judan ja Josephin lasten waihella.

18:12 Ja heidän rajans oli pohjan culmalla Jordanin puoles ja mene ylöskäsin Jerihon wiertä myöden pohjan puolest/ ja laske wuorelle länden päin/ ja loppu Bethawenin corpeen.

18:13 Ja juoxe sieldä Lusan tygö/ Lusan wiertä myöden lounasen päin/ se on BethEl/ ja laske Atharoth Adarin tygö mäen ohes etelän päin/ alemmaisen BethHoronin ohes.

18:14 Sijtte laske ja käändä idzens ymbärins lännen puoleen meren käsin/ sijtä mäestä BethHoronin edes meren päin/ ja loppu Kiriath Baalin tykönä/ se on Kiriath Jearim Judan lasten Caupungi. Tämä on lännen puoliainen culma.

18:15 Mutta lounan puolai-nen culma on Kiriath Jearimist/ ja loppu lännen puoleen/ ja tule Nephthoahn lähten tygö.

18:16 Ja laske mäen lopust Hinnonin lasten laxon edes/ joca on Raphaimin laxos pohjan puoles/ ja laske Hinnonin laxon läpidze Jebuserein wieres etelän päin/ ja laske Rogelin lähteseen.

18:17 Ja anda idzens pohjast/ ja juoxe EnSemexen tygö/ ja juoxe Gelilothin tygö/ jotca owat ylhällä Adummin puoles/ ja laske Boha-

keutuu Boohanin, Ruubenin pojan, kiveen.	ven tykö,	nin/ Rubenin pojan kiwen tygö.
18:18 Edelleen se kulkee Aromaahan päin olevan kukkulan pohjoispuolitse ja laskeutuu Aromaalle.	18:18 Ja menee sen tasaisen kedon viertä myöten, joka on pohjaan päin, ja laskee tasaiselle kedolle,	18:18 Ja mene sen tasaisen kedon wiertä myöden/ joca on pohjan päin/ ja laske tasaiselle kedolle.
18:19 Sitten raja kulkee Beet-Hoglan kukkulan pohjoispuolitse, ja raja päättyy Suolameren pohjoiseen pohjukkaan, Jordanin eteläpäähän. Tämä on eteläinen raja.	18:19 Ja menee sitä viertä myöten, BetHoglan ohesta pohjaan päin, ja loppuu Suolaisen meren lahteen, pohjaan päin, lounaan puolella Jordania. Tämä on lounaan puolinen raja.	18:19 Ja mene sitä wiertä myöden BethHaglan ohest/ joca on pohjan päin/ ja loppu sijtä suolaisen meren lahdest pohjan päin/ lounan puolella Jordania. Tämä on lounan puoliainen raja.
18:20 Mutta idän puolella on Jordan rajana. Tämä on benjaminilaisten, heidän sukujensa, perintöosa rajoineen yltämpäri.	18:20 Mutta idänpuolinen kulma pitää Jordaniin loppuman. Tämä on Benjaminin lasten perintö heidän rajainsa ympärillä, heidän sukukuntainsa jälkeen.	18:20 Mutta idän puoliainen culma pitää Jordanijn loppuman. Tämä on Benjaminin lasten perindö heidän rajoisans ymbärins heidän sucucunnisans.
18:21 Ja benjaminilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, kaupungit ovat: Jeriko, Beet-Hogla, Eemek-Kesis,	18:21 Mutta nämät ovat Benjaminin lasten sukukunnan kaupungit heidän heimokuntainsa jälkeen: Jeriho, BetHogla, EmekKetsits;	18:21 MUTta nämät owat Benjaminin lasten sucucunnan Caupungit heidän sucucunnisans: Jeriho/ BethHogla/ EmekKeziz.
18:22 Beet-Araba, Semaraim, Beetel,	18:22 BetAraba, Zemaraim, BetEl;	18:22 BethAraba/ Zemaraim/ BethEl.
18:23 Awvim, Paara, Ofra,	18:23 Avvim, Para ja Ophra;	18:23 Awim/ Bara/ Aphra.
18:24 Kefar-Ammoni, Ofni ja Geba - kaksitoista kaupunkia kylineen;	18:24 KapharAmmoni, Ophni, ja Gaba: kaksitoistakymmentä kaupunkia kylinensä;	18:24 Nämät owat ne caxitoistakymmendä Caupungita/ kylinens.
18:25 Gibeon, Raama, Beerot,	18:25 Gibeon, Rama ja Beerot;	18:25 Gibeon/ Rama/ Beeroth.
18:26 Mispä, Kefira, Moosa,	18:26 Mitspe, Kaphira ja Moosa;	18:26 Mizpe/ Caphira/ Mosa.
18:27 Rekem, Jirpeel, Tarala,	18:27 Rekem, Jirpeel ja Tarala;	18:27 Rekem/ Jirpeel/ Thareala.
18:27 Rekem, Jirpeel, Tarala,	18:28 Zela, Eleph, ja Jebusi,	18:28 Zela/ Eleph/ ja Jebusi/ se on Jerusalem/ Gibeath Kiriath. Neljätoistakymmendä Caupungita/ kylinens. Tämä on Benjaminin lasten perimys heidän sucucunnisans.
18:28 Seela, Elef, Jebus, se on Jerusalem, Gibeat ja Kirjat - neljätoista kaupunkia kylineen. Tämä on benjaminilaisten, heidän sukujensa, perintöosa.	se on Jerusalem, GibeatKirjat, neljätoistakymmendä kaupunkia kylinensä. Tämä on Benjaminin lasten perimys heidän sukukuntainsa jälkeen.	

Joosua 19 LUKU

19:1 Toinen arpa tuli Simeonille, simeonilaisten sukukunnalle, heidän suvuillensa; ja heidän perintöosansa tuli olemaan keskellä Juudan jälkeläisten perintöosaa.

19:2 Heidän perintöosakseen tuli: Beerseba, Seba, Moolada,

19:3 Hasar-Suual, Baala, Esem,

19:4 Eltolad, Betul, Horma,

19:5 Siklag, Beet-Markabot, Hasar-Suusa,

19:6 Beet-Lebaot ja Saaruhen - kolmetoista kaupunkia kyläineen;

19:7 Ain, Rimmon, Eeter ja Aasan - neljä kaupunkia kyläineen;

19:8 sitten kaikki ne kylät, jotka ovat näiden kaupunkien ympärillä, aina Baalat-Beeriin, Etelämaan Raamaan, saakka. Tämä on simeonilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa.

19:9 Juudan jälkeläisten osasta saivat simeonilaiset perintöosansa, sillä Juudan jälkeläisille oli heidän osuutensa liian suuri; niin simeonilaiset saivat perintöosansa heidän perintöosansa keskeittä.

19:10 Kolmas arpa nousi sebulonilaisille, heidän suvuillensa, ja heidän perintöosansa alue tuli ulottumaan Saaridiin saakka.

19:11 Länteen päin nousee heidän rajansa Maralaan, koskettaa Dabbesetia ja sitä

19 LUKU

19:1 Senjälkeen lankesi toinen arpa Simeonin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen, ja heidän perintönsä oli keskellä Juudan lasten perimystä.

19:2 Ja heidän perittäväksensä tuli BeerSeba, Seba ja Molada:

19:3 HatsarSual, Bala ja Atsem;

19:4 Eltolad, Betul ja Horma;

19:5 Ziglag, Bethammarkabot ja HatsarSusa:

19:6 BetLebaot ja Saruhen: kolmetoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä;

19:7 Ain, Rimmon, Eter ja Aasan: neljä kaupunkia kyläinensä;

19:8 Siihen myös kaikki kylät, jotka ympäri näitä kaupungeita ovat, BaalatBeerin asti, ja Ramatiin, etelän puoleen. Tämä on Simeonin lasten sukukunnan perimys heidän suvuissansa,

19:9 Sillä Simeonin lasten perimys on keskellä Juudan lasten osaa; ja että Juudan lasten osa oli suurempi kuin he itse, sentähden perivät Simeonin lapset osan keskellä heidän perintöänsä.

19:10 Kolmas arpa lankesi Sebulonin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen, ja heidän perintönsä raja oli Saridiin asti.

19:11 Ja heidän rajansa astuu lännen puoleen Maralaan, ja ulottuu Dabbasetiin ja siihen ojaan, joka juoksee

XIX. Lucu

19:1 SENjälken langeis toinen arpa Simeonin lasten sucukunnalle/ heidän sucuins jälkeen/ ja heidän perindöns oli keskellä Judan lasten perimystä.

19:2 Ja heidän perittäwäxens tuli BeerSeba/ Seba/ Molada.

19:3 HazarSual/ Bala/ Azem.

19:4 Eltholad/ Bethul/ Harma.

19:5 Ziclag/ BethMarcaboth/ HazarSussa.

19:6 BethLebaoth/ Saruhen/ ne owat colmetoistakymmentä Caupungita ja heidän kyläns.

19:7 Ain/ Rimon/ Ether/ Aasan/ ne owat neljä Caupungita kylinens.

19:8 Sijhen myös caicki kylät/ cuin ymbärins näitä Caupungeita owat/ aina Baalathin/ BeerinRamathin/ etelän puoleen. Tämä on Simeonin lasten sucukunnan perimys heidän suguisans:

19:9 Sillä Simeonin lasten perimys on keskellä Judan lasten osa/ ja että Judan lasten periminen oli suurempi/ sentähden pereit Simeonin lapset osan keskellä heidän perindötäns.

19:10 COLmas arpa langeis Sebulonin lasten sucukunnalle/ heidän sucuins jälkeen: Ja heidän perimisens oli Saridin asti.

19:11 Ja astu lännen puoleen Marealaan/ ja ulottu Dabbasetiijn/ ja siihen ojaan

puroa, joka on Jokneamin itäpuolella.	Jokneamin ohitse;	joca juoxe Jacnean ohidzen.
19:12 Itään päin, auringon-nousuun päin, kääntyy raja Saaridista Kislot-Taaborin alueelle ja jatkuu Daberatiin ja nousee Jaafiaan.	19:12 Ja kääntyy Saridista itään päin auringon nousemisen puoleen, KislotTaborin rajan tykö, ja menee Dabra-tiin, ja ulottuu Japhiaan;	19:12 Ja käändä Saridist itän päin/ Cisloth Thaborin rajan saaden/ ja mene Dabrathijn/ ja ulottu Japhiaan.
19:13 Sieltä se kulkee itään päin, auringonnousuun päin, Gat-Heferiin ja Eet-Kasiniin ja jatkuu Rimmoniin, joka ulottuu Neegaan.	19:13 Ja menee sieltä itään päin lävitse Githan, Heph-erin, Ittan, Katsin, ja loppuu Rimmoniin, Mitoariin ja Ne-aan;	19:13 Ja mene sieldä itän päin läpidze Githan/ Heph-erin/ lthan/ Catzin/ ja loppu Rimonijn/ Mithoarijn ja Ne-aan.
19:14 Sitten raja kääntyy sen pohjoispuolitse Hannatoniin ja päättyy Jiftah-Eelin laaksoon.	19:14 Ja juoksee ympäri pohjan puoleen Hannatoniin päin, ja loppuu JephtaElin laaksoon;	19:14 Ja juoxe ymbärins poh-jan puolen Nathonin päin/ ja loppu JeptaElin laxoon.
19:15 Kattat, Nahalal, Simron, Jidala ja Beetlehem - kaksi-toista kaupunkia kylineen.	19:15 Kattat, Nahalal, Sim-ron, Ideala ja Betlehem: kak-sitoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä.	19:15 Catath/ Nahalal/ Sim-ron/ Jedeala ja Bethlehem. Ne owat caxitoistakymmendä Caupungita ja heidän kyläns.
19:16 Tämä on sebulonilais-ten, heidän sukujensa, perin-töosa, nämä kaupungit kyli-neen.	19:16 Tämä on Sebulonin lasten perimys heidän su-kuinsa jälkeen, nämät hei-dän kaupunkinsa ja kylänsä.	19:16 Tämä on Sebulonin lasten sucucunnan perimys heidän suguisans. Ja nämät owat heidän Caupungins ja kyläns.
19:17 Neljäs arpa tuli Isaska-rille, isaskarilaisille, heidän suvuilleen.	19:17 Neljäs arpa lankesi Isaskarin lapsille heidän su-kuinsa jälkeen.	19:17 Neljäs arpa langeis Isa-scharin lapsille/ heidän su-cuins jälken.
19:18 Ja heidän alueellaan tuli olemaan Jisreel, Kesullot, Suunem,	19:18 Ja heidän rajansa oli Jisreel, Kesullot ja Sunem;	19:18 Ja heidän rajans oli Jesreel/ Chesulloth/ Sunem.
19:19 Hafaraim, Siion, Anaha-rat,	19:19 Hapharaim, Sion ja Anaharat;	19:20 Hapharaim/ Sion/ Anaharath.
19:20 Rabbit, Kisjon, Ebes,	19:20 Rabbit, Kisjon ja Abets;	19:20 Rabbith/ Kiseon/ Abetz.
19:21 Remet, Een-Gannim, Een-Hadda ja Beet-Passes;	19:21 Remet, EnGannim, Enhadda ja BetPhatsets;	19:21 Remeth/ EnGannim/ Enhadda/ BethPhazez.
19:22 ja raja koskettaa Taa-boria, Sahasimia, Beet-Semestä, ja heidän rajansa päättyy Jordaniin - kuusitois-ta kaupunkia kylineen.	19:22 Ja ulottuu Taboriin, Sahatsimaan, ja BetSemek-seen, ja hänen loppunsa ovat Jordanin tykönä: kuusitois-takymmentä kaupunkia ky-linensä.	19:22 Ja ulottu Thaborijn/ Sahatzimaan/ BethSemexeen/ ja hänen loppuns owat Jor-danin tykönä/ cuusitoista-kymmendä Caupungita ky-linens.
19:23 Tämä on isaskarilaisten sukukunnan, heidän sukujen-sa, perintöosa, kaupungit ky-	19:23 Tämä on Isaskarin las-ten sukukunnan perimys, kaupungit ja kylät heidän sukuinsa jälkeen.	19:23 Tämä on Isascharin lasten sucucunnan perimys/ Caupungit ja kylät heidän

lineen.

19:24 Viides arpa tuli asserilaisten sukukunnalle, heidän suvuillensa.

19:25 Ja heidän alueellaan tuli olemaan Helkat, Hali, Beten ja Aksaf,

19:26 Alammelek, Amad ja Misal; ja länessä raja koskettaa Karmelia ja SihorLibnatia,

19:27 kääntyy sitten aurinnousuun päin BeetDaagoniin ja koskettaa Sebulonia ja Jiftah-Eelin laaksoa pohjoisessa, Beet-Eemekiä ja Negieliä ja jatkuu Kaabulin pohjoispuolitse

19:28 Ebroniin, Rehobiin, Hammoniin ja Kaanaan, aina suureen Siidoniin saakka.

19:29 Sitten raja kääntyy Raamaan ja menee Tyyron varustettuun kaupunkiin saakka; sitten raja kääntyy Hossaan ja päättyy mereen, Heebelistä Aksibiin.

19:30 Umma, Afek ja Rehob - kaksikymmentä kaksi kaupunkia kylineen.

19:31 Tämä on asserilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa, nämä kaupungit kylineen.

19:32 Kuudes arpa tuli naftalilaisille, naftalilaisten suvuille.

19:33 Ja heidän rajansa tuli kulkemaan Heelefistä, Saananimin tammesta, Adami-Nekebin ja Jabneelin kautta Lakkumiin asti ja päättyy Jordaniin.

19:34 Ja raja kääntyy länteen päin Asnot-Taaboriin ja jatkuu sieltä Hukkokiin ja koskettaa

19:24 Viides arpa lankesi Asserin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen,

19:25 Ja heidän rajansa oli Helkat, Hali, Beten ja Ak-saph;

19:26 Allammelek, Amead ja Miseal, ja ulottuu Karmeliin länteen päin, ja SihorLibnatiin;

19:27 Ja kääntyy auringon nousemista käsin BetDagonia vastaan, ja ulottuu Sebuloniin ja Jephtahelin laaksoon pohjan puoleen, BetEmekiin ja Negieliin, ja loppuu Kabulin tykönä vasemmalla puolella;

19:28 Ja Ebroniin, Rehobiin, Hammoniin ja Kanaan, aina isoon Sidoniin asti.

19:29 Ja kääntyy raja Raman puoleen, aina vahvaan kaupunkiin Zoriin asti, ja palajaa Hossaan päin, ja loppuu meren tykönä nuuraa myöten Aksibin tykö;

19:30 Umma, Aphek ja Rehob: kaksikolmattakymmentä kaupunkia kylinensä.

19:31 Tämä on Asserin lasten sukukunnan perimys heidän sukuinsa jälkeen, ne kaupungit ja heidän kylänsä.

19:32 Kuudes arpa lankesi Naphtalin lapsille heidän sukunsa jälkeen.

19:33 Ja heidän rajansa oli Helephistä, Elon Zananimin lävitse, Adami, Nekeb, JabneEl, Lakkumiin asti ja loppuu Jordaniin.

19:34 Ja raja kääntyy lännen puoleen AsnotTaborin tykö, ja tulee sieltä hamaan Huk-

suguisans.

19:24 Wlides arpa langeis Asserin lasten sucucunnalle/ heidän sucucunnisans.

19:25 Ja heidän rajans oli Helcath/ Hali/ Bethen/ Ah-saph.

19:26 AlaMelech/ Amead/ Miseal/ ja ulottu Carmelin meren tygö/ ja SihorLibnatiijn.

19:27 Ja käändä itän käsin BethDagonia wastan/ ja ulottu Sebulonijn/ ja Jephtahelin laxoon pohjan puoleen/ BethEmekijn/ Negielijn/ ja loppu Cabulin tykönä wasemalla puolella.

19:28 Ja Ebronijn/ Rehobijn/ Hamonijn/ Kanaan aina siihen isoin Sidonijn.

19:29 Ja käändä Raman puoleen/ aina siihen wahwan Caupungijn Zorijn/ ja palaja Hossan päin/ ja loppu meren tykönä nuora myöden Achsibin tygö.

19:30 Uma/ Aphek/ Rehob/ caxicolmattakymmendä Caupungita kylinens.

19:31 Tämä on Asserin lasten sucucunnan perimys heidän suguisans/ Caupungit ja kylät.

19:32 CUudes arpa langeis Nephtalin lapsille heidän suguisans.

19:33 Ja heidän rajans oli Heleph/ Elon/ Zananim läpidze/ Adami/ Nekeb/ JabneEl/ Lacumin asti/ ja loppu Jordaniijn.

19:34 Ja käändä lännen puoleen/ Asnoth Thaborin tygö/ ja tule sieldä haman Hucokin

etelässä Sebulonia, lännessä Asseria ja idässä Juudaa Jordanin luona.	kokiin, ja ulottuu etelästä Sebuloniin ja lännessä Asseriin ja Juudaan asti Jordanin tykö auringon ylenemisen puoleen.	ja ulottu etelästä Sabulonijn/ ja lännessä Asserijn/ Judan asti Jordanin tykö idän puoleen.
19:35 Varustettuja kaupunkeja ovat: Siddim, Seer, Hammat, Rakkat, Kinneret,	19:35 Ja vahvat kaupungit ovat: Ziddim, Zer, Hammat, Rakkat ja Kinneret,	19:35 Ja hänellä ovat vahvat Caupungit/ Zidim/ Zer/ Hamath/ Racath/ Cinnareth.
19:36 Adama, Raama, Haasor,	19:36 Adama, Rama ja Haasor,	19:36 Adama/ Rama/ Hazor.
19:37 Kedes, Edrei, Een-Haasor,	19:37 Kedes, Edrei ja Enhasor,	19:37 Kedes/ Edrei/ Enhazor.
19:38 Jireon, Migdal-Eel, Horem, Beet-Anat ja Beet-Semes - yhdeksäntoista kaupunkia kylineen.	19:38 Jireon, MigdalEl, Harem, BetAnat ja BetSemes: yhdeksäntoistakymmentä kaupunkia kylinensä.	19:38 Jereon/ MigdalEl/ Harem/ BethAnath/ BethSames/ yhdeksäntoistakymmentä Caupungita kylinens.
19:39 Tämä on naftalilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa, kaupungit kylineen.	19:39 Tämä on Naphtalin lasten sukukunnan perimys heidän suvuissansa, kaupungit ja kylät.	19:39 Tämä on Nephtalin lasten sukukunnan perimys heidän suguisans/ Caupungit ja kylät.
19:40 Seitsemäs arpa tuli daanilaisten sukukunnalle, heidän suvuilleen.	19:40 Seitsemäs arpa lankesi Danin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen.	19:40 SEidzemes arpa langeis Danin lasten sugulle heidän suguisans.
19:41 Heidän perintöosansa alueella tuli olemaan Sora, Estaol, lir-Semes,	19:41 Ja raja heidän perimestänsä oli Sorea, Estaol ja Irsemes,	19:41 Ja raja heidän perimestänsä oli Sarea/ Estaol/ Irsames.
19:42 Saalabbin, Aijalon, Jitla,	19:42 Saalabbin, Ajalon ja Jitla,	19:42 Saalabin/ Ajalon/ Jethla.
19:43 Eelon, Timna, Ekron,	19:43 Elon, Timnata ja Ekron,	19:43 Elon/ Timnatha/ Ecron.
19:44 Elteke, Gibbeton, Baalat,	19:44 Elteke, Gibbeton ja Baalat,	19:44 Eltheke/ Gibethon/ Baalath.
19:45 Jehud, Bene-Berak, Gat-Rimmon,	19:45 Jehut, BeneBarak ja GatRimmon,	19:45 Jehud/ BneBarac/ GatRimon.
19:46 Mee-Jarkon ja Rakkon, ynnä Jaafoon päin oleva alue.	19:46 Mehajarkon ja Rakkon, sen rajan kanssa Japhoa vastaan;	19:46 Mejarcon/ Racon sen rajan cansa Japhoa vastaan.
19:47 Mutta daanilaisten alue joutui heiltä pois. Niin daanilaiset lähtivät ja taistelivat Lesemiä vastaan ja valloittivat sen ja surmasivat miekan terällä sen asukkaat ja ottivat sen omaksensa ja asettuivat sinne. Ja he antoivat Lesemille nimen Daan, isänsä Daanin mukaan.	19:47 Ja siellä loppuu Danin lasten raja. Ja Danin lapset nousivat ja sotivat Lesemiä vastaan, ja voittivat sen ja löivät sen miekan terällä, omistivat sen ja asuivat siinä, ja kutsuivat Lesemin Daniksi, isänsä Danin nimeltä.	19:47 Ja siellä loppu Danin lasten raja/ ja Danin lapset nousit ja sodeit Lesemi vastaan/ ja voitit sen ja löit miekan terällä/ omistit sen ja asuit sijnä/ ja cudzuit sen Dan heidän isänsä nimeldä.

19:48 Tämä on daanilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa, nämä kaupungit kylineen.

19:49 Kun israelilaiset olivat saaneet jaetuksi maan sen rajoja myöten, antoivat he Joosualle, Nuunin pojalle, perintöosan keskuudessaan.

19:50 Herran käskyn mukaisesti he antoivat hänelle sen kaupungin, jota hän pyysi, Timnat-Serahin Efraimin vuoristossa. Ja hän rakensi uudestaan kaupungin ja asettui sinne.

19:51 Nämä ovat ne perintöosat, jotka pappi Eleasar ja Joosua, Nuunin poika, ja israelilaisten sukukuntien perhekunta-päämiehet jakoivat arvalla Siilossa Herran edessä, ilmestysmajan ovella. Niin he lopettivat maan jakamisen.

Joosua 20 LUKU

20:1 Silloin Herra puhui Joosualle sanoen:

20:2 "Puhu israelilaisille ja sano: Määrätkää itsellenne ne turvakaupungit, joista minä olen puhunut teille Mooseksen kautta,

20:3 että niihin voisi paeta tappaja, joka tapaturmaisesti, tahtomattaan, on jonkun surmannut; ja olkoot ne teillä turvapaikkoina verenkostajalta.

20:4 Ja kun joku pakenee johonkin näistä kaupungeista, pysähtyköön hän kaupungin portin ovelle ja kertokoon asiansa sen kaupungin vanhimmille; he korjatkoot hänet luoksensa kaupunkiin ja anta-

19:48 Tämä on Danin lasten sukukunnan perintö heidän suvuissansa, nämät kaupungit ja niiden kylät.

19:49 Ja kuin he olivat lakanneet jakamasta maata rajoinensa, antoivat Israelin lapset Josuualle Nunin pojalle perinnön heidän seassansa,

19:50 Ja antoivat hänelle \Herran\ käskyn jälkeen sen kaupungin, jota hän anoi, joka oli TimnatSera Ephraimin vuorella; siellä hän rakensi kaupungin ja asui siinä.

19:51 Nämät ovat ne perimiset, jotka pappi Eleasar ja Josua Nunin poika ja ylimmäiset Israelin lasten sukukuntain isistä arvalla jakoivat Silossa \Herran\ edessä, seurakunnan majan oven tykönä; ja niin lopettivat maan jakamisen.

20 LUKU

20:1 Ja \Herra\ puhui Joosualle ja sanoi:

20:2 Puhu Israelin lapsille, sanoen: asettakaat teille muutamia vapaakaupungeita, joista minä teille puhuin Mooseksen kautta,

20:3 Että sinne sais paeta miehentappaja, joka jonkun lyö tapaturmaisesti ja tietämättä, että he teidän seasanne olisivat vapaat verenkostajalta.

20:4 Ja joka pakenee johonkuhun niistä kaupungeista, hänen pitää seisoman ulkona kaupungin portin edessä ja jutteleman vanhinten edessä syynsä, niin pitää heidän ottaman hänen kaupunkiin tykönsä ja antaman

19:48 Tämä on Danin lasten sucucunnan perindö/ heidän suguisans/ Caupungit ja kylät.

19:49 JA cosca he olit laccannet jacamast maata rajoinens/ annoit Israelin lapset Josuualle Nunin pojalle perinnön heidän seasans.

19:50 Ja annoit hänelle HERRan käskyn jälken sen Caupungin jota hän anoi/ joca oli TimnathSerah Ephraimin vuorella/ siellä hän rakensi Caupungin/ ja asui sijnä.

19:51 NÄmät owat ne perimiset/ jotca Pappi Eleazar/ ja Josua Nunin poica/ ja ylimmäiset Isistä sucuin seasta arwalla jagoit Israelin lapsille Silos HERRan edes/ seuracunnan majan owen tykönä/ ja nijn lopetit maan jacamisen.

XX. Lucu

20:1 JA HERRa puhui Josuualle/ ja sanoi:

20:2 Sano Israelin lapsille: asettacat teidän seasan muutamita wapaita Caupungeita/ joista minä teille puhuin Mosexen cautta.

20:3 Että sinne sais paeta miehentappaja/ joca jongun löy tapaturmast ja tietämät/ että he teidän seasan olisit wapat weren costajalda.

20:4 Ja joca johonguun nijstä Caupungeista pakene/ hänen pitä seisoman ulcona Caupungin portin edes/ ja jutteleman wanhinden edes hänen syyns/ nijn pitä heidän ottaman hänen Caupungijn hei-

koot hänelle paikan, jossa hän saa asua heidän luonansa.

20:5 Ja jos verenkostaja ajaa häntä takaa, älkööt he luovuttako tappajaa hänen käsiinsä, koska hän tahtomattaan tappoi lähimmäisensä, häntä ennestään vihaamatta.

20:6 Ja asukoon hän siinä kaupungissa, kunnes on ollut kansan tuomittavana, ja silloisen ylimmäisen papin kuolemaan saakka; sitten tappaja tulkoon taas takaisin omaan kaupunkiinsa ja kotiinsa, kaupunkiin, josta oli paennut."

20:7 Niin he pyhittivät sitä varten Kedeksen Galileasta, Naftalin vuoristosta, Sikemin Efraimin vuoristosta ja KirjatArban, se on Hebronin, Juudan vuoristosta.

20:8 Ja tuolta puolelta Jerikon Jordanin, idän puolelta, he määräsivät Ruubenin sukukunnasta Beserin erämaasta, ylätasangolta, ja Gaadin sukukunnasta Raamotin, Gileadista, ja Manassen sukukunnasta Goolanin, Baasanista.

20:9 Nämä ovat ne kaupungit, jotka asetettiin kaikille israelilaisille ja heidän keskuudessaan asuville muukalaisille sitä varten, että niihin voisi paeta jokainen, joka tapaturmaisesti oli jonkun surmannut, eikä hänen tarvitsisi kuolla verenkostajan käden kautta, ennenkuin oli ollut kansan tuomittavana.

hänelle siaan, asuaksensa heidän tykönänsä.

20:5 Ja kuin verenkostaja ajaa häntä takaa, ei heidän pidä antaman miehentappajaa hänen käsiinsä, että hän tietämättä löi lähimmäisensä ja ei ollut ennen vainoa hänen välillänsä.

20:6 Niin asukaan hän siinä kaupungissa, siihenasti kuin hän seisoo seurakunnan oikeuden edessä, ylimmäisen papin kuolemaan asti, joka siihen aikaan on; sitte pitää miehentappajan palaaman ja tuleman kaupunkiinsa ja huoneeseensa, kaupunkiin, josta hän pakeni.

20:7 Niin he pyhittivät Kedeksen Galileassa Naphtalin vuorella, ja Sikemin Ephraimin vuorella, ja KirjatArban, se on Hebronin, Juudan vuorella;

20:8 Ja tuolla puolella Jordania, Jerihon kohdalla itään päin, antoivat he Beserin, korvessa lakiolla kedolla, Rubenin sukukunnasta, ja Ramotin Gileadissa Gadin sukukunnasta ja Golanin Basanissa Manassen sukukunnasta.

20:9 Nämät olivat ne kaupungit, jotka asetettiin kaikille Israelin lapsille ja muukalaisille, jotka heidän seasansa asuivat, että sinne piti pakeneman jokainen joka jonkun tapaturmaisesti löi, ettei hän kuolisi verenkostajan käden kautta, siihenasti että hän seisoi seurakunnan edessä.

dän tygöns/ ja andaman hänelle sia/ asuaxens heidän tykönänsä.

20:5 Ja cosca werencostaja aja händä taca/ ei heidän pidä andaman miehentappajata hänen käsijns/ että hän tapaturmast ja tietämät löi hänen lähimmäisens/ ja ei ollut ennen waino heidän wälillänsä.

20:6 Nijn asucan hän sijnä Caupungis/ siihenasti cuin hän seiso cocouxen oikeuden edes/ ylimmäisen Papin cuoleman asti/ joca siihen aican on/ sijtte pitä miehentappajan palajaman Caupungijns ja huoneseens/ Caupungijn josta hän ennen pakeni.

20:7 Nijn he pyhitit Kedexen Galileas Nephtalin vuorella/ ja Sechem Ephraimin vuorella ja Kiriath Arban/ se on Hebron/ Judan vuorella.

20:8 Ja tuolla puolen Jordanin/ cusa Jeriho on itän päin/ annoit he Beserin corwes lakiolla kedolla/ Rubenin sucucunnasta/ ja Ramothin Gileadis/ Gadin sucucunnasta/ ja Golanin Basanis Manassen sucucunnasta.

20:9 Nämät olit ne Caupungit/ jotca asetettin caikille Israelin lapsille/ ja muucalaisille/ jotca heidän seasans asuit/ että sinne piti pakeneman/ joca jongun tapaturmast löi/ ettei hän cuolis werencostajan käden cautta/ siihenasti että hän seisoi cocouxen edes.

Joosua 21 LUKU

21:1 Leeviläisten perhekunta-päämiehet astuivat pappi Eleasarin ja Joosuan, Nuunin pojan, eteen ja israelilaisten sukukuntien perhekunta-päämiesten eteen

21:2 ja puhuivat heille Siilossa Kanaanin maassa, sanoen: "Herra käski Mooseksen kautta antaa meille kaupunkeja asuaksemme ja niiden laidunmaat karjaamme varten."

21:3 Niin israelilaiset antoivat leeviläisille perintöosastaan Herran käskyn mukaan nämä kaupungit laidunmaineen:

21:4 Arpa tuli kehatilaisten suvuille niin, että leeviläisistä pappi Aaronin jälkeläiset saivat arvalla Juudan sukukunnalta, Simeonin sukukunnalta ja Benjaminin sukukunnalta kolmetoista kaupunkia.

21:5 Mutta muut kehatilaiset saivat arvalla Efraimin sukukunnan suvuilta, Daanin sukukunnalta ja toiselta puolelta Manassen sukukuntaa kymmenen kaupunkia.

21:6 Geersonilaiset saivat arvalla Isaskarin sukukunnan suvuilta, Asserin sukukunnalta ja Naftalin sukukunnalta, sekä toiselta puolelta Manassen sukukuntaa Baasanista, kolmetoista kaupunkia.

21:7 Merarilaiset, heidän sukusansa, saivat Ruubenin sukukunnalta, Gaadin sukukunnalta ja Sebulonin sukukunnalta kaksitoista kaupunkia.

21:8 Israelilaiset antoivat ar-

21 LUKU

21:1 Niin menivät Leeviläisten ylimmäiset isät papin Eleasarin ja Josuan Nunin pojan eteen, ja ylimmäisten isäin eteen Israelin lasten sukukunnissa,

21:2 Ja puhuttelivat heitä Silossa Kanaanin maalla ja sanoivat: \Herra\ käski Mooseksen kautta antaa meille kaupunkeita asuaksemme, ja niiden esikaupungit meidän karjallemme.

21:3 Niin antoivat Israelin lapset Leviläisille perinnöstänsä, \Herran\ käskyn jälkeen, nämät kaupungit esikaupunkeinensa:

21:4 Ja arpa lankesi Kahatilaisten sukukunnille: ja papin Aaronin lapset Leviläisistä saivat arvalla Juudan sukukunnalta, Simeonin sukukunnalta ja Benjaminin sukukunnalta kolmetoista kaupunkia.

21:5 Vaan muille Kahatin lapsille tuli arvalla Efraimin sukukunnalta, Danin sukukunnalta ja puolelta Manassen sukukunnalta kymmenen kaupunkia.

21:6 Gersonin lapsille tuli arvalla Isaskarin sukukunnalta, Asserin sukukunnalta, Naphtalin sukukunnalta ja puolelta Manassen sukukunnalta Basanissa kolmetoista kaupunkia.

21:7 Merarin lapset sukuinsa jälkeen saivat Rubenin sukukunnalta, Gadin sukukunnalta ja Zebulonin sukukunnalta kaksitoista kaupunkia.

21:8 Ja niin antoivat Israelin

XXI. Lucu

21:1 Nlin menit ylimmäiset Isät Lewitain seast/ Papin Eleazarin/ ja Josuan Nunin pojan eteen/ ja ylimmäisten Isäin eteen/ Israelin lasten sucuin seast.

21:2 Ja puhuttelit heitä Silos Canaan maalla/ ja sanoit: HERra käski Mosexen cautta anda meille Caupungeita asuaxem/ ja esicaupungeita meidän carjallem.

21:3 Nijn annoit Israelin lapset Lewitaille heidän perinnöstäns HERran käskyn jälkeen/ nämät Caupungit esicaupungeinens.

21:4 Ja arpa langeis Cahatiterein sucucunnalle/ ja Papin Aaronin lapset Lewitaista sait colmetoistakymmendä Caupungita arwalla/ Judan sucucunnalda/ Simeonin sucucunnalda/ ja Benjaminin sucucunnalda.

21:5 Waan muille Cahathin lapsille tuli sijtä sugusta kymmenen Caupungita arwalla/ Ephraimin sucucunnalda/ Danin sucucunnalda/ ja puolelda Manassen sucucunnalda.

21:6 Gersonin lapsille tuli colmetoistakymmendä Caupungita arwalla Isascharin sucucunnalda/ Asserin sucucunnalda/ Nephtalin sucucunnalda/ ja puolelda Manassen sucucunnalda Basanis.

21:7 Merarin lapset sait caxitoistakymmendä Caupungita Rubenin sucucunnalda/ Gadin sucucunnalda/ ja Zebulonin sucucunnalda.

21:8 JA nijn annoit Israelin

valla leeviläisille nämä kaupungit laidunmaineen, niinkuin Herra oli Mooseksen kautta käsenyt.	lapset Leviläisille arvalla nämät kaupungit esikaupunkeinensa, niinkuin \Herra\ Mooseksen kautta käsenyt oli.	lapset Lewitaille arvalla nämät Caupungit esicaupunkeinens/ cuin HERra Mosexen cautta käsenyt oli.
21:9 Juudan jälkeläisten sukukunnasta ja simeonilaisten sukukunnasta annettiin nämä nimeltä mainitut kaupungit:	21:9 Juudan lasten sukukunnalta ja Simeonin lasten sukukunnalta annettiin nämät kaupungit, jotka he nimittivät nimeltänsä,	21:9 Judan lasten sucucunnalda/ ja Simeonin lasten sucucunnalda annettiin nämät Caupungit/ jotca he nimitit heidän nimeldäns.
21:10 Leevin jälkeläisiin, kehatilaisten sukuihin, kuuluville Aaronin jälkeläisille, sillä heille tuli arpa ensin,	21:10 Aaronin pojille Kahatilaisten suvusta Levin pojista; sillä ensimmäinen arpa oli heidän.	21:10 Aaronin laasille Cahatiterein sugusta Lewin pojista: sillä ensimmäinen arpa oli heidän.
21:11 annettiin Kirjat-Arba, anakilaisten kantaisän Arban kaupunki, se on Hebron, Juudan vuoristosta, ympärillä olevine laidunmaineen.	21:11 Niin antoivat he heille KirjatArban, (Arba oli Enakin isä), se on Hebron, Juudan vuorella, ja esikaupungit ympäristöltä.	21:11 Nijn annoit he heille Kiriath Arban/ joca Enakim Isän oli/ se on Hebron Judan vuorella/ ymbäristöldä esicaupungeinens.
21:12 Mutta kaupungin pellotomaat kylineen annettiin Kaalebille, Jefunnen pojalle, perintömaaksi.	21:12 Mutta kaupungin pellon kylinensä antoivat he Kaalebille Jephunnen pojalle perinnöksi.	21:12 Waan Caupungin pellon kylinens/ annoit he Calebille Jephunnen pojalle perinnöxi.
21:13 Pappi Aaronin jälkeläisille annettiin tappajan turvakaupunki Hebron laidunmaineen, Libna laidunmaineen,	21:13 Niin antoivat he papin Aaronin lapsille miehentappajain vapaakaupungin Hebronin esikaupunkeinensa ja Libnan esikaupunkeinensa,	21:13 Nijn annoit he Papin Aaronin lapsille miehentappaitten wapan Caupungin Hebronin esicaupungeinens/ ja Libnan esicaupungeinens.
21:14 Jattir laidunmaineen, Estemoa laidunmaineen,	21:14 Jatirin esikaupunkeinensa ja Estmoan esikaupunkeinensa,	21:14 Jathirin esicaupungeinens ja Estmoan esicaupungeinens.
21:15 Hoolon laidunmaineen, Debir laidunmaineen,	21:15 Holonin esikaupunkeinensa ja Debirin esikaupunkeinensa,	21:15 Holonin esicaupungeinens ja Debirin esicaupungeinens.
21:16 Ain laidunmaineen, Jutta laidunmaineen ja Beet-Semes laidunmaineen - yhdeksän kaupunkia näistä kahdesta sukukunnasta;	21:16 Ain esikaupunkeinensa, Juttan esikaupunkeinensa ja BetSemeksen esikaupunkeinensa: yhdeksän kaupunkia niiltä kahdelta sukukunnalta;	21:16 Ain esicaupungeinens/ Jutan esicaupungeinens/ BethSemexen esicaupungeinens/ yhdexän Caupungita cahdelda sucucunnalda.
21:17 ja Benjaminin sukukunnasta Gibeon laidunmaineen, Geba laidunmaineen,	21:17 BenJaminin sukukunnalta Gibeonin esikaupunkeinensa ja Geban esikaupunkeinensa,	21:17 BenJaminin sucucunnalda annoit he neljä Caupungita/ Gibeonin esicaupungeinens ja Geban esicaupungeinens.
21:18 Anatot laidunmaineen ja Almon laidunmaineen -	21:18 Anatotin esikaupunkeinensa ja Almonin esikaupunkeinensa: neljä kaupun-	21:18 Anatothin esicaupungeinens/ ja Almonin esi-

neljä kaupunkia.	21:19 Aaronin jälkeläisten, pappien, kaupunkeja oli kaikkiaan kolmetoista kaupunkia laidunmaineen.	21:19 Kaikki pappein Aaronin poikain kaupungit olivat kolmetoistakymmentä ja niiden esikaupungit.	caupungeinens.
21:20 Muut leeviläisiin kuuluvat kehatilaisten suvut, muut kehatilaiset, saivat arvalla Ephraimin sukukunnalta seuraavat kaupungit:	21:20 Muut Kahatin lasten sukukunnat, Leviläiset, Kahatin sikiät saivat kaupunkia arvallansa Ephraimin sukukunnalta.	21:20 Mutta muut Kahatin lasten sukukunnat, Leviläiset, Kahatin sikiät saivat kaupunkia arvallansa Ephraimin sukukunnalta.	21:20 Nijn että caicki Papin Aaronin lasten Caupungit olit colmetoistakymmendä esicaupungeinens.
21:21 heille annettiin tappajan turvakaupunki Sikem laidunmaineen Ephraimin vuoristosta, Geser laidunmaineen,	21:21 Ja he antoivat heille miehentappajan vapaakaupungin Sikemin esikaupunkienensa Ephraimin vuorella ja Getserin esikaupunkienensa,	21:21 Ja he antoivat heille miehentappajien vapaakaupungin/ Sechemin esikaupunkienensa Ephraimin vuorella/ ja Geserin esicaupungeinens.	21:21 Ja he annoit heille miehentappajien wapan Caupungin/ Sechemin esicaupungeinens Ephraimin vuorella/ ja Geserin esicaupungeinens.
21:22 Kibsaim laidunmaineen, Beet-Hooron laidunmaineen - neljä kaupunkia;	21:22 Kibtsaimin esikaupunkienensa ja BethHoronin esikaupunkienensa: neljä kaupunkia;	21:22 Kibzaimin esicaupungeinens ja BethHoronin esicaupungeinens.	21:22 Kibzaimin esicaupungeinens ja BethHoronin esicaupungeinens.
21:23 ja Daanin sukukunnasta Elteke laidunmaineen, Gibbeton laidunmaineen,	21:23 Ja Danin sukukunnalta Elteken esikaupunkienensa ja Gibtonin esikaupunkienensa,	21:23 Danin sucucunnalda neljä Caupungita/ Eltheken esicaupungeinens ja Gibton esicaupungeinens.	21:23 Danin sucucunnalda neljä Caupungita/ Eltheken esicaupungeinens ja Gibton esicaupungeinens.
21:24 Aijalon laidunmaineen ja Gat-Rimmon laidunmaineen - neljä kaupunkia,	21:24 Ajalonin esikaupunkienensa, GatRimmonin esikaupunkienensa: neljä kaupunkia;	21:24 Ajalonin esicaupungeinens ja GathRimonin esicaupungeinens.	21:24 Ajalonin esicaupungeinens ja GathRimonin esicaupungeinens.
21:25 ja toisesta puolesta Manassen sukukuntaa Taanak laidunmaineen ja Gat-Rimmon laidunmaineen - kaksi kaupunkia.	21:25 Puolelta Manassen sukukunnalta Thaanakin esikaupunkienensa ja Gat-Rimmonin esikaupunkienensa: kaksi kaupunkia.	21:25 Puolelta Manassen sucucunnalda caxi Caupungita/ Thaenakin esicaupungeinens ja GathRimonin esicaupungeinens.	21:25 Puolelta Manassen sucucunnalda caxi Caupungita/ Thaenakin esicaupungeinens ja GathRimonin esicaupungeinens.
21:26 Näiden muiden kehatilaisten sukujen kaupunkeja laidunmaineen oli kaikkiaan kymmenen.	21:26 Kaikki muiden Kahatin lasten sukukuntain kaupungit olivat kymmenen ja niiden esikaupungit.	21:26 Nijn että caickein muiden Cahatin lasten sucucunnaldan Caupungeit olit kymmenen esicaupungeinens.	21:26 Nijn että caickein muiden Cahatin lasten sucucunnaldan Caupungeit olit kymmenen esicaupungeinens.
21:27 Leeviläisten sukuihin kuuluvat geersonilaiset saivat toiselta puolelta Manassen sukukuntaa tappajan turvakaupungin Goolanin laidunmaineen Baasanista ja Beesteran laidunmaineen - kaksi kaupunkia;	21:27 Gersonin lapsille Leviläisten sukukunnasta annettiin puolelta Manassen sukukunnalta miehentappajan vapaakaupunki Golan Basanissa esikaupunkienensa ja Beestera esikaupunkienensa: kaksi kaupunkia;	21:27 Gersonin lasten Lewitain sugusta annettiin puolelta Manassen sucucunnalda/ caxi Caupungita/ miehentappajien wapa Caupungi/ Golan Basanis esicaupungeinens/ ja BeestHera esicaupungeinens.	21:27 Gersonin lasten Lewitain sugusta annettiin puolelta Manassen sucucunnalda/ caxi Caupungita/ miehentappajien wapa Caupungi/ Golan Basanis esicaupungeinens/ ja BeestHera esicaupungeinens.
21:28 ja Isaskarin sukukunnalta Kisjonin laidunmaineen, Daberatin laidunmaineen,	21:28 Isaskarin sukukunnalta Kisjon esikaupunkienensa, Dabrat esikaupunkien-	21:28 Isascharin lasten sucucunnalda neljä Caupungita/ Kisjon esicaupungeinens/ ja	21:28 Isascharin lasten sucucunnalda neljä Caupungita/ Kisjon esicaupungeinens/ ja

	sa,	Dabrath esicaupungeinens.
21:29 Jarmutin laidunmaineen ja Een-Gannimin laidunmaineen - neljä kaupunkia;	21:29 Jarmut esikaupunkeinensa ja EnGannim esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia;	21:29 Jarmuth esicaupungeinens/ ja EnGannim esicaupungeinens.
21:30 ja Asserin sukukunnalta Misalin laidunmaineen, Abdonin laidunmaineen,	21:30 Asserin sukukunnalta Miseal esikaupunkeinensa, Abdon esikaupunkeinensa,	21:30 Asserin sucucunnalda neljä Caupungita/ Miseal esicaupungeinens/ ja Abdon esicaupungeinens.
21:31 Helkatin laidunmaineen ja Rehobin laidunmaineen - neljä kaupunkia;	21:31 Helkat esikaupunkeinensa ja Rehob esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia;	21:31 Helcath esicaupungeinens ja Rehob esicaupungeinens.
21:32 ja Naftalin sukukunnalta tappajan turvakaupungin Kedeksen laidunmaineen Galileasta, Hammot-Doorin laidunmaineen ja Kartanin laidunmaineen - kolme kaupunkia.	21:32 Naphtalin sukukunnalta miehentappajan vapaakaupunki Gedes Galileassa esikaupunkeinensa ja HammotDor esikaupunkeinensa, Kartan esikaupunkeinensa: kolme kaupunkia.	21:32 Nephtalin sucucunnalda colme Caupungita/ miehentappaitten wapa Caupungi Kedes Galileas esicaupungeinens/ HamothDor esicaupungeinens/ Carthan esicaupungeinens.
21:33 Geersonilaisten, heidän sukujensa, kaupunkeja oli kaikkiaan kolmetoista kaupunkia laidunmaineen.	21:33 Kaikki Gersonilaisten sukukuntain kaupungit olivat kolmetoistakymmentä ja niiden esikaupungit.	21:33 Nijn että caicki Gersoniterin sucucunnan Caupungit olit colmetoistakymmentä esicaupungeinens.
21:34 Muut leeviläisiin kuuluivat merarilaisten suvut saivat Sebulonin sukukunnalta Jokneamin laidunmaineen, Kartan laidunmaineen,	21:34 Merarin lapsille, toisille Leviläisille, annettiin Sebulonin sukukunnalta Jokneam esikaupunkeinensa ja Kartta esikaupunkeinensa,	21:34 Merarin lapsille nijlle toisille Lewitaille annettiin Sebulonin sucucunnalda/ neljä Caupungita/ Jacneam esicaupungeinens/ ja Cartha esicaupungeinens.
21:35 Dimnan laidunmaineen, Nahalalin laidunmaineen - neljä kaupunkia;	21:35 Dimna esikaupunkeinensa, Nahalal esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia,	21:35 Dimna esicaupungeinens ja Nahalal esicaupungeinens.
21:36 ja Ruubenin sukukunnalta Beserin laidunmaineen, Jahaan laidunmaineen,	21:36 Rubenin sukukunnalta Betser esikaupunkeinensa ja Jaksa esikaupunkeinensa,	21:36 Rubenin sucucunnalda neljä Caupungita/ Bezer esicaupungeinens ja Jahza esicaupungeinens.
21:37 Kedemotin laidunmaineen ja Meefaatin laidunmaineen - neljä kaupunkia;	21:37 Kedemot esikaupunkeinensa ja Mephaat esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia;	21:37 Kedemoth esicaupungeinens ja Mephaath esicaupungeinens.
21:38 ja Gaadin sukukunnalta tappajan turvakaupungin Raamotin laidunmaineen Gileadista ja Mahanaimin laidunmaineen,	21:38 Gadin sukukunnalta miehentappajan vapaakaupunki Ramot Gileadissa esikaupunkeinensa ja Mahanaim esikaupunkeinensa,	21:38 Gadin sucucunnalda neljä Caupungita/ miehentappaitten wapa Caupungi/ Ramoth Gileadis esicaupungeinens ja Mahanaim esicaupungeinens.

21:39 Hesbonin laidunma-
neen ja Jaeserin laidunmai-
neen - yhteensä neljä kau-
punkia.

21:40 Niitä kaupunkeja, jotka
nämä muut leeviläisten sukui-
hin kuuluvat merarilaiset, hei-
dän sukunsa, saivat arvalla,
oli kaikkiaan kaksitoista kau-
punkia.

21:41 Kaikkiaan oli leeviläis-
ten kaupunkeja israelilaisten
perintömaassa neljäkymmentä
kahdeksan kaupunkia laidun-
maineen.

21:42 Näihin kaupunkeihin
kuului kuhunkin itse kaupunki
ja sen ympärillä olevat lai-
dunmaat; sellaisia olivat kaik-
ki nämä kaupungit.

21:43 Niin Herra antoi Israe-
lille koko sen maan, jonka
hän oli vannonut antavansa
heidän isilleen; ja he ottivat
sen omaksensa ja asettuivat
siihen.

21:44 Ja Herra soi heidän
päästä rauhaan kaikkialla,
aivan niinkuin hän valalla
vannoen oli luvannut heidän
isillensä; eikä yksikään heidän
vihollisistaan kestänyt heidän
edessään, vaan kaikki heidän
vihollisensa Herra antoi hei-
dän käsiinsä.

21:45 Ei jäänyt täyttämättä
ainoakaan kaikista niistä lu-
pauksista, jotka Herra oli an-
tanut Israelin heimolle, vaan
kaikki toteutui.

Joosua 22 LUKU

22:1 Sitten Joosua kutsui
ruubenilaiset, gaadilaiset ja
toisen puolen Manassen su-
kukuntaa

21:39 Hesbon esikaupun-
keinensa ja Jaeser esikau-
punkeinensa: kaikki neljä
kaupunkia.

21:40 Kaikki toisten Leeviläis-
ten Merarin lasten kaupun-
git, heidän suvussansa ar-
pansa jälkeen, olivat kaksi-
toistakymmentä.

21:41 Kaikki Leeviläisten
kaupungit Israelin lasten pe-
rinnön seassa olivat kahdek-
sanviidettäkymmentä ja nii-
den esikaupungit.

21:42 Ja itsekullakin kau-
pungilla oli hänen esikau-
punkinsa ympäristöllänsä,
niin oli niillä kaikilla kau-
pungeilla.

21:43 Ja niin antoi \Herra\
Israelin lapsille kaiken sen
maan, jonka hän vannoi hei-
dän isillensä antaaksensa; ja
he omistivat sen ja asuivat
siinä.

21:44 Ja \Herra\
antoi heille
levon kaikella heidän ympä-
ristöllänsä, niinkuin hän
vannoi heidän isillensä; ja ei
yksikään heidän vihollisis-
tansa seisonut heitä vastaan,
vaan kaikki heidän vihollis-
sensa antoi \Herra\
heidän käsiinsä.

21:45 Ja ei puuttunut mi-
tään kaikesta siitä hyvydes-
tä, mitä \Herra\
oli puhunut
Israelin huoneelle, vaan
kaikki tapahtui.

22 LUKU

22:1 Silloin kutsui Josua ty-
könsä Rubenilaiset, Gadilai-
set ja puolen Manassen su-
kukuntaa:

21:39 Hesbon esicaupun-
ginens ja Jaeser esicaupun-
ginens.

21:40 Nijn että caicki toisten
Lewitain MERarin lasten Cau-
pungit/ heidän sugusans/
arpans jälkeen/ olit caxitoista-
kymmendä.

21:41 Caicki Lewitain Cau-
pungit Israelin lasten perinnön
seas olit cahdexan wijdettä-
kymmendä esicaupungeinens.

21:42 Ja idzecullakin Cau-
pungilla oli hänen esicaupun-
gins ymbäristölläns/ njn yh-
dellä cuin toisellakin.

21:43 JA njn annoi HERra
Israelin lapsille caiken sen
maan/ jonga hän wannoi
heidän Isillens andaxens/ ja
he omistit sen ja asuit sijnä.

21:44 Ja HERra andoi heille
lewon/ caikella heidän ymbä-
ristölläns/ njncuin hän wan-
noi heidän Isillens/ ja ei yxi-
kän heidän wiholisistans sei-
sonut heitä wastan/ waan
caicki he andoi hän heidän
käsijsn.

21:45 Ja ei puuttunut mitän
caikest sijtä hywydest cuin
HERra lupais Israelin huonel-
le/ waan caicki tapahdui.

XXII. Lucu

22:1 Silloin cudzui Josua ty-
göns Rubeniterit/ Gaditerit/
ja puolen Manassen sucucun-
da.

<p>22:2 ja sanoi heille: "Te olette noudattaneet kaikkea, mitä Herran palvelija Mooses on käskennyt teidän noudattaa, ja olette kuulleet minua kaikessa, mitä minä olen käskennyt teidän tehdä.</p>	<p>22:2 Ja sanoi heille: te piditte kaikki mitä Mooses \Herran\ palvelia teille käski, ja olette kuulleet minun ääneni kaikissa mitä minä olen teille käskennyt.</p>	<p>22:2 Ja sanoi heille: te piditte kaikki kuin Mooses HERran palvelia teille käski/ ja olette kuulleet minun ääneni/ kaikissa kuin minä olen teille käskennyt.</p>
<p>22:3 Te ette ole hyljänneet veljiänne koko tämän pitkän ajan kuluessa aina tähän päivään asti, ja te olette noudattaneet, mitä Herra, teidän Jumalanne, on käskennyt noudattaa.</p>	<p>22:3 Ette hyljänneet teidän veljiänne isoon aikaan tähän päivään asti, ja te piditte \Herran\ teidän Jumalanne käskyn.</p>	<p>22:3 Et te hyljänneet teidän veljiän isoin aikaan tähän päivään asti/ ja te piditte HERran teidän Jumalan käskyn.</p>
<p>22:4 Ja nyt on Herra, teidän Jumalanne, suonut teidän veljiänne päästä rauhaan, niinkuin hän heille puhui; kääntykää siis takaisin ja menkää majoillenne, siihen perintömaahanne, jonka Herran palvelija Mooses antoi teille tuolta puolelta Jordanin.</p>	<p>22:4 Ja nyt on \Herra\ teidän Jumalanne antanut teidän veljillenne levon, niinkuin hän sanoi heille; palatkaa siis nyt ja menkää teidän majoillenne perintömaahanne, jonka Mooses \Herran\ palvelia antoi teille tuolla puolella Jordania.</p>	<p>22:4 Että HERra teidän Jumalan on antanut teidän veljiän tulla lepoon/ niinkuin hän sanoi heille: palatkaa siis nyt ja menkää teidän majoillenne perintömaahan/ jonka Mooses HERran palvelia antoi teille tuolla puolen Jordanin.</p>
<p>22:5 Noudattakaa vain tarkoin niitä käskyjä ja sitä lakia, jotka Herran palvelija Mooses on teille antanut, rakastakaa Herraa, teidän Jumalanne, vaeltakaa aina hänen teitensä, noudattakaa hänen käskyjensä, riippukaa hänessä kiinni ja palvelkaa häntä kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne."</p>	<p>22:5 Ainoastaan ottakaa visusti vaari, että te teette sen käskyn ja lain jälkeen, jonka Mooses \Herran\ palvelia on teille käskennyt, että te rakastatte \Herraa\ teidän Jumalanne, ja vaellatte kaikissa hänen teitensä, ja pidätte hänen käskynsä, ja riipputte hänessä kiinni, ja palvelette häntä kaikesta teidän sydämestänne ja kaikesta teidän sielustanne.</p>	<p>22:5 Ainoastans ottakaa visusti vaari/ että te teette sen käskyn ja lain jälkeen/ kuin Mooses HERran palvelia on teille käskennyt/ että te rakastaisitte HERra teidän Jumalann/ ja waellaisitte kaikissa hänen teitensä/ ja pidäisitte hänen käskynsä/ ja riippuisitte hänen kiinni: ja palvelkaa häntä kaikesta teidän sydämestän/ ja kaikesta teidän sielustan.</p>
<p>22:6 Niin Joosua siunasi heidät ja päästi heidät menemään, ja he menivät majoillensa.</p>	<p>22:6 Niin Josua siunasi heitä ja antoi heidän mennä, ja he menivät majoillensa.</p>	<p>22:6 Niin Josua siunasi heitä/ ja antoi mennä heidän/ ja he menivät heidän majoillensa.</p>
<p>22:7 Toiselle puolelle Manassin sukukuntaa Mooses oli antanut maata Baasanista, ja toiselle puolelle Joosua oli antanut maata länsipuolelta Jordanin, heille samoin kuin</p>	<p>22:7 Manassin puolelle sukukunnalle on Mooses antanut Basanissa ja toiselle puolelle antoi Josua heidän veljeinsä keskellä tällä puolella Jordania länteen päin. Ja kuin Josua antoi heidän</p>	<p>22:7 MANassin puolelle sukukunnalle on Mooses antanut Basanis/ toiselle puolelle antoi Josua heidän veljeinsä keskellä/ tällä puolen Jordanita länteen päin. Ja koska</p>

heidän veljilleen. Ja kun Joo-
sua päästi heidät menemään
majoillensa ja siunasi heidät,

22:8 sanoi hän heille näin:
"Kun te palaatte majoillenne,
mukananne suuret rikkaudet
ja suuri karjan paljous, suuri
hopean, kullan, vasken, rau-
dan ja vaatteiden paljous,
jakakaa veljienne kanssa vi-
hollisiltanne saatu saalis."

22:9 Niin ruubenilaiset, gaadi-
laiset ja toinen puoli Manas-
sen sukukuntaa palasivat ta-
kaisin ja lähtivät pois israeli-
laisten luota Siilosta, joka on
Kanaanin maassa, mennäk-
seen Gileadin maahan, perin-
tömaahansa, johon he olivat
asettuneet sen käskyn mu-
kaan, jonka Herra oli Moo-
seksen kautta antanut.

22:10 Kun ruubenilaiset, gaa-
dilaiset ja toinen puoli Ma-
nassen sukukuntaa tulivat
Jordanin kivitarihille, jotka
ovat Kanaanin maan puolella,
rakensivat he sinne Jordanin
partaalle alttarin, valtavan
alttarin.

22:11 Niin israelilaiset kuuli-
vat sanottavan: "Katso, ruu-
benilaiset, gaadilaiset ja toi-
nen puoli Manassen sukukun-
taa ovat rakentaneet alttarin,
päin Kanaanin maata, Jorda-
nin kivitarihien luo, israelilais-
ten puolelle."

22:12 Kun israelilaiset sen
kuulivat, kokoontui kaikki is-
raelilaisten seurakunta Siiloon,
lähteäkseen sotaan heitä vas-
taan.

22:13 Ja israelilaiset lähetti-
vät ruubenilaisten ja gaadi-
laisten luo ja Manassen su-

käydä majoillensa ja siunasi
heidät,

22:8 Puhui hän heille, sano-
en: te tulette kotia suurella
saaliilla teidän majoillenne ja
sangen suurella karjalaumal-
la, hopiolla, kullalla, vaskel-
la, raudalla ja aivan paljoilla
vaatteilla; niin jakakaa tei-
dän vihamiestenne saalis
teidän veljeinne kanssa.

22:9 Ja niin palasivat Ruben-
ilaiset ja Gadilaiset ja puoli
Manassen sukukuntaa, ja
menivät pois Israelin lasten
tyköä Silosta, joka Kanaanin
maalla on, menemään Gi-
leadin maahan, perintömaa-
hansa, jonka he olivat peri-
neet \Herran\ käskyn jäl-
keen Moseksen kautta.

22:10 Ja kuin he tulivat Jor-
danin rajoille, jotka Kanaa-
nin maassa ovat, rakensivat
Rubenilaiset, Gadilaiset ja
puoli Manassen sukukuntaa
siinä lähes Jordania jalon
suuren alttarin.

22:11 Ja kuin Israelin lapset
kuulivat sanottavan: katso,
Rubenin lapset, Gadin lapset
ja puoli Manassen sukukun-
taa ovat rakentaneet alttarin
Kanaanin maata vastaan,
lähes Jordanin rajoja Israelin
lasten puolelle;

22:12 Ja Israelin lapset kuu-
livat sen, ja koko Israelin las-
ten joukko kokoontui Silos-
sa, menemään ylös sotimaan
heidä vastaan.

22:13 Ja Israelin lapset lä-
hettivät Rubenilaisten, Gadi-
laisten ja puolen Manassen
sukukunnan tykö Gileadin

hän andoi heidän käydä ma-
joins/ ja siunais heitä/

22:8 Sanoi hän heille: te tu-
letta cotia suurella saalilla
teidän majoin/ suurella carja-
laumalla/ hopiolla/ cullalla/
waskella/ raudalla/ ja waat-
teilla/ nijn jacacat teidän wi-
hamiesten saalis teidän wel-
jein cansa.

22:9 Ja nijn palaisit Rubenite-
rit ja Gaditerit ja puoli Ma-
nassen sucucunda/ ja menit
pois Israelin lasten tygö Si-
lost/ joca Canaan maalla
on/ menemän Gileadin maa-
han heidän perindömaahans/
jonga he olit perinet HERran
käskyn jälkeen Mosexen cautta.

22:10 JA cosca he tulit Jor-
danin rajoille/ jotca Canaan
maasa owat/ rakensit Ru-
beniterit/ Gaditerit/ ja puoli
Manassen sucucunda lähes
Jordanit jalon suuren Altarin.

22:11 Ja cosca Israelin lapset
cuulit sanottawan: cadzo/
Rubenin lapset/ Gadin lap-
set/ ja puoli Manassen sucu-
cunda owat rakendanet Alta-
rin Canaan maata watan/
lähes Jordanin rajoja Israelin
lasten puolelle.

22:12 Cocounsit caicki Cans-
sa Silos menemän sotajoucol-
la sotiman heitä watan.

22:13 Ja lähetti heidän ty-
göns Gileadin maahan Pine-
han Papin Eleazarin pojan.

kukunnan toisen puolen luo Gileadin maahan pappi Piinehaan, Eleasarin pojan,

22:14 ja hänen kanssaan kymmenen ruhtinasta, yhden ruhtinaan kustakin perhekunnasta, kaikista Israelin sukukunnista; kukin heistä oli perhekunta-päämies Israelin heimojen joukossa.

22:15 Ja he tulivat ruubenilaisten ja gaadilaisten luo ja Manassen sukukunnan toisen puolen luo Gileadin maahan, puhuivat heille ja sanoivat:

22:16 "Näin sanoo koko Herran seurakunta: Kuinka te menettelette näin uskottomasti Israelin Jumalaa kohtaan, että nyt käännytte pois Herrasta rakentamalla itsellenne alttarin ja niin nyt kapinoitte Herraa vastaan?

22:17 Eikö meille jo riitä Peorin vuoksi tehty rikos, josta emme ole päässeet puhdistumaan vielä tänäkään päivänä ja josta rangaistus kohtasi Herran seurakuntaa?

22:18 Ja kuitenkin te nytkin käännytte pois Herrasta! Kun te tänä päivänä kapinoitte Herraa vastaan, niin hän huomenna vihastuu koko Israelin seurakuntaan.

22:19 Mutta jos teidän perintömaanne on saastainen, niin tulkaa Herran perintömaahan, jossa on Herran asumus, ja asettukaa meidän keskellemme. Älkää kapinoiko Herraa vastaan älkääkään kapinoiko meitä vastaan rakentamalla itsellenne alttaria, toista kuin Herran, meidän Jumalamme,

maahan Pinehaan, papin Eleatsarin pojan,

22:14 Ja kymmenen ylimmäistä päämiestä hänen kanssansa, yhden päämiehen kustakin isänsä huoneesta, kaikista Israelin sukukunnista, joista kukin oli isäinsä huonetten päämies Israelin tuhanten ylitse.

22:15 Ja he tulivat Rubenilaisten, Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan tykö Gileadin maahan ja puhuivat heidän kanssansa, sanoen:

22:16 Näin kaikki \Herran\ kansa käski teille sanoa: mikä on se rikos, jolla te olette rikkoneet Israelin Jumalaa vastaan, kääntääksenne itsenne tänäpäivänä \Herrasta\ pois, rakentaen itsellenne alttaria, asettaaksenne teitänne tänäpäivänä \Herraa\ vastaan.

22:17 Vähäkö meillä on Peorin pahuudesta, josta emme puhtaat ole hamaan tähän päivään asti? josta myös rangaistus tuli \Herran\ kansan päälle.

22:18 Ja te käännätte itsenne tänäpäivänä \Herrasta\ pois; niin tapahtuu, että panette itsenne tänäpäivänä \Herraa\ vastaan, niin pitää huomenna hänen vihansa palaman koko Israelin kansan päälle.

22:19 Jos te luulette, että teidän perintömaanne on saastainen, niin tulkaat tänne ylitse \Herran\ perintömaahan, jossa \Herran\ maja on, ja ottakaat perintö meidän seassamme ja älkää asettako teitänne \Herraa\ vastaan ja meitä vastaan, rakentaen teillenne alttarin, paitsi \Herran\ meidän Ju-

22:14 Ja hänen cansans kymmenen ylimmäistä Päämiestä heidän Isäins huoneista/ jocaidzest Israelin sucucunnast yhden.

22:15 Ja cosca he tulit heidän tygöns Gileadin maahan/ puhuit he heidän cansans/ ja sanoit:

22:16 Näin caicki HERran Canssa käski teille sanoa/ mixi te nijn syndi teette Israelin Jumalata wastan/ ja käännätte idzen tänäpäivän HERrasta pois/ rakendain idzellen Altarin/ ja luopuen HERrasta.

22:17 Eikö meillä ole kyllä Peorin pahast tegost? josta en me wielä tänäpäivän puhutat ole/ ja rangaistus tuli HERran Canssan ylidze.

22:18 Ja te käännätte idzen tänäpäivän HERrasta pois/ ja olette tänäpäivän langennet HERrasta pois/ nijn että hän tänäpäivän taicka huomen/ wihastu caiken Israelin couxun päälle.

22:19 Jos te luuletta että teidän perindömaan on saastainen/ nijn tulcat tänne ylidze HERran maahan/ josa hänen majans on/ ja ottacat perindö meidän seasam/ ja älkät langetco HERrasta pois/ ja meistä/ rakendain teillen Altarin/ paidzi meidän HERram Jumalam Altarita.

alttari.

22:20 Eikö silloin, kun Aakan, Serahin poika, oli ollut uskon ja anastanut itselleen sitä, mikä oli vihitty tuhon omaksi, viha kohdannut koko Israelin seurakuntaa, vaikka hän olikin vain yksi mies? Eikö hänen täytynyt hukkoa rikoksensa tähden?"

22:21 Silloin ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen sukukuntaa vastasivat ja puhuivat Israelin heimojen päämiehille:

22:22 "Jumala, Herra Jumala, Jumala, Herra Jumala, hän tietää sen, ja Israel myöskin tietäköön sen: jos me olemme kapinamielessä tai uskotomuudesta Herraa kohtaan - älä meitä silloin tänä päivänä auta -

22:23 rakentaneet alttarin kääntyäksemme pois Herrasta, uhrataksemme sen päällä polttouhria ja ruokauhria tai toimittaaksemme sen päällä yhteysuhreja, niin kostakoon Herra itse sen.

22:24 Totisesti, me olemme tehneet sen vain yhdestä huolestuneina, siitä, että teidän lapsenne vastaisuudessa voivat sanoa meidän lapsillemme näin: 'Mitä teillä on tekemistä Herran, Israelin Jumalan, kanssa?

22:25 Onhan Herra pannut Jordanin välirajaksi meille ja teille, te ruubenilaiset ja gaadilaiset; teillä ei ole mitään osuutta Herraan.' Ja niin teidän lapsenne voivat saada aikaan, että meidän lapsem-

malamme alttaria.

22:20 Eikö Akan Seran poika tehnyt raskaasti syntiä kiro-tussa, ja viha tuli koko Israelin ylitse ja ei hän yksin hukkunut pahuudessaansa.

22:21 Niin vastasivat Rubenin ja Gadin lapset ja puoli Manassen sukukuntaa ja sanoivat Israelin tuhanten päämiehille:

22:22 \Herra\ väkevä Jumala, \Herra\ väkevä Jumala tietää sen, ja Israel myös mahtaa itse tietää; jos me olemme langenneet pois ja syntiä tehneet \Herraa\ vastaan, niin älkää auttako hän meitä tänäpäivänä.

22:23 Ja jos me olemme alttarin rakentaneet, kääntääksemme meitämme \Herrasta\ pois ja uhrataksemme sen päällä polttouhria ja ruokauhria, taikka tehdäksemme kiitosuhria sen päällä, niin etsiköön sitä \Herra\.

22:24 Ja jos emme paljo enemmän ole sitä tehneet sen asian pelvon tähden, sanoen: tästälähin mahtaa teidän lapsenne sanoa meidän lapsillemme: mitä teidän on tekemistä \Herran\ Israelin Jumalan kanssa?

22:25 \Herra\ on pannut Jordanin rajamaaksi meidän ja teidän välillemme, te Rubenin ja Gadin lapset; ei ole teillä yhtään osaa \Herrassa\; ja niin teidän lapsenne saattavat pois meidän lapsemme \Herraa\ pel-

22:20 Eikö Achan Serachin poika tehnyt syndiä kiro-tus/ ja HERran viha tuli koko Israelin Canssan ylidze/ ja ei hän yxinäns hukkunut hänen pahan tecons tähden?

22:21 Nln vastaisit Rubenin ja Gadin lapset/ ja se puoli Manassen sucucunda/ ja sanoit Israelin tuhannen päämiehille:

22:22 HERra se wäkevä Jumala/ HERra se wäkevä Jumala tietä sen/ ja Israel myös idze tietä/ jos me olemme langennet pois ja syndiä tehnet HERra wasta/ nijn älkän auttaco hän meitä tänäpäiwän.

22:23 Ja jos me olemme Altarin sentähden rakendanet/ käändäxem meitäm HERrasta pois/ uhrataxem sen päälle polttouhria ja ruocauhria/ taicka tehdäxem HERralle kijtosuhria sen päälle/ nijn edzikön sitä HERra.

22:24 Ja jos en me paljo enemmän ole sitä tehnet sen asian pelgon tähden/ sandomen: tänäpäpän taicka huomen mahta teidän lapsen sanoa meidän lapsillem: mitä teidän on tekemist HERran Israelin Jumalan cansa.

22:25 HERra on pannut Jordanin rajamaaxi meidän ja teidän wälillem. Rubenin ja Gadin lapset/ ei ole teillä yhtän osa HERrasa/ ja nijn teidän lapsen saattawat pois meidän lapsem HERra pelkä-

me lakkaavat pelkäämästä Herraa.

22:26 Sentähden me sanoimme: Tehkäämme itsellemme alttari, rakentakaamme se, ei polttouhria eikä teurasuhria varten,

22:27 vaan olemaan meidän ja teidän sekä myös meidän jälkeläistemme välillä meidän jälkeemme todistajana siitä, että me tahdomme toimittaa Herran palvelusta hänen edessänsä, polttouhreja, teurasuhreja ja yhteysuhreja, ett-eivät teidän lapsenne vastaisuudessa sanoisi meidän lapsillemme: 'Teillä ei ole mitään osuutta Herraan.'

22:28 Ja me ajattelimme: Jos he vastaisuudessa sanovat näin meille ja meidän jälkeläisillemme, niin me voimme vastata: 'Katsokaa Herran alttarin kuvaa, jonka meidän esi-isämme ovat tehneet, ei polttouhria eikä teurasuhria varten, vaan olemaan todistajana meidän välillämme ja teidän.'

22:29 Pois se, että me kapinoisimme Herraa vastaan ja kääntyisimme tänä päivänä pois Herrasta rakentamalla alttarin polttouhria, ruokauhria ja teurasuhria varten, toisen kuin Herran, meidän Jumalamme, alttari, joka on hänen asumuksensa edessä!"

22:30 Kun pappi Piinehas ja kansan ruhtinaat, Israelin heimojen päämiehet, jotka olivat hänen kanssaan, kuuluivat, mitä ruubenilaiset, gaadilaiset ja manasselaiset puhuivat, oli se heille mieleen.

käämästä.

22:26 Sentähden me sanoimme: tehkäämme se meillemme, rakentakaamme alttari, ei uhriksi eli polttouhriksi,

22:27 Mutta todistukseksi meidän ja teidän vaiheellamme, ja meidän sukumme meidän jälkeemme, tehdäksemme \Herran\ palvelusta hänen edessänsä meidän polttouhriillamme, kiitosuhriillamme ja muilla uhreillamme; ja teidän lapsenne ei pidä tästälähin sanoman meidän lapsillemme: ei ole teillä yhtään osaa \Herrassa\.

22:28 Sillä me sanoimme: se olkoon, kuin he niin sanovat meille, taikka meidän lapsillemme tästedes, niin me taidamme sanoa: katsokaat vertausta \Herran\ alttariin, jonka meidän vanhempamme tehneet ovat, ei polttouhriksi taikka teurasuhriksi vaan todistukseksi teidän ja meidän vaiheellamme.

22:29 Pois se meistä, että me asetamme itsemme \Herraa\ vastaan, ja käännymme tänäpäivänä hänestä pois, ja rakennamme alttarin polttouhriksi, ruokauhriksi ja muuksi uhriksi, paitsi \Herran\ meidän Jumalamme alttaria, joka on hänen majansa edessä.

22:30 Kuin Pinehas pappi ja kansan ylimmäiset ja Israelin tuhanten päämiehet, jotka olivat hänen kanssaan, kuuluivat nämät sanat, jotka Rubenin, Gadin ja Manassen lapset sanoivat, kelpasi se heille sangen hyvin.

mästä.

22:26 Sentähden me sanoimme: rakendacam meillem Altari/ ei uhrixi eli polttouhrixi/

22:27 Mutta todistuxexi meidän ja teidän waihellam/ ja meidän sucum/ tehdäxem palwelusta HErran edes/ meidän polttouhriillam/ kiitosuhrillam ja muilla uhreillam/ ja teidän lapsen ei tarwidze tänäpäinä taicka huomena sanoman meidän lapsillem: ei ole teillä yhtän osa HERrasa.

22:28 Waan cosca he nijn sanowat meille/ taicka meidän lapsillem tästedes: nijn he taitawat sanoa: cadzocat wertausta HErran Altarijn/ jotca meidän wanhembam tehnet owat/ ei uhrixi taicka polttouhrixi/ mutta todistuxexi teidän ja meidän waihellam.

22:29 Pois se meistä/ että me langem HErrasta pois/ nijn että me tänäpäiwän käännym hänestä pois/ ja rakennam Altarin polttouhrixi/ ruocauhrixi ja muuxi uhrixi/ paidzi HErran meidän Jumalam Altarita/ joca seiso hänen majans edes.

22:30 COsca Pinehas Pappi ja Canssan ylimmäiset ja päämiehet Israelin tuhanten seas/ jotca olit hänen cansans/ cuulit nämät sanat/ cuin Rubenin/ Gadin ja Manassen sugun lapset sanoit/

22:31 Ja pappi Piinehas, Eleazarin poika, sanoi ruubenilaisille, gaadilaisille ja manasselaisille: "Nyt me tiedämme, että Herra on meidän keskellämme, koska ette olekaan menetelleet uskottomasti Herraa kohtaan; näin te pelastitte israelilaiset joutumasta Herran käsiin."

22:32 Sen jälkeen pappi Piinehas, Eleazarin poika, ja ruhtinaat palasivat Gileadin maasta, ruubenilaisten ja gaadilaisten luota, takaisin Kanaanin maahan israelilaisten luo ja antoivat heille nämä tiedot.

22:33 Ja ne olivat israelilaisille mieleen, ja israelilaiset ylitsivät Jumalaa; eivätkä he enää ajatelleet lähteä sotaan heitä vastaan, hävittämään sitä maata, jossa ruubenilaiset ja gaadilaiset asuivat.

22:34 Ja ruubenilaiset ja gaadilaiset antoivat alttarille nimen, sanoen: "Se on todistaja meidän välillämme siitä, että Herra on Jumala."

Joosua 23 LUKU

23:1 Pitkän ajan kuluttua, sitten kuin Herra oli suonut Israelin päästä rauhaan kaikilta sen ympärillä asuivilta vihollisilta, ja kun Joosua oli käynyt vanhaksi ja iäkkääksi,

23:2 kutsui Joosua kaiken Israelin, sen vanhimmat, päämiehet, tuomarit ja päällysmiehet ja sanoi heille: "Minä

22:31 Ja Pinehas papin Eleatsarin poika sanoi Rubenin, Gadin ja Manassen lapsille: tänäpä ymmärsimme me \Herran\ olevan meidän kanssamme, ettette syntiä tehneet tällä rikoksella \Herraa\ vastaan: nyt te vapahditte Israelin lapset \Herran\ kädestä.

22:32 Niin meni Pinehas papin Eleatsarin poika, ja ylimmäiset Gileadin maalta, Rubenin ja Gadin lasten tyköä Kanaanin maahan jälleen Israelin lasten tykö ja sanoi sen heille.

22:33 Niin se kelpasi hyvin Israelin lapsille, ja Israelin lapset kunnioittivat Jumalaa ja ei enää sanoneet, että he tahtoivat sinne mennä heitä vastaan sotaväen kanssa maata hävittämään, jossa Rubenin ja Gadin lapset asuivat.

22:34 Ja Rubenin ja Gadin lapset kutsuivat sen alttarin, että se olis todistukseksi meidän välillämme, ja että \Herra\ on Jumala.

23 LUKU

23:1 Ja pitkän ajan perästä, kuin \Herra\ oli antanut Israelin tulla lepoon kaikilta vihollisiltansa, jotka heidän ympärillensä olivat, ja Josua jo oli vanha ja hyvään ikään joutunut,

23:2 Kutsui Josua koko Israelin tykönsä, heidän vanhimpansa, päämiehensä, tuomarinsa ja esimiehensä, sanoen heille: minä olen jo

kelpais se heille sangen hyvin.

22:31 Ja Pinehas Pappi Eleazarin poica sanoi Rubenin/ Gadin ja Manassen lapsille: tänäpä ymmärsim me HERran olewan meidän kanssam/ ettet te syndi tehnet tämän tegon cansa HERra wastan. Nyt te wapahditta Israelin lapset HERran kädest.

22:32 Nijn meni Pinehas Papin Eleazarin poica/ ja ylimmäiset Gileadin maalda Rubenin ja Gadin lasten tykö Canaan maahan jäl lens Israeelin lasten tygö/ ja sanoi sen heille.

22:33 Nijn se kelpais hywin Israelin lapsille/ ja he cunnoitit Israelin lasten Jumalata/ ja ei enämbi sanonet/ että he tahdoit sinne mennä heitä wastan sotawäen cansa maata häwittämän/ josa Rubenin ja Gadin lapset asuit.

22:34 Ja Rubenin ja Gadin lapset cudzuit sen Altarin/ että se olis todistuxexi meidän wälilläm/ ja että HERra on Jumala.

XXIII. Lucu

23:1 JA pitkän ajan peräst/ cosca HERRa oli andanut Israelin tulla lepoon caikilda wiholisildans/ jotca heidän ympärilläns olit/ Ja Josua jo oli wanha ja hywään ikään joutunut:

23:2 Cudzui hän coco Israelin tygöns/ heidän wanhimmans/ päämiehens/ duomarins ja esimiehens/ sanoden heille:

olen käynyt vanhaksi ja iäkääksi.

23:3 Ja te olette itse nähneet kaiken, mitä Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt kaikille näille kansoille, jotka hän on karkoittanut teidän tieltänne; sillä Herra, teidän Jumalanne, on itse sotinut teidän puolestanne.

23:4 Katsokaa, minä olen arponut teille, teidän sukukunnillenne, perintöosaksi nämä kansat, jotka vielä ovat jäljellä, ja kaikki kansat, jotka minä hävitin Jordanista Suureen mereen asti, auringonlaskuun päin.

23:5 Ja Herra, teidän Jumalanne, työntää itse ne pois teidän edestänne ja karkoittaa ne teidän tieltänne, niin että te otatte omaksenne heidän maansa, niinkuin Herra, teidän Jumalanne, on teille puhunut.

23:6 Olkaa siis aivan lujat ja noudattakaa tarkoin kaikkea, mitä Mooseksen lain kirjaan on kirjoitettu, poikkeamatta siitä oikealle tai vasemmalle,

23:7 niin ettette yhdy näihin teidän keskuuteenne jääneisiin kansoihin, ette mainitse heidän jumaliensa nimiä ettekä vannois niiden nimeen, ette palvele niitä ettekä kumarra niitä,

23:8 vaan että riiputte kiinni Herrassa, Jumalassanne, niinkuin olette tehneet aina tähän päivään asti.

23:9 Sentähden Herra on karkoittanut teidän tieltänne

vanha ja hyvään ikään tullut.

23:3 Ja te olette nähneet kaikki, jotka \Herra\ teidän Jumalanne on tehnyt kaikelle tälle kansalle teidän edestänne; sillä \Herra\ teidän Jumalanne itse sotii teidän edestänne.

23:4 Katsokaat, minä olen jakanut teille ne kansat arvalla, jotka vielä jäljellä ovat, jokaiselle sukukunnalle oman perintönsä jälkeen, hamasta Jordanista, ja kaiken sen kansan, jonka minä hävitin, suureen mereen asti auringon laskemiseen päin.

23:5 Ja \Herra\ teidän Jumalanne syöksee ulos ne teidän edestänne ja ajaa heidät ulos teidän kasvoinne edestä, niin että te omistatte heidän maansa, niinkuin \Herra\ teidän Jumalanne teille sanonut oli.

23:6 Niin vahvistukaat jalosti pitämään ja tekemään kaikki, mikä on kirjoitettu Mooseksen lakiraamatussa, niin ettette siitä poikkeisi oikialle eli vasemmalle puolelle,

23:7 Niin ettette tulisi näiden teidän keskellenne jääneiden kansain sekaan, ja ettette mieleenne johdattaisi eli vannoisi heidän jumalainsa nimen kautta, ettekä myös palvelisi heitä elikkä kumartais heitä.

23:8 Mutta riippukaat \Herrassa\ teidän Jumalassanne kiinni, niinkuin te tähän päivään asti tehneet olette.

23:9 Ja niin \Herra\ ajaa teidän edestänne suuren ja

minä olen jo vanha ja hyvään ikään tullut.

23:3 Ja te olette nähneet kaikki jotca HERra teidän Jumalanne on tehnyt kaikelle tälle Canssalle teidän edestän: sillä HERra teidän Jumalanne idze sodei teidän edestän.

23:4 Cadzocat/ minä olen jakanut teille ne Canssat arvalla/ jotca vielä jäljellä ovat/ jocaidzelle sucucunnalle oman perinnöns jälkeen/ hamast Jordanist ja caiken sen Canssan jonga minä hävitin/ siihen suuren meren asti auringon laskemisen päin.

23:5 Ja HERra teidän Jumalanne syöxi ulos ne teidän edestän/ ja aja ulos teidän edestän/ nijn että te omistatte heidän maans/ nijncuin HERra teidän Jumalanne teille sanonut oli.

23:6 Nijn wahwistucat jalosti pitämän/ ja tekemän caicki cuin on kirjoitettu Mosexen lakiraamatus/ nijn ettet te sijtä harhais/ oikialle eli wasemalle puolelle.

23:7 Nijn ettet te tulis näiden jäänyitten Canssain sekaan/ ja ettet te mielen johdatais eli wannois heidän jumalans nimen cautta/ eikä myös palwelis elickä rucoilis heitä.

23:8 Mutta wahwast rippucat HERras teidän Jumalassanne kiinni/ nijncuin te myös tähän päivään asti tehneet olette.

23:9 Ja nijn HERra aja teidän edestän suuren ja wäkewän

suuret ja mahtavat kansat, eikä ainoakaan ole kestänyt teidän edessänne aina tähän päivään asti.

23:10 Yksi ainoa mies teistä ajoi pakoon tuhat, sillä Herra, teidän Jumalanne, soti itse teidän puolestanne, niinkuin hän on teille puhunut.

23:11 Ottakaa siis henkenne tähden tarkka vaari siitä, että rakastatte Herraa, teidän Jumalanne.

23:12 Sillä jos te käännytte hänestä pois ja liitytte näiden teidän keskuuteenne jääneiden kansojen tähteisiin ja lankoudutte heidän kanssansa ja yhdytte heihin ja he teihin,

23:13 niin tietäkää, ettei Herra, teidän Jumalanne, enää karkoita näitä kansoja teidän tieltänne, vaan ne tulevat teille paulaksi ja ansaksi, kylkienne ruoskaksi ja okaiksi silmiinne, kunnes te häviätte tästä hyvästä maasta, jonka Herra, teidän Jumalanne, on teille antanut.

23:14 Katso, minä menen nyt kaiken maailman tietä. Koko sydämenne ja koko sielunne tietäköön, ettei ainoakaan kaikista niistä teitä koskevista lupauksista, jotka Herra, teidän Jumalanne, on antanut, ole jäänyt täyttämättä; kaikki ovat toteutuneet teille, ei ainoakaan niistä ole jäänyt täyttämättä.

23:15 Ja niinkuin kaikki teitä koskevat lupaukset, jotka Herra, teidän Jumalanne, on an-

väkevän kansan ulos, niinkuin ei yksikään ole kestänyt teidän edessänne tähän päivään asti.

23:10 Yksi teistä ajaa tuhatta takaa; sillä \Herra\ teidän Jumalanne itse soti teidän edestänne, niinkuin hän teille sanonut oli.

23:11 Sentähden ottakaat visusti vaari teidän sielustanne, että rakastatte \Herraa\ teidän Jumalanne.

23:12 Mutta jos te käännätte teitänne pois ja pidätte teitänne jääneiden kansain tykö, ja yhdistätte teitänne naimisessa heidän kanssansa, niin että te tulette heidän ja he teidän sekaanne,

23:13 Niin teidän pitää todella tietämän, ettei \Herra\ teidän Jumalanne enää tätä kansaa teidän edestänne aja ulos; mutta he tulevat teille paulaksi ja pahennukseksi ja ruoskaksi teidän kylkenne päälle, ja orjantappuraksi teidän silmillenne, siihenasti että hän teitä hukuttaa siitä hyvästä maasta, jonka \Herra\ teidän Jumalanne teille antanut on.

23:14 Ja katso, minä vaellan tänäpäinä kaiken maailman tien; ja teidän pitää tietämän kaikessa teidän sydämesänne ja kaikessa teidän sielussanne, ettei yhtään sanaa ole jäänyt takaperin kaikesta siitä hyvästä, minkä \Herra\ teidän Jumalanne teille luvannut on, mutta kaikki on tapahtunut teille, ja ei mitään jäänyt takaperin.

23:15 Ja pitää tapahtuman, että niinkuin kaikki se hyvä on teille tullut, jonka

Canssan ulos/ nijncuin ei yxikän ole seisonut teitä wastan tähän päivän asti.

23:10 Yxi teistä aja tuhatta taca: sillä HERra teidän Jumalan soti teidän edestän/ nijncuin hän teille sanonut oli.

23:11 Sentähden ottacat wissust waari teidän sielustan/ että te pidätte rackana HERran teidän Jumalan.

23:12 MUTta jos te käännätte teidän pois/ ja pidätte teitän jäänyitten Canssan tygö/ ja yhdistätte teitän naimises heidän cansans/ nijn että te tuletta heidän/ ja he teidän secaa:

23:13 Nijn tietkät/ ettei HERra teidän Jumalan enämbi tätä Canssa teidän edestän aja ulos/ mutta he tulewat teille pahennuxexi ja paulaxi/ ja ruoscaxi teidän kylken päälle/ ja orjantappuraxi teidän silmillen/ siihenasti/ että hän teitä hucutta sijtä hywästä maasta/ jonga HERra teidän Jumalan teille andanut oli.

23:14 Cadzo/ minä waellan tänäpäinä caiken mailman tien/ ja teidän pitä tietämän caikesta teidän sydämestän/ ja caikesta teidän sielustan/ ettei yhtän sana ole jäänyt tacaperin sijtä hywydest/ jonga HERra teidän Jumalan teille luvannut oli/ mutta caicki on tapahtunut teille/ ja ei mitän jäänyt tacaperin.

23:15 Nijncuin caicki se hywä on tullut/ jonga HERra teidän Jumalan teille sanonut oli/

tanut, ovat toteutuneet teille, niin Herra myöskin antaa kaikkien uhkauksiensa toteutua teille, kunnes hän on hävittänyt teidät tästä hyvästä maasta, jonka Herra, teidän Jumalanne, on teille antanut:

23:16 jos te rikotte Herran, teidän Jumalanne, liiton, jonka hän on teille säätänyt, ja menette ja palvelette muita jumalia ja niitä kumarratte, niin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja te häviätte pian siitä hyvästä maasta, jonka hän on teille antanut."

Joosua 24 LUKU

24:1 Sitten Joosua kokosi kaikki Israelin sukukunnat Simeemiin ja kutsui Israelin vanhimmimmat, sen päämiehet, tuomarit ja päällysmiehet, ja he asettuivat Jumalan eteen.

24:2 Ja Joosua sanoi koko kansalle: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Tuolla puolella Euftrat-virran asuivat muinoin teidän isänne, myös Terah, Aabrahamin ja Naahorin isä, ja he palvelivat muita jumalia.

24:3 Mutta minä otin teidän isänne Aabrahamin tuolta puolelta virran ja kuljetin häntä kautta koko Kanaanin maan ja tein hänen jälkeläisensä lukuisiksi ja annoin hänelle lisäkin.

24:4 Ja lisäkille minä annoin Jaakobin ja Eesaun. Ja Eesaulle minä annoin Seirin vuoriston omaksi, mutta Jaakob ja hänen poikansa meni-

\Herra\ teidän Jumalanne teille sanonut on, niin \Herra\ myös antaa tulla teidän ylitsenne kaikki pahat, siihenasti että hän kadottaa teidät siitä hyvästä maasta, jonka \Herra\ teidän Jumalanne teille antanut on.

23:16 Jos te \Herran\ teidän Jumalanne liiton käyttte ylitsen, jonka hän teille käski, ja menette ja palvelette vieraita jumalia, ja heitä rukoilette, niin \Herran\ viha julmistuu teidän päällyenne, ja te hukutte äkisti siitä hyvästä maasta, jonka hän teille antoi.

24 LUKU

24:1 Ja Josua kokosi kaikki Israelin sukukunnat Simeemiin, ja kutsui edes vanhimmimmat Israelissa, päämiehet, tuomarit ja esimiehet; ja kuin he olivat seisatetut Jumalan eteen,

24:2 Sanoi Josua kaikelle kansalle: näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: teidän isänne asuivat entiseen aikaan sillä puolella virtaa, Tara, Abrahamin ja Nahorin isä, ja palvelivat muita jumalia.

24:3 Niin otin minä isänne Abrahamin tuolta puolelta virtaa, ja annoin hänen vaeltaa koko Kanaanin maalla, ja enensin hänen siemenensä, ja annoin hänelle Isaakin.

24:4 Ja Isaakille annoin minä Jakobin ja Eesaun; ja annoin Eesaulle Seirin vuoren asuaksensa. Mutta Jakob ja hänen lapsensa menivät alas Egyptin maalle.

nijn HERra myös anda tulla teidän ylidzen caiken pahun/ siihenasti että hän cadotta teidän sijtä hyvästä maasta/ jonga HERra teidän Jumalan teille andanut oli.

23:16 Jos te HERran teidän Jumalan liiton käyttte ylidzen/ jonga hän teille käskenynt oli/ menette ja palvelette wieraita jumalita/ ja heitä rucoilette/ nijn HERran wiha julmistu teidän ylidzen/ ja äkist hucutta teidän sijtä hyvästä maasta/ jonga hän teille andanut oli.

XXIV. Lucu

24:1 Ja Josua cocois caicki Israelin sucucunnat Simeimijn/ ja cudzui edes vanhimmimmat Israelis/ päämiehet/ Duomarit ja esimiehet.

24:2 Ja cosca he olit seisatetut Jumalan eteen: Sanoi hän caikelle Canssalle: näin sano HERra Israelin Jumala: teidän Isän asuit endisen aican sillä puolen virran/ Tharah Abrahamin ja Nahorin Isä/ ja palwelit muita jumalita.

24:3 Nijn otin minä teidän Isän Abrahamin tuolda puolen virran/ ja annoin hänen waelda coco Canaan maalla/ ja enänsin hänen siemenensä/ ja annoin hänelle Isaachin.

24:4 Ja Isaachille annoin minä Jacobin ja Eesaun/ ja annoin Eesaulle Seirin vuoren asuaxens. Mutta Jacob ja hänen lapsens menit Egyptin

vät Egyptiin.

24:5 Sitten minä lähetin Moosoksen ja Aaronin ja rankaisin Egyptiä sillä, mitä minä siellä tein, ja sen jälkeen minä vein teidät sieltä pois.

24:6 Ja kun minä vein teidän isänne pois Egyptistä ja te olitte saapuneet meren rannalle, ajoivat egyptiläiset teidän isiänne takaa sotavauvuilla ja ratsumiehillä Kaisla-mereen saakka.

24:7 Niin he huusivat Herraa, ja hän pani pimeyden teidän ja egyptiläisten välille ja antoi meren tulla heidän ylitsensä, ja se peitti heidät; omin silmin te näitte, mitä minä tein egyptiläisille. Kun te sitten olitte asuneet kauan aikaa erämaassa,

24:8 toin minä teidät amorilaisten maahan, jotka asuivat tuolla puolella Jordanin, ja he taistelivat teitä vastaan; mutta minä annoin heidät teidän käsiinne, ja te otitte omakseen heidän maansa, ja minä tuhosin heidät teidän tieltänne.

24:9 Silloin nousi Baalak, Sipporin poika, Mooabin kuningas ja taisteli Israelia vastaan; ja hän lähetti kutsuamaan Bileamin, Beorin pojan, että hän kiroaisi teidät.

24:10 Mutta minä en tahtonut kuulla Bileamia, vaan hänen täytyi siunata teidät, ja minä pelastin teidät hänen käsistään.

24:11 Ja kun te olitte menneet Jordanin yli ja tulleet Jerikoon, niin Jerikon miehet ja amorilaiset, perissiläiset,

24:5 Ja minä lähetin Moosoksen ja Aaronin, ja rankaisin Egyptin, niinkuin minä heidän seassansa tehnyt olen; sitte vein minä teidät ulos.

24:6 Niin vein minä myös teidän isänne Egyptistä ulos, ja te tulitte meren tykö; ja Egyptiläiset ajoivat teidän isiänne takaa vaunuin ja ratsasmiesten kanssa Punaiseen mereen saakka.

24:7 Niin huusivat he \Herran\ tykö, ja hän pani pimeyden teidän ja Egyptiläisten vaiheelle, ja saatti meren heidän päällensä, ja peitti heidät. Ja teidän silmänne näkivät, mitä minä tein Egyptissä; ja te asuitte korvessa kauan aikaa.

24:8 Ja minä toin teidät Amorilaisten maahan, jotka asuivat tuolla puolella Jordania; ja kuin he sotivat teitä vastaan, annoin minä heidät teidän käsiinne, että te omistaisitte heidän maansa; ja minä hävitin heitä teidän edestänne.

24:9 Niin nousi Balak Zipporin poika, Moabin kuningas, ja soti Israelia vastaan; ja hän lähetti ja antoi kutsua Bileamin Beorin pojan kiroomaan teitä.

24:10 Mutta en minä tahtonut kuulla Bileamia; ja hän siunaten siunasi teitä, ja minä vapahdin teitä hänen käsistään.

24:11 Ja kuin te tulitte Jordanin ylitse ja jouduitte Jerihoon, sotivat Jerihon asuvaset teitä vastaan, Amorilaiset ja Pheresiläiset ja Ka-

maalle.

24:5 Silloin lähetin minä Moosoksen ja Aaronin/ ja rangaisin Egyptin/ nijncuin minä heidän seasans tehnyt olen/ sijtte vein minä teidän ulos.

24:6 Nijn vein minä myös teidän Isänne Egyptist ulos/ ja cosca te tulitta meren tygö/ ja Egyptiläiset ajoit teidän lsiän taca/ waunuin ja sotamiesten cansa punaisen meren saacka:

24:7 Nijn huusit he HERran tygö/ ja hän pani pimeyden teidän ja Egyptiläisten waihel- le/ ja saatti meren heidän päällens ja peitti heidän: Ja teidän silmän näit mitä minä tein Egyptis/ ja te asuit corwes cauwan aica.

24:8 Ja minä toin teidän Amorrerein maahan/ joca asui tuolla puolen Jordanin. Ja cosca he sodeit teitä was- tan/ annoin minä heidän teidän käsijn/ että te omistitte heidän maans/ ja häwititte heitä teidän edestän.

24:9 Silloin walmisti Balac Ziporin poica idzens/ Moabiterein Cuningas/ ja sodei Israeli wastan/ ja hän lähetti ja andoi cudzua Bileamin Beorin pojan kiroman teitä.

24:10 Mutta en minä cuullut händä/ ja hän siunais teitä/ ja minä wapahdin teitä hänen käsistäns.

24:11 Ja cosca te tulitte Jordanin ylidze/ ja jouduitte Jerihoon/ sodeit Jerihon asuwaset teitä wastan/ ja

kanaanilaiset, heettiläiset, girgasilaiset, hiviläiset ja jebusilaiset taistelivat teitä vastaan, mutta minä annoin heidät teidän käsiinne.

24:12 Ja minä lähetin herhiläisiä teidän edellänne, ja ne karkoittivat heidät teidän tieltänne, ne kaksi amorilaisten kuningasta; sinä miekallasi ja jousellasi et sitä tehnyt.

24:13 Ja minä annoin teille maan, josta sinä et ollut väivä nähnyt, ja kaupunkoja, joita te ette olleet rakentaneet, mutta joihin saitte asettua; viinitarhoista ja öljypuista, joita te ette olleet istuttaneet, te saitte syödä.

24:14 Niin peljätäkää nyt Herraa, palvelkaa häntä nuhteetomasti ja uskollisesti ja poistakaa ne jumalat, joita teidän isänne palvelivat tuolla puolella virran ja Egyptissä, ja palvelkaa Herraa.

24:15 Mutta jos pidätte pahana palvella Herraa, niin valitkaa tänä päivänä, ketä tahdotte palvella, niitäkö jumalia, joita teidän isänne palvelivat tuolla puolella virran, vai amorilaisten jumalia, niiden, joiden maassa te asutte. Mutta minä ja minun perheeni palvelemme Herraa."

24:16 Silloin kansa vastasi ja sanoi: "Pois se, että me hylkäisimme Herran ja palvelisimme muita jumalia!

24:17 Sillä Herra on meidän Jumalamme, hän, joka johdatti meidät ja meidän isämme pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä, ja joka teki meidän silmiemme edessä

naanealaiset ja Hetiläiset ja Girgasilaiset ja Heviläiset ja Jebusilaiset; mutta minä annoin heidät teidän käsiinne,

24:12 Ja lähetin vapsaiset teidän edellänne, ja ne ajoivat heidät ulos teidän edestänne, kaksi Amorilaisten kuningasta, ei sinun miekkas kautta eikä sinun joutsenes kautta.

24:13 Ja annoin teille maan, jossa ette mitään työtä tehneet, ja kaupungit, joita ette rakentaneet, asuaksenne niissä ja syödäksenne viinapuista ja öljypuista, joita ette istuttaneet.

24:14 Peljätäkää siis nyt \Herraa\ ja palvelkaat häntä täydellisesti ja uskollisesti, ja hyljätäkää ne jumalat, joita teidän isänne palvelivat tuolla puolella virtaa ja Egyptissä, ja palvelkaat \Herraa\.

24:15 Jollei teidän kelpaa \Herraa\ palvella, niin valitkaat teillenne tänäpäivänä ketä te palvelette, niitä jumalia, joita teidän isänne palvelivat sillä puolella virtaa, eli Amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte. Mutta minä ja minun huoneeni palvelemme \Herraa\.

24:16 Niin vastasi kansa ja sanoi: pois se meistä, että me hylkäisimme \Herran\ ja palvelisimme muita jumalia.

24:17 Sillä \Herra\ meidän Jumalamme on se, joka johdatti meitä ja meidän isiämme Egyptin maalta orjuuden huoneesta, ja joka teki meidän silmäimme edessä niitä suuria tunnusmerkkejä, ja

Amorrerit/ Pheserit/ Cananerit/ Hetherit/ Girgoserit/ Hewerit ja Jebuserit. Mutta minä annoin heidän teidän käsijn.

24:12 Ja lähetin vapsaiset teidän edellän/ ja he ajoit heidän ulos teidän edestän/ caxi Amorrerein Cuningast/ ei miecan cautta/ eikä sinun joudzes cautta.

24:13 Ja annoin teille maan/ josa et te mitän työtä tehnet/ ja Caupungeita/ joita et te rakendanet/ asuaxenne nijsä/ ja syödäxenne wijnapuista ja öljypuista/ joita et te istuttanet.

24:14 PELjätäkät sijs HERra ja palwelcat händä uscollisest ja täydellisest/ ja hyljätäkät ne jumalat/ joita teidän Isän palwelit tuolla puolen wirta ja Egyptis/ ja palwelcat HERra.

24:15 Jollei teidän kelpa HERra palwella/ nijn walitcat teillen tänäpäiwän ketä te palwelette/ nijtäkö jumalita joita teidän Isän palwelit sillä puolen wirtoja/ eli Amorrerein jumalita/ joiden maasa te asutte. Mutta minä ja minun huonen palwelem HERra.

24:16 Nijn wastais Canssa/ ja sanoi: pois se meistä/ että me hyljäisim HERran/ ja palwelisim muita jumalita:

24:17 Sillä HERra meidän Jumalam johdatti meitä ja meidän Isiäm Egyptin maalda orjuden huonestä/ ja teki meidän silmäim edes suuria tunnusmerckejä ja warjeli mei-

<p>suuret tunnusteet ja aina varjeli meitä sillä tiellä, jota me vaelsimme, ja kaikkien niiden kansojen keskellä, joiden kautta me kuljimme.</p>	<p>varjeli meitä kaikella matkalla, jota me vaelsimme, ja kaikkein kansain seassa, joiden lävitse me kävimme.</p>	<p>tä caikella matcalla/ jongame waelsimme/ ja caickein Canssain seas/ joiden läpidzeme käwimme.</p>
<p>24:18 Ja Herra karkoitti meidän tieltämme kaikki ne kansat, myös amorilaiset, jotka asuivat tässä maassa. Sentähden me palvelemme Herraa, sillä hän on meidän Jumalamme."</p>	<p>24:18 Ja \Herra\ ajoi meidän edestämme ulos kaiken kansan ja Amorilaiset, jotka asuivat maassa: niin me myös palvelemme \Herraa\, sillä hän on meidän Jumalamme.</p>	<p>24:18 Ja ajoi meidän edestäm ulos caiken Amorrerein Canssan/ jotca asuit maasa/ sentähden palwelem me HERra/ sillä hän on meidän Jumalam.</p>
<p>24:19 Niin Joosua sanoi kansalle: "Te ette voi palvella Herraa, sillä hän on pyhä Jumala; hän on kiivas Jumala, hän ei anna anteeksi teidän rikoksianne ja syntejänne.</p>	<p>24:19 Ja Josua sanoi kansalle: ette taida palvella \Herraa\, sillä hän on pyhä Jumala ja hän on kiivas Jumala, joka ei säästä teidän syntejänne.</p>	<p>24:19 JOsua sanoi Canssallette te taida palwella HERra/ sillä hän on pyhä Jumala ja kijwas Jumala/ joca ei säästä teidän syndiän ja ricostan.</p>
<p>24:20 Jos te hylkääte Herran ja palvelette vieraita jumalia, niin hän kääntyy pois ja antaa teille käydä pahoin ja tekee lopun teistä, sen sijaan että hän on ennen antanut teille käydä hyvin."</p>	<p>24:20 Kuin te hylkääte \Herran\ ja palvelette muukalaisia jumalia, niin hän kääntää hänensä, ja tekee teille pahaa, ja hukuttaa teitä sen jälkeen, kuin hän teille hyvää teki.</p>	<p>24:20 Mutta jos te hyljätte HERran/ ja palvelette muukalaisia jumalita/ nijn hän käändä hänens/ ja teke teille paha ja hucutta teitä sen jälkeen/ cuin hän teille hywä teki.</p>
<p>24:21 Mutta kansa sanoi Joosualle: "Ei niin, vaan me palvelemme Herraa."</p>	<p>24:21 Niin sanoi kansa Joosualle: ei suinkaan, vaan me palvelemme \Herraa\.</p>	<p>24:21 Mutta Canssa sanoi Josualle: ei nijn/ waan me palwelem HERra.</p>
<p>24:22 Silloin Joosua sanoi kansalle: "Te olette itse todistajina itseänne vastaan, että olette valinneet itsellenne Herran palvellaksenne häntä." He vastasivat: "Olemme."</p>	<p>24:22 Ja Josua sanoi kansalle: te olette teillenne todistajat, että te valitsitte teillenne \Herran\, palvellaksenne häntä. Ja he sanoivat: me olemme todistajat.</p>	<p>24:22 Silloin sanoi Josua Canssalle: te oletta teille todistajat/ että te walidzit teillen HERran/ palwellaxen händä. Ja he sanoit: me olem todistajat.</p>
<p>24:23 Hän sanoi: "Niin poistakaa nyt vieraat jumalat, joita on teidän keskuudessanne, ja taivuttakaa sydämenne Herran, Israelin Jumalan, puoleen."</p>	<p>24:23 Niin pankaat nyt teidän tyköänne muukalaiset jumalat pois, jotka teidän seassanne ovat, ja kumartakaa teidän sydämenne \Herran\ Israelin Jumalan tykö.</p>	<p>24:23 Nijn pangat sijs teidän tyköän muucalaiset jumalat pois/ jotca teidän seasan owat/ ja cumartacat teidän sydämen HERran Israelin Jumalan tygö.</p>
<p>24:24 Kansa vastasi Joosualle: "Herraa, meidän Jumalaamme, me palvelemme, ja hänen ääntänsä me kuulemme."</p>	<p>24:24 Ja kansa sanoi Josualle: me tahdomme palvella \Herraa\ meidän Jumalaamme, ja olemme hänen äänellensä kuuliaiset.</p>	<p>24:24 Ja Canssa sanoi Josualle: me palwelem HERra meidän Jumalataam/ ja olem cuuliaiset hänen änellens.</p>
<p>24:25 Niin Joosua teki sinä</p>	<p>24:25 Niin Josua teki sinä</p>	<p>24:25 Nijn Josua teki sinä</p>

päivänä liiton kansan kanssa ja antoi heille Sikemissä käskyt ja oikeudet.

24:26 Ja Joosua kirjoitti nämä puheet Jumalan lain kirjaan, ja hän otti suuren kiven ja pystytti sen sinne, tammen alle, joka oli Herran pyhäkösä.

24:27 Ja Joosua sanoi kaikelle kansalle: "Katso, tämä kivi on oleva todistajana meitä vastaan, sillä se on kuullut kaikki Herran sanat, jotka hän on meille puhunut, ja se on oleva todistajana teitä vastaan, ettette kieltäisi Jumalanne."

24:28 Sitten Joosua päästi kansan menemään, kunkin perintöosalleen.

24:29 Näiden tapausten jälkeen Herran palvelija Joosua, Nuunin poika, kuoli sadan kymmene

24:30 Ja he hautasivat hänet hänen perintöosansa alueelle, Timnat-Serahiin, joka on Ephraimin vuoristossa, pohjoispuolelle Gaas-vuorta. n vuoden vanhana.

24:31 Ja Israel palveli Herraa Joosuan koko elinajan ja niiden vanhinten koko elinajan, jotka elivät vielä kauan Joosuan jälkeen ja tunsivat kaikki ne teot, jotka Herra oli Israelille tehnyt.

24:32 Ja Joosefin luut, jotka israelilaiset olivat tuoneet Egyptistä, he hautasivat Sikemiin, siihen maapalstaan, jonka Jaakob oli ostanut Hamorin, Sikemin isän, pojilta sadalla kesitalla ja jonka joo-

päivänä liiton kansan kanssa, ja asetti säädyn ja oikeuden heidän eteensä Sikemissä.

24:26 Ja Josua kirjoitti kaikki nämä sanat Jumalan lakikirjaan, ja otti suuren kiven, ja pystytti sen siinä tammen alla, joka oli \Herran\ pyhässä.

24:27 Ja Josua sanoi kaikelle kansalle: katso, tämä kivi pitää oleman todistus meidän vaiheellamme; sillä hän on kuullut kaikki \Herran\ puheet, jotka hän meidän kanssamme puhunut on, ja pitää oleman teille todistus, ettette teidän Jumalanne kiellä.

24:28 Ja niin antoi Josua kansan mennä, itsekunkin perintöönsä.

24:29 Ja sen jälkeen tapahtui, että Josua Nunin poika, \Herran\ palvelia, kuoli, sadan ja kymmenen ajastaikaisena.

24:30 Ja he hautasivat hänen oman perityn maansa rajoihin, Timnat Serakiin, joka on Ephraimin vuorella, pohjan puolelle Gaasin vuorta.

24:31 Ja Israel palveli \Herraa\ kaikkena Josuan elinaikana, niin myös kaikkena vanhimpain elinaikana, jotka kauvan aikaa josuan perästä elivät ja tiesivät kaikki \Herran\ teot, jotka hän Israelille tehnyt oli.

24:32 Ja Josephin luut, jotka Israelin lapset olivat tuoneet Egyptistä, hautasivat he Sikemiin, siihen pellon kappaleeseen, jonka Jakob osti Hemorin Sikemin isän lapsilta sadalla penningillä. Ja se tuli Josephin lasten perinnöksi.

päivänä liiton Kanssan kanssa/ ja asetti lain ja oikeuden heidän eteensä Sichemis.

24:26 Ja Josua kirjoitti caicki nämät Jumalan Lakikirjaan/ ja otti suuren kiwen/ ja nosti sen sijnä tammen alla/ joca oli HERran Pyhä.

24:27 Ja sanoi caikelle Canssalle: Cadzo/ tämä kiwi pitää oleman todistus meidän waihellam: sillä hän on cuullut caicki HERran puhet/ jotca hän meidän cansam puhunut on/ ja pitää oleman teillen todistus/ ettet te teidän Jumalatan kiellä.

24:28 Ja nijn andoi Josua Canssan mennä idzecungin perindööns.

24:29 JA sen jälkeen tapahtui/ että Josua Nunin poica/ HERran palwelia/ cuoli sadan ja kymmenen ajastaicaisna.

24:30 Ja he hautaisit hänen oman perityn maans rajoin/ Timnath Serachijn/ joca on Ephraimin vuorella pohjan puolella/ Gaasin wuoren tykönä.

24:31 Ja Israel palweli HERra nijncauwan cuin Josua eli/ ja wanhimmat jotca cauwan aica Josuan peräst elit/ ja tiesit caicki HERran tegot/ jotca hän Israelille tehnyt oli.

24:32 JA Josephin luut/ jotca Israelin lapset olit tuonet Egyptist/ hautaisit he Sichemijn/ sijhen pellon cappaleen/ cuin Jacob osti Hemorin lapsilda/ Sichemin Isäldä sadalla penningillä. Ja se oli

sefilaiset olivat saaneet perintöosaksensa.

24:33 Ja Eleasar, Aaronin poika, kuoli, ja he hautasivat hänet Gibeaan, hänen poikansa Piinehaan kaupunkiin, joka oli annettu hänelle Ephraimin vuoristosta.

TUOMARIEN KIRJA

1 LUKU

1:1 Joosuan kuoleman jälkeen israelilaiset kysyivät Herralta ja sanoivat: "Kenen meistä on ensiksi lähdeettävä kanaanilaisia vastaan, sotimaan heitä vastaan?" Herra vastasi:

1:2 "Juuda lähteköön; katso, minä annan maan hänen käsiinsä."

1:3 Niin Juuda sanoi veljellensä Simeonille: "Lähde minun kanssani minun arpaosaani, ja sotikaamme kanaanilaisia vastaan, niin minäkin tulen sinun kanssasi sinun arpaosaasi." Niin Simeon lähti hänen kanssaan.

1:4 Ja Juuda lähti, ja Herra antoi kanaanilaiset ja perissiläiset heidän käsiinsä; ja he voittivat heidät Besekissä - kymmenentuhatta miestä.

1:5 Ja he kohtasivat Adoni-Besekin Besekissä ja taistelivat häntä vastaan ja voittivat kanaanilaiset ja perissiläiset.

1:6 Ja Adoni-Besek pakeni, mutta he ajoivat häntä takaa ja ottivat hänet kiinni ja hakkasivat häneltä peukalot ja isotvarpaat.

Josephin lasten perindö.

24:33 Niin kuoli myös Eleasar Aaronin poika, ja he hautasivat hänen Gibeassa, joka oli hänen poikansa Pinehaan oma, joka hänelle Ephraimin vuorella annettu oli.

TUOMAREIN KIRJA

1 LUKU

1:1 Ja tapahtui Josuan kuoleman jälkeen, että Israelin lapset kysyivät \Herralta\, sanoen: kuka meistä ensisti menee sotaan ylös Kanaanealaisia vastaan?

1:2 Ja \Herra\ sanoi: Juudan pitää menemän: katso, minä annoin maan hänen käsiinsä.

1:3 Niin sanoi Juuda veljellensä Simeonille: käy minun kanssani minun arpaani, sotimaan Kanaanealaisia vastaan, niin minä myös menen sinun arpaas sinun kanssas; ja Simeon meni hänen kanssansa.

1:4 Kuin Juuda meni sinne ylös, antoi \Herra\ hänelle Kanaanealaiset ja Pheresiläiset heidän käsiinsä; ja he löivät Besekissä kymmenentuhatta miestä.

1:5 Ja he löysivät AdoniBesekin Besekistä, ja sotivat heitä vastaan ja löivät Kanaanealaiset ja Pheresiläiset.

1:6 Mutta AdoniBesek pakeni, ja he ajoivat häntä takaa, saivat hänen kiinni ja leikkasivat häneltä peukalot käsistä ja isot varpaat jaloista.

24:33 Nlin cuoli myös Eleazar Aaronin poica/ ja he hautaisit hänen Gibeathis/ joca oli hänen poicans Pinehaxen oma/ joca hänelle Ephraimin vuorella annettu oli.

Duomarein Kirja

I. Lucu

1:1 JOsuan cuoleman jälkeen kysyit Israelin lapset HERralle/ sanoden: cuca meistä ensist mene sotaan Cananerejä wastian?

1:2 Ja HERra sanoi: Judan pitä menemän/ Cadzo/ minä annoin maacunnan hänen käsijns.

1:3 Nijn sanoi Juda weljellens Simeonille: käy minun cansan minun arpaani/ sotiman Cananerejä wastian/ nijn minä menen sinun arpaas sinun cansas/ ja Simeon meni hänen cansans.

1:4 COsca Juda sinne meni/ andoi HERra hänelle Cananerit ja Pheresit heidän käsijns/ ja he löit Besekis kymmenen tuhatta miestä.

1:5 Ja he löysit AdoniBesekin Besekist/ ja sodeit händä wastian/ ja löit Cananerit ja Phereserit.

1:6 Mutta AdoniBesek pakeni/ ja he ajoit händä taca/ ja leickaisit häneldä peucalot käsistä ja jalgoista.

1:7 Silloin Adoni-Besek sanoi: "Seitsemänkymmentä kunin-gasta, joilta oli hakattu peukalot ja isotvarpaat, kokosi muruja minun pöytäni alta; niinkuin minä olen tehnyt, niin on Jumala minulle maksanut." Ja he veivät hänet Jerusalemiin, ja siellä hän kuoli.

1:8 Ja Juudan miehet ryhtyivät taisteluun Jerusalemiä vastaan ja valloittivat sen ja surmasivat miekan terällä sen asukkaat ja pistivät kaupungin tuleen.

1:9 Sen jälkeen Juudan miehet laskeutuivat sotimaan niitä kanaanilaisia vastaan, jotka asuivat Vuoristossa, Etelämaassa ja Alankomaassa.

1:10 Niin Juuda meni niitä kanaanilaisia vastaan, jotka asuivat Hebronissa - Hebronin nimi oli muinoin Kirjat-Arba - ja he voittivat Seesain, Ahimanin ja Talmain.

1:11 Sieltä hän meni Debirin asukkaita vastaan - Debirin nimi oli muinoin Kirjat-Seefer -

1:12 ja Kaaleb sanoi: "Joka voittaa ja valloittaa Kirjat-Seeferin, sille minä annan tyttäreni Aksan vaimoksi."

1:13 Niin Otniel, Kenaan, Kaalebin nuoremman veljen, poika, valloitti sen; ja hän antoi tälle tyttärensä Aksan vaimoksi.

1:14 Ja kun Aksa tuli, niin hän yllytti miestänsä, että tämä pyytäisi hänen isältänsä peltomaata; ja Aksa pudotautui aasin selästä maahan. Silloin Kaaleb sanoi hänelle:

1:7 Niin sanoi AdoniBesek: seitsemänkymmentä kunin-gasta, leikatuilla peukaloilla heidän käsistänsä ja jaloistansa, hakivat minun pöytäni alla; niinkuin minä tein, niin on Jumala minulle maksanut. Ja he veivät hänen Jerusalemiin, ja siellä hän kuoli.

1:8 Mutta Juudan lapset sivat Jerusalemiä vastaan, ja voittivat sen, ja löivät sen miekan terällä, ja polttivat kaupungin.

1:9 Sitte matkustivat Juudan lapset alas sotimaan Kanaanealaisia vastaan, jotka vuorella asuivat etelään päin laaksoissa.

1:10 Meni myös Juuda Kanaanealaisia vastaan, jotka Hebronissa asuivat (mutta Hebron kutsuttiin muinen KirjatArba), ja löivät Sesain, Ahimanin ja Talmain;

1:11 Ja meni sieltä Debirin asuvia vastaan (mutta Debir kutsuttiin muinen Kirjat-Sepher).

1:12 Ja Kaleb sanoi: joka KirjatSepherin lyö ja sen voittaa, hänelle annan minä tyttäreni Aksan emännäksi.

1:13 Niin voitti sen Otniel Kenaksen, Kalebin nuoremman veljen poika, ja hän antoi tyttärensä Aksan hänelle emännäksi.

1:14 Ja tapahtui, kuin Aksa tuli, että hän neuvoi miestänsä anomaan peltoa isältä; ja hän astui aasinsa päältä alas, niin sanoi Kaleb hänelle: mikä sinun on?

1:7 Nijn sanoi AdoniBesek: seidzemenkymmendä Cunin-gast leicatuilla peucaloilla heidän käsistäns ja jalgoistans/ hajit minun pöytäni alla. Nijn cuin minä tein/ nijn on myös Jumala minulle maxanut. Ja he weit hänen Jerusalemiijn/ ja siellä hän cuoli.

1:8 MUtta Judan lapset sivat Jerusalemita wastian/ ja woitit sen/ ja löit miecan terällä/ ja poltit Caupungin.

1:9 Sijtte matcustit Judan lapset sotiman Cananerejä wastian/ jotca wuorella asuit etelän päin ja laxois.

1:10 MEni myös Juda soti-man Cananerejä wastian/ jotca Hebronis asuit (mutta Hebron cudzuttin muinen Kiriath Arba) ja löit Sesain/ Ahiman ja Thalmain.

1:11 Ja meni sieldä Debirin asuwita wastian (mutta Debir cudzuttin muinen Kiriath Sepher.)

1:12 Ja Caleb sanoi: joca Kiriath Sepherin lyö ja woit-ta/ hänelle annan minä tyttä-reni Achsan emännäxi.

1:13 Nijn woitti Athniel Kenan poica/ Calebin nuorembi weli/ ja hän andoi tyttärens Achsan hänelle emännäxi.

1:14 Ja se tapahtui cosca hän meni/ neuwottin händä anoman peldoä Isäldäns/ ja hän astui Asins päädä alas. Nijn sanoi Caleb hänelle: mikä sinun on?

"Mikä sinun on?"

1:15 Niin hän vastasi hänelle: "Anna minulle jäähyväislahja, sillä sinä olet naittanut minut kuivaan maahan, anna siis minulle vesilähteitä." Silloin Kaaleb antoi hänelle Ylälähteet ja Alälähteet.

1:16 Ja keeniläisen, Mooseksen apen, jälkeläiset olivat lähteneet Palmukaupungista Juudan jälkeläisten kanssa Juudan erämaahan, eteläpuolelle Aradia; he menivät ja asettuivat sikäläisen kansan sekaan.

1:17 Mutta Juuda meni veljensä Simeonin kanssa, ja he voittivat kanaanalaiset, jotka asuivat Sefatissa, ja he vihkiivät kaupungin tuhon omaksi ja kutsuivat sen Hormaksi.

1:18 Ja Juuda valloitti Gasan alueineen, Askelonin alueineen ja Ekronin alueineen.

1:19 Ja Herra oli Juudan kanssa, niin että hän sai haltuunsa vuoriston; sillä hän ei kyennyt karkoittamaan niitä, jotka asuivat tasangolla, koska heillä oli raudoitettuja sotavaunuja.

1:20 Ja he antoivat Kaalebille Hebronin, niinkuin Mooses oli puhunut; ja hän karkoitti sieltä ne kolme anakilaista.

1:21 Mutta benjaminilaiset eivät karkoittaneet jebusilaisia, jotka asuivat Jerusalemissa, ja niin jebusilaiset jäivät asumaan benjaminilaisten sekaan, Jerusalemiin, aina tähän päivään asti.

1:22 Myöskin Joosefin heimo lähti liikkeelle; se lähti Beete-

1:15 Hän sanoi hänelle: anna minulle siunaus; sillä sinä annoit minulle kuivan maan, anna myös minulle vesinen maa. Niin antoi Kaaleb hänelle vesiset maat ylhäältä ja alhaalta.

1:16 Ja Mooseksen apen Keeniläisen lapset menivät Palmukaupungista Juudan lasten kanssa Juudan korpeen, etelään päin Aradia; ja he menivät ja asuivat kansan seassa.

1:17 Ja Juuda meni veljensä Simeonin kanssa, ja he löivät Kanaanealaiset jotka Sephatissa asuivat, ja hävittivät sen, ja kutsuivat kaupungin Horma.

1:18 Sitälikin voitti Juuda Gasan rajoinensa, ja Askalonin rajoinensa, ja Ekronin rajoinensa.

1:19 Ja \Herra\ oli Juudan kanssa, niin että hän omisti vuoret; sillä ei hän voinut niitä ajaa ulos, jotka laaksoissa asuivat, sillä heillä oli rautaiset vaunut.

1:20 Ja he antoivat Kalebille Hebronin, niinkuin Moses sanonut oli, ja hän ajoi siitä ulos kolme Enakin poikaa.

1:21 Mutta BenJaminin lapset ei ajaneet Jebusilaisia pois, jotka asuivat Jerusalemissa; ja Jebusilaiset asuivat BenJaminin lasten tykönä Jerusalemissa tähän päivään asti.

1:22 Meni myös Josephin huone ylös BetEliin, ja

1:15 Hän sanoi: anna minulle siunaus/ sillä sinä annoit minulle carkian maan/ anna myös minulle wetinen maa. Nijn andoi Caleb hänelle wetiset maat ylhäldä ja alhalda.

1:16 JA Keniterin Mosexen apen lapset menit sijtä palmu Caupungist Judan lasten cansa Judan corpeen Aradin Caupungita etelän päin/ ja he menit ja asuit Canssan seas.

1:17 Ja Juda meni weljens Simeonin cansa/ ja löit Cananerit cuin Sephatis asuwat/ ja häwitiit hänen/ ja cudzuit Caupungin Harmah.

1:18 Sitälikin voitti Juda Gasan rajoinens/ ja Aschalanin rajoinens/ ja Echronin rajoinens.

1:19 Ja HERra oli Judan cansa/ nijn että hän omisti wuoret/ sillä ei hän woinut nijtä aja ulos/ cuin laxois asuit: sillä heillä olit rautaiset wau-
nut.

1:20 Ja he annoit Calebille Hebronin/ nijncuin Moses sanonut oli/ ja hän ajoi sijtä ulos ne colme Enakin poica.

1:21 Mutta BenJaminin lapset/ ei ajanet Jebuserejä pois/ jotca asuit Jerusalemis/ sentähden asuit Jebuserit BenJaminin lasten tykönä Jerusalemis/ tähän päiwän asti.

1:22 Menit myös Josephin lapset BethElijn/ ja HERra oli

liin, ja Herra oli heidän kanssansa.

1:23 Ja Joosefin heimo vakoilutti Beeteliä - kaupungin nimi oli muinoin Luus -

1:24 ja vakoilijat näkivät miehen tulevan kaupungista ja sanoivat hänelle: "Näytä meille, mistä päästään kaupunkiin, niin me teemme sinulle laupeuden."

1:25 Niin hän näytti heille, mistä päästiin kaupunkiin, ja he surmasivat miekan terällä kaupungin asukkaat, mutta sen miehen ja koko hänen sukunsa he päästivät menemään.

1:26 Ja se mies meni heetteläisten maahan ja rakensi kaupungin ja antoi sille nimen Luus, ja se nimi sillä on vielä tänäkin päivänä.

1:27 Mutta Manasse ei saanut haltuunsa Beet-Seania ja sen tytärkaupunkeja, ei Taanakia ja sen tytärkaupunkeja, ei Doorin asukkaita ja sen tytärkaupunkeja, ei Jibleamin asukkaita ja sen tytärkaupunkeja eikä Megiddon asukkaita ja sen tytärkaupunkeja, vaan kanaanilaisten onnistui jäädä asumaan siihen maahan.

1:28 Kun Israel sitten voimitui, saattoi se kanaanilaiset työveron alaisiksi, mutta ei karkoittanut heitä.

1:29 Efraim ei karkoittanut kanaanilaisia, jotka asuivat Geserissä, ja niin kanaanilaiset jäivät asumaan sen keskeen, Geseriin.

1:30 Sebulon ei karkoittanut Kidronin asukkaita eikä Nahalolin asukkaita, ja niin kanaa-

\Herra\ oli heidän kanssansa.

1:23 Ja Josephin huone vakosi BetEliä (joka muinen kutsuttiin Luts).

1:24 Ja vartiat saivat nähdä miehen käyvän kaupungista, ja sanoivat hänelle: osoita meille, kusta kaupungin sisälle mennään, niin me teemme laupiuden sinun kanssas.

1:25 Ja hän osoitti heille kaupungin sisällekäytävän, ja he löivät kaupungin miekan terällä; mutta sen miehen ja kaiken hänen sukunsa laskivat he menemään.

1:26 Niin meni se mies Hettiläisten maakuntaan ja rakensi kaupungin, ja kutsui hänen Luts, joka tähän päivään asti niin kutsutaan.

1:27 Ja ei Manasse ajanut ulos Betseania tyttärinensä, eikä myös Taanakia tyttärinensä, eikä Dorin asuvaisia tyttärinensä, eikä Jibleamin asuvia tyttärinensä, eikä Megiddon asuvia tyttärinensä. Ja Kanaanealaiset rupesivat asumaan siinä maassa.

1:28 Ja kuin Israel voimalliseksi tuli, teki hän Kanaanealaiset verolliseksi ja ei ajanut heitä ollenkaan ulos.

1:29 Eikä myös Ephraim ajanut ulos Kanaanealaisia, jotka asuivat Gatserissa; mutta Kanaanealaiset asuivat heidän seassansa Gatserissa.

1:30 Eikä myös Zebulon ajanut Kitronin ja Nahalolin asuvaisia ulos; vaan Ka-

heidän cansans.

1:23 Ja Josephin huone wacoi BethElit (joca muinen cudzuttin Lus)

1:24 Ja wartiat sait nähdä miehen käyvän Caupungista/ ja sanoi hänelle: osota meille/ cuinga me tulemme Caupungin sisälle/ nijn me teem laupiuden sinun cansas.

1:25 Ja cosca hän osotti heille/ löit he Caupungin miecan terällä/ mutta sen miehen ja caiken hänen sucuns/ laskit he menemän.

1:26 Nijn meni se mies Hetherein maacundaan/ ja rakensi Caupungin/ ja cudzi hänen Lus/ joca tähän päivän asti nijn cudzutan.

1:27 JA ei Manasse ajanut ulos Betseat tyttärinensä/ eikä myös Thaenachi tyttärinensä/ eikä Dorin asuwaisia tyttärinensä/ eikä Jebleamin asuwita tyttärinensä/ eikä Megiddon asuwita tyttärinensä. Ja Cananerit rupeisit asuman sijnä maasa.

1:28 Ja cosca Israel woimalisexi tuli/ teki hän Cananerit werollisexi/ ja ei ajanut heitä ulos.

1:29 Eikä myös Ephraim ajanut ulos Cananerejä/ jotca asuit Gazaris/ mutta Cananerit asuit heidän seasans Gazaris.

1:30 Eikä myös Zebulon ajanut Kithronin ja Nahalolin asuwaisia ulos: sentähden

nilaiset jäivät asumaan sen keskeen, mutta joutuivat työveron alaisiksi.

1:31 Asser ei karkoittanut Akkon asukkaita eikä Siidonin asukkaita eikä myöskään Ahlabin, Aksibin, Helban, Afekin ja Rehobin asukkaita.

1:32 Ja niin asserilaiset joutuivat asumaan maan asukkaiden, kanaanilaisten, keskeen, koska eivät karkoittaneet heitä.

1:33 Naftali ei karkoittanut Beet-Semexsen asukkaita eikä Beet-Anatin asukkaita ja joutui niin asumaan maan asukkaiden, kanaanilaisten, keskeen; mutta Beet-Semexsen ja Beet-Anatin asukkaat joutuivat heille työveron alaisiksi.

1:34 Amorilaiset tunkivat daanilaiset vuoristoon, sillä he eivät sallineet heidän laskeutua tasangolle.

1:35 Ja amorilaisten onnistui jäädä asumaan Har-Herekseen, Aijaloniin ja Saalbimiin; mutta Joosefin heimon käsi kävi heille raskaaksi, ja he joutuivat työveron alaisiksi.

1:36 Ja amorilaisten alue ulottui Skorpionisolasta, Seelasta, yölspäin.

naanealaiset asuivat heidän keskellänsä ja olivat verolliset.

1:31 Eikä myös Asser ajanut niitä ulos, jotka asuivat Akkossa, eikä niitä, jotka asuivat Zidonissa, Akelabissa, Aksibissa, Helbassa, Aphikissa ja Rehobissa.

1:32 Mutta Asserilaiset asuivat Kanaanealaisten seassa, jotka siinä maassa asuivat: ettei he niitä ajaneet ulos.

1:33 Eikä myös Naphtali ajanut niitä ulos, jotka asuivat BetSemessä ja BetAnatissa, mutta asuivat Kanaanealaisten seassa, jotka maan asuwait olivat; mutta ne, jotka BetSemessä ja BetAnatissa olivat, tulivat heille verollisiksi.

1:34 Ja Amorilaiset ahdistivat Danin lapsia vuorilla eikä sallineet heitä tulemaan laaksoon.

1:35 Mutta Amorilaiset rupeivat asumaan vuorilla, Hereessä, Ajalonissa ja Saalbimissa; niin tuli Josephin käsi heille raskaaksi, ja he tulivat verollisiksi.

1:36 Ja Amorilaisten rajat olivat siitä, kuin käydään ylös Akrabimiin, kalliosta ja ylhäältä.

Cananerit asuit heidän keskellänsä ja olit werolliset.

1:31 Eikä myös Asser ajanut niittä ulos/ jotca asuit Achos/ eikä niittä jotca asuit Zidonis/ Ahelabis/ Ahsibis/ Helbas/ Aphikis ja Rehobis.

1:32 Mutta Asseriterit asuit Cananerein seas/ jotca sijnä maasa asuit: ettei he niittä ajanet ulos.

1:33 Eikä myös Nephtali ajanut niittä ulos/ jotca asuit BethSemes ja BethAnathis/ mutta asuit Cananerein seas/ jotca maan asuwait olit/ mutta ne jotca BethSemes ja BethAnathis olit/ tulit heille werollisexi.

1:34 MUtta Amorrerit waadeit Danin lapsia vuorille/ eikä sallinet heitä tuleman laxoon.

1:35 Ja Amorrerit rupeisit asuman vuorilla/ Herees/ Ajalonis ja Saalbimis/ nijn tuli Josephin käsi heille rascaxi/ ja he tulit werollisexi.

Ja Amorrerein rajat olit/ josta käydän Acrabimijn/ sijtä wahast ja corkeudesta.

Tuomari 2 LUKU

2:1 Ja Herran enkeli tuli Gilgalista ylös Bookimiin. Ja hän sanoi: "Minä johdatin teidät Egyptistä ja toin teidät maahan, jonka minä valalla vanhoen olin luvannut teidän isillenne, ja sanoin: 'Minä en riko liittoani teidän kanssanne ikinä.

2 LUKU

2:1 Ja \Herran\ enkeli astui ylös Gilgalista Bokimiin ja sanoi: minä johdatin teidät tänne Egyptistä ja toin teidät siihen maahan, jonka minä vannoin teidän isillenne ja sanoin: en minä tee liittoani teidän kanssanne tyhjäksi ijankaikkisesti,

II. Lucu

2:1 JA HERran Engeli astui Gilgalist Bochimijn/ ja sanoi: minä johdatin teidän tänne Egyptist/ ja johdatin teidän sijhen maahan/ jonga minä wannoin teidän Isillen/ ja sanoin: en minä tee minun liittoani tyhjäksi teidän cansan ijancaickisest.

2:2 Te taas älkää tehkö liittoa tämän maan asukasten kanssa, vaan kukistakaa heidän alttarinsa.' Mutta te ette ole kuulleet minun ääntäni. Mitä olettekaan tehneet!

2:3 Niinpä minä nyt sanon teille: Minä en karkoita heitä teidän tieltänne, vaan heistä tulee teille ahdistajat, ja heidän jumalansa tulevat teille ansaksi."

2:4 Ja kun Herran enkeli oli puhunut nämä sanat kaikille israelilaisille, korotti kansa äänensä ja itki.

2:5 Ja he antoivat sille paikalle nimen Bookim; ja he uhrasivat siinä Herralle.

2:6 Kun Joosua oli päästänyt kansan menemään, menivät israelilaiset kukin perintöosalensa, ottaakseen maan omaksensa.

2:7 Ja kansa palveli Herraa Joosuan koko elinajan ja niiden vanhinten koko elinajan, jotka elivät vielä kauan Joosuan jälkeen ja jotka olivat nähneet kaikki ne suuret teot, jotka Herra oli Israelille tehnyt.

2:8 Mutta Herran palvelija Joosua, Nuunin poika, kuoli sadan kymmenen vuoden vanhana.

2:9 Ja he hautasivat hänet hänen perintöosansa alueelle Timnat-Herekseen, Efraimin vuoristoon, pohjoispuolelle Gaas-vuorta.

2:10 Ja kun koko sekin sukupolvi oli tullut kootuksi isänsä tykö, nousi heidän jälkeensä toinen sukupolvi, joka

2:2 Ja ei teidän pidä ikänä tekemän liittoa tämän maan asuvaisten kanssa: teidän pitää maahan kukistaman heidän alttarinsa; mutta ette totelleet minun ääntäni. Miksi te sen olette tehneet?

2:3 Sanoin minä myös: en minä heitä teidän edestänne aja pois, vaan heidän pitää oleman teille paulaksi, ja heidän Jumalansa teille verkoksi.

2:4 Ja kuin \Herran\ enkeli nämät sanat puhunut oli kaikille Israelin lapsille, korotti kansa äänensä ja itki;

2:5 Ja kutsuivat sen paikan Bokim, ja uhrasivat siinä \Herralle\.

2:6 Ja kuin Josua oli päästänyt kansan tykönsä, ja Israelin lapset menneet itsekukin perintöönsä, maata omistamaan,

2:7 Palveli kansa \Jumalaa\ niinkauvan kuin Josua eli, ja koko vanhimpain aikana, jotka Josuan perässä kauvan elivät ja olivat nähneet kaikkia \Herran\ suuria töitä, jotka hän Israelille tehnyt oli.

2:8 Mutta kuin Josua Nunin poika \Herran\ palvelia kuoli, sadan ja kymmenen ajastaikaisena,

2:9 Ja he olivat haudanneet hänet perintömaansa rajoihin, TimnatHerekseen, Efraimin vuorelle pohjan puolelle Gaasin vuorta;

2:10 Kuin myös kaikki se sukukunta oli koottu isänsä tykö, tuli toinen sukukunta heidän jälkeensä, jotka ei tunteneet \Herraa\ eikä nii-

2:2 Ja ei teidän pitäis ikänäns tekemän liitto tämän maan asuwitten cansa/ ja teidän pitä maahan cukistaman heidän Altarins: mutta et te totellet minun äändäni/ mixi te sen oletta tehnet?

2:3 Sanoin minä myös: en minä heitä teidän edestän aja pois/ että he olisit teille pauloixi/ ja heidän jumalans teille wercoixi.

2:4 Ja cosca HERran Engeli nämät sanat puhunut oli caikille Israelin lapsille: corgotti Canssa ämens ja itki.

2:5 Ja cudzuit sen paican: Bochim/ ja uhrasit sijnä HERralle.

2:6 COsca Josua oli Canssan tyköns päästänyt/ ja Israelin lapset olit mennet idzecukin perindööns/ maata omistaman.

2:7 Palweli Canssa Jumalata nijncauwan cuin Josua eli/ ja wanhimmat cuin Josuan perän cauwan elit/ ja olit nähnet caickia HERran suuria töitä/ cuin hän Israelis tehnyt oli.

2:8 Mutta cosca Josua Nunin poica HERran palwelia cuoli/ oli hän sadan ja kymmenen ajastaicainen.

2:9 Ja he hautasit hänen perindömaans rajoin TimnathHerexeen/ Ephraimin vuorelle/ pohjan puolelle Gaasin wuorta.

2:10 Cosca myös caicki cuin sijhen aican elit/ olit cocondunet heidän Isäins tygö/ tuli toinen sucucunda heidän jäl-

ei tuntenut Herraa eikä niitä tekoja, jotka hän oli Israelille tehnyt.

2:11 Niin israelilaiset tekivät sitä, mikä oli paha Herran silmissä, ja palvelivat baaleja

2:12 ja hylkäsivät Herran, isänsä Jumalan, joka oli vienyt heidät pois Egyptin maasta, ja lähtivät kulkemaan muiden jumalien jäljessä, niiden kansojen jumalien, jotka asuivat heidän ympärillään, kumarsivat niitä ja vihoittivat Herran.

2:13 Mutta kun he hylkäsivät Herran ja palvelivat baalia ja astarteja,

2:14 niin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän antoi heidät ryöstäjien käsiin, jotka ryöstivät heitä, ja myi heidät heidän ympärillään asuvien vihollisten käsiin, niin etteivät he enää voineet kestää vihollistensa edessä.

2:15 Mihin ikinä he lähtivätkin, oli Herran käsi heitä vastaan, tuottaen onnettomuutta, niinkuin Herra oli puhunut ja niinkuin Herra oli heille vanonnut; ja niin he joutuivat suureen ahdinkoon.

2:16 Silloin Herra herätti tuomareita, jotka pelastivat heidät heidän ryöstäjänsä käsistä.

2:17 Mutta he eivät totelleet tuomareitansakaan, vaan kulkivat haureudessa muiden jumalien jäljessä ja kumarsivat niitä. Pian he poikkesivat siltä tieltä, jota heidän isänsä, Herran käskyjä totellen, olivat kulkeneet; he eivät tehneet niin.

2:18 Kun siis Herra herätti

tä töitä, jotka hän Israelille tehnyt oli.

2:11 Ja Israelin lapset tekivät paha \Herran\ edessä ja palvelivat Baalia,

2:12 Ja hylkäsivät \Herran\, isäinsä Jumalan, joka heidät Egyptin maalta oli johdattanut ulos, ja seurasivat vieraita jumalia niiden kansain jumalista, jotka heidän ympärillään asuivat, ja kumarsivat niitä, ja vihoittivat \Herran\;

2:13 Ja hylkäsivät \Herran\, ja palvelivat Baalia ja Astartia.

2:14 Niin julmistui \Herran\ viha Israeliin, ja antoi heidät ryöstäjien käsiin, jotka heitä ryöstivät, ja myi heitä vihollistensa käsiin ympäristölle; ja ei he taitaneet enää seisoa vihollisiansa vastaan,

2:15 Mutta kuhunka ikänä he itsensä käänsivät, oli \Herran\ käsi heitä vastaan onnettomuudeksi, niinkuin \Herra\ heille sanonut ja niinkuin \Herra\ heille vanonnut oli; ja he aivan kovin ahdistettiin.

2:16 Ja \Herra\ herätti tuomarit, jotka heitä vapahtivat niiden käsistä, jotka heitä ryöstivät.

2:17 Niin ei he tuomareitansakaan totelleet, vaan huorin tekivät vierasten jumalain kanssa, ja kumarsivat niitä; he harhailivat nopiasti siltä tieltä, jota heidän isänsä olivat vaeltaneet, kuullaksensa \Herran\ käskyjä: ei he niin tehneet.

2:18 Kuin \Herra\ herätti

kens/ jotca ei tundenet Herran/ eikä niitä hyviä töitä cuin hän Israelille tehnyt oli.

2:11 Ja Israelin lapset teit paha HERran edes/ ja palvelit Baali.

2:12 Ja hyljäisit HERran heidän Isäins Jumalan/ joca heidän Egyptist johdattanut oli/ ja seuraisit wieraita jumalita/ jotca heidän ymbäri-läns asuit/ cumarsit heitä ja wihoitit HERran.

2:13 Sillä he enämmin ja enämmin hyljäisit HERran/ ja palvelit Baali ja Astharothi.

2:14 Nijn julmistui HERran viha Israelin päälle/ ja andoi heidän ryöwärittens käsijn/ että heidän piti heitä ryöwämän/ ja myi heitä wiholistens käsijn/ ymbäristölle. Ja ei he taitanet enämbätä seiso wiholisians watan.

2:15 Mutta cuhunga ikänäns he idzens käänsit/ oli HERran käsi heitä watan onnettomu-dexi/ nijncuin HERra heille sanonut ja wannonut oli/ ja he suurest waiwattin.

2:16 COsca HERra herätti Duomarit/ jotca heitä ryöwäritten käsist piti wapahtaman:

2:17 Nijn ei he Duomareitancan totellet: waan huorinteit wierasten jumalain cansa ja cumarsit niitä/ ja nopiast harhailit sildä tiellä/ jota heidän Isäns olit waeldanet/ cuullaxens HERran käskyjä/ ja ei he tehnet.

2:18 Cosca HERra herätti

heille tuomareita, niin Herra oli tuomarin kanssa ja pelasti heidät heidän vihollistensa käsistä niin kauaksi aikaa, kuin tuomari eli; sillä Herran tuli sääli, kun he voihkivat sortajainsa ja vaivaajainsa käsissä.

2:19 Mutta kun tuomari kuoli, vaelsivat he jälleen kelvottomasti, vielä pahemmin kuin heidän isänsä, kulkiem muiden jumalien jäljessä, palvellem ja kumartaem niitä. He eivät lakanneet teoistansa eivätkä paatuneesta vaelluksestansa.

2:20 Niin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän sanoi: "Koska tämä kansa on rikkonut minun liittoni, jonka minä sääsin heidän isillensä, eivätkä he ole kuulleet minun ääntäni,

2:21 niin en minäkään enää karkoita heidän tieltänsä ai-noatakaan niistä kansoista, jotka Joosua kuollessaan jätti jäljelle.

2:22 Minä tahdon näin heidän kauttansa koetella Israelia, noudattavatko he Herran tietä ja vaeltavatko sitä, niinkuin heidän isänsä tekivät, vai eivätkö."

2:23 Niin Herra jätti nämä kansat paikoilleen, karkoittamatta niitä heti kohta; hän ei antanut niitä Joosuan käsiin.

Tuomari 3 LUKU

3:1 Nämä ovat ne kansat, jotka Herra jätti paikoilleen koetellakseen niiden kautta Israelia, kaikkia niitä, jotka eivät olleet kokeneet mitään kaikista Kanaanin sodista,

heille tuomarit, niin oli \Herra\ tuomarein kanssa ja varjeli heitä heidän vihollistensa käsistä niinkauvan kuin tuomari eli; sillä \Herra\ armahti heidän huokauksensa päälle niiden tähden, jotka heitä vaivasivat ja ahdistivat.

2:19 Mutta kuin tuomari kuollut oli, palasivat he, ja turmelivat sen enemmin kuin heidän isänsä, seuraten vieraita jumalia, palvellem ja kumartain niitä; ei he luopuneet teoistansa eikä kovasta tiestänsä.

2:20 Sentähden julmistui \Herran\ viha niin Israelin päälle, että hän sanoi: että tämä kansa rikkoi minun liittoni, jonka minä käskin heidän isillensä, ja ei kuullut minun ääntäni.

2:21 Niin en minäkään tästedes aja pois heidän edestänsä yhtäkään niistä pakanoista, jotka Josua jätti kuoltuansa;

2:22 Että minä koettelisin Israelia heidän kauttansa, pysyvätkö he \Herran\ teillä ja vaeltavat niissä, niinkuin heidän isänsä ovat pysyneet, vai eikö.

2:23 Ja \Herra\ jätti nämät pakanat, ettei hän nopiasti heitä ajanut ulos, ja ei antanut heitä Josuan käteen.

3 LUKU

3:1 Ja nämät ovat ne pakanat, jotka \Herra\ jätti Israelia kiusaamaan, kaikkia niitä, jotka ei mitään tietäneet kaikista Kanaanin sodista,

heille Duomarit/ niin oli HERra Duomarein cansa/ ja varjeli heitä heidän wiholistens käsist/ niincauwan cuin Duomari eli: sillä HERra armahti heidän päällens heidän huogatesans nijden tähden/ jotca heitä waiwaisit ja ahdistit.

2:19 Mutta cosca Duomari cuollut oli/ poickeisit he ja turmelit sen enämmin cuin heidän Isäns/ seuraten wieraita jumaloita/ palwellen ja cumartain heitä/ ja ei he luopunet heidän teoistans/ eikä heidän niscurudestans.

2:20 Sentähden julmistui HERran wiha nijn Israelin päälle/ että hän sanoi: että tämä Canssa rikkoi minun lijttoni/ jonga minä taridzin heidän Isillens/ ja ei cuullut minun ändäni:

2:21 Nijn en minä myös tästedes yhtäkän pacanoista aja pois/ jotca Josua jätti cuoltuans.

2:22 Että minä coettelisin Israeli heidän cauttans. Jos he pysywät HERran tiellä/ ja waeldawat nijsä cuin heidän Isäns olwat pysynet taicka ei.

2:23 JA HERra jätti nämät pacanat/ ettei hän nopiast heitä ajanut ulos/ ja ei andanut heitä Josuan käteen.

III. Lucu

3:1 JA nämät owat ne pacanat cuin HERra jätti Israeli kiusaman/ caicki jotca ei mitän tiennet Canaan sodasta.

3:2 hän jätti ne ainoastaan sitä varten, että israelilaisten sukupolvet saisivat kokea sotaa, hänen opettaessaan heitä sotimaan, kuitenkin ainoastaan niitä, jotka eivät ennen olleet sotaa kokeneet -:

3:3 filistealaisten viisi ruhtinasta ja kaikki kanaanilaiset ja siidonilaiset ja hiviläiset, jotka asuivat Libanonin vuoristossa, Baal-Hermonin vuoresta siihen saakka, mistä mennään Hamatiin.

3:4 Nämä jäivät, että hän niiden kautta koettelisi Israelia saadakseen tietää, tottelisivatko he Herran käskyjä, jotka hän Mooseksen kautta oli antanut heidän isillensä.

3:5 Israelilaiset asuivat siis kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, hiviläisten ja jebusilaisten keskellä,

3:6 ja he ottivat heidän tyttäriänsä vaimoikseen ja antoivat omia tyttäriänsä heidän pojillensa ja palvelivat heidän jumaliansa.

3:7 Näin israelilaiset tekivät sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä, ja unhottivat Herran, Jumalansa, ja palvelivat baaleja ja aseroita.

3:8 Silloin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän myi heidät Kuusan-Risataimin, Mesopotamian kuninkaan, käsiin; ja israelilaiset palvelivat Kuusan-Risataimia kahdeksan vuotta.

3:9 Mutta israelilaiset huusivat Herraa, ja Herra herätti israelilaisille vapauttajan, joka heidät vapautti, Otnielin, Ke-

3:2 Ainoasti että Israelin lasten sukukunta olisivat oppineet sotimaan, ne jotka ei ennen sodasta mitään tietäneet;

3:3 Viisi Philistealaisten päämiestä ja kaikki Kanaanealaiset, Zidonilaiset ja Heviläiset, jotka asuivat Libanonin vuorella, BaalHermonin vuoresta Hamatiin asti.

3:4 Ja he jäivät kiusaamaan Israelia, että tiedettäisiin, tottelisivatko \Herran\ käskyjä, jotka hän oli käsenyt heidän isillensä Moseksen kautta.

3:5 Kuin Israelin lapset asuivat keskellä Kanaanealaisia, Hetiläisiä, Amorilaisia, Pheresiläisiä, Heviläisiä ja Jebusilaisia,

3:6 Ottivat he heidän tyttäriänsä emännöksensä ja antoivat tyttäriänsä heidän pojillensa, ja palvelivat heidän jumaliansa.

3:7 Ja Israelin lapset tekivät pahaa \Herran\ edessä, ja unhottivat \Herran\ Jumalansa, ja palvelivat Baalia ja metsistöitä.

3:8 Niin julmistui \Herran\ viha Israeliin, ja hän myi heidät KusanRisataimin, Mesopotamian kuninkaan käteen; ja Israelin lapset palvelivat KusanRisataimia kahdeksan ajastaikaa.

3:9 Ja Israelin lapset huusivat \Herran\ tykö, ja \Herra\ herätti heille vapauttajan, joka heitä vapahti, Otnielin, Kalebin nuorimman

3:2 Ainoastans että Israelin lasten sucucunda olisit oppineet sotiman/ ne cuin ei ennen sodasta mitän tiennet.

3:3 Cuin owat: wiji Philisteerein Päämiestä/ ja caicki Cananerit/ Zidonierit ja Hewerit/ jotca asuit Libanonin wuorella/ BaalHermonin wuorest Hemathin asti.

3:4 Ja he jäit kiusaman Israelin/ että tiettäisin jos he tottelisit HERran käskyjä/ jotca hän oli käsenyt heidän Esij-sillens Mosexen cautta.

3:5 COsca Israelin lapset asuit keskellä Cananerejä/ Hetherejä ja Jebuserejä:

3:6 Otit he heidän tyttärens emännäxi/ ja annoit poicans heidän tyttärillens/ ja palwelit heidän jumalitans.

3:7 Ja Israelin lapset teit pahaa HERran edes/ ja unhotit HERran heidän Jumalans ja palwelit Baali ja pyhiä medziä.

3:8 Nijn julmistui HERran viha Israelin päälle/ ja myi heidän ChusanRisathaimin Mesopotamian Cuningan käteen/ ja Israelin lapset palwelit ChusanRisathaimi cahdexan ajas-taica.

3:9 Ja Israelin lapset huusit HERran tygö/ ja HERra andoi heille wapahtajan/ joca heitä wapahti/ Athnielin Kenaxen

naan, Kaalebin nuoremman veljen, pojan.	veljen Kenaksen pojan.	pojan Calebin nuorimman veljen.
3:10 Ja Herran henki tuli häneen, ja hän oli tuomarina Israelissa; hän lähti sotaan, ja Herra antoi Kuusan-Risataimin, Aramin kuninkaan, hänen käsiinsä, ja Kuusan-Risataim sai tuntea hänen kätensä voimaa.	3:10 Ja \Herran\ henki tuli hänen päällensä, ja hän oli tuomari Israelissa, joka myös läksi sotaan; ja \Herra\ antoi KusanRisataimin, Syrian kuninkaan tulla hänen käsiinsä, että hänen kätensä tuli voimalliseksi KusanRisataimin päälle.	3:10 Ja HERran hengi oli hänellä/ ja oli Duomari Israelis/ joca myös läxi sotaan. Ja HERra andoi tulla ChusanRisathaimin Syrian Cuningan hänen käsijns/ että hänen kätens tuli woimallisexi ChusanRisathaimin päälle.
3:11 Ja maassa oli rauha neljäkymmentä vuotta; sitten Otniel, Kenaan poika, kuoli.	3:11 Ja maa lepäsi neljäkymmentä ajastaikaa; ja Otniel Kenaksen poika kuoli.	3:11 Silloin maa lepäis neljäkymmentä ajastaica/ ja Athniel Kenan poica cuoli.
3:12 Mutta israelilaiset tekivät jälleen sitä, mikä oli paha Herran silmissä. Silloin Herra vahvisti Eglonin, Mooabin kuninkaan, Israelia väkevämäksi, koska he tekivät sitä, mikä oli paha Herran silmissä.	3:12 Mutta Israelin lapset tekivät vielä pahaa \Herran\ edessä; niin vahvisti \Herra\ Eglonin, Moabilaisten kuninkaan Israelia vastaan, että he paha tekivät \Herran\ edessä.	3:12 MUtta Israelin lapset teit vielä paha HERran edes. Nijn wahwisti HERra Eglonin Moabiterein Cuningan Israeli watan/ että he paha teit HERran edes.
3:13 Ja tämä kokosi luokseensa ammonilaiset ja amalekilaiset, lähti liikkeelle ja voitti Israelin, ja he valtasivat Palmukaupungin.	3:13 Ja hän kokosi tykönsä Ammonin lapset ja Amalekilaiset, ja meni ja löi Israelin, ja omisti Palmukaupungin.	3:13 Ja cocois tygöns Ammonin lapset/ ja Amalechite-rit/ ja hän meni ja löi Israelin ja omisti palmuCaupungin.
3:14 Ja israelilaiset palvelivat Eglonia, moabilaisten kuningasta, kahdeksantoista vuotta.	3:14 Ja Israelin lapset palvelivat Eglonia, Moabilaisten kuningasta kahdeksantotakymmentä ajastaikaa.	3:14 Ja Israelin lapset palwelit Egloni Moabiterein Cunin-gast cahdexantotakymmentä ajastaica.
3:15 Ja israelilaiset huusivat Herraa, ja Herra herätti heille vapauttajan, benjaminilaisen Eehudin, Geeran pojan, vasenkätisen miehen. Kun israelilaiset lähettivät hänet vieraan veroa Eglonille, Mooabin kuninkaalle,	3:15 Niin huusivat Israelin lapset \Herran\ tykö, ja \Herra\ herätti heille wapahtajan, Ehudin Geran pojan, Jeminin pojan, joka oli kurittu; ja Israelin lapset lähettivät hänen kanssansa lahjoja Eglonille, Moabilaisten kuninkaalle.	3:15 Nlin huusit Israelin lapset HERran tygö/ ja HERra herätti heille wapahtajan/ Ehudin Geran pojan/ Jeminin pojan/ joca oli curittu. Ja cosca Israelin lapset lähetit lahjoja Eglonille Maobiterein Cuningalle hänen cansans.
3:16 niin Eehud teki itsellensä kaksiteräisen miekan, jalan pituisen, ja satoi sen takkinsa alle oikealle kupeelleen.	3:16 Ja Eehud teki itsellensä kaksiteräisen miekan, kyy-närää pitkän, satoi sen vaatteensa alle, oikean reitensä päälle,	3:16 Teki Eehud caxiteräisen miecan hänellens/ kynärätä pitkän/ ja sidoi waattens ala/ oikian reitens päälle.
3:17 Ja hän toi veron Eglonille, Mooabin kuninkaalle. Mutta Eglon oli hyvin lihava mies.	3:17 Ja kantoi lahjat Eglonille, Moabilaisten kuninkaalle; ja Eglon oli sangen lihava mies.	3:17 Ja candoi lahjoi Eglonille Moabiterein Cuningalle/ ja Eglon oli sangen lihawa mies.

3:18 Kun hän oli saanut tuoduksi veron, saattoi hän väen, joka oli verolahjoja kantanut, matkalle.

3:19 Mutta itse hän kääntyi takaisin Gilgalin luona olevilta jumalankuvilta ja käski sanoa: "Minulla on salaista asiaa sinulle, kuningas." Niin tämä sanoi: "Hiljaa!" Ja kaikki, jotka seisoivat hänen luonaan, menivät hänen luotaan ulos.

3:20 Kun Eehud oli tullut hänen luoksensa, hänen istuessaan yksin viileässä yläsalissaan, sanoi Eehud: "Minulla on sinulle sana Jumalalta." Silloin hän nousi istuimeltaan,

3:21 mutta Eehud ojensi vasemman kätensä ja tempasi miekan oikealta kupeeltaan ja pisti sen hänen vatsaansa,

3:22 niin että kahvakin meni sisään terän mukana ja terä upposi kokonaan ihraan, sillä hän ei vetänyt ulos miekkaa hänen vatsastaan. Sitten hän meni ulos laakealle katolle.

3:23 Kun Eehud oli tullut pylväskäytävään, sulki hän yläsalin ovet jälkeensä ja lukitsi ne.

3:24 Hänen mentyään tulivat kuninkaan palvelijat, ja kun he näkivät, että yläsalin ovet olivat lukitut, niin he ajattelivat: "Varmaankin hän on tarpeellaan viileässä kammiossa."

3:25 Sitten he odottivat kylästyksiin asti, mutta kun hän ei sittenkään avannut yläsalin ovia, ottivat he avaimen ja avasivat itse. Ja katso, heidän herransa makasi kuolleenalattialla.

3:18 Kuin hän oli lahjat antanut, päästi hän kansan, jotka olivat lahjoja kantaneet.

3:19 Ja palasi itse epäjumalista Gilgalissa ja sanoi: minulla on, kuningas, jotakin salaista sinulle sanomista. Niin hän sanoi: vaiti! Ja kaikki menivät ulos, jotka hänen ympärillensä seisovivat.

3:20 Ja Eehud tuli hänen tykönsä, ja hän istui suvisalisissa, joka hänellä oli, yksinänsä. Ja Eehud sanoi: minulla on Jumalan sana sinun tykö; niin nousi hän istuimeltaansa.

3:21 Mutta Eehud ojensi vasemman kätensä ja otti miekan oikialta reideltänsä, ja pisti hänen vatsaansa,

3:22 Niin että kahva meni sisälle terän kanssa, ja lihavuus peitti kahvan; sillä ei hän vetänyt ulos miekkaa hänen vatsastansa; ja rapa vuoti ulos hänestä.

3:23 Ja Eehud läksi ulos taikaoven kautta, ja sulki salin ovet jälkeensä ja lukitsi ne.

3:24 Kuin hän oli tullut ulos, menivät kuninkaan palveliat sisälle, näkivät salin ovet suljetuiksi ja sanoivat: taita olla, että hän peittää jalkojansa suvisalin kammiossa;

3:25 Ja odottivat niin kauan, että he häpesivät: ja katso, ei heille kenkään salin ovia avannut; niin ottivat he avaimen ja avasivat: ja katso, heidän herransa makasi kuolleenalattialla.

3:18 Cosca hän oli lahjat andanut pois häneldäns/ päästi hän Canssan jotca olit lahjoja candanet.

3:19 Ja palais nijstä epäjumalist Gilgalis/ ja sanoi Cuningalle: minulla on/ Cunin-gas/ jotakin salaist sinulle sanomist: nijn hän sanoi: wait/ ja caicki menit ulos/ jotca hänen ymbärilläns seisoi:

3:20 Ja Eehud tuli hänen tygöns/ ja hän istui suwisalis yxinäns. Ja Eehud sanoi: minulla on Jumalan sana sinun tygös/ nijn nousi hän istuimeldans.

3:21 Mutta Eehud ojensi vasemman kätens/ ja otti miecan oikialda reideldäns/ ja pisti hänen wadzaans:

3:22 Nijn että warsi meni sisälle terän cansa/ ja lihawus peitti warren (sillä ei hän wetänyt miecka hänen wadzastans) että rapa wuoti hänest.

3:23 Mutta Eehud läxi owest ja sulki jälkensä/ ja lukidzi sen.

3:24 COsca hän tullut oli ulos/ tulit Cuningan palweliat/ ja cosca he näit suwisalin owen suljetuxi/ sanoit he: taita olla/ että hän peittä jalcojans suwisalin Camaris.

3:25 Että he nijn cauwan odotit/ häpeisit he: sillä ei heille kengän Salin owe awainnut/ nijn otit he awaimen ja awaisit/ cadzo/ nijn heidän Herrans macais cuol-luna maasa.

3:26 Mutta Eehud oli paennut heidän vitkastellessaan; hän oli jo päässyt jumalankuvien ohi ja pakeni Seiraan.

3:27 Ja sinne tultuaan hän puhalsi pasunaan Efraimin vuoristossa. Silloin israelilaiset laskeutuivat hänen kanssaan vuoristosta, ja hän heidän etunenässään.

3:28 Ja hän sanoi heille: "Seuratkaa minua, sillä Herra antaa teidän vihollisenne, mooabilaiset, teidän käsiinne." Silloin he laskeutuivat hänen jäljessään alas, valtasivat mooabilaisten tieltä Jordanin kahlauspaikat eivätkä päästäneet ketään yli.

3:29 Ja he voittivat silloin Mooabin, lähes kymmenen tuhatta miestä, kaikki voimakkaita ja sotakuntoisia miehiä; eikä ainoakaan päässyt pakoon.

3:30 Niin täytyi Mooabin silloin nöyryä Israelin käden alle. Ja maassa oli rauha kahdeksankymmentä vuotta.

3:31 Hänen jälkeensä tuli Samgar, Anatin poika. Hän surmasi filistealaisia kuusisataa miestä häränpistimellä; hänkin vapautti Israelin.

Tuomari 4 LUKU

4:1 Mutta Eehudin kuoltua israelilaiset tekivät jälleen sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä.

4:2 Silloin Herra myi heidät Jaabinin, Kanaanin kuninkaan, käsiin, joka hallitsi Haasorisissa. Hänen sotapäällikkönsä oli Siisera, joka asui Haroset-

3:26 Mutta Ehud pakeni heidän viipyissäänsä, ja meni ohitse epäjumalain kuvia, ja pääsi Seiratiin asti.

3:27 Ja kuin hän sinne tuli, puhalsi hän torveen Ephraimin vuorella. Ja Israelin lapset menivät hänen kanssansa alas vuorelta, ja hän heidän edelläänsä.

3:28 Ja hän sanoi heille: seuratkaat minua, sillä \Herra\ on antanut teidän vihamiehenne Moabilaiset teidän käsiinne. Ja he seurasivat häntä, ja voittivat Jordanin luotuspaikat Moabiin päin, ja ei sallineet yhdenkään mennä ylitse;

3:29 Ja tappoivat Moabilaisia sillä ajalla lähes kymmenen tuhatta miestä, kaikki parhaat ja väkevät sotamiehet, niin ettei yhtäkään heistä päässyt.

3:30 Ja niin tulivat Moabilaiset painetuksi sillä ajalla Israelin lasten kätten alle; ja maa lepäsi kahdeksankymmentä ajastaikaa.

3:31 Hänen jälkeensä tuli Samgar Anatin poika, ja hän löi kuusisataa Philistealaista karjan kaareksella; ja hän vapahti myös Israelin.

4 LUKU

4:1 Ja Israelin lapset vielä tekivät pahaa \Herran\ edessä, kuin Ehud kuollut oli.

4:2 Ja \Herra\ myi heidät Jabinin, Kanaanealaisten kuninkaan käteen, joka hallitsi Hatsorissa; ja hänen sotajoukkonsa päämies oli Siisera: ja hän asui pakanain

3:26 Mutta Ehud pakeni heidän wijpyisäänsä/ ja meni ohidze epäjumalita/ ja pääsi Seirathin asti.

3:27 Ja cosca hän tuli omilens/ puhalsi hän Basunaan Ephraimin vuorella. Ja Israelin lapset menit hänen cansans vuorelda/ ja hän heidän edelläns.

3:28 Ja hän sanoi heille: seuratcat minua: sillä HERra on andanut teidän vihamiehen/ Moabiterit teidän käsijn. Ja he seuraisit händä/ ja voitit Jordanin luotuspaican/ joca on Moabin päin/ ja ei sallinet yhdengän mennä ylidzen.

3:29 Ja tapoit Moabitereit sillä ajalla lähes kymmenen tuhatta miestä/ caicki parhat ja wahwimmat sotamiehet/ nijn ettei yhtäkän heistä pääsnyt.

3:30 Ja nijn tulit Moabiterit painetuxi sillä ajalla Israelin lasten kätten ala/ ja maa lepäis cahdexankymmendä ajastaica.

3:31 HÄnen jälkens tuli Samgar Anathin poica/ hän löi cuusi sata Philisteriä carjan carexella/ ja wapahti myös Israelin.

IV. Lucu

4:1 JA Israelin lapset vielä teit paha HERran edes/ cosca Ehud cuollut oli.

4:2 Ja HERra myi heidän Jabinin/ Cananerein Cuningan käteen/ joca hallidzi Hazoris (ja hänen sotans päämies oli Sissera) ja hän asui pa-

Goojimissa.

4:3 Ja israelilaiset huusivat Herraa, sillä Siiseralla oli yhdeksänsadat raudoitettua sota-vaunua, ja hän sortii ankarasti israelilaisia kaksikymmentä vuotta.

4:4 Mutta Debora, naisprofeetta, Lapidotin vaimo, oli siihen aikaan tuomarina Israelissa.

4:5 Hänen oli tapana istua Deboran-palmun alla, Raaman ja Beetelin välillä, Ephraimin vuoristossa, ja israelilaiset menivät hänen luoksensa oikeutta saamaan.

4:6 Hän lähetti kutsumaan Baarakin, Abinoamin pojan, Naftalin Kedeksestä, ja hän sanoi hänelle: "Näin käskyy Herra, Israelin Jumala: Lähe ja mene Taaborin vuorelle ja ota mukaasi kymmenentuhatta miestä naftalilaisia ja sebulonilaisia.

4:7 Ja minä tuon sinun luoksesi Kiisonin purolle Siiseran, Jaabinin sotapäällikön, sota-vaunuineen ja laumoineen ja annan hänet sinun käsiisi."

4:8 Niin Baarak sanoi hänelle: "Jos sinä lähdet minun kanssani, niin minäkin lähdän; mutta jos sinä et lähdä minun kanssani, niin en minäkään lähdä."

4:9 Hän vastasi: "Minä lähdän sinun kanssasi; mutta kunnia siitä retkestä, jolle lähdet, ei tule sinulle, vaan Herra on myyvä Siiseran naisen käsiin." Niin Debora nousi ja lähti Baarakin kanssa Kedekseen.

Harosetissa.

4:3 Ja Israelin lapset huusivat \Herran\ tykö; sillä hänellä oli yhdeksänsataa rautawaunua, ja hän vaivasi tylysti Israelin lapsia kaksikymmentä ajastaikaa.

4:4 Ja naispropheta Debora, Lapidotin emäntä tuomitsi Israelia siihen aikaan.

4:5 Ja hän asui Deboran palmupuun alla, Raman ja BetElin välillä, Ephraimin vuorella; ja Israelin lapset tulivat sinne hänen tykönsä oikeuden eteen.

4:6 Hän lähetti ja kutsui Baarakin Abinoamin pojan Naphtalin Kedeksestä, ja sanoi hänelle: eikö \Herra\ Israelin Jumala ole käskennyt: mene Taborin vuorelle ja ota kymmentuhatta miestä kanssas Naphtalin ja Sebulonin lapsista.

4:7 Ja minä vedän sinun tykösisseran, Jabinin sodanpäämiehen, Kisonin ojan tykö, vaunuinensa ja annan hänet sinun käsiisi.

4:8 Niin Baarak sanoi hänelle: jos sinä menet kanssani, niin minäkin menen, mutta jollet sinä mene minun kanssani, niin en minä mene.

4:9 Hän vastasi: minä kyllä menen sinun kanssas, mutta et sinä kunniaa voita tällä tiellä, jotas menet; sillä \Herra\ myy Siiseran vaimon käsiin. Niin Debora nousi ja meni Baarakin kanssa Kedekseen.

canain Harosethis.

4:3 Ja Israelin lapset huusivat HERran tykö. Sillä hänellä oli yhdeksän sata rautawaunua/ ja waiwais tylysti Israelin lapsia caxikymmentä ajastaica.

4:4 Silloin Debora Prophetissa/ Lapidothin emändä/ oli Duomarina Israelis.

4:5 Ja hän asui Deboran palmupuun alla/ Raman ja BethElin välillä/ Ephraimin vuorella/ ja Israelin lapset tulit sinne hänen tykönsä/ oikeuden eteen.

4:6 Hän lähetti ja cudzui Baarakin Abinoamin pojan Nephthalin Kedexest/ ja käski sanoa hänelle: Eikö HERra Israelin Jumala ole sinulle käskennyt: mene Thaborin vuorelle/ ja ota kymmenen tuhatta miestä sinun cansas/ Nephthalin ja Sebulonin lapsist:

4:7 Sillä minä wedän sinun tykösisseran Jabin sodanpäämiehän/ Kisonin wirran tykönä/ wauuinens ja sota-jouckoinens/ ja minä annan hänen sinun käsijs.

4:8 Nijn Barac sanoi hänelle: jos sinä menet minun cansani/ nijn minäkin menen/ mutta jollet sinä mene/ nijn en minäkän mene.

4:9 Hän wastais: minä kyllä menen sinun cansas/ mutta et sinä cunniata tällä tiellä woita/ jotas menet: sillä HERra anda Sisseran waimon käsijn. Nijn Debora nousi ja meni Baarakin cansa Kedexeen.

4:10 Silloin Baarak kutsui Sebulonin ja Naftalin koolle Kedekseen; kymmenentuhatta miestä seurasi häntä, ja Debora lähti hänen kanssaan.

4:11 Mutta keeniläinen Heber oli eronnut keeniläisistä, Hoobabin, Mooseksen apen, jälkeläisistä; ja hän oli teltaansa pystytellen tullut aina Saanaimin tammelle asti, joka on Kedeksen luona.

4:12 Kun Siiseralle ilmoitettiin, että Baarak, Abinoamin poika, oli noussut Taaborin vuorelle,

4:13 niin Siisera kutsui koolle kaikki sotavaununsa, yhdeksänsataa raudoitettuja sotavau-
nut, ja kaiken väen, mikä hänellä oli, Haroset-Goojimista Kiisonin purolle.

4:14 Silloin Debora sanoi Baarakille: "Nouse, sillä tämä on se päivä, jona Herra antaa Siiseran sinun käsiisi; onhan Herra lähtenyt sinun edelläsi." Niin Baarak laskeutui Taaborin vuorelta, ja kymmenentuhatta miestä hänen jäljessään.

4:15 Ja Herra saattoi Baarakin miekan terän edessä hämminkiin Siiseran ja kaikki hänen sotavaununsa ja koko hänen joukkonsa; ja Siisera astui alas vaunuistaan ja pakeni jalkaisin.

4:16 Mutta Baarak ajoi takaa sotavaunuja ja sotajoukkoa Haroset-Goojimiin saakka. Ja koko Siiseran joukko kaatui miekan terään; ei ainoakaan pelastunut.

4:17 Mutta Siisera oli paen-

4:10 Niin Barak kutsui koon Kedekseen Sebulonin ja Naphtalin ja rupeesi jalkaisin matkustamaan kymmenentuhannen miehen kanssa; ja Debora meni hänen kanssansa.

4:11 Mutta Heber Keniläinen oli erinnyt Keniläisen Hobabin, Moseksen apen, lasten seasta, ja pannut majansa Zaanaimin tammen tykö, joka on Kedeksen tykönä.

4:12 Ja Siiseralle ilmoitettiin, että Barak Abinoamin poika oli mennyt Taborin vuorelle.

4:13 Ja Sisera kokosi kaikki vaununsa yhteen, yhdeksänsataa rautaista vaunua, ja kaiken sen joukon, joka hänen kanssansa oli, pakanain Harosetissa Kisonin ojalle.

4:14 Ja Debora sanoi Barakille: nouse, sillä tämä on se päivä, jona \Herra\ on antanut Siiseran sinun käsiisi: eikö \Herra\ mennyt sinun edelläs? Niin Barak meni Taborin vuorelta alas ja kymmentuhatta miestä hänen perässänsä.

4:15 Ja \Herra\ kauhisti Siiseran kaikkein hänen vaunuihinsa ja sotajoukkonsa kanssa Barakin miekan edessä, niin että Sisera hyppäsi vaunuistansa ja pääsi jalkapakoon.

4:16 Mutta Barak ajoi vaunuja ja sotajoukkoa takaa pakanain Harosetiin asti; ja kaikki Siiseran joukko kaatui miekan terän edessä, niin ettei yksikään jäänyt.

4:17 Mutta Sisera pakeni

4:10 Nijn cudzui Barac Kedekseen Sebulonin ja Nephtalin/ ja rupeis jalcaisin matcustaman kymmenen tuhannen miehen cansa/ ja Debora meni hänen cansans.

4:11 Mutta Heber Keniteri oli erinnyt Hobabin Keniterin/ Mosexen apen/ lasten seast/ ja pannut majans Zaanaimin tammen tygö/ joca on Kedexen tykönä.

4:12 JA Siiseralle ilmoitettin että Barac Abinoamin poica oli mennyt Taborin vuorelle.

4:13 Ja hän cocois caicki hänen waununs yhteen/ yhdeksän sata rautaista waunua/ ja caicki se joucko cuin hänen cansans oli/ pacanain Harosethist Kisonin wirran tygö.

4:14 Mutta Debora sanoi Barakille: nouse/ tämä on se päivä/ jona HERRA on antanut Siiseran sinun käsijs/ eikö HERRA mennyt sinun edelläs? Nijn Barac meni Thaborin vuorelda alas/ ja kymmenen tuhatta miestä hänen peräsäns.

4:15 Ja HERra cauhisti Siiseran caickein hänen waunuins ja sotajouckons cansa/ Barakin miecan edes/ nijn että Sissera hyppäis waunuistans ja pääsi jalcapacoon.

4:16 Mutta Barac ajoi waunuja ja sotajoucko taca/ pacanain Harosethin asti/ ja caicki Siiseran joucko caatui miecan terän edes/ nijn ettei yxikän jäänyt.

4:17 MUtta Sissera pakeni

nut jalkaisin Jaelin, keeniläisen Heberin vaimon, teltalle; sillä Jaabinin, Haasorin kuninkaan, ja keeniläisen Heberin perheen välillä oli rauha.

4:18 Ja Jaael meni Siiseraa vastaan ja sanoi hänelle: "Poikkeaa, herrani, poikkeaa minun luokseni, älä pelkää." Ja hän poikkesi hänen luoksensa teltaan, ja hän peitti hänet peitteellä.

4:19 Ja hän sanoi hänelle: "Anna minulle vähän vettä juodakseni, sillä minun on jano." Niin hän avasi maitoleilin ja antoi hänen juoda ja peitti hänet.

4:20 Ja hän sanoi hänelle: "Asetu teltan ovelle; ja jos joku tulee ja kysyy sinulta ja sanoo: 'Onko täällä ketään?' niin vastaa: 'Ei ole'."

4:21 Mutta Jaael, Heberin vaimo, tempasi telttavaarnan, otti vasaran käteensä, hiipi hänen luoksensa ja löi vaarnan hänen ohimoonsa, niin että se tunkeutui aina maahan asti; hän oli näet väsymyksestä vaipunut sikeään uneen, ja hän kuoli.

4:22 Ja katso, silloin Baarak tuli ajaen Siiseraa takaa; ja Jaael meni häntä vastaan ja sanoi hänelle: "Tule, minä näytän sinulle miehen, jota etsit." Ja hän tuli hänen luoksensa, ja katso, Siisera makasi kuolleena, vaarna ohimossaan.

4:23 Näin Jumala sinä päivänä nöyryytti Jaabinin, Kanaanin kuninkaan, israelilaisten edessä.

jalkaisin Jaelin majaan, joka oli Keeniläisen Heberin emäntä; sillä Jabinin Hatsorin kuninkaan ja Keeniläisen Heberin huoneen välillä oli rauha.

4:18 Niin Jael kävi Siseraa vastaan ja sanoi hänelle: poikkeaa, minun herrani, poikkeaa minun tyköni, älä pelkää! Ja hän poikkesi hänen tykönsä majaan, ja hän peitti hänen vaatteella.

4:19 Ja hän sanoi hänelle: annas minun vähän vettä juodakseni, sillä minä janoon. Ja hän avasi rieskaleilin ja antoi hänen juoda, ja peitti hänet.

4:20 Ja hän sanoi hänelle: seiso majan ovella, ja jos joku tulee ja kysyy sinulta ja sanoo: onko täällä ketään? niin sano: ei ketään.

4:21 Ja Jael Heberin vaimo otti naulan majasta ja vasaran käteensä, ja meni hiljaksensa hänen tykönsä ja löi naulan hänen korvansa juuresta läpi, niin että se meni maahan kiinni; sillä hän makasi raskaasti ja oli hermotoin, ja hän kuoli.

4:22 Ja katso, Barak ajoi Siiseraa takaa; ja Jael kävi häntä vastaan ja sanoi hänelle: tule, minä osoitan sinulle miehen, jota sinä etsit; ja hän tuli hänen tykönsä, ja katso: Sisera makasi kuolleena ja naula kiinni hänen korvansa juuressa.

4:23 Näin nöyryytti Jumala sinä päivänä Jabinin Kanaanalaisten kuninkaan Israelin lasten eteen.

jalcaisin Jaelin majaan/ joca oli Heberin sen Keniterin emändä: sillä Cuningas Jabin Hazorist/ ja Heberin sen Keniterin huonet/ olit toinen toisens cansa rauhas.

4:18 Silloin Jael kävi Sisserat wastan/ ja sanoi hänelle: poicke minun Herran/ poicke minun tygöni ja älä pelkä/ ja hän poickeis hänen majaans hänen tygöns/ ja hän peitti hänen waattella.

4:19 Ja hän sanoi hänelle: annas minun wäähä wettä juodaxeni/ sillä minä janoon/ ja hän awais riescaleilin ja annoi hänen juoda ja peitti jälens.

4:20 Ja Sissera sanoi hänelle: mene majan owelle/ ja jos jocu tule ja kysy: ongo täällä ketäkän? nijn sano/ ei.

4:21 Ja Jael Heberin waimo otti naulan majast/ ja wasaran käteens/ ja meni hiljaxens hänen tygöns/ ja löi naulan läpidze hänen corwans juuren/ nijn että se meni maahan kijnni (sillä hän macais rascast ja oli woimatoim) ja hän cuoli.

4:22 Ja cadzo/ Barac ajoi Sisserat taca/ ja Jael käwi händä wastan/ ja sanoi hänelle: tule tänne/ minä osoitan sinulle miehen/ jotas edzit/ ja cosca hän tuli hänen tygöns/ macais Sissera cuolluna/ ja naula kijnni hänen corwans juures.

4:23 Näin cukisti Jumala Jabinin Cananerein Cuningan Israelin lasten eteen.

4:24 Ja israelilaisten käsi painoi yhä raskaammin Jaabinia, Kanaanin kuningasta, kunnes he tuhosivat Jaabinin, Kanaanin kuninkaan.

Tuomari 5 LUKU

5:1 Sinä päivänä Debora ja Baarak, Abinoamin poika, lauloivat näin:

5:2 "Johtajat johtivat Israelia, kansa oli altis - siitä te kiittääkää Herraa.

5:3 Kuulkaa, te kuninkaat, kuunnelkaa, te ruhtinaat. Herran kiitosta minä laulan, minä veisaan Herran, Israelin Jumalan, ylistystä.

5:4 Kun sinä, Herra, lähdit liikkeelle Seiristä, kun sinä tulit astuen Edomin maasta, niin maa järisi, ja taivaat vuotivat, pilvet vuotivat vettä.

5:5 Vuoret järkkäyivät Herran edessä, itse Siinai Herran, Israelin Jumalan, edessä.

5:6 Samgarin, Anatin pojan, päivinä, Jaelin päivinä tiet olivat tyhjinä, matkamiehet kiertelivät syrjäisiä polkuja.

5:7 Israel oli johtoa vailla, peräti vailla, kunnes sinä, Debora, nousit, sinä, Israelin äiti.

5:8 He valitsivat uusia jumalia; silloin oli sota porteilla asti, mutta ei näkynyt kilpeä, ei keihästä Israelin neljäntuhannen tuhannen joukossa.

5:9 Minun sydämeni on kiintynyt Israelin johtomiehiin. Te

4:24 Ja Israelin lasten kädet joutuivat ja vahvistuivat Jaabinia Kanaanealaisten kuningasta vastaan, siihenasti että he hänen peräti hävittivät.

5 LUKU

5:1 Niin veisasi Debora ja Barak Abinoamin poika sinä päivänä, sanoen:

5:2 Että Israelin puolesta on täydellisesti kostettu ja että kansa antoi itsensä mieluisesti siihen, sentähden kiittääkää \Herraa\.

5:3 Kuulkaa te kuninkaat ja ottakaat vaari te päämiehet: minä, minä veisaan \Herralle\, ja \Herralle\ Israelin Jumalalle minä veisaan.

5:4 \Herra\, kuin sinä läksit Seiristä ja kävit Edomin kedolta, silloin maa vapisi, tai vaat myös tiukkuivat, ja pilvet pisaroitsivat vettä.

5:5 Vuoret vuosivat \Herran\ edessä, itse Sinai \Herran\, Israelin Jumalan edessä.

5:6 Samgarin Anatin pojan aikana ja Jaelin aikana tiet katosivat, ja ne kuin kohdastansa käymän piti, kävivät vääriä polkuja.

5:7 Talonpojat puuttuivat Israelista, ne puuttuivat siihenasti kuin minä Debora tulin, siihenasti kuin minä tulin äidiksi Israeliin.

5:8 Hän valitsi uusia jumalia: silloin oli sota porteissa: ei siellä nähty kilpeä eikä keihästä neljäntuhannen tuhannen seassa Israelissa.

5:9 Minun sydämelläni on ilo Israelin valtamiehistä: he ovat hyväntahtoiset kansan

4:24 Ja Israelin lasten kädet joutuivat ja vahvistuivat Jabini Cananerein Cuningast vastaan/ siihenasti että he hänen peräti hävitit.

V. Lucu

5:1 Nijn weisais Debora ja Barac Abinoamin poica sinä päivänä/ sanoden:

5:2 Klittäkät HERra/ että Israel on wapahdettu jällens/ ja että Canssalla oli hywä mieli siihen.

5:3 Cuulcat te Cuningat/ ja ottacat waari te päämiehet: Minä weisan HERralle/ ja HERralle Israelin Jumalalle minä weisan.

5:4 HERra cosca sinä läxhit Seirist/ ja matcustit Edomin kedolla: silloin maa wapisi/ taiwat tiucuit/ ja pilwet pisaroidzit wettä.

5:5 Wuoret wuosit HERran edes/ Sinai HERran Israelin Jumalan edes.

5:6 SAMgarin Anathin pojan/ ja Jaelin aicana tiet catoisit/ ja ne cuin cohdistans käymän piti/ käwit wääriä polcuja.

5:7 Puuttui/ taloinpojat puuttuit Israelist/ siihenasti cuin minä DEbora tulin/ siihenasti cuin minä tulin Äitixi Israeliin.

5:8 Jumala on walinnut jota-kin vttä/ silloin oli sota portis/ ei siellä nähty kilpe eli keihäst/ neljän tuhannen seas Israelis.

5:9 Minun sydämelläni on ilo Israelin waldamiehist/ jotca

kansan joukossa alttiit, kiittää Herraa.	seassa; kiittäkää \Herraa\.	owat hyvän tahtoiset Canssan seas: kiittäkät HERra.
5:10 Te, jotka ratsastatte valkoisilla aasintammoilla, te, jotka istutte matoilla, ja te, jotka kuljette teillä, puhukaa.	5:10 Te jotka ajatte kaunisten aasein päällä, te jotka istutte oikeudessa, te jotka käytte teitä myöten, puhukaat näistä.	5:10 Te jotka ajatte caunisten Asein päällä/ te jotka istutte oikeudes/ te jotka käytte teitä myöden/ puhucat näistä.
5:11 Laulu kuuluu juotto-ojilta, siellä ylistetään Herran vanhurskaita tekoja, hänen johdatuksensa vanhurskautta Israelissa. Silloin Herran kansa laskeutui porteille.	5:11 Kussa ampujat huusivat vedenkantajain seassa, siellä julistettakaan \Herran\ vanhurskautta ja hänen talonpoikainsa vanhurskautta Israelissa; silloin meni \Herran\ kansa porttein tykö.	5:11 Cusa ambujat huusit wedencandaitten seas/ siellä julistettacan HERran vanhurscautta/ ja hänen taloinpoicains vanhurscautta Israelis/ silloin meni HERran Canssa porttein tygö.
5:12 Heräjä, heräjä, Debora! Heräjä, heräjä, laula laulu! Nouse, Baarak! Ota vankeja saaliiksesi, sinä Abinoamin poika!	5:12 Nouse, nouse, Debora: nouse, nouse ja veisaa virsiä, valmista itses, Barak, vangiksi ota sinun vangitsiat, sinä Abinoamin poika.	5:12 Herä/ herä Debora/ herä/ herä ja weisa wirsiä/ walmista idzes Barac/ fangixi ota sinun fangitzias sinä AhiNoamin poica.
5:13 Silloin pakolaiset laskeutuivat näiden jalojen luo, Herran kansa laskeutui minun luokseni, sankarien joukko.	5:13 Silloin rupesi se jäänyt vallitsemaan voimallista kansaa: \Herra\ on hallinnut väkeviä minun kauttani.	5:13 Silloin rupeis se jäänyt wallidzeman woimallista Canssa/ ja HERra on hallinnut wäkewitä minun cauttani.
5:14 Ephraimista tulivat ne, jotka olivat juurtuneet Amalekiin, he seurasivat sinun joukkojesi mukana, Benjamin. Maakirista laskeutuivat johtomiehet, Sebulonista ne, jotka kantoivat päällikönsauvaa.	5:14 Ephraimista oli heidän juurensa Amalekia vastaan, ja sinun jälkees BenJamin sinun kansoissas; Makirista ovat tulleet hallitsiat ja Sebulonista kirjoittajat.	5:14 Ephraimist oli heidän juurens Amalechi wastan/ ja sinun jälkes BenJamin sinun Canssoissas. Machirist owat tullet hallidziat/ ja Sebulonist kirjoittajat.
5:15 Ja Isaskarin ruhtinaat tulivat Deboran kanssa, ja niinkuin Baarak, niin Isaskar: hän kiiti tasangolle hänen jäljessänsä. Ruubenin suvuissa oli suuria neuvotteluja.	5:15 Isaskarin päämiehet olivat myös Deboran kanssa, ja Isaskar oli niinkuin Barak laaksoon lähetetty jalkaväkinensä; Rubenin eroituksessa ovat suuret sydämen ajatukset.	5:5 Isascharin päämiehet olit myös Deboran cansa/ ja Isaschar oli nijncuin Barac laxois/ lähetetty jalcawäkinens. Ruben piti paljo idzestäns/ ja eroitti hänens meistä.
5:16 Miksi sinä jäit istumaan karjatarhojen välille, kuuntelemaan paimenpillin soittoa? Ruubenin suvuissa oli suuria neuvonpitoja.	5:16 Miksis istuit kahden joukon välillä, kuullakses laumain määkynätä? Rubenin eroituksessa ovat suuret sydämen ajatukset.	5:16 Mixis istuit cahden lamashuonen wälillä/ cuullaxes laumain määkynät? ja pidit idzestäs paljo/ ja eritit sinus meistä?
5:17 Gilead pysyi alallaan tuolla puolella Jordanin, ja Daan - miksi hän viipyi vieraila laivoilla? Asser jäi istumaan meren rannalle ja pysyi	5:17 Gilead jäi toiselle puolelle Jordania, ja miksi Dan asui haahtein seassa? Asser istui meren satamissa ja asui langenneissa kylissänsä.	5:17 Gilead jäi toiselle puolen Jordanin/ ja mixi Dan asui hahtein seas? Asser istui meren satamis/ ja asui langeneis kylisäns.

alallaan lahtiensa luona.

5:18 Sebulon on kansa, joka antaa henkensä alttiiksi kuolemaan, samoin Naftali kedon kummuilla.

5:19 Kuninkaat tulivat ja taistelivat, silloin taistelivat Kanaanin kuninkaat Taanakissa, Megiddon vesien varsilla; mutta hopeata he eivät saaneet saaliiksensa.

5:20 Tähdet taivaalta kävivät sotaa, radoiltaan ne sotivat Siiseraa vastaan.

5:21 Kiisonin puro tempasi heidät mukaansa, taistelujen puro, Kiisonin puro. Astu esiin, minun sieluni, voimallisesti!

5:22 Silloin hevosten kaviot tömistivät maata, kun urhot laskivat, laskivat laukkaa.

5:23 Kirotkaa Meeros, sanoo Herran enkeli, kiroamalla kirotkaa sen asukkaat, koska eivät tulleet Herran avuksi, Herran avuksi sankarien joukkoon.

5:24 Siunattu olkoon vaimojen joukossa Jaael, keeniläisen Heberin vaimo, siunattu vaimojen joukossa, jotka teltoissa asuvat.

5:25 Vettä toinen pyysi, maitoa hän antoi, toi juhlamaljassa kermaa.

5:26 Hän ojensi kätensä ottamaan vaarnaa, oikean kätensä työvasaraa; ja hän iski Siiseraa, löi murskaksi hänen päänsä, musersi ja lävisti hänen ohimonsa.

5:27 Hänen jalkainsa juureen hän vaipui, kaatui, jäi siihen, hänen jalkainsa juureen hän

5:18 Sebulonin kansa antoi henkensä alttiiksi kuolemaan, Naphtali myös, kedon korkeudella.

5:19 Kuninkaat tulivat ja sotivat; silloin sotivat Kanaanin kuninkaat Taanakissa Megiddon veden tykönä: ei he saaneet rahaa saaliiksensa.

5:20 Taivaasta sotivat tähdet juoksussansa, he sotivat Siiseraa vastaan.

5:21 Kisonin ojan kieritti heitä, Kedumin oja, Kisonin oja; minun sieluni tallaa väkeviä.

5:22 Silloin sotkuivat hevosten kaviot heitä, heidän väkeväänsä hätäisessä paossa.

5:23 Kirotkaat Merosta, sanoi \Herran\ enkeli, kiroten kirotkaat hänen asuvaisiansa, ettei he tulleet \Herran\ avuksi, \Herran\ avuksi sankarien seassa.

5:24 Siunattu olkoon Jael vaimoin seassa, Heberin Keeniläisen emäntä, siunattu olkoon hän majoissansa vaimoin seassa.

5:25 Kuin hän vettä anoi, niin hän rieskaa antoi; hän kantoi voita kalliissa maljassa.

5:26 Hän otti naulan käteensä ja sepän vasaran oikiaan käteensä, ja löi Siseran ja runteli hänen päänsä, musersi ja lävisti hänen korvainsa juureen.

5:27 Hänen jalkainsa juureen kumarsi hän maahan, hän lankesi maahan ja pani maata: hänen jalkainsa juu-

5:18 Mutta Sebulonin Canssa annoit idzens aldimi cuolemaan/ Nephtali myös kedon korkeudella.

5:19 CUningat tulit ja sodeit/ silloin sodeit Cananerein Cuningat Thaanachis Megiddon weden tykönä/ mutta ei heillä ollut yhtän woitto siellä.

5:20 Taiwast sodittin heitä wastian/ tähdet juoxusans sodeit Sisserat wastian.

5:21 Kisonin wirta kieritti heitä/ Kedumin wirta/ Kisonin wirta/ talla minun sielun wäkewitä.

5:22 Silloin wärisit hewoisten cawiat/ heidän wäkwitten radzasmiestens wapistuxest.

5:23 Kirotca Meroxen Caupungita/ sanoi HERran Engeli/ kiroten kirotca hänen asuwaisians ettei he tullet HERran awuxi/ Sangerein tygö.

5:24 Slunattu olcon Jael waimoin seas/ Heberin sen Keniterin emändä/ siunattu olcon hän majoisans waimoin seas.

5:25 Cosca hän wettä anoi/ nijn hän riesca andoi/ ja cannoi woita callijs maljas.

5:26 Hän otti naulan käteens/ ja sepän wasaran oikiaan käteens. Ja löi Sisseran pään läpidze/ musersi ja läwisti hänen corwains juureen.

5:27 Hänen jalcains juureen cumarsi hän hänens maahan/ ja pani maata/ hän cumarsi

vaipui, kaatui; jäi kuolleena makaamaan siihen, mihin vaipui.

5:28 Siiseran äiti katselee ikkunasta ja huutaa ristikon läpi: 'Miksi viipyvät hänen sotavaununsa tulemasta? Miksi ovat hänen valjakkonsa askeleet niin hitaat?'

5:29 Viisain hänen ruhtinattaristaan vastaa hänelle, ja hän kertoo itselleen hänen sanansa:

5:30 'Varmaankin he ovat saaneet saalista ja jakavat sitä: tytön, kaksikin mieheen, kirjavaa kangasta saaliiksi Siiseralle, kirjavaa kangasta, kirjaeltua vaatetta saaliiksi, kaksi kirjaeltua, kirjavaa huivia saatujen saalisten kaulaan.'

5:31 Niin häviävät kaikki sinun vihollisesi, Herra. Mutta ne, jotka häntä rakastavat, ovat niinkuin aurinko, kun se nousee voimassansa." Ja maassa oli rauha neljäkymmentä vuotta.

Tuomari 6 LUKU

6:1 Mutta israelilaiset tekivät sitä, mikä oli paha Herran silmissä, ja Herra antoi heidät Midianin käsiin seitsemäksi vuodeksi.

6:2 Ja Israel sai tuntea Midianin käden voimaa, ja israelilaiset tekivät suojakseen midianilaisia vastaan ne onkalot, joita on vuorissa, ja luolat ja vuorilinnat.

6:3 Ja joka kerta kun israelilaiset olivat kylväneet, tulivat midianilaiset, amalekilaiset ja Idän miehet ja hyökkäsivät

reen kumarsi hän itsensä ja lankesi maahan, siinä kuin hän kumarsi itsensä, siinä hän myös makasi hukutettuna.

5:28 Siseran äiti katsoi akkunasta ja itki huutain häkistä: miksi viipyy hänen vaununsa tulemasta? miksi ovat hänen vaununsa pyörät niin jääneet jälkeen?

5:29 Ne viisaimmat hänen ylimmäisistä vaimoistansa vastasivat häntä, että hän sanojansa kertoi.

5:30 Eikö he löydä ja jaa saalista, jokaiselle miehelle piian taikka kaksi, ja Siseralle kirjavia ja ommeltuja vaatteita, neulalla ommeltuja puolin kaulan ympäri, saaliiksi.

5:31 Kaikki sinun vihollisesi niin hukkukoon, \Herra\! Mutta ne, kuin sinua rakastavat, olkoon niinkuin ylöskäypä aurinko voimassansa. Ja maa oli levossa neljäkymmentä ajastaikaa.

6 LUKU

6:1 Ja Israelin lapset taas tekivät paha \Herran\ edessä; ja \Herra\ antoi heidät Midianilaisten käteen seitsemäksi ajastajaksi.

6:2 Koska Midianilaisten käsi oli ylen ankara Israelin päällä, tekivät Israelin lapset heillensä Midianilaisten tähden hautoja vuorille, ja luolia ja linnoja.

6:3 Ja kuin Israel jotakin kylvi, tulivat Midianilaiset ja Amalekilaiset, ja ne itäiseltä maalta heidän päällensä,

idzens ja langeis hänen jalcains juureen/ ja nijncuin hän cumarsi idzens/ nijn macais hän myös hucutettuna.

5:28 Sisseran äiti cadzoi akkunast/ ja itki häkist/ mixi wijpywät hänen waununs tulemast? mixi owat hänen waununs pyörät nijn jäänet jälken?

5:29 Ne wijsaimmat hänen ylimmäisist vaimoistans wataisit/ ettei hän lacainnut walittamast/ näillä sanoilla:

5:30 Eikö he löydä ja jaa saalist/ jocaidzelle miehelle pijcan taicka caxi/ Ja Sisseralle kirjawita ja ommeltuita waatteita/ neulalla ommeltuita waatteita/ kirjawita molemmin puolin/ caulan ymbärins/ saalixi.

5:31 Caicki sinun wiholises nijn huckucon HERra/ mutta ne cuin sinua racastawat/ olcon nijncuin ylöskäypä Auringo hänen woimasans. Ja maa oli lewos neljäkymmendä ajastaica.

VI. Lucu

6:1 6:1 JA cosca Israelin lapset taas teit paha HERran edes/ andoi HERra heidän Midianiterein käteen seidzemi ajastajaxi.

6:2 Cosca Midianiterein käsi oli ylön angara Israelille/ teit Israelin lapset heillens hautoja vuorille/ luolia ja linnoja.

6:3 Ja cosca Israel jotakin kylwi/ tulit Midianiterit ja Amalechiterit/ ja ne itäiseldä maalda heidän päällens.

heidän kimppuunsa.

6:4 He leirytyivät heitä vastaan ja hävittivät maan sadon aina Gassaa myöten eivätkä jättäneet mitään elintarpeita Israeliin, eivät myöskään lampaita, nautakarjaa eivätkä aaseja.

6:5 Sillä he lähtivät liikkeelle laumoineen ja teltoineen, he tulivat monilukuisina kuin heinäsiirakat, heillä ja heidän kammeillaan ei ollut määrää, ja he tulivat maahan sitä hävittämään.

6:6 Niin Israel joutui suureen kurjuuteen midianilaisten tähden; ja israelilaiset huusivat Herraa.

6:7 Ja kun israelilaiset huusivat Herraa Midianin tähden,

6:8 lähetti Herra israelilaisten luo profeetan, joka sanoi heille: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä johdatin teidät Egyptistä ja vein teidät pois orjuuden pesästä;

6:9 minä pelastin teidät egyptiläisten käsistä ja kaikkien teidän sortajainne käsistä; minä karkoitin heidät teidän tieltänne ja annoin teille heidän maansa.

6:10 Ja minä sanoin teille: Minä olen Herra, teidän Jumalanne, älkää peljätkö amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte. Mutta te ette kuulleet minun ääntäni."

6:11 Ja Herran enkeli tuli ja istui Ofran tammen alle, joka oli abieserilaisen Jooaan oma, juuri kun tämän poika Gideon oli puimassa nisuja viinikuurnassa, korjatakseen

6:4 Ja asettivat leirinsä heitä vastaan ja turmelivat kaiken maan kasvun Gasariin asti; ja ei yhtäkään elatusta Israelille jättäneet ei lampaita, härkiä eikä aaseja.

6:5 Sillä he tulivat laumoinensa ja majoinensa, ja niinkuin suuri metsäsirkkain paljous, että sekä he ja heidän kamelinsa olivat lukemattomat, ja tulivat hävittämään maata.

6:6 Niin Israel peräti köyhtyi Midianilaisten tähden. Silloin huusivat Israelin lapset \Herran\ tykö.

6:7 Ja kuin Israelin lapset huusivat \Herran\ tykö Midianilaisten tähden,

6:8 Lähetti \Herra\ profeetan Israelin lasten tykö, joka sanoi heille: näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: minä johdatin teidät Egyptistä, ja talutin teidät ulos orjuuden huoneesta,

6:9 Ja pelastin teidät Egyptiläisten kädestä ja kaikkien kädestä, jotka teitä vaivasivat, jotka minä ajoin teidän edestänne ulos, ja annoin teille heidän maansa,

6:10 Ja minä sanoin teille: Minä olen \Herra\ teidän Jumalanne, älkää peljätkö Amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte; ja ette totelleet minun ääntäni.

6:11 Ja \Herran\ enkeli tuli ja istui tammen alla Ophrasa, joka Joaksen Abieseriläisen oma oli; ja hänen poikansa Gideon tappoi nisuja viinakuurnan tykönä, saadaksensa ne säilytetyksi Mi-

6:4 Ja asetit leirins heitä vastaan/ ja turmelit caiken maan caswon Gasarin asti/ ja ei yhtäkän elatust Israelille jättänet/ eikä lambaist/ härjist eli Aseista.

6:5 Sillä he tulit laumoinens ja majoinens/ nijncuin suuri medzäsirkkain paljous/ että sekä he ja heidän Camelins olit lukemattomat/ ja tulit hävittämän maata.

6:6 Nijn Israel peräti köyhtyi Midianiterein tähden. Silloin huusit Israelin lapset HERran tygö.

6:7 Cosca Israelin lapset huusit HERran tygö Midianiterein tähden.

6:8 Lähetti HERra Prophetan heidän tygöns/ joca sanoi heille: näin sano HERra Israelin Jumala: minä johdatin teidän Egyptist/ ja talutin teidän orjuden huonest.

6:9 Ja pelastin teidän Egyptiläistän kädest/ ja caickein kädest jotca teitä waiwaisit/ jotca minä ajoin teidän edestän ulos/ ja annoin teille heidän maans.

6:10 Ja minä sanoin teille: Minä olen HERra teidän Jumalan/ älkät peljätkö Amorerein jumalita/ joiden maassa te asutte/ ja etten te totellet minun äändäni.

6:11 JA HERran Engeli tuli ja istui tammen alla Ophras/ joca Joaxen Esriterein Isän oma oli/ ja hänen poicans Gideon tappoi nisuja wijnacuurnan tykönä/ että hän

ne talteen midianilaisilta.

6:12 Ja Herran enkeli ilmestyi hänelle ja sanoi hänelle: "Herra olkoon sinun kanssasi, sinä sotaurho!"

6:13 Niin Gideon vastasi hänelle: "Oi, Herrani, jos Herra on meidän kanssamme, miksi sitten kaikki tämä on meitä kohdannut? Ja missä ovat kaikki hänen ihmeelliset tekonsa, joista isämme ovat meille kertoneet sanoen: 'Herra on johdattanut meidät tänne Egyptistä?' Mutta nyt Herra on hyljännyt meidät ja antanut meidät Midianin kouriin."

6:14 Silloin Herra kääntyi hänen ja sanoi: "Mene tässä voimassasi ja vapauta Israel Midianin kourista; minä lähettän sinut."

6:15 Hän vastasi hänelle: "Oi, Herra, millä minä vapautan Israelin? Minun sukunihan on heikoin Manassessa, ja minä itse olen kaikkein vähäisin isäni perheessä."

6:16 Herra sanoi hänelle: "Minä olen sinun kanssasi, ja sinä voitat midianilaiset niin kuin yhden ainoan miehen."

6:17 Mutta hän sanoi hänelle: "Jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin osoita minulle tunnusteolla, että sinä itse puhut minun kanssani."

6:18 Älä poistu täältä, ennen kuin minä tulen takaisin sinun luoksesi ja tuon uhriahjani ja panen sen eteesi."

dianilaisilta.

6:12 Silloin ilmaantui \Herran\ enkeli hänelle ja sanoi: \Herra\ olkoon sinun kanssas, sinä väkevä sotamies!

6:13 Niin sanoi Gideon hänelle: minun Herrani, jos \Herra\ on meidän kanssamme, miksi meille siis kaikki nämät tapahtuneet ovat? Kussa ovat kaikki hänen ihmeensä, jotka meidän isämme ilmoittivat meille ja sanoivat: eikö \Herra\ meitä johdattanut Egyptistä? Mutta nyt on \Herra\ meidät hyljännyt ja antanut Midianilaisten käsiin.

6:14 Ja \Herra\ käänsi itsensä hänen tykönsä ja sanoi: mene tässä väkevyydesäs! Sinä vapahdat Israelin Midianilaisten kädestä: enkö minä ole sinua lähettänyt?

6:15 Hän sanoi hänelle: minun Herrani, millä minä vapahdan Israelin? Katso, minun sukuni on kaikkein köyhin Manassessa, ja minä olen kaikkein pienin minun isäni huoneessa.

6:16 Ja \Herra\ sanoi hänelle: totisesti minä olen sinun kanssas, ja sinä lyöt Midianilaiset niinkuin yhden miehen.

6:17 Mutta hän sanoi hänelle: jos minä olen nyt löytänyt armon sinun tykönäs, niin anna minulle merkki, että sinä se olet, joka minun kanssani puhut.

6:18 Älä kumminkaan täältä lähde, siihenasti kuin minä tulen sinun tykö, ja kannan minun ruokauhrini ja panen sinun etees. Hän sanoi: minä

pakenis Moabiterein edest.

6:12 Silloin ilmandui HERran Engeli hänelle/ ja sanoi: HERra olcon sinun cansas/ sinä wäkevä sotamies.

6:13 Gideon sanoi hänelle: minun Herran/ ongo HERra meidän cansam/ mixi meidän sijs caicki nämät tapahtunet owat? Cusa owat caicki hänen ihmens cuin meidän Isäm ilmoitit meille/ ja sanoit: eikö HERra meitä johdattanut Egyptist? Mutta nyt on HERra meidän hyljännyt ja andanut Midianiterein käsijn.

6:14 Silloin käänsi HERra idzens hänen tygöns/ ja sanoi: mene täsä wäkeyydesäs/ sinä wapahdat Israelin Midianiterein kädest/ cadzos/ minä olen sinun lähettänyt.

6:15 Hän sanoi hänelle: minun HERran/ millä minä wapadan Israelin? cadzo/ minun sucun on caickein köyhin Manasses/ ja minä olen caickein pienin minun Isäni huones.

6:16 HERra sanoi hänelle: minä olen sinun cansas/ ja sinä lyöt Midianiterit/ nijncuin yhden ainoan miehen.

6:17 Mutta hän sanoi hänelle: jos minä olen löytänyt armon sinun tykönäs/ nijn anna minulle mercki/ että sinä se olet joca minun cansani puhut.

6:18 Älä cummingan tääldä lähde/ siihenasti cuin minä tulen sinun tygös/ ja kannan minun ruocauhrini ja panen

Hän sanoi: "Minä jään, kunnes sinä tulet takaisin."	olen siihenasti kuin sinä palajat.	sinun etees. Hän sanoi: minä olen siihenasti cuins tulet.
6:19 Gideon meni ja valmisti wohlan, ja eefa-mitan jauhoja happamattomiksi leiviksi, pani lihan koriin ja liemen pataan ja vei ne hänen luoksensa tammen alle ja pani ne tarjolle.	6:19 Gideon tuli ja teurasti wohlan, ja otti ephan happamattomia jauhoja, ja pani lihan koriin ja lihan liemen pataan, ja vei hänen tykönsä tammen alle ja pani eteen.	6:19 Gideon tuli ja teurasti wohlan/ ja otti Ephan happamattomia jauhoja/ ja pani lihan corijn/ ja liemen pataan/ ja vei hänen tygönsä tammen ala/ ja meni edes.
6:20 Mutta Jumalan enkeli sanoi hänelle: "Ota liha ja happamattomat leivät ja pane ne tälle kalliolle ja vuodata liemi." Ja hän teki niin.	6:20 Ja Jumalan enkeli sanoi hänelle: ota liha ja happamaton leipä, ja pane tämän kiven päälle, ja kaada liemi ulos; ja hän teki niin.	6:20 Silloin HERran Engeli sanoi hänelle: ota liha ja se happamaton leipä/ ja pane tämän kiwen päälle/ ja caada liemi ulos. Ja hän teki niijn.
6:21 Ja Herran enkeli ojensi sauvan, joka hänellä oli kädessään, ja kosketti sen kärjellä lihaa ja happamattomia leipiä; niin kalliosta nousi tuli, ja se kulutti lihan ja happamattomat leivät. Ja Herran enkeli katosi hänen silmistänsä.	6:21 Ja \Herran\ enkeli ojensi sauvansa pään, joka oli hänen kädessänsä, ja satutti lihaan ja happamattomaan leipään, ja tuli nousi kivistä ja kulutti lihan ja happamattoman leivän. Ja \Herran\ enkeli katosi hänen silmäinsä edestä.	6:21 Ja HERran Engeli ojensi sauvans pään/ joca oli hänen kädesäns/ ja satutti lihaan ja happamattomaan leipään/ ja tuli tuli kiwest/ ja culutti lihan ja sen happamattoman leiwän. Ja HERran Engeli catois hänen silmäins edest.
6:22 Kun Gideon näki, että se oli Herran enkeli, sanoi Gideon: "Voi minua, Herra, Herra, kun olen nähnyt Herran enkelin kasvoista kasvoihin!"	6:22 Kun Gideon näki sen olevan \Herran\ enkelin, sanoi hän: Herra, \Herra\, olenko minä niin nähnyt \Herran\ enkelin kasvoista kasvoihin!	6:22 Cosca Gideon näki sen olevan HERran Engelin/ sanoi hän: HERra HERra/ olengo minä niijn nähnyt HERran Engelin caswosta caswoon.
6:23 Mutta Herra sanoi hänelle: "Rauha sinulle! Älä pelkää, sinä et kuole."	6:23 Mutta \Herra\ sanoi hänelle: rauha olkoon sinulle! älä pelkää, et sinä kuole.	6:23 Mutta HERra sanoi hänelle: rauha olcon sinulle/ älä pelkä/ et sinä cuole.
6:24 Silloin Gideon rakensi siihen Herralle alttarin ja pani sen nimeksi: "Herra on rauha." Se on vielä tänäkin päivänä abieserilaisten Ofrassa.	6:24 Ja Gideon rakensi \Herralle\ alttarin siinä, jonka hän kutsui rauhan \Herraksi\. Se on vielä tänäpäpä Abiesriläisten Ophrassa.	6:24 Silloin rakensi Gideon HERralle Altarin sijnä/ jonga hän cudzui rauhan HERraxi. Se on vielä tänäpäpä Ophras joca oli Esriterein Isä.
6:25 Ja sinä yönä Herra sanoi hänelle: "Ota härkä, joka isälläsi on, ja toinen seitsenvuotias härkä ja hajota Baalin alttari, joka isälläsi on, ja hakkaa maahan aserakarsikko, joka on sen vieressä.	6:25 Ja sinä yönä sanoi \Herra\ hänelle: ota mulli isäs karjasta ja toinen mulli, joka on seitsemännellä vuodelle, ja kukista Baalin alttari, joka on sinun isälläs, ja hävitä metsistö, joka siinä tykönä on,	6:25 JA sinä yönä sanoi HERRa hänelle: ota calpei Isäs härjistä/ ja toinen calpei joca on seidzemennellä wuodelle/ ja cukista Baalin Altari/ joca on sinun Isälläs/ ja häwitä medzistö/ joca sijnä tykönä on.
6:26 Ja rakenna ladotuista	6:26 Ja rakenna \Herralle\	6:26 Ja rakenna HERralle si-

kivistä alttari Herralle, Jumalalle, tämän vuorenkukkulanlaelle; ota sitten se toinen härkä ja uhraa se polttouhriksi halkojen päällä, jotka saat hakkaamastasi asera-karsikosta."

6:27 Niin Gideon otti palvelijoitaan kymmenen miestä ja teki, niinkuin Herra oli hänelle puhunut. Mutta kun hän isänsä perhettä ja kaupungin miehiä peljäten ei uskaltanut tehdä sitä päivällä, teki hän sen yöllä.

6:28 Kun kaupungin miehet varhain seuraavana aamuna nousivat, niin katso, Baalin alttari oli kukistettu ja asera-karsikko sen vieressä hakattu maahan, ja se toinen härkä oli uhrattu polttouhriksi vastarakennetulla alttarilla.

6:29 Niin he sanoivat toinen toiselleen: "Kuka on tämän tehnyt?" Ja kun he tutkivat ja tiedustelivat, niin sanottiin: "Gideon, Jooaan poika, on sen tehnyt."

6:30 Silloin kaupungin miehet sanoivat Jooaalle: "Tuo tänne poikasi, hänen täytyy kuolla, sillä hän on kukistanut Baalin alttarin ja hakannut maahan asera-karsikon sen vierestä."

6:31 Mutta Joas vastasi kaikille, jotka seisoivat hänen ympärillään: "Tekö ajatte Baalin asiaa, tekö autatte häntä? Se, joka ajaa hänen asiaansa, rangaistakoon kuolemalla ennen huomisaamua. Jos hän on jumala, ajakoon itse asiansa, koska kukistettu alttari oli hänen."

sinun Jumalalles alttari tälle korkialle vuorelle, sopivaiselle paikalle, ja ota toinen mulleista ja uhraa se polttouhriksi metsistön puilla jonka sinä hakkaat.

6:27 Silloin otti Gideon kymmenen miestä palvelioitansa ja teki niinkuin \Herra\ hänelle sanonut oli. Mutta hän pelkäsi ei saavansa sitä päivällä tehdä isänsä huoneen ja kaupungin asuvaisten tähden, ja teki sen yöllä.

6:28 Kun kaupungin kansa aamulla nousivat, katso, Baalin alttari oli kukistettu ja metsistö maahan hakattu, joka sen tykönä oli, ja toinen mulli pantu polttouhriksi alttarille, joka siihen rakennettu oli.

6:29 Ja he sanoivat toinen toisellensa: kuka on tämän tehnyt? Koska he visusti kyselivät ja tutkistelivat, niin he sanoivat: Gideon Joaksen poika sen teki.

6:30 Niin kaupungin asuvaset puhuivat Joakselle, sanoen: anna poikas tulla tänne! Hänen pitää kuoleman; sillä hän on Baalin alttarin kukistanut ja metsistön hakannut, joka siinä tykönä oli.

6:31 Niin Joas sanoi kaikille, jotka seisoivat häntä vastaan: riitelettekö te Baalin puolesta? autatteko te häntä? Joka riitelee hänen puolestansa, sen pitää kuoleman ennen aamua: jos hän on jumala, niin kostakoon itse, että hänen alttarinsa on kukistettu.

nun Jumalalles Altari tälle corkialle vuorelle/ ja walmista se/ ja ota toinen calpeista/ ja uhra polttouhri/ medzistön puilla cuins hackat.

6:27 Silloin otti Gideon kymmenen miestä hänen palvelioistans/ ja teki nijncuin Herra sanonut oli. Mutta hän pelkäis ei sawans sitä päiwällä tehdä Isäns huonen ja Caupungin asuwaisten tähden/ ja teki yöllä.

6:28 Cosca Caupungin Canssa amulla nousit/ cadzo/ Baalin Altari oli cukistettu/ ja medzistö hacattu/ ja toinen calpei pandu polttouhrixi Altarille/ joca sijhen rakettu oli.

6:29 Ja he sanoit toinen toisellens: cuca sen on tehnyt? cosca he wisust tutkistelit ja kyselit cuca sen tehnyt oli/ sanottin: Gideon Joaxen poica sen teki.

6:30 Nijn Caupungin asuwaset puhuit Joaxelle/ sanoden: anna poicas Gideon tulla tänne/ hänen pitä cuoleman: sillä hän on Baalin Altarin cukistanut/ ja medzistön hacannut/ joca sijnä tykönä oli.

6:31 Nijn Joas sanoi caikille jotca seisoit hänen ymbäri-läns: rijtelettekö te Baalin tähden? autatteco te händä? joca rijtele hänen tähtens/ hänen pitä cuoleman tällä amulla. Jos hän on jumala/ nijn costacon idze/ että hänen Altarins on cukistettu.

6:32 Sinä päivänä Gideon sai nimekseen Jerubbaal, sillä sanottiin: "Baal ajakoon itse asiansa häntä vastaan, koska hän on kukistanut hänen alttarinsa."

6:33 Kaikki midianilaiset, amalekilaiset ja Idän miehet olivat kokoontuneet yhteen, tulleet virran yli ja leiriytyneet Jisreelin tasangolle.

6:34 Silloin Herran henki täytti Gideonin; hän puhalsi pasunaan, ja niin abieserilaiset kutsuttiin koolle seuraamaan häntä.

6:35 Ja hän lähetti sanansaattajia koko Manasseen, niin että heidätkin kutsuttiin koolle seuraamaan häntä; samoin hän lähetti sanansaattajat Asseriin, Sebuloniin ja Naftaliin, ja nämä lähtivät vihollisia vastaan.

6:36 Silloin Gideon sanoi Jumalalle: "Jos sinä aiot vapauttaa Israelin minun kädelläni, niinkuin olet puhunut,

6:37 niin katso, minä panen nämä kerityt villat puimatantereelle: jos kastetta tulee ainoastaan villoihin ja kaikki maa muuten jää kuivaksi, niin minä siitä tiedän, että sinä minun kädelläni vapautat Israelin, niinkuin olet puhunut."

6:38 Ja tapahtui niin. Sillä kun hän varhain seuraavana päivänä nousi ja puristi villoja, pusersi hän kastetta villoista koko vesimaljan täyden.

6:39 Ja Gideon sanoi Jumalalle: "Älköön vihasi syttykö minua kohtaan, jos minä vielä kerran puhun. Anna minun vielä kerta tehdä koetus vil-

6:32 Ja siitä päivästä kutsui hän hänen JerubBaal ja sanoi: Baal kostakoon itse, että hänen alttarinsa kukistettu on.

6:33 Kuin kaikki Midianilaiset ja Amalekilaiset ja ne itäiseltä maalta kokosivat itsensä yhteen, ja menivät ja sioittivat heitäsä Jisreelin laaksoon,

6:34 Niin \Herran\ henki täytti Gideonin, ja hän puhalsi basunaan ja kutsui Abieserin seuraamaan itsiänsä.

6:35 Ja hän lähetti sanan koko Manasselle ja kutsui myös heitä seuraamaan. Hän lähetti myös sanan Asserille, Sebulonille ja Naphtalille, ja hekin tulivat heitä vastaan.

6:36 Ja Gideon sanoi Jumalalle: jos sinä vapahdat Israelin minun käteni kautta, niinkuin sinä sanonut olet;

6:37 Katso, minä panen villaisen nahan pihalle: jos kaste tulee ainoastaan nahan päälle ja kaikki muu maa on kuiva, niin minä ymmärrän, että minun käteni kautta Israelin vapahdat, niinkuin sinä sanonut olet.

6:38 Ja se tapahtui niin: kuin hän toisena päivänä varhain nousi, kääri hän nahan kokoon ja pusersi kasteen nahasta ja täytti maljan vedestä.

6:39 Ja Gideon sanoi Jumalalle: älköön sinun vihas syttykö minua vastaan, jos minä vielä kerran puhun: minä koettelen vielä kerran sitä nahalla: anna ainoastaan

6:32 Ja siitä päivästä cudzuttin Gideon Jerub Baal/ ja sanoi: Baal costacon idze/ että hänen Altarins cukistettu on.

6:33 COsca caicki Midianiterit ja Amalechiterit/ ja ne itäiseltä maalda cocoisit idzens/ ja menit ja sioitit heidäns Jesreelin laxoon/

6:34 Nijn HERran hengi täytti Gideonin/ ja hän puhalsi Basunaan/ ja cudzui Abieseri seuraman idzens.

6:35 Ja hän lähetti sanan coco Manasselle/ ja cudzui myös heitä seuraman händäns. Hän lähetti myös sanan Asserille/ Sebulonille ja Nephthalille/ ja hekin tulit heitä wastan.

6:36 JA Gideon sanoi Jumalalle: jos sinä wapahdat Israelin minun cauttani/ nijncuins sanonut olet:

6:37 Nijn minä panen willaisen nahan pihalle/ jos sinne tule caste ainoastans nahan päälle/ ja caicki muu maa on cuiwa/ nijn minä ymmärrän että minun cauttani Israelin wapahdat/ nijncuins sanonut olet.

6:38 Ja se tapahdui nijn. Cosca hän toisna päivänä varhain nousi/ pusersi hän casten nahast/ ja täytti maljan wedestä.

6:39 Ja Gideon sanoi Jumalalle: älkön sinun wihas syttykö minua wastan/ jos minä vielä kerran puhun: minä kiu-san vielä kerran sitä nahalla/

loilla. Anna ainoastaan villojen jäädä kuiviksi ja kastettua kaikkialle muualle maahan."

6:40 Ja Jumala teki niin sinä yönä; ainoastaan villat jäivät kuiviksi, ja kastetta tuli kaikkialle muualle maahan.

Tuomari 7 LUKU

7:1 Varhain seuraavana aamuna Jerubbaal, se on Gideon, ynnä kaikki väki, joka oli hänen kanssaan, leiriytyi Harodin lähteelle. Midianilaisten leiri taas oli siitä, Mooren kukkulasta, pohjoiseen päin, tasangolla.

7:2 Mutta Herra sanoi Gideonille: "Sinulla on kanssasi liian paljon väkeä, antaakseni Midianin heidän käsiinsä; muuten Israel voisi kerskua minua vastaan ja sanoa: 'Oma käteni vapautti minut.'

7:3 Julista siis kansan kuullen näin: 'Se, joka pelkää ja on arka, palatkoon takaisin ja väistyköön Gileadin vuorilta.'" Niin kansasta palasi takaisin kaksikymmentäkaksi tuhatta, ja kymmenentuhatta jäi.

7:4 Ja Herra sanoi Gideonille: "Vielä on väkeä liian paljon; vie heidät alas veden ääreen, niin minä siellä heidät sinulle tutkin. Se, josta minä sinulle sanon: 'Tämä lähteköön sinun kanssasi', se lähteköön kanssasi; mutta jokainen, josta minä sinulle sanon: 'Tämä älköön lähtekö sinun kanssasi', se älköön lähtekö."

7:5 Niin hän vei väen alas

nahan kuivan olla ja kaikella muulla maalla kasteen.

6:40 Jumala teki myös niin sinä yönä: ja nahka ainoastaan jäi kuivaksi, ja kaste tuli kaiken maan päälle.

7 LUKU

7:1 Silloin nousi JerubBaal (se on Gideon) varhain aamulla ja kaikki väki joka hänen kanssansa oli, ja sioittivat heitäsä Harodin lähteen tykö, niin että Midianilaisten leiri oli pohjaan päin, vartian kukkulan takana, laaksossa.

7:2 Ja \Herra\ sanoi Gideonille: ylen paljo on väkeä sinun kanssas: jos minä antaisin Midianin heidän käsiinsä, kerskais Israel minua vastaan ja sanois: minun käteni vapahti minua.

7:3 Niin anna nyt huutaa kansan korvissa ja sanoa: joka pelkuri ja hämmästynyt on, palatkaan ja nopiast rientäkään Gileadin vuorelta. Silloin palasi kansaa takaperin kaksikolmattakymmentä tuhatta, ja kymmenentuhatta jäi.

7:4 Ja \Herra\ sanoi Gideonille: vielä on paljo kansaa, vie heitä veden tykö, siellä minä koettelen heitä sinulle: ja josta minä sanon sinulle: tämä menköön sinun kanssas, hän myös menee sinun kanssas: ja josta minä taas sanon sinulle: älköön hän menkö sinun kanssas, ei hänen pidä menemän.

7:5 Ja hän vei kansan veden

anna ainoastans nahan cuiwan olla/ ja caikella muulla maalla casten.

6:40 Jumala teki myös nijn sinä yönä/ että nahca ainoastans jäi cuiwaxi/ ja caste tuli caikelle muulle maalle.

VII. Lucu

7:1 Silloin nousi Jerub Baal (se on Gideon) warhain amulla/ ja caicki wäki cuin hänen cansans oli/ ja sioitit heidäns Harodin lähten tygö/ nijn että Midianiterein leiri oli pohjan päin/ wartian cuckulan tacana/ laxos.

7:2 Ja HERRa sanoi Gideonille: ylönpaljo on wäke sinun cansas. Jos minä andaisin Midianin heidän käsijs/ kerscais Israel idzens minua watan/ ja sanois: minun käteni wapahti minua.

7:3 Nijn anna sijs huuta Canssan corwis/ ja sanoa: joca pelcuri ja hämmästynyt on/ palaitcan ja nopiast riendäkän idzens Gileadin wuorelda. Silloin palais Canssa tacaperin caxicolmattakymmendä tuhatta/ ettei enä kymmenen tuhatta jäänyt.

7:4 JA HERRa sanoi Gideonille: tätä Canssa on wielä paljo/ wie heitä cansas weden tygö/ siellä minä coettelen heitä sinulle. Ja josta minä sanon: tämä mene sinun cansas/ hän myös mene sinun cansas: Ja josta minä taas sanon: ettei hän mene sinun cansas/ ei hänen pidä menemän.

7:5 Ja hän wei Canssan we-

veden ääreen. Ja Herra sanoi Gideonille: "Aseta erikseen jokainen, joka latkii vettä kielellään, niinkuin koira latkii, ja samoin jokainen, joka laskeutuu polvilleen juodaksensa."

7:6 Niiden luku, jotka latkivat kädestä suuhunsa, oli kolmesataa miestä; kaikki muu väki oli laskeutunut polvilleen juomaan vettä.

7:7 Silloin Herra sanoi Gideonille: "Niillä kolmellasadalla miehellä, jotka latkivat, minä vapautan teidät ja annan Midianin sinun käsiisi; kaikki muu väki menkään kukin kotiinsa."

7:8 Sitten väki otti mukaansa eväät ja pasunansa, ja hän päästi kaikki Israelin miehet menemään kunkin majalleen, pidättäen ainoastaan ne kolmesataa miestä. Ja midianilaisten leiri oli hänen alapuolellaan tasangolla.

7:9 Sinä yönä Herra sanoi hänelle: "Nouse ja käy leirin kimppuun, sillä minä annan sinun käsiisi.

7:10 Mutta jos sinä pelkääät käydä sen kimppuun, niin mene palvelijasi Puuran kansa alas leiriin

7:11 ja kuuntele, mitä siellä puhutaan. Sitten saat rohkeutta käydä leirin kimppuun." Niin hän meni palvelijansa Puuran kanssa alas leirin etuvartijoiden luo.

7:12 Midianilaisia, amalekilaisia ja kaikkia Idän miehiä oli asettunut tasangolle niin paljon kuin heinäsiirkkoja; ja heidän kameleillaan ei ollut

tykö; ja \Herra\ sanoi Gideonille: joka vettä latkii kielellänsä niinkuin koira latkii, aseta häntä erinänsä seisomaan, niin myös kaikki, jotka heitäsensä polvillensa kumartavat juodessansa.

7:6 Silloin oli niitä, jotka latkivat kädestänsä suuhunsa, kolmesataa miestä; ja kaikki muu kansa olivat kumartaneet polvillensa juomaan vettä.

7:7 Ja \Herra\ sanoi Gideonille: kolmellasadalla miehen kautta, jotka latkivat, vapahdan minä teitä, ja annan Midianilaiset sinun käsiisi; mutta kaikki muu kansa menkään kukin siallensa.

7:8 Ja kansa otti evään myötänsä ja basunansa, mutta kaikki muut Israelin miehet antoi hän mennä itsekunkin majaansa, ja vahvasti itsensä ainoasti kolmellasadalla miehellä; ja Midianilaisten leiri oli hänen edessänsä alhaalla laaksossa.

7:9 Ja \Herra\ sanoi sinä yönä hänelle: nouse ja mene alas leiriin, sillä minä olen antanut heidät sinut käsiisi.

7:10 Jos sinä pelkääät mennä sinne, niin anna palvelias Puran mennä sinun kanssalle leiriin,

7:11 Ettäs kuulisit, mitä he puhuvat; sitte sinun kätes vahvistuvat ja sinä menet leiriin. Niin hän meni palveliansa Puran kanssa leiriin, sille paikalle, kussa vartiat olivat.

7:12 Mutta Midianilaiset ja Amalekilaiset ja kaikki ne itäiseltä maalta, makasivat laaksossa niinkuin metsäsiirkkain paljous ja heidän kamelinsa olivat lukematto-

den tygö. Ja HERra sanoi Gideonille: joca wettä lacki kielelläns nijncuin coira/ ase-ta händä erinäns seisoman/ nijn myös caicki/ jotca heitäs polwillens cumartawat juodesans.

7:6 Silloin oli nijtä/ jotca lakeit kädestäns suuhuns/ colme sata miestä/ caicki muu Canssa olit cumartanet polwillens juoman wettä.

7:7 Ja HERra sanoi Gideonille: colmen sadan miehen cautta/ jotka lakeit/ waphandan minä teitä/ ja annan Midianiterit sinun käsijs/ mutta caicki muu Canssa mengän cukin siallens.

7:8 JA he otit ewän myötäns Canssalle ja Basunans. Mutta muut Israelitit annoi hän mennä idzecungin majaans/ hän wahwisti idzens ainoastans colmella sadalla miehellä. Ja Midianiterein leiri oli hänen edesäns laxos.

7:9 Ja HERra sanoi sinä yönä hänelle: nouse ja mene leirijn: sillä minä olen andanut heidän sinun käsijs.

7:10 jos sinä pelkät mennä sinne/ nijn anna sinun palwelias Puran menä sinun canssalle leirijn/

7:11 Ettäs cuulisit mitä he puhuwat/ sijtte sinä menet woimasa leirijn. Nijn Gideon meni palwelians Puran canssalle leirijn/ sille paicalle cusa wartiat olit.

7:12 Mutta Midianiterit ja Amalechiterit/ ja caicki ne itäiseldä maalda/ macaisit laxos nijncuin medzäsirkkain paljous/ ja heidän Camelins

määrää, niitä oli niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla.

7:13 Kun Gideon tuli, niin muuan mies kertoi untansa toiselle. Hän sanoi: "Minä näin unta ja katso, ohraleipäkakku tuli pyörien midianilaisten leiriin. Se tuli teltalle saakka, iski siihen niin, että se kaatui, ja käänsi sen ylösalaisin, ja teltta jäi ku-moon."

7:14 Niin toinen vastasi ja sanoi: "Se ei ole mikään muu kuin israelilaisen Gideonin, Jooaan pojan, miekka; Jumala antaa hänen käsiinsä Midianin ja koko leirin."

7:15 Kun Gideon oli kuullut kertomuksen unesta ja sen selityksen, niin hän kumartaen rukoili, palasi sitten takaisin Israelin leiriin ja sanoi: "Nouskaa, sillä Herra antaa midianilaisten leirin teidän käsiinne."

7:16 Ja hän jakoi ne kolmesataa miestä kolmeen joukkoon ja antoi heille kullekin käteen pasunan ja tyhjän saviruukun, tulisoihutu ruukussa.

7:17 Ja hän sanoi heille: "Tarkatkaa minua ja tehkää niinkuin minä; kun minä olen tullut leirin laitaan, niin tehkää, niinkuin minä teen."

7:18 Kun minä ja kaikki, jotka ovat minun kanssani, puhallamme pasunoihin, niin puhaltakaa tekin pasunoihin kaikilla leirin ympärillä ja huutakaa: 'Herran ja Gideonin puo-

mat, niinkuin santa meren rannalla paljouden tähden.

7:13 Koska Gideon tuli, katso, niin jutteli yksi kumpu-panillensa unen ja sanoi: katso, minä näin unta ja olin näkevinäni ohraisen porokakun kierittävän itsensä Midianilaisten leiriin, ja tulevan majaan asti, ja lyövän sen päälle, niin että se lankesi maahan, ja kukistavan sen ylösalaisin, niin että majaan maassa oli.

7:14 Jolle se toinen vastasi ja sanoi: ei se ole muuta, kuin Gideonin Joaksen pojan Israelin miehen miekka: Jumala on antanut Midianilaiset hänen käsiinsä kaiken heidän sotajoukkonsa kanssa.

7:15 Kun Gideon kuuli unen juteltavan ja sen selityksen, niin hän kumartaen rukoili, ja palasi Israelin leiriin ja sanoi: valmistakaat itsenne, sillä \Herra\ on antanut Midianilaisten sotajoukon teidän käsiinne.

7:16 Ja hän jakoi ne kolmesataa miestä kolmeen joukkoon, ja antoi basunat heidän jokaisen käteensä ja tyhjät savi-astiat, ja lamput astiain sisälle,

7:17 Ja sanoi heille: katso-kaat minua, ja tehkää te niin: katso, kuin minä tulen leirin ääreen, niinkuin minä teen, niin myös te tehkää.

7:18 Ja minä puhallan basunaan ja kaikki jotka minun kanssani ovat, niin myös teidän pitää puhaltaman basunaan kaiken leirin ympäri, ja teidän pitää sanoman: (tässä) \Herra\ ja

olit lukemattomat/ niin cuin sanda meren reunas paljouden tähden.

7:13 Cosca Gideon tuli/ cadzo/ niin jutteli yxi toisellens unen/ ja sanoi: cadzo/ minä näin unda/ ja olin näke-wänäns ohraisen porocacun kierittävän idzens Midianite-rein leirijn/ tulewan majaan ja lyövän sen päälle/ heittä-wän maahan ja cukistawan ylösalaisin/ niin että majaan maasa oli.

7:14 Jolle se toinen wastais/ ja sanoi: ei se ole muuta/ cuin Gideonin Joaxen pojan sen Israelitan miecka/ Jumala on andanut Midianiterit hänen käsijsn/ caiken heidän sota-jouckons cansa.

7:15 COsca Gideon cuuli juteldawan sencaltaisia unia/ ja sen selityxiä/ rucoili hän ja palais Israelin leirijn/ ja sanoi: walmistacat idzen: sillä HERra on andanut Midianite-rein sotajoucon teidän käsijn.

7:16 Ja hän jacoi ne colme-sata miestä colmeen jouckoon/ ja andoi jocaidzelle heille Basunan käteen ja tyhjät sawiastiat/ ja lamput sisällä.

7:17 Ja sanoi heille: cadzocat minua/ ja tehkätte niin. Cadzo/ cosca minä tulen leirin tygö/ niin cuin minä teen/ niin myös te tehkät.

7:18 Sillä minä puhallan Basunaan/ ja caicki cuin minun cansani owat/ niin myös teidän pitä puhaldaman Basunaan caiken leirin ymbärins/ ja teidän pitä sanoman: täsä

lesta!"

7:19 Niin Gideon ja ne sata miestä, jotka olivat hänen kanssansa, tulivat leirin laitaa keskimmäisen yövartion alussa; vartijat olivat juuri asetetut paikoilleen. Silloin he puhalsivat pasunoihin ja särkivät saviruukut, jotka heillä oli käsissään.

7:20 Niin ne kolme joukkoa puhalsivat pasunoihin, murskasivat saviruukut, tempasivat vasempaan käteensä tulisoihdut ja oikeaan pasunat, puhalsivat niihin ja huusivat: "Herran ja Gideonin miekka!"

7:21 Ja he seisoivat kukin paikallaan leirin ympärillä. Mutta leirissä kaikki juoksivat sekaisin, kirkuivat ja pakenivat.

7:22 Ja kun he puhalsivat noihin kolmeensataan pasunaan, niin Herra käänsi toisen miekan toista vastaan koko leirissä, ja leiri pakeni Beet-Sittaaan asti Sereraan päin, Tabbatin luona olevan Aabel-Meholan rantaan saakka.

7:23 Ja Israelin miehet kutsuttiin koolle Naftalista, Asserista ja koko Manassesta, ja he ajoivat midianilaisia takaa.

7:24 Ja Gideon oli lähettänyt sanansaattajia koko Efraimin vuoristoon, sanomaan: "Tulkaa alas midianilaisia vastaan ja vallatkaa heidän tieltään vedet aina Beet-Baaraan asti sekä Jordan." Niin kaikki Efraimin miehet kutsuttiin koolle, ja he valtasivat vedet aina Beet-Baaraan asti sekä Jordanin.

Gideon.

7:19 Silloin tuli Gideon leiriin, ja sata miestä jotka hänen kanssansa olivat, ensimmäisten vartiain tykö, jotka siellä asetetut olivat, herättivät ainoasti vartiat, ja puhalsivat basuniin, ja rikkoivat saviastiat, jotka olivat heidän käsissäänsä.

7:20 Ja ne kolme joukkoa puhalsivat basunaan, ja rikkoivat saviastiat, mutta lamput he tempasivat vasempaan käteensä ja basunat oikiaan käteensä, joihin he puhalsivat ja huusivat: (tässä) \Herran\ ja Gideonin miekka.

7:21 Ja jokainen seisoi sialansa leirin ympärillä. Silloin rupeesi kaikki leiri juoksemaan, huutamaan ja pakenemaan.

7:22 Ja koska ne kolmesataa miestä puhalsivat basuniin, sovitti \Herra\ niin, että yhden miekka kääntyi toista vastaan siinä sotajoukossa; ja sotaväki pakeni Bethsittan ja Zeredataan, Abel Meholan rajan viereen, Tabatin tykö.

7:23 Ja Israelin miehet kokoontuivat Naphtalista, Asserista ja kaikesta Manassesta, ja ajoivat Midianilaisia takaa.

7:24 Ja Gideon lähetti sanansaattajat kaikelle Ephraimin vuorelle, sanoen: tulkaat alas Midianilaisia vastaan ja ennättäkää heiltä vedet BetBaraan ja Jordaniin asti. Niin kokoontuivat kaikki Ephraimin miehet ja ennättivät vedet BetBaraan ja Jordaniin asti.

HERra ja Gideon.

7:19 Silloin tuli Gideon ja sata miestä cuin hänen cansans olit/ ensimmäisten vartiain tygö/ jotca siellä asetetut olit/ ja herätti vartiat/ ja puhalsit Basunijn/ ja ricoit sawiastiat/ cuin olit heidän käsisääns.

7:20 Ja puhalsit caicki colme joucko Basunaan/ ja ricoit sawiastiat/ mutta lamput he temmaisit wasembaan käteens/ ja Basunat oikiaan käteens/ joihin he puhalsit ja huusit: täsä HERran ja Gideonin miecka.

7:21 Ja jocainen seisoi sialans leirin ymbärillä. Silloin rupeis caicki leiri juoxeman/ huutaman ja pakeneman.

7:22 Ja cosca ne colme sata miestä puhalsit Basunijn/ so-witti HERran nijn/ että yhden miecka käändyi toista wastian caikes sijnä sotajoucos/ ja sotawäki pakenit Bethsittahn Zeredathan/ Abel Meholan rajan viereen Tabathin tygö.

7:23 Ja Israelin miehet co-counsit Nephtalist/ Asserist ja Manassest/ huusit ja ajoit Midianitereit taca.

7:24 Ja Gideon lähetti sanansaattajat caikelle Ephraimin vuorelle/ sanoden: tulcat Midianitereitä wastian/ ja ennättäkät heildä wedet/ BethBaran ja Jordanin asti. Silloin huusit caicki Ephraimin miehet/ ja omistit wedet BethBaran ja Jordanin asti.

7:25 Ja he ottivat vangiksi kaksi midianilaisten ruhtinasta, Oorebin ja Seebin; Oorebin he surmasivat Oorebin kalliolla, ja Seebin he surmasivat Seebin viinikuurnan luona, ja he ajoivat midianilaisia takaa. Mutta Oorebin ja Seebin päät he toivat Gideonille tuolta puolelta Jordanin.

Tuomari 8 LUKU

8:1 Mutta Ephraimin miehet sanoivat hänelle: "Miksi teit meille sen, ettet kutsunut meitä, kun menit taistelemaan midianilaisia vastaan?" Ja he riitelivät kovasti häntä vastaan.

8:2 Niin hän sanoi heille: "Mitä minä sitten olen tehnyt teihin verraten? Eikö Ephraimin jälkikorjuu ole parempi kuin Abieserin viininkorjuu?"

8:3 Teidän käsiinnehän Jumala antoi midianilaisten ruhtinaat Oorebin ja Seebin. Mitä minä olen voinut tehdä teihin verraten?" Kun hän puhui näin, asettui heidän suuttumuksensa häneen.

8:4 Kun Gideon tuli Jordanille, meni hän sen yli, hän ja ne kolmesataa miestä, jotka olivat hänen kanssaan. He olivat uuvuksissa takaa-ajamisesta.

8:5 Ja hän sanoi Sukkotin miehille: "Antakaa joitakin leipäkakkuja väelle, joka seuraa minua, sillä he ovat uuvuksissa; minä olen ajamassa takaa midianilaisten kuninkaita Sebahia ja Salmunnaa."

7:25 Ja he ottivat kaksi Midianilaisten päämiestä kiinni, Orebin ja Zebin, ja tapoivat Orebin Orebin kalliolla, ja Zebin he tappoivat Zebin viinakuurnassa, ja ajoivat Midianilaisia takaa; mutta Orebin ja Zebin päät kan-toivat he Gideonille Jordanin ylitse.

8 LUKU

8:1 Ja Ephraimin miehet sanoivat hänelle: miksis tämän meille teit, ettes kutsunut meitä, kuin sinä menit sotimaan Midianilaisia vastaan? ja he riitelivät kovin hänen kanssansa.

8:2 Niin hän vastasi heitä: mitä minä olen nyt tehnyt niinkuin te? Eikö Ephraimin viinapuun oksa parempi ole, kuin Abieserin koko viinamarjan läjä?

8:3 Jumala antoi Midianilaisten päämiehet Orebin ja Zebin teidän käsiinne: kuinka olisin minä taitanut niin tehdä, kuin te teitte? Ja kuin hän sen sanoi, asettui heidän vihansa.

8:4 Kuin Gideon tuli Jordanin tykö, meni hän sen ylitse, ja ne kolmesataa miestä jotka hänen kanssansa olivat, ja he olivat väsyneet ja ajoivat takaa.

8:5 Ja hän sanoi Sukkotin asuvaisille: antakaa vähä leipää väelle joka minun kanssani on; sillä he ovat väsyneet, että minä saisin ajaa Midianilaisten kuninkaita Sebaa ja Zalmunnaa takaa.

7:25 Ja he otit caxi Midianiterein päämiestä kijnni/ Orebin ja Zebin/ ja tapoit Orebin Orebin calliolla/ ja Zebin he tapoit Zebin wijnacurnas/ ja ajoit Midianitereitä taca. Mutta Orebin ja Zebin pään cannoit he Gideonille Jordanin ylidze.

VIII. Lucu

8:1 JA Ephraimin miehet sanoivat hänelle: mixis tämän meille teit/ ettes cudzunut meitä/ cosca sinä menit sotimaan Midianitereitä wastaan? ja he rijtelit cowin hänen cansans.

8:2 Nijn hän wastais heille: mitä minä olen tehnyt cuin teidän työnne werraxi wedetäisin? eikö Ephraimin wijnapuun oxa parembi ole/ cuin AbiEzerin coco wijnamarjan läjä?

8:3 Jumala andoi Midianiterein päämiehet Orebin ja Zebin teidän käsijn/ cuinga olisin minä taitanut njin tehdä cuin te teitte? Ja cosca hän sen sanoi/ asetui heidän wihans.

8:4 COsca Gideon tuli Jordanin tygö/ meni hän sen ylidze/ nijden colmen sadan miehen cansa/ cuin hänen cansans olit/ ja olit wäsynet ja ajoit taca.

8:5 Jä hän sanoi Suchotin asuwaisille: andacat tämän wäen cuin minun cansani on vähä leipä/ sillä he owat wäsynet/ että minä saisin aja Midianiterein Cuningaita Sebaht ja Zalmunat taca.

<p>8:6 Mutta Sukkotin päämiehet sanoivat: "Onko sinulla sitten jo Sebahin ja Salmunnan nyrkki kädessäsi, että me antaisimme leipää sinun sotajoukollesi?"</p>	<p>8:6 Mutta Sukkotin päämiehet sanoivat: onko Seban ja Zalmunnan kämmen juuri jo sinun kädessäs, että meidän pitää sinun sotaväelles leipää antaman?</p>	<p>8:6 Mutta Suchotin päämiehet sanoit: ongo Zebahn ja Salmunan kämmen juuri jo sinun kädessäs/ että meidän pitää sinun sotawäkes leipä andaman?</p>
<p>8:7 Gideon vastasi: "Hyvä! Kun Herra antaa Sebahin ja Salmunnan minun käsiini, puin minä teidän lihanne rikki erämaan orjantappuroilla ja orjanruoskilla."</p>	<p>8:7 Gideon sanoi: sentähden kuin \Herra\ minun käsiini antaa Seban ja Zalmunnan, niin minä muserran teidän lihanne korven orjantappuroilla ja ohdakkeilla.</p>	<p>8:7 Gideon sanoi: cosca Herra minun käsijn anda Sebahn ja Zalmunan/ nijn minä muserran teidän lihan orjantappuroilla ja ohdackeilla corwesta.</p>
<p>8:8 Ja hän nousi sieltä Penueeliin ja puhui heille samalla tavalla. Ja Penuelin miehet vastasivat hänelle samoin, kuin Sukkotin miehet olivat vastanneet.</p>	<p>8:8 Ja hän meni sieltä ylös Penueeliin ja puhui heille myös niin. Ja Penuelin kanssa vastasi häntä niinkuin Sukkotinkin miehet.</p>	<p>8:8 Ja hän meni sieldä Pnuelijn/ ja puhui heille myös nijn. Ja Pnuelin Canssa wastais händä nijncuin Suchotingin miehet.</p>
<p>8:9 Niin hän sanoi myös Penuelin miehille: "Jahka palaan voittajana, kukistan minä tämän tornin."</p>	<p>8:9 Niin puhui hän myös Penuelin kansalle, sanoen: kuin minä rauhassa palajan, kukistan minä tämän tornin.</p>	<p>8:9 Nijn sanoi hän Pnuelin Canssalle: cosca minä rauhas palajan/ cukistan minä tämän tornin.</p>
<p>8:10 Mutta Sebah ja Salmunna olivat Karkorissa ja heidän joukkonsa heidän kanssansa, noin viisitoista tuhatta miestä, kaikki, mitä oli jäljellä Idän miesten koko joukosta; kaatunut oli sata kaksikymmentä tuhatta miekkamiestä.</p>	<p>8:10 Mutta Seba ja Zalmunna olivat Karkorissa ja heidän sotajoukkonsa heidän kanssansa lähes viisitoistakymmentä tuhatta, kaikki jotka jäivät koko sotaväen joukosta itäiseltä maalta; sillä sata ja kaksikymmentä tuhatta miekan vetävää miestä oli siellä langennut.</p>	<p>8:10 MUtta Sebah ja Zalmuna olit Karcoris/ ja heidän sotajouckons heidän cansans/ wijsitoistakymmendä tuhatta/ jotca jäit coco sotawäen joucosta idäiseldä maalda: sillä sata ja caxikymmendä tuhatta miecan wetävät miestä oli siellä langennut.</p>
<p>8:11 Ja Gideon kulki teltoissa-eläjien tietä Noobahin ja Jogbehan itäpuolitse ja voitti joukon, kun se oli huoletonna leirissään.</p>	<p>8:11 Ja Gideon meni ylös niiden tietä, jotka majoissa asuvat itäisellä puolella Nobathia ja Jogbehaa, ja löi leirin, sillä he olivat suruttomat.</p>	<p>8:11 Ja Gideon meni sitä tietä myöden cuin majois asutan idäisellä puolen Nobathia ja Jagbehata/ ja löi sen leirin: sillä he olit suruttomat.</p>
<p>8:12 Ja Sebah ja Salmunna pakenivat, mutta hän ajoi heitä takaa; ja hän otti molemmat midianilaisten kuninkaat, Sebahin ja Salmunnan, vangiksi, saatettuaan koko leirin pakokauhun valtaan.</p>	<p>8:12 Ja Seba ja Zalmunna pakenivat, mutta hän ajoi heitä takaa, ja sai ne kaksi Midianilaisten kuningasta Seban ja Zalmunnan kiinni, ja peljätti kaiken heidän sotaväkensä.</p>	<p>8:12 Ja Sebah ja Zalmuna pakenit/ mutta hän ajoi heitä taca/ ja sai ne caxi Midianiterein Cuningast Sebahn ja Zalmunan kijnni/ ja peljätti caiken heidän sotawäkens.</p>
<p>8:13 Ja Gideon, Jooaan poika, palasi taistelusta, Hereksen solalta.</p>	<p>8:13 Ja Gideon Joaksen poika palasi sodasta, ennenkuin aurinko nousi,</p>	<p>8:13 COsca Gideon Joaxen poica palais sodast/ ennenkuin Auringo nousi/</p>

<p>8:14 Ja hän otti kiinni erään nuorukaisen, joka oli Sukkotin miehiä, ja kyseli häneltä, ja tämä kirjoitti hänelle Sukkotin päämiehet ja vanhimmat, seitsemänkymmentä seitsemän miestä.</p>	<p>8:14 Ja sai yhden palvelian kiinni, joka oli Sukkotista, ja kysyi häneltä: ja se kirjoitti hänelle Sukkotin päämiehet ja vanhimmat, seitsemänkahdeksattakymmentä miestä.</p>	<p>8:14 sai hän yhden palvelian kiinni/ joca oli Suchotist/ ja kysyi hänelle: joca kirjoitti caicki Suchotin päämiehet ja wanhimmat/ seidzemen cahdexattakymmendä miestä.</p>
<p>8:15 Kun hän sitten tuli Sukkotin miesten luo, sanoi hän: "Tässä ovat nyt Sebah ja Salmunna, joilla te pilkkasitte minua sanoen: 'Onko sinulla sitten jo Sebahin ja Salmunnan nyrkki kädessäsi, että me antaisimme leipää sinun uupuneille miehillesi?'"</p>	<p>8:15 Ja hän tuli Sukkotiin kansan tykö ja sanoi: tässä on Seba ja Zalmunna, joilla te pilkkasitte minua, sanoen: onko Seban ja Zalmunnan kämmen jo juuri sinun kädessä, että meidän pitäis sentähden sinun sotaväelles, joka väsynyt on, leipää antaman?</p>	<p>8:15 Ja hän tuli Suchotijn Canssan tygö/ ja sanoi: cadzo/ täsä on Sebah ja Zalmunna/ joilla te pilkaisitte minua/ sanoden: ongo Sebahn ja Zalmunan kädet jo juuri sinun kädesäs/ että meidän pidäis sentähden sinun sota-wäkes/ joca wäsinyt on/ leipä andaman?</p>
<p>8:16 Ja hän otti kiinni kaupungin vanhimmat; ja hän otti erämaan orjantappuroita ja orjanruoskia ja antoi Sukkotin miesten maistaa niitä.</p>	<p>8:16 Ja hän otti ne kaupungin vanhimmat ja korven orjantappuroita ja ohdakkeita, ja antoi Sukkotin miehet piestä.</p>	<p>8:16 Ja hän otti ne Caupungin wanhimmat/ ja orjantappuroita ja ohdackeita corwest/ ja andoi Suchotin miehet piestä.</p>
<p>8:17 Ja hän kukisti Penuelin tornin ja surmasi kaupungin miehet.</p>	<p>8:17 Ja kukisti Penuelin tornin, ja tappoi kaupungin kansan.</p>	<p>8:17 Ja cukisti Pnuelin tornin/ ja tappoi caiken Caupungin Canssan.</p>
<p>8:18 Sitten hän sanoi Sebahille ja Salmunnalle: "Minkä näköisiä ne miehet olivat, jotka te tapoitte Taaborilla?" He vastasivat: "Ne olivat niinkuin sinä; jokainen oli varreltaan kuin kuninkaan poika."</p>	<p>8:18 Ja hän sanoi Sebahille ja Zalmunnalle: minkämuotoiset miehet ne olivat, jotka te tapoitte Taborissa? He sanoivat: ne olivat sinun muotoises, kauniit kuin kuninkaan pojat.</p>	<p>8:18 Ja hän sanoi Sebahille ja Zalmunalle: mingämuotoiset miehet ne olit cuin te tapoitte Thaboris? he sanoit ne olit sinun muotoises ja caunit cuin Cuningan pojat.</p>
<p>8:19 Hän sanoi: "He olivat minun veljiäni, minun äitini poikia. Niin totta kuin Herra elää: jos te olisitte jättäneet heidät henkiin, en minä surmaisi teitä."</p>	<p>8:19 Ja hän sanoi: ne olivat minun veljeni, minun äitini pojat: niin totta kuin \Herra\ elää, jos te olisitte antaneet heidän elää, niin en tappaisi minä teitä.</p>	<p>8:19 Ja hän sanoi: ne olit minun weljeni/ minun äitini pojat/ nijn totta cuin HERra elä/ jos te olisit andanet heidän elä/ nijn en tappais minä teitä.</p>
<p>8:20 Ja hän sanoi Jeterille, esikoiselleen: "Nouse ja surmaa heidät." Mutta nuorukainen ei paljastanut miekkaansa, sillä hän pelkäsi, koska oli vielä nuori.</p>	<p>8:20 Ja hän sanoi Jeterille esikoisellensa: nouse ja tapa heitä, mutta nuorukainen ei vetänyt miekkaansa, sillä hän pelkäsi, että hän oli vielä nuorukainen.</p>	<p>8:20 Ja hän sanoi Jetherille hänen esikoisellens: nouse ja tapa heitä/ mutta nuorucainen ei wetänyt mieckans/ sillä hän pelkäis että hän oli vielä nuorucainen.</p>
<p>8:21 Silloin sanoivat Sebah ja Salmunna: "Nouse sinä ja</p>	<p>8:21 Mutta Seba ja Zalmunna sanoivat: nouse sinä meitä lyömään, sillä niinkuin</p>	<p>8:21 Mutta Sebah ja Zalmuna sanoit: nouse sinä meitä</p>

pistä meidät kuoliaaksi, sillä miehellä on miehen voima." Niin Gideon nousi ja surmasi Sebahin ja Salmunnan. Ja hän otti heidän kameliensa kaulasta puolikuukorut.

8:22 Niin Israelin miehet sanoivat Gideonille: "Hallitse sinä meitä, sekä sinä itse että sinun poikasi ja poikasi poika; sillä sinä olet vapauttanut meidät Midianin käsistä."

8:23 Mutta Gideon vastasi heille: "En minä hallitse teitä, eikä minun poikani ole hallitseva teitä; Herra on teitä hallitseva."

8:24 Ja Gideon sanoi heille: "Yhtä minä pyydän teiltä: antakoon kukin minulle heiltä saaliiksi saamansa nenärenkaan." Heikäläisillä näet on kultaiset nenärenkaat, koska ovat ismaelilaisia.

8:25 Niin he vastasivat: "Anamme mielellämme." Ja he levittivät vaipan ja heittivät siihen kukin saaliiksi saamansa nenärenkaan.

8:26 Ja hänen pyytämänsä kultaiset nenärenkaat painoivat tuhat seitsemänsataa kultasekeliä, lukuunottamatta niitä puolikuukoruja, korvarenkaita ja purppuravaatteita, joita midianilaisten kuninkaat olivat kantaneet, ja heidän kameliensa kaulavitjoja.

8:27 Ja Gideon valmisti niistä kasukan, jonka hän sijoitti kaupunkiinsa Ofraan, ja koko Israel kulki haureudessa siellä sen jäljessä. Ja se tuli ansaksi Gideonille ja hänen perheellensä.

mies on, niin on myös hänen voimansa. Niin Gideon nousi ja tappoi Seban ja Zalmunnan, ja otti nastat, jotka heidän kameleinsa kaulassa olivat.

8:22 Silloin sanoivat Israelin miehet Gideonille: hallitse sinä meitä, sinä ja sinun poikas, ja sinun poikas poika; sillä sinä vapahdit meidät Midianilaisten käsistä.

8:23 Mutta Gideon sanoi heille: en minä tahdo hallita teitä, ei myös minun poikani pidä teitä hallitseman, vaan \Herra\ olkoon teidän hallitsianne.

8:24 Ja Gideon sanoi heille: yhtä minä anon teiltä: jokainen antakoon minulle korvarengaat, kukin saaliistansa; sillä he olivat Ismaelilaisia, ja heillä olivat kultaiset korvarengaat.

8:25 Ja he sanoivat: me annamme mielellämme; ja levittivät vaatteen, jonka päälle itsekukin heitti ne korvarengaat, jotka he ryövänneet olivat.

8:26 Ja ne kultaiset korvarengaat, joita hän anonut oli, painoivat tuhannen ja seitsemänsataa sikliä kultaa, ilman nastoja, käädyjä ja purpuravaatteita, joita Midianilaisten kuninkaat kantivat, ja ilman heidän kameleinsa kultaisia kaulasiteitä.

8:27 Ja Gideon teki niistä päällisvaatteen ja pani sen omaan kaupunkiinsa Ophraan; ja koko Israel teki huorin sen jälkeen siinä, ja se tuli Gideonille ja hänen huoneellensa paulaksi.

lyömän: sillä nijncuin mies on/ nijn on myös hänen woimans. Nijn Gideon nousi/ ja tappoi sebahin ja Zalmunnan/ ja otti nastat cuin heidän Cameleins caulas olit.

8:22 Silloin sanoit monicahdat Israelist Gideonille: ole meidän Herram/ sinä ja sinun poicas/ ja sinun pojas poica: sillä sinä wapadit meidän Midianiterein käsist.

8:23 Mutta Gideon sanoi heille: en minä ole teidän Herran/ eikä minun poican pidä oleman teidän Herran/ mutta HERra olcon teidän HERran.

8:24 JA Gideon sanoi heille: yhtä minä anon teildä/ jocainen andacan minulle corwarengat jotca he ryöwännet owat: sillä he olit Ismaelitit/ ja heillä olit cullaiset corwarengat.

8:25 Ja he sanoit: me annamme sinulle. Ja lewitiit waatten/ jonga päälle idze-cukin heitti ne corwarengat cuin he ryöwännet olit.

8:26 Ja ne cullaiset corwarengat/ joita hän anonut oli/ painoit tuhannen ja seidzemensata Sicli culda/ ilman nastoita/ käädyitä ja purpura waatteita/ joita Midianiterein Cuningat cannoit/ ja ilman heidän Cameleins cullaisita caulan siteitä.

8:27 Ja Gideon teki nijstä päälliswaatten/ ja pani sen omaan Caupungijns Ophraan/ ja coco Israel teki huorin sen cansa/ ja se tuli Gideonille ja hänen huonellens pahennuxexi.

8:28 Niin täytyi Midianin nöyrytyä israelilaisten edessä, eikä se enää nostanut päätänsä. Ja maassa oli rauha neljäkymmentä vuotta, niin kauan kuin Gideon eli.

8:29 Ja Jerubbaal, Jooaan poika, meni ja jäi asumaan taloonsa.

8:30 Ja Gideonilla oli seitsemänkymmentä poikaa, jotka olivat lähteneet hänen kupeistansa; sillä hänellä oli monta vaimoa.

8:31 Ja myös hänen sivuvaimonsa, joka hänellä oli Sikemissä, synnytti hänelle pojan, ja hän antoi tälle nimen Abimelek.

8:32 Ja Gideon, Jooaan poika, kuoli päästyään korkeaan ikään, ja hänet haudattiin isänsä Jooaan hautaan abieserilaisten Ofraan.

8:33 Mutta kun Gideon oli kuollut, niin israelilaiset lähtivät haureudessa kulkemaan baalien jäljessä ja ottivat Baal-Beritin jumalaksensa.

8:34 Eivätkä israelilaiset enää muistaneet Herraa, Jumalaansa, joka oli pelastanut heidät kaikkien heidän vihollistensa käsistä, jotka asuivat heidän ympärillään.

8:35 Eivät he myöskään tehneet Jerubbaalin, Gideonin, perheelle laupeutta kaiken sen hyvän tähden, mitä hän oli tehnyt Israelille.

Tuomari 9 LUKU

9:1 Mutta Abimelek, Jerubbaalin poika, meni Sikemiin äitinsä veljien luo ja puhui heille sekä kaikille, jotka oli-

8:28 Ja niin Midianilaiset alennettiin Israelin lasten edessä, ja ei enää nostaneet ylös päätänsä; ja maa oli levossa neljäkymmentä ajast-aikaa, niinkauvan kuin Gideon eli.

8:29 Ja JerubBaal Joaksen poika meni ja asui omassa huoneessansa.

8:30 Ja Gideonilla oli seitsemänkymmentä poikaa, jotka hänen kupeistansa tulleet olivat; sillä hänellä oli monta emäntää.

8:31 Ja hänen jalkavaimonsa, joka hänellä Sikemissä oli, synnytti myös hänelle pojan, ja kutsui hänen nimensä Abimelek.

8:32 Ja Gideon Joaksen poika kuoli hyvällä ijällä ja haudattiin isänsä Joaksen hautaan Ophrassa, joka Abiesriläisten oma oli.

8:33 Kuin Gideon kuollut oli, käänsi Israelin kansa itsensä huorin tekemään Baalin jälkeen ja teki BaalBeritin itselensä jumalaksi.

8:34 Ja Israelin lapset ei enää muistaneet \Herraa\ Jumalaansa, joka heidät vapautti kaikilta heidän vihollisiltansa, ympäristöllä.

8:35 Ja ei he tehneet yhtään laupiutta JerubBaalin Gideonin huoneelle kaikesta hyvästä, minkä hän Israelille teki.

9 LUKU

9:1 Mutta Abimelek, JerubBaalin poika, meni Sikemiin äitinsä veljein tykö, puhui heille ja koko äitinsä isän

8:28 Ja niin Midianiterit alettiin Israelin lapsilda/ ja ei enämbätä nostanet päätäns/ ja maa oli lewos neljäkymmentä ajastaica/ nijncauwan cuin Gideon eli.

8:29 JA JerubBaal Joaxen poica meni ja asui omas huonesans.

8:30 Ja Gideonilla oli seidzemenkymmendä poica/ jotka hänen cupeistans tullet olit: sillä hänellä oli monda emändätä.

8:31 Ja hänen jalcawaimons joca hänellä Sichemis oli/ synnytti myös hänelle yhden pojan/ jonga hän cudzui AbiMelech.

8:32 Ja Gideon Joaxen poica cuoli hyvällä ijällä/ ja haudattin Isäns Joaxen hautaan Ophras/ joca Esriterein Isän oma oli.

8:33 COsca Gideon cuollut oli/ käänsi Israelin Canssa idzens huorintekemän Baalin jälkeen/ ja teit BaalBerithin idzellens jumalaxi.

8:34 Ja Israelin lapset ei enämbätä muistanet HERRa heidän Jumalatans/ joca heidän wapahti caikilda heidän wiholisildans ymbäristöldä.

8:35 Ja ei he tehnet yhtän laupiutta JerubBaalin Gideonin huonelle/ caikest hyväst cuin hän Israelin teki.

IX. Lucu

9:1 MUTta AbiMelech JerubBaalin poica/ meni Sichemijn hänen Äitins weljein tygö/ puhui heille ja coco Äitins

vat sukua hänen äitinsä isän perheelle, ja sanoi:

9:2 "Puhukaa kaikkien Sikemin miesten kuullen: Kumpi teille on parempi, sekö, että teitä hallitsee seitsemänkymmentä miestä, kaikki Jerubbaalin pojat, vai että teitä hallitsee yksi mies? Ja muistakaa, että minä olen teidän luutanne ja lihaanne."

9:3 Niin hänen äitinsä veljet puhuivat hänen puolestaan kaikkien Sikemin miesten kuullen kaiken tämän. Ja heidän sydämensä taipui Abimelekin puolelle, sillä he sanoivat: "Hän on meidän veljemme."

9:4 Ja he antoivat hänelle seitsemänkymmentä hopeasekeliä Baal-Beritin temppelistä. Niillä Abimelek palkkasi tyhjäntoimittajia ja huikentelijoita, ja ne seurasivat häntä.

9:5 Sitten hän lähti isänsä taloon Ofraan ja surmasi veljensä, Jerubbaalin pojat, seitsemänkymmentä miestä, saman kiven päällä; mutta Jootam, Jerubbaalin nuorin poika, jäi henkiin, sillä hän oli piiloutunut.

9:6 Sen jälkeen kokoontuivat kaikki Sikemin miehet ja koko Millon väki, ja he menivät ja tekivät Abimelekin kuninkaaksi Muistomerkkitammen luona, joka on Sikemissä.

9:7 Kun se kerrottiin Jootamille, niin hän meni, asettui seisomaan Garissimin vuorelalle ja korotti äänensä, huusi ja sanoi heille: "Kuulkaa minua, te Sikemin miehet,

huoneen sukukunnalle ja sanoi:

9:2 Puhukaat nyt kaikkein päämiesten korvissa Sikemissä: mikä teille on parempi, että seitsemänkymmentä miestä, kaikki Jerubbaalin pojat, hallitsevat teitä, eli jos yksi mies hallitsee teitä? Ja muistakaa, että minä olen teidän luunne ja lihanne.

9:3 Niin puhuivat hänen äitinsä veljet kaikki nämät sanat hänestä kaikkein Sikemin päämiesten korvissa; ja heidän sydämensä käännettiin Abimelekin jälkeen, sillä he sanoivat: hän on meidän veljemme.

9:4 Ja he antoivat hänelle seitsemänkymmentä hopeapenninkiä BaalBeritin huoneesta, joilla Abimelek palkkasi itsellensä valtojamia ja joutilaita miehiä, jotka häntä seurasivat,

9:5 Ja hän tuli isänsä huoneeseen Ophraan, ja murhasi seitsemänkymmentä veljeänsä, Jerubbaalin poikaa, yhden kiven päällä. Mutta Jootam, nuorin Jerubbaalin pojista jäi; sillä hän kätki itsensä.

9:6 Ja kaikki päämiehet Sikemistä ja koko Millon huone kokoontuivat, ja menivät ja asettivat Abimelekin kuninkaaksi korkian tammen tykönä, joka Sikemissä on.

9:7 Kuin tämä sanottiin Jootamille, meni hän pois ja seisoi Gerissimin vuoren kukkullalla, korotti äänensä ja huusi ja sanoi heille: kuulkaa minua, te Sikemin päämiehet, että Jumala myös kuulis

Isän huonen sucucunnalle/ ja sanoi:

9:2 Puhucat caickein miesten corwis Sichemist: mikä teille on parempi että seidzemenkymmendä miestä caicki Jerubbaalin pojat hallidzewat teitä/ eli yxi mies hallidze teitä? Ja muistacat että minä olen teidän luun ja lihan.

9:3 Nijn puhuit hänen äitins veljet caicki nämät sanat hänest/ caickein Sichemin miesten corwis/ ja heidän sydämens käättin Abimelechin jälkeen/ ja sanoit: hän on meidän veljem.

9:4 Ja he annoit hänelle seidzemenkymmendä hopeapiapeningitä BaalBerithin huonest/ joilla Abimelech palckais hänellens waldojamia ja joutilaita miehiä/ jotca händä seuraisit.

9:5 Ja hän tuli Isäns huoneeseen Ophraan/ ja murhais seidzemenkymmendä weljiäns Jerubbaalin poica/ yhden kiwen päällä. Mutta Jotham nuorin Jerubbaalin pojista jäi: sillä hän kätketin.

9:6 JA caicki miehet Sichemist ja coco Millon huone cocounsit/ ja he menit ja asetit Abimelechin Cuningaxi sen corkian tammen tykönä cuin Sichemis on.

9:7 COsca tämä sanottin Jothamille: meni hän pois ja seisoi Grisimin vuoren cuckullalla/ corgotti änens ja sanoi: cuulcat minua te Sichemin miehet/ että Jumala myös

että Jumalakin kuulisi teitä.

9:8 Puut lähtivät voitelemaan itsellensä kuningasta. Ja he sanoivat öljypuulle: 'Ole sinä meidän kuninkaamme.'

9:9 Mutta öljypuu vastasi heille: 'Jättäisinkö lihavuuteni, josta jumalat ja ihmiset minua ylistävät, mennäkseni huojumaan ylempänä muita puita!'

9:10 Niin puut sanoivat viikunapuulle: 'Tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.'

9:11 Mutta viikunapuu vastasi heille: 'Jättäisinkö makeuteni ja hyvät antimeni, mennäkseni huojumaan ylempänä muita puita!'

9:12 Niin puut sanoivat viinipuulle: 'Tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.'

9:13 Mutta viinipuu vastasi heille: 'Jättäisinkö mehuni, joka saa jumalat ja ihmiset iloisiksi, mennäkseni huojumaan ylempänä muita puita!'

9:14 Niin kaikki puut sanoivat orjantappuralle: 'Tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.'

9:15 Ja orjantappura vastasi puille: 'Jos todella aiotte voidella minut kuninkaaksenne, niin tulkaa ja etsikää suojaa minun varjossani; mutta ellette, niin tuli lähtee orjantappurasta ja kuluttaa Libanonin setrit.'

9:16 Jos te nyt olette menetteleet uskollisesti ja rehellisesti tehdessänne Abimelekin kuninkaaksi ja jos olette koh-

teitä:

9:8 Puut menivät kerran yksimielisesti voitelemaan itsellensä kuningasta ja sanoivat öljypuulle: ole meidän kuninkaamme.

9:9 Mutta öljypuu vastasi heitä: pitääkö minun luopuman lihavuudestani, jolla sekä jumalia ja myös ihmisiä minussa kunnioitetaan, ja menemän ja korottaman itseni puiden ylitse?

9:10 Niin puut sanoivat fikunapuulle: tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.

9:11 Mutta fikunapuu sanoi heille: pitääkö minun luopuman makeudestani ja parhaasta hedelmästäni, ja menemän ja korottaman itseni puiden ylitse?

9:12 Niin sanoivat puut viinapuulle: tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.

9:13 Mutta viinapuu sanoi heille: pitääkö minun luopuman viinastani, joka sekä jumalat että ihmiset ilahuttaa, ja menemän ja korottaman itseni puiden ylitse?

9:14 Niin sanoivat kaikki puut orjantappuralle: tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.

9:15 Ja orjantappura sanoi puille: onko se tosi, että tahdotte minua voidella teillenne kuninkaaksi, niin tulkaat ja levätkäät minun varjoni alla. Mutta jos ei, niin lähtekään tuli orjantappurapensaasta ja polttakaan sedripuut Libanonissa.

9:16 Oletteko te siis nyt oikein ja toimillisesti tehneet, kuin Abimelekin kuninkaaksi teitte, ja oletteko te oikein tehneet JerubBaalia ja hä-

cuulis teitä:

9:8 Puut menit voitelemaan heillensä Cuningast ja sanoit öljypuulle: ole meidän Cuningam.

9:9 Mutta öljypuu vastais heille: pitääkö minun luopuman lihawudestani/ jota sekä jumalat ja myös ihmiset minus ylistävät/ menemän ja corcottaman idzeni puiden ylidze?

9:10 Nijn sanoit puut fikunapuulle: tule sinä ja ole meidän Cuningam.

9:11 Mutta ficunapuu sanoi: pitääkö minun luopuman makeudestani ja parhast hedelmästäni/ menemän ja corgottaman idzeni puiden ylidze?

9:12 Nijn sanoit puut wijnapuulle: tule sinä ja ole meidän Cuningam.

9:13 Mutta wijnapuu sanoi: pitääkö minun luopuman märkydestäni/ joca sekä jumalat että ihmiset ilahutta/ menemän ja corgottaman idzeni puiden ylidze?

9:14 Nijn sanoit caicki puut orjantappuralle: tule sinä ja ole meidän Cuningam.

9:15 Ja orjantappura sanoi puille: ongo se tosi että te tahdotte minua woidella teillen Cuningaxi? njn tulcat ja lewätkät minun warjoni alla. Mutta jos et te tahdo/ njn lähtekän tuli orjantappura pensast/ ja polttacon Cedrinpuut Libanonis.

9:16 Olettaco te sijs nyt oikein ja toimillisest tehnet/ cosca te Abimelechichin Cuningaxi teitte/ ja olettaco te

delleet hyvin Jerubbaalia ja hänen perhettänsä ja jos olette palkinneet häntä siitä, mitä hänen kätensä ovat hyvää tehneet -

9:17 sillä sotihan minun isäni teidän puolestanne ja pani alttiiksi henkensä ja pelasti teidät Midianin käsistä,

9:18 mutta te olette tänä päivänä nousseet minun isäni perhettä vastaan ja surmanneet hänen poikansa, seitsemänkymmentä miestä, saman kiven päällä ja tehneet Abimelekin, hänen orjattarensa pojan, Sikemin miesten kuninkaaksi, koska hän on teidän veljenne -

9:19 jos te siis olette tänä päivänä menetelleet uskollisesti ja rehellisesti Jerubbaalia ja hänen perhettänsä kohtaan, niin olkoon teillä iloa Abimelekista ja myöskin hänellä olkoon iloa teistä;

9:20 mutta ellette ole, niin lähteköön tuli Abimelekista ja kuluttakoon Sikemin miehet sekä Millon väen; ja samoin lähteköön tuli Sikemin miehistä ja Millon väestä ja kuluttakoon Abimelekin."

9:21 Sitten Jootam lähti pakoon ja pääsi pakenemaan Beeriin; hän asettui sinne suojaan veljeltään Abimelekilta.

9:22 Kun Abimelek oli hallinnut Israelia kolme vuotta,

9:23 lähetti Jumala pahan hengen Abimelekin ja Sikemin miesten väliin, niin että Sikemin miehet luopuivat Abime-

nen huonettansa vastaan? Ja oletteko niin tehneet häntä vastaan kuin hän ansait-sikin teiltä?

9:17 Että minun isäni on teidän edessänne sotinut ja antanut henkensä alttiiksi, vapahtaaksensa teitä Midianilaisten kädestä.

9:18 Ja te olette nousseet minun isäni huonetta vastaan tänäpäpä ja olette tappaneet hänen poikansa, seitsemänkymmentä miestä yhden kiven päällä; ja teitte teillenne Abimelekin, hänen piikansa pojan, kuninkaaksi Sikemin päämiesten ylitse, että hän teidän veljenne on.

9:19 Jos olette oikein ja toimellisesti tehneet Jerubbaalia ja hänen huonettansa vastaan tänäpäpä, niin iloitkaat Abimelekistä, ja hän myös iloitkaan teistä.

9:20 Mutta jollei, niin lähteköön tuli Abimelekistä ja polttakoon Sikemin päämiehet ja Millon huoneen; lähteköön myös tuli Sikemin päämiehistä ja Millon huoneesta ja polttakoon Abimelekin.

9:21 Ja Jotam pakeni ja vältti, ja meni Beeraan ja asui siellä veljensä Abimelekin tähden.

9:22 Kuin Abimelek jo kolme vuotta oli hallinnut Israelia,

9:23 Lähetti Jumala pahan hengen Abimelekin ja Sikemin päämiesten välille: ja Sikemin päämiehet asettivat itsensä Abimelekiä vastaan;

oikein tehnet Jerubbaali ja hänen huonettans vastaan/ Ja oletta nijn tehnet händä vastaan cuin hän ansaidzikin teildä/

9:17 Että minun Isän on teidän edestän sotinut ja hengen andanut aldixi/ waphataxens teitä Midianiterein kädest.

9:18 Ja te oletta nosnet minun Isäni huonetta vastaan/ ja oletta tappanet hänen poicans/ seidzemenkymmendä miestä yhden kiwen päällä/ ja teitte teillen Abimelechin Cuningaxi/ joca oli hänen pijcans poica/ Sichemin miesten ylidze/ että hän teidän weljen on.

9:19 Olettaco te oikein ja toimellisest tehnet Jerubbaalia ja hänen huonettans vastaan tänäpäpä/ nijn iloitcat Abimelechist/ ja hän iloitcan teistä.

9:20 Mutta jollei/ nijn lähtekön tuli Abimelechist/ ja polttacon Sichemin miehet ja Millon huonen/ lähtekön myös tuli Sichemin miehist ja Millon huonest/ ja polttacon Abimelechin.

9:21 Ja Jotham pakeni ja wältti/ ja meni Beraan/ ja asui siellä weljens Abimelechin tähden.

9:22 Cosca Abimelech jo colme vuotta oli hallinnut Israeli:

9:23 Lähetti Jumala pahan tahdon Abimelechin ja Sichemin miesten wälille/ sillä Sichemin miehet asetit idzens

lekista,

9:24 jotta Jerubbaalin seitsemällekymmenelle pojalle tehty väkivalta tulisi kostetuksi ja heidän verensä tulisi Abimelekin, heidän veljensä, päälle, joka oli heidät surmannut, ja Sikemin miesten päälle, jotka olivat auttaneet häntä surmaamaan veljensä.

9:25 Ja Sikemin miehet asettivat vuorten kukkuloille väijyjä, ja nämä ryöstivät jokaisen, joka kulki sitä tietä heidän ohitsensa. Se kerrottiin Abimelekille.

9:26 Mutta Gaal, Ebedin poika, tuli veljineen, ja he poikkesivat Sikemiin; ja Sikemin miehet luottivat häneen.

9:27 Ja he menivät kedolle ja korjasivat sadon viinitarhoistaan, polkivat rypäleet ja pitivät ilojuhlan; he menivät jumalansa huoneeseen ja söivät ja joivat ja kirosivat Abimelekiä.

9:28 Ja Gaal, Ebedin poika, sanoi: "Mikä on Abimelek, ja mikä on Sikem, että me häntä palvelisimme? Eikö hän ole Jerubbaalin poika, eikö Sebul ole hänen käskynhaltijansa? Palvelkaa Hamorin, Sikemin isän, miehiä. Miksi me palvelisimme häntä?"

9:29 Olisipa minulla tuo kansa vallassani, niin minä toimittaisın pois Abimelekin; ja Abimelekista hän sanoi: "Lisää sotajoukkoasi ja tule!"

9:30 Mutta kun Sebul, kau-

9:24 Että se vääryys, jonka hän teki seitsemällekymmenelle Jerubbaalin pojalle, ja heidän verensä tulis ja pantaisiin Abimelekin heidän veljensä päälle, joka heidät oli surmannut, ja Sikemin päämiesten päälle, jotka olivat vahvistaneet hänen käntensä veljiänsä murhaamaan.

9:25 Ja Sikemin päämiehet panivat väijyjä vuorten kukkoille häntä vastaan, ja he ryöväisivät tiellä kaikki, jotka siitä matkustivat; ja se ilmoitettiin Abimelekille.

9:26 Niin tuli Gaal Ebedin poika ja hänen veljensä, ja menivät Sikemiin; ja Sikemin päämiehet uskalsivat hänen päällensä,

9:27 Ja menivät kedolle, ja poimivat viinamäkensä ja sotkuivat, ja iloiten veisasivat, ja menivät jumalansa huoneeseen, söivät ja joivat, ja kirosivat Abimelekiä.

9:28 Ja Gaal Ebedin poika sanoi: mikä on Abimelek ja mikä on Sikem, että me häntä palvelemme? eikö hän ole Jerubbaalin poika, ja Sebul hänen päämiehensä? Palvelkaat paremmin Hemorin Sikemin isän miehiä: miksi meidän pitää häntä palveleman?

9:29 Jumala tekis että kansa olis minun käteni alla, että minä ajaisin Abimelekin ulos. Niin sanottiin Abimelekille: enennä sotajoukkos ja käy ulos.

9:30 Kuin Sebul, kaupungin

Abimelechiä vastaan.

9:24 Ja heitit hänen silmillens sitä vääryttä cuin hän teki seidzemellekymmenelle Jerubbaalin pojalle/ ja panit heidän werens Abimelechin heidän weljens päälle/ joca heidän oli surmannut/ ja Sichemin miesten päälle/ jotca hänen kättäns olit wahwistanet weljejäns murhaman.

9:25 Ja Sichemin miehet panit wäijyjitä vuorten cuckuloile händä watan/ ja he ryöwäisit tiellä caicki heillens jotca sijtä matcustit/ ja se ilmoitettin Abimelechille.

9:26 Nlin tuli Gaal Ebedin poica ja hänen weljens/ ja menit Sichemijn/ ja Sichemin miehet uscalsit hänen päällens.

9:27 Ja waelsit kedolle ja poimeit heidän wijnamarjans ja tallaisit/ hyppäisit ja menit heidän jumalans huoneseen/ söit ja joit/ ja kiroisit Abimelechiä.

9:28 Ja Gaal Ebedin poica sanoi: mikä on Abimelech? ja mikä on Sichem/ että me händä palwelem? eikö hän ole Jerubbaalin poica/ ja Sebul hänen Päämiehens? palwelcat paremmin Hemorin Sichemin Isän miehiä: mixi meidän pitä händä palweleman?

9:29 Jumala tekis että Cansa olis minun käteni alla/ että minä ajaisin Abimelechin ulos. Ja hän sanoi Abimelechille: enännä sotajoukkos ja käy ulos.

9:30 Cosca Sebul Caupungin

<p>pungin päällikkö, kuuli Gaalin, Ebedin pojan, sanat, syttyi hänen vihansa.</p>	<p>päämies, kuuli Gaalin, Ebedin pojan, sanan, vihastui hän sangen suuresti.</p>	<p>päämies cuuli Gaalin Ebedin pojan sanan/ vihastui hän sangen suurest.</p>
<p>9:31 Ja hän lähetti salaa sanansaattajia Abimelekin luosanomaan: "Katso, Gaal, Ebedin poika, ja hänen veljensä ovat tulleet Sikemiin, ja nyt he yllyttävät kaupunkia sinua vastaan.</p>	<p>9:31 Ja lähetti sanansaattajat AbiMelekille salaisesti, sanoen: Katso, Gaal, Ebedin poika ja hänen veljensä tulivat Sikemiin, tekemään kaupunkia sinulle vastahakoiseksi.</p>	<p>9:31 Ja lähetti sanan AbiMelechille petollisest/ ja käski hänelle sano: Cadzo/ Gaal Ebedin poica ja hänen weljens tulit Sichemijn/ tekemän Caupungita sinulle cowacorwaisexi.</p>
<p>9:32 Nouse siis yöllä, sinä ja väki, joka on sinun kanssasi, ja asetu kedolle väijyksiin.</p>	<p>9:32 Niin nouse nyt yöllä, sinä ja sinun väkes, joka myötäs on, ja väijy kedolla;</p>	<p>9:32 Nijn nouse yöllä/ sinä ja sinun väkes joca myötäs on/ ja wäijy kedolla.</p>
<p>9:33 Ja karkaa aamulla varhain, auringon noustessa, kaupungin kimppuun. Kun hän ja väki, joka on hänen kanssaan, silloin lähtee sinua vastaan, niin tee hänelle, minkä voit."</p>	<p>9:33 Ja aamulla, kuin aurinko nousee, ole varhain ylhäällä ja karkaa kaupungin päälle. Ja kuin hän ja se kansa, joka hänen myötänsä on, tulevat sinun tykös, niin tee hänen kanssansa niin kuin sinun kätes löytää.</p>	<p>9:33 Ja amulla cosca Auringo nouse/ ole warhain ylhällä ja carca Caupungin päälle. Ja cosca hän ja se Canssa cuin hänen myötäns on tulewat sinun tygös/ nijn tee hänen cansans nijncuin sinun kätes löytä.</p>
<p>9:34 Silloin Abimelek ja kaikki väki, joka oli hänen kanssaan, lähti liikkeelle yöllä, ja he asettuivat väijyksiin Sikemiä vastaan neljässä joukossa.</p>	<p>9:34 AbiMelek nousi yöllä ja kaikki kansa, joka hänen seurassansa oli, ja asetti wartian Sikemin eteen neljään joukkoon.</p>	<p>9:34 AbiMelech nousi yöllä ja caicki Canssa cuin hänen seurasans oli/ ja asetti wartian Sichemin eteen neljään jouckoon.</p>
<p>9:35 Ja Gaal, Ebedin poika, tuli ulos ja asettui kaupungin portin ovelle; niin Abimelek ja väki, joka oli hänen kanssaan, nousi väijytyspaikasta.</p>	<p>9:35 Ja Gaal, Ebedin poika, kävi kaupungin portin eteen; mutta AbiMelek nousi väijymisestä sen väen kanssa, joka hänen myötänsä oli.</p>	<p>9:35 Ja Gaal Ebedin poica käwi Caupungin portin eteen. Mutta AbiMelech nousi wäijymisestä/ sen wäen cansa cuin hänen myötäns oli.</p>
<p>9:36 Kun Gaal näki väen, sanoi hän Sebulille: "Katso, väkeä tulee alas vuorten kukkuloilta." Mutta Sebul vastasi hänelle: "Vuorten varjot näyttävät sinusta miehiltä."</p>	<p>9:36 Kuin Gaal näki kansan, sanoi hän Sebulille: katso, tuolta tulee kansan joukko alas vuorten kukkoilta. Ja Sebul sanoi hänelle: sinä näet vuorten varjon niinkuin ihmiset.</p>	<p>9:36 Cosca Gaal näki Canssan/ sanoi hän Sebulille: cadzo/ tuolda tule Canssan joucko wuoren cuckulalda. Sebul sanoi hänelle: sinä näet warjon wuorest nijncuin ne olisit ihmiset.</p>
<p>9:37 Gaal puhui taas ja sanoi: "Katso, väkeä tulee alas Maannavalta; ja toinen joukko tulee Tietäjätammelta päin."</p>	<p>9:37 Gaal puhui taas ja sanoi: katso, tuolta tulee kansan joukko alas keskeltä maata ja yksi joukko tulee Noituustammen tieltä.</p>	<p>9:37 Gaal puhui taas ja sanoi: cadzo/ tuolda tule Canssan joucko keskeldä maata/ ja joucko tule noituustammen tieldä.</p>
<p>9:38 Silloin Sebul sanoi hänelle: "Missä on nyt sinun suuri suusi, kun sanoit: 'Mikä</p>	<p>9:38 Niin sanoi Sebul hänelle: kussa on nyt sinun suus, joka sanoi: kuka on AbiMelek, että meidän häntä palve-</p>	<p>9:38 Nijn sanoi Sebul hänelle: cusa on sinun suus? joca sanoi: cuca on AbiMelech</p>

<p>on Abimelek, että me häntä palvelisimme?' Siinä on nyt se väki, jota halveksit. Mene nyt ja taistele heitä vastaan."</p>	<p>leman pitää? eikö tämä ole se kansa, jonkas olet katsonut ylön? käy nyt ulos ja sodi häntä vastaan.</p>	<p>että meidän händä palweleman pitää? Eikö tämä ole se Canssa jongas olet cadzonut ylön? käy ulos ja sodi händä wastian.</p>
<p>9:39 Niin Gaal lähti Sikemin miesten etunenässä ja taisteli Abimelekiä vastaan.</p>	<p>9:39 Ja Gaal meni Sikemin päämiesten edellä ja soti AbiMelekiä vastaan.</p>	<p>9:39 Gaal meni Sicheimin miesten edellä ja sodei AbiMelechiä wastian.</p>
<p>9:40 Mutta Abimelek ajoi hänet pakoon, ja hän pääsi pakenemaan häntä; ja heitä kaatui paljon, aina portin ovelle asti.</p>	<p>9:40 Mutta AbiMelek ajoi häntä takaa, ja hän pakeni hänen edestänsä; ja monta lankesi lyötynä kaupungin porttiin saakka.</p>	<p>9:40 Mutta Abimelech ajoi händä taca/ että hän pakeni hänen edestäns/ ja monda langeis lyötynä Caupungin porttin saacka.</p>
<p>9:41 Ja Abimelek jäi Arumaan; mutta Sebul karkoitti Gaalin ja hänen veljensä pois Sikemistä.</p>	<p>9:41 Ja AbiMelek oli Arumassa; mutta Sebul ajoi Gaalin ja veljensä ulos, niin ettei he saaneet olla Sikemisä.</p>	<p>9:41 Ja Abimelech oli Arumas: Mutta Sebul ajoi Gaalin ja hänen weljens ulos/ nijn ettei he saanet olla Sicheimis.</p>
<p>9:42 Seuraavana päivänä kansa lähti ulos kedolle, ja siitä ilmoitettiin Abimelekille.</p>	<p>9:42 Ja aamulla läksi kansa kedolle; ja kuin AbiMelek sen sai tietää,</p>	<p>JA amulla läxi Canssa kedolle. Sijttecuin AbiMelech sen sai tietä/</p>
<p>9:43 Silloin hän otti väkensä ja jakoi sen kolmeen joukkoon ja asettui väijyksiin kedolle. Ja kun hän näki kansan lähtevän kaupungista, hyökkäsi hän heidän kimpuunsa ja surmasi heidät.</p>	<p>9:43 Otti hän kansan ja jakoi kolmeen osaan, ja asetti väijytyksen kedolle. Kuin hän siis näki, että kansa läksi kaupungista ulos, lankesi hän heidän päällensä ja löi heidät.</p>	<p>9:42 Otti hän Canssan ja jakoi colmeen osaan/ ja asetti wäijytyxen kedolle. 9:43 Cosca hän sijs näki että Canssa läxi Caupungist ulos/ langeis hän heidän päällens ja löi heitä.</p>
<p>9:44 Abimelek ja ne joukot, jotka olivat hänen kanssaan, karkasivat näet esiin ja asettuivat kaupungin portin ovelle, samalla kuin muut kaksi joukkoa karkasivat kaikkien niiden kimppuun, jotka olivat kedolla, ja surmasivat heidät.</p>	<p>9:44 Mutta AbiMelek sen joukon kanssa, joka hänen seurassansa oli, lankesi heidän päällensä, ja kävivät kaupungin porttiin saakka, ja ne kaksi joukkoa lankesivat niiden päälle, jotka kedolla olivat, ja löivät heidät.</p>	<p>9:44 Mutta AbiMelech sen joucon cansa cuin hänen seurasans oli/ langeis heidän päällens/ ja käwit Caupungin porttin saacka/ ja caxi joucko langeisit nijden päälle jotca kedolla olit/ ja löit heitä.</p>
<p>9:45 Sitten Abimelek taisteli kaupunkia vastaan koko sen päivän, valloitti kaupungin ja surmasi kansan, joka siellä oli. Ja hän hävitti kaupungin ja kylvi suolaa sen paikalle.</p>	<p>9:45 Sitte soti AbiMelek kaupunkia vastaan kaiken sen päivän, ja voitti kaupungin, ja tappoi kansan, joka siellä oli, ja kukisti kaupungin, ja kylvi suolaa sen päälle.</p>	<p>9:45 Sijtte sodei AbiMelech Caupungita wastian/ caiken sen päiwän/ ja woitti hänen/ ja tappoi Canssan cuin siellä oli/ cukisti Caupungin ja kylwi suola sen päälle.</p>
<p>9:46 Kun kaikki Sikemin tornin miehet sen kuulivat, menivät he Eel-Beritin temppelin holviin.</p>	<p>9:46 Kuin kaikki päämiehet, jotka Sikemin tornissa asuivat, sen kuulivat, menivät he linnaan jumalan Beritin huoneeseen.</p>	<p>9:46 COsca caicki miehet/ jotca Sicheimin tornis asuit/ nämät cuulit/ menit he linnaan jumalan Berithin huoneeseen.</p>

9:47 Mutta kun Abimelekille kerrottiin, että kaikki Sikemin tornin miehet olivat kokoontuneet sinne,	9:47 Ja AbiMelekille ilmoitettiin kaikki Sikemin tornin päämiehet kokoontuneeksi.	9:47 Cuiin AbiMelech cuuli caicki miehet Sichemin tornist cocondunexi.
9:48 niin Abimelek nousi Salmonin vuorelle, hän ja kaikki väki, joka oli hänen kanssaan. Ja Abimelek otti kirveen käteensä ja löi poikki puunoksan, nosti ja pani sen olalleen ja sanoi väelle, joka oli hänen kanssaan: "Mitä näitte minun tekevän, se tehkää tekin joutuin."	9:48 Niin meni AbiMelek ylös Salmonin vuorelle, hän ja kaikki kansa joka hänen seurassansa oli, ja AbiMelek otti kirveen käteensä ja hakkasi oksan puusta, pani olallensa ja kantoi sen, ja sanoi kansalle, joka hänen seurassansa oli: mitä te näitte minun tekevän, se myös te nopiasti tehkää niinkuin minäkin.	9:48 Meni hän Salmonin vuorelle wäkinens/ cuiin hänen seurasans oli/ otti kirwen käteens ja hackais oxan puusta/ pani olallens ja sanoi caikelle Canssalle joca hänen seurasans oli: mitä te näette minun tekewän/ se myös te nopiast tehkät nijncuin minäkin.
9:49 Niin väestäkin löi poikki oksansa kukin; sitten he seurasivat Abimelekiä, panivat oksat holvin päälle ja sytyttivät holvin heidän päällään palamaan. Niin saivat surmansa myöskin kaikki Sikemin tornin asukkaat, noin tuhat miestä ja naista.	9:49 Ja hakkasi myös kaikki kansa itsekukin oksansa ja seurasi AbiMelekiä, ja heittivät ne linnan päälle, ja polttivat niillä linnan tulessa; niin että myös kaikki Sike-min tornin päämiehet kuolivat, lähes tuhannen miestä ja vaimoa.	9:49 Nijn hackais caicki Canssa idzecukin edestäns oxan/ ja seuraisit AbiMelechi/ ja heitit ne linnaan ja sytytit nijhin tulem/ nijn että caicki miehet Sichemin tornis cuolit/ lähes tuhannen miestä ja waimo.
9:50 Sitten Abimelek meni Teebekseen, asettui leiriin Teebestä vastaan ja valloitti sen.	9:50 Niin AbiMelek meni Tebetseen, piiritti ja voitti sen.	9:50 Nlin AbiMelech meni Thebetseen/ pijritti ja voitti sen.
9:51 Mutta kaupungin keskellä oli luja torni, ja kaikki miehet ja naiset, kaikki kaupungin asukkaat, pakenivat siihen. He sulkiivat jälkeensä oven ja nousivat tornin katolle.	9:51 Mutta siinä oli vahva torni keskellä kaupunkia, johonka kaikki pakenivat sekä miehet että vaimot ja kaikki kaupungin päämiehet, ja sulkiivat kiinni perässänsä, ja kiipesivät tornin katon päälle.	9:51 Mutta sijnä oli wahwa muuri keskellä Caupungita/ johonga caicki pakenit sekä miehet että waimot/ ja caicki Caupungin asuwaiset/ ja sulijit kijnni perästäns/ ja kijpeisit tornin caton päälle.
9:52 Niin Abimelek tuli tornin ääreen ja ryhtyi taisteluun sitä vastaan; ja hän astui tornin ovelle polttaakseen sen tulella.	9:52 Sitte tuli AbiMelek tornin tykö, soti sitä vastaan, ja tuli tornin oven eteen, sitä tulella polttamaan.	9:52 Sijtte tuli AbiMelech tornin tygö/ sodei sitä wastan ja tuli tornin owen eteen tulda sytyttämän.
9:53 Mutta eräs nainen heitti jauhinkiven Abimelekin päähän ja murskasi hänen pääkallonsa.	9:53 Mutta yksi vaimo heitti myllynkiven kappaleen AbiMelekin päähän ja löi hänen pääkallonsa rikki.	9:53 Mutta yxi waimo heitti cappalen myllyn kiwe AbiMelechin päähän/ ja löi hänen pääcallons ricki.
9:54 Silloin hän heti huusi palvelijalle, joka kantoi hänen aseitansa, ja sanoi hänelle:	9:54 Sitte kutsui AbiMelek nopiasti palveliansa, joka kantoi hänen aseitansa, ja	9:54 Sijtte cudzui AbiMelech nopiast hänen palwelians/ joca cannoi hänen aseitans/

"Paljasta miekkasi ja surmaa minut, ettei minusta sanottaisi: 'Nainen tappoi hänet'." Ja hänen palvelijansa lävisti hänet, ja hän kuoli.

9:55 Kun Israelin miehet näkivät, että Abimelek oli kuollut, menivät he kukin kotiinsa.

9:56 Näin Jumala kosti Abimelelille sen pahan, minkä hän oli tehnyt isäänsä kohtaan surmatessaan seitsemänkymmentä veljeään;

9:57 ja kaiken Sikemin miesten tekemän pahan Jumala käänsi heidän omaan päähänsä. Niin heidät saavutti Jootamin, Jerubbaalin pojan, kirous.

Tuomari 10 LUKU

10:1 Abimelekin jälkeen nousi Israelia vapauttamaan isaskarilainen Toola, Doodon pojan Puuan poika, joka asui Saamirissa, Efraimin vuoristossa.

10:2 Hän oli tuomarina Israelissa kaksikymmentä kolme vuotta; sitten hän kuoli, ja hänet haudattiin Saamiriin.

10:3 Hänen jälkeensä nousi gileadilainen Jaair ja oli tuomarina Israelissa kaksikymmentä kaksi vuotta.

10:4 Ja hänellä oli kolmekymmentä poikaa, jotka rastsivat kolmellakymmenellä aasilla; ja heillä oli kolmekymmentä kaupunkia, joita vielä tänäkin päivänä kutsutaan Jaairin leirikyliksi ja jotka ovat Gileadin maassa.

10:5 Ja Jaair kuoli, ja hänet haudattiin Kaamoniin.

sanoi hänelle: vedä miekkas ulos ja tapa minua, ettei minusta sanottaisi: vaimo tappoi hänen; niin pisti palvelia hänen lävitse, ja hän kuoli.

9:55 Ja kuin Israelin miehet näkivät Abimelekin kuollessi, menivät he itsekukin paikallensa.

9:56 Ja näin maksoi Jumala Abimelelille sen pahuuden, minkä hän teki isäänsä vastaan, että hän tappoi seitsemänkymmentä veljeänsä.

9:57 Niin myös kaiken sen pahuuden, minkä Sikemin miehet tekivät, antoi Jumala tulla heidän pänsä päälle; ja heidän päällensä tuli Jootamin Jerubbaalin pojan kirous.

10 LUKU

10:1 Abimelekin jälkeen nousi Isaskarilainen Tola, Dodan pojan Puan poika, auttamaan Israelia. Ja hän asui Samirissa, Ephraimin vuorella,

10:2 Ja tuomitsi Israelia kolmekolmattakymmentä ajastaikaa, ja kuoli ja haudattiin Samiriin.

10:3 Hänen jälkeensä nousi Jair Gileadilainen ja tuomitsi Israelia kaksikolmattakymmentä ajastaikaa.

10:4 Ja hänellä oli kolmekymmentä poikaa, jotka ajoivat kolmellakymmenellä aasin varsalla, ja heillä oli kolmekymmentä kaupunkia, jotka kutsuttiin Jairin kyliksi tähän päivään asti ja ovat Gileadin maalla.

10:5 Ja Jair kuoli ja haudattiin Kamoniin.

ja sanoi hänelle: wedä mieckas ulos/ ja tapa minua/ ettei minusta sanotais: waimo tappoi hänen/ nijn pisti palwelia hänen läpidze/ ja hän cuoli.

9:55 Sijttecuin Israelin miehet cuin hänen cansans olit/ näit Abimelech cuollexi/ menit he idzecukin paicallens.

9:56 Ja näin maxoi Jumala Abimelechille sen pahuden cuin hän teki Isäns wastan/ että hän tappoi seidzemenkymmendä weljiäns.

9:57 Nijn myös sen pahuden/ cuin Sichemin miehet teit/ andoi Jumala tulla heidän pääns päälle. Ja heidän päälens tuli Jothamin Jerubbaalin pojan kirous.

X. Lucu

10:1 Abimelech cuin hänen cansans olit/ näit Abimelech cuollexi/ menit he idzecukin paicallens.

10:2 Ja duomidzi Israeli colmecomattakymmendä ajastaica/ cuoli ja haudattin Samiriijn.

10:3 Hänen jälkensä nousi Jair Gileadita/ ja duomidzi Israeli caxicolmattakymmendä ajastaica.

10:4 Ja hänellä oli colmekymmendä poica/ ajaden colmella kymmenellä Asin warsalla/ ja hänellä oli colmekymmendä Caupungita/ jotca cudzuttin Jairin kylixi/ tähän päiwän asti/ ja owat Gileadis.

10:5 Ja Jair cuoli ja haudattin Kamoniijn.

<p>10:6 Mutta israelilaiset tekivät jälleen sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä, ja palvelivat baaleja ja astarteja ja Aramin jumalia, Siidonin jumalia, Mooabin jumalia, ammonilaisten jumalia ja filistealaisten jumalia, ja he hylkäsivät Herran eivätkä palvelleet häntä.</p>	<p>10:6 Mutta Israelin lapset tekivät vielä pahaa \Herran\ edessä, ja palvelivat Baalia ja Astarotia, ja Syrian jumalia, ja Zidonin jumalia, ja Moabin jumalia, ja Ammonin lasten jumalia, ja Philistealaisten jumalia, ja luopuivat \Herrasta\ ja ei palvelleet häntä.</p>	<p>10:6 Mutta Israelin lapset teit jällens paha HERran edes/ ja palwelit Baali ja Astharothi/ ja Syrian jumalita/ ja Zidonin jumalita/ ja Moabin jumalita/ ja Ammonin lasten jumalita/ ja Philisterein jumalita/ luowuit HERrasta/ ja ei palwellet händä.</p>
<p>10:7 Niin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän myi heidät filistealaisten ja ammonilaisten käsiin.</p>	<p>10:7 Niin julmistui \Herran\ viha Israelin ylitse, ja hän myi heidät Philistealaisten ja Ammonin lasten käteen.</p>	<p>10:7 Nijn julmistui HERran wiha Israelin ylidze/ ja myi heidän Philisterein ja Ammonin lasten käteen.</p>
<p>10:8 Nämä riistivät ja raastivat israelilaisia sen vuoden ja vielä kahdeksantoista vuotta, kaikkia israelilaisia, jotka asuivat tuolla puolella Jordanin amorilaisten maassa, Gileadissa.</p>	<p>10:8 Ja he vaativat ja vaivasivat siitä vuodesta kaikkia Israelin lapsia kahdeksantoistakymmentä ajastaikaa, kaikkia Israelin lapsia, jotka olivat tällä puolella Jordania, Amorilaisten maalla, joka on Gileadissa.</p>	<p>10:8 Ja he waadeit ja waiwaisit sijtä wuodesta caickia Israelin lapsia cahdexantoistakymmendä ajastaica/ nimitäin/ caickia Israelin lapsia/ jotca olit tällä puolen Jordanin Amorrerein maalla Gileadis.</p>
<p>10:9 Ja ammonilaiset menivät Jordanin yli taistelemaan myöskin Juudaa, Benjaminia ja Ephraimin heimoa vastaan, ja niin Israel joutui suureen ahdinkoon.</p>	<p>10:9 Ja Ammonin lapset matkustivat Jordanin ylitse ja sotivat Juudaa, Benjaminia ja Ephraimin huonetta vastaan, ja Israel suuresti ahdistettiin.</p>	<p>10:9 Sitälikin matcustit Ammonin lapset Jordanin ylidze/ ja sodeit Judan/ BenJaminin ja Ephraimin huonetta wastian/ että Israel suurest ahdistettin.</p>
<p>10:10 Silloin israelilaiset huusivat Herra sanoen: "Me olemme tehneet syntiä sinua vastaan, sillä me olemme hyljänneet oman Jumalamme ja palvelleet baaleja."</p>	<p>10:10 Niin huusivat Israelin lapset \Herran\ tykö, sanoen: me olemme syntiä tehneet sinua vastaan; sillä me olemme hyljänneet meidän Jumalamme ja palvelleet Baalia.</p>	<p>10:10 Nlin huusit Israelin lapset HERran tygö/ sanoden: me olemme syndiä tehnet sinua wastian/ sillä me olemme hyljännet meidän Jumalam ja palwellet Baali.</p>
<p>10:11 Ja Herra vastasi israelilaisille: "Eivätkö egyptiläiset, amorilaiset, ammonilaiset, filistealaiset,</p>	<p>10:11 Mutta \Herra\ sanoi Israelin lapsille: Eikö Egyptiläiset, Amorilaiset, Ammonilaiset, Philistealaiset,</p>	<p>10:11 Mutta HERra sanoi Israelin lapsille: Eikö Egyptiläiset/ Amorrerit/ Ammoniterit/ Philisterit/</p>
<p>10:12 siidonilaiset, amalekilaiset ja maonilaiset sortaneet teitä, ja kun te huusitte minua, enkö minä pelastanut teitä heidän käsistänsä.</p>	<p>10:12 Ja Zidonilaiset, Amalekilaiset ja Maonilaiset ole teitä vaivanneet? ja minä autin teitä heidän käsistänsä, kuin te minun tyköni huusitte.</p>	<p>10:12 Zidonierit/ Amalechitit ja Maonitit ole teitä waiwanet? Ja minä autin teitä heidän käsistäns/ cosca te minun tygöni huusitte.</p>
<p>10:13 Mutta te hylkäsitte minut ja palvelitte muita jumalia; sentähden en minä enää teitä pelasta.</p>	<p>10:13 Niin te hylkäsitte minun, ja olette palvelleet muita jumalia: sentähden en minä teitä tahdo auttaa.</p>	<p>10:13 Nijn te cuitengin minun hyljäisitte/ ja olette palwellet muita jumalita/ en minä sentähden teitä enämbi auta.</p>

10:14 Menkää ja huutakaa avuksenne niitä jumalia, jotka olette valinneet; pelastakoot ne teidät ahdinkonne aikana."

10:15 Niin israelilaiset sanoivat Herralle: "Me olemme syntiä tehneet; tee sinä meille aivan niinkuin hyväksi näet, kunhan vain tänä päivänä autat meitä."

10:16 Ja he poistivat vieraat jumalat keskuudestaan ja palvelivat Herraa. Silloin hän ei enää kärsinyt, että Israelia vaivattiin.

10:17 Ja ammonilaiset kutsuttiin koolle, ja he leirytyivät Gileadiin; mutta israelilaiset kokoontuivat ja leirytyivät Mitspaan.

10:18 Silloin kansa, Gileadin ruhtinaat, sanoivat toisilleen: "Kuka on se mies, joka alkaa taistelun ammonilaisia vastaan? Hän on oleva kaikkien Gileadin asukasten päämies."

10:14 Menkää ja rukoilkaat niitä jumalia, jotka te valinneet olette, antakaat niiden auttaa teitänne ahdistuksenne aikana.

10:15 Mutta Israelin lapset vastasivat \Herralle\: me olemme syntiä tehneet, tee meidän kanssamme niinkuin sinulle otollinen on, kuitenkin auta meitä tällä ajalla.

10:16 Ja he panivat tyköönsä vieraat jumalat pois, ja palvelivat \Herraa\; ja hänen sielunsa suuresti armahti Israelin vaivaa.

10:17 Ja Ammonin lapset kokoontuivat ja sioittivat itsensä Gileadiin; mutta Israelin lapset kokoontuivat ja sioittivat itsensä Mitspaan.

10:18 Ja kansa ja ylimmäiset Gileadista sanoivat toisilleen: kuka rupee ensisti sotimaan Ammonin lapsia vastaan, hänen pitää oleman kaikkein Gileadin asuvaisten päaruhtinaan.

10:14 Mengät ja rucoilcat nijtä jumalita jotca te valinneet olette/ andacat nijden autta teitän teidän ahdistuxen aicana.

10:15 Mutta Israelin lapset wastaisit HERralle: me olem syndiä tehnet/ tee meidän cansam nijncuin sinulle otollinen on/ ainoastans auta meitä/ me rucoilemme/ tällä ajalla.

10:16 Ja he panit tyköns wierat jumalat pois/ ja palwelit HERra/ Ja hänen sieluns suurest armahti Israelin waiwa.

10:17 Ja Ammonin lapset cocoisit idzens ja sioitit heidän Gileadijn/ mutta ISraelin lapset cocoisit idzens ja sioitit heidän Mizpaan.

10:18 Ja Canssa ja ylimmäiset Gileadist sanoit toinen toisellens: cuca rupee ensist sotiman Ammonin lapsia vastaan/ hänen pitä oleman caickein Gileadis asuwaisten päaruhtinan.

Tuomari 11 LUKU

11:1 Gileadilainen Jefta oli sotaurho, mutta hän oli porton poika; Jeftan isä oli Gilead.

11:2 Mutta Gileadin vaimo synnytti hänelle poikia, ja kun tämän vaimon pojat kasvoivat suuriksi, niin he karkoittivat Jeftan ja sanoivat hänelle: "Et sinä saa perintöosaa meidän isämme talossa, sillä sinä olet toisen naisen poika."

11:3 Niin Jefta lähti pakoon veljiensä ja asettui Toobin maahan. Ja Jeftan luo ke-

11 LUKU

11:1 Ja Jephtha Gileadista oli väkevä sotamies, vaan hän oli äpärä; ja Gilead oli siittänyt Jephthan.

11:2 Mutta kuin Gileadin emäntä synnytti hänelle lapsia, ja vaimon lapset tulivat isoiksi, ajoivat he Jephthan ulos, ja sanoivat hänelle: ei sinun pidä perimän meidän isämme huoneessa, sillä sinä olet vieraan vaimon poika.

11:3 Niin pakeni Jephtha veljeinsä edestä ja asui Tobin maalla; ja Jephthan tykö ko-

XI. Lucu

11:1 JEphthah Gileadist oli wäkevä sotamies/ vaan hän oli äpärä/ ja Gilead oli sijttänyt Jephthan.

11:2 Mutta cosca Gileadin emändä synnytti hänelle lapsia/ ja sen waimon lapset tulit isoixi/ ajoit he Jephthan ulos/ ja sanoit hänelle: ei sinun pidä perimän meidän Isäm huones: sillä sinä olet wieran waimon poica.

11:3 nijn pakeni hän weljeins edest ja asui Tobin maalla/ ja hänen tygöns cocounsit

rääntyi tyhjäntoimittajia, ja ne retkeilivät yhdessä hänen kanssaan.	koontuivat joutilaat miehet ja menivät hänen kanssansa.	caicki joutilat miehet/ ja menit hänen cansans.
11:4 Jonkun ajan kuluttua ammonilaiset aloittivat sodan Israelia vastaan.	11:4 Ja kappaleen ajan perästä sotivat Ammonin lapset Israelia vastaan.	11:4 JA cappalen ajan peräst/ sodeit Ammonin lapset Israelii wastian.
11:5 Kun nyt ammonilaiset alottivat sodan Israelia vastaan, niin Gileadin vanhimmat lähtivät noutamaan Jeftaa Toobin maasta.	11:5 Kuin Ammonin lapset sotivat Israelia vastaan, menivät Gileadin vanhimmat tuomaan Jephthaa Tobin maalta jälleensä,	11:5 Cosca Ammonin lapset sodeit Israelii wastian/ menit Gileadin wanhimmat tuoman Jephthat Tobin maalda jälleens.
11:6 Ja he sanoivat Jeftalle: "Tule ja rupea meidän päälliköksemme, sotiaksemme ammonilaisia vastaan."	11:6 Ja sanoivat hänelle: tule ja ole meidän päämiehemme, sotimaan Ammonin lapsia vastaan.	11:6 Ja sanoit hänelle: tule ja ole meidän päämiehem sotiman Ammonin lapsia wastian.
11:7 Mutta Jefta vastasi Gileadin vanhimille: "Ettekö te vihanneet minua ja karkoittaneet minua isäni talosta? Minkätähden tulette minun luokseni nyt, kun teillä on hätä?"	11:7 Vaan Jephtha sanoi Gileadin vanhimille: ettekö te minua vihanneet ja ajaneet minua isäni huoneesta ulos? ja nyt te tulette minun tyköni, kuin teillä tuska on?	11:7 Waan Jephthah sanoi Gileadin wanhimmille: ettäkö te ole ne jotca minua wihaisitte/ ja ajoitte minun Isäni huonesta ulos? ja nyt äsken te tuletta minun tygöni cosca teillä tusca on?
11:8 Gileadin vanhimmat sanoivat Jeftalle: "Juuri sentähden olemme nyt tulleet jälle sinun luoksesi; ja jos sinä tulet meidän kanssamme ja ryhdyt taistelemaan ammonilaisia vastaan, niin sinä olet oleva meidän, kaikkien Gileadin asukasten, päämies."	11:8 Gileadin vanhimmat sanoivat Jephthalle: sentähden me nyt tulemme jälle sinun tykö, ettäs käwisit meidän kanssamme, ja sotiisit Ammonin lapsia vastaan, ja olisit meidän päämiehemme ja kaikkein jotka Gileadissa asuvat.	11:8 Gileadin wanhimmat sanoit Jephthalle: me tulemme jälle sinun tygös/ ettäs käwisit sotiman meidän cansam Ammonin lapsia wastian/ ja olisit meidän päämiehem/ ja caickein cuin Gileadis asuwat.
11:9 Jefta vastasi Gileadin vanhimille: "Jos te viette minut takaisin, taistelemaan ammonilaisia vastaan, ja Herra antaa heidät minun valtaani, niin minä rupean teidän päämieheksenne."	11:9 Jephtha sanoi Gileadin vanhimille: jos te viette minun sotimaan Ammonin lapsia vastaan, ja \Herra\ antaa heidät minun eteeni, pitääkö minun oleman teidän päämiehenne?	11:9 Jephthah sanoi Gileadin wanhimmille: jos te wiette minun sotiman Ammonin lapsia wastian/ ja HERra anda heidän minun eteeni/ pitääkö minun oleman teidän päämiehen.
11:10 Silloin Gileadin vanhimmat sanoivat Jeftalle: "Herra kuulee meidän välipuheemme; totisesti, me teemme kaiken, mitä sinä sanoit."	11:10 Gileadin vanhimmat sanoivat Jephthalle: \Herra\ olkoon kuulia meidän välillämmme, jos emme sitä tee, mitä sinä sanonut olet.	11:10 Gileadin wanhimmat sanoit Jephthalle: HERra olcon cuulia meidän wälillämm/ jos en me sitä tee cuins sanonut olet.
11:11 Niin Jefta lähti Gileadin vanhinten kanssa, ja kansa asetti hänet päämieheksenne	11:11 Ja Jephtha meni Gileadin vanhimpain kanssa, ja kansa asetti hänen itsellensä päämieheksi ja johdattajaksi.	11:11 Ja Jephthah meni Gileadin wanhimbain cansa/ ja Canssa asetit hänen heillens

ja päällikökseen. Ja Jefta lausui Herran edessä Mispas- sa kaiken, mitä oli puhunut.

11:12 Sitten Jefta lähetti ammonilaisten kuninkaan luo sanansaattajia sanomaan: "Mitä sinulla on minun kans- sani tekemistä, kun tulet mi- nua vastaan, sotimaan minun maatani vastaan?"

11:13 Niin ammonilaisten ku- ningas vastasi Jefthan sanan- saattajille: "Ottihan Israel tul- lessaan Egyptistä minun maani Arnonista Jabbokiin ja Jordaniin asti; anna se nyt hyvällä takaisin."

11:14 Jefta lähetti taas sa- nansaattajia ammonilaisten kuninkaan luo

11:15 ja käski sanoa hänelle: "Näin sanoo Jefta: Ei Israel ole ottanut Mooabin maata eikä ammonilaisten maata.

11:16 Sillä tullessaan Egyptis- tä Israel kulki erämaan kautta Kaislamerelle saakka ja tuli Kaadekseen.

11:17 Ja Israel lähetti sanan- saattajia Edomin kuninkaan luo sanomaan: 'Salli minun kulkea maasi läpi.' Mutta Edomin kuningas ei kuullut heitä. Ja he lähettivät sanan myöskin Mooabin kuninkaalle, mutta ei hänkään suostunut. Niin Israel asettui Kaadek- seen.

11:18 Sitten he kulkivat erä- maan kautta ja kiersivät Edomin maan ja Mooabin maan ja tulivat itäpuolelle Mooabin maata ja leiriytyivät Arnonin toiselle puolelle; he

Ja Jephtha puhui \Herran\ edessä kaikki sanansa Mits- passa.

11:12 Silloin lähetti Jephtha sanansaattajat Ammonin lasten kuninkaan tykö, sanoen: mitä sinun on minun kanssani, ettäs tulet soti- maan minua ja minun maa- kuntaani vastaan?

11:13 Ammonin lasten ku- ningas vastasi Jephthan sa- nansaattajia: että Israel otti minun maani, silloin kuin hän läksi Egyptistä, Arnonis- ta Jabbokiin ja Jordaniin asti, anna siis ne jälleensä hyvällä sovinnolla.

11:14 Jephtha lähetti taas sa- nansaattajat Ammonin las- ten kuninkaan tykö,

11:15 Jotka sanoivat hänel- le: näin sanoo Jephtha: ei Is- rael ottanut maakuntaa Moabilaisilta eikä Ammonin lapsilta:

11:16 Sillä kuin he läksivät Egyptistä, matkusti Israel korven lävitse Punaiseen me- reen asti, ja tuli Kadekseen.

11:17 Ja Israel lähetti sa- nansaattajat Edomilaisten kuninkaan tykö, sanoen: anna minun käydä sinun maas lävitse. Mutta Edomi- laisten kuningas ei kuullut heitä. Ja hän lähetti myös Moabilaisten kuninkaan ty- kö, joka ei myöskään tahto- nut. Niin oli Israel Kadekses- sa,

11:18 Ja vaelsi korvessa, ja kävi Edomilaisten ja Moabi- laisten maita ympäri, ja tuli auringon nousemisen puolel- ta Moabilaisten maahan, ja sioitti itsensä tuolla puolella Arnonia; ja ei tulleet Moabi-

päämiehexi ja ylimmäisexi. Ja Jephthah puhui HERralle caicki hänen sanans Mizpas.

11:12 Silloin lähetti Jephthah sanan Ammonin lasten Cu- ningalle/ sanoden: mitä sinun on minun cansani tekemist/ ettäs tulet sotiman minua ja minun maacundani wastaan?

11:13 Ammonin lasten Cuningas wastaais Jephthan sanan- saattaille: että Israel otti mi- nun maani silloin cosca hän läxi Egyptist/ Arnonist Ja- bockin ja Jordanin asti/ anna sijs ne minulle jälleensä sovinnolla.

11:14 Jephthah lähetti taas sanan Ammonin lasten Cu- ningalle.

11:15 He sanoit hänelle: näin sano Jephthah: ei Israel otta- nut maacunda taicka Moabi- terildä elickä Ammonin lapsil- da:

11:16 Sillä cosca he läxit Egyptist/ matcusti Israel cor- wen läpidze punaisen meren asti/ ja tulit Cadexeen.

11:17 Ja lähetit sanan Edo- merein Cuningalle/ ja sanoit: anna minun käydä sinun maas läpidzen. Mutta Edome- rein Cuningas ei cuullut heitä. Ja hän lähetti sanan Moabi- terein Cuningan tygö/ joca ei myöskän tahtonut. Nijn oli Israel Cadexes.

11:18 Ja waelsi corwes/ ja käwi Edomerein ja Moabite- rein maita ymbärins/ ja tulit Auringon nousemisen puolel- da Moabiterein maahan/ ja sioitit idzens tällä puolen Ar-

eivät tulleet Mooabin alueelle, sillä Arnon on Mooabin raja.	laisten rajan sisälle, sillä Arnon on Moabilaisten raja.	nonin/ ja ei tullet Moabiterein maan ärijn: sillä Arnon on Moabiterein raja.
11:19 Silloin Israel lähetti sanna-saattajia Siihonin, amori-laisten kuninkaan, Hesbonin kuninkaan, luo, ja Israel käski sanoa hänelle: 'Salli meidän kulkea maasi läpi määräpaikkaamme.'	11:19 Ja Israel lähetti sanna-saattajat Sihonin Amori-laisten kuninkaan, Hesbonin kuninkaan tykö, ja sanoi hänelle: salli meidän käydä sinun maas lävitse omaan paikkaani asti.	11:19 Ja Israel lähetti sanan Sihonille Amorrerein Cuningalle Hesbonijn/ ja sanoi: salli meidän käydä sinun maas läpidze minun oman paickani asti.
11:20 Mutta Siihon ei uskonut Israelia, niin että olisi sallinut sen kulkea alueensa läpi, vaan Siihon kokosi kaiken väkensä, ja he leirytyivät Jahhaaseen, ja hän ryhtyi taisteluun Israelia vastaan.	11:20 Mutta ei Sihon uskonut Israelia käymään rajansa ohitse, vaan kokosi kaiken väkensä, ja sioittivat itsensä Jaksassa, ja soti Israelia vastaan.	11:20 Mutta ei Sihon uskonut Israelia käymän hänen maans läpidze/ waan cocois caiken wäkens/ ja sioitit heidäns Jahzaz ja sodei Israelii wastan.
11:21 Mutta Herra, Israelin Jumala, antoi Siihonin ja kaiken hänen väkensä Israelin käsiin, niin että nämä voittivat heidät. Ja Israel valloitti koko amorilaisten maan, niiden, jotka asuivat siinä maassa.	11:21 Mutta \Herra\ Israelin Jumala antoi Sihonin kaiken väkensä kanssa Israelin käsiin, että he löivät heidät: ja niin omisti Israel kaiken maan Amorilaisilta, jotka siinä maassa asuivat,	11:21 Mutta HERra Israelin Jumala andoi Sihonin caiken wäkens cansa Israelin Canssan käsijn/ että he löit heidän. Ja nijn omisti Israel caiken Amorrerein maan/ cuin sijnä maasa silloin asuit.
11:22 Ja he ottivat omakseen koko amorilaisten alueen Arnonista Jabbokiin asti ja erämaasta Jordaniin saakka.	11:22 Ja omistivat myös kaikki Amorilaisten rajat, ruveten Arnonista Jabbokiin asti ja korvesta Jordaniin asti.	11:22 Ja omistit myös caicki Amorrerein rajat/ ruweten Arnonist Jabockin asti/ ja corwesta Jordanin asti.
11:23 Näin siis Herra, Israelin Jumala, karkoitti amorilaiset kansansa Israelin tieltä. Ja nyt sinä ottaisit omaksesi heidän maansa!	11:23 Näin on \Herra\ Israelin Jumala ajanut Amorilaiset kansansa Israelin edestä pois: ja sinä nyt sen omistaisit.	11:23 Näin on HERra Israelin Jumala Amorrerit hänen Canssans Israelin edest ajanut pois/ ja sinä tahdot nyt heitä omista.
11:24 Eikö ole niin: minkä sinun jumalasi Kemos antaa sinun omaksesi, sen sinä otat omaksesi; ja kenen hyvänsä Herra, meidän Jumalamme, karkoittaa meidän tieltämme, sen maan me otamme omaksemme?	11:24 Jos sinun jumalasi Kamos on jonkun ajanut pois, omista se, ja anna meidän omistaa kaikki ne, jotka \Herra\ meidän Jumalamme meidän edestämme on ajanut pois.	11:24 Jos sinun jumalasi Camos on jongun ajanut pois/ omista se ja anna meidän omista caicki ne/ jotca meidän HERram Jumalam meidän edestäm on ajanut pois.
11:25 Vai oletko sinä parempi kuin Baalak, Sipporin poika, Mooabin kuningas? Rakensiko hän riitaa Israelin kanssa,	11:25 Vai luuletkos sinun paljoa paremmaksi kuin Baalak Zipporin poika Moabilaisien kuningas oli? eikö hän	11:25 Luuleckos sinullas olewan paramman oikeuden cuin Balakilla Ziporan pojalla Moabiterein Cuningalla oli? eikö

tahi ryhtyikö hän sotaan heittä vastaan?	riidellyt ja sotinut kappaletta aikaa Israelia vastaan?	hän riidellyt ja sotinut cappaletta aica Israeli wastan?
11:26 Israel on nyt asunut Hesbonissa ja sen tytärkaupungeissa, Aroerissa ja sen tytärkaupungeissa ja kaikissa Arnonin varrella olevissa kaupungeissa kolmesataa vuotta. Miksi te ette sen ajan kuluessa ole ottaneet niitä pois?	11:26 Kuin Israel asui Hesbonissa ja hänen tyttärisänsä, Aroerissa ja hänen tyttärisänsä, ja kaikissa kaupungeissa, jotka ovat läsnä Arnonia, kolmesataa ajastaikaa; miksi ette ottaneet sitä silloin pois.	11:26 Cosca Israel asui Hesbonis ja hänen tyttärisäns/ Aroeris ja hänen tyttärisäns/ ja caikis Caupungeis jotca owat läsnä Arnonita/ colme sata ajastaica. 11:27 Mixette wapahtanet sitä silloin?
11:27 Minä en ole rikkonut sinua vastaan, mutta sinä teet pahasti minua kohtaan, kun ryhdyt sotimaan minua vastaan. Herra, joka on tuomari, tuomitkoon tänä päivänä israelilaisten ja ammonilaisten välillä."	11:27 Ja en minä mitään rikkonut sinua vastaan, ja sinä teet niin pahoin minun kanssani, ettäs sodit minua vastaan: \Herra\ joka on tuomari, tuomitkoon tänäpäpänä Israelin lasten ja Ammonin lasten välillä."	Cosca en minä mitän rikkonut sinua wastan/ ja sinä teet nijn pahoin ettäs sodit minua wastan. HERra duomitcon tänäpäpänä Israelin ja Ammonin lasten wälillä."
11:28 Mutta ammonilaisten kuningas ei ottanut kuulonsa, mitä Jefta lähetti hänelle sanomaan.	11:28 Mutta Ammonin lasten kuningas ei pitänyt lukua Jephthan sanoista, jotka hän oli hänen tykönsä lähettänyt.	11:28 Mutta Ammonin lasten Cuningas ei pitänyt lucua Jephthan sanoist/ jotca hän oli hänelle käskenyt sanoa.
11:29 Silloin Herran henki tuli Jeftaan, ja hän kulki Gileadin ja Manassen läpi ja kulki edelleen Gileadin Mispeen, ja Gileadin Mispestä hän lähti ammonilaisia vastaan.	11:29 Silloin tuli \Herran\ henki Jephthan päälle, ja hän kävi Gileadin ja Manassen lävitse, ja Mitspan lävitse, joka on Gileadissa, ja Mitspasta Gileadissa kävi hän Ammonin lasten ylitse.	11:29 Silloin tuli HERran henki Jephthan päälle/ ja hän käwi Gileadin ja Manassen läpidze/ ja Mizpan läpidze joca on Gileadis/ ja Mizpast Ammonin lasten ylidze.
11:30 Ja Jefta teki lupauksen Herralle ja sanoi: "Jos sinä annat ammonilaiset minun käsiini,	11:30 Ja Jephtha lupasi \Herralle\ lupauksen ja sanoi: jos sinä kokonansa annat Ammonin lapset minun käsiini:	11:30 Ja Jephthah lupais HERralle lupauxen/ ja sanoi: jos sinä annat Ammonin lapset minun käsijn/
11:31 niin tulkoon kuka tulkoonkin minua vastaan taloni ovesta, kun minä voittajana palaan ammonilaisten luota, hän on oleva Herran, ja minä uhraan hänet polttouhriksi."	11:31 Mitä ikänä minun huoneeni ovesta kohtaa minua, kuin minä rauhassa palajan Ammonin lapsilta, se pitää oleman \Herran\, ja minä uhraan sen polttouhriksi.	11:31 Mitäikänäns minun huoneni owest cohta minun/ cosca minä rauhas palajan Ammonin lapsilda/ se pitää oleman HERran/ ja minä uhran sen polttouhrixi.
11:32 Sitten Jefta lähti ammonilaisia vastaan, sotimaan heitä vastaan, ja Herra antoi heidät hänen käsiinsä.	11:32 Niin Jephtha meni sotimaan Ammonin lapsia vastaan, ja \Herra\ antoi heidät hänen käsiinsä.	11:32 Nijn Jephthah meni sotiman Ammonin lapsia wastan/ ja HERra andoi heidän hänen käsijn.
11:33 Ja hän tuotti heille hyvin suuren tappion, valloittaen maan Aroerista Minnitiin	11:33 Ja hän löi heidät, Aroerista Minnitiin asti, kaksikymmentä kaupunkia, ja	11:33 Ja hän löi heidän caicki/ Aroerist Minnitthin asti/ caxikymmendä Caupun-

ja Aabel-Keramimiin asti, kak-sikymmentä kaupunkia. Niin täytyi ammonilaisten nöyrtyä israelilaisten edessä.

11:34 Kun Jefta sitten tuli kotiinsa Mispaan, niin katso, hänen tyttärensä tuli ulos häntä vastaan vaskirumpua lyöden ja karkeloiden. Ja hän oli hänen ainoa lapsensa; paitsi tätä ei hänellä ollut poikaa eikä tytärtä.

11:35 Nähdessään hänet hän repäisi vaatteensa ja sanoi: "Voi, tyttäreni, nyt sinä mäsennat minut maahan, nyt sinä syökset minut onnettomuuteen! Sillä minä avasin suuni Herralle enkä voi saanaani peruuttaa."

11:36 Niin hän vastasi hänelle: "Isäni, jos sinä avasit suusi Herralle, niin tee minulle, niinkuin suusi on puhunut, koska Herra on antanut sinun kostaa vihollisillesi, ammonilaisille."

11:37 Sitten hän sanoi isällensä: "Myönnettäköön minulle kuitenkin tämä: jätä minut vapauteeni kahdeksi kuukaudeksi, että minä yhdessä ystävättäreni kanssa menen vuorille itkemään neitsyyttäni."

11:38 Niin hän sanoi: "Mene!" ja päästi hänet menemään kahdeksi kuukaudeksi. Ja hän meni ystävättärineen ja itki neitsyyttänsä vuorilla.

11:39 Mutta kahden kuukauden kuluttua hän palasi isänsä luo, ja tämä pani hänessä täytäntöön lupauksensa, jonka oli tehnyt. Eikä hän miehestä tietänyt. Ja tuli tavaksi Israe-

Abelin viinamäkeen asti sangen suurella tapolla. Ja niin Ammonin lapset alennettiin Israelin lasten edestä.

11:34 Kuin Jephtha tuli huoneensa Mitspaan, katso, niin hänen tyttärensä kävi häntä vastaan kanteleilla ja hypyillä; ja se oli ainoa lapsi, eikä hänellä ollut yhtäkään muuta poikaa eli tytärtä.

11:35 Ja kuin hän näki hänen, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: ah, minun tyttäreni, sinä painat alas ja sangen surulliseksi saatat minun; sillä minä avasin suuni \Herralle\, ja en saa sitä ottaa takaperin.

11:36 Mutta hän vastasi: isäni, jos avasit suusi \Herralle\, niin tee minun kanssani niinkuin sinun suustas on lähtenyt, että \Herra\ on kostanut sinun vihollisilles, Ammonin lapsille.

11:37 Ja sanoi isällensä: tee se ainoastansa minulle, että soisit minun kaksi kuukaudesta mennä vuorelle ja itkeä minun neitsyyttäni tuttavain piikain kanssa.

11:38 Hän sanoi: mene, ja laski hänen menemään kahdeksi kuukaudeksi; niin meni hän tuttavain piikain kanssa, ja itki neitsyyttänsä vuorilla.

11:39 Ja kahden kuukauden perästä tuli hän isänsä tykö, ja hän täytti lupauksensa hänestä niin kuin hän lupannut oli; ja ei hän tuntenut miestä: ja se oli tapa Israelissa.

gita/ ja wijnamäken asti/ sangen suurella tapolla. Ja nijn Ammonin lapset lyötin Israelin lapsilda.

11:34 COsca Jephthah tuli Mizpaan hänen huoneeseens/ cadzo/ nijn hänen tyttärensä kävi händä wastian candeileilla ja hypyillä/ ja oli ainoa lapsi/ eikä hänellä ollut yhtäkään muuta poica eli tytärtä.

11:35 Ja cosca hän näki hänen/ rewäis hän waattens/ ja sanoi: Ah minun tyttären: sinä painat alas/ ja sangen surullisexi saatat minun: sillä minä awaisin minun suuni HERralle/ ja en saa sitä sillen otta tacaperin.

11:36 Mutta hän wastais: jos sinä awaisit sinun suus HERralle/ nijn tee minun cansani nijncuin sinun suustas on lähtenyt/ että HERra on costanut sinun wiholisilles Ammonin lapsille.

11:37 JA hän sanoi Isällens: tee se ainoastans minulle/ että soisit minun caxi Cuucautta mennä vuorelle/ ja itke minun neidzyyttäni/ minun tuttavain pijcain cansa.

11:38 Hän sanoi: mene/ ja hän laski hänen menemän cahdexi Cuucaudexi. Nijn meni hän tuttavain pijcain cansa/ ja itki neidzyyttäns wuurilla.

11:39 Ja cahden Cuucauden peräst/ tuli hän Isäns tygö/ ja hän täytti lupauxens hänestä/ ja ei hän ollut wielä tundenut miestä.

lissa,

11:40 että Israelin tyttäret joka vuosi menivät lauluin ylistämään gileadilaisen Jefthan tytärtä - neljän päivän ajaksi joka vuosi.

Tuomari 12 LUKU

12:1 Ja Efraimin miehet kutsuttiin koolle, ja he lähtivät pohjoiseen päin ja sanoivat Jefthalle: "Miksi lähdit sotiin ammonilaisia vastaan kutsumatta meitä tulemaan kanssasi? Me poltamme tulella sinun talosi pääsi päältä."

12:2 Jefta vastasi heille: "Minulla ja minun kansallani oli kova taistelu ammonilaisten kanssa; silloin minä kutsuin teitä, mutta te ette tulleet auttamaan minua heidän käsistään."

12:3 Ja kun minä näin, ettette tulleet auttamaan minua, panin minä henkeni kämmenelleni ja lähdin ammonilaisia vastaan, ja Herra antoi heidät minun käsiini. Miksi te olette nyt lähteneet minua vastaan, sotimaan minua vastaan?"

12:4 Ja Jefta kokosi kaikki Gileadin miehet ja ryhtyi taisteluun Efraimia vastaan; ja Gileadin miehet voittivat efraimilaiset, jotka olivat sanooneet: "Te olette karkureita Efraimista; Gilead on Efraimin ja Manassen keskessä."

12:5 Ja gileadilaiset valtasivat efraimilaisten tieltä Jordanin kahlauspaikat. Kun sitten Efraimin pakolaiset sanoivat: "Antakaa minun mennä yli", kysyivät Gileadin miehet kul-

11:40 Ja Israelin tyttäret menivät itkemään joka vuosi Jephthan Gileadilaisen tytärtä neljä päivää ajastajassa.

12 LUKU

12:1 Ja Ephraimin miehet tulivat kokoon ja menivät pohjoiseen päin ja sanoivat Jephthalle: miksis menit sotaan Ammonin lapsia vastaan, ja et meitä kutsunut menemään kanssas? Me poltamme sinun ja sinun huonees.

12:2 Jephtha sanoi heille: minulla ja minun kansallani oli suuri riita Ammonin lasten kanssa, ja minä kutsuin teitä, ja ette auttaneet minua heidän käsistään.

12:3 Koska minä näin, ettette tahtoneet vapahtaa minua, panin minä sieluni minun käteeni ja menin Ammonin lapsia vastaan, ja \Herra\ antoi heidän minun käteeni: miksi te tulitte minun tyköni tänäpäpäni sotiin minua vastaan?"

12:4 Ja Jephtha kokosi kaikki Gileadin miehet ja soti Ephraimia vastaan, ja Gileadin miehet löivät Ephraimin, että he sanoivat: oletteko te Gileadilaiset Ephraimin ja Manassen seassa, te Ephraimin karkurit.

12:5 Ja Gileadilaiset ennättivät Jordanin luotuspaikat Ephraimin edestä. Koska ne paenneet Ephraimista sanoivat: anna minun käydä ylitse, niin sanoivat Gileadin miehet hänelle: oletkos Eph-

11:40 Ja tapa oli Israelis/ että Israelin tyttäret menit itkemän joca vuosi Jephthan sen Gileaditerin tytärtä/ neljä päiwä ajastajas.

XII. Lucu

12:1 JA Ephraimiterit cudzuttin cocon/ menit pohjaisen päin ja sanoit Jephthalle: miksis menit sotaan Ammonin lapsia wastan/ ja et meitä cudzunut menemän sinun cansas? me poldam sinun ja sinun huones.

12:2 Jephthah sanoi heille: minulla ja minun Canssallani oli suuri rijta Ammonin lasten cansa/ ja minä cudzuin teitä/ ja et te auttanet minua heidän käsistäns.

12:3 Cosca minä näin ettette tahtonet wapahta minua/ panin minä sieluni minun käteeni/ menin Ammonin lapsia wastan/ ja HERra andoi heidän minun käteeni: mixi te tuletta tänne sotiman minua wastan?"

12:4 Ja Jephthah cocois caicki Gileadin miehet/ ja sodei Ephraimi wastan/ ja Gileadin miehet löit Ephraimin/ että he sanoit: oletaco te Gileaditerit Ephraimin ja Manassen seas/ nijncuine carcurit Ephraimis.

12:5 Ja Gileaditerit omistit Jordanin luotuspaican Ephraimin edest. Cosca carcurit Ephraimist sanoit: anna minun käydä ylidzen/ nijn sanoit Gileadin miehet hänelle: Olet-

<p>takin: "Oletko efraimilainen?" Jos hän vastasi: "En",</p>	<p>raimilainen? Ja hän vastasi: en.</p>	<p>cos Ephraimita? cosca hän wastais: en.</p>
<p>12:6 niin he sanoivat hänelle: "Sano 'shibbolet'." Jos hän sanoi "sibbolet", kun ei osan- nut ääntää oikein, ottivat he hänet kiinni ja tappoivat Jor- danin kahlauspaikeilla. Niin kaatui silloin Efraimista neljä- kymmentä kaksi tuhatta.</p>	<p>12:6 Niin he käskivät hänen sanoa: Sjibbolet, niin hän sanoi Sibbolet, ja ei taitanut sitä niin sanoa; niin ottivat he hänen kiinni ja tappoivat hänen Jordanin luotuspai- kalla, niin että silloin lankesi Ephraimista kaksiviidettä- kymmentä tuhatta.</p>	<p>12:6 Käskit he sanoa: Schibo- leth/ nijn hän sanoi Siboleth/ ja ei taitanut sitä oikein sa- noa. Nijn otit he hänen kijnni ja tapoit hänen Jordanin luo- tus paican tykönä/ nijn että silloin langeis Ephraimist caxi wijdettäkymmendä tuhatta.</p>
<p>12:7 Ja Jefta oli tuomarina Israelissa kuusi vuotta; sitten gileadilainen Jefta kuoli, ja hänet haudattiin erääseen Gileadin kaupunkiin.</p>	<p>12:7 Ja Jephtha tuomitsi Is- raelia kuusi ajastaikaa; ja Jephtha Gileadilainen kuoli ja haudattiin Gileadin kaupun- keihin.</p>	<p>12:7 Ja Jephthah duomidzi Israeli cuusi ajastaica/ ja Jephthah se Gileadita cuoli/ ja haudattin Gileadin Caupun- geihjn.</p>
<p>12:8 Hänen jälkeensä oli Ib- san, Beetlehemistä, tuomarina Israelissa.</p>	<p>12:8 Tämän jälkeen tuomitsi Ibsan Betlehemistä Israelia.</p>	<p>12:8 TÄmän jälken duomidzi Ebzan Bethlehemist Israeli.</p>
<p>12:9 Hänellä oli kolmekym- mentä poikaa, ja hän naitti kolmekymmentä tytärtänsä muualle ja toi muualta kol- mekymmentä tyttöä pojilleen vaimoiksi. Ja hän oli tuomari- na Israelissa seitsemän vuot- ta.</p>	<p>12:9 Hänellä oli kolmekym- mentä poikaa, ja kolme- kymmentä tytärtä hän naitti ulos, ja kolmekymmentä ty- tärtä otti hän muukalaisista pojillensa; ja tuomitsi Israe- lia seitsemän ajastaikaa.</p>	<p>12:9 Hänellä oli colmekym- mendä poica/ ja colmekym- mendä tytärtäns hän naitti/ ja colmekymmendä tytärtä otti hän muucalaisist hänen pojillens/ ja duomidzi Israeli seidzemen ajastaica.</p>
<p>12:10 Sitten Ibsan kuoli, ja hänet haudattiin Beetlehemiin.</p>	<p>12:10 Ja Ibsan kuoli ja haudattiin Betlehemissä.</p>	<p>12:10 Ja Ebzan cuoli ja hau- dottin Bethlehemis.</p>
<p>12:11 Hänen jälkeensä oli sebulonilainen Eelon tuomari- na Israelissa; hän oli tuoma- rina Israelissa kymmenen vuotta.</p>	<p>12:11 Tämän jälkeen tuomit- si Israelia Elon Sebulonilai- nen, ja hän tuomitsi Israelia kymmenen ajastaikaa.</p>	<p>12:11 Tämän jälken duomidzi Israeli Elon Sebulonita/ kym- menen ajastaica.</p>
<p>12:12 Sitten sebulonilainen Eelon kuoli, ja hänet haudat- ttiin Aijaloniin, Sebulonin maa- han.</p>	<p>12:12 Ja Elon Sebulonilai- nen kuoli ja haudattiin Aja- lonissa, Sebulonin maalla.</p>	<p>12:12 Ja Elon cuoli/ ja hau- dattin Ajalonis Sebulonin maalla.</p>
<p>12:13 Hänen jälkeensä oli piratonilainen Abdon, Hillelin poika, tuomarina Israelissa.</p>	<p>12:13 Tämän jälkeen tuomit- si Israelia Abdon Hillelin poi- ka, Pirtagonilainen.</p>	<p>12:13 Tämän jälken duomidzi Israeli Abdon Hillelin poica Pireathoniteri.</p>
<p>12:14 Hänellä oli neljäkym- mentä poikaa ja kolmekym- mentä pojanpoikaa, jotka rat- sastivat seitsemälläkymmenel- lä aasilla; hän oli tuomarina Israelissa kahdeksan vuotta.</p>	<p>12:14 Hänellä oli neljäkym- mentä poikaa ja kolmekym- mentä pojanpoikaa, jotka ajoivat seitsemälläkymmenel- lä aasin varsalla; hän tuo- mitsi Israelia kahdeksan ajastaikaa.</p>	<p>12:14 Hänellä oli neljäkym- mendä poica/ ja colmekym- mendä pojan poica/ jotca seidzemelläkymmenellä Asin varsalla ajoit. Hän duomidzi Israeli cahdexan ajastaica.</p>

12:15 Sitten piratonilainen Abdon, Hillelin poika, kuoli, ja hänet haudattiin Piratoniin, Efraimin maahan, amalekilais-ten vuoristoon.

Tuomari 13 LUKU

13:1 Kun israelilaiset taas tekivät sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä, niin Herra antoi heidät filistealaisten käsiin neljäksikymmeneksi vuodeksi.

13:2 Sorassa oli mies, Daanin sukukuntaa, nimeltä Maanoah; hänen vaimonsa oli hedelmätön eikä ollut synnyttänyt.

13:3 Silloin ilmestyi Herran enkeli vaimolle ja sanoi hänelle: "Katso, sinä olet hedelmätön etkä ole synnyttänyt, mutta sinä tulet raskaaksi ja synnyttät pojan.

13:4 Varo siis, ettet juo viiniä ja väkijuomaa etkä syö mitään saastaista.

13:5 Sillä katso, sinä tulet raskaaksi ja synnyttät pojan; partaveitsi älköön koskettako hänen päätänsä, sillä poika on oleva Jumalan nasiiri äitinsä kohdusta asti, ja hän on alottava Israelin vapauttamisen filistealaisten käsistä."

13:6 Niin vaimo meni ja sanoi miehelleen näin: "Jumalan mies tuli minun luokseni; hän oli näöltään niinkuin Jumalan enkeli, hyvin peljättävä. En kysynyt häneltä, mistä hän oli, eikä hän ilmaissut minulle nimeänsä.

12:15 Ja Abdon Hillelin poika, Pirtagonilainen, kuoli ja haudattiin Pirtagoniin Efraimin maalla, Amalekilais-ten vuorella.

13 LUKU

13:1 Ja Israelin lapset tekivät vielä pahaa \Herran\ edessä, ja \Herra\ antoi heidät Philistealaisten käsiin neljäksikymmeneksi ajastajaksi.

13:2 Mutta yksi mies oli Zorasta Danin sukukunnasta, Manoak nimeltä, ja hänen emäntänsä oli hedelmätön ja ei synnyttänyt.

13:3 Ja \Herran\ enkeli ilmestyi vaimolle ja sanoi hänelle: katso, sinä olet nyt hedelmätön ja et synnyttänyt; mutta sinun pitää siittämän ja synnyttämän pojan.

13:4 Niin karta nyt, ettes juo viinaa eli väkevää juomaa ja ettes mitään saastaista syö.

13:5 Sillä katso, sinä tulet raskaaksi ja synnyttät pojan, jonka pään päälle ei pidä yksikään partaveitsi tuleman; sillä se lapsi pitää oleman Jumalan natsir äitinsä kohdusta, ja hän rupee vapah- tamaan Israelia Philistealais-ten kädestä.

13:6 Niin tuli vaimo ja ilmoitti sen miehellensä ja sanoi: Jumalan mies tuli minun tyköni, ja hän oli näkyänsä niinkuin Jumalan enkeli sangen peljättävä, ja en minä häntä kysynyt, kusta hän oli, eikä hänkään nimeänsä ilmoittanut minulle.

12:15 Ja Abdon cuoli/ ja haudattin Pireathomijn Ephraimin maalle Amalechiterein wuorelle.

XIII. Lucu

13:1 JA Israelin lapset taas teit paha HERran edes/ ja HERra andoi heidän Philisterein käsijn neljäxikymmenexi ajastajaxi.

13:2 Mutta yxi mies oli Zareas Danin sucucunnasta Manoah nimeldä/ ja hänen emändäns oli hedelmätöin ja ei synnyttänyt.

13:3 Ja HERran Engeli ilmestyi waimolle/ ja sanoi hänelle: cadzo/ sinä olet hedelmätöin ja et synnyttä/ mutta sinä tulet hedelmälisexi ja synnyttät pojan.

13:4 Nijn carta sijs sinuas ettes juo wijna eli jotacuta wäkwätä juoma/ ja ettet sinä mitän saastaist syö:

13:5 Sillä sinä tulet hedelmälisexi ja synnyttät pojan/ jonga pään päälle eij pidä yxikän partaweidzi tuleman: sillä se lapsi on Jumalan Nazir hänen äitins coh dust/ ja hän rupee wapahtaman Israeli Philisterein kädest.

13:6 Nijn tuli waimo ja ilmoitti sen miehellensä/ ja sanoi: Jumalan mies tuli minun tygöni/ ja hän oli näkyäns nijncuin Jumalan Engeli sangen cauhistawa/ ja en minä händä kysynyt custä hän oli tullut/ ja cuhunga hän menis/ eikä hän myös nimens ilmoittanut minulle.

<p>13:7 Ja hän sanoi minulle: 'Katso, sinä tulet raskaaksi ja synnyttät pojan; älä siis juo viiniä ja väkijuomaa äläkä syö mitään saastaista, sillä poika on oleva Jumalan nasiiri äitinsä kohdusta aina kuolinpäiväänsä asti."</p>	<p>13:7 Mutta hän sanoi minulle: katso, sinä tulet hedelmälliseksi ja synnyttät pojan: älä siis nyt juo viinaa taikka väkevää juomaa, älä myös syö mitään saastaista; sillä se lapsi pitää oleman Jumalan natsir äitinsä kohdusta niin kuolemaansa asti.</p>	<p>13:7 Mutta hän sanoi minulle: cadzo/ sinä tulet hedelmälliseksi ja synnyttät pojan/ älä siis juo wijna taicka wäkewätä juoma: sillä lapsi on Jumalan Nazir äitins cohdusta hänen cuolemans asti.</p>
<p>13:8 Silloin Maanoah rukoili Herraa ja sanoi: "Oi Herra, sallii Jumalan miehen, jonka lähetit, vielä tulla luoksemme opettamaan meille, mitä meidän on tehtävä pojalle, joka on syntyvä."</p>	<p>13:8 Ja Manoak rukoili \Herraa\ ja sanoi: ah minun Herrani! anna sen Jumalan miehen, jonkas lähetit, tulla meidän tykömme jälleen, että hän meitä opettais, mitä meidän tekemän pitää lapselle, joka syntyvä on.</p>	<p>13:8 Nijn rucoili Manoah HERra/ ja sanoi: Ah HERra/ anna sen Jumalan miehen tulla meidän tygöm jällens/ jongas lähetit/ että hän meitä opetais mitä meidän lapselle tekemän pitä joca syndywä on.</p>
<p>13:9 Ja Jumala kuuli Maanoahin rukouksen, ja Jumalan enkeli tuli jälleen vaimon tykö, kun tämä istui kedolla; ja Maanoah, hänen miehensä, ei ollut hänen kanssaan.</p>	<p>13:9 Ja Jumala kuuli Maanoakin äänen: ja Jumalan enkeli tuli jälleen vaimon tykö, ja hän istui kedolla ja hänen miehensä Manoak ei ollut hänen kanssansa.</p>	<p>13:9 Ja Jumala cuuli Manoahn änen/ ja Jumalan Engeli tuli jällens waimon tygö/ ja hän istui kedolla/ ja hänen miehens Manoah ei ollut hänen cansans.</p>
<p>13:10 Niin vaimo juoksi nopeasti ilmoittamaan miehellensä ja sanoi hänelle: "Katso, sama mies, joka äskenkävi luonani, ilmestyi minulle."</p>	<p>13:10 Niin hän kiiruusti juoksi ja tietäväksi teki sen miehellensä, ja sanoi hänelle: katso, se mies, joka ennen tuli minun tyköni, on minulle ilmestynyt.</p>	<p>13:10 Nijn hän kijrust juoxi ja tiettäwäxi teki sen miehellens/ ja sonoi: cadzo/ se mies on minulle ilmestynyt/ ja tuli tänäpänä minun tygöni.</p>
<p>13:11 Niin Maanoah nousi ja seurasi vaimoan. Ja kun hän tuli miehen luo, sanoi hän tälle: "Sinäkö olet se mies, joka puhuttelit tätä vaimoa?" Hän vastasi: "Minä."</p>	<p>13:11 Manoak nousi ja seurasi emäntäänsä ja tuli miehen tykö ja sanoi hänelle: oletkos se mies, joka puhuttelit vaimoa? Hän sanoi: olen.</p>	<p>13:11 Manoah nousi ja seurais emändätäns/ tuli miehen tygö/ ja sanoi hänelle: oletcos se mies joca puhutteli waimoa? hän sanoi: olen.</p>
<p>13:12 Silloin Maanoah sanoi: "Kun sanasi käy toteen, miten sitten on meneteltävä pojan kanssa ja mitä hänelle on tehtävä?"</p>	<p>13:12 Ja Manoak sanoi: kuin nyt tapahtuu, mitä sanonut olet: minkäkaltaiset pitää lapsen tavat ja hänen työnsä oleman?</p>	<p>13:12 Ja Manoah sanoi: cosca nijn tapahtu cuins sanonut olet/ ja mingäcaltaiset lapsen tawat ja työt pitä oleman?</p>
<p>13:13 Herran enkeli sanoi Maanoahille: "Varokoon vaimo kaikkea, mistä minä olen hänelle puhunut:</p>	<p>13:13 \Herran\ enkeli sanoi Manoakille: vaimon pitää karttaman kaikkia niitä, mitä hänelle sanonut olen.</p>	<p>13:13 HERran Engeli sanoi hänelle: waimon pitä carttaman idzens caikista nijstä cuin minä hänelle sanonut olen.</p>
<p>13:14 älköön syökö mitään, mikä viiniköynnöksestä tulee, viiniä ja väkijuomaa hän älköön juoko älköönkä syökö</p>	<p>13:14 Ei hänen pidä syömän siitä, mikä viinapuusta tullut on, ja ei hänen pidä viinaa taikka väkevää juomaa juoman eikä mitään saastaista</p>	<p>13:14 Ei hänen pidä syömän sijtä joca wijnapuusta tullut on/ ja ei hänen pidä wijna juoman taicka wäkewätä juo-</p>

mitään saastaista. Noudatta-
koon hän kaikkea, mitä minä
olen käsenyt hänen noudat-
taa."

13:15 Ja Maanoah sanoi Her-
ran enkelille: "Salli meidän
pidättää sinua valmistaak-
semme sinulle vohlan."

13:16 Mutta Herran enkeli
vastasi Maanoahille: "Vaikka
sinä pidättäisitkin minut, en
minä kuitenkaan söisi sinun
ruokaasi; mutta jos tahdot
valmistaa polttouhrin, niin
uhraa se Herralle." Sillä Maa-
noah ei tiennyt häntä Herran
enkeliksi.

13:17 Niin Maanoah sanoi
Herran enkelille: "Mikä on
sinun nimesi, kunnioittaak-
semme sinua, kun sinun sa-
nasi käy toteen?"

13:18 Herran enkeli vastasi
hänelle: "Minkätähden kysyt
minun nimeäni? Se on ih-
meellinen."

13:19 Niin Maanoah otti voh-
lan ja ruokauhrin ja uhrasi
sen kalliolla Herralle. Ja Her-
ra teki ihmeen Maanoahin ja
hänen vaimonsa nähden:

13:20 liekin kohotessa alttaril-
ta taivasta kohti kohosi Her-
ran enkeli alttarin liekissä
ylös Maanoahin ja hänen
vaimonsa nähden, ja he heit-
täytyivät kasvoilleen maahan;

13:21 eikä Herran enkeli
enää ilmestynyt Maanoahille
ja hänen vaimollensa. Nyt
Maanoah tiesi hänet Herran
enkeliksi.

13:22 Niin Maanoah sanoi
vaimolleen: "Me olemme kuo-

syömän: kaikki kuin minä
hänelle käskin, pitää hänen
pitämän.

13:15 Manoak sanoi
\Herran\ enkelille: Jospa
tahtoisit viipyä, me valmis-
tamme sinulle vohlan.

13:16 Mutta \Herran\ enkeli
vastasi Manoakille: Vaikkas
saisitkin minun viipymään,
en minä kuitenkaan söisi
sinun leipääs, mutta jos tah-
dot uhrata polttouhria, niin
uhraa se \Herralle\; sillä ei
Manoak tietänyt sitä
\Herran\ enkeliksi.

13:17 Ja Manoak sanoi
\Herran\ enkelille: mikä si-
nun nimes on, että me sinua
ylistäisimme, kuin se tapah-
tuu, minkä sanonut olet?

13:18 \Herran\ enkeli sanoi
hänelle: miksis kysyt minun
nimeäni, joka ihmeellinen
on?

13:19 Niin otti Manoak voh-
lan ja ruokauhrin ja uhrasi
sen kallion päällä \Herralle\,
ja hän teki ihmeen; mutta
Manoak emäntinensä näki
sen.

13:20 Ja tapahtui, kuin liek-
ki nousi alttarilta taivaaseen
päin, meni \Herran\ enkeli
myös ylös alttarin liekissä.
Ja Manoak emäntinensä nä-
ki sen, ja lankesivat kasvoil-
lensa maahan.

13:21 Ja ei \Herran\ enkeli
enää näkynyt Manoakille ja
hänen emännällensä. Niin
ymmärsi Manoak sen
\Herran\ enkeliksi.

13:22 Ja Manoak sanoi
emännällensä: totisesti me

ma/ eikä saastaista syömän/
caicki cuin minä hänelle käs-
kin/ pitä hänen pitämän.

13:15 Manoah sanoi HERran
Engelille: salli sijs sinus meil-
dä täsä pidätettä/ me uh-
ramme sinun edesäs wohlan.

13:16 Mutta HERran Engeli
wastais Manoahlle: ehkäs mi-
nun wielä pidäisit/ en minä
cuitengan söis sinun ruastas/
mutta jos sinä tahdot uhrata
polttouhria/ nijn uhra HERral-
le: sillä ei Manoah tiennyt
sitä HERran Engelixi.

13:17 Ja Manoah sanoi HER-
ran Engelille: mikä sinun ni-
mes on/ että me sinua ylis-
täisim/ cosca se tapahtu/
cuins sanonut olet?

13:18 HERran Engeli sanoi
hänelle: mixis kysyt minun
nimeni joca ihmellinen on?

13:19 Nijn otti Manoah woh-
lan ja ruocauhrin/ ja uhras
sen kiwen päällä HERralle/ ja
hän teki ihmeh/ mutta Ma-
noah emändinens cadzelit
päädä.

13:20 Ja cosca liecki nousi
Altarilda taiwasen päin/ meni
HERran Engeli myös ylös Al-
tarin liekis.

13:21 Cosca Manoah emän-
dinens sen näki langeisit he
caswoillens maahan.

Ja ei HERran Engeli enämbi
näkynyt Manoahlle ja hänen
emännällens. Nijn ymmräsi
Manoah sen HERran Engelixi.

13:22 Ja Manoah sanoi
emännällens: Totisest me

leman omat, sillä olemme nähneet Jumalan."

13:23 Mutta hänen vaimonsa vastasi hänelle: "Jos Herra tahtois surmata meidät, ei hän olisi ottanut meiltä vastaan polttouhria ja ruokauhria eikä antanut meidän nähdä tätä kaikkea eikä antanut meidän juuri nyt tätä kuulla."

13:24 Ja vaimo synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Simson; ja poika kasvoi, ja Herra siunasi häntä.

13:25 Ja Herran henki alkoi hänessä vaikuttaa Daanin leirissä, Soran ja Estaolin välillä.

Tuomari 14 LUKU

14:1 Ja Simson meni alas Timnaan ja näki Timnassa naisen, filistealaisten tyttäriä.

14:2 Niin hän tuli sieltä ja kertoi sen isälleen ja äidilleen ja sanoi: "Minä näin Timnassa naisen, filistealaisten tyttäriä; ottakaa hänet nyt minulle vaimoksi."

14:3 Hänen isänsä ja äitinsä sanoivat hänelle: "Eikö ole yhtään naista veljesi tyttärien joukossa ja minun koko kansassani, kun aiot mennä ottamaan vaimon ympärileikkaamattomien filistealaisten joukosta?" Mutta Simson sanoi isälleen: "Ota hänet minulle, sillä hän on mieluinen minun silmissäni."

14:4 Mutta hänen isänsä ja äitinsä eivät tienneet, että se

kuolemme, että näimme Jumalan.

13:23 Mutta hänen emäntänsä vastasi häntä: jos \Herra\ olis tahtonut meidät tappaa, niin ei hän olisi ottanut polttouhria ja ruokauhria vastaan meidän kädestämme, eikä olisi osoittanut meille kaikkia näitä, eikä myös antanut meidän näitä kuulla, niinkuin tapahtunut on.

13:24 Ja vaimo synnytti pojan ja kutsui hänen Simson; ja lapsi kasvoi, ja \Herra\ siunasi häntä.

13:25 Ja \Herran\ henki rupeesi vaikuttamaan hänessä Danin leirissä, Zoran ja Estaolin välillä.

14 LUKU

14:1 Ja Simson meni alas Timnatiin, ja hän näki vaimon Timnatissa Philistealaisten tyttäarten seassa.

14:2 Ja kuin hän tuli sieltä, sanoi hän isällensä ja äidillensä: minä näin vaimon Timnatissa Philistealaisten tyttäristä: ottakaaat se minulle emännäksi.

14:3 Ja hänen isänsä ja äitinsä sanoivat hänelle: eikö yhtään vaimoa ole veljeis tyttäarten seassa ja kaikessa minun kansassani, ettäs menet ottamaan emäntää Philistealaisista, jotka ovat ympärileikkaamattomat? Ja Simson sanoi isällensä: salli minulle tämä, sillä hän kelpaa minun silmilleni.

14:4 Mutta hänen isänsä ja äitinsä ei tietäneet sen ole-

cuolemme/ että me näimme Jumalan.

13:23 Mutta hänen emändänsä wastais händä: jos HERra olis tahtonut meidän tappa/ nijn ei hän olis ottanut polttouhria ja ruocauhria wastian meidän kädestäm/ eikä myös olis osottanut meille caickia näitä/ eikä myös andanut meidän näitä cuulla/ nijncuin tapahtunut on.

13:24 JA waimo synnytti pojan/ ja cudzui hänen Simson/ ja lapsi caswoi/ ja HERra siunais händä.

13:25 Ja HERran hengi rupeis waicuttaman hänes/ Danin leiris/ Zarean ja Esthaolin wälillä.

XIV. Lucu

14:1 JA Simson meni Timnatthijn/ ja näki yhden waimon Thimnathis/ Philisterein tyttärens seas.

14:2 Ja cosca hän tuli sieltä/ sanoi hän Isällensä ja äitillensä: minä näin yhden waimon Thimnathis Philisterein tyttäristä/ ottacat se minulle emännäxi.

14:3 Ja hänen Isäns ja äitins wastaisit händä/ ja sanoit: eikö yhtän waimoa ole sinun weljeis tyttäarten seas/ ja cai kes minun Canssasani/ ettäs menet ottaman sinulles emändä Philistereistä/ jotca owat ymbärinsleickamattomat?

14:4 Ja Simson sanoi Isällensä: salli minulle tämä/ sillä hän kelpa minun silmäin edes.

Mutta hänen Isäns ja äitins ei tiennet sitä olewan HERralda:

<p>tuli Herralta, sillä hän etsi tilaisuutta filistealaisia vastaan. Filistealaiset näet hallitsivat siihen aikaan Israelia.</p>	<p>van \Herralta\; sillä hän etsi tilaa Philistealaisia vastaan, ja Philistealaiset hallitsivat silloin Israelia.</p>	<p>sillä hän edzei tila Philisterejä wastan/ ja Philisterit hallidzit silloin Israeli.</p>
<p>14:5 Niin Simson meni isänsä ja äitinsä kanssa alas Timnaan. Mutta kun he saapuivat Timnan viinitarhoille, niin katso, nuori leijona tuli kiljuen häntä vastaan.</p>	<p>14:5 Niin Simson meni isänsä ja äitinsä kanssa alas Timnatiin, ja he tulivat Timnatin viinamäkein tykö, ja katso, nuori jalopeura tuli kiljuin häntä vastaan.</p>	<p>14:5 Nijn Simson meni Isäns ja äitins cansa Thimnatthijn/ ja tulles Thimnathin wijnapuiden tygö/ tuli nuori kiljuwa Lejoni händä wastan.</p>
<p>14:6 Silloin Herran henki tuli häneen, niin että hän repäisi sen, niinkuin olisi reväissyt vohlan, sulin käsin. Eikä hän ilmoittanut isälleen eikä äidilleen, mitä oli tehnyt.</p>	<p>14:6 Ja \Herran\ henki tuli voimalliseksi hänessä, ja hän repäisi sen kappaleiksi, niinkuin hän olis vohlan reväissyt, ja ei ollut mitään hänen kädessänsä; ja ei hän sanonut mitään isällensä eikä äidillensä, mitä hän tehnyt oli.</p>	<p>14:6 ja HERran hengi tuli woimallisexi hänes/ ja hän rewäis sen cappaleixi/ nijncuin hän olis wohlan rewäissyt/ ja ei ollut mitän hänen kädesänsä/ ja ei hän sanonut Isällens eikä äitillens mitä hän tehnyt oli.</p>
<p>14:7 Sitten hän meni sinne ja puhutteli naista, ja tämä oli mieluinen Simsonin silmissä.</p>	<p>14:7 Kuin hän sinne alas tuli, puhutteli hän vaimoa, ja hän kelpasi Simsonille.</p>	<p>14:7 Cosca hän sinne tuli/ puhui hän waimolle: ja hän kelpais Simsonille/</p>
<p>14:8 Ja kun hän jonkun ajan kuluttua palasi sinne ottaakseen hänet, poikkesi hän katsomaan leijonan raatoa, ja katso, leijonan ruumiissa oli mehiläisparvi ja hunajaa.</p>	<p>14:8 Ja muutamain päivän perästä tuli hän jälleen ottamaan häntä, ja poikkesi tieltä katsomaan jalopeuran raatoa, ja katso, kimalaispesä oli jalopeuran raadossa ja hunajaa.</p>	<p>14:8 Ja muutamitten päiwän peräst/ tuli hän jäl lens ottaman händä/ ja poickeis tiel dä cadzoman Lejonin raato/ cadzo/ kimalaispesä oli Lejonin raados ja hunajata.</p>
<p>14:9 Ja hän kaapi hunajan kouriinsa ja kulki edelleen ja söi sitä. Niin hän tuli isänsä ja äitinsä luo ja antoi heille, ja he söivät. Mutta hän ei sanonut heille, että oli kaapinnut hunajan leijonan ruumiista.</p>	<p>14:9 Ja hän otti sen käteensä tiellä käydessänsä syödäksensä, meni isänsä ja äitinsä tykö ja antoi heidän myös sitä syödä; mutta ei hän ilmoittanut hunajaa ottaneensa jalopeuran raadosta.</p>	<p>14:9 Ja hän otti sen käteens tiellä syödäxens/ meni Isäns ja äitins tygö/ ja andoi heidän myös sijtä syödä. Mutta ei hän ilmoittanut sitä hunajata ottanens Lejonin raadosta.</p>
<p>14:10 Sitten hänen isänsä meni naisen luo, ja Simson laittoi siellä pidot, sillä niin oli nuorten miesten tapa.</p>	<p>14:10 Ja kuin hänen isänsä tuli alas vaimon tykö, valmisti Simson siellä häät, niinkuin nuoren väen tapa oli.</p>	<p>14:10 JA cosca hänen Isäns tuli waimon tygö/ walmisti Simson siellä häät/ nijncuin nuoren Canssan tapa oli.</p>
<p>14:11 Mutta kun he näkivät hänet, valitsivat he kolmekymmentä sulhaspoikaa olemaan hänen kanssaan.</p>	<p>14:11 Ja kuin he näkivät hänen, antoivat he hänelle kolmekymmentä kansalaista, hänen tykönänsä olemaan.</p>	<p>14:11 Ja cosca he näit hänen/ annoit he hänelle colmekymmendä cansollista/ hänen tykönäns oleman.</p>
<p>14:12 Niin Simson sanoi heille: "Minä panen teille arvoituksen; jos selitätte sen mi-</p>	<p>14:12 Mutta Simson sanoi heille: minä panen teidän eteenne arvoituksen, jos sen</p>	<p>14:12 Mutta Simson sanoi heille: minä panen teidän eteen tapauxen/ jos te sen</p>

nulle seitsemän pitopäivän kuluessa ja arvaatte oikein, niin minä annan teille kolmekymmentä aivinapaitaa ja kolmekymmentä juhlapukua.

14:13 Mutta ellette voi sitä minulle selittää, niin te annatte minulle kolmekymmentä aivinapaitaa ja kolmekymmentä juhlapukua." Ja he sanoivat hänelle: "Lausu arvoituksesi, että saamme sen kuul-la."

14:14 Silloin hän sanoi heille: "Lähti syötävä syömäristä, lähti väkevästä makea." Mutta he eivät voineet kolmeen päivään selittää arvoitusta.

14:15 Seitsemäntenä päivänä he sanoivat Simsonin vaimolle: "Viekoittele miehesi selittämään meille arvoitus, muuten me poltamme sinut ja sinun isäsi talon tulella. Oletko kutsuneet meidät tänne köyhdyttääksenne meitä, vai kuinka?"

14:16 Niin Simsonin vaimo ahdisti häntä itkullaan ja sanoi: "Sinähän vihaat minua etkä rakasta; sinä olet pannut arvoituksen minun kansalaisil- leni etkä selitä sitä minulle." Mutta hän vastasi hänelle: "En ole selittänyt sitä edes isälleni enkä äidilleni, sinulle- ko sen selittäisin!"

14:17 Niin hän ahdisti häntä itkullaan ne seitsemän päivää, jotka heidän pitonsa kestivät. Mutta seitsemäntenä päivänä Simson selitti hänelle, koska vaimo häntä ahdisti. Ja vaimo selitti arvoituksen kansalaisil- leen.

minulle seitsemänä hääpäi- vänä oikein selitätte ja ar- vaatte, niin minä annan teille kolmekymmentä paitaa ja kolmekymmentä vaateker- taa.

14:13 Mutta jollette taida sitä selittää minulle, niin tei- dän pitää antaman minulle kolmekymmentä paitaa ja kolmekymmentä vaateker- taa. Ja he sanoivat hänelle: annas meidän kuulla arvoi- tukses.

14:14 Ja hän sanoi heille: ruoka läksi syömäristä ja makeus väkevästä. Ja ei he taitaneet kolmena päivänä arvoitusta selittää.

14:15 Ja seitsemäntenä päi- vänä puhuivat he Simsonin emännälle: houkuttele mies- täs ilmoittamaan meille ar- voitusta, taikka me poltam- me sinun ja sinun isäs hu- neen tulella. Sentähdenkö me olemme tänne kutsutut, että hän meidän hyvytemme omistais, elikkä ei?

14:16 Niin Simsonin emäntä itki hänen edessänsä ja sa- noi: sinä olet minulle vihai- nen ja et minua rakasta: si- nä panit minun kansani lap- sille arvoituksen, ja et minul- le sitä sanonut. Hän sanoi hänelle: katso, isälleni ja äi- dilleni en minä sitä ilmoitta- nut, pitäiskö minun sen si- nulle sanoman?

14:17 Ja hän itki hänen edessänsä kaikki ne seitse- män hääpäivää, ja seitse- mäntenä päivänä ilmoitti hän sen hänelle; sillä hän suuresti vaati häntä. Ja hän sanoi kansansa lapsille ar- voituksen.

minulle seidzemenä hääpäi- vänä selitätte/ nijn minä an- nan teille colmekymmendä paita/ ja colmekymmendä juhlawaatetta.

14:13 Mutta jollet te taida sitä selittä minulle/ nijn tei- dän pitä andaman minulle colmekymmendä paita/ ja colmekymmendä juhlawaatet- ta. Ja he sanoit hänelle: an- nas cuulla sinun tapauxes.

14:14 Ja hän sanoi heille: ruoca läxi syömäristä/ ja makeus wäkevästä. ja ei he tainnet colmena päivänä sitä tapausta selittää.

14:15 JA seidzemendenä päi- vänä puhuit he Simsonin emännälle: haucuttele miestäs ilmoittaman sitä tapaust/ taikka me poltamme sinun ja sinun Isäs huonen/ sentäh- dengö me olemme tänne cudzutut/ että me waiwaisexi tehtäisin elikkä ei?

14:16 Nijn Simsonin emändä itki hänen edesäns/ ja sanoi: sinä olet minulle wihainen ja et minua racasta/ sinä panit edes minun Canssani lapsille tapauxen/ ja et minulle sitä sanonut. Hän sanoi hänelle: cadzo/ minun Isälleni ja äitil- leni en minä sitä ilmoittanut/ pidäiskö minun sen sinulle sanoman?

14:17 Ja hän itki hänen edesäns caicki ne seidzemen hääpäiwä/ ja seidzemendenä päivänä ilmoitti hän sen hä- nelle: sillä hän suurest waa- dei händä. Ja hän sanoi sijtte Canssans lapsille sen ta- pauxen.

14:18 Niin kaupungin miehet sanoivat hänelle seitsemäntenä päivänä, ennenkuin aurinko laski: "Mikä on makeampaa kuin hunaja, ja mikä leijonaa väkevämpi?" Hän vastasi heille: "Ellette olisi kyntäneet minun vasikallani, ette olisi arvoitustani arvanneet."

14:19 Silloin Herran henki tuli häneen, ja hän meni Askeloniin, löi siellä kuoliaaksi kolmekymmentä miestä, otti heiltä vaatteet ja antoi juhlapuvut arvoituksen selittäjille. Ja hänen vihansa syytyi, ja hän meni isänsä kotiin.

14:20 Mutta Simsonin vaimo joutui sille sulhaspojista, joka oli ollut yljän ystävänä.

Tuomari 15 LUKU

15:1 Jonkun ajan kuluttua, nisunleikkuaikana, tuli Simson katsomaan vaimoansa, tuomisinaan vohla, ja sanoi: "Minä menen vaimoni luo sisähuoneeseen." Mutta tämän isä ei sallinut hänen mennä,

15:2 vaan sanoi: "Minä tosiaankin luulin, että olit ruvennut vihaamaan häntä, ja annoin hänet sinun sulhaspojillesi. Mutta onhan hänen nuorempi sisarensa häntä kau niimpi, sinä saat hänet toisen sijaan."

15:3 Mutta Simson vastasi heille: "Nyt minä en tule syynalaiseksi filistealaisista, vaikka teenkin heille pahaa."

15:4 Niin Simson meni ja

14:18 Mutta seitsemäntenä päivänä ennen kuin aurinko laski, sanoivat kaupungin miehet hänelle: mikä on hunajaa makeampi, ja mikä leijonaa väkevämpi? Hän sanoi heille: jollette olisi kyntäneet minun vasikallani, ette olisi saaneet tietää arvoitustani.

14:19 Ja \Herran\ henki tuli voimalliseksi hänessä ja hän meni Askeloniin ja löi siellä kolmekymmentä miestä, joiden vaatteet hän otti, ja antoi vaatekerrat niille, jotka arvoituksen selittäneet olivat. Ja hän kovin julmistui vihassansa ja meni ylös isänsä huoneeseen.

14:20 Mutta Simsonin emäntä huoli yhdelle kansalaisistansa, joka oli Simsonin kumppani.

15 LUKU

15:1 Ja tapahtui muutamain päivän perästä, kuin nisun elon aika lähestyi, tuli Simson oppimaan emäntäänsä ja toi hänelle vohlan, ja hän sanoi: minä menen emäntäni tykö makaushuoneeseen; ja hänen emäntänsä isä ei sallinut hänen sinne mennä,

15:2 Mutta sanoi: minä luulin todella, sinun kokonansa vihastuneen hänen päällessä, ja annoin hänen sinun ystäväillesi. Mutta hänellä on toinen nuorempi sisar, kau niimpi muotoansa kuin hän, olkoon se nyt sinulla tämän edestä.

15:3 Ja Simson sanoi heille: nyt on minulla oikia syy filistealaisia vastaan: minä teen heille vahinkoa.

15:4 Ja Simson meni ja otti

14:18 Mutta seitsemäntenä päivänä ennenkuin Aurinko laski/ sanoit Caupungin miehet hänelle: mikä on hunajata makeampi/ ja mikä Lejonit väkevämpi? Hän sanoi heille: jollet te olis kyndänet minun wasicallani/ et te olis saanet tietä minun tapaustani.

14:19 Ja HERran hengi tuli voimallisexi hänes/ meni Ascaloon ja löi siellä colmekymmendä miestä/ joiden waattet hän otti/ ja andoi heille juhlawaatet/ jotca tapauxen selittänet olit. Ja hän cowin julmistui wihassans/ ja meni Isäns huoneeseen.

14:20 Mutta Simsonin emäntä huoli yhdelle hänen cansollisistans/ joca hänellä oli.

XV. Lucu

15:1 JA tapahtui muutamain päivän peräst/ että nisuin elon aika lähestyi/ tuli Simson ja edzei hänen emändätäns/ ja toi hänelle wohlan/ ja cuin hän ajatteli: minä menen emändäni tygö macaushuoneeseen/ ja hänen emändäns Isä ei sallinut hänen sinne mennä.

15:2 Mutta sanoi: minä luulin sinun wihastunen hänen pääl lens/ ja annoin hänen sinun ystäwälles/ mutta hänellä on toinen nuorembi sisar/ caunembi muotons cuin hän/ olcon se sinulla tämän edest.

15:3 Ja Simson sanoi heille: nyt on minulla oikia syy teitä wastian Philisterit/ minä teen wahingota teille.

15:4 JA Simson läxi ja otti

pyydysti kolmesataa kettua. Ja hän otti tulisoihjuja, sitoi aina kaksi häntää yhteen ja asetti tulisoihdun kunkin häntäparin väliin.

15:5 Sitten hän sytytti tulisoihdun ja päästi ketut menemään filistealaisten viljapeltoihin; näin hän sytytti palamaan sekä kuhilaat että kasvavan viljan, viinitarhat ja öljypuut.

15:6 Niin filistealaiset kysyivät: "Kuka tämän on tehnyt?" Vastattiin: "Simson, timnalaisen vävy, koska tämä otti hänen vaimonsa ja antoi sen hänen sulhaspojalleen." Niin filistealaiset menivät ja polttivat sekä vaimon että hänen isänsä tulessa.

15:7 Mutta Simson sanoi heille: "Koska te näin teette, niin totisesti minä en lakkaa, ennenkuin olen kostanut teille."

15:8 Ja hän pieksi heitä pahasti kupeisiin jos kinttuihin. Sitten hän meni ja asettui asumaan Eetamin kallioluolaan.

15:9 Silloin filistealaiset lähtivät liikkeelle, leiriytyivät Juudaan ja levittäytyivät Lehin tienoille.

15:10 Ja Juudan miehet kysyivät: "Miksi te olette tulleet meitä vastaan?" He vastasivat: "Me olemme tulleet sitomaan Simsonin tehdäksemme hänelle, niinkuin hän teki meille."

15:11 Niin kolmetuhatta miestä Juudasta meni Eetamin kallioluolalle, ja he sanoivat Simsonille: "Etkä tiedä, että filistealaiset hallitsevat meitä;

kolmesataa kettua kiinni, ja otti kekäleet, ja käänsi hännät yhteen, ja sitoi aina yhden kekäleeseen keskelle kahden hännän välille,

15:5 Ja sytytti tullen kekäleihin, ja päästi ne Philistealaisten eloon; ja ne polttivat heidän kykäänsä ja kuhi-laansa, niin myös viinapuut ja öljypuut.

15:6 Niin sanoivat Philistealaiset: kuka on tämän tehnyt? Niin sanottiin: Simson, Timnalaisen vävy, että hän otti häneltä emännän pois ja antoi sen hänen ystävällensä. Niin Philistealaiset menivät ylös ja polttivat sekä vaimon että hänen isänsä.

15:7 Mutta Simson sanoi heille: ja vaikka te tämän teitte, kuitenkin minä teille koston ja sitte lakkaan.

15:8 Ja hän löi heitä sangen kovasti sekä hartioihin että kupeisiin, ja meni sieltä alas asumaan Etamin mäen rotkoon.

15:9 Niin Philistealaiset menivät ylös ja sioittivat itsensä Juudan maalle ja levittivät heitänsä Lehiin.

15:10 Ja Juudan miehet sanoivat: miksi olette tänne tulleet meitä vastaan? He vastasivat: me olemme tänne tulleet sitomaan Simsonia ja tekemään hänelle, niinkuin hän meille teki.

15:11 Niin meni kolmetuhatta miestä Juudasta Etamin mäen rotkoon, ja sanoivat Simsonille: etkös tiedä Philistealaisten hallitsevan meitä? kuinka sinä olet tämän teh-

colme sata kettua kiinni/ ja otti kekälet ja käänsi hännistä yhteen/ ja sidoi kekälet aina kahden hännän välille.

15:5 Ja sytytti tullen kekäljiin/ ja päästi juoxeman/ jotca juoxit Philisterein eloon/ ja poltit heidän kykän ja cuhilans/ niijn myös wijnapuut ja öljypuut.

15:6 Niijn sanoit Philisterit keskenäns: cuca on tämän tehnyt? niijn sanottin: Simson Thimnitherin wäwy/ että hän otti häneldä emännän pois/ ja andoi sen hänen ystäwä-lens. Niijn Philisterit poltit sekä waimon että hänen Isäns.

15:7 Mutta Simson sanoi heille: ja waicka te tämän teitte/ cuitengin minä tämän teille costan/ ja sijtte lackan.

15:8 Ja hän löi heitä sangen cowast sekä hartioihin että cupeisijn/ ja meni sieldä asuman Ethamin mäen cuckulalle.

15:9 Niijn Philisterit menit Judan maata omistaman/ ja sioitit heidäns Lehiijn.

15:10 Ja Judan miehet sanoit: mixi te oletta tänne tullet meitä wastan? he wastaisit: me olem tänne tullet sitoman Simsoni/ ja tekemän hänelle niijn cuin hän meille teki.

15:11 Niijn meni colme tuhatta miestä Judaista Ethamin mäen cuckulalle/ ja sanoit Simsonille: etkös tiedä Philisterein hallidzewan meitä?

mitä oletkaan meille tehnyt!" Hän vastasi heille: "Niinkuin he tekivät minulle, niin minäkin tein heille."

15:12 He sanoivat hänelle: "Me tulimme sitomaan sinut antaaksemme sinut filistealaisten käsiin." Mutta Simson sanoi heille: "Vannokaa minulle, ettette itse lyö minua kuoliaaksi."

15:13 Niin he vastasivat hänelle sanoen: "Emme lyö; me ainoastaan sidomme sinut ja annamme sinut heidän käsiinsä, mutta emme sinua surmaa." Ja he sitoivat hänet kahdella uudella köydellä ja veivät hänet pois kalliolta.

15:14 Kun hän saapui Lehiin, niin filistealaiset riensivät riemuudoin häntä vastaan. Silloin Herran henki tuli hänen, ja samalla köydet hänen käsivarsissaan olivat kuin tulen polttamat aivinalangat, ja hänen siteensä sulivat pois hänen käsistänsä.

15:15 Ja hän huomasi tuoreen aasinleukaluun, ojensi kätensä, otti sen ja löi sillä kuoliaaksi tuhat miestä.

15:16 Ja Simson sanoi: "Aasinleukaluulla minä löin heitä läjään, löin kahteen, aasinleukaluulla löin heitä tuhannen miestä."

15:17 Sen sanottuaan hän heitti leukaluun kädestänsä. Niin sen paikan nimeksi tuli Raamat-Lehi.

15:18 Mutta kun hän oli kovin janoissaan, niin hän huusi Herraa ja sanoi: "Sinä annoit palvelijasi käden kautta tämän suuren voiton;

nyt meitä vastaan? Ja hän sanoi heille: niinkuin he tekivät minulle, niin minä tein heille.

15:12 Ja he sanoivat hänelle: me olemme tulleet sinua sitomaan ja antamaan Philistealaisten käsiin. Simson sanoi heille: vannokaat siis minulle, ettette karkaa minun päälleni.

15:13 Ja he sanoivat hänelle: emme karkaa sinun päälles, mutta ainoasti sidomme sinun tukevasti ja annamme sinun heidän käsiinsä, ja emme sinua kuoliaaksi lyö. Ja he sitoivat hänen kahdella uudella nuoralla ja veivät hänen kukkulalta pois.

15:14 Ja kuin hän tuli Lehiin, ilakoitsivat Philistealaiset häntä vastaan; mutta \Herran\ henki tuli voimalliseksi hänessä, ja nuorat hänen käsivarsissaan tulivat niinkuin poltettu lanka, ja niin raukesivat siteet hänen käsistänsä.

15:15 Ja hän löysi tuoreen aasin leukaluun, ja hän ojensi kätensä, otti sen ja löi sillä tuhannen miestä.

15:16 Ja Simson sanoi: katso, siinä he koossa makavat, yhdellä leukaluulla löin minä tuhannen miestä.

15:17 Ja kuin hän sen sanonut oli, heitti hän leukaluun kädestänsä pois, ja kutsui sen paikan RamatLehi.

15:18 Ja kuin hän kovin janoisi, huusi hän \Herran\ tykö ja sanoi: sinä annoit tämän suuren pelastuksen palvelias käden kautta, ja nyt minä janoon kuolen ja

cuingas olet tehnyt meitä vastaan? ja hän sanoi heille: nijncuin he teit minulle/ nijn minä tein heille jälleens.

15:12 Ja he sanoit hänelle: me olemma tullet sinua sitoman ja andaman Philisterein käsijn. Simson wastais heille: wannocat sijs minulle/ ettet te carca minun päälleni.

15:13 Ja he sanoit hänelle: en me carca sinun päälles/ mutta ainoastans sidom ja annam Philisterein käsijn/ ja en me sinua cuoliaxi lyö. Ja he sidoit hänen cahdella vdella nuoralla/ ja weit hänen cuckulalda pois.

15:14 JA cosca hän tuli Lehijn/ ilacoidzit Philisterit händä wastan/ mutta HERran hengi tuli woimallisexi hänesä. Ja nuorat hänen käsiwarsis-tans tulit nijncuin poltettu langa/ ja nijn raukeisit sitet hänen käsistäns.

15:15 Ja hän löysi mädännen Asin leucaluun/ ja ojensi kätens/ otti sen ja löi sillä tuhannen miestä.

15:16 Ja Simson sanoi: cadzo/ sijnä he coosa macawat/ yhdellä leucaluulla löin minä tuhannen miestä.

15:17 Ja cosca hän sen sanonut oli. heitti hän leucaluun kädestäns pois/ ja cudzui sen paican RamathLehi.

15:18 JA cosca hän cowin janois/ huusi hän HERran tygö/ ja sanoi: sinä annoit suuren terweyden sinun palvelias käden cautta/ ja nyt

ja nyt minä kuolen janoon ja joudun ympärileikkaamattomien käsiin."

15:19 Silloin Jumala avasi hampaankolon leukaluussa, ja siitä vuoti vettä; hän joi, ja hänen henkensä elpyi, ja hän virkistyi. Siitä lähde sai nimekseen Een-Hakkore; se on vielä tänäkin päivänä Lehissä.

15:20 Ja hän oli filistealaisten aikana tuomarina Israelissa kaksikymmentä vuotta.

Tuomari 16 LUKU

16:1 Niin Simson meni Gasaan, ja hän näki siellä porton ja meni sen luo.

16:2 Kun gassalaisille kerrottiin, että Simson oli tullut sinne, niin he piirittivät hänet ja väijyivät häntä koko yön kaupungin portilla. Mutta he olivat hiljaa koko yön, ajattelien: "Kun aamu valkenee, surmaamme hänet."

16:3 Ja Simson makasi siellä puoliyöhön asti. Mutta puoliyön aikana hän nousi, tarttui kaupungin portin oviin ja molempiin pihtipieliin, nosti ne salpoinen paikaltansa, asetti hartioilleen ja vei ne sen vuoren laelle, joka on vastapäätä Hebronia.

16:4 Sen jälkeen hän rakastui erääseen Soorekin laaksossa asuvaan naiseen, jonka nimi oli Delila.

16:5 Niin filistealaisten ruhtinaat tulivat naisen luo ja sanoivat hänelle: "Viekoittele hänet ja ota selko, missä hänen suuri voimansa on ja

lankeen ympärileikkaamattomien käsiin.

15:19 Niin Jumala avasi syömähampaan leukaluussa, ja siitä vuosi vesi, ja kuin hän oli juonut, sai hän henkensä takaisin ja virkosi; sentähden kutsutaan myös se paikka vielä tähän päivään asti Huutajan lähteeksi, joka oli leukaluussa.

15:20 Ja hän tuomitsi Israelia Philistealaisten aikana kaksikymmentä ajastaikaa.

16 LUKU

16:1 Ja Simson meni Gasaan, ja hän näki siellä porton, ja meni hänen tykönsä.

16:2 Ja sanottiin Gasalaisille, että Simson oli sinne tullut; niin he kohta piirittivät hänen ja väijyivät häntä koko yön kaupungin portissa, ja olivat hiljaksensa kaiken yötä, ja sanoivat: aamulla päivän tullessa me tapamme hänen.

16:3 Vaan Simson makasi puoliyöhön asti, ja nousi puoliyöstä, ja tarttui kaupungin portin oviin ja molempiin pihtipieliin, ja nosti ne telkein kanssa, pani olallensa ja kantoi mäen kukkuralle, joka on Hebronin edessä.

16:4 Sitte rupeksi hän jälleen rakastamaan yhtä vaimoa Soorekin ojan tykönä, jonka nimi oli Delila.

16:5 Ja hänen tykönsä tulivat Philistealaisten päämiehet, jotka sanoivat hänelle: viettele häntä sanoilla, että saisit tietää, missä hänen suuri väkevyytensä on, ja

minä janoon cuolen/ ja langen ymbärinsleickamattomien käsijn.

15:19 Nijn Jumala awais syömähamban leucaluusta/ ja sijtä vuosi wesi/ ja cuin hän oli juonut/ sai hän hengens taca ja wircois/ sentähden cudzutan myös se paicka wielä tähän päiwän asti huutajan lähtexi/ cuin oli leucaluusa.

15:20 Ja hän hallidzi Israeli Philisterein aicana caxikymmentä ajastaica.

XVI. Lucu

16:1 JA Simson meni Gasaan ja näki siellä yhden porton/ ja hän meni hänen tygöns.

16:2 Ja se sanottin Gasiteille/ että Simson oli sinne tullut/ nijn he cohta pijritit hänen ja wäjyit händä Caupungin porteis coco yöseen/ ja sanoit: olcat hiljaxens/ amulla päiwän tulles me tapamme hänen.

16:3 Waan Simson macais puoliyöhön asti/ nousi puoliyöstä/ ja tarttui molembijn Caupungin portin owijn/ molembain pihtipielten ja telkein cansa/ pani olallens ja candoi mäen cuckulalle Hebronin eteen.

16:4 Sijtte rupeis hän jällens racastaman yhtä waimo Soorekin ojan tykönä/ jonga nimi oli Delila.

16:5 Ja hänen tygöns tulit Philisterin päämiehet/ jotca sanoit: wiettele händä sanoilla/ ettäs saisit tietä/ misä hänen suuri wäkeydens on/

<p>miten voisimme voittaa hänet, että saisimme hänet sidotuksi ja masennetuksi; niin me annamme sinulle kukin tuhat ja sata hopeasekeliä."</p>	<p>kuinka me hänen voittaisimme, että me saisimme hänen sitoa ja vaivata: ja me jokainen annamme sinulle tuhannen ja sata hopiapenninkiä.</p>	<p>ja cuinga me hänen voittaisim/ että me saisim hänen sito ja waiwata. Jos sinä sen teet/ nijn me jocainen sinulle annamme tuhannen ja sata hopia penningitä.</p>
<p>16:6 Silloin Delila sanoi Simsonille: "Ilmaise minulle, missä sinun suuri voimasi on ja miten sinut voidaan sitoa ja masentaa."</p>	<p>16:6 Delila sanoi Simsonille: sanos minulle, missä sinun suuri väkevyytes on, ja millä sinä sidottaisiin ja vaivattaisiin.</p>	<p>16:6 Ja Delila puhui Simsonille/ sanoden: sanos minulle/ misä sinun suuri wäkwedydes on/ milläs sidotaisin ja waiwatasin.</p>
<p>16:7 Simson vastasi hänelle: "Jos minut sidotaan seitsemällä tuoreella jänteellä, jotka eivät ole kuivuneet, niin minä tulen heikoksi ja olen niinkuin muutkin ihmiset."</p>	<p>16:7 Simson sanoi hänelle: jos joku sitoo minun seitsemällä viheriäisellä köydellä, jotka ei vielä ole kuivuneet, niin minä tulen heikoksi ja olen niinkuin muutkin ihmiset.</p>	<p>16:7 Simson wastais hänelle: jos jocu sito minun seidzemmellä wiherjäisellä köydellä/ jotca ei vielä ole hywin cuiwannet/ nijn minä tulen cohta heicoxi/ ja olen nijncuin muutkin ihmiset.</p>
<p>16:8 Niin filistealaisten ruhtinaat toivat naiselle seitsemän tuoretta jännettä, jotka eivät olleet kuivuneet, ja hän sitoi hänet niillä.</p>	<p>16:8 Silloin veivät Philistealaisten päämiehet hänelle seitsemän viheriäistä köyttä, jotka ei vielä olleet kuivuneet; ja hän sitoi hänen niillä.</p>	<p>16:8 Silloin weit Philisterein päämiehet hänelle seidzemen wiherjäistä köyttä/ jotca ei vielä ollet cuiwannet/ ja hän sitoi hänen nijllä.</p>
<p>16:9 Mutta sisähuoneessa hänellä istui väijyjä. Ja hän sanoi hänelle: "Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson!" Silloin tämä katkaisi jänteet, niinkuin katkeaa tulen kärventämä rohdinlanka. Ei siis päästy hänen voimansa perille.</p>	<p>16:9 Ja he vartioitsivat häntä salaisesti kammiossa, ja hän sanoi hänelle: Philistealaiset sinun päälles, Simson! niin hän katkaisi köydet, niinkuin rohtiminen lanka katkaistaan, joka liekissä poltetu on. Ja ei saatu tietää, missä hänen väkevyytensä oli.</p>	<p>16:9 Ja he wartioidzit händä salaisest Camaris/ ja hän sanoi hänelle: Philisterit tulewat sinun päälles Simson: nijn hän cohta catcais köydet/ nijncuin rohtiminen langa catcaistan/ joca liekis poltettu on. Ja ei saanet tietä misä hänen wäkwedydens oli.</p>
<p>16:10 Ja Delila sanoi Simsonille: "Katso, sinä olet pettänyt minut ja valhetellut minulle. Ilmaise nyt minulle, miten sinut voidaan sitoa."</p>	<p>16:10 Taas sanoi Delila Simsonille: katso, sinä viettelit minua ja väärin puhuit minun edessäni: sano siis nyt minulle, millä sinä sidottaisiin.</p>	<p>16:10 TAas sanoi Delila Simsonille: cadzo/ sinä viettelit minua ja wäärin puhuit: Sano sijs minulle milläs sidotaisin?</p>
<p>16:11 Niin hän sanoi hänelle: "Jos minut sidotaan uusilla köysillä, joilla ei ole tehty työtä, niin minä tulen heikoksi ja olen niinkuin muutkin ihmiset."</p>	<p>16:11 Ja hän sanoi hänelle: jos minä sidottaisiin uusilla nuorilla, joilla ei vielä ole mitään tehty, niin minä tulisin heikoksi niinkuin muutkin ihmiset.</p>	<p>16:11 Hän wastais: jos minä sidotaisin vdella nuoralla/ jolla ei vielä ole mitän tehty/ nijn minä tulisin heicoxi nijncuin muutkin ihmiset.</p>
<p>16:12 Niin Delila otti uudet köydet, sitoi hänet niillä ja</p>	<p>16:12 Niin Delila otti uudet nuorat ja sitoi hänen niillä,</p>	<p>16:12 Nijn Delila otti vden nuoran/ ja sidoi sillä hänen/</p>

sanoi hänelle: "Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson!" Ja sisähuoneessa istui väijyjä. Mutta hän katkaisi ne käsivarsistaan niinkuin langan.

16:13 Niin Delila sanoi Simsonille: "Sinä olet tähän asti minua pettänyt ja valhetellut minulle; ilmaise minulle, miten sinut voidaan sitoa." Niin hän vastasi hänelle: "Jos kudot minun pääni seitsemän palmikkoa kankaan loimiin."

16:14 Ja hän löi ne lujaan iskulastalla. Sitten hän sanoi hänelle: "Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson!" Kun hän heräsi unestansa, repäisi hän irti iskulastan ja loimet.

16:15 Niin nainen sanoi hänelle: "Kuinka sinä saatat sanoa: 'Minä rakastan sinua', vaikka sydämesi ei ole minun kanssani? Jo kolme kertaa olet pettänyt minut etkä ole minulle ilmaissut, missä sinun suuri voimasi on."

16:16 Ja kun hän joka päivä ahdisti häntä sanoillansa ja vaivasi häntä, niin hän kiusautui kuollakseen

16:17 ja paljasti hänelle koko sydämensä ja sanoi hänelle: "Ei ole partaveitsi minun päästäni koskettanut, sillä minä olen Jumalan nasiiri äitini kohdusta asti; jos minun hiukseni ajetaan, niin voimani poistuu minusta, ja minä tulen heikoksi ja olen niinkuin kaikki muutkin ihmiset."

sanoen hänelle: Philistealaiset sinun päälles, Simson! Ja he vartioitsivat häntä salaisesti kammiossa; ja hän katkaisi ne käsivarsistansa niinkuin langan.

16:13 Taas Delila sanoi Simsonille: sinä viettelit vielä nyt minua ja väärin puhuit minun edessäni: ilmoita minulle, millä sinä sidottaisiin. Hän vastasi häntä: jos sinä palmikoitset seitsemän suor-tua hiuksia minun päästäni yhteen päähän.

16:14 Ja kuin hän oli kiinnittänyt ne naulaan, sanoi hän hänelle: Philistealaiset sinun päälles, Simson! Niin hän heräsi unestansa ja veti ulos palmikkonauhahan ja päähän.

16:15 Hän sanoi hänelle jäl-lensä: kuinka sinä sanot rakastavas minua, koska sinun sydämes ei ole minun kanssani? Kolmasti sinä jo vääristelit minun edessäni ja et ilmoittanut minulle, missä sinun suuri väkevyytes on.

16:16 Kuin hän päivä päiväl-tä vaati häntä sanoillansa ja vaivasi häntä, että hänen sielunsa väsyi kuolemaan asti,

16:17 Ilmoitti hän hänelle kaiken sydämensä, sanoen hänelle: minun päähäni ei ole ikänä partaveitsi tullut, sillä minä olen Jumalan nat-sir hamasta äitini kohdusta. Jos hiukset ajellaan minun päästäni, niin minun väkevyyteni menee minusta pois, ja tulen heikoksi niinkuin kaikki muutkin ihmiset.

sanoden: Philisterit tulevat sinun päälles Simson (ja he vartioidzit händä salaisest Camaris) Ja taas hän cat-cais ne käsivarsistans nijncuin langan.

16:13 Taas Delila sanoi hänelle: sinä viettelit vielä nyt minua ja väärin puhuit minun edessäni/ sanos sijs vielä nyt/ milläs sidotaisin? Hän wastais händä: jos sinä palmicoidzet seidzemen suortua hiuxia minun päästäni yhteen päähän.

16:14 Ja hän kijnnitti ne naulalla/ ja sanoi hänelle: Philisterit sinun päälles Simson. Nijn hän heräis vnesta/ ja wei naulan ja päähän pois.

16:15 Hän sanoi hänelle jäl-lens: cuingas sanot racastawas minua? cosca sinun sydämes ei pidhä yhtä minun cansani? colmast sinä wääryt-telit minun edessäni/ ja et ilmoittanut minulle/ misä sinun suuri wäkeyydes on.

16:16 COsca hän päiwä päi-wäldä waadei händä sanoil-lans/ ja waiwais händä/ että hänen sieluns wäsyi cuoleman asti.

16:17 Ilmoitti hän hänelle caiken hänen sydämens/ sanoden: minun päähäni ei ole ikänäns yhtän partaweistä tullut: sillä minä olen Juma-lan Nazareus hamast minun äitini cohdusta. Jos sinä ajel-et hiuxet minun päästäni/ nijn minun wäkeyydeni mene minusta pois/ ja tulen heicoxi nijncuin caicki muutkin ihmi-set.

16:18 Kun Delila huomasi, että hän oli paljastanut hänelle koko sydämensä, niin hän lähetti kutsumaan filistealaisten ruhtinaat sanoen: "Nyt tulkaa, sillä hän on paljastanut minulle koko sydämensä." Niin filistealaisten ruhtinaat tulivat hänen luoksansa tuoden mukanaan rahat.

16:19 Ja hän nukutti hänet polvilleen ja kutsui miehen, joka leikkasi hänen päänsä seitsemän palmikkoa. Niin hän alkoi saada hänet mäsennetuksi, ja hänen voimansa poistui hänestä.

16:20 Ja Delila sanoi: "Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson!" Kun hän heräsi unestaan, niin hän ajatteli: "Kyllä minä selviydyn niinkuin aina ennenkin ja pudistan itseni vapaaksi." Eikä hän tiennyt, että Herra oli poistunut hänestä.

16:21 Silloin filistealaiset ottivat hänet kiinni ja puhkaisivat hänen silmänsä. Ja he veivät hänet Gasaan ja kytkivät hänet vaskikahleisiin, ja hänen täytyi jauhaa vankilassa.

16:22 Mutta hiukset rupesivat jälleen kasvamaan hänen päähänsä sen jälkeen, kuin ne olivat ajetut.

16:23 Niin filistealaisten ruhtinaat kokoontuivat uhraamaan suurta uhria jumalalleen Daagonille ja iloa pitämään, sillä he sanoivat: "Meidän jumalamme on antanut vihollisemme Simsonin meidän käsiimme."

16:24 Kun kansa näki hänet,

16:18 Ja Delila näki, että hän ilmoitti hänelle kaiken sydämensä, lähetti ja kutsui Philistealaisten päämiehet, sanoen: tulkaat vielä erä, sillä hän ilmoitti minulle kaiken sydämensä. Ja Philistealaisten päämiehet tulivat hänen tykönsä ja toivat rahan käsissänsä.

16:19 Niin hän antoi hänen maata polveinsa päällä, kutsui yhden, joka ajeli seitsemän hiussuortua hänen päästäänsä, ja rupesi häntä vaatimaan, ja hänen väkensä meni hänestä pois.

16:20 Ja hän sanoi: Philistealaiset sinun päälles, Simson! Kuin hän unestansa heräsi, ajatteli hän itseksensä: minä menen ulos niinkuin usein ennenkin ja kirvotan itseni; ja ei hän tietänyt \Herran\ menneen hänen tykönsä pois.

16:21 Vaan Philistealaiset ottivat hänet kiinni, ja puhkasivat hänen silmänsä, ja veivät hänet alas Gasaan, ja sitoivat hänet kaksilla vaskikahleilla, jauhamaan vankihuoneessa.

16:22 Ja hänen hiuksensa rupesivat taas kasvamaan, sittekuin hän paljaaksi ajettiin.

16:23 Ja Philistealaisten päämiehet kokoontuivat suurta uhria tekemään jumalallensa Dagonille ja iloitsemaan, ja sanoivat: meidän jumalamme on antanut meille vihollisemme Simsonin käsiimme.

16:24 Ja kuin kansa näki

16:18 Cosca Delila näki että hän ilmoitti hänelle sydämens pohjan/ lähetti hän ja cudzui Philisterein päämiehet/ sanoen: tulcat vielä erä: sillä hän ilmoitti minulle caiken hänen sydämens. Taas tulit Philisterit hänen tygöns/ ja toit rahan heidän käsissäns

16:19 Nijn hän andoi hänen maata polweillans/ cudzui yhden/ joca ajeli seidzemen hiussuortua hänen päästääns. Ja rupeis händä vaatiman pois/ ja hänen väkens meni hänestä pois.

16:20 Ja hän sanoi hänelle: Philisterit sinun päälles Simson. Cosca hän unestans heräis/ ajatteli hän idzellens: minä menen ulos nijncuin minä usein ennengin tehnyt olen ja kirpon/ ja ei tiennyt HERran menneen hänen tyköns pois.

16:21 Waan Philisterit otit hänen kijnni/ ja puhcaisit hänen silmäns/ ja weit hänen Gasaan/ ja sidoit hänen vaskicahleilla/ jauhaman fangi huones.

16:22 Ja hänen hiuxens rupesit taas caswaman/ sijttecuin hän paljaksi ajeltin.

16:23 COsca Philisterein päämiehet cocounsit suuria uhreja tekemän heidän jumalallens Dagonille/ ja iloidzeman/ sanoit he: meidän jumalam on andanut meille meidän wiholisem Simsonin meidän käsijm.

16:24 Nijn myös cosca Cans-

niin he ylistivät jumalaansa, sillä he sanoivat: "Meidän jumalamme on antanut käsiimme vihollisemme, maamme hävittäjän, sen, joka surmasi meistä niin monta."

16:25 Ja kun heidän sydämensä olivat tulleet iloisiksi, niin he sanoivat: "Noutakaa Simson huvittamaan meitä." Niin Simson noudettiin vankilasta huvittamaan heitä. Ja he asettivat hänet seisomaan pylvästen väliin.

16:26 Silloin Simson sanoi palvelijalle, joka piti kiinni hänen kädestään: "Päästä minut tunnustelemaan pylväitä, joiden varassa rakennus on, nojatakseeni niihin."

16:27 Mutta huone oli täynnä miehiä ja naisia; myöskin kaikki filistealaisten ruhtinaat olivat siellä, ja katolla oli noin kolmetuhatta miestä ja naista katselemassa, kuinka Simson heitä huvitti.

16:28 Silloin Simson huusi Herraa ja sanoi: "Herra, Herra, muista minua ja vahvista minua ainoastaan tämä kerta, oi Jumala, niin että saisin filistealaisille yhdellä kertaa kostetuksi molemmat silmäni!"

16:29 Sitten Simson kiersi käsivartensa molempien keskipylväiden ympäri, joiden varassa rakennus oli, toisen ympäri oikean ja toisen ympäri vasemman käsivartensa, ja painautui niitä vastaan.

16:30 Ja Simson sanoi:

hänen, kiittivät he jumalaansa, sanoen: meidän jumalamme on antanut meille vihollisemme käsiimme, joka meidän maakuntamme hävitti ja sangen monta meistä tappoi.

16:25 Kuin he juuri sydämestänsä iloitsivat, sanoivat he: kutsukaat Simson soittamaan meidän eteemme. Ja he kutsuivat Simsonin vankihuoneesta, ja hän soitti heidän edessänsä, ja he asettivat hänen pilarien välille.

16:26 Mutta Simson puhui palveliallensa, joka häntä kädestä talutti: anna minun tarttua pilareihin, joiden päälle huone on vahvistettu, nojatakseeni niihin.

16:27 Ja huone oli täynnä miehiä ja vaimoja, ja Philistealaisten päämiehet olivat kaikki siinä; ja oli myös katon päällä liki kolmetuhatta miestä ja vaimoa, jotka katselivat Simsonin soittamista.

16:28 Mutta Simson huusi \Herran\ tykö, sanoen: Herra, \Herra\, muista minua, ja vahvista minua Jumala ainoasti tällä haavalla, että minä kahden minun silmäni tähden kostaisin yhden keran Philistealaisille.

16:29 Ja Simson tarttui kahteen keskimäiseen pilariin, joiden päälle huone oli vahvistettu, ja nojasi niiden päälle, otti yhden oikeaan ja toisen vasempaan käteensä.

16:30 Ja Simson sanoi: mi-

sa näit hänen/ kijtiti he jumalatans/ sanodhen: meidän jumalam on andanut meille meidän wiholisem meidän käsijm/ joca meidän maacundam häwitti/ ja sangen monda miestä tapoi.

16:25 Cosca he juuri sydämestäns iloidzit/ sanoiti he: anna Simson tulla soittaman meidän eteem. Ja he toiti Simsonin fangiudesta/ ja hän soitti heidän edesäns/ ja he asetiti hänen cahden pilarin wälille.

16:26 MUtta Simson puhui palweliallens/ joca händä kädestä talutti: anna minun tarttua pilarijn/ joidenga päällä huone on/ nojataxeni nijhin.

16:27 Ja huone oli täynäns miehiä ja waimoja. Ja Philisterein päämiehet oliti caicki siellä/ ja oli myös cattoin päällä liki colme tuhatta miestä ja waimoa/ jotca cadzelit Simsonin soittawan.

16:28 Waan Simson huuri HERran tygö/ sanoden: HERra/ HERra/ muista minun päälleni/ ja wahwista minua ainoastans tällä haawalla/ ja anna minulle jällens minun endinen wäkeytyteni minun Jumalan/ että minä cahden minun silmäni tähden costaisin kerran Philistereille.

16:29 Ja hän tarttui cahteen keskimmäiseen pilarijn/ joidenga päällä huone oli/ ja nojais ja otti yhden oikiaan ja toisen wasembaan käteens/

16:30 Ja sanoi: minun sielun

"Menkään oma henkeni yhdessä filistealaisten kanssa!" Ja hän taivuttauui eteenpäin niin rajusti, että rakennus luhistui ruhtinasten ja kaiken siinä olevan kansan päälle. Ja kuolleita, jotka hän surmasi kuollessaan, oli enemmän kuin niitä, jotka hän oli surmannut eläessään.

16:31 Niin hänen veljensä ja koko hänen isänsä perhe menivät ja ottivat hänet ja veivät ja hautasivat hänet Soran ja Estaolin välille, hänen isänsä Maanoahin hautaan. Hän oli ollut tuomarina Israelissa kaksikymmentä vuotta.

Tuomari 17 LUKU

17:1 Efraimin vuoristossa oli mies, nimeltä Miika.

17:2 Hän sanoi äidillensä: "Ne tuhat ja sata hopeasekeliä, jotka sinulta otettiin ja joiden tähden sinä lausuit vannotuksen minunkin kuulteni, katso, ne rahat ovat minulla; minä ne otin." Silloin sanoi hänen äitinsä: "Herra siunatkoon sinua, poikani!"

17:3 Niin hän antoi takaisin äidilleen ne tuhat ja sata hopeasekeliä. Mutta hänen äitinsä sanoi: "Minä pyhitän nämä rahat Herralle ja luovutan ne pojalleni veistetyn ja valetun jumalankuvan teettämistä varten. Nyt minä annan ne sinulle takaisin."

17:4 Mutta hän antoi rahat takaisin äidilleen. Ja hänen äitinsä otti kaksisataa hopea-

nun sieluni kuolokoon Philistealaisten kanssa. Ja hän nojasi vahvasti niiden päälle; ja huone kaatui päämiesten ja kaiken kansan päälle joka siinä oli, että ne, jotka hän tappoi kuollessansa, olivat usiammat kuin ne, jotka hän eläissänsä tappoi.

16:31 Niin tulivat hänen veljensä alas ja kaikki hänen isänsä huone, ottivat hänen ja menivät ylös, ja hautasivat hänen Zoran ja Estaolin välille isänsä Manoakin hautaan. Ja hän tuomitsi Israelia kaksikymmentä ajastaka.

17 LUKU

17:1 Ja yksi mies oli Efraimin vuorelta, nimeltä Miika.

17:2 Hän sanoi äidillensä: ne tuhannen ja sata hopiapenninkiä, jotka sinulta otettiin, joiden tähden sinä kiroisit ja puhuit minun korvaini kuullen: katso, ne ovat minun tykönäni, minä ne otin. Silloin sanoi hänen äitinsä: siunattu olet sinä, minun poikani, \Herralle\.

17:3 Niin antoi hän äidillensä ne tuhannen ja sata hopiapenninkiä jälleen. Ja hänen äitinsä sanoi: minä pyhitin kokonansa sen rahan \Herralle\ minun kädestäni poikani edestä, tehdä kaivettua ja valettua kuvaa; ja nyt annan minä sinulle sen jälleensä.

17:4 Mutta hän antoi sen rahan äidillensä jälleen. Ja hänen äitinsä otti kaksisataa hopiapenninkiä ja antoi ne

cuolcon Philisterein cansa. Ja hän nojais wahwast heidän päällens. Ja huone langeis päämiesten ja caiken Cansan päälle cuin sijnä oli/ että cuolleita cuin hän tappoi cuollesans/ oli enämbi joucko cuin nijtä cuin hän eläisäns tappoi.

16:31 Nijn tulit hänen weljens ja caicki hänen Isäns huone/ otit hänen ja cannoit ja hautaisit hänen Isäns Manoahn hautaan/ Sarean ja Esthoalin välille/ Ja hän hallidzi Israeli caxikymmendä ajastaica.

XVII. Lucu

17:1 JA yxi mies oli Efraimin wuorelda/ nimeldä Micha.

17:2 Hän sanoi äitillens: ne tuhannen ja sata hopiapenningitä/ jotca sinulda otettin/ joidenga tähden sinä kiroisit minun corwaini cuulden/ ja sanoit: cadzo/ ne owat minun tykönäni/ minä ne otin. Silloin sanoi hänen äitins: siunattu olet sinä minun poican HERran edes.

17:3 Nijn andoi hän äitillens ne tuhannen ja sata hopiapenningitä jällens. Ja hänen äitins sanoi: minä pyhitin sen rahan HERralle minun kädestäni/ pojalleni tehdä silitettyä ja walettua cuwa. Sentähden annan minä sinulle sen jällens.

17:4 Mutta hän andoi sen rahan äitillens jällens. Silloin otti hänen äitins caxi sata

sekeliä ja antoi ne kultasepäl-
le, joka niistä teki veistetyt ja
valetun jumalankuvan. Se oli
sitten Miikan talossa.

17:5 Sillä miehellä, Miikalla,
oli siis jumalanhuone, ja hän
teetti kasukan ja kotijumalien
kuvia ja asetti yhden pojis-
taan itsellensä papiksi.

17:6 Siihen aikaan ei ollut
kuningasta Israelissa, ja jo-
kainen teki sitä, mikä hänen
omasta mielestään oli oikein.

17:7 Juudan Beetlehemissä
oli nuori mies, Juudan suku-
kuntaa; hän oli leeviläinen ja
asui siellä muukalaisena.

17:8 Tämä mies lähti siitä
kaupungista, Juudan Beetle-
hemistä, asuaksensa muuka-
laisena, missä vain sopisi; ja
vaeltaessaan tietänsä hän tuli
Efraimin vuoristoon, Miikan
talolle asti.

17:9 Miika kysyi häneltä:
"Mistä sinä tulet?" Hän vasta-
si: "Minä olen leeviläinen
Juudan Beetlehemistä ja vaelt-
lan asuakseni muukalaisena,
missä vain sopii."

17:10 Miika sanoi hänelle:
"Asetu minun luokseni ja tule
minun isäkseni ja papikseni,
niin minä annan sinulle vuo-
sittain kymmenen hopeaseke-
liä ja vaatetuksen ja elatuk-
sesi." Niin leeviläinen tuli.

17:11 Ja leeviläinen suostui
asettumaan sen miehen luo,
ja tämä piti sitä nuorta mies-
tä kuin omaa poikaansa.

17:12 Miika asetti leeviläisen
virkaan, ja nuoresta miehestä

hopiasepälle; hän teki kaive-
tun ja valetun kuvan, joka
sitten oli Miikan huoneessa.

17:5 Ja Miikalla oli Jumalan
huone, ja hän teki päällis-
vaatteen ja epäjumalan ku-
vat, ja täytti yhden poikansa
käden, ja hän oli hänen pap-
pinsa.

17:6 Silloin ei ollut kunin-
gasta Israelissa, ja itsekukin
teki niinkuin heille näkyi hy-
väksi.

17:7 Mutta nuorukainen oli
Juudan Betlehemistä, Juu-
dan sukukunnasta, ja se oli
Leviläinen, joka oli siellä
muukalaisena.

17:8 Hän meni Betlehemistä
Juudan kaupungista vaelta-
maan, kuhunka hän joutuis.
Ja kuin hän tuli Ephraimin
vuorelle Miikan huoneeseen,
vaeltaen,

17:9 Kysyi Miika häneltä:
kustas tulet? Leviläinen vas-
tasi: minä olen Leviläinen
Betlehemistä Juudan maalt-
ta, ja vaellan, kuhunka minä
parhain taidan.

17:10 Miika sanoi hänelle:
olen minun tykönäni. Sinun
pitää oleman minun isäni ja
pappini, ja minä annan si-
nulle vuosi vuodelta kymme-
nen hopiapenninkiä ja mää-
rätyt vaatteet ja elatukset; ja
Leviläinen meni hänen kans-
sansa.

17:11 Ja Leviläinen rupesi
olemaan sen miehen tykönä,
ja hän piti sen nuorukaisen
niinkuin yhden pojistansa.

17:12 Ja Miika täytti Leviläi-
sen käden, että hän oli hä-

hopiapenningitä/ ja andoi ne
hopiasepälle/ hän teki wale-
tun ja silitetyn cuwan/ joca
sijtte oli Michan huones.

17:5 Ja Michalla oli Jumalan
huone/ ja hän teki päällis-
waatten ja cuwat/ ja täytti
yhden hänen poicans käden/
että hän olis hänen Pappins.

17:6 Silloin ei ollut Cuningast
Israelis/ ja idzecukin teki
nijncuin heille näkyi hywäxi.

17:7 MUtta yxi nuorucainen
oli silloin Bethlehem Judast/
Judan sucucunnast/ ja se oli
Lewita/ joca oli siellä muuca-
lainen.

17:8 Hän meni Bethlehemist
Judan Caupungist waeldaman
cunga hän joutuis. Ja cosca
hän tuli Ephraimin wuorelle
Michan huonen tygö/ tietäns
ojeten/ waeldain.

17:9 Kysyi Micha hänelle:
custas tulet? Lewita wastais:
minä olen Lewita Bethlehe-
mist Judan maalda/ ja wael-
lan cungan parhain taidan.

17:10 Micha sanoi hänelle:
ole minun tykönäni/ sinun
pitä oleman minun Isän ja
Pappin/ ja minä annan sinul-
le vuosittain kymmenen ho-
piapenningitä/ ja muita erin-
omaisia waatteita/ ja sinun
elatuxes. Ja Lewita meni hä-
nen cansans.

17:11 Ja Lewita rupeis ole-
man sen miehen tykönä/ ja
hän piti sen nuorucaisen
nijncuin yhden pojistans.

17:12 Ja Micha täytti Lewitan
käden: sillä hän oli hänen

tuli hänen pappinsa, ja hän jäi Miikan taloon.

17:13 Ja Miika sanoi: "Nyt minä tiedän, että Herra tekee minulle hyvää, sillä minulla on pappina leeviläinen."

Tuomari 18 LUKU

18:1 Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa; ja siihen aikaan daanilaisten sukukunta etsi itsellensä perintöosaa asuttavaksensa, sillä siihen päivään asti se ei ollut saanut perintöosaa Israelin sukukuntien kesken.

18:2 Ja daanilaiset lähettivät sukukuntansa keskuudesta viisi miestä, sotakuntoisia miehiä Sorasta ja Estaolista, vakoilemaan maata ja tutkimaan sitä; he sanoivat heille: "Menkää tutkimaan maata." Ja nämä tulivat Efraimin vuoristoon, Miikan talolle asti, ja yöpyivät sinne.

18:3 Ollessaan Miikan talon luona he tunsivat nuoren miehen hänen äänestään leeviläiseksi; niin he poikkesivat sinne ja kysyivät häneltä: "Kuka on tuonut sinut tänne? Mitä sinä täällä toimitat, ja mitä sinulla on täällä tekemistä?"

18:4 Hän vastasi heille: "Niin ja niin teki Miika minulle ja palkkasi minut papiksensa."

18:5 Ja he sanoivat hänelle: "Kysy Jumalalta, että saisimme tietää, onnistuuko matka, jolla me olemme."

18:6 Pappi vastasi heille:

nen pappinsa, ja hän asui Miikan huoneessa.

17:13 Ja Miika sanoi: nyt minä tiedän \Herran\ minulle hyvää tekevän, että minulla on Leviläinen pappina.

18 LUKU

18:1 Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa, ja silloin Danin sukukunta etsi itsellensä perintöä asuaksensa; sillä siihen päivään asti ei ollut yhtään perintöarppaa hänelle langennut Israelin sukukuntain seassa.

18:2 Ja Danin lapset lähettivät sukukunnastansa ja ääristänsä viisi urhoollista sotamiestä Zorasta ja Estaolista, vakoimaan maata ja tutkistelemaan sitä, ja sanoivat heille: menkää ja vaotkaat maata. Ja he tulivat Ephraimin vuorelle Miikan huoneeseen ja yötyivät sinne.

18:3 Ja kuin he olivat Miikan perheen tykönä, tunsivat he sen nuoren miehen Leviläisen äänen; ja he menivät hänen tykönsä ja sanoivat hänelle: kuka sinun on tänne tuonut? mitä täällä teet? ja mitä sinun on täällä?

18:4 Hän vastasi heitä: niin ja niin on Miika minulle tehnyt, ja hän on palkannut minun papiksensa.

18:5 He sanoivat hänelle: kysy Jumalalta, että me saisimme tietää, onko tiemme, jota me vaellamme, meille onnellinen.

18:6 Pappi vastasi heitä:

Pappins/ ja asui Michan huonees.

17:13 Ja Micha sanoi: nyt minä tiedän HERran minulleni hyvä tekewän/ että minulla on Lewita Pappina.

XVIII. Lucu

18:1 Siihen aikaan ei ollut Cuningast Israelis/ ja Danin sucucunda edzeit heillens perimyst/ josa he asuisit/ sillä siihen päivään asti ei ollut yhtään perindöarpa ottanet Israelin sucucundain seas.

18:2 Ja Danin lapset lähettivät heidän sucucunnastans ja maacunnastans ja heidän äristäns wijsi sotamiestä Zareast ja Esthaolist/ wacoiman maata ja tutkisteleman sitä/ ja sanoit heille: mengät matcaan ja wacoicat maata. Ja he tulit Ephraimin vuorelle Michan huonen tygö/ ja yödyit sinne

18:3 Ja cuin he olit Michan perhen tykönä/ tunsit he sen nuoren miehen Lewitan änen/ ja menit hänen tygöns/ ja sanoit hänelle: cuca sinun on tänne tuonut? mitä täällä teet? ja mitä sinun on täällä?

18:4 Hän wastais heitä: nijn ja nijn on Micha minulle tehnyt/ ja on palcannut minun Papixens.

18:5 He sanoit hänelle: kysy Jumalalle/ että me saisimme tietä/ jos meidän tiem jota me waellam on meille onnellinen.

18:6 Pappi wastais heitä:

"Menkää rauhassa. Matka, jolla olette, tapahtuu Herran edessä."

18:7 Niin ne viisi miestä jatkoivat matkaansa ja tulivat Laikseen; ja he näkivät, että sikäläinen kansa asui huoletti siidonilaisten tavoin, rauhassa ja huoletonna; eikä kukaan tehnyt vahinkoa siinä maassa rikkauksia anastamalla. Myöskin olivat he kaukana siidonilaisista eivätkä olleet tekemisissä muitten ihmisten kanssa.

18:8 Ja he tulivat veljiensä luo Soraan ja Estaoliin, ja heidän veljensä kysyivät heiltä: "Mitä kuuluu?"

18:9 He sanoivat: "Nouskaa, lähtekäämme heitä vastaan. Sillä me olemme katselleet maata, ja katso, se on hyvin hyvä. Ja tekö jäisitte toimettomiksi! Älkää viivytelkö, lähtekää liikkeelle, menkää sinne ja ottakaa omaksenne se maa.

18:10 Kun tulette sinne, tulette huoletonna elävän kansan luo, ja maa on tilava joka suuntaan. Niin, Jumala antaa sen teidän käsiinne, paikan, jossa ei ole puutetta mistään, mitä maan päällä on."

18:11 Niin lähti sieltä liikkeelle, daanilaisten sukukunnasta, Sorasta ja Estaolista, kuusisataa sota-aseilla varustettua miestä.

18:12 He nousivat Juudan Kirjat-Jearimiin ja leiriytyivät sinne. Sentähden kutsutaan sitä paikkaa vielä tänäkin päivänä "Daanin leiriksi"; se on Kirjat-Jearimin takana.

menkää rauhassa: \Herran\ edessä on teidän tienne, jota te vaellatte.

18:7 Niin menivät ne viisi miestä matkaansa ja tulivat Laikseen, ja näkivät kansan, joka siellä oli, asuvan surutoinna Zidonilaisten tavan jälkeen, levollisesti ja surutoinna: ja ei yksikään ollut, joka heitä vaivasi sillä maalla, eikä myös heillä ollut yhtäkään isäntää; ja olivat kaukana Zidonilaisista, ja ei heillä ollut mitäkään yhdenkään ihmisen kanssa tekemistä.

18:8 Ja he tulivat veljeinsä tykö Zoraan ja Estaoliin. Ja heidän veljensä sanoivat heille: kuinka teidän asianne on?

18:9 He sanoivat: nouskaat, käykäämme ylös heidän tykönsä; sillä me olemme katselleet maan, ja katso, se on sangen hyvä: sentähden rientäkää, älkää olko hitaat menemään ja omistamaan maata.

18:10 Kuin te tulette, niin te löydätte suruttoman kansan, ja maa on itsestäänsä lavia: sillä Jumala on antanut sen teidän käsiinne, sen paikan, jossa ei mitään puutu, mitä maan päällä on.

18:11 Niin meni Danin sukukunnasta, Zorasta ja Estaolista, kuusisataa miestä hyvin varustettuina sota-aseilla,

18:12 Ja menivät sinne ylös, ja sioittivat itsensä Juudan KirjatJearimiin: siitä kutsutaan se paikka Danin leiriksi tähän päivään asti; katso, se on KirjatJearimin takana.

mengät rauhas/ teidän tien on oikia HERran edes/ jota te waellatte.

18:7 Nlin menit ne wijsi miestä matcaans ja tulit Laixeen/ ja näit Canssan joca siellä oli/ asuwan surutoinna Zidonierein tawan jälken/ levollisest ja surutoinna. Ja ei yxikän ollut joca heitä waiwais sillä maalla/ eikä myös heillä ollut yhtäkän HERra. Ja olit caucana Zidoniereistä/ ja ei ollut mitäkän yhdengän Canssan cansa tekemist.

18:8 Ja he tulit weljeins tygö Zareaan ja Esthaolijn. Ja heidän weljens sanoit heille: cuinga teidän asian owat?

18:9 He sanoit: noscat/ käykäm heidän tygöns: sillä me olem cadzellet maan/ se on sangen hywä/ sentähden rietkä teitän ja älkät olco hitat menemän ja omistaman maata.

18:10 Cosca te tuletta/ niijn te löydätte suruttoman Canssan/ ja maa on pitkä ja lewiä: sillä Jumala on andanut sen teidän käsijn/ sencaltaisen paican/ josa ei mitän puutu cuin maan päällä on.

18:11 Nijn menit Danin sucucunnasta Zareast ja Esthaolist cuusi sata miestä sotaan hywin warustettuna sotaaseilla.

18:12 Ja menit sinne ja sioitit heidäns Judan KiriathJearimijn: sijtä cudzutan se paicka Danin leirixi tähän päiwän asti/ ja se on KiriahJearimin tacana.

18:13 Sieltä he kulkivat Ephraimin vuoristoon ja tulivat Miikan talolle asti.

18:14 Niin ne viisi miestä, jotka olivat käyneet vakoilemassa Laiksen maata, rupesivat puhumaan ja sanoivat veljillensä: "Tiedätkö, että noissa huoneissa on kasukka ja kotijumalia sekä veistetty ja valettu jumalankuva? Miettikää siis, mitä teidän on tehtävä."

18:15 Niin he poikkesivat sinne ja tulivat sen nuoren leeviläisen miehen asunnolle, Miikan taloon, ja tervehtivät häntä.

18:16 Ja ne kuusisataa sotaaseilla varustettua daanilaista asettuivat portin oven eteen.

18:17 Ja ne viisi miestä, jotka olivat käyneet vakoilemassa maata, nousivat taloon, menivät sisään ja ottivat veistetyn jumalankuvan ja kasukan ja kotijumalat ja valetun jumalankuvan, mutta pappi ja ne kuusisataa sotaaseilla varustettua miestä seisoivat portin oven edessä.

18:18 Kun he menivät Miikan taloon ja ottivat veistetyn jumalankuvan ja kasukan ja kotijumalat ja valetun jumalankuvan, niin pappi kysyi heiltä: "Mitä te teette?"

18:19 He vastasivat hänelle: "Vaikene, pidä suusi kiinni ja lähde meidän kanssamme ja tule meidän isäksemme ja papiksemme. Onko parempi ollaksesi pappina yhden miehen talossa kuin Israelin heimon ja sukukunnan pappina?"

18:13 Ja sieltä menivät he Ephraimin vuorelle ja tulivat Miikan huoneen tykö.

18:14 Niin puhuivat ne viisi miestä, jotka läksivät Laikseen maata vakoimaan, ja sanoivat veljillensä: ettekö te tiedä, että näissä huoneissa on päällisvaate, pyhyys, kuvat ja epäjumalat? Nyt ajatelkaat, mitä te teette.

18:15 Ja he poikkesivat sinne ja tulivat nuoren miehen Leviläisen huoneeseen, joka oli Miikan huoneessa, ja tervehtivät häntä ystävällisesti.

18:16 Mutta ne kuusisataa sotaaseilla varustettua miestä, jotka olivat Danin lapsista, seisoivat portilla.

18:17 Ja ne viisi miestä, jotka olivat menneet vakoimaan maata, menivät ylös ja tulivat sinne sisälle, ja ottivat kuvan, päällisvaatteen, pyhyiden ja epäjumalan. Ja pappi seisoi portilla kuudensadan sotaaseilla varustettuin miesten tykönä.

18:18 Kuin ne olivat tulleet Miikan huoneeseen ja ottivat kuvan, päällisvaatteen, pyhyiden ja epäjumalat, sanoi pappi heille: mitä te teette?

18:19 He vastasivat häntä: ole vaiti ja pidä suusi kiinni, ja tule meidän kanssamme, ja ole meidän isämme ja pappimme: onko se parempi, ettäs olet pappi yhden miehen huoneessa, kuin koko sukukunnassa Israelissa?

18:13 Ja sieltä menit he Ephraimin vuorelle/ ja tulit Michan huoneeseen.

18:14 Nijn puhuit ne wiisi miestä jotca läxit Laixen maata wacoiman/ ja sanoit weljillens: ettekö te tiedä/ että näisä huoneis on pääliswaate/ Pyhyys/ cuwat ja epäjumalat/ nyt ajatelcat mitä te teette?

18:15 He menit sinne ja tulit sen nuoren miehen Lewitan huoneeseen/ joca oli Michan huones/ ja terwetit händä ystävälisest.

18:16 Mutta ne cuusi sata sotaaseilla warustettua/ jotca olit Danin lapsista/ seisoit portin edes.

18:17 Ja ne wiisi miestä jotca olit mennet wacoiman maata menit ylös ja tulit sinne/ ja otit cuwan/ pääliswaatten/ Pyhyden ja epäjumalan. Ja Pappi/ seisoit portin edes/ nijden cuuden sadan sotaaseilla warustettuin tykönä.

18:18 Cuin ne olit tullet Michan huoneeseen/ ja otit cuwan/ pääliswaatten/ Pyhyden ja epäjumalat/ sanoi Pappi heille: mitä te teette?

18:19 He wastaisit händä: ole wait/ ja pidä suus kijnni/ ja tule meidän cansam/ ja ole meidän Isäm ja Pappim. Ongo se parembi ettäs olet Pappi yhden miehen huones/ cuin coco sucucunnas ja perhes Israelis?

18:20 Silloin pappi tuli hyvälle mielin, ja hän otti kasukan ja kotijumalat ja veistetyn jumalankuvan ja meni väen keskeen.

18:21 Sitten he kääntyivät jatkamaan matkaansa ja pänivat vaimot ja lapset sekä karjan ja kuormaston kulkemaan edellensä.

18:22 He olivat ehtineet vähän matkaa Miikan talosta, kun Miikan talon lähitalojen miehet kutsuttiin koolle, ja he pääsivät daanilaisten kintereille.

18:23 Ja he huusivat daanilaisille; nämä kääntyivät ja kysyivät Miikalta: "Mikä sinun on, kun väkesi on noin kutsuttu koolle?"

18:24 Hän vastasi: "Te olette ottaneet minun jumalani, jotka minä olen teettänyt, ja papin, ja menette matkoihinne. Mitä on minulla enää jäljellä? Ja kuinka te vielä kysytte minulta: 'Mikä sinun on?'"

18:25 Mutta daanilaiset sanoivat hänelle: "Herkeä huutamasta meille, muuten miehet ärtyvät ja käyvät kimpupunne, ja te menetätte henkenne, sekä sinä että sinun perheesi."

18:26 Niin daanilaiset jatkoivat matkaansa, ja kun Miika näki, että he olivat häntä voimakkaammat, kääntyi hän ja palasi kotiinsa.

18:27 Otettuaan siis sen, minkä Miika oli teettänyt, sekä hänen pappinsa, hyökkäsivät he Laiksen rauhassa ja huoletonna elävän kansan

18:20 Ja papin mieli oli hyvä, ja otti sekä päällisvaatteen, pyhyiden ja kuvan, ja meni kansan keskelle.

18:21 Ja kuin he käänsivät itsensä ja menivät matkaansa, asettivat he pienet lapset ja karjan ja kaikkein kalliimmat tavaransa, menemään edellensä.

18:22 Kuin he olivat taamma joutuneet Miikan huoneesta, kokoontuivat ne miehet, jotka niissä huoneissa olivat, jotka olivat Miikan huoneen tykönä, ja ajoivat Danin lapsia takaa,

18:23 Ja huusivat Danin lapsille; ja he käänsivät kasvonsa ja sanoivat Miikalle: mikä sinun on, ettäs niin huudat?

18:24 Hän vastasi: te olette ottaneet minun jumalani, jotka minä tehnyt olen, ja papin, ja menneet matkaanne: ja mitä minulla nyt enää on? Ja te sanotte vielä sitte minulle: mikä sinun on?

18:25 Mutta Danin lapset sanoivat hänelle: älä anna ääntäs kuulua meidän tykönämme, ettei vihaiset miehet lankeaisi teidän päällemme, ja sinä hukutat sielusi ja huoneesi sielut.

18:26 Niin Danin lapset menivät matkaansa. Ja kuin Miika näki heidät häntä väkevämmäksi, käänsi hän itsensä ja palasi huoneeseensa.

18:27 Mutta he ottivat sen mitä Miika tehnyt oli ja papin, joka hänellä oli, ja tulivat Laikseen, levollisen ja suruttoman kansan päälle, ja löivät heitä miekan terällä,

18:20 Ja Pappin sydän ilahti/ ja otti sekä päällisvaatteen/ Pyhyiden ja cuwan/ ja meni Canssan keskelle.

18:21 Ja cuin he käänsit ja menit matcaans/ asetit he pienet lapset ja carjan/ ja caickein callimmat cuin heille olit/ menemän edelläns.

18:22 COsca he olit taamma joutunet Michan huonest/ huusit ne miehet jotca huones olit Michan huonen tykönä/ ja ajoit Danin lapsia taaca.

18:23 Ja huusit Danin lapsille: ja he käänsit caswons/ ja sanoit Michalle: mikä sinun on ettäs nijn huudat?

18:24 Hän wastais: te oletta ottanet minun jumalani/ jotca minä tehnyt olen/ ja Papin/ ja mennet matcaan/ ja mitä minulla nyt enämbi on? ja te sanotte wielä sijtte minulle: mikä sinun on?

18:25 Mutta Danin lapset sanoit hänelle: älä anna sinun ändäs cuulua meidän tykönäm/ ettei wihainen Canssa langeis sinun päälles/ ja sinä hucutat sinun sielus/ ja sinun huones sielut.

18:26 Nijn Danin lapset menit matcaans. Ja cuin Micha näki he händäsn wakewämmäxi/ palais hän huoneseens.

18:27 MUtta he otit sen cuin Micha tehnyt oli/ ja Papin cuin hänellä oli/ ja tulit Laikeen/ yhteen suruttomaan Canssaan/ ja löit heitä mie-

kimppuun ja surmasivat heidät miekan terällä ja polttivat kaupungin tulella.

18:28 Eikä kukaan tullut avuksi, sillä se oli kaukana Siidonista eivätkä he olleet tekemisissä muitten ihmisten kanssa; se oli Beet-Rehobin tasangolla. Daanilaiset rakensivat kaupungin uudestaan ja asettuivat siihen.

18:29 Ja he antoivat kaupungille nimen Daan, isänsä Daanin nimen mukaan, hänen, joka oli Israelille syntynyt; mutta ennen oli kaupungin nimi ollut Lais.

18:30 Sitten daanilaiset pystyttivät itsellensä sen veistetyin jumalankuvan; ja Jonatan, Manassen pojan Geersomin poika, ja hänen poikansa olivat daanilaisten sukukunnan pappeina, kunnes maan väestö vietiin pakkosiirtolaisuuteen.

18:31 He pystyttivät itsellensä veistetyin jumalankuvan, jonka Miika oli teettänyt, ja se oli siinä koko ajan, minkä Jumalan huone oli Siilossa.

Tuomari 19 LUKU

19:1 Siihen aikaan, kun ei ollut kuningasta Israelissa, asui eräs leeviläinen mies muukalaisena Efraimin vuoriston perukoilla, ja hän otti itselleen sivuvaimon Juudan Beetlehemistä.

19:2 Mutta hänen sivuvaimonsa oli hänelle uskon ja meni hänen luotansa isänsä kotiin Juudan Beetlehemiin, ja hän oli siellä jonkun aikaa, neljä kuukautta.

ja polttivat kaupungin.

18:28 Ja ei yksikään ollut, joka heitä autti, sillä he olivat kaukana Zidonista, ja ei ollut heillä kenenkään kanssa tekemistä: ja he olivat siinä laaksossa, joka on BetRehobin tykönä; niin rakensivat he kaupungin, ja asuivat siinä;

18:29 Ja kutsuivat kaupungin nimen Dan, isänsä Danin nimeltä, joka Israelista oli syntynyt, vaikka se kaupunki ennen muinen kutsuttiin Lais.

18:30 Ja Danin lapset panivat heillensä sen kuvan ylös, ja Jonatan Gersomin poika, Manassen pojan, ja hänen poikansa olivat papit Daanilaisten sukukunnassa, siihenasti että he vietiin vankina maalta pois,

18:31 Ja he panivat keskelensä Miikan kuvan, jonka hän tehnyt oli, niinkauvan kuin Jumalan huone oli Siilossa.

19 LUKU

19:1 Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa, ja yksi Leviläinen oli muukalaisena Efraimin vuoren reunalla, ja otti itsellensä jalkavaimon Juudan Beetlehemistä.

19:2 Ja hänen jalkavaimonsa teki huorin hänen tykönänsä, ja juoksi hänen tykönsä isänsä majaan Juudan Beetlehemiin, ja oli siellä neljä kuukautta.

can terällä/ ja poltit Caupungin.

18:28 Ja ei yxikän ollut/ joca heitä autti/ sillä hän oli caucana Zidonist/ ja ei ollut heillä kenengän cansa tekemist. Ja hän oli sijnä laxos joca on BethRehobin tykönä. Nijn rakensit he Caupungin/ ja asui sijnä.

18:29 Ja cudzuit hänen Danheidän Isäns Danin nimeldä/ joca Israelist oli ennen syndynyt/ ja Caupungi cudzuttin ennen Lais.

18:30 Ja Danin lapset panit heillens sen cuwan ylös/ ja Jonathan Gersonin poica Manassen pojan/ ja hänen poicans olit Papit Daniterein succucunnas/ siihenasti että he wietin fangina maalda pois.

18:31 Ja panit heidän keskelens Michan cuwan/ jonga hän tehnyt oli/ nijncauwan cuin Jumalan huone oli Silos.

XIX. Lucu

19:1 Slihen aican ei ollut Cuningast Israelis/ ja yxi Lewita oli muucalainen Ephraimin vuoren reunalla/ ja otti hänellens yhden jalcawaimon emännäxens Bethlehemist Judan maalda.

19:2 Ja cuin hän teki huorin hänen tykönäns/ juoxi hän hänen tyköns Isäns majaan Bethlehemiijn Judean maalle/ ja oli siellä neljä Cuucautta.

19:3 Sitten hänen miehensä nousi ja lähti hänen jälkeensä viihdytelläkseen häntä ja palauttaakseen hänet luokseen; ja hänellä oli mukanaan palvelija ja aasipari. Ja nainen vei hänet isänsä kotiin; ja kun naisen isä näki hänet, riensi hän iloisena häntä vastaan.

19:4 Ja hänen appensa, naisen isä, pidätteli häntä, niin että hän viipyi hänen luonaan kolme päivää; he söivät ja joivat ja olivat siellä yötä.

19:5 Neljäntenä päivänä hän varhain aamulla nousi lähteäkseen; mutta naisen isä sanoi vävyllensä: "Vahvista itseäsi leipäpalalla; sitten saatte lähteä."

19:6 Niin he istuivat, söivät ja joivat molemmat yhdessä. Sitten naisen isä sanoi miehelle: "Suostu jäämään yöksi, ja olkoon sydämesi iloinen."

19:7 Mutta mies nousi lähteäkseen; silloin hänen appensa pyysi häntä pyytämällä, ja hän jäi sinne vielä yöksi.

19:8 Viidentenä päivänä hän varhain aamulla nousi lähteäkseen, mutta naisen isä sanoi hänelle: "Vahvista itseäsi, ja viipykää iltapäivään asti." Niin he söivät toistensa kanssa.

19:9 Ja mies nousi lähteäkseen sivuvaimonsa ja palvelijansa kanssa, mutta hänen appensa, naisen isä, sanoi hänelle: "Katso, päivä kallistuu iltaan, jääkää yöksi; päivä on menemässä mailleen, jää tänne yöksi, ja olkoon sydä-

19:3 Ja hänen miehensä matkusti hänen peräänsä, puhuttelevaan häntä ystävällisesti ja palauttamaan tykönsä. Ja hänellä oli palvelia ja kaksi aasia myötänsä. Ja hän vei hänen isänsä huoneeseen. Ja kuin vaimon isä näki hänen, tuli hän iloiseksi ja meni häntä vastaan.

19:4 Ja hänen appensa, vaimon isä, pidätti hänen, että hän viipyi hänen tykönänsä kolme päivää; he söivät ja joivat, ja olivat siinä yötä.

19:5 Neljäntenä päivänä olivat he varhain ylhäällä, ja hän nousi ja tahtoi matkaan lähteä, niin sanoi vaimon isä vävyllensä: vahvista sydämes leivän palalla, ja menkäätsitte.

19:6 Ja he istuivat, söivät ja joivat toinen toisensa kanssa. Niin sanoi vaimon isä hänelle: ole tässä yötä, ja iloita sydämes.

19:7 Mutta hän nousi vaeltamaan, vaan hänen appensa vaati häntä, että hän oli siinä sen yön.

19:8 Viidentenä päivänä oli hän aamulla varhain ylhäällä vaeltamaan, ja vaimon isä sanoi: virvoita sydämes, ja hän viivytti hänen siihenasti että päivä kului, ja he söivät toinen toisensa kanssa.

19:9 Ja mies nousi lähtemään matkaan jalkavaimonsa ja palveliansa kanssa, mutta hänen appensa, vaimon isä, sanoi hänelle: katso, päivä on kulunut ja ehto on käsissä, olkaat tässä yötä; katso, tässä on sinulla oltava vielä nyt tämä päivä,

19:3 JA hänen miehensä matkusti hänen peränsä/ puhutteleman häntä ystäväolisest/ ja palauttaman tygöns. Ja hänellä oli yxi palwelia ja caxi Asia hänen myötäns. Ja hän wei hänen Isäns huoneseen. Ja cuin vaimon Isä näki hänen/ tuli hän iloiseksi ja otti hänen wastan.

19:4 Ja hänen appens/ vaimon Isä/ piti hänen hywin/ että hän wijwyi hänen tykönäns colme päiwä/ söit ja joit/ ja olit sijnä yöseen.

19:5 Neljäntenä päivänä olit he warhain ylhällä/ ja hän nousi ja tahdoi matcaan lähte/ nijn sanoi vaimon Isä wävyllens: wahwista sinun sydämes leiwän palalla/ mengät sijtte.

19:6 Ja he istuit/ söit ja joit toinen toisens cansa. Nijn sanoi vaimon Isä hänelle: ole tasä yötä/ ja iloita sinun sydämes.

19:7 Mutta hän nousi waeldaman. Mutta hänen appens waadei häntä että hän oli sijnä sen yön.

19:8 Wijdendenä päivänä oli hän amulla warhain ylhällä waeldaman. Silloin sanoi vaimon Isä: wirgota sydämes rualla ja juomalla/ ja odota että jotakin culu päiwä/ ja he söit toinen toisens cansa.

19:9 Ja hän nousi lähtemän matcaan jalcawaimons ja palwelians cansa/ mutta vaimon Isä sanoi hänelle: cadzos/ päiwä on culunut ja ehto on käsissä/ ole täsä yötä/ cadzo/ täsä on sinulla oldawa wielä nyt tämä päi-

mesi iloinen. Nouskaa huomenna varhain matkallenne, ja lähde sitten majallesi."

19:10 Mutta mies ei tahtonut jäädä yöksi, vaan nousi ja lähti ja tuli Jebuksen, se on Jerusalemin, kohdalle, mukanaan satuloitu aasipari ja sivuvaimonsa.

19:11 Kun he olivat Jebuksen luona ja päivä oli kohta laskemassa, sanoi palvelija isännälleen: "Tule, poiketkaamme tuohon jebusilaisten kaupunkiin ja yöpykäämme sinne."

19:12 Mutta hänen isäntänsä vastasi hänelle: "Emme poikea vieraitten kaupunkiin, jotka eivät ole israelilaisia, vaan menemme edelleen Gibeaan asti."

19:13 Ja hän sanoi palvelijallensa: "Tule, pyrkikäämme toiseen paikkaan, yöpykäämme Gibeaan tai Raamaan."

19:14 Niin he jatkoivat matkaansa, ja aurinko laski heiltä lähellä Gibeaa, joka on Benjaminissa.

19:15 Ja he poikkesivat Gibeaan yöpyäkseen sinne. Hän tuli sinne ja istuutui kaupungin torille, mutta ei kukaan ottanut heitä yöksi huoneeseen.

19:16 Ja katso, illalla tuli vanha mies työstään kedolta; hän oli Efraimin vuoristosta ja asui muukalaisena Gibeassa. Mutta sen paikkakunnan miehet olivat benjaminilaisia.

19:17 Ja kun hän nosti sil-

ole tässä yö, että sydämes tulis iloiseksi. Nouskaat aamulla varhain matkallenne ja matkustakaat majoillenne.

19:10 Mutta ei mies ollut yötä, vaan nousi ja meni matkaansa, ja lähestyi Jebusta, se on Jerusalem, ja kaksi hänen aasiansa kannattaen kuormaa, ja hänen jalkavaimonsa hänen kanssansa.

19:11 Kuin he tulivat Jebukseen asti, oli päivä paljo kulunut, ja palvelia sanoi isännälensä: poiketkaamme Jebusilaisten kaupunkiin ja olkaamme yötä siinä.

19:12 Mutta hänen isäntänsä sanoi hänelle: en minä mene outoon kaupunkiin, jotka ei ole Israelin lapsia; vaan käykäämme edespäin Gibeaan asti.

19:13 Ja sanoi palveliallensa: käy vahvasti, että me johonkuhun paikkaan tulisimme yötä pitämään, Gibeaan taikka Ramaan.

19:14 Ja he menivät ja vaelisivat, ja aurinko joutui heiltä kovin alas läsnä Gibeaa, joka on Benjaminissa.

19:15 Ja he menivät Gibeaan olemaan yötä. Kuin hän sinne tuli, istui hän kaupungin kujalle; sillä ei siellä ollut yksikään, joka heidät otti yöksi huoneesensa.

19:16 Ja katso, vanha mies tuli pellolta ehtoona töistänsä, joka myös itse oli Efraimin vuorelta ja oli Gibeassa muukalainen. Mutta sen paikan kansa olivat Benjaminilaisia.

19:17 Ja kuin hän nosti sil-

wä/ ole täsä yö/ että sydämes tulis iloisexi/ noscat huomien puoleen päiwäst/ ja matcustacat majoillen.

19:10 MUtta ei mies ollut yötä/ waan nousi ja meni matcaans/ ja lähestyi Jebust/ se on Jerusalemit/ ja hänen Asins matcustit hänen cansans cannattaden cuorma/ ja hänen jalcawaimons myös.

19:11 Cuin he tulit Jebuxen asti/ oli päiwä paljo culunut/ ja palwelia sanoi Isännällens: poiketcam Jebuserein Caupungijn/ ja olcam sijnä yö.

19:12 Mutta hänen Isändäns sanoi hänelle: en minä mene muucalaisten Caupungijn/ jotca ei ole Israelin lapsista/ waan käykäm wähä edhespäin Gibeaan asti.

19:13 Ja sanoi palweliallens: käy wahwast/ että me johonguun yöxi tulisim/ eli Gibeaan taicka Ramaahn.

19:14 Ja he menit ja waelsit/ ja Auringo joudui heildä cwin alas läsnä Gibeat/ joca on BenJaminis.

19:15 Ja he menit Gibeaan oleman yötä. Cuin hän sinne tuli/ istui hän Caupungin cujalle: sillä ei sijnä ollut yxikän joca heille soi yösian.

19:16 JA cadzo/ siihen tuli yxi wanhamies pellolda ehtona töistäns/ joca myös idze oli Efraimin wuorelda/ ja oli Gibeas muucalainen. Mutta sen paican Canssa olit Jeminin lapset.

19:17 Ja cuin hän nosti sil-

mänsä, näki hän matkamiehen kaupungin torilla. Silloin vanha mies sanoi: "Minne olet matkalla ja mistä tulet?"

19:18 Hän vastasi hänelle sanoen: "Me olemme matkalla Juudan Beetlehemistä Ephraimin vuoriston perukoille; sieltä minä olen kotoisin ja olen käynyt Juudan Beetlehemissä asti. Olen matkalla Herran huoneeseen, mutta ei kukaan ota minua huoneeseen.

19:19 Meillä on sekä olkia että muuta rehua aaseillemme, niin myös leipää ja viiniä minulle itselleni ja palvelijattarellesi ja nuorelle miehelle, joka on palvelijasi kanssa, niin ettei meiltä mitään puutu."

19:20 Vanha mies sanoi: "Rauha sinulle! Minun asiaini on, jos sinulta jotakin puuttuisi. Älä vain jää yöksi tähän torille."

19:21 Ja hän vei hänet taloonsa ja teki aaseille appeen. Ja he pesivät jalkansa ja söivät ja joivat.

19:22 Ja kun he olivat ilahduttamassa sydäntänsä, niin katso, kaupungin miehet, keltottomat miehet, piirittivät talon, kolkuttivat ovelle ja sanoivat vanhalle miehelle, talon isännälle, näin: "Tuo tänne se mies, joka tuli sinun taloosi, ryhtyäksemme hänen."

19:23 Mutta mies, talon isäntä, meni ulos heidän luokseen ja sanoi heille: "Älkää, veljeni, älkää tehkö niin pa-

mänsä, näki hän oudon miehen kaupungin kujalla; ja sanoi vanha mies hänelle: kuhunka sinä tahdot? ja kusta sinä tulet?"

19:18 Hän vastasi häntä, sanoen: me olemme tulleet Juudan Beetlehemistä ja menemme Ephraimin vuoren reunalle, josta minä olen kotoisin, ja vaelsin Juudan Beetlemiin, vaan nyt minä menen \Herran\ huoneeseen: ja ei yksikään minua huoneeseen korjaa.

19:19 Meillä on olkia ja heiniä aaseillemme, ja leipää ja viinaa minulle ja piialles, ja palvelialle joka sinun palvelias kanssa on; niin ettei meiltä mitään puutu.

19:20 Vanha mies sanoi: rauha olkoon sinulle! kaikkea mitä sinulta puuttuu, on minulla; ainoasti älä ole tässä kujalla yötä.

19:21 Ja hän vei hänen huoneesensa, ja antoi aaseille heiniä; ja he pesivät jalkansa, söivät ja joivat.

19:22 Ja kuin he rupesivat sydämestä iloitsemaan, ja katso, kaupungista tulivat ilkiät miehet, ja piirittivät huoneen, ja löivät oven päälle, ja sanoivat sille vanhalle miehelle perheen isännälle: anna se mies tänne ulos, koska sinun huonees on tullut, että me hänen tunnustimme.

19:23 Mutta perheen isäntä meni heidän tykönsä ja sanoi heille: ei niin, hyvät veljeni, älkää tehkö tätä pahaa tekoa, että tämä mies on tullut

mäns/ näki hän sen oudon miehen Caupungin kujalla/ ja sanoi wanhamies hänelle: cungas tahdot? ja custas tulet?

19:18 Hän wastais händä/ sanoden: me olem tullet Bethlehemist Judan maalda/ ja menen Ephraimin vuoren reunalle/ josta minä olen cotoisin/ ja waelsin Bethlehemijn Judan maalle/ waan nyt minä menen HERran huoneeseen/ ja ei yxikän minua huoneeseen corja.

19:19 Meillä on olkia ja heiniä meidän Aseillem/ ja leipä ja wijna minulleni/ ja sinun pijcalles/ ja palwelialle cuin sinun palwelias cansa on/ nijn ettei meildä mitän puutu.

19:20 WANhamies sanoi: rauha olcon sinulle/ caickia mitä sinä puutut/ löydät sinä minulda/ ainoastans älä ole täsä kujalla yötä.

19:21 Ja hän wei hänen huoneesens/ ja andoi Asein heiniä/ ja he pesit jalcans/ söit ja joit.

19:22 JA cuin he rupeisit sydämest iloidzeman/ cadzos/ nijn tulit Caupungist ilkiät miehet/ ja pijritit huonen/ ja löit owen päälle/ ja sanoit sille wanhalle miehelle perhen Isännälle: anna se mies tänne ulos joca sinun huonees on tullut/ että me tundisim hänen.

19:23 Mutta perhen Isändä meni heidän tygöns/ ja sanoi heille: ei nijn hywät weljet/ älkät tehkö tätä pahateco/

hoin! Kun kerran tämä mies on tullut minun talooni, älkää tehkö sellaista häpeällistä tekoa.

19:24 Katso, täällä on minun tyttäreni, joka on neitsyt, ja tämän miehen sivuvaimo. Minä tuon heidät tänne; tehkää heille väkivaltaa, tehkää heille, mitä tahdotte, mutta tälle miehelle älkää tehkö sellaista häpeällistä tekoa."

19:25 Mutta miehet eivät tahtoneet häntä kuulla. Silloin mies tarttui sivuvaimoonsa ja vei hänet heidän luoksensa kadulle, ja he yhtyivät häneen ja pitelivät häntä pahoin koko yön aina aamuun asti, ja vasta aamun sarastaessa he hänet päästivät.

19:26 Ja päivän koittaessa vaimo tuli ja kaatui sen miehen talon oven eteen, jonka talossa hänen isäntänsä oli, ja makasi siinä, kunnes päivä valkeni.

19:27 Kun hänen isäntänsä aamulla nousi ja avasi talon oven ja tuli ulos lähteäkseen matkalle, niin katso, hänen sivuvaimonsa makasi talon oven edessä, kädet kynnyksellä.

19:28 Hän sanoi hänelle: "Nouse ja lähtekäämme!" Mutta vastausta ei tullut. Silloin mies nosti hänet aasin selkään, nousi ja lähti kotiinsa.

19:29 Mutta kotiin tultuaan hän otti veitsen, tarttui sivuvaimoonsa ja paloitteli hänet luineen kaikkineen kahdeksi-

minun huoneeseni, älkää tehkö niin suurta tyhmyyttä.

19:24 Katso, minulla on tytär, joka vielä neitsy on, ja tällä on yksi jalkavaimo, nämät minä tuon teille, vaivataksenne heitä ja tehdäkseenne heille, mitä te tahdotte; mutta tätä miestä vastaan älkää osoittako niin kauheaa pahaa tekoa.

19:25 Mutta miehet ei tahtoneet häntä kuulla; niin otti mies jalkavaimonsa ja talutti hänen ulos heidän tykönsä, jonka he tunsivat, ja käyttivät itsensä häpiällisesti hänen kanssansa kaiken yötä aina huomeneen asti; ja päivän koittaessa päästivät he hänen menemään.

19:26 Silloin tuli vaimo vähää ennen auringon nousemaa sen huoneen oven eteen, jossa hänen isäntänsä makasi, lankesi maahan ja makasi siinä valkiaamun päivään asti.

19:27 Kuin hänen isäntänsä huomeneltain nousi, avasi hän huoneen oven ja meni ulos lähtien matkallensa; ja katso, hänen jalkavaimonsa oli kaatunut maahan oven eteen, ja hänen kätensä oli kynnyksellä.

19:28 Ja hän sanoi hänelle: "Nouse ja käykäämme; mutta ei hän mitään vastannut; niin otti hän hänen aasinsa päälle, valmisti itsensä ja matkusti kotiansa.

19:29 Kuin hän kotiansa tuli, otti hän veitsen ja jakoi jalkavaimonsa kahteentoistakymmeneen kappaleeseen kaikki lihoinensa ja luinen-

että tämä mies on tullut minun huoneseni/ älkät tehkö niin suurta tyhmyyttä.

19:24 Cadzo/ minulla on tytär/ joca vielä neidzy on/ ja tällä on yxi jalcawaimo/ nämät minä tuon teille/ waiwataxenne heitä/ ja tehdxäenne heille mitä te tahdotte/ mutta tätä miestä vastaan älkät osottaco nijn cauhiata pahatecoa.

19:25 Mutta miehet ei tahtonet händä cuulla. Nijn otti mies jalcawaimons/ ja talutti hänen heidän tygöns/ jonga he tunsit/ ja käytit idzens häpiälisest hänen cansans caiken yöseen aina huonemisen asti. Ja päiwän coittais päästit he hänen menemän.

19:26 Silloin tuli vaimo vähä ennen Auringo nousemata sen huonen owen eteen josa hänen miehens macais/ langeis maahan ja macais sijnä walkian päiwän asti.

19:27 Cosca hänen miehens huomeneldain nousi/ awais hän huonen ja meni ulos mielestäns matcallens/ cadzo/ silloin oli hänen jalcawaimons langennut maahan owen eteen/ ja hänen kätens oli kynnyxellä.

19:28 Ja hän sanoi hänelle: nouse ja käykäm/ mutta ei hän mitän wastannut/ nijn otti hän hänen Asins päälle/ walmisti idzens ja matcusti cotians.

19:29 Cosca hän cotians tuli/ otti hän weidzen ja jacoi jalcawaimons cahtentoistakymmeneen cappalesen caicki

toista kappaleeksi ja lähetti ne kaikkialle Israelin alueelle. 19:30 Ja jokainen, joka sen näki, sanoi: "Mitään sellaista ei ole tapahtunut eikä nähty siitä päivästä lähtien, jona israelilaiset tulivat Egyptin maasta, aina tähän päivään saakka. Harkitkaa tätä, neuvotelkaa ja puhukaa."

Tuomari 20 LUKU

20:1 Ja kaikki israelilaiset lähtivät liikkeelle, ja kansa kokoontui yhtenä miehenä Daanista aina Beersebaan saakka, niin myös Gileadin maasta, Herran eteen Mispaan.

20:2 Ja koko kansan päämiehet ja kaikki Israelin sukukunnat astuivat esiin Jumalan kansan seurakunnassa: neljäsataa tuhatta miekalla varustettua jalkamiestä.

20:3 Ja benjaminilaiset saivat kuulla, että israelilaiset olivat menneet Mispaan. Ja israelilaiset sanoivat: "Kertokaa, kuinka tämä pahateko tapahtui."

20:4 Niin se leeviläinen mies, murhatun vaimon mies, vastasi ja sanoi: "Minä ja minun sivuvaimoni olimme tulleet Benjaminin Gibeaan yöpyäksemme sinne.

20:5 Silloin Gibeän miehet nousivat minua vastaan ja piirittivät yöllä talon, jossa minä olin. Minut he aikoivat tappa, minun sivuvaimolleni he tekivät väkivaltaa, niin että hän kuoli.

20:6 Sitten minä tartuin sivu-

sa, ja lähetti ne kaikkiin Israelin maan rajoihin.

19:30 Ja kaikki jotka sen näkivät, sanoivat: ei ole senkaltaista ikänä ennen tapahtunut eikä nähty, siitä päivästä kuin Israelin lapset tulivat Egyptin maalta niin tähän päivään asti. Ajatelkaat nyt itsellenne tästä asiasta visusti, pitäkää neuvoa ja puhukaa.

20 LUKU

20:1 Ja kaikki Israelin lapset läksivät ulos ja kokosivat heitänsä joukkoon niinkuin yksi mies, Danista BerSebaan asti, ja Gileadin maasta niin \Herran\ tykö Mitspaan.

20:2 Ja kaiken kansan päämiehet, kaikki Israelin sukukunnat seisoivat Jumalan kansan seurakunnassa, neljäsataa tuhatta miekan vetävää jalkamiestä.

20:3 Ja BenJaminin lapset saivat kuulla Israelin lapset menneeksi ylös Mitspaan. Ja Israelin lapset sanoivat: sanokaat, kuinka tämä pahateko on tapahtunut?

20:4 Niin vastasi Leviläinen, tapetun vaimon mies, ja sanoi: minä tulin Gibeaan, joka on BenJaminissa, ja minun jalkavaimoni yöksi.

20:5 Ja Gibeän asuvaset nousivat minua vastaan ja piirittivät minun yöllä huoneessa, jossa minä olin, ja tahtoivat tappa minun ja häpäisivät jalkavaimoni, että hän kuoli.

20:6 Niin minä otin jalca-

lihoimens ja luinens/ ja lähetti caickijn Israelin maan rajoin.

19:30 Caicki cuin sen näit/ sanoit he: sencaltaist ei ole ikänäns ennen tapahtunut eikä nähty/ sijttecuin Israelin lapset tulit Egyptistä/ nijn tähän päiwän asti. Ajatelcat nyt idzellän tästä asiasta wiust/ ja andacat neuwo/ ja puhucat.

XX. Lucu

20:1 ISraelin lapset meni ja cocoisit heidäns jouckoon nijncuin yxi mies/ Danista BerSeban asti/ ja Gileadin maasta/ nijn HERran tygö Mizpaan.

20:2 Ja Canssa joca louckast/ ja jocainen sucucunda ISraelist/ cocounsit Jumalan seuracundaan/ neljäsata tuhatta jalcamiestä/ jotca wedit miecka ulos.

20:3 Mutta BenJaminin lapset sait cuulla Israelin lapset mennexi Mizpaan. Ja Israelin lapset sanoit: sanocat cuinga tämä pahateco on tapahtunut.

20:4 Silloin wastais Lewita: sen tapetun vaimon mies/ ja sanoi: minä tuli Gibeaan/ joca on BenJaminis/ yöxi/ minun jalcawaimoni cansa.

20:5 Ja cadzo/ Gibeän asuvaset nousit minua wastaan/ ja pijritit huonen cuin minä olin/ ja tahdoit tappa minun ja häwäisit minun jalcawaimoni/ että hän cuoli.

20:6 Nijn minä otin jalca-

vaimooni ja paloittelin hänet ja lähetin kappaleet kaikkialle Israelin perintömaahan, koska he olivat tehneet ilkityön ja häpeällisen teon Israelissa.	vaimoni ja jaoin kappaleiksi, ja lähetin ne kaikkiin Israelin maan rajoihin: että he tekivät häpiällisen ja kauhian työn Israelissa.	waimoni/ ja jaoin cappaleixi/ ja lähetin ne caickijn/ Israelin maan rajoin/ että he olit tehnet häpiälisen asian ja hulluten Israelis.
20:7 Katso, nyt olette kaikki tässä, te israelilaiset. Keskustelkaa ja neuvotelkaa tässä paikassa."	20:7 Katso, te olette kaikki Israelin lapset tässä, pitäkäätkäät neuvoa ja tehkäätkäät jotain tähän asiaan.	20:7 Cadzo/ te oletta caicki Israelin lapset täsä/ pitäkät neuwo ja tehkät jotain tähän asiaan.
20:8 Silloin nousi kaikki kansa yhtenä miehenä ja sanoi: "Älköön meistä kukaan menkö majallensa, älköön kukaan poistuko kotiinsa.	20:8 Niin kaikki kansa nousi niinkuin yksi mies ja sanoi: älkään meistä yksikään menkö majaansa eikä kenkään poiketko huoneesensa;	20:8 Nijn caicki Canssa nousi nijncuin yxi mies/ ja sanoit/ älkät yxikän mengö hänen majaans taicka huoneseen.
20:9 Tämän me nyt teemme Gibealle: me menemme sitä vastaan arvan mukaan.	20:9 Mutta sen me nyt teemme Gibeaa vastaan, me heitämme arpaa häntä vastaan,	20:9 Mutta sen me teemme Gibeat wstan/ anna meidän heittä arpa.
20:10 Ja me otamme kymmenen miestä sadasta, Israelin kaikista sukukunnista, ja sata tuhannesta ja tuhat kymmenestä tuhannesta, hankkimaan muonaa kansalle, kun se menee kostamaan Benjaminin Gibealle sen häpeällisen teon, minkä se on tehnyt Israelissa."	20:10 Ja otamme kymmenen miestä sadasta ja sata tuhannesta ja tuhannen kymmenestä tuhannesta, kaikista Israelin sukukunnista, otamaan kansalle ravintoa, tulemaan ja tekemään Gibealle, joka BenJaminissa on, kaiken sen hulluuden jälkeen, kuin he ovat tehneet Israelissa.	20:10 Ja otta kymmenen miestä sadasta/ ja sata tuhannesta/ ja tuhannen kymmenestä tuhannesta/ caikista Israelin sucucunnista/ ottaman Canssalle rawindo/ tuleman ja tekemän Gibealle/ joca BenJaminis on/ caiken heidän hulludens jälkeen/ cuin he owat tehnet Israelis.
20:11 Niin kokoontuivat kaikki Israelin miehet kaupunkia vastaan, kuin yhdeksi mieheksi yhtyneinä.	20:11 Niin kokosivat heitänsä kaikki Israelin miehet kaupunkiin, niinkuin yksi mies, ja tekivät liiton keskenänsä.	20:11 Nijn cocoisit heidäns caicki Israelin miehet Caupungijn/ nijncuin yxi mies/ ja teit lijton keskenäns.
20:12 Ja Israelin sukukunnat lähettivät miehiä kaikkiin Benjaminin sukuihin sanomaan: "Mikä pahateko onkaan teidän keskuudessanne tehty!	20:12 Ja Israelin sukukunnat lähettivät miehiä kaikkein BenJaminin sukukuntain tykö, ja käskivät heille sanoa: mikä pahateko tämä on, joka teidän seassanne on tapahtunut?	20:12 Ja Israelin sucucunda lähetti miehiä caickeen Benjaminin sucucundaan/ ja käskit heille sanoa: mikä pahateco tämä on/ joca teidän seasan on tapahtunut?
20:13 Luovuttakaa nyt ne Gibeaa kelvottomat miehet, surmataksenne heidät ja poistaaksenne pahan Israelista." Mutta benjaminilaiset eivät tahtoneet kuulla veljiänsä, israelilaisia.	20:13 Antakaat siis nyt ne ilkiät miehet Gibeasta, meidän tappaaksenne ja ottaaksenne pahuutta Israelista pois. Mutta BenJaminin lapset ei tahtoneet kuulla veljeinsä Israelin lasten ääntä.	20:13 Andacat sijs nyt ne ilkiät miehet Gibeast/ meidän tappaxem/ ja ottaxem pahutta Israelist pois. Mutta Benjaminin lapset ei cuullet heidän weljens Israelin lasten äändä.
20:14 Niin benjaminilaiset ko-	20:14 Vaan BenJaminin lap-	20:14 Waan cocoisit heidäns

koontuivat kaupungeistaan Giberaan lähteäkseen sotaan israelilaisia vastaan.

20:15 Sinä päivänä pidettiin benjaminilaisten katselmus, ja heitä oli muista kaupungeista kaksikymmentäkuusi tuhatta miekkamiestä, paitsi Gibeon asukkaita, joita katselmuksessa oli seitsemänsataa valiomiestä.

20:16 Kaikesta tästä väestä oli seitsemänsataa valiomiestä vasenkätistä; jokainen näistä osasi lingota kiven hiuskarvalleen, hairahtumatta.

20:17 Myös pidettiin Israelin miesten katselmus, ja heitä oli, paitsi benjaminilaisia, neljäsataa tuhatta miekkamiestä, kaikki sotilaita.

20:18 Ja he nousivat ja lähtivät Beeteliin ja kysyivät Jumalalta. Israelilaiset sanoivat: "Kenen meistä on ensiksi lähdettävä taistelemaan benjaminilaisia vastaan?" Herra vastasi: "Juuda ensiksi."

20:19 Ja israelilaiset lähtivät liikkeelle seuraavana aamuna ja asettuivat leiriin Gibeon edustalle.

20:20 Ja Israelin miehet lähtivät taistelemaan Benjaminia vastaan, ja Israelin miehet asettuivat sotarintaan heitä vastaan Gibeon edustalle.

20:21 Mutta benjaminilaiset ryntäsivät ulos Gibeasta ja kaatoivat sinä päivänä Israelista kaksikymmentäkaksi tuhatta miestä.

20:22 Mutta kansa, Israelin miehet, rohkaisivat mielensä ja asettuivat jälleen sotarin-

set kokosivat heitänsä kaupungeista Giberaan, menemään ulos sotaan Israelin lapsia vastaan.

20:15 Ja olivat sinä päivänä luetut BenJaminin lapset kaupungeista kuusikolmattakymmentä tuhatta miestä, jotka miekkaa vetivät ulos, ilman Gibeon asuvaisia, joita oli seitsemänsataa valittua miestä.

20:16 Ja kaiken sen kansan seassa oli seitsemänsataa valittua miestä, jotka olivat vasenkätiset, ja taisivat kaikki nämät lingolla osata hiuskarvaan, niin ettei he hairahtuneet.

20:17 Mutta Israelin miehiä, ilman BenJaminilaisia oli neljäsataa tuhatta, jotka miekkaa vetivät ulos, ja olivat kaikki vahvat sotamiehet.

20:18 Ja Israelin lapset nousivat ja menivät Jumalan huoneeseen, ja kysyivät Jumalalta, sanoen: kuka menee meidän edellämme alkamaan sotaa BenJaminin lapsia vastaan? \Herra\ sanoi: Juudan pitää alkaman.

20:19 Ja Israelin lapset nousivat aamulla ja sioittivat itsensä Gibeon eteen.

20:20 Israelin miehet menivät sotaan BenJaminin kanssa, ja Israelin miehet sääsivät sodan heitä vastaan Gibeassa.

20:21 Ja BenJaminin lapset läksivät Gibeasta ja löivät sinä päivänä Israelista kaksikolmattakymmentä tuhatta miestä ketoon.

20:22 Ja Israelin kansan miehet vahvistivat heitänsä ja valmistivat itsensä taas

Gibeon Caupungista sotaan menemään Israelin lapsia vastaan.

20:15 Ja olit sinä päivänä luetut BenJaminin lapset Caupungista/ cuusikolmattakymmentä tuhatta miestä/ jotca miecka wedit ulos/ ilman Gibeon asuvaisia/ joita oli seidzemen sata walittua miestä.

20:16 Ja caiken sen Canssan seas oli seidzemen sata walittua meistä/ jotca oli wasenkätiset/ ja taisit lingolla osata hiuscarwaan/ nijn ettei he häirähtänet.

20:17 Mutta Israelin miehiä ilman BenJamitereitä oli/ neljä sata tuhatta/ jotca miecka cannoit/ ja olit wahwat sotamiehet.

20:18 Ja Israelin lapset nousit ja menit Jumalan huoneeseen/ ja kysyit Jumalalle/ sanoden: cuca mene meidän edhelläm alcaman sota BenJaminin lapsia watan? HERra sanoi: Judan pitä alcaman.

20:19 Ja caicki Israelin lapset nousit amulla/ ja sioitit idzens Gibeon eteen.

20:20 Ja Israel meni sotiman BenJaminita watan/ ja asetti idzens sotiman Gibeat watan.

20:21 Silloin BenJaminin lapset läxit sotiman Gibeast/ ja löit sinä päivänä Israelist caxi colmattakymmentä tuhatta miestä kedolla.

20:22 Ja Israelin Canssan miehet wahwistit heidäns/ ja walmistit idzens taas soti-

taan samalle paikalle, mihin olivat asettuneet ensimmäisenä päivänä.

20:23 Sillä kun israelilaiset menivät ja itkivät Herran edessä iltaan asti ja kysyivät Herralta sanoen: "Onko minun vielä ryhdyttävä taisteluun veljiäni, benjaminilaisia, vastaan?" niin Herra vastasi: "Menkää heitä vastaan."

20:24 Ja toisena päivänä israelilaiset lähenivät benjaminilaisia;

20:25 niin benjaminilaiset toisena päivänä ryntäsivät Gibeasta heitä vastaan ja kaatoivat israelilaisia vielä kahdeksantoista tuhatta miestä, kaikki miekkamiehiä.

20:26 Silloin kaikki israelilaiset, koko kansa, lähtivät ja tulivat Beeteliin ja itkivät ja istuivat siellä Herran edessä ja paastosivat sen päivän aina iltaan asti; ja he uhrasivat polttouhreja ja yhteysuhreja Herran edessä.

20:27 Ja israelilaiset kysyivät Herralta - sillä Jumalan liitonarkki oli siihen aikaan siellä,

20:28 ja Piinehas, Aaronin pojan Eleasarin poika, seisoi siihen aikaan sen edessä - ja sanoivat: "Onko minun vielä lähdettävä taisteluun veljiäni, benjaminilaisia, vastaan, vai onko minun siitä luovuttava?" Herra vastasi: "Lähtekää; sillä huomenna minä annan heidät sinun käsiisi."

20:29 Silloin Israel asetti väi-

sotimaan siinä paikassa, jossa he olivat ensimmäisenäkin päivänä valmiit.

20:23 Ja Israelin lapset menivät ylös ja itkivät \Herran\ edessä ehtoosen asti, ja kysyivät \Herralta\, sanoen: pitääkö meidän vielä menemän sotimaan BenJaminin lasten, meidän veljeimme kanssa? \Herra\ sanoi: menkää heitä vastaan.

20:24 Ja Israelin lapset kävivät edes toisena päivänä BenJaminin lapsia vastaan;

20:25 Ja BenJaminilaiset läksivät Gibeasta toisena päivänä heitä vastaan ja löivät vielä nyt kahdeksantoistakymmentä tuhatta miestä Israelin lapsista maahan, jotka kaikki miekkaa vetivät ulos.

20:26 Silloin menivät kaikki Israelin lapset ja kaikki kansa ylös ja tulivat Jumalan huoneeseen, itkivät ja oleskeliivat siellä \Herran\ edessä, ja paastosivat sen päivän ehtoosen asti, ja uhrasivat polttouhria ja kiitosuhria \Herran\ edessä.

20:27 Ja Israelin lapset kysyivät \Herralta\; ja Jumalan liitonarkki oli siihen aikaan siellä.

20:28 Ja Pinehas Eleasarin poika, Aaronin pojan, seisoi hänen edessänsä sillä ajalla ja sanoi: pitääkö meidän vielä menemän sotimaan BenJaminin lapsia meidän veljiämme vastaan, taikka pitääkö meidän lakkaaman? \Herra\ sanoi: menkää sinne, huomenna minä annan heidät teidän käsiinne.

20:29 Ja Israelin lapset pa-

man/ siinä paicas jossa he olit ensimmäisnäkin päivänä walmit.

20:23 Ja Israelin lapset menit ja itkit HERran edes ehtosen asti/ ja kysyit HERralle/ sanoden: pitääkö meidän enämbi menemän sotiman BenJaminin lasten meidän weljem cansa? HERra sanoi: mängät heitä wastian.

20:24 Ja cosca Israelin lapset käwit edes toisna päivänä sotiman BenJaminin lapsia wastian.

20:25 Ja BenJamiterit läxit Gibeast sinä päivänä heitä wastian/ ja löit wielä nyt cahdexantoistakymmendä tuhatta miestä Israelin lapsista/ jotca caicki miecka cannoit.

20:26 Silloin menit caicki Israelin lapset/ ja caicki Canssa/ ja tulit Jumalan huoneeseen/ itkit siellä HERran edes/ ja paastoisit sen päivän ehtosen asti/ ja uhrasit polttouhria ja kijtosuhria HERran edes.

20:27 Ja Israelin lapset kysyit HERralle (ja HERran lijton Arcki oli sijhen aican siellä.

20:28 Ja Pinehas Eleazarin poica/ Aaronin pojan/ seisoi hänen edesänsä sillä ajalla) ja sanoit: pitääkö meidän enämbi menemän sotiman BenJaminin lapsia meidän weljejäm wastian/ taicka pitääkö meidän lackaman? HERra sanoi: mängät sinne/ huomenna minä annan heidän teidän käsijn.

20:29 Ja Israelin lapset panit

ytyksiä Gibeaa ympärille.

20:30 Ja israelilaiset menivät kolmantena päivänä benjaminilaisia vastaan ja asettuivat sotarintaan Gibeaa vastaan niinkuin edellisilläkin kerroilla.

20:31 Ja benjaminilaiset ryntäsivät ulos kansaa vastaan, mutta tulivat eristetyiksi kaupungista; ja niinkuin edellisilläkin kerroilla he aluksi saivat lyödyksi kansaa kuoliaaksi niillä valtateilla, joista toinen vie Beeteliin, toinen kedon yli Gibeaa, noin kolmekymmentä Israelin miestä.

20:32 Ja benjaminilaiset sanoivat: "Me voitimme heidät nyt niinkuin ennenkin"; mutta israelilaiset sanoivat: "Paetkaamme ja eristäkäämme heidät kaupungista valtateille."

20:33 Niin kaikki Israelin miehet nousivat, kukin paikaltaan, ja asettuivat sotarintaan Baal-Taamariin; ja väijyksissä oleva Israelin joukko syöksyi esiin paikaltaan Gebaan aukealta.

20:34 Niin tuli kymmenentuhatta valiomiestä koko Israelista Gibeaa edustalle, ja syntyi ankara taistelu; eivätkä he huomanneet, että onnettomuus oli kohtaamassa heitä.

20:35 Ja Herra antoi Israelin voittaa Benjaminin, ja israelilaiset kaatoivat sinä päivänä Benjaminista kaksikymmentäviisi tuhatta ja sata miestä, kaikki miekkamiehiä.

20:36 Nyt benjaminilaiset näkivät olevansa voitettut. Mutta

nivat väijytykset joka taholta Gibeaa ympärille.

20:30 Ja Israelin lapset menivät kolmantena päivänä BenJaminin lapsia vastaan ja asettivat heitänsä Gibeaa vastaan, niinkuin he ennenkin kaksi kertaa tekivät.

20:31 Niin menivät BenJaminin lapset kansaa vastaan, ja erkausivat kaupungista, rupesivat lyömään ja haavoittamaan monikahtoja kansasta, niinkuin ennenkin niillä kahdella erällä, kedolla kahden tien päällä, joista yksi menee BetEliin ja toinen Gibeaa, liki kolmekymmentä miestä Israelista.

20:32 Niin BenJaminin lapset sanoivat: he ovat lyödyt meidän edessämme niinkuin ennenkin. Vaan Israelin lapset sanoivat: paetkaamme ja houkutelkaamme heitä kaupungista ulos teiden päälle.

20:33 Niin nousivat kaikki miehet Israelista, jokainen siastansa, ja asettivat heitänsä BaalTamariin; ja Israelin väijyjät nousivat siastansa Gabaan luolasta.

20:34 Ja kymmenentuhatta valittua miestä kaikesta Israelista tuli Gibeaa vastaan, ja sota tuli sangen raskaaksi; mutta ei ne tietäneet onnettomuuden heitä lähestyvän.

20:35 Ja \Herra\ löi BenJaminin Israelin edestä, niin että Israelin lapset sinä päivänä löivät viisikolmattakymmentä tuhatta ja sata miestä BenJaminista, jotka kaikki miekkaa vetivät ulos.

20:36 Mutta kuin BenJaminin lapset näkivät heitänsä lyödyksi, antoivat Israelin

wäijytyxet Gibeaa ymbärille.

20:30 Ja menit colmandena päivänä BenJaminin lapsia wastan/ ja asetit heidäns Gibeata wastan/ nijncuin he ennengin caxi kerta teit.

20:31 Silloin menit BenJaminin lapset myös heitä wastan/ ja eraunsit Caupungista/ rupeisit lyömän ja haawoittaman monicahtoja Canssasta/ nijncuin ennengin nijllä cahdella erällä/ kedolla cahden tien päällä (yxi mene BethElijn ja toinen Gibeaa) liki colmekymmendä miestä Israelist.

20:32 Nijn BenJaminin lapset sanoit: he owat lyödyt meidän edesäm nijncuin ennengin. Waan Israelin lapsei sanoit: paetcam ja hucutelcam heitä Caupungista ulos teidän päällen.

20:33 Nijn nousit caicki miehet Israelistä/ jocainen siastans/ ja asetit heidäns BaalThamarijn/ ja Israelin wäjyjät nousit siastans Gabaan luolasta.

20:34 Ja kymmenen tuhatta walittua miestä caikesta Israelistä tulit Gibeata wastan/ että sota oli sangen rascas/ mutta ei he tiennet heillens onnettomu lähestywän.

20:35 Ja näin löi HERra BenJaminin lapset Israelin lasten edest/ nijn että Israelin lapset sinä päivänä löit/ wijsicolmattakymmendä tuhatta ja sata miestä BenJaminist/ jotca caicki miecka cannoit.

20:36 Mutta cosca BenJaminin lapset näit heidäns lyödy-

<p>Israelin miehet väistyivät benjaminilaisten tieltä, sillä he luottivat väijytykseen, jonka olivat asettaneet Gibeaa vastaan.</p>	<p>miehet heille siaa; sillä he uskalsivat väijytyksensä päälle, jotka he olivat asettaneet liki Gibeaa.</p>	<p>xi/ annoit Israelin miehet heille sia: sillä he usalsit heidän wäijtyxens päälle/ jotca he olit asettanet liki Gibeat.</p>
<p>20:37 Silloin väijyksissä ollut joukko riensi ja karkasi Gibeaan; väijyksissä ollut joukko meni ja surmasi kaikki kaupungin asukkaat miekan terällä.</p>	<p>20:37 Ja väijyjät kiiruhtivat, karkasivat Gibeaan, menivät ja löivät koko kaupungin miekan terällä.</p>	<p>20:37 Ja wäijjät kijrutit myös idzens/ menit Gibeaan ja löit coco Caupungin miecan terällä.</p>
<p>20:38 Ja Israelin miehet olivat sopineet väijyksissä olevan joukon kanssa, että se panisi sakean savupilven nousemaan kaupungista.</p>	<p>20:38 Ja Israelin miehillä oli määrätty aika keskenään väijyjäin kanssa, lyödä heitä miekalla, koska savu nousi kaupungista.</p>	<p>20:38 Ja Israelin miehillä oli lijtto keskenäns wäijyitten cansa lyödä heitä miecalla/ cosca sawu nousi Caupungista.</p>
<p>20:39 Kun siis Israelin miehet olivat kääntyneet pakosalle taistelussa, jakun Benjaminin miehet aluksi olivat lyöneet kuoliaaksi Israelin miehiä noin kolmekymmentä miestä ja sanoneet: "Varmasti me voitamme heidät niinkuin ensimmäisessäkin taistelussa",</p>	<p>20:39 Kuin Israelin miehet käänsivät itsensä sotaan, ja BenJaminilaiset rupesivat lyömään ja haavoittamaan Israelia, liki kolmekymmentä miestä, niin he sanoivat: tosin he ovat lyödyt meiltä, niinkuin entisessäkin tappeluksessa.</p>	<p>20:39 Cosca Israelin miehet palaisit sodast/ ja BenJamiterit rupeisit lyömän ja haawoit-taman Israelia/ liki colmekymmendä miestä/ nijn he ajattelit: he owat lyödyt meillä/ nijncuin endisesäkin tappeluxes.</p>
<p>20:40 niin alkoi pilvi, savupatas, nousta kaupungista. Ja kun benjaminilaiset kääntyivät taaksepäin, niin katso, koko kaupunki nousi savuna taivasta kohti.</p>	<p>20:40 Niin rupesi savu käymään kohdastansa kaupungista ylös ja BenJaminilaiset palasivat takaperin, ja katso, koko kaupungista savu kävi ylös taivasta kohden.</p>	<p>20:40 Nijn rupeis sawu käymän cohdastans Caupungist ylös/ ja BenJamiterit palaisit tacaperin/ cadzo/ silloin sawu käwi caikesta Caupungista ylös taiwas ala.</p>
<p>20:41 Israelin miehet kääntyivät takaisin, mutta Benjaminin miehet kauhistuivat, sillä he näkivät, että onnettomuus oli kohdannut heitä.</p>	<p>20:41 Ja Israelin miehet käänsivät itsensä, ja Benjaminin miehet hämmästyivät; sillä he näkivät, että heitä onnettomuus lähestyi.</p>	<p>20:41 Ja Israelin miehet käänsit idzens/ ja Benjaminin miehet peljästyit/ että heille onnettomus lähestyi.</p>
<p>20:42 Ja he kääntyivät pakoon Israelin miesten edestä erämaan tielle, mutta sota seurasi heitä kintereillä; ja sikäläisten kaupunkien asukkaat kaatoivat heitä heidän keskeltänsä.</p>	<p>20:42 Ja he käänsivät itsensä Israelin miesten edessä korven tielle; mutta sota saavutti heidät: sitälikin niitä jotka kaupungeista olivat, surmasivat he siellä.</p>	<p>20:42 Ja he käänsit idzens Israelin miesten edes corwen tielle/ mutta sota seurais heitä/ sitälikin ne cuin Caupungeist olit/ surmaisit he siellä.</p>
<p>20:43 He saartoivat Benjaminin, ajoivat heitä takaa ja tallasivat heitä maahan le-</p>	<p>20:43 Ja ne piirittivät Benjaminin, ja ajoivat takaa Menuaan asti, ja tallasivat niitä Gibeaa kohdalla, aurin-</p>	<p>20:43 Ja ne pijritit Benjaminin/ ja ajoit taca Menuahn asti/ ja tallaisit nijtä idän</p>

vähdyspaikassa ja aina Gibeon kohdalle asti, auringon-nousuun päin.

20:44 Niin kaatui Benjaminista kahdeksantoistatuhatta miestä, kaikki sotakuntoisia miehiä.

20:45 He kääntyivät ja pakenivat erämaahan päin, Rimmonin kalliolle; mutta israelilaiset tekivät heistä valtateillä vielä jälkikorjuun, surmaten viisituhatta miestä, ja seurasivat heitä kintereillä aina Gideomiin asti ja surmasivat heitä kaksituhatta miestä.

20:46 Kaikkiaan oli niitä, jotka sinä päivänä kaatuivat Benjaminista, kaksikymmentäviisi tuhatta miekkamiestä, kaikki sotakuntoisia miehiä.

20:47 Ja heitä kääntyi pakoon erämaahan päin, Rimmonin kalliolle, kuusisataa miestä. Ja he jäivät Rimmonin kalliolle neljäksi kuukaudeksi.

20:48 Mutta Israelin miehet palasivat takaisin benjaminilaisten luo ja surmasivat heidät miekan terällä, kaupungin sekä vahingoittumatta jääneet ihmiset että eläimet, kaiken, minkä tapasivat; myöskin pistivät he tuleen kaikki kaupungit, joihin tulivat.

Tuomari 21 LUKU

21:1 Israelin miehet olivat vannoneet Mispassa ja sanoneet: "Ei kukaan meistä anna tyttärtään benjaminilaiselle vaimoksi."

21:2 Ja kansa tuli Beeteliin, ja he istuivat siellä aina il-

gon ylenemistä päin.

20:44 Ja Benjaminista lankeksi kahdeksantoistakymmentä tuhatta miestä, jotka kaikki olivat vahvat sotamiehet.

20:45 Niin käänsivät he itsensä ja pakenivat korpeen päin Rimmonin vuorelle, mutta sillä tiellä löivät he viisituhatta miestä, ja ajoivat heitä takaa Gibeoniin asti, ja löivät heistä kaksituhatta miestä.

20:46 Ja kaikki jotka sinä päivänä Benjaminista lankeasivat, olivat viisikolmattakymmentä tuhatta miestä, jotka miekkaa vetivät ulos, ja olivat kaikki vahvat sotamiehet.

20:47 Ainoasti kuusisataa miestä käänsi itsensä ja pakeni jälleen korpeen Rimmonin vuorelle, ja jäivät Rimmonin vuorelle neljäksi kuukaudeksi.

20:48 Ja Israelin lapset tulivat jälleensä Benjaminin lasten tykö ja löivät ne kaupungista miekan terällä, sekä kansan että eläimet, ja kaikki mitä he löysivät; ja kaikki kaupungit jotka he löysivät, polttivat he tulella.

21 LUKU

21:1 Ja Israelin miehet olivat vannoneet Mispassa ja sanoneet: ei yksikään meistä pidä tyttärtänsä antaman Benjaminilaisille emännäksi.

21:2 Ja kansa tuli Jumalan huoneeseen ja oli siellä Jumalan edessä ehtoosen asti; ja

puolelle Gibeat.

20:44 Ja Benjaminist lankeis/ cahdexantoistakymmentä tuhatta miestä/ jotca olit wahwat sotamiehet.

20:45 Nijn käänsit he idzens ja pakenit corpen päin Rimmonin vuorelle/ mutta sillä tiellä löit he wijsi tuhatta miestä/ ja ajoit heitä taca Gideomin asti/ ja löit heistä caxi tuhatta miestä.

20:46 Ja njn sinä päivän Benjaminist langeis wijsi colmattakymmendä tuhatta miestä/ jotca miecka cannoit ja olit caicki wahwat sotamiehet.

20:47 Ainoastans cuusi sata miestä käänsit idzens/ ja pakenit jällens corpeen Rimmonin vuorelle/ ja jäit sinne neljäxi Cuucaudexi.

20:48 Ja Israelin lapset tulit jällens. Benjaminin lasten tygö/ ja löit Caupungis miecan terällä/ sekä Canssan että eläimet/ ja caicki mitä he löysit/ ja caicki Caupungit cuin he löysit poltit he tulella.

XXI. Lucu

21:1 Ja Israelin miehet olit wannonet Mizpas/ ja sanonet: ei yxikän meistä pidä tyttäntäns andaman Benjaminilaisille emännäxi.

21:2 Ja Canssa tuli Jumalan huoneeseen/ ja oli siellä Ju-

taan asti Jumalan edessä, korottivat äänensä ja itkivät katkerasti

21:3 ja sanoivat: "Miksi, oi Herra, Israelin Jumala, on Israelissa käynyt niin, että Israelista nyt puuttuu yksi sukukunta?"

21:4 Varhain seuraavana päivänä kansa nousi ja rakensi sinne alttarin ja uhrasi polttouhreja ja yhteysuhreja.

21:5 Ja israelilaiset sanoivat: "Onko yhdessäkään Israelin sukukunnassa ketään, joka ei ole tullut seurakunnan kanssa tänne Herran eteen?" Sillä siitä, joka ei tulisi Herran luo Mispaan, oli vannottu ankara vala: "Hän on kuolemalla rangaistava."

21:6 Ja israelilaisten tuli sääli veljeänsä Benjaminia, ja he sanoivat: "Tänä päivänä on yksi sukukunta hakattu pois Israelista.

21:7 Mitä meidän on tehtävä, että jäljelle jääneet saavat vaimoja? Sillä itse me olemme vannoneet Herran kautta, ettemme anna heille tyttäriämme vaimoiksi."

21:8 Ja he kysyivät: "Onko Israelin sukukunnissa ainoatakaan, joka ei ole tullut Herran eteen Mispaan?" Ja katso, Gileadin Jaabeksesta ei ollut ketään tullut leiriin, seurakuntakokoukseen.

21:9 Sillä kun kansasta pidettiin katselmus, niin katso, siellä ei ollut ketään Gileadin Jaabeksen asukkaista.

21:10 Niin kansa lähetti sinne kaksitoista tuhatta sotakun-

he korottivat äänensä ja itkivät katkerasti,

21:3 Ja sanoivat: O \Herra\ Israelin Jumala, miksi tämä tapahtui Israelissa, että tänäpäpä on yksi sukukunta Israelista vähentynyt?

21:4 Ja toisena päivänä nousi kansa varhain ja rakensi siihen alttarin, ja uhrasi polttouhria ja kiitosuhria.

21:5 Ja Israelin lapset sanoivat: kuka on kaikista Israelin sukukunnista, joka ei tänne ole tullut kansan kanssa \Herran\ eteen? Sillä suuri vala oli tehty, että se joka ei tullut \Herran\ tykö Mitspaan, hänen piti totisesti kuoleman.

21:6 Ja Israelin lapset katui-
vat veljensä BenJaminin tähden ja sanoivat: tänäpäpä on yksi sukukunta Israelista hävitetty.

21:7 Ja kuinka me käyttäme itsemme heidän kanssansa, että jääneet saisivat emäntiä? sillä me olemme vannoneet \Herran\ kautta, ettemme anna heille emäntiä meidän tyttäristämme.

21:8 Ja he sanoivat: kuka on Israelin sukukunnassa, joka ei ole tänne tullut \Herran\ tykö Mitspaan? ja katso, ei ole yksikään ollut leirissä kansan seassa Jabeksesta Gileadissa.

21:9 Ja kansa luettiin: ja katso, ei ollut siellä yhtäkään Jabeksen asuvaa Gileadista.

21:10 Niin he lähettivät sinne kansasta kaksitoista-

malan edes ehtosen asti/ ja he corgotit äänens ja itkit catkerast.

21:3 Ja sanoit: O HERra Israelin Jumala/ mixi tämä tapahtui Israelis? että tänäpäpä on yxi sucucunda vähendynyt?

21:4 Ja toisna päivänä nousi Canssa warhain/ ja rakensi sijhen Altarin/ ja uhrasit polttouhria ja kijtosuhria.

21:5 Ja Israelin lapset sanoit: cuca on ikänäns Israelin sucucunnast/ joca ei tänne ole tullut Canssan cansa HERran eteen: sillä suuri wala oli tehty/ että se joca ei ollut tullut HERran tygö Mizpaan/ hänen piti totisest cuoleman.

21:6 Ja Israelin lapset caduit heidän weljens BenJaminin tähden/ ja sanoit: tänäpäpä on yxi sucucunda Israelis wähetty.

21:7 Ja cuinga me käyttäm idzem heidän cansans/ että ne cuin jäänet owat/ saisit emänditä: sillä me olemma wannonet HERran cautta/ etten me anna heille emänditä meidän tyttäristäm.

21:8 JA he sanoit: cuca on Israelin sucucunnast/ joca ei ole tullut tänne HERran tygö Mizpaan? ja cadzo/ ei ole yxikän ollut leiris Jabexest Gileadis.

21:9 Sillä Canssa luettin/ ja cadzo/ ei ollut siellä yhtäkän Jabexen asuwata.

21:10 Nijn Canssa lähetti caxitoistakymmendä tuhatta so-

toista miestä ja käski heitä sanoen: "Menkää ja surmatkaa miekan terällä Gileadin Jaabeksen asukkaat vaimoineen ja lapsineen.

21:11 Tehkää näin: kaikki miehenpuolet ja kaikki naiset, jotka ovat yhtyneet mieheen, vihkikää tuhon omiksi."

21:12 Ja Gileadin Jaabeksen asukkaista he löysivät neljäsataa nuorta naista, jotka olivat neitsyitä eivätkä olleet yhtyneet mieheen; ja he veivät nämä leiriin Siiloon, joka on Kanaanin maassa.

21:13 Sitten koko kansa lähetti sanansaattajia puhumaan benjaminilaisten kanssa, jotka olivat Rimmonin kalliolla, ja tarjosi heille rauhaa.

21:14 Silloin benjaminilaiset palasivat takaisin, ja heille annettiin ne naiset, jotka oli jätetty henkiin Gileadin Jaabeksen naisista. Mutta ne eivät riittäneet heille.

21:15 Niin kansan tuli sääli Benjaminia, koska Herra oli tehnyt aukon Israelin sukukuntiin.

21:16 Ja kansan vanhimmat sanoivat: "Mitä meidän on tehtävä, että jäljelle jääneet saisivat vaimoja? Sillä ovathan naiset hävitetyt Benjaminista."

21:17 Ja he sanoivat: "Pelastuneiden perintöomaisuus on jäävä Benjaminille, ettei yksikään sukukunta häviäisi Israelista.

21:18 Mutta itse me emme voi antaa heille tyttäriämme

kymmentä tuhatta sotamiestä ja käskivät heitä, sanoen: menkää ja lyökää Jabeksen asuvaiset Gileadissa miekan terällä vaimoinensa ja lapsinensa.

21:11 Mutta näin pitää teidän tekemän: kaiken miehenpuolen ja kaikki vaimot, jotka miesten kanssa ovat maanneet, pitää teidän tappaman.

21:12 Ja he löysivät Jabeksen asuvaisista Gileadissa neljäsataa piikaa, jotka neitseet olivat ja ei olleet yhdenkään miehen tykönä maanneet, ne he veivät Silon leiriin, joka on Kanaanin maassa.

21:13 Niin koko kansa lähetti matkaan ja käski sanoa BenJaminin lapsille, jotka olivat Rimmonin kalliolla, ja kutsuivat heitä ystävällisesti.

21:14 Ja BenJaminin lapset tulivat silloin jälleen, ja he antoivat heille emäntiä niistä jotka he olivat jättäneet elämään Jabeksen vaimoista Gileadissa; ja ei niinkään heille täytynyt.

21:15 Niin kansa katui BenJaminin tähden, että \Herra\ oli loven tehnyt Israelin sukukunnissa.

21:16 Ja kansan vanhimmat sanoivat: kuinka me teemme, että jääneet saisivat myös emäntiä? sillä vaimoväki BenJaminissa on hukutettu.

21:17 Ja sanoivat: niiden pitää kuitenkin nautitseman perimisensä, jotka jääneet ovat BenJaminista, ettei yksikään sukukunta Israelista hävitettäisi,

21:18 Ja emme taida antaa heille meidän tyttäriämme

tamiestä/ ja käski heitä/ ja sanoi: mengät matcaan ja lyökät Jabexen asuvaiset Gileadis miecan terällä/ vaimoinens ja lapsinens.

21:11 Mutta nijn pitä teidän tekemän: caicki ne cuin miehenpuolet owat/ ja caicki waimot cuin miesten cansa owat maannet/ pitä teidän tappaman.

21:12 Ja he löysit Jabexen asuvaisist Gileadis neljäsata pijca cuin neidzet olit/ ja ei ollet yhdengän miehen tykönä maannet/ ne weit he Silon leirijn/ joca on Canaan maassa.

21:13 Nijn coco Canssa lähetti matcaan/ ja käskit sanoa BenJaminin lapsille/ jotka olit Rimmonin calliolla/ ja cudzuit heitä ystäwällisest.

21:14 Nijn BenJaminin lapset tulit silloin jällens/ ja he antoit heille emänditä/ nijstä cuin he olit jättänet elämän Jabexen waimoist Gileadis/ ja ei nijngän heille täytynyt.

21:15 Nijn Canssa catui BenJaminin tähden/ että HERra oli lowen tehnyt Israelin sucucunnis.

21:16 JA Canssan wanhimmat sanoit: cuinga me teem/ että ne jäänet saisit myös emänditä: sillä waimot BenJaminis owat häwitetyt.

21:17 Ja sanoit: heidän pitä cuitengin nautidzeman perimisens/ cuin jäänet owat BenJaminist/ ettei yxikän sucucunda Israelist häwitettäis.

21:18 Ja en me taida anda heille meidän tyttäritäm

vaimoiksi, sillä israelilaiset ovat vannoneet ja sanoneet: kirottu olkoon se, joka antaa vaimon benjaminilaiselle."

21:19 Niin he sanoivat: "Katso, joka vuosi vietetään Herran juhla Siilossa, joka on pohjoiseen päin Beetelistä, auringonnousuun päin siitä valtatiestä, joka vie Beetelistä Sikemiin, ja etelään päin Lebanonasta."

21:20 Ja he käskivät benjaminilaisia sanoen: "Menkää ja asettukaa väijyksiin viinitarhoihin."

21:21 Kun näette Siilon tyttären tulevan ulos karkeloi- maan, niin rynnätkää viinitarhoista ja ryöstäkää jokainen itsellenne vaimo Siilon tyttäristä ja lähtekää Benjaminin maahan."

21:22 Ja kun heidän isänsä tai veljensä tulevat valittamaan meille, niin me sanomme heille: 'Lahjoittakaa heidät meille, sillä ei kukaan meistä ole ottanut sodassa vaimoa. Ettehän te ole itse antaneet niitä heille; muuten olisitte joutuneet vikapäiksi.'

21:23 Benjaminilaiset tekivät niin ja ottivat lukumääränsä mukaan itselleen vaimoja karkeloiden joukosta, ryöstäen heidät. Sitten he palasivat perintöosaansa ja rakensivat uudestaan kaupungit ja asettuivat niihin."

21:24 Silloin israelilaisetkin vaelsivat sieltä, kukin sukukuntaansa ja sukuunsa, ja menivät sieltä kukin perintöosallensa."

21:25 Siihen aikaan ei ollut

emänniksi; sillä Israelin lapset ovat vannoneet ja sanoneet: kirottu olkoon se, joka BenJaminilaisille emännän antaa."

21:19 Ja he sanoivat: katso, \Herran\ jokavuotinen juhlapäivä on Silossa, joka on BetElistä pohjoiseen päin, auringon nousuun päin siitä tiestä, joka menee BetElistä Sikemiin, ja länteen päin Lebanonasta."

21:20 Ja he käskivät Benjaminin lapsille ja sanoivat: menkää ja väijykää viinamäissä."

21:21 Ja kuin näette Silon tyttäret käyvän ulos hyppyyn, niin juoskaat kiiruusti viinamäistä, ja ottakaat jokainen teillenne Silon tyttäristä emännän, ja menkää BenJaminin maalle."

21:22 Kuin heidän isänsä taikka veljensä tulevat valittamaan meidän eteemme, niin me sanomme heille: olkaat heille armiaat, sillä emme ole ottaneet heille emäntää sodalla; mutta ette tahtoneet heille antaa: tämä on teidän syyne."

21:23 BenJaminin lapset tekivät niin ja ottivat hypyistä lukunsa jälkeen vaimot ryövydellä, ja menivät pois ja asuivat perinnössänsä, rakensivat kaupungeita ja asuivat niissä."

21:24 Israelin lapset menivät myös sieltä pois silloin, itsekukin sukukuntansa ja lankoutensa tykö, ja menivät sieltä itsekukin perimiseensä."

21:25 Silloin ei ollut kunin-

emännäxi: sillä Israelin lapset ovat wannonet ja sanonet: kirottu olcon se joca BenJaminereille emännän anda."

21:19 Ja he sanoit: cadzo/ HERran jocavuotinen juhlapäivä on Silos/ joca on BethElist pohjaisen päin auringon ylönemist wastan/ BethElin tiellä nijn Sichemijn/ ja Libanonist länden päin."

21:20 Ja he käskit BenJaminin lapsille/ ja sanoit: mängtät ja väijykät wijnamäis."

21:21 Ja cosca te näette Silon tyttäret käyvän ulos hyppyyn/ nijn juoscat kijrust wijnamäist/ ja ottacan jocainen hänellens Silon tyttärist emännän/ ja mengät BenJaminin maalle."

21:22 Cosca heidän Isäns taicka weljens tulewat walittaman heitäns/ nijn me sanom heille: olcat heille armi- at/ sillä en me ole ottanet heille emändätä sodalla/ mutta et te tahtonet heille anda/ tämä on teidän syyne."

21:23 BenJaminin lapset teit nijn/ ja otit hypyist heidän lucuns jälken waimot ryöwydellä ja menit pois ja asuit heidän perimisisäns/ rakensit Caupungit ja asuit nijsä."

21:24 Israelin lapset menit myös siellä pois silloin/ idzecukin sucuns ja perhens tygö/ ja menit siellä idzecukin perimiseens."

21:25 Silloin ei ollut Cunin-

kuningasta Israelissa; jokainen teki sitä, mikä hänen omasta mielestään oli oikein.

gasta Israelissa, vaan jokainen teki niinkuin hänelle näkyi oikein olevan.

gast Israelis/ waan jocainen teki nijncuin hänelle näkyi oikein olewan.

RUUTIN KIRJA

RUUT

Ruthin Kirja

1 LUKU

1:1 Siihen aikaan kun tuomarit hallitsivat, tuli nälänhätä maahan. Silloin muuan Juudan Beetlehemin mies lähti sieltä ja asettui vaimonsa ja kahden poikansa kanssa muukalaisena asumaan Mooabin maahan.

1:2 Miehen nimi oli Elimelek, hänen vaimonsa nimi Noomi ja hänen kahden poikansa nimet Mahlon ja Kiljon; he olivat efratilaisia Juudan Beetlehemistä. Niin he tulivat Mooabin maahan ja oleskeliivat siellä.

1:3 Ja Elimelek, Noomin mies, kuoli, ja Noomi jäi jälkeen kahden poikansa kanssa.

1:4 Nämä ottivat itselleen mooabilaiset vaimot; toisen nimi oli Orpa ja toisen nimi Ruut. Ja he asuivat siellä noin kymmenen vuotta.

1:5 Ja myös nuo molemmat, Mahlon ja Kiljon, kuolivat, niin että vaimo jäi yksin jälkeen kahdesta pojastaan ja miehestään.

1:6 Silloin hän nousi miniöineen palataksensa takaisin Mooabin maasta, sillä hän oli kuullut Mooabin maassa, että Herra oli pitänyt kansastansa huolen ja antanut sille leipää.

1:7 Niin hän lähti yhdessä molempien miniäinsä kanssa siitä paikasta, jossa oli oleskellut. Ja heidän tietä käy-

1 LUKU

1:1 Ja tuomarien hallitessa oli kallis aika maalla, ja mies Juudan Beetlehemistä meni vaeltamaan Moabilaisten maalle, hän ja hänen emäntänsä ja kaksi hänen poikaansa.

1:2 Hänen nimensä oli EliMelek, ja hänen emäntänsä nimi Noomi, ja hänen kahden poikansa nimi Mahlon ja Kiljon, he olivat Ephratilaisia Juudan Beetlehemistä. Ja kuin he tulivat Moabilaisten maalle, pysyivät he siellä.

1:3 Ja EliMelek Noomin mies kuoli, ja hän jäi hänestä kahden poikansa kanssa.

1:4 He naivat Moabilaisia vaimoja: yhden nimi oli Orpa ja toisen nimi Ruut, ja asuivat siellä liki kymmenen ajastaikaa.

1:5 Ja kuolivat nekin molemmat, sekä Mahlon että Kiljon, ja se vaimo jäi jälkeen kahdesta pojastansa ja miehestänsä.

1:6 Ja hän nousi miniöinensä ja palasi Moabilaisten maalta; sillä hän oli Moabilaisten maalla ollessansa kuullut, että \Herra\ oli etsinyt kansaansa ja antanut heille leipää.

1:7 Ja hän läksi pois siitä paikasta, jossa hän oli ollut, molempain miniöinsä kanssa; ja kuin he matkustivat

I. Lucu

1:1 JA Duomaritten hallites oli callis aica maalla/ ja yxi mies meni waeldaman Judan Bethlehemist Moabiterein maalle/ hänen waimons ja cahden poicans cansa.

1:2 Hänen nimens oli EliMelech/ ja hänen emändäns nimi Naemi/ ja hänen cahden poicans nimi/ Mahlon ja Chilion/ he olit Ephraterit Judan Bethlehemist. Ja cosca he tulit Moabiterein maalle/ pyssyt he siellä.

1:3 Ja EliMelech Naemin mies cuoli/ ja hän jäi jälken cahden poicans cansa.

1:4 He nait Moabiterein waimoja/ ja yhden nimi oli Arpah/ ja sen toisen nimi Ruth/ ja asuit siellä kymmenen ajastaica.

1:5 Ja cuolit molemmat Mahlon ja Chilion/ ja se waimo jäi jälken cahdesta pojastans ja miehestäns.

1:6 Ja hän nousi miniöinens/ ja palais Moabiterein maalda: sillä hän oli cuullut Moabiterein maalla ollesans/ että HERra oli edzinyt Canssans/ ja andanut heille leipä.

1:7 Ja meni sieldä pois cuin hän oli ollut/ molembain miniäittens cansa/ ja matcus-taisans tiellä Judean maalle/

dessään matkalla Juudan maahan

1:8 sanoi Noomi molemmille miniöillensä: "Menkää, palatkaa kumpikin äitinne kotiin. Herra tehkoon teille laupeuden, niinkuin te olette vainajille ja minulle tehneet.

1:9 Herra suokoon, että saisitte turvan kumpikin miehene kodissa." Ja hän suuteli heitä. Mutta he korottivat äänensä ja itkivät

1:10 ja sanoivat hänelle: "Me seuraamme sinua sinun kansasi luo."

1:11 Mutta Noomi vastasi: "Kääntykää takaisin, tyttäreni; miksi te lähtisitte minun kanssani? Voinko minä enää saada poikia miehiksi teille?"

1:12 Kääntykää takaisin, tyttäreni, menkää, sillä minä olen liian vanha joutuakseni miehelään. Vaikka ajattelsinkin: 'Minulla on vielä toivoa', ja vaikka vielä tänä yönä joutuisin miehelään ja synnyttäisin poikia,

1:13 ette kai te kuitenkaan odottaisi, kunnes he kasvaisivat suuriksi, ette kai te kuitenkaan sulkeutuisi huoneeseen ja olisi miehelään menemättä. Ei, tyttäreni; minä olen hyvin murheissani teidän tähtenne, sillä Herran käsi on sattunut minuun."

1:14 Niin he korottivat vielä äänensä ja itkivät. Silloin Orpa suuteli anoppiaan jäähyväisiksi, mutta Ruut riippui kiinni hänessä.

1:15 Ja Noomi sanoi: "Katso, kälysi on kääntynyt takaisin

tiellä palataksensa Juudan maalle,

1:8 Sanoi Noomi kahdelle miniällensä: menkää ja palatkaat kukin teidän äitinne huoneeseen: tehkoon \Herra\ teille laupiuden, niinkuin te olette niille kuolleille ja minulle tehneet!

1:9 \Herra\ antakoon teidän kummankin löytää levon miehensä huoneessa! Ja hän suuta antoi heidän, ja he korottivat äänensä ja itkivät,

1:10 Ja sanoivat hänelle: sinun kanssas me käymme kansas tykö.

1:11 Mutta Noomi sanoi: palatkaat, tyttäreni: miksi te tahdotte minun kanssani käydä? kuinka minä taidan lapsia saada minun kohdussani teille miehiksi?

1:12 Palatkaat, minun tyttäreni, ja menkää, sillä minä olen ylen vanha miestä ottamaan; ja vaikka minä sanoisin: se on toivottava, että minä ottaisin tänä yönä itseleni miehen ja synnyttäisin poikia,

1:13 Kuinka te odottaisitte niinkauvan kuin ne suureksi tulisivat? Ja kuinka te taidatte viivyttää, ettette ota miestä? Ei, minun tyttäreni: sillä minä suuresti murehdin teidän tähtenne, ja \Herran\ käsi on sattunut minuun.

1:14 Niin he korottivat äänensä ja itkivät vielä hartammasti; ja Orpa antoi suuta anoppinsa, mutta Ruut riippui hänessä.

1:15 Mutta hän sanoi hänelle: katsos, källys on palannut

1:8 Sanoi Naemi kahdelle miniällens: mengät ja palaitcat teidän äitein huoneeseen/ tehkön HERra teille laupiuden nijncuin te olette nijlle cuoluilille ja minulle tehnet.

1:9 HERra andacon teidän löytä lewon cummangin hänen miehens huones. Ja hän suuta andoi heidän/ ja he corgotit änens ja itkit.

1:10 Ja sanoit hänelle: me käymme cansas sinun Canssas tygö.

1:11 Mutta Naemi sanoi: palaitcat minun tyttäreni/ mixi te tahdotte minun cansani käydä? cuinga minä taidan lapsia saada minun cohtuuni/ teille miehixi?

1:12 Palaitcat minun tyttäreni ja mengät matcaan: sillä minä olen ylön wanha miestä ottaman/ ja waicka minä sanoisin: se on toiwottapa/ että minä ottaisin tänä yönä idzeleni miehen/ ja sijtäisin poikia.

1:13 Cuinga te odotatte nijncauwan cuin ne suurexi tulewat/ ja cuinga te taidatte wijwyttä/ ettet te ota miestä? ei millän muoto minun tyttäreni: sillä minä suurest murhetin teidän tähten/ ja HERran käsi on sattunut minuun.

1:14 Nlin he corgotit änens ja itkit wielä hartammast/ ja Arpah andoi suuta anoppins/ waan Ruth jäi hänen tygöns.

1:15 Mutta hän sanoi hänelle: cadzos/ sinun källys on pa-

oman kansansa ja jumalansa luo, käänny sinäkin kälysi kanssa."

1:16 Mutta Ruut vastasi: "Älä vaadi minua jättämään sinua ja kääntymään takaisin, pois sinun tyköäsi. Sillä mihin sinä menet, sinne minäkin menen, ja mihin sinä jäät, sinne minäkin jään; sinun kansasi on minun kansani, sinun Jumalasi on minun Jumalani.

1:17 Missä sinä kuolet, siellä minäkin tahdon kuolla ja sinne tulla haudatuksi. Herra rangaiskoon minua nyt ja vasta, jos muu kuin kuolema erottaa meidät."

1:18 Kun Noomi näki, että hän oli lujasti päättänyt seurata häntä, ei hän enää puhunut siitä hänen kanssansa.

1:19 Niin he kulkivat molemmat yhdessä, kunnes tulivat Betlehemiin. Ja kun he tulivat Betlehemiin, joutui koko kaupunki liikkeelle heidän tähtensä, ja vaimot sanoivat: "Onko tämä Noomi?"

1:20 Mutta hän vastasi heille: "Älkää kutsuko minua Noomiksi, kutsukaa minua Maaraksi, sillä Kaikkivaltias on antanut minulle paljon katkerata murhetta.

1:21 Rikkaana minä lähdin, mutta tyhjänä Herra antaa minun palata. Miksi siis kutsutte minua Noomiksi, kun Herra on minua vastaan todistanut ja Kaikkivaltias on tuottanut minulle onnettomuutta?"

1:22 Niin Noomi palasi mi-

omaistensa tykö ja jumalain- sa tykö: palaja sinäkin kälysi kanssa!

1:16 Ruut vastasi: älä minulle sitä puhu, että minä luovun sinusta ja palajan pois tyköös; sillä kuhunka sinä menet, sinne myös minä menen, ja kussa sinä yödyt, siellä tahdon myös minä yötä olla: sinun kansas on minun kansani, ja sinun Jumalas on minun Jumalani.

1:17 Kussa sinä kuolet, siellä minäkin tahdon kuolla ja itseni haudattaa antaa. \Herra\ tehköön minulle sen ja sen, jos ei ainoastaan kuolema eroita meitä!

1:18 Kuin hän näki hänen täydellä mielellä häntä seuraavan, lakkasi hän sitä puhumasta hänen kanssansa.

1:19 Ja he matkustivat kahden Betlehemiin asti. Ja kuin he tulivat Betlehemiin, liikkui koko kaupunki heidän tähtensä, ja sanoivat: onko tämä Noomi?

1:20 Mutta hän sanoi heille: älkää minua kutsuko Noomi, vaan kutsukaat minua Mara; sillä Kaikkivaltias on minun suuresti surulliseksi tehnyt.

1:21 Täysinäisenä minä täältä läksin, vaan \Herra\ antoi minun tyhjänä palata. Miksi te siis kutsutte minua Noomi? sillä \Herra\ on minun alentanut ja Kaikkivaltias on minua vaivannut.

1:22 Ja niin palasi Noomi, ja

lainnut omaistens tygö/ ja hänen jumalittens tygö/ palaja myös sinä sinun omaistes tygö.

1:16 Ruth wastais: älä minulle sitä puhu/ että minä luovun sinust/ palajan myös pois tykös: sillä cunga sinä menet/ sinne myös minä menen/ ja cusa sinä olet/ siellä tahdon myös minä olla/ sinun Canssas on minun Canssan/ ja sinun Jumalas on minun Jumalan.

1:17 Cusa sinä cuolet/ siellä minä myös tahdon cuolla/ ja idzeni haudatta anda. HERra tehkön minulle sen ja sen/ jos ei cuolema eroita meitä.

1:18 Cosca hän näki hänen täydellä mielellä händäns seurawan/ lackais hän sitä puhumast hänen cansans.

1:19 Ja matcustit cahden Bethlehemin asti. Ja cosca he tulit Bethlehemiijn/ lijckui co-co Caupungi heidän tähtens/ ja sanoit: ongo tämä Naemi?

1:20 Mutta hän sanoi heille: älkät minua cudzucó Naemi/ waan cudzucat Mara: sillä se Caickiwaldias on minun suurest surullisexi tehnyt.

1:21 Täysinäisnä minä tääldä läxin/ waan HERra andoi minun tyhjänä palaita. Mixi te sijs cudzut minun Naemi? sillä HERra on minun alendanut/ ja se Caickiwaldias on minua waiwannut.

1:22 Ja se oli se aica jona

niänsä, moabilaisen Ruutin, kanssa, joka tuli Mooabin maasta; ja he saapuivat Beetlehemiin ohranleikkuun alussa.

Ruut 2 LUKU

2:1 Noomilla oli miehensä puolelta sukulainen, hyvin varakas mies, Elimelekin sukua, nimeltä Boos.

2:2 Ja moabilainen Ruut sanoi Noomille: "Anna minun mennä pellolle poimimaan tähkiä jonkun jäljessä, jonka silmien edessä saan armon." Noomi vastasi hänelle: "Mene, tyttäreni!"

2:3 Niin hän lähti ja meni poimimaan eräälle pellolle leikkuuväen jäljessä; ja hänelle sattui niin, että se peltopalsta oli Boosan, joka oli Elimelekin sukua.

2:4 Ja katso, Boos tuli Beetlehemistä, ja hän sanoi leikkuuväelle: "Herra olkoon teidän kanssanne!" He vastasivat hänelle: "Herra siunatkoon sinua!"

2:5 Sitten Boos sanoi palvelijallensa, joka oli leikkuuväen päällysmiehenä: "Kenen tuo nuori nainen on?"

2:6 Palvelija, joka oli leikkuuväen päällysmiehenä, vastasi ja sanoi: "Se on se nuori moabitar, joka tuli Noomin mukana Mooabin maasta.

2:7 Hän sanoi: 'Salli minun poimia ja koota tähkiä lyhteden väliltä leikkuuväen jäljessä.' Niin hän tuli ja on ahertanut aamusta varhain tähän saakka; vasta äsken hän hiu-

Ruut Moabilainen hänen miänsä palasi hänen kanssansa Moabilaisten maalta; ja he tulivat Betlehemiin ohran leikkaamisen alussa.

2 LUKU

2:1 Oli myös Noomin miehen lanko, jalo, voimallinen mies, EliMelekin suvusta; ja hänen nimensä oli Boos.

2:2 Ja Ruut Moabilainen sanoi Noomille: salli minun mennä pellolle päitä noukkimaan sen perässä, jonka edessä minä löydän armon. Sanoi hän hänelle: mene, tyttäreni.

2:3 Ja hän meni ja pääsi noukkimaan pellolla elonleikkaajain jäljessä, ja se pelto, johon hän osaantui, oli Boaksen perintöosa, joka oli EliMelekin suvusta.

2:4 Ja katso, Boos tuli Beetlehemistä ja sanoi elonleikkaajille: \Herra\ olkoon teidän kanssanne. Ja he sanoivat hänelle: \Herra\ siunatkoon sinua.

2:5 Ja Boos sanoi palvelijallensa, elonleikkaajain päämiehelle: kenenkä tämä piika on?

2:6 Ja palvelia, elonleikkaajain päämies, vastasi ja sanoi: se on Moabilainen piika, joka tuli Noomin kanssa Moabilaisten maalta,

2:7 Ja hän sanoi: anna minun noukkia ja koota lyhdeten välillä elonleikkaajain perässä. Ja hän on tullut ja seisonut aamusta niin tähänasti, ja on vaan vähän aikaa huoneessa ollut.

ohria leickaman ruwettin/ cosca Naemi ja hänen miäns Ruth se Moabitoläinen palaisit Bethlehemijn Moabiterein maalda.

II. Lucu

2:1 Ja siellä oli yxi mies/ joca oli Naemin miehen EliMelechin lango Boas nimeldä/ ja hän oli jalo ja woimallinen mies.

2:2 JA Ruth se Moabitoläinen sanoi Naemille: salli minun mennä pellolle sen peräs päitä nouckiman/ jonga edes minä löydän armon. Sanoi hän hänelle: mene minun tyttären.

2:3 Ja hän meni nouckiman pellolle elonleickaitten jälken/ ja se peldo oli Boaxen perindöosa/ joca oli EliMelechin sugusta.

2:4 Ja cadzo/ Boas tuli Bethlehemist/ ja sanoi elonleickaille: HERra olcon teidän cansan. Ja he sanoit hänelle: HERra siunatcon sinua.

2:5 JA Boas sanoi palweliallens elonleickaitten teettäjälle: kenengä tämä pijca on?

2:6 Ja palwelia/ elonleickaitten teettjä/ sanoi: tämä pijca on Moabitoläinen/ joca tuli Naemin cansa Moabiterein maalda:

2:7 Sillä hän sanoi: anna minun nouckia ja coota lyhdeten välillä/ elonleickaitten peräs. Ja hän on tullut ja seisonut amusta nijn tähänasti/ ja ei ole waan wähneä

kan levähti tuolla majassa."

2:8 Niin Boas sanoi Ruutille: "Kuules, tyttäreni! Älä mene muiden pelloille poimimaan äläkä lähde pois täältä, vaan pysyttele täällä minun palvelijattarieni mukana.

2:9 Pidä silmällä, millä pellolla leikataan, ja kulje heidän jäljessään. Minä olen kieltänyt palvelijoitani koskemasta sinuun. Jos sinun tulee jano, niin mene astioille ja juo vettä, jota palvelijat ammentavat."

2:10 Silloin heittäytyi kasvoilleen, kumartui maahan ja sanoi hänelle: "Miten olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin että huolehdit minusta, vaikka olen vieras?"

2:11 Boas vastasi ja sanoi hänelle: "Minulle on kerrottu kaikki, mitä sinä olet tehnyt anopillesi miehesi kuoltua, kuinka jätit isäsi ja äitisi ja synnyinmaasi ja lähdit kansan luo, jota et ennen tuntenut.

2:12 Herra palkitkoon sinulle tekosi; tulkoon sinulle täysi palkka Herralta, Israelin Jumalalta, jonka siipien alta olet tullut turvaa etsimään."

2:13 Ruut sanoi: "Minä olen saanut armon sinun silmiesi edessä, herrani, sillä sinä olet lohduttanut minua ja puhutellut palvelijartasi ystävällisesti, vaikka en ole yhdenkään sinun palvelijattaresi vertainen."

2:14 Ruoka-ajan tultua Boas sanoi hänelle: "Käy tänne

2:8 Ja Boas sanoi Ruutille: kuules minua, tyttäreni! Älä mene muiden pellolle poimimaan, älä myös tästä lähde, mutta ole tässä minun piikaini kanssa.

2:9 Katso visusti, millä pellolla he eloa ottavat, ja seura heitä: minä sanoin palvelioilleni, ettei yksikään sinua vahingoitse. Ja jos sinä janoat, niin mene astiain tykö ja juo siitä, mitä minun palveliani ovat ammentaneet.

2:10 Ja hän lankesi kasvoilensa ja kumarsi maahan, ja sanoi hänelle: minkätähden olen minä löytänyt armon sinun kasvois edessä, että tunnet minun, joka kuitenkin olen muukalainen?

2:11 Boas vastasi ja sanoi hänelle: minulle ilmoitettiin kaikki, mitä tehnyt olet anopilles, sittekuin sinun miehes kuoli: ettäs jätit isäs ja äitisi, ja isäs maan, ja matkustit kansan tykö, jota et sinä ennen tuntenut.

2:12 \Herra\ maksakoon sinulle työs, ja sinun palkkas olkoon täydellinen \Herran\ Israelin Jumalan tykönä, jonka tykö sinä olet tullut, turvaamaan hänen siipeinsä alle!

2:13 Hän sanoi: anna minun löytää armo sinun kasvois edessä, minun herrani; sillä sinä olet lohduttanut minua ja olet puhutellut piikaas suuloisesti, vaikka en minä ole niinkuin joku sinun piioistas.

2:14 Boas sanoi jälleen hänelle: koska ruan aika jou-

htken huones ollut.

2:8 Silloin sanoi Boas Ruthille: cuules minua minun tyttären/ älä mene muinen pellolle poimeman/ älä myös tästä lähde/ mutta ole minun piicaini cansa.

2:9 Cadzo wisust culla pellolla he elo ottawat/ ja seura heitä/ minä sanoin palweliolileni/ ettei yxikän sinua wahingoidze. Ja jos sinä janot/ nijn mene astiaiden tygö/ ja juo sijtä cuin minun palwelian owat ammundanet.

2:10 Silloin langeis hän caswoillens/ rucoili ja sanoi hänelle: mingätähden olen minä löynnyt armon sinun caswos edes/ ettäs tunnet minun/ joca cuitengin olen muucalainen.

2:11 BOas wastais/ ja sanoi hänelle: minulle ilmoitettin caicki mitä tehnyt olet sinun anopilles/ sijttecuin sinun miehes cuoli/ ettäs jätit sinun Isäs ja äitisi/ ja Isäs maan/ ja matcustit tunde-mattomaan Canssaan.

2:12 HERra maxacon sinulle sinun työs/ ja sinun palckas olcon täydellinen HERran Israelin Jumalan tykönä/ jonga tygö sinä olet tullut/ turwaman hänen sijpeins ala.

2:13 Hän sanoi: anna minun löytä armo sinun caswos edes minun Herran: sillä sinä olet lohduttanut minua/ ja olet puhutellut sinun pijcas suloisest/ waicka en minä ole nijncuin jocu sinun pijcoistas.

2:14 Boas sanoi jällens hänelle: cosca ruan aica joutu/

ruualle ja kasta palasesi haparviiniin." Niin istui leikkuvään viereen; ja Boas pani hänen eteensä paahdettuja jyviä, niin että hän söi tarpeeksensa ja jäi tähteeksikin.

2:15 Kun hän sitten nousi poimimaan, käski Boas palvelijoitaan sanoen: "Hän saa poimia myöskin lyhteiden väliltä; ja te ette saa loukata häntä.

2:16 Voittepa vetää sitomistakin joitakin tähkiä ja jättää ne hänen poimittavikseen; ja te ette saa nuhdella häntä."

2:17 Niin Ruut poimi pellolla iltaan asti; sitten hän pui, mitä oli saanut poimituksi, ja siitä tuli noin eefamitan verta ohria.

2:18 Ja hän otti ne ja tuli kaupunkiin ja näytti anopillensa, mitä oli poiminut. Sen jälkeen Ruut otti esille tähteet ruuasta, josta oli syönyt tarpeekseen, ja antoi ne hänelle.

2:19 Silloin hänen anoppinsa sanoi hänelle: "Missä olet tänään poiminut ja missä olet tehnyt työtä? Siunattu olkoon se, joka on sinusta huolehtinut." Sitten hän ilmoitti anopillensa, kenen luona hän oli ollut työssä, sanoen: "Se mies, jonka luona olin tänä päivänä työssä, on nimeltään Boas."

2:20 Noomi sanoi miniällensä: "Siunatkoon häntä Herra, joka on osoittanut laupeutta eläviä ja kuolleita kohtaan." Ja Noomi sanoi vielä: "Hän on sukulaistemme ja meidän su-

tuu, niin tule tänne, syö leipää ja kasta palas etikkaan. Niin hän istui elonleikkaajain viereen, ja hän antoi hänelle kuivatuita tähkähäitä, hän söi ja ravittiin, ja jätti jotakin tähteeksi.

2:15 Kuin hän nousi poimimaan, käski Boas palvelioitansa ja sanoi: sallikaat hänen poimia lyhdetten keskellä ja älkää häntä häväiskö.

2:16 Varistelkaat myös sitomista läpimittien hänelle, ja jättäkää siihen, että hän ne poimis, ja älkään yksikään häntä nuhdelko!

2:17 Niin poimi hän pellolla ehtooseen asti, ja hän tappoi ne poimitut; ja oli liki yksi epha ohria.

2:18 Ja hän kantoi ne ja vei kaupunkiin, ja osoitti anopillensa, mitä hän oli poiminut. Toi myös ne ruan tähteet, joista hän oli itsensä ravinnut ja antoi hänelle.

2:19 Silloin sanoi hänen anoppinsa hänelle: kussas olet poiminut tänäpäpä, ja kussas olet työtä tehnyt? Siunattu olkoon se, joka sinun tuntenut on! Ja hän ilmoitti anopillensa, kenenkä tykönä hän työtä teki, sanoen: se mies, jonka tykönä minä tänäpäpä työtä tein, kutsutaan Boas.

2:20 Noomi sanoi miniällensä: hän olkoon siunattu \Herralta\, joka ei ole ollut armotoin enemmän eläviä kuin kuolleitakaan vastaan. Ja Noomi sanoi hänelle: tämä mies on meidän lähim-

nijn tule tänne muiden kanssa/ syö leipä ja casta palas etikkaan. Nijn hän istui elonleickaitten viereen/ ja he toit hänelle cuiwatuita tähkähäitä/ hän söi ja rawittin/ ja jätti jotakin tähtexi.

2:15 Cosca hän nousi poimeman/ käski Boas palveliatans/ ja sanoi: sallicat hänen poime lyhdetten keskellä/ ja älkät häntä häväiskö.

2:16 Waristelcat myös läpimittien hänelle ja jättäkät siihen/ että hän ne poimis/ ja älkän yxikän häntä sen edest nuhdelco.

2:17 Nijn poimi hän pellolla ehtosen asti/ tappoi ne poimetut/ ja oli liki yxi Epha ohria.

2:18 Hän candoi ne Caupungijn ja osotti anopillens mitä hän oli poimenut. Toi hän myös ne ruan tähtet/ joista hän oli idzens rawinnut/ ja andoi hänelle.

2:19 Silloin sanoi hänen anoppins hänelle: mitäs olet poiminut tänäpäpä/ ja cusas olet työtä tehnyt? Siunattu olcon se cuin sinun tundenut on. Ja hän ilmoitti anopillens kenengä tykönä hän työtä teki/ sanoden: se mies/ jonga tykönä minä työtä tein/ cudzutan Boas.

2:20 Naemi sanoi miniällens: hän olcon siunattu HERralda: sillä ei hän ole ollut armotoin/ enemmän nijtä eläwitä cuin cuolluitacan watan. Ja Naemi sanoi hänelle: tämä

kulunastajamme."

2:21 Silloin moabilainen Ruut sanoi: "Vielä hän sanoi minulle: 'Pysyttele vain minun palvelijaini mukana siihen asti, että he saavat kaiken minun leikkuuni lopetetuksi'."

2:22 Niin Noomi sanoi miniälensä Ruutille: "Hyvä on, tyttäreni, lähde hänen palvelijattariensa mukana, niin et joudu sysittäväksi muiden pelloilla."

2:23 Ja hän pysytteli Booaan palvelijattarien seurassa poimien tähkiä, kunnes ohran- ja nisunleikkuu oli lopussa. Sit- ten hän jäi olemaan anoppinsa luo.

Ruut 3 LUKU

3:1 Niin Noomi, hänen anoppinsa, sanoi hänelle: "Tyttäreni, minäpä hankin sinulle turvapaikan, että sinun kävisi hyvin."

3:2 Onhan Boas, jonka palvelijattarien kanssa olit, sukulaisemme; katso, hän viskaa tänä yönä ohria puimatante- reella.

3:3 Niin peseydy nyt ja voitele itsesi ja pukeudu ja mene puimatantereelle; mutta älä näyttäydy hänelle, ennenkuin hän on syönyt ja juonut.

3:4 Kun hän panee maata, niin katso, mihin paikkaan hän panee maata, ja mene ja nosta peitettä hänen jalkojensa kohdalta ja pane siihen maata; hän sanoo sitten sinulle, mitä sinun on tehtävä."

3:5 Ruut vastasi hänelle: "Minä teen kaiken, mitä sanot."

mäisemme ja on meidän perillisemme.

2:21 Ja Ruut Moabilainen sanoi: hän sanoi myös minulle: ole minun palvelioitteni kanssa, siihenasti kuin he lopettavat kaiken minun eloni.

2:22 Noomi sanoi Ruutille miniällensä: minun tyttäreni, hyvä on sinun mennä hänen piikainsa kanssa, ettei joku olisi sinua vastoin toisen pelloilla.

2:23 Ja hän viipyi Boaksen piikain tykönä ja poimi tähkähäpäitä, siihenasti kuin ohrat ja nisut leikattiin; ja tuli jälleen anoppinsa tykö.

3 LUKU

3:1 Ja Noomi hänen anoppinsa sanoi hänelle: minun tyttäreni, minä tahdon saattaa sinulle levon, että sinulle hyvin kävisi.

3:2 Boas, meidän sukulaisemme, jonka piikain tykönä sinä olet ollut, katso, hän viskaa tänä yönä ohria luvassansa.

3:3 Niin pese itses ja voitele sinus, ja vaateta itses ja mene luvaan, ettei yksikään sinua tunne, siihenasti kuin syöty ja juotu on.

3:4 Kuin hän maata panee, niin katso paikka, kussa hän makaa: niin mene ja nosta vaate hänen jalkainsa päältä ja pane siihen maata; niin hän kyllä sinulle sanoo, mitä sinun tekemän pitää.

3:5 Hän sanoi hänelle: kaikki, mitä sinä sanot minulle,

mies on meidän/ ja on meidän perillisem.

2:21 Ja Ruth Moabiläinen sanoi: hän sanoi myös minulle: ole minun palvelioitten cansa/ siihenasti että elon aica loppu.

2:22 Naemi sanoi Ruthille miniällens: minun tyttären/ hywä on sinun mennä hänen pijcains cansa/ ettei yxikän puhuis sinusta pahoin toisen pelloilla.

2:23 Ja hän wijwyi Boaxen pijcain tykönä/ ja poimi tähkähäpäitä/ siihenasti cuin ohrat ja nisut leicattin/ ja hän tuli jällens hänen anoppins tygö.

III. Lucu

3:1 JA Naemi/ hänen anoppins/ sanoi hänelle: minun tyttären/ minä saatan sinulle lewon/ että sinun käy hywin.

3:2 Boas meidän sucum/ jonga pijcain tykönä sinä olet ollut/ wisca tänä yönä ohria hänen luwasans.

3:3 Nijn pese idzes/ ja voitele sinus öljyllä/ ja vaateta idzes/ ja mene luwaan/ ettei yxikän sinua tunne/ siihenasti cuin syöty ja juotu on.

3:4 Cosca hän idzens lewätä pane/ nijn cadzo/ cuhunga hän pane/ ja mene ja nosta waatten liewe hänen jalcains päädä/ ja pane idzes lewätä/ nijn hän kyllä sinulle sano/ mitä sinun tekemän pitä.

3:5 Hän sanoi hänelle: caicki mitä sinä sanot minulle/ teen

	teen minä.	minä.
3:6 Niin hän meni alas pui- matantereelle ja teki aivan niin, kuin hänen anoppinsa oli häntä käsenyt.	3:6 Hän meni luvaan ja teki kaikki mitä hänen anoppinsa hänelle käski.	3:6 HÄN meni luvaan/ ja teki caicki cuin hänen anoppins hänelle käski.
3:7 Ja kun Booas oli syönyt ja juonut, tuli hänen sydä- mensä iloiseksi, ja hän meni maata viljakasan ääreen. Ja Ruut tuli hiljaa ja nosti peitet- tä hänen jalkojensa kohdalta ja pani siihen maata.	3:7 Ja kuin Boas oli syönyt ja juonut, tuli hänen sydä- mensä iloiseksi, ja hän meni levätä yhden kuhilaan taa. Ja hän tuli salaisesti ja nosti vaatteen hänen jalkainsa päältä, ja pani siihen levätä.	3:7 Ja cosca Boas oli syönyt ja juonut/ tuli hänen sydä- mens iloiseksi/ ja heitti idzens yhden cuhilan taa maahan. Ja hän tuli salaisest/ ja nosti waatten hänen jalcain pääl- dä/ ja pani lewätä.
3:8 Puoliyön aikana mies säi- kähti ja kumartui eteenpäin; ja katso, nainen makasi hä- nen jalkapohjissaan.	3:8 Puoliyön aikaan peljästy mies ja käänsi itsensä: ja katso, vaimo makasi hänen jalkainsa juuressa.	3:8 Puoli yön aican/ peljästy mies ja käänsi idzens/ ja cadzo/ yxi waimo lewäis hä- nen jalcains juures.
3:9 Ja hän kysyi: "Kuka sinä olet?" Hän vastasi: "Minä olen Ruut , palvelijattaresi. Levitä liepeesi palvelijattaresi yli, sillä sinä olet minun suku- lunastajani."	3:9 Ja hän sanoi: kukas olet? Hän vastasi: minä olen Ruut, sinun palkollises: levi- tä siipes piikas ylitse, sillä sinä olet perillinen.	3:9 Ja hän sanoi: cucas olet? hän wastais: minä olen Ruth sinun palkollises/ lewitä sinun sijpes ylidze sinun pijcas: sillä sinä olet perillinen.
3:10 Hän sanoi: "Herra siu- natkoon sinua, tyttäreni! Sinä olet osoittanut sukurakkautta- si nyt viimeksi vielä kauniim- min kuin aikaisemmin, kun et ole kulkenut nuorten miesten jäljessä, et köyhien etkä rik- kaitten.	3:10 Hän sanoi: siunattu ole sinä \Herrassa\, minun tyt- täreni: sinä olet parantanut ensimmäisen armotyön sillä viimeisellä, ettes ole seurannut nuorukaisia, köyhiä eli rikkaita.	3:10 HÄN sanoi: siunattu ole sinä HERrasa minun tyttären/ sinä olet parandanut ensimmäi- sen armon työn sillä wijmei- sellä/ ettes ole seurannut nuorucaisia/ rikkaita eli köy- hiä.
3:11 Ja nyt, tyttäreni, älä pelkää; kaiken, mitä sanot, teen minä sinulle. Sillä minun kansani portissa jokainen tie- tää sinut kunnialliseksi nai- seksi.	3:11 Ja nyt, tyttäreni, älä pelkää: kaikki, mitä sanot, teen minä sinulle; sillä koko minun kansani kaupunki tietää, että olet kunniallinen vaimo.	3:11 Minun tyttären/ älä pel- kä/ caicki mitä sanot/ teen minä sinulle: sillä coco minun Canssani Caupungi tietä/ et- täs olet cunniallinen waimo.
3:12 Totta on, että minä olen sinun sukulunastajasi, mutta on vielä toinen sukulunastaja, joka on läheisempi kuin minä.	3:12 Se on tosi, että minä olen perillinen; mutta toinen on läheisempi minua.	3:12 Se on tosi että minä olen perillinen/ mutta yxi toi- nen on lähimmäisempi minua.
3:13 Jää tähän yöksi; jos hän huomenna lunastaa sinut, niin hyvä; lunastakoon. Mutta jollei hän halua lunastaa sinua, niin minä lunastan sinut, niin totta kuin Herra elää. Lepää	3:13 Ole tässä yö, ja jos hän huomenna omistaa sinun, niin se on hyvä, vaan jollei hän tahdo omistaa sinua, niin minä omistan sinun, niin totta kuin \Herra\ elää: lepää huomeneen asti.	3:13 Ole täsä yö/ jos hän huomen omista sinun/ nijn se on hywä/ waan jollei/ nijn minä otan sinun/ nijn totta cuin HERra elä: lewä huome- nen asti.

siinä aamuun asti."

3:14 Niin hän lepäsi hänen jalkapohjissaan aamuun asti, mutta nousi, ennenkuin kukaan vielä voi tuntea toisensa. Ja Boas ajatteli: "Älköön tulko tunnetuksi, että tuo nainen on tullut tänne puimantereelle."

3:15 Ja hän sanoi: "Anna tänne vaippa, joka on ylläsi, ja pidä sitä." Ja Ruut piti sitä. Silloin hän mittasi siihen kuusi mittaa ohria ja pani ne hänen selkäänsä. Ja hän meni kaupunkiin.

3:16 Ja Ruut tuli anoppinsa luo, joka sanoi: "Kuinka kävi, tyttäreni?" Niin hän kertoi hänelle kaikki, mitä mies oli hänelle tehnyt;

3:17 ja hän sanoi: "Nämä kuusi mittaa ohria hän antoi minulle, sanoen: 'Et saa mennä tyhjin käsin anoppisi luo.'"

3:18 Silloin Noomi sanoi: "Pysy alallasi, tyttäreni, kunnes saat tietää, kuinka asia päättyy; sillä mies ei suo itselleen lepoa, ennenkuin hän tänä päivänä saattaa asian päätökseen."

Ruut 4 LUKU

4:1 Mutta Boas meni kaupungin porttiin ja istuutui sinne. Ja katso, sukulunastaja, josta Boas oli puhunut, kulki siitä ohitse; ja Boas sanoi: "Sinä siellä, poikkea tänne istumaan." Hän poikkesi ja istui siihen.

4:2 Senjälkeen Boas otti kaupungin vanhimpia kymmenen miestä ja sanoi: "Istukaa

3:14 Ja hän lepäsi huomenen asti hänen jalkainsa juuressa, ja nousi ennenkuin yksikään toisensa tunsi, ja sanoi: ei pidä kenenkään tietämän vaimon luvaaan tulleeksi.

3:15 Ja hän sanoi: anna liinavaattees joka ylläs on, ja ota siihen; ja hän otti siihen. Ja hän mittasi hänelle kuusi mittaa ohria ja pani ne hänen päällensä. Ja hän itse tuli kaupunkiin.

3:16 Mutta vaimo meni anoppinsa tykö, joka sanoi: kuinka sinulle menestyy, tyttäreni? Ja hän jutteli hänelle kaikki, mitä mies oli tehnyt,

3:17 Ja sanoi: nämät kuusi mittaa ohria antoi hän minulle; sillä hän sanoi: ei pidä sinun tyhjin käsin menemän anoppis tykö.

3:18 Hän sanoi: ole hiljakses, tyttäreni, niinkauvan että sinä saat nähdä, kuinka tämä tapahtuu; sillä ei se mies lakkaa ennen kuin hän tämän tänäpäivänä hyvin lopettaa.

4 LUKU

4:1 Ja Boas meni porttiin ja istui siellä; ja katso, perillinen kävi ohise, ja Boas puhutteli häntä, sanoen: palaja tänne ja istu viereeni, ole kukas olet. Niin hän palasi ja istui.

4:2 Ja hän otti kymmenen miestä kaupungin vanhimista, sanoen heille: istu-

3:14 Ja hän lewäis huomenen asti hänen jalcains juures. Ja hän nousi ennencuin yxikän toisens tunsi/ ja hän ajatteli/ ettei yxikän tietäis waimo luwaan tullexi.

3:15 Ja sanoi: ojenna tänne sinun waattes cuin ylläs on/ ja lewitä edes/ ja hän piti sen edes. Ja hän mittais hänelle cuusi mitta ohria/ ja pani hänen päällens. Ja hän idze tuli Caupungijn.

3:16 Mutta vaimo meni anoppins tygö/ joca sanoi: cuinga sinun menesty minun tyttären? ja hän jutteli hänelle caicki mitä mies oli tehnyt.

3:17 Ja sanoi: nämät cuusi mitta ohria andoi hän minulle: sillä hän sanoi: ei pidä sinun tyhjin käsin menemän sinun anoppis tygö.

3:18 Hän sanoi: ole hiljaxens tyttären nijncauwan että saat nähdä cuinga tämä tapahtu: sillä ei se mies lacka ennen cuin hän tämän tänäpäiwänä hywin lopetta.

IV. Lucu

4:1 JA Boas meni porttijn/ ja istui siellä/ ja hänen lähimäinen langons käwi ohidze. Nijn Boas puhutteli händä nimirimattain/ sanoden: palaja tänne ja istu wiereni. Nijn hän palais ja istui.

4:2 BOas otti kymmenen miestä Caupungin wanhimist/ sanoden heille: istucat

<p>tähän." Ja he istuivat. 4:3 Sitten Boas sanoi sukulunastajalle: "Sen peltopals- tan, joka oli veljellämme Eli- melekillä, on Noomi, joka on palannut Mooabin maasta, myynyt.</p>	<p>kaat tähän; ja he istuivat. 4:3 Niin sanoi hän perillisel- le: sitä maan kappaletta, jo- ka oli meidän veljellämme EliMelekillä, kaupitsee Noo- mi, joka on tullut Moabilais- ten maalta.</p>	<p>tähän/ ja he istuit. 4:3 Nijn sanoi hän perilliselle: Naemi joca on tullut Moabite- rein maalda/ caupidze sitä maan cappaletta/ cuin mei- dän veljelläm EliMelechillä oli.</p>
<p>4:4 Sentähden ajattelin: minä ilmoitan siitä sinulle ja sanon: osta se tässä saapuvilla ole- vien ja minun kansani van- himprien läsnäollessa. Jos tahdot sen lunastaa sukuun, niin lunasta. Mutta ellet tahdo sitä lunastaa, niin ilmoita mi- nulle, että saan sen tietää; sillä ei ole ketään muuta su- kulunastajaa kuin sinä, ja si- nun jälkeesi minä." Hän sa- noi: "Minä lunastan sen."</p>	<p>4:4 Sentähden ajattelin minä sen sinulle ilmoittaa ja sa- noa: jos tahdot sen todella periä, niin lunasta se tässä kaupungin asuvaisten ja kansani vanhimpain edessä; vaan jollet sinä sitä tahdo periä, niin sano minulle, että minä sen tietäisin; sillä ei ole yhtään muuta perillistä kuin sinä ja minä sinun jälkees. Hän sanoi: minä perin.</p>	<p>4:4 Sentähden ajattelin minä sen sinulle ilmoitta/ ja sanoa: tahdotcos sen periä/ nijn osta se täsä Caupungin asu- waisten ja minun Canssani wanhimmitten edes: waan jollet sinä sitä tahdo periä/ nijn sano minulle/ että minä sen tietäisin: sillä ei ole yh- tän muuta perillistä cuin si- nä/ ja minä sinun jälkes. Hän sanoi: minä perin.</p>
<p>4:5 Niin Boas sanoi: "Osta- essasi pellon Noomilta ostat sen myöskin moabilaiselta Ruutilta, vainajan leskeltä, ja sinun on pysytettävä vainajan nimi hänen perintöosassaan."</p>	<p>4:5 Niin vastasi Boas: jona päivänä sinä Noomin kädestä lunastat pellon, niin ota Ruut Moabilainen, vainajan emäntä, herättääkses kuol- leelle nimeä hänen perinnös- sänsä.</p>	<p>4:5 Nijn wastais Boas: jona päiwänä sinä Naemin kädest lunastat pellon/ nijn ota Ruth Moabiti sen cuolluen emän- dä/ herättäxes sille cuolluelle nime hänen perimisesäns.</p>
<p>4:6 Silloin sanoi sukulunasta- ja: "En voi lunastaa sitä itsel- leni, sillä siten minä turmeli- sin oman perintöosani. Lunas- ta sinä itsellesi, mitä minun olisi lunastettava; minä en voi sitä tehdä."</p>	<p>4:6 Niin sanoi perillinen: en minä taida periä sitä, etten minä hukuttaisi omaa peri- mistäni: peri sinä se mitä minun tulisi periä; sillä en minä taida sitä periä.</p>	<p>4:6 Nijn sanoi hän: en minä peri sitä/ etten minä hucutais minun perimistäni/ peri sinä se cuin minun pitä perimän: sillä en minä taida sitä periä.</p>
<p>4:7 Muinoin oli Israelissa lu- nastus- ja vaihtokauppoja vahvistettaessa tapa tällainen: riisuttiin kenkä ja annettiin toiselle; tätä käytettiin Israe- lissa todistuksena.</p>	<p>4:7 Ja muinen oli Israelissa lunastamisessa ja perimises- sä vahvistukseksi kaikkiin asioihin, että mies riisui kenkänsä ja antoi lähimmäi- sellensä: ja se oli todistus Israelissa.</p>	<p>4:7 Mutta Israelis oli wanhan aicen sencaltainen tapa: cos- ca ei jocu tahtonut periä/ taicka osta jotakin tawarata/ että caicki asiat olisit ollet wahwat/ weti hän kengäns ulos/ ja andoi sen toiselle. Se oli wahwa todistus Israelis.</p>
<p>4:8 Niin sukulunastaja sanoi Booaalle: "Osta sinä se itsel- lesi." Ja hän veti kengän ja- lastaan.</p>	<p>4:8 Niin perillinen sanoi Boakselle: lunasta sinä se; ja riisui kengän jalastansa.</p>	<p>4:8 Nijn perillinen sanoi Boa- xelle: osta sinä se: ja hän rijsui kengän jalastans.</p>
<p>4:9 Silloin sanoi Boas van-</p>	<p>4:9 Boasanoi vanhimmille ja</p>	<p>4:9 Boas sanoi vanhimmille</p>

<p>himmille ja kaikelle kansalle: "Te olette tänään todistajina, että minä ostan Noomilta kaiken Elimelekin ja kaiken Kiljonin ja Mahlonin omaisuuden.</p>	<p>kaikelle kansalle: te olette tänäpäivänä todistajani, että minä olen lunastanut Noomilta kaikki mitä EliMelekin, Kiljonin ja Mahlonin oli,</p>	<p>ja caikelle Canssalle: te olette tänäpäivänä minun todistajani/ että minä olen lunastanut Naemildä caicki mitä EliMelechin/ Chilionin ja Mahlonin oli.</p>
<p>4:10 Samalla minä olen ostanut myös moabilaisen Ruutin, Mahlonin lesken, vaimokseni, pysyttääkseni vainajan nimen hänen perintöosassaan, ettei vainajan nimi häviäisi hänen veljiensä keskuudesta eikä hänen kotipaikkansa portista; sen todistajat te olette tänä päivänä."</p>	<p>4:10 Ja myös Ruutin Moabilaisen, Mahlonin lesken, olen ottanut emännäkseni, herättääkseni kuolleelle nimeä hänen perimisesssänsä, ja ettei kuolleen nimi hukkuisi veljeinsä seasta ja hänen siastansa portissa; sen päälle te olette te tänäpäivänä todistajat.</p>	<p>Ja myös Ruthin sen Moabitin. 4:10 Mahlonin lesken minä otan emännäxeni/ herättäxeni sille cuolluelle nime hänen perimisesäns/ ja ettei hänen nimens huckuis weljeins seas- ta/ ja hänen siastans portisa/ sen päälle oletta te tänäpäivänä minun todistajani.</p>
<p>4:11 Niin kaikki kansa, joka oli portissa saapuvilla, ja vanhimmat sanoivat: "Me olemme sen todistajat. Suokoon Herra, että vaimo, joka tulee taloosi, tulisi Raakelin ja Leean kaltaiseksi, jotka molemmat rakensivat Israelin huoneen. Tee väkeviä tekoja Efratassa ja saata nimesi kuuluisaksi Beetlehemissä.</p>	<p>4:11 Niin kansa ja vanhimmat, jotka portissa olivat, sanoivat: me olemme todistajat. \Herra\ tehköön vaimolle, joka sinun huoneeses tulee, niinkuin Rakelille ja niinkuin Lealle, jotka molemmat Israelin huoneen rakensivat, ja enentyköön voimas Ephratassa, ja tullos kuuluisaksi Betlehemissä!</p>	<p>4:11 Nijn caicki Canssa ja wanhimmat cuin portis olit/ sanoit: me olem todistajat/ Jumala tehkön sille waimolle/ joca sinun huonesees tule/ nijncuin Rahelille ja Lealle/ jotca molemmat Israelin huonen rakensit/ ja enändykön Ephratas/ ja cuuluisaxi tulcon Bethlehemis.</p>
<p>4:12 Ja tulkoon niistä jälkeläisistä, jotka Herra antaa sinulle tästä nuoresta naisesta, sinulle suku, Pereksen suvun kaltainen, hänen, jonka Taamar synnytti Juudalle."</p>	<p>4:12 Ja sinun huonees olkoon niinkuin Peretsen huone, jonka Tamar synnytti Juudalle, siitä siemenestä, jonka \Herra\ sinulle antaa tästä nuoresta vaimosta!</p>	<p>4:12 Ja sinun huones olcon nijncuin Perezen huone/ jonga Thamar synnytti Judalle/ sijtä siemenestä jonga HERra sinulle anda tästä nuoresta waimosta.</p>
<p>4:13 Niin Boas otti Ruutin, ja tämä tuli hänen vaimokseen. Ja hän yhtyi häneen; ja Herra antoi hänen tulla ras-kaaksi, ja hän synnytti pojan.</p>	<p>4:13 Niin Boas otti Ruutin emännäksensä, ja hän meni hänen tykönsä; ja \Herra\ antoi hänen tulla hedelmälliseksi, ja hän synnytti pojan.</p>	<p>4:13 Nijn Boas otti Ruthin emännäxens. Ja cuin hän macais hänen cansans/ andoi HERra hänen tulla hedelmälisexi/ ja hän synnytti pojan.</p>
<p>4:14 Silloin vaimot sanoivat Noomille: "Kiitetty olkoon Herra, joka tänä päivänä salli sinun saada sukulunastajan. Hänen nimensä tulee kuuluisaksi Israelissa.</p>	<p>4:14 Niin vaimot sanoivat Noomille: kiitetty olkoon \Herra\, joka ei sallinut sinulta puuttua perillistä tähän aikaan, että hänen nimensä pysyis Israelissa.</p>	<p>4:14 Nijn waimot sanoit Naemille: kijtetty olcon HERra joca ei sallinut puuttua perillistä tähän aican sinun sugustas/ että hänen nimens pysyis Israelis.</p>
<p>4:15 Hän on virvoittava sinua,</p>	<p>4:15 Hän on virvoittava si-</p>	<p>4:15 Hän wirgotta sinua/ ja</p>

ja hänestä on tuleva sinun vanhuutesi tuki, sillä miniäsi, joka rakastaa sinua, on hänet synnyttänyt, hän, joka on sinulle parempi kuin seitsemän poikaa."

4:16 Niin Noomi otti lapsen, pani sen helmaansa ja rupesi sen hoitajaksi.

4:17 Ja naapurivaimot antoivat lapselle nimen, sanoen: "Noomille on syntynyt poika." Ja he panivat hänen nimekseen Oobed. Hänestä tuli Isain, Daavidin isän, isä.

4:18 Tämä on Pereksen suku-
luettelo: Perekselle syntyi Hesron.

4:19 Hesronille syntyi Raam, ja Raamille syntyi Amminadab.

4:20 Amminadabille syntyi Nahson, ja Nahsonille syntyi Salma.

4:21 Salmalle syntyi Boogas, ja Boogaalle syntyi Oobed.

4:22 Oobedille syntyi Isai, ja Isaille syntyi Daavid.

nua ja holhoova sinun vanhuuttas; sillä sinun miniäs, joka sinua rakastaa, on hänen synnyttänyt; hän itse on sinulle parempi kuin seitsemän poikaa.

4:16 Ja Noomi otti lapsen, pani helmaansa ja kasvatti sen.

4:17 Mutta hänen kylänsä vaimot antoivat hänelle nimen ja sanoivat: Noomille on poika syntynyt; ja kutsuivat hänen nimensä Obed: tämä on Davidin isän Isain isä.

4:18 Tämä on Peretsin sukukunta: Perets siitti Hetsronin.

4:19 Ja Hetsron siitti Raamin: Raam siitti Amminadabin.

4:20 Amminadab siitti Nahessonin: Nahesson siitti Salmon.

4:21 Salmo siitti Boaksen: Boas siitti Obedin.

4:22 Obed siitti Isain, ja Isai siitti Davidin.

holho sinun wanhuttas: sillä sinun miniäs/ joca sinua rakasta/ on synnyttänyt sen joca sinulle on parempi kuin seidzemen poica.

4:16 Ja Naemi otti lapsen/ pani helmaans/ ja caswatti sen.

4:17 Mutta hänen kyläns vaimot annoit hänelle nimen/ ja sanoit: Naemille on poica syndynyt/ ja cudzuit hänen Obed/ tämä on Isain Isä/ joca on Dawidin Isä.

4:18 Tämä on Perezin suku: Perez sijtti Hezronin.

4:19 Hezron sijtti Raam/ Raam sijtti Aminadabin.

4:20 Aminadab sijtti Nahessonin/ Nahesson sijtti Salmon.

4:21 Salmon sijtti Boaxen/ Boas sijtti Obedin.

4:22 Obed sijtti Isain/ Isai sijtti Dawidin.

1. SAMUELIN KIRJA

1 LUKU

1:1 Raamataim-Soofimissa, Efraimin vuoristossa, oli mies, nimeltä Elkana, Jerohamin poika, joka oli Elihun poika, joka Toohun poika, joka Suufin poika, efratilainen.

1:2 Hänellä oli kaksi vaimoa; toisen nimi oli Hanna, ja toisen nimi oli Peninna. Ja Peninnalla oli lapsia, mutta Hanna oli lapseton.

1:3 Tämä mies meni joka vuosi kaupungistansa Siiloon rukoilemaan Herraa Sebaotia

1. SAMUELIN KIRJA

1 LUKU

1:1 Yksi mies oli Ramataimin Zophimista Ephraimin vuorelta, ja hänen nimensä oli Elkana Jerohamin poika, Elihun pojan, Tohun pojan, Zuphin pojan, joka oli Ephratista.

1:2 Ja hänellä oli kaksi vaimoa, yhden nimi oli Hanna ja toisen nimi Peninna; ja Peninnalla oli lapsia, mutta Hannalla ei ollut lasta.

1:3 Se mies meni vuosivuodelta kaupungistansa Siloon rukoilemaan ja uhraamaan

Ensimäinen Samuelin Kirja

I. Lucu

1:1 YXi mies oli Ramathaimin Zophimista Ephraimin vuorelta/ hänen nimens oli Elkana Jerohamin poica/ Elihun pojan/ Tohun pojan/ Zuphin pojan/ joca oli Ephratist.

1:2 Ja hänellä oli caxi vaimo/ yhden nimi oli Hanna/ ja toisen Pehinnah. Mutta Peninnalla oli lapsia/ waan Hannalla ei ollut lasta.

1:3 Se mies meni vuosivuodelta hänen Caupungistans rucoileman ja uhraman

ja uhraamaan hänelle. Ja siellä oli kaksi Eelin poikaa, Hofni ja Piinehas, Herran pappeina.

1:4 Niin Elkana eräänä päivänä uhrasi. Ja hänellä oli tapana antaa vaimollensa Peninnalle ja kaikille tämän pojille ja tyttärille määräosat.

1:5 Mutta Hannalle hän antoi kahdenkertaisen osan, sillä hän rakasti Hannaa, vaikka Herra oli sulkenut hänen kohtunsa.

1:6 Ja hänen kilpailijattarensa kiusasi häntä kiusaamistaan suututtaaksensa häntä, koska Herra oli sulkenut hänen kohtunsa.

1:7 Ja näin tapahtui joka vuosi, niin usein kuin hän meni Herran huoneeseen. Niinpä Peninna nytkin kiusasi häntä, ja hän itki eikä syönyt mitään.

1:8 Silloin hänen miehensä Elkana sanoi hänelle: "Hanna, mitä itket, miksi et syö ja miksi olet noin apealla mielellä? Enkö minä ole sinulle enempi kuin kymmenen poikaa?"

1:9 Kun he sitten olivat syöneet ja juoneet Siilossa ja pappi Eeli istui istuimellaan Herran temppelin ovenpielessä, nousi Hanna

1:10 ja rukoili Herraa mieli murheellisena, itki katkerasti

1:11 ja teki lupauksen sanoen: "Herra Sebaot, jos sinä katsot palvelijattaresi kurjuutta, muistat minua etkä unhotta palvelijatartasi, vaan annat palvelijattarellesi miehisen

\Herralle\ Zebaotille; ja siellä oli kaksi Eelin poikaa, Hophni ja Pinehas, \Herran\ papit.

1:4 Ja sinä päivänä, jona Elkana uhrasi, antoi hän emännällensä Peninnalle ja kaikille hänen pojillensa ja tyttärillensä osat.

1:5 Mutta Hannalle antoi hän yhden osan murehtien, sillä hän rakasti Hannaa; mutta \Herra\ oli sulkenut hänen kohtunsa.

1:6 Ja hänen vainoojansa vaivasi häntä ja soimasi hänelle, että \Herra\ oli sulkenut hänen kohtunsa.

1:7 Ja niin hän teki joka vuosi, kuin he menivät \Herran\ huoneeseen, ja saatti hänen murheelliseksi. Mutta hän itki ja ei syönyt.

1:8 Ja Elkana hänen miehensä sanoi hänelle: Hanna, mitäs itket? ja miksi et syö? ja minkätähden sinun sydämes on murheellinen? enkö minä sinulle parempi ole kuin kymmenen poikaa?

1:9 Niin nousi Hanna, sittekuin hän oli syönyt ja juonut Silossa; ja pappi Eli istui istuimella \Herran\ templin pihtipielen tykönä,

1:10 Ja Hanna oli sangen katkeralla sydämellä, ja rukoili \Herraa\, ja itki hartasti,

1:11 Ja lupasi lupauksen, sanoen: \Herra\ Zebaot! jos sinä armossa katsoisit piikas ahdistusta, muistaisit minua ja et unhottais piikaas, mutta antaisit piialles pojan; niin minä annan hänen

Siloon HERralle Zebaotille. Ja siellä oli kaksi Eelin poikaa Hophni ja Pinehas HERran Papit.

1:4 Ja sinä päivänä jona Elkana uhrasi/ andoi hän emännällensä Peninnalle ja kaikille hänen pojillensa ja tyttärillensä osat.

1:4 Mutta Hannalle andoi hän osan murehtien: sillä hän rakasti Hannaa: mutta HERra oli sulkenut hänen kohtunsa.

1:5 Ja hänen vainoojansa waiwais häntä/ ja soimaisi hänelle/ että HERra oli sulkenut hänen kohtunsa.

1:7 Ja niin hän teki joka vuosi/ koska he menivät HERran huoneeseen/ ja saatti hänen murheelliseksi. Mutta hän itki/ ja ei syönyt.

1:8 Ja Elkana hänen miehensä sanoi hänelle: Hanna/ mitäs itket? ja miksi et syö? ja minkätähden sinun sydämes on niin murheellinen? enkö minä sinulle parempi ole kuin kymmenen poikaa?

1:9 Niin nousi Hanna/ sijtekuin hän oli syönyt ja juonut Silos (ja Pappi Eli istui istuimella HERran templin pihtipielen tykönä)

1:10 Ja hän oli sangen katkeralla sydämellä/ ja rukoili HERra/ ja itki hartasti.

1:11 Ja lupaisi hänelle lupauksen/ sanoden: HERra Zebaot/ jos sinä kadzoisit sinun piikas waiwaisutta/ muistaisit ja et unhottais sinun piikas/ mutta andaisit sinun

perillisen, niin minä annan hänet Herralle koko hänen elinajaksensa, eikä partaveitsi ole koskettava hänen päätänsä."

1:12 Ja kun hän kauan rukoili Herran edessä, tarkkasi Eeli hänen suutansa,

1:13 sillä Hanna puhui sydämessänsä ja ainoastaan hänen huulensa liikkuvat, mutta ääntä häneltä ei kuulunut; niin Eeli luuli, että hän oli juovuksissa.

1:14 Ja Eeli sanoi hänelle: "Kuinka kauan sinä siinä olet juovuksissa? Haihduta humalasi."

1:15 Mutta Hanna vastasi ja sanoi: "Ei, herrani, minä olen murheen raskauttama vaimo; viiniä ja väkijuomaa en ole juonut, vaan minä vuodatin sydämeni Herran eteen.

1:16 Älä pidä palvelijatartasi kelvottomana naisena, sillä tuskani ja suruni suuruuden tähden minä olen näin kauan puhunut."

1:17 Eeli vastasi ja sanoi: "Mene rauhaan, Israelin Jumala antakoon sinulle, mitä olet häneltä pyytännyt."

1:18 Hän sanoi: "Salli palvelijattaresi saada armo sinun silmiesi edessä." Niin vaimo meni pois ja söi eikä enää näyttänyt murheelliselta.

1:19 Varhain seuraavana aamuna he nousivat ja kumartaen rukoilivat Herran edessä; sitten he palasivat ja tulivat kotiinsa Raamaan. Ja Elkana yhtyi vaimoonsa Hannaan, ja Herra muisti tätä.

\Herralle\ kaikiksi hänen ikäpäiviksensä, ja partaveitsi ei pidä hänen päähänsä tuleman.

1:12 Ja kuin hän kauvan rukoili \Herran\ edessä, otti Eli vaarin hänen suustansa.

1:13 Sillä Hanna puhui sydämessänsä, ja ainoastaan hänen huulensa liikkuvat, mutta hänen äänensä ei kuulunut; niin Eli luuli hänen juovuksissa olevan.

1:14 Ja Eli sanoi hänelle: kuinka kauvan sinä olet juovuksissa? anna viinan olla sinustas pois.

1:15 Mutta Hanna vastasi ja sanoi: ei, herrani! minä olen murheellinen vaimo: viinaa ja väkevää juomaa en ole minä juonut, vaan olen vuodattanut sydämeni \Herran\ edessä.

1:16 Älä pidä piikaas irstaisena vaimona, sillä minä olen suuresta murheestani ja vaivastani tähänasti puhunut.

1:17 Eli vastasi ja sanoi: mene rauhaan, ja Israelin Jumala antakoon sinulle rukoukses, jonka sinä olet häneltä rukoillut!

1:18 Hän sanoi: anna sinun piikas löytää armo silmäis edessä. Niin vaimo meni matkaansa ja söi, ja ei ollut silleen niin murheellinen.

1:19 Ja he nousivat varhain huomeneltain rukoilemaan \Herraa\; sitte palasivat he ja tulivat kotiansa Ramaan. Ja Elkana tunsu emäntänsä Hannan, ja \Herra\ muisti häntä.

pijcalles pojan/ niijn minä annan hänen HERralle caikixi hänen ikäpäiwixens/ ja partaweidzi ei pidä hänen päähäns tuleman.

1:12 Ja cuin hän cauwan rucoili HERran edes/ otti Eli waarin hänen suustans:

1:13 Sillä Hanna puhui sydämestäns/ ja hänen huulens lijckui ainoast/ mutta hänen äänens ei ensingän cuulunut/ niijn Eli luuli hänen juoxis olewan/

1:14 Ja sanoi hänelle: cuinga cauwans olet juoxis? anna wijnan olla sinustas pois.

1:15 Mutta Hanna wastais/ ja sanoi: ei minun Herran/ minä olen murhellinen vaimo/ wijna ja wäkewitä juomia en ole minä juonut/ waan olen wuodattanut minun sydämeni HERran edes.

1:16 Älä pidä pijcas nijncuin irtallista waimoa: sillä minä olen minun suuresta murhestani ja waiwastani tähänasti puhunut.

1:17 Eli wastais/ ja sanoi: mene rauhan/ Israelin Jumala anda sinulle sinun rucouxes/ cuins olet häneldä rucoillut.

1:18 Hän sanoi: anna sinun pijcas löytä armo sinun silmäis edes. Nijn waimo meni matcaans ja söi/ ja ei ollut sillen nijn murhellinen.

1:19 Ja he nousit warhain huomeneltain rucoileman HERra/ sijtte palaisit he ja tulit cotians Ramathan. Ja Elkana tunsu emändäns/ ja HERra muisti händä.

1:20 Ja Hanna tuli raskaaksi ja synnytti vuoden vaihteessa pojan ja antoi hänelle nimen Samuel, sanoen: "Herralta olen minä hänet pyytänyt."

1:21 Sitten se mies, Elkana, ja koko hänen perheensä lähti uhraamaan Herralle joka vuotista teurasuhria ja lupausuhriaan,

1:22 mutta Hanna ei lähtenyt, vaan sanoi miehellensä: "Kun poika on vieroitettu, vien minä hänet sinne, niin että hän tulee Herran kasvojen eteen ja saa jäädä sinne ainiaaksi."

1:23 Hänen miehensä Elkana sanoi hänelle: "Tee, niinkuin hyväksi näet, jää kotiin, kunnes olet hänet vieroittanut; kunhan Herra vain täyttää sanansa." Niin vaimo jäi kotiin ja imetti poikaansa, kunnes hän vieroitti tämän.

1:24 Mutta kun hän oli hänet vieroittanut, vei hän hänet kanssansa ottaen mukaansa kolme härkää, yhden eefamitan jauhoja ja leilin viiniä; niin hän toi hänet Herran huoneeseen Siiloon. Mutta poika oli vielä pieni.

1:25 Ja teurastettuaan härän he toivat pojan Eelin tykö.

1:26 Ja Hanna sanoi: "Oi, herrani, niin totta kuin sinä elät, herrani, minä olen se vaimo, joka seisoin tässä sinun luonasi rukoillen Herraa.

1:27 Tätä poikaa minä rukoulin; Herra antoi minulle, mitä häneltä pyysin.

1:20 Ja kuin muutamat päivät olivat kuluneet, tuli Hanna raskaaksi ja synnytti pojan ja kutsui hänen nimensä Samuel: sillä minä olen häntä rukoillut \Herralta\.

1:21 Ja Elkana meni ylös kaiken huoneensa kanssa, uhraamaan \Herralle\ vuosikautista uhria ja lupausuhria.

1:22 Ja ei Hanna mennyt ylös, vaan sanoi miehellensä: kuin lapsi vieroitetaan, niin minä otan hänen kanssani näyttääkseni \Herralle\, ja sitte pitää hän siellä aina oleman.

1:23 Elkana hänen miehensä sanoi hänelle: tee niinkuin sinulle parhaaksi näkyy, ole niinkauvan ettäs hänen vieroitat: \Herra\ vahvistakoon sen minkä hän puhunut on. Niin vaimo jäi kotia ja imetti poikaansa, siihenasti että hän vieroitti hänen.

1:24 Ja hän toi hänen ylös kanssansa, sittekuin hän hänen vieroittanut oli, kolmen mullin kanssa, yhden ephan jauhoja ja leilin viinaa: ja toi hänen \Herran\ huoneeseen Silossa, ja nuorukainen oli vielä sangen nuori.

1:25 Ja he teurastivat mullin, ja toivat nuorukaisen Eelin eteen.

1:26 Ja hän sanoi: Ah, herrani! niin totta kuin sinun sielus elää, herrani, minä olen se vaimo, joka tässä tykönäs seisoi ja rukoili \Herraa\.

1:27 Tätä nuorukaista minä anoin: nyt on \Herra\ minulle antanut minun rukoukseni, jonka minä häneltä rukoi-

1:20 JA cosca muutamat päivät olit culunet/ tuli hän rascaxi/ ja synnytti pojan ja cudzui hänen Samuel: sillä minä olen händä rucoillut HERralda.

1:21 Ja cosca Elkana meni caiken hänen huonens cansa uhraman HERralle vuosicautista uhria ja hänen lupausuhria.

1:22 Hanna ei mennyt/ vaan sanoi miehellensä: cosca lapsi vieroitetan/ nijn minä otan hänen cansani/ näyttäxeni HERralle/ ja sijtte pitä siellä aina oleman.

1:23 Elkana hänen miehensä sanoi hänelle: tee nijncuin sinulle parhaxi näky/ ole nijncauwan ettäs hänen vieroitat/ HERra wahwistacon sen cuin hän puhunut on. Nijn vaimo jäi cotia/ ja imetti poicans siihenasti että hän vieroitti hänen.

1:24 Ja he toit hänen cansans/ sijttecuin he hänen vieroittanet olit/ colmen calpein cansa/ Ephan jauhoja ja leilin wijna/ ja toit hänen HERran huoneseen Silos/ ja nuorucainen oli wielä sangen nouri.

1:25 Ja he teurastit calpein ja toit nuorucaisen Elin eteen.

1:26 Ja hän sanoi: Ah minun HErran/ nijn totta cuin sinun sielus elä minun Herran/ minä olen se vaimo cuin tässä tykönäs seisoi ja rucoili HERra.

1:27 Tätä nuorucaista minä anoin/ nyt on HERra minulle andanut sen rucouxen cuin

	lin.	minä häneldä rucoilin.
1:28 Sentähden myös minä suostun antamaan hänet Herralle: kaikiksi elinpäiviksensä hän olkoon Herralle annettu." Ja Samuel rukoili siellä Herraa.	1:28 Sentähden annan minä hänen \Herralle\ jälleen kaikiksi elinajaksensa, että hän \Herralta\ rukoiltu on; ja hän rukoili \Herraa\ siinä paikassa.	1:28 Sentähden annan minä hänen HERralle jälleens/ caikexi elinajaxens/ että hän HERralda rucoildu on/ ja he rucoilit HERra siinä paicas.

1 Samuel 2 LUKU

2:1 Ja Hanna rukoili ja sanoi: "Minun sydämeni riemuitsee Herrassa; minun sarveni kohoaa korkealle Herrassa. Minun suuni on avartunut vihollisiani vastaan, sillä minä iloitsen sinun avustasi.

2:2 Ei kukaan ole pyhä niinkuin Herra; paitsi sinua ei ole yhtäkään, eikä ole kalliota meidän Jumalamme vertaista.

2:3 Älkää yhä ylpeitä puhuko, älköön suustanne lähtekö julkeita sanoja; sillä Herra on kaikkietävä Jumala, hänen edessänsä punnitaan teot.

2:4 Urhojen jouset ovat särjetyt, voipuneet vyöttäytyvät voimalla.

2:5 Kylläisinä olleet käyvät palvelukseen leipäpalkoilla, nälkää nähneet eivät enää nälkää näe. Hedelmätön synnyttää seitsemän lasta, lapsirikas kuihtuu.

2:6 Herra antaa kuoleman ja antaa elämän, hän vie alas tuonelaan ja tuo ylös jälleen.

2:7 Herra köyhdyttää ja rikkauttaa, hän alentaa ja ylentää.

2:8 Hän tomusta nostaa hal-

2 LUKU

2:1 Ja Hanna rukoili ja sanoi: minun sydämeni riemuitsee \Herrassa\, minun sarveni on ylennetty \Herrassa\. Minun suuni on leviältä auvennut minun vihollisteni ylitse; sillä minä riemuitsen sinun autuudestas.

2:2 Ei kenkään niin pyhä ole kuin \Herra\; sillä ei yksikään ole paitsi sinua, ja ei yhtään kalliota ole niinkuin meidän Jumalamme.

2:3 Lakatkaat suuresta kerskaamisestanne, pankaat pois teidän suustanne se vanha; sillä \Herra\ on kaikkietävä Jumala, ja ei anna senkaltaisia aivoituksia menestyä.

2:4 Väkevään jouset ovat särjetyt, ja heikot ovat väkevyydellä vyötetyt.

2:5 Jotka ennen ravitut olivat, ne ovat itsensä myyneet leivän edestä, jotka nälkää kärsivät, ei silleen isoa, siihen asti että hedelmätön seitsemän synnytti, ja jolla monta lasta oli, tuli heikoksi.

2:6 \Herra\ kuolettaa ja virvoittaa, vie suureen ahdistukseen ja siitä ulos jälleen.

2:7 \Herra\ tekee köyhäksi ja rikkaaksi, hän alentaa ja ylentää.

2:8 Hän nostaa tomusta

II. Lucu

2:1 JA Hanna rucoili/ ja sanoi: minun sydämen riemuidze HERrasa/ minun sarwen on ylistetty HERrasa. Minun suuni on lewiäldä auwennut minun vihollisteni ylidze: sillä minä riemuidzen sinun autuudestas.

2:2 Ei kengän niijn pyhä ole cuin HERra/ ei yxikän ole paidzi sinua/ ja ei yhtän auttajata ole nijncuin meidän Jumalam.

2:3 Lacatcat teidän suurest kerscamisestan ja haastamisestan/ pangat pois teidän suustan se wanha: sillä HERra on Jumala joca sijtä otta waarin/ ei anna sencaltai ajatuxi menestyä.

2:4 Wäkewitten joudzi on särjetty/ ja heicot owat wäkwydellä wyötetyt.

2:5 Jotca ennen rawitut olit/ owat myydyt leiwän edest/ ja jotca nälkä kärseit/ ei sillen isoa. Sijhenasti että hedelmätöin seidzemen synnytti/ ja jolla monda lasta oli/ tuli heicoxi.

2:6 HERra cuoletta ja wirgotta/ wie helwettijn ja sieldä ulos.

2:7 HERra teke köyhäxi ja rickaxi/ hän alenda ja ylendä.

2:8 Hän nosta tomusta köy-

<p>van, hän loasta korottaa köyhän, pannaksensa heidät ruhtinasten rinnalle ja antaaaksensa heidän periä kun-niasijat. Sillä maan tukipylväät ovat Herran, hän on asetta-nut niiden päälle maanpiirin.</p>	<p>köyhän ja ylentää vaivaisen loasta, istuttaaksensa häntä päämiesten sekaan ja an-taaksensa hänen kunnian istuimen periä; sillä maan perustukset ovat \Herran\, ja maan piirin on hän aset-tanut niiden päälle.</p>	<p>hän/ ja ylendä waiwaisen logasta/ istuttaxens händä päämiesten sekaan ja anda-xens hänen cunnian istuimen periä. Sillä mailman äret owat HERran/ ja maan pijrin on hän asettanut sen päälle.</p>
<p>2:9 Hän varjelee hurskastensa jalat, mutta jumalattomat hukkuvat pimeyteen; sillä mies ei omalla voimallaan mitään voi.</p>	<p>2:9 Hän varjelee pyhain jalat, mutta jumalattomat pitää waikenemaan pimeydessä; sillä oma suuri voima ei mi-tään auta.</p>	<p>2:9 Hän warjele hänen py-häins jalat/ mutta jumalatto-mat pitä waickeneman pi-meydes: sillä oma suuri woi-ma ei mitän auta.</p>
<p>2:10 Jotka taistelevat Herraa vastaan, ne joutuvat kauhun valtaan; hän jylisee taivaasta heidän ylitsensä. Herra tuomitsee maan ääret; hän antaa vallan kuninkaallensa ja korottaa korkealle voideltunsa sarven."</p>	<p>2:10 Ne, jotka riitelevät \Herran\ kanssa, pitää mu-serrettaman rikki, hän jylisee taivaassa heidän ylitsensä. \Herra\ tuomitsee maan ää-ret, ja antaa kuninkaallensa väkevyyden, ja ylentää voi-deltunsa sarven.</p>	<p>2:10 Ne jotca rijtelewät HER-ran cansa/ pitä muserretta-man ricki/ hän jylise taiwas heidän ylidzens. HERra duo-midze maan äret/ ja anda Cuningallens wallan/ ja ylen-dä woideltuns sarwen.</p>
<p>2:11 Sitten Elkana meni kotiinsa Raamaan; mutta poika-nen palveli Herraa pappi Eelin johdolla.</p>	<p>2:11 Ja Elkana meni Ra-maan huoneesensa; vaan nuorukainen palveli \Herraa\ papin Elin edessä.</p>	<p>2:11 ELkana meni jällens Ra-mathan huoneseens/ waan nuorucainen palweli HERra Papin Elin edes.</p>
<p>2:12 Mutta Eelin pojat olivat kelvottomia miehiä; he eivät välittäneet Herrasta</p>	<p>2:12 Mutta Elin pojat olivat ilkiät ja ei totelleet \Herraa\,</p>	<p>2:12 MUtta Elin pojat olit il-kiät/ ja ei ensingän totellet HERra.</p>
<p>2:13 eivätkä siitä, mitä pa-peilla oli oikeus kansalta saada. Niin usein kuin joku uhrasi teurasuhria, tuli papin palvelija lihan kiehuessa, kol-mihaarainen haarukka kädes-sänsä,</p>	<p>2:13 Eikä myös pappein oi-keutta kansan edessä: kuin joku uhrin uhrasi, tuli papin palvelia, kuin liha keitettiin, ja oli kolmehaarainen hanko kädessä,</p>	<p>2:13 Eikä myös Pappein oike-utta Canssan edes/ cosca jocu jotain uhrais/ tuli Papin poica/ cosca liha keitettin/ ja oli colmihaarainen hango kädes.</p>
<p>2:14 ja pisti sen kattilaan tai ruukkuun tai pannuun tai pa-taan, ja kaikki, minkä haaruk-ka toi mukanaan, sen pappi otti itselleen. Niin he tekivät kaikille israelilaisille, jotka tu-livat sinne Siiloon.</p>	<p>2:14 Ja pisti sen kattilaan, eli pataan, eli kruusiin, eli pannuun, ja kaikki mitä hän veti ylös hangolla, sen pappi otti siitä; ja niin tekivät he kaikelle Israelille, jotka tuli-vat sinne Siloon.</p>	<p>2:14 Ja pisti sen cattilaan/ eli pataan/ eli cruusijn/ eli pannuun/ ja mitä hän otti ruoca hangolla/ sen Pappi otti sijtä/ ja nijn teit he cai-kelle Israelin Canssalle/ jotca tulit Siloon.</p>
<p>2:15 Jo ennenkuin rasva oli poltettu, tuli papin palvelija ja sanoi miehelle, joka uhrasi: "Anna liha paistettavaksi pa-pille, sillä hän ei ota sinulta</p>	<p>2:15 Niin myös ennenkuin he polttivat lihavuuden, tuli papin palvelia ja sanoi niille, jotka uhria kantoivat: anna lihaa paistettaa papille, sillä ei hän ota keitettyä lihaa si-</p>	<p>2:15 Nijn myös ennencuin he poltit lihawuden/ tuli Papin poica/ ja sanoi nijlle jotca uhria cannoit: anna minulle liha paistaxeni Papille: sillä ei</p>

keitettyä lihaa, vaan raakaa." nulta vaan uutta.

2:16 Kun mies sanoi hänelle: "Ensin poltettakoon rasva; ota sitten itsellesi, mitä haluat", niin hän sanoi: "Ei niin, vaan anna se nyt heti, muutoin minä otan väkisin."

2:17 Ja nuorten miesten synty oli kovin suuri Herran edessä, koska he pitivät Herran uhri- lahjan halpana.

2:18 Mutta Samuel palveli Herran edessä, puettuna, vaikka oli poikanen, pellava- kasukkaan.

2:19 Ja hänen äitinsä teki hänelle joka vuosi pienen vii- tan ja toi sen hänelle, kun miehensä kanssa tuli uhraa- maan vuotuista teurasuhria.

2:20 Silloin Eeli aina siunasi Elkanan ja hänen vaimonsa ja sanoi: "Herra antakoon sinulle lapsen tästä vaimosta sen sijaan, jonka hän on suostu- nut antamaan Herralle"; sitten he menivät kotiinsa.

2:21 Ja Herra piti Hannasta huolen, niin että hän tuli ras- kaaksi ja synnytti vielä kolme poikaa ja kaksi tytärtä. Mutta poikanen Samuel kasvoi Her- ran edessä.

2:22 Mutta Eeli oli käynyt hyvin vanhaksi; ja kun hän sai kuulla, mitä hänen poi- kansa tekivät kaikelle Israelil- le, ja että he makasivat nii- den naisten kanssa, jotka toimittivat palvelusta ilmes- tysmajan ovella,

2:16 Kuin joku sanoi hänel- le: polttakaat lihavuus tänä- pänä niinkuin pitää, ota sitte sinulles, mitä sydämes hi- moitsee. Niin sanoi hän hä- nelle: nyt pitää sinun anta- man, jolles anna, niin minä otan väkisin.

2:17 Ja sentähden oli nuo- rukaisten rikos sangen suuri \Herran\ edessä; sillä kansa katsoi \Herran\ ruokauhrin ylös.

2:18 Mutta Samuel palveli \Herran\ edessä, ja nuoru- kainen oli vyötetty liiniaisella päällisvaatteella.

2:19 Ja hänen äitinsä oli tehnyt hänelle vähän ha- meen, ja vei sen hänelle joka vuosi, kuin hän meni ylös miehensä kanssa uhraa- maan vuosiuhria.

2:20 Ja Eli siunasi Elkanan ja hänen emäntänsä ja sa- noi: \Herra\ antakoon sinul- le siemenen tästä vaimosta sen rukouksen tähden, jonka hän on rukoillut \Herralta\; ja he menivät siallensa.

2:21 Ja \Herra\ oppi Han- naa, ja hän tuli raskaaksi ja synnytti kolme poikaa ja kaksi tytärtä; ja nuorukainen Samuel kasvoi \Herran\ edessä.

2:22 Mutta Eli oli juuri van- ha, ja kuuli, mitä hänen poi- kansa tekivät kaikelle Israe- lille ja että he makasivat vaimoin kanssa, jotka palve- livat seurakunnan majan ovella,

hän ota keitettyä sinulda/ vaan vta.

2:16 Cosca jocu sanoi hänel- le: polttacat lihawus tänäpänä nijncuin pitä/ ota sijtte sinul- les mitä sydämes himoidze. Nijn sanoi hän hänelle: ei millän muoto/ mutta sinun pitä nyt minulle andaman/ jolles anna nijn minä otan väkisin.

2:17 Ja sentähden oli nuoru- caisten ricos sangen suuri HERran edes: sillä Canssa cadzoit HERran ruocauhrin ylös.

2:18 Mutta Samuel palweli HERran edes/ ja nuorucainen oli vyötetty lijnaisella päälis- waattella.

2:19 Ja hänen äitins oli teh- nyt vähän hamen/ ja wei sen hänelle joca vuosi/ cos- ca hän meni miehens cansa uhraman vuosiuhria.

2:20 Ja Eli siunais Elkanan ja hänen emändäns/ ja sanoi: HERra andacon sinulle sieme- nen tästä vaimosta sen ru- couxen tähden cuins olet ru- coillut HERralda/ ja he menit siallens.

2:21 Ja HERra edzei Hanna/ ja hän tuli rascaxi/ ja synnyt- ti colme poica ja caxi tytär- tä/ ja nuorucainen Samuel caswoi HERran edes.

2:22 MUtta Eli oli juuri wan- ha/ ja ymmärsi mitä hänen poicans teit caikelle Israelille/ ja että he macasit nijden waimoin cansa/ jotca palwelit seuracunnan majan owella.

<p>2:23 sanoi hän heille: "Miksi te sellaista pahaa teette, mitä minä teistä kuulen kaikelta tältä kansalta?"</p>	<p>2:23 Ja sanoi heille: miksi te teette senkaltaisia? sillä minä kuulen teidän pahoja tekojanne kaikelta tältä kansalta.</p>	<p>2:23 Ja sanoi heille: miksi te teette sencaltaisita? sillä minä kuulen teidän pahoja tecojan caikelda täldä Canssalda.</p>
<p>2:24 Ei niin, poikani! Ei ole hyvä se huhu, jonka minä kuulen kulkevan Herran kansan seassa.</p>	<p>2:24 Ei niin, minun poikani! ei ole se hyvä sanoma, jonka minä kuulen, että te saatatte \Herran\ kansan syntiä tekemään.</p>	<p>2:24 Ei nijn minun poicani/ ei ole se hywä sanoma cuin minä cuulen/ että te käännätte HERran Canssan pois.</p>
<p>2:25 Jos ihminen rikkoo ihmistä vastaan, niin Jumala voi olla hänellä välittäjänä; mutta jos ihminen rikkoo Herraa vastaan, niin kuka voi ruveta hänelle välittäjäksi?" Mutta he eivät kuulleet isänsä, sillä Herra tahtoi surmata heidät.</p>	<p>2:25 Jos joku rikkoo ihmistä vastaan, niin tuomarit sen sovittavat; mutta jos joku rikkoo \Herraa\ vastaan, kuka sen edestä rukoilee? Ja ei he kuulleet Isänsä ääntä, sentähden \Herra\ tahtoi heidät tappa.</p>	<p>2:25 Jos jocu ricko ihmistä wastan/ nijn Duomari sen sowitta/ mutta jos jocu ricko HERra wastan/ cuca sen edest rucoile? Ja ei he cuullet Isäns ändä: sillä HERra tahdoi heidän tappa.</p>
<p>2:26 Mutta poikanen Samuel kasvoi kasvamistaan ja oli sekä Herralle että ihmisille otollinen.</p>	<p>2:26 Mutta nuorukainen Samuel waelsi ja kasvoi, ja oli otollinen sekä \Herran\ että ihmisten edessä.</p>	<p>2:26 Mutta nuorucainen Samuel waelsi ja caswoi/ ja oli otollinen sekä HERran että ihmisten edes.</p>
<p>2:27 Ja Eelin luo tuli Jumalan mies ja sanoi hänelle: "Näin sanoo Herra: Enkö minä ilmestynyt sinun isäsi suvulle, kun he olivat Egyptissä faraon huoneen vallassa?"</p>	<p>2:27 Ja Jumalan mies tuli Elin tykö ja sanoi hänelle: näin sanoo \Herra\: enkö minä ilmeisesti ilmoittanut minuani sinun isäs huoneelle, kuin he vielä olivat Egyptissä Pharaon huoneessa?"</p>	<p>2:27 JA yxi Jumalan mies tuli Elin tygö/ ja sanoi hänelle: näin sano HERra: engö minä ilmeisest ilmoittanut minuani sinun Isäs huonelle/ cosca he wielä olit Egyptis Pharaon huones.</p>
<p>2:28 Ja minä valitsin heidät kaikista Israelin sukukunnista olemaan pappeinani, nousemaan minun alttarilleni, polttamaan suitsuketta ja kantamaan kasukkaa minun edessäni; ja minä annoin sinun isäsi suvulle kaikki israeliläisten uhrin.</p>	<p>2:28 Ja minä valitsin hänen minulle papiksi kaikista Israelin sukukunnista uhraamaan minun alttarilleni, ja sytyttämään suitsutusta, ja kantamaan päällisvaatetta minun edessäni: ja minä olen antanut sinun isäs huoneelle kaikki Israelin lasten tulet.</p>	<p>2:28 Ja minä walidzin hänen minulleni Papixi caikesta Israelin sucucunnasta uhraman minun Altarilleni/ ja sytyttämän suidzutusta/ ja candaman päällisvaatetta minun edessäni/ ja minä olen andanut sinun Isäs huonelle caicki Israelin lasten tulet.</p>
<p>2:29 Miksi te häpäisette minun teurasuhrini ja ruokauhrieni, jotka minä olen säätänyt asuntooni? Ja miksi sinä kunnioitat poikiasi enemmän kuin minua, niin että te lihoitatte itseänne parhaalla osalla jokaisesta minun kansani Israelin uhrilahjasta?"</p>	<p>2:29 Miksi siis te potkitte minun uhriani vastaan ja ruokauhriani, jonka minä olen käsenyt uhrata seurakunnan majassa, ja enemmän kunnioitit poikias kuin minua, lihoittaaksenne teitänne kaikista minun kansani Israelin ruokauhrein uutisista?"</p>	<p>2:29 Mixis sijs potkit minun uhriani wastan/ ja minun ruocauhriani/ jonga minä olen käsenyt uhrata seuracunnan majas/ ja enemmän cunnioitit sinun poikias cuin minua/ lihoittaxen teitän/ caikesta minun Canssani Israelin parhasta ruocauhrista.</p>

2:30 Sentähden Herra, Israelin Jumala, sanoo: Minä olen tosin sanonut: sinun sukusi ja sinun isäsi suku saavat vaeltaa minun edessäni iäti. Mutta nyt Herra sanoo: Pois se! Sillä minä kunnioitan niitä, jotka minua kunnioittavat; mutta jotka minut ylenkatsovat, ne tulevat halveksituiksi.

2:31 Katso, päivät tulevat, jolloin minä katkaisen sinun käsivartesi ja sinun isäsi suvun käsivarren, niin ettei kukaan sinun suvussasi elä vanhaksi.

2:32 Ja sinä saat nähdä minun asuntoni olevan puutteessa huolimatta kaikesta siitä hyvästä, mikä tulee Israelille. Eikä kukaan sinun suvussasi ole koskaan elävä vanhaksi.

2:33 Kuitenkaan minä en hävitä kaikkia sinun omaisiasi alttariltani, niin että sammutaisin sinun silmäsi ja näännyttäisin sielusi; mutta kaikki sinun suvussasi kasvaneet kuolevat miehiksi tultuaan.

2:34 Ja merkinä tästä on sinulla oleva se, mitä kahdelle pojalle, Hofnille ja Piinehaalle, tapahtuu: he kuolevat molemmat samana päivänä.

2:35 Mutta minä herätän itselleni uskollisen papin, joka tekee minun sydämeni ja mieleni mukaan. Hänelle minä rakennan pysyvän huoneen, ja hän on vaeltava minun voideltuni edessä kaiken

2:30 Sentähden sanoo \Herra\ Israelin Jumala: minä olen vakaisesti puhunut, että sinun huonees ja sinun isäs huone pitää vaeltaman minun edessäni ijan-kaikkisesti; mutta nyt sanoo \Herra\: olkoon se kaukana minusta: sillä jotka minua kunnioittavat, niitä minä tahdon kunnioittaa, vaan jotka minua katsovat ylön, ne pitää katsottaman ylön.

2:31 Katso, se aika tulee, että minä murran sinun käsivartesi ja sinun isäs huoneen käsivarren, ettei yksikään vanha pidä sinun huoneessas oleman.

2:32 Ja sinun pitää näkemän sinun vastaanseisojas majassa, kaikessa hyvydessä, mikä Israelille tapahtuu; ja ei yksikään vanha pidä oleman sinun huoneessas ijan-kaikkisesti.

2:33 En minä kuitenkaan hävitä kaikkia lapsias minun alttariltani, että minä kullutan sinun silmäs, ja sinun sielus murheesen saatan; mutta kaikki sinun huonees paljous pitää kuoleman, kuin ne ovat miehiksi tulleet.

2:34 Ja tämä pitää oleman sinulle merkiksi, mikä sinun poikais Hophnin ja Pinehaan päälle pitää tuleman: yhtenä päivänä pitää molemmat kuoleman.

2:35 Ja minä herätän minuleni uskollisen papin: se tekee niinkuin minun sydämessäni ja mielessäni on. Ja minä rakennan hänelle vahvan huoneen, vaeltaaksensa minun voideltuni edessä hänen elinaikanansa.

2:30 Sentähden sano HERra Israelin Jumala: minä olen puhunut että sinun huones ja sinun Isäs huone piti vaeldaman minun edessäni ijan-kaikkisest/ mutta nyt sano HERra: olcon se caucana minusta: Sillä jotca minua cunnoidzewat/ nijtä minä myös cunnoidzen/ waan jotca minun cadzowat ylön/ ne pitä cadzottaman ylön.

2:31 Cadzo/ se aica tule että minä murran sinun käsivartesi/ ja sinun Isäs huonen käsivarren/ ettei yxikän wanha pidä sinun huonesas oleman.

2:32 Ja sinun pitä näkemän sinun wiholises majas caikes hywydes cuin Israelille tapahtu/ ja ei yxikän wanha pidä oleman sinun huonesas ijan-kaikkisest.

2:33 Cuitengin en minä ketän peräti häwitä sinulda minun Altarildani/ että minä culutan sinun silmäs/ ja sinun sielus murheseen saatan/ ja caicki sinun huones paljous pitää cuoleman/ cosca ne owat miehixi tullet.

2:34 Ja tämä pitää oleman sinulle merkixi/ cuin sinun poicais Hophnin ja Pinehaxen päälle pitä tuleman/ yhtenä päivänä pitä heidän molemmat cuoleman.

2:35 Ja minä herätän minuleni yhden uscollisen Papin/ se teke nijncuin minun sydämelleni ja sielulleni kelwollinen on. Ja minä rakennan hänelle wahwan huonen/ waeldaxens minun woidelduni

elinaikansa.

2:36 Ja jokainen, joka jää jäljelle sinun suvustasi, on tuleva kumartamaan häntä saadaksensa hopearahan ja leipäkakun ja sanova: 'Päästä minutkin johonkin papintehtävään, että saisin palan leipää syödäkseni.'

1 Samuel 3 LUKU

3:1 Ja poikanen Samuel palveli Herraa Eelin johdolla; mutta Herran sana oli harvinaisen siihen aikaan, eivätkä näyt olleet tavallisia.

3:2 Siihen aikaan tapahtui kerran, kun Eeli, jonka silmiä alkoi hämärtää, niin ettei hän voinut nähdä, makasi sijallansa

3:3 eikä Jumalan lamppu ollut vielä sammunut ja Samuel makasi Herran temppelissä, jossa Jumalan arkki oli,

3:4 että Herra kutsui Samuelia. Hän vastasi: "Tässä olen."

3:5 Ja hän riensi Eelin tykö ja sanoi: "Tässä olen, sinä kutsuit minua." Mutta hän vastasi: "En minä kutsunut; pane jälleen maata." Ja hän meni ja pani maata.

3:6 Mutta Herra kutsui taas Samuelia; ja Samuel nousi ja meni Eelin tykö ja sanoi: "Tässä olen, sinä kutsuit minua." Mutta tämä vastasi: "En minä kutsunut, poikani; pane jälleen maata."

3:7 Mutta Samuel ei silloin vielä tuntenut Herraa, eikä Herran sana ollut vielä ilmes-

2:36 Ja tapahtuu, että se joka jää jälkeen sinun huonees, pitää tuleman ja kumartaman häntä hopenningin ja leivän cappaleen edestä, ja pitää sanoman: päästä minua nyt yhden papin osaan, että minä saisin syödä palan leipää.

3 LUKU

3:1 Ja nuorukainen Samuel palveli Elin edessä \Herraa\; ja \Herran\ sana oli kallissiihen aikaan, ja ei ollut ilmoituksia.

3:2 Ja tapahtui siihen aikaan, että Eli makasi siialansa, ja hänen silmänsä rupeivat pimentyään, niin ettei hän nähnyt.

3:3 Ja Samuel makasi \Herran\ templissä, siinä kuin Jumalan arkki oli, ennenkuin Jumalan lamppu sammutettiin.

3:4 Ja \Herra\ kutsui Samuelia; hän vastasi: katso, tässä minä olen.

3:5 Ja hän juoksi Elin tykö ja sanoi: katso, tässä minä olen, sinä kutsuit minua. Hän sanoi: en minä kutsunut, mene jälleen ja pane maata; ja hän meni ja pani maata.

3:6 Ja \Herra\ kutsui taas Samuelia, ja Samuel nousi ja meni Elin tykö, ja sanoi: katso, tässä minä olen, sinä kutsuit minua. Hän sanoi: en minä kutsunut sinua, minun poikani, mene jälleen ja pane maata.

3:7 Mutta Samuel ei tuntenut silloin vielä \Herraa\; ja \Herran\ sana ei ollut vielä

edes hänen elinaicans.

2:36 Ja tapahtu/ että se cuin jää jälken sinun huoneses/ pitä tuleman ja cumartaman händä hopenningin ja leiwän cappalen edest/ ja pitä sanoman/ päästä minua yhden Papin osaan/ että minä saisin syödä cappalen leipä.

III. Lucu

3:1 COsca nuorucainen Samuel palweli Elin alla HERra. Ja HERran sana oli callis sijhen aican/ ja wäähä ilmoituksia.

3:2 JA Eli macais sijhen aican siallans/ ja hänen silmäns rupeisit pimendymän/ nijn ettei hän nähnyt.

3:3 Ja Samuel macais HERran templis sijnä cuin Jumalan Arcki oli/ ennencuin Jumalan lampu sammutettin.

3:4 Ja HERra cudzui Samueli/ hän wastais: cadzo/ täsä minä olen.

3:5 Ja hän juoxi Elin tygö/ ja sanoi: cadzo/ täsä minä olen/ sinä cudzuit minua. Hän sanoi: en minä cudzunut sinua/ mene jällens ja pane maata/ ja hän meni ja pani maata.

3:6 Ja HERra cudzui taas Samueli/ ja Samuel nousi ja meni Elin tygö/ ja sanoi: cadzo/ täsä minä olen/ sinä cudzuit minua. Hän sanoi: en minä cudzunut sinua poican/ mene jällens/ ja pane maata.

3:7 Mutta Samuel ei tundenut silloin vielä HERra. Ja HERran sana ei ollut vielä ilmoitettu

tynyt hänelle.

3:8 Ja Herra kutsui Samuelia vielä kolmannen kerran; niin hän nousi ja meni Eelin tykö ja sanoi: "Tässä olen, sinä kutsuit minua." Silloin Eeli ymmärsi, että Herra oli kutsunut poikasta.

3:9 Ja Eeli sanoi Samuelille: "Mene ja pane maata; ja jos sinua vielä kutsutaan, niin sano: 'Puhu, Herra; palvelijasi kuulee.'" Samuel meni ja pani maata sijallensa.

3:10 Niin Herra tuli ja seiso ja huusi niinkuin edellisilläkin kerroilla: "Samuel, Samuel!" Samuel vastasi: "Puhu, palvelijasi kuulee."

3:11 Ja Herra sanoi Samuelille: "Katso, minä teen Israelissa sellaisen teon, että joka sen kuulee, sen molemmat korvat soivat.

3:12 Sinä päivänä minä annan toteutua Eelille kaiken, mitä olen hänen sukuansa vastaan puhunut, alusta loppuun asti.

3:13 Minä ilmoitan hänelle, että minä tuomitsen hänen sukunsa ikuisiksi ajoiksi sen rikoksen tähden, kun hän tiesi poikiensa pilkkaavan Jumalaa eikä pitänyt heitä kurissa.

3:14 Sentähden minä olen vannonut Eelin suvusta: 'Totisesti, Eelin suvun rikosta ei koskaan soviteta, ei teurasuhrilla eikä ruokauhrilla.'

3:15 Ja Samuel makasi aamuun asti ja avasi sitten Her-

ilmoitettu hänelle.

3:8 Ja \Herra\ kutsui Samuelia vielä kolmannen kerran, ja hän nousi ja meni Eelin tykö, ja sanoi: katso, tässä minä olen, sinä kutsuit minua. Niin ymmärsi Eli, että \Herra\ kutsui nuoruksista.

3:9 Ja Eli sanoi Samuelille: mene ja pane maata, ja jos sinua vielä kutsutaan, niin sano: puhu, \Herra\! sillä sinun palvelias kuulee. Samuel meni ja pani maata siallensa.

3:10 Niin tuli \Herra\ ja seiso siellä, ja kutsui niinkuin ennenkin: Samuel, Samuel. Ja Samuel sanoi: puhu! sillä sinun palvelias kuulee.

3:11 Ja \Herra\ sanoi Samuelille: katso, minä teen yhden asian Israelissa, niin että sen molemmat korvat pitää soiman, joka sen kuulee.

3:12 Sinä päivänä tuotan minä Elille kaikki ne mitkä minä hänen huonettansa vastaan puhunut olen: minä alan ja päätän sen.

3:13 Ja minä tahdon tehdä hänelle tiettäväksi, että minä olen Tuomari hänen huoneellensa ijankaikkisesti sen pahan työn tähden, että hän tiesi poikansa häpiällisesti itsensä käyttäneen, ja ei kertaakaan vihaisesti katsonut heidän päällensä.

3:14 Sentähden olen minä vannonut Elin huoneelle, että tämä Elin huoneen pahateko ei pidä lepytettämän uhrilla eikä ruokauhrilla ijankaikkisesti.

3:15 Ja Samuel makasi huomeneen asti, ja avasi

hänelle.

3:8 Ja HERra cudzui Samuelin vielä colmannen kerran/ ja hän nousi ja meni Elin tygö/ ja sanoi: cadzo/ täsä minä olen/ sinä cudzuit minua. Nijn ymmärsi Eli/ että HERra cudzui nuorucaista.

3:9 Ja sanoi hänelle: mene jällens ja pane maata/ ja jos sinua vielä cudzutan/ njn sano: puhu HERra: sillä sinun palwelias cuule. Samuel meni ja pani idzens siallens.

3:10 Nlin tuli HERra ja seiso siellä/ ja cudzui njn cuin ennengin: Samuel/ Samuel. Ja Samuel sanoi: puhu/ sillä sinun palwelias cuule.

3:10 Ja HERra sanoi Samuelille: cadzo/ minä teen yhden asian Israelis/ njn että sen molemmat corwat pitää soiman cuin sen cuule.

3:12 Sinä päiwänä tuotan minä Elille caicki ne cuin minä hänen huonettans watan puhunut olen/ minä alan ja päätän sen.

3:13 Sillä minä olen tehnyt hänelle tiettäwäxi/ että minä olen Duomari hänen huonelens ijancaickisest/ sen pahan työn tähden/ että hän tiesi poicains häpiällisest käyttänen/ ja ei kertacan wihaisest cadzonut heidän päällens.

3:14 Sentähden olen minä wannonut Elin huoneelle/ että tämä Elin huonen pahateco ei pidä lepytettämän uhrilla eikä ruocauhrilla ijancaickisest.

3:15 Ja Samuel macais huomeneen asti. Ja hän awais

ran huoneen ovet. Eikä Samuel uskaltanut kertoa Eelille sitä ilmestystä.

3:16 Mutta Eeli kutsui Samuelin ja sanoi: "Samuel, poikani!" Hän vastasi: "Tässä olen."

3:17 Hän sanoi: "Mikä oli asia, josta hän sinulle puhui? Älä salaa sitä minulta. Jumala rangaiskoon sinua nyt ja vasta, jos salaat minulta mitään siitä, mitä hän sinulle puhui."

3:18 Niin Samuel kertoi hänelle kaiken eikä salannut häneltä mitään. Mutta hän sanoi: "Hän on Herra; hän tehköön, minkä hyväksi näkee."

3:19 Ja Samuel kasvoi, ja Herra oli hänen kanssansa eikä antanut yhdenkään sanoistansa varista maahan.

3:20 Ja koko Israel Daanista Beersebaan asti tiesi, että Samuelille oli uskottu Herran profeetan tehtävä.

3:21 Ja Herra ilmestyi edelleenkin Siilossa; sillä Herra ilmestyi Samuelille Siilossa Herran sanan kautta. Ja Samuelin sana tuli koko Israelille.

1 Samuel 4 LUKU

4:1 Israel lähti sotaan filistealaisia vastaan ja leiriytyi Eben-Eserin luo, mutta filistealaiset olivat leiriytyneet Afekiin.

4:2 Ja filistealaiset asettuivat sotarintaan Israelia vastaan, ja taistelu levisi laajalle, ja

\Herran\ huoneen oven. Ja Samuel ei tohtinut ilmoittaa Elille sitä näkyä.

3:16 Niin kutsui Eli hänen ja sanoi: Samuel poikani; hän vastasi: katso, tässä minä olen.

3:17 Hän sanoi: mikä sana se on, joka sinulle sanottiin? älä salaa sitä minulta. Jumala tehköön sinulle sen ja sen, jos sinä jotain salaat minulta siitä mikä sinulle sanottu on.

3:18 Niin Samuel sanoi hänelle kaikki ja ei häneltä mitään salannut. Vaan hän sanoi: hän on \Herra\, hän tehköön niinkuin hänelle on kelvollinen.

3:19 Ja Samuel kasvoi, ja \Herra\ oli hänen kanssansa, ja ei langennut yhtäkään kaikista hänen sanoistansa maahan.

3:20 Ja koko Israel, hamasta Danista niin BerSabaan, tunsu Samuelin uskolliseksi \Herran\ prophetaksi.

3:21 Ja \Herra\ taas ilmestyi hänelle Siilossa; sillä \Herra\ oli ilmaantunut Samuelille Siilossa \Herran\ sanan kautta.

4 LUKU

4:1 Ja Samuel rupesi saarnaamaan koko Israelin edessä; ja Israel meni sotaan Philistealaisia vastaan, ja he sioittivat heitäsä EbenEserin tykö, mutta Philistealaiset asettivat leirinsä Aphekiin.

4:2 Ja Philistealaiset valmisivat itsensä Israelia vastaan, ja sota levitti itsensä pitkälle,

HERran huoneen oven. Ja Samuel ei tohtinut ilmoittaa Elille sitä näkyä.

3:16 Nijn cudzui Eli hänen/ ja sanoi: Samuel poican. Hän wastais: cadzo/ täsä minä olen.

3:17 Hän sanoi: mikä sana se on cuin sinulle sanottin? älä sala sitä minulda. Jumala tehkön sinulle sen ja sen/ jos sinä jotain salat minulda/ sijtä cuin sinulle sanottu on.

3:18 Nijn Samuel sanoi hänelle caicki/ ja ei häneldä mitän salannut. Waan hän sanoi: hän on HERra/ hän tehkön nijncuin hänelle on kelwollinen.

3:19 JA Samuel caswoi/ ja HERra oli hänen cansans/ ja ei langennut yhtäkän caikista hänen sanoistans maahan.

3:20 Ja coco Israel hamast Danist nijn BerSabaan/ tunsu Samuelin uscollisexi HERran Prophetaxi.

3:21 Ja HERra taas ilmestyi hänelle Silos: sillä HERra oli ilmandunut Samuelille Silos/ HERran sanan cautta.

IV. Lucu

4:1 JA Samuel rupeis saarnaman coco Israelin edes. Ja Israeli meni sotaan Philisterejä wastian/ ja sioitit heidäns EbenEserin tygö/ mutta Philisterit asetit leirins Aphechijn.

4:2 Ja walmistit idzens Israeli wastian/ ja sota lewitti idzens pitkälle/ ja Israel lyötin Philis-

filistealaiset voittivat Israelin ja surmasivat taistelukentällä noin neljä tuhatta miestä.

4:3 Kun kansa tuli leiriin, sanoivat Israelin vanhimmat: "Minkätähden Herra antoi tänä päivänä filistealaisten voittoa meidät? Ottakaamme Herran liitonarkki Siilosta luoksemme, tulkoon se keskellemme pelastamaan meidät vihollistemme käsistä."

4:4 Ja kansa lähetti sanan Siiloon, ja sieltä tuotiin Herran Sebaotin liitonarkki, hänen, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat; ja Eelin kaksi poikaa, Hofni ja Pinehas, seurasivat sieltä Jumalan liitonarkkia.

4:5 Ja kun Herran liitonarkki tuli leiriin, nosti koko Israel suuren riemuhuudon, niin että maa jymisi.

4:6 Kun filistealaiset kuuluivat sen riemuhuudon, sanoivat he: "Mitä tuo suuri riemuhuuto on hebrealaisten leirissä?" Ja he saivat tietää, että leiriin oli tullut Herran arkki.

4:7 Silloin filistealaiset peljästyivät, sillä he ajattelivat: "Jumala on tullut leiriin." Ja he sanoivat: "Voi meitä! Tästä ei ole milloinkaan ennen tapahtunut.

4:8 Voi meitä! Kuka pelastaa meidät tämän voimallisen jumalan kädestä? Tämähän on se jumala, joka löi egyptiläisiä kaikkinaisilla vaivoilla erämaassa.

4:9 Rohkaiskaa mielenne ja olkaa miehiä, filistealaiset, ettette te joutuisi palvele-

ja Israel lyötiin Philistealaisilta; ja he löivät siinä tappeluksessa kedolla lähes neljä tuhatta miestä.

4:3 Kuin kansa tuli leiriin, sanoivat Israelin vanhimmat: minkätähden \Herra\ antoi meidän tänäpäpä lyötää Philistealaisilta? Ottakaamme \Herran\ liitonarkki Silosta tykömme ja antakaamme sen tulla keskellemme vapahtamaan meitä vihollistemme kädestä.

4:4 Ja kansa lähetti Siloon, ja he antoivat sieltä tuoda \Herran\ Zebaotin liitonarkin, joka istuu Kerubimin päällä. Ja siellä oli kaksi Eelin poikaa, Hophni ja Pinehas, Jumalan liitonarkin kanssa.

4:5 Ja \Herran\ liitonarkin tultua leiriin, huusi kaikki Israel suurella ilohuudolla, niin että maa kajahti.

4:6 Kuin Philistealaiset kuuluivat ilohuudon, sanoivat he: mikä suuri ilohuuto on Hebrealaisten leirissä? Ja kuin he ymmärsivät \Herran\ arkin tulleen leiriin,

4:7 Pelkäsivät Philistealaiset ja sanoivat: Jumala on tullut leiriin. Ja vielä sitte sanoivat: voi meitä! sillä ei se ole ennen niin ollut.

4:8 Voi meitä! kuka pelastaa meitä näiden suurten jumalain käsistä? Nämät ovat ne jumalat, jotka löivät Egyptin korvessa kaikkinaisilla rangastuksilla.

4:9 Olkaat siis rohkiat sydämestä ja olkaat miehet, Philistealaiset, ettei teidän

tereildä/ ja he löit siinä tappeluksessa kedolla lähes neljä tuhatta miestä.

4:3 COsca Canssa tuli leirijn/ sanoit Israelin wanhimmat: mingätähden HERra andoi meidän tänäpäpä lyötä Philistereildä? ottacam HERran liiton Arcki Silost meidän tygömme/ ja andacam hänen tulla meidän keskellem vapahtaman meitä meidän wiholistem kädest.

4:4 Ja Canssa lähetit sanan Siloon/ ja annoit siellä tuoda HERran Zebaothin liiton Arkin/ joca istu Cherubimin päällä. Ja caxi Elin poica Hophni ja Pinehas olit Jumalan liiton Arkin cansa.

4:5 Ja HERran liiton Arkin tultua leirijn/ huusit caicki Israel suurella änellä/ nijn että maa cajahti.

4:6 Cosca Philisterit cuulit sen suuren ilohuudon/ sanoit he: mikä suuri ilohuuto on Ebrerein leiris? Ja cosca he ymmärsit HERran Arkin tullen leirijn/

4:7 Pelkäisit he heitäns/ ja sanoit: Jumala on tullut leirijn. Ja vielä sijtte sanoit: woi meitä: sillä ei se ole ennen nijn ollut.

4:8 Woi meitä/ cuca pelasta meitä näiden wäkwäin Jumalten käsist? nämät owat ne Jumalat/ jotca Egyptin löit corwes caickinaisilla rangastuxilla.

4:9 Olcat siis rohkiat sydämest/ ja olcat miehet Philisterit/ ettei teidän pitäis pal-

<p>maan hebrealaisia, niinkuin he ovat palvelleet teitä. Olkaa miehiä ja taistelkaa."</p>	<p>pitäisi palveleman Hebrealaisia, niinkuin he ovat teitä palvelleet: olkaat miehet ja sotilaat!</p>	<p>weleman Ebrerejä niinkuin he ovat teitä palvellet. Olcat miehet ja soticat.</p>
<p>4:10 Ja filistealaiset ryhtyivät taisteluun; ja Israel voitettiin, niin että he pakenivat kukin majallensa, ja tappio oli sangen suuri: Israelista kaatui kolmekymmentä tuhatta jalkamiestä.</p>	<p>4:10 Niin Philistealaiset sotivat, ja Israel lyöttiin, ja jokainen pakeni majaansa, ja se oli sangen suuri tappo, niin että Israelista kaatui kolmekymmentä tuhatta jalkamiestä.</p>	<p>4:10 Nijn Philisterit sodeit/ ja Israel lyötin/ ja jocainen pakeni majaans/ ja se oli sangen suuri tappo/ nijn että Israelist caadui colmekymmentä tuhatta jalcamiestä.</p>
<p>4:11 Ja Jumalan arkki ryötettiin, ja Eelin kaksi poikaa, Hofni ja Piinehas, saivat surmansa.</p>	<p>4:11 Ja Jumalan arkki otettiin pois; ja kaksi Elin poikaa, Hophni ja Pinehas, kuolivat.</p>	<p>4:11 Jumalan Arcki otettin pois/ ja caxi Elin poica Hophni ja Pinehas cuolit.</p>
<p>4:12 Eräs benjaminilainen mies juoksi sotarinnasta ja tuli samana päivänä Siloon, takki reväistynä ja multaa päähän päällä.</p>	<p>4:12 Silloin juoksi sotajoukosta yksi BenJaminilainen ja tuli sinä päivänä Siloon; ja hän oli reväissyt vaatteensa ja viskonut multaa päänsä päälle.</p>	<p>4:12 Silloin juoxi sotajoucost yxi BenJamiteri/ ja tuli sinä päivänä Siloon/ ja oli reväissnyt waattensa/ ja wisconnut mulda pääns päälle.</p>
<p>4:13 Ja kun hän tuli sinne, istui Eeli istuimellaan tien vieressä tähystellen, sillä hänen sydämensä oli levoton Jumalan arkin tähden. Ja kun mies tuli ja kertoi kaupungissa tapahtumasta, puhkesi koko kaupunki valittamaan.</p>	<p>4:13 Ja katso, kuin hän sinne tuli, istui Eli istuimella, tielle katselemaan; sillä hänen sydämensä oli peljästyksissä Jumalan arkin tähden. Ja kuin mies tuli kaupunkiin, ilmoitti hän sen, ja koko kaupunki parkui.</p>	<p>4:13 Ja cadzo/ cosca hän sinne tuli/ istui Eli istuimella/ tielle cadzeleman: sillä hänen sydämens oli peljästyxis Jumalan Arkin tähden. Ja cosca mies tuli Caupungijn/ ilmoitti hän sen/ ja coco Caupungi parguit.</p>
<p>4:14 Kun Eeli kuuli valituskuudon, kysyi hän: "Mikä meteli tämä on?" Niin mies tuli rientäen sinne ja kertoi sen Eelille.</p>	<p>4:14 Ja kuin Eli kuuli korkian huudon äänen, kysyi hän: mikä kapina tämä on? Niin tuli mies nopiasti ja ilmoitti sen Elille.</p>	<p>4:14 Ja cosca Eli cuuli sen corkian huudon ja pargun/ kysyi hän: mikä capina tämä on? nijn tuli mies nopiast ja ilmoitti sen Elille.</p>
<p>4:15 Mutta Eeli oli yhdeksänkymmenen kahdeksan vuoden vanha, ja hänen silmissään oli kaihi, niin ettei hän voinut nähdä.</p>	<p>4:15 Ja Eli oli yhdeksänkymmenen ja kahdeksan ajastaikainen, ja hänen silmänsä olivat jo niin pimenneet, ettei hän nähnyt.</p>	<p>4:15 (Ja hän oli yhdexänkymmenen ja cahdexan ajastaicanen/ ja hänen silmäns olit jo nijn pimennet/ ettei hän nähnyt)</p>
<p>4:16 Ja mies sanoi Eelille: "Minä tulen sotarinnasta; olen tänä päivänä paennut sotarinnasta." Niin hän kysyi: "Miten on asiat, poikani?"</p>	<p>4:16 Ja mies sanoi Elille: minä olen tullut ja paennut tänäpäpänä sotajoukosta. Mutta hän sanoi: kuinka käy, poikani?</p>	<p>4:16 Ja mies sanoi Elille: minä olen tullut ja paennut tänäpäpänä sotajoucosta. Mutta hän sanoi: cuingasta käy poican?</p>
<p>4:17 Sanansaattaja vastasi ja sanoi: "Israel on paennut filistealaisia, ja kansan mieshuk-</p>	<p>4:17 Silloin vastasi sanansaattaja ja sanoi: Israel on paennut Philistealaisten edellä, ja suuri tappo on</p>	<p>4:17 Silloin wastais sanansaattaja/ ja sanoi: Israel on paennut Philisterein edellä/ ja</p>

ka on suuri; myöskin sinun molemmat poikasi, Hofni ja Piinehas, ovat saaneet surmansa, ja Jumalan arkki on ryöstetty."

4:18 Kun hän mainitsi Jumalan arkin, kaatui Eeli istuimeltaan taapäin portin viereen, taittoi niskansa ja kuoli; sillä hän oli vanha ja raskas mies. Ja hän oli ollut tuomarina Israelissa neljäkymmentä vuotta.

4:19 Ja hänen miniänsä, Piinehaan vaimo, oli viimeisillänsä raskaana. Kun hän kuuli sanoman Jumalan arkin ryöstöstä ja appensa ja miehensä kuolemasta, vaipui hän maahan ja synnytti, sillä poltot yllättivät hänet.

4:20 Ja kun hän silloin oli kuolemaisillansa, sanoivat vaimot, jotka seisoivat hänen luonaan: "Älä pelkää, sillä sinä olet synnyttänyt pojan." Mutta hän ei vastannut mitään eikä välittänyt siitä,

4:21 vaan nimitti pojan Ikabodiksi ja sanoi: "Kunnia on mennyt Israelilta" - hän tarkoitti Jumalan arkin ryöstöä ja appeansa ja miestänsä.

4:22 Hän sanoi: "Kunnia on mennyt Israelilta", koska Jumalan arkki oli ryöstetty.

1 Samuel 5 LUKU

5:1 Kun filistealaiset olivat ryöstäneet Jumalan arkin, veivät he sen Eben-Eseristä Asdodiin.

5:2 Ja filistealaiset ottivat

kansassa tapahtunut, ja molemmat sinun poikas, Hophni ja Pinehas, ovat myös kuolleet, ja Jumalan arkki on otettu pois.

4:18 Ja kuin hän kuuli mainittavan Jumalan arkkia, lankesi hän maahan taapäin istuimelta portin tykönä, ja mursi niskansa ja kuoli; sillä hän oli vanha ja raskas mies. Ja hän tuomitsi Israelia neljäkymmentä ajastaikaa.

4:19 Ja hänen miniänsä Piinehaan emäntä oli viimeisillensä raskas; kuin hän sen sanoman kuuli, että Jumalan arkki oli otettu pois ja hänen appensa ja miehensä olivat kuolleet, kumarsi hän itsensä ja synnytti; sillä hänen kipunsa kävi hänen päällensä.

4:20 Ja kuin hän oli kuolemallansa, sanoivat vaimot, jotka seisoivat hänen tykönänsä: älä pelkää, sillä sinulle on poika syntynyt. Mutta ei hän mitään vastannut eikä sitä mieleensä pannut;

4:21 Ja kutsui sen lapsen Ikabod ja sanoi: kunnia on tullut Israelista pois; sillä Jumalan arkki otettiin pois, ja hänen appensa ja miehensä olivat kuolleet.

4:22 Ja hän taas sanoi: Israelin kunnia on tullut pois, sillä Jumalan arkki on otettu pois.

5 LUKU

5:1 Ja Philistealaiset ottivat Jumalan arkin ja veivät sen EbenEtseristä Asdodiin,

5:2 Ja veivät sen sisälle Da-

suuri tappo on Canssas tapahtunut/ ja molemmat sinun poicas Hophni ja Pinehas on cuollet/ ja vielä sijtte Jumalan Arcki on otettu pois.

4:18 Ja cosca hän cuuli mainittawan Jumalan Arckia/ langeis hän maahan taapäin istuimelda/ portin tykönä/ ja mursi niscans ja cuoli: sillä hän oli wanha ja rascas mies. Ja hän duomidzi Israeli neljäkymmendä ajastaica.

4:19 JA hänen miniäns Pinehaxen emändä oli wijmeisilläns rascas/ cosca hän sen sanoman cuuli/ että Jumalan Arcki oli otettu pois/ ja hänen appens ja miehens olit cuollet: cumarsi hän idzens ja synnytti: sillä hänen kipuns käwi hänen päällens.

4:20 Ja cosca hän oli cuolemallans/ sanoit waimot jotca seisoit hänen tykönäns: älä pelkä/ sillä sinulle on poica syndynyt. Mutta ei hän mitän wastannut/ eikä sitä mielens pannut.

4:21 Ja cudzui sen lapsen Ichabod/ ja sanoi: cunnia on tullut Israelist pois: sillä Jumalan Arcki otettin pois/ ja hänen appens ja miehens olit cuollet.

4:22 Ja hän taas sanoi: Israelin cunnia on tullut pois/ sillä Jumalan Arcki on otettu pois.

V. Lucu

5:1 JA Philisterit otit Jumalan Arkin/

5:2 ja weit EbenEzerist Asdodijn/

Dagonin huoneseen/ ja asetit

Jumalan arkin ja veivät sen Daagonin temppeliin ja asettivat sen Daagonin rinnalle.

5:3 Kun asdodilaiset nousivat varhain seuraavana päivänä, niin katso: Daagon makasi kasvoillaan maassa Herran arkin edessä. Mutta he ottivat Daagonin ja asettivat sen takaisin paikoilleensa.

5:4 Kun he taas nousivat varhain seuraavana aamuna, niin katso: Daagon makasi kasvoillaan maassa Herran arkin edessä, mutta Daagonin pää ja molemmat kädet olivat katkaistuina kynnyksellä, ja ainoastaan muu ruumis oli jäljellä.

5:5 Sentähden eivät Daagonin papit eikä kukaan, joka menee Daagonin temppeliin, astu Daagonin kynnykselle Asdodissa vielä tänäkään päivänä.

5:6 Mutta Herran käsi painoi asdodilaisia, ja hän tuhosi heitä: hän löi heitä ajoksilla, sekä Asdodia että sen aluetta.

5:7 Kun Asdodin miehet näkivät, miten oli, sanoivat he: "Älköön Israelin Jumalan arkki jäädä meidän luoksemme, sillä hänen kätensä on käynyt raskaaksi meille ja meidän jumalallemme Daagonille."

5:8 Ja he lähettivät sanan ja kokosivat kaikki filistealaiset ruhtinaat luoksensa ja sanoivat: "Mitä me teemme Israelin Jumalan arkille?" He vastasivat: "Israelin Jumalan arkki siirtyköön Gatiin." Ja he siirsivät Israelin Jumalan arkin sinne.

gonin huoneeseen ja asettivat sen Dagonin rinnalle.

5:3 Ja Asdodilaiset nousivat toisena päivänä varhain, ja katso, Dagon makasi suullansa maassa \Herran\ arkin edessä; mutta he ottivat Dagonin ja nostivat entiselle siallensa.

5:4 Ja he nousivat toisena huomenna, ja katso, Dagon makasi suullansa maassa \Herran\ arkin edessä, mutta Dagonin pää ja molemmat hänen kätensä olivat poikki hakattuina kynnyksellä, ja muu ruumis vain oli jäljellä.

5:5 Sentähden Dagonin papit ja kaikki jotka Dagonin huoneeseen menevät, ei astu Dagonin kynnykselle Asdodissa tähän päivään asti.

5:6 Mutta \Herran\ käsi oli raskas Asdodilaisten päällä ja hävitti heidät, ja löi Asdodin ja kaiken ympäristön ajoksilla.

5:7 Kuin Asdodin miehet näkivät niin olevan, sanoivat he: älkäämme antako Israelin Jumalan arkin olla meidän tykönämme; sillä hänen kätensä on juuri raskas meitä ja jumalaamme Dagonia vastaan.

5:8 Ja he lähettivät ja kutsuivat kaikki Philistealaisten päämiehet tykönsä kokoon, ja sanoivat: mitä me teemme Israelin Jumalan arkille? He vastasivat: antakaat kantaa Israelin Jumalan arkki Gatin ympäri; ja he kantoivat Israelin Jumalan arkin ympäri.

hänen Dagonin tygö.

5:3 Ja cosca Asdoditerit toisna päivänä varhain nousit/ cadzo/ löysit he Dagonin macawan suullans maasa HERran Arkin edes. Mutta he otit Dagonin ja nostit endiselle siallens.

5:4 Cosca he toisna huomenna nousit jällens/ cadzo/ löysit he Dagonin jällens macawan suullans maasa HERran Arkin edes. Mutta hänen pääns ja molemmat kätens olit hacatut kynnyksellä pois/ ja muu ruumis macais sijinä.

5:5 Sentähden Dagonin papit ja caicki cuin Dagonin huoneeseen menewät/ ei astu Dagonin kynnykselle Asdodis/ tähän päivän asti.

5:6 MUtta HERran käsi oli rascas Asdoditerein päälle/ ja hucutti heidän/ ja löi Asdodin ja caiken ymbäristön peräpuolet paiseilla.

5:7 Cosca Asdodin Canssa sen näit nijn olewan/ sanoit he: älkän andaco olla Israelin Jumalan Arckia meidän tykönäm: sillä hänen kätens on juuri rascas meitä ja meidän jumalatam Dagonita wastan.

5:8 Ja he lähetit matcaans ja cudzuit caicki Philisterein Päämiehet tygöns cocoon/ ja sanoit: mitä me teemme Israelin Jumalan Arkille? he wastaisit: andacat Israelin Jumalan Arcki cannetta Gathin ymbärins. Ja he cannoit Israelin Jumalan Arkin ymbärins.

5:9 Mutta kun he olivat siirtäneet sen sinne, kohtasi Herran käsi kaupunkia ja sai aikaan suuren hämmingin: hän löi kaupungin asukkaita, sekä pieniä että suuria, niin että heihin puhkesi ajoksia.

5:10 Silloin he lähettivät Jumalan arkin Ekroniin. Mutta kun Jumalan arkki tuli Ekroniin, huusivat ekronilaiset sanoen: "He ovat siirtäneet Israelin Jumalan arkin tänne minun luokseni, surmaamaan minut ja minun kansani."

5:11 Ja he lähettivät sanan ja kokosivat kaikki filistealaisten ruhtinaat ja sanoivat: "Lähetäkää Israelin Jumalan arkki pois, ja palatkoon se kotiinsa älköönkä enää surmatko minua ja minun kansaani." Sillä surma oli saattanut koko kaupungin hämminkiin; Jumalan käsi painoi sitä kovasti.

5:12 Ne asukkaat, jotka eivät kuolleet, olivat ajoksilla lyödyt, ja huuto nousi kaupungista ylös taivaaseen.

1 Samuel 6 LUKU

6:1 Herran arkki oli filistealaisten maassa seitsemän kuukautta.

6:2 Ja filistealaiset kutsuivat papit ja tietäjät ja sanoivat: "Mitä me teemme Herran arkkille? Antakaa meidän tietää, millä tavalla me lähettäisimme sen kotiinsa."

6:3 He vastasivat: "Jos te lähetätte Israelin Jumalan arkin pois, niin älkää lähettäkö häntä tyhjin käsin, vaan

5:9 Ja kuin he sen kantoivat, nousi suuri kapina kaupungissa \Herran\ käden kautta, ja hän löi kaupungin miehet sekä pienet että suuret; ja he saivat salaiset kivut salaisiin paikkoihinsa.

5:10 Niin he lähettivät Jumalan arkin Ekroniin. Kuin Jumalan arkki tuli Ekroniin, huusivat Ekronilaiset ja sanoivat: he ovat vetäneet Israelin Jumalan arkin minun tyköni, surmataksensa minua ja minun kansaani.

5:11 Niin lähettivät he ja kutsuivat kaikki Philistealaisten päämiehet kokoon, ja sanoivat: lähettäkää Israelin Jumalan arkki siallensa jälleen, ettei hän surmaisi minua ja minun kansaani; sillä kaikessa kaupungissa oli suuri kapina kuoleman tähden, ja Jumalan käsi oli siellä sangen raskas.

5:12 Ja ihmiset, jotka ei kuolleet, olivat lyödyt salaisissa paikoissansa, niin että huuto meni kaupungista ylös taivaaseen.

6 LUKU

6:1 Ja \Herran\ arkki oli seitsemän kuukautta Philistealaisetn maalla.

6:2 Ja Philistealaiset kutsuivat pappinsa ja tietäjänsä kokoon ja sanoivat: mitä meidän pitää \Herran\ arkkille tekemän? Antakaa meidän tietää, millä meidän pitää lähettämän häntä siallensa.

6:3 He vastasivat: jos te lähetätte Israelin Jumalan arkin, niin älkää häntä lähettäkö tyhjänä, vaan teidän pitää

5:9 Ja cosca he sen cannoit/ nousi suuri capina Caupungis HERran käden kautta/ ja hän löi Canssan Caupungis sekä pienet että suuret/ ja he sait salaiset kiwut heidän salacaluins.

5:10 Nlin he lähetit HERran Arkin Ekronijn. Cosca HERran Arcki tuli Ekronijn/ huusit Ekroniterit/ ja sanoit: he owat wetänet Jumalan Arkin ymbärins minun tygöni/ surmataxens minua ja minun Canssani.

5:11 Nijn lähetit he ja cudzuit caicki Philisterein Päämiehet cocoon/ ja sanoit: lähettäkät Israelin Jumalan Arcki siallens jällens/ ettei hän surmais minua ja minun Canssani: sillä caikes Caupungis oli suuri capina cuoleman tähden/ ja Jumalan käsi oli siellä sangen rascas.

5:12 Ja ihmiset jotca ei cuollet/ lyötin heidän salacaluisans/ nijn että huuto meni Caupungist taiwaseen.

VI. Lucu

6:1 JA HERran Arcki oli seitsemän Cuucautta Philisterein maalla.

6:2 Ja Philisterit cudzuit pappins ja noitans cocoon/ ja sanoit: mitä meidän pitä HERran Arkille tekemän? opettacet meitä millä meidän pitää lähettämän hänen siallens?

6:3 He wastaisit: jos te lähettätte Israelin Jumalan Arkin/ nijn älkät händä lähettäkö tyhjänä/ waan teidän pitää

antakaa hänelle hyvitys. Silloin te tulette terveiksi ja saatte tietää, minkätähden hänen kätensä ei heltiä teistä."

6:4 Mutta he kysyivät: "Minkälainen hyvitys meidän on annettava hänelle?" He vastasivat: "Viisi kulta-ajosta ja viisi kultahiirtä, yhtä monta, kuin on filistealaisten ruhtinasta; sillä sama vitsaus on kohdannut kaikkia, myöskin teidän ruhtinaitanne.

6:5 Tehkää siis ajoksistanne kuvat, samoin hiiristänne, jotka hävittävät maata, ja antakaa kunnia Israelin Jumalalle. Kenties hän silloin hellittää kätensä teistä, teidän jumalistanne ja maastanne.

6:6 Miksi te paadutatte sydämenne, niinkuin egyptiläiset ja farao paaduttivat sydämensä? Eivätkö he, sittenkuin hän oli näyttänyt heille voimansa, päästäneet israelilaisia menemään?

6:7 Niin tehkää nyt uudet vaunut ja ottakaa kaksi imettävää lehmää, joiden niskassa ei ole iestä ollut, ja valjastakaa lehmät vaunujen eteen, mutta ajakaa vasikat kotiin, pois niiden jäljestä.

6:8 Ja ottakaa Herran arkki ja asettakaa se vaunuihin ja pankaa ne kultakalut, jotka annatte hänelle hyvitykseksi, lippaaseen sen viereen, ja lähettäkää se menemään.

maksaman hänelle vikauhrin, niin te tulette terveeksi ja saatte tietää, minkätähden hänen kätensä ei teistä lackakaa.

6:4 Mutta he sanoivat: mikä on se vikauhri, jonka meidän hänelle antaman pitää? He vastasivat: viisi kultaista ajosta ja viisi kultaista hiirtä Philistealaisten päämiesten luvun jälkeen; että kaikilla teidän päämiehillänne ja teillä oli yksi vitsaus.

6:5 Tehkää siis teidän ajostenne kuvat ja teidän hiirtenne kuvat, jotka teidän maanne hävittäneet ovat, kunnioittaaksenne Israelin Jumalaa: hänen kätensä tulee joskus huokiammaksitteille, teidän jumalillenne ja teidän maallenne.

6:6 Miksi te paadutatte sydämenne, niinkuin Egyptiläiset ja Pharao paaduttivat sydämensä? Eikö se niin ole: sittekuin hän heidät häpiään saatti, laskivat he heidän menemään, ja he menivät matkaansa.

6:7 Niin ottakaa ja tehkää uudet vaunut, ja ottakaa kaksi nuorta imettävää lehmää, joiden päällä ei ole yhtään ijestä vielä ollut, ja pankaa lehmät vaunuihin eteen ja salvatkaa heidän vasikkansa kotia heidän jäljistänsä,

6:8 Ja ottakaa \Herran\ arkki ja pankaa se vaunuihin päälle, ja ne kultaiset kalut jotka te hänelle annoitte vikanne sovinnoksi, pankaa arkkuun hänen sivullensa, ja lähettäkää häntä matkaan, ja antakaa hänen mennä;

maxaman hänelle wicauhrin/ nijn te tulette terwexi/ ja saatte tietä mingätähden hänen kätensä ei teistä lacka.

6:4 Mutta he sanoit: mikä on se wicauhri cuin meidän hänelle andaman pitää? he vastaisit: wijsi cullaista peräpuolida/ ja wijsi cullaista hijrtä Philisterein päämiesten lugun jälkeen/ että caikilla teidän päämiehillän ja teillä oli xyi widzaus.

6:5 Tehkät siis teidän peräwiertenne cuwat ja teidän hijrtenne cuwat/ jotca teidän maan hävittänet owat/ cunnioitaxenne Israelin Jumalata/ hänen kätensä tule jocus huokiammaxi teille/ teidän jumalillen ja teidän maallen.

6:6 Mixi te paadutatte teidän sydämen nijncuin Egyptiläiset ja Pharao paadutit heidän sydämensä? eikö se nijn ole/ sittecuin hän idzens ilmoitti heille/ laskit he heidän menemän/ ja he menit matcaans.

6:7 Nlin ottacat ja tehkät vdet waunut/ ja ottacat caxi nuorta imettävä lehmä/ joidenga päälle ei ole yhtän ijestä vielä pandu/ ja pangat ne waunuin eteen/ ja salpatcat heidän wasickans cotia heidän jäljistänsä.

6:8 Ja ottacat HERran Arcki ja pangat waunuin/ ja ne cullaiset calut cuin te hänelle annoitte/ teidän wicanne sowinnoxia/ pangat arckuun hänen sivullensa/ ja lähettäkät händä matcaan/ ja andacat hänen mennä.

6:9 Ja sitten katsokaa: jos hän menee omaa aluettaan kohti, ylös Beet-Semekseen, niin on hän tuottanut meille tämän suuren onnettomuuden; mutta jos ei, niin tiedämme, ettei hänen kätensä ole meihin koskenut. Se on silloin tapahtunut meille satumalta."

6:10 Miehet tekivät niin; he ottivat kaksi imettävää lehmää ja valjastivat ne vaunujen eteen, mutta niiden vasikat he jättivät kotiin.

6:11 Ja he panivat Herran arkin vaunuihin ynnä lippaan, kultahiiret ja paiseittensa kivat.

6:12 Ja lehmät menivät suoraan Beet-Semestä kohti; ne kulkivat koko ajan samaa tietä, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle, ja ammuivat lakkaamatta. Ja filistealaisten ruhtinaat seurasivat niitä Beet-Semeksen alueelle asti.

6:13 Mutta Beet-Semeksessä oltiin leikkaamassa nisua laaksossa. Kun he nostivat silmänsä, näkivät he arkin; ja he ilostuivat nähdessään sen.

6:14 Vaunut tulivat beetsemekseläisen Joosuan pelloille ja pysähtyivät sinne; ja siellä oli suuri kivi. Ja he hakkasivat vaunut haloiksi ja uhrasivat lehmät polttouhriksi Herralle.

6:15 Ja leeviläiset nostivat maahan Herran arkin ja sen vieressä olevan lippaan, jossa kultakalut olivat, ja panivat ne sille suurelle kivelle. Ja Beet-Semeksen miehet uhrasivat sinä päivänä Herralle polt-

6:9 Ja katsokaat, jos hän menee kohdastansa rajainsa kautta ylös BetSemekseen päin, niin hän on tehnyt meille kaiken tämän suuren pahan; mutta jos ei, niin me tiedämme, ettei hänen kätensä ole meitä liikuttanut, vaan se on meille muutoin tapaturmaisesti tapahtunut.

6:10 Miehet tekivät niin, ja ottivat kaksi nuorta imettävää lehmää ja panivat vaunuin eteen, ja salpasivat heidän vasikkansa kotia,

6:11 Ja panivat \Herran\ arkin vaunuin päälle, niin myös arkun kultaisten hiirten ja ajosten kuvain kanssa.

6:12 Ja lehmät menivät kohdastansa tietä myöten BetSemekseen, ja kävivät aina yhtä tietä ja ammuivat, ja ei poikenneet oikialle taikka vasemmalle puolelle; ja Philistealaisten päämiehet seurasivat heitä BetSemeksen maan ääriin.

6:13 Mutta BetSemiläiset leikkasivat nisueloansa laaksossa, ja nostivat silmänsä ja näkivät arkin, ja olivat iloiset, että saivat sen nähdä.

6:14 Mutta vaunut tulivat Josuan BetSemiläisen pelloille, ja seisoivat siinä alallansa, ja siellä oli suuri kivi; ja he hakkasivat puita vaunuita, ja uhrasivat lehmät \Herralle\ polttouhriksi.

6:15 Ja Leviläiset nostivat \Herran\ arkin maahan ja arkun, joka sivussa oli, jossa ne kultaiset kalut olivat, ja panivat suuren kiven päälle. Ja BetSemiläiset uhrasivat sinä päivänä \Herralle\ polttouhria ja muita uhreja.

6:9 Ja cadzocat menekö hän cohdastans rajains cautta BethSemexen päin/ nijn hän on tehnyt meille caiken tämän suuren pahan: mutta jos ei/ nijn tietkät ettei hänen kätens ole meitä lijcuttanut/ waan se on meille muutoin tapaturmast tapahtunut.

6:10 Canssa teit nijn/ ja otit caxi nuorta imettävä lehmä/ ja panit waunuin eteen/ ja salpaisit heidän wasickans cotia.

6:11 Ja panit HERran Arkin waunuin/ ja arcun cullaisten hijrten ja heidän peräwiertens cuwain cansa.

6:12 Ja lehmät menit cohdastans tietä myöden BethSemexeen/ ja käwit yhtä tietä ja ammuivat/ ja ei poikennet oikialle taicka wasemmalle puolelle/ ja Philisterein päämiehet seuraisit heitä BethSemexen maan äriijn.

6:13 MUtta BethSemiterit leickaisit nisueloans laxos/ ja nostit silmäns ja näit Arkin/ ja olit iloiset/ että he sait nähdä Arkin.

6:14 Mutta waunut tuli Josuan BethSemiterin pelloille/ ja sijnä seisoit alallans/ ja siellä oli suuri kiwi/ ja he waunuita puita halcaisit/ ja uhraisit ne lehmät HERralle polttouhrixi.

6:15 Ja Lewitat nostit HERran Arkin maahan/ ja arcun joca siwus oli/ josa ne cullaistet calut olit/ ja panit sen suuren kiwen päälle. Ja BethSemiterit uhraisit sinä päiwänä HERralle polttouhria/ ja muita

touhreja ja teurasuhreja.

6:16 Katseltuaan tätä ne filistealaisten viisi ruhtinasta palasivat samana päivänä Ekroniin.

6:17 Nämä ovat ne kultapaiseet, jotka filistealaiset antoivat Herralle hyvitykseksi: yksi Asdodin puolesta, yksi Gassan puolesta, yksi Askelonin puolesta, yksi Gatin puolesta ja yksi Ekronin puolesta.

6:18 Mutta kultahiiriä oli yhtä monta, kuin oli kaikkiaan filistealaisten kaupunkeja viidellä ruhtinaalla, niin hyvin varustettuja kaupunkeja kuin linnnoittamattomia kyliä, suureen Aabel-kiveen asti, jolle he laskivat Herran arkin ja joka on vielä tänäkin päivänä beet-semekseläisen Joosuan pellolla.

6:19 Mutta Herra surmasi Beet-Semeksen miehiä sentähden, että he olivat katsooneet Herran arkkiä; hän surmasi kansasta seitsemänkymmentä miestä, viisikymmentä tuhatta miestä; ja kansa suri sitä, että Herra oli surmannut niin paljon kansaa.

6:20 Ja Beet-Semeksen miehet sanoivat: "Kuka voi kestää Herran, tämän pyhän Jumalan, edessä? Ja kenen luo hän menee meidän luotamme?"

6:21 Ja he lähettivät sanansaattajat Kirjat-Jearimin asuakasten luo sanomaan: "Filistealaiset ovat tuoneet Herran arkin takaisin; tulkaa tänne ja viekää se luoksenne."

6:16 Kuin ne viisi Philistealaisen päämiestä näkivät sen, palasivat he sinä päivänä Ekroniin.

6:17 Ja nämät ovat ne kultaiset ajosten kuvat, jotka Philistealaiset uhrasivat \Herralle\ vikauhriksi: Asdod yhden, Gasa yhden, Asklon yhden, Gat yhden ja Ekron yhden.

6:18 Ja kultaiset hiiret kaikkein Philistealaisten kaupunkein luvun jälkeen, viiden päämiehen edestä, sekä vahvoista kaupungeista ja maakylistä, siihen suureen Abeliin asti, johonka he panivat \Herran\ arkin; joka on tähän päivään asti Josuan BetSemiläisen pellolla.

6:19 Ja muutamat BethSemiläiset lyötiin, että he katsoivat \Herran\ arkkiin, ja hän löi siitä kansasta viisikymmentä tuhatta ja seitsemänkymmentä miestä; niin se kansa murehti, että \Herra\ niin suurella vitsauksella löi kansaa.

6:20 Ja BethSemiläiset sanoivat: kuka on seisovainen \Herran\ edessä, tainkaltaisen pyhän Jumalan? ja kenen tykö hän menee meidän tyköämme;

6:21 Ja lähettivät sanansaattajat KirjatJearimin asuvaisten tykö ja käskivät heille sanoa: Philistealaiset ovat tuoneet \Herran\ arkin jälleen, tulkaat tänne alas ja viekää häntä ylös teidän tyköne jälleen.

uhreja.

6:16 Cosca ne wijsi Philisterein päämiestä näit sen/ palaisit he sinä päivänä Ekronijn.

6:17 Ja nämät ovat ne cullaiset peräwierten cuwat/ cuin Philisterit uhrasit HERralle wicauhrins edest/ Asdod yhden/ Gaza yhden/ Asclon yhden/ Gath yhden ja Ekron yhden.

6:18 Ja cullaiset hijret/ caickein Philisterein Caupungein lugun jälken/ wijden päämiehen edest sekä wahwoista Caupungeista ja maan kylistä/ siihen suuren Abelin asti/ johonga he panit Herran Arkin tähän päivän asti/ Josuan BethSemiterin pellolle.

6:19 JA muutamat BethSemiterit lyötiin/ että he cadzoit HERran Arckijn/ ja hän löi sijtä Canssasta wijsikymmentä tuhatta ja seidzemenkymmentä miestä. Nijn se Canssa murhetti/ että HERra njin suurella widzauksella löi Canssa.

6:20 Ja BethSemiterit sanoit: cuca on seisowainen HERran edes/ taincaltaisen pyhän Jumalan/ ja kenen tygö hän mene meidän tyköm?

6:21 Ja lahetit sanan KiriathJearimin asuwaisten tygö/ ja käskit heille sanoa: Philisterit owat tuonet HERran Arkin jällens/ tulcat tänne ja wiekät händä teidän tygönne jällens.

1 Samuel 7 LUKU

7:1 Niin Kirjat-Jearimin miehet tulivat ja veivät Herran arkin sinne ja toivat sen Abinadabin taloon mäelle. Ja hänen poikansa Eleasarin he pyhittivät pitämään huolta Herran arkista.

7:2 Ja siitä päivästä, jona arkki oli asettunut Kirjat-Jearimiin, kului pitkä aika, kului kaksikymmentä vuotta; ja koko Israelin heimo huokaili Herran puoleen.

7:3 Mutta Samuel sanoi koko Israelin heimolle näin: "Jos te kaikesta sydämestänne kääntynytte Herran puoleen, niin poistakaa keskuudestanne vieraat jumalat ja astartet ja kiinnittäkää sydämenne Herraan ja palvelkaa ainoastaan häntä, niin hän pelastaa teidät filistealaisten käsistä."

7:4 Niin israelilaiset poistivat baalit ja astartet ja palvelivat ainoastaan Herraa.

7:5 Ja Samuel sanoi: "Kootkaa koko Israel Mispaan, ja minä rukoilen teidän puolestanne Herraa."

7:6 Niin he kokoontuivat Mispaan, ammensivat vettä ja vuodattivat sitä Herran eteen sekä paastosivat sen päivän; ja he sanoivat siellä: "Me olemme tehneet syntiä Herraa vastaan." Ja Samuel jakoi israelilaisille oikeutta Mispasaa.

7:7 Kun filistealaiset kuuluivat israelilaisten kokoontuneen Mispaan, lähtivät filistealaisten ruhtinaat Israelia vastaan. Kun

7 LUKU

7:1 Niin tulivat Kirjat-Jearimin miehet, ja toivat sinne \Herran\ arkin, ja veivät sen Amminadabin huoneeseen Giberaan, ja vihkivät hänen poikansa Eleasarin ottamaan \Herran\ arkista vaaria.

7:2 Ja siitä päivästä, jona arkki tuli Kirjat-Jearimiin, kului paljon aikaa, kaksikymmentä ajastaikaa; ja koko Israelin huone itki \Herran\ jälkeen.

7:3 Mutta Samuel puhui koko Israelin huoneelle, sanoen: jos te käännätte teitänne kaikesta sydämestänne \Herran\ tykö, niin heittäkää teiltänne vieraat jumalat ja Astharot pois, ja valmistakaa teidän sydämenne \Herran\ tykö, ja palvelkaa häntä ainoaa, niin hän pelastaa teidät Philistealaisten käsistä.

7:4 Niin heittivät Israelin lapset heiltänsä Baalin ja Astharotin pois, ja palvelivat ainoaa \Herraa\.

7:5 Ja Samuel sanoi: kootkaat kaikki Israel Mitspaan: ja minä rukoilen teidän edestänne \Herraa\.

7:6 Ja he tulivat Mitspaan kokoon, ammundivat vettä ja kaasivat \Herran\ eteen, paastosivat sen päivän, ja sanoivat siinä paikassa: me olemme syntiä tehneet \Herraa\ vastaan! Ja Samuel tuomitsi Israelin lapsia Mitspassa.

7:7 Kuin Philistealaiset kuuluivat Israelin lapset kokoon-tuneeksi Mitspaan, menivät Philistealaisten päämiehet Israelia vastaan. Kuin Israe-

VII. Lucu

7:1 Nlin tuli Kiriath-Jearimin Canssa ja toit sinne HERran Arkin/ ja weit hänen Abinadabin huoneeseen Giberaan/ ja wiheit hänen poicans Eleazarin ottaman HERran Arkist waari.

7:2 Ja sijtä päiwäst cosca HERran Arki oli Kiriath-Jearimis/ cului paljon aica/ caxikymmendä ajastaica/ ja coco Israelin huone itki HERran jälken.

7:3 MUTta Samuel sanoi coco Israelin huonelle/ jos te käännätte teitän caikesta sydämestän HERran tygö/ nijn heittäkät teidän wierat jumalat ja Astharoth pois/ ja walmistacat teidän sydämen HERran tygö/ ja palwelcat händä ainoata/ nijn hän pelasta teidän Philisterein käsistä.

7:4 Nijn heitit Israelin lapset heildäns Baalim ja Astharothin pois/ ja palwelit ainoata HERRa.

7:5 Ja Samuel sanoi: cootca Israel Mizpaan/ ja minä rucoilen teidän edestän HERra.

7:6 Ja he tulit Mizpaan cocoon/ ammundit wettä ja caasit HERran eteen/ paastoisit sen päiwän ja sanoit sijnä paicas: me olem syndiä tehnet HERra wastaan. Ja Samuel duomidzi Israelin lapset Mizpas.

7:7 COsca Philisterit cuulit Israelin lapset cocondunexi Mizpaan/ menit Philisterein päämiehet Israeli wastaan.

israelilaiset kuulivat sen, pelkäsivät he filistealaisia.	lin lapset sen kuulivat, pelkäsivät he Philistealaisia.	Cosca Israelin lapset sen kuulit/ pelkäisit he Philisterejä.
7:8 Ja israelilaiset sanoivat Samuelille: "Älä kieltäydy huutamasta meidän puolestamme Herraa, meidän Jumalaamme, että hän pelastaisi meidät filistealaisten käsistä."	7:8 Ja Israelin lapset sanoivat Samuelille: älä lakkaa huutamasta meidän edestämme \Herran\ meidän Jumalamme tykö, että hän meidät pelastais Philistealaisten käsistä.	7:8 Ja sanoit Samuelille: älä lacka huutamast meidän edestäm HERran meidän Jumalam tygö/ että hän meidän pelastais Philisterein käsistä.
7:9 Niin Samuel otti imevän karitsan ja uhrasi sen polttouhriksi, kokonaisuhriksi, Herralle; ja Samuel huusi Herraa Israelin puolesta, ja Herra kuuli häntä.	7:9 Niin Samuel otti yhden imevän karitsan ja uhrasi sen kokonansa \Herralle\ polttouhriksi; ja Samuel huusi \Herran\ tykö Israelin edestä, ja \Herra\ kuuli hänen rukouksensa.	7:9 Nijn Samuel otti imewän caridzan/ ja uhras sen coconans HERralle polttouhrixi/ ja huusi HERran tygö Israelin edest/ ja HERra cuuli hänen rucouxens.
7:10 Sillä kun Samuelin uhraessa polttouhria filistealaiset lähestyivät käydäkseen taisteluun Israelia vastaan, niin sinä päivänä Herra ylisi kovalla ukkosen jylinällä filistealaisia vastaan ja saattoi heidät hämminkiin, niin että Israel voitti heidät.	7:10 Ja kuin Samuel uhrasi polttouhrin, lähestyivät Philistealaiset sotimaan Israelia vastaan; mutta \Herra\ jylisti sinä päivänä suurella pauhinalla Philistealaisten ylitse ja peljätti heidät, niin että he lyötiin Israelin edessä.	7:10 Ja cuin Samuel uhras polttouhrit/ lähestyit Philisterit sotiman Israeli wastan/ mutta HERra jylisti sinä päiwänä suurella pauhinalla Philisterein ylidze/ ja peljätti heidän/ nijn että he lyötin Israelin edes.
7:11 Ja Israelin miehet lähtivät Mispasta ja ajoivat filistealaisia takaa, surmaten heitä aina Beet-Kaarin alapuolel-le asti.	7:11 Niin Israelin miehet menivät ulos Mitspasta, ja ajoivat Philistealaisia takaa, ja löivät heidät aina BetKarin alle.	7:11 Nijn Israelin miehet menit Mizpast ja ajoit Philisterejä taca/ ja löit heidän aina BethCarin ala.
7:12 Ja Samuel otti kiven ja pani sen Mispan ja Seenin välille ja antoi sille nimen Eben-Eser ja sanoi: "Tähän asti on Herra meitä auttanut."	7:12 Ja Samuel otti kiven ja pani Mitspan ja Senin välille, ja kutsui sen nimen EbenEtseser, ja sanoi: tähän asti on \Herra\ auttanut meitä.	7:12 Silloin otti Samuel kiven/ ja pani Mizpan ja Senin wälille/ ja cudzui hänen EbenEzer/ ja sanoi: tähän asti on HERra auttanut meitä.
7:13 Niin filistealaiset lannistettiin, eivätkä he enää tulleet Israelin alueelle. Ja Herran käsi oli filistealaisia vastaan Samuelin koko elinajan.	7:13 Ja niin Philistealaiset poljettiin, eikä enää tulleet Israelin rajoille. Ja \Herran\ käsi oli Philistealaisia vastaan niinkauvan kuin Samuel eli.	7:13 Ja nijn Philisterit poljettin/ ja ei enämbi tullet Israelin rajoille. Ja HERran käsi oli Philisterejä wastan nijncauwan cuin Samuel eli.
7:14 Ja ne kaupungit, jotka filistealaiset olivat ottaneet Israelilta, joutuivat takaisin Israelille, Ekronista Gatiin saakka; ja myös niiden alueet Israel vapautti filistealaisten käsistä. Myöskin Israelin ja	7:14 Niin Israelin lapset saivat ne kaupungit jälleen, jotka Philistealaiset heiltä olivat ottaneet pois, Ekronista Gatiin saakka, rajoinensa. Ne vapahti Israel Philistealaisten käsistä; sillä Israelilla oli rauha Amorilaisten kanssa.	7:14 Nijn Israelin lapset sait ne Caupungit jällens/ cuin Philisterit heidä olit ottanet pois/ Ekronist Gathin saacka/ rajoinens. Ne wapahti Israel Philisterein käsistä: sillä Israelilla oli rauha Amorrerein

amorilaisten välillä oli rauha.

7:15 Samuel oli tuomarina Israelissa koko elinaikansa.

7:16 Ja hän teki joka vuosi kiertomatkoja Beeteliin, Gilgaliin ja Mispaan, ja hän jakoi Israelille oikeutta kaikissa näissä paikoissa.

7:17 Sitten hän palasi jälleen Raamaan, sillä siellä oli hänen kotinsa ja siellä hän jakoi oikeutta Israelille. Ja hän rakensi sinne alttarin Herralle.

1 Samuel 8 LUKU

8:1 Kun Samuel oli käynyt vanhaksi, pani hän poikansa Israelin tuomareiksi.

8:2 Hänen esikoisensa nimi oli Joel, ja hänen toisen poikansa nimi oli Abia; nämä olivat tuomareina Beersebasassa.

8:3 Mutta hänen poikansa eivät vaeltaneet hänen teitänensä, vaan olivat väärän voiton pyytäjiä, ottivat lahjuksia ja vääristivät oikeutta.

8:4 Niin kaikki Israelin vanhimmat kokoontuivat ja tulivat Samuelin tykö Raamaan

8:5 ja sanoivat hänelle: "Katsso, sinä olet käynyt vanhaksi, eivätkä poikasi vaella sinun teitäsi. Niin aseta nyt meille oikeutta jakamaan kuningas, jollainen kaikilla muillakin kansoilla on."

8:6 Mutta Samuel pahastui siitä, että he sanoivat: "Anna meille kuningas jakamaan meille oikeutta." Ja Samuel rukoili Herraa.

8:7 Niin Herra sanoi Samuelille: "Kuule kansan ääntä kai-

7:15 Ja Samuel tuomitsi Israelia kaiken elinaikansa,

7:16 Ja vaelsi joka vuosi ympäri BetElin ja Gilgalin ja Mitspan. Ja kuin hän oli tuominnut Israelia kaikissa näissä paikoissa,

7:17 Tuli hän Ramaan jälleen; sillä siellä oli hänen huoneensa ja siellä hän tuomitsi Israelia, ja rakensi \Herralle\ siellä alttarin.

8 LUKU

8:1 Ja tapahtui, kuin Samuel vanhentui, että hän pani poikansa Israelin tuomareiksi.

8:2 Hänen esikoisensa nimi oli Joel ja toisen Abia, jotka tuomarit olivat BerSabassa.

8:3 Mutta hänen poikansa ei vaeltaneet hänen teissänsä, vaan poikkesivat ahneuden perään, ja ottivat lahjoja, ja käänsivät oikeuden.

8:4 Niin kaikki Israelin vanhimmat kokosivat itsensä ja tulivat Samuelin tykö Raamaan,

8:5 Ja sanoivat hänelle: katsso, sinä olet vanhentunut, ja sinun poikas ei vaella sinun teissäsi. Niin aseta nyt meille kuningas, joka meitä tuomitsis, niinkuin kaikilla pakanoillakin on.

8:6 Ja Samuel otti sen pahaksi, että he sanoivat: anna meille kuningas, joka meitä tuomitsis; ja Samuel rukoili \Herraa\.

8:7 Ja \Herra\ sanoi Samuelille: kuule kansan ääntä

cansa.

7:15 Ja Samuel duomidzi Israelia kaiken elinaicans.

7:16 Ja waelsi joca vuosi ymbärins BethElin asti ja Gilgalin ja Mizpan. Ja cosca hän oli duominut Israelia caikisa näisä paicoisa/

7:17 Tuli hän Ramathan jälleens: sillä siellä oli hänen huonens/ ja siellä hän duomidzi Israelia/ ja rakensi HERralle siellä Altarin.

VIII. Lucu

8:1 Samuel asetti vanhettuans poicans Israelin Duomareixi.

8:2 Hänen esikoisens cudzuttin Joel/ ja se toinen Abia/ jotca duomarit olit BerSabas.

8:3 Mutta hänen poicans ei waeldanet hänen teisäns/ waan tulit ahnexi ja otit lahjoja/ ja käänsit oikeuden.

8:4 Nlin caicki Israelin vanhimmat cocoisit idzens ja tulit Ramathijn Samuelin tygö.

8:5 Ja sanoit hänelle: cadzo/ sinä olet vanhennut/ ja sinun poicas ei vaella sinun teisäs/ aseta sinä meille Cuningas joca meitä duomidzis/ nijncuin caikilla pacanoillakin on.

8:6 Ja Samuel otti sen pahaxi/ että he sanoit: anna meille Cuningas joca meitä duomidzis. Ja Samuel rucoili HERra.

8:7 Ja HERra sanoi Samuelille: cuule Canssan ändä caikis

kessa, mitä he sinulle sanovat; sillä sinua he eivät ole pitäneet halpana, vaan minut he ovat pitäneet halpana olemaan heidän kuninkaanansa.

8:8 Niinkuin he aina siitä päivästä, jona minä johdatin heidät tänne Egyptistä, tähän päivään asti ovat tehneet, kun ovat hyljänneet minut ja palvelleet muita jumalia, aivan niin he tekevät nyt sinullekin.

8:9 Kuule siis heidän ääntänsä. Kuitenkin varoita heitä vakavasti ja ilmoita heille, mitkä oikeudet on kuninkaalla, joka on heitä hallitseva."

8:10 Niin Samuel puhui kaikki Herran sanat kansalle, joka häneltä pyysi kuningasta.

8:11 Hän sanoi: "Nämä oikeudet on kuninkaalla, joka on teitä hallitseva: Teidän poikanne hän ottaa ja panee heidät vaunumiehikseen ja ratsumiehikseen ja vaunujensa edelläjuoksijoiksi.

8:12 Myöskin hän panee heitä tuhannen- ja viidenkymmenenpäämiehiksi ja kyntämään hänen kyntöjensä ja leikkaamaan hänen viljaansa sekä tekemään hänelle sotatarpeita ja vaunutarpeita.

8:13 Ja teidän tyttärenne hän ottaa voiteiden tekijöiksi, keittäjiksi ja leipojiksi.

8:14 Hän ottaa teidän parhaat peltonne, viinitarhanne ja öljypuunne ja antaa ne palvelijoillensa;

8:15 ja hän ottaa kymmenykset teidän kylvöstänne ja viinitarhojenne sadosta ja antaa

kaikissa niissä, mitä he sinulle sanovat; sillä ei he ole sinua hyljänneet, vaan minun he ovat hyljänneet, etten minä heitä hallitsisi;

8:8 Niinkuin he aina tehneet ovat siitä päivästä kuin minä heidät vein Egyptistä tähän päivään asti, ja ovat minun hyljänneet ja palvelleet vieraita jumalia: niin tekevät he myös sinulle.

8:9 Kuule siis nyt heidän äänensä: kuitenkin ettäs ahkerasti todistat heitä vastaan ja ilmoitat heille kuninkaan oikeuden, joka heitä hallitseva on.

8:10 Ja Samuel sanoi kaikki \Herran\ sanat kansalle, joka häneltä kuningasta anoi.

8:11 Ja sanoi: tämä pitää oleman kuninkaan oikeus, joka teitä vallitseva on: teidän poikanne ottaa hän ja panee vaunu- ja hevosmiehiksensä ja vaunuinsa edelläjuoksioiksi,

8:12 Ja panee päämiehiksi tuhannen ja viidenkymmenen päälle, ja kyntäjiksi, joiden hänen peltonsa kyntämän pitää, ja elonleikkaajiksi eloonsa, ja sotakaluinsa ja vaunukaluinsa tekiöiksi.

8:13 Ja teidän tyttärenne ottaa hän voidetten tekiöiksi, keittäjiksi ja leipojiksi.

8:14 Hän ottaa myös teidän parhaat peltonne, viinämäkenne ja öljypuunne, ja antaa ne palvelioillensa;

8:15 Ja ottaa teiltä kymmenykset teidän jyvistänne ja viinastanne, ja antaa huovillensa ja palvelioillensa.

niissä cuin he owat sinulle puhunut: sillä ei he ole sinua hyljännet/ waan minun/ etten minä olis heidän Cuningans.

8:8 He tekewät sinulle niincuin he aina tehnet owat/ sijtä päiwäst cuin minä heidän wein Egyptist/ tähän päiwän asti/ ja owat minun hyljännet/ ja palwellet wieraita jumalita.

8:9 Cuule sijs nyt heidän äänens/ todista ja ilmoita heille Cuningan oikeus/ joca heitä hallidze.

8:10 JA Samuel sanoi caicki HERran sanat Canssalle/ joca häneldä Cuningast anoi.

8:11 Tämä on Cuningan oikeus joca teitä wallidzewa on: teidän poican otta hän wau- nu ja hewoismiehixens/ ja waunuins edellä juoxiaxi.

8:12 Ja pane päämiehixi tuhannen ja wijden kymmenen päälle/ ja kyndäjäxi/ cuin hänen peldons kyndämän pitä/ ja elonleickaixi hänen eloons/ ja hänen sotacaluns ja waunucaluns tekiäxi.

8:13 Teidän tyttären otta hän apotecarixi/ keittäixi ja leipoixi.

8:14 Hän otta myös teidän parhat peldon/ wijnamäken ja öljypuun/ ja anda ne palweli- oillens.

8:15 Sitälähin otta hän teidä kymmenexet teidän jywistän ja wijnastan/ ja anda huowil-

ne hoviherroillensa ja palvelijoillensa.

8:16 Hän ottaa myös teidän palvelijanne ja palvelijattarene ja parhaat nuoret miehenne sekä aasinne ja teettää niillä työnsä;

8:17 ja hän ottaa kymmenykset teidän lampaistanne, ja tulette hänen palvelijoiksensa.

8:18 Silloin te huudatte Herraa kuninkaanne tähden, jonka olette itsellenne valinneet, mutta hän ei silloin teitä kuule."

8:19 Mutta kansa ei tahtonut kuulla Samuelin puhetta, vaan sanoi: "Ei, kuningas meillä pitää olla.

8:20 Mekin tahdomme olla niinkuin kaikki muut kansat: kuningas jakakoon meille oikeutta ja johtakoon meitä ja käyköön sotiamme."

8:21 Kun Samuel kuuli kaikki kansan puheet, puhui hän ne Herralle.

8:22 Ja Herra sanoi Samuelille: "Kuule heidän ääntänsä ja aseta heille kuningas." Niin Samuel sanoi Israelin miehille: "Menkää kukin kaupunkiinne."

1 Samuel 9 LUKU

9:1 Benjaminissa oli mies, hyvin varakas, nimeltä Kiis, Abielin poika, joka oli Serorin poika, joka Bekoratin poika, joka Afiahin poika, joka erään benjaminilaisen miehen poika.

9:2 Hänellä oli poika, nimeltä Saul, nuori, kaunis mies. Israelilaisten joukossa ei ollut

8:16 Hän ottaa myös palvelianne ja piikanne, ja parhaat nuorukaisenne, ja aasinne, ja panee ne työhönsä.

8:17 Hän ottaa laumastanne kymmenykset: ja teidän pitää oleman hänen orjansa.

8:18 Niin te silloin huudatte kuninkaanne tähden, jonka te olette teillenne valinneet; vaan silloin ei \Herra\ kuule teitä.

8:19 Ja ei kansa totellut Samuelin ääntä, vaan sanoi: ei millään muotoa, vaan kuningas pitää meillä oleman,

8:20 Että me myös olisimme niinkuin kaikki muut pakanat, ja että meidän kuninkaamme tuomitsis meitä ja menis edellämme, kuin meidän pitää sotiman.

8:21 Ja niin Samuel kuuli kaikkia niitä mitä kansa sanoi, ja puhui ne \Herran\ korvain edessä.

8:22 Niin sanoi \Herra\ Samuelille: kuule heidän äänensä ja aseta heille kuningas. Ja Samuel sanoi Israelin miehille: menkää matkaan ne kukin kaupunkiinsa.

9 LUKU

9:1 Niin oli yksi mies Benjaminista, nimeltä Kis, Abielin poika, Serorin pojan, Bekoratin pojan, Aphiaan pojan, Isjeminin pojan; voimallinen mies.

9:2 Hänellä oli poika nimeltä Saul, hän oli kaunis nuori mies, ja ei ollut yksikään

lens ja palvelioillens.

8:16 Hän ottaa myös teidän palvelian ja piican/ ja teidän caunimmat nuorucaisen/ ja teidän Asin hänen töihinsä.

8:17 Hän ottaa teidän laumastan kymmenexet/ ja teidän pitää oleman hänen orjans.

8:18 Cosca te silloin huudatte teidän Cuningan tähden/ jonga te oletta teillen walinnet/ silloin ei HERra teitä cuule.

8:19 Ja ei Canssa cuullut Samuelin ändä/ waan sanoi: ei millän muoto/ mutta Cuningas pitää meillä oleman.

8:20 Että me myös olisim niijncuin caicki muutkin pakanat/ ja että meidän Cuningam duomidzis meitä/ ja menis meidän edelläm cosca meidän pitää sotiman.

8:21 Ja nijn Samuel cuuli caickia nijtä cuin Canssa sanoi/ ja julisti HERran corwain edes.

8:22 Nijn sanoi HERra Samuelille: cuule heidän änen ja aseta heille Cuningas. Ja Samuel sanoi Israelin miehille: mengät matcaan cukin hänen Caupungijns.

IX. Lucu

9:1 Nlin oli yxi mies Benjaminist/ nimeldä Kis/ AbiElin poica/ Serorin pojan/ Bechorathin pojan/ Aphian pojan/ Jeminin miehen pojan/ voimallinen mies.

9:2 Hänellä oli poica nimeldä Saul/ hän oli caunis nuori mies/ ja ei ollut yxikän hän-

kauniimpaa miestä kuin hän: hän oli päätänsä pitempi kaikkea kansaa.

9:3 Ja Kiisiltä, Saulin isältä, olivat aasintammat joutuneet kateisiin, ja Kiis sanoi pojallensa Saulille: "Ota palvelijoista joku mukaasi, nouse ja mene etsimään aasintammoja."

9:4 Niin hän kulki Ephraimin vuoriston halki, ja hän kulki Salisan maan halki; mutta he eivät löytäneet niitä. Ja he kulkivat Saalimin maan halki, eikä niitä ollut sielläkään; siten he kulkivat Benjaminin maan halki eivätkä löytäneet niitä.

9:5 Kun he olivat tulleet Suufin maahan, sanoi Saul palvelijallensa, joka hänellä oli mukanaan: "Tule, palatkaamme kotiin; muutoin isäni käy levottomaksi meidän tähtemme ja jättää mielestään aasintammat."

9:6 Mutta palvelija sanoi hänelle: "Katso, tässä kaupungissa on Jumalan mies, arvossa pidetty mies; kaikki, mitä hän sanoo, se varmasti toteutuu. Menkäämme nyt sinne; kenties hän ilmaisee meille jotakin matkasta, jolla olemme."

9:7 Niin Saul sanoi palvelijallensa: "Jos menemme sinne, niin mitä me viemme sille miehelle? Sillä leipä on loppunut repuistamme, eikä meillä ole muutakaan lahjaa vietäväksi Jumalan miehelle. Vai onko meillä mitään?"

9:8 Palvelija vastasi vielä Saulille ja sanoi: "Katso, täs-

hänttä kauniimpi Israelin lasten seassa, päätä pitempi kaikkea muuta kansaa.

9:3 Ja Kis Saulin isä oli kadottanut aasintammansa, ja Kis sanoi pojallensa Saulille: ota palvelioista kanssas ja nouse; mene matkaas ja etsi aasintammat.

9:4 Ja hän kävi Ephraimin vuoren yli ja Salisan maan lävitse, ja ei he löytäneet; niin he kävivät Salimin maan lävitse, ja ei ne olleet siellä, ja he kävivät Jeminin maan lävitse, ja ei löytäneet.

9:5 Kuin he tulivat Zuphin maalle, sanoi Saul palveliallensa, joka hänen kanssansa oli: tule, käykäämme kotia jälleensä, ettei minun isäni unhottaisi aasintammoja ja murehtisi meitä.

9:6 Mutta se sanoi hänelle: katso, tässä kaupungissa on kuuluisa Jumalan mies: kaikki mitä hän sanoo, se kaiketi tapahtuu. Käykäämme nyt sinne: kuka tietää, hän sanoo meille meidän retkemme, jota vaellamme.

9:7 Saul sanoi palveliallensa: katso, siis me menemme sinne; mutta mitä me viemme miehelle? sillä leipä on kaikki loppunut säkistämme: ei ole meillä yhtään lahjaa vietävää sille Jumalan miehelle: mitä meillä on myötämme?

9:8 Palvelia vastasi edespäin Saulille ja sanoi: katso, minulla on neljäs osa hopiasik-

dä caunembi Israelin lasten seas/ päätä pidembi caickea muuta Canssa.

9:3 JA Kis Saulin Isä oli kadottanut Asintammans. Ja hän sanoi pojallens Saulille: ota yxi palwelioista cansas ja walmista/ mene matcaas/ ja edzi Asintammat.

9:4 Ja hän käwi Ephraimin wuoren ylidze/ ja Salisan maan läpidze/ ja ei löytänet/ nijh he käwit Salimin maan läpidze/ ja ei he ollet siellä/ ja he käwit Jeminin maan läpidze/ ja ei löytänet.

9:5 CUin he tulit Zuphin maalle/ sanoi Saul palwelialle cuin hänen cansans oli: tule/ käykäm cotia jälleensä/ minun Isän unhotta Asintammans/ ja murhetti meitä.

9:6 Mutta hän sanoi: täsä Caupungis on cuuluisa Jumalan mies/ caicki cuin hän sano/ se tapahtu. Käykämme sinne/ cuca tietä/ hän sano meidän retkem jota me wael lam.

9:7 Saul sanoi palweliallens: waicka me menemme sinne/ mitä me wiemme miehelle: sillä leipä on caicki loppunut meidän säkistäm: ei ole meillä yhtän lahja wietäwät sille Jumalan miehelle? Mitä meillä on?

9:8 Palwelia wastais Saulille/ ja sanoi: cadzo/ minulla on

<p>sä on minulla neljännes seke- liä hopeata; minä annan sen Jumalan miehelle, että hän ilmaisisi meille jotakin mat- kastamme."</p>	<p>liä tykönäni; antakaamme se sille Jumalan miehelle, että hän sanois meille meidän retkemme.</p>	<p>neljäs osa hopia Sicli minun tykönäni/ andacam se sille Jumalan miehelle/ että hän sanois meidän retkestäm.</p>
<p>9:9 - Muinoin sanottiin Israe- lissa, kun mentiin kysymään Jumalalta, näin: "Tulkaa, menkäämme näkijän luo." Sil- lä sitä, jota nyt sanotaan profeetaksi, kutsuttiin muinoin näkijäksi. -</p>	<p>9:9 Muinaiseen aikaan Israe- lissa, kuin käytiin Jumalaa etsimään, sanottiin: tulkaat, käykäämme näkiän tykö; sillä se joka nyt on propheta, kutsuttiin muinen näkiäksi.</p>	<p>9:9 Muinaisen aican Israelis/ cosca käytin Jumalata edzi- män/ sanottin: tulcat/ käy- käm näkiän tygö. Ne cuin nyt cudzutan Prophetaixi/ ne muinen cudzuttin näkiöixi.</p>
<p>9:10 Saul vastasi palvelijallens- sa: "Puheesi on hyvä; tule, menkäämme." Ja he menivät kaupunkiin, jossa Jumalan mies oli.</p>	<p>9:10 Saul sanoi palveliallens- sa: puhees on hyvä: tule, käykäämme. Ja he menivät kaupunkiin, jossa Jumalan mies oli.</p>	<p>9:10 SAul sanoi palweliallens: sinä hywin puhuit/ tule/ käy- käm. Ja he menit sijhen Cau- pungijn/ josa se Jumalan mies oli.</p>
<p>9:11 Kun he nousivat rinnettä ylös kaupunkiin, kohtasivat he tyttöjä, jotka olivat menossa vettä ammentamaan. Näiltä he kysyivät: "Onko näkijä täällä?"</p>	<p>9:11 Ja tultuansa kaupungin paltalle, löysivät he piikoja, jotka läksivät vettä ammun- tamaan; niille he sanoivat: onko näkiä täällä?</p>	<p>9:11 Ja tulduans Caupungijn/ löysit he pijcoja/ jotca olit käynet wettä ammundaman/ nijlle he sanoit: ongo näkiä täällä?</p>
<p>9:12 Nämä vastasivat heille ja sanoivat: "On, katso, hän on tuolla edessäpäin. Riennä, sillä hän on juuri nyt tullut kaupunkiin, koska kansalla tänä päivänä on teurasuhrit uhrikukulalla.</p>	<p>9:12 He vastasivat heitä ja sanoivat: on, katso, siellä sinun edessäs: riennä nyt, sillä tänäpäpä hän on tullut kaupunkiin, että tänäpäpä on kansalla uhri korkeudel- la.</p>	<p>9:12 He wastaisit heille/ ja sanoit: ia/ cadzo teiden ede- sän hän on/ riendäkät teitan: sillä tänäpäpä hän on tullut Caupungijn/ että tänäpäpä Canssa uhrawat corkeudella.</p>
<p>9:13 Kun tulette kaupunkiin, tapaatte hänet, ennenkuin hän menee uhrikukulalle ate- rioimaan; sillä kansa ei ateri- oi, ennenkuin hän tulee. Kun hän on siunannut uhrin, sit- ten vasta kutsuvieraat aterioi- vat. Menkää siis sinne, sillä juuri nyt te hänet tapaatte."</p>	<p>9:13 Kuin tulette kaupun- kiin, niin te löydätte hänen, ennenkuin hän menee kor- keudelle atrioitsemaan; sillä ei kansa ennen syö, kuin hän siunaa uhrin, sitte ne syövät jotka kutsutut ovat: menkää siis sinne, sillä juu- ri nyt te hänen löydätte.</p>	<p>9:13 Cosca te tulette Cau- pungijn/ nijn te löydätte hä- nen/ ennencuin hän mene corkeudelle atroidzeman: sillä ei Canssa ennen syö/ cuin hän tule/ ja siuna uhrin/ sijtte ne syöwät cuin cudzutut owat/ mengät sijs sinne/ juuri nyt te hänen löydätte.</p>
<p>9:14 Ja he menivät kaupun- kiin. Kun he tulivat kaupun- kiin, niin katso, Samuel tuli heitä vastaan menossa uhri- kukulalle.</p>	<p>9:14 Ja he menivät ylös kaupunkiin, ja kuin he tuli- vat keskelle kaupunkia, kat- so, Samuel kohtasi heidät menessänsä korkeudelle.</p>	<p>9:14 JA cuin he tulit Cau- pungijn/ ja olit keskellä Cau- pungita/ cadzo/ Samuel coh- tais heidän mennessäns cor- keudelle.</p>
<p>9:15 Mutta päivää ennen Saulin tuloa oli Herra ilmoit- -</p>	<p>9:15 Mutta \Herra\ oli il- moittanut Samuelille päivää ennen kuin Saul tuli, sano-</p>	<p>9:15 Mutta HERra oli ilmoitta- nut Samuelille päiwä ennen</p>

tanut ja sanonut Samuelille:

9:16 "Huomenna tähän aikaan minä lähetän sinun tykösi miehen Benjaminin maasta. Voitele hänet minun kansani Israelin ruhtinaaksi. Hän on vapauttava minun kansani filistealaisten käsistä. Sillä minä olen katsonut kansani puoleen, sen huuto on tullut minun eteeni."

9:17 Kun Samuel näki Saulin, ilmoitti Herra hänelle: "Katso, tässä on mies, josta minä olen sinulle sanonut: 'Tämä on vallitseva minun kansaani'."

9:18 Saul meni Samuelin tykö keskelle porttia ja sanoi: "Sano minulle, missä on näkijän asunto?"

9:19 Samuel vastasi Saulille ja sanoi: "Minä olen näkijä. Mene minun edelläni uhrikukulalle. Aterioikaa tänä päivänä minun kanssani; huomenna mene minun edelläni uhrikukulalle. Mene minun edelläni uhrikukulalle. Aterioikaa tänä päivänä minun kanssani; huomenna mene minun edelläni uhrikukulalle. Mene minun edelläni uhrikukulalle. Aterioikaa tänä päivänä minun kanssani; huomenna mene minun edelläni uhrikukulalle."

9:20 Äläkä enää ole huolissasi aasintammoista, jotka ovat olleet sinulta kolme päivää, sillä ne ovat löytyneet. Ja kenen on kaikki, mitä kallisarvoisinta Israelissa on, jollei sinun ja kaiken sinun isäsi perheen?"

9:21 Saul vastasi ja sanoi: "Minähän olen benjaminilainen, olen sukukunnasta, joka on Israelin pienimpiä, ja minun sukuni on vähäisin kaikista Benjaminin sukukunnan suvuista. Miksi puhut minulle näin?"

en:

9:16 Huomenna tällä ajalla lähetän minä sinun tykö miehen Benjaminin maasta, voitele se minun kansani Israelin päämieheksi: ja hän on vapahtava heitä Philistealaisten käsistä, sillä minä olen katsonut minun kansani puoleen, ja heidän huutonsa on tullut minun tyköni.

9:17 Kun Samuel näki Saulin, vastasi \Herra\ ja sanoi: katso, tämä on se mies, josta minä sinulle sanonut olen: tämä on hallitseva minun kansaani.

9:18 Saul meni Samuelin tykö porttiin ja sanoi: ilmoita minulle, kussa täällä on näkiän huone.

9:19 Samuel vastasi Saulille ja sanoi: minä olen näkiä, mene minun edelläni ylös korkeudelle: ja te syötte tänäpäpä minun kanssani, ja huomenna päästän minä sinun: ja kaikki mitä sydämessäs on, ilmoitan minä sinulle.

9:20 Ja aasintammoja, jotka ovat olleet sinulta kolme päivää poissa, älä silleen murehdi, sillä ne ovat löydettyt: ja kenen kaikki himoittava Israelissa pitää oleman? Eikö ne sinulle tule ja kaikelle isäs huoneelle?

9:21 Saul vastasi ja sanoi: enkö minä ole Jeminin poika, kaikkein vähimmästä Israelin suvusta, ja minun sukuni on vähin kaikkein sukukuntain seassa Benjaminista? Miksis senkaltaista minulle puhut?

cuin Saul tuli/ sanoden:

9:16 Huomenna tällä ajalla lähetän minä sinun tykö miehen Benjaminin maasta/ voitele se minun kansani Israelin päämiehexi/ wapahtaman heitä Philisterein käsistä: sillä minä olen katsonut minun kansani puoleen/ ja heidän huutons on tullut minun tyköni.

9:17 Koska Samuel näki Saulin/ vastais HERra/ ja sanoi: cadzo/ tämä on se mies/ josta minä sinulle sanonut olen/ tämä hallitsee minun kansani.

9:18 Sijtte meni Saul Samuelin tykö porttiin/ ja sanoi: ilmoita minulle cusa täällä on näkiän huone.

9:19 Samuel vastais Saulille/ ja sanoi: minä olen Näkiä/ mene minun edelläni korkeudelle: sillä te syötte tänäpäpä minun kansani/ ja huomenna päästän minä sinun/ ja caicki mitä sinun sydämesäs on ilmoitan minä sinulle.

9:20 Ja Asintammoja/ jotka ovat olleet sinulta kolme päivää pois/ älä silleen murheti: sillä ne ovat löytyt/ ja kenen caicki himoittapa Israelis pitää oleman? eikö ne sinulle tule ja caikelle sinun Isäs huoneelle?

9:21 Saul vastais: engö minä ole Jeminin poica/ ja caickein vähimmästä Israelin sugust/ ja minun huonen on vähin caickein sucucundain seas Benjaminista? miksis sencaltaista minulle puhut?

9:22 Mutta Samuel otti Saulin palvelijoinensa ja vei heidät ruokailuhuoneeseen ja antoi heille ylimmän sijan kutsuvierosten joukossa, joita oli noin kolmekymmentä miestä.

9:23 Ja Samuel sanoi keittäjälle: "Tuo tänne se kappale, jonka minä sinulle annoin ja josta minä sinulle sanoin: 'Pane se syrjään'."

9:24 Niin keittäjä otti reiden, ja mitä siihen kuului, ja pani sen Saulin eteen. Ja Samuel sanoi: "Katso, tässä pannaan sinun eteesi se, mikä on varattu; syö siitä. Sillä juuri täksi hetkeksi se säästettiin sinua varten, kun minä sanoin: 'Minä olen kutsunut kansan.'" Niin Saul aterioi Samuelin kanssa sinä päivänä.

9:25 Kun he sitten olivat tulleet uhrikukkulalta alas kaupunkiin, puhui hän Saulin kanssa katolla. Ja he nousivat varhain.

9:26 Niin Samuel aamun sarastaessa kutsui Saulia katolta ja sanoi: "Nouse, minä lähden saattamaan sinua." Saul nousi, ja hän ja Samuel menivät yhdessä ulos.

9:27 Kun he tulivat alas kaupungin laitaan, sanoi Samuel Saulille: "Sano palvelijalle, että hän menee meidän edellämme" - ja tämä meni edelle - "mutta pysähdy sinä hetkeksi tähän, niin minä julistan sinulle Jumalan sanan."

1 Samuel 10 LUKU

10:1 Silloin Samuel otti öljyastian, vuodatti öljyä hänen

9:22 Mutta Samuel otti Saulin palvelioinensa ja vei heidät saliin, ja istutti heidät ylimmäiseksi kaikista niistä, jotka kutsutut olivat, joita oli liki kolmekymmentä miestä.

9:23 Ja Samuel sanoi keittäjälle: tuo tänne se kappale, jonka minä sinulle annoin ja käskin tykönäs pitää.

9:24 Niin keittäjä kantoi lavan ja sen mikä siinä riippui kiinni, ja hän pani sen Saulin eteen. Ja Samuel sanoi: katso, tämä jäi, laske etees ja syö; sillä se on tähän hetkeen asti sinulle tallella pidetty, silloin kuin minä kutsuin kansan. Niin Saul söi Samuelin kanssa sinä päivänä.

9:25 Ja kuin he menivät korkeudelta alas kaupunkiin, puhui hän Saulin kanssa katon päällä.

9:26 Ja he nousivat varhain aamulla. Niin Samuel kutsui Saulin aamuruskon noustessa katon päälle ja sanoi: nouse, ja minä päästän sinun; ja Saul nousi, ja he molemmat menivät ulos, hän ja Samuel.

9:27 Ja kuin he tulivat kaupungin ääreen, sanoi Samuel Saulille: sano palvelialle, että hän menis meidän edellämme (ja hän meni edellä); mutta seiso sinä nyt tässä, ja minä ilmoitan sinulle, mitä Jumala sanonut on.

10 LUKU

10:1 Niin otti Samuel öljyastian ja kaasi hänen pänsä päälle, ja antoi suuta hänen

9:22 Mutta Samuel otti Saulin palvelioinens/ ja wei heitä Saliin/ ja istutti heitä ylimmäisxi caikista nijstä cuin cudzutut olit/ joita oli liki colmekymmendä miestä.

9:23 Ja Samuel sanoi keittäjälle: tuo tänne se cappale jonga minä sinulle annoin/ ja käskin tykönäs pitää.

9:24 Nijn keittäjä candoi la-paluun/ ja sen cuin sijnä rip-pui kijnni/ ja hän pani sen Saulin eteen/ ja sanoi: cad-zo/ tämä jäi/ laske etees/ ja syö: sillä se on tähän hetken asti sinulle tallella pidetty/ silloin cuin minä cudzuin Canssan. Nijn Saul söi Samuelin cansa sinä päiwänä.

9:25 Ja cosca he menit korkeudelda Caupungijn/ puhui hän Saulin cansa caton päällä. Ja nousit warhain amulla/

9:26 Nijn Samuel cudzui Saulin amuruscon nostes caton päälle/ ja sanoi: nouse/ ja minä päästän sinun. Ja Saul nousi/ ja he molemmat menit ulos/ hän ja Samuel.

9:27 Ja cuin he tulit Caupungin äreen/ sanoi Samuel Saulille: sano palwelialle/ että hän menis meidän edelläm (ja hän meni edellä) mutta seiso sinä täsä/ ja minä ilmoitan sinulle mitä Jumala sanonut on.

X. Lucu

10:1 Nlin otti Samuel öljyastian/ ja caasi hänen päns

päähänsä, suuteli häntä ja sanoi: "Katso, Herra on voidellut sinut perintöosansa ruhtinaaksi.

10:2 Kun sinä tänä päivänä lähdet minun luotani, kohtaat sinä Raakelin haudan luona Selsahissa Benjaminin rajalla kaksi miestä; ne sanovat sinulle: 'Aasintammat, joita olet lähtenyt etsimään, ovat löytyneet; katso, isäsi on heittänyt mielestään aasintammat, kun on levoton teidän tähtenne ja sanoo: Mitä minä voisin tehdä poikani avuksi?'

10:3 Ja kun menet siitä edemmäksi ja tulet Taaborin tammelle, tulee siellä sinua vastaan kolme miestä menossa Jumalan eteen Beeteliin. Yksi kantaa kolmea vohlaa, toinen kantaa kolmea leipäkakkua, ja kolmas kantaa viinileiliä.

10:4 Ne tervehtivät sinua ja antavat sinulle kaksi leipää; ota ne heiltä.

10:5 Senjälkeen sinä tulet Jumalan Giberaan, jossa filistealaisten maaherrat ovat. Ja tullessasi sinne kaupunkiin sinä kohtaat joukon profeettoja, jotka tulevat alas uhrikukkulalta hurmoksissaan, harppu, vaskirumpu, huilu ja kannel edellänsä.

10:6 Ja Herran henki tulee sinuun, ja sinäkin joudut hurmoksiin niinkuin hekin; ja sinä muutut toiseksi mieheksi.

10:7 Ja kun nämä ennusmerkit käyvät toteen, niin tee, mikä tehtäväksesi tulee, sillä

ja sanoi: näetkös, että \Herra\ on sinun voidellut päämieheksi perimisensä päälle?

10:2 Kuin sinä menet minun tyköäni tänäpäpäni pois, niin sinä löydät kaksi miestä Raakelin haudan tykönä Zelsassa, BenJaminin rajassa: ne sanovat sinulle: aasintammat, joitas olet lähtenyt etsimään, ovat löydettyt: ja katso, ei isäs pidä silleen lukua aaseista, vaan murehtii teitä ja sanoo: mitä minun pitää tekemän pojalleni?

10:3 Ja kuin edemmäksi siitä menet, niin sinä tulet Taaborin lakeudelle, siinä kohtaavat sinua kolme miestä, jotka Jumalan tykö ylös Beeteliin menevät: ensimmäinen kantaa kolme vohlaa, ja toinen kantaa kolme kappaletta leipää, ja kolmas kantaa viinileiliä.

10:4 Ja ne tervehtivät sinua ystävällisesti, antavat sinulle kaksi leipää: ota ne heidän kädestänsä.

10:5 Sitte tulet sinä Jumalan korkeudelle, kussa Philistealaisten leirit ovat. Ja pitää tapahtuman, että tultuas kaupunkiin, kohtaat profeettain joukon, jotka ovat tulleet korkeudelta, ja heidän edellänsä kantele ja trumpu, huilut ja harput, ja he propheteeraavat.

10:6 Ja \Herran\ henki tulee sinussa voimalliseksi, että propheteeraat heidän kansansa ja tulet toiseksi mieheksi.

10:7 Ja kuin nämät merkit tapahtuvat sinulle, niin tee kaikki, mitä etees tulee; sillä

päälle/ ja andoi suuta hänen/ ja sanoi: näetkös että HERra on sinun woidellut päämiehexi hänen perimiseens.

10:2 Coscas menet minun tyköäni tänäpäpäni pois/ nijns löydät caxi miestä Rahelin haudan tykö Zelahs/ BenJaminin rajas/ ne sanovat sinulle Asintammat löytyxi/ joitas olet lähtenyt edzimän. Ja cadzo/ sinun Isäs ei pidä silleen lucua Aseist/ mutta murehti sinua/ ja sano: mitä minä teen minun pojastani?

10:3 Ja cosca sinä edemmä sijtä menet/ nijns tulet Taaborin lakeudelle/ sijnä cohtawat sinua colme miestä/ jotca Jumalan tygö BethElijin menewät/ ensimmäinen canda colme wohla/ toinen colme cappalda leipä/ ja colmas wijnaleiliä.

10:4 Ja ne tervehtävät sinua ystävälisest/ andawat sinulle caxi leipä/ ota ne heidän kädestänsä.

10:5 Sijtte tulet sinä Jumalan corkeudelle/ cusa Philisterein leirit owat. Ja tulduas Caupungijn/ cohta sinun Prophectain joucko/ jotca owat tullet corkeudelda/ ja heidän edelläns candeleda ja trumpu/ huilut ja harput/ ja taitawat propheterata.

10:6 Ja HERran Hengi tulee sinus woimallisexi/ että propheterat heidän cansans/ ja tulet toisexi miehexi.

10:7 Ja cosca nämät merkit tapahtuwat sinule/ nijn tee caicki mitä etees tule: sillä

Jumala on sinun kanssasi.

10:8 Mene sitten minun edelläni Gilgaliin, niin minä tulen sinne sinun luoksesi uhraamaan polttouhreja ja yhteysuhreja; odota seitsemän päivää, kunnes minä tulen sinun luoksesi ja ilmoitan sinulle, mitä sinun on tehtävä."

10:9 Ja kun hän käänsi selkensä lähteäkseen Samuelin luota, muutti Jumala hänen sydämensä; ja kaikki nämä ennusmerkit kävivät sinä päivänä toteen.

10:10 Ja kun he tulivat sinne, Giberaan, niin katso, joukko profeettoja tuli häntä vastaan. Silloin Jumalan henki tuli häneen, ja hänkin joutui hurmoksiin heidän keskellensä.

10:11 Kun kaikki, jotka ennestään tunsivat hänet, näkivät hänet hurmoksissa niin kuin profeetatkin, sanoivat he toisillensa: "Mikä Kiisin pojalle on tullut? Onko Saulkin profeettain joukossa?"

10:12 Mutta eräs sikäläisistä miehistä vastasi ja sanoi: "Kuka sitten heidän isänsä on?" - Niin tuli sananlaskuksi: "Onko Saulkin profeettain joukossa?"

10:13 Päästyään hurmoksista hän meni uhrikukkulalle.

10:14 Ja Saulin setä kysyi häneltä ja hänen palvelijaltansa: "Missä te olette käyneet?" Hän vastasi: "Aasintammoja etsimässä. Mutta

Jumala on sinun kanssasi.

10:8 Mutta sinun pitää mennän minun edelläni alas Gilgaliin, ja katso, minä tulen sinne sinun tykösi uhraamaan polttouhria ja kiitosuhria: seitsemän päivää pitää sinun odottaman, siihenasti kuin minä tulen sinun tykösi ja ilmoitan sinulle, mitä sinun pitää tekemän.

10:9 Ja tapahtui, että kuin hän oli kääntänyt selkensä Samuelin puoleen ja meni hänen tykönsä pois, antoi Jumala hänelle toisen sydämen; ja kaikki nämät merkit tapahtuivat sinä päivänä.

10:10 Ja kuin he tulivat sinne korkeudelle, katso, prophetain joukko kohtasi häntä, ja Jumalan henki tuli voimalliseksi hänessä, että hän propheteerasi heidän keskellensä.

10:11 Kuin hänen kaikki näkivät jotka ennen hänen tunteet olivat, ja katso, hän propheteerasi prophetain kanssa, sanoivat he toinen toisellensa: mitä Kisin pojalle tapahtunut on? onko Saul myös prophetain seassa?

10:12 Ja yksi vastasi siellä ja sanoi: kuka on heidän isänsä? Siitä on sananlasku tullut onko Saul myös prophetain seassa?

10:13 Ja kuin hän lakkasi propheteeraamasta, tuli hän korkeudelle.

10:14 Mutta Saulin setä sanoi hänelle ja hänen palveliallensa: kussa te kävitte? Ja hän sanoi: me etsimme aasintammoja, ja kuin me näimme, ettemme löytäneet,

Jumala on sinun cansas.

10:8 Mutta sinun pitää mennän Gilgalijn minun edelläni/ cadzo/ minä tulen sinne sinun tygösi uhraman polttuhria ja kijtosuhria: seidzemen päivä pitää sinun odottaman/ nijncauwan cuin minä tulen sinun tygösi/ ja ilmoitan sinulle mitä sinun pitää tekemän.

10:9 Ja cosca hän oli kääntänyt selkensä Samuelin puoleen/ ja meni hänen tykönsä pois/ andoi Jumala hänelle toisen sydämen/ ja caicki nämät merkit tapahdui sinä päivänä.

10:10 JA cosca he tulit korkeudelle/ cadzo/ cohtais hänen Prophetain joukko/ ja Jumalan Hengi tuli woimalisexi hänesä/ että hän propheterais heidän cansans.

10:11 Cosca hänen caicki näit cuin ennen hänen tundenet olit/ että hän propheterais muiden Prophetain cansa/ sanoit he toinen toisellens: mitä Kisin pojan tapahtunut on? ongo Saul myös Prophetain seas?

10:11 Ja yxi wastais siellä/ ja sanoi: cuca on heidän Isäns? sijtä on sananlascu tullut: ongo Saul myös Prophetain seas?

10:12 Ja cosca hän lackais propheteramast/ tuli hän korkeudelle ylös.

10:13 MUTta Saulin setä sanoi hänelle ja hänen palveliallens: cusa te kävitte? he wastaisit: me edzeimme Asintammoja. Mutta cosca me

kun emme niitä missään nähneet, menimme Samuelin tykö."	tulimme me Samuelin tykö.	näimme/ etten me löytäneet heitä/ tulim me Samuelin tykö.
10:15 Silloin Saulin setä sano: "Kerro minulle, mitä Samuel teille sanoi."	10:15 Niin sanoi Saulin setä: sano siis minulle, mitä Samuel sanoi teille?	10:14 Nijn sanoi Saulin setä: sano siis minulle mitä Samuel sanoi teille?
10:16 Saul vastasi sedällensä: "Hän ilmoitti meille aasintammain löytyneen." Mutta mitä Samuel oli sanonut kuninkuudesta, sitä hän ei hänelle kertonut.	10:16 Saul vastasi sedällensä: hän sanoi yksivakaisesti aasintammait jo löydetyksi; mutta kuninkaan valtakunnasta ei hän mitään hänelle puhunut, mitä Samuel hänelle sanonut oli.	10:15 Saul vastais sedällensä: hän sanoi Asintammait jo löytyxi. Mutta Cuningan waldacunnast ei hän mitän hänelle puhunut/ cuin Samuel hänelle sanonut oli.
10:17 Sitten Samuel kutsui kansan koolle Herran eteen Mispaan.	10:17 Mutta Samuel antoi kutsua kansan kokoon \Herran\ tykö Mitspaan.	10:17 MUtta Samuel andoi cudzua Canssan cocoon HERran tygö Mizpaan.
10:18 Hän sanoi israelilaisille: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä johdatin Israelin Egyptistä, ja minä vapautin teidät egyptiläisten käsistä sekä kaikkien niiden valtakuntien käsistä, jotka teitä sortivat.	10:18 Ja sanoi Israelin lapsille: näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: minä johdatin Israelin Egyptistä, ja vapahdin teidät Egyptiläisten käsistä ja kaikkein valtakuntain käsistä, jotka teitä vaivasivat.	10:18 Ja sanoi Israelin lapsille: näin sano HERra Israelin Jumala: minä johdatin teidän Egyptin maalda/ ja wapadin teidän Egyptiläisten käsist/ ja caickein waldacundain käsist/ jotca teitä waiwaisit.
10:19 Mutta nyt te olette pitäneet halpana Jumalanne, joka on auttanut teidät kaikista onnettomuuksistanne ja ahdingoistanne, ja olette sanoneet hänelle: 'Aseta meille kuningas.' Asettukaa siis Herran eteen sukukunnittain ja suvuittain."	10:19 Ja te hylkäsitte tänäpäpä teidän Jumalanne, joka teidät kaikesta vastoinkäymisestäänne ja murheestanne auttanut on, ja sanoitte: pane meille kuningas. Nyt siis käykäät \Herran\ eteen sukuiinne ja päämiestenne jälkeen.	10:19 Ja te hyljäisitte tänäpäpä teidän Jumalan/ joca teidän caikest vastoinkäymisestään ja murhestan auttanut on/ ja sanotte: pane meille Cuningas. Nyt siis/ käykät HERran eteen teidän sucun ja huonen jälken.
10:20 Niin Samuel antoi kaikkien Israelin sukukuntien astua esiin; ja arpa osui Benjaminin sukukuntaan.	10:20 Kuin Samuel oli koonnut kaikki Israelin sukukunnat, lankei arpa Benjaminin sukuun.	10:20 Cosca Samuel oli coonnut caicki Israelin sucucunnat/ langeis arpa Benjaminin sucuun.
10:21 Kun hän sitten antoi Benjaminin sukukunnan astua esiin suvuittain, osui arpa Matrin sukuun; sen jälkeen osui arpa Sauliin, Kiisin poikaan. Mutta kun häntä etsittiin, ei häntä löydetty.	10:21 Mutta kuin hän Benjaminin suvun kutsui lankoinensa edes, lankei arpa Matrin suvun päälle, ja lankei Kisin pojan Saulin päälle. Ja he etsivät häntä, mutta ei häntä löydetty.	10:21 Mutta cosca hän Benjaminin sugun cudzui lankoinensa edes/ langeis arpa Matrin sugun päälle/ ja langeis Kisin pojan Saulin päälle. Ja he edzeit händä/ mutta ei händä löytty.
10:22 Silloin he kysyivät vielä kerran Herralta: "Onko ketään muuta vielä tullut tänne?"	10:22 Ja he kysyivät \Herralta\, oliko hän vielä sinne tuleva. \Herra\ vastasi: katso, hän on lymyttänyt	10:22 Ja kysyit taas HERralle/ jos hän oli vielä sinne tulewa. HERra vastais: cadzo/

Herra vastasi: "Katso, hän on itsensä astiain alle. piiloutunut kuormastoon."

10:23 Niin he juoksivat ja toivat hänet sieltä, ja kun hän asettui kansan keskelle, niin hän oli päätänsä pitempi kaikkea kansaa.

10:24 Ja Samuel sanoi kaikelle kansalle: "Näettekö, কেন Herra on valinnut; sillä ei ole hänen vertaistansa koko kansan joukossa." Niin koko kansa riemuitsi huutaen: "Eläköön kuningas!"

10:25 Ja Samuel julisti kansalle kuninkuuden oikeudet, kirjoitti ne kirjaan ja asetti sen Herran eteen. Sitten Samuel päästi kaiken kansan menemään, kunkin kotiinsa.

10:26 Ja myöskin Saul meni kotiinsa Giberaan, ja hänen kanssaan meni sotaväki, ne, joiden sydämiä Jumala oli koskettanut.

10:27 Mutta kelvottomat miehet sanoivat: "Mitä apua meillä tästä on?" Ja nämä halveksivat häntä eivätkä tuoneet hänelle mitään lahjoja; mutta hän ei virkkanut mitään.

1 Samuel 11 LUKU

11:1 Ammonilainen Naahas lähti piirittämään Gileadin Jaabesta. Niin kaikki Jaabeksen miehet sanoivat Naahaalle: "Tee liitto meidän kanssamme, niin me palvelemme sinua."

11:2 Mutta ammonilainen Naahas vastasi heille: "Sillä ehdolla minä teen liiton teidän kanssanne, että saan

10:23 Niin he juoksivat ja toivat hänen sieltä. Ja hän seisoi kansan keskellä, ja hän oli päätänsä pitempi kaikkea kansaa.

10:24 Ja Samuel sanoi kaikelle kansalle: näettekö, কেনkä \Herra\ on valinnut? sillä ei hänen vertaistansa ole yhtään kaikessa kansassa. Niin huusi kaikki kansa ja sanoi: olkoon kuninkaalle onneksi!

10:25 Ja Samuel sanoi kansalle kaikki valtakunnan oikeuden, ja kirjoitti kirjaan, ja pani sen \Herran\ eteen. Ja Samuel päästi kaiken kansan, itsekunkin kotiinsa.

10:26 Ja Saul meni myös kotia Giberaan, ja yksi osa sotaväestä meni hänen kanssansa, joiden sydämen Jumala käänsi.

10:27 Mutta monikahdat Belialin lapset sanoivat: mitä tämä auttaa meitä? ja katsoivat hänen ylönsä ja ei tuoneet hänelle mitään lahjaa. Mutta hän teeskenteli, niinkuin ei hän sitä kuullutkaan olisi.

11 LUKU

11:1 Niin Nahas Ammonilainen meni ja piiritti Jabesta Gileadissa; niin kaikki Jabeksen miehet sanoivat Nahakselle: tee liitto meidän kanssamme, niin me palvelemme sinua.

11:2 Mutta Nahas Ammonilainen vastasi heitä: tällä tavalla teen minä liiton teidän kanssanne, että minä jokaisen teidän oikian silmänne

hän on lymyttänyt idzens astiain ala.

10:23 Nijn he juoxit sinne/ ja toit hänen. Ja cosca häne meni Canssan secaa/ oli hän päätäns pidei muuta Canssa.

10:24 Ja Samuel sanoi kaikelle Canssalle: täsä te näette/ kenengä HERra on valinnut: sillä ei hänen vertaistans ole yhtän caikes Canssas. Nijn huusi caicki Canssa/ ja sanoit: olcon Cuningalle onnexi.

10:25 Ja Samuel sanoi Canssalle caicki waldacunnan oikeudet/ ja kirjoitti kirjaan/ ja pani ne HERran eteen. Ja Samuel päästi caiken Canssan idzecungin huoneseens.

10:26 Ja Saul meni myös cotia Giberaan/ ja yxi osa sotawäest meni hänen canssans/ joinen sydämen Jumala käänsi.

10:27 Mutta monicahdat Belialin lapset sanoit: mitä tämä autta meitä? ja cadzoit hänen ylönsä/ ja ei tuonet hänelle mitän lahja. Mutta hän teeskeli/ nijncuin ei hän sitä cuulluckan olis.

XI. Lucu

11:1 Nlin Nahas Ammoniti meni ja pijritti Jabexen Gileadis. Nijn caicki Jabexen miehet sanoit Nahaxelle: tee liitto meidän cansam/ nijn me palwelem sinua.

11:2 Mutta Nahas Ammoniti wastais heitä: tällä tawalla teen minä lihton teidän cansan/ että minä jocaidzen tei-

puhkaista jokaiselta teiltä oikean silmän; niin minä häpäisen koko Israelin."

11:3 Jaabeksen vanhimmat sanoivat hänelle: "Jätä meidät rauhaan seitsemäksi päiväksi, niin me lähetämme sanansaattajia kaikkialle Israelin alueelle; jollei kukaan meitä auta, niin me antaudumme sinulle."

11:4 Niin sanansaattajat tulivat Saulin Gibeaan ja puhuivat asian kansalle. Silloin kaikki kansa korotti äänensä ja itki.

11:5 Ja katso, Saul tuli käyden härkään jäljessä pellolta. Ja Saul kysyi: "Mikä kansalla on, kun he itkevät?" Niin he kertoivat hänelle Jaabeksen miesten asian.

11:6 Kun Saul kuuli tämän asian, tuli Jumalan henki hänen, ja hän vihastui kovin.

11:7 Ja hän otti härkäparin, paloitteli härät ja lähetti kappaleet kaikkialle Israelin alueelle sanansaattajain mukana ja käski sanoa: "Näin tehdään jokaisen härjille, joka ei seuraakaan Saulia ja Samuelia." Ja Herran kauhu valtasi kansan, niin että he lähtivät niinkuin yksi mies.

11:8 Ja hän piti katselmuksen heistä Bese-kissä; ja israelilaisia oli kolmesataa tuhatta ja Juudan miehiä kolmekymmentä tuhatta.

11:9 Ja he sanoivat sanansaattajille, jotka olivat tulleet: "Sanokaa näin Gileadin Ja-

puhkaisen, ja teen teidät häväistyksiksi kaikessa Israelissa.

11:3 Niin sanoivat hänelle Jabeksen vanhimmat: anna meille seitsemän päivää aikaa, että me lähettäisimme sanoman kaikille Israelin maan rajoille: ja jollei yhtäkään ole, joka meidät vapah- taa, niin me tulemme sinun tyköös ulos.

11:4 Niin tulivat sanansaattajat Saulin tykö Gibeaan ja puhuivat nämät kansan korvain kuullen; niin kaikki kansa korotti äänensä ja itki.

11:5 Ja katso, Saul tuli kedolta käyden härkäinsä jäljessä ja sanoi: mikä kansalla on, että he itkevät? Niin he juttelivat hänelle Jabeksen miesten asian.

11:6 Ja Jumalan henki tuli Saulissa voimalliseksi, kuin hän oli kuullut nämät sanat, ja hänen vihansa sangen suuresti julmistui.

11:7 Niin otti hän parin härkiä ja leikkasi ne kappaleiksi, ja lähetti kaikkiin Israelin rajoihin sanansaattajain kautta ja käski sanoa: joka ei lähde Saulin ja Samuelin jälkeen, hänen härjillensä pitää näin tehtävän. Niin \Herran\ pelko lankesi kansan päälle, että he läksivät ulos niinkuin yksi mies.

11:8 Ja hän luki heitä Bese-kissä. Ja Israelin lapsia oli kolmesataa tuhatta miestä, mutta Juudan lapsia kolmekymmentä tuhatta.

11:9 Ja he sanoivat sanansaattajille, jotka tulleet olivat: sanokaat näin Jabeksen miehille Gileadissa: huo-

dän oikean silmän puhcaisen/ ja teen teidän häväistyxi Israelis.

11:3 Nijn sanoit hänelle Jabexen vanhimmat/ anna meille seidzemen päivä aica/ että me lähettäisim sanoman caikille Israelin maan rajoille/ ja jollei yhtäkään ole joca meidän wapahta/ nijn me tulem sinun tygös ulos.

11:4 Nlin tulit sanansaattajat Saulin tygö Gibeaan/ ja puhuit nämät Canssan corwain cuulden. Nijn caicki Canssa corgotti änenä ja itki.

11:5 Ja cadzo/ Saul tuli kedolda käyden härkäins jälis/ ja sanoi: mikä Canssa waiwa/ että he itkevät? Nijn he juttelit hänelle Jabexen miesten asian.

11:6 Ja Jumalan hengi tuli Saulis woimallisexi/ cosca hän oli cuullut sencaltaiset sanat. Ja hänen wihans sangen suurest julmistui.

11:7 Nijn otti hän parin härkiä/ ja leickais cappaleixi/ ja lähetti caickijn Israelin rajoin sanansaattajain cautta/ ja käski sanoa: Jocainen cuin ei lähde Saulin ja Samuelin jälkeen/ hänen härkäins pitä nijn tehtävän. Nijn HERran pelco langeis Canssan päälle/ että he caicki läxit nijn cuin yxi mies.

11:8 Ja hän luki heitä Bese-kis. Ja Israelin lapsia oli colmesata tuhatta miestä: mutta Judan lapsia colmekymmendä tuhatta.

11:9 Ja he sanoit sanansaattaille/ cuin tullet olit: sonocat näin Jabexen miehille: huo-

beksen miehille: 'Huomenna, auringon ollessa polttavimmillaan, te saatte apua.'" Niin sanansaattajat tulivat ja ilmoittivat sen Jaabeksen miehille; ja nämä ilostuivat.

11:10 Niin Jaabeksen miehet sanoivat: "Huomenna me antaudumme teille, ja te saatte tehdä meille, mitä tahdotte."

11:11 Seuraavana päivänä Saul jakoi kansan kolmeen joukkoon; ja he tunkeutuivat leiriin aamuvartion aikana ja voittivat ammonilaiset, surmaten heitä, kunnes päivä tuli palavimmilleen. Ja jäljelle jääneet hajaantuivat, niin ettei heistä kahta yhteen jäänyt.

11:12 Silloin kansa sanoi Samuelille: "Ketkä ne olivat, jotka sanoivat: 'Saulko tulisi meidän kuninkaaksemme?' Antakaa tänne ne miehet, surmataksemme heidät."

11:13 Mutta Saul sanoi: "Tänä päivänä ei ketään surmata, sillä tänä päivänä on Herra antanut voiton Israelille."

11:14 Ja Samuel sanoi kansalle: "Tulkaa, menkäämme Gilgaliin ja uudistakaamme siellä kuninkuus."

11:15 Niin kaikki kansa meni Gilgaliin ja teki Saulin kuninkaaksi siellä, Herran edessä Gilgalissa; ja he uhrasivat siellä yhteysuhreja Herran edessä. Ja Saul ja kaikki Israelin miehet iloitsivat siellä suuresti.

menna te saatte avun, kuin päivä on palavimmillansa. Niin sanansaattajat tulivat ja ilmoittivat sen Jabeksen miehille; ja he ihastuivat.

11:10 Ja Jabeksen miehet sanoivat: huomenna me käymme teidän tyköne ulos, tehdäksenne meidän kanssamme, niinkuin teille kelpaa.

11:11 Niin Saul jakoi toisena päivänä huomeneltain kansan kolmeen joukkoon, ja he tulivat huomenvartiassa sisälle keskelle leiriä ja löivät Ammonilaisia siihenasti kuin päivä tuli palavimmaksi; ja ne jotka jäivät, hajoitettiin, niin ettei kahta heistä yhteen jäänyt.

11:12 Niin kansa sanoi Samuelille: kutka ne ovat jotka sanoivat: pitääkö Saul meitä hallitseman? Antakaat niiden tulla edes tappaaksemme.

11:13 Niin sanoi Saul: ei tänäpäpä pidä yhdenkään kuoleman, sillä tänäpäpä on \Herra\ tehnyt autuuden Israelissa.

11:14 Niin sanoi Samuel kansalle: tulkaat, käykäämme Gilgaliin ja uudistakaamme siellä kuninkaan valtakunta.

11:15 Niin kaikki kansa meni Gilgaliin, ja Saul tehtiin siellä kuninkaaksi \Herran\ edessä Gilgalissa; ja he uhrasivat siellä kiitosuhria \Herran\ edessä. Niin Saul ja kaikki Israelin miehet iloitsivat sangen suuresti.

mena te saatte awun/ cosca päiwä on palawimmallans. Nijn sanansaattajat tulit ja ilmoitit sen Jabexen miehille/ ja he ihastuit.

11:10 Ja sanoit: huomeneltain warhain me käym teidän tygön ulos tehdäxenne meidän cansam/ nijcuin teille kelpa.

11:11 Nijn Saul jacoi toisna päiwänä huomeneltain Canssan colmeen jouckoon/ ja tuli huomen wartias leirijn/ ja löi Ammonitereitä siihenasti/ cuin päiwä tuli palawimmaxi. Ja ne cuin jäit/ hajotettin nijn ettei cahta heistä yhteen jäänyt.

11:12 Nijn Canssa sanoi Samuelille: cutca ne owat cuin sanoit? pitäkö Saul meitä hallidzeman? andacat ne tulla edes tappaxem.

11:13 Nijn sanoi Saul: ei tänäpäpä pidä yhdengän cuoleman: sillä tänäpäpä on HERra tehnyt autuuden Israe-lis.

11:14 Nijn sanoi Samuel Canssalle: tulcat/ käykäm Gilgalijn/ ja vdistacam siellä Cuningan waldacunda.

11:15 Nijn caicki Canssa meni Gilgalijn/ ja Saul tehtin siellä HERran edes Cuningaxi. Ja uhrasit kijosuhria HERran edes. Nijn Saul ja caicki Israelin miehet iloidzit sangen suurest.

1 Samuel 12 LUKU

12:1 Samuel sanoi kaikelle Israelille: "Katso, minä olen kuullut teidän ääntänne kaikessa, mitä te olette minulta pyytäneet; minä olen asettanut kuninkaan teitä hallitsemaan.

12:2 Ja nyt on teidän kuninkaanne käyvä teidän edellänne, kun minä olen tullut vanhaksi ja harmaaksi - ovathan jo minun poikani teidän keskellänne. Mutta minä olen käynyt teidän edellänne nuoruudestani tähän päivään asti.

12:3 Tässä minä olen; todistakaa minua vastaan Herran ja hänen voideltunsa edessä. Keneltä minä olen vienyt härän tai keneltä aasin? Kenelle minä olen tehnyt vääryyttä, kenelle väkivaltaa? Keneltä minä olen lahjuksia ottanut ummistaakseni silmäni hänen hyväksensä? Todistakaa, niin minä korvaan sen teille."

12:4 He vastasivat: "Et ole tehnyt meille vääryyttä etkä väkivaltaa, et myös ole keneltäkään mitään ottanut."

12:5 Silloin hän sanoi heille: "Herra on todistaja teitä vastaan, ja hänen voideltunsa on todistaja tänä päivänä, että te ette ole löytäneet mitään minun kädestäni." He vastasivat: "Hän on todistaja."

12:6 Samuel sanoi kansalle: "Todistaja on Herra, joka kutsui Mooseksen ja Aaronin ja johdatti teidän isänne Egyptin maasta.

12:7 Astukaa nyt esiin, minä haastan teidät tuomiolle Her-

12 LUKU

12:1 Ja Samuel sanoi kaikelle Israelille: katsos, minä olen kuullut teidän äänenne kaikissa mitä te minulle puhuneet olette, ja olen asettanut teille kuninkaan.

12:2 Ja katso, nyt kuningas käy teidän edellänne, ja minä olen vanhaksi ja harmaaksi tullut, ja minun poikani ovat teidän tykönänne; ja minä olen käynyt teidän edellänne minun nuoruudestani tähän päivään asti.

12:3 Katso, tässä minä olen; vastatkaat minua \Herran\ ja hänen voideltunsa edessä: jos olen kenenkään härjän eli aasin ottanut, ja jos olen jollekulle ylöllistä tehnyt eli jotakuta sortanut, jos jonkun kädestä olen lahjoja ottanut ja antanut soaista silmäni: niin minä ne teille annan jälleen.

12:4 He vastasivat: et sinä mitään ylöllistä etkä vääryyttä ole meille tehnyt, etkä myös kenenkään kädestä ole mitään ottanut.

12:5 Hän sanoi heille: \Herra\ on todistaja teitä vastaan, ja hänen voideltunsa on todistaja tänäpäpä, ettette ole mitään minun kädestäni löytäneet. He sanoivat: olkoon todistaja.

12:6 Ja Samuel sanoi kansalle: \Herra\ joka Mooseksen ja Aaronin teki, ja johdatti teidän isänne Egyptin maalta,

12:7 Niin astukaat nyt edes, oikeudelle käydäkseni teidän kanssanne \Herran\ edessä

XII. Lucu

12:1 JA Samuel sanoi silloin caikelle Israelille: cadzos/ minä olen cuullut teidän änen caikis cuin te minulle puhunet olette/ ja olen asettanut teille Cuningan.

12:2 Ja cadzo/ nyt Cuningas käy teidän edellän. Minä olen harmaxi ja wanhaxi tullut/ ja minun poican owat teidän tykönän/ ja minä olen käynyt teidän edellän/ nuorudest tähän päiwän asti.

12:3 Cadzo/ täsä minä olen/ wastatcat minua/ HERran ja hänen woidelduns edes/ jos minä olen kenengän härjän eli Asin ottanut/ jos minä olen jolleculle ylöllist tehnyt? eli jotacuta sortanut? jos minä jongun kädest olen lahjoja ottanut/ ja andanut soaista minun silmäni? nijn minä teille annan jällens.

12:4 He wastaisit: et sinä mitän ylöllist ja wääryttä ole meille tehnyt/ etkä myös kenengän kädest ole mitän ottanut.

12:5 Hän sanoi heille: HERra ja hänen woidelduns olcon todistajat teille tänäpäpä/ ettet te ole mitän minun kädestäni löytänet. He sanoit: olcon he todistajat.

12:6 Ja Samuel sanoi Canssalle: HERra/ joca Mosexen ja Aaronin teki/ ja johdatti teidän Isän Egyptin maalda.

12:7 Astucat edes/ oikeudelle käydäxeni teidän cansan HER-

ran edessä kaikista Herran vanhurskaista teoista, jotka hän on teille ja teidän isillenne tehnyt.

12:8 Kun Jaakob oli tullut Egyptiin, huusivat teidän isäne Herraa, ja Herra lähetti Mooseksen ja Aaronin vieämään teidän isänne pois Egyptistä ja sijoittamaan heidät tähän paikkaan.

12:9 Mutta he unhottivat Herran, Jumalansa. Silloin hän myi heidät Siiseran, Haasorin sotapäällikön, käsiin ja filistealaisten käsiin ja Mooabin kuninkaan käsiin, ja nämä sotivat heitä vastaan.

12:10 Niin he huusivat Herraa ja sanoivat: 'Me olemme syntiä tehneet, kun hylkäsimme Herran ja palvelimme baaleja ja astarteja; mutta vapauta nyt meidät vihollistemme käsistä, niin me palvelemme sinua

12:11 Ja Herra lähetti Jerubbaalin, Bedanin, Jephthan ja Samuelin ja vapautti teidät ympärillä asuvain vihollistenne käsistä, niin että saitte asua turvassa.

12:12 Mutta kun te näitte Naahaan, ammonilaisten kuninkaan, hyökkäävän teitä vastaan, sanoitte te minulle: 'Ei, vaan kuningas hallitkoon meitä', vaikka Herra, teidän Jumalanne, on kuninkaanne.

12:13 Tässä on nyt kuningas, jonka te valitsitte ja jota anoitte: katso, Herra on antanut teille kuninkaan.

12:14 Jos te pelkäätte Her-

kaikista \Herran\ hyvistä töistä, jotka hän teille ja teidän isillenne tehnyt on.

12:8 Kuin Jakob oli tullut Egyptiin, huusivat teidän isänne \Herran\ tykö, ja \Herra\ lähetti Moseksen ja Aaronin, ja he johdattivat teidän isänne ulos Egyptistä ja asettivat heidän tähän paikkaan asumaan,

12:9 Mutta kuin he unohtivat \Herran\ Jumalansa, myi hän heidät Siiseran, Haasorin sodanpäämiehen vallan alle, ja Philistealaisten vallan alle ja Moabin kuninkaan vallan alle, ja he sotivat heitä vastaan.

12:10 Ja he huusivat \Herran\ tykö ja sanoivat: me olemme syntiä tehneet, että me hylkäsimme \Herran\ ja palvelimme Baalia ja Astharotia; mutta vapahda nyt meitä meidän vihollistemme kädestä, niin me sinua palvelemme.

12:11 Ja \Herra\ lähetti Jerubbaalin, Bedanin, Jephthan ja Samuelin, ja pelasti teitä teidän vihamiestenne käsistä ympäriltänne, ja antoi teidän asua rauhallisesti.

12:12 Kuin te näitte Nahaksen Ammonin lasten kuninkaan tulevan teitä vastaan, sanoitte te minulle: ei millään muotoa, vaan kuningas meitä vallitkoon; vaikka \Herra\ teidän Jumalanne oli teidän kuninkaanne.

12:13 Ja nyt katso, siinä on kuningas, jonka te olette valinneet ja anoneet; sillä katso, \Herra\ on asettanut teille kuninkaan.

12:14 Jos te pelkäätte

ran edes/ caikista HERran hywistä töistä/ jotca hän teille ja teidän esijsillen tehnyt on.

12:8 COsca Jacob oli tullut Egyptijn/ huusit teidän Isän HERran tygö/ ja hän lähetti Mosexen ja Aaronin johdattaman teidän Isiän Egyptist/ ja asetti heidän tähän asuman.

12:9 Mutta cuin he unhotit HERran heidän Jumalans/ myi hän heidän Sisseran/ Hasorin sodanpäämiehen wallan ala/ ja Philisterein wallan ala/ ja Moabiterein Cuningan wallan ala. He sodeit heitä wastan.

12:10 Ja he huusit HERran tygö jällens/ ja sanoit: me olem syndiä tehnet/ että me hyljäisim HERran/ ja palwelim Baali ja Astharothi. Mutta wapada nyt meitä meidän wiholistem kädest/ nijn me sinua palwelem.

12:11 Silloin lähetti HERra JerubBaalin/ Bedanin/ Jephthahn ja Samuelin/ ja pelasti teidän wihamiesten käsist/ ymbärildän/ ja andoi teidän asua rauhallisest.

12:12 Cosca te näitte Nahaxen Ammonin lasten Cuningan tulewan teitä wastan/ sanoitte te minulle: Ei/ Cuningas meitä wallitcon/ waicka HERra teidän Jumalan oli teidän Cuningan.

12:13 Cadzo/ sijnä on Cuningas/ jonga te olet walinet ja anonet: sillä cadzo/ HERra on asettanut teille Cuningan.

12:14 Jos te pelkät ja palwe-

raa ja palvelette häntä, kuulette hänen ääntänsä ettekä niskoittele hänen käskyjensä vastaan, niin te seuraatte Herraa, Jumalaanne, sekä te että kuningas, joka teitä hallitsee.

12:15 Mutta jollette kuule Herran ääntä, vaan niskoittelette hänen käskyjensä vastaan, niin Herran käsi on oleva teitä vastaan, niinkuin oli myös teidän isiänne vastaan.

12:16 Astukaa nyt esiin ja katsokaa tätä suurta tekoa, jonka Herra tekee teidän silmienne edessä.

12:17 Nythän on nisunleikkuun aika; mutta minä huudan Herraa, että hän antaa ukkosenjylinän ja sateen, että ymmärtäisitte ja näkisitte, kuinka paha Herran silmissä on se, minkä olette tehneet anoessanne itsellenne kuningasta."

12:18 Ja Samuel huusi Herraa, ja Herra antoi ukkosenjylinän ja sateen sinä päivänä. Ja kaikki kansa pelkäsi suuresti Herraa ja Samuelia.

12:19 Ja kaikki kansa sanoi Samuelille: "Rukoile palvelijaisi puolesta Herraa, Jumalaasi, ettemme kuolisi; sillä me olemme tehneet kaikkien muiden syntiemme lisäksi senkin pahan, että anoimme itsellemme kuningasta."

12:20 Samuel sanoi kansalle: "Älkää peljätkö. Te olette tosin tehneet kaiken tämän pahan, mutta älkää kuitenkaan poiketko pois seuraamasta Herraa, vaan palvelkaa Her-

\Herraa\ ja palvelette häntä, kuulette hänen äänensä ja ette ole \Herran\ suulle tottelemattomat, niin sekä te että teidän kuninkaanne, joka teitä hallitsee, seuraa \Herraa\ teidän Jumalaanne.

12:15 Mutta jollette \Herran\ ääntä kuule, vaan olette hänen suullensa tottelemattomat, niin \Herran\ käsi on sekä teitä että teidän isiänne vastaan.

12:16 Niin käykäätsiis tästä edes ja katsokaat tätä suurta asiaa, jota \Herra\ on tekewä teidän silmäänne edessä.

12:17 Eikö nyt ole nisun elon aika? Vaan minä huudan \Herran\ tykö, että hän antaisi jylistä ja sataa, ymmärtääksenne ja nähdäksenne sen suuren pahuuden, jonka te olette tehneet \Herran\ edessä, anoissanne teillen kuningasta.

12:18 Ja kuin Samuel huusi \Herran\ tykö, antoi \Herra\ sinä päivänä jylistä ja sataa. Niin kaikki kansa suuresti pelkäsi \Herraa\ ja Samuelia.

12:19 Ja sanoivat kaikki Samuelille: rukoile sinun palveliaisi edestä \Herraa\ sinun Jumalaasi, ettemme kuolisi; sillä me olemme lisänneet kaikkein meidän synteimme tykö sen pahuuden, että me anoimme meillemme kuningasta.

12:20 Ja Samuel sanoi kansalle: älkää peljätkö: te tosin olette tehneet kaiken tämän pahuuden, mutta älkää kuitenkaan luopuko \Herrasta\, vaan palvelkaat \Herraa\ kaikkesta teidän sydämeistä-

let HERra/ cuulet hänen äänens/ ja ette ole HERran suulle tottelemattomat/ niin te sekä teidän Cuningan/ joca teitä hallidze/ seura HERra teidän Jumalatan.

12:15 Mutta jollet te HERran ändä cuule/ waan olette hänen suullens tottelemattomat/ niin HERran käsi on sekä teitä/ että teidän Isiän wastan.

12:16 Nlin käykät sijs tästä edes/ ja cadzocat sitä suurta asiat/ jota HERra on tekewä teidän silmäin edes.

12:17 Eikö nyt ole nisun elon aika? waan minä huudan HERran tygö/ että hän andais jylistä ja sata ymmärtäxen ja nähdäxen sen suuren pahuden/ jonga te olette tehnet HERran edes/ anoisan teillen Cuningast.

12:18 Ja cuin Samuel huusi HERran tygö/ andoi HERra sinä päiwänä jylistä ja sata. Silloin caicki Canssa pelkäisit HERRA ja Samueli/ juuri cöwin.

12:19 Ja sanoit caicki Samuelille: rucoile sinun palveliais edest HERra sinun Jumalatas/ etten me cuolis: sillä me olem lisännet caiken sen pahuden meidän syndeim tygö/ että me anoim meillem Cuningast.

12:20 Ja Samuel sanoi Canssalle: älkät peljätkö. Te tosin olet tehnet caiken tämän pahuden/ mutta älkät cuitengan luopuco HERrasta/ waan palvelcat HERra caikest teidän

raa kaikesta sydämestänne.

12:21 Älkää poiketko seuraamaan turhia jumalia, joista ei ole hyötyä eikä apua, sillä turhia ne ovat.

12:22 Suuren nimensä tähden Herra ei hylkää kansaansa, koska Herra on tahtonut tehdä teidät omaksi kansaksensa.

12:23 Ja pois se minusta, että tekisin sen synnin Herraa vastaan, että lakkaisin rukoulemasta teidän puolestanne ja opettamasta teille hyvää ja oikeata tietä.

12:24 Peljätäkää vain Herraa ja palvelkaa häntä uskollisesti kaikesta sydämestänne. Sillä katsokaa, kuinka suuria hän on teille tehnyt.

12:25 Mutta jos teette pahaa, niin hukutte, sekä te itse että teidän kuninkaanne."

1 Samuel 13 LUKU

13:1 Saul oli ollut vuoden kuninkaana ja hallitsi Israelia toista vuotta,

13:2 kun Saul valitsi itsellensä kolmetuhatta miestä Israelista, ja näistä oli kaksituhatta Saulin kanssa Mikmaassa ja Beetelin vuoristossa, ja tuhat Joonatanin kanssa Benjaminin Gibeassa. Mutta muun väen hän oli päästänyt menemään, kunkin majallensa.

13:3 Mutta Joonatan, Saulin poika, löi kuoliaaksi filistealaisten maaherran, joka asui Gebassa, ja filistealaiset saivat sen kuulla. Silloin Saul puhallutti pasunaan kaikkialla

ne.

12:21 Ja älkää itsiänne kääntäkö turhan menon perään, ei se mitään teitä hyödytä eikä auta, sillä se on turhuus.

12:22 Mutta \Herra\ ei hylkää kansaansa suuren nimensä tähden; sillä \Herra\ on tahtonut teitä tehdä itsellensä kansaksi.

12:23 Olkoon myös kaukana minusta, että minä syntiä tekisin \Herraa\ vastaan, lakaten rukoilemasta Herraa teidän edestänne, ja opettamasta teille hyvää ja oikiaa tietä.

12:24 Ainoastansa peljätäkää \Herraa\ ja palvelkaat häntä uskollisesti kaikesta sydämestänne; sillä katsokaat, kuinka suuria tekoja hän tekee teidän kanssanne.

12:25 Mutta jos te teette pahaa, niin sekä te että teidän kuninkaanne hukkuu.

13 LUKU

13:1 Kuin Saul oli vuoden ollut kuninkaana, ja hallinnut Israelia kaksi ajastaikaa,

13:2 Valitsi hän itsellensä kolmetuhatta miestä Israelista: kaksituhatta olivat Saulin kanssa Mikmassa ja BetElin vuorella, mutta tuhannen Jonatanin kanssa BenJaminin Gibeassa, mutta muun joukon päästi hän menemään itse kunkin majoilensa.

13:3 Ja Jonatan löi Philistealaisia heidän leirissänsä, joka oli Gibeassa; ja Philistealaiset saivat sen tietää. Ja Saul antoi soittaa basunalla kaikessa maakunnassa ja sanoa: antakaat Hebrealais-

sydämestän.

12:21 Ja älkät idziän kääntäkö turhan calun perän/ ei se mitän teitä hyödytä eikä auta: sillä se on nijn turha calu.

12:22 Mutta HERra ei hyljä hänen Canssans/ hänen suuren nimens tähden: sillä HERra on ruwennut teitä tekemän idzellens Canssaxi.

12:23 Olcon myös caucana minusta/ että minä syndiä tekisin HERRA wastan/ lacaten rucoilemast HERra teidän edestän/ ja opettamast teille hywä ja oikiata tietä.

12:24 Ainoastans peljätkä HERra/ ja palvelca händä uscollisest caikest sydämes-tän: sillä te oletta nähnet cuinga suuria tecoja hän teke teidän cansan.

12:25 Mutta jos te teette pahaa/ nijn sekä te/ että teidän Cuningan hucku.

XIII. Lucu

13:1 COsca Saul oli vuoden ollut Cuningasna ja hallinnut Israeli caxi ajastaica.

13:2 Walidzi hän idzellens colme tuhatta miestä Israelist: ne caxi tuhatta olit Saulin cansa Michmas ja BethElin vuorella: mutta tuhannen Jonathanin cansa BenJaminin Gibeas: mutta muun joucon päästi hän menemän idze-cungin majaans.

13:3 Ja Jonathan löi Philisterjä heidän leirisäns/ joca oli Gibeas. Ja Philisterit sait sen tietä. Ja Saul andoi soitta Basunilla caikes maacunnas/ ja sanoa: anna Hebrerein se

maassa ja käski sanoa: "Heb- ten sen kuulla.
realaiset kuulkoöt tämän."

13:4 Ja koko Israel kuuli sen sanoman, että Saul oli lyönyt kuoliaaksi filistealaisten maaherran ja että Israel oli joutunut filistealaisten vihoihin. Niin kansa kutsuttiin koolle Gilgaliin, seuraamaan Saulia.

13:5 Sillä filistealaiset olivat kokoontuneet sotimaan Israelia vastaan: kolmekymmenet tuhannet sotavaunut, kuusituhatta ratsamiestä ja muuta väkeä niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla; ja he tulivat ylös ja leiriytyivät Mikmaaseen, vastapäätä Beet-Aavenia.

13:6 Kun Israelin miehet näkivät joutuneensa hätään ja kansaa ahdistettavan, piiloutuivat he luoliin, onkaloihin, kallionrotkoihin, hautoihin ja kaivoihin.

13:7 Hebrealaisia meni myös Jordanin yli Gaadiin ja Gileadin maahan. Mutta Saul oli vielä Gilgalissa, ja kaikki sotaväki seurasi häntä peloisaan.

13:8 Kun hän oli odottanut seitsemän päivää, sen ajan, jonka Samuel oli määrännyt, eikä Samuel tullutkaan Gilgaliin, alkoi kansa hajaantua pois hänen luotaan.

13:9 Silloin Saul sanoi: "Tuokaa minulle polttouhri ja yhteysuhri." Ja hän uhrasi polttouhrin.

13:10 Mutta juuri kun hän oli saanut polttouhrin uhratuksi, niin katso, Samuel tuli. Ja Saul meni häntä vastaan ter-

13:4 Ja kaikki Israel kuuli sanottavan: Saul on lyönyt Philistealaisten leirin; ja Israel myös haisi Philistealaisten edessä, ja kansa kutsuttiin Saulin tykö kokoon Gilgaliin.

13:5 Niin kokoontuivat Philistealaiset sotimaan Israelia vastaan, kolmekymmentä tuhatta vaunua, kuusituhatta ratsamiestä ja paljo muuta kansaa, niinkuin santaa meren rannalla; ja he matkustivat ylöspäin ja asettivat leirinsä Mikmaan, itään päin BetAvenista.

13:6 Kun Israelin miehet näkivät heitänsä ahdistetuksi, sillä kansa oli sangen hämmästyksissä, lymyttivät he heitänsä luoliin, maan kuoppiin, mäen rotkoihin, linnoihin ja kaivoihin;

13:7 Ja Hebrealaiset vaelsivat Jordanin ylitse Gadin ja Gileadin maakuntaan; vaan Saul oli vielä Gilgalissa, ja kaikki kansa, jotka olivat hänen perässänsä, pelkäsivät.

13:8 Niin odotti hän seitsemän päivää, siihen aikaan asti, kun Samuel määrännyt oli. Vaan koska ei Samuel tullutkaan Gilgaliin, rupesi kansa hajoomaan häneltä.

13:9 Silloin sanoi Saul: tuokaat minulle polttouhria ja kiitosuhria; ja uhrasi polttouhria.

13:10 Kuin hän oli päättänyt polttouhrin, katso, Samuel tuli; niin Saul meni häntä vastaan siunaamaan häntä.

cuulla.

13:4 Ja caicki Israel cuuli sanottawan: Saul on lyönyt Philisterein leirin: sillä Israel haisi Philisterein edes/ ja caicki Canssa cudzuttin Saulin tygö cocoon Gilgalijn.

13:5 Silloin cocoisit Philisterit myös sotiman Israelii wastaan/ colmekymmendä tuhatta wau- nuu/ cuusi tuhatta radzas- miestä/ ja muuta Canssa/ nijncuin sanda meren reunal- la/ ja he matcustit ylöspäin ja asetit leirins Michmaan itän päin BethAwenist.

13:6 Cosca Israelin miehet näit heidäns ahdistetuxi (sillä Canssa oli sangen hämmästy- xis) lymytit he heitäns luoliin/ maan cuoppijn/ mäen rotcoin/ kiwiraunioin ja cai- woin:

13:7 Ja Hebrerit waelsit Jordanin ylidze/ Gadin ja Gileadin maacundaan/ vaan Saul oli vielä Gilgalis/ ja caicki Canssa jotca olit hänen piräsäns/ epäilit.

13:8 Nijn odotti hän seidze- men päiwä/ sijhen aican as- ti/ cuin Samueli määrännyt oli. Waan cosca ei Samuel tullutcan Gilgalijn/ rupeis Canssa hajoman häneldä.

13:9 Silloin sanoi Saul: tuocat minulle polttouhria ja kij- tosuhria. Ja hän uhrais polttouhria.

13:10 Cosca hän oli päättä- nyt polttouhrin/ cadzo/ Sa- muel tuli. Nijn Saul meni händä wastaan/ siunaman

vehtimään häntä.

13:11 Mutta Samuel sanoi: "Mitä olet tehnyt?" Saul vastasi: "Kun näin, että kansa hajaantui pois minun luotani etkä sinä tullut määrättyinä aikana, vaikka filistealaiset olivat kokoontuneet Mikmaaseen,

13:12 niin minä ajattelin: nyt filistealaiset hyökkäävät minua vastaan alas Gilgaliin, enkä minä ole etsinyt Herran mielisuosiota; ja minä rohkaisin itseni ja uhrasin polttouhrin."

13:13 Samuel sanoi Saulille: "Sinä olet tehnyt tyhmästi. Et ole noudattanut Herran, Jumalasi, käskyä, jonka hän antoi sinulle; muutoin olisi Herra vahvistanut sinun kuninkuutesi Israelissa ikuisiksi ajoiksi.

13:14 Mutta nyt sinun kuninkuutesi ei ole pysyvä. Herra on etsinyt itselleen mielensä mukaisen miehen, ja hänet on Herra määrännyt kansansa ruhtinaaksi, koska sinä et noudattanut käskyä, minkä Herra sinulle antoi."

13:15 Sitten Samuel nousi ja meni Gilgalista Benjaminin Giberaan. Ja Saul piti mukansa olevan väen katselmuksen: noin kuusisataa miestä.

13:16 Ja Saul ja hänen poikansa Joonatan ynnä väki, joka oli heidän kanssansa, jäivät Benjaminin Gebaan, mutta filistealaiset olivat leirittyneet Mikmaaseen.

13:17 Ja filistealaisten leiristä lähti ryöstöosasto kolmena joukkona: yksi joukko kääntyi

13:11 Niin sanoi Samuel: mitäs olet tehnyt? Saul vastasi: minä näin kansan minultani hajoovan, et myös sinä tullut määrättyyn aikaan, ja Philistealaiset olivat Mikmassa koossa,

13:12 Niin minä sanoin: nyt tulevat Philistealaiset tänne minun tyköni Gilgaliin, ja en minä rukoillut \Herran\ kasvoin edessä; niin minä rohkaisin itseni ja uhrasin polttouhrin.

13:13 Samuel sanoi Saulille: sinä olet tyhmästi tehnyt, ja et pitänyt \Herran\ sinun Jumalas käskyä, jonka hän käski sinulle; sillä hän oli vahvistanut sinun valtakuntas Israeliin ijankaikkisesti.

13:14 Vaan sinun valtakuntas ei pidä enää oleman seisovainen: \Herra\ on yhden miehen oman sydämensä jälkeen etsinyt, sen on \Herra\ käskenyt olla kansansa päämiehen; sillä et sinä pitänyt sitä, mitä \Herra\ sinulle käski.

13:15 Niin Samuel nousi ja meni Gilgalista pois Benjaminin Giberaan; niin Saul luki väen, joka hänen tykönänsä oli, liki kuusisataa miestä.

13:16 Ja Saul ja Jonatan hänen poikansa, ja se väki joka heidän tykönänsä oli, jäivät Benjaminin kukkulalle; vaan Philistealaiset asettivat leirinsä Mikmaan.

13:17 Philistealaisten leiristä läksi kolme joukkoa maata hävittämään: yksi käänsi itsensä Ophran tielle Sualin

händä.

13:11 Nijn sanoi Samuel: mitäs tehnyt olet? Saul wastais: minä näin Canssan minuldani hajowan/ et myös sinä tullut määrättyyn aicaan/ ja Philisterit olit Michmas coosa.

13:12 Nijn minä sanoin: Philisterit tulewat tänne minun tygöni Gilgalijn/ ja en minä rucoillut HERran caswon edes/ nijn minä rohwaisin idzeni/ ja uhrasin polttouhria.

13:13 Samuel sanoi Saulille: sinä olet tyhmästi tehnyt/ ja et pitänyt HERran sinun Jumalas käskyä/ jonga hän käski sinulle: sillä hän oli wahwistanut sinun waldacundas Israeliin ijancaickisest.

13:14 Waan sinun waldacundas ei pidä enämbi oleman seisowainen: sillä HERra on yhden miehen oman sydämens jälken edzinyt/ sen on HERra käskenyt olla hänen Canssans päämiehen: sillä et sinä pitänyt HERran käskyä.

13:15 Nijn Samuel hangidzi idzens ja meni Gilgalist pois Benjaminin Gibean päin: nijn Saul luki sen väen/ cuin hänen tykönäns oli/ liki cuusi sata miestä.

13:16 Ja Saul ja Jonathan hänen poicans/ ja se wäki cuin hänen tykönäns oli/ jäit Benjaminin cuckulalle: waan Philisterit asetit leirins Michmaan.

13:17 Ja Philisterein leirist läxi colme joucko maata häwittämän/ yxi käänsi idzens

Ofran tielle Suualin maahan päin,	maalle,	Ophran tielle Sualin maalle.
13:18 toinen joukko kääntyi Beet-Hooronin tielle, ja kolmas joukko kääntyi sille tielle, joka vie Seboimin laakson yli kohoavalle alueelle, erämaahan päin.	13:18 Toinen käänsi itsensä BetHoronin tielle ja kolmas käänsi itsensä sille rajatielle, joka menee Seboimin laakson korpeen.	13:18 Toinen käänsi idzens BethHoronin tielle/ ja colmas käänsi idzens sille tielle/ joca mene Sebomin laxon corpeen.
13:19 Mutta ei yhtään seppää ollut löydettävissä koko Israelin maasta, sillä filistealaiset ajattelivat, että hebrealaiset muutoin teettäisivät miekkoja tai keihäitä.	13:19 Niin ei löydetty yhtään seppää kaikesta Israelin maakunnasta; sillä Philistealaiset ajattelivat, ettei Hebrealaiset tekisi miekkoja ja keihäitä.	13:19 Nijn ei löytty yhtän seppä caikest Israelin maacunnast: sillä Philisterit ajattelit/ Hebrerit tekewät mieckoja ja keihäitä.
13:20 Ja koko Israelin, joka miehen, oli mentävä filistealaisten luo teroituttamaan vannastansa, kuokkaansa, kirvestänsä tai muuta teräkaluansa,	13:20 Ja kaiken Israelin täytyi mennä Philistealaisten tykö teroittamaan vannastansa, rautalapioitansa, kirvestänsä ja vikahdintansa.	13:20 Ja caiken Israelin täydyi mennä Philisterein tygö teroittaman/ jos jollakin oli jocu wannas/ rautalapio/ kirwes taicka wicatin.
13:21 kun vannasten, kuokkien, tadikkojen tai kirvesten terät olivat tylsyneet, tahi kun häränpistimen tutkain oli oikaistava.	13:21 Mutta heillä oli teroitusrauta vikahtimille, lapioille, hangoille ja kirveille, niin myös ojettaa pistintä.	13:21 Ja wicattimet/ lapiot/ hangot ja kirwet olit tullet tylsäxi.
13:22 Niinpä ei taistelupäivänä ollut yhtään miekkaa eikä keihästä kenelläkään siitä väestä, joka oli Saulin ja Joonatanin kanssa; ainoastaan Saulilla ja hänen pojallansa Joonatanilla oli.	13:22 Kuin tappelupäivä joutui, niin ei löytynyt miekkaa eikä keihästä kaiken kansan kädessä, jotka Saulin ja Joonatanin kanssa olivat, vaan Saulilla ja hänen pojallansa oli.	13:22 Cosca tappelus päiwä joudui/ njn ei löytty siellä miecka/ eikä keihästä caiken Canssan kädest/ jotca Saulin ja Jonathanin cansa olit: waan Saulilla ja hänen pojallans olit sotaaset.
13:23 Mutta filistealaisten vartiosto lähti Mikmaan solatielle.	13:23 Ja Philistealaisten leiri läksi Mikman taipaleelle.	13:23 Ja Philisterein leiri läxi Michman päin.

1 Samuel 14 LUKU

14:1 Ja tapahtui eräänä päivänä, että Joonatan, Saulin poika, sanoi palvelijalle, joka kantoi hänen aseitansa: "Tule, menkäämme lähelle filistealaisten vartiostoa, joka on tuolla toisella puolella." Mutta hän ei ilmoittanut sitä isälensä.

14 LUKU

14:1 Se tapahtui yhtenä päivänä, että Jonatan Saulin poika sanoi palveliallensa, joka kantoi hänen asettansa: tule, käykäämme Philistealaisten leiriin, jotka toisella puolella ovat; ja ei hän sitä sanonut isällensä.

XIV. Lucu

14:1 SE tapahtui yhtenä päivänä/ että Jonathan Saulin poica sanoi palweliallens/ joca cannoi hänen asettans/ tule/ käykäm Philisterein leirijn/ jotca siellä ylhällä ovat: ja ei hän sitä sanonut mitän Isällens.

<p>14:2 Saul istui silloin granaattiomenapuun juurella Migronissa Gibeon rajalla, ja väkeä oli hänellä kanssansa noin kuusisataa miestä.</p>	<p>14:2 Vaan Saul viipyi Gibeon ääressä granatin puun alla, joka oli esikaupungissa, ja se kansa, joka hänen tykönänsä oli, oli liki kuusisataa miestä.</p>	<p>14:2 Waan Saul wijwyi Gibeon äres granatin puun alla/ joca oli esicaupungis/ ja se Canssa joca hänen tykönäns oli/ oli liki cuusi sata miestä.</p>
<p>14:3 Ja kasukankantajana oli Ahia, Ahitubin, likabodin veljen, poika, joka oli Piinehaan poika, joka Eelin poika, sen, joka oli ollut Herran pappina Siilossa. Mutta kansa ei tiennyt, että Joonatan oli lähtenyt.</p>	<p>14:3 Ja Ahia Ahitobin poika, Ikabodin veljen, Pinehaan pojan, Elin pojan, oli \Herran\ pappi Silossa, kantain päällisvaatetta; mutta kansa ei tietänyt Jonatanin menneeksi pois.</p>	<p>14:3 Ja Ahia Ahitobin poica/ Icabodin weljen Pinehaxen poica Elin pojan/ oli HERran Pappi Silos/ ja puki päällis- waatten päällens/ mutta Canssa ei tietänyt Jonathani mennexi pois.</p>
<p>14:4 Mutta kummallakin puolen solatietä, jota Joonatan koetti mennä lähelle filistealaisten vartiostoa, oli jyrkkä kallionkieleke; toisen nimi on Booses, toisen Sene.</p>	<p>14:4 Ja tiellä, kussa Jonatan pyysi ylitse mennä Philistealaisten leiriin, oli kaksi jyrkkää kalliota, yksi tällä puolella ja toinen toisella puolella: yksi kutsuttiin Botssets, toinen Sene.</p>	<p>14:4 Ja tiellä cusa Jonathan hangidzi menemän Philisterein leirijn/ oli caxi jyrckä calliota/ yxi tällä puolella ja toinen toisella puolella/ yxi cudzuttin Bozez/ toinen Sene.</p>
<p>14:5 Toinen kallionkieleke on kuin pylväs, pohjoisen puolella, Mikmaaseen päin, toinen on etelän puolella, Gebaan päin.</p>	<p>14:5 Yksi oli Mikmaan päin pohjasta ja toinen etelästä Gabaan päin.</p>	<p>14:5 Ja yxi oli Michman päin pohjast/ ja toinen eteläst Gaban päin.</p>
<p>14:6 Ja Joonatan sanoi palvelijalle, joka kantoi hänen aseitansa: "Tule, menkäämme lähelle noiden ympärileikkamattomain vartiostoa; ehkä Herra on tekevä jotakin meidän puolestamme, sillä ei mikään estä Herraa antamasta voittoa harvojen kautta yhtä hyvin kuin monien."</p>	<p>14:6 Ja Jonatan sanoi palvelialle, joka oli hänen aseensa kantaja: tule, käykäämme näiden ympärileikkamattomain leiriin: taitaa tapahtua, \Herra\ on jotakin toimittava meidän kauttamme, sillä ei ole \Herralle\ työläs auttaa monen kautta elikkä harvain.</p>	<p>14:6 Ja Jonathan sanoi palveliallens/ joca oli hänen asenscandaja/ tule/ käykäm näiden ymbärinsleickamattomain leirijn/ taita tapahtua/ HERra on jotakin toimittawa meidän cauttam: sillä ei se ole HERralle rascas autta monen cautta/ elickä harwain.</p>
<p>14:7 Hänen aseenkantajansa vastasi hänelle: "Tee, mitä mielessäsi on. Lähde, minä seuraan sinua mielesi mukaan."</p>	<p>14:7 Niin hänen aseensa kantaja vastasi häntä: tee kaikki, mitä sinun sydämesäs on: mene matkaan, katso, minä olen sinun kanssas, niinkuin sinun sydämes tahtoo.</p>	<p>14:7 Nijn hänen asenscandaja wastais händä: tee caicki mitä sinun sydämesäs on/ mene matcaan/ cadzo/ minä olen sinun cansas nijncuin sinun sydämes tahto.</p>
<p>14:8 Niin Joonatan sanoi: "Katso, me menemme tuonne, lähelle noita miehiä, ja näytätydymme heille.</p>	<p>14:8 Jonatan sanoi: katso, me menemme niiden miesten tykö ja ilmoitamme itsemme heille.</p>	<p>14:8 Jonathan sanoi: cadzo/ cosca me menem nijden miesten tygö/ että he saawat nähdä meidän.</p>
<p>14:9 Jos he sanovat meille</p>	<p>14:9 Jos he näin meille sa-</p>	<p>14:9 Jos he näin silloin sa-</p>

näin: 'Olkaa hiljaa, kunnes me tulemme teidän luoksenne', niin me seisomme alallamme emmekä lähde noustamaan heidän luoksensa.

14:10 Mutta jos he sanovat näin: 'Nouskaa tänne meidän luoksemme', niin me nousimme, sillä silloin Herra on antanut heidät meidän käsiimme; tämä olkoon meillä merkinä."

14:11 Kun he sitten molemmat tulivat filistealaisten vartioston näkyviin, sanoivat filistealaiset: "Katso, hebrealaiset tulevat esiin koloistansa, joihin ovat piiloutuneet."

14:12 Ja vartioston miehet huusivat Joonatanille ja hänen aseenkantajalleen ja sanoivat: "Nouskaa tänne meidän luoksemme, niin me ilmoitamme teille jotakin." Silloin sanoi Joonatan aseenkantajallensa: "Nouse minun perässäni, sillä Herra on antanut heidät Israelin käsiin."

14:13 Ja Joonatan kiipesi käsin ja jaloin ylöspäin, ja aseenkantaja hänen perässään. Ja he kaatuivat Joonatanin edessä, ja aseenkantaja löi heidät kuoliaaksi hänen jäljessänsä.

14:14 Tässä ensimmäisessä kahakassa surmasivat Joonatan ja hänen aseenkantajansa noin kaksikymmentä miestä, noin puolen auranalan suuruisella maa-alalla.

14:15 Silloin syntyi kauhu leirissä ja sen ulkopuolella, koko sotaväessä; myös vartiosto ja ryöstöosasto joutuivat kauhun valtaan. Maakin

novat: seisokaat alallanne siihen asti että me tulemme teidän tyköenne, niin seisokaamme siassamme ja älkäämme menkö heidän tykönsä.

14:10 Vaan jos he näin sanovat: tulkaat tänne meidän tykömme, niin astukaamme heidän tykönsä; sillä \Herra\ on antanut heidät meidän käsiimme: se olkoon meille merkiksi.

14:11 Kuin Philistealaisten leiri näki heidät molemmat, sanoivat Philistealaiset: katso, Hebrealaiset ovat lähteneet luolistansa, joihin he heitäsä lymyttäneet olivat.

14:12 Ja miehet leiristä vastasivat Jonatania ja hänen aseensa kantajaa ja sanoivat: tulkaat tänne ylös meidän tykömme, me kyllä opetamme teitä. Niin sanoi Joonatan aseensa kantajalle: astu ylös minun jälkeeni, \Herra\ on antanut heidät Israelin käsiin.

14:13 Ja Joonatan kiipesi käsillänsä ja jaloillansa ylöspäin ja hänen aseensa kantaja hänen jäljessään; ja he lankesivat maahan Joonatanin eteen ja hänen aseensa kantajan, joka löi heitä kuoliaaksi hänen jäljessään;

14:14 Että ensimmäinen tappelus oli, jona Joonatan ja hänen aseensa kantaja löi liki kaksikymmentä miestä, liki puolella vakomitalla peltoa, kuin juhtapari kyntäis.

14:15 Ja pelko tuli leiriin, kedolle ja koko kansan sekaan leirissä, ja hävittäjät myös peljätettiin, että maa vapisi siitä; sillä se hämmästy oli Jumalalta.

nowat: seisocat alallans siihenasti että me tulem teidän tygön/ niijn seisocam siasam/ ja älkäm mengö heidän tygöns.

14:10 Waan jos he sanowat: tulcat tänne meidän tygöm/ niijn astucam heidän tygöns/ niijn on HERra andanut heidän meidän käsijm/ se olcon meille merkixi.

14:11 COsca Philisterin leiri näki heidän molemmat/ sanoit Philiterit: cadzo/ Hebrearit owat lähtenet heidän luolistans/ joihin he heidäns lymyttänet olit.

14:12 Ja miehet leirist wastaisit Jonathani ja hänen asenscandajata/ ja sanoit: tulcat tänne meidän tygöm/ me kyllä opetam teitä. Silloin sanoi Jonathan asenscandajalle: astu minun jälken/ HERra on andanut heidän Israelin käsijn.

14:13 Ja Jonathan kijkeis käsilläns ja jalgoillans ylöspäin/ ja asencandaja hänen jälisäns. Silloin langeisit ne maahan Jonathanin eteen/ ja hänen asenscandaja löi heitä tuimast cuolixi jälistä.

14:14 Että ensimmäinen tappe lus/ jonga Jonathan ja hänen asenscandaja teki/ oli liki caxikymmendä miestä/ liki puolella wacomitalla peldo/ cuin juhta kyndäis.

14:15 Ja pelco tuli leirijn ja kedolle/ ja coco Canssan secaan leirisä/ ja häwittäjät myös peljätettin/ että maa wapisi sijtä: sillä se hämmästy oli Jumalalta.

järisi, ja niin syntyi Jumalan kauhu.

14:16 Ja Saulin tähytäjät Benjaminin Gibeassa huomaisivat lauman hajoavan ja mehevän sinne tänne.

14:17 Niin Saul sanoi väelle, joka oli hänen kanssansa: "Pitäkää katselmus ja katsokaa, kuka on mennyt pois meidän luotamme." Ja kun katselmus pidettiin, huomattiin, etteivät Joonatan ja hänen aseenkantajansa olleet läsnä.

14:18 Ja Saul sanoi Ahialle: "Tuo tänne Jumalan arkki." Sillä Jumalan arkki oli siihen aikaan israelilaisten hallussa.

14:19 Mutta Saulin vielä puhutellessa pappia kävi meteli filistealaisten leirissä yhä suuremmaksi. Niin Saul sanoi papille: "Jätä sikseen."

14:20 Silloin Saul kutsutti koolle kaiken väen, joka oli hänen kanssaan, ja he tulivat taistelupaikalle, ja katso, toisen miekka oli toista vastaan, ja oli mitä suurin hämminki.

14:21 Myös ne hebrealaiset, jotka ennestään olivat filistealaisten vallassa ja jotka olivat tulleet heidän kanssaan ja olivat leirissä, menivät niiden israelilaisten puolelle, jotka olivat Saulin ja Joonatanin kanssa.

14:22 Ja kun ne Israelin miehet, jotka olivat piiloutuneet Efraimin vuoristoon, kuuluivat filistealaisten pakenevan, yhtyivät hekin kaikki ajamaan heitä takaa taistelussa.

14:16 Ja Saulin vartiat Benjaminin Gibeassa saivat nähdä kansan joukot hajovan ja pakenevan, ja toinen toistansa sysivän,

14:17 Niin sanoi Saul kansalle, joka hänen kanssansa oli: lukekaat nyt ja katsokaat, kuka meistä on mennyt pois; ja kuin he lukivat, katso, niin ei ollut Jonatan ja hänen aseensa kantaja siellä.

14:18 Ja Saul sanoi Ahialle: tuo tänne Jumalan arkki; (sillä Jumalan arkki oli siihen aikaan Israelin lasten tykönä.)

14:19 Ja kuin Saul vielä puhui papin kanssa, eneni kapina ja juoksu Philistealaisten leirissä. Ja Saul sanoi papille: ota kätes pois.

14:20 Ja Saul kokoontui ja kaikki kansa joka hänen kanssansa oli, ja tulivat sotaan. Ja katso, silloin kävi itsekunkin miekka lähimmäistänsä vastaan, ja oli sangen suuri kapina.

14:21 Ja ne Hebrealaiset, jotka ennen olivat olleet Philistealaisten tykönä ja olivat käyneet heidän kanssansa leirin ympäri, antoivat heitänsä Israelin sekaan, jotka olivat Saulin ja Jonatanin kanssa.

14:22 Ja kaikki Israelin miehet, jotka heitänsä kätkenet olivat Ephraimin vuorelle, kuin he kuuluivat Philistealaisten paenneen, ajoivat he myös heitä takaa sodassa.

tys oli Jumalalta.

14:16 Ja Saulin wartiat Benjaminin Gibeas/ saivat nähdä Canssan joukot carkelewan ja hajowan/ ja surmawan toinen toistans.

14:17 Sanoi Saul Canssalle cuin hänen cansans oli: lukecat ja cadzocat/ cuca meistä on mennyt pois: ja cosca he luit/ cadzo/ nijn ei ollut Jonathan ja hänen asenscandaja siellä.

14:18 Silloin sanoi Saul Ahialle: tuo tänne Jumalan Arcki (sillä se oli siihen aican Israelin lasten tykönä)

14:19 Ja cosca Saul vielä puhui Papin cansa/ enäni capina ja juoxu Philisterein leiris. Ja Saul sanoi Papille: ota sinun kätes pois.

14:20 Ja Saul huusi ja caicki Canssa cuin hänen cansans olit/ ja tulit sotaan. Ja cadzo/ silloin käwi idzecungin miecka toinen toistans watan/ ja oli sangen suuri capina.

14:21 JA Hebrerit/ jotca ennen olit ollet Philisterein tykönä/ ja olit käynet heidän cansans leirit ymbärins/ annoit heidäns Israelin secaa/ jotca olit Saulin ja Jonathanin cansa.

14:22 Ja caicki Israelin miehet/ jotca heidäns kätkenet olit Ephraimin vuorelle/ cosca he cuulit Philisterit paennen/ ajoit he myös heitä tacasodas.

<p>14:23 Niin Herra antoi Israelille voiton sinä päivänä, ja taistelu levisi Beet-Aavenin toiselle puolelle.</p>	<p>14:23 Ja niin \Herra\ autti silloin Israelia; ja sota seisoi BetAveniin asti.</p>	<p>14:23 Ja nijn HERra autti silloin Israeli/ ja sota seisoi BethAwenin asti.</p>
<p>14:24 Israelin miehet olivat sinä päivänä ylen rasitetut, mutta Saul vannotti kansan ja sanoi: "Kirottu olkoon se mies, joka syö mitään ennen iltaa ja ennen kuin minä olen kostanut vihollisilleni." Ja koko kansa oli ruokaa maistamatta.</p>	<p>14:24 Ja kuin Israelin miehet olivat väsyneet sinä päivänä, vannotti Saul kaiken kansan, ja sanoi: kirottu olkoon jokainen, joka syö jotakin ehtooseen asti, että minä kostaisin vihollisilleni. Ja koko kansa ei syönyt mitäkään.</p>	<p>14:24 JA cosca Israelin miehet olit väsynet sinä päivänä/ wannotti Saul caiken Canssan/ ja sanoi: kirottu olcon jocainen joca syö jotakin ehtosen asti/ että minä costaisin minun wiholisilleni. Ja coco Canssa ei syönyt mitäkän.</p>
<p>14:25 Ja kun he kaikki tulivat metsään, oli maassa hunajata.</p>	<p>14:25 Ja kaikki kansa tuli metsään, ja siellä oli hunajaa kedolla.</p>	<p>14:25 Ja caicki se Canssa tuli medzään/ ja siellä oli hunajata kedolla.</p>
<p>14:26 Kun kansa tuli kenokakkujen ääreen, niin katso, niistä vuoti hunajata, mutta ei kukaan vienyt kättään suuhun, sillä kansa pelkäsi valaa.</p>	<p>14:26 Kuin kansa tuli metsään, katso, silloin vuosi siellä hunajaa, mutta ei yksikään ottanut sitä kädellensä suuhunsa; sillä kansa pelkäsi valaa.</p>	<p>14:26 Cosca Canssa tuli medzään/ cadzo/ silloin vuoti siellä hunajata/ mutta ei yxikän ottanut sitä kädelläns suuhuns: sillä Canssa pelkäisi wala.</p>
<p>14:27 Mutta Joonatan ei ollut kuulemassa, kun hänen isänsä vannotti kansan; niin hän ojensi sauvan, joka oli hänen kädessään, pisti sen kärjen kennokakkuun ja vei sitten kätensä suuhunsa, ja silloin hänen silmänsä kirkastuivat.</p>	<p>14:27 Mutta Jonatan ei kuullut isänsä vannottaneeksi kansaa, hän ojensi sauvansa joka hänen kädesänsä oli, ja satutti pään hunajaläjään, ja pisti kätensä suuhunsa, niin hänen silmänsä valpauntuivat.</p>	<p>14:27 Mutta Jonathan ei cuullut Isäns wannottanexi Canssa/ ojensi hän sauwans cuin hänen kädesäns oli/ ja satutti pään hunajaläjään/ ja pisti kätens suuhuns/ nijn hänen silmäns wilpenit.</p>
<p>14:28 Mutta eräs mies väestä puhkesi puhumaan ja sanoi: "Sinun isäsi vannotti väen ja sanoi: 'Kirottu olkoon se mies, joka tänä päivänä syö mitään.'" Ja väki oli näännyksissä.</p>	<p>14:28 Silloin vastasi yksi kansasta ja sanoi: isäs vannotti kovasti kansaa, ja sanoi: kirottu olkoon jokainen, joka jotakin syö tänäpäpä. Ja kansa oli väsyksissä.</p>	<p>14:28 Silloin sanoi yxi Canssasta: sinun Isäs wannotti Canssan/ ja sanoi: kirottu olcon jocainen joca jotakin syö tänäpäpä. Ja Canssa oli wäsyxis.</p>
<p>14:29 Joonatan vastasi: "Isäni on syössyt maan onnettomuuteen. Katsokaa, kuinka minun silmäni kirkastuivat, kun vähän maistoin tätä hunajata.</p>	<p>14:29 Ja Jonatan sanoi: minun isäni on turmellut maan: katsos, kuinka minun silmäni vilpauntuivat, että minä tästä jotakin maistoin.</p>	<p>14:29 Ja Jonathan sanoi: minun Isän on turmellut maan/ cadzos/ cuinga minun silmän wilpenit/ että minä tästä jotakin maistin.</p>
<p>14:30 Jos myös väki olisi tänä päivänä saanut syödä vihollisiltaan ottamaansa sa-</p>	<p>14:30 Jos kansa tänäpäpä olisi syönyt vihollistensa saalist, kuin he löytäneet ovat, niin olisi tappelus ollut suu-</p>	<p>14:30 Jos Canssa tänäpäpä olisi syönyt hänen wiholisens saalist/ cuin he löytänet</p>

<p>lista, niin eiköhän filistealais- ten tappio olisi ollut vieläkin suurempi?"</p>	<p>remppi Philistealaisia vastaan.</p>	<p>owat/ nijn olis tappelus ollut suurempi Philisterejä watan.</p>
<p>14:31 Ja he voittivat sinä päivänä filistealaiset ja ajoivat heitä takaa Mikmaasta Aijalo- niin asti; ja väki oli kovin näännyksissä.</p>	<p>14:31 Ja he löivät sinä päi- vänä Philistealaisia Mikmas- ta Ajaloniin asti; ja kansa väsyi sangen kovin.</p>	<p>14:31 Ja he löit sinä päivänä Philisterejä Michmast Ajalonin asti/ ja Canssa wäsyi sangen cowin.</p>
<p>14:32 Sentähden väki syöksyi saaliin kimppuun ja otti lam- paita, raavaita ja vasikoita ja teurasti niitä paljaan maan päällä; ja väki söi lihan ve- rinensä.</p>	<p>14:32 Ja kansa jakoi saaliin, ja ottivat lampaita, ja karjaa, ja vasikoita, ja teurastivat maan päällä, ja söivät ne ve- rinensä.</p>	<p>14:32 Ja Canssa jacoï saa- lin/ ja otit lambaita/ carja ja wasicoita/ teurastit ja söit werinens.</p>
<p>14:33 Niin Saulille ilmoitettiin tämä: "Katso, väki tekee syn- tiä Herraa vastaan, kun syö lihaa verinensä." Hän sanoi: "Te olette menetelleet uskot- tomasti; vierittäkää nyt tänne minun eteeni suuri kivi."</p>	<p>14:33 Niin Saulille ilmoitet- tiin sanoen: katso, kansa on syntiä tehnyt \Herraa\ vas- taan ja syönyt verinensä. Hän sanoi: te olette pahasti tehneet: vierittäkää nyt mi- nulle tänne suuri kivi.</p>	<p>14:33 Nijn Saulille ilmoitettin/ cadzo/ Canssa owat syndiä tehnet HERra watan/ ja owat syönet werta. Hän sa- noi: te olet pahast tehnet/ wierittäkät minulle tänne yxi kiwi.</p>
<p>14:34 Ja Saul sanoi: "Menkää väen sekaan ja sanokaa heil- le: 'Tuokaa jokainen härkänne ja lampaanne minun luokseni ja teurastakaa ne täällä. Sit- ten syökää; älkääkää tehkö syntiä Herraa vastaan syö- mällä lihaa verinensä.'" Niin väestä jokainen silloin yöllä toi omin käsin härkänsä ja teurasti sen siellä.</p>	<p>14:34 Ja Saul sanoi: men- kää ulos kansan sekaan ja sanokaat heille: tuokaan it- sekukin härkänsä ja lam- paansa minun tyköni ja teu- rastakaan tässä, että te söi- sitte ja ette syntiä tekisi \Herraa\ vastaan veren syömisellä; niin kaikki kansa toivat kukin härkänsä kä- dessänsä yöllä ja teurastivat ne siellä.</p>	<p>14:34 Ja Saul sanoi: hajotcat Canssan sekaan/ ja sanocat heille: tuocan idzecukin här- kän ja lambans minulle/ ja teurastacan täsä/ että te söisitte ja et syndiä tekis HERra watan weren syömi- sellä. Nijn caicki Canssa toit cukin härkän kädesäns yöl- lä/ ja teurastit ne siellä.</p>
<p>14:35 Ja Saul rakensi alttarin Herralte; tämä oli ensimmäi- nen alttari, jonka hän Herralte rakensi.</p>	<p>14:35 Ja Saul rakensi \Herralte\ alttarin: se on en- simäinen alttari, jonka hän rakensi \Herralte\.</p>	<p>14:35 Ja Saul rakensi HERral- le Altarin/ se on ensimmäinen Altari/ ionga hän rakensi HERralle.</p>
<p>14:36 Ja Saul sanoi: "Lähte- käämme tänä yönä filis- tealaisten jälkeen ja ryöstä- käämme heitä, kunnes aamu valkenee, ja älkäämme jättäkö heistä jäljelle ainoatakaan." He vastasivat: "Tee kaikki, mitä hyväksi näet." Mutta pappi sanoi: "Astukaamme tänne Jumalan eteen."</p>	<p>14:36 Ja Saul sanoi: käy- käämme alas Philistealaisten jälkeen yöllä ja ryöstäkääm- me heitä, siihenasti kuin päivä valkenee, ettemme yh- täkään heistä jättäisi. He vastasivat: tee kaikki mitä sinulle kelpaa. Ja pappi sa- noi: käykäämme tänne Ju- malan tykö.</p>	<p>14:36 JA Saul sanoi: käykäm Philisterein jälkeen yöllä/ ja ryöstäkäm heitä/ siihenasti cuin päivä walkene/ etten me yhtäkän heistä jätäis. He wastaisit: tee caicki cuin si- nulle kelpa. Silloin Pappi sa- noi: käykäm tänne HERran tygö.</p>

14:37 Silloin Saul kysyi Jumalalta: "Lähdenkö minä filistealaisten jälkeen? Annatko sinä heidät Israelin käsiin?" Mutta hän ei vastannut hänelle sinä päivänä.

14:38 Niin Saul sanoi: "Tulkaa tänne, kaikki kansan päämiehet, saadaksenne tietää ja nähdä, mikä synti nyt on tähän syynä.

14:39 Sillä niin totta kuin Herra elää, hän, joka on antanut Israelille voiton: vaikka syy olisi minun poikani Joonatanin, niin hänen on kuoltava." Mutta ei kukaan koko kansasta vastannut hänelle.

14:40 Silloin hän sanoi koko Israelille: "Olkaa te toisella puolella, niin minä ja minun poikani Joonatan olemme toisella puolella." Kansa vastasi Saulille: "Tee, niinkuin hyväksi näet."

14:41 Ja Saul sanoi Herralle, Israelin Jumalalle: "Anna oikea arpa." Niin arpa osui Joonataniin ja Sauliin, ja kansa pääsi vapaaksi.

14:42 Saul sanoi: "Heittäkää arpaa minun ja minun poikani Joonatanin välillä." Niin arpa osui Joonataniin.

14:43 Ja Saul sanoi Joonatanille: "Ilmaise minulle, mitä olet tehnyt." Joonatan ilmaisi sen hänelle ja sanoi: "Minä maistoin vähän hunajata sauvan kärjellä, joka oli kädessäni; katso, minä olen valmis kuolemaan."

14:44 Ja Saul sanoi: "Jumala rangaiskoon minua nyt ja vasta: sinun on kuolemalla

14:37 Ja Saul kysyi Jumalalta ja sanoi: astunko minä Philistealaisten perään alas, ja annatko heitä Israelin käsiin? Mutta ei hän häntä silloin vastannut.

14:38 Niin sanoi Saul: tulkaan väki tänne joka kulmalta, tiedustelkaat ja katselkaat, kenessä tänäpäpä synti lienee.

14:39 Sillä, niin totta kuin \Herra\ Israelin auttaja elää, vaikka se olis minun pojassani Jonatanissa, niin hänen pitää totisesti kuoleman. Ja ei yksikään vastannut häntä kaikesta kansasta.

14:40 Ja hän sanoi koko Israelille: olkaat te sillä puolella, minä ja Jonatan minun poikani olemme tällä puolella. Kansa sanoi Saulille: tee kuin sinulle kelpaa.

14:41 Ja Saul sanoi \Herralle\ Israelin Jumalalle: tee oikeus; niin se osasi Jonatanin ja Saulin, ja kansa meni vapaana ulos.

14:42 Saul sanoi: heittäkää minusta ja minun pojastani Jonatanista; niin se lankesi Jonataniin.

14:43 Ja Saul sanoi Joonatanille: ilmoita minulle, mitä olet tehnyt? Jonatan ilmoitti hänelle ja sanoi: tosin minä maistoin vähän hunajaa sauvani nenällä joka minun kädessäni oli, ja katso minun pitää sentähden kuoleman?

14:44 Ja Saul sanoi: Jumala tehköön minulle niin ja niin! Jonatan, sinun pitää totisesti kuoleman!

14:37 Ja Saul kysyi Jumalalle/ ja sanoi: astungo minä Philisterein perän alas/ ja annackos heitä Israelin käsiin? mutta ei hän häntä silloin vastannut.

14:38 Nijn sanoi Saul: tulcan väki tänne joca culmalda/ tiedustelcat ja cadzelcat/ kenes tänäpäpä se syndi liene:

14:39 Sillä/ njjn totta cuin \HERra\ Israelin auttaja elä/ ja waicka se olis minun poican Jonathan/ njjn hänen pitä cuoleman. Ja ei yxikän vastannut häntä caikesta Cansasta.

14:40 Ja hän sanoi coco Israelille: olcat te sillä puolella/ minä ja minun poican olem tällä puolella. Canssa sanoit Saulille: tee cuin sinulle kelpa.

14:41 Ja Saul sanoi HERralle Israelin Jumalalle: tee oikeus: njjn se osais Saulin ja Jonathanin/ ja Canssa menit wapanu ulos.

14:42 Saul sanoi: heittäkät minust ja minun pojastan Jonathanist/ njjn se langeis Jonathanijn

14:43 Ja Saul sanoi Jonathanille: sanos minulle/ mitä olet tehnyt?

14:44 Jonathan ilmoitti hänelle/ ja sanoi: minä maistin vähän hunajata sauwallani/ cuin minun kädessäni oli/ ja cadzo/ minun pitä sentähden cuoleman?

kuoltava, Joonatan."

14:45 Mutta kansa sanoi Saulille: "Onko Joonatanin kuoltava, hänen, joka on hankkinut tämän suuren voiton Israelille? Pois se! Niin totta kuin Herra elää: ei saa hiuskarvakaan pudota maahan hänen päästänsä; sillä Jumalan avulla hän on sen tänä päivänä tehnyt." Näin kansa vapahti Joonatanin kuolemasta.

14:46 Sitten Saul meni eikä ajanut filistealaisia takaa; ja filistealaiset menivät kotiinsa.

14:47 Kun nyt Saul oli saanut kuninkuuden Israelissa, soti hän kaikkia vihollisiansa vastaan joka taholla: moabilaisia, ammonilaisia, edomilaisia, Sooban kuninkaita ja filistealaisia vastaan; ja minne tahansa hän kääntyi, siellä hän rankaisi.

14:48 Ja hän teki väkeviä tekoja ja voitti amalekilaiset ja vapautti Israelin sen ryöstäjäin käsistä.

14:49 Saulin pojat olivat Joonatan, Jisvi ja Malkisua; ja hänen kahden tyttärensä nimet olivat: vanhemman nimi Meerab ja nuoremman nimi Miikal.

14:50 Ja Saulin vaimon nimi oli Ahinoam, Ahimaan tytär. Ja hänen sotapäällikkönsä nimi oli Abner, Neerin, Saulin sedän, poika.

14:51 Sillä Kiis, Saulin isä, ja Neer, Abnerin isä, olivat Abielin poikia.

14:52 Mutta filistealaisia vastaan käytiin kiivaasti sotaa, niin kauan kuin Saul eli. Ja

14:45 Vaan kansa sanoi Saulille: pitääkö Jonatanin kuoleman, joka tämän suuren autuuden teki Israelissa? Pois se: niin totta kuin \Herra\ elää, ei hiuskarvakaan pidä hänen päästänsä putoaman: sillä Jumala on sen tehnyt tänäpäpä hänen kauttansa. Ja näin kansa vapahti Jonatanin kuolemasta.

14:46 Niin Saul meni Philistealaisten tyköä pois; ja Philistealaiset menivät sioillensa.

14:47 Mutta kuin Saul oli saanut Israelin valtakunnan, soti hän joka taholta kaikkia vihollisiansa vastaan, Moabilaisia, Ammonilaisia, Edomilaisia, Zoban kuninkaita ja Philistealaisia vastaan; ja kuhunka hän ikänä hänensä käänsi, siellä hän rankaisi.

14:48 Ja hän teki urhoollisia töitä ja löi Amalekilaiset ja vapahti Israelin niiden käsistä, jotka häntä raatelivat.

14:49 Ja Saulilla oli poikia: Jonatan, Isvi, Malkisua, ja hänen kahden tyttärensä nimet, esikoisen nimi Merab ja nuoremman nimi Mikal,

14:50 Ja Saulin emännän nimi oli Ahinoam, Ahimatsin tytär, ja hänen sotajoukkonsa päämiehen nimi Abner, Nerin poika, Saulin sedän;

14:51 Ja Kis Saulin isä, ja Ner Abnerin isä, oli Abielin poika.

14:52 Ja suuri sota oli Philistealaisia vastaan niinkauvan kuin Saul eli. Ja kussa

14:45 Waan Canssa sanoi Saulille: pitääkö Jonathanin cuoleman sen joca suuren autuuden teki Israelis? pois se/ nijn totta cuin HERra elä/ ei hiuscarwacan pidä hänen päästäns putoman: sillä Jumala on sen tehnyt tänäpäpä hänen cauttans. Ja näin Canssa wapahti Jonathanin cuolemast.

14:46 Nijn Saul meni Philisterein tykö pois/ ja Philisterit menit sioillens.

14:47 MUtta cosca Saul oli saanut Israelin waldacunnan/ sodei hän joca tahwolda caickia wiholisians wastan: Moabitereitä/ Ammonitereitä/ Edomerejä/ Zoban Cuningoitata/ ja Philisterejä wastan/ ja cunga hän hänens käänsi/ siellä hän rangais.

14:48 Ja hän cocois sota-joucon/ ja löi Amalechiterit/ ja wapahti Israelin nijden käsist jotca nijtä painoit alas.

14:49 JA Saulilla oli poikia: Jonathan/ Iswi/ Malchisua/ ja hänen caxi tytärtäns/ esicoinen Merob/ ja nuorin Michal.

14:50 Ja Saulin emändä cudzuttin Ahinoam Ahimazin tytär/ ja hänen sotajouckons päämies cudzuttin Abner/ Nerin poica/ Saulin sedän.

14:51 Waan Kis Saulin isä ja Ner Abnerin Isä/ oli Abielin poica.

14:52 Ja sangen suuri sota oli Philisterejä wastan nijncauwan cuin Saul eli. Ja cusa

kenen vain Saul tapasi urhoollisen ja sotakuntoisen miehen, sen hän otti luokseen.

ikinä Saul näki jalon ja väkevän sotamiehen, otti hänen tykönsä.

Saul näki jalon ja väkewän sotamiehen/ sen otti hän tygöns.

1 Samuel 15 LUKU

15:1 Mutta Samuel sanoi Saulille: "Minut Herra lähetti voitelemaan sinut kansansa Israelin kuninkaaksi. Kuule siis Herran ääntä.

15:2 Näin sanoo Herra Sebaot: Minä kosten Amalekille sen, mitä hän teki Israelille asettumalla hänen tielleen, kun hän tuli Egyptistä.

15:3 Mene siis ja voita amalekilaiset, ja vihkikää tuhon omaksi kaikki, mitä heillä on; äläkä säästä heitä, vaan surmaa miehet ja naiset, lapset ja imeväiset, raavaat ja lampaat, kamelit ja aasit."

15:4 Saul kuulutti kansan kokoon ja piti heistä katselmuksen Telaimissa: kaksisataa tuhatta jalkamiestä ynnä kymmentuhatta Juudan miestä.

15:5 Kun Saul tuli lähelle amalekilaisten kaupunkia, asettui hän laaksoon väijyksiin.

15:6 Ja Saul sanoi keeniläisille: "Tulkaa, erotkaa ja siirtäkää pois amalekilaisten joukosta, etten minä hukuttaisi teitä heidän kanssansa; sillä te teitte laupeuden kaikille israelilaisille, kun he tulivat Egyptistä." Niin keeniläiset erosivat amalekilaisista.

15:7 Ja Saul voitti amalekilaiset ja ajoi heitä takaa Havilasta Suuriin päin, joka on

15 LUKU

15:1 Mutta Samuel sanoi Saulille: \Herra\ lähetti minun voitelemaan sinua kansansa Israelin kuninkaaksi: niin kuule siis nyt \Herran\ sanain ääntä.

15:2 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: Minä olen ajatellut etsiskellä mitä Amalek teki Israelille, kuin hän pani hänensä tiellä häntä vastaan, Egyptistä tullessa.

15:3 Mene siis nyt ja lyö Amalek, ja hukuta kaikki, mitä hänellä on, ja älä säästä häntä, mutta tapa sekä waimo että mies, lapset ja imeväiset, karja ja lampaat, kamelit ja aasit.

15:4 Saul ilmoitti tämän kansalle, ja luki heitä Telaimissa; kaksisataa tuhatta jalkaväkeä, ja kymmentuhatta miestä Juudasta.

15:5 Ja kuin Saul tuli liki Amalekilaisten kaupunkia, pani hän väijytyksen ojan tykö,

15:6 Ja antoi sanoa Keniläisille: menkää, paetkaat ja eroittakaat itsenne Amalekilaisista, etten minä peräti hävittäisi teitä heidän kanssansa; sillä te teitte laupeuden kaikille Israelin lapsille, kuin he vaelsivat Egyptistä; ja niin luopuivat keeniläiset Amalekilaisista.

15:7 Niin löi Saul Amalekilaiset hamasta Hevilasta siihen asti kuin Suriin tullaan,

XV. Lucu

15:1 MUtta Samuel sanoi Saulille: HERra lähetti minun voiteleman sinua hänen Canssans Israelin Cuningaxi/ nijn cuule sijs nyt HERran sanain ändä.

15:2 Näin sano HERRA Zebaot: Minä olen ajatellut mitä Amalech teki Israelille/ ja cuinga hän pani hänens tiellä händä wastan/ Egyptist tulles.

15:3 Mene sijs nyt ja lyö Amalechiterit/ ja häwitä caicki mitä heillä on/ älä säästä heitä/ mutta tapa sekä waimo että mies/ lapset ja imewäiset/ carja ja lambat/ Camelit ja Asit.

15:4 Saul ilmoitti tämän Canssalle/ ja luki heitä The-laimis: caxisata tuhatta jalca-wäke/ ja kymmenen tuhatta miestä Judast.

15:5 Ja cosca Saul tuli liki Amalechiterein Caupungita/ pani hän wäijytyxen ojan tygö.

15:6 Ja andoi sanoa Kenitereille: paetcat ja eroittacat idzen Amalechitereist/ etten minä peräti häwitäis teitä heidän cansans: sillä te teitte laupiuden caikille Israelin lapsille/ cosca he waelsit Egyptist. Ja nijn luowuit Keniterit Amalechitereistä.

15:7 Nlin löi Saul Amalechiterit Hewilast Surrin asti/ joca on Egyptin cohdalla.

Egyptistä itään päin.	joka on Egyptin kohdalla,	
15:8 Ja hän otti Agagin, Amalekin kuninkaan, elävänä vangiksi, mutta kaiken kansan hän vihki tuhon omaksi miekan terällä.	15:8 Ja otti Agagin Amalekilaisten kuninkaan elävänä kiinni, ja kaiken kansan surmasi hän miekan terällä.	15:8 Ja otti Agagin Amalechiterein Cuningan elävänä kijni/ ja caiken Canssan surmais hän miecan terällä.
15:9 Mutta Saul ja väki säästivät Agagin sekä parhaimmat lampaat, lihavimmat raavaat ja karitsat, kaiken, mikä oli arvokasta; sitä he eivät tahtoneet vihkiä tuhon omaksi. Mutta kaiken karjan, mikä oli halpaa ja arvotonta, he vihkiivät tuhon omaksi.	15:9 Niin Saul ja kansa säästi Agagin, ja mitä parasta lampaista ja karjasta oli, lihavia karitsoita ja syöttiläitä, ja kaikki mitä hyvä oli, ei he tahtoneet hukuttaa niitä; mutta sen, mikä häijy oli ja ei kelvannut, he hukuttivat.	15:9 Mutta Saul ja hänen wäkens säästi Agagin/ ja mitä parast lambaist ja carjast oli/ lihawita caridzoita ja syöttiläitä/ ja caicki mitä hyvä oli/ ei he häwittänet/ mutta se cuin häjy oli ja ei kelwannut/ sen he häwitiit.
15:10 Silloin Samuelille tuli tämä Herran sana:	15:10 Niin tapahtui \Herran\ sana Samuelille, sanoen:	15:10 Nijn tapahtui HERran sana Samuelin tygö/ sanoden:
15:11 "Minä kadun, että tein Saulin kuninkaaksi, sillä hän on kääntynyt pois minusta eikä ole täyttänyt minun käskyjäni." Samuel pahastui, ja hän huusi Herraa kaiken sen yön.	15:11 Minä kadun, että minä olen tehnyt Saulin kuninkaaksi, sillä hän on luopunut minusta ja ei täyttänyt minun sanojani; ja Samuel vihastui ja huusi \Herran\ tykö kaiken sen yön.	15:11 Minä cadun että minä olen tehnyt Saulin Cuningaxi: sillä hän on luopunut minusta/ ja ei täyttänyt minun sanojani. Sijtä wihastui Samuel/ ja huusi HERran tygö caiken sen yön.
15:12 Varhain seuraavana aamuna Samuel lähti tapamaan Saulia. Mutta Samuelille ilmoitettiin: "Saul on mennyt Karmeliin ja pystyttänyt sinne itsellensä muistomerkin; sitten hän on palannut sieltä ja mennyt alas Gilgaliin."	15:12 Ja Samuel nousi varhain huomenelta kohtamaan Saulia, ja Samuelille oli sanottu Saulin tulleeeksi Karmeliin, ja panneeksi woi-ton merkin, ja vaeltaneeksi ympäri, ja tulleeeksi Gilgaliin.	15:12 Ja Samuel nousi warhain huomeneldain cohtaman Sauli/ ja hänelle oli sanottu Saul tullexi Carmelijn/ ja pannexi woi-ton merkin/ ja waeldanexi ymbärins/ ja tullexi Gilgalijn.
15:13 Kun Samuel tuli Saulin luo, sanoi Saul hänelle: "Herra siunatkoon sinua! Minä olen täyttänyt Herran käskyn."	15:13 Kuin Samuel tuli Saulin tykö, sanoi Saul hänelle: siunattu ole sinä \Herralta\; minä olen täyttänyt \Herran\ sanan.	15:13 Cosca Samuel tuli Saulin tygö/ sanoi Saul hänelle: siunattu ole sinä HERralda/ minä olen täyttänyt HERran sanan.
15:14 Mutta Samuel sanoi: "Mitä tämä lammasten määkiminen sitten on, joka kuuluu minun korviini, ja tämä raavaiden ammuminen, jonka kuulen?"	15:14 Samuel vastasi: mikä siis on tämä lammasten määkynä minun korvissani ja karjan ammuminen, jonka minä kuulen?	15:14 Samuel wastais: mikä sijs on tämä lammasten määkynä minun corwisan/ ja carjan ammuminen/ jonga minä cuulen?
15:15 Saul vastasi: "Amalekilaisilta ne on tuotu; sillä kan-	15:15 Saul sanoi: Amalekilaisilta ovat he ne tuoneet;	15:15 Saul sanoi: Amalechite-reildä owat he ne tuonet;

sa säästi parhaat lampaat ja raavaat uhrataksensa ne Herralle, sinun Jumalallesi; mutta muut me olemme vihkiineet tuhon omiksi."

15:16 Silloin Samuel sanoi Saulille: "Lopeta; minä ilmoitan sinulle, mitä Herra on minulle tänä yönä puhunut." Hän sanoi hänelle: "Puhu."

15:17 Samuel sanoi: "Sinä olet Israelin sukukuntien päämies, vaikka oletkin vähäinen omissa silmissäsi: Herra on voidellut sinut Israelin kuninkaaksi.

15:18 Ja Herra lähetti sinut matkaan ja sanoi: 'Mene ja vihi tuhon omiksi nämä syntiset, amalekilaiset, ja sodi heitä vastaan, kunnes olet tehnyt heistä lopun.'

15:19 Miksi et kuullut Herran ääntä, vaan syöksyit saaliin kimppuun ja teit sitä, mikä on paha Herran silmissä?"

15:20 Saul vastasi Samuelille: "Minähän olen kuullut Herran ääntä ja tehnyt sen matkan, jolle Herra minut lähetti. Minä olen tuonut tänne Agagin, Amalekin kuninkaan, ja vihkiinnyt tuhon omiksi amalekilaiset.

15:21 Mutta väki on ottanut saaliista lampaita ja raavaita, parhaan osan siitä, mikä oli vihitty tuhon omaksi, uhrataksensa ne Herralle, sinun Jumalallesi, Gilgalissa."

15:22 Silloin Samuel sanoi: "Haluaako Herra polttouhreja ja teurasuhreja yhtä hyvin kuin kuuliaisuutta Herran äänelle? Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri ja tottele-

sillä kansa säästi parhaita lampaista ja karjasta, \Herran\ sinun Jumalas uhrin tähden; ne muut olemme me hävittäneet.

15:16 Mutta Samuel sanoi Saulille: salli, että minä sanon sinulle, mitä \Herra\ on puhunut minun kanssani tänä yönä. Hän sanoi hänelle: puhu!

15:17 Samuel sanoi: eikö se näin ole? Kuin sinä olit vähäinen sinun silmäis edessä, tulit sinä Israelin sukukuntain pääksi, ja \Herra\ voiteli sinun Israelin kuninkaaksi.

15:18 Ja \Herra\ lähetti sinun matkaan ja sanoi: mene ja tapa ne syntiset Amalekilaiset ja sodi heitä vastaan, niinkauvan että hukutat heidät.

15:19 Miksi et kuullut \Herran\ ääntä? mutta annoit itses saaliin puoleen ja teit pahoin \Herran\ silmäin edessä?

15:20 Niin sanoi Saul Samuelille: minä olen kuitenkin kuullut \Herran\ äänen ja olen vaeltanut sitä tietä, kuin \Herra\ minun lähetti: minä olen tuonut tänne Agagin Amalekilaisten kuninkaan ja surmannut Amalekilaiset.

15:21 Mutta väki on ottanut saaliista, lampaita ja karjaa: ne parhaat kirotuista, uhrataksensa Gilgalissa \Herralle\ sinun Jumalalles.

15:22 Mutta Samuel sanoi: kelpaako \Herralle\ paremmin polttouhri ja uhri, kuin että sinä kuulisit \Herran\ äänen? Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri, ja to-

sillä Canssa säästi niitä parhaita lambaista ja carjasta/ sinun HERras Jumalas uhrin tähden/ ne muut olem me hävittänet.

15:16 MUtta Samuel wastais Saulille: salli että minä sanon sinulle mitä HERra on puhunut minun cansani tänä yönä. Hän sanoi hähelle: puhu.

15:17 Samuel sanoi: eikö se näin ole? coscas olit vähäinen sinun silmäis edes/ tulit sinä pääxi Israelin sucucun- nis/ ja HERra woiteli sinun Israelin Cuningaxi.

15:18 Ja HERra lähetti sinun matcaan/ ja sanoi: mene ja tapa ne syndiset Amalechite- rit ja sodi heitä wastan/ nijn- cauwan että häwität heidän.

15:19 Mixes cuullut HERran ändä? mutta annoit idzes saalin puoleen/ ja teit pahoin HERran silmäin edes.

15:20 Nijn sanoi Saul Sa- muelille: minä olen cuitengin cuullut HERran änen/ ja olen waeldanut sitä tietä/ cuin HERra minun lähetti/ minä olen tuonut tänne Agagin Amalechiterein Cuningan/ ja surmannut Amalechiterit.

15:21 Mutta väki on ottanut saalista lambaita ja carja/ ne parhat kirotuista/ uhrataxens Gilgalis HERralle sinun Juma- lalles.

15:22 Mutta Samuel sanoi: kelpaco HERralle paremmin polttouhri ja uhri/ cuins cuu- lisit HERran änen? Cadzo/ cuuliaisuus on parembi cuin uhri/ ja totella parembi cuin

vaisuus parempi kuin oinasten rasva.	tella parempi kuin oinasten lihavuus.	oinasten lihawus.
15:23 Sillä tottelemattomuus on taikuuden syntiä, ja niskoittelu on valhetta ja kuin kotijumalain palvelusta. Koska sinä olet hyljännyt Herran sanan, on myös hän hyljännyt sinut, etkä sinä enää saa olla kuninkaana."	15:23 Sillä tottelemattomuus on noituuden synti, ja vastahakoisuus on taikaus ja epäjumalan palvelus: ettäs siis olet hyljännyt \Herran\ sanan, on hän sinun myös hyljännyt, ettei sinun silleen pidä kuningasna oleman.	15:23 Sillä cuulemattomuus on noituden syndi/ ja wastahacoisuus on taikaus ja epäjumalan palvelus. Ettäs siis olet hyljännyt HERran sanan/ on hän sinun myös hyljännyt/ ettei sinun silleen pidä Cuningasna oleman.
15:24 Saul sanoi Samuelille: "Minä olen tehnyt syntiä, kun olen rikkonut Herran käskyn ja sinun sanasi; sillä minä pelkäsin kansaa ja kuulin heidän ääntensä.	15:24 Niin sanoi Saul Samuelille: minä olen syntiä tehnyt rikkoissani \Herran\ käskyn ja sinun sanasi; sillä minä pelkäsin kansaa ja kuulin heidän äänensä.	15:24 Niin sanoi Saul Samuelille: minä olen syndiä tehnyt/ rikkoissani HERran käskyn ja sinun sanasi: sillä minä pelkäisin Canssa ja cuulin heidän äänensä.
15:25 Anna nyt minulle syntini anteeksi ja palaja minun kanssani, niin minä kumartan en rukoilen Herraa."	15:25 Anna siis nyt minulle tämä synti anteeksi, ja palaja minun kanssani, että minä kumartaisin ja rukoilisin \Herraa\.	15:25 Anna siis minulle tämä syndi andexi/ ja palaja minun cansani/ että minä rucoilisin HERra.
15:26 Samuel sanoi Saulille: "Minä en palaja sinun kansasi; sillä sinä olet hyljännyt Herran sanan, ja Herra on myös hyljännyt sinut, niin että et enää saa olla Israelin kuninkaana."	15:26 Samuel sanoi Saulille: en minä palaja sinun kansasi; sillä sinä olet hyljännyt \Herran\ sanan, ja \Herra\ on myös sinun hyljännyt, niin ettei sinun pidä oleman Israelin kuninkaana.	15:26 Samuel sanoi Saulille: en minä palaja sinun cansasi: sillä sinä olet hyljännyt HERran sanan/ ja HERra on myös sinun hyljännyt/ niin ettei sinun pidä oleman Israelin Cuningan.
15:27 Kun sitten Samuel kääntyi menemään pois, tarttui Saul hänen viittansa liepeeseen, niin että se repesi.	15:27 Kuin Samuel käänsi itsensä menemään pois, otti hän hänen hameensa liepeestä kiinni, ja se repesi.	15:27 Ja cosca Samuel käänsi idzens menemän pois/ otti hän hänen hamens liepeestä kijnni/ ja se repeisi.
15:28 Ja Samuel sanoi hänelle: "Herra on tänä päivänä reväissyt Israelin kuninkuuden sinulta ja antanut sen toiselle, joka on sinua parempi.	15:28 Niin sanoi Samuel hänelle: \Herra\ on tänäpäpä repinyt Israelin valtakunnan sinulta ja antanut sen lähimmäiselles, joka parempi on sinua.	15:28 Niin sanoi Samuel hänelle: HERra on tänäpäpä repinyt Israelin waldacunnan sinulda/ ja andanut sinun lähimmäiselles/ joca parambi on sinua.
15:29 Ja hän, joka on Israelin kunnia, ei valhettele eikä kadu; sillä hän ei ole ihmisen, että hän katuisi."	15:29 Ja Israelin sankari ei valehtele eikä kadu; sillä ei hän ole ihminen, että hän katuisi.	15:29 Ja Israelin Sangar ei walehtele eikä sitä cadu: sillä ei hän ole ihminen joca catura taita.
15:30 Hän vastasi: "Minä olen syntiä tehnyt; mutta osoita minulle kuitenkin se kunnia kansani vanhimpien edessä ja Israelin edessä, että palajat	15:30 Mutta hän sanoi: minä olen syntiä tehnyt. Tee siis minulle nyt kunnia minun kansani vanhimpain edessä ja Israelin edessä ja palaja minun kanssani, että minä	15:30 Mutta hän sanoi: minä olen syndiä tehnyt. Tee siis minulle nyt se cunnia nijden wanhemmitten edessä minun Canssastani/ ja Israelin/ ja

minun kanssani, niin minä kumartaen rukoilisin Herraa, sinun Jumalaasi."

15:31 Niin Samuel palasi Saulin jäljessä; ja Saul kumartaen rukoili Herraa.

15:32 Ja Samuel sanoi: "Tuokaa minun eteeni Agag, Amalekin kuningas." Ja Agag tuli iloisesti hänen eteensä; ja Agag sanoi: "Totisesti on katkera kuolema väistynyt pois."

15:33 Mutta Samuel sanoi: "Niinkuin sinun miekkasi on tehnyt vaimoja lapsettomiksi, niin on myös sinun äitisi tuleva lapsettomaksi ennen muita vaimoja." Ja Samuel hakkasi Agagin kappaleiksi Herran edessä Gilgalissa.

15:34 Sitten Samuel lähti Raamaan, mutta Saul meni kotiinsa Saulin Gibeaan.

15:35 Eikä Samuel enää nähnyt Saulia kuolinpäiväänsä asti, ja Samuel suri Saulia. Mutta Herra katui, että oli tehnyt Saulin Israelin kuninkaaksi.

1 Samuel 16 LUKU

16:1 Ja Herra sanoi Samuelille: "Kuinka kauan sinä suret Saulia? Minähän olen hyljännyt hänet, niin ettei hän enää saa olla Israelin kuninkaana. Täytä sarvesi öljyllä ja mene; minä lähetän sinut beetlehemiläisen lisain luo, sillä hänen pojistansa minä olen katsonut itselleni kuninkaan."

16:2 Mutta Samuel sanoi: "Kuinka minä voisin mennä sinne? Jos Saul saa sen

kumartaen rukoilisin \Herraa\ sinun Jumalaas.

15:31 Ja Samuel käänsi itsensä ja seurasi Saulia; ja Saul rukoili \Herraa\.

15:32 Ja Samuel sanoi: antakaat Agagin tulla minun tyköni, Amalekilaisten kuninkaan. Ja Agag tuli rohkiasti hänen eteensä ja sanoi: totisesti kuoleman katkeruus on paennut.

15:33 Samuel sanoi: niinkuin sinun miekkasi on tehnyt vaimot lapsettomaksi, niin pitää myös sinun äitisi vaimoin seassa lapsetoin oleman; niin Samuel hakkasi Agagin kappaleiksi \Herran\ edessä Gilgalissa.

15:34 Ja Samuel meni Raamaan, mutta Saul meni huoneeseensa Saulin Gibeaan.

15:35 Ja ei nähnyt Samuel enää Saulia kuolemapäiväänsä asti; sillä Samuel murehti Saulia, että \Herra\ oli katunut asettaneensa hänen Israelin kuninkaaksi.

16 LUKU

16:1 Ja \Herra\ sanoi Samuelille: kuinka kauvan sinä murehdit Saulia, jonka minä hyljännyt olen hallitsemasta Israelia? Täytä sinun sarvesi öljyllä ja mene: minä lähetän sinun Isain Betlehemiläisen tykö, sillä hänen pojistansa olen minä katsonut minulle ni kuninkaan.

16:2 Niin Samuel sanoi: kuinka minä sinne menen? Saul saa sen tietää ja lyö minun kuoliaaksi. Ja \Herra\

palaja minun cansani/ että minä rucoilisin HERra sinun Jumalatas.

15:31 Ja Samuel käänsi idzens/ ja palais hänen cansans/ ja Saul rucoili HERra.

15:32 JA Samuel sanoi: anna tulla minun tygöni Agag Amalechiterein Cuningas. Ja Agag tuli rohkiast hänen eteens/ ja sanoi: totisest cuoleman catkerus on paennut.

15:33 Samuel sanoi: nijncuin sinun mieckas on tehnyt vaimot lapsittomaxi/ nijn pitää myös äitis vaimoin seas lapsetoin oleman. Nijn Samuel hackais Agagin cappaleixi HERran edes Gilgalis.

15:34 Ja Samuel meni Raamaan/ mutta Saul meni huoneseens Saulin Gibeaan.

15:35 Ja ei nähnyt Samuel enämbi Sauli/ siihenasti cuin hän cuoli/ cuitengin murehti Samuel Sauli/ että HERra oli catunut asettanens hänen Israelin Cuningaxi.

XVI. Lucu

16:1 JA HERra sanoi Samuelille: cuinga cauwan sinä murhetit Sauli jonga minä hyljännyt olen/ nijn ettei hänen pidä oleman Israelin Cuningasna? täytä sinun sarvesi öljyllä ja mene/ minä lähetän sinun Isain sen Bethlehemiterin tygö: sillä hänen pojistans olen minä walinnut minulleni Cuningan.

16:2 Nijn Samuel sanoi: cuingga minä sinne menen? Saul saa sen tietä/ ja lyö minun

kuulla, tappaa hän minut."
Herra vastasi: "Ota mukaasi vasikka ja sano: 'Minä tulin uhraamaan Herralle.'

16:3 Kutsu sitten lisai uhrille, niin minä ilmoitan sinulle, mitä sinun on tehtävä; ja voitele minulle se, jonka minä sinulle osoitan."

16:4 Samuel teki, niinkuin Herra oli puhunut. Mutta kun hän tuli Beethleheemiin, tulivat kaupungin vanhimmat vavisten häntä vastaan ja kysyivät: "Tietääkö tulosi rauhaa?"

16:5 Hän vastasi: "Rauhaa. Minä olen tullut uhraamaan Herralle. Pyhittäytykää ja tulkaa minun kanssani uhrille." Ja hän pyhitti Isain ja hänen poikansa ja kutsui heidät uhrille.

16:6 Kun he sitten tulivat ja hän näki Eliabin, ajatteli hän: "Varmaan on nyt tässä Herran edessä hänen voideltunsa."

16:7 Mutta Herra sanoi Samuelille: "Älä katso hänen näköänsä äläkä kookasta vartaloansa, sillä minä olen hänet hyljännyt. Sillä ei ole, niinkuin ihminen näkee: ihminen näkee ulkomuodon, mutta Herra näkee sydämen."

16:8 Niin lisai kutsui Abinadabin ja toi hänet Samuelin eteen. Mutta hän sanoi: "Ei ole Herra tätäkään valinnut."

16:9 Silloin lisai toi Samman esille. Mutta hän sanoi: "Ei ole Herra tätäkään valinnut."

sanoi: ota sinulles vasikka karjasta ja sano: minä tulin uhraamaan \Herralle\.

16:3 Ja sinun pitää kutsu-man Isain uhrille, niin minä osoitan sinulle, mitä sinun pitää tekemän, ettäs sen voitelisit minulle, jonka minä sinulle sanon.

16:4 Samuel teki niinkuin \Herra\ sanonut oli ja tuli Beethleheemiin; niin hämmästyivät kaupungin vanhimmat, ja menivät häntä vastaan, ja sanoivat: onko rauha, että sinä tulet?

16:5 Hän sanoi: rauha. Minä tulin uhraamaan \Herralle\; pyhittäkää teitäne ja tulkaat minun kanssani uhrille. Ja hän pyhitti Isain ja hänen poikansa ja kutsui heidät uhrille.

16:6 Ja kuin he tulivat sisälle, katsoi hän Eliabia ja ajatteli: tosin tämä on \Herran\ edessä hänen voideltunsa.

16:7 Mutta \Herra\ sanoi Samuelille: älä katso hänen muotoansa elikkä suurta kookoansa, sillä minä olen hyljännyt hänen: sillä ei se ole niinkuin ihminen näkee; sillä ihminen näkee sen mikä silmäin edessä on, mutta \Herra\ katsoo sydämeen.

16:8 Niin kutsui Isai Abinadabin ja antoi hänen tulla Samuelin eteen; ja hän sanoi: ei tätäkään ole \Herra\ valinnut.

16:9 Niin antoi Isai Samman tulla edes; mutta hän sanoi: ei tätäkään ole \Herra\ valinnut.

cuoliaksi. Ja HERra sanoi: ota wasicka carjast/ ja sano: minä tulin uhraman HERralle.

16:3 Ja sinun pitä cudzuman Isain uhrille/ nijn minä osoitan sinulle mitä sinun pitää tekemän/ ettäs sen voitelisit/ jonga minä sinulle sanon.

16:4 Samuel teki nijncuin HERra sanonut oli/ ja tuli Beethlehemijn. Nijn hämmästyit Caupungin wanhimmat/ ja menit händä wastian/ ja sanoit: ongo rauha/ että sinä tulet? Hän sanoi: on.

16:5 Minä tulin uhraman HERralle/ pyhittäkät teitän/ ja tulcat minun cansani uhrille. Ja hän pyhitti Isain ja hänen poicans/ ja cudzui heidän uhrille.

16:6 Ja cosca he tulit sisälle/ cadzoi hän Eliabin päälle/ ja ajatteli: tämäkö HERran woideldu liene/ täsä HERran edes.

16:7 Mutta HERra sanoi Samuelille: älä cadzo hänen muotons elikkä suurta cocons/ minä olen hyljännyt hänen: sillä ei se taphdu ihmisen näyn jälkeen/ Ihminen näke sen cuin silmäin edes on/ mutta HERra cadzo sydämen.

16:8 Nijn cudzui Isai AbiNadabin/ ja andoi hänen tulla Samuelin eteen/ ja hän sanoi: ei tätäkään ole HERra walinnut.

16:9 Nijn andoi Isai tulla Sammahn edes/ mutta hän sanoi: ei tätäkään ole HERra walinnut.

16:10 Niin toi lisai seitsemän poikaansa Samuelin eteen. Mutta Samuel sanoi lisaille: "Herra ei ole valinnut ketään näistä."

16:11 Ja Samuel kysyi lisailta: "Siinäkö olivat kaikki nuorukaiset?" Hän vastasi: "Vielä on nuorin jäljellä, mutta hän on kaitsemassa lampaita." Niin Samuel sanoi lisaille: "Lähetä noutamaan hänet, sillä me emme istu ruualle, ennenkuin hän tulee tänne."

16:12 Silloin tämä noudatti hänet; ja hän oli verevä, kaunisilmäinen ja sokea nähdä. Ja Herra sanoi: "Nouse ja voitele tämä, sillä hän se on."

16:13 Niin Samuel otti öljysarven ja voiteli hänet hänen veljiensä keskellä. Ja Herran henki tuli Daavidiin, siitä päivästä ja yhä edelleen. Sitten Samuel nousi ja meni Raamaan.

16:14 Mutta Herran henki poistui Saulista, ja Herran lähettämä paha henki vaivasi häntä.

16:15 Niin Saulin palvelijat sanoivat hänelle: "Katso, Jumalan lähettämä paha henki vaivaa sinua."

16:16 Käskeköön vain herramme, niin palvelijasi, jotka ovat edessäsi, etsivät miehen, joka taitaa soittaa kannelta, että hän, kun Jumalan lähettämä paha henki tulee sinuun, soittaisi sitä, ja sinun olisi parempi olla."

16:17 Silloin Saul sanoi palvelijoillensa: "Katsokaa minulle mies, joka on taitava soittaja,

16:10 Niin antoi Isai seitsemän poikaansa tulla Samuelin eteen; mutta Samuel sanoi Isaille: ei ole \Herra\ näitä valinnut.

16:11 Ja Samuel sanoi Isaille: joko nyt täällä kaikki pojat ovat? Hän sanoi: vielä nuorin jäljellä on, ja katso, hän kaitsee lampaita. Niin sanoi Samuel Isaille: lähetä hänen peräänsä ja anna noutaa tänne; sillä ei meidän pidä istuman ennen kuin hän tulee.

16:12 Niin hän lähetti ja noudatti hänen; ja hän oli verevä ja kaunis kasvoilta ja ihanan muotoinen. Ja \Herra\ sanoi: nouse ja voitele tämä, sillä tämä se on.

16:13 Niin otti Samuel öljysarvensa ja voiteli hänen veljeinsä keskellä: ja \Herran\ henki tuli Davidiin siitä päivästä ja sen perään; niin Samuel nousi ja meni Ramaan.

16:14 Ja \Herran\ henki läksi Saulista, ja paha henki vaivasi häntä \Herralta\.

16:15 Niin sanoivat Saulin palvelijat hänelle: katsos, paha henki vaivaa sinua Jumalalta.

16:16 Meidän Herramme sanokaan nyt palvelioillensa, jotka hänen edessänsä seisovat, että he etsivät miestä, joka taitais soittaa harppua: kuin paha henki tulee Jumalalta sinuun, että hän soittais kädellänsä, niin sinä paranet.

16:17 Niin Saul sanoi palvelioillensa: katsokaat nyt minulle joku mies, joka taitais hyvin soittaa, ja noutakaat

16:10 Nijn andoi Isai hänen seidzemen poicans tulla Samuelin eteen/ mutta Samuel sanoi Isaille: ei yhtäkän ole HERra näistä walinnut.

16:11 Ja Samuel sanoi Isaille. joco nyt täällä caicki pojat owat? Hän sanoi: wielä nuorin jäljel on/ ja cadzo/ hän caidze lambaita. Nijn sanoi Samuel Isaille: lähetä hänen peräns/ ja annan nouta tänne: sillä ei meidän pidä istuman ennen kuin hän tule.

16:12 Nijn hän lähetti ja andoi nouta hänen/ ja hän oli werewä ja caunis caswoilda/ ja ihanan muotoinen. Ja HERra sanoi: nouse ja woitele tämä: sillä tämä se on.

16:13 Nijn otti Samuel öljysarwens/ ja woiteli hänen weljeins keskellä. Ja HERran hengi tuli Dawidijn sijtä päiwäst ja sen perän. Nijn Samuel nousi ja meni Ramat-haan.

16:14 JA HERran hengi läxi Saulista/ ja paha hengi waiwais händä HERralda.

16:15 Nijn sanoit Saulin palveliat hänelle: cadzos/ paha hengi waiwa sinua Jumalalda.

16:16 Meidän Herram sanocan palwelioillens/ jotca hänen edesäns seisowat/ että he edzisit miestä joca taidais soitta harppua/ cosca paha hengi tule Jumalalda sinuun/ että hän soittais kädelläns/ nijns paranet.

16:17 Nijn Saul sanoi palwelioillens: cadzocat minulle jocu mies kuin taidais hywin

ja tuokaa hänet minun luokseni."

16:18 Niin eräs nuorista miehistä vastasi ja sanoi: "Katso, minä olen nähnyt beetlehemiläisellä lisailta pojan, joka taitaa soittaa ja joka on kelppo mies ja sotilas sekä ymmärtäväinen puheiltaan ja komea mies, ja Herra on hänen kanssaan."

16:19 Niin Saul lähetti sanansaattajat lisain luo ja käski sanoa: "Lähetä minun luokseni poikasi Daavid, joka kaitsee lampaita."

16:20 Ja lisai otti aasin sekä leipää, viinileilin ja vohlan ja lähetti ne poikansa Daavidin mukana Saulille.

16:21 Ja Daavid tuli Saulin luo ja rupesi palvelemaan häntä; ja hän tuli hänelle hyvin rakkaaksi ja pääsi hänen aseenkantajakseen.

16:22 Ja Saul lähetti sanan lisaille ja käski sanoa: "Anna Daavidin jäädä minua palvelemaan, sillä hän on saanut armon minun silmieni edessä."

16:23 Niin usein kuin Jumalan lähettämä henki tuli Sauliin, otti Daavid kanteleen ja soitti sitä; silloin Saulin oli helpompi ja parempi olla, ja paha henki väistyi hänestä.

1 Samuel 17 LUKU

17:1 Mutta filistealaiset kokosivat joukkonsa sotaan, ja he kokoontuivat lähelle Sookoa, joka on Juudassa. Ja he leiriytyivät Sookon ja Asekan välille, Efes-Dammimiin.

häntä minun tyköni.

16:18 Niin vastasi yksi hänen palvelioistansa ja sanoi: katso, minä näin Isain Betlehemiläisen pojan, hän taitaa soittaa, ja on urhollinen sotamies, ja toimellinen asioissa, ja ihana mies, ja \Herra\ on hänen kanssaan.

16:19 Niin Saul lähetti sanansaattajat Isaille, sanoen: lähetä minun tyköni sinun poikas David, joka on lampuri.

16:20 Niin otti Isai aasin leipäin kanssa, ja leilin viinaa, ja yhden vohlan vuohista, ja lähetti Saulille poikansa Daavidin myötä.

16:21 Niin David tuli Saulin tykö ja seiso i hänen edessänsä; ja hän tuli hänelle juuri rakkaaksi, ja tuli hänen aseensa kantajaksi.

16:22 Ja Saul lähetti Isain tykö, sanoen: anna Davidin olla minun tykönäni, sillä hän on löytänyt armon minun edessäni.

16:23 Kuin Jumalan henki tuli Saulin päälle, otti David kanteleen ja soitti kädellänsä; niin Saul virvoitettiin ja tuli paremmaksi, ja paha henki läksi hänestä.

17 LUKU

17:1 Niin Philistealaiset kokosivat sotaväkensä sotaan, ja tulivat kokoon Sookoon, joka on Juudassa, ja asettivat leirinsä Sokon ja Asekan välille Dammimin rajalle.

soitta ja noutacat händä minun tygöni.

16:18 Nijn wastais yxi hänen palwelioistans/ ja sanoi: cadzos/ minä näin Isain Bethlehemiterin pojan/ hän taita soitta/ ja on urhollinen sotamies/ ja toimellinen asiois/ ja ihana. Ja HERra on hänen cansans.

16:19 Nijn Saul lähetti sanan Isaille/ sanoden: lähetä minun tygöni sinun poicas Dawid/ joca on lamburi.

16:20 Nijn otti Isai Asin leipäin cansa/ ja leilin wijna/ ja wohlan wuohista/ ja lähetti Saulille poicans Dawidin myötä.

16:21 Nijn Dawid tuli Saulin tygö/ ja seiso i hänen edesäns/ ja hän tuli hänelle juuri rackaxi/ ja tuli hänen asenscandajaxi.

16:22 Ja Saul lähetti Isain tygö/ sanoden: anna Dawidin olla minun tykönäni: sillä hän on löytänyt armon minun edesäni.

16:23 Cosca Jumalan Hengi tuli Saulijn/ otti Dawid candelen ja soitti kädellänsä/ nijn Saul wirgotettin ja tuli paremmaxi/ ja paha hengi läxi hänest.

XVII. Lucu

17:1 PHilisterit cocoisit sotawäkensä sotaan/ ja tulit cocoon Sochoon/ joca on Judeas/ asetit leirins Sochon ja Asecan wälille Dammimin rajalle.

17:2 Saul ja Israelin miehet olivat myös kokoontuneet ja leirytyneet Tammilaaksoon; ja he asettuivat sotarintaan filistealaisia vastaan.

17:3 Filistealaiset olivat vuorella, joka oli toisella puolella, ja israelilaiset olivat vuorella, joka oli toisella puolella, ja laakso oli heidän välillensä.

17:4 Niin filistealaisten joukoista tuli kaksintaistelija nimeltä Goljat, kotoisin Gatista. Hän oli kuuden kyynärän ja vaaksan pituinen.

17:5 Hänellä oli vaskikypäri päässänsä ja suomuspanssari yllänsä, ja rintahaarniska, joka painoi viisituhatta sekeliä, oli vaskea.

17:6 Ja hänellä oli säärissään vaskivarukset ja selässään vaskikeihäs.

17:7 Hänen peitsensä varsi oli niinkuin kangastukki, ja hänen peitsensä kärki, joka painoi kuusisataa sekeliä, oli rautaa. Ja kilvenkantaja kävi hänen edellensä.

17:8 Hän astui esiin ja huusi Israelin taisteluriveille sanoen: "Miksi te lähditte sotaan ja asetuitte sotarintaan? Minä olen filistealainen, ja te olette Saulin palvelijoita; valitkaa joukostanne mies, joka tulee tänne minun luokseni.

17:9 Jos hän kykenee taistelemaan minua vastaan ja surmaa minut, niin me olemme teidän palvelijanne; mutta jos minä voitan ja surmaan hänet, niin te olette meidän palvelijamme ja palvelette meitä."

17:10 Ja filistealainen sanoi

17:2 Mutta Saul ja Israelin miehet menivät kokoon, ja asettivat leirinsä Tammilaaksoon, ja valmistivat itsensä sotimaan Philistealaisia vastaan.

17:3 Ja Philistealaiset seisovat vuorella siellä, ja Israelilaiset seisovat vuorella täällä, että laakso oli heidän välillensä.

17:4 Niin tuli Philistealaisten leiristä yksi mies heidän keskellensä, Goljat nimeltä, Gatista, kuusi kyynärää ja kämmenen leveyden pitkä.

17:5 Ja hänellä oli vaskilakki päässänsä ja suomuksen kaltainen pantsari yllänsä, ja hänen pantsarinsa painoi viisituhatta sikliä vaskea,

17:6 Ja vaskiset saappaat jaloissansa ja vaskikilpi hartioillansa,

17:7 Ja hänen keihäänsä varsi oli niinkuin kankaan orsi, ja hänen keihäänsä rauta painoi kuusisataa sikliä rautaa. Ja hänen kilpensä kantaja kävi hänen edellensä.

17:8 Ja hän seisoi ja huusi Israelin joukolle, ja sanoi heille: miksi te läksitte valmistamaan teitänne sotaan; enkö minä ole Philistealainen, ja te olette Saulin palvelijat? valitkaat yksi teistänne, joka tulee tänne alas minun tyköni.

17:9 Jos hän voi sotia minua vastaan ja lyö minun, niin me olemme teidän palvelijanne, mutta jos minä hänen voitan ja lyön hänen, niin teidän pitää oleman meidän palveliamme ja teidän pitää meitä palveleman.

17:10 Ja Philistealainen sa-

17:2 Mutta Saul ja Israelin miehet menit cocoon/ ja asetit leirins tammilaxoon/ ja walmistit idzens sotiman Philisterejä wastian.

17:3 Ja Philisterit seisoi vuorella siellä/ ja Israeliterit seisoi vuorella täällä/ että laxo oli heidän wälilläns.

17:4 Nlin tuli Philisterein leirist Sangari/ Goliath nimeldä/ Gathist/ cuutta kynärätä ja kämmenen leweyettä pitkä.

17:5 Ja hänellä oli waskilacki pääsäns/ ja suomuxen caltainen panzari ylläns/ ja hänen panzarins painoi wijsi tuhatta Sicli waske.

17:6 Ja waskiset saappat hänen jalwoisans/ ja waski kilpi hänen hartioillans.

17:7 Ja hänen keihäns warsi oli nijncuin cangan orsi/ ja hänen keihäns rauta painoi cuusi sata Sicli rauta. Ja hänen kilpenscandaja käwi hänen edelläns.

17:8 Ja hän seisatti ja huusi Israelin joucolle/ ja sanoi heille: mixi te läxitte walmistaman teitän sotaan: engö minä ole Philisteri/ ja te oletta Saulin palweliat? walitca yxi teistäns/ joca tule tänne minun cansani.

17:9 Jos hän woi sotia minua wastian/ ja lyö minua/ nijm me olem teidän palwelian/ mutta jos minä hänen woitan ja lyön händä/ nijn teidän pitä oleman meidän palweliam/ ja teidän pitä meitä palweleman.

17:10 Ja Philisteri sanoi: mi-

<p>vielä: "Minä olen tänä päivänä häväissyt Israelin taistelurivit. Antakaa tänne mies, niin me taistellemme keskenämme."</p>	<p>noi: minä häpäisin tänäpäpänä Israelin sotajoukon; antakaaat minulle mies, me sodimme keskenämme.</p>	<p>nä häväisin tänäpäpänä Israelin sotajoucon/ andacat minulle mies/ me sodim keskenäm.</p>
<p>17:11 Kun Saul ja koko Israel kuuli nämä filistealaisen puheet, valtasi heidät kauhu, ja he pelkäsivät suuresti.</p>	<p>17:11 Kuin Saul ja koko Israel kuuli nämät Philistealaisten puheet, hämmästyivät he, ja pelkäsivät suuresti.</p>	<p>17:11 Cosca Saul ja coco Israel cuuli nämät Philisterin puhet/ hämmästyit he ja pelkäisit suurest.</p>
<p>17:12 Mutta Daavid oli sen efratilaisen miehen poika Juudan Beetlehemistä, jonka nimi oli Isai, ja tällä oli kahdeksan poikaa; hän oli Saulin aikana jo vanha, iäkäs mies.</p>	<p>17:12 Mutta David oli Ephrahtin miehen poika Juudan Betlehemistä, joka kutsuttiin Isai, hänellä oli kahdeksan poikaa, ja oli vanha mies Saulin aikaan ja ijällinen miesten seassa.</p>	<p>17:12 Mutta Dawid oli yhden Ephrathin miehen poica Judean Bethlehemist/ joca cudzuttin Isai/ hänellä oli cahdexan poica/ ja oli wanha mies Saulin aicaan/ ja ijällinen miesten seas.</p>
<p>17:13 Ja Isain kolme vanhinta poikaa oli seurannut Saulia sotaan; ja näiden hänen kolmen sotaan lähteneen poikansa nimet olivat: esikoisen Eliab, toisen Abinadab ja kolmannen Samma.</p>	<p>17:13 Ja kolme Isain vanhimpaa poikaa olivat lähteneet Saulin kanssa sotaan; hänen kolmen poikansa nimet, jotka olivat menneet sotaan olivat Eliab esikoinen, ja toinen Abinadab ja kolmas, Samma.</p>	<p>17:13 Ja colme Isain wanhimbata poica olit lähtenet Saulin cansa sotaan/ wanhin cudzuttin Eliab/ toinen AbiNadab ja colmas Sammah.</p>
<p>17:14 Daavid oli nuorin. Ja nuo kolme vanhinta olivat seuranneet Saulia.</p>	<p>17:14 Ja David oli nuorin; vaan ne kolme vanhinta menivät Saulin kanssa.</p>	<p>17:14 Mutta Dawid oli heistä nuorin. Nämät colme Isain wanhimbata poica olit lähtenet Saulin cansa sotaan.</p>
<p>17:15 Mutta Daavid lähti tuontuostakin Saulin luota Beetlehemiin kaitsemaan isänsä lampaita.</p>	<p>17:15 Mutta David meni kotiansa jälleen Saulin tyköä, kaitsemaan isänsä lampaita Betlehemiin.</p>	<p>17:15 Nijn Dawid meni cotians jälleens Saulin tykö/ caidzeman Isäns lambaita Bethlehemijn.</p>
<p>17:16 Ja filistealainen astui esiin haastaen taisteluun joka aamu ja ilta, neljänäkymmenenä päivänä.</p>	<p>17:16 Ja Philistealainen tuli varhain aamulla ja ehtona, ja sitä tekoa hän teki neljäkymmentä päivää.</p>	<p>17:16 Mutta Philisteri tuli warhain amulla ja ehtona/ ja sitä teco hän teki neljäkymmentä päivä.</p>
<p>17:17 Ja Isai sanoi pojallensa Daavidille: "Ota veljillesi eefa-mitta näitä paahdettuja jyviä ja nämä kymmenen leipää, ja vie ne kiiruusti leiriin veljillesi.</p>	<p>17:17 Ja Isai sanoi pojallensa Davidille: ota veljilles tämä epha kuivatuita tähkähäpäitä ja nämät kymmenen leipää, ja vie ne leiriin veljeis tykö,</p>	<p>17:17 Ja Isai sanoi Dawidille pojallens: ota sinun weljelles tämä Epha cuiwatuita tähkähäpäitä/ ja nämät kymmenen leipä/ ja juoxe leirijn weljeis tygö.</p>
<p>17:18 Ja vie nämä kymmenen juustoa tuhannenpäämiehelle. Tiedustele veljiesi vointia ja hanki varmuus, että lähetys on heille saapunut.</p>	<p>17:18 Ja kannan nämät kymmenen tuoretta juustoa päämiehelle; ja etsi veljiäs, jos he rauhassa ovat, ja pane mielees, mitä he sinulle käskivät.</p>	<p>17:18 Ja nämät kymmenen tuoretta juusto/ ja canna ne päämiehille/ ja edzi weljejäs jos he rauhas owat/ ja pane mielees mitä he sinulle käsk-</p>

17:19 Saul ja he ynnä kaikki Israelin miehet ovat Tammi-laaksossa sotimassa filistealaisia vastaan."

17:20 Varhain seuraavana aamuna Daavid jätti lampaat vartijan haltuun, otti kantuksensa ja lähti matkalle, niinkuin lisai oli häntä käskenyt. Kun hän tuli leiriin, lähti sotaväki taistelurintaan ja nosti sotahuudon.

17:21 Ja Israel ja filistealaiset asettuivat sotarintaan toisiansa vastaan.

17:22 Niin Daavid heitti tavarat selästänsä kuormaston vartijalle ja riensi sotarintaan; ja sinne tultuaan hän tervehti veljiänsä.

17:23 Kun hän puhutteli heitä, niin katso, kaksintaistelija, Goljat niminen filistealainen, kotoisin Gatista, tuli filistealaisten taisteluriveistä ja puhui niinkuin ennenkin; ja Daavid kuuli sen.

17:24 Ja kun israelilaiset näkivät tuon miehen, pakenivat he häntä kaikki ja pelkäsivät suuresti.

17:25 Ja Israelin miehet sanoivat: "Katsokaa miestä, joka tuolla tulee! Hän tulee häpäisemään Israelia. Mutta sen miehen, joka surmaa hänet, kuningas tekee hyvin rikkaaksi ja antaa hänelle tyttärensä ja tekee hänen isänsä perheen veroista vapaaksi Israelissa."

17:26 Niin Daavid sanoi miehille, jotka seisoivat siinä hänen kanssaan: "Mitä saa se

17:19 Mutta Saul ja he kaikki Israelin miehet olivat Tammilaaksossa ja sotivat Philistealaisia vastaan.

17:20 Niin David nousi varhain aamulla ja jätti lampaat paimenen haltuun, kantoi ja meni matkaansa, niinkuin Isai häntä käskenyt oli, ja tuli leiriin, ja sotaväki oli lähtenyt ulos sotaan, ja huusivat suurella äänellä sotimaan.

17:21 Sillä Israel ja Philistealaiset olivat valmistaneet itsensä sotimaan toinen toistansa vastaan.

17:22 Niin David jätti kalut, jotka hän kantoi, kalunvartijalle, ja juoksi sodan rintaan, ja tuli ja tervehti veljiänsä.

17:23 Kuin hän parhaallansa heitä puhutteli, katso, se välimies, hänen nimensä oli Goljat, Philistealainen Gatisa, nousi Philistealaisten sotajoukosta, ja puhui niinkuin ennenkin; ja David kuuli sen.

17:24 Ja kutka ikänä Israelin miehistä näkivät hänen, pakenivat he hänen edestänsä ja pelkäsivät suuresti.

17:25 Ja kaikki Israelin miehet sanoivat: ettekö te nähneet sitä miestä, joka on tullut? Hän on tullut pilkkaamaan Israelia. Ja pitää tapahtuman, että joka sen miehen lyö, sen kuningas tekee aivan rikkaaksi, ja antaa myös tyttärensä hänelle, ja tekee hänen isänsä huoneen vapaaksi Israelissa.

17:26 Niin David sanoi miehille, jotka hänen tykönänsä seisoivat: mitä annetaan sille

kevät.

17:19 Mutta Saul/ ja he/ ja caicki Israelin miehet olit tammilaxos/ ja sodeit Philisterejä wastan.

17:20 Nijn Dawid nousi warhain amulla/ ja jätti paimeinen haldun lambat/ candoi ja meni matcaans/ nijncuin Isai händä käskenyt oli/ ja tuli waunuin paicalle. Silloin olit sotawäki lähtenet/ ja walmistanet idzens sotaan/ ja huusit suurest sotiman.

17:21 Sillä Israel ja Philisterit olit walmistanet idzens sotiman toinen toistans wastan.

17:22 Nlin Dawid jätti calut/ cuin hän candoi calun wartialle/ ja juoxi sodan rindaan/ ja terwetti weljejäns.

17:23 Cosca hän parhallans heitä puhutteli/ cadzo/ Sangar Goliath Philisteri Gathist tuli Philisterein sotajoucosta/ ja puhui nijncuin ennengin/ ja Dawid cuuli sen.

17:24 Ja cutca ikänäns Israelin miehist näit hänen/ pakenit he ja pelkäisit suurest.

17:25 Ja caicki Israelin miehet sanoit keskenäns: ettengö te nähnet sitä miestä joca on tullut? hän on tullut pilckaman Israeli. Ja joca hänen lyö/ sen anda Cuningas suuren lahjan/ ja tyttärens anda hän myös hänelle/ ja teke hänen Isäns huonen wapaxi Israelis.

17:26 Nijn Dawid sanoi miehille/ cuin hänen tykönäns seisoi: mitä sille miehelle

mies, joka surmaa tuon filistealaisen ja poistaa häväistyksen Israelista? Sillä mikä tuo ympärileikkaamaton filistealainen on häpäisemään elävän Jumalan taistelurivejä?"

17:27 Väki sanoi hänelle saman, minkä ennenkin: sen ja sen saa se mies, joka surmaa hänet.

17:28 Mutta kun hänen vanhin veljensä Eliab kuuli hänen puhuvan miesten kanssa, vihastui Eliab Daavidiin ja sanoi: "Miksi sinä olet tullut tänne, ja kenelle olet jättänyt sen pienen lammaislauman siellä erämaassa? Minä tunnen sinun julkeutesi ja pahan sisusi; sinä olet tullut tänne katsomaan sotaa."

17:29 Daavid vastasi: "Mitä minä sitten olen tehnyt? Saaneehan tuon verran kysyä."

17:30 Ja hän kääntyi hänen luotansa toisen puoleen ja kysyi niinkuin ennenkin; ja väki vastasi hänelle samoin kuin äsken.

17:31 Mutta tuli tunnetuksi, mitä Daavid oli puhunut; ja se kerrottiin Saulille, ja tämä noudatti hänet luoksensa.

17:32 Ja Daavid sanoi Saulille: "Älköön kenenkään mieli masentuko hänen tähtensä. Palvelijasi käy taistelemaan tuota filistealaista vastaan."

17:33 Saul sanoi Daavidille: "Et sinä voi mennä tuota filistealaista vastaan etkä taistella hänen kanssaan, sillä sinä olet nuorukainen, mutta hän on sotilas nuoruudestaan"

miehelle, joka tämän Philistealaisen lyö ja ottaa häväistyksen pois Israelista? sillä mikä tämä ympärileikkaamaton Philistealainen on, joka häpäisee elävän Jumalan sotajoukkoa?"

17:27 Niin kansa sanoi hänelle niinkuin ennenkin: niin sille miehelle tehdään, joka hänen lyö.

17:28 Kuin hänen vanhin veljensä Eliab kuuli hänen näitä puhuvan miesten kanssa, närkästyi hän suuresti Davidin päälle ja sanoi: miksi sinä olet tänne tullut? ja miksis olet jättänyt vähän lammaislauman metsän korpeen? Minä tiedän sinun ylpeytes ja sydämes pahan sisun; sinä olet tänne tullut sotaa katsomaan.

17:29 Niin David sanoi: mitä minä olen tehnyt? eikö se ole minulle käsketty?"

17:30 Ja käänsi itsensä hänestä pois toisen puoleen ja sanoi niinkuin hän ennenkin oli sanonut; niin kansa vastasi häntä niinkuin ennenkin.

17:31 Ja kuin he kuulivat Davidin puhuvan ne sanat, ilmoittivat he ne Saulille, ja hän noudatti hänen tykönsä.

17:32 Ja David sanoi Saulille: älköön kenenkään sydän hämmästykö hänen tähtensä: palveliaisi käy sotimaan Philistealaista vastaan.

17:33 Saul sanoi Davidille: et sinä voi mennä ja sotia tätä Philistealaista vastaan; sillä sinä olet nuorukainen, vaan hän on sotamies hamasta nuoruudestaan.

annetan joca tämän Philisterin lyö/ ja otta häväistyksen Israelist pois? mikä sijs tämä ymbärinsleickamatoin Philisteri on/ cuin häwäise elävän Jumalan sotajoucko?"

17:27 Nijn sanoi Canssa hänelle nijncuin ennengin: Se hänelle tehdän/ joca hänen lyö.

17:28 Cosca hänen wanhin weljens Eliab cuuli hänen näitä puhuvan miesten cansa/ närkästyi hän suurest Dawidin päälle/ ja sanoi: mixi sinä olet tänne tullut? ja mixis olet jättänyt sen vähän lammaislauman medzän corpeen? kyllä minä tiedän sinun ylpeydes/ ja sydämes pahan sisun: sillä sinä olet tänne tullut sota cadzoman.

17:29 Nijn Dawid sanoi: mitä minä olen tehnyt? eikö se ole minulle käsketty?"

17:30 Ja käänsi hänens toisen puoleen/ ja sanoi nijncuin hän ennengin oli sanonut/ nijn Canssa wastais händä nijncuin ennengin.

17:31 JA cuin he cuulit ne sanat Dawidin puhuvan/ ilmoitit he ne Saulille/ ja hän noudatti hänen tygöns.

17:32 Ja Dawid sanoi Saulille: älkön kenengän sydän hämmästykö hänen tähtensä/ sinun palwelias käy sotiman sitä Philisteriä wastan.

17:33 SAul sanoi Dawidille: et sinä woi seiso tätä Philisteriä wastan: sillä sinä olet nuorukainen/ waan hän on sotamies hänen nuoruudestans.

saakka."

17:34 Mutta Daavid sanoi Saulille: "Palvelijasi on ollut kaitsemassa isänsä lampaista. Jos leijona tai karhu tuli ja vei lampaan laumasta,

17:35 niin minä hyökkäsin sen jälkeen, löin sen maahan ja tempasin saaliin sen suusta; ja jos se karkasi minua vastaan, niin minä tartuin sen partaan, löin sen maahan ja tapoin sen.

17:36 Kun palvelijasi on lyönyt maahan sekä leijonan että karhun, niin tuolle ympärileikkaamattomalle filistealaiselle käy niinkuin niille; sillä hän on häväissyt elävän Jumalan taistelurivejä."

17:37 Ja Daavid sanoi: "Herra, joka on pelastanut minut leijonan ja karhun kynsistä, pelastaa minut myös tämän filistealaisen käsistä." Silloin Saul sanoi Daavidille: "Mene; Herra olkoon sinun kanssasi."

17:38 Ja Saul puki takkinsa Daavidin ylle ja pani vaskikypärin hänen päähänsä sekä panssarin hänen yllensä.

17:39 Ja Daavid sitoi hänen miekkansa vyölleen takin päälle ja yritti käydä, sillä hän ei ollut koskaan sellaisia koettanut. Niin Daavid sanoi Saulille: "En minä voi näissä käydä, sillä en ole koskaan tällaisia koettanut." Ja Daavid riisui ne päältänsä.

17:40 Ja hän otti sauvansa käteensä, valitsi purosta viisi sileätä kiveä, pani ne paimenlaukkuun, joka hänellä oli linkokivisäiliönä, otti lingon käteensä ja meni filistealaista

17:34 Mutta David sanoi Saulille: palvelias kaitsi isänsä lampaista, ja tuli jalopeura ja karhu ja vei lampaan laumasta,

17:35 Niin minä juoksin sen perästä ja löin sen ja tempasin sen ulos hänen suustansa. Ja kuin hän karkasi minua vastaan, niin minä tartuin hänen partaansa, löin hänen ja tapoin.

17:36 Niin on sinun palvelias sekä jalopeuran että karhun lyönyt; niin pitää tämän ympärileikkaamattoman Philistealaisen oleman, kuin yksi niistä, sillä hän on pilkannut elävän Jumalan sotaväkeä.

17:37 Ja David sanoi: \Herra\, joka minun pelasti jalopeuran ja karhun käsistä, hän pelastaa minun tämän Philistealaisen käsistä. Ja Saul sanoi Davidille: mene, \Herra\ olkoon sinun kanssas.

17:38 Niin Saul puetti vaatteensa Davidin ylle ja pani vaskilakin hänen päähänsä ja pantsarin hänen päällensä.

17:39 Ja David sitoi miekan vyöllensä vaatettensa päälle ja rupesi käymään; vaan ei hän ollut siihen tottunut. Sanoi siis David Saulille: en minä näillä taida käydä, sillä en minä ole tottunut. Ja David pani ne pois yltänsä,

17:40 Ja otti sauvansa käteensä, ja valitsi ojasta viisi sileää kiveä, pani ne paimenen kukkaroon ja säkkiin, joka hänellä oli, ja linko hänen kädessänsä, ja kävi Philistealaista vastaan.

17:34 Mutta Dawid sanoi Saulille: sinun palwelias caidzi Isäns lambaita/ ja tuli Lejoni ja carhu/ ja wei lamban laumasta.

17:35 Nijn minä juoxin ja löin sen/ ja temmaisoin lamban hänen suustans. Ja cuin he carcaisit minua wastan/ nijn minä tartuin hänen partaans/ löin hänen ja tapoin.

17:36 Nijn on sinun palwelias sekä Lejonin että carhun lyönyt/ nijn pitä tämän ymbärinsleickamattoman Philisterin oleman/ cuin jocu heistä/ sillä hän on pilcannut elävän Jumalan sotawäke.

17:37 Ja Dawid sanoi: HERra/ joca minun sildä Lejonilda ja carhulda warjeli/ hän minua myös warjele taldä Philisterildä. Ja Saul sanoi Dawidille: mene/ HERra olcon sinun cansas.

17:38 Nijn Saul puetti waatens Dawidin päälle/ ja pani waskilakin hänen päähäns ja panzarin hänen päällens.

17:39 Ja Dawid sidoi miecan wyöllens waatetten päälle ja rupeis käymän/ ja ei hän ollut sijhen tottunut. Sanoi siis Dawid Saulille: en minä näin taida käydä/ sillä en minä ole tottunut. Ja hän pani sen pois wyöldäns.

17:40 Ja otti sawans käteens/ ja walidzi ojast wijsi siliätä kiwe/ pani ne paimenencuckarons cuin hänen myötäns oli/ säkis/ ja otti lingon käteens/ ja käwi Phi-

vastaan.

17:41 Ja filistealainen tuli yhä lähemmäksi Daavidia, ja kilvenkantaja kulki hänen edellensä.

17:42 Kun filistealainen kat- sahti ja näki Daavidin, hal- veksi hän häntä; sillä hän oli vielä nuorukainen, verevä ja kaunis näöltään.

17:43 Niin filistealainen sanoi Daavidille: "Olenko minä koi- ra, kun tulet sauva kädessä minua vastaan?" Ja filistealai- nen kiroili Daavidia vannoen jumaliensa kautta.

17:44 Sitten filistealainen sa- noi Daavidille: "Tule tänne minun luokseni, niin minä an- nan sinun lihasi taivaan lin- nuille ja metsän eläimille."

17:45 Mutta Daavid sanoi filistealaiselle: "Sinä tulet mi- nua vastaan miekan, peitsen ja keihään voimalla, mutta minä tulen sinua vastaan Herran Sebaotin nimeen, Isra- elin sotajoukon Jumalan, jota sinä olet häväissyt.

17:46 Tänä päivänä Herra antaa sinut minun käsiini, ja minä surmaan sinut, katkai- sen sinulta pään ja annan filistealaisten sotajoukon ruu- miit tänä päivänä taivaan lin- nuille ja metsän pedoille; ja kaikki maat tulevat tietämään, että Israelilla on Jumala.

17:47 Ja koko tämä suuri joukko tulee tietämään, ettei Herra anna voittoa miekan eikä keihään voimalla; sillä sota on Herran, ja hän antaa teidät meidän käsiimme."

17:48 Kun filistealainen lähti

17:41 Käveli myös Philis- tealainen ja lähestyi Davidia, ja hänen kilpensä kantaja hänen edellensä.

17:42 Kuin Philistealainen katsoi ja näki Davidin, katsoi hän hänen ylön; sillä hän oli verevä ja kaunis nuorukai- nen.

17:43 Philistealainen sanoi Davidille: olenko minä koira, ettäs tulet sauvoilla minun tyköni? Ja Philistealainen kiroili Davidia jumalainsa kautta.

17:44 Ja Philistealainen sa- noi Davidille: tule tänne mi- nun tyköni, minä annan li- has taivaan linnuille ja ke- don pedoille.

17:45 Niin David sanoi Phi- listealaiselle: sinä tulet mi- nun tyköni miekalla, keihääl- lä ja kilvellä, mutta minä tu- len sinun tyköns \Herran\ Zebaotin, Israelin sotaväen Jumalan nimeen, jota sinä pilkannut olet.

17:46 Tänäpäpä antaa \Herra\ sinun minun käsii- ni, että minä lyön sinun, ja otan sinun pääs sinulta pois, ja annan Philistealaisten so- taväen ruumiit tänäpäpä tai- vaan linnuille ja kedon pe- doille: että kaikkein maan asuvaisten pitää tietämän Israelilla olevan Jumalan.

17:47 Ja koko tämän joukon pitää ymmärtämän, ettei \Herra\ auta miekan eli kei- hään kautta; sillä sota on \Herran\, ja hän antaa tei- dät meidän käsiimme.

17:48 Kuin Philistealainen

listeriä wastaan.

17:41 KÄweli myös Philisteri ja lähestyi Dawidita/ ja hä- nen kilpenscandaja hänen edelläns.

17:42 Cuin Philisteri näki ja cadzeli Dawidit/ cadzoi hän hänen ylön: sillä hän oli we- rewä ja caunis nuorucainen.

17:43 Philisteri sanoi Dawidil- le: olengo minä coira/ ettäs tulet sauwalla minun tygöni? Ja hän kiroili Dawidit hänen jumalittens cautta.

17:44 Ja Philisteri sanoi Da- widille: tule tänne minun ty- göni/ minä annan sinun lihas taiwan linnuille/ ja kedon pedoille.

17:45 Nijn Dawid sanoi Philis- terille: sinä tulet minun tygöni miecalla/ keihällä ja kilwellä/ waan minä tulen sinun tygös HERran Zebaothin nimeen/ Israelin sotawäen Jumalan/ jongas pilcannut olet.

17:46 Tänäpäpä anda HERra Jumala sinun minun käsijn/ että minä lyön sinun/ ja otan sinun pääs sinulda pois/ ja annan Philisterein sotawäen ruumit tänäpäpä taiwan lin- nuille ja kedon pedoille/ että caicki maan asuwaiset tietä- wät Israelillä olevan Juma- lan/

17:47 Ja että coco tämä seuracunda ymmärtä/ ettei HERra auta miecan eli keihän cautta: sillä sota on HERran/ ja hän anda teidän meidän käsijm.

17:48 COsca Philisteri idzens

tulemaan ja lähestyi Daavidia, niin Daavid juoksi nopeasti sotarintaan filistealaista vastaan.

17:49 Ja Daavid pisti kätensä reppuunsa ja otti sieltä kiven, linkosi ja satutti filistealaista otsaan, niin että kivi upposi hänen otsaansa, ja hän kaatui maahan kasvoillensa.

17:50 Niin sai Daavid voiton filistealaisesta lingolla ja kivellä ja löi filistealaisen kuoli-aaksi, eikä Daavidilla ollut miekkaa kädessään.

17:51 Sitten Daavid juoksi ja asettui filistealaisen ääreen, tarttui hänen miekkaansa, veti sen tupesta ja tappoi hänet ja löi sillä häneltä pään poikki. Kun filistealaiset näkivät, että heidän sankarinsa oli kuollut, pakenivat he.

17:52 Mutta Israelin ja Juudan miehet nousivat, nostivat sotahuudon ja ajoivat filistealaisia takaa laakson suulle ja Ekronin porteille saakka; ja filistealaisia kaatui surmattuna Saaraimin tiellä, aina Gatiin ja Ekroniin saakka.

17:53 Sitten israelilaiset palasivat ajamasta filistealaisia takaa ja ryöstivät heidän leirinsä.

17:54 Ja Daavid otti filistealaisen pään ja vei sen Jerusalemiin, mutta hänen aseensa hän asetti majaansa.

17:55 Kun Saul näki Daavidin menevän filistealaista vastaan, kysyi hän sotapäälliköltään Abnerilta: "Kenen poika tuo nuorukainen on, Abner?" Abner vastasi: "Niin totta kuin sinä, kuningas, elät, minä en

nousi ja kävi ja lähestyi Daavidia, niin David riensi ja juoksi sotajoukon eteen Philistealaista vastaan,

17:49 Ja pisti kätensä kukkaron, otti sieltä kiven, ja linkosi ja paiskasi Philistealaista otsaan, että kivi meni hänen otsansa sisälle, ja hän lankei maahan kasvoillensa.

17:50 Niin David voitti Philistealaisen lingolla ja kivellä, löi Philistealaisen ja tappoi hänen. Ja ettei Davidilla ollut miekkaa,

17:51 Juoksi hän ja seisahti Philistealaisen tykö, ja otti hänen miekkansa ja veti tupesta ulos, ja tappoi hänen, ja sillä hakkasi pois hänen päänsä. Kun Philistealaiset sen näkivät, että heidän väkevimpänsä kuollut oli, niin he pakenivat.

17:52 Ja Israelin ja Juudan miehet nousivat, huusivat ja ajoivat Philistealaisia takaa laaksoon ja Ekronin porttiin asti; ja Philistealaiset lanke-sivat lyötynä Saarimin tiellä, Gatiin ja Ekroniin asti.

17:53 Ja Israelin lapset palasivat ajamasta Philistealaisia takaa ja ryöstivät heidän leirinsä.

17:54 Mutta David otti Philistealaisen pään ja vei Jerusalemiin: vaan hänen aseensa pani hän majaansa.

17:55 Mutta kuin Saul näki Davidin menevän Philistealaista vastaan, sanoi hän Abnerille, sodan päämiehelle: Abner, kenen poika tuo nuorukainen on? Abner sanoi: niin totta kuin sinun sielus elää, kuningas, en minä tie-

hangidzi/ kävi ja lähestyi Dawidit. Nijn Dawid riensi ja juoksi sotawäestä Philisteriä vastaan.

17:49 Ja pisti kätens cuckaroon/ otti siellä kiwen ja lingois ja paiscais Philisteriä odzaan/ että kiwi istui hänen odzaans/ ja hän langeis maahan caswoillens.

17:50 Nijn Dawid woitti Philisterin lingolla ja kiwellä/ löi ja tappoi hänen.

17:51 Ja ettei Dawidilla ollut miecka/

juoksi hän Philisterin tygö/ ja otti hänen mieckans/ ja weti tupest ulos ja tappoi hänen/ ja sillä hackais pois hänen pääns. Cuin Philisterit sen näit/ että heidän wäkewim-mäns cuollut oli/ nijn he pakenit.

17:52 Ja Israelin ja Judan miehet nousit/ huusit ja ajoit Philisterejä taca laxon asti ja Ekronin porttijn/ ja Philisterit langeisit lyötynä tiellä/ Schaarimin tielle/ Gathin ja Ekronin asti.

17:53 Ja Israelin lapset palasit ajamast taca/ ja ryöstit Philisterein leirin.

17:54 Mutta Dawid otti Philisterin pään/ ja wei Jerusalemijn/ waan asen pani hän majaans.

17:55 MUtta cosca Saul näki Dawidin menewän Philisteriä vastaan/ sanoi hän Abnerille/ sodans päämiehelle: kenen poica tuoi nuorucainen on? Abner sanoi: nijn totta cuin sinun sielus elä Cuningas/ en

sitä tiedä."

17:56 Niin kuningas sanoi: "Kysele sitten, kenen poika tuo nuori mies on."

17:57 Ja kun Daavid palasi takaisin surmattuaan filistealaisen, otti Abner hänet ja vei hänet Saulin eteen, ja hänellä oli kädessään filistealaisen pää.

17:58 Niin Saul kysyi häneltä: "Kenen poika sinä olet, nuorukainen?" Daavid vastasi: "Palvelijasi beetlehemiläisen Isain poika."

1 Samuel 18 LUKU

18:1 Kun hän oli lakannut puhumasta Saulin kanssa, kiintyi Joonatan kaikesta sie-lustaan Daavidiin, ja Joonatan rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa.

18:2 Ja Saul otti hänet sinä päivänä luoksensa eikä sallinut hänen enää palata isänsä kotiin.

18:3 Ja Joonatan teki liiton Daavidin kanssa, sillä hän rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa.

18:4 Ja Joonatan riisui viitan, joka hänellä oli yllänsä, ja antoi sen Daavidille, ja samoin takkinsa, vieläpä miekkansa, jousensa ja vyönsä.

18:5 Daavid lähti, minne vain Saul hänet lähetti, ja hän menestyi. Niin Saul asetti hänet sotamiesten päälliköksi, ja se oli mieleen kaikelle kansalle ja myös Saulin palvelijoille.

18:6 Ja kun he olivat tulossa, silloin kun Daavid palasi takaisin surmattuansa filistealai-

dä.

17:56 Kuningas sanoi: kysy siis, kenenkä poika se nuorukainen on?

17:57 Kuin David palasi Philistealaista lyömästä, otti Abner hänen ja vei Saulin eteen; ja hänen kädessään oli Philistealaisen pää.

17:58 Ja Saul sanoi hänelle: kenenkäs poika olet, nuorukainen? David sanoi: palvelias Isain Betlehemiläisen poika.

18 LUKU

18:1 Ja kuin hän oli puheensa lopettanut Saulin kanssa, mieltyi Jonatan ja David keskenänsä sydämetä; ja Jonatan rakasti häntä niinkuin omaa sydäntänsä.

18:2 Ja Saul otti hänen sinä päivänä eikä sallinut hänen enää palata isänsä huoneeseen.

18:3 Ja Jonatan ja David tekivät liiton keskenänsä; sillä hän rakasti häntä niinkuin omaa sydäntänsä.

18:4 Ja Jonatan riisui hammeensa, jolla hän oli puetettu ja antoi sen Davidille, niin myös vaatteensa, miekkansa, joutsensa ja vyönsä.

18:5 Ja David meni, kuhunka Saul lähetti hänen, ja käytti itsensä toimillisesti; ja Saul asetti hänen sotamiestensä päälle, ja hän oli otollinen kaikelle kansalle, niin myös Saulin palvelioille.

18:6 Mutta tapahtui, kuin he tulivat ja David palasi lyömästä Philistealaista, että

minä tiedä.

17:56 Cuningas sanoi: kysy siis/ kenengä poica se nuorucainen on?

17:57 Cosca Dawid palais Philisteri lyömästä/ otti Abner hänen ja wei Saulin eteen/ ja hänen kädesäns oli Philisterin pää.

17:58 Ja Saul sanoi hänelle: kenengäs poica olet nuorucainen? Dawid sanoi: minä olen Isain sinun palwelias/ sen Bethlehemiterin poica.

XVIII. Lucu

18:1 JA cosca hän oli puhens lopettanut Saulin cansa/ mieltyi Jonathan ja Dawid keskenäns sydämet/ ja Jonathan racasti händä nijncuin oma sydändäns.

18:2 Ja Saul otti hänen sinä päiwänä/ ja ei sallinut hänen enämbi palata Isäns huoneeseen.

18:3 Ja Jonathan ja Dawid teit lijton keskenäns: sillä hän racasti händä nijncuin oma sydändäns.

18:4 Ja Jonathan rijsui hamens jolla hän oli puetettu/ ja andoi Dawidille/ nijn myös waattens/ mieckans/ joudzens ja wyöns.

18:5 Ja Dawid meni cuhunga Saul lähetti hänen/ ja käytti idzens toimellisest. Ja Saul asetti hänen sotamiestens päälle/ ja hän oli otollinen caikelle Canssalle/ nijn myös Saulin palwelioille.

18:6 MUtta tapahtui/ cosca hän palais lyömästä Philisteriä/ että waimot caikist Israe-

sen, menivät naiset kaikista Israelin kaupungeista laulaen ja karkeloiden kuningas Saulia vastaan, riemuiten, vaskirumpuja ja kymbaaleja lyöden.

18:7 Ja karkeloivat naiset virittivät laulun ja sanoivat: "Saul voitti tuhat, mutta Daavid kymmenentuhatta."

18:8 Silloin Saul vihastui kovin, sillä hän pani sen puheen pahakseen, ja hän sanoi: "Daavidille he antavat kymmenen tuhatta, ja minulle he antavat tuhat; nyt puuttuu häneltä enää vain kuninkuus."

18:9 Ja Saul katsoi karsain silmin Daavidia siitä päivästä alkaen.

18:10 Seuraavana päivänä Jumalan lähettämä paha henki valtasi Saulin, niin että hän raivosi kotonansa; mutta Daavid soitteli, niinkuin muulloinkin joka päivä, ja Saulilla oli kädesssä keihäs.

18:11 Niin Saul heitti keihään ja ajatteli: "Minä keihästään Daavidin seinään." Mutta Daavid väisti häntä kaksi kertaa.

18:12 Ja Saul pelkäsi Daavidia, koska Herra oli hänen kanssansa, mutta oli poistunut Saulista.

18:13 Sentähden Saul toimitti hänet pois luotansa ja teki hänet tuhannenpäämieheksi; ja hän lähti ja tuli väen edellä.

18:14 Ja Daavid menestyi kaikilla teillään, ja Herra oli hänen kanssansa.

18:15 Kun Saul näki, että

vaimot kaikista Israelin kaupungeista kävivät virsillä ja hyppyillä kuningas Saulia vastaan, harpuilla, ilolla ja kanteleilla.

18:7 Ja vaimot lauloivat keskenänsä, soittaen ja sanoen: Saul löi tuhannen, mutta David kymmentuhatta.

18:8 Niin Saul närkästyti sangen suuresti, ja se puhe ei hänelle kelvannut, ja sanoi: he ovat antaneet Davidille kymmentuhatta ja minulle he antoivat tuhannen: vielä hän kuninkaankin valtakunnan saa.

18:9 Ja Saul katsoi julmasti Davidin päälle siitä päivästä ja aina sitte.

18:10 Toisena päivänä vaivasi taas Jumalan paha henki Saulia, ja hän ennusti koton huoneessansa. Ja David soitti kädellensä, niinkuin hänen jokapäiväinen tapansa oli; ja Saulin kädessä oli keihäs,

18:11 Jonka hän syöksi, ajattellen: minä syöksen Davidin seinää vastaan; mutta David vältti hänen edestänsä kaksi kertaa.

18:12 Ja Saul pelkäsi Davidia; sillä \Herra\ oli hänen kanssansa ja oli mennyt pois Saulin tyköä.

18:13 Niin pani Saul hänen pois tyköänsä ja teki hänen tuhannen miehen päämieheksi; ja hän kävi ulos ja sisälle kansan edessä.

18:14 Ja David oli toimellinen kaikissa teissänsä, ja \Herra\ oli hänen kanssansa.

18:15 Kuin Saul näki hänen

lin Caupungeist/ käwit virsillä ja hyppyillä Cuningas Sauli wastan/ harpuilla/ ilolla ja candeileilla.

18:7 Ja vaimot lauloit toinen toisellens/ soittain ja sardon: Saul löi tuhannen/ mutta Dawid kymmenen tuhatta.

18:8 Nijn Saul närkästyti sangen suurest/ ja se puhe ei millän muoto hänelle kelwanut/ ja sanoi: he owat andanet Dawidin kymmenen tuhatta/ ja minun tuhannen/ wielä hän Cuningangin Waldacunnan saa.

18:9 Ja Saul cadzoi julmast Dawidin päälle sijtä päiwäst/ ja aina sijtte.

18:10 TOisna päiwänä waiwais taas Jumalan paha henki Sauli/ ja hän ennusti koton huonesans. Ja Dawid soitti kädelläns/ nijncuin hänen jocapäiwäinen tapans oli: ja Saulin kädes oli keihäs.

18:11 Jonga hän syöxi/ ajattellen: minä syöxän Dawidin seinä wasten/ mutta Dawid wältti caxi kerta.

18:12 Ja Saul pelkäis Dawidi: sillä HERra oli hänen cansans/ ja oli mennyt pois Saulin tykö.

18:13 Nijn pani Saul hänen pois tyköns/ ja teki hänen tuhannen miehen päämiehexi/ ja hän käwi ulos ja sisälle Canssan edes.

18:14 Ja oli toimellinen caikis hänen töisäns/ ja HERra oli hänen cansans.

18:15 Cosca Saul näki hänen

hänellä oli niin suuri menestys, rupesi hän häntä kamomamaan.

18:16 Mutta koko Israel ja Juuda rakasti Daavidia, koska hän lähti ja tuli heidän edellänsä.

18:17 Ja Saul sanoi Daavidille: "Katso, vanhimman tyttäreni, Meerabin, minä annan sinulle vaimoksi; ole vain urhoollinen ja käy Herran sotia." Sillä Saul ajatteli: "Minun käteni älköön sattuko häneen, vaan sattukoon häneen filistealaisten käsi."

18:18 Mutta Daavid vastasi Saulille: "Mikä minä olen, mikä on minun elämäni ja mikä on isäni suku Israelissa, että minä tulisin kuninkaan vävyksi?"

18:19 Kun aika tuli, että Saulin tytär Meerab oli annettava Daavidille, annettiinkin hänet vaimoksi meholalaiselle Adrielille.

18:20 Mutta Saulin tytär Mikal rakasti Daavidia. Ja kun se ilmoitettiin Saulille, oli se hänelle mieleen.

18:21 Sillä Saul ajatteli: "Minä annan hänet Daavidille, että hän tulisi hänelle ansaksi ja filistealaisten käsi sattuisi häneen." Niin Saul sanoi Daavidille: "Nyt voit toisen kerran tulla minun vävykseni."

18:22 Ja Saul käski palvelijoihinsa: "Puhukaa salaa Daavidille näin: 'Katso, kuningas on mieltynyt sinuun, ja kaikki hänen palvelijansa rakastavat sinua; sinun on nyt tultava kuninkaan vävyksi'."

18:23 Niin Saulin palvelijat

aivan toimellisesti tekevän, pelkäsi hän häntä.

18:16 Mutta koko Israel ja Juuda rakasti Davidia; sillä hän kävi ulos ja sisälle heidän edessänsä.

18:17 Ja Saul sanoi Davidille: katso, minä annan vanhimman tyttäreni Merabin sinulle emännäksi, ainoasti ole minulle miehullinen ja sodi \Herran\ sotaa; sillä Saul ajatteli: ei pidä minun käteni häneen sattuman, vaan Philistealaisten käsi.

18:18 Mutta David vastasi Saulia: mikä minä olen? eli mikä on elämäni ja minun isäni sukukunta Israelissa, että minä tulisin kuninkaan vävyksi?

18:19 Ja tapahtui, kuin aika tuli, että Merab Saulin tytär piti annettaman Davidille, annettiin se Adrielille Meholalaiselle emännäksi,

18:20 Mutta Mikal Saulin tytär rakasti Davidia. Kuin se Saulille ilmoitettiin, niin se kelpasi hänelle.

18:21 Ja Saul sanoi: minä annan hänen hänelle, että hän olis hänelle paulaksi, ja Philistealaisten kädet tulisivat hänen päällensä. Ja Saul sanoi Davidille: sinä tulet tänäpäpä toisen kanssa minun vävykseni.

18:22 Ja Saul käski palvelioidensa: puhukaat Davidille salaisesti ja sanokaat: katso, kuningas mielistyy sinuun, ja kaikki hänen palveliansa rakastavat sinua; niin tule nyt kuninkaan vävyksi.

18:23 Ja Saulin palvelijat

tekewän nijn toimellisest/ pelkäis hän häntä.

18:16 Mutta koko Israel ja Juda racastit Dawidi: sillä hän kävi ulos ja sisälle heidän edesäns.

18:17 JA Saul sanoi Dawidille/ cadzo/ minä annan minun wanhimman tyttären Merobin sinulle emännäxi/ ole miehullinen/ ja sodi HERran sota: sillä Saul ajatteli/ ei minun käten pidä häneen sattuman/ mutta Philisterein käsi.

18:18 Mutta Dawid wastais Sauli: mikä minä olen? eli mikä on minun elämän? ja minun Isäni sucucunda Israelis/ että minä tulisin Cuningan wäwyxi?

18:19 Ja tapahtui/ cosca aika tuli/ että Merob Saulin tytär piti annettaman Dawidille/ annettin hän Adrielille Meholathiterille emännäxi.

18:20 Mutta Michal Saulin tytär racasti Dawidi. Cosca se Saulille ilmoitettin/ sanoi hän: se on oikein:

18:21 Minä annan hänen hänelle/ että hän oli hänelle paulaxi ja Philisterein kädet tulisit hänen päällens. Ja Saul sanoi Dawidille: sinä tulet tänäpäpä toisen cansa minun wäwyxen.

18:22 Ja Saul käski palwelioidensa: puhucat Dawidille salaisest/ ja sanocat: cadzo/ Cuningas mielisty sinuun/ ja caicki hänen palwelians racastawat sinua/ tule Cuningan wäwyxi.

18:23 Ja Saulin palweliat pu-

puhuivat nämä sanat Daavidille. Mutta Daavid sanoi: "Onko teidän mielestänne niin pieni asia tulla kuninkaan vävyksi? Minähän olen köyhä ja halpa mies."

18:24 Saulin palvelijat ilmoittivat hänelle tämän, sanoen: "Näin on Daavid puhunut."

18:25 Niin Saul sanoi: "Sanokaa Daavidille näin: 'Kuningas ei halua muuta morsiamenhintaa kuin sata filistealaisten esinahkaa, että kuninkaan vihollisille kostettaisiin.'" Sillä Saul ajatteli kaataa Daavidin filistealaisten käden kautta.

18:26 Kun hänen palvelijansa ilmoittivat tämän Daavidille, miellytti Daavidia tulla näin kuninkaan vävyksi; ja ennenkuin määräaika oli kulunut umpeen,

18:27 nousi Daavid ja lähti miehineen ja kaatoi filistealaisia kaksisataa miestä. Ja Daavid toi heidän esinahkansa, täyden määrän, kuninkaalle, tullaksensa kuninkaan vävyksi. Silloin Saul antoi tyttärensä Miikalin hänelle vai moksi.

18:28 Ja Saul näki ja ymmärsi, että Herra oli Daavidin kanssa, ja Saulin tytär Miikal rakasti häntä.

18:29 Niin Saul pelkäsi vielä enemmän Daavidia, ja Saulista tuli koko elinajakseen Daavidin vihamies.

18:30 Mutta filistealaisten ruhtinaat lähtivät sotaan; ja niin usein kuin he lähtivät

puhuivat ne sanat Davidin korvissa; mutta David sanoi: luuletteko te sen vähäksi, tulla kuninkaan vävyksi? Ja minä olen köyhä ja halpa mies.

18:24 Ja Saulin palvelijat ilmoittivat sen hänelle, sanoen; nämät sanat on David puhunut.

18:25 Saul sanoi: sanokaat näin Davidille: ei kuningas ano yhtään muuta huomenlahjaa, vaan sata Philistealaisten esinahkaa, että kuninkaan vihamiehille kostettaisiin; sillä Saul ajatteli hukuttaa Davidia Philistealaisten käten kautta.

18:26 Niin hänen palvelijansa sanoivat Davidille nämät sanat, ja se kelpasi hänelle, tulla niin kuninkaan vävyksi. Ja se aika ei ollut vielä täytetty.

18:27 Ja David nousi ja läksi matkaan, hän ja hänen miehensä, ja löi Philistealaisista kaksisataa miestä, ja David toi heidän esinahkansa ja täytti kuninkaan luvun, että hän olis kuninkaan vävy. Niin antoi Saul tyttärensä Mikalin hänelle emännäksi.

18:28 Ja Saul näki ja ymmärsi \Herran\ olevan Davidin kanssa, ja Saulin tytär Mikal rakasti häntä.

18:29 Niin Saul vielä enemmän pelkäsi Davidia, ja Saul tuli Davidin vihamieheksi kaikkena elinaikanansa.

18:30 Ja Philistealaisten ruhtinaat läksivät ulos, ja heidän lähteissänsä ulos teki David toimellisemmasti kuin

huit ne sanat Dawidin corwis/ mutta Dawid sanoi: luulettaco te sen wähäxi/ tulla Cuningan wäwyxi? ja minä olen köyhä ja halpa mies.

18:24 Ja Saulin palweliat ilmoitit sen hänelle/ sanoden: nämät sanat on Dawid puhunut.

18:25 Saul sanoi: sanocat Dawidille: ei Cuningas ano yhtän muuta huomenlahja/ waan sata Philisterein esinahca/ että Cuningan wihamiehille costetaisin: sillä Saul ajatteli Dawidi hucutta Philisterein käten cautta.

18:26 Nijn hänen palweliansanoit Dawidille nämät sanat/ ja se kelpais hänelle/ tulla nijn Cuningan wäwyxi. Ja se aika ei ollut wielä täytetty.

18:27 Ja Dawid hangidzi/ ja läxi matcan wäkinens/ ja löi Philistereistä caxi sata miestä/ ja Dawid cannoi heidän esinahcans ja täytti Cuningan lugun/ että hän olis Cuningan wäwy.

18:28 Nijn andoi Saul tyttärens Michalin hänelle emännäxi. Ja Saul näki ja ymmärsi HERran olevan Dawidin cansa/ ja Saulin tytär Michal racasti händä.

18:29 Nijn Saul wielä enemmän pelkäis Dawidi/ ja tuli hänen wihamiehexens caickena elinaicanans.

18:30 Ja cosca Philisterein Ruhtinat läxiti/ teki Dawid toimellisemmast cuin caicki

sotaan, oli Daavidilla suurem-
pi menestys kuin kaikilla muil-
la Saulin palvelijoilla, niin että
hänen nimensä tuli sangen
kuuluisaksi.

1 Samuel 19 LUKU

19:1 Ja Saul puhui pojallensa
Joonatanille ja kaikille palveli-
joillensa, että Daavid olisi
surmattava. Mutta Saulin poi-
ka Joonatan oli suuresti miel-
tynyt Daavidiin.

19:2 Sentähden Joonatan
ilmaisi sen Daavidille ja sanoi:
"Minun isäni Saul koettaa
saada sinut surmatuksi. Ole
siis varuillasi huomenaamuna,
kätkeydy ja pysy piilossa.

19:3 Mutta minä menen ja
asetun isäni viereen kedolle,
sinne, missä sinä olet, ja pu-
hun sinusta isälleni; ja jos
jotakin huomaan, niin minä
ilmaisen sen sinulle."

19:4 Niin Joonatan puhui hy-
vää Daavidista isällensä Sau-
lille ja sanoi hänelle: "Älköön
kuningas rikkoko palvelijaansa
Daavidia vastaan, sillä hän ei
ole rikkonut sinua vastaan,
vaan hänen työnsä ovat ol-
leet sinulle suureksi hyödyksi.

19:5 Hänhän pani henkensä
kämmenelleen ja surmasi sen
filistealaisen, ja niin Herra
antoi suuren voiton koko Is-
raelille; sinä olet itse nähnyt
sen ja iloinnut. Miksi siis rik-
koisit viatonta verta vastaan
surmaamalla Daavidin syyttö-
mästi?"

19:6 Saul kuuli Joonatanin
ääntä; ja Saul vannoi: "Niin

19 LUKU

19:1 Ja Saul puhui pojallen-
sa Jonatanille ja kaikille pal-
velioillensa, että he tappaisi-
vat Davidin; mutta Jonatan
Saulin poika rakasti suuresti
Davidia.

19:2 Ja Jonatan ilmoitti Da-
vidille ja sanoi: minun isäni
Saul pyytää sinua tappa-
varjele siis itses huomenna,
mene lymyyn ja kätke itses.

19:3 Ja minä menen ulos
isäni kanssa ja seison hänen
ohessansa kedolla, jossa sinä
olet, ja minä puhun sinusta
isäni kanssa: ja mitä minä
näen, ne minä ilmoitan si-
nulle.

19:4 Ja Jonatan puhui par-
hain päin Davidista isällensä
Saulille ja sanoi hänelle: äl-
köön kuningas syntiä tehkö
palveliaansa Davidia vas-
taan; sillä ei hän ole mitään
rikkonut sinua vastaan, hä-
nen työnsä ovat sinulle juuri
tarpeelliset.

19:5 Ja hän on pannut hen-
kensä käteensä ja löi Philis-
tealaisen; ja \Herra\ teki
suuren autuuden koko Israe-
lille, sen sinä näit ja ihastuit:
miksi siis tahdot syntiä
tehdä viatointa verta vas-
taan, surmatakses Davidia
ilman syytä?

19:6 Niin Saul kuuli Jonata-
nin äänen ja vannoi: niin tot-

Saulin palweliat/ cosca he
läxit/ että hänen nimens tuli
sangen cuuluisaxi.

XIX. Lucu

19:1 JA Saul puhui hänen
pojallens Jonathanille/ ja cai-
kille palwelioillens/ että he
tappaisit Dawidin/ mutta Jo-
nathan Saulin poica racasti
sangen Dawidi.

19:2 Ja Jonathan ilmoitti Da-
widille/ ja sanoi: minun Isän
Saul pyytä sinua tappa/ war-
jele sijs idzes huomena/ me-
ne lymyyn ja kätke idzes.

19:3 Minä menen minun Isäni
cansa/ ja seison hänen
ohesans kedolla/ josa sinä
olet/ ja puhun sinusta Isäni
cansa/ ja mitä minä näen/
ne caicki minä ilmoitan sinul-
le.

19:4 JA Jonathan puhui par-
hain päin Dawidist hänen Isäl-
lens Saulille/ ja sanoi hänel-
le: älkön Cuningas syndiä
tehkö palweliatans Dawidit
wastan: sillä ei hän ole mitä-
kän rikkonut sinua vastaan/ ja
hänen työns owat sinulle juuri
tarpelliset.

19:5 Ja hän on pannut hen-
gens käteens/ ja löi Philiste-
rin/ ja HERra teki suuren au-
tuuden coco Israelille/ sens
näit ja ihastuit/ mixis sijs
tahdot syndiä tehdä viatoin-
da werta vastaan/ surmataxes
Dawidit ilman syytä?

19:6 Nijn Saul cuuli Jonatha-
nin änen ja wannoi: njn totta

totta kuin Herra elää, häntä ei surmata."

19:7 Niin Joonatan kutsui Daavidin, ja Joonatan ilmoitti hänelle kaiken tämän. Ja sitten Joonatan vei Daavidin Saulin tykö, ja hän palveli häntä niinkuin ennenkin.

19:8 Kun sitten sota alkoi uudestaan, lähti Daavid taistelemaan filistealaisia vastaan ja tuotti heille suuren tappion, niin että he pakenivat hänen edestään.

19:9 Mutta Herran lähettämä paha henki tuli Sauliin, kun hän istui kotonaan keihäs kädessä ja Daavid soitteli.

19:10 Niin Saul koetti keihastää Daavidin seinään; mutta hän väisti Saulia, ja tämä iski keihään seinään. Daavid pakeni ja pelastui sinä yönä.

19:11 Niin Saul lähetti miehiä Daavidin kotiin vartioimaan häntä ja surmaamaan hänet aamulla. Mutta Daavidin vaimo Miikal ilmaisi sen hänelle ja sanoi: "Jollet tänä yönä pelasta henkeäsi, niin sinä huomenna olet surman oma."

19:12 Ja Miikal laski Daavidin alas ikkunasta; ja hän lähti pakoon ja pelastui.

19:13 Sitten Miikal otti kotijumalan ja asetti sen vuoteeseen, ja levitettyään vuohenkarvoista tehdyn karpäsverkon sen pään yli hän peitti sen vaatteella.

19:14 Ja kun Saul lähetti miehiä ottamaan Daavidia, sanoi hän: "Hän on sairas."

ta kuin \Herra\ elää, ei hänen pidä kuoleman.

19:7 Niin Jonatan kutsui Davidin ja sanoi hänelle kaikki nämät sanat ja saatti hänen Saulin eteen, ja hän oli hänen edessänsä niinkuin ennenkin.

19:8 Niin nousi taas sota, ja David meni ja soti Philistealaisia vastaan, löi heitä suurella surmalla; ja Philistealaiset pakenivat häntä.

19:9 Ja paha henki tuli \Herralta\ Saulin päälle, ja hän istui huoneessansa, ja hänen keihäänsä oli hänen kädessänsä, ja David soitti kädellänsä.

19:10 Mutta Saul pyysi pistää Davidia keihäällä seinää vasten, mutta hän vältti Saulia ja keihäs kävi seinään; ja David pakeni ja pääsi sinä yönä pakoon.

19:11 Ja Saul lähetti sanansaattajat Davidin huoneeseen, että heidän piti ottaman hänestä vaarin ja tappaman hänen huomeneltain. Mutta Mikal Davidin emäntä ilmoitti sen hänelle ja sanoi: jollet tänä yönä pelasta henkeäs, niin sinä huomenna tapetaan.

19:12 Niin Mikal laski Davidin alas akkunan lävitse; ja hän meni, pakeni ja pääsi.

19:13 Ja Mikal otti kuvan ja pani vuoteeseen, ja pani vuohen nahan hänelle päänalaiseksi ja peitti vaatteella.

19:14 Silloin lähetti Saul sanansaattajat ottamaan kiinni Davidia; mutta hän sanoi:

cuin HERra elä/ ei hänen pidä cuoleman.

19:7 Nijn Jonathan cudzui Dawidin/ ja sanoi hänelle caicki nämät sanat/ ja saatti hänen Saulin eteen/ oleman hänen edesäns nijncuin ennengin.

19:8 Nljn nousi taas sota/ ja Dawid meni ja sodei Philisterejä wastian/ ja teki suuren tapon/ että caicki Philisterit pakenit händä.

19:9 Ja HERran paha hengi tuli Saulin päälle/ ja hän istui huonesans/ ja keihäs oli hänen kadesäns/ ja Dawid soitti kädelläns.

19:10 Mutta Saul pyyti pistä Dawidi keihällä seinä wasten/ mutta hän wältti Sauli että keihäs käwi seinään/ ja Dawid pakeni/ ja pääsi sinä yönä.

19:11 JA Saul lähetti sanoman Dawidin huoneseen/ että heidän piti ottaman hänest waarin/ ja tappaman hänen huomeneltain. Mutta Michal Dawidin emändä ilmoitti sen hänelle/ ja sanoi: jolletcas tänä yönä henges päästä/ nijns huomeneltain tapetan.

19:12 Nijn Michal laski hänen ackunan läpidze/ ja hän meni/ pakeni ja pääsi.

19:13 Ja Michal otti cuwan/ asetti sen vuoteseen/ ja pani vuohen nahan hänelle päänalaisexi/ ja peitti waattella.

19:14 Silloin lähetti Saul sanansaattajat tuoman Dawidi/ mutta hän sanoi: hän on sai-

	hän on sairas.	ras.
19:15 Niin Saul lähetti miehiä katsomaan Daavidia, sanoen: "Tuokaa hänet vuoteessa tänne minun luokseni surmatavaksi."	19:15 Niin lähetti Saul sanansaattajat katsomaan Daavidia ja sanoi: kantakaat häntä tänne minun tyköni vuoteinensa, surmattaa.	19:15 Nijn lähetti Saul sanansaattajat cadzoman Dawidit/ ja sanoi: candacat händä tänne minun tygöni wuoteinens/ surmatta.
19:16 Mutta kun miehet tulivat sisälle, niin katso, vuoteessa olikin kotijumala, vuohenkarvoista tehty karpäsverkko pään päällä.	19:16 Kuin sanansaattajat tulivat, katso, kuva makasi vuoteessa ja vuohen nahka pään alla.	19:16 Cosca sanansaattajat tulit/ cadzo/ cuwa macais wuoteles/ ja vuohen nahca pään alla.
19:17 Niin Saul sanoi Miikalille: "Miksi sinä olet minut näin pettänyt ja olet päästänyt minun vihamieheni pelastumaan?" Miikal vastasi Saulille: "Hän sanoi minulle: 'Päästä minut, muutoin minä surmaan sinut'."	19:17 Niin Saul sanoi Mikalille: miksis olet minun niin pettänyt ja päästänyt viholliseni, että hän vältti minun käteni? Mikal sanoi Saulille: hän sanoi minulle: päästä minua taikka minä tapan sinun.	19:17 Nijn Saul sanoi Michalille: mixis olet minun pettänyt/ ja päästänyt minun viholliseni/ että hän vältti minun käteni? Michal sanoi Saulille: hän sanoi minulle/ päästä minua/ eli minä tapan sinun.
19:18 Kun Daavid oli paennut ja pelastunut, meni hän Samuelin luo Raamaan ja kertoi hänelle kaikki, mitä Saul oli hänelle tehnyt. Ja hän ja Samuel menivät Naajotiin ja jäivät sinne.	19:18 Ja David pakeni ja pääsi, ja tuli Samuelin tykö, joka oli Ramassa, ja ilmoitti hänelle kaikki, mitä Saul oli hänelle tehnyt; ja hän meni Samuelin kanssa ja oleskeli Najotissa.	19:18 JA Dawid pakeni ja pääsi/ ja tuli Samuelin tygö/ joca oli Ramathas/ ja ilmoitti caicki mitä Saul oli hänelle tehnyt/ ja hän meni Samuelin cansa ja oleskeli Najothis.
19:19 Ja Saulille ilmoitettiin: "Katso, Daavid on Raaman Najotissa."	19:19 Ja se ilmoitettiin Saulille, sanoen: katso, David on Raman Najotissa.	19:19 Ja se ilmoitettin Saulille: cadzos/ Dawid on Ramahn Najothis.
19:20 Niin Saul lähetti miehiä ottamaan Daavidia. Mutta kun he näkivät profeettain joukon hurmoksissa ja Samuelin seisovan johtamassa heitä, tuli Jumalan henki Saulin miehiin, niin että hekin joutuivat hurmoksiin.	19:20 Niin Saul lähetti sanansaattajat tuomaan Daavidia; ja he näkivät profeettain kokouksen propheteeraavan ja Samuelin seisovan, asetettuna heidän päällensä. Niin Jumalan henki tuli Saulin sanansaattajain päälle, että ne myös propheteerasivat.	19:20 Nijn Saul lähetti sanansaattajat tuoman Dawidi/ ja he näit Prophetain cocouxen propheterawan/ ja Samuel oli heidän päällecadzojans. Nijn Jumalan Hengi tuli Saulin sanansaattaitten päälle/ että ne myös propheteraisit.
19:21 Kun se ilmoitettiin Saulille, lähetti hän toiset miehet; mutta hekin joutuivat hurmoksiin. Ja Saul lähetti vielä kolmannet miehet, mutta hekin joutuivat hurmoksiin.	19:21 Kuin se ilmoitettiin Saulille, lähetti hän toiset sanansaattajat, ne myös propheteerasivat; ja hän lähetti vielä kolmannet sanansaattajat, jotka myös propheteerasivat.	19:21 Cosca se Saulille ilmoitettin/ lähetti hän toiset sanansaattajat/ ne myös propheteraisit/ ja hän lähetti colmannet sanansaattajat/ jotca myös propheteraisit.
19:22 Silloin hän itse lähti Raamaan. Ja kun hän tuli sen suuren vesisäiliön luo,	19:22 Niin meni hän itse viimein Ramaan, ja kuin hän tuli sen suuren kaivon tykö, joka on Sekossa, kysyi hän	19:22 Nijn meni hän wijmein idze Ramathan/ ja cosca hän tuli sen suuren caiwon

joka on Seekussa, kysyi hän: "Missä ovat Samuel ja Daavid?" Hänelle vastattiin: "He ovat Raaman Naajotissa."

19:23 Mutta kun hän oli menossa sinne, Raaman Naajotiin, tuli Jumalan henki hänenkin, niin että hän kulki hurmoksissa, kunnes tuli Raaman Naajotiin.

19:24 Silloin hänkin riisui vaatteensa ja joutui hurmoksiin Samuelin edessä; ja hän kaatui maahan ja makasi alastonna koko sen päivän ja koko sen yön. Sentähden on tapana sanoa: "Onko Saulkin profeettain joukossa?"

1 Samuel 20 LUKU

20:1 Mutta Daavid pakeni Raaman Naajotista, tuli ja puhui Joonatanille: "Mitä minä olen tehnyt? Mitä vääryyttä, mitä syntiä minä olen tehnyt sinun isääsi vastaan, kun hän väijyy henkeäni?"

20:2 Tämä vastasi hänelle: "Pois se! Et sinä kuole. Katso, isäni ei tee mitään, suurta eikä pientä, ilmoittamatta minulle. Miksi sitten isäni salaisi minulta tämän? Ei ole niin."

20:3 Mutta Daavid vielä vakuutti vannoen ja sanoi: "Isäsi tietää, että minä olen saanut armon sinun silmiesi edessä; sentähden hän ajattelee: 'Älköön Joonatan saako tietää tätä, ettei hän tulisi murheelliseksi.' Mutta niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin

ja sanoi: kussa on Samuel ja David? niin sanottiin hänelle: katso, he ovat Raman Najotissa.

19:23 Ja hän meni Raman Najotiin; ja Jumalan henki tuli hänenkin päällensä, ja hän käyskenteli ja propheteerasi siihenasti kuin hän tuli Raman Najotiin.

19:24 Niin hänkin riisui vaatteensa ja propheteerasi Samuelin edessä, ja lankesi alasti maahan koko sen päivän ja koko yön, sentähden sanotaan: onko Saulkin prophetain seassa?

20 LUKU

20:1 Ja David pakeni Raman Najotista, tuli ja sanoi Jonathanille: mitä minä olen tehnyt? mikä on vääryyteni? eli mikä on pahatekoni sinun isääs vastaan, että hän seisoo minun henkeni perään?

20:2 Hän sanoi hänelle: pois se, ei sinun pidä kuoleman: katso, isäni ei tee suurta eli pientä, jota ei hän ilmoita minulle, kuinkas isäni salaa tämän minulta? Ei se pidä niin tapahtuman.

20:3 Niin David vannoi vielä, sanoen: totisesti sinun isäs tietää, että minä olen löytänyt armon sinun kasvois edessä, sentähden hän ajattelee: ei Jonathanin pidä tästä mitään tietämään, ettei hän tulisi murheelliseksi. Totisesti, niin totta kuin \Herra\ ja sinun sielus elää, että askele on vaivoin minun ja kuole-

tygö joca on Secus/ kysyi hän ja sanoi: cusa on Samuel ja Dawid? nijn sanottin hänelle: cadzos/ he owat Ramahn Najothis.

19:23 Ja hän meni Ramahn Najothijn/ ja Jumalan Hengi tuli myös hänen päällensä/ ja hän propheterais/ siihenasti cuin hän tuli Ramahn Najothijn.

19:24 Nijn hän myös rijsui waattensa/ ja propheterais Samuelin edes/ ja langeis alasti maahan/ coco sen päivän ja coco yön/ sentähden sanotan: ongost Saulikin Prophetain seas?

XX. Lucu

20:1 JA Dawid pakeni Ramahn Najothist/ tuli ja sanoi Jonathanille: mitä minä olen tehnyt? mikä on minun väärydeni? eli mikä on minun pahateconi sinun Isäs wastan/ että hän seisoo minun hengen perän?

20:2 Hän sanoi hänelle: pois se/ ei sinun pidä cuoleman/ cadzo/ minun Isän ei tee suurta eli piendä/ jota ei hän ennen ilmoita minulle/ cuingast minun Isän sala tämän minulda? ei se pidä nijn tapahtuman.

20:3 Nijn Dawid wannoi vielä/ sanoden: totisest sinun Isäs tietä/ että minä olen löytänyt armon sinun caswos edes/ sentähden hän ajattelee: ei Jonathanin pidä tästä mitän tietämän/ ettei hän tulis murhelliseksi. Totisest/ nijn totta cuin HERra ja sinun

<p>sinä itse elät: on vain askel minun ja kuoleman välillä."</p>	<p>man vaiheella.</p>	<p>sielus elä/ että askele on waiwoin minun ja cuoleman waihella.</p>
<p>20:4 Niin Joonatan sanoi Daavidille: "Mitä sinä vain lausut toivovasi, sen minä sinulle teen."</p>	<p>20:4 Jonatan sanoi Davidille: minä teen sinulle kaikki, mitä sinun sydämes halajaa.</p>	<p>20:4 JOnathan sanoi Dawidille: minä teen sinulle caicki mitä sinun sydämes halaja.</p>
<p>20:5 Daavid sanoi Joonatanille: "Katso, huomenna on uusi-kuu, ja minun pitäisi istua aterioimassa kuninkaan kanssa; mutta salli minun mennä ja kätkeytyä ulos kedolle ylihuomeniltaan asti.</p>	<p>20:5 David sanoi hänelle: katso, huomenna on uusi-kuu, ja minun pitäisi istuman ja atrioitseman kuninkaan kanssa: salli siis, että minä kätken minuni kedolle kolmannen päivän ehtosen asti.</p>	<p>20:5 Dawid sanoi hänelle: cadzo/ huomenna on vsicuu/ ja minun pitä atrioidzeman Cuningan cansa/ salli sijs että minä kätken minuni kedolle colmannen päiwän ehtosen asti.</p>
<p>20:6 Jos isäsi kaipaa minua, niin sano: 'Daavid pyysi minulta, että saisi käväistä kaupungissaan Beetlehemissä, sillä koko suvulla on siellä jokavuotiset teurasuhrit.'</p>	<p>20:6 Jos isäs minua kovasti kaipaa, niin sano: David rucoili suuresti minulta juostaksensa kaupunkiinsa Bethlehemiin; sillä siellä pidetään ajastaikainen uhri koko sukukunnalta.</p>	<p>20:6 Jos sinus Isäs minua kysy/ nijn sano: Dawid rucoili suurest minulda juostaxens hänen Caupungijns Bethlehemijn: sillä siellä pidetän ajastaikainen uhri coco sucucunalda.</p>
<p>20:7 Ja jos hän sanoo: 'Hyvä on', niin voi palvelijasi olla rauhassa. Mutta jos hän vihastuu, niin tiedä, että hänellä on paha mielessä.</p>	<p>20:7 Ja jos hän sanoo: se on hyvin, niin on rauha palveliallas; mutta jos hän kovin vihastuu, niin sinä ymmärrät hänen paha aikovan.</p>	<p>20:7 Ja jos hän sano: se on hywin/ nijn on rauha sinun palwelialles: mutta jos hän wihastu/ nijns ymmärrät hänen paha aicoiwan.</p>
<p>20:8 Tee siis laupeus palvelijallesi, koska olet ottanut palvelijasi Herran liittoon kansasi. Mutta jos minussa on vääräys, niin surmaa sinä minut; sillä miksi sinä veisit minut isäsi eteen?"</p>	<p>20:8 Tee siis laupius palvelialles; sillä sinä olet ottanut palvelias \Herran\ liittoon sinun kanssas. Ja jos joku vääräys minussa on, niin tapa sinä minua: miksis sallit minun tulla isäs eteen.</p>	<p>20:8 Tee sijs laupius sinun palwelialles/ sillä sinä olet minun sinun palwelias cansa/ tehnyt lijton HERran edes. Ja jos jocu wääräys minus on/ nijn tapa sinä minua/ mixis sallit minun tulla sinun Isäs eteen?</p>
<p>20:9 Joonatan sanoi: "Pois se! Jos huomaan, että minun isälläni on paha mielessä sinua vastaan, niin minä sen varmasti sinulle ilmoitan."</p>	<p>20:9 Jonatan sanoi: pois se sinusta, sillä jos minä ymmärtäisin isäni aikovan sinulle paha tehdä, tullaksensa sinun päälles, enkö minä näitä sinulle ilmoittaisi?</p>	<p>20:9 Jonathan sanoi: pois se sinusta: jos minä ymmärräisin minun Isäni aicoiwan sinulle paha tehdä/ ja en näitä sinulle ilmoitais?</p>
<p>20:10 Mutta Daavid sanoi Joonatanille: "Kunpa sitten joku ilmoittaisi minulle, antaako isäsi sinulle kovan vastauksen."</p>	<p>20:10 David sanoi Jonatanille: kuka minulle ilmoittaa, jos sinun isäs vastaa sinua jotakin kovasti?</p>	<p>20:10 Dawid sanoi: cuca minulle ilmoitta/ jos sinun Isäs wasta sinua jotakin cowast?</p>
<p>20:11 Joonatan sanoi Daavi-</p>	<p>20:11 Jonatan sanoi Davidil-</p>	<p>20:11 Jonathan sanoi Dawi-</p>

dille: "Tule, menkäämme ulos kedolle." Niin he menivät molemmat ulos kedolle.

20:12 Ja Joonatan sanoi Daavidille: "Minä vakuutan Herran, Israelin Jumalan, kautta, että koetan huomenna tai ylihuomenna tähän aikaan päästä selville isästäni; ja jos Daavidin asiat ovat hyvin, niin minä varmasti lähetän siitä tiedon ja ilmoitan sen sinulle.

20:13 Herra rangaiskoon Joonatania nyt ja vasta, jollen minä, jos isäni mielihoidä sinulle pahaa, ilmoita sitä sinulle ja päästä sinua menemään rauhassa. Herra olkoon sinun kanssasi, niinkuin hän on ollut minun isäni kanssa.

20:14 Etkö sinäkin, jos minä silloin vielä elän, etkö sinäkin tee Herran laupeutta minulle, niin ettei minun tarvitse kuolla?

20:15 Ethän koskaan kiellä laupeuttasi minun suvultani, et silloinkaan, kun Herra hävittää Daavidin vihamiehet kaikki tyynni maan päältä?"

20:16 Niin Joonatan teki liiton Daavidin suvun kanssa. Ja Herra vaati koston Daavidin vihamiehiltä.

20:17 Ja Joonatan vannotti vielä Daavidin heidän keskinäisen rakkautensa kautta, sillä hän rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa.

20:18 Ja Joonatan sanoi hänelle: "Huomenna on uusikuu, ja sinua kaivataan, kun paikaksi on tyhjä.

le: tule, käykäämme kedolle; ja he menivät molemmat kedolle.

20:12 Ja Jonatan sanoi Davidille: \Herra\, Israelin Jumala! kuin minä kyselen isältäni huomenna ja kolmantena päivänä, katso, jos hän suo Davidille hyvää, ja en minä silloin lähetä sinun tykö, ja ilmoita sitä sinun korviis,

20:13 Niin tehkoon \Herra\ sitä ja sitä Jonatanille; mutta jos isäni taas ajattelee jotakin pahaa sinua vastaan, niin minä sen myös ilmoitan sinun korviis, ja lasken sinun rauhaan menemään: ja \Herra\ olkoon sinun kanssas, niinkuin hän isäni kanssa ollut on.

20:14 Etkös sinäkin, jos vielä elän: etkös sinäkin ole tekevä \Herran\ armoa minua kohtaani, niin ettei minun pidä kuoleman?

20:15 Ja et sinä ota laupiuttas minun huoneestani pois ijankaikkisesti, et vielä sitenkään, kuin \Herra\ hävittää Davidin vihamiehet, itsekunkin maaltansa.

20:16 Näin teki Jonatan liiton Davidin huoneen kanssa, että \Herra\ sen vaatisi Davidin vihamiesten kädestä.

20:17 Ja Jonatan taas vannoi Davidille; sillä niin rakkaana piti hän hänen, että hän rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa.

20:18 Ja Jonatan sanoi hänelle: huomenna on uusikuu, jona sinua kysytään ja kaivataan sinua sialtas.

dille: tule/ käykäm kedolle/ ja he menit molemmat kedolle.

20:12 Ja Jonathan sanoi Davidille: HERra Israelin Jumala/ cosca minä kyselen Isälteni huomena ja colmandena päivänä/ jos hän suo Dawidille hywä/ ja en minä lähetä sinun tygös sana/ ja ilmoita sitä sinun corwisas.

20:13 Nijn tehkön HERra sitä ja sitä Jonathanille. Mutta jos minun Isän taas ajattele jotakin paha sinua vastaan/ nijn minä sen myös ilmoitan sinun corwisas/ ja lasken sinun rauhan menemän: ja HERra olcon sinun cansas/ nijncuin hän on minun Isäni cansa ollut on.

20:14 Jollen minä sitä tee/ nijn älä sinäkän yhtän HERran armo tee minun cansani/ nijncauwan cuin minä elän/ eikä silloin cosca minä cuolen.

20:15 Ja cosca HERra hävittä Dawidin wihamiehet idzecungin maaldans/ nijn älä ota sinun armoas minun huonestani pois ijancaickisest.

20:16 Näin teki Jonathan liiton Dawidin huonen cansa/ että HERra sen waadeis Dawidin wihamiesten kädest.

20:17 Ja Jonathan taas vannoi Dawidille: sillä nijn rackanna piti hän hänen/ että hän racasti händä nijncuin sieluans.

20:18 Ja Jonathan sanoi hänelle: huomen on vsicuu/ jona sinun kysytän ja caiwatan sinua sialdas.

20:19 Mutta ylihuomenna mene nopeasti siihen paikkaan, johon kätkeydyit sinä päivänä, jona se teko tapahtui, ja istuudu Eselin kiven ääreen.

20:20 Niin minä ammun kolme nuolta sen laitaa kohti, niinkuin ampuisin maaliin.

20:21 Sitten minä lähetän palvelijan sanoen: 'Mene ja hae nuolet.' Jos minä silloin sanon palvelijalle: 'Katso, nuolet ovat takanas, tänempänä, ota ne', niin tule kotiin, sillä silloin voit olla rauhassa eikä mitään ole tekeillä, niin totta kuin Herra elää.

20:22 Mutta jos minä sanon sille nuorelle miehelle näin: 'Katso, nuolet ovat edessäsi, sinnempänä', niin lähde, sillä Herra lähettää sinut pois.

20:23 Ja mitä minä ja sinä olemme keskenämme puhuneet, sen todistaja meidän välillämme, minun ja sinun, on Herra iankaikkisesti."

20:24 Niin Daavid kätkeytyi kedolle. Ja kun uusikuu tuli, istuutui kuningas aterialle.

20:25 Kuningas istui tavallisella istuimellansa, istuimella seinän vieressä. Ja Joonatan nousi seisomaan, ja Abner istuutui Saulin viereen. Mutta Daavidin paikka oli tyhjä.

20:26 Saul ei kuitenkaan sanonut mitään sinä päivänä, sillä hän ajatteli: "Jotakin on hänelle tapahtunut: hän ei liene puhdas; varmaankaan hän ei ole puhdas."

20:19 Ja kuin olet viipynyt kolme päivää poissa, niin tule kiiruusti alas ja mene siihen paikkaan, johon sinä itses kätkit sinä päivänä kuin tämä asia tapahtui, ja istu Aselin kiven viereen,

20:20 Niin minä ammun kolme nuolta sen sivulle, niinkuin minä ampuisin maaliin.

20:21 Ja katso, minä lähetän pojan (sanoen hänelle:) mene ja hae nuolet jälleensä! jos vielä sanon pojalle: katso, nuolet ovat takanas tässä puolessa, ota ylös! niin tule; sillä rauha on sinulla ja ei ole mitään hätää, niin totta kuin \Herra\ elää.

20:22 Mutta jos sanon pojalle: katso, nuolet ovat edempänä edessäsi! niin mene pois, sillä \Herra\ on päästänyt sinun menemään.

20:23 Ja mitä sinä ja mitä minä keskenämme puhuneet olemme, katso, \Herra\ on minun ja sinun vaiheellas ijankaikkisesti.

20:24 Niin David kätki itsensä kedolle. Ja kuin uusikuu tuli, istui kuningas pöydän tykö rualle.

20:25 Kuin kuningas oli istunut siallensa, entisen tapansa jälkeen, seinän nojalle, nousi Jonatan, ja Abner istui Saulin viereen; ja Davidia kaivattiin siastansa.

20:26 Ja ei puhunut Saul sinä päivänä mitäkään; sillä hän ajatteli: hänelle on jotakin tapahtunut, ettei hän ole puhdas; ei suinkaan hän ole puhdas.

20:19 Tule jälleensä colmandena päivän kijrust ja mene johongun paikkaan/ johons taidas idzes kätke arkiona/ ja istu Aselin kiwen viereen.

20:20 Nijn minä ambuan colme nuolda sen sivulle/ nijncuin minä olisin ammunut maalijn.

20:21 Ja cadzo/ minä lähettän pojan/ sanoden hänelle: mene ja nouda nuoli jälleensä: jos minä sanon pojalle/ cadzo/ nuoli on tacanas tässä puoles/ ota ylös/ nijn tule: sillä rauha on/ ja ei ole mitään hätä/ nijn totta cuin HERra elä.

20:22 Mutta jos minä sanon pojalle: cadzo/ nuolet ovat paremmin edessäsi/ nijn mene rauhan: sillä HERra on päästänyt sinun menemään.

20:23 Ja mitä sinä ja minä keskenäm puhunet olem/ cadzo/ HERra on minun ja sinun waihellas ijancaickisest.

20:24 Nlin Dawid kätki idzens kedolle. Ja cosca vsicuu tuli/ istui Cuningas pöydän tygö rualle.

20:25 Cosca Cuningas istunut oli siallensa/ endisen tawans jälken/ seinän nojalle/ nousi Jonathan/ ja Abner istui Saulin viereen/ ja Dawidi caiwat-tin siastans.

20:26 Ja ei puhunut Saul sinä päivänä mitäkään: sillä hän ajatteli/ hänen on jotakin tapahtunut/ ettei hän ole puhdas.

20:27 Mutta kun Daavidin paikka oli tyhjä seuraavanakin päivänä, toisena uudenkuun päivänä, sanoi Saul pojallensa Joonatanille: "Miksi ei lisain poika ole eilen eikä tänään tullut aterialle?"

20:28 Joonatan vastasi Saulille: "Daavid pyysi minulta, että saisi mennä Beethlehemiin;

20:29 hän sanoi: 'Salli minun mennä, sillä meillä on suvun teurasuhrit kaupungissa, ja veljeni itse on käskenyt minut sinne; jos minä siis olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin päästä minut katsomaan veljiäni.' Sentähden hän ei ole tullut kuninkaan pöytään."

20:30 Silloin Saul vihastui Joonataniin ja sanoi hänelle: "Sinä säädyttömän naisen poika! Tiesinhän minä, että sinä olet mieltynyt lisain poikaan, häpeäksi itsellesi ja häpeäksi äitisi hävyille.

20:31 Sillä niin kauan kuin lisain poika elää maan päällä, et sinä eikä sinun kuninkuutesi ole turvassa. Lähetä nyt noutamaan hänet minun luokseni, sillä hän on kuoleman oma."

20:32 Joonatan vastasi isälleen Saulille ja sanoi hänelle: "Miksi hänet on surmattava? Mitä hän on tehnyt?"

20:33 Silloin Saul heitti keihään häntä kohti surmataksensa hänet. Niin Joonatan ymmärsi, että hänen isänsä oli päättänyt tappaa Daavidin.

20:34 Ja Joonatan nousi pöydästä, vihasta hehkuen, eikä syönyt mitään toisena

20:27 Ja toisena päivänä uudesta kuusta, kuin Davidia kaivattiin siastansa, sanoi Saul pojallensa Jonathanille: Miksi ei Isain poika ole tullut pöydän tykö, ei eilen eikä myöskään tänäpä-nä?

20:28 Jonatan vastasi Saulille: hän rucoili hartaasti minulta mennäkseen Beethlehe-miin,

20:29 Ja sanoi: anna minun mennä, sillä meidän sukukuntamme uhraa kaupungissa ja minun veljeni itse on minua kutsunut: jos nyt olen löytänyt armon sinun silmäis edessä, niin salli minun mennä katsomaan veljiäni; ja sen tähden ei hän tullut kuninkaan pöydän tykö.

20:30 Ja Saul vihastui sangen suuresti Jonatanin päälle ja sanoi hänelle: sinä ilkiä ja tottelematoin poika! enkö minä tiedä, että olet valinnut Isain pojan sinulles ja äidilles häpiäksi?

20:31 Sillä niinkauvan kuin Isain poika elää maan päällä, et sinä eikä sinun kuninkaan valtakuntas ole seisova: lähetä siis nyt ja anna tuotaa häntä minun tyköni, sillä hänen pitää kuoleman.

20:32 Jonatan vastasi isäl lensä Saulille ja sanoi hänelle: miksi hänen pitää kuoleman? mitä hän on tehnyt?

20:33 Silloin paiskasi Saul keihään hänen perässensä syöstäksensä häntä; niin ymmärsi Jonatan isänsä aikovan Davidin tappaa.

20:34 Ja Jonatan nousi pöydän tyköä sangen vihoissansa ja ei syönyt sinä toisena

20:27 Ja toisna päivänä vdesta cuusta/ cuin Dawidi caiwattin siastans/ sanoi Saul pojallens Jonathanille: mixei Isain poica ole tullut pöydän tygö/ eilän ja tänäpä-nä?

20:28 Jonathan wastais Saulille: hän rucoili minulda mennäxens Beethlehemijn/

20:29 Ja sanoi: anna minun mennä: sillä meidän sucucundam uhra Caupungis/ ja minun veljen idze on minua cudzunut/ jos minä olen löytänyt armon sinun silmäis edes/ nijn minä menen cadzoman weljejäni/ ja sentähden ei hän tullut Cuningan pöydän tygö.

20:30 Ja Saul wihastui sangen suurest Jonathanin päällä/ ja sanoi: sinä ilkiä ja tottelematoin poica/ engö minä tiedä/ että olet walinnut Isain pojan sinulles ja sinun ilkiälle äitilles häpiäxi?

20:31 Sillä nijncauwan cuin Isain poica elä maan päällä/ et sinä eikä sinun Cuningan waldacundas ole seisowa/ lähetä sijs nyt ja anna tuota händä minun tygöni: sillä hänen pitä cuoleman.

20:32 Jonathan wastais Isäl lens Saulille/ ja sanoi hänelle: mixi hänen pitä cuoleman? mitä hän on tehnyt?

20:33 Silloin paiscais Saul keihän hänen peräns/ syöstäxens händä: nijn ymmärsi Jonathan hänen Isäns aicoiwan Dawidi tappa.

20:34 Ja Jonathan nousi pöydän tygö sangen wihoisans/ ja ei syönyt sinä

uudenkuun päivänä, sillä hän oli murheissaan Daavidin tähden, koska hänen isänsä oli häväissyt tätä.

20:35 Seuraavana aamuna Joonatan lähti ulos kedolle, niinkuin hän oli sopinut Daavidin kanssa, ja hänellä oli mukanaan pieni poikanen.

20:36 Ja hän sanoi pojalle: "Juokse noutamaan nuolet, jotka minä ammun." Ja pojan juostessa hän ampui nuolen hänen ylitsensä.

20:37 Ja kun poika oli tulemassa siihen paikkaan, missä Joonatanin ampuma nuoli oli, huusi Joonatan pojalle ja sanoi: "Nuoli on edessäsi, sinempänä."

20:38 Ja Joonatan huusi vielä pojalle: "Riennä nopeasti, älä seisahtele!" Niin Joonatanin poikanen otti nuolen ja tuli herransa luo.

20:39 Eikä poika tiennyt asiasta mitään; ainoastaan Joonatan ja Daavid tiesivät sen.

20:40 Ja Joonatan antoi aseensa pojalle, joka hänellä oli mukanaan, ja sanoi hänelle: "Mene ja vie nämä kaupunkiin."

20:41 Ja kun poika oli mennyt, nousi Daavid ylös etelän puolelta; ja hän lankesi kasvoilleen maahan ja kumartui kolme kertaa; ja he suutelivat toisiansa ja itkivät yhdessä; Daavid itki hillittömästi.

20:42 Ja Joonatan sanoi Daavidille: "Mene rauhassa. Niin on, kuin me molemmat olemme vannoneet Herran

päivänä uudesta kuusta mitään leipää; sillä hän murehti Davidia, että hänen isänsä oli hänen niin häväissyt.

20:35 Ja Jonatan läksi aamulla kedolle, siihen aikaan kuin hän oli määrännyt Davidille, ja vähä poikainen hänen kanssansa.

20:36 Ja hän sanoi pojalle: juokse noutamaan nuoleni, jotka minä ammun: pojan juostessa laske hän nuolen hänen ylitsensä.

20:37 Ja kuin poika tuli sille paikalle, johon Jonatan nuolen ampunut oli, huusi Jonatan hänen perässänsä ja sanoi: eikö nuoli ole edemmäsinusta?

20:38 Ja huusi taas poikaa: joudu, kiiruhda sinuas nopiammin ja älä seisahtele. Niin Jonatanin poika otti nuolet otti nuolet ja kantoi herrallensa.

20:39 Eikä poika tietänyt asiasta mitään; vaan Jonatan ja David ainoastaan asian tiesivät.

20:40 Niin Jonatan antoi aseensa pojalle, joka hänen kanssansa oli, ja sanoi: mene ja vie kaupunkiin.

20:41 Ja kuin poika oli mennyt, nousi David sias-tansa meren puolelta ja lankesi maahan kasvoillensa ja rukoili kolme kertaa; ja he antoivat toinen toisellensa suuta ja itkivät toinen toisensa kanssa; vaan David itki hartaammin.

20:42 Ja Jonatan sanoi Davidille: mene rauhaan, (ja muista) mitä me olemme vannoneet yhteen \Herran\ nimeen ja sanoneet: \Herra\

päivänä vdesta cuusta mitän leipä: sillä hän murehtui Davidi/ että hänen Isänsä oli hänen niijn häväisnyt.

20:35 JA Jonathan läxi amulla kedolle/ siihen aican cuin hän oli lijton tehnyt Dawidin cansa/ ja vähä poikainen hänen cansans.

20:36 Ja hän sanoi pojalle: juoxe noutaman minun nuolen jonga minä ambuan/ pojan juostes laske hän nuolen hänen ylidzens.

20:37 Ja cosca poica tuli sille paicalle johon Jonathan nuolen ammunnut oli/ huusi Jonathan hänen peräns/ ja sanoi: eikö nuoli ole tuosa puoles?

20:38 Ja huusi taas poica: kijruta sinuas nopiammin ja älä seisattele. Nijn poica otti nuolet/ ja candoi Herrallens.

20:39 Eikä tietänyt asiast mitän/ waan Jonathan ja Dawid ainoastans asian tiesit.

20:40 Nijn Jonathan andoi asens pojalle/ ja sanoi: mene ja wie Caupungijn.

20:41 Ja cosca poica oli mennyt/ nousi Dawid sias-tans meren puolelda/ ja lan-geis maahan caswoillens/ ja rucoili colme kerta/ ja annoit suuta toinen toisellens ja it-kit/ waan Dawid itki hartamin.

20:42 Ja Jonathan sanoi Davidille: mene rauhan ja muis-ta mitä me olem wannonet yhteen HERran nimeen/ ja

nimeen ja sanoneet: 'Herra on todistaja meidän välillämme, minun ja sinun, ja minun jälkeläisten ja sinun jälkeläisten välillä iankaikkisesti.'

20:43 Sitten Daavid nousi ja lähti, mutta Joonatan palasi kaupunkiin.

1 Samuel 21 LUKU

21:1 Ja Daavid tuli pappi Ahimelekin luo Noobiin. Mutta Ahimelek tuli vavisten Daavidia vastaan ja kysyi häneltä: "Miksi sinä tulet yksin, eikä ole ketään sinun kanssasi?"

21:2 Daavid vastasi pappi Ahimelekillä: "Kuningas on käskenyt minut asialle ja sanoi minulle: 'Älköön kukaan saako tietää mitään siitä asiasta, jolle minä sinut lähetän, ja siitä käskystä, jonka minä olen sinulle antanut.' Ja palvelijat minä olen määrännyt siihen ja siihen paikkaan.

21:3 Anna nyt minulle, mitä sinulla on, viisi leipää, tahi mitä muuta löytyy

21:4 Pappi vastasi Daavidille ja sanoi: "Tavallista leipää minulla ei ole; ainoastaan pyhää leipää on, jos vain palvelijat ovat karttaneet naisia."

21:5 Daavid vastasi papille ja sanoi hänelle: "Totisesti olivat naiset eristettyinä meistä niinkuin ennenkin, milloin minä olen retkelle lähtenyt; ovatpa palvelijain reputkin aina olleet pyhät, vaikka retki on ollutkin tavallinen retki.

olkoon sinun ja minun vaiheellani, minun ja sinun siemenes vaiheella iankaikkisesti!

20:43 Ja hän nousi ja meni matkaansa; mutta Jonatan palasi kaupunkiin.

21 LUKU

21:1 Ja David tuli Nobeen papin Ahimelekin tykö, ja Ahimelek hämmästyti, kuin hän tuli Davidia vastaan, ja sanoi hänelle: kuinka sinä yksinäs olet, ja ei yhtään miestä ole sinun kanssasi?

21:2 David sanoi papille Ahimelekillä: kuningas on minun käskenyt asialle ja sanoi minulle: älä kenellekään ilmoita, minkätähden minä olen sinun lähettänyt ja mitä minä olen käskenyt sinulle; minä olen myös lähettänyt palveliani sinne ja sinne.

21:3 Jos nyt on jotakin sinun kätes alla, anna minulle viisikin leipää, taikka mitä löydät.

21:4 Pappi vastasi Davidia ja sanoi: ei ole ensinkään yhteisiä leipiä minun käteni alla, paitsi pyhää leipää, jos vaan muutoin palvelijat ovat pitäneet heitänsä vaimoista pois.

21:5 David vastasi pappia ja sanoi hänelle: vaimot ovat kolme päivää olleet eritettut meistä, kuin minä läksin, ja palveliaini astiat olivat pyhät; mutta jos tämä tie on saastainen, niin se pitää tänäpäpä pyhitettävän astiain kautta.

sanonet: HERra olcon sinun ja minun waihellan/ minun ja sinun siemenes waihella/ sen pitä pysymän ijancaickisest.

20:43 Ja Dawid nousi ja meni matcaans/ mutta Jonathan palais Caupungijn.

XXI. Lucu

21:1 JA Dawid tuli Nobeen Papin Ahimelechin tygö/ ja Ahimelech hämmästyti cosca hän tuli Dawidita wastan/ ja sanoi hänelle: cuingas yxinäs tulet/ ja ei yhtän miestä ole sinun cansas?

21:2 Dawid sanoi Papille Ahimelechille: Cuningas on minun käskenyt asialle/ ja sanoi minulle: älä kenelläkän ilmoita mingätähden minä olen sinun lähettänyt/ ja mitä minä olen käskenyt sinulle: sillä minä olen myös lähettänyt minun palweliaini sinne ja tänne.

21:3 Jos nyt on jotakin sinun kätes alla/ anna minulle wjisikin leipä/ taicka mitä löydät.

21:4 Pappi wastais Dawidille/ ja sanoi: ei ole ensingän yhteisiä leipiä minun käteni alla/ paidzi pyhä leipä/ jos waan muutoin palweliat owat pitänet heitänsä waimoista pois.

21:5 Dawid sanoi Papille: waimot owat colme päiwä ollet suljettuna meildä cosca minä läxin/ ja palweliain astiat olit pyhät/ mutta jos tämä tie on saastainen/ nijn hänen pitä tänäpäpä pyhitettämän astiain cautta.

Sitä enemmän leipä repuissa nyt pysyy pyhänä."

21:6 Niin pappi antoi hänelle pyhää leipää; sillä siellä ei ollut muuta leipää kuin näkyleipiä, jotka oli siirretty pois Herran edestä, että sinne samana päivänä, jona ne oli otettu pois, pantaisiin tuoreet leivät.

21:7 Mutta siellä oli sinä päivänä eristettynä Herran edessä eräs Saulin palvelija, nimeltä Doog, edomilainen, Saulin paimenten päämies.

21:8 Ja Daavid kysyi vielä Ahimelekilta: "Eikö sinulla ole täällä yhtään keihästä tai miekkaa? Sillä minä en ottanut mukaani, en miekkaani enkä muita aseitani, koska kuninkaan asia oli niin kiireellinen."

21:9 Pappi vastasi: "On, sen filistealaisen Goljatin miekka, jonka sinä surmasit Tammi-laaksossa; katso, se on vaippaan käärittynä tuolla kasukan takana. Jos tahdot ottaa itsellesi sen, niin ota; sillä muuta kuin se ei täällä ole." Daavid sanoi: "Ei ole toista sen vertaista; anna se minulle."

21:10 Sitten Daavid nousi ja pakeni sinä päivänä Saulia ja tuli Aakiin, Gatin kuninkaan, luo.

21:11 Mutta Aakiin palvelijat sanoivat hänelle: "Eikö tämä ole Daavid, sen maan kuningas? Eivätkö he karkeloiden virittäneet hänelle tätä laulua: 'Saul voitti tuhat, mutta Daavid kymmentuhatta?'"

21:6 Niin antoi pappi hänelle pyhää; sillä ei siellä ollut muuta leipää kuin näkyleipiä, jotka olivat korjatut \Herran\ kasvoin edestä, että sinne pantaisiin toiset vastauutiset leivät sinä päivänä, jona ne korjattiin.

21:7 Mutta sinne on sinä päivänä yksi mies Saulin palvelioista jäänyt \Herran\ eteen, Doeg nimeltä Edomilainen, kaikkein voimallisimman Saulin paimenista.

21:8 Ja David sanoi Ahimelekille: eikö täällä ole sinun kätes alla yhtäkään keihästä eli miekkaa? En ottanut minä myötäni miekkaani taikka asettani käteeni, sillä kuninkaan asia kiiruhti.

21:9 Mutta pappi vastasi: Philistealaisen Goljatin miekka, jonka löit Tammi-laaksossa, on täällä käärittynä yhteen hameeseen päällisvaatteen taa: jos tahdot sitä, niin ota; sillä ei täällä ole yhtään muuta, paitsi sitä. David sanoi: ei ole sen vertaa, anna se minulle.

21:10 Ja David nousi ja pakeni sinä päivänä Saulin kasvoin edestä, ja tuli Akiksen Gatin kuninkaan tykö.

21:11 Ja Akiksen palvelijat sanoivat hänelle: eikö tämä ole David, maan kuningas? eikö he tästä veisanneet hypyssä, sanoen: Saul löi tuhannen, ja David kymmentuhatta?

21:6 Nijn andoi Pappi hänelle sijtä pyhästä/ sillä ei siellä ollut muuta leipä/ paidzi cadzomusleipiä/ jotca olit corjatut HERran caswon edest/ että sinne pannaisiin toiset wastutiset leiwät/ sinä päivänä jona ne corjattin.

21:7 MUtta sinne oli suljettu sinä päivänä yxi mies HERran eteen/ Saulin palwelioista/ Doeg nimeldä/ Edomeri/ caickein woimallisimman Saulin paimenist.

21:8 Ja Dawid sanoi Ahimelechille: eikö täällä ole sinun kätes alla yhtäkään keihästä eli miecka? en ottanut minä myötäni minun mieckani taicka asettan minun käteeni/ sillä Cuningan asia kijrutti.

21:9 Mutta Pappi wastais: sen Philisterin Goliathin miecka/ jongas löit tammilaxos/ on täällä käärittynä yhteen hameeseen Pääliswaatten taa/ tahdockos sitä/ nijn ota: sillä ei täällä ole yhtän muuta/ paidzi se. Dawid sanoi: ei ole sen werta/ anna se minulle.

21:10 JA Dawid hangidzi ja pakeni Saulin caswon edest/ ja tuli Achixen Gathin Cuningan tygö.

21:11 Ja Achixen palweliat sanoit hänelle: eikö tämä ole Dawid/ maan Cuningas/ josta he weisaisit hypysä/ sanoden: Saul löi tuhannen/ Dawid kymmenen tuhatta?

21:12 Daavid pani mieleensä nämä sanat ja pelkäsi suuresti Aakista, Gatin kuningasta.

21:13 Niin hän tekeytyi mieli-puoleksi heidän silmiensä edessä ja raivosi heidän käsissään ja piirusteli portin oviin ja valutti sylkeä par-taansa.

21:14 Silloin Aakis sanoi palvelijoilleen: "Näettehän, että mies on hullu. Miksi toitte hänet minun luokseni?"

21:15 Puuttuuko minulta hulluja, kun toitte tämän hulluttelemaan minun eteeni? Tällainenko saisi tulla minun hoviini?"

1 Samuel 22 LUKU

22:1 Niin Daavid lähti sieltä ja pääsi pakoon Adullamin luolaan. Ja kun hänen veljensä ja koko hänen isänsä perhe kuului sen, tulivat he sinne hänen luoksensa.

22:2 Ja hänen luoksensa kokoontui kaikenlaista ahdingossa olevaa, velkaantunutta ja katkeroitunutta väkeä, ja hän rupesi heidän päämiehekseen. Näin liittyi häneen noin neljäsataa miestä.

22:3 Sieltä Daavid meni Mooabin Mispeen. Ja hän sanoi Mooabin kuninkaalle: "Salli minun isäni ja äitini tulla asumaan teidän luoksenne, kunnes saan tietää, mitä Jumala minulle tekee."

22:4 Ja hän vei heidät Mooabin kuninkaan eteen; ja he

21:12 Ja David pani ne sanat sydämeensä ja pelkäsi suuresti Gatin kuningasta Akista,

21:13 Ja muutteli menojaan heidän edessään ja hullutteli heidän käsissään, ja piirusteli portin ovissa, ja valutti sylkeänsä parrallensa.

21:14 Silloin sanoi Akis palvelioilleen: katso, te näette tämän miehen olevan mieli-puolen, miksi te toitte hänen minun tyköni?

21:15 Puuttuneeko minulta mielipuolia, että te tämän toitte hulluttelemaan minun eteeni? pitääkö hänen tuleman minun huoneeseni?

22 LUKU

22:1 Ja David läksi sieltä ja pakeni Adullamin luolaan; kuin hänen veljensä ja kaikki isänsä huone sen kuuli-vat, tulivat he myös sinne hänen tykönsä.

22:2 Ja kaikkinaiset miehet, jotka olivat vaivassa, ja jokainen, joka velassa oli, ja jokainen, jolla murheellinen sydän oli, kokosivat itsensä hänen tykönsä, ja hän oli heidän päämiehensä: että liki neljäsataa miestä oli hänen tykönänsä.

22:3 Ja David meni sieltä Mitspaan Moabilaisten maa-kuntaan ja sanoi Moabilais-ten kuninkaalle: anna isäni ja äitini käydä ulos ja sisälle teidän tykönänne, siihenasti että minä saan tietää, mitä Jumala tekee minun kansani.

22:4 Ja hän johdatti heidät Moabilaisten kuninkaan eteen; ja he viipyivät hänen

21:12 Ja Dawid pani ne sanat sydämeensä/ ja pelkäis suurest Gathin Cuningast Achist.

21:13 Ja muutteli menojaan heidän edesäns/ ja hullutteli heidän käsissään/ ja krapisteli portin owis/ ja walotti sylkens parrallens.

21:14 Silloin sanoi Achis palvelioilleen: cadzo/ että tämän miehen näitte olevan mieli-puolen/ mixi te toitte hänen minun tyköni?

21:15 Puuttuneco minulda mieli-puolia/ että tämän toitte hullutteleman minun eteeni? pitääkö hänen tuleman minun huoneseni?

XXII. Lucu

22:1 DAwid läxi sieldä ja pakeni Aduljan luolaan/ cosca hänen weljens ja caicki Isäns huone sen cuulit/ tulit ne myös sinne hänen tygöns.

22:2 Ja caickinaiset miehet/ jotca olit waiwas/ ja welas/ ja sydämen kiwus/ cocoisit idzens hänen tygöns/ ja hän oli heidän päämiehens/ että liki neljä sata miestä oli hänen tykönäns.

22:3 JA Dawid meni sieldä Mizpaan Moabiterein maacundaan/ ja sanoi Moabiterein Cuningalle: anna minun Isän ja äitini käydä ulos ja sisälle teidän tykönän/ siihenasti että minä saan tietä mitä Jumala teke minun cansani.

22:4 Ja hän johdatti heidän Moabiterein Cuningan eteen/

jäivät tämän luo kaikeksi aikaa, minkä Daavid oli vuorilinnassa.

22:5 Mutta profeetta Gaad sanoi Daavidille: "Älä jää vuorilinnaan; lähde täältä ja mene Juudan maahan." Niin Daavid lähti ja tuli Jaar-Heretiin.

22:6 Ja Saul kuuli, että oli saatu vihiä Daavidista ja niistä miehistä, jotka olivat hänen kanssaan; ja Saul istui Gibeassa tamariskipuun alla kummulla, keihäs kädessä, ja kaikki hänen palvelijansa seisovat hänen luonaan.

22:7 Niin Saul sanoi palvelijoilleen, jotka seisovat hänen luonaan: "Kuulkaa, benjaminilaiset! Antaako lisain poika teillekin kaikille pellot ja viinitarhat, ja tekeekö hän teidät kaikki tuhannen- ja sadanpäämiehiksi?"

22:8 Tehän olette kaikki salaliitossa minua vastaan, eikä kukaan ole ilmaissut minulle, että oma poikani on tehnyt liiton lisain pojan kanssa. Ei kukaan teistä välitä niin paljoa minusta, että olisi ilmaissut sen minulle. Sillä minun poikani on yllyttänyt palvelijani väijymään minua, niinkuin nyt tapahtuu."

22:9 Niin edomilainen Doog, joka seisoi siinä Saulin palvelijain kanssa, vastasi ja sanoi: "Minä näin lisain pojan tulevan Noobiin, Ahimelekin, Ahi-tubin pojan, luo.

22:10 Tämä kysyi hänelle neuvoa Herralta ja evästi hä-

tykönänsä aina niinkauvan kuin David oli linnassa.

22:5 Niin sanoi propheta Gad Davidille: älä ole siinä linnassa, mutta mene ja kulje Juudan maalle. Niin David meni ja tuli Haretin metsään.

22:6 Ja Saul kuuli, että David ja ne miehet, jotka hänen tykönänsä olivat, tulivat tietäväksi. Ja Saul asui Gibeassa metsistössä Ramassa, ja hänen keihäänsä oli hänen kädessänsä, ja kaikki hänen palveliansa seisovat hänen tykönänsä.

22:7 Niin sanoi Saul palvelioillensa, jotka seisovat hänen tykönänsä: kuulkaat, te Jeminin lapset! antaako Isain poika teille kaikille pellot ja viinamäet, ja tekeekö hän teitä kaikkia tuhanten ja satain päämiehiksi?"

22:8 Että te kaikki teitte liiton minua vastaan, ja ei ole yhtään, joka ilmoitti sen minun korvilleni että minun poikani on myös tehnyt liiton Isain pojan kanssa ja ei ole yhtäkään teistä, joka sitä panee pahaksensa minun tähteni, ja ei myös ilmoita sitä minun korvaini kuullen, että minun poikani on yllyttänyt palveliani minua vastaan, väijymään minua, niinkuin tänäpäpä on nähtävä.

22:9 Niin vastasi Doeg Edomilainen, joka seisoi Saulin palveliain tykönä, ja sanoi: minä näin Isain pojan tulevan Nobeen, Ahimelekin Ahi-tobin pojan tykö.

22:10 Hän kysyi \Herralta\ neuvoa hänen tähtensä ja evästi hänen, ja antoi hänelle

että he olisit heidän tykönänsä/ niinkauvan kuin Dauid oli linnas.

22:5 Nijn sanoi Propheta Gad Dawidille: älä ole siinä linnas/ mutta mene Judan maalle. Nijn Dawid meni Harethin medzään.

22:6 Ja Saul cuuli että Dawid/ ja ne miehet cuin hänen tykönäns olit/ tulit tutuxi. COsca Saul asui Gibeas yhdes medzistös Ramahs/ oli keihäs hänen kädesäns/ ja caicki hänen palwelians seisit hänen tykönäns.

22:7 Nijn sanoi Saul palweli-oillens/ cuin seisit hänen tykönäns: cuulcat te Jeminin lapset: andaco Isain poica teille caikille pellot ja wijnamäet/ ja tekekö hän teitä caickia tuhannen ja sadan päämiehixi?"

22:8 Että te caicki teitte lijton minua wastian/ ja ei ole yhtän/ joca ilmoitti sen minun corwillen/ että minun poican on myös tehnyt lijton Isain pojan cansa: ja ei ole yhtäkän/ joca sitä pane pahaxens minun tähten/ ja ei myös ilmoita sinä minun corwain cuulden/ että minun poican on yllyttänyt minun palweliani minua wastian wäjymän minua nijncuin tänäpäpä on nähtävä.

22:9 Nlin wastais Doeg Edomeri/ joca seisoi Saulin palweliain tykönä/ ja sanoi: minä näin Isain pojan/ että hän tuli Nobeen Ahimelechin Ahi-tobin pojan tygö.

22:10 Hän kysyi HERralle hänen edestäns/ ja ewästi hä-

net ja antoi hänelle filistealaisen Goljatin miekan."	Philistealaisen Goljatin miekan.	nen ja antoi hänelle Goliathin sen Philisterin miecan.
22:11 Silloin kuningas lähetti kutsumaan pappi Ahimelekin, Ahitubin pojan, ja koko hänen isänsä suvun, Noobin papit. Ja he tulivat kaikki kuninkaan luo.	22:11 Niin kuningas lähetti kutsumaan pappia Ahimelekiä Akitobin poikaa ja kaikkea hänen isänsä huonetta, pappeja, jotka olivat Nobessa; ja he tulivat kaikki kuninkaan tykö.	22:11 Nijn Cuningas lähetti cudzuman Pappia Ahimelechiä Achitobin poica/ ja caicke hänen Isäns huonetta/ Pappeja jotca olit Nobes: ja he tulit caicki Cuningan tygö.
22:12 Niin Saul sanoi: "Kuule, Ahitubin poika!" Hän vastasi: "Tässä olen, Herrani."	22:12 Ja Saul sanoi: kuule sinä Akitobin poika. Hän sanoi: tässä minä olen, herrani.	22:12 Ja Saul sanoi: cuules Achitobin poica. Hän sanoi: täsä minä olen minun Herran.
22:13 Saul sanoi hänelle: "Miksi te olette salaliitossa minua vastaan, sinä ja Isain poika, koska sinä olet antanut hänelle leipää ja miekan ja kysynyt hänelle Herralta neuvoa, että hän ryhtyisi väijymään minua, niinkuin nyt tapahtuu?"	22:13 Ja Saul sanoi hänelle: miksi te teitte liiton minua vastaan, sinä ja Isain poika, että annoit hänelle leipää ja miekan ja kysyit Herralta neuvoa hänen tähtensä, yllyttääkses häntä minua väijymään, niinkuin tänäpäpä on nähtävä.	22:13 Ja Saul sanoi hänelle: mixi te teitte liiton minua wastan/ sinä ja Isain poica/ että annoit hänelle leipä ja miecan/ ja kysyit HERralle hänen edestäns yllyttäxes händä minua wäjymän nijncuin tänäpäpä on nähtävä.
22:14 Ahimelek vastasi kuninkaalle ja sanoi: "Kuka on kaikkien sinun palvelijaisi joukossa niin uskottu kuin Daavid, joka on kuninkaan vävy ja sinun henkivartiostosi päällikkö ja on korkeassa arvossa sinun hovissasi?"	22:14 Ahimelek vastasi kuningasta ja sanoi: kuka on kaikkein sinun palveliaisessas niinkuin David? Hän on uskollinen ja kuninkaan vävy, vaeltaa kuuliaisuudessas ja on kunniallinen sinun huoneessas.	22:14 AHimelech wastais Cuningast ja sanoi: cuca on caickein sinun palwelioittes seas nijncuin Dawid? hän on uscollinen ja Cuningan wäwy/ waelda cuuliaisudesas ja pidetän cuuluisna sinun huonesas.
22:15 Enhän minä nyt ensinkertaa kysynyt hänelle Jumalalta neuvoa. Pois se! Älköön kuningas lukeko mitään viaksi minulle, palvelijalleen, älköönkään kaikelle minun isäni suvulle, sillä palvelijasi ei tietänyt kaikesta tästä vähän vähääkään."	22:15 Olenko minä vasta tänäpäpäpä ruvennut kysymään Jumalalta neuvoa hänen tähtensä? Pois se minusta, älkään kuningas luulko senkaltaista palveliastansa ja kaikesta minun isäni huoneesta: sillä sinun palvelias ei tietänyt mitään kaikista näistä, pienistä eli suuresta.	22:15 Olengo minä ensin tänäpäpäpä/ ruwennut kysymän HERralle hänen tähtens? pois se minusta/ älkän Cuningas luulco sencaltaist hänen palveliastans/ ja caikest minun Isäni huonest: sillä sinun palvelias ei tiennyt mitän caikis-ta näistä/ suurest eikä piennest.
22:16 Mutta kuningas sanoi: "Sinun on kuolemalla kuoltava, Ahimelek, sinun ja koko sinun isäsi suvun."	22:16 Kuningas sanoi: Ahimelek, sinun pitää totisesti kuoleman, sinun ja koko sinun isäs huoneen.	22:16 Cuningas sanoi: Ahimelech/ sinun pitä totisest cuoleman sinun ja coco Isäs huonen.
22:17 Ja kuningas sanoi henkivartijoille, jotka seisoivat hänen luonaan: "Käykää tänne ja surmatkaa Herran papit,	22:17 Ja kuningas sanoi vartioillensa, jotka seisoivat hänen tykönänsä: kääntäkää itseenne ja tappakaat	22:17 Ja Cuningas sanoi wartioillens/ cuin seisoit hänen tykönäns: käändäkät idzen ja tappacat HERran Papit: sillä

sillä hekin pitävät Daavidin puolta; ja vaikka tiesivät hänen paenneen, eivät he ilmoittaneet sitä minulle." Mutta kuninkaan palvelijat eivät tahtoneet ojentaa kättään lyömään kuoliaaksi Herran pappeja.

22:18 Niin kuningas sanoi Doegille: "Käy sinä tänne ja lyö papit kuoliaaksi." Ja edomilainen Doeg astui esiin ja löi papit kuoliaaksi; ja hän tappoi sinä päivänä kahdeksankymmentä viisi pellavakasukkaa kantavaa miestä.

22:19 Myös pappiskaupungin Noobin asukkaat hän surmasi miekan terällä, sekä miehet että naiset, sekä lapset että imeväiset; jopa raavaat, aasit ja lampaatkin hän tappoi miekan terällä.

22:20 Ainoastaan yksi Ahimelekin, Ahitubin pojan, poika, nimeltä Ebjatar, pelastui ja pakeni Daavidin luo.

22:21 Ja Ebjatar kertoi Daavidille, että Saul oli tappanut Herran papit.

22:22 Niin Daavid sanoi Ebjatarille: "Minä ymmärsin jo silloin, että edomilainen Doeg, kun hän oli siellä, oli ilmaiseva sen Saulille. Minä olen syypää koko sinun isäsi suvun, joka hengen, kuolemaan.

22:23 Jää minun luokseni, älä pelkää; sillä joka väijyy sinun henkeäsi, se väijyy minun henkeäni. Minun luonani sinä olet turvassa.

1 Samuel 23 LUKU

23:1 Daavidille ilmoitettiin:

\Herran\ papit; sillä heidän kätensä on myös Davidin kanssa, ja koska he tiesivät hänen paenneen, niin ei he ilmoittaneet sitä minulle. Mutta kuninkaan palvelijat ei tahtoneet satuttaa käsiänsä \Herran\ pappeihin, lyödäkseen heitä.

22:18 Niin sanoi kuningas Doegille: käännä sinä itses ja lyö papit. Ja Doeg Edomilainen käänsi itsensä ja löi pappeja, ja tappoi sinä päivänä viisiyhdeksättäkymmentä miestä, jotka kantivat liinaista päällisvaatetta.

22:19 Ja hän löi Noben, pappein kaupungin, miekan terällä, sekä miehet että vaimot, lapset ja imeväiset, niin myös härjät, aasit ja lampaat, aina miekan terällä.

22:20 Ja yksi Ahimelekin Akitobin pojan poika Abjatar nimeltä, pääsi, ja pakeni Davidin tykö.

22:21 Ja Abjatar ilmoitti Davidille, että Saul oli tappanut \Herran\ papit.

22:22 Ja David sanoi Abjatarille: minä sen sinä päivänä kyllä tiesin, koska Doeg Edomilainen oli siellä, että hän sen Saulille oli totisesti ilmoittava. Minä olen siis viikapää koko isäs huoneen kuolemaan.

22:23 Pysy minun tykönäni ja älä pelkää: joka seisoo minun henkeni perään, hän myös seisoo sinun henkes perään; sillä sinä varjellaan minun tykönäni.

23 LUKU

23:1 Ja Davidille ilmoitettiin,

heidän kätens on myös Davidin cansa/ ja cosca he tiesit hänen paenneen/ niijn ei he ilmoittanet sitä minulle. Mutta Cuningan palweliat ei tahtonet satutta käsiäns HERran Pappeijn/ tappaxens heitä.

22:18 Nijn sanoi Cuningas Doegille: käännä sinä idzes ja tapa Papit. Ja Doeg Edomeri käänsi idzens ja tappoi Papit sinä päiwänä/ wijsi yhdexättäkymmendä miestä/ jotca cannoit lijnaista pääliswaatetta.

22:19 Ja hän löi Noben/ Pappein Caupungin miecalla/ sekä miehet että waimot/ lapset ja imewäiset/ härjät/ Asit ja lambat.

22:20 Ja yxi Ahimelechin Achitobin pojan poica pääsi/ AbJathar nimeldä/ ja pakeni Dawidin tygö.

22:21 Ja ilmoitti hänelle että Saul oli tappanut HERran Papit.

22:22 Silloin sanoi Dawid AbJatharille: minä sen sinä päivänä kyllä tiesin/ cosca Doeg se Edomeri oli siellä/ että hän sen Saulille oli ilmoittawa. Minä olen sijs wicapää coco sinun Isäs huonen cuolemaan.

22:23 Pysy minun tykönäni ja älä pelkä/ joca seiso minun hengeni perän hän myös seisoo sinun henges perän/ ja sinä warjellan minun tykönäni.

XXIII. Lucu

23:1 JA Dawidille ilmoitettin/

<p>"Katso, filistealaiset ovat taistelemassa Kegilaa vastaan ja ryöstävät puimatantereita."</p>	<p>sanoen: katso, Philistealaiset sotivat Kegilaa vastaan ja ryöstävät heidän riihensä.</p>	<p>cadzo/ Philisterit sotiwat Kegilat wasthan/ ja ryöstawät heidän riihensä.</p>
<p>23:2 Niin Daavid kysyi Herralta: "Menenkö minä ja lyönkö nämä filistealaiset maahan?" Herra vastasi Daavidille: "Mene, lyö filistealaiset maahan ja pelasta Kegila."</p>	<p>23:2 Niin David kysyi \Herralta\ ja sanoi: pitääkö minun menemän ja lyömän näitä Philistealaisia? Ja \Herra\ sanoi Davidille: mene, lyö Philistealaiset ja vapahda Kegila.</p>	<p>23:2 Nijn Dawid kysyi HERralle/ ja sanoi: pitääkö minun menemän ja lyömän Philisterejä? Ja HERra sanoi Dawidille: mene/ lyö Philisterit ja wapada Kegila.</p>
<p>23:3 Mutta Daavidin miehet sanoivat hänelle: "Mehän elämme pelossa jo täällä Juudassa. Menisimmekö vielä Kegilaan filistealaisten taistelurivejä vastaan?"</p>	<p>23:3 Ja Davidin miehet sanoivat hänelle: katso, me pelkäämme täällä Juudassa, ja menemme vielä Kegilaan Philistealaisten sotajoukon tykö.</p>	<p>23:3 Ja ne miehet jotca Davidin cansa olit/ sanoit: cadzo/ me pelkäm täällä Judas/ ja menem Kegilaan Philisterin sotawäen tygö.</p>
<p>23:4 Niin Daavid kysyi taas Herralta, ja Herra vastasi hänelle ja sanoi: "Nouse ja mene alas Kegilaan; sillä minä annan filistealaiset sinun käsiisi."</p>	<p>23:4 Niin David taas kysyi \Herralta\, ja \Herra\ vastasi häntä ja sanoi: nouse ja mene alas Kegilaan; sillä minä annan Philistealaiset sinun käsiis.</p>	<p>23:4 Nijn Dawid taas kysyi HERralle/ ja HERra wastais hänelle/ ja sanoi: nouse ja mene Kegilaan: sillä minä annan Philisterit sinun käsijs.</p>
<p>23:5 Ja Daavid meni miehinensä Kegilaan ja ryhtyi taisteluun filistealaisia vastaan ja kuljetti heidän karjansa pois ja tuotti heille suuren tappion. Näin Daavid pelasti Kegilan asukkaat.</p>	<p>23:5 Niin David meni ja hänen miehensä Kegilaan, ja soti Philistealaisia vastaan, ja ajoi heidän karjansa pois, ja tappoi heitä suurella tappolla; ja niin David vapahti Kegilan asuwaitset.</p>	<p>23:5 Nijn Dawid meni sotawäkens cansa Kegilaan/ ja so dei Philisterejä wasthan/ ja ajoi heidän carjans pois/ ja tappo heitä suurella tapolla/ ja Dawid wapahhti caicki Kegilan asuwaitset.</p>
<p>23:6 Ja kun Ebjatar, Ahimelekin poika, pakeni Daavidin luo Kegilaan, seurasi kasukka hänen mukanaan.</p>	<p>23:6 Mutta kuin Abjatar Ahimelekin poika pakeni Davidin tykö Kegilaan, vei hän sinne myötänsä päällisvaatteen.</p>	<p>23:6 Mutta cosca AbJathar Ahimelechin poica pakeni Davidin tygö Kegilaan/ wei hän sinne myötäns pääliswaatten.</p>
<p>23:7 Saulille ilmoitettiin, että Daavid oli mennyt Kegilaan. Niin Saul sanoi: "Jumala on jättänyt hänet minun käsiini, sillä hän on itse sulkenut itsensä sisälle, kun on mennyt kaupunkiin, jossa on ovet ja salvat."</p>	<p>23:7 Niin sanottiin Saulille Davidin tulleeeksi Kegilaan; ja Saul sanoi: Jumala on antanut hänen minun käsiini, että hän on salvattu, nyt hän on tullut kaupunkiin, joka on varustettu porteilla ja teljillä.</p>	<p>23:7 Nijn sanottin Saulille Dawidin tullexi Kegilaan/ ja hän sanoi: Jumala on andanut hänen minun käsijn/ että hän on salvattu/ nyt hän on tullut Caupungijn/ joca on warustettu porteilla ja teljeillä.</p>
<p>23:8 Sitten Saul kuulutti kaiken kansan sotaan, menemään alas Kegilaan, piirtämään Daavidia ja hänen miehiänsä.</p>	<p>23:8 Ja Saul kuulutti kaiken kansan sotaan Kegilaan, piirtämään Davidia miehinensä.</p>	<p>23:8 Ja Saul cudzui caiken Canssan sotaan Kegilaan/ pijrittämän Dawidi miehinens.</p>
<p>23:9 Kun Daavid sai tietää,</p>	<p>23:9 Kuin David ymmärsi</p>	<p>23:9 Cuin Dawid ymmärsi</p>

että Saul hankki hänelle tuhoa, sanoi hän pappi Ebjatarille: "Tuo tänne kasukka."

23:10 Ja Daavid sanoi: "Herra, Israelin Jumala! Sinun palvelijasi on kuullut, että Saul aikoo tulla Kegilaan hävittämään kaupungin minun tähteni.

23:11 Luovuttavatko Kegilan miehet minut hänen käsiinsä? Tuleeko Saul, niinkuin palvelijasi on kuullut? Herra, Israelin Jumala, ilmoita se palvelijallesi." Herra vastasi: "Tulee."

23:12 Ja Daavid kysyi vielä: "Luovuttavatko Kegilan miehet minut ja minun mieheni Saulin käsiin?" Herra vastasi: "Luovuttavat."

23:13 Niin Daavid nousi miehinensä, joita oli noin kuusisataa miestä, ja he lähtivät Kegilasta ja kuljeskelivat paikasta toiseen. Mutta kun Saulille kerrottiin, että Daavid oli päässyt pakoon Kegilasta, luopui hän retkestänsä.

23:14 Ja Daavid oleskeli erämaassa vuorten huipuilla; hän oleskeli Siifin erämaan vuoristossa. Ja Saul etsi häntä kaiken aikaa, mutta Jumala ei antanut häntä tämän käsiin.

23:15 Daavid huomasi, että Saul oli lähtenyt väijymään hänen henkeänsä, ja Daavid oli Hooreksessa, Siifin erämaassa.

23:16 Silloin Saulin poika Joonatan nousi ja meni Davidin luo Hoorekseen ja rohkaisi häntä Jumalassa.

Saulin aikovan pahaa hänelensä, sanoi hän papille Abjatarille: ota päällisvaate.

23:10 Ja David sanoi: \Herra\ Israelin Jumala! sinun palvelias on tosin kuullut Saulin aikovan tulla Kegilaan, hävittämään minun tähteni kaupunkia;

23:11 Antanevatko Kegilan asuwaitset minun hänen käsiinsä? ja tulleeke Saul tänne niinkuin palvelias on kuullut? \Herra\ Israelin Jumala, ilmoita se palvelialles! Ja \Herra\ sanoi: hän tulee alas.

23:12 Ja David sanoi: antanevatko Kegilan asuwaitset minun ja minun väkeni Saulin käsiin? \Herra\ sanoi: antavat.

23:13 Niin David nousi miehinensä, joita oli liki kuusisataa miestä, ja läksivät Kegilasta ja vaelsivat sinne mihinkä he vaaeltaa taisivat. Koska Saulille sanottiin Davidin paenneen Kegilasta, lakkasi hän sinne menemästä.

23:14 Ja David pysyi korvessa linnoissa, viipyi myös Siphin korven vuorella. Ja Saul etsi häntä joka aika, mutta ei Jumala antanut häntä hänen käsiinsä.

23:15 Ja David näki Saulin lähteneeksi etsimään hänen henkensä perään, vaan David pysyi Siphin korvessa, yhdessä metsässä.

23:16 Niin Jonatan Saulin poika nousi ja meni Davidin tykö metsään, ja vahvasti hänen kätensä Jumalassa,

Saulin aicoiwan paha hänelens/ sanoi hän Papille Abjatarille: tuo päällisvaate tänne.

23:10 Ja Dawid sanoi: HERra Israelin Jumala/ sinun palwelias on cuullut Saulin aicoiwan tulla Kegilaan/ hävittämän minun tähten Caupungita.

23:11 Andanewatco Kegilan asuwaitset minun hänen käsijs/ ja tulleece Saul tänne nijncuin palwelias on cuullut? HERra Israelin Jumala/ ilmoita se sinun palwelialles. Ja HERra sanoi: hän tule alas.

23:12 Ja Dawid sanoi: andanewatco Kegilan asuwaitset minun/ ja minun väkeni Saulin käsijn? HERra sanoi: andawat.

23:13 Nijn Dawid hangidzi miehinens/ joita oli liki cuusisata/ ja läxit Kegilast/ ja waelsit sinne ja tänne. Cosca Saulille sanottin Dawidin paennen Kegilast/ lackais hän menemäst.

23:14 Ja Dawid pysyi linnasa corwes/ wijwyi myös Siphin corwen vuorella. Ja Saul edzei händä nijncauwan cuin hän eli/ mutta ei Jumala antanut händä hänen käsijs.

23:15 Ja Dawid näki Saulin lähtenexi edzimän hänen hengens/ waan Dawid pysyi Siphin corwes.

23:16 Nijn Jonathan Saulin poica hangidzi/ ja meni Davidin tygö medzään/ ja wahwisti hänen kätens Jumalassa.

23:17 Hän sanoi hänelle: "Älä pelkää; sillä minun isäni Saulin käsi ei ole tapaava sinua, vaan sinusta tulee Israelin kuningas, ja minä tulen olemaan lähinnä sinua. Myös minun isäni Saul tietää kyllä sen."

23:18 Sitten he molemmat tekivät liiton Herran edessä. Ja Daavid jäi Hoorekseen, mutta Joonatan palasi kotiinsa.

23:19 Mutta siifiläisiä meni Saulin luo Giberaan, ja he sanoivat: "Daavid piileksii meillä päin, vuorten huipuilla Hooreksessa, Gibeat-Hakilassa, joka on kallioerämaasta etelään.

23:20 Niin tule nyt sinne, kuningas, milloin vain haluat tulla; me kyllä luovutamme hänet kuninkaan käsiin."

23:21 Saul sanoi: "Herra siunatkoon teitä, kun te säälitte minua.

23:22 Menkää, pitäkää häntä vielä silmällä, tiedustelkaa ja katsokaa, missä paikassa hänen jalkansa liikkuu ja kuka hänet on siellä nähnyt; sillä minulle on sanottu, että hän on hyvin kavala.

23:23 Katsokaa ja tiedustelkaa kaikki piilopaikat, joihin hän voi piiloutua. Palatkaa sitten minun luokseni ja tuokaa varmat tiedot, niin minä lähden teidän kanssanne. Ja jos hän on tässä maassa, niin minä etsin hänet kaikkien Juudan sukujen seasta."

23:24 Ja he nousivat ja menivät Siifiin Saulin edellä. Mut-

23:17 Ja sanoi hänelle: älä pelkää, sillä ei minun isäni Saulin käsi löydä sinua, ja sinä tule Israelin kuninkaaksi, ja minä olen likin sinua; ja sen myös Saul minun isäni kyllä tietää.

23:18 Ja he molemmat tekivät liiton keskenänsä \Herran\ edessä; ja David pysyi metsässä, mutta Joonatan palasi kotiansa.

23:19 Mutta Siphiläiset menivät ylös Saulin tykö Giberaan ja sanoivat: eikö David ole kätkeyty meidän tykönämme linnoissa metsässä, Hakilan kukkulalla, liki korpea oikiällä puolella?

23:20 Niin tule nyt kuningas kiiruusti alas kaiken sydämes himon jälkeen: ja me annamme hänen kuninkaan käsiin.

23:21 Ja Saul sanoi: olkaat te siunatut \Herrassa\, että te armahditte minun päälleni.

23:22 Menkää siis ja tutkikaat paremmin, että te saisitte tietää ja nähdä sen paikan, jossa hänen jalkansa ovat, ja kuka hänen siellä on nähnyt; sillä minulle on hän sanottu sangen kavalaksi.

23:23 Tutkistelkaat ja vaotkaa kaikki salaiset paikat, joihin hän lymyttää itsensä, ja tulkaat jälleen minun tyköni, kuin saatte vahvan tiedon; niin minä menen teidän kanssanne. Jos hän tällä maalla on, niin minä hänen etsin kaikkein tuhanten seasta Juudassa.

23:24 Ja he nousivat ja menivät Siphiiin Saulin edellä. Mutta David ja hänen mie-

23:17 Ja sanoi hänelle: älä pelkä/ ei minun Isäni Saulin käsi löydä sinua/ ja sinä tulet Israelin Cuningaxi/ ja minä olen likin sinua/ ja sen myös minun Isän kyllä tietä.

23:18 Ja he molemmat teit liiton keskenäns HERran edes/ ja Dawid pysyi medzäs/ mutta Jonathan palais cotians.

23:19 MUtta Siphiterit menit Saulin tygö Giberaan/ ja sanoit: eikö Dawid ole kätkeyty meidhän tykönäm linnasa medzäs Hachilan cuckoldalla/ liki corpe oikealla puolella.

23:20 Nijn tulcan Cuningas nyt alas hänen sydämens himon jälken/ me annam hänen Cuningan käsijn.

23:21 Silloin sanoi Saul: olcat siunatut HERrasa/ että te armadit minun päälleni.

23:22 Mengät ja tutkicat paremmin/ että te saisit tietä ja nähdä/ millä paicalla hänen jalcans owat ollet/ ja cuca hänen siellä on nähnyt: sillä minulle on hän sanottu sangen cawalaxi.

23:23 Tutkistelcat ja wacoicat caicki paicat/ joihin hän lymyttä idzens/ ja tulcat jällens minun tygöni/ cosca te saatte wahwan tiedon/ nijn minä menen teidän cansan. Jos hän tällä maalla on/ nijn minä hänen edzin caickein tuhannen seast Judas.

23:24 JA he hangidzit ja menit Siphijn Saulin eteen/

ta Daavid miehineen oli Maaonin erämaassa, aromaassa, kallioerämaasta etelään.

23:25 Kun Saul miehineen meni etsimään Daavidia, ilmoitettiin se tälle, ja hän laskeutui eräälle kalliolle ja jäi Maaonin erämaahan. Kun Saul kuuli sen, lähti hän ajamaan Daavidia takaa Maaonin erämaahan.

23:26 Ja Saul kulki vuoren toista puolta ja Daavid miehineen vuoren toista puolta. Ja kun Daavid riensi pakoon Saulin tieltä ja Saul miehineensä oli kiertämässä Daavidia ja hänen miehiänsä, ottaaksensa heidät kiinni,

23:27 tuli sanansaattaja Saulin luo ja sanoi: "Tule kiiruusti, sillä filistealaiset ovat hyökänneet maahan."

23:28 Silloin Saul lakkasi ajamasta takaa Daavidia ja lähti filistealaisia vastaan. Siitä se paikka sai nimekseen Mahlekokkallio.

1 Samuel 24 LUKU

24:1 Mutta Daavid lähti sieltä ja oleskeli Een-Gedin vuorten huipuilla.

24:2 Ja kun Saul palasi ajamasta filistealaisia takaa, ilmoitettiin hänelle: "Katso, Daavid on Een-Gedin erämaassa."

24:3 Niin Saul otti kolmetuhatta valiomiestä koko Israelista ja meni etsimään Daavidia ja hänen miehiään Kauriskallioiden itäpuolelta.

24:4 Ja kun hän tuli tien var-

hensä olivat Maonin korvessa, oikiällä puolella korpea, kedolla.

23:25 Kuin Saul matkusti sinne väkinensä etsimään häntä, ja se ilmoitettiin Davidille, meni hän kukkulalta alas, ja oli Maonin korvessa. Ja kuin Saul sen kuuli, ajoi hän Davidia takaa Maonin korvessa.

23:26 Ja Saul meni yhdeltä puolelta vuorta, ja David väkinensä toiselta puolelta vuorta. Ja koska David riensi pakenemaan Saulin edestä, piiritti Saul väkinensä Davidin ja hänen väkensä, ottaaksensa heitä kiinni.

23:27 Mutta sanansaattaja tuli Saulin tykö ja sanoi: kiiruusta sinuas ja tule nopiasti; sillä Philistealaiset ovat maalle tulleet.

23:28 Nin Saul palasi ajamasta Davidia takaa ja meni Philistealaisia vastaan; sentähden kutsutaan se paikka SelaMahelkot.

24 LUKU

24:1 Ja David meni sieltä ylös ja asui EnGedin linnoissa.

24:2 Kuin Saul palasi Philistealaisten tyköä, ilmoitettiin hänelle, sanoen: David on EnGedin korvessa.

24:3 Ja Saul otti kolmetuhatta valittua nuorta miestä koko Israelista, ja meni etsimään Davidia ja hänen miehiänsä Metsävuohen kallioille.

24:4 Ja kuin hän lähestyi

mutta Dawid ja hänen miehensä olit Maonin corwes/ oikiällä puolella corpe kedolla.

23:25 Cosca Saul matcusti sinne väkinens edzimän händä/ ja se ilmoitettin Dawidille/ meni hän cuckulalda alas/ ja oli Maonin corwes. Ja cosca Saul sen cuuli/ ajoi hän Dawidi taca Moanin corwes.

23:26 Ja Saul meni väkinens yhdeldä puolelda vuorta/ ja Dawid väkinens toiselda puolelda vuorta. Ja cosca Dawid riensi pakeneman Sauli/ pijritti Saul väkinens Dawidin ja hänen wäkens/ ottaxens heitä kijnni.

23:27 Mutta sanansaattaja tuli Saulin tygö/ ja sanoi: kijruta sinuas ja tule nopiasti: sillä Philisterit owat maalle tullet.

23:28 Nijn Saul palais ajamast Dawidi taca/ ja meni Philisterejä wastan/ sentähden cudzutan se paicka Sela Mahelcoth.

XXIV. Lucu

24:1 JA Dawid myös sieldä matcusti ja asui EnGedin linnois.

24:2 Cosca Saul palais Philisterein tykö/ sanottin hänelle: cadzo/ Dawid on EnGedin corwes.

24:3 Ja Saul otti colme tuhatta walittua nuorta miestä coco Israelist/ meni edzimän Dawidi ja hänen miehiäns medzäwohten calliolle.

24:4 Ja cosca hän lähestyi

rella oleville karjatarhoille, oli siellä luola; ja Saul meni luolaan tarpeelleen. Mutta Daavid ja hänen miehensä istuivat luolan perällä.

24:5 Niin Daavidin miehet sanoivat hänelle: "Katso, tämä on se päivä, josta Herra on sanonut sinulle: 'Minä annan vihamiehesi sinun käsiisi, tehdäksesi hänelle, mitä hyväksi näet.'" Ja Daavid nousi ja leikkasi salaa kappaleen Saulin viitan liepeestä.

24:6 Mutta sen jälkeen Daavidin omatunto soimasi häntä siitä, että hän oli leikannut Saulin viitan lievettä.

24:7 Ja hän sanoi miehillensä: "Pois se! Herra varjelkoon minua tekemästä sitä herraleni, Herran voidellulle, että satuttaisin käteni häneen; sillä hän on Herran voideltu."

24:8 Ja Daavid kovisti miehiänsä eikä sallinut heidän hyökätä Saulin kimppuun. Niin Saul nousi luolasta ja meni matkaansa.

24:9 Senjälkeen Daavid myös nousi, lähti luolasta ja huusi Saulin jälkeen: "Minun herrani, kuningas!" Kun Saul katsahti taaksensa, kumartui Daavid kasvoilleen maahan ja osoitti kunnioitusta.

24:10 Ja Daavid sanoi Saulille: "Miksi sinä kuuntelet ihmisten puhetta, jotka sanovat: 'Daavid hankkii sinulle onnettomuutta'?"

24:11 Katso, näethän nyt omin silmin, kuinka Herra tänä päivänä antoi sinut minun käsiini luolassa, mutta minä

lammasten huonetta tien ohessa, oli siinä luola, ja Saul meni siihen peittämään jalkojansa; mutta David ja hänen miehensä istuivat luolan kulmilla.

24:5 Silloin sanoivat Davidin miehet hänelle: katso, tämä on se päivä, josta \Herra\ sinulle on sanonut: katso, minä annan sinulle vihamiehesi sinun käsiis, että tekisit hänen kanssansa niinkuin sinulle kelpaa. Ja David nousi ja leikkasi salaa kappaleen Saulin vaatteen liepeestä.

24:6 Sen jälkeen tykytti Davidin sydän, että hän oli leikannut tilkan Saulin hammeesta,

24:7 Ja sanoi miehillensä: \Herra\ antakoon sen kaukana olla minusta, että minä sen tekisin ja satuttaisin käteni minun herrani, \Herran\ voideltuun, sillä hän on \Herran\ voideltu.

24:8 Ja David asetti miehensä sanoilla eikä sallinut karata Saulin päälle. Niin Saul nousi luolasta ja meni matkaansa.

24:9 Senjälkeen nousi myös David ja läksi luolasta, ja huusi Saulin jälkeen ja sanoi: herrani kuningas! Saul katsahti taaksensa, ja David kallisti kasvonsa maahan ja kumarsi.

24:10 Ja David sanoi Saulille: miksis uskot ihmisten sanoja, jotka sanovat: katso, David etsii vahinkoa?

24:11 Katso, tänäpäpä näkivät sinun silmäs, että \Herra\ oli antanut sinun minun käsiini luolassa, ja sanottiin, että minä tappai-

lammasten huonetta tien ohes/ oli siinä luola/ ja Saul meni siihen peittämän jalcojans/ mutta Dawid ja hänen miehensä istuit luolan perällä.

24:5 Silloin sanoit Dawidin miehet hänelle: cadzo/ tämä on se päivä josta HERra sinulle on sanonut: cadzo/ minä annan sinulle wihamiehesi sinun käsijs/ että tekisit hänen cansans nijncuin sinulle kelpa. Ja Dawid nousi ja leickais sala cappalen Saulin waatten liepest.

24:6 Mutta sijtte cuin hän oli leicannut tilgan Saulilda/ tykytti hänen sydämens/ ja sanoi miehillens:

24:7 HERra andacon sen caucana olla minusta/ että minä sen tekisin ja satutaisin käteni minun Herrani/ HERran woidelduun: sillä hän on HERran woideldu.

24:8 Ja Dawid asetti miehensä sanoilla/ eikä sallinut carata Saulin päälle.

24:9 COsca Saul nousi luolasta/ ja meni matcaans.

24:10 Nousi myös Dawid/ ja läxi luolasta/ ja huusi Sauli/ ja sanoi: minun Herran Cuningas. Saul cadzahti taans/ ja Dawid callisti caswons maahan ja cumarsi/

ja sanoi Saulille: mixis uscot ihmisten sanoja/ jotca sanowat: Dawid edzi sinun wahingotas.

24:11 Cadzo/ tänäpäpä näki sinun silmäs/ että HERra oli andanut sinun minun käsijni luolas/ ja se on sanottu että

säästin sinut, vaikka minua neuvottiin tappamaan sinut; sillä minä ajattelin: 'Minä en satuta kättäni herrani; sillä hän on Herran voideltu.'

24:12 Katso itse, isäni, katso tätä viittasi liepeen kappaletta, joka on minun kädessäni. Kun minä leikkasin sen sinun viittasi liepeestä enkä sinua tappanut, niin ymmärrä siitä ja näe, ettei minulla ole tekeillä mitään pahaa tai rikollista ja etten minä ole sinua vastaan rikkonut, vaikka sinä vainoat minua ottaaksesi minulta hengen.

24:13 Herra tuomitkoon meidän välillämme, minun ja sinun, ja Herra kostakoon sinulle minun puolestani, mutta minun käteni ei sinuun satu.

24:14 On, niinkuin vanha sananlasku sanoo: 'Jumalattomuus tulee jumalattomista'; mutta minun käteni ei sinuun satu.

24:15 Kenen jälkeen Israelin kuningas on lähtenyt? Ketä sinä ajat takaa? Koiranraatoa, yhtä kirppua!

24:16 Herra olkoon tuomari ja tuomitkoon meidän välillämme, minun ja sinun; hän nähköön ja ajakoon minun asiani ja auttakoon minut sinun käsistäsi oikeuteeni."

24:17 Kun Daavid oli päättänyt tämän puheensa Saulille, sanoi Saul: "Eikö se ole sinun äänesi, poikani Daavid?" Ja Saul korotti äänensä ja itki.

24:18 Ja hän sanoi Daavidille: "Sinä olet minua vanhurskaampi, sillä sinä olet tehnyt

sin sinun, vaan minä armahdin sinua, sillä minä sanoin: en minä satuta kättäni herrani, sillä hän on \Herran\ voideltu.

24:12 Katso, minun isäni, katso kuitenkin tätä tilkkaa sinun hameestas minun kädessäni, etten minä tahtonut tappa sinua, koska minä sen tilkan leikkasin hameestas. Tunne ja katso, ettei yhtään pahuutta eli vääryyttä ole minun kädessäni, en minä myös ole syntiä tehnyt sinua vastaan, ja sinä seisot minun henkeni perään, ottaakses sen pois.

24:13 \Herra\ tuomitkoon minun ja sinun välillä, ja \Herra\ kostakoon sinulle minun puolestani; vaan minun käteni ei pidä sinuun sattuman.

24:14 Niinkuin vanha sananlasku on: jumalattomasta tulee jumalattomuus; mutta minun käteni ei pidä sinuun sattuman.

24:15 Kenenkä jälkeen Israelin kuningas on lähtenyt? ketäs ajat takaa? Kuollutta koiraa ja kirppua.

24:16 \Herra\ olkoon tuomari ja tuomitkoon minun välilläni ja sinun: nähköön ja ratkaiskoon minun asiani, ja vapahtakoon minua sinun käsistäsi.

24:17 Sittekuin David lakkasi puhumasta Saulille, sanoi Saul: eikö se ole sinun äänes, poikani David? Ja Saul korotti äänensä ja itki,

24:18 Ja sanoi Davidille: sinä olet hurskaampi minua, sillä sinä olet osoittanut mi-

minä tahdon tappa sinun/ waan minä armadin sinua: sillä minä sanoin: en minä satuta minun kättäni minun Herrani: sillä hän on HERran woideldu.

24:12 Minun Isän/ cadzos tätä tilca sinun hameestas minun kädessäni/ etten minä tahtonut tappa sinua/ cosca minä sen tilgan leickaisin hameestas. Tunne ja cadzo/ ettei yhtän pahuutta eli wääryttä ole minun kädessäni/ en minä myös ole syndiä tehnyt sinua wastan/ ja sinä seisot minun hengeni perän/ otta-xes händä pois.

24:13 HERra duomitcon minun ja sinun wälillä/ ja costacon sinulle minun puolestani/ waan minun käten ei pidä sinuun sattuman.

24:14 Nijncuin wanha sananlascu on: jumalattomast tulee jumalattomus/ mutta minun käten ei pidä sinuun sattuman.

24:15 Kenengä jälken Israelin Cuningas on lähtenyt? ketäs ajat taca? cuolutta coira ja kirppua.

24:16 HERra olcon Duomari/ ja duomitcon minun wälilläni ja sinun/ nähkön ja ratcaiscon minun asian/ ja wapahtakon minua sinun käsistäsi.

24:17 Sijttecuin Dawid lackais puhumast Saulille/ sanoi Saul: Dawid minun poican/ eikö se ollut sinun änes? Ja Saul corgotti änen ja itki/

24:18 Ja sanoi Dawidille: sinä olet hurscambi minua/ sinä olet osottanut minulle hywä/

minulle hyvää, vaikka minä olen tehnyt sinulle pahaa.

24:19 Sinä olet tänä päivänä osoittanut hyvyyttäsi minua kohtaan, kun et tappanut minua, vaikka Herra oli antanut minut sinun käsiisi.

24:20 Sillä kun joku kohtaa vihollisensa, päästääkö hän hänet menemään rauhassa? Herra palkitkoon sinulle runsaasti sen, mitä olet tänä päivänä tehnyt minulle.

24:21 Ja katso, nyt minä tiedän, että sinä tulet kuninkaaksi ja että Israelin kuninkuus on pysyvä sinun kädessäsi.

24:22 Niin vannoo nyt minulle Herran kautta, ettet hukuta minun jälkeläisiäni etkä hävitä minun nimeäni isäni suvusta."

24:23 Ja Daavid vannoi Saulille. Sitten Saul meni kotiinsa; mutta Daavid ja hänen miehensä nousivat vuorilinnaan.

1 Samuel 25 LUKU

25:1 Ja Samuel kuoli, ja koko Israel kokoontui pitämään hänen valittajaisiaan, ja he hautasivat hänet hänen kotipaikkaansa Raamaan. Ja Daavid nousi ja meni Paaranin erämaahan.

25:2 Ja Maaonissa oli mies, jolla oli karjataloutensa Karmelissa, ja se mies oli hyvin rikas: hänellä oli kolmetuhatta lammasta ja tuhat vuolta. Ja hän oli keritsemässä lampai-

nulle hyvää, mutta minä sitä vastaan olen osoittanut sinulle pahaa.

24:19 Ja sinä olet tänäpäpä minulle ilmoittanut, kuinka hyvin sinä olet tehnyt minua kohtaan: että \Herra\ oli sulkenut minun sinun käsiisi, ja et sinä minua tappanut.

24:20 Kuinka joku löytäisi vihollisensa ja antaisi hänen mennä hyvää tietä? \Herra\ maksakoon sinulle sitä hyvää, jotas tänäpäpä minulle olet tehnyt.

24:21 Nyt katso, minä tiedän sinun tulevan kuninkaaksi, ja Israelin valtakunta on sinun kädessäsi;

24:22 Niin vannoo siis nyt minulle \Herran\ kautta, ettet hävitä minun siemendäni minun jälkeeni ja et kadota minun nimeäni minun isäni huoneesta.

24:23 Ja David vannoi Saulille. Ja Saul meni kotiansa; mutta David ja hänen miehensä menivät linnaan.

25 LUKU

25:1 Ja Samuel kuoli, ja koko Israel kokoontui murehtimaan häntä ja hautasi hänen omaan huoneeseensa Raamaan. Mutta David nousi ja meni alas Paranin korpeen.

25:2 Ja yksi mies asui Maaonissa, jolla myös oli tekemistä Karmelissa, ja se mies oli sangen rikas, ja hänellä oli kolmetuhatta lammasta ja tuhannen vuolta; ja hän keritsi lampaitansa Karmelissa.

mutta minä sitä vastaan sinulle paha.

24:19 Ja sinä olet tänäpäpä minulle ilmoittanut/ cuinga hywin sinä olet tehnyt minua vastaan/ että HERra oli sulkenut minun sinun käsiisi/ ja et sinä cuitengan minua tappanut.

24:20 Cuinga joku löydäisi vihollisensa/ ja annais hänen sijtte mennä hyvä tietä? HERra maxacon sinulle sitä hyvä/ jotas tänäpäpä minulle olet tehnyt.

24:21 Cadzo/ nyt minä tiedän sinun tulewan Cuningaxi/ ja Israelin waldacunda on sinun kädessäsi.

24:22 Nijn wannoo sijs nyt minulle HERran cautta/ ettes hävitä minun siemendäni minun jälkeeni/ ja et pyhkis minun nimeni minun Isäni huoneesta.

24:23 Ja Dawid wannoo Saulille. Ja Saul meni cotians/ mutta Dawid ja hänen miehensä menit linnaan.

XXV. Lucu

25:1 JA Samuel cuoli/ ja cocolo Israel cocounsi murhettiman händä/ ja hautais hänen oman huoneseens Ramahn. Mutta Dawid hangidzi ja matcusti Paranin corpeen.

25:2 Ja yxi mies asui Maaonis/ jolla myös oli tekemistä Carmelis/ ja se mies oli sangen ricas/ ja hänellä oli colmetuhatta lammasta ja tuhannen wohta. Ja hän keridzi

tansa Karmelissa.

25:3 Miehen nimi oli Naabal, ja hänen vaimonsa nimi oli Abigail. Vaimo oli hyvin ymmärtäväinen ja vartaloltaan kaunis, mutta mies oli tyly ja menoissaan raaka; hän oli kaalebilainen.

25:4 Ja kun Daavid kuuli erämaassa, että Naabal keritsi lampaitansa,

25:5 lähetti hän sinne kymmenen nuorta miestä, ja Daavid sanoi nuorille miehille: "Menkää Karmeliin, ja kun tulette Naabalin luo, niin tervehtikää häntä minun nimesäni

25:6 ja sanokaa sille eläjälle: 'Sinä elät rauhassa; rauhassa elää myös sinun perheesi ja kaikki, mitä sinulla on.

25:7 Minä olen nyt kuullut, että sinulla on lammasten keritsiäiset. Sinun paimenesi ovat olleet meidän läheisyydessämme; me emme ole heitä loukanneet, eikä heiltä ole mitään hävinnyt koko sinä aikana, minkä ovat olleet Karmelissa.

25:8 Kysy nuorilta miehiltäsi, niin he sanovat sen sinulle. Saakoot siis nämä miehet armon sinun silmiesi edessä, sillä mehän olemme tulleet juhlapäivänä. Anna sentähden palvelijoillesi ja pojallesi Daavidille sitä, mitä sinulla on käsillä."

25:9 Kun Daavidin miehet tulivat sinne, puhuivat he Daavidin nimessä Naabalille tämän kaiken ja jäivät hiljaa odottamaan.

25:10 Mutta Naabal vastasi

25:3 Ja miehen nimi oli Naabal, ja hänen emäntänsä nimi Abigail; ja se oli toimellinen vaimo ja kaunis kasvoilta, mutta mies oli sangen kova ja paha töissänsä, ja hän oli Kalebin sukua.

25:4 Ja kuin David kuuli korvessa Nabalın keritsevän lampaitansa,

25:5 Lähetti hän kymmenen nuorukaista ja sanoi heille: menkää Karmeliin, ja kun te tulette Nabalın tykö, niin tervehtikää häntä minun puolestani ystävällisesti,

25:6 Ja sanokaat: terve! rauha olkoon sinulle, ja rauha huoneelles, ja kaikille mitä sinulle on, olkoon rauha!

25:7 Minä olen nyt saanut kuulla, että sinulla on lammasten keritsiät: katso, paimenet jotka sinulla on, olivat meidän tykönämme, ja emme heitä häväisseet, ja ei heiltä mitään puuttunut niinkauvan kuin he olivat Karmelissa.

25:8 Kysy palvelioiltas, he sanovat sinulle. Niin anna siis nuorukaisten löytää armo sinun kasvois edessä, sillä me olemme tulleet hyvään aikaan: anna siis palvelioilles ja pojalles Davidille, mitä sinun kätes löytää!

25:9 Kuin Davidin palveliat sinne tulivat ja puhuivat kaikki nämät sanat Nabalille Davidin puolesta, niin he vaikenivat.

25:10 Mutta Nabal vastasi

lambaitans Carmelis.

25:3 Ja hänen nimens oli Nabal/ ja hänen emändäns nimi oli Abigail/ ja hän oli toimellinen vaimo/ ja caunis caswoilda/ mutta mies oli sangen cowa ja paha töisäns/ ja hän oli Calebista.

25:4 JA cosca Dawid corwes cuuli Nabalın keridzewän lambaitans:

25:5 Lähetti hän kymmenen nuorucaista/ ja sanoi heille: mengät Carmelijn/ ja cosca te tulet Nabalın tygö/ nijn terwettäkät händä minun puolestan ystävälisest.

25:6 Ja sanocat: terwe/ rauha olcon sinulle ja sinun huonelles/ ja caikille cuin sinulla on.

25:7 Minä olen saanut cuulla/ että sinulla on lammasten keridziät/ cadzo/ paimenet cuin sinulla on/ olit meidän tykönäm/ ja en me heitä ikänäns häväisnet/ ja ei heildä mitän puuttunut nijncauwan cuin he olit Carmelis.

25:8 Kysy palwelioilles/ he sanowat sinulle/ nijn anna sijs nuorucaisten löytä armo sinun caswos edes/ sillä me olem tullet hyvän aican sinun tygös/ anna sinun palwelioilles ja sinun pojalles Dawidille/ mitä sinun kätes löytä.

25:9 Cosca Dawidin nuorucaiset sinne tulit/ ja caicki nämät sanat puhuit Dawidin puolest Nabalille/ nijn he waickenit.

25:10 Mutta Nabal wastais

Daavidin palvelijoille ja sanoi: "Kuka Daavid on, kuka on Isain poika? Tätä nykyä on paljon orjia, jotka karkaavat isäntänsä luota.

25:11 Ottaisinko minä ruokani ja juomani ja teuraani, jotka olen teurastanut keritsiäisiini, ja antaisin ne miehille, jotka ovat kotoisin ties mistä?"

25:12 Niin Daavidin miehet kääntyivät ja menivät pois, ja tultuaan takaisin he kertoivat hänelle tämän kaiken.

25:13 Niin Daavid sanoi miehillensä: "Jokainen sitokoon miekkansa vyölleen." Ja jokainen satoi miekkansa vyölleen; ja Daavid itsekin satoi miekkansa vyölleen. Ja noin neljäsataa miestä lähti seuraamaan Daavidia, mutta kaksisataa jäi kuormaston luo.

25:14 Mutta eräs nuori mies toi sanan Abigailille, Naabalin vaimolle, ja sanoi: "Katso, Daavid on lähettänyt sanansaattajia erämaasta tervehtimään meidän isäntäämme, mutta hän vain haukkui heitä.

25:15 Ne miehet ovat kuitenkin olleet meille varsin hyviä: he eivät loukanneet meitä, eikä meiltä mitään hävinnyt koko sinä aikana, minkä kuljeskelimme heidän läheisyydessään ollessamme kedolla.

25:16 He olivat muurina meidän ympärillämme yöllä ja päivällä koko sen ajan, minkä oleskelimme heidän läheisyydessään paimentaessamme lampaita.

25:17 Niin ajattele nyt sinä ja

Daavidin palvelioita ja sanoi: kuka on David? ja kuka on Isain poika? Nyt on monta palveliaa, jotka jättävät isäntänsä.

25:11 Pitääkö minun ottaman leipäni, veteni ja teuraani, jonka minä keritsiöiläni olen teurastanut, ja antaman miehille, joita en minä tiedä, kusta he tulleet ovat?

25:12 Niin Davidin palveliat palasivat tiellensä, ja tultuaan taas Davidin tykö sanoivat he hänelle kaikki nämät sanat.

25:13 Niin sanoi David miehillensä: vyöttäkään kukin miekkansa vyöllensä. Niin vyötti jokainen miekkansa vyöllensä, ja David vyötti myös miekkansa vyöllensä; ja läksi Davidin kanssa liki neljäsataa miestä, mutta kaksisataa jäi kaluun tykö.

25:14 Mutta yksi palvelioista ilmoitti Abigailille, Nabalin emännälle, sanoen: katso, David on lähettänyt sanansaattajat korvesta siunamaan isäntäämme, mutta hän tiuskui heitä.

25:15 Ja ne miehet olivat meille aivan hyvät ja ei meitä pahoin puhutelleet, ja ei meiltä mitään puuttunut niinkauvan kuin me vaelsimme heidän tykönänsä kedolla ollessamme.

25:16 Mutta he ovat olleet meidän turvamme yötä ja päivää, niinkauvan kuin me kaitsimme lampaitamme heidän tykönänsä.

25:17 Niin ajattele nyt ja

Davidin palvelioita/ ja sanoi: cuca on se Dawid? ja cuca on se Isain poica? nyt on monda palveliat jotca jättävät heidän Isändänsä.

25:11 Pitäkö minun ottaman leipäni/ weteni ja teurani/ jonga minä keridziäläni olen teurastanut/ ja andaman Canssalle/ jota en minä tiedä custa he tullet owat?

25:12 Nijn Dawidin nuorucaiset palaisit tietäns/ ja tulduans Dawidin tygö/ sanoit he hänelle caicki nämät sanat.

25:13 Nijn sanoi Dawid miehillens: wyöttäkän cukin mieckans wyöllens. Nijn wyötti jocainen mieckans wyöllens. Ja Dawid wyötti myös mieckans wyöllens/ ja läxi hänen cansans neljä sata miestä/ mutta caxi sata jäi calun tygö.

25:14 MUtta yxi palvelioist ilmoitti Abigailille Nabalin emännälle/ sanoden: cadzo/ Dawid on lähettänyt corwest siunaman meidän Isändäm/ mutta hän tiuscui heitä.

25:15 Ja ne miehet olit meille sängen tarpelliset/ ja ei meitä pahoin puhutellet/ ja ei meildä mitän puuttunut nijncauwan cuin me waelsim heidän tykönäns kedolla ollesam.

25:16 Mutta he owat ollet meidän turwam yötä ja päiwä/ nijncauwan cuin me caidzim lambaitam heidän tykönäns.

25:17 Nijn ajattele/ ja cadzo

katso, mitä voit tehdä, sillä onnettomuus uhkaa meidän isäntäämme ja koko hänen taloansa. Hän itse on kelvoton mies, niin ettei hänelle auta puhua."

25:18 Niin Abigail otti joutuin kaksisataa leipää, kaksi leiliä viiniä, viisi lampaanpaistia, viisi sea-mittaa paahdettuja jyviä, sata rusinakakkua ja kaksisataa viikunakakkua ja pani ne aasien selkään.

25:19 Ja hän sanoi palvelijoil-lensa: "Menkää minun edelläni, minä tulen jäljessänne." Mutta miehellensä Naabalille hän ei sitä ilmoittanut.

25:20 Kun hän sitten ratsasti aasilla alasmäkeä vuoren suojassa, niin katso, Daavid miehinensä tuli toista mäkeä alas häntä vastaan, niin että hän joutui kohtaamaan heidät.

25:21 Mutta Daavid oli sanonut: "Mitään saamatta minä olen suojellut kaikkea, mitä tällä miehellä oli erämaassa, niin ettei mitään ole hävinnyt kaikesta, mitä hänellä oli. Hän on palkinnut minulle hyvän pahalla.

25:22 Jumala rangaiskoon Daavidin vihamiehiä nyt ja vasta: totisesti, minä en jätä kaikesta hänen väestänsä huomenamuksi henkiin yhtään miehenpuolta."

25:23 Mutta kun Abigail näki Daavidin, laskeutui hän kiiruusti aasin selästä maahan, lankesi kasvoilleen Daavidin eteen ja kumartui maahan.

25:24 Ja kun hän oli langen-

katso mitäs teet; sillä pahutta on totisesti tarjona meidän isännällemme ja kaikelle hänen huoneellensa, vaan hän on tyly mies, jota ei yksikään tohdi puhutella.

25:18 Niin Abigail kiiruhti ja otti kaksisataa leipää, ja kaksi leiliä viinaa, ja viisi keitettyä lammasta, ja viisi vakkaista tuletettuja jauhoja, ja sata rusinarypälettä, ja kaksisataa rypälettä fikunia, ja pani aasein päälle,

25:19 Ja sanoi palvelioillensa: menkää minun edelläni, katso, minä tulen perässänne. Ja ei hän miehellensä Nabalille sitä ilmoittanut.

25:20 Ja kuin hän ajoi aasil-la ja tuli vuoren varjoon, katso, David ja hänen väkensä tulivat vuorilta alas häntä vastaan; ja hän kohtasi heidät.

25:21 Mutta David oli sanonut: minä olen turhaan tallella pitänyt kaikki, mitä hänellä oli korvessa, ja ei ole mitään puuttunut kaikista mitä hänellä oli; ja hän kosta minun hyvät työni pahalla.

25:22 Jumala tehkoon näitä Davidin vihamiehille ja vielä suurempia, jos minä jätän hänelle huomeneksi kaikista, mitä hänellä on, jonkun, joka vetensä seinään heittää.

25:23 Mutta kuin Abigail näki Davidin, kiiruhti hän ja astui nopiasti alas aasin päältä, lankesi kasvoilleensa Davidin eteen ja kumarsi it-sensä maahan,

25:24 Ja lankesi hänen jal-

mitäs teet: sillä pahutta on totisest tarjon meidän Isännällem/ ja hänen huoneellens/ waan hän on tyly mies jota ei yxikän tohdi puhutella.

25:18 Nijn Abigail kijrutti/ ja otti caxi sata leipä/ ja caxi leili wijna/ ja wijsi keitettyä lammast/ ja wijsi wackaista jauhoja/ ja sata rusina rypeletä/ ja caxi sata rypeletä ficunita/ ja pani Asin päälle.

25:19 Ja sanoi palweliollens: mengät edellä/ minä tulen peräst. Ja ei hän tästä sanonut Nabalille hänen miehellens mitäkän.

25:20 Ja cosca hän ajoi Asil-la/ ja tuli vuoren warjoon/ cadzo/ Dawid ja hänen wäkens tulit wuorelda alas händä wastan/ nijn että hän cohtais heidän.

25:21 Mutta Dawid oli sanonut: minä olen turhan tallella pitänyt caicki cuin oli corwes/ ja ei ole mitän puuttunut caikista cuin hänellä oli/ ja hän costa minun hywät työni pahalla.

25:22 Jumala tehkön näitä Dawidin wihamiehille/ ja wielä suurembia/ jos minä jätän hänelle huomenexi jongun joca seinään cuse/ caikista cuin hänellä on.

25:23 Mutta cosca Abigail näki Dawidin/ kijrutti hän ja astui nopiast alas Asin pääl-dä/ langeis maahan caswoil-lens Dawidin eteen/ ja cumarsi maahan.

25:24 Ja langeis hänen jal-

nut hänen jalkainsa juureen, sanoi hän: "Minun on syy, herrani. Mutta salli palvelijataresi puhua sinulle ja kuule palvelijataresi sanoja.

25:25 Älköön herrani välittäkö mitään tuosta kelvottomasta miehestä, Naabalista, sillä nimi on miestä myöten. Naabal on hänen nimensä, ja houkkamainen hän on. Mutta minä, sinun palvelijataresi, en ole nähnyt niitä miehiä, jotka sinä, herrani, lähetit.

25:26 Ja nyt, herrani, niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin sinä itse elät, jonka Herra on estänyt joutumasta verivelan alaiseksi ja auttamasta itseäsi omalla kädelläsi: käyköön nyt sinun vihamiehillesi ja kaikille, jotka hankkivat onnettomuutta minun herralleni, niinkuin Naabalille.

25:27 Ja nyt annettakoon tämä tervehdyslahja, jonka palvelijataresi on herralleni tuonut, niille miehille, jotka seuraavat herraani.

25:28 Anna palvelijataresi rikkomus anteeksi. Sillä Herra on rakentava minun herralleni pysyväisen huoneen, koska minun herrani käy Herran sotia; eikä mitään paha löydetä sinussa koko elinaikanaasi.

25:29 Ja jos joku nousee vainoamaan sinua ja väijymään sinun henkeäsi, niin herrani henki on tallella elävien kukkarossa Herran, sinun Jumalasi, tykönä; mutta sinun

kainsa juureen ja sanoi: Ah herrani, minun olkoon tämä paha teko! ja anna piikas puhua korvais kuullen, ja kuule piikas sanaa:

25:25 Älkään minun herrani asettako sydäntänsä tätä tylyä miestä Nabalia vastaan; sillä niinkuin hänen nimensä kuuluu, niin on hän: Nabal on hänen nimensä, tyhmyys on hänen kanssansa; mutta minä sinun piikas en ole nähnyt herrani palvelioita, jotka sinä olit lähettänyt.

25:26 Mutta nyt, herrani, niin totta kuin \Herra\ elää ja niin totta kuin sinun sielus elää, niin \Herra\ on sinun estänyt, ettet verta vuodattanut eikä sinun kätes vapahtanut sinua. Mutta nyt olkoon sinun vihamiehes niin kuin Nabal ja kaikki jotka herralleni paha suovat.

25:27 Tämä on se siunaus, jonka sinun piikas minun herralleni tuonut on, annetaan palvelioille, jotka herrani kanssa vaeltavat.

25:28 Anna piialles tämä rikos anteeksi. Sillä \Herra\ tosin tekee minun herralleni vahvan huoneen; sillä koska minun herrani sotii \Herran\ sotia, niin ei yhtäkään pahuutta ole löydetty sinun tyköäs kaikkena sinun elinaikanas.

25:29 Jos joku ihminen asettaa itsensä vainoamaan sinua ja väijyy sinun sielus jälkeen, niin olkaan herrani sielu sidottu elävään kimppuun \Herran\ sinun Jumalasi tykönä; mutta sinun vi-

cains juureen/ ja sanoi: Ah minun Herran/ minun olcon tämä paha teko/ ja anna sinun piikas puhua sinun korvais kuulden/ ja kuule sinun piikas sana.

25:25 Alkän minun Herran asettaco sydändäns Nabalita wastan/ tätä tylyä miestä: sillä nijncuin hänen nimens cuulu nijn on hän/ Nabal on hänen nimens/ tyhmyys on hänen cansans/ mutta minä sinun piikas/ en ole nähnyt minun Herrani nuorucaisia/ jotcas olit lähettänyt.

25:26 Mutta nyt minun Herran/ nijn totta cuin HERra elä/ ja nijn totta cuin sinun sielus elä/ nijn HERra on sinun estänyt ettes werta vuodattanut/ ja hän on wapahtanut sinun kätes. Mutta nyt olcon sinun wihamiehes nijncuin Nabal/ ja caicki cuin minun Herralleni paha suovat.

25:27 Tämä on se siunaus jonga sinun piikas minun Herralleni tuonut on/ ja anna se nuorucaisille/ jotca minun Herrani cansa waeldawat.

25:28 Anna pijcalles tämä ricos andexi: sillä HERra teke minun Herralleni wahwan huonen/ sinä sodit HERran sotia/ ja älä yhtäkän pahutta anna löyttä sinun tyköäs caickena sinun elinaicanas.

25:29 Jos jocu ihminen asetta idzens wainoman sinua/ ja seiso sinun sielus jälken/ nijn olcan minun Herrani sielu sidottu nijden eläwitten kimppuun/ sinun HERras Jumalasi

vihollistesi hengen hän lingolla linkoaa pois.	hollistes sielu pitää lingottaman lingolla.	tykönä/ mutta sinun viholises sielu pitä lingottaman lingolla.
25:30 Ja kun Herra tekee minun herralleni kaiken hyvän, josta hän on sinulle puhunut, ja määrää sinut Israelin ruhtinaaksi,	25:30 Ja kuin \Herra\ minun herralleni kaikki nämät hyvät tekevä on, niinkuin hän sinulle sanonut on, ja käskee sinun olla Israelin ruhtinaan;	25:30 Cosca HERra minun Herralleni caicki nämät hyvät tekewä on/ nijncuin hän sinulle sanonut on/ ja kāske olla sinun Israelin Ruhtinan.
25:31 niin ei sinua kaada eikä herrani tuntoa vaivaa se, että olisit aiheettomasti vuodattanut verta ja että herrani olisi itse auttanut itseänsä. Mutta kun Herra on tekevä hyvää minun herralleni, niin muista palvelijatartasi."	25:31 Niin ei pidä se oleman sinulle minun herralleni lankeemiseksi ja mielen pahennukseksi, ettet vuodattanut verta ilman syytä ja auttanut itse sinuas; ja \Herra\ on hyvää tekevä minun herralleni, ja sinä muistat piikaas.	25:31 Nijn ei pidä se oleman minun Herrani sydämelle lan gemisexi ja pahennuxexi/ ettes vuodattanut werta ilman syytä/ ja auttanut idze sinuas/ ja HERra on hywä tekewä minun Herralleni/ ja sinä muistat sinun pijcas.
25:32 Niin Daavid sanoi Abigailille: "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka tänä päivänä lähetti sinut minua vastaan.	25:32 Silloin sanoi David Abigailille: kiitetty olkoon \Herra\ Israelin Jumala, joka sinun tänäpäpä on lähettänyt minua vastaan.	25:32 Silloin sanoi Dawid Abigailille: kijtetty olcon HERra Israelin Jumala/ joca sinun tänäpäpä on lähettänyt minua wastian.
25:33 Ja siunattu olkoon sinun ymmärtäväisyytesi, ja siunattu ole sinä itse, joka tänä päivänä estit minut joutumasta verivelan alaiseksi ja auttamasta itseäni omalla kädelläni.	25:33 Ja siunattu olkoon sinun toimellinen puhees, ja siunattu olet sinä, joka minun tänäpäpä estit werta vuodattamasta ja kostamasta omalla kädelläni.	25:33 Ja siunattu olcon sinun toimellinen puhes/ ja siunattu olet sinä joca minun tänäpäpä estit werta wuodattamast/ ja costamast omalla kädelläni.
25:34 Mutta niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, hän, joka on pidättänyt minut tekemästä sinulle pahaa: jollet sinä joutuin olisi tullut minua vastaan, niin totisesti ei Naabalin väestä olisi huomenna aamun valjetessa ollut jäljellä yhtään miehenpuolta."	25:34 Totisesti, niin totta kuin \Herra\ Israelin Jumala elää, se joka minun on tänäpäpä estänyt sinulle pahaa tekemästä, jollet nopiasti olisi tullut minua vastaan, niin ei olisi Nabalille jäänyt huomeneksi yhtäkään seinään vetensä heittävää.	25:34 Totisest/ nijn totta cuin HERra Israelin Jumala elä/ se joca minun on tänäpäpä estänyt sinulle paha tekemäst/ jolles nopiast olis tullut minua wastian/ nijn ei olis Nabalilla jäänyt huomenexi yhtäkän seinään cusewata.
25:35 Sitten Daavid otti häneltä, mitä hän oli hänelle tuonut, ja sanoi hänelle: "Mene rauhassa kotiisi. Katso, minä olen kuullut sinua ja tehnyt sinulle mieliksi."	25:35 Niin otti David hänen kädestänsä, mitä hän oli hänelle tuonut, ja sanoi hänelle: mene rauhassa sinun huoneeses, ja katso, minä kuulin sinun äänes ja otin sinun hyväksi.	25:35 Nijn otti Dawid hänen kädestäns caicki/ mitä hän oli hänelle tuonut/ ja sanoi hänelle: mene rauhas sinun huonesees/ ja cadzo/ minä cuulin sinun änes/ ja otin sinun hywäxi.
25:36 Kun Abigail sitten tuli Naabalin luo, oli tällä talosansa pidot, niinkuin kunin-	25:36 Kuin Abigail tuli Nabalin tykö, katso, niin hänellä oli huoneessansa pito, niin-	25:36 COsca Abigail tuli Nabalın tygö/ cadzo/ nijn hän oli walmistanut atrian hänen

kaan pidot; ja Naabalin sydän oli iloinen, ja hän oli kovin juovuksissa. Niin hän ei ker-tonut Naabalille mitään, en-nenkuin aamu valkeni.

25:37 Mutta seuraavana aa-muna, kun Naabalista humala oli haihtunut, kertoi hänen vaimonsa hänelle, mitä oli tapahtunut. Silloin hänen sydämensä kuoleutui hänen povessaan, ja hän ikäänkuin kivettyi.

25:38 Ja noin kymmenen päivän kuluttua Herra löi Naabilia, niin että hän kuoli.

25:39 Kun Daavid kuuli, että Naabal oli kuollut, sanoi hän: "Kiitetty olkoon Herra, joka on kostanut Naabalille minun häväistykseni ja pidättänyt palvelijansa pahasta ja kään-tänyt Naabalin pahuuden hä-nen oman päänsä päälle." Senjälkeen Daavid lähetti sa-nomaan Abigailille, että hän halusi ottaa hänet vaimok-seen.

25:40 Ja kun Daavidin palve-lijat tulivat Abigailin luo Kar-meliin, puhuivat he hänelle ja sanoivat: "Daavid lähetti mei-dät sinun luoksesi ottamaan sinut hänelle vaimoksi."

25:41 Niin hän nousi ylös, kumartui kasvoilleen maahan ja sanoi: "Katso, palvelijatta-resi on valmis rupeamaan orjattareksi ja pesemään her-rani palvelijain jalat."

25:42 Sitten Abigail nousi kiiruusti ylös ja istuutui aasin selkään, samoin hänen viisi palvelijatartansa, jotka olivat hänellä seuralaisina. Ja niin

kuin kuninkaallinen pito, ja Nabalın sydän oli iloinen, sillä hän oli juuri kovin juo-vuksissa; mutta ei hän sa-nonut hänelle vähää eli pal-joa huomeneen asti.

25:37 Mutta huomeneltain, kuin Nabal oli viinasta kal-jennut, sanoi hänen emän-tänsä hänelle kaikki nämät; niin hänen sydämensä kuoli hänessä, että hän tuli niin-kuin kivi.

25:38 Ja kymmenen päivän perästä löi \Herra\ Nabalın, että hän kuoli.

25:39 Kuin David kuuli Na-balin kuolleeksi, sanoi hän: kiitetty olkoon \Herra\, joka on kostanut häväistykseni Nabalille ja on varjellut pal-veliansa pahasta, ja \Herra\ on kääntänyt Nabalın pa-huuden hänen päänsä pääl-le. Ja David lähetti ja antoi puhutella Abigailia, ottaak-sensa häntä emännäksensä.

25:40 Ja kuin Davidin palve-liat tulivat Abigailin tykö Karmeliin, puhuttelivat he häntä ja sanoivat: David lä-hetti meitä sinun tykö, että hän ottais sinun emännäk-sensä.

25:41 Hän nousi ja lankesi maahan kasvoillensa, sano-en: katso, tässä on sinun piikas palvelemaan ja pese-mään herrani palveliain jal-koja.

25:42 Ja Abigail kiiruhti it-sensä, ja valmisti hänensä, ja ajoi aasilla, ja otti viisi pii-kaansa kanssansa, jotka kä-vivät hänen jälissänsä; ja hän seurasi Davidin sanan-

huonesans/ nijncuin Cuninga-lisen atrian/ ja hänen sydä-mens oli iloinen: sillä hän oli juuri juoxis/ mutta ei hän sanonut hänelle vähä eli pal-jo huomenisen asti.

25:37 Mutta huomeneltain cosca Nabal oli wijnast cal-jennut/ sanoi hänen emän-däns hänelle caicki nämät. Silloin hänen sydämensä cuoli hänes/ että hän oli nijncuin kiwi.

25:38 Ja kymmenen päivän peräst löi HERra hänen/ että hän cuoli.

25:39 Cosca Dawid cuuli Na-balin cuollexi/ sanoi hän: kijtetty olcon HERra joca on costanut minun häväistyxeni Nabalille/ ja on warjellut pal-welians pahasta/ ja HERra costi sen Nabalille hänen pääns päälle.

25:40 JA Dawid lähetti ja an-doi puhutella Abigaili/ että hän ottais hänen emännä-xens.

Ja cosca Dawidin palweliat tulit Abigailin tygö Carmeliin/ puhuttelit he händä/ ja sa-noit: Dawid lähetti meitä si-nun tygös/ että hän ottais sinun emännäxens.

25:41 Hän nousi ja langeis maahan caswoillens/ sano-den: cadzo/ täsä on sinun pijcas palweleman ja pese-män minun Herrani palweliain jalcoja.

25:42 Ja Abigail kijrutti id-zens/ ja walmisti hänens/ ja ajoi Asilla/ ja otti wijsi pijca cansans/ jotca olit hänen allans/ ja seurais Dawidin

hän seurasi Daavidin sanansaattajia ja tuli hänen vaimoksensa.

25:43 Daavid oli nainut myös Ahinoamin Jisreelistä, niin että he molemmat tulivat hänen vaimoikseen.

25:44 Mutta Saul oli antanut tyttärensä Miikalin, Daavidin vaimon, Paltille, Laiksen pojalle, joka oli kotoisin Gallimista.

1 Samuel 26 LUKU

26:1 Siifiläiset tulivat Saulin luo Gibeaan ja sanoivat: "Daavid piileksii Gibeat-Hakilassa, kallioerämaan puolella."

26:2 Niin Saul nousi ja meni Siifin erämaahan, ja hänen kanssansa kolmetuhatta Israelin valiomiestä, etsimään Daavidia Siifin erämaasta.

26:3 Ja Saul leiriytyi Gibeat-Hakilaan, joka on kallioerämaan puolella tien varrella. Mutta Daavid oleskeli erämaassa. Ja kun Daavid huomasi, että Saul oli tullut hänen jäljessään erämaahan,

26:4 lähetti hän vakoojia ja sai varman tiedon Saulin tulosta.

26:5 Niin Daavid nousi ja meni siihen paikkaan, johon Saul oli leiriytynyt; ja Daavid näki, missä paikassa Saul ja hänen sotapäällikkönsä Abner, Neerin poika, makasivat. Saul näet makasi leirissä, ja väki oli asettunut hänen ympärilleen.

26:6 Ja Daavid puhui heittiläiselle Ahimelekille ja Abisaille, Serujan pojalle, Jooabin veljelle, ja sanoi: "Kuka lähtee

saattajia ja tuli hänen emännäksensä.

25:43 David otti myös Ahinoamin Jisreelistä; ja olivat ne molemmat hänen emäntänsä.

25:44 Mutta Saul antoi tyttärensä Mikalin, Davidin emännän, Phaltille Laiksen pojalle Gallimista.

26 LUKU

26:1 Ja Siphiläiset tulivat Saulin tykö Gibeaan ja sanoivat: eikö David ole lymysä Hakilan kukkulalla korven kohdalla?

26:2 Niin nousi Saul ja meni Siphin korpeen, ja hänen kanssansa kolmetuhatta valittua miestä Israelista, etsimään Davidia Siphin korvesta.

26:3 Ja Saul sioitti itsensä Hakilan kukkulalle korven kohdalle tien viereen, mutta David pysyi korvessa ja näki Saulin tulevan perässänsä korpeen.

26:4 Niin David lähetti vakoojat ja ymmärsi Saulin totisesti tulleen.

26:5 Ja David nousi ja tuli siihen paikkaan, johonka Saul itsensä sioittanut oli; ja David näki paikan, kussa Saul ja hänen sotapäällikönsä Abner Neerin poika oli; sillä Saul makasi vauvuun piirissä, ja sotaväki sioitettuna hänen ympärillensä.

26:6 Silloin vastasi David ja sanoi Ahimelekille, Hetiläiselle, ja Abisaille ZeruJan pojalle Joabin veljelle: kuka

sanansaattaita/ ja oli hänen emändänsä.

25:43 Dawid otti myös Ahinoamin Jesreelist/ ja olit molemmin hänen emändänsä.

25:44 Mutta Saul andoi tyttärens Michalin Dawidin emännän Phaltille Laixen pojalle Gallimist.

XXVI. Lucu

26:1 JA Siphiterit tulit Saulin tygö Gibeaan/ ja sanoit: eikö Dawid ole lymys Hakilan cuckulalla corwen cohdalla?

26:2 Silloin nousi Saul ja meni Siphin corpeen/ ja hänen cansans colme tuhatta walittua miestä Israelist/ edzimän Dawidi Siphin corwesta.

26:3 Ja sioitti idzens Hakilan cuckulalle corwen cohdalle tien wiereen/ mutta Dawid pysyi corwes.

26:4 Ja cosca hän näki Saulin tulewan peräsäns corpeen/

lähetti hän wacojat/ ja ymmärsi Saulin totisest tulleen.

26:5 JA Dawid nousi/ ja tuli sijhen paickaan johonga Saul idzens sioittanut oli/ ja näki paican/ cusa Saul hänen sodan päämiehens Abnerin Neerin pojan cansa oli: sillä Saul macais waunuin pijris/ ja sotawäki hänen ymbärilläns.

26:6 Silloin wastais Dawid ja sanoi Ahimelechille/ sille Hetherille/ ja Abisaille ZeruJan pojalle Joabin weljelle:

minun kanssani Saulin tykö leiriin?" Abisai vastasi: "Minä lähdän sinun kanssasi."

26:7 Niin Daavid ja Abisai menivät yöllä väen luo ja näkivät, että Saul makasi ja nukkui leirissä, ja hänen keihäänsä oli pistettynä maahan hänen päänpohjiinsa; mutta Abner ja väki makasivat hänen ympärillensä.

26:8 Ja Abisai sanoi Daavidille: "Jumala on tänä päivänä antanut vihamiehesi sinun käsiisi. Salli nyt minun keihästää hänet maahan; yksi isku vain, toista ei tarvita."

26:9 Mutta Daavid vastasi Abisaille: "Älä surmaa häntä; sillä kuka on rankaisematta satuttanut kätensä Herran voideltuun?"

26:10 Ja Daavid sanoi vielä: "Niin totta kuin Herra elää: Herra itse lyö hänet, tahi hänen kuolinpäivänsä tulee, tahi hän menee sotaan ja tuhoutuu siellä."

26:11 Mutta minä en satuta kättäni Herran voideltuun. Pois se, Herra varjelkoon! Vaan ota nyt keihäs hänen päänpohjistaan ja vesiastia, ja sitten menkäämme."

26:12 Ja Daavid otti keihään ja vesiastian Saulin päänpohjista, ja sitten he menivät tiehensä. Eikä kukaan nähnyt tai huomannut sitä, eikä kukaan herännyt, vaan he nukkuivat kaikki; sillä Herran lähettämä raskas uni oli vallannut heidät.

26:13 Kun sitten Daavid oli tullut toiselle puolelle, asettui

menee minun kanssani Saulin tykö leiriin? Abisai sanoi: minä menen kanssas.

26:7 Niin tuli David ja Abisai kansan tykö yöllä, ja katso, Saul makasi nukkuneena vaunuin piirissä, ja hänen keihäänsä pistetty maahan hänen päänsä pohjaan; mutta Abner ja kansa makasi hänen ympärillensä.

26:8 Silloin sanoi Abisai Davidille: Jumala on sulkenut tänäpäpä vihamiehesi sinun kätees: nyt minä syöksen häntä keihällä maata vasten yhden kerran, niin etten minä enään tarvitse kertoa sitä.

26:9 Mutta David sanoi Abisaille: älä surmaa häntä; sillä kuka satuttaa kätensä \Herran\ voideltuun ja on viatoin?

26:10 Vielä sanoi David: niin totta kuin \Herra\ elää; jollei \Herra\ lyö häntä, elikkä tule hänen aikansa kuolla, eli mene sotaan ja huku,

26:11 Niin antakoon \Herra\ kaukana olla minusta, että minä satuttaisin käteni \Herran\ voideltuun: ota nyt vaivoin keihäs hänen päänsä pohjasta ja vesimalja, ja käykäämme.

26:12 Niin otti David keihään ja vesimaljan Saulin päänpohjasta, ja he menivät matkaansa; ja ei yhtään ollut, joka sen näki taikka huomaitse, eli heräsi, vaan he makasivat kaikki nukkuneena, sillä \Herralta\ oli tullut syvä uni heidän päällensä.

26:13 Kuin David oli tullut ylitse toiselle puolelle, meni

cuca mene minun cansani Saulin tygö leirijn? Abisai sanoi: minä menen cansas

26:7 Nijn tuli Dawid ja Abisai Canssan tygö yöllä/ ja cadzo/ Saul macais nuckunun waunuin pijris/ ja hänen keihäns pistetty maahan hänen pääns pohjan/ mutta Abner ja Canssa macais hänen ympärilläns.

26:8 Silloin sanoi Abisai Davidille: Jumala on sulkenut tänäpäpä sinun vihamiehesi sinun kätees/ nyt minä syöxen händä keihällä maata wastoin/ ettei hän enä tarwidze.

26:9 Mutta Dawid sanoi Abisaille: älä surma händä/ sillä cuca satutta kätens HERran woideltuun/ ja on wiatoin?

26:10 Wielä sanoi Dawid: nijn totta cuin HERra elä/ jollei HERra lyö händä/ elickä tule hänen aicans cuolla/ eli mene sotaan ja hucu.

26:11 Nijn andacon HERra caucana olla minusta/ että minä satuttaisin käteni HERran woideltuun/ ota waiwoin keihäs hänen pääns pohjast/ ja wesimalja/ ja käykäm.

26:12 Nijn otti Dawid keihän ja wesimaljan hänen pääns pohjast ja meni matcaans/ ja ei yhtän ollut joca sen näki taicka huomaidzi/ eli heräis/ waan he macaisit caicki nuckunun: sillä HERralda oli tullut sywä uni heidän päälens.

26:13 COsca Dawid oli tullut sille puolelle/ meni hän cau-

hän kauas vuoren laelle, pitkän välimatkan päähän.

26:14 Ja Daavid huusi väelle ja Abnerille, Neerin pojalle, ja sanoi: "Etkö vastaa, Abner?" Abner vastasi ja sanoi: "Kukas sinä olet, joka niin huudat kuninkaalle?"

26:15 Daavid sanoi Abnerille: "Sinähän olet mies, eikä sinun vertaistasi ole Israelissa. Miksi et sitten vartioinut her-raasi, kuningasta? Sillä joku kansasta tuli surmaamaan kuningasta, sinun herraasi.

26:16 Ei ole hyvin tehty, mitä sinä olet tehnyt. Niin totta kuin Herra elää: te olette kuoleman omat, koska ette vartioineet herraanne, Herran voideltua. Katsohan nyt: missä ovat kuninkaan keihäs ja vesiaastia, jotka olivat hänen päänpohjissaan?"

26:17 Niin Saul tunsi Daavidin äänen ja sanoi: "Sehän on sinun äänesi, poikani Daavid." Daavid vastasi: "Niin on, herrani, kuningas."

26:18 Ja hän sanoi vielä: "Miksi herrani vainoaa palvelijaansa? Mitä minä olen tehnyt, tahi mitä paha minulla on tekeillä?"

26:19 Kuulkoon nyt herrani, kuningas, mitä hänen palvelijansa sanoo. Jos Herra on yllyttänyt sinut minua vastaan, niin saakoon hän tuntea ruokauhrin hajua; mutta jos sen ovat tehneet ihmiset, niin olkoot he kiroitut Herran edessä, koska tänä päivänä karkoittavat minut pois Herran perintöosasta, sanoen:

hän kauvas vuoren kukkulalle, että iso väli oli heidän välillensä.

26:14 Ja David huusi kansalle ja Abnerille Neerin pojalle ja sanoi: etkös vastaa, Abner? Abner vastasi ja sanoi: kukas olet, ettäsin huudat kuningasta?

26:15 Ja David sanoi Abnerille: etkös ole mies? ja kuka on sinun vertaises Israelissa? Miksi et varjellut herraas kuningasta? Sillä yksi kansasta on mennyt tappamaan kuningasta sinun herraas.

26:16 Ei se ole oikein minkä sinä tehnyt olet. Niin totta kuin \Herra\ elää, te olette kuoleman lapset, ettette varjelleet herraanne, \Herran\ voideltua. Ja nyt katso, kussa kuninkaan keihäs ja vesimalja on, jotka hänen päänsä pohjassa olivat?

26:17 Niin Saul tunsi Davidin äänen ja sanoi: eikö se ole sinun äänes, minun poikani David? David sanoi: minun ääneni se on, herrani kuningas.

26:18 Ja vielä sanoi: miksi minun herrani vainoo palveliaansa? Sillä mitä minä olen tehnyt ja mitä paha on minun kädessäni?

26:19 Niin kuulkaan siis nyt herrani kuningas palveliansanana: Jos \Herra\ on yllyttänyt sinut minua vastaan, niin anna joku ruokauhri sytytetää, mutta jos ihmiset sen tekevät, niin olkoon he kiroitut \Herran\ edessä, että he tänäpäpä ovat minun syösseet ulos, etten minä pysyisi \Herran\ perimisessä, ja sanovat: mene ja palvele

was vuoren cuckulalle/ että isoi wäli oli heidän wälillän.

26:14 Ja hän huusi Canssalle/ ja Abnerille Nerin pojalle/ ja sanoi: etkös cuule Abner? Abner wastais/ ja sanoi: cu-cas olet/ ettäsin huudat Cuningast?

26:15 Ja Dawid sanoi Abnerille: etkös ole mies/ ja cuca on sinun wertas Israelis? mi-xes warjellut Herra Cuningast? sillä yxi Canssasta on mennyt tappaman Herra Cuningast.

26:16 Ei se ole oikein cuins tehnyt olet/ nijn totta cuin HERra elä/ te oletta cuoleman lapset/ ettet te warjellet teidän Herran/ HERran woideltua/ cadzo/ cusa Cuningan keihäs ja wesimalja on/ cuin hänen pääns pohjas olit.

26:17 Silloin Saul tunsi Dawidin änen/ ja sanoi: poican Dawid/ eikö se ole sinun änes? Dawid sanoi: minun änen on/ minun Herran Cuningan.

26:18 Ja vielä sanoi: mixi minun Herran waino palweliatans? mitä minä olen tehnyt/ ja mitä paha on minun kädessäni?

26:19 Nijn cuulcan siis minun Herran Cuningas palweliansanana/ jos HERra on yllyttänyt sinut minua wastaan/ nijn anna jocu ruocauhri sytytetä/ mutta jos ihmiset sen tekevät/ nijn olcon he kiroitut HERran edes/ että he tänäpäpä ovat minun syöxänet ulos/ etten minä pysyis HERran perimises/ ja sanowat:

'Mene ja palvele muita jumalia.'

26:20 Älköön kuitenkaan minun vereni vuotako maahan siellä kaukana Herran kasvoista. Niin, Israelin kuningas on lähtenyt liikkeelle etsimään yhtä kirppua, niinkuin ajetaan peltokanaa vuorilla."

26:21 Niin Saul sanoi: "Minä olen tehnyt syntiä. Tule takaisin, poikani Daavid; sillä minä en enää tee sinulle pahaa, koska minun henkeni tänä päivänä on ollut kallis sinun silmissäsi. Katso, minä olen tehnyt tyhmästi ja erehtynyt kovin pahoin."

26:22 Daavid vastasi ja sanoi: "Tässä on kuninkaan keihäs; tulkoon joku miehistä tänne ottamaan sen."

26:23 Herra palkitsee jokaiselle hänen vanhurskautensa ja uskollisuutensa. Sillä Herra antoi sinut tänä päivänä minun käsiini, mutta minä en tahtonut satuttaa kättäni Herran voideltuun.

26:24 Katso, niinkuin sinun henkesi tänä päivänä on ollut suuriarvoinen minun silmissäni, niin on myös minun henkeni oleva suuriarvoinen Herran silmissä, ja hän on pelastava minut kaikesta hädästä."

26:25 Saul sanoi Daavidille: "Siunattu ole sinä, poikani Daavid! Mihin sinä ryhdyt, siihen sinä pystyt." Sitten Daavid meni pois, ja Saul palasi kotiinsa.

muukalaisia jumalia.

26:20 Niin älköön minun vereni langatko maahan \Herran\ eteen; sillä Israelin kuningas on lähtenyt yhtä kirppua etsimään, niinkuin hän takaa ajelis peltokanaa vuorilla."

26:21 Ja Saul sanoi: minä olen syntiä tehnyt. Tule jälleen poikani David! sillä en minä sinulle enää tee pahaa, että minun sieluni on tänäpäpä ollut kallis sinun silmäis edessä: katso, minä olen tehnyt tyhmästi ja sangen hullusti.

26:22 David vastasi ja sanoi: katso, tässä on kuninkaan keihäs, tulkaan yksi palvelioistas tänne ja ottakaan sen."

26:23 \Herra\ maksaa jokaiselle hänen vanhurskautensa ja uskonsa jälkeen; sillä \Herra\ on sinun tänäpäpä antanut minun käteeni, vaan en minä tahtonut satuttaa kättäni \Herran\ voideltuun."

26:24 Ja katso, niinkuin sinun sielus tänäpäpä on paljo pidettävä ollut minun silmäini edessä, niin olkoon myös minun sieluni paljo pidettävä \Herran\ silmäin edessä, ja vapahtakoon minua kaikesta minun murheestani.

26:25 Saul sanoi Davidille: siunattu ole sinä, poikani David: sinä teet ja toimitat, sinä taidat ja voit. Niin David meni matkaansa, ja Saul palasi kotiansa.

mene ja palvele muucalaisia jumalita.

26:20 Nijn älkön minun weren langetco maahan HERran eteen: sillä Israelin Cuningas on lähtenyt kirppua edzimän/ nijncuin jocu ajele peldocana vuorilla."

26:21 Ja Saul sanoi: minä olen syndiä tehnyt/ tule jäl lens poican Dawid: en minä sinun enämbi tee paha/ että minun sielun on tänäpäpä ollut callis sinun silmäis edes/ cadzo/ minä olen tehnyt tyhmäst ja sangen hullust."

26:22 Dawid wastais/ ja sanoi: cadzo/ täsä on Cuningan keihäs/ tulcan yxi nuorucaisista tänne/ ja ottacan sen."

26:23 HERra maxa jocaidzelle hänen wanhurscaudens ja uscons jälken: sillä HERra olis sinun tänäpäpä andanut minun käteeni/ waan en minä tahtonut satutta kättän HERran woideltuun."

26:24 Ja nijncuin sinun sielus tänäpäpä on paljo pidettäpä ollut minun silmäin edes/ nijn olcon myös minun sielun palio pidettäpä HERran silmäin edes/ ja wapahtacon minua caikesta minun murhestani."

26:25 Saul sanoi Dawidille: siunattu ole sinä minun poican Dawid/ sinä teet ja toimitat. Nijn Dawid meni matcaans ja Saul palais cotians."

1 Samuel 27 LUKU

27:1 Mutta Daavid ajatteli mielessään: "Kerran Saulin käsi kuitenkin tuhoaa minut. Minulla ei ole muuta neuvoa kuin pelastautua filistealaisten maahan. Silloin Saul huomaa turhaksi enää etsiä minua kaikkialta Israelin alueelta, ja niin minä pelastun hänen käsistensä."

27:2 Niin Daavid nousi ja meni, hän ja ne kuusisataa miestä, jotka olivat hänen kanssaan, Aakiin, Maaokin pojan, Gatin kuninkaan, luo.

27:3 Ja Daavid asettui miehinensä Aakiin luo Gatiin. Jokaisella oli perheensä mukanaan, Daavidilla molemmat vaimonsa, jisreeliläinen Ahinoam ja karmelilainen Abigail, Naabalin vaimo.

27:4 Kun sitten Saulille ilmoitettiin, että Daavid oli paennut Gatiin, ei hän enää etsinyt häntä.

27:5 Ja Daavid sanoi Aakiille: "Jos minä olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin annettakoon minulle paikka jossakin maaseutukaupungissa, asuakseni siellä. Sillä miksi sinun palvelijasi asuisi kuninkaan kaupungissa sinun luonasi?"

27:6 Niin Aakis antoi hänelle sinä päivänä Siklagin. Sentähden on Siklag Juudan kuningasten oma vielä tänä päivänä.

27:7 Aika, jonka Daavid asui filistealaisten maassa, oli vuosi ja neljä kuukautta.

27:8 Daavid lähti miehinensä,

27 LUKU

27:1 Niin David ajatteli sydämessänsä: kuitenkin minä yhtenä päivänä joudun Saulin käsiin: ei ole minun parempaa, kuin että minä menen ojetinsa Philistealaisten maalle, että Saul lakkais minua etsimästä kaikissa Israelin rajoissa, ja minä pääsisin hänen käsistensä.

27:2 Ja David nousi ja läksi matkaan kuudensadan miehen kanssa, jotka hänen myötänsä olivat, Akiksen Maokin pojan Gatin kuninkaan tykö.

27:3 Niin David asui Akiksen tykönä Gatissa, hän ja hänen miehensä itsekukin perheineensä: David ja kaksi hänen emäntäänsä, Ahinoam Jisreelistä ja Abigail Nabalin emäntä Karmelistä.

27:4 Kun Saulille sanottiin Davidin paenneen Gatiin, niin ei hän enää häntä etsinyt.

27:5 Niin David sanoi Akikselle: jos minä olen löytänyt armon sinun edessä, niin anna minulle yhteen kaupunkiin sia maalle, asuakseni siellä; sillä miksi pitäisi sinun palvelias asuman kuninkaallisessa kaupungissa sinun tykönäs?

27:6 Sinä päivänä antoi Akis hänelle Ziklagin. Sentähden on Ziklag Juudan kuningasten vielä tänäpäpä.

27:7 Vaan se aika, minkä David asui Philistealaisten maalla, oli ajastaika ja neljä kuukautta.

27:8 Ja David nousi mie-

XXVII. Lucu

27:1 Nlin Dawid ajatteli sydämesäns/ cuitengin minä yhtenä päiwänä joudun Saulin käsijn/ ei ole minun parembata/ cuin että minä menen Pilisterein maalle/ että Saul lackais minua edzimäst caikis Israelin rajois/ ja minä pääsisin hänen käsistäns.

27:2 Ja hän hangidzi ja läxi matcaan cuuden sadan miehen cansa/ jotca hänen myötäns olit/ Achixen Maochin pojan Gathin Cuningan tygö.

27:3 Nijn Dawid asui Achixen tykönä Gathis/ hänen miestens cansa idzecukin perheinens/ ja Dawid caden emändäns cansa Ahinoamin Jesreelist/ ja Abigailin Nabalin emännän cansa Carmelist.

27:4 Cosca Saulille sanottin Dawidin paennen Gathijn/ nijn ei hän enä händä edzinyt.

27:5 Nlin Dawid sanoi Achixelle: jos minä olen löytänyt armon sinun edesäs/ nijn anna minulle yhteen Caupungijn sia maalle/ asuaxen siellä/ mitä sinun palwelias asu Cuningalises Caupungis sinun tykönäs?

27:6 Sinä päiwänä andoi Achis hänelle Ziklagin/ sijtä on Ziklag Judan Cuningasten wielä tänäpäpä.

27:7 Waan se aica cuin Dawid asui Philisterein maalla/ oli ajastaica ja neljä cuucautta.

27:8 Ja Dawid nousi mie-

ja he tekivät ryöstöretkiä gesurilaisten, geresiläisten ja amalekilaisten maahan. Sillä nämä asuivat siinä maassa, joka muinoin ulottui Suuriin päin ja Egyptin maahan asti.

27:9 Ja hävittäessään maata Daavid ei jättänyt yhtään miestä eikä naista henkiin, otti lampaat, raavaat, aasit, kamelit ja vaatteet ja palasi sitten takaisin ja tuli Aakiin luo.

27:10 Ja kun Aakis kysyi: "Ette kai ole tänään tehneet ryöstöretkeä?" vastasi Daavid: "Kyllä, Juudan Etelämaahan", tahi: "Jerahmeelilaisten Etelämaahan", tahi: "Keeniläisten Etelämaahan."

27:11 Daavid ei jättänyt yhtään miestä eikä naista henkiin, vietäväksi Gatiin, sillä hän ajatteli: "Ne voisivat kertoa meistä ja sanoa: 'Näin on Daavid tehnyt, tämä on ollut hänen tapansa kaiken aikaa, minkä hän asui filistealaisten maassa'."

27:12 Ja Aakis luotti Daavidiin ja ajatteli: "Hän on saattanut itsensä kansansa Israelin vihoihin ja tulee olemaan minun palvelijani ainiaan."

1 Samuel 28 LUKU

28:1 Siihen aikaan filistealaiset kokosivat joukkonsa sotaretkelle Israelia vastaan. Ja Aakis sanoi Daavidille: "Tiedä, että sinun on miehinesi lähettävä minun kanssani sotajoukon mukana."

28:2 Daavid vastasi Aakiille:

hinensä ja karkasi Gessurilaisten ja Girsiläisten ja Amalekilaisten maalle; sillä nämät asuivat jo vanhuudesta siinä maassa, kuin Suriin mennään, Egyptin maahan asti.

27:9 Ja kuin David oli kaiken maan lyönyt, ei hän jättänyt yhtäkään miestä eli vaimoa elämään; ja otti heidän lampaansa, härkensä, aasinsa, kamelinsa ja vaatteensa, palasi ja tuli Akiksen tykö.

27:10 Ja Akis sanoi: kenenkä päälle te olette karanneet tänäpäpä? David vastasi: lounaan päin Juudaa, lounaan päin Jerakmelilaisia ja lounaan päin Keniläisiä.

27:11 Ja ei David jättänyt eläväksi yhtäkään miestä eli vaimoa viedäksensä Gatiin, ja ajatteli: ettei he puhuisi jotakin meitä vastaan, sanoen: näin teki David, ja tämä oli hänen tapansa niinkauvan kuin hän asui Philistealaisten maalla.

27:12 Niin Akis uskoi Davidin ja ajatteli, hän on tehnyt itsensä kokonansa kauhistuttavaksi kansallensa Israelille, sentähden olkaan hän aina minun palveliani.

28 LUKU

28:1 Ja Philistealaiset kokosivat siihen aikaan sotaväkensä menemään sotaan Israelia vastaan. Ja Akis sanoi Davidille: Sinun pitää kaiketi tietämän, että sinä ja sinun väkes pitää menemän minun kanssani sotaan.

28:2 David vastasi Akikselle:

hinens ja carcais Gessurite-rein/ ja Girsiterein/ ja Amalechiterein maalle: sillä nämät asuit jo vanhast siinä maassa cuin Surrijn mennän/ Egyptin maahan asti.

27:9 Ja cosca Dawid oli kaiken maan lyönyt/ ei hän jättänyt yhtäkään miestä eli vaimoa elämän/ ja otti heidän lambans/ härkensä/ Asins/ Camelins ja waattens/ palais ja tuli Achixen tygö.

27:10 Ja Achis sanoi hänelle: olettaco te tänäpäpä carannet kenengän päälle? Dawid wastais: lounan päin Judan/ lounan päin Jerahmelithin ja lounan päin Keniterein päälle.

27:11 Ja ei Dawid jättänyt eläväksi yhtäkään miestä eli vaimoa wiedäxens Gathijn/ ja ajatteli: ettei he puhuisi jotakin meitä vastaan. Näin teki Dawid/ ja tämä oli hänen tapans nijncauwan cuin hän asui Philisterein maalla.

27:12 Sentähden Achis uscoi Dawidin/ ja ajatteli/ hän on tehnyt idzens cauhistettawaxi hänen Canssallens Israelille: sentähden olcan hän aina minun palwelian.

XXVIII. Lucu

28:1 JA Philisterit cocoisit sijhen aican heidän sotaväkensä menemän sotaan Israeli wastan. Ja Achis sanoi Dawidille: Sinun pitä tietämän että sinä/ ja sinun väkes pitää menemän minun cansani sotaan.

28:2 Dawid wastais Achixelle:

"Hyvä! Sinä tulet tietämään, mitä palvelijasi saa aikaan." Aakis sanoi Daavidille: "Siispä minä asetan sinut oman pääni vartijaksi koko täksi aikaa."

28:3 Samuel oli kuollut, ja koko Israel oli pitänyt hänelle valittajaiset; ja he olivat haudanneet hänet hänen kaupunkeensa Raamaan. Ja Saul oli toimittanut pois maasta vainaja- ja tietäjähenkien maajaat.

28:4 Ja filistealaiset kokoontuivat, ja he tulivat ja leiriytyivät Suunemiin. Niin Saulkin kokosi koko Israelin, ja he leiriytyivät Gilboaan.

28:5 Mutta kun Saul näki filistealaisten leirin, peljästy hän, ja hänen sydämensä vapisi kovin.

28:6 Ja Saul kysyi Herralta, mutta Herra ei vastannut hänelle, ei unissa, ei uurimin eikä profeettain kautta.

28:7 Niin Saul sanoi palvelijollensa: "Etsikää minulle joku vaimo, jolla on vallassaan vainajahenki, niin minä menen hänen luoksensa ja kysyn häneltä." Hänen palvelijansa vastasivat hänelle: "Katso, Een-Doorissa on vaimo, jolla on vallassaan vainajahenki."

28:8 Silloin Saul teki itsensä tuntelemattomaksi, pukeutui toisiin vaatteisiin ja lähti matkalle, mukanaan kaksi miestä. He tulivat yöllä vaimon luo, ja hän sanoi: "Ennusta minulle vainajahengen avulla ja nostata minulle se, jonka minä sinulle sanon."

28:9 Mutta vaimo vastasi hänelle: "Sinä tiedät kyllä, mitä

olkoon; sinä saat nähdä, mitä sinun palvelias on tekewä. Akis sanoi Davidille: sentähden asetan minä sinun pääni vartiaksi joka päivä.

28:3 Niin oli Samuel kuollut, ja koko Israel oli häntä mu-rehtinut ja haudannut hänen kaupunkiinsa Raaman. Ja Saul oli ajanut maakunnastanoidat ja velhot pois.

28:4 Kuin Philistealaiset kokosivat heitänsä, ja tulivat ja sioittivat itsensä Sunemiin, kokosi myös Saul kaiken Israelin, ja he sioittivat itsensä Gilboaan.

28:5 Kuin Saul näki Philistealaisten sotajoukon, pelkäsi hän ja hänen sydämensä oli suuresti hämmästynyt.

28:6 Ja Saul kysyi \Herralta\, ja ei \Herra\ mitään häntä vastannut, ei unen, eikä valkeuden, eli prophetain kautta.

28:7 Silloin sanoi Saul palvelioillensa: etsikää minulle vaimo, jolla noidan henki on, mennäkseni hänen tykönsä ja kysyäkseen häneltä. Hänen palveliansa sanoivat hänelle: katso, Endorissa on vaimo, jolla on noidan henki.

28:8 Ja Saul muutti vaat- teensa ja otti toiset päällensä, ja meni sinne, ja kaksi miestä hänen kanssansa; ja he tulivat yöllä vaimon tykö, ja hän sanoi: noidu minulle noidan hengen kautta ja nosta se ylös minulle, jonka sanon sinulle.

28:9 Vaimo sanoi hänelle: katso, sinä tiedät kyllä, mitä

olcon/ sinä saat nähdä mitä sinun palwelias on tekewä. Achis sanoi Dawidille: sentähden asetan minä sinun minun pääni wartiaksi jocapäiwä.

28:3 Nlin oli Samuel cuollut/ ja coco Israel oli händä itkenyt ja haudannet hänen/ hänen Caupungijns Ramahn. Nijn Saul oli ajanut maacunnastanoidat ja welhot pois.

28:4 Cosca Philisterit cocoisit heidäns/ ja sioitit idzens Sunemijn. Ccois myös Saul caiken Israelin/ ja sioitit idzens Gilboaan.

28:5 Cosca Saul näki Philisterrein sotajoucon/ pelkäis hän/ ja hänen sydämens oli suurest hämmästynyt.

28:6 Ja Saul kysyi HERralle/ ja ei HERra mitän händä wastannut/ eikä unen/ walkeuden eli Prophetain cautta.

28:7 Silloin sanoi Saul palwelioillens: edzikät minulle waimo/ jolla noidan hengi on/ mennäxeni hänen tygöns/ ja kysyäxeni hänelle. Hänen palwelians sanoit hänelle: cadzo/ Endoris on waimo/ jolla on noidan hengi.

28:8 Ja Saul muutti waat- tens/ ja otti toiset päällens/ ja meni sinne/ ja caxi miestä hänen cansans/ ja tuli yöllä waimon tygö/ ja sanoi: noidu minulle noidan hengen cautta/ ja saata minulle se cuin minä sanon sinulle.

28:9 Waimo sanoi hänelle: cadzo/ sinä tiedät kyllä mitä

Saul on tehnyt, kuinka hän on hävittänyt vainaja- ja tietäjähenkien manaajat maasta. Miksi virität minulle ansan tuottaaksesi minulle kuoleman?"

28:10 Niin Saul vannoi hänelle Herran kautta ja sanoi: "Niin totta kuin Herra elää: tästä asiasta ei sinulle tule mitään syytä."

28:11 Vaimo kysyi: "Kenen minä nostatan sinulle?" Hän vastasi: "Nostata minulle Samuel."

28:12 Mutta kun vaimo näki Samuelin, huudahti hän kovalla äänellä. Ja vaimo sanoi Saulille: "Miksi olet pettänyt minut? Sinähän olet Saul."

28:13 Kuningas sanoi hänelle: "Älä pelkää. Mitä sinä näet?" Vaimo vastasi Saulille: "Minä näen jumal'olennon nousevan maasta."

28:14 Hän kysyi häneltä: "Minkä näköinen hän on?" Vaimo vastasi: "Vanha mies nousee ylös, viittaa verhoutuneena." Niin Saul ymmärsi, että se oli Samuel, ja kumartui kasvoilleen maahan ja osoitti kunnioitusta.

28:15 Ja Samuel sanoi Saulille: "Miksi sinä olet häirinnyt minua ja nostattanut minut?" Saul vastasi: "Minä olen suuressa hädässä: filistealaiset sotivat minua vastaan, ja Jumala on poistunut minusta eikä vastaa minulle enää, ei profeettain kautta eikä unissa. Niin minä kutsutin sinut, että ilmoittaisit minulle, mitä minun on tehtävä."

28:16 Mutta Samuel vastasi:

Saul tehnyt on, kuinka hän on hävittänyt noidat ja velhot maakunnasta: miksi siis tahdot minun sieluani pauloihin, että minä kuoliaaksi lyötäisiin?

28:10 Niin Saul vannoi hänelle \Herran\ kautta ja sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää, ei tämä lueta sinulle pahuudeksi.

28:11 Niin vaimo sanoi: kenen minä nostan sinulle? Hän sanoi: nosta minulle Samuel.

28:12 Kuin vaimo näki Samuelin, huusi hän suurella äänellä, ja sanoi Saulille sanoen: miksis olet minun pettänyt? sinä olet Saul.

28:13 Ja kuningas sanoi hänelle: älä pelkää! mitäs näet? Vaimo sanoi Saulille: minä näen jumalat astuvan maasta ylös.

28:14 Hän sanoi hänelle: kuinka hän on muotoansa? ja hän sanoi: vanha mies nousee ylös ja on vaatetettu hameella. Niin ymmärsi Saul sen olevan Samuelin, ja kumarsi kasvoillensa maahan ja rukoili.

28:15 Mutta Samuel sanoi Saulille: miksis olet minua vaivannut nostaten minua? Saul sanoi: minä olen suuressa ahdistuksessa: Philistealaiset sotivat minua vastaan ja Jumala on minusta erinnyt, ja ei vastaa enää minua prophetain eikä unen kautta; sentähden olen minä antanut sinua kutsua, ilmoittamaan, mitä minun tekemän pitää.

28:16 Samuel sanoi: mitäs

Saul tehnyt on/ cuinga hän on hävittänyt noidat ja velhot maacunnast/ mixis sijs tahdot minun sieluani pauloin/ että minä cuoliaxi lyötäisin.

28:10 Nijn Saul wannoi hänelle HERran cautta/ ja sanoi: nijn totta cuin HERra elä/ ei tämä lueta sinulle pahudexi.

28:11 Nlin vaimo sanoi: kenen minä nostan sinulle? hän sanoi: nosta minulle Samuel.

28:12 Cosca vaimo näki Samuelin/ huusi hän corkiast/ ja sanoi Saulille/ sanoden: mixis olet minun pettänyt? sinä olet Saul.

28:13 Ja Cuningas sanoi hänelle: älä pelkä/ mitäs näet? Waimo sanoi Saulille: minä näen jumalat astuwan maasta ylös.

28:14 Hän sanoi: cuinga hän on muotoans? hän sanoi: wanha mies tule tänne/ ja on vaatetettu hamella. Nijn ymmärsi Saul sen olewan Samuelin/ ja cumarsi caswoilens maahan/ ja rucoili.

28:15 MUtta Samuel sanoi Saulille: mixis olet minua waiwannut/ nostaden minua? Saul sanoi: minä olen suures ahdistuxes/ Philisterit sotiwat minua wastan/ ja Jumala on minusta erinnyt/ ja ei wasta minua Prophetain/ eikä unen cautta/ sentähden olen minä andanut sinun cudzua/ ilmoittaman mitä minun tekemän pitää.

28:16 Samuel sanoi: mitäs

"Miksi sinä minulta kysyt, kun Herra on poistunut sinusta ja tullut vihamieheksesi?"

28:17 Herra on tehnyt sen, minkä hän on minun kauttani puhunut: Herra on reväissyt kuninkuuden sinun kädestäsi ja on antanut sen toiselle, Daavidille.

28:18 Kun sinä et kuullut Herran ääntä etkä tehnyt Amalekille, mitä hänen hekkuva vihansa vaati, sentähden Herra on tänä päivänä tehnyt sinulle tämän.

28:19 Herra antaa myöskin Israelin yhdessä sinun kansasi filistealaisten käsiin, ja huomenna olet sinä poikinesi minun tykönäni; myös Israelin leirin Herra antaa filistealaisten käsiin."

28:20 Niin Saul siinä tuokiossa kaatui pitkin koko pituuttaan maahan, sillä hän peljästyi kovin Samuelin puheesta; myös olivat häneltä voimat lopussa, sillä vuorokautteen hän ei ollut syönyt mitään.

28:21 Mutta vaimo meni Saulin luo, ja kun hän näki, että tämä oli kauhun vallassa, sanoi hän hänelle: "Katso, palvelijattaresi kuuli sinua, minä panen henkeni kämmenelleni ja tottelin käskyä, jonka sinä minulle lausuit.

28:22 Niin kuule nyt sinäkin palvelijatartasi ja salli minun asettaa sinun eteesi palanen leipää, ja syö, että olisit voimissasi, kun lähdet matkalle."

28:23 Hän epäsi ja sanoi: "Minä en syö." Mutta kun hänen palvelijansa yhdessä vai-

kysyt minulta, että \Herra\ on sinusta erinnyt ja on sinun vihamiehekses tullut?

28:17 \Herra\ on tekevä niinkuin hän minun kauttani puhunut on: ja \Herra\ repäisee valtakunnan sinun kädestäs pois ja antaa lähimmäiselles Davidille,

28:18 Ettet kuullut \Herran\ ääntä, etkä täyttänyt hänen vihansa julmuutta Amalekia vastaan, sentähden on \Herra\ näitä sinulle tänäpäpäpä tehnyt.

28:19 Ja vielä sitte antaa \Herra\ sinun kanssas Israelin Philistealaisten käsiin: huomenna pitää sinun ja sinun poikas oleman minun tykönäni: ja \Herra\ antaa Israelin sotajoukon Philistealaisten käsiin.

28:20 Niin Saul kaatui äkisti maahan niin pitkäksi kuin hän oli, ja peljästyi suuresti Samuelin puheen tähden, niin ettei hänessä mitään enämpi voimaa ollut, sillä ei hän ollut mitään syönyt koko sinä päivänä ja yönä.

28:21 Ja vaimo meni Saulin tykö ja näki hänen suuresti peljästyneeksi, ja sanoi hänelle: katso, sinun piikas on kuullut sinun sanas, ja minä olen pannut sieluni käteeni, niin että minä kuuliainen olin sinun sanalles, jonkas puhuit minulle;

28:22 Niin kuule myös nyt sinä piikas sana: minä panen etees palan leipää, että söisit ja tulisit väkees jälleensä, ja menisit matkaas.

28:23 Hän kielsi ja sanoi: en minä syö. Niin hänen palveliansa ja vaimo vaativat häntä syömään, ja hän totteli

kysyt minulda/ että HERra on sinusta erinnyt/ ja on sinun vihamiehexes tullut?

28:17 HERra on sinulle tekevä nijncuin hän minun kauttani puhunut on/ ja rewäise waldacunnan kädestäs pois/ ja anda Dawidille sinun lähimmäiselles.

28:18 Ettes cuullut HERran äändä/ etkä täyttänyt hänen wihans julmutta Amalechi wastan/ sentähden on HERra näitä sinulle tänäpäpä tehnyt.

28:19 Ja wiesel sijtte anda HERra Israelin sinun Canssas Philisterein käsijn. Huomena pitä sinun ja sinun poicas oleman minun tykönäni. Ja HERra anda Israelin sotajoucon Philisterein käsijn.

28:20 Nijn Saul caadui äkist maahan nijn pitkäxi cuin hän oli/ ja peljästyi suurest Samuelin puhen tähden/ nijn ettei hänes mitän enämbi woima sillen ollut/ sillä ei hän ollut mitän syönyt coco sinä päiwänä ja yönä.

28:21 JA waimo meni Saulin tygö/ ja näki hänen suurest peljästynexi/ ja sanoi hänelle: cadzo sinun pijcas on cuullut sinun sanas/ ja olen pannut sieluni käteeni/ nijn että minä cuuliainen olin sinun sanalles/ jongas puhuit minulle.

28:22 Nijn cuule pijcas sana: minä panen etees palan leipä/ että söisit ja tulisit väkees jälleensä/ ja menisit matkaas.

28:23 Hän kielsi/ ja sanoi: en minä syö. Nijn hänen palwelians ja waimo waadeit händä

mon kanssa pyytämällä pyysivät häntä, kuuli hän heitä; ja hän nousi maasta ja istui vuoteelle.

28:24 Ja vaimolla oli juottovasikka kotonaan; sen hän teurasti joutuin. Sitten hän otti jauhoja, sotki ne ja leipoi niistä happamattomia leipiä.

28:25 Ja hän toi ruuan Saulin ja hänen palvelijainsa eteen, ja he söivät. Sitten he nousivat ja lähtivät samana yönä.

1 Samuel 29 LUKU

29:1 Filistealaiset kokosivat kaikki joukkonsa Afekiin, ja israelilaiset olivat leiryntyneet lähteelle, joka on Jisreelissä.

29:2 Ja kun filistealaisten ruhtinaat tulivat satoineen ja tuhansineen, ja Daavid miehinneen tuli viimeiseksi Aakiin kanssa,

29:3 sanoivat filistealaisten päälliköt: "Mitä nuo hebrealaiset täällä tekevät?" Aakis vastasi filistealaisten päälliköille: "Tämähän on Daavid, Saulin, Israelin kuninkaan, palvelija, joka on ollut minun luonani toista vuotta, enkä minä ole havainnut hänessä mitään siitä päivästä alkaen, jona hän siirtyi minun luokseni, tähän päivään asti."

29:4 Niin filistealaisten päälliköt vihastuivat häneen; ja filistealaisten päälliköt sanoivat hänelle: "Toimita tämä mies takaisin; palatkoon hän siihen paikkaan, jonka sinä olet hänelle määrännyt. Älköön hän tulko meidän kanssamme taisteluun, ettei hän

heidän ääntänsä, ja nousi maasta ja istui vuoteelle.

28:24 Ja vaimolla oli huoneessa lihava vasikka, ja hän kiiruhti ja teurasti sen, ja otti jauhoja ja sekoitti, ja leipoi sen happamattomiksi kyrsiksi.

28:25 Ja kantoi Saulin ja hänen palveliainsa eteen. Ja kuin he olivat syöneet, nousivat he ja matkustivat sinä yönä.

29 LUKU

29:1 Mutta Filistealaiset kokosivat kaiken sotajoukkonsa Aphekiin; ja Israel sioitti itsensä Ainiin Jisreelissä.

29:2 Ja Philistealaisten päämiehet menivät sadoittain ja tuhansittain; mutta David meni jälistä miehinensä, liki Akista.

29:3 Niin sanoivat Philistealaisten päämiehet: mitä nämät Hebrealaiset tahtovat? Akis sanoi Philistealaisten päämiehille: eikö tämä ole David Saulin Israelin kuninkaan palvelia, joka on ollut monta päivää eli vuoden minun tykönäni ja en minä ole löytänyt mitäkään hänen kanssansa siitä ajasta, kuin hän pakeni minun tyköni, tähän päivään asti.

29:4 Niin Philistealaisten päämiehet vihastuivat hänen päällensä ja sanoivat hänelle: anna sen miehen palata ja mennä jälleen siallensa, kuhunkas hänen asettanut olet, ettei hän tulisi meidän kanssamme sotaan ja olisi meidän vihamiehemme sodassa; sillä millä taitais hän

syömän/ että hän cuuli heidän sanans. Ja hän nousi maasta ja istui vuoteelle.

28:24 Ja waimo toi huonesta lihawan wasican/ kirjutti idzens/ ja teurasti sen/ ja otti jauhoja ja sekoitti/ ja leiwoi sen happamat.

28:25 Ja candoi Saulille ja hänen palwelioillens. Ja cosca he olit syönet/ nousit he ja matcustt yöllä.

XXIX. Lucu

29:1 MUtta Philisterit cocoisit caiken heidän sotajouckons Aphechijn/ ja Israel sioitti idzens Ainijn Jesreelis.

29:2 Ja Philisterein päämiehet menit sadoin ja tuhannin/ mutta Dawid meni jälist miehinens liki Achist.

29:3 Nlin sanoit Philisterein päämiehet: mitä nämät Hebrerit tahtowat? Achis sanoi heille: eikö tämä ole Dawid Saulin Israelin Cuningan palvelia? joca on ollut ajastajan minun tykönäni/ ja en minä ole löynnyt mitäkän hänen cansans sijtä ajasta/ cuin hän tuli minun tygöni/ tähän päiwän asti.

29:4 Nijn Philisterein päämiehet wihastuit hänen päällens/ ja sanoit hänelle: anna sen miehen palata/ ja olla siallans cuhungas hänen asettanut olet/ ettei hän tulis meidän cansam sotaan/ ja olisi meidän wihamiehem sodas: sillä/ millä taidais hän pa-

<p>taistelussa tulisi meidän vastustajaksemme. Sillä miten hän voisi hankkia itselleen Herransa suosion paremmin kuin näiden miesten päillä?</p>	<p>paremmin herrallensa mielinouteen tehdä, kuin näiden miesten päillä?</p>	<p>remmin Herrallens mielinouten tehdä/ cuin näiden miesten päillä?</p>
<p>29:5 Eikö tämä ole se Daavid, jolle he karkeloiden viritivät tämän laulun: 'Saul voitti tuhat, mutta Daavid kymmenentuhatta?'"</p>	<p>29:5 Eikö tämä ole David? josta he veisasivat hypyssä, sanoen: Saul löi tuhannen, mutta David kymmenentuhatta.</p>	<p>29:5 Eikö hän ole Dawid/ josta he weisaist hypys? Saul löi tuhannen/ mutta Dawid kymmenen tuhatta.</p>
<p>29:6 Niin Aakis kutsui Daavidin ja sanoi hänelle: "Niin totta kuin Herra elää: sinä olet rehellinen, ja minulle olisi mieleen, että olisit täällä leirissä, lähtisit ja tulisit minun kanssani; sillä minä en ole havainnut mitään pahaa sinussa siitä päivästä alkaen, jona tulit minun luokseni, tähän päivään asti. Mutta ruhtinaille sinä et ole mieluinen.</p>	<p>29:6 Niin kutsui Akis Davidin ja sanoi hänelle: niin totta kuin \Herra\ elää, minä pidän sinun oikiana ja hyvänä, ja sinun ulos ja sisälle käymises minun kanssani sotaleiriin kelpaa minulle, sillä en ole minä löytänyt yhtään pahuutta sinusta siitä ajasta, kuin sinä tulit minun tyköni, niin tähän päivään asti; mutta et sinä kelpaa päämiehille.</p>	<p>29:6 Nlin cudzui Achis Dawidin/ ja sanoi hänelle: nijn totta cuin HERra elä/ minä pidän sinun oikiana ja hywänä miesnä/ ja sinun ulos ja sisälle käymises minun cansani sotaleiriijn kelpa minulle/ ja en ole löynnyt yhtän pahutta sinusta/ sijtä ajasta cuins tulit minun tygöni/ nijn tähän asti. Mutta et sinä kelpa päämiehille.</p>
<p>29:7 Lähde siis takaisin ja mene rauhassa, ettet tekisi mitään, joka ei olisi filistealaisten ruhtinaille mieleen."</p>	<p>29:7 Niin palaja nyt takaperin ja mene rauhaan, ettes paha tekisi Philistealaisten päämiesten silmäin edessä.</p>	<p>29:7 Nijn palaja nyt tacaperin/ ja mene rauhan/ ettes paha tekis Philisterein päämiesten silmäin edes.</p>
<p>29:8 Daavid sanoi Aakiille: "Mitä minä olen tehnyt, ja mitä olet havainnut palvelijasasi siitä päivästä alkaen, jona minä tulin sinun palvelukseesi, tähän päivään asti, koska en saa tulla taistelemaan herrani, kuninkaan, vihollisia vastaan?"</p>	<p>29:8 David sanoi Akikselle: mitä minä olen tehnyt? ja mitäs olet löytänyt palvelialtas siitä ajasta, kuin minä olen ollut sinun tykönäs, niin tähän päivään asti, etten minä saa tulla ja sotia kuninkaan minun herrani vihamiehiä vastaan?</p>	<p>29:8 Dawid sanoi Achixelle: mitä minä olen tehnyt/ ja mitäs olet löytänyt sinun palvelialdas/ sijtä ajasta cuin minä olen ollut sinun tykönäs/ nijn tähän päiwän asti/ etten minä tule ja sodi minun Herrani Cuningan vihamiehiä wastan?</p>
<p>29:9 Aakis vastasi ja sanoi Daavidille: "Minä tiedän, että sinä olet minulle mieluinen niinkuin Jumalan enkeli; mutta filistealaisten päälliköt sanovat: 'Hän ei saa lähteä meidän kanssamme taisteluun.'</p>	<p>29:9 Akis vastasi ja sanoi Davidille: minä tiedän sinun otolliseksi minun silmäini edessä, niinkuin Jumalan enkelin, mutta Philistealaisten päämiehet ovat sanoneet: älä anna hänen tulla meidän kanssamme sotaan.</p>	<p>29:9 Achis wastais ja sanoi Dawidille: minä tiedän sinun otollisexi minun silmäin edes/ nijncuin Jumalan Engelin/ mutta Philisterein päämiehet owat sanonet: älä anna hänen tulla meidän cansam sotaan.</p>
<p>29:10 Nouse siis huomenaamuna varhain, sinä ja sinun herrasi palvelijat, jotka ovat</p>	<p>29:10 Niin nouse siis varhain aamulla, ja sinun herras palveliat, jotka sinun kanssattulleet ovat: ja kuin te olette</p>	<p>29:10 Nijn nouse sijs warhain amulla/ ja sinun Herras palveliat cuin sinun cansas tul-</p>

tulleet kanssasi, ja lähtekää matkaan huomenaamuna varhain, kun päivä valkenee."

29:11 Niin Daavid miehinensä lähti varhain seuraavana aamuna matkalle palatakseen filistealaisten maahan. Mutta filistealaiset menivät Jisreeliin.

1 Samuel 30 LUKU

30:1 Kun Daavid miehinensä kolmantena päivänä tuli Siklagiin, olivat amalekilaiset tehneet ryöstöretken Etelämaahan ja Siklagiin, ja he olivat vallanneet Siklagin ja polttaneet sen tulella.

30:2 Naiset, mitä siellä oli, sekä pienet että suuret, he olivat ottaneet vangiksi, surmaamatta ketään; he olivat vieneet ne pois ja menneet matkoihinsa.

30:3 Kun Daavid miehinensä tuli kaupunkiin, niin katso, se oli tulella poltettu, ja heidän vaimonsa, poikansa ja tyttärensä oli otettu vangiksi.

30:4 Silloin Daavid ja väki, joka oli hänen kanssaan, korottivat äänensä ja itkivät, kunnes eivät enää jaksaneet itkeä.

30:5 Vangiksi oli otettu myös Daavidin molemmat vaimot, jisreeliläinen Ahinoam ja Abigail, karmelilaisen Naabalin vaimo.

30:6 Ja Daavid joutui suureen hätään, sillä kansa aikoi kivittää hänet: niin katkeroitunut oli koko kansa, kukin poikensa ja tyttäriensä tähden. Mutta Daavid rohkaisi mielensä

aamulla varhain nousseet ja päivä teille valkenee, niin menkää teidän tietänne.

29:11 Niin David oli miehinensä aamulla varhain ylhäällä, matkustamaan ja tulemaan Philistealaisten maalle jälleen; mutta Philistealaiset menivät Jisreeliin päin.

30 LUKU

30:1 Kuin David kolmantena päivänä tuli Ziglagiin miehinensä, olivat Amalekilaiset tulleet etelän puolelta Ziglagiin, lyöneet Ziglagin ja polttaneet sen tulella,

30:2 Ja olivat vieneet vaimot, jotka siellä olivat, pienimmästä niin suurimpaan; ei he yhtäkään surmanneet, mutta veivät pois ja menivät tiehensä.

30:3 Kuin David tuli miehinensä kaupunkiin, katso, se oli tulella poltettu, ja heidän emäntänsä ja poikansa ja tyttärensä viedyt vangiksi;

30:4 Korotti David ja väki, joka hänen kanssansa oli, äänensä ja itkivät siihenasti, ettei heillä enää voimaa itkeä ollut.

30:5 Ja Davidin kaksi emäntää olivat myös vankina viedyt pois: Ahinoam Jisreeliläinen ja Abigail Nabalin emäntä Karmelista.

30:6 Ja David oli suuresti ahdistettu, sillä kansa tahtoi hänen kivittää, että kaiken kansan sielut olivat murheissa poikainsa ja tytärtensä tähden. Mutta David vahvisti itsiänsä \Herrassa\

let owat/ ja cosca te oletta amulla warhain nosnet/ ja walkia on/ nijn mengät teidän tietän.

29:11 Nijn Dawid oli miehinens amulla warhain ylhällä matcustaman ja tuleman Philisterein maalle jällens/ mutta Philisterit menit Jesreelin päin.

XXX. Lucu

30:1 Cosca Dawid colmandena päiwänä tuli Ziklagijn miehinens/ olit Amalechiterit tullet etelän puolelda/ lyönet Ziklagin/ ja polttanet tulella.

30:2 Ja olit wienet waimot/ jotca siellä olit pienimmäst nijn suurimban/ ei he yhtäkän surmannet/ mutta weit pois ja menit tietäns.

30:3 Cosca Dawid tuli miehinens Caupungijn/ ja näki sen poltetuxi/ ja wiedyxi heidän emändäns ja tyttärens pois/

30:4 Corgotti Dawid ja väki/ cuin hänen cansans oli äänens/ ja itki siihenasti ettei heillä enämbi woima itke ollut.

30:5 Ja Dawidin caxi emändätä olit myös wiedyt pois/ Ahinoam Jesreeliteri ja Abigail Nabalin emändä Carmelist.

30:6 Ja Dawid oli suurest ahdistettu/ sillä Canssa tahtoit hänen kiwittä/ ja caiken Canssan sielut olit murheisans/ poicains ja tytärtens tähden. Mutta Dawid wahwisti

Herrassa, Jumalassansa.	Jumalassansa.	idziäns HERrasa hänen Jumalassans.
30:7 Ja Daavid sanoi pappi Ebjatarille, Ahimelekin pojalle: "Tuo minulle kasukka." Niin Ebjatar toi kasukan Daavidille.	30:7 Ja David sanoi papille AbJatarille Ahimelekin pojalle: tuo minulle päällisvaate. Ja AbJatar toi Davidille päällisvaatteen.	30:7 Ja sanoi Papille AbJatharille Ahimelechin pojalle: tuo minulle päällisvaate. 30:8 Ja cosca AbJathar oli tuonut Dawidille päällisvaatteen/
30:8 Ja Daavid kysyi Herralta: "Ajanko takaa tuota rosvojoukkoa? Saavutanko minä sen?" Hän vastasi hänelle: "Aja, sillä sinä saavutat sen ja pelastat pelastettavat."	30:8 Niin kysyi David \Herralta\ ja sanoi: pitääkö minun ajaman sitä joukkoa takaa? saanenko minä heidät kiinni? Hän sanoi hänelle: aja heitä takaa, ja sinä totisesti saavutat heidät ja otat saaliin.	Kysyi Dawid HErralle/ ja sanoi: pitääkö minun ajaman sitä joukko taca/ pitääkö minun ottaman heidän kijnni? hän sanoi: aja heitä taca/ ja sinä saavutat heidän/ ja otat saalin.
30:9 Niin Daavid lähti, hän ja ne kuusisataa miestä, jotka olivat hänen kanssaan, ja he tulivat Besorin purolle; siihen pysähtyivät ne, jotka olivat jääneet muista jälkeen.	30:9 Niin meni David matkaan, hän ja kuusisataa miestä, jotka hänen kanssansa olivat, ja tulivat Besorin ojan tykö; ja muut seisahdivat siinä.	30:9 Nijn meni Dawid matkaan/ ja cuusi sata miestä cuin hänen cansans olit/ ja tulit Besorin ojan tygö/ mutta muutamat rupeisit sijnä seisoman.
30:10 Mutta Daavid jatkoi takaa-ajoa neljänsadan miehen kanssa; sillä niitä, jotka väsyneinä pysähtyivät eivätkä menneet Besorin puron poikki, oli kaksisataa miestä.	30:10 Mutta David ja neljä-sataa miestä ajoivat takaa; mutta kaksisataa miestä, jotka siihen seisomaan jäivät, suuttuivat menemästä Besorin ojan ylitse.	30:10 Mutta Dawid ja neljä sata miestä menit sotawäen perän/ ja caxi sata miestä jotca sijhen seisoman jäit/ ei wijdzinet mennä Besorin ojan ylidze.
30:11 Ja he tapasivat kedolla egyptiläisen miehen ja toivat hänet Daavidin luo. He antoivat hänelle leipää syödä ja vettä juoda,	30:11 Ja he löysivät yhden Egyptin miehen kedolta, sen he veivät Davidin tykö, ja antoivat hänen leipää syödä ja vettä juoda,	30:11 JA he löysit yhden Egyptin miehen kedolda/ sen he weit Dawidin tygö/ ja annoit leipä syödä ja wettä juoda.
30:12 ja he antoivat vielä hänelle viikunakakun ja kaksi rusinakakkua syödä. Silloin hän virkosi henkiin; sillä hän ei ollut syönyt eikä juonut kolmeen vuorokauteen.	30:12 Ja antoivat rypäleen fikunia ja kaksi rypälettä rusinoita; ja sittenkuin hän oli syönyt, tuli hänen henkensä virvoitetuksi, sillä ei hän ollut kolmena päivänä eikä kolmena yönä leipää syönyt eikä vettä juonut.	30:12 Ja annoit rypälen ficunit ja caxi rypälettä rosinoit/ ja sijttecuin hän oli syönyt/ tuli hänen hengens wirgotetuxi: sillä ei hän ollut colmena päiwänä eikä colmena yönä leipä syönyt/ eikä wettä juonut.
30:13 Ja Daavid kysyi häneltä: "Kenen olet miehiä ja mistä tulet?" Hän vastasi: "Minä olen egyptiläinen nuorukainen, erään amalekilaisen miehen palvelija; mutta minun herrani	30:13 Ja David sanoi hänelle: kenenkä sinä olet ja kustas olet? Egyptin nuorukainen sanoi: minä olen Amalekilaisen palvelia, ja minun herrani on hyljännyt minun; sillä minä tulin sairaaksi jo	30:13 Dawid kysyi hänelle: kenengäs olet ja custas olet? hän sanoi: minä olen Egyptin nuorucainen Amalechiterein palwelia/ ja minun HERRan on hyljännyt minun/ ja sijtte on

<p>jätti minut, sillä minä sairas-tuin kolme päivää sitten.</p>	<p>kolme päivää sitte.</p>	<p>jo colme päiwä cuin minä sairaxi tulin.</p>
<p>30:14 Me teimme ryöstöretken kreettien, Juudan ja Kaa-lebin Etelämaahan ja poltimme Siklagin tulella."</p>	<p>30:14 Me ryöstimme etelästä päin Kretin ja Juudan, etelästä päin Kalebin, ja poltimme Ziglagin.</p>	<p>30:14 Me tulim etelästä päin Chrethin ja Judan/ etelästä päin Calebin/ ja poltim Ziklagin.</p>
<p>30:15 Daavid sanoi hänelle: "Vietkö minut tuon rosvojoukon luo?" Hän vastasi: "Vanno minulle Jumalan kautta, ettet surmaa minua etkä luovuta minua herrani käsiin, niin minä vien sinut sen rosvojoukon luo."</p>	<p>30:15 David sanoi hänelle: vietkös minun sen sotaväen tykö? Hän sanoi: vannos minulle Jumalan kautta, ettes minua tapa etkä anna minua minun herrani käsiin, niin minä vien sinun sen sotaväen tykö.</p>	<p>30:15 Dawid sanoi hänelle: wietkös minun sen sotawäen tygö? hän sanoi: wannos minulle Jumalan cautta/ ettet sinä minua tapa/ eli anna minua minun Herrani käsijn/ nijn minä wien sinun sen sotawäen tygö.</p>
<p>30:16 Ja hän vei hänet sinne; ja katso, heitä oli hajallaan maassa kaikkialla syömässä, juomassa ja juhlimassa kaikella sillä suurella saaliilla, jonka olivat ottaneet filistealaisten maasta ja Juudan maasta.</p>	<p>30:16 Ja hän vei hänen; ja katso, he olivat hajoittaneet heitänsä koko maahan, söivät, joivat ja hyppäsivät ilosta kaiken sen suuren saaliin tähden, jonka he olivat saaneet Philistealaisten ja Juudan maalta.</p>	<p>30:16 Ja hän wei heidän: ja cadzo/ he olit hajottanet heitäns coco maahan/ söit/ joit ja pidit juhla/ sen suuren saalin tähden/ jonga he olit sieldä saanet Philisterein ja Judan maalda.</p>
<p>30:17 Niin Daavid kaatoi heitä aamuhämärästä iltaan asti; eikä heistä pelastunut kuin neljäsataa nuorta miestä, jotka nousivat kameliensa selkään ja pakenivat.</p>	<p>30:17 Ja David löi heitä aamuhämärästä ruveten ehtoon asti, liki toiseen päivään; niin ettei heistä yhtäkään päässyt, paitsi neljäsataa nuorukaista, jotka istuivat kameleihin päälle ja pakenivat.</p>	<p>30:17 Ja Dawid löi heitä amusta ruveten ehtosen asti/ liki toiseen päiwään/ nijn ettei heistä yhtäkän pääsnyt/ paidzi neljä sata nuorucaista/ jotca istuit Camelein päälle/ ja pakenit.</p>
<p>30:18 Ja Daavid pelasti kaikki, mitä amalekilaiset olivat ottaneet; myös molemmat vaimonsa Daavid pelasti.</p>	<p>30:18 Niin David pelasti kaikki mitä Amalekilaiset ottaneet olivat, ja David pelasti myös kaksi emäntäänsä.</p>	<p>30:18 Nijn Dawid pelasti caicki cuin Amalechiterit ottanet olit/ ja sai hänen caxi emändätäns jällens.</p>
<p>30:19 Ei ketään puuttunut, ei pientä eikä suurta, ei kenenkään poikaa eikä kenenkään tytärtä eikä saalista tai muuta, mitä he olivat ottaneet itsellensä; kaiken Daavid toi takaisin.</p>	<p>30:19 Ja ei puuttunut niistä mitään, pientä eli suurta, pojista ja tyttäristä, eli saaliista kun he heillensä ottaneet olivat: David toi ne kaikki takaperin jälleen.</p>	<p>30:19 Ja ei puuttunut nijstä mitän/ piendä eli suurta/ pojista ja tyttäristä/ eli muusta saalista cuin he ikänäns ottanet olit/ Dawid toi ne caicki tacaperin jällens.</p>
<p>30:20 Daavid otti myös kaikki lampaat ja raavaat, ja niitä ajettiin muun karjan edellä ja huudettiin: "Tämä on Daavidin saalis!"</p>	<p>30:20 Ja David otti kaikki lampaat ja härjät ja antoi ajaa ne karjansa edellä, ja he sanoivat: tämä on Davidin saalis.</p>	<p>30:20 Ja Dawid otti lambat ja härjät/ ja andoi ne aja hänen carjans edellä ja he sanoit: tämä on Dawidin saalis.</p>
<p>30:21 Ja kun Daavid tuli nii-</p>	<p>30:21 Ja kuin David tuli</p>	<p>30:21 Ja cosca Dawid tuli</p>

den kahdensadan miehen luo, jotka olivat väsyneet, jaksamatta seurata Daavidia, ja jotka oli jätetty Besorin puolelle, tulivat he Daavidia vastaan ja sitä väkeä, joka oli hänen kanssansa; ja kun Daavid väkineen lähestyi, tervehti hänetä.

30:22 Mutta kaikenlaiset huonot ja kelvottomat miehet niiden joukosta, jotka olivat kulkeneet Daavidin mukana, rupesivat sanomaan: "Koska nämä eivät ole kulkeneet meidän mukana, emme anna heille mitään saaliista, jonka pelastimme, paitsi kunkin vaimon ja lapset; viekööt ne ja menkööt matkoihinsa."

30:23 Mutta Daavid sanoi: "Älkää tehkö niin, veljeni, sen jälkeen, mitä Herra on meille suonut, kun hän varjeli meitä ja antoi meidän käsiimme rosvojoukon, joka hyökkäsi meidän kimppuumme."

30:24 Ja kukapa teitä kuulisi tässä asiassa? Sillä taisteluun menevällä ja kuormaston luojäävällä on oleva yhtäläinen osuus; heidän on jaettava tasan."

30:25 Ja sillensä asia jäi silloin ja sen jälkeenkin: hän teki sen säännöksi ja tavaksi Israelissa, aina tähän päivään asti.

30:26 Kun Daavid tuli Siklagiin, lähetti hän osan saaliista Juudan vanhimmille, ystäväilensä, sanoen: "Tässä on teil-

kahdensadan miehen tykö, jotka olivat suuttuneet seuraamasta Davidia ja olivat jääneet Besorin ojan tykö, menivät he Davidia vastaan ja sitä sotaväkeä joka hänen kanssansa oli. Ja David menisen väen tykö ja tervehti heitä ystävällisesti.

30:22 Niin vastasivat kaikki ne, jotka pahat ja tylyt miehet olivat niiden seasta, jotka Davidin kanssa olivat matkustaneet, ja sanoivat: ettei he menneet meidän kanssamme, ei pidä heille annettaman siitä saaliista jonka me saaneet olemme; mutta itsekukin ottakaan emäntänsä ja lapsensa ja menkään tiehensä.

30:23 Niin sanoi David: ei teidän niin pidä tekemän, minun veljeni, sillä \Herra\ on ne meille antanut, ja on meidät varjellut ja antanut sen sotaväen meidän käsiimme, joka tuli meitä vastaan.

30:24 Kuka teitä pitää kuuleman tässä asiassa? Senkalainen kuin niiden osa on, jotka olivat sodassa meidän kanssamme, pitää myös oleman heidän osansa jotka kaluin tykönä ovat olleet, ja pitää yhdenkaltainen jako oleman.

30:25 Tämä on ollut siitä ajasta ja aina sitte sääty ja oikeus Israelissa tähän päivään asti.

30:26 Ja David tuli Ziglagiin ja lähetti saaliista ylimmäisille Juudasta, jotka hänen ystävänsä olivat, ja sanoi: katso, tässä on teille siunaus

nijden cahden sadan miehen tygö/ jotca olit wäsyxis ja jälist seuraisit Dawidi/ ja olit jäänet Besorin ojan tygö/ menit he Dawidi wastian/ ja sitä sotawäke cuin hänen cansans oli/ ja Dawid menisen wäen tygö ja terwetti heitä ystävälisest.

30:22 Nijn wastaisit ne cuin pahat ja tylyt miehet olit/ nijden seast cuin Dawidin cansa olit matcustanet/ ja sanoit: ettei he ollet meidän cansam/ ei pidä heille annettaman sijtä saalist cuin me saanet olemma/ mutta idze-cukin ottacan emändäns ja lapsens/ ja mengän tietäns.

30:23 Nijn sanoi Dawid: ei teidän nijn pidä tekemän minun weljeni näiden cansa cuin HERra meille andanut on/ ja on meidän warjellut ja andanut sen sotawäen meidän käsijm/ jotca olit tullet meitä wastian.

30:24 Cuca teitä pitä cuuleman täsä asias/ sencaltainen cuin nijden osa on jotca olit sodas meidän cansam/ pitä myös oleman heidän osans cuin meidän caluim tykönä owat ollet/ ja pitä yhdencaltainen jaco oleman.

30:25 Tämä on ollut sijtä ajast ja aina sijtte oikeus ja tapa Israelis tähän päiwän asti.

30:26 Ja cosca Dawid tuli Ziklagijn/ lähetti hän saalista nijlle ylimmäisille Judast/ cuin hänen ystäväns olit/ ja

le tervehdyslahja siitä saaliista, joka otettiin Herran vihollisilta" -

30:27 lahja niille, jotka olivat Beetelissä, Etelämaan Raamotissa, Jattirissa,

30:28 Aroerissa, Sifmotissa, Estemoassa,

30:29 Raakalissa, jerahmeelaisten kaupungeissa, keeniläisten kaupungeissa,

30:30 Hormassa, BoorAasanissa, Atakissa

30:31 ja Hebronissa, ja samoin lahja kaikille muille paikkakunnille, joissa Daavid miehinensä oli kulkenut.

\Herran\ vihollisten saaliista:

30:27 Niille jotka olivat Beetelissä, niille Ramotissa etelään päin, niille Jatirissa,

30:28 Niille Aroerissa, niille Siphmotissa, niille Estmoassa,

30:29 Ja niille kuin on Raakalissa, ja niille Jerakmeliläisten kaupungeista, ja niille Keniläisten kaupungeista,

30:30 Niille Hormassa, ja niille Korasanissa, ja niille Atakissa,

30:31 Niille Hebronissa, ja kaikkiin paikkoihin, kussa David oli miehinensä vaelannut.

sanoi: cadzo/ täsä on teille siunaus HERran vihollisten saalist.

30:27 Nijlle cuin on BethElis/ nijlle Ramothis etelän päin/ nijlle Jatheris.

30:28 Nijlle Aroeris/ nijlle Siphmothis/ nijlle Esthmoas.

30:29 Ja nijlle cuin on Rachalis/ ja nijlle Jerahmeliterein Caupungist/ ja nijlle Keniterein Caupungist.

30:30 Nijlle Harmast/ ja nijlle cuin on Chorsanist/ ja nijlle Athachist.

30:31 Nijlle Hebronist/ ja caikista paicoista/ cusa Dawid oli miehinensä waeldanut.

1 Samuel 31 LUKU

31:1 Mutta filistealaiset taistelivat Israelia vastaan. Ja Israelin miehet pakenivat filistealaisia, ja heitä kaatui surmattuina Gilboan vuorella.

31:2 Ja filistealaiset pääsivät Saulin ja hänen poikiensa kintereille, ja filistealaiset surmasivat Joonatanin, Abinadabin ja Malkisuan, Saulin pojat.

31:3 Ja kun taistelu kiihtyi ankaraksi Saulia vastaan ja jousimiehet keksivät hänet, joutui hän suureen hätään jousimiesten ahdistuksessa.

31:4 Ja Saul sanoi aseenkantajallensa: "Paljasta miekkasi ja lävistä sillä minut, etteivät nuo ympärileikkaamattomat tulisi lävistämään minua ja pitämään minua pilkkanaan." Mutta hänen aseenkantajansa ei tahtonut, sillä hän pelkäsi

31 LUKU

31:1 Niin Philistealaiset sotiivat Israelia vastaan, ja Israelin miehet pakenivat Philistealaisia ja lankesivat lyötynä Gilboan vuorella.

31:2 Ja Philistealaiset ajoivat Saulia ja hänen poikiensa takaa, ja Philistealaiset surmasivat Joonatanin, Abinadabin ja Melkisuan, Saulin pojat.

31:3 Ja sota oli ankara Saulia vastaan, ja joutsimiehet kävivät hänen päällensä joutsilla, ja hän haavoitettiin pahoin joutsimiehiltä.

31:4 Niin sanoi Saul aseensa kantajalle: vedä ulos miekkas ja pistä sillä minua lävitse, ettei nämät ympärileikkaamattomat tulisi ja pistäisi minua lävitse, ja pilkkaisi minua. Mutta hänen aseensa kantaja ei tahtonut, sillä hän pelkäsi suuresti. Niin otti

XXXI. Lucu

31:1 Nlin Philisterit sodeit Israeli wastan/ ja Israelin miehet pakenit Philisterejä/ ja langeisit lyötynä Gilboan wuorella.

31:2 Ja Philisterit ripuit Saulis ja hänen pojians/ ja surmasit Jonathanin/ AbiNadabin ja Melchisuan/ Saulin pojat.

31:3 Ja sota oli angara Sauli wastan/ ja joudzimiehet käwit hänen päällens jousten cansa/ ja haawoitettin pahoin joudzimiehildä.

31:4 Nijn sanoi Saul asenscandajalle: wedä sinun mieckas/ ja pistä sillä minua läpidze/ ettei nämät ymbärlinsleickamattomat tulis ja pistäis minua läpidze/ ja pilckais minua. Mutta hänen asenscandaja ei tahtonut:

<p>kovin. Niin Saul itse otti miekan ja heittäytyi siihen.</p>	<p>Saul miekan ja lankesi siihen.</p>	<p>sillä hän pelkäis idzens suur- rest. Nijn otti Saul mieckans ja langeis sijhen.</p>
<p>31:5 Mutta kun hänen aseenkantajansa näki, että Saul oli kuollut, heittäytyi hänkin miekkaansa ja kuoli hänen kanssansa.</p>	<p>31:5 Kuin hänen aseensa kantaja näki Saulin kuolleeksi, lankesi hän myös miekkaansa ja kuoli hänen kanssansa.</p>	<p>31:5 Cosca hänen asenscandaja näki Saulin cuollexi/ langeis hän myös mieckaaans/ ja cuoli.</p>
<p>31:6 Niin kuolivat sinä päivänä yhdessä Saul, hänen kolme poikaansa ja hänen aseenkantajansa ynnä kaikki hänen miehensä.</p>	<p>31:6 Ja niin kuoli Saul ja kolme hänen poikaansa, ja hänen aseensa kantaja, ja ynnä kaikki hänen miehensä sinä päivänä.</p>	<p>31:6 Ja njn cuoli Saul ja colme hänen poicans/ ja hänen asenscandaja/ ja caicki hänen miehens sinä päiwänä.</p>
<p>31:7 Ja kun Israelin miehet, jotka asuivat tuolla puolella laakson ja tuolla puolella Jordanin, huomasivat, että Israelin miehet olivat paenneet ja että Saul poikinensa oli kuollut, jättivät he kaupungit ja pakenivat, ja filistealaiset tulivat ja asettuivat niihin.</p>	<p>31:7 Kuin Israelin miehet, jotka olivat toisella puolella laaksoa ja toisella puolella Jordania, näkivät Israelin miehet paenneeksi ja Saulin poikinensa kuolleeksi, jättivät he kaupungit ja pakenivat. Niin tulivat Philistealaiset ja asuivat niissä.</p>	<p>31:7 COsca Israelin miehet jotca olit toisella puolella laxo/ ja toisella puolella Jordani/ näit Israelin miehet paennexi/ ja Saulin poikinens cuollexi/ jätit he Caupungit ja pakenit. Nijn tulit Philisterit ja asuit njjsä.</p>
<p>31:8 Seuraavana päivänä filistealaiset tulivat ryöstämään surmattuja ja löysivät Saulin ja hänen kolme poikaansa kaatuneina Gilboan vuorella.</p>	<p>31:8 Ja toisena päivänä tulivat Philistealaiset ryöstämään tapetuita ja löysivät Saulin ja kolme hänen poikaansa makaavan Gilboan vuorella.</p>	<p>31:8 JA toisna päiwänä tulit Philisterit ryöstämän tapetuita/ ja löysit Saulin ja colme hänen poicans macawan Gilboan vuorella.</p>
<p>31:9 Niin he löivät häneltä pään poikki, ryöstivät häneltä aseet ja lähettivät ne ympäri filistealaisten maata, julistaaksensa voitonsanomaa epäjumaliensa temppeleissä ja kansan seassa.</p>	<p>31:9 Ja hakkasivat hänen päänsä pois, ja ottivat häneltä aseet, ja lähettivät ympäri Philistealaisten maakuntaa, ilmoitettaa epäjumalainsa huoneissa ja kansan seassa,</p>	<p>31:9 Ja hackaisit hänen pääns pois/ ja otit häneldä aset/ ja lähetit ymbärins Philisterein maacunda/ ilmoitetta heidän epäjumalittens huoneis/ ja Canssan seas.</p>
<p>31:10 Ja he asettivat hänen aseensa Astarten temppeliin, mutta hänen ruumiinsa he kiinnittivät Beet-Seanin muurille.</p>	<p>31:10 Ja panivat hänen aseensa Astarotin huoneeseen; mutta hänen ruumiinsa ripustivat he Betsanin muurin päälle.</p>	<p>31:10 Ja panit hänen asens Astharothin huoneseen/ mutta hänen ruumins ripustit he Bethsan muurin päälle.</p>
<p>31:11 Kun Gileadin Jaabeksen asukkaat kuulivat, mitä filistealaiset olivat tehneet Saulille,</p>	<p>31:11 Kuin Jabeksen asukkaat Gileadissa kuulivat, mitä Philistealaiset Saulille tehneet olivat,</p>	<p>31:11 Cosca Jabexen asuwaiset Gileadis cuulit/ mitä Philisterit Saulille tehnet olit:</p>
<p>31:12 nousivat he, kaikki sotakuntoiset miehet, kulkivat</p>	<p>31:12 Nousivat kaikki sotaan kelpaavaiset miehet, kävivät</p>	<p>31:12 Hangidzit he caicki kelpawaiset miehet sotaan/</p>

kaiken yötä ja ottivat Saulin ja hänen poikiensa ruumiit alas Beet-Seanin muurilta, menivät Jaabekseen ja polttivat ne siellä.

31:13 Sitten he ottivat heidän luunsa, hautasivat ne tamariskipuun alle Jaabekseen ja paastosivat seitsemän päivää.

TOINEN SAMUELIN KIRJA

1 LUKU

1:1 Saulin kuoleman jälkeen, kun Daavid, voitettuaan amalekilaiset, oli palannut takaisin ja ollut Siklagissa pari päivää,

1:2 tuli kolmantena päivänä eräs mies leiristä Saulin luota, vaatteet reväistyinä ja multaa pään päällä. Ja tullessaan Daavidin luo hän heittäytyi maahan ja osoitti kunnioitusta.

1:3 Daavid kysyi häneltä: Mistä tulet? Hän vastasi hänelle: Minä olen päässyt pakoon Israelin leiristä.

1:4 Niin Daavid sanoi hänelle: Miten on asiat? Kerro minulle. Hän vastasi: Väki on paennut taistelusta, paljon väkeä on kaatunut ja kuollut; myöskin Saul ja hänen poikansa Jonatan ovat kuolleet.

1:5 Daavid kysyi nuorelta mieheltä, joka kertoi tämän hänelle: Mistä tiedät, että Saul ja hänen poikansa Jonatan ovat kuolleet?

1:6 Nuori mies, joka oli kerhtonut hänelle tämän, vastasi: Minä tulin sattumalta Gilboan vuorelle, ja katso, Saul nojasi keihäseensä, ja sotavaunut

kaiken sen yön ja ottivat Saulin ruumiin ja hänen poikainsa ruumiit alas Bet-sanin muurin päältä, veivät Jabekseen ja polttivat ne siellä,

31:13 Ja ottivat heidän luunsa ja hautasivat puun alle Jabekseen, ja paastosivat seitsemän päivää.

2.SAMUELIN KIRJA

1 LUKU

1:1 Ja tapahtui Saulin kuoleman jälkeen, kuin David oli palannut Amalekilaisten taposta, oli David Ziklagissa kaksi päivää.

1:2 Katso, kolmantena päivänä tuli yksi mies Saulin leiristä reväistyillä vaatteilla ja multaa päänsä päällä. Ja kuin hän tuli Davidin tykö, lankesi hän maahan ja kumarsi.

1:3 David sanoi hänelle: kustat tulet? Ja hän sanoi hänelle: minä olen paennut Israelin leiristä.

1:4 David sanoi hänelle: sanos minulle, mitä siellä on tapahtunut? Hän vastasi: väki on paennut sodasta, ja paljo väkeä on langennut ja kuollut, ja myös Saul ja hänen poikansa Jonatan ovat kuolleet.

1:5 David sanoi nuorukaiselle, joka näitä ilmoitti: mistä sinä tiedät Saulin ja hänen poikansa Jonatanin kuolleeksi?

1:6 Nuorukainen, joka hänelle sitä ilmoitti, sanoi: minä tulin tapaturmasta Gilboan vuorelle, ja katso, Saul oli langennut omaan keihäseensä, ja katso, rattaat ja

käwit caiken sen yön/ ja otit Saulin ja hänen poicains ruumit alas Bethsan muurin päädä/ weit Jabexeen/ ja poldit siellä.

31:13 Ja otit heidän luuns/ ja hautaisit puun ala Jabeexeen/ ja paastoisit seidzemen päiwä.

Toinen Samuelin Kirja

I. Lucu

1:1 JA Saulin cuoleman jälkeen/ cosca Dawid oli palainnut Amalechiterein tapost/ oli hän Ziklagis caxi päiwä.

1:2 Cadzo/ colmandena päivänä tuli yxi mies Saulin leirist/ rewäistyillä vaatteilla/ ja mulda hänen pääns päällä. Ja cuin hän tuli Dawidin tygö/ langeis hän maahan ja cumarsi.

1:3 Dawid sanoi hänelle: custat tulet? hän sanoi: minä olen paennut Israelin leirist.

1:4 Dawid sanoi hänelle: sanos minulle/ mitä siellä on tapahtunut? hän wastais: väki on paennut sodast ja paljo wäke on tapettu/ ja Saul on myös cuollut/ ja hänen poicans Jonathan.

1:5 DAwid sanoi sille nuorucaiselle joca näitä ilmoitti: mistäs tiedät Saulin ja hänen poicans Jonathanin cuollexi?

1:6 Nuorucainen sanoi: minä tulin tapaturmast Gilboan vuorelle/ ja cadzo/ Saul oli langennut omaan keihäseens/ ja rattat ja hewoismiehet ajoit

ja ratsumiehet ahdistivat häntä.	hevosmiehet ajoivat häntä takaa.	händä taca.
1:7 Hän kääntyi taakseen ja nähdessään minut hän huusi minua; minä vastasin: 'Tässä olen.'	1:7 Ja sitte hän käänsi hänensä, ja näki minun ja kutsui tykönsä, ja minä sanoin: tässä minä olen.	1:7 Ja sijttecuin hän käänsi hänens/ ja näki minun ja cudzui tygöns/ ja minä sanoin: täsä minä olen.
1:8 Niin hän kysyi minulta: 'Kuka olet?' Minä vastasin hänelle: 'Olen amalekilainen.'	1:8 Hän sanoi minulle: kuka sinä olet? Minä vastasin: minä olen Amalekilainen.	1:8 Hän sanoi: cucas olet? minä wastaisin: minä olen Amalechiteri.
1:9 Sitten hän sanoi minulle: 'Astu luokseni ja surmaa minut, sillä minä olen kangistumassa, vaikka olenkin vielä täysin hengissä.'	1:9 Ja hän sanoi minulle: tules minun tyköni ja tapa minua; sillä minä ahdistetaan kovin ja minun henkeni on vielä kokonainen minusa.	1:9 Ja hän sanoi minulle: tules minun tygöni ja tapa minua: sillä minä ahdistetan cowin/ ja minun hengen on vielä coconainen minus.
1:10 Niin minä astuin hänen luoksensa ja surmasin hänet, sillä minä käsitin, ettei hän sortumisensa jälkeen jäisi henkiin. Ja minä otin kruunun, joka oli hänen päässänsä, ja rannerenkaan, joka oli hänen käsivarressaan, ja toin ne tänne herralleni.	1:10 Niin minä menin hänen tykönsä ja tapoin hänen; sillä minä tiesin, ettei hän olisi kuitenkaan sen lankeemisen jälkeen elänyt. Ja minä otin kruunun hänen päästänsä ja käsirenkaat hänen kädestänsä ja toin ne tänne minun herralleni.	1:10 Nijn minä menin hänen tygöns ja tapoin hänen: sillä minä tiesin/ ettei hän olis cuitengan sen langemisen jälken elänyt. Ja minä otin cruunun hänen päästäns ja käsirengat hänen kädestäns/ ja toin ne tänne sinulle minun Herralleni.
1:11 Niin Daavid tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne; samoin tekivät kaikki miehet, jotka olivat hänen kanssansa.	1:11 Silloin tarttui David vaatteisiinsa ja repäisi ne; niin myös joka mies, joka hänen kanssansa oli,	1:11 Silloin tartui Dawid vaatteisjns ja rewäis ne/ nijn myös jocamies cuin hänen cansans oli.
1:12 Ja he pitivät valittajaisia ja itkivät ja paastosivat iltaan asti Saulin ja hänen poikansa Joonatanin tähden ja Herran kansan tähden ja Israelin heimon tähden, koska he olivat kaatuneet miekkaan.	1:12 Ja valittivat ja itkivät, ja paastosivat ehtoosen asti, Saulin ja hänen poikansa Jonatanin tähden, ja \Herran\ kansan tähden, ja Israelin huoneen tähden, että ne miekan kautta langenneet olivat.	1:12 Ja surit/ ja itkit/ ja paastoisit ehtosen asti/ Saulin ja hänen poicans Jonathanin tähden/ ja HERran Canssan tähden/ ja Israelin huonen tähden/ että ne miecan cautta langennet olit.
1:13 Ja Daavid kysyi nuorelta mieheltä, joka oli hänelle ker-tonut tämän: Mistä sinä olet? Hän vastasi: Minä olen täällä muukalaisena elävän amalekilaisen miehen poika.	1:13 Ja David sanoi nuorukaiselle, joka näitä hänelle ilmoitti: kusta sinä olet? Hän sanoi: minä olen muukalaisen Amalekilaisen poika.	1:13 JA Dawid sanoi nuorucaiselle/ joca näitä ilmoitti: custas olet? hän sanoi: minä olen muucalaisen Amalechiterin poica.
1:14 Daavid sanoi hänelle: Kuinka et peljännyt ojentaa kättäsi tuhotaksesi Herran voidellun?	1:14 David sanoi hänelle: miksi et peljännyt laskea kättäs tappamaan \Herran\ voideltua?	1:14 Dawid sanoi hänelle: mixes peljännyt laske sinun kättäs/ ja tappa HERran woideltua?
1:15 Ja Daavid kutsui yhden palvelijoistaan ja sanoi: Käy	1:15 Ja David kutsui yhden palvelioistansa ja sanoi: tule	1:15 Ja Dawid sanoi yhdelle hänen nuorista miehistäns:

tänne, lyö hänet kuoliaaksi. Ja hän iski hänet kuoliaaksi. 1:16 Mutta Daavid sanoi hänelle: Sinun veresi tulkoon oman pääsi päälle, sillä oma suusi on todistanut sinua vastaan, kun sanoit: 'Minä olen surmannut Herran voidellun'.

1:17 Ja Daavid viritti tämän itkuvirren Saulista ja hänen pojastaan Joonatanista

1:18 ja käski opettaa sen, Jousilaulun, Juudan pojille: katso, se on kirjoitettu Oi-keamielisen kirjassa:

1:19 Sinun kaunistuksesi, Israel, on surmattuna kukkuloilasi. Kuinka ovatkaan sankarit kaatuneet!

1:20 Älkää ilmoittako sitä Gatissa, älkää julistako voitonanomaa Askelonin kaduilla, etteivät filistealaisten tyttäret iloitsisi, etteivät ympärileikkaamattomain tyttäret riemuitsisi.

1:21 Te Gilboan vuoret, älköön teille kastetta tulko, älköön sadetta, älköön peltoja, joista anteja uhrataan. Sillä siellä on poisviskattuna sankarien kilpi, Saulin kilpi, öljyllä voitelematonna.

1:22 Kaatuneitten verta, sankarien ytimiä ei Joonatanin jousi väistänyt, eikä tyhjänä palannut Saulin miekka.

1:23 Saul ja Joonatan, rakkaat ja armaat, olivat elä-mässä ja kuolemassa erottamattomat, olivat nopeammat kuin kotkat, leijonia väkevämät.

1:24 Te Israelin tyttäret, itke-

tänne ja lyö häntä. Ja hän löi hänen kuoliaaksi. 1:16 Niin sanoi David hänelle: sinun veres olkoon sinun pääs päällä; sillä sinun suus on todistanut itse sinuas vastaan ja sanonut: minä olen \Herran\ voidellun tappanut.

1:17 Ja David valitti tämän valituksen Saulin ja Jonatanin hänen poikansa ylitse,

1:18 Ja käski opettaa Juudan lapsia Joutsivirren: katso, se on kirjoitettu Hurskasten kirjassa.

1:19 O Israelin kunnia! sinun kukkuloillas ovat surmatut: kuinka sankarit ovat langenneet?

1:20 Älkää sanoko sitä Gatissa, älkää myös ilmoittako Askalonin kaduilla, ettei Filistealaisten tyttäret iloitsisi eikä ympärileikkaamattomain tyttäret riemuitsisi.

1:21 Te Gilboan vuoret, älköön tulko kaste eikä sade teidän päällemme, älköön myös olko pelot, joista ylen-nysuhri tulee; sillä siellä on väkevään kilpi lyöty maahan, Saulin kilpi, niinkuin ei hän olisikaan ollut öljyllä voideltu.

1:22 Jonatanin joutsu ei harhailut tapettuina verestä ja voimallisten lihavuudesta, ja Saulin miekka ei palajanut tyhjänä.

1:23 Saul ja Jonatan, rakkaat ja suloiset eläissänsä, ei ole myös kuollessansa eroitetut: liukkaammat kuin kotka ja väkevämät kuin jalo-peurat.

1:24 Te Israelin tyttäret, it-

tule tänne ja lyö händä. Ja hän löi hänen cuoliaksi.

1:16 Nijn sanoi Dawid hänelle: sinun weres olcon sinun pääs päälle: sillä sinun suus on todistanut idze sinuas wastan/ ja sanonut: minä olen HERran woidellun tappa-nut.

1:17 JA Dawid walitti tämän walituxen Saulin ja Jonathanin hänen poicans tähden.

1:18 Ja käski opetta Judan lapsia joudzeen/ cadzo/ se on kirjoitettu hurscasten kirjas.

1:19 Israelin jaloimmat owat sinun cuckuloillas surmatut/ cuinga Sangarit owat langenneet?

1:20 Älkät sanoco sitä Gathis/ älkät myös ilmoittaco Aschalonin catuilla/ ettei Philisterein tyttäret iloidzis/ eikä ymbärinsleickamattomain tyttäret riemuidzis.

1:21 Te Gilboan vuoret/ älkön tulco caste eikä sade teidän päällen/ älkön myös olco pelot/ joista ylönny-suhri tule: sillä siellä on wäkwewitten kilpi lyöty maahan/ Saulin kilpi/ nijncuin ei hän oliscan ollut öljyllä woideltu.

1:22 Jonathanin joudzi ei harhailut/ ja Saulin miecka ei ollut tyhjä tapettuina werestä/ ja Sangarein lihawudesta.

1:23 Saul ja Jonathan suloi-set ja rackat eläisäns/ ei ole myös cuollesansackan eroitetut/ liuckammat cuin cotca/ ja wäkwewemät cuin Lejonit.

1:24 Te Israelin tyttäret itke-

kää Saulia, häntä, joka puetti teidät purppuraan ja koristeihin, joka kiinnitti pukuunne kultahelyjä.

1:25 Kuinka ovat sankarit taistelussa kaatuneet! Joonatan on surmattuna kukkuloilasi.

1:26 Minä suren sinua, veljeni Joonatan; sinä olit minulle ylen rakas. Rakkautesi oli minulle ihmeellisempi kuin naisen rakkaus.

1:27 Kuinka ovatkaan sankarit kaatuneet, kuinka ovat hukuneet taisteluaseet!

kekää Saulia, joka teidän vaatetti tulipunaisilla korias-ti ja kaunisti teidän vaatteenne kultaisella kaunistuksella.

1:25 Kuinka sankarit ovat langenneet sodassa? Jonatan on myös tapettu sinun kukkuloilla.

1:26 Minä suren suuresti sinun tähtes, minun veljeni Jonatan. Sinä olit minulle juuri rakas: sinun rakkautes oli suurempi minulle kuin vaimoin rakkaus.

1:27 Kuinka ovat sankarit langenneet, ja sota-aseet tulleet pois?

kät Saulia/ joca teidän waatetti rosinpunaisilla corjast/ ja caunisti teidän waatten cullaisilla caunistuxilla.

1:25 Cuinga Sangarit owat langennet sodas? Jonathan on myös tapettu sinun cuckuloilla.

1:26 Minä suren suurest sinun tähtes weljen Jonathan/ sinä olit minulle juuri racas/ sinun rackaudes oli suurembi minulle cuin waimoin rackaus.

1:27 Cuinga owat Sangarit langennet/ ja sotaaset tullet pois?

2 Samuel 2 LUKU

2:1 Sen jälkeen Daavid kysyi Herralta: Menenkö minä johonkin Juudan kaupunkiin? Herra vastasi hänelle: Mene. Ja Daavid kysyi: Mihinkä minä menen? Hän vastasi: Hebronin.

2:2 Niin Daavid meni sinne, mukanaan molemmat vaimonsa, jisreeliläinen Ahinoam ja Abigail, karmelilaisen Naabalin vaimo.

2:3 Ja Daavid vei sinne myös miehet, jotka olivat hänen kanssaan, kunkin perheinensä; ja he asettuivat Hebronin ympärillä oleviin kaupunkiin.

2:4 Ja Juudan miehet tulivat ja voitellivat siellä Daavidin Juudan heimon kuninkaaksi. Kun Daavidille ilmoitettiin, että Gileadin Jaabeksen miehet olivat haudanneet Saulin,

2:5 lähetti Daavid lähettiläät Gileadin Jaabeksen miesten luo sanomaan heille: Herra

2 LUKU

2:1 Sittenkuin nämä olivat tapahtuneet, kysyi David \Herralta\, sanoen: menenkö minä johonkuhun Juudan kaupungeista? Ja \Herra\ sanoi hänelle: mene. David sanoi: kuhunka minun pitää menemän? Hän sanoi: Hebronin.

2:2 Niin David meni sinne ja kaksi hänen emäntäänsä, Ahinoam Jisreeliläinen ja Abigail Nabalin emäntä Karmelista,

2:3 Niin myös miehet, jotka olivat hänen kanssansa, vei David myötänsä jokaisen huoneinensa. Ja he asuivat Hebronin kaupungeissa.

2:4 Ja Juudan miehet tulivat ja voitellivat siellä Davidin Juudan huoneen kuninkaaksi. Ja kuin Davidille ilmoitettiin Jabeksen miehet Gileadissa haudanneen Saulin,

2:5 Lähetti hän heille sanan ja antoi sanoa heille: siunattut olette te \Herralta\, että te tämän laupiuden teitte

II. Lucu

2:1 Slittecuin nämät olit tapahtunet/ kysyi Dawid Herralle/ sanoden: menengö minä yhtengän Judan Caupungeist? Ja HERRa sanoi hänelle: mene. Dawid sanoi: cuhunga? Hän sanoi: Hebronijn.

2:2 Nijn Dawid meni ja caxi hänen emändätäns/ Ahinoam Jesreeliteri/ ja Abigail Nabalin emändä Carmelist.

2:3 Nijn myös miehet jotca olit hänen cansans/ wei Dawid myötäns jocaidzen huoneinens. Ja he asuit Hebronin Caupungeis.

2:4 Ja Judan miehet tulit ja voitelit siellä Dawidin Judan huonen Cuningaxi. Ja cosca Dawidille ilmoitettin Jabexen miehet Gileadis haudannen Saulin:

2:5 Lähetti hän heille sanan/ ja andoi sanoa heille: siunattut oletta te HERRalda/ että

siunatkoon teitä, koska olette osoittaneet herrallenne Saulille laupeutta hautaamalla hänet.	Saulille teidän herrallenne ja olette haudanneet hänen.	te tämän laupiuden teitte Saulille teidän Herrallen/ ja oletta haudannet hänen.
2:6 Osoittakoon nyt Herra laupeutta ja uskollisuutta teitä kohtaan. Minäkin teen teille hyvää, koska tämän teitte.	2:6 Niin tehkään \Herra\ teille laupiuden ja totuuden, ja minä teen myös teille hyvää, että te tämän teitte.	2:6 Nijn tehkõn HERra teille laupiuden ja totuuden/ ja minä teen myös teille hywä/ että te tämän teitte.
2:7 Rohkaiskaa siis itsenne ja olkaa urhoolliset; teidän herranne Saul tosin on kuollut, mutta Juudan heimo on voidellut kuninkaaksensa minut.	2:7 Vahvistakaat siis nyt teidän kätenne ja olkaat väkevät; sillä teidän herranne Saul on kuollut, ja Juudan huone on myös minun voidellut hänellensä kuninkaaksi.	2:7 Wahwistacat sijs teidän käten/ ja olcat wäkwät: sillä teidän Herran Saul on cuollut/ ja Judan huone on myös minun woidellut hänellens Cuningaxi.
2:8 Mutta Abner, Neerin poika, Saulin sotapäällikkö, otti Saulin pojan lisboetin ja vei hänet Mahanaimiin	2:8 Mutta Abner, Nerin poika, Saulin sodanpäämies, otti Isboetin Saulin pojan, ja vei hänen Mahanaimiin,	2:8 MUtta Abner Nerin poica/ Saulin sodan päämies/ otti Isboethin Saulin pojan/ ja wei hänen Mahanaimijn/
2:9 ja asetti hänet Gileadin, Asurin, Jisreelin, Efraimin, Benjaminin ja koko Israelin kuninkaaksi.	2:9 Ja asetti hänen Gileadin, Assurin, Jisreelin, Ephraimin, BenJaminin ja kaiken Israelin kuninkaaksi.	2:9 Ja asetti hänen Gileadin/ Assurin/ Jesreelin/ Ephraimin/ BenJaminin ja caiken Israelin Cuningaxi.
2:10 Saulin poika lisboet oli neljäkymmenen vuoden vanha tullessaan Israelin kuninkaaksi ja hallitsi kaksi vuotta. Ainoastaan Juudan heimo seurasi Daavidia.	2:10 Ja Isboet Saulin poika oli neljäkymmenen ajastainen, kuin hän tuli Israelin kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa; ainoastaan Juudan huone piti Davidin kanssa.	2:10 Ja Isboeth Saulin poica oli neljäkymmenen ajastainen/ cosca hän tuli Israelin Cuningaxi/ ja hallidzi caxi ajastaica/ mutta Judan huone piti Dawidin cansa.
2:11 Ja aika, minkä Daavid oli Juudan heimon kuninkaan Hebronissa, oli seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta.	2:11 Ja se aika, jonka David oli Hebronissa Juudan huoneen kuninkaan, oli seitsemän ajastaikaa ja kuusi kuukautta.	2:11 Ja se aica cuin Dawid oli Hebronis Judan huonen Cuningasna/ oli seidzemen ajastaica ja cuusi Cuucautta.
2:12 Abner, Neerin poika, ja Saulin pojan lisboetin palvelijat lähtivät Mahanaimista Gibeoniin.	2:12 Ja Abner Nerin poika läksi ulos Isboetin Saulin pojan palveliain kanssa Mahanaimista Gibeoniin.	2:12 JA Abner Nerin poica meni Isboethin Saulin pojan palweliotten cansa Mahanaimista Gibeonijn.
2:13 Ja Jooab, Serujan poika, ja Daavidin palvelijat lähtivät hekin liikkeelle, ja he kohtasivat toisensa Gibeonin lammikolla; he asettuivat toiset tälle, toiset tuolle puolelle lammikon.	2:13 Ja Joab, Zerujan poika, ja Davidin palvelijat läksivät ulos, ja he kohtasivat toisensa Gibeonin lammikon tykönä, ja seisovivat toinen toistansa vastaan, nämät tällä puolella ja toiset toisella puolella lammikkoa.	2:13 Ja Joab ZeruJan poica meni Dawidin palweliain cansa/ ja he cohtaisit toinen toisens Gibeonin lammicon tykönä/ ja seisoi toinen toistans wastan/ nämät tällä puolella/ ja toiset toisella puolella lammickota.
2:14 Ja Abner sanoi Jooabinouskaan nuorukaiset mei-	2:14 Ja Abner sanoi Joabille:	2:14 Ja Abner sanoi Joabille:

le: Nouskoon nuoria miehiä pitämään taistelukisaa meidän edessämme. Jooab sanoi: Nouskoon vain.

2:15 Niin heitä nousi ja astui esiin sama määrä: kaksitoista Benjaminin ja Saulin pojan lisboretin puolelta sekä kaksitoista Daavidin palvelijaa.

2:16 Ja he tarttuivat kukin vastustajaansa päähän ja pistivät miekkansa toinen toisensa kylkeen ja kaatuivat yhdessä. Niin sen paikan nimeksi tuli Helkat-Suurim, ja se on Gibeonin luona.

2:17 Ja sinä päivänä syntyi hyvin kova taistelu; mutta Daavidin palvelijat voittivat Abnerin ja Israelin miehet.

2:18 Ja siellä oli kolme Serujan poikaa: Jooab, Abisai ja Asael. Ja Asael oli nopeajalkainen kuin gaselli kedolla.

2:19 Ja Asael ajoi takaa Abneria eikä poikennut oikealle eikä vasemmalle Abnerin jäljestä.

2:20 Niin Abner käännähti taaksensa ja sanoi: Sinäkö se olet, Asael? Hän vastasi: Minä.

2:21 Ja Abner sanoi hänelle: Käänny oikealle tai vasemmalle ja ota joku noista nuorista miehistä kiinni ja riistä siltä sota-asu. Mutta Asael ei tahtonut luopua hänestä.

2:22 Niin Abner vielä kerran sanoi Asaelille: Luovu minusta, muutoin lyön sinut maahan. Mutta kuinka minä sitten voisin katsoa sinun veljeäsi Jooabia silmiin?

dän eteemme leikitsemään. Joab sanoi: tehkään niin.

2:15 Niin he nousivat ja kävivät kaksitoistakymmestä BenJaminin luvusta Isboretin Saulin pojan puolelta, ja kaksitoistakymmestä Davidin palvelioista edes.

2:16 Ja jokainen heistä otti toinen toisensa kiinni kaulasta, ja pistivät miekkansa kylkiin, ja lankesivat toinen toisensa kanssa maahan. Siitä kutsutaan se paikka Helkat-Hatsurim, joka on Gibeonissa.

2:17 Ja sangen kova sota nousi sinä päivänä; mutta Abner ja Israelin miehet lyötiin Davidin palvelioilta takaperin.

2:18 Ja kolme ZeruJan poikaa oli siellä: Joab, Abisai ja Asahel; mutta Asahel oli nopea juoksemaan, niinkuin metsävuohi kedolla.

2:19 Hän ajoi Abneria takaa, ja ei poikennut oikialle eikä vasemmalle puolelle ajamasta Abneria takaa.

2:20 Niin Abner katsoi taaksensa ja sanoi: etkö sinä ole Asahel? Hän sanoi: olen.

2:21 Ja Abner sanoi: pakene minun tyköäni oikialle eli vasemmalle puolelle, ja käsitä sinulles yksi noista nuorukaisista, ja ota sen ase. Mutta Asahel ei tahtonut luopua hänestä.

2:22 Niin Abner taas puhui Asahelille: pakene minun takaani: miksis tahdot minua lyömään sinuas? ja kuinka minä sitte tohdin nostaa kasvoni Joabin sinun veljes edessä?

noscan nuorucaiset meidän eteem leikidzemän. Joab sanoi: tehkän nijn.

2:15 Nijn he nousit ja käwit caxitoistakymmendä BenJaminin lugusta Isboethin Saulin pojan puolelda/ ja caxitoistakymmendä Dawidin palwelioista edes.

2:16 Ja jocainen heistä otti toinen toisens kijnni caulast/ ja pistit mieckans kylkijn/ ja langeisit toinen toisens cansa maahan. Sijtä cudzutan se paicka Helkath Hazurim/ joca on Gibeonis.

2:17 Ja sangen cowa sota nousi sinä päiwänä/ mutta Abner ja Israelin miehet lyötin Dawidin palwelioilda tacaperin.

2:18 JA colme ZeruJan poica olit siellä/ Joab/ Abisai ja Asahel/ mutta Asahel oli nopea juoxeman/ nijncuin medzäwuohi kedolla.

2:19 Hän ajoi Abneri taca/ ja ei poikennut oikialle eikä wasemalle puolelle ajamast Abneri taca.

2:20 Nijn Abner cadzoi taans/ ja sanoi: etkös ole Asahel? hän sanoi: olen.

2:21 Ja Abner sanoi: pakene minun tyköäni oikialle eli wasemalle puolelle/ ja käsitä sinulles yxi noista nuorucaisist/ ja ota sen ase. Mutta Asahel ei luopunut hänestä.

2:22 Nijn Abner taas puhui Asahelille: pakene minun taca/ mixis tahdot minua lyömän sinuas? ja cuinga minä sijtte tohdin nosta caswoni Joabin sinun weljes edes.

2:23 Mutta kun hän ei tahtonut luopua hänestä, pisti Abner häntä keihään varsipuolella vatsaan, niin että keihäs tuli takaapäin ulos; ja hän kaatui ja kuoli siihen paikkaan. Ja jokainen, joka tuli siihen paikkaan, mihin Asael oli kaatunut ja kuollut, pysähtyi siihen.

2:24 Mutta Jooab ja Abisai ajoivat Abneria takaa ja tulivat, kun aurinko oli laskenut, Amman kukkulalle, joka on vastapäätä Giahia, Gibeonin erämaahan päin.

2:25 Silloin benjaminilaiset kokoontuivat Abnerin taakse yhteen joukkoon ja asettuivat kukkulan laelle.

2:26 Ja Abner huusi Jooabille ja sanoi: Pitääkö miekan syödä ainiaan? Etkö sinä ymmärrä, että siitä tulee vain katkeruutta jäljestäpäin? Etkö joksäke väen lakata ajamasta takaa veljiänsä?

2:27 Jooab vastasi: Niin totta kuin Jumala elää: jos sinä et olisi puhunut, niin varmasti väki vasta huomenaamuna olisi lähtenyt pois ajamasta takaa veljiänsä.

2:28 Ja Jooab puhalsi pasunaan; niin kaikki väki pysähtyi eikä enää ajanut takaa Israelia. Ja he eivät enää taistelleet.

2:29 Mutta Abner ja hänen miehensä kulkivat koko sen yön Aromaata ja menivät Jordanin yli, kulkivat koko Bitronin läpi ja tulivat Ma-

2:23 Mutta hän ei paennut; ja Abner pisti häntä takamaisella puolella keihästä hänen vatsaansa, niin että keihäs kävi takaa ulos, ja hän lankesi siihen ja kuoli hänen eteensä. Ja jokainen, joka siihen paikkaan tuli, kussa Asahel kaatunut ja kuolleena oli, seisatti siihen.

2:24 Mutta Joab ja Abisai ajoivat Abneria takaa siihen asti kuin päivä laski. Ja kuin he tulivat Amman kukkulalle, joka on Gian tykönä, Gibeonin korven tiellä,

2:25 Silloin tulivat BenJaminin lapset Abnerin takaa kokoon ja kokosivat itsensä yhteen joukkoon, ja seisattivat mäen kukkulalle.

2:26 Ja Abner huusi Joabia ja sanoi: pitääkö miekan syömän ilman lakkaamata? Etkös tiedä, että siitä tulee enempi katkeruutta? Kuinka kauvan et sinä tahdo sanoa kansalle, että he lakkaisivat vainoomasta veljiänsä?

2:27 Joab vastasi: niin totta kuin Jumala elää, jos sinä olisit (ennen) niin sanonut, niin olis kansa tänäpäinä jo varhain lakannut vainoomasta kukin veljeänsä!

2:28 Ja Joab puhalsi torveen, ja kaikki kansa seisatti alallensa, ja ei enää ajaneet Israelia takaa eikä myös enää sotineet.

2:29 Mutta Abner ja hänen miehensä kävivät kaiken yötä lakiolla kedolla ja menivät Jordanin ylitse, vaelsivat kaiken Bitronin lävitse ja tulivat Mahanaimiin.

2:23 Mutta ei hän paennut. Mutta Abner pisti händä takammaisella puolella keihästä hänen wadzaans/ niijn että keihäs käwi taca ulos/ ja hän langeis sijhen ja cuoli hänen eteens. Ja jocainen/ cuin sijhen paickaan tuli/ cusa Asahel cuollun oli/ seisatti sijhen.

2:24 MUtta Joab ja Abisai ajoit Abneri taca sijhenasti cuin päiwä laski. Ja cosca he tulit Amman cuckulalle/ joca on Giahn tykönä/ Gibeonin corwen tiellä.

2:25 Silloin tulit BenJaminin lapset Abnerin taca cocoon/ ja cocoisit idzens yhteen jouckoon/ ja seisatit mäen cuckulalle.

2:26 Ja Abner huusi Joabi/ ja sanoi: pitäkö miecan syömän ilman lackamata? etkös tiedä että sijtä tule enämbi catkerut? cuinga cauwan et sinä tahdo sanoa Canssalle/ että he lackaisit wainomast heidän weljejäns?

2:27 Joab wastais: niijn totta cuin Jumala elä/ jos sinä olisit tänäpäin huomenuitain niijn sanonut/ niijn olis Cansa tänäpäinä jo warhain lacainnet wainomast cukin heidän weljejäns.

2:28 Ja Joab puhalsi waskitorween/ ja caicki Canssa seisatti alallans/ ja ei enä ajanet Israeli taca/ eikä myös enämbi sotinet.

2:29 MUtta Abner ja hänen miehens käwit caiken yösen lakiolla kedolla/ ja menit Jordanin ylidze/ waelsit caiken Bithronin läpidze/ ja tulit

hanaimiin.

2:30 Ja Jooab kokosi kaiken kansan, palattuaan ajamasta takaa Abneria. Ja Daavidin palvelijoista puuttui yhdeksäntoista miestä ja Asael.

2:31 Mutta Daavidin palvelijat olivat lyöneet benjaminilaisia ja Abnerin miehiä kuoliaaksi kolmesataa kuusikymmentä miestä.

2:32 Ja he ottivat Asaelin ja hautasivat hänet hänen isänsä hautaan Betlehemiin. Ja Jooab ja hänen miehensä kulkivat koko sen yön ja tulivat päivän valjetessa Hebronin.

2 Samuel 3 LUKU

3:1 Sota Saulin suvun ja Daavidin suvun välillä tuli pitkälliseksi. Mutta Daavid vahvistui vahvistumisestaan, Saulin suku heikontui heikontumisestaan.

3:2 Ja Daavidille syntyi poikia Hebronissa. Hänen esikoisensa oli Amnon, jonka äiti oli jisreeliläinen Ahinoam.

3:3 Hänen toinen poikansa oli Kilab, jonka äiti oli Abigail, karmelilaisen Naabalin vaimo; kolmas oli Absalom, Gesurin kuninkaan Talmain tyttären, Maakan, poika.

3:4 Neljäs oli Adonia, Haggitin poika, ja viides Sefatja, Abitalin poika.

3:5 Kuudes oli Jitream, Daavidin vaimon Eglan poika. Nämä syntyivät Daavidille Hebronissa.

3:6 Niin kauan kuin oli sota Saulin suvun ja Daavidin su-

2:30 Ja Joab käänsi itsensä Abnerista ja kokosi kaiken kansan; ja siinä kaivattiin Davidin palvelioista yhdeksäntoistakymmentä miestä ja Asahel.

2:31 Mutta Davidin palvelijat olivat lyöneet BenJaminilta ja niistä miehistä, jotka olivat Abnerin kanssa, kolmesataa ja kuusikymmentä miestä, jotka kuolivat.

2:32 Ja he ottivat Asahelin ja hautasivat Betlehemiin, hänen isänsä hautaan; ja Joab kävi miehinensä kaiken sen yön ja tuli päivän valjetessa Hebronin.

3 LUKU

3:1 Ja pitkällinen sota oli Saulin huoneen ja Davidin huoneen vaiheella; mutta David kasvoi ja menestyi, ja Saulin huone hävisi ja väheni.

3:2 Ja Davidille syntyi lapsia Hebronissa; hänen esikoisensa oli Amnon Ahinoamista Jisreeliläisestä.

3:3 Toinen Kileab Abigailista Nabalina emännästä, joka oli Karmelista; kolmas Absalom Maakan poika kuninkaan Talmain tyttären Gessurista;

3:4 Neljäs Adonia Haggitin poika; viides Sephatja Abitalin poika;

3:5 Kuudes Jitream Eglasta Davidin emännästä; nämä syntyivät Davidille Hebronissa.

3:6 Kuin sota oli Saulin huoneen ja Davidin huoneen

Mahanaimijn.

2:30 Ja Joab käänsi idzens Abneristä/ ja cocois caiken Canssan/ ja sijnä puuttui Dawidin palwelioista yhdeksäntoistakymmendä miestä/ ja Asahel.

2:31 Mutta Dawidin palweliat olit lyönet BenJaminilda/ ja nijstä miehistä jotca olit Abnerin cansa/ colme sata ja cuusikymmendä miestä.

2:32 Ja he otit Asahelin ja hautaisit Bethlehemijn hänen Isäns hautaan. Ja Joab käwi miehinens caiken sen yön/ ja tuli päiwän waljetes Hebronijn.

III. Lucu

3:1 JA pitkällinen sota oli Saulin ja Dawidin huonen waihella/ mutta Dawid caswoi ja menestyi/ ja Saulin huone häwis ja wäheni.

3:2 JA Dawidille syndyi Hebronis lapsia/ hänen esikoisens oli Amnon Ahinoamist sijtä Jesreelitist.

3:3 Toinen Chileab Abigailist Nabalina emännäst/ joca oli Carmelist. Colmas Absalom Maachan poica Thalmain Cuningan tyttären Gessurist

3:4 Neljäs Adonia Hagithin poica. Wijdes SaphatJa Abithalin poica.

3:5 Cuudes Jethream Eglast Dawidin emännäst. Nämät synnyit Dawidille Hebronis.

3:6 COsca sota Dawidin ja Saulin huonen waihella oli/

vun välillä, piti Abner voimakkaasti Saulin suvun puolta.	vaiheella, vahvasti Abner itsensä Saulin huoneessa.	wahwisti Abner Saulin huonetta.
3:7 Saulilla oli ollut sivuvaimo, nimeltä Rispa, Aijan tytär. Ja Isboset sanoi Abnerille: Miksi olet mennyt minun isäni sivuvaimon tykö?	3:7 Ja Saulilla oli ollut jalkavaimo, Ritspa nimeltä, Aijan tytär, ja (Isboset) sanoi Abnerille: miksis olet mennyt isäni jalkavaimon tykö?	3:7 Ja Saulilla oli yxi jalcawaimo/ Rizpa nimeldä Ajan tytär. Ja Isboeth sanoi Abnerille: mixis macat minun Isäni jalcawaimon cansa?
3:8 Abner vihastui kovin Isbosetin sanoista ja sanoi: Olenko minä koiranpää, Juudasta kotoisin? Kun minä nytkin osoitan laupeutta isäsi Saulin suvulle, hänen veljilleen ja ystävilleen enkä ole antanut sinun joutua Daavidin käsiin, niin sinä kuitenkin nyt syytät minua rikoksen teosta naiselle.	3:8 Niin Abner vihastui suuresti Isbosetin sanoista ja sanoi: olenko minä koiranpää, joka Juudaa vastaan tein tänäpäni laupiuden sinun isäs Saulin huoneelle, ja hänen veljillensä ja ystävil-lensä, ja en ole antanut sinua Davidin käsiin! ja sinä soimaat minua tänäpäni vaimon tähden pahantekiäksi?	3:8 Nijn Abner wihastui suurest Isboethin sanoista/ ja sanoi: olenko minä coiranpää/ joca Judat wastian tein laupiuden sinun Isäs Saulin huonelle ja hänen weljillens ja ystäwillens/ ja en ole andanut sinua Dawidin käsijn/ ja sinä soimat minua tänäpäni waimon tähden/ pahantekiäxi?
3:9 Jumala rangaiskoon Abneria nyt ja vasta, jos minä en tee Daavidille, niinkuin Herra on hänelle vannonut:	3:9 Jumala tehköön Abnerin kanssa sen ja sen, jos minä en tee, niinkuin \Herra\ on vannonut Davidille:	3:9 Jumala tehkön Abnerin cansa sen ja sen/ jos en minä tee/ nijncuin HERra on wannonut Dawidille.
3:10 minä otan pois kuninkuuden Saulin suvulta ja pystytän Daavidille valtaistuimen Israeliin ja Juudaan, Daanista aina Beersebaan asti.	3:10 Että minä otan kuninkaan valtakunnan Saulin huoneesta pois, ja ylennän Davidin istuimen Israelin ja Juudan ylitse, Danista Bersebaan asti.	3:10 Että minä otan Cuningan waldacunnan Saulin huonest pois/ ja ylönnän Dawidin istuimen Israelin ja Judan ylidzen/ Danist BerSeban asti.
3:11 Eikä hän enää voinut vastata Abnerille sanaakaan, sillä hän pelkäsi häntä.	3:11 Ja ei hän taitanut Abneria enää vastata yhtään sanaa; sillä hän pelkäsi häntä.	3:11 Ja ei hän taitanut händä enämbi wastata yhtän sana/ sillä hän pelkäis händä.
3:12 Mutta Abner lähetti paikalla sanansaattajat Daavidin luo sanomaan: Kenenkä on maa? ja vielä näin: Tee liitto minun kanssani; ja katso, minun käteni on oleva sinun kanssasi ja on kääntävä koko Israelin sinun puolellesi.	3:12 Ja Abner lähetti sanansaattajat edellänsä Davidin tykö, sanoen: kenenkä maa oma on? ja sanoi: tee liitto minun kanssani, ja katso, minun käteni on sinun kanssas, kääntämään kaikkea Israelia sinun tykö.	3:12 JA Abner lähetti sanan edelläns Dawidille/ sanoden: kenengä maa oma on? ja sanoi: tee lijttos minun cansani/ ja cadzo/ minun käten on sinun cansas/ käändämän caicke Israeli sinun tygös.
3:13 Hän vastasi: Hyvä, minä teen liiton sinun kanssasi. Yhtä minä kuitenkin vaadin sinulta: älä astu minun kasvojeni eteen tuomatta Miikalia, Saulin tyttäretä, kun tulet astuaksesi minun kasvojeni eteen.	3:13 Hän sanoi: oikein, minä teen liiton sinun kanssas; mutta yhtä anon minä sinulta, sanoen: ei pidä sinun tulleman minun näkyviini ennen kuin sinä tuot Mikalin Saulin tyttären minun tyköni, tullessas katsomaan kasvojani.	3:13 Hän sanoi: oikein/ minä teen lijton sinun cansas/ mutta yhtä anon minä sinulda/ ettes tule minun näkywini ennen cuins tuot Michalin Saulin tyttären minun tygöni/ tullesas cadzoman minun

3:14 Sitten Daavid lähetti sanaan saattajat lisboetin, Saulin pojan, luo sanomaan: Anna minulle vaimoni Miikal, jonka minä olen kihlannut itselleni sadalla filistealaisten esinahalla.

3:15 lisboset lähetti ottamaan hänet hänen mieheltään Paltielilta, Laiksen pojalta.

3:16 Ja hänen miehensä lähti hänen mukanaan ja seurasi häntä aina Bahurimiin asti, itkien lakkaamatta. Niin Abner sanoi hänelle: Mene tiehesi, palaja takaisin. Ja hän palasi takaisin.

3:17 Abner oli neuvotellut Israelin vanhinten kanssa sanoen: Jo kauan olette halunneet saada Daavidin kuninkaaksenne.

3:18 Niin pankaa se nyt toimeen, sillä Herra on sanonut Daavidille näin: 'Palvelijani Daavidin kädellä minä vapautan kansani Israelin filistealaisten käsistä ja kaikkien heidän vihollistensa käsistä.'

3:19 Abner puhui tämän myös benjaminilaisille, ja Abner meni ja puhui Daavidillekin Hebronissa, mitä mieltä Israel ja koko Benjaminin heimo olivat.

3:20 Kun Abner tuli Daavidin luo Hebroniiin, mukanaan kaksikymmentä miestä, laittoi Daavid pidot Abnerille ja miehille, jotka olivat hänen kanssaan.

3:21 Ja Abner sanoi Daavidille: Minä nousen ja menen kokoamaan kaiken Israelin

3:14 Lähetti myös David sanaan saattajat Isboetin Saulin pojan tykö ja antoi hänelle sanoa: anna minulle minun emäntäni Mikal, jonka minä kihlasin minulleni sadalla Philistealaisten esinahalla.

3:15 Isboset lähetti matkaan ja antoi ottaa hänen mieheltänsä Paltielilta Laiksen pojalta pois.

3:16 Ja hänen miehensä meni hänen kanssansa, hänkävi ja itki hänen jälissänsä hamaan Bahurimiin asti. Niin sanoi Abner hänelle: palaja ja mene matkaas. Ja hän palasi.

3:17 Ja Abner puhui Israelin vanhimmille ja sanoi: te olette jo kauvan aikaa halunneet Davidia kuninkaaksenne.

3:18 Niin tehkää nyt se; sillä \Herra\ on sanonut Davidista; minä vapahdan minun kansani Israelin palveliani Davidin käden kautta Philistealaisten kädestä ja kaikkien heidän vihollistensa kädestä.

3:19 Puhui myös Abner Benjaminin korvain kuullen, ja meni myös puhumaan Davidin korville Hebroniiin kaikkia mikä Israelille ja kaikelle Benjaminin huoneelle kelpasi.

3:20 Kuin Abner tuli Davidin tykö Hebroniiin ja kaksikymmentä miestä hänen kanssansa, teki David pidot Abnerille ja niille miehille, jotka hänen kanssansa olivat.

3:21 Ja Abner sanoi Davidille: minä nousen ja menen kokoomaan kaiken Israelin

caswojani.

3:14 LÄhetti myös Dawid sanaan Isboethille Saulin pojalle/ ja antoi hänelle sanoa: anna minulle minun emändän Michal/ jonga minä kihlaisin minulleni sadalla Philisterein esinahalla.

3:15 Isboseth lähetti matkaan ja antoi hänen otetta mieheltänsä Paltielildä Laixen pojalta pois.

3:16 Ja hänen miehensä meni hänen cansans/ ja itki hänen jälisäns haman Bahurimin asti. Nijn sanoi Abner hänelle: palaja ja mene matkaas. Ja hän palais.

3:17 JA Abner puhui Israelin vanhimmille/ ja sanoi: te olette jo cauwan aica halunnet Dawidit teidän Cuningaxen/

3:18 Nijn tehkät nyt se: sillä HERra on sanonut Dawidist: minä wapadan minun Cansani Israelin minun palweliani Dawidin käden cautta Philisterein kädest/ ja caickein heidän wiholistens kädest.

3:19 Puhui myös Abner Benjaminin corwain cuullen/ ja meni myös puhuman Dawidin corwille Hebronijn caickia cuin Israelille ja caikelle Benjaminin huonelle kelpais.

3:20 COsca Abner tuli Dawidin tygö Hebronijn/ ja caxikymmendä miestä hänen cansans/ teki Dawid heille pidon.

3:21 Ja Abner sanoi Dawidille: minä nousen ja menen cococoman caiken Israelin

herrani, kuninkaan, luo, että he tekisivät liiton sinun kansasi ja sinä saisit hallittaviksesi kaikki, joita haluat. Niin Daavid päästi Abnerin menemään, ja hän lähti rauhassa.

3:22 Katso, silloin Daavidin palvelijat ja Jooab tulivat ryöstöretkeltä ja toivat mukanaan paljon saalista; mutta Abner ei ollut enää Daavidin luona Hebronissa, sillä tämä oli päästänyt hänet menemään, ja hän oli lähtenyt rauhassa.

3:23 Kun Jooab ja kaikki sotaväki, joka oli hänen kanssaan, tulivat, kerrottiin Jooabille: Abner, Neerin poika, tuli kuninkaan luo, ja hän päästi hänet menemään, ja hän lähti rauhassa.

3:24 Silloin Jooab meni kuninkaan luo ja sanoi: Mitä olet tehnyt? Katso, Abner tuli sinun luoksesi; miksi päästit hänet menemään menojansa?

3:25 Etkö ymmärrä, että Abner, Neerin poika, tuli pettämään sinua ja urkkimaan lähtöäsi ja tuloasi ja kaikkea, mitä teet?

3:26 Sitten Jooab lähti Daavidin luota ja lähetti sanansaattajat Abnerin jälkeen, ja he palauttivat hänet takaisin Boor-Siirasta; eikä Daavid tiennyt siitä mitään.

3:27 Kun Abner tuli takaisin Hebronin, vei Jooab hänet syrjään porttiholvin keskelle, muka puhutellakseen häntä kahden kesken, ja pisti häntä siellä vatsaan, niin että hän kuoli - hänen veljensä Asaelin

herrani kuninkaan tykö, että he tekisivät liiton sinun kanssasi, ja sinä olisit kuningas niinkuin sinun sielusi halajaa. Niin David päästi Abnerin menemään rauhassa.

3:22 Ja katso, Davidin palvelijat ja Joab tulivat sotaväen tyköä ja toivat kanssansa suuren saaliin; mutta Abner ei ollut silloin Davidin tykönä Hebronissa, sillä hän oli päästänyt hänen menemään rauhassa.

3:23 Kuin Joab ja kaikki sotajoukko olivat tulleet, sanottiin Joabille, sanoen: Abner Nerin poika on tullut kuninkaan tykö, ja hän on päästänyt hänet rauhassa menemään.

3:24 Niin meni Joab kuninkaan tykö ja sanoi: mitä olet tehnyt? Katso, Abner on tullut sinun tykö: miksi olet hänen päästänyt vapaasti menemään?

3:25 Etkös tunne Abnerin Nerin poikaa? Hän on tullut sinua pettämään tiedustellaksensa ulos- ja sisällekäymistä ja koetellaksensa kaikkia, mitä teet.

3:26 Ja kuin Joab läksi Davidin tyköä, lähetti hän sanansaattajat Abnerin perään, ja he toivat hänen Borhasirasta; ja ei David siitä mitään tietänyt.

3:27 Kuin Abner tuli Hebronin jälleen, vei Joab hänet keskelle porttia puhutellaksensa häntä erinänsä, ja pisti siellä häntä vatsaan, niin että hän kuoli, veljensä Asahelin veren tähden.

minun Herrani Cuningan tykö/ että he tekisit liiton sinun cansas/ ja sinä olisit Cuningas niinkuin sinun sielusi halaja. Niin Dawid päästi Abnerin menemään rauhassa.

3:22 JA cadzo/ Dawidin palvelijat ja Joab tulit sotaväen tykö/ ja toit cansans suuren saalin/ mutta Abner ei ollut silloin Dawidin tykönä Hebronin/ vaan hän oli päästänyt hänen menemään rauhassa.

3:23 Cosca Joab ja caicki sotajoukko olit tulleet/ sanottiin hänelle: Abner Nerin poika on tullut Cuningan tykö/ ja hän on päästänyt hänen rauhassa menemään.

3:24 Nijn meni Joab Cuningan tykö/ ja sanoi: mitä olet tehnyt olet? cadzo/ Abner on tullut sinun tygös/ mixis olet hänen päästänyt menemään?

3:25 Etkös tunne Abnerin Nerin poica: hän on tullut sinua pettämään/ tiedustellaxens sinun ulos ja sisälle käymistä/ ja coetellaxens mitä teet.

3:26 JA cosca Joab läxi Davidin tykö/ lähetti hän sanansaattajat Abnerin perän/ että he toisit hänen Borhasirast/ ja ei Dawid sijtä mitän tietänyt.

3:27 Cosca Abner tuli Hebronin jälleen/ wei Joab hänen keskelle porttia puhutellaxens häntä erinänsä/ ja pisti siellä häntä wadzaan/ nijn että hän cuoli/ hänen weljens Asahelin weren tähden.

veren kostoksi.

3:28 Kun Daavid sitten sai sen kuulla, sanoi hän: Abnerin, Neerin pojan, vereen olen viaton minä ja minun kuninkuuteni Herran edessä iankaikkisesti.

3:29 Tulkoon se Joabin pään päälle ja kaiken hänen isänsä perheen päälle, älköötäkään Joabin suvusta loppuko vuotoa tai pitalia sairastavat, kainalosauvoilla kulkijat, miekkaan kaatuvat ja leivän puutteessa olijat.

3:30 Näin Joab ja hänen veljensä Abisai tappoivat Abnerin, sentähden että tämä oli surmannut heidän veljensä Asaelin taistelussa Gibeonin luona.

3:31 Mutta Daavid sanoi Joobille ja kaikelle väelle, joka oli hänen kanssaan: Reväiskää vaatteenne ja kääriytykää säkkeihin ja pitäkää valittajaiset Abnerille. Ja kuningas Daavid kulki parien perässä.

3:32 Ja he hautasivat Abnerin Hebroniin; ja kuningas korotti äänensä ja itki Abnerin haudalla, ja kaikki kansa itki.

3:33 Ja kuningas viritti itkuvirren Abnerista ja sanoi: Pitkö Abnerin kuolla, niinkuin kuolee houkka?

3:34 Eivät olleet sinun kätesi sidotut eivätkä jalkasi vaskikahleisiin pannut. Sinä kaaduit, niinkuin kaadutaan vilpelisten käden kautta. Niin kaikki kansa itki häntä vielä enemmän.

3:35 Ja kaikki kansa tuli, kun

3:28 Kuin David sai sen tietää, sanoi hän: minä olen viaton ja minun valtakuntani \Herran\ edessä iankaikkisesti Abnerin Nerin pojan verestä.

3:29 Mutta tulkoon se Joabin pään päälle ja kaiken hänen isänsä huoneen, ja älköön puuttuko Joabin huoneessa se, jolla juoksu ja spitali on, ja joka sauvalla käy ja miekalla kaatuu, ja jolta leipä puuttuu.

3:30 Ja näin tappoivat Joab ja hänen veljensä Abisai Abnerin, että hän löi kuoliaaksi Asahelin heidän veljensä sodassa Gibeonin tykönä.

3:31 Mutta David sanoi Joobille ja kaikelle kansalle, jotka olivat hänen kanssansa: reväiskää vaatteenne rikki, ja puettakaat teitänne säkeillä, ja valittakaat Abnerin tähden. Ja kuningas David kävi parien perässä.

3:32 Ja he hautasivat Abnerin Hebronissa, ja kuningas koroitti äänensä ja itki Abnerin haudan tykönä; itki myös kaikki kansa.

3:33 Ja kuningas valitti Abneria ja sanoi: onko Abner kuollut, niinkuin tyhmä kuolee?

3:34 Sinun kätes ei olleet sidotut, sinun jalkas ei olleet vaskikahleissa: sinä olet kaatunut, niinkuin se, joka pahantekiäin edessä lankee. Ja kaikki kansa itki vielä enemmän häntä.

3:35 Ja kaikki kansa tuli

3:28 Cosca Dawid nämät sai tietä/ sanoi hän: minä olen viaton ja minun waldacundan HERran edes ijancaickisest/ Abnerin Nerin pojan werestä.

3:29 Mutta tulcon se Joabin pään päälle/ ja caiken hänen Isäns huonen/ ja älkön puuttuco Joabin huones se jolla juoxu ja spitali on/ ja joca sauvalla käy ja miecalla caatu/ ja jolda leipä puuttu.

3:30 Ja näin tapoit Joab ja hänen weljens Abisai Abnerin/ että hän löi cuoliaxi Asahelin heidän weljens/ sodas Gibeonin tykönä.

3:31 Mutta Dawid sanoi Joobille ja caikelle Canssalle jotka olit hänen cansans: reväiskät teidän waatten ricki/ ja puettacat teitän säkeillä/ ja parcucat Abnerin tähden. Ja Cuningas käwi paarein peräs.

3:32 Cosca he hautaisit Abnerin Hebronis/ corgotti Cuningas änens ja itki Abnerin haudan tykönä/ itki myös caicki Canssa.

3:33 Ja Cuningas walitti Abnerita/ ja sanoi: Abner ei ole cuollut/ nijncuin tyhmä cuole:

3:34 Sinun kätes ei ollet sidotut/ sinun jalcas ei ollet rautacahleis: sinä olet caatunut/ nijncuin se joca pahantekiän edes lange. Ja Canssa itkit wielä enämmin händä.

3:35 COsca caicki Canssa

vielä oli päivä, vaatimaan, että Daavid söisi jotakin; mutta Daavid vannoi ja sanoi: Jumala rangaiskoon minua nyt ja vasta, jos minä maistan leipää tai muuta, ennenkuin aurinko laskee.

3:36 Kun kaikki kansa sai kuulla sen, miellytti se heitä, samoin kuin kaikki muu, mitä kuningas teki, oli kaikelle kansalle mieleen.

3:37 Ja kaikki kansa ja koko Israel ymmärsivät sinä päivänä, että Abnerin, Neerin pojan, surma ei ollut lähtenyt kuninkaasta.

3:38 Ja kuningas sanoi palvelijoilleen: Ettekö tiedä, että ruhtinas ja suuri mies on tänä päivänä kaatunut Israelissa?

3:39 Mutta minä olen vielä heikko, vaikka olen voideltu kuninkaaksi, ja nuo miehet, Serujan pojat, ovat liian väkivaltaiset minun hillitä. Herra maksakoon sille, joka tekee pahaa, hänen pahuutensa mukaan.

2 Samuel 4 LUKU

4:1 Kun Saulin poika kuuli Abnerin kuolleen Hebronissa, herposivat hänen kätensä, ja koko Israel peljästy.

4:2 Ja Saulin pojalla oli partiojoukkojen päämiehenä kaksi miestä, toisen nimi oli Baana ja toisen Reekab, beerotilaisen Rimmonin poikia, benjaminilaisia; sillä Beerotkin luetaan kuuluvaksi Benjaminiin.

4:3 Mutta beerotilaiset olivat paenneet Gittaimiin ja asuivat

Davidin kanssa rualle, kuin vielä valkia päivä oli; ja David vannoi ja sanoi: Jumala tehkään minulle sen ja sen, jos minä leipää taikka jotakin muuta maistan, ennenkuin aurinko laskee.

3:36 Ja kaikki kansa ymmärsi sen, ja se kelpasi heille, ja kaikki se hyvä minkä kuningas oli tehnyt kaiken kansan silmäin edessä.

3:37 Ja kaikki kansa ja koko Israel ymmärsivät sinä päivänä, ettei se ollut kuninkaalta, että Abner Nerin poika oli tapettu.

3:38 Ja kuningas sanoi palvelioilleen: ettekö te tiedä, että tänäpäpä on yksi päämies, ja tosin suuri mies kaatunut Israelissa?

3:39 Ja minä olen vielä heikko ja voideltu kuningas, mutta ne miehet ZeruJan pojat ovat kovemmat minua: \Herra\ maksakoon sille, joka pahaa tekee, hänen pahuutensa jälkeen!

4 LUKU

4:1 Kuin Saulin poika kuuli Abnerin kuolleeksi Hebronissa, väsyivät hänen kätensä, ja koko Israel hämmästy.

4:2 Ja Saulin pojalla oli kaksi sotaväen päämiestä, toisen nimi oli Baana ja toisen Reekab, Rimmonin Berotilaisen pojat, BenJaminin lapsista; sillä Berot oli myös luettu BenJaminin sukukuntaan.

4:3 Ja Berotilaiset olivat paenneet Gittaimiin, ja olivat

tulit Dawidin cansa rualle/ ja vielä walkia päivä oli/ wannoi Dawid/ ja sanoi: Jumala tehkön minulle sen ja sen/ jos minä leipä taicka jotakin muuta maistan/ ennencuin Auringo laske.

3:36 Ja caicki Canssa ymmärsi sen ja se kelpais heille/ caicki se hyvä cuin Cuningas oli tehnyt Canssan silmäin edes.

3:37 Ja caicki Canssa/ ja coco Israel ymmärsit sinä päivänä ettei se ollut Cuningalda/ että Abner Nerin poica oli tapettu.

3:38 Ja Cuningas sanoi palvelioillens: ettäkö te tiedä että tänäpäpä on yxi päämies/ ja tosin suuri mies caatunut Israelis?

3:39 Ja minä olen vielä heicko ja woideltu Cuningas/ mutta ne miehet ZeruJan pojat owat cowemmat minua. HERra maxacon hänelle joca paha teke pahast sisustans.

IV. Lucu

4:1 COsca Saulin poica cuuli Abnerin cuollexi Hebronis/ wäsyit hänen kätens/ ja coco Israel hämmästy.

4:2 Ja Saulin pojalla oli caxi päämiestä hänen sotawäeläns/ toisen nimi oli Baena ja toisen Rechob/ Rimonin sen Berothitin pojat/ BenJaminin lapsista: sillä Beroth oli myös luettu BenJaminin sucucundaan.

4:3 Ja Berothiterit olit paenneet Gethaimijn/ ja olit siellä

siellä muukalaisina, niinkuin asuvat vielä tänäkin päivänä.

4:4 Joonatanilla, Saulin pojalla, oli poika, joka oli rampa jaloistaan. Hän oli viiden vuoden vanha, kun sanoma Saulista ja Joonatanista tuli Jisreelistä; ja hänen hoitajansa otti hänet ja pakeni. Mutta kun tämä hätääntyneenä pakeni, putosi poika ja tuli ontuvaksi; ja hänen nimensä oli Mefiboset.

4:5 Beerotilaisen Rimmonin pojat Reekab ja Baana lähtivät matkaan ja tulivat päivän ollessa palavimmillaan lisbosetin taloon, kun hän oli puolipäivälevollansa.

4:6 Ja katso, he tulivat sisälle taloon muka ottamaan nisuja, mutta pistivät häntä vatsaan. Ja Reekab ja hänen veljensä Baana pääsivät pakenoon.

4:7 He tulivat niinmuodoin taloon, kun hän lepäsi vuoteellansa makuuhuoneessaan, pistivät hänet kuoliaaksi, löivät häneltä pään poikki ja ottivat sen mukaansa. He kulkivat sitten Aromaaniin tietä koko yön,

4:8 toivat lisbosetin pään Daavidille Hebroniin ja sanoivat kuninkaalle: Katso, tässä on lisbosetin, Saulin pojan, sinun vihamieheni, pää, hänen, joka väijyi sinun henkeäsi. Herra on tänä päivänä kostanut Saulille ja hänen jälkeläisillensä herrani, kuninkaan, puolesta.

4:9 Niin Daavid vastasi Reekabille ja hänen veljellensä

siellä muukalaisina tähän päivään asti.

4:4 Oli myös Jonatanilla Saulin pojalla yksi poika, joka oli saattamaton jaloista, ja oli jo viiden ajastaikainen, kuin sanoma Saulista ja Joonatanista tuli Jisreelistä; ja hänen imettäjänsä otti hänen ja pakeni. Ja koska hän kiiruusti pakeni, lankesi hän ja tuli saattamattomaksi, ja hänen nimensä oli Mephiboset.

4:5 Niin menivät Berotilaisen Rimmonin pojat Reekab ja Baana, ja tulivat Isbosetin huoneeseen, kuin päivä oli palavimmallansa; ja hän lepäsi vuoteessansa puolipäivän aikana.

4:6 Ja he tulivat keskelle huonetta nisuja ottamaan ja pistivät häntä vatsaan; ja Reekab ja Baana hänen veljensä pakenivat;

4:7 Sillä koska he huoneeseen tulivat, lepäsi hän vuoteessansa, makaushuoneessansa. Ja he pistivät hänen kuoliaaksi, ja hakkasivat hänen päänsä pois, ja ottivat hänen päänsä ja menivät pois lakin kedon tien kautta koko sen yön,

4:8 Ja toivat Isbosetin pään Davidille, joka oli Hebronissa, ja sanoivat kuninkaalle: katso, tässä on Isbosetin Saulin pojan pää, sinun vihollises, joka sinun sielun perään seiso: ja \Herra\ on tänäpäpänä kostanut Saulille ja hänen siemenellensä herrani kuninkaan puolesta.

4:9 Niin vastasi David Reekabia ja Baanaa, hänen veljensä, Rimmonin Berotilais-

muukalaisina tähän päivän asti.

4:4 Oli myös Jonathanilla Saulin pojalla yksi poika/ joca oli saattamaton jalgoista/ ja oli jo viiden ajastaikainen/ cosca sanoma tuli Saulista ja Jonathanist Jesreelist: ja hänen imettäjäns otti hänen ja pakeni. Ja cosca hän kirjusti pakeni/ langeis hän ja tuli saattamattomaksi/ ja hänen nimens oli Mephiboseth.

4:5 Nijn menit Rimmonin sen Berothitin pojat Rechob ja Baena/ ja tulit Isbosethin huoneeseen/ cosca päivä oli palawimmallans/ ja hän lewäis hänen vuotesans puolipäivän aicana.

4:6 Ja he tulit keskelle huonetta nisuja ottaman/ pistit händä wadzaan ja pakenit:

4:7 Sillä cosca he huoneeseen tulit/ lewäis hän vuotesans/ hänen macaushuonesans. Ja he pistit hänen cuoliaksi/ ja hackaisit hänen pääns pois/ ja otit sen ja menit pois lakin kedon tien cautta coco sen yösen.

4:8 Ja cannoit Isbosethin pään Dawidille/ joca oli Hebronis/ ja sanoit Cuningalle: cadzos/ täsä on Isbosethin Saulin pojan pää sinun wihollises/ joca sinun sielus perän seiso. Ja HERRa on tänäpäpänä costanut Saulille ja hänen siemenellens minun Herrani Cuningan puolest.

4:9 Nijn wastais Dawid/ ja sanoi heille: nijn totta cuin

Baanalle, beerotilaisen Rimmonin pojille, ja sanoi heille: Niin totta kuin Herra elää, joka on vapahtanut minut kaikesta hädästä:

4:10 sen, joka ilmoitti minulle ja sanoi: 'Katso, Saul on kuollut', luullen tuovansa ilosanoman, minä otatin kiinni ja surmautin Siklagissa antaakseni hänelle sanansaattajan palkan;

4:11 eikö minun paljoa enemmän nyt, kun jumalattomat miehet ovat murhaneet syyttömän miehen hänen omassa kodissaan, hänen vuoteeseensa, ole vaadittava hänen verensä teidän kädestänne ja hävitettävä teidät maan päältä?

4:12 Ja Daavid käski nuorten miesten surmata heidät. Niin he hakkasivat poikki heidän kätensä ja jalkansa ja hirttivät heidät Hebronin lammikon rannalle. Mutta Isbosenin pään he ottivat ja hautasivat sen Abnerin hautaan Hebronin.

2 Samuel 5 LUKU

5:1 Sitten kaikki Israelin sukukunnat tulivat Daavidin luo Hebronin ja sanoivat näin: Katso, me olemme sinun luutasi ja lihaasi.

5:2 Jo kauan sitten, Saulin vielä ollessa kuninkaanamme, sinä saatoit Israelin lähtemään ja tulemaan. Ja sinulle on Herra sanonut: 'Sinä olet kaitseva minun kansaani Israelia, ja sinä olet oleva Israelin ruhtinas.'

5:3 Ja kaikki Israelin vanhim-

sen poikia, ja sanoi heille: niin totta kuin \Herra\ elää, joka minun sieluni on vapahtanut kaikesta surusta;

4:10 Sen joka minulle ilmoitti ja sanoi: Saul on kuollut, ja luuli itsensä hyväksi sanansaattajaksi, sen minä otin kiinni ja tapoin Ziklagissa, jolle minun piti antaman sanansaattajan palkan;

4:11 Ja nämät jumalattomat miehet ovat tappaneet hurskaan miehen huoneessansa ja omassa vuoteessansa: eikö siis minun pitäisi nyt vaatiman hänen vertansa teidän kädestänne ja ottaman teitä pois maan päältä?

4:12 Ja David käski nuorukaisiansa, ja he tappoivat heidät, ja hakkasivat kädet ja jalat poikki, ja ripustivat heidät lammikon tykö Hebronissa. Mutta Isbosenin pään he ottivat ja hautasivat Abnerin hautaan Hebronin.

5 LUKU

5:1 Ja Israelin kaikki sukukunnat tulivat Davidin tykö Hebronin, ja puhuivat sanoen: katso, sinun luus ja lihas me olemme.

5:2 Ja aina ennen, kuin Saul oli meidän kuninkaanamme, johdatit sinä Israelin ulos ja sisälle, ja \Herra\ on sinulle sanonut: sinun pitää minun kansaani Israelia kaitseman ja Israelin päämiehen oleman.

5:3 Ja kaikki kansan van-

HERra elä/ joca minun sieluni on wapahtanut caikesta surusta.

4:10 Se cuin minulle ilmoitti/ ja sanoi: Saul on cuollut/ ja luuli hänens hywäxi sanansaattajaxi/ sen minä otin kijnni ja tapoin Ziklagis/ jolle minun piti andaman sanansaattajan palcan.

4:11 Ja nämät jumalattomat miehet owat tappanet hurscan miehen hänen huonesans ja omas wuotesans. Eikö sijs minun pidäis waatiman hänen wertans teidän kädestän/ ja ottaman teitä pois maan pääldä?

4:12 Ja Dawid käski nuorucaisians/ ja he tapoit heidän/ ja hackaisit kädet ja jalat poicki/ ja ripustit heidän lammicon tygö Hebronis. Mutta Isbosethin pään he otit ja hautaisit Abnerin hautaan Hebronijn.

V. Lucu

5:1 JA caicki Israelin sucucunda tulit Dawidin tygö Hebronijn/ ja sanoit: cadzos/ sinun luus ja lihas me olem.

5:2 Ja aina ennen cosca Saul oli meidän Cuningam/ sinä johdatit Israelin ulos ja sisälle/ ja HERra on sinulle sanonut: sinun pitä minun Canssani Israelin warjeleman/ ja Israelin päämiehen oleman.

5:3 Ja caicki Canssan wan-

mat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja kuningas Daavid teki heidän kanssaan liiton Hebronissa, Herran edessä; ja sitten he voitelivat Daavidin Israelin kuninkaaksi.

5:4 Daavid oli kolmenkymmenen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi ja hallitsi neljäkymmentä vuotta.

5:5 Hebronissa hän hallitsi Juudaa seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta, ja Jerusalemissa hän hallitsi koko Israelia ja Juudaa kolmekymmentä kolme vuotta.

5:6 Ja kuningas meni miehinensä Jerusalemiin jebusilaisia vastaan, jotka asuivat siinä maassa. He sanoivat Daavidille näin: Tänne sinä et tule, vaan sokeat ja ontuvat karkoittavat sinut sanomalla: 'Ei tule Daavid tänne'.

5:7 Mutta Daavid valloitti Sionin vuorilinnan, se on Daavidin kaupungin.

5:8 Ja Daavid sanoi sinä päivänä: Jokainen, joka surmaa jebusilaisen ja tunkeutuu vesijohdolle asti, hän voittaa ne sokeat ja ontuvat, joita Daavid vihaa. Sentähden on tapana sanoa: Sokea ja ontuva älköön tulko taloon.

5:9 Sitten Daavid asettui vuorilinnan ja kutsui sen Daavidin kaupungiksi. Ja Daavid rakenteli sitä yltympäri, Millostä sisälle päin.

5:10 Ja Daavid tuli yhä mahavammaksi, ja Herra, Jumala

himmat Israelista tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja kuningas David teki heidän kanssansa liiton \Herran\ edessä Hebronissa; ja he voitelivat Davidin Israelin kuninkaaksi.

5:4 Ja David oli kolmenkymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa.

5:5 Hebronissa hän hallitsi Juudaa seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta; mutta Jerusalemissa hän hallitsi kaikkea Israelia ja Juudaa kolmeneljättäkymmentä vuotta.

5:6 Ja kuningas meni ja hänen miehensä Jerusalemiin Jebusilaisia vastaan, jotka maalla asuivat. Ja he sanoivat Davidille: ei sinun pidä tänne tuleman, vaan sokiat ja ontuvat pitää sinun täältä pois ajaman; ja he ajattelivat, ettei Davidin pitänyt sinne tuleman.

5:7 Mutta David voitti Zionin linnan, se on Davidin kaupunki.

5:8 Ja sinä päivänä sanoi David: jos joku lyö Jebusilaiset, ja tarttuu heidän rästäänsä alaisiin ja lyö sokiat ja ontuvat, joita Davidin sielu vihaa (hänen pitää pään ja ylimmäisen oleman); josta heillä on sananlasku: ei yhtään sokiaa ja ontuvaa päästetä huoneeseen.

5:9 Ja David asui linnassa ja kutsui sen Davidin kaupungiksi; ja David rakensi sen ympäri Millostä, niin myös sisällisen puolen.

5:10 Ja David menestyi ja enentyi, ja \Herra\ Jumala

himmat Israelist tulit Cuningan tygö Hebronijn/ ja Cuningas teki heidän cansans lijton HERran edes Hebronis/ ja he woitelit Dawidin Israelin Cuningaxi.

5:4 Ja Dawid oli colmenkymmenen ajastaicainen tullesans Cuningaxi/ ja hän hallidzi neljäkymmendä ajastaica.

5:5 Hebronis hän hallidzi Judat seidzemen vuotta ja cuusi cuucautta/ mutta Jerusalemis hän hallidzi caicke Israeli ja Judat colme neljättäkymmendä vuotta.

5:6 JA Cuningas meni miestens cansa Jerusalemiin Jebuserejä wastian/ jotca maalla asuit. Ja he sanoit Dawidille: ei sinun pidä tänne tuleman/ waan sokiat ja onduwat pitä sinun ajaman tääldä ulos (ja he ajattelit/ ettei Dawidin pitänyt sinne tuleman)

5:7 Mutta Dawid woitti Zionin linnan/ se on Dawidin Caupungin.

5:8 Ja sinä päivänä sanoi Dawid: jos jocu lyö Jebuserit/ ja tarttu heidän rästäänsälaisijn/ ja lyö sokiat ja onduwat/ joita Dawidin sielu wiha (hänen pitä pään ja ylimmäisen oleman) josta heillä on sananlascu: ei yhtän sokiata ja onduwata päästetä huoneeseen.

5:9 Ja Dawid asui linnas/ ja cudzui sen Dawidin Caupungixi/ ja Dawid rakensi sen ympärins/ Millostä ja sisällisen puolen.

5:10 Ja Dawid menestyi ja enändyi/ ja HERra Jumala

<p>Sebaot, oli hänen kanssansa. 5:11 Hiiram, Tyyron kuningas, lähetti sanansaattajat Daavidin luo sekä setripuita, puuseppiä ja kivenhakkaajia; ja nämä rakensivat Daavidille palatsin.</p>	<p>Zebaot oli hänen kanssansa. 5:11 Niin Hiram, Tyron kuningas, lähetti sanansaattajat Davidin tykö, ja sedripuita, ja puuseppiä, ja seinäkiivien hakkaajia, jotka rakensivat Davidin huoneen.</p>	<p>Zebaoth oli hänen cansans. 5:11 Nlin Hiram Tyrin Cuningas lähetti sanan Dawidille/ ja Cedrin puita/ ja puuseppiä/ ja seinäkiwein hackaita. Ja he rakensit Dawidille huonen.</p>
<p>5:12 Ja Daavid ymmärsi, että Herra oli vahvistanut hänet Israelin kuninkaaksi ja korottanut hänen kuninkuutensa kansansa Israelin tähden.</p>	<p>5:12 Ja David ymmärsi \Herran\ vahvistaneeksi hänen Israelin kuninkaaksi ja korottaneeksi hänen valtakuntansa, kansansa Israelin tähden.</p>	<p>5:12 Ja Dawid ymmärsi HERran hänen wahwistanexi Israelin Cuningaxi/ ja corgottanexi hänen Cuningalisen waldacundans/ hänen Cansans Israelin tähden.</p>
<p>5:13 Ja Hebronista tultuaan Daavid otti Jerusalemista vielä useampia sivuvaimoja ja vaimoja. Ja Daavidille syntyi vielä poikia ja tyttäriä.</p>	<p>5:13 Niin David otti Jerusalemista vielä usiampia jalkavaimoja ja emäntiä, sittekuin hän tuli Hebronista. Ja Daavidille syntyi vielä poikia ja tyttäriä.</p>	<p>5:13 Nlin Dawid otti Jerusalemist wialä usiambita jalcawaimoja ja emänditä/ sijttecuin hän tuli Hebronist. Ja Dawid sijtti wialä poikia ja tyttäritä.</p>
<p>5:14 Ja nämä ovat niiden poikien nimet, jotka syntyivät hänelle Jerusalemissa: Sammua, Soobab, Naatan, Salomo,</p>	<p>5:14 Ja nämät ovat heidän nimensä, jotka hänelle Jerusalemissa syntyivät: Sammua, Sobab, Natan ja Salomo,</p>	<p>5:14 Ja nämät owat heidän nimens/ jotca hänelle Jerusalemis synnyit: Sammua/ Sobab/ Nathan/ Salomo.</p>
<p>5:15 Jibhar, Elisua, Nefeg, Jaafia,</p>	<p>5:15 Jibhar, Elisua, Nepheg ja Japhia,</p>	<p>5:15 Jebehar/ Elisua/ Nepheg/ Japhia.</p>
<p>5:16 Elisama, Eljada ja Elifelet.</p>	<p>5:16 Elisama, Eliada ja Eliphalet.</p>	<p>5:16 Elisama/ Eliada/ Eliphalet.</p>
<p>5:17 Mutta kun filistealaiset kuulivat, että Daavid oli voideltu Israelin kuninkaaksi, lähtivät kaikki filistealaiset etsimään Daavidia. Kun Daavid sen kuuli, meni hän alas vuorilinnaan.</p>	<p>5:17 Ja kuin Philistealaiset kuulivat Davidin voidelluksi Israelin kuninkaaksi, nousivat kaikki Philistealaiset etsimään Davidia. Ja kuin David sen kuuli, niin hän meni linnaan.</p>	<p>5:17 JA cosca Philisterit cuulit Dawidin woidelluxi Israelin Cuningaxi/ nousit he caicki edzimän Dawidi. Ja cuin Dawid sen ymmärsi/ nijn hän meni linnaan.</p>
<p>5:18 Kun filistealaiset olivat tulleet ja levittäytyneet Refaimin tasangolle,</p>	<p>5:18 Mutta Philistealaiset tulivat ja sioittivat itsensä Rephaimin laaksoon.</p>	<p>5:18 Mutta Philisterit tulit ja sioitit idzens Raphaimin laxoon.</p>
<p>5:19 kysyi Daavid Herralta: Menenkö minä filistealaisia vastaan? Annatko sinä heidät minun käsiini? Ja Herra sanoi Daavidille: Mene, sillä minä annan filistealaiset sinun käsiisi.</p>	<p>5:19 Ja David kysyi \Herralta\, sanoen: menenkö minä Philistealaisia vastaan? ja annatkos heitä minun käteeni? Ja \Herra\ sanoi Davidille: mene, sillä minä annan tosin Philistealaiset sinun käsiisi.</p>	<p>5:19 Ja Dawid kysyi HERralle/ sanoden: menengö minä Philisterejä wastan/ ja annatcos heitä minun käteeni? Ja HERra sanoi Dawidille: mene heitä wastan/ minä annan Philisterit sinun käsijs.</p>
<p>5:20 Niin Daavid tuli Baal-</p>	<p>5:20 Ja David tuli BaalPerat-</p>	<p>5:20 Ja Dawid tuli BaalPrazi-</p>

Perasimiin. Ja siellä Daavid voitti heidät ja sanoi: Herra on murtanut viholliseni minun edessäni, niinkuin vedet murtavat. Siitä sen paikan nimeksi tuli Baal-Perasim.

5:21 He jättivät siihen epäjumalankuvansa, ja Daavid ja hänen miehensä veivät ne pois.

5:22 Mutta filistealaiset tulivat vielä kerran ja levittäytyivät Refaimin tasangolle.

5:23 Niin Daavid kysyi Herralta, ja hän vastasi: Älä mene heitä vastaan, vaan kierrä heidät takaapäin ja hyökkää heidän kimppuunsa balsami-puiden puolelta.

5:24 Ja kun kuulet astunnan kahinan balsamipuiden latvoista, niin ryntää nopeasti, sillä silloin Herra on käynyt sinun edelläsi tuhotakseen filistealaisten leirin. Daavid teki, niinkuin Herra oli häntä käsenyt; ja hän voitti filistealaiset ja ajoi heitä takaa Gebasta aina Geseriin saakka.

simiin, ja David löi heidät siinä, ja sanoi: \Herra\ on minun viholliseni eroittanut minun edestäni, niinkuin vesi erkanee toinen toisestansa; siitä kutsutaan se paikka BaalPeratsim.

5:21 Ja he jättivät siihen epäjumalansa; mutta David ja hänen väkensä ottivat ne pois.

5:22 Ja Philistealaiset vielä nousivat ja sioittivat itsensä Rephaimin laaksoon.

5:23 Niin David kysyi \Herralta\, ja hän vastasi: ei sinun pidä menemän alas, mutta tule takaa heidän ympärinsä, ettäs tulet heitä vastaan fikunapuiden kohdalla.

5:24 Ja kuin sinä kuulet fikunapuun latvat kahisevan, niin kulje; sillä \Herra\ on silloin lähtenyt ulos sinun etees, lyömään Phlistealaisten sotajoukkoa.

5:25 David teki niinkuin \Herra\ oli hänelle käsenyt, ja löi Philistealaiset hamasta Gebasta siihenasti kuin Gaseriin tullaan.

mijn/ ja löi heidän sijnä/ ja sanoi: HERra on minun viholliseni eroittanut minun edestän/ nijncuin wesi ercane toinen toisestans/ sijtä cudzutan se paicka BaalPrazim.

5:21 Ja he jätit sijhen heidän epäjumalans/ mutta Dawid ja hänen wäkens otit ne pois.

5:22 JA Philisterit vielä nousit ja sioitit idzens Rephaimin laxoon.

5:23 Nijn Dawid kysyi HERralle/ ja hän wastais: ei sinun pidä menemän alas/ mutta tule taca heidän ymbärins/ ettäs tulet heitä wastian fikunapuiden cohdalla.

5:24 Ja cuins cuulet fikunapuun ladwat cahisewan/ nijn culje: sillä HERra on silloin lähtenyt ulos sinun etees/ lyömän Philisterein sotajoukkoa.

5:25 Dawid teki nijncuin HERra oli hänelle käsenyt/ ja löi Philisterit hamasta Gebast/ siihenasti cuin Gaserijn tullan.

2 Samuel 6 LUKU

6:1 Daavid kokosi jälleen kaikki valiomiehet Israelista, kolmekymmentä tuhatta miestä.

6:2 Ja Daavid ja kaikki väki, joka oli hänen kanssaan, nousi ja lähti Juudan Baalasta, tuomaan sieltä Jumalan arkkia, jonka Herra Sebaot oli ottanut nimiinsä, hän, jonka istuinta kerubit kannattavat.

6:3 Ja he panivat Jumalan arkin uusiin vaunuihin ja veivät sen pois Abinadabin talosta, joka oli mäellä; ja Ussa

6 LUKU

6:1 Ja David taas kokosi kaikki valitut miehet Israelista, kolmekymmentä tuhatta,

6:2 Ja David nousi ja meni, ja kaikki kansa kuin hänen tykönänsä oli Juudan asuwaisista, tuomaan sieltä Jumalan arkkia, joka kutsutaan \Herran\ Zebaotin nimi, joka asuu Kerubimin päällä.

6:3 Ja he panivat Jumalan arkin uuden vaunun päälle ja toivat sen AbiNadabin huoneesta, joka asui Gibeassa. Mutta Ussa ja Ahjo,

VI. Lucu

6:1 JA Dawid taas cocois caicki walitut miehet Israelist colmekymmendä tuhatta.

6:2 Ja nousi/ ja meni/ ja caicki Canssa jotca hänen tykönäns olit Judan asuwaisist/ tuoman sieldä Jumalan Arckia/ joca cudzutan HERran Zebaothin nimi/ cuin asu Cherubimin päällä.

6:3 Ja he panit Jumalan Arkin vden waunun päälle/ ja toit hänen AbiNadabin huonest joca asui Gibeas. Mutta

ja Ahjo, Abinadabin pojat, ohjasivat niitä uusia vaunuja.	AbiNadabin pojat ajoivat sitä uutta vaunua.	Usa ja Ahio AbiNadabin pojat ajoit sitä vta waunua.
6:4 Niin he veivät Jumalan arkin pois Abinadabin talosta, joka oli mäellä, kulki Jumalan arkin mukana, ja Ahjo kulki arkin edellä.	6:4 Niin he toivat sen AbiNadabin huoneesta, joka oli Gibeassa, Jumalan arkin kanssa; ja Ahjo kävi arkin edellä.	6:4 Ja Cosca he ajoit Jumalan Arkin cansa AbiNadabin huonest joca asui Gibeas/ ja Ahio käwi Arkin edellä.
6:5 Ja Daavid ynnä koko Israelin heimo karkeloi kaikin voimin Herran edessä soittain kaikenkaltaisilla kyppäisillä soittimilla, kanteleilla, harpuilla, vaskirummuilla, heleistimillä ja kymbaaleilla.	6:5 Niin David ja kaikki Israelin huone soittivat \Herran\ edessä kaikkinaisilla honkaisuilla kanteleilla ja harpuilla, psaltareilla, trumpuilla, kulkuisilla ja simpeleillä.	6:5 Nijn Dawid soitti ja caicki Israelin huone HERran edes caickinaisilla hongaisilla candeilla/ harpuilla/ psaltareilla/ trumbuilla/ culcuisilla ja cimbeleillä.
6:6 Mutta kun he tulivat Naakonin puimatantereen luo, ojensi Ussa kätensä Jumalan arkkiin ja tarttui siihen, sillä härät kompastuivat.	6:6 Ja kuin he tulivat Nahonin riihen tykö, otti Ussa Jumalan arkin ja piteli sitä, sillä härjät menivät sivuun tietä.	6:6 JA cosca he tulit Nahonin rijheen/ otti Usa Jumalan Arkin ja piteli sitä/ sillä härjät menit siuin tietä.
6:7 Silloin Herran viha syttyi Ussaa kohtaan, ja Jumala löi hänet siinä hänen hairahduk-sensa tähden, niin että hän kuoli siihen, Jumalan arkin ääreen.	6:7 Niin \Herran\ viha julmistui Ussan päälle, ja Jumala löi hänen siinä maahan hänen tyhmyytensä tähden, niin että hän kuoli siinä Jumalan arkin tykönä.	6:7 Silloin HERran viha julmistui Usan päälle/ ja Jumala löi hänen sijnä maahan hänen tyhmydens tähden/ nijn että hän cuoli Jumalan Arkin tykönä.
6:8 Mutta Daavid pahastui siitä, että Herra niin oli murtanut Ussan. Siitä se paikka sai nimekseen Peres-Ussa, aina tähän päivään saakka.	6:8 Silloin tuli David murheelliseksi, että \Herra\ niin repäisi Ussan, ja kutsui sen paikan PeretsUssa, tähän päivään asti.	6:8 Silloin tuli Dawid murhel-lisexi että HERra nijn rewäis Usan/ ja cudzui sen paican PerezUsa/ tähän päiwän asti.
6:9 Ja Daavid pelkäsi sinä päivänä Herraa, niin että hän sanoi: Kuinka Herran arkki voitulla minun tyköni?	6:9 Ja David pelkäsi \Herraa\ sinä päivänä ja sanoi: kuinka \Herran\ arkki tulisi minun tyköni?	6:9 Ja Dawid pelkäis HERra sinä päiwänä/ ja sanoi: cuin-ga HERran Arcki tule minun tygöni?
6:10 Eikä Daavid tahtonut siirtää Herran arkkiä tykönsä Daavidin kaupunkiin, vaan Daavid toimitti sen syrjään, gatilaisen Obed-Edomin taloon.	6:10 Ja ei tahtonut antaa tuoda sitä tykönsä Davidin kaupunkiin, vaan salli kannettaa ObedEdomin Gatilaisen huoneeseen.	6:10 Ja ei tahtonut anda tuoda sitä Dawidin Caupungijn hänen tygöns/ waan sal-lei cannetta ObedEdomin Gathiterin huoneseen.
6:11 Ja Herran arkki jäi kolmeksi kuukaudeksi gatilaisen Obed-Edomin taloon. Ja Herra siunasi Obed-Edomia ja koko hänen taloansa.	6:11 Ja \Herran\ arkki viipyi kolme kuukautta ObedEdomin Gatilaisen huoneessa, ja \Herra\ siunasi hänen ja kaiken hänen huoneensa.	6:11 Ja cosca HERran Arcki wijwyi colme cuucautta ObedEdomin sen Gathiterin huones/ siunais HERra hänen ja caiken hänen huonens.
6:12 Kun kuningas Daavidille	6:12 Ja se oli sanottu kunin-	6:12 JA se oli sanottu Cunin-

kerrottiin, että Herra oli Jumalan arkin tähden siunannut Oobed-Edomin taloa ja kaikkea, mitä hänellä oli, niin Daavid meni ja toi riemuiten Jumalan arkin Oobed-Edomin talosta Daavidin kaupunkiin.

6:13 Kun Herran arkin kantajat olivat astuneet kuusi askelta, uhrasi hän härän ja juottovasikan.

6:14 Ja Daavid hyppi kaikin voimin Herran edessä, ja Daavid oli puettu pellavakasukkaan.

6:15 Niin Daavid ja koko Israelin heimo toivat Herran arkin riemun raikuessa ja päsunain pauhatessa.

6:16 Kun Herran arkki tuli Daavidin kaupunkiin, katseli Miikal, Saulin tytär, ikkunasta; ja nähdessään kuningas Daavidin karkeloivan ja hyppivän Herran edessä halveksi hän häntä sydämesssänsä.

6:17 Ja kun he olivat tuoneet Herran arkin ja asettaneet sen paikalleen majaan, jonka Daavid oli sille pystyttänyt, uhrasi Daavid polttouhreja ja yhteysuhreja Herran edessä.

6:18 Ja kun Daavid oli uhrannut polttouhrin ja yhteysuhrit, siunasi hän kansan Herran Sebaotin nimeen.

6:19 Ja hän jakoi koko kansalle, kaikelle Israelin joukolle, sekä miehille että naisille, kullekin kakun, kappaleen lihaa ja rypälekakun. Sitten kaikki kansa lähti, kukin kotiinsa.

gas Davidille, että \Herra\ oli siunannut ObedEdomin huoneen ja kaiken mitä hänellä oli, Jumalan arkin tähden. Niin meni David ja toi Jumalan arkin ObedEdomin huoneesta Davidin kaupunkiin ilolla.

6:13 Ja kuin ne, jotka \Herran\ arkkia kantoivat, olivat käyneet kuusi askelta, niin uhrattiin härkä ja lihava lamma.

6:14 Ja David hyppäsi kaikella voimalla \Herran\ edessä ja hän oli vaatetettu liiniaisella päällisvaatteella.

6:15 Ja David ja kaikki Israelin kansa toivat \Herran\ arkin riemulla Ja basunan helinällä.

6:16 Ja kuin \Herran\ arkki joutui Davidin kaupunkiin, katsoi Mikal, Saulin tytär akkunasta ja näki kuningas Davidin hyppäävän kaikella voimallansa \Herran\ edessä, ja hän katsoi hänen ylön sydämesssänsä.

6:17 Ja he toivat \Herran\ arkin sisälle ja panivat sen siallensa keskelle majaan, jonka David oli sille rakentanut. Ja David uhrasi polttouhria ja kiitosuhria \Herran\ edessä.

6:18 Ja kuin David oli uhrannut polttouhria ja kiitosuhria, siunasi hän kansan \Herran\ Zebaotin nimeen,

6:19 Ja jakoi kaikelle kansalle ja kaikelle Israelin seurakunnalle, miehille ja vaimoille, jokaiselle kyrsän leipää, ja kappaleen lihaa, ja mitan (viinaa); sitte meni kaikki kansa matkaansa, jokainen huoneesensa.

gas Dawidille/ että HERra oli siunannut ObedEdomin huonon/ ja caiken mitä hänellä oli/ Jumalan Arkin tähden. Nijn meni hän ja toi Jumalan Arkin ObedEdomin huonest/ Dawidin Caupungijn ilolla.

6:13 Ja cosca he olit joutunet cuusi askeletta HERran Arkin cansa/ nijn uhrattin härkä ja lihava lamma.

6:14 Ja Dawid tandzais caikella woimalla HERran edes/ ja hän oli vaatetettu lijnaisella pääliswaattella.

6:15 Ja Dawid ja caicki Israelin Canssa/ toit HERran Arkin riemulla ja Basunoilla.

6:16 Ja cosca HERran Arcki joudui Dawidin Caupungijn/ cadzoi Michal Saulin tytär ackunast/ ja näki Cuningas Dawidin hyppäwän ja tandzawan HERran edes/ ja hän cadzoi hänen ylön sydämesänsä.

6:17 Cosca he cannoit HERran Arkin sisälle/ panit he sen siallens käskelle majaan/ cuin Dawid oli hänelle rakentanut. Ja Dawid uhrais polttouhria ja kijtosuhria HERran edes.

6:18 Ja cosca Dawid oli uhrannut polttouhria ja kijtosuhria/ siunais hän Canssan HERran Zebaothin nimeen.

6:19 Ja jacoi caikelle Canssalle ja caikelle Israelin seuracunnalle/ miehille ja waimoille/ jocaidzelle kyrsän leipä/ ja cappalen liha/ ja mitan wijna/ sijtte meni caicki Canssa matcaans/ jo-

6:20 Mutta kun Daavid palasi takaisin tervehtimään perhettänsä, meni Miikal, Saulin tytär, ulos Daavidia vastaan ja sanoi: Kuinka arvokkaana onkaan Israelin kuningas nyt esiintynyt, kun on tänä päivänä paljastanut itsensä palvelijainsa palvelijattarien silmien edessä, niinkuin kevytmielinen ihminen paljastautuu!

6:21 Niin Daavid sanoi Miikalille: Herran edessä, joka on valinnut minut, sivu sinun isäsi ja koko hänen sukunsa, ja asettanut minut Herran kansan, Israelin, ruhtinaaksi - Herran edessä minä karke-loin;

6:22 ja tähänkin minä pidän itseni liian vähäisenä ja olen omissa silmissäni halpa; mutta ne palvelijattaret, joista sinä puhuit, tulevat minua kunnioittamaan.

6:23 Ja Miikal, Saulin tytär, ei saanut lasta kuolinpäiväänsä asti.

2 Samuel 7 LUKU

7:1 Kerran, kun kuningas istui linnassaan, sittenkuin Herra oli suonut hänen päästä rauhaan kaikilta hänen ympärillään olevilta vihollisilta,

7:2 sanoi kuningas profeetta Naatanille: Katso, minä asun setripuisessa linnassa, mutta Jumalan arkki asuu telttakan kaan suojassa.

7:3 Naatan sanoi kuninkaalle: Tee vain kaikki, mitä mielesäsäsi on, sillä Herra on sinun kanssasi.

7:4 Mutta sinä yönä tapahtui,

6:20 Ja kuin David palasi siunaamaan huonettansa, meni Mikal, Saulin tytär ulos häntä vastaan ja sanoi: kuinka jalo on ollut Israelin kuningas tänäpäpä, joka on itsensä paljastanut palveliainsa piikain edessä, niinkuin irstaat ihmiset paljastavat itsensä!

6:21 Mutta David sanoi Miikalille: \Herran\ edessä joka minun valinnut on pikemmin kuin sinun isäs ja kaiken hänen huoneensa, ja on käskenyt minun olla \Herran\ kansan Israelin päämiehenä: ja \Herran\ edessä minä tahdon iloita.

6:22 Ja minä tahdon vielä halvempi olla ja nöyrä minun silmäini edessä: ja minä kunnioitetaan niiden piikain kanssa, joistas puhunut olet.

6:23 Ja Mikalilla, Saulin tyttärellä ei ollut yhtään lasta kuolemapäiväänsä asti.

7 LUKU

7:1 Ja kuin kuningas istui huoneessansa, ja \Herra\ oli hänelle antanut lewon kaikilta hänen vihollisiltansa, ympärillä,

7:2 Sanoi kuningas profeetta Natanille: katso, minä asun sedripuisessa huoneessa, ja Jumalan arkki asuu vaatetten keskellä.

7:3 Natan sanoi kuninkaalle: mene ja tee kaikki mitä sydämessäs on, sillä \Herra\ on sinun kanssas.

7:4 Mutta tapahtui sinä yö-

cainen huoneseens.

6:20 JA cosca Dawid taas tuli siunaman huonettans/ meni Michal Saulin tytär häntä vastaan/ ja sanoi: cuinga jalo on ollut Israelin Cuningas tänäpäpä/ joca on idzens paljastanut hänen palweliains pijcain edes/ nijncuin irstat ihmiset paljastawat heidäns.

6:21 Mutta Dawid sanoi Michalille: minä tahdon soitta HERran edes/ joca minun walinnut on pikemmin cuin sinun Isäs ja caiken hänen huonens/ ja on käskenyt minun olla HERran Canssan Israelin päämiehenä.

6:22 Ja minä tahdon wielä halvempi olla ja nöyrä minun silmäin edes/ ja minä cunioitetan nijden pijcain cansa joistas puhunut olet.

6:23 Ja Michalilla Saulin tyttärellä ei ollut yhtän lasta hänen cuolema päiwäns asti.

VII. Lucu

7:1 JA cosca Cuningas istui huonesans/ ja HERra oli hänelle andanut lewon caikilda hänen wiholisildans/ ymbäris-töldä.

7:2 Sanoi Cuningas Nathan Prophetalle: cadzo/ minä asun Cedripuises huones/ ja HERran Arcki asu vaatetten alla.

7:3 Nathan sanoi Cuningalle: mene ja tee caicki mitä sydämesäs on: sillä HERra on sinun cansas.

7:4 Mutta yöllä tuli HERran

että Naatanille tuli tämä Herran sana:

7:5 Mene ja sano minun palvelijalleni Daavidille: Näin sanoo Herra: Sinäkö rakentaisit minulle huoneen asuakseni?

7:6 Enhän minä ole asunut huoneessa siitä päivästä asti, jona johdatin israelilaiset Egyptistä, tähän päivään saakka, vaan minä olen vaeltanut asuen telttä-asumuksessa.

7:7 Olenko minä koskaan, missä olenkin vaeltanut kaikkien israelilaisten keskuudessa, millekään Israelin sukukunnalle, jonka olen asettanut kaitsemaan kansaani Israelia, sanonut näin: Miksi te ette ole rakentaneet minulle setripuista huonetta?

7:8 Sano siis minun palvelijalleni Daavidille: Näin sanoo Herra Sebaot: Minä olen ottanut sinut laitumelta, lamasten jäljestä, kansani Israelin ruhtinaaksi.

7:9 Ja minä olen ollut sinun kanssasi kaikkialla, missä sinä vaelsit, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi sinun tieltäsi. Ja minä teen sinulle suuren nimen, suurimpien nimien vertaisen maan päällä.

7:10 Ja minä valmistan sijan kansalleni Israelille ja istutan sen niin, että se asuu paikallansa eikä enää ole levoton, eivätkä vääryyden tekijät sitä enää sorra niinkuin ennen,

7:11 siitä ajasta saakka, jolloin minä asetin tuomareita

nä, että \Herran\ sana tuli Natan prophetan tykö ja sano:

7:5 Mene ja sano palvelialleni Davidille: Näin sanoo \Herra\: sinäkö minulle huoneen rakennat asuakseni?

7:6 Sillä en minä ole asunut yhdessäkään huoneesta siitä päivästä, jona minä Israelin lapset johdatin Egyptistä, tähän päivään asti; vaan minä olen vaeltanut majoissa ja Tabernaklissa.

7:7 Kuhunka ikänä minä kaikkein Israelin lasten kanssa vaelsin, olenko minä ikänä puhunut jonkun kansa Israelin suvusta, jolle minä olen käskenyt kaita minun kansaani Israelia ja sanonut: miksi ette ole minulle rakentaneet sedripuista huonetta?

7:8 Sano siis nyt palvelialleni Davidille: Näin sanoo \Herra\ Zebaot: minä olen ottanut sinun lampurista kansani Israelin päämieheksi.

7:9 Ja minä olen sinun kanssas ollut, kussa ikänä sinä olet käynyt, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi sinun edestäs, ja olen sinulle antanut suuren nimen niiden suurten nimien jälkeen kuin ovat maan päällä.

7:10 Ja minä asetan Israelille minun kansalleni sian ja istutan hänen siinä asumaan, ettei hän enää kulki olisi; ja jumalattomat ei pidä häntä enää niinkuin ennen vaivaaman.

7:11 Ja siitä päivästä, jona minä asetin tuomarit Israelille minun kansalleni, annoin

sana Nathan Prophetan tykö/ joca sano:

7:5 Mene ja sano minun palvelialleni Dawidille: Näin sanoo HERra: sinäkö minulle huoneen rakennat asuaxeni?

7:6 Sillä en minä ole asunut yhdessäkään huones sijtä päivästä/ jona minä Israelin lapset johdatin Egyptist/ tähän päiwään/ waan minä olen waeldanut Tabernaclis ja majois.

7:7 Cuhunga ikänäns minä caickein Israelin lasten cansa vaelsin/ olengo minä ikänäns puhunut jongun cansa Israelin sugust/ jolle minä olen käskenyt caita minun Canssani/ ja sanonut: mixet te ole minulle rakendanet Cedripuista huonetta?

7:8 Sano siis nyt minun palvelialleni Dawidille: Näin sanoo HERra Zebaoth: minä olen sinun ottanut lamburista minun Canssani Israelin päämiehexi.

7:9 Ja minä olen sinun cansas ollut/ cusa ikänäns sinä olet käynyt/ ja olen hävittänyt caicki sinun wiholisesi sinun edestäs/ ja olen sinulle andanut suuren nimen/ niiden suurtein nimein jälkeen maan päällä.

7:10 Ja minä asetan Israelille minun Canssallen sian/ ja istutan hänen sijnä asuman/ ettei hän enämbi culkiana olis/ ja jumalattomat ei pidä händä enämbi nijncuin ennen waiwaman.

7:11 Ja sijtä päiwästä jona minä asetin Duomarin Israelille

kansalleni Israelille; minä annan sinun päästä rauhaan kaikista vihollisistasi. Ja Herra ilmoittaa sinulle, että Herra on tekevä sinulle huoneen.

7:12 Kun sinun päiväsi ovat päättyneet ja sinä lepää isiesi tykönä, korotan minä sinun seuraajaksesi jälkeläisesi, joka lähtee sinun ruumiistasi; ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa.

7:13 Hän on rakentava huoneen minun nimelleni, ja minä vahvistan hänen valtaistuimensa ikuisiksi ajoiksi.

7:14 Minä olen oleva hänen isänsä ja hän minun poikani, niin että, jos hän tekee väärin, minä rankaisen häntä ihmisvitsalla ja niinkuin ihmislapsia lyödään;

7:15 mutta minun armoni ei poistu hänestä, niinkuin minä poistin sen Saulista, jonka minä poistin sinun tieltäsi.

7:16 Ja sinun sukusi ja kuningantesi pysyvät sinun edessäsi iäti, ja sinun valtaistuimesi on oleva iäti vahva.

7:17 Aivan näillä sanoilla ja tämän näyn mukaan Naatan puhui Daavidille.

7:18 Niin kuningas Daavid meni ja asettui Herran eteen ja sanoi: Mikä olen minä, Herra, Herra, ja mikä on minun sukuni, että olet saattanut minut tähän asti?

7:19 Mutta tämäkin on ollut vähän sinun silmissäsi, Herra, Herra, ja niin olet sinä puhu-

minä sinulle levon kaikilta vihamiehiltäs; ja \Herra\ ilmoittaa sinulle, että \Herra\ sinulle huoneen tehdä tahtoo.

7:12 Sittekuin sinun aikas on täytetty ja sinä lepää isäis kanssa, herätän minä sinun siemenes sinun jälkees, joka sinun ruumiistas tuleva on: ja minä vahvistan hänen valtakuntansa.

7:13 Ja hän rakentaa minun nimelleni huoneen, ja minä vahvistan hänen valtakuntansa istuimen ijankaikkisesti.

7:14 Minä olen hänen isänsä, ja hän on minun poikani: kuin hän väärin tekee, rankaisen minä häntä ihmisen vitsalla ja ihmisten lasten haavoilla.

7:15 Vaan minun laupiuteni ei pidä hänestä eriämän, niinkuin minä sen Saulista erotin, jonka minä otin sinun edestäs pois.

7:16 Mutta sinun huonees ja valtakuntas on pysyvä sinun edessäs ijankaikkisesti, ja sinun istuimes pitää vahva oleman ijankaikkisesti.

7:17 Kaikkein näiden sanain jälkeen ja kaiken tämän näyn jälkeen puhui Natan Daavidille.

7:18 Niin tuli kuningas Daavid ja pysähtyi \Herran\ eteen, ja sanoi: kuka olen minä, Herra, \Herra\, ja mikä on minun huoneeni, että minun tähän asti saattanut olet;

7:19 Ja olet sen vielä vähäksi lukenut, Herra, \Herra\, mutta olet myös puhunut

le minun Canssalleni/ annoin minä sinulle lewon caikilda sinun wihamiehildäs. Ja HERra ilmoitta sinulle/ että HERra sinulle huonen tehdä tahto.

7:12 Slittecuin sinun aicas on täytetty/ ja sinä lewät Isäis cansa/ herätän minä sinun siemenes sinun jälkes/ joca sinun ruumistas tulewa on/ ja minä wahwistan hänen waldacundans.

7:13 Ja hän rakenda minun nimelleni huonen/ ja minä wahwistan hänen Cuningalisen waldacundans istuimen ijancaickisest:

7:14 Minä olen hänen Isäns/ ja hän on minun poican: cosca hän paha teke rangaisen minä händä ihmisen widzalla/ ja ihmisten lasten haawoilla.

7:15 Waan minun laupiuden ei pidä hänest eriämän/ nijncuin minä sen Saulilda eritin/ jonga minä otin sinun edestäs pois.

7:16 Mutta sinun huones ja sinun Cuningalinen waldacundas on pysyvä sinun edessäs ijancaickisest/ ja sinun istuimes wahwistetän ijancaickisest.

7:17 COsca Nathan oli sanonut caicki nämät sanat Dawidille/ ja caiken tämän näyn:

7:18 Tuli Cuningas Dawid HERran eteen/ ja sanoi: cuca olen minä HERra/ HERra: ja mikä on minun huonen/ että minun tähän saattanut olet?

7:19 Ja olet sen wähäxi lukenut. HERra/ HERra/ mutta olet myös puhunut sinun pal-

<p>nut palvelijasi suvulle myöskin kaukaisista asioista, näin opettaen ihmisten tavalla, Herra, Herra.</p>	<p>palvelias huoneelle kaukaisista asioista: ja tämä on sen ihmisen laki, joka on Herra \Jumala\.</p>	<p>welias huonelle cauaisist asioist ja tämä on ihmisen tapa/ joca on HERra Jumala.</p>
<p>7:20 Mitä Daavid enää sinulle puhuisi? Sinähän tunnet palvelijasi, Herra, Herra.</p>	<p>7:20 Ja mitä Davidin pitää enää sinun kanssas puhuman? sillä sinä tunnet palvelias, Herra, \Herra\.</p>	<p>7:20 Ja mitä Dawid enä sinun cansas puhu? sillä sinä tunnet sinun palwelias/ HERra/ HERra.</p>
<p>7:21 Oman sanasi tähden ja mielesi mukaan sinä olet tehnyt sen, että ilmoitit palvelijallesi kaikki nämä suuret asiat.</p>	<p>7:21 Sinun sanasi tähden ja sydämes jälkeen olet sinä nämät suuret asiat tehnyt, ilmoittaakses palvelialles.</p>	<p>7:21 Sinun sanasi tähden/ ja sinun sydämes jälken/ olet sinä HERra nämät suuret asiat tehnyt/ ilmoittaxes sinun palwelialles.</p>
<p>7:22 Sentähden olet sinä, Herra Jumala, suuri; sillä kaiken sen mukaan, mitä me olemme korvillamme kuulleet, ei ole sinun vertaistasi, eikä muuta jumalaa ole kuin sinä.</p>	<p>7:22 Sentähden olet sinä suuresti ylistetty, \Herra\ Jumala! sillä ei yhtään ole sinun vertaas, ja ei ole yhtään Jumalaa paitsi sinua, kaiken sen jälkeen, kuin me olemme korvillamme kuulleet.</p>	<p>7:22 Sentähden olet sinä suurest ylistetty HERra Jumala: sillä ei yhtän ole sinun wertas/ ja ei ole yhtän Jumalata paidzi sinua/ caiken sen jälken/ cuin me olem corwillam cuullet.</p>
<p>7:23 Ja missä on maan päällä toista kansaa sinun kansasi Israelin vertaista, jota Jumala itse on käynyt lunastamaan kansaksensa, tehdäkseen sen nimen kuuluisaksi ja tehdäkseen teille, sinun maalesi, suuria ja peljättäviä tekoja kansasi edessä, jonka sinä lunastit itsellesi Egyptistä, pakanain ja heidän jumaliensa vallasta?</p>	<p>7:23 Ja kuka on niinkuin sinun kansas, niinkuin Israel, yksi kansa maan päällä, jota Jumala on mennyt vapahamaan kansaksensa, ja toimittamaan itsellensä nimeä ja tekemään senkaltaisia suuria ja hirmuisia asioita sinun maallas, kansas edessä, jonka sinä sinulles vapahdit Egyptistä, pakanain ja heidän jumalainsa seasta.</p>	<p>7:23 Sillä cuca Canssa on maan päällä/ nijncuin sinun Canssas Israel? jongsatähden Jumala on mennyt/ wapahataman händä Canssaxens/ ja tekemän idzellens nimen ja sencaltaisia suuria ja hirmuisia asioita maan päällä sinun Canssas edes/ jongsas sinulles Egyptist wapadit/ pacanain ja heidän jumalittens seast.</p>
<p>7:24 Ja sinä olet valmistanut itsellesi kansasi Israelin, omaksi kansaksesi ikuisiksi ajoiksi; ja sinä, Herra, olet tullut heidän Jumalaksensa.</p>	<p>7:24 Ja sinä olet vahvistanut sinulles Israelin sinun kansakses ijankaikkisesti, ja sinä \Herra\ olet heidän Jumalaksensa tullut.</p>	<p>7:24 Ja sinä olet wahwistanut sinulles Israelin sinun Canssaxes ijancaikkisest/ ja sinä HERra olet heidän Jumalaxens tullut.</p>
<p>7:25 Niin täytä nyt, Herra Jumala, ikuisiksi ajoiksi se, mitä olet puhunut palvelijastasi ja hänen suvustansa; tee, niinkuin olet puhunut.</p>	<p>7:25 Niin vahvista siis, \Herra\ Jumala, se sana ijankaikkisesti, jonkas palveliastas ja hänen huoneestansa puhunut olet, ja tee niin kuin puhunut olet.</p>	<p>7:25 Nijn wahwista siis HERra Jumala se sana ijancaikkisest/ jongsas palweliastas ja hänen huonestans puhunut olet/ ja tee nijncuins puhunut olet.</p>
<p>7:26 Niin sinun nimesi tulee suureksi iankaikkisesti, ja se on oleva: Herra Sebaot, Is-</p>	<p>7:26 Niin sinun nimes tulee suureksi iankaikkisesta, että sanotaan: \Herra\ Zebaot on Israelin Jumala, ja sinun</p>	<p>7:26 Nijn sinun nimes tulee suurexi ijancaikkisest/ että sanotan: HERra Zebaoth on</p>

raelin Jumala. Ja palvelijasi Daavidin suku on pysyvä sinun edessäsi.

7:27 Sillä sinä, Herra Sebaot, Israelin Jumala, olet ilmoittanut palvelijallesi ja sanonut: 'Minä rakennan sinulle huoneen.' Siitä sinun palvelijasi on saanut rohkeuden rukoilla tämän rukouksen sinun kuulaksesi.

7:28 Ja nyt, Herra, Herra, sinä olet Jumala, ja sinun sanasi ovat todet; ja kun olet luvannut palvelijallesi tämän hyvän,

7:29 niin suvaitse nyt siunata palvelijasi sukua, että se pysyisi iäti sinun edessäsi. Sillä sinä, Herra, Herra, olet sen luvannut, ja sinun palvelijasi suku on oleva siunattu sinun siunauksellasi iankaikkisesti.

palvelias Davidin huone on pysyväinen sinun edessäsi.

7:27 Sillä sinä \Herra\ Zebaot Israelin Jumala olet avannut palvelias korvat, ja sanonut: minä rakennan sinulle huoneen; sentähden löysi palvelias sydämessänsä, että hän tämän rukouksen sinun tykönäs rukoilis.

7:28 Sentähden nyt Herra, \Herra\, sinä olet Jumala, ja sinun sanas ovat totuus: sinä olet tämän hyvän puhunut palvelialles.

7:29 Niin rupee nyt siunamaan palvelias huonetta, että se olis ijankaikkisesti sinun edessäsi; sillä sinä Herra, \Herra\, olet sen puhunut, niin siunattakoon sinun siunauksellasi palvelias huone iankaikkisesti.

Israelin Jumala/ ja sinun palvelias Dawidin huone on pysyväinen sinun edessäsi.

7:27 Sillä sinä HERra Zebaot Israelin Jumala olet awannut sinun palvelias corwat/ ja sanonut: minä rakennan sinulle huonen/ sentähden löysi sinun palvelias sydämesäns/ että hän tämän rucouxen sinun tygös rucoelis.

7:28 Sentähden HERra/ HERra/ sinä olet Jumala/ ja sinun sanas owat todet/ sinä olet näitä hywiä puhunut sinun palweliastas.

7:29 Nijn rupee siunaman sinun palvelias huonetta/ että se olis ijancaickisest sinun edessäsi: sillä sinä HERra olet sen puhunut/ sinun siunauksellasi sinun palvelias huonetta ijancaickisest siunataxes.

2 Samuel 8 LUKU

8:1 Sen jälkeen Daavid voitti filistealaiset ja nöyryytti heidät; ja Daavid otti vallan ohjat filistealaisten käsistä.

8:2 Hän voitti myös moabilaiset ja mittasi heitä nuoralalla, pantuaan heidät makamaan maahan: aina kaksi nuoranpituutta hän mittasi surmattavaksi ja yhden nuoranpituuden henkiin jätettäväksi. Niin tulivat moabilaiset Daavidin veronalaisiksi palvelijoiksi.

8:3 Samoin Daavid voitti Hadadeserin, Rehobin pojan, Sooban kuninkaan, kun tämä oli menossa ulottamaan valtaansa Eufrat-virtaan.

8:4 Ja Daavid otti häneltä

8 LUKU

8:1 Ja sitte tapahtui, että David löi Philistealaiset ja alensi heitä; ja David otti orjuuden suitset Philistealaisten kädestä.

8:2 Ja hän löi Moabilaiset, pani heidät maahan makamaan ja mittasi heitä nuoralalla: ja hän mittasi kaksi nuoraa tapettavaksi ja yhden nuoran elämään jätettäväksi, ja Moabilaiset tulivat Davidin palveliaksi, ja he kantoivat hänelle lahjoja.

8:3 David löi myös Hadadeserin, Rehobin pojan Zoban kuninkaan, hänen mennessä asettamaan kättänsä Euphratin virran tykö.

8:4 Ja David otti heistä tu-

VIII. Lucu

8:1 JA sijtte tapahtui että Dawid löi Philisterit ja alansi heitä/ ja otti orjuden suidzet Philisterein kädest.

8:2 Hän löi myös Moabiterit maahan/ nijn että hän heistä caxi osa tappoi/ ja yhden osan andoi hän elä. Nijn tulit Moabiterit Dawidin palwelioixi/ ja he cannoit lahjoja hänelle.

8:3 DAwid löi HadadEserin Rehobin pojan Zoban Cunigan/ mensesäns asettaman kättäns Euphratin wirran tygö.

8:4 Ja Dawid otti heistä tu-

vangiksi tuhat seitsemänsataa ratsumiestä ja kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä ja katkoi kaikilta vaunuhevosilta vuohisjätteet; ainoastaan sata vaunuhevosta hän niistä säästi.

8:5 Ja kun Damaskon aramilaiset tulivat auttamaan Hadadeseria, Sooban kuningasta, voitti Daavid kaksikymmentä kaksi tuhatta aramilaista.

8:6 Ja Daavid asetti maaherroja Damaskon Aramiin; ja aramilaiset tulivat Daavidin veronalaisiksi palvelijoiksi. Näin Herra antoi Daavidille voiton, mihin tahansa hän meni.

8:7 Ja Daavid otti ne kultavarustukset, jotka Hadadeserin palvelijoilla oli, ja vei ne Jerusalemiin.

8:8 Mutta Hadadeserin kaupungeista, Betahista ja Beertaista, kuningas Daavid otti sängen paljon vaskea.

8:9 Kun Tooi, Hamatin kuningas, kuuli, että Daavid oli voittanut Hadadeserin koko sotajoukon,

8:10 lähetti Tooi poikansa Jorammin kuningas Daavidin luo tervehtimään häntä ja onnittelemaan häntä siitä, että hän oli taistellut Hadadeserin kanssa ja voittanut hänet; sillä Hadadeser oli ollut Tooin vastustaja. Ja hänellä oli mukanaan hopea-, kulta- ja vaskikaluja.

8:11 Nekin kuningas Daavid pyhitti Herralle, samoin kuin oli pyhittänyt sen hopean ja kullan, minkä oli ottanut kaikilta kukistamiltaan kansoilta:

hannen ja seitsemänsataa hevosmiestä ja kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä kiinni, ja raiskasi kaikki vaunuhevokset, ja sata vaunua jätti heistä.

8:5 Niin tulivat Syrialaiset Damaskusta auttamaan HadadEseriä, Zoban kuningasta; ja David löi Syrialaisista kaksikolmattakymmentä tuhatta miestä.

8:6 Ja David asetti vartiat Syrian Damaskuun. Näin tulivat Syrialaiset Davidin palveliaksi ja kantoivat hänelle lahjoja; sillä \Herra\ autti Davidia, kuhunka ikänä hän meni.

8:7 Ja David otti HadadEserin palveliain kultaiset kilvet ja vei ne Jerusalemiin.

8:8 Mutta Betasta ja Beroista, HadadEserin kaupungeista, otti kuningas David ylen paljon vaskea.

8:9 Kuin Toi, Hamatin kuningas kuuli Davidin lyöneen kaikki HadadEserin sotaväen,

8:10 Lähetti hän poikansa Jorammin kuningas Davidin tykö, tervehtimään häntä ystävällisesti ja siunaamaan häntä, että hän soti HadadEserin kanssa ja löi hänen; sillä Toi soti HadadEserin kanssa; ja hänen kädessänsä olivat hopiaiset, kultaiset ja vaskiset astiat.

8:11 Ne myös kuningas David pyhitti \Herralle\, sen hopian ja kullan kanssa, jonka hän pyhitti Herralle kaikilta pakanoilta, jotka hän vaatinut oli allensa:

hannen ja seidzemen sata hewoismiestä/ ja caxikymmentä tuhatta jalcamiestä kijnni/ ja raiscais caicki wau-nuhewoiset/ ja sata waunua jätti heistä.

8:5 Nijn tulit Syrialaiset Damascust auttaman HadadEserit Zoban Cuningast/ ja Dawid löi Syrialaisist caxikymmendä tuhatta ja caxi miestä.

8:6 Ja asetti wäen Syrian Damascuun. Näin tuli Syria Dawidin palweliaksi/ että he cannoit hänelle lahjoja: sillä HERra autti Dawidi cuhunga ikänäns hän meni.

8:7 Ja Dawid otti HadadEserin palweliain cullaiset kilwet/ ja wei Jerusalemijn.

8:8 Mutta Bethast ja Berot-haist HadadEserin Caupungist otti Cuningas Dawid paljo waske.

8:9 COsca Thoi Hamathin Cuningas cuuli Dawidin lyönen HadadEserin/ sotawäen/

8:10 Lähetti hän Jorammin hänen poicans/ Dawidin tygö terwettämän händä ystäwällisest/ ja siunaman händä/ että hän sodei HadadEserin cansa ja löi hänen (sillä Thoi sodei HadadEserin cansa) ja hänen kädesäns olit cullaiset/ hopiaiset ja waskiset astiat.

8:11 Jotca Cuningas Dawid pyhitti HERralle/ sen cullan ja hopian cansa/ cuin hän pyhitti HERralle caikilda pakanoilta/ jotca hän waatinut

8:12 Aramilta, Mooabilta, ammonilaisilta, filistealaisilta ja Amalekilta, sekä sen saaliin, minkä hän oli ottanut Hadadeserilta, Rehobin pojalta, Sooban kuninkaalta.

8:13 Ja Daavid teki nimensä kuuluisaksi, kun hän palasi takaisin, voitettuaan Suolaaksossa edomilaiset, kahdeksantoista tuhatta miestä.

8:14 Sen jälkeen hän asetti maaherroja Edomiin, koko Edomiin hän asetti maaherrat, ja kaikki edomilaiset tulivat Daavidin palvelijoiksi. Näin Herra antoi Daavidille voiton, mihin tahansa tämä meni.

8:15 Ja Daavid hallitsi koko Israelia, ja Daavid teki kaikelle kansallensa sitä, mikä oikeus ja vanhurskaus on.

8:16 Joob, Serujan poika, oli sotajoukon ylipäällikkönä, ja Joosafat, Ahiludin poika, oli kanslerina.

8:17 Saadok, Ahitubin poika, ja Ahimelek, Ebjatarin poika, olivat pappeina, ja Seraja oli kirjuriina.

8:18 Benaja, Joojadan poika, oli kreettien ja pleettien päällikkönä; Daavidin pojat olivat myös pappeina.

8:12 Syriasta ja Moabista, Ammonin lapsilta, Philistealaisilta, Amalekilaisilta, niin myös HadadEserin, Rehobin pojan, Zoban kuninkaan saaliista.

8:13 Ja David teki itsensä kuuluisaksi, kuin hän palasi lyömästä Syrialaisia Suolaaksossa, kahdeksantoistakymmentä tuhatta.

8:14 Ja hän asetti vartiat koko Edomiin, ja koko Edom oli Davidin alla; sillä \Herra\ autti Davidia, kuhunka ikänä hän meni.

8:15 Niin oli David kaiken Israelin kuningas, ja hän toimitti lain ja oikeuden kaikelle kansallensa.

8:16 Ja Joab, ZeruJan poika oli sotajoukon päällä, mutta Josaphat, Ahiludin poika oli kansleri.

8:17 Zadok, Ahitobin poika ja Ahimelek, AbJatarin poika olivat papit; Seraja oli kirjoittaja.

8:18 Benaja, Joadan poika oli Kretin ja Pletin päällä; ja Davidin pojat olivat papit.

oli alans.

8:12 Syriast ja Moabist/ Ammonin lapsilda/ Philistereildä/ Amalechitereildä ja HaddEserin Rehobin pojan Zoban Cuningan saalist.

8:13 JA Dawid teki hänellens nimen cosca hän tuli ja löi Syrialaiset suolalaxos/ cahdexantoistakymmendä tuhatta.

8:14 Ja hän asetti wäke coco Edomijn/ ja coco Edom oli Dawidin alla: sillä HERra autti Dawidi cunga ikänäns hän meni.

8:15 Nlin oli Dawid caiken Israelin Cuningas/ ja hän toimitti Lain ja oikeuden kaikelle Canssalle.

8:16 Ja Joab ZeruJan poica oli sotajoucon päällä/ mutta Josaphat Ahiludin poica oli Cantzleri.

8:17 Zadoc Ahitobin poica ja Ahimelek AbJatharin poica olit Papit/ Seraja oli kirjoittaja.

8:18 Banaja Joadan poica oli Chrethein ja Plethein päällä/ ja Dawidin pojat olit Papit.

2 Samuel 9 LUKU

9:1 Daavid kysyi: Onko Saulin suvusta enää jäljellä ketään, jolle minä voisin tehdä laupeuden Joonatanin tähden?

9:2 Saulin perheessä oli ollut palvelija nimeltä Siiba, ja hänet he kutsuivat Daavidin eteen. Ja kuningas sanoi hä-

9 LUKU

9:1 Ja David sanoi: olleeko joku vielä jäänyt Saulin huoneesta, tehdäkseen laupiuden Jonatanin tähden hänelle.

9:2 Niin oli palvelia Saulin huoneesta Ziba nimeltä, sen kutsuivat Davidin tykö. Ja kuningas sanoi hänelle: oletkos Ziba? Hän sanoi: olen,

IX. Lucu

9:1 JA Dawid sanoi: olleco jocu jäänyt Saulin huonest tehdäxeni laupiuden Jonathanin tähden hänelle.

9:2 Nijn oli yxi palwelia Saulin huonest Ziba nimeldä/ sen cudzuit he Dawidin tygö. Ja Cuningas sanoi hänelle: olet-

nelle: Oletko sinä Siiba? Hän vastasi: Palvelijasi on.	sinun palvelias.	cos Ziba? hän sanoi: olen/ sinun palwelias.
9:3 Kuningas kysyi: Eikö Saulin suvusta ole enää jäljellä ketään, jolle minä voisin tehdä Jumalan laupeuden? Siiba vastasi kuninkaalle: Vielä on Joonatanin poika, joka on rampa jaloistaan.	9:3 Kuningas sanoi: onko vielä joku mies Saulin huoneesta, että minä Jumalan laupiuden tekisin hänelle? Ziba sanoi kuninkaalle: vielä on siellä Jonatanin poika, rampa jaloista.	9:3 Cuningas sanoi: jäikö joku Saulin huonest/ että minä Jumalan laupiuden tekisin hänelle? Ziba sanoi Cuningalle: vielä on siellä Jonathanin poica/ ramba jalgoista.
9:4 Kuningas kysyi häneltä: Missä hän on? Siiba vastasi kuninkaalle: Hän on Maakirin, Ammielin pojan, talossa Loodebarissa.	9:4 Kuningas sanoi hänelle: kussa hän on? Ziba sanoi kuninkaalle: katso, hän on Lodabarissa, Makirin, Ammielin pojan huoneessa.	9:4 Cuningas sanoi hänelle: cusa hän on? Ziba sanoi Cuningalle: cadzo/ hän on Lodabaris Machirin Ammielin pojan huones.
9:5 Niin kuningas Daavid lähetti noutamaan hänet Maarin, Ammielin pojan, talosta Loodebarista.	9:5 Niin kuningas David lähetti ja antoi tuoda hänen Lodabarista, Makirin Ammielin pojan huoneesta.	9:5 Nijn Cuningas Dawid lähetti/ ja andoi hänen tuoda Lodabarist Machirin Ammielin pojan huonest.
9:6 Kun Mefiboset, Saulin pojan Joonatanin poika, tuli Daavidin tykö, lankesi hän kasvoillensa ja osoitti kunnioitusta. Niin Daavid sanoi: Mefiboset! Hän vastasi: Tässä on palvelijasi.	9:6 Kuin Mephiboset, Saulin pojan Jonatanin poika tuli Davidin tykö, lankesi hän kasvoillensa ja kumarsi. Ja David sanoi: Mephiboset! Hän vastasi: tässä olen, sinun palvelias.	9:6 COsca Mephiboseth Jonathanin Saulin pojanpoica tuli Dawidin tygö/ langeis hän caswoillens ja cumarsi. Ja Dawid sanoi: Mephiboseth/ hän wastais: täsä minä olen/ sinun palwelias.
9:7 Daavid sanoi hänelle: Älä pelkää, sillä minä teen sinulle laupeuden isäsi Joonatanin tähden, ja minä palautan sinulle isoisäsi Saulin kaiken maaomaisuuden, ja sinä saat aina aterioida minun pöydästäni.	9:7 David sanoi hänelle: älä pelkää; sillä minä totisesti teen laupiuden sinun kanssas Jonatanin sinun isäs tähden, ja minä annan sinulle kaikki sinun isäs Saulin pellot jälleen, ja sinä syöt jokapäivä leipää minun pöydältäni.	9:7 Dawid sanoi hänelle: älä pelkä/ sillä minä teen laupiuden sinun cansas/ Jonathanin sinun Isäs tähden/ ja minä annan sinulle sinun Isäs Saulin pellot jällens/ ja sinä syöt jocapäiwä leipä minun pöydäldäni.
9:8 Niin tämä kumarsi ja sanoi: Mikä on palvelijasi, että sinä käännyt minunlaiseni koiranraadon puoleen?	9:8 Hän kumarsi ja sanoi: kuka olen minä sinun palvelias, ettäs käänsit sinus kuolleen koiran puoleen, niinkuin minä olen?	9:8 Hän cumarsi/ ja sanoi: cuca olen minä sinun palwelias/ ettäs käänsit sinus cuoluen coiran puoleen/ nijncuin minä olen?
9:9 Sitten kuningas kutsui Siiban, Saulin palvelijan, ja sanoi hänelle: Kaiken, mikä on ollut Saulin ja koko hänen sukunsa omaa, minä annan sinun herrasi pojalle.	9:9 Niin kutsui kuningas Ziban, Saulin palvelian, ja sanoi hänelle: minä olen antanut sinun herras pojalle kaiken sen mikä Saulin oma on ollut ja koko hänen huoneensa oma.	9:9 Nijn cudzui Cuningas Ziban/ SAulin palwelian/ ja sanoi hänelle: minä olen antanut sinun Herras pojalle caiken sen cuin Saulin oma on ollut/ ja coco hänen huonens.
9:10 Ja sinä poikinesi ja pal-	9:10 Niin pitää sinun, ja si-	9:10 Nijn pitä sinun/ ja sinun

velijoinesi viljele hänelle sitä maata ja korjaa sato, että sinun herrasi pojalla olisi leipää syödä; kuitenkin saa Mefiboset, sinun herrasi poika, aina aterioida minun pöydässäni. Ja Siiballa oli viisitoista poikaa ja kaksikymmentä palvelijaa.

9:11 Siiba sanoi kuninkaalle: Aivan niinkuin herrani, kuningas, käskee palvelijaansa, on palvelijasi tekevä. - Niin Mefiboset on syövä minun pöydässäni, niinkuin hän olisi kuninkaan poikia.

9:12 Ja Mefibosetilla oli pieni poika nimeltä Miika. Ja koko Siiban talonväki oli Mefibosetin palvelijoita.

9:13 Ja Mefiboset asui Jerusalemissa, koska hän aina söi kuninkaan pöydässä. Ja hän ontui kumpaakin jalkaansa.

2 Samuel 10 LUKU

10:1 Senjälkeen ammonilaiden kuningas kuoli, ja hänen poikansa Haanun tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

10:2 Niin Daavid sanoi: Minä osoitan laupeutta Haanunille, Naahaan pojalle, niinkuin hänen isänsä osoitti laupeutta minulle. Ja Daavid lähetti palvelijoitaan lohduttamaan häntä hänen isänsä kuoleman johdosta. Kun Daavidin palvelijat tulivat ammonilaisten maahan,

10:3 sanoivat ammonilaisten päämiehet herrallensa Haanunille: Luuletko sinä, että

nun lapses, ja palvelias viljelemän hänen peltojansa ja korjaaman herras pojalle leiväksi ja ravinnoksi. Mutta Mephiboset sinun herras poika syö jokapäivä leipää minun pöydältäni. Ja Ziballa oli viisitoistakymmentä poikaa ja kaksikymmentä palveliaa.

9:11 Ja Ziba sanoi kuninkaalle: kaikki mitä minun herrani kuningas on palveliallensa käsenyt, tekee palvelias; ja Mephiboset syököön minun pöydältäni, niinkuin yksi kuninkaan lapsista.

9:12 Ja Mephibosetilla oli yksi vähä poika nimeltä Miika; mutta kaikki, jotka Ziban huoneesta olivat, olivat Mephibosetin palveliat.

9:13 Ja Mephiboset asui Jerusalemissa; sillä hän söi jokapäivä kuninkaan pöydältä; ja hän ontui molemmista jaloistansa.

10 LUKU

10:1 Sitte tapahtui, että Ammonin lasten kuningas kuoli, ja hänen poikansa Hanun hallitsi hänen siasansa.

10:2 Niin sanoi David: minä teen laupiuden Hanunin, Nahaksen pojan kanssa, niinkuin hänen isänsä teki laupiuden minun kanssani; ja lähetti palveliansa lohduttamaan häntä hänen isänsä tähden. Kuin Davidin palvelijat tulivat Ammonin lasten maahan,

10:3 Niin sanoivat Ammonin lasten ylimmäiset herrallensa Hanunille: luuletkos Davidin

lapses/ ja palvelias/ viljelemän hänen peltojansa/ ja korjamaan sinun Herras pojalle leiwäxi ja rawinnoxii. Mutta Mephiboseth sinun Herras poica syö jocapäiwä leipä minun pöydäldäni. Ja Ziballa oli wijsitoistakymmendä poica/ ja caxikymmendä palveliata.

9:11 Ja Ziba sanoi Cuningalle: caicki cuin minun Herran Cuningas on hänen palveliallens käsenyt/ teke hänen palwelians/ ja Mephiboseth syökän minun pöydäldäni/ nijncuin yxi Cuningan lapsist.

9:12 Ja Mephibosethillä oli yxi vähä poica nimeldä Micha/ mutta caicki cuin Ziban huonest olit/ palwelit Mephibosethi.

9:13 Ja Mephiboseth asui Jerusalemissa: sillä hän söi jocapäiwä Cuningan pöydäldä/ ja hän ondui molemmista jalgoistans.

X. Lucu

10:1 Sljtte cuoli Ammonin lasten Cuningas/ ja hänen poicans Hanon hallidzi hänen siasans.

10:2 Nijn sanoi Dawid: minä teen laupiuden Hanonin Nahaxen pojan cansa/ nijncuin hänen Isäns teki laupiuden minun cansani/ ja lähetti palwelians lohduttaman häntä/ hänen Isäns tähden.

10:3 Cosca Dawidin palweliat tulit Ammonin lasten maahan/

sanoit Ammonin lasten ylimmäiset heidän Herrallens Hanonille: luuletkos Dawidin

<p>Daavid tahtoo kunnioittaa sinun isääsi, kun hän lähettää lohduttajia sinun luoksesi? Varmasti on Daavid lähettänyt palvelijansa sinun luoksesi tutkimaan kaupunkia ja vakoilemaan ja hävittämään sitä.</p>	<p>kunnioittavan sinun isääs sinun silmäis edessä, että hän on lähettänyt lohduttajat sinun tykösi? Etkös luule hänen lähettäneen palvelioitansa kaupunkia tutkistelemaan ja vakoimaan ja hävittämään?</p>	<p>cunnioittawan sinun Isäs sinun silmäis edes/ että hän on lähettänyt lohduttajat sinun tygös? etkös luule lähettänen hänen palweloitans Caupungita tutkisteleman ja wacoiman/ ja hävittämän?</p>
<p>10:4 Niin Haanun otatti kiinni Daavidin palvelijat, ajatti toisen puolen heidän partaansa ja leikkautti toisen puolen heidän vaatteistaan, peräpuolia myöten, ja päästi heidät sitten menemään.</p>	<p>10:4 Silloin otti Hanun Davidin palveliat, ja ajeli puolen heidän partaansa, ja leikkasi puolen heidän vaatteistansa liki suolivyöhön asti, ja laski heidät menemään.</p>	<p>10:4 Silloin otti Hanon Dawidin palweliat/ ja ajeli puolen heidän partans/ ja leikkais puolen heidän vaatteistans suolivyöhön asti/ ja laski heidän menemän.</p>
<p>10:5 Ja kun se ilmoitettiin Daavidille, lähetti hän sanan heitä vastaan, sillä miehiä oli pahasti häväisty. Ja kuningas käski sanoa: Jääkää Jerikoon, kunnes partanne on kasvanut, ja tulkaa sitten takaisin.</p>	<p>10:5 Kuin se Davidille ilmoitettiin, lähetti hän heitä vastaan, sillä miehet olivat suuresti pilkatut; ja kuningas antoi heille sanottaa: olkaat Jerihossa siihen asti, kuin teidän partanne kasvaa, ja sitte tulkaat jälleen.</p>	<p>10:5 Cosca se Dawidille ilmoitettin/ lähetti hän heitä wastan (sillä miehet olit suurest pilcatut) ja Cuningas andoi heille sanotta: olcat siihenasti Jerihos/ cuin teidän partan caswa/ ja sijtte tulcat.</p>
<p>10:6 Kun ammonilaiset näkivät joutuneensa Daavidin vihoihin, lähettivät ammonilaiset lähettiläitä ja palkkasivat Beet-Rehobin ja Sooban aramilaisia, kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä, ja Maakan kuninkaalta tuhat miestä ja Toobin miehiä kaksitoista tuhatta.</p>	<p>10:6 Kuin Ammonin lapset näkivät itsensä haisevan Davidin edessä, lähettivät he ja palkkasivat Syrialaiset Rehobin huoneesta ja Zobasta, kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä, ja kuningas Maakalta tuhannen miestä, ja Istobilta kaksitoista kymmentä tuhatta miestä.</p>	<p>10:6 COSca Ammonin lapset näit he haisewan Dawidin edes/ lähetit he ja palckkaisit Syrialaiset Rehobin huonest ja Zobast/ caxikymmendä tuhatta jalcamiestä/ ja Cuningas Maacalda tuhannen miestä/ ja Cuningas Istobilda caxitoisakymmendä tuhatta miestä.</p>
<p>10:7 Kun Daavid sen kuuli, lähetti hän Joabin ja koko sotajoukon, kaikki urhot.</p>	<p>10:7 Kuin David sen kuuli, lähetti hän Joabin koko urhoollisen sotajoukon kanssa.</p>	<p>10:7 Cosca Dawid sen cuuli/ lähetti hän Joabin coco sotajoucon cansa.</p>
<p>10:8 Niin ammonilaiset lähtivät ja asettuivat sotarintaan portin oven edustalle, mutta Sooban ja Rehobin aramilaiset ja Toobin ja Maakan miehet olivat eri joukkona kedolla.</p>	<p>10:8 Ja Ammonin lapset läksivät ja sääsivät sodan kaupungin portin eteen. Mutta Syrialaiset Zobasta, Rehobista, Istobista ja Maakasta olivat erinänsä kedolla.</p>	<p>10:8 Ja Ammonin lapset läxit ja asetit heitäns sotaan Caupungin portin eteen. Mutta Syrialaiset Zobast/ Rehobist/ Istobist ja Maacast olit erinäns kedolla.</p>
<p>10:9 Kun Jooab näki, että häntä uhkasi hyökkäys edestä ja takaa, valitsi hän miehiä kaikista Israelin valiomiehistä</p>	<p>10:9 Kuin Joab näki sodan asetetuksi vastaansa edestä ja takaa, valitsi hän kaikista Israelin parhaista miehistä, ja asetti itsensä Syrialaisia</p>	<p>10:9 Cosca Joab näki sodan asetetuxi päällens/ edest ja taca/ walidzi hän caikista Israelin nuorista miehistä/ ja</p>

ja asettui sotarintaan aramilaisia vastaan.	vastaan,	asetti idzens Syrialaisia vastaan.
10:10 Mutta muun väen hän antoi veljensä Abisain joutoon, ja tämä asettui sotarintaan ammonilaisia vastaan.	10:10 Ja muun väen antoi hän veljensä Abisain käden alle, joka asetti itsensä Ammonin lapsia vastaan.	10:10 Ja muun väen andoi hän weljens Abisain käden ala/ ja asetti idzens Ammonin lapsia vastaan.
10:11 Ja hän sanoi: Jos aramilaiset tulevat minulle ylivoimaisiksi, niin tule sinä minun avukseni; jos taas ammonilaiset tulevat sinulle ylivoimaisiksi, niin minä tulen sinua auttamaan.	10:11 Ja hän sanoi: jos Syrialaiset tulevat minua voimallisemmaksi, niin tule minun avukseni; jos Ammonin lapset joutuvat sinua voimallisemmaksi, niin minä tulen sinun apuus.	10:11 Ja sanoi: jos Syrialaiset tulewat minua woimallisemmaxi/ nijn tule minun auxen/ jos Ammonin lapset joutuwat sinua woimallisemmaxi/ nijn minä tulen sinun apuus.
10:12 Ole luja, ja pysykäämme lujina kansamme puolesta ja meidän Jumalamme kaupunkien puolesta. Tehkөөn sitten Herra, minkä hyväksi näkee.	10:12 Ole miehuullinen, ja olkaamme vahvat meidän kansamme edestä ja meidän Jumalamme kaupunkien edestä; mutta \Herra\ tehkөөn niinkuin hänelle kelvollinen on.	10:12 Ole miehullinen/ ja olcam wahwat meidän Canssam edest/ ja meidän Jumalam Caupungein edest/ mutta HERra tehkөн nijncuin hänelle kelwollinen on.
10:13 Sitten Joob ja väki, joka oli hänen kanssaan, ryhtyi taisteluun aramilaisia vastaan, ja nämä pakenivat häntä.	10:13 Ja Joab läksi matkaan ja se väki joka hänen kanssansa oli, sotimaan Syrialaisia vastaan; ja he pakenivat hänen edestänsä.	10:13 Ja Jaob läxi matcaan sen väen cansa cuin hänen cansans oli/ sotiman Syrialaisia wastan/ ja he pakenit heidän edestäns.
10:14 Ja kun ammonilaiset näkivät aramilaisten pakenevan, pakenivat hekin Abisaita ja menivät kaupunkiin. Sitten Joob palasi ahdistamasta ammonilaisia ja tuli Jerusalemiin.	10:14 Ja kuin Ammonin lapset näkivät Syrialaiset pakenevan, pakenivat he myös Abisain edestä ja menivät kaupunkiin. Niin palasi Joob Ammonin lasten tyköä ja tuli Jerusalemiin.	10:14 Ja cosca Ammonin lapset näit Syrialaiset pakenewan/ pakenit he myös Abisain edes ja menit Caupungijn. Nijn palais Joob Ammonin lasten tykö ja tuli Jerusalemijn.
10:15 Kun aramilaiset näkivät, että Israel oli voittanut heidät, kokoontuivat he kaikki,	10:15 Ja kuin Syrialaiset näkivät itsensä Israelilta löydyksi, kokoontuivat he yhteen.	10:15 JA cosca Syrialaiset näit heidäns Israelildä löödyxi/ coconnuit he yhteen.
10:16 ja Hadareser lähetti nostattamaan niitä aramilaisia, jotka asuivat tuolla puolella Eufrat-virran; ja he tulivat Heelamiin, ja Soobak, Hadareserin sotapäällikkö, johti heitä.	10:16 Ja HadadEser lähetti ja tuotti Syrialaiset toiselle puolelle veden, ja he tulivat Helamiin; ja Sobak, HadadEserin sodanpäämies meni heidän edellänsä.	10:16 Ja HadadEser lähetti ja tuotti Syrialaiset toiselle puolen weden/ ja andoi heidän sotajouckons sinne tulla/ ja Sobach HadadEserin sodanpäämies meni heidän edelläns.
10:17 Kun se ilmoitettiin Daavidille, kokosi hän kaiken Israelin ja meni Jordanin yli ja tuli Heelamiin; ja aramilaiset asettuivat sotarintaan	10:17 Kuin se Davidille ilmoitettiin, kokosi hän kaiken Israelin, ja meni Jordanin ylitse, ja tuli Helamiin; ja Syrialaiset asettivat itsensä Da-	10:17 Cosca se Dawidille ilmoitettin/ cocois hän caiken Israelin/ ja meni Jordanin ylidze/ ja tuli Helamijn/ ja Syrialaiset asetit idzens Dawi-

Daavidia vastaan ja taistelivat hänen kanssaan.

10:18 Mutta aramilaiset pakenivat Israelia, ja Daavid tappoi aramilaisilta seitsemän sataa vaunuhevosta ja neljäkymmentä tuhatta ratsumiestä, ja heidän sotapäällikkönsä Soobakin hän siellä löi kuoli-aaksi.

10:19 Kun kaikki Hadareserin alaiset kuninkaat näkivät, että Israel oli voittanut heidät, tekivät he Israelin kanssa rauhan ja palvelivat heitä. Sitten aramilaiset eivät enää uskaltaneet auttaa ammonilaisia.

2 Samuel 11 LUKU

11:1 Vuoden vaihteessa, kuningasten sotaanlähtöaikana, lähetti Daavid Jooabin ja hänen kanssaan palvelijansa ja koko Israelin sotaretkelle; ja he hävittivät ammonilaisten maata ja piirittivät Rabbaa. Mutta Daavid itse jäi Jerusalemiin.

11:2 Niin tapahtui eräänä iltana, kun Daavid oli noussut vuoteeltansa ja käveli kuninkaan linnan katolla, että hän katolta näki naisen peseytymässä; ja nainen oli näöltään hyvin ihana.

11:3 Daavid lähetti hankimaan tietoja naisesta; ja sannottiin: Se on Batseba, Eliamin tytär, heetiläisen Uurian vaimo.

11:4 Niin Daavid lähetti sanansaattajat häntä noutamaan, ja hän tuli hänen luoksensa. Ja Daavid makasi naisen kanssa, joka juuri oli

vidia vastaan sotimaan hänen kanssansa.

10:18 Mutta Syrialaiset pakenivat Israelin edestä, ja David löi heistä seitsemänsataa vaunua ja neljäkymmentä tuhatta ratsasmiestä, löi myös Sobakin sodanpäämiehen, että hän siinä kuoli.

10:19 Kuin kaikki ne kuninkaat, jotka olivat HadadEserin alla, näkivät itsensä lyödyksi Israelilta, tekivät he Israelin kanssa rauhan, ja olivat heille alamaiset; ja Syrialaiset ei uskaltaneet Ammonin lapsia enää auttaa.

11 LUKU

11:1 Ja kuin se aika joutui vuodesta, jolla kuningasten tapa oli sotiin mennä, lähetti David Joabin ja palveliansa hänen kanssansa ja kaiken Israelin, hukuttamaan Ammonin lapsia, ja he piirittivät Rabban; mutta David jäi Jerusalemiin.

11:2 Ja tapahtui, että David ehtopuolella nousi vuoteeltansa, ja käyskenteli kuninkaan huoneen katon päällä, ja näki katon päältä vaimon pesevän itsiänsä; ja vaimo oli sangen ihana näkyänsä.

11:3 Ja David lähetti ja antoi kysyä vaimoa, ja sanoi: eikö tämä ole BatSeba, Eliamin tytär, Hetiläisen Urian emäntä.

11:4 Ja David lähetti sanansaattajat ja antoi tuoda hänen. Ja kuin hän tuli hänen tykönsä, makasi hän hänen kanssansa; mutta hän puhdisti itsensä saastaisuudes-

dit wastan/ sotiman hänen cansans.

10:18 Mutta Syrialaiset pakenit Israelin edest/ ja Dawid löi heistä/ seidzemen sata waunua/ ja neljäkymmentä tuhatta radzasmiestä. Löi hän myös Sobachin sodanpäämiehen/ että hän siinä cuoli.

10:19 Cosca ne Cuningat näit/ jotca olit HadadEserin alla/ heidäns lyödyxi Israelillä/ teit he Israelin cansa rauhan/ ja olit heille alamaiset/ ja Syrialaiset ei uskaldanet Ammonin lapsia enämbi autta.

XI. Lucu

11:1 JA cosca se aica joudui wuodest/ jolla Cuningasten tapa oli sotijn mennä/ lähetti Dawid Joabin ja hänen palwelians hänen cansans/ ja caitken Israelin/ hucuttaman Ammonin lapsia/ ja he pijirit Rabban/ mutta Dawid jäi Jerusalemijn.

11:2 Ja tapahtui/ että Dawid ehtopuolella nousi wuotes-tans/ ja käyskendeli Cuningan huonen caton päällä/ ja näki yhden waimon pesewän idziäns/ ja waimo oli sangen ihana näkyäns.

11:3 Ja Dawid lähetti ja andoi kysyä waimoa/ ja sanoi: eikö tämä ole BathSeba Eliamin tytär/ Urian sen Hetheuxen emändä.

11:4 Ja Dawid lähetti sanan ja andoi tuoda hänen. Ja cuin hän tuli hänen tygöns/ macais hän hänen cansans (mutta hän puhdisti idzens

puhdistautunut saastaisuudesta. Sitten tämä palasi kotiinsa.

11:5 Ja vaimo tuli raskaaksi; ja hän lähetti ilmoittamaan Daavidille: Minä olen raskaana.

11:6 Silloin Daavid lähetti Jooabille sanan: Lähetä minun luokseni heetiläinen Uuria. Ja Jooab lähetti Uurian Daavidin luo.

11:7 Ja kun Uuria tuli Daavidin luo, kysyi tämä, kuinka Jooab ja väki voivat ja kuinka sota menestyi.

11:8 Ja Daavid sanoi Uurialle: Mene kotiisi ja pese jalkasi. Uuria lähti kuninkaan linnasta, ja kuninkaan lahja seurasi häntä.

11:9 Mutta Uuria panikin maata kuninkaan linnan oven eteen kaikkien muiden herransa palvelijain joukkoon eikä mennyt kotiinsa.

11:10 Kun Daavidille ilmoitettiin: Uuria ei ole mennytkään kotiinsa, sanoi Daavid Uurialle: Tulethan sinä matkalta, mikset mennyt kotiisi?

11:11 Mutta Uuria sanoi Daavidille: Arkki ja Israel ja Juuda asuvat lehtimajoissa, minun herrani Jooab ja herrani palvelijat ovat leiriytyneinä kedolla; menisinkö minä kotiin syömään, juomaan ja makaamaan vaimoni kanssa? Niin totta kuin sinä elät ja sinun sielusi elää: sitä minä en tee.

11:12 Niin Daavid sanoi Uurialle: Jää tänne vielä täksi päiväksi, niin minä huomenna

tansa, ja palasi huoneeseen sa.

11:5 Ja vaimo tuli raskaaksi, ja lähetti ja ilmoitti sen Daavidille, ja sanoi: minä olen raskaaksi tullut.

11:6 Niin lähetti David Joabin tykö, sanoen: lähetä minun tyköni Uria Hetiläinen. Ja Joab lähetti Urian Davidin tykö.

11:7 Ja kuin Uria tuli hänen tykönsä, kysyi David: jos Joab ja kansa rauhassa olisivat ja jos sota menestysis?

11:8 Ja David sanoi Uurialle: mene huonees ja pese jalkas. Ja kuin Uria läksi kuninkaan huoneesta, seurasi häntä kohta kuninkaan herkkä.

11:9 Ja Uria pani levätä kuninkaan huoneen oven eteen, kussa kaikki hänen herransa palveliat makasivat, ja ei mennyt huoneeseen sa.

11:10 Kuin Davidille sanottiin: ei Uria ole mennyt huoneesensa, sanoi David Uurialle: etkös tullut matkasta? miksi et mennyt huonees?

11:11 Mutta Uria sanoi Davidille: arkki, ja Israel ja Juuda makaavat majoissa, herrani Joab ja herrani palveliat makaavat kedolla, ja minä menisin huoneeseen syömään, juomaan ja makaamaan emäntäni tykönä? Niin totta kuin sinä elät ja sinun sielusi elää, en tee minä sitä.

11:12 David sanoi Uurialle: niin ole vielä tämä päivä tässä, huomenna lasken minä

hänen saastaisuudestans) ja hän palais huonesens.

11:5 JA vaimo tuli rascaxi/ ja lähetti ja ilmoitti sen Daavidille/ ja sanoi: minä olen rascaxi tullut.

11:6 Nijn lähetti Dawid Joabin tygö/ sanoden: lähetä minun tygöni Uria se Hetheus. Ja Joab lähetti Urian Dawidin tygö.

11:7 Ja cosca Uria tuli hänen tygöns/ kysyi Dawid/ jos Joab ja Canssa rauhas olisit/ ja jos sota menestysis.

11:8 Ja Dawid sanoi Uurialle: mene sinun huonesees ja pese jalcas. Ja cosca Uria läxi Cuningan huonesta/ seurais händä cohta Cuningan lahja.

11:9 Ja Uria pani lewätä Cuningan huonen owen eteen/ cusa caicki hän Herrans palveliat macaisit/ ja ei mennyt huonesees.

11:10 COsca Dawidille sanottiin: ei Uria ole mennyt huonesees/ sanoi Dawid hänelle: etkös tullut matcast? mixes mennyt huonesees?

11:11 Mutta Uria sanoi Daavidille: Arcki ja Israel ja Juda macawat majois/ ja Joab minun Herran ja minun Herrani palweliat macawat kedolla/ ja minä menisin huoneeseen syömän/ juoman ja macaman emändäni tykönä/ nijn totta cuin sinä elät ja sinun sielusi elä/ en tee minä sitä.

11:12 Dawid sanoi Uurialle: nijn ole wielä tämä päiwä täsä/ huomen lasken minä

<p>päästän sinut menemään. Niin Uuria jäi Jerusalemiin vielä siksi päiväksi. Seuraavana päivänä</p>	<p>sinun menemään. Niin Uria oli sen päivän Jerusalemissa ja toisen päivän.</p>	<p>sinun menemän. Nijn Uria oli sen päivän Jerusalemissa ja toisen päivän.</p>
<p>11:13 Daavid kutsui hänet luoksensa syömään ja juomaan ja juotti hänet juovuksiin. Mutta illalla hän meni maata vuoteelleen herransa palvelijain joukkoon eikä mennyt kotiinsa.</p>	<p>11:13 Ja David kutsui hänen kanssansa syömään ja juomaan, ja juovutti hänen. Ja ehtona läksi hän ulos ja pani vuoteesensa levätä herransa palveliain kanssa, ja ei mennyt huoneesensa.</p>	<p>11:13 Ja Dawid käski hänen cansans syömän ja juoman/ ja juowutti hänen. Ja ehtona läxi hän ulos/ ja pani wuotesens lewätä hänen Herrans palwelioitten cansa/ ja ei mennyt huonesens.</p>
<p>11:14 Seuraavana aamuna Daavid kirjoitti kirjeen Joobille ja lähetti sen Uurian mukana.</p>	<p>11:14 Huomeneltain kirjoitti David Joabin tykö kirjan, ja lähetti sen Urian myötä.</p>	<p>11:14 HUomeneltain kirjoitti Dawid Joabin tygö Kirjan/ ja lähetti sen Urian myötä.</p>
<p>11:15 Ja kirjeessä hän kirjoitti näin: Pankaa Uuria eturintaan, kiivaimpaan taisteluun, ja vetäytykää takaisin hänen luotaan, että hänet lyötäisiin kuoliaaksi.</p>	<p>11:15 Ja hän kirjoitti kirjaan sanoen: pankaat Uria kovimman sodan eteen, ja kääntykää hänen tyköänsä takaperin, että hän lyötäisiin ja kuolis.</p>	<p>11:15 Ja hän kirjoitti näin: aseta Uria sotaan/ cusa caickein cowin on/ ja käätkät teitän hänen tyköäns tacaperin/ että hän lyödäisin ja cuolis.</p>
<p>11:16 Piirittäessään kaupunkia Joob asetti Uurian siihen paikkaan, missä tiesi urhoollisimpien miesten olevan.</p>	<p>11:16 Kuin Joab oli kaupungin edessä, asetti hän Urian siihen paikkaan, kussa hän väkevimmät sotamiehet tiesi olevan.</p>	<p>11:16 Cosca Joab oli Caupungin edes/ asetti hän Urian siihen paickan/ cusa hän wäkwewimmät sotamiehet tiesi olewan.</p>
<p>11:17 Kun sitten kaupungin miehet ryntäsivät ulos ja ryhtyivät taisteluun Joobin kanssa, niin väkeä, Daavidin palvelijoita, kaatui, ja myöskin heetiläinen Uuria kuoli.</p>	<p>11:17 Ja kuin miehet läksivät kaupungista ja sotivat Joabia vastaan, kaatuivat muutamat Davidin palvelioista, ja Uria Hetiläinen myös kuoli.</p>	<p>11:17 Ja cosca miehet läxit Caupungist ja sodeit Joabi wastan/ caaduit muutamat Dawidin palwelioista/ ja Uria se Hetheus myös cuoli.</p>
<p>11:18 Sitten Joob lähetti ilmoittamaan Daavidille kaikki, mitä taistelussa oli tapahtunut.</p>	<p>11:18 Niin Joab lähetti ja antoi sanoa Davidille kaikki sodan menot,</p>	<p>11:18 Nlin Joab lähetti/ ja andoi sanoa Dawidille caicki sodan menot.</p>
<p>11:19 Ja hän käski sanansaattajaa sanoen: Kun olet kertonut kuninkaalle kaikki, mitä sodassa on tapahtunut,</p>	<p>11:19 Ja käski sanansaattajalle sanoen: kuin sinä olet puhunut kaikki sodan menot kuninkaalle:</p>	<p>11:19 Ja käski sanansaattajan sanoa: coscas olet puhunut caicki sodan menot Cuningalle:</p>
<p>11:20 niin kuningas ehkä kiivastuu ja sanoo sinulle: 'Miksi menitte niin lähelle kaupunkia taistelemaan? Ettekö tienneet, että ne ampuvat muurilta?</p>	<p>11:20 Ja jos niin on, että kuningas vihastuu ja sanoo sinulle: miksi te niin lähes kaupunkia astuitte sodalla? Ettekö te tietäneet, että muurin päältä paiskataan?</p>	<p>11:20 Ja näet hänen wihaisexi/ ja Cuningas sano sinulle: mixi te nijn lähes Caupungita astuitte sodalla? ettäkö te tiedä/ cuinga muurista ammutan?</p>

11:21 Kuka surmasi Abimelekin, Jerubbesetin pojan? Eikö nainen heittänyt muurilta jauhinkiveä hänen päällensä, niin että hän kuoli Teebeksessä? Miksi menitte niin lähelle muuria?' Sano silloin: 'Myöskin sinun palvelijasi heettiläinen Uuria on kuollut.'

11:22 Sanansaattaja lähti, ja tultuaan hän ilmoitti Daavidille kaiken, mitä Jooab oli lähettänyt hänet ilmoittamaan.

11:23 Ja sanansaattaja sanoi Daavidille: Ne miehet olivat meille ylivoimaiset ja ryntäsivät meitä vastaan ulos kedolle, mutta me työnsimme heidät takaisin portin ovelle saakka.

11:24 Silloin ampujat ampuivat muurilta sinun palvelijoitasi, ja kuninkaan palvelijoita kuoli; myöskin palvelijasi heettiläinen Uuria kuoli.

11:25 Silloin Daavid sanoi sanansaattajalle: Sano näin Jooabille: 'Älä pane sitä pahaksesi, sillä miekka syö milloin yhden, milloin toisen; taistele urheasti kaupunkia vastaan ja hävitä se.' Rohkaise häntä näin.

11:26 Kun Uurian vaimo kuuli, että hänen miehensä Uuria oli kuollut, piti hän puolisolleen valittajaiset.

11:27 Mutta kun suruaika oli ohitse, lähetti Daavid ottamaan hänet linnaansa, ja hän tuli hänen vaimoksensa. Sitten hän synnytti hänelle pojan. Mutta se, minkä Daavid oli tehnyt, oli paha Herran silmissä.

11:21 Kuka löi Abimelekin Jerubbesetin pojan? Eikö vaimo paiskannut myllynkiiven kappaletta muurista hänen päällensä, että hän kuoli Tebetsessä? Miksi te astuitte niin lähes muuria? Niin sano: sinun palvelias Uria Hetiläinen on myös kuollut.

11:22 Sanansaattaja meni ja tuli ja jutteli Davidille kaikki nämät, joiden tähden Joab hänen lähettänyt oli.

11:23 Ja sanansaattaja sanoi Davidille: ne miehet voitivat meidät ja tulivat ulos kedolle meidän tykömme; mutta me löimme heidät takaperin kaupungin porttiin asti.

11:24 Ja ampujat ampuivat muurista sinun palvelioitasi ja tappoivat muutamia kuninkaan palvelioita, ja sinun palvelias Uria Hetiläinen on myös kuollut.

11:25 David sanoi sanansaattajalle: sano näin Joabille: älä sitä pahakses pane, sillä miekka syö nyt yhden, nyt toisen, vahvista sota kaupunkia vastaan, ettäs kukistaisit sen: ja vahvistasinä häntä.

11:26 Ja kuin Urian emäntä kuuli miehensä Urian kuolleeksi, murehti hän miestänsä.

11:27 Sittekuin hän oli murehtinut, lähetti David ja antoi tuoda hänen huoneesensa, ja hän tuli hänen emännäksensä ja synnytti hänelle pojan, mutta se työ, jonka David teki, oli paha \Herran\ edessä.

11:21 Cuca löi Abimelechin JeruBesethin pojan? eikö vaimo paiscannut myllynkiiven cappalda muurista hänen päällensä/ että hän cuoli Thebezessä? mixi te astuitte niijn lähes muuria? Nijn sano: sinun palwelias Uria se Hetheus on myös cuollut.

11:22 Sanansaattaja meni/ ja tuli ja jutteli Dawidille caicki nämät/ joiden tähden Joab hänen lähettänyt oli.

11:23 Ja sanansaattaja sanoi Dawidille: ne miehet voitit meidän ja tulit kedolle meidän tygöm/ mutta me löim heidän tacaperin Caupungin porttiin asti.

11:24 Ja ambujat ambuisit muurista sinun palwelioitas/ ja tapoit muutamita Cuningan palwelioista/ ja sinun palwelias Uria se Hetheus on myös cuollut.

11:25 Dawid sanoi sanansaattajalle: sano näin Joabille: älä sitä huole/ sillä miecka syö nyt yhden nyt toisen/ älä lacka sotimast Caupungita wastan/ ettäs cukistaisit hänen/ ja wahwistaisit sinus.

11:26 JA cosca Urian emändä cuuli hänen miehensä Urian cuollexi/ murhetti hän miestäns.

11:27 Sijttecuin hän oli murhettinut/ lähetti Dawid ja antoi hänen tuoda hänen huonesens/ ja tuli hänen emännäxensä/ ja synnytti hänelle pojan/ mutta ei HERralle kelwannut tämä työ/ jonga Dawid teki.

2 Samuel 12 LUKU

12:1 Ja Herra lähetti Naatanin Daavidin tykö. Kun hän tuli hänen tykönsä, sanoi hän hänelle: Kaksi miestä oli samassa kaupungissa, toinen rikas ja toinen köyhä.

12:2 Rikkaalla oli lampaista ja raavaita hyvin paljon.

12:3 Mutta köyhällä ei ollut muuta kuin yksi ainoa pieni karitsa, jonka hän oli ostanut. Hän elätti sitä, ja se kasvoi hänen luonansa yhdessä hänen lastensa kanssa: se söi hänen leipäpalastansa, joi hänen maljastansa, makasi hänen sylissänsä ja oli hänelle niinkuin tytär.

12:4 Niin rikkaalle miehelle tuli vieras. Mutta hän ei raskinut ottaa omia lampaitansa eikä raavaitansa valmistaakseen ruokaa matkamiehelle, joka oli tullut hänen luoksensa; vaan hän otti köyhän miehen karitsan ja valmisti sen miehelle, joka oli tullut hänen luoksensa.

12:5 Niin Daavid vihastui kovin siihen mieheen ja sanoi Naatanille: Niin totta kuin Herra elää: mies, joka tämän on tehnyt, on kuoleman oma.

12:6 Ja karitsa hänen on korvattava nelinkertaisesti, koska hän teki näin ja koska hän ei sääliä tuntenut.

12:7 Mutta Naatan sanoi Daavidille: Sinä olet se mies. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi ja

12 LUKU

12:1 Ja \Herra\ lähetti Naatanin Davidin tykö. Kun hän tuli hänen tykönsä, sanoi hän hänelle: kaksi miestä oli yhdessä kaupungissa, toinen rikas ja toinen köyhä.

12:2 Rikkaalla oli aivan paljon lampaista ja karjaa;

12:3 Mutta köyhällä ei ollut mitään muuta kuin yksi vähä karitsa, jonka hän ostanut oli, ja elättänyt, ja kasvattanut suureksi, ja ravitsi sen tykönsä lastensa kanssa; joka myös söi hänen leipänsä palasta, ja joi hänen juoma-astiastansa, ja makasi hänen sylissänsä, ja se oli hänelle niinkuin tytär.

12:4 Mutta kuin rikkaalle miehelle tuli vieras, ei raskinut hän ottaa omista lampaitansa ja karjastansa, valmistaaksensa vieraalle, joka hänen tykönsä tullut oli; mutta otti köyhän miehen lampaan ja valmisti vieraalle, joka hänen tykönsä tullut oli.

12:5 Niin Davidin viha julmistui suuresti sitä miestä vastaan, ja hän sanoi Naatanille: niin totta kuin \Herra\ elää, se mies on kuoleman lapsi, joka sen teki,

12:6 Niin myös pitää hänen maksaman neljäkertaisesti sen lampaan, että hän sen tehnyt on, ja ei säästänyt sitä.

12:7 Niin sanoi Natan Davidille: sinä olet se mies. Näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: minä olen voidellut sinun Israelin kuninkaaksi ja minä olen pelastanut si-

XII. Lucu

12:1 JA HERra lähetti Nathannin Dawidin tygö. Cosca hän tuli hänen tygöns/ sanoi hän hänelle: caxi miestä oli yhdes Caupungis/ toinen ricas ja toinen köyhä.

12:2 Sillä rickalle oli paljon lambaita ja carja.

12:3 Mutta köyhällä ei ollut mitän muuta kuin yksi vähä lammas/ jonga hän ostanut oli ja caswattanut suurexi/ ja rawidzi sen tyköns lastens cansa/ joca myös söi hänen leipäns palasta/ ja joi hänen juomaastiastans/ ja macais hänen sylisäns/ ja se oli hänelle nijncuin tytär.

12:4 Mutta cosca rickalle miehelle tuli wieras/ ei raskinnut hän otta omista lampaitans ja härjistäns/ valmistaxens jotakin wieralle/ joca hänen tygöns tullut oli/ mutta otti sen köyhän miehen lamban/ ja walmisti wieralle/ joca hänen tygöns tullut oli.

12:5 Nijn Dawid wihast julmistui suurest sitä miestä watan/ ja sanoi Nathanille: nijn totta kuin HERra elä/ se mies on cuoleman lapsi joca tämän teki.

12:6 Nijn myös pitä hänen maxaman neljäkertaisesti sen lamban/ että hän sencaltaita tehnyt on/ ja ei säästänyt sitä.

12:7 Nijn sanoi Nathan Dawidille: sinä olet se mies. Nijn sano HERra Israelin Jumala: minä olen woidellut sinun Israelin Cuningaxi/ ja olen

pelastanut sinut Saulin käsistä.

12:8 Minä olen antanut sinulle herrasi linnan ja antanut herrasi vaimot sinun syliisi; ja minä olen antanut sinulle Israelin ja Juudan heimot. Ja jos tämä olisi vähän, niin minä antaisin sinulle vielä sekä sitä että tätä.

12:9 Miksi sinä olet pitänyt halpana Herran sanan ja tehnyt sitä, mikä on pahaa hänen silmissään? Heettiläisen Uurian sinä olet surmannut miekalla, olet tappanut hänet ammonilaisten miekalla, ja hänen vaimonsa sinä olet ottanut vaimoksesi.

12:10 Sentähden ei miekka ole milloinkaan väistynyt sinun suvustasi, koska olet pitänyt halpana minut ja ottanut vaimoksesi heettiläisen Uurian vaimon.

12:11 Näin sanoo Herra: Katso, minä nostatan sinulle onnettomuuden sinun omasta perheestäsi, ja silmiesi edessä minä otan sinun vaimosi ja annan heidät toiselle, ja hän on makaava sinun vaimojesi kanssa tämän auringon nähden.

12:12 Sillä sinä olet tehnyt tekosi salassa, mutta minä teen tämän koko Israelin ja auringon nähden.'

12:13 Niin Daavid sanoi Naatanille: Minä olen tehnyt syntiä Herraa vastaan. Naatan sanoi Daavidille: Niin on myös Herra antanut sinun syntisi anteeksi; sinä et kuole.

12:14 Mutta koska sinä tällä

nun Saulin kädestä,

12:8 Ja olen antanut sinulle sinun herras huoneen ja hänen emäntänsä sinun syliisi, ja olen antanut sinulle Israelin ja Juudan huoneen; ja jos siinä vähä on, niin minä sen lisäksi sinulle.

12:9 Miksis katsoit \Herran\ sanan ylön, tehden pahaa hänen silmänsä edessä? Urian Hetiläisen olet sinä lyönyt miekalla, ja hänen vaimonsa olet sinä ottanut sinulles emännäksi; mutta hänen olet sinä tappanut Ammonin lasten miekalla.

12:10 Niin ei pidä myöskin lakkaaman sinun huoneestas ijankaikkisesti; ettäs olet katsonut minun ylön, ja Urian, Hetiläisen, emännän ottanut sinulles emännäksi.

12:11 Näin sanoo \Herra\ : katso, minä herätän pahuden sinua vastaan omasta huoneestas, ja otan sinun emäntäs sinun silmäis nähden, ja annan ne lähimmäiseselles, ja hän makaa sinun emäntäis sivussa valkiana päivänä.

12:12 Sillä sinä olet sen tehnyt salaisesti; mutta minä teen tämän koko Israelin edessä ja auringon edessä.

12:13 Niin sanoi David Naatanille: minä olen syntiä tehnyt \Herraa\ vastaan. Nathan sanoi Davidille: niin on myös \Herra\ sinun syntis ottanut pois, ei sinun pidä kuoleman.

12:14 Mutta ettäs tämän

pelastanut Saulin kädest.

12:8 Ja olen andanut sinulle sinun Herras huonen/ sitälikin hänen emändäns sinun sylijs/ ja olen andanut sinulle Israelin ja Judan huonen/ ja jos sijnä vähä on/ nijn minä sen ja sen lisän sinulle.

12:9 Mixis cadzoit HERran sanan ylön/ tehden tämän pahan hänen silmäins edes. Urian sen Hetheuxen olet sinä lyönyt miecalla/ hänen waimons olet sinä ottanut sinulles emännäxi/ mutta hänen olet sinä tappanut Ammonin lasten miecalla.

12:10 Nijn ei pidä myöskin lackaman sinun huonestas ijancaikkisest: sillä sinä olet cadzonut minun ylön/ ja Urian sen Hetheuxen emännän ottanut sinulles emännäxi.

12:11 Näin sano HERra: cadzo/ minä herätän pahuden sinua wastan sinun omasta huonestas/ ja otan sinun emändäs sinun silmäis nähden/ ja annan ne lähimmäiseselles/ ja hän maca sinun emändäis siwus walkiana päivänä.

12:12 Sillä sinä olet sen tehnyt salaisest/ mutta minä teen coco Israelin edes/ ja Auringon edes.

12:13 Nijn sanoi Dawid Naatanille: minä olen syndiä tehnyt HERra wastan. Nathan sanoi Dawidille: nijn on myös HERra sinun syndis ottanut pois/ et sinä cuole.

12:14 Mutta ettäs tämän työn

teolla olet saattanut Herran viholliset pilkkaamaan häntä, niin se poika, joka sinulle on syntynyt, on kuoleva.

12:15 Sitten Naatan meni kotiinsa. Ja Herra löi lasta, jonka Urian vaimo oli Daavidille synnyttänyt, niin että se sairastui vaikeasti.

12:16 Silloin Daavid etsi Jumalaa pojan tähden, ja Daavid paastosi; ja aina kun hän tuli kotiinsa, makasi hän yötä paljaalla maalla.

12:17 Niin hänen hovinsa vanhimmat menivät hänen luokseen saadaksensa hänet nousemaan ylös maasta, mutta hän ei tahtonut; eikä hän syönyt mitään heidän kanssansa.

12:18 Seitsemäntenä päivänä lapsi kuoli. Mutta Daavidin palvelijat eivät uskaltaneet ilmoittaa hänelle, että lapsi oli kuollut, sillä he ajattelivat: Katso, kun me puhuimme hänelle lapsen vielä eläessä, ei hän kuullut meitä. Kuinka voisimme sitten sanoa hänelle, että lapsi on kuollut? Hän voisi tehdä itselleen pahaa.

12:19 Mutta kun Daavid näki, että hänen palvelijansa kiskailivat keskenänsä, ymmärsi hän, että lapsi oli kuollut. Ja Daavid kysyi palvelijoiltansa: Onko lapsi kuollut? He vastasivat: On.

12:20 Niin Daavid nousi maasta, peseytyi ja voiteli itsensä, muutti vaatteensa, meni Herran huoneeseen ja rukoili. Ja kun hän tuli kotiinsa, pyysi hän ruokaa; ja he

työn kautta saattit \Herran\ viholliset pilkkaamaan, pitää sen pojan, joka sinulle syntynyt on, totisesti kuoleman.

12:15 Sitte meni Natan huoneensa. Mutta \Herra\ löi lapsen, jonka Urian emäntä Davidille synnyttänyt oli, että se sairasti kuolemallansa.

12:16 Ja David etsi Jumalaa lapsen tähden: ja David paastosi paljo, ja meni ja makasi yön maan päällä.

12:17 Niin nousivat hänen huoneensa vanhimmat nostamaan häntä maasta; mutta ei hän tahtonut, eikä syönyt leipää heidän kanssansa.

12:18 Seitsemäntenä päivänä kuoli lapsi; ja ei Davidin palvelijat tohtineet sanoa hänelle lasta kuolleeksi, sillä he ajattelivat: katso, kuin lapsi vielä eli, puhuimme me hänen kanssansa, ja ei hän kuullut meidän ääntämme, kuinka paljo enemmän hän tulis murheelliseksi, jos me sanoisimme hänelle: lapsi on kuollut?

12:19 Kuin David näki palveliainsa hiljaksensa puhuvan, ymmärsi hän lapsen kuolleeksi, ja sanoi palvelioillensa: kuoliko lapsi? He sanoivat: kuoli.

12:20 Ja David nousi maasta, pesi itsensä ja voiteli, ja muutti toiset vaatteet yllensä, ja meni \Herran\ huoneeseen ja rukoili, ja tuli kotiinsa, ja antoi panna ruokaa eteensä ja söi.

cautta saattit pilckaman Herran viholliset/ pitä sen pojan/ joca sinulle syndynyt on/ totisest cuoleman.

12:15 Sljtte meni Nathan hänen huoneeseens. Mutta HERra löi lapsen/ jonga Urian emändä Dawidille synnyttänyt oli/ että se sairasti cuolemalans.

12:16 Ja Dawid edzei Jumalata lapsen tähden/ paastois ja meni sisälle/ ja macais yön maasa.

12:17 Nijn nousit hänen huonens wanhimmat nostaman händä maasta/ mutta ei hän tahtonut/ eikä syönyt leipä heidän cansans.

12:18 Seidzemendenä päivänä cuoli lapsi/ ja ei Dawidin palweliat tohtinet sanoa hänelle lasta cuollexi: sillä he ajattelit/ cadzo/ cosca lapsi wielä eli/ puhuim me hänen cansans/ ja ei hän cuullut meidän ändäm/ cuinga paljo enämmin hän tulis murhellexi jos me sanoisim: lapsi on cuollut?

12:19 Cosca Dawid näki hänen palwelians hiljaxens puhuwan/ ja ymmärsi lapsen cuollexi/ sanoi hän palwelioillens: cuolico lapsi? he sanoit: cuoli.

12:20 Ja Dawid nousi maasta/ pesi idzens ja voiteli/ ja puki toiset waattet päällens/ ja meni HERran huoneeseen/ ja rucoili/ anoi cotia ulduans ruoca ja söi.

tarjosivat, ja hän söi.

12:21 Mutta hänen palvelijansa sanoivat hänelle: Miksi teet näin? Lapsen eläessä sinä paastosit ja itkit, mutta lapsen kuoltua sinä nouset ja syöt.

12:22 Hän vastasi: Kun lapsi vielä eli, paastosin minä ja itkin, sillä minä ajattelin: Kenties Herra on minulle armollinen, niin että lapsi jää eloon.

12:23 Mutta kun hän nyt on kuollut, niin mitä minä enää paastoaisin? Enhän minä enää voi palauttaa häntä. Minä menen hänen tykönsä, mutta hän ei enää palaja minun tyköni.

12:24 Daavid lohdutti vaimonsa Batsebaa ja meni hänen luoksensa ja makasi hänen kanssansa. Ja tämä synnytti pojan, ja hän antoi tälle nimen Salomo, ja Herra rakasti häntä.

12:25 Ja Daavid laittoi hänet profeetta Naatanin hoitoon, ja tämä kutsui häntä Jedidjaksi Herran tähden.

12:26 Mutta Jooab ryhtyi taistelemaan ammonilaisten Rabbaa vastaan ja valloitti kuninkaan kaupungin.

12:27 Ja Jooab lähetti sanansaattajat Daavidin luo ja käski sanoa: Minä olen ryhtynyt taisteluun Rabbaa vastaan ja olen jo valloittanut vesi-kaupungin.

12:28 Niin kokoa nyt jäljellä oleva väki ja asetu leiriin kaupungin edustalle ja valloita se, etten minä sitä valloittaisi ja ottaisi sitä nimiini.

12:21 Niin sanoivat hänen palveliansa hänelle: mikä se on minkä sinä teet? lapsen eläessä paastosit sinä ja itkit, mutta lapsen kuoltua nouset sinä ja syöt.

12:22 Hän sanoi: lapsen eläessä minä paastosin ja itkin; sillä minä ajattelin: kuka tietää, jos \Herra\ on minulle armollinen, että lapsi eläis.

12:23 Mutta nyt on se kuollut: mitä minun pitäis vielä paastoaman: taidanko minä hänen enää jällensä tuoda? Minä menen hänen tykönsä, mutta ei hän palaja minun tyköni.

12:24 Ja kuin David oli lohduttanut emäntäänsä BathSebaa, meni hän hänen tykönsä ja lepäsi hänen tykönsä; ja hän synnytti pojan ja hän kutsui hänen nimensä Salomo, ja \Herra\ rakasti häntä.

12:25 Ja hän lähetti hänen Natan prophetan käden alle, ja kutsui hänen Jedidjah, \Herran\ tähden.

12:26 Niin soti Joab Ammonin lasten Rabbaa vastaan ja voitti sen kuninkaallisen kaupungin.

12:27 Ja Joab lähetti sanansaattajat Davidille ja antoi sanoa hänelle: minä olen sotinut Rabbaa vastaan ja olen voittanut vesikaupungin;

12:28 Niin kokoa nyt jäänyt kansa, ja piiritä kaupunki, ja voita se, etten minä sitä voittais, ja minulle siitä nimi olisi.

12:21 Nijn sanoit hänen palvelians hänelle: mikä se on cuins teet? lapsen eläis paastosit sinä ja itkit/ mutta lapsen cuolles/ nouset sinä ja syöt.

12:22 Hän sanoi: lapsen eläis minä paastoisin ja itkin/ sillä minä ajattelin: cuca tietä/ jos HERra on minulle armollinen/ että lapsi eläis.

12:23 Mutta sijttecuin se cuoli/ mitä minun pitäis paastoman? taidango minä hänen jällensä tuoda? minä kyllä menen hänen tygöns/ mutta ei hän palaja minun tygöni jäl lens.

12:24 JA cosca Dawid oli lohduttanut hänen emändätäns BathSebat/ meni hän hänen tygöns/ ja lewäis hänen tykönäns/ ja hän synnytti pojan/ sen cudzui hän Salomo/ ja HERra racasti händä.

12:25 Ja hän lähetti hänen Nathan Prophetan käden ala/ hän cudzui hänen JedidJah HERran tähden.

12:26 Nijn sodei Joab Ammonin lasten Rabbah vastaan/ ja voitti sen Cuningalisen Caupungin.

12:27 Ja Joab lähetti sanan Dawidille/ ja andoi sanotta hänelle: minä olen sotinut Rabbath watan/ ja olen woittanut wesi Caupungin.

12:28 Nijt cocoa sijs jäänyt Canssa ja pijritä Caupungi/ ja woita händä/ etten minä sitä woitais/ ja minulle sijtä nimi olisi.

12:29 Silloin Daavid kokosi kaiken väen ja lähti Rabbaan, ryhtyi taisteluun sitä vastaan ja valloitti sen.

12:30 Ja hän otti heidän kunnikaansa kruunun hänen päästänsä - se painoi talentin kultaa, ja siinä oli kallis kivi - ja se pantiin Daavidin päähän. Ja hän vei sangen paljon saalista kaupungista.

12:31 Ja kansan, mitä siellä oli, hän vei pois ja asetti heitä kivisahojen ja rautahakkujen ja rautakirveiden ääreen ja pani heitä tiilentekoon. Näin hän teki kaikille ammonilaisten kaupungeille. Sitten Daavid ja kaikki väki palasi Jerusalemiin.

12:29 Niin David kokosi kaiken kansan, ja matkusti Rabbaan ja soti sitä vastaan, ja voitti sen;

12:30 Ja otti heidän kunnikaansa kruunun hänen päästänsä, joka painoi leiviskän kultaa, ja kalliita kiiviä, ja se pantiin Davidin päähän; ja hän vei paljon saalista kaupungista ulos.

12:31 Ja kansan, joka siellä oli, johdatti hän ulos ja pani sahaan, rautahaudoille ja kirvestöihin, ja käytti heidän tiilihautoja myöten: niin hän teki kaikille Ammonin lasten kaupungeille. Ja David ja kaikki kansa palasi Jerusalemiin.

12:29 Nijn Dawid cocois caiken Canssan/ matcusti/ ja sodei Rabbaht wastan/ ja woitti sen.

12:30 Ja otti heidän Cuningans Cruunun hänen päästäns/ joca painoi leiwiskän culda/ ja callita kiwiä/ ja se pandin Dawidin päähän/ ja he weit paljon saalist Caupungist ulos.

12:31 Ja Canssan/ joca siellä oli/ johdatti hän ulos/ ja pani rautaisen sahan ala/ ja rautaäken ala/ ja rautaisten waajain ala/ ja poltti heidän tijlihaudas. Nijn hän teki caikille Ammonin lasten Caupungueille. Ja Dawid ja caicki Canssa palais sijtte Jerusalemijn.

2 Samuel 13 LUKU

13:1 Sen jälkeen tapahtui tämä. Daavidin pojalla Absalomilla oli kaunis sisar nimeltä Taamar, ja Daavidin poika Amnon rakastui häneen.

13:2 Ja Amnon tuli aivan sairaksi tuskasta sisarensa Taamarin tähden; sillä kun tämä oli neitsyt, näytti Amnonista mahdottomalta tehdä hänelle mitään.

13:3 Mutta Amnonilla oli ystävä, nimeltä Joonadab, Daavidin veljen Simean poika; ja Joonadab oli hyvin ovela mies.

13:4 Tämä sanoi hänelle: Miksi sinä kuihdut noin päivä päivältä, kuninkaan poika? Etkö ilmaise minulle sitä? Amnon vastasi hänelle: Minä olen rakastunut veljeni Absalommin sisareen Taamariin.

13 LUKU

13:1 Ja tapahtui sitte, että Absalomilla Davidin pojalla oli kaunis sisar, jonka nimi oli Tamar; ja Amnon Davidin poika rakasti häntä.

13:2 Ja Amnon saatti itsensä tuskissansa sairaaksi sisarensa Tamarin tähden; sillä hän oli neitsy. Ja näkyi työlääksi Amnonin silmäin edessä hänelle jotakin tehdä.

13:3 Mutta Amnonilla oli ystävä, joka kutsuttiin Jonadab, Simean Davidin veljen poika; ja Jonadab oli sangen kavala mies.

13:4 Hän sanoi hänelle: kuninkaan poika, miksis niin laihaksi tulet päivä päivältä? Etkös minulle sitä sano? Niin sanoi Amnon hänelle: minä rakastan Tamaria, veljeni Absalommin sisarta.

XIII. Lucu

13:1 JA tapahtui sijtte/ että Absalomilla Dawidin pojalla oli caunis sisar/ jonga nimi oli Thamar/ ja Amnon Dawidin poica racasti händä.

13:2 Ja Amnon teeskeli idzens sairaxi Thamarin hänen sisarens tähden: sillä hän oli neidzy. Ja näyi työläxi Amnonin silmäin edes hänelle jotakin tehdä.

13:3 MUtta Amnonilla oli ystävä/ joca cudzuttin Jonadab/ Simean Dawidin veljen poica/ ja Jonadab oli sangen cawala mies.

13:4 Hän sanoi hänelle: Cuningan poica/ mixis njin laihaxi tulet päiwa päiwäldä? etkös minulle sitä sano? Nijn sanoi Amnon hänelle: minä racastan Thamarit minun veljeni Absalommin sisarta.

<p>13:5 Joonadab sanoi hänelle: Paneudu vuoteeseesi ja tekeydy sairaaksi. Ja kun isäsi tulee katsomaan sinua, niin sano hänelle: 'Salli minun sisareni Taamarin tulla antamaan minulle jotakin syötävää; jos hän valmistaisi ruuan minun silmiäni edessä, että minä näkisin sen, niin minä söisin hänen kädestään.'</p>	<p>13:5 Jonadab sanoi hänelle: laske sinus vuoteeses ja teeskele itses sairaaksi: kuin siis sinun isäs tulee katsomaan sinua, niin sano hänelle: tulkaan sisareni Tamar ruokkimaan minua ja valmistamaan ruokaa minun eteeni, että minä näkisin ja söisin hänen kädestänsä.</p>	<p>13:5 Jonadab sanoi hänelle: laske sinus wuoteses/ ja teeskele idzes sairaxi/ cosca sijs sinun Isäs tule cadzoman sinua/ nijn sano hänelle: tulcan minun sisaren Thamar ruockiman minua/ ja walmistaman herckua minulle/ että minä näkisin ja söisin hänen kädestäns.</p>
<p>13:6 Niin Amnon paneutui maata ja tekeytyi sairaaksi. Kun kuningas tuli katsomaan häntä, sanoi Amnon kuninkaalle: Salli minun sisareni Taamarin tulla tekemään kaksi kakkua minun silmiäni edessä, niin minä syön hänen kädestään.</p>	<p>13:6 Niin Amnon pani levätä ja teeskeli itsensä sairaaksi. Kuin kuningas tuli häntä katsomaan, sanoi Amnon kuninkaalle: tulkaan minun sisareni Tamar valmistamaan minun eteeni kaksikin herkkua, että minä söisin hänen kädestänsä.</p>	<p>Cosca Cuningas tuli händä cadzoman/ sanoi Amnon Cuningalle: tulcan minun sisaren Thamar walmistaman minun eteeni yhden hercun eli caxi/ että minä söisin hänen kädestäns.</p>
<p>13:7 Silloin Daavid lähetti sanan Taamarille linnaan ja käski sanoa hänelle: Mene veljesi Amnonin taloon ja valmista hänelle ruokaa.</p>	<p>13:7 Niin lähetti David sanan Tamarille huoneesen ja antoi hänelle sanoa: mene veljes Amnonin huoneesen ja valmista hänelle ruokaa.</p>	<p>13:7 Nijn lähetti Dawid sanan Thamarille huonesees/ ja andoi hänelle sanoa: mene sinun weljes Amnonin huoneeseen/ ja walmista hänelle ruoca.</p>
<p>13:8 Niin Taamar meni veljensä Amnonin taloon, jossa tämä makasi. Ja hän otti taikinaa, sotki ja teki kakkuja hänen silmiänsä edessä ja paistoi kakut,</p>	<p>13:8 Tamar meni veljensä Amnonin huoneesen, ja hän makasi vuoteessa; ja hän otti taikinan, sotkui ja valmisti sen hänen silmänsä edessä, ja kypsensi ne herkut.</p>	<p>13:8 Thamar meni hänen weljens Amnonin huoneseen/ ja hän macais wuotes/ ja hän otti taikinan/ sotcui ja keitti sen hänen silmäns edes/ ja walmisti hänelle hercun.</p>
<p>13:9 otti pannun ja kaatoi hänen eteensä; mutta tämä ei tahtonut syödä. Ja Amnon sanoi: Toimittakaa kaikki minun luotani ulos. Niin menivät kaikki hänen luotaan ulos.</p>	<p>13:9 Ja hän otti pannun ja kaasi hänen eteensä, vaan ei hän tahtonut syödä. Ja Amnon sanoi: antakaat kaikki mennä ulos minun tyköäni; niin menivät kaikki ulos hänen tyköänsä.</p>	<p>13:9 Ja hän otti sen hercun ja caasi hänen eteens/ vaan ei hän tahtonut syödä. Ja Amnon sanoi: anna caicki mennä ulos minun tyköni/ ja caicki menit ulos.</p>
<p>13:10 Sitten Amnon sanoi Taamarille: Tuo ruoka tänne sisähuoneeseen, syödäkseni sinun kädestäsi. Niin Taamar otti tekemänsä kakut ja toi ne sisähuoneeseen veljellensä Amnonille.</p>	<p>13:10 Niin sanoi Amnon Tamarille: kannu ruoka kamarisiin syödäkseni kädestäs. Niin Tamar otti herkun, jonka hän walmistanut oli, ja kantoi kamariin veljensä Amnonin tykö.</p>	<p>13:10 Nijn sanoi Amnon Thamarille: canna ruoca Camarijn syödäxeni kädestäs. Nijn Thamar otti hercun/ jonga hän walmistanut oli/ ja candoi Camarijn Amnonin hänen weljens tygö.</p>
<p>13:11 Mutta kun hän tarjosi</p>	<p>13:11 Ja kuin hän taritsi</p>	<p>13:11 Ja cuin hän taridzi hä-</p>

niitä tälle syödä, tarttui tämä häneen ja sanoi hänelle: Tule, makaa minun kanssani, sisareni!

13:12 Mutta hän sanoi: Poise, veljeni, älä tee minulle väkivaltaa; sillä semmoista ei saa tehdä Israelissa. Älä tee sellaista häpeällistä tekoa.

13:13 Mihin minä joutuisin häpeäni kanssa? Ja sinua pidettäisiin Israelissa houkkaana. Puhu nyt kuninkaan kanssa; hän ei minua sinulta kiellä.

13:14 Mutta tämä ei tahtonut kuulla häntä, vaan voitti hänet, teki hänelle väkivaltaa ja makasi hänet.

13:15 Mutta sitten valtasi Amnonin ylen suuri vastenmielisyys häntä kohtaan: vastenmielisyys häntä kohtaan oli suurempi kuin rakkaus, jolla hän oli häntä rakastanut. Ja Amnon sanoi hänelle: Nouse, mene tiehesi.

13:16 Silloin hän sanoi hänelle: Eikö tämä rikos, että ajat minut pois, ole vielä suurempi kuin se toinen, jonka olet minulle tehnyt? Mutta hän ei tahtonut kuulla häntä,

13:17 vaan huusi nuoren miehen, joka häntä palveli, ja sanoi: Ajakaa ulos minun luotani tämä, ja lukitse ovi hänen jälkeensä.

13:18 Ja tytöllä oli yllään pitkäliepeinen, hihallinen ihokas; sillä sellaisiin viittoihin olivat kuninkaan tyttäret puetut neitsyenä ollessaan. Ja kun palvelija oli vienyt hänet ulos ja lukinnut oven hänen jälkeensä,

hänelle syödä, tarttui hän häneen ja sanoi hänelle: tule minun sisareni ja makaa minun kanssani.

13:12 Mutta hän sanoi: ei, minun veljeni, älä minua häpäise! sillä ei niin pidä tehtävän Israelissa. Älä tee hulluutta.

13:13 Kuhunka minun pitäis häpiäni sälyttämän? Ja sinä tulisit niinkuin tyhmä Israelissa. Puhu paremmin kuninkaan kanssa, sillä ei hän minua sinulta kiellä.

13:14 Mutta ei hän tahtonut kuulla häntä, vaan voitti hänen, häpäisi ja makasi hänen.

13:15 Sitte vihasi Amnon häntä sangen suurella vihalalla, niin että viha, jolla hän häntä vihasi oli suurempi, kuin rakkaus ennen oli, jolla hän häntä rakasti. Ja Amnon sanoi hänelle: nouse ja mene.

13:16 Mutta hän sanoi: eikö tämä pahuus ole suurempi kuin se toinen, jonka sinä olet tehnyt minun kanssani, ettäs minun ajat ulos. Mutta ei hän tahtonut kuulla häntä;

13:17 Vaan kutsui nuoru-kaisensa, joka häntä palveli ja sanoi: aja tämä ulos minun tyköäni, ja sulje ovi kiinni hänen jälkeensä.

13:18 Ja hänen yllänsä oli kirjawa hame; sillä senkaltaisilla hameilla olivat kuninkaan tyttäret vaatetetut, niinkauvan kuin he olivat neitseet. Ja kuin hänen palveliansa oli hänen ajanut ulos ja sulkenut oven hänen jälkeensä,

nelle syödä/ tarttui hän häneen/ ja sanoi hänelle: tule minun sisaren/ ja maca minun cansani.

13:12 Mutta hän sanoi: ei minun weljen/ älä minua häwäise/ sillä ei nijn ole tapa tehdä Israelis/ Älä tee tätä hulluutta.

13:13 Cusa pitäis minun oleman minun häpiäni tähden? Ja sinä tulisit nijncuin yxi tyhmä Israelis. Puhu paremmin Cuningan cansa/ ei hän minua sinulda kiellä.

13:14 Mutta ei hän cuullut händä/ waan voitti hänen/ häwäis ja macais hänen.

13:15 Ja Amnon wihais händä suurest/ nijn että wiha tuli suuremmaxi cuin rackaus ennen oli. Ja Amnon sanoi hänelle: nouse ja mene.

13:16 Mutta hän sanoi: tämä pahus on suurempi cuin se toinen/ cuins olet tehnyt minun cansani/ ettäs minun ajat ulos. Mutta ei hän cuullut händä.

13:17 Waan cudzui nuoru-caisens/ joca händä palweli/ ja sanoi: aja tämä ulos minun tyköni/ ja sulje owi kijnni hänen jälkens.

13:18 Ja hänen ylläns oli kirjawa hame: sillä sencaltaisilla hameilla olit Cuningan tyttäret vaatetetut/ nijn-cauwan cuin he olit neidzet. Ja cosca hänen palwelians oli hänen ajanut ulos/ ja sulkenut owen hänen jälkens:

13:19 sirotteli Taamar tuhkaa päähänsä ja repäisi pitkäliepeisen, hihallisen ihokkaan, joka hänellä oli yllänsä, pani kätensä päänsä päälle ja meni huutaen lakkaamatta.

13:20 Hänen veljensä Absalom sanoi hänelle: Onko veljesi Amnon ollut sinun kansasi? Vaikene nyt, sisareni, onhan hän veljesi. Älä pane tätä asiaa niin sydämellesi. Niin Taamar jäi hyljättynä veljensä Absalomin taloon.

13:21 Kun kuningas Daavid kuuli kaiken tämän, vihastui hän kovin.

13:22 Mutta Absalom ei puhunut Amnonille sanaakaan, ei pahaa eikä hyvää, sillä Absalom vihasi Amnonia, sentähden että tämä oli tehnyt väkivaltaa hänen sisarellensa Taamarille.

13:23 Kahden vuoden kulu-tua tapahtui, että Absalomilla oli lammasten keritsiäiset Baal-Haasorissa, joka on Ephraimin luona. Ja Absalom kutsui sinne kaikki kuninkaan pojat.

13:24 Ja Absalom tuli kunin-kaan tykö ja sanoi: Katso, palvelijallasi on lammasten keritsiäiset; jospa kuningaskin palvelijoiheen tulisi palvelijan-sa luo.

13:25 Mutta kuningas vastasi Absalomille: Ei niin, poikani, älkäämme tulko kaikki, ettemme olisi sinulle vaivaksi. Ja vaikka hän pyytämällä pyysi häntä, ei hän kuitenkaan tahtonut mennä, vaan hyvästeli hänet.

13:19 Heitti Tamar tuhkaa päänsä päälle, ja repäisi sen kirjavan hameen rikki, joka hänen yllänsä oli, ja pani kätensä päänsä päälle, ja huusi mennessänsä.

13:20 Ja hänen veljensä Absalom sanoi hänelle: onko sinun veljes Amnon ollut sinun kanssas? Ole ääneti sisareni: se on sinun veljes, älä sitä niin pane sydämees. Niin Tamar jäi yksinäiseksi veljensä Absalomin huoneeseen.

13:21 Ja kuin kuningas Daavid kaikki nämät kuuli vihastui hän sangen suuresti.

13:22 Mutta Absalom ei puhunut Amnonille pahaa eli hyvää; vaan Absalom vihasi Amnonia että hän häpäisi hänen sisarensa Tamarin.

13:23 Kahden vuoden perästä antoi Absalom kerittää lampaitansa BaalHatsarissa, joka on Ephraimin tykönä; ja Absalom kutsui kaikki kuninkaan lapset.

13:24 Ja Absalom tuli myös kuninkaan tykö ja sanoi: katso, palveliallas ovat nyt lammasten keritsiät: minä rukoilen, että kuningas palvelioinensa tulis palveliansa tykö.

13:25 Mutta kuningas sanoi Absalomille: ei niin, poikani, älkäämme kaikki menkö, ettemme tekisi sinulle vai-vaa. Ja vaikka hän suuresti rukoili häntä, ei hän kuitenkaan tahtonut mennä, vaan siunasi häntä.

13:19 Heitti Thamar tuhka pääns päälle/ ja rewäissen kirjawan hamen ricki/ joca hänen ylläns oli/ ja pani kätens pääns päälle/ ja huusi mennesäns.

13:20 Ja hänen weljens Absalom sanoi hänelle: ongo sinun weljes Amnon ollut sinun kansas? ole äneti minun sisaren/ se on sinun weljes/ älä sitä nijn pane sydämes. Nijn Thamar jäi yxinäisexi Absalomin hänen weljens huoneeseen.

13:21 Ja cosca Cuningas Dawid caicki nämät cuuli/ wihastui hän sangen suurest.

13:22 Mutta Absalom ei puhunut Amnonille paha eli hyvä/ waan Absalom wihais Amnonit/ että hän häwäis hänen sisarens Thamarin.

13:23 CAhden vuoden peräst andoi Absalom keritä lambaitans BaalHazoris/ joca on Ephraimin alla/ ja Absalom cudzui caicki Cuningan lapset.

13:24 Ja Absalom tuli myös Cuningan tygö/ ja sanoi: cadzo sinun palweliallas on lammasten keridziä/ minä rucoilen että Cuningas palwelioinens tulis palwelians tygö.

13:25 Mutta Cuningas sanoi Absalomille: ei nijn minun poican/ älkäm caicki mengö/ tekemän sinulle waiwa. Ja cosca hän suurest rucoili händä/ ei hän cuitengan tahtonut mennä/ waan siunais händä.

<p>13:26 Silloin Absalom sanoi: Jollet itse tulekaan, salli kuitenkin veljeni Amnonin tulla meidän kanssamme. Kuningas sanoi hänelle: Miksi juuri hänen olisi mentävä sinun kanssasi?</p>	<p>13:26 Absalom sanoi: jollet sinä tule, niin salli veljeni Amnonin käydä meidän kanssamme. Kuningas sanoi hänelle: mitä hän menee sinun kanssas?</p>	<p>13:26 Absalom sanoi: eikö minun veljen Amnon käy meidän cansam? Cuningas sanoi hänelle: mitä hän menee sinun cansas?</p>
<p>13:27 Mutta kun Absalom pyytämällä pyysi häntä, päästi hän Amnonin ja kaikki muut kuninkaan pojat menemään hänen kanssansa.</p>	<p>13:27 Niin Absalom vaati häntä, että hän antoi Amnonin ja kaikki kuninkaan lapset mennä heidän kanssansa.</p>	<p>13:27 Nijn Absalom waadei händä/ että hän andoi Amnonin ja caicki Cuningan lapset mennä heidän cansans.</p>
<p>13:28 Ja Absalom käski palvelijoitaan ja sanoi: Pitäkää silmällä, milloin Amnonin sydän tulee iloiseksi viinistä, ja kun minä sanon teille: 'Surmatkaa Amnon', niin tappakaa hänet älkääkä peljätkö; sillä minähän olen teitä käsenyt. Olkaa lujat ja urhoolliset.</p>	<p>13:28 Ja Absalom käski palveliollensa ja sanoi: ottakaat vaari kuin Amnon tulee iloiseksi viinasta ja minä sanon teille: lyökää Amnon! niin tappakaa häntä, älkää peljätkö, sillä minä olen sen teille käsenyt, olkaat rohkiat ja miehuulliset siihen.</p>	<p>13:28 Ja Absalom käski palveliollens/ ja sanoi: ottacat waari cosca Amnon tule iloisexi wijnasta/ ja minä sanon teille: lyökät Amnon/ njn tappacat händä/ älkät peljätkö: sillä minä olen sen teille käsenyt/ olcat rohkiat ja miehulliset siihen.</p>
<p>13:29 Absalomien palvelijat tekivät Amnonille, niinkuin Absalom oli käsenyt. Silloin kaikki kuninkaan pojat nousivat, istuivat kukin muulinsa selkään ja pakenivat.</p>	<p>13:29 Ja Absalomien palveliat tekivät Amnonille niinkuin Absalom käsenyt oli. Niin kaikki kuninkaan lapset nousivat, ja jokainen istui muulinsa päälle ja pakeni.</p>	<p>13:29 Ja Absalomien palweliat teit Amnonille njncuin Absalom heitä käsenyt oli. Nijn caicki Cuningan lapset nousit/ ja jocainen istui juhtans päälle/ ja pakeni.</p>
<p>13:30 Heidän vielä ollessaan matkalla tuli Daavidille sanoma: Absalom on surmannut kaikki kuninkaan pojat, niin ettei heistä ole jäänyt jäljelle ainoatakaan.</p>	<p>13:30 Ja kuin he vielä tiellä olivat, tuli sanoma Davidille, sanoen: Absalom on lyönyt kaikki kuninkaan lapset, niin ettei yksikään heistä ole jäänyt.</p>	<p>13:30 JA cosca he vielä tiellä olit/ tuli sanoma Dawidille/ että Absalom oli lyönyt caicki Cuningan lapset/ njn ettei yxikän heistä ollut jäänyt.</p>
<p>13:31 Silloin kuningas nousi, repäisi vaatteensa ja paneutui maahan maata; ja kaikki hänen palvelijansa seisoivat siinä reväistyin vaattein.</p>	<p>13:31 Niin nousi kuningas ja repäisi vaatteensa rikki, ja heitti itsensä maahan; ja kaikki palveliat, jotka seisoivat hänen ympärillensä, repäisivät vaatteensa rikki.</p>	<p>13:31 Nijn nousi Cuningas/ ja rewäis waattens ricki/ ja heitti idzens maahan/ ja caicki palweliat/ jotca seisoit hänen ymbärilläns/ rewäisit waattens ricki.</p>
<p>13:32 Niin Joonadab, Daavidin veljen Simean poika, puhkesi puhumaan ja sanoi: Älköön herrani luulko, että kaikki nuoret miehet, kuninkaan pojat, ovat tapetut; ai-</p>	<p>13:32 Niin vastasi Jonadab Simean Davidin veljen poika ja sanoi: älköön minun Herrani ajatelko, että kaikki nuorukaiset kuninkaan lapsista ovat tapetut, vaan ainoastansa Amnon on kuol-</p>	<p>13:32 Nijn wastais Jonadab Simean Dawidin veljen poica/ ja sanoi: minun Herran/ älkön ajatelco/ että caicki nuorucaiset Cuningan lapsist owat cuollet/ waan ainoa-</p>

<p>noastaan Amnon on kuollut. Sillä ilme Absalomien kasvoilla on tiennyt paha siinä päivästä lähtien, jona Amnon teki väkivaltaa hänen sisarellensa Taamarille.</p>	<p>lut; sillä se on ollut Absalomien mielessä siitä päivästä, kuin hän häpäisi hänen sisarensa Tamarin.</p>	<p>stans Amnon: sillä se on ollut Absalomien mieles/ siinä päivästä kuin hän häpäisi sisarens Thamarin.</p>
<p>13:33 Älköön siis herrani, kuningas, panko sydämellen sitä puhetta, että muka kaikki kuninkaan pojat olisivat kuolleet; sillä ainoastaan Amnon on kuollut.</p>	<p>13:33 Niin älköön herrani kuningas panko sydämellen, ajatellen, että kaikki kuninkaan lapset ovat kuolleet; sillä Amnon on ainoastansa kuollut.</p>	<p>13:33 Nijn älkön minun Herran Cuningas ajatelco sydämesäns että caicki Cuningan lapset owat cuollet/ waan Amnon on ainoastans cuollut.</p>
<p>13:34 Mutta Absalom pakeni. Kun palvelija, joka oli tähtäjänä, nosti silmänsä ja katsele, niin katso, paljon väkeä tuli tietä, joka oli hänen takanansa, vuoren kuvetta.</p>	<p>13:34 Ja Absalom pakeni; ja palvelia, joka vartiana oli, nosti silmänsä ja näki, ja katso, suuri joukko kansaa tuli tiellä toinen toisensa perästä, vuoren sivulta.</p>	<p>13:34 Mutta Absalom pakeni. Ja nuorucainen/ joca wartian oli/ nosti silmäns ja näki/ cadzo/ suuri joukko Canssa tuli tiellä toinen toisens peräst/ wuoren siwulda.</p>
<p>13:35 Silloin Joonadab sanoi kuninkaalle: Katso, kuninkaan pojat tulevat. On tapahtunut, niinkuin palvelijasi sanoi.</p>	<p>13:35 Niin Jonadab sanoi kuninkaalle: katso, kuninkaan lapset tulevat; niinkuin palvelias sanonut on, niin on myös tapahtunut.</p>	<p>13:35 Nijn Jonadab sanoi Cuningalle: cadzo/ Cuningan lapset tulewat/ nijncuin sinun palwelias sanonut on/ nijn on myös tapahtunut.</p>
<p>13:36 Juuri kun hän oli saanut sen sanotuksi, niin katso, kuninkaan pojat tulivat; ja he korottivat äänensä ja itkivät. Myöskin kuningas ja kaikki hänen palvelijansa itkivät hyvin katkerasti.</p>	<p>13:36 Ja kuin hän puhunut oli, katso, kuninkaan lapset tulivat, korottivat äänensä ja itkivät. Kuningas ja kaikki hänen palveliansa itkivät myös suurella itkulla.</p>	<p>13:36 Ja kuin hän puhunut oli/ cadzo/ Cuningan lapset tulit/ corgotit änen ja itkit. Cuningas ja caicki hänen palwelians itkit myös suurella itculla.</p>
<p>13:37 Mutta Absalom oli paennut ja mennyt Gesurin kuninkaan Talmain, Ammihudin pojan, luo. Ja Daavid suri poikaansa kaiken aikaa.</p>	<p>13:37 Mutta Absalom pakeni ja meni Talmain Gessurin kuninkaan Ammihudin pojan tykö; mutta hän murehti poikansa tähden ne päivät.</p>	<p>13:37 Mutta Absalom pakeni/ ja meni Thalmain Gesurin Cuningan Amihudin pojan tygö.</p>
<p>13:38 Kun Absalom oli paennut ja tullut Gesuriin, jäi hän sinne kolmeksi vuodeksi.</p>	<p>13:38 Mutta sittekuin Absalom oli paennut ja matkustanut Gessuriin oli hän siellä kolme ajastaikaa.</p>	<p>13:38 Mutta hän murhetti poicans tähden caicki päivät. Mutta sijttecuin Absalom oli paennut ja matcustanut Gesurijn/ oli hän siellä colme ajastaica.</p>
<p>13:39 Ja kuningas Daavid ikävöi päästä Absalomien luo, sillä hän oli lohduttanut Amnonin kuolemasta.</p>	<p>13:39 Ja sen jälkeen lakkasi kuningas David menemästä Absalomia vastaan; sillä hän oli jo lohdutettu Amnonin jälkeen, joka kuollut oli.</p>	<p>13:39 Ja senjälken lackais Cuningas Dawid menemäst Absalomi wastian: sillä ettei hän enä murhettinut Amnonin cuolemat.</p>

2 Samuel 14 LUKU

14:1 Kun Jooab, Serujan poika, huomasi, että kuninkaan sydän oli kääntynyt Absalomin puoleen,

14:2 lähetti Jooab noutamaan Tekoasta taitavan vaimon ja sanoi hänelle: Ole surevinasi ja pukeudu suruvaatteisiin äläkä voitele itseäsi öljyllä, vaan ole niinkuin vaimo, joka jo kauan on surrut vainajaa.

14:3 Mene sitten kuninkaan eteen ja puhu hänelle näin. Ja Jooab pani sanat hänen suuhunsa.

14:4 Niin tekoalainen vaimo meni kuninkaan eteen, lankesi kasvoillensa maahan ja osoitti kunnioitusta ja sanoi: Auta, kuningas!

14:5 Kuningas sanoi hänelle: Mikä sinun on? Hän vastasi: Totisesti, minä olen leskivaimo; mieheni on kuollut.

14:6 Ja sinun palvelijattarelasi oli kaksi poikaa; he tulivat riitaan keskenänsä kedolla, eikä siellä ollut ketään, joka olisi sovittanut heidän välinsä, ja niin toinen löi toisen kuoliaaksi.

14:7 Ja katso, koko suku on noussut palvelijatartasi vastaan, ja he sanovat: 'Anna tänne veljensä surmaaja, että me otamme häneltä hengen hänen tapetun veljensä hengestä ja niin hävitämme perillisenkin.' Niin he sammuttaisivat kipinänkin, joka minulla vielä on jäljellä, ettei miehes-

14 LUKU

14:1 Ja kuin Joab ZeruJan poika ymmärsi kuninkaan sydämen olevan Absalomia vastaan;

14:2 Niin Joab lähetti Tekoan ja antoi tuoda sieltä toimellisen vaimon, ja sanoi hänelle: teeskele nyt sinus murheelliseksi, ja pue murhevaatteet päälles, ja älä voitele sinuas öljyllä; vaan ole niinkuin joku vaimo, joka jo kauvan aikaa on murehtinut kuollutta;

14:3 Ja mene kuninkaan tykö ja puhu näin ja näin hänen kanssansa. Ja Joab pani sanat hänen suuhunsa.

14:4 Ja kuin Tekoan vaimo tahtoi puhua kuninkaan kanssa, lankesi hän maahan kasvoillensa, kumarsi ja sanoi: auta minua! kuningas.

14:5 Kuningas sanoi hänelle: mikä sinun on? Hän sanoi: minä olen tosin leskivaimo, ja minun mieheni on kuollut,

14:6 Ja sinun piiallas oli kaksi poikaa: ne riitelivät keskenänsä kedolla, ja ettei siellä ollut joka heidät eroitti, niin löi toinen toisensa ja tappoi hänen.

14:7 Ja katso, nyt nousee koko sukukunta piikaas vastaan ja sanoo: anna tänne se, joka veljensä tappoi, tappavaksi hänen veljensä sielun edestä, jonka hän tappanut on, ja tehtäväksi perinnöttömäksi. Ja he tahtovat sammuttaa minun kipinäni, joka vielä jäljellä on, ettei minun miehelläni ensinkään nimeä pitäisi hänen

XIV. Lucu

14:1 JA cosca Joab ZeruJan poica ymmärsi Cuningan sydämen kääntyneen Absalomin puoleen/

14:2 Lähetti hän Thecoan/ ja andoi tuotta yhden toimellisen vaimon/ ja sanoi hänelle: teeskele sinun murhelliseksi/ ja pue murhewaattet päälles/ ja älä voitele sinuas öljyllä/ waan ole nijncuin jocu waimo joca jo cauwan aica on murhettinut jotacuta cuollutta.

14:3 Ja mene Cuningan tygö/ ja puhu näin ja näin hänen cansans. Ja Joab pani sanat hänen suuhuns.

14:4 JA cosca Thecoan waimo tahdoi puhua Cuningan cansa/ langeis hän maahan/ cumarsi/ ja sanoi: auta minua Cuningas.

14:5 Cuningas sanoi hänelle: mikä sinun on? hän sanoi: minä olen murhellinen leskivaimo ja minun miehen on cuollut.

14:6 Ja sinun pijcallas oli caxi poica/ ne rijtelit keskenänsä kedolla/ ja ettei siellä ollut joca heidän eroitti/ tappoi toinen sen toisen.

14:7 Ja cadzo/ nyt nouse coco sucucunda sinun pijcas wasthan/ ja sano: anna tänne se joca weljens tappoi/ tappa hänen weljens sielun edest/ jonga hän tappanut on/ ja tehtä händä perittömäxi. Ja he tahtowat sammutta minun kipenäni/ joca wielä on/ ettei minun miehelle-

täni jäisi nimeä eikä jälkeläistä maan päälle.	jälkeensä oleman maan päällä.	läni ensingän nime pidhäis hänen jälkens oleman maan päällä.
14:8 Kuningas sanoi vaimolle: Mene kotiisi, minä annan käskyn sinusta.	14:8 Kuningas sanoi vaimolle: mene kotias, ja minä käsken sinun puolestas.	14:8 Cuningas sanoi vaimolle: mene cotias/ minä käsken sinun puolestas.
14:9 Mutta tekoalainen vaimo sanoi kuninkaalle: Herrani, kuningas, tulkoon tämä rikos minun ja minun isäni perheen kannettavaksi, mutta kuningas ja hänen valtaistuimensa olkoon siitä vapaa.	14:9 Ja Tekoan vaimo sanoi kuninkaalle: minun herrani kuningas, se pahateko olkoon minun päälläni ja minun isäni huoneen päällä; mutta kuningas ja hänen istuimensa olkoon viatoin.	14:9 Ja Thecoan vaimo sanoi Cuningalle: minun Herran Cuningas/ se pahateco olcon minun päälläni/ ja minun Isäni huonen päällä/ mutta Cuningas ja hänen istuimens olcon viatoin.
14:10 Kuningas sanoi: Tuo minun eteeni se, joka puhuu sinulle niin, ja hän ei enää sinuun koske.	14:10 Kuningas sanoi: joka sinua vastaan puhuu, tuo häntä minun tyköni: ei hänen pidä enää rupeeman sinuun.	14:10 Cuningas sanoi: joca sinua wastan puhu/ tuo händä minun tygöni/ ei hänen pidä enämbi rupeman sinuun.
14:11 Vaimo sanoi: Muistakoon kuningas Herraa Jumalansa, ettei verenkostaja saisi tuottaa vielä suurempaa turmiota, ja ettei minun poikaani tuhottaisi. Silloin hän sanoi: Niin totta kuin Herra elää: ei hiuskarvaakaan sinun poikasi päästä ole putoava maahan.	14:11 Hän sanoi: ajatelkaan nyt kuningas \Herransa\ Jumalansa päälle, ettei verenkostajia ylen monta olisi kadottamaan, ja ettei minun poikani surmattaisi. Hän sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää, ei pidä hiuskarvakaan lankeeman pojastas maan päälle.	14:11 Hän sanoi: Cuningas/ ajattele sinun HERras Jumalaspäälle/ ettei weren costaita ylön monda ole cadottaman/ ja ettei minun poican surmattais. Hän sanoi: nijn totta cuin HERra elä/ ei pidä hiuscarwa langeman sinun pojastas maan päälle.
14:12 Mutta vaimo sanoi: Salli palvelijattaresi puhua vielä sananen herralleni, kuninkaalle. Hän vastasi: Puhu.	14:12 Ja vaimo sanoi: anna nyt sinun piikas sanoa jotakin herralleni kuninkaalle! Hän sanoi: sano.	14:12 JA waimo sanoi: anna sinun pijcas sanoa jotakin minun Herralleni Cuningalleni/ hän sanoi: sano.
14:13 Vaimo sanoi: Miksi sinä ajattelet tehdä juuri samoin Jumalan kansaa vastaan, koskapa kuningas ei sallin oman hylkäämänsä tulla takaisin? Noin puhuessaanhan kuningas itse joutuu ikäänkuin syylliseksi.	14:13 Vaimo sanoi: miksi sinulla on senkaltainen ajatus Jumalan kansaa vastaan? että kuningas senkaltaisia sanoja puhunut on, niinkuin hän tekis itsensä vialliseksi, ettei kuningas anna tuoda kulkiaansa jälleen:	14:13 Waimo sanoi: mixi sinulla on sencaltainen ajatus Jumalan Canssa wastan/ että Cuningas sencaltaisia sanoja puhunut on/ että hänen pitä tuleman wicaan/ ja ei anna tuotta hänen culkiatans jäl lens:
14:14 Mehän kuolemme ja olemme niinkuin maahan kaadettu vesi, jota ei voida koota takaisin. Mutta Jumala ei ota pois elämää, vaan sitä hän ajattelee, ettei vain hyljätty joutuisi hänestä erote-	14:14 Sillä me tosin kuolemme ja juoksemme niinkuin vesi maahan, jota ei pidätetä: Ja ei Jumalakaan henkeä ota pois, vaan ajattelee kaiketi, ettei kulkia häneltä syöstäisi ulos.	14:14 Sillä me cuolem ja juoxem nijncuin wesi maahan/ jota ei pidätetä/ ja ei Jumalacan henge ota pois/ waan ajattele ettei culkia häneldä syöstäisi ulos.

tuksi.

14:15 Sentähden minä tulin nyt puhumaan tätä herralleni, kuninkaalle, kun kansa sai minut pelkäämään; silloin ajatteli palvelijattaresi: minä puhun kuninkaalle, ehkä kuningas tekee palvelijattarensa sanan mukaan.

14:16 Niin, kuningas on kuuleva ja pelastava palvelijattarensa sen miehen kourista, joka tahtoo hävittää sekä minut että minun poikani Jumalan perintöosasta.

14:17 Ja palvelijattaresi ajatteli: minun herrani, kuninkaana, sana on rauhoittava minut. Sillä herrani, kuningas, on Jumalan enkelin kaltainen, niin että hän kuulee, mikä hyvää on ja mikä paha. Ja Herra, sinun Jumalasi, olkoon sinun kanssasi.

14:18 Kuningas vastasi ja sanoi vaimolle: Älä salaa minulta mitään, mitä minä sinulta kysyn. Vaimo sanoi: Herrani, kuningas, puhukoon.

14:19 Kuningas kysyi: Eikö Jooabin käsi ole mukana kaikessa tässä? Vaimo vastasi ja sanoi: Niin totta kuin sinun sielusi, minun herrani, kuningas, elää: ei pääse oikeaan eikä vasempaan siitä, mitä herrani, kuningas, puhuu. Niin, sinun palvelijasi Jooab on käskennyt minua tähän ja pannut kaikki nämä sanat palvelijattaresi suuhun.

14:20 Antaakseen asialle toisen muodon on palvelijasi Jooab näin tehnyt; mutta

14:15 Niin olen minä nyt tullut puhumaan senkaltaisia herralleni kuninkaalle; sillä kansa on peljättänyt minua, ja piikas ajatteli: minä puhun kuninkaan kanssa, kuka tietää, että hän tekee piikansa sanan jälkeen.

14:16 Sillä kuningas kuulee piikaansa ja auttaa niiden kädestä, jotka minua ja minun poikaani yhtä haavaa Jumalan perimisestä eroittaa tahtovat.

14:17 Ja piikas ajatteli: herrani kuninkaana sanat ovat minulle lohdutukseksi; sillä herrani kuninkaani on niinkuin Jumalan enkeli, ja kuuntelee hyvän ja pahan; sentähden myös \Herra\ sinun Jumalasi on sinun kanssas.

14:18 Kuningas vastasi ja sanoi vaimolle: älä siis salaa minulta sitä, mitä minä kysyn sinulta. Vaimo sanoi: herrani kuningas puhukoon.

14:19 Kuningas sanoi: eikö Jooabin käsi ole sinun kanssas kaikissa päissä? Vaimo vastasi ja sanoi: niin totta kuin sinun sielusi elää, minun herrani kuningas, ei ole yhtäkään oikialla eli vasemalla kädellä, paitsi sitä kuin minun herrani kuningas sanonut on; sillä sinun palvelias Joab on minun käskennyt ja on kaikki nämät sanat piikas suuhun pannut.

14:20 Että minä niin kääntäisin tämän asian, sen on sinun palvelias Joab tehnyt: mutta minun herrani on

14:15 Nijn olen minä nyt tullut puhuman sencaltaisia minun Herralleni Cuningalleni: sillä Canssa on peljättänyt minua/ ja sinun piicas ajatteli: minä puhun Cuningan cansa/ cuca tietä että hän teke piicans sanan jälken.

14:16 Sillä hän cuule hänen piicans/ ja autta nijden kädest/ jotca minua ja minun poicani Jumalan perimisest eroitta tahtowat.

14:17 Ja sinun piicas ajatteli: minun Herran Cuningan sanat on minulle lohdutuxexi: sillä minun Herran Cuningan on nijncuin Jumalan Engeli/ ja cuuldele hywän ja pahan/ sentähden myös HERra sinun Jumalasi on sinun cansas.

14:18 CUningas wastais/ ja sanoi waimolle: älä sijs sala minulda sitä/ cuin minä kysyn sinulle. Waimo sanoi: minun Herran Cuningas/ puhucan.

14:19 Cuningas sanoi: eikö Jooabin käsi ole sinun cansas caikisa näisä? waimo wastais/ ja sanoi: nijn totta cuin sinun sielus elä minun Herran Cuningas/ ei ole yhtäkän oikialla eli wasemalla kädellä/ paidzi sitä cuin minun Herran Cuningas sanonut on: sillä sinun palwelias Joab on minun käskennyt/ ja on caicki nämät sanat sinun piicas suuhun pannut.

14:20 Että minä nijn käändäisin tämän asian/ sen on sinun palwelias Joab tehnyt/

herrani on viisas niinkuin Jumalan enkeli ja tietää kaiken, mitä maan päällä tapahtuu.

14:21 Silloin kuningas sanoi Joobille: Katso, tämän minä teen: mene ja tuo takaisin nuorukainen Absalom.

14:22 Niin Joob lankesi kasvoilleen maahan, osoitti kurnioitusta ja siunasi kuningasta. Ja Joob sanoi: Nyt palvelijasi tietää, että minä olen saanut armon sinun silmiesi edessä, herrani, kuningas, koska kuningas tekee palvelijansa sanan mukaan.

14:23 Sitten Joob nousi ja meni Gesuriin ja toi Absalommin Jerusalemiin.

14:24 Mutta kuningas sanoi: Hän siirtyköön omaan taloonsa, mutta älköön tulko minun kasvojeni eteen. Niin Absalom siirtyi omaan taloonsa, mutta ei tullut kuninkaan kasvojen eteen.

14:25 Mutta koko Israelissa ei ollut yhtään niin kaunista miestä kuin Absalom, eikä ketään niin ylistettyä: kantapäätä kiireeseen asti ei ollut hänessä yhtään virheä.

14:26 Ja kun hän ajatti hiuksensa - aina vuoden kuluttua hän ajatti ne, sillä ne tulivat hänelle niin raskaiksi, että hänen täytyi ne ajattaa - niin painoivat hänen hiuksensa kaksisataa sekeliä kuninkaan painoa.

14:27 Ja Absalomille syntyi kolme poikaa ja tytär, jonka nimi oli Taamar; hän oli kaunis nainen.

toimellinen niinkuin Jumalan enkeli, ja ymmärtää kaikki kappaleet maan päällä.

14:21 Silloin sanoi kuningas Joobille: katso, minä olen sen tehnyt: mene ja tuo nuorukainen Absalom jälleen.

14:22 Silloin lankesi Joob kasvoillensa maahan, kumarsi ja kiitti kuningasta, ja sanoi: tänäpäniä ymmärtää palvelias minun löytäneeksi armon sinun edessä, minun herrani kuningas; sillä kuningas tekee, mitä hänen palveliansa sanoo.

14:23 Niin nousi Joob ja meni Gessuriin, ja toi Absalommin Jerusalemiin.

14:24 Mutta kuningas sanoi: anna hänen poiketa huoneensa ja ei nähdä minun kasvojeni. Niin Absalom poikkesi huoneensa ja ei nähnyt kuninkaan kasvoja.

14:25 Ja koko Israelissa ei ollut yksikään mies niin kaunis kuin Absalom, ja niin suuresti ylistettävä; hamasta hänen kantapäästänsä niin päänlakeen asti ei ollut yhtäkään virhettä hänessä.

14:26 Ja kuin hänen päänsä kerittiin (se tapahtui vihdoin joka vuosi, sillä se oli hänelle ylen raskas, niin että hänen piti sen keritsemän), niin painoivat hänen hiuksensa kaksisataa sikliä kuninkaan painon jälkeen.

14:27 Ja Absalomille syntyi kolme poikaa ja yksi tytär, se kutsuttiin Tamar; ja hän oli kaunis vaimo näöstä.

mutta minun Herran on toimellinen niinkuin Jumalan Engeli/ ja ymmärtä kaikki cappalet maan päällä.

14:21 Silloin sanoi Cuningas Joobille: cadzo minä olen sen tehnyt/ mene ja tuo nuorukainen Absalom jälleens.

14:22 Silloin langeis Joob caswoillens maahan/ cumarsi ja kijitti Cuningast/ ja sanoi: tänäpäniä ymmärtä sinun palvelias minun löytänexti armon sinun edessä minun Herran Cuningas: sillä Cuningas teke mitä hänen palwelians sano.

14:23 Nijn nousi Joob ja meni Gesuriijn/ ja toi Absalommin Jerusalemijn.

14:24 Mutta Cuningas sanoi: anna hänen poiketa huoneensa/ ja ei nähdä minun caswojani. Nijn Absalom poickeis huoneensa/ ja ei nähnyt Cuningan caswoja.

14:25 JA coco Israelis ei ollut yxikän mies nijn caunis cuin Absalom/ ja se ylistys oli hänellä caickein edes/ hamast hänen candapäästänsä nijn päänlaken asti ei ollut yhtän wirhe hänes.

14:26 Ja cosca hänen päänsä kerittin (se tapahdui vihdoin joca vuosi/ sillä se oli hänelle ylön rascas/ nijn että hänen piti sen keridzemän) nijn painoit hänen hiuxens caxi sata Sicli Cuningan waagan jälken.

14:27 Ja Absalomille syndyi colme poica ja yxi tytär/ se cudzuttin Thamar/ ja oli caunis waimo warttans.

14:28 Absalom asui kaksi vuotta Jerusalemissa, tulematta kuninkaan kasvojen eteen.

14:29 Ja Absalom lähetti sanan Jooabille lähettääkseen hänet kuninkaan luo; mutta tämä ei tahtonut tulla hänen luokseen. Ja hän lähetti vielä toisen kerran, mutta hän ei tahtonut tulla.

14:30 Silloin hän sanoi palvelijoillensa: Katsokaa, Jooabin maapalsta on minun maapalstani vieressä, ja hänellä on siinä ohraa; menkää ja sytyttäkää se palamaan. Ja Absalomien palvelijat sytyttivät maapalstan palamaan.

14:31 Niin Jooab nousi ja meni Absalomien luo taloon ja sanoi hänelle: Miksi sinun palvelijasi ovat sytyttäneet palamaan maapalstan, joka on minun omani?

14:32 Absalom vastasi Jooabille: Katso, minä lähetin sinulle sanan: Tule tänne, niin minä lähetän sinut kuninkaan luo sanomaan: Mitä varten minä olen tullut kotiin Gesurista? Olisi parempi, jos vielä olisin siellä. Nyt minä tahdon tulla kuninkaan kasvojen eteen; ja jos minussa on vääräryys, niin surmatkoon hän minut.

14:33 Silloin Jooab meni kuninkaan tykö ja kertoi hänelle tämän. Ja hän kutsui Absalomien, ja tämä tuli kuninkaan tykö ja kumartui kasvoilleen maahan kuninkaan eteen. Ja kuningas suuteli Absalomia.

14:28 Ja niin oli Absalom kaksi ajastaikaa Jerusalemissa, ettei hän kuninkaan kasvoja nähnyt.

14:29 Ja Absalom lähetti Joabin perään, lähettääksensä häntä kuninkaan tykö: ja ei hän tahtonut tulla hänen tykönsä. Hän lähetti toisen kerran, vaan ei hän tahtonut tulla.

14:30 Silloin sanoi hän palvelijoillensa: katsokaat sitä Joabin pellon kappaletta minun sarkani vieressä, ja hänellä on siinä ohraa: menkää ja pistäkää tuli siihen; niin pistivät Absalomien palvelijat tulen siihen.

14:31 Silloin nousi Joab ja tuli Absalomien huoneeseen, ja sanoi hänelle: miksi palvelias ovat pistäneet tulen minun sarkaani?

14:32 Absalom sanoi Jooabille: katso, minä lähetin sinun peräks ja annoin sanoa sinulle: tule minun tyköni, lähettääkseni sinua kuninkaan tykö, ja antaakseni sanoa: miksi minä tulin Gesurista? Se olis minulle parempi, että minä vielä siellä olisin. Niin anna minun nähdä kuninkaan kasvot: jos myös joku pahateko on minussa, niin tappakoon minun.

14:33 Ja Joab meni kuninkaan tykö ja sanoi sen hänelle, ja hän kutsui Absalomien kuninkaan tykö. Ja hän kumarsi kuninkaan eteen maahan kasvoillensa, ja kuningas antoi suuta Absalomille.

14:28 Ja nijn oli Absalom caxi ajastaica Jerusalemissa/ ettei hän Cuningan caswoja ensingän nähnyt.

14:29 JA Absalom lähetti Joabin perän/ lähdettäxens händä Cuningan tygö/ ja ei hän tahtonut tulla hänen tygöns. Hän lähetti toisen kerran/ ei hän cuitengan tahtonut tulla.

14:30 Silloin sanoi hän palvelioillens: cadzocat sitä Joabin pellon cappaletta minun peldoni wieres/ ja hänen on sijnä ohra/ mengät ja pistäkät tuli sijhen/ nijn pistit Absalomien palweliat tulen sijhen.

14:31 Silloin nousi Joab/ ja tuli Absalomien huoneseen/ ja sanoi hänelle: mixi sinun palvelias owat pistänet tulen minun sarcaani?

14:32 Absalom sanoi Jooabille: cadzo/ minä lähetin sinun peräs/ ja annoin sanoa sinulle: tule minun tygöni/ lähettäxeni sinua Cuningan tygö/ ja andaxen sanoa: mixi minä tulin Gesurist? se olis minulle parembi että minä vielä siellä olisin. Nijn anna minun nähdä Cuningan caswot/ jos myös jocu pahateco on minus/ nijn tapa minua.

14:33 Ja Joab meni Cuningan tygö/ ja sanoi sen hänelle/ ja hän cudzui Absalomien Cuningan tygö. Ja hän cumarsi Cuningan edes maahan caswoillens/ ja Cuningas andoi suuta Absalomien.

2 Samuel 15 LUKU

15:1 Mutta sitten tapahtui, että Absalom hankki itsensä vaunut ja hevoset sekä viisikymmentä miestä, jotka juoksisivat hänen edellensä.

15:2 Ja Absalomilla oli tapana asettua varhain aamulla sen tien viereen, joka vei porttiteille; ja kun joku oli tulossa kuninkaan eteen saamaan oikeutta riita-asiassaan, kutsui Absalom hänet ja kysyi: Mistä kaupungista sinä olet? Kun tämä vastasi: Palvelijasi on siitä tai siitä Israelin sukukunnasta,

15:3 sanoi Absalom hänelle: Asiasi on kyllä hyvä ja oikea, mutta kuninkaan luona ei ole ketään, joka sinua kuulisi.

15:4 Ja Absalom sanoi vielä: Jospa minut asetettaisiin tuomariksi maahan! Silloin tulisi minun eteeni jokainen, jolla on riita- tai oikeusasia, ja minä antaisin hänelle oikeuden.

15:5 Ja kun joku lähestyi kumartaaksensa häntä, ojensi hän kätensä, tarttui häneen ja suuteli häntä.

15:6 Näin Absalom teki kaikille israelilaisille, jotka tulivat kuninkaan eteen saamaan oikeutta. Ja niin Absalom varasti Israelin miesten sydämet.

15:7 Neljän vuoden kuluttua sanoi Absalom kerran kuninkaalle: Salli minun mennä Hebroniiin täyttämään lupaus, jonka olen Herralle tehnyt.

15 LUKU

15:1 Ja tapahtui sitte, että Absalom antoi valmistaa itsellensä vaunut ja hevoset, ja viisikymmentä miestä, jotka olivat hänen edelläjuoksisansa.

15:2 Ja Absalom nousi varhain huomeneltain ja seisoi porttiteiden vieressä, ja kuin jollakin oli asiaa tulla kuninkaan tykö oikeuden eteen, kutsui Absalom sen tykönsä ja sanoi: sinun palvelias on yhdestä Israelin sukukunnasta,

15:3 Niin Absalom sanoi hänelle: katso, sinun asias on oikia ja selkiä; mutta ei ole yksikään siellä kuninkaalta asetettu, joka sinua kuulisi.

15:4 Ja Absalom sanoi: kuka minun asettais tuomariksi maalla, että jokainen tulisi minun tyköni jolla jotain asiaa ja kaipaamista on, auttaakseni häntä oikeuteen?

15:5 Ja kuin joku tuli hänen tykönsä kumartamaan häntä, ojensi hän kätensä ja tarttui häneen, ja antoi hänen suuta.

15:6 Niin teki Absalom kaikelle Israelille, kuin he tulivat oikeuden eteen kuninkaan tykö; ja niin varasti Absalom Israelin miesten sydämet.

15:7 Ja tapahtui neljäkymmenen ajastajan perästä, että Absalom sanoi kuninkaalle: minä menisin ja täyttäisin lupaukseni, jonka minä lupasin \Herralle\ Hebronissa.

XV. Lucu

15:1 JA tapahtui sijtte/ että Absalom andoi walmista idzellens waunut ja hewoiset/ ja wijsikymmendä miestä/ jotca olit edelläjuoxiat.

15:2 Ja Absalom nousi warhain huomeneltain/ ja seisoi porttiteien wieres/ ja cosca jollakin oli asiata tulla Cuningan tygö oikeuden eteen/ cudzui Absalom sen hänen tygöns/ ja sanoi: custa Cauptungist sinä olet? cosca se sanoi: sinun palwelias on yxi Israelin sucucunnist.

15:3 Nijn Absalom sanoi hänelle: sinun asias on oikia ja selkiä/ mutta ei ole yxikän siellä Cuningalda asetettu joca sinua cuulis.

15:4 Ja Absalom sanoi: cuca minun asetais duomarixi maalla? että jocainen tulisi minun tygöni/ joilla jotain asiata ja caipamista on/ auttaxeni heitä oikeuteen.

15:5 Ja cosca jocu tuli hänen tygöns cumartaman händä/ ojensi hän kätens ja tarttui häneen/ ja andoi suuta hänelle.

15:6 Näin teki Absalom caikelle Israelille/ cosca he tulit oikeuden eteen Cuningan tygö/ ja nijn warasti caickein Israelin miesten sydämet.

15:7 JA neljäkymmenen ajastajan peräst/ sanoi Absalom Cuningalle: minä menisin Hebronijn ja täyttäisin lupauxeni cuin minä lupaisin HERralle:

15:8 Sillä asuessani Gesurissa, Aramissa, sinun palvelijasi teki lupauksen ja sanoi: 'Jos Herra antaa minun tulla takaisin Jerusalemiin, niin minä palvelen Herraa.'

15:9 Kuningas sanoi hänelle: Mene rauhassa. Niin hän nousi ja meni Hebroniin.

15:10 Mutta Absalom lähetti vakoojia kaikkiin Israelin sukukuntiin ja sanoi: Kun kuullette pasunan äänen, niin sanokaa: 'Absalom on tullut kuninkaaksi Hebronissa'.

15:11 Ja Absalomin kanssa oli Jerusalemista kutsuvieraina mennyt kaksisataa miestä, jotka menivät sinne aivan viattomina, tietämättä mitään koko asiasta.

15:12 Ja Absalom lähetti myös, sillä aikaa kun uhrasi teurasuhrejaan, noutamaan giilolaisen Ahitofelin, Daavidin neuvonantajan, hänen kaupungistaan Giilosta. Ja salaliitto vahvistui, ja yhä enemmän kansaa meni Absalomin puolelle.

15:13 Niin tultiin Daavidin luo ja ilmoitettiin: Israelin miesten sydämet ovat kääntyneet Absalomin puolelle.

15:14 Silloin Daavid sanoi kaikille palvelijoille, jotka olivat hänen luonaan Jerusalemissa: Nouskaa, paetkaamme, sillä meillä ei ole muuta pelastusta Absalomin käsistä. Lähtekää kiiruusti, ettei hän äkkiä saavuttaisi meitä ja saattaisi onnettomuutta meille ja surmaisi kaupungin asukkaita miekan terällä.

15:8 Sillä silloin kuin minä asuin Gessurissa Syriassa, lupasi sinun palvelias lupauksen ja sanoi: kuin \Herra\ tuo minun kerran Jerusalemiin jälleen, palvelen minä \Herraa\.

15:9 Kuningas sanoi hänelle: mene rauhassa! Ja hän nousi ja meni Hebroniin.

15:10 Mutta Absalom oli lähettänyt vakoojat kaikkiin Israelin sukukuntiin, ja käski sanoa: kuin saatte kuulla torven äänen, niin sanokaat: Absalom on kuningas Hebronissa.

15:11 Mutta Absalomin kanssa meni kaksisataa miestä Jerusalemista, jotka olivat kutsutut; mutta ne menivät yksinkertaisuudessaan, eikä mitään asiasta tietäneet.

15:12 Ja Absalom lähetti myös Ahitophelin Gilonilaisen, Davidin neuvonantajan, perään hänen kaupungistaan Gilosta, kuin hän uhria uhrasi; niin tehtiin juuri vahva liitto, ja paljon kansaa lisäytyi ja eneni Absalomin tykö.

15:13 Ja yksi tuli ja ilmoitti sen Davidille, ja sanoi: Israelin miesten sydän on kääntynyt Absalomin jälkeen.

15:14 Ja David sanoi kaikille palvelioille, jotka hänen kanssansa Jerusalemissa olivat: nouskaamme ja paetkaamme, sillä muutoin ei pääse yksikään meistä Absalomin edestä! rientäkää menemään, ettei hän äkisti karkaisi meidän päällemme, ja ottaisi meitä kiinni, ja vahingoittaisi meitä ja löisi kaupunkia miekalla.

15:8 Sillä silloin kuin minä asuin Gesuris Syrias/ lupais sinun palvelias/ ja sanoi: cosca HERra tuo minun Jerusalemiin jälleen/ palvelen minä HERra.

15:9 Cuningas sanoi hänelle: mene rauhas. Ja hän nousi ja meni Hebronijn.

15:10 Mutta Absalom oli lähettänyt wacojat caickijn Israelin sucucundijn/ ja käski sanoa: cosca te saatte cuulla waskitorwen änen/ niijn sanocat: Absalom on Cuningas Hebronis.

15:11 Mutta Absalomin cansa menit caxi sata miestä Jerusalemist/ jotca olit cudzutut. Mutta ne menit heidän yxikeraisudesans/ eikä mitän asiasta tiennet.

15:12 Ja Absalom lähetti myös Ahitophelin sen Giloniterin perän/ Dawidin neuvonandajan/ hänen Caupungistans Gilost/ cosca hän uhria oli uhrannut/ ja juuri wahwan lijton tehnyt. Ja paljon Canssa lisännyi ja enäni Absalomin tygö.

15:13 JA yxi tuli ja ilmoitti sen Dawidille/ ja sanoi: jocaidzen sydän Israelis on käändynyt Absalomin jälken.

15:14 Ja Dawid sanoi caikille palwelioillens/ jotca hänen cansans Jerusalemis olit: noscam ja paetcam/ sillä täällä ei pääse yxikän Absalomin kädest/ riendäkät menemän/ ettei hän äkist carcais meidän päellem/ ja ottais meitä kijnni/ ja wahingoidzis meitä ja löis Caupungita miecalla.

15:15 Kuninkaan palvelijat vastasivat kuninkaalle: Tehtävään aivan niinkuin herrani, kuningas, harkitsee parhaaksi. Me olemme sinun palvelijoitasi.

15:16 Ja kuningas lähti, ja koko hänen hovinsa seurasi häntä; kuitenkin jätti kuningas kymmenen sivuvaimoiaan jäljelle vartioimaan linnaa.

15:17 Niin kuningas lähti, ja kaikki väki seurasi häntä. He pysähtyivät kaukaisimman talon kohdalle

15:18 kaikkien hänen palvelijainsa kulkiessa hänen ohitsensa. Myös kaikki kreetit ja pleetit sekä kaikki gatilaiset, kuusisataa miestä, jotka olivat tulleet hänen jäljessään Gatista, kulkivat kuninkaan ohitse.

15:19 Niin kuningas sanoi gatilaiselle Ittaille: Miksi sinäkin tulet meidän kanssamme? Käänny takaisin ja jää kuninkaan luo, sillä sinä olet vieras, vieläpä maanpaossa kotoasi.

15:20 Eilen sinä tulit; ottaisinko minä jo tänä päivänä sinut harhailemaan meidän kanssamme matkallamme, kun minä itsekin menen, minne menenkin? Käänny takaisin ja vie veljesi mukana. Armo ja uskollisuus sinulle!

15:21 Mutta Ittai vastasi kuninkaalle ja sanoi: Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin herrani, kuningas, elää: missä paikassa herrani, kuningas, on, siellä tahtoo myös palvelijasi olla, olkoonpa se elämäksi tai kuolemaksi.

15:15 Kuninkaan palvelijat sanoivat kuninkaalle: mitä meidän herramme kuningas valitsee, katso tässä me palvelias olemme.

15:16 Ja kuningas kävi jalkaisin ulos kaiken huoneensa kanssa; mutta hän jätti kymmenen jalkavaimoa huoneita vartioitsemaan.

15:17 Ja kuin kuningas ja kaikki kansa olivat jalkaisin käyneet ulos, seisoivat he kaukana huoneista.

15:18 Ja kaikki hänen palvelijainsa kävivät hänen tykönänsä, sitälkin myös kaikki Kreetit ja Pleetit; ja kaikki Gatilaiset kuusisataa miestä, jotka jalkaisin olivat tulleet Gatista, kävivät kuninkaan edellä.

15:19 Ja kuningas sanoi Ittaille Gatilaiselle: miksi sinä myös tulet meidän kanssamme? Palaja ja ole kuninkaan tykönä; sillä sinä olet muukalainen, ja olet tänne tullut sinun sialtas.

15:20 Sillä eilen sinä tulit, ja minun pitäis tänäpäni antaman sinun käydä meidän kanssamme; mutta minä menen, kuhunka minä menen: palaja sinä ja vie sinun veljes myötäs. Sinun kanssas tapahtukoon armo ja vakuus!

15:21 Ittai vastasi kuningasta ja sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää, ja niin totta kuin minun herrani kuningas elää, kussa ikänä herrani kuningas on, olisi se kuolemassa eli elämässä, siellä pitää myös sinun palvelias oleman.

15:15 Cuningan palvelijat sanoit: mitä meidän Herram Cuningas walidze/ cadzo/ tässä me sinun palvelias olem.

15:16 Ja Cuningas kävi jalkaisin/ caiken hänen huoneensa. Mutta hän jätti kymmenen hänen jalcawaimoistans huoneita wartioidzeman.

15:17 Ja cosca Cuningas ja caicki Canssa olit jalkaisin käynet ulos/ seisoit he caucana huoneista.

15:18 Ja caicki hänen palvelians käwit hänen tykönäns/ sitälkin myös caicki Cretit ja Pletit/ ja caicki Gethiterit cuusi sata miestä/ jotca jalkaisin olit tullet Gathist/ käwit Cuningan edellä.

15:19 JA Cuningas sanoi Itthaille sille Gethiterille: mixi sinä myös tulet meidän canssam? palaja ja ole Cuningan tykönä: sillä sinä olet muukalainen/ ja olet tänne tullut sinun sialdas.

15:20 Sillä eiläin sinä tulit/ ja minun pitäis tänäpäni andaman sinun käydä meidän cansam? mutta minä menen/ cunga minä menen/ palaja sinä/ ja sinun weljelles sinun cansas tapahtucon armo ja wacuu.

15:21 Ithai wastais/ ja sanoi: nijn totta cuin HERra elä/ ja nijn totta cuin minun Herran Cuningas elä/ cusa ikänä minun Herran Cuningas on/ olis se cuolemas eli elämäs/ siellä pitä myös sinun palvelias oleman.

15:22 Daavid sanoi Ittaille: Tule sitten ja kulje minun ohitseni. Niin gatilainen Ittai kulki ohitse ja kaikki hänen miehensä ja kaikki vaimot ja lapset, jotka olivat hänen kanssaan.

15:23 Ja koko maa itki ääneen, kun kaikki väki kulki ohitse. Ja kun kuningas oli kulkemassa Kidronin laakson poikki, kaiken väen kulkiessa erämaan tielle päin,

15:24 niin katso, siinä oli myös Saadok ynnä hänen kanssaan kaikki leeviläiset, jotka kantoivat Jumalan liitonarkkia. Mutta he laskivat Jumalan arkin maahan, ja Ebjatar uhrasi, kunnes kaikki väki kaupungista oli ehtinyt kulkea ohitse.

15:25 Niin kuningas sanoi Saadokille: Vie Jumalan arkki takaisin kaupunkiin. Jos minä saan armon Herran silmien edessä, tuo hän minut takaisin ja antaa minun vielä nähdä hänet ja hänen asumuksensa.

15:26 Mutta jos hän sanoo näin: 'Minä en ole mielistynyt sinuun', niin katso, hän tehköön minulle, minkä hyväksi näkee.

15:27 Ja kuningas sanoi pappi Saadokille: Sinähän olet näkijä; palaa rauhassa kaupunkiin, sinä ja sinun poikasi Ahimaas ja Ebjatarin poika Joonatan, molemmat poikanne, teidän kanssanne.

15:28 Katsokaa, minä viivyn kahlauspaikoissa erämaassa, kunnes teiltä tulee sana minun tiedokseni.

15:22 David sanoi Ittaille: tule ja käy meidän kanssamme. Ja niin kävi Ittai Gatilainen, ja kaikki hänen miehensä, ja kaikki lapset jotka hänen kanssansa olivat.

15:23 Ja kaikki maakunta itki suurella äänellä, ja kaikki väki meni kanssa. Ja kuningas kävi Kidronin ojan ylitse, ja kaikki kansa kävi edellä korven tietä.

15:24 Ja katso, Zadok myös oli siellä ja kaikki Leviläiset, jotka hänen kanssansa olivat, ja he kantoivat Jumalan liitonarkin, ja panivat ylös Jumalan arkin. Ja Abjatar meni ylös, siihenasti kuin kaikki väki tuli kaupungista.

15:25 Niin sanoi kuningas Zadokille: kannan Jumalan arkki kaupunkiin jälleen: jos minä löydän armon \Herran\ edessä, niin hän tuo minun jälleen ja antaa minun nähdä hänen ja hänen majansa.

15:26 Mutta jos hän niin sanoo: et sinä ole minulle otollinen! katso, tässä minä olen: hän tehköön minulle, mitä hän tahtoo!

15:27 Ja kuningas sanoi pappille Zadokille: sinä näkiä, palaja rauhassa kaupunkiin, ja molemmat teidän poikanne teidän kanssanne, Ahimaats sinun poikas ja Joonatan AbJatarin poika.

15:28 Katso, minä odotan tasaisella kedolla korvessa siihenasti kuin teiltä sana tulee, tekemään minulle tietäväksi.

15:22 Dawid sanoi lthaille: tule ja käy meidän cansam. Ja nijn käwi lthai se Gethite-ri/ ja caicki hänen miehens/ ja caicki lapset cuin hänen cansans olit.

15:23 Ja caicki maacunda itki suurella änellä/ ja caicki wäki menit cansa. Ja Cuningas käwi Kidronin ojan ylidzen/ ja caicki Canssa käwi edellä corwen tietä.

15:24 JA cadzo/ Zadoch myös oli siellä ja caicki Lewitat jotca hänen cansans olit/ ja he cannoit Jumalan liiton Arkin/ ja panit sinne. Ja AbJahtar meni ylös/ siihenasti cuin caicki wäki tuli Caupungist.

15:25 Nijn sanoi Cuningas Zadochille: canna Jumalan Arcki Caupungijn jällens/ jos minä löydän armon HERran edes/ nijn hän tuo minun jällens/ ja anda minun hänen nähdä ja hänen majans.

15:26 Mutta jos hän nijn sanoo: et sinä ole minulle otollinen: cadzo täsä minä olen/ hän tehkän minulle mitä hän tahto.

15:27 Ja Cuningas sanoi Pappille Zadochille: näkiä/ palaja rauhas Caupungijn/ ja molemmat pojat teidän cansan/ Ahimaaz sinun poicas ja Joonathan AbJatharin poica.

15:28 Cadzo/ minä odotan sijnä tasaisella kedolla corwes/ siihenasti cuin teildä sana tule/ ja teette minulle

15:29 Niin Saadok ja Ebjatar veivät Jumalan arkin takaisin Jerusalemiin ja jäivät sinne.

15:30 Mutta Daavid kulki itkien Öljymäkeä ylös, pää peitettyinä ja paljain jaloin. Ja kaikki väki, mikä oli hänen kanssansa, oli myös peittänyt päänsä, ja he kulkivat itkien lakkaamatta.

15:31 Ja kun Daavidille kerrottiin, että myös Ahitofel oli salaliittolaisten joukossa Absalomien puolella, sanoi Daavid: Herra, käännä Ahitofelin neuvo hulluudeksi.

15:32 Kun sitten Daavid oli tullut vuoren laelle, jossa Jumalaa rukoiltiin, tuli arkilainen Huusai häntä vastaan, ihokas reväistynä ja multaa pään päällä.

15:33 Daavid sanoi hänelle: Jos sinä tulet minun kanssani, niin olet minulle vain kuormaksi.

15:34 Mutta jos palaat kaupunkiin ja sanot Absalomille: 'Minä tahdon olla sinun palvelijasi, kuningas. Minä olen ennen ollut sinun isäsi palvelija, mutta nyt tahdon olla sinun palvelijasi', niin voit olla minulle avuksi tekemällä Ahitofelin neuvon tyhjäksi.

15:35 Siellähän ovat sinun kanssasi myöskin papit, Saadok ja Ebjatar; kaikki, mitä kuulet kuninkaan linnasta, ilmoita papeille, Saadokille ja Ebjatarille.

15:36 Katso, heillä on siellä mukanaan myös molemmat poikansa, Saadokilla Ahimaas

15:29 Niin Zadok ja AbJatar kantoivat Jumalan arkin Jerusalemiin, ja olivat siellä.

15:30 Mutta David meni ylös öljymäen paltaa myöten ja itki käydessänsä, ja hänen päänsä oli peitetty, ja kävi kengittä; niin myös kaikki kansa, jotka hänen kanssansa olivat, peittivät päänsä, ja käyden astuivat ylös ja itkivät.

15:31 Ja kuin Davidille ilmoitettiin Ahitophelin olevan liitossa Absalomien kanssa, sanoi hän: \Herra\, tee Ahitophelin neuvo tyhmyydeksi!

15:32 Ja kuin David tuli kukkulalle, kussa Jumalaa rukoiltiin, katso, Husai Arkilainen kohtasi häntä reväistyllä hameella, ja multaa hänen päänsä päällä.

15:33 Ja David sanoi: jos seuraat minua, niin sinä olet minulle kuormaksi.

15:34 Mutta jos palajat kaupunkiin ja sanot Absalomille: minä olen sinun palvelias, kuningas, joka ennen isänsä olen kauvan palvelut, ja tahdon olla nyt sinun palvelias: ja näin sinä minulle teet Ahitophelin neuvon tyhjäksi.

15:35 Eikö Zadok ja AbJatar papit ole sinun kanssas? Ja kaikki, mitä kuulet kuninkaan huoneessa, ilmoita papeille Zadokille ja AbJatarille.

15:36 Katso, heidän kaksi poikaansa ovat siellä heidän kanssansa, Ahimaas Zadokin poika ja Jonatan AbJata-

tiettäväxi.

15:29 Nijn Zadoch ja AbJathar cannoit Jumalan Arkin Jerusalemiin/ ja olit siellä.

15:30 MUtta Dawid meni öljymäelle/ ja itki/ ja hänen pääns oli peitetty/ ja kävi kengätä/ nijn myös caicki Canssa/ cuin hänen cansans oli/ peitit pääns/ ja käyden astuit ylös ja itkit.

15:31 Ja cosca Dawidille ilmoitettin Ahitophel olewan lijtos Absalomien cansa/ sanoi hän: HERra/ tee Ahitophelin neuwo tyhmydexi.

15:32 JA cuin Dawid tuli cuckulalle/ cusa Jumalata rucoillan/ cadzo/ Husai se Arachiteri cohdaish hänen reväistyllä hamella/ ja mulda hänen pääns päällä.

15:33 Ja Dawid sanoi: jos sinä seurat minua/ nijns olet minulle cuormaxi/

15:34 Mutta jos sinä palajat Caupungijn/ ja sanot Absalomille: minä olen sinun palvelias Cuningas/ joca ennen sinun Isäs olen cauwan palvelut/ ja tahdon olla nyt sinun palwelias. Ja näin sinä minulle teet Ahitophelin neuvon tyhjäksi.

15:35 Nijn owat Zadoch ja AbJathar Papit sinun cansas/ ja caicki mitä cuulet Cuningan huones/ ilmoita Papeille Zadochille ja AbJatharille.

15:36 Cadzo/ heidän caxi poicans owat heidän cansans/ Ahimaaz Zadochin poi-

ja Ebjatarilla Joonatan; näiden kautta voitte lähettää minulle tiedon kaikesta, mitä kuulette.

15:37 Niin Huusai, Daavidin ystävä, meni kaupunkiin, juuri kun Absalom tuli Jerusalemiin.

2 Samuel 16 LUKU

16:1 Kun Daavid oli kulkenut vähän matkaa vuoren laelta, tuli häntä vastaan Siiba, Mefibosetin palvelija, mukanaan satuloitu aasipari, jonka selässä oli kaksisataa leipää, sata rusinakakkua, sata hedelmää ja leili viiniä.

16:2 Niin kuningas sanoi Siiballe: Mitä sinä näillä teet? Siiba vastasi: Aasit ovat kuninkaan perheelle ratsastettaviksi, leipä ja hedelmät palvelijoille syötäväksi ja viini uupuneiden juotavaksi erämaassa.

16:3 Kuningas sanoi: Mutta missä sinun herrasi poika on? Siiba vastasi kuninkaalle: Hän jäi Jerusalemiin; sillä hän ajatteli: 'Nyt Israelin heimo antaa minulle takaisin isäni kuninkuuden'.

16:4 Niin kuningas sanoi Siiballe: Katso, kaikki, mitä Mefibosetilla on, tulee sinun omaksesi. Siiba vastasi: Minä kumarran; suo minun saada armo sinun silmiesi edessä, herrani, kuningas.

16:5 Kun kuningas Daavid tuli Bahurimiin, niin katso, sieltä tuli mies, joka oli sukua Saulin perheelle, nimeltä Siimei,

rin poika: niiden kanssa te saatte lähettää minulle, mitä te kuulette.

15:37 Niin Husai Davidin ystävä meni kaupunkiin ja Absalom tuli Jerusalemiin.

16 LUKU

16:1 Ja kuin David oli vähä käynyt alas vuoren kukkulalta, katso, kohtasi hänen Ziba Mephibosetin palvelia kahdella satuloidulla aasilla, joiden päällä oli kaksisataa leipää, ja sata rypälettä rusinoita, ja sata rypälettä fikunia ja leili viinaa.

16:2 Niin sanoi kuningas Siiballe: mitä näillä tahdot tehdä? Ziba sanoi: aasit pitää oleman kuninkaan perheelle, joilla he ajaisivat, leivät ja fikunat palvelioille, joista he söisivät, ja viina heidän juodaksensa, kuin he väsyvät korvessa.

16:3 Kuningas sanoi: kussa on herras poika? Ziba sanoi kuninkaalle: katso, hän jäi Jerusalemiin, sillä hän sanoi: tänäpäni pitää Israelin huoneen antaman minulle minun isäni valtakunnan.

16:4 Kuningas sanoi Siiballe: katso, kaikki mitä Mefibosetilla on, pitää sinun oleman. Ziba sanoi: minä rukoilen nöyrästi, anna minun löytää armo sinun edessä, herrani kuningas.

16:5 Kuin kuningas David tuli Bahurimiin, katso, sieltä tuli yksi mies Saulin huoneen suvusta, Simei nimeltä, Geran poika, se läksi ulos ja

ca/ nijden cansa sinä saat lähettä minulle mitä cuulet.

15:37 Nijn Husai Dawidin ystävä meni Caupungijn/ ja Absalom tuli Jerusalemiijn.

XVI. Lucu

16:1 JA cuin Dawid oli vähä käynyt alas vuoren cuckulalta/ cadzo/ cohtais hänen Ziba Mephibosethin palwelia/ cahdella satuloitulla Asilla/ joiden päällä oli caxi sata leipä/ ja sata rypelettä rusinoita/ ja sata rypelettä ficunita/ ja leili wijna.

16:2 Nijn sanoi Cuningas Siiballe: mitä näillä tahdot tehdä? Ziba sanoi: Asit pitää oleman Cuningan perhelle/ joilla he ajaisit/ leiwät ja ficunat palwelioillen/ joista he söisit/ ja wijna heidän juodaxens/ cosca he wäsywät corwes.

16:3 Cuningas sanoi: cusa on sinun Herras poica? Ziba sanoi Cuningalle: cadzo/ hän jäi Jerusalemiijn: sillä hän sanoi: tänäpäni pitää Israelin huone andaman minulle minun Isäni waldacunnan.

16:4 Cuningas sanoi Siiballe: cadzo/ caicki cuin Mephibosethillä on/ pitää sinun oleman/ Ziba sanoi: minä rucoilen nöyräst/ anna minun löytä armo sinun edessä minun Herran Cuningas.

16:5 COsca Cuningas Dawid tuli Bahurimijn/ cadzo/ sieldä tuli yxi mies Saulin sucucunast Simei nimeldä Geran

Geeran poika; hän tuli ja kiroili tullessaan.

16:6 Ja hän viskeli kivillä Daavidia ja kaikkia kuningas Daavidin palvelijoita, vaikka kaikki väki ja kaikki urhot olivat hänen oikealla ja vasemmalla puolellaan.

16:7 Ja kiroillessaan häntä Siimei sanoi näin: Pois, pois, sinä murhamies, sinä kelvoton!

16:8 Herra kostaa sinulle kaiken Saulin perheen veren, hänen, jonka sijaan sinä olet tullut kuninkaaksi. Ja Herra antaa nyt kuninkuuden sinun poikasi Absalomien käteen. Ja katso, sinä olet itse joutunut onnettomuuteen, sillä murhamies sinä olet.

16:9 Niin Abisai, Serujan poika, sanoi kuninkaalle: Miksi tuo koiranraato saa kiroilla herraani, kuningasta? Anna minun mennä ja lyödä häneltä pää poikki.

16:10 Mutta kuningas vastasi: Mitä teillä on minun kanssani tekemistä, te Serujan pojat? Jos hän kiroilee ja jos Herra on käsenyt häntä: 'Kiroile Daavidia', niin kuka voi sanoa: 'Miksi teet niin?'

16:11 Ja Daavid sanoi vielä Abisaille ja kaikille palvelijoilensa: Katso, oma poikani, joka on lähtenyt minun ruumiistani, väijyy henkeäni; miksi ei sitten tämä benjaminilainen? Antakaa hänen olla, kiroilkoon vain; sillä Herra on häntä käsenyt.

16:12 Ehkä Herra vielä näkee minun kurjuuteni, ja ehkä Herra maksaa minulle hyvällä

kiroili käydessänsä,

16:6 Ja paiskeli kiviä Davidin puoleen, ja kaikkia kuningas Davidin palvelioita vastaan; sillä kaikki kansa ja kaikki väkevät olivat hänen oikialla ja vasemmalla puolellansa.

16:7 Ja Simei sanoi näin kiroillessansa häntä: ulos, ulos tänne, sinä verikoira, sinä Belialin mies!

16:8 \Herra\ on maksanut sinulle kaiken Saulin huoneen veren, ettäs olet tullut hänen siaansa kuninkaaksi. Ja \Herra\ on antanut valtakunnan pojalles Absalomille; ja katso, nyt sinä olet sinun pahuudessas, sillä sinä olet verikoira.

16:9 Silloin Abisai ZeruJan poika sanoi kuninkaalle: pitääkö tämän kuolleen koiran kiroileman herraani kuningasta? Minä menen ja lyön häneltä pään pois.

16:10 Kuningas sanoi: te ZeruJan pojat, mitä minun on teidän kanssanne? Anna hänen kirota; sillä \Herra\ on hänelle sanonut: kiroile David. Kuka taitaa nyt sanoa: miksis niin teet?

16:11 Ja David sanoi Abisaille ja kaikille palvelioilensa: katso, minun poikani, joka minun kupeistani tullut on, seisoo minun henkeni perään: miksi ei siis pidä myös Jeminin pojan? Antakaat hänen kiroilla, sillä \Herra\ on hänelle sanonut.

16:12 Mahtaa tapahtua: \Herra\ katsoo minun viheljäisyyttäni, ja \Herra\ maksaa minulle hyvällä, sen kun

poica/ joca kiroili käydesäns.

16:6 Ja paiskeli kiiviä Dawidin puoleen/ ja caicki Cuningas Dawidin palwelioita wastan: sillä caicki Canssa ja caickine wäkwät/ olit hänen oikialla ja wasemalla puolellans.

16:7 Ja Simei sanoi näin kiroillesans: ulos/ ulos tänne sinä wericoira/ sinä Belialin mies.

HERra on maxanut sinulle caiken Saulin perhen/ ettäs olet tullut hänen siaans Cuningaxi.

16:8 Nyt on HERra andanut waldacunnan sinun pojalles Absalomille/ ja cadzo/ nyt sinä olet sinun pahudesas/ sillä sinä olet wericoira.

16:9 Silloin Abisai ZeruJan poica sanoi Cuningalle: pitääkö tämän cuollen coiran kiroileman minun Herrani Cuningasta/ minä menen ja lyön häneltä pään pois.

16:10 Cuningas sanoi: te ZeruJan lapset/ mitä minun on tekemist teidän cansan? anna hänen kirota/ sillä HERra on hänelle sanonut: kiroile Dawidit/ cuca taita nyt sanoa/ mixis nijn teet?

16:11 Ja Dawid sanoi Abisaille ja caikille hänen palwelioilens: cadzo/ minun poican/ joca minun cupeistani tullut on/ seiso minun hengeni perään/ mixei sijs pidä myös Jeminin pojan? anna hänen asettua kiroilemast: sillä HERra on hänelle sanonut.

16:12 Mahta tapahtua: HERra cadzo minun wiheljäisyyttäni/ ja maxa minulle hywällä sen

sen kirouksen, joka tänä päivänä kohtaa minua.

16:13 Ja Daavid kulki miehinensä tietä myöten, ja Simeï kulki pitkin vuoren kuvetta rinnan hänen kanssansa, kiroili kulkiessaan ja viskeli kiviä ja heitteli soraa.

16:14 Kun kuningas ja kaikki väki, joka oli hänen kanssansa, oli tullut Ajefimiin, hengähti hän siellä.

16:15 Mutta Absalom ja kaikki kansa, Israelin miehet, olivat tulleet Jerusalemiin; ja Ahitofel oli hänen kanssansa.

16:16 Kun arkilainen Huusai, Daavidin ystävä, tuli Absalomille: Eläköön kuningas! Eläköön kuningas!

16:17 Absalom sanoi Huusaille: Tälläinenkö on rakkautesi ystäväsi kohtaan? Miksi et mennyt ystäväsi kanssa?

16:18 Huusai vastasi Absalomille: Ei, vaan kenen Herra ja tämä kansa ja kaikki Israelin miehet ovat valinneet, sen puolella minä olen, ja sen luokse minä jään.

16:19 Ja toisekseen: ketä minä palvelisin? Enkö hänen poikaansa? Niinkuin olen palvellut sinun isääsi, niin tahdon palvella sinuakin.

16:20 Sitten Absalom sanoi Ahitofelille: Antakaa nyt neuvo, mitä meidän on tehtävä.

16:21 Ahitofel vastasi Absalomille: Mene isäsi sivuvaimojen tykö, jotka hän on jättänyt linnaa vartioimaan. Silloin koko Israel saa kuulla, että

hän minua tänäpäpä kiroilee.

16:13 Ja David meni väkinensä tietä myöten; mutta Simeï kävi hänen kohdallansa mäen viertä myöten, ja käyden kiroili, lasketti kiviä hänen puoleensa ja viskeli multaa.

16:14 Ja kuningas vaelsi, ja kaikki kansa joka oli hänen kanssansa oli väsyksissä; ja hän lepäsi siinä.

16:15 Mutta Absalom ja kaikki kansa, Israelin miehet, tulivat Jerusalemiin; ja Ahitophel hänen kanssansa.

16:16 Kuin Husai Arkilainen Davidin ystävä tuli Absalomille: kuningas eläköön, kuningas eläköön!

16:17 Absalom sanoi Husaille: onko tämä sinun laupiutes ystäväsi kohtaan? Miksi et mennyt ystäväsi kanssa?

16:18 Husai sanoi Absalomille: ei niin; mutta jonka \Herra\ valitsee, ja tämä kansa, ja kaikki Israelin miehet, hänen minä olen ja hänen kanssansa minä pysyn.

16:19 Sitälikin, ketästä minun pitäis palveleman? eikö hänen poikansa edessä? Niinkuin minä olen palvellut isäis edessä, niin minä myös tahdon olla sinun edessä.

16:20 Ja Absalom sanoi Ahitophelille: pitääkää neuvoa, mitä meidän pitää tekemän?

16:21 Ahitophel sanoi Absalomille: makaa isäs jalkavaimoin kanssa, jotka hän on jättänyt huonetta vartioitsemaan; niin koko Israel saa

cuin hän minua tänäpäpä kiroile.

16:13 Ja Dawid meni väkinensä tietäns myöden/ mutta Simeï kävi hänen siwullans mäen wiertä myöden/ ja kiroili heitä/ lasketti kiwiä hänen puoleens ja wiskeli multa.

16:14 JA Cuningas waelsi ja caicki Canssa cuin hänen cansans oli/ oli wäsyxis ja lewäis sijnä.

16:15 MUtta Absalom ja caicki Israelin miehet tulit Jerusalemijn/ ja Ahitophel hänen cansans.

16:16 Cosca Husai se Arachiteri Dawidin ystäwä tuli Absalomille: Cuningas eläkön/ Cuningas eläkön.

16:17 Absalom sanoi Husaille: ongo tämä sinun laupiudes ystäwätäs wastian? mixes mennyt ystäwäs cansa?

16:18 Husai sanoi: ei nijn/ mutta jonga HERra walidze/ ja tämä Canssa/ ja caicki Israelin miehet/ händä minä cuulen/ ja olen hänen cansans.

16:19 Sitälikin/ ketäst minun pidäis palweleman? eikö minun pidäis palweleman hänen poicans? nijncuin minä olen palwellut sinun Isäs/ nijn minä myös palwelen sinua.

16:20 JA Absalom sanoi Ahitophelille: pidä neuwo mitä meidän pitä tekemän?

16:21 Ahitophel sanoi Absalomille: maca Isäs jalca-waimoin cansa/ jotca hän on jättänyt huonen wartiaxi/ nijn coco Israel saa cuulla sinun

sinä olet saattanut itsesi isäsi vihoihin, ja kaikki, jotka ovat sinun kanssasi, saavat rohkeutta.

16:22 Niin Absalomille pystytettiin teltta katolle; ja Absalom meni isänsä sivuvaimojen tykö koko Israelin nähden.

16:23 Ahitofelin antama neuvo oli siihen aikaan niinkuin Jumalalta saatu vastaus: sen arvoinen oli jokainen Ahitofelin neuvo sekä Daavidille että Absalomille.

2 Samuel 17 LUKU

17:1 Ja Ahitofel sanoi Absalomille: Salli minun valita kaksitoista tuhatta miestä ja nousta tänä yönä ajamaan takaa Daavidia,

17:2 niin minä karkaan hänen kimppuunsa, kun hän on väsynyt ja hänen kätensä ovat herpoutuneet, ja saatan hänet kauhun valtaan, niin että kaikki väki, mitä hänen kanssansa on, pakenee. Sitten minä surmaan kuninkaan yksinensä.

17:3 Ja minä palautan kaiken kansan sinun luoksesi. Kaikkien palaaminen riippuu siitä miehestä, jota sinä etsit; kaikki kansa saa rauhan.

17:4 Tämä miellytti Absalomia ja kaikkia Israelin vanhimpia.

17:5 Kuitenkin sanoi Absalom: Kutsukaa myös arkilainen Huusai, kuulaksemme, mitä hänellä on sanottavana.

17:6 Ja kun Huusai tuli Absa-

kuulla sinun tehneeksi isäs haisemaan, ja kaikkein kädet vahvistetaan siitä, jotka sinun tykönäs ovat.

16:22 Niin tekivät he Absalomille majan katon päälle; ja Absalom makasi kaikkein isänsä jalkavaimoin kanssa, kaiken Israelin nähden.

16:23 Kuin Ahitophel neuvoa antoi sillä ajalla, oli se niinkuin joku olis kysynyt Jumalalta jostakin asiasta: kaikki niin olivat Ahitophelin neuvot niin Davidin kuin Absalominkin tykönä.

17 LUKU

17:1 Ja Ahitophel sanoi Absalomille: minä valitsen nyt kaksitoistakymmentä tuhatta miestä ja nousen tänä yönä ajamaan Davidia takaa.

17:2 Ja minä karkaan hänen päällensä, niinkauvan kuin hän on väsynyt ja heikko käsistä. Kuin minä hänen peljätän, että kaikki kansa pakenee, joka hänen tykönänsä on, niin lyön minä kuninkaan yksinensä,

17:3 Ja palautan kaiken kansan sinun tykö. Kuin jokainen on sinun tykö palautettu, niinkuin sinä anonut olet, niin kaikki kansa on rauhassa.

17:4 Se näkyi oikia olevan Absalomille ja kaikille vanhimille Israelissa.

17:5 Mutta Absalom sanoi: kutsuttakoon myös Husai Arkilainen, ja kuulkaamme, mitä hän tästä asiasta sanoo.

17:6 Ja kuin Husai tuli Ab-

tehnexi Isäs haiseman/ ja caickein kädet wahwistetan sijtä/ jotca sinun tykönäs owat.

16:22 Nijn teit he Absalomille majan caton päälle/ ja Absalom macais caickein Isäns jalcawaimoin cansa/ caiken Israelin nähden.

16:23 Cosca Ahitophel neuwo andoi/ sillä ajalla oli se nijn-cuin jocu olis kysynyt Jumalalle jostakin asiast: caicki nijn olit Ahitophelin neuwot nijn Dawidin cuin Absalomin-gin tykönä.

XVII. Lucu

17:1 JA Ahitophel sanoi Absalomille: minä walidzen minulleni caxitoistakymmendä tuhatta miestä/ ja nousen tänä yönä ajaman taca.

17:2 Ja minä carcan hänen päällens/ nijncauwan cuin hän on wäsynyt ja heicko käsist. Cosca minä hänen peljätän/ että caicki Canssa pakenewat/ jotca hänen tykönäns owat/ nijn lyön minä Cuningan yxinäns.

17:3 Ja johdatan caiken Canssan sinun tygös. Cosca caicki Canssa owat sinun tygös johdatetut/ nijncuins anonut olet/ nijn caicki Canssa on rauhas.

17:4 Se näyi Absalomille ja caikille wanhimmille Israelis oikia olewan.

17:5 MUtta Absalom sanoi: cudzucas myös Husai se Arachiteri/ ja cuulcam mitä hän tästä asiasta sano.

17:6 Ja cosca Husai tuli Ab-

lomin tykö, sanoi Absalom hänelle: Niin ja niin puhui Ahitofel. Onko meidän tehtävä hänen sanansa mukaan? Jollei, niin puhu sinä.

17:7 Huusai vastasi Absalomille: Ei ole hyvä se neuvo, jonka Ahitofel tällä kertaa on antanut.

17:8 Ja Huusai sanoi vielä: Sinä tiedät, että isäsi ja hänen miehensä ovat urhoja ja julmistuneita niinkuin karhu kedolla, jolta poikaset on riistetty; myöskin on isäsi sotilas, joka väkineen ei lepää yöllä.

17:9 Katso, hän on nyt piiloutunut johonkin onkaloon tai muuhun paikkaan. Jos jo alussa meikäläisiä kaatuisi ja se saataisiin kuulla, niin sanottaisiin: 'Väelle, joka seurasi Absalomia, on tullut tappio.'

17:10 Silloin urhoollisinkin, jolla on sydän kuin leijonalla, menettäisi rohkeutensa; sillä koko Israel tietää, että sinun isäsi on sankari ja että ne, jotka ovat hänen kanssansa, ovat urhoollisia miehiä.

17:11 Sentähden on minun neuvoni tämä: Koottakoon sinun luoksesi koko Israel Daanista aina Beersebaan asti, että niitä tulee niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla; ja lähde sinä itsekin taisteluun.

17:12 Kun me sitten karkaamme hänen kimppuunsa, missä ikinä hänet tavataan,

salomin tykö, puhui Absalom hänelle, sanoen: näitä Ahitophel on puhunut, sano sinä, pitääkö meidän niin tekemän, taikka ei?

17:7 Niin Husai sanoi Absalomille: ei ole se hyvä neuvo, kuin Ahitophel tällä haavalla antanut on.

17:8 Ja Husai sanoi vielä: sinä tunnet hyvin isäs ja hänen miehensä, että ne ovat väkevät ja vihaiset sydämetä niinkuin karhu, jolta pojat ovat otetut kedolla pois: on myös isäs sotamies, ja ei hän yöttele väkensä kanssa.

17:9 Katso: nyt hän on lymyttänyt itsensä johonkuhun luolaan eli johonkuhun muuhun paikkaan: jos se nyt tapahtuis, että he nyt alussa kaatuisivat, ja se kuin sen kohta kuulis, niin hän sanois: siellä on tapahtunut suuri tappo sen kansan seassa, jotka Absalomia seurasivat.

17:10 Niin rupeais todella jokainen pelkäämään, joka muutoin on väkevä sotamies, jonka sydän on kuin jalopeuran sydän; sillä kaikki Israel tietää, että isäs on väkevä, ja ne ovat jalot sotamiehet, jotka hänen kanssansa ovat.

17:11 Mutta sitä neuvoa minä annan, että sinä kokoat tyköks kaiken Israelin, hamasta Danista BerSebaan asti, niin monta kuin santaa meren rannalla: ja sinä itse menet heidän kanssansa heidän seassansa.

17:12 Niin me karkaamme hänen päällensä, kussa paikassa me hänen ikänä löy-

salomin tygö/ sanoi Absalom hänelle: näitä Ahitophel on puhunut/ sano sinä: pitääkö meidän niijn tekemän taikka ei?

17:7 Nlin Husai sanoi Absalomille: ei ole se hyvä neuwo/ cuin Ahitophel tällä haawalla andanut on.

17:8 Ja Husai wielä sanoi: sinä tunnet hywin sinun Isäs ja hänen palwelians/ että ne owat wäkwät ja tuimat niijn- cuin carhu/ jolda pojat owat otetut kedolla pois/ on myös sinun Isän sotamies/ ja ei hän maca wäkens cansa.

17:9 Cadzo/ nyt hän on pääsnyt johongun luolaan/ eli johongun muuhun paickaan/ jos se nyt tapahduis/ että sinulle ensimäisen kerran pahoin menestyis/ niijn sanotaisin: siellä on tapahtunut suuri tappo sen Canssan seas/ jotca Absalomi seuraisit.

17:10 Nijn rupewat jocainen pelkämän/ jotca muutoin olisit wäkwät sotamiehet. Ja hänellä on sydän cuin Lejonilla: sillä caicki Israelin Canssa tietä/ että sinun Isäs on wäkwä/ ja ne owat jalot sotamiehet jotca hänen cansans owat.

17:11 Mutta sitä neuwoa minä annan/ että sinä cocoat sinun tygös caiken Israelin/ hamast Danist BerSeban asti/ niijn monda cuin sanda on meren reunas/ ja sinä idze menet heidän cansans heidän seasans.

17:12 Nijn me carcam hänen päällensä/ cusa paicas me hänen ikänäns löydäm/ ja

niin me painumme hänen päällensä, niinkuin kaste laskeutuu maahan. Eikä hänestä ja kaikista niistä miehistä, jotka ovat hänen kanssaan, jää jäljelle ainoatakaan.

17:13 Ja jos hän vetäytyisi johonkin kaupunkiin, niin koko Israel asettaisi köydet sen kaupungin ympärille, ja me kiskoisimme sen alas laaksoon, kunnes siitä ei löytyisi kiveäkään.

17:14 Silloin sanoivat Absalom ja kaikki Israelin miehet: Arkilaisen Huusain neuvo on parempi kuin Ahitofelin neuvo. Sillä Herra oli säätänyt sen näin, tehdäkseen tyhjäksi Ahitofelin hyvän neuvon, että Herra saattaisi Absalomin onnettomuuteen.

17:15 Ja Huusai sanoi papeille, Saadokille ja Ebjatarille: Sen ja sen neuvon on Ahitofel antanut Absalomille ja Israelin vanhimmille, ja sen ja sen neuvon olen minä antanut.

17:16 Niin lähettäkää nyt pian ja ilmoittakaa Daavidille tämä sana: 'Älä jää yöksi kahlauspaikkoihin erämaahan, vaan mene joen yli, ettei kuningas ja kaikki väki, joka on hänen kanssaan, joutuisi perikatoon.'

17:17 Ja Joonatan ja Ahimaas olivat asettuneet Rogelin lähteelle, ja eräs palvelijatar kuljetti heille sinne sanaa; sitten he aina menivät ja veivät sanan kuningas Daavidille. Sillä he eivät uskaltaneet näyttäytyä menemällä kaupunkiin.

dämme, ja karkaamme hänen päällensä, niinkuin kaste lankee maan päälle, ettemme yhtäkään jätä jäljelle kaikista hänen miehistänsä, jotka hänen kanssansa ovat.

17:13 Mutta jos hän kokoo itsensä johonkuhun kaupunkiin, niin pitää koko Israelin siihen kaupunkiin heittämän köysiä; ja me vedämme sen virtaan siihenasti, ettei siitä löydetä yhtäkään kiveä.

17:14 Niin sanoi Absalom ja jokainen mies Israelista: Husain Arkilaisen neuvo on parempi kuin Ahitofelin. Mutta \Herra\ asetti sen niin, että Ahitofelin hyvä neuvo estettiin, että \Herra\ saattais Absalomille onnettomuuden.

17:15 Ja Husai sanoi papille Zadokille ja Abjatarille: niin ja niin on Ahitofel Absalomia ja Israelin vanhempia neuvonut, mutta minä olen niin ja niin neuvonut.

17:16 Niin lähettäkää nyt kiiruusti matkaan, ja ilmoittakaa Davidille ja sanokaat: älä ole yötä kedolla korvessa, mutta riennä pois, ettei kuningas nieltäis ja kaikki väki joka hänen kanssansa on.

17:17 Ja Jonatan ja Ahimaas seisivat Rogelin lähteen tykönä, ja yksi piikamäni ja sanoi sen heille, ja he menivät ja sanoivat sen kuningas Davidille; sillä ei he uskaltaneet näyttää itsiänsä, että olivat tulleet kaupunkiin.

carcam hänen päällensä/ niincuin härmä lange maan päälle/ etten me yhtäkään jätä elämän caikista hänen miehistäns cuin hänen cansans owat.

17:13 Mutta jos hän cocoidzens johongun Caupungijn/ niijn pitä coco Israelin Canssa sijhen Caupungijn heittämän köysiä ja wetämän händä wirtaan/ ettei sijtä löyttäis yhtäkän kiwe.

17:14 Niijn sanoi Absalom ja jocainen mies Israelist: Husain sen Arachiterin neuwo on parembi cuin Ahitofelin. Mutta HERra asetti sen niijn/ että Ahitofelin hywä neuwo estettin/ että HERra saattais Absalomille onnettomuden.

17:15 JA Husai sanoi Zadochille ja AbJatharille Papeille: niijn ja niijn on Ahitofel Absalomi ja Israelin wanhembia neuwonut/ mutta minä olen niijn ja niijn neuwonut.

17:16 Niijn lähettäkät kijrust matcaan/ ja ilmoittacat Davidille ja sanocat: älä ole yötä kedolla corwes/ mutta riennä pois/ ettei Cuningas nielläis/ ja caicki wäki cuin hänen cansans on.

17:17 Ja Jonathan ja Ahimaaz seisoi Rogelin caiwon tykönä/ ja yxi pijca meni ja sanoi sen heille/ ja he menit ja sanoit sen Cuningas Dawidille: sillä ettei he uscaldanet näyttä idzens/ että he olisit tullet Caupungijn

17:18 Mutta eräs poikanen näki heidät ja ilmoitti Absalomille. Silloin he molemmat menivät kiiruusti pois ja tulivat erään miehen taloon Bahurimiin. Hänellä oli kaivo pihallaan, ja he laskeutuivat siihen.

17:19 Ja hänen vaimonsa otti peitteen ja levitti sen kaivon suulle ja sirotti jyviä sen päälle, niin ettei voitu huomata mitään.

17:20 Kun Absalomien palvelijat tulivat vaimon luo taloon, kysyivät he: Missä ovat Ahimaas ja Joonatan? Vaimo vastasi heille: Tuosta he menivät vesilätäkön yli. He etsivät, ja kun eivät heitä löytäneet, palasivat he takaisin Jerusalemiin.

17:21 Ja niin pian kuin he olivat menneet, nousivat toiset kaivosta, menivät ja veivät sanan kuningas Daavidille; he sanoivat Daavidille: Nouskaa ja menkää joutuin veden yli, sillä sen ja sen neuvon on Ahitofel antanut teidän turmioksenne.

17:22 Silloin Daavid ja kaikki väki, mikä oli hänen kanssaan, nousi, ja he menivät Jordanin yli. Ja kun aamu valkeni, ei ollut ainoatakaan, joka ei olisi tullut Jordanin yli.

17:23 Mutta kun Ahitofel näki, ettei hänen neuvoansa noudatettu, satuloi hän aasinsa, nousi ja lähti kotiinsa omaan kaupunkiinsa, ja kun hän oli toimittanut talonsa, hirttäytyi hän; niin hän kuoli, ja hänet haudattiin isänsä hautaan.

17:18 Mutta yksi palvelia sai heidät nähdä ja ilmoitti Absalomille. Ja he menivät nopeasti molemmin matkaansa ja tulivat Bahurimissa yhden miehen huoneeseen, hänellä oli kaivo kartanossansa; ja he astuivat siihen sisälle.

17:19 Ja vaimo otti peitteen ja levitti kaivon päälle, ja hajotti survotuita herneitä sen päälle; niin ettei sitä tunnut.

17:20 Kuin Absalomien palvelijat tulivat vaimon tykö huoneeseen, sanoivat he: kussa on Ahimaas ja Jonatan? Vaimo sanoi heille: he menivät tuon vähän ojan ylitse. Ja kuin he olivat etsineet ja ei mitään löytäneet, menivät he Jerusalemiin jäljensä.

17:21 Ja kuin he olivat menneet pois, nousivat he kaivosta ylös, ja menivät matkaansa, ja ilmoittivat kuningas Davidille, ja sanoivat Davidille: nouskaat ja menkää kiiruusti veden ylitse; sillä niin ja niin on Ahitophel pitänyt neuvoa teitä vastaan.

17:22 Silloin nousi David ja kaikki väki, joka hänen kanssansa oli, ja meni ennen päivän koittamaa Jordanin ylitse, ja ei yksikään puuttunut heistä, joka ei tullut Jordanin ylitse.

17:23 Kuin Ahitophel näki, ettei hänen neuvonsa jälkeen tehty, satuloitsi hän aasinsa, nousi ja meni huoneeseensa ja kaupunkiinsa, ja toimitti huoneensa menot, ja hirtti itsensä; ja niin hän kuoli ja haudattiin isänsä hautaan.

17:18 MUtta yxi palvelia sai heidän nähdä ja ilmoitti sen Absalomille. Ja he menit nopeasti molemmin matcaans/ ja tulit Bahuris yhden miehen huoneeseen/ hänellä oli caiwo cartanos.

17:19 He astuit siihen/ ja waimo otti peitten/ ja lewitti läwen eteen/ ja hajotti gryynejä sen päälle/ nijn ettei sitä tundunut.

17:20 Cosca Absalomien palveliat tulit waimon tygö huoneeseen: sanoit he: cusa on Ahimaaz ja Jonathan? waimo sanoi heille: he menit tuoin vähän ojan ylidze. Ja cosca he olit edzinet ja ei mitän löytänet/ menit he Jerusalemiin jäljensä.

17:21 JA cosca he olit menneet pois/ nousit he caiwost ylös/ ja menit matcaans/ ja ilmoitit Cuningas Dawidille/ ja sanoit: noscat ja mengät kieurust weden ylidze: sillä nijn on Ahitophel pitänyt neuwoa teitä wastan.

17:22 Silloin nousi Dawid/ ja caicki wäki/ cuin hän cansans olit/ ja meni ennen päivän coittamata Jordanin ylidze/ ja ei yxikän puuttunut heistä/ joca ei tullut Jordanin ylidze.

17:23 Cosca Ahitophel näki ettei hänen neuwons kelwanut/ satuloidzi hän Asins/ ja meni huoneeseens/ ja hänen Caupungijns/ ja toimitti huonens menot/ ja hirtti idzens ja cuoli/ ja haudattin hänen lsäns hautaan.

17:24 Daavid oli tullut Mahanaimiin, kun Absalom ja kaikki Israelin miehet hänen kanssaan menivät Jordanin yli.

17:25 Mutta Absalom oli asettanut Amasan Jooabin sijaan sotajoukon ylipäälliköksi. Ja Amasa oli Jitra nimisen jisreeliläisen miehen poika; tämä mies oli yhtynyt Abigailiin, Naahaan tyttären, Jooabin äidin Serujan sisareen.

17:26 Ja Israel ja Absalom leiriytyivät Gileadin maahan.

17:27 Kun Daavid tuli Mahanaimiin, niin Soobi, Naahaan poika, ammonilaisten Rabbasta, ja Maakir, Ammielin poika, Loodebarista, ja gileadilainen Barsillai, Roogelimista,

17:28 toivat sinne vuoteita, vateja ja saviastioita, nisuja, ohria, jauhoja ja paahdettuja jyviä, papuja, herneitä

17:29 sekä hunajaa, voita, lampaita ja juustoja ruuaksi Daavidille ja väelle, mikä oli hänen kanssansa; sillä he ajattelivat: Väki on nälissään, uuvuksissa ja janoissaan erämaassa.

2 Samuel 18 LUKU

18:1 Ja Daavid piti mukanaan olevan väen katselmuksen, ja asetti sille tuhannen- ja sadanpäämiehet.

18:2 Sitten Daavid lähetti väen liikkeelle: yhden kolmannuksen Jooabin johdolla, toisen kolmannuksen Abisain, Serujan pojan, Jooabin veljen,

17:24 Ja David tuli Mahanaimiin; ja Absalom meni Jordanin ylitse, hän ja kaikki Israelin miehet hänen kanssansa.

17:25 Ja Absalom asetti Amasan Joabin siaan sodanpäämieheksi. Ja Amasa oli Jetran sen Jisreeliläisen poika, joka makasi Abigailin Nahaksen tyttären ZeruJan sisaren, Joabin äidin.

17:26 Mutta Israel ja Absalom sioittivat itsensä Gileadin maalle.

17:27 Kuin David oli tullut Mahanaimiin, toi Sobi Nahaksen poika, Ammonin lasten Rabbatista, ja Makir Amnielin poika Lodebarista ja Barsillai Gileadilainen Rogelimista,

17:28 Makausvaatteita, maljoja, saviastioita, nisuja, ohria, jauhoja, kuivatuita tähkäpäitä, papuja, herneitä ja tuletettuja herneitä,

17:29 Hunajaa, voita, lampaita ja lehmän juustoja, ne kantoivat he Davidille ja väelle, joka hänen kanssansa oli, ravinnoksi; sillä he ajattelivat: kansa rupee isomaan, väsymään ja janoomaan korvessa.

18 LUKU

18:1 Ja David silmäili kansan, joka hänen tykönänsä oli, ja pani päämiehiä tuhanten ja satain päälle,

18:2 Ja lähetti kansasta kolmannen osan Joabin kanssa ja kolmannen osan Abisain ZeruJan pojan Joabin veljen kanssa, ja kolmannen osan Ittain sen Gati-

17:24 JA Dawid tuli Mahanaimijn/ ja Absalom meni Jordanin ylidze/ ja caicki Israelin miehet hänen cansans.

17:25 Ja Absalom asetti Amasan Joabin siaan sodanpäämiehexi/ ja Amasa oli Jetran sen Jesreeliterin poica/ joca macais Abigailin Nahaxen tyttären tykönä ZeruJan sisaren/ joca oli Joabin äiti.

17:26 Mutta Israel ja Absalom sioitit idzens Gileadijn.

17:27 COsca Dawid oli tullut Mahanaimijn/ toi Sobi Nahaxen poica/ Ammonin lasten Rabbathist/ ja Machir Amnielin poica Lodabarist/ ja Barsillai Gileaditeri Roglimist/

17:28 Macauswaatteit/ waskimaljan/ sawiastian/ nisuja/ ohria/ jauhoja/ cuiwatuita tähkäpäitä/ papuja/ herneitä/ gryynejä.

17:29 Hunajata/ woita/ lampaita/ ja lehmän juustoja cannoit he Dawidille ja wäelle/ joca hänen cansans oli/ rawinnox: sillä he ajattelit: Canssa rupe isoman/ janooman ja wäsymän corwes.

XVIII. Lucu

18:1 JA Dawid asetti Canssan/ cuin hänen tykönänsä oli/ ja pani päämiehiä tuhannen ja sadan päälle.

18:2 Ja lähetti Canssast/ colmannen osa Joabin cansa/ ja colmannen osan Abisain ZeruJan pojan Joabin weljen cansa/ ja colmannen

johdolla ja kolmannen kolmanneksen gatilaisen lttain johdolla. Ja kuningas sanoi kansalle: Minä lähdän myös itse teidän kanssanne.

18:3 Mutta kansa vastasi: Älä lähde; sillä jos me pakenemme, ei meistä välitetä, ja jos puolet meistä saa surmansa, ei meistä silloinkaan välitetä, mutta sinä olet niinkuin kymmenen tuhatta miestä. Sentähden on nyt parempi, että sinä olet valmiina tulemaan meille avuksi kaupungista.

18:4 Niin kuningas sanoi heille: Minä teen, minkä te hyväksi näette. Ja kuningas asettui portin pieleen, ja kaikki väki lähti liikkeelle sadan ja tuhannen joukkoina.

18:5 Mutta kuningas käski Jooabia, Abisaita ja Ittaita ja sanoi: Pidelkää minulle miehiksi hellävaroen nuorukaista Absalomia. Ja kaikki kansa kuuli, kuinka kuningas antoi kaikille päälliköille käskyn Absalomista.

18:6 Niin väki lähti kentälle Israelia vastaan, ja taistelu tapahtui Efraimin metsässä.

18:7 Siellä Daavidin palvelijat voittivat Israelin väen, ja siellä oli sinä päivänä suuri mieshukka: kaksikymmentä tuhatta miestä.

18:8 Ja taistelu levisi kokosi siihen seutuun; ja metsä söi sinä päivänä enemmän väkeä kuin miekka.

18:9 Ja Absalom sattui yhteen Daavidin palvelijain

laisen kanssa. Ja kuningas sanoi kansalle: minä menen kohta myös teidän kanssanne.

18:3 Mutta kansa sanoi: älä mene; sillä jos me joudumme pakenemaan, ei he meistä tottele: jos puoli kuolee meistä, ei he siitä pidä lukua; sillä sinä olet niinkuin kymmentuhatta miestä. Se on parempi, ettäs tulet meille avuksi kaupungista.

18:4 Kuningas sanoi heille: mitä te luulette teillenne olevan hyväksi, sen minä teen. Ja kuningas seisoi portilla, ja kansa kävi sadoin ja tuhansin ulos.

18:5 Ja kuningas käski Joabia, Abisaita ja Ittaita, sanoen: menkää siviästi nuorukaisen Absalomien kanssa; ja kaikki kansa kuuli kuninkaan varoittavan jokaista päämiestä Absalomista.

18:6 Ja kuin kansa tuli jälle Israelia vastaan, niin oli sota Efraimin metsässä.

18:7 Ja Israelin kansa lyötiin siellä Davidin palvelioilta, että sinä päivänä tapahtui sangen suuri tappo: (ja kaatui) kaksikymmentä tuhatta miestä.

18:8 Ja sota hajotettiin siellä kaikkeen maahan; ja metsä surmasi usiamman sinä päivänä kansasta, kuin miekka.

18:9 Ja Absalom kohtasi Daavidin palvelioita ja ajoi muu-

osan lthain sen Gethiterin cansa. Ja Cuningas sanoi Canssalle: minä menen myös ylös teidän cansan.

18:3 Mutta Canssa sanoi: älä mene: sillä jos me pakenem/ ei hän meistä tottele/ jos puoli cuole meistä/ ei he sijtä pidä lucua: sillä sinä olet cuin kymmenen tuhatta miestä/ se on parembi/ ettäs tulet meille awuxi Caupungist.

18:4 Cuningas sanoi heille: mitä te luuletta teillen olewan hywäxi/ sen minä teen. Ja Cuningas seisoi portilla/ ja Canssa käwi sadoin ja tuhansin ulos.

18:5 Ja Cuningas käski Joabi/ Abisai ja lthai/ sanoden: pitäkät wisust nuorucainen Absalom. Ja caicki Canssa cuuli waarawan jocaista päämiestä Absalomist.

18:6 Ja cosca Canssa tuli wäliälle Israeli wastan/ ja sota oli Efraimin medzän tykönä.

18:7 Ja Israelin Canssa tapettiin siellä Dawidin palwelioilta/ että sinä päiwänä tapahdui sangen suuri tappo/ nimittäin cahdenkymmenen tuhannen miehen.

18:8 Ja sota hajotettiin caickeen maahan/ ja medzä surmais usiamman sinä päiwänä Canssast/ cuin miecka.

18:9 JA Absalom cohdaus Dawidin palweliat ja ajoi Muu-

kanssa. Absalom ratsasti muulilla; ja kun muuli tuli suuren, tiheäoksaisen tammen alle, tarttui hän päästään tammeen, niin että hän jäi riippumaan taivaan ja maan välille, kun muuli juoksi pois hänen altansa.

18:10 Sen näki eräs mies ja ilmoitti sen Joobille ja sanoi: Katso, minä näin Absalomin riippuvan tammessa.

18:11 Niin Joob sanoi miehelle, joka ilmoitti hänelle tämän: Jos näit sen, miksi et lyönyt häntä siinä maahan? Minun olisi ollut annettava sinulle kymmenen hopeasekeliä ja vyö.

18:12 Mutta mies vastasi Joobille: Vaikka käsiini punnittaisiin tuhat hopeasekeliä, en sittenkään kävisi käsiksi kuninkaan poikaan, sillä kuningas käski meidän kuultemme sinua, Abisaita ja Ittaita sanoen: 'Pitäkää vaari nuorukaisesta Absalomista.'

18:13 Vai kavaltaisinko minä oman henkeni? Sillä eihän mikään pysy salassa kuninkaalta, ja sinä pysyisit kyllä syrjässä.

18:14 Niin Joob sanoi: Minä en enää kuluta aikaa sinun kanssasi. Sitten hän otti kolme keihästä käteensä ja pisti ne Absalomin rintaan, kun hän vielä eli tammessa.

18:15 Ja kymmenen nuorta miestä, Joobin aseenkantaja, astui Absalomin luo, ja he löivät hänet kuoliaaksi.

18:16 Sitten Joob puhalsi

lilla. Ja kun muuli tuli oksaisen paksun tammen alle, tarttui hänen päänsä tammeen, ja hän jäi riippumaan taivaan ja maan välille, mutta muuli juoksi matkaansa hänen altansa.

18:10 Kuin yksi mies sen näki, ilmoitti hän Joobille, ja sanoi: katso, minä näin Absalomin riippuvan tammessa.

18:11 Ja Joob sanoi miehelle, joka sen hänelle ilmoitti: katso, näitkö sen? Miksi et lyönyt häntä siinä maahan? Niin minä olisin minun puolestani antanut sinulle kymmenen hopenäppä ja yhden vyön.

18:12 Mies sanoi Joobille: jos olisin saanut punnittuna tuhannen hopenäppä minun käteeni, en minä vielä sittenkään olisi kättäni satuttanut kuninkaan poikaan; sillä kuningas käski meidän kuullemme sinua ja Abisaita ja Ittaita, sanoen: pitäkää vaari nuorukaisesta Absalomista.

18:13 Eli jos minä vielä jokin vääryyttä tehnyt olisin sieluni vahingoksi (sillä ei kuninkaan edessä mitään salattu ole), niin sinä olisit ollut minua vastaan.

18:14 Joob sanoi: en minä enää sinun tykönäs viivy; ja otti kolme keihästä käteensä ja pisti ne Absalomin sydämeen, kuin hän vielä tammessa eli;

18:15 Ja kymmenen nuorukaista Joobin asetten kantajista piirittivät hänen; he löivät ja tappoivat Absalomin.

18:16 Niin puhalsi Joob basunaan, ja kansa palasi aja-

lilla. Ja cuin Muuli tuli paxun tammen ala/ tartui hänen pääns tammeen/ ja hän jäi rippuman taiwan ja maan välille/ mutta Muuli juoxi matcaans hänen aldans.

18:10 Cosca yxi mies sen näki/ ilmoitti hän Joobille/ ja sanoi: cadzo/ minä näin Absalomin rippuwan tammes.

18:11 Ja Joob sanoi miehelle joca sen hänelle ilmoitti: cadzo/ näitkö sen? mixes lyönyt händä sijtä maahan? nijn minä olisin minun puolestani andanut sinulle kymmenen hopenäppä ja wyön.

18:12 Mies sanoi Joobille: jos sinä olisit punninnut tuhannen hopenäppä minun käteeni/ en minä vielä sijttekän olis kättäni satuttanut Cuningan poicaan: sillä Cuningas käski sinun ja Abisain ja Ittain/ sanoden: pitäkät vaari nuorucaisest Absalomist.

18:13 Eli jos minä vielä jokin vääryyttä tehnyt olisin sieluni vahingoxi (sillä ei Cuningan edes mitän salattu ole) nijns olisit ollut minua vastaan.

18:14 Joob sanoi: en minä enämbi sinun tykönäs wijwy. Nijn otti Joob colme keihästä käteens/ ja pisti ne Absalomin sydämeen/ mutta hän eli silloin vielä tammes/

18:15 Ja kymmenen nuorukaist Joobin asetten candaist/ pijritit hänen ja tapoit hänen.

18:16 Nijn puhalsi Joob Ba-

pasunaan; ja väki palasi ajamasta takaa Israelia, kun Jooab pysähdytti väen.

18:17 Ja he ottivat Absalomin ja heittivät hänet metsässä suureen kuoppaan ja pystyttivät sangen suuren kiviroukkion hänen päällensä. Mutta koko Israel pakeni, kukin majallensa.

18:18 Mutta Absalom oli elässään hankkinut ja pystyttänyt itsellensä patsaan, joka on Kuninkaanlaaksossa; sillä hän sanoi: Minulla ei ole poikaa, joka säilyttäisi minun nimeni muiston. Patsaan hän oli kutsunut nimensä mukaan, ja sen nimi on vielä tänäkin päivänä Absalomin muistomerkki.

18:19 Ja Ahimaas, Saadokin poika, sanoi: Minä juoksen saattamaan kuninkaalle sen ilosanoman, että Herra on auttanut hänet hänen vihollistensa käsistä oikeuteensa.

18:20 Mutta Jooab sanoi hänelle: Tänä päivänä et ole ilosanoman saattaja; jonakin muuna päivänä saattanet ilosanoman, mutta tänä päivänä et saata ilosanomaa, sillä onhan kuninkaan poika kuollut.

18:21 Sitten Jooab sanoi eräälle etiopialaiselle: Mene ja ilmoita kuninkaalle, mitä olet nähnyt. Niin etiopialainen kumarsi Jooabille ja lähti juoksemaan.

18:22 Mutta Ahimaas, Saadokin poika, sanoi taas Jooabille: Tulkoon mitä tahansa, mutta minä juoksen etiopialaisen jälkeen. Jooab sanoi:

masta Israelia takaa; sillä Joab tahtoi armahtaa kansaa.

18:17 Ja he ottivat Absalomin, ja heittivät metsässä suureen kuoppaan, ja panivat suuren kiviroukkion hänen päällensä. Ja koko Israel pakeni kukin majallensa.

18:18 Vaan Absalom oli eläissänsä pystyttänyt itsellensä patsaan, se seisoo Kuninkaanlaaksossa; sillä hän sanoi: ei minulla ole yhtään poikaa, olkoon tämä sentähden minun nimeni muistoksi. Ja kutsui sen patsaan nimellensä, joka vielä tänäpäpä kutsutaan Absalomin paikaksi.

18:19 Ahimaats Zadokin poika sanoi: minä juoksen nyt ja ilmoitan kuninkaalle, \Herran\ saattaneeksi hänelle oikeuden hänen vihollistensa käsistä.

18:20 Joab sanoi hänelle: et sinä yhtään hyvää sanomaa vie tänäpäpä, vie toisena päivänä sanomia, vaan ei sinun pidä tänäpäpä sanomaa saattaman; sillä kuninkaan poika on kuollut.

18:21 Mutta Joab sanoi Kuusille: mene ja ilmoita kuninkaalle mitä nähnyt olet. Ja Kuusi kumarsi Joabia ja juoksi.

18:22 Mutta Ahimaats Zadokin poika sanoi vielä kerran Joabille: vaikka mitä olis, minä juoksen myös Kuusin perässä. Joab sanoi: miksi sinä juokset, poikani? Et si-

sunaan/ ja Canssa palais ajamast Israeli taca: sillä Joab tahdoi armahta Canssa. 18:17 Ja he otit Absalomin/ ja heitit medzäs suureen cuoppaan/ ja panit suuren kiwirouckion hänen päällens. Ja coco Israel pakeni cukin majaans.

18:18 Waan Absalom oli nostanut idzellens padzan eläisäns/ se seiso Cuningan laxos: sillä hän sanoi: ei minulla ole yhtän poica/ olcon tämä sentähden minun nimeni muistoxi. Ja cudzui sen padzan nimelläns/ joca wielä tänäpäpä cudzutan Absalomin paicaxi.

18:19 AHimaaz Zadochin poica sanoi: minä juoxen ja ilmoitan Cuningalle HERran saattanexi hänelle oikeuden hänen wiholistens käsist.

18:20 Joab sanoi hänelle: et sinä yhtän hywä sanomata wie tänäpäpä/ wie toisna päivänä sanomita ja ei tänäpäpä: sillä Cuningan poica on cuollut.

18:21 Mutta Joab sanoi Cusille: mene matcaas ja ilmoita Cuningalle mitä nähnyt olet. Ja Cusi cumarsi Joabi ja juoxi.

18:22 Mutta Ahimaaz Zadochin poica sanoi wielä kerran Joabille: waicka mitä olis/ minä juoxen myös Cusin perän. Joab sanoi: mixi sinä

Miksi sinä juoksisit, poikani, eihän sinulle siitä ilosanomansaattajan palkkaa tule?

18:23 Tulkoon mitä tahansa, mutta minä juoksen. Silloin hän sanoi hänelle: Juokse sitten. Niin Ahimaas lähti juoksemaan Lakeuden tietä ja sivuutti etiopialaisen.

18:24 Daavid istui molempien porttien välissä. Ja tähystäjä meni portin katolle muurin päälle; kun hän nosti silmänsä ja katseli, niin katso: mies tuli juosten yksinänsä.

18:25 Tähystäjä huusi ja ilmoitti sen kuninkaalle. Niin kuningas sanoi: Jos hän on yksin, niin hänellä on ilosanoma. Ja hän tuli yhä lähemmäksi.

18:26 Sitten tähystäjä näki toisen miehen tulevan juosten; ja hän huusi porttiin sanoen: Minä näen vielä toisen miehen tulevan juosten yksinänsä. Kuningas sanoi: Sekin saattaa ilosanomaa.

18:27 Ja tähystäjä sanoi: Sen ensimmäisen juoksu näyttää minusta Ahimaasin, Saadokin pojan, juoksulta. Niin kuningas sanoi: Se on hyvä mies; hän tulee hyviä sanomia tuoden.

18:28 Ja Ahimaas huusi ja sanoi kuninkaalle: Rauha! Sitten hän kumartui kasvoillensa maahan kuninkaan eteen ja sanoi: Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka on antanut sinun käsiisi ne miehet, jotka nostivat kätensä her-raani, kuningasta, vastaan.

18:29 Niin kuningas kysyi: Voiko nuorukainen Absalom hyvin? Ahimaas vastasi: Minä

nä vie yhtään hyvää sanaa.

18:23 Hän vastasi: vaikka mitä olis, minä juoksen. Hän sanoi hänelle: juokse. Niin Ahimaas juoksi kohdastansa ja ennätti Kuusin.

18:24 Mutta David istui kahden portin vaiheella, ja vartia meni portin kohdalle, muurin katon päälle, nosti silmänsä ja näki miehen juoksevan yksinänsä,

18:25 Ja vartia huusi ja sanoi sen kuninkaalle. Kuningas sanoi: jos hän on yksin, niin hän on hyvä sanantuojaja; Ja hän aina juoksi ja tuli lähemmä.

18:26 Niin vartia näki toisen miehen juoksevan, ja huusi ovenvartialle ja sanoi: katso, yksi mies juoksee yksinänsä. Kuningas sanoi: se on myös hyvä sanantuojaja.

18:27 Vartia sanoi: minulle näkyy ensimmäisen juoksu, niinkuin se olis Ahimaasin Zadokin pojan juoksu. Ja kuningas sanoi: se on hyvä mies ja tuo hyvää sanomaa.

18:28 Ahimaas huusi ja sanoi kuninkaalle: Rauha! ja kumarsi kuninkaan edessä maahan kasvoillensa ja sanoi: kiitetty olkoon \Herra\ sinun Jumalasi, joka ne miehet on antanut sinun kätees, jotka nostivat kätensä her-raani kuningasta vastaan!

18:29 Kuningas sanoi: onko nuorukainen Absalom rauhassa? Ahimaas sanoi: minä näin suuren metelin, kuin

juokset minun poican: et sinä wie yhtän hyvä sanomata.

18:23 Hän vastais: waikka mitä olis/ minä juoksen. Hän sanoi hänelle: juokse. Nijn Ahimaas juoksi kohdastans/ ja ennätti Cusin.

18:24 MUtta Dawid istui cahden portin waiheella/ ja wartia meni portin kohdalle/ muurin caton päälle/ nosti silmäns/ ja näki miehen juoksewan yxinäns.

18:25 Ja hän huusi ja sanoi sen Cuningalle. Cuningas sanoi: ongo hän yxin? nijn hän on hywä sanantuottaja.

18:26 Cosca hän wielä juoksi/ ja tuli lähemmä/

näki wartia juoksewan toisen miehen/ ja hän huusi owen wartialle/ ja sanoi: cadzo/ yxi mies juokse yxinäns. Cuningas sanoi: se on myös hywä sanantuottaja.

18:27 Wartia sanoi: minulle näky ensimmäisen juoksu/ nijn- cuin se olis Ahimaaxen Zadochin pojan juoksu. Ja Cuningas sanoi: se on hywä mies ja tuo hywä sanomata.

18:28 Ahimaas huusi ja sanoi Cuningalle: rauha/ ja cumarsi Cuningan edes maahan caswoillens/ ja sanoi: kijetty olcon HERra sinun Jumalasi/ joca sen Canssan on andanut sinun kätees/ jotca nostit kätens Herra minun Cuningastani watan.

18:29 Cuningas sanoi: ongo nuorucainen Absalom rauhassa? Ahimaas sanoi: minä näin

näin suuren väkijoukon, kun kuninkaan palvelija Jooab lähetti minut, palvelijasi; mutta en tiedä, mitä se oli.

18:30 Kuningas sanoi: Astu syrjään ja asetu sinne. Niin hän astui syrjään ja jäi seisomaan sinne.

18:31 Ja katso, etiopialainen tuli perille, ja etiopialainen sanoi: Ilosanoma herralleni, kuninkaalle: Herra on tänä päivänä auttanut sinut oikeutesi kaikkien niiden käsistä, jotka ovat nousseet sinua vastaan.

18:32 Kuningas kysyi etiopialaiselta: Voiko nuorukainen Absalom hyvin? Etiopialainen vastasi: Käyköön herrani kuninkaan vihollisille ja kaikille, jotka nousevat sinua vastaan tehdäksensä sinulle pahaa, niinkuin on käynyt sille nuorukaiselle.

18:33 Kuningas tuli kovin järkytetyksi, nousi portin päällä olevaan yläsaliin ja itki. Ja mennessänsä hän huusi näin: Poikani Absalom, minun poikani, oma poikani Absalom! Jospa minä olisin kuollut sinun sijastasi! Absalom, poikani, oma poikani!

2 Samuel 19 LUKU

19:1 Jooabille ilmoitettiin: Katso, kuningas itkee ja suree Absalomia.

19:2 Ja voitto muuttui sinä päivänä suruksi kaikelle kansalle, koska kansa sinä päivänä kuuli sanottavan, että kuningas oli murheissaan poikansa tähden.

Joab kuninkaan palvelia lähetti minun sinun palvelias tänne, ja en minä tiedä, mikä se oli.

18:30 Kuningas sanoi: mene erinäns ja seiso siellä. Ja hän meni erinänsä ja seisoi siellä.

18:31 Ja katso, Kuusi tuli ja sanoi: täällä ovat hyvät sanomat, herrani kuningas: \Herra\ on saattanut tänäpäpä sinulle oikeuden kaikkein kädestä, jotka nousivat sinua vastaan.

18:32 Kuningas sanoi Kuusille: onko nuorukainen Absalom rauhassa? Kuusi sanoi: tapahtukoon niin herrani kuninkaan vihollisille, kuin nuorukaiselle on tapahtunut, ja kaikille niille, jotka heitänsä asettavat sinua vastaan sinulle vahingoksi!

18:33 Niin tuli kuningas murheelliseksi, ja meni portin ylistupaan ja itki, ja sanoi mennessänsä näin: poikani Absalom! poikani, poikani Absalom! O, jospa minä olisin kuollut sinun siassas, oi, Absalom poikani, minun poikani!

19 LUKU

19:1 Ja Jooabille ilmoitettiin: katso, kuningas itkee ja suree Absalomia.

19:2 Ja sinä päivänä oli voitosta itku kaiken kansan seassa; sillä kansa oli kuollut sinä päivänä sanottavan kuninkaan olevan murheellisen poikansa tähden.

suuren metelin cosca Joab/ Cuningan palwelia/ lähetti minun/ sinun palwelia/ tänne/ ja en minä tiedä mikä se oli.

18:30 Cuningas sanoi: mene erinäns ja seiso siellä. Ja hän meni erinäns ja seisoi siellä.

18:31 Cadzo/ Cusi tuli/ ja sanoi: täällä ovat hywät sanomat Herra minun Cuningani/ HErra on saattanut tänäpäpä sinulle oikeuden/ caickein kädest jotca nousit sinua wastan.

18:32 Cuningas sanoi Cusille: ongost nuorucainen Absalom rauhas? Cusi sanoi: tapahtucon nijn minun Herrani Cuningan caikille wiholisille/ cuin nuorucaiselle on tapahtunut/ ja caikille nijlle/ jotca heidäns asettawat sinua wastan/ sinulle wahingoxi.

18:33 Nijn tuli Cuningas murheisijns/ ja meni portin ylostupaan/ ja itki/ ja sanoi mennesäns: minun poican Absalom/ minun poican/ minun poican Absalom/ Jumala tekis että minä olisin cuollut sinun edestäns/ O Absalom minun poican/ minun poican.

XIX. Lucu

19:1 JA se ilmoitettin Joabille/ cadzo/ Cuningas itke ja sure Absalomi.

19:2 Ja sinä päiwänä oli woi tost itcu caiken Canssan seas: sillä Canssa oli cuullut sinä päiwänä sanottawan: Cuningan olewan murhellisen poicans tähden.

sanottiin: Kuningas istuu nyt portissa. Silloin kaikki kansa tuli kuninkaan eteen. Mutta kun Israel oli paennut, kukin majallensa,

19:9 alkoi kaikki kansa kaikkien Israelin heimojen keskuudessa riidellä ja sanoa: Kuningas on pelastanut meidät vihollistemme kourista, hän on vapauttanut meidät filistealaisten kourista, ja nyt hän on Absalomia paossa, maasta poissa.

19:10 Mutta Absalom, jonka me olemme voidelleet kuninkaaksemme, on kuollut taistelussa. Miksi ette nyt ryhdy tuomaan kuningasta takaisin?

19:11 Mutta kuningas Daavid lähetti sanan papeille Saadokille ja Ebjatarille ja käski sanoa: Puhukaa Juudan vanhimmille ja sanokaa: 'Miksi te olette viimeiset tuomaan kuningasta takaisin hänen linnaansa? Sillä se, mitä koko Israel puhuu, on tullut kuninkaan tietoon hänen olinpaikkaansa.

19:12 Te olette minun veljeni, minun luutani ja lihaani. Miksi te olisitte viimeiset tuomaan kuningasta takaisin?'

19:13 Ja Amasalle sanokaa: 'Olethan sinä minun luutani ja lihaani. Jumala rangaiskoon minua nyt ja vasta, joll'et sinä kaikkea elinaikaasi ole minun sotapäällikköni Joabin sijassa.'

19:14 Näin hän taivutti kaikkien Juudan miesten sydämet, niin että he yhtenä miehenä lähettivät sanomaan kuninkaalle: Palaa takaisin,

portilla. Niin kaikki kansa tuli kuninkaan eteen; vaan Israel oli paennut itsekukin majoillensa.

19:9 Ja kaikki kansa Israelin sukukunnista riiteli keskenänsä, sanoen: kuningas on meitä auttanut meidän vihamiestemme käsistä, Ja hän on meitä pelastanut Filistealaisilta: ja nyt täytyy hänen maakunnasta paeta Absalomin tähden.

19:10 Mutta Absalom, jonka me voitelimme meillemme, on kuollut sodassa, miksi te nyt olette niin hiljaiset noutamaan kuningasta?

19:11 Mutta kuningas David lähetti pappein Zadokin ja Abjatarin tykö, ja käski heille sanoa: puhukaat vanhimille Juudassa, sanoen: miksi te olette viimeiset kuningasta kotiansa noutamaan? Sillä kaiken Israelin puhe oli ilmoitettu kuninkaan huoneessa.

19:12 Te olette minun veljeni, minun luuni ja minun lihani: miksi te olette viimeiset noutamaan jälleen kuningasta?

19:13 Ja sanokaat Amasalle: etkös ole minun luuni ja lihani? Jumala tehköön minulle niin ja niin, jollei sinun pidä tuleman sotaherraksi minun edessäni Joabin siaan sinun elinaikanas.

19:14 Ja hän käänsi kaikkein Juudan miesten sydämet niinkuin yhden miehen. Ja he lähettivät kuninkaalle sanan: palaja sinä ja kaikki palvelias.

Cuningas istu portilla. Nijn caicki Canssa tuli Cuningan eteen/ waan Israel oli paennut idzecukin majoins.

19:9 JA caicki Canssa Israelin sucucunnast rijtelit keskenäns/ sanoden: Cuningas on meitä auttanut wihamies-ten käsist ja pelastanut Philistereildä/ ja nyt täyty maa-cunnast paeta Absalomin tähden.

19:10 Mutta Absalom jonga me woitelim meillem/ on cuollut sodas/ mixi te nyt oletta njn hiljaiset noutaman Cuningast?

19:11 MUtta Cuningas lähetti Pappein Zadochin ja AbJatharin tygö/ ja käski heille sanoa: puhucat wanhimmille Judas/ sanoden: mixi te oletta wijmeiset Cuningasta cotians noutaman? (Ja caicki Israelin puhe oli ilmoitettu Cuningan huones.)

19:12 Te oletta minun weljeni/ minun luuni ja minun lihani/ mixi te oletta wijmeiset noutaman jällens Cuningast?

19:13 Ja sanocat Amasalle: etkös ole minun luun ja lihan? Jumala tehkön minulle njn ja njn/ jollet sinä ole sotiherra minulla Joabin sias sinun elinaicanas.

19:14 Ja hän käänsi caickein Judan miesten sydämet/ nijncuin yhden miehen. Ja he lähetit Cuningalle sanan: palaja sinä ja caicki palwelias.

sinä ja kaikki sinun palvelijasi.

19:15 Niin kuningas palasi takaisin ja tuli Jordanille; mutta Juuda oli tullut Gilgaliin mennäkseen kuningasta vastaan ja tuodakseen kuninkaan Jordanin yli.

19:16 Myöskin Siimei, Geeran poika, benjaminilainen Bahurimista, lähti kiiruusti Juudan miesten kanssa kuningas Daavidia vastaan.

19:17 Ja hänen kanssansa oli tuhat miestä Benjaminista sekä Siiba, Saulin perheen palvelija, viidentoista poikansa ja kahdenkymmenen palvelijansa kanssa. Nämä olivat rientäneet Jordanille ennen kuningasta

19:18 ja menneet yli kahlauspaikasta tuomaan kuninkaan perhettä ja toimittamaan, mitä hän näkisi hyväksi määrätä. Mutta Siimei, Geeran poika, heittäytyi kuninkaan eteen, kun hän oli lähtemässä Jordanin yli,

19:19 ja sanoi kuninkaalle: Älköön herrani lukeko minulle paha tekoani älköönkä muistelko, kuinka väärin palvelijasi teki sinä päivänä, jona herrani, kuningas, lähti Jerusalemistä; älköön kuningas panko sitä sydämellensä.

19:20 Sillä palvelijasi tuntee, että olen tehnyt synnin; sentähden minä olen tänä päivänä ensimmäisenä koko Joosefin heimosta tullut tänne herraani, kuningasta, vastaan.

19:21 Niin Abisai, Serujan

19:15 Niin kuningas tuli jälleen. Ja kuin hän lähestyi Jordania, olivat kaikki Juudan miehet tulleet Gilgaliin menemään kuningasta vastaan ja saattamaan kuningasta Jordanin ylitse.

19:16 Ja Simein poika, Jeminin poika Bahurimista, kiiruhti itsensä ja meni alas Juudan miesten kanssa kuningas Davidia vastaan.

19:17 Ja hänen kanssansa oli tuhannen miestä Benjaminista, oli myös Ziba Saulin huoneen palvelia viidentoistakymmenen poikansa kanssa ja kahdenkymmenen palvelijansa kanssa; ja he kiiruhtivat heittänsä Jordanin ylitse kuninkaan eteen.

19:18 He valmistivat alukset kuningasta ja hänen palvelioidensa ylitse viettä, tehdäkseen sitä kuninkaalle mielen nouteksi. Mutta Simein poika lankesi polvilensa kuninkaan eteen hänen mennessä Jordanin ylitse,

19:19 Ja sanoi kuninkaalle: minun herrani, älä lue minulle sitä paha tekoa, älä myös muistele sinun palvelias rikosta, jolla hän sinun vihoitti, herra kuningas, lähteissä Jerusalemistä: älköön kuningas panko meidän sydämellensä.

19:20 Sillä sinun palvelias tuntee syntiä tehneensä, ja katso, minä olen tänäpäivänä lähtenyt ensimmäisenä koko Josephin huoneesta herraani kuningasta vastaan.

19:21 Mutta Abisai ZeruJan

19:15 Niin kuningas tuli jälleen. Ja kuin hän lähestyi Jordani/ olit kaikki Judan miehet tulleet Gilgaliin menemään kuningasta vastaan/ ja saattamaan kuningasta Jordanin ylitse.

19:16 JA Simein poika/ Jeminin poika Bahurimista/ kiiruhti itsensä ja meni Judan miesten kanssa kuningas Davidia vastaan.

19:17 Ja hänen kanssansa oli tuhannen miestä Benjaminista/ oli myös Ziba Saulin huoneesta/ viidentoistakymmenen poikansa kanssa/ ja kahdenkymmenen palvelijansa kanssa/ ja he kiiruhtivat heittänsä Jordanin ylitse kuningasta edellä.

19:18 He valmistivat alukset kuningalle ja hänen palvelioidensa/ tehdäkseen sitä kuningalle mielen nouteksi. Mutta Simein poika lankesi polvilensa kuningasta edeen mennessä Jordanin ylitse.

19:19 Ja sanoi kuningalle: minun Herran/ älä lue minulle sitä pahatekoa/ älä myös muistuttele sinun palvelias rikosta/ joilla hän sinun vihoitti lähteissä Jerusalemistä/ älköön niittä sydämensä panko kuningasta.

19:20 Sillä sinun palvelias tuntee häntä syntiä tehneensä/ ja kadon/ minä olen lähtenyt ensimmäisenä koko Josephin huoneesta/ Herra minun kuningastani vastaan.

19:21 Mutta Abisai ZeruJan

poika, puuttui puheeseen ja sanoi: Eikö Siimele ole rangaistava kuolemalla siitä, että hän on kiroillut Herran voideltua?

19:22 Mutta Daavid vastasi: Mitä teillä on minun kanssani tekemistä, te Serujan pojat, kun tulette minulle tänä päivänä kiusaajaksi? Olisiko kehtään Israelissa tänä päivänä kuolemalla rangaistava? Minä tiedän tulleeni tänä päivänä Israelin kuninkaaksi.

19:23 Ja kuningas sanoi Siimeille: Sinä et kuole. Ja kuningas vannoi sen hänelle.

19:24 Mefiboset, Saulin pojanpoika, oli myös tullut kuningasta vastaan. Hän ei ollut siistinyt jalkojansa, ei siistinyt partaansa eikä pesettänyt vaatteitansa siitä päivästä, jona kuningas lähti, siihen päivään asti, jona hän rauhassa tuli takaisin.

19:25 Kun hän nyt tuli Jerusalemissa kuningasta vastaan, sanoi kuningas hänelle: Miksi sinä et tullut minun kanssani, Mefiboset?

19:26 Hän vastasi: Herrani, kuningas, palvelijani petti minut. Sillä sinun palvelijasi sanoi hänelle: 'Satuloi minun aasini, ratsastaakseni sillä ja mennäkseni kuninkaan kanssa' - sillä palvelijasihan on ontuva -

19:27 mutta hän on panetellut palvelijaasi herralle kuninkaalle. Herrani, kuningas, on kuitenkin niinkuin Jumalan enkeli; tee siis, mitä hyväksi näet.

poika vastasi ja sanoi: eikö Simein sen edessä pitäisi kuoleman, että hän kiroi \Herran\ voideltua?

19:22 Ja David vastasi: mitä minun on teidän kanssanne, te ZeruJan pojat, että tahdotte tänäpäpä minulle tulla saatanaksi? Pitäiskö jonkun tänäpäpä kuoleman Israelista? Luuletteko, etten minä tiedä tänäpäpä itseni tulleeeksi kuninkaaksi Israelissa?

19:23 Sanoi siis kuningas Siimeille: ei sinun pidä kuoleman; ja kuningas vannoi hänelle.

19:24 Tuli myös Mephiboset Saulin poika kuningasta vastaan, pesemättömillä jaloilla ja ajelemattomalla parralla; ei hän ollut myös pesnyt vaatteitansa siitä päivästä, kuin kuningas läksi ja rauhassa jälleen palasi.

19:25 Kuin hän tuli Jerusalemissa kuningasta vastaan, sanoi kuningas hänelle: miksi et minun kanssani tullut, Mephiboset?

19:26 Ja hän sanoi: herra kuningas, minun palvelijani on pettänyt minun; sillä palvelias ajatteli: minä satuloitsen aasin, ajan ja vaellan sillä kuninkaan tykö; sillä palvelias on ontuva.

19:27 Ja vielä päälliseksi on hän kantanut minun herrani kuninkaan edessä palvelias päälle; vaan herrani kuningas on kuin Jumalan enkeli, tee siis mitä sinulle on kelvollinen.

poika wastais/ ja sanoi: eiköst Simein sen edest pidäis cuoleman/ että hän kirois HERran woideltua?

19:22 Ja Dawid wastais: mitä minun on tekemist teidän cansan te ZeruJan lapset/ että te tahdotte tänäpäpä minulle tulla Sathanaxi? pitäiskö jongun tänäpäpä cuoleman Israelist? luulettaco/ etten minä tiedä tänäpäpä idzeni tullexi Cuningaxi Israelis?

19:23 Sanoi siis Cuningas Siimeille wannotulla walalla: ei sinun pidä cuoleman.

19:24 Tuli myös Mephiboset Saulin poica Cuningast wastan pesemättömillä jalgoilla/ ja ajelemattomalla parralla/ ei hän ollut myös pesnyt vaatteitans/ sijtä päiwästä cuin Cuningas läxi/ ja rauhas jällens palais.

19:25 Cosca hän tuli Jerusalemis Cuningast wastan/ sanoi Cuningas hänelle: mixes minun cansani tullut Mephiboset?

19:26 Ja hän wastais/ sanden: Herra Cuningas/ minun palweliani on pettänyt minun/ sillä sinun palwelias ajatteli: minä satuloidzen Asin/ ajan ja waellan sillä Cuningan tygö: sillä sinun palwelias on onduwa.

19:27 Ja wiesel päälisexi on hän candanut minun Herrani Cuningan edes sinun palwelias päälle/ waan minun Herran Cuningas on cuin Jumalan Engeli/ ia tee mitä sinulle on kelwollinen.

19:28 Sillä koko minun isäni suku oli herrani, kuninkaan, edessä kuoleman oma, ja kuitenkin sinä asetit palvelijasi niiden joukkoon, jotka syövät sinun pöydässäsi. Mitäpä minulla on enää muuta oikeutta ja mitä valittamista kuninkaalle?

19:29 Kuningas sanoi hänelle: Mitäs tuosta enää puhut? Minä sanon, että sinä ja Siibasaatte jakaa keskenänne maaomaisuuden.

19:30 Niin Mefiboset sanoi kuninkaalle: Ottakoon hänen vaikka kokonaan, kun kerran herrani, kuningas, on palannut rauhassa kotiinsa.

19:31 Gileadilainen Barsillai oli myös tullut Roogelimista ja meni kuninkaan kanssa Jordanille saattamaan häntä Jordanin yli.

19:32 Barsillai oli hyvin vanha, kahdeksankymmenen vuoden vanha. Hän oli elättänyt kuningasta tämän ollessa Mahanaimissa, sillä hän oli hyvin rikas mies.

19:33 Kuningas sanoi nyt Barsillaille: Tule sinä minun mukaan, niin minä elätän sinut luonani Jerusalemissa.

19:34 Mutta Barsillai vastasi kuninkaalle: Montakopa ikävuotta minulla enää lienee, että menisin kuninkaan kanssa Jerusalemiin:

19:35 minä olen nyt kahdeksankymmenen vuoden vanha; osaisinko minä enää erottaa hyvää pahasta, tahi maistuisiko palvelijastasi miltään se, mitä hän syö ja mitä juo? Tahi kuuluisiko minusta enää

19:28 Sillä koko minun isäni huone ei ole muu ollut kuin kuoleman kansa herrani kuninkaan edessä, ja sinä olet palvelias istuttanut niiden sekaan, jotka sinun pöydältä syövät; mikä oikeus on minulla enää huutaa kuninkaan tykö?

19:29 Kuningas sanoi hänelle: mitäs tahdot enää puhua asiastas? Minä olen sanonut: sinun ja Ziban pitää keskenänsä jakaman pellon.

19:30 Niin Mephiboset sanoi kuninkaalle: ottakaan hänen kokonansa, että herrani kuningas on rauhassa kotiinsa palannut.

19:31 Ja Barsillai Gileadilainen tuli Rogelimista ja meni kuninkaan kanssa Jordanin ylitse, saattamaan häntä Jordanin ylitse.

19:32 Ja Barsillai oli sangen ijällinen, jo kahdeksankymmenen vuotinen; hän oli ravinnut kuningasta, kuin hän Mahanaimissa oli; sillä hän oli sangen jalo mies.

19:33 Ja kuningas sanoi Barsillaille: seuraa minua, minä ravitsen sinun minun kanssani Jerusalemissa.

19:34 Mutta Barsillai sanoi kuninkaalle: kuinka monta vuotta minulla enää on elää, että minä menisin kuninkaan kanssa Jerusalemiin?

19:35 Minä olen jo tänäpäni kahdeksankymmenen ajastainen, tietäisinkö minä, mikä hyvä eli paha olis? eli maistaisko palvelias, mitä hän syö ja juo? taikka kuulisinko minä silleen veisajain ja laulajain ääntä? Miksi

19:28 Sillä coco minun Isäni huone/ ei ole muu ollut kuin cuoleman Canssa minun Herrani Cuningan edes/ sinä olet minun/ sinun palwelias/ istuttanut nijden secaa/ jotta sinun pöydäldäs syöwät: mikä oikeus on minulla enä huuta Cuningan tygö.

19:29 Cuningas sanoi hänelle: mitäs tahdot enämbi puhua sinun asiastas? minä olen sanonut: Ziban ja sinun pitä keskenäns jacaman pellon.

19:30 Nijn Mephiboseth wasta Cuningalle: ottacan hänen coconans/ että minun Herran Cuningan on rauhas cotians palainnut.

19:31 JA Barsillai se Gileaditeri tuli Roglimist/ ja meni Cuningan cansa Jordanin ylidze saattaman händä Jordanis.

19:32 Ja Barsillai oli sangen ijällinen/ jo cahdexankymmenen vuotinen/ hän oli rawinnut Cuningast cosca hän Mahanaimis oli: sillä hän oli jalo mies.

19:33 Ja Cuningas sanoi Barsillaille: seura minua/ minä rawidzen sinun minun cansani Jerusalemis.

19:34 Mutta Barsillai sanoi Cuningalle: mitä minun enämbi on elämist/ että minä menisin Cuningan cansa Jerusalemiijn?

19:35 Minä olen jo tänäpäni cahdexankymmenen ajastainen/ tiedäisingö minä mikä hywä eli paha olis/ eli maistaisco sinun palwelias mitä hän syö ja juo/ taicka cuulisingo minä sillen laulait-

miltään laulajain ja laulajattarien laulu? Miksi palvelijasi vielä tulisi herralleni, kuninkaalle, kuormaksi?

19:36 Ainoastaan vähän matkaa seuraa palvelijasi kuningasta tuolle puolelle Jordanin. Miksi kuningas antaisi minulle sellaisen korvauksen?

19:37 Salli palvelijasi palata takaisin, saadakseni kuolla omassa kaupungissani isäni ja äitini haudan ääressä. Mutta katso, tässä on palvelijasi Kimham, menköön hän herrani, kuninkaan, kanssa; ja tee hänelle, mitä hyväksi näet.

19:38 Niin kuningas sanoi: Kimham tulkoon minun kansani, ja minä teen hänelle, mitä sinä hyväksi näet. Ja kaiken, mitä sinä minulta toivot, minä sinulle teen.

19:39 Sitten kaikki kansa meni Jordanin yli, ja myös kuningas itse meni. Ja kuningas suuteli Barsillaita ja hyvästeli hänet. Sitten tämä palasi takaisin kotiinsa.

19:40 Kuningas meni Gilgaliin, ja Kimham meni hänen mukanaan, samoin myös kaikki Juudan kansa. Ja he ja puolet Israelin kansasta veivät kuninkaan yli sinne.

19:41 Ja katso, silloin kaikki muut Israelin miehet tulivat kuninkaan tykö ja sanoivat kuninkaalle: Miksi ovat meidän veljemme, Juudan miehet, varkain tuoneet Jordanin yli kuninkaan ja hänen perheensä ynnä kaikki Daavidin miehet hänen kanssaan?

palvelias pitäis vaivaaman herraani kuningasta?

19:36 Sinun palvelias mene vähä Jordanin ylitse kuninkaan kanssa: minkätähden kuningas tahtoo minulle näin kostaa?

19:37 Salli siis nyt palvelias palata jälleensä, että minä kuolisin minun kaupungissani ja haudattaisiin isäni ja äitini hautaan: ja katso, tässä on sinun palvelias Kimeham, hän menköön herrani kuninkaan kanssa: ja tee hänelle, mitä sinulle on kelvollinen.

19:38 Kuningas vastasi: Kimehamin pitää seuraaman minua ylitse, ja minä teen hänelle, mikä sinulle on otollinen, ja kaikki mitäsin minulta anot, teen minä sinulle.

19:39 Kuin kaikki kansa ja kuningas olivat menneet Jordanin ylitse, antoi kuningas Barsillain suuta ja siunasi häntä, ja hän palasi kotiansa.

19:40 Niin kuningas meni Gilgaliin ja Kimeham seurasi häntä; ja kaikki Juudan väki oli saattanut kuningasta ylitse, niin myös puoli Israelin kansasta.

19:41 Ja katso, silloin tulivat kaikki Israelin miehet kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle: miksi meidän veljemme Juudan miehet ovat varastaneet sinun ja vieneet kuninkaan perheinensä Jordanin ylitse, kaikki myös Davidin miehet hänen kanssansa.

ten ändä? mixi sinun palvelias pidäis waiwaman Herra minun Cuningastani?

19:36 Sinun palvelias mene vähän Jordanin ylidze Cuningan cansa: mingätähden Cuningas tahto minulle näin costa?

19:37 Salli siis nyt sinun palvelias palaita jälleensä/ että minä cuolisin minun Caupungissani/ ja haudataisin Isäni ja äitini hautaan. Cadzo/ tässä on sinun palvelias Chimeham/ hän mengön minun Herrani Cuningan cansa/ ja tee hänelle mitä sinulle on kelwollinen.

19:38 Cuningas wastais: Chimehamin pitä seuraman minua ylidze/ ja minä teen hänelle cuin sinulle on otollinen/ ja caicki mitäsin minulda anot/ teen minä sinun.

19:39 Cosca caicki Canssa ja Cuningas olit mennet Jordanin ylidze/ andoi Cuningas Barsillain suuta/ ja siunais händä/ ja hän palais cotians.

19:40 Nijn Cuningas meni Gilgaliin ja Chimeham seurais händä/ ja caicki Judan väki olit saattanet Cuningast ylidze/ waan Israelin Canssast oli puoli siellä.

19:41 JA cadzo/ silloin tulit caicki Israelin miehet Cuningan tygö/ ja sanoit hänelle: mixi meidän veljem Judan miehet owat warastanet sinun/ ja wienet Cuningan perheinens Jordanin ylidze/ caicki myös Dawidin miehet hänen cansans.

19:42 Mutta kaikki Juudan miehet vastasivat Israelin miehille: Onhan kuningas meille läheisempi; miksi vihas-
tut siitä? Olemmeko me syö-
neet kuningasta, tahi olem-
meko vieneet hänet itsellem-
me?

19:43 Israelin miehet vastasi-
vat Juudan miehille ja sanoi-
vat: Minulla on kymmenen
kertaa suurempi osa kunin-
kaaseen, myös Daavidiin, kuin
sinulla. Miksi olet siis ylenkat-
sonut minua? Ja enkö minä
ensin puhunut kuninkaani ta-
kaisintuomisesta? Mutta Juu-
dan miesten sanat olivat vielä
ankarammat kuin Israelin
miesten sanat.

2 Samuel 20 LUKU

20:1 Ja siellä oli sattumalta
kelvoton mies, nimeltä Seba,
Bikrin poika, benjaminilainen.
Hän puhalsi pasunaan ja sa-
noi: Meillä ei ole mitään osaa
Daavidiin eikä perintöosaa
Isain poikaan. Kukin majal-
lensa, Israel!

20:2 Silloin kaikki Israelin
miehet luopuivat Daavidista ja
seurasivat Sebaa, Bikrin poi-
kaa; mutta Juudan miehet
riippuivat kiinni kuninkaassan-
sa ja seurasivat häntä Jor-
danilta aina Jerusalemiin.

20:3 Niin Daavid tuli linnaan-
sa Jerusalemiin. Ja kuningas
otti ne kymmenen sivuvaimoa,
jotka hän oli jättänyt palatsia
vartioimaan, ja panetti heidät
vartioituun taloon; ja hän
elätti heitä, mutta ei mennyt
heidän luoksensa. Siellä he

19:42 Niin vastasivat kaikki
Juudan miehet Israelin mie-
hille: sillä kuningas on meitä
läheisempi, miksi te sentäh-
den niin närkästyitte? Vai
luuletteko te, että me jolla-
kulla olemme kuninkaalta
ravitut, taikka joitakin lahjo-
ja saaneet?

19:43 Niin Israelin miehet
vastasivat Juudan miehiä,
sanoen: meillä on kymmenen
osaa kuninkaassa, enemmän
myös David meille tulee kuin
teille: kuinka siis sinä olet
minua niin halvaksi lukenut,
ettei minun olisi sopinut en-
simäisenä olla kuningastani
noutamassa? Mutta Juudan
miehet puhuivat tuimemmin
kuin Israelin miehet.

20 LUKU

20:1 Mutta siihen tuli yksi
kuuluisa Belialin mies, jonka
nimi oli Seba Bikrin poika
Jeministä; se soitti basunalla
ja sanoi: ei meillä ole yhtä-
kään osaa Davidissa eikä
yhtäkään perimistä Isain po-
jassa, itsekukin palatkaan
majaansa, o Israel!

20:2 Silloin jokainen Israe-
lissa luopui Davidista, ja
seurasivat Sebaa Bikrin poi-
kaa. Mutta Juudan miehet
riippuivat kuninkaassansa
Jordanista Jerusalemiin asti.

20:3 Ja David tuli kotiansa
Jerusalemiin, ja kuningas
otti ne kymmenen jalkavai-
moa, jotka hän oli jättänyt
huonetta vartioitsemaan, ja
antoi heidän kätkeä, ja
elätti heitä ja ei mennyt hei-
dän tykönsä; ja he olivat sal-
vatut kuolemaansa asti les-
keydessänsä.

19:42 Nijn wastaisit caicki
Judan miehet nijlle Israelin
miehille: sillä Cuningas on
meitä lähisembi/ mixi te sen-
tähden nijn närkästyt/ wai
luulettaco te että me olem
Cuningalda rawitut taicka lah-
joja saanet?

19:43 Nijn Israelin miehet
wastaisit Judan miehiä/ sa-
noden: meillä on kymmenen
osa Cuningas/ enämmin
myös Dawid meille tule cuin
teille/ cuinga sijs sinä olet
minua nijn halwaxi lukenut/
ettei meidän olis sopinut en-
simäisnä olla Cuningast nou-
tamas? Mutta Judan miehet
puhuit tuimemmin cuin Israe-
lin miehet.

XX. Lucu

20:1 MUtta sijnä paicas oli
yxi cuuluisa Belialin mies/
jonga nimi oli Seba Bichrin
poica Jeminist. Se soitti Ba-
sunalla/ ja sanoi: ei meillä
ole yhtäkän osa Dawidis/
eikä yhtäkän perimist Isain
pojas/ idzecukin palaitcan
majaans/ O Israel.

20:2 Silloin jocainen Israelis
luowui Dawidist/ ja seuraisit
Sebat Bichrin poica. Mutta
Judan miehet ripuit heidän
Cuningasans/ Jordanist Jeru-
salemin asti.

20:3 JA Dawid tuli cotians
Jerusalemijn/ ja otti ne
kymmenen jalcawaimoans/
jotca hän oli jättänyt huonen
wartiaxi/ ja andoi heidän
kätkeä/ ja rawidzi heitä/ ja
eij maannut heitä/ ja he olit
salwatut heidän cuolemans

olivat eristettyinä kuolinpäiväänsä asti, elävän miehen leskinä.

20:4 Ja kuningas sanoi Amasalle: Kutsu koolle Juudan miehet kolmen päivän kuluessa ja ole silloin itse paikallasi täällä.

20:5 Niin Amasa meni kutsuamaan koolle Juudaa; mutta hän viipyi ohi sen ajan, jonka hän oli määrännyt.

20:6 Silloin sanoi Daavid Abisaille: Nyt Seba, Bikrin poika, tekee meille enemmän pahaa kuin Absalom. Ota sinä herrasi palvelijat ja aja häntä takaa, ettei hän saisi haltuunsa varustettuja kaupunkeja ja repisi meiltä silmiä.

20:7 Niin Joabin miehet sekä kreetit ja pleetit ja kaikki urhot lähtivät liikkeelle hänen jäljessään; he lähtivät Jerusalemistä ajamaan takaa Sebaa, Bikrin poikaa.

20:8 Mutta kun he olivat suuren kiven luona, joka on Gibeonissa, tuli Amasa heitä vastaan. Ja Joab oli puettu takkiinsa, ja sen päällä oli miekanvyö, kiinnitettynä vyötäisille; miekka oli tupessaan, mutta kun hän lähti liikkeelle, niin se putosi.

20:9 Ja Joab sanoi Amasalle: Voitko hyvin, veljeni? Ja Joab tarttui oikealla kädellään Amasaa partaan, muka suudellakseen häntä.

20:10 Ja kun Amasa ei varonut miekkaa, joka Joabilla oli kädessään, pisti tämä häntä sillä vatsaan, niin että hänen sisälmyksensä valuivat

20:4 Ja kuningas sanoi Amasalle: kokoa minun tyköni Juudan miehet kolmena päivänä, ja sinun pitää myös itse läsnä oleman.

20:5 Niin Amasa meni kookoomaan Juudan miehiä, ja hän viipyi määrätyn ajan ylitse.

20:6 Niin David sanoi Abisaille: nyt Seba Bikrin poika enempi meitä vahingoitsee kuin Absalom: ota siis herras palveliat ja aja häntä takaa, ettei hän löytäisi vahvoja kaupungeita ja pääsisi meidän silmäimme edestä.

20:7 Silloin läksivät hänen kanssansa Joabin miehet, ja Kreetit ja Pletit, ja kaikki väkevät. Ja he läksivät Jerusalemistä ajamaan Sebaa Bikrin poikaa takaa.

20:8 Kuin he joutuivat suuren vahan tykö Gibeoniin, tuli Amasa heidän eteensä. Mutta Joab oli vyötetty päälisvaatteissansa, ja sen päällä miekan vyö, joka riippui hänen kupeissansa tupessa, ja koska hän kävi, taisi se pudota.

20:9 Ja Joab sanoi Amasalle: oletkos rauhassa, minun veljeni? Ja Joab tarttui oikialla kädellänsä Amasan partaan, suuta antaaksensa hänen.

20:10 Mutta ei Amasa ottanut vaaria miekasta joka oli Joabin kädessä: ja hän pisti sillä häntä vatsaan ja vuodatti hänen sisällyksensä maalle, eikä häntä enää pis-

asti heidän leskeydesänsä.

20:4 JA Cuningas sanoi Amasalle: cocoa minun tygöni Judan miehet colmena päivänä/ ja sinun pitä myös idze läsnä oleman.

20:5 Nijn Amasa meni cocoman Judan miehiä/ ja hän wijywi määrätyn ajan ylidze.

20:6 Nijn Dawid sanoi Abisaille: nyt Seba Bichrin poica enämbi meitä wahingoidze cuin Absalom/ ota sijs sinun Herras palweliat ja aja händä taca/ ettei hän löydäis wahvoja Caupungeita/ ja pääsis meidän silmäin edest.

20:7 Silloin läxit hänen cansans Joabin miehet/ ja Chrestit ja Pletit/ ja caicki wäkwät. Ja he läxit Jerusalemist ajaman Sebat Bichrin poica taca.

20:8 COsca he jouduit sen suuren wahan tygö Gibeonijn/ tuli Amasa heidän eteens. Mutta Joab oli wyötetty pääliswaatteisans/ ja sen päällä miecan wyö/ joca ripui hänen cupeisans tupesa/ ja cosca hän käwi taisi se pudota.

20:9 Ja Joab sanoi Amasalle: Rauha olcon sinulle minun weljen. Ja Joab tartui oikialla kädelläns Amasan partaan suuta andaxens hänen.

20:10 Mutta ei Amasa ottanut waari miecast cuin oli Joabin kädes/ ja hän pisti sillä händä wadzaan/ ja wuodatti hänen sisällyxens maalle/ eikä

maahan; toista pistoa ei tarvittu: hän kuoli. Sitten Jooab ja hänen veljensä Abisai ajoivat takaa Sebaa, Bikrin poikaa.

20:11 Mutta eräs Jooabin palvelijoista jäi seisomaan Amasan ääreen ja huusi: Jokainen, joka on Jooabille myötämielinen ja joka on Daavidin puolella, seuratkoon Jooabia!

20:12 Ja Amasa virui verissänsä keskellä tietä; mutta kun se mies näki, että kaikki väki pysähtyi siihen, vei hän Amasan tieltä syrjään pellolle ja heitti vaatteen hänen päällensä, nähdessään, että kaikki ohikulkijat pysähtyivät.

20:13 Ja kun hänet oli toimitettu pois tieltä, kulkivat kaikki ohi ja seurasivat Jooabia ajaakseen takaa Sebaa, Bikrin poikaa.

20:14 Tämä kulki kaikkien Israelin sukukuntien kautta Aabeliin ja Beet-Maakaan, ja kaikki beeriläiset kokoontuivat ja seurasivat häntä sinne saakka.

20:15 Mutta he tulivat ja piirittivät häntä Aabel-Beet-Maakassa ja loivat kaupunkia vastaan vallin, joka ulottui ulkomuuriin. Ja kaikki Jooabin väki teki hävitystyötä kukistaakseen muurin.

20:16 Silloin huusi viisas vaimo kaupungista: Kuulkaa! Kuulkaa! Sanokaa Jooabille, että hän tulee tänne lähelle puhutellakseni häntä.

tänyt, ja hän kuoli. Mutta Joab ja hänen veljensä Abisai ajoivat Sebaa Bikrin poikaa takaa.

20:11 Mutta yksi Joabin palvelioista seisoi hänen tykönsä ja sanoi: kuka tahdot pitää Joabin ja Davidin kanssa, hän seuratkaan Joabia!

20:12 Mutta Amasa makasi tahrattuna veressä keskellä tietä. Kuin yksi näki sen, että kaikki kansa seisahti, siirsi hän Amasan tieltä kedolle ja heitti vaatteen hänen päällensä; sillä hän näki, että jokainen joka hänen tykönsä tuli, seisahti siihen.

20:13 Kuin hän oli tieltä siirretty, meni jokainen Joabin jälkeen, ajamaan Sebaa Bikrin poikaa takaa.

20:14 Ja hän vaelsi kaikki Israelin sukukunnat lävitse Abelaan ja BetMaakaan ja koko Berimiin, ja ne kokoontuivat ja seurasivat myös häntä.

20:15 Mutta kuin he tulivat, niin he piirittivät hänen Abellassa BetMaakan tykönsä, ja rakensivat vallin kaupungin ympärille, joka seiso muurin tasalla. Mutta kaikki kansa, joka Joabin myötä oli, karkasi muuria kukistamaan.

20:16 Niin toimellinen vaimo huusi kaupungista: kuulkaat, kuulkaat! sanokaat Joabille, että hän tulee tänne lähes, minä puhuttelen häntä.

händä enä pistänyt/ ja hän kuoli. Mutta Joab ja hänen veljens Abisai ajoit Sebat Bichrin poica taca.

20:11 Mutta yxi Joabin palvelioista seisoi hänen tykönsä/ ja sanoi: cuca tahto pitää Joabin ja Dawidin cansa/ hän seuratcan Joabi?

Mutta Amasa macais tahrattuna weres keskellä tietä. 20:12 Cosca yxi näki sen että caicki Canssa seisatit/ sijrsi hän hänen tiellä kedolle/ ja heitti waatten hänen päällens: sillä hän näki että jocainen cuin hänen tygöns tuli seisatti siihen.

20:13 COsca hän oli tiellä sijrtty/ meni jocainen Joabin jälken ajaman Sebat Bichrin poica taca.

20:14 Ja hän waelsi caicki Israelin sucucunnat läpidze/ Abelin ja BethMaachan ja cocco Haberimin/ ja ne cocounsit ja seuraisit händä.

20:15 Mutta cosca he tulit/ nijn he pijritit hänen Abelas BethMaachan tykönsä/ ja rakensit wallin Caupungin ympärins/ tungit idzens murin tygö. Mutta caicki Canssa cuin Joabin myötä oli/ carcais muuria cukistaman.

20:16 Nlin yxi toimellinen vaimo huusi Caupungista/ cuulcat/ cuulcat/ sanocat Joabille/ että hän tule tänne lähes/ minä puhuttelen häntä.

<p>20:17 Ja kun tämä tuli häntä lähelle, sanoi vaimo: Oletko Jooab? Hän vastasi: Olen. Vaimo sanoi hänelle: Kuule palvelijattaresi sanoja. Hän vastasi: Minä kuulen.</p>	<p>20:17 Kuin hän tuli hänen tykönsä, sanoi vaimo: oletkos Joab? Hän vastasi: olen. Vaimo sanoi hänelle: kuule piikas sanat! Hän vastasi: minä kuulen.</p>	<p>20:17 Cosca hän tuli hänen tygöns/ sanoi vaimo: oletcos Joab? Hän wastais: olen. Waimo sanoi hänelle: cuule pijcas sanat/ hän wastais: minä cuulen.</p>
<p>20:18 Silloin vaimo sanoi: Muinoin oli tapana sanoa: 'On kysyttävä neuvoa Aabelista', ja niin tuli valmista.</p>	<p>20:18 Ja hän puhui, sanoen: muinoin sanottiin: joka kysellä tahtoo, hän kysykään Abelassa, ja niin se menestyi.</p>	<p>20:18 Hän sanoi: muinen sanottin: joca kysellä tahto/ hän kysykän Abelas/ ja niijn se menestyi.</p>
<p>20:19 Minä olen rauhallisimpia ja uskollisimpia Israelissa, ja sinä koetat ottaa hengen kaupungilta, joka on äiti Israelissa. Miksi sinä tahdot hävittää Herran perintöosan?</p>	<p>20:19 Minä olen rauhallinen ja uskollinen (kaupunki) Israelissa, ja sinä tahdot tappaa sen kaupungin ja äidin Israelissa: miksis tahdot niellä \Herran\ perimisen?</p>	<p>20:19 Minä olen rauhallinen ja uscollinen (Caupungi) Israelis/ ja sinä tahdot tappa sen Caupungin ja Äitin Israelis? mixis tahdot niellä HERran perimisen?</p>
<p>20:20 Jooab vastasi ja sanoi: Pois se, pois se! En minä tahdo hävittää enkä tuhota.</p>	<p>20:20 Silloin vastasi Joab ja sanoi: pois se, pois se minusta, että minä nielisin ja hävittäisin.</p>	<p>20:20 Silloin wastais Joab/ ja sanoi: pois se/ pois se minulda/ että minä nielisin ja hävitäisin.</p>
<p>20:21 Niin ei ole asia, vaan eräs mies Efraimin vuoristosta, nimeltä Seba, Bikrin poika, on nostanut kätensä kuningas Daavidia vastaan; luovuttakaa hänet yksin, niin minä lähden pois kaupungin edustalta. Vaimo vastasi Jooabille: Katso, hänen päänsä heitetään sinulle muurin yli.</p>	<p>20:21 Ei asia niin ole; vaan yksi mies Ephraimin vuorelta nimeltä Seba Bikrin poika on nostanut kapinan David kuningasta vastaan: antakaat hän ainoastansa, ja minä erkanen kaupungista. Ja vaimo sanoi Joabille: katso, hänen päänsä pitää sinulle heitettämän muurin ylitse.</p>	<p>20:21 Ei asia niijn ole/ vaan yxi mies Ephraimin vuorelda/ Seba Bichrin poica on nostanut capinan Dawid Cuningast wastan/ andacat hän ainoastans/ ja minä ercanen Caupungist. Ja vaimo sanoi Joabille: cadzo/ hänen pääns pitä sinulle heitettämän muurin ylidze.</p>
<p>20:22 Sitten vaimo viisaudessaan meni kaiken kansan luoksi; niin he löivät Sebalta, Bikrin pojalta, pään poikki ja heittivät sen Jooabille. Silloin tämä puhalsi pasunaan, ja he haajaantuivat kaupungin edustalta, kukin majallensa. Mutta Jooab palasi kuninkaan luoksi Jerusalemiin.</p>	<p>20:22 Ja vaimo tuli kaiken kansan tykö toimellansa. Ja he hakkasivat Seban Bikrin pojan pään pois ja heittivät Joabille. Ja hän soitti basunalla, ja he hajosivat kaikki kaupungin tyköä itsekukin majoihinsa; mutta Joab palasi Jerusalemiin kuninkaan tykö.</p>	<p>20:22 Ja se vaimo tuli caiken Canssan tygö hänen toimellans. Ja hackaisit Seban Bichrin pojan pään pois/ ja heitit Joabille. Ja hän soitti Basunalla/ ja he hajoisit caicki CAupungin tykö idze-cukin majoins/ mutta Joab palais Jerusalemijn Cuningan tygö.</p>
<p>20:23 Jooab oli Israelin kotosotajoukon ylipäällikkönä, ja Benaja, Joojadan poika, oli kreettien ja pleettien päällikkönä.</p>	<p>20:23 Ja Joab oli koko Israelin sotajoukon ylitse; vaan BenaJa Jojadan poika oli Kretin ja Pletin ylitse;</p>	<p>20:23 JA Joab oli coco Israelin sotajoucon ylidze/ waan BenaJa Joiadan poica oli Chretin ja Plethin ylidze.</p>
<p>20:24 Adoram oli verotöiden</p>	<p>20:24 Adoram oli verorahan</p>	<p>20:24 Adoram oli werorahan</p>

valvojana, ja Joosafat, Ahiludin poika, oli kanslerina.

20:25 Seja oli kirjurina, ja Saadok ja Ebjatar olivat pappina.

20:26 Myöskin jaairilainen lira oli Daavidilla pappina.

haltia; Josaphat Ahiludin poika oli kansleri;

20:25 Ja Seja oli kirjoittaja; ja Zadok ja Abjatar olivat papit;

20:26 Niin myös Ira Jairilainen oli Davidin ylimmäinen.

haldia/ Josaphat Alihudin poika oli Cantzleri.

20:25 Ja Seja oli kirjoittaja/ ja Zadoch ja AbJathar olit Papit.

20:26 Nijn myös Ira Jairitheri oli Dawidin ylimmäinen.

2 Samuel 21 LUKU

21:1 Daavidin aikana oli nä-länhätä, jota kesti kolme vuotta peräkkäin; silloin Daavid etsi Herran kasvoja. Herra vastasi: Saulin tähden, verivelan alaisen suvun tähden, koska hän surmasi gibeonilaiset.

21:2 Niin kuningas kutsui gibeonilaiset ja puhutteli heitä. Mutta gibeonilaiset eivät olleet israelilaisia, vaan amorilaisten jätteitä, ja israelilaiset olivat vannoneet heille valan, mutta Saul oli kiivaillessaan israelilaisten ja Juudan puolesta koettanut hävittää heidät.

21:3 Daavid sanoi gibeonilaisille: Mitä minun on tehtävä teidän hyväksenne, ja millä minun on teidät sovittava, että siunaisitte Herran perintöosaa?

21:4 Gibeonilaiset vastasivat hänelle: Ei ole meidän ja Saulin sekä hänen sukunsa välillä kysymys hopeasta eikä kullasta, eikä meillä ole valtaa surmata ketään Israelissa. Hän sanoi: Mitä sitten vaaditte minua tekemään teidän hyväksenne?

21:5 He vastasivat kuninkaille: Sen miehen, joka tahtoi meidät lopettaa ja joka aikoi hävittää meidät, niin ettei

21 LUKU

21:1 Ja Davidin aikana oli kallis aika kolme vuotta järjestänsä: ja David etsi \Herran\ kasvoja. Ja \Herra\ sanoi, Saulin tähden ja sen verihuoneen tähden, että hän tappoi Gibeonilaiset.

21:2 Niin kuningas antoi kutsua Gibeonilaiset ja sanoi heille. Mutta Gibeonilaiset ei olleet Israelin lapsista, vaan jääneistä Amorilaisista: ja Israelin lapset olivat vannoneet heille, ja Saul etsi heitä lyödäksensä vihansa kiivauudessa Israelin ja Juudan lasten edessä.

21:3 Niin sanoi David Gibeonilaisille, mitä minun pitää teille tekemän? ja millä minun pitää sen sovittaman, että te siunaisitte \Herran\ perikuntaa?

21:4 Niin vastasivat häntä Gibeonilaiset, ei ole meillä tekemistä hopiasta eli kullasta Saulin ja hänen huoneensa kanssa, eikä myös että joku surmattaisiin Israelista. Hän sanoi, mitä te tahdotte, että minä teille tekisin?

21:5 He sanoivat kuninkaille, sen miehen, joka meitä hukutti ja aikoi semmoista meitä vastaan, että meidän piti tuleman niin hävitetyksi,

XXI. Lucu

21:1 JA Dawidin aicana oli callis aica colme vuotta järjestäns. Ja Dawid edzei HERran casvoja. Ja HERra sanoi: Saulin tähden ja sen werihuonen tähden/ että hän tappoi Gibeoniterit.

21:2 Nlin Cuningas andoi cudzua Gibeoniterit/ ja sanoi heille (Gibeoniterit ei ollet Israelin lapsist/ waan jääneist Amorrereist: ja Israelin lapset oli wannonet heille/ ja Saul edzei heitä lyödäxens hänen wihans kijwaudes Israelin ja Judan lasten edes)

21:3 Nijn sanoi Dawid Gibeonitereille: mitä minun pitää teille tekemän/ ja millä minun pitää sen sowittaman/ että te siunaisitte HERran pericunda?

21:4 Nijn wastaisit Gibeoniterit: ei ole meillä tekemist hopiast eli cullast Saulin ja hänen huonens cansa/ eikä myös että jocu surmataisin Israelist. Hän sanoi: mitäst te tahdotte että minä teille tekisin?

21:5 He sanoit Cuningalle: sen miehen joca meitä hucutti ja tyhjäxi teki/ tahdom me nijn häwittä/ ettei hänelle

meillä olisi missä olla koko Israelin alueella,

21:6 sen miehen jälkeläisistä luovutettakoon meille seitsemän miestä lävistääksemme heidät paaluihin Herralle Saulin, Herran valitun, Gibeassa. Kuningas sanoi: Minä luovutan.

21:7 Mefibosetin, Saulin pojan Joonatanin pojan, kuningas kuitenkin säästi Herran valan tähden, joka oli heidän välillänsä, Daavidin ja Joonatanin, Saulin pojan, välillä.

21:8 Mutta kuningas otti Rispan, Aijan tyttären, kaksi poikaa, Armonin ja Mefibosetin, jotka tämä oli synnyttänyt Saulille, sekä Meerabin, Saulin tyttären, viisi poikaa, jotka tämä oli synnyttänyt Adrielille, meholalaisen Barsillain pojalle,

21:9 ja luovutti heidät gibeonilaisten käsiin; ja nämä lävistivät heidät paaluihin vuorella Herran edessä, niin että ne seitsemän sortuivat kaikki yhdessä. Näin heidät surmattiin elonleikkuun ensimmäisinä päivinä, ohranleikkuun alussa.

21:10 Silloin Rispa, Aijan tytär, otti säkin ja levitti sen kalliolle, ja se oli hänen vuoteenaan elonleikkuun alusta siihen asti, kunnes sade taivaasta vuoti heidän päällensä, eikä hän sallinut taivaan lintujen päivällä eikä metsän eläinten yöllä tulla heidän päällensä.

21:11 Kun Daavidille kerrottiin, mitä Rispa, Aijan tytär, Saulin sivuvaimo, oli tehnyt,

ettei meidän pitänyt seisovaiset oleman kaikissa Israelin maan rajoissa.

21:6 Hänen huoneestansa annettakaan meille seitsemän miestä hirttääksemme heitä \Herran\ edessä Saulin Gibeassa, \Herran\ valitun. Kuningas sanoi, minä annan heidät teille.

21:7 Mutta kuningas armahti Mephibosetia, Jonatanin Saulin pojan poikaa, sen \Herran\ valan tähden, joka oli heidän välillänsä, Davidin ja Jonatanin Saulin pojan välillä.

21:8 Mutta kuningas otti ne kaksi Ritspan Aijan tyttären poikaa, jotka hän Saulille synnyttänyt oli, Armonin ja Mephibosetin, ja viisi Mikailin Saulin tyttären poikaa, jotka hän Hadrielille Barsillain pojalle synnyttänyt oli, joka oli Meholatilainen.

21:9 Ja hän antoi ne Gibeonilaisten käsiin, ja he hirttivät ne vuorella \Herran\ eteen. Ja ne seitsemän lankeivat yhdellä haavalla: ja niin he surmattiin ensimmäisinä päivinä elonajasta, ohran leikkaamisen alussa.

21:10 Niin Ritspa Aijan tytär otti säkin ja levitti sen kalliolle elon alusta, siihenasti että vesi olis pisaroinnut taivaasta heidän päällensä, eikä sallinut taivaan lintuja tulla heidän päällensä päivällä, eikä metsän petoja yöllä.

21:11 Ja ilmoitettiin Davidille, mitä Ritspa, Aijan tytär, Saulin jalkavaimo, tehnyt oli.

pidä mitän jäämän caikis Israelin maan rajois.

21:6 Annettacan meille seitsemän miestä hänen huoneestans/ hirttäkem heitä HERran edes Saulin Gibeas/ HERran valitun. Cuningas sanoi: minä annan heidän teille.

21:7 MUtta Cuningas armahti Mephibosethi Jonathanin Saulin pojan poica/ sen HERran walan tähden joca oli Dawidin ja Jonathanin Saulin pojan wälillä.

21:8 Mutta ne caxi Rizpan Ajan tyttären poica/ jotca hän Saulist synnyttänyt oli/ Armonin ja Mephibosethin/ siihen myös wijsi Michalin Saulin tyttären poica/ jotca hän Hadrielille Barsillain pojalle synnyttänyt oli/ joca oli Meholatiteri.

21:9 Ja Cuningas otti ja andoi ne Gibeoniterein käsijn/ ne he hirtit vuorella HERran eteen. Ja ne seidzemen lankeisit yhdellä haawalla tapetuna/ ensimmäisnä ohran leickamisen aicana

21:10 Nijn Rizpa Ajan tytär otti säkin ja lewitti hänellens calliolle elon algusta/ siihenasti että wesi olis pisaroinnut taiwast heidän päällens/ eikä laskenut linduja taiwanda raateleman heitä päiwällä/ eikä medzän petoja yöllä.

21:11 Ja se ilmoitettin Dawidille/ mitä Rizpa Ajan tytär Saulin jalcawaimo tehnyt oli.

21:12 meni Daavid ja otti Saulin ja hänen poikansa Joonatanin luut Gileadin Jaabeksen miehiltä, jotka olivat varkain ottaneet ne siltä torilta Beet-Seanista, jolle filistealaiset olivat heidät ripustaneet silloin, kun filistealaiset surmasivat Saulin Gilboassa.

21:13 Ja hän toi sieltä Saulin ja hänen poikansa Joonatanin luut. Myös paaluihin lävistettyjen luut koottiin

21:14 ja haudattiin yhdessä Saulin ja hänen poikansa Joonatanin luiden kanssa Benjaminin maahan Seelaan, Saulin isän, Kiisin, hautaan. Tehtiin kaikki, mitä kuningas oli käskenyt. Niin Jumala leppyi maalle.

21:15 Taas syttyi sota filistealaisten ja Israelin välillä. Ja Daavid lähti palvelijoihin sotimaan filistealaisia vastaan. Ja Daavid väsyi.

21:16 Niin Jisbi-Benob, Raafan jälkeläisiä, jonka keihäs painoi kolmesataa sekeliä vaskea ja joka oli puettu uusiin tamineihin, aikoi surmata Daavidin.

21:17 Mutta Abisai, Serujan poika, tuli hänen avukseen ja löi filistealaisen kuoliaaksi. Silloin Daavidin miehet vannottivat hänellä valan sanoen: Sinä et saa enää lähteä meidän kanssamme taisteluun, ettet sammuttaisi Israelin lamppua.

21:18 Sen jälkeen oli taas taistelu filistealaisten kanssa Goobissa: silloin huusailainen Sibbekai surmasi Safin, joka myös oli Raafan jälkeläisiä.

21:12 Ja David läksi matkaan ja otti Saulin ja hänen poikansa Jonatanin luut Jaabeksen asuvilta Gileadissa, jotka he Betsanin kadulta varastaneet olivat, jossa Philistealaiset heitä ripustaneet olivat siihen aikaan, kuin he surmasivat Saulin Gilboassa;

21:13 Ja otti sieltä Saulin luut ja hänen poikansa Jonatanin luut; ja he kokosivat myös niiden luut, jotka ripustetut olivat;

21:14 Ja he hautasivat Saulin ja hänen poikansa Jonatanin luut Benjaminin maahan Zelaan, hänen isänsä Kisin hautaan, ja he tekivät kaikki niinkuin kuningas heille käskenyt oli: ja niin Jumala sovitettiin sitte maakunnalle.

21:15 Niin taas nousi Philistealaisten sota Israelia vastaan. Ja David meni sotimaan palvelioidensa Philistealaisia vastaan; ja David väsyi.

21:16 Niin Jesbibenob, joka oli Raphan lapsia, jonka keihään ota painoi kolmesataa sikliä vaskea, ja jolla oli uudet sota-aseet, alkoi surmata Davidin.

21:17 Mutta Abisai ZeruJan poika autti häntä, ja löi Philistealaisen, ja tappoi hänen. Niin Davidin palveliat vannotivat hänelle ja sanoivat: ei sinun pidä enää menemän meidän kanssamme sotaan, ettet walkeutta Israelissa sammuttaisi.

21:18 Ja sen jälkeen tapahdettiin, että sota taas nousi Goobissa Philistealaista vastaan; ja Sibekai Husathilainen löi Saphan, joka myös oli

21:12 Ja Dawid läxi matkaan/ ja otti Saulin ja Jonathanin hänen poicans luut Jaabexen asuwilda Gibeas/ jotca he Bethsan catulda warastanet olit/ josa Philisterit heitä ripustanet olit/ siihen aican cosca he surmaisit Saulin Gelboas.

21:13 Ja wei ne sielä pois/ ja nijden luut jotca ripustetut olit.

21:14 Ja hautais ne Saulin ja Jonathanin hänen poicans luiden cansa Benjaminin maahan Zelan hänen Isäns Kisin hautaan/ ja he teit caicki nijncuin Cuningas heille käskenyt oli/ ja Jumala sowitettin maacunnalle.

21:15 Nlin taas nousi Philisterin sota Israeli wastan. Ja Dawid meni sotiman palweliainens Philisterejä wastan.

21:16 Ja Dawid wäsyi. Nijn Jesbi Nobist (joca oli Raphan lapsist/ jonga keihän rauta painoi colmesata sicli/ ja hänellä oli udet harniscat) hän aicoi surmata Dawidi.

21:17 Mutta Abisai ZeuruJan poica autti händä ja tappoi sen Philisterin. Nijn Dawidin palweliat wannoit hänelle/ ja sanoit: ei sinun pidä sillen menemän meidän cansam sotaan/ ettei walkeus Israelist sammutetais.

21:18 JA taas nousi sota Gobis Philisterejä wastan/ ja Sibechai se Husathiteri löi Saphan/ joca myös oli Raphan lapsista.

21:19 Taas oli taistelu filistealaisia vastaan Goobissa, Elhanan, Jare-Ooregimin poika, beetlehemiläinen, surmasi gatilaisen Goljatin, jonka peitsen varsi oli niinkuin kangastukki.	Raphan lapsia. 21:19 Niin sota vielä nousi Gobissa Philistealaisia vastaan; ja Elhanan Jaere Oregiminin poika Betlehemiläinen löi Gatilaisen Goljatin, jonka keihään varsi oli niinkuin joku kangasorsi.	21:19 Niin sota vielä nousi Gobis Philisterejä vastaan/ ja Elhanan Jaere Orgimini sen Bethlehemiterin poica löi Goliathin sen Bethiterin/ jonga keihän varsi oli niinkuin jocucangan puu.
21:20 Taas oli taistelu Gatisa. Siellä oli kookas mies, jolla oli kuusi sormea kummassakin kädessä ja kuusi varvasta kummassakin jalassa, yhteensä kaksikymmentä neljä; hänkin polveutui Raafasta.	21:20 Sitälähin nousi vielä sota Gatisa; ja siellä oli pitkä mies, jolla oli kuusi sormea käsissä ja kuusi varvasta jaloissa, se on yhteen lukien neljäkolmattakymmentä; hän oli myös syntynyt Raphalle.	21:20 Sitälähin nousi vielä sota Gathis/ siellä oli yksi pitkä mies/ jolla oli kuusi sorme käsissä/ ja kuusi warwastjalgois/ se on yhten lukein neljä colmattakymmentä/ hän oli myös syndynyt Raphast.
21:21 Ja kun hän häpäisi Israelia, surmasi hänet Joontan, Daavidin veljen Simean poika.	21:21 Ja kuin hän pilkkasi Israelia, löi hänen Jonatan Davidin veljen Simean poika.	21:21 Ja cosca hän pilkkasi Israeli/ löi hänen Jonathan Simeanin Dawidin veljen poica.
21:22 Nämä neljä polveutuvat gatilaisesta Raafasta; he kaatuivat Daavidin ja hänen palvelijainsa käden kautta.	21:22 Nämät neljä olivat syntyneet Raphalle Gatisa; ja he lankesivat Davidin ja hänen palveliainsa käten kautta.	21:22 Nämät neljä oli syndynet Raphast Gathis/ ja lankeisit Dawidin ja hänen palvelioittens käten kautta.

2 Samuel 22 LUKU

22:1 Ja Daavid puhui Herralle tämän laulun sanat sinä päivänä, jona Herra oli pelastanut hänet kaikkien hänen vihollistensa ja Saulin vallasta. Hän sanoi:

22:2 Herra, minun kallioni, linnani ja pelastajani!

22:3 Jumala, minun vuoreni, jonka turviin minä pakenen, minun kilpeni, autuuteni sarvi, varustukseni ja pakopaikkani, sinä pelastajani, joka pelastat minut väkivallasta!

22:4 'Ylistetty olkoon Herra' - niin minä huudan, ja vihollisistani minä pelastun.

22 LUKU

22:1 Ja David puhui \Herralle\ nämät veisun sanat sinä päivänä, jona \Herra\ oli hänen vapahtanut kaikkein vihollistensa käsistä ja Saulin käsistä,

22:2 Ja sanoi: \Herra\ on minun kallioni, ja minun linnani, ja minun vapahtajani;

22:3 Jumala on minun vahanani, johon minä turvaan; minun kilpeni, ja minun autuuteni sarvi, ja minun varjelukseni, ja minun turvani; minun vapahtajani, joka minun pelastaa vääryydestä.

22:4 Ylistettävää \Herraa\ minä avukseni huudan; ja minä vapahdetaan vihollisistani.

XXII. Lucu

22:1 JA Dawid puhui HERralle nämät weisun sanat/ sinä päivänä jona HERra oli hänen vapahtanut caickein vihollistens ja Saulin käsistä.

22:2 JA sanoi: HERra on minun callion/ ja minun linnan/ ja minun wapahtajan.

22:3 Jumala on minun wahan/ johon minä turwan/ minun otan ja minun autuudeni sarwi/ ja minun warjelluxen/ ja minun turwan/ minun wapahtajan/ joca minun pelasta wääryst.

22:4 Minä kijtän ja huudan HERran tygö/ ja minä waphadetan minun wihollisistani.

22:5 Sillä kuoleman aallot piirittivät minut, turmion virrat peljästyttivät minut.	22:5 Sillä kuoleman aallot ovat minun piirittäneet, ja Belialin ojat peljättivät minun.	22:5 Sillä cuoleman kiwut owat minun pijrittänet/ ja Belialin ojat hämmästytit minun.
22:6 Tuonelan paulat kietoivat minut, kuoleman ansat yllättivät minut.	22:6 Helvetin siteet kietoivat minun, ja kuoleman paulat ennättivät minun.	22:6 Helwetin sitet kiedoit minun/ ja cuoleman paulat ennätit minun.
22:7 Ahdistuksessani minä rukoilin Herraa, Jumalaani minä rukoilin; ja hän kuuli minun ääneni temppelistänsä, minun huutoni kohosi hänen korviinsa.	22:7 Ahdistuksessani minä avukseni huudan \Herraa\, ja minun Jumalani tykö minä huudan; niin hän kuulee minun ääneni templissänsä, ja minun parkuni tulee hänen korviinsa.	22:7 Cosca minä olen tuscas/ nijn minä huudan HERran tygö/ ja minun Jumalani tygö minä huudan/ nijn hän cuule minun äneni hänen pyhäst Templistäns/ ja minun parcun tule hänen corwijns.
22:8 Silloin maa huojui ja järisi, taivaan perustukset järkkäyivät; ne horjuivat, sillä hänen vihansa syttyi.	22:8 Maa järisi ja vapisi, ja taivaan perustukset liikkuivat; he värisivät, kuin hän vihastui.	22:8 MAa järisi ja wapisi ja taiwan perustuxet lijcuit ja wärisit/ cosca hän wihastui.
22:9 Savu suitsusi hänen sieramistaan, kuluttava tuli hänen suustansa, palavat hiilet hehkuivat hänestä.	22:9 Savu suitsi hänen sieramistansa ja kuluttavainen tuli hänen suustansa, niin että hiilet siitä syttyivät.	22:9 Sawu suidzi hänen sieramestans ja polttawainen tuli hänen suustans/ nijn että se sieldä leimahti.
22:10 Hän notkisti taivaan ja astui alas, synkkä pilvi jalkojensa alla.	22:10 Hän notkisti taivaat ja astui alas; ja synkiä pimeys oli hänen jalkainsa alla.	22:10 Hän notkisti taiwat ja astui alas/ ja syngveys oli hänen jalcains alla.
22:11 Hän ajoi kerubin kannattamana ja lensi, hän näkyi tuulen siipien päältä.	22:11 Ja hän astui Kerubimin päälle ja lensi, ja näkyi tuulen sulkain päällä.	22:11 Ja hän waelsi Cherubimin päälle ja lensi/ ja hän näkyi tuulden sijpein päällä.
22:12 Ja hän pani pimeyden majaksi ympärillensä, synkät vedet, paksut pilvet.	22:12 Hän pani pimeyden majaksi ympärillensä, ja paksut ja vedestä mustat pilvet.	22:12 Hänen majans hänen ymbärilläns oli pimeys ja paxut mustat pilwet.
22:13 Hohteesta, joka kävi hänen edellensä, hehkuivat palavat hiilet.	22:13 Siitä kirckaudesta hänen edessänsä paloivat tuliset hiilet.	22:13 Sijtä kirckaudest hänen edesäns paloit leimauxet.
22:14 Herra jylisi taivaasta, Korkein antoi äänensä kaikua.	22:14 \Herra\ jylisti taivaassa, Ylimmäinen antoi pauhinansa.	22:14 Ja HERra jylisi taiwais/ se ylimmäinen andoi pauhinans.
22:15 Hän lennätti nuolia ja hajotti heidät, salamoita, ja kauhistutti heidät.	22:15 Hän ampui nuolia ja hajotti heitä, hän iski leimaukset ja peljätti heitä.	22:15 Hän ambuis nuolens ja hajotti heitä/ hän iski cowat leimauxet ja peljätti heitä.
22:16 Silloin meren syvydet tulivat näkyviin, maanpiirin perustukset paljastuivat Herran nuhtelusta, hänen vihansa hengen puuskauksesta.	22:16 Ja niin ilmestyivät meren kuljut, ja maan perustukset ilmaantuivat \Herran\ kovasta nuhtelemisesta ja hänen sieramiensa hengen puhalluksesta.	22:16 Ja nijn ilmestyit wetten culjut/ ja maan aluxet cuoritin HERran curituxest/ ja hänen sieramens puhalluxest ja cuorsamisest.

22:17 Hän ojensi kätensä korkeudesta ja tarttui minuun, veti minut ylös suurista vesistä.	22:17 Hän lähetti korkeudesta ja otti minun ja veti minun ulos suurista vesistä.	22:17 Hän lähetti korkeudesta ja otti minun/ ja veti minun ulos suurista vesistä.
22:18 Hän pelasti minut voimallisesta vihollisistani, minun vihamiehistäni, sillä he olivat minua väkevämmät.	22:18 Hän vapahti minun väkevästä vihollisistani, vainollisiltani, jotka olivat minua väkevämmät.	22:18 Hän vapahti minun jaloimmista vihollisistani/ minun vainollisiltani jotka olit minua väkewemmät.
22:19 He hyökkäsivät minun kimppuuni hätäni päivänä, mutta Herra tuli minun tuekseni.	22:19 Ne ennättivät minun tuskapäivänäni; mutta \Herra\ tuli minun turvak-seni.	22:19 Jotca minun ennätit tuscasani/ ja HERra tuli minun turwaxeni.
22:20 Hän toi minut avaraan paikkaan, hän vapautti minut, sillä hän oli mielistynyt minuun.	22:20 Hän vei minun ulos lakialle, ja pelasti minun; sillä hän mielistyi minuun.	22:20 Hän wie minun lakialle/ ja temmais minun ulos: sillä hän mielistyi minuun.
22:21 Herra tekee minulle minun vanhurskauteni mukaan; minun kätteni puhtauden mukaan hän minulle maksaa.	22:21 \Herra\ maksoi minulle vanhurskauteni jälke-keen, hän antoi minulle kät-teni puhtauden jälkeen.	22:21 HERra teki hyväst mi-nun cohtani minun wanhurs-caudeni jälkeen/ hän maxa minulle minun kätteni puh-tauden jälkeen.
22:22 Sillä minä olen noudat-tanut Herran teitä enkä ole luopunut pois Jumalastani, jumalattomuuteen.	22:22 Sillä minä pidän \Herran\ tiet ja en ole jumalato-in minun Jumalaani vas-taan.	22:22 Sillä minä pidän HER-ran tiet/ ja en ole jumalato-in minun Jumalatani wasta-n.
22:23 Kaikki hänen oikeuten-sa ovat minun silmiäni edes-sä, enkä minä poikkea hänen käskyistänsä.	22:23 Sillä kaikki hänen oi-keutensa ovat silmäni edes-sä, ja hänen käskyjänsä en minä tyköäni hylkää,	22:23 Sillä caicki hänen oi-keudens owat minun silmäin edes/ ja hänen käskyjäns en minä tyköni hyljä.
22:24 Minä olen vilpitön hän-tä kohtaan ja varon itseni pahoista teoista.	22:24 Vaan olen vakaa hän-nen edessänsä, ja vältän vääryyttä:	22:24 Waan olen wiatoin hän-nen edesäns/ ja wäldän syn-diä.
22:25 Sentähden Herra pal-kitsee minulle vanhurskauteni mukaan, sen mukaan kuin olen puhdas hänen silmiensä edessä.	22:25 Sentähden kostaa \Herra\ minulle vanhurs-kauteni perästä, puhtauteni jälkeen hänen silmäinsä edessä.	22:25 Sentähden costa HERra minun wanhurscauteni pe-rästä/ minun puhtauteni jälkeen hänen silmäins edes.
22:26 Hurskasta kohtaan sinä olet hurskas, nuhteetonta sankaria kohtaan nuhteeton;	22:26 Pyhäin kanssa sinä olet pyhä, ja toimellisten kanssa toimellinen.	22:26 Pyhäin cansa sinä pyhä olet/ ja toimellisten cansa toimellinen.
22:27 puhdasta kohtaan sinä olet puhdas, mutta kieroä kohtaan nurja.	22:27 Puhdasten kanssa si-nä olet puhdas, ja nurjain kanssa sinä olet nurja.	22:27 Puhdasten cansa sinä puhdas olet/ ja nuriain cansa sinä nuria olet.
22:28 Ja sinä pelastat nöyrän kansan, mutta sinun silmäsi ovat ylpeitä vastaan, sinä	22:28 Sinä vapahdat ahdis-tetun kansan ja sinun silmäsi ovat korkeita vastaan, ja sinä	22:28 Sillä sinä autat sitä radollista Canssa/ ja sinun silmäsi nöyryttävät ne corkiat.

alennat heidät.

22:29 Sillä sinä, Herra, olet minun lamppuni; Herra valaisee minun pimeyteni.

22:30 Sinun avullasi minä hyökkään rosvojoukkoa vastaan, Jumalani avulla minä ryntään ylitse muurin.

22:31 Jumalan tie on nuhteeton, Herran sana tulessa koeteltu. Hän on kaikkien kilpi, jotka häneen turvaavat.

22:32 Sillä kuka muu on Jumala paitsi Herra, ja kuka muu on pelastuksen kallio paitsi meidän Jumalamme?

22:33 Se Jumala, joka on minun vahva turvani ja johdattaa nuhteetonta hänen tiellensä,

22:34 tekee hänen jalkansa nopeiksi niinkuin peurat ja asettaa minut kukkuloilleni,

22:35 joka opettaa minun käteni sotimaan ja käsivarteni vaskijousta jännittämään.

22:36 Sinä annat minulle pelastuksen kilven; ja kun sinä kuulet minun rukoukseni, teet sinä minut suureksi.

22:37 Sinä annat minun askeleilleni avaran tilan, ja minun jalkani eivät horju.

22:38 Minä ajan vihollisiani takaa ja tuhoan heidät enkä palaja, ennenkuin teen heistä lopun.

22:39 Minä lopetan heidät ja murskaan heidät, niin etteivät enää nouse; he sortuvat minun jalkojeni alle.

22:40 Sinä vyötät minut voimalla sotaan, sinä painat vastustajani minun alleni.

nöyryytät ne.

22:29 Sillä sinä \Herra\ olet valkeuteni: \Herra\ valaisee pimeyteni.

22:30 Sillä sinun kauttas minä sotaväen lävitse juoksen, ja Jumalassani karkaan muurin ylitse.

22:31 Jumalan tie on täydellinen, \Herran\ puhe tulella koeteltu: hän on kaikkein kilpi, jotka hänen päällensä uskaltavat.

22:32 Sillä kuka on Jumala, paitsi \Herraa\? ja kuka on kallio paitsi meidän Jumalamme?

22:33 Jumala on väkevyyteni ja voimani: hän avaa minun tieni täydellisesti.

22:34 Hän tekee jalkani peuraan kaltaiseksi, ja asettaa minun korkeuteni päälle.

22:35 Hän opettaa käteni sotimaan ja käsivarteni vaskijoutsea jännittämään.

22:36 Ja sinä annoit minulle sinun autuutes kilven: Ja kuin sinä nöyryytät minun, teet sinä minun suureksi.

22:37 Sinä levitit minun askeleeni minun allani, ja ei minun kantapäätäni livistyneet.

22:38 Minä ajan vihollisiani takaa ja hävitän heitä, Ja en palaja ennenkuin minä heidät hukutan.

22:39 Minä hukutan heidät ja runtelen, ettei heidän pidä nouseman; heidän täytyy kaatua jalkaini alle.

22:40 Sinä valmistat minun voimalla sotaan, sinä taivutat minun alleni ne, jotka nousevat minua vastaan.

22:29 Sillä sinä HERra olet minun walkeuten/ HERra walaise minun pimeyteni.

22:30 Sillä sinun cauttas minä sotawäen murennan/ ja minun Jumalassani carcan muurin ylidze.

22:31 Jumalan tiet owat wiatomat/ HERran puhet owat tulella peratut/ hän on caickein ota/ jotca hänen päällens uscaldawat.

22:32 Sillä cuca on Jumala paidzi HERra? eli wäkwä ilman meidän Jumalatom?

22:33 Jumala wyöttä minun woimalla/ ja pane minun tieni wiattomaxi.

22:34 Hän teke minun jalcani peuran caltaisexi/ ja asetta minun corkeuden päälle.

22:35 Hän opetta minun käteni sotiman/ ja käsiwarteni waskijousta jännittämän.

22:36 JA sinä annoit minulle sinun autuudes odan/ ja cosca sinä nöyrytät minun/ teet sinä minun suurexi.

22:37 Sinä teet minulle sian käydäxeni/ ettei minun candapääni liwistyis.

22:38 Minä ajan minun wihojistani taca/ ja häwitän heitä/ ja en palaja ennencuin minä heidän hucutan.

22:39 Minä lyön heitä ja rundelen/ ettei heidän pidä nouseman/ heidän täyty caatua minun jalcaini ala.

22:40 Sinä taidat minun valmistata woimalla sotaan/ sinä taidat ne paiscata alas/ jotca

22:41 Sinä ajat minun viholiseni pakoon, vihamieheni minä hukutan.	22:41 Ja sinä annat minulle viholliseni kaulan; ja minä kadotan vainoojani.	22:41 Ja sinä annat minulle että minun viholiseni pakenewat/ ja minä cadotan minun wainojani.
22:42 He katselevat, mutta pelastajaa ei ole, katsovat Herran puoleen, mutta hän ei heille vastaa.	22:42 He huutavat, vaan ei ole auttajaa: \Herran\ tykö, mutta ei hän vastaa heitä.	22:42 He toiwowat/ waan ei ole auttajat/ he huutawat HERran tygö/ mutta ei hän wasta heitä.
22:43 Minä survon heidät maan tomuksi, kadun loaksi minä heidät poljen ja tallaan.	22:43 Minä survon heitä niinkuin maan tomun, ja muserran heidän rikki ja hajoitan heidät niinkuin loan kaduilta.	22:43 Minä survon heitä nijncuin maan tomun/ ja museran ricki nijncuin logan ca-duilda.
22:44 Sinä pelastat minut kansani riidoista, sinä varjelet minua, niin että tulen pakanain pääksi; kansat, joita minä en tunne, palvelevat minua.	22:44 Sinä pelastat minua riitaisesta kansasta, ja asetat minun pakanain pääksi: se kansa, jota en minä tunnennut, palvelee minua.	22:44 Slnä pelastat minua sijtä rijdaisesta Canssasta/ ja asetat minun pacanain pääxi/ se Canssa jota en minä tunnennut/ palwele minua.
22:45 Muukalaiset minua mielistelevät; jo korvan kuulematta he tottelevat minua.	22:45 Muukalaiset lapset viekastelevat minua, korvan kuuloon he kuulevat minua.	22:45 Muucalaiset lapset kieldäwät minun/ ja cuuldelewat minua cuuliaisilla corwilla.
22:46 Muukalaiset masentuvat; he tulevat vyöttäytyneinä varustuksistansa.	22:46 Muukalaiset lapset vaipuvat ja vapisevat siteistänsä.	22:46 Muucalaiset lapset wai-puwat/ ja wapisewat heidän siteisäns.
22:47 Herra elää! Kiitetty olkoon minun kallioni, ja ylistetty Jumala, minun pelastukseni kallio,	22:47 \Herra\ elää, ja kiitetty olkoon minun kallioni, ja ylistetty olkoon Jumala, minun autuuteni kallio!	22:47 HERra elä/ ja kijtetty olcon minun turwan/ ja Jumala minun autuudeni turwa olcon ylistetty.
22:48 Jumala, joka hankkii minulle koston ja laskee kansat minun valtani alle;	22:48 Jumala, joka minulle koston antaa ja vaatii kansat minun alleni,	22:48 Se Jumala joca minulle coston anda/ ja waati Canssat minun alani.
22:49 sinä, joka vapahdat minut vihollisistani ja korostat minut vastustajaini ylitse ja päästät minut väkivaltaisesta miehestä.	22:49 Joka minua johdatat ulos vihollisistani ja korostat minun niistä, jotka karkaavat minua vastaan, sinä pelastat minua väkivaltaisesta miehestä.	22:49 Joca minua autta wiho-lisistani/ ja corgotta minun nijstä/ jotca carcawat minua wastan/ sinä autat minua nijldä wäärildä.
22:50 Sentähden minä ylistän sinua, Herra, kansojen keskuudessa ja veisaan sinun nimesi kiitosta;	22:50 Sentähden minä kiitän sinua \Herra\ pakanain seassa, ja sinun nimelles kiitoksen veisaan.	22:50 Sentähden minä kijtän sinua HERra pacanain seas/ ja sinun nimees kijtoxen weisan.
22:51 sinun, joka annat kuninkaallesi suuren avun ja osoitat armoa voidellullesi, Daavidille, ja hänen jälkeläisil-	22:51 Joka kuninkaallensa suuren autuuden osoittaa ja tekee laupiuden voidellullessa, Davidille ja hänen siemenellensä ijankaikkisesti.	22:51 Joca Cuningalles suuren autuuden osotat/ ja teet hywäst sinun woidelduas wastan/ Dawidille ja hänen sie-

leen, iankaikkisesti.

2 Samuel 23 LUKU

23:1 Nämä olivat Daavidin viimeiset sanat: Näin puhuu Daavid, Isain poika, näin puhuu korkealle korotettu mies, Jaakobin Jumalan voideltu, ihana Israelin ylistysvirissä:

23:2 Herran Henki on puhunut minulle, ja hänen sanansa on minun kielelläni;

23:3 Israelin Jumala on sanonut, Israelin kallio on puhunut minulle: 'Joka hallitsee ihmisiä vanhurskaasti, joka hallitsee Jumalan pelossa,

23:4 hän on niinkuin huomenhohde auringon noustessa pilvettömänä aamuna, kun maa kirkkaassa valossa vihannoi sateen jälkeen.'

23:5 Eikö minun sukuni ole näin Jumalan edessä? Sillä hän on tehnyt minun kanssani iankaikkisen liiton, kaikin puolin taatun ja vakaan. Hän antaa versoja minulle kaiken autuuden ja kaiken ilon.

23:6 Mutta kaikki kelvottomat ovat niinkuin poisviskatut orjantappurat, joihin ei käsin tartuta.

23:7 Ja jos jonkun on koskettava niihin, varustautuu hän raudalla ja keihäänvarrelle; sitten ne tulella poltetaan, siinä missä ovat.

23:8 Nämä ovat Daavidin sankarien nimet: Jooseb-

23 LUKU

23:1 Ja nämät ovat Davidin viimeiset sanat. David, Isain poika, sanoi, se mies sanoi, joka korotettu on, Jakobin Jumalan voideltu, ja suloinen Israelin psalmeihin veisaja:

23:2 \Herran\ Henki on puhunut minun kauttani, ja hänen sanansa on tapahtunut minun kieleni kautta.

23:3 Israelin Jumala on sanonut minulle, Israelin turva on minulle puhunut, ihmisten hallitsiasta, vanhurskaasta, joka hallitsee Jumalan pelvossa.

23:4 Niinkuin valkeus on aamulla, kuin aurinko koittaa, varhain ilman pilvetä, ja paisteesta sateen jälkeen ruoho kasvaa maasta.

23:5 Eikö minun huoneeni ole niin Jumalan tykönä? Sillä hän on tehnyt iankaikkisen liiton minun kanssani, kaikella muodolla lujan ja vahvan; sillä se on kaikki minun autuuteni ja haluni; eikö se ole kasvava?

23:6 Mutta ilkiät ihmiset kaikki hävitetään niinkuin orjantappurat, joihin ei taida käsin ruveta.

23:7 Mutta jos joku tahtoo tarttua niihin, hänellä pitää täydellisesti oleman rauta ja keihään varsi; ja ne pitää kokonansa poltettaman tulella heidän suoiansa.

23:8 Nämät ovat Davidin sankarien nimet: Joseb-

menellens ijancaickisest.

XXIII. Lucu

23:1 NÄmät owat Dawidin wijmeiset sanat. Dawid Isain poica sanoi/ se mies sanoi joca Jacobin Jumalalle woidelluxi corgotettu on/ ja sulloisten Israelin Psalmeihin weisajaxi.

23:2 HERran Hengi on puhunut minun cauttani/ ja hänen sanans on tapahtunut minun kieleni cautta.

23:3 Israelin Jumala on sanonut minulle/ Israelin turwa on minulle puhunut/ se vanhurscas ihmisten hallidzia/ joca hallidze Jumalan pelgos.

23:4 Nijn cuin walkeus on amulla/ cosca Auringo coittaa warhain ilman pilwetä/ ja paistest saten jälken caswa ruoho maasta.

23:5 Sillä ei yhtäkän ole Jumalan tykönä nijncuin minun huonen: sillä hän on tehnyt ijancaickisen liiton minun cansani/ caikella muodolla lujan ja wahwan: sillä se on caicki minun autuuteni ja pyyndöni/ ettei hän anna mitän caswa.

23:6 MUtta Belialit owat caicki tyynni/ cuin peräti häwitetän nijncuin orjantappurat/ joihin ei taita käsin ruwetta.

23:7 Mutta jos jocu tahtoo tarttua heihin/ hänellä pitää oleman rauta ja keihän warsi/ ja heidän pitää poltettaman tulella heidän asuinsioians.

23:8 Nämät owat Dawidin Sangaritten nimet: Jesabeam

Bassebet, tahkemonilainen, vaunusoturien päällikkö, hän, joka heilutti keihästään kahdeksansadan kaatuneen yli yhdellä kertaa.

23:9 Hänen jälkeensä Eleasar, Dodon poika, joka oli erään aholilaisen poika. Hän oli yksi niistä kolmesta urhosta, jotka olivat Daavidin kanssa silloin, kun he häpäisivät filistealaisia, jotka olivat kokoontuneet sinne sotimaan. Israelin miehet vetäytyivät silloin takaisin,

23:10 mutta hän jäi paikalleen ja surmasi filistealaisia, kunnes hänen kätensä uupui niin, että se kouristui kiinni miekkaan. Ja Herra antoi suuren voiton sinä päivänä; väki kääntyi vain hänen jälkeensä ryöstämään.

23:11 Hänen jälkeensä Samma, Aagen poika, hararilainen. Kerran olivat filistealaiset kokoontuneet yhteen joukkoon, ja siellä oli peltopalsta, kokonaan hernetä kasvamassa. Ja väki pakeni filistealaisia,

23:12 mutta hän asettui keskelle palstaa, sai sen pelastetuksi ja voitti filistealaiset; ja niin Herra antoi suuren voiton.

23:13 Kerran lähti kolme niistä kolmestakymmenestä päälliköstä liikkeelle, ja he tulivat elonleikkuun aikana Daavidin luo Adullamin luolalle. Ja filistealaisten joukko oli leiriytynyt Refaimin tasangolle.

23:14 Mutta Daavid oli silloin vuorilinnassa, ja filistealaisten vartiosto oli Betlehemissä.

23:15 Ja Daavidin rupesi te-

baselet Tahkemonilainen, ylimmäinen päämiehistä: hän oli se AdoniEtsniläinen, joka nousi kahdeksaasataa vastaan, jotka tapettiin yhdellä erällä.

23:9 Sitälähin oli Eleasar Dodon poika Ahohin pojan, niiden kolmen sankarien keskellä Davidin kanssa, kuin he pilkkasivat Philistealaisia, jotka olivat sinne kokoontuneet sotaan, ja Israelin miehet menivät ylös.

23:10 Se nousi ja löi Philistealaiset, siihenasti että hänen kätensä väsyi ja puuntui miekasta. Ja \Herra\ antoi suuren autuuden siihen aikaan, niin että kansa palasi hänen jälkeensä ainoasti ryöstämään.

23:11 Hänen jälkeensä oli Samma Agen Hararilaisen poika: koska Philistealaiset kokosivat itsensä yhteen kylään ja siellä oli yksi peltosarka täynnä herneitä, ja kansa pakeni Philistealaisia;

23:12 Silloin seisoi hän keskellä sarkaa ja varjeli sen, löi Philistealaiset, ja \Herra\ antoi suuren autuuden.

23:13 Ja nämät kolme ylimmäistä kolmestakymmenen keskellä tulivat alas elonaikana Davidin tykö Adullamin luolaan; ja Philistealaisten leiri oli Rephaimin laaksossa.

23:14 Mutta David oli siihen aikaan linnassa, ja Philistealaisten kansa oli Betlehemissä.

23:15 Ja David himoitsi ja sanoi: kuka tuo minulle juo-

Hahmonin poica/ ylimmäinen colmen keskenä/ joca ojensi keihäns/ ja tappoi cahdexan sata yhdellä haawalla.

23:9 Sitälähin oli Eleazar Dodon poica Ahohin pojan/ niiden colmen Sangarein keskenä Dawidin cansa/ cosca he pilckasit Philisterejä ja olit sinne cocondunet sotaan/ ja Israelin miehet menit ylös.

23:10 Silloin nousi hän ja löi Philiterit/ siihenasti että hänen kätens väsyi ja puundui miecan tähden. Ja HERra andoi suuren autuuden siihen aican/ nijn että Canssa palais hänen jälkens ryöstämän.

23:11 HÄnen jälkens oli Samma Agen sen Harathiterin poica/ cosca Philiterit co coisit idzens yhteen kylään/ ja siellä oli peldo täynäns herneitä/ ja Canssa pakeni Philisterejä.

23:12 Silloin käwi hän keskelle sitä peldoja ja autti händä ja löi Philiterit/ ja HERra andoi suuren autuuden.

23:13 JA nämät colme ylimmäistä colmenkymmenen keskenä/ tulit elonaicana Dawidin tygö Adullan luolaan/ ja Philisterein leiri oli Rephaimin laxos.

23:14 Mutta Dawid oli siihen aican linnas/ ja Philisterein Canssa oli Bethlehemis.

23:15 Ja Dawid himoidzi/ ja

<p>kemään mieli vettä, ja hän sanoi: Jospa joku toisi minulle vettä juodakseni Beethlehemin kaivosta, joka on portin edustalla!</p>	<p>da vettä Beethlehemin kaivosta portin tyköä.</p>	<p>sanoi: cuca tuo minulle juoma Beethlehemin caiwon wewdestä portin alda?</p>
<p>23:16 Silloin murtautuivat ne kolme urhoa filistealaisten leirin läpi ja ammensivat vettä Beethlehemin kaivosta portin edustalta, kantoivat ja toivat sen Daavidille. Mutta hän ei tahtonut sitä juoda, vaan vuodatti sen juomauhriksi Herralle</p>	<p>23:16 Niin ne kolme sankaria menivät Philistealaisten leiriin ja ammensivat vettä Beethlehemin kaivosta, joka on portin tykönä, kantoivat ja toivat Davidille; mutta ei hän tahtonut sitä juoda, vaan kaasi \Herran\ eteen,</p>	<p>23:16 Nijn ne colme Sangarita menit Philisterein leirijn/ ja toit wettä Beethlehemin caiwost portin alda/ ja cannoit Dawidille/ mutta ei hän tahtonut sitä juoda/ waan caasi HERran eteen</p>
<p>23:17 ja sanoi: Pois se! Herra varjeltakoon minut sitä tekemästä. Onhan se niiden miesten veri, jotka menivät sinne oman henkensä uhalla. Eikä hän tahtonut juoda sitä. Tämän tekivät ne kolme urhoa.</p>	<p>23:17 Ja sanoi: \Herra\, olkoon se minusta kaukana, että minä se tekisin: eikö tämä ole niiden miesten veri, jotka itsensä antoivat hengenvaaraan ja sinne menivät? Ja ei tahtonut sitä juoda. Tämän tekivät ne kolme sankaria.</p>	<p>23:17 Ja sanoi: HERra/ olcon minusta caucana/ että minä sen tekisin/ eikö tämä ole nijden miesten weri/ jotca heidäns annoit hengen wauran ja sinne menit? Ja ei hän juonut. Tämän teit ne colme Sangarita.</p>
<p>23:18 Abisai, Jooabin veli, Serujan poika, oli niiden kolmen päällikkö; hän heilutti keihästään kolmensadan kaatuneen yli. Ja hän oli kuulu niiden kolmen joukossa.</p>	<p>23:18 Abisai Joabin weli Zerujan poika oli myös ylimäinen kolmen keskellä, hän nosti keihänsä ja löi kolmesataa, ja oli myös ylistetty kolmen keskellä,</p>	<p>23:18 ABisai Joabin weli Zerujan poica oli myös ylimäinen colmen keskenä/ hän nosti keihäns ja löi colme sata/ ja oli myös ylistetty colmen keskenä.</p>
<p>23:19 Hän oli arvossa pidetty niiden kolmen joukossa ja oli heidän päämiehensä, mutta ei hän vetänyt vertoja niille kolmelle.</p>	<p>23:19 Ja kaikkein jaloin kolmen keskellä ja oli heidän päämiehensä, mutta ei hän tullut niiden kolmen tykö.</p>	<p>23:19 Ja caickein jaloin colmen keskenä/ ja oli heidän päämiehens/ mutta ei hän tullut nijden colmen tygö.</p>
<p>23:20 Benaja, Joojadan poika, joka oli urhoollisen ja suurista teoistaan kuuluisan miehen poika, oli kotoisin Kabseelistä. Hän surmasi ne kaksi moabilaista sankaria, ja hän laskeutui alas ja tappoi lumituiskun aikana leijonan kaivoon.</p>	<p>23:20 Ja Benaja Jojadan poika, kuuluisan miehen poika suurista töistänsä Kabselistä löi kaksi Moabin väkevää niinkuin jalopeuraa, ja hän meni alas ja löi yhden jalopeuran kaivon tykönä lumen aikana.</p>	<p>23:20 JA Benaja Jojadan poica Ishailin pojan/ cuuluisan miehen hänen suurista töistäns Kabzeelist/ hän löi caxi Maobin wäkewä Lejonita/ meni alas/ ja löi yhden Lejonin caiwon tykönä lumen aicana.</p>
<p>23:21 Myöskin surmasi hän egyptiläisen miehen, sen uhkean miehen. Egyptiläisellä oli keihäs kädessä, mutta hän meni häntä vastaan ainoas-</p>	<p>23:21 Ja hän löi hirmuisen Egyptin miehen, jolla oli keihäs kädessä, mutta hän meni hänen tykönsä seipäällä, ja tempasi Egyptin miehen kädestä keihään, ja löi hä-</p>	<p>23:21 Ja sitälikin löi hän yhden hirmuisen Egyptin miehen/ jolla oli keihäs kädes/ mutta hän meni hänen tygöns seipällä/ ja otti Egyptin</p>

taan sauva kädessä. Ja hän tempasi keihään egyptiläisen kädestä ja tappoi hänet hänen omalla keihäällään.	nen kuoliaaksi omalla keihäällänsä.	miehen kädestä keihän/ ja löi hänen cuoliaksi omalla keihäällänsä.
23:22 Tälläisiä teki Benaja, Joojadan poika. Ja hän oli kuulu niiden kolmen urhon joukossa.	23:22 Nämät teki Benaja Joojadan poika, ja oli ylistetty kolmen sankarin keskellä,	23:22 Nämät teki Benaja Joojadan poica/ ja oli ylistetty colmen Sangarin keskenä.
23:23 Hän oli arvossa pidetty niiden kolmenkymmenen joukossa, mutta ei hän vetänyt vertoja niille kolmelle. Ja Daavid asetti hänet henkivartiostonsa päälliköksi.	23:23 Ja oli jalompi kuin ne kolmekymmestä mutta ei hän tullut niiden kolmen tykö; ja David asetti hänen salaiseksi neuvonantajaksensa.	23:23 Ja oli jalombi kuin ne colmekymmendä/ mutta ei hän tullut niiden kolmen tykö/ ja Dawid asetti hänen salaisexi neuwons andajaxi.
23:24 Niiden kolmenkymmenen joukossa oli Asael, Jooabin veli; Elhanan, Doodon poika, Beetlehemistä;	23:24 Asahel, Joabin veli, kolmenkymmenen keskellä, Elhanan Dodonin poika Beetlehemistä;	23:24 ASahel Joabin weli on niiden colmenkymmenen keskenä Elhanan Dodonin poica Bethlehemist.
23:25 harodilainen Samma; harodilainen Elika;	23:25 Samma Harodilainen, Elika Harodilainen;	23:25 Samma se Haraditeri/ Elika se Haraditeri.
23:26 pleettiläinen Heles; tekoalainen lira, Ikkeksen poika;	23:26 Helets Palttilainen, Ira Ikkeksen Tekoalaisen poika;	23:26 Helez se Palthiteri/ Iralkexen Thecoiterin poica.
23:27 anatotilainen Abieser; huusalainen Mebunnai;	23:27 Abieser Anatotilainen, Mebunai Husatilainen;	23:27 Abjeser se Anthotiteri/ Mebunai se Husathiteri.
23:28 ahohilainen Salmon; netofalainen Maharai;	23:28 Salmon Ahohilainen, Maharai Netophatilainen;	23:28 Zalmon se Ahohiteri/ Maharai se Netophatiteri.
23:29 netofalainen Heeleb, Baanan poika; Ittai, Riibain poika, benjaminilaisten Gibeasta;	23:29 Heleb Baenan poika Netophatilainen, Ittai Ribain poika BenJaminin lasten Gibeasta;	23:29 Heleb Baenan poica/ se Netophatiteri/ Ithai Ribain poica/ BenJaminin lasten Gibeast.
23:30 piratonilainen Benaja; Hiddai Nahale-Gaasista;	23:30 Benaja Pirtagonilainen, Hiddai Gasin ojista;	23:30 BenaJa se Birgathoniteri/ Hidai Gaasin ojista.
23:31 arabilainen Abi-Albon; barhumilainen Asmavet;	23:31 Abialbon Arbatilainen, Asmavet Barhumilainen;	23:31 AbiAlbon se Arbathiteri/ Asmaweth se Barhumiteri.
23:32 saalbonilainen Eljahba; Bene-Jaasen; Joonatan;	23:32 Eliaheba Saalbonilainen Jasennin Jonathanin pojan;	23:32 Eliaheba se Saalboniteri/ Jasenin ja Jonathanin lapset.
23:33 hararilainen Samma; ararilainen Ahiam, Sararin poika;	23:33 Samma Hararilainen, Ahiam Sararin poika Ararilainen;	23:33 Samma se Hararitheri/ Ahiam Sararin poica se Araritheri.
23:34 Elifelet, Ahasbain poika, joka oli erään maakatilaisen poika; giilolainen Eliam, Ahitofelin poika;	23:34 Eliphelet Maakatin pojan Ahasbain poika, Eliam Ahitophelin Gilonilaisen poika;	23:34 Elipheleth Ahasbain poica Maechatin pojan: Eliam Ahitophelin sen Giloniterin poica.
23:35 karmelilainen Hesrai;	23:35 Hesrai Karmelilainen, Paerai Arbilainen;	23:35 Hesrai se Charmeliteri/

arabilainen Paarai;

23:36 Jigal, Naatanin poika, Soobasta; gaadilainen Vaani;

23:37 ammonilainen Selek; beerotilainen Naharai, Jooabin, Serujan pojan, aseenkantaja;

23:38 jeteriläinen lira; jeteriläinen Gaareb;

23:39 heettiläinen Uuria. Kaikkiaan kolmekymmentä seitsemän.

23:36 Jigal Natanin poika Zobasta, Bani Gadilainen;

23:37 Zelek Ammonilainen; Naharai Beerotilainen, Joabin ZeruJan pojan sotaasetten kantaja,

23:38 Ira Jitriläinen, Gareb Jitriläinen;

23:39 Uria Hetiläinen. Kaikki yhteen seitsemän neljäntäkymmentä.

Paerai se Arbiteri.

23:36 Jegeal Nathanin poika Zobast/ Bani se Gaditeri.

23:37 Zeleg se Ammoniteri/ Naharai se Beerotiteri/ Joabin sotaasetten candaja ZeruJan pojan.

23:38 Ira se Jethriteri/ Gareb se Jethriteri/

Uria se Hethiteri. Nämät ovat caicki yhteen seisdemen neljäntäkymmendä.

2 Samuel 24 LUKU

24:1 Mutta Herran viha syttyi taas Israelia kohtaan, niin että hän yllytti Daavidin heitä vastaan, sanoen: Mene ja laske Israel ja Juuda.

24:2 Niin kuningas sanoi Joobille, sotajoukon päällikölle, joka oli hänen luonaan: Kiertele kaikki Israelin sukukunnat Daanista Beersebaan asti, ja pitäkää kansan katselmuksen, että minä saisin tietää kansan lukumäärän.

24:3 Jooab vastasi kuninkaalle: Herra, sinun Jumalasi, lisätköön kansan, olkoon se kuinka suuri tahansa, satakerlaiseksi, ja saakoon herrani, kuningas, nähdä sen omin silmin. Mutta miksi herrani, kuningas, haluaa sellaista?

24:4 Kuitenkin kuninkaan sana velvoitti Jooabia ja sotapäällikköjä; niin Jooab ja sotapäälliköt lähtivät kuninkaan luota pitämään Israelin kansan katselmusta.

24:5 Ja he menivät Jordanin yli ja leirytyivät Aroeriin, oikealle puolelle jokilaakson keskikohdalla olevaa kaupunkia, Gaadiin ja Jaeseriin päin.

24 LUKU

24:1 Ja \Herran\ viha taas julmistui Israelia vastaan ja hän kehoitti Davidin heidän keskellensä, sanoen: mene ja lue Israel ja Juuda.

24:2 Ja kuningas sanoi Joobille sodanpäämiehellensä: mene nyt kaikkein Israelin sukukuntain ympäri, ruveten Danista BerSebaan asti, ja lue kansa, että minä tietäisin kansan paljouden.

24:3 Joab sanoi kuninkaalle: \Herra\ sinun Jumalasi enetköön siihen kansaan sata kertaa sen verran kuin siinä nyt on, että herrani kuninkaan silmät sen näkisivät; mutta mitä iloa on herrallani kuninkaalla siitä asiasta?

24:4 Mutta kuninkaan sana vahvistui Jooabia ja sodanpäämiehiä vastaan. Niin Joab ja sotajoukon päämiehet menivät kuninkaan tyköön lukemaan Israelin kansaa.

24:5 Ja he menivät Jordanin ylitse ja sioittivat itsensä Aroeriin, oikialle puolelle sitä paikkaa, joka on keskellä Gadin ojaa, Jaeserin tykönä;

XXIV. Lucu

24:1 JA HERran viha taas julmistui Israeli vastaan/ ja kehoitti Dawidin heidän keskellensä/ sanoden: mene ja lue Israel ja Juda.

24:2 Ja Cuningas sanoi Joobille sodans päämiehelle: mene caiken Israelin sucucunnan ymbärins/ ruweten Danist BerSeban asti/ ja lue Canssa/ että minä tiedäisin Canssan paljouden.

24:3 Joab sanoi Cuningalle: sinun HERras Jumalasi enetkön siihen Canssaan sata kerta sen verran kuin siinä nyt on/ että minun Herran Cuningan näkis ilons. Mutta mitä iloa minun Herralleni Cuningalleni on sijtä asiast.

24:4 Mutta Cuningan sana wahwistui Jooabia ja sodanpäämiehiä vastaan. Nijn Joab ja sotajoucon päämiehet menit Cuningan tykö lukeman Israelin Canssa.

24:5 Ja he menit Jordanin ylidze/ ja sioitit idzens Aroerijn/ oikialle puolelle sitä paicka/ joca on Gadin ojas ja Jaeseris.

24:6 Sitten he tulivat Gileadiin ja Tahtim-Hodsin maahan; sitten he tulivat Daan-Jaaniin ja sieltä ympäri Siidoniin.

24:7 Sitten he tulivat Tyyron linnoitukseen ja kaikkiin hivvilläisten ja kanaanilaisten kaupunkeihin ja menivät sieltä Juudan Etelämaahan Beersebaan asti.

24:8 Ja kun he olivat kierrelleet koko maan, tulivat he yhdeksän kuukauden ja kahdenkymmenen päivän kuluttua takaisin Jerusalemiin.

24:9 Ja Joab ilmoitti kuninkaalle kansan lasketun lukumäärän: Israelissa oli kahdeksansataa tuhatta sotakuntoista miekkamiestä, ja Juudassa oli viisisataa tuhatta miestä.

24:10 Mutta Daavidin omatunto soimasi häntä, sitten kuin hän oli laskenut kansan, ja Daavid sanoi Herralle: Minä olen tehnyt suuren synnin tehdessäni tämän; mutta anna nyt, Herra, anteeksi palvelijasi rikos, sillä minä olen menetellyt ylen tyhmästi.

24:11 Ja kun Daavid aamulla nousi, oli profeetta Gaadille, Daavidin näkijälle, tullut tämä Herran sana:

24:12 Mene ja puhu Daavidille: Näin sanoo Herra: Kolme ehtoa minä asetan sinun eteesi; valitse yksi niistä, niin minä teen sen sinulle.

24:13 Niin Gaad meni Daavidin tykö, ilmoitti ja sanoi hänelle: Tuleeko nälkä seitsemäksi vuodeksi sinun maaha-

24:6 Ja tulivat Gileadiin ja alhaiseen maahan Hadsiin, sitte tulivat he DanJaniin ja Zidonia ympärinsä;

24:7 Ja tulivat vahvaan kaupunkiin Tyroon ja kaikkiin Heviläisten ja Kanaanalaisten kaupunkeihin. Sitte he läksivät sieltä etelän puolelle Juudaa BerSebaan asti;

24:8 Ja kävivät kaiken maan ympäri, ja tulivat yhdeksän kuukauden ja kahdenkymmenen päivän perästä Jerusalemiin jälleensä.

24:9 Ja Joab antoi kuninkaalle kansan luvun, ja Israelissa oli kahdeksansataa tuhatta vahvaa miekan ulosvetävää sotamiestä; mutta Juudassa oli viisisataa tuhatta miestä.

24:10 Ja Davidin sydän tykytti sitte kuin kansa luettu oli, ja David sanoi \Herralle\: minä olen sangen suuresti syntiä tehnyt, että minä sen tein. \Herra\, käännä nyt palvelias pahateko pois; sillä minä olen tehnyt sangen tyhmästi.

24:11 Ja kuin David huomeneltain nousi, tuli \Herran\ sana prophetan Gadin Davidin näkiän tykö, sanoen:

24:12 Mene ja puhu Davidille: näin sanoo \Herra\: kolme minä panen sinun etees; valitse itselles niistä yksi, jonka minä sinulle teen.

24:13 Gad tuli Davidin tykö, ilmoitti ja sanoi hänelle: tahdotkos että nälkä tulee seitsemäksi ajastajaksi maakunnalles, taikka että kol-

24:6 Ja tulit Gileadijn ja siihen alhaisen maahan Hadsijn/ sijtte tulit he DanJanijn ja Zidonit ymbärins.

24:7 Ja tulit siihen wahwan Caupungijn Tyroon/ ja caickijn Hewerein ja Cananerein Caupungeihin. Sijtte he läxit sieldä ja tulit etelän puolelle Judat ja BerSebat.

24:8 Ja käwit caiken maan ymbärins/ ja tulit yhdexän Cuucauden ja cahdenkymmenen päivän peräst Jerusalemiin jälleensä.

24:9 Ja Joab andoi Cuningalle Canssan lugun/ ja Israelis oli candexan sata tuhatta wahwa sotamiestä/ jotca aseilla käwit ulos. Mutta Juudas oli wijsisata tuhatta miestä.

24:10 JA Dawidin sydän tuli murhellisexi sijtte cuin Canssa luettu oli/ ja Dawid sanoi HERRalle: minä olen sangen suurest syndiä tehnyt/ että minä sen tein/ HERRa käännä nyt palwelias pahateco pois: sillä minä olen tehnyt sangen tyhmäst.

24:11 JA cosca Dawid huomeneltain nousi/ tuli HERRan sana Prophetan Gadin tygö Dawidin Näkiän/ joca sanoi hänelle:

24:12 Mene ja puhu Dawidille/ näin sano HERRa: colme minä panen sinun etees/ walidze idzelles nijstä yxi jonga minä sinulle teen.

24:13 GAd tuli Dawidin tygö/ ilmoitti ja sanoi hänelle: tahdotcos että nälkä tule seidemexi ajastajaxi sinun maa-

si, vai pakenetko sinä kolme kuukautta vihollisiasi, jotka ajavat sinua takaa, vai tulee-ko rutto sinun maahasi kolmeksi päiväksi? Mieti nyt ja katso, mitä minä vastaan hänelle, joka minun lähetti.

24:14 Daavid vastasi Gaadille: Minä olen suuressa hädässä. Me tahdomme langeta Herran käsiin, sillä hänen laupeutensa on suuri; ihmisten käsiin minä en tahdo langeta.

24:15 Niin Herra antoi ruton tulla Israeliin, aamusta alkaen määrättyyn aikaan asti; ja kansaa kuoli Daanista Beersebaan asti seitsemänkymmentä tuhatta miestä.

24:16 Mutta kun enkeli ojensi kätensä Jerusalemiä kohti tuhotaksensa sen, katui Herra sitä pahaa ja sanoi enkelille, joka kansaa tuhosi: Jo riittää; laske kätesi alas. Ja Herran enkeli oli silloin jebusilaisen Araunan puimatantereen luona.

24:17 Mutta nähdessään enkelin surmaavan kansaa sanoi Daavid Herralle: Katso, minä olen tehnyt syntiä, minä olen tehnyt väärin; mutta nämä minun lampaani, mitä he ovat tehneet? Sattukoon sinun kätesi minuun ja minun isäni perheeseen.

24:18 Ja Gaad tuli Daavidin tykö samana päivänä ja sanoi hänelle: Mene ja pystytä Herralle alttari jebusilaisen Araunan puimatantereele.

24:19 Niin Daavid meni, Gaadin sanan ja Herran käskyn mukaan.

me kuukautta pakenet vihamiestes edellä ja he ajavat sinua takaa, eli että rutto on kolme päivää sinun maallas? Niin ota nyt vaari, ja katso, mitä minä hänelle vastaan, joka minun lähetti.

24:14 David sanoi Gadille: minulla on sangen suuri ahdistus; mutta sallii meidän langeta \Herran\ käsiin, sillä [Herran] armo on suuri. En minä tahdo langeta ihmisten käsiin.

24:15 Ja \Herra\ antoi ruttotaudin tulla Israeliin, ruveten aamulla niin määrättyyn aikaan asti; ja kansaa kuoli Danista niin BerSebaan asti, seitsemänkymmentä tuhatta miestä.

24:16 Ja kuin enkeli ojensi kätensä Jerusalemin ylitse, kadottaaksensa häntä, niin \Herra\ katui sitä pahaa ja sanoi enkelille, joka kansaa hävitti: kyllä jo on; pidä nyt kätes alallansa. Ja \Herran\ enkeli oli Araunan Jebusilaisen riihen tykönä.

24:17 Kuin David näki enkelin, joka kansaa löi, sanoi hän \Herralle\: katso, minä olen syntiä tehnyt ja minä olen sen pahan tehnyt: mitä nämät lampaat ovat tehneet? Anna siis kätes olla minua vastaan ja minun isäni huonetta vastaan.

24:18 Ja sinä päivänä tuli Gad Davidin tykö ja sanoi hänelle: mene ja rakenna \Herralle\ alttari Jebusilaisen Araunan riiehen.

24:19 Ja David meni kohta niinkuin Gad sanoi ja \Herra\ oli käskenyt.

cunnalles/ taicka ettäs colme Cuucautta pakenet sinun vihamiestes edellä/ eli että rutto on colme päiwä sinun maallas/ nijn ota nyt waari/ ja cadzo/ mitä minä hänelle wastan/ joca minun lähetti.

24:14 Dawid sanoi Gadille: minulla on sangen suuri ahdistus/ mutta langetcam Herran käsijn (sillä HERran armo on suuri) en minä tahdo langeta ihmisten käsijn.

24:15 Ja HERra andoi tulla ruttotaudin Israelijn/ ruweten amulla nijn määrättyyn aikaan/ että Canssa cuoli Danist nijn BerSebaan/ seidzenkymmendä tuhatta miestä.

24:16 JA cosca Engeli ojensi kätens Jerusalemin ylidze cadottaxens händä. Nijn HERra cadui sitä pahutta/ ja sanoi Engelille joca Canssan häwitti: kyllä jo on/ pidä nyt kätes alallans. Ja HERran Engeli oli Araunan sen Jebuserin rijhes.

24:17 Cosca Dawid näki Engelin joca Canssa löi/ sanoi hän HERralle: cadzo/ minä olen syndiä tehnyt/ ja minä olen sen pahan tehnyt/ mitä nämät lambat owat tehnet? anna sinun kätes olla minua ja minun Isäni huonetta wastan.

24:18 JA sinä päiwänä tuli Gad Dawidin tygö/ ja sanoi hänelle: mene ja rakenna HERralle Altari/ sen Jebuserin Araunan rijheen.

24:19 Ja Dawid meni cohta nijncuin Gad sanoi ja HERra oli käskenyt.

24:20 Mutta kun Arauna kat-
sahti ulos ja näki kuninkaan
palvelijoiheen tulevan luok-
sensa, meni hän ulos ja ku-
martui kasvoillensa maahan
kuninkaan eteen.

24:21 Ja Arauna sanoi: Miksi
herrani, kuningas, tulee palve-
lijansa luo? Daavid vastasi:
Ostamaan sinulta puimatante-
reen, rakentaakseni Herralle
alttarin, että vitsaus taukoaisi
kansasta.

24:22 Arauna sanoi Daavidil-
le: Herrani, kuningas, otta-
koon ja uhratkoon, mitä hy-
väksi näkee. Katso, tässä on
härät polttouhriksi ja puima-
äkeet sekä härkien valjaat
haloiksi.

24:23 Tämän kaiken, kunin-
gas, Arauna antaa kuninkaal-
le. Ja Arauna sanoi kunin-
kaalle: Olkoon Herra, sinun
Jumalasi, sinulle suosiollinen.

24:24 Mutta kuningas sanoi
Araunalle: Ei niin, vaan minä
ostan ne sinulta täydestä
hinnasta, sillä minä en uhraa
Herralleni, Jumalalleni, ilmai-
seksi saatuja polttouhreja.
Niin Daavid osti puimatante-
reen ja härät viidelläkymme-
nellä hopeasekelillä.

24:25 Ja Daavid rakensi sin-
ne alttarin Herralle ja uhrasi
polttouhreja ja yhteysuhreja.
Niin Herra leppyi maalle, ja
vitsaus taukosi Israelista.

ENSIMMÄINEN KUNINGASTEN KIRJA

1 LUKU

1:1 Kun kuningas Daavid oli
käynyt vanhaksi ja iäkkääksi,

24:20 Mutta kuin Arauna
käänsi itsensä, näki hän ku-
ninkaan palvelioinensa tule-
van tykönsä; niin Arauna
läksi ulos ja lankesi kasvoil-
lensa maahan kuninkaan
eteen,

24:21 Ja sanoi: miksi herra-
ni kuningas tulee palveliansa
tykö? David sanoi: rihtä os-
tamaan sinulta, rakentaak-
seni \Herralle\ alttaria, että
vitsaus lakkais kansasta.

24:22 Arauna sanoi Davidil-
le: herrani kuningas otta-
kaan ja uhratkaan niinkuin
hänelle kelpaa. Katso, tässä
on härkä polttouhriksi, reet
ja kaikki härkäin kalut ha-
loiksi.

24:23 Nämät kaikki, kunin-
gas, antaa Arauna kunin-
kaalle. Ja Arauna sanoi ku-
ninkaalle: \Herra\ sinun
Jumalas leppykään sinulle.

24:24 Mutta kuningas sanoi
Araunalle: ei suinkaan, vaan
minä ostan sen täydellisesti
sinulta hinnalla; sillä en mi-
nä tee \Herralle\ polttouhria
siitä, joka minulle lahjaksi
on annettu. Niin osti David
riihen ja härjän viidelläkym-
menellä hopiasiklillä,

24:25 Ja rakensi \Herralle\
siinä alttarin ja uhrasi polt-
touhreja ja kiitosuhreja; ja
\Herra\ leppyi maakunnalle,
ja vitsaus lakkasi Israelissa.

1. KUNINGASTEN KIRJA

1 LUKU

1:1 Ja kuin kuningas David
oli vanhentunut ja ijälliseksi

24:20 Mutta cosca Arauna
käänsi idzens/ näki hän Cu-
ningan tulewan palwelioinens
tygöns/ nijn hän langeis
caswoillens.

24:21 Cumarsi ja sanoi: mixi
Cuningas minun Herran tule
palwelians tygö? Dawid was-
tais händä: minä tulin rihtä
ostaman raketaxeni HERralle
Altari/ että widzaus lackais
Canssasta.

24:22 Arauna sanoi Dawidille:
minun Herran Cuningas otta-
can ja uhratcan nijncuin hä-
nelle kelpa. Cadzo/ täsä on
härkä polttouhrixi/ reet ja
caicki härkäin calut halgoixi.

24:23 Nämät caicki andoi
Arauna Cuningalle. Ja Arauna
sanoi Cuningalle: sinun HER-
ras Jumalas leppykön sinulle.

24:24 Mutta Cuningas sanoi
Araunalle: ei suingan/ waan
minä ostan sen sinulda: sillä
en minä tee HERralle polt-
touhria sijtä cuin minulle lah-
jaxi on annettu. Nijn osti Da-
wid rijhen ja härjän wijdellä-
kymmenellä hopia Sicillillä.

24:25 Ja rakensi HERralle
siellä Altarin ja uhrais polt-
touhreja/ ja HERra leppyi
maacunnalle/ ja widzaus
lackais Canssast.

Ensimäinen Cuningasten Kirja

I. Lucu.

1:1 JA cosca Cuningas Dawid
oli wanha ja ijällisexi joutunut

ei hän enää voinut pysyä lämpimänä, vaikka häntä peitettiin peitteillä.

1:2 Silloin hänen palvelijansa sanoivat hänelle: Etsittäköön herralleni, kuninkaalle, tyttö, neitsyt, palvelemaan kuningasta ja olemaan hänen hoitajattarenaan. Jos hän makaa sinun sylissäsi, niin herrani, kuningas, pysyy lämpimänä.

1:3 Ja he etsivät koko Israelin alueelta kaunista tyttöä ja löysivät suunemilaisen Abisagin ja veivät hänet kuninkaan tykö.

1:4 Hän oli hyvin kaunis tyttö ja tuli kuninkaan hoitajattareksi ja palveli häntä. Mutta kuningas ei yhtynyt häneen.

1:5 Mutta Adonia, Haggitin poika, korotti itsensä ja sanoi: Minä tahdon tulla kuninkaaksi. Ja hän hankki itselleen sota-vaunuja ja ratsumiehiä ja viisikymmentä miestä, jotka juoksisivat hänen edellään.

1:6 Hänen isänsä ei koskaan elämässään ollut pahoittanut hänen mieltään sanomalla: Kuinka sinä noin teet? Hän oli myöskin hyvin kaunis mies; ja äiti oli synnyttänyt hänet Absalomien jälkeen.

1:7 Hän neuvotteli Joabin, Serujan pojan, ja pappi Ebjatarin kanssa; ja he kannattivat Adonian puoluetta.

1:8 Mutta pappi Saadok ja Benaja, Joojadan poika, sekä profeetta Naatan, Siimei, Rei ja Daavidin urhot eivät olleet Adonian puolella.

1:9 Ja Adonia teurasti lampaita, raavaita ja juottovasikoita

joutunut, ei hän voinut itseänsä lämmittää, ehkä hän vaatteilla peitettiin.

1:2 Niin sanoivat hänen palveliansa hänelle: anna heidän etsiä herralleni kuninkaalle piika, joka neitsy on, joka seisoo kuninkaan edessä, ja korjaisi häntä ja makais hänen sylissänsä, ja lämmittäisi herraani, kuningasta.

1:3 Ja he etsivät ihanan piian kaikista Israelin rajoista; ja he löysivät Abisagin Sunemista, ja veivät hänet kuninkaan tykö.

1:4 Ja se oli sangen ihanainen piika, ja hän korjasi kuningasta ja palveli häntä, vaan ei kuningas tuntenut häntä.

1:5 Mutta Adonia Haggitin poika korotti itsensä ja sanoi: minä tahdon olla kuningas; ja rakensi itsellensä vaunut ja hevostmiehiä, ja viisikymmentä miestä juoksemaan edellensä.

1:6 Ja hänen isänsä ei tahtonut tehdä häntä surulliseksi eläissänsä, että hän olisi sanonut: kuinka niin teet? Ja hän oli myös sangen ihanainen; ja oli hänen synnyttänyt Absalomien jälkeen.

1:7 Ja hän puhui Joabin ZeruJan pojan kanssa ja papin Abjatarin kanssa; ja he auttivat Adoniaa.

1:8 Mutta Zadok pappi, ja BenaJa Jojadan poika, ja Nathan propheta, ja Simei, ja Rei, ja Davidin sankarit ei olleet Adonian kanssa.

1:9 Ja kuin Adonia uhrasi lampaita ja härkiä ja myös

ei hän voinut idziäns lämmitellä/ ehkä hän vaatteilla peitettiin.

1:2 Nijn sanoi hänen palvelians hänelle: anna heidän edziä minun Herralleni Cuningalleni pijca/ joca neidzy on/ joca seisoo Cuningan edes/ ja corjais händä/ ja macais hänen sylissäns/ ja lämmitäis Cuningan minun Herran.

1:3 Ja he edzeit yhden ihanan neidzen caikist Israelin rajoist/ ja löysit Abisagin Sunemist/ ja weit hänen Cuningan tygö.

1:4 Ja se oli sangen ihanainen neidzy/ ja hän corjais Cuningast/ ja palweli händä/ waan ei Cuningas tundenut händä.

1:5 MUtta Adonia Hagithin poica corgotti idzens/ ja sanoi: minä tahdon olla Cuningas/ ja rakensi idzellens wau-nut ja hewoismiehiä/ ja wiisikymmendä miestä juoxeman hänen edelläns.

1:6 Ja hänen Isäns ei tahtonut tehdä händä surullisexi hänen eläisäns/ että hän olisi sanonut: cuingas nijn teet? Ja hän oli myös sangen ihanainen/ ja hän oli hänen sijttänyt Absalomien jälken.

1:7 Ja puhui Joabin ZeruJan pojan cansa/ ja Papin AbJat-harin cansa/ he autit Adonia-ta.

1:8 Mutta Zadok Pappi/ ja BenaJa Jojadan poica/ ja Nathan Propheta/ ja Simei/ ja Rei/ ja Dawidin Sangarit/ ei ollet Adonian cansa.

1:9 Ja cosca Adonia uhras lambait ja härkiä/ ja myös

Soohelet-kiven luona, joka on Roogelin lähteen ääressä. Ja hän kutsui kaikki veljensä, kuninkaan pojat, ja kaikki Juudan miehet, kuninkaan palvelijat;

1:10 mutta profeetta Naatanin, Benajan, urhot ja veljensä Salomon hän jätti kutsumatta.

1:11 Silloin Naatan sanoi Batsballe, Salomon äidille, näin: Etkö ole kuullut, että Adonia, Haggitin poika, on tullut kuninkaaksi, herramme Daavidin siitä mitään tietämättä?

1:12 Niin tule nyt, minä annan sinulle neuvon, että pelastat oman henkesi ja poikasi Salomon hengen.

1:13 Mene kuningas Daavidin tykö ja sano hänelle: Herrani, kuningas, etkö sinä itse ole vannonut palvelijattarellesi ja sanonut: Sinun poikasi Salomon tuleva kuninkaaksi minun jälkeeni; hän on istuva minun valtaistuimellani? Miksi siis Adonia on tullut kuninkaaksi?

1:14 Ja katso, sinun vielä puhutellessasi kuningasta siellä, tulen minä sinun jälkeesi sisään ja vahvistan sinun sanasi.

1:15 Niin Batsaba meni kuninkaan tykö makuuhuoneeseen. Kuningas oli hyvin vanha; ja suunemilainen Abisag palveli kuningasta.

1:16 Ja Batsaba kumarsi ja osoitti kuninkaalle kunnioitusta. Kuningas sanoi: Mikä sinun on?

1:17 Hän vastasi hänelle: Herrani, sinä olet itse vannonut

syötettyä karjaa Soheletin kiven tykönä, joka on läsnä Rogelin kaivoa, kutsui hän kaikki veljensä, kuninkaan pojat, ja kaikki Juudan miehet kuninkaan palveliat.

1:10 Mutta Natan prophetaa, ja Benajaa ja sankareita, ja veljeänsä Salomoa hän ei kutsunut.

1:11 Niin puhui Natan Batsballe Salomon äidille, sanoen: etkös ole kuullut Adoniaa Haggitin poikaa tulleeksi kuninkaaksi? ja herramme David ei siitä mitään tiedä;

1:12 Niin tule nyt, minä annan sinulle neuvoa, ettäs vapautaisit sielun ja poikas Salomon sielun.

1:13 Mene ja käy kuningas Davidin tykö, ja sano hänelle: herrani kuningas, etkös ole vannonut ja sanonut piialles: sinun poikas Salomo pitää oleman kuningas minun jälkeeni ja istuman minun istuimellani? Miksi siis Adonia on kuninkaaksi tullut?

1:14 Katso, sinun vielä siellä puhuissasi kuningasta kanssasi, tulen minä myös perässäsi ja täytän puhees.

1:15 Ja Batsaba meni kamarin kuninkaan tykö, ja kuningas oli juuri vanha; ja Abisag Sunemista palveli kuningasta.

1:16 Ja Batsaba nöyryytti itsensä ja kumarsi kuningasta. Kuningas sanoi: mitäs tahdot?

1:17 Hän sanoi hänelle: herrani, sinä vannoit piialles

syötettyä carja Sohelethin kiven tykönä/ joca on läsnä Rogelin caiwo/ cudzui hän caicki hänen weljens/ nimitäin: Cuningan pojat/ ja caicki Judan miehet Cuningan palweliat.

1:10 Mutta Nathan Prophetat ja BenaJat ja Sangareit ja weljens Salomot ei hän cudzunut.

1:11 Nlin sanoi Nathan Batsballe Salomon äitille: etkö sinä ole cuullut Adoniat Haggithin poica tullexi Cuningaxi/ ja meidän Herram Dawid ei sijtä mitän tiedä?

1:12 Nijn tule nyt/ minä annan sinulle neuwo/ ettäs wapa daisit sinun ja sinun poicas Salomon sielun.

1:13 Mene Cuningas Dawidin tygö/ ja sano hänelle: minun Herran Cuningan/ etkös ole wannonut ja sanonut sinun pijcalles: sinun poicas Salomo pitä oleman Cuningas minun jälken/ ja istuman minun istuimellani? mixi siis Adonia on Cuningaxi tullut?

1:14 Cadzo/ sinun wielä siellä ollesas ja puhuisas Cuningan cansa/ tulen minä peräsäs ja täytän sinun puhes.

1:15 JA BathSeba meni Camarijn Cuningan tygö/ ja Cuningas oli juuri wanha/ ja Abisag Sunemist palweli Cuningast.

1:16 Ja BathSeba nöyryytti idzens/ ja cumarsi Cuningast. Cuningas sanoi: mitäs tahdot?

1:17 Hän sanoi hänelle: minun Herran/ sinä wannoit pijcal-

palvelijattarellesi Herran, Jumalasi, kautta: 'Sinun poikasi Salomo on tuleva kuninkaaksi minun jälkeeni; hän on istuva minun valtaistuimellani.'

1:18 Mutta katso, nyt on Adonia tullut kuninkaaksi, ja sinä, herrani, kuningas, et tiedä siitä mitään.

1:19 Hän on teurastanut paljon härkiä, juottovasikoita ja lampaita ja kutsunut kaikki kuninkaan pojat, pappi Ebjatarin ja sotapäällikkö Jooabin; mutta palvelijasi Salomon hän on jättänyt kutsumatta.

1:20 Sinua kohti, herrani, kuningas, ovat nyt koko Israelin silmät tähdätyt, että ilmoittaisit heille, kuka on istuva herrani, kuninkaan, valtaistuimella hänen jälkeensä.

1:21 Muuten käy niin, että kun herrani, kuningas, on mennyt lepoon isiensä tykö, minua ja minun poikaani Salomoa pidetään rikollisina.

1:22 Ja katso, hänen vielä puhutellessaan kuningasta tuli profeetta Naatan.

1:23 Ja kuninkaalle ilmoitettiin: Katso, profeetta Naatan on täällä. Ja tämä tuli kuninkaan eteen ja kumartui kasvoillensa maahan kuninkaan eteen.

1:24 Ja Naatan sanoi: Herrani, kuningas, sinäkö olet sanonut: 'Adonia on tuleva kuninkaaksi minun jälkeeni; hän on istuva minun valtaistuimellani'?

1:25 Sillä hän on tänä päivänä mennyt ja teurastanut paljon härkiä, juottovasikoita ja

\Herran\ sinun Jumalasi kautta: sinun poikasi Salomo pitää oleman kuningas minun jälkeeni ja istuman minun istuimellani?

1:18 Mutta nyt, katso, Adonia on tullut kuninkaaksi, ja herrani kuningas, et sinä siitä mitään tiedä.

1:19 Hän on uhrannut härkiä ja syötettyä karjaa, ja monta lammasta, ja on kutsunut kaikki kuninkaan pojat, ja papin AbJatarin, ja Joabin sodanpäämiehen; mutta palveliaas Salomoa ei hän kutsunut.

1:20 Mutta sinä, Herrani kuningas, koko Israelin silmät katsovat sinun päälles, ettäs ilmoittaisit heidän edessänsä, kuka on istuva herrani kuninkaan istuimella hänen jälkeensä.

1:21 Muutoin tapahtuu, kuin herrani kuningas isäinsä kanssa nukkunut on, niin täytyy minun ja poikani Salomon vialliset olla.

1:22 Ja katso, vielä hänen puhuisansa kuninkaan kanssa, tuli Natan propheta.

1:23 Ja he ilmoittivat kuninkaalle sanoen: katso, Natan propheta on täällä. Ja kuin hän tuli sisälle kuninkaan eteen, lankesi hän maahan kasvoillensa kuninkaan eteen.

1:24 Ja Natan sanoi: herrani kuningas, sanoitkos: Adonia pitää oleman kuningas minun jälkeeni ja istuman minun istuimellani?

1:25 Sillä hän on tänäpäpä mennyt ja uhrannut härkiä, ja syötettyä karjaa, ja monta lammasta, ja on kutsunut

les/ sinun HERras Jumalasi kautta: sinun poikasi Salomo pitää oleman Cuningas minun jälkeeni/ ja istuman minun istuimellani.

1:18 Mutta cadzo/ Adonia on tullut Cuningaxi/ ja minun Herran Cuningani ei sija tästä tiedä.

1:19 Hän on uhrannut härkiä ja syötettyä carja/ ja monda lammast/ ja on cudzunut caicki Cuningan pojat/ AbJatarin Papin/ ja Joabin sodanpäämiehen/ mutta sinun palveliatas Salomot ei hän cudzunut.

1:20 Mutta sinä olet minun Herran Cuningan/ coco Israelin silmät cadzowat sinun päälles/ ettäs ilmoittaisit heidän edesäns/ cuca on istuva minun Herran Cuningan istuimella hänen jälkensä.

1:21 Muutoin tapahtu/ cosca minun Herran Cuningani Isäins cansa nukkunut on/ nijn täyty minun ja minun poican Salomon wialliset olla.

1:22 JA cadzo vielä hänen puhuisans Cuningan cansa/ tuli Nathan Propheta.

1:23 Ja he sanoit Cuningalle: cadzo/ Nathan Propheta on täällä. Ja cuin hän tuli Cuningan eteen/ langeis hän maahan caswoillens Cuningan eteen.

1:24 Ja Nathan sanoi: minun Herran Cuningan/ sanoitcos: Adonia pitää oleman Cuningas minun jälkeeni/ ja istuman minun istuimellani?

1:25 Sillä hän on tänäpäpä mennyt ja uhrannut härkiä/ ja syötettyä carja/ ja monda

lampaita ja kutsunut kaikki kuninkaan pojat, sotapäälliköt ja pappi Ebjatarin; ja katso, he syövät ja juovat hänen edessänsä, ja he huutavat: 'Eläköön kuningas Adonia!'

1:26 Mutta minut, sinun palvelijasi, pappi Saadokin, Benajan, Joojadan pojan, ja sinun palvelijasi Salomon hän on jättänyt kutsumatta.

1:27 Onko tämä lähtenyt herrastani, kuninkaasta, sinun antamatta palvelijasi tietää, kuka on istuva herrani, kuninkaan, valtaistuimella hänen jälkeensä?

1:28 Kuningas Daavid vastasi ja sanoi: Kutsukaa minun luokseni Batseba. Kun hän tuli kuninkaan eteen ja seisoi kuninkaan edessä,

1:29 vannoi kuningas ja sanoi: Niin totta kuin Herra elää, joka on pelastanut minut kaikesta häädystä:

1:30 niinkuin minä vannoin sinulle Herran, Israelin Jumalan, kautta ja sanoin: 'Sinun poikasi Salomo on tuleva kuninkaaksi minun jälkeeni, hän on istuva minun valtaistuimellani minun sijassani', niin minä tänä päivänä teen.

1:31 Silloin Batseba kumartui kasvoillensa maahan ja osoitti kuninkaalle kunnioitusta ja sanoi: Herrani, kuningas Daavid, eläköön iankaikkisesti!

1:32 Ja kuningas Daavid sanoi: Kutsukaa minun luokseni pappi Saadok, profeetta Naa-

kaikki kuninkaan pojat ja sodanpäämiehet, niin myös pappin AbJatarin, ja katso, he syövät ja juovat hänen edessänsä, ja sanovat: onneksi kuninkaalle Adoniale!

1:26 Mutta minua sinun palveliaas, ja pappia Zadokia, ja BenaJaa Jojadan poikaa, ja palveliaas Salomoa ei ole hän kutsunut.

1:27 Onko se niin herraltani kuninkaalta käsketty, ja et sinä ole sitä asiata antanut tietää palvelialles, kuka herrani kuninkaan istuimella hänen jälkeensä on istuva?

1:28 Kuningas David vastasi ja sanoi: kutsukaat minulle BatSeba. Ja hän tuli kuninkaan eteen ja seisoi kuninkaan edessä.

1:29 Ja kuningas vannoi ja sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää, joka minun sieluni on päästänyt kaikkinaisesta ahdistuksesta;

1:30 Niinkuin minä sinulle \Herran\ Israelin Jumalan edessä vannonut olen ja sanonut: Salomo sinun poikas pitää oleman kuningas minun jälkeeni, ja hän pitää istuman minun istuimellani minun edestäni; niin minä teen tänäpäpä.

1:31 Niin BatSeba lankesi kasvoillensa maahan ja kumarsi kuningasta, sanoen: onneksi herralleni kuningas Davidille ijankaikkisesti!

1:32 Ja kuningas David sanoi: kutsukaat Zadok pappi, Natan propheta ja BenaJa Jojadan poika. Ja he tulivat

lammast/ ja on cudzunut caicki Cuningan pojat ja päämiehet/ nijn myös AbJatharin Papin/ ja cadzo/ he syövät ja juovat hänen edessäns/ ja sanovat: onnexi Cuningalle Adoniale.

1:26 Mutta minua sinun palveliatas/ ja Pappia Zadoki/ ja BenaJat Jojadan poica/ ja sinun palweliatas Salomot ei ole hän cudzunut.

1:27 Ongo se nijn minun Herralda Cuningaldani käsketty/ ja et sinä ole sitä asiata antanut tietä palwelialles/ cuca minun Herrani Cuningan istuimella hänen jälkens on istuva?

1:28 CUningas Dawid wastais/ ja sanoi: cudzucat minulle BathSeba. Ja hän tuli Cuningan eteen.

1:29 Ja cuin hän seisoi Cuningan edes/ wannoi Cuningas/ ja sanoi: nijn totta cuin HERra elä/ joca minun sielun on päästänyt caickinaisest ahdistuxest.

1:30 Minä teen tänäpäpä nijn cuin minä sinulle HERran Israelin Jumalan edes wannonut olen/ ja sanonut: Salomo sinun poicas pitä oleman Cuningas minun jälkeni/ ja hän pitä istuman minun istuimellani minun edestäni.

1:31 Nijn BathSeba langeis caswoillens maahan/ ja cumarsi Cuningast/ sanoden: onnexi minun Herralle Cuningalleni Dawidille ijancaickisest.

1:32 JA Cuningas Dawid sanoi: cudzucat Zadok Pappi/ Nathan Propheta ja BenaJa

tan ja Benaja, Joojadan poika. kuninkaan eteen.

Niin he tulivat kuninkaan eteen.

1:33 Ja kuningas sanoi heille: Ottakaa mukaanne herranne palvelijat ja pankaa poikani Salomo minun oman muulini selkään ja viekää hänet alas Giihonille.

1:34 Siellä pappi Saadok ja profeetta Naatan voidelkoot hänet Israelin kuninkaaksi. Ja puhaltakaa pasunaan ja huutakaa: 'Eläköön kuningas Salomo!'

1:35 Seuratkaa sitten häntä tänne, että hän tulisi ja istuisi minun valtaistuimelleni ja olisi kuninkaana minun sijassani. Sillä hänet minä olen määrännyt Israelin ja Juudan ruhtinaaksi.

1:36 Silloin Benaja, Joojadan poika, vastasi kuninkaalle ja sanoi: Amen! Niin sanokoon Herra, minun herrani, kuninkaan, Jumala.

1:37 Niinkuin Herra on ollut minun herrani, kuninkaan, kanssa, niin olkoon hän Salomon kanssa ja tehköön hänen valtaistuimensa vielä suuremaksi kuin on herrani, kuningas Daavidin, valtaistuin.

1:38 Niin pappi Saadok, profeetta Naatan ja Benaja, Joojadan poika, sekä kreetit ja pleetit menivät sinne. He panivat Salomon kuningas Daavidin muulin selkään ja saattoivat hänet Giihonille.

1:39 Ja pappi Saadok otti öljysarven majasta ja voiteli Salomon. Ja he puhalsivat pasunaan, ja kaikki kansa huusi: Eläköön kuningas Salo-

1:33 Ja kuningas sanoi heille: ottakaa kanssanne teidän herranne palveliat, ja asetta-kaat poikani Salomo minun muulini päälle, ja viekää häntä Gihoniin,

1:34 Ja Zadok pappi ja Natan propheta voidelkaan hänen Israelin kuninkaaksi. Ja soit-takaa basunalla ja sanokaat: onneksi kuninkaalle Salomol-le!

1:35 Ja menkää ylös hänen perässänsä, että hän tulis ja istuis minun istuimellani, ja olis kuningas minun edestäni: ja minä käsken hänen olla Israelin ja Juudan päämiehe-nä.

1:36 Niin vastasi BenaJa Jo-jadan poika kuninkaalle ja sanoi: Amen! Sanokaan myös niin \Herra\, herrani kunin-kaan Jumala!

1:37 Niinkuin \Herra\ on ol-lut herrani kuninkaan kans-sa, niin olkoon hän myös Sa-lomon kanssa, ja tehköön hänen istuimensa suurem-maksi herrani, kuningas Da-vidin, istuinta.

1:38 Ja pappi Zadok, ja Na-tan propheta ja BenaJa Joja-dan poika ja Kreti ja Pleti menivät alas, ja asettivat Sa-lomon kuningas Davidin muulin päälle ja veivät hänen Gihoniin.

1:39 ja pappi Zadok otti öl-jysarven majasta ja voiteli Sa-lomon, ja he soittivat basu-nalla, ja kaikki kansa sanoi: onneksi kuningas Salomolle!

Jojadan poica. Ja cuin he tulit Cuningan tygö/

1:33 Sanoi Cuningas heille: ottacat teidän cansan HERran palweliat/ ja asettacat minun poican Salomo minun Muulini päälle/ ja wiekät händä Gi-honijn.

1:34 Ja Zadok Pappi ja Nat-han Propheta woidelcan hänen Israelin Cuningaxi. Ja soittacat Basunalla/ ja sanocat: onnexi Cuningalle Salomolle.

1:35 Ja mengät ylös hänen peräns/ että hän tulis/ ja istuis minun istuimellani/ ja olis Cuningas minun edestäni/ ja minä käsken hänen olla Israelin ja Judan Päämiesnä.

1:36 Nijn wastais BenaJa Jo-jadan poica Cuningalle/ ja sanoi: Amen/ sanocan myös nijn HERra/ minun Herrani Cuningani Jumala.

1:37 Nijn cuin HERra on ollut minun Herrani Cuningani can-sa/ nijn olcon hän myös Sa-lomon cansa/ että hänen is-tuimens suurembi olis minun Herrani Cuningani Dawidin is-tuinda.

1:38 JA Pappi Zadok/ ja Nat-han Propheta ja BenaJa Joja-dan poica/ ja Crethi/ ja Plet-hi menit alas/ ja asetit Salo-mon Cuningas Dawidin Muulin päälle/ ja weit hänen Gihonijn.

1:39 Ja Pappi Zadok otti öljyä majast sarween/ ja voiteli Salomon/ ja soitti sijtte Basu-nalla/ ja caicki Canssa sanoit: onnexi Cuningas Salomolle

mo!

1:40 Ja kaikki kansa seurasi häntä, ja kansa soitti huiluilla ja ratkesi niin suureen riemuun, että maa oli haljeta heidän huudostansa.

1:41 Mutta Adonia ja kaikki kutsuvieraat, jotka olivat hänen kanssaan, kuulivat sen, juuri kun olivat lopettaneet syöntinsä. Ja kun Jooab kuuli pasunan äänen, sanoi hän: Mitä tuo huuto ja pauhu kaupungissa tietää?

1:42 Hänen vielä puhuessaan tuli Joonatan, pappi Ebjatarin poika; ja Adonia sanoi: Tule tänne, sillä sinä olet kunnan mies ja tuot hyviä sanomia.

1:43 Joonatan vastasi ja sanoi Adoniale: Päinvastoin! Herramme, kuningas Daavid, on tehnyt Salomon kuninkaaksi.

1:44 Kuningas lähetti hänen kanssaan pappi Saadokin, profeetta Naatanin ja Benajan, Joojadan pojan, sekä kreetit ja pleetit, ja he panivat hänet kuninkaan muulin selkään.

1:45 Ja pappi Saadok ja profeetta Naatan voitelivat hänet Gihonilla kuninkaaksi, ja he tulivat sieltä riemuiten, ja koko kaupunki joutui liikkeelle. Sitä oli se huuto, jonka te kuulitte.

1:46 Onpa Salomo jo istunut kuninkaan valtaistuimellakin.

1:47 ja kuninkaan palvelijat ovat tulleet onnittelemaan meidän herraamme, kuningas Daavidia, ja sanoneet: 'Antakoon sinun Jumalasi Salomon nimen tulla vielä mainehik-

1:40 Ja kaikki kansa meni ylös hänen jälkeensä, ja kansa soitti huilulla, ja he olivat sangen suuresti iloissansa, että maa vapisi heidän ääntänsä.

1:41 Ja Adonia ja kaikki kutsutut, jotka hänen kanssansa olivat, kuulivat sen, ja he olivat jo atrioineet; ja kuin Joab kuuli basunan äänen, sanoi hän: mitä se meteli ja töminä tietää kaupungissa?

1:42 Ja kuin hän vielä puhui, katso, niin tuli Jonatan papin AbJatarin poika. Ja Adonia sanoi: tule, sillä sinä olet luja mies ja tuot hyviä sanomia.

1:43 Jonatan vastasi ja sanoi Adoniale: totisesti, herramme kuningas David on tehnyt Salomon kuninkaaksi.

1:44 Ja kuningas on lähettänyt hänen kanssansa papin Zadokin, ja prophetan Natannin, ja BenaJan Jojadan pojan, ja Kreetit ja Pletit: he ovat hänen istuttaneet kuninkaan muulin päälle.

1:45 Ja Zadok pappi ja Natan propheta ovat voidelleet hänen kuninkaaksi Gihonissa, ja he ovat sieltä menneet ylös iloissansa, niin että kaupunki tömisi. Se oli se meteli, kuin te kuulitte.

1:46 Vielä sitte istuu Salomo valtakunnan istuimella.

1:47 Ja kuninkaan palvelijat ovat myös menneet siunamaan herraamme kuningas Davidia, sanoen: antakoon sinun Jumalasi Salomolle pareraman nimen kuin sinun nimes on, ja tehköön hänen

1:40 Ja kaikki Canssa meni ylös hänen jälkensä/ ja Canssa soitit huiluilla/ ja olit sangen iloisans/ että maa wapis heidän änestäns.

1:41 JA Adonia ja caicki cudzutut/ jotca hänen cansans olit/ cuulit sen/ ja he olit jo atrioinnet/ ja cuin Joab cuuli Basunan änen/ sanoi hän: mitä se meteli ja töminä tietä Caupungis?

1:42 Ja cuin hän wielä puhui/ tuli Jonathan AbJatharin Papin poica. Ja Adonia sanoi: tule/ sillä sinä olet luja mies ja tuot hyviä sanomita.

1:43 Jonathan wastais ja sanoi Adoniale: totisest/ meidän Cuningam Dawid on tehnyt Salomon Cuningaxi/

1:44 Ja on lähettänyt hänen cansans Papin Zadokin/ ja Prophetan Nathanin/ ja BenaJan Jojadan pojan/ ja Cretihin/ ja Plethin he owat hänen istuttanet Cuningan Muulin päälle.

1:45 Ja Zadok Pappi ja Nathan Propheta on woidellut hänen Cuningaxi Gihonis/ ja he owat sieldä mennet ylös iloisans/ nijn että Caupungi tömis/ ja se oli se meteli cuin te cuulitta.

1:46 Wielä sijtte istu Salomo Cuningan istuimella.

1:47 Ja Cuningan palweliat owat mennet siunaman meidän Herra Cuningast Dawidit/ ja owat sanonet: andacon sinun Jumalasi Salomolle pareraman nimen cuin sinun ni-

kaammaksi kuin sinun nimesi ja tehkoon hänen valtaistuimensa vielä suuremmaksi kuin on sinun valtaistuimesi.' Ja kuningas on rukoillut vuoteessansa.

1:48 Ja vielä on kuningas puhunut näin: 'Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka tänä päivänä on asettanut jälkeläisen istumaan minun valtaistuimellani, niin että minä olen sen omin silmin nähnyt.'

1:49 Silloin kaikki Adonian kutsuvieraat joutuivat kauhun valtaan ja nousivat ja menivät kukin tiehensä.

1:50 Mutta Adonia pelkäsi Salomoa, nousi, meni ja tarttui alttarin sarviin.

1:51 Ja Salomolle ilmoitettiin: Katso, Adonia on peläten kuningas Salomoa tarttunut alttarin sarviin ja sanonut: 'Kuningas Salomo vannokoon minulle tänä päivänä, ettei hän miekalla surmaa palvelijaansa.'

1:52 Silloin Salomo sanoi: Jos hän osoittautuu kunnan mieheksi, ei hiuskarvaakaan hänen päästään ole putoava maahan; mutta jos hänessä huomataan jotakin paha, on hänen kuoltava.

1:53 Ja kuningas Salomo lähetti tuomaan hänet pois alttarilta; niin hän tuli ja kumarsi kuningas Salomoa. Ja Salomo sanoi hänelle: Mene kotiisi.

1 Kuningas 2 LUKU

2:1 Kun lähestyi aika, jolloin Daavidin oli kuoltava, käski

istuimensa suuremmaksi kuin sinun istuimes on! Ja kuningas rukoili vuoteessansa.

1:48 On myös kuningas näin sanonut: kiitetty olkoon \Herra\ Israelin Jumala, joka tänäpäpä on antanut vielä istuvan minun istuimellani, että minun silmäni sen nähneet ovat!

1:49 Niin hämmästyivät ja nousivat kaikki jotka Adonia kutsunut oli, ja menivät itse kukin tiellensä.

1:50 Vaan Adonia pelkäsi Salomoa, nousi ja meni ja tarttui alttarin sarviin.

1:51 Ja se ilmoitettiin Salomolle, sanoen: katso, Adonia pelkää kuningas Salomoa, ja katso, hän tarttui alttarin sarviin ja sanoi: vannokaan kuningas Salomo minulle tänäpäpä, ettei hän lyö palveliaansa kuoliaaksi miekalla.

1:52 Salomo sanoi: jos hän tahtoo olla toimellinen mies, niin ei pidä yksikään karva hänestä lankeeman maan päälle; mutta jos jotain pahutta hänessä löydetään, niin hänen pitää kuoleman.

1:53 Ja kuningas Salomo lähetti ja tuotti hänen alas alttarilta, ja kuin hän tuli, rukoili hän kuningas Salomoa; mutta Salomo sanoi hänelle: mene huoneeses.

2 LUKU

2:1 Ja kuin Davidin aika lähestyi, että hänen piti kuole-

mes on/ ja tehkön hänen istuimens suuremmaksi kuin sinun istuimes on/ ja Cuningas rucoili vuotesans.

1:48 On myös Cuningas näin sanonut: Kijtetty olcon HERra Israelin Jumala/ joca tänäpäpä on andanut vielä istuwan minun istuimellan/ että minun silmäni sen nähnet owat.

1:49 Nijn hämmästyit/ ja nousit caicki kuin Adonia cudzunut oli/ ja menit idzecukin tiellens.

1:50 Waan Adonia pelkäis Salomot/ nousi ja meni ja tartui Altarin sarween.

1:51 Ja se ilmoitettin Salomolle/ cadzo/ Adonia pelkä Cuningas Salomot/ ja cadzo/ hän tartui Altarin sarween/ ja sano: Wannocan Cuningas Salomo minulle/ ettei hän lyö cuoliaksi hänen palweliatans miecalla.

1:52 Salomo sanoi: jos hän tahto olla toimellinen mies/ nijn ei pidä yxikän carwa hänest langeman maan päälle/ mutta jos jotain pahutta hänes löytän/ nijn hänen pitää cuoleman.

1:53 Ja Cuningas Salomo lähetti ja tuotti hänen Altarilda/ ja cosca hän tuli/ rucoili hän Cuningas Salomot: mutta Salomo sanoi hänelle: mene huonesees.

II. Lucu

2:1 COsca aica lähestyi että Dawidin piti cuoleman/ käski

hän poikaansa Salomoa sanoen:

2:2 "Minä menen kaiken maailman tietä; ole luja ja ole mies.

2:3 Ja noudata Herran, Jumalasi, määräyksiä, niin että vaellat hänen teitensä ja noudatat hänen säädöksiänsä, käskyjäänsä, oikeuksiansa ja todistuksiansa, niinkuin on kirjoitettu Mooseksen laissa, että menestyisit kaikessa, mitä teet, ja kaikkialla, minne käännyt;

2:4 että Herra täyttäisi tämän sanansa, jonka hän minusta puhui: 'Jos sinun poikasi pitävät vaarin teistensä, niin että vaeltavat minun edessäni uskollisesti, kaikesta sydämeistänsä ja kaikesta sielustansa, niin on mies sinun suvustasi aina oleva Israelin valtaistuimella.'

2:5 Sinä tiedät myöskin, mitä Joob, Serujan poika, on tehnyt minulle - tiedät, mitä hän teki kahdelle Israelin sotapäällikölle, Abnerille, Neerin pojalle, ja Amasalle, Jeterin pojalle: kuinka hän tappoi heidät, vuodattaen sotaverta rauhan aikana ja tahraten sotaverellä vyönsä, joka hänellä oli vyötäisillään, ja kenkänsä, jotka hänellä oli jalassaan.

2:6 Niin tee nyt viisautesi mukaan äläkä anna hänen harmaiden hapsiensa rauhassa mennä alas tuonelaan.

2:7 Mutta gileadilaisen Barsillain pojille osoita laupeutta, niin että he pääsevät niiden joukkoon, jotka syövät sinun pöydästäsi, sillä hekin tulivat

man, käski hän pojallensa Salomolle, sanoen:

2:2 Minä menen kaiken maailman tietä: niin rohkaise nyt itses, ja ole mies!

2:3 Ja pidä mitä \Herra\ sinun Jumalasi on käskennyt, niin että vaellat hänen teistensä ja pidät hänen säätynsä, käskynsä, oikeutensa ja todistuksensa, niinkuin on kirjoitettu Mooseksen laissa: että toimellisesti tekisit kaikki, mitä sinä teet, ja kuhunka sinä sinus käännät,

2:4 Että \Herra\ vahvistais sanansa, jonka hän on minulle puhunut ja sanonut: jos sinun poikas kätkevät tiensä, että he vaeltavat uskollisesti minun edessäni kaikesta sydämeistänsä ja kaikesta sielustansa, niin ei sinulta ikänä pidä puuttuman mies Israelin istuimelta.

2:5 Ja sinä myös tiedät, mitä Joob ZeruJan poika on tehnyt minulle, mitä hän teki kahdelle sodanpäämiehelle Israelissa, Abnerille Nerin pojalle ja Amasalle Jeterin pojalle, jotka hän tappoi, ja vuodatti sodanveren rauhassa, ja antoi tulla sodanveren vyönsä päälle, joka oli hänen suolillansa, ja kenkäinsä päälle, jotka olivat hänen jaloissansa.

2:6 Tee toimes jälkeen, niin ettes anna hänen harmaita karvojansa rauhassa tulla hautaan.

2:7 Ja tee Barsillain Gileadilaisen lapsille laupius, että he syövät sinun pöydältä, sentähden että he pitivät itsensä minun tyköni, kun minä pakenin veljes Absalommin edes-

hän pojallens Salomolle/ sanoden:

2:2 Minä menen caiken mailman tietä/ nijn rohwise nyt idzes ja ole mies.

2:3 Ja pidä mitä HERra sinun Jumalasi on käskennyt/ nijn että vaellat hänen teistensä/ ja pidät hänen säätynsä/ käskynsä/ oikeudens ja todistuksensa/ nijncuin on kirjoitettu Mosexen Lais/ että olisit ymmärtäväinen caikisa nijsä cuins teet/ ja cunga sinä sinus käännät.

2:4 Että HERra wahwistais sanans/ jonga hän on minulle puhunut ja sanonut: jos sinun lapses kätkevät heidän tiensä/ että he waeldawat uscollisest minun edesäni caikest sydämeistäns ja caikest sielustans/ nijn ei sinulda ikänäns pidä puuttuman mies Israelin istuimelta.

2:5 JA sinä tiedät mitä Joob ZeruJan poica on tehnyt minulle/ mitä hän teki cahdelle sodanpäämiehelle Israelis/ Abnerille Nerin pojalle ja Amasalle Jetherin pojalle/ jotca hän tappoi/ ja wuodatti sodan weren rauhas/ ja andoi tulla sodan weren wyöns päälle/ joca oli hänen suolillans/ ja hänen kengäins päälle/ jotca olit hänen jalgoisans.

2:6 Tee sinun toimes jälken/ nijn ettes wie hänen harmaita carwojans rauhas hautaan.

2:7 JA tee Barsillain sen Gileaditerin lapsille laupius/ että he syövät sinun pöydäldäs: sentähden että he pidit idzens minun tygöni/ cosca minä

minun avukseni, kun minä pakenin sinun veljeäsi Absalomia.

2:8 Ja katso, vielä on sinun luonasi Siimei, Geeran poika, benjaminilainen Bahurimista, joka hirveillä kirouksilla kiroili minua, kun minä menin Mahanaimiin. Kun hän tuli minua vastaan alas Jordanille, vannoin minä hänelle Herran kautta ja sanoin: 'Minä en surmaa sinua miekalla.'

2:9 Mutta älä sinä jätä häntä rankaisematta, sillä sinä olet viisas mies ja tiedät, mitä sinun on hänelle tehtävä, saat-taaksesi hänen harmaat hap-sensa verisinä alas tuonelaan."

2:10 Sitten Daavid meni le-poon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin.

2:11 Ja aika, jonka Daavid hallitsi Israelia, oli neljäkym-mentä vuotta: Hebronissa hän hallitsi seitsemän vuotta, ja Jerusalemissa hän hallitsi kolmekymmentä kolme vuotta.

2:12 Ja Salomo istui isänsä Daavidin valtaistuimelle, ja hä-nen kuninkuutensa tuli hyvin vahvaksi.

2:13 Mutta Adonia, Haggitin poika, tuli Batseban, Salomon äidin, luo. Tämä sanoi: "Rauhaako sinun tulosi tietää?" Hän vastasi: "Rauhaa."

2:14 Sitten hän sanoi: "Minulla on asiaa sinulle." Batseba sa-noi: "Puhu."

2:15 Silloin hän sanoi: "Sinä tiedät, että kuninkuus oli mi-nun, ja että koko Israel oli kääntänyt katseensa minuun, että minusta tulisi kuningas. Mutta sitten kuninkuus meni

2:8 Ja katso, sinun tykönäs on Sime Geran poika Jeminin pojan Bahurimista, joka minua julmalla kirouksella kiroili mennessäni Mahanaimiin. Mutta hän tuli minua vastaan Jordanin ty-könä, silloin vannoin minä \Herran\ kautta ja sanoin: en minä tapa sinua miekalla.

2:9 Mutta älä sinä anna hä-nen viatoinna olla, sillä sinä olet toimellinen mies ja tiedät, mitä teet hänelle, että läh-etät hänen harmaat karvansa verissä hautaan.

2:10 Niin nukkui David isäin-sä kanssa ja haudattiin Davi-din kaupunkiin.

2:11 Ja aika, jona David oli ollut Israelin kuningas, oli neljäkymmentä ajastaikaa. Seitsemän ajastaikaa oli hän kuningas Hebronissa, ja kol-meneljättäkymmentä ajastai-kaa Jerusalemissa.

2:12 Ja Salomo istui isänsä Davidin istuimella, ja hänen valtakuntansa vahvistettiin suuresti.

2:13 Mutta Adonia Haggitin poika tuli BatSeban Salomon äidin tykö, joka sanoi: tulet-kos rauhallisesti? Hän sanoi: rauhallisesti;

2:14 Ja sanoi: minulla on jo-takin puhumista sinun kans-sas. BatSeba sanoi; puhu!

2:15 Ja hän sanoi: sinä tie-dät, että valtakunta oli mi-nun, ja kaikki Israel oli kään-tänyt kasvonsa minun puo-leeni, että minä olisin kunin-gas; mutta nyt on valtakunta kääntynyt ja on tullut veljeni

pakenin sinun veljes Absalomi.

2:8 JA cadzo sinun tykönäs on Sime Geran poica Jeminin pojan Bahurimist/ joca minua häpiälisestä kiroili/ mennessäni Mahanaimijn. Mutta hän tuli minua wastan Jordanin tykö-nä/ silloin wannoin minä HER-ran cautta/ ja sanoin: en mi-nä tapa sinua miecalla.

2:9 Mutta älä sinä anna hä-nen wiatoina olla/ sillä sinä olet toimellinen mies ja tiedät mitä teet hänelle/ että läh-etät hänen harmaat carwans werisä hautaan.

2:10 Nlin nukkui Dawid hänen Isäins cansa/ ja haudattin Dawidin Caupungijn.

2:11 Ja aica jona Dawid oli ollut Israelin Cuningas/ oli neljäkymmendä ajastaica. Seidzemen ajastaica oli hän Cuningas Hebronis/ ja colme neljättäkymmendä ajastaica Jerusalemis.

2:12 Ja Salomo istui Isäns Dawidin istuimella/ ja hänen waldacundans suurest wahwis-tettin.

2:13 Mutta Adonia Hagithin poica tuli BathSeban Salomon äitin tygö. Joca sanoi: tulet-cos rauhallisest? hän sanoi: rauhallisest.

2:14 Ja sanoi: minulla on jo-takin puhumist sinun cansas. BathSeba sanoi: puhu.

2:15 Ja hän sanoi: sinä tiedät että waldacunda oli minun/ ja caicki Israel oli kääändänyt caswons minun puoleni/ että minä olisin Cuningas/ mutta nyt on waldacunda kääändynyt

minulta pois ja joutui minun veljelleni, sillä Herralta se hänelle tuli.

2:16 Yhtä minä nyt sinulta pyydän; älä sitä minulta kiellä." Hän sanoi hänelle: "Puhu."

2:17 Hän sanoi: "Puhu kuningas Salomolle - sillä sinulta hän ei sitä kiellä - että hän antaisi minulle suunemilaisen Abisagin vaimoksi."

2:18 Batseba vastasi: "Hyvä. Minä puhun kuninkaalle sinun puolestasi."

2:19 Silloin Batseba meni kuningas Salomon tykö puhumaan hänelle Adonian puolesta. Niin kuningas nousi ja meni häntä vastaan ja kumarsi häntä ja istui valtaistuimelleen. Ja myös kuninkaan äidille asetettiin istuin, ja hän istui hänen oikealle puolellensa.

2:20 Sitten hän sanoi: "Minulla on sinulle pieni pyyntö, älä sitä minulta kiellä." Kuningas sanoi hänelle: "Pyydä, äiti, minä en sinulta kiellä."

2:21 Silloin hän sanoi: "Annettakoon suunemilainen Abisag sinun veljellesi Adoniale vaimoksi."

2:22 Mutta kuningas Salomo vastasi ja sanoi äidillensä: "Miksi pyydät vain suunemilaista Abisagia Adoniale? Pyydä myös kuninkuutta hänelle - hänhän on minun vanhin veljeni - hänelle ja pappi Ebjatarille ja Jooabille, Serujan pojalle."

2:23 Ja kuningas Salomo vannoi Herran kautta, sanoen:

omaksi: \Herralta\ on se hänelle tullut.

2:16 Nyt rukoilen minä yhden rukouksen sinulta, ettes minulta sitä kieltäis. Ja hän sanoi hänelle: puhu!

2:17 Hän sanoi: puhu kuningas Salomolle, sillä ei hän sinulta kiellä: että hän antaisi minulle Abisagin Sunemista emännäksi.

2:18 BatSeba sanoi: oikein! minä puhun kuninkaalle sinun puolestas.

2:19 Ja BatSeba tuli kuningas Salomon tykö, puhumaan hänen kanssansa Adonian puolesta; ja kuningas nousi ja meni häntä vastaan, ja kumarsi häntä ja istui istuimellensa. Ja kuninkaan äidin eteen pantiin istuin, ja hän istui siihen hänen oikialle puolellensa.

2:20 Ja hän sanoi: minä rukoilen vähän rukouksen sinulta, älä sitä minulta kiellä. Kuningas sanoi hänelle: rukoile, äitini: en minä sinulta kiellä.

2:21 Hän sanoi, annettakaan Abisag Sunemista veljelles Adoniale emännäksi.

2:22 Niin vastasi kuningas Salomo ja sanoi äidillensä: miksi rukoilet Abisagia Sunemista Adoniale? Rukoile myös hänelle valtakuntaa: sillä hän on vanhin veljeni, ja hänellä on pappi AbJatar ja Joab ZeruJan poika.

2:23 Ja kuningas Salomo vannoi \Herran\ kautta ja

ja on tullut minun veljeni omaksi/ HERralda on se tullut.

2:16 Nyt rucoilen minä rucouxen sinulda/ ettes minulda sitä kieldäis. BatSeba sanoi hänelle: puhu.

2:17 Hän sanoi: puhu Cuningas Salomon cansa (sillä ei hän sinulda kiellä) että hän andais minulle Abisagin Sunemist emännäxi.

2:18 BathSeba sanoi: oikein/ minä puhun Cuningalle sinun puolestas.

2:19 JA BathSeba tuli Cuningas Salomon tygö/ puhuman hänen cansans Adonian puolest/ ja Cuningas nousi ja meni händä wastian/ ja cumarsi händä/ ja istui istumellens. Ja Cuningan äitin eteen pandin istuin/ ja hän istui siihen hänen oikialle puolellens.

2:20 Ja hän sanoi: minä rucoilen vähän rucouxen sinulda/ älä sitä minulda kiellä. Cuningas sanoi hänelle: rucoile minun äitin/ en minä sinulda kiellä.

2:21 Hän sanoi: annettacan Abisag Sunemist sinun veljelles Adoniale emännäxi.

2:22 Nijn wastais Cuningas Salomo/ ja sanoi hänen äitillens: mixis rucoilet Abisagi Sunemist Adoniale? rucoile myös hänelle waldacunda: sillä hän on minun wanhin veljen/ ja hänellä on Pappi AbJathar ja Joab ZeruJan poica.

2:23 Ja Cuningas SALomo vannoi HERran cautta/ ja sa-

"Jumala rangaikoon minua nyt ja vasta, jollei Adonia saa hengellään maksaa sitä, että on puhunut näin.

2:24 Ja nyt, niin totta kuin Herra elää, joka on minut vahvistanut ja on asettanut minut isäni Daavidin valtaistuimelle ja joka lupauksensa mukaan on perustanut minun sukuni: Adonia on tänä päivänä kuolemalla rangaistava."

2:25 Ja kuningas Salomo lähetti Benajan, Joojadan pojan, lyömään hänet kuoliaaksi; ja hän kuoli.

2:26 Ja pappi Ebjatarille kuningas sanoi: "Mene maatilalle Anatotiin, sillä sinä olet kuoleman oma. En minä sinua nyt surmaa, koska sinä olet kantanut Herran Jumalan arkkia minun isäni Daavidin edessä ja koska olet kärsinyt kaikkea, mitä isäni on kärsinyt."

2:27 Niin Salomo karkoitti Ebjatarin olemasta Herran pappina ja täytti sen sanan, mikä Herra oli Siilossa puhunut Eelin suvusta.

2:28 Ja kun sanoma tästä tuli Jooabille - sillä Jooab oli liittynyt Adoniaan, vaikka hän ei ollut liittynyt Absalomiin - pakeni Jooab Herran majaan ja tarttui alttarin sarviin.

2:29 Mutta kun kuningas Salomolle ilmoitettiin: "Jooab on paennut Herran majaan ja on alttarin ääressä", lähetti Salomo Benajan, Joojadan pojan, sanoen: "Mene ja lyö hänet kuoliaaksi."

2:30 Benaja meni Herran ma-

sanoi: Jumala tehköön minulle sen ja sen, jollei Adonia ole puhunut tätä sanaa henkeänsä vastaan!

2:24 Ja nyt, niin totta kuin \Herra\ elää, joka minun vahvistanut on ja antanut minun istua isäni Davidin istuimella, joka minulle huoneen tehnyt on, niinkuin hän sanonut on, niin pitää Adonian tänäpäpä kuoleman.

2:25 Ja kuningas Salomo lähetti BenaJan Joojadan pojan; hän löi häntä, niin että hän kuoli.

2:26 Ja kuningas sanoi papille AbJatarille: mene Anatotiin pellolles, sillä sinä olet kuoleman mies. Mutta en minä tapa sinua tänäpäpä, sillä sinä olet kantanut Herran \Jumalan\ arkkia isäni Davidin edessä, ja sinä olet kärsinyt, mitä ikänä isäni on kärsinyt.

2:27 Ja niin Salomo ajoi AbJatarin pois, ettei hän olisi \Herran\ pappi; että \Herran\ sana täyettäisiin, niinkuin hän Elin huoneesta puhunut oli Silossa.

2:28 Ja tämä sanoma tuli Joabin eteen; sillä Joab piti itsensä Adonian puoleen, vaikka ei hän ollut Absalomin kanssa; niin pakeni Joab \Herran\ majaan ja tarttui alttarin sarviin.

2:29 Ja se ilmoitettiin kuningas Salomolle, että Joab oli paennut \Herran\ majaan, ja katso, hän seisoi alttarin tykönä. Niin Salomo lähetti BenaJan Joojadan pojan ja sanoi: mene ja lyö häntä.

2:30 Ja kuin BenaJa tuli

noi: Jumala tehkön minulle sen ja sen/ Adonia on puhunut nämä sanat hänen hengens vastaan.

2:24 Ja nyt nijn totta cuin HERra elä/ joca minun wawhistanut on/ ja andanut istua Isäni Dawidin istuimella/ ja joca minulle huonen tehnyt on/ nijncuin hän sanonut on: tänäpäpä pitä Adonian cuoleman.

2:25 Ja Cuningas Salomo lähetti BenaJan Joojadan pojan/ hän löi händä nijn että hän cuoli.

2:26 JA Cuningas sanoi Papille AbJatharille: mene Anathohijn sinun pellolles/ sillä sinä olet cuoleman mies/ mutta en minä tapa sinua tänäpäpä/ sillä sinä olet candanut Herran Jumalan Arckia minun Isäni Dawidin edes/ ja sinä olet kärsinyt/ mitä ikänäns minun Isäni on kärsinyt.

2:27 Ja nijn Salomo ajoi AbJatharin pois/ ettei hän olisi HERran Pappi/ että HERran sana täytetäisiin/ nijncuin hän Silos Elin huonest puhunut oli.

2:28 JA tämä sanoma tuli Joabin eteen (sillä Joab piti hänens Adonian puoleen/ waicka ei hän ollut Absalomin cansa) nijn pakeni Joab HERran majaan/ ja tartui Altarin sarween.

2:29 Ja se ilmoitettin Cuningas Salomolle/ että Joab oli paennut HERran majaan/ ja cadzo/ hän seisoi Altarin tykönä. Nijn Salomo lähetti BenaJan Joojadan pojan/ ja sanoi: mene ja lyö händä.

2:30 Ja cosca BenaJa tuli

jaan ja sanoi hänelle: "Näin käsket kuningas: 'Tule ulos'." Mutta hän vastasi: "En, tässä minä kuolen." Silloin Benaja palasi kertomaan sitä kuninkaalle ja sanoi: "Näin Jooab puhui, ja näin hän vastasi minulle."

2:31 Kuningas sanoi hänelle: "Tee, niinkuin hän on puhunut, lyö hänet kuoliaaksi ja hautaa hänet, että poistaisit minusta ja minun isäni perheestä sen viattoman veren, jonka Jooab on vuodattanut."

2:32 Ja Herra antakoon hänen verensä tulla hänen oman päänsä päälle, koska hän löi kuoliaaksi kaksi miestä, jotka olivat häntä hurskaammat ja paremmat, ja tappoi heidät miekalla, minun isäni Daavidin siitä mitään tietämättä: Abnerin, Neerin pojan, Israelin sotapäällikön, ja Amasan, Jeterin pojan, Juudan sotapäällikön.

2:33 Heidän verensä tulkoon Jooabin pään päälle ja hänen jälkeläistensä pään päälle, iankaikkisesti. Mutta Daavidilla ja hänen jälkeläisillään, hänen suvullansa ja hänen valtaistuimellansa olkoon rauha Herralta iankaikkisesti."

2:34 Niin Benaja, Joojadan poika, meni ja löi hänet kuoliaaksi; ja hänet haudattiin omaan taloonsa erämaahan.

2:35 Ja kuningas asetti Benajan, Joojadan pojan, hänen sijaansa sotaväen päälliköksi; ja pappi Saadokin kuningas asetti Ebjatarin sijalle.

2:36 Sen jälkeen kuningas lä-

\Herran\ majaan, sanoi hän hänelle: näin sanoo kuningas: mene tästä ulos. Vaan hän sanoi: en suinkaan, tässä minä tahdon kuolla. Ja Benaja ilmoitti sen kuninkaalle jälleen ja sanoi: niin on Joab sanonut ja niin hän on vastannut minua.

2:31 Kuningas sanoi hänelle: tee niinkuin hän on sanonut, ja lyö häntä, ja hautaa häntä; ettäs käännät minusta ja minun isäni huoneesta sen viattoman veren pois, jonka Joab on vuodattanut.

2:32 Ja \Herra\ maksakoon hänen verensä hänen päänsä päälle, että hän on lyönyt kaksi miestä, jotka hurskaammat ja paremmat olivat kuin hän, ja murhannut ne miekalla, niin ettei minun isäni David siitä mitään tietänyt: Abnerin Nerin pojan Israelin sodanpäämiehen ja Amasan Jeterin pojan Juudan sodanpäämiehen.

2:33 Ja heidän verensä tulkoon Jooabin pään päälle ja hänen siemenensä pään päälle iankaikkisesti. Mutta Daavidille ja hänen siemenellensä, hänen huoneellensa ja istuimellensa olkoon rauha \Herralta\ iankaikkiseen aikaan!

2:34 Ja BenaJa Joojadan poika karkasi hänen päällensä ja tappoi hänen; ja hän haudattiin korpeen huoneesensa.

2:35 Ja kuningas asetti BenaJan Joojadan pojan hänen sijaansa sotajoukon päälle; ja Zadokin papin asetti kuningas AbJatarin sijaan.

2:36 Ja kuningas lähetti ja

HERran majaan/ sanoi hän hänelle: nijn sano Cuningas: mene tästä ulos/ hän sanoi: en suingan/ täsä minä tahdon cuolla. Ja BenaJa ilmoitti nämät Cuningalle jällens/ ja sanoi: nijn on Joab sanonut/ ja nijn hän on wastannut minua.

2:31 Cuningas sanoi hänelle: tee nijncuin hän on sanonut/ ja lyö händä/ ja hauta händä/ ettäs käännät minusta ja minun Isäni huonest sen viattoman weren pois/ jonga Joab on vuodattanut.

2:32 Ja HERra maxacon hänelle hänen werens hänen pääns päälle/ että hän on lyönyt caxi miestä/ jotca hurscammat ja paremmat olit cuin hän/ ja on murhannut ne miecalla/ nijn ettei minun Isän Dawid sijtä mitän tienny/ nimittäin/ Abnerin Nerin pojan sen Israelin sodanpäämiehen/ ja Amasan Jetherin pojan Judan sodanpäämiehen.

2:33 Nijn että heidän werens maxetaisin Jooabin pään päälle/ ja hänen siemenens ijancaickisest. Mutta Dawidille ja hänen siemenellens/ hänen huonellens ja istuimellens olcon rauha HERralda ijancaickiseen aicaan.

2:34 Ja BenaJa Joojadan poica carcais hänen päällens/ ja tappoi hänen/ ja hän haudattiin corpeen hänen huoneesens.

2:35 Ja Cuningas asetti BenaJan Joojadan pojan hänen sijaans sotajoucon päälle/ ja Zadochin Papin AbJatharin sijaan.

2:36 Ja Cuningas lähetti ja

hetti kutsumaan Siimein ja sanoi hänelle: "Rakenna itsellesi talo Jerusalemiin ja asu siellä, menemättä sieltä sinne tai tänne.

2:37 Sillä jona päivänä sinä lähdet sieltä ja menet Kidronin laakson poikki, sinä päivänä on sinun, tiedä se, kuolemalla kuoltava; sinun veresi on tuleva oman pääsi päälle."

2:38 Siimei sanoi kuninkaalle: "Hyvä on; niinkuin herrani, kuningas, on puhunut, niin on sinun palvelijasi tekevä." Ja Siimei asui Jerusalemissa kauvan aikaa.

2:39 Mutta kolmen vuoden kuluttua tapahtui, että Siimeiltä karkasi kaksi palvelijaa Aakiin, Maakan pojan, Gatin kuninkaan, luo. Ja Siimeille ilmoitettiin: "Katso, sinun palvelijasi ovat Gatissa."

2:40 Niin Siimei nousi ja satuloi aasinsa ja lähti Aakiin luo Gatiin etsimään palvelijoitaan; ja Siimei meni ja toi palvelijansa Gatista.

2:41 Ja kun Salomolle ilmoitettiin, että Siimei oli mennyt Jerusalemistä Gatiin ja palannut takaisin,

2:42 lähetti kuningas kutsumaan Siimein ja sanoi hänelle: "Enkö minä ole vannottanut sinua Herran kautta ja varoitannut sinua sanoen: 'Jona päivänä sinä lähdet ja menet sinne tai tänne, sinä päivänä on sinun, tiedä se, kuolemalla kuoltava?' Ja sinä sanoit minulle: 'Hyvä on; minä olen kuullut.'

2:43 Miksi et ole pitänyt Her-

antoi kutsua Simein, ja sanoi hänelle: rakenna sinulles huone Jerusalemiin ja asu siellä, ja älä mene sieltä sinne eli tänne.

2:37 Jona päivänä sinä sieltä lähdet ja menet Kidronin ojan ylitse, niin tiedä totisesti, että sinun pitää totisesti kuoleman, ja sinun veres tulee sinun pääs päälle.

2:38 Simein sanoi kuninkaalle: se on hyvä puhe kuin minun herrani kuningas puhunut on; niin on sinun palvelias tekevä. Niin Simein asui Jerusalemissa kauvan aikaa.

2:39 Niin tapahtui kolmen ajastajan jälkeen, että kaksi palveliaa karkasivat Simeiltä Akiksen Maekan pojan Gatin kuninkaan tykö; Simeille sanottiin: katso, sinun palvelias ovat Gatissa.

2:40 Niin Simein nousi ja satuloitsi aasinsa, ja läksi Gatiin Akiksen tykö, etsimään palvelioitansa. Ja Simein meni ja toi palveliansa Gatista.

2:41 Ja Salomolle sanottiin Simein menneeksi Jerusalemistä Gatiin ja tulleeeksi jälleen.

2:42 Niin lähetti kuningas ja antoi kutsua Simein, ja sanoi hänelle: enkö minä vannonut sinulle \Herran\ kautta, todistanut ja sanonut: jona päivänä sinä lähdet ulos ja menet sinne eli tänne, niin sinun pitää hyvin tietämän, että sinun pitää totisesti kuoleman? Ja sinä sanoit minulle: minä olen kuullut hyvän puheen.

2:43 Miksi et ole pitänyt

andoi cudzua Simein/ ja sanoi hänelle: rakenna sinulles huone Jerusalemiin/ ja asu siellä/ ja älä mene sieltä sinne eli tänne.

2:37 Jona päivänä sinä sieltä lähdet ja menet Kidronin ojan ylidze/ niijn tiedä totisest/ että sinun pitä totisesta cuoleman/ ja sinun weres tule sinun pääs päälle.

2:38 Simein sanoi Cuningalle: se on hywä puhe cuin minun Herran Cuningan puhunut on/ niijn on sinun palwelias tekevä. Niijn Simein asui Jerusalemis cauwan aica.

2:39 Nlin tapahtui colmen ajastajan jälken että caxi palveliata caraisit Simeildä/ Achixen Maechan Gathin Cuningan tygö. Ja Simeille sanottin: cadzo/ sinun palwelias on Gathis.

2:40 Nijn Simein nousi ja satuloidzi Asins/ ja läxi Gathijn Achixen tygö/ edzimän palwelioitans. Ja cuin hän sinne tuli/ toi hän palwelians Gathist.

2:41 Ja Salomolle sanottin Simein mennexi Jerusalemist Gathijn/ ja tullexi jällens.

2:42 Nijn lähetti Cuningas/ ja andoi cudzua Simein/ ja sanoi Simeille: engö minä wannonut sinulle HERran cautta/ todistanut ja sanonut: jona päivänä sinä lähdet sinne eli tänne/ niijn sinun piti silloin tietämän että sinun piti totisesta cuoleman. Ja sinä sanoit minulle: minä olen cuullut hywän puhen.

2:43 Mixes ole pitänyt HERran

ran valaa etkä sitä käskyä, jonka minä sinulle annoin?"

2:44 Ja kuningas sanoi vielä Siimeille: "Sinä tiedät, tunnossasi tiedät, kaiken pahan, minkä olet tehnyt minun isälleni Daavidille; Herra kääntää tekemäsi pahan omaan päähäsi.

2:45 Mutta kuningas Salomo on oleva siunattu, ja Daavidin valtaistuini on oleva iäti vahva Herran edessä."

2:46 Ja kuningas käski Benajaa, Joojadan poikaa; niin tämä meni ja löi hänet kuoliaaksi, ja hän kuoli. Niin kuninkuus vahvistui Salomon käsissä.

1 Kuningas 3 LUKU

3:1 Ja Salomo tuli faraon, Egyptin kuninkaan, vävyksi: hän otti faraon tyttären vaimokseen. Ja hän vei hänet Daavidin kaupunkiin, kunnes oli saanut rakennetuksi oman linnansa, Herran temppelin ja Jerusalemin ympärismuurin.

3:2 Mutta kansa uhrasi uhrikukkuloilla, koska niihin aikoihin ei vielä oltu rakennettu temppeliä Herran nimelle.

3:3 Ja Salomo rakasti Herraa ja vaelsi isänsä Daavidin käskyjen mukaan; kuitenkin hän uhrasi ja suitsutti uhrikukkuloilla.

3:4 Niin kuningas meni Gibeoniin, uhraamaan siellä, sillä se oli suurin uhrikukkula. Tuhat polttouhria Salomo uhrasi sillä alttarilla.

\Herran\ valaa ja sitä käskyä, jonka minä sinulle käskin?

2:44 Ja kuningas sanoi Siimeille: sinä tiedät kaiken sen pahuuden, jonka sinun sydämes tietää, kun sinä isälleni Davidille tehnyt olet, ja \Herra\ on kostanut sinun pahuutes sinun pääs päälle.

2:45 Ja kuningas Salomo on siunattu, ja Davidin istuin on vahvistettu \Herran\ edessä ijankaikkisesti.

2:46 Ja kuningas käski Benajaa Joojadan poikaa; hän meni ja löi hänen kuoliaaksi. Ja valtakunta vahvistettiin Salomon käden kautta.

3 LUKU

3:1 Ja Salomo tuli Pharaon Egyptin kuninkaan vävyksi, ja otti Pharaon tyttären ja vei hänen Davidin kaupunkiin, siihen asti kuin hän oli päättänyt rakentaa hänellensä huoneen ja \Herran\ huoneen, ja Jerusalemin ympärille muurin.

3:2 Mutta kansa uhrasi silloin vielä korkeuksissa; sillä ei ollut vielä rakennettu huonetta \Herran\ nimelle siihen aikaan asti.

3:3 Ja Salomo rakasti \Herraa\ ja vaelsi isänsä Davidin säädyissä, paitsi että hän uhrasi ja suitsutti korkeuksissa.

3:4 Ja kuningas meni Gibeoniin uhraamaan, sillä siellä oli jaloin korkeus, ja Salomo uhrasi tuhannen polttouhria sillä alttarilla.

wala ja sitä käskyä/ cuin minä sinulle käskin?

2:44 Ja Cuningas sanoi Siimeille: sinä tiedät caiken sen pahuden/ joca myös sinun sydämelles tiettäwä on/ jongas minun Isälleni Dawidille tehnyt olet. HERra on costanut sinun pahudes sinun pääs päälle.

2:45 Ja Cuningas Salomo on siunattu/ ja Dawidin istuin on wahwistettu HERran edes ijancaickisest.

2:46 Ja Cuningas käski Benaja Joojadan poica/ hän meni ja löi hänen cuoliaxi. Ja waldaconda wahwistettin Salomon käden cautta.

III. Lucu

3:1 JA Salomo tuli Pharaon Egyptin Cuningan wäwyxi/ ja otti Pharaon tyttären ja wei hänen Dawidin Caupungijn/ siihenasti cuin hän rakennais hänellens huonen/ ja HERran huonen/ ja Jerusalemin ymbärins muurin.

3:2 Mutta Canssa uhraisit silloin vielä corkeuxis: sillä ei silloin ollut vielä rakettu huonetta HERran nimeen/ siihen aican asti.

3:3 Ja Salomo racasti HERra/ ja waelsi hänen Isäns Dawidin käskyis/ paidzi että hän uhrais ja suidzutti corkeuxis.

3:4 JA Cuningas meni Gibeonijn uhraman: sillä siellä oli jaloin corkeus/ ja Salomo uhrais tuhannen polttouhria sillä Altarilla.

3:5 Gibeonissa Herra ilmestyi Salomolle yöllä unessa, ja Jumala sanoi: "Ano, mitä tahdot, että minä sinulle antaisin."

3:6 Salomo vastasi: "Sinä olet tehnyt suuren laupeuden palvelijallesi, minun isälleni Daavidille, koska hän vaelsi sinun edessäsi totuudessa ja vanhurskaudessa sekä vilpittömällä sydämellä sinua kohtaan. Ja sinä olet säilyttänyt hänelle tämän suuren laupeuden ja antanut hänelle pojan, joka istuu hänen valtaistuimellansa, niinkuin on laita tänä päivänä."

3:7 Ja nyt, Herra, minun Jumalani, sinä olet tehnyt palvelijasi kuninkaaksi minun isäni Daavidin sijaan; mutta minä olen kuin pieni poikanen: en osaa lähteä enkä tulla.

3:8 Ja palvelijasi on keskellä sinun kansaasi, jonka olet valinnut, niin monilukuista kansaa, että sitä ei voi laskea eikä lukea sen paljouden tähden.

3:9 Anna sentähden palvelijallesi kuuliainen sydän tuomiksi sinun kansaasi ja erotukseni hyvän pahasta; sillä kuka voi muuten tätä sinun suurta kansaasi tuomiksi?"

3:10 Herralle oli otollista, että Salomo tätä anoi.

3:11 Ja Jumala sanoi hänelle: "Koska sinä anoit tätä etkä anonut itsellesi pitkää ikää, et rikkautta etkä vihamiestesi henkeä, vaan anoit itsellesi ymmärrystä kuullaksesi, mikä oikein on,

3:12 niin katso, minä teen,

3:5 Ja \Herra\ ilmaantui Salomolle Gibeonissa yöllä unessa; ja Jumala sanoi: anos, mitä minä annan sinulle!

3:6 Salomo sanoi: sinä olet tehnyt minun isälleni Davidille sinun palvelialles suuren laupiuden, niinkuin hän vaelsi sinun edessäsi totuudessa ja vanhurskaudessa, ja vakaalla sydämellä sinun kansas: ja sinä olet pitänyt hänelle suuren laupiuden, ja olet antanut hänelle pojan, joka istuu hänen istuimellansa, niinkuin tänäpäpä tapahtuu.

3:7 Ja nyt, \Herra\ minun Jumalani, sinä olet tehnyt palvelias kuninkaaksi isäni Davidin sijaan; ja minä olen nuorukainen ja en tiedä käydä ulos taikka sisälle;

3:8 Ja sinun palvelias on sinun kansas keskellä, jonka sinä olet valinnut, suuren kansan, jota ei kenkään lukea taikka kirjoittaa taida, paljouden tähden.

3:9 Anna sentähden palvelialles ymmärtäväinen sydän tuomiksi kansaasi ja erottaa pahaa ja hyvää; sillä kuka taitaa tätä sinun suurta kansaasi tuomiksi?"

3:10 Ja tämä puhe kelpasi Herralle, että Salomo tätä anoi.

3:11 Ja Herra sanoi hänelle: ettäs tätä anoit, ja et anonut sinulles pitkää ikää, etkä anonut sinulles rikkautta, ja et anonut vihamiestes sieluja, vaan anoit sinulles tietoa ymmärtää oikeutta;

3:12 Katso, minä olen tehnyt

3:5 Ja HERra ilmandui Salomolle Gibeonis yöllä unes/ ja Jumala sanoi: anos/ mitä minä annan sinulle.

3:6 Salomo sanoi: sinä olet tehnyt minun Isälleni Dawidille sinun palwelialles suuren laupiuden/ nijncuin hän vaelsi sinun edesäs totuudes ja wanhurscaudes/ ja wagalla sydämellä sinun cansas/ ja sinä olet pitänyt hänelle suuren laupiuden/ ja olet andanut hänelle pojan joca istu hänen istuimellans/ nijncuin tänäpäpä on.

3:7 Nyt HERra minun Jumalan/ sinä olet tehnyt sinun palwelias Cuningaxi minun Isän Dawidin sijaan/ ja minä olen nuorucainen/ ja en tiedä käydä ulos taicka sisälle.

3:8 Ja sinun palwelias on sinun Canssas seas/ cuin sinä olet walinnut/ joita ei kengän luke taicka kirjoitta taida/ paljouden tähden.

3:9 Anna sentähden sinun palwelialles ymmärtäväinen sydän duomiksi sinun Canssas/ ja eroitta paha ja hywä: sillä ei yxikän tätä sinun suurta Canssas taida duomiksi.

3:10 JA tämä puhe kelpais HERralle/ että Salomo taencaltaisi anoi.

3:11 Ja HERra sanoi hänelle: ettäs näitä anoit/ ja et anonut pitkä ikä ja rickautta/ etkä sinun vihamiestes sieluja/ waan anoit sinulles tieto ymmärtä oikeutta.

3:12 Cadzo/ minä olen tehnyt

niinkuin sanot: katso, minä annan sinulle viisaan ja ymmärtäväisen sydämen, niin ettei sinun vertaistasi ole ollut ennen sinua eikä tule sinun jälkeesi.

3:13 Ja lisäksi minä annan sinulle, mitä et anonutkaan: sekä rikkautta että kunniaa, niin ettei koko elinaikanasi ole kuningasten joukossa oleva sinun vertaistasi.

3:14 Ja jos sinä vaellat minun teitäni, noudattaen minun säädöksiäni ja käskyjäni, niin kuin sinun isäsi Daavid vaelsi, niin minä suon sinulle pitkän iän."

3:15 Siihen Salomo heräsi; ja katso, se oli unta. Ja kun hän tuli Jerusalemiin, astui hän Herran liitonarkin eteen, uhrasi polttouhreja ja toimitti yhteysuhrin ja laittoi pidot kaikille palvelijoillensa.

3:16 Siihen aikaan tuli kaksi porttoa kuninkaan luo, ja he astuivat hänen eteensä.

3:17 Ja toinen nainen sanoi: "Oi herrani, minä ja tämä nainen asumme samassa huoneessa. Ja minä synnytin hänen luonansa siinä huoneessa.

3:18 Ja kolmantena päivänä sen jälkeen, kuin minä olin synnyttänyt, synnytti myös tämä nainen. Me olimme yhdessä, eikä ketään vierasta ollut meidän kanssamme huoneessa; ainoastaan me kahden olimme huoneessa.

3:19 Mutta tämän naisen poika kuoli yöllä, sillä hän oli maannut sen.

sinun sanais jälkeen: katso, minä olen antanut sinulle tietäväisen ja ymmärtäväisen sydämen, niin ettei sinun vertaistas ollut ole sinun edelläs eikä myös pidä tuleman sinun jälkees.

3:13 Ja myös sitä mitä et sinä anonut, olen minä antanut sinulle: rikkautta ja kunniaa, niin ettei yhdenkään pidä sinun vertaises oleman kuningasten seassa kaikkena sinun elinaikanas.

3:14 Ja jos sinä vaellat minun teissäni ja pidät säätyäni ja käskyäni, niin kuin isäs Daavid vaelsi, niin minä teen ikäs pitkäksi.

3:15 Kuin Salomo heräsi, niin katso se oli uni; ja hän tuli Jerusalemiin ja seiso Herran liitonarkin edessä, ja uhrasi polttouhria ja valmisti kiihtosuhria, ja teki pidon kaikille palvelioillensa.

3:16 Silloin tuli kaksi porttonaista kuninkaan tykö, ja seisoivat hänen edessänsä.

3:17 Ja toinen vaimoista sanoi: herrani! minä ja tämä vaimo asuimme yhdessä huoneessa, ja minä synnytin hänen tykönänsä siinä huoneessa.

3:18 Ja tapahtui kolmantena päivänä sittekuin minä synnytin, synnytti myös tämä vaimo: ja me olimme ynnä, ja ei yksikään muukalainen ollut kanssamme siinä huoneessa, paitsi meitä kahta.

3:19 Ja tämän vaimon lapsi kuoli yöllä; sillä hän makasi hänen päällänsä.

sinun puhettes jälkeen/ ja olen andanut sinulle tietäväisen ja ymmärtäväisen sydämen/ niin ettei sinun vertaistas ollut ole/ eikä myös pidä tuleman sinun jälkes.

3:13 Ja myös sitä cuin et sinä anonut minulda/ olen minä andanut sinulle/ nimittäin/ rikkautta ja cunniata/ niin ettei yhdengän pidä sinun wertaises oleman Cuningasten/ seas/ caickena sinun elinaicanas.

3:14 Ja jos sinä waellat minun teisäni/ ja pidät minun säätyäni ja käskyäni/ nijncuin sinun Isäs Dawid waelsi/ nijn sinä tulet pitkäijällisxi.

3:15 Cosca Salomo heräis ja ymmärsi että se oli uni/ tuli hän Jerusalemiin/ ja seiso Herran liiton Arkin edes/ ja uhras polttouhria ja kijosuhria/ ja teki pidon caikille hänen palwelioillens.

3:16 Silloin tulit caxi portto Cuningan eteen/ ja seisoit hänen edesäns.

3:17 Ja se toinen waimo sanoi: minun Herran/ minä ja tämä waimo asuimme yhdes huones/ ja minä synnytin hänen tykönäns.

3:18 Ja tapahtui colmandena päiwänä/ sijttecuin minä synnytin/ synnytti myös tämä/ ja me olim toinen toisem tykönä/ ja ei yxikän muucalainen ollut meidän cansam sijnä huones/ paidzi meitä cahta.

3:19 Ja tämän waimon lapsi cuoli yöllä: sillä hän macais hänen päälläns.

3:20 Niin hän nousi keskellä yötä ja otti minun poikani vierestäni palvelijattaresi nukkuessa ja pani sen povellensa, mutta oman kuolleen poikansa hän pani minun povelleni.

3:21 Kun minä aamulla nousin imettämään poikaani, niin katso, se oli kuollut. Mutta kun minä tarkastin sitä aamulla, niin katso, se ei ollutkaan minun poikani, jonka minä olin synnyttänyt."

3:22 Niin toinen nainen sanoi: "Ei ole niin; vaan tuo elossa oleva on minun poikani, ja tämä kuollut on sinun poikasi." Mutta edellinen vastasi: "Ei ole niin; tuo kuollut on sinun poikasi, ja tämä elossa oleva on minun poikani." Näin he riitelivät kuninkaan edessä.

3:23 Niin kuningas sanoi: "Toinen sanoo: 'Elossa oleva on minun poikani, ja kuollut on sinun poikasi.' Ja toinen sanoo: 'Ei ole niin; vaan kuollut on sinun poikasi, ja elossa oleva on minun poikani.'"

3:24 Sitten kuningas sanoi: "Antakaa minulle miekka." Ja kuninkaan eteen tuotiin miekka.

3:25 Ja kuningas sanoi: "Viiltäkää elossa oleva lapsi kahtia, ja antakaa toinen puoli toiselle ja toinen puoli toiselle."

3:26 Mutta silloin sanoi kuninkaalle se nainen, jonka oma elossa oleva poika oli, sillä hänen sydämensä tuli liikuteksi hänen poikansa tähden - hän sanoi: "Oi herrani, antakaa tuolle elossa oleva lapsi; älkää surmatko sitä." Mutta

3:20 Niin hän nousi puoliyöstä ja otti minun lapseni sivustani: ja piikas makasi, ja hän pani sen sivuunsa, ja kuolleen lapsensa pani hän minun sivuuni.

3:21 Kuin minä aamulla heräsin imettämään lastani, ja katso, se oli kuollut. Niin minä taas katselin visusti päivän koittaissa lapsen, ja katso, ei se ollut minun poikani, jonka minä olin synnyttänyt.

3:22 Niin toinen vaimo sanoi: ei se niin ole kuin sinä sanot, mutta minun lapseni elää ja sinun lapses on kuollut. Ja tämä sanoi: ei, mutta sinun lapses on kuollut ja minun lapseni elää. Ja näin he puhuivat kuninkaan edessä.

3:23 Ja kuningas sanoi: tämä sanoo: tämä minun lapseni elää ja sinun lapses on kuollut. Ja taas tämä toinen sanoo: ei niin, mutta sinun lapses on kuollut ja minun lapseni elää.

3:24 Ja kuningas sanoi: tuokaat minulle miekka. Ja miekka tuotiin kuninkaan eteen.

3:25 Ja kuningas sanoi: jakakaat elävä lapsi kahtia, ja antakaat toinen puoli toiselle ja toinen puoli toiselle.

3:26 Niin sanoi se vaimo kuninkaalle, jonka elävä lapsi oli, sillä hänen äidillinen sydämensä paloi lapseensa, ja hän sanoi: Ah herrani! antakaat hänelle se elävä lapsi ja älkää suinkaan tappako sitä. Mutta toinen sanoi: ei minulle eikä sinulle pidä annettaman, vaan jaettakaan kahdeksi.

3:20 Nijn hän nousi puoli yöstä/ ja otti minun lapseni siwustani pijcas maates/ ja pani hänen siwuns/ ja hänen cuolluen lapsens pani minun siwuni jällens.

3:21 Cosca minä amulla heräsin imettämän lastani/ näin minä hänen cuolluna. Nijn minä taas cadzelin wisust päivän coittais lapsen/ ja näin ettei se ollut minun poican/ jonga minä olin synnyttänyt.

3:22 Nijn se toinen vaimo sanoi: ei se nijn ole cuin sinä sanot/ mutta minun lapsen elä/ ja sinun lapses on cuollut: Ja se toinen sanoi sitä wastan: ei se nijn ole/ mutta sinun lapses on cuollut/ ja minun lapsen elä. Ja näin he puhuit Cuningan edes.

3:23 Ja Cuningas sanoi: tämä sano: minun lapsen elä/ ja sinun lapses on cuollut. Ja taas tämä toinen sano: ei nijn/ mutta sinun lapses on cuollut/ ja minun lapsen elä.

3:24 Ja Cuningas sanoi: tuocat minulle miecka. Ja sijttecuin miecka oli tuotu Cuningan eteen.

3:25 Sanoi Cuningas: jacacat elävä lapsi cahtia/ ja andacat toinen puoli toiselle/ ja toinen puoli toiselle.

3:26 Nijn sanoi se vaimo Cuningalle jonga elävä lapsi oli (sillä hänen äitillinen sydämens paloi lapsen päälle) Ah Herrani/ andacat hänelle se elävä lapsi/ ja älkät tappaco händä. Mutta se toinen sanoi sitä wastan: eikä minulle eikä si-

toinen sanoi: "Ei minulle eikä sinulle; viiltäkää!"

3:27 Niin kuningas vastasi ja sanoi: "Antakaa tälle elossa oleva lapsi; älkää surmatko sitä. Hän on sen äiti."

3:28 Ja koko Israel kuuli tästä tuomiosta, jonka kuningas oli antanut, ja he pelkäsivät kuningasta; sillä he näkivät, että hänessä oli Jumalan viisauksen oikeuden jakamiseen.

1 Kuningas 4 LUKU

4:1 Kuningas Salomo oli koko Israelin kuningas.

4:2 Ja nämä olivat hänen ylimmät virkamiehensä: Asarja, Saadokin poika, oli ylipappina;

4:3 Elihoref ja Ahia, Siisan pojat, olivat kirjureina; Joosafat, Ahiludin poika, oli kansleri;

4:4 Benaja, Joojadan poika, oli sotaväen ylipäällikkönä; Saadok ja Ebjatar olivat pappeina.

4:5 Asarja, Naatanin poika, oli ylimaaherrana; Saabud, Naatanin poika, pappi, oli kuninkaan ystävänä.

4:6 Ahisar oli linnanpäällikkönä; Adoniram, Abdan poika, oli verotöiden valvojana.

4:7 Ja Salomolla oli kaksitoista maaherraa, yli koko Israelin, joiden oli hankittava kuninkaan ja hänen hovinsa elintarpeet; yhtenä kuukautena vuodessa oli kunkin hankittava elintarpeet.

4:8 Nämä olivat heidän nimensä: Huurin poika Efraimin vuoristossa;

4:9 Dekerin poika Maakaassa,

3:27 Niin kuningas vastasi ja sanoi: annettakaan hänelle tämä elävä lapsi, ja ei sitä pidä suinkaan tapettaman, sillä tämä on hänen äitinsä.

3:28 Ja sen tuomion, jonka kuningas sanoi, kuuli kaikki Israel, ja he pelkäsivät kuningasta; sillä he näkivät, että Jumalan tieto oli hänessä, toimittaa tuomiota.

4 LUKU

4:1 Niin oli Salomo koko Israelin kuningas.

4:2 Ja nämä olivat hänen päämiehensä: Asarja, papin Zadokin poika.

4:3 Elihoreph ja Ahia, Siisan pojat, olivat kirjoittajat; Josaphat Ahiludin poika kansleri.

4:4 BenaJa, Jojadan poika, sodanpäämies; Zadok ja AbJatar olivat papit.

4:5 Asarja Natanin poika päämiesten haltia. Sabud pappi Natanin poika kuninkaan neuvonantaja.

4:6 Ja Ahisar huoneenhaltia; Adoniram Abdanin poika oli veron päällä.

4:7 Ja Salomolla oli kaksitoistakymmentä valtamiestä koko Israelissa, jotka murheen pitivät kuninkaasta ja hänen huoneestansa; ja kukin heistä toimitti ruan kuukautensa, vuosivuodelta.

4:8 Ja nämä olivat heidän nimensä: Hurrin poika Efraimin vuorella;

4:9 Dekerin poika Makassa,

nulle pidä annettaman/ waan jaettacan cahdexi.

3:27 Nijn Cuningas wastais/ ja sanoi: annettacan tälle tämä elävä lapsi/ ja ei sitä pidä tapettaman: sillä tämä on hänen äitins.

3:28 Ja sen duomion cuin Cuningas sanoi/ cuuli caicki Israelin Canssa/ ja pelkäisit Cuningast: sillä he näit että HERran tieto oli hänelle annettu duomitaxens.

IV. Lucu

4:1 Nlin oli Salomo coco Israelin Cuningas.

4:2 Ja nämä olit hänen päämiehens: AsarJa Zadochin Papin poica.

4:3 Elihoreph ja Ahia Sisan pojat/ olit kirjoittajat. Josaphat Ahiludin poica oli Cantzleri.

4:4 Benaja Jojadan poica oli sodan päämies. Zadok ja AbJathar olit Papit.

4:5 AsarJa Nathanin poica oli wircamiesten haldia. Sabud Papin Nathanin poica oli Cuningan neuwon andaja.

4:6 Ja Ahisar oli huonen haldia. Adoniram Abdain poica oli weron päällä.

4:7 JA Salomolla oli caxitoistakymmentä waldamiestä coco Israelis/ jotca murhen pidit Cuningast/ ja hänen huones-tans/ ja cukin heistä toimitti ruan Cuucautenans vuosivuodelta.

4:8 Ja nämä olit heidän nimens: Hurrin poica Efraimin vuorelda.

4:9 Dekerin poica Machas/ ja

Saalbimissa, Beet-Semeksessä, Eelonissa ja Beet-Haananissa;	ja Saalbimissa ja BetSemeksessä, ja Elonissa ja BethHananisissa;	Saalbimis ja BethSemexes/ Elonis ja BethHananis.
4:10 Hesedin poika Arubbotissa; hänellä oli Sooko ja koko Heeferin maa;	4:10 Hesedin poika Arubotissa; hänellä oli Soko ja kaikki Hopherin maakunta;	4:10 Hesedin poika Arubothis/ ja oli heillä siihen vielä Socho/ ja caicki Hopherin maacunda.
4:11 Abinadabin poika koko Doorin kukkula-alueella; hänellä oli vaimona Taafat, Salomon tytär;	4:11 Abinadabin pojalla kaikki Dorin paikkakunta; jolla oli Taphat Salomon tytär emändänä;	4:11 AbiNadabin pojalla caicki rajat Doris/ jolla oli Taphat Salomon tytär emändänä.
4:12 Baana, Ahiludin poika, Taanakissa ja Megiddossa ja koko Beet-Seanissa, joka on Saaretanin sivulla Jisreelin alapuolella, Beet-Seanista aina Abel-Meholaan, tuolle puolelle Jokmeamin;	4:12 Baena Ahiludin poika Taanakissa ja Megiddossa, ja koko BetSeanissa, joka on liki Zartanaa Jisreelin alla, BetSeanista Mahalonin ketoon asti, niin tällä puolella Jokmeamia;	4:12 Baena Ahiludin poika Taenachis ja Megiddos ja coco BethSeanis/ joca on liki Zarthana Jesreelin alla/ BethSeanist Mahalonin keton asti/ nijn tälle puolen Jakmeami.
4:13 Geberin poika Gileadin Raamotissa; hänellä oli Jaairin, Manassen pojan, leirikylät, jotka ovat Gileadissa; hänellä oli siis Argobin seutu, joka on Baasanissa, kuusikymmentä suurta, muureilla ja vaskisalvoilla varustettua kaupunkia;	4:13 Geberin poika Ramotista Gileadissa, jolla olivat Jairin kylät, Manassen pojan Gileadista, jolla oli Argobin niitty, joka on Basaniin päin, kuusikymmentä suurta muurattua kaupunkia vaskitelkinensä;	4:13 Geberin poika Ramothist Gileadis/ jolla olit Jairin kylät/ Manassen pojan Gileadist/ jolla oli Argobin niitty/ joca on Besanin päin/ cuusikymmendä suurta muurattua Caupungita waskitelkinens.
4:14 Ahinadab, Iddon poika, Mahanaimissa;	4:14 Ahinadab Iddon poika oli Mahanaimissa;	4:14 Ahinadab Jodon poika hallidzi Mahanaimis.
4:15 Ahimaas Naftalissa; hänkin oli ottanut vaimokseen Salomon tyttären, Baasematin;	4:15 Ahimaats Naphtalissa; ja hänkin otti Basmatin Salomon tyttären emännäksensä;	4:15 Ahimaaz Nephtalis/ ja hän otti myös Basemathin Salomon tyttären emännäxens.
4:16 Baana, Huusain poika, Asserissa ja Bealotissa;	4:16 Baena Husain poika Asserissa ja Alotissa;	4:16 Baena Husan poika Asseris ja Alothis.
4:17 Joosafat, Paaruahin poika, Isaskarissa;	4:17 Josaphat Paruan poika Isaskarissa;	4:17 Josaphat Paruahn poika Isascharis.
4:18 Siimei, Eelan poika, Benjaminissa;	4:18 Simej Elan poika Benjaminissa;	4:18 Semei Elan poika Benjaminis.
4:19 Geber, Urin poika, Gileadin maassa, Sihonin, amorilaisten kuninkaan, ja Oogin, Baasanin kuninkaan, maassa; sillä siinä maassa oli yksi maaherra.	4:19 Geber Urin poika Gileadin maalla, Sihonin Amorilaisten kuninkaan maalla, ja Oogin Basanin kuninkaan, joka myös oli yksi niiden maakuntain valtamies.	4:19 Geber Urin poika Gileadin maalla Sihonin Amorrein Cuningan maalla/ ja Oogin Basanin Cuningan/ joca myös oli niiden maacundain waldamies.
4:20 Juudaa ja Israelia oli paljon, niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla; he söivät	4:20 Mutta Juudaa ja Israelia oli paljon, niinkuin santaa meren tykönä paljouden tähden; he söivät ja joivat ja iloitsivat.	4:20 Mutta Judat ja Israelia oli paljon/ nijncuin sanda meres/ ja he söit/ joit ja iloidzit.

ja joivat ja olivat iloisia.

4:21 Ja Salomo hallitsi kaikkia valtakuntia Euftrat-virrasta aina filistealaisten maahan ja Egyptin rajaan asti. He toivat lahjoja ja palvelivat Salomoa, niin kauan kuin hän eli.

4:22 Ja Salomon jokapäiväinen muona oli: kolmekymmentä koor-mittaa lestyjä jauhoja ja kuusikymmentä koor-mittaa muita jauhoja,

4:23 kymmenen syöttöraavasta, kaksikymmentä laitumella käyvää raavasta ja sata lammasta; näitten lisäksi peuroja, gaselleja, metsäkauriita ja syötettyjä hanhia.

4:24 Sillä hän vallitsi kaikkea Euftrat-virran senpuoleista maata, Tifsahista aina Gasasaan saakka, kaikkia Euftrat-virran senpuoleisia kuninkaita; ja hänellä oli rauha joka puolelta yltympäri,

4:25 niin että Juuda ja Israel asuivat turvallisesti, itsekukin viinipuunsa ja viikunapuunsa alla, Daanista Beersebaan asti, niin kauan kuin Salomo eli.

4:26 Ja Salomolla oli neljäkymmentä tuhatta hevosvaljakkoa vaunujaan varten ja kaksitoista tuhatta ratsuhevosia.

4:27 Ja maaherrat hankkivat, kukin kuukautenaan, elintarpeet kuningas Salomolle ja kaikille, joilla oli pääsy kuningas Salomon pöytään, antamatta minkään puuttua.

4:28 Myöskin ohrat ja oljet hevosille ja juoksijoille he toivat, kukin vuorollaan, siihen paikkaan, missä hän oleskeli.

4:21 Ja Salomo hallitsi kaikissa valtakunnissa, hamasta Philistealaisten maakunnan virrasta Egyptin rajaan asti, jotka toivat hänelle lahjoja ja palvelivat Salomoa kaiken hänen elinaikansa.

Ja Salomolla oli jokapäiväiseksi ruaksi kolmekymmentä koria sämpyläjauhoja, kuusikymmentä koria muita jauhoja,

4:23 Kymmenen lihavaa härkää, ja kaksikymmentä härkää laitumelta, ja sata lammasta, ilman peuroja, ja metsävuohia, ja valittua lihavaa karjaa ja lintuja.

4:24 Sillä hän hallitsi koko maakunnassa, sillä puolella virtaa, hamasta Dipsasta Gasasaan asti, kaikkein kuningasten ylitse tällä puolella virtaa; ja hänellä oli rauha kaikella ympäristöllänsä,

4:25 Niin että Juuda ja Israel asuivat levollisesti, itsekukin viinapuunsa ja fikunapuunsa alla, Danista BerSebaan asti, niinkauvan kuin Salomo eli.

4:26 Ja Salomolla oli neljäkymmentä tuhatta hinkaloo hevosille vaunuinsa eteen, ja kaksitoistakymmentä tuhatta hevosmiestä.

4:27 Ja nämä valtamiehet toimittivat kuningas Salomolle ruokaa ja kaikille jotka kuningas Salomon pöytää lähestyivät; kukin kuukaudellansa, niin ettei siitä mitään puuttunut.

4:28 He toivat myös ohria ja olkia hevosille ja nopsille orhille, sinne kussa hän oli, kukin niinkuin hänelle käsketty oli.

4:21 Ja Salomo hallidzi caikis waldacunnis/ hamast Philistein maacunnan wirrast Egyptin rajoin asti/ jotca toit hänen lahjoja/ ja palwelit händä caiken hänen elinaicans.

4:22 JA Salomolla oli jocapäiväisexi ruaxi/ colmekymmentä coria sämbyläjauhoja/ cuusikymmendä coria muita jauhoja.

4:23 Kymmenen lihawata härkä/ sata lammasta/ ilman peuroita ja muita medzän eläimitä/ ja medzäwuohia/ ja lihawata carja ja linduja.

4:24 Sillä hän hallidzi coco maacunnas/ sillä puolen wirta hamast Dipsast Gasan asti/ caickein Cuningasten ylidze tällä puolen wirta/ ja piti rauha caickein hänen alammais-tens cansa.

4:25 Nijn että Juda ja Israel asuit lewollisest/ idzecukin heidän wijnapuuns ja ficunapuuns alla/ Danist BerSeban asti/ nijncauwan cuin Salomo eli.

4:26 Ja Salomolla oli neljäkymmendä tuhatta waunuhewoista/ ja caxitoistakymmendä tuhatta hewoismiestä.

4:27 Ja nämät waldamiehet toimitit Cuningas Salomolle ruoca/ ja caikille cuin Cuningan pöydäldä söit/ cukin Cuucaudellans/ nijn ettei sijtä mitän puuttunut.

4:28 He toit myös ohria ja olkia hewoisten ja muulein/ sinne cusa hän oli/ cukin nijncuin hänelle käsketty oli.

4:29 Ja Jumala antoi Salomolle viisautta ja ymmärrystä ylen runsaasti ja älyä niin laajalti, kuin on hiekkaa meren rannalla,

4:30 niin että Salomon viisaus oli suurempi kuin kaikkien Idän miesten ja kaikkien egyptiläisten viisaus.

4:31 Hän oli viisaampi kaikkia ihmisiä, viisaampi kuin esrahilainen Eetan ja Heeman, Kalkol ja Darda, Maaholin pojat; ja hänen nimensä tuli kuuluksi kaikkien ympärillä olevien kansojen keskuudessa.

4:32 Ja Salomo sepitti kolmetuhatta sananlaskua, ja hänen laulujansa oli tuhatviisi.

4:33 Hän puhui puista, Libanonin setripuusta alkaen isoppiin asti, joka kasvaa seinän vieressä. Hän puhui myös kariaeläimistä, linnuista, matelijoista ja kaloista.

4:34 Ja Salomon viisautta tultiin kuulemaan kaikista kansoista, kaikkien maan kuninkaiden luota, jotka olivat kuulleet hänen viisaudestansa.

1 Kuningas 5 LUKU

5:1 Hiram, Tyron kuningas, lähetti palvelijoihinsa Salomon luo, kuultuaan, että hänet oli voideltu kuninkaaksi isänsä sijaan; sillä Hiram oli aina ollut Daavidin likeinen ystävä.

5:2 Ja Salomo lähetti Hiiramille tämän sanan:

5:3 "Sinä tiedät, ettei minun isäni Daavid voinut rakentaa temppeliä Herran, Jumalansa, nimelle niiden sotien tähden, joilla häntä joka puolelta ah-

4:29 Ja Jumala antoi Salomolle viisauden ja sangen suuren ymmärryksen, niin myös rohkian sydämen, niin kuin sannan meren rannalla,

4:30 Niin että Salomon taito oli suurempi kuin kaikkein itäisen maan lasten ja Egyptiläisten taito.

4:31 Ja hän oli taitavampi kaikkia ihmisiä, ja taitavampi kuin Etan Estrahilainen, ja Heman, ja Kalkol, ja Darda, Makolin pojat, ja hänen nimensä oli kuuluisa ympäri kaikkein pakanain,

4:32 Ja puhui kolmetuhatta sananlaskua; ja hänen virsiänsä oli tuhannen ja viisi,

4:33 Ja puhui myös puista, sedristä, joka on Libanonissa, hamaan isoppiin asti, joka seinästä kasvaa. Niin puhui hän myös eläimistä, linnuista, matelevaisista ja kaloista.

4:34 Ja kaikista kansoista tultiin kuulemaan Salomon taitoa, ja kaikilta maan kuninkailta, jotka olivat kuulleet hänen taidostansa.

5 LUKU

5:1 Ja Hiram, Tyron kuningas, lähetti palveliansa Salomon tykö; sillä hän oli kuulut, että he olivat hänen voidelleet kuninkaaksi isänsä sijaan; sillä Hiram rakasti Davidia niinkauvan kuin hän eli.

5:2 Ja Salomo lähetti Hiiramille, ja käski hänelle sanoa:

5:3 Sinä tiedät, ettei isäni David taitanut rakentaa \Herran\ Jumalansa nimelle huonetta, sen sodan tähden, joka oli hänen ympärillensä, siihen asti kuin \Herra\ antoi

4:29 JA Jumala andoi Salomolle suuren ymmärryksen ja taidon/ rohkian sydämen/ nijncuin sannan meren reunas.

4:30 Nijn että Salomon taito oli suurempi/ cuin caickein itäisen maan lasten/ ja Egyptiläisten taito.

4:31 Ja hän oli taitawampi caickia ihmisiä/ ja taitawampi cuin Ethan Ezrahitä/ ja Heman/ ja Chalcol/ ja Darda Macholin pojat/ ja hänen nimens oli cuuluisa ymbäri caickein pacanoitten.

4:32 Ja puhui colme tuhatta sananlascua/ ja hänen virsiäns oli tuhannen ja wijsi.

4:33 Ja puhui myös puista/ Cedrist joca on Libanonis haman Isopin asti/ joca seinästä caswa. Nijn puhui hän myös eläimistä/ linnuista/ matelevaisista ja caloista.

4:34 Ja caicki Canssat tulit cuuleman Salomon taito/ ja caicki Cuningat/ jotca olit cuullet hänen taidostans.

V. Lucu

5:1 JA Hiram Tyrin Cuningas lähetti palwelians Salomon tygö: sillä hän oli cuullut että he olit hänen woidellet Cunin-gaxi hänen Isäns siaan. Ja Hiram racasti Dawidit nijncauwan cuin hän eli.

5:2 JA Salomo lähetti Hiram in tygö/ ja käski hänelle sanoa:

5:3 Sinä tiedät ettei minun Isän Dawid tainnut raketa hänen HERrans Jumalans nimelle huonetta/ sen sodan tähden/ cuin oli hänen ymbärilläns/

distettiin, kunnes Herra oli laskenut viholliset hänen jalkojensa alle.

5:4 Mutta nyt Herra, minun Jumalani, on suonut minun päästä rauhaan joka taholla; ei ole vastustajaa eikä vaaran uhkaa.

5:5 Sentähden minä aion rakentaa temppelin Herran, Jumalani, nimelle, niinkuin Herra puhui minun isälleni Daavidille, sanoen: 'Sinun poikasi, jonka minä asetan valtaistuimellesi sinun sijaasi, on rakentava minun nimelleni temppelin.'

5:6 Niin káske nyt hakata minulle setripuita Libanonilta. Ja minun palvelijani olkoot sinun palvelijaisi kanssa. Ja minä annan sinulle palvelijaisi palkan, aivan niinkuin sinä määrää. Sillä sinä tiedät, ettei meillä ole ketään, joka osaisi niin hakata puita kuin siidonilaiset."

5:7 Kun Hiiram kuuli Salomon sanat, tuli hän hyvin iloiseksi ja sanoi: "Kiitetty olkoon tänä päivänä Herra, joka on antanut Daavidille viisaan pojan hallitsemaan tuota monilukuisia kansaa."

5:8 Ja Hiiram lähetti Salomolle tämän sanan: "Minä olen kuullut sanan, jonka sinä minulle lähetit. Minä olen täyttävä kaikessa sinun toivomukseksi, mitä tulee setripuihin ja kypressipuihin.

5:9 Minun palvelijani vetäkööt ne Libanonilta alas mereen, ja minä panetan ne meressä lauttoihin kuljetettaviksi paikkaan, minkä sinä minulle määrä-

heidät hänen jalkainsa alle.

5:4 Mutta nyt on \Herra\ minun Jumalani antanut levon ympäristölläni, niin ettei vihollista eli pahaa estäjää ole.

5:5 Katso, minä aion rakentaa huoneen \Herran\ Jumalani nimelle, niinkuin \Herra\ on puhunut isälleni Davidille, sanoen: sinun poikas, jonka minä sinun siaas asetan istuimelles, pitää rakentaman minun nimelleni huoneen.

5:6 Niin káske nyt hakata minulle sedripuita Libanonista, ja että minun palveliani olisivat sinun palveliais kansa: ja minä annan sinulle sinun palveliais palkan kaiken sen jälkeen kuin sinä sanot; sillä sinä tiedät, ettei meillä ole yhtään miestä, joka taitaa hakata puita niinkuin Zidonilaiset.

5:7 Mutta kuin Hiram kuuli Salomon puheen, iloitsi hän suuresti ja sanoi: kiitetty olkoon \Herra\ tänäpäpä, joka on antanut Davidille taitavan pojan tämän paljon kansan päälle!

5:8 Ja Hiram lähetti Salomon tykö, sanoen: minä olen kuullut, mitä minulle olet lähettänyt, ja minä teen myös kaiken sinun tahtos jälkeen, sedripuissa ja hongissa,

5:9 Ja minun palveliani pitää ne vetämän Libanonista mereen, ja minä annan ne panna lauttoihin merellä, ja vien siihen paikkaan, kuhunka sinä minun käsket, ja minä

sijhenasti cuin HERra andoi heidän hänen jalcains ala.

5:4 Mutta nyt on HERra minun Jumalani andanut lewon minun ymbäristölläni/ nijn ettei wiholista eli paha estäjätä ole sillen.

5:5 Cadzo/ minä aiwoin rakenta huonen minun HERran Jumalani nimelle/ nijncuin HERra on puhunut minun Isälleni Dawidille/ sanoden: sinun poicas/ jonga minä sinun siaas asetan sinun istuimelles/ pitä rakendaman minun nimelleni huonen.

5:6 Nijn káske nyt minulle hacata Cedripuita Libanonist/ ja että minun palwelian olisit sinun palweloittes cansa/ ja minä annan sinulle sinun palweloittes palcan nijncuins anot: sillä sinä tiedät/ ettei meillä ole yhtän joca taita hacata puita nijncuin Zidonite-rit.

5:7 MUtta cosca Hiram cuuli Salomon puhen/ iloidzi hän suurest/ ja sanoi: kijtetty olcon HERra Jumala tänäpäpä/ joca on andanut Dawidille taitawan pojan tämän paljon Canssan päälle.

5:8 Ja Hiram lähetti Salomolle sanoman: minä olen cuullut mitäs minulle olet lähettänyt/ ja minä teen myös caiken sinun tahtos jälken Cedripuisa ja hongisa.

5:9 Ja minun palwelian pitää ne wetämän Libanonist mereen/ ja minä annan ne panna lauttoin merellä/ ja wien sijhen paikkaan/ cuhunga sinä

rääät, ja hajotan ne siellä; sinä saat noutaa ne sieltä. Mutta täytä sinä minun toivomukseni ja anna minun hovilleni muonaa."

5:10 Niin Hiiram antoi Salomolle setripuita ja kypressipuita niin paljon, kuin tämä toivoi.

5:11 Mutta Salomo antoi Hiiramille kaksikymmentä tuhatta koor-mittaa nisuja, ravinnoksi hänen hovillensa, ja kaksikymmentä koor-mittaa survomalla saatua öljyä. Tämän Salomo antoi Hiiramille joka vuosi.

5:12 Ja Herra oli antanut Salomolle viisautta, niinkuin hän oli hänelle luvannut. Ja rauha vallitsi Hiiramin ja Salomon välillä, ja he tekivät liiton keskenänsä.

5:13 Ja kuningas Salomo otti verotyöläisiä koko Israelista, ja verotyöläisiä oli kolmekymmentä tuhatta miestä.

5:14 Nämä hän lähetti Libanonille vuorotellen, kymmenentuhatta kunakin kuukautena, niin että he olivat yhden kuukauden Libanonilla ja kaksi kuukautta kotonansa; ja Adoniram oli verotöiden valvojana.

5:15 Ja Salomolla oli seitsemänkymmentä tuhatta taakankantajaa ja kahdeksankymmentä tuhatta kivenhakkaajaa vuoristossa;

5:16 sen lisäksi Salomon maaherrojen virkamiehiä, jotka valvoivat töitä, kolmetuhatta kolmesataa miestä, vallitsemassa väkeä, joka teki työtä.

hajoittelen ne siellä, ja anna sinä ne sieltä ottaa. Mutta tee sinä myös minun tahtoni, ettäs annat minun perheelleni leivän ainetta.

5:10 Ja niin antoi Hiram Salomolle sedripuita ja honkia, niin paljo kuin hän tahtoi.

5:11 Ja Salomo antoi Hiiramille kaksikymmentä tuhatta koria nisuja, hänen perheellensä ravinnoksi, ja kaksikymmentä koria survottua öljyä: niin antoi Salomo Hiiramille joka vuosi.

5:12 Ja \Herra\ antoi Salomolle taidon, niinkuin hän hänelle luvannut oli. Ja Salomon ja Hirammin välillä oli rauha, ja he tekivät myös liiton keskenänsä.

5:13 Ja Salomo antoi valita miesluvun koko Israelista, ja valittuun luku oli kolmekymmentä tuhatta miestä.

5:14 Ja hän lähetti heidät Libanoniin, kymmenentuhatta kuukaudeksi vuorottain, niin että he olivat yhden kuukauden Libanonissa ja kaksi kuukautta kotonansa; ja Adoniram oli sen miesluvun päällä.

5:15 Ja Salomolla oli seitsemänkymmentä tuhatta, jotka kuormia kantoivat, ja kahdeksankymmentä tuhatta, jotka vuorella hakkasivat;

5:16 Ilman ylimmäisiä Salomon käskyläisiä, jotka työn päälle asetetut olivat, kolmetuhatta ja kolmesataa, jotka vallitsivat kansaa joka työtä teki.

minun käsket/ ja minä hajotelen ne siellä/ ja anna siellä ne otta. Mutta tee sinä myös minun tahton/ ettäs annat minun perhelleni ruan.

5:10 Ja niijn andoi Hiram Salomolle Cedripuita ja hongia/ niijn paljo cuin hän tahdoi.

5:11 Ja Salomo andoi Hiramille caxikymmendä tuhatta cori nisuja/ hänen palwelioittens ruaxi/ ja caxikymmendä cori surwottua öljyä/ niijn andoi Salomo Hiramille joca vuosi.

5:12 Ja HERra andoi Salomolle taidon/ niijn cuin hän hänelle luwannut oli. Ja Salomon ja Hirammin wälillä oli rauha/ ja he teit myös lijton keskenäns.

5:13 JA Salomo walidzi mieslugun coco Israelist/ ja nijtä oli colmekymmendä tuhatta miestä.

5:14 Ja lähetti heidän Libanoniin/ joca Cuucaudexi kymmenen tuhatta/ niijn että he olit yhden Cuucauden Libanonis/ ja caxi Cuucautta cotona. Ja Adoniram oli sen mieslugun päällä.

5:15 Ja Salomolla oli seidzemenkymmendä tuhatta/ jotca cuormia cannoit/ ja cahde-xankymmendä tuhatta jotca wuorella hackaisit.

5:16 Ilman ylimmäisi Salomon käskyläisi/ jotca työn päälle asetetut olit/ nimittäin/ colmetuhatta ja colmesata/ jotca wallidzit Canssa cuin työtä teit.

5:17 Ja kuningas käski louhia suuria kiviä, kallisarvoisia kiviä, laskeakseen temppelin perustuksen hakatuista kivistä.

5:18 Niin Salomon ja Hiiramin rakentajat ja gebalilaiset hakasivat niitä ja valmistivat puut ja kivet temppelin rakentamiseksi.

1 Kuningas 6 LUKU

6:1 Neljäntenäsadantena kahdeksantakymmenentenä vuotena siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta, neljäntenä vuotena siitä, kun Salomo oli tullut Israelin kuninkaaksi, alkoi hän siivkuussa, joka on toinen kuukausi, rakentaa temppeliä Herralle.

6:2 Temppeli, jonka kuningas Salomo Herralle rakensi, oli kuuttakymmentä kyynärää pitkä, kahtakymmentä kyynärää leveä ja kolmekymmentä kyynärää korkea.

6:3 Temppelialisalin eteinen, joka oli temppelin itäpäässä, oli kahtakymmentä kyynärää pitkä, ja sen leveys, temppelin itäiseen suuntaan, oli kymmenen kyynärää.

6:4 Ja hän teki temppeliin sisäänpäin avartuvat ikkunaukot.

6:5 Ja hän rakensi temppelin seinään kiinni kylkirakennuksen, ympäri temppelin seinien, sekä temppelialisalin että kaikkeinpyhimmän ympäri, ja teki siihen sivukammioita yltämpäri.

6:6 Kylkirakennuksen alin kerros oli viittä kyynärää leveä, keskimäinen kuutta kyynärää leveä, keskimäinen kuutta

5:17 Ja kuningas käski heidän vetää suuria kiviä, kallista kiviä, hakatuista kiviä huoneen perustukseksi.

5:18 Ja Salomon rakentajat, ja Hiiramin rakentajat ja Giblimiläiset, vuolivat ja valmistivat puita ja kiviä huoneen rakennukseksi.

6 LUKU

6:1 Ja tapahtui neljännelläsadannella ja kahdeksannelakymmenennellä ajastajalla Israelin lasten lähtemisen jälkeen Egyptin maalta, neljännellä ajastajalla sittekuin Salomo oli tullut Israelin kuninkaaksi, Sivin kuukaudella, joka on se toinen kuukausi, että huone rakennettiin \Herralle\.

6:2 Ja huone, jonka kuningas Salomo rakensi \Herralle\, oli kuusikymmentä kyynärää pitkä, kaksikymmentä kyynärää leviä ja kolmekymmentä kyynärää korkia.

6:3 Ja esihuone templin edessä oli kaksikymmentä kyynärää pitkä, huoneen leveyden jälkeen, ja kymmenen kyynärää leviä, huoneen edessä.

6:4 Ja teki akkunan huoneen päälle, sisältä avaraksi ja ahtaaksi ulkoa.

6:5 Ja hän rakensi käytävän seinää myöten huoneen ympäri, niin että se kävi kirkon ja kuorin ympäri, ja teki solat ulkonaiselle puolelle yltämpäri.

6:6 Se alimainen käytävä oli viisi kyynärää leviä, ja keskimäinen kuusi kyynärää leviä, ja kolmas seitsemän kyynärää leviä; sillä hän asetti ma-

5:17 Ja Cuningas käski heidän wetä suuria ja callita kiviä/ nimittäin/ hacatuista kiviä huoneen perustuxexi.

5:18 Ja Salomon rakendajat ja Hiiramin rakendajat/ ja Giblimit/ silitit ja walmistit puita ja kiviä huoneen walmistuxexi.

VI. Lucu

6:1 NELjännellä sadalla ja cahdexannella kymmenellä ajastajalla/ Israelin lasten lähtemisen jälkeen Egyptist/ neljännellä ajastajalla sijttecuin Salomo oli tullut Israelin Cuningaxi/ Siffin Cuucaudella/ joca on se toinen/ rakettin se huone HERralle.

6:2 Ja huone jonga Cuningas Salomo rakensi HERralle/ oli cuusikymmendä kynärätä pitkä/ caxikymmendä kynärätä lewiä/ ja colmekymmendä kynärätä corkia.

6:3 Ja rakensi esihuonen Templin eteen/ cahtakymmendä kynärätä pitkän/ huoneen leweyden jälken/ ja kymmendä kynärätä lewiän/ huoneen eteen.

6:4 Ja teki ackunan huoneen päälle/ sisäldä awaraxi/ ja ahtaxi ulco.

6:5 Ja hän rakensi käytävän seinä myöden huoneen ymbärins/ nijn että hän käwi kirkon ja Chuorin ymbärins/ ja teki seinän ulconaiselle puolelle ymbärins.

6:6 Se alammainen käytävä oli wijttä kynärätä lewiä/ ja keskimäinen cuutta kynärätä lewiä/ ja colmas seidzendä

kyynärää leveä ja kolmas seitsemää kyynärää leveä; sillä hän teki temppelein ulkomuurin ympärinsä penkerellisen, ettei vuoliaisia tarvinnut upottaa temppelein seiniin.

6:7 Ja kun temppele rakennettiin, tehtiin se kivistä, jotka tulivat valmiina louhimosta, niin ettei kuulunut vasaran, ei minkään rauta-aseen kalketta temppeleä rakennettaessa.

6:8 Alimman kerroksen ovi oli temppelein eteläsivussa; portaita myöten noustiin keskimmäiseen kerrokseen ja keskimmäisestä kolmanteen.

6:9 Rakennettuaan temppelein valmiiksi hän laudoitti sen sisältä setripuisilla parruilla ja laudoilla.

6:10 Ja hän rakensi kauttaaltaan kiinni temppeleihin kylkirakennuksen, jonka kerrokset olivat viiden kyynärän korkuiset ja joka oli kiinnitetty temppeleihin setripalkeilla.

6:11 Ja Salomolle tuli tämä Herran sana:

6:12 "Tälle temppeleille, jota sinä rakennat, on käyvä näin: jos sinä vaellat minun säädöksieni mukaan ja noudatat minun oikeuksiani, otat vaarin kaikista minun käskyistäni ja vaellat niiden mukaan, niin minä täytän sinulle sanani, jonka olen puhunut sinun isälesilei Daavidille:

6:13 minä asun israelilaisten keskellä enkä hylkää kansaani Israelia."

6:14 Niin Salomo rakensi temppelein valmiiksi.

6:15 Hän laudoitti temppelein

lat ulkoa huonetta ympäri, niin ettei ne olis sattuneet huoneen seinään.

6:7 Ja kuin huone rakennettiin, rakennettiin se kokonaisuista kivistä, jotka tuodut olivat, niin ettei yhtään vasaraa, eikä kirvestä, eikä yhtään rauta-asetta kuulunut siinä rakennuksessa.

6:8 Ja ovi keskimäiseen solaan oli oikialla puolella huonetta, niin että mentiin kieroja astuimia myöten ylös keskimäiseen käytävään, ja keskimäisestä kolmanteen.

6:9 Ja niin rakensi hän huoneen ja päätti sen, ja kattoi huoneen sedripuisilla kaarimaloilla.

6:10 Hän rakensi myös käytävän koko huoneen ympäri, viisi kyynärää korkian, jonka hän yhdisti huoneeseen sedripuilla.

6:11 Ja \Herran\ sana tuli Salomolle, sanoen:

6:12 Tämä on huone, jonka rakennat; jos sinä vaellat minun säädysissäni, ja teet minun oikeuteni, ja pidät kaikki minun käskyni, vaeltain niissä, niin minä vahvistan minun sanani sinun kanssas, kuin minä isälles Davidille sanonut olen,

6:13 Ja minä asun Israelin lasten keskellä, ja en hylkää kansaani Israelia.

6:14 Niin Salomo rakensi huoneen ja päätti sen,

6:15 Ja kaunisti huoneen

kynärätä lewiä: sillä hän asetti malat ulcoa huonetta ympärins/ nijn ettei he sattuis huonen seinään.

6:7 Ja cosca huone rakettiin/ olit kiwet caicki ennen walmistetut/ nijn ettei yhtän wasarata/ eikä kirwest/ eikä rautaaasetta cuulunut rakennuxes.

6:8 Ja owi oli oikialla puolella keskellä huonetta/ nijn että mendin kieroja trappuja myöden ylös siihen keskimäiseen käytävään/ ja keskimmäisestä colmandeen.

6:9 Ja nijn rakensi hän huonen ja päätti sen/ ja caunisti huonen ylhäldä ja seinist Cedripuilla.

6:10 Hän rakensi myös käytävän coco huonen ymbärins/ wijttä kynärätä corkian/ jonga hän yhdisti huoneeseen Cedripuilla.

6:11 JA HERran sana tuli Salomon tygö/ sanoden:

6:12 Tämä on se huone/ jongas rakennat/ jos sinä waellat minun käskyisäni/ ja teet minun oikeuteni/ ja pidät caicki minun käskyni/ waeldain nijn sä/ nijn minä wahwistan minun sanani sinun cansas/ nijncuin minä sinun Isälles Dawidille sanonut olen.

6:13 Ja asun Israelin lasten keskellä/ ja en hyljä minun Canssani Israeli.

6:14 Nijn Salomo rakensi huonen ja päätti sen.

6:15 Ja caunisti huonen sei-

seinät sisäpuolelta setrilaudoilla; temppelin lattiasta kattopalkkeihin asti hän päällysti sen puulla sisäpuolelta. Tempelin lattian hän päällysti kypressilaudoilla.

6:16 Ja temppelin peräosan, kaksikymmentä kyynärää, hän laudoitti erilleen setrilaudoilla lattiasta kattopalkkeihin asti; niin hän rakensi siihen sisälle kuorin, kaikkeinpyhimmän.

6:17 Ja temppeli, se on temppelisasi kaikkeinpyhimmän edessä, oli neljäkymmentä kyynärää pitkä.

6:18 Ja temppeli oli sisäpuolelta setripuuta, koristettu metsäkurpitsi- ja kukkakiekkura-leikkauksilla; kaikki oli setripuuta, kiveä ei näkynyt.

6:19 Tempelin sisään hän laittoi kaikkeinpyhimmän, panakseen sinne Herran liitonarkin.

6:20 Kaikkeinpyhin oli kahtakymmentä kyynärää pitkä, kahtakymmentä kyynärää leveä ja kahtakymmentä kyynärää korkea; ja hän päällysti sen sisältä puhtaalla kullalla, ja hän teki alttarin setripuusta.

6:21 Ja Salomo päällysti temppelin sisäpuolelta puhtaalla kullalla. Ja hän sulki kultavitjoilla kaikkeinpyhimmän, jonka oli päällystänyt kullalla.

6:22 Koko temppelin hän päällysti sisältä kullalla, koko temppelin yltyleensä. Myöskin koko sen alttarin, joka oli kaikkeinpyhimmän edessä, hän päällysti kullalla.

6:23 Ja hän teki kaikkeinpyhimpään kaksi kerubia öljypuusta, kymmenen kyynärän

seinät sisältä sedripuisilla laudoilla, huoneen permannosta niin lakeen asti, ja kaunisti sisältä puilla, ja teki huoneen permannon honkaisista laudoista.

6:16 Ja hän rakensi huoneen sivuilta sedripuisen seinän, kaksikymmentä kyynärää pitkän, permannosta kattoon asti, ja teki siihen sisälle kuorin kaikkein pyhimpään.

6:17 Ja huone oli neljäkymmentä kyynärää pitkä, se esi-puoli templistä.

6:18 Koko huone oli sisältä aivan sedripuusta, kaivettu nuppien ja kukkaisten muodolla: kaikki sedripuusta, ja ei yhtään kiveä näkynyt.

6:19 Mutta kuorin hän valmisti huoneen sisälle, \Herran\ liitonarkkia pantaa siihen,

6:20 Ja kuorin edustan kaksikymmentä kyynärää pitkän, kaksikymmentä kyynärää leveän ja kaksikymmentä kyynärää korkian; ja hän silasi sen selkiällä kullalla ja kaunisti alttarin sedripuulla.

6:21 Ja Salomo silasi huoneen sisältä selkiällä kullalla, ja teki kultaiset vitjat teljeksi kuorin eteen, jonka hän kullalla silannut oli.

6:22 Ja hän silasi koko huoneen kullalla siihenasti että koko huone valmiiksi tuli, niin myös koko alttarin, joka kuorissa oli, silasi hän kullalla.

6:23 Hän teki myös kuoriin kaksi Kerubimia öljypuista, kymmenen kyynärää korkiat.

nät sisäldä Cedripuilla/ permannosta nijn laken asti/ ja caunisti sisäldä puilla/ ja teki huoneen permannon hongaisista laudoista.

6:16 Ja hän rakensi huoneen taa Cedripuisen seinän/ cahtakymmentä kynärätä pitkän/ permannosta catton asti/ ja teki siihen sisälle Cuorin ja sen caickein pyhimmän.

6:17 Ja Templin huone (Cuorin edest) oli neljäkymmentä kynärätä pitkä.

6:18 Coco huone oli sisäldä aiwa Cedripuusta/ pyörtyista knupeista ja awoimista cuckaisista/ nijn ettei yhtän kiwe näkynyt.

6:19 Mutta Cuorin hän walmisti huoneen sisälle HERran lijton Arckia panda siihen.

6:20 Ja Cuorin edustan cahtakymmentä kynärätä pitkän/ cahtakymmentä kynärätä leveän/ cahtakymmentä kynärätä corkian/ ja oli silattu selkiällä cullalla/ ja hän caunisti Altarin Cedripuulla.

6:21 Ja Salomo silais huoneen sisäldä selkiällä cullalla/ ja teki cullaiset teljet Cuorin eteen/ jotca hän cullalla silannut oli.

6:22 Nijn että caicki huone jocapaicast cullalla silattu oli/ sitälikin silais hän coco Altarin Cuorin edest cullalla.

6:23 Hän teki myös Cuorijn caxi Cherubimi/ kymmentä kynärätä corkian öljypuista.

korkuista;

6:24 ja kerubin toinen siipi oli viisikyynäräinen, ja kerubin toinen siipi oli myöskin viisikyynäräinen, niin että oli kymmenen kyynärää toisen siiven kärjestä toisen kärkeen.

6:25 Toinen kerubi oli myöskin kymmenkyynäräinen. Molemmat kerubit olivat yhtä suuret ja yhdenmuotoiset:

6:26 toinen kerubi oli kymmentä kyynärää korkea ja samoin myöskin toinen kerubi.

6:27 Ja hän pani kerubit temppelin sisimpään osaan, ja kerubit levittivät siipensä niin, että toisen siipi kosketti toista seinää ja toisen kerubin siipi kosketti toista seinää; ja temppelin keskikohdalla koskettivat niiden toiset siivet toisiaan.

6:28 Ja hän päällysti kerubit kullalla.

6:29 Ja kaikkiin temppelin seiniin yltympäri hän leikkautti veistoksia, kerubeja, palmuja ja kukkakiehkuroita sekä peräettä etuosaan.

6:30 Ja temppelin lattian hän päällysti kullalla, sekä peräettä etuosan lattian.

6:31 Ja kaikkeinpyhimmän oviaukkoon hän teki ovet öljypuusta; kamana ja pielet muodostivat viisikulmion.

6:32 Ja molempiin öljypuusta tehtyihin oviin hän leikkautti kerubeja, palmuja ja kukkakiehkuroita, ja päällysti ne kullalla; hän levitti kultaa kerubien ja palmujen päälle.

6:33 Niin hän teki myös

6:24 Viisi kyynärää pitkä oli kummankin Kerubimin siipi, niin että kymmenen kyynärää oli yhden siiven äärestä niin toisen siiven ääreen.

6:25 Niin että sillä toisella Kerubimilla oli myös kymmenen kyynärää, ja oli yhtäläinen mitta ja sia molemmilla Kerubimilla.

6:26 Niin että yksi Kerubim oli kymmenen kyynärää korkea; niin oli myös se toinen.

6:27 Ja hän pani ne Kerubimit keskelle sisimäistä huonetta, ja Kerubimit levittivät siipensä, niin että yhden siipi sattui tähän seinään ja toisen Kerubimin siipi sattui toiseen seinään; mutta keskellä huonetta sattui siipi siipeen.

6:28 Ja hän silasi Kerubimit kullalla.

6:29 Ja kaikkein huoneen seinäin ympäri antoi hän tehdä pyörtyjä töitä, kaivetuita Kerubimeja, palmuja ja avoimia kukkasiasisälle ja ulos.

6:30 Ja hän silasi huoneen permannon kullalla sisältä ja ulkoa.

6:31 Ja kuorin läpikäytävään teki hän kaksi ovea öljypuista, viisikulmaisilla päällispuil-la ja pihtipielillä;

6:32 Ja niihin molempiin oviin antoi hän leikata pyörtyjä töitä, Kerubimeja, palmuja ja avoimia kukkaisia, ja silasi ne kullalla, ja levitti kultaa Kerubimein ja palmuin päälle.

6:33 Niin teki hän myös

6:24 Wijttä kynärätä pitkä oli cummangin Cherubimin siji/ nijn että kymmenen kynärätä oli yhden sijwen ärestä nijn toisen sijwen äreen.

6:25 Nijn että sillä toisella Cherubimillä/ oli myös kymmenen kynärätä/ ja oli yhtäläinen mitta ja sia molemmilla Cherubimillä.

6:26 Nijn että yxi Cherubim oli kymmendä kynärätä corkia/ nijn myös se toinen.

6:27 Ja hän pani ne Cherubimit huoneseen/ ja Cherubimit lewitit sjipens/ nijn että yhden siji sattui tähän seinään/ ja sen toisen Cherubimin siji sattui toiseen seinään/ mutta keskellä huonetta sattui siji sijpeen.

6:28 Ja hän silais Cherubimit cullalla.

6:29 Ja caickein huonen seinäin ymbärins andoi hän tehdä pyörtyjä töitä/ caiwetuita Cherubimejä/ palmuja/ ja avoimia cuckaisita ulos ja sisälle.

6:30 Ja hän silais huonen permannon cullalla ulco ja sisäldä.

6:31 Ja Cuorin läpikäytävään teki hän caxi owe öljypuista/ wijsi culmaisilla pihtipielillä:

6:32 Ja andoi leicata nijhin pyörtyjä töitä/ Cherubimejä/ palmuja ja avoimia cuckaisia/ ja silais ne cullalla.

6:33 Nijn teki hän myös

temppeleisalin oviaukkoon öljy- puusta pielet, nelikulmion muotoiset,

6:34 ja kypressipuusta kaksi ovea; toisen oven molemmat laudat olivat kääntyviä, ja toisen oven molemmat laudat olivat kääntyviä.

6:35 Ja hän leikkautti niihin kerubeja, palmuja ja kukkiehköitä ja päällysti ne kullalla, joka levitettiin veistosten päälle.

6:36 Sitten hän rakensi sisemmän esipihan muurin, jossa oli aina rinnakkain kolme kivikertaa hakattuja kiviä ja yksi hirsikerta veistettyjä setrihirsä.

6:37 Neljäntenä vuotena, siivkuussa, laskettiin Herran temppelele perustus.

6:38 Ja yhdenentoista vuotena, buul-kuussa, joka on kahdeksas kuukausi, temppelele oli kokonaan ja kaikkineen valmis. Hän rakensi sitä seitsemän vuotta.

1 Kuningas 7 LUKU

7:1 Mutta omaa linnaansa Salomo rakensi kolmetoista vuotta ja sai niin koko linnansa valmiiksi.

7:2 Hän rakensi Libanonin metsä-talon, sataa kyynärää pitkän, viittäkymmentä kyynärää leveän ja kolmekymmentä kyynärää korkean, kolmen setripylväsrivin varaan, ja pylväiden päällä oli veistetyt setriansaat.

7:3 Ja siinä oli setripuukatto sivukammioiden päällä, jotka olivat pylväiden varassa; pyl-

templin läpikäytävään neljä- kulmaiset pihtipielet öljypuis- ta,

6:34 Ja kaksi ovea hongasta, niin että kummassakin ovesa oli kaksi osaa ja molemmat saranoillansa juoksevat.

6:35 Ja hän kaivoi Kerubimeja, palmuja ja avoimia kukkaisia, ja silasi ne kullalla, kohdastansa leikkauksen päälle.

6:36 Ja sitte rakensi hän sisäisen pihan kolmella rivillä hakatuista kivistä ja yhdellä rivillä vuolluista sedripuis- ta.

6:37 Neljännellä ajastajalla perustettiin \Herran\ huone Sivin kuulla.

6:38 Ja ensimmäisellä ajastajalla toistakymmentä Buulin kuulla (se on kahdeksas kuukausi) päätettiin huone kaluineensa, kaiken sen jälkeen kuin sen oleman piti. Ja hän rakensi sen seitsemänä ajastaikana.

7 LUKU

7:1 Mutta Salomo rakensi huonettansa kolmetoistakymmentä ajastaikaa, ennenkuin se täydellisesti valmiiksi tuli.

7:2 Ja hän rakensi Libanonin metsästä huoneen, sataa kyynärää pituudelle, viisikymmentä kyynärää leveydelle ja kolmekymmentä kyynärää korkeudelle; neljällä taholla olivat sedripuiset patsaat, ja vuollut sedripuiset kaaret patsasten päällä.

7:3 Ja se oli peitetty sedripuisilla laudoilla ylhäältä kaarten ylitse, jotka olivat patsas-

Templin läpikäytävään nelikulmaisen pihtipielen öljypuus- ta.

6:34 Ja caxi owe hongasta/ niin että cummasakin owes oli caxi osa toinen toisestans awattawat.

6:35 Ja hän caiwoi Cherubi- mejä/ palmuja ja awoimia cuckaisia/ ja silais ne cullalla taitawast.

6:36 Ja sijtte rakensi hän sine pihan/ colme riwiä haca- tuista kiwistä ja yhden riwin wuolduista Cedripuista.

6:37 Neljännellä ajastajalla Siffin Cuucaudella perustettiin HERran huone.

6:38 Ja yhdellätoistakymmen- nellä ajastajalla Buulin Cuucaudella (se on/ sillä cahde- xannella Cuucaudella) päätet- tin huone caluinens. Ja he rakensit sen seidzemes ajasta- jas.

VII. Lucu

7:1 MUtta SALomo rakensi huonettans colmetoistakym- mendä ajastaica/ ennencuin se täydellisest walmixi tuli.

7:2 Ja hän rakensi Libanonin medzään huonen/ sataa kynä- rätä pitudella/ wijsikymmendä kynärätä leweydellä ja colme- kymmendä kynärätä corkeu- della/ neljällä tahgolla Cedri- puiset padzat/ ja Cedripuiset caaret padzasten päälle.

7:3 Ja se oli peitetty Cedri- puun laudoilla ylhäldä caarten ylidze/ cuin olit nijden pad-

väitä oli yhteensä neljäkymmentä viisi, viisitoista kussakin rivissä.

7:4 Ja siinä oli ikkunoita kolmessa rivissä, ja valoaukot olivat vastakkain, aina kolme ja kolme.

7:5 Kaikki oviaukot ja valoaukot olivat nelikulmaiset; ja oviaukot olivat vastakkain, aina kolme ja kolme.

7:6 Vielä hän teki pylvässalin, viittäkymmentä kyynärää pitkän ja kolmekymmentä kyynärää leveän, ja sen eteen eteisen pylväineen sekä pylväiden eteen porraskatoksen.

7:7 Sitten hän teki valtaistuinsalin, jossa hän jakoi oikeutta, oikeussalin; se oli laudoitettu sisältä setripuulla lattiasta kattoon asti.

7:8 Ja hänen linnansa, jossa hän itse asui, oli toisella esipihalla, salin takana, ja oli rakennettu samalla tavalla. Salomo teki myöskin faraon tyttäreille, jonka hän oli nainut, samanlaisen kuin sali.

7:9 Kaikki nämä olivat rakennetut kallisarvoisista, mitan mukaan hakatuista ja sisältä ja ulkoa sahalla sahatuista kivistä, perustuksesta räystääsiin asti; samoin ulkopuolella suureen esipihaan saakka.

7:10 Ja perustus oli laskettu kallisarvoisista kivistä, suurista kivistä, kymmenkyynärisistä ja kahdeksankyynärisistä kivistä.

7:11 Ja sen päällä oli kallisarvoisia, mitan mukaan hakattu-

ten päällä, joita oli viisiviidettäkymmentä, viisitoistakymmentä kullakin taholla,

7:4 Ja kolme akkunariviä, kolmeen kertaan suutasuuksin.

7:5 Ja kaikki ovet ja pihtipielet olivat nelikulmaiset, ja akkunat suutasuuksin kolmeen kertaan.

7:6 Hän rakensi myös patsasten esihuoneen, viisikymmentä kyynärää pituudelle ja kolmekymmentä kyynärää laveudelle; ja esihuone oli niiden kohdalla, ja patsaat ja paksut kaaret niiden kohdalla.

7:7 Ja myös tuomio-istuimen esihuoneen tuomitaksensa siinä; tuomio-istuimen hän teki ja peitti molemmat permannot sedripuilla,

7:8 Niin myös omaan huoneensa, jossa hän itse asui, toisen pihan sisälliselle puolelle esihuonetta, joka oli tehty niinkuin se toinenkin huone. Hän teki myös huoneen Pharaon tyttäreille, jonka Salomo emännäksensä ottanut oli, sen esihuoneen kaltaisen.

7:9 Nämät kaikki olivat kalliista kivistä, mitan jälkeen vuolluista ja sahalla leikatulta sisältä ja ulkoa, perustuksesta kattoon asti, ja vielä ulkoiselta puolen isoon pihaan saakka.

7:10 Perustukset olivat myös kallista kivistä ja suurista kivistä: kymmenen kyynärän kivistä ja kahdeksan kyynärän kivistä.

7:11 Ja niiden päällä oli muita kalliita kiviä mitan jälkeen

zasten päällä/ joita oli wiisiviidettäkymmentä/ wiisitoistakymmentä cullakin tahgolla.

7:4 Ja colme ackunariwiä colmen kertan suutasuuxin.

7:5 Ja olit heidän pihtipielisäns neliculmaiset.

7:6 Hän rakensi myös yhden Salin padzasten cansa/ wiisikymmentä kynärätä pituudella/ ja colmekymmentä kynärätä lawiudella ja esihuonen heidän eteens/ padzasten ja paxuin caarein cansa.

7:7 Ja rakensi myös esihuonen Duomioistuolin siaxi oikeutta pidettä/ ja peitti molemmat permannot Cedripuilla.

7:8 Nijn myös omaan huonesens/ josa hän idze asui/ toisen pihan sisälliselle puolelle esihuonet/ tehty nijncuin se toinengin huone. Hän teki myös yhden huonen nijncuin esihuonen Pharaon tyttäreille/ jonga Salomo emännäxsens ottanut oli.

7:9 Nämät caicki olit mitan jälken wuolduist ja sahalla leicatuist calleista kiwistä/ jocaidzelda tahgolda perustuxest catton asti/ ja wielä ulcoiselda puolen isoin pihan saacka.

7:10 Perustuxet olit myös sangen calleista ja suurista kiwistä/ jotca cahdexantoistakymmenen kynärän suurudet olit.

7:11 Ja nijden päälle muita callita ja wuolduja kiwiä mitan

<p>ja kiviä sekä setripuuta. 7:12 Ja suuren esipihan muurissa oli yltympäri, aina rinnakkain, kolme kivikertaa harkattuja kiviä ja yksi hirsikerta veistettyjä setrihirsiiä. Samoin oli Herran temppelin sisemmän esipihan muuri ja myöskin palatsin eteisen esipihan muuri rakennettu.</p>	<p>vuoltuja ja myös sedripuita. 7:12 Mutta sen suuren pihan ympäri oli kolme riviä vuoltuja kiviä ja yksi rivi sedripuisia lautoja, niin myös \Herran\ huoneen sisäpuolella ja esihuoneen sisällä.</p>	<p>jälken/ ja myös Cedripuita. 7:12 Mutta sen suuren pihan ymbärins oli colme riwiä wuolduja kiwiä/ ja yxi riwi Cedripuun lautoja/ nijn myös HERran huonen sisällä ja esihuonen.</p>
<p>7:13 Ja kuningas Salomo lähetti noutamaan Hiiramin Tyrosta.</p>	<p>7:13 Ja kuningas Salomo lähetti ja noudatti Hirammin Tyrosta,</p>	<p>7:13 JA Cuningas Salomo lähetti ja noudatti Hirammin Tyrosta/</p>
<p>7:14 Hän oli leskivaimon poika Naftalin sukukunnasta, ja hänen isänsä oli ollut tyrolainen, vaskiseppä. Hän oli täynnä taidollisuutta, ymmärrystä ja tietoa, niin että hän kykeni valmistamaan kaikkinaisia vaskitöitä. Ja hän tuli kuningas Salomon luo ja valmisti kaikki hänen työnsä.</p>	<p>7:14 Joka oli lesken poika Naphtalin suvusta, ja hänen isänsä oli myös ollut Tyrolainen, vaskiseppä; ja hän oli taidolla, ymmärryksellä ja tiedolla lahjoitettu, kaikkinaisia vaskitöitä tekemään. Koska hän tuli kuningas Salomon tykö, niin hän teki kaikki hänen työnsä.</p>	<p>7:14 Joca oli lesken poica Nephtalin sugusta/ ja hänen Isäns oli myös ollut Tyrost/ taitawa waskiseppä/ joca taidolla/ ymmärryxellä ja tiedolla lahjoitettu oli/ caickinaisia waskitöitä tekemän. Cosca hän tuli Cuningas Salomon tygö/ nijn hän teki caicki hänen työns.</p>
<p>7:15 Hän teki vaskesta kaksi pylvästä. Toinen pylväs oli kahdeksantoista kyynärän korkuinen, ja kahdentoista kyynärän pituinen nauha ulottui toisen pylvään ympäri.</p>	<p>7:15 Ja hän valmisti kaksi vaskipatsasta, kummankin kahdeksantoistakymmentä kyynärää korkiaksi, ja yhden langan kahdentoistakymmenen kyynärän pituiseksi, kumpaakin patsasta ympäriinsä.</p>	<p>7:15 Ja hän teki caxi waskipadzasta cummangin cahdexantoistakymmendä kynärätä corkiaksi/ ja yhden langan cahdentoistakymmenen kynärän pitudexi/ cumbakin padzasta ymbärins.</p>
<p>7:16 Hän teki myös kaksi pylväänpäättä, vaskesta valettua, pylväiden päähän pantavaksi. Kummankin pylväänpään korkeus oli viisi kyynärää.</p>	<p>7:16 Ja teki kaksi valettua vaskista kruunua asettaaksensa patsasten päihin; ja kumpikin kruunu oli viisi kyynärää korkia.</p>	<p>7:16 Ja teki caxi walettua waskista cnuppia asettaxens padzasten päihin/ ja cumbikin cnuppi oli wijttä kynärätä corkia.</p>
<p>7:17 Verkon kaltaisia ristikkokoristeita, vitjan kaltaisia riipukoristeita, oli pylväänpäissä, jotka olivat pylväiden päässä, seitsemän kummassakin pylväänpäissä.</p>	<p>7:17 Verkot (teki hän) verkon tavalla, ja köydet niin kuin renkaat kruunuihin, jotka olivat ylhäällä patsasten päässä, seitsemän kumppaanikin kruunuun.</p>	<p>7:17 Ja joca cnupis ylhällä padzan päällä oli seidzemen palmicoittua wyötä nijncuin rengat.</p>
<p>7:18 Ja hän teki granaattiomenia kahteen riviin toisen ristikkokoristeen päälle yltympäri, peittämään pylväänpäättä, jotka olivat pylväiden päässä;</p>	<p>7:18 Ja teki patsaat ja kaksi riviä ympäri yhden verkon päälle, peittämään kruunuja, jotka olivat granatin omenain päällä, ja niin hän myös teki toiselle kruunulle.</p>	<p>7:18 Ja teki jocaidzen cnupin ymbärille caxi riwiä granatin omenita wyöxi/ jolla cnuppi peitettin.</p>

ja samoin hän teki niitä toiseen pylväänpäähän.

7:19 Ja pylväänpäät, jotka olivat pylväiden päässä eteissä, olivat liljan muotoiset, nelikyynäräiset.

7:20 Pylväänpäissä, ylhäällä kahden pylvään päässä, oli kupevat alaosat, joihin ristikkokoriste ei ulottunut. Ja granaattiomenia oli kaksisataa, rivittäin yltympäri toisen pylväänpäähän päällä.

7:21 Ja hän pystytti pylväätemppelein eteisen eteen. Pylväälle, jonka hän pystytti oikealle puolelle, hän antoi nimen Jaakin, ja pylväälle, jonka hän pystytti vasemmalle puolelle, hän antoi nimen Boas.

7:22 Ylinnä pylväiden päällä oli liljan muotoinen laite. Ja niin päättyi pylväiden valmistus.

7:23 Hän teki myös meren, valetun, kymmentä kyynärää leveän reunasta reunaan, ympärinsä pyöreän ja viittä kyynärää korkean; ja kolmekymmenen kyynärän pituinen mittanuora ulottui sen ympäri.

7:24 Sen reunan alla oli metsäkurpitsikoristeita, jotka kulkiivat sen ympäri. Ne ympäröivät merta yltympäri, kymmenen jokaisella kyynärällä. Metsäkurpitsikoristeet olivat kahdesa rivissä, valettuina meren kanssa yhteen.

7:25 Ja se seisoikahdentoistaraavaan varassa, joista kolme oli käännettynä pohjoiseen, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään päin; meri oli niiden yläpuolella, niiden varassa, ja kaikkien niiden taka-

7:19 Ja ne kruunut, jotka olivat patsasten päässä, olivat tehdyt niinkuin kukkaiset esihuoneessa, neljä kyynärää suuret,

7:20 Ja kruunut kahden patsaan päällä ylhäällä keskipaikan kohdalla, jonka päällä verkko oli, ja kaksisataa granatin omenaa rivittäin ympärinsä toisen kruunun päällä.

7:21 Ja hän nosti ne patsaat templin esihuoneen eteen, ja sen patsaan, jonka hän oikialle puolelle asetti, kutsui hän Jakin, ja sen patsaan, jonka hän asetti vasemmalle puolelle, kutsui hän Boas.

7:22 Ja ne seisoivat patsasten päissä, tehdyt niinkuin kukkaiset; ja niin päätettiin patsasten teko.

7:23 Ja hän teki valetun järven kymmenen kyynärää lewiän, yhdestä partaasta niin toiseen ympyräisen ja viisi kyynärää korkian, ja nuora, kolmekymmentä kyynärää pitkä, kävi sen ympäri.

7:24 Ja nupit olivat järven partaan alla, jotka kävivät sen ympäri, kymmenen jokaisella kyynärällä järveä ympärillä; ja nupit olivat kokonansa valetut kahteen riviin.

7:25 Ja se seisoikahdentoistakymmenen härjän päällä: kolme heistä käänsi itsensä pohjoiseen, kolme länteen, kolme etelään, ja kolme itään päin; ja se järvi oli ylhäällä heidän päällänsä, ja kaikki heidän takaiset puolensa si-

7:19 Ja cnuvit olit nijncuin rosit/ esihuonen edes neljä kynärätä suuret.

7:20 Ja granatin omenat riweisä/ jotca olit ymbäristöllä/ olit caxi sata ylemmäisellä ja alemmaisella puolella wyötä/ joca keskellä cnuvppia oli molumbain ymbärins cummangin padzan pääsä.

7:21 Ja hän nosti ne padzat Templin käytävän eteen/ ja sen cuin hän oikialle puolelle asetti/ cudzui hän Jachinixi/ ja sen cuin hän asetti wase-malle puolelle/ cudzui hän Boaxexi.

7:22 Ja ne seisoit padzasten päisä nijncuin rosit/ ja nijn päätettin padzasten teco.

7:23 JA hän teki waletun järven kymmendä kynärätä lewiän yhdestä partasta nijn toiseen/ ymmyrjäisen/ ja wijttä kynärätä corkian/ ja nuoran colmekymmendä kynärätä pitkän sen ymbärins.

7:24 Ja cnuvit olit järven par-rasten alla/ kymmenen jocaidzella kynärällä järwe ymbärins/ ja cnuvit olit waletut cahteen riwijn.

7:25 Ja se seisoicahdentoistakymmenen härjän päällä/ colme heistä käänsit idzens pohjaiseen/ colme ländeen/ colme etelän/ ja colme itän/ ja se järwi oli ylhällä heidän päälläns/ ja caicki heidän ta-

puolet olivat sisäänpäin.

7:26 Se oli kämmenen paksuinen, ja sen reuna oli maljan reunan kaltainen, puhjenneen liljan muotoinen; se veti kaksituhatta bat-mittaa.

7:27 Hän teki myös kymmenen telinettä vaskesta. Kukin teline oli neljää kyynärää pitkä, neljää kyynärää leveä ja kolmea kyynärää korkea.

7:28 Ja telineet olivat rakenteeltaan tällaiset: niissä oli kehäpienat, ja myös poikkitankojen välissä oli kehäpienat.

7:29 Kehäpienain päällä, jotka olivat poikkitankojen välissä, oli leijonia, raavaita ja kerubeja, ja samoin poikkitankojen päällä, sekä ylhäällä että alhaalla. Leijonissa ja raavaissa oli takomalla tehtyjä punonaiskoristeita.

7:30 Kussakin telineessä oli neljä vaskipyörää ja vaskiakselit; ja niiden neljässä jalkapylväässä oli olkapää. Olkapäät olivat valetut altaan alle; kunkin ulkopuolella oli punonaiskoristeita.

7:31 Telineen aukko oli olkapäiden sisäpuolella, ja sen reuna oli kyynärän korkuinen; aukko oli pyöreä, jalustan tapaan tehty, puolitoista-kyynäräinen. Myöskin aukon reunassa oli leikkauksia. Kehäpienat olivat nelikulmaiset eivätkä pyöreät.

7:32 Ja ne neljä pyörää olivat kehäpienain alla, ja pyöräin pitimet olivat telineessä kiinni. Kukin pyörä oli puolitoista kyynärää korkea.

7:33 Pyörät olivat tehdyt niinkuin vaununpyörät; ja niiden

sällekäsin.

7:26 Ja se oli kämmenen paksuus, ja sen parras oli tekoansa niinkuin maljan parras ja niinkuin ulospuhkeeva kukkainen; ja se veti kaksituhatta batia.

7:27 Hän teki myös kymmenen vaskista istuinta; neljä kyynärää oli itsekukin istuin pitkä ja neljä kyynärää leviä, vaan kolmekyynärää korkia.

7:28 Ja ne istuimet olivat niin tehdyt, että niissä olivat laidat; ja ne laidat olivat palleitten välillä.

7:29 Ja laidoissa palleitten välillä olivat jalopeurat, härjät ja Kerubimit, ja palleitten päällä ylhäällä oli vahva virvanto; mutta jalopeurain ja härkäin alla olivat venytetyt jatkokset.

7:30 Ja jokaisella istuimella oli neljä vaskista ratasta vaskisten ijesten kanssa, ja niissä olivat neljällä kulmalla niskat, jotka niskat olivat kattilaan alle valetut, kunkin jatkoksen kohdalle.

7:31 Ja sen koverrus oli seppeleen sisäpuolelta kyynärää korkia, jonka keskus oli puolitoista kyynärää leviä: olivat myös sen vierellä leikkaukset; mutta niiden laidat olivat nelitahkoiset ja ei ympyräiset.

7:32 Vaan ne neljä ratasta seisoit juuri laitain alla, ja ratasten ikeet olivat istuinta liki; jokainen ratas oli puolitoista kyynärää korkia.

7:33 Ja pyörät olivat tehdyt niinkuin vaunuin pyörät, ja

caiset puolens sisällekäsin.

7:26 Ja se oli kämmenen paksuus/ ja sen parras oli niin-
cuin maljan parras/ ja niin-
cuin putcahtawa rosi/ ja weti
caxi tuhatta Bathi.

7:27 HÄN teki myös kymmenen vaskista istuinda/ neljä kynärätä oli idzecukin pitkä ja lewiä/ waan colme kynärätä corkia.

7:28 Ja istuimet olit niin tehdyt/ että heillä olit kyljet wannetten wälillä.

7:29 Ja kyljis wannetten wälillä oli Lejonit/ härjät ja Cherubimit/ ja kyljis joisa Lejonit ja härjät olit/ olit wandet alhalla ja ylhällä/ ja jalcaiset alla.

7:30 Ja jocaidzella istuimella oli neljä vaskista ratasta vaskisten ijesten cansa/ ja nijsä olit neljällä culmalla waletut tynget/ idzecukin ylhällä toinen toistans watan nojaten cattilan ala.

7:31 Mutta caula keskellä istuinda oli kynärän corkeus ja ymmyrjäinen/ puolitoista kynärätä lewiä/ mutta caulain päällä oli nastoja wandeis/ jotca neljätahculaiset olit/ ja ei ymmyrjäiset.

7:32 Waan ne neljä ratasta seisoit juuri kylkein alla/ ja ratasten iket olit istuinda liki/ jocainen ratas oli puolitoista kynärätä corkia.

7:33 Ja rattat olit nijncuin waunuin rattat/ ja heidän na-

pitimet, kehät, puolat ja navat olivat kaikki valetut.

7:34 Neljä olkapäätä oli kussakin telineessä, sen neljässä kulmassa; olkapäät olivat yhtä telineen kanssa.

7:35 Ylinnä telineen päällä oli puolen kyynärän korkuinen laite, ympärinsä pyöreä; ja telineen pitimet ja kehäpienat olivat yhtä sen kanssa.

7:36 Ja sen kehäpienojen pintoihin hän kaiversi kerubeja, leijonia ja palmuja, niin paljon kuin kussakin oli tilaa, sekä punonnaiskoristeita yltympäri.

7:37 Näin hän teki ne kymmenen telinettä; ne olivat kaikki valetut samalla tavalla, yhtä suuret ja yhdenmuotoiset.

7:38 Hän teki myös kymmenen vaskiallasta; kukin allas veti neljäkymmentä batmittaa, ja kukin allas oli neljää kyynärää läpimitaten. Kullakin kymmenellä telineellä oli altaansa.

7:39 Ja hän asetti viisi telinettä temppelein oikealle sivulle ja viisi temppelein vasemmalle sivulle; meren hän asetti temppelein oikealle sivulle, kaakkoa kohti.

7:40 Hiiram teki myös kattilat, lapiot ja maljat. Ja niin Hiiram sai suoritetuksi kaiken työn, mikä hänen oli tehtävä kuningas Salomolle Herran temppeleihin:

7:41 kaksi pylvästä ja ne kaksi pallonmuotoista pylväänpäätä, jotka olivat pylväiden päissä, ja ne kaksi ristikkokoristetta peittämään niitä kahta pallonmuotoista pylväänpäätä,

heidän napansa, kappansa, kehräkartensa ja kierunsa olivat kaikki valetut.

7:34 Ja ne neljä niskaa jokaisen istuimen neljässä kulmassa oli myös istuimessa kiinni.

7:35 Ja istuimen päässä oli puolen kyynärän korkeus, joka oli kokonansa ympyräinen; oli myös kunkin istuimen päässä heidän kahvanensa, ja hänen laitansa olivat itse hänestä.

7:36 Ja hän antoi kaivaa takaisiin paikkoihin, kahvoihin ja laitoihin, Kerubimit, jalopeurat ja palmupuita, toinen toisensa tykö ympäri.

7:37 Näin teki hän ne kymmenen valettua istuinta: heillä kaikilla oli yksi muoto, yksi mitta, yksi sia.

7:38 Ja hän teki kymmenen vaskikattilaa; niin että kukin kattila veti neljäkymmentä batia, ja kukin kattila oli neljä kyynärää suuri, yksi kattila oli yhden istuimen päällä, ja niin kymmenellä istuimella.

7:39 Ja hän asetti viisi istuinta huoneen oikialle sivulle ja toiset viisi sen vasemmalle sivulle; mutta järven pani hän huoneen oikialle sivulle eteen, idän puoleen, etelän kohdalle.

7:40 Ja Hiram teki myös patoja, lapiota ja maljoja; ja niin Hiram päätti kaiken työn, mikä hän teki kuningas Salomolle \Herran\ huoneeseen:

7:41 Ne kaksi patsasta ja ne kaksi ympyräistä kruunua, jotka kahden patsaan päällä olivat, ja ne kaksi verkkoa, peittämään kahta ympyräistä kruunua, patsasten päissä;

pans/ cappans/ kehrawartens ja kieruns olit caicki waletut.

7:34 Ja ne neljä tynges jocaidden istuimen neljäs culmas/ olit myös istuimes.

7:35 Ja istuimen caulas puol-da kynärätä corkialla olit wandet ymbärins/ ja kyljet istuimes.

7:36 Ja hän andoi caiwa taisain paickoin kylkijn ja wandeisijn/ Cherubimit/ Lejonit ja palmupuita/ toinen toisens tygö ymbärins.

7:37 Näin teki hän ne kymmenen walettua istuinda/ heillä caikilla oli yxi mitta ja muoto.

7:38 JA hän teki kymmenen waskicattilata/ nijn että cukin cattila weti neljäkymmendä Bathi/ ja cukin oli neljä kynärätä suuri/ ja cullakin istuimella oli cattila.

7:39 Ja hän asetti wijsi istuinda oikialle puolelle huoneeseen/ ja toiset wijsi wasemalle puolelle/ mutta järwen pani hän juuri cohastans eteen/ oikialle puolelle etelän päin.

7:40 JA Hiram teki myös patoja/ lapiota/ waskimaljoja/ ja nijn päätti caiken työns/ cuin Cuningas Salomo andoi tehdä HERran huoneseen.

7:41 Nimittäin/ caxi padzasta/ ja ne caxi ymmyrjäistä cnpupia/ jotca nijden cahden padzan päällä olit/ ja ne caxi palmicoittua wyötä/ peittämän nijtä cahta ymmyrjäistä cnpup-

jotka olivat pylväiden päässä;

7:42 ja ne neljäsataa granaattiomenaa kahteen ristikkokoristeeseen, kaksi riviä granaattiomenia kumpaankin ristikkokoristeeseen, peittämään niitä kahta pallonmuotoista pylväänpäätä, jotka olivat pylväiden päässä;

7:43 ja ne kymmenen telinettä ja ne kymmenen allasta telinoiden päälle;

7:44 ja sen yhden meren, ja ne kaksitoista raavasta meren alle; ja kattilat, lapiot ja maljat.

7:45 Kaikki nämä kalut, jotka Hiram teki kuningas Salomolle Herran temppeliin, olivat kiilloitetusta vaskesta.

7:46 Jordanin lakeudella kuningas ne valatti savimuotteihin, Sukkotin ja Saaretanin välillä.

7:47 Ja Salomo jätti kaikki kalut punnitsematta, koska niitä oli ylen paljon; vasken painoa ei määrätty.

7:48 Salomo teetti myös kaikki muut kalut, mitä Herran temppelissä on: kulta-alttarin, pöydän, jolla näkyleivät ovat, kullasta,

7:49 lampunjalat, viisi oikealle puolelle ja viisi vasemmalle puolelle kaikkeinpyhimmän eteen, puhtaasta kullasta, kultaisine kukkalehtineen, lampuineen ja lamppusaksineen,

7:50 vadit, veitset, maljat, kupit ja hiilipannut, puhtaasta kullasta, sekä kultasaranat niihin temppelin sisäosan oviin, jotka vievät kaikkeinpyhimpään, ja niihin temppelin

7:42 Ja ne neljäsataa granaatin omenaa, kahden verkon päällä, ja kaksi riviä granaatin omenia, kunkin verkon päällä, peittämään kahta ympyräistä kruunua patsasten päässä;

7:43 Ja ne kymmenen istuinta ja kymmenen kattilaa istuinten päällä;

7:44 Ja yhden järven ja kaksitoistakymmentä härkää järven alle:

7:45 Ja padat, lapiot ja maljat, ja kaikki nämä astiat, jotka Hiram teki kuningas Salomolle \Herran\ huoneeseen, selkiästä vaskesta.

7:46 Jordanin kedolla antoi kuningas Salomo ne valaa, savisessa töyrässä Sukkotin ja Zartanin välillä.

7:47 Ja Salomo antoi kaikki nämä astiat olla (punnitsematta); sillä vaskea oli ylen paljon: ei kysytty vasken painoa.

7:48 Ja Salomo teki kaikki kalut, mitkä \Herran\ huoneessa tarvittiin: kultaisen alttarin ja kultaisen pöydän, jolla näkyleivät pidettiin,

7:49 Viisi kynttiläjalkaa oikealle ja viisi vasemmalle puolelle kuorin eteen, puhtaasta kullasta, kultaisten kukkaisen, lamppuin ja niistinten kanssa,

7:50 Niin myös maljoja, vateja, kuppeja, lusikoita ja pannuja puhtaasta kullasta; ja olivat huoneen saranat huoneen sisimäisissä ovissa, joka oli se kaikkein pyhin, ja templin huoneen oven sara-

pia padzasten päässä.

7:42 Ja ne neljä sata granaatin omenata/ niiden cahden palmicoitun wyön päällä/ ja caxi riviä granaatin omenita jocaidzen wyön päällä/ peittämän nijtä cahta ymmyrjäistä cnpupia padzasten päässä.

7:43 Ja ne kymmenen istuinta/ ja kymmenen cattilata niiden päällä.

7:44 Ja järven ja caxitoistakymmendä härkä järven ala.

7:45 Ja padat/ lapiot ja waskimaljat/

ja caicki nämät astiat/ jotca Hiram teki Cuningas Salomon käskyn jälkeen HErran huoneeseen/ jotca selkiästä waskesta olit.

7:46 Jordanin kedolla andoi Cuningas Salomo ne wala/ sawises töyräs Suchotin ja Zarthanin wälillä.

7:47 Ja Salomo andoi caicki nämät astiat olla punnidzemat/ sillä waske oli ylönpaljo.

7:48 Ja Salomo teki caicki calut cuin HERRan huones tarwittin/ nimittäin/ cullaisen Altarin ja cullaisen pöydän/ jolla cadzelmus leiwät pidettin.

7:49 Wijsi kyntiläjälca oikialle/ ja wijsi kyntiläjälca wasemalle puolelle Cuorin eteen/ puhtas-ta cullasta cullaisten cuckaisen/ lampuin ja nijstinden cansa.

7:50 Sijhen myös maljoja/ fateja/ waskimaljoja/ lusicoita ja pannuja puhtasta cullasta. Ja olit huonen säränät huonen sisälmäisissä owis/ joca oli se caickein pyhin/ ja Templin

oviin, jotka vievät temppeleliin.

7:51 Kun kaikki työ, minkä kuningas Salomo teetti Herran temppeleihin, oli valmis, vei Salomo sinne isänsä Daavidin pyhät lahjat; hopean, kullan ja kalut hän pani Herran temppelein aarrekammioihin.

1 Kuningas 8 LUKU

8:1 Sitten Salomo kokosi Israelin vanhimmat ja kaikki sukukuntien johtomiehet, israelilaisien perhekunta-päämiehet, kuningas Salomon luo Jerusalemiin, tuomaan Herran liitonarkkia Daavidin kaupungista, se on Siionista.

8:2 Niin kokoontuivat kuningas Salomon luo kaikki Israelin miehet juhlapäivänä eetanikuussa, joka on seitsemäs kuukausi.

8:3 Ja kun kaikki Israelin vanhimmat olivat tulleet saapuville, nostivat papit arkin,

8:4 ja he veivät Herran arkin ja ilmestysmajan sinne, sekä kaiken pyhän kaluston, joka oli majassa; papit ja leeviläiset veivät ne sinne.

8:5 Ja kuningas Salomo seisoi arkin edessä ja hänen kanssaan koko Israelin kansa, joka oli kokoontunut hänen luoksansa; ja he uhrasivat lampaita ja raavaita niin paljon, että niitä ei voitu lukea, ei laskea.

8:6 Ja papit toivat Herran liitonarkin paikoilleen temppelein kuoriin, kaikkeinpyhimpään, kerubien siipien alle.

nat aivan puhtaasta kullasta.

7:51 Näin kaikki työ päätettiin, minkä kuningas Salomo teki \Herran\ huoneeseen. Ja Salomo kantoi sinne kaikki mitä hänen isänsä David pyhittänyt oli, hopiaa ja kultaa, ja astioita, ja pani \Herran\ huoneen tavaroihin.

8 LUKU

8:1 Silloin kokosi Salomo Israelin vanhimmat, kaikki sukukuntain ylimmäiset ja isänpäämiehet Israelin lasten seasta kuningas Salomon tykö Jerusalemiin, viemään \Herran\ liitonarkkia Davidin kaupungista, se on Zion.

8:2 Ja kaikki Israelin miehet kokoontuivat kuningas Salomon tykö Ethanin kaudella, juhlapäivänä, se on seitsemäs kuukausi.

8:3 Ja kuin kaikki Israelin vanhimmat tulivat kokoon, nostivat papit arkin,

8:4 Ja kantoivat \Herran\ arkin ja seurakunnan majan, ja kaikki pyhän kalut, jotka majassa olivat: ne veivät papit ja Leviläiset ylös.

8:5 Ja kuningas Salomo ja koko Israelin joukko, joka hänen tykönänsä itsensä oli koonnut, menivät hänen kanssansa arkin edellä, ja uhrasivat lampaita ja karjaa, joita ei arvattu eikä luettu paljouden tähden.

8:6 Ja näin kantoivat papit \Herran\ liitonarkin siallensa temppelin kuoriin, kaikkeinpyhimpään, Kerubimin siipein alle;

huoneen oven säränät aiwa puhtaasta kullasta.

7:51 Näin kaikki työ päätettiin Cuningas Salomo teki HERran huoneeseen. Ja Salomo candoi sinne kaikki hänen isänsä Dawid pyhittänyt oli hapiasta ja kullasta/ ja astioista/ ja pani HERran huoneen tawaroijn.

VIII. Lucu

8:1 Silloin cocois Cuningas Salomo wanhimmat Israelist/ caicki sucucundain ylimmäiset ja Isäin pääruhtinat Israelin lasten seast Jerusalemiin/ wiemän HERran liiton Arckia Dawidin Caupungist/ se on Zion.

8:2 Ja caicki miehet Israelist cocounsit Cuningas Salomon tygö Ethanin Cuucaudella/ juhlapäivänä/ se on seitsemes Cuucausi.

8:3 Ja cosca caicki wanhimmat Israelist tulit cocoon/ nostit Papit HERran Arkin.

8:4 Ja cannoit hänen ja seuracunnan majan/ ja caicki Pyhän calut jotca majas olit/ ne weit Papit ja Lewitat.

8:5 Ja Cuningas Salomo/ ja coco Israelin joucko/ joca hänen tygöns idzens oli coonnut/ menit hänen cansans Arkin edellä/ ja uhrasit lambaita ja carja/ joita ei yxikän arwata eli luke paljouden tähden tainnut.

8:6 Ja näin cannoit Papit HERran liiton Arkin siallens Templin Cuorijn/ siihen caickein Pyhimbään/ Cherubimin sijpein ala:

8:7 Sillä kerubit levittivät siipensä sen paikan yli, missä arkki oli, ja kerubit suojasivat ylhäältä päin arkkia ja sen korentoja.

8:8 Ja korennot olivat niin pitkät, että niiden päät voi nähdä kaikkeinpyhimmästä, kuorin edestä; mutta ulkoa niitä ei voinut nähdä. Ja ne jäivät sinne, tähän päivään asti.

8:9 Arkissa ei ollut muuta kuin ne kaksi kivitaulua, jotka Mooses oli pannut sinne Hoorebilla, kun Herra teki liiton israelilaisten kanssa, heidän lähdettyänsä Egyptin maasta.

8:10 Ja kun papit lähtivät pyhäköstä, täytti pilvi Herran temppelein,

8:11 niin että papit eivät voineet astua toimittamaan virkaansa pilven tähden; sillä Herran kirkkaus täytti Herran temppelein.

8:12 Silloin Salomo sanoi: "Herra on sanonut tahtovansa asua pimeässä.

8:13 Minä olen rakentanut huoneen sinulle asunnoksi, asuinsijan, asuaksesi siinä iäti."

8:14 Sitten kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin seurakunnan; ja koko Israelin seurakunta seiso

8:15 Hän sanoi: "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka kädellänsä on täyttänyt sen, mitä hän suullansa puhui minun isälleni Daavidille, sanoen:

8:16 'Siitä päivästä saakka, jona minä vein kansani Israelin pois Egyptistä, en ole mis-

8:7 Sillä Kerubimit hajoittivat siipensä arkin siaan, ja Kerubimit varjosivat arkin ja korennot ylhäältä.

8:8 Ja korennot vedettiin niin pitkälle ulos, että niiden päät näkyivät pyhästä kuorin eteen; vaan ulkoapäin ne eivät näkyneet; ja ne ovat siellä tähän päivään asti.

8:9 Arkissa ei ollut mitään, paitsi Moseksen kahta kivistä taulua, jotka Moses sinne pani Horebissa, kuin \Herra\ liiton teki Israelin lasten kanssa, heidän lähteissäänsä Egyptistä.

8:10 Ja tapahtui, kun papit menivät pyhästä ulos, niin täytti pilvi \Herran\ huoneen:

8:11 Niin ettei papit saaneet seisoa ja tehdä virkaansa pilven tähden; sillä \Herran\ kunnia täytti \Herran\ huoneen.

8:12 Silloin sanoi Salomo: \Herra\ on sanonut asuvasa pimeydessä.

8:13 Minä olen tosin rakentanut sinulle huoneen asumiseksi ja istuimen, ettäs siellä asuisit ijankaikkisesti.

8:14 Ja kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin joukon. Ja koko Israelin joukko seiso

8:15 Ja hän sanoi: kiitetty olkoon \Herra\ Israelin Jumala, joka suullansa minun isälleni Davidille puhunut on, ja on täyttänyt kädellänsä, ja sanonut:

8:16 Siitä päivästä, jona minä johdatin minun kansani Israelin Egyptistä, en ole minä

8:7 Sillä Cherubimit hajotit siipens Arkin siaan/ ja warjosit Arkin/ ja hänen corendons ylhäldä.

8:8 Jotca nijn pitkät olit/ että heidän pääns näyit pyhän Cuorin eteen/ waan ulcopäin ei he näkyneet/ ja he owat siellä tähän päiwän asti.

8:9 Ja Arkis ei ollut mitän/ paidzi Mosexen cahta kiwistä taulua/ jotca hän sinne pani Horebis/ HERran lijtto tehdes Israelin lasten cansa/ heidän lähteisääns Egyptist.

8:10 COsca Papit menit Pyhäst ulos/ täytti pilwi HERran huonen.

8:11 Ettei Papit saanet seiso ja tehdä heidän wircans pilwen tähden: sillä HERran cunnia täytti HERRan huonen.

8:12 Silloin sanoi Salomo: HERra on sanonut asuans pimeydes.

8:13 Minä olen tosin rakentanut sinulle huonen asumiseksi/ ja istuimen ettäs siellä asuisit ijancaickisest.

8:14 Ja Cuningas käänsi kasvons ja siunais coco Israelin joucon. Ja coco Israelin joucko seiso

8:15 JA hän sanoi: kijtetty olcon HERra Israelin Jumala/ joca suullans minun Isälleni Dawidille puhunut on/ ja on täyttänyt kädellääns/ ja sanonut:

8:16 Sijtä päiwästä jona minä johdatin minun Canssani Israelin Egyptist/ en ole minä yh-

tään Israelin sukukunnasta valinnut yhtään kaupunkia, että siihen rakennettaisiin temppele, missä minun nimeni asuisi; mutta minä olen valinnut Daavidin vallitsemaan kansaani Israelia.'

8:17 Ja minun isäni Daavid aikoi rakentaa temppelein Herran, Israelin Jumalan, nimelle.

8:18 Mutta Herra sanoi minun isälleni Daavidille: 'Kun sinä aiot rakentaa temppelein minun nimelleni, niin tosin teet siinä hyvin, että sitä aiot;

8:19 kuitenkin et sinä ole sitä temppeleä rakentava, vaan sinun poikasi, joka lähtee sinun kupeistas, hän on rakentava temppelein minun nimelleni.'

8:20 Ja Herra on täyttänyt sanansa, jonka hän puhui: minä olen noussut isäni Daavidin sijalle ja istun Israelin valtaistuimella, niinkuin Herra puhui, ja minä olen rakentanut temppelein Herran, Israelin Jumalan, nimelle.

8:21 Ja minä olen valmistanut siihen sijan arkille, jossa on se Herran liitto, minkä hän teki meidän isiemme kanssa viedessään heidät pois Egyptin maasta."

8:22 Sitten Salomo astui Herran alttarin eteen koko Israelin seurakunnan nähden, ojensi kätensä taivasta kohti

8:23 ja sanoi: "Herra, Israelin Jumala, ei ole sinun vertaistasi jumalaa, ei ylhäällä taivaassa eikä alhaalla maan päällä, sinun, joka pidät liiton ja säi-

yhtään kaupunkia valinnut kaikesta Israelin sukukunnasta, että minulle huone rakennettaisiin, niin että minun nimeni olis siellä: mutta Daavidin minä olen valinnut minun kansani Israelin päälle.

8:17 Ja minun isäni David aikoi rakentaa huoneen \Herran\ Israelin Jumalan nimelle.

8:18 Mutta \Herra\ sanoi isälleni Davidille: ettäs aiot rakentaa minun nimelleni huonetta, olet sinä sen hyvästi tehnyt, ettäs sen aiot;

8:19 Kuitenkin ei sinun pidä sitä huonetta rakentaman; vaan sinun poikas, joka sinun kupeistas tulee, hän on rakentava minun nimelleni huoneen.

8:20 Ja \Herra\ on vahvistanut sanansa, jonka hän puhunut on; sillä minä olen noussut minun isäni Davidin siaan, ja istun Israelin istuimella, niinkuin \Herra\ puhunut on, ja olen rakentanut \Herran\ Israelin Jumalan nimelle huoneen,

8:21 Ja olen siellä valmistanut arkille sian, kussa \Herran\ liitto on, jonka hän teki meidän isillemme, johdattaissansa heitä Egyptin maalta.

8:22 Ja Salomo seisoi \Herran\ alttarin edessä koko Israelin joukon edessä, ja hajoitti kätensä ylös taivaseen päin,

8:23 Ja sanoi: \Herra\ Israelin Jumala! ei ole yhtään Jumalaa sinun vertaistas, ylhäällä taivaassa taikka alhaalla maassa, joka pidät liiton ja laupiuden palvelioilles, jotka

tän Caupungita valinnut kaiket Israelin sucucunanst/ että minulle huone raketaisiin/ niijn että minun nimen olis siellä/ mutta Dawidin minä olen valinnut Israelin minun Canssani päälle.

8:17 Ja minun Isän Dawid aikoi raketa huonen/ HERran Israelin Jumalan nimelle.

8:18 Mutta HERra sanoi minun Isälleni Dawidille: ettäs aigoit raketa minun nimelleni huonetta/ olet sinä sen hyvästi tehnyt/ ettäs sen aigoit.

8:19 Cuitengin ei sinun pidä sitä huonetta rakendaman/ waan sinun poicas/ joca sinun cupeistas tule/ hän on rakendawa minun nimelleni huonen.

8:20 Ja HERra on wahwistanut hänen sanans/ jonga hän puhunut on: sillä minä olen nosnut minun Isäni Dawidin siaan/ ja istun Israelin istuimella/ nijncuin HERra puhunut on/ ja olen rakendanut HERran Israelin Jumalan nimelle huonen.

8:21 Ja olen siellä valmistanut Arkille sian/ cusa HERran lijtto on/ jonga hän teki meidän Isillem johdattaisans heitä Egyptin maalda.

8:22 JA Salomo meni HERran Altarin tygö coco Israelin joucon edes/ ja hajotti kätens ylös taiwasen päin.

8:23 Ja sanoi: HERRa Israelin Jumala/ ei ole yhtän Jumalata sinun wertas/ ylhällä taiwas taicka alhalla maasa/ joca pidät lijton ja laupiuden

lytät laupeuden palvelijoitasi kohtaan, jotka vaeltavat sinun edessäsi kaikesta sydämestänsä,

8:24 sinun, joka olet pitänyt, mitä puhuit palvelijallesi Daavidille, minun isälleni. Mitä suullasi puhuit, sen sinä kädelläsi täytit, niinkuin nyt on tapahtunut.

8:25 Niin pidä nytkin, Herra, Israelin Jumala, mitä puhuit palvelijallesi Daavidille, minun isälleni, sanoen: 'Aina on mies sinun suvustasi istuva minun edessäni Israelin valtaistuimella, jos vain sinun poikasi pitävät vaarin tiestänsä, niin että he vaeltavat minun edessäni, niinkuin sinä olet minun edessäni vaeltanut.'

8:26 Niin toteutukoot nyt, Israelin Jumala, sinun sanasi, jotka puhuit palvelijallesi Daavidille, minun isälleni.

8:27 Mutta asuuko todella Jumala maan päällä? Katso, taivasiin ja taivasten taivasiin sinä et mahdu; kuinka sitten tähän temppeliin, jonka minä olen rakentanut!

8:28 Käännä kuitenkin palvelijasi rukouksen ja anomisen puoleen, Herra, minun Jumalani, niin että kuulet huudon ja rukouksen, jonka palvelijasi tänä päivänä rukoilee sinun edessäsi,

8:29 ja että silmäsi ovat yöt ja päivät avoinna tätä temppeliä kohti, tätä paikkaa kohti, josta sinä olet sanonut: 'Minun nimeni on asuva siellä', niin että kuulet rukouksen, jonka palvelijasi tähän paikkaan päin

sinun edessäsi kaikesta sydämestänsä vaeltavat,

8:24 Joka olet pitänyt sinun palvelialles Davidille, minun isälleni, kaikki mitä sinä hänelle puhunut olet; sinun suullasi sinä olet puhunut sen, ja sinä olet täyttänyt sen kädelläsi, niinkuin se tänäpäpä on.

8:25 Niin siis, \Herra\, Israelin Jumala! pidä sinun palvelialles Davidille minun isälleni se minkä sinä hänelle puhunut olet ja sanonut: ei pidä sinulta miestä puuttuman minun edessäni, joka istuu Israelin istuimella: ainoastaan jos sinun lapses pitävät heidän tiensä, vaeltaaksensa minun edessäni, niinkuin sinä olet vaeltanut minun edessäni.

8:26 Nyt, Israelin Jumala! anna sanas olla totinen, jonka sinä palvelialles Davidille minun isälleni puhunut olet:

8:27 Luuletkos Jumalan maan päällä asuvan? Katso taivaat ja taivasten taivaat ei voi sinua käsittää: kuinka siis tämä huone, jonka minä rakensin, sen tekis?

8:28 Niin käännä siis sinuas palvelias rukoukseen ja anomiseen, \Herra\ minun Jumalani! että kuulisit minun kiitokseni ja rukoukseni, jonka palvelias tänäpäpä rukoilee sinun edessäsi;

8:29 Että sinun silmäs avoina olis tämän huoneen puoleen yöllä ja päivällä, ja siinä paikassa, josta sanonut olet: minun nimeni pitää oleman siellä; että kuulisit sen rukouksen, jonka sinun palvelias rukoilee tässä paikassa,

palvelioilles/ jotca sinun edessäsi caikest sydämestänsä waeldawat.

8:24 Joca olet pitänyt sinun palvelialles Dawidille minun Isälleni caicki cuins hänelle puhunut olet/ sinun suullasi sinä olet puhunut sen/ ja sinä olet täyttänyt sen sinun kädelläsi/ nijncuin se tänäpäpä on.

8:25 Nyt sijs Israelin HERra pidä sinun palvelialles Dawidille minun Isälleni se cuins hänelle puhunut olet/ ja sanonut: ei pidä miestä puuttuman minun edessäni/ joca istu Israelin istuimella/ jos sinun lapses pitävät heidän tiensä/ waeldain minun edessäni/ nijncuin sinä olet waeldanut minun edessäni.

8:26 Nyt Israelin Jumala/ anna sanas olla totinen/ jonga sinä sinun palvelialles Dawidille minun Isälleni puhunut olet.

8:27 Luuletkos Jumalan maan päällä asuwan? cadzo/ taiwas ja caicki taiwasten taiwat ei woi sinua käsittää/ cuingast sijs tämä huone jonga minä rakensin sen tekis?

8:28 Nijn käännä sijs sinuas sinun palvelias rucouheen ja anomiseen/ HERra minun Jumalan/ että kuulisit minun kijtoxen ja rucouxen/ jonga sinun palvelias tänäpäpä rucoile sinun edessäsi.

8:29 Että sinun silmäs awoi olis tämän huoneen puoleen yöllä ja päiwällä/ ja sen paican puoleen/ jostas sanonut olet: minun nimen on siellä. Ettäs myös kuulisit sen rucouxen jonga sinun palvelias

kääntyneenä rukoilee.

8:30 Kuule palvelijasi ja kansasi Israelin rukous, jonka he rukoilevat tähän paikkaan päin kääntyneinä; kuule asuinpaikastasi, taivaasta, ja kun kuulet, niin anna anteeksi.

8:31 Jos joku rikkoo lähimmäistensä vastaan ja hänet pannaan valalle ja vannotaan, ja jos hän tulee ja vannoo sinun alttarisi edessä tässä temppelissä,

8:32 niin kuule taivaasta ja auta palvelijasi oikeuteensa; tee niin, että tuomitset syyllisen syylliseksi ja annat hänen tekojensa tulla hänen päänsä päälle, mutta julistat syyttömän syyttömäksi ja annat hänelle hänen vanhurskautensa mukaan.

8:33 Jos vihollinen voittaa sinun kansasi Israelin, sentähden että he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he palajavat sinun tykösi, kiittävät sinun nimeäsi, rukoilevat sinua ja anovat sinulta armoa tässä temppelissä,

8:34 niin kuule taivaasta ja anna anteeksi kansasi Israelin synti ja tuo heidät takaisin tähän maahan, jonka olet antanut heidän isillensä.

8:35 Jos taivas suljetaan, niin ettei tule sadetta, koska he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he rukoilevat kääntyneinä tähän paikkaan päin, ja kiittävät sinun nimeäsi ja kääntyvät synnistään, koska sinä kuulet heitä,

8:36 niin kuule taivaasta ja anna anteeksi palvelijasi ja

8:30 Ja kuulisit sinun palvelias ja kansasi Israelin hartaan rukouksen, jonka he tässä paikassa rukoilevat: ja sinä kuulisit sen siellä, kussas asut taivaissa, ja koskas sen kuulet, olisit armollinen.

8:31 Koska joku rikkoo lähimmäistensä vastaan, ja ottaa valan päällensä, jolla hän hänensä velkapääksi tekee, ja vala tulee sinun alttarisi eteen tässä huoneessa:

8:32 Ettäs kuulisit taivaissa, ja saattaisit palvelioilles oikeuden, ettäs tuomitsisit jumalattoman ja antaisit hänen tiensä tulla hänen päänsä päälle, ja vanhurskaaksi tekisit viattoman, ja tekisit hänelle hänen oikeutensa jälkeen.

8:33 Jos sinun kansasi Israel lyödään vihamiestensä edessä, että he ovat syntiä tehneet sinua vastaan, ja he kääntävät itsensä sinun tykösi, ja tunnustavat sinun nimes, ja rukoilevat ja anteeksi anovat sinulta tässä huoneessa:

8:34 Ettäs kuulisit taivaissa, ja sinun kansasi Israelin synnille armollinen olisit, ja johdattaisit heitä sille maalle jälleen, jonka heidän isillensä antanut olet.

8:35 Jos taivaat suljetut ovat, niin ettei sada, että he sinua vastaan rikkoneet ovat, ja rukoilevat tässä siassa, ja tunnustavat sinun nimes, ja kääntävät itsensä synnistänsä, ettäs rankaisit heitä.

8:36 Ettäs kuulisit heitä taivaissa, ja olisit sinun palveli-

rucoile tässä paicas.

8:30 Ja kuulisit sinun palvelias/ ja Canssas Israelin hartan rucouxen/ jonga he tässä rucouewat/ ja kuulisit sen siellä cusas asut taiwas/ ja coscas sen cuulet/ olisit armollinen.

8:31 COsca jocu ricko lähimmäistensä wstaan/ ja otta walan päällensä/ jolla hän hänens welcapääxi teke/ ja wala tule sinun Altaris eteen tässä huones.

8:32 Ettäs kuulisit taiwas ja saattaisit sinun palvelialles oikeuden/ ettäs duomidzisit sen jumalattoman/ ja andaisit hänen tiens tulla pääns päälle/ ja waanhurscaxi tekisit sen wiattoman/ ja tekisit hänelle hänen oikeudens jälken.

8:33 JOs sinun Canssas Israel lyödän vihamiestens edesheidän syndeins tähden/ ja he käändäwät idzens sinun tygös/ ja tunnustawat sinun nimes/ ja rucoilewat/ ja anowat sinulda tässä huones.

8:34 Ettäs kuulisit taiwas/ ja sinun Canssas Israelin synnille armollinen olisit/ ja johdataisit heitä sille maalle jällensä/ jongas heidän Isillens andanut olet.

8:35 JOs taiwas suljettu on/ nijn ettei sada/ että he sinua wstaan rickonet owat/ ja owat rucoilewaiset tässä sias/ ja tunnustawat sinun nimes/ ja käändäwät idzens heidän synnistäns/ ettäs rangaiset heitä.

8:36 Ettäs kuulisit heitä taiwas/ ja olisit sinun palvelias

kansasi Israelin synty - sillä sinä osoitat heille hyvän tien, jota heidän on vaeltaminen - ja suo sade maallesi, jonka olet antanut kansallesi perintöosaksi.

8:37 Jos maahan tulee nälänhätä, rutto, jos tulee nokitähkä ja viljanruoste, jos tulevat heinäsirotat ja tuhosirokat, jos vihollinen ahdistaa sitä maassa, jossa sen portit ovat, jos tulee mikä tahansa vitsaus tai vaiva,

8:38 ja jos silloin joku ihminen, kuka hyvänsä, tai koko sinun kansasi Israel rukoilee ja anoo armoa, kun he kukin tuntevat omantunnon vaivoja ja ojentavat kätensä tähän temppeliin päin,

8:39 niin kuule silloin taivaasta, asuinpaikastasi, ja anna anteeksi ja tee niin, että annat jokaiselle aivan hänen tekojensa mukaan, koska sinä tunnet hänen sydämensä - sillä sinä yksin tunnet kaikkien ihmisten sydämet -

8:40 jotta he sinua pelkäisivät niin kauan kuin he elävät tässä maassa, jonka sinä olet meidän isillemme antanut.

8:41 Myös jos joku muukalainen, joka ei ole sinun kansasi Israelia, tulee kaukaisesta maasta sinun nimesi tähden -

8:42 sillä sielläkin kuullaan sinun suuresta nimestäsi, väkevistä kädestäsi ja ojentusta käsivarrestasi - jos hän tulee ja rukoilee kääntyneenä tähän temppeliin päin,

as ja kansa Israelin synnille armollinen, että osoitat heille sen hyvän tien, jota heidän vaeltaman pitää; ja annat sata sinun maas päälle, jonka kansallesi perimiseksi antanut olet.

8:37 Jos kallis aika tulee maalle, eli rutto tulee, taikka pouta, eli ruoste, taikka kasvat, eli jyvämädöt maan päälle tulevat, taikka vihamiehet piirittävät maakunnassa heidän porttinsa, taikka kaikkinaisen vitsaus, eli kaikkinaisen sairaus tulee;

8:38 Kaikki rukoukset, kaikki anteeksi anomiset mitkä kaikki ihmiset, kaikki sinun kansa Israel tekevät, koska he ymmärtävät vitsauksen itsekukin sydämessänsä, ja hajoittavat kätensä tämän huoneen puoleen:

8:39 Ettäs silloin kuulisit taivaissa, siitä siasta, kussas asut, ja olisit armollinen ja tekisit sen niin, että annat itsekullekin niinkuin hän vaeltanut on, niin kuin sinä hänen sydämensä tunnet; sillä sinä ainoastaan tunnet kaikkein ihmisten lasten sydämet.

8:40 Että he aina sinua pelkäisivät, niinkauvan kuin he maan päällä elävät, jonka meidän isillemme antanut olet.

8:41 Jos myös joku muukalaisista, joka ei ole sinun kansa Israelia, tulee kaukaiselta maalta sinun nimes tähden;

8:42 Sillä he saavat kuulla sinun suuresta nimestäsi, ja voimallisesta kädestäsi, ja ojentusta käsivarrestasi: ja joku tulee rukoilemaan tähän huoneeseen:

ja sinun Canssas Israelin synnille armollinen/ että osotat heille sen hyvän tien/ jota heidän waeldaman pitää/ ja annat sata maan päälle/ jongs Canssalles perimiseksi antanut olet.

8:37 JOs callis aica eli rutto/ taikka pouta/ eli poltto/ taikka cascat eli jyvämädöt maan päälle tulewat/ taikka vihamiehet pijrittävät heidän porttinsa/ taikka jocu widzaus/ eli sairaus.

8:38 Joca silloin rucoile eli ano/ muut ihmiset eli sinun Canssas Israel/ joca ymmärtä hänen widzauxens/ idzecukin sydämestänsä/ ja hajotta hänen kätensä tämän huoneen puoleen.

8:39 Ettäs silloin cuulisit taivas/ sijtä siasta cusas asut/ ja olisit armollinen ja tekisit sen nijn/ että annat idzeculengin nijncuin hän waeldanut on/ nijncuins hänen sydämensä tunnet (sillä sinä ainoastans tunnet caickein ihmisten lasten sydämet)

8:40 Että he aina sinua pelkäwät/ nijncauwan cuin he maalla eläwät/ jongs meidän isillem andanut olet.

8:41 JOs myös jocu muukalaisist/ joca ei ole sinun Canssastas Israelist/ tule wieralda maalda sinun nimes tähden.

8:42 (Nijn että he saawat cuulla sinun suuresta nimestäsi/ ja woimallisest kädestäsi/ ja ojetusta käsiwarrestasi) ja tulewat rucoileman tähän huoneeseen.

8:43 niin kuule taivaasta, asuinpaikastasi, häntä ja tee kaikki, mitä muukalainen sinulta rukoilee, että kaikki maan kansat tuntisivat sinun nimesi ja pelkäisivät sinua, samoin kuin sinun kansasi Israel, ja tulisivat tietämään, että sinä olet ottanut nimiisi tämän temppelin, jonka minä olen rakentanut.

8:44 Jos sinun kansasi lähtee sotaan vihollistansa vastaan sitä tietä, jota sinä heidät lähetät, ja he rukoilevat Herraa kääntyneinä tähän kaupunkiin päin, jonka sinä olet valinnut, ja tähän temppeliin päin, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut,

8:45 niin kuule taivaasta heidän rukouksensa ja anomisensa ja hanki heille oikeus.

8:46 Jos he tekevät syntiä sinua vastaan - sillä ei ole ihmistä, joka ei syntiä tee - ja sinä vihastut heihin ja annat heidät vihollisen valtaan, niin että heidän vangitsijansa vievät heidät vangeiksi vihollismaahan, kaukaiseen tai läheiseen,

8:47 mutta jos he sitten menevät itseensä siinä maassa, johon heidät on vangeiksi viety, kääntyvät ja anovat sinulta armoa vangitsijainsa maassa, sanoen: 'Me olemme tehneet syntiä, tehneet väärin ja olleet jumalattomat',

8:48 ja palajavat sinun tykösi kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan vihollistensa maassa, jotka veivät heidät vangeiksi, ja rukoilevat sinua kääntyneinä tähän maahan

8:43 Ettäs kuulisit taivaissa siitä siasta, kussas asut, ja tekisit kaiken sen, minkä muukalainen sinulta anoo: että kaikki kansa maan päällä tuntis sinun nimes, että he myös pelkäisivät sinua niinkuin sinun kansas Israel, ja tietäisivät, että sinun nimeäs avuksihuudetaan tässä huoneessa, jonka minä rakentanut olen.

8:44 Jos sinun kansas vaeltaa sotaan vihamiehiänsä vastaan sitä tietä, jota heidän lähetät, ja he rukoilevat \Herraa\ tiellä kaupungin puoleen, jonka valinnut olet, ja huoneen puoleen, jonka minä sinun nimelles rakentanut olen:

8:45 Ettäs kuulisit heidän rukouksensa ja anomisensa taivaissa, ja saattaisit heille oikeuden.

8:46 Jos he syntiä tekevät sinua vastaan (sillä ei ole yhtäkään ihmistä, joka ei syntiä tee) ja sinä vihastut heidän päällensä, ja annat heidät vihamiehen käsiin, niin että he vievät heitä vankina vihollisen maalle, taamma eli lähemmä;

8:47 Ja he tekisivät sydämetänsä parannuksen siinä maassa, jossa he vankina ovat, ja he palajaisivat sinua rukoilemaan vankeutensa maalla, sanoen: me rikomme ja teimme pahoin, ja olimme jumalattomat;

8:48 Ja he niin palajaisivat sinun tykösi kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustansa vihamiestensä maalla, jotka heitä vangeiksi vieneet ovat pois; ja he rukoilevat sinua tiellä maansa puoleen,

8:43 Ettäs kuulisit taivas/ siitä siasta cusas asut/ ja tekisit caiken sen cuin se muukalainen ano/ että caicki Canssa maan päällä tundis sinun nimes/ että he myös pelkäisit sinua nijncuin sinun Canssas Israel/ ja tundisit tämän huoneen nimitetyxi sinun nimelles/ jonga minä rakendanut olen.

8:44 JOs sinun Canssas waelda sotaan wiwihamiehiäns wastan/ sitä tietä jotas heidän lähetät ja rucoilewat HERra/ tiellä Caupungin puoleen/ jongas walinnut olet/ ja huoneen jonga minä sinun nimelles rakendanut olen.

8:45 Ettäs kuulisit heidän rukouksensa ja anomisensa taiwas/ ja saattaisit heille oikeuden.

8:46 JOs he syndiä tekewät sinua wastan (sillä ei ole yhtäkään ihmistä joca ei syndiä tee) ja sinä wihastut/ ja annat heitä heidän wihamiestens käsijn/ nijn että he wiewät heitä fangina wihollisen maalle taemma eli lähemmä.

8:47 Ja he tekisit sydämetäns parannuxen/ ja he palaisit sinua rucoileman heidän fangeuxens maalla/ sanoden: me ricoimme ja teimme pahoin/ ja olimme jumalattomat.

8:48 Ja he nijn palaisit sinun tygös caikesta sydämestäns/ ja caikesta sielustans heidän wihamiestens maalla/ jotca heitä wienet owat pois/ ja rucoilewat sinua tiellä heidän

päin, jonka sinä olet antanut heidän isillensä, tähän kaupunkiin päin, jonka olet valinnut, ja tähän temppeleihin päin, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut,

8:49 niin kuule taivaasta, asuinsijastasi, heidän rukouksensa ja anomisensa, hanki heille oikeus

8:50 ja anna anteeksi kansallesi, mitä he ovat rikkoneet sinua vastaan, ja kaikki heidän syntinsä, jotka he ovat tehneet sinua vastaan; ja suo, että heidän vangitsijansa olisivat laupiaat heitä kohtaan ja armahtaisivat heitä.

8:51 Sillä ovathan he sinun kansasi ja sinun perintöosasi, jonka olet vienyt pois Egyptistä, rautapätsistä.

8:52 Olkoot siis sinun silmäsi avoinna palvelijasi ja sinun kansasi Israelin anomisen puoleen, niin että kuulet heitä kaikessa, mitä he sinulta rukoilevat.

8:53 Sillä sinä olet erottanut heidät perintöosaksesi kaikista maan kansoista, niinkuin sinä puhuit palvelijasi Mooseksen kautta, viedessäsi isämme pois Egyptistä, Herra, Herra."

8:54 Ja kun Salomo oli lakannut rukoilemasta ja anomasta Herralta kaikkea tätä, nousi hän Herran alttarin edestä, jossa hän oli ollut polvillaan kätet ojennettuina taivasta kohti,

8:55 astui esille ja siunasi koko Israelin seurakunnan suu-

jonka heidän isillensä antanut olet, sen kaupungin puoleen, jonka minä sinun nimellesi rakentanut olen:

8:49 Että kuulisit heidän rukouksensa ja anteeksi anomisensa taivaissa, siitä siasta, kussa sinä asut, ja saattaisit heille oikeuden,

8:50 Ja olisit sinun kansallesi armollinen, jotka sinua vastaan syntiä tehneet ovat, ja kaikille heidän rikoksillensa, joilla he rikkoneet ovat sinua vastaan: ja antaisit heille armon niiltä, jotka heitä vankina pitävät, ja he armahtaisivat heidän päällensä.

8:51 Sillä he ovat sinun kansas ja sinun perimises, jotka sinä Egyptistä johdatit rautaisesta pätsistä;

8:52 Että sinun silmäsi olisivat avoinna sinun palveliasanomiseen ja sinun kansas Israelin rukoukseen; että heitä kaikissa kuulisit, joiden tähden he sinun tykönsä huu-tavat.

8:53 Sillä sinä olet heidät erottanut sinulles perimiseksi kaikista kansoista maan päällä, niinkuin sinä sanonut olet sinun palvelialles Moseksen kautta, kuin sinä meidän isämme johdatit Egyptistä, Herra, \Herra\!

8:54 Ja koska Salomo oli kaiken tämän rukouksen ja anomisen lopettanut \Herran\ edessä, nousi hän \Herran\ alttarin edestä polviansa kumartamasta ja hajottamasta käsiänsä taivasta päin,

8:55 Ja seisoi ja siunasi koko Israelin joukon, korotetulla

maans puoleen/ jongas heidän isillens andanut olet/ sen Caupungin/ jongas walinnut olet/ ja sen huonen/ jonga minä sinun nimelles rakentanut olen.

8:49 Että kuulisit heidän rukouksensa ja anomisensa taiwas/ sijtä siasta cusa sinä asut/ ja saattaisit heille oikeuden.

8:50 Ja olisit sinun Canssalles armollinen/ jotca sinua wastan syndiä tehnet owat/ ja caikille heidän ricoxillens/ joilla he rickonet owat sinua wastan/ ja annaisit heille armon niildä jotca heitä fangina pitävät/ ja armadaisit heidän päällens.

8:51 Sillä he owat sinun Canssas ja sinun perimises/ jotca sinä Egyptistä johdatit rautaisesta vnista.

8:52 Että sinun silmäsi olisit awoi sinun palwelioittes anomiseen/ ja sinun Canssas Israelin rucouxeen/ että heitä caikisa cuulisit joidenga tähden he sinua rucoilewat.

8:53 Sillä sinä olet heidän eroittanut sinulles perimiseksi caikista Canssoista maan päällä/ nijncuins sanonut olet sinun palwelias Mosexen cautta/ cosca sinä meidän Isät johdatit Egyptist HERra/ HERra.

8:54 JA cosca Salomo oli caiken tämän rucouxen anomisen lopettanut HERran edes/ nousi hän HERran Altarilda/ ja lackais polwians cumartamast/ ja hajottamast käsiäns taiwasen päin.

8:55 Ja meni ja siunais coco Israelin joucon corgotetulla

rella äänellä, sanoen:

8:56 "Kiitetty olkoon Herra, joka on antanut levon kansallensa Israelille, aivan niinkuin hän on puhunut. Ei ole jäänyt täyttämättä ainoakaan kaikista lupauksista, jotka Herra on antanut palvelijansa Mooseksen kautta.

8:57 Olkoon Herra, meidän Jumalamme, meidän kanssamme, niinkuin hän on ollut meidän isiemme kanssa. Älköön hän meitä jättäkö älköönkä hyljätkö,

8:58 vaan kääntäköön meidän sydämemme puoleensa, niin että aina vaellamme hänen teitensä ja noudatamme hänen käskyjensä, säädöksiensä ja oikeuksiansa, jotka hän on antanut meidän isillemme.

8:59 Ja olkoot nämä minun sanani, joilla minä olen armoanut Herran edessä, päivät ja yöt likellä Herraa, meidän Jumalaamme, että hän hankkisi oikeuden palvelijallensa ja kansallensa Israelille, kunkin päivän tarpeen mukaan,

8:60 niin että kaikki maan kansat tulisivat tietämään, että Herra on Jumala eikä muuta jumalaa ole.

8:61 Ja antautukaa te ehyin sydämin Herralle, Jumalallenne, niin että vaellatte hänen säädöksiensä mukaan ja noudatatte hänen käskyjensä samoin kuin nytkin."

8:62 Sitten kuningas ja koko Israel hänen kanssansa uhrasivat teurasuhrin Herran edessä.

8:63 Ja Salomo uhraisi yhte-

äänellä, ja sanoi:

8:56 Kiitetty olkoon \Herra\, joka kansallensa Israelille levon antanut on, kaiken sen jälkeen kuin hän puhunut on: ei yhtäkään ole puuttunut hänen hyvistä sanoistansa, jotka hän palveliansa Moseksen kautta puhunut on.

8:57 \Herra\ meidän Jumalamme olkoon meidän kanssamme, niinkuin hän on ollut meidän isäimme kanssa: älköön meitä hyljätkö, eikä ylönantako meitä,

8:58 Että hän kääntäis meidän sydämemme tykönsä, että me vaeltaisimme kaikissa hänen teissänsä ja pitäisimme hänen käskynsä, säätynsä ja oikeutensa, jotka hän meidän isillemme käsenyt on;

8:59 Ja että nämät minun sanani, jotka minä \Herran\ edessä rukoillut olen, olisivat läsnä \Herran\ meidän Jumalamme tykönä päivällä ja yöllä; että hän saattais palveliallensa ja Israelille kansallensa oikeuden, itsekullakin ajallansa;

8:60 Että kaikki kansat maan päällä tietäisivät, että \Herra\ on itse Jumala, ja ei yksikään muu.

8:61 Ja teidän sydämenne olkoon vakaa \Herran\ meidän Jumalamme edessä, vaeltamaan hänen säädöksiensä ja pitämään hänen käskynsä, niin kuin se tänäpä on.

8:62 Ja kuningas ja koko Israel hänen kanssansa uhrasivat uhria \Herran\ edessä.

8:63 Ja Salomo uhraisi kii-

änellä/ ja sanoi:

8:56 Kijtetty olcon HERra joca Canssallens Israelille lewon andanut on/ ei yxikän ole puuttunut hänen hywistä sanoistans/ jonga hän palwelians Mosexen cautta puhunut on.

8:57 HERra meidän Jumalam olcon meidän cansam/ nijncuin hän on ollut meidän Isäim cansa/ älkän meitä hyljätkö eikä lacatco käändämäst meidän sydämitäm hänen tygöns.

8:58 Että me waellaisim caikis hänen teisäns/ ja pidäisim hänen käskyns/ säätyns ja oikeudens/ cuin hän meidän lsillem käsenyt on.

8:59 Ja että nämät sanat/ jotca minä HERran edes rucoillut olen/ lähestyisit HERran meidän Jumalam tygö päiwällä ja yöllä/ että hän saattais hänen palweliallens/ ja Israeilille hänen Cansallens oikeuden/ idzecullakin ajallans.

8:60 Että caicki Canssat maan päällä tundisit/ HERran olwan Jumalan/ ja ei yhdengän toisen.

8:61 Ja teidän sydämen olcon wiatoin HERran meidän Jumalam edes/ waeldaman hänen säädöksiensä/ ja pitämän hänen käskyns/ nijncuin se tänäpä tapahtu.

8:62 JA Cuningas uhrais coco Israelin joucon cansa uhria HERran edes.

8:63 Ja Salomo uhrais kij-

ysuhrina, jonka hän Herralle uhrasi, kaksikymmentäkaksi tuhatta raavasta ja satakaksikymmentä tuhatta lammasta. Niin he, kuningas ja kaikki israelilaiset, vihkivät Herran temppelin.

8:64 Sinä päivänä kuningas pyhitti Herran temppelin edessä olevan esipihan keskiosan, sillä hänen oli siellä uhrattava polttouhri, ruokauhri ja yhteysuhrin rasvat. Vaskialttari, joka oli Herran edessä, oli näet liian pieni, että polttouhri, ruokauhri ja yhteysuhrin rasvat olisivat siihen mahtuneet.

8:65 Näin Salomo siihen aikaan vietti juhlaa, ja koko Israel hänen kanssansa, Herran, meidän Jumalamme, edessä seitsemän päivää ja vielä toiset seitsemän päivää, yhteensä neljätoista päivää. Se oli suuri kokous, johon kokoonnuttiin aina sieltä, mistä menään Hamatiin, ja aina Egyptin purolta asti.

8:66 Kahdeksantena päivänä hän päästi kansan menemään, ja he hyvästelivät kuninkaan. Sitten he menivät majoillensa iloiten ja hyvillä mielin kaikesta hyvästä, mitä Herra oli tehnyt palvelijallensa Daavidille ja kansallensa Israelille.

1 Kuningas 9 LUKU

9:1 Kun Salomo oli saanut rakennetuksi Herran temppelin ja kuninkaan linnan ja kaiken, mitä Salomo oli halunnut tehdä,

9:2 ilmestyi Herra Salomolle

tosuhria (jonka hän \Herralle\ uhrasi,) kaksikolmattakymmentä tuhatta härkää ja sata ja kaksikymmentä tuhatta lammasta. Näin he vihkivät \Herran\ huoneen, kuningas ja kaikki Israelin lapset.

8:64 Sinä päivänä pyhitti kuningas keskikartanon, joka oli \Herran\ huoneen edessä; sillä hän teki siellä polttouhrin, ruokauhrin ja kiitosuhrin lihavuuden; sillä vaskialttari, joka \Herran\ edessä oli, oli vähäinen polttouhriin, ruokauhriin ja kiitosuhrin lihavuuteen.

8:65 Ja Salomo piti siihen aikaan juhlaa, ja koko Israel hänen kanssansa, suuressa kokouksessa, Hematin rajasta Egyptin virtaan asti, \Herran\ meidän Jumalamme edessä, seitsemän päivää, ja taas seitsemän päivää: (se on) neljätoistakymmentä päivää.

8:66 Ja kahdeksantena päivänä päästi hän kansan menemään, ja he siunasivat kuningasta, ja vaelsivat majoillensa, iloiten ja riemuiten kaikesta siitä hyvydestä, minkä \Herra\ palveliallensa Daavidille ja kansallensa Israelille tehnyt oli.

9 LUKU

9:1 Ja kuin Salomo oli rakentanut \Herran\ huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaikki mitä hänen sydämensä anoi ja halusi tehdäksensä,

9:2 Ilmaantui \Herra\ Salo-

tosuhria (jonka hän HERralle uhrais) caxi colmattakymmendä tuhatta härkä/ ja sata ja caxikymmendä tuhatta lammasta. Näin he wiheit HERran huonen/ Cuningas ja caicki Israelin lapset.

8:64 Sinä päivänä wiheki Cuningas keskikartanon/ joca oli HERran huonen edes/ sillä hän teki siellä polttouhrin/ ruocauhrin ja kijosuhrin lihawuden: sillä waskiAltari/ joca HERran edes oli/ oli vähäinen polttouhrin/ ruocauhrin/ ja kijosuhrin lihawuteen.

8:65 Ja Salomo piti silloin juhla/ ja coco Israel hänen cansans/ suuri cocous Hemathin rajasta Egyptin wirtan asti/ HERran meidän Jumalam edes/ seidzemen päiwä/ ja taas seidzemen päiwä/ se on/ neljätoistakymmendä päiwä.

8:66 Ja cahdexandena päiwänä päästi hän Canssan menemän/ ja he siunaisit Cuningan/ ja waelsit heidän majoins/ iloiten ja riemuiten caikesta sijtä hywydestä/ cuin HERra hänen palweliallens Dauidille ja hänen Canssallens Israelille tehnyt oli.

IX. Lucu

9:1 JA cosca Salomo oli rakendanut HERran huonen/ ja Cuningan huonen/ ja caicki cuin hänen sydämens anoi ja halais tehdäxens.

9:2 Ilmandui HERra hänelle

toisen kerran,

9:3 niinkuin hän oli ilmestynyt hänelle Gibeonissa. Ja Herra sanoi hänelle: "Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja anomisesi, kun sinä anoit armoa minun edessäni. Minä olen pyhittänyt tämän temppe-
lin, jonka sinä olet rakentanut sitä varten, että minä sijoittaisin nimeni siihen ainiaaksi; ja minun silmäni ja sydämeni tulevat alati olemaan siellä.

9:4 Ja jos sinä vaellat minun edessäni, niinkuin sinun isäsi Daavid vaelsi, vilpittömällä sydämellä ja oikeamielisesti, niin että teet kaiken, mitä minä olen käsenyt sinun tehdä, ja noudatat minun käskyjäni ja oikeuksiani,

9:5 niin minä pidän pystyssä sinun kuninkaallisen valtaistuimesi Israelissa ikuisesti, niinkuin minä puhuin isällesi Daavidille sanoen: 'Aina on mies sinun suvustasi oleva Israelin valtaistuimella.'

9:6 Mutta jos te käännätte pois minusta, te ja teidän lapsenne, ettekä noudata minun käskyjäni ja säädöksiäni, jotka minä olen teille antanut, vaan menette ja palvelette muita jumalia ja kumarratte niitä,

9:7 niin minä hävitän Israelin siitä maasta, jonka olen antanut heille, ja temppelin, jonka minä olen pyhittänyt nimelleni, minä heitän pois kasvojeni edestä; ja Israel tulee sananparreksi ja pistopuheeksi kaikille kansoille.

molle toisen kerran, niinkuin hän oli hänelle ilmaantunut Gibeonissa.

9:3 Ja \Herra\ sanoi hänelle: Minä olen kuullut sinun rukoukses ja anomises, joita olet minun edessäni anonut, ja olen pyhittänyt tämän huoneen, jonka rakentanut olet, pannakseni siihen minun nimeni ijankaikkisesti, ja minun silmäni ja sydämeni ovat alati siinä.

9:4 Ja jos sinä vallat minun edessäni, niinkuin sinun isäs David vaeltanut on, sydämen yksinkertaisuudessa ja vakuudessa, niin että teet kaikki, mitä minä sinulle käsenyt olen, ja pidät minun säätyäni ja oikeuteni;

9:5 Niin minä vahvistan sinun valtakuntas istuimen Israelin ylitse ijankaikkisesti, niinkuin minä sinun isäs Davidin kanssa puhunut olen, sanoen: ei sinulta pidä otettaman pois mies Israelin istuimelta.

9:6 Mutta jos te käännätte teitänne peräti pois minusta, te ja teidän lapsenne, ja ette pidä minun käskyjäni ja säätyjäni, jotka minä olen pannut teidän eteenne, ja menette ja palvelette vieraita jumalia ja rukoilette niitä;

9:7 Niin minä hävitän Israelin siitä maasta, jonka minä heille antanut olen: ja huoneen, jonka minä nimelleni pyhittänyt olen, heitän minä minun kasvoni edestä pois. Ja Israel pitää oleman sananlaskuksi ja jutuksi kaikissa kansoissa.

toisen kerran/

nijncuin hän oli hänelle ilmaantunut Gibeonis.

9:3 Ja HERra sanoi hänelle: Minä olen cuullut sinun rukouxes ja anomises/ cuins olet minun edesäni anonut/ ja pyhittänyt tämän huonen/ jongas rakendanut olet/ pannaxeni sijhen minun nimeni ijancaickisest. Ja minun silmän ja sydämen owat alati sijnä.

9:4 Ja jos sinä waellat minun edesäni/ nijncuin sinun Isäs Dawid waeldanut on sydämen yxikerraisudes ja wacuudes/ nijn että teet caicki cuin minä sinulle käsenyt olen/ ja pidät minun käskyni ja oikeuteni.

9:5 Nijn minä wahwistan sinun waldacundas istuimen Israelin päällä ijancaickisest/ nijncuin minä sinun Isäs Dawidin cansa puhunut olen/ sanoden: ei sinulda puutu mies Israelin istuimelda.

9:6 Mutta jos te käännätte teitän minust tacaperin/ te ja teidän lapsen/ ja ette pidä minun käskyäni ja oikeuttani/ jotca minä olen pannut teidän eteen/ ja menette ja palwelette wieraita jumalita ja rucoilette nijtä.

9:7 Nijn minä häwitän Israelin sijtä maasta/ jonga minä heille andanut olen/ ja sen huonen/ jonga minä minun nimelleni pyhittänyt olen/ heitän minä minun caswoni edest pois. Ja Israel pitä oleman sananlascuxi ja jutuxi caikis Canssois.

<p>9:8 Ja tämä temppele on tosin korkein, mutta jokainen, joka kulkee siitä ohi, on tyrmistyvä ja viheltävä; ja kun kysytään: 'Miksi on Herra tehnyt näin tälle maalle ja tälle temppelelle?'</p>	<p>9:8 Ja vaikka tämä huone on kaikkein korkein, niin kuitenkin kaikkein, jotka siitä käyvät ohitse, pitää hämmästyvän ja viheltävän, sanoen: miksi \Herra\ näin teki tälle maalle ja tälle huoneelle?</p>	<p>9:8 Ja waikka tämä huone on caickein corkein/ nijn cuitengin caicki cuin sijtä käywät ohidze/ hämmästywät ja hawisewat/ sanoden: mixi HERra näin teki tälle maalle ja huoneelle?</p>
<p>9:9 niin vastataan: 'Siksi, että he hylkäsivät Herran, Jumalansa, joka oli vienyt heidän isänsä pois Egyptin maasta, ja liittyivät muihin jumaliin ja kumarsivat niitä ja palvelivat niitä; sentähden Herra on antanut kaiken tämän pahan kohdata heitä.'</p>	<p>9:9 Silloin vastataan: että he \Herran\ Jumalansa hylkäsivät, joka heidän isänsä Egyptin maalta johdatti ulos, ja seurasivat muita jumalia ja kumarsivat niitä ja palvelivat niitä; sentähden on \Herra\ kaiken tämän pahan antanut tulla heidän päällensä.</p>	<p>9:9 Silloin wastatan: että he heidän HERrans Jumalans hyljäisit/ joca heidän Isäns Egyptin maalda johdatti/ ja seuraisit muita jumalita ja rucoilit heitä/ ja palwelit heitä/ sentähden on HERra caicki nämät pahudet andanut tulla heidän päällensä.</p>
<p>9:10 Kun olivat loppuun kulu neet ne kaksikymmentä vuotta, joiden kuluessa Salomo oli rakentanut ne kaksi rakennusta, Herran temppelein ja kuninkaan linnan,</p>	<p>9:10 Kuin kaksikymmentä ajastaikaa kulunut oli, joina Salomo ne kaksi huonetta rakensi, \Herran\ huoneen ja kuninkaan huoneen,</p>	<p>9:10 COsca caxikymmendä aiastaica culunet olit/ joina Salomo ne caxi huonetta rakensi/ nimittäin/ HERran huonen ja Cuningan huonen.</p>
<p>9:11 Hiiramin, Tyyron kuninkaan, avustaessa Salomoa setripuilla, kyressipuilla ja kullalla, niin paljolla kuin tämä halusi, silloin kuningas Salomo antoi Hiiramille kaksikymmentä kaupunkia Galilean maakunnasta.</p>	<p>9:11 Joihin Hiram Tyron kuningas antoi Salomolle sedripuita, honkia ja kultaa, kaiken hänen tahtonsa jälkeen; niin kuningas Salomo antoi Hiiramille kaksikymmentä kaupunkia Galilean maassa.</p>	<p>9:11 Joihin Hiram Tyron Cuningas Salomolle Cedripuita/ hongia ja culda/ caiken hänen anomisens jälken/ lähetti. Nijn Cuningas Salomo andoi Hiiramille caxikymmendä Caupungita Galilean maasa.</p>
<p>9:12 Niin Hiiram lähti Tyyrosta katsomaan niitä kaupungeja, jotka Salomo oli antanut hänelle, mutta ne eivät miellyttäneet häntä.</p>	<p>9:12 Ja Hiram matkusti Tyrosta katsomaan kaupungeita, jotka Salomo hänelle antanut oli; ja ei ne hänelle kelvanneet.</p>	<p>9:12 Ja Hiram matcusti Tyrost cadzoman nijtä Caupungeita/ jotca Salomo hänelle andanut oli/ ja ei ne hänelle kelwanet.</p>
<p>9:13 Hän sanoi: "Mitä kaupungeja nämä ovat, jotka sinä olet antanut minulle, veljeni!" Ja niin kutsutaan niitä Kaabulin maaksi vielä tänäkin päivänä.</p>	<p>9:13 Ja sanoi: mitkä nämä kaupungit ovat, minun veljeni, jotkas minulle antanut olet? Ja hän kutsui ne Kabulin maaksi tähän päivään asti.</p>	<p>9:13 Ja sanoi: mitkä nämät Caupungit owat minun weljen/ jotcas minulle andanut olet? Ja hän cudzui ne Cabulin maaxi tähän päiwän asti.</p>
<p>9:14 Mutta Hiiram lähetti kuninkaalle sata kaksikymmentä talenttia kultaa.</p>	<p>9:14 Ja Hiram oli lähettänyt kuninkaalle sata ja kaksikymmentä sentneriä kultaa.</p>	<p>9:14 JA Hiram oli lähettänyt Cuningalle sata ja caxikymmendä Centneriä culda.</p>
<p>9:15 Ja näin on sen työveron laita, jonka kuningas Salomo</p>	<p>9:15 Ja tämä on luku verosta, jonka kuningas Salomo kantoi rakentaaksensa \Herran\</p>	<p>9:15 Ja tämä on lucu werosta/ jonga Cuningas Salomo</p>

otatti rakentaaksensa Herran temppeleä, omaa linnaansa, Milloa ja Jerusalemin muuria sekä Haasoria, Megiddoa ja Geseriä.

9:16 Farao, Egyptin kuningas, oli näet tullut ja valloittanut Geserin, polttanut sen tulella ja surmannut kanaanilaiset, jotka asuivat kaupungissa, ja antanut sen myötäjäisiksi tyttärellensä, Salomon puolisolle.

9:17 Ja Salomo linnoitti Geserin, alisen Beet-Hooronin,

9:18 Baalatin ja Taamarin sen maan erämaassa

9:19 ja kaikki varastokaupungit, jotka hänellä oli, ja kaikki vaunukaupungit ja ratsumiesten kaupungit ja mitä muuta Salomo oli tahtonut linnoittaa Jerusalemissa ja Libanonilla ja koko hallitsemassaan maassa.

9:20 Kaiken kansan, mitä oli jäänyt jäljelle amorilaisista, heetiläisistä, perissiläisistä, hivviläisistä ja jebusilaisista, kaikki, jotka eivät olleet israelilaisia,

9:21 ne niiden jälkeläiset, jotka vielä olivat jäljellä maassa ja joita israelilaiset eivät olleet kyenneet vihkimään tuhon omiksi, ne Salomo saattoi työveron alaisiksi, aina tähän päivään asti.

9:22 Mutta israelilaisista Salomo ei tehnyt ketään orjaksi, vaan heitä oli sotilaina, hänen palvelijoinaan, päällikköinä, vaunusotureinaan ja hänen sotavaunujensa ja ratsumiestensä päällikköinä.

huonetta, ja omaa huonettansa, ja Milloa, ja Jerusalemin muuria, ja Hatsoria, ja Megiddoa ja Gaseria.

9:16 Sillä Pharao Egyptin kuningas oli mennyt ja voittanut Gaserin, ja polttanut sen tulella, ja lyönyt Kanaanealaiset kuoliaaksi, jotka kaupungissa asuivat, ja oli antanut sen tyttärellensä Salomon emännälle lahjaksi.

9:17 Niin Salomo rakensi Geserin ja alamaisen BethHoronin,

9:18 Ja Baalatin ja Tadmorin, korvessa maalla,

9:19 Ja kaikki tavarakaupungit, jotka Salomolla olivat, ja kaikki vaunukaupungit, ja ratsasmiesten kaupungit, ja mitä Salomo halusi ja tahtoi rakentaa Jerusalemissa ja Libanonissa, ja koko maassa, joka hänen vallassansa oli.

9:20 Kaiken jääneen kansan Amorealaisista, Hetiläisistä, Pheresiläisistä, Heviläisistä ja Jebusilaisista, jotka ei olleet Israelin lapsia:

9:21 Heidän lapsensa, jotka he jättivät heistänsä maahan, joita Israelin lapset ei taitaneet hävittää; ne teki Salomo verolliseksi tähän päivään asti.

9:22 Mutta Israelin lapsista ei Salomo tehnyt yhtään orjaksi; vaan ne olivat sotamiehet, ja hänen palveliansa, ja päämiehensä, ja esimiehensä, ja hänen vaunuinsa ja ratsasmiestensä päämiehet.

candoi raketaxens HErran huonetta/ ja hänen huonettans/ ja Millot/ ja Jerusalemin muuria/ ja Hazorit/ ja Megidot ja Gaserit.

9:16 Sillä Pharao Egyptin kuningas oli mennyt ja voittanut Gaserin/ ja polttanut sen tulella/ ja lyönyt Cananerit cuoliaksi jotca Caupungis asuit/ ja oli andanut sen hänen tyttärellensä Salomon emännälle lahjaxi.

9:17 Näin rakensi Salomo Geserin/ ja alammaisen BethHoronin.

9:18 Ja Baalathin/ ja Thamorin corwesa maalla.

9:19 Ja caicki Caupungit joisa Salomolla olit jywähuonet/ ja caicki waunuCaupungit/ ja radzasmiestä Caupungit/ ja caicki mitä hän tahdoi raketa Jerusalemis/ ja Libanonis/ ja coco maasa joca hänen wallasans oli.

9:20 JA caicki Canssa joca jäi Amorrereistä/ Pheresereistä/ Hewereistä ja Jebusereistä/ jotca ei ollet Israelin lapsista.

9:21 Heidän lapsens/ jotca he jätit heistäns maahan/ joita Israelin lapset ei taitanet häwittä/ ne teki Salomo werollisexi tähän päiwän asti.

9:22 Mutta Israelin lapsista ei hän tehnyt yhtän orjaxi/ waandoi heidän olla sotamiesnä ja palwelianans/ ja päaruhitinana/ Ruhtinana/ ja wircamiesnä hänen waunuins ja radzasmiestens päällä.

9:23 Maaherrojen virkamiehiä, jotka valvoivat Salomon töitä, oli viisisataa viisikymmentä miestä, vallitsemassa väkeä, joka teki työtä.

9:24 Heti kun faraon tytär oli muuttanut Daavidin kaupungista omaan linnaansa, jonka hän oli hänelle rakentanut, rakensi hän Millon.

9:25 Ja Salomo uhrasi kolme kertaa vuodessa polttouhreja ja yhteysuhreja alttarilla, jonka hän oli rakentanut Herralle, ja suitsutti alttarin ääressä, joka oli Herran edessä. Ja niin hän oli saanut temppelin valmiiksi.

9:26 Kuningas Salomo rakensi myös laivaston Esjon-Geberissä, joka on lähellä Eelatia Kaislameren rannalla Edomin maassa.

9:27 Tähän laivastoon Hiram lähetti palvelijoitaan, meritaitoisia laivamiehiä, Salomon palvelijain mukaan.

9:28 He menivät Oofiriin ja noutivat sieltä kultaa neljäsataa kaksikymmentä talenttia ja toivat sen kuningas Salomolle.

1 Kuningas 10 LUKU

10:1 Kun Saban kuningatar kuuli, mitä Salomosta kerrottiin Herran nimen kunniaksi, tuli hän koettelemaan häntä arvoituksilla.

10:2 Hän tuli Jerusalemiin sangen suuren seurueen kanssa, mukanaan kameleja, jotka kantoivat hajuaineita, kultaa ylen paljon ja kalliita kiviä. Ja kun hän tuli Salomon luo, puhui hän tälle kaikki, mitä hä-

9:23 Ja virkamiesten päämiehiä, jotka olivat Salomon työn päällä, oli viisisataa ja viisikymmentä, jotka kansaa hallitsivat ja työn toimittivat.

9:24 Mutta Pharaon tytär meni ylös Davidin kaupungista omaan huoneeseensa, jonka (Salomo) hänelle rakentanut oli. Silloin rakensi hän myös Millon.

9:25 Ja Salomo uhrasi kolmasti vuodessa polttouhria ja kiitosuhria alttarilla, jonka hän \Herralle\ rakentanut oli, ja suitsutti sen päällä \Herran\ edessä; ja niin huone päätettiin.

9:26 Ja kuningas Salomo teki myös laivan EtseonGeberissä, joka liki Elotia on, Punaisen meren reunan tykönä Edomilaisten maalla.

9:27 Ja Hiram lähetti palveli-ansa laivaan, jotka olivat jalot haaksimiehet ja mereen hyvin harjaantuneet, Salomon palveliain kanssa;

9:28 Ja he tulivat Ophiriin ja veivät sieltä neljäsataa ja kaksikymmentä leiviskää kultaa; ja he veivät sen kuningas Salomolle.

10 LUKU

10:1 Ja rikkaan Arabian kuningatar oli kuullut Salomon sanoman \Herran\ nimestä, ja tuli koettelemaan häntä tapauksilla.

10:2 Ja hän tuli Jerusalemiin sangen suuren joukon kanssa, kameleihin kanssa, jotka jaloja yrttejä kannattivat, ja aivan paljon kultaa ja kalliita kiviä. Ja kuin hän tuli kuningas Salomon tykö, puhui hän hänelle kaikki, mitä hän sy-

9:23 Ja wircamiehiä jotca olit Salomon ascarten päällä/ oli wijsisata ja wijsikymmendä jotca Canshallidzit ja ascaret suoritit.

9:24 JA Pharaon tytär meni Dawidin Caupungist omaan huoneseens/ jonga Salomo hänelle rakendanut oli. Silloin rakensi hän myös Millon.

9:25 Ja Salomo uhrais colmasti wuodes polttouhria Altarilla/ jonga hän HERralle rakendanut oli/ ja suidzutti sen päällä HERran edes/ ja nijn huone päätettin.

9:26 JA Salomo teki myös laewan Ezeonin Geberis/ joca liki Elothi on punaisen meren reunan tykönä Edomerein maalla.

9:27 Ja Hiram lähetti palwelians laewaan/ jotca olit jalot haaximiehet ja mereen hywin harjandunet Salomon palwelian cansa.

9:28 Ja he tulit Ophirijn/ ja weit sieldä neljä sata ja caxikymmendä leiwiskätä culda/ ja he weit sen Cuningas Salomolle.

X. Lucu

10:1 JA cosca Salomon sanoma HERran nimestä oli tulut rickan Arabian Drotningin eteen/ tuli hän coetteleman händä tapauxilla.

10:2 Ja hän tuli Jerusalemiin sangen suuren joucon cansa/ Camelein cansa/ jotca jaloja yrtejä cannatit/ ja paljon cul-lan cansa/ ja callisten kiwein cansa. Ja cosca hän tuli Cuningas Salomon tygö/ puhui

nellä oli mielessänsä.

10:3 Mutta Salomo selitti hänelle kaikki hänen kysymyksensä; kuninkaalle ei mikään jäänyt ongelmaksi, jota hän ei olisi hänelle selittänyt.

10:4 Kun Saban kuningatar näki kaiken Salomon viisauden, linnan, jonka hän oli rakentanut,

10:5 ruuat hänen pöydällensä, kuinka hänen palvelijansa asuivat ja hänen palvelusväkensä palveli ja kuinka he olivat puetut, ja näki hänen juomanlaskijansa ja hänen polttouhrinsa, jotka hän uhrasi Herran temppelissä, meni hän miltei hengettömäksi.

10:6 Sitten hän sanoi kuninkaalle: "Totta oli se puhe, jonka minä kotimaahani sinusta ja sinun viisaudestasi kuulin.

10:7 Minä en uskonut, mitä sanottiin, ennenkuin itse tulin ja sain omin silmin nähdä; ja katso, ei puoltakaan oltu minulle kerrottu. Sinulla on paljon enemmän viisautta ja rikkautta, kuin minä olin kuullut huhuttavan.

10:8 Onnellisia ovat sinun miehesi, onnellisia nämä palvelijasi, jotka aina saavat olla sinun edessäsi ja kuulla sinun viisauttasi.

10:9 Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka sinuun on niin mielistynyt, että on asettanut sinut Israelin valtaistuimelle. Sentähden, että Herra rakastaa Israelia ainiaan, hän on pannut sinut kuninkaaksi, tekemään sitä, mikä

dämessänsä aikonut oli.

10:3 Ja Salomo ilmoitti hänelle kaikki hänen sanansa: ei ollut mitään kuninkaalta salattu, jota ei hän hänelle ilmoittanut.

10:4 Koska rikkaan Arabian kuningatar näki kaiken Salomon taidon ja huoneen, jonka hän rakentanut oli,

10:5 Ja ruat hänen pöydällensä, ja hänen palveliainsa asuinsiat, kunkin heidän virkansa, ja heidän vaatteensa, ja hänen juomansa laskiat ja polttouhrinsa, jonka hän \Herran\ huoneessa uhrasi, tuli hän liki hengettömäksi.

10:6 Sitte sanoi hän kuninkaalle: se on tosi, minkä minä sinusta kuullut olen minun maalleni, ja sinun menostas, ja sinun taidostas.

10:7 Ja en minä uskonut sitä ennenkuin minä tulin itse, ja minä olen sen nyt silmilläni nähnyt, ja katso, ei ole minulle puoliakaan sanottu: sinulla on enempi taitoa ja hyvyyttä, kuin sanoma on, jonka minä kuullut olen.

10:8 Autuaat ovat sinun miehes ja sinun palvelias, jotka aina sinun edessäs seisovat ja kuuntelevat sinun taitoas.

10:9 Kiitetty olkoon \Herra\ sinun Jumalasi, joka sinuun on mielistynyt, sinun Israelin istuimelle pannaksensa! Sentähden että \Herra\ rakastaa Israelia ijankaikkisesti, on hän pannut sinun kuninkaaksi tuomiota ja oikeutta tekemään.

hän hänelle caicki cuin hän aicoinut oli.

10:3 Ja Salomo sanoi ne caicki tyynni hänelle/ ja ei ollut mitän Cuningalda salattu/ jota ei hän hänelle sanonut

10:4 COsca rickan Arabian Drotningi näki caiken Salomon taidon/ ja huonen jonga hän rakendanut oli:

10:5 Ja ruat hänen pöydällensä/ ja hänen palweliains asuinsiat/ ja cungen heidän wiricans/ ja heidän waattens/ ja hänen juomanslaskian/ ja polttouhrins/ jonga hän HERran huones uhrais/ ei hän idzens enämbi woinut pidättä.

10:6 Mutta sanoi Cuningalle: caicki cuin minä sinusta cuullut olen minun maalleni/ ja sinun menostas/ ja sinun taidostas/ se on tosi.

10:7 Ja en minä uskonut sitä ennencuin minä tulin idze/ ja sen minä olen nyt silmilläni nähnyt/ ja cadzo/ ei ole minulle puolittaingan sanottu/ sinulla on enämbi taito ja hyvyyttä/ cuin sanoma on/ jonga minä cuullut olen.

10:8 Autuat owat sinun miehes ja palwelias/ jotca aina sinun edesäs seisowat/ ja cuuldelewat sinun taitoas.

10:9 Kijetty olcon HERra sinun Jumalasi joca sinuun on mielistynyt/ sinun Israelin istuimelle pannaxens/ sentähden että HERra racasta Israeli ijancaickisest/ ja on pannut sinun Cuningaxi oikeutta ja duomiota tekemän.

oikeus ja vanhurskaus on."

10:10 Ja hän antoi kuninkaalle sata kaksikymmentä talentia kultaa, hyvin paljon hajuaineita ja kalliita kiviä. Niin paljon hajuaineita, kuin mitä Saban kuningatar antoi kuningas Salomolle, ei sinne ole sen jälkeen tullut.

10:11 Myöskin Hiiramin laivat, jotka kuljettivat kultaa Oofirista, toivat Oofirista hyvin paljon santelipuuta ja kalliita kiviä.

10:12 Ja kuningas teetti santelipuusta kalustoa Herran temppeliin ja kuninkaan linnaan ja kanteleita ja harppuja laulajille. Sellaista santelipuumäärää ei ole tuotu eikä nähty tähän päivään asti.

10:13 Kuningas Salomo taas antoi Saban kuningattarelle kaiken, mitä tämä halusi ja pyysi, ja sen lisäksi hän antoi muutakin kuninkaallisella ante-liaisuudella. Sitten tämä lähti ja meni palvelijoihin omaan maahansa.

10:14 Sen kullon paino, mikä yhtenä vuotena tuli Salomolle, oli kuusisataa kuusikymmentä kuusi talenttia kultaa,

10:15 paitsi mitä tuli kaup-pamiehiltä ja kaupustelijain kaupanteosta ja kaikilta Erebin kuninkailta ja maan käskynhaltijoilta.

10:16 Ja kuningas Salomo teetti pakotetusta kullasta kaksisataa suurta kilpeä ja käytti jokaiseen kilpeen kuusisataa sekeliä kultaa;

10:10 Ja hän antoi kuninkaalle kaksikymmentä toistasataa sentneriä kultaa ja sangen paljon jaloja yrttejä ja kalliita kiviä. Ei tullut sinne sitte niin paljo kalliita yrttejä, kuin rikkaan Arabian kuningatar kuningas Salomolle antoi;

10:11 Siihen myös Hirammin haahdet, jotka kultaa toivat Ophirista, ja sangen paljo Hebenin puita ja kalliita kiviä.

10:12 Ja kuningas antoi tehdä Hebenin puista patsaita \Herran\ huoneeseen ja kuninkaan huoneeseen, ja kanteleet ja harput soittajille. Ei tullut sinne sitte niin paljo Hebenin puita, eikä myös nähty ole tähän päivään asti.

10:13 Ja kuningas Salomo antoi rikkaan Arabian kuningattarelle kaikki, mitä hän pyysi ja anoi häneltä, paitsi mitä hän hänelle itse antoi. Ja hän palasi ja meni palveli-oinensa omalle maallensa.

10:14 Mutta kullon paino, jonka he joka vuosi toivat Salomolle, oli kuusisataa ja kuusiseitsemättäkymmentä sentneriä kultaa,

10:15 Ilman sitä mitä kaup-pamiehet ja yrttein myyjät, niin myös kaikki Arabian kuninkaat ja voimalliset maalta (toivat hänelle.)

10:16 Ja kuningas Salomo antoi myös tehdä parhaasta kullasta kaksisataa keihästä, kuusisataa kultapenninkiä antoi hän panna jokaiseen keihäaseen;

10:10 JA hän andoi Cuningalle caxikymmentä toista sata Centneriä culda/ ja sangen paljo jaloja yrtejä/ ja calleita kiwiä. Ei tullut sinne sijtte nijn paljo calleita yrtejä/ cuin rickan Arabian Drotningi Cuningas Salomolle andoi.

10:11 Sijhen myös Hirammin haahdet jotca culda toit Ophirist/ ja sangen paljo Hebenin puita ja callita kiwiä.

10:12 Ja Cuningas andoi tehdä Hebenin puist padzait HER-ran huoneseen ja Cuningan huoneseen/ ja candelet ja harput soittaille. Ei tullut sinne sijtte nijn paljo Hebenin puita/ eikä myös sijtte näkynyt tähän päiwän asti.

10:13 Ja Cuningas Salomo andoi rickan Arabian Drotningille caicki cuin hän pyyti ja anoi häneldä/ paidzi nijtä cuin hän hänelle idze andoi. Ja hän palais ja meni palweli-oinens omalle maallens.

10:14 MUtta culda jonga he joca vuosi toit Salomolle/ painoi cuusi sata cuusikym-mendä ja cuusi Centneriä waagalla.

10:15 Ilman sitä cuin caupid-ziat ja Apotecarit/ nijn myös caicki Cuningat Arabiast/ ja ne woimalliset maalda/ toit hänelle.

10:16 Ja Cuningas Salomo andoi myös tehdä parhasta cullasta caxi sata keihästä/ ja andoi panna cuusi sata cap-paletta culda jocaidzeen keihäseen.

10:17 ja pakotetusta kullasta kolmesataa pienempää kilpeä, ja käytti jokaiseen kilpeen kolme miinaa kultaa. Ja kuningas asetti ne Libanonin metsä-taloon.

10:18 Vielä kuningas teetti suuren norsunluisen valtaistuimen ja päällysti sen puhdistetulla kullalla.

10:19 Valtaistuimessa oli kuusi porrasta, ja valtaistuimen selusta oli ylhäältä pyöreä. Istuimen kummallakin puolella oli käsinoja, ja kaksi leijonaa seisoi käsinojain vieressä.

10:20 Ja kaksitoista leijonaa seisoi siinä kuudella portaalla, kummallakin puolella. Senkaltaista ei ole tehty missään muussa valtakunnassa.

10:21 Ja kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat kultaa, ja kaikki Libanoninmetsätalon astiat olivat puhdasta kultaa. Hopeata ei siellä ollut, eikä sitä Salomon päivinä pidetty minkään arvoisena.

10:22 Kuninkaalla oli Tarsiin-laivasto merellä Hiramien laivaston kanssa. Kerran kolmesa vuodessa Tarsiin-laivasto tuli ja toi kultaa ja hopeata, norsunluuta, apinoita ja riikin-kukkoja.

10:23 Ja kuningas Salomo oli kaikkia maan kuninkaita suurempi rikkaudessa ja viisauudessa.

10:24 Ja kaikki maa pyrki näkemään Salomoa kuullakseen hänen viisauttaan, jonka Jumala oli antanut hänen sydämeensä.

10:17 Ja kolmesataa kilpeä parhaasta kullasta, ja kolme leiviskää kultaa jokaiseen kilpeen; ja kuningas pani ne Libanonin metsähuoneeseen.

10:18 Ja kuningas teki suuren istuimen elephantin luista, ja kultasi sen selkiällä kullalla;

10:19 Ja siinä istuimessa oli kuusi astuinlautaa, ja sen istuimen pää oli ympyräinen takaapäin, ja käsipuut olivat molemmilla puolilla istuinta, ja kaksi jalopeuraa seisoi käsipuuden tykönä;

10:20 Ja siellä seisoi kaksitoistakymmentä jalopeuraa niiden kuuden astuinlaudan päällä molemmin puolin: ei senkaltaista ole tehty missäkään valtakunnassa.

10:21 Kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat selkiästä kullasta, ja jokainen astia Libanonin metsähuoneessa oli myös selkiästä kullasta; sillä ei yksikään huolinnut kuningas Salomon aikana hopiasta.

10:22 Sillä kuninkaalla oli haaksi Tarsis merellä Hiramien haahden kanssa; ja haaksi Tarsis tuli joka kolmantena vuotena kerran ja toi kultaa, hopiaa, elephantin hampaita, apinoita ja riikin-kukkoja.

10:23 Ja näin kuningas Salomo on tullut suuremmaksi kaikkia kuninkaita maan päällä, rikkaudessa ja viisauudessa.

10:24 Kaikki maailma pyysi nähdä Salomoa, kuullaksensa sitä taitoa, jonka Jumala oli antanut hänen sydämeensä.

10:17 Ja colme sata kilpe parhasta cullasta/ ja colme leiwiskätä culda jocaidzeen kilpeen/ ja Cuningas pani ne Libanonin medzähuoneeseen.

10:18 JA Cuningas teki suuren istuimen Elephandin luista/ ja culdais sen selkiällä cullalla.

10:19 Ja sijnä istuimes oli cuusi astuinlauta/ ja sen istuimen pää oli ymmyrjäinen tacapäin/ ja käsipuut olit molemmilla puolilla istuinda ymbärins/ ja caxi Lejoni seisoiit käsipuuden tykönä.

10:20 Ja siellä seisoi caxitoistakymmentä Lejoni niiden cuuden astuinlaudan päällä molemmilla puolien/ ei sencaltaista ole tehty cusacan Cuningan waldacunnas.

10:21 Caicki Cuningas Salomon juomaastiat olit selkiästä cullasta/ ja jocainen astia Libanonin medzähuones oli myös selkiästä cullasta: sillä ei yxikän totellut Cuningas Salomon aicana hopiasta.

10:22 Sillä se Cuningan haaxi/ jolla hän purjedei Hiramien haahden cansa/ tuli joca colmandena wuotena kerran/ ja toi culda/ hopiat/ Elephandin hambaita/ Apinoita ja Rikincuckoja.

10:23 JA näin Cuningas Salomo on ollut rickambi caickia Cuningoita maan päällä.

10:24 Ja caicki mailma pyysi nähdä Salomot/ cuullaxens sitä taito/ jonga Jumala oli andanut hänen sydämeens.

10:25 Ja he toivat kukin lahjansa: hopea- ja kultakaluja, vaatteita, aseita, hajuaineita, hevosia ja muuleja, joka vuosi vuoden tarpeen.

10:26 Salomo kokosi sotavaunuja ja ratsumiehiä, niin että hänellä oli tuhannet neljätsadat sotavaunut ja kaksitoista tuhatta ratsumiestä; ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja Jerusalemiin kuninkaan luo.

10:27 Ja kuningas toimitti niin, että Jerusalemissa oli hopeata kuin kiviä, ja setripuuta niin paljon kuin metsäviikunapuita Alankomaassa.

10:28 Ja hevoset, mitä Salomolla oli, tuotiin Egyptistä ja Kuvesta. Kuninkaan kauppiat noutivat niitä Kuvesta maksua vastaan.

10:29 Egyptistä tuodut vaunut maksoivat kuusisataa hopeasekeliä ja hevonen sata viisikymmentä. Samoin tuotiin niitä heidän välityksellään kaikille heetiläisten ja aramilaisten kuninkaille.

1 Kuningas 11 LUKU

11:1 Mutta kuningas Salomolla oli paitsi faraon tytärtä monta muuta muukalaista vaimoa, joita hän rakasti: mooabilaisia, ammonilaisia, edomilaisia, sidonilaisia ja heetiläisiä,

11:2 niiden kansain naisia, joista Herra oli sanonut israelilaisille: "Älkää yhtykö heihin, älköökä hekään yhtykö teihin; he varmasti taivuttavat teidän

10:25 Ja he kukin toivat hänelle lahjoja, hopia-astioita ja kultaisia kaluja, ja vaatteita, ja haarniskoita, ja yrtejä, ja hevosia, ja muuleja, joka vuosi.

10:26 Ja Salomo kokosi vaunuja ja ratsasmiehiä, niin että hänellä oli tuhannen ja neljätsataa vaunua ja kaksitoistakymmentä tuhatta ratsasmiestä; ne hän pani vaunukaupunkeihin ja kuninkaan tykö Jerusalemiin.

10:27 Ja kuningas teki niin, että hopiaa oli niin paljon Jerusalemissa kuin kiviä, ja sedripuita niin paljon kuin vilifikunapuita laaksoissa.

10:28 Ja Salomolle tuotiin hevosia Egyptistä, ja kudotuita kaluja, ja kuninkaan kauppamiehet ostivat ne kalut,

10:29 Ja toivat Egyptistä jokaisen vaunun kuudensadan hopiapenningin edestä, ja hevosen sadan ja viidensyymmenen hopiapenningin edestä. Niin veivät he niitä myös kättensä kautta kaikkein Hetiläisten kuningasten ja Syrian kuningasten tykö.

11 LUKU

11:1 Ja kuningas Salomo rakasti monta muukalaista vaimoa, Pharaon tytärtä, ja Moabilaisia, Ammonilaisia, Edomilaisia, Zidonilaisia ja Hetiläisiä,

11:2 Niistä kansoista, joista \Herra\ Israelin lapsille sanonut oli: älkäät menkö heidän tykönsä, eikä hekään tulko teidän tyköne; sillä he kääntävät totisesti teidän sy-

10:25 Ja caicki toit hänelle lahjoja/ hopiaastioita/ ja cul-laisita caluja/ ja vaatteita/ ja harniscoita/ ja yrtejä/ ja he-woisita/ ja muuleja joca wuo-si.

10:26 Ja Salomo cocois wau-nuja ja radzasmiehiä/ nijn että hänellä oli tuhannen ja neljä sata waunua/ ja caxi-toistakymmendä tuhatta rad-zasmiestä/ ne hän pani wau-nu Caupungeihin ja Jerusale-min Cuningan tygö.

10:27 Ja Cuningas teki nijn/ että hopena oli nijn paljo Je-rusalemis cuin kiwiäkin/ ja Cedripuita nijn paljo cuin willi-ficuna puitakin laxois.

10:28 Ja Salomolle tuotin he-woisita Egyptist/ ja caickinais-ta calua/ ja Cuningan caup-pamiehet ostit ne calut.

10:29 Ja toit Egyptist jocaid-zen waunun cuuden sadan hopiapenningin edestä/ ja hewoisen sadan ja wijden kymmenen hopiapenningin edestä. Nijn wietin myös caickein Hetherein Cuningas-ten ja Syrian Cuningasten ty-gö/ heidän kättens cautta.

XI. Lucu

11:1 JA Cuningas Salomo ra-casti monda muucalaista wai-moa/ Pharaon tytärtä/ ja Moabitereitä/ Ammonitereitä/ Edomitereitä/ Zidonitereitä ja Hethitereitä:

11:2 Nijstä Canssoista joista HERra Israelin lapsille sanonut oli: älkät mengö heidän ty-göns/ eikä hekän tulco teidän tygön/ sillä he käändäwät

sydämenne seuraamaan heidän jumaliansa." Näihin Salomo kiintyi rakkaudella.

11:3 Hänellä oli seitsemänsataa ruhtinaallista puolisoa ja kolmesataa sivuvaimoa; ja hänen vaimonsa taivuttivat hänen sydämensä.

11:4 Ja kun Salomo vanheni, taivuttivat hänen vaimonsa hänen sydämensä seuraamaan muita jumalia, niin ettei hän antautunut ehyin sydämin Herralle, Jumalallensa, niinkuin hänen isänsä Daavidin sydän oli ollut.

11:5 Niin Salomo lähti seuraamaan Astartea, siidonilaisien jumalatarta, ja Milkomia, ammonilais-iljetystä.

11:6 Ja Salomo teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, eikä uskollisesti seurannut Herraa niinkuin hänen isänsä Daavid.

11:7 Silloin Salomo rakensi Kemokselle, moobilais-iljetykselle, uhrikukkulan sille vuorelle, joka on itään päin Jerusalemissa, ja samoin Molokille, ammonilais-iljetykselle.

11:8 Näin hän teki kaikkien muukalaisten vaimojensa mieliksi, jotka suitsuttivat ja uhrasivat jumalilleen.

11:9 Niin Herra vihastui Salomon, koska hänen sydämensä oli kääntynyt pois Herrasta, Israelin Jumalasta, joka kahdesti oli ilmestynyt hänelle

11:10 ja nimenomaan kieltänyt häntä seuraamasta muita jumalia, ja koska hän ei ollut noudattanut Herran kieltoa.

dämenne jumalainsa perään. Näihin suostui Salomo, rakastamaan heitä.

11:3 Ja hänellä oli seitsemänsataa ruhtinaallista emäntää ja kolmesataa jalkavaimoa; ja hänen vaimonsa käänsivät pois hänen sydämensä.

11:4 Kuin Salomo vanheni, käänsivät hänen emäntänsä hänen sydämensä vierasten jumalain perään, niin ettei hänen sydämensä ollut täydellinen \Herran\ Jumalansa kanssa, niinkuin Davidin hänen isänsä sydän.

11:5 Ja niin vaelsi Salomo Astarotin Zidonilaisten jumalan perään, ja Milkomin Ammonilaisten kauheuden perään.

11:6 Ja Salomo teki paha \Herran\ edessä, ja ei seurannut \Herraa\ täydellisesti, niinkuin hänen isänsä David.

11:7 Silloin rakensi Salomo korkeuden Kamokselle, Moobilaisten kauhistukselle, sille vuorelle, joka on Jerusalemin edessä, ja Molokille Ammonilaisten kauhistukselle.

11:8 Niin teki Salomo kaikille muukalaisille emännillensä, jotka jumalillensa suitsuttivat ja uhrasivat.

11:9 Ja \Herra\ vihastui Salomon päälle, että hänen sydämensä oli kääntynyt pois \Herrasta\ Israelin Jumalasta, joka hänelle kahdesti ilmaantunut oli.

11:10 Ja häntä näistä kieltänyt oli, ettei hänen pitänyt vaeltaman vierasten jumalain perään; ja ei kuitenkaan pitänyt, mitä \Herra\ hänelle

totisest teidän sydämen heidän jumalittens perän/ näihin suostui Salomo racastaman heitä.

11:3 Ja hänellä oli seidzemen sata waimo emändinä/ ja colme sata jalcawaimo/ ja hänen waimons käänsit hänen sydämens.

11:4 Cosca Salomo wanheni/ käänsit hänen emändäns hänen sydämens wierasten jumalitten perän/ nijn ettei hänen sydämens ollut täydellinen HErran hänen Jumalans kanssa/ nijncuin Dawidin hänen Isäns sydän oli.

11:5 Ja nijn waelsi Salomo Astharothin Zidonerein jumalan perän/ ja Milchomin Ammoniterein jumalan perän.

11:6 Ja Salomo teki paha HERRan edes/ ja ei seurannut HERRa täydellisest/ nijncuin hänen Isäns Dawid.

11:7 Silloin rakensi Salomo corkeuden Chamoxelle Moabiterein cauhistuxelle sille vuorelle/ joca on Jerusalemin edes/ ja Molochille Ammoniterein cauhistuxelle.

11:8 Ja nijn teki Salomo caikille muucalaisille emännillens/ jotca heidän jumalillens suidzutit ja uhraisit.

11:9 JA HERRa wihastui Salomon päälle/ että hänen sydämens oli käändynyt HERRast Israelin Jumalast/ joca hänelle cahdest ilmandunut oli.

11:10 Ja händä näistä kieldänyt oli/ ettei hän pitänyt waeldaman wierasten jumalitten perän/ ja ei cuitengan

käskenynt oli.

11:11 Sentähden Herra sanoi Salomolle: "Koska sinun on käynyt näin, ja koska et ole pitänyt minun liittoani etkä noudattanut minun käskyjäni, jotka minä sinulle annoin, niin minä repäisen valtakunnan sinulta ja annan sen sinun palvelijallesi.

11:12 Mutta isäsi Daavidin tähden minä en tee tätä sinun päivinäsi; sinun poikasi kädestä minä sen repäisen.

11:13 Kuitenkaan en minä repäise koko valtakuntaa: yhden sukukunnan minä annan sinun pojallasi palvelijani Daavidin tähden ja Jerusalemin tähden, jonka minä olen valinnut."

11:14 Niin Herra nostatti Salomolle vastustajaksi edomilaisen Hadadin; tämä oli edomilaista kuningassukua.

11:15 Kun Daavid oli sodassa Edomin kanssa ja sotapäällikkö Jooab meni hautaamaan kaatuneita ja surmasi kaikki miehenpuolet Edomissa -

11:16 sillä Jooab ja koko Israel viipyi siellä kuusi kuukautta, kunnes olivat hävittäneet kaikki miehenpuolet Edomista -

11:17 pakeni Hadad ja hänen kanssaan muutamat edomilaiset miehet, hänen isänsä palvelijat, Egyptiin päin; Hadad oli vielä pieni poikanen.

11:18 He lähtivät liikkeelle Midianista ja tulivat Paaranisiin. Ja he ottivat mukaansa miehiä Paaranista ja tulivat Egyptiin.

11:11 Sanoi siis \Herra\ Salomolle: että se on tapahtunut sinulta, ja et sinä pitänyt minun liittoani ja minun käskyjäni, jotka minä sinulle käskin; niin minä totisesti repäisen valtakunnan sinulta, ja annan sen palvelialles.

11:12 En minä kuitenkaan sitä tee sinun ajallas, isä Davidin tähden; mutta poikasi kädestä minä sen repäisen.

11:13 En minä kuitenkaan koko valtakuntaa repäise: yhden sukukunnan minä annan pojallasi, Davidin minun palvelijani tähden ja Jerusalemin tähden, jonka minä olen valinnut.

11:14 Ja \Herra\ nosti Salomolle vihollisen, Hadadin Edomilaisen, kuninkaallisesta suvusta Edomissa.

11:15 Sillä kun David oli Edomissa, ja Joab sodanpäämies meni hautaamaan tapetuista, ja löi kuoliaaksi kaiken miehenpuolen Edomissa;

11:16 Sillä Joab ja koko Israel viipyi kuusi kuukautta siellä, siihen asti että hän kaiken miehenpuolen Edomissa hävitti;

11:17 Niin pakeni Hadad ja muutamat Edomin miehet hänen kanssansa hänen isänsä palvelioista, ja menivät Egyptiin; mutta Hadad oli vähä nuorukainen.

11:18 Ja he nousivat Midianista ja tulivat Paaranisiin, ja ottivat kanssansa miehiä Paaranista, ja menivät Egyptiin,

pitänyt mitä HERra hänelle käskenynt oli.

11:11 Sanoi siis HERra Salomolle: että se on tapahtunut sinulta/ ja et sinä pitänyt minun liittoani/ ja minun käskyjäni cuin minä sinulle käskin/ niijn minä rewäisen waldacunnan sinulta/ ja annan sen sinun palwelialles.

11:12 Cuitengin en minä sitä tee sinun ajallas/ sinun Isäs Dawidin tähden/ mutta sinun poicas kädest minä sen rewäisen.

11:13 En minä cuitengan coco waldacunda rewäise/ mutta yhden sucucunnan minä annan sinun pojallasi/ Dawidin minun palweliani tähden/ ja Jerusalemin tähden/ jonga minä olen walinnut.

11:14 JA HERra nosti Salomolle wihollisen/ Hadadin sen Edomerin/ Cuningalisest sugust Edomis.

11:15 Sillä cosca Dawid oli Edomis/ ja Joab sodanpäämies meni hautaman tapetuista ja löi cuoliaxi caicki miehenpuolet Edomis:

11:16 Sillä Joab ja coco Israel wijwyi siellä sijhenasti että hän caicki miehenpuolet Edomis häwitti/

11:17 Silloin pakeni Hadad ja muutamat Edomin miehet hänen cansans/ hänen Isänsä palwelioist Egyptijn. Mutta Hadad oli wäähä nuorucainen.

11:18 Ja he nousit Midianist ja tulit Paraan/ ja otit cansans miehiä Paranist Pharaon Egyptin Cuningan tygö/ joca

tiin faraon, Egyptin kuninkaan, luu. Tämä antoi hänelle talon ja määräsi hänelle elatuksen ja antoi hänelle myös maata.

11:19 Ja Hadad pääsi faraon suureen suosioon, niin että hän antoi hänelle vaimoksi kälönsä, kuningatar Tahpeneen sisaren.

11:20 Tahpeneen sisar synnytti hänelle hänen poikansa Genubatin, ja Tahpenes vieroitti hänet faraon palatsissa; ja niin jäi Genubat faraon palatsiin, faraon lasten joukkoon.

11:21 Kun Hadad Egyptissä kuuli, että Daavid oli mennyt lepoon isiensä tykö ja että sotapäällikkö Joab oli kuollut, sanoi Hadad faraolle: "Päästä minut menemään omaan maahani."

11:22 Mutta farao sanoi hänelle: "Mitä sinulta puuttuu minun luonani, koska haluat mennä omaan maahasi?" Hän vastasi: "Ei mitään, mutta päästä minut."

11:23 Ja Jumala nostatti Salomolle vastustajaksi Resonin, ElJadan pojan, joka oli paennut herransa Hadadeserin, Sooban kuninkaan, luota.

11:24 Tämä kokosi miehiä ympärilleen ja oli partiojoukon päällikkönä silloin, kun Daavid surmasi heitä. He menivät sitten Damaskoon, asettuivat sinne ja hallitsivat Damaskossa.

11:25 Ja hän oli Israelin vastustaja, niin kauan kuin Salomo eli, ja teki sille pahaa samoin kuin Hadadkin. Hän inhosi Israelia; ja hänestä tuli

Pharaon Egyptin kuninkaan tykö, joka antoi hänelle huoneen ja elatuksen, ja maan hän myös antoi hänelle.

11:19 Ja Hadad löysi suuren armon Pharaon edessä, niin että hän antoi hänelle emäntänsä kuningatar Tapheneksen sisaren emännäksi.

11:20 Ja Tapheneksen sisar synnytti hänelle Genubatin hänen poikansa. Ja Taphenes kasvatti hänen Pharaon huoneessa, niin että Genubat oli Pharaon huoneessa Pharaon lasten seassa.

11:21 Kuin Hadad Egyptissä kuuli Davidin nukkuneeksi isänsä kanssa, ja että sodanpäämies Joab oli kuollut; sanoi hän Pharaolle: päästä minua menemään minun maalleni,

11:22 Pharao vastasi häntä: mitä sinulta puuttuu minun tyköni, että tahdot mennä sinun maalles? Hän sanoi: ei mitään, vaan salli minun kuitenkin mennä.

11:23 Ja Jumala nosti myös hänelle vihamiehen Resonin ElJadan pojan, joka oli karannut herraltansa HadadEseriltä Zoban kuninkaalta,

11:24 Ja kokosi miehiä häntä vastaan, ja hän oli sotajoukon päämies silloin kuin David surmasi heitä; ja he menivät Damaskuun ja asuivat siellä, ja hallitsivat Damaskuussa.

11:25 Ja hän oli Israelin vihollinen niinkauvan kuin Salomo eli, paitsi sitä vahinkoa, jonka Hadad teki; hän kauhistui Israelia ja tuli Syrian kuninkaaksi.

andoi hänelle huonen/ ja elatuxen ja maata.

11:19 Ja Hadad löysi suuren armon Pharaon edes/ niin että hän andoi hänelle emändäns Tahpenexen sisaren emännäxi.

11:20 Ja Tahpenexen sisar synnytti hänelle Genubathin hänen poicans. Ja Tahpenes caswatti hänen Pharaon huones/ niin että Genubath oli Pharaon huones Pharaon lasten seas.

11:21 Cosca Hadad cuuli Egyptis Dawidin nuckunexi Isäins cansa/ ja sodanpäämies Joab oli cuollut/ sanoi hän Pharaolle: päästä minua menemän minun maalleni.

11:22 Pharao wastais händä: mitä sinun puuttu minun tyköni/ että tahdot mennä sinun maalles? hän sanoi: ei mitän/ waan salli minun mennä.

11:23 JA Jumala nosti myös Salomolle wihamiehen Resonin ElJadan pojan/ joca oli carannut hänen Herraldans HadadEserildä Zoban Cuningalda.

11:24 Ja cocois miehiä händä wastian/ ja hän oli sodanpäämies silloin cosca Dawid surmais heitä/ ja menit Damascuun/ ja asuit siellä/ ja hallidzi Damascus.

11:25 Ja hän oli Israelin wiho-linen niijncauwan cuin Salomo eli/ paidzi sitä wahingota cuin Hadad teki/ hän cauhistui Israeli ja tuli Syrian Cuningaxi.

Aramin kuningas.

11:26 Myöskin Salomon palvelija Jerobeam, Nebatin poika, efraimilainen Seredasta, jonka äiti oli nimeltään Serua ja oli leskivaimo, kohotti kätensä kuningasta vastaan.

11:27 Hän joutui kohottamaan kätensä kuningasta vastaan seuraavalla tavalla. Salomo rakensi Milloa ja sulki siten aukon isänsä Daavidin kaupungissa.

11:28 Ja Jerobeam oli kelpo mies; ja kun Salomo näki, kuinka tämä nuori mies teki työtä, asetti hän hänet kaiken sen pakkotyön valvojaksi, mikä oli Joosefin heimon osalla.

11:29 Siihen aikaan tapahtui, kun Jerobeam kerran oli lähtenyt Jerusalemistä, että siilolainen Ahia, profeetta, kohtasi hänet tiellä. Tämä oli puettuna uuteen vaippaan, ja he olivat kahdenkesken kedolla.

11:30 Silloin Ahia tarttui siihen uuteen vaippaan, joka hänellä oli yllään, ja repäisi sen kahdeksitoista kappaleeksi

11:31 ja sanoi Jerobeamille: "Ota itsellesi kymmenen kappaletta, sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Katso, minä repäisen valtakunnan Salomon kädestä ja annan kymmenen sukukuntaa sinulle.

11:32 Yksi sukukunta jääköön hänelle minun palvelijani Daavidin tähden ja Jerusalemin kaupungin tähden, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista.

11:33 Näin on tapahtuva, koska he ovat hyljänneet minut ja kumartaneet Astartea, siidoni-

11:26 Niin myös Jerobeam Nebatin poika Ephratilainen Zarebasta, Salomon palvelia; hänen äitinsä nimi oli Zeruga, leskivaimo; hän nosti myös kätensä kuningasta vastaan.

11:27 Ja tämä on syy, jonka tähden hän kätensä nosti kuningasta vastaan: Kuin Salomo rakensi Milon, sulki hän isänsä Davidin kaupungin raon.

11:28 Ja Jerobeam oli jalo sotamies: ja koska Salomo näki nuorukaisen kelpaavaksi, asetti hän hänen koko Josephin huoneen kuormain päälle.

11:29 Se tapahtui siihen aikaan, että Jerobeam meni ulos Jerusalemistä, ja propheta Ahia Silosta löysi hänen tiellä, ja hänen yllänsä oli uusi hame, ja he olivat ainostansa kahden kedolla.

11:30 Ja Ahia rupesi uuteen hameeseen, joka hänen yllänsä oli, ja repäisi kahdeksitoistakymmeneksi kappaleeksi,

11:31 Ja sanoi Jerobeamille: ota kymmenen kappaletta sinulle; sillä näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: katso, minä repäisen valtakunnan Salomon kädestä, ja annan sinulle kymmenen sukukuntaa:

11:32 Yksi sukukunta jää hänelle, Davidin minun palveliani tähden ja Jerusalemin kaupungin tähden, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista.

11:33 Että he ovat minun hyljänneet ja kumartaneet Astarotia Zidonilaisten jumalaa, Kamosta Moabilaisten

11:26 Nijn myös Jerobeam Nebathin poica Ephratheri Zaredast Salomon palwelia/ hänen äitins nimi oli Zeruga yxi leski/ hän nosti myös kätens Cuningast wastan.

11:27 Ja tämä on syy jongatähden hän kätens nosti Cuningast wastan: Cosca Salomo rakensi Millon/ sulki hän Dawidin hänen Isäns Caupungin raon.

11:28 Ja Jerobeam oli jalo sotamies/ ja cosca Salomo näki sen nuorucaisen kelpawaisexi/ asetti hän hänen coco Josephin huonen cuormain päälle.

11:29 SE tapahtui sijhen aican että Jerobeam meni ulos Jerusalemist/ ja Propheta Ahia Silost löysi hänen tiellä/ ja hänen ylläns oli usi hame/ ja he olit ainoastans cahden kedolla.

11:30 Ja Ahia rupeis sijhen uten hameseen cuin hänen ylläns oli/ ja rewäis cahdextoistakymmenexi cappalexixi.

11:31 Ja sanoi Jerobeamille: ota kymmenen cappaletta sinulles: sillä nijn sano HERra Israelin Jumala: cadzo/ minä rewäisen waldacunnan Salomon kädest/ ja annan sinulle kymmenen sucucunda.

11:32 Yxi sucucunda jää hänelle Dawidin minun palweliani tähden/ jonga minä olen walinnut caikist Israelin sucucun-nist.

11:33 Että he owat minun hyljännet ja cumartanet Astharothi Zidonerein jumalata/

laisten jumalatarta, ja Kemosta, Mooabin jumalaa, ja Milkomia, ammonilaisten jumalaa, eivätkä ole vaeltaneet minun teitäni eivätkä tehneet sitä, mikä on oikein minun silmissäni, eivätkä noudattaneet minun käskyjäni ja oikeuksiani niinkuin Salomon isä Daavid.

11:34 Kuitenkaan en minä ota hänen kädestään koko valtakuntaa, vaan annan hänen olla ruhtinaana koko elinajansa palvelijani Daavidin tähden, jonka minä valitsin, koska hän noudatti minun käskyjäni ja säädöksiäni.

11:35 Mutta hänen poikansa kädestä minä otan kuninkuuden ja annan sen sinulle, nimittäin ne kymmenen sukukuntaa,

11:36 ja hänen pojallensa minä annan yhden sukukunnan, että minun palvelijallani Daavidilla aina olisi lamppu palamassa minun edessäni Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka minä olen itselleni valinnut, asettaakseni nimeni siihen.

11:37 Mutta sinut minä otan, ja sinä saat hallittavaksesi kaikki, joita haluat; sinusta tulee Israelin kuningas.

11:38 Jos sinä olet kuuliainen kaikessa, mitä minä käsken sinun tehdä, ja vaellat minun tietäni ja teet sitä, mikä on oikein minun silmissäni, ja noudatat minun säädöksiäni ja käskyjäni, niinkuin minun palvelijani Daavid teki, niin minä olen sinun kanssasi ja rakennan sinulle pysyvän huoneen.

jumalaa ja Milkomia Ammonin lasten jumalaa, ja ei vaeltaneet minun tielläni eikä tehneet, mitä minulle kelpasi, minun säätyjäni ja minun oikeuttani, niinkuin David hänen isänsä.

11:34 En minä kuitenkaan ota kaikkea valtakuntaa hänen kädestänsä, vaan teen hänen ruhtinaaksi hänen elinajaksensa, Davidin minun palvelijani tähden, jonka minä valitsin; sillä hän piti minun käskyni ja säätyni.

11:35 Mutta hänen poikansa kädestä otan minä valtakunnan, ja annan sinulle kymmenen sukukuntaa.

11:36 Mutta hänen pojallensa annan minä yhden sukukunnan, että minun palvelijallani Davidilla olisi aina valkeus minun edessäni Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka minä olen valinnut minulleni, pannakseni nimeni sinne.

11:37 Niin otan minä nyt sinun hallitsemaan kaikissa mitä sydämes halajaa, ja sinun pitää oleman Israelin kuningas.

11:38 Jos sinä kuulet kaikkia, mitä minä sinulle käsken, ja vaellat minun tielläni, ja teet mitä minulle kelpaa, pitäen minun säätyni ja käskyni, niin kuin David minun palvelijani teki; niin minä olen sinun kanssas, ja rakennan sinulle vahvan huoneen, niinkuin minä Davidille rakensin, ja annan sinulle Israelin.

Chamosta Moabiterein jumalata/ ja Milchomi Ammonin lasten jumalata/ ja ei waeldanet minun teilläni/ eikä tehnet mitä minulle kelpais/ minun käskyjäni ja minun oikeuttani/ niinuin Dawidin hänen Isäns.

11:34 En minä ota coconans waldacunda hänen kädestänsä/ vaan teen hänen Ruhtinaxi hänen elinajaxens Dawidin minun palweliani tähden/ jonga minä walidzin/ joca pitää minun käskyni ja oikeuteni.

11:35 Mutta hänen poicans kädest otan minä waldacunnan/ ja annan sinulle kymmenen sucucunda.

11:36 Mutta hänen pojallens annan minä yhden sucucunnan/ että minun palweliallani Dawidilla olisi aina walkeus minun edesäni Jerusalemin Caupungis/ jonga minä olen walinnut minulleni/ pannaxeni minun nimeni sinne.

11:37 Nijn otan minä nyt sinun hallidzeman caikis cuin sinun sydämes halaja/ ja sinun pitää oleman Israelin Cuningas.

11:38 Jos sinä cuulet caickia cuin minä sinulle käsken/ ja waellat minun teilläni/ ja teet sitä cuin minulle kelpa/ pitäden minun oikeuteni ja käskyni/ niinuin Dawidin minun palwelian teki/ niin minä olen sinun cansas/ ja rakennan sinulle wahwan huonen/ niinuin minä Dawidille rakensin/

neen, niinkuin minä Daavidille rakensin, ja annan Israelin sinulle.

11:39 Siitä syystä minä nöyryytän Daavidin jälkeläiset, en kuitenkaan ainiaaksi."

11:40 Salomo koetti saada surmatuksi Jerobeamin; mutta Jerobeam lähti ja pakeni Egyptiin, Suusakin, Egyptin kuninkaan, luo. Ja hän oli Egyptissä Salomon kuolemaan asti.

11:41 Mitä muuta Salomosta on kerrottavaa, kaikesta, mitä hän teki, ja hänen viisautensa, se on kirjoitettuna Salomon historiassa.

11:42 Ja aika, minkä Salomo hallitsi Jerusalemissa koko Israelia, oli neljäkymmentä vuotta.

11:43 Sitten Salomo meni lepoon isänsä tykö ja hänet haudattiin isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

1 Kuningas 12 LUKU

12:1 Rehabeam meni Sikemiin, sillä koko Israel oli tullut Sikemiin tekemään häntä kuninkaaksi.

12:2 Kun Jerobeam, Nebatin poika, kuuli sen - hän oli vielä Egyptissä, jonne hän oli paennut kuningas Salomoa, ja Jerobeam asui Egyptissä,

12:3 mutta he lähettivät kutsumaan hänet - niin Jerobeam ja koko Israelin seurakunta tuli saapuville, ja he puhuivat Rehabeamille sanoen:

12:4 "Sinun isäsi teki meidän ikeemme raskaaksi; mutta

11:39 Ja näin alennan minä sentähden Davidin siemenen, en kuitenkaan ijankaikkisesti.

11:40 Mutta Salomo pyysi tappa Jerobeamia. Niin Jerobeam nousi ja pakeni Egyptiin, Sisakin, Egyptin kuninkaan tykö, ja oli Egyptissä Salomon kuolemaan asti.

11:41 Mitä muuta Salomosta sanomista on, hänen tekonsa ja taitonsa: eikö ne ole kirjoitetut Salomon aikakirjassa?

11:42 Mutta aika, kuin Salomo hallitsi Jerusalemissa kaiken Israelin ylitse, oli neljäkymmentä ajastaikaa.

11:43 Ja Salomo nukkui isänsä kanssa ja haudattiin isänsä Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

12 LUKU

12:1 Ja Rehabeam meni Sikemiin, sillä koko Israel oli silloin tullut Sikemiin, tekemään häntä kuninkaaksi.

12:2 Ja Jerobeam Nebatin poika kuuli sen ollessansa Egyptissä, johon hän kuninkas Salomon edestä paennut oli: (ja Jerobeam viipyi Egyptissä.)

12:3 Ja he olivat lähettäneet häntä kutsumaan; ja Jerobeam tuli ja koko Israelin joukko, ja he puhuivat Rehabeamille ja sanoivat:

12:4 Sinun isäs on meidän ikeemme raskauttanut: niin

ja annan sinulle Israelin.

11:39 Ja näin alennan Davidin siemenen: en cuitengan ijancaickisest.

11:40 Mutta Salomo pyysi tappa Jerobeami. Nijn Jerobeam nousi ja pakeni Egyptijn/ Zisakin Egyptin Cuningan tygö/ ja oli Egyptis Salomon cuoleman asti.

11:41 Mltä muuta Salomost sanomist on/ hänen tecons ja taitons/ eikö ne ole kirjoitetut Salomon tecokirjas.

11:42 Mutta aica cuin Salomo oli Jerusalemis caiken Israelin Cuningas/ oli neljäkymmentä ajastaica.

11:43 Ja Salomo nuckui hänen Isäins cansa/ ja haudat tin hänen Isäns Dawidin Cau-pungijn. Ja hänen poicans Rehabeam tuli Cuningaxi hänen siaans.

XII. Lucu

12:1 JA Rehabeam meni Sichemijn: sillä coco Israel oli silloin tullut Sichemijn tekemän händä Cuningaxi.

12:2 Ja Jerobeam Nebathin poica cuuli sen Egyptis ollesans/ johonga hän Cuningas Salomon edest paennut oli/ wijwyi hän Egyptis.

12:3 Ja he lähetit händä cud-zuman. Ja Jerobeam tuli caiken Israelin joucon cansa/ ja puhuit Rehabeamille/ ja sanoit:

12:4 Sinun Isäs on meidän ikem rascauttanut/ njn hu-

huojenna sinä nyt se kova työ, jota isäsi teetti, ja se raskas ies, jonka hän pani meidän niskaamme, niin me palvelemme sinua."

12:5 Hän vastasi heille: "Menkää ja odottakaa kolme päivää ja tulkaa sitten takaisin minun tyköni." Ja kansa meni.

12:6 Kuningas Rehabeam neuvotteli vanhain kanssa, jotka olivat palvelleet hänen isäänsä Salomoa, kun tämä vielä eli, ja kysyi: "Kuinka te neuvotte vastaamaan tälle kansalle?"

12:7 He vastasivat hänelle ja sanoivat: "Jos sinä tänä päivänä rupeat tämän kansan palvelijaksi ja palvelet heitä, jos kuulet heitä ja puhut heille hyviä sanoja, niin he ovat sinun palvelijoitasi kaiken elinäkasi."

12:8 Mutta hän hylkäsi tämän neuvon, jonka vanhat hänelle antoivat, ja neuvotteli nuorten miesten kanssa, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan ja jotka palvelivat häntä.

12:9 Hän kysyi heiltä: "Kuinka te neuvotte meitä vastaamaan tälle kansalle, joka on puhunut minulle sanoen: 'Huojenna se ies, jonka sinun isäsi on pannut meidän niskaamme?'"

12:10 Niin nuoret miehet, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan, vastasivat hänelle sanoen: "Sano näin tälle kansalle, joka on puhunut sinulle sanoen: 'Sinun isäsi teki meidän ikeemme raskaaksi, mutta huojenna sinä sitä meiltä' - puhu heille näin: 'Minun pikusormeni on paksumpi kuin

huojenna nyt sinä isäs kova palvelus ja raskas ijes, jonka hän meidän päallemme pannut on, niin me palvelemme sinua.

12:5 Mutta hän sanoi heille: menkää pois kolmanteen päivään asti ja tulkaat jälleen minun tyköni; ja kansa meni.

12:6 Niin kuningas Rehabeam piti neuvoa vanhempain kanssa, jotka hänen isänsä Salomon edessä seisoivat, kuin hän vielä eli, ja sanoi: kuinka te neuvotte vastaamaan tätä kansaa?

12:7 He puhuivat hänelle sanoen: jos sinä palvelet tänäpäpä tätä kansaa ja noudat heidän mielensä, ja vastaat heitä ja annat heille hyviä sanoja; niin he ovat sinun palvelias kaiken sinun elinäkasi.

12:8 Mutta hän hylkäsi vanhimpain neuvon, jonka he hänelle antaneet olivat, ja piti neuvoa nuorukaisten kanssa, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat ja hänen edesänsä seisoivat.

12:9 Ja hän sanoi niille: mitä te neuvotte vastaamaan tätä kansaa, joka minulle on puhunut sanoen: 'Huojenna se ijes, jonka isäs meidän päallemme pannut on?'

12:10 Ja nuorukaiset, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat, puhuivat hänelle sanoen: näin pitää sinun sanoman kansalle, joka sinulle sanoo: sinun isäs on meidän ikeemme raskauttanut, huojenna se meiltä! sille pitää sinun sanoman: minun pienin sormeni on paksumpi kuin minun isäni kupeet.

jenna nyt sinä se cowa palvelus ja rascas ijes/ jonga hän meidän päallem pannut on/ nijn me olemma sinun alemmaises.

12:5 Mutta hän sanoi heille: mengät pois colmanden päivän asti/ ja tulcat jälleens minun tyköni. Ja Canssa meni.

12:6 Nijn Cuningas Rehabeam piti neuwo wanhimmitten canssa/ jotca hänen Isäns Salomon edes seisoit/ cosca hän wielä eli/ ja sanoi: cuinga te neuwotte wastaman tätä Canssa.

12:7 He sanoit hänelle: jos sinä palvelet tänäpäpä tätä Canssa ja noudat heidän mielens/ ja cuulet/ ja annat heille hyviä sanoja/ nijn he owat sinun alammaises sinun elinäkasi.

12:8 Mutta hän hyljäis wanhimbain neuwon/ jonga he hänelle andanet olit/ ja piti neuwo nuorucaisten canssa/ jotca hänen cansans caswanet olit/ ja hänen edesäns seisoit.

12:9 Ja hän sanoi nijlle: mitä te neuwotte wastaman tätä Canssa/ joca minulle on sanonut: huojenna se ijes/ jonga Isäs meidän päallem pannut on?

12:10 Ja nuorucaiset jotca hänen cansans caswanet olit/ sanoit hänelle: sille Canssalle joca sinulle sano: sinun Isäs on meidän ikem rascauttanut/ huojenna se meildä/ pitä sinun sanoman: minun pienin sormen on paxumbi cuin minun Isäni cupet.

minun isäni lantio.

12:11 Jos siis isäni on sälyttänyt teidän selkäänne raskaan ikeen, niin minä teen teidän ikeenne vielä raskaammaksi; jos isäni on kurittanut teitä raipoilla, niin minä kurittan teitä piikkiruoskillä."

12:12 Niin Jerobeam ja kaikki kansa tuli Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas oli käsenyt sanoen: "Tulkaa takaisin minun tyköni kolmantena päivänä."

12:13 Ja kuningas antoi kansalle kovan vastauksen, hyljäten sen neuvon, jonka vanhat olivat hänelle antaneet.

12:14 Ja hän puhui heille nuorten miesten neuvon mukaan, sanoen: "Jos minun isäni on tehnyt teidän ikeenne raskaaksi, niin minä teen ikeenne vielä raskaammaksi; jos minun isäni on kurittanut teitä raipoilla, niin minä kurittan teitä piikkiruoskillä."

12:15 Kuningas ei siis kuullut kansaa; sillä Herra sen niin salli täyttääkseen sanansa, jonka Herra oli puhunut Jerobeamille, Nebatin pojalle, siilolaisen Ahian kautta.

12:16 Kun koko Israel huomasi, ettei kuningas heitä kuullut, vastasi kansa kuninkaalle näin: "Mitä osaa meillä on Daavidiin? Ei meillä ole perintöosaa Isain poikaan. Majoillesi, Israel! Valvo nyt huonettasi, Daavid!" Ja Israel meni majoillensa.

12:17 Niin Rehabeam tuli ainoastaan niiden israelilaisten kuninkaaksi, jotka asuivat Juudan kaupungeissa.

12:11 Minun isäni on teidän ikeenne raskauttanut, mutta minä lisään vielä nyt teidän ikeesenne: minun isäni on kurittanut teitä ruoskillä, vaan minä kuritan teitä skorpioneilla.

12:12 Niin Jerobeam ja kaikki kansa tuli Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas puhunut ja sanonut oli: tulkaat minun tyköni jälleen kolmantena päivänä.

12:13 Ja kuningas vastasi kovin kansaa, ja hylkäsi sen neuvon, jonka vanhimmat olivat hänelle antaneet,

12:14 Ja puhui heille niinkuin nuoret olivat neuvoneet, ja sanoi: minun isäni on teidän ikeenne raskauttanut, mutta minä lisään teidän ikeesenne vielä: minun isäni on teitä kurittanut ruoskillä, vaan minä kuritan teitä skorpioneilla.

12:15 Ja ei kuningas kuullut kansaa; sillä \Herra\ oli sen niin kääntänyt, vahvistaaksensa sanansa jonka \Herra\ puhui Jerobeamille Nebatin pojalle Ahian kautta Silosta.

12:16 Kuin koko Israel sen näki, ettei kuningas kuullut heitä, vastasi kansa kuningasta ja sanoi: mikä osa meillä on Davidissa? eli perimys Isain pojassa? Israel, mene majoilles! katso siis sinä, David huonettasi! Ja Israel meni majoillensa,

12:17 Niin että Rehabeam ainoastansa vallitsi ne Israelin lapset, jotka Juudan kaupungeissa asuivat.

12:11 Minun Isän on teidän iken rascauttanut/ mutta minä lisän siihen vielä nyt teille/ minun Isän on teitä curittanut ruoskillä/ waan minä curitan teitä Scorpioilla.

12:12 Nlin Jerobeam ja caikki Canssa tulit Rehabeamin tygö colmandena päivänä/ nijncuin Cuningas puhunut ja sanonut oli/ tulcat minun tygöni jälens colmandena päivänä.

12:13 Ja Cuningas wastais cowan Canssa/ ja hyljäis sen neuwon cuin wanhimmat olit hänelle andanet.

12:14 Ja puhui heille nijncuin ne nuoret olit neuwonet/ ja sanoi: minun Isän on teidän iken rascauttanut/ mutta minä lisän siihen/ minun Isän on teitä curittanut ruoskillä/ mutta minä curitan teitä Scorpioilla.

12:15 Ja ei Cuningas cuullut Canssa/ sillä HERra oli sen nijn käändänyt/ wahwistaxens sanans cuin hän puhui Jerobeamille Nebathin pojalle/ Ahian cautta Silost.

12:16 COsca coco Israel sen näki ettei Cuningas cuullut heitä/ wastais Canssa Cuningalle/ ja sanoi: mikä osa on meillä Dawidis? eli perimys Isain pojas? Israel mene majois/ cadzo sijs sinä Dawid huonettas. Ja Israel meni majoins.

12:17 Nijn että Rehabeam ainoastans wallidzi ne Israelin lapset jotca Judan Caupungeis asuit.

12:18 Ja kun kuningas Rehabeam lähetti matkaan verotöiden valvojan Adoramin, kivitti koko Israel hänet kuoliaaksi. Silloin kuningas Rehabeam nousi nopeasti vaunuihinsa ja pakeni Jerusalemiin.

12:19 Näin Israel luopui Daavidin suvusta, aina tähän päivään asti.

12:20 Mutta kun koko Israel kuuli, että Jerobeam oli tullut takaisin, lähettivät he kutsuamaan hänet kansankokoukseen ja tekivät hänet koko Israelin kuninkaaksi. Daavidin sukua ei seurannut kukaan muu kuin Juudan sukukunta yksin.

12:21 Ja kun Rehabeam tuli Jerusalemiin, kokosi hän koko Juudan heimon ja Benjaminin sukukunnan, satakahdeksänkymmentä tuhatta sotakuntoista valiomiestä, sotimaan Israelin heimoa vastaan ja palauttamaan kuninkuutta Rehabeamille, Salomon pojalle.

12:22 Mutta Jumalan miehelle Semajalle tuli tämä Jumalan sana:

12:23 "Sano Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, ja koko Juudan ja Benjaminin heimoille sekä muulle kansalle näin:

12:24 'Näin sanoo Herra: Älkää menkö sotimaan veljiänne, israelilaisia, vastaan. Palatkaa kukin kotiinne, sillä minä olen sallinut tämän tapahtua.'" Niin he kuulivat Herran sanaa, kääntyivät takaisin ja menivät pois Herran sanan mukaan.

12:25 Mutta Jerobeam linnoitti

12:18 Ja kuin kuningas Rehabeam lähetti Adoramin verorahan haltian matkaan, niin koko Israel kivitti hänen, niin että hän kuoli. Mutta kuningas Rehabeam astui nopeasti vaunuihin ja pakeni Jerusalemiin.

12:19 Ja niin erkani Israel Davidin huoneesta, hamaan tähän päivään asti.

12:20 Kuin koko Israel kuuli Jerobeamin tulleeaksi jälleen, lähettivät he ja käskivät kutsua hänen kansan eteen, ja tekivät hänen kaiken Israelin kuninkaaksi; ja ei yksikään seurannut Davidin huonetta, vaan Juudan suku ainoastansa.

12:21 Ja kuin Rehabeam tuli Jerusalemiin, kokosi hän koko Juudan huoneen ja Benjaminin suvun, sata ja kahdeksänkymmentä tuhatta valittua sotamiestä, sotimaan Israelin huonetta vastaan ja omistamaan valtakuntaa Rehabeamille Salomon pojalle jälleen.

12:22 Mutta Jumalan sana tuli sen Jumalan miehen Semajan tykö, sanoen:

12:23 Puhu Rehabeamille Salomon pojalle Juudan kuninkaalle ja koko Juudan huoneelle, ja Benjaminille ja jääneelle kansalle, ja sano:

12:24 Näin sanoo \Herra\ : älkää menkö sotimaan teidän veljiänne Israelin lapsia vastaan. Palatkaan jokainen kotiansa; sillä se on minulta tapahtunut. Ja he kuulivat \Herran\ sanan ja palasivat menemään \Herran\ sanan jälkeen.

12:25 Ja Jerobeam rakensi

12:18 Ja cosca Cuningas Rehabeam lähetti Adoramin werorahan haldian matcaan/ niijn coco Israel kiwitti hänen. Mutta Cuningas Rehabeam astui nopiast waunuin/ ja pakeni Jerusalemijn.

12:19 Ja niijn ercani Israel Dawidin huonest haman tähän päiwän asti.

12:20 COsca coco Israel cuuli Jerobeamin tullexi jällens/ lähetit he ja käskit hänen cudzua Canssan eteen/ ja teit hänen caiken Israelin Cuningaxi/ ja ei yxikän seurannut Dawidin huonetta/ waan Judan sucu ainoastans.

12:21 Ja cosca Rehabeam tuli Jerusalemijn/ cocois hän coco Judan huonen ja BenJaminin sugun/ sata ja cahdexankymmendä tuhatta nuorta ja walittua sotamiestä/ sotiman Israelin huonetta wastan/ ja omistaman waldacunda Rehabeamille Salomon pojalle jällens.

12:22 Mutta Jumalan sana tuli sen Jumalan miehen Semajan tygö/ sanoden:

12:23 Puhu Rehabeamille Salomon pojalle Judan Cuningalle/ ja coco Judan huonelle/ ja BenJaminille/ ja muulle Canssalle/ ja sano:

12:24 Näitä sano HERra: älkät mengö sotiman teidän weljäjän Israelin lapsia wastan/ palaitcan jocainen cotians: sillä se on minulda tapahtunut. Ja he cuulit HERran sanan/ ja palaisit menemän HERran sanan jälken.

12:25 JA Jerobeam rakensi

Sikemin Efraimin vuoristossa ja asettui sinne. Sitten hän lähti sieltä ja linnoitti Penuelin.

12:26 Ja Jerobeam ajatteli sydämässän: "Nyt valtakunta joutuu takaisin Daavidin suvulle.

12:27 Jos tämä kansa menee ja uhraa teurasuhreja Herran temppelissä Jerusalemissa, niin tämän kansan sydän kääntyy jälleen heidän herransa Rehabeamin, Juudan kuninkaan, puolelle; ja he tappavat minut ja palaavat takaisin Rehabeamin, Juudan kuninkaan, luo."

12:28 Mietittyään asiaa kuningas teetti kaksi kultaista vasikkaa ja sanoi heille: "Te olette jo tarpeeksi kauan kulkeneet Jerusalemissa. Katso, Israel, tässä on sinun Jumalasi, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta."

12:29 Ja hän pystytti toisen Beeteliin, ja toisen hän asetti Daaniin.

12:30 Ja tämä koitui synniksi. Ja kansa kulki sen toisen kuvan luo Daaniin saakka.

12:31 Hän rakensi myös uhrikukkulatemppeleitä ja teki kansan keskuudesta papeiksi kaikenkaltaisia miehiä, jotka eivät olleet leeviläisiä.

12:32 Ja Jerobeam laittoi juhlan kahdeksannessa kuussa, kuukauden viidentenätoista päivänä, sen juhlan kaltaisen, jota vietetään Juudassa, ja nousi silloin itse alttarille; niin hän teki Beetelissä ja uhrasi niille vasikoille, jotka hän oli teettänyt. Ja tekemiänsä uhrikukkulapappeja hän asetti vir-

Sikemin Ephraimin vuorelle ja asui siinä, ja läksi sieltä ja rakensi Penuelin.

12:26 Ja Jerobeam ajatteli sydämässän: nyt valtakunta tulee Davidin huoneelle jälleen:

12:27 Jos tämä kansa menee Jerusalemiin uhraamaan \Herran\ huoneeseen, ja tämän kansan sydän kääntyy jälleen herransa Rehabeamin Juudan kuninkaan puoleen; niin he tappavat minun ja palajavat jälleen Rehabeamin Juudan kuninkaan tykö.

12:28 Ja kuningas piti neuvon ja teki kaksi kultaista vasikkaa; ja hän sanoi heille: teidän on työläs mennä Jerusalemiin, katso, tässä on sinun Jumalasi, Israel, joka sinun on johdattanut Egyptin maalta.

12:29 Ja pani niistä yhden Beteliin, ja toisen pani hän Daniin.

12:30 Ja se asia joutui synniksi; sillä kansa meni sen yhden eteen hamaan Daniin.

12:31 Niin teki hän myös huoneen kukkulalle ja teki papit halvimmista kansan seasta, jotka ei Levin lapsia olleet.

12:32 Ja Jerobeam teki juhlan viidentenätoistakymmenentenä päivänä, kahdeksantena kuukautena, niin kuin Juudan juhlapäivän, ja uhrasi alttarilla. Niin hän myös teki Beetelissä, uhraten vasikoille, jotka hän tehnyt oli. Ja hän toimitti Betelin papit kukkuloille, jotka hän tehnyt oli.

Sichemin Ephraimin vuorelle/ ja asui siellä/ ja kävi siellä ja rakensi Penuelin.

12:26 JA Jerobeam ajatteli sydämesän/ nyt waldacunda tule Dawidin huoneelle jälleens.

12:27 Jos tämä Canssa mene Jerusalemiin uhraman HERran huoneeseen/ ja tämän Canssan sydän käändy jälleens heidän Herrans Rehabeamin Judan Cuningan puoleen/ niin he tappawat minun/ ja palajawat jälleens Rehabeamin Judan Cuningan tygö.

12:28 Ja Cuningas piti neuvon ja teki caxi cullaista wasickata/ ja sanoi heille: teidän on työläs mennä Jerusalemiin/ cadzo/ täsä on sinun Jumalasi Israel/ joca sinun on johdattanut Egyptin maalda.

12:29 Ja pani niistä yhden BethElijin/ ja sen toisen Daniijn.

12:30 Ja se asia joudui synniksi: sillä Canssa meni sen yhden eteen haman Daniijn.

12:31 Nijn teki hän myös huonen cuckulalle/ ja teki Papit halwimmist Canssan seast/ jotca ei Lewin lapsist ollet.

12:32 Ja hän teki juhlan wijdendenätoistakymmendenä päiwänä/ cahdexandena Cuucautena/ nijncuin Judan juhlapäiwän/ ja uhras Altarilla. Nijn hän myös teki BethElis/ uhraten wasicoille/ jotca hän tehnyt oli. Ja hän toimitti BethElin Papit cuckuloille/ jotca hän tehnyt oli.

kaan Beeteliin.

12:33 Hän nousi sille alttarille, jonka oli teettänyt Beeteliin, viidentenätoista päivänä kahdeksatta kuuta, jonka kuukauden hän oli omasta päästään keksinyt. Hän laitto silloin juhlan israelilaisille ja nousi alttarille polttamaan uhreja.

1 Kuningas 13 LUKU

13:1 Ja katso, Juudasta Beeteliin tuli Herran käskystä Jumalan mies, juuri kun Jerobeam seiso alttarin ääressä polttamassa uhreja.

13:2 Ja hän huusi alttaria kohti Herran käskystä ja sanoi: "Alttari, alttari, näin sanoo Herra: Katso, Daavidin suvusta on syntyvä poika, nimeltä Joosia. Hän on teurastava sinun päälläsi uhrikukkulapapit, jotka polttavat uhreja sinun päälläsi, ja sinun päälläsi tullaan polttamaan ihmisten luita."

13:3 Ja hän antoi sinä päivänä ennusmerkin, sanoen: "Ennusmerkki siitä, että Herra on puhunut, on tämä: alttari halkeaa, ja tuhka, joka on sen päällä, hajoaa."

13:4 Kun kuningas Jerobeam kuuli Jumalan miehen sanan, jonka hän huusi alttaria kohti Beetelissä, ojensi hän kätensä alttarilta ja sanoi: "Ottakaa hänet kiinni." Silloin hänen kätensä, jonka hän oli ojentanut häntä vastaan, kuivettui, eikä hän enää voinut vetää sitä takaisin.

13:5 Ja alttari halkesi ja tuh-

12:33 Ja hän uhrasi alttarilla, (jonga hän Beteliin tehnyt oli) viidentenätoistakymmenentenä päivänä kahdeksantena kuukautena, jonka hän sydämessänsä ajatellut oli. Ja teki Israelin lapsille juhlan, ja uhrasi alttarilla suitsutukseksi.

13 LUKU

13:1 Ja katso, Jumalan mies tuli Juudasta \Herran\ sanan kanssa Beeteliin; ja Jerobeam seiso alttarin tykönä suitsuttamassa.

13:2 Ja hän huusi alttaria vastaan \Herran\ sanan kautta ja sanoi: alttari, alttari! Näin sanoo \Herra\ : katso, Davidin huoneelle on syntyvä poika, Josia nimeltä: hän on uhraava sinun päällä korkeuden pappeja, jotka sinun päällä suitsuttavat, ja on polttava ihmisen luita sinun päällä.

13:3 Ja hän antoi sinä päivänä ihmeen ja sanoi: tämä on se ihme, jonka \Herra\ puhunut on: katso, alttarin pitää halkeaman, ja tuhka, joka sen päällä on, pitää hajoitettaman.

13:4 Kuin kuningas kuuli sanan siltä Jumalan mieheltä, joka alttaria vastaan Beetelissä huutanut oli, ojensi Jerobeam kätensä alttarin tyköä ja sanoi: ottakaa häntä kiinni. Ja hänen kätensä kuivettui, jonka hän häntä vastaan ojensi, ja ei hän taitanut sitä vetää jälleen puoleensa.

13:5 Ja alttari halkesi, ja

12:33 Ja hän uhrasi sillä Altarilla/ (jonga hän BethElijn tehnyt oli) sinä wijdenenätoistakymmendenä päivänä cahdexandena Cuucautena/ jonga hän sydämesänsä ajatellut oli. Ja teki Israelin lapsille juhlia/ ja uhrasi Altarilla suidzutuxexi.

XIII. Lucu

13:1 JA cadzo Jumalan mies tuli Judasta HERran sanan cansa BethElijn/ ja Jerobeam seiso Altarin tykönä suidzutamas.

13:2 Ja hän huusi Altarita wastan HERran sanan cautta/ ja sanoi: ALTari/ Altari. Näin sano HERra: cadzo/ Dawidin huonelle on syndywä poica Josia nimeldä/ hän on uhrawa sinun päälles corkeuden pappeja/ jotca sinun päälles suidzuttawat/ ja on polttawa ihmisen luita sinun päällä.

13:3 Ja hän andoi sinä päivänä ihmen/ ja sanoi: tämä on se ihme/ että HERra näitä puhunut on/ cadzo/ Altarin pitä halkeman/ ja tuhwan joca sen päällä on/ pitä hajoitettaman.

13:4 COsca Cuningas cuuli sanan sildä Jumalan mieheldä/ joca Altarita wastan BethElis huutanut oli/ ojensi hän kätens Altarin tykö/ ja sanoi: ottacat händä kijnni. Ja hänen kätens cuiwettui/ jonga hän händä wastan ojensi/ ja ei hän tainnut sitä wetä jällens puoleens.

13:5 Ja Altari halkeis/ ja tuh-

ka hajosi alttarilta, niinkuin Jumalan mies Herran käskystä oli ennusmerkin antanut.

13:6 Silloin kuningas puhkesi puhumaan ja sanoi Jumalan miehelle: "Lepytä Herraa, Jumalaasi, ja rukoile minun puolestani, että minä voisin vetää käteni takaisin." Ja Jumalan mies lepytti Herraa; niin kuningas voi vetää kätensä takaisin, ja se tuli entiselleen.

13:7 Ja kuningas puhui Jumalan miehelle: "Tule minun kanssani kotiini virkistämään itseäsi; minä annan sinulle lahjan."

13:8 Mutta Jumalan mies sanoi kuninkaalle: "Vaikka antaisit minulle puolet linnastasi, en minä tulisi sinun kanssasi. Tässä paikassa en minä syö leipää enkä juo vettä.

13:9 Sillä niin käski minua Herra sanallansa, sanoen: Älä syö leipää, älä juo vettä äläkä palaa samaa tietä, jota olet tullut."

13:10 Ja hän meni toista tietä eikä palannut samaa tietä, jota oli tullut Beeteliin.

13:11 Mutta Beetelissä asui vanha profeetta; ja hänen poikansa tuli ja kertoi hänelle kaiken, mitä Jumalan mies sinä päivänä oli tehnyt Beetelissä ja mitä hän oli puhunut kuninkaalle. Kun he olivat ker-toneet sen isällensä,

13:12 kysyi heidän isänsä heiltä, mitä tietä hän oli mennyt. Ja hänen poikansa olivat

tuhka hajoitettiin alttarilta, sen ihmeen jälkeen, jonka Jumalan mies \Herran\ sanan kautta antanut oli.

13:6 Ja kuningas vastasi ja sanoi Jumalan miehelle: nöyryyttä nyt sinus rukouksella \Herran\ Jumalas kasvoin edessä, ja rukoile minun edestäni, että käteni taipuis minun tyköni. Niin Jumalan mies rukoili nöyrästi \Herraa\, ja kuninkaan käsi taipui jälleen hänen puoleensa ja tuli niinkuin se oli ennenkin ollut.

13:7 Ja kuningas puhui Jumalan miehelle: tule kotia minun kanssani ja virvoita itses: minä annan sinulle lahjan.

13:8 Mutta Jumalan mies sanoi kuninkaalle: vaikkas antaisit minulle puolen huonettas, en minä sittenkään tulisi sinun kanssas, enkä syö tässä paikassa leipää enkä juo vettä.

13:9 Sillä niin käski minua \Herran\ sanansa kautta, sanoen: ei sinun pidä leipää syömän eikä vettä juoman, eikä myös palajaman sitä tietä, jota sinä mennyt olet.

13:10 Ja hän meni toista tietä ja ei palannut sitä tietä, jota hän Beteliin tullut oli.

13:11 Mutta Bethelissä asui vanha propheta; hänen tykönsä tuli hänen poikansa ja jutteli hänelle kaikki, mitä Jumalan mies teki sinä päivänä Bethelissä, ja sanat, jotka hän kuninkaalle sanonut oli, he juttelivat isällensä.

13:12 Ja heidän isänsä sanoi heille, mitä tietä hän meni? ja hänen poikansa osoittivat

ca hajotettin Altarilda sen jhmen jälkeen/ cuin Jumalan mies HERran sanan cautta andanut oli.

13:6 Ja Cuningas wastais/ ja sanoi Jumalan miehelle: rucoile sinun HERras Jumalatas minun edestäni/ että minun käten taipuis minun tygöni. Silloin Jumalan mies rucoili HERra/ ja Cuningan käsi taiwui jällens hänen puoleens/ ja tuli nijncuin hän oli ennengin ollut.

13:7 Ja Cuningas puhui Jumalan miehelle: tule cotia minun cansani ja wirgota idzes/ minä annan sinulle lahjoja.

13:8 Mutta Jumalan mies sanoi Cuningalle: waickas annaisit minulle puolen sinun huonettas/ en minä sijttekän tulis sinun cansas: sillä en minä syö täsä paicas leipä/ engä juo wettä.

13:9 Sillä nijn käski minun HERra sanans cautta/ sandoen: ei sinun pidä leipä syömän/ eikä wettä juoman/ eikä myös palajaman sitä tietä cuins mennyt olet.

13:10 Ja hän meni toista tietä/ ja ei palainnut sitä tietä cuin hän BethElijn tullut oli.

13:11 MUtta BethElis asui yxi wanha Propheta/ hänen tygöns menit hänen poicans/ ja juttelit Isällens caicki hänen tecons/ cuin se Jumalan mies teki sinä päiwänä BethElis/ ja ne sanat cuin hän Cuningalle sanonut oli.

13:12 Ja heidän Isäns sanoi heille: cuta tietä hän on matcustanut? ja hänen poicans

nähneet, mitä tietä Juudasta tullut Jumalan mies oli lähtenyt.

13:13 Silloin hän sanoi pojilleen: "Satuloikaa minulle aasi." Ja kun he olivat satuloineet hänelle aasin, istui hän sen selkään

13:14 ja lähti Jumalan miehen jälkeen ja tapasi hänet istumassa tammen alla. Ja hän kysyi häneltä: "Sinäkö olet se Juudasta tullut Jumalan mies?" Hän vastasi: "Minä."

13:15 Hän sanoi hänelle: "Tule kanssani minun kotiini syömään."

13:16 Hän vastasi: "En voi palata enkä tulla sinun kanssasi, en voi syödä leipää enkä juoda vettä sinun kanssasi tässä paikassa,

13:17 sillä minulle on tullut sana, Herran sana: 'Älä syö leipää äläkä juo vettä siellä, älä myöskään tule takaisin samaa tietä, jota olet mennyt'."

13:18 Hän sanoi hänelle: "Minäkin olen profeetta niinkuin sinä, ja enkeli on puhunut minulle Herran käskystä, sanoen: 'Vie hänet kanssasi takaisin kotiisi syömään leipää ja juomaan vettä.'" Mutta sen hän valhetteli hänelle.

13:19 Niin tämä palasi hänen kanssansa ja söi leipää ja joi vettä hänen kodissaan.

13:20 Mutta heidän istuessaan pöydässä tuli Herran sana profeetalle, joka oli tuonut hänet takaisin.

hänelle tien, jota Juudasta tullut Jumalan mies vaelta-
nut oli.

13:13 Mutta hän sanoi pojil-
lensa: satuloikaat minulle
aasi. Ja kuin he olivat satu-
loineet aasin, istui hän sen
selkään.

13:14 Ja meni sen Jumalan
miehen perään, ja löysi hänen
istumassa tammen alla, ja
sanoi hänelle, sinäkö se Ju-
malan mies olet, joka Juu-
dasta tullut olet? Hän sanoi:
minä.

13:15 Hän sanoi hänelle: tule
minun kanssani kotia ja syö
leipää.

13:16 Hän sanoi: en minä
taida palata sinun kanssas
enkä tulla sinun tykö: en
minä syö leipää enkä juo vet-
tä sinun kanssas tässä pai-
kassa.

13:17 Sillä minun kanssani
on puhuttu \Herran\ sanan
kautta: ei sinun pidä siellä
leipää syömän eikä vettä
juoman, ei myös sinun pidä
palajaman sitä tietä, jota sinä
sinne mennyt olet.

13:18 Hän sanoi hänelle: mi-
nä olen myös propheta niin-
kuin sinäkin, ja enkeli on
puhunut minun kanssani
\Herran\ sanan kautta ja
sanonut: vie häntä kanssas
huoneeses syömään leipää ja
juomaan vettä. Mutta hän
valehteli hänen edessänsä.

13:19 Ja hän palasi hänen
kanssansa, ja söi leipää ja joi
vettä hänen huoneessansa.

13:20 Ja tapahtui, kuin he
istuivat pöydän tykönä, että
\Herran\ sana tuli prophetan
työ, joka hänen palauttanut
oli,

osotit hänelle tien/ jota se
Jumalan mies waeldanut oli/
se cuin Judasta tullut oli.

13:13 Mutta hän sanoi pojil-
lens: satuloitca minulle Asi/
Ja cuin he olit satuloinnet
Asin/ istui hän sen päälle.

13:14 Ja meni sen Jumalan
miehen perään/ ja löysi hä-
nen istumast tammen alla/ ja
sanoi hänelle: oletcos se Ju-
malan mies/ joca Judasta
tullut olet? hän sanoi: olen.

13:15 Hän sanoi hänelle: tule
minun cansani cotia/ ja syö
leipä.

13:16 Hän sanoi: en minä pa-
laja sinun cansas engä tule
sinun tygös/ en minä syö
myös leipä/ engä juo wettä
täsä paicas sinun cansas:

13:17 Sillä minun cansani on
puhuttu HERran sanan cautta:
ei sinun pidä siellä leipä syö-
män/ eikä wettä juoman/ ei
myös sinun pidä palajaman
sitä tietä cuins sinne mennyt
olet.

13:18 Hän sanoi hänelle: minä
olen myös Propheta nijncuin
sinäkin/ ja Engel on puhunut
minun cansani HERran sanan
cautta/ ja sanonut: wie händä
cotia cansas syömän leipä ja
juoman wettä.

13:19 Mutta hän walhetteli
hänen edesäns.

Ja palautti hänen/ ja hän söi
leipä ja joi wettä hänen can-
sans hänen huonesans.

13:20 JA cuin he istuit pöy-
dän tykönä/ tuli HERran sana
Prophetalle joca hänen palat-
tanut oli.

13:21 Ja hän huusi Juudasta tulleelle Jumalan miehelle, sanoen: "Näin sanoo Herra: Koska sinä olet niskoitellut Herran käskyä vastaan etkä ole noudattanut sitä määräystä, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antoi,

13:22 vaan olet palannut syömään leipää ja juomaan vettä siinä paikassa, josta sinulle oli sanottu: 'Älä siellä syö leipää äläkä juo vettä', niin älköön sinun ruumiisi tulko isiesi hautaan."

13:23 Ja kun hän oli syönyt leipää ja juonut, satuloi hän aasin profeetalle, jonka hän oli tuonut takaisin.

13:24 Kun tämä oli lähtenyt, kohtasi hänet leijona tiellä ja tappoi hänet. Ja hänen ruumiinsa oli pitkänään tiellä, ja aasi seiso i hänen vieressään, ja leijona seiso i ruumiin ääressä.

13:25 Ja katso, siitä kulki ohitse miehiä, ja he näkivät ruumiin pitkänään tiellä ja leijonan seisomassa ruumiin ääressä. He menivät ja puhuivat siitä kaupungissa, jossa vanha profeetta asui.

13:26 Kun profeetta, joka oli palauttanut hänet tieltä, kuuli sen, sanoi hän: "Se on se Jumalan mies, joka niskoitteli Herran käskyä vastaan. Sentähden Herra on antanut hänet leijonalle, ja se on ruhjoutunut ja tappanut hänet sen Herran sanan mukaan, jonka hän oli hänelle puhunut."

13:27 Ja hän puhui pojilleen, sanoen: "Satuloikaa minulle

13:21 Ja hän huusi Jumalan miehelle, joka Juudasta tullut oli, ja sanoi: näin sanoo \Herra\: ettäs olet \Herran\ käskylle tottelematon ollut, ja et ole sitä käskyä pitänyt, jonka \Herra\ sinun Jumalasi käsenyt on,

13:22 Ja olet palannut syömään leipää ja juomaan vettä siinä paikassa, josta sinulle sanottu oli: ei sinun pidä siellä leipää syömän eikä vettä juoman: ei pidä sinun ruumiisi tuleman sinun isäis hautaan.

13:23 Ja kuin hän leipää syönyt ja vettä juonut oli, satuloitsi hän aasin profeetalle, jonka hän palauttanut oli.

13:24 Ja koska hän meni pois, kohtasi hänen jalopeura tiellä ja tappoi hänen. Ja hänen ruumiinsa makasi heitetynä tiellä, ja aasi seiso i hänen sivussansa, ja jalopeura seiso i lähinnä ruumista.

13:25 Ja katso, koska siitä kävi ihmisiä ohitse, näkivät he ruumiin heitetyksi tielle ja jalopeuran seisovan ruumiin tykönä; ja he tulivat ja sanoivat sen kaupungissa, jossa vanha profeetta asui.

13:26 Kuin profeetta sen kuuli, joka hänen tieltä palauttanut oli, sanoi hän: se on Jumalan mies, joka \Herran\ käskylle tottelematon oli; sentähden on \Herra\ hänen antanut jalopeuralle, ja se on musertanut ja tappanut hänen niiden sanain jälkeen, jotka \Herra\ hänelle sanonut oli.

13:27 Ja sanoi pojillensa: satuloikaat minulle aasi. Ja koska he olivat satuloineet,

13:21 Ja hän huusi sille Jumalan miehelle joca Judasta tullut oli/ ja sanoi: näita sano HERra: ettäs olet HERran käskylle tottelematon ollut/ ja et ole sitä käskyä pitänyt/ cuin HERra sinun Jumalasi käsenyt on:

13:22 Ja olet palainnut syömän leipä/ ja juoman wettä sijnä paicas cuin HERra kielsi: ei sinun pidä siellä leipä syömän eikä wettä juoman: ei pidä sinun ruumis tuleman sinun Isäis hautaan.

13:23 JA cuin hän leipä syönyt ja wettä juonut oli/ satuloidzi mies Asin sille Prophe-talle/ jonga hän palattanut oli.

13:24 Ja cosca hän meni pois/ cohtais hänen Lejoni tiellä/ ja tappoi hänen. Ja hänen ruumins macais heitetynä tiellä/ ja Asi seiso i hänen siwusans/ ja Lejoni seiso i lähinnä ruumista.

13:25 Ja cosca sijtä käwi ihmisiä ohidzen/ näit he ruumin heitetyxi tielle/ ja Lejonin seisowan ruumin tykönä/ ja he menit ja sanoit Caupungis/ josa se wanha Propheta asui.

13:26 Cosca Propheta sen cuuli/ joca hänen palattanut oli/ sanoi hän: se on se Jumalan mies joca HERran käskylle tottelematon oli/ sentähden on HERra hänen andanut Lejonille/ se on musertanut ja tappanut hänen/ nijden sanain jälken/ cuin HERra hänelle sanonut oli.

13:27 Ja sanoi pojillens: satuloitcat minulle Asi. Ja cosca

aasi." Ja he satuloivat.

13:28 Ja hän lähti ja löysi hänen ruumiinsa, joka oli pitkänään tiellä, ja aasin ja leijonan seisomasta ruumiin ääressä; leijona ei ollut syönyt ruumista eikä myöskään ruhjonut aasia.

13:29 Niin profeetta otti Jumalan miehen ruumiin, pani sen aasin selkään ja vei sen takaisin; ja vanha profeetta tuli kaupunkiin pitämään valittajaisia ja hautaamaan häntä.

13:30 Ja hän pani ruumiin omaan hautaansa; ja he pitivät valittajaiset hänelle ja huusivat: "Voi, minun veljeni!"

13:31 Ja kun hän oli haudannut hänet, sanoi hän pojilleen näin: "Kun minä kuolen, niin haudatkaa minut siihen hautaan, johon Jumalan mies on haudattu, ja pankaa minun luuni hänen luittensa viereen.

13:32 Sillä toteutuva on sana, jonka hän Herran käskystä huusi Beetelissä olevaa alttaria vastaan ja kaikkia Samarian kaupungeissa olevia uhrikukulatemppeleitä vastaan."

13:33 Ei tämänkään jälkeen Jerobeam kääntynyt pahalta tieltään, vaan teki taas uhrikukulapapeiksi kaikenkaltaisia miehiä kansan keskuudesta. Kuka vain halusi, sen hän vihki papin virkaan, ja niin siitä tuli uhrikukulapappi.

13:34 Ja tällä tavalla tämä tuli synniksi Jerobeamin suvulle ja syyksi siihen, että se hävitettiin ja hukutettiin maan päältä.

13:28 Meni hän sinne, ja löysi hänen ruumiinsa heitetyksi tielle, ja aasin ja jalopeuran seisovan ruumiin tykönä. Ei jalopeura ollut syönyt ruumista eikä reväissyt aasia.

13:29 Niin otti propheta sen Jumalan miehen ruumiin ja pani aasinsa päälle, ja vei sen takaperin; ja vanha propheta tuli kaupunkiin itkemään ja hautaamaan häntä.

13:30 Ja hän pani ruumiin omaan hautaansa, ja he itkivät häntä: oi minun veljeni!

13:31 Ja kuin he olivat haudanneet hänen, puhui hän pojillensa, sanoen: koska minä kuolen, niin haudatkaa minua siihen hautaan, johon Jumalan mies haudattu on, ja pankaat minun luuni hänen luidensa sivuun.

13:32 Sillä se on tapahtuva, minkä hän alttaria ja Beteliä vastaan \Herran\ sanan kautta huutanut oli, ja kaikkia korkeuden huoneita vastaan, jotka Samarian kaupungeissa ovat.

13:33 Mutta kuin nämät tapahtuneet olivat, ei Jerobeam kääntänytään itseänsä pahalta tieltänsä pois, mutta meni ja teki taas korkeuden pappeja halvimmista kansan seassa; kenenkä hän tahtoi, sen käden hän täytti, ja se tuli korkeuden papiksi.

13:34 Ja tämä asia tapahtui Jerobeamin huoneelle synniksi, ja että hän piti hävitettämän ja hukutettaman maan päältä.

he olit satuloinnet/

13:28 Meni hän sinne/ ja löysi hänen ruumins heitetyksi tielle/ ja Asin ja Lejonin seisovan ruumin tykönä. Ei Lejoni ollut mitän syönyt ruumiista/ eikä rewäisnyt Asia.

13:29 Silloin otti Propheta sen Jumalan miehen ruumin/ ja pani Asins päälle/ ja wei hänen tacaperin/ ja se vanha Propheta tuli Caupungijn itkemän ja hautaman händä.

13:30 Ja hän pani ruumin hänen omaan hautaans/ ja itkit händä: Ah veljeni.

13:31 Ja cosca he olit haudannet hänen/ sanoi hän pojillens: cosca minä cuolen/ nijn haudacka minua sijhen hautaan/ johonga se Jumalan mies haudattu on/ ja pangat minun luuni hänen luidens siwuun.

13:32 Sillä se on tapahtuva cuin hän Altarita ja BethElitä wastan HERran sanan cautta huutanut oli/ ja caickia corkeuden huoneita wastan/ jotca Samarian Caupungeis owat.

13:33 MUtta cosca nämät tapahtunet olit/ ei Jerobeam käändänytkän idziäns hänen pahalda tieldäns pois/ mutta teki taas corkeuden pappeja halvimmista Canssan seasta/ kenengä hän tahdoi/ sen käden hän täytti/ ja se tuli corkeuden papixi.

13:34 Ja tämä tapahtui Jerobeamin huonelle synnixi/ että hänen piti catoman ja häwitettämän maan pääldä.

1 Kuningas 14 LUKU

14:1 Siihen aikaan sairastui Abia, Jerobeamin poika.

14:2 Niin Jerobeam sanoi vaimollensa: "Nouse ja pukeudu niin, ettei sinua tunneta Jerobeamin vaimoksi, ja mene Siiloon. Katso, siellä on profeetta Ahia, joka ilmoitti, että minusta on tuleva tämän kansan kuningas.

14:3 Ja ota mukaasi kymmenen leipää sekä pieniä leivoksia ja ruukullinen hunajaa ja mene hänen luoksensa. Hän ilmaisee sinulle, kuinka pojan käy."

14:4 Jerobeamin vaimo teki niin: hän nousi ja meni Siiloon ja tuli Ahian taloon. Ja Ahia ei voinut nähdä, sillä hänellä oli vanhuuttaan kaihi silmissä.

14:5 Mutta Herra oli sanonut Ahialle: "Katso, Jerobeamin vaimo tulee sinulta kysymään pojastaan, sillä hän on sairaana. Niin ja niin on sinun puhuttava hänelle." Ja kun hän tuli tekeytyen tuntemattomaksi,

14:6 ja kun Ahia kuuli hänen askeleensa hänen tullessaan ovesa, sanoi hän: "Tule sisään, Jerobeamin vaimo; miksi sinä tekeydyt tuntemattomaksi? Minä olen saanut ilmoittaakseni sinulle kovan sanoman.

14:7 Mene ja sano Jerobeamille: 'Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä olen korottanut sinut kansan seasta ja asettanut sinut kansani Israelin ruhtinaaksi

14:8 ja reväissyt valtakunnan

14 LUKU

14:1 Siihen aikaan sairasti Abia Jerobemin poika.

14:2 Ja Jerobeam sanoi emännällensä: nouse ja muuta itses, niin ettei yksikään tuntisi sinua Jerobeamin emännäksi; ja mene Siloon. Katso siellä on propheta Ahia, joka minulle sanoi: että minä olen tuleva tämän kansan kuninkaaksi.

14:3 Ja ota kätees kymmenen leipää ja kyrsää, ja astia hunajaa, ja mene hänen tykönsä, että hän sanois sinulle, mitä nuorukaiselle tapahtuu.

14:4 Ja Jerobeamin emäntä teki niin, nousi ja meni Siiloon, ja tuli Ahian huoneeseen; mutta ei Ahia taitanut nähdä, sillä hänen silmänsä olivat pimenneet vanhuudesta.

14:5 Mutta \Herra\ sanoi Ahialle: katso Jerobeamin emäntä tulee kysymään sinulta yhtä asiaa pojastansa, sillä hän on sairas; niin puhu sinä hänelle niin ja niin. Ja kuin hän tuli sisälle, piti hän itsensä outona.

14:6 Kuin Ahia kuuli ovesa hänen jalkainsa töminän, sanoi hän: tule sisälle, sinä Jerobeamin emäntä: kuinka itses niin outona pidät? Minä olen lähetetty sinun tyköskovan sanoman kanssa.

14:7 Mene ja sano Jerobeamille: näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: että minä olen korottanut sinun kansan seasta ja pannut sinun minun kansani Israelin ruhtinaaksi,

14:8 Ja olen reväissyt valta-

XIV. Lucu

14:1 Sijhen aican sairasti Abia Jerobeamin poica.

14:2 Ja Jerobeam sanoi emännällens: nouse/ ja muuta sinus nijn ettei yxikän tundis sinua Jerobeamin emännäxi/ ja mene Siloon/ cadzo/ siellä on Propheta Ahia/ joca minulle sanoi: että minä olin tulewa tämän Canssan Cuningaxi.

14:3 Ja ota sinun cansas kymmenen leipä/ ja kymmenen kyrsä/ ja astia hunajata/ ja mene hänen tygöns/ että hän sanois sinulle mitä nuorucaiselle tapahtu.

14:4 Ja Jerobeamin emändä teki nijn/ nousi ja meni Siiloon/ ja tuli Ahian huoneeseen/ mutta ei Ahia nähnyt/ sillä hänen silmäns olit pimennet wanhudesta.

14:5 MUTta HERra sanoi Ahialle: cadzo/ Jerobeamin emändä tule kysymän sinulda yhtä asiata pojastans/ sillä hän on sairas/ nijn puhu sinä hänelle nijn ja nijn. Ja cosca hän tuli sisälle/ piti hän idzens outona.

14:6 Cosca Ahia cuuli owes hänen jalcans töminän sanoi hän: tule sisälle sinä Jerobeamin emändä/ cuingas idzes nijn outona pidät? minä olen lähetetty sinun tygös cowan sanoman cansa.

14:7 Mene ja sano Jerobeamille: näin sano HERra Israelin Jumala: minä olen corgottanut sinun Canssan seast/ ja pannut sinun minun Canssani Israelin Ruhtinaxi.

14:8 Ja olen rewäisnyt walda-

Daavidin suvulta ja antanut sen sinulle. Mutta sinä et ole ollut niinkuin minun palvelijani Daavid, joka noudatti minun käskyjäni ja seurasi minua kaikesta sydämestänsä, niin että hän teki ainoastaan sitä, mikä oli oikeata minun silmissäni.

14:9 Vaan sinä olet tehnyt enemmän paha kuin kaikki sinun edeltäjäsi: sinä olet mennyt ja tehnyt itsellesi muita jumalia, valettuja kuvia, ja olet vihoittanut minut ja heittänyt minut selkäsi taakse.

14:10 Katso, sentähden minä annan onnettomuuden kohdatta Jerobeamin sukua ja hävitän Israelista Jerobeamin miespuoliset jälkeläiset, kaikki tyynni, ja minä lakaisen pois Jerobeamin suvun, niinkuin saasta lakaistaan, kunnes siitä on tullut loppu.

14:11 Joka Jerobeamin jälkeläisistä kuolee kaupungissa, sen koirat syövät, ja joka kuolee kedolle, sen syövät tai vaan linnut. Sillä Herra on puhunut.'

14:12 Niin nouse nyt ja mene kotiisi. Kun sinun jalkasi astuu kaupunkiin, kuolee lapsi.

14:13 Ja koko Israel on pitävä valittajaiset hänelle, ja hänet haudataan. Sillä Jerobeamin jälkeläisistä on hän yksin tuleva hautaan, koska Jerobeamin suvussa on vain hänessä havaittu jotakin Herralle, Israelin Jumalalle, otollista.

14:14 Mutta Herra on herättävä itsellensä Israeliin kunin-

kunnan Davidin huoneelta pois, ja antanut sen sinulle: mutta et sinä ole ollut niinkuin minun palvelijani David, joka piti minun käskyni ja vaelsi minun jälkeeni kaikella sydämellä, ja teki ainoastaan mitä minulle kelvollinen oli;

14:9 Mutta sinä olet tehnyt pahemmin kaikkia muita, jotka sinun edelläs olleet ovat, ja sinä olet mennyt ja tehnyt itselles vieraita jumalia ja valetuita kuvia kehoittaakses minua vihaan, ja olet heittänyt minun selkäs taa;

14:10 Sentähden katso, minä annan tulla paha Jerobeamin huoneen päälle, ja hukutan Jerobeamista sen, joka vetensä seinään heittää, suljetun ja hyljätyn Israelissa, ja käväisen Jerobeamin huoneen sukukunnan, niinkuin tunkio käväistään, perikatoonsa asti.

14:11 Joka Jerobeamista kuolee kaupungissa, se pitää koirilta syötämän, mutta joka kuolee kedolla, se pitää tai vaan linnuilta syötämän; sillä \Herra\ on sen puhunut.

14:12 Niin nouse sinä ja mene kotias, ja kuin jalkas astuu kaupunkiin, niin pojan pitää kuoleman.

14:13 Ja koko Israel itkee häntä ja hautaa hänen, sillä ainoastansa tämä tulee Jerobeamista hautaan, että jotakin hyvää on löydetty hänen tykönänsä, \Herran\ Israelin Jumalan edessä, Jerobeamin huoneessa.

14:14 Ja \Herra\ herättää itsellensä yhden Israelin kunninkaan, se on hävittävä Je-

cunnan Dawidin huonelta pois/ ja andanut sen sinulle/ mutta et sinä ole ollut niinkuin minun palvelijani Dawid/ joca piti minun käskyni/ ja vaelsi minun jälkeeni caikella sydämellä/ ja teki ainoastans cuin minulle kelwollinen oli.

14:9 Mutta sinä olet pahemmin tehnyt caickia muita/ jotta sinun edelläs ollet owat/ ja sinä olet mennyt/ ja tehnyt idzelles wieraita jumalita/ ja waletuita cuwia/ kehoittaxes minua wihaan/ ja olet heittänyt minun selkäs taa.

14:10 Cadzo/ sentähden minä annan tulla paha Jerobeamin huonen päälle/ ja hucutan Jerobeamista sengin joca wewens heittä seinään/ sen suljetun ja hyljätyn Israelis/ ja käväisen Jerobeamin huonen sucucunnan/ nijncuin ricat käväistän/ pericatons asti.

14:11 Se joca Jerobeamista cuole Caupungis/ hän pitää coirilda syötämän/ mutta se joca cuole kedolla/ hän pitää taiwain linnuilda syötämän: sillä HERra on sen puhunut.

14:12 Nijn nouse ja mene cotias/ ja cosca jalcas astu Caupungijn/ njjn lapsen pitää cuoleman.

14:13 Ja coco Israel itke händä ja hauta hänen/ sillä ainoastans tämä tule Jerobeamista hautaan/ että jotakin hywä on löytty hänen tykönäns HERran Israelin Jumalan edes Jerobeamin huones.

14:14 Ja HERra herättä idzelens yhden Israelin Cuningan/

kaan, joka hävittää Jerobeamin suvun. Se on se päivä; ja mitä sitten?

14:15 Herra on lyövä Israelia, niin että se tulee ruovon kaltaiseksi, joka häilyy vedessä. Ja hän kiskaisee Israelin irti tästä hyvästä maasta, jonka hän on antanut heidän isillensä, ja hajottaa heidät tuolle puolelle Eufrat-virran, koska he ovat tehneet itsellensä aserkarsikkoja ja siten vihoittaneet Herran.

14:16 Ja hän antaa alttiiksi Israelin niiden syntien tähden, jotka Jerobeamin on tehnyt ja joilla hän on saattanut Israelin tekemään syntiä."

14:17 Niin Jerobeamin vaimo nousi, meni matkaansa ja tuli Tirsaan. Juuri kun hän tuli huoneen kynnykselle, kuoli poika.

14:18 Ja hänet haudattiin, ja koko Israel piti valittajaiset hänelle, sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut palvelijansa, profeetta Ahian, kautta.

14:19 Mitä muuta on kerrottavaa Jerobeamista, kuinka hän soti ja kuinka hän hallitsi, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

14:20 Ja aika, minkä Jerobeamin hallitsi, oli kaksikymmentä kaksi vuotta. Sitten hän meni lepoon isiensä tykö. Ja hänen poikansa Naadab tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

14:21 Mutta Rehabeam, Salomon poika, tuli Juudan kuninkaaksi. Neljäkymmenen yhden vuoden vanha oli Rehabeam tullessaan kuninkaaksi, ja hän

robeamin huoneen sinä päivänä: ja mitä jo on tapahtunut?

14:15 Ja \Herra\ lyö Israelin niinkuin ruoko häälly vedessä, ja repii Israelin tästä hyvästä maasta, jonka hän heidän isillensä antanut on, ja hajottaa heidät virran ylitse; että he ovat itsellensä tehneet metsistöitä, vihoittaksensa \Herraa\:

14:16 Ja hylkää Israelin, Jerobeamin synnin tähden, joka syntiä teki ja saatti Israelin syntiä tekemään.

14:17 Ja Jerobeamin emäntä nousi ja meni, ja tuli Tirsaan; ja kuin hän astui huoneen kynnykseen, kuoli nuorukainen.

14:18 Ja he hautasivat hänen, ja koko Israel itki häntä, \Herran\ sanan jälkeen, jonka hän palveliansa propheta Ahian kautta sanonut oli.

14:19 Mitä enempi Jerobeamista on sanomista, kuinka hän soti ja kuinka hän hallitsi: katso se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

14:20 Ja aika, jonka Jerobeamin hallitsi, oli kaksikolmattakymmentä ajastaikaa; ja hän nukkui isäinsä kanssa; ja hänen poikansa Nadab tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

14:21 Niin oli Rehabeam, Salomon poika kuningas Juudassa, ja oli yhdenviidettäkymmentä ajastaikainen tultuansa kuninkaaksi, ja hallitsi seitsemäntoistakymmentä

se on hävittävä Jerobeamin huoneen sinä päivänä/ ja mitä jo on tapahtunut?

14:15 Ja HERra lyö Israelin nijncuin ruoco häälly wedes/ ja repi Israelin tästä hyvästä maasta/ jonga hän heidän lsillens andanut on/ ja hajotta heidän wirran ylidze/ että he owat heillens tehnet medzistöitä vihoittaxens HERra.

14:16 Ja hylkä Israelin Jerobeamin synnin tähden/ joca syndiä teki ja saatti Israelin syndiä tekemän.

14:17 Ja Jerobeamin emändä nousi/ ja meni/ ja tuli Thirsaan/ ja cosca hän tuli huoneen kynnyxijn/ cuoli nuorucainen.

14:18 Ja he hautaisit hänen/ ja coco Israel itki händä HERran sanan jälken/ jonga hän palwelians cautta Prophetan Ahian sanonut oli.

14:19 Mitä enämbi Jerobeamist on sanomist/ cuinga hän sodei ja hallidzi/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

14:20 Ja aica cuin Jerobeamin hallidzi/ oli caxicolmattakymmentä ajastaica/ ja nuckui lsäins cansa/ ja hänen poicans Nadab tuli Cuningaxi hänen siaans.

14:21 Nlin oli Rehabeam Salomon poica Cuningas Juudaas/ ja oli yhden wijdettäkymmendä ajastaicainen tultuans Cuningaxi/ ja hallidzi

hallitsi seitsemäntoista vuotta Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka Herra oli valinnut kaikista Israelin sukukunnista, asettaakseen nimensä siihen. Hänen äitinsä oli nimeltään Naema, ammonilainen.

14:22 Ja Juuda teki sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä. Synneillänsä, joita he tekivät, he vihoittivat Herraa paljon enemmän, kuin heidän isänsä olivat tehneet.

14:23 Hekin tekivät itsellensä uhrikukkuloita, patsaita ja asera-karsikkoja kaikille korkeille kukkuloille ja jokaisen viheriän puun alle.

14:24 Ja maassa oli myöskin haureellisia pyhäkköpoikia. He jäljittelivät niiden kansojen kaikkia kauhistavia tekoja, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä.

14:25 Mutta kuningas Rehabeamin viidentenä hallitusvuotena hyökkäsi Suusak, Egyptin kuningas, Jerusalemin kimppeun.

14:26 Ja hän otti Herran temppelin aarteet ja kuninkaan palatsin aarteet; otti kaikki tyynni. Hän otti myös kaikki ne kultakilvet, jotka Salomo oli teettänyt.

14:27 Kuningas Rehabeam teetti niiden sijaan vaskivilvet ja jätti ne henkivartijain päälliköiden haltuun, jotka vartioivat kuninkaan linnan ovella.

14:28 Ja niin usein kuin kuningas meni Herran temppeliin, kantoivat henkivartijat niitä ja veivät ne sitten takaisin henkivartijain huoneeseen.

ajastaikaa Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka \Herra\ valinnut on kaikista Israelin sukukunnista, pannaaksensa siihen nimensä; ja hänen äitinsä nimi oli Naema Ammonilainen.

14:22 Ja Juuda teki pahaa \Herran\ edessä; ja he saattivat hänen enempi kiivaaksi, kuin kaikki heidän esi-isänsä olivat tehneet synneillänsä, joita he tekivät.

14:23 Sillä hekin rakensivat itsellensä korkeuksia, patsaita ja metsistöitä kaikille korkeille vuorille ja kaikkein viheriäisten puiden alle.

14:24 Ja maakunnassa oli huorintekijöitä; ja he tekivät kaikki pakanain kauhistukset, jotka \Herra\ Israelin lasten edestä oli ajanut pois.

14:25 Ja tapahtui viidennellä kuningas Rehabeamin ajastajalla, että Sisak Egyptin kuningas meni Jerusalemiä vastaan,

14:26 Ja otti \Herran\ huoneen tavarat, ja kuninkaan huoneen tavarat, ja kaiken mitä sieltä taidettiin ottaa, ja otti kaikki kultaiset kilvet, jota Salomo oli antanut tehdä,

14:27 Joiden siaan kuningas Rehabeam antoi tehdä vaskisia kilpiä, ja antoi ne ylimmäisten vartioittensa haltuun, jotka kuninkaan huoneen ovea vartioitsivat.

14:28 Ja niin usein kuin kuningas meni \Herran\ huoneeseen, kantoivat vartiat niitä, ja veivät ne vartiakamariinjälleen.

seidzementoistakymmendä ajastaica Jerusalemis/ siinä Caupungis/ jonga HERra walinnut oli caikist Israelin succunnist/ pannaxens siihen nimens. Hänen äitins cudzuttin Naema yxi Ammoniteri.

14:22 Ja Juda teki paha HERran edes/ ja saatit hänen enämbi kijwaxi/ cuin caicki heidän Esiisäns olit tehnet heidän synneilläns/ jotca he teit.

14:23 Sillä he rakensit idzelens corkeuxia/ padzaita/ medzistöitä/ caikille corkeille wuorille/ ja caickein wiherjäisten puiden ala.

14:24 Ja maacunnas oli huorintekijtä/ ja he teit caicki pacanoitten cauhistuxet/ jotca HERra Israelin lasten edest oli ajanut pois.

14:25 JA wijdennellä Cuningas Rehabeamin ajastajalla meni Sisak Egyptin Cuningas Jerusalemiä wastan.

14:26 Ja otti ne tawarat HERran huonest/ ja Cuningan huonest/ ja caiken sen cuin sieldä taittin otetta/ ja otti caicki cullaiset kilwet/ cuin Salomo oli andanut tehdä.

14:27 Joiden siaan Cuningas Rehabeam andoi tehdä waskisita kilwejä/ ja andoi ne ylimmäisten wartioittens halduun/ jotca Cuningan huonen owe wartioidzit.

14:28 Ja nijn usein cuin Cuningas meni HERran huoneeseen/ cannoit wartiat nijtä/ ja weit ne wartiacamarijn jällens.

14:29 Mitä muuta on kerrotta-
vaa Rehabeamista ja kaikesta,
mitä hän teki, se on kirjoitet-
tuna Juudan kuningasten ai-
kakirjassa.

14:30 Mutta Rehabeam ja Je-
robeam olivat kaiken aikaa
sodassa keskenään.

14:31 Sitten Rehabeam meni
lepoon isiensä tykö, ja hänet
haudattiin isiensä viereen
Daavidin kaupunkiin. Hänen
äitinsä oli nimeltään Naema,
ammonilainen. Ja hänen poi-
kansa Abiam tuli kuninkaaksi
hänen sijaansa

1 Kuningas 15 LUKU

15:1 Ja kuningas Jerobeamin,
Nebatin pojan, kahdeksantena-
toista hallitusvuotena tuli
Abiam Juudan kuninkaaksi.

15:2 Hän hallitsi kolme vuotta
Jerusalemossa. Hänen äitinsä
oli nimeltään Maaka, Abisalo-
min tytär.

15:3 Ja hän vaelsi kaikissa
isänsä synneissä, joita tämä
oli tehnyt ennen häntä, eikä
hänen sydämensä ollut ehyesti
antautunut Herralle, hänen
Jumalallensa, niinkuin hänen
isänsä Daavidin sydän oli ol-
lut.

15:4 Mutta Daavidin tähden
Herra, hänen Jumalansa, antoi
hänen lamppunsa palaa Jeru-
salemossa, korottamalla hänen
jälkeläisekseen hänen poikan-
sa ja pitämällä Jerusalemia
pystyssä -

15:5 koska Daavid oli tehnyt
sitä, mikä on oikein Herran
silmissä, eikä koko elinaika-
naan ollut poikennut mistään,

14:29 Mitä enempi Reha-
beamin asioista on sanomista
ja kaikesta mitä hän tehnyt
oli: eikö se ole kirjoitettu
Juudan kuningasten aikakir-
jassa?

14:30 Ja Rehabeamin ja Je-
robeamin välillä oli sota kaik-
kina heidän päivinänsä.

14:31 Ja Rehabeam nukkui
isänsä kanssa ja haudattiin
isänsä tykö Davidin kaupun-
kiin. Ja hänen äitinsä nimi oli
Naema Ammonilainen. Ja
hänen poikansa Abiam tuli
kuninkaaksi hänen siaansa.

15 LUKU

15:1 Niin oli kuningas Jero-
beamin Nebatin pojan kah-
deksantena vuotena toista-
kymmentä Abiam kuningas
Juudassa,

15:2 Ja hallitsi kolme ajastai-
kaa Jerusalemossa; hänen
äitinsä nimi oli Maeka
Abisalomin tytär.

15:3 Ja hän vaelsi kaikissa
isänsä synneissä, jotka hän
oli tehnyt hänen edellensä, ja
ei ollut hänen sydämensä va-
kaa \Herran\ hänen Juma-
lansa edessä, niinkuin Davi-
din hänen isänsä sydän oli.

15:4 Mutta Davidin tähden
antoi \Herra\ hänen Juma-
lansa hänelle walkeuden Jeru-
salemossa, herättääksensä
hänelle pojan hänen jälkeen-
sä, ja asettaaksensa Jerusa-
lemiin;

15:5 Sillä David oli tehnyt
mitä oikein on \Herran\
edessä, ja ei poikennut kai-
kista, mitä hän hänelle käs-
kenyt oli, kaikkena elinai-

14:29 Mitä enämbi Reha-
beamist on sanomist/ ja cai-
kist cuin hän tehnyt oli/ cad-
zo/ se on kirjoitettu Judan
Cuningasten Aicakirjas.

14:30 Ja Rehabeamin ja Jero-
beamin välillä oli sota/
caickina heidän päiwinänsä.

14:31 Ja Rehabeam nukkui
Isäins cansa/ ja haudattin
Isäins tygö Dawidin Caupun-
gijn/ Ja hänen äitins cudzut-
tin Naema yxi Ammoniteri. Ja
hänen poicans Abiam tuli Cu-
ningaxi hänen siaans.

XV. Lucu

15:1 CUningan Jerobeamin
Nebathin pojan cahdexandena
wuonna toistakymmendä oli
Abiam Cuningas Judaas.

15:2 Ja hallidzi colme ajastai-
ca Jerusalemis/ hänen äitins
nimi oli Maecha Abisalomin
tytär.

15:3 Ja hän waelsi caikis hä-
nen Isäns synneis/ jotca hän
oli tehnyt hänen edelläns. Ja
ei ollut hänen sydämens waca
HERran hänen Jumalans
edes/ nijncuin Dawidin hänen
Isäns sydän oli.

15:4 Mutta Dawidin tähden
andoi HERra hänen Jumalans
hänelle walkeuden Jerusale-
mis/ herättäxens hänelle po-
jan hänen jälkens/ ja asetta-
xens Jerusalemijn.

15:5 Sillä Dawid oli ollut otol-
linen HERralle/ ja ei horjattu-
nut cungan hänen elinai-
canans/ caikista cuin hänelle

mitä hän on käsenyt, paitsi heettiläisen Uurian asiassa.	kanansa, paitsi Urian Hetiläisen asiaa.	käsketyt olit/ paidzi sitä asia-ta Urian sen Hetheuxen cansa.
15:6 Ja Abiam oli koko elinai-kansa sodassa Jerobeamin kanssa.	15:6 Mutta Rehabeam ja Je-robeam sotivat keskenänsä kaiken elinaikansa.	15:6 Mutta Rehabeam ja Je-robeam sodeit keskenäns cai-ken heidän elinaicans.
15:7 Mitä muuta on kerrotta-vaa Abiamista ja kaikesta, mi-tä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjas-sa. Mutta Abiam ja Jerobeam olivat sodassa keskenään.	15:7 Mitä enempi on sano-mista Abiamista ja kaikista hänen töistänsä, eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningas-ten aikakirjassa? Ja Abiam soti Jerobeamin kanssa.	15:7 Mitä enämbi on sanomist Abiast/ ja caikist hänen töis-täns/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan Cuningasten Aicakirjas. Ja Abiam sodei Jerobeamin cansa.
15:8 Ja Abiam meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudat-tiin Daavidin kaupunkiin. Ja Aasa, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.	15:8 Niin Abiam nukkui isänsä kanssa ja haudattiin Davidin kaupunkiin; ja Asa hänen poikansa hallitsi hä-nen perässänsä.	15:8 Abiam nukkui hänen Isäns cansa/ ja haudattin Dawidin Caupungijn/ ja Assa hänen poicans hallidzi hänen peräns.
15:9 Israelin kuninkaan Jero-beamin kahdentenäkymmenenä hallitusvuotena tuli Aasa Juudan kuninkaaksi.	15:9 Ja kahdentenäkym-menentenä Jerobeamin Israe-lin kuninkaan vuonna oli Asa kuningas Juudassa.	15:9 Slnä cahtenäkymmenenä Jerobeamin Israelin Cuningan vuonna/ oli Assa Judaas Cu-ningas.
15:10 Hän hallitsi neljäkym-mentä yksi vuotta Jerusale-missa. Hänen äitinsä oli nimel-tään Maaka, Abisalomin tytär.	15:10 Ja hallitsi yhden ajas-tajan viidettäkymmentä Jeru-salemmissa; hänen äitinsä nimi oli Maeka Abisalomin tytär.	15:10 Ja hallidzi yhden wijdet-täkymmendä ajastaica Jerusa-lemis/ hänen äitins oli Maecha Abisalomin tytär.
15:11 Ja Aasa teki sitä, mikä oli oikein Herran silmissä, niinkuin hänen isänsä Daavid,	15:11 Ja Asa teki kelvollisesti \Herran\ edessä, niinkuin David hänen isänsä,	15:11 Ja Assa teki kelwollisest HERRan edes/ nijncuin Dawid hänen Isäns.
15:12 ja toimitti haureelliset pyhäkköpojat pois maasta ja hävitti kaikki ne kivijumalat, jotka hänen isänsä olivat teh-neet.	15:12 Ja karkoitti huorinteki-jät maalta, ja ajoi pois kaikki epäjumalat, jotka hänen isänsä tehneet olivat.	15:12 Ja carcotti huorintekiät maalda/ ja cukisti caicki epä-jumalat/ cuin hänen Isäns tehnyt oli.
15:13 Jopa hän erotti äitinsä Maakan kuningattaren arvosta, koska tämä oli pystyttänyt inhotuksen Aseralle; ja Aasa kukisti inhotuksen ja poltti sen Kidronin laaksossa.	15:13 Ja vielä sitten pani hän äitinsä Maekan viralta pois, että hän oli tehnyt Mipletsetin metsistön; vaan Asa kukisti hänen Mipletsetinsä ja poltti sen Kidronin ojan tykönä.	15:13 Ja vielä sijtte Maechan hänen äitins pani wirasta pois/ että se oli tehnyt Miple-zethin medzistön/ waan Assa cukisti hänen Miplezethins/ ja poltti sen Kidronin ojan tykö-nä.
15:14 Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet. Kuitenkin oli Aasan sydän ehyesti antautunut Her-ralle, niin kauan kuin hän eli.	15:14 Mutta kukkuloita ei hän kukistanut; kuitenkin Asan sydän oli vakaa \Herran\ edessä kaiken elin-aikansa.	15:14 Mutta cuckuloita ei hän cukistanut/ cuitengin Assan sydän oli waca HERRan edes caiken elinaicans.
15:15 Ja hän vei Herran temppeliin isänsä pyhät lahjat ja omat pyhät lahjansa: ho-	15:15 Ja hän vei sisälle mitä hänen isänsä oli pyhittänyt, ja \Herran\ huoneen pyhät	15:15 Ja sen hopian ja cul-lan/ ja astiat cuin hänen Isäns oli pyhittänyt/ ja mitä

peata, kultaa ja kaluja.

15:16 Mutta Aasa ja Israelin kuningas Baesa olivat kaiken aikansa sodassa keskenään.

15:17 Baesa, Israelin kuningas, lähti Juudaa vastaan ja linnoitti Raaman, estääkseen ketään pääsemästä Aasan, Juudan kuninkaan, luota tai hänen luokseen.

15:18 Ja Aasa otti kaiken hopean ja kullan, mikä vielä oli jäljellä Herran temppelin ja kuninkaan linnan aarrekammioissa, ja antoi sen palvelijainsa haltuun; ja kuningas Aasa lähetti heidät Benhadadin, Tabrimmonin pojan, Hesjonin pojanpojan, Aramin kuninkaan, luo, joka asui Damaskossa, ja käski sanoa hänelle:

15:19 "Onhan liitto meidän välillämme, minun ja sinun, niinkuin oli minun isäni ja sinun isäsi välillä. Katso, minä lähetän sinulle hopeata ja kultaa lahjaksi; mene ja riko Baesan, Israelin kuninkaan, kanssa tekemäsi liitto, että hän lähtisi pois minun kimpustani."

15:20 Niin Benhadad kuuli kuningas Aasaa ja lähetti sotajoukkojensa päälliköt Israelin kaupunkeja vastaan ja valtasi Ijonin, Daanin, Aabel-Beet-Maakan ja koko Kinnerotin ynnä koko Naftalin maan.

15:21 Kun Baesa kuuli sen, lakkasi hän linnoittamasta Raamaa ja jäi Tirsaan.

15:22 Mutta kuningas Aasa kutsui kokoon kaiken Juudan, vapauttamatta ketään. Ja he

kalut: hopian ja kullan ja asiat.

15:16 Mutta Asan ja Baesan Israelin kuninkaan välillä oli sota kaiken heidän elinaikansa.

15:17 Vaan Baesa Israelin kuningas nousi Juudaa vastaan ja rakensi Raman, ettei yksikään vaeltaisi ulos taikka sisälle Asan Juudan kuninkaan puolelta.

15:18 Silloin otti Asa kaiken hopian ja kullan, jotka \Herran\ huoneen tavaroista ja kuninkaan huoneen tavaroista jääneet olivat, ja antoi ne palveliansa käsiin, jotka kuningas Asa lähetti Benhadadille Tabrimmonin Hesjonin pojan pojalle Syrian kuninkaalle, joka asui Damaskussa, ja käski sanoa hänelle:

15:19 Minun ja sinun vaiheella, ja minun isäni ja sinun isäs vaiheella on liitto: katso minä lähetin sinulle hopiaa ja kultaa lahjaksi, ettäs rikkoisit sen liiton, minkä sinä Baesan Israelin kuninkaan kanssa tehnyt olet, että hän erkanis minusta.

15:20 Ja Benhadad oli kuuliainen kuningas Asalle, ja lähetti sodanpäämiehet Israelin kaupunkeihin, ja löi Ijonin ja Danin ja Abelin Betmaekan, ja koko Kinnerotin, ynnä kaiken Naphtalin maakunnan kanssa.

15:21 Kuin Baesa sen kuuli, lakkasi hän rakentamasta Raamaa, ja meni Tirsaan.

15:22 Mutta kuningas Asa lähetti sanoman kaiken Juudan ympäri: ei tässä pidä yk-

pyhä HERran huones oli/ andoi hän alallans olla.

15:16 Mutta Assa ja Baesa Israelin Cuningas sodeit keskenäns caiken elinaicans.

15:17 WAan Baesa Israelin Cuningas nousi Judat wastian/ ja rakensi Raman/ ettei yxikän waellais ulos taicka sisälle Assan Judan Cuningan puolel-da.

15:18 Silloin otti Assa caiken hopian ja cullan/ jotca HERran huonen tawaroist/ ja Cuningan huonen tawaroist jäänet olit/ ja andoi ne hänen palweliains käsijn/ ja lähetti Benhadadille Tabrimonin pojalle/ joca oli Hesionin poica Syrian Cuningalle/ joca asui Damascus/ ja käski sanoa hänelle:

15:19 Minun ja sinun waihelas/ ja minun Isäni ja sinun Isäs waiheella on ljtto/ ja sentähden lähetän minä sinulle hopiata ja culda lahjaxi/ ettäs rikkoisit sen ljtton/ cuins Baesan Israelin Cuningan cansa tehnyt olet/ että hän ercanis minusta.

15:20 Benhadad oli cuuliainen Assalle Cuningalle/ ja lähetti sodans päämiehen Israelin Caupungeihin/ ja löi lionin ja Danin ja Abelin Beth Maechan ja coco Cinerothin/ ynnä caiken Nephtalin maacunnan cansa.

15:21 Cosca Baesa sen cuuli/ lackais hän rakendamast Ramat ja meni Thirsaan.

15:22 Mutta Cuningas Assa lähetti sanoman caiken Judan ymbärins: ei täsä pidä yxikän

veivät pois kivet ja puut, joilla Baesa oli linnoittanut Raamaa. Niillä kuningas Aasa linnoitti Geban, joka on Benjaminissa, ja Mispan.

15:23 Mitä muuta kaikkea on kerrottavaa Aasasta, kaikista hänen urotöistään, kaikesta, mitä hän teki, ja kaupungeista, jotka hän rakensi, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. Mutta vanhuutensa päivinä hän oli sairas ja loistaan.

15:24 Sitten Aasa meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen hänen isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Joo-safat tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15:25 Ja Naadab, Jerobeamin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Aasan, Juudan kuninkaan, toisena hallitusvuotena, ja hän hallitsi Israelia kaksi vuotta.

15:26 Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, ja vaelsi isänsä teitä ja hänen synneissään, jolla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

15:27 Mutta Baesa, Ahian poika, Isaskarin sukua, teki salaliiton häntä vastaan, ja Baesa surmasi hänet Gibbetonin luona, joka oli filistealaisilla; sillä Naadab ja koko Israel piirittivät Gibbetonia.

15:28 Baesa tappoi hänet Juudan kuninkaan Aasan kolmantena hallitusvuotena ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15:29 Kuninkaaksi tultuaan hän surmasi koko Jerobeamin suvun jättämättä Jerobeamin

sikään nuhteetoin oleman. Ja he kukistivat kivet ja puut Ramasta, joita Baesa oli rakentanut; ja kuningas Aasa rakensi niistä Geban BanJa-minista ja Mitspan.

15:23 Mitä muuta on kuningas Aasasta puhumista, ja kaikista hänen vallastansa, ja kaikista hänen töistänsä, ja kaupungeista, jotka hän rakentanut oli: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? paitsi että hän oli vanhuudellansa sairas ja loista.

15:24 Ja Aasa nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä kanssa isänsä Davidin kaupunkiin. Ja Josaphat hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen peräänsä.

15:25 Ja Nadab Jerobeamin poika oli Israelin kuningas toisena Asan Juudan kuninkaan vuonna, ja hallitsi Israelissa kaksi vuotta,

15:26 Ja teki paha Herran edessä, ja vaelsi isänsä teillä ja hänen synneissään, joilla hän saatti Israelin syntiä tekemään.

15:27 Ja Baesa Ahian poika Isaskarin huoneesta teki liiton häntä vastaan, ja Baesa löi hänen Philistealaisten Gibetonissa; sillä Nadab ja koko Israel piirittivät Gibetonin.

15:28 Sitte tappoi Baesa hänen kolmantena Asan Juudan kuninkaan vuonna, ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15:29 Koska hän oli kuningas, löi hän kuoliaaksi kaiken Jerobeamin huoneen, ja ei

nuhtetoin oleman. Ja he kukistivat kivet ja puut Ramast/ joilla Baesa oli rakentanut. Ja Cuningas Assa rakensi niistä Geban BenJaminin ja Mizpan.

15:23 Mitä muuta on Cuningas Assast puhumista/ ja caikest hänen wallastans/ ja caikist hänen töistäns/ ja Caupungeist jotca hän rakentanut oli/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan Cuningasten Aicakirjas/ paidzi että hän oli wanhudellans sairas jalgoista.

15:24 Ja Assa nukkui Isäins cansa/ ja haudattin Isäins cansa Dawidin Caupungijn. Ja Josaphat hänen poicans oli Cuningas hänen peräns.

15:25 JA Nadab Jerobeamin poica oli Israelin Cuningas/ sinä toisna Assan Judan Cuningan vuonna/ ja hallidzi Israelis caxi vuotta.

15:26 Ja teki HERran edes paha/ ja waelsi hänen Isäns teillä ja hänen synneisäns/ joilla hän saatti Israelin syndi tekemän.

15:27 JA Baesa Ahian poica Isascharin huonesta teki lijton händä wasta/ ja löi hänen Philisterein Gibethonis: sillä Nadab ja coco Israel pijritit Gibethonin.

15:28 Sijtte tappoi Baesa hänen colmandena Assan Judan Cuningan vuonna/ ja oli Cuningas hänen peräns.

15:29 Cosca hän oli Cuningas/ löi hän cuoliaxi caiken Jerobeamin huonen/ ja ei

jälkeläisistä eloon ainoatakaan henkeä: hän hävitti heidät Herran sanan mukaan, jonka hän oli puhunut palvelijansa, siilolaisen Ahian, kautta -

15:30 niiden syntien tähden, jotka Jerobeam oli tehnyt ja joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä, siten vihoittaen Herran, Israelin Jumalan.

15:31 Mitä muuta on kerrottava Naadabista ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

15:32 Mutta Aasa ja Israelin kuningas Baesa olivat kaiken aikansa sodassa keskenään.

15:33 Aasan, Juudan kuninkaan, kolmantena hallitusvuotena tuli Baesa, Ahian poika, koko Israelin kuninkaaksi Tirsassa, ja hän hallitsi kaksikymmentä neljä vuotta.

15:34 Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, ja vaelsi Jerobeamin teitä ja hänen synneissänsä, joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

1 Kuningas 16 LUKU

16:1 Ja Jeehulle, Hananin pojalle, tuli tämä Herran sana Baesaa vastaan:

16:2 "Sentähden, että sinä, vaikka minä olen korottanut sinut tomusta ja pannut sinut kansani Israelin ruhtinaaksi, olet vaeltanut Jerobeamin teitä ja saattanut minun kansani Israelin tekemään syntiä, niin että he ovat vihoittaneet minut synneillänsä,

jättänyt yhtään ainoaa henkeä Jerobeamin huoneesta, siihenasti että hän hävitti hänen, \Herran\ sanan jälkeen, joka oli sanottu hänen palvelialtansa Ahialta Silosta,

15:30 Jerobeamin syntein tähden, jotka hän teki, ja jolla hän saatti Israelin syntiä tekemään, sillä vihoittamisella, jolla hän vihaan kehoitti \Herran\ Israelin Jumalan.

15:31 Mitä enempi Nadabista on sanomista ja kaikista hänen töistänsä: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

15:32 Mutta Asa ja Baesa Israelin kuningas sotivat keskenänsä kaiken ikänsä.

15:33 Kolmantena Asan Juudan kuninkaan vuonna oli Baesa Ahian poika koko Israelin kuningas Tirsassa, neljäkolmattakymmentä ajastaka.

15:34 Ja hän teki paha \Herran\ edessä, ja vaelsi Jerobeamin teillä ja hänen synneissänsä, joilla hän saati Israelin syntiä tekemään.

16 LUKU

16:1 Niin tuli \Herran\ sana Jehun Hananin pojan tykö Baesaa vastaan, sanoen:

16:2 Että minä olen ylentänyt sinun tomusta ja tehnyt sinun minun kansani Israelin ruhtinaaksi, ja kuitenkin sinä olet vaeltanut Jerobeamin teillä ja saattanut minun kansani Israelin syntiä tekemään, niin että vihoitat minun heidän synneillänsä;

jättänyt yhtän ainoata henge Jerobeamin huonest/ siihenasti että hän hävitti hänen Herran sanan jälkeen/ joca oli sanottu Ahialda hänen palvelialtans/ Silost.

15:30 Jerobeamin synnin tähden cuin hän teki/ jolla hän saatti Israelin syndi tekemän/ sillä vihoittamisella jolla hän vihaan kehoitti Herran Israelin Jumalan.

15:31 Mitä enämbi Nadabist on sanomist/ ja caikist hänen töistäns/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aikakirjas.

15:32 Mutta Assa ja Baesa Israelin Cuningas/ sodeit keskenäns caiken ikäns.

15:33 Kolmantena Assan Juudan Cuningan vuonna/ oli Baesa Ahian poica coco Israelin Cuningas Thirzaas neljäcolmattakymmendä ajastaica.

15:34 Ja teki paha Herran edes/ ja vaelsi Jerobeamin teillä/ ja hänen synnisän/ joilla hän saatti Israelin syndi tekemän.

XVI. Lucu

16:1 Nlin tuli Herran sana Jehun Hananin pojan tygö Baesat watan/ sanoden:

16:2 Että minä olen ylendänyt sinun tomusta/ ja tehnyt sinun minun Canssani Israelin Ruhtinaxi/ ja cuitengin sinä olet waeldanut Jerobeamin teillä ja saattanut minun Canssani Israelin syndiä tekemän/ nijn että vihoitat minun heidän synneillän.

16:3 katso, minä lakaisen pois Baesan ja hänen sukunsa. Minä teen sinun suvullesi, niinkuin minä tein Jerobeamin, Nebatin pojan, suvulle.

16:4 Joka Baesan jälkeläisistä kuolee kaupungissa, sen koirat syövät, ja joka kuolee kedolla, sen syövät taivaan linnut."

16:5 Mitä muuta on kerrottavaa Baesasta, siitä, mitä hän teki, ja hänen urotöistensä, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

16:6 Ja Baesa meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Tirsaan. Ja hänen poikansa Eela tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

16:7 Mutta profeetta Jeehun, Hananin pojan, kautta oli tulut Herran sana Baesaa ja hänen sukuansa vastaan kaiken sen tähden, mitä hän oli tehnyt ja mikä oli paha Herran silmissä, hänen kättensä tekojen tähden, joilla hän oli vihoittanut Herran, niin että hänen kävi niinkuin Jerobeamin suvun, kuin myöskin sen tähden, että hän oli surmannut tämän suvun.

16:8 Aasan, Juudan kuninkaan, kahdentenkymmentenä kuudentena hallitusvuotena tuli Eela, Baesan poika, Israelin kuninkaaksi Tirsassa, ja hän hallitsi kaksi vuotta.

16:9 Mutta hänen palvelijansa Simri, jolla oli johdossaan puolet sotavaunuista, teki salaliiton häntä vastaan. Ja kun hän Tirsassa kerran oli juonut itsensä juovuksiin Tirsassa

16:3 Katso, minä hävitän Baesan perilliset ja hänen huoneensa perilliset, ja annan sinun huonees tulla niinkuin Jerobeamin Nebatin pojan huoneen:

16:4 Joka Baesan suvusta kuolee kaupungissa, se pitää koirilta syötämän, ja joka kuolee kedolla se pitää taivaan linnuilta syötämän.

16:5 Mitä enempi on puhumista Baesasta ja hänen töistensä ja voimastansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

16:6 Ja Baesa nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Tirsaan. Ja hänen poikansa Ella tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

16:7 Ja \Herran\ sana tuli prophetan Jehun Hananin pojan kautta Baesaa ja hänen huonettansa vastaan, ja kaikkea pahuutta vastaan, minkä hän \Herran\ edessä tehnyt oli, vihoittaaksensa häntä kättensä töillä, että sen piti tuleman niinkuin Jerobeamin huone, ja sentähden että hän hänen tappanut oli.

16:8 Asan Juudan kuninkaan kuudentena vuonna kolmattakymmentä oli Ella Baesan poika Israelin kuningas Tirsassa kaksi ajastaikaa.

16:9 Mutta hänen palveliansa Simri, joka hallitsi puolet vaunuja, teki liiton häntä vastaan: kuin hän tuli Tirsaan, niin hän joi ja juopui Artsan tykönä, joka oli Tirsan kartanon haltia.

16:3 Cadzo/ minä hävitän Baesan perilliset/ ja hänen huonens perilliset/ ja annan sinun huones tulla niijncuin Jerobeamin Nebathin pojan huonen.

16:4 Joca Baesan sugusta cuole Caupungis/ se pitä coirilda syötämän/ ja joca cuole kedolla/ se pitä taiwan linnuilda syötämän.

16:5 Mitä enämbi on puhumista Baesast/ ja hänen töistäns eli woimastans/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

16:6 Ja Baesa nuckui hänen Isäins cansa/ ja haudattin Thirzaan. Ja hänen poicans Ella tuli Cuningaxi hänen sijaans.

16:7 Ja HERran sana tuli Prophetan Jehun Hananin pojan cautta Baesat ja hänen huonettans wastan/ ja caicke pahutta wastan/ cuin hän HERran edes tehnyt oli/ wihoittaxens händä kättens töillä/ että sen piti tuleman niijncuin Jerobeamin huone/ ja että hän hänen tappanut oli.

16:8 JA Assan Judan Cuningan cuudentena vuonna colmattakymmendä/ oli Ella Baesan poica Israelin Cuningas Thirzaas/ caxi ajastaica.

16:9 Mutta hänen palwelians Simri/ joca hallidzi puolet waunuja/ teki lijton händä wastan/ cosca hän tuli Thirzaan/ niijn hän joi ja juowui Arzan tykönä/ joca oli Thirzan

olevan linnan päällikön Arsan talossa,

16:10 tuli Simri sinne ja löi hänet kuoliaaksi Juudan kuninkaan Aasan kahdentenakymmenentenä seitsemäntenä hallitusvuotena; ja hän tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

16:11 Ja kun hän oli tullut kuninkaaksi ja istunut valtaistuimelleen, surmasi hän koko Baesan suvun eikä jättänyt hänen jälkeläisistään eloon ainoatakaan miehenpuolta, ei sukulunastajaa eikä ystävää.

16:12 Ja niin tuhosi Simri koko Baesan suvun, Herran sanan mukaan, jonka hän oli puhunut Baesaa vastaan profetta Jehun kautta,

16:13 kaikkien Baesan ja hänen poikansa Eelan syntien tähden, jotka nämä olivat tehneet ja joilla he olivat saattaneet Israelin tekemään syntiä; he olivat vihoittaneet Herran, Israelin Jumalan, turhilla jumalilla, joita he palvelivat.

16:14 Mitä muuta on kerrottavaa Eelasta ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

16:15 Juudan kuninkaan Aasan kahdentenakymmenentenä seitsemäntenä hallitusvuotena tuli Simri kuninkaaksi, ja hän hallitsi Tirsassa seitsemän päivää. Väki oli silloin asettuneena leiriin Gibbetonin edustalle, joka oli filistealaisilla.

16:16 Kun leiriin asettunut väki kuuli sanottavan: "Simri on tehnyt salaliiton ja on myös surmannut kuninkaan",

16:10 Ja Simri tuli ja löi hänen, ja tappoi hänen Aasan Juudan kuninkaan seitsemäntenä vuonna kolmattakymmentä, ja tuli hänen sijaansa kuninkaaksi.

16:11 Ja kuin hän oli kuningas ja istui kuninkaallisella istuimellansa, löi hän kaiken Baesan huoneen ja ei jättänyt yhtäkään seinään vettänsä heittävä, eikä perillisiä eli lankoja.

16:12 Ja niin hävitti Simri koko Baesan huoneen, \Herran\ sanan jälkeen, joka Baesalle oli puhuttu profeta Jehun kautta.

16:13 Kaikkein Baesan ja hänen poikansa Eelan syntein tähden, joita he olivat tehneet, ja olivat saattaneet Israelin syntiä tekemään, ja olivat vihoittaneet \Herran\ Israelin Jumalan turhuudellansa.

16:14 Mitä enempi on sanomista Ellasta ja kaikesta hänen menoistansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

16:15 Seitsemäntenä kolmattakymmentä Aasan Juudan kuninkaan vuonna oli Simri kuningas Tirsassa seitsemän päivää; sillä väki oli sioittanut itsensä Philistealaisten Gibbetonissa.

16:16 Koska väki leirissä ollessansa kuuli sanottavan Simrin tehneen liiton ja tappaneen kuninkaan, niin koko Israel vahvisti sinä päivänä

cartanon haldia.

16:10 Ja Simri tuli ja tappoi hänen seidzemendenä colmattakymmentä Assan Judan Cuningan vuonna/ ja tuli hänen sijaansa Cuningaxi.

16:11 Ja cosca hän oli Cuningas/ ja istui hänen Cuningalisella istuimellansa/ löi hän kaiken Baesan huoneen/ ja ei jättänyt myös seinään wettänsä heittäwät/ eikä perillisiä eli langoja.

16:12 Ja nijn hävitti Simri coco Baesan huoneen HERran sanan jälkeen/ joca hänelle oli puhuttu Prophetan Jehun kautta.

16:13 Caickein Baesan ja hänen poicans Ellan syndein tähden/ cuin he olit tehnet/ ja olit saattanet Israelin syndiä tekemän/ ja olit wihoittanet HERran Israelin Jumalan heidän epäjumalillans.

16:14 Mitä enämbi on sanomist Ellast/ ja caikist hänen menoistans/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

16:15 SEidzemendenä colmattakymmentä Assan Judan Cuningan vuonna oli Simri Cuningas Thirzaas seidzemen päiwä: sillä wäki oli Philisterein Gibethonis.

16:16 Cosca wäki leiris ollesans cuuli sanottawan Simrin tehnexti lijton ja tappanexi Cuningan/ nijn coco Israel wah-

niin koko Israel teki sinä päivänä leirissä Omrin, Israelin sotapäällikön, kuninkaaksi.

16:17 Ja Omri ja koko Israel hänen kanssaan lähti Gibbetonista, ja he saarsivat Tirsan.

16:18 Ja kun Simri näki, että kaupunki oli valloitettu, meni hän kuninkaan linnan palatsiin ja poltti kuninkaan linnan päänsä päältä tulella, ja niin hän kuoli,

16:19 syntiensä tähden, jotka hän oli tehnyt, kun oli tehnyt sitä, mikä on paha Herran silmissä, vaeltamalla Jerobeamin teitä ja hänen synnissään, jota tämä oli tehnyt ja jolla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

16:20 Mitä muuta on kerrottavaa Simristä ja salaliitosta, jonka hän teki, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

16:21 Silloin Israelin kansa jakaantui kahtia. Toinen puoli kansaa seurasi Tibniä, Giinatin poikaa, tehdäkseen hänet kuninkaaksi, toinen puoli seurasi Omria.

16:22 Mutta se osa kansaa, joka seurasi Omria, sai voiton siitä osasta kansaa, joka seurasi Tibniä, Giinatin poikaa. Ja Tibni kuoli, ja Omri tuli kuninkaaksi.

16:23 Juudan kuninkaan Assan kolmantenäkymmenentenä ensimmäisenä hallitusvuotena tuli Omri Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi kaksitoista vuotta; Tirsassa hän hallitsi kuusi vuotta.

16:24 Hän osti Samarian vuoden Semeriltä kahdella talentil-

Omrin sodanpäämiehen Israelin kuninkaaksi leirissä.

16:17 Ja Omri meni ylös ja koko Israel hänen kanssansa Gibetonista, ja ahdistivat Tirsan.

16:18 Koska Simri näki kaupungin voitettavan, meni hän kuninkaallisen huoneen saliin, ja poltti itsensä kuninkaallisen huoneen kanssa ja kuoli.

16:19 Synteinsä tähden, jotka hän oli tehnyt: sillä hän oli tehnyt paha \Herran\ edessä ja vaeltanut Jerobeamin teillä ja niissä synneissä, jotka hän oli tehnyt ja joilla hän oli saattanut Israelinkin syntiä tekemään.

16:20 Mitä enempi on sanomista Simristä, ja kuinka hän oli liiton tehnyt: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

16:21 Siihen aikaan hajosi Israelin kansa kahteen joukkoon: yksi osa Tibnin Ginatin pojan puolelle, ja vahvistivat hänen kuninkaaksensa ja toinen Omrin puolelle.

16:22 Mutta se joukko, joka piti Omrin puolta, oli väkevempi kuin ne, jotka pitivät Tibnin Ginatin pojan puolta. Ja Tibni kuoli, ja Omri tuli kuninkaaksi.

16:23 Assan Juudan kuninkaan ensimmäisenä vuonna neljäntäkymmentä oli Omri Israelin kuningas kaksitoistakymmentä ajastaikaa, ja hallitsi Tirsassa kuusi ajastaikaa.

16:24 Hän osti Semeriltä Samarian vuoren kahdella ho-

wisti sinä päivänä Amrin sodanpäämiehen Israelin Cuningaxi leiris.

16:17 JA Amri meni ja coco Israel hänen cansans Gibethonist ja saarsit Thirzan.

16:18 Cosca Simri näki Caupungin voitettawan/ meni hän Cuningalisen huoneen salijn/ ja poltti idzens Cuningalisen huoneen cansa/ ja cuoli.

16:19 Hänen syndeins tähden/ jotca hän oli tehnyt: sillä hän oli tehnyt paha Herran edes/ ja waeldanut Jerobeamin teillä/ ja nijsä synneis jotca hän oli tehnyt/ ja joilla hän oli myös saattanut Israelin syndiä tekemän.

16:20 Mitä enämbi on sanomist Simrist/ ja cuinga hän oli lijton tehnyt/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

16:21 Slihen aican hajois Israelin sotawäki cahteen jouckoon/ yxi osa Thibnin Ginathin pojan puolelle/ ja wahwistit hänen Cuningaxens/ ja toinen Amrin puolelle.

16:22 Mutta se joucko/ joca piti Amrin puolda/ oli wäkwämbi cuin ne jotca pidit Thibnin Ginathin pojan puolda. Ja Thibni cuoli ja Amri tuli Cuningaxi.

16:23 Assan Judan Cuningan ensimmäisnä vuonna neljäntäkymmendä/ oli Amri Israelin Cuningas caxitoistakymmendä ajastaica/ ja hallidzi Thirzaas cuusi ajastaica.

16:24 Hän osti Semerildä Samarian vuoren cahdella hopia

<p>la hopeata ja rakensi vuorelle kaupungin ja kutsui rakentamansa kaupungin Samariaksi Semerin, vuoren omistajan, nimen mukaan.</p>	<p>piasantnerillä, ja rakensi vuorelle, ja kutsui kaupungin, jonka hän rakensi, Semerin vuoren herran nimellä Samariaksi.</p>	<p>Centnerillä/ ja rakensi vuorelle/ ja cudzui sen Caupungin cuin hän rakensi Semerin nimellä Samarian vuoren Herran.</p>
<p>16:25 Ja Omri teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, teki enemmän pahaa kuin kaikki hänen edeltäjänsä.</p>	<p>16:25 Ja Omri teki pahaa \Herran\ edessä, ja oli pahempi kaikkia, jotka hänen edellensä olleet olivat,</p>	<p>16:25 Ja Amri teki paha HERran edes/ ja oli pahempi caickia cuin hänen edelläns ollet olit.</p>
<p>16:26 Ja hän vaelsi kaikessa Jerobeamin, Nebatin pojan, tietä ja hänen synneissänsä, joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä, niin että he vihoittivat Herran, Israelin Jumalan, turhilla jumalillaan.</p>	<p>16:26 Ja vaelsi kaikissa Jerobeamin Nebatin pojan teissä ja hänen synneissänsä, joilla hän Israelin saatti syntiä tekemään, niin että he vihoittivat \Herran\ Israelin Jumalan turhuudellansa.</p>	<p>16:26 Ja waelsi caikis Jerobeamin Nebathin pojan teisä ja hänen synneisäns/ joilla hän Israelin saatti syndiä tekemän/ nijn että he wihoitit HERran Israelin Jumalan/ heidän epäjumalains palweluxilla.</p>
<p>16:27 Mitä muuta on kerrottavaa Omrista, siitä, mitä hän teki, ja hänen tekemistään urotöistä, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.</p>	<p>16:27 Mitä enempi on sanomista Omrista, ja kaikista hänen töistänsä, ja hänen voimastansa teoissansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?</p>	<p>16:27 Mitä enämbi on sanomist Amrist/ ja caikist hänen töistäns/ ja hänen woimastans tegoisans/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.</p>
<p>16:28 Ja Omri meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Samariaan. Ja hänen poikansa Ahab tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.</p>	<p>16:28 Ja Omri nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariaan; ja Ahab hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen peräänsä.</p>	<p>16:28 Ja Amri nuckui Isäins cansa/ ja haudattin Samariaan/ ja Ahab hänen poicans tuli Cuningaxi hänen peräns.</p>
<p>16:29 Ahab, Omrin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Aasan, Juudan kuninkaan, kolmantenakymmenentenä kahdeksantena hallitusvuotena; sitten Ahab, Omrin poika, hallitsi Israelia Samariassa kaksikymmentä kaksi vuotta.</p>	<p>16:29 Asan Juudan kuninkaan kahdeksantena vuonna neljäntäkymmentä oli Ahab Omrin poika kuningas Israelissa, ja hallitsi Israelia Samariassa kaksi ajastaikaa kolmattakymmentä.</p>	<p>16:29 ASsan Judan Cuningan cahdexandena vuonna neljäntäkymmendä oli Ahab Amrin poica Cuningas Israelis/ ja hallidzi Israelin Samarias caxi ajastaica colmattakymmendä.</p>
<p>16:30 Mutta Ahab, Omrin poika, teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, enemmän kuin kaikki hänen edeltäjänsä.</p>	<p>16:30 Ja Ahab Omrin poika teki pahaa \Herran\ edessä enemmän kuin kaikki ne, jotka hänen edellensä olivat.</p>	<p>16:30 Ja teki paha HERran edes/ enämbi cuin caicki ne jotca hänen edelläns olit.</p>
<p>16:31 Ei ollut siinä kylliksi, että hän vaelsi Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä, vaan hän otti myös vaimokseen Isebelin, siidonilaisten kuninkaan Etbaalin tyttären, ja rupesi palvelemaan Baalia ja</p>	<p>16:31 Ja se oli hänelle vähä, että hän vaelsi Jerobeamin Nebatin pojan synneissä, hän otti myös Isebelin, Etbaalin Zidonin kuninkaan tyttären emännäksensä, ja meni palvelemaan ja kumartamaan Baalia;</p>	<p>16:31 Ja ei totellut sitä/ että hän waelsi Jerobeamin Nebathin pojan synneis/ mutta otti myös Isebelin EthBaalin Zidonin Cuningan tyttären emännäxens/ ja meni palweleman ja cumartaman Baali.</p>

kumartamaan sitä.

16:32 Ja hän pystytti alttarin Baalille Baalin temppeliin, jonka hän oli rakentanut Samariaan.

16:33 Ahab teki myös aseran. Ja Ahab teki vielä paljon muuta ja vihoitti Herraa, Israelin Jumalaa, enemmän kuin kukaan niistä Israelin kuninkaista, jotka olivat olleet ennen häntä.

16:34 Hänen aikansa beeteliläinen Hiel rakensi uudelleen Jerikon. Sen perustuksen laskemisesta hän menetti esikoisensa Abiramin, ja sen ovien pystyttämisestä hän menetti nuorimpansa Segubin, Herran sanan mukaan, jonka hän oli puhunut Joosuan, Nuunin pojan, kautta.

1 Kuningas 17 LUKU

17:1 Tisbeläinen Elia, eräs Gileadiin asettuneita siirtolaisia, sanoi Ahabile: "Niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, jonka edessä minä seison: näinä vuosina ei tule kastetta eikä sadetta muutoin kuin minun sanani kautta."

17:2 Ja hänelle tuli tämä Herran sana:

17:3 "Mene pois täältä ja käänny itään päin ja kätkeydy Keritin purolle, joka on Jordanin itäpuolella.

17:4 Sinä saat juoda purosta, ja minä olen käskenyt kaarneiden elättää sinua siellä."

17:5 Niin hän meni ja teki Herran sanan mukaan: hän meni ja asettui Keritin purolle, joka on Jordanin itäpuolella.

16:32 Ja asetti Baalille alttarin Baalin huoneessa, jonka hän oli rakentanut Samarias.

16:33 Ja Ahab teki metsistön; niin että Ahab vihoitti \Herran\ Israelin Jumalan kovemmin kuin kaikki muut Israelin kuninkaas, jotka hänen edellensä olivat.

16:34 Silloin rakensi Hiel Beetelistä Jerihon: se maksoi hänen esikoisensa Abiramin, koska hän perustuksen laski, ja hänen nuorimman poikansa Segubin, koska hän sen portit pani, \Herran\ sanan jälkeen, jonka hän oli sanonut Josuan Nunin pojan kautta.

17 LUKU

17:1 Ja Elia Tisbiläinen Gileadin asuja sanoi Ahabile: niin totta kuin \Herra\ Israelin Jumala elää, jonka edessä minä seison, ei pidä näillä vuorilla kastetta eikä sadetta tuleman, muutoin kuin minun sanani jälkeen.

17:2 Ja \Herran\ sana tuli hänen tykönsä sanoen:

17:3 Mene tästä pois ja käännä itses itään päin, ja lymytä sinus Keritin ojan tykö, joka on Jordanin kohdalla.

17:4 Ja sinun pitää juoman ojasta: ja minä olen käskenyt kaarnetten elättää sinua siellä.

17:5 Hän meni ja teki \Herran\ sanan jälkeen, ja meni istui Keritin ojan tykönä, joka on Jordanin kohdalla.

16:32 Ja asetti Baalille Altarin Baalin huones/ jonga hän oli hänelle rakendanut Samarias.

16:33 Ja hän teki medzistön/ nijn että Ahab wihoitti HERran Israelin Jumalan cowemmin cuin caicki muut Israelin Cuningat/ jotca hänen edelläns olit.

16:34 Silloin rakensi Hiel Bethelist Jerihon/ se maxoi hänen esicoisens Abiramin/ cosca hän perustuxen laski/ ja hänen nuorimman poicans Segubin/ cosca hän sen portit pani/ HERran sanan jälkeen/ joca oli hänelle sanottu Josualda Nunin pojalda.

XVII. Lucu

17:1 JA Elia se Thesbiteri Gileadin asuja/ sanoi Ahabile: nijn totta cuin HERra Israelin Jumala elä/ jonga edes minä seison/ ei pidä näillä vuosilla castetta eikä sadetta tuleman/ muutoin jollen minä sitä sano.

17:2 JA HERran sana tuli hänen tygöns/ sanoden:

17:3 Mene tästä pois/ ja käännä sinus itän päin/ ja lymytä sinus Chritin ojan tygö/ joca on Jordanin tykönä.

17:4 Ja sinun pitä juoman ojasta/ ja minä olen käskenyt Carnetten elättä sinua siellä.

17:5 Hän meni sinne/ ja teki HERran sanan jälkeen/ ja meni ja istui Chritin ojan tykönä/ joca on Jordanin tykönä.

17:6 Ja kaarneet toivat hänelle leipää ja lihaa aamuin sekä leipää ja lihaa illoin, ja hän joi purosta.

17:7 Mutta jonkun ajan kuluttua puro kuivui, koska siinä maassa ei ollut satanut.

17:8 Ja hänelle tuli tämä Herran sana:

17:9 "Nouse ja mene Sarpatiin, joka on Siidonin aluetta, ja asetu sinne. Katso, minä olen käsenyt leskivaimon elättää sinua siellä."

17:10 Niin hän nousi ja meni Sarpatiin. Ja kun hän tuli kaupungin portille, niin katso, siellä oli leskivaimo keräilemässä puita. Hän huusi tälle ja sanoi: "Tuo minulle vähän vettä astiassa juodakseni."

17:11 Kun hän meni hakemaan, huusi hän hänelle ja sanoi: "Tuo minulle myös palanen leipää kädessäsi."

17:12 Mutta hän vastasi: "Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, minulla ei ole leipäkakkukaan, vaan ainoastaan kourallinen jauhoja ruukussa ja vähän öljyä astiassa. Ja katso, kerättyäni pari puuta minä menen leipomaan itselleni ja pojalleni, syödäksemme ja sitten kuollaksemme."

17:13 Niin Elia sanoi hänelle: "Älä pelkää; mene ja tee, niin kuin olet sanonut. Mutta leivo minulle ensin pieni kaltiainen ja tuo se minulle. Leivo sitten itsellesi ja pojallesi."

17:14 Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Jauhok eivät lopu ruukusta, eikä öljyä ole puuttuva astiasta siihen päi-

17:6 Ja kaarneet veivät hänelle leipää ja lihaa, huomeneltain ja ehtona, ja hän joi ojasta.

17:7 Ja monikahtain päivän perästä kuivui oja; sillä ei ollut sadetta maakunnassa.

17:8 Niin tuli \Herran\ sana hänen tykönsä, sanoen:

17:9 Nouse ja mene Sarpatiin, joka Sidonin tykönä on, ja pysy siellä: katso, minä olen käsenyt leskivaimon sinua siellä elättää.

17:10 Ja hän nousi ja meni Sarpatiin; ja kuin hän kaupungin porttiin tuli, katso, leskivaimo oli siellä ja haki puita, ja hän puhui hänelle, sanoen: tuo minulle vähän vettä astiassa juodakseni.

17:11 Kun hän meni tuomaan, huusi hän häntä ja sanoi: tuo myös minulle pala leipää kädessäsi.

17:12 Hän sanoi: niin totta kuin \Herra\ sinun Jumalasi elää, ei ole minulla leipää, mutta pivo jauhoja vakkaisessa ja vähän öljyä astiassa: ja katso, minä kokoon kaksi puuta ja menen valmistamaan itselleni ja pojalleni, syödäksemme ja sitte kuollaksemme.

17:13 Ja Elia sanoi hänelle: älä pelkää, mene ja tee niin kuin sinä sanonut olet; kuitenkin leivo minulle vähän kyrsäinen siitä ensin ja tuo minulle; mutta itsellesi ja pojallesi pitää myös sinun siitä sen jälkeen tekemän:

17:14 Sillä näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: Ei jauhot vakkaisesta pidä loppuman ja öljy astiasta ei pidä puuttuman, siihen päivään

17:6 Ja Carnet weit hänelle leipä ja liha/ huomeneltain ja ehtona/ ja hän joi ojasta.

17:7 JA monikahtain päivän perästä cuiwi oja: sillä ei ollut sadetta maacunnas.

17:8 Nijn tuli HERran sana hänen tygöns/ sanoden:

17:9 Nouse ja mene Zarpathijn/ joca Zidonin tykönä on/ ja pysy siellä/ sillä minä olen käsenyt lesken sinua siellä elättä.

17:10 Ja hän nousi ja meni Zarpathijn. Ja cosca hän Caupungin porttijn tuli/ cadzo/ nijn leski oli siellä ja haki puita/ ja hän puhui hänelle/ sanoden: tuo minulle vähän wetttä astias juodaxeni.

17:11 Cosca hän meni tuoman/ huusi hän händä/ ja sanoi: tuo myös minulle pala leipä kadesäs.

17:12 Hän sanoi: nijn totta cuin HERra sinun Jumalasi elä/ ei ole minulla leipä/ mutta pio jauhoja wackaises/ ja vähän öljyä astias: ja cadzo/ minä cocon yhden puun eli caxi/ ja menen sitä valmistaman minulleni ja minun pojalleni/ syödäxem ja cuolla-xem.

17:13 Elia sanoi hänelle: älä pelkä/ mene ja tee nijncuins sanonut olet/ cuitengin leiwo minulle vähän kyrsäinen sijtä ja tuo tänne: mutta sinulles ja sinun pojalles pitä myös sinun sijtä tekemän:

17:14 Sillä nijn sano HERra Israelin Jumala: ettei jauhot wackaisest pidä loppuman/ ja öljy astiast ei pidä puuttu-

vään asti, jona Herra antaa sateen maan päälle."

17:15 Niin hän meni ja teki, niinkuin Elia oli sanonut. Ja hänellä sekä myös Elialla ja vaimon perheellä oli syötävää pitkäksi aikaa.

17:16 Jauhot eivät loppuneet ruukusta, eikä öljy puuttunut astiasta, sen Herran sanan mukaan, jonka hän oli Elian kautta puhunut.

17:17 Sen jälkeen vaimon, talon emännän, poika sairastui; ja hänen tautinsa kävi hyvin kovaksi, niin ettei hänessä enää ollut henkeä.

17:18 Silloin vaimo sanoi Elialle: "Mitä minulla on tekemistä sinun kanssasi, Jumalan mies? Sinä olet tullut minun luokseni saattamaan minun pahat tekonni muistoon ja tuottamaan kuoleman minun pojalleni."

17:19 Mutta hän sanoi hänelle: "Anna poikasi minulle." Ja hän otti tämän hänen sylistään ja vei hänet ylistämiseen, jossa asui, ja pani hänet vuoteellensa.

17:20 Ja hän huusi Herraa ja sanoi: "Herra, minun Jumalani, oletko tehnyt niin pahoin tätä leskeä kohtaan, jonka vieraana minä olen, että olet surmannut hänen poikansa?"

17:21 Sitten hän ojentautui pojan yli kolme kertaa, huusi Herraa ja sanoi: "Herra, minun Jumalani, anna tämän pojan sielun tulla häneen takaisin."

17:22 Ja Herra kuuli Eliaa, ja pojan sielu tuli häneen takaisin, ja hän virkosi henkiin.

17:23 Ja Elia otti pojan ja toi

asti kuin \Herra\ antaa sataa maan päälle.

17:15 Ja hän meni ja teki niinkuin Elia puhunut oli. Ja hän söi ja myös vaimon perheensä kauvan aikaa.

17:16 Ei jauhot loppuneet vakkaisesta eikä öljy astiasta, \Herran\ sanan jälkeen, jonka hän Elian kautta puhunut oli.

17:17 Sen jälkeen tapahtui, että perheen emännän poika sairasti, ja hänen sairautensa oli niin raskas, ettei henkeä hänessä silleen ollut.

17:18 Ja hän sanoi Elialle: mitä minulla on sinun kanssasi, sinä Jumalan mies? Sinä olet tullut minun tyköni, että minun pahatekonni muistettaisiin ja minun poikani kuolis.

17:19 Hän sanoi hänelle: tuo minulle poikas. Ja hän otti hänet, hänen sylistänsä, ja vei hänen ylistämään, kussa hän asui, ja pani hänen omaan vuoteesensa,

17:20 Ja huusi \Herran\ tykö ja sanoi: \Herra\ minun Jumalani! oletkos niin pahoin tehnyt tätä leskeä vastaan, jonka tykönä minä holhotaan, että tapat hänen poikansa?"

17:21 Ja hän ojensi itsensä kolmasti nuorukaisen päälle, ja huusi \Herran\ tykö ja sanoi: \Herra\ minun Jumalani, anna tämän nuorukaisen sielun tulla häneen jälleensä!

17:22 Ja \Herra\ kuuli Elian äänen: ja hänen sielunsa tuli häneen jälleensä, ja hän virkosi.

17:23 Ja Elia otti pojan ja

man/ siihen päiwään/ että HERra anda sata maan päälle.

17:15 Hän teki nijncuin Elia puhunut oli/ ja meni. Ja hän söi/ ja myös vaimon perheinsens cauwan aica.

17:16 Ja ei jauhot loppunet wakkaisest/ eikä öljy astiast HERran sanan jälken/ cuin hän Elian cautta puhunut oli.

17:17 Slitte sairasti perhen emännän poica/ ja hänen sairaudens oli nijn rascas/ ettei henge hänes sillen ollut.

17:18 Ja hän sanoi Elialle: mitä minun on sinun cansas tekemist sinä Jumalan mies? sinä olet tullut minun tygöni/ että minun pahateconi muistettaisin/ ja minun poican cuolis?

17:19 Hän sanoi: tuo tänne poicas/ ja hän otti hänen/ hänen sylistäns/ ja meni ylistupaan cusa hän asui/ ja pani hänen omaan wuoteseens.

17:20 Ja huusi HERran tygö/ ja sanoi: HERra minun Jumalan/ oletkos nijn pahoin tehnyt tätä leske wastan/ jonga tykönä minä holhotan/ että tapat hänen poicans?"

17:21 Ja hän ojensi idzens colmasti nuorucaisen päälle/ ja huusi HERran tygö/ ja sanoi: HERra minun Jumalan/ anna tämän nuorucaisen sielun tulla häneen jälleensä.

17:22 Ja HERra cuuli Elian änen/ ja hänen sieluns tuli häneen jälleensä/ ja hän wircois.

17:23 Ja Elia otti pojan ja

hänet ylistuvasta alas huoneeseen ja antoi hänet hänen äidillensä. Ja Elia sanoi: "Katso, poikasi elää."

17:24 Niin vaimo sanoi Elialle: "Nyt minä tiedän, että sinä olet Jumalan mies ja että Herran sana sinun suussasi on tosi."

1 Kuningas 18 LUKU

18:1 Pitkän ajan kuluttua, kolmantena vuotena, tuli Elialle tämä Herran sana: "Mene ja näyttäyty Ahabille, niin minä annan sateen maan päälle."

18:2 Niin Elia meni näyttämään Ahabille. Mutta Samariassa oli kova nälänhätä.

18:3 Ja Ahab kutsui Obadjan, joka oli palatsin päällikkönä. Mutta Obadja oli hyvin Herraa pelkääväinen mies;

18:4 niinpä Obadja oli silloin, kun Isebel hävitti Herran profeetat, ottanut sata profeettaa ja piilottanut heidät luolaan, viisikymmentä kerrallaan, ja elättänyt heitä leivällä ja vedellä.

18:5 Ahab sanoi Obadjalle: "Kulje maa, kaikki vesilähteet ja kaikki purot. Kenties me löydämme ruohoa pitääksemme hevoset ja muulit hengissä, niin ettei meidän tarvitse hävittää elukoita."

18:6 Ja he jakoivat keskenään kuljettavansa maan. Ahab kulki toista tietä yksinänsä, ja Obadja kulki toista tietä yksinänsä.

18:7 Kun nyt Obadja oli matkalla, niin katso, Elia tuli hänen

kantoi ylistuvasta alas huoneeseen, ja antoi äidillensä, ja sanoi: katso, sinun poikasi elää.

17:24 Ja vaimo sanoi Elialle: nyt minä ymmärrän, että olet Jumalan mies, \Herran\ sana on tosi sinun suussasi.

18 LUKU

18:1 Ja monen päivän perästä tuli \Herran\ sana Eliaan tykö kolmantena vuonna, sanoen: mene ja osoita sinus Ahabille, ja minä annan sataa maan päälle.

18:2 Ja Elia meni näyttämään itsiänsä Ahabille; vaan sangen kallis aika oli Samariassa.

18:3 Ja Ahab kutsui Obadian, joka oli hänen huoneensa haltia: (Ja Obadia pelkäsi \Herraa\ suuresti.

18:4 Sillä kun Isebel hukutti \Herran\ prophetat, otti Obadia sata profeettaa ja kätki ne, viisikymmentä kuhunkin luolaan, ja elätti heidät leivällä ja vedellä.)

18:5 Niin sanoi Ahab Obadialle: vaella maan lävitse kaikkein vesilähdetten tykö ja kaikkein ojain tykö, jos löydettäisiin ruohoja hevosille ja muuleille elatukseksi, ettei kaikki eläimet hukkuisi.

18:6 Ja he jakoivat itsensä vaeltamaan maata lävitse: Ahab vaelsi yksinänsä yhtä tietä myöten ja Obadia toista tietä yksinänsä.

18:7 Kun Obadia tiellä oli, katso, silloin kohtasi hänen Elia; ja kuin hän tuns

cannoi ylistuast alas huoneeseen/ ja andoi äitillensä/ ja sanoi: cadzo/ täsä elä sinun poicas.

17:24 Ja vaimo sanoi Elialle: nyt minä ymmärrän että olet Jumalan mies/ ja HERran sana on tosi sinun suusas.

XVIII. Lucu

18:1 JA pitkän ajan peräst/ tuli HERran sana Eliaan tygö colmandena vuonna/ sanden: mene ja osota sinus Ahabille/ ja minä annan sataa maan päälle.

18:2 Ja Elia meni näyttämän idzens Ahabille/ vaan sangen callis aica oli Samarias.

18:3 JA Ahab cudzui Obadian hänen huonens haldian/ (Ja Obadia pelkäis HERra suurest.

18:4 Sillä cosca Isebel hucutti HERran Prophetat/ otti Obadia sata Prophetat/ ja kätki ne luolijn/ wijsikymmendä tänne ja wijsikymmendä sinne/ ja elätti heidän leiwällä ja wedellä)

18:5 Nijn sanoi Ahab Obadialle: waella maan läpidze caickein lähdetten ja ojain tygö/ jos löytäisin ruohoja/ hewoisille ja muuleille elatuxexi/ ettei caicki carja huckuis.

18:6 Ja he joait idzens waeldaman maata läpidzen/ Ahab waelsi yxinäns tietä myöden/ ja Obadia toisen tien cautta yxinäns.

18:7 COsca Obadia tiellä oli/ cadzo/ silloin cohtais hänen

tä vastaan. Tuntiessaan tämän nen, lankesi hän kasvoillensa Elia/ ja cuin hän tunsi hänen/ hän heittäytyi kasvoillensa ja ja sano: etkös ole herrani langeis hän caswoillens/ ja sano: etkös ole minun Herran Elia? Elia?"

18:8 Tämä vastasi hänelle: 18:8 Hän sano: olen; mene ja 18:8 Hän sano: olen/ mene "Minä. Mene ja sano herrallesi: sano herralles: katso, Elia on ja sano HERralles: cadzo/ Elia 'Katso, Elia on täällä.'" tässä. on täsä.

18:9 Niin hän sano: "Mitä mi- 18:9 Ja hän sano: mitä minä 18:9 Ja hän sano: mitä minä nä olen rikkonut, koska annat olen rikkonut, että's annat olen rickonut/ että's annat palvelijasi Ahabin käsiin, hänen palvelias Ahabin käsiin tap- sinun palwelias Ahabin käsijn surmattavakseen? paa minua? tappa minua?"

18:10 Niin totta kuin Herra, 18:10 Niin totta kuin \Herra\ 18:10 Nijn totta cuin HERra sinun Jumalasi, elää, ei ole sinun Jumalas elää, ei ole sinun Jumalas elä/ ei ole yh- sitä kansaa eikä sitä valtakun- yhtään kansaa eli valtakun- tän Canssa eli Cuningan wal- taa, josta minun herrani ei taa, kuhunka minun herrani dacunda/ cuhunga minun Herran ei ole lähettänyt sinua edzimän. Ja cosca he owat olisi lähettänyt etsimään si- noneet: ei hän ole tässä, on sanonet: ei hän ole täsä/ on nua, mutta kun on vastattu: hän vannottanut sitä valta- hän wannottanut sitä walda- cunda ja Canssa/ ettet sinä sinua ole löydetty. kunnalla ja sillä kansalla valan, ettei cunda ja Canssa/ ettet sinä ole löydetty.

18:11 Ja nyt sinä sanot: 'Me- 18:11 Ja nyt sinä sanot: me- 18:11 Ja sinä sanot: mene ja ne ja sano herrallesi: Katso, ne ja sano herralles: katso, sano Herralles: cadzo/ Elia on Elia on täällä.'

18:12 Kun minä lähden pois 18:12 Ja taitais tapahtua, 18:12 Ja cosca minä menen pois sinun tyköäs/ nijn otta HERran hengi sinun pois/ ja luotasi, niin Herran Henki kul- kuin minä menisin pois sinun tyköäs, niin ottais \Herran\ HERran hengi sinun pois/ ja en minä tiedä minne, ja en minä menen ilmoitta- henki sinun pois, ja en minä tiedäis kuhunka, ja minä sit- maan Ahabille eikä hän löydä te tulis ja sanoisin sen Ahabille, ja hän ei löytäisi si- nua, niin hän tappais minun. Mutta minä sinun palvelias paickan/ ja minä sijtte tulis ja sanoisin sen Ahabille/ ja en löydäis sinua/ nijn hän tappais minun/ Mutta minä sinun palwelias pelkän HERra hamast minun nuoruudestani. asti.

18:13 Eikö herralleni ole ker- 18:13 Eikö minun herralleni 18:13 Eikö minun Herralleni rottu, mitä minä tein, kun li- ole sanottu, mitä minä tehnyt ole sanottu/ mitä minä tehnyt sebel tappoi Herran profeetat: olen, kuin Isebel tappoi olen/ cosca Isebel tappoi kuinka minä piilotin luolaan \Herran\ prophetat? ja minä HERran Prophetat/ ja minä sata Herran profeettaa, viisi- kätkin sata \Herran\ prophe- kätkin sata HERran Prophetat kymmestä kerrallaan, ja elätin täne ja viisikymmentä sinne, luolijn/ wijsikymmendä tänne heitä leivällä ja vedellä? ja ruokin heidät leivällä ja vedellä.

18:14 Ja nyt sinä sanot: 'Me- 18:14 Ja nyt sinä sanot: me- 18:14 Ja sinä sanot: mene ja ne ja sano herrallesi: Katso, ne ja sano herralles: katso, sano sinun Herralles: Elia on Elia on täällä', ja niin hän Elia on tässä: että hän minun täsä/ että hän minun tappais.

tappaa minut."

18:15 Mutta Elia sanoi: "Niin totta kuin Herra Sebaot elää, jonka edessä minä seison, minä näyttäydyn tänä päivänä hänelle."

18:16 Niin Obadja meni Ahabia vastaan ja ilmoitti hänelle tämän. Ahab meni silloin Eliaa vastaan.

18:17 Ja nähdessään Eliaa Ahab sanoi hänelle: "Siinäkö olet, sinä, joka syökset Israelin onnettomuuteen?"

18:18 Tämä vastasi: "En minä syökse Israelia onnettomuuteen, vaan sinä ja sinun isäsi suku, koska te hylkäätte Herran käskyt ja koska sinä seuraat baaleja.

18:19 Mutta lähetä nyt kokoamaan kaikki Israel minun luokseni Karmel-vuorelle, sekä neljäsataa viisikymmentä Baalin profeettaa ja neljäsataa Aseran profeettaa, jotka syövätkin Isebelin pöydästä."

18:20 Niin Ahab lähetti sanan kaikille israelilaisille ja kokosi profeetat Karmel-vuorelle.

18:21 Ja Elia astui kaiken kansan eteen ja sanoi: "Kuinka kauan te onnutte molemmille puolille? Jos Herra on Jumala, seurakaa häntä; mutta jos Baal on Jumala, seurakaa häntä." Eikä kansa vastannut hänelle mitään.

18:22 Niin Elia sanoi kansalle: "Minä olen ainoa jäljelle jäänyt Herran profeetta, mutta Baalin profeettoja on neljäsataa viisikymmentä.

18:23 Antakaa meille kaksi

18:15 Elia sanoi: niin totta kuin \Herra\ Zebaot elää, jonka edessä minä seison: tänäpäminä minä itseni hänelle ilmoitan.

18:16 Niin meni Obadia Ahabia vastaan ja sanoi nämät hänelle, ja Ahab meni Eliaa vastaan.

18:17 Ja kuin Ahab näki Eliaa, sanoi Ahab hänelle: etkö sinä ole se, joka Israelin villitset?

18:18 Hän sanoi: en minä villitse Israelia, mutta sinä ja sinun isäs huone, että te olette hyljänneet \Herran\ käskyt, ja sinä vaellat Baalin jälkeen.

18:19 Lähetä siis nyt kokoamaan minun tyköni koko Israel Karmelin vuorelle, ja neljäsataa ja viisikymmentä Baalin profeettaa ja neljäsataa metsistöin profeettaa, jotka syövätkin Isebelin pöydältä.

18:20 Niin lähetti Ahab kaikkein Israelin lasten tykö ja kokosi profeetat Karmelin vuorelle.

18:21 Niin astui Elia kaiken kansan eteen ja sanoi: kuinka kauan te onnutte molemmille puolille? Jos \Herra\ on Jumala, niin vaeltakaa hänen jälkeensä, mutta jos Baal, niin vaeltakaa hänen jälkeensä; ja ei kansa häntä mitään vastannut.

18:22 Niin sanoi Elia kansalle: minä olen ainoasti jäänyt \Herran\ prophetaista; mutta Baalin prophetaita on neljäsataa ja viisikymmentä miestä.

18:23 Niin antakaa nyt meille

18:15 Elia sanoi: niin totta kuin HERra Zebaot elä/ jonka edes minä seison/ tänäpäminä minä idzeni hänelle ilmoitan.

18:16 Nlin meni Obadia Ahabia vastaan/ ja sanoi nämät hänelle: ja Ahab meni Eliat vastaan.

18:17 Ja kuin Ahab näki Eliaa/ sanoi Ahab hänelle: sinäkö Israelin willidzet?

18:18 Hän sanoi hänelle: en minä willidze Israeli/ mutta sinä ja sinun Isäs huone/ hyljäten HERran käskyn ja waeldain Baalin jälkeen.

18:19 Lähetä siis nyt cocoman coco Israel Carmelin vuorelle/ ja neljä sata ja wiisikymmentä Baalin Prophetat/ ja neljä sata medzistöin Prophetat/ jotca syöwät Isebelin pöydäldä.

18:20 Nijn lähetti Ahab caickein Israelin lasten tygö/ ja cocois Prophetat Carmelin vuorelle.

18:21 Nlin astui Elia caiken Canssan eteen/ ja sanoi: cuinga cauwan te onnutte molemmille puolille? jos HERra on Jumala/ niin waeldacat hänen jälkens/ Mutta jos Baal/ niin waeldacat hänen jälkens: ja ei Canssa händä mitän wastannut.

18:22 Nijn sanoi Elia Canssalle: minä olen ainoastans jäänyt HERran Prophetaista/ mutta Baalin Prophetait on neljä sata ja wiisikymmentä miestä.

18:23 Nijn andacat nyt meille

mullikkaa, ja valitkoot he itselleen toisen mullikan, paloittelkoot sen ja pankoot kappaleet puiden päälle, mutta älkööt panko tulta; ja minä valmistan toisen mullikan ja asetan sen puiden päälle, mutta en pane tulta.

18:24 Sitten huutakaa te jumalanne nimeä, ja minä huudan Herran nimeä. Se jumala, joka vastaa tulella, on Jumala." Kaikki kansa vastasi ja sanoi: "Niin on hyvä."

18:25 Ja Elia sanoi Baalin profeteoille: "Valitkaa itsellenne toinen mullikka ja valmistakaa se ensin, sillä teitä on enemmän. Huutakaa sitten jumalanne nimeä, mutta älkää panko tulta."

18:26 Niin he ottivat sen mullikan, jonka hän antoi heille, ja valmistivat sen. Sitten he huusivat Baalin nimeä aamusta puolipäivään asti, sanoen: "Baal, vastaa meille!" Mutta ei ääntä, ei vastausta! Ja he hyppelivät alttarin ääressä, joka oli tehty.

18:27 Puolipäivän aikana Elia pilkkasi heitä ja sanoi: "Huutakaa kovemmin; hän on tosin jumala, mutta hänellä voi olla jotakin toimittamista, tahi hän on poistunut johonkin, tahi on matkalla; kenties hän nukkuu, mutta kyllä hän herää."

18:28 Niin he huusivat vielä kovemmin ja viileksivät itseään tapansa mukaan miekoilla ja keihäillä, niin että heistä vuoti verta.

18:29 Kun puolipäivä oli kulunut, joutuivat he hurmoksiin,

le kaksi mullia ja antakaat heidän valita toisen mullin ja hakata kappaleiksi, ja pankaan puiden päälle, mutta älkään siihen panko tulta: ja minä otan toisen mullin ja panen myös puiden päälle, ja en pane siihen tulta.

18:24 Ja huutakaa te teidän jumalainne nimeä, ja minä huudan \Herran\ nimeä: kumpi Jumala vastaa tulen kautta, hän olkoon Jumala. Ja kaikki kansa vastasi ja sanoi: se on oikein.

18:25 Ja Elia sanoi Baalin profeteoille: valitkaat teillenne toinen mulli, ja tehkää te ensin, sillä teitä on monta, ja huutakaa teidän jumalainne nimeä, ja älkää siihen tulta panko.

18:26 Ja he ottivat mullin, jonka hän heille antoi, ja valmistivat ja huusivat Baalin nimeä huomenesta puolipäivään asti, sanoen: Baal, kuule meitä! mutta ei siinä ollut ääntä eli vastaajaa; ja he hyppelivät alttarin ympärillä, jonka he tehneet olivat.

18:27 Kun jo puolipäivä oli, pilkkasi heitä Elia ja sanoi: huutakaa vahvasti; sillä hän on jumala, hän ajattelee jotakin, eli on jotakin toimittamista, eli on matkalla, eli jos hän makaa, että hän heräis.

18:28 Ja he huusivat suurella äänellä, ja viileskelivät itsiänsä veitsillä ja naskaleilla tavallansa, niin että he verta tiukkuivat.

18:29 Kuin puolipäivä kulunut oli, propheterasivat he siihenasti, että ruokauhri uh-

caxi härkä/ ja andacat heidän walita toinen ja hacata cappa-leixi/ ja pangan händä puiden päälle/ mutta älkän siihen pango tulda/ ja minä otan sen toisen härjän/ ja panen myös puiden päälle/ ja en pane tulda.

18:24 Ja huutacat te teidän jumalan nime/ ja minä huudan HERran nime/ cumbi Jumala wasta tulen cautta/ hän olcon Jumala. Ja caicki Cansa wastais/ ja sanoi: se on oikein.

18:25 Ja Elia sanoi Baalin Prophetaille: walitca teillen härkä/ ja tehkät te ensin/ sillä teitä on monda/ ja huutacat teidän jumalan nime/ ja älkät siihen tulda pango.

18:26 Ja he otit härjän/ jonga hän heille andoi/ ja walmistit ja huusit Baalin nime/ huomenest puolipäiwän asti/ sanoden: Baal cuule meitä/ mutta ei sijnä ollut ändä eli wastaust. Ja he hyppelit Altarin ymbärillä jonga he tehnet olit.

18:27 Cosca jo puolipäiwä oli/ pilckais heitä Elia/ ja sanoi: huutacat wahwast: sillä hän on jumala/ hän ajattele jotakin/ eli on jotakin toimittamist/ eli on ulcona kedolla/ eli maca/ että hän heräis.

18:28 Ja he huusit suurella änellä/ ja wijleskelit idzens weidzillä ja nascaleilla heidän tawallans/ nijn että he werta tiucuit.

18:29 Coisca puoli päiwä culunut oli/ Propheteraisit he

aina siihen hetkeen asti, jolloin ruokauhri uhrataan. Mutta ei ääntä, ei vastausta, ei vaarinottoa!

18:30 Niin Elia sanoi kaikelle kansalle: "Astukaa minun luokseni." Ja kaikki kansa astui hänen luoksensa. Niin hän korjasi Herran alttarin, joka oli hajotettu.

18:31 Ja Elia otti kaksitoista kiveä, yhtä monta kuin oli Jaakobin poikien sukukuntia, hänen, jolle oli tullut tämä Herran sana: "Israel on oleva sinun nimesi."

18:32 Ja hän rakensi kivistä alttarin Herran nimeen ja teki alttarin ympärille ojan, johon olisi mahtunut kaksi seamittaa jyviä.

18:33 Sitten hän latoi puut, paloitteli mullikan ja pani kappaleet puiden päälle.

18:34 Ja hän sanoi: "Täyttäkää neljä ruukkua vedellä ja vuodattakaa se polttouhrin ja puiden päälle." Ja hän sanoi: "Tekkää se toinen kerta." Ja he tekivät niin toisen kerran. Vielä hän sanoi: "Tekkää se kolmas kerta." Ja he tekivät niin kolmannen kerran.

18:35 Niin vesi juoksi ympäri alttarin; ojankin hän täytti vedellä.

18:36 Ja kun oli tullut hetki, jolloin ruokauhri uhrataan, astui profeetta Elia esille ja sanoi: "Herra, Aabrahamin, Iisakin ja Israelin Jumala, tulkoon tänä päivänä tietäväksi, että sinä olet Jumala Israelissa ja että minä olen sinun palvelijasi ja että minä olen sinun käskystäsi tehnyt kaiken tä-

rattaman piti; ja ei ollut siinä ääntä eli vastaajaa, elikkä joka vaaria otti.

18:30 Niin sanoi Elia kaikelle kansalle: tulkaat minun tyköni; ja kuin kaikki kansa tuli hänen tykönsä, paransi hän \Herran\ alttarin, joka kukistunut oli.

18:31 Ja Elia otti kaksitoistakymmentä kiveä Jakobin lasten luvun jälkeen (jonka tykö \Herran\ sana tapahtunut oli, sanoen: Israel pitää sinun nimes oleman),

18:32 Ja rakensi niistä kivistä alttarin \Herran\ nimeen, ja teki kuopan alttaria ympäri kahden jyvämitan leveydeltä,

18:33 Ja latoi puut, ja hakkasi mullin kappaleiksi, ja pani sen puiden päälle,

18:34 Ja sanoi: täyttäkää neljä kadia vedellä ja kaatakaat se polttouhrin ja puiden päälle; ja hän sanoi: tehkää se vielä toinen kerta; ja he tekivät sen toisen kerran; ja hän sanoi: tehkää se vielä kolmas kerta; ja he tekivät sen kolmannen kerran.

18:35 Ja vesi juoksi alttaria ympäri, että kuoppakin täytettiin vedestä.

18:36 Ja koska ruokauhri piti uhrattaman, astui propheta Elia edes ja sanoi: \Herra\ Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumala! ilmoita tänäpäpä, että sinä olet Israelin Jumala, ja minä sinun palvelias, ja että minä nämä kaikki sinun sanas jälkeen tehnyt olen.

sijhenasti/ että ruocauhri uhrattaman piti/ ja ei ollut siinä ändä eli wastaust/ elickä joca waari otti.

18:30 Nlin sanoi Elia caikelle Canssalle: tulcat caicki Canssa minun tygöni/ ja cosca caicki Canssa tuli hänen tygöns/ paransi hän HERran Altarin joca maasa oli.

18:31 Ja otti caxitoistakymmentä kiwe Jacobin lasten sucucunnan lugun jälkeen (jonga tygö HERran sana tapahtunut oli/ sanoden: sinun pitä IsraEl cudzuttaman)

18:32 Ja rakensi nijstä Altarin HERran nimeen/ ja teki cuopan Altarita ymbärins cahden jywämitan leweyldä.

18:33 Ja ladoi puut/ ja hackais härjän cappaleixi/ ja pani sen puiden päälle.

18:34 Ja sanoi: täyttäkät neljä Cadi wedellä/ ja caatacat se polttouhrin ja puiden päälle/ ja sanoi: tehkät se wielä toisen kerran/ ja he teit sen toisen kerran: ja hän sanoi: tehkät se wielä colmas kerta/ ja he teit sen colmannen kerran.

18:35 Ja wesi juoxi Altarita ymbärins/ että myös cuoppa täytettin wedestä.

18:36 Ja cosca ruocauhri piti uhrattaman/ astui Elia Propheta edes/ ja sanoi: HERra Abrahamin/ Isaachin ja Israelin Jumala/ ilmoita tänäpäpä että olet Israelin Jumala/ ja minä sinun palwelias/ ja että minä nämät caicki sinun sanas jälken tehnyt olen.

män.

18:37 Vastaa minulle, Herra, vastaa minulle, että tämä kansa tulisi näkemään, että sinä, Herra, olet Jumala ja että sinä käännät heidän sydämensä takaisin."

18:38 Silloin Herran tuli iski alas ja kulutti polttouhrin, puut, kivet ja mullan sekä nuoli veden, joka oli ojassa.

18:39 Kun kaikki kansa näki tämän, lankesivat he kasvoilensa ja sanoivat: "Herra on Jumala! Herra on Jumala!"

18:40 Mutta Elia sanoi heille: "Ottakaa Baalin profeetat kiinni; älköön yksikään heistä pääskö pakoon." Ja he ottivat heidät kiinni. Ja Elia vei heidät Kiisonin purolle ja tappoi heidät siellä.

18:41 Ja Elia sanoi Ahabille: "Nouse, syö ja juo, sillä sateen kohina kuuluu."

18:42 Niin Ahab nousi syömään ja juomaan. Mutta Elia nousi Karmelin huipulle, kumartui maahan ja painoi kasvonsa polviensa väliin.

18:43 Ja hän sanoi palvelijallensa: "Nouse ja katso merelle päin." Tämä nousi ja katsoi, mutta sanoi: "Ei näy mitään." Hän sanoi: "Mene takaisin." Näin seitsemän kertaa.

18:44 Seitsemännellä kerralla palvelija sanoi: "Katso, pieni pilvi, miehen kämmenen kokoinen, nousee merestä." Niin Elia sanoi: "Nouse ja sano Ahabille: 'Valjasta ja lähde alas, ettei sade sinua pidättäisi'."

18:37 Kuule minua \Herra\, kuule minua, että tämä kansa tietäis sinun olevan \Herran\ Jumalan; ettäs kääntäisit heidän sydämensä takaisin.

18:38 Niin putosi \Herran\ tuli ja poltti polttouhrin, puut, kivet ja mullan, ja nuoli veden kuopasta.

18:39 Kuin kaikki kansa näki sen, heittäysivät he kasvoilensa ja sanoivat: \Herra\ on Jumala, \Herra\ on Jumala.

18:40 Mutta Elia sanoi heille: ottakaat Baalin prophetat kiinni, ettei yksikään heistä pääsisi. Ja he ottivat heidät kiinni; ja Elia vei heidät Kisonin ojan tykö ja tappoi heidät siellä.

18:41 Ja Elia sanoi Ahabille: mene ylös, syö ja juo; sillä suuren sateen hyminä kuuluu.

18:42 Ja kuin Ahab meni syömään ja juomaan, meni Elia Karmelin kukkulalle, ja lankesi maahan, ja kumarsi kasvoillensa, ja pani päänsä polviensa välille,

18:43 Ja sanoi palveliallensa: mene nyt ylös ja katso meren puoleen. Hän meni ylös, katsoi ja sanoi: ei siellä ole mitään. Hän sanoi: mene vielä sinne seitsemän kertaa.

18:44 Ja seitsemännellä kerralla sanoi hän: katso sieltä nousee vähä pilvi merestä, niinkuin miehen kämmen. Hän sanoi: mene ja sano Ahabille: valjasta ja mene, ettei sade sinua käsittäisi.

18:37 Cuule minua HERra/ cuule minua/ että tämä Canssa tiedäis sinun olewan HERran Jumalan/ ettäs käännäisit heidän sydämens.

18:38 Nijn langeis HERran tuli ja poltti polttouhrin/ puut/ kiwet/ mullan/ ja nuoli weden cuopasta.

18:39 Cosca caicki Canssa näki sen/ langeisit he caswoilens/ ja sanoit: HERra on Jumala/ HERra on Jumala.

18:40 Mutta Elia sanoi heille: ottacat Baalin Prophetat kijni/ ettei yxikän heistä pääsis. Ja he otit heidän kijni/ ja Elia wei heidän Kisonin ojan tygö/ ja tappoi heidän siellä.

18:41 JA Elia sanoi Ahabille: mene/ syö ja juo: sillä suuren sateen hyminä cuulu.

18:42 Ja cuin Ahab meni syömän ja juoman/ meni Elia Carmelin wuoren cuckulalle/ ja langeis maahan ja cumarsi caswoillens/ ja pani pääns polweins wälille.

18:43 Ja sanoi hänen palwe-liallens: mene sinne ylös/ ja cadzo meren puoleen. Hän meni ylös/ cadzoi ja sanoi: ei siellä ole mitän. Hän sanoi: mene wielä sinne seidzemen kerta.

18:44 Ja seidzemennellä kerralla/ sanoi hän: cadzo/ sieldä nouse wähä pilwi merestä/ nijncuin miehen kämmen. Hän sanoi: mene/ ja sano Ahabille: waljasta ja mene/ ettei sade sinua käsittäisi.

18:45 Ja tuossa tuokiossa taivas kävi mustaksi pilvistä ja myrskytuulesta, ja tuli ankara sade. Mutta Ahab nousi vau-nuihinsa ja lähti Jisreeliin.

18:46 Ja Herran käsi tuli Elian päälle, ja niin hän vyötti ku-peensa ja juoksi Ahabin edellä Jisreeliin saakka.

1 Kuningas 19 LUKU

19:1 Mutta kun Ahab kertoi lisebelille kaiken, mitä Elia oli tehnyt ja kuinka hän oli tap-panut miekalla kaikki profee-tat,

19:2 lähetti lisebel sanansaat-tajan Elian luo ja käski sanoa: "Jumalat rangaiskoot minua nyt ja vasta, jollen minä huomenna tähän aikaan tee sinul-le samaa, mikä jokaiselle näis-tä on tehty."

19:3 Kun tämä näki sen, nou-si hän ja lähti matkaan pelas-taakseen henkensä ja tuli Beersebaan, joka on Juudan aluetta.

19:4 Sinne hän jätti palvelijan-sa, mutta meni itse erämaa-han päivänmatkan päähän. Hän tuli ja istuutui kinsteri-pensaan juureen. Ja hän toi-votti itsellensä kuolemaa ja sanoi: "Jo riittää, Herra; ota minun henkeni, sillä minä en ole isiäni parempi."

19:5 Ja hän paneutui maata ja nukkui kinsteripensaan juu-rella. Mutta katso, enkeli kos-ketti häntä ja sanoi hänelle: "Nouse ja syö."

19:6 Ja kun hän katsahti, niin katso, hänen päänsä pohjissa oli kuumennetuilla kivillä pais-tettu kaltainen ja vesiastian.

18:45 Ja sillä välillä tuli tai-vas pilvistä mustaksi ja tuu-lesta, ja tuli sangen suuri sa-de. Mutta Ahab matkusti ja tuli Jisreeliin.

18:46 Ja \Herran\ käsi oli Elian päällä, ja hän vyötti kupeensa ja juoksi Ahabin edellä, siihenasti kuin hän tuli Jisreeliin.

19 LUKU

19:1 Ja Ahab ilmoitti Isebelil-le kaikki mitä Elia tehnyt oli, ja kuinka hän oli tappanut prophetat miekalla.

19:2 Niin lähetti Isebel sa-nansaattajat Elialle, sanoen: jumalat minun niin ja niin tehkoon, jollen minä huomenna tällä aikaa tee sinun sielulles, niinkuin yhdelle näiden sielulle.

19:3 Kuin hän sen näki, nou-si hän ja meni kuhunka hän tahtoi, ja tuli Bersebaan, joka oli Juudassa, ja jätti sinne palveliansa.

19:4 Mutta itse hän meni korpeen päiväkunnan mat-kan; ja kuin hän tuli sinne, istui hän katavan alla, rukoil-len sieluansa kuolemaan, ja sanoi: jo kyllä on, \Herra\, ota nyt sieluni; sillä en minä ole parempi isiäni.

19:5 Ja hän pani maata ja nukkui katavan alle; ja katso, enkeli tarttui häneen ja sanoi hänelle: nouse ja syö!

19:6 Mutta kuin hän katsahti ympärillensä, katso, niin oli hänen päänsä takana hiilillä kypsytetty leipä ja astia vettä;

18:45 Ja sillä välillä tuli tai-was pilwist mustaxi/ ja tuules-ta/ ja tuli sangen suuri sade. Mutta Ahab matcusti ja tuli Jesreelijn. Ja

HERran käsi oli Elian päällä/ ja wyötti cupens/ ja juoxi Ahabin edellä/ siihenasti cuin hän tuli Jesreelijn.

XIX. Lucu

19:1 JA Ahab sanoi Isebelille caicki cuin Elia tehnyt oli/ ja cuinga hän oli tappanut caicki Baalin Prophetat miecalla.

19:2 Nijn lähetti Isebel sanan Elialle/ sanoden: jumalat mi-nun nijn ja nijn tehkön/ jollen minä huomena tällä aica tee sinun sielulles/ nijncuin yhdel-le näiden sielulle.

19:3 Cosca hän sen näki/ nousi hän ja meni cunga hän tahdoi/ ja tuli BerSebaan/ joca oli Judaas/ ja jätti sinne hänen palwelians.

19:4 Mutta idze hän meni corpeen päiwäcunnan matcan/ ja cosca hän tuli sinne/ istui hän catawan alla/ rucoillen hänen sieluans cuoleman/ ja sanoi: jo kyllä on HERra/ ota nyt minun sielun: sillä en mi-nä ole parembi cuin minun lsäni.

19:5 Ja hän pani maata/ ja nukkui catawan ala/ ja cad-zo/ Engeli rupeis häneen/ ja sanoi hänelle: nouse ja syö.

19:6 Mutta cosca hän cadzatti ymbärillens/ cadzo/ nijn oli hänen pääns tacana hijlillä kypsetty leipä/ ja astia wettä/

<p>Niin hän söi ja joi ja paneutui jälleen maata.</p>	<p>ja koska hän syönyt ja juonut oli, niin hän pani maata jälleen ja nukkui.</p>	<p>ja cosca hän syönyt ja juonut oli/ niijn hän pani maata jälens ja nukkui.</p>
<p>19:7 Mutta Herran enkeli koseketti häntä vielä toisen kerran ja sanoi: "Nouse ja syö, sillä muutoin käy matka sinulle liian pitkäksi."</p>	<p>19:7 Ja \Herran\ enkeli palasi hänen tykönsä toisen kerran, tarttui häneen ja sanoi: nouse ja syö! sillä sinulla on pitkä matka.</p>	<p>19:7 Ja HERran Engeli palais hänen tygöns toisen kerran/ rupeis häneen/ ja sanoi: nouse ja syö: sillä sinulla on vielä pitkä matka.</p>
<p>19:8 Niin hän nousi ja söi ja joi. Ja hän kulki sen ruuan voimalla neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä Jumalan vuorelle, Hoorebille, asti.</p>	<p>19:8 Ja hän nousi, söi ja joi, ja matkusti sen ruuan voimalla neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä Herran vuoreen Horebiin asti,</p>	<p>19:8 Ja hän nousi/ söi ja joi/ ja matcusti sillä syömisellä neljäkymmendä päiwä ja yötä/ Horebin HERran vuoren asti.</p>
<p>19:9 Siellä hän meni luolaan ja oli siinä yötä. Ja katso, Herran sana tuli hänelle: hän kysyi häneltä: "Mitä sinä täällä teet, Elia?"</p>	<p>19:9 Ja tuli siellä luolaan, ja oleskeli siellä yötä; ja katso, \Herran\ sana sanoi hänelle: mitäs tässä Elia teet?</p>	<p>19:9 Ja tuli siellä luolan ja oleskeli siellä yötä/ ja cadzo/ HERran sana sanoi hänelle: mitäs täsä Elia teet?</p>
<p>19:10 Hän vastasi: "Minä olen kiivailemalla kiivaillut Herran, Jumalan Sebaotin, puolesta. Sillä israelilaiset ovat hyljänneet sinun liittosi, hajottaneet sinun alttarisi ja tappaneet miekalla sinun profeettasi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, mutta minunkin henkeäni he väijyvät, ottaaksensa sen."</p>	<p>19:10 Hän vastasi: minä olen kiivauksella kiivannut \Herran\ Jumalan Zebaotin tähden; sillä Israelin lapset ovat hyljänneet sinun liittos, ja sinun alttaris kukistaneet ja tappaneet sinun prophetas miekalla, ja minä yksinäni jäin, ja he etsivät minun henkeäni, ottaaksensa sitä pois.</p>	<p>19:10 Hän wastais: minä olen kijwauxella kijwannut HERran Jumalan Zebaothin tähden: sillä Israelin lapset owat hyljännet sinun lijttos/ ja sinun Altaris cukistanet/ ja tappanet sinun Prophetas miecalla/ ja minä yxinäni jäin/ ja he edziwät minun hengeni/ ottaxens sitä.</p>
<p>19:11 Hän sanoi: "Mene ulos ja asetu vuorelle Herran eteen." Ja katso, Herra kulki ohitse, ja suuri ja raju myrsky, joka halkoi vuoret ja särki kalliot, kävi Herran edellä; mutta ei Herra ollut myrskysä. Myrskyn jälkeen tuli maanjäristys; mutta ei Herra ollut maanjäristyksessä.</p>	<p>19:11 Hän sanoi: mene tästä ulos ja astu vuorelle \Herran\ eteen. Ja katso, \Herra\ meni ohitse, ja suuri ja väkevä tuuli kävi, joka vuoret halkasi ja mäet särki \Herran\ edellä; mutta ei \Herra\ ollut tuulessa; ja tuulen perästä tuli maanjäristys, ja ei \Herra\ ollut maanjäristyksessä;</p>	<p>19:11 Hän sanoi: mene tästä ulos/ ja astu vuorelle HERran eteen: sillä cadzo/ HERra meni ohidze/ ja suuri tuuli joca mäet särki ja vuoret halcais HERran edellä/ mutta ei HERra ollut tuules/ ja tuulen perästä tuli maan järistys/ ja ei HERra ollut maan järistyxes.</p>
<p>19:12 Maanjäristyksen jälkeen tuli tulta; mutta ei Herra ollut tulessa. Tulen jälkeen tuli hiljainen tuulen hyminä.</p>	<p>19:12 Ja maanjäristyksen perästä tuli tulta, ja ei \Herra\ ollut tulessa; tulen perästä tuli hieno tuulen hyminä.</p>	<p>19:12 Ja maan järistyxen perästä tuli tuli/ ja ei HERra ollut tules/ tulen perästä tuli hieno tuulen hyminä.</p>
<p>19:13 Kun Elia sen kuuli, peitti hän kasvonsa vaipallansa, meni ulos ja asettui luolan suulle. Ja katso, hänelle puhui</p>	<p>19:13 Kuin Elia sen kuuli peitti hän kasvonsa hameellansa, ja meni ulos ja seisoi luolan ovella, ja katso, ääni</p>	<p>19:13 Cosca Elia sen cuuli/ peitti hän caswons hamellans/ ja meni ulos/ ja seisoi luolan owella/ ja cadzo/ äni sanoi</p>

ääni ja sanoi: "Mitä sinä täällä teet, Elia?"

19:14 Hän vastasi: "Minä olen kiivailemalla kiivaillut Herran, Jumalan Sebaotin, puolesta. Sillä israelilaiset ovat hyljänneet sinun liittosi, hajottaneet sinun alttarisi ja tappaneet miekalla sinun profeettasi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, mutta minunkin henkeäni he väijyvät, ottaaksensa sen."

19:15 Herra sanoi hänelle: "Lähde takaisin samaa tietä, jota tulit, erämaan kautta Damaskoon. Mene ja voitele Hasael Aramin kuninkaaksi.

19:16 Ja voitele Jeehu, Nimsin poika, Israelin kuninkaaksi. Ja voitele sijaasi profeetaksi Elisa, Saafatin poika, Abel-Meholasta.

19:17 Ja on tapahtuva näin: joka välttää Hasaelin miekan, sen surmaa Jeehu, ja joka välttää Jeehun miekan, sen surmaa Elisa.

19:18 Mutta minä jätän jäljelle Israeliin seitsemäntuhatta: kaikki polvet, jotka eivät ole notkistuneet Baalille, ja kaikki suut, jotka eivät ole hänelle suuta antaneet."

19:19 Niin hän lähti sieltä ja kohtasi Elisan, Saafatin pojan, kun tämä oli kyntämässä; kaksitoista härkäparia kulki hänen edellensä, ja itse hän ajoi kahdettatoista. Kulkiesaan hänen ohitsensa Elia heitti vaippansa hänen päällensä.

19:20 Niin hän jätti härät, riensi Elian jälkeen ja sanoi: "Salli minun ensin antaa suuta isälleni ja äidilleni; sitten minä

sanoi hänelle: mitä sinulla tässä on (tekemistä), Elia?"

19:14 Hän vastasi: minä olen kiivauksella kiivannut \Herran\ Jumalan Zebaotin tähden; sillä Israelin lapset ovat hyljänneet sinun liittos, kukistaneet sinun alttaris ja tappaneet sinun prophetas miekalla, ja minä ainoasti jäin, ja he etsivät minun henkeäni, ottaaksensa sitä pois.

19:15 Mutta \Herra\ sanoi hänelle: palaja tietäs myöten Damaskun korpeen: mene ja voitele Hasael Syrian kuninkaaksi.

19:16 Ja voitele Jehu Nimsin poika Israelin kuninkaaksi; ja Elisa Saphatin poika, Abel-Meholasta, voitele prophetaksi sinun siaas.

19:17 Ja tapahtuu, että joka välttää Hasaelin miekan, se tapetaan Jehulta, ja joka välttää Jehun miekan, se tapetaan Elisalta.

19:18 Mutta minä jätän seitsemäntuhatta Israeliin: kaikki polvet, jotka ei kumartaneet Baalia, ja kaikki suut, jotka ei hänen suuta antaneet.

19:19 Ja hän läksi sieltä ja kohtasi Elisan Saphatin pojan, joka kynti kahdellatoistakymmenellä parilla härkiä, ja hän itse oli niiden kahden toistakymmenen seassa; ja Elia meni hänen tykönsä ja heitti hameensa hänen päällensä.

19:20 Ja hän jätti härjät ja juoksi Elian perässä, ja sanoi: anna minun suuta antaa minun isälleni ja äidilleni, niin minä seuraan sinua; hän sa-

hänelle: mitä sinun tässä on Elia?"

19:14 Hän vastais: minä olen kijwauksella kijwannut HERran Jumalan Zebaothin tähden: sillä Israelin lapset owat hyljännet hänen lijttons/ cukistanet hänen Altarins/ tappanet hänen Prophetans miecalla/ ja minä ainoastans jäin/ ja he edziwät minun hengeni/ otta-xens sitä.

19:15 MUtta HERra sanoi hänelle: palaja tietäs/ corwen cautta Damascun päin/ mene ja voitele Hasael Syrian Cuningaxi.

19:16 Ja voitele Jehu Nimsin poica Israelin Cuningaxi/ ja Elisa Saphatin poica Abel Mehoholast Prophetaxi sinun siaas:

19:17 Ja tapahtu/ että se cuin wälttä Hasaelin miecan/ se tapetan Jehulda/ ja se cuin wälttä Jehun miecan/ se tapetan Elisalda.

19:18 Mutta minä jätin seitsemän tuhatta Israeliis/ nimitäin/ caicki polwet jotca ei cumartanet Baalia/ ja caicki suut jotca ei hänen suuta andanet.

19:19 JA hän läxi sieldä ja cohtais Elisan Saphatin pojan/ joca kyndi cahdellatoistokymmenellä parilla härkiä/ ja hän idze oli nijden cahdentoistakymmenen seas/ ja Elia meni hänen tygöns/ ja heitti hamens hänen päällens.

19:20 Mutta hän jätti härjät ja juoxi Elian perän/ ja sanoi: anna minun suuta anda minun Isälleni ja äitilleni/ nijn minä

seuraan sinua." Elia sanoi hänelle: "Mene, mutta tule takaisin; tiedäthän, mitä minä olen sinulle tehnyt."

19:21 Niin hän meni hänen luotaan takaisin, otti härkäpärinsa ja teurasti sen, ja härkään ikeellä hän keitti lihat; ne hän antoi väelle, ja he söivät. Sitten hän nousi ja seurasi Eliaa ja palveli häntä.

1 Kuningas 20 LUKU

20:1 Ja Benhadad, Aramin kuningas, kokosi kaiken sotajoukkonsa. Hänellä oli mukanaan kolmekymmentä kaksi kuningasta sekä hevosia ja sotavaunuja. Ja hän meni ja piiritti Samariaa ja ryhtyi taisteluun sitä vastaan.

20:2 Ja hän lähetti sanansaattajat kaupunkiin Ahabin, Israelin kuninkaalle, luo

20:3 ja käski sanoa hänelle: "Näin sanoo Benhadad: 'Sinun hopeasi ja kultasi ovat minun, ja sinun kauneimmat vaimosi ja lapsesi ovat myös minun'."

20:4 Israelin kuningas vastasi ja sanoi: "Niinkuin sinä olet sanonut, herrani, kuningas, minä olen sinun, minä ja kaikki, mitä minulla on."

20:5 Mutta sanansaattajat tulivat takaisin ja sanoivat: "Näin sanoo Benhadad: 'Minä olen lähettänyt sinulle tämän sanan: Anna minulle hopeasi ja kultasi, vaimosi ja lapsesi.'

20:6 Totisesti minä lähetän huomenna tähän aikaan palvelijani sinun luoksesi tutkimaan sinun taloasi ja sinun palvelijaisi taloja; ja kaiken, mikä on

noit hänelle: mene ja tule jälleen; sillä mitä minä sinulle tein?"

19:21 Ja hän palasi hänen tykönsä, ja otti parin härkiä ja uhrasi sen, ja keitti lihan härkään kaluilla, ja antoi kansalle syödä; ja hän nousi ja seurasi Eliaa, ja palveli häntä.

20 LUKU

20:1 Ja Behadad Syrian kuningas kokosi kaikki sotaväkensä ja oli kaksineljätkymmentä kuningasta hänen kanssansa, ja hevoset ja vaunut; ja hän meni ja piiritti Samarian, ja soti sitä vastaan,

20:2 Ja lähetti sanansaattajat Ahabille Israelin kuninkaalle kaupunkiin,

20:3 Ja käski hänelle sanottaa: näin sanoo Benhadad: sinun hopias ja kultas ovat minun, ja sinun emäntäs ja ihanimmat lapses ovat myös minun.

20:4 Israelin kuningas vastasi ja sanoi: herrani kuningas, niinkuin sinä sanonut olet, minä olen sinun ja kaikki mitä minulla on.

20:5 Ja sanansaattajat tulivat jälleen ja sanoivat: näin sanoo Benhadad: minä olen lähettänyt sinun tykönsä sanan, sanoen: sinun hopias ja kultas, emäntäs ja lapses pitää sinun minulle antaman:

20:6 Niin minä huomenna tällä aikaa lähetän palvelijani sinun tykönsä tutkimaan sinun huonees ja sinun palvelias huoneet: ja mitä sinulla rakainta on, pitää heidän otta-

seuran sinua/ hän sanoi hänelle: mene ja tule jälleens/ sillä mitä minä sinun tein?

19:21 Ja hän palasi hänen tykööns/ ja keitti liha härkään caluilla/ ja andoi Canssalle syödä/ ja hän nousi ja seurais Eliat ja palveli häntä.

XX. Lucu

20:1 JA Benhadad Syrian Cuningas cocois caicki hänen sotaväkensä/ ja oli caxineljättäkymmentä Cuningasta hänen cansans/ ja hewoiset/ ja waunut/ ja hän meni ja piiritti Samarian/ ja sodei sitä vastaan.

20:2 Ja lähetti sanan Ahabille Israelin Cuningalle Caupungijn.

20:3 Ja käski hänelle sanotta: nijn sano Benhadad: sinun hopias ja culdas owat minun/ ja sinun emändäs ja ihanimmat lapses owat myös minun.

20:4 Israelin Cuningas wastais/ ja sanoi: minun Herran Cuningan/ nijncuins sanonut olet/ minä olen sinun ja caicki mitä minulla on.

20:5 JA sana tuli jälleens/ ja sanoi: nijn sanoi Benhadad: minä olen lähettänyt sinulle sanan/ sinun hopias ja culdas/ emändäs ja lapses pitää sinun minulle andaman.

20:6 Nijn minä huomenna aica lähetän minun palvelian sinun tygös tutkiman sinun huones ja sinun alammaistes huonet/ ja mitä sinulla

sinun silmiesi ihastus, he ottavat haltuunsa ja vievät."

20:7 Silloin Israelin kuningas kutsui kaikki maan vanhimmat ja sanoi: "Ymmärtäkää ja nähkää, että hän hankkii meille onnettomuutta; sillä kun hän lähetti vaatimaan minulta vaimojani ja lapsiani, hopeatani ja kultaani, en minä niitä häneltä kieltänyt."

20:8 Kaikki vanhimmat ja kaikki kansa sanoivat hänelle: "Älä kuule häntä äläkä suostu."

20:9 Niin hän sanoi Benhadadin sanansaattajille: "Sanokaa herralleni, kuninkaalle: 'Kaiken, mitä sinä ensi kerralla käskit palvelijasi tehdä, minä teen; mutta tätä minä en voi tehdä.'" Ja sanansaattajat menivät ja veivät tämän vastauksen hänelle.

20:10 Niin Benhadad lähetti hänelle sanan: "Jumalat rangaiskoot minua nyt ja vasta, jos Samarian tomu riittää täyttämään kaiken sen väen kourat, joka minua seuraa."

20:11 Mutta Israelin kuningas vastasi ja sanoi: "Sanokaa hänelle: 'Älköön se, joka vyötäytyy miekkaan, kerskatko niinkuin se, joka sen riisuu.'"

20:12 Kun hän, juodessaan kuningaitten kanssa lehtimajoissa, kuuli tämän vastauksen, sanoi hän palvelijoilleen: "Piiritys käyntiin!" Ja he panivat piirityksen käyntiin kaupunkia vastaan.

20:13 Ja katso, eräs profeetta astui Ahabin, Israelin kuninkaan, eteen ja sanoi: "Näin

20:7 Niin Israelin kuningas kutsui kaikki maan vanhimmat ja sanoi: tutkikaat ja katsokaat, mitä pahuutta on hänen mielessänsä; sillä hän lähetti sanan minun tyköni, minun emännistäni ja lapsistani, hopiastani ja kullastani, ja en ole minä häneltä kieltänyt.

20:8 Niin sanoivat hänelle kaikki vanhimmat ja kaikki kansa: ei sinun pidä häntä kuuleman, eikä häneen suostuman.

20:9 Ja hän sanoi Benhadadin sanansaattajille: sanokaat herralleni kuninkaalle: kaikki minkä hän käski minulle palveliallensa ensin, teen minä, mutta tätä en minä taida tehdä. Ja sanansaattajat menivät takaperin ja sanoivat vastauksen hänelle.

20:10 Sitte lähetti Benhadad hänen tykönsä ja käski hänelle sanoa: jumalat tehköön minulle niin ja niin, jos multa Samariassa piisaa, että kaikki minua seuraava kansa taitais siitä ottaa pivonsa täyden.

20:11 Mutta Israelin kuningas vastasi ja sanoi: sanokaat: joka vyöttää itsensä, älkään kerskatko, niinkuin se joka riisuu.

20:12 Kuin hän sen kuuli, kuningasten kanssa juodesansa majassa, sanoi hän palvelioilleen: valmistakaat teitänsä. Ja he valmistavat heitänsä kaupunkia vastaan.

20:13 Ja katso, yksi profeetta astui Ahabin Israelin kuninkaan tykö ja sanoi: näin sa-

rackain on/ heidän pitää ne ottaman ja tuoman tänne.

20:7 Nlin Israelin Cuningas cudzui caicki maan wanhimmat/ ja sanoi: tutkicat ja cadzocat mitä pahutta on hänen mielesäns/ hän lähetti sanan minun peräni/ ja minun emändäni ja lasteni/ hopiani ja culdani perän/ ja en ole minä häneldä sitä kieldänyt.

20:8 Nijn sanoit hänelle caicki wanhimmat ja caicki Canssa: ei sinun pidä händä cuuleman eikä häneen suostuman.

20:9 Ja hän sanoi Benhadadin sanansaattaille: sanocat minun Herralleni Cuningallen caicki cuin hän käski minulle hänen palweliallens ensin/ teen minä/ waan tätä en minä taida tehdä. Ja sanansaattajat menit tacaperin/ ja sanoit wastauxen hänelle.

20:10 Sijtte lähetti Benhadad hänen tygöns jällens/ ja käski hänelle sanoa: jumalat tehkön minulle nijn ja nijn/ jos mulda Samarias täyty/ että caicki Canssa cuin minulla on taidais sijtä otta pions täyden.

20:11 Mutta Israelin Cuningas wastais/ ja sanoi: sanocat: Se joca wyöttä idzens/ älkän kerscatco nijncuin se joca rij-su.

20:12 Cosca Benhadad sen cuuli (Cuningasten cansa juodesans hänen majasans) sanoi hän palwelioillens: walmistacat teitäns. Ja he walmistit heitäns Caupungita watan.

20:13 JA cadzo/ Propheta astui Ahabin Israelin Cuningan tygö/ ja sanoi: näin sano

sanoo Herra: Näetkö kaiken tuon suuren lauman? Katso, minä annan sen tänä päivänä sinun käsiisi, että sinä tulisit tietämään, että minä olen Herra."

20:14 Ahab kysyi: "Kenen avulla?" Hän vastasi: "Näin sanoo Herra: Maaherrain palvelijoin avulla." Ahab kysyi vielä: "Kuka aloittaa taistelun?" Hän vastasi: "Sinä."

20:15 Niin hän katsasti herrain palvelijat, ja niitä oli kaksisataa kolmekymmentä kaksi. Niitten jälkeen hän katsasti kaiken väen, kaikki israelilaiset, joita oli seitsemäntuhatta.

20:16 Ja he tekivät hyökkäyksen puolenpäivän aikana, kun Benhadad oli juovuksissa ja joi lehtimajoissa, hän ja ne kolmekymmentä kaksi kuningasta, jotka olivat tulleet hänen avuksensa.

20:17 Maaherrain palvelijat hyökkäsivät ensimmäisinä. Silloin Benhadad lähetti tiedustelimaan, ja hänelle ilmoitettiin: "Miehiä on lähtenyt liikkeelle Samariasta."

20:18 Hän sanoi: "Jos he ovat lähteneet liikkeelle rauha mielessä, niin ottakaa heidät kiinni elävinä; ja jos he ovat lähteneet taistellakseen, ottakaa heidät silloinkin kiinni elävinä."

20:19 Mutta kun maaherrain palvelijat ja sotajoukko, joka seurasi heitä, olivat hyökänneet kaupungista,

20:20 surmasivat he miehen kukin. Niin aramilaiset pakenivat, ja Israel ajoi heitä takaa. Mutta Benhadad, Aramin kuningas, pääsi muutamien rat-

noo \Herra\; etkös nähnyt kaikkea sitä suurta joukkoa? Katso, minä annan heidät sinun käsiis tänäpäpä, että sinun pitää tietämän, että minä olen \Herra\.

20:14 Ahab sanoi: kenen kautta? Ja hän sanoi: näin sanoo \Herra\; maan ruhtinasten palveliain kautta: Hän sanoi: kuka alkaa sodan? Hän vastasi: sinä.

20:15 Niin hän luki maan ruhtinasten palveliat, ja heitä oli kaksisataa ja kaksineljätkymmentä. Ja niiden jälkeen luki hän kaiken kansan jokaisesta Israelin lapsista, seitsemäntuhatta miestä.

20:16 Ja he läksivät ulos puolipäivästä; mutta Benhadad oli juopuneena majassa kahdenneljätkymmentä kuninkaan kanssa, jotka häntä auttamaan tulivat.

20:17 Ja maan ruhtinasten palveliat läksivät ulos ensin; mutta Benhadad lähetti, ja he ilmoittivat hänelle, sanoen: miehet lähtevät ulos Samariasta.

20:18 Hän sanoi: joko he ovat rauhan tähden uloslähteneet, niin käsittäkät heitä elävinä, eli jos he ovat lähteneet so-taan, niin ottakaa heitä myös elävinä kiinni.

20:19 Niin maan ruhtinasten palveliat olivat lähteneet kaupungista ja sotaväki heidän perässänsä.

20:20 Ja niin löi mies miehensä ja Syrialaiset pakenivat, ja Israel ajoi heitä takaa; ja Benhadad Syrian kuningas pääsi hevostensa selkään hevostensa kanssa.

HERra: etkös nähnyt caicke sitä suurta jouckoa? cadzo/ minä annan heidän sinun käsijs/ ja sinä saat tietä/ että minä olen HERra.

20:14 Ahab sanoi: kenen kautta? hän sanoi: nijn sano HERra: maan Ruhtinasten palweliain kautta. Hän sanoi: cucast alca sodan? hän wastais: sinä.

20:15 Nijn hän luki maan Ruhtinasten palweliat/ ja oli caxi sata ja caxineljätkymmendä. Ja sijtte caiken Canssan jocaidzist Israelin lapsist seidzemen tuhatta miestä.

20:16 Ja meni puolipäiwäst: mutta Benhadad oli juopunun majas nijden cahdenneljätkymmenen Cuningan cansa/ cuin händä auttaman tulit.

Ja maan Ruhtinasten palweliat läxit ensin.

20:17 Mutta Benhadad lähetti ja andoi hänelle tiettäwäxi/ ja sanoi: miehet lähtewät Samariast.

20:18 Hän sanoi: käsittäkät heitä eläwis/ mingätähden he owat lähtenet/ rauha tekemän eli sotiman?

20:19 Nijn maan Ruhtinasten palweliat olit lähtenet/ ja sotawäki heidän peräsäns.

20:20 Ja tapoit caicki cuin eteen tulit ja Syrialaiset pakenit ja Israel ajoi taca/ ja Benhadad Syrian Cuningas pääsi hewoistens päälle hewoistens kanssa.

sumiesten kanssa pakoon hevosien selässä.

20:21 Mutta Israelin kuningas lähti liikkeelle ja valtasi hevoset ja sotavaunut; ja niin hän tuotti aramilaisille suuren tappion.

20:22 Ja profeetta astui Israelin kuninkaan eteen ja sanoi hänelle: "Vahvista itsesi, ymmärrä ja katso, mitä sinun on tehtävä, sillä vuoden vaihteessa hyökkää Aramin kuningas sinun kimppuusi."

20:23 Aramin kuninkaan palvelijat sanoivat tälle: "Heidän jumalansa on vuorijumala; sentähden hesaivat meistä voiton. Mutta taistelkaamme heitä vastaan tasangolla, sillä me varmasti saamme heistä voiton.

20:24 Ja tee näin: Pane pois kuninkaat, kukin paikaltaan, ja aseta käskynhaltijat heidän sijaansa.

20:25 Hanki sitten itsellesi sotajoukko, yhtä suuri kuin menettämäsi oli, yhtä monta hevosta ja yhtä monet sotavaunut; ja taistelkaamme heitä vastaan tasangolla, niin me varmasti saamme heistä voiton." Niin hän kuuli heitä ja teki niin.

20:26 Vuoden vaihteessa Benhadad katsasti aramilaiset ja lähti Afekiin taistelemaan Israelia vastaan.

20:27 Ja israelilaiset katsastettiin ja muonitettiin, ja he lähtivät heitä vastaan. Israelilaiset leiriytyivät heidän eteen, sillä niinkuin kaksi pientä vuohilaumaa, mutta aramilaiset

20:21 Niin Israelin kuningas läksi ulos ja löi hevosia ja vaunuja; ja hän tappoi sängin paljo Syrialaisia.

20:22 Niin astui propheta Israelin kuninkaan tykö ja sanoi hänelle: mene ja vahvista sinus, ymmärrä ja katso, mitä sinun tekemän pitää; sillä Syrian kuningas on sinua vastaan nouseva jälleen tämän vuoden perästä.

20:23 Ja Syrian kuninkaan palvelijat sanoivat hänelle; heidän jumalansa ovat vuorten jumalat, sentähden voittivat he meidät: jos me vielä heitä vastaan kedolla sodimme, mitämaks me voitamme heidät.

20:24 Niin tee nyt tämä: ota kaikki kuninkaat pois heidän sioistansa ja pane ruhtinaat heidän sijaansa;

20:25 Ja aseta sinulles sotajoukko, senkaltainen kuin tämä sotajoukko oli, ja hevoset ja vaunut niinkuin ennenkin, ja me sodimme heitä vastaan kedolla, mitämaks me voitamme heidät. Ja hän kuuli heitä ja teki niin.

20:26 Kuin ajastaika kulunut oli, asetti Benhadad Syrialaiset, ja meni ylös Aphekiin, sotimaan Israelia vastaan.

20:27 Ja Israelin lapset nousivat myös ja hankitsivat itsensä ja menivät heitä vastaan; ja Israelin lapset sioittivat itsensä heidän kohdallensa, niinkuin kaksi vähää vuohilaumaa; mutta maa oli

woismiestens cansa.

20:21 Nijn Israelin Cuningas meni ja löi hewoisia ja waunuja/ nijn että hän tappoi sängin paljo Syrialaisist.

20:22 Silloin astui Propheta Israelin Cuningan tygö/ ja sanoi hänelle: mene ja wahwista sinus/ ymmärrä ja cadzo/ mitä sinun tekemän pitä/ cadzo/ Syrian Cuningas on sinua wastian nousewa jällews tämän vuoden peräst.

20:23 Sillä Syrian Cuningan palweliat sanoit hänelle: heidän jumalans owat wuorten jumalat/ sentähden woiit he meidän/ jos me wielä heitä wastian tasaisella sodimme/ mitämax me woiitam heidän?

20:24 Nijn tee nyt ja ota caicki Cuningat pois heidän sioistans/ ja pane Ruhtinat heidän sijaans.

20:25 Ja aseta sinulles sotajoukko/ sencaltainen cuin tämä sotajoukko oli/ ja hewoiset ja waunut nijncuin ennenkin/ ja me sodim heitä wastian kedoilla/ mitämax me woiitam heidän? Ja hän cuuli heitä ja teki nijn.

20:26 COsca se aica culunut oli/ asetti Benhadad Syrialaiset ja meni Aphekijn sotiman Israeli wastian.

20:27 Ja Israelin lapset nousit myös ja hangidzit idzens ja menit heitä wastian/ ja sioitit idzens heidän cohdallens/ nijncuin caxi wähä wuohilauma/ mutta maa oli täy-

täyttivät maan.

20:28 Silloin Jumalan mies astui Israelin kuninkaan eteen ja sanoi: "Näin sanoo Herra: Sentähden, että aramilaiset ovat sanoneet: 'Herra on vuorijumala eikä laaksojumala', annan minä koko tämän suuren lauman sinun käsiisi, tulaksenne tietämään, että minä olen Herra."

20:29 Ja he olivat leiriytyneinä vastakkain seitsemän päivää. Seitsemäntenä päivänä sukeutui taistelu, ja israelilaiset surmasivat aramilaisia satuhatta jalkamiestä yhtenä päivänä.

20:30 Jäljellejääneet pakenivat Afekiin, kaupunkiin. Ja muuri kaatui kahdenkymmenen seitsemän tuhannen jäljellejääneen miehen päälle. Mutta Benhadad pakeni, tuli kaupunkiin ja juoksi huoneesta huoneeseen.

20:31 Silloin hänen palvelijansa sanoivat hänelle: "Katso, me olemme kuulleet, että Israelin heimon kuninkaat ovat laupiaita kuninkaita. Pan-kaamme säkit lanteillemme ja nuorat päämme ympärille ja antautukaamme Israelin kuninkaalle; ehkä hän jättää sinut henkiin."

20:32 Ja he käärivät säkit lanteilleen ja panivat nuorat päänsä ympärille ja tulivat Israelin kuninkaan luo ja sanoivat: "Palvelijasi Benhadad sanoo: 'Salli minun elää.'" Hän sanoi: "Vieläkö hän elää? Hän on minun veljeni."

20:33 Niin miehet katsoivat

täynnä Syrialaisia.

20:28 Ja Jumalan mies astui edes ja sanoi Israelin kuninkaalle: näin sanoo \Herra\: että Syrialaiset ovat sanoneet: \Herra\ on vuorten Jumala ja ei laaksoin Jumala, niin minä tahdon antaa kaiken tämän suuren joukon sinun kätees, että tietäisitte minun olevan \Herran\.

20:29 Ja he asettivat leirinsä toistensa kohdalle seitsemäksi päiväksi, mutta seitsemäntenä päivänä he menivät sotimaan yhteen. Ja Israelin lapset löivät Syrialaisia sata-tuhatta jalkamiestä yhtenä päivänä.

20:30 Mutta jääneet pakenivat Aphekin kaupunkiin. Ja muuri kaatui seitsemänkollmattakymmenen tuhannen miehen päälle, jotka jääneet olivat. Ja Benhadad pakeni myös kaupunkiin, yhdestä majasta toiseen.

20:31 Niin sanoivat hänen palveliansa hänelle: katso, me olemme kuulleet Israelin huoneen kuninkaat olevan laupiaat kuninkaat: niin pan-kaamme säkit kupeisiimme ja köydet päihimme ja menkäämme Israelin kuninkaan tykö, kuka tiesi että hän sallii sinun sielus elää.

20:32 Ja he panivat säkit kupeisiinsa ja köydet päihinsä ja tulivat Israelin kuninkaan tykö, ja sanoivat: Benhadad palvelias sanoo sinulle: minä rukoilen, salli minun sieluni elää. Ja hän sanoi: vieläkö hän elää? hän on minun veljeni.

20:33 Niin ne miehet ottivat

näns Syrialaisia.

20:28 JA Jumalan mies astui edes/ ja sanoi Israelin Cunin-galle: nijn sano HERra: että Syrialaiset owat sanonet: HER-ra on vuorten Jumala/ ja laxoin Jumala/ nijn minä an-noin caiken tämän suuren joucon sinun kätees/ että te tiedäisit minun olewan HERran.

20:29 Ja he asetit leirins juuri toisten cohdalle seidzemexi päiwäxi/ mutta seidzemendenä päiwänä he menit sotiman yhteen. Ja Israelin lapset löit Syrialaisi sata tuhatta jalca-miestä yhtenä päiwänä.

20:30 Mutta ne cuin jäit/ pakenit Aphekin Caupungijn/ ja muuri langeis ja tappoi seidzemen colmattakymmendä tuhatta ihmistä jotca jäänet olit. Ja Benhadad pakeni myös Caupungijn yhdestä majasta toiseen.

20:31 Nlin sanoit hänen palvelians hänelle: cadzo/ me olemme cuullet Israelin Cunin-gat olewan laupiat Cuningat/ nijn pangam säkit cupeisijm/ ja köydet päihim/ ja mengäm Israelin Cuningan tygö/ cuca ties että hän sinun sielus sal-di elä.

20:32 Ja he panit säkit cupeisijns ja köydet päihins/ ja tulit Israelin Cuningan tygö/ ja sanoit: Benhadad sinun palwelias sano sinulle: minä rucoilen salli minun sieluni elä. Ja hän sanoi: jos hän wielä elä/ nijn hänen pitä oleman minun weljeni.

20:33 Nijn ne miehet sen sa-

sen hyväksi enteeksi, tarttuivat kiiruusti hänen sanaansa ja sanoivat: "Benhadad on sinun veljesi." Hän sanoi: "Menkää ja noutakaa hänet." Silloin Benhadad antautui hänelle, ja hän antoi hänen nousta vaunuihin sa.

20:34 Ja Benhadad sanoi hänelle: "Kaupungit, jotka minun isäni otti sinun isältäsi, minä annan takaisin. Laita itsellesi katumyymälöitä Damaskoon, niinkuin minun isäni laittoi Samariaan." Ahab vastasi: "Minä päästän sinut menemään sillä välipuheella." Ja hän teki liiton hänen kanssaan ja päästi hänet menemään.

20:35 Silloin eräs profetanoppilaista sanoi Herran käskystä toverilleen: "Lyö minua." Mutta mies ei tahtonut lyödä häntä.

20:36 Niin hän sanoi tälle: "Koska et kuullut Herran ääntä, niin katso, leijona surmaa sinut, kun lähdet minun luotani." Ja kun hän lähti hänen luotansa, kohtasi leijona hänet ja surmasi hänet.

20:37 Sitten hän tapasi toisen miehen ja sanoi: "Lyö minua." Ja mies löi hänet haavoille.

20:38 Niin profeetta meni ja asettui tielle, jota kuninkaan oli kuljettava, ja teki itsensä tuntemattomaksi panemalla siteen silmilleen.

20:39 Kun kuningas kulki ohitse, huusi hän kuninkaalle ja sanoi: "Palvelijasi oli lähtenyt keskelle taistelua; ja katso, sieltä tuli mies ja toi toisen miehen minun luokseni ja sa-

kiinni sen sanan häneltä nopeasti ja käänsivät itsellensä hyväksi, ja sanoivat: sinun veljes Benhadad: niin hän sanoi: menkää ja johdattakaa häntä tänne. Niin Benhadad meni hänen tykönsä, ja hän antoi hänen istua vaunuun.

20:34 Ja hän sanoi hänelle: ne kaupungit, jota minun isäni sinun isältä ottanut on, annan minä jälleen, ja tee kadut sinulles Damaskuun, niinkuin minun isäni teki Samariassa: niin minä teen liiton sinun kanssas ja annan sinun mennä. Ja hän teki liiton hänen kanssansa ja päästi hänen menemään.

20:35 Silloin sanoi yksi mies profetan lapsista lähimmäisellensä \Herran\ sanan kautta: lyö minua! vaan hän kielsi, ettei hän häntä lyönyt.

20:36 Niin hän sanoi hänelle jälleensä: ettet sinä kuullut \Herran\ ääntä, katso, koska lähdet minun tyköäni, niin jalopeura lyö sinun. Ja kuin hän läksi hänen tyköänsä, kohtasi hänen jalopeura ja löi hänen.

20:37 Ja hän löysi toisen miehen ja sanoi: lyö minua! Ja se mies löi häntä kovasti ja haavoitti hänen.

20:38 Niin propheta meni pois ja seiso tiellä kuningasta vastassa, ja muutti kasvonsa tuhalla.

20:39 Ja kuin kuningas siitä kävi ohitse, huusi hän kuningasta ja sanoi: palvelias meni keskelle sotaa, ja katso mies pakeni ja johdatti miehen minun tyköni, ja sanoi: kätke tämä mies! jos niin on, että

nan häneldä nopiast otit kijni/ ja käänsit idzellens hywäxi/ ja sanoit: sinun weljes Benhadad/ nijn hän sanoi heille: mengät ja johdattacat händä tänne. Nijn Benhadad meni hänen tygöns/ ja hän andoi hänen istua waunuun.

20:34 Ja hän sanoi hänelle: ne Caupungit cuin minun Isän sinun Isäldäs ottanut on/ annan minä sinulle jälleens/ ja tee catut Damascuun/ nijn cuin minun Isän teki Samarias/ nijn minä teen lijton sinun cansas/ ja annan sinun mennä. Ja hän teki lijton hänen cansans/ ja päästi hänen menemän.

20:35 Silloin sanoi yxi mies Prophetain lapsist hänen lähimmäisellens HERran sanan kautta: lyö minua/ waan han kielsi ettei hän händä lyönyt.

20:36 Nijn hän sanoi hänelle jälleens: Ettet sinä cuullut HERran ändä/ cadzo/ Lejoni lyö sinua coscas lähdet minun tyköni. Ja cosca hän läxi hänen tyköäns/ cohtais hänen Lejoni/ ja löi hänen.

20:37 Ja hän löysi toisen miehen/ ja sanoi: lyös minua. Ja se mies löi händä ja haavoitti hänen.

20:38 Nijn Propheta meni pois/ ja käwi tiellä Cuningasta wastian/ ja muutti caswons tuhwalla.

20:39 Ja cosca Cuningas sielä käwi ohidze/ huusi hän Cuningast/ ja sanoi: sinun palwelias oli lähtenyt keskelle sota/ ja cadzo/ yxi mies pakeni ja johdatti yhden miehen

noi: 'Vartioitse tätä miestä. Jos hän katoaa, menee sinun henkesi hänen hengestään, tahi sinä maksat talentin hopeata.'

20:40 Palvelijallasi oli tehtävääsiellä ja täällä, ja sitten ei miestä enää ollut." Israelin kuningas sanoi hänelle: "Tuomiosi on siis se; sinä olet itse julistanut sen."

20:41 Silloin hän nopeasti poisti siteen silmiltään, ja Israelin kuningas tunsi hänet, että hän oli profeettoja.

20:42 Ja tämä sanoi hänelle: "Näin sanoo Herra: Koska sinä päästit käsistäsi menemään minulle tuhon omaksi vihityn miehen, menee sinun henkesi hänen hengestänsä ja sinun kansasi hänen kansastaan."

20:43 Niin Israelin kuningas meni kotiinsa pahastuneena ja alakuloisena ja tuli Samariaan.

1 Kuningas 21 LUKU

21:1 Näiden tapausten jälkeen tapahtui tämä. Jisreeliläisellä Naabotilla oli viinitarha, joka oli Jisreelissä Samarian kuninkaan Ahabin palatsin vieressä.

21:2 Ja Ahab puhui Naabotille sanoen: "Anna minulle viinitarhasi vihannestarhaksi, koska se on niin likellä minun linnaani; minä annan sinulle sen sijaan paremman viinitarhan, tahi, jos niin tahdot, minä annan sinulle sen hinnan rahana."

hän kaiketikin tulee pois, niin pitää sinun sielunsi oleman hänen sielunsa siassa, eli sinun pitää punnitseman sen edestä leiviskän hopiaa.

20:40 Ja koska sinun palveliallas siellä ja täällä tekemistä oli, niin ei hän enää siellä ollut. Niin sanoi Israelin kuningas hänelle: sinun tuomios on oikia, sinä olet itse sanonut.

20:41 Niin hän otti kohta tuhvan pois kasvoistansa; ja Israelin kuningas tunsi hänen olevan prophetoita.

20:42 Ja hän sanoi hänelle: näin sanoo \Herra\ : että päästit minulta kirotun miehen kädestäs, pitää sinun sielunsi oleman hänen sielunsa edestä ja sinun kansas pitää oleman hänen kansansa edestä.

20:43 Niin Israelin kuningas meni vihaisena ja pahalla mielellä huoneesensa ja tuli Samariaan.

21 LUKU

21:1 Sitte tapahtui, että Nabotilla Jisreeliläisellä oli viinamäki Jisreelissä, läsnä Ahabin Samarian kuninkaan huonetta.

21:2 Ja Ahab puhui Nabotille ja sanoi: anna minulle viinamäkes kaalimaaksi, että se on niin läsnä huonettani, ja minä annan sinulle sen edestä paremman viinamäen: eli jos sinun niin kelpaa, niin minä annan sinulle hopiaa niin paljo kuin se maksaa.

minun tygöni/ ja sanoi: kätke tämä mies/ jos nijn on että hän tule pois/ nijn pitää oleman sinun sielunsi hänen sielunsi sias/ eli sinun pitää punnizeman sen edest leiwiskän hopiat.

20:40 Ja koska sinun palveliallas siellä ja täällä tekemistä oli/ ei hän enämbätä siellä ollut. Nijn sanoi Israelin Cuningas hänelle: se on sinun duomios/ sinä olet idze sen sanonut.

20:41 Nijn hän otti cohta tuhvan pois caswoistans/ ja Israelin Cuningas tunsi hänen Prophetaxi.

20:42 Ja hän sanoi hänelle: nijn sano HERra: että päästit sen kirotun miehen tyköäs/ pitää sinun sielunsi oleman hänen sielunsi edest/ ja sinun Canssas pitää oleman hänen Canssans edest.

20:43 Nijn Israelin Cuningas meni wihaisna ja pahalla mielellä huoneseens/ ja tuli Samariaan.

XXI. Lucu

21:1 Slitte tapahdui että Nabothilla yhdellä Jesreeliterillä oli wijnamäki Jesreelis/ läsnä Ahabin Samarian Cuningan huonetta.

21:2 Ja Ahab puhui Nabothille/ ja sonoi: anna minulle sinun wijnamäkes caalimaaxi/ että se on nijn läsnä minun huonettani/ minä annan sinulle sen edest paremman wijnamäen/ eli jos sinun nijn kelpa/ nijn minä annan sinun hopiata nijn paljo cuin se maxa.

21:3 Mutta Naabot vastasi Ahabille: "Pois se, Herra varjelkoon minua antamasta sinulle isieni perintöosaa."

21:4 Niin Ahab tuli kotiinsa pahastuneena ja alakuloisena vastauksesta, jonka jisreeliläinen Naabot oli hänelle antanut, kun tämä oli sanonut: "En minä anna sinulle isieni perintöosaa." Ja hän pani maata vuoteellensa, käänsi kasvonsa pois eikä syönyt mitään.

21:5 Niin hänen vaimonsa Isebel tuli hänen luokseen ja puhui hänelle: "Miksi olet niin pahoilla mielin ja miksi et syö mitään?"

21:6 Ahab vastasi hänelle: "Siksi, että puhuttelin jisreeliläistä Naabotia ja sanoin hänelle: 'Anna minulle viinitarhasi rahasta, tahi jos haluat, annan minä sinulle toisen viinitarhan sen sijaan', mutta hän vastasi: 'En minä anna sinulle viinitarhaani'."

21:7 Niin hänen vaimonsa Isebel sanoi hänelle: "Sinäkö olet käyttävinäsi kuninkaanvaltaa Israelissa? Nouse ja syö, ja olkoon sydämesi iloinen; minä kyllä toimitan sinulle jisreeliläisen Naabotin viinitarhan."

21:8 Ja hän kirjoitti kirjeen Ahabin nimessä, sinetöi sen hänen sinetillään ja lähetti kirjeen vanhimmille ja ylimyksille, jotka olivat Naabotin kaupungissa ja asuivat siellä hänen kanssaan.

21:9 Ja kirjeessä hän kirjoitti näin: "Kuuluttakaa paasto ja asettakaa Naabot istumaan etumaiseksi kansan joukkoon.

21:3 Mutta Nabot sanoi Ahabille: \Herra\ varjelkoon minua antamasta sinulle isäini perintöä!

21:4 Niin Ahab tuli kotiinsa pahalla mielellä ja vihoissansa, sen sanan tähden minkä Nabot Jisreeliläinen hänelle puhunut oli, sanoen: en minä anna sinulle isäini perintöä; ja hän heittäysi vuoteesen, käänsi kasvonsa ja ei syönyt leipää.

21:5 Niin tuli Isebel hänen emäntänsä hänen tykönsä ja sanoi hänelle: mikä se on, että henkes on niin murheelinen, ja et syö leipää?

21:6 Niin hän sanoi hänelle: minä olen puhutellut Nabotia Jisreeliläistä ja sanonut: anna minulle viinamäkes rahan edestä, eli jos tahdot, niin minä annan sinulle toisen viinamäen sen edestä. Mutta hän sanoi: en minä anna sinulle viinamäkeäni.

21:7 Niin Isebel hänen emäntänsä sanoi hänelle: sinä halitset nyt Israelin valtakunnan. Nouse ja syö leipää ja ole hyvällä mielellä: minä saatan sinulle Nabotin Jisreeliläisen viinamäen.

21:8 Ja hän kirjoitti kirjeen Ahabin nimellä, ja lukitsi sen hänen sinetillänsä, ja lähetti sen kirjeen vanhimpain ja ylimmäisten tykö, jotka hänen kaupungissansa asuivat Nabotin kanssa.

21:9 Ja kirjoitti näin kirjaan, sanoen: kuuluttakaa paasto, ja asettakaa Nabot istumaan ylimmäiseksi kansan sekaan,

21:3 Mutta Naboth sanoi Ahabille: HERra warjelcon minun andamast sinulle minun Isäni perindötä.

21:4 Nlin Ahab tuli cotians pahalla mielellä ja vihoisans/ sen sanan tähden cuin Naboth Jeseeliteri hänelle puhunut oli/ sanoden: en minä anna sinulle minun Isäni perindötä/ ja hän heitti hänens vuoteseens/ käänsi caswons/ ja ei syönyt leipä.

21:5 Nijn tuli Isebel hänen emändäns hänen tygöns/ ja sanoi hänelle: mikä se on/ että sinun henges on nijn murhellinen? ja et syö leipä?

21:6 Nijn hän sanoi: minä olen puhutellut Nabothi Jesreeliteri/ ja sanonut: anna minulle sinun wijnamäkes rahan edestä/ eli jos sinä pareremman tahdot/ nijn minä annan sinulle toisen jällens. Mutta hän sanoi: en minä anna sinulle minun wijnamäkeni.

21:7 Nijn Isebel hänen emändäns sanoi hänelle: mikä olis Cuningan waldacunda Israelis jos sinä sen tekisit? nouse ja syö leipä ja ole hyvällä mielellä/ minä saatan sinulle Nabothin sen Jesreeliterin wijnamäen.

21:8 Ja hän kirjoitti kirjeen Ahabin nimellä/ ja lukidzi sen hänen sinetilläns/ ja lähetti ylimmäisten ja wanhimbain tygö/ jotca yhdes Caupungis asuit Nabothin cansa.

21:9 Ja kirjoitti näin kirjaan: cuuluttacat paasto/ ja asettacat Naboth ylimmäisexi Cansan secaan.

21:10 Ja asettakaa kaksi kelvotonta miestä istumaan häntä vastapäätä, että he todistaisivat hänestä näin: 'Sinä olet kironnut Jumalaa ja kuningasta.' Viekää hänet sitten ulos ja kivittäkää hänet kuoliaaksi."

21:11 Ja kaupungin miehet, vanhimmat ja ylimykset, jotka asuivat hänen kaupungissansa, tekivät, niinkuin Isebel oli käsenyt heitä ja niinkuin oli kirjoitettu kirjeessä, jonka hän oli heille lähettänyt.

21:12 He kuuluttivat paaston ja asettivat Naabotin istumaan etumaiseksi kansan joukkoon.

21:13 Ja kaksi kelvotonta miestä tuli ja istui häntä vastapäätä. Ja ne kelvottomat miehet todistivat Naabotista kansan edessä sanoen: "Naabot on kironnut Jumalaa ja kuningasta." Silloin he veivät hänet kaupungin ulkopuolelle ja kivittivät hänet kuoliaaksi.

21:14 Sitten he lähettivät Isebelille tämän sanan: "Naabot on kivitetty kuoliaaksi."

21:15 Kun Isebel kuuli, että Naabot oli kivitetty kuoliaaksi, sanoi Isebel Ahabelle: "Nouse ja ota haltuusi jisreeliläisen Naabotin viinitarha, jota hän ei tahtonut antaa sinulle rahasta; sillä Naabot ei ole enää elossa, vaan on kuollut."

21:16 Kun Ahab kuuli, että Naabot oli kuollut, nousi hän ja lähti jisreeliläisen Naabotin viinitarhalle ottaakseen sen haltuunsa.

21:17 Mutta tisbeläiselle Elialle tuli tämä Herran sana:

21:10 Ja tuokaat kaksi pahanjuonista miestä häntä vastaan, jotka tunnustavat ja sanovat: sinä olet kironnut Jumalaa ja kuningasta: ja viekää häntä ulos ja kivittäkää häntä kuoliaaksi.

21:11 Niin vanhimmat ja sen kaupungin ylimmäiset, jotka hänen kaupungissansa asuivat, tekivät niinkuin Isebel heidän käsenyt oli ja niinkuin kirjassa kirjoitettu oli, jonka hän heidän tykönsä lähettänyt oli:

21:12 Kuuluttivat paaston, ja antoivat Nabotin istua ylimmäiseksi kansan seassa.

21:13 Niin tuli kaksi pahanjuonista miestä ja istui hänen kohdallensa, ja tunnustivat Nabotia vastaan kansan edessä ja sanoivat: Nabot on kironnut Jumalaa ja kuningasta; niin veivät he hänen kaupungista ulos ja kivittivät hänen juuri kuoliaaksi.

21:14 Ja he lähettivät Isebelin tykö, sanoen: Nabot on kivitetty ja kuollut.

21:15 Kun Isebel kuuli Nabotin kivitetyksi ja kuolleeksi, sanoi hän Ahabelle: nouse ja omista Nabotin Jisreeliläisen viinamäki, jonka hän sinulta on kieltänyt rahan edestä; sillä ei Nabot elä, vaan on kuollut.

21:16 Kun Ahab kuuli Nabotin kuolleeksi, nousi hän menemään ja omistamaan Nabotin Jisreeliläisen viinamäkeä.

21:17 Mutta \Herran\ sana tuli Elialle Tisbiläiselle ja sanoi:

21:10 Ja tuocat caxi pahanjuonista miestä händä was-tan/ jotca tunnustawat/ ja sanowat: sinä olet siunannut Jumalan ja Cuningan/ ja wiekät händä ja kiwittäkät cuoli-axi.

21:11 Nijn wanhimmat ja sen Caupungin ylimmäiset/ jotca hänen Caupungisans asuit/ teit nijncuin Isebel heidän käsenyt oli/ ja nijncuin kirjas kirjoitettu oli/ jonga hän heidän tygöns lähettänyt oli.

21:12 Ja cuulutit paaston/ ja annoit Nabothin istua ylimmäisexi Canssan seas.

21:13 Nijn tulit caxi pahanjuonista miestä/ ja istuit hänen cohdallens/ ja tunnustit Nabothia was-tan Canssan edes/ ja sanoit: Naboth on siunannut Jumalan ja Cuningan. Nijn weit he hänen Caupungist ulos/ ja kiwiteit hänen cuoli-axi:

21:14 Ja he lähetit Isebelin tygö/ sanoden: Naboth on kiwitetty ja cuollut.

21:15 Cosca Isebel cuuli Nabothin kiwitetysi ja cuollexi/ sanoi hän Ahabelle: nouse ja omista Nabothin Jesreeliterin wijnamäki/ jonga hän sinulda on kieldänyt rahan edest: sillä ei Naboth elä/ mutta on cuollut.

21:16 Cosca Ahab cuuli Nabothin cuollexi/ nousi hän menemän ja omistaman Nabothin Jesreeliterin wijnamäke.

21:17 MUtta HERran sana tuli Elialle Thesbitalle/ ja sanoi:

21:18 "Nouse ja mene tapamaan Ahabia, Israelin kuningasta, joka asuu Samariassa. Katso, hän on Naabotin viinitarhassa, jota hän on mennyt ottamaan haltuunsa.

21:19 Ja puhu hänelle ja sano: 'Näin sanoo Herra: Oletko sinä sekä tappanut että anastanut perinnön?' Ja puhu sitten hänelle ja sano: 'Näin sanoo Herra: Siinä paikassa, missä koirat nuoleskelivat Naabotin veren, tulevat koirat nuoleskelemaan sinunkin veresi.'

21:20 Ahab sanoi Elialle: "Joko löysit minut, sinä vihamieheni?" Hän vastasi: "Jo löysin. Koska sinä olet myynyt itsesi tekemään sitä, mikä on paha Herran silmissä,

21:21 niin katso, minä annan onnettomuuden kohdata sinua ja lakaisen sinut pois ja hävitän Israelista Ahabin miespuoliset jälkeläiset, kaikki tyynni.

21:22 Ja minä teen sinun suvullesi niinkuin Jerobeamin, Nebatin pojan, suvulle ja niinkuin Baesan, Ahian pojan, suvulle, koska sinä olet vihoittanut minut ja saattanut Israelin tekemään syntiä.

21:23 Myöskin Isebelistä on Herra puhunut sanoen: Koirat syövät Isebelin Jisreelin muurin luona.

21:24 Joka Ahabin jälkeläisistä kuolee kaupungissa, sen koirat syövät, ja joka kuolee kedolle, sen syövät taivaan linnut."

21:25 Totisesti ei ole ollut

21:18 Nouse ja mene Ahabia Israelin kuningasta vastaan, joka on Samariassa, (katso, hän on Nabotin viinamäessä, jota hän on mennyt omistamaan.)

21:19 Ja puhu hänelle ja sano: näin sanoo \Herra\: pitikö sinun tappaman, ja vielä päälliseksi omistaman? Ja sinun pitää puhuman hänelle ja sanoman: näin sanoo \Herra\: siinä paikassa, jossa koirat nuoleskelivat Nabotin veren, pitää koirain sinunkin vertas nuoleskeleman.

21:20 Ja Ahab saboi Elialle: löysitkös nyt minun, sinä minun vihamieheni? Hän sanoi: löysin, ettäs olet sinus myynyt paha tekemään \Herran\ silmäin edessä.

21:21 Katso, minä annan tulla pahuuden sinun päälles, ja otan sinun sukukuntas pois, ja hävitän Ahabilta sen, joka vettänsä seinään heittää, ja suljetun ja hyljätyt Israelissa.

21:22 Ja teen sinun huonees niinkuin Jerobeaminkin Nebatin pojan huoneen, ja niinkuin Baesan Ahian pojan huoneen, sen vihoittamisen tähden, millä sinä minua vihoittanut olet, ja saattanut Israelin syntiä tekemään.

21:23 Ja \Herra\ puhui myös Isebelille ja sanoi: koirain pitää syömän Isebelin Jisreelin muurin tykönä.

21:24 Joka Ahabista kuolee kaupungissa, se pitää koirilta syötämän, ja jos joku kuolee kedolla, se pitää taivaan linnuilta syötämän.

21:25 Tosin ei yhtään ollut,

21:18 Nouse ja mene Ahabi Israelin Cuningasta wastan/ joca on Samarias (cadzo hän on Nabothin wijnamäes/ jota hän on mennyt omistaman)

21:19 Ja puhu hänelle/ ja sano: nijn sano HERra: pitikö sinun tappaman/ ja vielä päälisexi omistaman? Ja sinun pitä puhuman hänelle/ ja sanoman: näin sano HERra: sijnä paicas josa coirat nuoleskelit Nabothin weren/ pitää myös coirat sinun weres nuoleskeleman.

21:20 Ja Ahab sanoi Elialle: löydickös nyt minun vihamiehexes? Hän sanoi: löysin/ ettäs olet sinus myynyt paha tekemän HERran silmäin edes.

21:21 Cadzo/ minä anna tulla pahuden sinun päälles/ ja otan sinun sucucundas pois/ ja häwitän Ahabilda ne cuin wettäns seinään heittäwät/ ja ne suljetut ja hyljätyt Israelis.

21:22 Ja teen sinun huones nijncuin Jerobeamingin Nebatin pojan huonen/ ja nijncuin Baesan Ahian pojan huonen/ sen vihoittamisen tähden cuins minua vihoittanut olet/ ja saattanut Israelin syndiä tekemän.

21:23 Ja HERra puhui Isebelille/ ja sanoi: coirat pitää syömän Isebelin Jesreelin muurin tykönä.

21:24 Joca Ahabist cuole Caupungijn/ hänen pitää coirilda syötämän/ ja jos joca cuole kedolle/ se pitää taiwan linnuilda syötämän:

21:25 Sillä ei siellä yhtän ollut

ketään, joka olisi niin myynyt itsensä tekemään sitä, mikä on paha Herran silmissä, kuin Ahab, kun hänen vaimonsa Isebel vietti häntä.

21:26 Hän teki ylen kauhista-vasti, kun lähti seuraamaan kivijumalia, aivan niinkuin amorilaiset tekivät, jotka Herra karkoitti israelilaisten tieltä.

21:27 Mutta kun Ahab kuuli nämä sanat, repäisi hän vaatteensa, pani paljaalle iholleen säkin ja paastosi. Ja hän makasi säkki yllänsä ja liikkui hiljaa.

21:28 Niin tisebeläiselle Elialle tuli tämä Herran sana:

21:29 "Oletko nähnyt, kuinka Ahab on nöyrytynyt minun edessäni? Koska hän on nöyrytynyt minun edessäni, en minä anna onnettomuuden tulla hänen aikansa: hänen poikansa aikana minä annan onnettomuuden kohdata hänen sukuansa."

1 Kuningas 22 LUKU

22:1 He olivat alallaan kolme vuotta: ei ollut sotaa Aramin ja Israelin välillä.

22:2 Mutta kolmantena vuotena tuli Joosafat, Juudan kuningas, Israelin kuninkaan luo.

22:3 Ja Israelin kuningas sanoi palvelijoille: "Tiedätte hän, että Gileadin Raamot on meidän. Ja kuitenkin me olemme toimeettomat emmekä ota sitä pois Aramin kuninkaan käsistä."

22:4 Ja hän sanoi Joosafatille: "Lähdetkö sinä minun

joka niin oli itsensä myynyt paha tekemään \Herran\ edessä kuin Ahab; sillä hänen emäntänsä Isebel vietti hänen.

21:26 Ja teki aivan suuret kauhistukset, seuraten epäjumalia, kaiken sen jälkeen kuin Amorilaiset tehneet olivat, jotka \Herra\ ajoi Israelin lasten edestä pois.

21:27 Koska Ahab nämät sanat kuuli, repäisi hän vaatteensa, ja puki säkin ihollensa ja paastosi, ja makasi säkissä ja kävi suruissansa.

21:28 Ja \Herran\ sana tuli Elial Tisebeläisen tykö ja sanoi:

21:29 Etkös nähnyt, kuinka Ahab nöyryytti itsensä minun edessäni? että hän itsensä niin nöyryyttää minun edessäni, en minä saata sitä paha hänen aikansa; mutta hänen poikansa aikana saatat minä pahan hänen huoneensa päälle.

22 LUKU

22:1 Ja he olivat kolme ajast-aikaa levossa, ettei ollut sotaa Syrialaista ja Israelin vaiheilla.

22:2 Mutta kolmantena vuonna meni Josaphat Juudan kuningas Israelin kuninkaan tykö,

22:3 Ja Israelin kuningas sanoi palvelijoille: ettekö te tiedä Gileadin Ramotia olevan meidän omamme? ja me istumme ääneti ja emme ota sitä Syrian kuninkaan kädestä?

22:4 Ja hän sanoi Josaphatille: tuletkos minun kanssani

joka niin oli idzens myynyt paha tekemän HERran edes cuin Ahab/ johonga hänen emändäns Isebel saatti hänen.

21:26 Ja teki suuren cauhistuxen/ seuraten juuri epäjumalita/ nijncuin Amorrerit tehnet olit/ jotca HERra ajoi Israelin lasten edestä pois.

21:27 COsca Ahab nämät sanat cuuli/ rewäis hän vaattens/ ja puki säkin ihollens ja paastois/ ja macais säkis ja käwi suruisans.

21:28 Ja HERran sana tuli Elial Thesbitan tygö/ ja sanoi:

21:29 Etkös nähnyt cuinga Ahab nöyryytti hänen minun edessäni? että hän idzens nijn nöyryyttä minun edessäni/ en minä saata sitä paha hänen aicans/ mutta hänen poicans aicana saatat minä pahan hänen huonens päälle.

XXII. Lucu

22:1 JA colmena ajastaicana ei ollut sota Syrialaista ja Israelin waihella.

22:2 Mutta colmandena wuon-na meni Josaphat Judan Cuningas Israelin Cuningan tygö.

22:3 Ja Israelin Cuningas sanoi palwelioillens: ettekö te tiedä Gileadin Ramothi olevan meidän omam/ ja me istum äneti ja em ota sitä Syrian Cuningalda jällens?

22:4 Ja hän sanoi Josaphatille: tuleckos minun cansani

kansani sotaan Gileadin Raamotiin?" Joosafat vastasi Israelin kuninkaalle: "Minä niinkuin sinä, minun kansani niinkuin sinun kansasi, minun hevoseni niinkuin sinun hevosesi!"

22:5 Mutta Joosafat sanoi Israelin kuninkaalle: "Kysy kuitenkin ensin, mitä Herra sanoo."

22:6 Niin Israelin kuningas kokosi profeetat, noin neljäsatä miestä, ja sanoi heille: "Onko minun lähdettävä sotaan Gileadin Raamotia vastaan vai oltava lähtemättä?" He vastasivat: "Lähde; Herra antaa sen kuninkaan käsiin."

22:7 Mutta Joosafat sanoi: "Eikö täällä ole enää ketään muuta Herran profeettaa, jolta voisimme kysyä?"

22:8 Israelin kuningas vastasi Joosafatille: "On täällä vielä mies, jolta voisimme kysyä Herran mieltä, mutta minä vihaan häntä, sillä hän ei koskaan ennusta minulle hyvää, vaan aina paha; se on Miika, Jimlan poika." Joosafat sanoi: "Älköön kuningas niin puhuko."

22:9 Niin Israelin kuningas kutsui erään hoviherran ja sanoi: "Nouda kiiruusti Miika, Jimlan poika."

22:10 Mutta Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, istuivat kumpikin valtaistuimellansa, puettuina kuninkaallisiin pukuihinsa, puimatantereella Samarian portin ovella; ja kaikki profeetat olivat hurmoksissa heidän edessänsä.

22:11 Ja Sidkia, Kenaanan poika, teki itsellensä rautasar-

sotimaan Gileadin Ramotia vastaan? Josaphat sanoi Israelin kuninkaalle: minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansasi, ja minun hevoseni niinkuin sinun hevoses.

22:5 Ja Josaphat sanoi vielä Israelin kuninkaalle: kysy siis tänäpäpä \Herran\ sanaa!

22:6 Niin Israelin kuningas kokosi prophetaita liki neljäsatä miestä ja sanoi heille: pitääkö minun menemän Gileadin Raamotiin sotaan, taikka lakkaaman? He sanoivat: mene, ja Herra antaa sen kuninkaan käsiin.

22:7 Mutta Josaphat sanoi: eikö tässä ole vielä \Herran\ profeettaa, kysyäksemme häneltä?

22:8 Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille: vielä on yksi mies, Miika Jimlan poika, jolta kysyttäköön \Herraa\, mutta minä vihaan häntä; sillä ei hän minulle mitään hyvää ennusta, vaan paha. Josaphat sanoi: älköön kuningas niin puhuko.

22:9 Niin Israelin kuningas kutsui yhden palvelian ja sanoi: tuo Miika Jimlan poika kiiruusti tänne!

22:10 Mutta Israelin kuningas ja Josaphat Juudan kuningas istuivat molemmat kuninkaallisella istuimellansa, vaateettuina (kuninkaallisiin) vaatteisiin Samarian portin raitilla; ja kaikki prophetat ennustivat heidän edessänsä.

22:11 Ja Zedekia Kenanan poika oli tehnyt itsellensä rautasarvet, ja sanoi: näin

sotiman Gileadin Ramothi vastaan? Josaphat sanoi Israelin Cuningalle: minä olen nijncuin sinä/ ja minun Canssan nijncuin sinun Canssas/ ja minun hewoisen nijncuin sinun hewoises.

22:5 Ja Josaphat sanoi vielä Israelin Cuningalle: kysy siis tänäpäpä HERran sana.

22:6 Nijn Israelin Cuningas cocois Prophetait liki neljäsatä miestä/ ja sanoi heille: pitääkö minun menemän Gileadin Ramothijn sotaan/ taikka lackaman? he sanoit: mene ja HERra anda sen Cuningan käsijn.

22:7 Mutta Josaphat sanoi: eiköst täsä ole vielä HERran Prophetat/ kysyäksem häneldä?

22:8 Ja Israelin Cuningas sanoi Josaphatille: vielä on yxi mies Micha Jemlan poica/ jolda kysyttäkön HERra/ mutta minä wihan händä: sillä ei hän minulle mitän hywä ennusta/ waan paha. Josaphat sanoi: älkän Cuningas nijn puhuco.

22:9 Nijn Israelin Cuningas cudzui yhden palwelian/ ja sanoi: tuo Micha Jemlan poica kijrust tänne minun tygöni.

22:10 Mutta Israelin Cuningas ja Josaphat Judan Cuningas istuit molemmin Cuningalisella istuimellans/ waateettuna Cuningalisijn waatteisijn Samarian portin paicalla/ ja caicki Prophetat ennustit heidän edesänsä.

22:11 Ja Zedekia Cnaenan poica oli tehnyt hänellens rau-

vet ja sanoi: "Näin sanoo Herra: Näillä sinä pusket aramilaisia, kunnes teet heistä lopun."

22:12 Ja kaikki profeetat ennustivat samalla tavalla, sanoen: "Mene Gileadin Raamotiin, niin sinä saat voiton; Herra antaa sen kuninkaan käsiin."

22:13 Ja sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Miikaa, puhui hänelle sanoen: "Katso, kaikki profeetat ovat yhdestä suusta luvanneet kuninkaalle hyvää; olkoon sinun sanasi heidän sanansa kaltainen, ja lupaa sinäkin hyvää."

22:14 Mutta Miika vastasi: "Niin totta kuin Herra elää, sen minä puhun, minkä Herra minulle sanoo."

22:15 Kun hän tuli kuninkaan eteen, sanoi kuningas hänelle: "Miika, onko meidän lähdeittävä sotaan Gileadin Raamotiin vai oltava lähtemättä?" Hän vastasi hänelle: "Lähde, niin saat voiton; Herra antaa sen kuninkaan käsiin."

22:16 Mutta kuningas sanoi hänelle: "Kuinka monta kertaa minun on vannottettava sinua, ettet puhu minulle muuta kuin totuutta Herran nimessä?"

22:17 Silloin hän sanoi: "Minä näin koko Israelin hajallaan vuorilla niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Ja Herra sanoi: 'Näillä ei ole isäntää; palatkoot he kukin rauhassa kotiinsa.'"

22:18 Niin Israelin kuningas sanoi Joosafatille: "Enkö minä sanonut sinulle, ettei tämä koskaan ennusta minulle hyvää, vaan aina pahaa?"

sanoo \Herra\ : puske näillä Syrialaisia siihenasti kuin he kokonansa hävitetään.

22:12 Niin myös kaikki prophetat ennustivat ja sanoivat: mene Gileadin Ramotiin, ja sinä menestyt, \Jumala\ antaa sen kuninkaan käsiin.

22:13 Mutta sanansaattaja, joka oli mennyt Miikaa kutsumaan, puhui hänelle, sanoen: katso, kaikki prophetat ennustavat yhdestä suusta kuninkaalle hyvää: niin olkoon sinun sanas niinkuin heidänkin sanansa, ja puhu hyvää.

22:14 Niin Miika sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää, mitä \Herra\ sanoo minulle, sitä minä puhun.

22:15 Mutta kun Miika tuli kuninkaan tykö, sanoi kuningas hänelle: Miika, menemmekö sotimaan Gileadin Ramotiin, taikka lakkaammeko? Hän sanoi hänelle: mene, ja sinä menestyt; sillä \Herra\ antaa sen kuninkaan käsiin.

22:16 Ja kuningas sanoi taas hänelle: kuinka usein minun pitää sinua vannottaman, ettes minulle muuta sanoisi, kuin totuuden \Herran\ nimeen?

22:17 Hän sanoi: minä näin koko Israelin hajoitetuksi vuorille niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole. Ja \Herra\ sanoi: ei näillä ole yhtään isäntää, palatkaan jokainen kotiansa rauhassa.

22:18 Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille: enkö minä sinulle sanonut, ettei hän ennusta minulle hyvää, vaan pahaa?

tasarwet/ ja sanoi: näin sano HERra: loucka näillä Syrialaisia siihenasti cuin he häwitetän.

22:12 Nijn myös caicki Prophetat ennustit/ ja sanoit: mene Gileadin Ramothijn/ ja sinä menestyt/ Jumala anda sen Cuningan käsijn.

22:13 Mutta sanansaattaja joca oli mennyt Michat cudzuman puhui hänelle/ sanoen: cadzo/ caicki Prophetat ennustawat yximielisest Cuningan myötäkäymisest/ nijn olcon sinun sanas nijncuin heidängin sanans/ ja puhu hywä.

22:14 Nijn Micha sanoi: nijn totta cuin HERra elä/ mitä ikänäns HERra käske/ sitä minä puhun.

22:15 MUtta cosca hän tuli Cuningan tygö/ sanoi Cuningas hänelle: Micha/ menemmekö me sotiman Gileadin Ramothijn/ taicka lackamengo? hän sanoi: mene/ ja sinä menestyt: sillä HERra anda sen Cuningan käsijn.

22:16 Ja Cuningas sanoi taas hänelle: minä wannotan jällens sinua sanoman minulle totuuden HERran nimeen.

22:17 Hän sanoi: minä näin coco Israelin hajotetuxi wuorelle nijncuin lambat/ joilla ei paimenda ole. Ja HERra sanoi: ei näillä ole yhtän Herra/ palaitcan jocainen cotians rauhahas.

22:18 Ja Israelin Cuningas sanoi Josaphatille: engö minä sinulle sanonut/ ettei hän ennusta minulle hywä/ waan paha?

22:19 Mutta hän sanoi: "Kuule siis Herran sana: Minä näin Herran istuvan istuimellansa ja kaiken taivaan joukon seisovan hänen edessään, hänen oikealla ja vasemmalla puolel-
lansa.

22:20 Ja Herra sanoi: 'Kuka viekoittelisi Ahabin lähtemään sotaan, että hän kaatuisi Gileadin Raamotissa?' Mikä vastasi niin, mikä näin.

22:21 Silloin tuli henki ja asetui Herran eteen ja sanoi: 'Minä viekoittelen hänet.' Herra kysyi häneltä: 'Miten?'

22:22 Hän vastasi: 'Minä menen valheen hengeksi kaikkien hänen profeettaisensa suuhun.' Silloin Herra sanoi: 'Saat viekoitella, siihen sinä pystyt; mene ja tee niin.'

22:23 Katso, nyt Herra on pannut valheen hengen kaikkien näiden sinun profeettais suuhun, sillä Herra on päättänyt sinun osaksesi onnettomuuden."

22:24 Silloin astui esille Sidkia, Kenaanan poika, löi Miikaa poskelle ja sanoi: "Mitä tietä Herran henki on poistunut minusta puhuakseen sinun kanssasi?"

22:25 Miika vastasi: "Sen saat nähdä sinä päivänä, jona kuljet huoneesta huoneeseen piiloutuaksesi."

22:26 Mutta Israelin kuningas sanoi: "Ota Miika ja vie hänet takaisin Aamonin, kaupungin päällikön, ja Jooaan, kuninkaan pojan, luo.

22:27 Ja sano: 'Näin sanoo kuningas: Pankaa tämä vankilaan ja elättäkää häntä vaivai-

22:19 Ja hän sanoi: kuule siis \Herran\ sanaa: minä näin \Herran\ istuvan istuimellansa, ja koko taivaallisen sotajoukon seisovan hänen tykönänsä, oikiolla ja vasemmalla puolella.

22:20 Ja \Herra\ sanoi: kuka pettäis Ahabin, että hän menis ja lankeis Gileadin Ramotissa? Yksi sanoi niin ja toinen näin.

22:21 Silloin läksi henki, joka seiso i \Herran\ edessä, ja sanoi: minä petän hänen. Jolle \Herra\ sanoi: missä?

22:22 Hän vastasi: minä menen ja olen valheen henki kaikkein hänen profeettaisensa suussa. Hän sanoi: petä häntä, ja sinä taidat, mene ja tee niin.

22:23 Ja katso, nyt \Herra\ antoi valheen hengen kaikkien näiden sinun profeettais suuhun, ja \Herra\ on puhunut sinua vastaan pahaa.

22:24 Niin astui Zedekia Kenaanan poika edes, ja löi Miikaa poskelle, ja sanoi: onko \Herran\ henki paennut minusta sinua puhuttelemaan?

22:25 Miika vastasi: katso, sinä olet sen näkevä sinä päivänä, jona käyt majasta majaan lymytäkses.

22:26 Niin sanoi Israelin kuningas: ota Miika ja vie häntä jälleen kaupungin päämiehen Amonin tykö ja Joaksen kuninkaan pojan tykö,

22:27 Ja sano: näin sanoo kuningas: pankaat tämä vankihuoneeseen, ja ruokkikaat häntä murheen leivällä ja

22:19 Hän sanoi: cuule nyt HERran sana/ minä näin HERran istuwan istuimellans/ ja coco taiwallisen sotajoucon hänen tykönäns/ oikiolla ja wasemalla puolella.

22:20 Ja HERra sanoi: cuca pettä Ahabin/ että hän menis ja langeis Gileadin Ramothis? yxi sanoi nijn/ ja toinen näin.

22:21 Silloin läxi hengi joca seiso i HERran edes/ ja sanoi: minä petän hänen/ jolle HERra sanoi: misä?

22:22 Hän wastais: minä menen ja olen wietteliä hengi caickein hänen Prophetains suusa. Hän sanoi: petä händä/ ja sinä taidat/ mene ja tee nijn.

22:23 Ja cadzo/ nyt HERra andoi wietteliän hengen caickein näiden sinun Prophe-tais suuhun/ ja HERra on puhunut sinua wastan paha.

22:24 Silloin astui Zedekia Cnaenan poica edes/ ja löi Michat poskelle/ ja sanoi: ongo HERran hengi paennut minusta sinua puhutteleman?

22:25 Micha wastais: cadzo/ sinä olet näkewä sinä päiwänä/ jonas käyt majast majaan/ ettäs sinun lymytäisit.

22:26 Silloin sanoi Israelin Cuningas: ota Micha ja wie händä Caupungin päämiehen Amonin tygö/ ja Joaxen Cuningan pojan tygö.

22:27 Ja sano: näin sano Cuningas: pangat tätä fangihuoneeseen/ ja ruockicat händä

sella vedellä ja leivällä, kunnes minä palaan voittajana takaisin."

22:28 Miika vastasi: "Jos sinä palaat voittajana takaisin, niin ei Herra ole puhunut minun kauttani." Ja hän sanoi vielä: "Kuulkaa tämä, kaikki kansat."

22:29 Niin Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, menivät Gileadin Raamotiin.

22:30 Ja Israelin kuningas sanoi Joosafatille: "Täytyypä pukeutua tuntemattomaksi, kun käy taisteluun, mutta ole sinä omissa vaatteissasi." Ja Israelin kuningas pukeutui tuntemattomaksi ja kävi taisteluun.

22:31 Mutta Aramin kuningas oli käskenyt sotavaunujen päälliköitä, joita hänellä oli kolmekymmentä kaksi, sanoen: "Älkää ryhtykö taisteluun kenenkään muun kanssa, olkoon alempi tai ylempi, kuin ainoastaan Israelin kuninkaan kanssa."

22:32 Kun sotavaunujen päälliköt näkivät Joosafatin, ajattelivat he: "Tuo on varmaankin Israelin kuningas", ja kääntyivät hyökkäämään häntä vastaan. Silloin Joosafat huusi.

22:33 Kun sotavaunujen päälliköt näkivät, ettei se ollutkaan Israelin kuningas, vetäytyivät he hänestä pois.

22:34 Mutta eräs mies, joka oli jännittänyt jousensa ja ampui umpimähkään, satutti Israelin kuningasta vyöpanssarin ja rintahaarniskan väliin. Niin tämä sanoi vaunujensa ohjaajalle: "Käännä vaunut ja vie minut pois sotarinnasta, sillä minä olen haavoittunut."

murheen vedellä, siihen asti kuin minä tulen rauhassa.

22:28 Miika sanoi: jos sinä toki palajat rauhassa, niin ei \Herra\ ole puhunut minun kauttani; ja sanoi: kuulkaat, kaikki kansat!

22:29 Ja Israelin kuningas ja Josaphat, Juudan kuningas, meni ylös Gileadin Ramotiin.

22:30 Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille, koska hän muutti vaatteensa sotaan lähtiessänsä: pue sinä itsesi omiin vaatteisiisi. Ja Israelin kuningas muutti vaatteensa ja meni sotaan.

22:31 Mutta Syrian kuningas käski vaunuin päämiehille, joita hänellä oli kaksineljätkymmentä, sanoen: ei teidän pidä sotiman pientä eli suurta vastaan, mutta ainoastansa Israelin kuningasta vastaan.

22:32 Koska vaunuin päämiehet näkivät Josaphatin, sanoivat he: tämä on tosin Israelin kuningas, ja poikkesivat sotimaan häntä vastaan. Niin Josaphat huusi.

22:33 Koska vaunuin päämiehet näkivät, ettei se ollut Israelin kuningas, luopuivat he hänestä.

22:34 Mutta yksi mies jännitti joutsensa yksinkertaisuudessa ja ampui Israelin kuningasta rautapaidan jatsoon. Ja hän sanoi vaunumiehellensä: käännä kätes ja vie minua pois leiristä; sillä minä olen haavoitettu.

murhen leivällä ja vedellä/ siihenasti cuin minä tulen rauhassa.

22:28 Micha sanoi: jos sinä palajat rauhassa/ niin ei HERra ole puhunut minun cauttani. Ja sanoi: cuulcat caicki Canssa.

22:29 JA Israelin Cuningas ja Josaphat Judan Cuningas meni Gileadin Ramothijn.

22:30 Ja Israelin Cuningas sanoi Josaphatille/ cosca hän muutti waattens sotaan lähteisäns: pue sinä sinun waatteisis. Ja Israelin Cuningas muutti waattens/ ja he menit sotaan.

22:31 Mutta Syrian Cuningas käski waunuin päämiehelle/ joita hänellä oli caxineljätkymmendä/ sanoden: ei teidän pidä sotiman piendä eli suurta wastan/ mutta ainoastans Israelin Cuningast wastan

22:32 Cosca ylimmäiset näit Josaphatin waunun/ sanoit he: tämä on tosin Israelin Cuningas/ ja rupeisit sotiman händä wastan. Ja Josaphat huusi.

22:33 Cosca waunuin päämiehet näit/ ettei se ollut Israelin Cuningas luowuit he hänestä.

22:34 MUtta yxi mies jännitti joudzens yxikertaisudes/ ja ambuis Israelin Cuningast rautapantzarin jatsoon/ ja hän sanoi waunumiehellens: käännä kätes ja wie minua pois leirist: sillä minä olen sairas.

22:35 Mutta kun taistelu sinä päivänä yltyi yltymistään, jäi kuningas seisomaan vaunuihinsa, päin aramilaisia. Ilalla hän kuoli; ja verta oli vuotanut haavasta vaununpohjaan.

22:36 Ja auringon laskiessa kaikui kautta sotajoukon huuto: "Joka mies kaupunkiinsa! Joka mies maahansa!"

22:37 Näin kuoli kuningas, ja hänet vietiin Samariaan; ja kuningas haudattiin Samariaan.

22:38 Ja kun vaunut huuhtotiin Samarian lammikolla, nuoleskelivat koirat hänen vertansa, ja portot peseytyivät siinä, sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut.

22:39 Mitä muuta on kerrottavaa Ahabista ja kaikesta, mitä hän teki, siitä norsunluisesta palatsista, jonka hän rakensi, ja kaikesta kaupungeista, jotka hän linnoitti, se on kirjoitettu na Israelin kuningasten aikakirjassa.

22:40 Ja niin Ahab meni lepoon isiensä tykö. Ja hänen poikansa Ahasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

22:41 Joosafat, Aasan poika, tuli Juudan kuninkaaksi Ahabin, Israelin kuninkaan, neljäntenä hallitusvuotena.

22:42 Joosafat oli kolmenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi kaksikymmentä viisi vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä oli nimeltään Asuba, Silhin tytär.

22:43 Ja hän vaelsi kaikessa isänsä Aasan tietä, siltä poikeamatta, ja teki sitä, mikä oli oikein Herran silmissä.

22:35 Ja sinä päivänä oli suuri sota, ja kuningas seisoivaunuissansa Syrialaisia vastaan, ja kuoli ehtona, ja veri vuoti hänen haavastansa vaunuin keskelle.

22:36 Ja auringon laskiessa kuulutettiin leirissä sanoen: menkään jokainen kaupunkiinsa ja maallensa!

22:37 Ja kuningas kuoli ja vietiin Samariaan, ja he hautasivat kuninkaan Samariasaa.

22:38 Mutta kuin vaunut viurutettiin Samarian kalalammikossa, nuolivat koirat hänen vertansa, ja portot pesivät, \Herran\ sanan jälkeen, jonka hän puhui.

22:39 Mitä Ahabista enempi on sanomista, ja kaikesta hänen töistänsä, ja huoneesta, jonka hän elephantin luista rakensi, ja kaikesta kaupungeista, jotka hän rakensi: eikö ne ole kirjoitetut Israelin kuningasten aikakirjassa?

22:40 Ja niin Ahab nukkui isäinsä kanssa, ja hänen poikansa Ahasia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

22:41 Mutta Josaphat Asan poika Juudan kuninkaaksi neljäntenä Ahabin Israelin kuninkaan vuonna.

22:42 Ja Josaphat oli viiden ajastajan neljäntäkymmentä vanha ruvetessansa hallitsemaan, ja hallitsi viisikolmantakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Ashuba Silhin tytär.

22:43 Ja hän vaelsi kaikessa isänsä Asan teissä, eikä poikennut niistä, ja teki mitä \Herralle\ kelpasi.

22:35 Ja sinä päivänä oli suuri sota/ ja Cuningas seisoivaunuis Syrialaisia vastaan/ ja cuoli ehtona ja weri wuoti waunuin keskelle.

22:36 Ja Auringon laskeis cuulutettin leiris/ sanoden: mengän jocainen Caupungijns ja maallens.

22:37 Ja Cuningas cuoli/ ja wietin Samariaan ja haudattin.

22:38 Mutta cosca waunut wirutettin Samarian calalammicos/ nuolit coirat hänen wertans/ ja portot pesit/ HERran sanan jälken/ jonga hän puhui.

22:39 Mitä Ahabist enämbi on sanomist/ ja caikist hänen töistäns/ ja huonest jonga hän Elephantin luista rakensi/ ja Caupungeist/ cadzo/ ne owat kirjoitetut Israelin Cuningasten Aicakirjas.

22:40 Ja nijn Ahab nukkui Isäins cansa/ ja hänen poicans Ahasia tuli Cuningaxi hänen siaans.

22:41 MUtta Josaphat Assan poica tuli Judan Cuningaxi neljäntenä Ahabin Israelin Cuningan vuonna.

22:42 Ja Josaphat oli wijsineljäntäkymmendä ajastaica wanha ruwetesans hallidzeman/ ja hallidzi wijsicolmattakymmendä ajastaica Jerusalemis. Ja hänen äitins nimi oli Asuba Silhin tytär.

22:43 Ja waeli caikisa hänen Isäns Assan teisä/ ja teki mitä HERralle kelpais.

22:44 Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukkuloilla.	22:44 Mutta ei hän pannut pois korkeuksia, joissa kansa vielä uhrasi ja suitsutti.	22:44 Mutta ei hän pannut pois corceuxia/ joisa Canssa wielä uhrais ja suidzutti.
22:45 Ja Joosafat teki rauhan Israelin kuninkaan kanssa.	22:45 Ja Josaphat teki rauhan Israelin kuninkaan kanssa.	22:45 Ja Josaphatilla oli rauha Israelin Cuningan cansa.
22:46 Mitä muuta on kerrottavaa Joosafatista, hänen urotöistään ja hänen sodistaan, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.	22:46 Mutta muut Josaphatin sanat ja hänen voimansa ja työnsä, ja sotansa: eikö ne ole kirjoitetut Juudan kuningasten aikakirjassa?	22:46 Mutta muut Josaphatin sanat ja tegot/ ja hänen sotans/ owat kirjoitetut Judan Cuningasten Aicakirjas.
22:47 Hän hävitti maasta viimeiset niistä haureellisista pyhäkköpojista, jotka olivat jääneet jäljelle hänen isänsä Aasan ajoilta.	22:47 Ja mitä huorintekijöistä jäänyt oli hänen isänsä Asan aikana, ne ajoi hän pois maalta.	22:47 Ja huorintekiät jotca jäit hänen Isäns Assan aicana/ ajoi hän pois maalda.
22:48 Edomissa ei siihen aikaan ollut kuningasta; maa-herra oli kuninkaana.	22:48 Ja silloin ei ollut kuningasta Edomissa, vaan yksi oli hänen siassansa.	22:48 Ja silloin ei ollut Cuningast Edomis/ waan yxi oli hänen siasans.
22:49 Ja Joosafat oli teettänyt Tarsiin-laivoja, joiden oli määrä kulkea Oofiriin kultaa noutamaan; mutta laivat eivät päässeet lähtemään, sillä ne särkyivät Esjon-Geberissä.	22:49 Josaphat oli antanut tehdä haaksia Tarsikseen, jotka piti Ophiriin purjehtiman, kultaa noutamaan; mutta ei ne tulleet matkaan, vaan tulivat särjetyiksi EtseonGeberissä.	22:49 Ja Josaphat oli andanut tehdä haaxia/ jotca piti Ophirijn purjehtiman culda noutaman/ mutta ei ne tullet matcaan/ waan tulit särjetyxi Ezeon Geberis.
22:50 Silloin Ahasja, Ahabin poika, sanoi Joosafatille: "Anna minun palvelijaini kulkea sinun palvelijaisi kanssa laivoissa." Mutta Joosafat ei tahtonut.	22:50 Silloin Ahaisa Ahabin poika sanoi Josaphatille: anna minun palveliaini mennä sinun palveliais kanssa haaksiin; mutta ei Josaphat tahtonut.	22:50 Silloin Ahasia Ahabin poica sanoi Josaphatille: anna minun palweliain mennä sinun palwelias cansa haaxijn. Mutta ei Josaphat tahtonut.
22:51 Ja Joosafat meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen hänen isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Joram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.	22:51 Ja Josaphat kuoli isiänsä kanssa ja haudattiin isänsä Davidin kaupunkiin. Ja Joram hallitsi hänen siasansa.	22:51 Ja Josaphat cuoli Isäins cansa/ ja haudattin Dawidin hänen Isäns Caupungijn. Ja Joram hallidzi hänen siasans.
22:52 Ahasja, Ahabin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa Joosafatin, Juudan kuninkaan, seitsemäntenätoista hallitusvuotena, ja hän hallitsi Israelia kaksi vuotta.	22:52 Ja Ahasia Ahabin poika tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa, Josaphatin kuninkaan seitsemäntenä vuonna toistakymmentä, ja hallitsi Israelia kaksi vuotta,	22:52 JA Ahasia Ahabin poica tuli Israelin Cuningaxi Samarias/ Josaphatin Judan Cuningan seidzemendenä vuonna toistakymmendä/ ja hallidzi Israeli caxi vuotta.
22:53 Hän teki sitä, mikä on	22:53 Ja teki pahaa \Herran\ edessä, ja vaeli isänsä tiellä,	22:53 Ja teki paha HERran

pahaa Herran silmissä, ja vaelsi isänsä ja äitinsä tietä ja Jerobeamin, Nebatin pojan, tietä, hänen, joka oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

22:54 Hän palveli Baalia ja kumarsi häntä ja vihoitti Herran, Israelin Jumalan, aivan niinkuin hänen isänsä oli tehnyt.

ja äitinsä tiellä ja Jerobeamin Nebatin pojan tiellä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.

22:54 Ja hän palveli Baalia ja kumartaen rukoili häntä, ja vihoitti \Herran\ Israelin Jumalan, kaiken sen jälkeen minkä hänen isänsä oli tehnyt.

edes/ ja waelsi Isäns ja äitins teillä/ ja Jerobeamin Nebathin pojan teillä/ joca Israelin saatti syndiä tekemän.

22:54 Ja hän palweli Baali ja rucoili händä/ ja vihoitti HERran Israelin Jumalan/ nijncuin myös hänen Isäns oli tehnyt.

TOINEN KUNINGASTEN KIRJA

1 LUKU

1:1 Ahabin kuoleman jälkeen Mooab luopui Israelista.

1:2 Ahasja putosi Samariassa yläsalinsa ristikon läpi ja makasi sairaana. Ja hän lähetti sanansaattajia ja sanoi heille: "Menkää ja kysykää Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta, toivunko minä tästä taudista."

1:3 Mutta Herran enkeli oli sanonut tisbeläiselle Elialle: "Nouse ja mene Samarian kuninkaan sanansaattajia vastaan ja sano heille: 'Eikö ole Jumalaa Israelissa, koska menette kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta?'"

1:4 Sentähden sanoo Herra näin: "Vuoteesta, johon olet noussut, et sinä enää astu alas, sillä sinun on kuoltava." Ja Elia lähti tiehensä.

1:5 Kun sanansaattajat sitten palasivat kuninkaan luo, kysyi hän heiltä: "Minkätähden te tulette takaisin?"

1:6 He vastasivat hänelle: "Meitä vastaan tuli mies, joka sanoi meille: 'Menkää takaisin kuninkaan luo, joka on teidät lähettänyt, ja sanokaa hänelle:

2. KUNINGASTEN KIRJA

1 LUKU

1:1 Ja Moabilaiset luopuivat Israelista Ahabin kuoleman jälkeen.

1:2 Ja Ahasia putosi häkin lävitse makaahuoneessansa Samariassa, sairasti ja lähetti sanansaattajat, ja sanoi heille: menkää ja kysykää Baalsebubilta, Ekronin jumalalta, jos minä paranen tästä sairaudesta.

1:3 Mutta \Herran\ enkeli sanoi Elialle Tisbiläiselle: nouse ja mene Samarian kuninkaan sanansaattajia vastaan, ja sano heille: sentähdenkö, ettei yhtään Jumalaa ole Israelissa, te menette neuvoa kysymään Baalsebubilta, Ekronin jumalalta?

1:4 Sentähden näin sanoo \Herra\ : ei sinun pidä siitä vuoteesta nouseman, jossa makaat, mutta sinun pitää kaiketi kuoleman. Ja Elia meni pois.

1:5 Ja kuin sanansaattajat palasivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: miksi te palasitte?

1:6 He sanoivat hänelle: yksi mies kohtasi meitä ja sanoi meille: menkää, palatkaat kuninkaan tykö, joka teidät on lähettänyt, ja sanokaat hänelle: näin sanoo \Herra\ :

Toinen Cuningasten Kirja

I. Lucu

1:1 Ja Moabiterit luowuit Israelist cosca Ahab oli cuollut.

1:2 JA Ahasia langeis häkin läpidze hänen ylistuwasans Samarias/ sairasti ja lähetti sanansaattajat/ ja sanoi heille: mengät ja kysykät BaalSebubille Ekronin jumalalle/ jos minä paranen tästä sairaudest.

1:3 Mutta HERran Engeli sanoi Elialle Thesbitille: nouse ja mene Cuningan sanansaattaita wastan Samariaan/ ja sano heille: eikö yhtän Jumalata ole Israelis/ että te menette kysymän BaalSebubille Ekronin jumalalle?

1:4 Sentähden näin sano HERra: ei sinun pidä sijtä wuotesta nouseman josas macat/ mutta sinun pitä caiketi cuoleman. Ja Elia meni.

1:5 Ja cosca sanansaatajat palaisit hänen tygöns/ sanoi hän heille: mixi te palaisitte?

1:6 He sanoit hänelle: yxi mies cohdais meidän ja sanoi meille: palaitcat Cuningan tygö/ joca teidän on lähettänyt/ ja sanocat hänelle: näin sano

Näin sanoo Herra: Eikö ole Jumalaa Israelissa, koska sinä lähetät kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta? Sentähden sinä et enää astu alas vuoteesta, johon olet noussut, sillä sinun on kuoltava."

1:7 Hän kysyi heiltä: "Minkä näköinen oli mies, joka tuli teitä vastaan ja puhui teille näitä?"

1:8 He vastasivat hänelle: "Hänellä oli yllään karvanahka ja nahkavyö vyötäisillä." Silloin hän sanoi: "Se oli tisbeläinen Elia."

1:9 Ja hän lähetti hänen luokseen viidenkymmenenpäämiehen ja hänen viisikymmentä miestänsä. Ja kun tämä tuli hänen luoksensa, hänen istuessaan vuoren kukkulalla, sanoi hän hänelle: "Sinä Jumalan mies, kuningas kääsee: Tule alas."

1:10 Mutta Elia vastasi ja sanoi viidenkymmenenpäämiehelle: "Jos minä olen Jumalan mies, niin tulkoon tuli taivaasta ja kuluttakoon sinut ja sinun viisikymmentä miestäsi." Silloin tuli taivaasta tuli ja kulutti hänet ja hänen viisikymmentä miestänsä.

1:11 Hän lähetti taas hänen luoksensa toisen viidenkymmenenpäämiehen ja hänen viisikymmentä miestänsä. Tämä lausui ja sanoi hänelle: "Sinä Jumalan mies, näin kääsee kuningas: Tule kiiruusti alas."

1:12 Mutta Elia vastasi ja sanoi heille: "Jos minä olen Jumalan mies, niin tulkoon tuli taivaasta ja kuluttakoon sinut

sentähdenkö, ettei yhtään Jumalaa ole Israelissa, sinä lähetät kysymään neuvoa Baalsebubilta, Ekronin jumalalta? Sentähden ei sinun pitä siitä vuoteesta nouseman, johon sinä maata pannut olet, mutta sinun pitää kaiketi kuoleman.

1:7 Ja hän sanoi heille: minäkältainen se mies oli, joka kohtasi teitä ja näitä sanoja puhui teille?

1:8 He sanoivat hänelle: se mies oli karvainen, ja vyötetty hihnaisella vyöllä. Hän sanoi: se on Elia Tisbiläinen.

1:9 Ja hän lähetti hänen tykönsä yhden viidenkymmenen päämiehen viidenkymmenensä kanssa; ja kuin hän tuli hänen tykönsä, ja katso, hän istui vuoren kukkulalla. Ja hän sanoi hänelle: sinä Jumalan mies, kuningas sanoo: tule alas!

1:10 Elia vastasi ja sanoi viidenkymmenen päämiehelle: jos minä olen Jumalan mies, niin tulkoon tuli taivaasta ja polttakoon sinun ja sinun viisikymmentäs. Niin tuli lankesi taivaasta ja poltti hänen ja hänen viisikymmentänsä.

1:11 Ja hän lähetti taas toisen viidenkymmenen päämiehen hänen tykönsä hänen viidenkymmenensä kanssa, ja hän sanoi hänelle: sinä Jumalan mies, näin sanoo kuningas: tule kiiruusti alas!

1:12 Elia vastasi ja sanoi heille: jos minä olen Jumalan mies, niin tulkoon tuli taivaasta ja polttakaan sinun ja sinun viisikymmentäs. Niin

HERra: eikö yhtän Jumalata ole Israelis/ ettäs lähetät kysymän BaalSebubille Ekronin jumalalle? sentähden ei sinun pitä sijtä vuotest nouseman josas macat/ mutta sinun pitää caiketi cuoleman.

1:7 Ja hän sanoi heille: mingäcaltainen se mies oli joca cohtais teidän/ ja näitä puhui teille?

1:8 He sanoit hänelle: hän oli carwainen/ ja hihnainen wyö hänen suolillans. Hän sanoi: se on Elia Thesbita.

1:9 JA hän lähetti hänen tygöns yhden wijdenkymmenen päämiehen/ wijdenkymmenens cansa. Ja cosca hän tuli hänen tygöns/ (cadzo/ hän istui vuoren cuckulalla) Ja hän sanoi hänelle: sinä Jumalan mies/ Cuningas sano: tule alas.

1:10 Elia wastais wijdenkymmenen päämiehelle/ ja sanoi hänelle: jos minä olen Jumalan mies/ nijn tulcan tuli taiwast ja polttacan sinun ja sinun wijsikymmendäs. Nijn tuli langetcan taiwast/ ja poltti hänen ja hänen wijsikymmendäs.

1:11 Ja hän lähetti taas toisen wijdenkymmenen päämiehen hänen tygöns/ hänen wijdenkymmenens cansa/ ja hän sanoi hänelle: sinä Jumalan mies/ näitä sano Cuningas: tule kijrust alas.

1:12 Elia wastais/ ja sanoi: jos minä olen Jumalan mies/ nijn langetcan tuli taiwast/ ja polttacan sinun ja sinun wijsikym-

ja sinun viisikymmentä miestäsi." Silloin tuli taivaasta Jumalan tuli ja kulutti hänet ja hänen viisikymmentä miestänsä.

1:13 Hän lähetti vielä kolmannen viidenkymmenenpäämiehen ja hänen viisikymmentä miestänsä. Ja tämä kolmas viidenkymmenenpäämies meni sinne, ja kun hän tuli perille, polvistui hän Elian eteen ja anoi häneltä armoa ja sanoi hänelle: "Sinä Jumalan mies, olkoon minun henkeni ja näiden viidenkymmenen palvelijasi henki kallis sinun silmissäsi.

1:14 Katso, tuli on tullut taivaasta ja kuluttanut ne kaksi ensimmäistä viidenkymmenenpäämiestä ja heidän viisikymmentä miestänsä, mutta olkoon minun henkeni kallis sinun silmissäsi."

1:15 Ja Herran enkeli sanoi Elialle: "Mene alas hänen kanssaan, älä pelkää häntä." Niin hän nousi ja meni hänen kanssaan kuninkaan tykö.

1:16 Ja hän sanoi hänelle: "Näin sanoo Herra: Koska lähetit sanansaattajia kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta, ikäänkuin Israelissa ei olisi Jumalaa, jolta voisi kysyä neuvoa, sentähden sinä et astu alas vuoteesta, johon olet noussut, sillä sinun on kuoltava."

1:17 Niin hän kuoli, Herran sanan mukaan, jonka Elia oli puhunut. Ja Joram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa Joorammin, Joosafatin pojan, Juudan kuninkaan, toisena hallitusvuotena, sillä Ahasjalla ei ollut poikaa.

Jumalan tuli putosi taivaasta ja poltti hänen ja hänen viisikymmentänsä.

1:13 Niin hän vielä lähetti kolmannen viidenkymmenenpäämiehen hänen viidenkymmenensä kanssa. Kuin hän tuli ylös hänen tykönsä, kumarsi hän polvillensa Elian eteen, rukoili häntä ja sanoi hänelle: sinä Jumalan mies, olkoon siis minun sieluni ja näiden viidenkymmenen sinun palveliais sielut kalliit sinun edessäs!

1:14 Katso, tuli on tullut taivaasta ja on polttanut ne kaksi ensimmäistä viidenkymmenen päämiestä heidän viidenkymmenensä kanssa; mutta olkoon minun sieluni kallis sinun edessäs!

1:15 Niin sanoi \Herran\ enkeli Elialle: mene alas hänen kanssansa ja älä mitään pelkää häntä. Niin hän nousi ja meni hänen kanssansa kuninkaan tykö.

1:16 Ja hän sanoi hänelle: näin sanoo \Herra\; ettäs lähetit sanansaattajat ja annoit kysyä neuvoa Baalsebubilta, Ekronin jumalalta, sentähdenkö, ettei yhtäkään Jumalaa olis Israelissa, jonka sanaa kysyttäisiin? niin ei sinun pidä siitä vuoteesta nouseman, johon sinä maata pannut olet, mutta sinun pitää kaiketi kuoleman.

1:17 Ja niin hän kuoli \Herran\ sanan jälkeen, jonka Elia puhunut oli. Ja Joram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa, toisena Jorammin Josaphatin pojan Juudan kuninkaan vuonna; sillä ei hänellä ollut poikaa.

mendäs. Nijn Jumalan tuli langetti taiwast ja poltti hänen/ ja hänen wijsikymmendäns.

1:13 Nlin hän vielä lähetti colmannen wijdenkymmenen päämiehen hänen wijdenkymmenensä cansa. Cosca hän tuli ylös hänen tygöns/ cumarsi hän polwillens Elian eteen rucoili händä/ ja sanoi hänelle: sinä Jumalan mies/ olcon minun sielun ja näiden wijdenkymmenen sinun palwelioittes sielut callit sinun edesäs.

1:14 Cadzo/ tuli on tullut taiwast/ ja on polttanut ne caxi ensimmäist wijdenkymmenen päämiest heidän wijdenkymmenensä cansa/ mutta olcon minun sielun callis sinun edesäs.

1:15 Nijn sanoi HERran Engeli Elialle: mene alas hänen cansans/ ja älä mitän pelkä händä. Nijn hän nousi/ ja meni hänen cansans Cuningan tygö

1:16 Ja hän sanoi hänelle: näin sano HERra: ettäs lähetit sanansaattajat/ ja annoit kysyä BaalSebubille Ekronin jumalalle/ cuin ei yhtäkän Jumalata olis Israelis/ jolda kysyttäisiin/ nijn ei sinun pidä sijtä wuotesta nouseman josas macat/ mutta sinun pitä caiketi cuoleman.

1:17 Ja nijn hän cuoli HERran sanan jälken cuin Elia puhunut oli. Ja Joram tuli Cuningaxi hänen siaans/ toisna Jorammin Josaphatin pojan Judan Cuningan vuonna: sillä ei hänellä ollut poica.

1:18 Mitä muuta on kerrottava Ahasjasta, siitä, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

2 Kuningas 2 LUKU

2:1 Silloin, kun Herra oli vievä Elia tuulispäässä taivaaseen, kulkivat Elia ja Elisa Gilgalista.

2:2 Ja Elia sanoi Elisalle: "Jää tähän, sillä Herra on lähettänyt minut Beeteliin asti." Mutta Elisa vastasi: "Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin sinun sielusi elää: minä en jätä sinua." Ja he menivät Beeteliin.

2:3 Niin Beetelissä olevat profeetanoppilaat tulivat Elisan tykö ja sanoivat hänelle: "Tiedätkö, että Herra tänä päivänä ottaa sinun herrasi pois sinun pääsi ylitse?" Hän vastasi: "Tiedän kyllä; olkaa vaiti."

2:4 Ja Elia sanoi hänelle: "Elisa, jää tähän, sillä Herra on lähettänyt minut Jerikoon." Mutta hän vastasi: "Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin sinun sielusi elää: minä en jätä sinua." Ja he tulivat Jerikoon.

2:5 Niin Jerikossa olevat profeetanoppilaat astuivat Elisan tykö ja sanoivat hänelle: "Tiedätkö, että Herra tänä päivänä ottaa herrasi pois sinun pääsi ylitse?" Hän vastasi: "Tiedän kyllä; olkaa vaiti."

2:6 Ja Elia sanoi hänelle: "Jää tähän, sillä Herra on lähettänyt minut Jordanille." Mutta hän vastasi: "Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin sinun sielusi elää: minä en jätä si-

1:18 Mitä enempi on sanomista Ahasiasta ja mitä hän tehnyt on, eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

2 LUKU

2:1 Niin tapahtui, kuin \Herra\ tahtoi Elia tuulispäässä ottaa ylös taivaasen, kävivät Elia ja Elisa Gilgalissa.

2:2 Ja Elia sanoi Elisalle: istus tässä, sillä \Herra\ on minun lähettänyt Beteliin. Mutta Elisa sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää ja sinun sielusi elää, en minä luovu sinusta. Ja he tulivat alas Beteliin.

2:3 Silloin kävivät prophetain pojat, jotka Betelissä olivat, Elisan tykö ja sanoivat hänelle: tiedätkös \Herran\ tänäpäpä ottavan sinulta pois isäntäs sinun pääs päältä? Hän sanoi: minä kyllä sen tiedän, olkaat ääneti!

2:4 Ja Elia sanoi hänelle: Elisa, viivys tässä, sillä \Herra\ on minun lähettänyt Jerihoon. Hän sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää ja sinun sielusi elää, en minä luovu sinusta. Ja niin he tulivat Jerihoon.

2:5 Niin tulivat prophetain pojat, jotka Jerihossa olivat, Elisan tykö ja sanoivat hänelle: tiedätkös \Herran\ tänäpäpä ottavan sinulta pois isäntäs sinun pääs päältä? Hän sanoi: minä kyllä sen tiedän, olkaat ääneti!

2:6 Ja Elia sanoi hänelle: istus tässä, sillä \Herra\ on minun lähettänyt Jordaniin. Hän sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää ja sinun sielusi elää, en minä luovu sinusta. Ja he kävivät molemmin.

1:18 Mitä enämbi on sanomista Ahasiast/ ja mitä hän tehnyt on/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten aicakirias.

II. Lucu

2:1 COsca HERra tahdoi Elia tuules otta ylös taiwasen/ käwit Elia ja Elisa Gilgalist.

2:2 Ja Elia sanoi Elisalle: wijwys täsä/ sillä HERra on minun lähettänyt BethElijn. Mutta Elisa sanoi: nijn totta cuin HERra elä/ ja sinun sielus/ en minä luowu sinusta. Ja he tulit alas BethElin.

2:3 Silloin käwit Prophetain pojat cuin BethElis olit Elisan tygö/ ja sanoit hänelle: tiedäckös HERran tänäpäpä ottawan sinuldas pois sinun Isändäs sinun pääs päaldä? Hän sanoi: minä kyllä sen tiedän/ olcat äneti.

2:4 Ja Elia sanoi hänelle: Elisa/ wijwys täsä/ sillä HERra on minun lähettänyt Jerihoon. Hän sanoi: nijn totta cuin HERra elä ja sinun sielus/ en minä luowu sinusta.

2:5 Ja cuin he tulit Jerihoon.

Tulit Prophetain pojat cuin Jerihos olit Elisan tygö/ ja sanoit hänelle: tiedäckös HERran tänäpäpä ottawan sinuldas pois sinun Isändäs sinun pääs päaldä? Hän sanoi: minä kyllä sen tiedän/ olcat äneti.

2:6 Ja Elia sanoi hänelle: oles täsä/ sillä HERra on minun lähettänyt Jordanijn. Hän sanoi: nijn totta cuin HERra elä/ ja sinun sielus/ en minä luowu sinusta.

nuu." Niin he kulkivat molemmat yhdessä.

2:7 Mutta myös profeetanoppilaita lähti matkaan viisikymmentä miestä, ja he asettuivat syrjään jonkun matkan päähän näiden kahden pysähtyessä Jordanille.

2:8 Niin Elia otti vaippansa, kääri sen kokoon ja löi veteen; ja vesi jakaantui kummallekin puolelle, ja he kävivät molemmat virran yli kuivaa myöten.

2:9 Kun he olivat tulleet yli, sanoi Elia Elisalle: "Pyydä minua tekemään hyväksesi jotta, ennenkuin minut otetaan pois sinun tyköäsi." Elisa sanoi: "Tulkoon minuun sinun hengestasi kaksinkertainen osa."

2:10 Hän vastasi: "Pyyntösi on vaikea täyttää. Mutta jos näet, kuinka minut otetaan pois sinun tyköäsi, niin se täytetään; jollet, niin se jää täyttämättä."

2:11 Kun he niin kulkivat ja puhelivat, niin katso, äkkiä ilmestyivät tuliset vaunut ja tuliset hevoset, ja ne erottivat heidät toisistansa, ja Elia nousi tuulispäässä taivaaseen.

2:12 Kun Elisa sen näki, huusi hän: "Isäni, isäni! Israelin sota-vaunut ja ratsumiehet!" Sitten hän ei enää nähnyt häntä. Ja hän tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne kahdeksi kappaleeksi.

2:13 Sitten hän otti maasta Elian vaipan, joka oli pudonnut hänen päältään, palasi takaisin

2:7 Mutta viisikymmentä miestä prophetain pojista meni pois ja jäivät kauvas seisomaan heidän kohdallansa; vaan he seisoivat ynnä Jordanin tykönä.

2:8 Niin otti Elia hameensa ja kääri kokoon, ja löi veteen, ja vesi hajosi molemmille puolille, niin että he molemmat kävivät kuivina sen lävitse.

2:9 Ja kuin he tulivat ylitse, sanoi Elia Elisalle: ano, mitä minun pitää sinulle tekemän, ennenkuin minä otetaan pois sinulta. Elisa sanoi: että kaksi osaa hengestäs olis minun kanssani.

2:10 Hän sanoi: sinä olet anonut kovaa asiaa; mutta kuitenkin, jos näet minun kuin minä sinulta otetaan pois, se tapahtuu niin sinulle, mutta jos et näe, niin ei se tapahdu.

2:11 Ja tapahtui kuin he ynnä kävivät ja puhuivat keskenänsä, katso, niin tulivat tuliset vaunut tulisten hevosten kanssa ja erottivat heidät toinen toisestansa. Ja Elia meni ylös tuulispäässä taivaaseen.

2:12 Mutta Elisa näki sen ja huusi: minun isäni, minun isäni, Israelin vaunu ja hänen ratsasmiehensä! ja ei häntä enää nähnyt. Ja hän tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne kah-

2:13 Ja otti Elian hameen ylös, joka häneltä pudonnut oli, palasi ja seisoi Jordanin rannalla;

2:7 Ja he käwit molemmin. Mutta wiisikymmendä miestä Prophetain pojista menit pois/ ja jäit cauwas seisoman/ ja he seisoit ynnä Jordanin tykönä.

2:8 Nlin otti Elia hamens ja käärei cocoon/ ja löi veteen/ ja wesi hajois molemmille puolille/ nijn että molemmat käwit cuiwana sen läpidze.

molemmat käwit cuiwana sen läpidze.

2:9 Ja cosca he tulit ylidze/ sanoi Elia Elisalle: ano/ mitä minun pitä sinulle tekemän/ ennencuin minä otetan pois sinulda. Elisa sanoi: että sinun henges olis minun cansani caxikertaisest.

2:10 Hän sanoi: sinä olet anonut cowa asiata/ mutta cui-tingin jos sinä näet minun cosca minä sinulda otetan pois/ nijn se tapahtu/ mutta jos et sinä näe/ nijn ei se tapahdu.

2:11 Ja cosca he ynnä käwit ja puhuit keskenäns/ cadzo/nijn tulit tuliset waunut tulisten hewoisten cansa/ ja eroitti heidän toinen toises-tans. Ja Elia meni ylös tules taiwasen.

2:12 MUtta Elisa näki sen/ ja huusi: minun Isän/ minun Isän/ Israelin waunu ja hänen radzasmiehensä/ ja ei händä enä nähnyt. Ja hän tartui waatteisijs ja rewäis ne cah-tia.

2:13 Ja otti Elian hamen ylös/ joca häneldä pudonnut oli/ palais ja meni Jordanin ran-

ja pysähtyi Jordanin rannalle.

2:14 Ja hän otti Elian vaipan, joka oli pudonnut tämän päältä, löi veteen ja sanoi: "Missä on Herra, Elian Jumala?" Kun hän siis löi veteen, jakaantui se kummallekin puolelle, ja Elisa kävi virran yli.

2:15 Kun Jerikosta tulleet profetaanoppilaat syrjästä näkivät sen, sanoivat he: "Elian henki on laskeutunut Elisaan." Niin he tulivat häntä vastaan ja kumartuivat hänen edessään maahan.

2:16 Ja he sanoivat hänelle: "Katso, palvelijaisi joukossa on viisikymmentä urhoollista miestä; menkööt he etsimään sinun isäntääsi. Ehkä Herran Henki on vienyt hänet ja heittänyt jollekin vuorelle tai johonkin laaksoon." Hän vastasi: "Älkää lähettäkö."

2:17 Mutta he pyysivät häntä pyytämällä, kyllästyksiin asti, kunnes hän sanoi: "Lähettäkää sitten." Niin he lähettivät viisikymmentä miestä; ja nämä etsivät kolme päivää, mutta eivät löytäneet häntä.

2:18 Kun he tulivat takaisin hänen luoksensa, hänen ollessaan Jerikossa, sanoi hän heille: "Enkö minä kieltänyt teitä menemästä?"

2:19 Ja kaupungin miehet sanoivat Elisalle: "Katso, kaupungin asema on hyvä, niinkuin herrani näkee, mutta vesi on huonoa, ja maassa syntyy keskoisia."

2:20 Hän sanoi: "Tuokaa minulle uusi malja ja pankaa siihen suoloja." Ja he toivat sen

2:14 Ja otti Elian hameen, joka häneltä pudonnut oli, löi veteen ja sanoi: kussa on nyt \Herra\ Elian Jumala? ja löi veteen, niin vesi hajosi molemmille puolille, ja Elisa kävi ylitse.

2:15 Kuin prophetain pojat, jotka toisella puolella Jerihossa olivat, näkivät hänen, sanoivat he: Elian henki lepää Elisan päällä, ja kävivät häntä vastaan ja kumarsivat maahan asti,

2:16 Ja sanoivat hänelle: katso, sinun palvelioissas on viisikymmentä vahvaa miestä, anna heidän mennä etsimään isäntääsi, jos \Herran\ henki on ottanut hänen ja heittänyt jollekulle vuorelle, taikka johonkuhun laaksoon. Hän sanoi: älkää antako mennä!

2:17 Mutta he vaativat häntä siihenasti, että hän häpesi, ja sanoi: antakaat mennä! Ja he lähettivät matkaan viisikymmentä miestä, ja he etsivät kolme päivää ja ei löytäneet häntä,

2:18 Ja tulivat jälleen hänen tykönsä, ja hän asui Jerihossa; ja hän sanoi heille: enkö minä sanonut teille, ettei teidän pitänyt menemän?

2:19 Ja kaupungin miehet sanoivat Elisalle: katso, tässä kaupungissa on hyvä asua, niinkuin meidän herramme näkee; mutta vesi on paha ja maa hedelmätöin.

2:20 Hän sanoi: tuokaat minulle uusi astia ja pankaat suolaa siihen! Ja he toivat sen hänelle.

daan.

2:14 Ja otti sen hamen/ joca Elialda pudonnut oli/ löi veteen/ ja sanoi: cusa on nyt HERra Elian Jumala? Ja löi veteen/ nijn wesi hajois molemmille puolille/ ja Elisa käwi ylidzen.

2:15 COsca Prophetain pojat/ jotca ylidze toisella puolella Jerihos olit/ näit hänen/ sanoit he: Elian hengi lepä Elisan päällä/ ja käwit händä was-tan/ ja cumarsit maahan asti.

2:16 Ja sanoit hänelle: cadzo/ sinun palwelioisas on wijsikymmendä wahwa miestä/ anna heidän mennä edzimän sinun Isändätäs/ jos HERran hengi on ottanut hänen/ ja heittänyt jolleculle vuorelle/ taicka johongun laxoon. Hän sanoi: älkät andaco mennä.

2:17 Mutta he waadeit händä siihenasti että hän häpeis/ ja sanoi: mengän. Ja he lähetit matcaan wijsikymmendä miestä/ ja he edzeit colme päiwä ja ei löytänet händä.

2:18 Ja tulit jällens hänen tygöns (ja hän oli Jerihos) ja sanoi heille: engö minä sanonut teille/ ettei teidän pitänyt menemän?

2:19 JA ne miehet cuin Caupungis olit/ sanoit Elisalle/ cadzo/ täsä Caupungis on hywä asua/ nijncuin meidän Herram näke/ mutta täsä on paha wesi/ ja hedelmätöin maa.

2:20 Hän sanoi: tuocat minulle uusi astia/ ja pangat suola siihen/ ja he toit hänelle.

hänelle.

2:21 Niin hän meni vesien läheteelle ja heitti siihen suolat, sanoen: "Näin sanoo Herra: Minä olen parantanut tämän veden; siitä ei enää tule kuolemaa eikä keskenmenoaa."

2:22 Niin vesi tuli terveelliseksi, aina tähän päivään asti, Elisan sanan mukaan, jonka hän puhui.

2:23 Sieltä hän meni Beeteliin, ja hänen käydessään tietä tuli pieniä poikasia kaupungista, ja ne pilkkasivat häntä ja sanoivat hänelle: "Tule ylös, kaljupää, tule ylös, kaljupää!"

2:24 Ja kun hän kääntyi ja näki heidät, kirosi hän heidät Herran nimeen. Silloin tuli metsästä kaksi karhua ja raateli neljäkymmentä kaksi poikaa kuoliaaksi.

2:25 Sieltä hän meni Karmelvuorelle ja palasi sieltä Samariaan.

2:21 Niin hän meni ulos vesihuokoin tykö ja heitti suolaa niihin, sanoen: näin sanoo \Herra\ : minä olen tämän veden parantanut, ei kuolema, taikka hedelmättömyys pidä heistä tästedes tuleman.

2:22 Niin parani vesi tähän päivään asti Elisan sanan jälkeen, jonka hän puhui.

2:23 Ja hän meni sieltä ylös Beteliin, ja hänen mensesänsä tiellä, tulivat pienet pojat kaupungista ja pilkkasivat häntä, sanoen hänelle: tule ylös paljaspää, tule ylös paljaspää!

2:24 Ja hän käänsi itsensä, ja kuin hän heidät näki, kirosi hän heitä \Herran\ nimeen. Niin tuli kaksi karhua metsästä ja repeli heistä kaksi poikaa viidettäkymmentä kuoliaaksi.

2:25 Sieltä hän meni Karmelinvuorelle, ja palasi sieltä sitten Samariaan.

2:21 Nijn hän meni ulos wesi-caiwoin tygö/ ja heitti suola nijhin/ sanoden: nijn sano HERra: minä olen tämän weden parandanut/ ei yxikän cuolema taicka hedelmättömys pidä heistä tästedes tuleman.

2:22 Nijn parani wesi tähän päiwän asti Elisan sanan jälken/ jonga hän puhui.

2:23 JA hän meni sieldä BethElijn/ ja hänen mensesäns tiellä/ tulit pienet pojat Caupungist/ ja pilckaisit händä/ sanoden: tule ylös paljas pää/ tule ylös paljas pää.

2:24 Ja hän käänsi idzens/ ja cuin hän heidän näki/ kirois hän heitä HERran nimeen. Nijn tuli caxi carhua medzästä/ ja repelit caxi poica wijdettäkymmendä cuoliaksi.

2:25 Sieldä hän meni Carmelinwuorelle/ ja sijtte palais sieldä Samariaan.

2 Kuningas 3 LUKU

3:1 Joram, Ahabin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa Joosafatin, Juudan kuninkaan, kahdeksantenatoista hallitusvuotena, ja hän hallitsi kaksitoista vuotta.

3:2 Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä ja äitinsä, sillä hän poisti Baalin patsaan, jonka hänen isänsä oli teettänyt.

3:3 Kuitenkin hän riippui kiinni Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä, jolla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä; siitä hän ei luopunut.

3:1 Niin Joram Ahabin poika tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa kahdeksantentoistakymmenentenä Josaphatin Juudan kuninkaan vuonna, ja hallitsi kaksitoistakymmentä vuotta.

3:2 Ja teki pahaa \Herran\ edessä, vaan ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä ja äitinsä; sillä hän hävitti Baalin patsaan, jonka hänen isänsä tehnyt oli.

3:3 Mutta kuitenkin hän pysyi Jerobeamin Nebatin pojan synneissä, joka Israelin saatti syntiä tekemään; ei hän luopunut niistä.

III. Lucu

3:1 JOram Ahabin poica tuli Israelin Cuningaxi Samarias cahdexandenatoistakymmendenä Josaphatin Judan Cuningan vuonna/ ja hallidzi caxitoistakymmendä vuotta.

3:2 Ja teki paha HERran edes/ waan ei cuitengan nijncuin hänen Isäns ja äitins: sillä hän häwitti Baalin padzat/ jotca hänen Isäns tehnyt oli.

3:3 Mutta cuitengin hän pysyi Jerobeamin Nebathin pojan synneis/ joca Israelin saatti syndiä tekemän/ ja ei luopunut nijstä.

3:4 Meesa, Mooabin kuningas, omisti lammaislaumoja ja maksoi veron Israelin kuninkaalle satatuhatta karitsaa ja sadantuhannen oinaan villat.

3:5 Mutta Ahabin kuoltua Mooabin kuningas luopui Israelin kuninkaasta.

3:6 Siihen aikaan lähti kuningas Joram Samariasta ja katsoi kaikki Israelin.

3:7 Ja hän meni ja lähetti Joosafatille Juudan kuninkaalle sanan: Mooabin kuningas on luopunut minusta. Lähdetkö minun kanssani sotaan Moabia vastaan? Hän vastasi: Lähden; minä niinkuin sinä, minun kansani niinkuin sinun kansasi, minun hevoseni niinkuin sinun hevosesi!

3:8 Ja Joosafat kysyi: Mitä tietä meidän on sinne mentävä? Hän vastasi: Edomin erämaan tietä.

3:9 Niin Israelin kuningas, Juudan kuningas ja Edomin kuningas lähtivät liikkeelle. Mutta kun he olivat kierrelleen kulkeutuneet seitsemän päivän matkan eikä ollut vettä sotajoukolle eikä juhdille, jotka seurasivat heitä,

3:10 sanoi Israelin kuningas: Voi, Herra on kutsunut nämä kolme kuningasta kokoon antaakseen heidät Mooabin käsiin!

3:11 Mutta Joosafat sanoi: Eikö täällä ole ketään Herran profeettaa, kysyäksemme hänen kauttaan neuvoa Herralta? Silloin eräs Israelin kuninkaan palvelijoista vastasi ja sanoi: Täällä on Elisa, Saafatin poika,

3:4 Mutta Mesalla Moabilaisitten kuninkaalla oli paljo lampaita, ja hän antoi Israelin kuninkaalle veron, satatuhatta karitsaa ja satatuhatta oinasta villoinensa.

3:5 Kuin Ahab oli kuollut, luopui Moabilaisten kuningas Israelin kuninkaasta.

3:6 Siihen aikaan läksi kuningas Joram Samariasta ja luki kaikki Israelin,

3:7 Ja meni ja lähetti Josaphatille Juudan kuninkaalle sanomaan: Moabilaisten kuningas on luopunut minusta, tuletkos sotimaan minun kanssani Moabilaisia vastaan? Hän sanoi: minä tulen, minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansas, ja minun hevoseni niinkuin sinun hevoses.

3:8 Ja sanoi: mitä tietä meidän pitää sinne vaeltaman? Hän vastasi: Edomin korven tietä.

3:9 Ja niin läksi Israelin kuningas ja Juudan kuningas ja Edomin kuningas. Ja koska he olivat vaeltaneet ympäri seitsemän päivän matkan, ja ei ollut vettä sotaväellä ja juhdilla, jotka heitä seurasivat,

3:10 Niin sanoi Israelin kuningas: voi! \Herra\ on kutsunut nämät kolme kuningasta antaaksensa heitä Moabilaisten käsiin.

3:11 Mutta Josaphat sanoi: onko tässä yhtään \Herran\ profeettaa, kysyäksemme hänen kauttansa neuvoa \Herralta\? Niin vastasi yksi Israelin kuninkaan palvelioista ja sanoi: tässä on Elisa Saphatin poika, joka kaasi

3:4 MUtta Mesalla Moabiterein Cuningalla oli paljo lambaita/ ja hän andoi Israelin Cuningalle weron/ sata tuhatta caridzata/ ja satatuhatta oinasta/ willoinens.

3:5 Cosca Ahab oli cuollut/ luowui Moabiterein Cuningas Israelin Cuningast.

3:6 Sijhen aican läxi Cuningas Joram Samariast/ ja luki caitken Israelin.

3:7 Ja lähetti Josaphatille Judan Cuningalle sanoman: Moabiterein Cuningas on luopunut minusta/ tule sotiman minun cansani Moabitereitä watan. Hän sanoi: minä tulen/ minä olen nijncuin sinä/ ja minun Canssan nijncuin sinun Canssas/ ja minun hewoisen nijncuin sinun hewoises.

3:8 Ja sanoi: cuta tietä meidän pitä sinne waeldaman? Hän wastais: Edomin corwen tietä.

3:9 JA nijn läxi Israelin Cuningas/ Judan Cuningas ja Edomin Cuningas. Ja cosca he olit waeldanet ymbäri seidzemen päiwän matcan/ ei ollut sota-wäellä ja juhdilla/ jotca heidän cansans olit/ wettä.

3:10 Silloin sanoi Israelin Cuningas: woi/ cosca HERra on cudzunut nämät oclme Cuningasta/ andaxens heitä Moabiterein käsijn.

3:11 Mutta Josaphat sanoi: ongo täsä yhtän HERran Prophetata/ kysyäxem hänen cauttans neuwoa HERralda. Silloin wastais yxi Israelin Cuningan palwelioist/ ja sanoi: täsä on Elisa Saphatin poica/

joka vuodatti vettä Elian käsille.

3:12 Joosafat sanoi: Hänellä on Herran sana. Niin Israelin kuningas, Joosafat ja Edomin kuningas menivät hänen tykönsä.

3:13 Ja Elisa sanoi Israelin kuninkaalle: Mitä minulla on tekemistä sinun kanssasi? Mene isäsi ja äitisi profeettain tykö. Israelin kuningas sanoi hänelle: Ei niin! Sillä Herra on kutsunut nämä kolme kuningasta kokoon antaakseen heidät Mooabin käsiin.

3:14 Elisa sanoi: Niin totta kuin Herra Sebaot elää, jonka edessä minä seison: jollen tahdoisi tehdä Joosafatille, Juudan kuninkaalle, mieliksi, niin minä tosiaankaan en katsoisi sinuun enkä huomaisi sinua.

3:15 Mutta tuokaa minulle nyt kanteleensoittaja. Ja kun kanteleensoittaja soitti, niin Herran käsi laskeutui hänen päällensä,

3:16 ja hän sanoi: Näin sanoo Herra: Tehkää tämä laakso kuoppia täyteen.

3:17 Sillä näin sanoo Herra: Te ette tule näkemään tuulta ettekä sadetta, ja kuitenkin tämä laakso tulee vettä täyteen; ja te saatte juoda, sekä te että teidän karjanne ja juhtanne.

3:18 Mutta tämä on Herran silmissä pieni asia: hän antaa Mooabin teidän käsiinne,

3:19 ja niin te valloitatte kaikki varustetut kaupungit ja kaikki valitut kaupungit, kaadatte kaikki hedelmäpuut, tukitte

vettä Elian kätten päälle.

3:12 Josaphat sanoi: hänen tykönänsä on \Herran\ sana. Ja Israelin kuningas, ja Josaphat ja Edomin kuningas menivät hänen tykönsä.

3:13 Niin sanoi Elisa Israelin kuninkaalle: mitä sinun on minun kanssani? mene pois isäs prophetain tykö ja äitis prophetain tykö! Israelin kuningas sanoi hänelle: ei, sillä \Herra\ on kutsunut nämä kolme kuningasta antaakseen heitä Moabilaisten käsiin.

3:14 Elisa sanoi: niin totta kuin \Herra\ Zebaot elää, jonka edessä minä seison, jollen minä katsoisi Josaphatia Juudan kuningasta, en minä katsahtaisi sinun päälles enkä tottelisi sinua.

3:15 Niin tuokaat nyt minulle kanteleensoittaja! Ja kuin soittaja soitti, tuli \Herran\ käsi hänen päällensä;

3:16 Ja hän sanoi: näin sanoo \Herra\: tehkää kuoppia sinne ja tänne tähän ojaan!

3:17 Sillä näin sanoo \Herra\: ei teidän pidä tuulta eikä sadetta näkemän, ja kuitenkin pitää oja vedellä täytettämän: ja teidän pitää juoman, ja teidän karjanne ja teidän juhtanne.

3:18 Ja tämä on vähä \Herran\ edessä; sillä hän antaa myös Moabilaiset teidän käsiinne;

3:19 Niin että te lyötte kaikki vahvat kaupungit ja kaikki valitut kaupungit, ja te kaadatte kaikki hyvät puut ja tukitsette kaikki vesilähteet, ja

joca caasi wettä Elian kätten päälle.

3:12 Josaphat sanoi: hänen tykönäns on HERran sana. Ja Israelin Cuningas/ ja Josaphat/ ja Edomin Cuningas menit hänen tygöns.

3:13 Silloin sanoi Elisa Israelin Cuningalle: mitä sinun on minun cansan tekemist? mene pois sinun Isäs Prophetain tygö/ ja sinun äitis Prophetain tygö. Israelin Cuningas sanoi hänelle: Ei/ sillä HERra on cudzunut nämät colme Cuningasta andaxens heitä Moabite-rein käsijn.

3:14 Elisa sanoi: nijn totta cuin HERra Zebaoth elä/ jonga edes minä seison/ jollen minä cadzois Josaphati Judan Cuningast/ en minä cadzatais sinun päälles/ engä tottelis sinua.

3:15 Tuocat minulle candelen soittaja: ja cosca soittaja soit-ti/ tuli HERran käsi hänen päällens.

3:16 Ja hän sanoi: näitä sano HERra/ tehkät cuoppia sinne ja tänne tähän ojaan:

3:17 Sillä näin sano HERra: ei teidän pidä tuulda ja sadetta näkemän/ ja cuitengin pitää ojan wettä täynnä oleman/ nijn että te ja teidän Canssan/ ja teidän juhtan saawat juoda.

3:18 Wielä sijttengin tämä on yxi pieni asia HERran edes/ waan hän anda myös Moabite-rit teidän käsijn.

3:19 Nijn että te lyötte caicki wahwat Caupungit/ ja caicki walitut Caupungit/ ja te caadatte caicki hywät puut/ ja

<p>kaikki vesilähteet ja turmelette kivillä kaikki hyvät peltopalstat.</p>	<p>te turmelette kaikki hyvät pel- lot kivillä.</p>	<p>tukidzette caicki wesilähtet/ ja turmelette caicki hyvät pello kiwillä.</p>
<p>3:20 Ja katso, seuraavana aamuna, sinä hetkenä, jona ruokauhri uhrataan, tuli vettä Edomista päin, niin että maa tuli vettä täyteen.</p>	<p>3:20 Ja tapahtui aamulla ruokauhrin ajalla, katso, silloin tuli vesi Edomin tietä myöten, ja maa täytettiin vedellä.</p>	<p>3:20 Ja amulla ruocauhrin ajalla/ cadzo/ silloin tuli wesi Edomin tietä myöden/ ja täytti maan wedellä.</p>
<p>3:21 Kun kaikki moabilaiset kuulivat, että kuninkaat olivat lähteneet sotaan heitä vastaan, kutsuttiin koolle kaikki miekkaan vyöttäytyvät ja myös vanhemmat miehet, ja he asettuivat rajalle.</p>	<p>3:21 Kuin kaikki Moabilaiset kuulivat, että kuninkaat oli nousseet ylös sotimaan heitä vastaan, kutsuivat he kokoon kaikki, jotka itsensä ensin vyöllä vyöttivät, ja sitä vanhemmat, ja menivät rajoille.</p>	<p>3:21 COsca caicki Moabiterit cuulit että Cuningat olit menet sotiman heitä wastian/ cudzuit he cocoon caicki miehet jotca olit ijälliset sotaan ja sen ylidzen/ ja menit rajoillen.</p>
<p>3:22 Mutta varhain aamulla, kun aurinko nousi ja paistoi veteen, näkivät moabilaiset, että vesi heidän edessään oli punaista kuin veri.</p>	<p>3:22 Mutta kuin he aamulla varhain nousivat, ja aurinko nousi veden yli, niin näkivät Moabilaiset, että vesi oli heitä vastaan punainen niinkuin veri,</p>	<p>3:22 Mutta cosca he amulla warhain nousit/ ja Auringo nousi weden ylidze/ nijn näit Moabiterit että wesi oli heitä wastian punainen nijncuin weri.</p>
<p>3:23 Ja he sanoivat: Se on verta; varmaan kuninkaat ovat joutuneet taisteluun keskenään ja surmanneet toisensa. Ja nyt saaliin ryöstöön, Mooab!</p>	<p>3:23 Ja sanoivat: se on veri; kuninkaat ovat tapelleet keskenänsä, ja yksi on lyönyt toisen kuoliaaksi: nyt siis, Moab, mene saaliille!</p>	<p>3:23 Ja sanoit: se on weri/ Cuningat owat tapellet keskenäns miecalla/ ja yxi on lyönyt toisen cuoliaksi/ nyt sijs Moab mene saalille.</p>
<p>3:24 Mutta kun he tulivat Israelin leiriin, nousivat israelilaiset ja voittivat moabilaiset, niin että nämä pakenivat heitä. Ja he hyökkäsivät maahan ja voittivat uudelleen moabilaiset.</p>	<p>3:24 Mutta kuin he tulivat Israelin leiriin, niin nousi Israel ja löi Moabilaisia; ja ne pakenivat heidän edellänsä; mutta he kiiruhtivat ja löivät Moabin,</p>	<p>3:24 Mutta cosca he tulit Israelin leirijn/ nousi Israel/ ja löi Moabitereit/ ja ne pakenit heitä/ mutta he tulit sisälle ja löit Moabin.</p>
<p>3:25 Ja he hävittivät kaupungit, kaikille hyville peltopalstoille heitti kukin heistä kiven, täyttäen ne; he tukkivat kaikki vesilähteet ja kaatoivat kaikki hedelmäpuut, niin että ainoastaan Kiir-Haresetissa jäivät kivet paikoilleen. Ja linkomiehet piirittivät kaupungin ja ampui- vat sitä.</p>	<p>3:25 Ja kukistivat kaupungit, ja itsekukin heitti kivensä kaikkiin hyviin peltoihin ja täyttivät ne, ja tukitsivat kaikki vesilähteet, ja kaasivat kaikki hyvät puut, siihenasti että he ainoasti Hasaretin muuriin kiviä jättivät; ja he piirittivät sen lingoilla ja löivät sen.</p>	<p>3:25 Cukistit Caupungin/ ja idzecukin heitti kiwens caickin hywijn peldoin ja täytit ne/ ja tukidzit caicki wesilähtet/ ja caasit caicki hyvät puut/ siihenasti cuin Kirharasethijn waiwoin kiwiä jäit/ ja he pijiritit sen lingoilla ja löit hänen.</p>
<p>3:26 Kun Mooabin kuningas näki joutuvansa tappiolle taistelussa, otti hän mukaansa seitsemänsataa miekkamiestä murtautuakseen Edomin kunin-</p>	<p>3:26 Kuin Moabilaisten kuningas näki sodan olevan ylen väkevän itsiänsä vastaan, otti hän seitsemänsataa miestä tykönsä, jotka vetivät miekan ulos, karataksensa Edomin</p>	<p>3:26 Cosca Moabiterein Cuningas näki sodan olewan ylon wäkwän händä wastian/ otti hän seidzemen sata miestä tygöns/ jotca wedit miecan</p>

kaan luo; mutta he eivät voineet.

3:27 Niin hän otti poikansa, esikoisensa, joka oli tuleva kuninkaaksi hänen sijaansa, ja uhraisi hänet polttouhriksi muurilla. Silloin suuri viha kohtasi Israelia, niin että he lähtivät sieltä ja palasivat omaan maahansa.

2 Kuningas 4 LUKU

4:1 Eräs nainen, profeetanoppilaan vaimo, huusi Elisalle sanoen: "Minun mieheni, sinun palvelijasi, kuoli, ja sinä tiedät, että palvelijasi oli herraapellääväinen mies. Nyt velkoja tulee ottamaan minun molemmat poikani orjikseen."

4:2 Elisa sanoi hänelle: "Mitä minä voin tehdä sinun hyväksesi? Sano minulle, mitä sinulla on talossasi." Hän vastasi: "Palvelijattarellasi ei ole talossa muuta kuin öljyä sen verran, kuin minä tarvitsen voidellakseni itseäni."

4:3 Silloin hän sanoi: "Mene ja lainaa itsellesi astioita kylästä, kaikilta naapureiltasi, tyhjiä astioita, tarpeeksi paljon."

4:4 Mene sitten sisään, sulje ovi jälkeesi ja poikiesi jälkeen ja kaada kaikkiin niihin astioihin. Ja aina kun astia on täysi, nosta se syrjään."

4:5 Niin hän meni pois hänen tyköänsä ja sulki oven jälkeensä ja poikiensa jälkeen. Nämä toivat sitten hänelle astiat, ja hän kaatoi niihin.

4:6 Ja kun astiat olivat täyn-

kuninkaan päälle; vaan ei he voineet.

3:27 Niin otti hän ensimmäisen poikansa, joka hänen siaansa piti kuninkaaksi tuleman, ja uhraisi sen polttouhriksi muurin päällä. Silloin tuli Israel sangen vihaiseksi, niin että he menivät pois hänen tyköänsä ja palasivat omalle maallensa.

4 LUKU

4:1 Ja yksi vaimo prophetain poikain emäntiä huusi Elisan tykö ja sanoi: sinun palvelias minun mieheni kuoli: niin sinä tiedät sen, että sinun palvelias pelkäsi \Herraa\ : nyt tuli velkamies, ja tahtoo ottaa kaksi minun poikaani orjaksensa.

4:2 Elisa sanoi hänelle: mitä minun pitää tekemän sinulle? sano minulle, mitä sinun huoneessas on? Hän sanoi: sinun piiallas ei ole muuta mitään kuin yksi öljyastia.

4:3 Hän sanoi: mene ja ano koko kyläkunnaltas astioita, tyhjiä astioita niin monta kuin saat,

4:4 Ja mene sisälle, ja sulje ovi sinun ja sinun poikais perään, ja kaada jokaiseen niihin astioihin: ja koskas olet ne täyttänyt, niin anna ne ottaa pois.

4:5 Hän meni pois hänen tyköänsä, sulki oven jälkeensä ja poikainsa jälkeen. He kantivat astiat hänen eteensä, ja hän kaatoi niihin.

4:6 Ja kuin astiat olivat täyte-

ulos/ carataxens Edomin Cuningan päälle/ waan ei he woinet.

3:27 Silloin otti hän hänen ensimmäisen poicans/ joca hänen siaans piti Cuningaxi tuleman/ ja uhrais sen polttouhriksi muurin päälle. Silloin tuli Israel sangen wihaisexi/ nijn että he menit pois hänen tyköäns/ ja palaisit omalle maallens.

IV. Lucu

4:1 JA yxi waimo nijstä Prophetain poicain emännistä huusi Elisan tygö/ ja sanoi: sinun palwelias minun miehen cuoli. Nijn sinä tiedät sen että sinun palwelias pelkäis HERra. Nyt tuli welcamies/ ja tahto otta molemmat minun lapseni orjaxens.

4:2 Elisa sanoi hänelle: mitä minun pitä tekemän sinulle? sano minulle mitä sinun huonesas on? Hän sanoi: sinun palckapijcallas ei ole muuta mitän cuin yxi öljyastia.

4:3 Hän sanoi: mene ja ano coco sinun kyläcunnaldas tyhjiä astioita nijn monda cuins saat.

4:4 Ja mene sisälle/ ja sulje ovi sinun ja sinun poicais perän/ ja caada jocaidzeen nijhin astioin/ ja coscas olet täyttänyt heidän/ nijn anna ne otta pois.

4:5 Hän meni pois hänen tyköns/ sulki owen jälkens ynnä poicains cansa/ ja cannoit astiat äitins eteen/ ja hän caasi nijhin.

4:6 Ja cuin astiat olit täytetyt/

nä, sanoi hän pojallensa: "Tuo minulle vielä yksi astia." Mutta hän vastasi hänelle: "Ei ole enää astiata." Silloin öljy tyhryi.

4:7 Ja hän meni ja kertoi sen Jumalan miehelle. Tämä sanoi: "Mene ja myy öljy ja maksa velkasi. Sinä ja poikasi elätte siitä, mikä jää jäljelle."

4:8 Eräänä päivänä Elisa meni Suunemiin, ja siellä oli arvossa pidetty vaimo, joka vaati häntä aterioimaan. Ja niin usein kuin hän kulki sen kautta, poikkesi hän sinne aterioimaan.

4:9 Niin vaimo sanoi miehellensä: "Katso, minä olen huomannut, että hän, joka aina kulkee meidän kauttamme, on pyhä Jumalan mies.

4:10 Muurauttakaamme pieni ylistammio ja pankkaamme hänelle sinne vuode, pöytä, tuoli ja lamppu, niin että hän tullessaan meidän luoksemme voi vetäytyä sinne."

4:11 Eräänä päivänä hän sitten tuli sinne, poikkesi ylistammioon ja pani sinne maata.

4:12 Ja hän sanoi palvelijallensa Geehasille: "Kutsu se suunemilainen vaimo." Ja hän kutsui tämän, ja hän astui hänen eteensä.

4:13 Niin hän sanoi palvelijalle: "Sano hänelle: 'Katso, sinä olet nähnyt kaiken tämän vaivan meidän tähtemme. Voisinko minä tehdä jotakin sinun hyväksesi? Onko sinulla jotakin esitettävää kuninkaalle tai so-

tyt, sanoi hän pojallensa: tuo minulle vielä astia. Hän sanoi hänelle: ei ole täällä enää astiata; niin öljy seisahti.

4:7 Ja hän tuli ja ilmoitti sen Jumalan miehelle. Hän sanoi: mene ja myy öljy, ja maksa velkamiehes; mutta sinä ja sinun poikas eläkät jääneestä.

4:8 Ja se tapahtui siihen aikaan, että Elisa meni Suunemiin, ja siellä oli varallinen vaimo, joka vaati häntä syömään tykönänsä. Ja niin usein kuin hän sen kautta vaelsi, poikkesi hän sinne syömään leipää.

4:9 Ja hän sanoi miehellensä: katso, minä ymmärrän tämän Jumalan miehen olevan pyhä, joka tässä meidän kauttamme aina vaeltaa:

4:10 Tehkäämme siis tähän ylistupa, ja pankkaamme hänelle sinne vuode, pöytä, istuin ja kynttiläjalka, että hän sinne menis, kuin hän meidän tykömme tulee.

4:11 Niin tapahtui siihen aikaan, että hän tuli sinne; ja hän meni ylistupaan ja makasi siellä.

4:12 Ja hän sanoi palvelijallensa Gehatsille: kutsu Sunemin vaimo tänne. Ja kuin hän oli kutsunut hänen, astui hän hänen eteensä.

4:13 Niin hän sanoi hänelle: sano hänelle: katso, sinä olet tehnyt meille kaiken tämän palveluksen, mitä minun pitää sinulle tekemän? Onko sinulla asiaa kuninkaan taikka sodanpäämiehen tykö? Hän sanoi: minä asun keskellä mi-

sanoi hän pojallens: tuo minun vielä yxi astia. Hän sanoi: ei ole täällä enä astiata/ nijn öljy seisatti.

4:7 Ja hän tuli/ ja ilmoitti sen sille Jumalan miehelle. Hän sanoi: mene ja myy öljy/ ja maxa welcamiehelles/ mutta sinä ja sinun poicas eläkät sijtä jänest.

4:8 JA se tapahdui sijhen aican/ että Elisa meni Sunemijn/ ja siellä oli cuuluisa vaimo joca händä holhois/ nijn että hän söi hänen tykönäns/ ja nijn usein cuin hän sen cautta waelsi/ poickeis hän sinne syömän.

4:9 Ja hän sanoi miehellens: cadzo/ minä ymmärrän tämän Jumalan miehen olevan pyhä/ joca täsä aina waelda.

4:10 Tehkäm sijs tähän vähä ylistupa/ ja pangam hänelle sinne yxi vähä vuode/ pöytä/ istuin ja kyntiläjalca/ että hän siellä olis cosca hän meidän tygöm tule.

4:11 Nlin tapahdui sijhen aican/ että hän tuli sinne/ ja pani ylistupaan lewätä ja macais siellä.

4:12 Ja hän sanoi palweliallens Gehazille: cudzu Sunemin vaimo tänne. Ja cosca hän oli cudzunut hänen/ astui hän hänen eteens.

4:13 Nijn hän sanoi palweliallens: sano hänelle: cadzo/ sinä olet tehnyt meille caiken tämän palweluxen/ mitä minun pitä sinun tekemän? ongo sinulla asiat Cuningan taicka sodanpäämiehen tygö? Hän

tapäällikölle?" Mutta hän vastasi: "Minähän asun heimoni keskellä."

4:14 Niin hän kysyi: "Eikö siis voi tehdä mitään hänen hyväksensä?" Geehasi vastasi: "Voi kyllä: hänellä ei ole poikaa, ja hänen miehensä on vanha."

4:15 Hän sanoi: "Kutsu hänet." Niin tämä kutsui hänet, ja hän astui ovelle.

4:16 Ja Elisa sanoi: "Tähän aikaan tulevana vuonna on sinulla poika sylissäsi." Hän vastasi: "Ei, herrani; sinä Jumalan mies, älä petä palvelijatar-tasi."

4:17 Mutta vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan seuraavana vuonna juuri sinä aikana, jonka Elisa oli hänelle sanonut.

4:18 Kun poika oli kasvanut isoksi, meni hän eräänä päivänä isänsä tykö, joka oli leikkuväen luona.

4:19 Ja hän valitti isällensä: "Voi minun päätäni, voi minun päätäni!" Tämä sanoi palvelijalle: "Kanna hänet äitinsä luo."

4:20 Niin palvelija otti hänet ja vei hänen äitinsä luo. Ja poika istui hänen polvillansa puolipäivään asti; sitten hän kuoli.

4:21 Ja äiti meni ylös ja laski hänet Jumalan miehen vuoteeseen, sulki oven, niin että poika jäi yksin, ja lähti pois.

4:22 Sitten hän kutsui miehensä ja sanoi: "Lähetä minulle palvelija ja aasintamma, niin minä riennän Jumalan miehen tykö ja tulen heti takaisin."

4:23 Hän sanoi: "Miksi menet hänen tykönsä tänä päivänä? Eihän nyt ole uusikuu eikä sa-

nun kansaani.

4:14 Hän sanoi hänelle: mitästäsä siis hänelle pitäis tehtämän? Gehatsi sanoi: ei ole hänellä poikaa, ja hänen miehensä on vanha.

4:15 Hän sanoi: kutsu häntä; ja kuin hän meni häntä kutsumaan, niin hän tuli omissa.

4:16 Ja hän sanoi: tähän määrättyyn aikaan vuoden perästä pitää sinun syleilemään poikaa. Hän sanoi: ei, minun herrani, sinä Jumalan mies, älä vääryttele piikas edessä!

4:17 Ja vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan määrättyyn aikaan vuoden perästä, niin kuin Elisa oli hänelle sanonut.

4:18 Ja kuin lapsi jo isoksi tuli, niin tapahtui, että hän meni ulos isänsä ja elonleikkaajain tykö.

4:19 Ja hän sanoi isällensä: voi-minun päätäni, minun päätäni! Ja hän sanoi palveliallensa: kannu häntä äitinsä tykö!

4:20 Ja hän otti hänen ja vei äitinsä tykö; ja hän istui hänen helmassansa puolipäivään asti, ja kuoli.

4:21 Ja hän nousi ja laski hänen Jumalan miehen vuoteelle, läksi ulos ja sulki oven,

4:22 Ja kutsui miehensä ja sanoi: lähetä minun tyköni yksi palvelioista ja yksi aaseista, sillä minä menen Jumalan miehen tykö ja palajan.

4:23 Ja hän sanoi: miksi sinä hänen tykönsä menet tänäpäivänä, sillä ei nyt ole uusi kuu taikka sabbati? Hän sanoi:

sanoi: minä asun keskellä minun Canssani.

4:14 Hän sanoi hänelle: mitästäsä hänelle pitäis tehtämän? Gehazi sanoi: ei ole hänellä poica/ ja hänen miehensä on wanha.

4:15 Hän sanoi: cudzu händä/ ja cosca hän meni händä cudzuman/ nijn hän tuli owis.

4:16 Ja hän sanoi: tähän aican vuoden peräst pitä sinun syleilemään poica. Hän sanoi: ei minun Herran sinä Jumalan mies/ älä wääryttele sinun pijcas edes.

4:17 Ja vaimo tuli rascaxi/ ja synnytti pojan siihen aican vuoden peräst/ nijncuin Elisa oli hänelle sanonut.

4:18 JA cosca lapsi jo isoixi tuli/ nijn tapahdui/ että hän meni ulos Isäns ja elonleickaitten tygö.

4:19 Ja hän sanoi Isällens: woi minun päätäni/ minun päätäni. Ja hän sanoi palweliallens: canna händä äitins tygö.

4:20 Ja hän otti hänen/ ja wei äitins tygö/ ja hän pani hänen helmaans puolipäiwän asti/ nijn hän cuoli.

4:21 Ja hän nousi ja laski hänen Jumalan miehen vuoteelle/ läxi ulos ja sulki owen.

4:22 Ja cudzui miehensä/ ja sanoi/ lähetä minun tygöni yxi palwelioista ja Asi: sillä minä menen Jumalan miehen tygö/ ja palajan.

4:23 Ja hän sanoi: mixi sinä hänen tygöns menet: sillä ei nyt ole usicuu taicka Sabbathi?

patti." Hän vastasi: "Ole huole- rauha.
ti."

4:24 Ja hän satuloi aasintam- man ja sanoi palvelijallensa: "Aja yhä eteenpäin äläkä kes- keytä minun matkaani, ennen- kuin sanon sinulle."

4:25 Niin hän lähti ja tuli Ju- malan miehen tykö Karmel- vuorelle. Kun Jumalan mies näki hänet kaukaa, sanoi hän palvelijalleen Geehasille: "Katso, se on suunemilainen vaimo.

4:26 Riennä nyt häntä vastaan ja kysy häneltä: 'Voitko sinä hyvin, voivatko miehesi ja poi- kasi hyvin?'" Hän vastasi: "Hy- vin."

4:27 Tultuaan vuorelle Jumalan miehen tykö hän tarttui hänen jalkoihinsa. Niin Geehasi astui esiin työntääkseen hänet pois. Mutta Jumalan mies sanoi: "Jätä hänet rauhaan, sillä hä- nen sielunsa on murheellinen, ja Herra on salannut sen mi- nulta eikä ole ilmoittanut sitä minulle."

4:28 Hän sanoi: "Pyysinkö mi- nä poikaa herraltani? Enkö sanonut: 'Älä uskottele minul- le?'"

4:29 Silloin Elisa sanoi Geeha- sille: "Vyötä kupees ja ota minun sauvani käteesi ja mene. Jos kohtaat jonkun, älä ter- vehdi häntä, ja jos joku tervehtii sinua, älä vastaa. Ja pane minun sauvani pojan kasvoille."

4:30 Mutta pojan äiti sanoi: "Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin sinun sielusi elää: minä en jätä sinua." Ja

4:24 Ja hän satuloitsi aasin ja sanoi palveliallensa: aja vah- vasti, älä viivytä ajamasta, muutoin kuin minä sanon si- nulle.

4:25 Ja niin hän meni pois ja tuli Jumalan miehen tykö Karmelin vuorelle. Kuin Ju- malan mies näki hänen tule- van, sanoi hän palveliallensa Gehatsille: katso, se on Su- nemin vaimo.

4:26 Niin juokse nyt häntä vastaan ja sano hänelle: olet- kos rauhassa, ja sinun miehes ja sinun poikas? Hän vastasi: rauhassa.

4:27 Mutta kuin hän tuli vuo- relle Jumalan miehen tykö, tarttui hän hänen jalkoihinsa. Ja Gehatsi meni sysäämään häntä pois. Mutta Jumalan mies sanoi: anna hänen olla, sillä hänen sielunsa on mur- heellinen, ja \Herra\ on mi- nulta sen salannut ja ei il- moittanut minulle.

4:28 Hän sanoi: anoinko minä poikaa minun herraltani? En- kö minä sanonut: älä minua petä!

4:29 Ja hän sanoi Gehatsille: vyötä sinun kupees ja ota mi- nun sauvani kätees, ja mene matkaas: jos joku sinun koh- taa, niin älä tervehdi häntä, ja jos joku sinua tervehtii, niin älä vastaa häntä: ja laske mi- nun sauvani pojan kasvoille.

4:30 Mutta pojan äiti sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää ja sinun sielusi elää, en minä päästä sinua. Niin hän nousi ja seurasi häntä.

hän sanoi: rauha.

4:24 Ja hän satuloidzi Asin/ ja sanoi palweliallens: aja wah- wast/ ja älä wijwytä minua matcalla nijncuin minä sanon sinulle.

4:25 JA nijn hän meni pois ja tuli Jumalan miehen tygö Carmelin vuorelle. Cosca Ju- malan mies näki hänen tule- wan/ sanoi hän palweliallens Gehazille: cadzo/ Sunemin vaimo on täällä.

4:26 Nijn juoxe nyt händä wastan/ ja kysy hänelle/ jos hän/ hänen miehens ja poi- cans owat rauhas? Hän was- tais: rauhas.

4:27 Mutta cosca hän tuli vuorelle Jumalan miehen ty- gö/ tartui hän hänen jalcoins. Ja Gehazi meni sysämän hän- dä pois. Mutta Jumalan mies sanoi: anna hänen olla: sillä hänen sieluns on murhellinen/ ja HERra on minulda sen sa- lannut ja ei ilmoittanut minulle.

4:28 Hän sanoi: cosca minä anoin poica Herraldani/ engö minä sanonut/ ettei sinun pi- tänyt minua pettämän.

4:29 Ja hän sanoi Gehazille: wyötä sinun cupes/ ja walmis- ta idzes/ ja ota minun sauwan kätees/ ja mene matcaas (jos jocu sinun cohta/ nijn älä ter- wetä händä/ ja jos jocu sinua terwettä/ nijn älä wasta händä) ja laske minun sauwan pojan caswoille.

4:30 Mutta pojan äiti sanoi: nijn totta kuin HERra elä ja sinun sielusi/ en minä päästä sinua. Nijn hän nousi ja seu-

Elisa nousi ja seurasi häntä.

4:31 Mutta Geehasi oli mennyt heidän edellensä ja pannut sauvan pojan kasvoille, mutta tämä ei ääntänyt eikä kuullut. Niin hän tuli takaisin häntä vastaan ja kertoi hänelle sanon: "Poika ei herännyt."

4:32 Ja kun Elisa tuli huoneeseen, niin katso, poika makasi hänen vuoteessaan kuolleena.

4:33 Tultuaan sisään hän sulki oven, niin että he jäivät kahden, ja rukoili Herraa.

4:34 Senjälkeen hän nousi vuoteelle ja laskeutui pojan yli, pannen suunsa hänen suunsa päälle, silmänsä hänen silmiensä päälle ja kätensä hänen kätensä päälle. Ja kun hän näin kumartui hänen ylitsensä, lämpeni pojan ruumis.

4:35 Sitten hän kulki huoneessa kerran edestakaisin ja nousi ja kumartui hänen ylitsensä. Silloin poika aivasti seitsemän kertaa, ja senjälkeen poika avasi silmänsä.

4:36 Hän kutsui Geehasin ja sanoi: "Kutsu se suunemilainen vaimo." Niin hän kutsui vaimon, ja tämä tuli hänen luokseen. Hän sanoi: "Ota poikasi."

4:37 Ja vaimo tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen, kumartui maahan ja otti poikansa ja meni ulos.

4:38 Elisa palasi Gilgaliin, ja maassa oli nälänhätä. Ja kun profeetanoppilaat istuivat hänen edessänsä, sanoi hän palvelijallensa: "Pane suuri pata liedelle ja keitä keitto profeetanoppilaille."

4:39 Niin muuan heistä meni

4:31 Mutta Gehatsi meni pois heidän edellensä, ja laski sauvansa pojan kasvoille, vaan ei ollut ääntä eikä tuntoa. Niin hän palasi ja kohtasi hänen, ilmoitti hänelle ja sanoi: ei poika herännyt.

4:32 Ja kuin Elisa tuli huoneeseen, katso, poika makasi kuolleena hänen vuoteellansa.

4:33 Ja hän meni sisälle ja sulki oven molempain perään; ja hän rukoili \Herraa\,

4:34 Nousi ja laski itsensä lapsen päälle, ja pani suunsa hänen suunsa päälle, ja silmänsä hänen silmäinsä päälle, ja kätensä hänen kätensä päälle, ja niin ojensi itsensä hänen päällensä, että lapsen ruumis tuli lämpimäksi.

4:35 Ja hän nousi jälleen ja kävi kerran sinne ja tänne huoneessa, nousi ja laski itsensä hänen päällensä. Niin poika aivasti seitsemän kertaa, sitte avasi poika silmänsä.

4:36 Ja hän kutsui Gehatsin ja sanoi: kutsu Sunemin vaimo. Ja kuin hän oli hänen kutsunut, tuli hän sisälle hänen tykönsä. Hän sanoi: ota poikas!

4:37 Niin hän tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen, kumarsi itsensä maahan, ja otti poikansa ja meni ulos.

4:38 Ja Elisa palasi Gilgaliin, ja kallis aika oli maalla, ja prophetain pojat olivat hänen edessänsä. Ja hän sanoi palveliallensa: ota suuri pata ja keitä lientä prophetain pojille.

4:39 Niin yksi läksi kedolle

rais händä.

4:31 Mutta Gehazi meni pois heidän edellensä/ ja laski sauvans pojan caswoille/ waan ei ollut eikä ändä eikä tundo. Nijn hän palais ja cohtais hänen/ ilmoitti hänelle/ ja sanoi: ei poica herännyt.

4:32 JA cuin Elisa tuli huoneeseen/ cadzo/ poica macais cuolluna hänen wuotellans.

4:33 Ja hän meni sisälle/ ja sulki owen molembain perän/ ja rucoili HERra.

4:34 Nousi ja laski idzens lapsen päälle/ ja pani suuns nuorucaisen suun/ ja silmäns hänen silmäins päälle/ ja kätens hänen kätens päälle/ ja njn ojensi idzens hänen päällens/ että lapsen ruumis tuli lämbymäxi.

4:35 Ja hän nousi jällens ja käwi kerran sinne ja tänne sijinä huones/ nousi ja laski idzens hänen päällens. Nijn poica aiwasti seidzemen kerta/ sijtte awais poica silmäns.

4:36 Ja hän cudzui Gehazin/ ja sanoi: cudzu Sunemin waimo. Ja cosca hän oli hänen cudzunut/ tuli hän sisälle hänen tygöns. Hän sanoi: ota sinun poicas.

4:37 Nijn hän tuli ja langeis hänen jalcains juureen/ cumarsi ja otti poicans ja meni ulos.

4:38 JA Elisa palais Gilgalijn/ ja callis aica oli maalla/ ja Prophetain pojat olit hänen edesäns. Ja hän sanoi palweliallens: ota suuri pata/ ja keitä liendä Prophetain pojille.

4:39 Nijn yxi läxi kedolle ha-

kedolle poimimaan yrttejä ja löysi villin köynnöskasvin ja poimi siitä villikurkkuja viittansa täyden. Tultuaan hän leikkeli ne keittopataan, sillä he eivät tunteneet niitä.

4:40 Ja he kaatoivat miesten syödä, mutta kun nämä mais-toivat keittoa, huusivat he ja sanoivat: "Jumalan mies, padassa on kuolema!" Eivätkä he voineet syödä.

4:41 Silloin hän sanoi: "Tuokaa jauhoja." Ja hän heitti ne pataan. Sitten hän sanoi: "Kaatakaa väen syödä." Eikä padassa ollut mitään vahingollista.

4:42 Ja eräs mies tuli BaalSaalisasta ja toi Jumalan miehelle uutisleipää, kaksikymmentä ohraleipää ja tuleentumantonta viljaa repussansa. Silloin Elisa sanoi: "Anna väelle syödä."

4:43 Mutta hänen palvelijansa sanoi: "Kuinka minä voin tarjota siitä sadalle miehelle?" Hän sanoi: "Anna väelle syödä; sillä näin sanoo Herra: He syövät, ja jää tähteeksikin."

4:44 Ja hän tarjosi heille; ja he söivät, ja jäi tähteeksikin, Herran sanan mukaan.

2 Kuningas 5 LUKU

5:1 Naeman, Aramin kuninkaan sotapäällikkö, oli herransa hyvin arvossa pitämä ja suurta kunnioitusta nauttiva mies, sillä hänen kauttansa Herra oli antanut Aramille voiton; ja hän oli sotaurho, mutta pitalitautinen.

5:2 Kerran olivat aramilaiset

hakemaan ruohoja, ja löysi metsäviikunapuun, ja haki siitä kolokinteja vaatteensa täyden. Ja kuin hän tuli, leikkasi hän sen liemipataan; sillä ei he tunteneet sitä.

4:40 Ja kuin he sen antoivat miesten eteen syödä, söivät he liemestä ja huusivat, sanoen: Jumalan mies, kuolema on padassa! Sillä ei he saaneet syödä.

4:41 Ja hän sanoi: tuokaat tänne jauhoja, ja hän heitti pataan ja sanoi: antakaat kansalle syödä, ja ei ollut mitään vahinkoa padassa.

4:42 Ja yksi mies tuli BaalSaalisasta ja kantoi Jumalan miehelle uutisleipiä, kaksikymmentä ohraista leipää ja uutisjyviä vaatteissansa. Mutta hän sanoi: anna kansalle, että he söisivät.

4:43 Hänen palveliansa sanoi: mitä minä siitä annan sadalle miehelle? Hän sanoi: anna kansalle syödä; sillä näin sanoo \Herra\ : he syövät ja vielä sittenkin jää.

4:44 Ja hän pani ne heidän eteensä, ja he söivät; ja vielä oli liiaksi \Herran\ sanan jälkeen.

5 LUKU

5:1 Ja Naeman Syrian kuninkaan sodanpäämies oli kuuluisa mies ja suurena pidetty herransa edessä; sillä hänen kauttansa oli \Herra\ antanut autuuden Syriaan; ja hän oli voimallinen mies, vaan spitalinen.

5:2 Ja sotaväki oli Syriasta mennyt ulos joukottaisin, ja

keman ruohoja/ ja hän löysi williwijnapuun/ ja haki sijtä Colochintejä waattens täyden. Ja cuin hän tuli/ leickais hän sen liemipataan: sillä ei he tundenet sitä.

4:40 Ja cosca he annoit miesten eteen syödä/ söit he liemestä ja huusit/ sanoden: Jumalan mies/ cuolema on padas.

4:41 Sillä ei he saanet syödä sitä.

Hän sanoi: tuocat tänne jauhoja/ ja hän heitti pataan/ ja sanoi: andacat Canssalle syödä/ ja ei ollut mitän wahingotta padas.

4:42 JA yxi mies tuli BaalSaalisast/ ja candoi Jumalan miehelle utisleipä/ nimittäin/ caxikymmendä ohraista leipä/ ja utisjywiä hänen waatteisans. Mutta hän sanoi: anna Canssalle: ja he söit.

4:43 Hänen palwelians sanoi: mitä minä sijtä annan sadalle miehelle? Hän sanoi: anna Canssalle syödä: sillä nijn sano HERra: he syöwät ja wielä sijttekin jää.

4:44 Ja hän pani ne heidän eteens/ he söit ja wielä oli lijaxi HERran sanan jälken.

V. Lucu

5:1 NAeman Syrian Cuningan sodanpäämies oli cuuluisa mies/ ja suurna pidetty hänen Herrans edes: sillä hänen cautans oli HERra andanut autuuden Syriaan/ ja hän oli woi-mallinen mies/ waan spitalinen.

5:2 JA sotawäki oli Syriast

menneet ryöstöretkelle ja tuoneet Israelin maasta vankina pienen tytön, joka joutui palvelukseen Naemanin puolisolle.

5:3 Tyttö sanoi emännällensä: "Oi, jospa herrani kävisi profeetan luona Samariassa! Hän kyllä päästäisi hänet hänen pitalistansa."

5:4 Niin Naeman meni ja kertoi tämän herrallensa, sanoen: "Niin ja niin on tyttö, joka on Israelin maasta, puhunut."

5:5 Aramin kuningas vastasi: "Mene vain sinne; minä lähetän kirjeen Israelin kuninkaalle."

Niin Naeman lähti sinne ja otti mukaansa kymmenen talenttia hopeata, kuusituhatta sekeliä kultaa ja kymmenen juhlapukua.

5:6 Ja hän vei Israelin kuninkaalle kirjeen, joka kuului näin: "Kun tämä kirje tulee sinulle, niin katso, minä olen lähettänyt luoksesi palvelijani Naemanin, että sinä päästäisit hänet hänen pitalistansa."

5:7 Kun Israelin kuningas oli lukenut kirjeen, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: "Olenko minä Jumala, joka ottaa elämän ja antaa elämän, koska hän käskää minua päästämään miehen hänen pitalistansa? Ymmärtäkää ja nähkää, että hän etsii aihetta minua vastaan."

5:8 Mutta kun Jumalan mies Elisa kuuli, että Israelin kuningas oli reväissyt vaatteensa, lähetti hän kuninkaalle sanan: "Miksi olet reväissyt vaatteesi? Anna hänen tulla minun luokseni, niin hän tulee tietämään, että Israelissa on profeetta."

olivat vieneet pois Israelin maalta vähän piikaisen, joka palveli Naemanin emäntää.

5:3 Hän sanoi emännällensä: o, jos minun herrani olis prophetan tykönä, joka on Samariassa, niin hän parantais hänen spitalista.

5:4 Niin hän meni ja ilmoitti herrallensa, sanoen: näin ja näin on puhunut Israelin maan piika.

5:5 Syrian kuningas sanoi: mene sinne, ja minä lähetän kirjan Israelin kuninkaalle. Ja hän meni sinne ja otti myötänsä kymmenen leiviskää hopiaa ja kuusituhatta kultapenninkiä ja kymmenen vaatekertaa,

5:6 Ja vei kirjan Israelin kuninkaalle näin kirjoitetun: Kuin tämä kirja tulee sinulle, katso, minä lähetin palveliani Naemanin sinun tykö, että hänen puhdistaisit spitalistansa.

5:7 Kuin Israelin kuningas oli kirjansa lukenut, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: olenko minä Jumala, että minä kuollettaisin ja eläväksi tekisin? Sillä hän lähettää minun tyköni, että minä puhdistaisin miehen spitalista. Havaatkaat siis ja katsokaat, kuinka hän etsii tilaa minua vastaan.

5:8 Kuin Jumalan mies Elisa kuuli Israelin kuninkaan reväisseksi vaatteensa, lähetti hän kuninkaan tykö ja antoi sanoa hänelle: miksis olet reväissyt vaattees? Tulkaan nyt minun tyköni, että hän tietäis prophetan olevan Israelissa.

mennyt ulos/ ja olit wienet pois Israelin maalda vähän pijcaisen/ joca palweli Naemanin emändätä.

5:3 Hän sanoi emännällensä: jos minun HErran olis Prophetan tykönä cuin on Samarias/ totisest hän paranis hänen spitalistans.

5:4 Nijn hän meni sisälle Herrans tygö/ ja ilmoitti hänelle/ sanoden: näin ja näin on puhunut Israelin maan pijca.

5:5 Syrian Cuningas sanoi: mene sinne/ ja minä lähetän kirjan Israelin Cuningan tygö. Ja hän meni sinne/ ja otti myötäns kymmenen leiwiskätä hopiata/ ja cuusi tuhatta culdapeningitä/ ja kymmenen juhlapäiwän waatetta.

5:6 Ja wei kirjan Israelin Cuningan tygö näin kirjoitetun: Cosca tämä kirja tule sinulle/ cadzo/ nijn tiedä minun lähettänexi minun palweliiani Naemanin sinun tygös/ että hänen puhdistaisit spitalistans.

5:7 Cosca Israelin Cuningas oli kirjan lukenut/ rewäis hän waattens/ ja sanoi: olenko minä Jumala/ että minä cuollettaisin ja eläwäxi tekisin? sillä hän lähettä minun tygöni/ että minä puhdistaisin miehen spitalistans. Hawaitcat sijs ja cadzocat/ cuinga hän edzi tila minua wastan.

5:8 COsca Jumalan mies Elisa cuuli Israelin Cuningan rewäisnexi waattens/ lähetti hän hänen tygöns/ ja andoi sanoa hänelle: mixis olet rewäisnyt waattes? tulcan minun tygöni/ että hän tiedäis Prophetan olewan Israelis.

5:9 Niin Naeman tuli hevosineen ja vaunuineen ja pysähtyi Elisän talon oven eteen.

5:10 Ja Elisa lähetti hänen luokseen sanansaattajan ja käski sanoa: "Mene ja peseydy seitsemän kertaa Jordanissa, niin lihasi tulee entisellensä, ja sinä tulet puhtaaksi."

5:11 Mutta Naeman vihastui ja meni matkaansa sanoen: "Katso, minä luulin hänen edes tulevan ja astuvan esiin ja ruokoilevan Herran, Jumalansa, nimeä, heiluttavan kättänsä sen paikan yli ja niin poistavan pitalin.

5:12 Eivätkö Damaskon virrat, Abana ja Parpar, ole kaikkia Israelin vesiä paremmat? Voisinhan minä yhtä hyvin peseytyä niissä tullakseni puhtaaksi." Ja hän kääntyi ja meni tiehensä kiukustuneena.

5:13 Mutta hänen palvelijansa astuivat esiin ja puhuttelivat häntä ja sanoivat: "Isäni, jos profeetta olisi määrännyt sinulle jotakin erinomaista, etkö tekisi sitä? Saati sitten, kun hän sanoi sinulle ainoastaan: 'Peseydy, niin tulet puhtaaksi.'"

5:14 Niin hän meni ja sukelsi Jordaniin seitsemän kertaa, niinkuin Jumalan mies oli sanonut; ja hänen lihansa tuli entisellensä, pienen pojan lihan kaltaiseksi, ja hän tuli puhtaaksi.

5:15 Sitten hän palasi Jumalan miehen luo, hän ja koko hänen joukkonsa, meni sisälle, astui hänen eteensä ja sanoi: "Katso, nyt minä tiedän, ettei Jumalaa ole missään muualla

5:9 Niin tuli Naeman hevosilansa ja vaunuillansa, ja seisatti Elisän huoneen oven eteen.

5:10 Ja Elisa lähetti sanansaattajan hänen tykönsä, sanoen: mene ja pese itses seitsemän kertaa Jordanissa, ja sinun lihas pitää entisellensä ja puhtaaksi tuleman.

5:11 Niin Naeman vihastui ja meni matkaansa, sanoen: katso, minä luulin hänen kumminkin tulevan ulos minun tyköni, seisovan ja huttavan avuksensa \Herran\ Jumalansa nimeä, ja kädellensä pitelevän tätä paikkaa, ja niin parantavan spitalin.

5:12 Eikö Abanan ja Pharpharan virrat Damaskussa ole kaikkia Israelin vesiä paremmat, että minä itseni niissä pesisin ja tulisin puhtaaksi? Ja hän palasi ja meni matkaansa vihoissansa.

5:13 Niin hänen palveliansa tulivat hänen tykönsä ja puhuttelivat häntä, ja sanoivat: minun isäni! jos profeetta olisi sanonut sinulle jotakin suurta asiaa, eikö sinun pitänyt sitä tekemän? Mitä enemmän, että hän sanoi sinulle: pese sinus, ja sinä tulet puhtaaksi.

5:14 Niin hän meni ja pesi itsensä Jordanissa seitsemän kertaa, niinkuin Jumalan mies käskenyt oli, ja hänen lihansa tuli entisellensä, niinkuin vähän nuorukaisen liha, ja tuli puhtaaksi.

5:15 Ja hän palasi Jumalan miehen tykö kaiken joukkonsa kanssa; ja kuin hän oli tullut sisälle, seisoi hän hänen edessänsä ja sanoi: katso, nyt minä tiedän, ettei yhtäkään Jumalaa ole kaikessa maassa,

5:9 Näin tuli Naeman hewoisilla ja waunuilla/ ja seisatti Elisän huoneen owen eteen.

5:10 Silloin lähetti Elisa sanan hänen tygöns: mene ja pese idzes seidzemen kerta Jordanis/ ja sinun lihas pitää endisellens ja puhtaxi tuleman.

5:11 Silloin Naeman wihastui ja meni matcaans/ sanoden: minä luulin hänen tulewan minun tygöni/ käymän edes ja huttaman auxens HERrans Jumalans nime/ ja hänen kädelläns pitelemän tätä paicka/ ja nijn parandaman spitalin.

5:12 Eikö Amanan ja Pharpharan wedet Damascus ole caickia Israelin wesiä paremmat? että minä idzeni nijsä pesisin/ ja tulisin puhtaxi? Ja hän palais ja meni matcaans wihoisans.

5:13 Silloin hänen palwelians tulit hänen tygöns ja puhuttelit händä/ ja sanoit: Isän/ jos Propheta olis sanonut sinulle jotakin suurta asiata/ eikö sinun pitänyt sitä tekemän? mitä enemmän että hän sano sinulle: pese sinus/ ja sinä tulet puhtaxi?

5:14 Nijn hän meni ja pesi idzens seidzemen kerta/ nijncuin Jumalan mies käskenyt oli/ ja hänen lihans tuli endisellens nijncuin wähän nuorucaisen liha/ ja tuli puhtaxi.

5:15 JA hän palais Jumalan miehen tygö caiken jouckons cansa/ ja cosca hän oli tullut sisälle/ meni hän edes/ ja sanoi: cadzo/ minä tiedän ettei yhtäkän Jumalata ole caikis

maan päällä kuin Israelissa. Ota siis vastaan jäähyväislahja palvelijaltasi."

5:16 Mutta hän vastasi: "Niin totta kuin Herra elää, jonka edessä minä seison, en minä sitä ota." Ja Naeman pyytämällä pyysi häntä ottamaan, mutta hän epäsi.

5:17 Niin Naeman sanoi: "Jos et tätä otakaan, salli kuitenkin palvelijasi saada sen verran maata, kuin muulipari voi kantaa. Sillä palvelijasi ei enää uhraa polttouhria eikä teurasuhria muille jumalille kuin Herralle.

5:18 Tämän antakoon kuitenkin Herra anteeksi palvelijallesi: kun minun herrani menee Rimmonin temppeliin rukoilemaan, nojaten minun käteeni, ja minäkin kumartaen rukoilen Rimmonin temppelissä, niin antakoon Herra palvelijallesi anteeksi sen, että minä kumartaen rukoilen Rimmonin temppelissä."

5:19 Elisa sanoi hänelle: "Mene rauhassa." Kun hän oli kulkenut hänen luotansa jonkun matkaa,

5:20 ajatteli Geehasi, Jumalan miehen Elisan palvelija: "Katso, minun herrani säästi tuota aramilaista Naemania, niin ettei ottanut häneltä, mitä hän oli tuonut. Niin totta kuin Herra elää, minä riennän hänen jälkeensä ja otan häneltä jotakin."

5:21 Niin Geehasi juoksi Naemanin jälkeen. Kun Naeman näki hänen rientävän jäljessänsä, hyppäsi hän alas vaunuis-

vaan Israelissa: ota siis nyt tämä siunaus sinun palveliallas.

5:16 Mutta hän sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää, jonka edessä minä seison, en ota minä sitä. Ja hän vaati häntä ottamaan, mutta hän kielsi.

5:17 Niin sanoi Naeman: eikö palvelialles annettaisi kuorma multaa, niin paljo kuin kaksi muulia kantaa? Sillä palvelias ei tahdo enää muukalaisille jumalille uhrata ja polttouhria tehdä, vaan \Herralle\.

5:18 Tässä asiassa olkoon \Herra\ armias palvelialles! kuin herrani menee Rimmonin huoneesen rukoilemaan, ja nojaa minun käteni päälle, ja minä rukoilen Rimmonin huoneessa; niin olkoon \Herra\ tässä asiassa palvelialles armias mies, että minä Rimmonin huoneessa rukoilen!

5:19 Ja hän sanoi hänelle: mene rauhaan. Ja kuin hän oli mennyt kappaleen matkaa pois hänen tyköönsä kedolle,

5:20 Sanoi Gehatsi, Jumalan miehen Elisan palvelia: katso, herrani on säästänyt Naemania, tätä Syrialaista, ettei hän häneltä ottanut mitä hän toi; niin totta kuin \Herra\ elää, minä juoksen hänen peräsänsä ja otan jotakin häneltä.

5:21 Niin Gehatsi juoksi nopiasti Naemanin jälkeen. Ja kuin Naeman näki hänen juoksevan perässänsä, astui hän vaunuista ulos häntä vas-

maacunnis/ waan Israelis? ota siis tämä siunaus sinun palvelialdas.

5:16 Mutta hän sanoi: niin totta kuin HERra elä/ jonga edes minä seison/ en ota minä sitä/ ja hän waadei händä ottaman/ mutta ei hän tahtonut.

5:17 Silloin sanoi Naeman: eikö sinun palwelialles anneta yhtä cuorma maata niin paljo kuin caxi Muulia canda: sillä sinun palwelias ei tahdo enä muucalaisille jumalille uhrata/ ja polttouhria tehdä/ mutta HERralle.

5:18 Että HERra sen cautta olis armias sinun palwelialles/ rucoillesani Rimmonin huones/ cosca minun Herran Rimmonin huoneesen mene rucoileman/ ja idzens minun käteni päälle noja.

5:19 Ja hän sanoi hänelle: mene rauhan.

5:20 COsca hän oli mennyt cappalen matca pois hänen tyköns kedolle/

ajatteli Gehazi Jumalan miehen Elisan palwelia/ cadzo/ minun Herran on säästänyt Naemanit Syrialaista/ ettei hän häneldä ottanut sitä kuin hän toi/ niin totta kuin HERra elä/ minä juoxen hänen jälkens/ ja otan jotakin häneldä.

5:21 Nijn Gehazi juoxi nopiast Naemanin jälken. Ja cosca Naeman näki hänen juoxewan peräsäns/ astui hän waunusta

taan, meni häntä vastaan ja kysyi: "Onko kaikki hyvin?"

5:22 Hän vastasi: "Hyvin on; mutta herrani on lähettänyt minut ja käskee sanoa: 'Nyt juuri tuli luokseni Efraimin vuoristosta kaksi nuorta miestä, profeetanoppilaita. Anna heille talentti hopeata ja kaksi juhlapukua.'"

5:23 Naeman vastasi: "Suvaitse ottaa kaksi talenttia." Ja hän pyytämällä pyysi häntä. Niin hän satoi kaksi talenttia hopeata kahteen kukkaroon ja antoi ne ynnä kaksi juhlapukua kahdelle palvelijallensa, ja he kantoivat niitä hänen edellensä.

5:24 Mutta kun hän tuli kummulle, otti hän ne heidän käsistensä ja kätki ne taloon; sitten hän päästi miehet menemään.

5:25 Ja hän meni sisälle ja astui herransa luo. Niin Elisa kysyi häneltä: "Mistä tulet, Geehasi?" Hän vastasi: "Palvelijasi ei ole käynyt missään."

5:26 Elisa sanoi hänelle: "Eikö minun henkeni kulkenut sinun kanssasi, kun eräs mies kääntyi vaunuissansa sinua vastaan? Oliko nyt aika ottaa hopeata ja hankkia vaatteita, öljytarhoja, viinitarhoja, lampaista, raavaita, palvelijoita ja palvelijattaria?"

5:27 Naemanin pitalitauti tarttuu sinuun ja sinun jälkeläisiisi ikiajoiksi." Ja Geehasi lähti hänen luotansa lumivalkeana pitalista.

2 Kuningas 6 LUKU

6:1 Ja profeetanoppilaat sa-

taan ja sanoi: onko rauha?

5:22 Hän sanoi: Rauha. Minun herrani lähetti minun, sanoen: katso, juuri nyt ovat tulleet minun tyköni Ephraimin vuorelta kaksi nuoruksista prophetain pojista, anna heille leiviskä hopiaa ja kahdet juhlapäivän vaatteet.

5:23 Naeman sanoi: ota kaksi leiviskää hopiaa; ja hän vaati hänen, ja satoi kaksi leiviskää hopiaa kahteen säkkiin, ja kahdet juhlapäivän vaatteet, ja antoi ne kahdelle palvelijallensa, ja he kantoivat hänen edellensä.

5:24 Ja kuin hän tuli Opheliin, otti hän ne pois heidän käsistensä, ja kätki ne huoneeseen, ja päästi miehet, ja he menivät pois.

5:25 Ja hän meni sisälle ja seisoi herransa edessä; niin Elisa sanoi hänelle: kustas tulet, Gehatsi? Hän vastasi: ei palvelias ole mennyt sinne eli tänne.

5:26 Mutta hän sanoi hänelle: eikö minun sydämeni vaeltanut miehen palatessa vaunuistansa sinua vastaan? Oliko nyt aika sinun mennä ottamaan hopiaa ja ottamaan vaatteita, öljypuita, viinämäkiä, lampaista, härkiä, palvelioita ja piikoja?

5:27 Sentähden pitää Naemanin spitali tarttuman sinuun ja sinun siemenees ijankaikisest. Niin hän meni pois hänen tyköänsä spitalisena niinkuin lumi.

6 LUKU

6:1 Ja prophetain pojat sanoit-

ulos händä watan/ ja sanoit: ongo rauha.

5:22 Hän sanoi: on: Minun Herran lähetti sanoman sinulle/ cadzo/ juuri nyt ovat tulleet minun tygöni Ephraimin vuorelda caxi nuorucaista Prophetain pojista/ anna heille leiwiskä hopena/ ja caxi juhlapäivän waatetta.

5:23 Naeman sanoi: ota caxi leiwiskätä hopena. Ja hän waati hänen/ ja satoi caxi leiwiskätä hopena cahteen säckijn/ ja caxi juhlapäivän waatetta/ ja andoi ne cahdelle palweliallens/ ja he cannoit hänen edelläns.

5:24 Ja cosca hän tuli Opheliin/ otti hän ne pois heidän käsistäns/ ja kätki ne huoneeseen/ ja päästi miehet.

5:25 Ja cosca he menit pois/ meni hän Herrans eteen. Elisa sanoi hänelle: kustas tulet Gehatsi? hän wastais: ei sinun palwelias ole mennyt sinne eli tänne.

5:26 Mutta hän sanoi: eikö minun sydämeni waeldanut miehen palaites waunuistans sinua watan? olico nyt aica sinun mennä ottaman hopena/ waatteita/ öljypuita/ wijnamäkiä/ lambaita/ härkiä/ palwelioita ja pijcoja.

5:27 Mutta Naemanin spitali pitä tarttuman sinuun ja sinun siemenees ijancaickisest. Nijn hän meni pois hänen tyköäns spitalisna nijncuin lumi.

VI. Lucu

6:1 JA Prophetain pojat sanoit

noivat Elisalle: "Katso, huone, jossa me istumme sinun edessäsi, on meille liian ahdas.

6:2 Menkäämme siis Jordanille, ja tuokaamme sieltä kukin yksi hirsi ja rakentakaamme sinne huone istuaksemme." Hän sanoi: "Menkää."

6:3 Eräs heistä sanoi: "Suvaitse tulla palvelijasi kanssa." Hän sanoi: "Minä tulen."

6:4 Niin hän meni heidän kanssaan. Ja Jordanille tultuaan he hakkasivat puita.

6:5 Mutta erään heistä kaataessa hirttä kirposi kirves vetteen. Niin hän huusi ja sanoi: "Voi, herrani, se oli vielä lainattu!"

6:6 Jumalan mies kysyi: "Mihin se kirposi?" Ja hän näytti hänelle paikan. Silloin hän veisti puukappaleen ja heitti sen siihen ja sai kirveen nousemaan pinnalle.

6:7 Sitten hän sanoi: "Nosta se ylös." Ja mies ojensi kätensä ja otti sen.

6:8 Kun Aramin kuningas oli sodassa Israelia vastaan, neuvotteli hän palvelijainsa kanssa ja sanoi: "Siihen ja siihen paikkaan minä asetun leiriin."

6:9 Mutta Jumalan mies lähetti Israelin kuninkaalle sanan: "Varo, ettet mene siihen paikkaan, sillä aramilaiset ovat asettuneet sinne."

6:10 Niin Israelin kuningas lähetti sanan siihen paikkaan, jonka Jumalan mies oli hänelle sanonut. Näin tämä varoitti häntä, ja hän oli siellä varuillaan. Eikä se tapahtunut aino-

vat Elisalle: katso, se sia, jossa me asumme sinun tykönäs, on meille ahdas;

6:2 Anna meidän mennä Jordaniin asti, ja jokaisen tuoda sieltä yksi hirsi, että me rakentaisimme sinne sian asuaksemme. Ja hän sanoi: menkää!

6:3 Ja yksi sanoi: tule palveliais kanssa! Ja hän vastasi: minä tulen.

6:4 Ja hän meni heidän kanssansa. Ja kuin he tulivat Jordanin tykö, hakkasivat he siinä puita.

6:5 Ja kuin yksi heistä oli puun maahan hakannut, putoosi rauta vetteen, ja hän huusi ja sanoi: voi, herrani! senkin minä olen lainaksi ottanut.

6:6 Mutta Jumalan mies sanoi: kuhunka se putoosi? Ja kuin hän osoitti hänelle paikan, leikkasi hän yhden puun ja heitti sinne, ja saatti niin raudan uiskentelemaan.

6:7 Ja hän sanoi: ota se ylös! ja hän ojensi kätensä ja otti sen.

6:8 Ja Syrian kuningas soti Israelia vastaan, ja piti neuvoa palveliainsa kanssa ja sanoi: me tahdomme sioittaa itseemme sinne ja sinne.

6:9 Mutta Jumalan mies lähetti Israelin kuninkaan tykö, ja käski hänelle sanoa: karta, ettes menisi siihen paikkaan; sillä Syrialaiset väijyvät siellä.

6:10 Niin lähetti siis Israelin kuningas siihen paikkaan, josta Jumalan mies oli sanonut hänelle, ja varoittanut häntä siitä, ja piti siinä vartiat; ja ei tehnyt sitä ainoasti

Elisalle: cadzo/ se sia josa me asumme sinun tykönäs/ on meille ahdas.

6:2 Anna meidän mennä Jordanin asti/ ja jocaidzen tuoda siellä yxi hirsi/ että me rakennaisim sinne sian asuaxem. Ja hän sanoi: mengät.

6:3 Ja yxi sanoi: tules palveliais cansa: ja hän wastais: minä tulen.

6:4 Ja hän meni heidän cansans. Ja cosca he tulit Jordanin tygö/ hackaisit he siinä puita.

6:5 Ja cuin yxi heistä oli puun maahan hacannut/ putois rauta weeten/ ja hän huusi/ ja sanoi: woi minun Herran/ sengin minä olen lainaxi ottanut.

6:6 Mutta Jumalan mies sanoi: cuhunga se putois? Ja cosca hän osotti hänelle paican/ leickais hän yhden puun ja heitti sinne/ nijn rauta uiskendeli.

6:7 Ja hän sanoi: ota händä ylös: ja hän ojensi kätens ja otti sen.

6:8 JA Syrian Cuningas sodei Israeli wastan/ ja piti neuwo palwelioittens cansa/ ja sanoi: me tahdom sioitta idzem sinne ja sinne.

6:9 Mutta Jumalan mies lähetti Israelin Cuningan tygö/ ja käski hänelle sanoa: carta/ ettes menis sijhen paickaan: sillä Syrialaiset lewättelewät siellä.

6:10 Nijn lähetti sijs Israelin Cuningas sijhen paickaan/ josta Jumalan mies oli sanonut hänelle/ ja waroinut händä sijtä/ ja piti siinä wartiat/ ja ei tehnyt sitä ainoast yhtä eli

astaaan kerran tai kahdesti.

6:11 Aramin kuninkaan sydän tuli tästä levottomaksi, ja hän kutsui palvelijansa ja sanoi heille: "Ettekö voi ilmaista minulle, kuka meikäläisistä pitää Israelin kuninkaan puolta?"

6:12 Silloin eräs hänen palvelijoistaan sanoi: "Ei niin, herrani, kuningas, vaan profeetta Elisa, joka on Israelissa, ilmaisee Israelin kuninkaalle nekin sanat, jotka sinä puhut makuuhuoneessasi."

6:13 Hän sanoi: "Menkää ja katsokaa, missä hän on, niin minä lähetän ottamaan hänet kiinni." Ja hänelle ilmoitettiin: "Katso, hän on Dootanissa."

6:14 Niin hän lähetti sinne hevosia ja sotavaunuja ja suuren sotajoukon. He tulivat sinne yöllä ja ympäröivät kaupungin.

6:15 Kun Jumalan miehen palvelija nousi aamulla varhain ja meni ulos, niin katso, sotajoukko, hevoset ja sotavaunut piirittivät kaupunkia. Ja hänen palvelijansa sanoi hänelle: "Voi, herrani, mitä me nyt teemme?"

6:16 Hän sanoi: "Älä pelkää, sillä niitä, jotka ovat meidän kanssamme, on enemmän kuin niitä, jotka ovat heidän kanssansa."

6:17 Ja Elisa rukoili ja sanoi: "Herra, avaa hänen silmänsä, että hän näkisi." Ja Herra avasi palvelijan silmät, ja hän näki, ja katso: vuori oli täynnä tulisia hevosia ja tulisia vaunuja ja Elisan ympärillä.

6:18 Kun viholliset sitten tulivat

yhtä eli kahta kertaa.

6:11 Niin Syrian kuninkaan sydän tuli surulliseksi siitä, ja kutsui palveliansa ja sanoi heille: ettekö te ilmoita minulle, kuka meistä on paennut Israelin kuninkaan tykö?

6:12 Niin sanoi yksi hänen palvelioistansa: ei niin, herrani kuningas; mutta Elisa propheta, joka on Israelissa, sanoo Israelin kuninkaalle nekin asiat, joitas puhut makuuhuoneessasi.

6:13 Hän sanoi: niin menkää matkaan ja katsokaat, kussa hän on, että minä lähettäisin ja antaisin ottaa hänen kiinni. Ja he ilmoittivat hänelle ja sanoivat: katso, hän on Dootanissa.

6:14 Niin hän lähetti sinne hevoset ja vaunut ja suuren joukon; ja kuin he sinne tulivat yöllä, piirittivät he kaupungin.

6:15 Ja Jumalan miehen palvelia nousi varhain aamulla menemään ulos: ja katso, suuri sotajoukko piiritti kaupungin hevosten ja vaunuin kanssa. Niin hänen palveliansa sanoi hänelle: voi, herrani! mitä me nyt teemme?

6:16 Ja hän sanoi: älä pelkää, sillä niitä on enempi jotka meidän kanssamme ovat, kuin niitä, jotka heidän kanssansa ovat.

6:17 Ja Elisa rukoili ja sanoi: \Herra\, avaa nyt hänen silmänsä, että hän näkis! Niin avasi \Herra\ palvelian silmät, että hän näki, ja katso, vuori oli täynnä tulisia hevosia ja vaunuja, Elisan ympärillä.

6:18 Ja kuin he tulivat alas

cahta kerta.

6:11 Nijn Syrian Cuningan sydän tuli surullisexi sijtä/ ja cudzui hänen palwelians/ ja sanoi heille: ettekö te sano minulle cuca meistä on paennut Israelin Cuningan tygö.

6:12 Nijn sanoi yxi hänen palvelioistans: ei nijn minun Herran Cuningan/ mutta Elisa Propheta sano Israelin Cuningalle caickia nijtä joitas puhut macaushuonesas.

6:13 Hän sanoi heille: nijn mengät matcaan/ ja cadzocat cusa hän on/ että minä lähettäisin ja andaisin hänen tänne tuota. Ja he ilmoitit hänelle/ ja sanoit: cadzo/ hän on Dootanis.

6:14 Nijn hän lähetti sinne hewoiset ja waunut ja suuren joucon/ ja cosca he sinne tulit yöllä/ pijritit he Caupungin.

6:15 JA Jumalan miehen palvelia nousi warhain amulla menemän ulos/ ja cadzo/ suuri sotajoucko macais Caupungin edes hewoisten ja wauuin cansa. Nijn hänen palwelians sanoi hänelle: woi minun Herran/ mitä me nyt teemme?

6:16 hän sanoi: älä pelkä/ sillä nijtä on enä cuin meidän cansam owat cuin heitä.

6:17 Ja Elisa rucoili/ ja sanoi: HERra awa hänen silmänsä/ että hän näkis. Nijn awais HERra palwelian silmät/ että hän näki/ ja cadzo/ wuori on täynäns tulisia hewoisita ja waunuja Elisan ymbärillä.

6:18 Ja cosca he tulit alas

häntä vastaan, rukoili Elisa Herra ja sanoi: "Sokaise tämä väki." Silloin hän sokaisi heidät Elisan pyynnön mukaan.

6:19 Ja Elisa sanoi heille: "Ei tämä ole oikea tie, eikä tämä ole oikea kaupunki. Seuratkaa minua, niin minä vien teidät sen miehen luo, jota te etsitte." Ja hän vei heidät Samariaan.

6:20 Mutta kun he tulivat Samariaan, sanoi Elisa: "Herra, avaa näiden silmät, että he näkisivät." Silloin Herra avasi heidän silmänsä, ja he näkivät; ja katso: he olivat keskellä Samariaa.

6:21 Ja kun Israelin kuningas näki heidät, sanoi hän Elisalle: "Surmaanko minä heidät, isäni, surmaanko heidät?"

6:22 Hän sanoi: "Älä surmaa. Surmaatko sinä ne, jotka otat vangiksi miekallasi ja jousellasi? Pane heidän eteensä ruokaa ja juomaa heidän syödä ja juoda; menkööt sitten takaisin herransa luo."

6:23 Niin tämä valmisti heille suuren aterian, ja kun he olivat syöneet ja juoneet, päästi hän heidät menemään; ja he menivät herransa luo. Eikä aramilaisia partiojoukkoja sitten enää tullut Israelin maahan.

6:24 Sen jälkeen Benhadad, Aramin kuningas, kokosi kaiken sotajoukkonsa ja tuli ja piiritti Samarian.

6:25 Silloin syntyi Samariassa, heidän piirittäessään sitä, suuri nälänhätä, niin että aasinpää maksoi kahdeksankymmentä hopeasekeliä ja neljännes kab-

hänen tykönsä, rukoili Elisa \Herraa\ ja sanoi: lyö tätä kansaa sokeudella! Ja hän löi heidät sokeudella Elisan sanan jälkeen.

6:19 Ja Elisa sanoi heille: ei tämä ole se tie ja se kaupunki: seuratkaa minua, minä vien teidät sen miehen tykö, jota etsitte; ja hän vei heidät Samariaan.

6:20 Kuin he tulivat Samariaan, sanoi Elisa: \Herra\, avaa näiden silmät, että he näkisivät! Ja \Herra\ avasi heidän silmänsä, että he näkivät, ja katso, niin he olivat keskellä Samariaa.

6:21 Ja kuin Israelin kuningas näki heidät, sanoi hän Elisalle: isäni, lyökö minä heitä?

6:22 Ja hän sanoi: älä lyö! Pitääkö sinun lyömän niitä, jotka sinä vangiksi saat miekallas ja joutsellas? Anna heille leipää ja vettä, että he söisivät ja joisivat, ja anna heidän mennä Herransa tykö.

6:23 Niin valmistettiin heille suuri pito. Ja kuin he olivat syöneet ja juoneet, laski hän heidät menemään, ja he menivät herransa tykö. Ja ei Syriasta enää sotaparvia tullut Israelin maalle.

6:24 Vaan senjälkeen tapahtui, että Benhadad Syrian kuningas kokosi kaikki sotaväkensä, meni ja piiritti Samarian.

6:25 Ja suuri nälkä oli Samariassa, ja he ahdistivat kaupunkia, siihenasti että aasinpää maksoi kahdeksankymmentä hopiapenninkiä, ja neljäs osa kabia kyhkyläisen son-

heidän tygöns/ rukoili Elisa/ ja sanoi: HERra lyö tätä Cansa sokeudella/ ja hän löi heidän sokeudella Elisan sanan jälkeen.

6:19 Ja Elisa sanoi heille: ei tämä ole se tie ja se Caupunki/ seuratcat minua/ minä wien teidän sen miehen tygö jota te edzittä: ja hän wie heidän Samariaan.

6:20 Cosca he tulit Samariaan/ sanoi Elisa: HERra awa näinen silmät/ että he näkisit. Ja HERra awais heidän silmäns/ että he näit/ ja cadzo/ nijn he olit keskellä Samariata.

6:21 Ja cosca Israelin Cuningas näki heidän/ sanoi hän Elisalle: minun Isän/ lyöngö minä heitä?

6:22 Ja hän sanoi: älä lyö/ ne cuins fangixi saat miecallas ja joudzellas/ lyö nijtä. Mutta anna heille wettä ja leipä/ että he söisit ja joisit/ ja anna heidän mennä heidän Herrans tygö.

6:23 Nijn walmistettin heille suuri pito. Ja cosca he olit syönet ja juonet/ laski hän heidän menemän/ ja he menit heidän Herrans tygö/ ja ei Syriast enä sotawäke tullut Israelin maalle.

6:24 JA senjälken tapahtui/ että Benhadad Syrian Cuningas cocois caicki hänen sotaväkens/ meni ja pijritti Samarian.

6:25 Ja suuri nälkä oli Samarias/ ja he ahdistit Caupungin siihenasti/ että Asin pää maxoi cahdexankymmendä hopiapenningitä/ ja neljäs osa

mittaa kyyhkysensontaa viisi hopeasekeliä.

6:26 Ja kun Israelin kuningas käveli muurin päällä, huusi muuan vaimo hänelle ja sanoi: "Auta, herrani, kuningas."

6:27 Hän vastasi: "Jollei Herra auta sinua, niin mistä minä hankin sinulle apua? Puimatantereeltako vai viinikuurnasta?"

6:28 Ja kuningas sanoi hänelle: "Mikä sinun on?" Hän vastasi: "Tämä vaimo sanoi minulle: 'Anna tänne poikasi, syödäksemme hänet tänä päivänä, niin syömme huomenna minun poikani.'

6:29 Ja me keitimme minun poikani ja söimme hänet. Ja minä sanoin toisena päivänä hänelle: 'Anna tänne poikasi, syödäksemme hänet.' Mutta hän piilotti poikansa."

6:30 Kun kuningas kuuli vaimon sanat, repäisi hän vaatteensa, kävellessään muurin päällä. Niin kansa näki, että hänellä oli vaatteiden alla säkki, paljaalla iholla.

6:31 Ja hän sanoi: "Jumala rangaiskoon minua nyt ja vasta, jos Elisan, Saafatin pojan, pää tänä päivänä jää hänen hartioilleen."

6:32 Elisa istui talossaan, ja vanhimmat istuivat hänen tykönänsä. Ja kuningas oli lähettänyt miehen edellänsä. Mutta ennenkuin sanansaattaja tuli hänen luokseen, sanoi hän vanhimmille: "Näettekö, kuinka se murhamiehen poika lähettää hakkaamaan minulta päätä poikki? Mutta kun sanansaattaja tulee, katsokaa, että suljette

taa maksoi viisi hopiapenninkiä.

6:26 Ja kuin Israelin kuningas kävi muurin päällä, huusi yksi vaimo häntä ja sanoi: auta minua, herrani kuningas!

6:27 Ja hän sanoi: jollei \Herra\ auta sinua, kusta minä sinua autan, luvastakoe eli viinakuurnasta?

6:28 Ja kuningas sanoi hänelle: mikä sinun on? Hän sanoi: tämä vaimo sanoi minulle: tuo tänne poikas, että sen söisimme tänäpäpä; syökäämme huomenna minun poikani.

6:29 Ja me olemme keittäneet minun poikani ja syöneet sen. Ja minä sanoin toisena päivänä hänelle: tuo tänne sinun poikas, että me söisimme sen; mutta hän kätki poikansa.

6:30 Kun kuningas kuuli vaimon puheet, repäisi hän vaatteensa; ja kuin hän kävi ohitse muurin päällä, niin kansa näki, ja katso, hänen päällänsä oli säkki ihoa vasten.

6:31 Ja hän sanoi: Jumala tehkoon minulle sen ja sen, jos Elisan Zaphatin pojan pää tänäpäpä pitää seisoman hänen päällänsä.

6:32 Ja Elisa istui huonesanssa, ja vanhimmat istuivat hänen tykönänsä; mutta hän lähetti miehen edellänsä, mutta ennenkuin sanansaattaja tuli hänen tykönsä, sanoi hän vanhimmille: oletteko nähneet, kuinka se murhamiehen poika on lähettänyt ottamaan minun päätäni pois? Katso-kaat, koska sanansaattaja tulee, että te oven suljette ja ovelta hänen syöksette ulos:

Cabi Kyhkyläisen sonda maxoi wiisi hopiapenningitä.

6:26 JA cosca Israelin Cuningas käwi muurin päällä/ huusi yxi vaimo händä/ ja sanoi: auta minua minun Herran Cuningan.

6:27 Ja hän sanoi: Jollei HERRA auta sinua/ millä minä sinua autan/ jywilläkö eli wijnal-la?

6:28 Ja Cuningas sanoi hänelle: mikä sinun on? Hän sanoi: tämä vaimo sanoi minulle: tuo tänne poicas/ että me sen söisim tänäpäpä/ syökäm huomenna minun poican.

6:29 Ja me olem keittänet minun poicani ja syönet sen. Ja minä sanoin toisna päiwänä hänelle: tuo tänne sinun poicas/ että me saisimme syödä/ mutta hän kätki poicans.

6:30 Cosca Cuningas cuuli waimon puhet/ rewäis hän waattens käydesäns muurin päällä. Nijn caicki Canssa näki/ että hänen päälläns oli säcki ihoa wastoin.

6:31 Ja hän sanoi: Jumala tehkön minulle sen ja sen/ jos Elisan Zaphatin pojan pää tänäpäpä pypsy siallans.

6:32 Ja Elisa istui huonesans/ ja wanhimmat istuit hänen tykönäns/ ja hän lähetti miehen edelläns/ mutta ennencuin sanoma tuli hänen tygöns/ sanoi hän wanhimmille: oletta-co te nähnet cuinga se murhamies on lähettänyt tänne rewäisemän minun päätäni pois minulda? Cadzocat/ cosca se sanoma tule/ että te

oven ja pidätte oven kiinni häneltä. Eivätkö jo kuulu hänen herransa askeleet hänen jäljesään?"

6:33 Hänen vielä puhuessaan heidän kanssansa, tuli sanansaattaja hänen luokseen ja sanoi: "Katso, tämä onnettomuus tulee Herralta; mitä minä enää odottaisin Herraa?"

2 Kuningas 7 LUKU

7:1 Mutta Elisa vastasi: "Kuulkaa Herran sana; näin sanoo Herra: Huomenna tähän aikaan maksaa Samarian portissa sea-mitta lestyjä jauhoja sekelin ja kaksi sea-mittaa ohria sekelin."

7:2 Niin vaunusoturi, jonka käsivarten kuningas nojasi, vastasi Jumalan miehelle ja sanoi: "Katso, vaikka Herra tekisi akkunat taivaaseen, kuinka voisi tämä tapahtua?" Hän sanoi: "Sinä olet näkevä sen omin silmin, mutta syödä siitä et saa."

7:3 Ja kaupungin portin oven edustalla oleskeli neljä pitalitautista miestä. He sanoivat toisillensa: "Mitä me istumme tässä, kunnes kuolemme?"

7:4 Jos päätämme mennä kaupunkiin, jossa on nälänhätä, niin me kuolemme. Jos jäämme tähän, niin me kuolemme. Tulkaa, siirtykäämme nyt aramilaisten leiriin. Jos he jättävät meidät eloon, niin me jäämme eloon; jos he surmaavat meidät, niin me kuolemme."

7:5 Niin he nousivat hämärissä mennäkseen aramilaisten leiriin. Kun he tulivat aramilaisten leirin laitaan, niin katso: siellä ei

katso, hänen herransa jalkain töminä seuraa häntä.

6:33 Kuin hän vielä heidän kanssansa puhui, katso, niin sanansaattaja tuli hänen tykönsä ja sanoi: katso, tämä paha tulee \Herralta\, mitä minä enään odotan \Herraa\?

7 LUKU

7:1 Mutta Elisa sanoi: kuulkaat \Herran\ sanaa: näin sanoo \Herra\: huomenna tähän aikaan maksaa vakkainen pieniä jauhoja siklin ja kaksi vakkasta ohria siklin, Samarian portissa.

7:2 Niin vastasi päämies, jonka käden päälle kuningas nojasi, Jumalan miestä ja sanoi: katso, jos \Herra\ tekisi vielä akkunat taivaaseen, kuinka se tapahtuis? Hän sanoi: katso, silmilläs pitää sinun sen näkemän, mutta ei sinun pidä siitä syömän.

7:3 Ja neljä spitalista miestä olivat portin edessä, jotka sanoivat toinen toisellensa: mitä me tässä olemme niinkauvan että me kuolemme?

7:4 Jos me sanomme: käykäämme kaupunkiin, niin on nälkä kaupungissa, ja me kuolemme siellä: jos taas olemme täällä, niin me kuolemme: käykäämme siis ja antautukaamme Syrialaista leiriin, jos he antavat meidän elää, niin me elämme, taikka jos he meidät tappavat, niin me olemme tapetut.

7:5 Ja he nousivat hämärissä menemään Syrialaista leiriin; ja kuin he tulivat ensimmäisille paikoille leiriä, katso, niin ei siellä ollut ketään.

owen suljetta/ ja owella hänen ulos syöätte/ cadzo/ hänen Herrans jalcain humina seura händä.

6:33 Cosca hän vielä heidän cansans puhui/ cadzo/ nijn sanoma tuli hänen tygöns/ ja sanoi: cadzo/ tämä paha tule HERralda/ mitä minä enä odotan HERra?

VII. Lucu

7:1 MUTta Elisa sanoi: cuulcat HERran sana/ näin sano HERra: huomenna tähän aican maxa yxi wackainen pieniä jauhoja Siclin/ ja caxi wackaist ohraisi jauhoja Siclin/ Samarian portis.

7:2 Nijn wastais yxi Ruhtinas/ jonga käden päälle Cuningas idzens nojais/ Jumalan miehelle/ ja sanoi: jos HERra tekis vielä ackunan taiwaseen/ cuinga se tapahduis? Hän sanoi: cadzo/ sinun silmilläs pitää sinun sen näkemän/ mutta ei sinun pidä sijtä syömän.

7:3 JA neljä spitalist miestä olit portin edes/ jotca sanoit toinen toisellens: mitä me täsä olem nijncauwan cuin me cuolem?

7:4 Menem me myös Caupungijn/ nijn on callis aica Caupungis/ jos me taas olem täällä/ nijn me cuolem? käykäm sijs ja andacam idzem Syrialaista leirijn/ jos he andawat meidän elä nijn me elämme/ taicka jos he meidän tappawat/ nijn me olem tapetut.

7:5 Ja he olit warhain huomeneltain ylhällä menemän Syrialaista leirijn/ ja cosca he tulit ensimmäisille paicoille lei-

ollut ketään.

7:6 Sillä Herra oli antanut aramilaisten sotajoukon kuulla sotavaunujen, hevosten ja suuren sotajoukon töminää; ja niin he olivat sanoneet toisilleen: "Katso, Israelin kuningas on palkannut meitä vastaan heetiläisten kuninkaat ja egyptiläisten kuninkaat, että nämä hyökkäisivät meidän kimpuumme."

7:7 Niin he olivat lähteneet liikkeelle ja paenneet hämärissä ja jättäneet telttansa, hevosensa, aasinsa ja leirinsä, niinkuin se oli; he olivat paenneet pelastaakseen henkensä.

7:8 Tultuaan leirin laitaan pitalautiset menivät erääseen telttaan, söivät ja joivat, ottivat sieltä hopeata ja kultaa ja vaatteita, menivät pois ja kätkivät ne. Sitten he tulivat takaisin ja menivät toiseen telttaan ja ottivat sieltä saalista ja menivät pois ja kätkivät sen.

7:9 Mutta sitten he sanoivat toisilleen: "Emme tee oikein. Tämä päivä on hyvän sanoman päivä. Jos olemme vaiti ja odotamme aamun valkenemiseen asti, niin me joudumme syyllisiksi. Tulkaa, menkäämme nyt ilmoittamaan tämä kuninkaan linnaan."

7:10 Niin he tulivat ja kutsuivat kaupungin portinvartijat ja ilmoittivat heille sanoen: "Me tulimme aramilaisten leiriin, ja katso, siellä ei ollut ketään eikä kuulunut ihmisiä; siellä oli vain hevosia ja aaseja kytettyinä kiinni, ja teltat olivat, niinkuin olivat olleet."

7:6 Sillä Herra oli antanut Syrialaisten sotajoukon kuulla vaunuin, hevosten ja suuren sotavaen äänen, niin että he sanoivat toinen toisellensa: katso, Israelin kuningas on palkannut meitä vastaan Heetiläisten kuninkaat ja Egyptiläisten kuninkaat, että he tulisivat meidän päällemme.

7:7 Ja he nousivat ja pakenivat hämärissä, ja jättivät majansa, hevosensa ja aasinsa leiriin, niinkuin ne seisoivat, ja pakenivat henkensä tähden.

7:8 Kuin spitaliset tulivat leirin ääreen, menivät he yhteen majaan, söivät ja joivat, ja ottivat hopiaa ja kultaa ja vaatteita, ja menivät pois ja kätkivät ne, ja tulivat jälleen ja menivät toiseen majaan, ja ottivat sieltä, menivät pois ja kätkivät sen.

7:9 Sitte he sanoivat toinen toisellensa: emme oikein tee: tämä on hyvän sanoman päivä, jos me tämän salaamme ja viivytämme valkiaan aamuun asti, niin meidän pahatekomme tulee tiettäväksi: käykäämme siis ja tehkäämme tiettäväksi kuninkaan huoneelle.

7:10 Ja he tulivat, huusivat kaupungin portin vartioille, ja tekivät tiettäväksi heille ja sanoivat: me menimme Syrialaisten leiriin, ja katso, ei siellä ole ketään, eikä ihmisen ääntä; vaan hevosia ja aaseja sidottuna, ja majat niinkuin ne seisoivat.

riä/ cadzo/ niijn ei siellä ollut ketän.

7:6 Sillä HERra oli andanut Syrialaisten cuulla hewoisten/waunuin ja wahwan sotawäen änen/ niijn että he sanoit toinen toisellens: cadzo/ Israelin Cuningas on palcannut meitä wastian Hetherein Cuningat ja Egypterein Cuningat/ että he tulisit meitä wastian.

7:7 Ja he nousit ja pakenit puhtella/ ja jätit majans/ hewoisens ja Asins leirijn/ niijn cuin he seisoit/ ja pelastit hengens.

7:8 Cosca spitaliset tulit siihen paickan cusa leiri oli/ menit he yhteen majaan/ söit/ joit ja otit hopiata/ culda ja waatteita/ ja menit pois/ kätkit ne/ ja tulit jällens ja menit toiseen majaan/ ja otit sieldä/ menit pois ja kätkit sen.

7:9 MUtta he sanoit toinen toisellens: älkämme niijn tehkö/ tämä päiwä on hywän sanoman päiwä/ jos me tämän salamme/ ja wijwytäm huomenisen päiwän asti/ niijn meidän pahatecom tule tiettäwäxi/ käykäm sijs ja tiettäwäxi tehkäm Cuningan huones.

7:10 Ja cosca he tulit/ huusit he Caupungin portis/ ja teit tiettäwäxi heille/ ja sanoit: me menim Syrialaisten leirijn/ ja cadzo/ en me sieldä ketän löynnet/ eikä ihmisen ändä/ waan hewoisia ja Aseja sidottuna/ ja majat niijn cuin ne seisoit.

7:11 Portinvartijat huusivat ja ilmoittivat tämän kuninkaan linnaan.

7:12 Silloin kuningas nousi yöllä ja sanoi palvelijoilleen: "Minä sanon teille, minkä aramilaiset meille tekevät. He tietävät meidän kärsivän nälkää, ja sentähden he ovat poistuneet leiristä ja piiloutuneet kedolle, ajatellen: kun ne lähtevät kaupungista, niin me otamme heidät elävinä kiinni ja menemme kaupunkiin."

7:13 Mutta eräs hänen palvelijoistaan vastasi ja sanoi: "Otettakoon viisi tähteeksi jääneistä hevosista, jotka ovat vielä täällä jäljellä - niidenhän käy kuitenkin samoin kuin kaiken Israelin joukon, joka on täällä jäljellä, ja samoin kuin kaiken Israelin joukon, joka on hukkunut - ja lähettäkäämme katsomaan."

7:14 Niin he ottivat kahdet sotavaunut hevosineen, ja kuningas lähetti ne aramilaisten sotajoukon jälkeen, sanoen: "Menkää ja katsokaa."

7:15 He menivät heidän jälkeensä aina Jordanille asti; ja katso: koko tie oli täynnä vaatteita ja aseita, jotka aramilaiset olivat heittäneet pois rientäessään pakoon. Niin sanna-saattajat tulivat takaisin ja ilmoittivat sen kuninkaalle.

7:16 Silloin kansa lähti ja ryösti aramilaisten leirin. Ja niin sea-mitta lestyjä jauhoja maksoi sekelin ja kaksi sea-mittaa ohria sekelin, Herran sanan mukaan.

7:17 Kuningas oli asettanut

7:11 Niin huudettiin portinvartioille, ja he ilmoittivat siälle kuninkaan huoneessa.

7:12 Ja kuningas nousi yöllä ja sanoi palvelijoilleen: minä sanon teille, kuinka Syrialaiset tekevät meidän kanssamme: he tietävät meidän kärsivän nälkää, ja sentähden ovat he menneet pois leiristä, ja ovat lymyttäneet itsensä kedolle: ja ajattelevat: kuin he lähtevät kaupungista, otamme heidät kiinni elävänä, ja pääsemme kaupunkiin.

7:13 Niin vastasi yksi hänen palvelioistansa ja sanoi: niin otettakaan nyt ne viisi hevosta, jotka tähän jääneet ovat: katso, nämät ovat tähän jääneet kaikesta Israelin paljoudesta, katso, ne muut Israelin paljoudesta ovat loppuneet: lähettäkäämme nämät ulos katsomaan.

7:14 Niin he toivat kaksi vau-nuhevosta, ja kuningas lähetti ne Syrialalaisten leiriin ja sanoi: menkää ja katsokaat!

7:15 Ja he menivät heidän jälkeensä hamaan Jordaniin asti, ja katso, kaikki tie oli vaatteita ja kaluja täynnä, joita Syrialalaiset kiiruhtaissansa olivat heittäneet pois. Ja sanna-saattajat tulivat jälleen ja tiettäväksi tekivät sen kuninkaalle.

7:16 Niin kansa meni ulos ja ryösti Syrialalaisten leirin. Ja tapahtui, että vakkainen sämpyläjauhoja maksoi siklin, niin myös kaksi vakkaista ohria siklin, \Herran\ sanan jälkeen.

7:17 Mutta kuningas asetti

7:11 Nijn huuttin portin warti-oille/ että heidän piti siellä sanoman Cuningan huonesä.

7:12 Ja Cuningas nousi yöllä/ ja sanoi palvelioillensa: minä sanon teille/ cuinga Syrialaiset tekewät meidän cansam/ he tietawät meidän kärsiwän nälkä/ ja sentähden owat he mennet pois leiristä/ ja owat lymyttänet idzens kedolle/ ja ajattelewat: cosca he lähtewät Caupungist/ otam me heidän kijnni eläwänä/ ja pääsem Caupungijn.

7:13 Nijn wastais yxi heidän palvelioistans/ ja sanoi: otet-tacan ne wijsi hewoista jotca tähän jäänet owat (cadzo nämät owat tähän jäänet cai-kest Israelin joucost/ ne muut owat loppunet) lähettäkäm nämät ulos cadzoman.

7:14 Nijn he toit caxi waunu-hewoista/ ja Cuningas lähetti heidän Syrialalaisten leirijn/ ja sanoi: mengät ja cadzocat.

7:15 Ja he menit heidän jäl-kens haman Jordanin asti/ cadzo/ siellä oli tie waatteita ja caluja täynnäs/ cuin ne Syrialaiset olit heittänet pois kijruttaisans idziäns. Ja sanan-saattajat tulit jällens/ ja tiet-täwäxi teit sen Cuningalle.

7:16 Canssa meni ulos ja ryösti Syrialalaisten leirin. Ja yxi wackainen sämbyläjauhoja ma-xoi Siclin/ nijn myös caxi wackaist ohraisia jauhoja Si-clin/ HERran sanan jälken.

7:17 Mutta Cuningas asetti sen

sen vaunusoturin, jonka käsi-
varteen hän nojasi, porttiin
valvomaan järjestystä. Mutta
kansa tallasi hänet kuoliaaksi
portissa, niinkuin Jumalan mies
oli puhunut, silloin kun kunin-
gas tuli hänen luoksensa

7:18 Sillä kun Jumalan mies
oli puhunut kuninkaalle näin:
"Huomenna tähän aikaan mak-
saa kaksi sea-mittaa ohria
Samarian portissa sekelin ja
sea-mitta lestyjä jauhoja seke-
lin",

7:19 oli vaunusoturi vastannut
Jumalan miehelle ja sanonut:
"Katso, vaikka Herra tekisi ak-
kunat taivaaseen, kuinka tämä
voisi tapahtua?" Silloin hän oli
sanonut: "Sinä olet näkevä sen
omin silmin, mutta syödä siitä
et saa."

7:20 Ja niin hänen myös kävi:
kansa tallasi hänet kuoliaaksi
portissa.

2 Kuningas 8 LUKU

8:1 Ja Elisa puhui vaimolle,
jonka pojan hän oli palautta-
nut henkiin, ja sanoi: "Nouse
ja lähde, sinä ja sinun perhee-
si, asumaan muukalaisena,
missä vain voit asua, sillä Her-
ra on käsenyt nälänhädän
tulla, ja se myös tulee maahan
seitsemäksi vuodeksi."

8:2 Niin vaimo nousi ja teki
Jumalan miehen sanan mu-
kaan: hän lähti ja asui per-
heinensä muukalaisena filis-
tealaisten maassa seitsemän
vuotta.

8:3 Mutta niiden seitsemän
vuoden kuluttua vaimo palasi
filistealaisten maasta; ja hän

päämiehen, jonka käden pääl-
le hän itsensä nojasi, porttiin,
ja kansa tallasi hänen portin
edessä, niin että hän kuoli,
niinkuin Jumalan mies sano-
nut oli, kuin kuningas tuli
alas hänen tykönsä.

7:18 Ja tapahtui niinkuin
Jumalan mies puhunut oli
kuninkaalle, koska hän sanoi:
huomenna tällä aikaa maksaa
kaksi vakkaista ohria siklin ja
vakkainen sämpyläjauhoja
siklin, Samarian portissa.

7:19 Ja päämies vastasi Ju-
malan miestä ja sanoi: katso,
jos \Herra\ tekee vielä akku-
nat taivaaseen, kuinka tämä
sitttekään tapahtuis? Mutta
hän sanoi: katso, sinun pitää
silmilläs sen näkemän, ja ei
siitä syömän.

7:20 Ja se tapahtui hänelle
niin; sillä kansa tallasi hänen
portissa kuoliaaksi.

8 LUKU

8:1 Ja Elisa puhui vaimolle,
jonka pojan hän oli herättä-
nyt, ja sanoi: nouse ja mat-
kusta pois huoneines, ja ole
outona, kussas saat; sillä
\Herra\ on kutsuva nälän,
joka on tuleva maalle seitse-
mäksi vuodeksi.

8:2 Vaimo nousi ja teki niin-
kuin Jumalan mies sanoi, ja
matkusti huoneinensa, ja oli
outona Philistealaisten maalla
seitsemän vuotta.

8:3 Ja seitsemän vuoden pe-
rästä tuli vaimo Philistealais-
ten maalta jälleen. Ja hän
meni rukoilemaan kuninkaal-

Ruhtinan/ jonga käden päälle
Cuningas idzens nojais/ port-
tijn/ ja Canssa tallaisit hänen
portin edes nijn että hän cuo-
li/ nijncuin Jumalan mies sa-
nonut oli/ cosca Cuningas tuli
alas hänen tygöns.

7:18 Ja tapahtui nijncuin Ju-
malan mies puhunut oli Cunin-
galle/ cosca hän sanoi: huo-
mena tällä aica maxa caxi
wackaista ohraisia jauhoja Si-
clin/ ja wackainen Sämbylä-
jauhoja maxa Siclin Samarian
portis.

7:19 Ja Ruhtinas wastais Ju-
malan miehelle/ ja sanoi: cad-
zo/ jos HERra teke wielä ac-
kunan taiwaseen/ cuinga tämä
sijttekän tapahduis? Mutta hän
sanoi: sinun pitä silmilläs sen
näkemän/ ja ei sijtä syömän.

7:20 Ja se tapahdui hänelle
nijn: sillä Canssa tallaisit hä-
nen portis cuoliaxi.

VIII. Lucu

8:1 JA Elisa puhui sen waimon
cansa/ jonga pojan hän oli
herättänyt/ ja sanoi: nouse ja
matcusta pois huoneines/ ja
ole outona cusas saat/ sillä
HERra on cudzuwa näljän/
joca on tulewa maalle seidze-
mexi wuodexi.

8:2 Waimo nousi ja teki nijn-
cuin Jumalan mies sanoi: ja
matcusti huoneinens/ ja oli
outona Philisterein maalla
seidzemen wuotta.

8:3 JA seidzemen wuoden pe-
räst tuli waimo Philisterein
maalda jällens. Ja hän meni

tuli anomaan kuninkaalta talo-ansa ja peltoansa.	ta huonettansa ja peltoansa.	rucoileman Cuningalda huonetans ja peldoans.
8:4 Ja kuningas puhutteli juuri Geehasia, Jumalan miehen palvelijaa, ja sanoi: "Kerro minulle kaikki ne suuret teot, jotka Elisa on tehnyt."	8:4 Silloin puhui kuningas Gehatsin, Jumalan miehen palvelian kanssa ja sanoi: juttele minulle kaikki ne suuret teot, mitkä Elisa on tehnyt!	8:4 Silloin puhui Cuningas Gehazin sen Jumalan miehen palvelian cansa/ ja sanoi: juttele minulle caicki ne suuret tegot cuin Elisa on tehnyt.
8:5 Juuri kun hän kertoi kuninkaalle, kuinka Elisa oli palauttanut kuolleen henkiin, tuli vaimo, jonka pojan hän oli palauttanut henkiin, anomaan kuninkaalta taloansa ja peltoansa. Silloin Geehasi sanoi: "Herrani, kuningas, tämä on se vaimo; ja tämä on se poika, jonka Elisa palautti henkiin."	8:5 Ja kuin hän ilmoitti kuninkaalle, kuinka hän oli kuolleen virvoittanut, ja katso, vaimo, jonka pojan hän oli kuolleista herättänyt, huusi kuninkaan tykö huoneensa ja peltonsa tähden. Niin sanoi Gehatsi: herrani kuningas, tämä on vaimo, ja tämä on hänen poikansa, jonka Elisa kuolleista herätti.	8:5 Ja cosca hän ilmoitti Cuningalle cuinga hän oli cuollen wirgottanut/ cadzo/ ja se vaimo ilmestyi sillä hetkellä/ jonga pojan hän oli cuolluista herättänyt/ ja huusi Cuningan tygö huonens ja peldons tähden. Nijn sanoi Gehazi: minun Herran Cuningan/ tämä on vaimo ja tämä on hänen poicans/ jonga Elisa cuolluista herätti.
8:6 Ja kuningas kyseli vaimolta, ja tämä kertoi sen hänelle. Niin kuningas antoi hänen mukaansa hoviherran ja sanoi: "Toimita tälle takaisin kaikki, mikä on hänen omaansa, ja lisäksi kaikki pellon sadot siitä päivästä alkaen, jona hän jätti maan, aina tähän asti."	8:6 Ja kuningas kysyi vaimolta, ja hän jutteli hänelle sen. Niin kuningas antoi hänelle yhden palvelioistansa ja sanoi: anna hänen saada kaikki, mitä hänen omansa on, ja kaikki tulot pelloista, siitä päivästä, jona hän maan jätti, niin tähän asti.	8:6 Ja Cuningas kysyi vaimolle/ ja hän ilmoitti hänelle sen. Nijn Cuningas andoi hänelle yhden palwelioistans/ ja sanoi: anna hänen saada caicki mitä hänen omans on/ ja caicki tulot pelloista/ sijtä päiwäst jona hän maan jätti/ nijn tähän asti.
8:7 Ja Elisa tuli Damaskoon. Ja Aramin kuningas Benhadad oli sairaana. Kun hänelle ilmoitettiin: "Jumalan mies on tullut tänne",	8:7 Ja Elisa tuli Damaskuun, ja Benhadad Syrian kuningas sairasti, ja hänelle oli ilmoitettu ja sanottu, että Jumalan mies on tullut tänne.	8:7 JA Elisa tuli Damascuun/ ja Benhadad Syrian Cuningas sairasti/ ja hänelle oli ilmoitettu ja sanottu: että Jumalan mies on tullut tänne.
8:8 sanoi kuningas Hasaelille: "Ota mukaasi lahja ja mene Jumalan miestä vastaan ja kysy hänen kauttansa Herralta: 'Toivunko minä tästä taudista?'"	8:8 Niin kuningas sanoi Hasaelille: ota lahjoja myötäs ja mene Jumalan miestä vastaan, ja kysy hänen kauttansa neuvoa \Herralta\ ja sano: parantunenko minä tästä taudista?	8:8 Nijn Cuningas sanoi Hasaelille: ota lahjoja sinun cansas/ ja mene sitä Jumalan miestä wastan/ ja kysy hänen cauttans HERralle/ ja sano: parannengo minä tästä taudista?
8:9 Ja Hasael meni häntä vastaan ja otti mukaansa lahjaksi kaikkea, mitä Damaskossa oli parasta, neljäkymmentä kame-linkuormaa. Ja hän tuli ja astui hänen eteensä ja sanoi: "Poi-	8:9 Ja Hasael meni häntä vastaan ja otti lahjoja myötänsä ja kaikkinaista Damaskun hyvyttä neljäkymmentä kamelin kuormaa; ja kuin hän tuli, seisoi hän hänen edessänsä ja sanoi: Benhadad, sinun poi-	8:9 Ja Hasael meni händä wastan/ ja otti lahjoja cansans/ ja caickinaista Damascun hywyttä neljäkymmentä Camelin cuorma. Ja cosca hän tuli/ käwi hän edes hänen ty-

kasi Benhadad, Aramin kuningas, lähetti minut sinun luoksesi ja käski kysyä: 'Toivunko minä tästä taudista?'

8:10 Elisa sanoi: "Mene ja sano hänelle: 'Toivut.' Mutta Herra on ilmoittanut minulle, että hänen on kuoltava."

8:11 Ja hän tuijotti eteensä kauan ja liikahtamatta; sitten Jumalan mies alkoi itkeä.

8:12 Niin Hasael sanoi: "Minkä tähden herrani itkee?" Hän vastasi: "Sentähden, että minä tiedän, kuinka paljon pahaa sinä olet tekevä israelilaisille: sinä pistät heidän varustetut kaupunkinsa tuleen, sinä surmaat miekalla heidän valiomiensä, sinä murskaat heidän pienet lapsensa ja halkaiset heidän raskaat vaimonsa."

8:13 Hasael sanoi: "Mikä on palvelijasi, tällainen koira, tekemään näitä suuria asioita?" Elisa vastasi: "Herra on ilmoittanut minulle, että sinusta on tuleva Aramin kuningas."

8:14 Niin hän meni Elisan tyköä, ja kun hän tuli herransa tykö, kysyi tämä häneltä: "Mitä Elisa sanoi sinulle?" Hän vastasi: "Hän sanoi minulle, että sinä toivut."

8:15 Mutta seuraavana päivänä hän otti peitteen ja kastoi sen veteen ja levitti sen hänen kasvoillensa; niin hän kuoli. Ja Hasael tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

8:16 Israelin kuninkaan Joram, Ahabin pojan, viidentenä hallitusvuotena tuli Joram,

kas, Syrian kuningas, lähetti minun sinun tykö ja käski sinulle sanoa: parantuneko minä tästä taudista?

8:10 Elisa sanoi hänelle: mene ja sano hänelle: kyllä sinä paranisit; mutta kuitenkin on \Herra\ ilmoittanut minulle, että hänen pitää totisesti kuoleman.

8:11 Ja (Jumalan mies) katsoi terävästi hänen päällensä, siihenasti että hän häpesi, sitte itki Jumalan mies.

8:12 Niin Hasael sanoi: miksi herrani itkee? Ja hän sanoi: minä tiedän, mitä pahuutta sinun pitää tekemän Israelin lapsille: sinun pitää polttaman heidän väkevät kaupunkinsa tulella, ja heidän nuoret miehensä tappaman miekalla, ja surmaaman heidän lapsensa, ja heidän raskaat vaimonsa halkaiseman.

8:13 Hasael sanoi: mikä on sinun palvelias tämä koira, että hän niin suuria asioita tekisi? Elisa sanoi: \Herra\ on minulle ilmoittanut sinun tulevan Syrian kuninkaaksi.

8:14 Ja hän meni pois Elisan tyköä ja tuli herransa tykö, ja hän sanoi hänelle: mitä Elisa sanoi sinulle? Hän vastasi: hän sanoi minulle sinun paranevan.

8:15 Mutta toisena päivänä otti hän yhden makausvaatteen ja kasti veteen, ja levitti hänen kasvoinsa päälle, ja hän kuoli; ja Hasael tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

8:16 Joram Ahabin pojan Israelin kuninkaan viidentenä vuonna, ja Josaphatin Juudan kuninkaan (kuolema-

göns/ ja sanoi: Benhadad sinun poicas Syrian Cuningas lähetti minun sinun tygös/ ja käski sinulle sanoa: parannengo minä tästä taudista?

8:10 Elisa sanoi hänelle: mene ja sano hänelle: sinä paranet/ mutta cuitengin on HERRa ilmoittanut minulle/ että hänen pitää totisest cuoleman.

8:11 JA Jumalan mies käänsi caswons hänest/ tuli surullisexi ja itki.

8:12 Nijn Hasael sanoi: mixi minun Herran itke? Ja hän sanoi: minä tiedän mitä pahutta sinun pitä tekemän Israelin lapsille/ sinun pitä polttaman heidän wäkwät Caupungins tulella/ ja heidän nuoret miehensä tappaman miecalla/ ja surmaman heidän lapsens/ ja heidän rascat waimons halcaiseman.

8:13 Hazael sanoi: mikä on sinun palwelias se coira/ että hänen pitä njn suuria asioita tekemän? Elisa sanoi: HERRa on minulle ilmoittanut sinun tulewan Syrian Cuningaxi.

8:14 Ja hän meni pois Elisan tykö ja tuli HErrans tygö/ ja hän sanoi hänelle: mitä Elisa sanoi sinulle? hän wastais: hän sanoi minulle sinun paranewan.

8:15 Mutta toisna päiwänä otti hän yhden macauswaatten ja casti weteen/ ja lewitti caswoins päälle/ njn hän cuoli/ ja Hasael tuli Cuningaxi hänen sijaans.

8:16 JOramin Ahabin pojan Israelin Cuningan wijdendenä vuonna tuli Joram Josaphatin

Juudan kuninkaan Joosafatin poika, kuninkaaksi.

8:17 Hän oli kolmenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kahdeksan vuotta.

8:18 Mutta hän vaelsi Israelin kuningasten tietä, niinkuin Ahabin suku oli tehnyt, sillä hänellä oli puolisona Ahabin tytär. Ja niin hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä.

8:19 Mutta palvelijansa Daavidin tähden Herra ei tahtonut tuhota Juudaa, koska hän oli luvannut antaa hänelle ja hänen pojilleen lampun ainiaaksi.

8:20 Hänen aikanaan edomilaiset luopuivat Juudan vallanalaisuudesta ja asettivat itsellensä kuninkaan.

8:21 Ja Joram lähti Saairiin kaikkine sotavaunuinensa. Ja hän nousi yöllä ja voitti edomilaiset, jotka olivat saartaneet hänet, sekä sotavaunujen päälliköt. Mutta väki pakeni majoilensa;

8:22 ja edomilaiset luopuivat Juudan vallanalaisuudesta; niin aina tähän päivään asti. Siihen aikaan luopui myös Libna.

8:23 Mitä muuta on kerrottava Joramista ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa.

8:24 Sitten Joram meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Ja hänen

vuonna) tuli Joram Josaphatin poika Juudan kuninkaaksi.

8:17 Ja hän oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusalemissa,

8:18 Ja vaelsi Israelin kuningasten teillä, niin kuin Ahabin huone teki: sillä Ahabin tytär oli hänen emäntänsä, ja hän teki pahaa \Herran\ edessä.

8:19 Mutta palveliansa Daavidin tähden ei \Herra\ tahtonut hävittää Juudaa, niinkuin hän oli hänelle sanonut, että hän oli antava hänelle yhden valkeuden ja hänen lapsillensa joka aika.

8:20 Hänen aikansa luopuivat Edomilaiset Juudasta ja tekivät itsellensä kuninkaan.

8:21 Sillä Joram oli matkustanut Zairiin ja kaikki vaunut hänen kanssansa, ja nousi yöllä ja löi Edomilaiset, jotka hänen ympärillensä olivat, niin myös vaunuin päämiehet, niin että kansa pakeni majoihinsa.

8:22 Sentähden luopuivat Edomilaiset Juudasta tähän päivään asti; silloin myös Libna luopui siihen aikaan.

8:23 Mitä enempi Joramista sanomista on ja kaikista niistä, mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?

8:24 Ja Joram nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä kanssa Davidin kaupunkiin. Ja Ahasia hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

poica Judan Cuningaxi.

8:17 Ja hän oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi cahdexan ajastaica Jerusalemis.

8:18 Ja vaelsi Israelin Cuningasten teillä/ nijncuin Ahabingin huone teki: sillä Ahabin tytär oli hänen emändäns. Ja hän teki paha HERran edes.

8:19 Mutta ei HERra tahtonut hävittää Judat hänen palvelians Daavidin tähden/ nijncuin hän oli hänelle sanonut/ että hän ijäti oli andawa hänelle yhden walkeuden ja hänen lapsillens.

8:20 Hänen aicanans luowuit Edomerit Judast/ ja teit heilens Cuningan.

8:21 Sillä Joram oli matkustanut Zairin cautta/ ja caicki waunut hänen cansans/ ja nousi yöllä ja löi Edomerit cuin hänen ymbärilläns olit/ nijn myös waunuin päämiehet/ että Canssa pakeni heidän majoins.

8:22 Sentähden luowuit Edomerit Judast tähän päivän asti/ silloin myös Libna luowui.

8:23 Mitä enämbi Joramist sanomist on/ ja caikista nijstä cuin hän tehnyt on/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan Cuningasten Aicakirjas.

8:24 Ja Joram nuckui Isäins cansa/ ja haudattin hänen Isäins cansa Davidin Caupungijn. Ja Ahasia hänen poicans

poikansa Ahasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

8:25 Israelin kuninkaan Joram, Ahabin pojan, kahdentatoista hallitusvuotena tuli Ahasja, Juudan kuninkaan Joram, Ahabin poika, kuninkaaksi.

8:26 Ja Ahasja oli kahdenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa vuoden. Hänen äitinsä oli nimeltään Atalja, Israelin kuninkaan Omrin tytär.

8:27 Ahasja vaelsi Ahabin suvun tietä ja teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, samoin kuin Ahabin suku; sillä hän oli lankoutunut Ahabin suvun kanssa.

8:28 Ja hän lähti Joram, Ahabin pojan, kanssa sotimaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan Gileadin Raamotiin; mutta aramilaiset haavoittivat Joram.

8:29 Niin kuningas Joram tuli takaisin parantuakseen Jisreelissä haavoista, joita aramilaiset olivat iskeneet häneen Raamassa hänen taistellessaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan. Ja Ahasja, Joram, Ahabin poika, Juudan kuningas, tuli Jisreeliin katsomaan Joram, Ahabin poikaa, koska tämä oli sairas.

2 Kuningas 9 LUKU

9:1 Profeetta Elisa kutsui erään profeetanoppilaan ja sanoi hänelle: "Vyötä kupeesi ja ota tämä öljyastia mukaasi ja mene Gileadin Raamotiin.

9:2 Ja tultuasi sinne hae sieltä käsiisi Jeehu, Joosafatin poika,

8:25 Joram, Ahabin pojan Israelin kuninkaan toisena vuonna toistakymmentä tuli Ahasja Joram, Ahabin poika, Juudan kuninkaaksi.

8:26 Ja Ahasja oli kahdenkolmattakymmentä vuoden vanha, koska hän tuli kuninkaaksi, ja hallitsi yhden vuoden Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Atalja Omrin Israelin kuninkaan tytär.

8:27 Ja hän vaelsi Ahabin huoneen teillä ja teki paha Herran edessä, niinkuin Ahabin huone; sillä hän oli Ahabin huoneen vävy.

8:28 Ja hän meni Joram, Ahabin pojan kanssa sotimaan Hasaelia Syrian kuningasta vastaan, Gileadin Ramotiin; mutta Syrialaiset löivät Joram.

8:29 Silloin palasi kuningas Joram antamaan parantaa itsensä Jisreelissä niistä haavoista, jotka Syrialaiset löivät häneen Raamassa, hänen soiteissa Hasaelin Syrian kuninkaan kanssa; ja Ahasja Joram, Ahabin poika, Juudan kuningas, tuli katsomaan Joram, Ahabin poikaa Jisreeliin; sillä hän sairasti.

9 LUKU

9:1 Mutta Elisa propheta kutsui yhden prophetain poikia ja sanoi hänelle: vyötä kupeesi ja ota tämä öljyastia kätees, ja mene Gileadin Ramotiin.

9:2 Ja kuin tulet sinne, niin sinä näet siellä Jehu Jo-

tuli Cuningaxi hänen sijaansa.

8:25 Joram, Ahabin pojan Israelin Cuningan toisena vuonna toistakymmentä tuli Ahasja Joram, Ahabin poika, Judan Cuningaxi.

8:26 Ja oli caxi vuotta colmattakymmentä vanha/ cosca hän tuli Cuningaxi/ ja hallidzi yhden vuoden Jerusalemissa/ hänen äitins nimi oli Athalia Amrin Israelin Cuningan tytär.

8:27 Ja hän vaelsi Ahabin huoneen teillä/ ja teki paha Herran edes/ nijncuin Ahabin huone: sillä hän oli Ahabin huoneen vävy.

8:28 JA hän meni Joram, Ahabin pojan cansa sotiman Hasaeli Syrian Cuningasta vastaan Gileadin Ramothiin/ mutta Syrialaiset löit Joram.

8:29 Silloin palais Cuningas Joram andaman idzens parata Jisreelis/ nijstä haawoist/ cuin Syrialaiset löit häneen Ramas/ soteisans Hasaelin Syrian Cuningan cansa. Ja Ahasja Joram, Judan Cuningan poika/ tuli cadzoman Joram, Ahabin poika Jisreelijn: sillä hän sairasti.

IX. Lucu

9:1 ELisa Propheta cudzui yhden Prophetan pojista/ ja sanoi hänelle: wyötä cupesi/ ja ota tämä öljyastia kätes/ ja mene Gileadin Ramothijn.

9:2 Ja coscas tulet sinne/ nijns näet siellä Jehu Jo-

Nimsin pojanpoika; mene sisään, käske hänen nousta toveriensa keskeltä ja vie hänet sisimpään huoneeseen.

9:3 Ota sitten öljyastia, vuodata öljyä hänen päähänsä ja sano: 'Näin sanoo Herra: Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi.' Avaa sitten ovi ja pakene viivyttelystä."

9:4 Niin nuorukainen, profeetan palvelija, meni Gileadin Raamotiin.

9:5 Ja kun hän tuli sinne, niin katso: sotaväen päälliköt istuivat siellä. Niin hän sanoi: "Minulla on asiaa sinulle, päällikkö." Jeehu kysyi: "Kenelle meistä kaikista?" Hän vastasi: "Sinulle itsellesi, päällikkö."

9:6 Silloin tämä nousi ja meni sisälle huoneeseen; ja hän vuodatti öljyä tämän päähän ja sanoi hänelle: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä olen voidellut sinut Herran kansan, Israelin, kuninkaaksi.

9:7 Ja sinä olet surmaava herrasi Ahabin suvun; sillä minä kosten Isebelille palvelijaini, profeettain, veren ja kaikkien Herran palvelijain veren.

9:8 Ja koko Ahabin suku on hukkuva: minä hävitän Israelista Ahabin miespuoliset jälkeläiset, kaikki tyynni.

9:9 Ja minä teen Ahabin suvulle saman, minkä Jerobeamin, Nebatin pojan, suvulle ja saman, minkä Baesan, Ahian pojan, suvulle.

9:10 Ja koirat syövät Isebelin Jisreelin vainiolla, eikä kukaan

saphatin pojan Nimsin pojan, mene ja nosta häntä veljeinsä keskeltä, ja vie hänet sisäiseen kamariin;

9:3 Ota öljyastia ja kaada se hänen pänsä päälle, ja sano: näin sanoo \Herra\; minä olen voidellut sinun Israelin kuninkaaksi; ja sinun pitää oven avaaman ja pakeneman, eikä siekaileman.

9:4 Ja prophetan palvelia nuorukainen läksi matkaan, Gileadin Ramotiin.

9:5 Ja kuin hän tuli sisälle, katso, siellä istuivat sotaväen päämiehet, ja hän sanoi: sinä päämies, minulla on jotakin sinulle sanomista. Jehu sanoi: kenelle meistä kaikista? Hän sanoi: sinulle, päämies.

9:6 Niin hän nousi ja meni sisälle huoneeseen, ja hän vuodatti öljyä hänen pänsä päälle, ja sanoi hänelle: näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: minä olen sinun voidellut Israelin, \Herran\ kansan kuninkaaksi.

9:7 Ja sinun pitää lyömän herrasi Ahabin huoneen; sillä minä vaadin minun palveliaini prophetain veren ja kaikkien \Herran\ palveliain veren Isebelin kädestä;

9:8 Niin että kaikki Ahabin huone pitää hukkuman: ja minä hävitän Ahabista sen, joka vetensä seinään heittää, ja suljetun ja hyljätyn Israelissa,

9:9 Ja teen Ahabin huoneen niinkuin Jerobeamin Nebatin pojan huoneen, ja niinkuin Baesan Ahian pojan huoneen.

9:10 Ja koirat pitää syömän Isebelin Jisreelin pellolla, ja ei

saphatin pojan Nimsin pojan/ mene ja nosta häntä veljeinsä keskeltä/ ja vie häntä sisäiseen Camariin.

9:3 Ota öljyastia ja vuodata se hänen pänsä päälle/ ja sano: näitä sano HERra: minä olen voidellut sinun Israelin Cuningaxi/ ja sinun pitää oven awaman ja pakeneman/ eikä siecaileman.

9:4 JA Prophetan palwelia se nuorucainen läxi matcaan Gileadin Ramothijn.

9:5 Ja cosca hän tuli sisälle/ cadzo/ siellä istuit sotawäen päämiehet/ ja hän sanoi: sinä päämies/ minulla on jotakin sinulle sanomist. Jehu sanoi: kenelle meistä caikista? hän sanoi: sinulle päämies.

9:6 Nijn hän nousi ja meni sisälle/ mutta hän vuodatti öljyä hänen pänsä päälle/ ja sanoi hänelle: näitä sano HERra Israelin Jumala minä olen sinun widellut Israelin HERran Canssan Cuningaxi.

9:7 Ja sinun pitä lyömän sinun herrasi Ahabin huonen: sillä minä costan minun palweliaini Prophetain weren/ ja caickein HERran palwelioitten weren Isebelin kädest.

9:8 Nijn että caicki Ahabin huone pitä huckuman/ ja minä häwitän Ahabista sen joca seinään cuse/ ja sen suljetun ja hyljätyn Israelis.

9:9 Ja teen Ahabin huonen nijncuin Jerobeamin Nebathin- gin pojan huonen/ ja nijncuin Baesan Ahian pojan huonen.

9:10 Ja coirat pitä syömän Isebelin Jesreelin pellolla/ ja ei

ole hautaava häntä." Sitten hän avasi oven ja pakeni.

9:11 Kun Jeehu tuli ulos herransa palvelijain luo, kysyttiin häneltä: "Onko kaikki hyvin? Miksi tuo hullu kävi sinun luonasi?" Hän vastasi heille: "Teidän tunnette sen miehen ja hänen puheensa."

9:12 Mutta he sanoivat: "Valhetta! Sano meille totuus." Hän sanoi: "Niin ja niin hän puhui minulle ja sanoi: 'Näin sanoo Herra: Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi.'"

9:13 Silloin he ottivat kiiruusti kukin vaatteensa ja panivat ne hänen allensa paljaille portaille; ja he puhalsivat pasunaan ja huusivat: "Jeehu on tullut kuninkaaksi."

9:14 Niin Jeehu, Joosafatin poika, Nimsin pojanpoika, teki salaliiton Jooramia vastaan. Jooram oli ollut kaiken Israelin kanssa puolustamassa Gileadin Raamotia Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan.

9:15 Mutta kuningas Joram oli tullut takaisin parantuakseen Jisreelissä haavoista, joita aramilaiset olivat iskeneet häneen hänen taistellessaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan. Ja Jeehu sanoi: "Jos se teille kelpaa, niin älkää päästäkö pakoon kaupungista ketään, joka menisi ilmoittamaan tätä Jisreeliin."

9:16 Sitten Jeehu nousi vauhuihinsa ja lähti Jisreeliin, sillä Joram makasi siellä; ja Ahasia, Juudan kuningas, oli tullut sinne katsomaan Jooramia.

9:17 Mutta tähyistä seiso

yksikään pidä häntä hautaaman. Ja hän avasi oven ja pakeni.

9:11 Ja kuin Jehu läksi ulos herransa palveliain tykö, sanoivat he hänelle: onko rauha? minkätähden tämä mieli-puoli on tullut sinun tykö? Hän sanoi heille: te tunnette miehen hyvin, ja mitä hän puhuu.

9:12 He sanoivat: ei se ole totta; sano sinä se meille. Hän sanoi: niin ja niin on hän puhunut minun kanssani ja sanonut: näin sanoo \Herra\; minä olen voidellut sinun Israelin kuninkaaksi.

9:13 Niin he kiiruhtivat, ja jokainen otti vaatteensa, ja panivat hänen allensa korkialle astuimelle, ja puhalsivat pasunalla, ja sanoivat: Jehu on tullut kuninkaaksi.

9:14 Niin Jehu Josaphatin poika Nimsin pojan teki liiton Joramia vastaan; mutta Joram vartioitsi Ramotia Gileadissa kaiken Israelin kanssa Hasaelia Syrian kuningasta vastaan.

9:15 Mutta kuningas Joram oli palannut Jisreeliin paranttavaksi niistä haavoista, jotka Syrialaiset häneen lyöneet olivat, kuin hän soti Hasaelin Syrian kuinkaan kanssa. Ja Jehu sanoi: jos se teidän mieleenne on, niin ei pidä yhdenkään pääsemän kaupungista menemään ja ilmoittamaan Jisreeliin.

9:16 Ja Jehu matkusti ratsain ja meni Jisreeliin; sillä Joram sairasti siellä, ja Ahasia Judan kuningas oli mennyt katsomaan Joramia.

9:17 Mutta vartia, joka tornin

yxikän pidä händä hautaman/ ja hän awais owen ja pakeni.

9:11 JA cosca Jehu läxi ulos hänen herrans palweliain tygö/ sanoit he hänelle: ongo rauha? mingätähden tämä kiucuidzia on tullut sinun tygös? hän sanoi heille: te tunnette miehen hyvin/ ja mitä hän puhuu.

9:12 He sanoit: ei se ole totta/ sano sinä se meille/ hän sanoi: nijn ja nijn on hän puhunut minun cansani/ ja sanonut: näitä sano HERra: minä olen woidellut sinun Israelin Cuningaxi.

9:13 Nijn he kijrutit idzens/ ja jocainen otti waattens/ ja panit hänen alans corkialle paicalle/ ja puhalsit Basunalla/ ja sanoit: Jehu on tullut Cuningaxi.

9:14 Näin Jehu Josaphatin poica Nimsin pojan/ teki lijton Joramita wastan (mutta Joram oli Ramothin edes Gileadis caiken Israelin cansa/ Hasaeli Syrian Cuningasta wastan.

9:15 Mutta Cuningas Joram oli palannut paratta Jesreelijn/ niistä haawoista cuin Syrialaiset hänen lyönet olit/ cosca hän sodei Hasaelin Syrian Cuningan cansa). Ja Jehu sanoi: jos teidän mielen on/ nijn ei pidä yhdengän pääsemän Caupungist menemän ja ilmoittaman Jesreelijn.

9:16 Ja Jehu meni ja matcusti Jesreelijn: sillä Joram sairasti siellä. Nijn oli Ahasia Judan Cuningas mennyt cadzoman Jorami.

9:17 Mutta wartia joca tornin

Jisreelin tornissa, ja kun hän näki Jeehun joukon tulevan, sanoi hän: "Minä näen väkijoukon." Niin Jooram sanoi: "Otetakoon ratsumies ja lähetettäköön heitä vastaan kysymään, onko kaikki hyvin."

9:18 Ja ratsumies lähti häntä vastaan ja sanoi: "Näin kysyy kuningas: 'Onko kaikki hyvin?'" Jeehu vastasi: "Mitä se sinua liikuttaa, onko hyvin? Käänny ja seuraa minua." Niin tähystäjä ilmoitti sanoen: "Sanansaattaja on tullut heidän luoksensa, mutta ei palaa."

9:19 Silloin hän lähetti toisen ratsumiehen. Kun tämä oli tullut heidän luoksensa, sanoi hän: "Näin kysyy kuningas: 'Onko kaikki hyvin?'" Jeehu vastasi: "Mitä se sinua liikuttaa, onko hyvin? Käänny ja seuraa minua."

9:20 Niin tähystäjä ilmoitti sanoen: "Hän on tullut heidän luoksensa, mutta ei palaa. Ja ajo on aivan kuin Jeehun, Nimsin pojan, ajoa; sillä hän ajaa niinkuin hurja."

9:21 Silloin Jooram sanoi: "Valjastettakoon!" Ja he valjastivat hänen sotavaununsa. Niin Jooram, Israelin kuningas, ja Ahasja, Juudan kuningas, lähtivät kumpikin sotavaunuissansa ja menivät Jeehua vastaan. He kohtasivat hänet jisreeliläisen Naabotin maapalstalla.

9:22 Kun Jooram näki Jeehun, kysyi hän: "Onko kaikki hyvin, Jeehu?" Tämä vastasi: "Kuinka kaikki voisi olla hyvin, kun sinun äitisi Isebelin haureus ja hänen monet velhoutensa yhä vielä jatkuvat?"

päällä Jisreelissä seisoi, sai nähdä Jehun joukon tulevan ja sanoi: minä näen yhden joukon. Niin sanoi Joram: ota yksi ratsasmies ja lähetä heitä vastaan, ja sano: onko rauha?

9:18 Ja ratsasmies ajoi häntä vastaan ja sanoi: näin sanoo kuningas: onko rauha? Jehu sanoi: mitä sinä rauhasta tahdot? käänny minun taakseni! Vartia ilmoitti ja sanoi: sanansaattaja on tullut heidän tykönsä ja ei palaja.

9:19 Niin lähetti hän toisen ratsasmiehen. Kuin se tuli hänen tykönsä, sanoi hän: näin sanoo kuningas: onko rauha? Jehu sanoi: mitä sinä rauhasta tahdot? käännä itses minun taakseni!

9:20 Sen ilmoitti vartia ja sanoi: hän on tullut heidän tykönsä ja ei palaja: ja sen ajo on niinkuin Jehun Nimsin pojan ajo; sillä hän ajaa niinkuin hän olis hullu.

9:21 Niin sanoi Joram: valjastakaat! Ja he valjastivat hänen vaununsa. Ja he menivät ulos, Joram Israelin kuningas ja Ahasia Juudan kuningas, itsekukin vaunussansa, ja he läksivät ulos kohtaamaan Jehua, ja löysivät hänen Nabotin Jisreeliläisen pellolla.

9:22 Ja kuin Joram näki Jehun, sanoi hän: Jehu, onko rauha? Hän sanoi: mikä rauha? Äitis Isebelin huoruus ja noituus tulee aina suuremmaksi.

päällä Jesreelis seisoi/ sai nähdä Jehun joucon tulewan/ ja sanoi: minä näen yhden joucon. Nijn sanoi Joram: ota yxi radzasmies ja lähetä heitä wastan/ ja sano: ongo rauha?

9:18 Ja radzasmies ajoi händä wastan/ ja sanoi: näitä sano Cuningas: ongo rauha? Jehu sanoi: mitä sinä rauhast tahdot? käännä minun tacani. Wartia ilmoitti ja sanoi: sanansaattaja on tullut heidän tygöns/ ja ei palaja.

9:19 Nijn lähetti hän toisen radzasmiehen. Cosca hän tuli hänen tygöns/ sanoi hän: näitä sano Cuningas: ongo rauha? Jehu sanoi: mitä sinä rauhast tahdot? käännä idzes minun tacani.

9:20 Sen ilmoitti wartia/ ja sanoi: hän on tullut heidän tygöns/ ja ei palaja: ja sen ajo on nijncuin Jehun Nimsin pojan ajo: sillä hän aja nijncuin hän olis hullu.

9:21 Nlin sanoi Joram: waljastacat: ja he waljastit hänen waununs. Ja he menit ulos/ Joram Israelin Cuningas ja Ahasia Judan Cuningas/ idze-cukin waunusans cohtaman Jehut. Ja he löysit hänen Nabothin sen Jesreeliterin pellolla.

9:22 Ja cosca Joram näki Jehun/ sanoi hän: Jehu/ ongo rauha? hän sanoi: mikä rauha? sinun äitis Isebelin huorus ja noituus tule aina suuremmaksi.

9:23 Silloin Joram käänsi vaununsa ja pakeni, huutaen Ahasjalle: "Kavallus, Ahasja!"

9:24 Mutta Jeehu sieppasi jousen käteensä ja ampui Joramia hartioiden väliin, niin että nuoli meni sydämen lävitse, ja hän vaipui vaunuihinsa.

9:25 Sitten hän sanoi Bidkarille, vaunusoturille: "Ota hänet ja heitä jisreeliläisen Naabotin maapalstalle; sillä muistathan, että Herra meidän ratsastaessamme rinnakkain hänen isänsä Ahabin jäljessä lausui hänestä tämän ennustuksen:

9:26 'Totisesti, minä näin eilen Naabotin ja hänen poikiensa veren, sanoo Herra; ja minä olen juuri tällä maapalstalla kostava sinulle, sanoo Herra.' Ota siis hänet ja heitä tälle maapalstalle, Herran sanan mukaan."

9:27 Kun Ahasja, Juudan kuningas, sen näki, pakeni hän Beet-Gaaniin päin. Mutta Jeehu ajoi häntä takaa ja sanoi: "Ampukaa hänetkin vaunuihinsa." Ja he ampuivat häntä Guurin solassa, joka on Jibleamin luona; mutta hän pakeni Megiddoon ja kuoli siellä.

9:28 Ja hänen palvelijansa veivät hänet vaunuissa Jerusalemiin ja hautasivat hänet hänen omaan hautaansa, hänen isänsä viereen, Daavidin kaupunkiin.

9:29 Ahasja oli tullut Juudan kuninkaaksi Joramien, Ahabin pojan, yhdenentoista hallitusvuotena.

9:30 Sitten Jeehu tuli Jisreeliin.

9:23 Niin Joram kohta käänsi kätensä ympäri ja pakeni, ja sanoi Ahasjalle: tässä on petos, Ahasia.

9:24 Mutta Jehu sivui joutsen ja ampui Joramia lapaluiden välille, niin että nuoli meni hänen sydämensä lävitse, ja hän putosi maahan vaunuitansa.

9:25 Ja Jehu sanoi päämiehellensä Bidekarille: ota ja heitä häntä Nabotin Jisreeliläisen pellolle; sillä muista, koska minä ja sinä seurassimme hänen isänsä Ahabia yhdessä ajaen, että \Herra\ nosti tämän kuorman hänen päällensä.

9:26 Mitämaks, sanoi \Herra\, minä koston sinulle tällä pellolla Nabotin ja hänen poikansa veren, jonka minä eilen ehtoonä näin; niin ota nyt häntä ja heitä pellolle \Herran\ sanan jälkeen.

9:27 Kuin Ahasia Juudan kuningas sen näki, pakeni hän kryptimaan huoneen tietä; mutta Jehu ajoi häntä takaa ja sanoi: lyökää myös häntä vaunuissansa Gurin vastamässä, joka on Jiblamin tykönä. Ja hän pakeni Megiddoon ja kuoli siellä.

9:28 Ja hänen palveliansa antoivat hänen viedä vaunulla Jerusalemiin; ja he hautasivat hänet omaan hautaansa, hänen isänsä kanssa Davidin kaupunkiin.

9:29 Mutta Ahasia hallitsi Juudassa Joramien Ahabin pojan ensimmäisenä vuotena toistakymmentä.

9:30 Ja kuin Jehu tuli Jisree-

9:23 Nijn Joram cohta käänsi hänen kätens ymbärins ja pakeni/ ja sanoi Ahasjalle: täsä on petos Ahasia.

9:24 Mutta Jehu siwui joudzen ja ambuis Joramit lapaluiden wälille/ nijn että nuoli meni hänen sydämens läpidzen/ ja hän putois waunuuns.

9:25 Ja Jehu sanoi Ruhtinalens Bidekarille: ota ja heitä händä Nabothin sen Jesreeliteirin pellolle: sillä minä muistan/ että cosca minä sinun cansas seuraisin hänen Isäns Ahabi yhdes waunus/ HERran nostanen tämän cuorman hänen päällens.

9:26 Mitämax/ sanoi HERra/ minä costan sinun tällä pellolla Nabothin ja hänen poicains weren/ jonga minä eilän näin/ nijn ota händä ja heitä pellolle HERran sanan jälken.

9:27 Cosca Ahasia Judan Cuningas sen näki/ pakeni hän kryydimaan huonen tietä. Mutta Jehu ajoi händä taca/ ja käski myös händä lyödä wauhuis Gurrin päin/ joca on Jeb-lan tykönä. Ja hän pakeni Megiddoon/ ja cuoli siellä.

9:28 Ja hänen palwelians annoit hänen wiedä waunuilla Jerusalemiijn/ ja hautaisit hänen omaan hautaans/ hänen Isäins cansa Dawidin Caupungijn.

9:29 Mutta Ahasia hallidzi Judas yhtenätoistakymmendenä Joramien Ahabin pojan vuotena.

9:30 JA cosca Jehu tuli Jes-

Kun Isebel kuuli sen, maalasi hän ihomaalilla silmäluomensa, koristeli päänsä ja katseli ulos akkunasta.

9:31 Ja kun Jeehu tuli portista sisään, kysyi Isebel: "Kävikö hyvin Simrille, herransa murhaajalle?"

9:32 Hän käänsi kasvonsa akkunaa kohti ja sanoi: "Kuka on minun puolellani? Kuka?" Niin pari kolme hoviherraa katsoi alas häneen.

9:33 Jeehu sanoi: "Syöskää hänet alas." Ja he syöksivät hänet alas, niin että hänen vertansa pirskuu seinään ja hevosiin; ja nämä tallasivat hänet jalkoihinsa.

9:34 Sitten Jeehu meni sisään, söi ja joi. Ja hän sanoi: "Korjatkaa se kirottu ja haudatkaa hänet, sillä onhan hän kuningaan tytär."

9:35 Mutta kun he menivät hautaamaan häntä, eivät he löytäneet hänestä muuta kuin pääkallon, jalat ja kädet.

9:36 Ja he tulivat takaisin ja ilmoittivat sen Jeehulle. Niin hän sanoi: "Tässä on toteutunut Herran sana, jonka hän puhui palvelijansa tiseläisen Elian kautta: 'Jisreelin vainiolla koirat syövät Isebelin lihan;

9:37 ja Isebelin ruumis on oleva niinkuin pellon lanta Jisreelin vainiolla, niin ettei voida sanoa: Tämä on Isebel'."

liin, ja Isebel sai sen kuulla, voiteli hän kasvonsa ja kaunisti päänsä, ja katseli akkunan lävitse.

9:31 Ja kuin Jehu tuli portista sisälle, sanoi hän: kävikö Simrin hyvästi, joka tappoi herransa?

9:32 Ja hän nosti kasvonsa ylös akkunaan ja sanoi: kuka on tässä minun tykönäni? Niin käänsi itsensä hänen puoleensa kaksi eli kolme palveliaa.

9:33 Hän sanoi: syöskää hänet ulos! ja he syöksivät hänen ulos, ja seinä ja hevoset priiskoitettiin hänen verestänsä, ja hän tallattiin maahan.

9:34 Ja kuin hän oli tullut sisälle, ja oli syönyt ja juonut, sanoi hän: korjatkaa kuitenkin sitä kirottua ja haudatkaa häntä; sillä hän on kuningaan tytär.

9:35 Kuin he menivät pois häntä hautaamaan, niin ei he löytäneet hänestä muuta mitään kuin pääkallon ja jalat ja paljaat kämmenet.

9:36 Ja he tulivat jälleen ja sanoivat hänelle sen; hän sanoi: tämä on nyt se minkä \Herra\ puhui palveliansa Elian Tiseläisen kautta ja sanoi: Jisreelin pellolla pitää koirain syömän Isebelin lihan.

9:37 Näin tuli Isebelin raato niinkuin loka kedolla, Jisreelin pellolla, ettei sanoa taidettu: tämä on Isebel.

reeliin/ ja Isebel sai sen kuul- la/ voiteli hän kasvons ja caunisti pääns/ ja cadzeli akkunan läpidze.

9:31 Ja cosca Jehu tuli portille/ sanoi Isebel: kävikö Simrin hyväst/ joca tappoi herrans?

9:32 Ja hän nosti kasvons ylös akkunaan/ ja sanoi: cuca on täsä minun tykönäni? nijn käänsi idzens hänen puoleens caxi eli colme palweliata.

9:33 Hän sanoi: syöskät händä ulos: ja he syöxit hänen ulos/ että seinä ja hewoiset prijsco- tettiin hänen werestäns/ ja tallattin maahan.

9:34 Ja cosca hän oli tullut sisälle/ ja oli syönyt ja juonut/ sanoi hän: corjatcat cui- tengin sitä kirottua/ ja haudatca händä: sillä hän on Cuningan tytär.

9:35 Cosca he menit pois händä hautaman/ ei he löytä- net hänestä muuta mitän cuin pääcallon ja jalat/ ja paljat kämmenet.

9:36 Ja he tulit jällens ja sa- noit hänelle sen: hän sanoi: tämä on nyt se cuin HERra puhui hänen palwelians cautta Elian sen Thesbitin/ ja sanoi: Jesreelin pellolla pitä coirat syömän Isebelin lihan.

9:37 Näin tuli Isebelin raato nijncuin loca kedolla Jesreelin pellolla/ ettei sanotta taittu: tämä on Isebel.

2 Kuningas 10 LUKU

10:1 Mutta Ahabilla oli seitsemänkymmentä poikaa Samariassa. Ja Jeehu kirjoitti kirjeet

10 LUKU

10:1 Ja Ahabilla oli seitsemänkymmentä poikaa Samariassa. Ja Jehu kirjoitti kirjan

X. Lucu

10:1 JA Ahabilla oli seidzemenkymmendä poica Samarias. Ja Jehu kirjoitti kirjat ja lähetti

ja lähetti ne Samariaan, Jisreelin päämiehille, vanhimmille ja Ahabin poikien holhoojille; hän kirjoitti näin:

10:2 "Kun tämä kirje tulee teille, joiden hallussa herranne pojat ovat ja joiden hallussa ovat sotavaunut, hevoset, varustettu kaupunki ja aseet,

10:3 niin valitkaa herranne pojista paras ja oikeamielisin ja asettakaa hänet isänsä valtuimelle ja sotikaa herranne suvun puolesta."

10:4 Mutta he peljästyivät kovin ja sanoivat: "Katso, ne kaksi kuningasta eivät kestäneet hänen edessään, kuinka me kestäisimme?"

10:5 Niin linnan päällikkö ja kaupungin päällikkö sekä vanhimmat ja holhoojat lähettivät Jeehulle sanan: "Me olemme sinun palvelijoitasi; me teemme kaiken, mitä sinä meille määrää. Emme me tee ketään kuninkaaksi; tee, mitä tahdot."

10:6 Silloin hän kirjoitti heille toisen kirjeen, näin kuuluvan: "Jos te olette minun puolellani ja kuulette minua, niin ottakaa herranne poikien päät ja tulkaa huomenna tähän aikaan minun luokseni Jisreeliin." Ne seitsemänkymmentä kuninkaan poikaa asuivat näet kaupungin ylimysten luona, jotka heitä kasvattivat.

10:7 Kun kirje tuli heille, ottivat he kuninkaan pojat ja tappoivat heidät, seitsemänkymmentä miestä, panivat heidän päänsä koreihin ja lähettivät ne Jeehulle Jisreeliin.

10:8 Ja sanansaattaja tuli ja ilmoitti hänelle sanoen: "He

ja lähetti Samariaan Jisreelin päämiesten tykö, ja vanhimpain ja Ahabin edustusmiesten tykö, näin:

10:2 Kuin tämä kirje tulee teidän tykö, joiden tykönä teidän herranne pojat ovat, niin myös vaunut, hevoset, vahvat kaupungit ja sotaaseet,

10:3 Niin valitkaat herranne pojista paras ja kelvollisin, ja asettakaa häntä isänsä istuimelle, ja sotikaat herranne huoneen puolesta.

10:4 Mutta he pelkäsivät sangen suuresti ja sanoivat: katso, kaksi kuningasta ei voineet seisoa hänen edessään: kuinka siis me seisoisimme?"

10:5 Ja ne huoneen ja kaupungin haltiat, ja vanhimmat ja edustusmiehet lähettivät Jehun tykö, sanoen: me olemme sinun palvelias, me teemme kaikki, mitä sinä meille sanot: emme tee ketään kuninkaaksi: tee mitä sinulle kelpaa.

10:6 Silloin kirjoitti hän heidän tykönsä toisen kirjan näin: jos te olette minun ja olette minulle kuuliaiset, niin ottakaa teidän herranne poikain päät ja tulkaat huomenna tällä aikaa minun tyköni Jisreeliin; ja oli niitä kuninkaan poikia, joita kaupungin ylimmäiset kasvattivat, seitsemänkymmentä miestä.

10:7 Kuin he saivat kirjan, ottivat he ne kuninkaan pojat ja tappoivat seitsemänkymmentä miestä, ja panivat niiden päät astioihin ja lähettivät ne hänen tykönsä Jisreeliin.

10:8 Ja sanoma saatettiin hänelle, että he ovat tuoneet ku-

Samariaan Jesreelin Caupungin päämiesten tygö/ ja vanhimbain/ ja Ahabin edustusmiesten tygö/ näin:

10:2 Cosca nämät kirjat tulevat teidän tygön. Joiden tykönä teidän herran pojat ovat/ waunut/ hewoiset/ wahwat Caupungit ja sotaaset.

10:3 Nijn walitcat teidän herran pojista paras ja kelwollisin/ ja asettacat händä hänen lsäns istuimelle/ ja soticat teidän herran huonen puolest.

10:4 Mutta he pelkäisit sangen suurest/ ja sanoit: cadzo/ hän on woittanut caxi Cuningast/ cuingast sijs me seisoisim händä wastan?

10:5 Ja ne huonen ja Caupungin haldiat/ ja wanhimmat ja edustusmiehet/ lähetit sanoman Jehulle: me olemme sinun palwelias/ me teem caicki mitä meille sanot/ en me tee ketän Cuningaxi/ tee mitä sinulle kelpa.

10:6 Silloin kirjoitti hän heille toisen kirjan/ näin: jos te olet minun palweliani/ ja olet minulle cuuliaiset/ nijn ottacat teidän herran poicain päät/ ja tuocat huomenna tällä aica minun tygöni Jesreelijn/ (oli myös niytä Cuningan poikia joita Caupungin ylimmäiset caswatit/ seidzemenkymmendä miestä).

10:7 Cosca he sait kirjan/ otit he ne seidzemenkymmendä Cuningan poica ja tapoit/ ja heitit nijden päät astiaan/ ja lähetit ne hänen tygöns Jesreelijn.

10:8 Ja sanoma saatettiin hänelle/ että he owat tuonet

ovat tuoneet kuninkaan poikien päät." Hän sanoi: "Pankaa ne kahteen roukkioon portin oven edustalle huomiseen saakka."

10:9 Ja aamulla hän meni ulos, asettui siihen ja sanoi kaikelle kansalle: "Te olette syyttömät. Katso, minä olen tehnyt salaliiton herraani vastaan ja tappanut hänet; mutta kuka on surmannut kaikki nämä?"

10:10 Tietäkää siis, ettei ainoakaan Herran sana, jonka Herra on puhunut Ahabin sukoa vastaan, varise maahan. Herra on tehnyt, minkä hän on puhunut palvelijansa Elian kautta."

10:11 Sitten Jeehu surmasi kaikki, jotka olivat Ahabin suvusta jäljellä Jisreelissä, sekä kaikki hänen ylimyksensä, uskottunsa ja pappinsa, päästämättä pakoon ainoatakaan.

10:12 Sitten hän nousi ja lähti Samariaan; mutta tullessaan paimenten Beet-Eekediin, joka on tien varrella,

10:13 Jeehu kohtasi Ahasjan, Juudan kuninkaan, veljet ja kysyi: "Keitä te olette?" He vastasivat: "Me olemme Ahasjan veljiä ja menemme tervehtimään kuninkaan poikia ja kuninkaan äidin poikia."

10:14 Hän sanoi: "Ottakaa nämä elävinä kiinni." Ja he ottivat heidät elävinä kiinni ja tappoivat heidät ja heittivät Beet-Eekedin vesisäiliöön, neljäkymmentä kaksi miestä. Hän ei jättänyt heistä eloon ainoatakaan.

10:15 Kun hän sitten lähti sieltä, kohtasi hän Joonadabin,

ninkaan poikain päät tänne. Hän vastasi: asettakaat ne kahteen roukkioon aamuun asti, kaupungin portin eteen.

10:9 Kuin hän aamulla meni ulos, seisoi hän ja sanoi kaikelle kansalle: te olette oikiat: katso, minä olen liiton tehnyt herraani vastaan ja tappanut hänen; mutta kuka siis nämät kaikki tappanut on?

10:10 Niin tietäkää nyt, ettei yksikään \Herran\ sana, jonka \Herra\ puhunut on Ahabin huoneesta, ole turhaksi tullut: ja \Herra\ teki niin kuin hän puhunut oli palvelijansa Elian kautta.

10:11 Niin hävitti Jehu kaikki ne jotka Ahabin huoneesta olivat jääneet Jisreelissä: kaikki hänen ylimmäisensä, ja hänen ystävänsä, ja hänen pappinsa, niin ettei hän yhtäkään heistä jättänyt;

10:12 Ja nousi ja matkusti Samariaan, ja kuin hän tuli paimenten majan tykö, joka oli hänen tiessänsä,

10:13 Löysi Jehu siinä Ahasian Juudan kuninkaan veljet ja sanoi niille: mitkä te olette? He vastasivat: me olemme Ahasian veljet ja menemme tervehtimään kuninkaan ja kuningattaren poikia.

10:14 Ja hän sanoi: ottakaa heitä elävinä kiinni; ja he ottivat heidät elävinä kiinni, ja tappoivat paimenten majan kaivon tykönä kaksi miestä viidettäkymmentä, niin ettei hän heistä yhtäkään jättänyt.

10:15 Ja kuin hän sieltä vaelasi, löysi hän Jonadabin Reka-

Cuningan poicain päät tänne. Han wastais: asettacat ne cahteen rouckioon amun asti Caupungin portin eteen.

10:9 Cosca hän amulla meni ulos/ seisoi hän/ ja sanoi caikellen Canssalle: te tahdotte teillen oikeutta/ cadzo/ minä olen lijton tehnyt minun Herrani wastian/ ja tappanut hänen/ mutta cuca sijs nämät caicki tappanut on?

10:10 Josta te ymmärrätte ettei yxikän HERran sana/ jonka HERra puhunut on Ahabin huonest/ ole turhaxi tullut. Ja HERra teki nijncuin hän puhunut oli hänen palwelians Elian suun cautta.

10:11 Näin hävitti Jehu ne cuin Ahabin huonest olit jäänet Jesreelijn/ caicki hänen suuren/ ystäwäns ja Pappins/ nijn ettei yxikän heistä jäänyt.

10:12 JA nousi ja matcusti Samariaan/ ja cosca hän tuli paimenden majan tygö/ joca oli hänen tiesäns.

10:13 Löysi Jehu sijnä Ahasian Judan Cuningan weljet/ ja sanoi nijlle: mitkä te oletta? he wastaisit: me olem Ahasian weljet/ ja menem terwettämän Cuningan ja Drotningin poikia.

10:14 Ja hän sanoi: ottacat heitä eläwänä kijnni/ ja he otit heidän kijnni ja tapoit paimenden majan caiwon tykönä neljä miestä wijdettäkyymmendä/ nijn ettei yxikän eläwänä pääsnyt.

10:15 JA cosca hän sijtä waelsi/ löysi hän Jonadabin

Reekabin pojan, joka tuli häntä vastaan. Ja hän tervehti häntä ja sanoi hänelle: "Onko sinun sydämesi yhtä vilpitön minua kohtaan, kuin minun sydämeni on sinua kohtaan?" Joonadab vastasi: "On." - "Jos niin on, niin lyö kättä minun kanssani." Ja hän löi kättä, ja hän otti hänet vaunuihinsa.

10:16 Ja hän sanoi: "Tule minun kanssani katsomaan minun kiivailuani Herran puolesta." Niin hän sai ajaa hänen vaunuissansa.

10:17 Tultuaan Samariaan hän surmasi kaikki, jotka olivat Ahabin jälkeläisistä jäljellä Samariassa, kunnes hän oli hävitänyt hänen sukunsa, Herran sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut Elialle.

10:18 Sitten Jeehu kokosi kaiken kansan ja sanoi heille: "Ahab on palvellut Baalia vähän; Jeehu on palveleva häntä paljon.

10:19 Kutsukaa nyt minun luokseni kaikki Baalin profetat, kaikki hänen palvelijansa ja kaikki hänen pappinsa, älköönkään kukaan jääkö pois; sillä minä aion uhrata suuret uhrin Baalille. Eloon ei jää kukaan, joka jää pois." Mutta Jeehu menetteli kavalasti, tuhotakseen Baalin palvelijat.

10:20 Niin Jeehu sanoi: "Kulluttakaa pyhä juhlapäivä Baalin kunniaksi." Ja se kutsuttiin koolle.

10:21 Ja Jeehu lähetti sanan kaikkeen Israeliin, ja kaikki Baalin palvelijat tulivat; ei yksikään heistä jäänyt, joka ei

bin pojan, joka häntä kohtasi, tervehti häntä ja sanoi hänelle: onko sinun sydämes vilpitöin, niinkuin minun sydämeni on sinun sydämes kanssa? Jonadab vastasi: on niinkin. Jos niin on, (sanoi hän) niin ojenna kätes tänne; ja hän ojensi kätensä ja hän asetti hänen istumaan sivuunsa vaunuihin,

10:16 Ja sanoi: tule minun kanssani katsomaan minun kiivauttani \Herran\ tähden! Ja hän antoi hänen ajaa vaunuissansa.

10:17 Kuin hän Samariaan tuli, löi hän kaikki Ahabista jääneet Samariassa, siihenasti että hän hänen hävitti, \Herran\ sanan jälkeen, jonka hän puhunut oli Elialle.

10:18 Ja Jehu kokosi kaiken kansan ja antoi heille sanoa: jos Ahab on vähän palvellut Baalia; Jehu tahtoo enemmän häntä palvella.

10:19 Sentähden kutsukaat kaikki Baalin prophetat kokoon, kaikki hänen palveliansa ja kaikki hänen pappinsa minun tyköni, niin ettei yksikään heistä jää; sillä minä teen suuren uhrin Baalille, ja joka ikänä jää pois, ei sen pidä elämän. Mutta Jehu teki sen kavaluudella, että hän olis saanut hävittää Baalin palveliat.

10:20 Ja Jehu sanoi: pyhittäkää Baalille juhlapäivä! Ja he kutsuivat kokoon.

10:21 Ja Jehu lähetti kaikkeen Israeliin, ja kaikki Baalin palveliat tulivat, niin ettei yksikään heistä jäänyt, joka ei

Rechabin pojan/ joca händä cohtais/ terwetti ja sanoi: ongo sinun sydämes wilpitöin nijncuin minun sydämen on sinun sydämes cansa? Jonadab wastais: on nijngin. Hän sanoi jällens: ojenna kätes tänne/ ja hän ojensi kätens ja andoi kättä/ ja asetti sijtte istuman waunuin hänen siwuns.

10:16 Ja sanoi: tule minun cansani/ cadzoman minun kijwaustani HERran tähden. Ja hän wei hänen waunuis.

10:17 Cosca he Samariaan tulit/ löit he caicki Ahabin perilliset Samariast/ siihenasti että hän hänen hävitti HERran sanan jälken/ cuin hän puhunut oli Elialle.

10:18 JA Jehu cocois caiken Canssan/ ja andoi heille sanoa: jos Ahab on vähän palvellut Baalia/ Jehu tahto enemmän händä palwella.

10:19 Sentähden cudzucat caicki Baalin Prophetat cocoon/ caicki hänen palwelians ja caicki hänen pappins minun tygöni/ nijn ettei yxikän heistä jää: sillä minä teen suuren uhrin Baalille/ ja jocainen cuin heistä jää pois/ ei sen pidä elämän. Mutta Jehu teki sen cawaludella/ että hän olis saanut hävittää caicki Baalin palweliat.

10:20 Ja Jehu sanoi: pyhittäkät Baalille juhlapäiwä/ ja andacat cudzua cocoon.

10:21 Ja Jehu lähetti caickeen Israelijn/ ja andoi caicki Baalin palweliat tulla cocoon/ nijn

kään jäänyt tulematta. Niin he menivät Baalin temppeliin, ja Baalin temppeli täyttyi ääriään myöten.

10:22 Ja hän sanoi vaatekammion hoitajalle: "Tuo puvut kaikille Baalin palvelijoille." Ja tämä toi heille puvut.

10:23 Kun Jeehu Joonadabin, Reekabin pojan, kanssa tuli Baalin temppeliin, sanoi hän Baalin palvelijoille: "Tutkikaa ja katsokaa, ettei täällä teidän joukossanne ole ketään Herran palvelijaa, vaan ainoastaan Baalin palvelijoita."

10:24 Sitten he menivät uhraamaan teurasuhreja ja polttouhreja. Mutta Jeehu oli asettanut ulkopuolelle kahdeksankymmentä miestä ja sanonut: "Jos kuka päästää pakoon yhdenkään niistä miehistä, jotka minä tuon teidän käsiinne, menee henki hengestä."

10:25 Ja päätettyänsä polttouhrin uhraamisen sanoi Jeehu henkivartijoille ja vau-nusotureille: "Menkää sisään ja surmatkaa heidät; älköön yksikään pääskö ulos." Niin he surmasivat heidät miekan terällä, ja henkivartijat ja vau-nusoturit heittivät ulos heidän ruumiinsa. Sitten he menivät Baalin temppelilinnaan

10:26 ja toivat ulos Baalin temppelin patsaat ja polttivat ne,

10:27 ja he kukistivat Baalin patsaan. He hävittivät Baalin temppelin ja tekivät siitä käymälöitä; niin aina tähän päivään asti.

10:28 Näin Jeehu hävitti Baalin

tullut; ja he tulivat sisälle Baalin huoneesen ja täyttivät Baalin huoneen joka loukkaan.

10:22 Silloin sanoi hän vaatehuoneen haltialle: kannakkaikki Baalin palveliain vaatteet ulos; ja hän kantoi heille vaatteet ulos.

10:23 Ja Jehu meni Jonadabin Rekabin pojan kanssa Baalin huoneesen ja sanoi Baalin palvelioille: tutkistekaat ja katsokaat, etteikuukaan tässä teidän seassanne ole \Herran\ palvelia, vaan ainoastaan Baalin palveliat.

10:24 Kuin he tulivat sisälle tekemään uhria ja polttouhria, asetti Jehu kahdeksankymmentä miestä ulos ja sanoi: kuka teistä yhden niistä, jotka minä teidän käteenne annan, päästää hengissä, hänen sielunsa pitää oleman sen sielun edestä.

10:25 Kuin he olivat uhranneet polttouhrin, sanoi Jehu vartioille ja päämiehille: menkää sisälle ja lyökää ne, niin ettei yksikään heistä pääse. Ja he löivät heidät miekan terällä, ja vartiat ja päämiehet heittivät heidät pois ja menivät Baalin huoneen kaupunkiin,

10:26 Ja kantoivat ulos Baalin huoneen patsaat ja polttivat ne,

10:27 Ja kukistivat Baalin patsaat ja Baalin huoneen ja tekivät niistä yhteiset huoneet hamaan tähän päivään asti.

10:28 Näin hävitti Jehu Baa-

ettei yxikän heistä jäänyt pois. Ja he tulit cocoon Baalin huoneesen/ ja täytit Baalin huonen joca loukkaan.

10:22 Silloin sanoi hän vaatehuonen haldioille: candacat caicki Baalin palweliain waattet ulos/ ja he cannoit waattet ulos.

10:23 Ja Jehu meni Jonadabin Rechabin pojan cansa Baalin kirckoon/ ja sanoi Baalin palwelioille: tutkistelcat ja cadzocat/ ettei jocu teidän seasan ole HERran palwelia/ waan ainoastans Baalin palweliat.

10:24 Cosca he tulit sisälle uhria tekemän ja polttouhria/ asetti Jehu cahdexankymmentä miestä ulos/ ja sanoi heille: cuca teistä yhden nijstä/ cuin minä teidän käteen annan/ päästä hengis/ hänen sieluns pitä oleman sen sielun edest.

10:25 COsca he olit uhrannet polttouhrin/ sanoi Jehu wartioille ja Ruhtinaille: mengät sisälle ja murhackat ne siellä/ nijn ettei yxikän heistä pääse. Ja he löit heidän miecan terällä/ ja wartiat ja Ruhtinat heitit heidän pois/ ja menit Baalin kirckoCaupungijn.

10:26 Ja cannoit padzat ulos Baalin kircost ja poldit ne.

10:27 Ja hackaisit Baalin padzan ja Baalin kircon ricki/ ja teit nijstä yhteisen huonen/ haman tähän päivän asti.

10:28 Näin hävitti mehu Baalin

Israelista.

10:29 Mutta Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä, Beetelissä ja Daanissa olevista kultavasikoista, Jeehu ei luopunut.

10:30 Niin Herra sanoi Jeehulle: "Koska olet hyvin toimittanut sen, mikä oli oikein minun silmissäni, ja koska teit Ahabin suvulle aivan minun mieleni mukaan, niin istukoot sinun poikasi Israelin valtaistuimella neljänteen polveen."

10:31 Mutta Jeehu ei vaeltanut tarkoin, kaikesta sydämestänsä, Herran, Israelin Jumalan, lain mukaan; hän ei luopunut Jerobeamin synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

10:32 Niihin aikoihin Herra rupesi lohkomaan Israelia, sillä Hasael voitti heidät kaikkialla Israelin raja-alueella

10:33 ja valloitti Jordanista auringonnousuun päin koko Gileadin maan, gaadilaiset, ruubenilaiset ja manasselaiset, alkaen Aroerista, joka on Arnon-joen rannalla - sekä Gileadin että Baasanin.

10:34 Mitä muuta on kerrottavaa Jeehusta ja kaikesta, mitä hän teki, ja kaikista hänen urotöistänsä, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

10:35 Sitten Jeehu meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Samariaan. Ja hänen poikansa Jooahas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

10:36 Ja aika, jonka Jeehu

lin Israelista.

10:29 Mutta ei Jehu lakannut Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka oli saattanut Israelin syntiä tekemään, kultaisilla vasikoilla Beetelissä ja Daanissa.

10:30 Ja \Herra\ sanoi Jehulle: ettäs olet ollut hyväntahtoinen tekemään sitä mikä minulle kelpasi, ja sinä teit Ahabin huonetta vastaan kaiken sen, mikä minun sydämestäni oli; niin pitää sinun poikas istuman Israelin istuimella neljänteen polveen asti.

10:31 Mutta ei Jehu kuitenkaan pysynyt, että hän \Herran\ Israelin Jumalan laissa kaikesta sydämestänsä vaeltanut olis; sillä ei hän lakannut Jerobeamin synneistä, joka Israelin oli saattanut syntiä tekemään.

10:32 Silloin rupesi \Herra\ Israelista lohkaisemaan; sillä Hasael löi heidät kaikissa Israelin rajoissa,

10:33 Hamasta auringon ylenemisen puolelta Jordania, ja kaiken Gileadin, Gadilaisten, Rubenilaisten ja Manasselaisten maan, hamasta Aroerista, joka on Arnonin ojan tykönä, ja Gileadin ja Basanin.

10:34 Mitä enempi Jehusta on sanottavaa, ja kaikista hänen töistänsä, ja kaikesta hänen voimastansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

10:35 Ja Jehu nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariaan. Ja Joahas hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

10:36 Ja aika jonka Jehu Is-

Israelist.

10:29 Mutta Jehu ei lacannut Jerobeamin Nebathin pojan synneist/ joca oli saattanut Israelin syndiä tekemän cullaisilla wasicoilla BethElis ja Danis.

10:30 JA HERra sanoi Jehulle: ettäs olet ollut hywän tahtoinen tekemän sitä cuin minulle kelpais/ ja sinä teit Ahabin huonetta wastan caiken sen cuin minun sydämesäni oli/ nijn sinun lapses istuwat Israelin istuimella neljänden polwen asti.

10:31 Mutta Jehu ei cuitengan pysynyt/ että hän HERran Israelin Jumalan lais caikesta sydämestäns waeldanut olis: sillä ei hän lacannut Jerobeamin synneistä/ joca Israelin oli saattanut syndiä tekemän.

10:32 Silloin rupeis HERra Israelist lohcaiseman: sillä Hasael löi heidän caikis Israelin rajois.

10:33 Hamast idän puolelda Jordanit/ ja caiken Gileadin/ Gaditerein/ Rubeniterein/ ja Manassiterein maan/ hamast Aroerist/ joca on Arnonin ojan tykönä/ ja Gileadin ja Basanin.

10:34 Mitä enämbi Jehust on sanottapa/ ja caikist hänen töistäns/ ja caikest hänen woimastans/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

Ja Jehu nuckui Isäins cansa/ ja haudattin Samariaan. Ja Joahas hänen poicans tuli Cuningaxi hänen peräns.

10:35 Ja aica cuin Jehu Israeli

hallitsi Israelia Samariassa, oli kaksikymmentä kahdeksan vuotta.

2 Kuningas 11 LUKU

11:1 Kun Atalja, Ahasjan äiti, näki, että hänen poikansa oli kuollut, nousi hän ja tuhosi koko kuningassuvun.

11:2 Mutta kuningas Jooramin tytär Jooseba, Ahasjan sisar, otti surmattavien kuninkaan poikien joukosta Ahasjan pojan Jooaan ja vei hänet ja hänen imettäjänsä salaa makuuhuoneeseen. Täällä pidettiin Jooasta kätkeytynä Ataljalta, niin ettei hän tullut surmatuksi.

11:3 Sitten poika oli Jooseban luona Herran temppeliin piilotettuna kuusi vuotta, Ataljan hallitessa maata.

11:4 Mutta seitsemäntenä vuotena Joojada lähetti hakemaan kaarilaisten ja henkivartijain sadanpäämiehiä ja tuotti heidät luoksensa Herran temppeliin. Ja sittenkuin hän oli tehnyt liiton heidän kanssansa ja vannottanut heidät siellä Herran temppelissä, näytti hän heille kuninkaan pojan.

11:5 Sitten hän käski heitä sanoen: "Tehkää näin: kolmas osa teistä, joiden on mentävä vartionpitoon sapattina, vartioikoon kuninkaan palatsia,

11:6 kolmas osa olkoon sivuportilla ja kolmas osa henkivartijain takana olevalla portilla; vartioikaa palatsia, kukin vuorollanne.

11:7 Mutta kaksi muuta teidän

raelia hallitsi Samariassa, oli kahdeksan ajastaikaa kolmatkymmentä.

11 LUKU

11:1 Mutta kuin Atalia Ahasian äiti näki poikansa kuolleeksi, nousi hän ja hukutti kaiken kuninkaallisen siemenen.

11:2 Mutta Joseba, kuningas Joramin tytär, Ahasian sisar, otti Joaksen Ahasian pojan ja varasti hänen kuninkaan lasten seasta, jotka tapetut olivat, hänen ja hänen imettäjänsä, makaushuoneesta. Ja he kätkivät hänen Atalian edestä, niin ettei hän tapettu:

11:3 Ja hän oli kätkeytynä \Herran\ huoneessa hänen kanssansa kuusi ajastaikaa; mutta Atalia oli kuningatar maalla.

11:4 Seitsemäntenä ajastai- kana lähetti Joojada ja otti sadanpäämiehet, esimiehet ja vartiat, ja noudatti heidät tykönsä \Herran\ huoneeseen, ja teki liiton heidän kanssansa, ja vannotti heitä \Herran\ huoneessa, ja näytti heille kuninkaan pojan,

11:5 Ja käski heitä ja sanoi: tämä on se, jonka teidän tekemän pitää: kolmas osa teistä, jonka vuoro on sabbatina, olkoon kuninkaan huoneen vartiana;

11:6 Ja kolmas osa olkoon Surin portin tykönä, ja kolmas osa olkoon sen portin tykönä, joka on vartiain takana, ja teidän pitää vartioitseman huoneen päällekarraamista,

11:7 Mutta kaksi osaa teistä

hallidzi Samarias/ oli cahdexan ajastaica colmattakymmendä.

XI. Lucu

11:1 MUtta cosca Athalia Ahasian äiti näki hänen poicans cuollexi/ nousi hän ja hucutti caiken Cuningalisen siemenen.

11:2 Mutta Joseba Cuningas Joramin tytär Ahasian sisar otti Joaxen Ahasian pojan/ ja warasti hänen Cuningan lasten seast/ jotca tapetut olit/ imettäjäns cansa macaushuonest. Ja hän kätki hänen Athalian edestä nijn ettei hän tapettu.

11:3 Ja hän oli kätkeytynä HERran huones hänen cansans cuusi ajastaica/ mutta Athalia oli Drotningi maalla.

11:4 SEidzemendenä ajastaicana lähetti Joojada/ ja otti sadan päämiehet/ Ruhtinasten ja wartioitten cansa/ ja noudatti heidän tygöns HERran huoneeseen/ ja teki lijton heidän cansans/ ja wannotti heitä HErran huones/ ja näytti heille Cuningan pojan.

11:5 Ja käski heitä/ ja sanoi: tämä on se jonga teidän tekemän pitä: colmas osa teistä/ jonga vuoro on Sabbathina olcon Cuningan huonen wartiana.

11:6 Ja colmas osa olcon Surin portin tykönä/ ja colmas osa olcon sen portin tykönä cuin on wartioitten tacana/ ja teidän pitä wartioidzeman huonen päällecarcamisest.

11:7 Mutta caxi osa teistä cai-

osastoanne, kaikki, jotka pääsevät vartionpidosta sapattina, vartioikoot Herran temppeleä, kuninkaan luona.

11:8 Asettukaa kuninkaan ympärille, kullakin ase kädessä; ja joka tunkeutuu rivien läpi, se surmattakoon. Näin olkaa kuninkaan luona, menköön hän ulos tai sisään."

11:9 Sadanpäämiehet tekivät, aivan niinkuin pappi Joojada oli heitä käskenyt: kukin heistä otti miehensä, sekä ne, joiden oli mentävä vartionpitoon sapattina, että ne, jotka pääsivät vartionpidosta sapattina, ja he tulivat pappi Joojadan luo.

11:10 Ja pappi antoi sadanpäämiehille keihäät ja varustukset, jotka olivat olleet kuningas Daavidin omat ja olivat Herran temppeleissä.

11:11 Ja henkivartijat asettuivat, kullakin ase kädessä, temppelein eteläisivulta aina sen pohjoissivulle saakka, päin altaria ja temppeleä, kuninkaan ympärille.

11:12 Sitten hän toi kuninkaan pojan esille, pani hänen päähänsä kruunun ja antoi hänelle lain kirjan, ja he tekivät hänet kuninkaaksi ja voitellivat hänet; ja he paukuttivat käsiänsä ja huusivat: "Eläköön kuningas!"

11:13 Kun Atalja kuuli henkivartijain ja kansan huudon, meni hän kansan luo Herran temppeleihin.

11:14 Hän näki kuninkaan seisovan pylvään vieressä, niinkuin tapa oli, ja päälliköt ja torvensoittajat kuninkaan luona, ja kaiken maan kansan,

kaikista, jotka sabbatina pääsette, pitää vartioitseman kuningasta \Herran\ huoneessa.

11:8 Ja teidän pitää oleman kuninkaan ympärillä, ja jokaisella aseensa hänen kädesänsä; ja joka tulee järjestyseen, se pitää tapettaman, että te olisitte kuninkaan tykönä hänen mennessänsä ulos ja sisälle.

11:9 Ja sadanpäämiehet tekivät kaikki, mitä pappi Joojada käskenyt oli, ja ottivat miehensä tykönsä, jotka sabbatina tulivat, niiden kanssa, jotka sabbatina läksivät, ja tulivat papin Joojadan tykö.

11:10 Ja pappi antoi päämiehille keihäät ja kilvet, jotka olivat olleet kuningas Davidin, ja olivat \Herran\ huoneessa.

11:11 Ja vartiat seisoivat kuninkaan ympärillä, jokaisella aseensa kädessänsä, oikiasta huoneen loukkaasta niin vasempaan loukkaaseen, altaria ja huonetta läsnä.

11:12 Ja hän toi kuninkaan pojan edes ja pani kruunun hänen päähänsä, ja antoi hänelle todistuksen, ja he tekivät hänen kuninkaaksi ja voitellivat hänen, ja löivät käsiänsä yhteen ja sanoivat: menestyköön kuningas!

11:13 Ja kuin Atalia kuuli kansan huudon, joka sinne juoksi, meni hän sisälle kansan tykö \Herran\ huoneeseen,

11:14 Ja näki, katso, kuningas seiso i patsaan tykönä, niinkuin tapa oli, ja päämiehet ja vaskitorvet kuninkaan tykönä, ja kaikki maan kansa oli iloissansa ja soittivat vaski-

kista/ jotca Sabbathina pääsettä/ pitä wartioidzeman Cuningasta HERran huones.

11:8 Ja teidän pitä oleman Cuningan ymbärillä/ ja jocaidzella asens hänen kädesäns. Ja joca tule järjestyheen/ hänen pitä cuoleman/ että te olisitta Cuningan tykönä menesäns ulos ja sisälle.

11:9 Ja sadan päämiehet teit caicki mitä Pappi Joojada heidän käskenyt oli/ ja otit miehens tygöns/ jotca Sabbathina tulit nijden cansa jotca Sabbathina läxit/ ja tulit Papin Joojadan tygö.

11:10 Ja Pappi andoi päämiehille keihät ja kilwet/ jotca olit ollet Cuningas Dawidin/ ja olit HERran huones.

11:11 Ja wartiat seisoit Cuningan ymbärillä/ jocaidzella ase heidän kädesäns/ oikiasta huonen louckasta nijn wasembaan huonen louckaan/ Altaria ja huonetta läsnä.

11:12 Ja hän toi Cuningan pojan edes/ ja pani Cruunun hänen päähäns/ ja andoi hänelle todistuxen/ ja teki hänen Cuningaxi/ ja voitelit hänen/ ja löit käsiäns yhteen/ ja sanoit: menestykön Cuningas.

11:13 JA cosca Athalia cuuli Canssan huudon/ juoxi hän sinne ja meni Canssan tygö HERran huoneseen.

11:14 Ja näki/ cadzo/ että Cuningas seiso i padzan tykönä/ nijncuin tapa oli/ ja päämiehet ja trometarit Cuningan tykönä/ ja caicki maan Canssa

<p>joka riemuitsi ja puhalsi torviin. Silloin Atalja repäisi vaatteensa ja huusi: "Kapina! Kapina!"</p>	<p>torvilla. Niin Atalia repäisi vaatteensa ja huusi: petos, petos!</p>	<p>olit iloiset/ ja soitit Trometillä. Nijn Athalia rewäis waattens/ ja sanoi: petos/ petos.</p>
<p>11:15 Mutta pappi Joojada käskei sadanpäämiehiä, sotajoukon johtajia, ja sanoi heille: "Viekää hänet pois rivien välitse, ja joka yrittää seurata häntä, se surmatkaa miekalla." Sillä pappi oli sanonut: "Älköön häntä surmattako Herran temppelissä."</p>	<p>11:15 Mutta pappi Jojada käskei sadanpäämiehiä, jotka olivat pannut joukon päälle, ja sanoi heille: viekää häntä ulos joukon lävitse, ja jos joku seuraa häntä, se surmatta-kaan miekalla! Sillä pappi oli sanonut, ettei hänen pitänyt kuoleman \Herran\ huoneessa.</p>	<p>11:15 Mutta Pappi Jojada käskei sadanpäämiehiä/ jotca olit pannut joucon päälle/ ja sanoi heille: wiekät häntä ulos joucon läpidze/ ja jos joku seura häntä hän surmattacan miecalla: sillä Pappi oli sanonut/ ettei hänen pitänyt cuoleman HERran huones.</p>
<p>11:16 Niin he kävivät häneen käsiksi, ja kun hän oli tullut tielle, jota myöten hevosia kuljetettiin kuninkaan palatsiin, surmattiin hänet siellä.</p>	<p>11:16 Ja he laskivat kätensä hänen päällensä, ja hän meni sitä tietä myöten, jota hevoset kuninkaan huoneeseen käyvä; ja hän tapettiin siellä.</p>	<p>11:16 Ja he laskit kätens hänen päällens/ ja hän meni sitä tietä myöden jota hewoiset Cuningan huoneeseen käywät/ ja siellä tapettin.</p>
<p>11:17 Ja Joojada teki liiton Herran, kuninkaan ja kansan kesken, että he olisivat Herran kansa; niin myös kuninkaan ja kansan kesken.</p>	<p>11:17 Niin teki Jojada liiton \Herran\ ja kuninkaan välillä, ja kansan välillä, että he ovat \Herran\ kansa, niin myös kuninkaan ja kansan välillä.</p>	<p>11:17 Nlin teki Jojada lijton HERran/ Cuningan ja Canssan välillä/ että he owat HErran Canssa/ njin myös Cuningan ja Canssan välillä.</p>
<p>11:18 Sitten kaikki maan kansa meni Baalin temppeliin, ja he hävittivät sen. Sen alttarit ja kuvat he löivät aivan murskaksi ja tappoivat alttarien edessä Mattanin, Baalin papin. Sitten pappi asetti vartijat vartioimaan Herran temppeliä.</p>	<p>11:18 Sitte meni kaikki maan kansa Baalin huoneeseen, ja kukistivat sen ja hänen alttarinsa, ja rikkoivat peräti kaikki hänen kuvansa, ja Mattanin Baalin papin tappoivat he myös alttarin edessä; mutta pappi asetti virat \Herran\ huoneessa.</p>	<p>11:18 Nijn meni caicki maan Canssa Baalin kirckoon/ ja cukistit hänen Altarins/ ja ri-coit peräti caicki hänen cu-wans/ ja Mathanin Baalin papin tapoit he myös Altarin edes. Mutta Pappi asetti wirat HERran huones.</p>
<p>11:19 Ja hän otti mukaansa sadanpäämiehet sekä kaarilaiset ja henkivartijat ja kaiken maan kansan, ja he veivät kuninkaan Herran temppelistä ja tulivat henkivartijain portin kautta kuninkaan linnaan, ja hän istui kuninkaalliselle valtaistuimelle.</p>	<p>11:19 Ja otti sadanpäämiehet ja esimiehet, ja vartiat ja kaiken maan kansan, ja he johdattivat kuninkaan alas \Herran\ huoneesta, ja tulivat vartiain portin tietä kuninkaan huoneeseen. Ja hän istui kuninkaan istuimelle.</p>	<p>11:19 Ja otti sadanpäämiehet/ ja Ruhtinat/ ja wartiat/ ja caiken maan Canssan/ ja johdatti Cuningan alas HERran huones-ta/ ja tulit wartioitten portin tietä haman Cuningan huone-sen. Ja hän istui Cuningan istuimelle.</p>
<p>11:20 Ja kaikki maan kansa iloitsi, ja kaupunki pysyi rauhallisena. Mutta Ataljan he surmasivat miekalla kuninkaan linnassa.</p>	<p>11:20 Ja kaikki maan kansa oli iloissansa, ja kaupunki oli alallansa. Mutta Atalian olivat tappaneet miekalla kuninkaan huoneessa.</p>	<p>11:20 Ja caicki maan Canssa oli iloisans/ ja Caupungi oli alallans. Mutta Athalian tapoit he miecalla Cuningan huones.</p>
<p>11:21 Joas oli seitsemän vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi.</p>	<p>11:21 Ja Joas oli seitsemän ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi.</p>	<p>11:21 Ja Joas oli seidzemen ajastaicainen tullesans Cuningan kuninkaaksi.</p>

ninkaaksi.

2 Kuningas 12 LUKU

12:1 Jeehun seitsemäntenä hallitusvuotena tuli Jooas kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa neljäkymmentä vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Sibja Beersebasta.

12:2 Ja Jooas teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, niin kauan kuin hän eli, sillä pappi Joojada oli opettanut häntä.

12:3 Kuitenkaan eivät uhrikukat hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukuloilla.

12:4 Ja Jooas sanoi papeille: "Kaiken rahan, joka pyhinä lahjoina tuodaan Herran temppeliin, käyvän rahan, kaiken arvon mukaan suoritettavan henkilörahana ja kaiken rahan, jonka joku sydämensä vaatimuksesta tuo Herran temppeliin,

12:5 sen ottakoot papit itselleen, kukin tuttavaltaan; mutta heidän on niillä korjattava, mitä on rappeutunutta Herran temppelissä, missä vain jotakin rappeutunutta on."

12:6 Mutta vielä kuningas Jooaan kahdentenkymmenentenä kolmantena hallitusvuotena eivät papit olleet korjanneet mitään, mikä temppelissä oli rappeutunutta.

12:7 Silloin kuningas Jooas kutsui pappi Joojadan ja muut papit ja sanoi heille: "Miksi te ette ole korjanneet mitään, mikä temppelissä on rappeutunutta? Nyt te ette enää saa ottaa rahaa tuttaviltanne, vaan

12 LUKU

12:1 Seitsemäntenä Jehun vuotena tuli Joas kuninkaaksi, ja hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Ziba Bersabasta.

12:2 Ja Joas teki sitä, mikä oikia oli ja \Herralle\ hyvin kelpasi, niinkauvan kuin pappi Jojada opetti häntä;

12:3 Paitsi ettei hän pannut pois korkeuksia; sillä kansa uhrasi ja teki suitsutusta vielä korkeuksilla.

12:4 Ja Joas sanoi papeille: kaikki pyhitetyt rahat, jotka tuodaan \Herran\ huoneeseen, nimittäin raha jokaiselta ohitsekäyvältä, raha minkä kukin antaa veroksi hengeltänsä, ja kaikki raha, minkä itsekukin uhraa vapaasta sydäimestä, ne kannettakaan \Herran\ huoneeseen.

12:5 Ottakaan papit sen itsensä kukin tuttavaltansa; sillä pitää heidän parantaman sen, mikä rauvennut on [Herran] huoneessa, kussa ikänä he löytävät olevan rauvenneen.

12:6 Mutta kolmaanteenkolmattakymmentä kuningas Joaksen vuoteen ei olleet papit parantaneet sitä, mikä [Herran] huoneessa rauvennut oli.

12:7 Niin kutsui kuningas Joas papin Jojadan ja muut papit ja sanoi heille: miksi ette paranna sitä, mikä huoneessa rauvennut on? Niin ei pidä nyt teidän ottaman niitä rahoja tyköenne kukin tuttavaltansa; mutta antakaat siihen, mikä

gaxi.

XII. Lucu

12:1 SEidzemendenä Jehun vuotena tuli Joas Cuningaxi/ ja hallidzi neljäkymmendä ajastaica Jerusalemis. Hänen äitinsä nimi oli Zibea BerSabast.

12:2 Ja Joas teki sitä cuin oikia oli/ ja cuin HERralle hyvin kelpais nijncauwan cuin Pappi Jojada opetti händä.

12:3 Paidzi ettei hän pannut pois corkeuxia: sillä Canssa uhrais ja teki suidzutust wielä corkeuxis.

12:4 JA Joas sanoi Papeille: caicki pyhitetyt rahat/ cuin tuodan HERran huoneeseen/ nimittäin/ raha jocaizelda ohidzekäywäldä/ raha cuin cukin anda weroxi hengeldäns/ ja caicki raha cuin idzecukin uhra wapast sydäimest/ että ne cannetaisin HERran huoneeseen.

12:5 Ottacan Papit sen idzelens cukin tuttawaldans/ sillä pitä heidän parandaman cuin raukewa on HERran huones/ cusa he löytäwät olewan rauwennen.

12:6 Ja cuin ei Papit ollet parandanet sitä cuin HERran huones rauwennut oli colmanden colmattakymmendä Cuningas Joaxen wuoten asti.

12:7 Cudzui Cuningas Joas Papin Jojadan muiden Pappein cansa/ ja sanoi heille: mixette paranna sitä cuin huones rauwennut on? nijn ei pidä nyt teidän ottaman nijtä rahoja tygön cukin tuttawaldans/

teidän on annettava se siihen, rauvennut on huoneessa. mikä temppelissä on rappeutunutta."

12:8 Ja papit suostuivat siihen, etteivät ottaisi rahaa kansalta, mutta eivät myöskään korjaisi sitä, mikä temppelissä oli rappeutunutta.

12:9 Mutta pappi Joojada otti arkun ja kaivoi reiän sen kanteen ja asetti sen alttarin ääreen, oikealle puolelle, kun mennään Herran temppeliin. Ja papit, jotka vartioivat ovea, panivat siihen kaiken rahan, mikä Herran temppeliin tuotiin.

12:10 Kun he näkivät, että arkussa oli paljon rahaa, meni kuninkaan kirjuri sinne ylimmäisen papin kanssa, ja he sitoivat yhteen ja laskivat rahat, jotka olivat Herran temppelissä.

12:11 Sitten annettiin punnitut rahat työnteittäjille, jotka oli pantu valvomaan töitä Herran temppelissä; ja he maksoivat niillä puusepät ja rakentajat, jotka tekivät työtä Herran temppelissä,

12:12 ynnä muurarit ja kivenhakkaajat, niin myös puutarat ja hakatut kivet, jotka oli ostettava sen korjaamiseksi, mikä Herran temppelissä oli rappeutunutta, kaikki temppelin korjausmenot.

12:13 Ei kuitenkaan teetetty Herran temppeliin hopeavateja, veitsiä, maljoja, torvia, ei mitään kulta- tai hopeakaluja, rahalla, joka tuotiin Herran temppeliin,

12:14 vaan se annettiin työmiehille, että he sillä korjaisi-

12:8 Ja papit mielistyivät, ettei heidän pitänyt ottaman rahaa kansalta eikä parantaman sitä, mikä rauvennut oli huoneessa.

12:9 Niin pappi Joojada otti arkun ja lävisti läven kanteen ja pani sen oikialle puolelle alttaria, josta käydään \Herran\ huoneesen sisälle. Ja papit, jotka vartioitsivat ovea, panivat sinne kaikki ne rahat, jotka tuotiin \Herran\ huoneesen.

12:10 Kuin he näkivät paljon rahaa olevan arkussa, tuli kuninkaan kirjoittaja ja ylimmäinen pappi ylös, ja sitoivat rahan yhteen, joka \Herran\ huoneesta löytyi, sitte kuin he olivat sen lukeneet.

12:11 Ja he antoivat valmiin rahan teettäjiille, jotka olivat asetetut \Herran\ huoneesen; ja he antoivat ne puusepille, jotka rakensivat ja työtä tekivät \Herran\ huoneessa,

12:12 Ja muuraaajille, ja kivenhakkaajille, ja niille, jotka hirsiä ja vuoltuja kiviä ostivat, parantaaksensa mitä rauvennut oli \Herran\ huoneessa ja kaikkiin, mitkä he huoneessa löysivät parannusta tarvitsevan.

12:13 Ei kuitenkaan tehty hopenmaljoja, psaltareita, viskaimia, torvia, taikka jotakin kultaista eli hopenmaljoja \Herran\ huoneesen niistä rahoista, jotka \Herran\ huoneesen tuodut olivat.

12:14 Mutta ne annettiin työväelle, että he niillä parantaisivat \Herran\ huoneen.

mutta pitää andaman siihen tulla kuin rauvennut on huones.

12:8 Ja Papit mielistyit ettei heidän pitänyt ottaman raha Canssalda/ eikä parandaman sitä kuin rauvennut oli huones.

12:9 Nijn Pappi Joojada otti yhden arcun/ ja läwisti läwen candeen/ ja pani oikialle puolelle Altarita/ josta käydän HERran huonesen sisälle. Ja Papit jotca wartioidzit owe/ panit sinne caicki ne rahat kuin tuotin HERran huoneseen.

12:10 Cosca he näit paljon raha olewan arcus/ tuli Cuningan kirjoittaja ja ylimmäinen Pappi ylös/ ja sidoit rahan yhteen/ kuin he olit sen luke- net/ kuin HERran huonesta löyttin.

12:11 Ja he annoit rahan luggalla ja mitalla teettäille/ jotca olit asetetut HERran huone- seen: ja he annoit ne puusepile/ jotca rakensit ja työtä teit HERran huones.

12:12 Ja muuraille/ ja kiwen hackaille/ ja nijlle jotca hirsiä ja wuolduja kiwiä ostit parandaxens mitä rauvennut oli HERran huones/ ja caickijn kuin he huones löysit parannust tarwidzewan.

12:13 Ei cuitengan tehty hopenmaljoja/ psaltareita/ waskimaljoja/ trometejä/ taicka jotakin cullaista eli hopenmaljoja astiata HERran huones/ nijstä rahoista jotca HERran huone- seen tuodut olit.

12:14 Mutta annettin työwäel- le/ että he nijllä parannaisit

vat Herran temppeliä.

12:15 Eikä miehiltä, joille rahat luovutettiin työmiehille annettaviksi, vaadittu tilintekoa, vaan he toimivat luottamusmiehinä.

12:16 Vikauhri- ja syntiuhri- rahoja ei tuotu Herran temppeliin; ne tulivat papeille.

12:17 Siihen aikaan Hasael, Aramin kuningas, tuli ja ryhtyi sotimaan Gatia vastaan, ja hän valloitti sen. Sitten Hasael kävi hyökkäämään Jerusalemiä vastaan.

12:18 Silloin Jooas, Juudan kuningas, otti kaikki pyhät lahjat, jotka hänen isänsä, Juudan kuninkaat Joosafat, Joram ja Ahasja, olivat pyhittäneet, ja omat pyhät lahjansa sekä kaiken kullan, mitä oli Herran temppelin aarrekammioissa ja kuninkaan linnassa, ja lähetti ne Hasaelille, Aramin kuninkaalle. Niin tämä lähti pois Jerusalemin kimpusta.

12:19 Mitä muuta on kerrottavaa Jooaasta ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

12:20 Mutta hänen palvelijansa nousivat ja tekivät salaliiton ja surmasivat Jooaan Millo-rakennuksessa, siinä, mistä mennään alas Sillaan.

12:21 Hänen palvelijansa Joo-sakar, Simeatin poika, ja Joo-sabad, Soomerin poika, löivät hänet kuoliaaksi, ja hänet haudattiin isänsä viereen Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Amasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

12:15 Ja ne miehet ei tarvinnut lukua tehdä, joiden käsiin raha annettiin, työväelle annettaa; vaan he toimittivat sen uskollisesti.

12:16 Mutta rikosuhrin ja syntiuhrin rahoja ei tuotu \Herran\ huoneeseen; sillä ne olivat pappein.

12:17 Silloin matkusti Hasael Syrian kuningas ja soti Gatia vastaan, ja voitti sen. Ja Hasael käänsi itsensä menemään ylös Jerusalemiin.

12:18 Niin otti Joas Juudan kuningas kaikki pyhitetyt, jotka hänen esivanhempansa Josaphat, Joram ja Ahasia Juudan kuninkaat olivat pyhittäneet, ja ne mitkä hän itse pyhittänyt oli, niin myös kaiken kullan, joka löytyi \Herran\ huoneen tavaroista ja kuninkaan huoneesta, ja lähetti Hasaelille Syrian kuninkaalle; sitte hän meni Jerusalemista pois.

12:19 Mitä enempi on Joakesesta sanomista, ja kaikista, mitä hän tehnyt on: eikö ne ole kirjoitetut Juudan kuningasten aikakirjassa?

12:20 Ja hänen palvelijansa nousivat ja tekivät liiton, ja löivät Joaksen kuoliaaksi Millon huoneessa, josta mennään alas Sillaan:

12:21 Nimittäin Josabar Simeatin poika ja Josabad Soomerin poika, hänen palvelijansa, löivät hänen kuoliaaksi. Ja hän haudattiin isänsä kanssa Davidin kaupunkiin. Ja Amatsia hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

HERran huonen.

12:15 Ja niiden miesten ei tarwittu lucua tekemän sijtä rahasta cuin he annoit työwäelle/ waan he toimitit sen uscollisest.

12:16 Mutta ricosuhrin ja syn diuhrin rahat ei tuodut HERran huoneeseen: sillä ne olit Pappein.

12:17 Silloin matcusti Hasael Syrian Cuningas/ ja sodei Gathi wastian/ ja woitti sen. Ja cosca Hasael aicoi mennä ylös Jerusalemin.

12:18 Nijn otti Joas Judan Cuningas caicki pyhitetyt/ jotca hänen esiwanhembans Josaphat/ Joram ja Ahasia Judan Cuningat olit pyhittänet/ sijhen myös caiken cullan/ cuin löyttin HERran huonen tawaroista/ ja Cuningan huonest/ ja lähetti Hasaelille Syrian Cuningalle/ sijtte hän meni Jerusalemist pois.

12:19 Mitä enämbi on Joaxest sanomist/ ja caikista cuin hän tehnyt on/ eikö se ole kirjoitettu Judan Cuningasten Aicakirjas.

12:20 Ja hänen palwelians nousit ja teit liiton/ ja löit hänen cuoliaxi Millon huones/ josta mennän alas Sillan.

12:21 Sillä Josabar Simeathin poica/ ja Josabad Somerin poica hänen palwelians/ löit hänen cuoliaxi. Ja hän haudat tin Isäins cansa Dawidin Caupungijn/ ja Amazia hänen poicans tuli Cuningaxi hänen sijaans.

2 Kuningas 13 LUKU

13:1 Juudan kuninkaan Jooaan, Ahasjan pojan, kahdenkymmenentenä kolmantena hallitusvuotena tuli Jooahas, Jeehun poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa seitsemäntoista vuotta.

13:2 Ja hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vaelsi Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä; hän ei luopunut niistä.

13:3 Niin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän antoi heidät Hasaelin, Aramin kuninkaan, ja Benhadadin, Hasaelin pojan, käsiin koko siksi ajaksi.

13:4 Mutta Jooahas lepytti Herraa, ja Herra kuuli häntä, sillä hän näki Israelin sorron, kun Aramin kuningas sorti heitä.

13:5 Ja Herra antoi Israelille vapauttajan, ja he pääsivät aramilaisten käsistä. Ja israelilaiset asuivat majoissansa niin kuin ennenkin.

13:6 Eivät he kuitenkaan luopuneet Jerobeamin suvun synneistä, joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä, vaan he vaelsivat niissä; aserakin jäi paikoilleen Samariaan.

13:7 Niin ei Herra jättänyt Jooahalle väkeä enempää kuin viisikymmentä ratsumiestä, kymmenet sotavaunut ja kymmenentuhatta jalkamiestä; sillä Aramin kuningas oli hävittänyt ne ja pannut ne tomuksi, niin kuin puitaessa tulee tomua.

13:8 Mitä muuta on kerrotta-

13 LUKU

13:1 Joaksen Ahasian pojan Juudan kuninkaan kolmantena vuotena kolmattakymmentä oli Joahas Jehun poika Israelin kuningas Samarjassa seitsemäntoistakymmentä ajastaikaa,

13:2 Ja teki pahaa \Herran\ edessä, ja vaelsi Jerobeamin Nebatin pojan synneissä, joka Israelin saatti syntiä tekemään, ja ei lakannut siitä.

13:3 Ja \Herran\ viha julmistui Israelin päälle ja hän antoi heidät Hasaelin Syrian kuninkaan ja Benhadadin Hasaelin pojan käsiin, niinkauvan kuin he elivät.

13:4 Mutta Joahas rukoili \Herran\ kasvoja, ja \Herra\ kuuli häntä; sillä hän näki Israelin ahdistuksen, kuinka Syrian kuningas ahdisti heitä,

13:5 Ja \Herra\ antoi Israelille pelastajan, joka heidät johdatti ulos Syrialaistaen käsistä, niin että Israelin lapset asuivat majassansa niinkuin ennenkin.

13:6 Ei he kuitenkaan luopuneet Jerobeamin huoneen synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään, vaan hekin vaelsivat niissä; ja metsistö seisoi Samariassa.

13:7 Mutta Joahaksen kansasta ei enempää jäänyt, kuin viisikymmentä hevosiä, ja kymmenen vaunua, ja kymmenentuhatta jalkamiestä; sillä Syrian kuningas oli heidät hukuttanut ja tehnyt niinkuin tomun, riittä tapettaissa.

13:8 Mitä enempi Joahaksesta

XIII. Lucu

13:1 COLmandena colmattakymmendä JOaxen Ahasian pojan Judan Cuningan vuonna/ oli Joahas Jehun poica Israelin Cuningas Samarias seidzementoistakymmendä ajastaica.

13:2 Ja teki paha HErran edes/ ja waelsi Jerobeamin Nebathin pojan synneis/ joca Israelin saatti syndiä tekemän/ ja ei lacannut sijtä.

13:3 Ja HERran wiha julmistui Israelin päälle/ ja andoi heidän Hasaelin Syrian Cuningan ja Benhadadin Hasaelin pojan käsijn/ nijncauwan cuin he elit.

13:4 MUTta Joahas rucoili HERran casvoja/ ja HERra cuuli händä: sillä hän näki Israelin ahdistuxen/ cuinga Syrian Cuningas ahdisti heitä.

13:5 Ja HErra andoi Israelille pelastajan/ joca heidän johdatti ulos Syrialaistaen käsistä/ nijn että Israelin lapset asuit heidän majasans nijncuin ennengin.

13:6 Ei he cuitengan luopunet Jerobeamin huonen synneistä/ joca Israelin saatti syndiä tekemän/ mutta he myös waelsit nijsä/ ja medzistö seisoi Samarias.

13:7 Sillä ettei Joahaxen Canssast enämbi jäänyt cuin wijsikymmendä hewoismiestä/ ja kymmenen waunua/ ja kymmenen tuhatta jalcamiestä: sillä Syrian Cuningas oli heidän hucuttanut ja tehnyt nijncuin tomun rihtä tapettais.

13:8 Mitä enä Joahaxest sa-

vaa Jooahaasta, kaikesta, mitä hän teki, ja hänen urotöistensä, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

13:9 Ja Jooahas meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Samariaan. Ja hänen poikansa Jooas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

13:10 Juudan kuninkaan Jooaan kolmantenakymmenentenä seitsemäntenä hallitusvuotena tuli Jooas, Jooahaan poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kuusitoista vuotta.

13:11 Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä: hän ei luopunut mistään Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä, vaan vaelsi niissä.

13:12 Mitä muuta on kerrottavaa Jooaasta, kaikesta, mitä hän teki, ja hänen urotöistään, kuinka hän soti Juudan kuningasta Amasjaa vastaan, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

13:13 Ja Jooas meni lepoon isiensä tykö, ja Jerobeam istui hänen valtaistuimellensa. Ja Jooas haudattiin Samariaan Israelin kuningasten viereen.

13:14 Mutta kun Elisa sairasti kuolintautiansa, tuli Jooas, Israelin kuningas, hänen tykönsä. Ja kumartuneena hänen kasvojensa yli hän itki ja sanoi: "Isäni, isäni! Israelin sotavaunut ja ratsumiehet!"

13:15 Niin Elisa sanoi hänelle: "Nouda jousi ja nuolia." Ja hän nouti hänelle jousen ja nuolia.

sanomista on, ja kaikista, mitä hän tehnyt on, ja hänen voimastansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

13:9 Ja Joahas nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen Samariaan; ja hänen poikansa Joas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

13:10 Joaksen Juudan kuninkaan seitsemäntenä vuonna neljättäkymmentä oli Joas Joahaksen poika Israelin kuningas Samariassa kuusitoistakymmentä ajastaikaa,

13:11 Ja teki paha Herran edessä, ja ei luopunut kaikista Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään; vaan vaelsi niissä.

13:12 Mitä enempi Joaksesta sanomista on, ja mitä hän tehnyt on, ja hänen voimastansa, kuinka hän Amatsian Juudan kuninkaan kanssa sotinut on: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

13:13 Ja Joas nukkui isäinsä kanssa, ja Jerobeam istui hänen istuimellensa. Mutta Joas haudattiin Samariaan Israelin kuningasten oheen.

13:14 Ja Elisa sairasti kuolintautiansa; ja Joas Israelin kuningas tuli hänen tykönsä ja itki hänen edessänsä, ja sanoi: minun isäni, minun isäni, Israelin vaunu ja hänen ratsasmiehensä!

13:15 Elisa sanoi hänelle: ota joutsu ja nuolet! Ja kuin hän otti joutsen ja nuolet,

nomist on/ ja caikist mitä hän tehnyt on/ ja hänen voimastans/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

13:9 Ja Joahas nukkui hänen Isäins cansa/ ja he hautaisit hänen Samariaan/ ja hänen poicans Joas tuli Cuningaxi hänen siaans.

13:10 SEidzemendenä neljättäkymmendä Joaxen Judan Cuningan vuonna oli Joas Joahaxen poica Israelin Cuningas Samarias cuusitoistakymmendä ajastaica.

13:11 Ja teki paha HERran edes/ ja ei luopunut caikist Jerobeamin Nebathin pojan synneistä/ joca Israelin saatti syndiä tekemän/ mutta hän waelsi nijsä.

13:12 Mitä enä Joaxest sanomist on/ ja mitä hän tehnyt on/ ja hänen voimastans/ cuinga hän Amazian Judan Cuningan cansa sotinut on/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

13:13 Ja Joas nukkui hänen Isäins cansa/ ja Jerobeam istui hänen istuimellens. Mutta Joas haudattin Samariaan Israelin Cuningasten ohen.

13:14 JA Elisa sairasti cuolintautians/ ja Joas Israelin Cuningas tuli hänen tygöns/ ja itki hänen edesäns/ ja sanoi: minun Isän/ minun Isän/ Israelin waunu ja hänen radzasmiehens.

13:15 Elisa sanoi hänelle: ota joudzi ja nuolet/ ja cosca hän otti joudzen ja nuolet:

13:16 Sitten hän sanoi Israelin kuninkaalle: "Laske kätesi jouselle." Ja kun hän oli laskenut kätensä, pani Elisa kätensä kuninkaan kätten päälle.

13:17 Ja hän sanoi: "Avaa ikkuna itään päin." Ja kun tämä oli avannut sen, sanoi Elisa: "Ammu." Ja hän ampui. Niin hän sanoi: "Herran voitonnuoli, voitonnuoli Aramia vastaan! Sinä olet voittava aramilaiset Afekissa perinpohjin."

13:18 Sitten hän sanoi: "Ota nuolet." Ja kun hän oli ne ottanut, sanoi hän Israelin kuninkaalle: "Lyö maahan." Niin hän löi kolme kertaa ja lakkasi siten.

13:19 Mutta Jumalan mies vihastui häneen ja sanoi: "Sinun olisi pitänyt lyödä viisi tai kuusi kertaa: silloin olisit voittanut aramilaiset perinpohjin. Mutta nyt olet voittava aramilaiset ainoastaan kolme kertaa."

13:20 Sitten Elisa kuoli, ja hänet haudattiin. Ja mooabilaitten partiojoukkoja tuli maahan vuosi vuodelta.

13:21 Ja kerran, kun he haudatessaan erästä miestä näkivät partiojoukon, heittivät he miehen Elisan hautaan ja menivät matkoihinsa. Kun mies kosketti Elisan luita, virkosi hän ja nousi jaloilleen.

13:22 Hasael, Aramin kuningas, sortoi Israelia, niin kauan kuin Joahas eli.

13:23 Mutta Herra oli heille laupias, armahti heitä ja kääntyi heidän puoleensa liiton

13:16 Sanoi hän Israelin kuninkaalle: jännitä joutsikiädellä; ja hän jännitti kädellensä. Ja Elisa laski kätensä kuninkaan kätten päälle,

13:17 Ja sanoi: avaa akkuna, joka on itään päin; ja hän avasi sen. Ja Elisa sanoi: ammu; ja hän ampui. Hän sanoi: pelastuksen nuoli \Herralta\, pelastuksen nuoli Syrialaisia vastaan: ja sinun pitää lyömän Syrialaiset Afekissa, siihenasti että he lopetetut ovat.

13:18 Ja hän sanoi: ota nuolet! ja kuin hän otti ne, sanoi hän Israelin kuninkaalle: lyö maahan! ja hän löi kolmasti ja sitte lakkasi.

13:19 Niin Jumalan mies närkästyi hänen päällensä ja sanoi: jos olisit lyönyt viidesti eli kuudesti, niin sinä olisit lyönyt Syrialaiset, siihen asti että he olisivat lopetetut; mutta nyt sinun pitää lyömän heitä kolmasti.

13:20 Kuin Elisa oli kuollut, ja he olivat hänen haudanneet, tuli Mooabilaitten sotajoukko maakuntaan sinä vuonna.

13:21 Ja tapahtui, että he hautasivat yhtä miestä, ja kuin he saivat nähdä sotajoukon, heittivät he miehen Elisan hautaan; ja kuin hän sinne tuli ja sattui Elisan luihin, tuli hän eläväksi ja nousi jaloilleensa.

13:22 Ja Hasael Syrian kuningas ahdisti Israelia, niin kauan kuin Joahas eli.

13:23 Mutta \Herra\ teki armon heidän kanssansa, ja armahti heidän päällensä, ja

13:16 Sanoi hän Israelin Cuningalle: jännitä joudzi kädellä/ ja hän jännitti kädellensä. Ja Elisa laski kätensä Cuningan käden päälle/

13:17 Ja sanoi: awa ackuna joca on itän päin/ ja hän awais sen. Ja Elisa sanoi: amhua/ ja hän ambuis. Hän sanoi pelastuxen nuoli HERralda/ pelastuxen nuoli Syrialaisia wastaan/ ja sinun pitä lyömän ne Syrialaiset Aphekis/ siihenasti että he tyynni hucute-tan.

13:18 Ja hän sanoi: ota nuolet: ja cosca hän otti ne/ sanoi hän Israelin Cuningalle: lyö maahan/ ja hän löi colmast/ ja sijtte lackais.

13:19 Nijn Jumalan mies närkästyi hänen päällens/ ja sanoi: jos sinä olisit lyönyt wijdest eli cuudest/ nijns olisit lyönyt Syrialaiset/ siihenasti että he olisit lopetetut/ mutta nyt sinun pitä lyömän heitä colmast.

13:20 COsca Elisa oli cuollut ja he olit hänen haudannet/ tuli Moabiterein sotajoucko maalle sinä vuonna.

13:21 Ja se tapahtui että he hautaisit yhtä miestä/ ja cosca he sait nähdä sotajoucon/ heitit he miehen Elisan hautaan/ ja cosca hän sinne tuli ja sattui Elisan luihin/ tuli hän eläwäxi ja nousi jalgoillens.

13:22 Nijn ahdisti Hasael Syrian Cuningas Israeli nijncauwan cuin Joahas eli.

13:23 Mutta HERra teki armon heidän cansans/ ja armahti heidän päällens/ ja käänsi id-

tähden, jonka hän oli tehnyt Aabrahamin, lisäkin ja Jaakobin kanssa. Sillä hän ei tahtonut tuhota heitä, eikä hän ollut vielä heittänyt heitä pois kasvonsa edestä.

13:24 Ja Hasael, Aramin kuningas, kuoli, ja hänen poikansa Benhadad tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

13:25 Ja Jooas, Jooahaan poika, otti Benhadadilta, Hasaelin pojalta, takaisin ne kaupungit, jotka tämä oli asevoimalla ottanut hänen isältänsä Jooahaalta. Kolme kertaa Jooas voitti hänet ja otti takaisin Israelin kaupungit.

2 Kuningas 14 LUKU

14:1 Israelin kuninkaan Jooaan, Jooahaan pojan, toisena hallitusvuotena tuli Amasja, Jooaan poika, Juudan kuninkaaksi.

14:2 Hän oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä yhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jooaddin, Jerusalemistä.

14:3 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä Daavid. Kaikessa hän teki, niinkuin hänen isänsä Jooas oli tehnyt.

14:4 Kuitenkaan eivät uhrikukulat hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukuloilla.

14:5 Ja kun kuninkuus oli vahvistunut hänen käsissään, surmautti hän ne palvelijansa, jotka olivat murhanneet kunin-

käänsi itsensä heidän puoleensa, liittonsa tähden Abrahamin, Isaakin ja Jakobin kanssa, ja ei tahtonut kadottaa heitä, eikä heittänyt heitä pois kasvonsa edestä tähän asti.

13:24 Ja Hasael Syrian kuningas kuoli, ja hänen poikansa Benhadad tuli kuninkaaksi hänen sijaan.

13:25 Ja Joas Joahaksen poika palasi ja otti ne kaupungit Benhadadilta Hasaelin pojalta jälleen, jotka hän hänen isältänsä Joahakselta sodalla ottanut oli. Joas löi kolmasti häntä, ja sai Israelin kaupungit jälleen.

14 LUKU

14:1 Toisena Joaksen Joahaksen pojan Israelin kuninkaan vuonna tuli Amasja Joaksen Juudan kuninkaan poika kuninkaaksi.

14:2 Hän oli viiden ajastajan vanha kolmattakymmentä, kuin hän tuli kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän ajastaikaa kolmattakymmentä Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Joaddan Jerusalemistä.

14:3 Ja hän teki mitä \Herralle\ hyvästi kelpasi, ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä David, vaan kaiketi niinkuin hänen isänsä Joas oli tehnyt, niin myös hän teki.

14:4 Sillä korkeudet ei olleet pannut pois; mutta kansa uhrasi vielä ja suitsutti korkeuksilla.

14:5 Ja kuin valtakunta hänen kädessään vahvistui, löi hän palveliansa, jotka kuninkaan hänen isänsä tappaneet olivat.

zens heidän puoleens hänen lijttons tähden/ Abrahamin/ Isaachin ja Jacobin cansa/ ja ei tahtonut cadotta heitä/ eikä heittänyt heitä pois hänen caswons edest tähän asti

13:24 JA Hasael Syrian Cuningas cuoli/ ja hänen poicans Benhadad tuli Cuningaxi hänen siaans.

13:25 Ja Joas palais ja otti ne Caupungit Benhadadilda jällens Hasaelin pojalda/ jotca hän hänen Isäldäns Joahaxelda sodalla ottanut oli. Joas löi colmast händä/ ja sai Israelin Caupungit jällens.

XIV. Lucu

14:1 TOisna Joaxen Joahaxen pojan Israelin Cuningan wuonna/ tuli Amasia Cuningaxi/ Joaxen Judan Cuningan poica.

14:2 Hän oli wanha wijsi ajastaica colmatta kymmendä/ cosca hän tuli Cuningaxi/ ja hallidzi yhdexän ajastaica colmattakymmendä Jerusalemis. Hänen äitins cudzuttin Joadan Jerusalemist.

14:3 Ja hän teki cuin HERralle hyvästi kelpais/ ei cuitengan nijncuin hänen Isäns Dawid/ waan caiketi nijncuin hänen Isäns Joas oli tehnyt/ nijn myös hän teki:

14:4 Sillä ne corkeudet ei ollet pannut pois/ mutta Canssa wielä uhrasit ja suidzutit corkeuxis.

14:5 Ja cosca waldacunda hänen kädesäns wahwistui/ löi hän palwelians/ jotca Cuningan hänen Isäns tappanet olit.

kaan, hänen isänsä.

14:6 Mutta murhaajain lapset hän jätti surmaamatta, niinkuin on kirjoitettu Mooseksen lain kirjaan, jossa Herra on käskennyt: "Älköön isiä rangaistako kuolemalla lasten tähden älköönkään lapsia isien tähden; kukin rangaistakoon kuolemalla oman syntinsä tähden."

14:7 Hän voitti edomilaiset Suolalaaksossa, kymmenentuhatta miestä, ja valloitti Seelan asevoimalla ja antoi sille nimen Jokteel, joka sillä tänäkin päivänä on.

14:8 Silloin Amasja lähetti sanansaattajat Israelin kuninkaan Jooaan, Jooahaan pojan, Jehun pojanpojan luo ja käski sanoa hänelle: "Tule, otelkaamme keskenämme."

14:9 Mutta Jooas, Israelin kuningas, lähetti Amasjalle, Juudan kuninkaalle tämän sanan: "Libanonilla kasvava ohdake lähetti setripuulle, joka kasvoi Libanonilla, sanan: 'Anna tyttäresi vaimoksi minun pojalleni.' Mutta metsän eläimet Libanonilla kulkivat ohdakkeen ylitse ja tallasivat sen maahan.

14:10 Sinä olet voittanut Edomin, ja siitä olet käynyt ylpeäksi. Tyydy siihen kunniaan ja pysy kotonasi. Minkätähden tuotat onnettomuuden? Sinä kukistut itse ynnä Juuda sinun kanssasi."

14:11 Mutta Amasja ei totellut. Niin Jooas, Israelin kuningas, lähti liikkeelle, ja he, hän ja Amasja, Juudan kuningas, otelivat keskenään Beet-

14:6 Mutta tappajain lapsia ei hän surmannut, niinkuin kirjoitettu on Mooseksen lakikirjassa, jossa \Herra\ käskennyt oli ja sanonut: Isät ei pidä kuoleman lasten tähden, ja lapset ei pidä kuoleman isänsä tähden, vaan jokainen pitää kuoleman oman syntinsä tähden.

14:7 Hän löi myös kymmenentuhatta Edomilaista Suolalaaksossa, ja voitti Selan (kaupungin) sodalla, ja kutsui sen nimen Jokteel tähän päivään asti.

14:8 Silloin lähetti Amatsia sanansaattajat Joaksen Joahaksen pojan Jehun pojan Israelin kuninkaan tykö, ja käski hänelle sanoa: tule ja katselkaamme toinen toistamme!

14:9 Mutta Joas Israelin kuningas lähetti Amatsian Juudan kuninkaan tykö ja antoi hänelle sanoa: orjantappura, Libanonissa, lähetti sedripuun tykö Libanonissa ja antoi hänelle sanoa: anna tyttäresi minun pojalleni emännäksi! Mutta metsän eläimet kedolla Libanonissa juoksivat orjantappuran päälle ja maahan tallasivat sen.

14:10 Sinä olet kokonansa lyönyt Edomilaiset, siitä paisuu sinun sydämes: pidä se ylistys ja ole kotonas! miksis etsit vahinkoa kaatuakses se-ikä itse että Juuda sinun kanssas?

14:11 Mutta Amatsia ei totellut häntä. Niin meni Joas Israelin kuningas ylös, ja he katselivat toinen toistansa, hän ja Amatsia Juudan kuningas Betsemeksessä, joka

14:6 Mutta tappaitten lapsia ei hän surmannut/ niinkuin kirjoitettu on Mosexen Lakikirjas/ josa HERra käskennyt oli ja sanonut: Isät ei pidä cuoleman lastens tähden/ ja lapset ei pidä cuoleman Isäins tähden/ waan jocainen pitää cuoleman oman syndins tähden.

14:7 HÄn löi myös kymmenentuhatta Edomeriä suolalaxos/ ja voitti Selan Caupungin sodalla/ ja cudzui hänen Jaktheel tähän päivän asti.

14:8 Silloin lähetti Amasia sanansaattajat Joaxen Joahaxen pojan Jehun pojan Israelin Cuningan tygö/ ja käski hänelle sanoa: tule ja cadzelcam toinen toistam.

14:9 Mutta Joas Israelin Cuningas lähetti Amasian Judan Cuningan tygö/ ja andoi hänelle sanoa: Orjantappurapensas cuin Libanonis on/ lähetti Cedripuun tygö Libanonijn/ ja andoi hänelle sanoa: anna tyttäresi minun pojalleni emännäksi/ mutta medzän eläimet kedolla Libanonin medzäs juoxit orjantappuran päällen ja maahan tallaisit hänen.

14:10 Sinä olet lyönyt Edomerit/ sijtä paisu sinun sydämes/ pidä se ylistys/ ja ole cotonas/ mixis edzit wahingota caatuaxes/ ja Juda sinun cansas?

14:11 Mutta Amasia ei totellut händä. Nijn meni Joas Israelin Cuningas ylös/ ja he näit toinen toisens/ hän ja Amasia Judan Cuningas BethSemexes/

Semeksessä, joka on Juudan aluetta.	Juudassa on.	joca Judaas on.
14:12 Ja israelilaiset voittivat Juudan miehet, ja nämä pakenivat kukin majallensa.	14:12 Mutta Juuda lyötiin Israelilta, niin että jokainen pakeni majoillensa.	14:12 Mutta Juda lyötiin Israelilä/ niijn että jocainen pakeni heidän majoins.
14:13 Ja Jooas, Israelin kuningas, otti Juudan kuninkaan Amasjan, Jooaan pojan, Ahasjan pojanpojan, Beet-Semeksessä vangiksi. Kun hän tuli Jerusalemiin, revitti hän Jerusalemin muuria Efraimin portista Kulmaporttiin saakka, neljäsataa kynnärää.	14:13 Ja Joas Israelin kuningas otti Amatsian Juudan kuninkaan Joaksen pojan, Ahasian pojan, Betsemeksessä kiinni, ja tuli Jerusalemiin, ja kukisti Jerusalemin muurit Ephraimin portista Kulmaporttiin asti, neljänsadan kynnärän pituudelta,	14:13 Ja Joas Israelin Cuningas otti Amasian Judan Cuningan Joaxen Ahasian pojan pojan BethSemexes kijnni/ ja tuli Jerusalemijn/ ja cukisti Jerusalemin muurit Ephraimin portist culmaporttin asti/ neljän sadan kynnärän pituudelda.
14:14 Ja hän otti kaiken kullan ja hopean sekä kaikki kalut, mitä Herran temppelissä ja kuninkaan linnan aarrekammioissa oli, ynnä panttivankeja, ja palasi Samariaan.	14:14 Ja otti kaiken kullan ja hopian ja kaikki astiat, jotka löyttiin \Herran\ huoneesta ja kuninkaan huoneen tavaroista, ja vielä hänen lapsensa pantiksi, ja palasi Samariaan.	14:14 Ja otti caiken cullan ja hopian ja astiat/ jotca löyttin HERran huonest/ ja Cuningan huonen tawaroist/ ja wielä hänen lapsens pantixi/ ja palais Samariaan.
14:15 Mitä muuta on kerrottavaa Jooaasta, siitä, mitä hän teki, ja hänen urotöistään, kuinka hän soti Amasjaa, Juudan kuningasta, vastaan, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.	14:15 Mitä enempi Joaksesta sanomista on, mitä hän tehnyt on, ja hänen väkevyydestänsä, ja kuinka hän Amatsian Juudan kuninkaan kanssa soti: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?	14:15 Mitä enämbi Joaxest sanomist on/ mitä hän tehnyt on/ ja hänen wäkeyydestäns/ ja cuinga hän Amasian Judan Cuningan cansa sodei/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.
14:16 Ja Jooas meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Samariaan Israelin kuningasten viereen. Ja hänen poikansa Jerobeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.	14:16 Ja Joas nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariassa, Israelin kuningasten sekaan; ja hänen poikansa Jerobeam tuli kuninkaaksi hänen siaansa.	14:16 Ja Joas nuckui Isäins cansa/ ja haudattin Samarias Israelin Cuningasten secaa/ Ja hänen poicans Jerobeam tuli Cuningaxi hänen siaans.
14:17 Mutta Juudan kuningas Amasja, Jooaan poika, eli Israelin kuninkaan Jooaan, Jooahaan pojan, kuoleman jälkeen viisitoista vuotta.	14:17 Mutta Amatsia, Joaksen Juudan kuninkaan poika, eli Joaksen Joahaksen Israelin kuninkaan pojan kuoleman jälkeen viisitoistakymmentä ajastaikaa.	14:17 MUtta Amasia Joaxen Judan Cuningan poica/ eli Joaxen Joahaxen Israelin Cuningan pojan cuoleman jälken/ wijsitoistakymmendä ajastaica.
14:18 Mitä muuta on kerrottavaa Amasjasta, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.	14:18 Mitä enempi Amatsiasta sanomista on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?	14:18 Mitä enämbi Amasiast sanomist on/ se on kirjoitettu Judan Cuningasten Aicakirjas.
14:19 Ja häntä vastaan tehtiin Jerusalemissa salaliitto. Hän pakeni Laakiiseen, mutta Laakiiseen lähetettiin miehiä hänen	14:19 Ja he tekivät liiton häntä vastaan Jerusalemissa; mutta hän pakeni Lakikseen, ja he lähettivät hänen peräänsä Lakikseen, ja tappoivat hä-	14:19 Ja he teit lijton händä wastan Jerusalemis/ mutta hän pakeni Lachixeen/ ja he lähetit hänen peräns Lachi-

jälkeensä, ja ne surmasivat hänet siellä.	nen siellä.	xeen/ ja tapoit hänen siellä.
14:20 Hänet nostettiin hevos- ten selkään ja haudattiin Jeru- salemiin isiensä viereen Daavi- din kaupunkiin.	14:20 Ja he veivät hänen siel- tä hevosilla pois, ja hän hau- dattiin Jerusalemissa isäinsä oheen Davidin kaupungissa.	14:20 Ja he weit hänen siellä hewoisilla pois/ ja hän haudat- tin Jerusalemis Dawidin Cau- pungis hänen Isäins ohen.
14:21 Mutta koko Juudan kan- sa otti Asarjan, joka oli kuu- dentoista vuoden vanha, ja teki hänet kuninkaaksi hänen isänsä Amasjan sijaan.	14:21 Ja koko Juudan kansa ottivat Asarian kuudentoista- kymmenen ajastajan vanha- na, ja tekivät hänen kunin- kaaksi isänsä Amatsian siaan.	14:21 Ja coco Judan Canssa otit Azarian cuudentoistakym- menen ajastajan vanhana/ ja teit hänen Cuningaxi hänen Isäns Amasian siaan.
14:22 Hän linnoitti Eelatin ja palautti sen Juudalle, sitten- kuin kuningas oli mennyt le- poon isiensä tykö.	14:22 Hän rakensi Elatin ja saatti sen jälleen Juudan alle, sitte kuin kuningas isäinsä kanssa nukkunut oli.	14:22 Hän rakensi Elathin/ ja saatti sen jällens Judan ala/ sijttecuin Cuningas hänen Isäins cansa nuckunut oli.
14:23 Juudan kuninkaan Amas- jan, Jooaan pojan, viiden- tenätoista hallitusvuotena tuli Jerobeam, Jooaan poika, Is- raelin kuninkaaksi, ja hän hal- litsi Samariassa neljäkymmentä yksi vuotta.	14:23 Amatsian Joaksen po- jan Juudan kuninkaan viiden- tenä vuonna toistakymmentä oli Jerobeam Joaksen poika Israelin kuningas Samariassa yhden ajastajan viidettäky- mentä,	14:23 Wlidendenätoistakym- mendenä Amasian Judan Cu- ningan Joaxen pojan vuonna/ oli Jerobeam Joaxen poica Israelin Cuningas Samarias/ yhden ajastajan wijdettäky- mendä.
14:24 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä; hän ei luopunut mistään Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin te- kemään syntiä.	14:24 Ja teki pahaa \Herran\ edessä, ja ei lakannut kaikista Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.	14:24 Ja teki paha HERran edes/ ja ei lacannut caikista Jerobeamin Nebathin pojan synneist/ joca Israelin saatti syndiä tekemän.
14:25 Hän palautti entiselleen Israelin alueen, siitä, mistä mennään Hamatiin, aina Aro- maan mereen saakka, sen sa- nan mukaan, jonka Herra, Is- raelin Jumala, oli puhunut pal- velijansa, profeetta Joonan, Amittain pojan, kautta, joka oli kotoisin Gat-Heeferistä.	14:25 Hän otti Israelin maan rajat jälleen, Hematista ha- maan kedon mereen asti, \Herran\ Israelin Jumalan sanan jälkeen, jonka hän sa- nonut oli palveliansa, prophe- ta Jonan, Amittain pojan kautta, joka oli GatHepheris- tä.	14:25 Hän otti Israelin maan rajat jällens/ Hemathist haman meren asti/ joca on sillä ta- saisella kedolla/ HERran Israe- lin Jumalan sanan jälken/ jon- ga hän sanonut oli hänen pal- welians Jonan Prophetan caut- ta Amithain pojan/ joca oli GathHepherist.
14:26 Sillä Herra oli nähnyt Israelin ylen katkeran kurjuu- den, kuinka kaikki tyynni me- nehtyivät eikä Israelilla ollut auttajaa.	14:26 Sillä \Herra\ näki Isra- elin suuren viheliäisyyden, niin ettei ollut suljettua, eikä hylättyä, eikä auttajaa Israe- lissa.	14:26 Sillä HERra näki Israelin suuren wiheljäisyyden/ niijn että ne suljetut ja hyljätyt olit myös pois/ ja ei yhtän auttajat ollut Israelis.
14:27 Herra ei ollut vielä sa- nonut, että hän oli pyyhkivä Israelin nimen pois taivaan al- ta, ja niin hän vapautti heidät	14:27 Ja \Herra\ ei ollut sa- nonut tahtovansa pyyhkiä Is- raelin nimeä taivaan alta pois; mutta autti heitä Jerobeamin Joaksen pojan kautta.	14:27 Ja HERra ei ollut sano- nut tahtowans pyhkiä Israelin nime taiwan alda pois/ mutta autti heitä Jerobeamin Joaxen

Jerobeamin, Jooaan pojan, kautta.

14:28 Mitä muuta on kerrottavaa Jerobeamista, kaikesta, mitä hän teki, ja hänen urotöistänsä, kuinka hän kävi sotaa ja kuinka hän palautti Israelille Damaskosta ja Hamatista sen, mikä oli ollut Juudan, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

14:29 Ja Jerobeam meni lepoon isänsä, Israelin kuningasten, tykö. Ja hänen poikansa Sakarja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Kuningas 15 LUKU

15:1 Jerobeamin, Israelin kuninkaan, kahdentenäkymmenentenä seitsemäntenä hallitusvuotena tuli Asarja, Amasjan poika, Juudan kuninkaaksi.

15:2 Hän oli kuudentoista vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi ja hallitsi Jerusalemissa viisikymmentä kaksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jekolja, Jerusalemista.

15:3 Ja hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Amasja oli tehnyt.

15:4 Kuitenkaan eivät uhrikukulat hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukuloilla.

15:5 Ja Herra löi kuningasta, niin että hän oli pitalitautinen kuolinpäiväänsä saakka. Hän asui eri talossa, mutta Jootam, kuninkaan poika, oli linnan päällikkönä ja tuomitsi maan kansaa.

15:6 Mitä muuta on kerrottavaa Asarjasta ja kaikesta, mitä

14:28 Mitä enempi Jerobeamista sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on, ja hänen väkevyydestänsä, kuinka hän sotinut on, ja kuinka hän otti Damaskun jälleen ja Hematin Juudalle Israelissa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

14:29 Ja Jerobeam nukkui isänsä, Israelin kuningasten kanssa; ja hänen poikansa Sakaria tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15 LUKU

15:1 Jerobeamin Israelin kuninkaan seitsemäntenä vuonna kolmattakymmentä tuli Asaria Amatsian Juudan kuninkaan poika kuninkaaksi.

15:2 Ja kuudentoistakymmenen ajastaikainen oli hän tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi kaksi vuotta kuudentakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä kutsuttiin Jekolja Jerusalemista.

15:3 Ja hän teki mitä \Herralle\ hyvästi kelpasi, kaiketi niinkuin hänen isänsä Amatsia tehnyt oli,

15:4 Paitsi sitä ettei he luopuneet korkeuksista; sillä kansa uhrasi ja suitsutti vielä korkeuksilla.

15:5 Ja \Herra\ vaivasi kuningasta, niin että hän oli spitalissa kuolemapäiväänsä asti, ja asui erinäisessä huoneessa. Mutta Jotam kuninkaan poika hallitsi huoneen ja tuomitsi kansaa maalla.

15:6 Mitä enempi Asariasta sanomista on, ja kaikista, mi-

pojan kautta.

14:28 Mitä enämbi Jerobeamista sanomista on/ ja caikista cuin hän tehnyt on/ ja hänen väkewydestäns/ cuinga hän sotinut on/ ja cuinga hän otti Damascun jälleens ja Hemathin Judalle Israelis/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

14:29 Ja Jerobeam nukkui hänen Isäins Israelin Cuningasten cansa/ ja hänen poicans Sacharia tuli Cuningaxi hänen sijaans.

XV. Lucu

15:1 SEidzemendenäcolmattakymmendenä Jerobeamin Israelin Cuningan vuonna tuli Asaria Amasian Judan Cuningan poica Cuningaxi.

15:2 Ja cuudentoistakymmenen ajastaicainen oli hän tullesans Cuningaxi/ ja hän hallidzi caxi vuotta cudettakymmendä Jerusalemis/ hänen äitins cudzuttin Jechalia Jerusalemist.

15:3 Ja hän teki cuin HERralle hyväst kelpais/ caiketi nijncuin hänen Isäns Amasia.

15:4 Paidzi sitä ettei he luopunet corkeuxist/ sillä Canssa uhrasit ja suidzutit wielä corkeuxis.

15:5 Ja HERra waiwais Cuningast/ nijn että hän oli spitalis cuolemans asti/ ja asui erinomaises huones. Mutta Jotham Cuningan poica hallidzi huonen/ ja duomidzi Canssa maalla.

15:6 Mitä enämbi Asariast sanomista on/ ja caikist cuin hän

hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

15:7 Ja Asarja meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Jootam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15:8 Asarjan, Juudan kuninkaan, kolmantenakymmenentenä kahdeksantena hallitusvuotena tuli Sakarja, Jerobeamin poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kuusi kuukautta.

15:9 Ja hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, niinkuin hänen isänsäkin olivat tehneet; hän ei luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

15:10 Ja Sallum, Jaabeksen poika, teki salaliiton häntä vastaan ja löi hänet kuoliaaksi kansan nähden ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15:11 Mitä muuta on kerrottava Sakarjasta, katso, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

15:12 Näin toteutui Herran sana, jonka hän oli puhunut Jehulle sanoen: "Sinun poikasi istukoot Israelin valtaistuimella neljänteen polveen": niin tapahtui.

15:13 Sallum, Jaabeksen poika, tuli kuninkaaksi Ussian, Juudan kuninkaan, kolmantenakymmenentenä yhdeksäntenä hallitusvuotena, ja hän hallitsi Samariassa kuukauden päivät.

15:14 Mutta silloin Menahem, Gaadin poika, lähti liikkeelle

tä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?

15:7 Ja Asaria nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isänsä tykö Davidin kaupunkiin; ja hänen poikansa Jotam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15:8 Asarian Juudan kuninkaan kahdeksantena vuonna neljäntäkymmentä oli Sakaria Jerobeamin poika Israelin kuningas kuusi kuukautta Samariassa,

15:9 Ja hän teki paha Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin olivat tehneet olivat, ja ei luopunut Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.

15:10 Ja Sallum Jabeksen poika teki liiton häntä vastaan, ja löi hänen kansan edessä, ja tappoi hänen, ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15:11 Mitä enempi Sakariasta sanomista on: katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

15:12 Tämä on Herran sana, jonka hän Jehulle puhunut oli, sanoen: sinun poikas pitää istuman Israelin istuimella neljänteen polveen asti; ja se tapahtui niin.

15:13 Ussian Juudan kuninkaan yhdeksäntenä vuonna neljäntäkymmentä tuli Sallum Jabeksen poika kuninkaaksi, ja hallitsi kuukauden Samariassa.

15:14 Sillä Menahem Gadin poika meni ylös Tirsasta ja

tehnyt on/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan Cuningasten Aicakirjas.

15:7 Ja Asaria nukkui Isäins cansa/ ja haudattin Isäins tygö Dawidin Caupungijn/ ja hänen poicans Jotham tuli Cuningaxi hänen sijaans.

15:8 CAHdexandena neljättäkymmenenä Asarian Judan Cuningan vuonna/ oli Sacharia Jerobeamin poica Israelin Cuningas cuusi Cuucautta Samarias.

15:9 Ja teki paha HERran edes/ nijncuin hänen Isäns tehnet olit/ ja ei luopunut Jerobeamin Nebathin pojan synneist/ joca Israelin saatti syndiä tekemän.

15:10 Ja Sallum Jabethin poica teki lijton händä wasthan/ ja löi hänen Canssan edes/ tappoi hänen ja tuli Cuningaxi hänen sijaans.

15:11 Mitä enämbi Sachariast sanomist on/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

15:12 Ja tämä oli se cuin HERra Jehulle puhunut oli/ sanoden: sinun lapses pitää istuman Israelin istuimella neljänten polwen asti/ ja se tapahtui nijn.

15:13 JA Sallum Jabexen poica tuli Cuningaxi yhdexändän neljättäkymmenenä Usian Judan Cuningan vuonna/ ja hallidzi Cuucauden Samarias:

15:14 Sillä Menahem Gadin poica meni ylös Thirsast/ ja

Tirsasta, tuli Samariaan ja löi Sallumin, Jaabeksen pojan, kuoliaaksi Samariassa. Ja hän tuli kuninkaaksi tämän sijaan.

15:15 Mitä muuta on kerrottava Sallumista ja salaliitosta, jonka hän teki, katso, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

15:16 Siihen aikaan Menahem hävitti Tifsahin ja kaiken, mitä siellä oli, niin myös sen alueen Tirsasta lähtien, koska he eivät avanneet hänelle portteja; hän hävitti sen ja halkaisi kaikki raskaat vaimot.

15:17 Juudan kuninkaan Asarjan kolmantenakymmenentenä yhdeksäntenä hallitusvuotena tuli Menahem, Gaadin poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kymmenen vuotta.

15:18 Hän teki sitä, mikä on paha Herran edessä; hän ei luopunut koko elinaikanaan mistään Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

15:19 Puul, Assurin kuningas, hyökkäsi maahan; ja Menahem antoi Puulille tuhat talenttia hopeata, että tämä auttaisi häntä ja vahvistaisi kuninkuuden hänen käsiinsä.

15:20 Ja Menahem otti rahat verona Israelilta, kaikilta varakailta miehiltä, niin että jokainen joutui maksamaan Assurin kuninkaalle viisikymmentä sekeliä hopeata.

15:21 Niin Assurin kuningas palasi takaisin eikä jäänyt sii-

tuli Samariaan, ja löi Sallumin Jabeksen pojan Samariassa, tappoi hänen ja tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

15:15 Mitä enempi Sallumista sanomista on ja hänen liitostansa, jonka hän teki: katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

15:16 Silloin löi Menahem Tipsan ja kaikki jotka siellä olivat, ja löi heidän rajansa Tirsasta, ettei he häntä tahtoneet päästää sisälle, ja kaikki heidän raskaat vaimonsa repäisi hän rikki.

15:17 Asarian Juudan kuninkaan yhdeksäntenä vuonna neljäntäkymmentä tuli Menahem Gadin poika Israelin kuninkaaksi ja oli kymmenen vuotta Samariassa,

15:18 Ja teki paha Herran edessä, ja ei luopunut elinaikansa Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.

15:19 Ja Phul Assyrian kuningas tuli maakuntaan, ja Menahem antoi Phulille tuhannen leiviskää hopiaa, että hän olis pitänyt hänen kansansa ja vahvistanut häntä valtakuntaan.

15:20 Ja Menahem pani hopeaveron voimallisten päälle Israelissa, että itsekukin heistä antais viisikymmentä hopiasikliä Assyrian kuninkaille. Niin meni Assyrian kuningas kotia jälleen ja ei jäänyt maalle.

15:21 Mitä enempi Menahemista sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on: eikö se

tuli Samariaan/ ja löi Sallumin Jabexen pojan Samarias/ tappoi hänen ja tuli Cuningaxi hänen siaans.

15:15 Mitä enämbi Sallumista sanomista on/ ja hänen liitostansa jonga hän teki/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

15:16 Silloin löi Menahem Tiphsan ja caicki jotca siellä olit/ ja heidän rajans Thirsast/ ettei he händä tahtonet päästä sisälle/ ja löi caicki heidän rascat waimons/ ja rewäis ne ricki.

15:17 YHdexändenä neljäntäkymmenenä Asarian Judan Cuningan vuonna/ oli Menahem Gadin poica Israelin Cuningas kymmenen vuotta Samarias.

15:18 Ja teki paha HERran edes/ ja ei luopunut elinaicansans Jerobeamin Nebathin pojan synneist/ joca Israelin saatti syndiä tekemän.

15:19 Ja Phul Assyrian Cuningas tuli maacundan/ ja Menahem andoi Phullin tuhannen leiwiskätä hopiata/ että hän olis pitänyt hänen cansans/ ja wahwistais händä waldacundaan.

15:20 Ja Menahem pani hopeaweron rickaimbain päälle Israelis/ että idzecukin heistä andais wijsikymmendä hopiaSicli Assyrian Cuningalle.

Nijn meni Assyrian Cuningas cotia jällens/ ja ei jäänyt

hen maahan. Mitä muuta on kerrottavaa Menahemista ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

15:22 Ja Menahem meni lepoon isiensä tykö. Ja hänen poikansa Pekahja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15:23 Juudan kuninkaan Asarjan viidentenäkympmenentenä hallitusvuotena tuli Pekahja, Menahemin poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kaksi vuotta.

15:24 Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä; hän ei luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

15:25 Ja Pekah, Remaljan poika, hänen vaunusoturinsa, teki salaliiton häntä vastaan ja tappoi hänet Samariassa kuninkaan linnan palatsissa, sekä hänet että Argobin ja Arjen, jolloin Pekahilla oli mukanaan viisikymmentä Gileadin miestä. Näin tämä surmasi hänet ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15:26 Mitä muuta on kerrottavaa Pekahjasta ja kaikesta, mitä hän teki, katso, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

15:27 Juudan kuninkaan Asarjan viidentenäkympmenentenä toisena hallitusvuotena tuli Pekah, Remaljan poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kaksikymmentä vuotta.

15:28 Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä; hän ei

ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

15:22 Ja Menahem nukkui isäinsä kanssa; ja Pekahja hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15:23 Viidentenäkympmenentenä Asarian Juudan kuninkaan vuonna tuli Pekahja Menahemin poika Israelin kuninkaaksi ja oli kaksi vuotta Samariassa,

15:24 Ja teki paha Herran edessä; ei hän luopunut Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.

15:25 Ja Peka Remaljan poika hänen päämiehensä, kapi-noitsi häntä vastaan ja löi hänen kuoliaaksi kuninkaan huoneen salissa, Samariassa, Argobin ja Arjen kanssa, ja viisikymmentä miestä hänen kanssansa Gileadin lapsista. Ja kuin hän oli hänen tappanut, tuli hän kuninkaaksi hänen sijaansa.

15:26 Mitä enempi Pekahjasta sanomista on ja kaikista mitä hän tehnyt on: katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

15:27 Asarjan Juudan kuninkaan toisena vuonna kuudetakymmentä tuli Peka Remaljan poika Israelin kuninkaaksi, ja hallitsi Samariassa kaksikymmentä vuotta,

15:28 Ja teki paha Herran edessä, ei hän luopunut Jerobeamin Nebatin pojan syn-

maalle.

15:21 Mitä enämbi Menahemist sanomist on/ ja caikista cuin hän tehnyt on/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

15:22 Ja Menahem cuoli hänen Isäins cansa/ ja Pekahja hänen poicans tuli Cuningaxi hänen siaans.

15:23 Wlidendenäkympmenenä Asarian Judan Cuningan vuonna oli Pekahja Menahemin poica Israelin Cuningas caxi vuotta Samarias.

15:24 Ja teki paha HERran edes: sillä ei hän luopunut Jerobeamin Nebathin pojan synneist/ joca Israelin saatti synditä tekemän.

15:25 Ja Pekah Remalian poica hänen Ruhtinans teki lijton händä wastan/ ja löi hänen cuoliaxi Cuningan huones Samarias/ Argobin ja Arieahn cansa/ ja wijsikymmendä miestä hänen cansans Gileadin lapsist. Ja cosca hän oli hänen tappanut/ tuli hän Cuningaxi hänen siaans.

15:26 Mitä enämbi Pekahjast sanomist on/ ja caikist cuin hän tehnyt on/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

15:27 TOisna cuudettakymmendä Asarian Judan Cuningan vuonna/ oli Pekah Remalian poica Israelin Cuningas Samarias caxikymmendä vuotta.

15:28 Ja teki paha HERran edes/ sillä ei hän luopunut

luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

15:29 Israelin kuninkaan Pekahin aikana tuli Tiglat-Pileser, Assurin kuningas, ja valloitti Iijonin, Aabel-Beet-Maakan, Jaanoahin, Kedeksen, Haasorin, Gileadin ja Galilean, koko Naphtalin maan, ja vei asukkaat pakkosiirtolaisuuteen Assuriin.

15:30 Mutta Hoosea, Eelan poika, teki salaliiton Pekahia, Remaljan poikaa, vastaan ja löi hänet kuoliaaksi ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa Jootamin, Ussian pojan, kahdenkymmenentenä hallitusvuotena.

15:31 Mitä muuta on kerrottava Pekahista ja kaikesta, mitä hän teki, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

15:32 Israelin kuninkaan Pekahin, Remaljan pojan, toisena hallitusvuotena tuli Jootam, Juudan kuninkaan Ussian poika, kuninkaaksi.

15:33 Hän oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi ja hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jerusa, Saadokin tytär.

15:34 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Ussia oli tehnyt.

15:35 Kuitenkaan uhrikukkulat eivät hävinneet, vaan kansa uhraisi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukkuloilla. Hän rakennutti Yläportin Herran temppeliin.

15:36 Mitä muuta on kerrotta-

neistä, joka saatti Israelin syntiä tekemään.

15:29 Pekan Israelin kuninkaan aikana tuli Tiglat Pileser Assyrian kuningas, ja otti Gijonin, Abelbetmaekan, Janoan, Kedeksen, Hasorin, Gileadin, Galilean ja kaiken Naphtalin maan, ja vei heidät Assyriaan.

15:30 Ja Hosea Elan poika nosti kapinan Pekaa Remaljan poikaa vastaan ja löi hänen kuoliaaksi, ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa kahdenkymmenentenä Jotamin Ussian pojan vuonna.

15:31 Mitä enempi Pekasta sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on: katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

15:32 Toisena Pekan Remaljan pojan Israelin kuninkaan vuonna tuli Jotam, Ussian Juudan kuninkaan poika, kuninkaaksi.

15:33 Ja viiden ajastaikainen kolmattakymmentä oli hän tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Jerusa Zadokin tytär.

15:34 Ja hän teki mitä \Herralle\ hyvästi kelpasi, kaiken sen jälkeen, kuin hänen isänsä Ussia tehnyt oli,

15:35 Paitsi ettei he luopuneet korkeuksista; sillä kansa uhraisi ja suitsutti vielä korkeuksilla; hän rakensi \Herran\ huoneen ylimmäisen portin.

15:36 Mitä enempi Jotamista

Jerobeamin Nebathin pojan synneist/ joca Israelin syndiä saatti tekemän.

15:29 PEkahn Israelin Cuningan aicana tule Tiglath Pillesser Assyrian Cuningas/ ja otti Hionin/ AbelBethMaechan/ Janohan/ Kedexen/ Hasorin/ Gileadin/ Galilean ja caiken Nephtalin maan/ ja wei Assyriaan.

15:30 Ja Hosea Elan poica teki Pekaht Remalian poica wastian lijton/ ja löi hänen cuoliaksi/ ja tuli Cuningaxi hänen sijaansa/ cahtenkymmenentenä Jothamin Usian pojan vuonna.

15:31 Mitä enämbi Pekaht sanomist on/ ja caikist cuin hän tehnyt on/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin Cuningasten Aicakirjas.

15:32 TOisna Pekahn Remalian pojan Israelin Cuningan vuonna/ tuli Jotham Usian Judan Cuningan poica Cuningaxi.

15:33 Ja wijden colmattakymmenen ajastaicainen oli hän tullesans Cuningaxi/ ja hallidzi cuusitoistakymmendä ajastaica Jerusalemiss/ hänen äitins cudzuttin Jerusa Zadochin tytär.

15:34 Ja teki cuin HERralle hywäst kelpais/ caiketi nijncuin hänen Isäns Usia tehnyt oli.

15:35 Paidzi ettei hän luopunut corkeuxist: sillä Canssa uhrais ja suidzutti wielä corkeuxis/ hän rakensi HERran huonen corkian portin.

15:36 Mitä enämbi Jothamist

vaa Jootamista ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa.

15:37 Niihin aikoihin alkoivat Resin, Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan poika, Herran lähettämänä käydä Juudan kimppeun.

15:38 Ja Jootam meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen, isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Aahas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Kuningas 16 LUKU

16:1 Pekahin, Remaljan pojan, seitsemäntenätoista hallitusvuotena tuli Aahas, Juudan kuninkaan Jootamin poika, kuninkaaksi.

16:2 Aahas oli kahdenkymmenen vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi ja hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hän ei tehnyt sitä, mikä oli oikein Herran, hänen Jumalansa, silmissä, niinkuin hänen isänsä Daavid,

16:3 vaan vaelsi Israelin kuningasten tietä; jopa hän pani poikansakin kulkemaan tulen läpi, niiden kansain kauhistavien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä.

16:4 Ja hän uhrasi ja suitsutti uhrikukkuloilla ja kummuilla ja jokaisen viheriän puun alla.

16:5 Siihen aikaan Resin, Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan poika, Israelin kuningas, lähtivät Jerusalemiin sotimaan. Ja he saartoivat Aahaan, mut-

sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?

15:37 Silloin rupesi \Herra\ lähettämään Juudalle Retsinin Syyrian kuninkaan ja Pekan Remaljan pojan.

15:38 Ja Jotam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isänsä tykö, isänsä Davidin kaupunkiin; ja Aahas hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

16 LUKU

16:1 Pekan Remaljan pojan seitsemäntenä vuonna toistakymmentä tuli Aahas, Jotamin Juudan kuninkaan poika, kuninkaaksi.

16:2 Kahdenkymmenen ajastainen oli Aahas tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa; ja ei tehnyt sitä, mikä oli kelvollinen \Herralle\ hänen Jumalallensa, niinkuin David hänen isänsä.

16:3 Sillä hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, ja hän käytti poikansa tulen lävitse pakanain kauhistuksen jälkeen, jotka \Herra\ Israelin lasten edestä oli ajanut ulos.

16:4 Hän uhrasi ja suitsutti korkeuksilla ja kukkuloilla, ja kaikkein viheriäisten puiden alla.

16:5 Silloin matkusti Retsin Syyrian kuningas ja Peka Remaljan poika Israelin kuningas Jerusalemiin sotimaan; ja he piirittivät Ahaksen, ja ei kuitenkaan voittaneet häntä.

sanomist on/ ja caikist cuin hän tehnyt on/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan Cuningasten Aicakirjas.

15:37 Silloin rupeis HERra lähettämän Judalle Rezin Syrian Cuningan/ ja Pekahn Remalian pojan.

15:38 Ja Jotham nukkui Isäinsänsä/ ja haudattin Isäinsänsä tykö/ hänen Isänsä Dawidin Cuningijn/ ja Aahas hänen poikansa tuli Cuningaxi hänen sijaansa.

XVI. Lucu

16:1 SEidzemendenätoistakymmenenä Pekahn Remalian pojan vuonna/ tuli Aahas Jothamin Judan Cuningan poica Cuningaxi.

16:2 Cahdenkymmenen ajastainen oli Aahas tullesans Cuningaxi/ ja hallidzi cuusitoistakymmendä ajastaica Jerusalemiss/ ja ei tehnyt cuin oli kelvollinen HERralle hänen Jumalallens/ nijncuin Dawid hänen Isänsä.

16:3 Sillä hän vaelsi Israelin Cuningasten tiellä/ ja käytti poicans tulen läpidze/ pacoitten cauhistuxen jälken/ jotca HERra Israelin lasten edest oli ajanut ulos.

16:4 Uhraeli ja suidzutti corkeuxilla ja cuckuloilla/ ja caickein wiherjäisten puiden alla.

16:5 Silloin matcusti Rezin Syrian Cuningas/ ja Pekah Remalian poica Israelin Cuningas Jerusalemiin sotimaan/ ja pijritit Ahaxen/ ja ei cuitengan voit-

ta eivät voineet valloittaa kaupunkia.

16:6 Samaan aikaan Resin, Aramin kuningas, palautti Eelatin Aramille ja karkoitti Juudan miehet Eelatista. Niin tulivat aramilaiset Eelatiin ja asettuivat sinne, ja siellä heitä on tänäkin päivänä.

16:7 Mutta Aahas lähetti sanaan saattajat Assurin kuninkaan Tiglat-Pileserin luo ja käski sanoa hänelle: "Minä olen sinun palvelijasi ja sinun poikasi. Tule ja pelasta minut Aramin kuninkaan ja Israelin kuninkaan kädestä; he ovat hyökänneet minun kimppuuni."

16:8 Ja Aahas otti hopean ja kullan, mitä Herran temppelissä ja kuninkaan palatsin aarekammioissa oli, ja lähetti sen lahjaksi Assurin kuninkaalle.

16:9 Ja Assurin kuningas kuuli häntä. Niin Assurin kuningas lähti Damaskoa vastaan ja valloitti sen, vei asukkaat pakko-siirtolaisuuteen Kiiriin ja surmasi Resinin.

16:10 Silloin kuningas Aahas lähti Damaskoon kohtaamaan Assurin kuningasta Tiglat-Pileseriä. Ja kun kuningas Aahas näki Damaskossa olevan alttarin, lähetti hän pappi Uurialle kuvan alttarista ja sen mukaan tehdyn tarkan mallin.

16:11 Ja pappi Uuria rakensi alttarin; aivan sen määräyksen mukaan, jonka kuningas Aahas oli hänelle lähettänyt Damaskosta; aivan sen mukaan pappi Uuria teki, jo ennenkuin kuningas Aahas oli palannut Damaskosta.

16:12 Ja kun kuningas palasi

16:6 Silloin myös Retsin Syrian kuningas sai Syrialaisille Elatin jälleen ja ajoi Juudalaiset Elatista ulos; mutta Syrialaiset tulivat Elatiin ja asuivat siinä tähän päivään asti.

16:7 Mutta Aahas lähetti sanaan saattajat Tiglat Pileserin Assyrian kuninkaan tykö ja käski hänelle sanoa: minä olen sinun palvelias ja poikas: matkusta tänne ja vapahda minua Syrian kuninkaan kädestä ja Israelin kuninkaan kädestä, jotka ovat nousseet minua vastaan.

16:8 Ja Aahas otti kultaa ja hopiaa, mitä hän löysi \Herran\ huoneesta ja kuninkaan huoneen tavaroista, ja lähetti Assyrian kuninkaalle lahjoja.

16:9 Assyrian kuningas kuuli häntä ja meni ylös Damaskuun, ja voitti sen ja vei heidät Kiriin; ja hän löi Retsinin kuoliaaksi.

16:10 Ja kuningas Aahas matkusti Tiglat Pileseriä Assyrian kuningasta vastaan Damaskuun; ja kuin hän näki alttarin Damaskussa, lähetti kuningas Aahas alttarin kuvan ja muodon papille Uurialle, juuri niinkuin se tehty oli.

16:11 Niin rakensi pappi Uuria alttarin ja teki kaiken sen jälkeen, minkä Aahas kuningas hänelle oli lähettänyt Damaskusta: ja näin teki Uuria pappi siihenasti kuin Aahas kuningas tuli Damaskusta.

16:12 Ja kuin kuningas tuli ja

tanet händä.

16:6 Silloin myös Rezin Syrian Cuningas sai Syrialaisille Elothin jällens/ ja ajoi Judalaiset Elothist ulos/ mutta Syrialaiset tulit Elothijn/ ja asuit sijnä tähän päiwän asti.

16:7 MUtta Ahas lähetti sanoman Tiglath Pillesserille Assyrian Cuningalle/ ja käski hänelle sanoa: minä olen sinun palwelias ja poicas/ matcusta tänne ja wapada minua Syrian ja Israelin Cuningan kädest/ jotca owat nosnet minua watan.

16:8 Ja Ahas otti culda ja hopiata/ cuin hän löysi HERran huonest/ ja Cuningan huonen tawaroist ja lähetti Assyrian Cuningalle lahjoja.

16:9 Ja Assyrian Cuningas cuuli händä/ ja meni Damascuun/ ja woitti sen/ ja wei heidän Kirrijn/ ja löi Rezin cuoliaxi.

16:10 JA Cuningas Ahas matcusti Tiglath Pillesseri Assyrian Cuningasta watan Damascuun/ ja cuin hän näki yhden Altarin Damascus/ lähetti Cuningas Ahas sen cuwan ja muodon Papille Uurialle/ nijncuin se tehty oli.

16:11 Nijn rakensi Pappi Uuria Altarin/ ja teki caicki sen jälkeen cuin Ahas Cuningas hänelle oli lähettänyt Damascust/ ja näin teki Uuria Pappi sijhenasti cuin Ahas Cuningas tuli Damascust.

16:12 Ja cuin Cuningas tuli ja

Damaskosta ja näki alttarin, astui hän alttarin ääreen ja nousi sen päälle,

16:13 poltti polttouhrinsa ja ruokauhrinsa, vuodatti juomauhrinsa ja vihmoi uhraamansa uhrin veren alttarille.

16:14 Mutta vaskialttarin, joka oli Herran edessä, hän siirsi pois temppelin edustalta, alttarin ja Herran temppelin väliltä, ja pani sen alttarin pohjoispuolelle.

16:15 Ja kuningas Aahas käski pappi Uuriaa ja sanoi: "Polta suuremmalla alttarilla aamu-polttohri ja ehto-ruokauhri ja kuninkaan polttouhri sekä hänen ruokauhrinsa, niin myös koko maan kansan polttouhri sekä heidän ruoka- ja juomauhrinsa; ja vihmo kaikki sekä polttouhrin että teurasuhrin veri sen päälle. Mutta vaskialttarin käyttämistä minä vielä mietin."

16:16 Ja pappi Uuria teki kaiken, mitä kuningas Aahas oli käsenyt.

16:17 Kuningas Aahas leikkautti irti telineiden kehäpienat ja otti pois altaat niiden päältä; ja meren hän nostatti pois vaskiraavasten päältä, jotka olivat sen alla, ja panetti sen kivialustalle.

16:18 Ja katetun sapattikäytävän, joka oli rakennettu temppeleihin, ja kuninkaan ulkopuolisen sisäänkäytävän hän muutti Herran temppelin sisään Assurin kuninkaan vuoksi.

näki alttarin, astui hän alttarin tykö ja uhrasi sen päällä,

16:13 Ja sytytti sen päällä polttouhrinsa ja ruokauhrinsa, ja kaasi sen päälle juomauhrinsa; ja kiitosuhrinsa veren, jonka hän uhrasi, antoi hän pirskestää alttarille.

16:14 Mutta vaskialttarin, joka \Herran\ edessä seiso, siirsi hän pois huoneen edestä, niin ettei se seisonut alttarin ja \Herran\ huoneen välillä; vaan pani sen alttarin sivulle pohjan puoleen.

16:15 Ja kuningas Aahas käski Urialle papille, sanoen: suuremmalla alttarilla pitää sinun uhraaman polttouhrin huomeneltain ja ruokauhrin ehtona, ja kuninkaan polttouhrin ja hänen ruokauhrinsa, ja kaiken maan kansan polttouhrin, heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa ja kaiken polttouhrin veren, ja kaikkein muiden uhrien veren pitää sinun priiskottaman sen päälle: vaan vaskialttarista tahdon minä vielä ajatella.

16:16 Uria pappi teki kaikki niinkuin Aahas kuningas hänelle käsenyt oli.

16:17 Ja kuningas Aahas särki istuimen sivut, ja siirsi kattilan niiden päältä, ja hän otti meren pois vaskihärjistä, jotka sen alla olivat, ja pani sen kivipermannolle,

16:18 Sitälikin sabbatin peitteen, jonka he huoneeseen rakentaneet olivat. Ja kuninkaan huoneen ulkonaisen sisälleikäytävän käänsi hän \Herran\ huoneen ympäri Assyrian kuninkaan tähden.

näki Altarin/ uhrasi hän sillä.

16:13 Ja sytytti sen päälle polttouhrins ja ruocauhrins/ ja caasi sen päälle hänen juomauhrins ja kiitosuhrins weren/ cuin hän uhrasi/ andoi hän prijscotta Altarille.

16:14 Mutta waskiAltarin/ cuin HERran edes seiso/ otti hän pois/ nijn ettei se seisonut Altarin ja HERran huonen välillä/ waan pani Altarin siwulle pohjan puoleen.

16:15 Ja Cuningas Aahas käski Urialle Papille/ sanoden: sillä suuremmalla Altarilla pitä sinun uhraman polttouhrin huomeneltain/ ja ruocauhrin ehtona/ ja Cuningan polttouhrin ja hänen ruocauhrins/ ja caiken maan Canssan polttouhrin/ heidän ruocauhrins ja juomauhrins/ ja caiken polttouhrin weren/ ja caickein muiden uhrein/ pitä sinun prijscottaman sijhen päälle/ waan minä ajattelen mitä minä teen waskiAltarin cansa.

16:16 Uria Pappi teki caicki cuin Aahas Cuningas hänelle käsenyt oli.

16:17 Ja Cuningas Aahas särki istuimen siwut/ ja sijrsi cattilan ylhäldä/ ja hän otti meren nijstä waskihärjistä pois/ jotca sen alla olit/ ja pani ne kiwipermannolle.

16:18 Sitälikin Sabbathin peitöxen/ jonga he huoneseen rakendaneet olit. Ja Cuningan huonen sisälleikäytävän käänsi hän HERran huonen puoleen/ Assyrian Cuningan mielen nou-

16:19 Mitä muuta on vielä kerrottavaa Aahaasta, siitä, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

16:20 Ja Aahas meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Hiskia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Kuningas 17 LUKU

17:1 Juudan kuninkaan Aahaan kahdentenatoista hallitusvuotena tuli Hoosea, Eelan poika, Israelin kuninkaaksi Samariaan, ja hän hallitsi yhdeksän vuotta.

17:2 Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, ei kuitenkaan niinkuin ne Israelin kuninkaat, jotka olivat olleet ennen häntä.

17:3 Hänen kimppuunsa hyökkäsi Salmaneser, Assurin kuningas; ja Hoosea tuli hänen palvelijakseen ja maksoi hänelle veroa.

17:4 Mutta Assurin kuningas huomasi Hoosean olevan sala-hankkeissa, koska tämä lähetti sanansaattajat Soon, Egyptin kuninkaan, luo eikä suorittanut enää niinkuin ennen vuotuista veroa Assurin kuninkaalle. Niin Assurin kuningas vangitutti hänet ja piti häntä sidottuna vankilassa.

17:5 Ja Assurin kuningas hyökkäsi koko maan kimppuun ja meni Samariaan ja piiritti sitä kolme vuotta.

17:6 Hoosean yhdeksäntenä hallitusvuotena Assurin kuningas valloitti Samarian ja vei

16:19 Mitä enempi Ahaksesta sanomista on, ja mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?

16:20 Ja Ahas nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin; ja Hiskia hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

17 LUKU

17:1 Ahaksen Juudan kuninkaan toisena vuonna toistakymmentä hallitsi Hosea Elan poika Israelin ylitse Samarias- sa yhdeksän ajastaikaa,

17:2 Ja teki paha Herran edessä, mutta ei kuitenkaan niinkuin ne Israelin kuninkaat, jotka hänen edellensä olivat.

17:3 Häntä vastaan soti Salmanassar Assyrian kuningas; ja Hosea tuli hänelle alamaiseksi, niin että hän antoi hänelle lahjoja.

17:4 Mutta kuin Assyrian kuningas sai tietää Hosean tehneen liiton ja lähettäneen sanansaattajat Soon, Egyptin kuninkaan tykö, ja ettei hän lähettänyt Assyrian kuninkaalle lahjoja vuosi vuodelta; niin piiritti Assyrian kuningas hänen, ja pani hänen vankihuoneeseen.

17:5 Ja Assyrian kuningas meni kaikkeen siihen maakuntaan ylös, ja tuli Samariaan, ja piiritti sen kolmeksi ajastajaksi.

17:6 Mutta yhdeksännellä Hoosean ajastajalla voitti Assyrian kuningas Samarian, ja vei Is-

texi.

16:19 Mitä enämbi Ahaxest sanomist on/ ja mitä hän tehnyt on/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan Cuningasten Aicakirjas.

16:20 Ja Ahas nukkui Isäins cansa/ ja haudattin Isäins tygö Dawidin Caupungijn/ ja Hiskia hänen poicans tuli Cuningaxi hänen siaans.

XVII. Lucu

17:1 TOisna toistakymmendä Ahaxen Judan Cuningan vuonna/ hallidzi Hosea Elan poica Israelin Samarias yhdeksän ajastaica.

17:2 Ja teki paha HERran edes/ mutta ei cuitengan nijncuin Israelin Cuningat/ jotca hänen edelläns olit.

17:3 Händä watan sodei Salmanassar Assyrian Cuningas/ ja Hosea tuli hänelle alemmaisexi/ nijn että hän andoi hänelle lahjoja.

17:4 Mutta cosca Assyrian Cuningas sai tietä Hosean tehnexi hänen cansans lijton/ lähetti hän sanan Soolle Egyptin Cuningalle/ ja ei lähettänyt Assyrian Cuningalle lahjoja vuosi vuodelda/ nijn pijritti Assyrian Cuningas hänen/ ja pani hänen fangihuoneseen.

17:5 Ja Assyrian Cuningas meni caickeen sijhen maacundaan ylös/ ja tuli Samariaan/ ja pijritti sen colmexi ajastajaxi.

17:6 Mutta yhdeksännellä Hoosean ajastajalla voitti Assyrian Cuningas Samarian/ ja wei

Israelin pakkosiirtolaisuuteen Assuriin ja asetti heidät asumaan Halahiin ja Haaborin, Goosanin joen, rannoille sekä Meedian kaupunkeihin.

17:7 Näin tapahtui, koska israelilaiset olivat tehneet syntiä Herraa, Jumalaansa, vastaan, joka oli johdattanut heidät Egyptin maasta, pois faraon, Egyptin kuninkaan, käsistä, ja koska he olivat peljänneet muita jumalia.

17:8 He olivat myös vaeltaneet niiden kansain säädösten mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä, ja tehneet sitä, mitä Israelin kuninkaatkin.

17:9 Israelilaiset olivat tehneet Herraa, Jumalaansa, vastaan sellaista, mikä ei ole oikein: he olivat rakentaneet itsellensä uhrikukkuloita kaikkiin kaupunkeihinsa, sekä vartiotorien luo että varustettuihin kaupunkeihin.

17:10 He olivat pystyttäneet itsellensä patsaita ja aserkarsikkoja jokaiselle korkealle kummulle ja jokaisen viheriän puun alle.

17:11 He olivat polttaneet uhreja kaikilla uhrikukuloilla, niinkuin ne kansat, jotka Herra oli karkoittanut heidän tieltänsä, olivat harjoittaneet pahuutta ja vihoittaneet Herran.

17:12 He olivat palvelleet kivi-jumalia, vaikka Herra oli heille sanonut: "Älkää tehkö sitä."

17:13 Ja Herra oli varoittanut sekä Israelia että Juudaa kaikkien profeettainsa, kaikkien näkiäin, kautta ja sanonut:

raelin Assyriaan, ja pani heidät Halaan ja Haboriin, Gosan virran tykö, ja Mediläisten kaupunkeihin.

17:7 Ja tapahtui, kuin Israelin lapset syntiä tekivät \Herraa\ Jumalaansa vastaan, joka heidät Egyptin maalta johdattanut oli, Pharaon Egyptin kuninkaan käsistä; ja he pelkäsivät vieraita jumalia,

17:8 Ja vaelsivat pakanain tapain jälkeen, jotka \Herra\ oli ajanut Israelin lasten edestä ulos; ja niinkuin myös Israelin kuninkaat tekivät,

17:9 Ja Israelin lapset peittelivät asiansa \Herraa\ Jumalaansa vastaan, jotka ei hyvät olleet, ja rakensivat itsellensä korkeuksia, kaikissa kaupungeissansa, sekä linnoissa että vahvoissa kaupungeissa,

17:10 Ja nostivat patsaita ja metsistöitä kaikilla korkeilla vuorilla, ja kaikkein viheriäisten puiden alla.

17:11 Ja he suitsuttivat kaikissa korkeuksissa niinkuin pakanat, jotka \Herra\ heidän edestänsä oli ajanut pois, ja tekivät myös hirmuisia töitä, joilla he vihoittivat \Herran\,

17:12 Ja palvelivat epäjumalia, joista \Herra\ heille oli sanonut: senkaltaisia ei teidän pidä tekemän!

17:13 Ja kuin \Herra\ todisti Israelia ja Juudaa vastaan, kaikkein prophetain ja näkiäin kautta, ja antoi heille sanoa: palatkaat teidän vääril-

Israelin Assyriaan/ ja pani heidän Halaan/ ja Haborijn Gosan virran tykö/ ja Mederein Caupungeihin.

17:7 Mutta silloin cuin Israelin lapset syndiä teit HERra heidän Jumalatans wastan/ joca heidän Egyptin maalda johdattanut oli Pharaon Egyptin Cuningan käsist/ ja he pelkäisit wieraita jumalita.

17:8 Ja waelsit pacanoitten tapain jälken/ jotca HERra oli ajanut Israelin lasten edest ulos/ ja nijncuin myös Israelin Cuningat teit.

17:9 Ja Israelin lapset caunistit heidän asians HERra heidän Jumalatans wastan/ jotca ei cuitengan hyvät ollet/ nimitäin/ että he rakensit heillens corkeuxia jocaidzis Caupungeis/ sekä linnois/ että wahwois Caupungeis.

17:10 Ja rakensit padzaita ja medzistöitä caikilla corkeilla vuorilla/ ja caikein wiherjäisten puiden alla.

17:11 Ja he suidzutit caikis corkeuxis/ pacanoitten tawan jälken/ jotca HERra heidän edestäns oli ajanut pois. Ja teit myös hirmuisia töitä/ joilla he wihoitit HERran.

17:12 Ja palwelit epäjumalita/ joista HERra heille oli sanonut: sencaltaisita ei teidän pidä tekemän.

17:13 Ja cosca HERra todisti Israeli ja Judat wastan/ caickein Prophetain ja Näkiäin cautta/ ja andoi heille sanoa:

"Palatkaa pahoilta teiltänne ja noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni, kaiken sen lain mukaan, jonka minä annoin teidän isillenne ja jonka minä olen teille ilmoittanut palvelijaini, profeettain, kautta."

17:14 Mutta he eivät kuulleet, vaan olivat niskureita niinkuin heidän isänsäkin, jotka eivät uskoneet Herraan, Jumalansa.

17:15 He hylkäsivät hänen käskynsä ja hänen liittonsa, jonka hän oli tehnyt heidän isiensä kanssa, ja todistukset, jotka hän oli heille antanut. He seurasivat turhia jumalia, ja turhanpäiväisiksi he tulivat, kun seurasivat pakanakansoja, jotka asuivat heidän ympärillensä, vaikka Herra oli kieltänyt heitä tekemästä niinkuin ne.

17:16 He hylkäsivät Herran, Jumalansa, kaikki käskyt ja tekivät itsellensä valettuja kuvia, kaksi vasikkaa. Ja he tekivät itsellensä myös aserkarsikkoja ja kumarsivat kaikkea taivaan joukkoa ja palvelivat Baalia.

17:17 Ja he panivat poikansa ja tyttärensä kulkemaan tulen läpi ja tekivät taikoja ja harjoittivat noituutta. He myivät itsensä tekemään sitä, mikä on paha Herran silmissä, ja vihoittivat hänet.

17:18 Niin Herra vihastui suuresti Israeliin ja poisti heidät kasvojensa edestä, niin ettei muuta jäänyt jäljelle kuin Juudan sukukunta yksin.

17:19 Ei myöskään Juuda pitänyt Herran, Jumalansa, käs-

tä teiltänne, ja pitäkää minun käskyni, ja säätyni, kaiken sen lain jälkeen, jonka minä teidän isillenne käskenynt olen, ja minä myös palveliaini prophetain kautta teille lähettänyt olen.

17:14 Ja ei he totelleet; mutta olivat niskurit, niinkuin heidän esi-isänsäkin, jotka ei uskoneet \Herran\ Jumalansa päälle,

17:15 Ja he katsoivat ylön hänen käskynsä ja hänen liittonsa, jonka hän heidän isäinsä kanssa tehnyt oli, ja heidän todistuksensa, jonka hän heidän seassansa todisti, ja vaelsivat turhissa menoissansa, ja tekivät turhia, kuin pakanatkin heidän ympärillensä, joista \Herra\ oli kieltänyt, ettei heidän pitäis tekemän niinkuin ne.

17:16 Mutta he pelkäsivät kaikki \Herran\ Jumalansa käskyt, ja tekivät heillensä kaksi valettua vasikkaa, ja tekivät metsistön, ja kumarsivat koko taivaallista sotajoukkoa, ja palvelivat Baalia,

17:17 Ja käyttivät poikansa ja tyttärensä tulen lävitse, ja pitivät noituuksia ja velhouksia, ja myivät itsensä tekemään sitä, mikä paha oli \Herran\ edessä, häntä vihoittaaksensa.

17:18 Niin vihastui \Herra\ suuresti Israelin päälle, ja heitti heidät pois kasvoinsa edestä, niin ettei yhtään heistä jäänyt, vaan Juudan sukukunta yksinänsä.

17:19 Ei myös Juuda pitänyt \Herran\ Jumalansa käskyjä, vaan he vaelsivat Israelin sää-

palaitca teidän wäärildä teidän/ ja pitäkät minun käskyni ja oikeuteni/ caiken sen Lain jälken/ cuin minä teidän Isillen käskenynt olen/ ja myös minun palweliaini Prophetain cautta teille lähettänyt olen.

17:14 Ja ei he cuullet/ mutta olit niscurit nijncuin heidän esiisänskin/ jotca ei usconet HERran heidän Jumalans päälle:

17:15 Sitälikin cadzoit he myös hänen käskyns ja lijttons ylön/ cuin hän heidän Isäins cansa tehnyt oli/ ja hänen tunnustuxens/ cuin hän heidän seasans tunnusti/ ja waelsit heidän turhis menoisans/ ja teit turhia cuin pacanatkin heidän ymbärilläns/ joita HERra heitä oli tekimäst kiellänyt.

17:16 Mutta he hyljäisit caicki heidän HERrans Jumalans käskyt/ ja teit heillens caxi walettua wasickata ja medzistöitä/ ja rucoilit coco taiwallista sotajoucko/ ja palwelit Baalia.

17:17 Ja käytit heidän poicans ja tyttärens tulen läpidze/ ja pidit noituxia ja welhouxia/ ja myit idzens tekemän sitä cuin paha oli HERran edes/ händä wihoittaxens.

17:18 Nlin wihastui HERra suurest Israelin päälle/ ja heitti heidän pois caswons edest/ nijn ettei yhtän heistä jäänyt/ waan Judan sucucunda yxinäns.

17:19 (Ei myös Juda pitänyt hänen HERrans Jumalans käs-

kyjä, vaan he vaelsivat niiden säädösten mukaan, jotka Israel itse oli tehnyt.

17:20 Niin Herra hylkäsi koko Israelin heimon, nöyryytti heitä ja antoi heidät ryöstäjien käsiin ja heitti viimein heidät pois kasvojensa edestä.

17:21 Sillä kun hän oli reväissyt Israelin Daavidin suvulta ja he olivat tehneet kuninkaaksi Jerobeamin, Nebatin pojan, käänsi Jerobeam Israelin pois Herrasta ja saattoi heidät tekemään suuren synnin.

17:22 Ja israelilaiset vaelsivat kaikissa synneissä, joita Jerobeam oli tehnyt; he eivät luopuneet niistä.

17:23 Ja niin Herra viimein poisti Israelin kasvojensa edestä, niinkuin hän oli puhunut kaikkien palvelijainsa, profeettain, kautta. Ja Israel vietiin pois maastansa pakkosiirtolaisuuteen Assuriin, jossa he ovat tänäkin päivänä.

17:24 Sen jälkeen Assurin kuningas antoi tuoda kansaa Baabelista, Kuutasta, Avvasta, Hamatista ja Sefarvaimista ja asetti heidät asumaan Samarian kaupunkeihin israelilaisten sijaan. Ja he ottivat Samarian omaksensa ja asettuivat sen kaupunkeihin.

17:25 Ja kun he sielläolonsa ensi aikoina eivät peljänneet Herraa, lähetti Herra heidän sekaansa leijonia, jotka tappoivat heitä.

17:26 Se ilmoitettiin Assurin kuninkaalle näin: "Kansat, jotka sinä veit pakkosiirtolaisuuteen ja asetit asumaan Samarian kaupunkeihin, eivät tiedä, millä

dyissä, joita he tekivät;

17:20 Sentähden hylkäsi \Herra\ kaiken Israelin siemenen, vaivasi heitä ja antoi ryövärein käsiin, siihenasti että hän heidät kasvoinsa edestä heitti pois.

17:21 Sillä Israel eroitti itsensä Davidin huoneesta, ja tekivät itsellensä Jerobeamin Nebatin pojan kuninkaaksi. Hän käänsi Israelin \Herrasta\ pois, ja saatti heidät suuresti syntiä tekemään.

17:22 Ja niin vaelsivat Israelin lapset kaikissa Jerobeamin synneissä, joita hän tehnyt oli, ja ei lakanneet siitä,

17:23 Siihenasti että \Herra\ heitti Israelin kasvoinsa edestä pois, niinkuin hän ennen sanonut oli kaikkein palveliainsa prophetain kautta. Ja Israel vietiin pois omalta maaltansa Assyriaan tähän päivään asti.

17:24 Ja Assyrian kuningas antoi tulla (kansaa) Babelista ja Kutasta, ja Avvasta, ja Hematista, ja Sepharvaimista, ja asetti heidät Samarian kaupunkeihin Israelin lasten sijaan, jotka omistivat Samarian, ja asuivat niissä kaupungeissa.

17:25 Mutta kuin he niissä ensin rupesivat asumaan, ja ei peljänneet \Herraa\, lähetti \Herra\ jalopeurat heidän sekaansa, jotka heidät surmasivat.

17:26 Ja he puhuivat Assyrian kuninkaalle, sanoen: pakanat, jotka sinä tänne annoit tulla ja panit Samarian kaupunkeihin asumaan, ei tiedä mitään maakunnan Jumalan

kyjä/ vaan waelsit Israelin tawan jälkeen)

17:20 Sentähden hyljäis HERra caiken Israelin siemenen/ waiwais heitä ja andoi ryöwärein käsijn/ siihenasti että hän heidän caswons edest heitti pois.

17:21 Sillä Israel oli eroitettu Dawidin huonest/ ja he teit heillens Jerobeamin Nebathin pojan Cuningaxi. Hän käänsi Israelin HERrasta pois/ ja saatti heidän suurest syndiä tekemän.

17:22 Ja nijn waelsit Israelin lapset caikis Jerobeamin synneis/ cuin hän tehnyt oli/ ja ei lacannet sijtä.

17:23 Siihenasti että HERra heitti Israelin caswons edest pois/ nijncuin hän ennen sanonut oli caickein palweliains Prophetain cautta. Ja nijn Israel oli culkiana omalda maaldans Assyrias/ tähän päiwän asti.

17:24 JA Assyrian Cuningas andoi tulla Canssa Babelist ja Cuthast/ ja Awast/ ja Hematist/ ja Sepharwaimist/ ja asetti heidän Samarian Caupungeihin Israelin lasten siaan/ jotca omistit Samarian/ ja asuit nijsä Caupungeis.

17:25 Mutta cosca he nijsä ensin rupeisit asuman/ ja ei peljännet HERra/ lähetti HERra Lejonit heidän secaans/ jotca heidän surmaisit.

17:26 Ja he annoit sanoa Assyrian Cuningalle: pacanat cuins tänne annoit tulla/ ja panit Samarian Caupungeihin asuman/ ei tiedä mitän maa-

tavalla sen maan Jumalaa on palveltava. Sentähden hän on lähettänyt leijonia heidän sekaansa, ja katso, ne surmaavat heitä, koska he eivät tiedä, millä tavalla sen maan Jumalaa on palveltava."

17:27 Silloin Assurin kuningas käski sanoen: "Viekää sinne joku niistä papeista, jotka toitte sieltä pakkosiirtolaisuuteen; joku heistä menkoon sinne ja asukoon siellä ja opettakoon heille, millä tavalla sen maan Jumalaa on palveltava."

17:28 Ja niin eräs niistä papeista, jotka he olivat vieneet Samariasta pakkosiirtolaisuuteen, tuli ja asettui Beeteliin; ja hän opetti heille, kuinka heidän oli peljättävä Herra.

17:29 Mutta kukin kansa teki itselleen omat jumalansa, ja he panivat ne samarialaisten rakentamiin uhrikukkulentempeleihin, kukin kansa niissä kaupungeissa, joissa se asui.

17:30 Baabelin miehet tekivät itselleen Sukkot-Benotin, Kuutin miehet tekivät Neergalin, Hamatin miehet Asiman,

17:31 avvalaiset tekivät Nibhaan ja Tartakin, sefarvaimilaiset polttivat poikiansa tulessa Adrammekille ja Annammelekille, Sefarvaimin jumalille.

17:32 Mutta he pelkäsivät myöskin Herra. Ja he asettivat itsellensä uhrikukkulentempeleitä omasta keskuudestaan, ja nämä uhrasivat heidän puolestaan uhrikukkulentempeleissä.

17:33 He pelkäsivät tosin Her-

säädystä: sentähden lähetti hän jalopeurat heidän sekaansa, ja katso, ne surmaavat heidät, sentähden ettei he mitään tiedä maakunnan Jumalan säädystä.

17:27 Mutta Assyrian kuningas käski ja sanoi: viekää sinne yksi papeista, jotka te sieltä vieneet olette pois; ja he menkää sinne, ja asukaat siellä: että hän opettais heille maan Jumalan tavat.

17:28 Niin tuli yksi papeista, joka viety oli Samariasta pois, ja asui Betelissä; ja hän opetti heitä, kuinka heidän piti pelkäämän \Herraa\.

17:29 Mutta jokainen kansa teki itsellensä erinomaiset jumalat, ja panivat ne korkeusten huoneisiin, jotka Samarialaiset tehneet olivat: jokainen kansasta omassa kaupungisansa, jossa he asuivat.

17:30 Mutta Babelin miehet tekivät SukkotBenotin; Kutan miehet tekivät Nergalin; Hematin miehet tekivät Asiman;

17:31 Ja Avvilaiset tekivät Nibhan ja Tartakin; Sepharvaimilaiset polttivat poikiansa Adramelekille ja Anamelekille Sepharvaimin epäjumalille.

17:32 Mutta he pelkäsivät \Herraa\, ja tekivät itsellensä pappeja korkeuksille alhaimman kansan seasta seasansa, jotka uhrasivat heidän korkeuttensa huoneissa.

17:33 He pelkäsivät \Herraa\

cun~an Jumalan säädystä/ sentähden lähetti hän Lejonit heidän sekaans/ ja cadzo/ he surmawat heidän/ sentähden ettei he mitän tiedä maacunnan Jumalan säädystä.

17:27 MUtta Assyrian Cuningas käski/ ja sanoi: wiekät sinne yxi Papeista/ cuin te siellä wienet oletta pois ne mengän sinne/ ja asucan siellä/ ja opettacan heille maan Jumalan tawat.

17:28 Nijn tuli yxi Papeista/ joca wiety oli Samariast pois/ ja asui BethElis/ ja opetti heille/ cuinga heidän piti pelkäämän HERra.

17:29 Mutta joca Canssa teki idzellens erinomaisen jumalan/ ja panit ne njihin corkeuden huoneisin/ jotca Samarialaiset tehnet olit/ jocainen Canssast omas Caupungisans josa he asuit.

17:30 Mutta ne Babelist teit SuchotBenothin/ ne Chutist teit Nergelin/ ne Hemathist teit Asiman.

17:31 Ne Awast teit Nibehan/ ja Tharthak/ ne Sepharwaimist poldit heidän poicans Adramelechin ja Anamelech in heidän epäjumalains edes Sepharwaimis.

17:32 Mutta että he pelkäisit myös HERra/ teit he heille pappeja corkeudelle nijstä halwimmista heidän seasans/ jotca uhraisit heidän corkeustens huoneis.

17:33 Ja cuin he näin pelkäisit

raa, mutta palvelivat myös omia jumaliansa samalla tavalla kuin ne kansat, joiden keskuudesta heidät oli tuotu.

17:34 Ja vielä tänäkin päivänä he tekevät vanhan tapansa mukaan: he eivät pelkää Herraa eivätkä tee saamiensa säädösten ja oikeuksien mukaan, eivät sen lain ja niiden käskyjen mukaan, jotka Herra on antanut Jaakobin pojille, hänen, jolle hän antoi nimen Israel.

17:35 Herra teki liiton näiden kanssa ja käski heitä sanoen: "Älkää peljätkö muita jumalia, älkää kumartako ja palvelko niitä älkääkään uhratko niille,

17:36 vaan Herraa, joka johdatti teidät Egyptin maasta suurella voimalla ja ojennetulla käsivarrella, häntä te peljätkää, häntä kumartakaa ja hänelle uhratkaa.

17:37 Ja niitä säädöksiä ja oikeuksia, sitä lakia ja niitä käskyjä, jotka hän on teille kirjoittanut, te alati tarkoin noudattakaa, mutta älkää peljätkö muita jumalia.

17:38 Liittoa, jonka minä tein teidän kanssanne, älkää unhottako. Älkääkään peljätkö muita jumalia,

17:39 vaan peljätkää ainoastaan Herraa, teidän Jumalaanne, niin hän pelastaa teidät kaikkien vihollistenne käsistä."

17:40 Mutta he eivät totelleet, vaan tekivät vanhan tapansa mukaan.

17:41 Niin nämä kansat pelkäsivät Herraa, mutta palvelivat samalla omia jumalankuviansa.

ja palvelivat myös epäjumaliansa pakanain tavan jälkeen, kusta he tulleet olivat.

17:34 Ja hamaan tähän päivään asti tekivät he tätä vanhan tavan jälkeen, niin ettei he pelkää \Herraa\, eikä myös pidä tapaansa ja oikeutansa, lain ja käskyn jälkeen, jonka \Herra\ käski Jakobin lapsille, jolle hän antoi Israelin nimen.

17:35 Ja \Herra\ oli tehnyt heidän kanssansa liiton, ja käskennyt heitä, sanoen: älkää peljätkö muita jumalia ja älkää heitä kumartako, älkää heitä palvelko ja älkää heille uhratko;

17:36 Mutta \Herraa\, joka teidät Egyptin maalta toi ulos, suurella voimalla ja ojennetulla käsivarrella, häntä peljätkää, häntä rukoilkaat, ja hänelle uhratkaat;

17:37 Ja pitäkää ne tavat, oikeudet, laki ja käskyt, jotka hän teille kirjoittanut on, että te kaikkina elinaikananne teette sen jälkeen: ja älkää peljätkö muita jumalia.

17:38 Ja älkää unhottako sitä liittoa, jonka minä tein teidän kanssanne: ettette pelkäisi muita jumalia;

17:39 Mutta peljätkää \Herraa\ teidän Jumalaanne: ja hän auttaa teitä kaikkein teidän vihamiestenne käsistä.

17:40 Mutta ei he totelleet sitä, vaan tekivät vanhan tapansa jälkeen.

17:41 Ja näin nämät pakanat pelkäsivät \Herraa\, ja palvelivat myös epäjumaliansa; niin myös tekivät heidän lapsensa

HERra/ ja he palvelit myös epäjumalita/ jocainen Canssa tawans jälken/ custa he tulleet olit.

17:34 Ja haman tähän päivään asti tekewät he tätä wanhan tawan jälken/ nijn ettei he eikä pelkä HERra/ eikä myös pidä heidän tapans ja oikeutans/ lain ja käskyn jälken/ cuin HERra käski Jacobin lapsille/ jolle hän andoi IsraElin nimen.

17:35 Ja HERra teki heidän cansans lijton/ ja käski heitä sanoden: älkät peljätkö muita jumalita/ ja älkät heitä cumartaco/ älkät heitä palwelco/ älkät heille uhratco.

17:36 Mutta HERra joca teidän Egyptin maalda suurella woimalla toi ulos/ ja ojetulla käsivarrella/ händä peljätkä/ händä rucoelca/ hänelle uhratca.

17:37 Ja pitäkät ne tawat/ oikeudet/ lait ja käskyt/ cuin hän teille kirjoitta andanut on/ että te aina caikis paicis teette sen jälken/ ja älkät peljätkö muita jumalita.

17:38 Ja älkät unhottaco sitä lijtto cuin hän teidän cansan teki/ ettet te pelkäis muita jumalita.

17:39 Mutta peljätkä HERra teidän Jumalatan/ hän teitä autta teidän wihamiesten käsist.

17:40 Mutta ei he totellet sitä/ waan teit wanhan tawans jälken.

17:41 Ja näin nämät pacanat pelkäisit HERra/ ja palvelit myös heidän jumalitans. Nijn

Myöskin heidän lapsensa ja heidän lastensa lapset tekevät vielä tänä päivänä samoin, kuin heidän isänsä ovat tehneet.

2 Kuningas 18 LUKU

18:1 Israelin kuninkaan Hoosean, Eelan pojan, kolmantena hallitusvuotena tuli Hiskia, Juudan kuninkaan Aahaan poika, kuninkaaksi.

18:2 Hän oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä yhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Abi, Sakarjan tytär.

18:3 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Daavid oli tehnyt.

18:4 Hän poisti uhrikukkulat, murskasi patsaat, hakkasi maahan asera-karsikon ja löi palasiksi vaskikäärmeen, jonka Mooses oli tehnyt; sillä niihin aikoihin asti israelilaiset olivat polttaneet uhreja sille; sitä kutsuttiin nimellä Nehustan.

18:5 Hän turvasi Herraan, Israelin Jumalaan, niin ettei kukaan ollut hänen kaltaisensa kaikista hänen jälkeisistään Juudan kuninkaista eikä niistä, jotka olivat olleet ennen häntä.

18:6 Hän riippui Herrassa kiinni eikä luopunut hänestä, vaan noudatti hänen käskyjäänsä, jotka Herra oli antanut Mooselle.

18:7 Niin Herra oli hänen kanssansa; hän menestyi kaikessa, mihin ryhtyi. Hän kاپinoi Assurin kuningasta vastaan

ja lastensa lapset, kuin heidän isänsäkin tehneet olivat, hamaan tähän päivään asti.

18 LUKU

18:1 Ja tapahtui kolmantena Hosean Elan pojan Israelin kuninkaan ajastaikana, että Hiskia Ahaksen Juudan kuninkaan poika tuli kuninkaaksi.

18:2 Hän oli viidenkolmattakymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän ajastaikaa kolmattakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Abi, Sakarian tytär.

18:3 Ja hän teki sitä mikä otollinen oli \Herran\ edessä, juuri niinkuin hänen isänsä David teki.

18:4 Hän kukisti korkeudet, ja särki patsaat, ja hävitti metsistöt, ja löi vaskikäärmeen rikki, jonka Mooses tehnyt oli, sillä Israelin lapset suitsuttivat sille aina siihen päivään asti; ja hän kutsui sen Nehustan.

18:5 Hän turvasi \Herraan\ Israelin Jumalaan; niin ettei yksikään hänen kaltaisensa ollut hänen jälkeensä, ei myös hänen edellänsä kaikkein Juudan kuningasten seassa.

18:6 Hän riippui \Herrassa\ ja ei luopunut hänestä, ja piti hänen käskynsä niinkuin \Herra\ Mosekselle oli käskenyt.

18:7 Ja \Herra\ oli hänen kanssansa, ja kuhunkapäin hän meni, toimitti hän taitavasti; hän luopui myös Assy-

myös teit heidän lapsens/ ja lastens lapset/ kuin heidän Isänskin tehnet olit/ haman tähän päivän asti.

XVIII. Lucu

18:1 Colmandena Hosean Elan pojan Israelin Cuningan ajastaicana/ tuli Hiskia Ahaxen Judan Cuningan poica Cuningaxi.

18:2 Ja hän oli wijdencolmattakymmenen ajastaicainen tullesans Cuningaxi/ ja hallidzi yhdexän ajastaica colmattakymmendä Jerusalemis/ hänen äitins cudzuttin Abi Sacharian tytär.

18:3 Ja teki sitä kuin otollinen oli HERran edes/ nijncuin hänen Isäns Dawid.

18:4 Hän cukisti corkeudet/ ja särki padzat/ ja häwitti medzistöt/ ja löi waskikärmen ricki/ jonga Mooses tehnyt oli: sillä Israelin lapset suidzutip hänelle aina sijhen päivän asti/ ja he cudzuit hänen Nehusthan.

18:5 Hän turwais HERran Israelin Jumalaan/ nijn ettei yxikän hänen caltaisens ollut hänen jälkens/ ei myös hänen edelläns/ caickein Judan Cuningasten seas.

18:6 Hän rippui HERrasa/ ja ei luopunut hänestä/ ja piti hänen käskyns kuin HERra Mosexelle oli käskenyt.

18:7 Ja HERra oli hänen cansans/ ja cungapäin hän meni/ toimitti hän taitawast/ hän luowui myös Assyrian Cuning-

eikä enää palvellut häntä.

18:8 Hän voitti filistealaiset ja valtasi heidän alueensa aina Gasaan asti, sekä vartiotornit että varustetut kaupungit.

18:9 Mutta kuningas Hiskian neljäntenä hallitusvuotena, joka oli Israelin kuninkaan Hoosean, Eelan pojan, seitsemäs hallitusvuosi, hyökkäsi Salmaneser, Assurin kuningas, Samarian kimppuun ja piiritti sitä.

18:10 Ja hän valloitti sen kolmen vuoden kuluttua. Hiskian kuudentena hallitusvuotena, joka oli Israelin kuninkaan Hoosean yhdeksäs hallitusvuosi, valloitettiin Samaria.

18:11 Ja Assurin kuningas vei Israelin pakkosiirtolaisuuteen Assuriin ja sijoitti heidät Halaan ja Haaborin, Goosanin jonen, rannoille ja Meedian kaupunkeihin,

18:12 sentähden että he eivät olleet kuulleet Herran, Jumalansa, ääntä, vaan olivat rikkooneet hänen liittonsa, kaiken, mitä Mooses, Herran palvelija, oli käskenyt; he eivät olleet kuulleet sitä eivätkä tehneet sen mukaan.

18:13 Kuningas Hiskian neljäntenätoista hallitusvuotena hyökkäsi Sanherib, Assurin kuningas, kaikkien Juudan varustettujen kaupunkien kimppuun ja valloitti ne.

18:14 Niin Hiskia, Juudan kuningas, lähetti Assurin kuninkaalle Laakiiseen sanan: "Minä olen rikkonut, käänny pois minun kimpustani. Minä kannan, mitä panet kannettavakseni." Niin Assurin kuningas määräsi

rian kuninkaasta, ja ei palvellut häntä.

18:8 Hän löi Philistealaiset Gasaan asti, ja heidän rajansa, vartiain tornista vahvoihin kaupunkeihin asti.

18:9 Ja tapahtui neljäntenä Hiskian kuninkaan vuonna, (se oli seitsemäs Hosean Eelan pojan Israelin kuninkaan vuosi) että Salmanassar Assyrian kuningas meni Samariaa vastaan ja piiritti sen.

18:10 Ja voitti kolmen vuoden perästä, kuudentena Hiskian vuonna, se on yhdeksäs Hosean Israelin kuninkaan vuosi: silloin voitettiin Samaria.

18:11 Ja Assyrian kuningas vei Israelin Assyriaan, ja pani heitä Halaan ja Haboriin, Gosarin virran tykö, Mediläisten kaupunkeihin,

18:12 Ettei he olleet kuuliaiset \Herran\ Jumalansa äänelle, ja rikkoivat hänen liittonsa ja kaikki, mitä Mooses \Herran\ palvelia käskenyt oli: sitä ei he totelleet eikä tehneet.

18:13 Mutta neljäntenätoistakymmenentenä Hiskian kuninkaan vuonna, meni Sanherib Assyrian kuningas kaikkia Juudan vahvoja kaupungeita vastaan ja voitti ne.

18:14 Niin lähetti Hiskia Juudan kuningas Lakikseen Assyrian kuninkaan tykö ja antoi hänelle sanoa: minä olen rikkonut, mene minun tyköäni pois, mitä panet minun pääläni, sen minä kannan. Niin pani Assyrian kuningas Hiski-

gast/ ja ei ollut hänelle alemmainen.

18:8 Hän löi Philisterit Gasan asti/ ja heidän rajansa/ linnasta vahvoihin Caupungeihin asti.

18:9 Neljäntenä Hiskian Cuningan vuonna (se oli seitsemäs Hosean Eelan pojan Israelin Cuningan vuosi) meni Salmanassar Assyrian Cuningas Samariaa vastaan ja piiritti sen.

18:10 Ja voitti kolmen vuoden perästä/ kuudentena Hiskian vuonna (se on yhdeksäs Hosean Israelin Cuningan vuosi) voitettiin Samaria.

18:11 Ja Assyrian Cuningas vei Israelin Assyriaan/ ja pani heitä Halaan ja Haborin/ Gosarin virran tykö Medereihin Caupungeihin.

18:12 Ettei he olleet kuuliaiset Herran heidän Jumalansa äänelle/ ja rikkoivat hänen liittonsa/ ja kaikki mitä Mooses Herran palvelia käskenyt oli/ sitä ei he totelleet eikä tehneet.

18:13 Mutta neljäntenätoistakymmenentenä Hiskian Cuningan vuonna/ meni Sanherib Assyrian Cuningas caikkia Judan vahvoja Caupungeita vastaan/ ja otti ne.

18:14 Nijn lähetti Hiskia Judan Cuningas Lachixeen Assyrian Cuningan tykö/ ja antoi hänelle sanoa: minä olen rikkonut/ mene minun tyköäni pois/ mitä panet minun pääläni/ sen minä kannan. Nijn

Hiskian, Juudan kuninkaan, maksettavaksi kolmesataa talenttia hopeata ja kolmekymmentä talenttia kultaa.

18:15 Ja Hiskia antoi kaikki rahat, mitä Herran temppelissä ja kuninkaan linnan aarrekamioissa oli.

18:16 Siihen aikaan Hiskia leikkautti irti Herran temppelin ovista ja pihtipielistä sen päälystyksen, jolla Hiskia, Juudan kuningas, oli päälystännyt ne, ja antoi sen Assurin kuninkaalle.

18:17 Mutta Assurin kuningas lähetti Laakiista Tartanin ja ylimmäisen hoviherran ja Rabsaken suuren sotajoukon kanssa kuningas Hiskiaa vastaan Jerusalemiin. Ja nämä lähtivät liikkeelle ja tulivat Jerusalemiin; ja lähdettyänsä liikkeelle ja tultuansa he pysähtyivät Ylälammikon vesijohdolle, joka on Vanuttajankedon tien varrella.

18:18 Kun he sitten kutsuivat kuningasta, menivät Eljakim, Hilkian poika, joka oli linnan päällikkönä, ja kirjuri Sebna ja kansleri Jooah, Aasafin poika, heidän luoksensa.

18:19 Ja Rabsake sanoi heille: "Sanokaa Hiskialle: Näin sanoo suurkuningas, Assurin kuningas: 'Mitä on tuo luottamus, mikä sinulla on?'"

18:20 Arvelet kai, että pelkästä huulten puheesta tulee neuvo ja voima sodankäyntiin. Keneen sinä oikein luotat, kun kapinoit minua vastaan?

18:21 Katso, sinä luotat nyt Egyptiin, tuohon särkyneeseen

an Juudan kuninkaan päälle kolmesataa leiviskää hopiaa ja kolmekymmentä leiviskää kultaa.

18:15 Niin antoi Hiskia kaiken sen hopian, mikä \Herran\ huoneessa löytyi ja kuninkaan huoneen tavaroissa.

18:16 Silloin särki Hiskia \Herran\ temppelin ovet ja kiskot, jotka Hiskia Juudan kuningas oli antanut silata, ja antoi ne Assyrian kuninkaalle.

18:17 Ja Assyrian kuningas lähetti Tartanin, ja ylimmäisen kamaripalvelian, ja Rabsaken Lakiksesta kuningas Hiskian tykö, suuren väen kanssa Jerusalemiin; ja he nousivat ja menivät Jerusalemiin. Ja noustuansa ja tultuansa sinne, seisahdivat he ylimmäisen vesilammikon kanavan vieressä, tiellä Vanuttajakedolle,

18:18 Ja kutsuivat kuninkaan; niin meni Eliakim Hilkian poika huoneenhaltia heidän tykönsä ulos, ja Sebna kirjoittaja, ja Joa Asaphin poika kansleri.

18:19 Niin sanoi Rabsake heille: sanokaat nyt Hiskialle: näin sanoo suuri kuningas, Assyrian kuningas: mikä on tämä turva, johon sinä luotat?"

18:20 Ajatteletkos (vaikka ne ovat tyhjät puheet) neuvoa ja voimaa olevan sotiakses? mihinkä sinä luotat, että olet minusta luopunut?

18:21 Katso, sinä uskallat tuon särjetyn ruokosauvan päälle Egyptistä! joka, jos joku

pani Assyrian Cuningas Hiskian Judan Cuningan päälle/ kolmesata leiwiskätä hopiata/ ja kolmekymmendä leiwiskätä culda.

18:15 Nijn andoi Hiskia caiken sen hopian cuin HERran huones löyttin ja Cuningan huones.

18:16 Silloin särki Hiskia Herran Templin owet ja kiscot/ cuin hän idze oli andanut silata.

18:17 JA Assyrian Cuningas lähetti Thartanin/ ja ylimmäisen Camari palwelian/ ja Rabsaken Lachixest Cuningas Hiskian tygö suuren väen cansa Jerusalemijn/ ja he menit sinne. Ja tulduans sinne/ pidätit he lammicon wesijuoxun ylimmäisellä puolella/ cuin on ylhällä wanuttajan pellolla.

18:18 Ja cudzui Cuningan: nijn meni Eliachim Hilchian poica heidän tygöns ulos/ huonehaldia/ ja Sebna kirjoittaja/ ja Joah Asaphin poica Cantzleri.

18:19 Nlin sanoi RabSake heille: sanocas Cuningas Hiskialle: nijn sano se woimallinen Cuningas/ Assyrian Cuningas: mikä on tämä suuri rohkeus johon sinä luotat?"

18:20 Ajatteletcos (waicka ne owat tyhjät puhet) neuwo ja woima olevan sotiaxes? mihingä sinä sinus luotat/ että olet minusta luopunut?"

18:21 Cadzo/ jos sinä uscallat sen särjetyn ruocosauwan

ruokosauvaan, joka tunkeutuu sen käteen, joka siihen nojaa, ja lävistää sen. Sellainen on farao, Egyptin kuningas, kaikille, jotka häneen luottavat.

18:22 Vai sanotteko te ehkä minulle: Me luotamme Herraan, meidän Jumalaamme? Mutta eikö hän ole se, jonka uhrikukkulat ja alttarit Hiskia poisti, kun hän sanoi Juudalle ja Jerusalemile: Tämän alttarin edessä on teidän kumartaen rukoiltava, täällä Jerusalemissa?'

18:23 Mutta lyö nyt vetoa minun herrani, Assurin kuninkaan, kanssa: minä annan sinulle kaksi tuhatta hevosta, jos sinä voit hankkia niille ratsastajat.

18:24 Kuinka sinä sitten voisit torjua ainoankaan käskynhaltijan, ainoankaan minun herrani vähemmän palvelijan, hyökkäykseen? Ja sinä vain luotat Egyptiin, sen vaunuihin ja ratsumiehiin.

18:25 Olenko minä siis Herran sallimatta hyökännyt tämän paikan kimppuun hävittämään sitä? Herra itse on sanonut minulle: 'Hyökkää tähän maahan ja hävitä se.'

18:26 Niin Eljakim, Hilkian poika, ja Sebna ja Jooah sanoivat Rabsakelle: "Puhu palvelijoillesi araminkieltä, sillä me ymmärrämme sitä; älä puhu meidän kanssamme juudankieltä kansan kuullen, jota on muurilla."

18:27 Mutta Rabsake vastasi heille: "Onko minun herrani

nojaa sen päälle, menee sisälle hänen käteensä ja pistää sen lävitse: niin on Pharao Egyptin kuningas kaikille, jotka luottavat hänen päällensä.

18:22 Mutta jos te sanoisitte minulle: me uskallamme \Herran\ Jumalamme päälle: eikö hän ole se, jonka korkeudet ja alttarit Hiskia on kukistanut? ja sanoi Juudalle ja Jerusalemile: tämän alttarin edessä, joka on Jerusalemissa, pitää teidän kumartaman.

18:23 Lyö siis nyt veto herrani Assyrian kuninkaan kanssa: minä annan sinulle kaksituhatta hevosta, jos sinä taidat antaa niitä, jotka niillä ratsastavat.

18:24 Kuinka siis sinä taidat ajaa takaperin yhden päämiehen herrani vähimmästä palvelioista? Mutta sinä luotat Egyptin päälle, vaunuin ja ratsasmiesten tähden.

18:25 Eli luuletkos, että minä ilman \Herraa\ tähän paikkaan tullut olen, hävittämään tätä? \Herra\ on minulle sanonut: mene tätä maata vastaan ja hukuta se.

18:26 Niin sanoi Eliakim Hilkian poika, ja Sebna ja Jooah Rabsakelle: puhu palveliaisi kanssa Syrian kielellä, sillä me ymmärrämme sen, ja älä puhu meidän kanssamme Juudan kielellä, kansan kuulien, jotka muurin päällä ovat.

18:27 Mutta Rabsake sanoi heille: onko herrani lähettänyt minun sinun herras tykö eli

päälle Egyptist? että se cuin noja idzens sen päälle/ se mene sisälle hänen käteensä/ ja läpidze pistä sen: nijn on Pharao Egyptin Cuningas caikille cuin luottawat hänen päällens.

18:22 Mutta jos te sanoisitte: me uscallam HERran meidän Jumalam päälle: eikö hän ole jonga corkeudet ja Altarit Hiskia cukistanut on? Ja sanoi Judalle ja Jerusalemile: tämän Altarin edes cuin on Jerusalemis pitä teidän cumartaman.

18:23 Lupa sijs nyt minun Herralleni Assyrian Cuningalle/ nijn minä annan sinulle kymmenen tuhatta hewoista/ jos sinä waiwoin taidat anda cuin nijllä radzastawat.

18:24 Cuinga sijs sinä taidat seisoa yhden edes nijstä caickein pienimmistä Herroista/ jotca owat minun Herrani alammaiset? Ja/ sinä luotat sinus Egyptin päälle/ waunuin ja radzasmiesten tähden?

18:25 Eli/ luuletcos että minä ilman HERrata tänne tullut olen/ häwittämän näitä Caupungeita? HERra on minun käskeny: mene tätä maata wastian ja hucuta se.

18:26 Nlin sanoi Eliachim Hilckian poica/ ja Sebna ja Jooah RabSakelle: puhu sinun palweliais cansa Syrian kielellä (sillä me ymmärräm sen) ja älä puhu meidän cansam Judan kielellä/ Canssan cuulden cuin muurin päällä owat.

18:27 Mutta RabSake sanoi heille: ongo minun Herran lä-

lähettänyt minut puhumaan näitä sanoja sinun herrallesi ja sinulle? Eikö juuri niille miehille, jotka istuvat muurilla ja joutuvat teidän kanssanne syömään omaa likaansa ja juomaan omaa vettänsä?"

18:28 Sitten Rabsake astui esiin, huusi kovalla äänellä juudankielellä, puhui ja sanoi: "Kuulkaa suurkuninkaan, Assurin kuninkaan, sana.

18:29 Näin sanoo kuningas: 'Älkää antako Hiskian pettää itseänne, sillä hän ei voi pelastaa teitä minun käsistäni.

18:30 Älköön Hiskia saako teitä luottamaan Herraan, kun hän sanoo: Herra on varmasti pelastava meidät, eikä tätä kaupunkia anneta Assurin kuninkaan käsiin.

18:31 Älkää kuulko Hiskiaa.' Sillä Assurin kuningas sanoo näin: 'Tehkää sovinto minun kanssani ja antautukaa minulle, niin te saatte syödä kukin omasta viinipuustanne ja viinipuustanne ja juoda kukin omasta kaivostanne,

18:32 kunnes minä tulen ja vien teidät maahan, joka on teidän maanne kaltainen, vilja-, viini- ja leipämaahan, viinitarhojen, jalon öljypuun ja hunajan maahan; ja niin te saatte elää ettekä kuole. Mutta älkää kuulko Hiskiaa; sillä hän viettelee teidät, kun sanoo: Herra pelastaa meidät.

18:33 Onko muidenkaan kansojen jumalista yksikään pelastanut maatansa Assurin kuninkaan käsistä?

18:34 Missä ovat Hamatin ja

sinun tykö, näitä sanoja puhumaan? eikö enemmän niiden miesten tykö, jotka muurin päällä istuvat, että heidän pitää syömään omaa lokaansa ja juoman omaa vettänsä teidän kanssanne?

18:28 Niin seisoi Rabsake ja huusi korkealla äänellä Juudan kielellä, puhui ja sanoi: kuulkaat suuren kuninkaan, Assyrian kuninkaan ääntä!

18:29 Näin sanoo kuningas: älkää antako Hiskian pettää teitänne; sillä ei hän voi vapauttaa teitä hänen käsistänsä.

18:30 Ja älkään antako Hiskia teidän turvata \Herran\ päälle, sanoen: \Herra\ on totisesti pelastava meitä, ja ei tämä kaupunki anneta Assyrian kuninkaan käsiin.

18:31 Älkää kuulko Hiskiaa; sillä näin sanoo Assyrian kuningas: sopikaat minun kanssani, ja tulkaat minun tyköni, niin joka mies on syövä viinipuustansa ja fikunapuustansa, ja juova kaivostansa,

18:32 Siihen asti minä tulen ja vien teitä siihen maahan, joka teidän maanne kaltainen on, jossa jyviä, viinaa, leipää, viinämäkiä, öljypuita, öljyä ja hunajaa on, niin te elätte ja ette kuole. Älkää kuulko Hiskiaa, sillä hän pettää teitä, kuin hän sanoo: \Herra\ pelastaa meitä.

18:33 Ovatko myös pakanain jumalat pelastaneet kukin maansa Assyrian kuninkaan käsistä?

18:34 Kussa ovat Hematin ja

hettänyt minun sinun Herras tygö eli sinun tygös/ että minun sencaltaisia sanoja puhuman pitä? Ja niiden miesten tygö cuin muurin päällä istuvat/ että heidän pitää syömään omaa locans teidän cansan/ ja juoman omaa custans?

18:28 Nijn seisoi RabSake/ ja huusi corkialla änellä Judan kielellä/ puhui ja sanoi: cuulcat sen woimallisen Cuningan ändä Assyrian Cuningan.

18:29 Näin sano Cuningas: älkät andaco Hiskian pettä teitän: sillä ei hän woi wapahta teitä minun käsistäni.

18:30 Ja älkän andaco Hiskia teidän turwata HERran päälle/ sanoden: HERra on totisest pelastawa teitä/ ja ei tämä Caupungi anneta Assyrian Cuningan käsijn.

18:31 Älkät cuulco Hiskiat/ sillä näin sano Assyrian Cuningas: Ottacat minun armon wastian/ ja tulcat minun tygöni/ nijn jocamies on syöpä wijnapuustans ja ficunapuustans/ ja on juopa hänen caiwostans.

18:32 Sijhenasti että minä tulen ja wien teitä siihen maahan/ joca teidän maan caldainen on/ josa jywiä/ wijna/ leipä/ wijnämäkiä/ öljypuita/ öljyä ja hunajata on/ nijn te elätte ja ette cuole/ älkät cuulco Hiskiat/ sillä hän pettä teidän/ cosca hän sano: HERra pelasta meitä.

18:33 Ongon myös pacanoitten jumalat pelastanet kukin maans Assyrian Cuningan käsistä?

18:34 Cusa owat Hemathin ja

Arpadin jumalat? Missä ovat Sefarvaimin, Heenan ja Iuvan jumalat? Ovatko ne pelastaneet Samariaa minun käsistäni?

18:35 Onko muiden maiden kaikista jumalista ainoakaan pelastanut maatansa minun käsistäni? Kuinka sitten Herra pelastaisi Jerusalemin minun käsistäni?"

18:36 Mutta kansa oli vaiti, eivätkä he vastanneet hänelle mitään; sillä kuningas oli käskennyt niin ja sanonut: "Älkää vastatko hänelle."

18:37 Sitten palatsin päällikkö Eljakim, Hilckian poika, ja kirjuri Sebna ja kansleri Jooah, Aasafin poika, tulivat Hiskian luo vaatteet reväistyinä ja kertoivat hänelle, mitä Rabsake oli sanonut.

2 Kuningas 19 LUKU

19:1 Kun kuningas Hiskia sen kuuli, repäisi hän vaatteensa, pukeutui säkkiin ja meni Herran temppeliin.

19:2 Ja hän lähetti palatsin päällikön Eljakimin ja kirjuri Sebnan sekä pappien vanhimmat, säkkeihin puettuina, profetta Jesajan, Aamoksen pojan, tykö.

19:3 Ja he sanoivat hänelle: "Näin sanoo Hiskia: 'Hädän, kurituksen ja häväistyksen päivä on tämä päivä, sillä lapset ovat tulleet kohdun suulle saakka, mutta ei ole voimaa synnyttää.'

19:4 Ehkä Herra, sinun Jumalasi, kuulee kaikki Rabsaken sanat, joilla hänen herransa, Assurin kuningas, on lähettänyt

Arpadin jumalat? kussa ovat Sefarvaimin, Henan ja Iuvan jumalat? ovatko he Samarian pelastaneet minun käsistäni?

18:35 Kussa on joku kaikkein niiden maakuntain jumalain seassa, joka maansa on pelastanut minun kädestäni, että \Herra\ nyt pelastaisi Jerusalemin minun kädestäni?

18:36 Ja kansa vaikenä ja ei häntä mitäkään vastannut: sillä kuningas oli käskennyt ja sanonut: älkää häntä vastatko.

18:37 Niin tuli Eliakim Hilckian poika huoneenhaltia, ja Sebna kirjoittaja, ja Joa Asaphin poika kansleri Hiskian tykö reväistyillä vaatteilla, ja ilmoittivat hänelle Rabsaken sanat.

19 LUKU

19:1 Kuin kuningas Hiskia sen kuuli, repäisi hän vaatteensa ja puki säkin yllensä ja meni \Herran\ huoneeseen.

19:2 Ja hän lähetti Eliakimin huoneenhaltian ja Sebnan kirjoittajan vanhimpain pappien kanssa, puettuna säkeillä, prophetan Jesajan Amotsin pojan tykö.

19:3 Ja he sanoivat hänelle: näin sanoo Hiskia: tämä on vaivan, toran ja häväistyksen päivä; sillä lapset ovat tulleet synnyttämislle, mutta ei ole voimaa synnyttää.

19:4 Jospa \Herra\ sinun Jumalasi kuulisi kaikki Rabsaken sanat, jonka hänen herransa Assyrian kuningas on lähettänyt tänne pilkkaamaan

Arphadin jumalat? cusa ovat Sefarwaimin jumalat? Henan ja Iuvan? ovatko he Samarian pelastaneet minun käsistäni?

18:35 Cusa on joku Jumalain caiken maacunnan jumalten seas/ cuin maans on pelastanut minun kädestäni/ että HERra nyt pelasta Jerusalemin minun kädestäni?

18:36 Ja Canssa waickenä/ ja ei händä mitäkään vastannut/ sillä Cuningas oli käskennyt ja sanonut: älkät händä wastatco.

18:37 Nijn tuli Eliakin Hilckian poika huonenhaldia/ ja Sebna kirjoittaja/ ja Joah Asaphin poika Cantzleri Hiskian tygö rewäistyillä vaatteilla ja ilmoittivat hänelle RabSaken sanat.

XIX. Lucu

19:1 COsca Cuningas Hiskia nämät cuuli/ rewäis hän waatens/ ja puki säkin päällens/ ja meni HERran huoneeseen.

19:2 Ja hän lähetti Eliakimin huonenhaldian ja Sebnan kirjoittajan wanhimmitten Pappain cansa puettuna säkeillä Prophetan Esaian Amoxen pojan tygö.

19:3 Ja hän sanoi hänelle: näin sano Hiskia: tämä päiwä on waiwan/ toran ja häwäistyxen päiwä/ lapset owat synnyttämisläns/ mutta ei ole woima synnyttä.

19:4 Jos HERra sinun Jumalasi kuulisi caicki RabSaken sanat/ jotca hänen Herrans Assyrian Cuningas on lähettänyt tänne/

hänet herjaamaan elävää Jumalaa, ja rankaisee häntä näistä sanoista, jotka Herra, sinun Jumalasi, on kuullut. Niin kohota nyt rukous jäännöksen puolesta, joka vielä on olemassa."

19:5 Kun kuningas Hiskian palvelijat tulivat Jesajan tykö,
19:6 sanoi Jesaja heille: "Sanokaa näin herrallenne: 'Näin sanoo Herra: Älä pelkää niitä sanoja, jotka olet kuullut ja joilla Assurin kuninkaan poikaset ovat häväisseet minua.

19:7 Katso, minä annan häneen mennä sellaisen hengen, että hän kuultuaan sanoman palaa omaan maahansa. Ja minä annan hänen kaatua miekkaan omassa maassansa."

19:8 Ja Rabsake kääntyi takaisin ja tapasi Assurin kuninkaan sotimassa Libnaa vastaan; sillä hän oli kuullut, että tämä oli lähtenyt Laakiista pois.

19:9 Mutta kun Sanherib kuuli Tirhakasta, Ethiopian kuninkaasta, sanottavan: "Katso, hän on lähtenyt liikkeelle sotiakseen sinua vastaan", lähetti hän taas sanansaattajat Hiskian tykö ja käski sanoa:

19:10 "Sanokaa näin Hiskialle, Juudan kuninkaalle: 'Älä anna Jumalasi, johon sinä luotat, pettää itseäsi äläkä ajattele: Jerusalem ei joudu Assurin kuninkaan käsiin.

19:11 Olethan kuullut, mitä Assurin kuninkaat ovat tehneet kaikille maille, kuinka he ovat vihkineet ne tuhon omiksi. Ja sinäkö pelastuisit!

19:12 Ovatko kansain jumalat

elävää Jumalaa, että hän nuhtelis häntä niiden sanain tähden, jotka \Herra\ sinun Jumalasi kuullut on: niin korota sinun rukoukset niiden edestä, jotka vielä jääneet ovat;

19:5 Kuin kuningas Hiskian palvelijat tulivat Jesajan tykö,
19:6 Sanoi Jesaja heille: näin sanokaat teidän herrallenne: näin sanoo \Herra\ : älä mitään peljästy niiden sanain tähden, jotka sinä kuullut olet, joilla Assyrian kuninkaan palvelijat minua häväisseet ovat.

19:7 Katso, minä annan hänelle hengen, että hän saa kuulla sanoman, ja palajaa omalle maallensa; ja minä annan hänen kaatua miekalla omassa maakunnassansa.

19:8 Ja kuin Rabsake palasi, löysi hän Assyrian kuninkaan sotimasta Libnaa vastaan; sillä hän oli kuullut hänen menneeksi Lakiksesta pois.

19:9 Ja kuin hän sai kuulla Tirhakasta Ethiopian kuninkaasta sanottavan: katso, hän on mennyt sotimaan sinua vastaan; niin hän palasi, ja lähetti sanan Hiskialle ja antoi hänelle sanoa:

19:10 Puhukaat näin Hiskialle Juudan kuninkaalle, sanoen: älä anna Jumalasi, jonka päälle sinä luotat, vietellä sinua ja sanot: ei Jerusalem anneta Assyrian kuninkaan käteen.

19:11 Katso, sinä olet kuullut, mitä Assyrian kuninkaat tehneet ovat kaikille maakunnille, ja hukuttaneet heitä: ja sinä pelastettaisiin?

19:12 Ovatko myös pakanain

pilcka puhuman eläwätä Jumalata wastan/ ja häwäisemän sanoilla/ cuin HERra sinun Jumalasi cuullut on/ nijn corgota sinun rucoukes nijden edest cuin wielä jäänet owat?

19:5 COsca Cuningas Hiskian palweliat tulit Esaian tygö/
19:6 Sanoi Esaia heille: näin sanocat teidän herrallen: näin sano HERra: älä mitän peljästy nijden sanain tähden cuins cuullut olet/ joilla Assyrian Cuningan palweliat minua häwäisnet owat.

19:7 Cadzo/ minä annan hänelle hengen/ että hän saa cuulla sanoman/ ja palaja omalle maallens/ ja minä annan hänen caatua miecalla hänen maacunnasans.

19:8 Ja cosca RabSake palais/ löysi hän Assyrian Cuningan sotimast Libnat wastan: sillä hän oli cuullut hänen mennexi Lachixest pois.

19:9 Ja cosca hän sai cuulla Thirhakast Ethiopian Cuningast/ cadzo/ hän on mennyt sotiman sinua wastan/ nijn hän palais. JA lähetti sanan Hiskialle/ ja andoi hänelle sanoa:

19:10 Näin sanocat Hiskialle Judan Cuningalle: älä anna sinun Jumalasi wietellä sinuas/ jonga päälle sinä idzes luotat/ ja sanot: ei Jerusalem anneta Assyrian Cuningan käteen.

19:11 Cadzo/ sinä olet cuullut/ mitä Assyrian Cuningat tehnet owat caikille maacunnille/ ja hucuttanet heitä/ ja sinä pelastettaisiin?

19:12 Owatco myös pacanoit-

pelastaneet niitä, jotka minun isäni ovat tuhonneet: Goosania, Harrania, Resefiä ja Telassararin edeniläisiä?

19:13 Missä on Hamatin kuningas ja Arpadin kuningas, Sefarvaimin kaupungin, Heenan ja Iwan kuningas?"

19:14 Kun Hiskia oli ottanut kirjeen sanansaattajilta ja luke-
nut sen, meni hän Herran temppeleihin; ja Hiskia levitti sen Herran eteen.

19:15 Ja Hiskia rukoili Herran edessä ja sanoi: "Herra, Israelin Jumala, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat, sinä yksin olet maan kaikkien valtakuntain Jumala; sinä olet tehnyt tai-
vaan ja maan.

19:16 Herra, kallista korvasi ja kuule; Herra, avaa silmäsi ja katso. Kuule Sanheribin sanat, kuinka hän lähetti tuon miehen herjaamaan elävää Jumalaa.

19:17 Se on totta, Herra, että Assurin kuninkaat ovat hävittä-
neet kansat ja heidän maansa.

19:18 Ja he ovat heittäneet heidän jumalansa tuleen; sillä ne eivät olleet jumalia, vaan ihmiskätten tekoa, puuta ja kiveä, ja sentähden he voivat hävittää ne.

19:19 Mutta pelasta nyt meidät, Herra, meidän Jumalamme, hänen käsistensä, että kaikki maan valtakunnat tulisivat tietämään, että sinä, Herra, yksin olet Jumala."

19:20 Niin Jesaja, Aamoksen poika, lähetti Hiskialle tämän sanan: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Mitä sinä olet

jumalat pelastaneet heidät, jotka minun isäni hukuttaneet ovat, Gosanin, Haranin, niin myös Resephin ja Edenin lapset, jotka Telassarissa olivat?

19:13 Kussa on Hematin kuningas, Arpadin kuningas, Sepharvaimin, Henan ja Iwan kaupungin kuningas?

19:14 Kuin Hiskia oli ottanut kirjan sanansaattajilta ja luke-
nut sen, meni hän
Herran huoneeseen, ja Hiskia levitti sen Herran eteen,

19:15 Ja rukoili Herran edessä ja sanoi: Herra Israelin Jumala, joka istut Kerubimin päällä, sinä olet ainoa Jumala kaikissa maan valtakunnissa, sinä olet tehnyt tai-
vaan ja maan.

19:16 Herra, kallista korvasi ja kuule, avaa Herran silmäsi ja näe, ja kuule Sanheribin sanat, joka tänne on lähettänyt pilkkaamaan elävää Jumalaa!

19:17 Se on tosi, Herra, että Assyrian kuninkaat ovat hävittäneet pakanat ja heidän maakuntansa,

19:18 Ja ovat heittäneet heidän jumalansa tuleen; sillä ei ne olleet jumalia, mutta ihmisten kätten teot, puut ja kivet, sentähden ovat he ne hävittäneet.

19:19 Mutta nyt sinä, Herra meidän Jumalamme, auta meitä hänen kädestänsä: että kaikki maan valtakunnat tietäisivät sinun, Herran, olevan ainoan Jumalan.

19:20 Niin lähetti Jesaja Amotsin poika Hiskian tykö ja antoi hänelle sanoa: näin sanoo Herra Israelin Jumala:

ten jumalat pelastaneet heidän/ jotca minun Isäni hucuttanet owat/ Gosanin/ Haranin/ Resephin ja Edenin lapset/ jotca Thelassaris olit?

19:13 Cusa on Hemathin Cuningas/ Arphadin Cuningas/ Sepharwaimin/ Henan ja Iwan Caupungin Cuningas?

19:14 COsca Hiskia oli ottanut kirjat sanansaattailda/ ja luke-
nut ne/ meni hän Herran huoneeseen/ ja lewitti ne Herran eteen.

19:15 Ja rukoili Herran edes/ ja sanoi: HERRa Israelin Jumala/ joca istut Cherubimin pääl-
lä/ sinä olet ainoastans Jumala/ caikis maan waldacunnis/ sinä olet tehnyt taiwan ja maan.

19:16 HERRa cumarra corwas ja cuule/ awa silmäsi ja näe: ja cuule Sanheribin sanat/ joca tänne on lähettänyt pilckaman eläwätä Jumalata.

19:17 Se on tosi HERRa/ että Assyrian Cuningat owat häwit-
tänet pacanat ja heidän maacundans.

19:18 Ja owat heittänet heidän Jumalans tuleen/ sillä ei ne ollet jumalat/ mutta ihmisten kätten tegot/ puut ja kiwet/ sentähden owat he ne häwit-
tänet.

19:19 Mutta sinä HERRa meidän Jumalam/ auta meitä hänen kädestäns/ että caicki waldacunnat maalla tiedäisit sinun HERRa ainoastans Jumalaxi.

19:20 Nlin lähetti Esaia Amoxen poica Hiskian tygö/ ja andoi hänelle sanoa: näitä sano HERRa Israelin Jumala: minä

minulta Sanheribin, Assurin kuninkaan, tähden rukoillut, sen minä olen kuullut.

19:21 Ja tämä on sana, jonka Herra on puhunut hänestä: Neitsyt, tytär Siion, halveksii ja pilkkaa sinua; tytär Jerusalemin nyökyttää ilkkuen päätänsä sinun jälkeesi.

19:22 Ketä olet herjannut ja häväissyt, ja ketä vastaan olet korottanut äänesi? Korkealle olet kohottanut silmäsi Israelin Pyhää vastaan.

19:23 Sanansaattajaisi kautta sinä herjasit Herraa ja sanoit: 'Monilla vaunuillani minä nousin vuorten harjalle, Libanonin ääriin saakka; minä hakkasin maahan sen korkeat setrit, sen parhaat kypressit, ja tunkeuduin sen etäisimpään yöpaikkaan, sen rehevimpään metsään;

19:24 minä kaivoin kaivoja ja join kuiviin muukalaisten vedet, ja jalkapohjallani minä kuivasin kaikki Egyptin virrat.'

19:25 Etkö ole kuullut: kauan sitten minä olen tätä valmistanut, muinaisuudesta saakka tätä aivoitellut! Nyt minä olen sen toteuttanut, ja niin sinä sait hävittää varustetut kaupungit autioiksi kiviroukkioiksi,

19:26 ja niiden asukkaat olivat voimattomat, he kauhistuivat ja joutuivat häpeään; heidän kävi niinkuin kedon ruohon ja niinkuin vihannan heinän, niinkuin katolla kasvavain kortten ja niinkuin laihon, joka kuivettuu ennen oljelle tulemistaan.

19:27 Istuitpa sinä tai lähdit tai tulit, minä sen tiedän, niin-

minä olen kuullut, mitäs minulta rukoillut olet Sanheribin Assyrian kuninkaan tähden.

19:21 Nämät ovat ne, mitkä \Herra\ häntä vastaan puhunut on: neitsy Zionin tytär katsoo sinun ylön ja pilkkaa sinua, Jerusalemin tytär väänтелеe päätänsä sinun jälkees.

19:22 Ketäs olet pilkannut ja häväissyt? ketä vastaan sinä olet korottanut äänes? Sinä olet nostanut silmäsi pyhää vastaan Israelissa.

19:23 Sinä olet sanansaattajaisi kautta häväissyt Herraa ja sanonut: minä olen nousunut vuoren kukkuloille vaunuini paljoudella, Libanonin sivulle: minä tahdon hakata maahan hänen korkiat sedripuunsa ja valitut honkansa, ja mennä hänen viimeiseen majaan, hänen ihanan vainionsa metsään.

19:24 Minä olen kaivanut ja juonut muukalaiset vedet, ja olen kuivannut kaikki piiriteyt ojat minun jalkapöydälläni.

19:25 Etkös ole kaukaa kuulut minun näitä tehneeksi, ja jo aikaa ennen näitä valmistaneeksi? Nyt olen minä sen antanut tapahtua, että vahvat kaupungit pitäis kukistettaman hävinneeksi kiviroukkioiksi,

19:26 Ja ne, jotka siinä asuvat, pitäis tuleman heikoksi, peljästyvän, häpeemän ja tuleman niinkuin ruoho kedolla, ja niinkuin viheriäinen ruohon korsi katon päällä, ja niinkuin kuivettu oras ennen kuin se oljeksi tulee.

19:27 Minä tiedän sinun asumasi, sinun ulos- ja si-

olen kuullut mitäs minulta rukoillut olet/ Sanheribin Assyrian Cuningan tähden.

19:21 Nämät ovat ne cuin HERra händä wastaan puhunut on/ neidzy Zionin tytär cadzo sinun ylön/ ja pilcka sinua/ Jerusalemin tytär wäändelee päätänsä sinun jälkes.

19:22 Ketäs olet pilcannut ja häwäisnyt? ketä wastans olet corgottanut änes? sinä olet nostanut sinun silmäsi sitä pyhä wastaan Israelis.

19:23 Sinä olet sanansaattaites cautta häwäisnyt HERra/ ja sanonut: minä olen nosnut wuorten cuckuloille minun wauenueni paljoudella Libanonin siwulle/ minä olen hacannut maahan hänen corkiat Cedripuuns/ ja walitut hongans/ ja olen tullut Carmelin medzän wijmeiseen majaan.

19:24 Minä olen caiwanut ja juonut muucalaiset wedet/ ja olen cuiwanut caicki meret minun jalwoillan.

19:25 Etkös ole cuullut minun näitä jo aica ennen tehnexi/ ja algusta minuani walmistanexi? mutta nyt olen minä sen andanut tapahtua/ että wahwat Caupungit pidäis cukistettaman häwinnexi kiwirouc-kioxi.

19:26 Ja ne jotca sijnä asuwat/ pidäis tuleman heicoxi peljästyvän/ häpiämän ja tuleman nijncuin ruoho kedolla/ ja nijncuin wiherrjäinen ruohon corsi caton päällä/ ja nijncuin tuulelda poltettu oras käytyäns ylös.

19:27 Minä tiedän sinun asuma sias/ sinun ulos ja sisälle-

kuin senkin, että sinä raivoat minua vastaan.

19:28 Koska sinä minua vastaan raivoat ja koska sinun ylpeytesi on tullut minun korviini, niin minä panen koukkuni sinun nenääsi ja suitseni sinun suuhusi ja vien sinut takaisin samaa tietä, jota tulitkin.

19:29 Ja tämä on oleva sinulle merkinä: tänä vuonna syödään jälkikasvua ja toisena vuonna kesanto-aaluvaa, mutta kolmantena vuonna te kylvää ja leikatkaa, istuttakaa viinitarhoja ja syökää niiden hedelmää.

19:30 Ja Juudan heimon pelastuneet, jotka ovat jäljelle jääneet, tekevät taas juurta alaspäin ja hedelmää ylöspäin.

19:31 Sillä Jerusalemista lähtee kasvamaan jäännös, pelastunut joukko Siionin vuorelta. Herran kiivaus on sen tekevä.

19:32 Sentähden, näin sanoo Herra Assurin kuninkaasta: Hän ei tule tähän kaupunkiin eikä siihen nuolta ammu, ei tuo sitä vastaan kilpeä eikä luo sitä vastaan vallia.

19:33 Samaa tietä, jota hän tuli, hän palajaa, ja tähän kaupunkiin hän ei tule, sanoo Herra.

19:34 Sillä minä varjelen tämän kaupungin ja pelastan sen itseni tähden ja palvelijani Daavidin tähden."

19:35 Ja sinä yönä Herran enkeli lähti ja löi Assurin leiris-

sällekäymises, ja ettäs kiukuitset minua vastaan.

19:28 Ettäs kiukuitset minua vastaan ja sinun ylpeytes on tullut minun korvilleni, panen minä renkaani sinun sieraimiis ja suitseni suuhus, ja johdatan sinun sitä tietä myöten takaperin, jotas tulitkin.

19:29 Ja tämä pitää oleman sinulle merkiksi: syö tällä ajastajalla sitä, mikä kasvanut on, toisella ajastajalla sitä, mikä itsestänsä kasvaa; mutta kolmannella ajastajalla kylvääkät ja leikatkaat, ja istutkaat viinämäkiä, syökät heidän hedelmänsä.

19:30 Ja joka Juudan huoneesta päässyt ja jäänyt on, pitää vielä nyt alta juurtuman ja ylhäältä hedelmöitsemän.

19:31 Sillä jääneet pitää käymän Jerusalemista ulos, ja Zionin vuorelta ne, jotka päässeet ovat. \Herran\ Zebaotin kiivaus tekee näitä.

19:32 Sentähden sanoo \Herra\ Assyrian kuninkaasta näin: ei hänen pidä tuleman tähän kaupunkiin, eikä yhtään nuolta sinne ampuman, ei myös yhtään kilpeä tuoman sen eteen, ja ei yhtään vallia rakentaman sen ympärille;

19:33 Mutta hänen pitää sitä tietä palajaman, jota hän tullut on, ja ei pidä hänen tähän kaupunkiin tuleman, sanoo \Herra\.

19:34 Ja minä varjelen tämän kaupungin ja pelastan sen minun tähteni ja Davidin minun palveliani tähden.

19:35 Niin tapahtui sinä yönä, että \Herran\ enkeli meni ja

käymises/ ja ettäs kiucuidzet minua wastan.

19:28 Ettäs kiucuidzet minua wastan/ ja sinun ylpeydes on tullut minun corwini/ panen minä rengan sinun sieramijs ja suidzet sinun suuhus/ ja johdatan sinun sitä tietä myöden tacaperin/ jotas tulitkin.

19:29 JA tämä pitä oleman sinulle merkixi/ syö tällä ajastajalla sitä cuin tallattu on/ toisella ajastajalla sitä cuin idzestäns caswa/ colmannella ajastajalla kylwäkät ja leicackat/ ja istuttacat wijnapuita/ ja syökät heidän hedelmäns.

19:30 Ja Judan tytär joca pelastettu ja jäänyt on/ hänen pitä vielä nyt alda juurtuman/ ja ylhäldä hedelmöidzemän.

19:31 Sillä ne jäänet pitä käymän Jerusalemist ulos/ ja Zionin wuorest ne cuin pääsnet owat/ HERran Zebaothin kijwaus teke näitä.

19:32 Sentähden sano HERra Assyrian Cuningasta näin: ei hänen pidä tuleman tähän Caupungijn/ eikä yhtän nuolda sinne ambuaman/ ei myös yhtän kilpe tuoman sen eteen/ ja ei yhtän walli rakendaman sen ymbärille.

19:33 Mutta hänen pitä sitä tietä palajaman/ jota hän tullut on/ ja ei pidä hänen tähän Caupungijn pääsemän/ HERra sen sano.

19:34 Ja minä warjelen tämän Caupungin ja autan minun tähteni/ ja Dawidin minun palweliani tähden.

19:35 JA sinä yönä meni HERran Engeli ja tappoi Assyrian

sä sata kahdeksankymmentä viisi tuhatta miestä, ja kun nousiin aamulla varhain, niin katso, ne olivat kaikki kuolleina ruumiina.

19:36 Silloin Sanherib, Assurin kuningas, lähti liikkeelle ja meni pois; hän palasi takaisin ja jäi Niiniveen.

19:37 Mutta kun hän oli keran rukoilemassa jumalansa Nisrokin temppelissä, surmasivat Adrammelek ja Sareser hänet miekalla; sitten he pakenivat Araratin maahan. Ja hänen poikansa Eesarhaddon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Kuningas 20 LUKU

20:1 Niihin aikoihin Hiskia sairastui ja oli kuolemaisillansa; ja profeetta Jesaja, Aamoksen poika, tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "Näin sanoo Herra: Toimita talosi; sillä sinä kuolet etkä enää parane."

20:2 Niin hän käänsi kasvonsa seinään päin ja rukoili Herraa sanoen:

20:3 "Oi Herra, muista, kuinka minä olen vaeltanut sinun edessäsi uskollisesti ja ehyellä sydämellä ja tehnyt sitä, mikä on hyvää sinun silmissäsi!" Ja Hiskia itki katkerasti.

20:4 Mutta Jesaja ei ollut vielä lähtenyt keskimmäiseltä esipihalta, kun hänelle tuli tämä Herran sana:

20:5 "Palaja takaisin ja sano Hiskialle, minun kansani ruhtinaalle: 'Näin sanoo Herra, sinun isäsi Daavidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukouksesi, olen nähnyt sinun

tappoi Assyrian leirissä sata kahdeksankymmentä ja viisi tuhatta miestä. Ja kuin he silloin varhain huomeneltain nousivat, katso, ne kaikki olivat kuolleitten ruumiit.

19:36 Ja Sanherib Assyrian kuningas meni matkaansa, palasi ja oli Ninivessä.

19:37 Ja kuin hän rukoili Nisrokin jumalansa huoneessa, niin hänen poikansa Adrammelek ja Saretser tappoivat hänen miekalla ja pakenivat Araratin maakuntaan: ja hänen poikansa Assarhaddon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

20 LUKU

20:1 Silloin sairasti Hiskia kuolemallansa, ja propheta Jesaja Amotsin poika tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: näin sanoo \Herra\: toimita talos, sillä sinun pitää nyt kuoleman ja ei elämän.

20:2 Mutta hän käänsi kasvonsa seinän puoleen, rukoili \Herraa\ ja sanoi:

20:3 Oi, \Herra\! muista että minä olen uskollisesti ja vaal-la sydämellä vaeltanut sinun edessä ja tehnyt, mikä sinulle otollinen ollut on! Ja Hiskia itki hartaasti.

20:4 Mutta kuin Jesaja ei ollut vielä puoli kaupunkiin käynyt ulos, tuli \Herran\ sana hänen tykönsä ja sanoi:

20:5 Palaja ja sano Hiskialle, kansani päämiehelle: näin sanoo \Herra\ sinun isäs Davidin Jumala: minä olen kuullut sinun rukoukses ja nähnyt sinun kyyneles: katso, minä parannan sinun: kolmantena

leiris/ sata cahdexankymmentä ja wijsituhatta miestä. Ja cosca he silloin warhain huomeneltain nousit/ cadzo/ nijn caicki tie oli täynnä cuoluita ruumita.

19:36 Ja näin meni Sanherib Assyrian Cuningas matcaans/ palais ja oli Niniwes.

19:37 Ja cosca hän rucoili Nisrochin hänen jumalans huones/ nijn hänen poicans Adramelech ja SarEzer tapoit hänen miecalla/ ja pakenit sijtte sieldä Araratin maacundaan: ja hänen poicans Assarhaddon tuli Cuningaxi hänen siaans.

XX. Lucu

20:1 Silloin sairasti Hiskia kuolemallans. Ja Propheta Esaia Amoxen poica tuli hänen tyköns/ ja sanoi hänelle: nijn sano HERra: cadzo huonettas/ sillä sinun pitä nyt cuoleman ja ei elämän.

20:2 Mutta hän käänsi kasvons seinän puoleen/ rucoili HERra ja sanoi:

20:3 Ah HERra/ muista että minä olen uscollisest ja wagal-la sydämellä waeldanut sinun edesäs/ ja tehnyt mikä sinulle otollinen ollut on: ja Hiskia itki hartast.

20:4 Mutta cosca Esaia ei ollut vielä puoliwälis Caupungista käynyt ulos/ tuli HERran sana hänen tyköns/ ja sanoi:

20:5 Palaja/ ja sano Hiskialle minun Canssani päämiehelle: näitä sano HERra/ sinun Isäs Dawidin Jumala: minä olen cuullut sinun rucouxes/ ja nähnyt sinun kyyneles/ cadzo/

kyyneleesi. Katso, minä parannan sinut: jo kolmantena päivänä sinä menet Herran tempeliin.

20:6 Ja minä lisään sinulle ikää viisitoista vuotta. Ja minä pelastan sinut ja tämän kaupungin Assurin kuninkaan kädestä. Minä varjelen tätä kaupunkia itseni tähden ja palvelijani Daavidin tähden."

20:7 Ja Jesaja sanoi: "Toimitakaa tänne viikunakakkua." Niin he toivat sitä ja panivat paiseen päälle; ja hän parani.

20:8 Ja Hiskia sanoi Jesajalle: "Mikä on merkinä siitä, että Herra on parantava minut, niin että minä kolmantena päivänä voin mennä Herran tempeliin?"

20:9 Jesaja sanoi: "Tämä on oleva sinulle merkinä Herralta siitä, että Herra tekee, mitä hän on sanonut: varjo kulkee kymmenen astetta eteenpäin tahi siirtyy kymmenen astetta takaisin."

20:10 Hiskia sanoi: "Varjon on helppo pidetä kymmenen astetta. Ei, vaan siirtyköön varjo takaisin kymmenen astetta."

20:11 Silloin profeetta Jesaja huusi Herraa, ja hän antoi varjon Aahaan aurinkokellossa siirtyä takaisin kymmenen astetta, jotka se oli jo laskeutunut.

20:12 Siihen aikaan Merodak-Baladan, Baladanin poika, Baabelin kuningas, lähetti kirjeen ja lahjoja Hiskialle, sillä hän oli kuullut, että Hiskia oli

päivänä pitää sinun menemän ylös \Herran\ huoneeseen.

20:6 Ja minä lisään sinun ikääs viisitoistakymmentä ajastaikaa, ja vapahdan sinun ja tämän kaupungin Assyrian kuninkaan kädestä, ja varjelen tämän kaupungin minun tähteni ja minun palvelijani Davidin tähden.

20:7 Ja Jesaia sanoi: tuokaat minulle fikunarypäle. Ja he toivat ja panivat paisuman päälle, ja hän tuli terveeksi.

20:8 Hiskia sanoi Jesajalle: mikä merkki siihen on, että \Herra\ minun parantaa, ja että minun pitää menemän kolmantena päivänä \Herran\ huoneeseen?

20:9 Jesaia sanoi: sinä saat tämän merkin \Herralta\, että \Herra\ tekee mitä hän sanonut on. Pitääkö varjon käymän kymmenen piirtoa edeskäsin, taikka kymmenen piirtoa takaperin?

20:10 Ja Hiskia sanoi: se on keviä, että varjo käy edeskäsin kymmenen piirtoa: ei, mutta että hän kävis kymmenen piirtoa takaperin.

20:11 Niin rukoili Jesaia \Herraa\, ja hän veti varjon kymmenen piirtoa takaperin, jotka hän oli käynyt edeskäsin Ahaksen säjäriissä.

20:12 Silloin lähetti Berodak Baladan Baladanin poika Babelin kuningas kirjoituksen ja lahjoja Hiskialle; sillä hän oli kuullut Hiskian sairastuneeksi.

minä parannan sinun/ colmandena päivänä pitä sinun menemän HERran huoneeseen.

20:6 Ja minä lisän sinun ikääs wijsitoistakymmentä ajastaica/ ja wapadan sinun ja tämän Caupungin Assyrian Cuningan kädest/ ja warjelen tämän Caupungin minun tähteni/ ja minun palweliani Dawidin tähden.

20:7 JA Esaia sanoi: andacat minulle ficunarypelä. Ja cosca he hänelle ne andanet olit/ pani hän ne paisuman päälle/ ja hän tuli terwexi.

20:8 Hiskia sanoi Esajalle: mikä mercki sijhen on/ että HERra minun paranda/ ja minun pitä menemän colmandena päivänä HERran huoneeseen?

20:9 Esaia sanoi: sinä saat tämän merkin HERralda/ että HERra teke mitä hän sanonut on. Pitäkö warjon käymän kymmenen pijrdo edeskäsin taicka kymmenen pijrdo tacaperin?

20:10 Ja hän sanoi: se on kewiä että warjo käy edeskäsin kymmenen pijrdo/ sitä en minä tahdo/ mutta että hän käwis kymmenen pijrdo tacaperin.

20:11 Nijn rucoili Esaia HERra/ ja warjo käwi kymmenen pijrdo tacaperin/ jotca hän oli käynyt edeskäsin Ahaxen Säjäris.

20:12 Silloin lähetti Brodäch Baledan Baledanin poica Babelin Cuningas kirjoituxen ja lahjoja Hiskialle: sillä hän oli cuullut Hiskian sairastanexi.

ollut sairaana.

20:13 Ja kuultuansa heitä Hiskia näytti heille koko varastuhuoneensa, hopean ja kullan, hajuaineet ja kalliin öljyn ja koko asehuoneensa ja kaikki, mitä hänen aarrekammioissansa oli. Ei ollut mitään Hiskian talossa eikä koko hänen valtakunnassaan, mitä hän ei olisi heille näyttänyt.

20:14 Mutta profeetta Jesaja tuli kuningas Hiskian tykö ja sanoi hänelle: "Mitä nämä miehet ovat sanoneet, ja mistä he ovat tulleet sinun tykösi?" Hiskia vastasi: "He ovat tulleet kaukaisesta maasta, Baabelista."

20:15 Hän sanoi: "Mitä he ovat nähneet sinun talossasi?" Hiskia vastasi: "Kaiken, mitä talossani on, he ovat nähneet; minun aarrekammioissani ei ole mitään, mitä en olisi heille näyttänyt."

20:16 Niin Jesaja sanoi Hiskialle: "Kuule Herran sana:

20:17 Katso, päivät tulevat, jolloin kaikki, mitä sinun talossasi on ja mitä sinun isäsi ovat koonneet tähän päivään asti, viedään pois Baabeliin; ei mitään jää jäljelle, sanoo Herra.

20:18 Ja sinun omia poikiasi, jotka sinusta polveutuvat, jotka sinulle syntyvät, viedään hovipalvelijoiksi Baabelin kuninkaan palatsiin."

20:19 Hiskia sanoi Jesajalle: "Herran sana, jonka olet puhunut, on hyvä." Sillä hän ajatteli: "Onpahan rauha ja turvallisuus minun päivinäni."

20:20 Mitä muuta on kerrotta-

20:13 Ja Hiskia kuuli heitä, ja osoitti heille koko tavarahuoneensa, hopian, kullan, kalliit yrtit, ja parhaan öljyn, ja koko asehuoneensa ja kaikki, mitä hänen tavaroissansa oli. Ja ei mitään ollut hänen huoneessansa ja kaikessa hänen vallassansa, jota ei Hiskia heille osoittanut.

20:14 Niin tuli propheta Jesaja kuningas Hiskian tykö ja sanoi hänelle: mitä nämät miehet ovat sanoneet, ja kusta he ovat tulleet sinun tykösi? Hiskia sanoi: he ovat tulleet kaukaiselta maalta, Babelista.

20:15 Hän sanoi: mitä he ovat nähneet sinun huoneessasi? Hiskia sanoi: he ovat nähneet kaikki, mitä minun huoneessani on, ja ei ole mitään minun tavaroissani, jota en minä heille osoittanut ole.

20:16 Niin sanoi Jesaja Hiskialle: kuule \Herran\ sanaa:

20:17 Katso, aika tulee, että kaikki sinun huoneestas ja kaikki, mitä sinun esi-isäsi koonneet ovat tähän päivään asti, viedään pois Babeliin, ja ei jätetä mitään, sanoo \Herra\.

20:18 Ja myös lapset, jotka sinusta tulevat, jotkas siität, otetaan kamaripalvelioiksi Babelin kuninkaan huoneeseen.

20:19 Hiskia sanoi Jesajalle: \Herran\ sana on hyvä, jonka puhunut olet; ja sanoi vielä: eikö se niin ole? kuitenkin että rauha ja uskollisuus minun aikanani olis.

20:20 Mitä enempi sanomista

20:13 Ja Hiskia kuuli heitä/ ja osoitti heille koko tavarahuoneensa/ hopian/ kullan/ callit yrtit/ ja sen parhaan öljyn/ ja asehuoneen/ ja kaikki mitä hänen tavaroisians oli. Ja ei mitään ollut hänen huonesans ja caikes hänen wallasans/ jota ei Hiskia heille osottanut.

20:14 Niin tuli Propheta Esaia Cuningas Hiskian tykö/ ja sanoi hänelle: mitä nämät miehet ovat sanonet/ ja kusta he ovat tullet sinun tygös? Hiskia sanoi: he ovat tullet Babelist caucaiselda maalda.

20:15 Hän sanoi: mitä he ovat nähnet sinun huonesas? Hiskia sanoi: he ovat nähnet caicki mitä minun huonesan on/ ja ei ole mitään minun tawaroisan/ jota en minä heille osottanut ole.

20:16 Niin sanoi Esaia Hiskialle: cuule HERran sana:

20:17 Cadzos/ aika tule/ että caicki sinun huonestas wiedzän pois Babelijn/ ja caicki mitä sinun esiisäs coonnet owat tähän päiwän asti/ ja ei jätetä mitään/ sano HERra.

20:18 Ja myös lapset jotca sinusta tulewat/ jotcas sijtät/ otetan Camaripalwelioixi Babelin Cuningan huoneseen.

20:19 Hiskia sanoi Esajalle: se on hywä cuin HERra puhunut on: ja sanoi wielä: olcon nijn/ jos waiwoin rauha ja uscollisuus minun aicanani olis.

20:20 Mitä enämbi sanomist

vaa Hiskiasta ja kaikista hänen urotöistään, ja kuinka hän rakensi lammikon ja vesijohdon ja johti veden kaupunkiin, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

20:21 Ja Hiskia meni lepoon isiensä tykö. Ja hänen poikansa Manasse tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Kuningas 21 LUKU

21:1 Manasse oli kahdentoista vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa viisikymmentä viisi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Hefsibah.

21:2 Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, niiden kansain kauhistavien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä.

21:3 Hän rakensi jälleen uhrikukkulat, jotka hänen isänsä Hiskia oli hävittänyt, ja pystytti alttareja Baalille ja teki aseran, niinkuin Israelin kuningas Ahab oli tehnyt, kumarsi ja palveli kaikkea taivaan joukkoa.

21:4 Hän rakensi alttareja myös Herran temppeliin, josta paikasta Herra oli sanonut: "Jerusalemiin minä asetan nimeni."

21:5 Hän rakensi alttareja kaikelle taivaan joukolle Herran temppelin molempiin esipihoihin.

21:6 Myös pani hän poikansa kulkemaan tulen läpi, ennusteli merkeistä, harjoitti noituutta ja hankki itsellensä vainaja- ja tietäjähenkien manaajia; hän

on Hiskiasta, ja hänen voimastansa, ja mitä hän tehnyt on, ja vesilammikosta ja kanavista, joilla hän vedet johdatti kaupunkiin: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?

20:21 Ja Hiskia nukkui isäinsä kanssa; ja Manasse hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

21 LUKU

21:1 Manasse oli kahdentoistakymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi viisi ajastaikaa kudedetakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Hephtsiba.

21:2 Ja hän teki pahaa \Herran\ edessä, pakanain kauhistusten jälkeen, jotka \Herra\ Israelin lasten edestä oli ajanut pois.

21:3 Hän rakensi korkeudet jälleen, jotka hänen isänsä Hiskia kukistanut oli, ja nosti Baalin alttarin, ja teki metsistön, niinkuin Ahab Israelin kuningas tehnyt oli, ja kumarsi koko taivaan sotajoukkoa, ja palveli niitä,

21:4 Ja rakensi myös alttarit \Herran\ huoneeseen, josta \Herra\ sanonut oli: minä asetan minun nimeni Jerusalemiin.

21:5 Ja hän rakensi koko taivaalliselle sotajoukolle alttarit molempiin pihoihin \Herran\ huoneeseen,

21:6 Ja käytti poikansa tulesa, ja otti vaarin lintuin lauluista ja merkeistä, ja piti noitua ja merkkein sanoja, ja teki paljon paha \Herran\ edessä, jolla hän hänen vihoitti.

on Hiskiast/ ja hänen voimastans/ ja mitä hän tehnyt on/ ja calalammicost ja wesiruhist/ joilla hän veden johdatti Caupungijn/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan Cuningasten Aicakirjas.

20:21 Ja Hiskia nukkui hänen Isäins cansa/ ja Manasse hänen poicans tuli Cuningaxi hänen sijaansa.

XXI. Lucu

21:1 MAnasse oli cahdentoistakymmenen ajastaikainen tullesans Cuningaxi/ ja hallidzi wijsi ajastaica cudetakymmentä Jerusalemis/ hänen äitins cudzuttin Hephziba.

21:2 Ja hän teki paha HERran edes pacanoitten cauhistuxen jälkeen/ jotca HERra Israelin lasten edest oli ajanut pois.

21:3 Hän rakensi corkeuxet jällens/ jotca hänen Isäns Hiskia cukistanut oli/ ja nosti Baalin Altarin/ ja teki medzistön/ nijncuin Ahab Israelin Cuningas tehnyt oli/ ja cumarsi coco taiwan sotajoucko/ ja palweli nijtä.

21:4 Ja rakensi myös Altarin HERran huoneeseen/ josta HERra sanonut oli: minä asetan minun nimeni Jerusalemiijn.

21:5 Ja hän rakensi coco taivalliselle sotajoucolle Altarit molembijn cartanoihiin HERran huoneeseen.

21:6 Ja käytti poicans tulen läpidze/ ja otti waarin linduin lauluist ja merkeist/ ja piti noitia ja merckein sanoita/ ja teki paljo paha HERran edes/

teki paljon sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vihoitti hänet.

21:7 Ja teettämänsä Aseran kuvan hän asetti temppeliin, josta Herra oli sanonut Daavidille ja hänen pojallensa Salomolle: "Tähän temppeliin ja Jerusalemiin, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista, minä asetan nimeni ikiajoiksi.

21:8 Enkä minä anna enää Israelin jalkojen harhailla pois siitä maasta, jonka minä olen antanut heidän isillensä, jos he vain kaikessa noudattavat sitä, mitä minä olen käskenyt heidän noudattaa - koko sitä lakia, jonka minun palvelijani Mooses on heille antanut."

21:9 Mutta he eivät totelleet, ja Manasse eksytti heidät tekemään pahaa enemmän kuin ne kansat, jotka Herra oli hävittänyt israelilaisten tieltä.

21:10 Niin Herra puhui palvelijainsa, profeettain, kautta ja sanoi:

21:11 "Koska Manasse, Juudan kuningas, on tehnyt nämä kauhistavat teot ja siten tehnyt pahaa enemmän kuin amorilaiset, jotka olivat ennen häntä, ja on saattanut kivijumalillansa myös Juudan tekemään syntiä,

21:12 sentähden sanoo Herra, Israelin Jumala, näin: Katso, minä annan sellaisen onnettomuuden kohdata Jerusalemiä ja Juudaa, että joka sen kuulee, sen molemmat korvat soivat.

21:7 Hän pani myös metsistöjumalan, jonka hän tehnyt oli, huoneeseen, josta \Herra\ Davidille ja hänen pojallensa Salomolle sanonut oli: tähän huoneeseen ja Jerusalemiin, jonka minä valinnut olen kaikista Israelin sukukunnista, panen minä nimeni ijankaikkisesti,

21:8 Ja en liikuta enää Israelin jalkoja siitä maasta, jonka minä heidän isillensä antanut olen, jos he ainoastaan pitävät ja tekevät kaikki, mitä minä heille käskenyt olen, ja kaiken sen lain, minkä minun palvelijani Mooses heille käskenyt oli.

21:9 Mutta ei he totelleet sitä, vaan Manasse vietti heitä, niin että he tekivät pahemmin kuin pakanat, jotka \Herra\ Israelin lasten edestä hävittänyt oli.

21:10 Silloin puhui \Herra\ palveliainsa prophetain kautta ja sanoi:

21:11 Että Manasse Juudan kuningas on nämät kauhistukset tehnyt, jotka pahemmat ovat kuin kaikki ne kauhistukset, joita Amorilaiset tehneet ovat, jotka hänen edellänsä olivat, ja on myös saattanut Juudan syntiä tekemään epäjumalillansa;

21:12 Sentähden sanoo \Herra\ Israelin Jumala näin: katso, minä saatan vahingon Juudan ja Jerusalemin päälle, että kuka ikänä sen kuulee, pitää hänen molemmat korvansa soiman.

jolla hän hänen vihoitti.

21:7 Hän pani myös medzistöjumalan/ jonga hän tehnyt oli huoneeseen/ josta HERra Dawidille ja hänen pojallens Salomolle sanonut oli: täsä huones ja Jerusalemis/ jonga minä walinnut olen coco Israelin sucucunnasta/ panen minä minun nimeni ijancaickisest.

21:8 Ja en lijcuta enämbi jalcoja sijtä maasta/ jonga minä heidän lsillens andanut olen. Cuitengin jos he pitävät ja tekewät caicki cuin minä heille käskenyt olen. Ja caiken sen lain cuin minun palwelian Mooses heille käskenyt oli.

21:9 Mutta ei he totellet sitä/ waan Manasse wiettelä heitä/ nijn että he teit pahemmin cuin pacanat/ jotca HERra Israelin lasten edest häwittänyt oli.

21:10 Silloin puhui HERra hänen palwelioittens Prophetain cautta/ ja sanoi:

21:11 Että Manasse Judan Cuningas on nämät cauhistuxet tehnyt/ jotca pahemmat owat cuin caicki ne cauhistuxet/ joita Amorrerit tehnet owat/ jotca hänen edelläns olit/ ja on myös saattanut Judan syndiä tekemän hänen epäjumalitens cansa.

21:12 Sentähden sano HERra Israelin Jumala näin: cadzo/ minä saatan wahingon Judan ja Jerusalemin päälle/ että cuca ikänäns sen cuule/ pitä hänen molemmat corwans soiman.

21:13 Ja minä mittaan Jerusalemin samalla mittanuoralla kuin Samarian ja punnitsen samalla vaa'alla kuin Ahabin suvun. Ja minä huuhdon Jerusalemin, niinkuin vati huuhdotaan: se huuhdotaan ja käännetään kumollensa.

21:14 Minä hylkään perintöosani jäännöksen ja annan heidät vihollistensa käsiin, niin että he joutuvat kaikkien vihollistensa saaliiksi ja ryöstettäviksi,

21:15 koska ovat tehneet sitä, mikä on paha minun silmissäni, ja vihoittaneet minua siitä päivästä asti, jona heidän isänsä lähtivät Egyptin maasta, tähän päivään saakka."

21:16 Manasse vuodatti myös sangen paljon viatonta verta, niin että hän sillä täytti Jerusalemin ääriään myöten, sen syntinsä lisäksi, jolla hän saattoi Juudan tekemään syntiä, tekemään sitä, mikä on paha Herran silmissä.

21:17 Mitä muuta on kerrottavaa Manassesta ja kaikesta, mitä hän teki, ja synnistä, minkä hän teki, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa.

21:18 Ja Manasse meni lepoon isänsä tykö, ja hänet haudattiin linnansa puutarhaan, Ussan puutarhaan. Ja hänen poikansa Aamon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

21:19 Aamon oli kahdenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Mesullemet, Haaruksen

21:13 Ja minä vedän Samarian mittanuoran Jerusalemin ylitse, ja Ahabin huoneen painomitan, ja virutan Jerusalemin niinkuin astiat virutetaan: ne virutetaan ja käännetään kumollensa.

21:14 Ja minä hylkään jääneet minun perimisestäni ja annan heidät vihamiestensä käsiin, että heidän pitää oleman kaikille vihollisillensa saaliiksi ja ryöstöksi:

21:15 Että he tekivät sitä, mikä paha oli minun silmäini edessä, ja ovat minun vihoittaneet siitä päivästä, jona heidän isänsä läksivät Egyptistä, tähän päivään asti.

21:16 Ja Manasse vuodatti myös paljon viatonta verta, siihen asti että Jerusalem sieltä ja täältä täynnä oli, ilman niitä syntejä, joilla hän Juudan saatti syntiä tekemään, että he tekivät paha Herran edessä.

21:17 Mitä enempi Manassesta sanomista on ja kaikesta, mitä hän tehnyt on, ja niistä synneistä, jotka hän teki: eikö ne ole kirjoitetut Juudan kuningasten aikakirjassa?

21:18 Ja Manasse nukkui isänsä kanssa ja haudattiin huoneensa yrttitarhaan, joka oli Ussan yrttitarha; ja hänen poikansa Aamon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

21:19 Kahden ajastaikainen kolmattakymmentä oli Aamon tullessansa Juudan kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastakaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Mesulemet Hatsurin tytär Jotbasta.

21:13 Ja minä wedän Samarian mittaunuoran Jerusalemin ylidze/ ja Ahabin huoneen waagan/ ja wirutan Jerusalemin nijncuin astiat wirutetan/ he wirutetan ja kääntän ymbärins.

21:14 Ja minä heitän ne jääneet minun perimisestäni/ ja annan heidän vihamiestensä käsijn/ että heidän pitää oleman caikille heidän vihollisillens saalixi ja ryöstöxi.

21:15 Että he teit nijtä jotca ei minulle kelwannet/ ja owat minun wihoittanet sijtä päiwästä/ jona heidän Isäns läxiti Egyptistä/ tähän päiwän asti.

21:16 JA Manasse wuodatti paljo wiatoinda werta/ että Jerusalem sieldä ja tääldä täynäns oli/ ilman nijtä syndejä joilla hän Judan saatti syndiä tekemän/ että he teit paha HERran edes.

21:17 Mitä enämbi Manassest sanomist on/ ja caikista cuin hän tehnyt on/ ja nijstä synneistä cuin hän teki/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan Cuningasten Aicakirjas.

21:18 Ja Manasse nuckui hänen Isäins cansa/ ja haudattin hänen huonens krydimaahan/ joca oli Usan krydimaa/ ja hänen poicans Aamon tuli Cuningaxi hänen siaans.

21:19 CAhden ajastaicainen colmattakymmendä oli Aamon tullesans Judan Cuningaxi/ ja hallidzi caxi ajastaica Jerusalemis/ hänen äitins cudzuttin Mesulemeth Hazurin tytär

tytär, Jotbasta.

21:20 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, niinkuin hänen isänsä Manasse oli tehnyt.

21:21 Hän vaelsi kaikessa samaa tietä, mitä hänen isänsä oli vaeltanut: hän palveli niitä kivijumalia, joita hänen isänsä oli palvellut, ja kumarsi niitä;

21:22 hän hylkäsi Herran, isänsä Jumalan, eikä vaeltanut Herran tietä.

21:23 Ja Aamonin palvelijat tekivät salaliiton häntä vastaan ja tappoivat kuninkaan hänen linnassansa.

21:24 Mutta maan kansa surmasi kaikki, jotka olivat tehneet salaliiton kuningas Aamonia vastaan. Ja maan kansa teki hänen poikansa Joosian kuninkaaksi hänen sijaansa.

21:25 Mitä muuta on kerrottavaa Aamonista, siitä, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

21:26 Ja hänet haudattiin omaan hautaansa Ussan puutarhaan. Ja hänen poikansa Joosia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Kuningas 22 LUKU

22:1 Joosia oli kahdeksan vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolmekymmentä yksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jedida, Adajan tytär, Boskatista.

22:2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ja vaelsi kaikessa isänsä Daavidin tietä, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle.

21:20 Ja hän teki sitä, mikä \Herralle\ ei kelvannut, niinkuin hänen isänsä Manasse tehnyt oli.

21:21 Ja hän vaelsi kaikkia niitä teitä, joita hänen isänsä vaeltanut oli, ja palveli epäjumalia, joita hänen isänsä palvellut oli, ja kumarsi niitä,

21:22 Ja luopui \Herrasta\ isänsä Jumalasta, ja ei vaeltanut \Herran\ tiellä.

21:23 Ja Aamonin palvelijat tekivät liiton häntä vastaan ja tappoivat kuninkaan omassa huoneessansa.

21:24 Mutta maakunnan kansa löi kaikki ne kuoliaaksi, jotka olivat liiton tehneet kuningas Amonia vastaan, ja kansa teki Josian hänen poikansa kuninkaaksi hänen sijaansa.

21:25 Mitä Amon enempi tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?

21:26 Ja hän haudattiin omaan hautaansa Ussan yrttarhassa, ja hänen poikansa Josia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

22 LUKU

22:1 Josia oli kahdeksan ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhden ajastajan neljätkymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Jedida Adajan tytär Botskatista.

22:2 Ja hän teki sitä, mikä \Herran\ edessä oli kelvollinen, ja vaelsi kaikella isänsä Davidin tiellä, ja ei poikennut oikialle eli vasemmalle puolel-

Jathbast.

21:20 Ja teki sitä cuin HERralle ei kelwannut/ nijncuin hänen Isänskin Manasse tehnyt oli.

21:21 Ja hän vaelsi caickia nijtä teitä cuin hänen Isäns waldanut oli/ ja palweli epäjumalita/ joita hänen Isäns palwellut oli/ ja cumarsi nijtä.

21:22 Ja luowui HERrasta hänen Isäins Jumalasta/ ja ei waldanut HERran tiellä.

21:23 Ja hänen palwelians teitlijton Amonita wasthan/ ja tappoit Cuningan omas huonesans.

21:24 Mutta maacunnan Canssa löi caicki ne cuoliaxi/ jotca olit lijton tehnet Cuningas Amonita wasthan. Ja Canssa teit Josian hänen poicans Cuningaxi hänen siaans.

21:25 Mitä Amon enämbi tehnyt on/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan Cuningasten Aicakirjas.

21:26 Ja hän haudattin hänen omaan hautaans Usan krydi maahan. Ja hänen poicans Josia tuli Cuningaxi hänen sijaans.

XXII. Lucu

22:1 Josia oli cahdexan ajastaicainen tullesans Cuningaxi/ ja hallidzi yhden ajastajan neljätkymmendä Jerusalemis/ hänen äitins cudzuttin Jedida Adajan tytär Bazkathist.

22:2 Ja teki sitä cuin HERran edes oli kelwollinen/ ja vaelsi caikella hänen Isäns Dawidin tiellä/ ja ei poikennut oikialle eli wasemalle puolelle.

le.

22:3 Kahdeksantenatoista hallitusvuotenaan kuningas Joosia lähetti kirjuri Saafanin, Asaljan pojan, Mesullamin pojanpojan, Herran temppeliin ja sanoi:

22:4 "Mene ylimmäisen papin Hilikian luo, että hän lukisi valmiiksi Herran temppeliin tuodut rahat, joita ovenvartijat ovat koonneet kansalta.

22:5 Ja hän antakoon ne työnteettäjille, jotka on pantu valvomaan töitä Herran tempelissä, ja nämä maksakoot niillä työmiehet, jotka ovat Herran temppelissä korjaamassa sitä, mikä temppelissä on rappeutunutta,

22:6 puusepät, rakentajat ja muurarit, sekä temppelin korjaamista varten ostettavat puutavarat ja hakatut kivet.

22:7 Älköön heiltä kuitenkaan vaadittako tilintekoa rahoista, jotka heille luovutetaan, vaan toimikoot he luottamusmiehinä."

22:8 Ja ylimmäinen pappi Hilikia sanoi kirjuri Saafanille: "Minä löysin Herran temppelistä lain kirjan." Ja Hilikia antoi kirjan Saafanille, ja tämä luki sen.

22:9 Sitten kirjuri Saafan meni kuninkaan tykö ja teki kuninkaalle selon asiasta, sanoen: "Palvelijasi ovat ottaneet esille rahat, mitä temppelissä oli, ja ovat antaneet ne työnteettäjille, jotka on pantu valvomaan töitä Herran temppelissä."

22:3 Mutta kuningas Josian kahdeksantena vuonna toistakymmentä, lähetti kuningas Saphanin Atsalian pojan Mesullamin pojan, kirjoittajansa, \Herran\ huoneeseen, sanoen:

22:4 Mene ylimmäisen papin Hilikian tykö, ja anna hänen lukea se raha, mikä \Herran\ huoneeseen tuotu on, jonka ovenvartiat kansalta koonneet ovat,

22:5 Että ne annettaisiin teettäjille, jotka \Herran\ huoneeseen asetetut ovat, ja he antaisivat työväelle, jotka työtä tekevät \Herran\ huoneessa ja parantavat mitä [Herran] huoneessa rauvennut on,

22:6 Sepille, rakentajille, muuraajille ja niille, jotka hirssiä ja vuoltuja kiviä ostaman pitää, huoneen parannukseksi;

22:7 Vaan ei kuitenkaan yhtään lukua pidä heiltä vaadittaman niistä rahoista, jotka heidän käsiinsä ovat annetut; vaan heidän pitää uskollisesti niitä toimittaman.

22:8 Ja ylimmäinen pappi Hilikia sanoi Saphanille kirjoittajalle: minä löysin lakikirjan \Herran\ huoneesta; ja Hilikia antoi kirjan Saphanille, ja hän luki sen.

22:9 Ja Saphan kirjoittaja tuli kuninkaan tykö, ja ilmoitti kuninkaalle asian ja sanoi: sinun palvelias ovat koonneet ne rahat, jotka [Herran] huoneessa löydettyt ovat, ja ovat ne jakaneet työväelle, jotka asetetut ovat \Herran\ huoneeseen.

22:3 MUtta cahdexandena toistakymmenenä Cuningas Josian vuonna/ lähetti Cuningas Saphan Azalian pojan Mesullamin pojan kirjoittajans Herran huoneeseen/ sanoden:

22:4 Mene ylimmäisen Papin Hilikian tygö/ ja anna hänen luke se raha cuin HERran huoneeseen tuotu on/ ja owen wartiat Canssalda coonnet owat.

22:5 Että ne annetaisin teettäille/ jotca HERran huoneeseen asetetut owat/ ja he andawat työväelle/ jotca työtä tekewät HERran huones/ ja parandawat mitä HERran huones langennut on.

22:6 Nimittäin/ puusepille/ rakendaille/ muuraille/ ja nijlle jotca hirssiä ja vuoltuja kiwiä ostaman pitä huonen parannuxexi.

22:7 Waan ei cuitengan yhtän lucua pidä heildä waadittaman nijstä rahoista/ jotca heidän käsijns owat annetut/ waan heidän pitä uscollisest nijtä toimittaman.

22:8 JA ylimmäinen Pappi Hilikia sanoi Saphanille kirjoittajalle: minä löysin Lakikirjan HERran huonest: ja Hilikia andoi kirjan Saphanille/ ja hän luki sen.

22:9 Ja Saphan kirjoittaja tuli Cuningan tygö/ ja ilmoitti hänelle/ ja sanoi: sinun palwelias owat coonnet ne rahat jotca HERran huones löytyt owat/ ja owat ne jacanet työväelle/ jotca asetetut owat HERran huoneeseen.

<p>22:10 Ja kirjuri Saafan kertoi kuninkaalle sanoen: "Pappi Hil- kia antoi minulle erään kirjan." Ja Saafan luki sen kuninkaalle.</p>	<p>22:10 Ja Saphan kirjoittaja ilmoitti kuninkaalle ja sanoi: Hil- kia pappi antoi minulle kir- jan; ja Saphan luki sen ku- ninkaan edessä.</p>	<p>22:10 Ja Saphan kirjoittaja puhui Cuningalle/ ja sanoi: Hil- kia Pappi andoi minulle yh- den kirjan: ja Saphan luki sen Cuningan edes.</p>
<p>22:11 Kun kuningas kuuli lain kirjan sanat, repäisi hän vaat- teensa.</p>	<p>22:11 Kuin kuningas kuuli lakikirjan sanat, repäisi hän vaatteensa.</p>	<p>22:11 Cosca Cuningas cuuli Lakikirjan sanat/ rewäis hän waattens.</p>
<p>22:12 Ja kuningas käski pappi Hil- kiaa, Ahikamia, Saafanin poikaa, Akboria, Miikajan poi- kaa, kirjuri Saafania ja Asajaa, kuninkaan palvelijaa, sanoen:</p>	<p>22:12 Ja kuningas käski pap- pi Hilkiaa, ja Ahikamia Saphanin poikaa, ja Aboria Mikajan pojaa, ja Saphania kirjoittajaa, ja Asajaa kunin- kaan palveliaa, sanoen:</p>	<p>22:12 Ja Cuningas käski Papin Hil- kian/ ja Ahikamin Saphanin pojan/ ja Achborin Michajan pojan/ ja Saphanin kirjoitta- jan/ ja Asajan Cuningan pal- welian/ sanoden:</p>
<p>22:13 "Menkää ja kysykää mi- nun ja kansan ja koko Juudan puolesta neuvoa Herralta tästä löydetystä kirjasta. Sillä suuri on Herran viha, joka on sytty- nyt meitä vastaan, koska mei- dän isämme eivät ole totelleet tämän kirjan sanoja eivätkä tehneet mitään kaikesta siitä, mitä siinä on meille kirjoitettu- na."</p>	<p>22:13 Menkää ja kysykää \Herralta\ minun puolestani, kansan ja koko Juudan puolesta, tämän kirjan sanoista, joka löydetty on; sillä se on suuri \Herran\ viha, joka meidän päällemme syttynyt on, ettei meidän isämme ole kuuliaiset olleet tämän kirjan sanoille, että he olisivat teh- neet niitä kaikkia, mitkä siinä meille kirjoitetut olivat.</p>	<p>22:13 Mengät ja kysykät HER- ralle minun puolestani/ Cans- san ja coco Judan puolesta/ tämän kirjan sanoista joca löyty on: sillä se on julma HERran viha joca meidän pääl- lem syttynyt on/ ettei meidän Isäm ole cuuliaiset ollet tämän kirjan sanoille/ että he olisit tehnet niitä caickia cuin sijnä kirjoitettu oli.</p>
<p>22:14 Niin pappi Hil- kia, Ahikam, Akbor, Saafan ja Asaja menivät naisprofeetta Huldan tykö, joka oli vaatevaraston hoitajan Sallumin, Tikvan po- jan, Harhaan pojanpojan, vaimo ja asui Jerusalemissa, toi- sessa kaupunginosassa. He puhuivat hänen kanssaan.</p>	<p>22:14 Niin meni pappi Hil- kia, Ahikam, Akbor, Saphan ja Asaja naisprophetan Huldan tykö, Sallumin Tikvan pojan emännän, Harhamin pojan, vaatetten vartian (ja hän asui Jerusalemissa toisella puolel- la); ja he puhuivat hänelle.</p>	<p>22:14 Nlin meni Hil- kia Pappi/ Ahakam/ Achbor/ Saphan ja Asaja Prophetissan Huldan ty- gö/ Sallumin Thicuan pojan emännän/ Harhamin pojan/ vaatetten wartian (ja hän asui Jerusalemissa toisella puo- lella) ja he puhuit hänelle.</p>
<p>22:15 Niin hän sanoi heille: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sanokaa sille miehelle, joka lähetti teidät minun tykö- ni:</p>	<p>22:15 Mutta hän sanoi heille: näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: sanokaat sille miehelle, joka teidät minun tyköni lähettänyt on:</p>	<p>22:15 Mutta hän sanoi heille: näitä sano HERra Israelin Ju- mala: sano sille miehelle joca teidän minun tygöni lähettänyt on:</p>
<p>22:16 'Näin sanoo Herra: Kat- so, minä annan tätä paikkaa ja sen asukkaita kohdata on- nettomuuden, kaiken, mitä sa- notaan siinä kirjassa, jonka Juudan kuningas on lukenut,</p>	<p>22:16 Näin sanoo \Herra\: katso, minä saatan onnetto- muuden tähän siaan ja hänen asuvaisillensa, kaikki lain sa- nat, jotka Juudan kuningas lukenut on:</p>	<p>22:16 Nijn sano HERra: cadzo/ minä saatan onnettomuden tähän siaan/ ja hänen asuwai- sillens/ caicki Lain sanat/ cuin Judan Cuningas on andanut edesäns luke.</p>
<p>22:17 sillä he ovat hyljänneet</p>	<p>22:17 Että he ovat luopuneet</p>	<p>22:17 Että he owat luopunet</p>

minut ja polttaneet uhreja muille jumalille ja vihoittaneet minut kaikilla kättensä teoilla; ja minussa on syttynyt viha tätä paikkaa kohtaan, eikä se sammu.

22:18 Mutta Juudan kuninkaalle, joka on lähettänyt teidät kysymään neuvoa Herralta, sanokaa näin: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niistä sanoista, jotka sinä olet kuullut:

22:19 Koska sinun sydämesi on pehminnyt ja sinä olet nöyrytynyt Herran edessä, kuullessasi, mitä minä olen puhunut tätä paikkaa ja sen asukkaita vastaan, että he tulevat kauhistukseksi ja kiroussanaksi, ja koska sinä olet reväissyt vaatteesi ja itkenyt minun edessäni, niin minäkin olen kuullut sinua, sanoo Herra.

22:20 Sentähden minä korjaan sinut isiesi tykö, ja sinä saat rauhassa siirtyä hautaasi, ja sinun silmäsi pääsevät näkemästä kaikkea sitä onnettomuutta, minkä minä annan kohdata tätä paikkaa." Ja he toivat kuninkaalle tämän vastauksen.

2 Kuningas 23 LUKU

23:1 Niin kuningas lähetti koamaan luoksensa kaikki Juudan ja Jerusalemin vanhimmat.

23:2 Ja kuningas meni Herran temppeliin, ja hänen kanssaan kaikki Juudan miehet ja kaikki Jerusalemin asukkaat, myöskin papit ja profeetat, koko kansa pienimmästä suurimpaan. Ja hän luki heidän kuultensa

minusta ja suitsuttaneet vieraille jumalille, vihoittain minua kaikilla kättensä töillä, sentähden syttyy minun vihani tätä siaa vastaan, ja ei pidä sammutettaman.

22:18 Mutta Juudan kuninkaalle, joka teidät lähettänyt on kysymään \Herralta\, pitää teidän näin sanoman: näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala niistä sanoista, joita sinä kuullut olet:

22:19 Että sinun sydämes on pehminnyt ja olet sinus nöyryyttänyt \Herran\ edessä, koskas kuulit, mitä minä sanoin tätä siaa ja hänen asuwaisiansa vastaan, että heidän pitää tuleman hävitetyksi ja kiroukseksi, ja olet repinyt vaattees, ja olet itkenyt minun edessäni: niin olen minä myös kuullut sen, sanoo \Herra\.

22:20 Sentähden, katso, kokoon minä sinua isäis tykö, että kootaan rauhassa hautaas, ettei sinun silmäs näkisi kaikkea sitä onnettomuutta, jonka minä tälle sialle saatan. Ja he sanoivat sen kuninkaalle jälleen.

23 LUKU

23:1 Ja kuningas lähetti, ja kaikki vanhimmat Juudasta ja Jerusalemistä kokoontuivat hänen tykönsä.

23:2 Ja kuningas meni ylös \Herran\ huoneesen ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asuwait hänen kanssansa, papit ja prophetat, ja kaikki kansa, pienet ja suuret; ja luettiin heidän korvainsa kuullen kaikki liittokirjan sanat,

minusta ja suidzuttanet wieraille jumalille/ vihoittain minua caikilla heidän kättensä töillä/ sentähden sytty minun wihan tätä sia wastan/ ja ei sammuteta.

22:18 Mutta Judan Cuningalle/ joca teidän lähettänyt on kysymän HERralda/ pitää teidän näin sanoman: näin sano Herra Israelin Jumala:

22:19 Että sinun sydämes on pehminnyt HERran sanoista/ cuins cuullut olet/ ja olet sinus nöyryttänyt HERran edes/ coscas cuulit mitä minä sanoin tätä sia ja hänen asuwaisians wastan/ että heidän pitää tuleman häwityxexi ja kirouxexi. Ja olet repinyt sinun waattes/ ja olet itkenyt minun edesäni/ nijn olen minä myös cuullut sen/ sano HERra.

22:20 Sentähden cocoon minä sinua Isäis tygö/ että cootan rauhas hautaan/ ettei sinun silmäs näkis caicke sitä onnettomutta cuin minä tälle sialle saatan. Ja he sanoit caicki nämät Cuningalle jäl lens.

XXIII. Lucu

23:1 Ja Cuningas lähetti/ ja caicki wanhimmat Judast ja Jerusalemist cocounsit hänen tygöns.

23:2 Ja Cuningas meni HERran huoneesen ja caicki Judan ja Jerusalemin asuwait hänen cansans/ Papit ja Prophetat/ ja caicki Canssa/ pienet ja suuret/ ja luettin heidän corwains cuulden caicki lijtto kirjan

kaikki Herran temppelistä löydetyn liitonkirjan sanat.

23:3 Ja kuningas asettui pylvään viereen ja teki Herran edessä liiton, että heidän tuli seurata Herraa, noudattaa hänen käskyjensä, todistuksiansa ja säädöksiänsä kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan ja pitää liiton sanat, jotka olivat kirjoitettuina siinä kirjassa. Ja kaikki kansa yhtyi siihen liittoon.

23:4 Sitten kuningas käski ylimmäistä pappia Hilkiä ja häntä lähimpiä pappeja sekä ovenvartijoita viemään Herran temppelistä pois kaikki kalut, mitä oli tehty Baalille, Aseralle ja kaikelle taivaan joukolle. Ja hän poltatti ne Jerusalemin ulkopuolella Kidronin kedoilla, mutta vei niiden tuhan Beeteeliin.

23:5 Hän pani myös viralta epäjumalain papit, jotka Juudan kuninkaat olivat asettaneet polttamaan uhreja uhrikukuloilla Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin ympäristössä ja jotka polttivat uhreja Baalille, auringolle, kuulle, eläinradan tähdille ja kaikelle taivaan joukolle.

23:6 Hän vei aseran pois Herran temppelistä Jerusalemin ulkopuolelle Kidronin laaksoon ja poltti sen Kidronin laaksossa, rouhensi sen tomuksi ja heitti tomun yhteiselle hautausmaalle.

23:7 Ja hän kukisti haureellisten pyhäkköpoikien huoneet, jotka olivat Herran temppelissä ja joissa naiset kutoivat verhoja Aseralle.

joka \Herran\ huoneesta löydetty oli.

23:3 Ja kuningas seisoi yhden patsaan tykönä, ja teki liiton \Herran\ edessä, että heidän piti vaeltaman \Herran\ jälkeen ja pitämän hänen käskynsä, todistuksensa ja säätynsä, kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustansa, että heidän piti pitämän nämät liiton sanat, jotka kirjoitetut olivat tässä kirjassa. Ja kaikki kansa mielistyi siihen liittoon.

23:4 Ja kuningas käski Hilkiä ja ylimmäistä pappia, ja pappeja toisesta vuorosta, ja ovenvartioita, ottaa \Herran\ temppelistä kaikkinaiset kalut, jotka Baalille, metsistölle ja kaikelle taivaalliselle sotajoukolle tehdyt olivat; ja hän poltti ne ulkona Jerusalemin edessä Kidronin laaksossa, ja niitten tuhka kannettiin sieltä Beteliin.

23:5 Ja hän otti epäjumalain papit pois, jotka Juudan kuninkaat asettaneet olivat suituttamaan korkeuksissa Juudan kaupungeissa ja ympäri Jerusalemiä, ja ne jotka suituttivat Baalille, auringolle ja kuulle ja planeeteille, ja kaikelle taivaalliselle sotajoukolle,

23:6 Ja antoi viedä Astarotin \Herran\ huoneesta, ulos Jerusalemistä, Kidronin ojan tykö, ja poltti sen Kidronin ojan tykönä, ja musersi sen tuhaksi, ja heitti sen tuhan kansan lasten hautoihin,

23:7 Ja kukisti huorain huoneet, jotka olivat \Herran\ huoneen tykönä, joissa vaimot kutoivat huoneita metsistölle.

sanat/ joca HERran huonesta löytyi oli.

23:3 Ja Cuningas seisoi yhden padzan tykönä/ ja teki liiton HERran edes/ että heidän piti waeldaman HERran jälkeen/ ja pitämän hänen käskyns/ todistuxens ja oikeudens caikest sydämestäns/ caikest sielustans/ että heidän piti pitämän nämät liiton sanat jotca kirjoitetut olit täsä kirjas. Ja Canssa mielistyi siihen lijtton.

23:4 JA Cuningas käski Hilkiat ylimmäistä Pappia/ ja Pappeja toisesta vuorosta/ ja owen wartioita otta HERran Templist caickinaiset calut/ jotca Baalille/ medzistölle ja caikelle taiwaliselle joucolle tehdyt olit/ ja he poldit ne ulcona Jerusalemin edes Kidronin laxos/ ja tuhca canntetin sieldä BethEliin.

23:5 Ja hän otti Camarim pois jotca Judan Cuningat asettanet olit suidzuttaman corkeuxis/ Judan Caupungeis ja ymbärins Jerusalemita. Ja ne jotca suidzutit Baalille/ ja Auringolle/ ja Cuulle ja planeeteille/ ja caikelle taiwaliselle joucolle.

23:6 Ja andoi Jerusalemista wiedä ulos medzistön/ ja poltti sen Kidronin ojan tykönä/ ja musersi tuhwaxi/ ja heitti tuhan Canssan lasten hautoin.

23:7 Ja cukisti huorain huonet/ jotca olit ylhällä HERran huonen tykönä/ joisa vaimot cudoit huonetta medzistölle.

23:8 Hän toi pois kaikki papit Juudan kaupungeista ja saastutti uhrikukkulat, joilla papit olivat polttaneet uhreja, Gebasta Beersebaan asti. Ja hän kukisti porteilla olevat uhrikukkulat, joita oli kaupungin päällikön Joosuan portin oven edustalla, vasemmalla puolella mentäessä sisään kaupungin portista.

23:9 Uhrikukkulapapit eivät kuitenkaan saaneet nousta Herran alttarille Jerusalemissa; he saivat vain syödä happamantonta leipää veljiensä kanssa.

23:10 Hän saastutti myös polttopaikan Ben-Hinnomin laaksossa, ettei kukaan voisi panna poikaansa tai tyttärensä kulkemaan tulen läpi Molokin kunniaksi.

23:11 Ja hän poisti ne hevoset, jotka Juudan kuninkaat olivat auringon kunniaksi asettaneet, siitä, mistä mennään Herran temppeliin, hoviherra Netan-Melekin kammion vierestä, joka oli Parvarimissa, ja poltti auringonvaunut tulessa.

23:12 Ja Aahaan yläsalin katoilla olevat alttarit, jotka Juudan kuninkaat olivat teettäneet, ja ne alttarit, jotka Manasse oli teettänyt Herran temppelin molempiin esipihoihin, kuningas kukisti; sitten hän riensi sieltä ja heitti niiden tommun Kidronin laaksoon.

23:13 Ja ne uhrikukkulat, jotka olivat itään päin Jerusalemissa, etelään päin Turmiovuoresta, ja jotka Salomo, Israelin kuningas, oli rakentanut Astartelle, siidonilais-iljetykselle, ja Kemokselle, Mooabin iljetykselle,

23:8 Ja hän kokosi kaikki papit Juudan kaupungeista ja saastutti korkeudet, joissa papit suitsuttivat, Gebasta Bersebaan asti. Ja hän kukisti porttein korkeudet, jotka olivat Josuan kaupungin päämiehen portin vajassa, joka oli vasemmalla puolella kaupungin porttia, sisälle mennessä.

23:9 Ei kuitenkaan korkeuten papit uhranneet koskaan \Herran\ alttarilla Jerusalemissa, vaan söivät kaltiaista leipää veljeinsä keskellä.

23:10 Hän saastutti myös Tophetin, joka on Hinnomin lasten laaksossa, ettei yksikään käyttäisi poikaansa ja tyttärensä tulessa Molokille;

23:11 Ja otti pois hevoset, jotka Juudan kuninkaat auringolle asettaneet olivat \Herran\ huoneen sisällekäymiseen, NetanMelekin kamaripalvelian majan tykönä, joka oli esikaupungissa; ja auringon rattaat poltti hän tulessa,

23:12 Niin myös alttarit, jotka kattoin päällä Ahaksen salissa olivat, jotka Juudan kuninkaat tehneet olivat. Ja ne alttarit, jotka Manasse tehnyt oli kahdessa \Herran\ huoneen pihassa, särki kuningas, ja pakeni sieltä, ja heitti heidän tuhkinsa Kidronin ojaan.

23:13 Ja ne korkeudet, jotka Jerusalemin edessä olivat, oikialla puolella Maskitin vuorta, jotka Salomo Israelin kuningas rakentanut oli Astartille Zidonin kauhistukselle, ja Kamokselle Moabin kauhistukselle, ja Milkomille Ammonin lasten kauhistukselle, ne

23:8 JA hän cocois caicki Papit Judan Caupungist/ ja saastutti corkeuxet joisa Papit suidzutit/ Gebast BerSeban asti. Ja hän särki corkeuxet portis/ jotca olit Josuan Caupungin päämiehen portin majas/ joca oli wasemalla puolella Caupungin portia sisälle mennes.

23:9 Ei cuitengan corkeuxen papit uhrannet coscan HERran Altarille Jerusalemissa/ mutta söit caldiaist leipä heidän weljeins keskenä.

23:10 Hän saastutti myös Tophetin/ Hinnomin lasten laxos/ ettei yxikän käyttäis hänen poicans ja tyttärens tulen läpidze Molechille.

23:11 Ja otti ne hewoiset pois/ jotca Judan Cuningat Auringolle asettanet olit Herran huonen sisällekäymiseen/ Nethan Melechin Camaripalvelian majan tykönä/ joca oli Parwarimis/ ja Auringon rattat poltti hän tules.

23:12 Nijn myös Altarit/ jotca cattoin päällä Ahaxen Salis olit/ jotca Judan Cuningat tehnet olit. Ja ne Altarit cuin Manasse tehnyt oli/ nijsä cahdesa HERran huonen cartanos/ särki Cuningas ja pakeni sieldä/ ja heitti heidän tuhicans Kidronin ojaan.

23:13 Ja ne corkeuxet jotca Jerusalemin edes olit/ oikialla puolella Mashithin vuorta/ jonga Salomo Israelin Cuningas rakendanut oli Astharotille Zidonin cauhistuxelle/ ja Chamoxelle Moabin cauhistuxelle/

ja Milkomille, ammonilais-kauhistukselle, ne kuningas saastutti.

23:14 Hän murskasi patsaat ja hakkasi maahan asera-karsikot ja täytti niiden sijan ihmisten luilla.

23:15 Myöskin Beetelissä olevan alttarin, sen uhrikukkulan, jonka oli teettänyt Jerobeam, Nebatin poika, joka saattoi Israelin tekemään syntiä, senkin alttarin uhrikukkuloineen hän kukisti; sitten hän poltti uhrikukkulan ja rouhensi sen tomuksi sekä poltti asera-karsikon.

23:16 Kun Joosia sitten kääntyi ja näki haudat, jotka olivat vuorella, lähetti hän ottamaan luut haudoista, poltti ne alttarilla ja saastutti näin alttarin, Herran sanan mukaan, jonka oli julistanut se Jumalan mies, joka nämä julisti.

23:17 Ja hän kysyi: "Mikä tuo hautamerkki on, jonka minä näen?" Kaupungin miehet vastasivat hänelle: "Se on sen Jumalan miehen hauta, joka tuli Juudasta ja julisti sen, minkä sinä nyt olet tehnyt Beetelin alttarille."

23:18 Hän sanoi: "Antakaa hänen olla; älköön kukaan koskeko hänen luidensa." Niin he jättivät hänen luunsa rauhaan ja samoin sen profeetan luut, joka oli tullut Samariasta.

23:19 Myöskin Samarian kaupungeista Joosia poisti kaikki uhrikukkulatemppeilit, jotka Israelin kuninkaat olivat rakentaneet ja niin vihoittaneet Herran; ja hän teki niille saman,

saastutti myös kuningas.

23:14 Ja särki patsaat, ja hävitti metsistöt, ja täytti heidän siansa ihmisten luilla,

23:15 Niin myös Betelin alttarin, sen korkeuden, minkä Jerobeam Nebatin poika tehnyt oli, joka Israelin saatti syntiä tekemään; hän kukisti sen alttarin ja korkeuden, ja poltti myös metsistön.

23:16 Ja Josia käänsi itsensä ja näki ne haudat, jotka olivat vuorella, lähetti ja antoi ottaa luut haudoista, ja poltti ne alttarilla ja saastutti sen, \Herran\ sanan jälkeen, jonka Jumalan mies huutanut oli, joka nämät niin ennen puhunut oli.

23:17 Ja hän sanoi: mikä haudan merkki tämä on, jonka minä näen? Ja kaupungin kansa sanoi hänelle: se on sen Jumalan miehen hauta, joka Juudasta tuli ja huusi näitä, joita sinä tehnyt olet alttarille Beetelissä.

23:18 Ja hän sanoi: anna hänen maata, ja älkään yksikään liikuttako hänen luitansa. Näin tulivat hänen luunsa vapahdetuksi sen profeetan luiden kanssa, joka Samariasta tullut oli.

23:19 Ja Josia pani myös kaikki korkeutten huoneet Samarian kaupungista pois, jotka Israelin kuninkaat tehneet olivat vihaa kehoittaaksensa, ja teki heidän kanssansa peräti niinkuin hän Be-

ja Milchomille Amonin lasten cauhistuxelle/ saastutti myös Cuningas.

23:14 Ja särki padzat/ ja hävitti medzistöt/ ja täytti heidän sians ihmisten luilla.

23:15 Nlin myös BethElin Altarin/ joca on sijnä corkeuxes cuin Jerobeam Nebathin poica tehnyt oli/ joca Israelin saatti syndiä tekemän/ hän cukisti sen Altarin ja corkeuden/ ja poltti corkeudet tuhwaxi/ ja poltti myös medzistön.

23:16 Ja Josia käänsi hänens/ ja näki ne haudat jotca olit vuorella/ lähetti ja andoi tuotta luut haudoista/ ja poltti ne Altareilla/ ja saastutti sen HERran sanan jälken/ cuin Jumalan mies huutanut oli/ joca nämät nijn ennen puhunut oli.

23:17 Ja hän sanoi: mikä haudan mercki tämä on cuin minä täsä näen? Ja Caupungin Canssa sanoi hänelle: se on sen Jumalan miehen hauta joca Judast tuli/ ja näitä huusi cuins tehnyt olet Altarille BethElis.

23:18 Ja hän sanoi: anna hänen maata/ ja älkän yxikän lijcuttaco hänen luitans. Näin olit hänen luuns wapadetut sen Prophetan luiden cansa/ joca Samariasta tullut oli.

23:19 Hän percais myös caicki corkeusten huonet Samarian Caupungis/ jotca Israelin Cuningas tehnyt oli wihoittaxens HERra/ ja teki heidän cansans peräti nijncuin hän BethElis

minkä oli tehnyt Beetelissä.

23:20 Ja kaikki siellä olevat uhrikukkulapapit hän teurasti alttareilla ja poltti ihmisten luita niiden päällä. Sitten hän palasi takaisin Jerusalemiin.

23:21 Ja kuningas käski kaikkea kansaa sanoen: "Viettäköö pääsiäistä Herran, teidän Jumalanne, kunniaksi, niinkuin on kirjoitettuna tässä liitonkirjassa."

23:22 Sillä sellaista pääsiäistä ei oltu vietetty sen ajan jälkeen, jona tuomarit tuomitsivat Israelia, ei Israelin kuningasten eikä Juudan kuningasten koko aikana.

23:23 Vasta kuningas Joosian kahdeksantenatoista hallitusvuotena vietettiin sellainen pääsiäinen Jerusalemissa Herran kunniaksi.

23:24 Myöskin vainaja- ja tietäjähenkien manaajat, kotijumalat ja kivijumalat ja kaikki iljetykset, joita oli nähty Juudan maassa ja Jerusalemissa, Joosia hävitti, täyttääkseen lain sanat, jotka olivat kirjoitetuina siinä kirjassa, minkä pappi Hilkia oli löytänyt Herran temppeleistä.

23:25 Ei ollut ennen häntä ollut hänen vertaistansa kuningasta, joka niin kaikesta sydämestänsä, kaikesta sielustansa ja kaikesta voimastansa olisi kääntynyt Herran puoleen, kaiken Mooseksen lain mukaan; eikä hänen jälkeensä tullut hänen vertaistansa.

23:26 Kuitenkaan ei Herra kääntynyt suuren vihansa hehkusta, kun kerran hänen vihansa oli syttynyt Juudaa vastaan

telissä tehnyt oli.

23:20 Ja hän tappoi kaikki korkeutten papit, jotka siellä olivat alttareilla, ja poltti ihmisten luut niiden päällä, ja palasi Jerusalemiin.

23:21 Ja kuningas käski kaikkea kansaa ja sanoi: pitäkää \Herral\ Jumalalenne pääsiäistä, niinkuin kirjoitettu on tämän liiton kirjassa,

23:22 Sillä ei yhtään pääsiäistä ollut niin pidetty kuin tämä, tuomarien ajasta, jotka olivat tuominneet Israelia, ja kaikkein Israelin kuningasten ja Juudan kuningasten aikana.

23:23 Mutta kahdeksantenatoista-kymmenentenä kuningas Josian vuonna pidettiin tämä pääsiäinen \Herral\ Jerusalemissa.

23:24 Ja Josia perkasi kaikki noidat, merkkein tulkitsiat, kuvat ja epäjumalat, ja kaikki kauhistukset, jotka nähtiin Juudan maalla ja Jerusalemissa; että hän pitäis lain sanat, jotka kirjassa kirjoitetut olivat, jonka pappi Hilkia löysi \Herran\ huoneesta.

23:25 Hänen vertaisensa ei ollut yksikään kuningas ennen häntä, joka niin kaikesta sydämestänsä, kaikesta sielustansa ja kaikesta voimastansa itsensä käänsi \Herran\ tykö, kaiken Mooseksen lain jälkeen; ja hänen jälkeensä ei tullut myöskään hänen kaltaistansa.

23:26 Ei kuitenkaan kääntynyt \Herra\ vihansa suuresta julmuudesta, jolla hän Juudan päälle vihoitettu oli, kaikkein kehoitusten tähden, joilla

tehnyt oli.

23:20 Ja hän uhrais kaikki korkeuden papit/ kuin siellä olit Altarille/ ja poltti ihmisten luut sen päällä/ ja palais Jerusalemiin.

23:21 JA Cuningas käski Canssa ja sanoi: pitäkät teidän HERralle Jumalalle Pääsiäist/ nijncuin kirjoitettu on tämän liiton kirjas.

23:22 Sillä ei yhtän Pääsiäistä ollut nijn pidetty kuin tämä/ Duomarein ajasta jotca olit duominnet Israelis/ ja caickein Isralin Cuningasten ja Judan Cuningasten aicana.

23:23 Mutta cahdexandena toistakymmendenä Cuningas Josian vuonna/ oli tämä Pääsiäinen pidetty HERralle Jerusalemis.

23:24 JA Josia percais caicki noidat/ merckein cadzojat/ cuwat ja epäjumalat/ ja caicki cauhistuxet kuin Judan maalla ja Jerusalemis pannut olit/ että hän pidäis Lain sanat/ jotca kirjas kirjoitetut olit/ jonga Pappi Hilkia löysi HERran huonest.

23:25 Hänen wertaisens ei ollut yxikän Cuningas ennen händä/ joca nijn caikesta sydämestäns/ caikesta sielustans/ caikesta woimastans/ hänens käänsi HERran tygö/ caiken Mosexen Lain jälken/ ja hänen jälkens ei tullut myöskän hänen caltaistans.

23:26 Cuitengin ei käändynyt HERra hänen wihans julmuudesta/ jolla hän Judan päälle wihoitettu oli/ caickein kehoi-

kaikesta siitä, millä Manasse oli vihoittanut hänet.

23:27 Ja Herra sanoi: "Minä toimitan myöskin Juudan pois kasvojeni edestä, niinkuin minä olen toimittanut pois Israelin; ja minä hylkään Jerusalemin, tämän kaupungin, jonka minä olin valinnut, ja temppelin, josta minä olin sanonut: 'Minun nimeni on oleva siinä'."

23:28 Mitä muuta on kerrottavaa Joosiasta ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

23:29 Hänen aikanansa farao Neko, Egyptin kuningas, lähti Assurin kuningasta vastaan Eufrat-virrälle. Niin kuningas Joosia meni häntä vastaan, mutta farao surmasi hänet Megiddossa heti, kun näki hänet.

23:30 Ja hänen palvelijansa veivät hänet kuolleena vauvuissa Megiddosta, toivat hänet Jerusalemiin ja hautasivat hänet hänen omaan hautaansa. Mutta maan kansa otti Joosian pojan Joohaahan, voiteli hänet ja teki hänet kuninkaaksi hänen isänsä sijaan.

23:31 Joahas oli kahdenkymmenen kolmen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa. Hänen äitinsä oli nimeltään Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta.

23:32 Ja hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä olivat tehneet.

23:33 Mutta farao Neko vangitti kaikki hänet Riblassa, Hamatin

Manasse hänen kehoittanut oli.

23:27 Ja \Herra\ sanoi: minä heitän myös Juudan pois minun kasvoini edestä, niinkuin minä Israelin heittänyt olen, ja hylkään tämän kaupungin, jonka minä valinnut olen, Jerusalemin, ja sen huoneen, josta minä puhunut olen: minun nimeni on oleva siellä.

23:28 Mitä enempi Josiasta sanomista on, ja kaikesta mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?

23:29 Hänen ajallansa matkusti Pharao Neko, Egyptin kuningas, Assyrian kuningasta vastaan Phratin virran tykö; mutta kuningas Josia meni häntä vastaan, ja se tappoi hänen Megiddossa, sittekuin hän oli nähnyt hänen.

23:30 Ja hänen palveliansa veivät hänen kuolleena pois Megiddosta, ja veivät hänet Jerusalemiin ja hautasivat hänet omaan hautaansa. Ja maan kansa otti Joahaksen Josian pojan, voitellivat ja tekivät hänen kuninkaaksi isänsä sijaan.

23:31 Kolmen ajastajan vanha kolmattakymmentä oli Joahas, kuin hän tuli kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal, Jeremian tytär Libnasta.

23:32 Ja hän teki paha \Herran\ edessä, niinkuin hänen esi-isänsä tehneet olivat.

23:33 Mutta Pharao Neko satoi hänen kiinni Riblatissa Hamatin maalla, ettei hän hallitsisi

tusten tähden ioilla Manasse hänen kehoittanut oli.

23:27 Ja HERra sanoi: minä heitän Judan pois minun kasvoni edest/ nijncuin minä Israelin heittänyt olen/ ja tämän Caupungin jonga minä walinnut olen/ nimittäin Jerusalemin/ ja sen huonen josta minä puhunut olen: Minun nimen on olewa siellä.

23:28 Mitä enämbi Josiast sanomist on/ ja caikist cuin hän tehnyt on/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan Cuningasten Aikakirjas.

23:29 HÄnen ajallans matcusti Pharao Necho Egyptin Cuningas/ Assyrian Cuningasta vastaan Phratin wirran tygö/ mutta Cuningas Josia meni händä wastian/ ja cuoli Megiddos/ sijttecuin hän oli nähnyt hänen.

23:30 Ja hänen palwelians weit hänen cuolluna pois Megiddost/ ja weit hänen Jerusalemiijn/ ja hautaisit hänen omaan hautaans. Ja maan Canssa otti Joahaxen Josian pojan/ woitelit ja teit hänen Cuningaxi hänen Isäns siaan.

23:31 Colmen ajastajan wanha colmattakymmendä oli Joahas cosca hän tuli Cuningaxi/ ja hallidzi colme Cuucautta Jerusalemis. HÄnen äitins nimi oli Hamutal Jeremian tytär Libnast.

23:32 Ja hän teki paha HERran edes nijncuin hänen Isänskin tehnyt oli.

23:33 Mutta Pharao Necho otti hänen kijnni Riblathis Hamathin

maassa, ettei hän hallitsisi Jerusalemissa, ja määräsi maan maksettavaksi pakkoveron: sata talenttia hopeata ja kymmenen talenttia kultaa.

23:34 Ja farao Neko teki Eljakimin, Joosian pojan, kuninkaaksi hänen isänsä Joosian sijaan ja muutti hänen nimensä Joojakimiksi. Mutta Joohaahan hän otti vangiksi, ja tämä joutui Egyptiin; siellä hän kuoli.

23:35 Hopean ja kullan Joojakim maksoi faraolle; mutta voidakseen maksaa rahat farakon käskyn mukaan hän verotti maata, ottaen maan kansalta, sen mukaan kuin kukin oli verotettu, hopeata ja kultaa, antaakseen farao Nekolle.

23:36 Joojakim oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Sebida, Pedajan tytär, Ruumasta.

23:37 Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä olivat tehneet.

2 Kuningas 24 LUKU

24:1 Hänen aikanaan Nebukadnessar, Baabelin kuningas, lähti liikkeelle, ja Joojakim tuli hänen palvelijakseen. Kolmen vuoden kuluttua tämä jälleen kapinoi häntä vastaan.

24:2 Ja Herra lähetti hänen kimppuunsa kaldealaisten, aramilaisten, mooabilaisten ja ammonilaisten partiojoukkoja;

Jerusalemissa, ja pani sakko-veron maan päälle, sata leiviskää hopiaa ja leiviskän kultaa.

23:34 Ja Pharao Neko teki Eliakimin Josian pojan kuninkaaksi, hänen isänsä Josian siaan, ja muutti hänen nimensä Joojakimiksi; mutta Joahaksen hän otti ja vei Egyptiin, siellä hän kuoli.

23:35 Ja Joojakim antoi Pharaolle hopian ja kullan; kuitenkin laskei hän maan verolliseksi, antamaan hopiaa Pharaon käskyn jälkeen: itsekunkin maakunnan kansan teki hän verolliseksi voimansa perästä hopiaan ja kultaan, Pharao Nekolle antaaksensa.

23:36 Viidenkolmattakymmenen ajastajan vanha oli Joojakim, kuin hän kuninkaaksi tuli, ja hallitsi yksitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa: hänen äitinsä nimi oli Zebuda, Pedajan tytär Ruumasta.

23:37 Ja hän teki paha Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehneet olivat.

24 LUKU

24:1 Hänen aikansa nousi Nebukadnetsar Babelin kuningas; ja Joojakim tuli hänelle alamaiseksi kolmeksi vuodeksi; mutta hän käänsi itsensä ja erkani hänestä.

24:2 Ja Herra antoi tulla hänen päällensä sotaväen Kaldeasta, Syriasta, Moabista ja Ammonin lapsista, ja antoi ne tulla Juudeaan hukutta-

maalla/ ettei hän hallidzis Jerusalemis/ ja pani weron maan päälle sata leiwiskätä hopiata/ ja leiwiskän culda.

23:34 Ja Pharao Necho teki Eliachim Josian pojan Cuningaxi hänen Isäns siaan/ ja muutti hänen nimens Joojakimiksi/ mutta Joahaxen hän otti ja wei Egyptijn/ siellä hän cuoli.

23:35 Ja Joojakim andoi Pharaolle hopian ja cullan/ nijn cui-tengin laskei hän maan werollisexi/ että hän wois nijn paljo hopiata anda Pharaon käskyn jälken/ idzecungin maacunnan Canssan teki hän werollisexi woimans perästä hopiaan ja culdaan/ Pharaolle Necholle andaxens.

23:36 Wljdencolmattakymmenen ajastajan wanha oli Joojakim cosca hän Cuningaxi tuli/ ja hallidzi yxitoistakymmendä ajastaica Jerusalemis/ hänen äitins nimi oli Zebuda Pedajan tytär Rumast.

23:37 Ja hän teki paha HERRan edes/ nijncuin hänen Isänskin tehnet olit.

XXIV. Lucu

24:1 NEbucadNesar Babelin Cuningas meni hänen aicanans/ ja Joojakim tuli hänelle alemmaisexi colmexi wuodexi/ joca käänsi idzens ja ercani hänest.

24:2 Ja HERRa andoi tulla hänen päällens sotawäen Chal-deast/ Syriast/ Moabist ja Ammonin lapsist/ ja andoi ne

hän lähetti ne Juudan kimp-
puun sitä tuhoamaan, Herran
sanan mukaan, jonka hän oli
puhunut palvelijainsa, profeet-
tain, kautta.

24:3 Mutta tämä tapahtui Juu-
dalle Herran käskystä; ja näin
hän toimitti heidät pois kasvo-
jensa edestä Manassen syntien
tähdän, kaiken tähden, mitä
hän oli tehnyt,

24:4 ja myöskin viattoman ve-
ren tähden, minkä hän oli
vuodattanut täyttäessään Jeru-
salemin viattomalla verellä; sitä
ei Herra tahtonut antaa an-
teeksi.

24:5 Mitä muuta on kerrotta-
vaa Joojakimista ja kaikesta,
mitä hän teki, se on kirjoitet-
tuna Juudan kuningasten aika-
kirjassa.

24:6 Ja Joojakim meni lepoon
isiensä tykö. Ja hänen poikan-
sa Joojakin tuli kuninkaaksi
hänen sijaansa.

24:7 Egyptin kuningas ei enää
lähtenyt maastansa, sillä Baa-
belin kuningas oli vallannut
kaiken, mikä oli Egyptin kunin-
kaan omaa, Egyptin purosta
aina Eufrat-virtaan saakka.

24:8 Joojakin oli kahdeksan-
toista vuoden vanha tullessan-
sa kuninkaaksi, ja hän hallitsi
Jerusalemassa kolme kuukautta.
Hänen äitinsä oli nimeltään
Nehusta, Elnatanin tytär, Jeru-
salemista.

24:9 Hän teki sitä, mikä on
pahaa Herran silmissä, aivan
niinkuin hänen isänsä oli teh-
nyt.

24:10 Siihen aikaan Baabelin
kuningaan Nebukadnessarin

maan häntä, \Herran\ sanan
jälkeen, niinkuin hän oli pu-
hunut palveliainsa prophetain
kautta.

24:3 Mutta se tapahtui Juu-
dalle \Herran\ sanan jälkeen,
että hän heitä heittäis pois
kasvoinsa edestä Manassen
syntein tähden, jotka hän
tehnyt oli.

24:4 Ja myös viattoman veren
tähdän, jonka hän vuodatti, ja
täytti Jerusalemin viattomalla
verellä: sitä ei \Herra\ tahto-
nut antaa anteeksi.

24:5 Mitä enempi Joojakimista
sanomista on, ja kaikista hä-
nen teoistansa: eikö se ole kir-
joitettu Juudan kuningasten
aikakirjassa?

24:6 Ja Joojakim nukkui isäin-
sä kanssa ja hänen poikansa
Joojakin tuli kuninkaaksi hä-
nen sijaansa.

24:7 Ja Egyptin kuningas ei
lähtenyt enään maastansa;
sillä Babelin kuningas oli hä-
neltä ottanut kaikki pois, mitä
Egyptin kuninkaan oma oli,
Egyptin ojasta Phratin virtaan
asti.

24:8 Kahdeksantoistakymme-
nen vuotinen oli Joojakin tul-
lessansa kuninkaaksi, ja hal-
litsi kolme kuukautta Jerusa-
lemassa; hänen äitinsä nimi oli
Nehusta Elnatanin tytär Jeru-
salemista.

24:9 Ja hän teki pahaa
\Herran\ edessä, niinkuin
hänen isänsäkin tehnyt oli.

24:10 Silloin matkustivat Ne-
bukadnessarin Babelin ku-

tulla Judean hucuttaman hän-
dä HERran sanan jälkeen/ nijn-
cuin hän oli puhunut hänen
palweliains Prophetain kautta.

24:3 Mutta se tapahdui Judalle
HERran sanan jälkeen/ että hän
heidä heittäis pois caswoins
edest Manassen syndein täh-
den cuin hän tehnyt oli.

24:4 Ja wiattoman weren täh-
den jonga hän vuodatti/ ja
täytti Jerusalemin wiattomalla
werellä/ sitä ei HERra tahtonut
anda andexi.

24:5 Mitä enämbi Joojakimista
sanomista on/ ja caikista hänen
tegoistans/ cadzo/ se on kir-
joitettu Judan Cuningasten Ai-
cakirjas.

24:6 Ja Joojakim nukkui hänen
Isäins cansa/ ja hänen poi-
cans Joachin tuli Cuningaxi
hänen sijaansa.

24:7 Ja Egyptin Cuningas ei
lähtenyt enä hänen maaldans:
sillä Babelin Cuningas oli hä-
neldä ottanut caicki pois mitä
Egyptin Cuningan oma oli/
Egyptin ojasta Phratin wirtan
asti.

24:8 CAhdexantoistakymmenen
vuotinen oli Joachin tullesans
Cuningaxi/ ja hallidzi colme
Cuucutta Jerusalemassa/ hänen
äitins cudzuttin Nehustha El-
nathanin tytär Jerusalemista.

24:9 Ja hän teki paha HERran
edes/ nijncuin hänen Isänskin
tehnyt oli.

24:10 Silloin matcustit Nebu-
cadNesarin Babelin Cuningan

palvelijat tulivat Jerusalemiin, ja kaupunki saarrettiin.

24:11 Ja Nebukadnessar, Baabelin kuningas, ryntäsi kaupunkiin, hänen palvelijainsa saartaessa sitä.

24:12 Niin Joojakin, Juudan kuningas, antautui Baabelin kuninkaalle äitineen ja palvelijoineen, päällikköineen ja hoviherroineen. Ja Baabelin kuningas otti hänet vangiksi kahdeksantena hallitusvuotenaan.

24:13 Ja hän vei pois sieltä kaikki Herran temppelin ja kuninkaan linnan aarteet, ja hän rikkoi kaikki kultakalut, jotka Israelin kuningas Salomo oli teettänyt Herran temppeliin. Tapahtui, niinkuin Herra oli puhunut.

24:14 Ja hän vei pakkosiirtolaisuuteen koko Jerusalemin, kaikki päälliköt ja kaikki sotaurhot, kymmentuhatta pakkosiirtolaista, ja kaikki sepät ja lukkosepät; ei jäänyt jäljelle muita kuin maakansan köyhät.

24:15 Hän siirsi Joojakinin vankina Baabeliin; samoin hän vei kuninkaan äidin, kuninkaan puoliset ja hänen hoviherransa sekä muut maan mahtavat pakkosiirtolaisina Jerusalemista Baabeliin,

24:16 niin myös kaikki sotilaat, luvultaan seitsemäntuhatta, sepät ja lukkosepät, luvultaan tuhat, kaikki sotaan harjaantuneita urhoja. Ne Baabelin kuningas vei pakkosiirtolaisina Baabeliin.

24:17 Mutta Baabelin kuningas asetti hänen setänsä Mattanjan kuninkaaksi hänen sijaansa ja

ninkaan palveliat ylös Jerusalemiin; ja kaupunki piirrettiin.

24:11 Ja Nebukadnessar, Baabelin kuningas, tuli kaupungin tykö, ja hänen palveliansa piirittivät sen.

24:12 Niin Joojakin Juudan kuningas meni äitineensä Baabelin kuninkaan tykö, ja hänen palveliansa, ja ylimmäisensä, ja kamaripalveliansa. Ja Baabelin kuningas otti hänen valtakuntansa kahdeksantena vuonna.

24:13 Ja hän otti kaiken tavarankin \Herran\ huoneesta ja kuninkaan huoneesta, ja rikkoi kaikki kultaiset astiat, jotka Salomo Israelin kuningas oli \Herran\ templiin antanut tehdä niinkuin \Herra\ puhunut oli,

24:14 Ja vei koko Jerusalemin, kaikki ylimmäiset, kaikki voimalliset sotamiehet, kymmentuhatta vankia, ja kaikki puusepät ja rautasepät pois, niin ettei yhtäkään jäänyt, vaan köyhimmät kansasta maalle;

24:15 Ja vei Joojakinin ja kuninkaan äidin, kuninkaan emännät ja hänen kamaripalveliansa pois Baabeliin. Ja ne voimalliset maalta vei hän myös Jerusalemista vankina Baabeliin.

24:16 Ja kaikki väkevät miehet, seitsemäntuhatta, ja tuhannen puuseppää ja rautaseppää, kaikki väkevät sotamiehet; ja Baabelin kuningas vei heidät vankina Baabeliin.

24:17 Ja Baabelin kuningas asetti Mattanian hänen setänsä kuninkaaksi hänen sijaansa

palveliat Jerusalemiin/ ja CAupungi piirrettiin.

24:11 Ja koska Nebukadnessar tuli palvelioittensa cansa CAupungin/ piiritti hän sen.

24:12 Mutta Joojakin Judan Cuningas meni äitineensä Baabelin Cuningan tykö/ ja palveliainsa cansa/ ja ylimmäistensä cansa/ ja Camaripalvelioittensa cansa. Ja Baabelin Cuningas otti hänen cahdeksantena hänen waldacundans vuonna.

24:13 Ja hän otti caiken tavarankin HERran huonest/ ja Cuningan huonest/ ja rikkoi caicki cullaiset astiat/ jotka Salomo Israelin Cuningas oli HERran Templijn andanut tehdä/ nijncuin HERra puhunut oli.

24:14 Ja vei coco Jerusalemin/ caicki ylimmäiset/ caicki woimalliset/ kymmenen tuhatta fangia/ ja caicki puusepät/ ja caicki rautasepät pois/ ja ei yhtäkään jättänyt/ waan köyhimmän Canssan maalle.

24:15 Ja vei Joojakinin/ ja Cuningan äitin/ Cuningan emännät/ ja hänen Camaripalveliansa pois Baabelijn. Ja ne woimalliset maalta/ vei hän myös Jerusalemista fangina Baabelijn.

24:16 Ja seitsemän tuhatta parasta Canssasta/ ja tuhannen puuseppää ja rautaseppää/ caicki wäkevät sotamiehet. Ja Baabelin Cuningas vei heidän fangina Baabelijn.

24:17 Ja Baabelin Cuningas asetti Mathanian hänen setänsä Cuningaxi hänen sijaansa/ ja

muutti hänen nimensä Sidkiaksi.

24:18 Sidkia oli kahdenkymmenen yhden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta.

24:19 Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, aivan samoin kuin Joojakim oli tehnyt.

24:20 Sillä Herran vihan tähden kävi näin Jerusalemlle ja Juudalle, kunnes hän vihdoin heitti heidät pois kasvojensa edestä.

2 Kuningas 25 LUKU

25:1 Sidkia kapinoi Baabelin kuningasta vastaan. Hänen yhdeksäntenä hallitusvuotenaan, sen kymmenennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, kävi Nebukadnessar, Baabelin kuningas, hän ja koko hänen sotajoukkonsa, Jerusalemin kimppuun ja asettui leiriin sitä vastaan. Ja he rakensivat saartovarusteet sitä vastaan yltympäri.

25:2 Näin kaupunkia piiritettiin kuningas Sidkian yhdenteentoista hallitusvuoteen asti.

25:3 Mutta neljännen kuukauden yhdeksäntenä päivänä, kun nälänhätä ahdisti kaupunkia eikä ollut leipää maan kansalle,

25:4 valloitettiin kaupunki, ja kaikki sotilaat pakenivat yöllä molempien muurien välistä porttitietä, joka oli kuninkaan

ja muutti hänen nimensä Zidkiaksi.

24:18 Yhden vuoden vanha kolmattakymmentä oli Zidkia tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal, Jeremian tytär Libnasta.

24:19 Ja hän teki paha Herran edessä, niinkuin Jojakin myös tehnyt oli.

24:20 Sillä se tapahtui niin Jerusalemin ja Juudan kanssa Herran vihasta, siihen asti että hän heitti heidät pois kasvoinsa edestä. Ja Zidkia erkani Babelin kuninkaasta.

25 LUKU

25:1 Niin tapahtui yhdeksäntenä hänen valtakuntansa vuonna, kymmenentenä päivänä kymmenennellä kuulla, että Nebukadnessar Babelin kuningas tuli kaiken väkensä kanssa Jerusalemin eteen, ja he sioittuivat sen eteen ja rakensivat saarron joka taholta sen ympärille.

25:2 Ja niin oli se kaupunki piiritetty kuningas Zidkian ensimmäiseen vuoteen toistakymmentä.

25:3 Mutta yhdeksännellä kuukaudella tuli sangen suuri nälkä kaupunkiin, niin ettei maakunnan kansalla mitään syömistä ollut.

25:4 Niin kukistettiin kaupunki, ja kaikki sotamiehet pakenivat yöllä ulos porttitietä, niiden kahden muurin väliltä, joka menee kuninkaan

muutti hänen nimensä/ ja cudzui hänen Zidechia.

24:18 YHden vuoden vanha colmattakymmendä oli Zidechia tuellesans Cuningaxi/ ja hallidzi yxitoistakymmendä vuotta Jerusalemis. Hänen äitinsä cudzutin Hamital Jeremian tytär Libnasta.

24:19 Ja hän teki paha Herran edes/ nijncuin Jojachim myös tehnyt oli.

24:20 Sillä se tapahdui nijn Jerusalemin ja Judan cansa Herran wihasta/ siihenasti että hän heitti heidän pois caswons edest. Ja Zidechia ercani Babelin Cuningast.

XXV. Lucu

25:1 JA yhdexändenä hänen waldacundans vuonna kymmenendä päivänä kymmenellä Cuulla tuli NebucadNezar Babelin Cuningas/ caiken hänen wäkens cansa Jerusalemin eteen/ ja he sioitit heidäns sen eteen/ ja rakensit skantzin sen ymbärille.

25:2 Ja nijn oli se Caupungi pijritetty yhtentoistakymmenden Cuningas Zidechian wuoten asti.

25:3 Mutta yhdexännellä Cuucaudella/ tuli sangen suuri nälkä Caupungijn/ nijn ettei Canssalla maacunnas mitän syömistä ollut.

25:4 Nijn cukistettin Caupungi/ ja caicki sotamiehet pakenit yöllä ulos porttitietä/ nijden cahden muurin wälildä/ joca

puutarhan puolella, kaldealaisten ollessa kaupungin ympärillä, ja he kulkivat Aromaahan päin.

25:5 Mutta kaldealaisten sotajoukko ajoi kuningasta takaa, ja he saavuttivat hänet Jerikon aroilla; ja kaikki hänen sotaväkinsä oli jättänyt hänet ja haajaantunut.

25:6 Ja he ottivat kuninkaan kiinni ja veivät hänet Baabelin kuninkaan eteen Riblaan; ja hänelle julistettiin tuomio:

25:7 Sidkian pojat teurastettiin hänen silmiensä edessä, ja Sidkialta itseltään hän so-kaisutti silmät ja kytkettiin hänet vaskikahleisiin, ja hänet vietiin Baabeliin.

25:8 Viidennessä kuussa, kuukauden seitsemäntenä päivänä, Baabelin kuninkaan Nebukadnessarin yhdeksäntenätoista hallitusvuotena, tuli Baabelin kuninkaan palvelija Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, Jerusalemiin.

25:9 Hän poltti Herran temppelein ja kuninkaan linnan ja kaikki Jerusalemin talot; kaikki ylhäisten talot hän poltti tulella.

25:10 Ja koko kaldealaisten sotajoukko, joka henkivartijain päälliköllä oli mukanaan, repi maahan Jerusalemin muurit, yltympäri.

25:11 Ja Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, vei pakko-siirtolaisuuteen kansan tähteet, mitä oli jäljellä kaupungissa, sekä ne, jotka olivat menneet Baabelin kuninkaan puolelle, ja muun rahvaan.

25:12 Mutta osan maan köyhiä

yrttitarhaan (vaan Kaldealaiset olivat ympäri kaupunkia), ja hän pakeni sitä tietä myöten tasaiselle kedolle.

25:5 Mutta Kaldealaisten sotaväki ajoi kuningasta takaa, ja he käsittivät hänen Jerihon kedolla; ja kaikki sotamiehet, jotka hänen tykönänsä olivat, olivat hänestä hajooneet.

25:6 Mutta kuninkaan he ottivat kiinni ja veivät hänen Babelin kuninkaan tykö Riblattiin; ja he tuomitsivat hänen,

25:7 Ja he tappoivat Zidkian lapset hänen silmäinsä nähden, ja puhkasivat Zidkian silmät, ja sitoivat hänen kaksilla vaskikahleilla ja veivät Babeliin.

25:8 Seitsemäntenä päivänä viidennellä kuukaudella, se on yhdeksästoistakymmenes Nebukadnetsarin Babelin kuninkaan ajastaika, tuli Nebusaradan huovin päämies, Babelin kuninkaan palvelia, Jerusalemiin,

25:9 Ja poltti \Herran\ huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaikki huoneet Jerusalemissa, niin myös kaikki suuret huoneet poltti hän tulella.

25:10 Ja kaikki Kaldealaisten sotaväki, jotka huovin päämiehen kanssa olivat, särkivät muurit, jotka Jerusalemin ympärillä olivat.

25:11 Mutta muun kansan, joka jäänyt oli kaupunkiin, ja ne jotka Babelin kuninkaan tykö paenneet olivat, ja muun yhteisen kansan vei Nebusaradan huovin päämies pois.

25:12 Ja niitä halvimpia maa-

mene Cuningan krydimaahan (waan Calderit olit ymbäri Caupungita) ja hän pakeni sitä tietä myöden tasaiselle kedolle.

25:5 Mutta Chalderein sotaväki ajoi Cuningast taca/ ja käsittivät hänen tasaisella kedolla läsnä Jerihota/ ja caicki sotamiehet jotca hänen tykönäns olit/ olit hänestä erannet.

25:6 Mutta Cuningan he otit kijnni/ ja weit hänen Babelin Cuningan tygö Riblathijn/ ja he duomidzit hänen.

25:7 Ja he tapoit Zidechian lapset hänen silmäins nähden/ ja puhcaisit Zidechian silmät/ ja sidoit hänen cahleisijn ja weit Babelijn.

25:8 SEidzemendenä päiwänä wijdennellä Cuucaudella/ se on yhdexästoistakymmenes NebucadNezarin Babelin Cuningan ajastaica/ tuli NebuzarAdan sodanpäämies Babelin Cuningan palwelia Jerusalemijn.

25:9 Ja poltti HERran huonen ja Cuningan huonen/ ja caicki huonet Jerusalemist/ caicki myös suuret huonet poltti hän tulella.

25:10 Ja caicki Chalderein sotaväki jotca huowin päämiehen cansa olit/ särjit muurit cuin Jerusalemin ymbärillä olit.

25:11 Mutta muun Canssan joca jäänyt oli Caupungijn/ ja ne jotca Babelin Cuningan tygö paennet olit/ ja sen muun yhteisen Canssan wei NebuzarAdan huowin ylimmäinen päämies pois.

25:12 Ja jätti niitä halvimbiamia

henkivartijain päällikkö jätti jäljelle viinitarhureiksi ja peltomiehiksi.

25:13 Vaskipylväät, jotka olivat Herran temppelissä, altaiden telineet ja vaskimeren, jotka olivat Herran temppelissä, kaldealaiset särkivät ja veivät vasken Baabeliin.

25:14 Ja kattilat, lapiot, veitset, kupit ja kaikki vaskikalut, joita oli käytetty jumalanpalveluksessa, he ottivat pois.

25:15 Samoin otti henkivartijain päällikkö hiilipannut ja maljat, jotka olivat läpeensä kultaa tai hopeata.

25:16 Molempien pylväiden, meren ja telineiden, jotka Salomo oli teettänyt Herran temppeliin - näiden kaikkien esineiden vaski ei ollut punnitavissa.

25:17 Toisen pylvään korkeus oli kahdeksantoista kyynärää, ja sen päässä oli pylväänpää vaskesta; pylväänpään korkeus oli kolme kyynärää, ja pylväänpään päällä oli ristikkokoriste ja granaattiomenia yltymäpäri, kaikki vaskea; ja samantyyppiset oli toisessa pylväessä ristikkokoristeen päällä.

25:18 Henkivartijain päällikkö otti ylimmäisen papin Serajan ja häntä lähimmän papin Serafanjan sekä kolme ovenvartijaa,

25:19 ja kaupungista hän otti yhden hoviherran, joka oli sotaväen tarkastaja, ja viisi kuninkaan lähintä miestä, jotka tavattiin kaupungista, sekä sotapäällikön kirjurin, jonka tehtävänä oli ottaa maan kansaa sotapalvelukseen, ja kuusikym-

kunnassa jätti huovin päämies viinamäen miehiksi ja peltomiehiksi.

25:13 Mutta Kaldealaiset särkivät vaskiset patsaat \Herran\ huoneessa, ja istuimet, ja vaskimeren, joka \Herran\ huoneessa oli, ja veivät niiden vasken Babeliin.

25:14 Ja padat, lapiot, veitset, lusikat ja kaikki vaskiset astiat, joilla palveltiin, ottivat he pois.

25:15 Huovin päämies otti myös pannut ja maljat, jotka olivat kokonansa kullasta ja hopiasta,

25:16 Kaksi patsasta, yhden meren ja istuimet, jotka Salomo oli antanut rakentaa \Herran\ huoneeseen; joita vaski-astioita ei taidettu kaikkia punnita.

25:17 Yksi patsas oli kahdeksantoistakymmentä kyynärää korkia, ja sen kruunu oli myös vaskesta, joka kruunu oli kolme kyynärää korkia, ja verkko ja granatin omenat ympäri kruunun olivat kaikki vaskesta: tainkaltainen oli myös toinen patsas verkkoineensa.

25:18 Ja huovin päämies otti papin Serajan ensimmäisestä vuorosta ja papin Zephanian toisesta vuorosta, ja kolme ovenvartiaa,

25:19 Ja yhden kamarihaltian otti hän kaupungista, joka oli sotaväen haltiaksi asetettu, ja viisi miestä niistä, jotka seisovat aina kuninkaan edessä, jotka kaupungista löydettiin, ja Sopherin sodanpäämiehen, joka maan kansan opetti sotimaan, niin myös kuusikym-

maacundaan wijnamäen miehiä ja peldomiehiä.

25:13 MUtta Chalderit särjit vaskiset padzat HERran huones/ ja istuimet/ ja vaskimeren joca HERran huones oli/ ja weit vasken Babelijn.

25:14 Ja padat/ lapoit/ weidzet/ lusicat/ ja caicki vaskiset astiat/ joilla palweltin/ otit he pois.

25:15 Huowin päämies otti myös pannut ja vaskimaljat jotca olit cullast ja hopiast.

25:16 Caxi padzasta yhden meren/ ja istuimet jotca Salomo oli andanut raketa HERran huoneseen/ näitä vaskiastioita ei taittu caickia punnita.

25:17 Yxi padzas oli cahdexantoistakymmendä kynärätä corkia/ ja sen cnuppi oli myös vaskesta/ joca oli colme kyynärätä corkia/ ja wyöt ja Granatin omenat ymbäri cnupin olit caicki vaskesta/ taincaltainen oli myös toinen padzas wöinens.

25:18 JA huowinpäämies otti Papin Serajan sijtä ensimmäisestä vuorost/ ja Papin Zephanian toisest vuorost/ ja colme owen wartiat.

25:19 Ja yhden Camarihaldian Caupungist/ joca oli sotawäen haldiaxi asetettu/ ja wijsi miestä niistä cuin seisoi aina Cuningan edes/ jotca Caupungist löyttin. Ja Sopherin sodanpäämiehen/ joca maan Canssan opetti sotiman/ ja cuusi-

<p>mentä miestä maan kansasta, jotka tavattiin kaupungista.</p>	<p>mentä miestä maan väestä, jotka kaupungista löydettiin.</p>	<p>kymmendä miestä maan väest/ jotca sijtä Caupungista löyttin.</p>
<p>25:20 Nämä otti Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, ja vei heidät Baabelin kuninkaan eteen Riblaan.</p>	<p>25:20 Nämät otti Nebutsaradan huovin ylimmäinen ja vei Babelin tykö Riblatiin.</p>	<p>25:20 Nämät otti NebuzarAdan huowin ylimmäinen/ ja wei Babelin Cuningan tygö Riblat-hijn.</p>
<p>25:21 Ja Baabelin kuningas antoi lyödä heidät kuoliaaksi Riblassa Hamatin maassa. Ja niin Juuda vietiin pois maastansa pakkosiirtolaisuuteen.</p>	<p>25:21 Ja Babelin kuningas löi ja tappoi ne Riblatissa Hematin maalla. Näin vietiin Juuda pois maaltansa.</p>	<p>25:21 Ja Babelin Cuningas tappoi ne Riblathis Hemathin maalla. Näin wietin Juda pois hänen maaldans.</p>
<p>25:22 Mutta sen väen käskynhaltijaksi, joka jäi Juudan maahan, sen, jonka Nebukadnessar, Baabelin kuningas, jätti sinne, hän asetti Gedaljan, Ahikamin pojan, Saafanin pojanpojan.</p>	<p>25:22 Mutta sen väen päälle, joka Juudan maassa jällellä oli, jonka Nebukadnetsar Babelin kuningas jättänyt oli, asetti hän Gedalian Ahikamin pojan, Saphamin pojan.</p>	<p>25:22 MUtta NebucadNezar Babelin Cuningas asetti Gedalian Ahikamin pojan Saphanin pojan sen väen päälle/ jonga hän jätti Judaan.</p>
<p>25:23 Kun kaikki sotaväen päälliköt, he ja heidän miehensä, kuuluivat, että Baabelin kuningas oli asettanut Gedaljan käskynhaltijaksi, tulivat he miehinensä Gedaljan luo Mispaan, nimittäin Ismael, Netanjan poika, Joohanen, Kaareahin poika, netofalainen Seraja, Tanhume-tin poika, ja Jaasanja, maakati-laisen poika.</p>	<p>25:23 Kuin kaikki sotajoukko-in päämiehet ja muut kuuluivat Babelin kuninkaan koro-ttaneen Gedalian, tulivat he Gedalian tykö Mitspaan: Ismael Netanian poika, ja Johanen Karean poika, ja Seraja Tanhume-tin Netophatilaisen poika, ja Jaasanja Maakatin poika, miehinensä.</p>	<p>25:23 Cosca caicki sotajoukko/ päämiehet ja muut cuulit Babelin Cuningan corgottanen Gedalian/ tulit he Gedalian tygö Mizpaan/ nimittäin/ Ismael Nethanin poica/ ja Johanen Kareahn poica/ ja Seraja Thanhume-tin sen Netophathiterin poica/ ja Jaesanja Maechatin poica/ heidän miehinens.</p>
<p>25:24 Ja Gedalja vannoi heille ja heidän miehille ja sanoi heille: "Älkää peljätkö kaldealaisten palvelijoita. Jääkää maahan ja palvelkaa Baabelin kuningasta, niin te menestytte."</p>	<p>25:24 Ja Gedalia vannoi heille ja heidän miehille ja sanoi heille: älkäät peljätkö olla Kaldealaisten alamaisina: pysykäät maassa ja palvelkaat Babelin kuningasta, niin te menestytte.</p>	<p>25:24 Ja Gedalia wannoi heille ja heidän miehille/ ja sanoi: älkät peljätkö olla Chalderein alimmaisna/ pysykätte maalla ja olcat Babelin Cuningalle cuuliaisit/ nijn teidän menesty.</p>
<p>25:25 Mutta seitsemännellä kuussa tuli Ismael, Netanjan poika, Elisaman pojanpoika, joka oli kuninkaallista sukua, mukanaan kymmenen miestä, ja he löivät kuoliaaksi Gedaljan ja ne Juudan miehet ja kaldealaiset, jotka olivat hänen kanssansa Mispassa.</p>	<p>25:25 Mutta seitsemännellä kuukaudesta tuli Ismael Netanian poika, Elisaman pojan kuninkaallisesta suvusta, ja kymmenen miestä hänen kanssansa, ja tappoivat Gedalian ja ne Juudalaiset ja Kaldealaiset, jotka hänen kanssansa olivat Mitspassa.</p>	<p>25:25 MUtta seidzemennellä Cuucaudella tuli Ismael Netanian poica/ Elisaman poica Cuningalisesta sugusta/ ja kymmenen miestä hänen cansans/ ja tapoit Gedalian/ ja ne Judalaiset ja Chalderit jotca hänen cansans olit Mizpaas.</p>
<p>25:26 Silloin nousi kaikki kan-</p>	<p>25:26 Niin nousi kaikki kansa</p>	<p>25:26 Nijn nousi caicki Canssa</p>

sa, pienimmästä suurimpaan, ja samoin sotaväen päälliköt, ja he menivät Egyptiin, sillä he pelkäsivät kaldealaisia.

25:27 Mutta kolmantenakymmenentenä seitsemäntenä vuotena siitä, kun Joojakin, Juudan kuningas, oli viety pakko-siirtolaisuuteen, kahdennessatoista kuussa, kuukauden kahdentenakymmenentenä seitsemäntenä päivänä, korotti Evil-Merodak, Baabelin kuningas, samana vuonna, jona hän tuli kuninkaaksi, Juudan kuninkaan Joojakinin pään, vapauttaen hänet vankilasta.

25:28 Ja hän puhutteli häntä ystävällisesti ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi muitten kuningasten istuimia, jotka olivat hänen tykönänsä Baabelissa.

25:29 Hän sai panna pois vangin puvun ja aina aterioida hänen luonaan, niin kauan kuin eli.

25:30 Ja hän sai kuninkaalta elatuksensa, mitä kunakin päivänä tarvitsi, vakinaisen elatuksen, niin kauan kuin eli.

sekä suuret että pienet, ja sotaväen päämiehet, ja tulivat Egyptiin; sillä he pelkäsivät Kaldealaisia.

25:27 Seitsemäntenä ajastainkana neljättäkymmentä, sittekuin Joojakin Juudan kuningas oli viety pois, seitsemäntenä päivänä kolmattakymmentä, toisella kuukaudella toistakymmentä otti Evilmerodak Babelin kuningas ensimmäisenä valtakuntansa vuonna Joojakinin Juudan kuninkaan ylös vankihuoneesta,

25:28 Ja puhui hänen kansansa ystävällisesti, ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi niiden kuningasten istuimia, jotka hänen tykönänsä olivat Babelissa,

25:29 Ja muutti hänen vangeutensa vaatteet; ja hän söi aina hänen tykönänsä kaiken elinaikansa;

25:30 Ja hän määräsi hänelle hänen osansa, hänelle aina joka päivä kuninkaalta annettavaksi, kaikkena hänen elinaikansa.

sekä suuret että pienet/ ja sotaväen päämiehet/ ja tulit Egyptijn: sillä he pelkäisit Chalderejä.

25:27 SEidzemendenä ajastaincana neljättäkymmendä/ sijttecuin Joojachin Judan Cuningas oli wiety pois/ seidzemendenä päiwänä colmattakymmendä/ toisella Cuucaudella toistakymmendä otti EwilMerodach Babelin Cuningas ensimmäisnä hänen waldacundans vuonna Joojachinin Judan Cuningan fangihuonesta.

25:28 Ja puhui hänen cansans ystävälisest/ ja asetti hänen istuimens ylemmä Cuningasten istuimita/ jotca hänen tykönäns olit Babelis.

25:29 Ja muutti hänen fangeudens waattet/ ja hän söi aina hänen tykönäns caiken elinaicans.

25:30 Ja määräis hänelle hänen osans/ hänelle aina joca-päiwä Cuningalda annetta caickena hänen elinaicanans.

ENSIMMÄINEN AIKAKIRJA

1 LUKU

1:1 Adam, Seet, Enos,
1:2 Keenan, Mahalaleel, Jered,
1:3 Hanok, Metusalah, Lemek,

1:4 Nooa, Seem, Haam ja Jaafet.
1:5 Jaafetin pojat olivat Gomer, Maagog, Maadai, Jaavan, Tuubal, Mesek ja Tiiras.

1. AIKAKIRJA

1 LUKU

1:1 Adam, Set, Enos,
1:2 Kenan, Mahaleel, Jared,
1:3 Henok, Metusala, Lamek,

1:4 Noa, Sem, Ham ja Japhet.
1:5 Japhetin lapset: Gomer, Magog, Madai, Javan ja Tubal, Mesek ja Tiras.

Ensimmäinen Chrönikän Kirja

I. Lucu

1:1 ADam/ Seth/ Enos.
1:2 Kenan/ Mahalaleel/ Jared.
1:3 Henoch/ Methusala/ Lamech.
1:4 Noe/ Sem/ Ham ja Japhet.
1:5 Nämät owat Japhetin lapset: Gomer/ Magog/ Madai/ Jawan/ Tubal/ Mesech ja Thiras.

1:6 Ja Goomerin pojat olivat Askenas, Diifat ja Toogarma.	1:6 Gomerin lapset: Askenas, Riphatja, Togarma.	1:6 Gomerin lapset owat: Ascenas/ Riphat ja Thogarma.
1:7 Ja Jaavanin pojat olivat Elisa ja Tarsisa, kittiläiset ja roodanilaiset.	1:7 Niin myös Javanin lapset: Elisa ja Tarsisa, Kittim ja Dodanim.	1:7 Jawan lapset owat: Elisa/ Tharsisa/ Chitim ja Dodanim.
1:8 Haamin pojat olivat Kuus, Misraim, Puut ja Kanaan.	1:8 Hamin lapset: Kus, Mitsraim, Put ja Kanaan.	1:8 Hamin lapset owat: Chus/ Mizraim/ Put ja Canaan.
1:9 Ja Kuusin pojat olivat Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka. Ja Raeman pojat olivat Saba ja Dedan.	1:9 Ja Kusin lapset: Seba, Hevila, Sabta, Raema ja Sabteka; ja Raeman lapset: Sjeba ja Dedan.	1:9 Chusin lapset owat: Seba/ Hewila/ Sabtha/ Raema ja Sabthecha.
1:10 Ja Kuusille syntyi Nimrod; hän oli ensimmäinen valtiasmaan päällä.	1:10 Kus siitti Nimrodin: tämä rupeesi olemaan voimallinen maalla.	1:10 Raeman lapset owat: Scheba ja Dedan.
1:11 Ja Misraimille syntyivät luudilaiset, anamilaiset, lehabilaiset, naftuhilaiset,	1:11 Mistraim siitti Ludim, Anamim, Lehabim, Naphutim,	1:11 Chus sijtti Nimrodin. Tämä rupeis oleman voimallinen maalla.
1:12 patrokselaiset ja kasluhilaiset, joista filistealaiset ovat lähteneet, sekä kaftorilaiset.	1:12 Niin myös Patrusim ja Kaluhim, joista Philistealaiset ovat tulleet ja Kaphtorim.	1:12 Mizraim sijtti Ludim/ Anamim/ Lehabim/ Naphtuhim/ Patrusim ja Casluhim.
1:13 Ja Kanaanille syntyivät Siidon, hänen esikoisensa, ja Heet,	1:13 Kanaan siitti Zidonin esikoisensa ja Hetin,	1:13 (Joista Philisterit owat tullet) ja Caphthorim.
1:14 sekä jebusilaiset, amoriilaiset, girgasilaiset,	1:14 Niin myös Jebusin, Amorin ja Gergosin,	1:14 Canaan sijtti Zidonin esikoisens.
1:15 hiviläiset, arkilaiset, siiniläiset,	1:15 Ja Hevin, Arkin ja Sinin,	1:15 Hethin/ Jebusin/ Amorin/ Gergosin/ ja Hewin.
1:16 arvadilaiset, semarilaiset ja hamatilaiset.	1:16 Ja Arvadin, Zemarin ja Hematin.	1:16 Arkin/ Sinin/ Arwadin/ Zemarin ja Hemathin.
1:17 Seemin pojat olivat Eelam, Assur, Arpaksad, Luud, Aram, Uus, Huul, Geter ja Mese.	1:17 Semin lapset: Elam, Assur, Arphaksad, Lud ja Aram, Uts, Hul, Geter ja Masek.	1:17 SEmin lapset owat: Elam/ Assur/ Arphachsad/ Lud/ Aram/ Uz/ Hul/ Gether ja Masech.
1:18 Ja Arpaksadille syntyi Selah, ja Selahille syntyi Eeber.	1:18 Arphaksad siitti Salan, ja Sala siitti Eberin.	1:18 Arphachsad sijtti Salah/ ja Salah Eberin.
1:19 Ja Eeberille syntyi kaksi poikaa; toisen nimi oli Peleg, sillä hänen aikanansa jakaantuivat maan asukkaat, ja hänen veljensä nimi oli Joktan.	1:19 Eeberille oli syntynyt kaksi poikaa: yhden nimi oli Peleg, että hänen aikanansa oli maa jaettu, ja hänen veljensä nimi oli Joktan.	1:19 Eeberille oli syndynyt caxi poica/ yhden nimi Peleg/ että hänen aicanans oli maa jaettu/ ja hänen weljens nimi oli Jaketan.
1:20 Ja Joktanille syntyivät Almodad, Selef, Hasarmavet, Jerah,	1:20 Joktan siitti Almodadin ja Salephin, Hatsarmavetin ja Jaran,	1:20 Jaketan sijtti Almodadin/ Salephin/ Hazarmawethin/ Jarahn.
1:21 Hadoram, Uusal, Dikla,	1:21 Hadoramin, Usalin ja Diklan,	1:21 Hadoramin/ Usalin/ Dik-

1:22 Eeбал, Abimael, Saba,	1:22 Ebalin, Abimaelin ja Sjeban,	1:22 Ebalin/ Abimaelin/ Scheban.
1:23 Oofir, Havila ja Joobab. Kaikki nämä olivat Joktanin poikia.	1:23 Ophirin, Hevilan ja Jobadin: nämät ovat kaikki Joktanin lapset.	1:23 Ophirin/ Hewilan ja Jobabin. Nämät ovat kaikki Jankethanin lapset.
1:24 Seem, Arpaksad, Selah,	1:24 Sem, Arphaksad, Sala,	1:24 Sem/ Arphachsad/ Salah.
1:25 Eeber, Peleg, Regu,	1:25 Eber, Peleg, Regu,	1:25 Eber/ Peleg/ Regu.
1:26 Serug, Naahor, Terah,	1:26 Serug, Nahor, Tara,	1:26 Serug/ Nahor/ Tharah.
1:27 Abram, se on Aabraham.	1:27 Abram, se on Abraham.	1:27 Abram/ se on Abraham.
1:28 Aabrahamin pojat olivat lisak ja Ismael.	1:28 Aabrahamin lapset: Isaak ja Ismael.	1:28 Aabrahamin lapset olit Isaac ja Ismael.
1:29 Tämä on heidän sukuluettelonsa: Nebajot, Ismaelin esikoinen, Keedar, Adbeel, Mibsam,	1:29 Nämät ovat heidän sukukuntansa: Ismaelin esikoinen Nebajot, Kedar, Adbeel ja Mibsam,	1:29 Nämät ovat heidän sukucundans: Ismaelin esikoinen Nebajoth/ Kedar/ Adbeel/ Mibsam.
1:30 Misma, Duuma, Massa, Hadad, Teema,	1:30 Misma, Duma, Masa, Hadad ja Tema,	1:30 Misma/ Duma/ Masa/ Hadad/ Thema.
1:31 Jetur, Naafis ja Keedma. Nämä olivat Ismaelin pojat.	1:31 Jetur, Naphis ja Kedma: nämät ovat Ismaelin lapset.	1:31 Jethur/ Naphis/ Kedma. Nämät ovat Ismaelin lapset.
1:32 Ja Keturan, Aabrahamin sivuvaimon, pojat, jotka tämä synnytti, olivat Simran, Joksan, Medan, Midian, Jisbak ja Suuah. Joksanin pojat olivat Saba ja Dedan.	1:32 Keturan Aabrahamin toisen emännän lapset, jotka hän synnytti: Simran, Joksan, Medan, Midian, Jesbak ja Sua; ja Joksanin lapset: Sjeba ja Dedan.	1:32 Keturan Aabrahamin toisen emännän lapset olit: Simran/ Jachsän/ Medan/ Midian/ Jesbach/ Sua. Jachsänin lapset ovat Scheba ja Dedan.
1:33 Ja Midianin pojat olivat Eefa, Eefer, Hanok, Abida ja Eldaa. Kaikki nämä olivat Keturan jälkeläisi	1:33 Midianin lapset: Epha, Epher, Henok, Abida ja Eldaa. Nämät ovat kaikki Keturan lapset.	1:33 Midianin lapset ovat: Epha/ Epher/ Henoch/ Abida/ Eldaa. Nämät ovat kaikki Keturan lapset.
1:34 Ja Aabrahamille syntyi lisak. lisakin pojat olivat Eesau ja Israel.	1:34 Ja Abraham siitti Isaakin. Isaakin lapset olivat Esau ja Israel.	1:34 JA Abraham sijitti Isaachin. Isaachin lapset olit Esau ja Israel.
1:35 Eesaun pojat olivat Elifas, Reguel, Jeus, Jaelam ja Koorah.	1:35 Esaun lapset: Eliphäs, Reguel, Jeus, Jaelam ja Koorah.	1:35 Esaun lapset ovat: Eliphäs/ Reguel/ Jeus/ Jaelam ja Korah.
1:36 Elifaan pojat olivat Tee-man, Oomar, Sefi, Gaetam, Kenas, Timna ja Amalek.	1:36 Eliphan lapset: Teman, Omar, Zephi, Gaetan, Kenas, Timna ja Amalek.	1:36 Eliphan lapset ovat: Theman/ Omar/ Zephi/ Gaethan/ Kenas/ Thimna ja Amalech.
1:37 Reguelin pojat olivat Nahat, Serah, Samma ja Missa.	1:37 Reguelin lapset: Nahat, Sera, Samma ja Missa.	1:37 Reguelin lapset ovat: Nahath/ Serah/ Sambah ja Misa.
1:38 Seirin pojat olivat Lootan, Soobal, Sibon, Ana, Diison,	1:38 Seirin lapset: Lotan, Sobal, Sibeon ja Ana, Dison, Etsers ja Disan.	1:38 Seirin lapset ovat: Lotan/ Sobal/ Sibeon/ Ana/

Eeser ja Diisan.

1:39 Lootanin pojat olivat Hoori ja Hoomam; ja Lootanin sisar oli Timna.

1:40 Soobalin pojat olivat Aljan, Maanahat, Eebal, Sefi ja Oonan. Ja Sibonin pojat olivat Aija ja Ana.

1:41 Anan pojat olivat Diison. Ja Diisonin pojat olivat Hamran, Esban, Jitran ja Keran.

1:42 Eeserin pojat olivat Bilhan, Saavan ja Jaakan. Diisanin pojat olivat Uus ja Aran.

1:43 Ja nämä olivat ne kuninkaant, jotka hallitsivat Edomin maassa, ennenkuin mikään kuningas oli hallinnut israelilaisia: Bela, Beorin poika; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Dinhaba.

1:44 Ja kun Bela kuoli, tuli Joobab, Serahin poika, Bosrasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.

1:45 Kun Joobab kuoli, tuli Huusam, teemanilaisten maasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.

1:46 Kun Huusam kuoli, tuli Hadad, Bedadin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa, hän, joka voitti midianilaiset Moabin maassa; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.

1:47 Kun Hadad kuoli, tuli Samla, Masrekasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.

1:48 Kun Samla kuoli, tuli Saul, virran rannalla olevasta Rehobotista, kuninkaaksi hänen sijaansa.

1:49 Kun Saul kuoli, tuli Baal-Hanan, Akborin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa.

1:50 Kun Baal-Hanan kuoli,

1:39 Lotanin lapset: Hori ja Homam; mutta Lotanin sisar oli Timna.

1:40 Sobalin lapset: Aljan, Manahat, Ebal, Sephi ja Onam. Sibeonin lapset ovat: Aija ja Ana.

1:41 Anan lapset: Dison. Diisonin lapset: Hamran, Esban, Jitran ja Karan.

1:42 Etserin lapset: Bilhan, Saevan, Jaekan. Disanin lapset: Uts ja Aran.

1:43 Nämät ovat kuninkaant, jotka hallitsivat Edomin maalla, ennenkuin yksikään kuningas hallitsi Israelin lasten seassa: Bela Beorin poika, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Dinhaba.

1:44 Ja kuin Bela oli kuollut, tuli Jobab Seran poika Bosrasta kuninkaaksi hänen sijaansa.

1:45 Kuin Jobab oli kuollut, tuli Husam kuninkaaksi hänen sijaansa, Temanilaisten maalta.

1:46 Kuin Husam oli kuollut, tuli hänen sijaansa kuninkaaksi Hadad Bedadin poika, joka löi Midianilaiset Moabilaisten kedolla; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.

1:47 Kuin Hadad oli kuollut, tuli hänen sijaansa kuninkaaksi Samla Masrekasta.

1:48 Kuin Samla oli kuollut, tuli Saul Rehobotin virran tyköä kuninkaaksi hänen sijaansa.

1:49 Kuin Saul oli kuollut, tuli Baal Hanan Akborin poika kuninkaaksi hänen sijaansa.

1:50 Kuin Baal Hanan oli kuollut, hallitsi hänen sias-

Dison/ Ezer ja Disan.

1:39 Lothanin lapset ovat: Hori ja Homam. Mutta Lothanin sisar oli Thimna.

1:40 Sobalin lapset olit: Alian/ Manahath/ Ebal/ Sephi ja Onam. Sibeonin lapset ovat: Aja ja Ana.

1:41 Anan lapsi/ Dison. Diisonin lapset ovat: Hamram/ Esban/ Jethran ja Chron.

1:42 Ezerin lapset ovat: Bilhan/ Saewan/ Jaechan. Disanin lapset ovat: Uz ja Aran.

1:43 Nämät ovat Cuningat jotka hallidzit Edomin maalla/ ennencuin yxikän Cuningas hallidzi Israelin lasten seas: 1:44 Bela Beorin poica/ ja hänen Caupungins nimi oli Dinhaba.

Ja cosca Bela oli cuollut/ tuli Jobab Serahn poica Bozrast Cuningaxi hänen siaans.

1:45 Cosca Jobab oli cuollut/ tuli Husam Cuningaxi hänen siaans/ Themaniterein maalda.

1:46 Cosca Husam oli cuollut/ tuli hänen siaans Cuningaxi Hadad Bedadin poica/ joca löi Midianiterit Moabiterein kedolla. Ja hänen Caupungins nimi oli Awith.

1:47 Cosca Hadad oli cuollut/ tuli hänen siaans Cuningaxi Samla Mazrekist.

1:48 Cosca Samla oli cuollut/ tuli Saul Rehobothin wirran tykö Cuningaxi hänen siaans.

1:49 Cosca Saul oli cuollut/ tuli BaalHanan Ahborin poica Cuningaxi hänen siaans.

1:50 Cosca BaalHanan/ oli

tuli Hadad kuninkaaksi hänen sijaansa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Paagi; ja hänen vaimonsa nimi oli Mehetabel, Matredin tytär, joka oli Meesaahabin tytär.

1:51 Ja Hadad kuoli; ja Edomin sukuruhtinaat olivat: ruhtinas Timna, ruhtinas Alva, ruhtinas Jetet,

1:52 ruhtinas Oholibama, ruhtinas Eela, ruhtinas Piinon,

1:53 ruhtinas Kenas, ruhtinas Teeman, ruhtinas Mibsar,

1:54 ruhtinas Magdiel, ruhtinas liram. Nämä olivat Edomin sukuruhtinaat.

1 Aikakirja 2 LUKU

2:1 Nämä olivat Israelin pojat: Ruuben, Simeon, Leevi ja Juuda, Isaskar ja Sebulon,

2:2 Daan, Joosef ja Benjamin, Naftali, Gaad ja Asser.

2:3 Juudan pojat olivat Eer, Oonan ja Seela; nämä kolme synnytti hänelle Suuahin tytär, kanaanilainen. Mutta Eer, Juudan esikoinen, ei ollut otollinen Herran silmissä; sentähden hän antoi hänen kuolla.

2:4 Ja Taamar, Juudan miniä, synnytti hänelle Pereksen ja Serahin. Juudan poikia oli kaikkiaan viisi.

2:5 Pereksen pojat olivat Herson ja Haamul.

2:6 Ja Serahin pojat olivat Simri, Eetan, Heeman, Kalkol ja Daara; heitä oli kaikkiaan viisi.

2:7 Ja Karmin pojat olivat Akar, joka syöksi Israelin onnettomuuteen, kun oli uskoton ja

sansa Hadad; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Pagi. Ja hänen emäntänsä nimi oli Mehetabeel, Matredin tytär, Mehasabin tyttären.

1:51 Kuin Hadad oli kuollut, olivat ruhtinaat Edomissa: ruhtinas Timna, ruhtinas Alva, ruhtinas Jetet,

1:52 Ruhtinas Oholibama, ruhtinas Ela, ruhtinas Pinon,

1:53 Ruhtinas Kenas, ruhtinas Teman, ruhtinas Mibsar,

1:54 Ruhtinas Magdiel, ruhtinas Iram: nämät ovat Edomin ruhtinaat.

2 LUKU

2:1 Nämät ovat Israelin lapset: Ruben, Simeon, Levi ja Juuda, Isaskar ja Sebulon,

2:2 Dan, Joseph ja Benjamin, Naphtali, Gad ja Asser.

2:3 Juudan lapset: Ger, Onan, Sela, ne kolme synnytti hänelle Suan tytär Kanaanealainen. Ja Ger Juudan esikoinen oli paha \Herran\ edessä, sentähden tappoi hän hänen.

2:4 Ja Tamar hänen miniänsä synnytti hänelle Peretsen ja Seran, niin että Juudan lapsia oli kaikkiansa viisi.

2:5 Peretsen lapset: Hetsron ja Hamul.

2:6 Seran lapset: Simri, Etan, Heman, Kalkol ja Dara: ja heitä kaikkiansa oli myös viisi.

2:7 Karmin lapset: Akar, joka Israelin murheelliseksi saatti, ryhtyissänsä kirottuun.

cuollut/ hallidzi hänen siasans Hadad/ ja hänen Caupungins nimi oli Pagi. Ja hänen emändänsä nimi oli Mehetabeel Matredin tytär ja Mesahabin tytär.

1:51 Cosca Hadad oli cuollut/ olit Förstit Edomis.

1:52 Se Försti Thimna/ se Försti Alian/ se Försti Thetheth/

se Försti Ahalibama/ se Försti Elath/ se Försti Pinon.

1:53 Se Försti Kenan/ se Försti Theman/ se Försti Mibzar.

1:54 Se Försti Madia/ se Försti Iram: Nämät ovat Edomin Förstit.

II. Lucu

2:1 Nämät ovat Israelin lapset: Ruben/ Simeon/ Lewi/ Juda/ Isaschar/ Sebulon.

2:2 Dan/ Joseph/ Benjamin/ Nephtali/ Gad ja Asser.

2:3 Judan lapset ovat/ Ger/ Onan/ Sela/ ne colme synnytti hänelle Suhan tytär se Cananeri. Ja Ger Judan esikoinen oli paha HERran edes/ sentähden tappoi hän hänen.

2:4 Ja Thamar hänen miniänsä synnytti hänelle Perezin ja Serahn/ nijn että Judan lapsia oli caickians wijsi.

2:5 Perezin lapset ovat: Herson ja Hamul.

2:6 Serahn lapset ovat: Simri/ Ethan/ Heman/ Caleol ja Dara/ ja heitä caickians oli myös wijsi.

2:7 Charmin lapset ovat: Achar/ joca Israelin murhellisexi saatti/ ryhtyisänsä kirottuun.

anasti tuhon omaksi vihittyä.

2:8 Ja Eetanin poika oli Asarja.

2:9 Ja Hesronin pojat, jotka hänelle syntyivät, olivat Jerahmeel, Raam ja Kelubai.

2:10 Ja Raamille syntyi Amminadab, ja Amminadabille syntyi Nahson, Juudan jälkeläisten ruhtinas.

2:11 Ja Nahsonille syntyi Salma, ja Salmalle syntyi Boos.

2:12 Ja Booaalle syntyi Oobed, ja Oobedille syntyi lisai.

2:13 Ja lisaille syntyi esikoisena Eliab, toisena Abinadab, kolmantena Simea,

2:14 neljäntenä Netanel, viidennenä Raddai,

2:15 kuudentena Oosem ja seitsemäntenä Daavid.

2:16 Ja heidän sisarensa olivat Seruja ja Abigail. Ja Serujan pojat olivat Abisai, Jooab ja Asael, kaikkiaan kolme.

2:17 Ja Abigail synnytti Amasan; ja Amasan isä oli ismaelilainen Jeter.

2:18 Ja Kaalebille, Hesronin pojalle, syntyi lapsia Asubasta, hänen vaimostaan, ja Jeriotista; ja nämä olivat Asuban pojat: Jeaser, Soobab ja Ardon.

2:19 Ja kun Asuba kuoli, nai Kaaleb Efratin, ja tämä synnytti hänelle Huurin.

2:20 Ja Huurille syntyi Uuri, ja Uurille syntyi Besalel.

2:21 Senjälkeen meni Hesron Maakirin, Gileadin isän, tyttären tykö; ja hän nai tämän ollessaan kuudenkymmenen vuoden vanha. Ja tämä synnytti hänelle Segubin.

2:22 Ja Segubille syntyi Jaair;

2:8 Etanin lapset, Asaria.

2:9 Hetsronin lapset, jotka hänelle ovat syntyneet: Jerahmeel, Ram ja Kalubai.

2:10 Ram siitti Amminadabin; Amminadab siitti Nahessonin, Juudan lasten päämiehen.

2:11 Nahesson siitti Salman; Salma siitti Boaksen.

2:12 Boas siitti Obedin; Obed siitti Isain.

2:13 Isai siitti esikoisensa Eliabin, toisen Abinadabin, kolmannen Simean,

2:14 Neljännen Netaneelin, viidennen Raddain,

2:15 Kuudennen Otsemin ja seitsemännen Davidin.

2:16 Ja heidän sisarensa olivat Seruja ja Abigail. Serujan lapset: Abisai, Joab ja Asael, ne kolme.

2:17 Ja Abigail synnytti Amasan; ja Jeter Ismaelilainen oli Amasan isä.

2:18 Kaleb Hetsronin poika siitti emäntänsä Asuban ja Jerigodin kanssa, nämät ovat hänen lapsensa: Jeser, Sobad ja Ardon.

2:19 Ja kuin Asuba kuoli, otti Kaleb itsellensä Ephratin, joka synnytti hänelle Hurin.

2:20 Hur siitti Urin ja Uri siitti Betsaleelin.

2:21 Sitte meni Hetsron Makhirin Gileadin isän tyttären tykö ja nai hänen, kuin hän oli kuudenkymmenen ajastakainen; ja hän synnytti hänelle Segubin.

2:22 Ja Segub siitti Jairin; ja hänellä oli kolmekolmatta-

2:8 Ethanin lapsi on Azaria.

2:9 Hezronin lapset jotka hänelle ovat syndynet: Jerahmeel/ Ram ja Chalubai.

2:10 Ram sijtti AmiNadabin/ AmiNadab sijtti Nahessonin/ Judan lasten päämiehen.

2:11 Nahesson sijtti Salman/ Salma sijtti Boaxen.

2:12 Boas sijtti Obedin/ Obed sijtti Isain.

2:13 Isai sijtti Eliabin hänen esikoisens/ toisen AbiNadabin/ colmannen Simean.

2:14 Neljännen Nethaneelin/ wijdennen Raddainin.

2:15 Cuudennen Ozemin ja seidzemennen Dawidin.

2:16 Ja Seruja ja Abigail oli heidän sisarens. Serujan lapset owat: Abisai/ Joab ja Asahel/ ne colme.

2:17 Ja Abigail synnytti Amasan/ ja Jether se Ismaeliteri oli Amasan Isä.

2:18 Chaleb Hezronin poica sijtti Asuban ja Jerigothin hänen emändäins cansa/ ja nämät owat hänen lapsens: Jeser/ Sobab ja Ardon.

2:19 Ja cosca Asuba cuoli/ otti Chaleb Ephrathin/ ja hän synnytti hänelle Hurin.

2:20 Hur sijtti Urin/ ja Uri sijtti Bezaleelin.

2:21 Sijtte macais Hezron Machirin Gileadin Isän tyttären cansa/ ja nai hänen cuudenkymmenen ajastaicaisna/ ja hän synnytti hänelle Segubin.

2:22 Ja Segub sijtti Jairin/

tällä oli kaksikymmentä kolme kaupunkia Gileadin maassa.

2:23 Mutta gesurilaiset ja aramilaiset ottivat heiltä Jaairin leirikylät ja Kenatin ynnäsen tytärkaupungit, kuusikymmentä kaupunkia. Kaikki nämä olivat Maakirin, Gileadin isän, poikia.

2:24 Kun Hesron oli kuollut Kaaleb-Efratassa, synnytti Abia - hän oli Hesronin vaimo - hänelle Ashurin, Tekoan isän.

2:25 Ja Jerahmeelin, Hesronin esikoisen, pojat olivat Raam, esikoinen, ja Buuna, Ooren, Oosem ja Ahia.

2:26 Ja Jerahmeelilla oli vielä toinen vaimo, jonka nimi oli Atara; hän oli Oonamin äiti.

2:27 Ja Raamin, Jerahmeelin esikoisen, pojat olivat Maas, Jaamin ja Eeker.

2:28 Ja Oonamin pojat olivat Sammai ja Jaada; ja Sammain pojat olivat Naadab ja Abisur.

2:29 Ja Abisurin vaimon nimi oli Abihail, ja tämä synnytti hänelle Ahbanin ja Moolidin.

2:30 Ja Naadabin pojat olivat Seled ja Appaim. Ja Seled kuoli lapsetonna.

2:31 Ja Appaimin poika oli Jisi; ja Jisin poika oli Seesan; ja Seesanin poika oli Ahlai.

2:32 Ja Jaadan, Sammain veljen, pojat olivat Jeter ja Joonatan. Jeter kuoli lapsetonna.

2:33 Ja Joonatanin pojat olivat Pelet ja Saasa. Nämä olivat Jerahmeelin jälkeläisiä.

kymmentä kaupunkia Gileadin maakunnassa.

2:23 Mutta Gesur ja Aram saivat heiltä Jaairin kylät, Kenatin ja hänen tyttärensä, kuusikymmentä kaupunkia: kaikki nämä ovat Makirin Gileadin isän lapset.

2:24 Kuin Hetsron oli kuollut Kalebin Ephratassa, niin Hetsronin emäntä Abia synnytti hänelle Assurin Tekoan isän.

2:25 Ja Jerahmeelilla Hetsronin esikoisella olivat lapset: hänen esikoisensa Ram, ja Buna, Oren, Otsem ja Ahia.

2:26 Ja Jerahmeelilla oli vielä toinen emäntä, hänen nimensä oli Atara, hän on Onamin äiti.

2:27 Ja Ramin Jerahmeelin esikoisen lapset: Maats, Jamin ja Eker.

2:28 Ja Onamilla olivat lapset: Samai ja Jada; Samain lapset: Nadab ja Abisur.

2:29 Ja Abisurin emännän nimi oli Abihail, ja hän synnytti hänelle Ahbanin ja Molidin.

2:30 Nadabin lapset: Seled ja Appaim. Ja Seled kuoli lapsetonna.

2:31 Ja Appaimin lapset: Jisei; ja Jisein lapset: Sesan; Sesanin lapset: Ahlai.

2:32 Ja Jodan Sammain veljen lapset: Jeter ja Jonatan. Ja Jeter kuoli lapsetonna.

2:33 Ja Jonatanin lapset: Pelet ja Sasa: nämä ovat Jerahmeelin lapset.

hänellä oli colmecolmattakymmentä Caupungita Gileadin maacunnas.

2:23 Mutta Gesur ja Aram saivat heildä Jaairin kylät/ Kenath ja hänen tyttärensä cuusikymmentä Caupungita: caicki nämä ovat Machirin Gileadin Isän lapset.

2:24 Cosca Hezron oli cuollut Chalebin Ephratas/ ja Hezronin emändä Abia synnytti hänelle Assurin Thecoan Isän.

2:25 Jerahmeelillä Hezronin esikoisella olit lapset: Ram/ Buna/ Oren/ Ozem ja Ahia.

2:26 Ja Jerahmeelillä oli vielä toinen emändä/ hänen nimensä oli Atara/ hän on Onamin äiti.

2:27 Ja Ramin Jerahmeelin esikoisen lapset owat: Maaz/ Jamin ja Eker.

2:28 Ja Onamilla olit lapset/ Samai ja Jada. Samain lapset owat/ Nadab ja Abisur.

2:29 Ja Abisurin emändä cudzuttin Abihail/ ja hän synnytti hänelle Ahbanin ja Molidin.

2:30 Nadabin lapset owat/ Seled ja Appaim. Ja Seled cuoli lapsitoinna.

2:31 Ja Appaimin lapset owat/ Jesei/ ja Jesein lapset owat/ Sesan/ Sesanin lapset owat/ Ahelai.

2:32 Ja Jadanin Samain veljen lapset owat/ Jether ja Jonathan. Ja Jether cuoli lapsitoinna.

2:33 Ja Peleth ja Sasa owat Jonathanin lapset/ nämä owat Jerahmeelin lapset.

2:34 Mutta Seesanilla ei ollut poikia, vaan ainoastaan tyttäriä. Ja Seesanilla oli egyptiläinen palvelija, jonka nimi oli Jarha.	2:34 Sesanilla ei ollut yhtään poikaa, vaan tyttäriä. Ja Seesanilla oli Egyptiläinen palvelia, hänen nimensä oli Jarha.	2:34 Sesanilla ei ollut yhtän poica/ mutta tyttäritä. Ja Seesanilla oli Egyptiläinen palwelia/ hänen nimens oli Jarha.
2:35 Ja Seesan antoi tyttärensä vaimoksi palvelijallensa Jarhalle, ja hän synnytti tälle Attain.	2:35 Ja Sesan antoi Jarhalle palveliallensa tyttärensä emännäksi, hän synnytti hänelle Attain.	2:35 Ja Sesan andoi Jarhalle hänen palweliallens tyttärens emännäxi/ hän synnytti hänelle Athain.
2:36 Ja Attaille syntyi Naatan, ja Naatanille syntyi Saabad.	2:36 Attai siitti Natanin, Natan siitti Sabadin.	2:36 Athai sijtti Nathanin/ Nathan sijtti Sabadin.
2:37 Ja Saabadille syntyi Eflal, ja Eflalille syntyi Oobed.	2:37 Sabad siitti Ephlalin, Ephlal siitti Obedin.	2:37 Sabad sijtti Ephlalin/ Ephlal sijtti Obedin.
2:38 Ja Oobedille syntyi Jeehu, ja Jeehulle syntyi Asarja.	2:38 Obed siitti Jehun, Jehu siitti Asarian.	2:38 Obed sijtti Jehun/ Jehu sijtti Asarian.
2:39 Ja Asarjalle syntyi Heles, ja Helekselle syntyi Eleasa.	2:39 Asaria siitti Haletsin, ja Halets siitti Elasan.	2:39 Asaria sijtti Halezin. Halez sijtti Elleasan.
2:40 Ja Eleasalle syntyi Sismai, ja Sismaille syntyi Sallum.	2:40 Elasa siitti Sismain, ja Sismai siitti Sallumin.	2:40 Elleasa sijtti Sissemain/ Sissemmai sijtti Sallumin.
2:41 Ja Sallumille syntyi Jekamja, ja Jekamjalle syntyi Elisama.	2:41 Sallum siitti Jekamian, ja Jekamia siitti Elisaman.	2:41 Sallum sijtti Jekamian/ Jekamia sijtti Elisaman.
2:42 Ja Kaalebin, Jerahmeelin veljen, pojat olivat Meesa, hänen esikoisensa, joka oli Siifin isä, ja Maaresan, Hebronin isän, pojat.	2:42 Kalebin Jerahmeelin veljen lapset: Mesa hänen esikoisensa; hän on Siphin isä: ja Maresan Hebronin isän lapset.	2:42 Chalebin Jerahmeelin lapset owat/ Mesa hänen esicoisens/ hän on Siphin Isä: ja Maresa Hebronin Isän lapsi.
2:43 Ja Hebronin pojat olivat Koorah, Tappuuah, Rekem ja Sema.	2:43 Ja Hebronin lapset: Koorah, Tappua, Rekem ja Samma.	2:43 Ja Hebronin lapset owat: Korah/ Thapuuh/ Rekem ja Sama.
2:44 Ja Semalle syntyi Raham, Jorkeamin isä, ja Rekemille syntyi Sammai.	2:44 Samma siitti Rahamin Jorkamin isän; ja Rekem siitti Sammain.	2:44 Sama sijtti Rahamin Jorkamin Isän/ Rekem sijtti Sammain.
2:45 Ja Sammain poika oli Maalon, ja Maalon oli BeetSuurin isä.	2:45 Ja Sammain poika Maalon, ja Maalon oli Betsurin isä.	2:45 Ja Samain pojan nimi oli Maalon/ ja Maalon oli Bethzurin Isä.
2:46 Ja Eefa, Kaalebin sivuvaimo, synnytti Haaranin, Moosan ja Gaaseksen; ja Haaranille syntyi Gaases.	2:46 Ja Epha Kalebin vaimo synnytti Haranin, Motsan ja Gaseksen; ja Haran siitti Gaaseksen.	2:46 Ja Epha Chalebin vaimo synnytti Haranin/ Mosanin ja Gasexen/ ja Haran sijtti Gaseksen.
2:47 Ja Jahdain pojat olivat Regem, Jootam, Geesan, Pelet, Eefa ja Saaf.	2:47 Ja Jahdain lapset: Regem, Jotam, Gesan, Pelet, Epha ja Saaph.	2:47 Ja Jahdainin lapset owat: Rekem/ Jotham/ Gesan/ Peleth/ Epha ja Saaph.
2:48 Maaka, Kaalebin sivuvaimo, synnytti Seberin ja Tirhan.	2:48 Maeka Kalebin vaimo synnytti Seberin ja Tirhenan.	2:48 Ja Maecha Chalebin vaimo synnytti Seberin ja

nan.

2:49 Hän synnytti myös Saafin, Madmannan isän, Sevan, Makbenan isän ja Gibeän isän. Ja Kaalebin tytär oli Aksa.

2:50 Nämä olivat Kaalebin jälkeläisiä. Huurin, Efratan esikoisen, pojat olivat Soobal, Kirjat-Jearimin isä,

2:51 Salma, Beethovenin isä, ja Haaref, Beet-Gaaderin isä.

2:52 Soobalin, Kirjat-Jearimin isän, jälkeläiset olivat Rooe ja toinen puoli Menuhotia.

2:53 Kirjat-Jearimin suvut olivat jeteriläiset, puutilaiset, suumatilaiset ja misrailaiset. Heistä ovat soratilaiset ja estaolilaiset lähteneet.

2:54 Ja Salman jälkeläiset olivat Beethoven ja netofalaiset, Atrot, Beet-Joob ja toinen puoli manahtilaisia, sorilaiset.

2:55 Ja kirjanoppineiden suvut, jotka asuivat Jaebeksessa, olivat tiratilaiset, simatilaiset ja sukatilaiset. Nämä olivat ne keeniläiset, jotka polveutuvat Hammatista, Reekabin suvun isästä.

1 Aikakirja 3 LUKU

3:1 Nämä ovat ne Daavidin pojat, jotka syntyivät hänelle Hebronissa: esikoinen Amnon, jisreeliläisestä Ahinoamista; toinen Daniel, karmelilaisesta Abigailista;

3:2 kolmas Absalom, Maakan, Gesurin kuninkaan Talmain tyttären, poika; neljäs Adonia, Haggitin poika;

3:3 viides Sefatja, Abitalista; kuudes Jitream, hänen vaimos-

2:49 Ja hän synnytti myös Saaphin Madmannan isän ja Sjevan Makbenan isän ja Gibeän isän. Ja Aksa oli Kalebin tytär.

2:50 Nämät olivat Kalebin lapset Hurin pojan Ephratan esikoisen: Sobal, Kirjatjearimin isä,

2:51 Salma Beethovenin isä, Hareph Betgaderin isä.

2:52 Ja Sobalilla Kirjatjearimin isällä oli poikia: Haroe, Hatsimenyhot.

2:53 Ja Kirjatjearimin sukukunnat: Jetriläiset, Putilaiset, Sumatilaiset ja Misrailaiset. Heistä ovat Zorgatilaiset ja Estaolilaiset tulleet.

2:54 Salman lapset, Beethoven ja Netophatilaiset, Joabin huoneen kruunut; ja puoli osaa Manatilaisista ovat Zorgilaiset.

2:55 Ja kirjoittajain sukukunnat, jotka asuivat Jabeksessa, ovat Tirtatilaiset, Simealaiset, Sukatilaiset. Nämät ovat Kiniläiset, jotka ovat tulleet Hammatista Rekabin huoneen isästä.

3 LUKU

3:1 Nämät olivat Davidin pojat, jotka hänelle syntyneet olivat Hebronissa: Amnon esikoinen, joka syntyi Ahinoamista Jisreeliläisestä, toinen Daniel Abigailista Karmelilaisesta.

3:2 Kolmas Absalom Maakan poika Talmain Gessurin kuninkaan tyttären, neljäs Adonia Haggitin poika,

3:3 Viides Sephatia Abitalista, kuudes Jitream, hänen

Thirhenan.

2:49 Ja hän synnytti myös Saphin Madmannan Isän/ ja Sewan Mahbenan Isän/ ja Gibeän Isän/ ja Achsa oli Chalebin tytär.

2:50 Nämät olit Chalebin lapset Hurin pojan Ephratan esikoisen/ Sobal KiriathJearimin Isä.

2:51 Salma Beethovenin Isä/ Hareph Bethgaderin Isä.

2:52 Ja Sobalilla KiriathJearimin Isällä oli poikia/ Haroe/ Hatzi/ Menyhot.

2:53 Ne sucucunnat KiriathJearimis olit/ Jethriterit/ Puthiterit/ Sumahiterit ja Misraiterit. Heistä ovat ne Zaregathiterit ja Esthoaliterit tullet.

2:54 Salman lapset ovat/ Beethoven ja Netophatiterit/ Joabin huonen Cruunu/ ja puoli osa Manahtitereist ovat Zareitherit.

2:55 Ja kirjoittajan sucucunnat cuin asuit Jabexes ovat Thircathiterit/ Simeathiterit/ Suchathiterit. Nämät ovat Kinitherit/ jotca ovat tullet Hammathist Bethrechabin Isäst.

III. Lucu

3:1 Nämät olit Dawidin pojat/ jotca hänelle syndynet olit Hebronis. Amon esikoinen joca synnyi Ahinoamist Jesreeliterist/ toinen Daniel Abigailist Carmeliterist.

3:2 Colmas Absolom Maechan poica Thalmain Gessurin Cuningan tyttären/ neljäs Adoniah Hagithin poica.

3:3 Wijdes SaphathJa Abitalist/ cuudes Jethream/ hänen

taan Eglasta.	emännästänsä Eglasta.	emännästäns Eglast.
3:4 Nämä kuusi syntyivät hänelle Hebronissa, jossa hän hallitsi seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta. Mutta Jerusalemissa hän hallitsi kolmekymmentä kolme vuotta.	3:4 Nämät kuusi ovat hänelle syntyneet Hebronissa. Ja hän hallitsi siellä seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta; mutta Jerusalemissa hallitsi hän kolmeneljättäkymmentä ajastaikaa.	3:4 Nämät cuusi owat hänelle syndynet Hebronis. Ja hän hallidzi siellä seidzemen wuotta ja cuusi Cuucautta/ mutta Jerusalemis hallidzi hän colmeneljättäkymmendä ajastaica.
3:5 Ja nämä syntyivät hänelle Jerusalemissa: Simea, Soobab, Naatan ja Salomo, kaikkiaan neljä, Bat-Suuasta, Ammielin tyttärestä;	3:5 Ja nämät ovat hänelle syntyneet Jerusalemissa: Simea, Sobab, Natan ja Salomo, ne neljä Batsuasta Ammeelin tyttärestä.	3:5 Ja nämät owat hänelle syndynet Jerusalemis/ Simea/ Sobab/ Nathan/ Salomo/ ne neljä BathSuast Amielin tyttärest.
3:6 sitten Jibhar, Elisama, Elifelet,	3:6 Sitte Jibhar, Elisama ja Eliphalet,	3:6 Sijtte Jebhear/ Elisama/ Eliphaleth.
3:7 Noogah, Nefeg, Jaafia,	3:7 Nogah, Nepheg ja Japhia,	3:7 Nogah/ Nepheg/ Japia.
3:8 Elisama, Eljada ja Elifelet; kaikkiaan yhdeksän.	3:8 Elisama, Eljada, Eliphelet; ne yhdeksän.	3:8 Elisama/ Eliada/ Eliphaleth/ yhdeksän.
3:9 Tässä ovat kaikki Daavidin pojat, lukuunottamatta sivuvaimojen poikia. Ja Taamar oli heidän sisarensa.	3:9 Nämät ovat kaikki Daavidin pojat; ilman muiden vaimoin lapsia. Ja Tamar oli heidän sisarensa.	3:9 Nämät owat caicki Dawidin pojat/ ilman jalcawaimon lapsita. Ja Thamar oli heidän sisarens.
3:10 Ja Salomon poika oli Rehabeam; tämän poika Abia; tämän poika Aasa; tämän poika Joosafat;	3:10 Rehabeam oli Salomon poika, hänen poikansa Abia, hänen poikansa Asa, hänen poikansa Josaphat,	3:10 REhabeam oli Salomon poica/ hänen poicans oli Abia/ hänen poicans oli Assa/ hänen poicans oli Josaphat.
3:11 tämän poika Jooram; tämän poika Ahasja; tämän poika Jooas;	3:11 Hänen poikansa Joram, hänen poikansa Ahasia, hänen poikansa Joas,	3:11 Hänen poicans oli Joram/ hänen poicans oli Ahasia/ hänen poicans oli Joas.
3:12 tämän poika Amasja; tämän poika Asarja; tämän poika Jootam;	3:12 Hänen poikansa Amasia, hänen poikansa Asaria, hänen poikansa Jotam,	3:12 Hänen poicans oli Amasia/ hänen poicans oli Asaria/ hänen poicans oli Jotham.
3:13 tämän poika Aahas; tämän poika Hiskia; tämän poika Manasse;	3:13 Hänen poikansa Ahas, hänen poikansa Hiskia, hänen poikansa Manasse,	3:13 Hänen poicans oli Ahas/ hänen poicans oli Hiskia/ hänen poicans oli Manasse.
3:14 tämän poika Aamon; tämän poika Joosia.	3:14 Hänen poikansa Amon, hänen poikansa Josia.	3:14 Hänen poicans oli Amon/ hänen poicans oli Josia.
3:15 Ja Joosian pojat olivat esikoinen Joohan, toinen Joojakim, kolmas Sidkia, neljäs Sallum.	3:15 Mutta Josian pojat olivat: esikoinen Johanan, toinen Jojakim, kolmas Zidkia, neljäs Sallum.	3:15 Mutta Josian pojat olit/ esikoinen Johanan/ toinen Jojakim/ colmas Zedechia/ neljäs Sallum.
3:16 Ja Joojakimin pojat olivat hänen poikansa Jekonja ja tämän poika Sidkia.	3:16 Mutta Jojakimin lapset: Jekonia hänen poikansa, Zidkia hänen poikansa.	3:16 Mutta Jojakimin lapset olit/ Jechania/ hänen poicans oli Zidechia.

3:17 Ja vangitun Jekonjan pojat olivat: hänen poikansa Sealtiel,	3:17 Mutta vangitun Jekonian lapset: hänen poikansa Sealtiel,	3:17 MUtتا Jechanian lapset olit Assir/ ja Sealthiel/
3:18 Malkiram, Pedaja, Senassar, Jekamja, Hoosama ja Nebadja.	3:18 (Hänen poikansa) Malkiram, Pedaja, Senatsar, Jekamja, Hosama, Nedabja.	3:18 hänen poicans Malkiram/ Phadaja/ Seneazar/ Jekamia/ Hosama/ Nedabia.
3:19 Ja Pedajan pojat olivat Serubbaabel ja Siimei. Ja Serubbaabelin pojat olivat Mesullam ja Hananja, ja heidän sisarensa oli Selomit;	3:19 Pedajan pojat, Zerubbabel ja Simi; Zerubbabelin pojat Mesullam ja Hanania, ja heidän sisarensa Selomit,	3:19 Phadajan pojat olit/ Zerubabel ja Simeil/ Zerubbabelin pojat olit Mesullam ja Hanania/ ja heidän sisarensa Selomith.
3:20 vielä Hasuba, Oohel, Berekja, Hasadja ja Juusabhesed, kaikkiaan viisi.	3:20 Hasuba, Ohel, Berekia, Hasadia, Jusabhesed; ne viisi.	3:20 Hesuba/ Ohel/ Berechia/ Hasadia/ Jusabheses/ wijsi.
3:21 Ja Hananjan pojat olivat Pelatja ja Jesaja, Refajan pojat, Arnanin pojat, Obadjan pojat ja Sekanjan pojat.	3:21 Hananian pojat Pelatja ja Jesaja; Rephajan pojat, Arnanin pojat, Obadian pojat, Sekanian pojat.	3:21 Hananian pojat olit Platja/ ja Jesaia/ Rephajan pojat/ Arnan pojat/ Obadian pojat/ Sachanian pojat.
3:22 Ja Sekanjan poika oli Semaja; ja Semajan pojat olivat Hattus, Jigal, Baariah, Nearja ja Saafat, kaikkiaan kuusi.	3:22 Mutta Sekanian lapset: Semaja; ja Semajan lapset: Hattus, Jigal, Baria, Nearia, Saphat; ne kuusi.	3:22 Mutta Sachanian lapset olit/ Semaja: Ja Semajan lapset olit/ Hatus/ Jegeal/ Baariah/ Nearia/ Saphath/ cuusi.
3:23 Ja Nearjan pojat olivat Eljoenai, Hiskia, Asrikam, kaikkiaan kolme.	3:23 Nearin lapset: Eljoenai, Hiskia, Asrikam; ne kolme.	3:23 Nearian lapset olit/ Elioenai/ Hiskia/ Asrikam/ colme.
3:24 Ja Eljoenain pojat olivat Hoodavja, Eljasib, Pelaja, Akkub, Joohanen, Delaja ja Anani, kaikkiaan seitsemän.	3:24 Eljoenain lapset: Hodajeva, Eljasib, Pelaja, Akkub, Johanan, Delaja ja Anani; ne seitsemän.	3:24 Elioenain lapset olit/ Hodaja/ Eliasib/ Plaja/ Akub/ Johanan/ Delaja/ ja Anani/ seidzemen.

1 Aikakirja 4 LUKU

4:1 Juudan pojat olivat Peres, Hesron, Karmi, Huur ja Soobal.

4:2 Ja Reajalle, Soobalin pojalle, syntyi Jahat, ja Jahatille syntyivät Ahumai ja Lahad. Nämä ovat soratilaisten suvut.

4:3 Ja nämä olivat Eetamin isän pojat: Jisreel, Jisma ja Jidbas; ja heidän sisarensa nimi oli Haslelponi;

4:4 vielä Penuel, Gedorin isä, ja Eeser, Huusan isä. Nämä

4 LUKU

4:1 Juudan lapset: Perets, Hetsron, Karmi, Hur ja Sobal.

4:2 Mutta Reaja Sobalin poika siitti Jahatin, Jahat siitti Ahumain ja Lahadin: nämät ovat Zorgalaisten sukukunnat.

4:3 Ja nämät Etamin isän: Jisreel, Jisma, Jidbas, ja heidän sisarensa nimi oli Haslelponi.

4:4 Ja Penuel Gedorin isä, ja Eser Husan isä: nämät ovat Hurin Betlehemin isän Ephra-

IV. Lucu

4:1 JUdan lapset olit Perez/ Hezron/ Charmi/ Hur/ ja Sobal.

4:2 Mutta Reaja Sobalin poika sijtti Jahathin/ Jahath sijtti Ahumain ja Lahadin/ nämä owat Zaregathiterin sucucunda.

4:3 Ja tämä on Ethamin Isä/ Jesreel/ Jesma/ Jedbas/ ja heidän sisarensa nimi oli Haslelponi.

4:4 Ja Pnuel Gedorin Isä/ ja Eser Husan Isä. Nämä owat

olivat Huurin, Efratan esikoisen, Beethehemin isän, pojat.

4:5 Ja Ashurilla, Tekoan isällä, oli kaksi vaimoa, Hela ja Naara.

4:6 Ja Naara synnytti hänelle Ahussamin, Heeferin, Teemenin ja ahastarilaiset. Nämä olivat Naaran pojat.

4:7 Ja Helan pojat olivat Seret, Soohar ja Etnan.

4:8 Ja Koosille syntyivät Aanub ja Soobeba sekä Aharhelin, Haarumin pojan, suvut.

4:9 Mutta Jabes oli suuremmissa arvossa pidetty kuin hänen veljensä; ja hänen äitinsä oli antanut hänelle nimen Jabes sanoen: "Olen synnyttänyt hänet kipuja kärsien."

4:10 Ja Jabes huusi Israelin Jumalaa, sanoen: "Jospa sinä siunaisit minua ja laajentaisit minun alueeni; jospa sinun kätesi olisi minun kanssani ja sinä varjelisit pahasta, niin että minä pääsisin kipuja kärsimästä!" Ja Jumala antoi hänen pyyntönsä toteutua.

4:11 Ja Kelubille, Suuhan veljelle, syntyi Mehir; hän oli Estonin isä.

4:12 Ja Estonille syntyivät Beet-Raafa, Paaseah ja Tehinna, Naahaan kaupungin isä. Nämä olivat Reekan miehet.

4:13 Ja Kenaan pojat olivat Otniel ja Seraja. Ja Otnielin pojat olivat: Hatat.

4:14 Ja Meonotaille syntyi Ofra. Ja Serajalle syntyi Jooab, Seppäinlaakson isä; sillä he olivat seppiä.

4:15 Ja Kaalebin, Jefunnen pojan, pojat olivat Iru, Eela ja

tan esikoisen lapset.

4:5 Mutta Ashurilla Tekoan isällä oli kaksi emäntää, Helea ja Naera.

4:6 Ja Naera synnytti hänelle Ahussamin, Hephherin, Temenin, Ahastarin: nämät ovat Naeran lapset.

4:7 Mutta Helean lapset: Zerret, Jesohar ja Etnan.

4:8 Mutta Kots siitti Anubin ja Hatsobeban, ja Aharhelin Harumin pojan sukukunnat.

4:9 Mutta Jagbets oli kuuluisampi veljiänsä; ja hänen äitinsä kutsui hänen Jagbets, sillä hän sanoi: minä olen hänen synnyttänyt kivulla.

4:10 Ja Jagbets rukoili Israelin Jumalaa ja sanoi: jos sinä minua hyvin siunaisit ja levittäisit minun maani rajat, ja sinun kätesi olisi minun kanssani, ja asettaisit sitä pahaa, ettei se minua vaivaisi. Ja Jumala antoi tapahtua niin kuin hän rukoili.

4:11 Mutta Kelub Suan veli siitti Mehirin, se on Estonin isä.

4:12 Mutta Eston siitti Petraphan, Pasean, Tehinnan Irnahaksen isän: nämät ovat Reekan miehet.

4:13 Kenaksen lapset: Otniel ja Seraja; Otnielin lapset: Hatat.

4:14 Ja Meonatai siitti Ophran, ja Seraja siitti Joabin seppäin laakson isän, sillä he olivat puusepät.

4:15 Kalebin Jephunnen pojan lapset: Iru, Ela ja Naam;

Hurin lapset/ sen ensimmäisen Ephrathan pojat Beethehemin isän.

4:5 Mutta Assurilla Thecoan Isällä oli kaksi emäntää Helea ja Naera.

4:6 Ja Naera synnytti hänelle Ahusamin/ Hephherin/ Themin/ Ahastharin/ nämät ovat Naeran lapset.

4:7 Mutta Helean lapset olit Zereth/ Jesohar ja Ethnan.

4:8 Mutta Coz siitti Anubin ja Hazobeban/ ja Aharhelin Harumin pojan sugut.

4:9 Mutta Jaebez oli kuuluisampi kuin hänen veljensä/ ja hänen äitinsä cudzui hänen Jaebez/ sillä hän sanoi: minä olen hänen synnyttänyt kivulla.

4:10 Ja Jaebez rukoili Israelin Jumalata/ ja sanoi: jos sinä minua siunat ja lewität minun maani rajat/ ja sinun kätesi on minun cansan/ ja asetat sitä paha/ ettei se minua waiwais. Ja Jumala andoi tapahtua niin kuin hän rukoili.

4:11 Mutta Calub Suahn weli siitti Mehirim/ se on Esthonin isä.

4:12 Mutta Esthon siitti Betraphan/ Pascahn/ ja Tehinnan Nahaxen Caupungin Isän/ se on Rechan miehet.

4:13 Kenaxen lapset olit Athniel ja Saraja/ Athnielin lapset olit Hathath.

4:14 Ja Meonathai siitti Ophran/ ja Saraja siitti Joabin laxon seppäin Isän: sillä he olit puusepät.

4:15 Chalebin Jephunnen pojan lapset olit: Iru/ Ela ja

Naam sekä Eelan pojat ja Kenas.	Elan lapset: Kenas.	Naam/ Elan lapset olit Kenas.
4:16 Ja Jehallelelin pojat olivat Siif, Siifa, Tiireja ja Asarel.	4:16 Jehaleelin lapset: Siph, Sipha, Tiria ja Asareel.	4:16 Jehaleelin lapset olit Siph/ Sipha/ Thiria ja Asareel.
4:17 Ja Esran pojat olivat Jeter, Mered, Eefer ja Jaalon. Ja vaimo tuli raskaaksi ja synnytti Mirjamin, Sammain ja Jisbahin, Estemoan isän.	4:17 Esran lapset: Jeter, Mered, Epher ja Jalon; ja hän siitti Mirjamin, Sammain, Jisban, Estemoan isän.	4:17 Esran lapset olit Jether/ Mered/ Epher ja Jalon/ ja hän sijitti MirJamin/ Samain/ Jesbahn/ Esthemoanin Isän.
4:18 Ja hänen juudansukuinen vaimonsa synnytti Jeredin, Gedorin isän, Heberin, Sookon isän, ja Jekutielin, Saanoahin isän. Ja nämä olivat Bitjan, faraon tyttären, poikia, jonka Mered oli ottanut vaimokseen.	4:18 Ja hänen Juudalainen emäntänsä synnytti Jeredin Gedorin isän, Heberin Sokon isän, Jekuthelin Sanoan isän: nämät ovat Bitian Pharaon tyttären lapset, jonka Mered otti.	4:18 Ja hänen emändänsä Judia synnytti Jeredin Gedorin Isän/ Heberin Sochon Isän/ Jecuthielin Sanoahn Isän. Nämät owat Bithian Pharaon tyttären lapset/ jonga Mared otti.
4:19 Ja Hoodian vaimon, Nahamin sisaren, pojat olivat Kegilan isä, garmilainen, ja maakatilainen Estemoa.	4:19 Hodijan emännän Nahamin Kegilan isän sisaren lapset: Garmi ja Estemoa, Maakatilainen.	4:19 Hodijan emännän Nahamin sisaren lapset Kegilan Isän oli Garmi ja Esthemoa/ se Maechathiteri.
4:20 Ja Siimonin pojat olivat Amnon ja Rinna, Ben-Haanan ja Tiilon. Ja Jisin pojat olivat Soohet ja Soohetin poika.	4:20 Ja Simonin lapset: Amnon ja Rinna, Benhanan ja Tilon. Jisin lapset: Soheth ja Bensohet.	4:20 Ja Simonin lapset olit Amon/ Rinna ja Benhanan/ ja Thilon. Jezein lapset olit/ Soheth ja BenSoheth.
4:21 Seelan, Juudan pojan, pojat olivat Eer, Leekan isä, Lada, Maaresan isä, ja pella-vakankaiden kutojain suvut Beet-Asbeasta;	4:21 Selan Juudan pojan lapset: Erlekan isä, Laeda Maresan isä, ja liinainkutojain suvut Asbean huoneessa,	4:21 Selan Judan pojan lapset olit/ Er Lechan Isä/ Laeda Maresan Isä/ ja lijnaincutojan sugut Asbean huones.
4:22 vielä Jookim ja Kooseban miehet sekä Jooas ja Saaraf, jotka hallitsivat Mooabia, ja Jaasubi-Lehem. Mutta nämä ovat vanhoja asioita.	4:22 Niin myös Jokim, ja Koeseban miehet, Joas ja Saraph, jotka olivat herrat Moabissa ja Jasubilekemissä: nämät ovat vanhat asiat.	4:22 Nijn myös Jokim/ ja Coeseban miehet/ Joas ja Saraph/ jotca herrat olit Moabis ja Jasubis/ se on wanha puhe.
4:23 He olivat niitä savenvalajia, jotka asuvat Netaimissa ja Gederassa; he asuivat siellä kuninkaan luona ja olivat hänen työssään.	4:23 He olivat savenvalajat ja asuivat moisioissa ja umpiaindoissa, ja kuninkaan tykönä työnsä tähden, siellä he asuivat.	4:23 He olit sawenwalajat/ ja asuit umbiaindois ja cartanois Cuningan tykönä työns tähden/ ja tulit ja olit siellä.
4:24 Simeonin pojat olivat Nemuel ja Jaamin, Jaarib, Serah ja Saul;	4:24 Simeonin lapset: Nemuel ja Jamin, Jarib, Sera, Saul,	4:24 Simeonin lapset olit/ Nemuel ja Jamim/ Jarib/ Serah/ Saul.
4:25 tämän poika oli Sallum, tämän poika Mibsam, tämän poika Misma.	4:25 Sallum hänen poikansa, Mibsam hänen poikansa, Misma hänen poikansa.	4:25 Sallum oli hänen poicans/ Mibsam oli hänen poicans/ Misma oli hänen poicans.

4:26 Ja Misman pojat olivat: hänen poikansa Hammuel, tämän poika Sakkur ja tämän poika Siimei.

4:27 Ja Siimeillä oli kuusitoista poikaa ja kuusi tyttäriä; mutta hänen veljillään ei ollut monta lasta, eikä koko heidän sukunsa lisääntynyt Juudan lasten määrään.

4:28 Ja he asuivat Beersebasassa, Mooladassa ja Hasarsuualissa,

4:29 Bilhassa, Esemissä ja Tooladissa,

4:30 Betuelissa, Hormassa ja Siklagissa,

4:31 Beet-Markabotissa, Hasarsuusimissa, Beet-Birissä ja Saaraimissa. Nämä olivat heidän kaupunkinsa Daavidin hallitukseen asti.

4:32 Ja heidän kylänsä olivat Eetam, Ain, Rimmon, Tooken ja Aasan - viisi kaupunkia;

4:33 siihen lisäksi kaikki heidän kylänsä, jotka olivat näiden kaupunkien ympärillä, aina Baaliin asti. Nämä olivat heidän asuinsijansa; ja heillä oli omat sukuuettelonsa.

4:34 Vielä: Mesobab, Jamlek, Joosa, Amasjan poika,

4:35 Joel, Jeehu, Joosibjan poika, joka oli Serajan poika, joka Asielin poika;

4:36 Eljoenai, Jaakoba, Jesohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel, Benaja

4:37 ja Siisa, Sifin poika, joka oli Allonin poika, joka Jedajan poika, joka Simrin poika, joka Semajan poika.

4:38 Nämä nimeltä mainitut olivat sukujensa ruhtinaita, ja

4:26 Misman pojat olivat: Hamuel hänen poikansa, Sakkur hänen poikansa, Simei hänen poikansa.

4:27 Simeillä oli kuusitoistakymmentä poikaa ja kuusi tyttäriä, mutta hänen veljillensä ei ollut monta lasta; sillä kaikki heidän sukukuntansa ei enentynyt niinkuin Juudan lapset.

4:28 Ja he asuivat Bersebasassa, Moladassa ja Hatsarsuualissa,

4:29 Ja Bilhassa ja Etsemissä ja Toladissa,

4:30 Ja Betuelissa ja Hormassa ja Siklagissa,

4:31 Ja Betmarkabotissa ja Hatsarsuusimissa, BetBirissä ja Saaraimissa. Nämä olivat heidän kaupunkinsa, Davidin hallitukseen asti,

4:32 Ja heidän kylänsä, Etam, Ain, Rimmon, Token ja Asan: viisi kaupunkia;

4:33 Ja kaikki ne kylät, jotka olivat niiden kaupunkien ympärillä Baaliin asti. Tämä on heidän asumasiensa ja sukukuntansa heidän keskenänsä.

4:34 Ja Mesobab, Jamlek ja Josat Amatsian poika,

4:35 Joel ja Jehu Josibian poika, Serajan pojan, Asielin pojan,

4:36 Eljoenai, Jaekoba, Jesohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel ja Benaja,

4:37 Ja Sisa Siphin poika, Allonin pojan, Jedajan pojan, Simrin pojan, Semajan pojan:

4:38 Nämä nimitettiin päämiehiksi sukukuntainsa se-

4:26 Mutta Mismam pojat olit/ Hamuel/ Sachur oli hänen poicans/ Simei oli hänen poicans.

4:27 Simeillä oli kuusitoistakymmendä poica ja cuusi tyttäriä/ mutta hänen veljelläns ei ollut monda lasta: sillä caicki hänen sucucundans ei enändänyt händäns nijncuin Judan lapset.

4:28 Ja he asuit BerSebas/ Molodahs ja Hazaris Sualis.

4:29 Ja Bilhas ja Ezemis ja Tholadis.

4:30 Ja Bethuelis/ ja Harmas ja Siclagis.

4:31 Ja BethMartabothis ja Hazaris/ Susimis/ BethBieris/ Saaraimis. Nämä olit häidän Caupungins Cuningas Dawidin asti.

4:32 Ja heidän kyläns/ Etam/ Ain/ Rimmon/ Thochen ja Asan/ wijsi Caupungita.

4:33 Ja caicki ne kylät jotca olit nijden Caupungein ymbäristöllä Baalin asti. Tämä on heidän asumasiens ja sucucundans heidän keskenäns.

4:34 Ja Mesobab Jamlech/ ja Josath Amasian poica.

4:35 Joel ja Jehu Josibian poica/ Serajan poica/ Asielin poica.

4:36 Elioenai/ Jaechobah/ Jesohajah/ Asajah/ Adiel Ismeel ja Benajah.

4:37 Ja Zisa Siphin poica Aloonin pojan/ Jedajan pojan/ Simrin pojan/ Semajahn pojan.

4:38 Nämä nimitettin päämiehixi heidän sucucundains

heidän perhekuntansa olivat levinneet ja lisääntyneet.

4:39 Ja he kulkivat Gedoriin päin, aina laakson itäiseen osaan saakka, hakeakseen laidunta lampailleen.

4:40 Ja he löysivät lihavan ja hyvän laitumen, ja maa oli tilava joka suuntaan sekä rauhallinen ja levollinen, sillä ne, jotka olivat asuneet siellä ennen, olivat haamilaisia.

4:41 Mutta nämä nimeltä luetellut tulivat Hiskian, Juudan kuninkaan, päivinä ja valtasivat heidän telttansa ja voittivat meunilaiset, jotka olivat siellä, ja vihkivät heidät tuhon omiksi, aina tähän päivään asti, ja asettuivat heidän sijaansa, sillä siellä oli laidunta heidän lampaillensa.

4:42 Ja heistä, simeonilaisista, meni viisisataa miestä Seirin vuoristoon, ja heidän etunässään olivat Pelatja, Nearja, Refaja ja Ussiel, Jisin pojat.

4:43 Ja he surmasivat ne, jotka olivat jäljellä pelastuneista amalekilaisista, ja jäivät sinne asumaan aina tähän päivään asti.

1 Aikakirja 5 LUKU

5:1 Ruubenin, Israelin esikoisien, pojat olivat - hän oli näet esikoinen, mutta koska hän saastutti isänsä vuoteen, annettiin hänen esikoisuutensa Joosefin, Israelin pojan, pojille, kuitenkin niin, ettei heitä merkitty sukuluetteloon esikoisina,

5:2 sillä Juuda tuli voimalliseksi veljiensä joukossa, ja

assa; ja heidän isänsä huone hajoitti itsensä paljouden tähden.

4:39 Ja he menivät pois ja tulivat hamaan Gedoriin asti itäiselle puolelle laaksoa, etsimään laidunta lampaillensa.

4:40 Ja he löysivät lihavan ja hyvän laitumen ja maan, joka oli avara ja lavia, rauhallinen ja levollinen; sillä Hamin lapset olivat ennen siellä asuneet.

4:41 Ja jotka nimenomattain kirjoitetut olivat, tulivat Hiskian Juudan kuninkaan aikaan, ja he löivät muiden majat ja Meonilaiset jotka sieltä löydettiin, ja hävittivät heidät hamaan tähän päivään asti, ja asuivat heidän siallansa; sillä siellä olivat laitumet heidän lampaillensa.

4:42 Ja silloin meni heistä liki viisisataa miestä, jotka olivat Simeonin lapsia, Seirin vuorelle; ja Pelatia, Nearia, Rephaja ja Ussiel Jisein lapset olivat heidän päämiehenä,

4:43 Ja tappoivat päässeet ja jääneet Amalekilaisista, ja asuivat siinä tähän päivään asti.

5 LUKU

5:1 Rubenin Israelin esikoisien lapset, sillä hän oli ensimmäinen poika; mutta että hän isänsä vuoteen saastutti, annettiin hänen esikoisuutensa Josephin Israelin pojan lapsille, ja ei hän ole polviluvussa luettu esikoiseksi:

5:2 Sillä Juuda oli voimallinen veljeinsä seassa, ja pää-

seas/ ja heidän Isäins huones/ ja he hojotit idzens paljouden tähden.

4:39 Ja he menit pois ja tulit haman Gedorin asti itäiselle puolelle laxo/ edzimän laituimita heidän lambaillens.

4:40 Ja he löysit hywän ja lihawan laituimen/ ja maan joca oli awara ja lawia/ rauhallinen ja lewollinen: sillä Hamin lapset olit ennen siellä asunet.

4:41 Ja ne cuin nyt niminomattain kirjoitetut owat/ tulit Hiskian Judan Cuningan aican/ ja he löit nijden muiden majat ja asuinsiat cuin sieldä löyttin/ ja häwitit heidän haman tähän päiwän asti/ ja asuit heidän siallans: sillä sielä olit laituimet heidän lambaillens.

4:42 Ja silloin meni heistä liki wijsi sata miestä/ jotca olit Simeonin lapsist/ Seirin vuorelle päämiehinens/ Platia/ Nearia/ Rephaja/ ja Usiel Jesein lapset.

4:43 Ja tapoit ne cuin olit jäänet Amalechitereistä/ ja asuit aina sijnä tähän päiwän asti.

V. Lucu

5:1 RUBenin Israelin esicoisen lapset (sillä hän oli ensimmäinen poica/ mutta että hän Isäns wuoten saastutti/ annettiin hänen esicoisudens Josephin Israelin pojan lapsille/ ja ei hän luettu esicoisexi:

5:2 Sillä Judan joca oli woi-mallinen weljeins seas/ ja

<p>yhdestä hänen jälkeläisistään tuli ruhtinas, mutta esikoisuus joutui Joosefille -</p>	<p>ruhtinaat ovat hänestä; ja Josephilla on esikoisuus.</p>	<p>pääruhtinat ovat hänest/ ja Josephilla on esikoisuus)</p>
<p>5:3 Ruubenin, Israelin esikoisien, pojat olivat Hanok ja Pallu, Hesron ja Karmi.</p>	<p>5:3 Niin ovat Rubenin Israelin ensimmäisen pojan lapset: Hanok, Pallu, Hetsron ja Karmi.</p>	<p>5:3 Nijn ovat Rubenin Israelin ensimmäisen pojan lapset/ Hanoch/ Pallu/ Hezron ja Charmi.</p>
<p>5:4 Joelin pojat olivat: hänen poikansa Semaja, tämän poika Goog, tämän poika Siimei,</p>	<p>5:4 Ja Joelin lapset: Semaja hänen poikansa, Gog hänen poikansa, Simein hänen poikansa,</p>	<p>5:4 Ja Joelin lapset olit Semaja/ hänen poicans oli Gog/ hänen poicans oli Simein.</p>
<p>5:5 tämän poika Miika, tämän poika Reaja, tämän poika Baal</p>	<p>5:5 Hänen poikansa Miika, hänen poikansa Reaja, hänen poikansa Baal,</p>	<p>5:5 Hänen poicans oli Michaa/ hänen poicans oli Reajah/ hänen poicans oli Baal.</p>
<p>5:6 ja tämän poika Beera, jonka Assurin kuningas Tillegat-Pilneser vei pakkosiirtolaisuuteen; hän oli ruubenilaisten ruhtinas.</p>	<p>5:6 Hänen poikansa Beera, jonka Tiglat Pilneser Assyrian kuningas vei vangiksi; hän oli Rubenilaisten pääruhtinas.</p>	<p>5:6 Hänen poicans oli Berah/ jonka Thilgath Pilnesser Assyrian Cuningas wei fangixi/ hän oli Rubeniterein pääruhtinas.</p>
<p>5:7 Ja hänen veljensä olivat sukujensa mukaan, kun heidät merkittiin sukuuetteloon heidän polveutumisensa mukaan: Jegiel, päämies, Sakarja,</p>	<p>5:7 Mutta hänen veljensä heidän sukukuntainsa jälkeen, koska he heidän sukukunniansa polvilukuun luettiin, pitivät he Jeielin ja Sakarian pääruhtinainansa,</p>	<p>5:7 Mutta hänen weljens heidän sucucundains jälkeen/ koska he heidän sucucunansans luettiin/ pidit he Jeielin ja Zacharian heidän pääruhtinasnans.</p>
<p>5:8 Bela, Aasaan poika, joka oli Seman poika, joka Joelin poika; hän asui Aroerissa ja aina Neboon ja Baal-Meoniin asti.</p>	<p>5:8 Ja Bela Asaksen poika, Seman pojan, Joelin pojan: hän asui Aroerissa hamaan Neboon ja Baalmeoniin asti;</p>	<p>5:8 Ja Bela Asan poica Seman pojan/ Joelin pojan/ hän asui Aroeris haman Nebon ja Baalmeonin.</p>
<p>5:9 Ja idässä hän asui erämaahan saakka, joka alkaa Euftrat-virrasta; sillä heillä oli suuria karjalaumoja Gileadin maassa.</p>	<p>5:9 Ja asui itään päin siihenasti kuin tullaan korpeen, Phratin virran tyköä; sillä heidän karjansa oli paljon enentynyt Gileadin maalla.</p>	<p>5:9 Ja asui itän päin siihenasti kuin tullan corpeen/ Phratin virran tykö: sillä heidän carjans/ oli enändynyt Gileadin maalla.</p>
<p>5:10 Mutta Saulin päivinä he kävivät sotaa hagarilaisia vastaan, ja kun nämä olivat joutuneet heidän käsiinsä, asetettiin he heidän teltoihinsa Gileadin koko itäistä rajaseutu myöten.</p>	<p>5:10 Ja Saulin ajalla sotivat he Hagarilaisia vastaan, niin että ne lankesivat heidän kätensä kautta; ja he asuivat heidän majoissansa, kaikessa itäisessä puolessa Gileadin maata.</p>	<p>5:10 Ja Saulin ajalla sodeit he Hagaritereitä vastaan/ nijn että he langeisit heidän kättens kautta/ ja asuit heidän majoisans caikes itäises puoles Gileadin maata.</p>
<p>5:11 Gaadilaiset asuivat heidän kanssaan rajakkain Basanin maassa Salkaan saakka:</p>	<p>5:11 Ja Gadin lapset asuivat juuri heidän kohdallansa Basanin maassa Salkaan asti.</p>	<p>5:11 JA Gadin lapset asuit juuri heidän cohdallans Basanin maasa Salchan asti.</p>
<p>5:12 Joel päämiehenä ja</p>	<p>5:12 Joel ylimmäinen, Sapham toinen, Jaenai ja</p>	<p>5:12 Joel ylimmäinen/ Saphan</p>

Saafam toisena, sitten Janai ja Saphat Basanissa.

Saafat Baasanissa.

5:13 Ja heidän veljensä olivat, perhekuntiensa mukaan: Miikael, Mesullam, Seba, Joorai, Jakan, Siia ja Eeber, kaikkiaan seitsemän.

5:14 Nämä olivat Abihailin pojat, joka oli Huurin poika, joka Jaaroahin poika, joka Gileadin poika, joka Miikaelin poika, joka Jesisain poika, joka Jahdon poika, joka Buusin poika.

5:15 Ahi, Abdielin poika, joka oli Guunin poika, oli heidän perhekuntiensa päämies.

5:16 Ja he asuivat Gileadissa, Baasanissa ja sen tytärikaupungeissa sekä kaikilla Saaronin laidunmailla, niin kauas kuin ne ulottuivat.

5:17 Kaikki nämä merkittiin sukuuetteluun Juudan kuninkaan Jootamin ja Israelin kuninkaan Jerobeamin päivinä.

5:18 Ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen sukukuntaa - sotakuntoisia miehiä, jotka kantoivat kilpeä ja miekkaa ja jännittivät jouta ja olivat taisteluun harjaantuneita, neljäkymmentäneljä tuhatta seitsemänsataa kuusikymmentä sotakelpoista miestä -

5:19 kävivät sotaa hagrilaisia, Jeturia, Naafista ja Noodabia vastaan.

5:20 Ja he saivat apua näitä vastaan, niin että hagrilaiset ja kaikki, jotka olivat heidän kanssaan, joutuivat heidän käsiinsä; sillä he huusivat taistelussa Jumalan puoleen, ja hän kuuli heidän rukouksensa, koska he turvasivat häneen.

5:13 Ja heidän veljensä heidän isäinsä huoneen jälkeen, Mikael, Mesullam, Seba, Jorai, Jaekan, Sia ja Eber, seitsemän.

5:14 Nämät ovat Abihailin lapset Hurin pojan, Jaroan pojan, Gileadin pojan, Mikaelin pojan, Jesirain pojan, Jahdon pojan, Busin pojan.

5:15 Ahi Abdielin poika, Guunin pojan, oli päämies heidän isäinsä huoneessa.

5:16 Ja he asuivat Basanin Gileadissa ja hänen kylissänsä ja kaikissa Saronin esikaupungeissa, hamaan heidän rajoihinsa asti.

5:17 Nämät ovat kaikki luetut polvilukuun Jotamin Juudan kuninkaan ja Jerobeamin Israelin kuninkaan aikana.

5:18 Rubenin lapset, Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa, jotka olivat urhoolliset miehet, jotka kilpeä ja miekkaa kantoivat ja taisivat joutsen jännittää, ja olivat oppineet sotimaan; joita oli neljäviidettäkymmentä tuhatta, seitsemänsataa ja kuusikymmentä, jotka kelpasivat sotaan menemään.

5:19 Ja kuin he läksivät sotaan Hagarilaisia, Jeturia, Naphesta ja Nodabia vastaan,

5:20 Niin he autettiin niitä vastaan, ja Hagarilaiset annettiin heidän käsiinsä, ja kaikki jotka heidän kanssaan olivat; sillä he huusivat Jumalan tykö sodassa, ja hän kuuli heidän rukouksensa, että he turvasivat häneen.

toinen/ Jaenai ja Saphat Basanis.

5:13 Ja heidän veljensä heidän isäns huones olit/ Michael/ Mesullam/ Seba/ Jorai/ Jaechan/ Sia ja Eber/ seidzemen.

5:14 Nämät owat Abihailin lapset Hurin pojan/ Jaroahin pojan/ Gileadin pojan/ Mikaelin pojan/ Jesisain pojan/ Jahdon pojan/ Busin pojan.

5:15 Ahi Abdielin poica/ Gunin pojan/ oli päämies heidän isäns huones.

5:16 Ja he asuit Basanin Gileadis/ ja hänen kylisäns/ ja caikis Saronin esicaupungeis/ haman heidän rajoins asti.

5:17 Nämät olit caicki luetut Jothamin Judan Cuningan ja Jerobeamin Israelin Cuningan aicana.

5:18 RUBenin lapset/ Gaditerit ja puoli Manassen sucucunda/ jotca olit sotimiehet/ jotca kilpe ja miecka cannoit/ ja taisit joudzen jännittä/ ja olit oppinet sotiman/ joita oli neljä ja neljäkymmendä tuhatta/ seidzemen sata ja cuusikymmendä/ jotca kelpaisit sotaan menemän.

5:19 Ja cosca he läxit sotaan Hagaritereitä/ Jethuri/ Naphest ja Nodabi wasthan.

5:20 Nijn he autettin heitä wasthan/ ja Hagariterit annettin heidän käsijs/ ja caicki cuin heidän cansans olit: Sillä he huusit sodas Jumalan tygö/ ja hän cuuli heidän rucouxens/ että he turwasit häneen.

5:21 Ja he veivät saaliinaan heidän karjansa, viisikymmentä tuhatta kamelia, kaksisataa viisikymmentä tuhatta lammasta ja kaksituhatta aasia, sekä satatuhatta ihmistä.

5:22 Paljon oli surmattuina kaatuneita, sillä sota oli Jumalan sota. Ja he asettuivat asumaan heidän sijaansa aina pakkosiirtolaisuuteen saakka.

5:23 Toinen puoli Manassen sukukuntaa asui siinä maassa, Baasanista aina Baal-Hermoniin ja Seniriin ja Hermon-vuoreen saakka; heitä oli paljon.

5:24 Ja nämä olivat heidän perhekuntiansa päämiehet: Eefer, Jisi, Eliel, Asriel, Jeremia, Hoodavja ja Jahdiel, sotaurhoja, kuuluisia miehiä, perhekuntiansa päämiehiä.

5:25 Mutta he tulivat uskottomiksi isiensä Jumalaa kohtaan ja juoksivat haureudessa maan kansojen jumalain jäljessä, niiden kansojen, jotka Jumala oli hävittänyt heidän edestänsä.

5:26 Niin Israelin Jumala herätti Puulin, Assurin kuninkaan, hengen ja Tillegat-Pilneserin, Assurin kuninkaan, hengen ja kuljetutti heidät, ruubenilaiset, gaadilaiset ja toisen puolen Manassen sukukuntaa, pakkosiirtolaisuuteen ja antoi viedä heidät Halahiin, Haaboriin, Haaraan ja Goosanin joen rannoille, missä he tänäkin päivänä ovat.

1 Aikakirja 6 LUKU

6:1 Leevin pojat olivat Geerson, Kehat ja Merari.

5:21 Ja he veivät heidän karjansa pois, viisikymmentä tuhatta kamelia, kaksisataa ja viisikymmentä tuhatta lammasta, kaksituhatta aasia, niin myös satatuhatta ihmistä.

5:22 Sillä siellä lankesi monta haavoitettuna, että sota oli Jumalalta. Ja he asuivat niiden siassa vankeuteen asti.

5:23 Ja puolen Manassen sukukunnan lapset asuivat maassa, Basanissa hamaan Baal Hermoniin ja Seniriin, ja Hermonin vuoreen asti; sillä heitä oli monta.

5:24 Ja nämä olivat pääruhtinaat heidän isäinsä huoneessa: Epher, Jisei, Eliel, Asriel, Jeremia, Hodavia, Jahdiel, väkevät ja voimalliset miehet ja kuuluisat pääruhtinaat heidän isäinsä huoneessa.

5:25 Ja koska he syntiä tekivät isäinsä Jumalaa vastaan, ja tekivät huoruutta niiden kansain epäjumalain kanssa siinä maassa, jotka Jumala oli hävittänyt heidän edestänsä;

5:26 Herätti Israelin Jumala Phulin Assyrian kuninkaan hengen, ja Tiglat Pilneserin Assyrian kuninkaan hengen, ja vei Rubenilaiset, Gadilaiset ja puolen Manassen sukukuntaa pois, ja vei heidät Halaan, Haboriin, ja Haraan, ja Gosanin virran tykö, hamaan tähän päivään asti.

6 LUKU

6:1 Levin lapset: Gerson, Kehat ja Merari.

5:21 Ja he weit heidän karjans pois/ wijsi tuhatta Cameliä/ caxi sata ja wijsikymmentä tuhatta lammasta/ casi tuhatta Asia/ ja sata tuhatta ihmistä.

5:22 Sillä siellä langeis monda haawoitettuna/ että sota oli Jumalalda. Ja ne asuit heidän siasans fangeuten asti.

5:23 Ja puolen Manassen sukucunnan lapset/ asuit Basanist haman BaalHermonin ja Senerin/ ja Hermonin wuoren asti: sillä heitä oli monda.

5:24 Ja nämä olit pääruhtinat heidän Isäins huones/ Epher/ Jesei/ Eliel/ Asriel/ Jeremia/ Hodawia/ Jahdiel/ wäkwät ja woimalliset miehet/ ja cuuluisat pääruhtinat heidän Isäins huones.

5:25 Ja cosca he syndiä teit heidän Isäins Jumalata watan/ ja teit huorutta nijden Canssain epäjumalain cansa/ sijnä maasa cuin Jumala oli häwittänyt heidän edestäns.

5:26 Nijn herätti sijs Israelin Jumala Phulin Assyrian Cuningan hengen/ ja Thilgath Pilnesserin Assyrian Cuningan hengen/ ja wei Rubeniterit/ Gaditerit/ ja puolen Manassen sucucunda pois/ ja wei heidän Halahn/ Haborin/ ja Harahn/ ja Gosanin wirran tygö/ haman tähän päiwän asti.

VI. Lucu

6:1 LEwin lapset olit/ Gerson/ Kahath ja Merari.

6:2 Ja Kehatin pojat olivat Amram, Jishar, Hebron ja Usiel.	6:2 Mutta Kahatin lapset: Amram, Jitsehar, Hebron ja Usiel.	6:2 Mutta Kahathin lapset olit/ Amram/ Jesehar/ Hebron ja Usiel.
6:3 Ja Amramin lapset olivat Aaron, Mooses ja Mirjam. Ja Aaronin pojat olivat Naadab, Abihu, Eleasar ja litamar.	6:3 Amramin lapset: Aaron, Moses ja Mirjam; Aaronin lapset: Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar.	6:3 Amramin lapset olit/ Aaron/ Moses ja MirJam. Aaronin lapset olit/ Nadab/ Abihu/ Eleazar ja lthamar.
6:4 Eleasarille syntyi Piinehas; Piinehaalle syntyi Abisua.	6:4 Eleasar siitti Pinehaan; Pinehas siitti Abisuan.	6:4 Eleazar sijtti Pinehaxen/ Pinehas sijtti Abisuan.
6:5 Ja Abisualle syntyi Bukki, ja Bukille syntyi Ussi.	6:5 Abisua siitti Bukkin; Bukki siitti Ussin.	6:5 Abisua sijtti Buukin/ Buuki sijtti Usin.
6:6 Ja Ussille syntyi Serahja, ja Serahjalle syntyi Merajot.	6:6 Ussi siitti Serajan; Seraja siitti Merajotin.	6:6 Usi sijtti Serajan/ Seraja sijtti Merajothin.
6:7 Merajotille syntyi Amarja, ja Amarjalle syntyi Ahitub.	6:7 Merajot siitti Amarian; Amaria siitti Ahitobin.	6:7 Merajoth sijtti Amarian/ Amaria sijtti Ahitobin.
6:8 Ja Ahitubille syntyi Saadok, ja Saadokille syntyi Ahimaas.	6:8 Ahitob siitti Zadokin; Zadok siitti Ahimaatsin.	6:8 Ahitob sijtti Zadokin. Saadok sijtti Ahimazin.
6:9 Ja Ahimaasille syntyi Asarja, ja Asarjalle syntyi Joohan.	6:9 Ahimaats siitti Asarian; Asaria siitti Johananin.	6:9 Ahimaz sijtti Asarian/ Asaria sijtti Johananin.
6:10 Ja Joohananille syntyi Asarja, hän joka toimitti papinvirkaa temppelissä, jonka Salomo rakennutti Jerusalemiin.	6:10 Johanan siitti Asarian, joka oli pappi siinä huoneessa, jonka Salomo rakensi Jerusalemissa.	6:10 Johanan sijtti Asarian/ joka oli Pappi siinä huones/ jonga Salomo rakensi Jerusalemis.
6:11 Ja Asarjalle syntyi Amarja, ja Amarjalle syntyi Ahitub.	6:11 Asaria siitti Amarian; Amaria siitti Ahitobin.	6:11 Asaria sijtti Amarian/ Amaria sijtti Ahitobin.
6:12 Ja Ahitubille syntyi Saadok, ja Saadokille syntyi Sallum.	6:12 Ahitob siitti Zadokin; Zadok siitti Sallumin.	6:12 Ahitob sijtti Zadokin/ Zadok sijtti Sallumin.
6:13 Ja Sallumille syntyi Hilkia, ja Hilkialle syntyi Asarja.	6:13 Sallum siitti Hilkian; Hilkia siitti Asarian.	6:13 Sallum sijtti Hilkian/ Hilkia sijtti Asarian.
6:14 Ja Asarjalle syntyi Seraja, ja Serajalle syntyi Jehosadak.	6:14 Asaria siitti Serajan; Seraja siitti Jotsadakin.	6:14 Asaria sijtti Serajan/ Seraja sijtti Jozadakin.
6:15 Mutta Jehosadakin oli lähdeittävä mukaan silloin, kun Herra antoi Nebukadnessarin viedä Juudan ja Jerusalemin pakkosiirtolaisuuteen.	6:15 Jotsadak myös meni pois, silloin kuin \Herra\ antoi Juudan ja Jerusalemin vietää vankina Nebukadnessarin kautta.	6:15 Jozadak myös wietin pois/ silloin cosca HERra antoi Judan ja Jerusalemin wietä fangina NebucadNezarin kautta.
6:16 Leevin pojat olivat Geersom, Kehat ja Merari.	6:16 Levin lapset: Gersom, Kahat ja Merari.	6:16 Nijn owat Lewin lapset nämät/ Gerson/ Kahath ja Merari.
6:17 Ja nämä ovat Geersomin poikien nimet: Libni ja Siimei.	6:17 Ja nämät olivat Gersomin lasten nimet: Libni ja Siimei.	6:17 Ja Gersonin lasten nimet olit/ Libni ja Simein.

6:18 Ja Kehatin pojat olivat Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel.	6:18 Kahatin lapset: Amram, Jitsehar, Hebron ja Ussiel.	6:18 Kahathin lapset cudzuttin/ Amram/ Jezehar/ Hebron ja Usiel.
6:19 Merarin pojat olivat Mahli ja Muusi. Nämä olivat leeviläisten suvut heidän isiensä mukaan.	6:19 Merarin lapset: Maheli ja Musi. Nämät ovat Leviläisten sukukunnat heidän isänsä seassa:	6:19 Merarin lapset cudzuttin/ Maheli ja Muusi. Nämät ovat Lewitain sucucunnat heidän Isäins seas.
6:20 Geersomista polveutuivat hänen poikansa Libni, tämän poika Jahat, tämän poika Simma,	6:20 Gersomin poika oli Libni, hänen poikansa Jahat, hänen poikansa Simma,	6:20 Gersonin poica oli Libni/ hänen poicans oli Jahath/ hänen poicans oli Sima.
6:21 tämän poika Jooah, tämän poika Iddo, tämän Serah ja tämän poika Jeatrai.	6:21 Hänen poikansa Joah, hänen poikansa Iddo, hänen poikansa Sera, hänen poikansa Jeatrai.	6:21 Hänen poicans oli Joah/ hänen poicans oli Iddo/ hänen poicans oli Serah/ hänen poicans oli Jeathrai.
6:22 Kehatin pojat olivat: hänen poikansa Amminadab, tämän poika Koorah, tämän poika Assir,	6:22 Kahatin lapset: hänen poikansa Amminadab, hänen poikansa Kora, hänen poikansa Assir,	6:22 Kahathin poica oli Aminadab/ hänen poicans oli Kora/ hänen poicans oli Assir.
6:23 tämän poika Elkana, tämän poika Ebjasaf, tämän poika Assir,	6:23 Hänen poikansa Elkana, hänen poikansa Abiasaph, hänen poikansa Assir,	6:23 Hänen poicans oli Elkana/ hänen poicans oli AbiAsaph/ hänen poicans oli Assir.
6:24 tämän poika Tahat, tämän poika Uriel, tämän poika Ussia ja tämän poika Saul.	6:24 Hänen poikansa Tahat, hänen poikansa Uriel, hänen poikansa Ussia, hänen poikansa Saul.	6:24 Hänen poicans oli Thathath/ hänen poicans oli Uriel/ hänen poicans oli Usia/ hänen poicans oli Saul.
6:25 Ja Elkanan pojat olivat Amasai ja Ahimot.	6:25 Elkanan lapset: Amasai ja Ahimot,	6:25 Elkanan lapset olit/ Amasai ja Ahimoth.
6:26 Elkana: Elkanan pojat, Suufai, tämän poika Nahat,	6:26 Elkana, hänen poikansa Elkana, hänen poikansa Sophai, hänen poikansa Nahat,	6:26 Elkana/ hänen poicans oli Elkana/ hänen poicans oli Sophai/ hänen poicans oli Nahath.
6:27 tämän poika Eliab, tämän poika Jeroham, tämän poika Elkana.	6:27 Hänen poikansa Eliab, hänen poikansa Jeroham, hänen poikansa Elkana.	6:27 Hänen poicans oli Eliab/ hänen poicans oli Jeroham/ hänen poicans oli Elkana.
6:28 Ja Samuelin pojat olivat esikoinen Vasni ja Abia.	6:28 Samuelin lapset: hänen esikoisensa Vasni ja Abia.	6:28 Hänen poicans oli Samuel/ hänen esicoisens oli Wasni ja Abia.
6:29 Merarin pojat olivat: Mahli, tämän poika Libni, tämän poika Siimej, tämän poika Ussa,	6:29 Merarin lapset: Maheli, hänen poikansa Libni, hänen poikansa Simej, hänen poikansa Ussa,	6:29 Merarin poica oli Maheli/ hänen poicans oli Libni/ hänen poicans oli Simej/ hänen poicans oli Usa.
6:30 tämän poika Simea, tämän poika Haggia ja tämän poika Asaja.	6:30 Hänen poikansa Simea, hänen poikansa Haggia, hänen poikansa Asaja.	6:30 Hänen poicans oli Simea/ hänen poicans oli Haggia/ hänen poicans oli Asaia.

6:31 Ja nämä ovat ne, jotka Daavid asetti pitämään huolta laulusta Herran temppelissä, senjälkeen kuin arkki oli saanut leposijan.

6:32 He palvelivat veisaajina ilmestysmajan asumuksen edessä, kunnes Salomo rakensi Herran temppelin Jerusalemiin; he toimittivat virkaansa, niinkuin heille oli säädetty.

6:33 Ja nämä ovat ne, jotka palvelivat, ja nämä heidän poikansa: Kehatilaista: Heeman, veisaaja, Joelin poika, joka oli Samuelin poika,

6:34 joka Elkanan poika, joka Jerohamin poika, joka Elielin poika, joka Tooahin poika,

6:35 joka Suufin poika, joka Elkanan poika, joka Mahatin poika, joka Amasain poika,

6:36 joka Elkanan poika, joka Joelin poika, joka Asarjan poika, joka Sefanjan poika,

6:37 joka Tahatin poika, joka Assirin poika, joka Ebjasafin poika, joka Koorahin poika,

6:38 joka Jisharin poika, joka Kehatin poika, joka Leevin poika, joka Israelin poika.

6:39 Vielä hänen veljensä Aasaf, joka seisoi hänen oikealla puolellansa, Aasaf, Berekjan poika, joka oli Simean poika,

6:40 joka Miikaelin poika, joka Baasejan poika, joka Malkian poika,

6:41 joka Etnin poika, joka Serahin poika, joka Adajan poika,

6:42 joka Eetanin poika, joka Simman poika, joka Siimein poika,

6:43 joka Jahatin poika, joka

6:31 Ja nämät ovat ne, jotka David asetti veisaamaan \Herran\ huoneeseen, kuin arkki lepäsi.

6:32 Ja he palvelivat virsillä seurakunnan majan asuinsian edessä, siihenasti että Salomo rakensi \Herran\ huoneen Jerusalemissa; ja he seisivat virassansa asetuksensa jälkeen.

6:33 Ja nämät ovat ne, jotka siellä seisivat, ja heidän lapsensa: Kahatin lapsista, Heman veisaaja, Joelin poika, Samuelin pojan,

6:34 Elkanan pojan, Jerohamin pojan, Elielin pojan, Toan pojan,

6:35 Zuphin pojan, Elkanan pojan, Mahatin pojan, Amasain pojan,

6:36 Elkanan pojan, Joelin pojan, Asarian pojan, Zephanian pojan,

6:37 Tahatin pojan, Assirin pojan, Abiasaphin pojan, Koran pojan,

6:38 Jitseharin pojan, Kahatin pojan, Levin pojan, Israelin pojan.

6:39 Ja hänen veljensä Assaph seisoi hänen oikialla puolellansa; ja Assaph oli Berekian poika, Simejan pojan,

6:40 Mikaelin pojan, Baesejan pojan, Malkian pojan,

6:41 Etnin pojan, Seran pojan, Adajan pojan,

6:42 Etanin pojan, Simman pojan, Simein pojan,

6:43 Jahatin pojan, Gersomin

6:31 JA nämät ovat ne cuin Dawid asetti weisaman HERran huoneeseen/ cosca Arcki lewäis.

6:32 Ja he palwelit wirsillä seuracunnan majan asuinsian edes/ siihenasti että Salomo rakensi HERran huonen Jerusalemis/ ja he seisoi heidän wirasans heidän asetuxens jälken.

6:33 Ja nämät owat cuin siellä seisoi/ ja heidän lapsens: Kahathin lapsist oli Heman weisaja Joelin poica/ Samuelin pojan.

6:34 Elkanan pojan/ Jerohamin pojan/ Elielin pojan/ Thoahn pojan.

6:35 Zuphin pojan/ Elkanan pojan/ Mathathin pojan/ Amasain pojan.

6:36 Elkanan pojan/ Joelin pojan/ Asarian pojan/ Zephanian pojan.

6:37 Thahathin pojan/ Assirin pojan/ AbiAsaphin pojan/ Korahn pojan.

6:38 Jezeharin pojan/ Kahathin pojan/ Lewin pojan/ Israelin pojan.

6:39 Ja hänen weljens Assaph seisoi hänen oikialla puolellans/ ja Assaph oli Berechian poica/ Simeian poica.

6:40 Michaelin pojan/ Baeseian pojan/ Malchian pojan.

6:41 Athnin pojan/ Serahn pojan/ Adajan pojan.

6:42 Ethanin pojan/ Siman pojan/ Simein pojan.

6:43 Jahathin pojan/ Gersonin

Geersomin poika, joka Leevin poika.	pojan, Levin pojan.	pojan/ Lewin pojan.
6:44 Ja heidän veljensä, Merarin pojat, vasemmalla puolella: Eetan, Kiisin poika, joka oli Abdin poika, joka Mallukin poika,	6:44 Mutta heidän veljensä, Merarin lapset, vasemmalla puolella: Etan Kisin poika, Abdin pojan, Mallukin pojan,	6:44 Mutta heidän veljensä Merarin lapset seisoiit wasemalla puolella/ Ethan Chusin poica/ Abdin pojan/ Malluchin pojan.
6:45 joka Hasabjan poika, joka Amasjan poika, joka Hilikian poika,	6:45 Hasabian pojan, Amasian pojan, Hilikian pojan,	6:45 Hasabian pojan/ Amasian pojan/ Hilikian pojan.
6:46 joka Amsin poika, joka Baanin poika, joka Semerin poika,	6:46 Amsin pojan, Banin pojan, Samerin pojan,	6:46 Amzin pojan/ Banin pojan/ Samerin pojan.
6:47 joka Mahlin poika, joka Muusin poika, joka Merarin poika, joka Leevin poika.	6:47 Mahelin pojan, Musin pojan, Merarin pojan, Levin pojan.	6:47 Mahelin pojan/ Muusin pojan/ Merarin pojan/ Lewin pojan.
6:48 Ja heidän veljensä, leeviläiset, olivat annetut toimittamaan kaikkinaista palvelusta Jumalan temppeliasumuksessa.	6:48 Ja Leviläiset heidän veljensä olivat annetut kaikkinaisiin virkoihin Jumalan huoneen asuinsiassa.	6:48 Ja Lewitat heidän veljensä olit annetut caickinaisijn wircoin HERran huonen asuinsias.
6:49 Mutta Aaron ja hänen poikansa polttivat uhreja polttouhrialttarilla ja suitsutusalttarilla, toimittivat kaikki askareet kaikkeinpyhimmässä ja Israelin sovituksen, aivan niinkuin Jumalan palvelija Mooses oli käsenyt.	6:49 Ja Aaron ja hänen poikansa olivat sytyttäjät polttouhrin alttarilla ja suitsutusalttarilla kaikkinaisissa töissä siinä kaikkein pyhimmässä, sovittamassa Israelia, juuri niinkuin Moses Jumalan palvelia käsenyt oli.	6:49 Ja Aaron ja hänen poicans olit sytyttäjät polttouhrin Altarilla/ ja suidzutus Altarilla/ caickinaisiss töis sijnä caickein pyhimmäs sowittamas Israeli/ nijncuin Moses Jumalan palwelia käsenyt oli.
6:50 Ja nämä olivat Aaronin pojat: hänen poikansa Eleasar, tämän poika Piinehas, tämän poika Abisua,	6:50 Nämät ovat Aaronin lapset: Eleasar hänen poikansa, Pinehas hänen poikansa, Abisua hänen poikansa,	6:50 NÄmät owat Aaronin lapset/ Eleazar hänen poicans/ Pinehas oli hänen poicans/ Abisua oli hänen poicans.
6:51 tämän poika Bukki, tämän poika Ussi, tämän poika Serahja,	6:51 Bukki hänen poikansa, Ussi hänen poikansa, Seraja hänen poikansa,	6:51 Buki oli hänen poicans/ Usi oli hänen poicans/ Seraja oli hänen poicans.
6:52 tämän poika Merajot, tämän poika Amarja, tämän poika Ahitub,	6:52 Merajot hänen poikansa, Amaria hänen poikansa, Ahitob hänen poikansa,	6:52 Merajoth oli hänen poicans/ Amaria oli hänen poicans/ Ahitob oli hänen poicans.
6:53 tämän poika Saadok, tämän poika Ahimaas.	6:53 Zadok hänen poikansa, Ahimaats hänen poikansa.	6:53 Zadok oli hänen poicans/ Ahimaaz oli hänen poicans.
6:54 Ja nämä olivat heidän asuinsijansa, heidän leiripaikkojensa mukaan, heidän alu-	6:54 Ja nämät ovat heidän asuinsiansa ja kylänsä heidän rajoissansa: Aaronin lasten	6:54 Ja nämät owat heidän asuinsians ja kyläns heidän rajoisans/ cuin on Aaronin

eellaan: Niille Aaronin jälkeläisille, jotka olivat kehatilaisten sukua, sillä he saivat arpaosan,	Kahatilaisten sukukunnasta: sillä arpa lankesi heille.	lapset Kahathiterein sucucunnast: sillä arpa langeis heidän päällens.
6:55 annettiin Hebron Juudan maasta, ympärillä olevine laidunmaaineen.	6:55 Ja he antoivat heille Hebronin Juudan maalta ja hänen esikaupunkinsa hänen ympäristöltänsä.	6:55 Ja he annoit heille Hebronin Judan maalda/ ja hänen esicaupungins hänen ymbäristöldäns.
6:56 Mutta kaupungin peltomaat kytlineen annettiin Kaalebille, Jefunnen pojalle.	6:56 Mutta kaupungin pellot ja sen kylät antoivat he Kalebille Jephunnen pojalle.	6:56 Mutta he annoit Chalebille Jephunnen pojalle Caupungin/ pellot ja sen kylät.
6:57 Aaronin jälkeläisille annettiin turvakaupungit Hebron, Libna laidunmaaineen, Jattir, Estemoa laidunmaaineen,	6:57 Niin antoivat he Aaronin lapsille vapaat kaupungit, Hebronin ja Libnan esikaupunkeinensa, Jaterin ja Estemoan esikaupunkeinensa,	6:57 Nijn annoit he Aaronin lapsille ne wapat Caupungit Judaas/ Hebronin ja Libnan esicaupunginens/ Jatherin ja Esthemoan esicaupunginens.
6:58 Hiilen laidunmaaineen, Debir laidunmaaineen,	6:58 Hilens esikaupunkeinensa, ja Debirin esikaupunkeinensa,	6:58 Hilens ja Debirin esicaupunginens.
6:59 Aasan laidunmaaineen ja Beet-Semes laidunmaaineen.	6:59 Aasanin esikaupunkeinensa, ja Betsemeksen esikaupunkeinensa;	6:59 Aasanin ja BethSemexen esicaupunginens.
6:60 Ja Benjaminin sukukunnasta Geba laidunmaaineen, Aalemet laidunmaaineen ja Anatot laidunmaaineen. Heidän kaupunkejaan oli kaikkiaan kolmetoista kaupunkia, heidän sukujensa mukaan.	6:60 Ja Benjaminin sukukunnasta: Geban esikaupunkeinensa, Aalemetin esikaupunkeinensa ja Anatotin esikaupunkeinensa. Ja kaikki kaupungit heidän sukukunnassansa olivat kolmetoista kymmettä kaupunkia.	6:60 Ja Benjaminin sucucunnasta/ Geban/ Aalemetin ja Anatotin esicaupunginens. Ja caicki Caupungit heidän sucucunnassans olit kolmetoista kymmendä.
6:61 Ja muut kehatilaiset saivat arvalla sukujensa mukaan Efraimin sukukunnalta, Daanin sukukunnalta ja toiselta puolelta Manassen sukukuntaa kymmenen kaupunkia.	6:61 Mutta ne muut Kahatin lapset heidän suvussansa, siitä puolesta Manassen sukukunnasta, saivat kymmenen kaupunkia arvalla.	6:61 Mutta ne muut Kahatin lapset heidän sugusans/ siitä puolesta Manassen sucucunnasta saivat kymmenen Caupungita arvalla.
6:62 Ja geersomilaiset saivat sukujensa mukaan Isaskarin sukukunnalta, Asserin sukukunnalta, Naftalin sukukunnalta ja Manassen sukukunnalta Baasanista kolmetoista kaupunkia.	6:62 Gersonin lapset heidän sukukuntainsa jälkeen saivat Isaskarin sukukunnalta, Asserin sukukunnalta, Naphtalin sukukunnalta ja Manassen sukukunnalta Basanis, kolmetoista kymmettä kaupunkia.	6:62 Gersonin lapset heidän sucucunnassans saivat Isascharin sucucunnalda/ Asserin sucucunnalda/ Naphtalin sucucunnalda ja Manassen sucucunnalda Basanis kolmetoista kymmendä Caupungita.
6:63 Merarilaiset saivat arvalla sukujensa mukaan Ruubenin sukukunnalta, Gaadin sukukunnalta ja Sebulonin sukukunnalta kaksitoista kaupunkia.	6:63 Ja Merarin lapset heidän sukukuntainsa jälkeen saivat arvalla Rubenin sukukunnalta, Gadin sukukunnalta ja Sebulonin sukukunnalta, kaksitoista kymmettä kau-	6:63 Ja Merarin lapset heidän sucucunnassans saivat arvalla Rubenin sucucunnalda/ Gadin sucucunnalda ja Sebulonin sucucunnalda caxitoista kym-

	punkia.	mendä Caupungita.
6:64 Näin israelilaiset antoivat leeviläisille nämä kaupungit laidunmaineen.	6:64 Ja Israelin lapset antoivat myös Leviläisille kaupungit esikaupunkeinensa,	6:64 Ja Israelin lapset annoit myös Lewitaille Caupungit/ esicaupunginens.
6:65 He antoivat arvalla Juudan lasten sukukunnasta, simeonilaisten sukukunnasta ja benjaminilaisten sukukunnasta nämä nimeltä mainitut kaupungit.	6:65 Ja antoivat arvan jälkeen Juudan lasten sukukunnasta, Simeonin lasten sukukunnasta, BenJaminin lasten sukukunnasta, ne kaupungit, jotka he nimittivät.	6:65 Cuin owat arwan jälkeen Judan lasten sucucunnasta/ Simeonin lasten sucucunnasta/ BenJaminin lasten sucucunnasta/ ne Caupungit cuin he nimitit.
6:66 Kehatilaisten suvuista muutamat saivat arvalla Efraimin sukukunnalta alueeseen seuraavat kaupungit:	6:66 Mutta ne, jotka olivat Kahatin lasten suvusta, saivat rajakaupunkinsa Ephraimin sukukunnasta.	6:66 Mutta ne cuin olit Kahathin lasten sugusta/ sait heidän rajacaupungins Ephraimin sucucunnasta.
6:67 heille annettiin turvakaupungit Sikem laidunmaineen Efraimin vuoristosta, Geser laidunmaineen,	6:67 Niin antoivat he heille nämät vapaat kaupungit: Sikemin ja sen esikaupungit, Ephraimin vuorelta, niin myös Geserin ja sen esikaupungit,	6:67 Nlin annoit he heille nämät wapat Caupungit/ Siche-min Ephraimin wuorelda/ Geserin ja hänen esicaupungins.
6:68 Jokmeam laidunmaineen, Beet-Hooron laidunmaineen,	6:68 Jokmeamin ja sen esikaupungit, ja Bethoronin esikaupunkeinensa,	6:68 Jakmeamin ja BethHoronin esicaupunginens.
6:69 Aijalon laidunmaineen ja Gat-Rimmon laidunmaineen;	6:69 Ajalonin esikaupunkeinensa, ja Gatrimmonin esikaupunkeinensa;	6:69 Ajalonin ja GadRimonin esicaupunginens.
6:70 ja toisesta puolesta Manassen sukukuntaa Aaner laidunmaineen ja Bileam laidunmaineen. Nämä tulivat muitten kehatilaisten suvuille.	6:70 Niin myös puolesta Manassen sukukunnasta, Anerin esikaupunkeinensa, ja Bileamin esikaupunkeinensa, antoivat he jääneiden Kahatin lasten sukukunnalle,	6:70 Nijn myös sijtä puolesta Manassen sucucunnasta/ Anerin ja Bileamin esicaupunginens/ annoit he Kahathin lasten sucucunnalle cuin jäät olit.
6:71 Geersomilaiset saivat sukujensa mukaan toiselta puolelta Manassen sukukuntaa Goolanin laidunmaineen Baasanista ja Astarotin laidunmaineen;	6:71 Mutta Gersonin lapsille antoivat he puolesta Manassen sukukunnasta, Golanin Basanissa esikaupunkeinensa, ja Astarotin esikaupunkeinensa;	6:71 Mutta Gersonin lapsille annoit he sijtä puolesta Manassen sucucunnasta/ Golan Basanis ja Astherotin esicaupunginens.
6:72 ja Isaskarin sukukunnalta Kedeksen laidunmaineen, Dobratin laidunmaineen,	6:72 Isaskarin sukukunnasta, Kedeksen esikaupunkeinensa, ja Dobratin esikaupunkeinensa,	6:72 Isascharin sucucunnasta Kedexen ja Dabrathin esicaupunginens.
6:73 Raamotin laidunmaineen ja Aanemin laidunmaineen;	6:73 Ramotin esikaupunkeinensa, ja Anemin esikaupunkeinensa;	6:73 Ramothin ja Anemin esicaupunginens.
6:74 ja Asserin sukukunnalta Maasalin laidunmaineen, Abdonin laidunmaineen,	6:74 Asserin sukukunnasta, Masalin esikaupunkeinensa ja Abdonin esikaupunkeinensa,	6:74 Asserin sucucunnasta/ Masalin ja Abdonin esicaupunginens.

6:75 Huukokin laidunmaineen ja Rehobin laidunmaineen;

6:76 ja Naftalin sukukunnalta Kedeksen laidunmaineen Galileasta, Hammonin laidunmaineen ja Kirjataimin laidunmaineen.

6:77 Muut merarilaiset saivat Sebulonin sukukunnalta Rimmonin laidunmaineen ja Taaborin laidunmaineen;

6:78 ja tuolta puolelta Jerikon Jordanin, Jordanista auringonnousuun päin, Ruubenin sukukunnalta Beserin laidunmaineen erämaasta, Jahaan laidunmaineen,

6:79 Kedemotin laidunmaineen, Meefatin laidunmaineen;

6:80 ja Gaadin sukukunnalta Raamotin laidunmaineen Gileadista, Mahanaimin laidunmaineen,

6:81 Hesbonin laidunmaineen ja Jaeserin laidunmaineen.

6:75 Hukokin esikaupunkeinensa, ja Rehobin esikaupunkeinensa;

6:76 Naphtalin sukukunnasta, Kedeksen Galileassa esikaupunkeinensa, Hammonin esikaupunkeinensa ja Kirjataimin esikaupunkeinensa.

6:77 Muille Merarin lapsille antoivat he Sebulonin sukukunnasta, Rimmonin esikaupunkeinensa, ja Taborin esikaupunkeinensa;

6:78 Ja tuolta puolen Jordania Jerihoon päin, itään käsin Jordanin tyköä, Rubenin sukukunnasta, Betserin korvessa esikaupunkeinensa, ja Jahsan esikaupunkeinensa;

6:79 Kedemotin esikaupunkeinensa, ja Mephaatin esikaupunkeinensa;

6:80 Gadin sukukunnasta, Ramotin Gileadissa esikaupunkeinensa, Mahanaimin esikaupunkeinensa,

6:81 Ja Hesbonin esikaupunkeinensa, ja Jaeserin esikaupunkeinensa.

6:75 Hukokin ja Rehobin esikaupunginens.

6:76 Nephthalin sucucunnasta Kedexen Galileas/ Hammonin ja Kiriathaimin esikaupunginens.

6:77 Muille Merarin lapsille annoit he Sebulonin sucucunnasta/ Rimmonon ja Thaborin esikaupunginens.

6:78 Ja tuolda puolen Jordanin Jerihon päin/ itän käsin Jordanin tykö/ Rubenin sucucunnast/ Bezerin corwes ja Jahzan/ esikaupunginens.

6:79 Kedamothin ja Mephaatin esikaupunginens.

6:80 Gadin sucucunnasta/ Ramothin Gileadis Mahanaimin esikaupunginens.

6:81 Hesbonin ja Jaeserin esikaupunginens.

1 Aikakirja 7 LUKU

7:1 Isaskarin pojat olivat Toola, Puua, Jaasub ja Simron, kaikkiaan neljä.

7:2 Ja Toolan pojat olivat Ussi, Refaja, Jeriel, Jahmai, Jibsam ja Samuel, jotka olivat perhekuntiensa päämiehiä, Toolan jälkeläisiä, sotaurhoja, polveutumisensa mukaan. Davidin aikana oli heidän lukumääränsä kaksikymmentäkaksi tuhatta kuusisataa.

7:3 Ja Ussin poika oli Jisrahja, ja Jisrahjan pojat olivat Miikael, Obadja, Joel ja Jisasia, kaikkiaan viisi, kaikki päämiehiä.

7 LUKU

7:1 Isaskarin lapset: Tola, Pua, Jasub ja Simron, neljä.

7:2 Tolan lapset: Ussi, Rephaja, Jeriel, Jahemai, Jibsam ja Samuel, jotka olivat päämiehet heidän isäinsä huoneessa Tolasta, ja väkevät miehet sukukunnissansa; heidän lukunsa oli Davidin aikana kaksikolmattakymmentä tuhatta ja kuusisataa.

7:3 Ussin lapset: Jisraja. Ja Jisrajan lapset: Mikael, Obadia, Joel ja Jesia, viisi, ja olivat kaikki päämiehet.

VII. Lucu

7:1 ISascharin lapset olit/ Thola/ Pua/ Jasub/ ja Simron/ neljä.

7:2 Tholan lapset olit: Usi/ Rephaja/ Jeriel/ Jahemai/ Jibsam ja Samuel/ jotca olit päämiehet heidän Isäins huones Tholast/ ja wäkwät miehet sucucunnasans/ heidän lucuns oli Dawidin aicana/ caxicolmattakymmendä tuhatta ja cuusi sata.

7:3 Usin lapset olit: Jesraja. Ja Jesrajan lapset olit: Michael/ Obadia/ Joel ja Jesia/ wijsi/ ja olit caicki päämiehet.

7:4 Heitä seurasi polveutumisensa ja perhekuntiansa mukaan taisteluun valmiina sotajoukkoina kolmekymmentäkuusi tuhatta miestä, sillä heillä oli paljon vaimoja ja lapsia.

7:5 Ja heidän veljensä, kaikissa Isaskarin suvuissa, olivat sotaurhoja. Sukuluetteloihin merkittyjä oli kaikkiaan kahdeksankymmentäseitsemän tuhatta.

7:6 Benjaminia oli: Bela, Beker ja Jediael, kaikkiaan kolme.

7:7 Ja Belan pojat olivat Esbon, Ussi, Ussiel, Jerimot ja liri, kaikkiaan viisi, perhekuntapäämiehiä, sotaurhoja. Ja sukuluetteloihin merkittyjä oli heitä kaksikymmentäkaksi tuhatta kolmekymmentä neljä.

7:8 Ja Bekerin pojat olivat Semira, Jooas, Elieser, Eljoenai, Omri, Jeremot, Abia, Anatot ja Aalemet; kaikki nämä olivat Bekerin poikia.

7:9 Ja sukuluetteloihin merkittyjä oli heitä polveutumisensa mukaan, perhekuntapäämienstensä, sotaurhojen, mukaan, kaksikymmentä tuhatta kaksisataa.

7:10 Ja Jediaelin poika oli Bilhan, ja Bilhanin pojat olivat Jeus, Benjamin, Eehud, Kenaena, Seetan, Tarsis ja Ahisahar.

7:11 Kaikki nämä olivat Jediaelin poikia perhekuntapäämiesten, sotaurhojen, mukaan; seitsemäntoista tuhatta kaksisataa sotakelpoista miestä.

7:12 Ja Suppim ja Huppim olivat lirin poikia; Huusim oli Aherin poika.

7:4 Ja heidän kanssansa heidän sukukunnissansa isäinsä huoneessa oli sotajoukko kuusineljätkymmentä tuhatta; sillä heillä oli monta emäntää ja lasta.

7:5 Ja heidän veljensä, jalot miehet kaikesta Isaskarin sukukunnasta, olivat seitsemänyhdeksättäkymmentä tuhatta, nämät kaikki luettiin polvilukuun.

7:6 BenJaminin lapset: Bela, Beker, Jediael, ne kolme.

7:7 Belan lapset: Etsbon, Ussi, Ussiel, Jerimot ja Iri, ne viisi, päämiehet heidän isäinsä huoneesta, väkevät miehet, ja heitä luettiin polvilukuun kaksikolmattakymmentä tuhatta ja neljäneljätkymmentä.

7:8 Bekerin lapset: Semira, Joas, Elieser, Eljoenai, Omri, Jeremot, Abia, Anatot ja Alemeth: ne kaikki olivat Bekerin lapset,

7:9 Ja olivat luetut polvilukuun heidän sukukunnastansa, heidän isäinsä huoneen päämiehet, kaksikymmentä tuhatta ja kaksisataa jaloa miestä.

7:10 Jediaelin lapset: Bilhan. Bilhanin lapset: Jeus, Benjamin, Ehud, Kenaena, Setan, Tarsis ja Ahisaar.

7:11 Ne olivat kaikki Jediaelin lapset, heidän isäinsä sukukuntain päämiehet, ja väkevät miehet: seitsemäntoistakymmentä tuhatta ja kaksisataa, jotka sotaan läksivät.

7:12 Suppim ja Huppim olivat lirin lapset. Mutta Husim Aherin lapset.

7:4 Ja heidän Canssans heidän sucucunnisans Isäins huones oli sotajoukko cuusineljätkymmentä tuhatta: sillä heillä oli monda emändätä ja lasta.

7:5 Ja heidän weljens jalot miehet caikest Isascharin sucucunnast/ olit seidzemen yhdexättäkymmentä tuhatta/ nämät caicki luettin.

7:6 BEnJamin lapset olit: Bela/ Becher/ Jediael/ ne colme.

7:7 Belan lapset olit: Ezbon/ Usi/ Ussiel/ Jerimoth ja lri/ ne wijsi/ päämiehet heidän Isäins huonest/ wäkwät miehet/ ja heitä luettin caxicolmattakymmentä tuhatta/ ja neljä neljätkymmentä.

7:8 Becherin lapset olit: Semira/ Joas/ Elieser/ Elioenai/ Amri/ Jeremoth/ Abia/ Anathoth ja Alemeth/ ne caicki olit Becherin lapset.

7:9 Ja olit luetut heidän sucucunnastans päämiesten jälken/ heidän Isäins huonest/ caxikymmentä tuhatta ja caxi sata jaloa miestä.

7:10 Jediaelin lapset olit/ Bilhan. Bilhan lapset olit Jeus/ BenJamin/ Ehud/ Cnaena/ Sethan/ Tharsis ja Ahisaar.

7:11 Ne olit caicki Jediaelin lapset/ heidän Isäins sucucundain päämiehet ja wäkwät miehet/ seidzementoistakymmentä tuhatta/ caxi sata/ jotca sotaan läxit.

7:12 Supim ja Hupim olit lirin lapset. Mutta Husim olit Aherin lapset.

7:13 Naftalin pojat olivat Jahasiel, Guuni, Jeeser ja Sallum, Bilhan jälkeläisiä.

7:14 Manassen poika oli Asriel, jonka hänen aramilainen sivuvaimonsa synnytti; tämä synnytti Maakirin, Gileadin isän.

7:15 Ja Maakir otti vaimon Huppimille ja Suppimille, ja hänen sisarensa nimi oli Maaka. Ja toisen nimi oli Selofhad; ja Selofhadilla oli tyttäriä.

7:16 Ja Maaka, Maakirin vaimo, synnytti pojan, jolle hän antoi nimen Peres; hänen veljensä nimi oli Seres, ja hänen poikansa olivat Uulam ja Rakem.

7:17 Uulamin poika oli Bedan. Nämä olivat Gileadin pojat, joka oli Maakirin poika, joka Manassen poika.

7:18 Ja hänen sisarensa Moleeket synnytti lishodin, Abieserin ja Mahlan.

7:19 Ja Semidan pojat olivat Ahjan, Sekem, Likhi ja Aniam.

7:20 Efraimin pojat olivat: Suutelah, tämän poika Bered, tämän poika Tahat, tämän poika Elada, tämän poika Tahat,

7:21 tämän poika Saabad, tämän poika Suutelah, sekä Eser ja Elead. Ja Gatin miehet, siinä maassa syntyneet, tappoivat heidät, koska he olivat lähteneet ottamaan heidän karjaansa.

7:22 Ja heidän isänsä Efraim suri pitkät ajat, ja hänen veljensä tulivat lohduttamaan

7:13 Naphtalin lapset: Jahasiel, Guni, Jetser ja Sallum, Bilhan lapset.

7:14 Manassen lapset: Esriel, jonka hänen emäntänsä synnytti; mutta hänen Syrialainen jalkavaimonsa synnytti Makirin Gileadin isän.

7:15 Makir otti Huppimin ja Suppimin tyköä emännän, joka oli molempain sisar, Maeka nimeltä; hänen toisen poikansa nimi oli Zelophkad. Ja Zelophkadilla oli tyttäriä.

7:16 Ja Maeka Makirin emäntä synnytti pojan, jonka hän kutsui Peres, ja hänen veljensä kutsuttiin Sares, ja hänen poikansa oli Ulam ja Rakem.

7:17 Mutta Bedam oli Ulamin poika. Nämä ovat Gileadin lapset, Makirin pojan Manassen pojan.

7:18 Ja hänen sisarensa Moleeket synnytti Ishudin, Abieserin ja Mahlan.

7:19 Ja Semidalla olivat nämät lapset: Ahjan, Sikem, Likhi ja Aniam.

7:20 Nämä ovat Ephraimin lapset: Sutela, ja Bered hänen poikansa, Tahat hänen poikansa, Elada hänen poikansa, Tahat hänen poikansa,

7:21 Sabad hänen poikansa, Sutela hänen poikansa, Eser ja Elad. Ja Gatin miehet, siinä maassa syntyneet, löivät heidät kuoliaaksi; sillä he olivat menneet ottamaan heidän karjaansa.

7:22 Ja heidän isänsä Ephraim murehti kauvan aikaa; ja hänen veljensä tulivat loh-

7:13 NEphtalin lapset olit/ Jahziel/ Guni/ Jezer ja Sallum/ Bilhan lapset.

7:14 NÄmät owat Manassen lapset: Esriel/ jonga Aramie hänen waimons synnytti/ hän sijtti Machirin Gileadin Isän.

7:15 Ja Machir andoi Hupimille ja Supimille emännät/ ja hänen sisarens nimi oli Maecha: hänen toinen poicans cudzuttin Zalaphehad. Ja Zalaphehadilla olit tyttäritä.

7:16 Ja Maecha Machirin emändä synnytti pojan/ jonga hän cudzui Perez/ ja hänen weljens cudzuttin Sares. Ja hänen poicans olit Ulam ja Rachem.

7:17 Mutta Bedam oli Ulamin poica. Nämä owat Gileadin lapset/ Machirin pojan/ Manassen pojan.

7:18 Ja hänen sisarens Moleeheth synnytti Ishudin/ Abieserin ja Maholan.

7:19 Ja Semidalla olit nämät lapset: Ahean/ Sichem/ Likhi ja Aniam.

7:20 NÄmät owat Ephraimin lapset: Suthelah/ Bered oli hänen poicans/ Thahath oli hänen poicans/ Eleada oli hänen poicans/ Thahath oli hänen poicans.

7:21 Sabad oli hänen poicans/ Suthelah oli hänen poicans/ Eser ja Elead. Ja Gathin miehet/ sijnä maasa syndynet löit heidän cuoliaxi: sillä he olit mennet ottaman heidän carjans.

7:22 Ja heidän Isäns Ephraim murhedei cauwan aica/ ja hänen weljens tulit lohduttaman

häntä.	duttamaan häntä.	händä.
7:23 Sitten hän yhtyi vai- moonsa, ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja hän antoi tälle nimen Beria, koska se oli tapahtunut hänen perheensä onnettomuuden aikana.	7:23 Ja hän meni emäntänsä tykö, ja hän siitti ja synnytti pojan, jonka hän kutsui Be- ria, että hän oli ollut ahdis- tuksessa huoneessansa.	7:23 Ja hän macais emändäns cansa/ ja tuli hedelmälisexi ja synnytti pojan/ jonga hän cudzui Bria/ että hän oli ollut ahdistuxes huonesans.
7:24 Ja hänen tyttärensä oli Seera; tämä rakensi Ala- ja Ylä-Beet-Hooronin sekä Ussen- Seeran.	7:24 Hänen tyttärensä oli Seera, hän rakensi alimaisen ja ylimäisen Bethoronin ja Ussen Seeran.	7:24 Hänen tyttärensä oli See- ra/ hän rakensi alammaisen ja ylömmäisen BethHoronin ja UsenSeran.
7:25 Ja Berian poika oli Re- fah, samoin Resef, tämän poi- ka Telah, tämän poika Tahan,	7:25 Hänen poikansa oli Repha ja Reseph, ja Tela hä- nen poikansa, Tahan hänen poikansa,	7:25 Hänen poicans oli Rephath ja Reseph/ Thelah oli hänen poicans/ Thahan oli hänen poicans.
7:26 tämän poika Ladan, tä- män poika Ammihud, tämän poika Elisama,	7:26 Ladan hänen poikansa, Ammihud hänen poikansa, Elisama hänen poikansa,	7:26 Laedan oli hänen poi- cans/ Amihud oli hänen poi- cans/ Elisama oli hänen poi- cans.
7:27 tämän poika Nuun ja tä- män poika Joosua.	7:27 Nun hänen poikansa, Josua hänen poikansa.	7:27 Nun oli hänen poicans/ Josua oli hänen poicans.
7:28 Ja heidän perintömaansa ja asuinsijansa olivat Beetel ja sen tytärkaupungit, itään päin Naaran ja länteen päin Geser ja sen tytärkaupungit, sekä Sikem ja sen tytärkaupungit, aina Aijaan ja sen tytär- kaupunkeihin asti.	7:28 Ja heidän tavaransa ja asuinsiansa oli Betel, kyläin- sä kanssa, ja Naeran itään päin, ja Geser länteen päin kyläinsä kanssa, Sekem ky- läinsä kanssa, hamaan As- saan asti kyläinsä kanssa;	7:28 Ja heidän tawarans ja asuinsians oli BethEl/ hänen kyläins cansa/ ja Naeran itän päin/ ja Gezer länden päin hänen kyläins cansa/ Sechem hänen kyläins cansa/ haman Azzan asti hänen kyläins can- sa.
7:29 Ja manasselaisten hallus- sa olivat Beet-Sean ja sen tytärkaupungit, Taanak ja sen tytärkaupungit, Megiddo ja sen tytärkaupungit, Door ja sen tytärkaupungit. Näissä asuivat Joosefin, Israelin pojan, jälke- läiset.	7:29 Ja Manassen lasten poi- kain tyköä, Betsean kylinen- sä, Taenak ja hänen kylänsä, Megiddo ja hänen kylänsä. Näissä asuivat Josephin Isra- elin pojan lapset.	7:29 Ja Manassen lasten poi- cain tyköä BethSean ja hänen kyläns/ Thaenach ja hänen kyläns/ Megiddo ja hänen ky- läns/ Dor ja hänen kyläns. Näisä asuit Josephin Israelin pojan lapset.
7:30 Asserin pojat olivat Jim- na, Jisva, Jisvi ja Beria; heidän sisarensa oli Serah.	7:30 Asserin lapset: Jimna, Jisva, Jisvi, Beria ja Sera hei- dän sisarensa.	7:30 NÄmät olit Asserin lapset: Jemna/ Jesua/ Jeswai/ Bria ja Serah heidän sisarens.
7:31 Berian pojat olivat Heber ja Malkiel; tämä oli Birsaitin isä.	7:31 Berian lapset olivat: He- ber ja Makiel, se on Bersavitin isä.	7:31 Heber ja Malchiel olit Brian lapset/ se on Birsawithin Isä:
7:32 Ja Heberille syntyi Jaflet, Soomer, Hootam ja heidän sisarensa Suua.	7:32 Ja Heber siitti Japhletin, Somerin, Hotamin, ja Suan heidän sisarensa.	7:32 Ja Heber sijtti Japhletin/ Somerin/ Hothamin ja Suan heidän sisarens.

7:33 Ja Jafletin pojat olivat Paasak, Bimhal ja Asva; nämä ovat Jafletin pojat.

7:34 Ja Semerin pojat olivat Ahi, Rohga, Hubba ja Aram.

7:35 Ja hänen veljensä Heelemin pojat olivat Soofah, Jimna, Seeles ja Aamal.

7:36 Soofahin pojat olivat Suuah, Harnefer, Suual, Beeri, Jimra,

7:37 Beser, Hood, Samma, Silsa, Jitran ja Beera.

7:38 Ja Jeterin pojat olivat Jefunne, Fispä ja Ara.

7:39 Ja Ullan pojat olivat Aarah, Hanniel ja Risja.

7:40 Kaikki nämä olivat Asserin jälkeläisiä, perhekuntapäämiehiä, valittuja sotaurhoja, ruhtinasten päämiehiä. Ja heidän sukuluetteloihin merkittyjen sotakelpoisten miestensä lukumäärä oli kaksikymmentäkuusi tuhatta.

7:33 Japhletin lapset: Pasak, Bimhal ja Asvat: ne olivat Japhletin lapset.

7:34 Somerin lapset: Ahi, Rahga, Jehubba ja Aram.

7:35 Ja hänen veljensä Heelemin lapset: Zopha, Jimna, Seles ja Aamal.

7:36 Zophan lapset: Sua, Harnepher, Sual, Beri ja Jimra,

7:37 Betser, Hod, Samma, Silsa, Jitran ja Beera.

7:38 Jeterin lapset: Jephunne, Phispa ja Ara.

7:39 Ullan lapset: Aarah, Hanniel ja Ritsja.

7:40 Nämät olivat kaikki Asserin lapset, valitut päämiehet heidän isäinsä huoneessa, väkevät miehet ja päämiesten pääruhtinaat, ja luettiin polvittain sotajoukkoon, ja heidän lukunsa oli kuusikolmatakymmentä tuhatta miestä.

7:33 Japhletin lapset olit/ Pasah/ Bimehal ja Asuath/ ne olit Japhletin lapset.

7:34 Somerin lapset olit/ Ahi/ Rahga/ Jehuba ja Aram.

7:35 Ja hänen veljensä Heelemin lapset olit/ Zopha/ Jemna/ Seles ja Aamal.

7:36 Zophan lapset olit/ Suah/ Harnepher/ Sual/ Beri/ Jemra.

7:37 Bezer/ Hod/ Sama/ Silsa/ Jethran ja Beera.

7:38 Jetherin lapset olit/ Jephunne/ Phispa ja Ara.

7:39 Ullan lapset olit/ Aarah/ Haniel ja Rizia.

7:40 Nämät olit caicki Asserin lapset/ walitut päämiehet heidän Isäins huones/ wäkwät miehet/ ja päämiesten pääruhtinat/ ja luettin sotajoukkoon/ ja heidän lucuns oli cuusicolmattakymmendä tuhatta miestä.

1 Aikakirja 8 LUKU

8:1 Benjaminille syntyi esikoisena Bela, toisena Asbel, kolmantena Ahrah,

8:2 neljäntenä Nooha ja viidennenä Raafa.

8:3 Ja Belalla oli pojat: Addar, Geera, Abihud,

8:4 Abisua, Naaman, Ahoah,

8:5 Geera, Sefufan ja Huuram.

8:6 Ja nämä olivat Eehudin pojat - nämä olivat Geban asukkaiden perhekuntapäämiehet. Heidät siirrettiin pois Manahatiin,

8:7 niin myös Naaman, Ahia ja Geera; hän siirsi heidät pois.

8 LUKU

8:1 Benjamin siitti Belan ensimmäisen poikansa, Asbalin toisen, Ahran kolmannen,

8:2 Noan neljännen, Raphan viidennen.

8:3 Ja Belalla oli lapsia, Addar, Gera, Abihud,

8:4 Abisua, Naaman ja Ahoa,

8:5 Gera, Sephupham ja Huuram.

8:6 Nämät ovat Eehudin lapset, jotka olivat isäin päämiehet niiden seassa, jotka asuivat Gebassa; ja hän vei heitä Manahatiin,

8:7 Naaman, Ahia ja Gera, hän vei heidät pois, ja siitti Ussan ja Ahihudin.

VIII. Lucu

8:1 BenJamin sijitti Belan hänen ensimmäisen poicans/ Asbalin toisen/ Arahn colmannen:

8:2 Noahn neljännen/ Raphan wijdennen.

8:3 Ja Belalla oli lapsia/ Addar/ Gerah/ Abihud.

8:4 Abisua/ Naeman/ Ahoah.

8:5 Gera/ Sphupham ja Huuram.

8:6 Nämät owat Eehudin lapset/ jotca olit Isäin päämiehet nijden seas cuin asuit Gebas/ ja weit heitä Manahathijn.

8:7 Cuin olit: Naeman/ Ahia ja Gera/ se wei heidän pois/ ja

Hänelle syntyi Ussa ja Ahihud.

8:8 Ja Saharaimille syntyi Mooabin maassa, sittenkuin hän oli hyljännyt vaimonsa Huusimin ja Baaran,

8:9 hänelle syntyi hänen vaimostaan Hoodeksesta Joobab, Sibja, Meesa, Malkam,

8:10 Jeus, Sokja ja Mirma; nämä olivat hänen poikiansa, perhekunta-päämiehiä.

8:11 Ja Huusimista oli hänelle syntynyt Abitub ja Elpaal.

8:12 Ja Elpaalin pojat olivat Eeber, Misam ja Semed. Tämä rakensi Oonon ja Loodin ynnä sen tytärkaupungit.

8:13 Beria ja Sema olivat Aijalonin asukasten perhekunta-päämiehiä; ja he karkoittivat Gatin asukkaat,

8:14 he ja Ahjo, Saasak ja Jeremot.

8:15 Ja Sebadja, Arad, Eder,

8:16 Miikael, Jispa ja Jooha olivat Berian poikia.

8:17 Ja Sebadja, Mesullam, Hiski, Heber,

8:18 Jismerai, Jislia ja Joobab olivat Elpaalin poikia.

8:19 Ja Jaakim, Sikri, Sabdi,

8:20 Elienai, Silletai, Eliel,

8:21 Adaja, Beraja ja Simrat olivat Siimein poikia.

8:22 Ja Jispan, Eder, Eliel,

8:23 Abdon, Sikri, Haanan,

8:24 Hananja, Eelam, Antotia,

8:25 Jifdeja ja Penuel olivat Saasakin poikia.

8:26 Ja Samserai, Seharja, Atalja,

8:27 Jaaresja, Elia ja Sikri olivat Jerohamin poikia.

8:8 Ja Saharaim siitti Moabin maalla, sittekuin hän heidät tyköönsä laskenut oli, Husimista ja Baerasta hänen emännistänsä.

8:9 Ja hän siitti emännistänsä Hodesta, Jobabin, Zibian, Mesan ja Malkamin,

8:10 Jeusin, Sobjan ja Mirman. Nämät ovat hänen lapsensa, isäin päämiehet.

8:11 Husimista siitti hän Abitobin ja Elpaalin.

8:12 Elpaalin lapset olivat: Eber, Miseam ja Semer: se rakensi Onon ja Lodin, ja hänen kylänsä.

8:13 Ja Beria ja Sama olivat isäin päämiehet, niiden, jotka asuivat Ajalonissa: ne ajoivat niitä takaa, jotka asuivat Gattissa.

8:14 Ja Ahio, Sasak ja Jeremot,

8:15 Sebadia, Arad, Ader,

8:16 Mikael, Jispa ja Joha, Berian lapset.

8:17 Sebadia, Mesullam, Hiski, Heber,

8:18 Jismerai, Jislia ja Jobab, Elpaanin lapset.

8:19 Jakim, Sikri ja Saddi,

8:20 Elienai, Zilletai ja Eliel,

8:21 Adaja, Beraja ja Simrat, Simein lapset.

8:22 Jispan, Eber ja Eliel.

8:23 Abdon, Sikri ja Hanan,

8:24 Hananja, Elam ja Antotia,

8:25 Jiphdeja ja Penuel, Saasakin lapset.

8:26 Samserai, Seharia ja Atalia,

8:27 Jaeresia, Elia ja Sikri, Jerohamin lapset.

hän siitti Usan ja Ahihudin.

8:8 Ja Serahaim siitti Moabin maalla (sijttecuin hän heidän tykööns laskenut oli) Husist ja Baerast hänen emännistänsä.

8:9 Ja hän siitti Hodest hänen emännistänsä/ Jobabin/ Zibian/ Mesan/ Malcham.

8:10 Jeuzin/ Sachian ja Mirman. Nämät ovat hänen lapsens isäin päämiehet.

8:11 Husist siitti hän Ahitobin ja Elpaalin.

8:12 Elpaalin lapset olit/ Eber/ Miseam ja Samed/ se rakensi Onon ja Lodon/ ja hänen kylänsä.

8:13 Ja Bira ja Sama olit isäin päämiehet/ niiden cuin asuit Ajalos/ ne ajoit niitä taca jotca asuit Gathis.

8:14 Ja Ahio/ Sasak ja Jeremot.

8:15 Sebadia/ Arad/ Ader.

8:16 Michael/ Jespa/ Joha/ Urian lapset.

8:17 Sebadia/ Mesullam/ Hiski/ Heber.

8:18 Jesmerai/ Jeslia/ Jobab/ Elpaalin lapset.

8:19 Jakim/ Sichri/ Sabdi.

8:20 Elionai/ Zilthai/ Eliel.

8:21 Adaja/ Braja ja Simrath/ Simein lapset.

8:22 Jespan/ Eber/ Eliel.

8:23 Abdon/ Sichri/ Hanan.

8:24 Hanania/ Elam/ Anthotia.

8:25 Jephdeja ja Pnuel/ Saasakin lapset.

8:26 Samserai/ Seharia/ Athalia.

8:27 Jaeresia/ Elia ja Sichri/ Jerohamin lapset.

8:28 Nämä olivat perhekunta-päämiehiä, päämiehiä polveutumisensa mukaan; he asuivat Jerusalemissa.

8:29 Gibeonissa asui Gibeonin isä, jonka vaimon nimi oli Maaka.

8:30 Ja hänen esikoispoikansa oli Abdon, sitten Suur, Kiis, Baal, Naadab,

8:31 Gedor, Ahjo ja Seker.

8:32 Ja Miklotille syntyi Simea. Hekin asuivat veljinensä Jerusalemissa, rajakkain veljiensä kanssa.

8:33 Ja Neerille syntyi Kiis, Kiisille syntyi Saul, ja Saulille syntyi Joonatan, Malkisua, Abinadab ja Esbaal.

8:34 Ja Joonatanin poika oli Meribbaal, ja Meribbaalille syntyi Miika.

8:35 Ja Miikan pojat olivat Piiton, Melek, Tarea ja Aahas.

8:36 Ja Aahaalle syntyi Jooadda, Jooaddalle syntyi Aalemet, Asmavet ja Simri. Ja Simrille syntyi Moosa,

8:37 ja Moosalle syntyi Binea; hänen poikansa oli Raafa, tämän poika Elasa ja tämän poika Aasel.

8:38 Ja Aaselilla oli kuusi poikaa, ja nämä ovat heidän nimensä: Asrikam, Bookeru, Jismael, Searja, Obadja ja Hanan. Nämä kaikki olivat Aaselin poikia.

8:39 Ja Eesekin, hänen veljensä, pojat olivat: hänen esikoisensa Uulam, toinen Jeus ja kolmas Elifelet.

8:40 Ja Uulamin pojat olivat sotaurhoja, jousen jännittäjiä, ja heillä oli paljon poikia ja

8:28 Nämät ovat isäin päämiehet heidän sukukunniansa; ja he asuivat Jerusalemissa.

8:29 Mutta Gibeonissa asui Gibeonin isä; ja hänen emäntänsä nimi oli Maeka.

8:30 Ja hänen ensimmäinen poikansa oli Abdon, sitte oli Zur, Kis, Baal ja Nadab,

8:31 Gedor, Ahio ja Seker.

8:32 Mutta Miklot siitti Simean; ja he asuivat myös Jerusalemissa veljeinsä kohdalla heidän kanssansa.

8:33 Ner siitti Kisin; Kis siitti Saulin; Saul siitti Jonatanin, Malkisuan, Abinadabin ja Esbaalin.

8:34 Jonatanin poika oli Meribbaal; Meribbaal siitti Miikan.

8:35 Miikan lapset olivat: Piiton, Melek, Taerea ja Ahas.

8:36 Ahas siitti Joaddan; Joadda siitti Alemetin, Asmavetin ja Simrin; Simri siitti Motsan.

8:37 Motsa siitti Binean; hänen poikansa oli Rapha, hänen poikansa Elasa, hänen poikansa Atsel.

8:38 Mutta Atselilla oli kuusi poikaa, joiden nimet olivat: Esrikam, Bokru, Ismael, Searia, Obadia ja Hanan. Nämät kaikki olivat Atselin pojat.

8:39 Eesekin hänen veljensä lapset: Ulam hänen ensimmäinen poikansa, Jeus toinen, Elifelet kolmas.

8:40 Mutta Uulamin lapset olivat vahvat miehet ja jalot joutsimiehet, ja heillä oli paljo

8:28 Nämät ovat isäin päämiehet heidän sucucunniansa/ ja he asuit Jerusalemissa.

8:29 MUTta Gibeonis asui Gibeonin Isä/ ja hänen emäntäns cudzuttin Maecha.

8:30 Ja hänen ensimmäinen poicans oli Abdon/ Zur/ Kis/ Baal/ Nadab.

8:31 Gedor/ Ahio ja Secher.

8:32 Mutta Mikloth sijtti Simean/ ja he asuit Jerusalemissa heidän weljeins cohdalla heidän cansans.

8:33 Ner sijtti Kisin/ Kis sijtti Saulin/ Saul sijtti Jonathanin/ Melchisuan/ AbiNadabin/ Esbaalin.

8:34 Jonathanin poica oli Meribaal/ Meribaal sijtti Michan.

8:35 Michan lapset olit/ Pitton/ Melech/ Thaerea ja Ahas.

8:36 Ahas sijtti Joaddan/ Joadda sijtti Alemethin/ Asmawetin ja Simrin/ Simri sijtti Mozan.

8:37 Moza sijtti Binean/ hänen poicans oli Rapha/ hänen poicans oli Eleasa/ hänen poicans oli Azel.

8:38 Mutta Azelilla oli cuusi poica/ joinenga nimet olit/ Esricam/ Bochrui/ Jesmael/ Searia/ Abadia/ Hanan. Nämät olit caicki Azelin pojat.

8:39 Eesekin hänen weljens lapset olit: Ulam hänen ensimmäinen poicans. Jeus toinen Elipeleth colmas.

8:40 Mutta Uulamin lapset olit wahwat miehet ja jalot joudzimiehet/ ja heillä oli paljo poi-

poikien poikia, sataviisikymmentä. Nämä kaikki ovat benjaminilaisia.

1 Aikakirja 9 LUKU

9:1 Koko Israel merkittiin sukuuetteloon, ja katso, he ovat kirjoitetut Israelin kuningasten kirjaan. Ja Juuda vietiin Babeliin pakkosiirtolaisuuteen uskottomuutensa tähden.

9:2 Entiset asukkaat, jotka elivät perintömaillaan, kaupungeissaan, olivat israelilaisia, pappeja, leeviläisiä ja temppe-lipalvelijoita.

9:3 Jerusalemissa asui Juudan lapsia, benjaminilaisia, efraimilaisia ja manasselaisia, nimittäin:

9:4 Uutai, Ammihudin poika, joka oli Omrin poika, joka Imrin poika, joka Baanin poika, Pereksen, Juudan pojan, jälkeläisiä;

9:5 ja seelalaisia: Asaja, esikoinen, ja hänen poikansa;

9:6 serahilaisia: Jeguel ja hänen veljensä, kuusisataa yhdeksänkymmentä;

9:7 benjaminilaisia: Sallu, Mesullamin poika, joka oli Hodavian poika, joka Senuan poika,

9:8 Jibneja, Jerohamin poika, Eela, Ussin poika, joka oli Mikrin poika, ja Mesullam, Sefatjan poika, joka oli Reguelin poika, joka Jibnean poika,

9:9 sekä heidän veljensä, heidän polveutumisensa mukaan, yhdeksänsataa viisikymmentä kuusi. Kaikki nämä olivat per-

poikia ja poikain poikia, sata ja viisikymmentä. Nämä kaikki ovat Benjaminin lapsista.

9 LUKU

9:1 Ja koko Israel luettiin polviluvun jälkeen, ja katso, he ovat kirjoitetut Israelin kuningasten kirjaan; ja Juuda vietiin Babeliin pahain tekoinsa tähden.

9:2 Mutta ne ensimmäiset asujamet, jotka tulivat perintöön-sä ja kaupunkeihinsa, olivat Israel, papit, Leviläiset ja Nethinimit.

9:3 Ja silloin asuivat Jerusalemissa Juudan lapsista, Benjaminin lapsista, ja Ephraimin ja Manassen lapsista:

9:4 Utal Ammihudin poika, Omrin pojan, Imrin pojan, Banin pojan, Peretsin Juudan pojan lapsista.

9:5 Mutta Silonilaisista Asaja ensimmäinen poika, ja hänen poikansa.

9:6 Seran lapsista, Jeguel veljinensä; kuusisataa ja yhdeksänkymmentä.

9:7 Benjaminin lapsista, Sallu Mesullamin poika, Hodavian pojan, Hassenuan pojan,

9:8 Ja Jibneja Jerohamin poika, ja Ela Ussin poika, Mikrin pojan, ja Mesullam Sephatian poika, Reguelin pojan, Jibnejan pojan;

9:9 Niin myös heidän veljensä sukukuntainsa jälkeen yhdeksänsataa ja kuusikuudetakymmentä: nämä kaikki ovat olleet isäin päämiehet

kia/ sata ja wiisikymmendä. Nämä owat caicki BenJaminin lapsista.

IX. Lucu

9:1 JA coco Israel luettin/ ja cadzo/ he owat kirjoitetut Israelin ja Judan Cuningasten kirjaan/ ja wietin Babelijn heidän pahain tecoins tähden.

9:2 Ne jotca ennen asuit heidän perinnöisäns ja Caupungeisans/ nimittäin Israel/ Papit/ Lewitat ja Nethinimit.

9:3 Ja silloin asuit Jerusalemissa muutamata Judan lapsista/ muutamata BenJaminin lapsista/ muutamata Ephraimin ja Manassen lapsista.

9:4 Nimittäin/ Perezen Judan pojan lapsista oli Uthai Amihudin poica/ Amrin pojan/ Imrin pojan/ Banin pojan.

9:5 Mutta Silonista Asaja ensimmäinen poica/ ja hänen muut poicans.

9:6 Serahn lapsista/ Jeguel veljinens/ cuusi sata ja yhdeksänkymmendä.

9:7 BenJaminin lapsista/ Sallu Mesullamin poica/ Hodavian pojan/ Hasunan pojan. Ja Jebneja Jerohamin poica.

9:8 Ja Ela Uzin poica/ Michrin pojan/ ja Mesullamin Sephatian pojan/ Reguelin pojan/ Jebnejan pojan.

9:9 Nijn myös heidän weljeins heidän sucucunnisans/ yhdeksän sata ja cuusicuudetta-kymmendä/ ja nämä caicki

hekunta-päämiehiä perhekun-
nissaan.

9:10 Ja pappeja: Jedaja, Joo-
jarib, Jaakin,

9:11 Asarja, Hilikian poika, joka
oli Mesullamin poika, joka
Saadokin poika, joka Merajotin
poika, joka Ahitubin poika,
Jumalan temppelin esimies;

9:12 Adaja, Jerohamin poika,
joka oli Pashurin poika, joka
Malkian poika, ja Maesai,
Adielin poika, joka oli Jahse-
ran poika, joka Mesullamin
poika, joka Mesillemitin poika,
joka Immerin poika;

9:13 sekä heidän veljensä,
heidän perhekuntiansa pää-
miehet, tuhat seitsemänsataa
kuusikymmentä miestä, kelvol-
lisia toimittamaan palvelusta
Jumalan temppelissä.

9:14 Ja leeviläisiä: Semaja,
Hassubin poika, joka oli Asri-
kamin poika, joka Hasabjan
poika, merarilaisia;

9:15 Bakbakkar, Heres, Gaalal,
Mattanja, Miikan poika, joka oli
Sikrin poika, joka Aasafin poi-
ka;

9:16 Obadja, Semajan poika,
joka oli Gaalalin poika, joka
Jedutunin poika; ja Berekja,
Aasan poika, joka oli Elkanan
poika, hänen, joka asui neto-
falaisten kylissä.

9:17 Ja ovenvartijat: Sallum,
Akkub, Talmon ja Ahiman vel-
jiineen: Sallum oli päämies,

9:18 ja tähän saakka hän on
ollut vartijana Kuninkaan por-
tilla, idän puolella. Nämä olivat
ovenvartijoina leeviläisten lei-
rissä.

9:19 Mutta Sallumilla, Kooren

heidän isäinsä huoneessa.

9:10 Papeista: Jedaja, Jojarib
ja Jakin,

9:11 Ja Asaria Hilikian poika,
Mesullamin pojan, Zadokin
pojan, Merajotin pojan, Ahi-
tobin pojan, Jumalan huo-
neen päämies,

9:12 Ja Adaja Jerohamin poi-
ka, Pashurin pojan, Malkian
pojan, ja myös Maesai Adielin
poika, Jahseran pojan, Me-
sullamin pojan. Mesillemitin
pojan, Immerin pojan;

9:13 Niin myös heidän vel-
jeinsä päämiehet isäinsä
huoneessa, tuhannen seitse-
mänsataa ja kuusikymmentä
väkevää miestä, toimittamaan
viran menoja Jumalan huo-
neessa.

9:14 Mutta Leviläisistä, jotka
olivat Merarin lapsia, Semaja
Hassubin poika, Asrikamin
pojan, Hasabian pojan;

9:15 Ja Bakbakkar, Heres, ja
Gaalal, ja Mattania Miikan
poika, Sikrin pojan, Asaphin
pojan;

9:16 Ja Obadia Semajan poi-
ka, Galalin pojan, Jedutunin
pojan, ja Berekia Assan poika,
Elkanan pojan, joka asui Ne-
tophatilaisten kylissä.

9:17 Ja ovenvartiat olivat Sal-
lum, Akkub, Talmon, Ahiman
ja heidän veljensä: Sallum oli
ylimmäinen.

9:18 Sillä he olivat tähän
saakka vartioineet itäisellä
puolella kuninkaan porttia:
ne olivat ovenvartiat Levin
poikain seassa.

9:19 Ja Sallum Koren poika

owat ollet Isäin päämiehet/
heidän Isäins huoneis.

9:10 PApeista on ollut Jedaja/
Jojarib/ ja Jachin:

9:11 Ja Asaria Hilikian poica/
Mesullan pojan/ Zadochin po-
jan/ Merajothin pojan/ Ahi-
tobin pojan/ Jumalan huonen
päämies.

9:12 Ja Adaja Jerohamin poi-
ca/ Pashurin pojan ja Melchi-
an pojan/ ja myös Maesai
Adielin poica/ Jahseran po-
jan/ Mesullamin pojan/ Mesil-
lemethin pojan/ Immerin po-
jan.

9:13 Nijn myös heidän weljeins
päämiehet Isäins huoneis/ tu-
hannen/ seidzemen sata ja
cuusikymmendä wäkwätä
miestä/ toimittaman wiran
menoja Jumalan huones.

9:14 Mutta Lewitaista/ jotca
olit Merarin lapsista/ Semaja
Hasubin poica/ Asrikamin po-
jan/ Hasabian pojan.

9:15 Ja Bakbakkar Heres/ ja
Gaalal ja Mathania Michan poi-
ca/ Sichrin pojan/ Asaphin
pojan.

9:16 Ja Obadia Semajan poi-
ca/ Galalin pojan/ Jeduthun
pojan/ ja Berechia Assan poi-
ca/ Elkanan pojan/ jotca
asuit Netophatiterein kylis.

9:17 Ja owen wartiat olit Sal-
lum/ Akub/ Talmon/ Ahiman
ja heidän weljens/ ja Sallum
oli ylimmäinen.

9:18 Sillä he olit tähän saacka
wartioinnet idäisellä puolella
Cuningan porttia/ ne olit
owen wartiat Lewin poicain
seas.

9:19 Ja Sallum Koren poica

pojalla, joka oli Ebjasafin poika, joka Koorahin poika, ja hänen veljillään, jotka olivat hänen perhekuntaansa - koorahilaisilla, oli palvelustehtävänä majan kynnyksien vartioiminen; heidän isänsä olivat näet vartioineet sisäänkäytävää Herran leirissä.

9:20 Ja Piinehas, Eleasarin poika, oli muinoin heidän esimiehenään - Herra olkoon hänen kanssaan! -

9:21 Sakarja, Meselemjan poika, oli ovenvartijana ilmestysmajan ovella.

9:22 Kaikkiaan oli kynnyksien ovenvartijoiksi valittuja kaksisataa kaksitoista; he olivat kylissä merkityt sukuluetteloon. Daavid ja Samuel, näkijä, olivat asettaneet heidät heidän luottamustoimeensa.

9:23 Niin he ja heidän poikansa olivat vartijoina Herran temppelin, telttapyhäkön, ovilla.

9:24 Ovenvartijat olivat asetetut neljälle ilmansuunnalle: idän, lännen, pohjoisen ja etelän puolelle.

9:25 Ja heidän veljiensä, jotka asuivat kylissään, oli aina määrääaikoina seitsemäksi päiväksi tultava toimittamaan palvelusta yhdessä heidän kanssaan;

9:26 sillä ne neljä ylintä ovenvartijaa olivat pysyväisesti luottamustoimessaan. Nämä olivat leeviläiset. Heidän oli myöskin valvottava kammioita ja Jumalan temppelin aarteita,

9:27 ja he viettivät yönsä Jumalan temppelin ympärillä,

Ebjasaphin pojan, Koran pojan ja hänen veljensä hänen isänsä huoneesta, ne Korhilaiset, heidän virkansa menoissa, vartioitsemaan seurakunnan majan ovipieleen; ja heidän isänsä pitää vartioitsemän \Herran\ leirissä sisällekäymistä.

9:20 Mutta Pinehas Eleasarin poika oli ennen ollut heidän päämiehensä; sillä \Herra\ oli hänen kanssansa.

9:21 Ja Sakaria Meselemian poika oli vartia seurakunnan majan ovella.

9:22 Kaikki nämät olivat valitut ovea vartioitsemaan, kaksisataa ja kaksitoistakymmentä, jotka olivat luetut polviluvun jälkeen heidän kylisänsä. Ja David ja Samuel, näkiä, asettivat heitä virkaan heidän uskollisuudessaan,

9:23 Niin että he ja heidän lapsensa ottivat \Herran\ huoneesta vaarin, seurakunnan majan huoneesta, että he sitä vartioitsivat.

9:24 Ja ovenvartiat olivat asetetut neljää ilmaa kohden: itään, länteen, pohjaan ja etelään päin.

9:25 Mutta heidän veljensä olivat maakylissänsä, niin kuitenkin, että heidän piti tuleman sisälle seitsemäntenä päivänä, ja ajasta niin aikaan heidän tykönänsä oleman.

9:26 Sillä Leviläiset olivat uskotut olemaan neljäksi ylimmäiseksi ovenvartiaksi; ja he olivat myös kätkyin ja Herran huoneen tavarain päällä.

9:27 Ja he olivat yötä Jumalan huoneen ympärillä; sillä

AbiAsaphin pojan/ Korahn pojan ja hänen wäljens hänen Isäns huonesta: ne Korhiterit heidän wircans menois/ wartioidzeman seuracunnan majan owipieleen. Ja hänen Isäns pitä wartioidzeman HERran leiris sisällekäymistä.

9:20 Mutta Phinees Eleazarin poica oli heidän päämiehens: sillä HERra oli hänen cansans.

9:21 Ja Sacharia Meselemian poica oli wartia seuracunnan majan owen edes.

9:22 Caicki nämät olit walitut majan owea wartiodzeman/ caxi sata ja caxitoistakymmen-dä/ jotca olit luetut heidän kylisäns. Ja Dawid ja Samuel/ se Näkiä/ asetit heitä wircaan heidän uscollisudesans.

9:23 Nijn että he ja heidän lapsens ottaisit HERran huonesta waarin/ nimittäin/ seuracunnan majan huonesta/ että he sitä wartioidzisit.

9:24 Ja ne owen wartiat olit asetetut neljä ilma cohden/ nimittäin/ itän/ länden/ etelän ja pohjan päin.

9:25 Mutta heidän weljens olit heidän maan kylisäns/ njin cuitengin että heidän piti tuleman sisälle seidzemendenä päivänä/ ja ajasta njin aicaan heidän tykönäns oleman.

9:26 Sillä Lewitat olit uscotut oleman neljäxi ylimmäisexi owen wartiaxi/ ja he olit myös HERran huonen kätkyn ja tawaran päällä.

9:27 Ja he olit yöllä Jumalan huonetta ymbärins: sillä hei-

sillä heidän tehtävänään oli vartioiminen ja heidän oli pidettävä huoli ovien avaamisesta joka aamu.

9:28 Muutamien heistä oli pidettävä huoli jumalanpalveluksessa tarvittavasta kalustosta, sillä heidän oli tuotava se sisään täysilukuisena ja vietävä se ulos täysilukuisena.

9:29 Ja muutamat heistä olivat määrättyt pitämään huolta kaluista, kaikista pyhistä kaluista, sekä lestyistä jauhoista, viinistä, öljystä, suitsukkeista ja hajuaineista.

9:30 Ja muutamat pappien pojista valmistivat voiteita hajuaineista.

9:31 Ja Mattitjalla, joka oli leeviläisiä ja oli koorahilaisen Sallumin esikoinen, oli luottamustoimena leivosten valmistaminen.

9:32 Ja muutamien kehatilaisista, heidän veljistään, oli pidettävä huoli näkyleivistä, valmistettava ne joka sapatiksi.

9:33 Mutta veisaajat, leeviläisten perhekuntain päämiehet, oleskelivat kammioissa, muusta palveluksesta vapaina, sillä he olivat toimessa sekä päivällä että yöllä.

9:34 He olivat leeviläisten perhekuntain päämiehiä, päämiehiä polveutumisensa mukaan; he asuivat Jerusalemissa.

9:35 Gibeonissa asuivat Gibeonin isä, jonka vaimon nimi oli Maaka,

9:36 hänen esikoispoikansa Abjon, sitten Suur, Kiis, Baal, Neer, Naadab,

9:37 Gedor, Ahjo, Sakarja ja

heidän piti sitä vartioitseman, ja avajaman joka aamu.

9:28 Ja muutamat olivat heistä viran asetten päällä; sillä heidän piti ne kantaman ulos ja sisälle luvun jälkeen.

9:29 Ja muutamat heistä olivat asetetut astiain ja pyhain kaluin päälle, sämpyläjauhoin, viinan, öljyn, pyhän sawun ja myös yrtein päälle.

9:30 Mutta muutamat pappein lapsista tekivät hyvin valmistettuja voiteita.

9:31 Ja Mattitjalle Leviläisistä, Sallumin Korhilaisten ensimmäiselle pojalle oli uskottu mitä pannuissa valmistettiin.

9:32 Ja Kahatilaisista heidän veljistänsä olivat asetetut kat-somusleipäin yli, että he niitä valmistaisivat joka sabbattina.

9:33 Nämät ovat veisaajat, Leviläisten isäin päämiehet vapaat heidän kammioissansa; sillä he olivat siellä askareissansa päivää ja yötä.

9:34 Nämät olivat ylimmäiset Leviläisten isät, päämiehet sukukunnissansa; he asuivat Jerusalemissa.

9:35 Jegil Gibeonin isä asui Gibeonissa; hänen emäntänsä nimi oli Maeka,

9:36 Ja hänen ensimmäinen poikansa Abdon, Zur, Kis, Baal, Ner ja Nadab,

9:37 Gedor, Ahio, Sakaria ja

dän piti sitä wartioidzeman ja awajaman joca amu.

9:28 Ja muutamat olit heistä wiran asetten päällä: sillä heidän pitä ne candaman ulos ja sisälle lugun jälken.

9:29 Ja muutamat heistä olit asetetut astiain ja pyhain caluin päälle/ sämbyläjauhoin päälle/ wijnan päälle/ öljyn päälle/ pyhän sawun päälle/ ja myös yrtein päälle.

9:30 Mutta muutamat Pappein lapsist teit krydätyitä voiteita.

9:31 Nimittäin/ Mathithia Lewिताista/ Sallumin sen Korhiterin ensimmäinen poica oli uscottu siihen cuin pannuin walmistet-tin.

9:32 Ja Cahathitereistä heidän weljistäns olit asetetut walmis-taman cadzomusleipiä/ että he nijtä walmistaisit joca Sabbathina.

9:33 Nämät owat weisajat/ Lewitain Isäin päämiehet/ wapat heidän Camareisans: sillä he olit siellä ascareisans yötä ja päiwä.

9:34 Nämät ylimmäiset Lewitain Isät heidän sucucunnisans asuit Jerusalemis.

9:35 JEjel Gibeonin Isä asui Gibeonis/ hänen emändäns cudzuttin Maecha.

9:36 Ja hänen ensimmäinen poicans Abdon/ Zur/ Kis/ Baal/ Ner/ Nadab.

9:37 Gedor/ Ahio/ Sacharia/

Mikleot.

9:38 Ja Mikleotille syntyi Si-meam. Hekin asuivat veljinensä Jerusalemissa, rajakkain veljiensä kanssa.

9:39 Ja Neerille syntyi Kiis, Kiisille syntyi Saul, ja Saulille syntyi Joonatan, Malkisua, Abinadab ja Esbaal.

9:40 Ja Joonatanin poika oli Meribbaal, ja Meribbaalille syntyi Miika.

9:41 Ja Miikan pojat olivat Piiton, Melek ja Tahrea.

9:42 Ja Ahaalle syntyi Jaera, Jaeralle syntyi Aalemet, Asmavet ja Simri. Ja Simrille syntyi Moosa,

9:43 ja Moosalle syntyi Binea; hänen poikansa oli Refaja, tämän poika Elasa ja tämän poika Aasel.

9:44 Ja Aaselilla oli kuusi poikaa, ja nämä ovat heidän nimensä: Asrikam, Bookeru, Jismael, Searja, Obadja ja Hanan. Nämä olivat Aaselin pojat.

1 Aikakirja 10 LUKU

10:1 Mutta filistealaiset taistelivat Israelia vastaan; ja Israelin miehet pakenivat filistealaisia, ja heitä kaatui surmattuina Gilboan vuorella.

10:2 Ja filistealaiset pääsivät Saulin ja hänen poikiensa kintereille, ja filistealaiset surmasivat Joonatanin, Abinadabin ja Malkisuan, Saulin pojat.

10:3 Ja kun taistelu kiihtyi ankaraksi Saulia vastaan ja jousimiehet keksivät hänet, joutui hän hätään jousimiesten ahdistuksessa.

10:4 Ja Saul sanoi aseenkän-

Miklot.

9:38 Mutta Miklot siitti Si-meamin; jotka myös asuivat veljeinsä kohdalla, veljinensä Jerusalemissa.

9:39 Ja Ner siitti Kisin; Kis siitti Saulin; Saul siitti Jonatanin, Malkisuan, Abinadabin, Esbaalin.

9:40 Ja Meribbaal oli Jonatanin poika; ja Meribbaal siitti Miikan.

9:41 Miikan pojat olivat Piton, Melek ja Tahrea.

9:42 Ahas siitti Jaeran; Jaera siitti Aalemetin, Asmavetin ja Simrin; Simri siitti Motsan.

9:43 Motsa siitti Binejan; ja Rephaja oli hänen poikansa, Eleasa hänen poikansa, Atsel hänen poikansa.

9:44 Ja Atselilla oli kuusi poikaa, ja nämät olivat heidän nimensä: Asrikam, Bokru, Ismael, Searia, Obadia ja Hanan: ne olivat Atselin pojat.

10 LUKU

10:1 Mutta Philistealaiset sotivat Israelia vastaan; ja Israel pakeni Philistealaisia, ja he lankesivat lyötynä Gilboan vuorella.

10:2 Ja Philistealaiset kovin ajoivat Saulia ja hänen poikiensa takaa, ja Philistealaiset löivät Jonatanin, Abinadabin ja Malkisuan, Saulin pojat.

10:3 Ja sota oli ankara Saulia vastaan, ja joutsimiehet tulivat hänen päällensä, ja hän haavoitettiin ampujilta.

10:4 Niin sanoi Saul aseensa

Mikloth.

9:38 Mutta Mikloth sijtti Si-meamin/ jotca myös asuit heidän veljeins cohdalla/ weljinens Jerusalemis.

9:39 Ja Ner sijtti Kisin/ Kis sijtti Saulin/ Saul sijtti Jonathanin/ Melchisuan/ AbiNadabin/ Esbaalin.

9:40 Ja Meribbaal oli Jonathanin poica/ ja Meribbaal sijtti Michan.

9:41 Michan lapsi oli Pithon/ Melech ja Thaherea.

9:42 Ahas sijtti Jaeran/ Jaera sijtti Alemethin/ Asmawethin ja Simrin: Simri sijtti Mozan.

9:43 Moza sijtti Binejan/ ja Raphaja oli hänen poicans/ Eleasa oli hänen poicans/ Azel oli hänen poicans.

9:44 Ja Azelilla oli cuusi poica/ ne cudzuttin Asrikam/ Bockru/ Jesmael/ Searia/ Obadia ja Hanan/ ne owat Azelin lapset.

X. Lucu

10:1 MUtta Philisterit sodeit Israelii watan/ ja Israel pakeni Philisterejä/ ja he langeisit lyötynä Gilboan wuorella.

10:2 Ja Philisterit cowan ajoit Saulia poikinens taca/ ja löit Jonathanin/ AbiNadabin ja Malchisuan Saulin pojat.

10:3 Ja sota oli angara Saulia watan/ ja joudzimiehet tulit hänen päällens/ ja hän pelkäis ambuita.

10:4 Silloin sanoi Saul asens-

<p>tajallensa: "Paljasta miekkasi ja lävistä sillä minut, etteivät nuo ympärileikkaamattomat tulisi pitämään minua pilkkanaan." Mutta hänen aseenkantajansa ei tahtonut, sillä hän pelkäsi kovin. Niin Saul itse otti miekan ja heittäytyi siihen.</p>	<p>kantajalle: vedä miekkas ulos ja pistä minut lävitse, ettei nämät ympärileikkaamattomat tulisi ja tekisi häpiällisesti minulle. Mutta hänen aseensa kantaja ei tahtonut; sillä hän pelkäsi suuresti. Niin otti Saul miekan ja heittäysi siihen.</p>	<p>candajalle: wedä mieckas ulos/ ja pistä minua läpidze/ ettei nämät ymbärinsleickamattomat tulis ja tekis häpiälisestä minulle. Mutta hänen asenscandaja ei tahtonut: sillä hän pelkäis suurest. Silloin otti Saul mieckans/ ja langeis sen päälle.</p>
<p>10:5 Mutta kun hänen aseenkantajansa näki, että Saul oli kuollut, heittäytyi hänkin miekkaansa ja kuoli.</p>	<p>10:5 Kuin hänen aseensa kantaja näki Saulin kuolleeksi, heittäysi myös hän miekkaan ja kuoli.</p>	<p>10:5 Cosca hänen asenscandaja näki Saulin cuollexi/ langeis hän mieckaans/ ja cuoli.</p>
<p>10:6 Niin kuolivat Saul ja hänen kolme poikaansa ynnä koko hänen perheensä; he kuolivat yhdessä.</p>	<p>10:6 Ja niin Saul kuoli, ja kolme hänen poikaansa, ja koko hänen huoneensa kuoli yhtä haavaa.</p>	<p>10:6 Ja nijn Saul cuoli/ ja colme hänen poicans/ ja coco hänen huonens yhtä haawa.</p>
<p>10:7 Ja kun kaikki Israelin miehet, jotka asuivat tasangolla, huomasivat, että he olivat paenneet ja että Saul poikinensa oli kuollut, jättivät he kaupunkinsa ja pakenivat, ja filistealaiset tulivat ja asettuivat niihin.</p>	<p>10:7 Kuin Israelin miehet, jotka laaksossa olivat, näkivät heidän paenneeksi ja Saulin poikinensa kuolleeksi, jättivät he kaupunkinsa ja pakenivat. Ja Philistealaiset tulivat ja asuivat niissä.</p>	<p>10:7 Cosca Israelin miehet/ jotca laxos olit/ näit heidän paennexi/ ja Saulin poikinens cuollexi/ jätit he Caupungins ja pakenit: Ja Philisterit tulit ja asuit nijsä.</p>
<p>10:8 Seuraavana päivänä filistealaiset tulivat ryöstämään surmattuja ja löysivät Saulin ja hänen poikansa kaatuneina Gilboan vuorelta.</p>	<p>10:8 Toisena päivänä tulivat Philistealaiset riisumaan lyötyjä, ja he löysivät Saulin poikinensa makaavan Gilboan vuorella.</p>	<p>10:8 TOisna huomena tulit Philisterit rijsuman lyötyjä/ ja he löysit Saulin poikinens macawan Gilboan wuorella.</p>
<p>10:9 Niin he ryöstivät hänet ja ottivat hänen päänsä ja hänen aseensa ja lähettivät ne ympäri filistealaisten maata, julistaaksensa voitonsanomaa epäjumalillensa ja kansalle.</p>	<p>10:9 Ja sittekuin he hänen riisuneet olivat, ottivat he hänen päänsä ja aseensa, ja lähettivät Philistealaisten maan ympäri, ja antoivat ilmoittaa epäjumalillensa ja kansalle,</p>	<p>10:9 Ja sijttecuin he hänen rijsunet olit/ otit he hänen pääns ja asens/ ja lähetit Philisterein maan ymbärins/ ja annoit ilmoitta heidän epäjumalittens ja Canssans edes.</p>
<p>10:10 Ja he asettivat hänen aseensa jumalansa temppeliin, ja hänen pääkallonsa he kiinnittivät Dagonin temppeliin.</p>	<p>10:10 Ja panivat hänen aseensa jumalansa huoneeseen, ja hänen päänsä löivät he kiinni Dagonin huoneen päälle.</p>	<p>10:10 Ja panit hänen asens heidän jumalans huoneseen/ ja panit hänen pääns Dagonin huonen päälle.</p>
<p>10:11 Kun koko Gileadin Jaabes kuuli, mitä kaikkea filistealaiset olivat tehneet Saulille,</p>	<p>10:11 Kuin kaikki Gileadin Jabeksessa kuulivat kaikki, mitä Philistealaiset Saulille tehneet olivat,</p>	<p>10:11 Cosca caicki Gileadin Jabexes cuulit/ caicki mitä Philisterit Saulille tehnet olit.</p>
<p>10:12 nousivat he, kaikki asekuntoiset miehet, ja ottivat</p>	<p>10:12 Nousivat kaikki väkevät miehet ja ottivat Saulin ja hänen poikansa ruumiit, ja vei-</p>	<p>10:12 Nousit caicki wäkwät miehet/ ja otit Saulin ja hänen</p>

Saulin ja hänen poikainsa ruumiit ja toivat ne Jaabekseen. Sitten he hautasivat heidän luunsa tammen alle Jaabekseen ja paastosivat seitsemän päivää.

10:13 Niin kuoli Saul, koska hän oli ollut uskoton Herraa kohtaan eikä ollut ottanut vaaria Herran sanasta, ja myös sentähden, että hän oli kysynyt vainajahengeltä neuvoa,

10:14 mutta ei ollut kysynyt neuvoa Herralta. Sentähden Herra surmasi hänet ja siirsi kuninkuuden Daavidille, lisain pojalle.

1 Aikakirja 11 LUKU

11:1 Sitten koko Israel kokoontui Daavidin tykö Hebroniin, ja he sanoivat: "Katso, me olemme sinun luutasi ja lihaasi.

11:2 Jo kauan sitten, Saulin vielä ollessa kuninkaana, sinä saatoit Israelin lähtemään ja tulemaan. Ja sinulle on Herra, sinun Jumalasi, sanonut: 'Sinä olet kaitseva minun kansaani Israelia, ja sinä olet oleva minun kansani Israelin ruhtinas.'

11:3 Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja Daavid teki heidän kanssaan liiton Hebronissa Herran edessä. Ja sitten hevoitelivat Daavidin Israelin kuninkaaksi sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut Samuelin kautta.

11:4 Ja Daavid ja koko Israel menivät Jerusalemiin, se on Jebukseen, ja siellä olivat jebusilaiset, jotka asuivat siinä

vät ne Jabekseen, ja hautasivat heidän luunsa tammen alle Jabeksessa, ja paastosivat seitsemän päivää.

10:13 Ja niin kuoli Saul pahoissa teoissansa, joita hän \Herraa\ vastaan tehnyt oli, ettei hän pitänyt \Herran\ sanaa, ja että hän myös etsi velhovaimoa kysyäkseen häneltä,

10:14 Ja ei kysynyt \Herralta\; sentähden tappoi hän hänen, ja käänsi valtakunnan Davidille Isain pojalle.

11 LUKU

11:1 Ja koko Israel kokoontui Davidin tykö Hebroniin ja sanoivat: katso, me olemme sinun luus ja lihas.

11:2 Ja aina ennenkin, Saulin ollessa kuninkaana, johdatit sinä Israelin ulos ja sisälle. Ja \Herra\ sinun Jumalasi on sanonut sinulle: sinun pitää kaitseman kansaani Israelia ja sinun pitää oleman kansani Israelin päämiehen.

11:3 Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja David teki liiton heidän kanssansa \Herran\ edessä Hebronissa. Ja he voitelivat Davidin Israelin kuninkaaksi \Herran\ sanan jälkeen Samuelin kautta.

11:4 Sitten meni David ja koko Israel Jerusalemiin, se on Jebus; sillä Jebusilaiset asuivat siinä maassa.

nen poikainsa ruumiit/ ja weivat Jabekseen/ ja hautasivat heidän luunsa tammen alla Jabeksessa/ ja paastosivat seitsemän päivää.

10:13 Ja niin kuoli Saul hänen pahoissa teoissansa/ cuin hän HERra wastan tehnyt oli/ ettei hän pitänyt HERran sana/ ja että hän kysyi welhowaimolda.

10:14 Ja ei kysynyt HERralda/ sentähden tappoi hän hänen/ ja käänsi valdactunnan Dawidille Isain pojalle.

XI. Lucu

11:1 JA koko Israel kokoontui idzens Dawidin tykö Hebronijn/ ja sanoivat: cadzo/ me olem sinun luus ja lihas.

11:2 Ja aina ennen Saulin olles Cuningasna/ johdatit sinä Israelin ulos ja sisälle. Ja HERra sinun Jumalasi on sanonut sinulle/ sinun pitää kaitseman minun Canssani Israelin/ ja sinun pitää oleman Israelin Canssan päämiehen.

11:3 Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat Cuningan tykö Hebronijn/ ja Dawid teki liiton heidän canssans HERran edessä Hebronissa. Ja he voitelivat Dawidin Israelin Cuningaxi HERran sanan jälkeen Samuelin kautta.

11:4 JA Dawid meni matcans/ ja koko Israel Jerusalemiin (se on Jebus: sillä Jebusilaiset asuivat maalla)

maassa.

11:5 Jebuksen asukkaat sanoivat Daavidille: "Tänne sinä et tule." Mutta Daavid valloitti Siionin vuorilinnan, se on Daavidin kaupungin.

11:6 Ja Daavid sanoi: "Joka ensimmäisenä surmaa jebusilaisen, hän on oleva päämies ja päällikkö." Jooab, Serujan poika, tuli ensimmäisenä sinne ylös, ja niin hänestä tuli päämies.

11:7 Sitten Daavid asettui vuorilintaan; sentähden kutsuttiin sitä Daavidin kaupungiksi.

11:8 Ja hän rakensi kaupunkia ylytympäri, Millosta reunoihin asti; ja Jooab rakensi entiselleen muun osan kaupunkia.

11:9 Ja Daavid tuli yhä suuremmaksi, ja Herra Sebaot oli hänen kanssansa.

11:10 Nämä ovat ensimmäiset Daavidin urhoista, jotka voimakkaasti auttoivat häntä kuninkuuteen yhdessä koko Israelin kanssa, tehdäkseen hänet Israelin kuninkaaksi Herran sanan mukaan.

11:11 Tämä on Daavidin urhojen luettelo: Jaasobeam, hakmonilaisen poika, niiden kolmen päällikkö, hän, joka heilutti keihästään kolmensadan kaatuneen yli yhdellä kertaa.

11:12 Hänen jälkeensä Eleasar, Dodon poika, ahovilainen, yksi niistä kolmesta urhosta.

11:13 Hän oli Daavidin kanssa Pas-Dammimissa, kun filistealaiset olivat kokoontuneet sinne sotimaan. Ja siellä oli

11:5 Ja Jebuksen asuvaiset sanoivat Davidille: sinun ei pidä tuleman tänne; mutta David voitti Zionin linnan, se on Davidin kaupunki.

11:6 Ja David sanoi: joka Jebusilaiset ensin lyö, hänen pitää oleman pään ja ylimmäisen. Niin Joab Zerujan poika astui ensin ylös ja tuli päämieheksi.

11:7 Ja David asui linnassa; sentähden kutsuivat he sen Davidin kaupungiksi.

11:8 Ja hän rakensi kaupungin ympäri Millosta ja sitte kaiken ympäri. Ja Joab jätti ne elämään, jotka jääneet olivat kaupunkiin.

11:9 Ja niin David menestyi ja tuli väkeväksi, ja \Herra\ Zebaot oli hänen kanssansa.

11:10 Nämät ovat ylimmäiset Davidin väkevimpäin seassa, jotka miehuullisesti hänen kanssansa pitivät hänen valtakunnassansa koko Israelin tykönä, niin että hän tehtiin kuninkaaksi \Herran\ sanan jälkeen Israelin ylitse.

11:11 Ja tämä on Davidin sankarien luku: Jasobeam Hakmonin poika ylimmäinen päämiesten seassa. Hän nosti keihäänsä ja löi kerralla kolmesataa.

11:12 Hänen jälkeensä oli Eleasar, Dodon Ahovilaisen poika, hän oli kolmen sankarin seassa.

11:13 Tämä oli Davidin kanssa Pasdammimissa, kuin Philistealaiset olivat kokoontuneet sinne sotaan. Ja oli cappale peltoa ohraa täynnä, ja

11:5 Ja Jebuserit sanoit Davidille: ei sinun pidä tuleman tänne: mutta Dawid voitti Zionin linnan/ se on/ Dawidin Caupungi.

11:6 Ja Dawid sanoi: joca Jebuserit ensin lyö/ hänen pitää oleman pään ja ylimmäisen. Silloin Joab ZeruJan poica astui ensin ylös/ ja tuli päämiehexi.

11:7 Ja Dawid asui linnas/ sentähden cudzutan se Dawidin Caupungixi.

11:8 Ja hän rakensi Caupungin ymbärins Millost saacka/ ja sijtte caiken ymbärins. Ja Joab jätti elämän jotca jäänet olit Caupungijn.

11:9 Ja Dawid menestyi ja tuli wäkewäxi/ ja HERra Zebaoth oli hänen cansans.

11:10 NÄmät owat ylimmäiset Dawidin wäkewämbäin seas/ jotca miehullisest hänen cansans pidit hänen waldacunasans coco Israelin tykönä/ nijn että hän tehtin coco Israelin Cuningaxi/ HERran sanan jälken.

11:11 Ja tämä on Dawidin wäkewitten lucu/ Jasabeam Hakmonin poica ylimmäinen colmenkymmenen seas. Hän nosti keihäns/ ja löi kerralla colme sata.

11:12 HÄnen jälkens oli Eleazar/ Dodon AhoHiterin/ ja hän oli colmen Sangarin seas.

11:13 Tämä oli Dawidin cansa Pasdammimis/ cosca Philisterit olit coonnet idzens siihen sootaan. Ja oli cappale peldo

<p>peltopalsta täynnä ohraa. Ja väki pakeni filistealaisia;</p>	<p>kansa pakeni Philistealaisia.</p>	<p>ohra täynäns/ ja Canssa pakenit Philisterejä.</p>
<p>11:14 mutta he asettuivat keskelle palstaa, saivat sen pelastetuksi ja voittivat filistealaiset; ja niin Herra antoi suuren voiton.</p>	<p>11:14 Ja he astuivat keskelle peltoa, ja varjelivat sen, ja löivät Philistealaiset. Ja \Herra\ antoi heille suuren autuuden.</p>	<p>11:14 Ja he astuit keskelle peldoa/ ja warjelit sitä/ ja löit Philisterit. Ja HERra andoi heille suuren autuuden.</p>
<p>11:15 Kerran lähti kolme niistä kolmestakymmenestä päälliköstä Daavidin luo kalliolinnaan, Adullamin luolalle. Ja filistealaisten joukko oli leiriytynyt Refaimin tasangolle.</p>	<p>11:15 Ja kolme niistä kolmestakymmenestä ylimmäisestä tulivat kalliolle alas Davidin tykö Adullamin luolaan. Mutta Philistealaisten leiri oli Rephaimin laaksossa.</p>	<p>11:15 JA ne colme niistä kolmestakymmenest ylimmäisest tulit calliolle alas Dawidin tygö Adullamin luolaan. Mutta Philisterein leiri oli Rephaimin laxos.</p>
<p>11:16 Mutta Daavid oli silloin vuorilinnassa, ja filistealaisten vartiosto oli Betlehemissä.</p>	<p>11:16 Ja David oli silloin linnassa; ja Philistealaisten kansa oli silloin Betlehemissä.</p>	<p>11:16 Ja Dawid oli linnas/ ja Philisterin Canssa olit silloin Bethlehemis.</p>
<p>11:17 Ja Daavidin rupesi tekemään mieli vettä, ja hän sanoi: "Jospa joku toisi minulle vettä juodakseni Betlehemin kaivosta, joka on portin edustalla!"</p>	<p>11:17 Ja David himoitsi ja sanoi: kuka antais minun juoda sitä vettä, joka on kaivossa Betlehemin portin tykönä?</p>	<p>11:17 Ja Dawid himoidzi/ ja sanoi: cuca andais minun juoda sijtä wedestä/ cuin on caiwos Bethlehemin portin alla?</p>
<p>11:18 Silloin murtautuivat nämä kolme filistealaisten leirin läpi ja ammensivat vettä Betlehemin kaivosta portin edustalta, kantoivat ja toivat sen Daavidille. Mutta Daavid ei tahtonut sitä juoda, vaan vuodatti sen juomauhriksi Herralle</p>	<p>11:18 Niin ne kolme juoksivat Philistealaisten leiriin, ja ammensivat vettä kaivosta Betlehemin portin tyköä, ottivat ja kantoivat Davidille; mutta ei David tahtonut sitä juoda, vaan kaasi sen \Herran\ eteen,</p>	<p>11:18 Nijn nämät colme juoxit Philisterein leirin läpidze/ ja toit wettä caiwosta Bethlehemin portin alda/ ja cannoit Dawidille/ waan ei hän tahtonut sitä juoda/ mutta caasi HERran eteen.</p>
<p>11:19 ja sanoi: "Pois se! Jumala varjelkoon minut sitä tekemästä. Joisinko minä näiden miesten verta, heidän henkeänsä, sillä henkensä uhalla he toivat sen." Eikä hän tahtonut juoda sitä. Tämän tekivät ne kolme urhoa.</p>	<p>11:19 Ja sanoi: Jumala antakoon sen kaukana olla minusta, että minä tämän tekisin! pitäiskö minun juoman näiden miesten verta heidän henkensä vaarassa? sillä he ovat sen tuoneet henkensä vaaralla; sentähden ei hän tahtonut sitä juoda. Sen tekivät ne kolme sankaria.</p>	<p>11:19 Ja sanoi: Jumala andacon sen caucana olla minus-ta/ että minä tämän tekisin/ ja joisin näiden miesten werta heidän hengens vaaras: sillä he owat sen tuonet hengens vaaralla/ sentähden ei hän tahtonut juoda. Sen teit nämät colme Sangarita.</p>
<p>11:20 Absai, Jooabin veli, oli niiden kolmen päällikkö; hän heilutti keihästään kolmendan kaatuneen yli. Ja hän oli kuulu niiden kolmen joukossa.</p>	<p>11:20 Abisai Joabin veli, hän oli ylimmäinen kolmesta, ja hän nosti keihänsä ja löi kolmesataa, ja hän ylistettiin niiden kolmen seassa.</p>	<p>11:20 ABisai Joabin weli/ hän oli ylimmäinen colmest/ ja hän nosti keihäns ja löi colme sata/ ja hän ylistettin nijden colmen seas.</p>
<p>11:21 Hän oli kahdenkertaisessa arvossa pidetty niiden</p>	<p>11:21 Ja hän oli kolmen seassa kuuluisampi kahta ja oli</p>	<p>11:21 Ja hän oli cuuluisambi nijtä cahta/ ja oli heidän</p>

kolmen joukossa ja oli heidän päämiehensä, mutta hän ei vetänyt vertoja niille kolmelle.	heidän päämiehensä; mutta kolmen tykö ei hän tullut.	päämiehensä. Mutta niiden colmen tygö ei hän tullut.
11:22 Benaja, Joojadan poika, joka oli urhoollisen ja suurista teoistaan kuuluisan miehen poika, oli kotoisin Kabseelistä. Hän surmasi ne kaksi moabi-laista sankaria, ja hän laskeutui alas ja tappoi lumituiskun aikana leijonan kaivoon.	11:22 Benaja Joojadan poika väkevän miehen poika, joka suurista töitä tehnyt oli, Kabtseelista: hän löi kaksi Moabi-laisten jalopeuraa; ja hän meni alas ja löi jalopeuran keskellä kaivoa lumen aikana.	11:22 BEnaJa Joojadan poika lshailin pojan/ joca suurista töitä tehnyt oli Kabzeelist/ hän löi caxi Moabiterein Lejonita: ja hän meni alas ja löi Lejonin keskellä caiwoa lumen aicana.
11:23 Myöskin surmasi hän egyptiläisen miehen, sen suuri-kasvuisen, viittä kyynärää pitkän miehen. Egyptiläisellä oli kädessä keihäs, joka oli niinkuin kangastukki, mutta hän meni häntä vastaan ainoastaan sauva kädessä. Ja hän tempasi keihään egyptiläisen kädestä ja tappoi hänen omalla keihäällään.	11:23 Hän löi myös Egyptin miehen, joka oli viisi kyynärää pitkä, ja Egyptiläisen kädessä oli keihäs niinkuin kankaan puu, mutta hän meni alas hänen tykönsä sauvalla, tempasi keihään Egyptiläisen kädestä ja tappoi hänen omalla keihäällensä.	11:23 Hän löi myös Egyptin miehen/ joca oli wijttä kynärää pitkä/ ja hänellä oli keihäs kädesäns nijncuin cangan puu/ mutta hän meni alas hänen tygöns sauwalla/ otti keihän hänen kädestäns/ ja tappoi hänen omalla keihäällensä.
11:24 Tällaisia teki Benaja, Joojadan poika. Ja hän oli kuulu niiden kolmen urhon joukossa.	11:24 Näitä teki Benaja Joojadan poika; ja hän ylistettiin kolmen uljasten seassa,	11:24 Tämän teki BenaJa Joojadan poica/ ja ylistettin niiden colmen Uljasten seas.
11:25 Hän oli arvossa pidetty niiden kolmekymmenen joukossa, mutta hän ei vetänyt vertoja niille kolmelle. Ja David asetti hänet henkivartionsa päälliköksi.	11:25 Ja oli kuuluisampi niitä kolmeakymmentä; mutta kolmen tykö ei hän tullut. Ja David teki hänen salaiseksi neuvonantajaksensa.	11:25 Ja oli cuuluisin nijsä colmeskymmenes. Mutta niiden colmen tygö ei hän tullut. Ja Dawid teki hänen salaiseksi neuwoxens.
11:26 Sotaurhot olivat: Asael, Joabin veli; Elhanan, Doodon poika, Betlehemistä;	11:26 Niin myös sotasankarit: Asahel Joabin veli, Elhanan Dodonin poika Betlehemistä,	11:26 SOta Sangarit owat nämät: Asahel Joabin weli: Elhanan Dodonin poica Bethlehemist.
11:27 harorilainen Sammot; pelonilainen Heeles;	11:27 Samot Harorilainen, Heles Pelonilainen,	11:27 Samoth Haroriteri/ Heles Peloniteri.
11:28 tekoalainen lira, Ikkesen poika; anatotilainen Abieser;	11:28 Ira Ikeksen Tekoalaisen poika, Abieser Antotilainen.	11:28 Ira Ekes Theokiterin poica/ Abjeser Anthotiteri.
11:29 huusalainen Sibbekai; ahohilainen Ilai;	11:29 Sibbekai Husatilainen, Ilai Ahohilainen,	11:29 Sibbechai Husathiteri/ Ilai Ahohiteri.
11:30 netofalainen Maharai; netofalainen Heeled, Baanan poika;	11:30 Maherai Netophatilainen, Heled Baenan Netophatilaisen poika,	11:30 Maherai Nethophatiteri/ Heled Baenan Nethophatherin poica.

11:31 litai, Riibain poika, benjaminilaisten Gibeasta, piratonilainen Benaja;	11:31 Ittai Ribain poika Gibeasta, BenJaminin lapsista, Benaja Pirtagonilainen,	11:31 Ithai Ribain poica Gibeast BenJaminin lapsist: Benaja Pirgathoniteri.
11:32 Huurai Nahale-Gaasista; arabalainen Abiel;	11:32 Hurai Gasin pojista, Abiel Arbatilainen,	11:32 Hurai Gasin ojista: Abiel Arbathiteri.
11:33 baharumilainen Asmavet; saalbonilainen Eljahba;	11:33 Asmavet Baharumilainen, Eliahba Saalbonilainen;	11:33 Asmaweth Baherumiteri: Eliahba Saalbonitheri.
11:34 gisonilainen BeneHaasem; hararilainen Joonatan, Saagen poika;	11:34 Hasemin Gisonilaisen lapset: Jonatan Sagen Hararilaisen poika,	11:34 Hasemin Gisonitherin lapset: Jonathan Sagen Hararitherin poica:
11:35 hararilainen Abiam, Saakaran poika; Elifal, Uurin poika;	11:35 Ahiam Sakarin Hararilaisen poika, Eliphäl Urin poika,	11:35 Ahiam Sacharin Hararitherin poica: Eliphäl Urin poica.
11:36 mekeralainen Heefer; pelonilainen Ahia;	11:36 Hephher Makeratilainen, Ahia Pelonilainen,	11:36 Hephher Macherathiteri: Ahia Pelonitheri.
11:37 karmelilainen Hesro; Naarai, Esbain poika;	11:37 Hetsro Karmelilainen, Naerai Asbain poika,	11:37 Hezro Carmeliteri: Naerai Asbain poica.
11:38 Joel, Naatanin veli; Mibhar, Hagrin poika;	11:38 Joel Natanin veli, Mibhar Hagrin poika,	11:38 Joel Nathanin weli/ Mibhar Hagrin poica.
11:39 ammonilainen Selek; beerotilainen Nahrai, Jooabin, Serujan pojan aseenkantaja;	11:39 Zelek Ammonilainen, Naherai Berotilainen, Joabin Zerujan pojan aseenkantaja,	11:39 Zeleg Amoniteri: Naherai Berothiteri/ Joabin ZeruJan pojan asencandaja.
11:40 jeteriläinen lira; jeteriläinen Gaareb;	11:40 Ira Jetriläinen, Gareb Jetriläinen,	11:40 Ira Jethriteri: Gareb Jethriteri.
11:41 heettiläinen Uuria; Saabad, Ahlain poika;	11:41 Uria Hetiläinen, Sabad Ahelain poika,	11:41 Uria Hethiteri: Sabad Ahelain poica.
11:42 ruubenilainen Adina, Siisan poika, ruubeniلائsten päämies, ja hänen kanssaan kolmekymmentä muuta;	11:42 Adina Sisan Rubenilaisen poika, Rubenilaisten päämies, ja kolmekymmentä oli hänen kanssansa;	11:42 Adina Sisan Rubeniterin poica/ Rubeniterein päämies/ ja colmekymmendä oli hänen cansans.
11:43 Haanan, Maakan poika, ja mitniläinen Joosafat;	11:43 Hanan Maekan poika, Josaphat Mitniläinen,	11:43 Hanan Maechan poica: Josaphat Mathoniteri.
11:44 astarotilainen Ussia; Saama ja Jegiel, aroerilaisen Hootamin pojat;	11:44 Ussia Asteratilainen, Sama ja Jeiel Hotamin Aroerilaisen pojat,	11:44 Usia Asthrathiteri: Sama ja Jajel Hothamin Aroeritherin pojat.
11:45 Jediael, Simrin poika, ja hänen veljensä Jooha, tiisiläinen;	11:45 Jediael Simrin poika, Joha hänen veljensä, Titsiläinen,	11:45 Jediael Simrin poica: Joha hänen weljens Thiziteri.
11:46 Eliel-Mahavim sekä Jeribai ja Joosavja, Elnaamin pojat, ja mooabilainen Jitma;	11:46 Eliel Maheavilainen, Jeribai ja Josavia Elnaamin pojat, Itma Moabilainen,	11:46 Eliel Mahewiteri: Jeribai ja Josawia Elnaamin pojat: Jethma Moabiteri.
11:47 Eliel, Oobed ja Jaasiel-Mesobaja.	11:47 Eliel, Obed ja Jaasiel Mesobajasta.	11:47 Eliel/ Obed/ Jaasiel/ Mesobajasta.

1 Aikakirja 12 LUKU

12:1 Ja nämä olivat ne, jotka tulivat Daavidin luo Siklagiin, kun hän vielä piileskeli Saulia, Kiisin poikaa; ja he olivat niitä urhoja, jotka auttoivat häntä sodassa.

12:2 He olivat aseistetut jousella ja taitavia sekä oikealla että vasemmalla kädellä linakoamaan kiviä ja ampumaan jousella nuolia. Saulin heimolaisia, benjaminilaisia:

12:3 Ahieser, päämies, ja Joosas, gibealaisen Hassemaan pojat; Jesiel ja Pelet, Asmavetin pojat; Beraka; anatotilainen Jeehu;

12:4 gibeonilainen Jismaja, urho niiden kolmenkymmenen joukossa ja niiden kolmenkymmenen päällikkö; Jeremia; Jahasiel; Joohanin; gederalainen Joosabad;

12:5 Elusai; Jerimot; Bealja; Semarja; harufilainen Sefatja;

12:6 koorahilaiset Elkana, Jissia, Asarel, Jooser ja Jaasobeam;

12:7 Joela ja Sebadja, Jerohamin pojat, Gedorista.

12:8 Gaadilaisista meni Daavidin puolelle vuorilinnan, erämaahan, sotaurhoja, sotakelpoisia miehiä, kilpeä ja keihästä käyttäviä, jotka olivat näöltään kuin leijonat ja nopeat kuin gasellit vuorilla:

12:9 Eeser, päämies Obadja toinen, Eliab kolmas,

12:10 Masmanna neljäs, Jeremia viides,

12:11 Attai kuudes, Eliel seitsemäs,

12:12 Joohanin kahdeksas,

12 LUKU

12:1 Nämät tulivat Davidin tykö Ziklagiin, kuin hän vielä oli suljettu Saulin Kisin pojan edestä; ja he olivat myös sankarein seassa, jotka sotaan auttivat,

12:2 Ja olivat soveliaat ampujat joutsella molemmin käsin, kivillä, nuolilla ja joutsilla: Saulin veljistä, BenJaminista:

12:3 Ahieser päämies ja Joas, Semajan Gibealaisen pojat, Jesiel ja Pelet Asmavetin pojat, Baraka ja Jehu Antonilainen,

12:4 Jesmaja Gibeonilainen, väkevä kolmenkymmenen seassa ja ylitse kolmenkymmenen, Jeremia, Jahesiel, Johanan ja Josabad Gederalainen,

12:5 Elusai, Jerimot, Bealia, Semaria ja Saphatia Harophilainen,

12:6 Elkana, Jesija, Asareel, Jooser ja Jasobeam Korhilainen,

12:7 Joela ja Sedadia Jerohamin lapset Gedorista.

12:8 Gadilaisista eroittivat heitänsä Davidin tykö linnan korvessa väkevät sankarit ja sotamiehet, jotka kilpeä ja keihästä kantoivat; ja heidän kasvonsa olivat niinkuin jalopeuran kasvot, ja nopiat niinkuin metsävuohet vuorilla:

12:9 Ensimmäinen Eser, toinen Obadia, kolmas Eliab,

12:10 Neljäs Mismanna, viides Jeremia,

12:11 Kuudes Attai, seitsemäs Eliel,

12:12 Kahdeksas Johanan,

XII. Lucu

12:1 NÄmät tulit Dawidin tygö Ziklagijn/ cosca hän wielä oli suljettu Saulin Kisin pojan tähnen/ ja he olit myös nijden Sangarein seas/ cuin sotaan autit.

12:2 Ja olit soweliat ambujat joudzella molemmin käsin/ kiweillä/ nuolilla ja joudzilla: Saulin weljistä/ BenJaminist.

12:3 Ahieser Päämies/ ja Joas Samajan Gibeathiterin pojat/ Jesiel ja Pelet Asmawethin pojat/ Baracha ja Jehu Anthothiterit.

12:4 Jesmaja Gibeoniteri/ wäkevä colmenkymmenen seas/ ja ylidze colmenkymmenen: Jeremia/ Jahesiel/ Johanan/ Josabad/ Gederathitheri.

12:5 Eleusai/ Jerimoth/ Bealia/ Samaria/ Saphatia Harophiteri.

12:6 Elkana/ Jesija/ Asareel/ Jooser/ Jasobeam Korhiteri.

12:7 Joela ja Sabadia Jerohamin lapset Gedorist.

12:8 SAditereistä eroitit heidän Dawidin tygö linnan corwes/ wäkevät Sangarit ja sotamiehet/ jotca kilpeä ja keihästä cannoit/ ja heidän caswons olit nijncuin Lejonin/ ja nopiat nijncuin peurat vuorilla.

12:9 Ensimmäinen Eser/ toinen Obadia/ colmas Eliab.

12:10 Neljäs Masmanna/ wijdes Jeremia.

12:11 Cuudes Athai/ seidzemes Eliel.

12:12 Cahdexas Johanan/

Elsabad yhdeksäs,
12:13 Jeremia kymmenes,
Makbannai yhdestoista.

12:14 Nämä olivat gaadilaisia,
sotajoukon päälliköitä, pienin
sadan, suurin tuhannen mie-
hen veroinen.

12:15 Nämä olivat ne, jotka
ensimmäisessä kuussa menivät
Jordanin poikki, kun se tulvi
yli kaikkien äyräittänsä, ja jot-
ka karkoittivat kaikki tasangoil-
la-asujat itään ja länteen.

12:16 Myöskin benjaminilaisia
ja Juudan miehiä tuli Daavidin
vuorilinnaan.

12:17 Silloin Daavid meni hei-
tä vastaan, lausui ja sanoi
heille: "Jos te tulette minun
luokseni rauha mielessä, aut-
taaksenne minua, niin minun
sydämeni yhtyy teihin; mutta
jos te tulette kavaltamaan mi-
nua vihollisilleni, vaikkei väki-
valta minun käsiäni tahraa,
niin nähköön meidän isiemme
Jumala sen ja rangaiskoon."

12:18 Mutta henki täytti
Amasain, niiden kolmenkym-
menen päällikön, ja hän sanoi:
"Sinun me olemme, Daavid, ja
sinun puolellasi olemme, sinä
Isain poika. Rauha, rauha si-
nulle, ja rauha sinun auttajil-
lesi, sillä sinun Jumalasi auttoi
sinua!" Niin Daavid otti heidät
vastaan ja asetti heidät partio-
joukon päälliköiksi.

12:19 Manassesta siirtyi muu-
tamia Daavidin puolelle, kun
hän filistealaisten kanssa meni
taistelemaan Saulia vastaan,
vaikkeivät he joutuneetkaan
auttamaan näitä, sillä filis-
tealaisten ruhtinaat neuvotel-

ykdeksäs Elsabad,
12:13 Kymmenes Jeremia,
yksitoistakymmenes Mah-
banai.

12:14 Nämät olivat Gadin
lapsista sodan päämiehet: vä-
hin sadan päälle ja suurin
tuhannen päälle.

12:15 Nämät ovat ne jotka
menivät Jordanin ylitse ensi-
mäisenä kuuna, kuin se oli
täysi kaikkiin reunoihinsa
asti; ja he ajoivat pakoon
kaikki, jotka asuivat laaksos-
sa, itään ja länteen päin.

12:16 Ja sinne myös tulivat
Benjaminin lapsista ja Juu-
dasta, Davidin tykö linnaan.

12:17 Ja David meni ulos
heidän tykönsä, ja vastasi ja
sanoi heille: jos tulitte rauhan
kanssa minun tyköni autta-
maan minua, niin olkoon sydä-
meni teidän kanssanne:
vaan jos tulitte pettämään
minua vihollisilleni, vaikka ei
vääräyttä ole minussa, niin
meidän isäimme Jumala näh-
köön ja rangaiskoon;

12:18 Ja henki vaikutti
Amasain, päämiehen kolmen-
kymmenen seassa: Sinun me
olemme, David, ja pidämme
sinun kanssas, Isain poika,
rauha, rauha olkoon sinulle,
rauha olkoon sinun auttajil-
lesi! sillä sinun Jumalas aut-
taa sinua. Niin otti David hei-
dät tykönsä ja asetti heidät
sotaväen päämiehiksi.

12:19 Ja Manassesta tuli vä-
keä Davidin puolelle, kuin
hän meni Philistealaisten
kanssa Saulia vastaan so-
taan, vaikka ei he auttaneet
heitä; sillä Philistealaisten
päämiehet antoivat neuvonpi-
teestä hänen tykönsä mennä

yhdeksäs Elsabad.
12:13 Kymmenes Jeremia/
yxitoistakymmenes Mahbanai.

12:14 Nämät olit Gadin lapsist
sodan Ruhtinat/ vähin sadan
päälle/ ja suurin tuhannen
päälle.

12:15 Nämät owat ne cuin
menit Jordanin ylidze ensi-
mäisnä Cuuna/ cosca se oli
täysi molembin reuinoin asti/
ja he ajoit pacoon caicki cuin
asuit laxos/ itän ja länden
päin.

12:16 JA sinne myös tulit
Benjaminin lapsist ja Judast
Dawidin tygö linnaan.

12:17 Ja Dawid meni ulos
heidän tygöns/ ja wastais: ja
sanoi heille: jos te tulette rau-
han cansa minun tygöni aut-
taman minua/ nijn minun sy-
dämen on teidän cansan/
waan jos te tuletta pettämän
minua minun wihollisilleni/
waicka ei wääräyttä ole minus/
nijn meidän Isäim Jumala
nähkön ja rangaiscon.

12:18 Ja hengi waicutti
Amasain päämiehen/ colmen-
kymmenen seas: Sinun me
olemma Dawid/ ja pidäm si-
nun cansas Isain poica/ rau-
ha/ rauha olcon sinulle/ rau-
ha olcon sinun auttailles: sillä
sinun Jumalas autta sinua.
Nijn otti Dawid heidän tygöns/
ja asetti sotawäen päämiehixi.

12:19 JA Manassest langes
Dawidin tygö/ cosca hän tuli
Philisterein cansa Saulia was-
tan sotaan/ ja ei auttanut
heitä: sillä Philisterein päämie-
het annoit hänen tyköäns
mennä neuwon piteest/ ja sa-

tuaan lähettivät hänet pois sanoen: "Hän voisi meidän päämme menoksi siirtyä herransa Saulin puolelle."

12:20 Kun hän siis lähti Siklagiin, siirtyivät hänen puolelleen Manassesta: Adna, Joosabad, Jediael, Miikael, Joosabad, Elihu ja Silletai, tuhannenpäämiehet Manassesta.

12:21 Ja nämä auttoivat Daavidia rosvojoukkoa vastaan, sillä he olivat kaikki sotaurhoja, ja heistä tuli sotajoukon päälliköitä.

12:22 Sillä joka päivä tuli väkeä Daavidin luo auttamaan häntä, kunnes joukko oli suuri kuin Jumalan joukko.

12:23 Ja tämä on sotaan varustetun aseväen lukumäärä, niitten, jotka tulivat Daavidin luo Hebroniin siirtääkseen Saulin kuninkuuden hänelle Herran käskyn mukaan:

12:24 Juudan miehiä, jotka kantoivat kilpeä ja keihästä, kuusituhatta kahdeksansataa, sotaan varustettua;

12:25 simeonilaisia, sotataitoisia urhoja, seitsemäntuhatta sata;

12:26 leeviläisiä neljätuhatta kuusisataa,

12:27 sekä Joojada, Aaronin suvun ruhtinas, ynnä kolmetuhatta seitsemänsataa hänen kanssaan;

12:28 ja Saadok, nuorukainen, sotaurho, perhekuntinensa, kaksikymmentä kaksi päällikköä;

12:29 benjaminilaisia, Saulin veljiä, kolmetuhatta, sillä vielä

pois, ja sanoivat: jos hän lankee herransa Saulin tykö, niin se tulee henkemme vaaraksi.

12:20 Kuin hän meni Ziklagiin, tulivat hänen tykönsä Manassesta Adna, Josabad, Jediael, Mikael, Josabad, Elihu ja Ziltai, tuhanten päämiehet Manassesta.

12:21 Ja he auttivat Davidia sotajoukkoa vastaan; sillä he olivat kaikki väkevät miehet ja olivat päämiehet sodassa.

12:22 Ja joka päivä tuli muutamia Davidin tykö auttamaan häntä, siihenasti että se tuli suureksi sotajoukoksi, niinkuin Jumalan sotajoukoksi.

12:23 Ja tämä on sotaan hankittuin päämiesten luku, jotka tulivat Davidin tykö Hebroniin, kääntämään Saulin valtakuntaa hänen tykönsä, \Herran\ sanan jälkeen:

12:24 Juudan lapsista, jotka kantoivat kilpeä ja keihästä, oli kuusituhatta ja kahdeksansataa sotaan hankittua;

12:25 Simeonin lapsista väkevät miehet sotimaan, seitsemäntuhatta ja sata;

12:26 Levin lapsista neljätuhatta ja kuusisataa;

12:27 Ja Joojada niiden päämies, jotka olivat Aaronista, ja hänen kanssansa oli kolmetuhatta ja seitsemänsataa;

12:28 Ja Zadok väkevä nuorukainen, ja hänen isänsä huoneen kanssa oli kaksikolmattakymmentä päämiestä;

12:29 Ja BenJaminin lapsista Saulin veljistä kolmetuhatta; sillä siihenasti piti heistä san-

noit: jos hän lange Herran Saulin tygö/ nijn se tule meidän hengem waaraxi.

12:20 Ja cosca hän meni Ziklagijn/ langeis hänen tygöns Manassest/ Adna/ Josabad/ Jediael/ Michael/ Josabad/ Elihu/ Zilthai/ tuhannen päämiehet Manassest.

12:21 Ja he autit Dawidi sotajoucko wastian: sillä he olit caicki wäkwät Sangarit/ ja olit päämiehet sodas.

12:22 Ja jocapäiwä tuli muutamia Dawidin tygö auttaman händä/ siihenasti että se tuli suurexi joucoxi/ nijncuin Jumalan joucoxi.

12:23 JA tämä on sotaan hangittuin päämiesten lucu/ cuin tulit Dawidin tygö Hebronijn/ käändämän Saulin waldacunda hänen tygöns HERran sanan jälken.

12:24 Judan lapsist cuin cannoit kilpeä ja keihäst/ oli cuusi tuhatta ja cahdexan sata sotaan hangittuta.

12:25 Simeonin lapsist wäkwät Sangarit sotiman/ seidzemen tuhatta ja sata.

12:26 Lewin lapsist/ neljä tuhatta ja cuusi sata.

12:27 Ja Joojada nijden seas päämies/ jotca olit Aaronist/ colmen tuhannen ja seidzemen sadan cansa.

12:28 Zadoch nuorucainen/ jalo Sangar hänen Isäns huonen cansa/ caxicolmattakymmentä päämiestä.

12:29 BenJaminin lapsist Saulin weljistä colme tuhatta: sillä

<p>siihen aikaan suurin osa heistä palveli uskollisesti Saulin sukua;</p>	<p>gen monta vielä Saulin huoneen kanssa;</p>	<p>sijhenasti pidit heistä sangen monda vielä Saulin huonen cansa.</p>
<p>12:30 ephraimilaisia kaksikymmentä tuhatta kahdeksansataa, sotaurhoja, kuuluisia miehiä perhekunnissaan;</p>	<p>12:30 Ja Ephraimin lapsista kaksikymmentä tuhatta ja kahdeksansataa, väkevät ja ylistetyt miehet heidän isänsä huoneessa;</p>	<p>12:30 Ephraimin lapsist caxikymmendä tuhatta ja cahdexan sata/ wäkwät Sangarit/ ja ylistetyt miehet heidän Isäns huones.</p>
<p>12:31 toisesta puolesta Manassen sukukuntaa kahdeksantoista tuhatta, jotka olivat nimeltä mainitut menemään ja tekemään Daavidin kuninkaaksi;</p>	<p>12:31 Ja puolesta Manassen sukukunnasta kahdeksantoistakymmentä tuhatta, jotka olivat nimeltänsä nimitetyt tulemaan ja tekemään Davidia kuninkaaksi;</p>	<p>12:31 Puolest Manassen sucucunnast/ cahdexantoistakymmendä tuhatta/ jotca olit nimeldäns nimitetyt tuleman ja tekemän Dawidi Cuningaxi.</p>
<p>12:32 isaskarilaisia, jotka ymmärsivät ajan ja käsittivät, mitä Israelin oli tehtävä, kaksisataa päämiestä, ja kaikki heidän veljensä heidän johdollansa;</p>	<p>12:32 Ja Isaskarin lapsista, jotka olivat taitavat aikain tietäjät ymmärtämään, mitä Israelin tekemän piti, kaksisataa heidän päämiestänsä, ja kaikki heidän veljensä tekivät heidän käskynsä jälkeen;</p>	<p>12:32 Isascharin lapsist/ jotca olit ymmärtäwäiset/ ja neuwoit mitä Israelin tekemän piti/ joca aica caxi sata päämiestä/ ja caicki heidän weljens täytit heidän puhens.</p>
<p>12:33 Sebulonista sotakelpoisia miehiä, kaikkinaisilla sotaaseilla sotaan varustettuja, viisikymmentä tuhatta, yksimielisiä sotarintaan järjestymään;</p>	<p>12:33 Sebulonista, jotka menivät sotimaan, hankitut sotaan kaikkinaisilla sotaaseilla, viisikymmentä tuhatta, asettamaan itsensä yksimielisesti järjestykseen;</p>	<p>12:33 Sebulonist/ jotca menit sotiman/ hangitut caickinaisilla sataaseilla/ wijsikymmendä tuhatta asettaman heitäns yximielisest järjestyxeen.</p>
<p>12:34 Naftalista tuhat päälliköä, ja heidän kanssansa kolmekymmentäseitsemän tuhatta kilvellä ja keihäällä varustettua miestä;</p>	<p>12:34 Naphtalista tuhannen päämiestä, ja seitsemänjättäkymmentä tuhatta heidän kanssansa, jotka kantoiivat kilpeä ja keihästä;</p>	<p>12:34 Nephtalist tuhannen päämiestä/ seidzemenneljättäkymmendä tuhatta heidän cansans/ cuin cannoit kilpiä ja keihäst.</p>
<p>12:35 daanilaisia kaksikymmentäkahdeksan tuhatta kuusisataa sotaan varustettua miestä;</p>	<p>12:35 Danista hankitsivat sotaan kahdeksankolmattakymmentä tuhatta ja kuusisataa;</p>	<p>12:35 Danist hangidzit sotaan cahdexancolmattakymmendä tuhatta ja cuusi sata.</p>
<p>12:36 Asserista sotakelpoisia miehiä, taisteluun valmiita, neljäkymmentä tuhatta;</p>	<p>12:36 Asserista, jotka menivät hankittuina sotimaan, neljäkymmentä tuhatta;</p>	<p>12:36 Asserist cuin menit hangittuna sotiman/ neljäkymmendä tuhatta.</p>
<p>12:37 tuolta puolelta Jordanin, ruubenilaisia, gaadilaisia ja manasselaisia sukukunnan toisesta puolesta, satakaksikymmentä tuhatta, kaikkinaisilla sotaaseilla varustettuja.</p>	<p>12:37 Tuolta puolelta Jordania: Rubenilaisista, Gadilaisista ja puolesta Manassen sukukunnasta, kaikkinaisilla aseilla sotaan, sata ja kaksikymmentä tuhatta.</p>	<p>12:37 Tuolda puolelda Jordainin: Rubenitereistä/ Gaditereistä ja puolesta Manassen sucucunnasta/ caickinaisten asetten cansa sotaan sata ja caxikymmendä tuhatta.</p>
<p>12:38 Kaikki nämä sotilaat, sotarintaan järjestyneinä, tulivat ehyellä sydämen halulla</p>	<p>12:38 Kaikki nämät sotamiehet sodan toimittajat tulivat täydestä sydäimestä Hebro-</p>	<p>12:38 Caicki nämät sotamiehet sodan toimittajat tulit caikest sydäimestäns Hebronijn/ teke-</p>

Hebroniin tehdäkseen Daavidin koko Israelin kuninkaaksi. Myöskin koko muu Israel oli yksimielinen tehdäkseen Daavidin kuninkaaksi.

12:39 Ja he olivat siellä Daavidin luona kolme päivää ja söivät ja joivat, sillä heidän heimolaisensa olivat evästäneet heidät.

12:40 Nekin, jotka asuivat lähellä heitä, aina Isaskariin, Sebuloniin ja Naftaliin saakka, toivat aasien, kamelien, muulien ja härkien selässä ruokatarvaa: jauhoja, viikunakakkuja ja rusinakakkuja, viiniä ja öljyä, raavaita ja pikkukarjaa viljalta; sillä Israelissa oli ilo.

1 Aikakirja 13 LUKU

13:1 Ja Daavid neuvotteli tuhannen- ja sadanpäämiesten, kaikkien ruhtinasten, kanssa.

13:2 Ja Daavid sanoi kaikelle Israelin seurakunnalle: "Jos se on teistä hyvä ja jos se tulee Herralta, meidän Jumalaltamme, niin lähettäkäämme joka taholle sana veljillemme, jotka ovat jääneet kaikkiin Israelin maakuntiin, ja papeille ja leviläisille, jotka asuvat heidän luonaan laidunmaittensa kaupungeissa, että he kokoontuvat meidän luoksemme,

13:3 ja siirtäkäämme Jumalamme arkki luoksemme, sillä Saulin päivinä emme siitä välittäneet."

13:4 Silloin koko seurakunta vastasi, että niin oli tehtävä, sillä se oli oikein koko kansan silmissä.

13:5 Niin Daavid kokosi kaiken

niin, tekemään Davidia koko Israelin kuninkaaksi: niin myös kaikilla muilla Israelissa oli yksi mieli tehdä Davidia Israelin kuninkaaksi.

12:39 Ja he olivat siellä Davidin tykönä kolme päivää, söivät ja joivat; sillä heidän veljensä olivat valmistaneet heidän eteensä.

12:40 Ja ne myös, jotka likin olivat heidän ympärillensä Isaskariin, Sebuloniin ja Naphtaliin asti, he toivat leipiä aaseilla, kameleilla, muuleilla ja härjillä, syötäviä jauhoja, fikunoita, rusinoita, viinaa, öljyä, härkiä ja lampaita viljalta; sillä ilo oli Israelissa.

13 LUKU

13:1 Ja David piti neuvoa tuhanten ja satain pääruhtinain ja kaikkein päämiesten kanssa.

13:2 Ja David sanoi kaikelle Israelin joukoille: jos teille kelpaa, ja jos se on \Herralta\ meidän Jumalaltamme, niin toimittakaamme kaikella muotoa menemään muiden meidän veljeimme tykö koko Israelin maahan, ja pappein ja Leviläisten tykö kaupunkiin, joissa esikauptungit ovat, että he kokoontuisivat meidän tykömme,

13:3 Ja noutakaamme Jumalamme arkki meidän tykömme; sillä emme Saulin aikana siitä lukua pitäneet.

13:4 Niin kaikki joukko vastasi, että niin piti tehtävän; sillä se kelpasi kaikelle kansalle.

13:5 Niin David kokosi kaiken

män Dawidita koko Israelin Cuningaxi/ ja caikilla muilla Israelis oli yxi sydän/ että Dawid tehdäisin Israelin Cuningaxi.

12:39 Ja he olit siellä Dawidin tykönä colme päiwä/ söit ja joit: sillä heidän weljens olit walmistanet heidän eteens.

12:40 Ja ne myös cuin likin olit heidän ymbärilläns Isascharin/ Sebulonin ja Nephtalin asti/ he toit leipiä Aseilla/ Cameleillä/ Muuleilla ja Härjillä/ syötä: jauhoja/ ficunita/ rusinoita/ wijna/ öljyä/ härkiä ja lambaita/ wiljalda: sillä ilo oli Israelis.

XIII. Lucu

13:1 JA Dawid piti neuwo tuhannen ja sadan pääruhtinasten ja caickein päämiesten cansa.

13:2 Ja sanoi caikelle Israelin joucolle: kelpaco se teille/ ja ongo se HERralda meidän Jumalaldam? nijn toimittacam caikella muoto menemän muiden meidän weljeim tygö/ co co Israelin maahan/ ja Pappain ja Lewitain tygö Caupungeihin/ joisa esicaupungit owat/ että he coconnuisit meidän tygönne.

13:3 Ja noutacam meidän Jumalam Arcki meidän tygöm: sillä emme Saulin aicana mitän kysellet sitä.

13:4 Nijn caicki joucko wastais/ että nijn piti tehtämän: sillä se kelpais caikelle Cansalle.

13:5 Nlin Dawid cocois caiken

<p>Israelin, aina Egyptin Siihorista asti ja aina sieltä, mistä menään Hamatiin, tuomaan Jumalan arkkia Kirjat-Jearimista.</p>	<p>Israelin, Egyptin Siihorista aina Hamatiin asti, noutamaan Jumalan arkkia Kirjat-jearimista.</p>	<p>Israelin Egyptin Sijhorist/ aina Hemathin asti/ noutaman HERran Arckia KirjathJearimist.</p>
<p>13:6 Ja Daavid ja koko Israel meni Baalatiin, Kirjat-Jearimiin, joka on Juudassa, tuomaan sieltä Jumalan arkkia, jonka Herra oli ottanut nimiinsä, hän, jonka istuinta kerubit kannattavat.</p>	<p>13:6 Ja David meni ja kaikki Israel Baalatiin, Kirjatjearimiin, joka on Juudassa, noutamaan sieltä \Herran\ Jumalan arkkia, joka Kerubimin päällä istuu, jonka nimeä rucoillaan.</p>	<p>13:6 Ja Dawid meni caiken Israelin cansa KirjathJearimijn/ joca on Judaas/ noutaman sieldä HERran Jumalan Arckia/ cuin Cherubimin päällä istu/ josa nime rucoillan.</p>
<p>13:7 Ja he panivat Jumalan arkin uusiin vaunuihin ja veivät sen pois Abinadabin talosta, ja Ussa ja Ahjo ohjasivat vaunuja.</p>	<p>13:7 Ja he panivat Jumalan arkin uuteen vaunuun, veivät sen Abinadabin huoneesta, ja Ussa ja Ahjo ajoivat vaunua.</p>	<p>13:7 Ja he panit Jumalan Arkin uteen waunuun/ weit hänen AbiNadabin huonesta/ ja Usa ja Ahjo ajoit waunua.</p>
<p>13:8 Ja Daavid ynnä koko Israel karkeloi kaikin voimin Jumalan edessä laulaen sekä soittaen kanteleita, harppuja, vaskirumpuja, kymbaaleja ja torvia.</p>	<p>13:8 Mutta David ja kaikki Israel iloitsivat Jumalan edessä kaikesta voimastansa, lauluilla, kanteleilla, psaltareilla, trumpuilla, symbaleilla ja basunilla.</p>	<p>13:8 Mutta Dawid ja caicki Israel iloidzi Jumalan edes caikest woimastans/ lauluilla/ candeileilla/ Psaltareilla/ trombuilla/ Cymbaleilla ja Basunilla.</p>
<p>13:9 Mutta kun he tulivat Kidonin puimatantereen luo, ojensi Ussa kätensä tarttuakseen arkkiin, sillä härät kompastuivat.</p>	<p>13:9 Ja he tulivat Kidonin lakeudelle, niin ojensi Ussa kätensä arkkia pitelemään; sillä härjät poikkесivat sivulle.</p>	<p>13:9 JA he tulit Chidonin lakeudelle: nijn ojensi Usa kätens Arckia pitämän: sillä härjät poickeisit siwulle.</p>
<p>13:10 Silloin Herran viha syttyi Ussaa kohtaan, ja hän löi hänet sentähden, että hän oli ojentanut kätensä arkkiin, ja niin hän kuoli siihen, Jumalan eteen.</p>	<p>13:10 Niin \Herran\ viha julmistui Ussan päälle ja löi häntä, että hän ojensi kätensä arkkia pitämään, niin että hän siinä kuoli Jumalan edessä.</p>	<p>13:10 Nijn HERran wiha julmistui Usan päälle/ ja löi händä/ että hän ojensi kätens Arckia pitämän/ nijn että hän siinä cuoli Jumalan edes.</p>
<p>13:11 Mutta Daavid pahastui siitä, että Herra niin oli murtanut Ussan. Siitä sen paikan nimenä on Peres-Ussa vielä tänäkin päivänä.</p>	<p>13:11 Niin David tuli murheelliseksi, että \Herra\ Ussan repäisi rikki. Ja hän kutsui sen paikan Perets-ussa tähän päivään asti,</p>	<p>13:11 Nijn Dawid tuli murhelisexi/ että HERra Usan rewäis ricki. Ja hän cudzui sen paican PerezUsa/ tähän päiwän asti.</p>
<p>13:12 Ja Daavid pelkäsi sinä päivänä Jumalaa, niin että hän sanoi: "Kuinka minä voin tuoda Jumalan arkin tyköni?"</p>	<p>13:12 Ja David pelkäsi Jumalaa sinä päivänä ja sanoi: kuinka minun pitää viemän Jumalan arkin minun tyköni?</p>	<p>13:12 Ja Dawid pelkäis Jumalata sinä päiwänä/ ja sanoi: cuinga minun pitä wiemän Jumalan Arkin minun tygöni?</p>
<p>13:13 Eikä Daavid siirtänyt arkkia luoksensa Daavidin kaupunkiin, vaan hän toimitti sen syrjään gatilaisen Obed-</p>	<p>13:13 Sentähden ei David antanut viedä Jumalan arkkia tykönsä Davidin kaupunkiin, vaan antoi poiketa Obedomin Gatilaisen huoneesen.</p>	<p>13:13 Sentähden ei hän andanut wiedä Jumalan Arckia hänen tygöns Dawidin Caupun-gijn/ waan andoi poiketa</p>

Edomin taloon.

13:14 Ja Jumalan arkki jäi kolmeksi kuukaudeksi Oobed-Edomin talon luo omaan maajaansa. Ja Herra siunasi Oobed-Edomin taloa ja kaikkea, mitä hänellä oli.

1 Aikakirja 14 LUKU

14:1 Hiiram, Tyyron kuningas, lähetti sanansaattajat Daavidin luo, sekä setripuita ja puuseppiä ja kivenhakkaajia rakentamaan hänelle linnaa.

14:2 Ja Daavid ymmärsi, että Herra oli vahvistanut hänet Israelin kuninkaaksi, koska hänen kuninkuutensa oli korotettu korkealle Herran kansan Israelin tähden.

14:3 Jerusalemissa Daavid vielä otti vaimoja, ja Daavidille syntyi vielä poikia ja tyttäriä.

14:4 Ja nämä ovat niiden poikien nimet, jotka syntyivät hänelle Jerusalemissa: Sammua, Soobab, Naatan, Salomo,

14:5 Jibhar, Elisua, Elpelet,

14:6 Noogah, Nefeg, Jaafia,

14:7 Elisama, Beeljada ja Elifelet.

14:8 Mutta kun filistealaiset kuulivat, että Daavid oli voideltu koko Israelin kuninkaaksi, lähtivät kaikki filistealaiset etsimään Daavidia. Kun Daavid sen kuuli, lähti hän heitä vastaan.

14:9 Kun filistealaiset olivat tulleet ja tehneet ryöstöretken Refaimin tasangolle,

14:10 kysyi Daavid Jumalalta: "Menenkö minä filistealaisia vastaan, ja annatko sinä hei-

13:14 Ja Jumalan arkki viipyi Obededomin tykönä hänen huoneessansa kolme kuukautta. Ja \Herra\ siunasi Obededomin huoneen ja kaikki mitä hänellä oli.

14 LUKU

14:1 Ja Hiram Tyron kuningas lähetti sanansaattajat Davidin tykö, ja sedripuita, muuraajia ja puuseppiä, rakentamaan hänelle huonetta.

14:2 Ja David ymmärsi, että \Herra\ oli hänen vahvistanut Israelin kuninkaaksi; sillä hänen valtakuntansa korkeni hänen kansansa Israelin tähden.

14:3 Ja David otti vielä emäntiä Jerusalemissa, ja hän siitti vielä poikia ja tyttäriä.

14:4 Ja niiden nimet, jotka hänelle olivat syntyneet Jerusalemissa, olivat: Sammua, Sobab, Natan ja Salomo,

14:5 Jibhar, Elisua ja Elpalet,

14:6 Noga, Nepheg ja Japhia,

14:7 Elisama, Baeljada ja Eliphalet.

14:8 Ja kuin Philistealaiset kuulivat Davidin voidelluksi koko Israelin kuninkaaksi, nousivat kaikki Philistealaiset Davidia etsimään. Kun David sen kuuli, meni hän heitä vastaan.

14:9 Ja Philistealaiset tulivat ja levisivät Rephaimin laaksoon.

14:10 Mutta David kysyi neuvoa Jumalalta ja sanoi: pitääkö minun menemän ylös Phi-

ObedEdomin Githiterin huoneeseen.

13:14 Ja näin oli Jumalan Arcki ObedEdomin tykönä hänen huonesans colme cuucautta: Ja HERra siunais ObedEdomin huonen/ ja caicki mitä hänellä oli.

XIV. Lucu

14:1 JA Hiram Tyrin Cuningas lähetti sanansaattajat Dawidin tygö/ ja Cedripuita/ muuraita/ puuseppiä/ rakendaman hänelle huonetta.

14:2 Ja Dawid ymmärsi että HERra oli hänen wahwistanut Israelin Cuningaxi: sillä hänen waldacundans enäni hänen Canssans Israelin tähden.

14:3 Ja Dawid otti vielä emändiä Jerusalemis/ ja sijtti vielä poikia ja tyttäritä.

14:4 Ja ne cuin hänelle olit syndynet Jerusalemis: cudzuttin Sammua/ Sobab/ Nathan/ Salomo/

14:5 Jebehar/ Elisua/ Eliphalet.

14:6 Noga/ Nepheg/ Japhia.

14:7 Elisama/ BaelJada/ ja Eliphalet.

14:8 JA cuin Philisterit cuulit Dawidin woidelluxi coco Israelin Cuningaxi/ nousit he caicki Dawidita edzimän. Cosca Dawid sen cuuli/ meni hän heitä wastan.

14:9 Ja Philisterit tulit ja lewitit heidäns Rephaimin laxoon.

14:10 Mutta Dawid kysyi neuwo Jumalalda/ ja sanoi: pitääkö minun menemän Philisterejä

dät minun käsiini?" Ja Herra sanoi hänelle: "Mene; minä annan heidät sinun käsiisi."

14:11 Niin he menivät Baal-Perasimiin, ja siellä Daavid voitti heidät. Ja Daavid sanoi: "Jumala on murtautunut viholliseni minun kädelläni, niinkuin vedet murtaavat." Siitä sen paikan nimeksi tuli Baal-Perasim.

14:12 He jättivät siihen jumalansa, ja Daavid käski polttaa ne tulella.

14:13 Mutta filistealaiset tekivät vielä kerran ryöstöretken tasangolle.

14:14 Niin Daavid kysyi taas Jumalalta, ja Jumala vastasi hänelle: "Älä mene heidän jälkeensä, vaan kierrä heidät ja hyökkää heidän kimppuunsa balsamipuiden puolelta.

14:15 Ja kun kuulet astunnan kahinan balsamipuiden latvoista, niin käy taisteluun, sillä Jumala on käynyt sinun edelläsi tuhotakseen filistealaisten leirin."

14:16 Daavid teki, niinkuin Jumala oli häntä käskenyt, ja niin he voittivat filistealaisten sotajoukon ja ajoivat heitä takaa Gibeonista aina Geseriin saakka.

14:17 Niin Daavidin maine levisi kaikkiin maihin, ja Herra nosti kaikissa kansoissa pelon häntä kohtaan.

1 Aikakirja 15 LUKU

15:1 Ja hän rakensi itsellensä taloja Daavidin kaupunkiin ja

listealaisia vastaan, ja tahdotkos heitä antaa minun käsiini? \Herra\ sanoi hänelle: mene, ja minä tahdon antaa heidät sinun käsiisi.

14:11 Ja kuin he menivät ylös Baalperatsimiin päin, löi David heidät siellä; ja David sanoi: Jumala on hajoittanut vihamieheni minun käteni kautta, niinkuin vesi hajoitetaan; sentähden kutsuivat he sen paikan nimen Baalperatsim.

14:12 Ja he jättivät sinne jumalansa, ja Davidin käskyn jälkeen poltettiin ne tulella.

14:13 Mutta Philistealaiset kokoontuivat jälleen ja asettivat itsensä alas laaksoon.

14:14 Ja David kysyi jälleen neuvoa Jumalalta, ja Jumala sanoi hänelle: ei sinun pidä menemän heidän jälkeensä; mutta poikke heistä, ettäs tulisit metsäfikunapuiden kohdalla heitä vastaan.

14:15 Ja kuin kuulet metsäfikunapuiden latvat havisevan, niin mene sotimaan; sillä Jumala on mennyt sinun edelläs lyömään Philistealaisten sotajoukkoa.

14:16 Ja David teki niinkuin Jumala hänelle oli käskenyt; ja he löivät Philistealaisten sotajoukot Gibeonista niin Gaseriin asti.

14:17 Ja Davidin nimi kuului kaikissa maissa; ja \Herra\ antoi hänen pelkonsa tulla kaikkein pakanain päälle.

15 LUKU

15:1 Ja hän rakensi itsellensä huoneita Davidin kaupunkiin, huonen

wastan/ ja tahdotcos heitä anda minun käsijni? HERra sanoi hänelle: mene/ Minä olen andanut heidän sinun käsijs.

14:11 Ja cosca hän meni ylös BaalPrazimin päin/ löi Dawid heidän siellä: Ja Dawid sanoi: Jumala on hajottanut minun vihamieheni/ minun kätteni kautta nijncuin wesi hajotetan/ sijtä cudzui hän sen paican BaalPrazim.

14:12 Ja he jätit sinne heidän jumalans/ ja Dawid käski ne poltetta.

14:13 MUtta Philiterit cocoisit heidäns jällens/ ja asetit idzens alas laxon.

14:14 Ja Dawid kysyi jällens neuwo Jumalalda/ ja Jumala sanoi hänelle: ei sinun pidä menemän heidän jälkens/ mutta poicke heistä/ ettäs tulisit willificunapuiden cohdalla heitä wastian.

14:15 Ja coscas cuulet willifijcuna puiden ladwat hawisewan/ nijn mene sotiman: sillä Jumala on mennyt sinun edelläs lyömän Philisierein sotajoucko.

14:16 Ja Dawid teki nijncuin Jumala hänelle oli käskenyt. Ja he löit Philiterin sotajoucot Gibeonist nijn Gaserin asti.

14:17 Ja Dawidin nimi cuului caikisa maisa. Ja HERra andoi hänen pelcons tulla caickein pacanain päälle.

XV. Lucu

15:1 JA hän rakensi hänellens huonen Dawidin Caupungijn/

valmisti paikan Jumalan arkille ja pystytti sille majan.	ja valmisti sian Jumalan arkille, ja valmisti sille majan.	ja valmisti sian Jumalan Arkille/ ja valmisti hänelle majan.
15:2 Silloin Daavid käski: "Älkööt muut kuin leeviläiset kantako Jumalan arkkia; sillä heidät on Herra valinnut kantamaan Jumalan arkkia ja palvelemaan häntä ikuisesti."	15:2 Silloin sanoi David: ei yhdenkään pidä kantaman Jumalan arkkia, vaan Leviläiset; sillä \Herra\ on heidät valinnut kantamaan Jumalan arkkia ja palvelemaan häntä ijankaikkisesti.	15:2 Silloin sanoi Dawid: ei yhdengän pidä candaman Jumalan Arckia/ vaan Lewitat: sillä HERra on heidän walinnut candaman Jumalan Arckia/ ja palweleman händäns ijancaikkisest.
15:3 Ja Daavid kokosi kaiken Israelin Jerusalemiin, tuomaan Herran arkkia siihen paikkaan, jonka hän oli sille valmistanut.	15:3 Sentähden kokosi David koko Israelin Jerusalemiin, kantamaan \Herran\ arkkia ylös siihen paikkaan, jonka hän hänelle valmistanut oli.	15:3 Sentähden cocois Dawid coco Israelin Jerusalemijn/ candaman HERran Arckia siihen paickan/ cuin hän walmistanut oli.
15:4 Daavid kokosi Aaronin jälkeläiset ja leeviläiset;	15:4 Ja David antoi myös tulla kokoon Aaronin lapset ja Leviläiset:	15:4 JA Dawid andoi myös tulla cocon Aaronin lapset ja Lewitat.
15:5 Kehatin jälkeläisistä: Uurielin, päämiehen, ja hänen veljensä, sata kaksikymmentä;	15:5 Kahatin lapsista päämiehen Urielin, sadan ja kahdenkymmenen veljensä kanssa;	15:5 Cahathin lapsista/ sen päämiehen Urielin sadan ja cahdenkymmenen weljens cansa.
15:6 Merarin jälkeläisistä: Asajan, päämiehen, ja hänen veljensä, kaksisataa kaksikymmentä;	15:6 Merarin lapsista päämiehen Asajan, kahdensadan ja kahdenkymmenen veljensä kanssa;	15:6 Merarin lapsist/ sen päämiehen Asajan/ cahden sadan ja cahdenkymmenen weljens cansa.
15:7 Geersomin jälkeläisistä: Joelin, päämiehen, ja hänen veljensä, sata kolmekymmentä;	15:7 Gersomin lapsista päämiehen Joelin, sadan ja kolmenkymmenen veljensä kanssa;	15:7 Gersonin lapsist/ sen päämiehen Joelin/ sadan ja colmenkymmenen weljens cansa.
15:8 Elisafanin jälkeläisistä: Semajan, päämiehen, ja hänen veljensä, kaksisataa;	15:8 Elitsaphanin lapsista päämiehen Semajan, kahdensadan veljensä kanssa;	15:8 Elizaphan lapsist sen päämiehen Semajan/ cahden sadan weljens cansa.
15:9 Hebronin jälkeläisistä: Elielin, päämiehen, ja hänen veljensä, kahdeksankymmentä;	15:9 Hebronin lapsista päämiehen Elielin, kahdeksankymmenen veljensä kanssa;	15:9 Hebronin lapsist sen päämiehen Elielin cahdexankymmenen weljens cansa.
15:10 Ussielin jälkeläisistä: Amminadabin, päämiehen, ja hänen veljensä, sata kaksitoista.	15:10 Ussielin lapsista päämiehen Amminadabin, sadan ja kahdeksantoistakymmenen veljensä kanssa.	15:10 Usielin lapsista sen päämiehen Amminadabin/ sadan ja cahdentoistakymmenen weljens cansa.
15:11 Ja Daavid kutsui papit Saadokin ja Ebjatarin sekä leeviläiset Uurielin, Asajan, Joelin, Semajan, Elielin ja Amminadabin	15:11 Ja David kutsui papit Zadokin ja Abjatarin, ja Leviläiset, Urielin, Asajan, Joelin, Semajan, Elielin ja Amminadabin,	15:11 JA Dawid cudzui Zadochin ja AbJatharin Papit/ ja Lewitat/ nimittäin/ Urielin/ Asajan/ Joelin/ Semajan/ Eljelin/ Amminadabin.
15:12 ja sanoi heille: "Te olette leeviläisten perhekuntien	15:12 Ja sanoi heille: te kuin olette isäin päämiehet Levi-	15:12 Ja sanoi heille: te cuin oletta Isäin päämiehet Lewitain

päämiehet. Pyhittäkää itsenne ja veljenne ja tuokaa Herran, Israelin Jumalan, arkki siihen paikkaan, jonka minä olen sille valmistanut.

15:13 Sillä sentähden, ettette ensimmäisellä kerralla olleet läsnä, mursi Herra, meidän Jumalamme, meidät; sillä me emme etsineet häntä, niinkuin olisi pitänyt."

15:14 Silloin papit ja leeviläiset pyhittäytyivät tuomaan Herran, Israelin Jumalan, arkkia.

15:15 Ja leeviläiset kantoivat Jumalan arkkia korenoilla olallansa, niinkuin Mooses oli Herran sananmukaan käskenyt.

15:16 Ja Daavid käski leeviläisten päämiesten asettaa veljensä, veisaajat, soittimilla, harpuilla, kanteleilla ja kymbaaleilla kaiuttamaan riemuvirsiä.

15:17 Niin leeviläiset asettivat soittamaan Heemanin, Joelin pojan, ja hänen heimolaisistaan Aasafin, Berekjan pojan, ja heidän heimolaisistaan, Merarin jälkeläisistä, Eetanin, Kuusajan pojan,

15:18 ja heidän kanssaan heidän arvossa lähinnä olevista heimolaisistaan: Sakarjan, Benin ja Jaasielin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Benajan, Maasejan, Mattitjan, Elifelehun, Miknejan, ObedEdomin ja Jegielin, ovenvartijat.

15:19 Ja veisaajista oli Heemanin, Aasafin ja Eetanin soittettava vaskikymbaaleilla,

läisten seassa, pyhittäkää teitänne veljeinne kanssa kantamaan ylös \Herran\ Israelin Jumalan arkkiä siihen siaan, jonka minä hänelle valmistanut olen.

15:13 Sillä ennen kuin ette läsnä olleet, teki \Herra\ meidän Jumalamme raon meissä, ettemme häntä etsineet, niinkuin meidän tekemän piti.

15:14 Niin papit ja Leeviläiset pyhittivät itsensä \Herran\ Israelin Jumalan arkkiä kantamaan.

15:15 Ja Leeviläisten pojat kantoivat Jumalan arkin, niinkuin Mooses \Herran\ sanan jälkeen käskenyt oli, olallansa korenoilla, jotka siinä olivat.

15:16 Ja David sanoi Leeviläisten päämiehille, että he asettaisivat veljistänsä veisaajia harpuilla, psaltareilla, kanteleilla ja symbaleilla, niin että he olisivat kuultut veisaavan korkialla äänellä ilon kanssa.

15:17 Niin Leeviläiset asettivat Hemanin Joelin pojan ja hänen veljistänsä Asaphin Berekian pojan, ja Merarin pojista heidän veljistänsä Etanin Kusajan pojan,

15:18 Ja heidän kanssansa heidän veljensä toisesta vuorosta, Sakarian, Benin, Jaeselin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Benajan, Maesejan, Mattitjan, Eliphelehun, Miknejan, Obededomin ja Jeielin, ovenvartiat.

15:19 Sillä Heman, Asaph ja Etan olivat veisaajat vaskisymbaleilla, helistäin heliäl-

seas/ pyhittäkät teitän teidän veljein cansa/ candaman HERran Israelin Jumalan Arckia/ sijhen siaan/ jonga minä hänelle walmistanut olen.

15:13 Sillä ennen cosca et te läsnä ollet/ teki HERra meidän Jumalam raon meisä/ etten me händä edzinet/ nijncuin meidän tekemän piti.

15:14 Nijn Papit ja Lewitat pyhitit heidäns HERran Israelin Jumalan Arckia candaman.

15:15 Ja Lewitain pojat cannoit Jumalan Arkin heidän olallans corenoilla jotca sijnä olit/ nijncuin Mooses HERran sanan jälken käskenyt oli.

15:16 JA Dawid sanoi Lewitain päämiehille/ että he asetaisit heidän weljistäns weisaita/ harpuilla/ Psaltareilla/ candeileilla/ ja Cymbaleilla/ nijn että he olisit cuultut weisawan corkialla änellä ilon cansa.

15:17 Nijn Lewitat asetit Hemanin Joelin pojan/ ja hänen weljistäns Assaphin/ Berechian pojan. Ja Merarin pojista heidän weljens/ Ethanin Cusajan pojan.

15:18 Ja heidän cansans heidän weljens toisesta vuorosta/ nimittäin/ Sacharian/ BenJaasielin/ Semiramothin/ Jehielin/ Unnin/ Eliabin/ Benajan/ Maesejan/ Mathithian/ Eliphelejan/ Miknejan/ ObedEdomin/ ja Jejelin owen wartiat.

15:19 Sillä Heman/ Assaph ja Ethan/ olit weisajat waskicymbaleilla/ helistäin heliällä änel-

	lä äänellä;	lä.
15:20 Sakarjan, Ussielin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Maasejan ja Benajan harpuilla korkeassa äänialassa,	15:20 Mutta Sakaria, Ussiel, Semiramot, Jehiel, Unni, Eliab, Maesia ja Benaja psaltarilla alamotin päällä;	15:20 Mutta Zacharia/ Asiel/ Semiramoth/ Jehiel/ Unni/ Eliab/ Maesia ja Benaja Psaltarilla Alamothin päällä.
15:21 Mattitjan, Elifelehun, Miknejan, Obed-Edomin, Jegielin ja Asasjan kanteleilla matalassa äänialassa, veisuuta johtaaksensa.	15:21 Vaan Mattitja ja Eliphelehu ja Mikneja, ja Obededom, Jeiel ja Ahasia veisaisivat kahdeksan kielisillä kanteleilla heidän edellänsä.	15:21 Waan Mathithia ja Elipheleja ja Masenias/ ja ObedEdom/ Jeiel ja Asasia weisaisit cahdexan kielisillä candeileilla heidän edelläns.
15:22 Kenanja, leeviläisten johtaja kantajatehtävässä, valvoi kantamista, sillä hän oli taitava siihen.	15:22 Mutta Kenania Leviläisten päämies, veisumestari, piti neuvoman heitä ylhäisesti veisaamaan; sillä hän oli sangen taitava.	15:22 Mutta ChenanJa Lewitain päämies weisumestari piti neuwoman heitä weisaman: sillä hän oli sangen taitawa.
15:23 Berekja ja Elkana olivat arkin ovenvartijat.	15:23 Ja Berekia ja Elkana olivat arkin ovenvartiat.	15:23 Ja Berechia ja Elkana olit Arkin owen wartiat.
15:24 Ja papit Sebanja, Joo-safat, Netanel, Amasai, Sakarja, Benaja ja Elieser puhalsivat torviin Jumalan arkin edellä, ja Obed-Edom ja Jehia olivat arkin ovenvartijat.	15:24 Mutta papit Sebania, Josaphat, Netaneel, Amasai, Sakaria, Benaja ja Elieser soittivat basunilla Jumalan arkin edessä; ja Obededom ja Jehija olivat arkin ovenvartiat.	15:24 Mutta Sachania/ Josaphat/ Nethaneel/ Amasai/ Zacharia/ Benaja/ Eljezer Papit/ soitit Basunilla Jumalan Arkin edes/ ja ObedEdom ja Jeheja olit Arkin owen wartiat.
15:25 Sitten Daavid, Israelin vanhimmat ja tuhannenpäämiehet menivät ja toivat riemuiten Herran liitonarkin Obed-Edomin talosta.	15:25 Niin meni David ja Israelin vanhimmat ja tuhanten päämiehet noutamaan \Herran\ liitonarkkia Obededomin huoneesta ilolla.	15:25 Nlin meni Dawid ja Israelin wanhimmat ja tuhannen päämiehet/ noutaman HERran lijton Arckia ObedEdomin huonesta ilolla.
15:26 Ja kun Jumala auttoi leeviläisiä, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, uhrattiin seitsemän härkää ja seitsemän oinasta.	15:26 Ja koska Jumala autti Leviläisiä, jotka kantoivat \Herran\ liitonarkkia, uhraisivat he seitsemän mullia ja seitsemän oinasta.	15:26 Ja cosca Jumala autti Lewitait candamas HERran lijton Arckia/ uhraisit he seidzemen härkä/ ja seidzemen oinasta.
15:27 Daavid oli puettu hienosta pellavakankaasta tehtyyn viittaan ja samoin kaikki leeviläiset, jotka kantoivat arkkia, sekä veisaajat ja kantamisen johtaja Kenanja veisaajain kanssa; ja Daavidilla oli yllään pellavakasukka.	15:27 Ja David oli puettu liinawaatteella, ja kaikki Leviläiset, jotka arkkia kantoivat, ja veisaajat, ja Kenania veisumestari veisaajain kanssa; oli myös Davidin yllä liinainen päällisvaate.	15:27 Ja Dawid oli puetettu lijnawaattella/ ja caicki Lewitat jotca Arckia cannoit/ ja weisaajat/ ja ChenanJa weisumestari weisaitten cansa.
15:28 Niin koko Israel toi Herran liitonarkin riemun raikuesa ja pasunain pauhatessa, torvien, kymbaalien, harppujen ja kannelten soudessa.	15:28 Niin saatti koko Israel \Herran\ liitonarkin ilolla, basunain, trometein, heliäin symbalein, psaltarein ja kantelein kanssa.	15:28 Oli myös Dawidin päällä lijnainen pääliswaate. Näin cannoi coco Israel HERran lijton Arkin ilolla/ Basunain/ trometein/ heliäin Cymbalein/ Psaltarein ja candelein cansa.

15:29 Kun Herran liitonarkki tuli Daavidin kaupunkiin, katse- li Miikal, Saulin tytär, ikkunasta, ja nähdessään kuningas Daavidin hyppivän ja karkeloivan halveksi hän häntä sydämessään.

1 Aikakirja 16 LUKU

16:1 Kun he olivat tuoneet Jumalan arkin ja asettaneet sen majaan, jonka Daavid oli sille pystyttänyt, uhrasivat he polttouhreja ja yhteysuhreja Jumalan edessä.

16:2 Ja kun Daavid oli uhrannut polttouhrin ja yhteysuhrit, siunasi hän kansan Herran nimeen.

16:3 Ja hän jakoi kaikille israelilaisille, sekä miehille että naisille, kullekin leipäkakun, kappaleen lihaa ja rypäle- kunkun.

16:4 Ja hän asetti Herran arkin eteen leeviläisiä palvelemaan ja kunnioittamaan, kiittämään ja ylistämään Herraa, Israelin Jumalaa:

16:5 Aasafin johtajaksi, toiseksi Sakarjan, sitten Jegielin, Semiramotin, Jehielin, Mattitjan, Eliabin, Benajan, Oobed-Edomin ja Jegielin soittamaan harpuilla ja kanteleilla, Aasafin helistäessä kybaleja

16:6 ja pappien, Benajan ja Jahasielin, soittaessa yhtämittaa torvia Jumalan liitonarkin edessä.

16:7 Silloin, sinä päivänä, ensikerran Daavid asetti Aasafin ja hänen veljensä kiittämään Herraa näin:

16:8 "Kiittäkää Herraa, julistakaa hänen nimeänsä, tehkää

15:29 Kuin \Herran\ liitonarkki tuli Davidin kaupunkiin, katsoi Mikal Saulin tytär akkunasta ja näki Davidin hyppäävän ja soittavan, niin hän katsoi hänen sydämessänsä ylön.

16 LUKU

16:1 Kuin he Jumalan arkin olivat kantaneet sisälle, asettivat he sen keskelle majaa, jonka David oli valmistanut, ja uhrasivat polttouhria ja kiitosuhria Jumalan edessä.

16:2 Ja kuin David oli täyttänyt polttouhrit ja kiitosuhrit, siunasi hän kansaa \Herran\ nimeen,

16:3 Ja jakoi jokaiselle Israelissa sekä miehille että vaimoille, jokaiselle leivän ja kappaleen lihaa ja mitan viinaa.

16:4 Ja hän asetti \Herran\ arkin eteen muutamia Leviläisiä palveliaksi, ylistämään, kiittämään ja kunnioittamaan \Herraa\ Israelin Jumalaa.

16:5 Ne olivat: Asaph ensimmäinen, Sakaria toinen, Jeiel, Semiramot, Jehiel, Mattitja, Eliab, Benaja, Obededom ja Jeiel, psaltarein ja harppuin kanssa; mutta Asaph kiliseväisten symbalein kanssa;

16:6 Ja Benaja ja Jehasiel papit, vaskitorvilla, aina Jumalan liitonarkin edessä.

16:7 Sinä päivänä asetti David ensisti kiittämään \Herraa\, Asaphin ja hänen veljensä kautta.

16:8 Kiittäkää \Herraa\ ja saarnatkaa hänen nimeänsä,

15:29 COsca HERran liiton Arcki tuli Dawidin Caupungijn/cadzoï Michol Saulin tytär akkunasta/ ja näki Dawidin hyp- pävän ja leikidzewän/ niijn hän cadzoï hänen sydämesäns ylön.

XVI. Lucu

16:1 COsca he Jumalan Arkin olit candanet sisälle/ asetit he hänen majaan/ jonga Dawid oli walmistanut/ ja uhrais polttouhria ja kijosuhria Jumalan edes.

16:2 Ja cosca Dawid oli täyttänyt polttouhrit ja kijosuhrit/ siunais hän Canssa HERran nimeen.

16:3 Ja jacoi jocaidzelle Israelis sekä miehille että waimoil- le/ jocaidzelle leiwän/ ja cap- palen liha/ ja mitan wijna.

16:4 JA hän asetti HERran Arkin eteen muutamita Lewitai- ta palweliaksi/ ylistämän/ kijt- tämän ja cunnioittaman HERra Israelin Jumalata.

16:5 Cuin olit Assaph ensimmäi- nen/ ZacharJa toinen/ Jejel/ Semiramoth/ Jehiel/ Mathit- hia/ Eliab/ Benaja/ ObedE- dom/ ja Jejel Psaltarin ja harpuin cansa: mutta Assaph kilisewäisten Cymbalein cansa.

16:6 Ja Benaja ja Jehasiel Papit trumetarein cansa aina Jumalan liiton Arkin edes.

16:7 Silloin asetti Dawid ensisti kijtämän HERra Assaphin ca- utta ja hänen weljeins:

16:8 Kijtätät HERra ja saar- natcat hänen nimens/ julista-

hänen suuret tekonsa tiettäviksi kansojen keskuudessa.	julistakaat hänen töitänsä kansain seassa;	cat hänen töitän Canssan seas.
16:9 Laulakaa hänelle, veisatkaa hänelle, puhukaa kaikista hänen ihmeistänsä.	16:9 Veisatkaat hänelle, soitatkaat hänelle, puhukaat kaikista hänen ihmeellisistä töistänsä!	16:9 Weisatcat/ soittacat hänen edesän/ puhucat caikista hänen ihmellisistä töistänsä.
16:10 Hänen pyhä nimensä olkoon teidän kerskauksenne; iloitkoon niiden sydän, jotka etsivät Herraa.	16:10 Ylistäkää hänen pyhää nimeänsä, niiden sydän iloitkaan, jotka etsivät \Herraa\!	16:10 Ylistäkät hänen pyhä nimens/ niiden sydän iloitcan/ jotca edziwät HERra.
16:11 Kysykää Herraa ja hänen voimaansa, etsikää alati hänen kasvojansa.	16:11 Etsikää \Herraa\ ja hänen voimaansa, etsikää hänen kasvojansa alati!	16:11 Kysykät HERra ja hänen woimans/ edzikät hänen caswojans alati.
16:12 Muistakaa hänen ihme töitänsä, jotka hän on tehnyt, hänen ihmeitänsä ja hänen suunsa tuomioita,	16:12 Muistakaat hänen ihmeellisiä töitänsä, jotka hän tehnyt on, hänen ihmeitänsä ja suunsa tuomioita,	16:12 Muistacat hänen ihmellisiä töitäns/ jotca hän tehnyt on/ hänen ihmeitäns ja sanojans.
16:13 te Israelin, hänen palvelijansa, siemen, Jaakobin lapset, te hänen valittunsa.	16:13 Te Israelin hänen palveliansa siemen, te Jakobin hänen valittunsa lapset!	16:13 Te Israelin hänen palvelians siemen/ te Jacobin hänen walituns lapset.
16:14 Hän, Herra, on meidän Jumalamme; hänen tuomionsa käyvät yli kaiken maan.	16:14 Hänpä on \Herra\ meidän Jumalamme, hän tuomitsee kaikessa maailmassa.	16:14 Hämbä on HERra meidän Jumalam/ hän duomidze caikes mailmas.
16:15 Muistakaa hänen liittonsa iankaikkisesti, hamaan tuhansiin polviin, sana, jonka hän on säätänyt,	16:15 Muistakaat ijankaikkisesti hänen liittoansa, mitä hän on käskenyt tuhannelle sukukunnalle,	16:15 Muistacat ijancaickisest hänen lijtoans/ mitä hän on käskenyt tuhannelle sucucunnalle.
16:16 liitto, jonka hän teki Aabrahamin kanssa, ja hänen lisakille vannomansa vala.	16:16 Jonka hän teki Abrahamin kanssa ja hänen valaansa Isaakin kanssa;	16:16 Jonga hän teki Abrahamin cansa/ ja hänen walans Isaachin cansa.
16:17 Hän vahvisti sen käskyksi Jaakobille, Israelille iankaikkiseksi liitoksi.	16:17 Ja sääsi sen Jakobille säädyksi ja Israelille ijankaikkiseksi liitoksi,	16:17 Ja sääsi sen Jacobille oikeudexi/ ja Israelille ijancaickisexi lijtoxi.
16:18 Hän sanoi: 'Sinulle minä annan Kanaanin maan, se olkoon teidän perintöosanne.'	16:18 Ja sanoi: sinulle minä annan Kanaanin maan, teidän perimisenne arvan;	16:18 Ja sanoi: sinulle minä annan Canaan maan/ teidän perimisen arwan.
16:19 Teitä oli vähäinen joukko, vain harvoja, ja te olitte muukalaisia siellä.	16:19 Koska te vähät ja harvat olitte, ja muukalaiset siinä.	16:19 Cosca he vähät ja harvat olit/ ja muucalaiset sijnä:
16:20 Ja he vaelsivat kansasta kansaan ja yhdestä valtakunnasta toiseen kansaan.	16:20 Ja he vaelsivat kansasta kansaan, ja yhdestä valtakunnasta toiseen kansaan.	16:20 Waelsit he Canssasta Canssaan/ ja yhdest walda cunnast toiseen Canssaan.
16:21 Hän ei sallinut kenenkään heitä vahingoittaa, ja hän rankaisi kuninkaita heidän tähtensä:	16:21 Eipä hän sallinut kenenkään heitä vahingoittaa, vaan rankaisi kuninkaat heidän tähtensä.	16:21 Eipä hän sallinut heitä kenengän wahingoitta/ waan rangais Cuningatkin heidän tähtens.

16:22 'Älkää koskeko minun voideltuihini, älkää tehkö pahaa minun profetoilleni.'

16:23 Veisatkaa Herralle, kaikki maa, julistakaa päivästä päivään hänen pelastustekojansa.

16:24 Ilmoittakaa pakanain seassa hänen kunniaansa, hänen ihmeitönsä kaikkien kansojen seassa.

16:25 Sillä Herra on suuri ja sangen ylistettävä, hän on peljättävä yli kaikkien jumalain.

16:26 Sillä kaikki kansojen jumalat ovat epäjumalia, mutta Herra on tehnyt taivaat.

16:27 Kirkkaus ja kunnia on hänen kasvojensa edessä, väkevyys ja riemu hänen asuinsijassaan.

16:28 Antakaa Herralle, te kansojen sukukunnat, antakaa Herralle kunnia ja väkevyys.

16:29 Antakaa Herralle hänen nimensä kunnia, tuokaa lahjoja ja tulkaa hänen kasvojensa eteen, kumartakaa Herraa pyhässä kaunistuksessa.

16:30 Vaviskaa hänen kasvojensa edessä, kaikki maa. Maan piiri pysyy lujana, se ei horju.

16:31 Iloitkoot taivaat, ja riemuitkoot maa; ja sanottakoon pakanain seassa: 'Herra on kuningas!'

16:32 Pauhatkoon meri ja kaikki, mitä siinä on; ihastukoot kedot ja kaikki, mitä niissä on,

16:33 riemuitkoot silloin metsän puut Herran edessä, sillä hän tulee tuomitsemaan maata.

16:22 Älkää ruvetko minun voideltuihini, ja älkää pahaa tehkö minun profetailleni!

16:23 Veisatkaat \Herralle\ kaikki maa, julistakaa päivä päivältä hänen autuuttansa!

16:24 Luetelkaat pakanain seassa hänen kunniaansa, kaikkein kansain seassa hänen ihmeitönsä!

16:25 Sillä \Herra\ on suuri ja sangen kiitettävä, peljättävä kaikkein jumalain seassa;

16:26 Sillä kaikki pakanain jumalat ovat epäjumalat; mutta \Herra\ on taivaat tehnyt.

16:27 Kaunistus ja kunnia on hänen edessönsä, ja väkevyys ja ilo on hänen siassansa.

16:28 Te kansain sukukunnat, tuokaat \Herralle\, tuokaat \Herralle\ kunnia ja voima!

16:29 Tuokaat \Herralle\ hänen nimensä kunnia, tuokaat lahjoja ja tulkaat hänen eteensä. Kumartakaa \Herraa\ pyhässä kaunistuksessa!

16:30 Peljätäkää häntä kaikki maailma; hän on maan vahvistanut, ettei se liiku.

16:31 Taivaat iloitkaan ja maa riemuitkaan, sanottakoon pakanain seassa, että \Herra\ hallitsee!

16:32 Meri pauhatkaan ja mitä siinä on, kedot iloitkaan ja kaikki, mitä sen päällä on.

16:33 Ja ihastukaan kaikki puut metsissä \Herran\ edessä; sillä hän tulee tuomitsemaan maata.

16:22 Älkät ruwetco minun woideltuihin/ ja älkät pahaa tehkö minun Prophetailleni.

16:23 WEisatcat HERralle caicki maa/ julistacat päiwä päiwäldä hänen autuuttans.

16:24 Luetelcat pacanain seas hänen cunniatans/ caickein Canssain seas hänen ihmeitöns.

16:25 Sillä HERra on suuri ja sangen kijtettävä/ peljättävä caickein jumalitten seas.

16:26 Sillä caicki pacanain jumalat owat epäjumalat: mutta HERra on taiwat tehnyt.

16:27 Se on caunis ja cunnialinen hänen edesöns/ ja wäkwewys ja ilo on hänen siassans.

16:28 Te Canssat tuocat HERralle/ tuocat HERralle cunnia ja woima.

16:29 Tuocat hänen nimens cunnia/ tuocat lahjoja/ ja tulcat hänen eteens. Cumartacat HERra pyhäs caunistuxes.

16:30 Peljätäkät händä caicki mailma/ hän on maan wäkwistanut/ ettei hän lijcu.

16:31 Taiwat iloidcan ja maa riemuidcan/ sanottacan pacanain seas että HErra hallidze.

16:32 Meri paohatcan/ ja mitä sijnä on/ kedot iloitcat/ ja caicki cuin sen päällä owat.

16:33 Ja ihastucan caicki puut medzis HERran edes: sillä hän tule duomidzeman maata.

16:34 Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

16:35 Ja sanokaa: 'Pelasta meidät, sinä pelastuksemme Jumala, kokoa ja vapahda meidät pakanain seasta, että me kiittäisimme sinun pyhää nimeäsi ja kerskaisimme sinun ylistyksestäsi.'

16:36 Ylistetty olkoon Herra, Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen." Ja kaikki kansa sanoi: "Amen", ja ylisti Herraa.

16:37 Ja hän asetti Aasafin ja hänen veljensä sinne Herran liitonarkin eteen tekemään vakituista palvelusta arkin edessä, kunakin päivänä sen päivän palveluksen,

16:38 mutta Oobed-Edomin ja heidän veljensä, yhteensä kuuksikymmentä kahdeksan, nimitäin Oobed-Edomin, Jeditunin pojan, ja Hoosan, ovenvarti-joiksi.

16:39 Ja pappi Saadokin ja hänen veljensä, papit, hän asetti Herran asumuksen eteen, uhrikukkulalle, joka on Gibeonissa,

16:40 uhraamaan polttouhreja Herralle polttouhrialttarilla, aina aamuin ja illoin, kaikki niinkuin on kirjoitettuna Herran laissa, jonka hän on antanut Israelille.

16:41 Ja heidän kanssaan olivat Heeman ja Jedutun ynnä muut valitut, nimeltä mainitut, kiittämässä Herraa siitä, että hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

16:42 Näiden, Heemanin ja Jedutunin, hallussa oli torvet

16:34 Kiittäkää \Herraa\, sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa on iankaikkinen!

16:35 Ja sanokaat: auta meitä Jumala, meidän vapahtajamme, ja kokoa meitä ja kehitä meitä pakanoista, että me kiittäisimme sinun pyhää nimeäs ja kerskaisimme sinun kiitoksessas.

16:36 Kiitetty olkoon \Herra\ Israelin Jumala iankaikkisesta iankaikkiseen; ja kaikki kansa sanokaan: amen! ja kiittäkään \Herraa\!

16:37 Näin jätti hän \Herran\ liitonarkin eteen Asaphin ja hänen veljensä, palvelemaan alinomati arkin edessä joka-päiväisessä työssä;

16:38 Mutta Obededomin ja hänen kahdeksan veljeänsä seitsemättäkymmentä, ja Obededomin Jeditunin pojan ja Hossan, ovenvartiaksi.

16:39 Ja papin Zadokin ja papit hänen veljensä pani hän \Herran\ majan eteen Gibeonin korkeudelle,

16:40 Tekemään päivä päivältä \Herralle\ polttouhria polttouhrin alttarilla aamulla ja ehtolla; kaiketi niinkuin kirjoitettu on \Herran\ laissa, ja hän Israelille käskenyt oli;

16:41 Ja Hemanin ja Jedutunin heidän kanssansa, ja muut valitut, nimeltänsä nimitetyt, kiittämään \Herraa\, että hänen laupiutensa on iankaikkisesti;

16:42 Ja Hemanin ja Jedutunin heidän kanssansa, vaski-

16:34 Kijttäkät HERra/ sillä hän on hyvä/ ja hänen laupiudens on ijancaickinen.

16:35 Ja sanocat: auta meitä Jumala meidän wapahtajam/ ja coco meitä/ ja kehitä meitä pacanoista/ että me kijtäisim sinun pyhä nimes/ ja kerscaisim meitäm sinun kijto-xesas.

16:36 Kijtetty olcon HERra Israelin Jumala ijancaickisest ijancaickiseen/ ja caicki Canssa sanocan Amen: ja kijttäkän HERra.

16:37 NÄin jätti hän HERran lijton Arkin eteen Assaphin ja hänen weljens/ palweleman alinomat Arkin edes/ jocapäi-wäises työs.

16:38 Mutta ObedEdomin ja hänen cahdexan weljiäns sedzemettäkyymmendä: Ja ObedEdomin Jedithun pojan ja Hossan owen wartiaxi.

16:39 Ja Zadochin Papin ja hänen weljens Papit/ pani hän HERran majan eteen Gibeonin corkeudelle.

16:40 Tekemän päivä päivältä HERralle polttouhria polttouhrin Altarilla/ amulla ja ehtona/ nijncuin kirjoitettu on HERran Lais/ ja hän Israelille käskenyt oli.

16:41 Ja Hemanin ja Jedithunin heidän cansans/ ja muut walitut cuin nimeldäns nimitetyt olit kijttämän HERra/ että hänen laupiudens on ijancaickisest.

16:42 Ja Hemanin ja Jedithunin heidän cansans/ waskitor-

ja kymbaalit soittajia varten ynnä muut soittimet Jumalan virttä varten. Ja Jedutunin pojat vartioivat ovia.

16:43 Sitten kaikki kansa lähti kukin kotiinsa, ja Daavid kääntyi takaisin tervehtimään perhettänsä.

1 Aikakirja 17 LUKU

17:1 Kerran, kun Daavid istui linnassansa, sanoi Daavid profeetta Naatanille: "Katso, minä asun setripuisessa palatsissa, mutta Herran liitonarkki on telttakankaan alla." Naatan sanoi Daavidille:

17:2 "Tee vain kaikki, mitä mielessäsi on, sillä Jumala on sinun kanssasi."

17:3 Mutta sinä yönä tapahtui, että Naatanille tuli tämä Jumalan sana:

17:4 "Mene ja sano minun palvelijalleni Daavidille: Näin sanoo Herra: Et sinä ole rakentava minulle huonetta asuakseni.

17:5 Minä en ole asunut huoneessa siitä päivästä asti, jona johdatin Israelin tänne, tähän päivään saakka, vaan minä olen muuttanut teltasta telttaan ja asumuksesta asumukseen.

17:6 Olenko minä koskaan, missä olenkin vaeltanut kaikessa Israelissa, kenellekään Israelin tuomareista, joita olen asettanut kaitsemaan kansaani, sanonut näin: Miksi ette ole rakentaneet minulle setripuista huonetta?

17:7 Sano siis minun palvelijalleni Daavidille: Näin sanoo

torvilla ja symbaleilla soittamaan, ja Jumalan kanteleilla. Mutta Jedutunin pojat panin hän ovenvartiaksi.

16:43 Ja näin matkusti kaikki kansa kukin kotiansa; Daavid myös palasi siunaamaan huonettansa.

17 LUKU

17:1 Ja tapahtui, kuin David asui huoneessansa, sanoi hän propheta Natanille: katso, minä asun sedrihuoneessa, ja \Herran\ liitonarkki on vaatetten alla.

17:2 Natan sanoi Davidille: kaikki mikä sinun sydämesäs on, tee, sillä Herra on sinun kanssas.

17:3 Mutta sinä yönä tuli Jumalan sana Natanin tykö ja sanoi:

17:4 Mene ja sano palvelialleni Davidille: näin sanoo \Herra\: ei sinun pidä minulle rakentaman huonetta asuakseni;

17:5 Sillä en minä ole asunut yhdessäkään huoneessa siitä päivästä, kuin minä Israelin lapset johdatin ulos, tähän päivään asti, vaan minä olen aina ollut majoissa ja tabernaklissa.

17:6 Kuhunka ikänä minä vaelsin koko Israelissa, olenko minä puhutellut jotakuta tuomaria Israelissa, jonka minä olen käskenyt kaita minun kansaani, ja sanonut: miksi ette ole minulle rakentaneet sedrihuonetta?

17:7 Niin sano nyt näin palvelialleni Davidille: näin sanoo

wella ja Cymbaleilla soittaman/ ja Jumalan candeileilla. Mutta Jedithunin pojat panin hän owen wartiaxi.

16:43 Ja näin matcusti caicki Canssa cukin cotians: Dawid myös läxi siunaman huonettans.

XVII. Lucu

17:1 SE tapahdui cosca Dawid asui huonesans/ sanoi hän Prophetalle Nathanille: cadzo/ minä asun Cedrihuones/ ja HERran lijton Arcki on waatetten alla.

17:2 Nathan sanoi Dawidille: caicki cuin sinun sydämesäs on/ tee: sillä HERRA on sinun cansas.

17:3 MUTta sinä yönä tuli Jumalan sana Nathanin tygö/ ja sanoi:

17:4 Mene/ ja sano minun palweliälleni Dawidille: Näin sano HERra: älä minulle rakenna yhtän huonetta asuaxeni:

17:5 Sillä en minä ole asunut yhdessäkän huones/ sijtä päivästä cuin minä Israelin lapset johdatin ulos/ tähän päiwän asti/ waan minä olen aina ollut majas ja Tabernaclis.

17:6 Cuhunga ikänäns minä waelsin coco Israelis/ olengo minä puhutellut jotacuta Duomarita Israelis/ jonga minä olen käskenyt ruockia minun Canssani/ ja sanonut: mixet te ole minulle rakendanet Cedrihuonetta?

17:7 Nijn sano näin minun palweliälleni Dawidille: Näin

Herra Sebaot: Minä olen ottanut sinut laitumelta, lammas-ten jäljestä, kansani Israelin ruhtinaaksi.

17:8 Ja minä olen ollut sinun kanssasi kaikkialla, missä sinä vaelsit, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi sinun tieltäsi. Ja minä teen sinulle nimen, suurimpien nimien vertaisen maan päällä.

17:9 Ja minä valmistan sijan kansalleni Israelille ja istutan sen niin, että se asuu paikallansa eikä enää ole levoton eivätkä vääryyden tekijät sitä enää vaivaa niinkuin ennen,

17:10 siitä ajasta saakka, jolloin minä asetin tuomareita kansalleni Israelille. Ja minä nöyryytän kaikki sinun vihollisesi. Ja minä ilmoitan sinulle, että Herra on rakentava sinulle huoneen.

17:11 Kun sinun päiväsi ovat päättyneet ja sinä lähdet isiesi tykö, korotan minä sinun seuraajaksesi jälkeläisesi, joka on yksi sinun pojistas; ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa.

17:12 Hän on rakentava minulle huoneen, ja minä vahvistan hänen valtaistuimensa ikuisiksi ajoiksi.

17:13 Minä olen oleva hänen isänsä, ja hän on oleva minun poikani; ja armoani minä en ota häneltä pois, niinkuin otin siltä, joka oli sinun edelläsi.

17:14 Ja minä pidän hänet pystyssä huoneessani ja valtakunnassani iäti, ja hänen valtaistuimensa on oleva iäti vahva."

\Herra\ Zebaot: minä olen ottanut sinun kedolta, kussas lampaita kaitsit, kansani Israelin päämieheksi,

17:8 Ja olen ollut sinun kanssas, kuhunkas ikänä vaelsit, ja olen hävittänyt kaikki vihamiehes edestäs, ja olen tehnyt sinulle nimen, niiden suurten nimien jälkeen, jotka maan päällä ovat;

17:9 Mutta minä panen kansalleni Israelille paikan ja istutan sen niin, että se siinä asuu ja ei enään liikuteta, ja pahan kansan ei pidä enää sitä vaivaaman niinkuin ennen.

17:10 Ja siitä ajasta, jona minä asetin tuomarit kansalleni Israelille, painoin minä kaikki sinun vihamiehes alas: ja minä ilmoitan sinulle \Herran\ rakentavan sinulle huoneen.

17:11 Ja pitää tapahtuman, kuin sinun aikas on täytetty, että sinä menet isäis tykö, niin minä herätän sinun siemenes sinun jälkees, joka pitää oleman sinun pojistas, ja minä vahvistan hänen valtakuntansa.

17:12 Hän rakentaa minulle huoneen, ja minä vahvistan hänen istuimensa ijankaikkisesti.

17:13 Minä olen hänen isänsä, ja hän on minun poikani: ja en minä käännä laupiuttani häneltä pois, niinkuin minä sen käänsin häneltä pois, joka sinun edelläs oli;

17:14 Mutta minä asetan hänen minun huoneeseni ja valtakuntaani ijankaikkisesti, niin että hänen istuimensa on pysyväinen ijankaikkisesti.

sano HERra Zebaoth: minä olen ottanut sinun kedolda cusas lambaita caidzit/ minun Canssani Israelin Förstixi.

17:8 Ja olen ollut sinun canssas cuhungas ikänäns waelsit/ ja olen hävittänyt sinun vihamiehes edestäs/ ja olen tehnyt sinulle nimen/ nijncuin suurilla maan päällä nimi on.

17:9 Mutta minä panen minun Canssalleni Israelille paican/ ja istutan sen nijn/ että se sijnä/ asu ja ei enä lijcuteta/ ja pahan Canssan ei pidä enää sitä waiwaman nijncuin ennen.

17:10 Ja sijtä ajasta cuin minä käskin/ että minun Canssallani Israelillä piti Duomarit oleman: minä painan caicki sinun wihamiehes alas/ ja ilmoitan sinulle HERran rakendawan sinulle huonen.

17:11 MUtta cosca sinun päiväs täytetän/ että sinä menet Isäis tygö/ nijn minä herätän sinun siemenes sinun jälkes/ yhden sinun pojistas/ ja minä wahwistan hänen waldacundans.

17:12 Ja hän rakenda minulle huonen/ ja minä wahwistan hänen istuimens ijancaickisest.

17:13 Minä olen hänen Isäns/ ja hän on minun poican/ ja en minä käännä minun laupiuttani häneldä pois/ nijncuin minä sen käänsin häneldä pois/ joca sinun edelläs oli.

17:14 Mutta minä asetan hänen minun huoneseni/ ja minun waldacundani ijancaickisest/ nijn että hänen istuimens on pysyväinen ijan-

17:15 Aivan näillä sanoilla ja tämän näyn mukaan Naatan puhui Daavidille.

17:16 Niin kuningas Daavid meni ja asettui Herran eteen ja sanoi: "Mikä olen minä, Herra Jumala, ja mikä on minun sukuni, että olet saattanut minut tähän asti?"

17:17 Mutta tämäkin on ollut vähän sinun silmissäsi, Jumala, ja niin sinä olet puhunut palvelijasi suvulle myöskin kaukaisista asioista ja olet nähnyt minut nousevina ihmispolvina, Herra Jumala.

17:18 Mitä Daavid enää sinulle puhuisi kunniasta, jota olet osoittanut palvelijallesi? Sinähän tunnet palvelijasi.

17:19 Herra, palvelijasi tähden ja oman mielesi mukaan sinä olet tehnyt kaiken tämän suuren ja ilmoittanut kaikki nämä suuret asiat.

17:20 Herra, kaiken sen mukaan, mitä me olemme korvillamme kuulleet, ei ole sinun vertaistasi, eikä ole muuta jumalaa kuin sinä.

17:21 Ja missä on maan päällä toista kansaa sinun kansasi Israelin vertaista, jota Jumala itse on käynyt lunastamaan kansaksensa, ja niin sinä olet tehnyt itsellesi suuren ja peljättävän nimen karkoittamalla pakanat kansasi tieltä, jonka sinä Egyptistä lunastit.

17:22 Ja sinä olet asettanut kansasi Israelin omaksi kansaksesi ikuisiksi ajoiksi, ja sinä,

17:15 Ja kuin Natan kaikkein näiden sanain jälkeen ja kaiken tämän näyn jälkeen Daavidin kanssa puhunut oli,

17:16 Niin tuli kuningas Daavid ja oli \Herran\ edessä, ja sanoi: kuka olen minä, \Herra\ Jumala? ja mikä on minun huoneeni, että olet saattanut minun tähän asti?"

17:17 Ja tämä on vähä ollut sinun silmäis edessä, Jumala, mutta sinä olet myös puhunut sinun palvelias huoneelle kaukaisista asioista, ja olet katsellut minun niinkuin ihmisen hahmossa, joka on \Herra\ Jumala korkeudessa.

17:18 Mitä enempää David mahtaa anoa sinulta, että kunnioittaisit palvelias? sillä sinä tunnet palvelias.

17:19 \Herra\, palvelias tähden ja sinun sydämes jälkeen olet sinä kaikki nämät suuret asiat tehnyt, ilmoittaakses kaikki ne suuret työt.

17:20 \Herra\, ei ole sinun kaltaistas ja ei ole Jumalaa paitsi sinua, kaiken sen jälkeen, minkä me korvillamme kuulleet olemme.

17:21 Ja mikä kansa maan päällä on niinkuin kansas Israel, jota Jumala mennyt on vapahtamaan itsellensä kansaksi, ja tekemään itsellensä nimeä suurista ja hirmuisista töistä, ajain pakanat ulos kansas edestä, jonka Egyptistä vapahtanut olet?"

17:22 Ja olet tehnyt kansas Israelin itselles ijankaikkiseksi kansaksi, ja sinä \Herra\ olet heidän Jumalaksensa

caickisest.

17:15 JA cosca Nathan caickein näiden sanain ja näyn jälkeen Dawidin cansa puhunut oli.

17:16 Nijn tuli Cuningas Dawid ja oli HERran edes/ ja sanoi: cuca olen minä HERra Jumala? ja mikä on minun huonen/ että olet andanut minun tulla tähän asti.

17:17 Ja tämä on vähä ollut sinun silmäis edes Jumala/ mutta sinä olet myös puhunut sinun palwelias huonesta/ pitkän ajan peräst tulewaisest/ ja olet cadzellut minun nijncuin ihmisen hahmos/ joca on HERra Jumala corkeudes.

17:18 Mitä Dawid enä mahta anoa sinulda/ että cunnioittaisit palwelias? sinä tunnet palwelias.

17:19 HERra sinä olet tehnyt caicki ne suuret tegot oman sydämes jälken/ sinun palwelias tähden/ ilmoittaxes caiken jalouden.

17:20 HERra/ ei ole sinun caldaistas/ ja ei ole Jumalata paidzi sinua/ caickis cuin me corwillam cuullet olem.

17:21 Ja cusa on jocu Canssa maan päällä/ nijncuin sinun Canssas Israel/ cuhunga Jumala mennyt on/ vapahtaman idzellens Canssa/ ja tekemän hänellens nimet suurist ja hirmullisist töistä/ ajain pacanat ulos sinun Canssas edest/ jongas Egyptist vapahtanut olet?"

17:22 Ja olet tehnyt sinun Canssas Israelin idzelles ijancaickisexi Canssaxi/ ja sinä

Herra, olet tullut heidän Juma-
laksensa.

17:23 Niin olkoon nyt, Herra,
se sana, jonka sinä olet pu-
hunut palvelijastasi ja hänen
suvustansa, vahva ikuisiksi
ajoiksi. Tee, niinkuin olet pu-
hunut.

17:24 Silloin sinun nimesi on
oleva vahva ja tuleva suureksi
ikuisiksi ajoiksi, ja se on oleva:
Herra Sebaot, Israelin Jumala,
Jumala Israelissa. Ja palvelijasi
Daavidin suku on pysyvä sinun
edessäsi.

17:25 Sillä sinä, minun Juma-
lani, olet ilmoittanut palvelijal-
lesi rakentavasi hänelle hu-
neen. Siitä palvelijasi on saa-
nut rohkeuden rukoilla sinun
edessäsi.

17:26 Ja nyt, Herra, sinä olet
Jumala; ja kun olet luvannut
palvelijallesi tämän hyvän,

17:27 niin suvaitse nyt siunata
palvelijasi sukua, että se py-
syisi iäti sinun edessäsi. Sillä
mitä sinä, Herra, siunaat, se
on oleva siunattu iäti."

17:23 Nyt \Herra\, se sana,
jonkas puhunut olet palve-
liastas ja hänen huoneestan-
sa, vahvistukoon ijankaikki-
sesti! ja tee niinkuin sinä pu-
hunut olet.

17:24 Vahvistukoon ja suu-
reksi tulkoon sinun nimes
ijankaikkisesti! että sanottai-
siin: \Herra\ Zebaot, Israelin
Jumala, on Jumala Israelissa,
ja palvelias Davidin huone
olkoon pysyväinen sinun
edessäsi!

17:25 Sillä sinä, Jumalani,
olet ilmoittanut palvelias kor-
vain kuullen, että rakennat
hänelle huoneen, sentähden
on palvelias aikonut rukoilla
sinun edessäsi.

17:26 Nyt \Herra\, sinä olet
Jumala, ja sinä olet tätä hy-
vää puhunut palvelialles;

17:27 Niin rupee nyt siunaa-
maan palvelias huonetta, että
se pysyis ijankaikkisesti si-
nun edessäsi; sillä sinä
\Herra\ olet siunannut sen,
niin olkoon se siunattu ijan-
kaikkisesti!

HERra olet heidän Jumalaxens
tullut.

17:23 Nyt HERra se sana jon-
gas palwelialles puhunut olet/
ja hänen huonellens/ wahwis-
tucon ijancaickisest/ ja tee
nijncuins puhunut olet.

17:24 Wahwistucon ja suurexi
tulcon sinun nimes ijancaic-
kisest/ että sanotaisin: HERra
Zebaoth/ Israelin Jumala on
Jumala Israelis/ ja sinun pal-
welias Dawidin huone olcon
pysywäinen sinun edesäs.

17:25 Sillä sinä minun Juma-
lan olet ilmoittanut sinun pal-
welias corwain cuullen/ että
rakennat hänelle huonen/ sen-
tähden on sinun palwelias ai-
coinut rucoilla sinun edesäs.

17:26 Nyt HERra sinä olet
Jumala/ ja olet tätä hyvä
puhunut palwelialles.

17:27 Siuna nyt sinun palweli-
as huone/ että se pysyis ijan-
caickisest sinun edesäs: sillä
mitä sinä HERra siunat/ se on
siunattu ijancaickisest.

1 Aikakirja 18 LUKU

18:1 Sen jälkeen Daavid voitti
filistealaiset ja nöyryytti heidät;
ja hän otti Gatin ja sen tytär-
kaupungit filistealaisten käsistä.

18:2 Hän voitti myös mooabi-
laiset, ja niin mooabilaiset tuli-
vat Daavidin veronalaisiksi pal-
velijoiksi.

18:3 Samoin Daavid voitti Hada-
reserin, Sooban kuninkaan,
Hamatin suunnalla, kun tämä
oli menossa lujittamaan val-
taansa Eufrat-virran rannoille.

18:4 Ja Daavid otti häneltä

18 LUKU

18:1 Sitte löi David Philis-
tealaiset ja vaati allensa hei-
dät, ja hän otti Gatin kylinen-
sä Philistealaisten kädestä.

18:2 Hän löi myös Moabilai-
set, niin että he tulivat Davi-
dille alamaisiksi ja veivät hän-
nelle lahjoja.

18:3 David löi myös Hada-
reserin Zoban kuninkaan
Hamatissa, silloin kuin hän
meni asettamaan sotajoukko-
ansa Phratin veden tykö.

18:4 Ja David voitti häneltä

XVIII. Lucu

18:1 Slitte löi Dawid Philiste-
rit/ ja vaati alans heidän/ ja
otti Gathin ja hänen kyläns
Philisterein kädest.

18:2 Hän löi myös Moabiterit/
nijn että he tulit Dawidille
alemmaisexi/ ja weit hänelle
lahjoja.

18:3 Hän löi myös Hada-
dEserin/ Zoban Cuningan Ha-
mathis/ silloin cuin hän meni
nostaman kättäns Phratin we-
den tygö.

18:4 Ja Dawid woitti häneldä

tuhat vaunuhevosta, seitsemäntuhatta ratsumiestä ja kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä, ja Daavid katkoi kaikilta vaunuhevosilta vuohisjänneet; ainoastaan sata vaunuhevosta hän niistä säästi.

18:5 Ja kun Damaskon aramilaiset tulivat auttamaan Hadareseria, Sooban kuningasta, voitti Daavid kaksikymmentäkaksi tuhatta aramilaista.

18:6 Ja Daavid asetti maaherroja Damaskon Aramiin; ja aramilaiset tulivat Daavidin veronalaisiksi palvelijoiksi. Näin Herra antoi Daavidille voiton, mihin tahansa tämä meni.

18:7 Ja Daavid otti ne kultavarustukset, jotka Hadareserin palvelijoilla oli yllään, ja vei ne Jerusalemiin.

18:8 Mutta Hadareserin kaupungeista, Tibhatista ja Kunnista, Daavid otti sangen paljon vaskea. Siitä Salomo teetti vaskimeren, pylvää ja vaskikalut.

18:9 Kun Toou, Hamatin kuningas, kuuli, että Daavid oli voittanut Hadareserin, Sooban kuninkaan, koko sotajoukon,

18:10 lähetti hän poikansa Hadoramin kuningas Daavidin luo tervehtimään häntä ja onnittelemaan häntä siitä, että hän oli taistellut Hadareserin kanssa ja voittanut hänet; Hadareser oli näet ollut Tooun vastustaja. Ja hänellä oli mukanaan kaikkinaisia kulta-, hopea- ja vaskikaluja.

18:11 Nekin kuningas Daavid pyhitti Herralle samoin kuin hopean ja kullan, minkä hän oli ottanut kaikilta kansoilta:

tuhannen vaunua, seitsemäntuhatta hevoksi ja kaksikymmentätuhatta jalkamiestä. Ja David raiskasi kaikki vaunut, ja piti heistä tallella sata vaunua.

18:5 Ja Syrialaiset Damaskusta tulivat Hadareserin Zoban kuninkaan apuun; mutta David löi Syrialaisista kaksikolmattakymmentä tuhatta miestä.

18:6 Ja David asetti vartiat Syrian Damaskuun, niin että Syrialaiset tulivat Davidin alamaisiksi ja veivät hänelle lahjoja; sillä \Herra\ autti Davidia, kuhunka ikänä hän vaelsi.

18:7 Ja David otti ne kultaiset kilvet, jotka olivat Hadareserin palvelioilla, ja vei ne Jerusalemiin.

18:8 Otti myös David Hadareserin kaupungeista Tibhatista ja Kunnista juuri paljon vaskea, josta Salomo teki vaskimeren, patsaat ja vaskiastioita.

18:9 Ja kuin Togu Hematin kuningas kuuli Davidin lyöneen kaiken Hadareserin Zoban kuninkaan sotajoukon,

18:10 Lähetti hän poikansa Hadoramin kuningas Davidin tykö, tervehtimään häntä ystävällisesti ja siunaamaan häntä, että hän Hadareserin kanssa sotinut ja hänen lyönyt oli; sillä Togulla oli sota Hadareserin kanssa: niin myös kaikellaisia kultaisia, hopeaisia ja vaskisia asioita (lähetti hän).

18:11 Ja kuningas David pyhitti ne \Herralle\ sen sen hopian ja kullan kanssa, jonka hän oli ottanut kaikilta pakanoilta, Edomilaisilta,

tuhannen vaunua/ seitsemäntuhatta hewoismiestä ja kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä. Ja Dawid raiskais caicki waunut/ ja piti heistä tallella sata waunua.

18:5 Ja Syrialaiset Damascus-ta tulit HadadEserin Zoban Cuningan apuun/ mutta Dawid löi Syrialaisist caxicolmattakymmentä tuhatta miestä.

18:6 Ja asetti Canssan Damascoon Syriaas/ niijn että Syrialaiset tulit Dawidin alemmaisexi/ ja weit hänelle lahjoja: sillä HERra autti Dawidi cunga ikänäns hän waelsi.

18:7 Ja Dawid otti cullaiset kiwet/ cuin olit HadadEserin palwelioilla/ ja wei Jerusalemiijn.

18:8 Otti myös Dawid HadadEserin Caupungeista Thibehatist ja Chunist juuri paljo waske/ josta Salomo waskimeren/ padzat ja waskiastioita teki.

18:9 JA cosca Thogu Hematin Cuningas cuuli Dawidin lyönen caiken HadadEserin Zoban Cuningan sotajoucon.

18:10 Lähetti hän poicans Hadoramin Cuningas Dawidin tygö/ käski terwettä ja siunata händä/ että hän HadadEserin cansa sotinut ja hänen lyönyt oli (sillä Thogulla oli sota HadadEserin cansa).

18:11 Ja Cuningas Dawid pyhitti HERralle caicki cullaiset/ hopiaiset ja waskiset astiat/ sen hopian ja cullan cansa

Edomilta, Mooabilta, ammonilaisilta, filistealaisilta ja Amalekilta.

18:12 Ja kun Abisai, Serujan poika, oli Suolalaaksossa voittanut edomilaiset, kahdeksantoista tuhatta miestä,

18:13 asetti hän maaherroja Edomiin, ja kaikki edomilaiset tulivat Daavidin palvelijoiksi. Näin Herra antoi Daavidille voiton, mihin tahansa tämä meni.

18:14 Ja Daavid hallitsi koko Israelia ja teki kaikelle kansallensa sitä, mikä oikeus ja vanhurskaus on.

18:15 Jooab, Serujan poika, oli sotajoukon ylipäällikkönä, ja Joosafat, Ahiludin poika, oli kanslerina.

18:16 Saadok, Ahitubin poika, ja Abimelek, Ebjatarin poika, olivat pappeina, ja Savsa oli kirjurina.

18:17 Benaja, Joojadan poika, oli kreettien ja pleettien päällikkönä; mutta Daavidin pojat olivat ensimmäiset kuninkaan rinnalla.

19 LUKU

19:1 Sen jälkeen ammonilaisen kuningas Naahas kuoli, ja hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

19:2 Niin Daavid sanoi: "Minä osoitan laupeutta Haanunille, Naahaan pojalle, sillä hänen isänsä osoitti laupeutta minulle." Ja Daavid lähetti sanansaattajat lohduttamaan häntä hänen isänsä kuoleman johdosta. Kun Daavidin palvelijat tulivat ammonilaisten maahan

Moabilaisilta, Ammonin lapsilta, Philistealaisilta ja Amalekilaisilta.

18:12 Ja Abisai Zerujan poika löi Suolalaaksossa Edomilaisista kahdeksantoistakymmentä tuhatta,

18:13 Ja asetti vartiat Edomiin, niin että kaikki Edomilaiset olivat Davidin alamaiset; sillä \Herra\ autti Davidia, kuhunka ikänä hän vaelasi.

18:14 Ja niin hallitsi David kaiken Israelin, ja hän teki oikeuden ja hurskauden kaikelle kansallensa.

18:15 Joab Zerujan poika oli sotajoukon päällä, Josaphat Ahiludin poika oli kansleri.

18:16 Zadok Ahitobin poika ja Abimelek Abjatarin poika olivat papit, Sausa oli kirjoittaja.

18:17 Benaja Joojadan poika oli Kretin ja Pletin päällä. Ja Davidin pojat olivat ensimmäiset kuninkaan käsillä.

19 LUKU

19:1 Sen jälkeen tapahtui, että Nahas Ammonin lasten kuningas kuoli, ja hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

19:2 Niin David sanoi: minä osoitan laupiuden Hanunille Nahaksen pojalle; sillä hänen isänsä on tehnyt laupiuden minun kohtaani. Ja David lähetti sanansaattajat lohduttamaan häntä hänen isänsä tähden. Ja Davidin palvelijat tulivat Ammonin lasten maalle Hanunin tykö, lohdutta-

cuin hän oli ottanut pacanoil-da/ Edomereidä/ Moabitereidä/ Ammonitereidä/ Philistereidä ja Amalechitereidä.

18:12 JA Abisai ZeruJan poica/ löi suolalaxos Edemereist cahdexantoistakymmendä tuhatta.

18:13 Ja asetti Canssan Edomijn/ nijn että caicki Edomerit olit Dawidin alemmaisiet: sillä HERra autti Dawidi cunga ikänäns hän waelsi.

18:14 Ja nijn hallidzi Dawid caiken Israelin/ ja teki oikeuden ja hurscauden caikelle hänen Canssallens.

18:15 JOab ZeruJan poica oli sotajoucon päällä/ Josaphat Ahiludin poica oli Cantzleri.

18:16 Zadok Ahitobin poica/ ja AbiMelech Abjatharin poica olit Papit/ Sausa oli kirjoittaja.

18:17 Benaja Joojadan poica oli Chretin ja Pletin päällä. Ja Dawidin pojat olit ensimmäiset Cuningan käsillä.

XIX. Lucu

19:1 SENperäst cuoli Nahas Ammonin lasten Cuningas/ ja hänen poicans tuli Cuningaxi hänen siaans.

19:2 Nijn Dawid ajatteli: minä osotan laupiuden Hanonille Nahaxen pojalle: sillä hänen Isäns on tehnyt laupiuden minun cohtani. Ja hän lähetti sinne sanansaattajat lohduttaman händä hänen Isäns tähden. Ja Dawidin palweliat tulit Ammonin lasten maalle

Haanunin luo lohduttamaan häntä,

19:3 sanoivat ammonilaisten päämiehet Haanunille: "Luuletko sinä, että Daavid tahtoo kunnioittaa sinun isääsi, kun hän lähettää lohduttajia sinun luoksesi? Varmaankin hänen palvelijansa ovat tulleet luoksesi tutkimaan ja hävittämään ja vakoilemaan maata."

19:4 Niin Haanun otatti kiinni Daavidin palvelijat, ajatti heidän partansa ja leikkautti toisen puolen heidän vaatteistaan, peräpuolia myöten, ja päästi heidät sitten menemään.

19:5 Kun tultiin kertomaan Daavidille miehistä, lähetti hän sanan heitä vastaan, sillä miehiä oli pahasti häväisty. Ja kuningas käski sanoa: "Jääkää Jerikoon, kunnes partanne on kasvanut, ja tulkaa sitten takaisin."

19:6 Kun ammonilaiset huomasivat joutuneensa Daavidin vihoihin, lähettivät Haanun ja ammonilaiset tuhat talenttia hopeata palkatakseen itsellensä Mesopotamiasta, Maakan Aramista ja Soobasta sotavaunuja ja ratsumiehiä.

19:7 Niin he palkkasivat itselleen kolmekymmentäkaksi tuhatta sotavaunua sekä Maakan kuninkaan ja hänen väkensä; nämä tulivat ja leiriytyivät Meedeban edustalle. Ja ammonilaiset kokoontuivat kaupungeistaan ja lähtivät sotaan.

19:8 Kun Daavid sen kuuli, lähetti hän Joabin ja koko sotajoukon, urhot.

19:9 Niin ammonilaiset lähtivät

maan häntä.

19:3 Niin sanoivat Ammonin lasten ylimmäiset Hanunille: luuletkos Davidin kunnioittavan isääs sinun silmäis edessä, että hän lähetti lohduttajat sinun tykösi? ja eikö hänen palveliansa tulleet sinun tykösi tutkistelemaan, kukistamaan ja vakoimaan maata?

19:4 Silloin otti Hanun Davidin palveliat, ajeli heidät ja leikkasi puolen heidän vaatteistaan liki kupeisiin asti, ja päästi heidät menemään.

19:5 Ja he menivät, ja se tehtiin Davidille tietäväksi niistä miehistä. Ja hän lähetti heitä vastaan (sillä miehet olivat sangen suuresti häväistys), ja kuningas sanoi: olkaat siihenasti Jerihossa kuin teidän partanne kasvaa, tulkaat sitte jälleen.

19:6 Mutta kuin Ammonin lapset näkivät haisevansa Davidin edessä, lähetti Hanun ja Ammonin lapset tuhannen leiviskää hopiaa, palkatakseen vaunuja ja hevostmiehiä Mesopotamiasta ja Syrian Maekasta ja Sobasta.

19:7 Ja he palkkasivat kaksineljätkymmentä tuhatta vaunua, ja Maekan kuninkaan väkinensä. He tulivat ja sioittivat itsensä Medban eteen. Ja Ammonin lapset kokoontuivat myös kaupungeistansa ja tulivat sotaan.

19:8 Kuin David sen kuuli, lähetti hän Joabin ulos ja koko sankarein sotajoukon.

19:9 Ja Ammonin lapset oli-

Hanonin tygö lohduttaman händä.

19:3 Nijn sanoit Ammonin lasten pääruhtinat Hanonille: luuletkos Dawidin cunnioittawan sinun Isäs sinun silmäis edes/ että hän lähetti lohduttajat sinun tygös? ja eikö hänen palwelians tullet tutkisteleman/ cukistaman ja wacoiman maata?

19:4 Silloin otti Hanon Dawidin palweliat ja ajeli heidän/ ja leickais puolen heidän waatteistans haman cupeisin asti/ ja päästi heidän menemän.

19:5 Ja he menit/ ja se tehtin Dawidille tiettäwäxi nijstä miehistä. Ja hän lähetti heitä wastan (sillä miehet olit sangen suurest häwäistyt) ja Cuningas sanoi: olcat siihenasti Jerihos cuin teidän partan caswa/ tulcat sijtte jällens.

19:6 MUtta cosca Ammonin lapset näit heidäns haisewan Dawidin edes/ lähetti Hanon ja Ammonin lapset tuhannen leiwiskätä hopiata palcataxens waunuja ja hewoismiehiä Mesopotamiast/ Syrian Maechst ja Sohast.

19:7 Ja he palckaisit caxineljättäkymmendä tuhatta waunua/ ja Maechan Cuningan wäkinens: He tulit ja sioitit heidäns Medban eteen. Ja Ammonin lapset cocoisit myös heidäns heidän Caupungeistans ja tulit sotaan.

19:8 COsca Dawid sen cuuli/ lähetti hän Joabin ja coco Sangarein joucon.

19:9 Ja Ammonin lapset olit

ja asettuivat sotarintaan kaupungin portin edustalle, mutta kuninkaas, jotka olivat tulleet sinne, olivat eri joukkona kedolla.

19:10 Kun Jooab näki, että häntä uhkasi hyökkäys edestä ja takaa, valitsi hän miehiä kaikista Israelin valiomiemhistä ja asettui sotarintaan aramilaisia vastaan.

19:11 Mutta muun väen hän antoi veljensä Abisain johtoon, ja nämä asettuivat sotarintaan ammonilaisia vastaan.

19:12 Ja hän sanoi: "Jos aramilaiset tulevat minulle ylivoimaisiksi, niin tule sinä minun avukseni; jos taas ammonilaiset tulevat sinulle ylivoimaisiksi, niin minä autan sinua.

19:13 Ole luja, ja pysykäämme lujina kansamme puolesta ja meidän Jumalamme kaupunkien puolesta. Tehköön sitten Herra, minkä hyväksi näkee."

19:14 Sitten Jooab ja väki, joka oli hänen kanssaan, ryhtyi taisteluun aramilaisia vastaan, ja nämä pakenivat häntä.

19:15 Ja kun ammonilaiset näkivät aramilaisten pakenevan, pakenivat hekin hänen veljeänsä Abisaita ja menivät kaupunkiin. Mutta Jooab lähti Jerusalemiin.

19:16 Kun aramilaiset näkivät, että Israel oli voittanut heidät, lähettivät he sanansaattajat nostattamaan niitä aramilaisia, jotka asuivat tuolla puolella Eufrat-virran ja joita johti Sofak, Hadareserin sotapäällikkö.

19:17 Kun se ilmoitettiin Daa-

vat lähteneet ja hankitsivat heitänsä sotaan kaupungin portin edessä; mutta kuninkaas, jotka tulleet olivat, olivat kedolla erinänsä.

19:10 Kuin Joab näki sodan sekä edessänsä että takanaan nousevan häntä vastaan, valitsi hän kaikki parhaat miehet Israelista ja asetti ne Syrialaisia vastaan.

19:11 Muun väen antoi hän veljensä Abisain käden alle, ja he varustivat itsensä Ammonin lapsia vastaan.

19:12 Ja hän sanoi: jos Syrialaiset tulevat minua väkemmäksi, niin tule minun avukseni; ja jos Ammonin lapset tulevat sinua väkemmäksi, niin minä autan sinua.

19:13 Ole miehuullinen, ja olkaamme vahvat kansamme edestä ja Jumalamme kaupunkien edestä: mutta \Herra\ tehköön niinkuin hänelle otollinen on!

19:14 Ja Joab lähestyi sillä väellä, joka hänen kanssansa oli, sotimaan Syrialaisia vastaan; ja ne pakenivat häntä.

19:15 Kuin Ammonin lapset näkivät Syrialaiden pakenevan, pakenivat hekin Abisaita hänen veljeänsä ja menivät kaupunkiin; ja Joab meni Jerusalemiin.

19:16 Kuin Syrialaiset näkivät itsensä Israelilta lyödyksi, lähettivät he sanansaattajat ja toivat Syrialaiset tuolta puolelta virtaa. Ja Sophak Hadareserin sodanpäämies meni heidän edellänsä.

19:17 Kuin se oli Davidille

lähtenet/ ja hangidzit heitäns sotaan Caupungin portin edes: Mutta Cuningat jotca tullet olit/ olit kedolla erinäns.

19:10 Cosca Joab näki sodan sekä edesäns että tacanans nousewan händäns wastan/ walidzi hän caicki nuoret miehet Israelist/ ja asetti hänens Syrialaisia wastan.

19:11 Muun wäen andoi hän Abisain hänen weljens käsijn menemän Ammonin lapsia wastan.

19:12 Ja sanoi: jos Syrialaiset owat minua wäkwemmät/ nijn tule minun auxeni/ ja jos Ammonin lapset owat sinua wäkwemmät/ nijn minä autan sinua.

19:13 Rohwaise sinus/ ja toimittacam miehullisest meidän Canssam/ ja meidän Jumalan Caupungein edest/ HERra tehkön nijncuin hänelle otollinen on.

19:14 Ja Joab lähestyi sillä wäellä cuin hänen cansans oli/ sotiman Syrialaisia wastan/ Ja ne pakenit händä.

19:15 Cosca Ammonin lapset näit Syrialaiset pakenewan/ pakenit he myös Abisait hänen weljiäns ja menit Caupungijn/ mutta Joab meni Jerusalemiijn.

19:16 COsca Syrialaiset näit heidäns Israelildä lyödyxi/ lähetit he sanansaattajat/ ja toit Syrialaiset tuolda puolen wirta. Ja Sophach HadadEserin sodan päämies meni heidän edelläns.

19:17 Cosca se oli Dawidille

vidille, kokosi hän kaiken Israelin ja meni Jordanin yli, ja tultuaan heitä lähelle hän asettui sotarintaan heitä vastaan. Ja kun Daavid oli asetunut sotarintaan aramilaisia vastaan, ryhtyivät nämä taisteluun hänen kanssaan.

19:18 Mutta aramilaiset pakenivat Israelia, ja Daavid tappoi aramilaisilta seitsemäntuhatta vaunuhevosta ja neljäkymmentä tuhatta jalkamiestä ja surmasi heidän sotapäällikkönsä Soofakin.

19:19 Kun Hadareserin palvelijat näkivät, että Israel oli voittanut heidät, tekivät he Daavidin kanssa rauhan ja palvelivat häntä. Sitten aramilaiset eivät enää tahtoneet auttaa ammonilaisia.

1 Aikakirja 20 LUKU

20:1 Vuoden vaihteessa, kuningasten sotaanlähtöaikana, vei Joob sotajoukon sotaretkelle; ja hän hävitti ammonilaisten maata ja piiritti Rabbaa. Mutta Daavid itse jäi Jerusalemiin. Sitten Joob valtasi Rabban ja hävitti sen.

20:2 Ja Daavid otti heidän kuninkaansa kruunun hänen päästänsä ja havaitsi sen painavan talentin kultaa, ja siinä oli kallis kivi; se pantiin Daavidin päähän. Ja hän vei kaupungista hyvin paljon saalista.

20:3 Ja kansan, joka siellä oli, hän vei pois ja pani sahamaan kiviä, pani rautahakkujen ja kivisahojen ääreen. Näin Daavid teki kaikille ammonilaisten kaupungeille. Sitten Daavid ja kaikki väki palasi

sanottu, kokosi hän koko Israelin ja meni Jordanin ylitse. Ja kuin hän tuli heidän tykönsä, asettui hän heitä vastaan; ja David asetti itsensä Syrialaisia vastaan sotaan, ja ne sotivat hänen kanssansa.

19:18 Mutta Syrialaiset pakenivat Israelia. Ja David tappoi Syrialaisista seitsemäntuhatta vaunua ja neljäkymmentä tuhatta jalkamiestä, hän tappoi myös Sophakin sodanpäämiehen.

19:19 Ja koska Hadareserin palvelijat näkivät itsensä lyödyksi Israelilta, tekivät he rauhan Davidin kanssa, ja olivat hänen palveliansa; ja Syrialaiset ei tahtoneet enää auttaa Ammonin lapsia.

20 LUKU

20:1 Ja kuin ajastaika kulunut oli siihen aikaan kuin kuninkaas lähtevät ulos, johdatti Joob sotajoukon ja hävitti Ammonin lasten maan, tuli ja piiritti Rabban; mutta David oli Jerusalemissa. Ja Joob löi Rabban ja kukisti sen.

20:2 Ja David otti heidän kuninkaansa kruunun hänen päästänsä ja löysi sen painavan leiviskän kultaa, ja siinä oli kalliita kiviä, ja se pantiin Davidin päähän. Hän toi myös sangen paljon saalista kaupungista.

20:3 Mutta väen, joka siellä oli, toi hän ulos ja siirsi heidät sahoihin ja rautahaudoille ja kirvestöihin. Niin teki David kaikkein Ammonin lasten kaupunkein kanssa. Ja David palasi sitte kaiken väen kanssa Jerusalemiin.

sanottu/ cocois hän coco Israelin ja meni Jordanin ylidze. Ja cosca hän tuli heidän tygöns/ asetti hän hänen heitä wastan/ ja Dawid asetti hänen Syrialaisia wastan sotaan/ ja ne sodeit hänen cansans.

19:18 Mutta Syrialaiset pakenit Israeli. Ja Dawid tappoi Syrialaisista seidzemen tuhatta waunua/ ja neljäkymmendä tuhatta jalcamiestä/ hän tappoi myös Sophachin sodanpäämiehen.

19:19 Ja cosca HadadEserin palweliat näit heidäns lyödyxi Israelildä/ teit he rauhan Dawidin cansa/ ja olit hänen palwelians/ ja Syrialaiset ei tahtonet enämbätä autta Ammonin lapsia.

XX. Lucu

20:1 JA cosca ajastaica culunut oli/ sijhen aican cuin Cuningat lähtewät ulos/ johdatti Joab sotajoucon ja hävitti Ammonin lasten maan/ tuli ja pijritti Rabban (mutta Dawid oli Jerusalemis) Ja Joab löi Rabban/ ja cukisti sen.

20:2 Ja Dawid otti heidän Cuningans Cruunun hänen päästäns/ ja löysi sen painawan leiwiskän culda/ ja callita kiwiä hänes/ ja pandin Dawidin päähän. Hän toi myös sangen paljo saalista Caupungist.

20:3 Mutta wäen/ cuin siellä oli/ toi hän ulos/ ja andoi heidän sahata sahoilla/ ja petkeleillä ja kirweillä. Nijn teki Dawid caickein Ammonin lasten Caupungein cansa. Ja Dawid palais sijtte wäen cansa

Jerusalemiin.

20:4 Sen jälkeen syttyi taistelu filistealaisia vastaan Geserissä. Silloin huusalainen Sibbekai surmasi Sippain, joka oli Raafan jälkeläisiä, ja niin heidät nöyrytettiin.

20:5 Taas oli taistelu filistealaisia vastaan, ja Elhanan, Jaaorin poika, surmasi Lahmin, gatilaisen Goljatin veljen, jonka peitsen varsi oli niinkuin kangastukki.

20:6 Taas oli taistelu Gatissa. Siellä oli suurikasvuinen mies, jolla oli kuusi sormea ja kuusi varvasta, yhteensä kaksikymmentä neljä; hänkin polveutui Raafasta.

20:7 Ja kun hän häpäisi Israelia, surmasi hänet Joonatan, Daavidin veljen Simean poika.

20:8 Nämä polveutuivat gatilaisesta Raafasta; he kaatuivat Daavidin ja hänen palvelijainsa käden kautta.

1 Aikakirja 21 luku

21:1 Mutta saatana nousi Israelia vastaan ja yllytti Daavidin laskemaan Israelin.

21:2 Niin Daavid sanoi Joobille ja kansan päämiehille: "Menkää ja laskekaa Israel Beersebasta Daaniin asti ja ilmoittakaa minulle, että saan tietää heidän lukumääränsä."

21:3 Joob vastasi: "Herralisätköön kansansa, olkoon se kuinka suuri tahansa, satakerlaiseksi. Ovathan he, herrani, kuningas, kaikki herrani palvelijoita. Miksi herrani pyytää tätä? Miksi Israel näin joutuisi vikapääksi?"

20:4 Sitte nousi sota taas Geserissa Philistealaisten kanssa. Silloin löi Sibbekai Husatalainen Sippain, joka oli Raphan lapsia, ja he lannistettiin.

20:5 Ja vielä nousi sota Philistealaisten kanssa. Silloin löi Elhanan Jairin poika Lahemin Goljatin Gatilaisen veljen, jonka keihään varsi oli niinkuin kankaan puu.

20:6 Ja taas nousi sota Gatissa; siellä oli suuri mies, ja hänellä oli kuusi sormea ja kuusi varvasta, se on neljäkolmattakymmentä. Ja hän myös oli syntynyt Raphan pojista.

20:7 Ja hän pilkkasi Israelia; mutta Jonatan Simean poika, Davidin veljen poika, löi hänen.

20:8 Nämät olivat syntyneet Raphalle Gatissa; ja he lankeasivat Davidin käden ja hänen palveliainsa kätten kautta.

21 LUKU

21:1 Ja saatana seiso i Israelia vastaan ja kehoitti Davidin lukemaan Israelia.

21:2 Ja David sanoi Joobille ja kansan ylimmäisille: menkää ja lukekaa Israel Bersebasta Daniin saakka, ja tuokaat minulle, että minä tietäisin heidän lukunsa.

21:3 Joab sanoi: \Herra\ enentäköön kansansa sata kertaa suuremmaksi kuin se nyt on. Herrani kuningas, eikö nämät kaikki ole herrani palveliat? miksi siis herrani kysyy sitä? miksi se tulis synniksi Israelille?

Jerusalemiin.

20:4 Slitte nousi taas sota Gaseris Philisterein cansa. Silloin löi Sibechai Husathiteri Sibain/ joca oli Sangarten lapsist/ ja sorsi heidän.

20:5 Ja vielä nousi sota Philisterein cansa/ Silloin löi Elhanan Jairin poica/ Lahemin Goliathin Gathiterin weljen/ jonga keihän warsi oli nijncuincangan puu.

20:6 Ja taas nousi sota Gathis/ siellä oli suuri mies/ ja hänellä oli cuusi sorme ja cuusi warwast/ se on neljäcolmattakymmendä. Ja hän myös oli syndynyt Sangareist.

20:7 Ja hän pilckais Israeli.

20:8 Mutta Jonathan Simean poica Dawidin weljen poica löi hänen.

Nämät oli sijnet Sangareist Gathis/ ja langeisit Dawidin ja hänen palweliains kätten cautata.

XXI. Lucu

21:1 JA Sathan seiso i Israeli wastan ja kehoitti Dawidin lukeman Israeli.

21:2 Ja Dawid sanoi Joobille ja Canssan ylimmäisille: men gät ja lukecat Israel/ BerSebast Danin saacka/ ja tuocat minulle/ että minä tiedäisin heidän lucuns.

21:3 Joab sanoi: HERra enändäkön hänen Canssans sata kerta suuremmaksi cuin se nyt on. Minun Herran Cuningan/ eikö nämät caicki ole minun Herrani palweliat? mixi sijs minun Herran kysy sitä? mixi se tulis synnixi Israelille?

<p>21:4 Kuitenkin kuninkaan sana velvoitti Jooabia, ja niin Jooab lähti ja kierteli koko Israelin. Sitten hän tuli Jerusalemiin.</p>	<p>21:4 Mutta kuninkaan sana voitti Joabin. Ja Joab meni ja vaelsi koko Israelin ympäri, ja tuli Jerusalemiin.</p>	<p>21:4 Mutta Cuningan sana voitti Joabin. Ja Joab meni/ ja vaelsi coco Israelin ymbärins/ ja tuli Jerusalemiijn.</p>
<p>21:5 Ja Jooab ilmoitti Daavidille kansan lasketun lukumäärän: koko Israelissa oli yksitoistasataa tuhatta sotakuntoista miekkamiestä, ja Juudassa oli neljäsataa seitsemänkymmentä tuhatta miekkamiestä.</p>	<p>21:5 Ja Joab antoi Davidille luetun kansan luvun: ja koko Israelissa oli yksitoistakymmentä kertaa satatuhatta miestä, jotka miekkaa ulos vetivät. Ja Juudassa neljäsataa tuhatta ja seitsemänkymmentä tuhatta miekan vetävää miestä.</p>	<p>21:5 Ja Joab andoi Dawidille luetun Canssan lugun/ ja coco Israelis oli/ yxitoistakymmentä kerta sata tuhatta miestä/ cuin weti mieckans ulos. Ja Judas neljä sata tuhatta ja seidzemenkymmendä tuhatta miestä/ cuin wedit mieckans ulos.</p>
<p>21:6 Mutta Leevistä ja Benjaminista hän ei pitänyt katselusta yhdessä muiden kanssa, sillä kuninkaan käsky oli Jooabille kauhistus.</p>	<p>21:6 Mutta Leviä ja Benjaminia ei hän näiden sekaan lukenut; sillä Joab kauhistui kuninkaan sanasta.</p>	<p>21:6 Mutta Lewi ja BenJaminit ei hän näiden secan lukenut: sillä Joab cauhistui Cuningan sanast.</p>
<p>21:7 Mutta tämä asia oli Jumalan silmissä paha, ja hän löi Israelia.</p>	<p>21:7 Mutta asia oli paha Jumalan silmäin edessä; ja hän löi Israelin.</p>	<p>21:7 Mutta ei Jumalalle nämät kelwannet/ ja hän löi Israelin.</p>
<p>21:8 Niin Daavid sanoi Jumalalle: "Minä olen tehnyt suuren synnin tehdessäni tämän; mutta anna nyt anteeksi palvelijasi rikos, sillä minä olen menetellyt ylen tyhmästi."</p>	<p>21:8 Ja David sanoi Jumalalle: minä olen raskaasti syntiä tehnyt, että minä sen tehnyt olen: mutta ota palvelias vääritys pois; sillä minä olen sangen tyhmästi tehnyt.</p>	<p>21:8 Ja Dawid sanoi Jumalalle: minä olen rascast syndiä tehnyt/ että minä sen tehnyt olen/ mutta ota sinun palwelias wääritys pois: sillä minä olen juuri tyhmäst tehnyt.</p>
<p>21:9 Ja Herra puhui Gaadille, Daavidin näkijälle, näin: "Mene ja puhu Daavidille:</p>	<p>21:9 Ja \Herra\ puhui Gadille, Davidin näkiälle, sanoen:</p>	<p>21:9 JA HERra puhui Gadin cansa/ Dawidin Näkiän/ sanoden:</p>
<p>21:10 Näin sanoo Herra: Kolme minä asetan sinun eteesi: valitse itsellesi yksi niistä, niin minä teen sen sinulle."</p>	<p>21:10 Mene ja puhu Davidille, sanoen: näin sanoo \Herra\: kolme minä panen sinun etees: valitse yksi niistä, ja minä teen sen sinulle.</p>	<p>21:10 Mene puhu Dawidin cansa/ sanoden: näitä sano HERra: colme panen minä sinun etees/ walidze sinulles yxi nijstä/ ja minä teen sinulle.</p>
<p>21:11 Niin Gaad meni Daavidin tykö ja sanoi hänelle: "Näin sanoo Herra: Valitse itsellesi</p>	<p>21:11 Ja kuin Gad tuli Davidin tykö, sanoi hän hänelle: näin sanoo \Herra\: valitse sinulles:</p>	<p>21:11 Ja cosca Gad tuli Dawidin tygö/ sanoi hän hänelle: Näitä sano HERra: walidze sinulles/</p>
<p>21:12 joko kolme nälkävuotta tahi kolme kuukautta hävitystä ahdistajaisi vainotessa, vihollistesi miekka kintereilläsi, tahi kolmeksi päiväksi Herran miekka ja ruttotauti maahan, Herran enkeli tuottamaan tuhoa</p>	<p>21:12 Taikka kolme nälkävuotta, taikka kolmen kuukauden pako vihollistes edessä ja vainollises miekan edessä, että se on käsittävä sinun, eli kolmeksi päiväksi \Herran\ miekka ja ruttotauti maalle, niin että \Herran\</p>	<p>21:12 Taicka colme callista vuotta/ taicka colmen Cuucauden paco wihollistes edes/ ja wainollises miecan edes/ että se on käsittäwä sinun/ eli colmexi päiwäxi HERran miecka ja ruttotauti maalle/</p>

koko Israelin alueelle. Katso nyt, mitä minä vastaan hänelle, joka minut lähetti."

21:13 Daavid vastasi Gaadille: "Minä olen suuressa hädässä. Tahdon langeta Herran käsiin, sillä hänen laupeutensa on sangen suuri; ihmisten käsiin minä en tahdo langeta."

21:14 Niin Herra antoi ruton tulla Israeliin, ja Israelista kaatui seitsemänkymmentä tuhatta miestä.

21:15 Ja Jumala lähetti enkelin Jerusalemiä vastaan tuhoamaan sitä; ja kun se sitä tuhosi, katsoi Herra siihen ja katui sitä pahaa ja sanoi tuhoajaenkelille: "Jo riittää; laske kätesi alas." Ja Herran enkeli seisoj silloin jebusilaisen Ornanin puimatantereen luona.

21:16 Kun Daavid nosti silmänsä ja näki Herran enkelin seisovan maan ja taivaan välillä, kädessänsä paljastettu miekka ojennettuna Jerusalemin yli, lankesivat Daavid ja vanhimmat, säkkeihin verhotuina, kasvoillensa.

21:17 Ja Daavid sanoi Jumalalle: "Minähän käskin laskea kansan, ja minä siis olen se, joka olen tehnyt syntiä ja menetellyt pahoin. Mutta nämä minun lampaani, mitä he ovat tehneet? Herra, minun Jumalani, sattukoon sinun kätesi minuun ja minun isäni perheeseen, mutta ei sinun kansaasi, sille vitsaukseksi."

21:18 Silloin Herran enkeli käski Gaadin sanoa Daavidille, että Daavid menisi pystyttä-

enkeli kadottaa kaikki Israelin rajoilla. Niin ajattele siis nyt, mitä minun pitää häntä vastaan, joka minun on lähettänyt.

21:13 David sanoi Gadille: minulla on suuri ahdistus; kuitenkin tahdon minä langeta \Herran\ käsiin, sillä hänen laupiutensa on sangen suuri, en tahdo langeta ihmisten käsiin.

21:14 Ja \Herra\ antoi ruttotaudin tulla Israeliin, niin että Israelista lankesi seitsemänkymmentä tuhatta miestä.

21:15 Ja Jumala lähetti enkelin Jerusalemiin hukuttamaan sitä; ja hukuttaissa katsoi \Herra\ siihen ja katui sitä pahaa, ja sanoi enkelille, joka hukutti: nyt on kyllä, pidä kätes ylös! Mutta \Herran\ enkeli seisoj Ornanin Jebusilaisen riihen tykönä.

21:16 Ja David nosti silmänsä ja sai nähdä \Herran\ enkelin seisovan maan ja taivaan välillä, ja ulosvedetyn miekan hänen kädessänsä ojennetun Jerusalemin päälle. Niin lankesi David ja vanhimmat kasvoillensa, puetetut säkeillä.

21:17 Ja David sanoi Jumalalle: enkö minä se ole, joka annoin lukea kansan? minä se olen, joka syntiä tein ja aivan pahoin tein. Mitä nämät lampaat tehneet ovat? \Herra\ Jumalani, anna kätes olla minun ja minun isäni huoneen päälle, ja ei sinun kansallesi vaivaksi.

21:18 Ja \Herran\ enkeli sanoi Gadille että hän sanois Davidille, että David menis ja rakentais \Herralle\ alttarin

nijn että HERran Engeli cadotta caicki Israelin rajoilla. Nijn ajattele sijs nyt mitä minä händä wastan cuin minun on lähettänyt.

21:13 Dawid sanoi Gadille: minulla on suuri ahdistus/ cuitengin tahdon minä langeta HERRAN käsijn (sillä hänen laupiudens on sangen suuri) ja en ihmisten käsijn.

21:14 Silloin andoi HERra tulla ruttotaudin Israelijn/ nijn että Israelist langeis seidzemenkymmendä tuhatta miestä.

21:15 Ja Jumala lähetti Engelin Jerusalemijn cadottaman sitä. Ja hucuttais/ cadzoi HERra sijhen/ ja catui sitä paha/ ja sanoi Engelille joca hucutti: nyt on kyllä/ pidä kätes ylös. Mutta HERran Engeli seisoj Arnan Jebuserin rijhen tykönä.

21:16 Ja Dawid nosti silmäns/ ja sai nähdä HERran Engelin seisowan taiwan ja maan wälillä/ ja uloswedetyn miecan hänen kädesäns ojetun Jerusalemin päälle. Silloin langeis Dawid ja wanhimmat heidän caswoillens puetetut säkeillä.

21:17 Ja Dawid sanoi Jumalalle: engö minä se ole cuin annoin luke Canssan? minä se olen cuin syndiä tein ja saatin matcan sitä paha? mitä nämät lambat tehnet owat? HERra minun Jumalan anna sinun kätes olla minun ja minun Isäni huonen päälle/ ja ei sinun Canssalles waiwaxi.

21:18 JA HERran Engeli sanoi Gadille/ että hän sanois Davidille/ että Dawid menis ja

mään Herralle alttarin jebusilaisen Ornanin puimatantereelle.

21:19 Ja Daavid meni sen sanan mukaan, jonka Gaad oli Herran nimeen puhunut.

21:20 Ja kun Ornan kääntyi, näki hän enkelin, ja hänen neljä poikaansa piiloutui; sillä Ornan oli puimassa nisuja.

21:21 Mutta Daavid meni Ornanin luo, ja kun Ornan katsoi ylös ja näki Daavidin, lähti hän puimatantereelta ja kumartui Daavidin eteen kasvoilleen maahan.

21:22 Ja Daavid sanoi Ornanille: "Anna minulle puimatantereeseen paikka, rakentaakseni siihen Herralle alttarin; täydestä hinnasta anna se minulle, että vitsaus taukoaisi kansasta."

21:23 Ornan vastasi Daavidille: "Ota se itsellesi, ja herrani, kuningas, tehkoon, mitä hyväksi näkee. Katso, minä annan härät polttouhriksi ja puimaäkeet haloiksi sekä nisut ruokauhriksi; kaikki minä annan."

21:24 Mutta kuningas Daavid sanoi Ornanille: "Ei niin, vaan minä ostan ne sinulta täydestä hinnasta; sillä minä en ota Herralle sitä, mikä on sinun, enkä uhraa ilmaiseksi saatua polttouhria."

21:25 Niin Daavid antoi Ornanille siitä paikasta kuudensadan sekelin painon kultaa.

21:26 Ja Daavid rakensi sinne alttarin Herralle ja uhrasi polttouhreja ja yhteysuhreja, ja kun hän huusi Herraa, vastasi Herra tulella, jonka hän lähetti

Ornanin Jebusilaisen riiheen. 21:19 Ja David meni Gadin sanan jälkeen, jonka hän \Herran\ nimeen puhunut oli.

21:20 Vaan kuin Ornan käänsi itsensä ja näki neljän poikansa kanssa enkelin, lymyttivät he heitänsä; sillä Ornan tappoi nisuja.

21:21 Kuin David meni Ornanin tykö, näki Ornan ja havaitsi Davidin, ja meni riihettä ulos ja lankei kasvoillensa Davidin eteen maahan.

21:22 Ja David sanoi Ornanille: anna minulle sen riihen sia, rakentaakseni siihen \Herralle\ alttarin; anna se minulle täyden rahan edestä, että vitsaus lakkais kansasta.

21:23 Ja Ornan sanoi Davidille: ota sinulles ja tee, herrani kuningas, kuin sinulle kelpaa. Katso, minä annan myös härkiä polttouhriksi ja aseita puiksi, ja nisuja ruokauhriksi: kaikki minä annan.

21:24 Mutta kuningas David sanoi Ornanille: ei niin, vaan minä tahdon peräti ostaa sen täydellä rahalla; sillä en minä ota sitä, mikä sinun on, \Herralle\ ja tee polttouhria maksamata.

21:25 Niin David antoi Ornanille sen sian edestä kuudensadan siklin painon kultaa.

21:26 Ja David rakensi siinä \Herralle\ alttarin ja uhrasi polttouhria ja kiitosuhria, ja rukoili \Herraa\; ja hän kuuli hänen tulella taivaasta polttouhrin alttarilla.

rakennais HERralle Altarin Arnan Jebuserin rijheen.

21:19 Ja Dawid meni Gadin sanan jälkeen/ cuin hän HERran nimeen puhunut oli.

21:20 Waan cuin Arnan käänsi hänens ja näki neljän poicans cansa Engelin/ lymytit he heidäns: sillä Arnan tappoi nisuja.

21:21 Cuin Dawid meni Arnannin tygö/ näki Arnan ja hawaidzi Dawidin/ meni rijhest ulos ja langeis caswoillens Dawidin eteen maahan.

21:22 Ja Dawid sanoi Arnanille: anna minulle rijhen sia/ raketaxeni sijhen HERralle Altarita/ suo se minulle täyden rahan edest/ että widzaus lackais Canssasta.

21:23 Ja Arnan sanoi Dawidille: ota sinulles/ ja tee minun Herran Cuningan cuin sinulle kelpa. Cadzo/ minä annan myös härkiä polttouhriksi ja aseita puiksi ja nisuja ruocauhriksi/ caickia minä annan.

21:24 Mutta Cuningas Dawid sanoi Arnanille: ei nijn/ waan minä ostan täydellä rahalla: sillä en minä ota sitä cuin sinun on/ HERralle/ ja tee polttouhria maxamat.

21:25 Nijn Dawid andoi Arnanille sen sian edest cuudensadan Siclin painon culda.

21:26 Ja Dawid rakensi sijnä HERralle Altarin/ ja uhrais polttouhria ja kijosuhria. Ja cosca hän rucoili HERra/ cuuli hän hänen tulen cautta tai-

taivaasta polttouhrialttarille.

21:27 Ja Herra käski enkelin pistää miekkansa tuppeen.

21:28 Siihen aikaan kun Daavid näki, että Herra oli kuullut häntä jebusilaisen Ornanin puimatantereella, uhrasi hän siellä.

21:29 Mutta Herran asumus, jonka Mooses oli teettänyt erämaassa, ja polttouhrialttari olivat siihen aikaan Gibeonin uhrikukulalla.

21:30 Eikä Daavid rohjennut mennä Jumalan eteen etsimään häntä, sillä hän oli peljästyntyt Herran enkelin miekkaa.

21:27 Ja \Herra\ sanoi enkelille, että hän pistäis miekkansa tuppeensa.

21:28 Kuin David näki \Herran\ kuulleeaksi häntä Ornanin Jebusilaisen riihesä, uhrasi hän siellä.

21:29 Sillä \Herran\ maja, jonka Mooses oli tehnyt korvessa, ja polttouhrin alttari olivat silloin Gibeonin korkeudella.

21:30 Ja ei David taitanut mennä sen eteen kysymään Jumalaa; sillä hän oli peljästyntyt \Herran\ enkelin miekkaa.

wasta polttouhrin Altarilla.

21:27 Ja HERra sanoi Engelille että hän pistäis mieckans tuppeens.

21:28 Cosca Dawid näki HERran cuullexi hänens/ Arnanin Jebuserin rijhesä/ uhras hän siellä.

21:29 Sillä HERran maja/ cuin Mooses oli tehnyt corwes/ ja polttouhrin Altari/ olit silloin Gibeonin corkeudes.

21:30 Ja ei Dawid tainnut mennä sen eteen kysymän Jumalata: sillä hän oli peljästyntyt HERran Engelin miecka.

1 Aikakirja 22 LUKU

22:1 Ja Daavid sanoi: "Tässä olkoon Herran Jumalan temppeleli ja tässä alttari Israelin polttouhria varten."

22:2 Niin Daavid käski koota muukalaiset, jotka olivat Israelin maassa. Ja hän asetti kivenhakkaajia hakkaamaan kiviä Jumalan temppelin rakentamiseksi.

22:3 Ja Daavid hankki paljon rautaa portinoven nauloiksi ja sinkilöiksi ja niin paljon vaskeaa, ettei se ollut punnittavissa,

22:4 ja suunnattomat määrät setripuita, sillä siidonilaiset ja tyrolaiset toivat paljon setripuita Daavidille.

22:5 Sillä Daavid ajatteli: "Minun poikani Salomo on nuori ja hento, ja Herralle rakennettava temppeleli on tehtävä ylen suuri, niin että sitä mainitaan ja kiitetään kaikissa maissa.

22 LUKU

22:1 Ja David sanoi: tässä pitää oleman \Herran\ huone, ja tämä alttari Israelin polttouhria varten.

22:2 Ja David käski koota muukalaiset, jotka Israelin maalla olivat: ne asetti hän kivien vuoliaksi, vuolemaan kiviä Jumalan huoneen rakennukseksi.

22:3 Ja David valmisti paljon rautaa portteihin ovien nauloiksi, ja mitä yhteen naulittaa tarvittiin, ja niin paljon vaskeaa, ettei se punnittaa taidettu;

22:4 Ja sedripuita epäluvun; sillä Sidonilaiset ja Tyrolaiset toivat paljon sedripuita Davidille.

22:5 Ja David ajatteli: minun poikani Salomo on nuori ja heikko, mutta huone, joka pitää \Herralle\ rakettaman, pitää niin suuri oleman, että sen nimi ja kunnia korotetaan kaikissa maissa; sentähden

XXII. Lucu

22:1 Ja Dawid sanoi: tässä pitää oleman HERran huone/ ja tämä Altari Israelin polttouhria varten.

22:2 JA Dawid käski coota muucalaiset/ jotca Israelin maalla olit/ ne asetti hän kiweinuoliaksi/ wuoleman kiwejä Jumalan huonen rakennuxexi.

22:3 Ja Dawid walmisti paljo rauta portteihin owein nauloixi/ ja mitä yhteen naulitta tarvittin. Ja nijn paljo waske ettei se punnitta taittu.

22:4 Ja Cedripuita epälugun; sillä Sidonist ja Tyrost wietin paljo Cedripuita Dawidille.

22:5 Ja Dawid ajatteli: minun poican Salomo on nuori ja heicko/ mutta huonen/ joca pitä HERralle rakettaman/ pitä nijn suuren oleman/ että sen nimi ja cunnia corgotetan cai-

Minä siis hankin hänelle varastot." Niin Daavid hankki ennen kuolemaansa suuret varastot.	valmistan minä nyt hänelle varaksi. Näin valmisti David paljon ennen kuolemaansa.	kisa maisa/ sentähden valmistan minä hänelle waraxi. Näin valmisti Dawid paljo ennen cuolematans.
22:6 Ja hän kutsui poikansa Salomon ja käski hänen rakentaa temppelin Herralle, Israelin Jumalalle.	22:6 Ja hän kutsui poikansa Salomon ja käski hänen rakentaa huoneen \Herralle\ Israelin Jumalalle.	22:6 JA hän cudzui hänen poicans Salomon/ ja käski hänen raketa huonen HERralle Israelin Jumalalle.
22:7 Ja Daavid sanoi Salomolle: "Poikani, minä aioin itse rakentaa temppelin Herran, Jumalani, nimelle.	22:7 Ja David sanoi Salomolle: poikani, minun mieleni oli rakentaa \Herralle\ minun Jumalalleni huonetta;	22:7 Ja sanoi hänelle: minun poican/ minun mielen on raketa HERralle minun Jumalalleni huonetta.
22:8 Mutta minulle tuli tämä Herran sana: 'Sinä olet vuodattanut paljon verta ja käynyt suuria sotia. Sinä et ole rakentava temppeliä minun nimelleni, koska olet vuodattanut niin paljon verta maahan minun edessäni.	22:8 Mutta \Herran\ sana tuli minun tyköni ja sanoi: sinä olet paljon verta vuodattanut ja suurta sotaa pitänyt; sentähden ei sinun pidä rakentaman minun nimelleni huonetta, ettäs niin paljon verta olet vuodattanut maan päälle minun edessäni.	22:8 Mutta HERran sana tuli minun tygöni/ ja sanoi: sinä olet paljo werta vuodattanut ja suurta sota pitänyt/ sentähden ei sinun pidä rakendamman minun nimelleni huonetta/ ettäs nijn paljo werta olet vuodattanut maan päälle minun edesäni.
22:9 Katso, sinulle on syntyvä poika; hänestä on tuleva rauhan mies, ja minä annan hänen päästä rauhaan kaikilta hänen ympärillään asuvilta vihollisilta, sillä Salomo on oleva hänen nimensä ja minä annan rauhan ja levon Israelille hänen päivinensä.	22:9 Katso, poika, joka sinulle syntyy, on oleva levollinen mies; sillä minä annan levon kaikilta vihollisiltansa hänen ympärillensä: sentähden pitää hänen nimensä oleman Salomo; sillä minä annan rauhan ja levon Israelille hänen elinaikanansa.	22:9 Cadzo poica joca sinulle syndy/ on lewollinen mies: sille minä anna lewon caikilda wihollisildans hänen ymbäristöldäns/ sentähden hänen pitä cudzuttaman Salomo: sillä minä annan rauhan ja lewon Israelille hänen elinaicanans.
22:10 Hän on rakentava temppelin minun nimelleni. Hän on oleva minun poikani, ja minä olen oleva hänen isänsä. Ja minä vahvistan hänen kunninkuutensa valtaistuimen ikuisiksi ajoiksi.'	22:10 Hänen pitää rakentaman minun nimelleni huoneen, hänen pitää oleman minun poikani, ja minä olen hänen isänsä: ja minä vahvistan hänen valtakuntansa istuimen Israelissa ijankaikkisesti.	22:10 Hänen pitä rakendamman minun nimelleni huonen/ hänen pitä oleman minun poican/ ja minä olen hänen Isäns/ ja wahwistan hänen Cuningalisen istuimens Israelis ijancaickisest.
22:11 Olkoon siis Herra sinun kanssasi, poikani, että menestyisit ja saisit rakennetuksi temppelin Herralle, Jumalallesi, niinkuin hän on sinusta puhunut.	22:11 Niin on nyt, minun poikani, \Herra\ sinun kanssas: sinä menestyt ja rakennat \Herralle\ sinun Jumalalles huoneen, niinkuin hän sinusta puhunut on.	22:11 Nijn on nyt minun poican/ HERra sinun cansas/ sinä menestyt ja rakennat HERralle sinun Jumalalles huonen/ nijncuin hän sinusta puhunut on.
22:12 Antakoon vain Herra sinulle älyä ja ymmärrystä ja asettakoon sinut Israelia hallit-	22:12 Kuitenkin antakoon \Herra\ sinulle ymmärryksen ja toimen, ja asettakoon sinun Israelia hallitsemaan ja	22:12 Ja HERra on andawa sinulle ymmärryksen ja toimen/ taitaman Israeli hallita/ ja pi-

semaan ja noudattamaan Herran, Jumalasi, lakia.

22:13 Silloin sinä menestyt, jos tarkoin noudatat niitä käskyjä ja oikeuksia, jotka Herra antoi Moosekselle Israelia varten. Ole luja ja rohkea, älä pelkää äläkä arkaile.

22:14 Katso, vaivanalaisenakin minä olen hankkinut Herran temppeleitä varten satatuhatta talenttia kultaa ja tuhat kertaa tuhat talenttia hopeata sekä vaskea ja rautaa niin paljon, ettei se ole punnittavissa, sillä sitä on ylen paljon. Minä olen myös hankkinut hirssiä ja kiviä, ja sinä saat hankkia vielä lisää.

22:15 Paljon on sinulla myöskin työmiehiä, kivenhakkaajia, muurareita, puuseppiä ja kaikkinaisen työn taitajia.

22:16 Kullalla, hopealla, vasella ja raudalla ei ole määrää. Nouse, ryhdy työhön, ja Herra olkoon sinun kanssasi!"

22:17 Ja Daavid käski kaikkia Israelin päämiehiä auttamaan poikaansa Salomoa, sanoen:

22:18 "Onhan Herra, teidän Jumalanne, ollut teidän kansanne ja suonut teidän päästä joka taholla rauhaan; sillä hän on antanut maan asukkaat minun käsiini ja maa on tehty alamaiseksi Herralle ja hänen kansallensa.

22:19 Kääntäkää siis sydämenne ja sielunne etsimään Herraa, Jumalanne; nouskaa ja rakentakaa Herran, Jumalan, pyhäkkö, että Herran liitonarkki ja Jumalan pyhät ka-

pitämään \Herran\ sinun Jumalasi lain!

22:13 Silloin sinä menestyt, koska ahkeroitset pitää niitä säätyjä ja oikeuksia, jotka \Herra\ Moseksen kautta on käskennyt Israelille. Ole vahva ja hyvässä turvassa, älä pelkää, älä myös vavahdu.

22:14 Katso, minä olen vaivassani valmistanut \Herran\ huoneesen satatuhatta leiviskää kultaa ja tuhannen kertaa tuhannen leiviskää hopiata, niin myös vaskea ja rautaa määrättömästi (sillä niitä on ylen paljo): minä olen myös toimittanut hirssiä ja kiviä, joihin vielä lisätä taidat.

22:15 Niin on sinulla paljon työntekijöitä, kivenhakkaajia ja puuseppiä, ja kaikkia taitavia kaikkinaisiin töihin.

22:16 Kullalla, hopialla, vasella ja raudalla ei ole lukua: nouse siis ja tee se, \Herra\ on sinun kanssas.

22:17 Ja David käski kaikkia Israelin ylimmäisiä auttamaan poikaansa Salomoa.

22:18 Eikö \Herra\ teidän Jumalanne ole teidän kansanne ja ole antanut teille levon joka taholta? Sillä hän on antanut maan asujamet minun käsiini, ja maa on voitettu \Herran\ ja hänen kansansa edessä.

22:19 Sentähden antakaat sydämenne ja sielunne etsiä \Herraa\ teidän Jumalanne; nouskaat ja rakentakaat \Herralle\ Jumalalle pyhä, kannettaa siihen \Herran\ liitonarkki ja pyhät Jumalan

tämän HERras Jumalasi Lain.

22:13 Mutta silloin sinä menestyt/ koska ahkeroidzet pitämän niitä käskyjä ja oikeuksia/ cuin HERra Moseksen kautta on käskennyt Israelille. Ole vahva ja hyvässä turvassa/ älä pelkä/ älä myös mitän vavahdu.

22:14 Cadzo/ minä olen minun waiwasani walmistanut HERran huoneeseen sata tuhatta leiwiskätä culda/ ja tuhannen kerta tuhannen leiwiskätä hopiata/ nijn myös waske ja rauta määrättömäst (sillä nijtä on ylön paljo) minä olen myös toimittanut hirssiä ja kiviä/ joihingas wielä lisätä taidat.

22:15 Nijn on sinulla paljon työn tekijä/ kiwen hackaita/ ja puuseppiä/ ja caickia taitawita caickinaisijn töihin.

22:16 Cullast/ hopiast/ waskest ja raudast/ joilla ei lucua ole/ hangidze sijs/ ja tee se/ HERra on sinun cansas.

22:17 JA Dawid käski caickia Israelin ylimmäisiä auttaman hänen poicans Salomot.

22:18 Eikö HERra teidän Jumalan ole teidän cansan/ ja on antanut teille lewon joca tahwolda? sillä hän on antanut maan asujamet teidän käsiijn/ ja maa on voitettu/ HERran ja hänen Canssans edes.

22:19 Sentähden andacat teidän sydämen ja sielun edziä HERra teidän Jumalatan/ hangitcat ja rakendacat HERralle Jumalalle Pyhä/ cannetta siihen HERran liiton Arcki/ ja

lut voitaisiin viedä temppeliin, joka on rakennettava Herran nimelle."

1 Aikakirja 23 LUKU

23:1 Kun Daavid oli tullut vanhaksi ja saanut elämästä kyllänsä, teki hän poikansa Salomon Israelin kuninkaaksi.

23:2 Ja hän kutsui kokoon kaikki Israelin päämiehet, papit ja leeviläiset.

23:3 Ja leeviläiset luettiin, kolmikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat, ja heidän lukumääränsä, pääluvun mukaan, oli kolmekymmentäkahdeksan tuhatta miestä.

23:4 "Näistä olkoon kaksikymmentäneljä tuhatta johtamassa töitä Herran temppelissä ja kuusi tuhatta päällysmiehinä ja tuomareina;

23:5 ja neljä tuhatta olkoon ovenvartijoina, ja neljä tuhatta ylistäköön Herraa soittimilla, jotka minä olen teettänyt ylistämistä varten."

23:6 Ja Daavid jakoi heidät osastoihin Leevin poikien Geersonin, Kehatin ja Merarin mukaan.

23:7 Geersonilaisia olivat Ladan ja Siimei.

23:8 Ladanin pojat olivat Jehiel, päämies, Seetam ja Joael, kaikkiaan kolme.

23:9 Siimein pojat olivat Selomit, Hasiel ja Haaran, kaikkiaan kolme. Nämä olivat Ladanin perhekuntien päämiehet.

23:10 Ja Siimein pojat olivat Jahat, Siina, Jeus ja Beria. Nämä olivat Siimein pojat, kaikkiaan neljä.

astiat huoneeseen, joka \Herran\ nimeen rakennetaan.

23 LUKU

23:1 Kuin David oli vanha ja elämästä kyllänsä saanut, asetti hän poikansa Salomon Israelin kuninkaaksi,

23:2 Ja kokosi kaikki ylimmäiset Israelissa, ja papit ja Leviläiset,

23:3 Että Leviläiset luettaisiin hamasta kolmestakymmenestä ajastajasta ja sen ylitse. Ja heidän lukunsa oli päästä päähän, väkeviä miehiä, kahdeksanneljätkymmentä tuhatta,

23:4 Joista oli neljäkolmattakymmentä tuhatta teettäjä \Herran\ huoneessa, ja kuusituhatta virkamiestä ja tuomaria;

23:5 Ja neljätuhatta ovenvartiata ja neljätuhatta niitä, jotka \Herralle\ kiitosta veisasivat kanteleilla, jotka minä pannut olen kiitosta veisamaan.

23:6 Ja David teki järjestyksen Levin lapsille, Gersonille, Kahatille ja Merarille.

23:7 Gersonilaisia olivat Laedan ja Siimei.

23:8 Laedanin lapset: ensimmäinen Jehieli, Setam ja Joel, kolme;

23:9 Simein lapset: Salomit, Hasiel ja Haran, kolme. Nämä olivat Laedanin isäin ylimmäiset.

23:10 Olivat myös nämät Simein lapset: Jahat, Sina, Jeus ja Beria. Nämä neljä olivat Simein lapset.

pyhät Jumalan astiat huoneeseen/ joca HERran nimeen raketan.

XXIII. Lucu

23:1 Näin teki Dawid poicans Salomon Israelin Cuningaxi/ cosca hän wanha ja elämäst kylläns saanut olit.

23:2 JA Dawid cocois caicki ylimmäiset Israelis/ ja Papit ja Liwitat.

23:3 Että Lewitat luetaisin hamast colmestkymmenest ajastajast ja sen ylidzen. Ja heidän lucuns oli päästä päähän wäkewitä miehiä/ cahdexanneljätkymmendä tuhatta.

23:4 Joista oli neljäcolmattakymmendä tuhatta teettäjä HERran huones/ ja cuusi tuhatta wircamiestä ja duomari-ta.

23:5 Ja neljä tuhatta owen wartiata/ jotca HERralle kijtost weisaisit candeleilla/ jotca minä pannut olen kijtost weisaman.

23:6 JA Dawid teki määrän Lewin lapsille/ nimittäin/ Gersonille/ Kahathille ja Merarille.

23:7 Gersonitereistä olit: Laedan ja Siimei.

23:8 Laedanin lapset: ensimmäinen Jeheli/ Sethan ja Joel/ colme.

23:9 Mutta Simein lapset olit: Salomith/ Hasiel ja Haran/ colme. Nämä olit Laedanin Isäin ylimmäiset.

23:10 Olit myös nämät Simein lapset: Jahath/ Sina/ Jeus ja Bria.

23:11 Nämä neljä olit myös

23:11 Jahat oli päämies, Siisa toinen; mutta Jeuxsella ja Beriällä ei ollut monta poikaa, niin että heistä tuli yksi perhekunta, yksi palvelusvuoro.

23:12 Kehatin pojat olivat Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel, kaikkiaan neljä.

23:13 Amramin pojat olivat Aaron ja Moses. Mutta Aaron poikinensa erotettiin olemaan ikuisesti pyhitetty, korkeasti-pyhä, ikuisesti suitsuttamaan Herran edessä, palvelemaan häntä ja siunaamaan hänen nimessään.

23:14 Jumalan miehen Mooseksen pojat luettiin Leevin sukukuntaan kuuluviksi.

23:15 Mooseksen pojat olivat Geersom ja Elieser.

23:16 Geersomin poika oli Sebu-el, päämies.

23:17 Elieserin poika oli Rehabja, päämies; Elieserillä ei ollut muita poikia. Mutta Rehabjan poikia oli ylen paljon.

23:18 Jisharin poika oli Selomit, päämies.

23:19 Hebronin pojat olivat Jeria, päämies, Amarja toinen, Jahasiel kolmas ja Jekamam neljäs.

23:20 Ussielin pojat olivat Miika, päämies, ja Jissia toinen.

23:21 Merarin pojat olivat Mahli ja Muusi. Mahlin pojat olivat Eleasar ja Kiis.

23:22 Kun Eleasar kuoli, ei häneltä jäänyt poikia, vaan ainoastaan tyttäriä, jotka hei-

23:11 Jahat oli ensimmäinen, Sina toinen. Mutta Jeuxsella ja Beriällä ei ollut monta lasta, sentähden luettiin ne yhdeksi isän huoneeksi.

23:12 Kahatin lapset: Amram, Jitshar, Hebron ja Ussiel, neljä.

23:13 Amramin lapset: Aaron ja Moses. Mutta Aaron eroitettiin, koska oli pyhitetty kaikkein pyhimmälle, hän ja hänen poikansa ijankaikkisesti, kantamaan suitsutusta \Herran\ edessä, ja palvelemaan häntä, ja siunaamaan hänen nimeensä ijankaikkisesti.

23:14 Ja Moseksen Jumalan miehen lapset luettiin Leviäisten sukukuntain sekaan.

23:15 Moseksen lapset olivat: Gersom ja Elieser.

23:16 Gersomin lapset: ensimmäinen oli Sebu-el.

23:17 Elieserin lapset: ensimmäinen oli Rehabia. Ja Elieserillä ei ollut muita lapsia, vaan Rehabeamin lapsia oli paljon enempi.

23:18 Jitsharin lapset: Selomit ensimmäinen.

23:19 Hebronin lapset: Jeria ensimmäinen, Amaria toinen, Jahasiel kolmas ja Jakneam neljäs.

23:20 Ussielin lapset: Miika ensimmäinen ja Jissia toinen.

23:21 Merarin lapset: Maheli ja Musi. Mahelin lapset: Eleasar ja Kis.

23:22 Mutta Eleasar kuoli, ja ei ollut hänellä poikia, vaan tyttäriä, jotka heidän veljensä

Simein lapset:

Jahath oli ensimmäinen/ Sina toinen. Mutta Jeuxella ja Brialla ei ollut monda lasta/ sentähden luettiin ne yhdexi Isän huonexi.

23:12 KAhatin lapset olit: Amram/ Jezehar/ Hebron/ ja Usiel/ neljä.

23:13 Amramin lapset olit: Aaron ja Mose.

23:14 Mutta Aaron erotettiin/ että hän oli pyhitetty caickein pyhimmälle/ hän ja hänen poicans ijancaickisest/ candaman suidzutusta HERran edes/ ja palweleman händä/ ja siunaman HERran nimeen ijancaickisest.

23:15 Ja Mosexen sen Jumalan miehen lapset luettiin Lewitain sucucundain sekaan.

23:16 Mosexen lapset olit: Gerson ja Eljeser.

23:17 Gersonin lapset: ensimmäinen oli Sebu-el.

23:18 Eljeserin lapset/ ensimmäinen oli Rehabia. Ja Eljeserillä ei ollut muita lapsia/ waan Rehabian lapsia oli paljo enämbi.

23:19 Jezeharin lapset olit: Salomith ensimmäinen.

23:20 Hebronin lapset olit: Jeria ensimmäinen/ Amaria toinen/ Jehasiel colmas/ ja Jakmeam neljäs.

23:21 Usielin lapset olit: Micha ensimmäinen/ ja Jesia toinen.

23:22 MErarin lapset olit: Maheli ja Musi.

23:23 Mahelin lapset olit: Eleazar ja Kis.

Mutta Eleazar cuoli/ ja ei ollut hänellä yhtän poica/ waan hänellä oli tyttäritä/ jotca hei-

dän serkkunsa, Kiisin pojat, ottivat vaimoiksansa.	Kisin pojat naivat.	dän weljens Kisin pojat nait.
23:23 Muusin pojat olivat Maheli, Eeder ja Jeremot, kaikkiaan kolme.	23:23 Musin lapset: Maheli, Eder ja Jeremot, kolme.	Musin lapset olit: Maheli/ Eder ja Jeremoth/ colme.
23:24 Nämä olivat Leevin pojat, heidän perhekuntiensa mukaan, perhekuntapäämiehet, niin monta kuin heitä oli ollut katselmuksessa, nimien lukumäärän mukaan, pääluvun mukaan, ne, jotka toimittivat palvelustehtäviä Herran temppelissä, kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat.	23:24 Nämät ovat Levin lapset heidän isäinsä huoneen jälkeen, isäin päämiehet, jotka nimien luvun jälkeen päästä päähän luetut olivat, jotka tekivät viran töitä \Herran\ huoneen palveluksessa, kahdenkymmenen ajastaikaisista ja sen ylitse.	23:24 Nämät owat Lewin lapset heidän Isäns huones/ ja Isäin Päämiehet jotca nimeldäns päästä päähän luetut olit/ jotca teit wiran töitä HERran huonen palweluxes/ cahdestkymmenest ajastajast/ ja sen ylidzen.
23:25 Sillä Daavid sanoi: "Herra, Israelin Jumala, on suonut kansansa päästä lepoon ja on asuva Jerusalemissa ikuisesti.	23:25 Sillä David sanoi: \Herra\ Israelin Jumala, joka on asuva Jerusalemissa ijan-kaikkisesti, on antanut kansallensa levon.	23:25 Sillä Dawid sanoi: HERra Israelin Jumala on andanut hänen Canssallens lewon/ joca on asuwa Jerusalemiss ijan-caickisest.
23:26 Niinpä ei leeviläistenkään tarvitse kantaa asumusta eikä mitään kaluja, joita tarvitaan siinä tehtävissä töissä."	23:26 Ja ei Leviläiset tarvinneet kantaa majaa kaikkein hänen kaluinsa kanssa palvelukseen.	23:26 Ja ei Lewitat tarwinnet canda maja caickein hänen wircains caluin cansa.
23:27 - Sillä Daavidin viimeisten määräysten mukaan laskettiin Leevin poikien lukuun kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat. -	23:27 Ja Levin lapset luettiin Davidin viimeisten sanain jälkeen Leviläisten sekaan, kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse,	23:27 Ja Lewin lapset luettin Dawidin wijmeisten sanain jälkeen Lewitain secaa/ cahdestkymmenest wuodest/ ja sen ylidze.
23:28 Heidän tehtäväkseen tuli: olla Aaronin poikien apuna Herran temppelin töissä; pitää huoli esikartanoista ja kammioista, kaiken pyhän puhtaana pitämisestä ja Jumalan temppelin töistä,	23:28 Että heidän piti seisoman Aaronin lasten sivussa palvelemassa \Herran\ huoneessa, kartanoilla ja kammi-oissa, ja kaikkinaisissa pyhitetyn puhdistuksissa, ja kaikissa viran töissä Herran huoneessa;	23:28 Että heidän piti seisoman Aaronin lasten käden alla palwelemas HERran huones cartanoilla ja camareisa/ ja puhdistuxis/ caickinaises pyhydes/ ja caikis wiran tegois HERran huones.
23:29 näkyleivistä, ruokauhriin tarvittavista lestyistä jauhoista, happamattomista ohukaisista, leivinlevystä ja jauhosekoituksesta sekä astia- ja pituusmitoista;	23:29 Ja oleman näkyleipäin, sämpyläjauhoin, ruokauhre-in, happamattomain kyrsäin, pannuin, halstarien ja kaikkein vaakain ja mittain päällä;	23:29 Ja oleman cadzomusleipäin/ sämbyläjauhoin/ ruocauhrein/ happamottomain kyrsäin/ pannuin/ haastariten/ ja caickein waacain ja mittain päällä.
23:30 seisoa joka aamu kiittämässä ja ylistämässä Herraa, ja samoin joka ilta;	23:30 Ja seisoman joka aamulla, kiittämässä ja ylistämässä \Herraa\, niin myös ehtoolla,	23:30 Ja seisoman joca amulla/ kijttämän ja ylistämän HERra/ nijn myös ehtona.

23:31 ja uhrata kaikki polttouhrit Herralle sapatteina, uudenkuun päivinä ja juhlina, niin paljon kuin niitä oli säädetty aina uhrattavaksi Herran edessä.

23:32 Niin heidän oli hoidettava ilmestysmajan ja pyhäkön tehtävät sekä ne tehtävät, jotka heidän veljillään Aaronin pojilla oli palvellessaan Herran temppelissä.

1 Aikakirja 24 LUKU

24:1 Nämä olivat Aaronin poikien osastot: Aaronin pojat olivat Naadab, Abihu, Eleasar ja litamar.

24:2 Mutta Naadab ja Abihu kuolivat ennen isäänsä, eikä heillä ollut poikia. Niin palvelivat ainoastaan Eleasar ja litamar pappeina.

24:3 Ja Daavid yhdessä Saadokin kanssa, joka oli Eleasarin poikia, ja Ahimelekin kanssa, joka oli litamarin poikia, jakoi heidät osastoihin heidän palvelusvuorojensa mukaan.

24:4 Kun Eleasarin pojilla havaittiin olevan enemmän päämiehiä kuin litamarin pojilla, jaettiin heidät niin, että Eleasarin pojat saivat kuusitoista päämiestä perhekunnilleen ja litamarin pojat kahdeksan päämiestä perhekunnilleen.

24:5 Heidät jaettiin arvalla, toiset niinkuin toisetkin, sillä pyhäkköruhtinaat ja Jumalan ruhtinaat otettiin sekä Eleasarin pojista että litamarin pojista.

24:6 Ja Semaja, Netanelin

23:31 Ja uhraamassa \Herralle\ kaikkinaiset polttouhrit sabbateina, uudelle kuulla ja juhlapäivinä, luvun ja tavan jälkeen, alati \Herran\ edessä,

23:32 Ja ottamassa vaarin seurakunnan majasta ja pyhyiden vartiosta, ja Aaronin lasten heidän veljeinsä vartiosta, \Herran\ huoneen palveluksessa.

24 LUKU

24:1 Mutta tämä oli Aaronin lasten järjestys: Aaronin pojat oli: Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar.

24:2 Mutta Nadab ja Abihu kuolivat isänsä edessä, ja ei heillä ollut lasta. Ja Eleasar ja Itamar tulivat papeiksi.

24:3 Ja David määräsi heitä näin: Zadokin Eleasarin lapsista ja Ahimelekin Itamarin lapsista, heidän virkansa jälkeen heidän palveluksessansa.

24:4 Ja usiammat väkevät päämiehet löydettiin Eleasarin kuin Itamarin lapsista, koska he heitä niin määräisivät: Eleasarin lapsista oli siellä kuusitoistakymmestä ylimmäistä heidän isänsä huoneessa, ja kahdeksan Itamarin lapsista, heidän isänsä huoneessa.

24:5 Ja he määräisivät heitä arvalla sekä näitä että niitä; sillä molemmat Eleasarin ja Itamarin lapset olivat päämiehet pyhässä ja päämiehet Jumalan edessä.

24:6 Ja Semaja kirjoittaja,

23:31 Ja uhraman HERralle caickinaiset polttouhrit Sabbathina/ udella cuulla ja juhlapäivinä/ lugun ja tawan jälkeen alati HERran edes.

23:32 Ja ottaman seurakunnan majast ja Pyhydest waurin/ ja Aaronin lasten heidän weljens wartiosta/ HERran huonen palweluxes.

XXIV. Lucu

24:1 MUTta tämä oli Aaronin lasten määrä. Aaronin lapset olit/ Nadab/ Abihu/ Eleazar ja lthamar.

24:2 Mutta Nadab ja Abihu cuolit ennen kuin heidän isänsä/ ja ei heillä ollut yhtän lasta. Ja Eleazar ja lthamar tulit Papeixi.

24:3 Ja Dawid määräis heitä näin: Zadochin Eleazarin lapsista/ ja Ahimelech in lthamarin lapsista/ heidän lucuns ja wircans jälkeen.

24:4 Ja usiammat jalot wäkevät miehet löyttin Eleazarin kuin lthamarin lapsist. Ja cosca he heitä nijn määräisit/ oli siellä cuusitoistakymmendä Eleazarin lapsist/ ylimmäistä heidän Isäins huones/ ja cahdexan lthamarin lapsist/ heidän Isäns huones.

24:5 Ja he määräisit heitä arwalla sekä näitä että niitä: sillä molemmat Eleazarin ja lthamarin lapset olit Päämiehet Pyhäs/ ja Päämiehet Jumalan edes.

24:6 Ja Semaja kirjoittaja Net-

<p>poika, kirjuri, joka oli Leevin sukua, kirjoitti heidät muistiin kuninkaan, päämiesten, pappi Saadokin ja Ahimelekin, Ebjatarin pojan, sekä pappien ja leeviläisten perhekuntien päämiesten läsnäollessa. Yksi perhekunta otettiin vuorotellen Eleasarin ja litamarin suvusta.</p>	<p>Netaneelin poika Leviläisistä, kirjoitti heidät kuninkaan edessä, ja päämiesten ja papin Zadokin, ja Ahimelekin Abjatarin pojan, ja pappein ja Leviläisten, ja ylimmäisten isäin edessä: yksi isän huone otettiin Eleasarin edestä ja toinen otettiin sitte Itamarin edestä.</p>	<p>haneelin poica Lewitaist/ kirjoitti heidän Cuningan edes/ ja Päämiesten ja Papin Zadochin edes/ ja Ahimelechin AbJatharin pojan edes/ ja ylimmäisten Isäin edes/ Pappein ja Lewitain edes/ cuin oli: yxi Isän huone Eleazarin edest/ ja toinen lthamarin edest.</p>
<p>24:7 Ensimmäinen arpa tuli Joojaribille, toinen Jedajalle,</p>	<p>24:7 Ja ensimmäinen arpa lankeksi Jojaribin päälle, toinen Jedatjan,</p>	<p>24:7 JA ensimmäinen arpa lankeis Jojaribin päälle/ toinen Jedajan.</p>
<p>24:8 kolmas Haarimille, neljäs Seoromille,</p>	<p>24:8 Kolmas Harimin, neljäs Seorimin,</p>	<p>24:8 Colmas Harimin/ neljäs Seorimin.</p>
<p>24:9 viides Malkialle, kuudes Mijjaminille,</p>	<p>24:9 Viides Malkian, kuudes Mijamin,</p>	<p>24:9 Wijdes Malchian/ cuudes Mejamin.</p>
<p>24:10 seitsemäs Koosille, kahdeksas Abialle,</p>	<p>24:10 Seitsemäs Hakkotsin, kahdeksas Abian,</p>	<p>24:10 Seidzemes Hakozin/ cahdexas Abian.</p>
<p>24:11 yhdeksäs Jeesualle, kymmenes Sekanjalle,</p>	<p>24:11 Yhdeksäs Jesuan, kymmenes Sekanian,</p>	<p>24:11 Yhdexäs Jeswan/ kymmenes Zechanian.</p>
<p>24:12 yhdestoista Eljasibile, kahdestoista Jaakimille,</p>	<p>24:12 Yksitoistakymmenes Eliasibin, kaksitoistakymmenes Jakimin,</p>	<p>24:12 Yxitoistakymmenes Eliasibin/ caxitoistakymmenes Jakimin.</p>
<p>24:13 kolmastoista Huppalle, neljästoista Jesebabile,</p>	<p>24:13 Kolmastoistakymmenes Huppan, neljästoistakymmenes Jesebabin,</p>	<p>24:13 Colmastoistakymmenes Hupan/ neljästoistakymmenes Jesebeabin.</p>
<p>24:14 viidestoista Bilgalle, kuudestoista Immerille,</p>	<p>24:14 Viidestoistakymmenes Bilgan, kuudestoistakymmenes Immerin,</p>	<p>24:14 Wijdestoistakymmenes Bilgan/ cuudestoistakymmenes Immerin.</p>
<p>24:15 seitsemästoista Heesirille, kahdeksastoista Pissekselle,</p>	<p>24:15 Seitsemästoistakymmenes Hesirin, kahdeksastoistakymmenes Happitsetsin,</p>	<p>24:15 Seidzemestoistakymmenes Hesirin/ cahdexastoistakymmenes Hapizezin.</p>
<p>24:16 yhdeksästoista Petahjalle, kahdeskymmenes Hesekielille,</p>	<p>24:16 Yhdeksästoistakymmenes Petahian, kahdeskymmenes Jeheskelin,</p>	<p>24:16 Yhdexästoistakymmenes Pethahian/ caxikymmenes Jeheskelin.</p>
<p>24:17 kahdeskymmenes yhdes Jaakinille, kahdeskymmenes kahdes Gaamulille,</p>	<p>24:17 Ensimmäinenkolmattakymmentä Jakinin, toinenkolmattakymmentä Gamulin,</p>	<p>24:17 Ensimmäinen colmattakymmendä Jachinin/ toinen colmattakymmendä Gamulin.</p>
<p>24:18 kahdeskymmenes kolmas Delajalle, kahdeskymmenes neljäs Maasjalle.</p>	<p>24:18 Kolmaskolmattakymmentä Delajan, neljäskolmattakymmentä Maasian.</p>	<p>24:18 Colmas colmattakymmendä Delajan/ neljäs colmattakymmendä Maasian päälle.</p>
<p>24:19 Nämä ovat heidän palvelusvuoronsa, kun he menevät Herran temppeliin, niinkuin heidän isänsä Aaron oli heille</p>	<p>24:19 Tämä on heidän järjestyksensä heidän virkansa jälkeen, menemään \Herran\ huoneesen tapansa jälkeen,</p>	<p>24:19 Tämä on heidän järjestyksensä heidän wircans jälkeen/ menemän HERran huoneeseen/ heidän tawans jälkeen/ heidän</p>

säätänyt, sen mukaan, kuin Herra, Israelin Jumala, oli häntä käsenyt.	isänsä Aaronin käden alla; niinkuin \Herra\ Israelin Jumala heidän oli käsenyt.	Isäns Aaronin käden ala/ nijn- cuin HERra Israelin Jumala heidän oli käsenyt.
24:20 Mitä tulee muihin Leevin jälkeläisiin, niin oli Amramin jälkeläisiä Suubael, Suubaelin jälkeläisiä Jehdeja,	24:20 Muiden Levin lasten seassa oli Amramin lapsista Subael, Subaelin lapsista Jehdeja.	24:20 MUiden Lewin lasten seas oli Amramin lasten seast/ Subael/ Subaelin lasten seas oli Jehdea.
24:21 Rehabjan jälkeläisiä päämies Jissia,	24:21 Rehabian lapsista: Jissia oli heistä ensimmäinen.	24:21 Rehabian lasten seas oli Jesia ensimmäinen.
24:22 jisharilaisia Selomot, Selomotin jälkeläisiä Jahat.	24:22 Mutta Jitseharilaisista oli Selomot, Selomotin lapsista Jahat.	24:22 Mutta Jezeharitereist oli Slomoth/ Slomothin lasten seas oli Jahath.
24:23 Ja Jerian jälkeläisiä olivat: Amarja toinen, Jahasiel kolmas, Jekamam neljäs.	24:23 (Hebronin lapset) Jerija ensimmäinen, Amaria toinen, Jahasiel kolmas, Jekameam neljäs.	24:23 Hebronin lapset olit: Jeria ensimmäinen/ Amaria toinen/ Jahasiel kolmas/ Jakmeam neljäs.
24:24 Ussielin jälkeläisiä oli Miika, Miikan jälkeläisiä Saamir.	24:24 Ussielin lapset: Miika. Miikan lapsista Samir.	24:24 Usielin lapset olit: Micha. Michan lasten seas oli Samir.
24:25 Miikan veli oli Jissia; Jissian jälkeläisiä oli Sakarja.	24:25 Jesija oli Miikan veli; Jesijan lapsista Sakaria.	Jesia oli Michan weli: 24:25 Jesian lasten seas oli Zacharia.
24:26 Merarin jälkeläisiä olivat Mahli ja Muusi sekä hänen poikansa Jaasian jälkeläiset.	24:26 Merarin lapset: Maheli ja Musi; Jaesijan hänen poikansa lapset.	24:26 Merarin lapset olit: Maheli ja Musi/ jonga poica oli Jaesia.
24:27 Merarilla oli jälkeläisiä pojastaan Jaasiasta ynnä Sooham, Sakkur ja Ibri.	24:27 Merarin lapset Jaesijasta, hänen poikansa oli Soham, Sakkur ja Ibri.	24:27 Merarin lapset Jaesiast/ hänen poicans oli Sohan/ Saccur ja Ibri.
24:28 Mahlista polveutui Eleasar, jolla ei ollut poikia.	24:28 Mutta Mahelilla oli Eleasar, ja hänellä ei ollut yhtään poikaa.	24:28 Mutta Mahelilla oli Eleazar/ ja hänellä ei ollut yhtän poica.
24:29 Kiisistä polveutui Jerahmeel, joka oli Kiisin jälkeläisiä.	24:29 Kisistä, Kisin lapset: Jerahmeel.	24:29 Kisist/ Kisin lapset olit/ Jerahmeel.
24:30 Ja Muusin jälkeläisiä olivat Mahli, Eeder ja Jerimot. Nämä olivat leeviläisten jälkeläiset heidän perhekuntiensa mukaan.	24:30 Musin lapset: Maheli, Eder ja Jeremot. Ne ovat Leviäisten lapset heidän isänsä huoneen jälkeen.	24:30 Musin lapset olit/ Maheli/ Eder ja Jeremoth. Ne owat Lewitain lapset heidän Isäns huones.
24:31 Myöskin nämä, niinhyvin perhekunta-päämiehet kuin heidän nuoremmat veljensä, heittivät arpaa samoin kuin heidän veljensä, Aaronin pojat, kuningas Daavidin, Saadokin ja Ahimelekin sekä pappien ja leeviläisten perhekuntien pää-	24:31 Ja nämät myös heittivät arpaa veljeinsä Aaronin lasten kanssa kuningas Daviddin edessä, ja Zadokin ja Ahimelekin, ja ylimmäisten isäin edessä, pappein ja Leviäisten seassa; ylimmäinen isäin seassa pienimmänkin veljensä kanssa.	24:31 Ja nämät myös heitit arpa heidän weljeins Aaronin lasten cansa/ Cuningas Dawiddin/ Zadochim ja Ahimelechin edes Pappein ja Lewitain seas/ Nijn ylimmäinen cuin pieningin Isäin seas.

miesten läsnäollessa.

1 Aikakirja 25 LUKU

25:1 Ja Daavid ja sotapäälliköt erottivat palvelukseen Aasafin, Heemanin ja Jedutunin pojat, jotka hurmoksissa soittivat kanteleilla, harpuilla ja kymbaaleilla. Ja tämä on luetelo miehistä, jotka tätä palvelustaan toimittivat:

25:2 Aasafin poikia oli Sakkur, Joosef, Netanja ja Asarela, Aasafin pojat, Aasafin johdolla, joka hurmoksissa soitti kuninkaan johdolla.

25:3 Jedutunista: Jedutunin pojat Gedalja, Seri, Jesaja, Hasabja ja Mattitja, kaikkiaan kuusi, isänsä Jedutunin johdolla, joka hurmoksissa soitti kanteleilla kiitosta ja ylistystä Herralle.

25:4 Heemanista: Heemanin pojat Bukkia, Mattanja, Ussiel, Sebucl ja Jerimot, Hananja, Hanani, Eliata, Giddalti ja Roomamti-Eser, Josbekasa, Malloti, Hootir ja Mahasiot;

25:5 nämä ovat kaikki Heemanin, kuninkaan näkijän, poikia, sen Jumalan sanan mukaan, että hän on korottava korkealle hänen sarvensa: Jumala oli antanut Heemanille neljätoista poikaa ja kolme tytärtä.

25:6 Nämä kaikki isänsä johdon alaisina veisasivat Herran temppelissä kymbaalien, harpujen ja kanteleitten säestäessä, Jumalan temppelipalveluksessa, kuninkaan, Aasafin, Jedutunin ja Heemanin johdolla.

25:7 Ja heidän ja heidän veljiensä lukumäärä, jotka oli opetettu veisaamaan Herran

25 LUKU

25:1 Ja David sodanpäämies-ten kanssa eroitti virkoihin Asaphin, Hemanin ja Jedutunin lapset, jotka propheterasivat harpuilla, psaltareilla ja sybaleilla. Ja he luettiin töihin heidän virkansa jälkeen.

25:2 Asaphin lapsista: Sakkur, Joseph, Netania, Asarela, Asaphin pojat, Asaphin käden alla, jotka ennustivat kuninkaan tykönä.

25:3 Jedutunista, Jedutunin lapset: Gedalia, Zeri, Jesaja, Hasabia ja Mattitia, kuusi isänsä Jedutunin johdon alla harpuilla, jotka ennustivat, kiittivät ja ylistivät \Herraa\.

25:4 Hemanista: Hemanin lapset, Bukkia, Mattania, Ussiel, Sebucl ja Jerimot, Hanania, Hanani, Eliata, Giddalti ja Romamtieser, Josbekaja, Malloti, Hotir, Mahasiot;

25:5 Nämät olivat kaikki Hemanin lapset, kuninkaan näkiän Jumalan sanassa, ylentämään sarvea; sillä Jumala oli antanut Hemanille neljätoistakymmentä poikaa ja kolme tytärtä.

25:6 Nämät kaikki olivat isänsä käden alla, veisaamassa \Herran\ huoneessa sybaleilla, psaltareilla ja harpuilla, Jumalan huoneen vierassa, kuninkaan, Asaphin, Jedutunin ja Hemanin asetuksen jälkeen.

25:7 Ja heidän ja heidän veljiensä luku kaikki yhteen, jotka olivat oppineet ja ym-

XXV. Lucu

25:1 JA Dawid sodanpäämies-ten cansa eroitti wircoiin Asaphin/ Hemanin ja Jedithunin lapset/ jotca Propheteraisit harpuilla/ Psaltareilla ja Cymbaleilla. Ja he luettin töihin heidän wircans jälkeen.

25:2 Assaphin lasten seas oli. Sacur/ Joseph/ Nethania/ Asarela/ Assaphin lapset/ Assaphin alla/ jotca ennustit Cuningan tykönä.

25:3 Jedithunist: Jedithunin lapset olit/ Gedalia/ Zori/ Jesaia/ Hasabia/ Mathathia/ ne cuusi heidän Isäns Jedit- hunin alla harpuilla/ jotca en- nustit/ kijtit ja ylistit HERra.

25:4 Hemanist: Hemanin lapset olit/ Bukia/ Mathania/ Usiel/ Sebucl/ Jerimoth/ Hanania/ Hanani/ Eliatha/ Gidalthi/ Romamthi/ Eser/ Jasbecasa/ Mallothi/ Hothir ja Mahesioth.

25:5 Nämät olit caicki Hemanin/ Cuningan Näkiän lapset Jumalan sanas/ ylöndämän sarwe: sillä Jumala oli andanut Hemanille neljätoistakym- mendä poica ja colme tytärtä.

25:6 Nämät olit caicki heidän Isäins alla/ Assaphin/ Jedit- hunin ja Hemanin/ weisamas HERran huones/ Cymbaleilla/ Psaltareilla ja harpuilla/ Juma- lan huonen wiran jälkeen Cu- ningan tykönä.

25:7 Ja he ja heidän weljens lucu caicki yhteen/ jotca olit Mestarit ja oppenet HERran

<p>kunniaksi, kaikkien taitajien, oli kaksisataa kahdeksankymmentä kahdeksan.</p>	<p>märtäväiset \Herran\ veisussa, oli kaksisataa ja kahdeksanyhdeksättäkymmentä.</p>	<p>weisus/ oli caxi sata ja cahdexanyhdeksättäkymmentä.</p>
<p>25:8 Ja he heittivät arpaa palvelusjärjestyksestä, nuoremmat niinkuin vanhemmatkin, taitajat yhdessä oppilasten kanssa.</p>	<p>25:8 Ja heittivät arpaa vartiostansa niin pieni kuin suuri, ja oppinut niinkuin opetuslapsi.</p>	<p>25:8 Ja heitit arpa heidän wirgoistans/ pienimmän edest niincuin suurimmangin/ ja oppenen niincuin opetuslapsengin.</p>
<p>25:9 Ensimmäinen arpa, Aasafin arpa, tuli Joosefille. Toinen Gedaljalle, hänelle itselleen sekä hänen veljilleen ja pojilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.</p>	<p>25:9 Ja ensimmäinen arpa lankeksi Asaphin Josephille, toinen Gedalialle ja hänen veljillensä ja pojillensa: ja heitä oli kaksitoistakymmentä:</p>	<p>25:9 JA ensimmäinen arpa lankeis Josephin päälle Assaphin alla/ toinen Gedalian ja hänen weljeins ja poicains/ ja heitä oli caxitoistakymmentä.</p>
<p>25:10 Kolmas Sakkurille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.</p>	<p>25:10 Kolmas Sakkurin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;</p>	<p>25:10 Colmas Sacurin ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmentä.</p>
<p>25:11 Neljäs Jisrille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.</p>	<p>25:11 Neljäs Jitsrin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;</p>	<p>25:11 Neljäs Jezrin ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmentä.</p>
<p>25:12 Viides Netanjalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.</p>	<p>25:12 Viides Netanian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;</p>	<p>25:12 Wijdes Nethanian ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmentä.</p>
<p>25:13 Kuudes Bukkialle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.</p>	<p>25:13 Kuudes Bukkian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;</p>	<p>25:13 Cuudes Bukian ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmentä.</p>
<p>25:14 Seitsemäs Jesarelalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.</p>	<p>25:14 Seitsemäs Jesarelan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;</p>	<p>25:14 Seidzemes Isreelan ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmentä.</p>
<p>25:15 Kahdeksas Jesajalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.</p>	<p>25:15 Kahdeksas Jesaian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;</p>	<p>25:15 Cahdexas Jesaian ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmentä.</p>
<p>25:16 Yhdeksäs Mattanjalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.</p>	<p>25:16 Yhdeksäs Mattanian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;</p>	<p>25:16 Yhdexäs Mathanian ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmentä.</p>
<p>25:17 Kymmenes Siimeille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.</p>	<p>25:17 Kymmenes Simein, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;</p>	<p>25:17 Kymmenes Simein ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmentä.</p>
<p>25:18 Yhdestoista Asarelille,</p>	<p>25:18 Ensimmäintoistakym-</p>	<p>25:18 Yxitoistakymmenes Asa-</p>

hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.	mentä Asareelin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;	reelin/ ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä/
25:19 Kahdestoista Hasabjalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.	25:19 Toinentoistakymmentä Hasabian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;	25:19 Caxitoistakymmenes Hasabian ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.
25:20 Kolmastoista Suubaelille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.	25:20 Kolmastoistakymmentä Subaelin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;	25:20 Colmastoistakymmenes Subaelin ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.
25:21 Neljästoista Mattitjalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.	25:21 Neljästoistakymmentä Mattitjan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;	25:21 Neljästoistakymmenes Mathithian ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.
25:22 Viidestoista Jeremotille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.	25:22 Viidestoistakymmentä Jeremotin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;	25:22 Wijdestoistakymmenes Jeremothin ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.
25:23 Kuudestoista Hananjalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.	25:23 Kuudestoistakymmentä Hananian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;	25:23 Cuudestoistakymmenes Ananian ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.
25:24 Seitsemästoista Josbekasalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.	25:24 Seitsemästoistakymmentä Josbekasan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;	25:24 Seidzemestoistakymmenes Jasbecasan ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.
25:25 Kahdeksastoista Hananille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.	25:25 Kahdeksastoistakymmentä Hananin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;	25:25 Cahdexastoistakymmenes Hananin ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.
25:26 Yhdeksästoista Mallotille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.	25:26 Yhdeksästoistakymmentä Mallotin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;	25:26 Yhdexästoistakymmenes Mallothin ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.
25:27 Kahdeskymmenes Elijattalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.	25:27 Kahdeskymmenes Elijatan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;	25:27 Caxikymmenes Eliathan/ ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.
25:28 Kahdeskymmenes yhdes Hootirille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.	25:28 Ensimmäinenkolmattakymmentä Hotirin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;	25:28 Ensimmäinen colmattakymmendä Hothirin ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.
25:29 Kahdeskymmenes kah-	25:29 Toinenkolmattakym-	25:29 Toinen colmattakym-

des Giddaltille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

25:30 Kahdeskymmenes kolmas Mahasiotille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

25:31 Kahdeskymmenes neljäs Roomamti-Eserille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

1 Aikakirja 26 LUKU

26:1 Mitä tulee ovenvartijain osastoihin, niin oli koorahilaisia Meselemja, Kooren poika, Aasafin jälkeläisiä.

26:2 Meselemjalla oli pojat: esikoinen Sakarja, toinen Jediael, kolmas Sebadja, neljäs Jatniel,

26:3 viides Eelam, kuudes Joohanan, seitsemäs Eljoenai.

26:4 Oobed-Edomilla oli pojat: esikoinen Semaja, toinen Joo-sabad, kolmas Jooah, neljäs Saakar, viides Netanel,

26:5 kuudes Ammiel, seitsemäs Isaskar, kahdeksas Peulle-tai; sillä Jumala oli siunannut häntä.

26:6 Ja hänen pojallensa Semajalle syntyi poikia, jotka hallitsivat isänsä sukua, sillä he olivat kykeneviä miehiä.

26:7 Semajan pojat olivat Otni, Refael, Oobed ja Elsabad ja hänen veljensä, kykeneviä miehiä, Elihu ja Semakja.

26:8 Kaikki nämä olivat Oobed-Edomin jälkeläisiä, he se-

mentä Giddaltin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;

25:30 Kolmaskolmattakymmentä Mahesjotin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;

25:31 Neljäskolmattakymmentä Romamtieserin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä.

26 LUKU

26:1 Ovenvartiain järjestyksessä: Korhilaisista oli Meselemia, Koren poika, Asaphin lapsista.

26:2 Meselemian lapset olivat nämät: hänen esikoisensa Sakaria, toinen Jediael, kolmas Sebadia, neljäs Jatniel,

26:3 Viides Elam, kuudes Joohanan, seitsemäs Eljoenai.

26:4 Mutta Obededomin lapset olivat nämät: hänen esikoisensa Semaja, toinen Josabad, kolmas Joa, neljäs Saakar, viides Netaneel,

26:5 Kuudes Ammiel, seitsemäs Isaskar, kahdeksas Pegultai; sillä Jumala oli siunannut hänen.

26:6 Ja hänen poikansa Semaja siitti myös poikia, jotka isänsä huoneessa hallitsivat; sillä he olivat väkevät sankarit.

26:7 Semajan lapset: Otni, Rephael, Obed ja Elsabad, jonka veljet olivat väkevät miehet, Elihu ja Semakia.

26:8 Nämät kaikki olivat Obededomin lapset, he ja heidän lapsensa ja veljensä olivat

mentä Gidalthin ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.

25:30 Colmas colmattakymmendä Mahesjothin ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.

25:31 Neljäs colmattakymmendä RomamthiEserin ja hänen poicains ja weljeins päälle/ ja heitä oli caxitoistakymmendä.

XXVI. Lucu

26:1 OWenwartioitten järjestyksessä: Korhitereist oli Meselemia Koren poica/ Assaphin lapsist.

26:2 Meselemian lapset olit nämät: hänen esicoisens Zacharia/ toinen Jediael/ colmas Sebadia/ neljäs Jathniel.

26:3 Wijdes Elam/ cuudes Joohanan/ seidezemes Elioenai.

26:4 Mutta ObedEdomin lapset olit nämät: hänen esicoisens Semaja/ toinen Josabad/ colmas Joah/ neljäs Sachar/ wijdes Nethaneel.

26:5 Cuudes Ammiel/ seidezemes Isaschar/ cahdexas Pegulthai: sillä Jumala oli siunannut hänen.

26:6 Ja hänen poicans Semaja sijtti myös poikia/ jotca heidän Isäns huones hallidzit/ ja olit wäkewät Sangarit.

26:7 Nijn olit Semajan lapset: Athni/ Rephael/ Obed ja Elsabad/ joiden weljet olit wäkewät miehet/ Elihu ja Samachia.

26:8 Nämät caicki olit ObedEdomin lapset/ heidän lastens

<p>kä heidän poikansa ja veljensä, kykeneviä miehiä, tarmokkaita palveluksessaan, kaikkiin kuusikymmentä kaksi Oobed-Edomin jälkeläistä.</p>		<p>ja weljeins cansa/ ja olit wäkewät miehet wiras/ caxiseidzemettäkyymmendä.</p>
<p>26:9 Meselemjalla oli poikia ja veljiä, kykeneviä miehiä, kaikkiin kahdeksantoista.</p>	<p>26:9 Meselemialla oli lapsia ja veljiä, väkeviä miehiä kahdeksantoistakymmentä.</p>	<p>26:9 Meselemialla oli lapsia ja veljejä/ wäkewitä miehiä cahdexantoistakymmendä.</p>
<p>26:10 Ja Hoosalla, joka oli Merarin jälkeläisiä, oli poikia: päämies Simri, jonka hänen isänsä, kun ei ollut esikoista, asetti päämieheksi;</p>	<p>26:10 Mutta Hosalla Merarin lapsista oli poikia: kaikkein jaloin oli Simri, vaikka ei hän ollut esikoinen, kuitenkin asetti hänen isänsä hänen päämieheksi;</p>	<p>26:10 Mutta Hossalla Merarin lapsista oli poikia/ caickein jaloin oli Simri/ waicka ei hän ollut esikoinen/ cuitengin asetti hänen Isäns hänen päämiehexi.</p>
<p>26:11 toinen Hilkia, kolmas Tebalja, neljäs Sakarja; Hoosan poikia ja veljiä oli kaikkiin kolmetoista.</p>	<p>26:11 Toinen Hilkia, kolmas Tebalia, neljäs Sakaria: kaikki Hosan lapset ja veljet kolmetoistakymmentä.</p>	<p>26:11 Toinen Hilkia/ colmas Tebali/ neljäs Zacharia/ caicki Hossan lapset ja veljet olit colmetoistakymmendä.</p>
<p>26:12 Näiden ovenvartijain osastojen, päämiesten, samoin kuin heidän veljiensä, tehtävänä oli vartiopalvelus; sillä heidän oli palveltava Herran tempelissä.</p>	<p>26:12 Tämä on ovenvartiain järjestys väkevään päämiesten seassa, vartioissa heidän veljeinsä kohdalla, palvelemaan \Herran\ huoneessa.</p>	<p>26:12 Tämä on owenwartioitten järjestys Sangarein seas/ wirasa/ heidän weljeins wartioisa palweleman HERran huones.</p>
<p>26:13 Ja he heittivät arpa joka ovesta, nuoremmat niinkuin vanhemmatkin, perhekuntiansa mukaan.</p>	<p>26:13 Ja arpa oli heitetty pienten niinkuin suurtenkin välillä, heidän isänsä huoneessa, jokaisen portin eteen.</p>	<p>26:13 Ja arpa oli heitetty pienden nijncuin suurtingin välillä/ heidän Isäins huones jocaidzen portin eteen.</p>
<p>26:14 Itäpuolen arpa lankesi Selemjalle; myöskin hänen pojallensa Sakarjalle, joka oli ymmärtäväinen neuvonantaja, heitettiin arpa, ja hänelle tuli pohjoispuolen arpa.</p>	<p>26:14 Arpa itään päin lankesi Selemian päälle; mutta hänen poikansa Sakaria, joka toimellinen neuvossa oli, heitti arvan, ja hänen arpansa lankesi pohjaan päin;</p>	<p>26:14 Arpa itän päin langeis Miselemian päälle. Mutta hänen poicans Zacharia/ joca toimellinen neuwos oli/ heitti arwan ja hänen langeis pohjan päin.</p>
<p>26:15 Oobed-Edomille määräsi arpa etelän ja hänen pojilleen varastohuoneen.</p>	<p>26:15 Mutta ObedEdomin etelään päin, ja hänen poikainsa Asuppinin huoneen tykö.</p>	<p>26:15 Mutta ObedEdomin etelän päin/ ja hänen poicains Esupimin huonen tygö.</p>
<p>26:16 Suppimille ja Hoosalle lännen, jossa on Salleket-portti ylöspäin kohoavan tien kohdalla: vartiopaikan toisen vartiopaikan viereen.</p>	<p>26:16 Ja Suppim ja Hosa saivat lännen puolelle, Salleketin portille, josta korkian ahteen päälle mennään, jossa vartiat seisovat toinen toistansa vastaan.</p>	<p>26:16 Ja Supim ja Hossa lännen puolelle/ Sallechetin portin tygö/ josta sen corkian ahten päälle mennän/ josa wartiat seisowat toinen toistans wastan.</p>
<p>26:17 Idän puolella oli kuusi</p>	<p>26:17 Itään päin oli kuusi Le-</p>	<p>26:17 Itän päin oli cuusi Lewi-</p>

leeviläistä, pohjoisen puolella neljä joka päivä, etelän puolella neljä joka päivä ja varastuhuoneen luona kaksi ja kaksi.	viläistä, pohjaan päin neljä joka päivä, etelään päin neljä joka päivä, mutta Asuppimin tykönä kaksi ja kaksi;	tat/ pohjan päin neljä joka päivä/ etelen päin neljä/ mutta Esupimin tykönä caxi ja caxi.
26:18 Parparin luona, lännen puolella, oli neljä tiellä ja kaksi Parparin luona.	26:18 Parbarin tykönä länteen päin neljä joka haarassa, ja kahdet Parbarin tykönä.	26:18 Parbarin tykönä länteen päin neljä joka haaras/ ja kahdet Parbarin tykönä.
26:19 Nämä ovat ovenvartijain osastot, koorahilaisten jälkeläisten ja Merarin jälkeläisten.	26:19 Tämä on ovenvartiain järjestys, Korhilaisten ja Merarin lasten seassa.	26:19 Tämä on ovenvartioitten järjestys Korhiterein lasten seas ja Merarin lasten seas.
26:20 Leeviläisistä hoiti Ahia Jumalan temppelin aarekamioita ja pyhien lahjojen aarteita.	26:20 Leeviläisistä oli Ahia Jumalan huoneen tavarain päällä ja pyhyiden tavarain päällä;	26:20 LEwitaist oli Ahia Jumalan huoneen tawaran päällä/ ja niiden tavarain päällä jotca pyhitetyt olit.
26:21 Ladanin pojat, geersonilaisten jälkeläiset, Ladanista polveutuvat geersonilaisen Ladanin perhekuntien päämiehet, Jehieliläiset,	26:21 Laedanin lapset, Gersonin lapset Laedanista: Laedanin Gersonilaisen, isäin päämiehet Jehieliläiset;	26:21 Laedan lapsist Gersoniterein lapset. Laedanist olit päämiehet Isäin seas/ nimitäin/ Jehieliterit.
26:22 Jehieliläisten jälkeläiset, olivat Seetam ja hänen veljensä Joel; he hoitivat Herran temppelin aarekamioita.	26:22 Jehieliläisten lapset: Setam ja hänen veljensä Joel, \Herran\ huoneen tavarain päällä;	26:22 Jehieliterein lapset olit/ Setham ja hänen veljens Joel HERran huoneen tawaran päällä.
26:23 Mitä tulee amramilaisiin, jisharilaisiin, hebronilaisiin ja ossielilaisiin,	26:23 Amramilaisista, Jitsehharilaisista, Hebronilaisista ja Ussielilaisista:	26:23 Amramitereist/ Jezeharitereist/ Hebronitereist ja Usielitereist.
26:24 niin Sebuel, Gersomin poika, joka oli Mooseksen poika, oli aarekammioiden esimies.	26:24 Oli Sebuel Gersomin poika, Mooseksen pojan poika, päämies tavarain päällä.	26:24 Oli Sebuel Gersomin poica/ Mosexen pojan poica/ Försti tavarain päällä.
26:25 Ja hänen Elieseristä polveutuvat veljensä olivat: tämän poika Rehabja, tämän poika Jesaja, tämän poika Jooram, tämän poika Sikri ja tämän poika Selomot.	26:25 Mutta hänen veljellänsä Elieserillä oli poika Rehabia, ja hänen poikansa Jesaja, hänen poikansa Joram, hänen poikansa Sikri, ja hänen poikansa Selomit.	26:25 Mutta hänen veljellänsä EliEserillä oli poica Rehabia/ hänen poicans oli Jesaia/ hänen poicans oli Joram/ hänen poicans oli Sichri/ hänen poicans oli Selomith.
26:26 Tämä Selomot ja hänen veljensä hoitivat kaikkia niiden pyhien lahjojen aarteita, jotka kuningas Daavid, perhekuntapäämiehet, tuhannen- ja sadanpäämiehet ja sotapäälliköt olivat pyhittäneet.	26:26 Selomit ja hänen veljensä olivat kaikkein pyhain tavarain päällä, jotka David kuningas oli pyhittänyt, ja ylimmäiset isät, tuhanten ja satain päämiehet sotajoukon päällä.	26:26 Se Selomith ja hänen veljens/ olit caickein Pyhän tavarain päällä/ jotca Dawid Cuningas oli pyhittänyt. Ja ylimmäiset Isät/ tuhannen ja sadan ja sodan päälle.
26:27 Sodista ja saaliista he olivat ne pyhittäneet Herran temppelin voimassapitämiseksi.	26:27 Sodasta ja saaliista ovat he pyhittäneet \Herran\ huoneen parannukseksi;	26:27 Sodast ja saalist owat he pyhittänet HERran huoneen parannuxexi.

26:28 Samoin kaikki, mitä Samuel, näkijä, Saul, Kiisin poika, Abner, Neerin poika, ja Joob, Serujan poika, olivat pyhittäneet, kaikki, mikä pyhitettiin, jätettiin Selomitin ja hänen veljiensä hoitoon.

26:29 Jisharilaisista määrättiin Kenanja ja hänen poikansa maallisiin toimiin Israelissa, päällysmiehiksi ja tuomareiksi.

26:30 Hebronilaisista määrättiin Hasabja ja hänen veljensä, tuhat seitsemänsataa kykenevää miestä, Israelin hallinnon hoitoon Jordanin länsipuolella, kaikkinaisiin Herran toimiin ja kuninkaan palvelukseen.

26:31 Hebronilaisia oli Jeria, hebronilaisten päämies, heidän polveutumisensa ja isiensä mukaan - Daavidin neljäntenäkymmenentenä hallitusvuotena heidät tutkittiin ja heidän joukostaan tavattiin kykeneviä miehiä Gileadin Jaeserissa -

26:32 sekä hänen veljensä, kaksituhatta seitsemänsataa kykenevää miestä, perhekuntapäämiehiä. Heidät kuningas Daavid asetti johtamaan ruubenilaisia, gaadilaisia ja toista puolta manasselaisten sukukuntaa kaikissa Jumalan ja kuninkaan asioissa.

1 Aikakirja 27 LUKU

27:1 Israelilaisia, lukumääränsä mukaan, ynnä perhekuntapäämiehiä, tuhannen- ja sadanpäämiehiä ja heidän päällysmiehiänsä, jotka palvelivat kuningasta kaikessa, mikä koski osastoja, jotka tulivat ja

26:28 Kaikki myös mitä näkiä Samuel, ja Saul Kisin poika, ja Abner Nerin poika, ja Joab Zerujan poika olivat pyhittäneet, ja kaikki mitkä pyhitetyt olivat, olivat Selomitin ja hänen veljeinsä käden alla.

26:29 Jitseharilaisista olivat Kenania poikinensa asetetut ulkonaisen työn haltiaksi ja tuomariksi Israelissa;

26:30 Hebronilaisia Hasabia ja hänen veljensä, väkevät miehet, tuhannen ja seitsemänsataa, asetetut virkaan Israelissa, tuolla puolella Jordania länteen päin, kaikkinaisiin \Herran\ asioihin ja kuninkaan palvelukseen.

26:31 Hebronilaisia oli myös Jerijah, Hebronilaisten päämies, heidän sukukuntainsa ja isäinsä seassa. Ja neljäntenäkymmenentenä kuningas Davidin valtakunnan vuonna etsittiin ja löydettiin heidän seassansa väkevät miehet Gileadin Jaeserissa.

26:32 Ja hänen veljensä olivat väkevät miehet, kaksituhatta ja seitsemänsataa isäin päämiehiä. Ja David kuningas asetti heitä Rubenilaisten, Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan päälle, kaikkiin Jumalan ja kuninkaan asioihin.

27 LUKU

27:1 Mutta Israelin lapset heidän lukunsa jälkeen olivat: isäin päämiehet, tuhannen ja satain ruhtinaat, ja virkamiehet, jotka ottivat kuninkaasta vaarin, heidän järjestyksensä jälkeen, vaeltamaan sinne ja tänne jokainen kuukautenan-

26:28 Caicki myös mitä se näkiä Samuel/ ja Saul Kisin poica/ ja Abner Nerin poica/ ja Joab ZeruJan poica olit pyhittänet/ ja caicki cuin pyhitetyt olit/ olit Selomithin ja hänen weljeins käden alla.

26:29 MEzehiritereist olit/ Chenania poikinens/ asetetut ulconaisen työn haldioixi ja duomareixi Israelis.

26:30 Hebronitereist oli/ Hasabia ja hänen weljens/ wäkewät miehet tuhannen ja seidzemen sata/ asetetut wircaan Israelis/ tälle puolen Jordanin länden päin/ caickin naisijn HERran asioihin ja Cuningan palweluxeen.

26:31 Oli myös Hebroniterein seast Jeriah/ se Päämies Hebronitereist/ heidän sucucundans ja Isäins seas. Ja neljäntenäkymmenentenä Cuningas Dawidin waldacunnan vuonna/ edzittin ja löyttin wäkewät miehet Jaeserin Gileadis.

26:32 Ja heidän weljens wäkewät miehet caxi tuhatta ja seidzemen sata Isäin päämiehistä. Ja Dawid Cuningas asetti heitä Rubeniterein/ Gaditerein ja puolen Manassen sucucunnan päälle/ caickijn Jumalan ja Cuningan asioihin.

XXVII. Lucu

27:1 MUTta Israelin lapset heidän lucuns jälken olit Isäin päämiehet/ tuhannen ja sadan päällä. Ja wircamiehet jotca otit Cuningaast waarin/ heidän järjestyxens jälken/ waeldaman sinne ja tänne jocainen Cuu-

lähtivät kuukausi kuukaudelta, vuoden kaikkina kuukausina, oli kussakin osastossa kaksikymmentäneljä tuhatta miestä:

27:2 Ensimmäisen osaston, ensimmäisen kuukauden osaston, johtajana oli Jaasobeam, Sabdielin poika, ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta;

27:3 hän oli Pereksen jälkeläisiä ja oli kaikkien sotapäälliköitten ylipäällikkö, ensimmäisenä kuukautena.

27:4 Toisen kuukauden osaston johtajana oli ahohilainen Doodai; hänen osastonsa johdossa oli myös ruhtinas Miklot, ja hänen osastossaan oli kaksikymmentä neljä tuhatta.

27:5 Kolmas sotapäällikkö, kolmantena kuukautena, oli Benaja, pappi Joojadan poika, ylipäällikkö; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentä neljä tuhatta.

27:6 Tämä Benaja oli sankari niiden kolmenkymmenen joukossa ja niiden kolmenkymmenen johtaja; ja hänen osastossaan oli hänen poikansa Ammisabad.

27:7 Neljäs, neljäntenä kuukautena, oli Asahel, Jooabin veli, ja hänen jälkeensä hänen poikansa Sebadja; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.

27:8 Viides, viidentenä kuukautena, oli päällikkö Samhut, jisrahilainen; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.

27:9 Kuudes, kuudentena kuukautena, oli tekoalainen lira, Ikkeksen poika; ja hänen osas-

sa, joka kuukautena ajastajassa; ja jokaisessa joukossa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:2 Ensimmäisen joukon päällä ensimmäisenä kuukautena oli Jasobeam Saddielin poika, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:3 Mutta Peretsin lapsista oli ylimmäinen kaikkein sodanpäämiesten päällä, ensimmäisenä kuukautena.

27:4 Toisen kuukauden joukon päällä oli Dodai Ahohilainen, ja Miklot päämies hänen joukkonsa päällä, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:5 Kolmannen joukon päämies kolmantena kuukautena oli Benaja papin Jojadan poika, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:6 Tämä on Benaja väkevä kolmenkymmenen seassa ja kolmenkymmenen päällä, ja hänen joukkonsa oli hänen poikansa Ammisabadin alla.

27:7 Neljäs, neljäntenä kuukautena, oli Asahel Joabin veli, ja hänen jälkeensä Sebadia hänen poikansa, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:8 Viides, viidentenä kuukautena, oli päämies Samehut Jesrahilainen, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:9 Kuudes, kuudentena kuukautena, oli Ira Ikeksen Thekoalaisen poika, ja hänen joukossansa oli neljäkolmat-

cautenans/ joca Cuucautena ajastajas/ ja jocaidzes joucos oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:2 Ensimmäisen joucon päällä ensimmäisnä Cuucautena oli Jasebeam Sabdielin poica/ ja hänen joucosans oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:3 Mutta Perezin lapsista oli ylimmäinen caickein sodan päämiesten päällä ensimmäisnä Cuucautena.

27:4 Toisen Cuucauden joucon päällä oli Dodai Ahohiter/ ja Mikloth oli Försti hänen jouckons päällä/ ja hänen joucosans oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:5 Colmannen Cuucauden joucon Päämies oli Benaja Papin Jojadan poica/ ja hänen joucosans oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:6 Tämä on Benaja Sangari colmenkymmenen seas ja colmenkymmenen päällä/ ja hänen jouckons oli hänen poicans AmiSabadin alla.

27:7 Neljäs neljäntenä Cuucautena oli Asahel Joabin weli/ ja hänen jälkens Sabadia hänen poicans/ ja hänen joucosans oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:8 Wijdes wijdendenä Cuucautena oli Samehuth Jesrahitert/ ja hänen joucosans oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

27:9 Cuudes cuudendena Cuucautena oli Ira lkes Thecoiterin poica/ ja hänen jou-

tossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.	takymmentä tuhatta.	cosans oli neljäcolmattakymmentä tuhatta.
27:10 Seitsemäs, seitsemäntenä kuukautena, oli pelonilainen Heeles, efraimilaisia; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.	27:10 Seitsemäs, seitsemäntenä kuukautena, oli Heles Pelonilainen Ephraimin lapsia, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.	27:10 Seidzemes seidzemenenä Cuucautena oli Heles Peloniter Ephraimin lapsista/ ja hänen joucosans oli neljäcolmattakymmentä tuhatta.
27:11 Kahdeksas, kahdeksäntenä kuukautena, oli huusalainen Sibbekai, serahilaisia; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.	27:11 Kahdeksas, kahdeksäntenä kuukautena, oli Sibbekai Hussatilainen Sarhilaisista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.	27:11 Cahdexas cahdexandena Cuucautena oli Sibechai Husathiter Sarehitereist/ ja hänen joucosans oli neljäcolmattakymmentä tuhatta.
27:12 Yhdeksäs, yhdeksäntenä kuukautena, oli anatotilainen Abieser, benjaminilaisia; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.	27:12 Yhdeksäs, yhdeksäntenä kuukautena, oli Abieser Antotilainen Jeminin lapsista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.	27:12 Yhdexäs yhdexändenä Cuucautena oli Abieser Antotiter Jeminin lapsista/ ja hänen joucosans oli neljäcolmattakymmentä tuhatta.
27:13 Kymmenes, kymmenäntenä kuukautena, oli netofalainen Mahrai, serahilaisia; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.	27:13 Kymmenes, kymmenäntenä kuukautena, oli Maherai Netophatilainen Sarhilaisista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.	27:13 Kymmenes kymmenenä Cuucautena oli Maherai Netophathiter Serahethitereist/ ja hänen joucosans oli neljäcolmattakymmentä tuhatta.
27:14 Yhdestoista, yhdenätoista kuukautena, oli pironilainen Benaja, efraimilaisia; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.	27:14 Ensimmäinentoistakymmentä, ensimmäisenä kuukautena toistakymmentä, oli Benaja Pirtagonilainen Ephraimin lapsista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.	27:14 Yxitoistakymmenes yhdenätoistakymmenenä Cuucautena oli Benaja Birgatoniter. Ephraimin lapsista/ ja hänen joucosans oli neljäcolmattakymmentä tuhatta.
27:15 Kahdestoista, kahdentoista kuukautena, oli netofalainen Heldai, Otnielista polveutuva; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.	27:15 Toinentoistakymmentä, toisena kuukautena toistakymmentä, oli Heldai Netophatilainen Otnielista, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.	27:15 Toinen toistakymmenes toisna toistakymmenenä Cuucautena oli Heldai Netophathiter Athnielist/ ja hänen joucosans oli neljäcolmattakymmentä tuhatta.
27:16 Israelin sukukuntien johtajat olivat: ruubenilaisten ruhtinas oli Elieser, Sikrin poika; simeonilaisten Sefatja, Maakan poika;	27:16 Israelin sukukuntain päällä: Rubenilaisten päämies oli Elieser Sikrin poika; Simeonilaisten seassa Sephatia Maekan poika;	27:16 ISraelin sucucundain päällä olit nämät: Rubeniterein seas oli EliEser Sichrin poica Försti/ Simeoniterein seas oli Sephatia Maechan poica.
27:17 Leevin oli Hasabja, Kemuelin poika; Aaronin Saadok;	27:17 Leviläisten seassa, Hasabia Kemuelin poika; Aronilaisten seassa Zadok;	27:17 Lewitain seas oli Hasabia Kemuelin poica/ Aaroniterein seas oli Zadok.
27:18 Juudan oli Elihu, Daavidin veljiä; Isaskarin Omri, Mikaelin poika;	27:18 Juudan seassa, Elihu Davidin veljistä; Isaskarin seassa, Omri Mikaelin poika;	27:18 Judan seas oli Elihu Dawidin veljistä/ Isascharin seas oli Amri Michaelin poica.

27:19 Sebulonin oli Jismaja, Obadjan poika; Naftalin Jerimot, Asrielin poika;

27:20 efraimilaisten oli Hoosea, Asasjan poika; toisen puolen Manassen sukukuntaa Joael, Pedajan poika;

27:21 toisen puolen Manassea, Gileadissa, oli Jiddo, Sakarjan poika; Benjaminin Jaasiel, Abnerin poika;

27:22 Daanin Asarel, Jerohamin poika. Nämä olivat Israelin sukukuntien ruhtinaat.

27:23 Mutta Daavid ei ottanut luetteloon kaksikymmenvuotiaita ja sitä nuorempia, sillä Herra oli luvannut tehdä Israelin monilukuseksi niinkuin taivaan tähdet.

27:24 Joob, Serujan poika, oli aloittanut laskemisen, mutta ei sitä lopettanut, sillä siitä kohtasi viha Israelia; eikä se luku tullut kuningas Daavidin aikakirjaan.

27:25 Kuninkaan varastojen hoitaja oli Asmavet, Adielin poika. Kedolla, kaupungeissa, kylissä ja torneissa olevien varastojen hoitaja oli Joonatan, Ussian poika.

27:26 Maatöitä tekevien pelto-työmiesten kaitsija oli Esri, Kelubin poika.

27:27 Viinitarhan hoitaja oli raamatilainen Siimei. Viinitarhoista koottujen viinivarastojen hoitaja oli sifmiläinen Sabdi.

27:28 Öljypuiden ja Alankomaassa kasvavien metsävii-kunapuiden hoitaja oli gaderiläinen Baal-Haanan. Öljyvaras-

27:19 Sebulonin seassa, Jismaja Obadian poika; Naphtalin seassa, Jerimot Asrielin poika;

27:20 Ephraimin lasten seassa, Hosea Asasian poika; puolen Manassen sukukunnan seassa, Joel Pedajan poika;

27:21 Puolen Manassen sukukunnan seassa Gileadissa, Jiddo Sakarian poika; Benjaminin seassa, Jaasiel Abnerin poika;

27:22 Danin seassa, Asareel Jerohamin poika. Nämät ovat Israelin sukukuntain päämiehet.

27:23 Mutta David ei lukenut niitä, jotka kahdenkymmenen vuotiset ja sitä nuoremmat olivat; sillä \Herra\ oli luvannut enentää Israelin niinkuin tähdet taivaissa.

27:24 Mutta Joab Zerujan poika oli ruvennut lukemaan ja ei sitä täyttänyt, ja viha tuli siitä Israelin päälle: ja ei se luku tullut kuningas Davidin aikakirjaan.

27:25 Kuninkaan tavarain päällä oli Asmavet Adielin poika, ja tavarain päällä, jotka olivat maalla, kaupungeissa, kylissä ja linnoissa, oli Jonatan Ussian poika.

27:26 Talonpoikain päällä, jotka maata viljelivät, oli Esri Kelubin poika.

27:27 Viinamäkein päällä oli Sime Ramalainen; viinakellarein ja viinatavarain päällä Sabdi Siphmiläinen.

27:28 Öljypuiden ja metsävii-kunapuiden päällä, jotka olivat laaksossa, oli BaalHanan Gadarilainen; öljytavarain päällä Joas.

27:19 Sebulonin seas oli Jismaja Obadian poica/ Nephthalin seas oli Jeremoth Asrielin poica.

27:20 Ephraimin lasten seas oli Hosea Asaian poica/ puolen Manassen sucucunnan seas oli Joel Pedajan poica.

27:21 Puolen Manassen sucucunnan seas Gileadis/ oli Jeddo Sacharian poica/ Benjaminin seas oli Jaesiel Abnerin poica.

27:22 Danin seas oli Asareel Jerohamin poica. Nämät ovat Israelin sucucundain Förstit.

27:23 MUtta Dawid ei lukenut niitä cuin cahdenkymmenen vuotiset ja sitä nuoremmat olit: sillä HERra oli luvannut enätä Israelin nijncuin tähdet taiwas.

27:24 Mutta Joab ZeruJan poica oli ruwennut lukeman/ ja ei sitä täyttänyt: sillä wiha tuli sentähden Israelin päälle/ ja ei se lucu tullut Cuningas Dawidin Aicakirjaan.

27:25 CUningan tawaran päällä oli Asmaweth Adielin poica/ ja nijden tawarain päällä jotca olit Caupungeis maalla/ kylis ja linnois/ oli Jonathan Usian poica.

27:26 Taloinpoicain päällä/ jotca maata wiljelit/ oli Esri Chelubin poica.

27:27 Wijnamäkein oli Sime Ramathiteri/ Wijnakellarein ja wijnan tawarain päällä oli Sabdi Siphiniteri.

27:28 Öljypuiden ja willificunapuiden laxos oli BaalHanan Gadariter/ öljyin tawarain päällä oli Joas.

tojen hoitaja oli Jooas.

27:29 Saaronissa laitumella käyvien raavasten kaitsija oli saaronilainen Sitrai, ja tasan- goilla laitumella käyvien raavasten kaitsija Saafat, Adlain poika.

27:30 Kamelien kaitsija oli ismaelilainen Oobil; aasintam- mojen meeronotilainen Jehde- ja.

27:31 Pikkukarjan kaitsija oli hagrilainen Jaasis. Nämä kaikki olivat kuningas Daavidin omai- suuden ylihoitajia.

27:32 Ja Joonatan, Daavidin setä, joka oli ymmärtäväinen mies ja kirjanoppinut, oli neu- vonantaja. Jehiel, Hakmonin poika, oli kuninkaan lasten luona.

27:33 Ahitofel oli kuninkaan neuvonantaja, ja arkilainen Huusai oli kuninkaan ystävä.

27:34 Ahitofelin jälkeen tulivat Joojada, Benajan poika, ja Ebjatar. Kuninkaan sotapäällik- kö oli Joob.

27:29 Laidunhärkäin päällä Saronissa oli Sitrai Saronilai- nen; mutta härkäin päällä laaksossa Saphat Adlain poi- ka;

27:30 Kamelein päällä Obil Ismaelilainen; aasein päällä Jehedia Meronotilainen;

27:31 Lammasten päällä Ja- sis Hagarilainen: nämät kaik- ki olivat päämiehet kuningas Davidin omaisuuden päällä.

27:32 Mutta Davidin setä Jo- natan oli neuvonantaja, toi- mellinen mies ja hyvin oppi- nut. Jehiel Hakmonin poika oli kuninkaan lasten tykönä.

27:33 Ahitophel oli myös ku- ninkaan neuvonantaja; Husai Arkilainen oli kuninkaan ys- tävä.

27:34 Ja Ahitophelin jälkeen oli Jojada Benajan poika ja Ebjatar. Mutta Joab oli ku- ninkaan sodan päämies.

27:29 Laiduinhärkäin päällä Saronis/ oli Sithari Saronitheri. Mutta härkäin päällä laxos oli Saphat Adlain poica.

27:30 Camelein päällä oli Obil Ismaeliter/ Asein päällä oli Jehedia Meronothiter.

27:31 Lammasten päällä oli Jasis Hagarither. Nämä caicki olit Päämiehet/ Cuningas Da- widin hywyden päällä.

27:32 Mutta Dawidin setä Jo- nathan oli Neuwonandaja/ Hofmestari ja Cantzleri. Jehiel Hahmonin poica oli Cuningan lasten tykönä.

27:33 Ahitophel oli myös Cu- ningan Neuwonandaja/ Husai Arahiter oli Cuningan ystävä.

27:34 Ja Ahitophelin jälken oli Jojada Benajan poica ja Ab- Jathar. Mutta Joab oli Cunin- gan sodanpäämies.

1 Aikakirja 28 LUKU

28:1 Ja Daavid kokosi Jerusa- lemiin kaikki Israelin päämie- het, sukukuntien päämiehet, osastojen päälliköt, jotka pal- velivat kuningasta, tuhannen- ja sadanpäämiehet, kuninkaan ja hänen poikiensa kaiken omaisuuden ja karjan ylihoita- jat, hovimiehet, sankarit ja kaikki sotaurhot.

28:2 Ja kuningas Daavid nousi seisomaan ja sanoi: "Kuulkaa minua, veljeni ja kansani. Minä olin aikonut rakentaa huoneen

28 LUKU

28:1 Ja David kokosi kaikki Israelin päämiehet, sukukun- tain päämiehet ja niiden joukkoin päämiehet, jotka kuningasta palvelivat, pää- miehet tuhanten ja satain päällä, kuninkaan ja hänen poikainsa omaisuuden ja ta- varan päämiehet kamaripal- veliain kanssa, ja uljaat ja kaikki väkevät sotamiehet Je- rusalemiin.

28:2 Ja kuningas David nousi seisolle ja sanoi: veljeni ja kansani, kuulkaat minua: minä olen aikonut rakentaa \Herran\ liitonarkin lepo-

XXVIII. Lucu

28:1 JA Dawid cocois Jerusa- lemijn caicki Israelin Päämie- het/ cuin owat sucucundain Förstit/ ja nijden jouckoin Förstit/ jotca Cuningasta war- tioidzit/ Förstit tuhannen ja sadan päällä/ Cuningan ja hänen poicains hywyden ja tawaran Förstit/ Camaripalwe- liat ja sotamiehet/ ja caicki wäkewimmät miehet.

28:2 Ja Cuningas Dawid nousi seisolle/ ja sanoi: minun wel- jeni ja Canssani/ cuulcat mi- nua/ minä olen aicoinut rake-

Herran liitonarkin leposijaksi ja meidän Jumalamme jalkojen astinlaudaksi ja olin valmistautunut rakentamaan.

28:3 Mutta Jumala sanoi minulle: 'Älä sinä rakenna temppeleä minun nimelleni, sillä sinä olet sotilas ja olet vuodattanut verta.'

28:4 Kuitenkin valitsi Herra, Israelin Jumala, minut kaikesta isäni suvusta olemaan Israelin kuninkaana ikuisesti. Sillä Juudan hän valitsi ruhtinaaksi ja Juudan heimosta minun isäni suvun, ja isäni poikien joukossa olin minä hänelle otollinen, niin että hän teki minut koko Israelin kuninkaaksi.

28:5 Ja kaikkien minun poikieni joukosta, sillä Herra on antanut minulle monta poikaa, hän valitsi poikani Salomon istumaan Herran valtakunnan valtaistuimella ja hallitsemaan Israelia.

28:6 Ja hän sanoi minulle: 'Sinun poikasi Salomo on rakentava minun temppeleini ja esikartanoni; sillä minä olen valinnut hänet pojakseni ja minä olen oleva hänen isänsä.'

28:7 Ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa iankaikkisesti, jos hän on luja ja pitää minun käskyni ja oikeuteni, niinkuin hän nyt tekee.'

28:8 Ja nyt minä sanon koko Israelin, Herran seurakunnan, läsnäollessa ja meidän Jumalamme kuullen: Noudattakaa ja tutkikaa kaikkia Herran, Jumalanne, käskyjä, että saisitte pitää omananne tämän hyvän maan ja jättäisitte sen perin-

huoneen ja Jumalamme jalkain astinlaudan, ja olen valmistanut rakennuksen varaa.

28:3 Mutta Jumala sanoi minulle: ei sinun pidä rakentaman nimelleni huonetta; sillä sinä olet sotamies ja olet paljon verta vuodattanut.

28:4 \Herra\ Israelin Jumala on valinnut minun koko isäni huoneesta Israelin kuninkaaksi iankaikkisesti; sillä hän on Juudan valinnut hallitsiaksi, ja Juudan huoneesta minun isäni huoneen; ja minä olen ollut isäni lapsista hänelle niin kelvollinen, että hän teki minun koko Israelin kuninkaaksi.

28:5 Ja kaikkein poikaini seassa (sillä \Herra\ on antanut minulle monta poikaa) on hän valinnut poikani Salomon istumaan \Herran\ valtakunnan istuimella Israelin ylitse,

28:6 Ja on puhunut minulle: poikas Salomo pitää rakentaman minun huoneeni ja kartanoni; sillä minä olen hänen valinnut pojakseni, ja minä olen hänen isänsä,

28:7 Ja vahvistan hänen valtakuntansa iankaikkisesti, ja hän vahvana pysyy, pitäen minun käskyni ja oikeuteni, niinkuin tänäpäpäkin;

28:8 Nyt siis, koko \Herran\ kokouksen Israelin silmäin edessä ja meidän Jumalamme korvissa, pitäkää ja tutkistelkaat kaikki \Herran\ teidän Jumalanne käskyt, että te omistaisitte tämän hyvän maan ja jättäisitte sen teidän lapsillenne perinnöksi teidän jälkeenne iankaikkisesti.

ta HERran liiton Arkin lepo-huonen/ ja meidän Jumalamme jalkain astinlaudan/ ja olen valmistanut rakennuksen.

28:3 Mutta Jumala andoi sanotta minulle: ei sinun pidä rakentaman minun nimelleni huonetta: sillä sinä olet sotamies/ ja olet werta vuodattanut.

28:4 HERra Israelin Jumala on walinnut minun coco minun Isäni huonest Israelin Cuningaxi ijancaickisest: sillä hän on Judan walinnut Förstixi/ ja Judan huonest minun Isäni huonen/ ja minä olen ollut minun Isäni lapsist hänelle nijn kelwollinen/ että hän teki minun coco Israelin Cuningaxi.

28:5 Ja caickein minun poicaini seas (sillä HERra on andanut minulle monda poica) on hän walinnut minun poicani Salomon istuman HERran waldacunnan istuimella ijancaickisest.

28:6 Ja on puhunut minulle: sinun poicas Salomo pitä rakendaman minun huoneni ja cartanoi: sillä minä olen hänen walinnut pojaxeni/ ja minä olen hänen Isänsä.

28:7 Ja wahwistan hänen waldacundans ijancaickisest/ jos hän wahwana pysy/ pitäden minun käskyni ja oikeuteni/ nijncuin tänäpäpängin.

28:8 Nyt sijs coco Israelin/ HERran cocouxen silmäin edes/ ja meidän Jumalamme corwis/ pitäkät ja tutkistelcat caicki teidän HERran Jumalan käskyt/ että te omistaisitte tämän hywän maan ja perisitte sen teidän lapsillen teidän jäl-

nöksi lapsillenne teidän jäl-
keenne ikuisiksi ajoiksi.

28:9 Ja sinä, minun poikani Salomo, opi tuntemaan isäsi Jumala ja palvele häntä ehyellä sydämellä ja alttiilla mielellä, sillä Herra tutkii kaikki sydämet ja ymmärtää kaikki ajatukset ja aivoitukset. Jos häntä etsit, niin sinä löydät hänet, mutta jos luovut hänestä, niin hän hylkää sinut iankaikkisesti.

28:10 Katso siis eteesi, sillä Herra on valinnut sinut rakentamaan temppelipyhäkön. Ole luja ja ryhdy työhön."

28:11 Senjälkeen Daavid antoi pojallensa Salomolle temppelin eteisen, sen rakennusten, varastohuoneiden, yläsalien, sisähuoneiden ja armoistuimen huoneen mallin

28:12 sekä määräykset kaikesta, mitä hänellä oli mielessään: Herran temppelin esikartanoista ja kaikista kammioista ylytymäri, Jumalan temppelin ja pyhien lahjojen aarrekammiosta,

28:13 kuin myös pappien ja leeviläisten osastoista, kaikesta Herran temppelissä toimitettavasta palveluksesta ja kaikista Herran temppelin palveluksessa tarvittavista kaluista: kullas-

28:14 jokaisen palveluksessa tarvittavan kultakalun painosta, kaikista hopeakaluista, jokaisen palveluksessa tarvittavan hopeakalun painosta;

28:15 kullasta tehtävien lampunjalokojen ja niiden kunkin lampun kullan painosta, jokaisen lampunjalan ja sen lamp-

28:9 Ja sinä, poikani Salomo! tunne isäs Jumala ja palvele häntä kaikesta sydämestä ja hyvällä mielellä; sillä \Herra\ tutkistelee kaikki sydämet ja ymmärtää kaikkein ajatusten aikomisit; jos etsit häntä, niin sinä löydät hänen; jos hylkääät hänen, niin hän sinun hylkää ijancaikkisesti.

28:10 Niin katso nyt, koska \Jumala\ on sinun valinnut rakentamaan huonetta pyhäksi siaksi: ole vahva ja tee niin.

28:11 Ja David antoi pojallensa Salomolle pihan muodon ja hänen huonettensa ja tavarahuoneiden, salien ja sisimäisten kammioin, ja armoistuimen huoneen muodon,

28:12 Ja vielä kaikkein niiden muodon, jotka hänen mielesänsä olivat, \Herran\ huoneen kartanoista ja kaikista huoneista ympäri, Jumalan huoneen tavaroista ja pyhityistä tavaroista,

28:13 Pappein ja Leviläisten järjestyksen, ja kaikkein \Herran\ huoneen virkain töiden, ja kaikkein astiain muodon, \Herran\ huoneen palveluksessa.

28:14 Kultaa hän antoi kullan painon jälkeen kaikkinaisiksi astioiksi joka virassa, antoi myös hopiaa jokaiseen hopiaastiaan painonsa, jokaisen virka-astian jälkeen;

28:15 Ja kultaa kultaisille kynttiläläjoille ja kultaisille lampuille, jokaiselle kynttilälälalle ja hänen lampullensa

ken ijancaickisest.

28:9 JA sinä minun poikan Salomo/ tunne Isäs Jumala/ ja palvele häntä caikest sydämest/ jä hyvällä mielellä: sillä HERra tutkistele caicki sydämet/ ja ymmärtä caickein ajatuxet/ jos sinä edzit häntä/ nijns löydät hänen: jos sinä hyljät hänen/ nijn hän sinun hyljä ijancaickisest.

28:10 Nijn cadzo/ että Jumala on sinun walinnut rakendaman huonetta pyhäxi siaxi/ ole wahwa ja tee nijn.

28:11 JA Dawid andoi pojallens Salomolle/ pihan ja hänen huonettens/ ja wäähain majain/ Salin ja Camaritten sisällisen puolen/ ja Armonistuimen huonen muodon.

28:12 Ja wielä caickein nijden jotca hänen mielesäns olit/ nimittäin/ HERran huonen cartanon/ ja caickein wäähäisten majain ymbärins/ Jumalan huonen tawarain ja pyhitetyin caluin tawarain.

28:13 Pappein ja Lewitain joucon/ ja caickein HERran huonen wircain töiden/ caickein astiain HERran huonen palweluxes.

28:14 Culda hän andoi cullan painon perän caickinaisixi astioixi joca wiras/ andoi myös hopiata jocaidzeen hopiaastiaan hänen painons/ jocaidzen wircaastian jälkeen.

28:15 JA culda cullaisille kyntilälälgoille/ ja cullaisille lampuille/ jocaidzelle kyntilälälalle ja hänen lampullens/ hänen

pujen painosta; samoin hopeasta tehtävien lampunjalkojen painosta, jokaisen lampunjalan ja sen lamppujen painosta, jokaisen lampunjalan käytön mukaan;

28:16 edelleen näkyleipäpöytien kullan painosta, kunkin pöydän erikseen, samoin hopeasta tehtävien pöytien hopeasta;

28:17 haarukkain, maljojen ja kannujen puhtaasta kullasta, samoin kultapikareista, kunkin pikarin painosta, ja hopeapikareista, kunkin pikarin painosta;

28:18 myöskin suitsutusalttarin puhdistetun kullan painosta ja vaunujen mallista, kultakerubeista, joitten tuli levittää siipensä ja peittää Herran liitonarkki.

28:19 "Tämä kaikki on kirjoituksessa, joka on lähtenyt Herran kädestä; hän on opettanut minulle kaikki tämän mallin mukaan tehtävät työt."

28:20 Ja Daavid sanoi pojallensa Salomolle: "Ole luja ja rohkea ja ryhdy työhön, älä pelkää äläkä arkaile, sillä Herra Jumala, minun Jumalani, on oleva sinun kanssasi. Hän ei jätä sinua eikä hylkää sinua, kunnes olet saanut valmiiksi kaikki Herran temppelissä tehtävät työt.

28:21 Ja katso, pappien ja leeviläisten osastot ovat valmiit kaikkinaiseen palvelukseen Jumalan temppelissä, ja sinulla on kaikkiin töihin käytettävänäsi niitä, jotka alttiisti ja taidolla tekevät kaikkinaista palve-

hänen painonsa. Niin antoi hän myös hopiaa hopiakynttiläläjaloille ja heidän heidän lampuillensa, jokaisen kynttiläläjalan viran jälkeen;

28:16 Niin myös kultaa näkyleipäin pöydiksi, jokaiselle pöydälle painonsa, ja myös hopiaa hopiapöydiksi;

28:17 Ja puhdasta kultaa kolmihaaraisiksi hangoiksi, maljoiksi ja kannuiksi: kultaa myös kultapikareiksi, jokaiselle pikarille painonsa, hopiaa hopiapikareiksi, jokaiselle pikarille painonsa:

28:18 Ja savu-alttariksi kaikkein puhtaimpaa kultaa painonsa: ja kultaisten Kerubiemin ratasten muodon, jotka levittivät siipensä ja peittivät \Herran\ liitonarkin.

28:19 Kaikki nämät kirjoitetuina \Herran\ kädeltä, joka minun antoi ymmärtää kaikkein töiden muodon.

28:20 Ja David sanoi pojallensa Salomolle: ole vahva ja miehuullinen, ja tee niin, älä pelkää, älä myös hämmästy; sillä \Herra\ Jumala minun Jumalani on sinun kanssas, ja ei ota kättänsä pois sinulta, eikä hylkää sinua, siihenasti ettäs kaiken viran työt \Jumalan\ huoneessa päättänyt olet.

28:21 Ja katso, pappein ja Leviläisten järjestykset pitää oleman kaikessa Jumalan huoneen palveluksessa ja sinun kanssas on hyväntahtoisia ja ymmärtäväisiä kaikkeen virkaan; niin myös päämiehet ja kaikki kansa, kaikissa si-

painons. Nijn andoi hän myös hopiata hopiakynttiläläjaloille/ ja heidän lampuillensa/ jocaidzen kynttiläläjalan wiran jälkeen.

28:16 Andoi hän myös culda cadzomusleipäin pöydixi/ jocaidzelle pöydälle hänen painons/ ja andoi myös hopiata hopiapöydixi.

28:17 Ja puhdast culda colmihaaraisixi hangoixi/ waski-maljoixi ja cannuixi/ culda myös culdapicareixi/ jocaidzelle picarille painons/ hopiata hopiapicareixi/ jocaidzelle picarille/ painons.

28:18 Ja sawuAltarixi caickein puhtambata culda hänen painons/ ja cullaisten Cherubiemin ratasten muodon/ jotca heidäns lewiti/ ja peitit Herran liiton Arkin.

28:19 Caicki nämät owat minun annetut kirjoitettuna Herran kädest/ joca minun andoi ymmärtä caickein töiden muodon.

28:20 Ja Dawid sanoi pojallensa Salomolle: ole wahwa ja miehullinen/ ja tee nijn/ älä pelkä/ älä myös wapise/ Herra Jumala minun Jumalan on sinun cansas/ ja ei ota kättäns pois sinulda/ eikä hyljä sinua/ siihenasti ettäs caiken wiran työt Jumalan huones päättänyt olet.

28:21 Ja cadzo/ Pappein ja Lewitain joucot pitä oleman caikes Jumalan huonen työs sinun cansas/ ja he owat hyväntahtoiset ja ymmärtäväiset caickeen wircaan/ nijn myös Förstit ja caicki Canssa/ caikis

lusta, niin myös päämiehet ja koko kansa kaikkiin tehtäviisi."

1 Aikakirja 29 LUKU

29:1 Sitten kuningas Daavid sanoi koko seurakunnalle: "Minun poikani Salomo, ainoa Jumalan valittu, on nuori ja hento, ja työ on suuri, sillä tämä linna ei ole aiottu ihmiselle, vaan Herralle Jumalalle.

29:2 Sentähden minä olen kaikin voimin hankkinut Jumalani temppeliä varten kultaa kultaesineihin, hopeata hopeaesineihin, vaskea vaskiesineihin, rautaa rautaesineihin ja puuta puuesineihin, onykskiviä ja muita jalokiviä, mustankiiltävää ja kirjavaa kiveä, kaikkinaisia kalliita kiviä ja marmorikiveä suuret määrät.

29:3 Koska minun Jumalani temppeli on minulle rakas, minä vielä luovutan omistamani kullan ja hopean Jumalani temppeliä varten, kaiken lisäksi, minkä olen pyhäkköä varten hankkinut:

29:4 kolmetuhatta talenttia kultaa, Oofirin kultaa, ja seitsemäntuhatta talenttia puhdistettua hopeata huoneitten seinien silaamiseksi,

29:5 kultaa kultaesineihin ja hopeata hopeaesineihin ja kaikkinaisiin taitomiesten käten töihin. Tahtooko kukaan muu tänä päivänä tuoda vapaaehtoisesti, täysin käsin, lahjoja Herralle?"

29:6 Silloin tulivat vapaaehtoisesti perhekuunta-päämiehet, Israelin sukukuntien ruhtinaat, tuhannen- ja sadanpäämiehet ja kuninkaan töiden ylivalvojat.

29 LUKU

29:1 Ja kuningas David sanoi koko joukolle: Salomon, yhden minun pojistani, on Jumala valinnut, joka vielä nuori ja heikko on, mutta työ on suuri; sillä ei se ole ihmisen asumasia, vaan \Herran\ Jumalan.

29:2 Ja minä olen kaikesta voimastani valmistanut Jumalani huoneelle kultaa kultakaluiksi, hopiaa hopiaisiksi, vaskea vaskisiksi, rautaa rautaisiksi, puuta puuaseiksi, ja onikin kiviä, kiinniliitetyitä rubineja, monen-pilkullisia kiviä, ja kaikkinaisia kalliita kiviä, ja marmorikiviä sangen paljon.

29:3 Ja olen vielä antanut hyvästä tahdostani Jumalani huoneesen mitä minun omani on, kultaa ja hopiaa, ylitse sen kaiken, minkä minä olen valmistanut pyhän huoneesen:

29:4 Kolmetuhatta leiviskää ophirin kultaa ja seitsemäntuhatta leiviskää puhdasta hopiaa, silata huonetten seiniä,

29:5 Kultaa kultaisiin, ja hopiaa hopiaisiin ja kaikkinaisiin töihin, tekiäin käden kautta. Ja kuka on hyväntahtoinen täyttämään kättänsä tänäpäpä \Herralle\?

29:6 Niin isäin päämiehet ja Israelin sukukuntain päämiehet, niin myös tuhanten ja satain päämiehet, ja kuninkaan töiden päämiehet olivat hyväntahtoiset,

sinun asioisat.

XXIX. Lucu

29:1 JA Cuningas Dawid sanoi coco Canssalle: ainoa Salomonin pojistani/ jonga Jumala on walinnut/ on wielä nuori ja heikko/ mutta työ on suuri: sillä ei se ole ihmisen asumasia/ waan HERran Jumalan.

29:2 Ja minä olen caikesta minun woimastani walmistanut HERran huonelle/ culda culdaluixi/ hopiata hopiaisixi/ waske waskisixi/ rauta rautaisixi/ puuta puuaseixi. Ja Onichin kiwiä/ kijnnilijtetyitä Rubijnejä/ monen pilcuisia kiwiä/ ja caickinaisia callita kiwiä/ ja marmorkiwiä sangen paljon.

29:3 Ja olen andanut minun omastakin hywydestäni (sillä minulla on hyvä tahto minun Jumalani huonelle) culda ja hopiata Jumalan pyhän huoneeseen/ ylidze sen caiken cuin minä olen walmistanut.

29:4 Colme tuhatta leiwiskätä Ophirin culda/ ja seidzemen tuhatta leiwiskätä puhdast hopiata/ silata huonen seiniä.

29:5 Että se on culda cuin culda on/ ja hopia cuin hopia on/ ja caickinaisijn töihin tekiäin käden cautta. Ja cuca on hywän tahtoinen täyttämän hänen kättäns HERran edes?

29:6 Nlin Isäin Förstit/ ja Israelin sucucundain Förstit/ nijn myös tuhannen ja sadan Förstit/ ja Cuningan töiden Förstit/ olit hywän tahtoiset.

29:7 Ja he antoivat Jumalan temppelissä tehtäviin töihin viisituhatta talenttia ja kymmenentuhatta dareikkia kultaa, kymmentuhatta talenttia hopeata, kahdeksantoista tuhatta talenttia vaskea ja satatuhatta talenttia rautaa.

29:8 Ja jolla oli hallussaan jalokiviä, antoi ne Herran temppelin aarteisiin, geersonilaisen Jehielin huostaan.

29:9 Ja kansa iloitsi heidän alttiudestaan, sillä he antoivat ehyellä sydämellä vapaaehtoiset lahjansa Herralle; ja kuningas Daavid oli myös suuresti iloissansa.

29:10 Ja Daavid kiitti Herraa koko seurakunnan läsnäollessa; Daavid sanoi: "Ole kiitetty, Herra, meidän isämme Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen.

29:11 Sinun, Herra, on suuruus ja väkevyys ja loisto ja kunnia ja kirkkaus, sillä sinun on kaikki taivaassa ja maan päällä. Sinun, Herra, on valtakunta, ja sinä olet korotettu kaiken pääksi.

29:12 Rikkaus ja kunnia tulevat sinulta, sinä hallitset kaikki, ja sinun kädessäsi on voima ja väkevyys. Sinun vallasasi on tehdä mikä tahansa suureksi ja väkeväksi.

29:13 Me siis kiitämme sinua, meidän Jumalaamme; me ylistämme sinun ihanaa nimeäsi.

29:14 Sillä mitä olen minä, ja mitä on minun kansani, kyetäksemme antamaan tällaisia vapaaehtoisia lahjoja? Vaan

29:7 Ja antoivat Jumalan huoneen palvelukseen viisituhatta leiviskää kultaa, ja kymmentuhatta kultapenninkiä, ja kymmentuhatta leiviskää hopiaa, kahdeksantoistakymmentä tuhatta leiviskää vaskea, ja satatuhatta leiviskää rautaa.

29:8 Ja joiden tyköä kiviä löydettiin, ne he antoivat \Herran\ huoneen tavaroihin, Jehielin Gersonilaisen käden alle.

29:9 Ja kansa iloitsi, että he niin hyvästä tahdosta antoivat; sillä he antoivat \Herralle\ vaasta sydäimestä, vapaasta tahdostansa. Ja kuningas David oli myös sangen suuresti iloissansa.

29:10 Ja David kiitti \Herraa\ kaiken kansan edestä ja sanoi: kiitetty ole sinä \Herra\, Israelin meidän isämme Jumala iankaikkisesta iankaikkiseen!

29:11 Sillä sinun, \Herra\, on suuruus, ja voima, ja kunnia, ja voitto, ja kiitos; sillä kaikki, mitä taivaassa ja maan päällä on, se on sinun. Sinun \Herra\ on valtakunta, ja sinä olet korotettu kaikkein päämiesten ylitse.

29:12 Rikkaus ja kunnia ovat sinun edessä, ja sinä hallitset kaikki kappaleet, ja sinun kädessä on väki ja voima: sinun kädessä on kaikki suureksi ja väkeväksi tehdä.

29:13 Ja nyt meidän Jumalamme! me kiitämme sinua, ja ylistämme sinun kunnias nimeä.

29:14 Sillä mikä minä olen, ja mikä on minun kansani, että me olemme niin paljon voineet antaa hyvällä mielellä, niinkuin se nyt tapahtuu?

29:7 Ja annoit Jumalan huoneen palvelukseen/ wijsi tuhatta leiwiskätä celda/ ja kymmenen tuhatta culdapenningitä/ ja kymmenen tuhatta leiwiskätä hopiata/ cahdexantoistakymmendä leiwiskätä waske/ ja sata tuhatta leiwiskätä rauta.

29:8 Ja joiden tykö kiviä löydetin/ ne he annoit HERran huoneen tawaroihin. Jehielin Gersoniterin käden ala.

29:9 Ja Canssa olit iloiset ja hyvän tahtoiset: sillä he annoit HERralle caikest sydäimest wapast tahdostans. Ja Cuningas Dawid oli myös sangen suurest iloisans.

29:10 Kijtti Jumalata/ ja sanoi caiken Canssan edes: kijtetty ole sinä HERra Israelin meidän Isäim Jumala ijancaickisest.

29:11 Sillä sinun on suuruus/ ja voima/ ja cunnia/ ja woitto/ ja kijtos: sillä caicki mitä maan päällä ja taiwas on/ se on sinun. Sinun HERra on waldacunda/ ja sinä olet corgotettu caickein päämiesten ylidze.

29:12 Rickaus ja cunnia owat sinun edesäs/ ja sinä hallidzet caicki cappalet. Sinun myös kädesäs on wäki ja woima/ sinä teet suurexi ja wäkwäxi.

29:13 MEidän Jumalam me kijtäm sinua/ ja sinun herraudes nime ylistäm.

29:14 Sillä mikä minä olen/ ja mikä on minun Canssan? Että me olem niijn paljo woinet/ että me uhram hyvällä mielel-

kaikki tulee sinulta, ja omasta kädestäsi olemme sen sinulle antaneet.

29:15 Sillä me olemme muukalaisia ja vieraita sinun edessäsi, niinkuin kaikki meidän isämme; niinkuin varjo ovat meidän päivämme maan päällä eikä ole, mihin toivonsa panna.

29:16 Herra, meidän Jumalamme, kaikki tämä runsaus, jonka me olemme hankkineet rakentaaksemme temppelin sinulle, sinun pyhälle nimellesi, on sinun kädestäsi, ja sinun on kaikki tyynni.

29:17 Ja minä tiedän, Jumalani, että sinä tutkit sydämen ja mielistyt vilpittömyyteen. Vilpittömällä sydämellä minä olen antanut kaikki nämä vapaaehtoiset lahjat, ja nyt minä olen ilolla nähnyt, kuinka sinun täällä oleva kansasi on antanut sinulle vapaaehtoiset lahjansa.

29:18 Herra, meidän isämme Aabrahamin, lisäkin ja Israelin Jumala, säilytä tällaisina ainiin kansasi sydämen ajatukset ja aivoitukset ja ohjaa heidän sydämensä puoleesi.

29:19 Ja anna minun pojalleni Salomolle ehyt sydän noudattamaan sinun käskyjäsi, todistuksiasi ja säädöksiäsi, toimitattamaan kaikki tämä ja rakentamaan tämä linna, jota varten minä olen valmistuksia tehnyt."

29:20 Sitten Daavid sanoi kaikelle seurakunnalle: "Kiittäkää Herraa, Jumalaanne." Ja kaikki seurakunta kiitti Herraa, isien-

sillä se on kaikki sinulta tullut, ja sinun kädestäs olemme antaneet sinulle sen.

29:15 Sillä me olemme muukalaiset ja oudot sinun edessä, niinkuin kaikki meidän isämme: meidän ikämme on maan päällä niinkuin varjo, ja ei täällä ole yhtään viipymystä.

29:16 \Herra\ meidän Jumalamme! kaikki tämä kalun paljous, jonka me olemme valmistaneet sinun pyhälle nimelles rakentaa huonetta, se on kaikki tullut sinun kädestäs, ja ne ovat kaikki sinun.

29:17 Minun Jumalani! minä tiedän, että tutkistelet sydämen ja tahdot vakuutta. Sentähden olen myös minä kaikki nämät yksivakaisesta sydäimestä antanut vapaalla mielellä. Ja minä näin nyt ilolla tämän sinun kansas, joka tässä on, että se on hyvällä mielellä sinulle antanut.

29:18 \Herra\ meidän isämme Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumala! pidä ijancaikkisesti tämänkaltainen mieli ja tahto kansas sydämessä, ja valmista heidän sydämensä sinun tykö.

29:19 Ja pojalleni Salomolle anna täydellinen sydän pitämään sinun käskys, todistukset ja säätys, niin että hän ne kaikki tekis ja rakentais tämän asuinsian, jonka minä olen valmistanut.

29:20 Ja David sanoi kaikelle kansalle: kiittäkää \Herraa\ teidän Jumalaanne! ja kaikki kansa kiitti \Herraa\ isänsä Jumalaa, kumarsivat ja ru-

lä/ niinuin se nyt tapahtu? sillä se on kaikki sinulta tullut/ ja sinun kädestäs olemme andanet sinulle sen.

29:15 Sillä me olemme muukalaiset ja oudot sinun edessä/ niinuin myös kaikki meidän isämme olit. Meidän ikäm on maan päällä niinuin varjo/ ja ei täällä ole yhtän viipymystä.

29:16 HERra meidän Jumalam/ kaikki tämä calun paljous/ jonga me olemme valmistaneet sinun pyhälle nimelles raketa huonetta/ se on kaikki tullut sinun kädestäs/ ja ne ovat kaikki sinun.

29:17 Minun Jumalan/ minä tiedän että tutkistelet kaikki sydämen pohjat/ ja racastat oikeutta. Sentähden olen myös minä kaikki nämät yxikertaisest sydäimest andanut sinulle wapast mielest. Ja minä näin ilolla tämän sinun Canssas/ joca täsä on/ että se on hyvällä mielellä sinulle andanut.

29:18 HERra meidän Isäim Abrahamin/ Isaachin ja Israelin Jumala/ pidä ijancaikkisest tämänkaltainen mieli ja tahto sinun Canssas sydämes/ ja valmista heidän sydändäns sinun tygös.

29:19 Ja minun pojalleni Salomolle anna oikia ja täydellinen sydän pitämän sinun käskys/ todistuxes ja oikeudes/ niijn että hän ne kaikki tekis/ ja rakennais tämän asuinsian/ jonga minä olen valmistanut.

29:20 JA Dawid sanoi caikelle Canssalle: kijttäkät HERra teidän Jumalatan. Ja kaikki Canssa kijtit HERra heidän

sä Jumalaa, ja he kumartuivat maahan ja osoittivat kunniaa Herralle ja kuninkaalle.

29:21 Ja seuraavana päivänä he teurastivat teuraita Herralle ja uhrasivat polttouhreja Herralle: tuhat härkää, tuhat oinasta ja tuhat karitsaa ja niihin kuuluvat juomauhrit sekä teurasuhreja suuren joukon koko Israelin puolesta.

29:22 Niin he söivät ja joivat Herran edessä sinä päivänä suuresti iloiten ja tekivät toistamiseen Salomon, Daavidin pojan, kuninkaaksi ja voitellivat hänet Herralle ruhtinaaksi, ja Saadokin papiksi.

29:23 Ja Salomo istui Herran valtaistuimelle kuninkaaksi isänsä Daavidin sijaan, ja hän menestyi; ja koko Israel totteli häntä.

29:24 Samoin kaikki päämiehet, urhot ja myös kaikki kuningas Daavidin pojat kättä lyöden lupautuivat kuningas Salomon alamaisiksi.

29:25 Herra teki Salomon ylen suureksi koko Israelin silmissä ja antoi hänelle kuninkuuden loiston, jonka kaltaista ei ollut yhdelläkään kuninkaalla Israelissa ollut ennen häntä.

29:26 Daavid, lisain poika, oli hallinnut koko Israelia.

29:27 Ja aika, jonka hän hallitsi Israelia, oli neljäkymmentä vuotta; Hebronissa hän hallitsi seitsemän vuotta, ja Jerusalemissa hän hallitsi kolmekymmentä kolme vuotta.

29:28 Ja hän kuoli päästyänsä korkeaan ikään, elämästä, rikkaudesta ja kunniasta kyllänsä

koilivat \Herraa\ ja kuningasta,

29:21 Ja he uhrasivat \Herralle\ uhrin, ja toisena päivänä uhrasivat he polttouhrin \Herralle\, tuhannen mullia, tuhannen oinasta, tuhannen karitsaa, ja heidän juomauhrinsa, ja monta muuta uhria kaiken Israelin edessä.

29:22 Ja he söivät ja joivat sinä päivänä sangen suurella ilolla \Herran\ edessä, ja tekivät Salomon Davidin pojan toisen kerran kuninkaaksi ja voitellivat hänen \Herralle\ hallitsiaksi ja Zadokin papiksi.

29:23 Ja niin Salomo istui \Herran\ istuimelle kuninkaaksi isänsä Davidin sijaan, ja oli onnellinen; ja koko Israel oli hänelle kuuliainen.

29:24 Niin myös kaikki päämiehet ja voimalliset, ja kaikki kuningas Davidin lapset antoivat itsensä kuningas Salomon alle.

29:25 Ja \Herra\ teki Salomon enemmän ja enemmän suuremmaksi kaiken Israelin edessä, ja antoi hänelle kuuluisan valtakunnan, jonkalkaltaista ei yhdelläkään kuninkaalla Israelissa hänen edellänsä ole ollut.

29:26 Ja niin oli David, Isain poika, koko Israelin kuningas.

29:27 Mutta aika, jonka hän oli Israelin kuninkaana, oli neljäkymmentä ajastaikaa. Hebronissa hän hallitsi seitsemän ajastaikaa ja Jerusalemissa kolmeneljäkymmentä.

29:28 Ja hän kuoli hyvällä iällä, ravittuna elämästä, rikkaudesta ja kunniasta; ja hänen poikansa Salomo tuli ku-

Isäinsä Jumalata/ cumarsit idzens ja rucoilit HERra ja Cuningast/

ja uhrasit HERralle uhrin. 29:21 Ja toisna päivänä uhrasit he polttouhrin HERralle/ tuhannen härkä/ tuhannen oinasta/ tuhannen caridzata/ ja heidän juomauhrins/ ja monda uhria caiken Israelin edes.

29:22 Ja he söit ja joit sinä päivänä sangen suurella ilolla HERran edes. Ja teit Salomon Dawidin pojan toisen kerran Cuningaxi/ ja voitelit hänen HERralle Förstixi/ ja Zadochin Papixi.

29:23 JA nijn Salomo istui HERran istuimella Cuningaxi hänen läns Dawidin siaan/ oli onnellinen/ ja coco Israelin Canssa oli hänelle cuuliainen:

29:24 Nijn myös caicki päämiehet ja voimalliset/ ja caicki Cuningas Dawidin lapset annoit heidäns Cuningas Salomon ala.

29:25 Ja HERra teki Salomon enämmin ja enämmin jalomaxi caiken Israelin edes. Ja andoi hänelle cuuluisan waldacunnan/ jongacaltaista ei yhdelläkään Cuningalla Israelis hänen edelläns ole ollut.

29:26 Ja nijn oli Dawid Isain poica coco Israelin Cuningas.

29:27 Mutta aica cuin hän oli Israelin Cuningasna/ oli neljäkymmendä ajastaica. Hebronis hallidzi hän seidzemen ajastai-ca/ ja Jerusalemis colme neljäkymmendä.

29:28 Ja hän cuoli hyvällä ijällä/ täytetty elämäst/ rickaudest ja cunniast. Ja hänen

saaneena, ja hänen poikansa Salomo tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

29:29 Daavidin vaiheet, sekä aikaisemmat että myöhemmät, ovat kirjoitettuina näkijä Samuelin historiassa, profeetta Naatanin historiassa ja tietäjä Gaadin historiassa;

29:30 samoin koko hänen hallituksensa ja hänen tekemänsä urotöyt sekä hänen, Israelin ja kaikkien maitten valtakuntain kohtalot.

ninkaaksi hänen siaansa.

29:29 Mutta kuningas Davidin teot ensimmäiset ja viimeiset, katso, ne ovat kirjoitetut näkiän Samuelin teoissa, ja prophetan Natanin teoissa, ja näkiän Gadin teoissa,

29:30 Kaiken hänen valtakuntansa, väkevyytensä ja aikainsa kanssa, jotka hänen ja Israelin, ja kaikkein maan valtakuntain aikana kuluneet ovat.

nen poicans Salomo tuli Cuningaxi hänen siaans.

29:29 Mutta Cuningas Dawidin tegot ensimmäiset ja wijmeiset/ cadzo/ ne owat caicki kirjoitetut sen Näkiän Samuelin tegois/ ja Prophetan Nathanin tegois/ ja sen Näkiän Gadin tegois.

29:30 Caiken hänen waldacundans/ wäkeyydens ja aicans cansa/ cuin hänen ja Israelin/ ja caickein maan waldacundain aicana culunet owat.

TOINEN AIKAKIRJA

1 LUKU

1:1 Salomo, Daavidin poika, vahvistui kuninkuudessa, ja Herra, hänen Jumalansa, oli hänen kanssansa ja teki hänet ylen suureksi.

1:2 Ja Salomo antoi kutsun koko Israelille, tuhannen- ja sadanpäämiehille, tuomareille ja kaikille ruhtinaille koko Israelissa, perhekuntapäämiehille;

1:3 ja niin Salomo ja koko seurakunta hänen kanssaan menivät uhrikukkulalle, joka oli Gibeonissa, sillä siellä oli Jumalan ilmestysmaja, jonka Herran palvelija Mooses oli tehnyt erämaassa.

1:4 Mutta Jumalan arkin oli Daavid tuonut Kirjat-Jearimista siihen paikkaan, jonka Daavid oli sille valmistanut; sillä hän oli pystyttänyt sille majan Jerusalemiin.

1:5 Ja vaskialttari, jonka Besalel, Urin poika, Hurin po-

2. AIKAKIRJA

1 LUKU

1:1 Ja Salomo Davidin poika vahvisti itsensä valtakuntaansa; ja \Herra\ hänen Jumalansa oli hänen kanssansa ja teki hänen aina suuremmaksi.

1:2 Ja Salomo puhui koko Israelin kanssa tuhanten ja satain päämiesten kanssa, tuomarein ja kaikkien esimiesten kanssa Israelissa, ja ylimmäisten isäin kanssa.

1:3 Ja he menivät, sekä Salomo että koko joukko korkeudelle, joka oli Gibeonissa; sillä siellä oli Jumalan seurakunnan maja, jonka Moses \Herran\ palvelia teki korvessa.

1:4 Mutta Jumalan arkin oli David vienyt Kirjatjearimista sinne, johon David oli sille valmistanut; sillä hän oli rakentanut sille majan Jerusalemissa.

1:5 Ja vaskialttari, jonka Betsaleel Urin poika Hurin

Toinen Chrönikän Kirja

I. Lucu

1:1 JA Salomo Dawidin poica wahwistettin waldacundaans/ ja HERra hänen Jumalans oli hänen cansans/ ja teki hänen aina suuremmaksi.

1:2 Ja Salomo puhui coco Israelin cansa/ tuhannen ja sadan Päämiesten cansa/ Duomarein ja caickein Förstein cansa Israelis/ ja ylimmäisten Isäin cansa.

1:3 Että he menisit/ Salomo ja coco joucko corkeuxelle/ cuin on Gibeonis: sillä siellä oli Jumalan seuracunnan maja/ jonga Moses HERRan palvelia teki corwes.

1:4 Sillä Dawid oli wienyt Jumalan Arkin KiriathJearimist sinne/ johonga hän oli hänelle sian walmistanut: sillä hän oli rakendanut hänelle majan Jerusalemis.

1:5 Ja se waskiAltari/ jonga Besaleel Urin poica Hurin po-

janpoika, oli rakentanut, oli siellä Herran asumuksen edessä; Salomo ja seurakunta etsivät häntä siellä.

1:6 Ja Salomo uhrasi siellä Herran edessä ilmestysmajan vaskialttarilla; hän uhrasi sen päällä tuhat polttouhria.

1:7 Sinä yönä Jumala ilmestyi Salomolle ja sanoi hänelle: "Ano, mitä tahdot minun sinulle antavan."

1:8 Salomo vastasi Jumalalle: "Sinä olet tehnyt suuren laupeuden minun isälleni Daavidille ja tehnyt minut kuninkaaksi hänen sijaansa.

1:9 Niin toteutukoon nyt, Herra Jumala, sinun isälleni Daavidille antamasi sana; sillä sinä olet pannut minut hallitsemaan kansaa, jota on paljon niinkuin tomua maassa.

1:10 Anna siis minulle viisautta ja taito lähteä ja tulla tämän kansan edellä, sillä kuka voi muuten tätä sinun suurta kansaasi tuomita?"

1:11 Ja Jumala sanoi Salomolle: "Koska sinulla on tämä mieli etkä anonut rikkautta, tavaraa ja kunniaa, et vihamiestesesi henkeä, etkä myöskään anonut pitkää ikää, vaan anoit itsellesi viisautta ja taitoa tuomitaksesi minun kansaani, jonka kuninkaaksi minä olen sinut tehnyt,

1:12 niin annetaan sinulle viisautta ja taito; ja lisäksi minä annan sinulle rikkautta, tavaraa ja kunniaa, niin ettei sitä ole ollut niin paljoa kenelläkään kuninkaalla ennen sinua eikä tule olemaan sinun jäl-

pojan poika rakentanut oli, oli siellä \Herran\ asuinsian edessä. Ja Salomo ja koko joukko etsivät sitä.

1:6 Ja Salomo nousi sinne ylös vaskialttarin tykö \Herran\ eteen, joka siellä seurakunnan majassa oli, ja uhrasi sen päällä tuhannen polttouhria.

1:7 Sinä yönä ilmestyi Jumala Salomolle ja sanoi hänelle: ano, mitä minä sinulle antaisin.

1:8 Ja Salomo sanoi Jumalalle: sinä olet tehnyt suuren armon isälleni Davidille, ja olet tehnyt minun hänen sijaansa kuninkaaksi:

1:9 Olkoon nyt, \Herra\ Jumala, sanas totinen minun isälleni Davidille; sillä sinä olet tehnyt minun niin paljon kansan kuninkaaksi, kuin tomua on maan päällä;

1:10 Niin anna minulle nyt taito ja ymmärrys, käydäkseeni tämän kansan edessä ulos ja sisälle; sillä kuka voi tuomita tätä suurta kansaasi?

1:11 Niin sanoi Jumala Salomolle: että se on sinun mielessäs, ja et anonut rikkautta, tavaraa eli kunniaa, eli vihamiestesieluja, etkä anonut pitkää ikää, vaan anoit taitoa ja ymmärrystä, tuomitaksesi minun kansaani, joiden kuninkaaksi minä olen sinun pannut;

1:12 Niin olkoon sinulle taito ja ymmärrys annettu: vielä sitte annan minä sinulle rikkautta, ja tavaraa ja kunniaa, niin ettei sinun vertaistasi kuningasten seassa ennen sinua ole ollut, eikä myös sinun jälkees tule.

jan/ rakentanut oli/ oli siellä HERran asuinsian edes. Ja Salomo ja koko joukko edzeit sitä.

1:6 Ja Salomo uhrasi HERran edes waskiAltarilla/ joca siellä HERran seuracunnan majas oli/ tuhannen polttouhria.

1:7 Sinä yönä ilmestyi Jumala Salomolle/ ja sanoi hänelle: ano/ mitä minä sinulle annan?

1:8 Ja Salomo sanoi Jumalalle: sinä olet tehnyt suuren armon minun Isälleni Dawidille/ ja olet tehnyt minun hänen sians Cuningaxi.

1:9 Olcon nyt HERra Jumala sinun sanas totinen minun Isälleni Dawidille: sillä sinä olet tehnyt minun Canssan Cuningaxi/ joita nijn monda on cuin tomua maan päällä.

1:10 Nijn anna minulle nyt taito ja ymmärrys/ käydäxeni tämän Canssan edes ulos ja sisälle: sillä cuca woi duomita tätä sinun suurta Canssas?

1:11 Nijn sanoi Jumala Salomolle: että se on sinun mielessäs/ ja et ole anonut rikkautta/ eli tawarata/ eli suurta cunniata/ eli wihamiestesieluja/ eli pitkä ikä/ mutta olet anonut taito ja ymmärrystä/ duomitaxes minun Canssani/ joinen Cuningaxi minä olen sinun pannut.

1:12 Nijn olcon sinulle taito ja ymmärrys annettu/ wielä sijtte annan minä sinulle rikkautta/ hywyttä ja cunniata/ nijn ettei sinun wertas Cuningasten seas ennen sinua ole ollut/ eikä myös sinun

keesi."

1:13 Käytyään uhrikukkulalla, joka oli Gibeonissa, Salomo palasi ilmestysmajalta Jerusalemiin ja hallitsi Israelia.

1:14 Ja Salomo kokosi sotavaunuja ja ratsumiehiä, niin että hänellä oli tuhannet neljätsadat sotavaunut ja kaksitoista tuhatta ratsumiestä. Ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja kuninkaan luo Jerusalemiin.

1:15 Ja kuningas toimitti niin, että Jerusalemissa oli hopeata ja kultaa kuin kiviä, ja setripuuta niin paljon kuin metsäviikunapuita Alankomaassa.

1:16 Ja hevoset, mitä Salomolla oli, tuotiin Egyptistä ja Kuvesta; kuninkaan kauppiat noutivat niitä Kuvesta maksua vastaan.

1:17 Egyptistä tuodut vaunut maksoivat kuusisataa hopeasekeliä ja hevonen sata viisikymmentä. Samoin tuotiin niitä heidän välityksellään kaikille heetiläisten ja aramilaisten kuninkaille.

2 Aikakirja 2 LUKU

2:1 Ja Salomo käski ryhtyä rakentamaan temppeliä Herran nimelle ja kuninkaallista linnaa itsellensä.

2:2 Ja Salomo määräsi seitsemänkymmentä tuhatta miestä taakankantajiksi ja kahdeksänkymmentä tuhatta miestä kivenhakkaajiksi vuoristoon ja niille kolmetuhatta kuusisataa työnjohtajaa.

2:3 Sitten Salomo lähetti

1:13 Ja Salomo tuli korkeudelta, joka oli Gibeonissa, Jerusalemiin, seurakunnan majasta, ja hallitsi Israelia.

1:14 Ja Salomo kokosi itselensä rattaita ja hevosmiehiä, niin että hänellä oli neljästaa toistatuhatta ratasta ja kaksitoistakymmentä tuhatta hevosiä, ja antoi heidän olla rataskaupungeissa ja kuninkaan tykönä Jerusalemissa.

1:15 Ja kuningas toimitti niin että hopiaa ja kultaa oli Jerusalemissa niin paljon kuin kiviäkin, ja sedripuita kuin metsävikunapuitakin laaksoissa.

1:16 Ja Salomolle vietiin hevosia Egyptistä ja kudotuskauluja. Ja kuninkaan kauppiamiehet ostivat ne kudotuskaulut.

1:17 Ja he menivät ylös ja veivät ne Egyptistä, ja jokainen ratas maksoi kuusisataa hopiapenninkiä, ja hevonen sata ja viisikymmentä. Ja niin vietiin niitä myös kaikkein Hetiläisten ja Syrian kuninkaiden tykö heidän kättensä kautta.

2 LUKU

2:1 Ja Salomo aikoi rakentaa \Herran\ nimelle huoneen ja myös valtakunnallensa huonetta.

2:2 Ja Salomo luki seitsemänkymmentä tuhatta miestä kuormain kantajiksi ja kahdeksänkymmentä tuhatta hirtten hakkaajiksi vuorille, ja kolmetuhatta ja kuusisataa teettäjää heidän ylitsensä.

2:3 Ja Salomo lähetti kunin-

jälkes tule.

1:13 Ja Salomo tuli korkeudelta/ joka oli Gibeonis/ Jerusalemiin/ seurakunnan majasta/ ja hallidzi Israelin.

1:14 JA Salomo cocois idzelens rattaita ja hewoismiehiä/ nijn että hän jo saatti cocoon neljä sata toistatuhatta ratasta/ a caxitoistakymmendä tuhatta hewoisimestä/ ja andoi heidän olla ratas Caupungeis/ ja Cuningan tykönä Jerusalemis.

1:15 Ja Cuningas toimitti nijn että hopena ja culda oli Jerusalemis nijn paljo cuin kiviäkin/ ja Cedripuita cuin willificuna puitakin laxois.

1:16 Ja Salomolle wietin hewoisita Egyptist/ ja caickinaista tawarata. Ja Cuningan cauppiamiehet ostit ne tawarat.

1:17 Ja weit ne Egyptistä/ ja jocainen ratas maxoi cuusi sata hopiapenningitä/ ja hewoinen sata ja wijsikymmendä. Ja nijn wietin ne myös caickein Hetherein ja Syrian Cuningasten tygö heidän kättens cautta.

II. Lucu

2:1 JA Salomo aicoi raketa HERran nimelle huonetta/ ja myös hänen waldacunnallens huonetta.

2:2 Ja luki seidzemenkymmendä tuhatta miestä cuorman candaixi/ ja cahdexankymmendä tuhatta hirtten hackaixi vuorille/ ja colme tuhatta ja cuusi sata teettäjäitä heidän päällens.

2:3 JA Salomo lähetti Cuning-

Huuramille, Tyyron kuninkaalle, sanan: "Tee minulle sama, minkä teit isälleni Daavidille, jolle lähetit setripuita, että hän rakentaisi itsellensä linnan asuaksensa siinä.

2:4 Katso, minä rakennan temppelin Herran, Jumalani, nimelle, pyhittääkseni sen hänelle, että siinä poltettaisiin hyvänhajuista suitsutusta hänen edessänsä, pidettäisiin aina esillä näkyleipiä ja uhrattaisiin polttouhreja aamuin ja illoin, sapatteina, uudenkuunpäivinä ja Herran, meidän Jumalamme, juhlina; tämä on Israelin ikuinen velvollisuus.

2:5 Ja temppeli, jonka minä rakennan, on oleva suuri; sillä meidän Jumalamme on suurin kaikista jumalista.

2:6 Kuka kykenisi rakentamaan hänelle huoneen? Taivaisiin ja taivasten taivaisiin hän ei mahdu. Mikä siis olen minä rakentamaan hänelle temppeliä muuta varten kuin uhratakseni hänen edessänsä?

2:7 Niin lähetä nyt minulle mies, joka on taitava tekemään kulta-, hopea-, vaski- ja rautatöitä, niin myös töitä purppuranpunaisista, helakanpunaisista ja punasinisistä langoista, ja joka osaa veistää veistoksia, työskentelemään yhdessä niiden taitajien kanssa, joita minulla on Juudassa ja Jerusalemissa ja jotka minun isäni Daavid on hankkinut.

2:8 Ja lähetä minulle setripui-

gas Hiramın tykö Tyroon ja käskei hänelle sanoa: niinkuin sinä minun isäni Davidin kanssa teit ja lähetit hänelle sedripuita, rakentaaksensa itsellensä huonetta, jossa hänen asuman piti:

2:4 Katso, minä rakennan \Herran\ minun Jumalani nimelle huoneen, että se hänelle pyhitettäisiin, suitsutetaan hyvän hajun uhria hänen edessänsä, ja aina valmistetaan näkyleipiä ja polttouhria, aamulla ja ehtoolla, lepopäivinä ja uusilla kuilla, ja \Herran\ meidän Jumalamme juhlina: ijankaikkisesti pitää tämä oleman Israelin edessä.

2:5 Ja huone, jonka minä rakennan, pitää oleman suuri; sillä meidän Jumalamme on suurempi kaikkia jumalia.

2:6 Mutta kuka on niin voimallinen, että hän rakentaa hänelle huoneen? sillä taivaat ja taivasten taivaat ei taida käsittää häntä: mikä siis olen minä rakentamaan hänelle huonetta? mutta ainostaan suitsuttamaan hänen edessänsä.

2:7 Niin lähetä nyt minulle taitava mies työtä tekemään kullasta, hopiasta, vaskesta, raudasta, purpurasta, tulipunaisista ja sinisistä villoista, ja joka taitaa kaivaa, taitavain kanssa, jotka minun tykönäni ovat Juudassa ja Jerusalemissa, jotka minun isäni David on valmistanut.

2:8 Ja lähetä minulle sedripuita ja honkia, ja Heben

gas Hiramın tygö Tyron/ ja käskei hänelle sanoa: nijncuins minun Isäni Dawidin cansa teit/ ja lähetit hänelle Cedripuita/ raketaxens hänellens huonetta/ josa hänen asuman piti.

2:4 Cadzo/ minä rakennan HERralle minun Jumalani nimelle huonen/ että se hänelle pyhitetäisiin/ poldetta hyvän hajun uhria hänen edesäns/ ja aina walmistetta cadzomusleipiä ja polttouhria amulla ja ehtona/ lepopäivinä ja udella Cuulla/ ja meidän HERram Jumalam juhlina ijancaickisest/ Israelin edes.

2:5 Ja se huone/ jonga minä rakennan/ pitä oleman suuri: sillä meidän Jumalam on suurempi kuin kaikki jumalat.

2:6 Mutta cuca on nijn voimallinen/ että hän rakenda hänelle huonen? sillä caicki taiwat ja taiwasten taiwat ei taida käsittää händä: mikä siis olen minä olen rakendaman hänelle huonetta? mutta ainostans suidzutta hänen edesäns.

2:7 Nijn lähetä minulle taitawa mies työtä tekemän cullast/ hopiast/ waskest/ raudast/ skarlacanast/ rosinpunaisest/ ja kellaisest silkist/ ja se joca taita caiwa taitawitten cansa/ jotca minun tykönäni owat Judas ja Jerusalemis/ jotca minun Isäni Dawid on walmistanut.

2:8 Ja lähetä minulle Cedri-

ta, kypressipuita ja santelipuita Libanonilta, sillä minä tiedän, että sinun palvelijasi osaavat hakata Libanonin puita; ja katso, minun palvelijani olkoot sinun palvelijaisi kanssa.

2:9 Minulle on hankittava paljon puuta, sillä temppele, jonka minä rakennan, on oleva suuri ja ihmeellinen.

2:10 Ja katso, minä annan kirvesmiehille, puitten hakkaajille, kaksikymmentä tuhatta koor-mittaa nisuja, sinun palvelijaisi ravinnoksi, ja kaksikymmentä tuhatta koor-mittaa ohria, kaksikymmentä tuhatta bat-mittaa viiniä ja kaksikymmentä tuhatta bat-mittaa öljyä."

2:11 Huuram, Tyyron kuningas, vastasi kirjeellä, jonka hän lähetti Salomolle: "Sentähden, että Herra rakastaa kansaansa, on hän asettanut sinut heidän kuninkaakseen."

2:12 Ja Huuram sanoi vielä: "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka on tehnyt taivaan ja maan, siitä että hän on antanut kuningas Daavidille viisaan pojan, jolla on älyä ja ymmärrystä rakentaa temppele Herralle ja kuninkaallinen linna itsellensä.

2:13 Ja nyt minä lähetän taitavan, ymmärtäväisen miehen, Huuram-Aabin,

2:14 joka on daanilaisen vaimon poika ja jonka isä on tyyrolainen. Hän osaa tehdä kulta- ja hopea-, vaski- ja rauta-, kivi- ja puutöitä, niin myös töitä purppuranpunais-

puita Libanonista; sillä minä tiedän sinun palvelias taitavan hakata puita Libanonissa. Ja katso, minun palvelia-ni pitää oleman sinun palveliais kanssa,

2:9 Että he valmistaisivat minulle paljon puita; sillä huone, jonka minä rakennan, pitää oleman suuri ja ihmeellinen.

2:10 Ja katso, minä annan sinun palvelioilles, hirsimiehille, jotka puita hakkaavat, kaksikymmentä tuhatta koria survottuja nisuja, kaksikymmentä tuhatta koria ohria, ja kaksikymmentä tuhatta batia viinaa, ja kaksikymmentä tuhatta batia öljyä.

2:11 Ja Hiram Tyyron kuningas vastasi kirjoituksella ja lähetti Salomolle: koska \Herra\ rakastaa kansaansa, on hän sinun tehnyt heidän kuninkaaksensa.

2:12 Ja Hiram sanoi vielä: kiitetty olkoon \Herra\ Israelin Jumala, joka taivaan ja maan tehnyt on, että hän on antanut kuningas Davidille viisaan, toimellisen ja ymmärtäväisen pojan, joka \Herral\ huoneen rakentaa ja valtakunnallensa huoneen!

2:13 Niin lähetän minä nyt taitavan ja toimellisen miehen, jolla ymmärrys on, nimittäin Huram Abi,

2:14 Joka on vaimon poika Danin tyttäristä, ja hänen isänsä on ollut Tyrolainen; hän taitaa työtä tehdä kullasta, hopiasta, vaskesta, raudasta, kivistä, puusta, purpurasta, sinisistä villois-

puita/ ja hongia/ ja Heben puita Libanonin mäest: sillä minä tiedän sinun palvelias taitawan hacata puita Libanonist. Ja cadzo/ minun palveliani pitä oleman sinun palvelioittes cansa.

2:9 Että he walmistaisit minulle paljo puita: sillä huone jonga minä rakennan pitä oleman suuri ja ihmellinen.

2:10 Ja cadzo/ minä annan sinun palvelioilles/ hirsimiehille jotca puita hackawat/ caxi-toistakymmendä tuhatta punda surwotuita nisuja/ caxikymmendä tuhatta punda ohria/ ja caxikymmendä tuhatta Bathi wijna/ ja caxikymmendä tuhatta Bathi öljyä.

2:11 JA Hiram Tyyron Cuningas wastais kirjoituxella/ ja lähetti Salomolle: että HERra racasta hänen Canssans/ on hän sinun tehnyt heidän Cuningaxens.

2:12 Ja Hiram sanoi vielä: kijtetty olcon HERra Israelin Jumala/ joca taiwan ja maan tehnyt on/ että hän on antanut Cuningas Dawidille toimellisen ja ymmärtäväisen pojan/ joca HERralle huonen rakenda/ ja hänen waldacunnallens huonen.

2:13 Nijn lähetän minä nyt taitawan ja toimellisen miehen/ jolla ymmärrys on/ nimittäin/ Huram Abi.

2:14 Joca on yhden waimon poica Danin tyttäristä/ ja hänen Isäns on ollut Tyriläinen/ hän taita työtä tehdä cullast/ hopiast/ waskest/ raudast/ kiwest/ puust/ skarlacanast/

ta ja punasinisistä langoista, valkoisista pellavalangoista ja helakanpunaisista langoista. Hän osaa veistää veistoksia ja sommitella kaikkinaisia taideteoksia, joita hänen tehtäväkseen annetaan, yhdessä sinun taitomiestesesi ja herrani, sinun isäsi Daavidin, taitomiesten kanssa.

2:15 Lähettäköön siis herrani palvelijoillensa nisut, ohrat, öljyn ja viinin, niinkuin on sanonut.

2:16 Silloin me hakkaamme puita Libanonilta niin paljon, kuin sinä tarvitset, ja me kuljetamme ne lautoissa meritse sinulle Jaafoon. Toimita sinä ne sitten ylös Jerusalemiin."

2:17 Ja Salomo luetti kaikki muukalaiset miehet Israelin maassa, sen jälkeen kuin hänen isänsä Daavid oli heidät luettanut. Ja heitä huomattiin olevan sata viisikymmentäkolme tuhatta kuusisataa.

2:18 Näistä hän teki seitsemänkymmentä tuhatta taakankantajiksi, kahdeksankymmentä tuhatta kivenhakkaajiksi vuoristoon ja kolmetuhatta kuusisataa työnjohtajiksi, joiden oli pidettävä väki työssä.

2 Aikakirja 3 LUKU

3:1 Sitten Salomo alkoi rakentaa Herran temppeliä Jerusalemiin, Moorian vuorelle, jossa Herra oli ilmestynyt hänen isällensä Daavidille, siihen paikkaan, jonka Daavid oli valmistanut, jebusilaisen Ornanin puimatantereelle.

3:2 Hän alkoi rakentaa toisen

ta, kalliista liinasta, tulipunaisestä, ja kaikkinaisia kiviä, ja ajatella ylös kaikkinaisia taitavasti, mitä hänen eteensä pannaan, sinun taitavais kanssa ja herrani kuningas Davidin sinun isäs taitavain kanssa.

2:15 Niin lähettäkään nyt herrani nisuja, ohria, öljyä ja viinaa palvelijoillensa, niinkuin hän on sanonut;

2:16 Niin me hakkaamme puita Libanonissa kaiketi niin paljon kuin sinä tarvitset, ja viemme ne merelle lautoilla Japhoon; anna sinä ne noutaa sieltä Jerusalemiin.

2:17 Ja Salomo luki kaikki muukalaiset Israelin maalla, sen luvun jälkeen, kuin hänen isänsä David ne luki; ja siellä löydettiin sata ja viisikymmentä tuhatta, kolmetuhatta ja kuusisataa.

2:18 Ja hän asetti niistä seitsemänkymmentä tuhatta vetäjäiksi ja kahdeksankymmentä tuhatta hakkaajiksi vuorella, ja kolmetuhatta ja kuusisataa teettäjäiksi, joiden kansaa piti teettämän.

3 LUKU

3:1 Ja Salomo rupesi rakentamaan \Herran\ huonetta Jerusalemissa, Moorian vuorelle, joka Davidille hänen isällensä neuvottu oli, Davidin paikkaan, jonka hän oli valmistanut Ornanin Jebusilaisen luvuan.

3:2 Ja hän rupesi rakenta-

kellaisest silkist/ callist liinast/ rosinpunaisestä/ ja caickinaisia caiwa/ ja tehdä caickinaisia taitawast/ mitä hänen eteensä pannaan/ sinun taitawittes cansa/ ja minun herrani Cuningas Dawidin sinun Isäs taitawitten cansa.

2:15 Nijn lähettäkän nyt minun herran nisuja/ ohria/ öljyä ja wijna hänen palweli-oillens/ nijncuin hän on sanonut.

2:16 Nijn me hackam puita Libanonist njin paljon cuin tarwitan/ ja wiemme ne merelle lauttain cansa Japhoon/ nouta sieldä Jerusalemiijn.

2:17 JA Salomo luki caicki muucalaiset Israelin maalla/ sen lugun jälken cuin hänen Isäns Dawid ne luki/ ja siellä löyttin sata ja wijsikymmendä tuhatta/ colme tuhatta/ ja cuusi sata.

2:18 Ja hän asetti nijstä seidzemenkymmendä tuhatta wetäjäxi/ ja cahdexankymmendä tuhatta hackajaxi vuorella/ ja colme tuhatta ja cuusi sata teettäjäxi/ jotca Canssa piti teettämän.

III. Lucu

3:1 JA Salomo rupeis rakentaman HERran huonetta Jerusalemiss Moorian vuorelle/ joca Dawidille hänen Isällens neuwottu oli/ jonga paican Dawid myös oli walmistanut Arnan Jebuserin codiximelle.

3:2 Ja hän rupeis rakenda-

kuun toisena päivänä, neljantenä hallitusvuodenansa.	maan toisena kuukautena, toisena päivänä, neljantenä valtakuntansa vuonna.	man toisna Cuccaunna/ toisena päivänä/ neljäntenä hänen waldacundans vuonna.
3:3 Tällaisen perustuksen Salomo laski rakennettavalle Jumalan temppelille: pituus oli, vanhan mitan mukaan, kuusikymmentä kyynärää, leveys kaksikymmentä kyynärää.	3:3 Ja Salomo laski perustuksen, Jumalan huonetta rakentaa, ensisti pituudelle kuusikymmentä kyynärää, ja leveydelle kaksikymmentä kyynärää;	3:3 Ja Salomo laski perustuksen/ Jumalan huonetta raketta/ ensist pituudelle cuusikymmendä kynärätä/ ja leweydelle caxikymmendä kynärätä.
3:4 Eteinen, temppelin itäpäässä, oli yhtä pitkä kuin temppeli leveä, kahtakymmentä kyynärää, ja sen korkeus oli kaksikymmentä kyynärää; ja hän päällysti sen sisältä puhtaalla kullalla.	3:4 Mutta esihuoneen pituudelta huoneen leveyden jälkeen kaksikymmentä kyynärää, ja korkeus oli sata ja kaksikymmentä kyynärää; ja hän silasi sen sisältä puhtaalla kullalla.	3:4 Mutta esihuonen leweys oli caxikymmendä kynärätä/ corkeus sata ja caxikymmendä kynärätä/ ja hän silais sen sisäldä puhtalla cullalla.
3:5 Suuren huoneen hän laudoitti sisältä kypressipuulla, jonka hän silasi parhaalla kullalla ja johon hän laittoi palmuja ja vitjoja.	3:5 Mutta suuren huoneen peitti hän hongalla ja silasi sen päältä parhaalla kullalla, ja teki siihen päälle palmuin ja käädyin kaltaiset työt,	3:5 Mutta sen suuren huonen teki hän hongasta/ ja silais sen päaldä parhalla cullalla/ ja teki siihen päälle palmuin ja käädyin caltaiset työt.
3:6 Ja hän koristi huoneen kalliilla kivillä. Ja kulta oli Parvaimin kultaa.	3:6 Ja peitti huoneen kalliilla kivillä kaunistukseksi; ja kulta oli Parvaimin kulta.	3:6 Ja caunisti huonen permannon calleilla kiwillä/ ja culda oli Parwaimin culda.
3:7 Ja hän silasi huoneen, palkit, kynnykset, seinät ja ovet, kullalla ja kaiverrutti kerubeja seiniin.	3:7 Ja hän silasi huoneen kaaret, pihtipielet, seinät ja ovet kullalla, ja antoi leikata Kerubimeja seiniin.	3:7 Ja hän silais huonen caaret/ pihtipielet/ seinät ja owen cullalla/ ja andoi leicata Cherubimejä seinijn.
3:8 Ja hän teki kaikkeinpyhimmän huoneen. Se oli yhtä pitkä kuin temppeli leveä, kahtakymmentä kyynärää, ja myös kahtakymmentä kyynärää leveä. Ja hän silasi sen parhaalla kullalla, joka painoi kuusisataa talenttia.	3:8 Teki hän myös kaikkein pyhimmän huoneen, jonka pituus oli kaksikymmentä kyynärää, huoneen leveyden jälkeen, ja hänen leveytensä oli kaksikymmentä kyynärää, ja silasi sen parhaalla kullalla, kuudellasadalla leiviskällä.	3:8 TEki hän myös sitä liki caickein pyhimmän huonen/ jonga pituus oli caxikymmendä kynärätä/ huonen leweyden jälken/ ja hänen leweydens oli caxikymmendä kynärätä/ ja silais sen parhalla cullalla/ cuudella sadalla leiwiskällä.
3:9 Ja kultanaulojen paino oli viisikymmentä sekeliä. Myöskin yläsalit hän silasi kullalla.	3:9 Niin myös nauloihin antoi hän viisikymmentä sikliä kultaa, painon jälkeen; ja silasi salit kullalla.	3:9 Nijn myös nauloin andoi hän wijsikymmendä Sicli culda painon jälken/ ja silais Salin cullalla.
3:10 Kaikkein pyhimpään huoneeseen hän teki kaksi kerubia, taidollisesti tehtyä, ja päällysti ne kullalla.	3:10 Niin teki hän myös kaikkein pyhimpään huoneeseen kaksi Kerubimia liikkeillä olevalla teolla; ja he silasivat ne kullalla.	3:10 Nlin teki hän myös siihen caickein pyhimbään huoneeseen caxi Cherubimi cuwan työllä/ ja silais sen cullalla.
3:11 Kerubien siipien pituus	3:11 Ja pituus oli Kerubi-	3:11 Ja pituus oli Cherubimin

oli yhteensä kaksikymmentä kyynärää. Toisen kerubin toinen siipi oli viittä kyynärää pitkä ja kosketti huoneen toista seinää, ja sen toinen siipi oli viittä kyynärää pitkä ja ulottui toisen kerubin siipeen.

3:12 Ja toisen kerubin toinen siipi oli viittä kyynärää pitkä ja ulottui huoneen toiseen seinään, ja sen toinen siipi oli viittä kyynärää pitkä ja oli kiinni toisen kerubin siivessä.

3:13 Näin nämä kerubit levittivät siipensä kahtakymmentä kyynärää laajalti; ja ne seisovivat jaloillaan, kasvot käännettynä huoneeseen päin.

3:14 Ja hän teki esiripun punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja valkoisista pellavalangoista ja laittoi siihen kerubeja.

3:15 Ja hän teki temppelin eteen kaksi pylvästä, kolmenkymmenen viiden kyynärän korkuista; ja pylväänpää, joka oli niiden päässä, oli viittä kyynärää korkea.

3:16 Ja hän teki vitjoja kaikkeinpyhimpään, ja hän pani niitä pylväitten päähän; ja hän teki sata granaattiomena ja asetti ne vitjoihin.

3:17 Ja hän pystytti pylväät temppelin eteen, toisen oikealle puolelle ja toisen vasemmalle puolelle: oikeanpuoliselle hän antoi nimen Jaakin ja vasemmanpuoliselle nimen Boas.

meini siivillä kaksikymmentä kyynärää; niin että yksi siipi oli viisi kyynärää ja ulottui huoneen seinään, ja toinen siipi oli myös viisi kyynärää ja ulottui hamaan toisen Kerubimin siipeen.

3:12 Niin myös oli toisen Kerubimin siipi viisi kyynärää pitkä ja ulottui huoneen seinään, ja toinen siipi myös oli viisi kyynärää pitkä ja riippui toisessa Kerubimin siivessä;

3:13 Niin että nämät Kerubimein siivet olivat levitettyinä kaksikymmentä kyynärää leveydelle; ja ne seisovivat jalkainsa päällä, ja heidän kasvonsa olivat käännettynä huoneeseen päin.

3:14 Hän teki myös esiripun sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista ja kalliista liinasta, ja teki Kerubimit siihen päälle.

3:15 Ja hän teki huoneen eteen kaksi patsasta, viisineljäntäkymmentä kyynärää korkiaksi, ja niiden päälle kruunun viisi kyynärää korkian,

3:16 Ja käädyin kaltaiset työt kuoriin, ja sovitti ne patsasten päälle, ja teki sata granatin omenaa, ja asetti ne käädytekoin päälle.

3:17 Ja pystytti patsaat templin eteen, yhden oikialle ja toisen vasemmalle puolelle, ja kutsui sen nimen, joka oikialla puolella oli, Jakin, ja sen nimen, joka vasemmalla puolella oli, Boas.

sijweistä caxikymmendä kynärätä/ niin että yxi sippi oli wijttä kynärätä/ ja ulotui huoneen seinään/ ja toinen sippi oli myös wijttä kynärätä/ ja ulotui haman sen toisen Cherubimin sijpeen.

3:12 Nijn oli myös sillä toisella Cherubimillä sippi/ wijttä kynärätä pitkä/ ja lijcuit huoneen seinäin päällä/ ja hänen toinen sippens myös wijttä kynärätä pitkä/ ja rippui sijnä toises Cherubimin sijwes.

3:13 Nijn että nämät Cherubimin sijwet olit lewitettynä/ cahtakymmendä kynärätä leweydelle/ ja ne seisovivat jalcains päällä/ ja heidän kasvons olit käätyt huonesen päin.

3:14 Hän teki myös esiripun kellaisesta skarlacanasta/ rosinpunaisesta ja callista lijnasta/ ja teki Cherubimin siihen päälle.

3:15 Ja hän teki huoneen eteen caxi padzasta/ wijttäneljäntäkymmendä kynärätä corkiaksi/ ja nijden päälle cnupin wijttä kynärätä.

3:16 Ja käädyin caltaiset työt Cuorijn/ ja sowitti nijden padzasten päälle/ ja teki sata Granatin omenata/ ja asetti nijden käädytecoin päälle.

3:17 Ja walmisti ne padzat ylös Templin eteen/ yhden oikialle ja toisen wasemalle puolelle/ ja cudzui sen cuin oikialla puolella oli/ Jachin/ ja sen cuin wasemalla puolella oli/ Boas.

2 Aikakirja 4 LUKU

4:1 Hän teki alttarin vaskesta, kahtakymmentä kyynärää pitkän, kahtakymmentä kyynärää leveän ja kymmentä kyynärää korkean.

4:2 Hän teki myös meren, valetun, kymmentä kyynärää leveän reunasta reunaan, ympärinsä pyöreän, ja viittä kyynärää korkean; ja kolmenkymmenen kyynärän pituinen mittanuora ulottui sen ympäri.

4:3 Ja sen alaosassa oli yltympäri raavaankuvia, jotka kulkivat sen ympäri; ne ympäröivät merta yltympäri, kymmenen kullakin kyynärällä. Raavaita oli kahdessa rivissä, valettuina meren kanssa yhteen.

4:4 Ja se seisoj kahdentoista raavaan varassa, joista kolme oli käännettynä pohjoiseen, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään päin; meri oli niiden yläpuolella, niiden varassa, ja kaikkien niiden takapuolel olivat sisään päin.

4:5 Se oli kämmenen paksuinen, ja sen reuna oli maljan reunan kaltainen, puhjenneen liljan muotoinen. Siihen mahduti, se veti kolmetuhatta batmittaa.

4:6 Hän teki myös kymmenen allasta ja asetti viisi oikealle puolelle ja viisi vasemmalle puolelle pesemistä varten; sillä niissä huuhdottiin se, mikä kuului polttouhuriin. Mutta meri oli pappien peseytymistä varten.

4:7 Hän teki myös kymmenen kultaista lampunjalkaa, niin-

4 LUKU

4:1 Ja hän teki myös vaskisen alttarin, kaksikymmentä kyynärää pitkän ja kaksikymmentä kyynärää leviän, ja kymmenen kyynärää korkian.

4:2 Ja hän teki valetun meren, kymmenen kyynärää leviän toisesta reunasta niin toiseen, ympyriäiseksi, viisi kyynärää korkian; ja juonnekävi ympäri, kolmekymmentä kyynärää pitkä.

4:3 Ja härkäin kuvat olivat sen alla, kiertäen sitä yltympäri; kymmenen kyynärää, piiritti ne meren ympärinsä, kaksi riviä valettuja härkiä oli siinä samaa valantoa kuin sekin.

4:4 Ja se seisoj kahdentoistakymmenen härjän päällä, että kolme kääntyivät heistä pohjoiseen päin, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään päin, ja meri oli ylhäällä heidän päällänsä, ja kaikki heidän takaiset puolensa olivat sisälle päin.

4:5 Ja se oli kämmenen leveyttä paksu, ja hänen reunansa niinkuin maljan reuna ja kuin kukoistava kukkainen, ja se veti kolmetuhatta batia.

4:6 Ja hän teki kymmenen kattilaa, ja pani niistä viisi oikialle puolelle ja viisi vasemmalle, että niissä pestäisiin kaikkia niitä, kuin polttouhuriksi tarvittiin, ja niihin heitetäisiin; mutta meren, pappein pestä itsensä.

4:7 Ja hän teki myös kymmenen kultaista kynttilänjal-

IV. Lucu

4:1 JA hän teki myös vaskisen Altarin/ cahtakymmendä kynärätä pitkän ja lewiän/ ja kymmendä kynärätä corkian.

4:2 JA hän teki valetun meren kymmendä kynärätä lewiän yhdestä reunasta nijn toiseen/ ymmyrjäisexi/ wijttä kynärätä corkian ja juonnekävi ymbärins/ colme kynärätä pitkä.

4:3 Ja härkäin cuwat olit sen alla/ jotca caicki käwit ymbärins sitä kymmendä kynärätä/ ja pijritit meren/ caxi riwiä härkiä oli sen päällä.

4:4 Ja seisoj nijden cahdentoistakymmenen härjän päällä/ että colme käättin heistä pohjaisen päin/ colme läntden/ colme ettelän/ colme itän päin/ ja meri oli ylhällä heidän päälläns/ ja caicki heidän tacaiset puolens olit käättynä sisälle päin.

4:5 Ja se oli kämmenen leweyettä paxu/ ja hänen reunans nijncuin maljan reuna/ ja cuin cucoistawaisen Lilien cuckainen/ ja se weti colme tuhatta Bathi.

4:6 JA hän teki kymmenen cattilata/ ja pani nijstä wijsi oikialle puolelle/ ja wijsi wasemalle puolelle/ että nijstä pestäisin caickia nijtä/ cuin polttouhrixi tarwittin/ ja nijhin heitetäisin. Mutta meren Pappein pestä heitäns.

4:7 JA hän teki myös kymmenen cullaista kyntiläljalca/

kuin niistä oli säädetty, ja pani ne temppelisaliin, viisi oikealle puolelle ja viisi vasemmalle puolelle.

4:8 Hän teki myös kymmenen pöytää ja asetti ne temppelisaliin, viisi oikealle puolelle ja viisi vasemmalle puolelle. Hän teki myös sata kultamaljaa.

4:9 Ja hän teki pappien esipihan ja suuren esikartanon sekä esikartanon ovet; ja ovet hän päällysti vaskella.

4:10 Ja meren hän asetti oikealle sivulle, kaakkoa kohti.

4:11 Huuram teki myös kattilat, lapiot ja maljat. Ja niin Huuram sai suoritetuksi työn, mikä hänen oli tehtävä kuningas Salomolle Jumalan temppeliin:

4:12 kaksi pylvästä ja kaksi palloa, pylväänpäättä, pylväiden päähän, ja kaksi ristikkokoristetta peittämään kahta pallonmuotoista pylväänpäättä, jotka olivat pylväitten päässä,

4:13 ja neljäsataa granaatiomenaa kahteen ristikkokoristeeseen, kaksi riviä granaatiomenia kumpaankin ristikkokoristeeseen, peittämään kahta pallonmuotoista pylväänpäättä, jotka olivat pylväitten päällä.

4:14 Ja hän teki telineet ja teki altaat telineitten päälle,

4:15 ja yhden meren ja kaksitoista raavasta sen alle.

4:16 Ja kattilat, lapiot ja haarukat ynnä kaikki niihin kuuluvat kalut Huuram-Aabiv teki kuningas Salomolle Herran temppeliin kiilloitetusta vas-

kaa, niinkuin ne oleman piti, ja pani templiin, viisi oikealle puolelle ja viisi vasemmalle.

4:8 Ja hän teki kymmenen pöytää ja pani templiin, viisi oikealle ja viisi vasemmalle puolelle; ja hän teki sata kultaista maljaa.

4:9 Hän teki myös pappein esihuoneen ja suuren esihuoneen, ja esihuoneen ovet, ja silasi ovet vaskella,

4:10 Ja pani meren oikealle sivulle, itään ja etelään päin.

4:11 Ja Huram teki patoja, lapiota ja maljoja. Ja niin Huram lopetti sen työn, jonka hän teki kuningas Salomolle Jumalan huoneeseen:

4:12 Kaksi patsasta, ja kaksi ympyriäistä kruunua kahden patsaan päällä, ja kaksi verkkoa peittämään kahta ympyriäistä kruunua, jotka patsasten päässä olivat.

4:13 Ja neljäsataa granatiomenaa oli niiden kahden verkon päällä, kaksi riviä granatiomenia kunkin verkon päällä, peittämään kahta ympyriäistä kruunua, jotka olivat patsasten päässä.

4:14 Ja hän teki istuimia, teki myös kattiloita istuinten päälle,

4:15 Ja meren ja kaksitoistakymmentä härkää sen alle;

4:16 Siihen myös patoja, lapiota ja hankoja; ja kaikki heidän astiansa teki Huramabi kuningas Salomolle \Herran\ huoneeseen puhtaasta vaskesta.

nijncuin ne oleman piti/ ja pani Templijn/ wijsi oikealle puolelle/ ja wijsi wasemalle.

4:8 Ja hän teki kymmenen pöytä/ ja pani Templijn/ wijsi oikealle ja wijsi wasemalle puolelle/ ja hän teki sata cullaista malja.

4:9 Hän teki myös Esihuonen Papeille/ ja sen suuren Esihuonen/ ja Esihuonen owet/ ja silais owet waskella.

4:10 Ja pani meren oikealle sivulle/ itän ja etelän päin.

4:11 Ja Huram teki patoja/ lapiota ja maljoja. Ja niin Huram lopetti caicki Cuningas Salomon työt Jumalan huones.

4:12 Nimittäin/ ne caxi padzasta nuorinens/ ja cnuvit ylhällä molembain padzasten päällä/ ja molemmat pyörtyt rengat/ peittämän cnupein nuoria ylhäldä päin/ molembain padzasten pään päälle/

4:13 Ja neljä sata Granatin omenata jocaidzen rengan päälle/ caxi riwiä Granatin omenita jocaidzen rengan päälle/ peittämän molembita cnupein nuoria/ jotca olit ylhällä padzasten pääsä.

4:14 Ja hän teki istuimita/ ja cattiloita istuimitten päälle.

4:15 Ja meren ja caxitoistakymmendä härkä sen ala.

4:16 Sijhen myös patoja/ lapiota ja hangoja/ ja caicki heidän astians teki Huram Abi/ Cuningas Salomolle Herran huoneeseen puhtaasta was-

kesta.

4:17 Jordanin lakeudella kuningas ne valatti savimuotteihin, Sukkotin ja Seredan välillä.

4:18 Ja Salomo teetti kaikkia näitä kaluja ylen paljon, sillä vasken painoa ei määrätty.

4:19 Salomo teetti myös kaikki kalut, joita tuli olla Herran temppelissä: kulta-alttarin, pöydät, joilla näkyleivät olivat,

4:20 lampunjalat lamppuineen, jotka oli sytytettävä säädetyllä tavalla kaikkeinpyhimmän eteen, puhtaasta kullasta,

4:21 kultaisine kukkalehtineen, lamppuineen ja lamppusaksineen - puhtainta kultaa;

4:22 veitset, maljat, kupit ja hiilipannut puhtaasta kullasta; ja temppelin oviaukkojen sisemmät ovet, jotka veivät kaikkeinpyhimpään, sekä ne temppelin ovet, jotka veivät temppelisaliin, kullasta.

2 Aikakirja 5 LUKU

5:1 Kun kaikki työ, minkä Salomo teetti Herran temppeliin, oli valmis, vei Salomo sinne isänsä Daavidin pyhät lahjat. Hopean, kullan ja kaikki kalut hän pani Jumalan temppelin aarekammioihin.

5:2 Sitten Salomo kokosi Israelin vanhimmat ja kaikki sukukuntien johtomiehet, israelilaisten perhekunta-

4:17 Jordanin kedolla antoi kuningas ne valaa savisessa töyrässä, Sukkotin ja Saredetan vaiheella.

4:18 Ja Salomo teki kaikki nämät astiat suuressa paljoudessa; sillä ei vasken painoa kysytty.

4:19 Ja Salomo teki kaikki astiat Jumalan huoneesen, niin myös kultaisen alttarin ja pöydät, näkyleipiä pidettä,

4:20 Kynttiläjalat lampuineensa puhtaasta kullasta, palamaan kuorin edessä soveliaasti,

4:21 Ja kukkaiset ja lamput, ja kynttilän niistimet olivat kullasta: ne olivat kokonansa kullasta;

4:22 Ja veitset, maljat, lusikat ja sammuttimet olivat puhtaasta kullasta, ja läpikäytävä, ja hänen ovensa sisimäiseltä puolelta sitä kaikkein pyhintä, ja ovet templin huoneesen olivat kullasta.

5 LUKU

5:1 Ja kuin kaikki työ täytettiin minkä Salomo teki \Herran\ huoneesen, niin antoi Salomo sinne tuottaa kaikki, mitä hänen isänsä David pyhittänyt oli: hopian, kullan, ja kaikki astiat, ja pani ne Jumalan huoneen tavarain sekaan.

5:2 Silloin kutsui Salomo kaikki vanhimmat Israelissa kokoon, ja kaikki sukukuntain päämiehet, Israelin lasten isäin esimiehet, Jerusa-

kesta.

4:17 Jordanin kedolla andoi Cuningas waletta ne paxusa maasa/ Sucothin ja Saredethan waihella.

4:18 Ja Salomo teki caicki nämät astiat suures paljoudes/ nijn ettei wasken paino tietty.

4:19 Ja Salomo teki caicki astiat Jumalan huoneesen/ nimittäin/ cullaisen Altarin ja pöydän/ cadzomusleipiä pidettä.

4:20 Kyntiläjalat lampuineens puhtasta cullast/ palaman Cuorin edes soweliast.

4:21 Ja cuckaiset ja lamput/ ja kyntilän nijstimet olit cullast/ ne olit caicki puhtast cullasta.

4:22 Ja weidzet/ maljat/ lusicat/ ja sammuttimet olit puhtast cullast/ ja läpikäytävä/ ja hänen owens sisimäiseldä puolelda sitä caickein pyhindä/ ja owet Templin huoneesen olit cullast.

V. Lucu

Nijn caicki työ täytettin cuin Salomo teki HERran huoneeseen.

5:1 JA Salomo andoi sinne sisälle tuota caicki mitä hänen Isäns Dawid pyhittänyt oli/ nimittäin/ hopian/ cullan ja caicki astiat/ ja pani ne Jumalan huonen tavarain seacaan.

5:2 Silloin cudzui Salomo caicki wanhimmat Israelist cocon/ ja caicki sucucundain Päämiehet/ Israelin lasten

<p>päämiehet, Jerusalemiin, tuomaan Herran liitonarkkia Davidin kaupungista, se on Siionista.</p>	<p>lemiin, tuomaan \Herran\ liitonarkkia Davidin kaupungista, se on Zion.</p>	<p>Isäin Förstit Jerusalemijn/ tuoman HERran lijton Arckia Dawidin Caupungist/ se on Zion.</p>
<p>5:3 Niin kokoontuivat kuninkaan luo kaikki Israelin miehet juhlapäivänä, joka on seitsemännessä kuussa.</p>	<p>5:3 Ja kaikki Israelin miehet kokoontuivat kuninkaan tykö juhlapäivinä, joka oli seitsemäntenä kuukautena.</p>	<p>5:3 Ja caicki Israelin miehet cocounsit Cuningan tygö juhlapäivänä seidzemendenä Cuucautena.</p>
<p>5:4 Ja kun kaikki Israelin vanhimmat olivat tulleet saapuville, nostivat leeviläiset arkin,</p>	<p>5:4 Ja kaikki vanhimmat Israelista tulivat; ja Leviläiset nostivat arkin ylös,</p>	<p>5:4 Ja caicki wanhimmat Israelist tulit/ ja Lewitat nostit Arkin ylös.</p>
<p>5:5 ja he veivät arkin ja ilmestysmajan sinne, sekä kaiken pyhän kaluston, joka oli majassa; leeviläiset papit veivät ne sinne.</p>	<p>5:5 Ja kantoivat arkin ylös ja seurakunnan majan, ja kaikki pyhät astiat, jotka majassa olivat: ne kantoivat papit ja Leviläiset ylös.</p>	<p>5:5 Ja cannoit sen ylös/ ja seuracunnan majan/ ja caicki pyhät astiat/ jotca majas olit: ja Papit ja Lewitat cannoit ne ylös.</p>
<p>5:6 Ja kuningas Salomo seisoi arkin edessä ynnä koko Israelin kansa, joka oli kokoontunut hänen luoksensa; ja he uhrasivat lampaista ja raavaita niin paljon, että niitä ei voitu luetella eikä laskea.</p>	<p>5:6 Mutta kuningas Salomo ja kaikki Israelin kokous, joka oli tullut kokoon hänen tykönsä arkin eteen, uhrasivat lampaista ja härkiä niin monta, ettei yksikään lukea eli laskea taitanut.</p>	<p>5:6 Mutta Cuningas Salomo ja caicki Israelin cocous/ joka oli tullut cocon Arkin eteen/ uhrais lambaita ja härkiä/ nijn monda ettei yxikän luke eli laskea tainnut.</p>
<p>5:7 Ja papit toivat Herran liitonarkin paikoilleen temppelin kuoriin, kaikkeinpyhimpään, kerubien siipien alle.</p>	<p>5:7 Ja papit kantoivat \Herran\ liitonarkin siallensa huoneen kuoriin, kaikkeinpyhimpään, Kerubimein siipein alle.</p>	<p>5:7 Ja nijn Papit cannoit HERran lijton Arkin siallens huonen Cuorin sisälle/ sijhen caickein pyhimbään Cherubimin sijpein ala.</p>
<p>5:8 Sillä kerubit levittivät siipensä sen paikan ylitse, missä arkki oli, ja niin kerubit peittivät ylhäältä päin arkin ja sen korennot.</p>	<p>5:8 Niin että Kerubimit levittivät siipensä arkin paikan päälle. Ja Kerubimit peittivät arkin korentoinensa ylhäältä päin.</p>	<p>5:8 Nijn että Cherubimit lewitit sijpens/ Arkin paican päälle. Ja Cherubim peitti Arkin corendoinens ylhäldä päin.</p>
<p>5:9 Ja korennot olivat niin pitkät, että niiden arkista ulkonevat päät voi nähdä kaikkeinpyhimmän edustalta, mutta ulkoa niitä ei voinut nähdä. Ja ne jäivät sinne tähän päivään asti.</p>	<p>5:9 Mutta korennot olivat niin pitkät, että niiden päät näkyivät kuorin eteen arkista, mutta ei heitä ulkoiselta puolelta näkynyt; ja ne ovat siellä tähän päivään asti.</p>	<p>5:9 Mutta corennot olit nijn pitkät/ että heidän cnuppins näyit Cuorin edes Arkista/ mutta ei heitä ulkoiselda puolelda näkynyt/ ja oli siellä tähän päivän asti.</p>
<p>5:10 Arkissa ei ollut muuta kuin ne kaksi taulua, jotka Mooses oli pannut sinne Horebilla, kun Herra oli tehnyt liiton israelilaisten kanssa,</p>	<p>5:10 Ja arkissa ei ollut muuta mitään, vaan kaksi taulua, jotka Moses oli sinne pannut Horebissa, \Herran\ tehdesä liittoa Israelin lasten kanssa, kuin he Egyptistä</p>	<p>5:10 Ja Arkis ei ollut muuta mitän/ waan caxi taulua/ cuin Moses oli sinne pannut Horebis/ HERran tehdes lijtto Israelin lasten cansa/ cosca</p>

heidän lähdettyänsä Egyptistä. läksivät.

5:11 Kun papit lähtivät pyhäköstä - sillä kaikki siellä olivat papit olivat pyhittäneet itsensä, osastoihin katsomatta;

5:12 ja kaikki leeviläiset veisaajat, Aasaf, Heeman ja Jedutun poikinensa ja veljensä, seisoivat hienoihin pellovavaatteisiin puettuina kymbaaleineen, harppuineen ja kanteleineen itään päin alttarista, ja heidän kanssaan sata kaksikymmentä pappia, jotka puhalsivat torviin;

5:13 ja puhaltajien ja veisaajien oli yhdyttävä yhtäaikaan ja yhteen ääneen ylistämään ja kiittämään Herraa - ja kun torvet, kymbaalit ja muut soitokoneet soivat ja viritettiin Herran ylistys: "Sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti", silloin pilvi täytti huoneen, Herran tempelin,

5:14 niin että papit eivät voineet astua toimittamaan virkaansa pilven tähden; sillä Herran kirkkaus täytti Jumalan tempelin.

2 Aikakirja 6 LUKU

6:1 Silloin Salomo sanoi: "Herra on sanonut tahtovansa asua pimeässä.

6:2 Mutta minä olen rakentanut huoneen sinulle asunnoksi, asuinsijan, asuaksesi siinä iäti."

6:3 Sitten kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin seurakunnan; ja koko

5:11 Ja tapahtui, kuin papit tulivat pyhästä ulos; (sillä kaikki papit, jotka silloin läsnä olivat, pyhittivät itsensä, niin ettei heidän järjestyksestensä eroitusta pitänyt pidettämän.

5:12 Ja Leviläiset veisaajat kaikki Asaphin, Hemanin, Jedutunin, ja heidän lapsensa ja veljensä, olivat puetetut kalliilla liinavaatteella, soittivat symbaleilla, psaltareilla, harpuilla, ja seisoivat itään päin alttaria, ja heidän tykönänsä sata ja kaksikymmentä pappia, jotka puhalsivat vaskitorviin).

5:13 Ja soittajain ja veisaajain ääni kuului soveliaasti yhteen niinkuin yhden ääni, kiittäin ja kunnioittain \Herraa\; ja kuin vaskitorven, symbalein ja muiden harppuain ääni hänensä korrotti, kiittäissä \Herraa\, että hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkiseen, silloin \Herran\ huone täytettiin pilvellä,

5:14 Niin ettei papit saaneet seisoa ja palwella pilven tähden; sillä \Herran\ kunnia täytti Jumalan huoneen.

6 LUKU

6:1 Silloin sanoi Salomo: \Herra\ on sanonut tahtovansa asua pimeydessä.

6:2 Minä tosin rakensin sinulle asuinhuoneen ja sian asuakses ijankaikkisesti.

6:3 Ja kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin joukkoa; ja kaikki Israelin

he Egyptist läxit.

5:11 JA Papit cosca he tulit Pyhästä ulos (sillä caicki Papit/ jotca silloin läsnä olit/ pyhitit heidäns/ nijn ettei heidän järjestyxestänsäkän eroitust pitänyt pidettämän)

5:12 Ja Lewitat caickein nijden cansa/ jotca Assaphin/ Hemanin/ Jedithunin/ ja heidän lastens ja weljeins alla olit/ olit puetetut callisa lijnawaatteis/ soitit Cymbaleilla/ Psaltareilla/ harpuilla/ ja seisoit itän päin Altarista/ ja heidän tykönäns sata ja caxikymmendä Pappia/ jotca puhalsit Basunoihin.

5:13 Ja soittaitten ja weisaitten äni cuului nijncuin sen joca kijttä ja cunnioitta HERra: ja cuin Basunan/ Cymbalein ja muiden harpuin äni hänens corgotti HERran kijtoxes/ että hän on hywä/ ja hänen laupiudens ulottu ijancaickiseen/ silloin HERran huone täytettin pilwellä.

5:14 Nijn ettei Papit saanet seisoa ja palwella pilwen tähden: sillä HERran cunnia täytti Jumalan huonen.

VI. Lucu

6:1 Silloin sanoi Salomo: HERra on sanonut tahtowans asua pimeydes.

6:2 Minä tosin rakensin sinulle huonen ja sian asuaxes ijancaickisest.

6:3 Ja Cuningas käänsi kasvons/ ja siunais coco Israelin joucon (sillä caicki Israelin

Israelin seurakunta seiso.	joukko seiso.	joukko seiso)
6:4 Hän sanoi: "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka kädellensä on täyttänyt sen, mitä hän suullansa puhui minun isälleni Daavidille, sanoen:	6:4 Ja hän sanoi: kiitetty olkoon \Herra\ Israelin Jumala, joka suullansa on puhunut isälleni Davidille, ja kädellensä täyttänyt, sanoen:	6:4 Ja hän sanoi: kijtetty olcon HERra Israelin Jumala/ joca suullans on puhunut minun Isälleni Dawidille/ ja kädelläns täyttänyt/ sanoden:
6:5 'Siitä päivästä saakka, jona minä vein kansani Egyptistä, en minä ole mistään Israelin sukukunnasta valinnut yhtään kaupunkia, että siihen rakennettaisiin temppeli, missä minun nimeni asuisi, enkä myöskään ole valinnut ketään olemaan kansani Israelin ruhtinaana.	6:5 Siitä päivästä, jona minä kansani Egyptin maalta johdatin, en ole minä yhtään kaupunkia valinnut kaikista Israelin sukukunnista, rakentaakseni huonetta minun nimeni asuinsiaksi, enkä ole yhtään miestä valinnut kansani Israelin hallitsiaksi;	6:5 Sijtä ajast cuin minä minun Canssani Egyptin maalda johdatin/ en ole minä yhtän Caupungita walinnut caikesta Israelin sugusta raketta huonetta minun nimeni asuinsiaksi/ engä ole yhtän miestä walinnut minun Canssani Israelin Förstixi.
6:6 Mutta Jerusalemin minä olen valinnut nimeni asuinsiaksi, ja Daavidin minä olen valinnut vallitsemaan kansaani Israelia.'	6:6 Vaan Jerusalemin olen minä valinnut nimeni asuinsiaksi. Ja Davidin olen minä valinnut kansani Israelin päälle.	6:6 Waan Jerusalemin olen minä walinnut/ minun nimeni asuinsiaksi. Ja Dawidin olen minä walinnut Israelin minun Canssani päälle.
6:7 Ja minun isäni Daavid aikoi rakentaa temppelin Herran, Israelin Jumalan, nimelle.	6:7 Ja kuin isäni David aikoi rakentaa \Herran\ Israelin Jumalan nimelle huonetta,	6:7 Ja cosca minun Isäni David aikoi raketa HERran Israelin Jumalan nimelle huonetta:
6:8 Mutta Herra sanoi minun isälleni Daavidille: 'Kun sinä aiot rakentaa temppelin minun nimelleni, niin tosin teet siinä hyvin, että sitä aiot;	6:8 Sanoi \Herra\ isälleni Davidille: sinä olet aikonut rakentaa minun nimelleni huonetta: sinä olet hyvin tehnyt, että sitä olet aikonut;	6:8 Sanoi HERra minun Isälleni Dawidille: sinä olet tehnyt hywin/ että olet aicoinut rakenda minun nimelleni huonetta.
6:9 kuitenkin et sinä ole sitä temppeliä rakentava, vaan sinun poikasi, joka lähtee sinun kupeistasi, hän on rakentava temppelin minun nimelleni.'	6:9 Ei kuitenkaan pidä sinun rakentaman sitä huonetta, vaan poikas, joka kupeistas tuleva on, rakentaa minun nimelleni huoneen.	6:9 Cuitengin ei pidä sinun rakendaman sitä huonetta/ vaan poicas/ joca cupeistas tulewa on/ rakenda minun nimelleni huonen.
6:10 Ja Herra on täyttänyt sanansa, minkä hän puhui: minä olen noussut isäni Daavidin sijalle ja istun Israelin valtaistuimella, niinkuin Herra puhui, ja minä olen rakentanut temppelin Herran, Israelin Jumalan, nimelle.	6:10 Niin on \Herra\ vahvistanut sanansa, jonka hän puhunut on; sillä minä olen tullut isäni Davidin siaan, ja istun Israelin istuimella, niinkuin \Herra\ sanonut on, ja olen rakentanut huoneen \Herran\ Israelin Jumalan nimelle.	6:10 Nijn on nyt HERra wahwistanut hänen sanans/ cuin hän puhunut on/ sillä minä olen tullut minun Isäni Dawidin siaan/ ja istun Israelin istuimella/ nijncuin HERra sanonut on/ ja olen rakendanut huonen HERran Israelin Jumalan nimelle.
6:11 Ja minä olen sijoittanut	6:11 Ja minä olen pannut	6:11 Ja minä olen pannut

siihen arkin, jossa on se Herran liitto, minkä hän teki israelilaisten kanssa."

6:12 Sitten hän astui Herran alttarin eteen koko Israelin seurakunnan nähden ja ojensi kätensä.

6:13 Salomo oli näet teettänyt lavan vaskesta, viittä kyynärää pitkän, viittä kyynärää leveän ja kolmea kyynärää korkean, ja asettanut sen esikartanon keskelle. Sille hän nousi, polvistui koko Israelin seurakunnan nähden, ojensi kätensä taivasta kohti

6:14 ja sanoi: "Herra, Israelin Jumala, ei ole sinun vertaistasi Jumalaa, ei taivaassa eikä maan päällä, sinun, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden palvelijoihisi kohtaan, jotka vaeltavat sinun edessäsi kaikesta sydämestänsä.

6:15 Sinä olet pitänyt, mitä puhuit palvelijallesi Daavidille, minun isälleni. Minkä sinä suullasi puhuit, sen sinä kädelläsi täytit, niinkuin nyt on tapahtunut.

6:16 Niin pidä nytkin, Herra, Israelin Jumala, mitä puhuit palvelijallesi Daavidille, minun isälleni, sanoen: 'Aina on mies sinun suvustasi oleva minun edessäni, istumassa Israelin valtaistuimella, jos vain sinun poikasi pitävät vaarin teistänsä, niin että he vaeltavat minun lakini mukaan, niinkuin sinä olet minun edessäni vaeltanut.'

6:17 Niin toteutukoon nyt, Herra, Israelin Jumala, sinun sanasi, jonka puhuit palvelijal-

sinne arkin, jossa \Herran\ liitto on, jonka hän Israelin lasten kanssa tehnyt oli.

6:12 Ja hän seiso i \Herran\ alttarin edessä, koko Israelin kokouksen läsnä ollessa, ja ojensi kätensä.

6:13 Sillä Salomo oli tehnyt vaskikattilan ja pannut sen keskelle esihuonetta, viisi kyynärää pitkäksi ja viisi kyynärää leviäksi, ja kolme kyynärää korkiaksi. Sen tykönä seiso i hän ja lankesi polvillensa kaiken Israelin kokouksen edessä, ja ojensi kätensä taivaasen päin,

6:14 Ja sanoi: \Herra\ Israelin Jumala! ei ole yhtään jumalaa sinun vertaistasi, taivaassa eli maassa: sinä joka pidät liiton ja laupiuden palveliaisi kanssa, jotka sinun edessäsi vaeltavat kaikesta sydämestänsä.

6:15 Sinä olet pitänyt palveliallles Davidille minun isälleni, mitä hänelle puhunut olet: suullasi olet sinä sen puhunut ja kädelläsi täyttänyt, niinkuin se tänäpäivänä tapahtunut on.

6:16 Nyt \Herra\ Israelin Jumala, pidä palveliallles Davidille minun isälleni, mitä hänelle puhunut olet ja sanonut: ei sinusta pidä puuttuman mies minun edessäni, joka Israelin istuimella istuu: ainoastaan että sinun poikas kätkevät tiensä; että he vaeltavat minun laissani, niinkuin sinä minun edessäni vaeltanut olet.

6:17 Nyt \Herra\ Israelin Jumala, anna sanas tosi olla, jonka sinä palveliallles Davidille puhunut olet.

sinne Arkin/ josa HERran liitto on/ jonga hän Israelin lasten cansa tehnyt oli.

6:12 JA hän meni HERran Altarin eteen/ coco Israelin cocouxen läsnä olles/ ja ojensi kätens:

6:13 Sillä Salomo oli tehnyt waskicattilan ja pannut keskelle esihuonetta/ wijttä kynärätä pitkäxi ja lewiäxi/ ja colme kynärätä corkiaksi. Sen tygö meni hän ja langeis polwillens caiken Israelin cocouxen edes/ ja ojensi kätens taiwasen päin.

6:14 JA sanoi: HERra Israelin Jumala/ ei ole yhtän jumalata sinun wertaistasi/ taiwas eli maasa/ sinä joca pidät lijton ja laupiuden palweliottes cansa/ jotca sinun edesäs waeldawat caikesta sydämes-täns.

6:15 Sinä olet pitänyt sinun palwelias Dawidin minun Isäni cansa/ mitä hänelle puhunut olet/ sinun suullasi olet sinä sen puhunut/ ja käsilläsi täyttänyt/ nijncuin se tänäpäiwän tapahtunut on.

6:16 Nyt HERra Israelin Jumala/ pidä palweliallles Dawidille minun Isälleni/ mitä hänelle puhunut olet/ ja sanonut: et sinä puutu yhtän miestä minun edesäni/ joca Israelin istuimella istu/ cuitengin että sinun lapses kätkevät heidän tiens/ että he waeldawat minun Laissani/ nijncuin sinä minun edesäni waeldanut olet.

6:17 Nyt HERra Israelin Jumala/ anna sanas tosi olla/ cuins palweliallles Dawidille

lesi Daavidille.

6:18 Mutta asuuko todella Jumala maan päällä ihmisten seassa? Katso, taivasiin ja taivasten taivasiin sinä et mahdu; kuinka sitten tähän temppeeliin, jonka minä olen rakentanut!

6:19 Käänny kuitenkin palvelijasi rukouksen ja anomisen puoleen, Herra, minun Jumalani, niin että kuulet huudon ja rukouksen, jonka palvelijasi sinun edessäsi rukoilee,

6:20 ja että silmäsi ovat päivät ja yöt avoinna tätä temppeeliä kohti, tätä paikkaa kohti, johon sinä olet sanonut asettavasi nimesi, niin että kuulet rukouksen, jonka palvelijasi tähän paikkaan päin kääntyneenä rukoilee.

6:21 Kuule palvelijasi ja kansasi Israelin rukoukset, jotka he rukoilevat tähän paikkaan päin kääntyneinä; kuule asuinpaikastasi, taivaasta, ja kun kuulet, niin anna anteeksi.

6:22 Jos joku rikkoo lähimmäistensä vastaan ja hänet pannaan valalle ja vannoteetaan, ja jos hän tulee ja vannoo sinun alttarisi edessä tässä temppeelissä,

6:23 niin kuule taivaasta ja auta palvelijasi oikeuteensa; tee niin, että kostat syylliselle ja annat hänen tekojensa tulla hänen päänsä päälle, mutta julistat syyttömän syyttömäksi ja annat hänelle hänen vanhurskautensa mukaan.

6:24 Jos vihollinen voittaa sinun kansasi Israelin, sentäh-

6:18 Sillä luuletko Jumalan asuvan ihmisten tykönä maassa? katso, taivas ja taivasten taivaat ei käsitä sinua: kuinkasta se huone sen tekis; jonka minä rakentanut olen?

6:19 Mutta käännä sinuas, \Herra\ minun Jumalani, sinun palvelias rukoukseen ja hänen anomisensa puoleen, kuulemaan sitä anomusta ja rukousta, jonka sinun palvelias rukoilee sinun edessä!

6:20 Ja että sinun silmäsi olisivat avoinna tämän huoneen puoleen yötä ja päivää, sitä paikkaa päin, jostas sanonut olet, tahtovas asettaa sinun nimes sinne ja kuulevas sen rukouksen, jonka sinun palvelias siinä paikassa rukoileva on.

6:21 Niin kuule nyt palvelias ja kansa Israelin rukous, jonka he tässä paikassa rukoilevat, ja kuule se sinun asumises paikasta taivaista, ja koska sinä sen kuulet, niin ole armollinen.

6:22 Jos joku rikkoo lähimmäistensä vastaan, ja vala pannaan hänen eteensä, jonka hänen vannoman pitää, ja se vala tulee sinun alttaris eteen tässä huoneessa;

6:23 Että sinä kuulisit taivaissa ja saattaisit palvelioilles oikeuden, kostaisit jumalattomalle ja antaisit hänen tiensä tulla hänen päänsä päälle, julistaen vanhurskaan vanhurskaaksi ja antaden hänelle hänen vanhurskautensa jälkeen.

6:24 Jos kansa Israel vihollisiltansa lyödään, että he sinua vastaan rikkoneet ovat,

puhunut olet.

6:18 Sillä luuletkos Jumalan asuvan ihmisten tykönä maassa? cadzo/ taivas ja caicki taivasten taiwat/ ei käsitä sinua/ cuingast se huone sen teke jonga minä rakendanut olen?

6:19 Mutta käännä sinuas HERra minun Jumalan/ sinun palwelias rucouxeen/ ja hänen anomiseens/ cuuleman palwelias anomusta ja rucous-ta.

6:20 Ja että sinun silmäsi olisit awoi tämän huoneen puoleen yötä ja päivä/ sitä paicka päin jostas sanonut olet/ tahtowas asetta sinun nimes sinne ja cuulewas sen rucouxen/ jonga sinun palwelias sijnä paicas rucoilewa on.

6:21 Nijn cuule nyt sinun palwelias ja sinun Canssas Israelin rucous/ jonga he tässä rucoilewat/ ja cuule se sinun asumises paicast taivasta/ ja coscas sen cuulet/ nijn ole armollinen.

6:22 JOs jocu ricko lähimmäistensä wastan/ ja wala pannaan hänen eteensä/ jonga hänen wannoman pitä/ ja se wala tule sinun Altaris eteen täsä huones.

6:23 Ettäs cuulisit taivasta ja saattaisit palwelialles oikeuden/ costaisit sille jumalattomalle ja andaisit hänen tiens pääns päälle/ julistaden wanhurscan wanhurscaxi/ ja andaden hänelle hänen wanhurscaudens jälken.

6:24 COsca Canssas Israel wiholisildans lyödän/ että he

den että he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he kääntyvät ja kiittävät sinun nimeäsi, rukoilevat ja anovat armoa sinun kasvojesi edessä tässä temppelissä,

6:25 niin kuule taivaasta ja anna anteeksi kansasi Israelin synty ja tuo heidät takaisin tähän maahan, jonka olet antanut heille ja heidän isillensä.

6:26 Jos taivas suljetaan, niin ettei tule sadetta, koska he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he rukoilevat kääntyneinä tähän paikkaan päin ja ylistävät sinun nimeäsi ja kääntyvät synnistänsä, koska sinä nöyryytät heitä,

6:27 niin kuule taivaasta ja anna anteeksi palvelijaisi ja kansasi Israelin synty - sillä sinä osoitat heille hyvän tien, jota heidän on vaeltaminen - ja suo sade maallesi, jonka olet antanut kansallesi perintöosaksi.

6:28 Jos maahan tulee nählähätä, rutto, jos tulee noki-tähkä ja viljanruoste, jos tulevat heinäsirot ja tuhosirot, jos sen viholliset ahdistavat sitä maassa, jossa sen portit ovat, jos tulee mikä tahansa vitsaus tai vaiva,

6:29 ja jos silloin joku ihminen, kuka hyvänsä, tai koko sinun kansasi Israel, rukoilee ja anoo armoa, kun he kukin tuntevat vitsauksen ja tuskan, joka on kohdannut heitä, ja ojentavat kätensä tähän temppeliin päin,

6:30 niin kuule silloin taivaas-

ja he kääntävät itsensä, tunnustaen sinun nimes, rukoilevat ja anteeksi anovat sinun edessä tässä huoneessa;

6:25 Että sinä kuulisit taivaissa, ja olisit kansas Israelin synneille armollinen, ja antaisit heidän tulla jälleen siihen maahan, jonka heille ja heidän isillensä antanut olet.

6:26 Jos taivas suljettu on, niin ettei sada, että he sinua vastaan rikkoneet ovat, ja he rukoilevat tässä paikassa ja tunnustavat sinun nimes, kääntyen synneistänsä, sitte kuin sinä heitä kurittanut olet;

6:27 Että kuulisit taivaissa, ja olisit palveliais ja kansas Israelin rikokselle armollinen, koska heille olet osoittanut hyvän tien, jota heidän vaeltaman pitää, ja antaisit sateen maalle, jonka kansalles antanut olet perinnöksi.

6:28 Kuin kallis aika tulee maalle, eli rutto tulee, eli kuivuus, ruoste, heinäsirot eli jyvämadot tulevat; taikka jos heidän vihollisensa piirit-tävät maakunnassa heidän porttinsa, eli kaikkalainen vaiva taikka sairaus tulee:

6:29 Kaikki rukoukset, kaikki anomiset, jotka kaikki ihmiset, kaikki sinun kansas Israel, pitävät, koska kukin rangaistuksensa ja murheensa tuntee ja ojentaa kätensä tämän huoneen puoleen;

6:30 Että kuulisit taivaista

sinua vastaan rikkoneet ovat/ ja he kääntävät idzens tunnustaden sinun nimes/ rucoilewat ja anowat sinun edessä tässä huones.

6:25 Ettäs kuulisit taiwast/ ja olisit Canssas Israelin synneille armollinen/ ja andaisit heidän tulla jällens siihen maahan/ jongas heille ja heidän lsillens andanut olet.

6:26 COsca taiwas suljettu on/ nijn ettei sada/ että he sinua vastaan rikkonet owat/ ja he rucoilewat täsä paicas/ ja tunnustawat sinun nimes/ käändäden heitäns heidän synneistäns/ sijttecuins heitä curittanut olet.

6:27 Ettäs kuulisit heitä taiwas/ ja olisit palwelioittes ja Canssas Israelin ricoxelle armollinen/ coscas heille olet osottanut sen hyvän tien/ jota heidän waeldaman pitä/ ja andaisit saten maalles/ jongas Canssalles andanut olet asuttawaxi.

6:28 JA cosca callis aica tule maalle/ eli rutto/ cuiwuus/ palo/ heinäsirot/ caalimadot/ taicka jos heidän wihollisens pijrittäwät heidän porttins/ eli jocu waiwa taicki sairaus.

6:29 Joca silloin rucoile eli ano sinulda caickinaisist ihmisist/ ja caikest Canssastas Israelin seast/ cosca jocu hänen rangaistuxens ja murhens tunde/ ja ojenda hänen kätens tämän huonen puoleen.

6:30 Ettäs kuulisit taiwast

ta, asuinpaikastasi, ja anna anteeksi ja anna jokaiselle aivan hänen tekojensa mukaan, koska sinä tunnet hänen sydämensä - sillä sinä yksin tunnet ihmisten sydämet -

6:31 että he pelkäisivät sinua ja vaeltaisivat sinun teitäsi, niin kauan kuin he elävät tässä maassa, jonka sinä olet meidän isillemme antanut.

6:32 Myös jos joku muukalainen, joka ei ole sinun kansaasi Israelia, tulee kaukaisesta maasta sinun suuren nimesi, väkevän kätesi ja ojentetun käsivartesi tähden - jos hän tulee ja rukoilee kääntyneenä tähän temppeliin päin,

6:33 niin kuule taivaasta, asuinpaikastasi, häntä ja tee kaikki, mitä muukalainen sinulta rukoilee, että kaikki maan kansat tuntisivat sinun nimesi ja pelkäisivät sinua, samoin kuin sinun kansasi Israel, ja tulisivat tietämään, että sinä olet ottanut nimiisi tämän temppelin, jonka minä olen rakentanut.

6:34 Jos sinun kansasi lähtee sotaan vihollisiansa vastaan sitä tietä, jota sinä heidät lähetät, ja he rukoilevat sinua kääntyneinä tähän kaupunkiin päin, jonka sinä olet valinnut, ja tähän temppeliin päin, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut,

6:35 niin kuule taivaasta heidän rukouksensa ja anomisensa ja hanki heille oikeus.

6:36 Jos he tekevät syntiä sinua vastaan - sillä ei ole

asumias istuimelta, ja olisit armollinen, antaen jokaiselle kaiken hänen tiensä jälkeen, sen jälkeen kuin sinä tunnet hänen sydämensä; sillä sinä ainoastaan tunnet ihmisten lasten sydämet;

6:31 Että he pelkäisivät sinua, ja vaeltaisivat sinun teissä joka päivä, niin kauan kuin he elävät sillä maalla, jonka meidän isillemme antanut olet.

6:32 Ja jos myös joku muukalainen, joka ei ole sinun kansastasi Israelista, tulee vieraalta maalta sinun suuren nimes ja voimallisen kätesi, ja ojentetun käsivartesi tähden, ja tulee ja rukoilee tässä huoneessa;

6:33 Ettäs kuulisit taivaasta asumises istuimelta, ja tekisit kaiken sen, jota muukalainen sinulta anoo; että kaikki kansat maan päällä tuntisivat sinun nimes ja pelkäisivät sinua niinkuin kansas Israel, ja tietäisivät, että sinun nimeäs avuksi huudetaan tässä huoneessa, jonka minä rakentanut olen.

6:34 Jos sinun kansas lähtee sotaan vihollistansa vastaan sitä tietä, jotas heitä lähettävä olet, ja he rukoilevat sinua sillä tiellä, sitä kaupunkia päin, jonka valinnut olet, ja sen huoneen puoleen, jonka minä sinun nimellesi rakentanut olen;

6:35 Ettäs kuulisit heidän rukouksensa ja anomisensa taivaasta, ja auttaisit heitä heidän oikeuteensa.

6:36 Kuin he rikkovat sinua vastaan (sillä ei yhtään ih-

asumias istuimelta/ ja olisit armollinen andaden jo- caidzelle caiken hänen tiens jälkeen/ sen jälkeen cuins tunnet hänen sydämens (sillä sinä ainoastans tunnet ihmisten sydämet)

6:31 Että he pelkäisit sinua/ ja waellaisit sinun teisäs jocapäiwä/ nijncawwan cuin he elävät maalla/ jongas meidän isillem andanut olet.

6:32 JA jos joku muucalainen/ joca ei ole sinun Canssastas Israelist/ tule wieralda maalda/ sinun suuren nimes ja woimallisen kätes/ ja ojentetun käsiwartes tähden/ ja rucoile täsä huones.

6:33 Ettäs cuulisit taiwast sinun asumises istuimelta/ ja tekisit caiken sen/ jota hän sinulda ano/ että caicki Canssat maan päällä tundisit sinun nimes/ ja pelkäisit sinua/ nijncuin sinun Canssas Israeli/ ja tietäisit tämen huonen/ jonga minä raken- danut olen/ sinun nimellä nimitetyn olewan.

6:34 JOs sinun Canssas lähte sotaan hänen wiholisians was- tan/ sitä tietä jotas heitä lähettävä olet/ ja he rucoilisit sinua sillä tiellä/ sitä Cau- pungita päin/ jongas walinnut olet/ ja sen huonen puoleen/ jonga minä sinun nimelles rakendanut olen.

6:35 Ettäs cuulisit heidän ru- couxens ja anomisens tai- wast/ ja auttaisit heitä heidän oikeuteens.

6:36 COsca he rickowat sinua watan: sillä ei yhtän ihmistä

ihmistä, joka ei syntiä tee - ja sinä vihastut heihin ja annat heidät vihollisen valtaan, niin että heidän vangitsijansa vievät heidät vangeiksi kaukaiseen tai läheiseen maahan,

6:37 mutta jos he sitten menevät itseensä siinä maassa, johon heidät on viety vangeiksi, kääntyvät ja anovat sinulta armoa vankeutensa maassa, sanoen: 'Me olemme tehneet syntiä, tehneet väärin ja olleet jumalattomat',

6:38 ja palajavat sinun tykösi kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan vankeutensa maassa, johon heidät on vangeiksi viety, ja rukoilevat kääntyneinä tähän maahan päin, jonka sinä olet heidän isillensä antanut, tähän kaupunkiin päin, jonka sinä olet valinnut, ja tähän temppeliin päin, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut,

6:39 niin kuule taivaasta, asuinpaikastasi, heidän rukouksensa ja anomisensa, hanki heille oikeus ja anna anteeksi kansallesi, mitä he ovat rikkoneet sinua vastaan.

6:40 Olkoot siis, minun Jumalani, sinun silmäsi avoinna, ja tarkatkoot sinun korvasi rukouksia tässä paikassa.

6:41 Ja nyt: Nouse, Herra Jumala, tule leposijaasi, sinä ja sinun voimasi arkki. Sinun pappisi, Herra Jumala, olkoot puetut autuuteen, ja sinun hurskaasi riemuitkoot siitä, mikä hyvä on.

6:42 Herra Jumala, älä hylkää

mistä ole, joka ei syntiä tee), ja sinä vihastut heidän päälensä, ja annat heitä vihamiestensä alle, vietäviksi vankina johonkuhun maahan kauvas eli lähes;

6:37 Ja he tekevät sydämestänsä parannuksen siinä maassa, jossa he vankina ovat, ja he kääntyvät, ja rukoilevat sinua vankeutensa maalla ja sanovat: me olemme rikkoneet, väärin tehneet ja olleet jumalattomat;

6:38 Ja kääntyvät sinun tykönsä kaikesta sydämestänsä, ja kaikesta sielustansa vankeutensa maalla, jossa heitä vankina pidetään, ja he rukoilevat sillä tiellä maansa puoleen, jonka heidän isillensä antanut olet, ja sitä kaupunkia päin, jonka valinnut olet, ja sen huoneen puoleen, jonka minä nimelles rakentanut olen;

6:39 Ettäs kuulisit heidän rukouksensa ja anteeksi anomisensa taivaasta asumasias istuimelta, ja auttaisit heitä oikeuteensa, ja olisit kansalles armollinen, jotka sinua vastaan syntiä tehneet ovat.

6:40 Niin anna nyt, minun Jumalani, sinun silmäsi avoinna olla, ja sinun korvas ottakoon vaarin rukouksesta tässä paikassa.

6:41 Niin nouse nyt, \Herra\ Jumala, sinun lepoosi, sinä ja sinun voimasi arkki: anna pappisi, \Herra\ Jumala, olla puetettuna autuudella, ja anna pyhäsi iloita hyvydestä.

6:42 \Herra\ Jumala! älä

ole joca ei syndiä tee/ ja sinä wihastut heidän päälensä/ ja annat heitä wihamiestens ala/ wietä fangina johonguun maahan cauwas eli lähes.

6:37 Ja he käändäwät idzens sydämestäns nijllä mailla/ joisa he fangina owat/ käändäwät idzens ja rucoilewat sinua fangeudens maalla ja sanowat: me olemma rikkonet/ wäärin tehnet ja ollet jumalattomat.

6:38 Ja nijn käändäwät idzens sinun tygös caikest sydämestäns/ ja caikest sielustans heidän fangeudens maalla/ josa heitä fangina pidetän/ ja he rucoilewat sillä tiellä heidän maans puoleen/ jongas heidän Isillens andanut olet/ ja sitä Caupungita päin/ jongas walinnut olet/ ja sen huonen puoleen/ jonga minä nimelles rakendanut olen.

6:39 Ettäs cuulisit heidän rucouxens ja anomisens taiwast asumasias istuimelda/ ja auttaisit heitä oikeuteens/ ja olisit Canssalles armollinen/ jotca sinua wastan rickowat.

6:40 Nlin anna nyt minun Jumalan sinun silmäsi awoi olla/ ja sinun corwas ottacon waarin rucouwest täsä paicas.

6:41 Nijn nouse nyt HERRA Jumala sinun lepoosi/ sinä ja sinun woimasi Arcki/ anna sinun Pappisi HERRA Jumala olla puettuna autuudella/ ja anna sinun pyhäsi iloita idzens hywydes.

6:42 HERra Jumala älä kää-

voideltuasi; muista armolupa-
pauksiasi, jotka annoit Daavil-
dille, palvelijallesi."

2 Aikakirja 7 LUKU

7:1 Kun Salomo oli lakannut
rukoilemasta, tuli taivaasta
tuli ja kulutti polttouhrin ja
teurasuhrit, ja Herran kirkkaus
täytti temppelin,

7:2 niin että papit eivät voi-
neet mennä Herran tempe-
liin; sillä Herran kirkkaus täytti
Herran temppelin.

7:3 Ja kun kaikki israelilaiset
näkivät tulen tulevan alas ja
näkivät temppelin päällä Her-
ran kirkkauden, polvistuivat he
kivillä lasketulla pihalla kas-
voillensa maahan ja rukoilivat
ja kiittivät Herraa siitä, että
hän on hyvä, että hänen ar-
monsa pysyy iankaikkisesti.

7:4 Sitten kuningas ja kaikki
kansa uhrasivat teurasuhrin
Herran edessä.

7:5 Ja kuningas Salomo uh-
rasi teurasuhrina kaksikym-
mentäkaksi tuhatta raavasta
ja satakaksikymmentä tuhatta
lammasta. Näin he, kuningas
ja koko kansa, vihkivät Herran
temppelin.

7:6 Papit seisoivat kukin vir-
katoimessaan. Ja leeviläiset,
käsissään Herran soittimet,
jotka kuningas Daavid oli
teettänyt, seisoivat kiittämässä
Herraa Daavidin ylistysvirsi-
sillä, että hänen armonsa py-
syy iankaikkisesti. Ja heitä
vastapäätä papit soittivat tor-
via, kaiken Israelin seisoessa.

7:7 Ja Salomo pyhitti Herran

käännä pois sinun voideltus-
kasvoja: muista sen armon
päälle, jonka sinä Davidille
sinun palvelialles lupasit!

7 LUKU

7:1 Ja kuin Salomo oli päät-
tänyt rukouksensa, lankesi
tuli taivaasta ja kulutti polt-
touhrit ja muut uhrit, ja
\Herran\ kunnia täytti huone-
neen,

7:2 Niin ettei papit saaneet
mennä \Herran\ huoneeseen,
sillä \Herran\ kunnia täytti
\Herran\ huoneen.

7:3 Ja kaikki Israelin lapset
näkivät tulen alas lankeevan,
ja \Herran\ kunnian huone-
neen ylitse, ja kumarsivat
kasvoilla maahan perman-
nolla, rukoilivat ja kiittivät
\Herraa\, että hän on hyvä
ja hänen laupiutensa pysyy
ijankaikkisesti.

7:4 Ja kuningas ja kaikki
kansa uhrasivat uhria
\Herran\ edessä.

7:5 Ja kuningas Salomo uh-
rasi uhriksi kaksikolmatta-
kymmentä tuhatta härkää,
sata ja kaksikymmentä tu-
hatta lammasta; ja he vihki-
vät Jumalan huoneen, ku-
ningas ja kaikki kansa.

7:6 Mutta papit seisoivat var-
tioissansa ja Leviläiset
\Herran\ veisun kanteleissa,
jotka kuningas David oli an-
tanut tehdä \Herraa\ kiitet-
tää, että hänen laupiutensa
pysyy iankaikkisesti, niin-
kuin David kiitti heidän kät-
tensä kautta. Ja papit puhalsivat
vaskitorviin heidän
kohdallansa, ja koko Israel
seisoi.

7:7 Ja Salomo pyhitti keski-

nä caswojas pois sinun woi-
deltuldas/ muista sen armon
päälle/ cuins Dawidille sinun
palwelialles lupaisit.

VII. Lucu

7:1 JA cosca Salomo rucoillut
oli/ langeis tuli taiwast ja
culutti polttouhrit ja muut uh-
rit/ ja HERran cunnia täytti
huonen.

7:2 Nijn ettei Papit saanet
mennä HERran huoneeseen/
nijncauwan cuin HERran cun-
nia täytti huonen.

7:3 Ja Israelin lapset näit
caicki tulen langewan ja HER-
ran cunnian huonen ylidzen/
ja cumarsit caswoillens maa-
han permannolla/ rucoilit ja
kijtit HERra/ että hän on hy-
wä/ ja hänen laupiudens pysy
ijancaickisest.

7:4 MUTta Cuningas ja caicki
Canssa uhrasit HERran edes:

7:5 Sillä Cuningas Salomo
uhras caxicolmattakymmendä
tuhatta härkä/ sata ja caxi-
kymmendä tuhatta lammasta/
ja wihgeit Jumalan huonen/
Cuningas ja caicki Canssa.

7:6 Mutta Papit seisoit warti-
oisans/ ja Lewitat HERran
weisun candeles/ jotca Cu-
ningas Dawid oli andanut
tehdä HERra kijtettä/ että
hänen laupiudens oli ijancaic-
kisest/ nijncuin Dawid kijtti
heidän kättens cautta. Ja Pa-
pit puhalsit Basunoihin heidän
cohdallans/ ja coco Israel
seisoi.

7:7 Ja Salomo pyhitti wälicar-

tempppelin edessä olevan esipihan keskiosan, sillä hänen oli siellä uhrattava polttouhri ja yhteysuhrin rasvat, koska polttouhri, ruokauhri ja rasvat eivät mahtuneet vaskialttarille, jonka Salomo oli teettänyt.

7:8 Näin Salomo siihen aikaan vietti juhlaa seitsemän päivää, ja koko Israel hänen kanssansa. Se oli sangen suuri kokous, johon kokoonnuttiin aina sieltä, mistä mennään Hamatiin, ja aina Egyptin purolta asti.

7:9 Kahdeksantena päivänä heillä oli juhlakokous. Sillä alttarin vihkimistä he viettivät seitsemän päivää ja juhlaa seitsemän päivää.

7:10 Mutta seitsemännen kuun kahdentenakymmenentenä kolmantena päivänä hän päästi kansan menemään majoilleensa. He iloitsivat ja olivat hyvillä mielin siitä hyvästä, minkä Herra oli tehnyt Daavidille ja Salomolle ja kansallensa Israelille.

7:11 Kun Salomo oli saanut valmiiksi Herran tempppelin ja kuninkaan linnan ja menestynyt kaikessa, mitä oli ajatellut tehdä Herran temppelissä ja omassa linnassaan,

7:12 ilmestyi Herra Salomolle yöllä ja sanoi hänelle: "Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja valinnut tämän paikan uhripaikakseni.

7:13 Jos minä suljen taivaan, niin ettei tule sadetta, jos minä käsken heinäsiirkkain syödä maan tahi jos minä

kartanon, joka \Herran\ huoneen edessä oli, että hän oli siellä tehnyt polttouhrit ja kiitosuhrin lihavuuden; sillä vaskialttari, jonka Salomo oli antanut tehdä, ei vetänyt kaikkia polttouhria, ruokauhria ja lihavuutta.

7:8 Ja Salomo piti siihen aikaan juhlaa seitsemän päivää, ja koko Israel hänen kanssansa, sangen suuri kansanpaljous, Hematin rajasta Egyptin ojaan asti;

7:9 Ja piti kahdeksantena päivänä päätösjuhlan, sillä he pitivät alttarin vihkimistä seitsemän päivää ja juhlaa myös seitsemän päivää.

7:10 Mutta kolmannella päivällä kolmattakymmentä seitsemännellä kuukaudella laski hän kansan menemään heidän majoilleensa, iloiten ja hyvässä mielessä siitä hyvydestä, jonka \Herra\ Daavidille ja Salomolle ja kansallensa Israelille tehnyt oli.

7:11 Ja näin päätti Salomo \Herran\ huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaiken sen, mikä hänen mieleensä tullut oli, tehdäkseen \Herran\ huoneessa ja hänen huoneessansa: sen hän onnellisesti teki.

7:12 Ja \Herra\ ilmestyi Salomolle yöllä ja sanoi hänelle: minä olen kuullut rukouksesi, ja valinnut itselleni tämän sian uhrihuoneeksi.

7:13 Katso, jos minä suljen taivaan, niin ettei sada, ja katso, jos minä käsken heinäsiirkkain syödä maan, eli annan tulla ruton minun

tanon/ joca HERran huoneen edes oli/ että hän oli siellä täyttänyt polttouhrit/ ja kiitosuhrin lihawuden: sillä waskiAltari/ jonga Salomo oli andanut tehdä/ ei wetänyt caicke polttouhria/ ruocauhria ja lihawutta.

7:8 Ja Salomo piti silloin juhla coco seidzemen päivä/ ja coco Israel hänen cansans/ sangen suuri Canssan paljous/ Hemathist Egyptin ojan asti.

7:9 Ja piti cahdexandena päivänä cocouxen: sillä he pidit Altarin wihkimist seidzemen päivä/ ja juhla myös seidzemen päivä.

7:10 Mutta colmannella päivällä colmattakymmendä seidzemennellä Cuucaudella/ laski hän Canssan menemän heidän majoins iloiten ja hyvässä mielessä/ caikest sijtä hywydest cuin HERra Dawidille/ Salomolle ja Israelille hänen Canssallens tehnyt oli.

7:11 Ja näin päätti Salomo HERran huoneen/ ja Cuningan huoneen/ ja caiken sen cuin hänen mieleensä tullut oli/ tehdäxens HERran huones ja hänen huonesans/ onnellisest.

7:12 JA HERra ilmestyi Salomolle yöllä/ ja sanoi hänelle: minä olen cuullut rucouxes/ ja walinnut minulleni tämän sian uhrihuonexi.

7:13 Cadzo/ jos minä suljen taiwan/ nijn ettei sada/ taicka jos minä käsken heinäsiirckain syödä maan/ eli

lähetän ruton kansaani,

kansani sekaan;

annan tulla ruton minun
Canssani sekaan.

7:14 mutta minun kansani, joka on otettu minun nimiini, nöyrtyy, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani ja palajavat pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen taivaasta ja annan anteeksi heidän syntinsä ja teen heidän maansa jälleen terveeksi.

7:14 Ja minun kansani nöyryyttää itsensä, joka minun nimeni jälkeen nimitetty on, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani, ja kääntyvät pois pahoilta teiltänsä; niin minä kuulen heitä taivaasta, ja annan heidän syntinsä anteeksi, ja parannan heidän maansa;

7:14 Että minun Canssani nöyryttä idzens/ joca minun nimeni jälkeen nimitetty on. Jos he rucoilewat/ ja edziwät minun caswojani/ ja käändäwät heitäns pois pahoilda teildäns/ nijn minä cuulen heitä taiwast/ ja heidän syndins annan andexi/ ja parannan heidän maans.

7:15 Nyt minun silmäni ovat avoinna, ja minun korvani tarkkaavat rukouksia tässä paikassa.

7:15 Niin minun silmäni ovat auki, ja korvani ottavat heidän rukouksistansa vaarin tässä paikassa.

7:15 Nijn minun silmän owat auki/ ja corwan ottawat heidän rucouxistans waarin täsä paicas.

7:16 Ja nyt minä olen valinnut ja pyhittänyt tämän temppelein, että minun nimeni olisi siinä iäti; ja minun silmäni ja sydämeni tulevat aina olemaan siinä.

7:16 Niin olen minä nyt valinnut ja pyhittänyt tämän huoneen, että minun nimeni pitää oleman siinä ijankaikkisesti, ja minun silmäni ja sydämeni pitää oleman siellä ainiaan.

7:16 Nijn olen minä nyt wallinnut ja pyhittänyt tämän huonen/ että minun nimen on sijnä ijancaickisest/ ja minun silmän ja sydämen owat siellä ainijan.

7:17 Ja jos sinä vaellat minun edessäni, niinkuin sinun isäsi Daavid vaelsi, ja teet kaiken, mitä minä olen käskenyt sinun tehdä, ja noudatat minun käskyjäni ja oikeuksiani,

7:17 Ja jos sinä vaellat minun edessäni, niinkuin sinun isäs David vaeltanut on, niin ettäs teet kaikki, mitä minä sinulle käskenyt olen, ja pidät minun säätyäni ja oikeuteni;

7:17 JA jos sinä waellat minun edesäni/ nijncuin sinun Isäs Dawid waeldanut on/ nijn ettäs teet caicki cuin minä sinun käskent/ ja pidät minun käskyni ja oikeuteni.

7:18 niin minä pidän pystyssä sinun kuninkaallisen valtaistuimesi, niinkuin minä lupasin sinun isällesi Daavidille sanoen: 'Aina on mies sinun suvustasi hallitseva Israelia.'

7:18 Niin minä vahvistan valtakuntas istuimen, niinkuin minä isälles Davidille luvannut olen, sanoen: ei sinulta pidä pois otettaman mies, joka on oleva Israelin hallitsia.

7:18 Nijn minä wahwistan sinun waldacundas istuimen/ nijncuin minä Isälles Dawidille luwannut olen/ sanoden: ei sinulda puutu mies/ joca on olewa Israelin hallidzia.

7:19 Mutta jos te käännytte pois ja hylkääte minun käskyni ja säädökseni, jotka minä olen teille antanut, ja menette ja palvelette muita jumalia ja kumarratte niitä,

7:19 Mutta jos te käännytte pois ja hylkääte minun säätyäni ja käskyni, jotka minä teille antanut olen, menette myös ja palvelette vieraita jumalia, ja kumarratte heitä;

7:19 Mutta jos te käännätte idzen pois/ ja hyljätte minun oikeuteni ja käskyni/ jotca minä teille andanut olen/ menette myös ja palweletta wieraita jumalita/ ja cumarratte heitä.

7:20 niin minä kiskaisen sellaiset irti maastani, jonka minä olen heille antanut; ja tämän temppelein, jonka minä

7:20 Niin minä hävitän heitä minun maaltani, jonka minä heille antanut olen; ja tämän huoneen, jonka minä nimelteni pyhittänyt olen, heidän

7:20 Nijn minä häwitän heitä minun maaldani/ jonga minä heille andanut olen. Ja tämän huonen jonga minä minun

olen nimelleni pyhittänyt, minä heitän pois kasvojeni edestä, ja minä teen sen sananparreksi ja pistopuheeksi kaikille kansoille.

7:21 Ja tämän temppelin tähden, joka ennen oli korkein, on jokainen ohikulkija tyrmistytvä. Ja kun hän kysyy: 'Miksi on Herra näin tehnyt tälle maalle ja tälle temppelille?',

7:22 niin vastataan: 'Siksi, että he hylkäsivät Herran, isänsä Jumalan, joka oli vienyt heidät pois Egyptin maasta, ja liittyivät muihin jumaliin, kumarsivat niitä ja palvelivat niitä; sentähden hän on antanut kaiken tämän pahan heitä kohdata.'

2 Aikakirja 8 LUKU

8:1 Niiden kahdenkymmenen vuoden kuluttua, joina Salomo oli rakentanut Herran temppelin ja oman linnansa,

8:2 linnoitti Salomo ne kaupungit, jotka Huuram oli antanut hänelle, ja hän asetti israelilaisia niihin asumaan.

8:3 Ja Salomo meni Hamat-Sobaan ja valloitti sen.

8:4 Hän linnoitti myös Tadmorin erämaassa ja kaikki varastokaupungit, jotka hän oli rakentanut Hamatiin.

8:5 Vielä hän linnoitti Ylä-Beet-Hooronin ja Ala-Beet-Hooronin muureilla, porteilla ja salvoilla varustetuiksi kaupungeiksi;

8:6 samoin Baalatin ja kaikki varastokaupungit, jotka hänellä oli, ja kaikki vaunukaupungit ja ratsumiesten kaupungit

minä pois kasvoini edestä, ja annan sen sananlaskuksi ja jutuksi kaikkein kansain seassa.

7:21 Ja tätä huonetta, jota kaikkein korkeimmaksi tullut on, pitää kaikkein, jotka käyvät sen ohitse, hämmästyvän ja sanoman: miksi \Herra\ näin teki tälle maalle ja tälle huoneelle?

7:22 Niin sanotaan: että he hylkäsivät \Herran\ isänsä Jumalan, joka heidät Egyptin maalta oli johdattanut ulos, ja olivat mielistyneet vieraisiin jumaliin, ja rukoilleet ja palvelleet heitä; sentähden on hän saattanut kaiken tämän pahan heidän päällensä.

8 LUKU

8:1 Ja kahdenkymmenen vuoden perästä, sittekuin Salomo rakensi \Herran\ huoneen ja oman huoneensa,

8:2 Rakensi hän myös ne kaupungit, jotka Hiram antoi Salomolle, ja antoi Israelin lapset asua niissä.

8:3 Ja Salomo meni Hemat-sobaan, ja sai sen allensa.

8:4 Rakensi hän myös Tadmorin korvessa ja kaikki varastokaupungit, jotka hän rakensi Hematissa.

8:5 Hän rakensi myös ylimmäisen ja alimmaisen Bethoronin sangen vahvoiksi kaupungeiksi, muureilla, porteilla ja salvoilla,

8:6 Ja Baelatin ja kaikki varastokaupungit, jotka Salomolla olivat, ja kaikki vaunukaupungit ja ratsasmiesten kaupungit, ja kaikki mitä

nimelleni pyhittänyt olen/ heitän minä pois minun caswoni edest/ ja annan sen sananlascuxi ja jutuxi caickein Canssain seas.

7:21 Ja tätä huonetta joca caickein corkeimmaxi tullut on/ caicki jotca käywät sen ohidze hämmästywät/ ja sanowat: mixi on HERra tälle maalle/ ja tänne huoneelle nijn tehnyt?

7:22 Nijn sanotan: että he hyljäisit HERran heidän Isäins Jumalan/ joca heidän Egyptin maalda johdattanut oli/ ja olit mielistynet wieraisijn jumalijn/ ja palwellet ja rucoillet heitä/ sentähden on hän saattanut caiken tämän onnettomuden heidän päällens.

VIII. Lucu

8:1 JA cahdenkymmenen vuoden perästä/ sijttecuin Salomo rakensi HERran huonon ja hänen huonens.

8:2 Rakensi hän myös ne Caupungit/ jotca Hiram andoi Salomolle/ ja andoi Israelin lapset asua nijsä.

8:3 Ja Salomo meni Hemath-Sobaan ja sai sen alans.

8:4 Rakensi hän myös Thadmorin corwes/ ja caicki jywä-Caupungit/ jotca hän rakensi Hemathis.

8:5 Hän rakensi myös yლისen ja alaisen BethHoronin sangen wahwoixi Caupungeixi/ muureilla/ porteilla ja salwoilla.

8:6 Ja Baelathin ja caicki jywäCaupungit/ jotca hänellä olit/ ja caicki waunuCaupungit/ ja hewoismiestenCaupun-

ja kaikki muut paikat, mitkä hän tahtoi linnoittaa Jerusalemissa ja Libanonilla ja kaikessa hallitsemassaan maassa.

8:7 Kaiken kansan, mitä oli jäänyt jäljelle heettiläisistä, amorilaisista, perissiläisistä, hivviläisistä ja jebusilaisista, kaikki, jotka eivät olleet israelilaisia,

8:8 ne niiden jälkeläiset, jotka vielä olivat jäljellä maassa ja joita israelilaiset eivät olleet tuhonneet, ne Salomo saattoi työveron alaisiksi, aina tähän päivään asti.

8:9 Mutta israelilaisista Salomo ei tehnyt ketään työorjaksi, vaan heitä oli sotilaina, hänen vaunusoturiensa päällikköinä ja hänen sotavaunujensa ja ratsumiestensä päällikköinä.

8:10 Maaherrojen virkamiehiä oli Salomolla kaksisataa viisikymmentä, jotka vallitsivat väkeä.

8:11 Ja Salomo toi faraon tyttären Daavidin kaupungista linnaan, jonka hän oli tälle rakentanut; sillä hän sanoi: "Älköön nainen asuko Daavidin, Israelin kuninkaan, linnassa; sillä se on pyhäkkö, koska Herran arkki on tullut sinne."

8:12 Siihen aikaan Salomo uhrasi polttouhreja Herralle Herran alttarilla, jonka hän oli rakentanut eteisen eteen.

8:13 Hän uhrasi kunakin päivänä sen päivän uhrin Moosesen käskyn mukaan, sapat-

ikänä Salomon mieli oli rakentaa sekä Jerusalemissa että Libanonissa ja koko maassa, joka hänen vallasansa oli.

8:7 Ja kaiken sen kansan, joka jäänyt oli Hettiläisistä, Amorilaisista, Pheresiläisistä, Heviläisistä ja Jebusilaisista, jotka ei Israelin lapsia olleet,

8:8 Ja heidän lapsensa, jotka jäivät heistä maalle, joita Israelin lapset ei hävittäneet: ne laski Salomo verollisiksi tähän päivään asti.

8:9 Mutta Israelin lapsista ei tehnyt Salomo yhtään orjaksi työhönsä; vaan he olivat sotamiehet, hänen huovinsa päämiehet, hänen vaunuinsa ja hevostemiestensä päällä.

8:10 Ja kuningas Salomon ylimmäiset virkamiesten päämiehet, jotka kansaa hallitsivat, oli kaksisataa ja viisikymmentä.

8:11 Ja Salomo antoi tuoda Pharaon tyttären ylös Davidin kaupungista siihen huoneeseen, jonka hän hänelle rakentanut oli; sillä hän sanoi: emäntäni ei pidä Davidin Israelin kuninkaan huoneessa asuman; sillä se on pyhä, että \Herran\ arkki on siihen tullut.

8:12 Sitte uhrasi Salomo \Herralle\ polttouhria \Herran\ alttarilla, jonka hän rakentanut oli esihuoneen eteen;

8:13 Kunakin uhrin päivänään Moseksen käskyn jälkeen, sabbatina, uudella kuulla ja juhlapäivinä, kolmasti vuo-

git/ ja kaikki mitä ikänäns Salomon mieli oli rakentaa sekä Jerusalemissa että Libanonissa/ ja kaikki paikoissa hänen valdassaan.

8:7 JA kaiken sen Kansan cuin jäänyt oli Hethereist/ Amorrereist/ Pheresereist/ Hewereist ja Jebusereist/ jotka ei Israelin lapsist olleet.

8:8 Ja heidän lapsensa jotka he olit jättäneet heistä maalla/ joita Israelin lapset ei hävittäneet/ ne laski Salomo werollisiksi tähän päivään asti.

8:9 Mutta Israelin lapsista ei tehnyt Salomo yhtään orjaksi hänen työhönsä/ mutta he olit sotamiehet/ hänen huovinsa/ vaunuinsa ja hewoismiestensä päällä.

8:10 Ja Cuningas Salomon ylimmäiset wircamiehet/ jotka Canssa hallidit/ olit caxi sata ja wjisikymmendä.

8:11 JA Salomo andoi tuoda Pharaon tyttären Dawidin Caupungist/ siihen huoneeseen/ jonga hän hänelle rakentanut oli/ sille hän sanoi: minun emändän ei pidä Davidin Israelin Cuningan huoneessa asuman: sillä se on pyhä/ että HERran Arcki on siihen tullut.

8:12 Slitte uhrais Salomo HERralle polttouhria HERran Altarille/ jonga hän rakentanut oli Esihuonen eteen.

8:13 Cungin uhrin päivänään Moseksen käskyn jälkeen/ Sabbathina/ udella Cuulla ja

teina ja uudenkuun päivinä sekä juhlina kolme kertaa vuodessa: happamattoman leivän juhlanan, viikkojuhlanan ja lehtimajan juhlanan.

8:14 Ja hän asetti, niinkuin hänen isänsä Daavid oli sääntänyt, pappien osastot toimittamaan virkaansa ja leeviläiset suorittamaan tehtäviänsä, veisaamaan ylistysvirsiä ja palvelemaan pappeja, kunakin päivänä sen päivän tehtävissä, sekä ovenvartijat osastoittain joka ovelle, sillä niin oli Jumalan mies Daavid käskenyt.

8:15 Eikä missään poikettu kuninkaan käskyistä, mitä tuli pappeihin, leeviläisiin ja aarrekammioihin.

8:16 Ja niin suoritettiin Salomon kaikki työt, Herran temppelin perustamispäivään asti, sekä siihen saakka, kunnes se valmistui. Niin oli Herran temppeli valmis.

8:17 Siihen aikaan Salomo meni Esjon-Geberiin ja Elatiin, joka on meren rannalla Edomin maassa.

8:18 Ja Huuram lähetti palvelijansa tuomaan hänelle laivoja. Palvelijat olivat meritaitoisia ja menivät yhdessä Salomon palvelijain kanssa Oofiriin ja noutivat sieltä kultaa neljäsataa viisikymmentä talenttia ja toivat sen kuningas Salomolle.

2 Aikakirja 9 LUKU

9:1 Kun Saban kuningatar kuuli Salomon maineen, tuli hän Jerusalemiin koettele-

desa, makian leivän juhlanan, viikkojuhlanan ja lehtimajan juhlanan.

8:14 Ja hän asetti papit heidän järjestyksissäänsä heidän virkoihinsa, niinkuin hänen isänsä David oli asettanut, ja Leviläiset heidän vartioonsa, kiittämään ja palvelemaan pappein edessä, senjälkeen kuin jokapäivä tarvittiin, ja portinvartiat heidän järjestykseensä, kunkin hänen porttiinsa; sillä David Jumalan mies oli niin käskenyt.

8:15 Ja ei yksikään heistä horjahtanut kuninkaan käskyistä, jotka hän antoi pappeille ja Leviläisille, kaikissa asioissa ja tavaroissa.

8:16 Ja kaikki Salomon teot tulivat valmiiksi siitä päivästä, jona \Herran\ huone perustettu oli, siihenasti kuin se oli täytetty; niin että \Herran\ huone täydellisesti valmis oli.

8:17 Silloin meni Salomo Eteongeberiin ja Elotiin, meren rannalle, Edomin maalle.

8:18 Ja Hiram lähetti hänelle haaksia palveliainsa kätten kautta, jotka taitavat merimiehet olivat; ja he menivät Salomon palveliain kanssa Ophiriin, ja toivat sieltä neljäsataa ja viisikymmentä leiviskää kultaa ja veivät kuningas Salomolle.

9 LUKU

9:1 Ja rikkaan Arabian kuningatar kuuli Salomosta sanoman, ja tuli sangen suuren joukon kanssa Jerusalemiin,

määrätyillä aigoilla colmast wuodes/ nimittäin/ makian leivän juhlanan/ wijckojuhlana ja lehtimajan juhlanan.

8:14 Ja hän asetti Papit heidän järjestyxisääns heidän wircoins/ nijncuin hänen Isäns Dawid sen oli asettanut/ ja Lewitat heidän wartioons/ kijttämän ja palweleman Pappein edes/ senjälken cuin jocapäiwä tarwittin/ ja portin wartiat heidän järjestyxeens cungin hänen porttijns: sillä Dawid Jumalan mies oli sen nijn käskenyt.

8:15 Ja ei yxikän heistä horjahtanut Cuningan käskyist/ cuin hän andoi Papeille ja Lewitaille/ caikis asiois ja tawarois.

8:16 Ja caicki Salomon tegot tulit walmixi sijtä päiwäst/ cuin HERran huone perustettu oli/ sijhenasti cuin se oli täytetty/ nijn että HERran huone täydellisest walmis oli.

8:17 Silloin meni Salomo EzeonGeberin ja Elothin meren reunalle/ Edomin maalle.

8:18 Ja Hiram lähetti hänelle haaxia/ hänen palwelioittens kätten cautta/ jotca taitawat merimiehet olit: ja he menit Salomon palwelioitten cansa Ophirijn/ ja toit sieldä neljä sata ja wijsikymmendä leiwiskätä culda/ ja weit Salomo Cuningalle.

IX. Lucu

JA cosca rickan Arabian Drotning cuuli Salomost sanoman/ tuli hän suuren jou-

maan Salomoa arvoituksilla. Hän tuli sängen suuren seurueen kanssa, mukanaan kameleja, jotka kantoivat hajuaineita, kultaa ylen paljon ja kalliita kiviä. Ja kun hän tuli Salomon luo, puhui hän tälle kaikki, mitä hänellä oli mielessänsä.

9:2 Mutta Salomo selitti hänelle kaikki hänen kysymyksensä; Salomolle ei mikään jäänyt ongelmaksi, jota hän ei olisi hänelle selittänyt.

9:3 Kun Saban kuningatar näki kaiken Salomon viisauden, linnan, jonka hän oli rakentanut,

9:4 ruuat hänen pöydällensä, kuinka hänen palvelijansa asuivat ja hänen palvelusväkensä palveli ja kuinka he olivat puetut, ja näki hänen juomanlaskijansa ja kuinka he olivat puetut, ja hänen yläsalinsa, josta hän nousi Herran temppeliin, meni hän miltei hengettömäksi.

9:5 Sitten hän sanoi kuninkaalle: "Totta oli se puhe, jonka minä kotimaahani sinusta ja sinun viisaudestasi kuulinkin.

9:6 Minä en uskonut, mitä sanottiin, ennenkuin itse tulin ja sain omin silmin nähdä; ja katso, ei puoltakaan sinun suuresta viisaudestasi oltu minulle kerrottu. Sinä olet paljon suurempi, kuin minä olin kuullut huhuttavan.

9:7 Onnellisia ovat sinun miehesi, onnellisia nämä palvelijasi, jotka aina saavat olla sinun edessäsi ja kuulla sinun

ja kameleihin kanssa, jotka kantoivat yrtejä ja paljon kultaa, ja kalliita kiviä, koettelemaan Salomoa tapauksilla. Ja kuin hän tuli Salomon tykö, puhui hän hänen kansansa kaikki, mitä hän sydämessänsä aikonut oli.

9:2 Ja Salomo ilmoitti hänelle kaikki hänen sanansa; ja ei ollut mitään Salomolta salattua, jota ei hän ilmoittanut hänelle.

9:3 Ja kuin rikkaan Arabian kuningatar näki Salomon taidon ja huoneen, jonka hän rakentanut oli,

9:4 Ja ruuat hänen pöydällensä, ja hänen palveliainsa asuinsiat, niin myös hänen palveliainsa viran ja heidän vaatteensa, hänen juomansa laskiat vaatteinensa, ja solan, josta \Herran\ huoneeseen käytiin; niin ei hän tainnut itsiänsä enää pitää.

9:5 Ja hän sanoi kuninkaalle: se on tosi, minkä minä kuullut olen minun maalleni sinun menostas ja taidostas;

9:6 Vaan en minä uskonut heidän sanojansa ennenkuin minä itse tulin, ja minun silmäni nähneet ovat: ja katso, ei ole minulle puoliakaan sanottu sinun suuresta taidostas: sinulla on enempi, kuin se sanoma on, jonka minä kuulin.

9:7 Autuaat ovat sinun miehes, autuaat ovat myös nämät sinun palvelias, jotka joka hetki sinun edessäsi seisovat ja kuuntelevat taitoas.

con cansa Jerusalemijn/ ja Camelein cansa/ jotca cannatit yrtejä ja paljon culda/ ja callita kiwiä/ coetteleman Salomot tapauxilla. Ja cuin hän tuli Salomon tygö/ puhui hän hänen cansans caicki mitä hän hänen sydämesäns aicoinut oli.

9:1 Ja Cuningas sanoi hänelle caicki mitä hän kysyi/ ja ei mitän häneldä salannut/ jota ei hän sanonut hänen edesäns.

9:2 JA cuin rickan Arabian Drotning näki Salomon taidon ja huonen/ jonga hän tehnyt oli.

9:3 Ja ruan hänen pöydälläns/ ja hänen palweliains asuinsiat/ nijn myös hänen palwelioittens wiran/ ja heidän waattens/ hänen juomanlaskians heidän waatteinens/ ja Salin/ josta HERran huoneeseen käytin/ ei hän tainnut händäns enämbi pitä.

9:4 Ja hän sanoi Cuningalle: se on tosi cuin minä cuullut olen maalleni sinun menostas ja taidostas.

9:5 Waan en minä usconut heidän sanojans/ ennencuin minä nyt idze tänne tullut olen/ ja nähnyt ne silmilläni/ ja cadzo/ ei minun edesäni nijn puolittaingan ole sanottu sinun suurest taidostas: sinus on enä cuin se sanoma on/ jonga minä cuulin.

9:6 Autuat owat sinun miehes/ autuat owat myös nämät sinun palwelias/ jotca joca hetki sinun edessäsi sei-

viisauttasi.

9:8 Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka sinuun on niin mielistynyt, että on asettanut sinut valtaistuimellensa olemaan kuninkaana Herran, sinun Jumalasi, kunniaksi. Sentähden, että sinun Jumalasi rakastaa Israelia ja tahtoo pitää sen pystyssä ainiin, on hän antanut sinut heille kuninkaaksi, tekemään sitä, mikä oikeus ja vanhurskaus on."

9:9 Ja hän antoi kuninkaalle sata kaksikymmentä talenttia kultaa, sängen paljon hajuaineita ja kalliita kiviä. Ei milloinkaan ole ollut moisia hajuaineita kuin ne, jotka Saban kuningatar antoi kuningas Salomolle.

9:10 Huuramin palvelijat ja Salomon palvelijat, jotka toivat kultaa Oofirista, toivat myöskin santelipuuta ja kalliita kiviä.

9:11 Ja kuningas teetti santelipuusta portaat Herran tempeliin ja kuninkaan palatsiin ja kanteleita ja harppuja laulajille. Moisia ei oltu ennen nähty Juudan maassa.

9:12 Kuningas Salomo taas antoi Saban kuningattarelle kaikki, mitä tämä halusi ja pyysi, antoi vielä enemmän, kuin mitä tämä oli tuonut kuninkaalle. Sitten hän lähti paluumatkalle ja meni palvelijoihin omaan maahansa.

9:13 Kullan paino, mikä yhtenä vuotena tuli Salomolle, oli kuusisataa kaksikymmentä

9:8 \Herra\ sinun Jumalasi olkoon kiitetty, joka sinuun mielistynyt on, ja pannut sinun istuimellensa \Herralles\ sinun Jumalalles kuninkaaksi. Että Jumala rakastaa Israelia, vahvistaaksensa häntä ijankaikkisesti, on hän sinun asettanut heidän kuninkaaksensa, tekemään oikeutta ja vanhurskautta.

9:9 Ja hän antoi kuninkaalle sata ja kaksikymmentä leiviskää kultaa ja ylen paljon yrttejä ja kalliita kiviä. Ja ei senkaltaisia yrttejä ollut, kuin ne olivat, jotka rikkaan Arabian kuningatar antoi kuningas Salomolle.

9:10 Veivät myös Hiram ja Salomon palvelijat kultaa Oofirista, ja Hebenin puita ja kalliita kiviä.

9:11 Ja Salomo antoi tehdä astuimet Hebenin puista \Herran\ huoneeseen ja kuninkaan huoneeseen, ja kanteleita ja psaltareita veisaajille. Ei yhtään senkaltaista ennen ollut nähty Juudan maalla.

9:12 Ja kuningas Salomo antoi rikkaan Arabian kuningattarelle kaikkia, mitä hän pyysi ja anoi, paitsi sitä, mitä hän kuninkaalle tuonut oli. Ja hän palasi ja matkusti omalle maallensa palvelijoihinsa.

9:13 Ja kulta, joka vuosittain tuotiin Salomolle, oli kuusisataa ja kuusiseitsemättäkymmentä leiviskää.

sowat ja cuuldelewat sinun taitoas.

9:7 HERra sinun Jumalasi olcon kijtetty/ joca sinuun mielistynyt on/ ja pannut sinun istuimellens/ HERralles sinun Jumalalles Cuningaxi. Että sinun Jumalasi racasta Israeli/ wahwistaxens händä ijancaikkisest/ sentähden on hän sinun asettanut heidän Cuningaxens/ tekemän oikeutta ja wanhurscautta.

9:8 Ja hän andoi Cuningalle sata ja caxikymmentä leiwiskätä culda/ ja ylönpaljon yrttejä ja callita kiwiä. Ja ei sencaltaista yrttiä yhtän ennen ollut/ cuin ne olit/ jotca rickan Arabian Drotning andoi Cuningas Salomolle.

9:9 Weit myös Hiram ja Salomon palweliat culda Ophirist ja Hebenin puita/ ja callita kiwiä.

9:10 Ja Salomo andoi tehdä traput Hebenin puista HERran huoneseen/ ja Cuningan huoneseen/ ja candeleit ja Psaltareit weisaille. Ei yhtän sencaltaista puuta ennen ollut nähty Judan maalla.

9:11 Ja Cuningas Salomo andoi rickan Arabian Drotningille caickia mitä hän anoi ja pyysi/ paidzi sitä cuin hän Cuningalle tuonut oli. Ja hän palais omalle maallens palwelioinens.

9:12 JA culda/ joca wudes tuotin Salomolle/ oli cuusi sata ja cuusi seidzemettä-

kuusi talenttia kultaa,

9:14 paitsi mitä kaupppamiehet ja kaupustelijat toivat. Sen lisäksi kaikki Arabian kuninkaat ja maan käskynhaltijat toivat Salomolle kultaa ja hopeata.

9:15 Ja kuningas Salomo teetti kaksisataa suurta kilpeä pakotetusta kullasta ja käytti jokaiseen kilpeen kuusisataa sekeliä pakotettua kultaa;

9:16 samoin kolmesataa pienempää kilpeä pakotetusta kullasta, ja käytti jokaiseen kilpeen kolmesataa sekeliä kultaa. Ja kuningas asetti ne Libanoninmetsä-taloon.

9:17 Vielä kuningas teetti suuren norsunluisen valtaistuimen ja päällysti sen puhtaalla kullalla.

9:18 Valtaistuimessa oli kuusi porrasta ja astinlauta, kullalla kiinnitettyinä valtaistuimeen. Istuimen kummallakin puolella oli käsinoja, ja kaksi leijonaa seisoi käsinojan vieressä.

9:19 Ja kaksitoista leijonaa seisoivat siinä kuudella portaalla, kummallakin puolella. Senkaltaista ei ole tehty missään muussa valtakunnassa.

9:20 Ja kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat kultaa, ja kaikki Libanoninmetsätalon astiat olivat puhdasta kultaa. Hopeata ei Salomon päivinä pidetty minkään arvoisena.

9:21 Kuninkaalla oli näet laivoja, jotka kulkivat Tarsiiseen Huuramin palvelijain kanssa; kerran kolmessa vuodessa

9:14 Paitsi mitä kaupppamiehet ja yrtein myyjät toivat. Ja kaikki Arabian kuninkaat ja maan herrat veivät kultaa ja hopiaa Salomolle.

9:15 Niin antoi kuningas Salomo tehdä kaksisataa kilpeä parhaasta kullasta, niin että kuusisataa kappaletta kultaa tuli jokaiseen keihäaseen.

9:16 Teki hän myös kolmesataa vähempää kilpeä parhaasta kullasta, niin että kolmesataa kappaletta kultaa tuli jokaiseen kilpeen. Ja kuningas pani ne Libanonin metsähuoneeseen.

9:17 Ja kuningas teki suuren istuimen elefantin luista ja kultasi sen puhtaalla kullalla.

9:18 Ja istuimessa oli kuusi astuinta, ja kultainen astinlauta istuimen edessä, ja kaksi käsipuuta molemmin puolin istuinta, ja kaksi jalopeuraa seisoivat käsipuiden tykönä,

9:19 Ja kaksitoistakymmendä jalopeuraa seisoivat niillä kuudella astuimella, molemmilla puolilla; senkaltaista ei ole tehty yhdessäkään valtakunnassa.

9:20 Ja kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat kullasta, ja kaikki astiat Libanonin metsähuoneessa puhtaasta kullasta; sillä ei hopiaa miksikään luettu Salomon aikana.

9:21 Sillä kuninkaan haahdet menivät Tarsikseen Hirammin palveliain kanssa, ja tulivat kerran joka kolmantena vuotena, ja toivat kul-

kymmendä leiwiskätä.

9:13 Paidzi sitä kuin kaupppamiehet toivat: Ja caicki Arabian Cuningat ja maan Herrat weitculda ja hopiata Salomolle.

9:14 Nijstä teki Cuningas Salomo caxi sata keihästä parhast cullast/ nijn että cuusi sata cappaletta culda tuli jocaidzeen keihäseen.

9:15 Teki hän myös colme sata kilpe parhast cullast/ nijn että colme sata cappalda culda tuli jocaidzeen kilpeen. Ja Cuningas pani ne Libanonin medzähuoneeseen.

9:16 JA Cuningas teki istuimen Elephantin luista/ ja culdais puhtalla cullalla.

9:17 Ja istuimes oli cuusi trappua/ ja cuusi cullaista astinlauta istuimen edes/ ja caxi käsipuuta istuimen edes molemmin puolin istuinda/ ja caxi Lejonita seisoit käsipuiden tykönä.

9:18 Ja caxitoistakymmendä Lejonita seisoit nijllä cuudella trapulla/ molemmilla puolilla/ sencaltaista ei ole tehty yhdessäkään Cuningan waldacunnas.

9:19 Ja caicki Cuningan juomaastiat olit cullast/ ja caicki astiat Libanonin medzähuones olit puhtast cullast: sillä ei hopiata mixikän luettu Salomon aicana.

9:20 Sillä Cuningan haahdet menit merelle Hirammin palveliain kanssa/ ja tulit erän joca colmandena wuotena/ ja

Tarsiin-laivat tulivat ja toivat kultaa ja hopeata, norsunluuta, apinoita ja riikinkukkoja.	taa, hopiaa, elephantin luita, apinoita ja riikinkukkoja.	toit culda/ hopiata/ Elephantin luita/ Apinoita ja Rikinkuckoja.
9:22 Ja kuningas Salomo oli kaikkia maan kuninkaita suurempi rikkaudessa ja viisauudessa.	9:22 Ja kuningas Salomo tuli suuremmaksi kaikkia kuninkaita maan päällä rikkaudessa ja viisauudessa.	9:21 JA nijn Cuningas Salomo tuli suuremmaxi caickia Cuningaita maan päällä rickaudest ja taidost.
9:23 Ja kaikki maan kuninkaat pyrkivät näkemään Salomoa kuullaksensa hänen viisauttaan, jonka Jumala oli antanut hänen sydämeensä.	9:23 Ja kaikki kuninkaat maan päällä himoitsivat nähdä Salomon kasvoja ja kuulla hänen taitoansa, jonka Jumala hänen sydämeensä antanut oli.	9:22 Ja caicki Cuningat maan päällä himoidzit nähdä Salomon casvoja/ ja cuulla hänen taitoans/ cuin Jumala hänen sydämeens andanut oli.
9:24 Ja he toivat kukin lahjansa: hopea- ja kultakaluja, vaatteita, aseita, hajuaineita, hevosia ja muuleja, joka vuosi vuoden tarpeen.	9:24 Ja he veivät hänelle kukin lahjansa, hopia-astioita, kulta-astioita, vaatteita, sota-aseita, yrttejä, hevosia ja muuleja, joka vuosi.	9:23 Ja he weit hänelle cukin lahjans/ cuin olit: hopiaastioita/ culdaastioita/ watteita/ harniscoita/ yrtejä/ hewoisita ja Muuleja joca vuosi.
9:25 Salomolla oli neljätuhatta hevosvaljakkoa vaunuineen ja kaksitoista tuhatta ratsumiestä; ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja kuninkaan luona Jerusalemiin.	9:25 Ja Salomolla oli neljätuhatta hevoskorsua ja kaksitoistakymmentä tuhatta ratsasmiestä, ja ne pantiin vaunukaupunkeihin ja kuninkaan tykö Jerusalemiin.	9:24 JA Salomolla oli neljä tuhatta seimiä/ waunuhewoisita/ ja caxitoistakymmentä tuhatta radzasmiestä/ ja ne pandin waunucaupungeihin Cuningan tygö Jerusalemijn.
9:26 Ja hän vallitsi kaikkia kuninkaita Euftrat-virrasta aina filistealaisten maahan ja Egyptin rajaan asti.	9:26 Ja hän oli kaikkein kuningasten haltia, hamasta virrasta niin Philistealaisten maahan asti, Egyptin maan rajaan saakka.	9:25 Ja hän oli caickein Cuningasten haldia/ hamast wirrast nijn Philisterein maahan asti/ ja Egyptin maan rajan saacka.
9:27 Ja kuningas toimitti niin, että Jerusalemissa oli hopeata kuin kiviä, ja setripuuta niin paljon kuin metsävii-kunapuita Alankomaassa.	9:27 Ja kuningas saatti niin paljon hopiaa Jerusalemiin kuin kiviä, ja niin paljon setripuita toimitti hän kuin metsäfikunapuita laaksossa.	9:26 Ja Cuningas saatti nijn paljon hopiata Jerusalemijn cuin kiwiäkin/ ja nijn paljo Cedripuita/ cuin willificuna puitakin laxos.
9:28 Ja hevosia tuotiin Salomolle Egyptistä ja kaikista muista maista.	9:28 Ja Salomolle vietiin hevosia Egyptistä ja kaikista maakunnista.	9:27 Ja hänelle wietin hewoisia Egyptist/ ja jocaidzist maacunnist.
9:29 Mitä muuta Salomosta on kerrottavaa, hänen sekä aikaisemmista että myöhemmistä vaiheistaan, se on kirjoitettuna profeetta Naatanin historiassa, siilolaisen Ahian ennustuksessa ja näkijä Jeddon näyssä Jerobeamista, Nebatin pojasta.	9:29 Mitä enempää Salomon asioista sanomista on, sekä ensimmäisistä että viimeisistä: eikö ne ole kirjoitetut Natan prophetan aikakirjassa, ja Ahian Silonilaisen prophetiassa, niin myös Jeddin näkiän näyssä, Jerobeamia Nebatin poikaa vastoin.	9:28 Mitä enämbi Salomost sanomist on/ sekä hänen ensimmäisist että wijmeisistäns/ cadzo/ ne owat kirjoitetut Nathan Prophetan Aicakirjas/ ja Ahian Prophetias/ joca on Silost/ nijn myös Jeddin sen Näkiän näys/ Jerobeami Nebathin poica wastoin.

9:30 Salomo hallitsi Jerusalemissa koko Israelia neljäkymmentä vuotta.

9:31 Sitten Salomo meni lepoon isänsä tykö, ja hänet haudattiin isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Aikakirja 10 LUKU

10:1 Rehabeam meni Sikemiin, sillä koko Israel oli tullut Sikemiin tekemään häntä kuninkaaksi.

10:2 Kun Jerobeam, Nebatin poika, kuuli sen - hän oli Egyptissä, jonne oli paennut kuningas Salomoa - palasi Jerobeam Egyptistä.

10:3 Ja he lähettivät kutsuamaan hänet. Niin Jerobeam ja koko Israel tuli saapuville, ja he puhuivat Rehabeamille sanoen:

10:4 "Sinun isäsi teki meidän ikeemme raskaaksi; mutta huojenna sinä nyt se kova työ, jota isäsi teetti, ja se raskas ies, jonka hän pani meidän niskaamme, niin me palvelemme sinua."

10:5 Hän vastasi heille: "Odottakaa kolme päivää ja tulkaa sitten takaisin minun tyköni." Ja kansa meni.

10:6 Kuningas Rehabeam neuvotteli vanhain kanssa, jotka olivat palvelleet hänen isänsä Salomoa, kun tämä vielä eli, ja kysyi: "Kuinka te neuvotte vastaamaan tälle kansalle?"

10:7 He vastasivat hänelle ja sanoivat: "Jos sinä olet hyvä

9:30 Ja Salomo hallitsi Jerusalemissa koko Israelia neljäkymmentä ajastaikaa.

9:31 Ja Salomo nukkui isänsä kanssa, ja he hautasivat hänen isänsä Davidin kaupunkiin; ja Rehabeam hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

10 LUKU

10:1 Ja Rehabeam meni Sikemiin; sillä kaikki Israel oli tullut Sikemiin tekemään häntä kuninkaaksi.

10:2 Ja kuin Jerobeam, Nebatin poika sen kuuli joka oli Egyptissä, johonka hän oli paennut kuningas Salomon edestä, niin hän tuli Egyptistä jälleen.

10:3 Sillä he lähettivät ja antoivat hänen kutsuttaa. Ja Jerobeam tuli ja kaikki Israel; ja he puhuivat Rehabeamille ja sanoivat:

10:4 Sinun isäs teki meidän ikeemme ylen kovaksi; niin huojenna nyt isäs kova palvelus ja se raskas ijes, jonka hän laski meidän päällemme, niin me olemme sinun alemmais.

10:5 Ja hän sanoi heille: tulkaat minun tyköni jälleen kolmantena päivänä; ja kansa meni pois.

10:6 Ja kuningas Rehabeam kysyi neuvoa vanhimmilta, jotka seisoivat hänen isänsä Salomon edessä hänen eläisänsä, ja sanoi: mitä te neuvotte vastaamaan tätä kansaa?

10:7 He puhuivat hänen kanssansa ja sanoivat: jos

9:29 Ja Salomo hallidzi Jerusalemis coco Israeli/ neljäkymmendä ajastaica.

9:30 Ja Salomo nuckui Isäins cansa/ ja he hautaisit hänen Dawidin Isäns Caupungijn/ ja Rehabeam hänen poicans tuli Cuningaxi hänen siaans.

X. Lucu

10:1 JA Rehabeam meni Sichemijn: sillä caicki Israel oli tullut Sichemijn tekemän händä Cuningaxi.

10:2 Ja cosca Jerobeam Nebathin poica/ joca oli Egyptis/ sen cuuli (johonga hän oli paennut Cuningas Salomon edest) nijn hän tuli jäl lens.

10:3 Ja he lähetit ja annoit hänen cudzutta: Ja Jerobeam tuli caiken Israelin cansa/ ja puhuit Rehabeamille/ ja sanoit:

10:4 Sinun Isäs teki meidän ikem ylön cowaxi/ nijn huojenna nyt sinun Isäs cowa palwelus/ ja se rascas ijes/ jonga hän laski meidän päällem/ nijn me olem sinun alemmaises.

10:5 Ja hän sanoi heille: tulcat minun tygöni jällens colmandena päiwänä: ja Canssa meni matcaans.

10:6 JA Cuningas Rehabeam kysyi neuwo wanhimmilda/ jotca seisoit hänen Isäns Salomon edes/ hänen eläisäns/ ja sanoi: mitä te neuwotte wastaman tätä Canssa?

10:7 He puhuit hänen cansans/ ja sanoit: jos sinä olet

tätä kansaa kohtaan, olet armollinen heille ja puhut heille hyviä sanoja, niin he ovat sinun palvelijoitasi kaiken elinaikasi."

10:8 Mutta hän hylkäsi tämän neuvon, jonka vanhat hänelle antoivat, ja neuvotteli nuorten miesten kanssa, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan ja jotka palvelivat häntä.

10:9 Hän kysyi heiltä: "Kuinka te neuvotte meitä vastaamaan tälle kansalle, joka on puhunut minulle sanoen: 'Huojenna se ies, jonka sinun isäsi on pannut meidän niskaamme?'"

10:10 Niin nuoret miehet, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan, vastasivat hänelle sanoen: "Sano näin tälle kansalle, joka on puhunut sinulle sanoen: 'Sinun isäsi teki meidän ikeemme raskaaksi, mutta huojenna sinä se meiltä' - sano heille näin: 'Minun pikusormeni on paksumpi kuin minun isäni lantio.

10:11 Jos siis isäni on sälyttänyt teidän selkäänne raskaan ikeen, niin minä teen teidän ikeenne vielä raskaammaksi; jos isäni on kurittanut teitä raipoilla, niin minä kuritan teitä piikkiruoskillä."

10:12 Niin Jerobeam ja koko kansa tuli Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas oli käsenyt, sanoen: "Tulkaa takaisin minun tyköni kolmantena päivänä."

10:13 Ja kuningas antoi heille kovan vastauksen. Sillä kuningas Rehabeam hylkäsi vanhain neuvon

olet tälle kansalle ystävällinen ja suosittelet heitä, puhutellen heitä hyvillä sanoilla, niin he ovat aina sinulle alamaiset.

10:8 Mutta hän hylkäsi vanhimpain neuvon, jonka he antoivat hänelle, ja piti neuvoa nuorukaisten kanssa, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat ja seisoivat hänen edessänsä,

10:9 Ja sanoi heille: mitä te neuvotte vastaamaan tätä kansaa, joka minun kanssani puhui ja sanoi: huojenna se ijes, jonka isäs laski meidän päällemme?

10:10 Ja nuorukaiset, jotka olivat kasvaneet hänen kanssansa, puhuivat hänelle ja sanoivat: sano näin kansalle, joka puhui kanssas ja sanoi: isäs teki meidän ikeemme ylen raskaaksi, huojenna sinä se; ja sano heille: minun pienin sormeni pitää oleman paksumpi isäni kupeita.

10:11 Jos minun isäni on laskenut raskaan ikeen teidän päällenne, niin minä vielä lisään teidän ikeesenne: minun isäni rankaisi teitä ruoskillä, mutta minä skorpioneilla.

10:12 Kuin Jerobeam ja kaikki kansa tulivat jälleen Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas puhunut oli, sanoen: tulkaat minun tyköni kolmantena päivänä jälleen;

10:13 Niin kuningas vastasi heitä kovasti; ja kuningas Rehabeam hylkäsi vanhimpain neuvon,

tälle Canssalle ystävällinen/ ja suosittelet heitä hyvillä sanoilla/ niijn he owat aina sinulle alemmaisiet.

10:8 Mutta hän hyljäis vanhimmitten neuwon/ cuin he annoit hänelle/ ja piti neuwo nuorucaisten cansa/ jotca hänen cansans caswanet olit/ ja seisoit hänen edesäns.

10:9 Ja sanoi heille: mitä te neuwotte wastaman tätä Canssa/ joca minun cansani puhui/ ja sanoi: huojenna se ijes/ jonga Isäs laski meidän päällem?

10:10 Ja nuorucaiset/ jotca olit caswanet hänen cansans/ puhuit hänelle/ ja sanoit: sano näin Canssalle joca puhui cansas/ ja sanoi: Isäs teki meidän ikem ylön rascaxi/ huojenna sinä se: Ja sano heille: minun pienin sormen pitä oleman paxumbi Isäni cupeita.

10:11 Jos minun Isän on laskenut ylön rascan iken teidän päällen/ niijn minä wielä lisän siihen: minun Isän rangais teitä ruoskillä/ mutta minä Scorpioilla.

10:12 COsca Jerobeam ja caicki Canssa tulit jällens Rehabeamin tygö colmandena päivänä/ nijncuin Cuningas sanonut oli/ tulcat minun tygöni colmandena päivänä jällens.

10:13 Silloin Cuningas wastais heitä cowast/ ja Cuningas Rehabeam hyljäis wanhimmitten neuwon.

10:14 ja puhui heille nuorten miesten neuvon mukaan, sanoen: "Jos minun isäni on tehnyt teidän ikeenne raskaaksi, niin minä teen sen vielä raskaammaksi; jos minun isäni on kurittanut teitä rai-poilla, niin minä kuritan teitä piikkiruoskilla."

10:15 Kuningas ei siis kuullut kansaa; sillä Jumala sen niin salli täyttääkseen sanansa, jonka hän oli puhunut Jerobeamille, Nebatin pojalle, siilolaisen Ahian kautta.

10:16 Kun koko Israel huomasi, ettei kuningas heitä kuullut, vastasi kansa kuninkaalle näin: "Mitä osaa meillä on Daavidiin? Ei meillä ole perintöosaa lisain poikaan. Majoillesi, Israel, joka mies! Valvo nyt huonettasi, Daavid!" Ja koko Israel meni majoillensa.

10:17 Niin Rehabeam tuli ainoastaan niiden israelilaisten kuninkaaksi, jotka asuivat Juudan kaupungeissa.

10:18 Ja kun kuningas Rehabeam lähetti matkaan verotöiden valvojan Hadoramin, kivittivät israelilaiset hänet kuoliaaksi. Silloin kuningas Rehabeam nousi nopeasti vaunuihinsa ja pakeni Jerusalemiin.

10:19 Näin Israel luopui Daavidin suvusta, aina tähän päivään asti.

2 Aikakirja 11 LUKU

11:1 Kun Rehabeam tuli Jerusalemiin, kokosi hän Juudan heimon ja Benjaminin, sata kahdeksankymmentä tuhatta

10:14 Ja puhui heidän kansansa nuorukaisten neuvon jälkeen ja sanoi: isäni on teidän ikeenne raskaaksi tehnyt, mutta minä lisään siihen: isäni on rangaissut teitä ruoskilla, mutta minä skorpioneilla.

10:15 Ja ei kuningas kuullut kansaa; sillä se oli niin asetettu Jumalalta, että \Herra\ tahtoi vahvistaa sanansa, jonka hän puhui Ahian Silonilaisen kautta Jerobeamille Nebatin pojalle.

10:16 Ja kuin kaikki Israel näki, ettei kuningas kuullut heitä, niin vastasi kansa kuningasta ja sanoi: mikä osa meillä on Davidissa? Ei meillä ole yhtään perimystä Isain pojassa: kukin majaansa, Israel! niin katso nyt David huonettasi! Ja kaikki Israel meni majoillensa.

10:17 Ja Rehabeam hallitsi ainoastaan niitä Israelin lapsia, jotka asuivat Juudan kaupungeissa.

10:18 Ja kuningas Rehabeam lähetti Hadoramin matkaan, joka oli veron päällä; mutta Israelin lapset kivittivät hänen kuoliaaksi. Ja kuningas Rehabeam astui nopiasti vaunuun pakene-maan Jerusalemiin.

10:19 Niin luopui Israel Daavidin huoneesta tähän päivään asti.

11 LUKU

11:1 Ja kuin Rehabeam tuli Jerusalemiin, niin hän kokosi Juudan ja Benjaminin huoneen, sata ja kahdeksankymmentä tuhatta valittua

10:14 Ja puhui heidän cansas nuorucaisten neuwon jälkeen/ ja sanoi: ongo minun Isän teidän iken ylon rascaxi tehnyt/ nijn minä lisän sijhen: minun Isän on rangaisnut teitä ruoskilla/ mutta minä Scorpioilla.

10:15 Nijn ei Cuningas cuullut Canssa: sillä se oli nijn asetettu Jumalalda/ että HERra tahdoi wahwista sanans/ cuin hän puhui Ahian cautta Silost Jerobeamille Nebathin pojalle.

10:16 JA cosca caicki Israel näki ettei Cuningas cuullut heitä/ nijn wastais Canssa Cuningalle/ ja sanoi: mikä osa meillä sijtte on Dawidis eli perimys Isain pojas? cukin maajans Israel/ nijn cadzo nyt Dawid huonettas. Ja caicki Israel meni heidän ma-joins.

10:17 Ja Rebabeam hallidzi ainoastans Israelin lapset/ jotca asuit Judan Caupungeis.

10:18 Ja Cuningas Rehabeam lähetti Hadoramin joca oli weron päällä/ mutta Israelin lapset kiwiti hänen cuoliaxi. Ja Cuningas Rehabeam astui nopiast hänen waunuuns pakeneman Jerusalemiijn.

10:19 Nijn luopui Israel Dawidin huonest tähän päivän asti.

XI. Lucu

11:1 JA cosca Rehabeam tuli Jerusalemiijn/ nijn hän cocois Judan ja Benjaminin huonen/ sata ja cahdexankymmendä

sotakuntoista valiomiestä, sotimaan Israelia vastaan ja palauttamaan kuninkuutta Rehabeamille.	sotamiestä, sotimaan Israelia vastaan, saattaaksensa valtakuntaa Rehabeamille jälleen.	tuhatta walittua sotamiestä sotiman Israeli wastan/ saat taxens waldacunda Rehabeamille jällens.
11:2 Mutta Jumalan miehelle Semajalle tuli tämä Herran sana:	11:2 Mutta \Herran\ sana tuli Semajan Jumalan miehen tykö, sanoen:	11:2 Mutta HERran sana tuli Semajan Jumalan miehen tygö/ sanoden:
11:3 "Sano Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, ja koko Israelille Juudassa ja Benjaminissa näin:	11:3 Puhu Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, ja kaikelle Israelille, jotka Juudassa ja Benjaminissa ovat, sanoen:	11:3 Puhu Rehabeamille Salomon pojalle Judan Cuningalle/ ja caikelle Israelille/ cuin Judas ja BenJaminis owat/ sanoden:
11:4 'Näin sanoo Herra: Älkää menkö sotimaan veljiänne vastaan. Palatkaa kukin kotinne, sillä minä olen sallinut tämän tapahtua.'" Niin he kuulivat Herran sanoja, kääntyivät takaisin eivätkä menneet Jerobeamia vastaan.	11:4 Näin sanoo \Herra\: ei teidän pidä nouseman eikä sotiman veljiänne vastaan, vaan palatkaat jokainen kotianne; sillä se on minulta niin tapahtunut. He olivat kuuliaiset \Herran\ sanalle ja palasivat menemästä Jerobeamia vastaan.	11:4 Näin sano HERra: ei teidän pidä nouseman eikä sotiman teidän weljejän wastan/ waan palaitcan jocainen cotians: sillä se on minulda nijn tapahtunut. He olit cuuliaiset HERran sanalle/ ja palaisit menemäst Jerobeami wastan.
11:5 Mutta Rehabeam asui Jerusalemissa ja linnoitti lujasti Juudan kaupunkeja.	11:5 Mutta Rehabeam asui Jerusalemissa, ja rakensi Juudan kaupungit vahvaksi,	11:5 MUtta Rehabeam asui Jerusalemis/ ja rakensi caicki Judan Caupungit wahwaxi.
11:6 Hän linnoitti Beethlehem, Eetanin, Tekoan,	11:6 Ja rakensi Beethlehem, Etamin ja Tekoan,	11:6 Cuin olit: Beethlehem/ Etam/ Techoa
11:7 Beet-Suurin, Sookon, Adullamin,	11:7 Betsurin, Sokon, ja Adullamin,	11:7 Bethzur/ Socho/ Adullam.
11:8 Gatin, Maaresan, Siifin,	11:8 Gatin, Maresan ja Siphin,	11:8 Gath/ Maresa/ Siph.
11:9 Adoraimin, Laakiin, Asekan,	11:9 Adoraimin, Lakiksen ja Asekan,	11:9 Adoraim/ Lachis/ Aseka.
11:10 Soran, Ajalonin ja Hebronin, jotka ovat Juudassa ja Benjaminissa; ne hän linnoitti lujiksi kaupungeiksi.	11:10 Zorgan, Ajalonin ja Hebronin, jotka olivat kaikkein vahvimmat kaupungit Juudassa ja Benjaminissa.	11:10 Zarega/ Ajalon ja Hebron/ jotca olit caickein wahwimmat Caupungit Judas ja BenJaminis.
11:11 Hän varusti linnoitukset ja sijoitti niihin päämiehiä sekä muonavarastoja, öljyä ja viiniä	11:11 Ja hän teki ne vahvaksi ja pani niihin hallitsiat, ja elatuksen varaa, öljyä ja viinaa.	11:11 Ja hän teki ne wahwaxi/ ja pani nijhin Förstit/ ja elatuxen wara öljyä ja wijna.
11:12 ja jokaiseen kaupunkiin kilpiä ja keihäitä; hän varusti ne hyvin lujasti. Ja Juuda ja Benjamin olivat hänen.	11:12 Ja hän toimitti kaikkiin kaupunkeihin kilvet ja keihäät, ja teki ne sangen vahvaksi. Ja Juuda ja Benjamin olivat hänen allansa.	11:12 Ja hän toimitti caickijn caupungeihin kilwet ja keihät/ ja teki ne sangen wahwaxi/ ja Juda ja BenJamin olit hänen allans.
11:13 Ja papit ja leeviläiset, mitä koko Israelissa oli, tuli-	11:13 Ja papit ja Leviläiset kaikesta Israelista tulivat	11:13 JA hänen tygöns tulit Papit ja Lewitat caikest Israe-

<p>vat kaikilta alueiltaan ja asetuivat palvelemaan häntä.</p>	<p>hänen tykönsä kaikista maansa rajoista.</p>	<p>list/ ja caikist heidän maans rajoista.</p>
<p>11:14 Sillä leeviläiset jättivät laidunmaansa ja perintömaansa ja lähtivät Juudaan ja Jerusalemiin, koska Jerobeam ja hänen poikansa olivat hyljänneet heidät, niin etteivät he saaneet pappeina palvella Herraa,</p>	<p>11:14 Sillä Leviläiset hylkäsivät esikaupunkinsa ja saamansa ja tulivat Juudaan ja Jerusalemiin; sillä Jerobeam ja hänen poikansa ajoivat heidät pois, ettei he olisi saaneet tehdä \Herralle\ papin palvelusta.</p>	<p>11:14 Sillä he hyljäisit caicki heidän esiCaupungins ja saamans/ ja tulit Judaan ja Jerusalemiin: sillä Jerobeam ja hänen poicans ajoit heidän pois/ ettei he olis saanet tehdä HERralle palwelusta.</p>
<p>11:15 Jerobeam kun oli asettanut itselleen pappeja uhrikukkuloita varten ja metsänpeikkoja varten ja vasikoita varten, jotka hän oli teettänyt.</p>	<p>11:15 Mutta hän asetti papit itsellensä kukkuloille ja perkeleille, ja vasikoille, jotka hän tehdä antoi.</p>	<p>11:15 Mutta hän asetti Papit idzellens caikille cuckuloille/ ja Perkeleille ja wasicoille/ jotca hän tehdä andoi.</p>
<p>11:16 Ja heitä seurasivat kaikista Israelin sukukunnista Jerusalemiin ne, jotka sydämestään antautuivat etsimään Herraa, Israelin Jumalaa, uh ratakseen Herralle, isiensä Jumalalle.</p>	<p>11:16 Ja monta kaikista Israelin sukukunnista, jotka sydämestänsä etsivät \Herraa\ Israelin Jumalaa, tulivat heidän perässänsä Jerusalemiin, uhraamaan \Herralle\ isäinsä Jumalalle,</p>	<p>11:16 Ja monda caikista Israelin sucucunnista/ jotca sydämestäns kyselit HERra Israelin Jumalata/ tulit heidän jälkens Jerusalemiin/ uhraman HERralle heidän Isäins Jumalalle.</p>
<p>11:17 Näin he vahvistivat Juudan valtakuntaa ja tukivat Rehabeamia, Salomon poikaa, kolme vuotta; sillä he vaelsivat Daavidin ja Salomon teitä kolme vuotta.</p>	<p>11:17 Ja vahvistivat Juudan valtakunnan, ja vahvistivat Rehabeamin Salomon pojan kolmena ajastaikana; sillä he vaelsivat Davidin ja Salomon tietä kolme ajastaikaa.</p>	<p>11:17 Ja wahwistit Judan waldacunnan/ ja Rehabeami Salomon poica colmexi ajastajaxi: sillä he waelsit Dawidin ja Salomon teitä colme ajastaita.</p>
<p>11:18 Ja Rehabeam otti vaimokseen Mahlatin, joka oli Daavidin pojan Jerimotin ja lisain pojan Eliabin tyttären Abihailin tytär.</p>	<p>11:18 Ja Rehabeam otti Mahelatin, Jerimotin Davidin pojan tyttären, emännäksensä, niin myös Abihailin, Eliabin tyttären, Isain pojan,</p>	<p>11:18 JA Rehabeam otti Mahelathin/ Jerimothin Dawidin pojan tyttären emännäxens ja Abihailin Eliabin tyttären Isain pojan.</p>
<p>11:19 Tämä synnytti hänelle pojat Jeuksen, Semarjan ja Saahamin.</p>	<p>11:19 Joka hänelle synnytti nämät pojat: Jeuksen, Semarian ja Sahamin.</p>	<p>11:19 Joca hänelle synnytti nämät pojat: Jeuxen/ Semarian ja Sahamin.</p>
<p>11:20 Hänen jälkeensä hän nai Maakan, Absalomin tyttären, joka synnytti hänelle Abian, Attain, Siisan ja Selomitin.</p>	<p>11:20 Sitte otti hän Maekan, Absalomin tyttären, joka hänelle synnytti Abian, Attain, Sisan ja Selomitin.</p>	<p>11:20 Sijtte otti hän Maechan Absolomin tyttären/ joca hänelle synnytti/ Abian/ Athain/ Sisan ja Senlomithin.</p>
<p>11:21 Ja Rehabeam rakasti Maakaa, Absalomin tytärtä, enemmän kuin kaikkia muita vaimojaan ja sivuvaimojaan. Sillä hän oli ottanut kahdeksantoista vaimoa ja kuusi-</p>	<p>11:21 Mutta Rehabeam piti Maekan, Absalomin tyttären, rakkaampana kaikkia muita emäntiänsä ja jalkavaimojansa; sillä hänellä oli kahdeksantoistakymmentä emäntää ja kuusikymmentä</p>	<p>11:21 Mutta Rehabeam piti Maechan Absolomin tyttären rackambana caickia muita hänen emänditäns ja jalca-waimojans: sillä hänellä oli cahdexantoistakymmendä</p>

kymmentä sivuvaimoa; ja hänelle syntyi kaksikymmentä kahdeksan poikaa ja kuusikymmentä tytärtä.

11:22 Ja Rehabeam asetti Abian, Maakan pojan, päämieheksi, ruhtinaaksi hänen veljiensä joukossa, sillä hän aikoi tehdä hänet kuninkaaksi.

11:23 Ja viisaasti hän jakoi kaikki Juudan ja Benjaminin maakunnat ja kaikki varustetut kaupungit kaikkien poikensa kesken ja antoi heille runsaasti elintarpeita ja hankki heille paljon vaimoja.

2 Aikakirja 12 LUKU

12:1 Kun Rehabeamin kuninkuus oli vahvistunut ja hän oli voimistunut, hylkäsi hän Herran lain, hän ja koko Israel hänen kanssaan.

12:2 Mutta kuningas Rehabeamin viidentenä hallitusvuotena hyökkäsi Siisak, Egyptin kuningas, Jerusalemin kimppeun, sillä he olivat tulleet uskottomiksi Herraa kohtaan.

12:3 Hänellä oli mukanaan sotavaunuja tuhat kaksisataa ja ratsumiehiä kuusikymmentä tuhatta, ja lukematon oli väki, joka tuli hänen kanssaan Egyptistä: libyalaisia, sukkilaisia ja etiopialaisia.

12:4 Ja hän valloitti Juudan varustetut kaupungit ja tuli aina Jerusalemiin saakka.

12:5 Niin profeetta Semaja tuli Rehabeamin ja Juudan päämiesten tykö, jotka olivat kokoontuneet Jerusalemiin Siisakia pakoon, ja hän sanoi heille: "Näin sanoo Herra: Te

jalkavaimoa, ja hän siitti kahdeksankolmattakymmentä poikaa ja kuusikymmentä tytärtä.

11:22 Ja Rehabeam asetti Abian, Maekan pojan, veljiensä pääksi ja hallitsiaksi; sillä hän mieli tehdä hänen kuninkaaksi.

11:23 Ja hän teki toimellisesti ja jakoi poikansa Juudan ja Benjaminin maahan kaikkiin vahvoihin kaupunkeihin, ja antoi heille yltäkylä viljaa, ja havitteli monta emäntää.

12 LUKU

12:1 Ja kuin Rehabeamin valtakunta tuettu ja hän vahvistettu oli, hylkäsi hän \Herran\ lain, ja kaikki Israel hänen kanssansa.

12:2 Mutta viidentenä kuningas Rehabeamin vuotena meni Sisak Egyptin kuningas ylös Jerusalemiin (sillä he olivat rikkoneet \Herraa\ vastaan),

12:3 Tuhannen ja kahdensadan vaunun ja kuudenkymmenen tuhannen hevostien kanssa; ja se kansa oli lukematon, jotka häntä seuraisivat Egyptistä, Libiasta, Sukimista ja Etiopiasta.

12:4 Ja hän voitti ne vahvat kaupungit Juudassa, ja tuli Jerusalemiin.

12:5 Silloin tuli Semaja propheta Rehabeamin ja päämiesten tykö Juudassa, jotka olivat kokoontuneet Sisakin tähden Jerusalemiin, ja sanoi heille: näin sanoo \Herra\: te olette hyljänneet

emändätä/ ja cuusitoistakymmendä jalcawaimoa/ ja ne synnytit hänelle cahdexan-colmattakymmendä poica/ ja cuusikymmendä tytärtä.

11:22 Ja Rehabeam asetti Abian Maechan pojan weljeins pääxi ja Förstixi/ sillä hän mielei tehdä händä Cuningaxi.

11:23 Ja hän teki toimellisest/ ja jacoi poicans Judan ja Benjaminin maahan caickin wahwoin Caupungeihin/ ja hän andoi heille yldäkylä wilja/ ja otti hänellens monda emändätä.

XII. Lucu

12:1 JA cosca Rehabeamin waldacunda tuettu ja wahwis-tettu oli/ hyljäis hän HERran Lain/ ja caicki Israel hänen cansans.

12:2 Mutta wijdendenä Cuningas Rehabeamin vuotena/ meni Sisak Egyptin Cuningas Jerusalemijn (sillä he olit rickonet HERra wastan)

12:3 Tuhannen ja cahden sadan waunun/ ja cuudenkymmenen tuhannen hewoismiehen cansa/ ja se Canssa oli lukematon/ jotca händä seuraisit Egyptist/ Libiast/ Suchimist ja Ethiopiast.

12:4 Ja hän voitti ne wahwat Caupungit Judas/ ja tuli Jerusalemijn.

12:5 Silloin tuli Semaja Propheta Rehabeamin ja Förstein tygö Judas/ jotca heidäns olit coonnet Sisakin tähden Jerusalemijn/ ja sanoi heille: Näitä sano HERra: te

<p>olette hyljänneet minut, sentähden olen minäkin hyljännyt teidät Siisakin käsiin."</p>	<p>minun, sentähden olen minä myös hyljännyt teidät Sisakin käteen.</p>	<p>oletta hyljännet minun/ sentähden olen minä myös hyljännyt teidän Sisakin käteen.</p>
<p>12:6 Silloin Israelin päämiehet ja kuningas nöyryivät ja sanoivat: "Herra on vanhurskas."</p>	<p>12:6 Niin Israelin ylimmäiset nöyryyttivät itsensä kuninkaan kanssa ja sanoivat: \Herra\ on vanhurskas.</p>	<p>12:6 Nijn Israelin ylimmäiset nöyrytit idzens Cuningan kanssa/ ja sanoit: HERra on vanhurskas.</p>
<p>12:7 Kun Herra näki heidän nöyryvän, tuli Semajalle tämä Herran sana: "He ovat nöyrytyneet; minä en tuhoa heitä, vaan minä annan heidän häidän tuskin pelastua, eikä minun vihaani vuodateta Jerusalemin päälle Siisakin käden kautta.</p>	<p>12:7 Koska \Herra\ näki heidän nöyryyttävän itsensä, tuli \Herran\ sana Semajan tykö ja sanoi: he ovat itsensä nöyryyttäneet, sentähden en minä heitä kadota, vaan minä annan kohta heille pelastuksen, niin ettei minun vihani vuotais Jerusalemin päälle Sisakin käden kautta.</p>	<p>12:7 Cosca HERra näki heidän nöyryttävän idzens/ tuli HERran sana Semajan tygö/ ja sanoi: he owat idzens nöyryttänet/ sentähden en minä heitä cadota/ waan minä annan cohta heille pelastuxen/ nijn ettei minun wihan wuodais Jerusalemin päälle Sisakin cautta.</p>
<p>12:8 Kuitenkin heidän on tultava hänen palvelijoikseen, että he tulisivat tietämään, mitä on palvella minua ja mitä on palvella vieraitten maitten valtakuntia."</p>	<p>12:8 Mutta heidän pitää kuitenkin hänelle alamaiset oleman, että he tietäisivät, mikä se on, palvella minua, ja palvella valtakuntia maan päällä.</p>	<p>12:8 Mutta heidän pitä kuitenkin hänelle alammaiset oleman/ että he tiedäisit mikä se on/ palwella minua/ ja palwella waldacunda maan päällä.</p>
<p>12:9 Niin Siisak, Egyptin kuningas, hyökkäsi Jerusalemin kimppuun ja otti Herran temppelin aarteet ja kuninkaan linnan aarteet, otti kaikki tyynni. Hän otti myös kaikki kultakilvet, jotka Salomo oli teettänyt.</p>	<p>12:9 Niin Sisak Egyptin kuningas meni Jerusalemiin ja otti \Herran\ huoneen tavarat ja kuninkaan huoneen tavarat: ne kaikki otti hän pois. Ja hän otti myös ne kultakilvet, jotka Salomo oli tehdä antanut.</p>	<p>12:9 Nijn Egyptin Cuningas Sisak meni Jerusalemiijn/ ja otti caicki HERran huonen ja Cuningan huonen tawarat pois. Ja hän otti myös ne culdakilwet/ jotca Salomo oli tehdä andanut.</p>
<p>12:10 Kuningas Rehabeam teetti niiden sijaan vaskikilvet ja jätti ne henkivartijain päälüköitten haltuun, jotka vartioivat kuninkaan linnan ovella.</p>	<p>12:10 Joiden siaan kuningas Rehabeam teetti vaskiset kilvet ja antoi vartiain päämiehille tallelle, jotka kuninkaan huoneen ovea vartioitsivat.</p>	<p>12:10 Joiden siaan Cuningas Rehabeam teetti waskiset kilwet/ ja andoi wartioitten päämiehille tallella/ jotca Cuningan huonen owia wartioidzit.</p>
<p>12:11 Ja niin usein kuin kuningas meni Herran temppeliin, menivät myöskin henkivartijat ja kantoivat niitä ja veivät ne sitten takaisin henkivartijain huoneeseen.</p>	<p>12:11 Ja niin usein kuin kuningas meni \Herran\ huoneeseen, tulivat vartiat ja kantoivat niitä, ja veivät ne sitte jälleen vartiain huoneeseen.</p>	<p>12:11 Ja nijn usein cuin Cuningas meni HERran huoneeseen/ tulit wartiat ja cannoit nijtä/ ja weit sijtte jälleens wartoitten Camariijn.</p>
<p>12:12 Sentähden, että Rehabeam nöyrytyi, kääntyi Herran viha hänestä pois, niin ettei</p>	<p>12:12 Ja koska hän nöyryytti itsensä, sentähden \Herran\ viha kääntyi hänestä pois, niin ettei hän peräti kadotet-</p>	<p>12:12 Ja että hän nöyryytti idzens/ sentähden HERran wiha käändyi hänestä pois/</p>

tullut täydellistä tuhoa; ja olivathan asiat Juudassa vielä hyvin.

12:13 Niin kuningas Rehabeam vahvistui Jerusalemissa ja hallitsi edelleen. Sillä Rehabeam oli neljänkymmenen yhden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi seitsemäntoista vuotta Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka Herra oli valinnut kaikista Israelin sukukunnista, sijoittaaksensa nimensä siihen. Hänen äitinsä oli nimeltään Naema, ammonilainen.

12:14 Ja hän teki sitä, mikä on pahaa, sillä hän ei kiinnittänyt sydäntänsä etsimään Herraa.

12:15 Rehabeamin vaiheet, sekä aikaisemmat että myöhemmät, ovat kirjoitetut profetta Semajan ja näkijä Iddon historiaan, sukuluettelojen tapaan. Mutta Rehabeamin ja Jerobeamin väliset taistelut jatkuivat kaiken aikaa.

12:16 Sitten Rehabeam meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Abia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Aikakirja 13 LUKU

13:1 Kuningas Jerobeamin kahdeksantentoista hallitusvuotena tuli Abia Juudan kuninkaaksi.

13:2 Hän hallitsi kolme vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Mikaja, Uurielin tytär, Gibeasta. Mutta Abia ja Jerobeam olivat sodassa keskenään.

tu; sillä vielä jotain hyvää löydettiin Juudassa.

12:13 Niin kuningas Rehabeam vahvistui Jerusalemissa, ja hallitsi. Ja Rehabeam oli yhden ajastaikainen viidettäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi Jerusalemissa seitsemäntoista kymmentä ajastaikaa, siinä kaupungissa, jonka \Herra\ kaikista Israelin sukukunnista valinnut oli, asettaaksensa siihen nimensä. Ja hänen äitinsä nimi oli Naema Ammonilainen.

12:14 Ja hän teki pahoin, ettei hän valmistanut sydäntänsä \Herraa\ etsimään.

12:15 Ja Rehabeamin teot, ensimmäiset ja viimeiset, eikö ne ole kirjoitetut Semajan prophetan ja Iddon näkiän sanoissa, joissa kirjoitetaan sukukunnat, niin myös Rehabeamin ja Jerobeamin sodat kaikkina aikoina.

12:16 Ja Rehabeam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Davidin kaupunkiin; ja hänen poikansa Abia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

13 LUKU

13:1 Kuningas Jerobeamin kahdeksantena vuotena tois-takymmentä tuli Abia Juudan kuninkaaksi,

13:2 Ja hallitsi kolme ajastaikaa Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Mikaja, Urielin tytär Gibeasta. Ja sota nousi Abian ja Jerobeamin välillä.

nijn ettei se peräti cadotettu: sillä vielä jotain hyvä löyttin Judas.

12:13 Nlin Cuningas Rehabeam wahwistettin Jerusalemis/ ja hallidzi/ ja Rehabeam oli yhden ajastaicainen wijdettäkyymmendä tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi Jerusalemis seidzementoistakymmendä ajastaica/ sijnä Caupungis/ jonga HERra caikista Israelin sucucunnista walinnut oli/ asettaxens sijhen nimens. Hänen äitins oli Naema Ammoniteri.

12:14 Ja hän teki pahoin/ ettei hän walmistanut sydändäns HERra edzimän.

12:15 Rehabeamin tegot/ ensimmäiset ja wijmeiset owat kirjoitetut Semajan Prophetan ja Iddon Näkiän puheis/ josa hän kirjoitta sucucunnat. Nijn myös Rehabeamin ja Jerobeamin sodat/ coco elinai-canans.

12:16 Ja Rehabeam nukkui Isäins cansa/ ja haudattin Dawidin Caupungijn/ ja hänen poicans Abia tuli Cuningaxi hänen sijaans.

XIII. Lucu

13:1 CAhdexandenatoistakymmendenä Cuningas Jerobeamin vuotena/ tuli Abia Judan Cuningaxi.

13:2 Ja hallidzi colme ajastaica Jerusalemis (hänen äitins cudzuttin Michajaxi/ joca oli Urielin tytär Gibeast) Ja sota nousi Abian ja Jerobeamin wälillä.

13:3 Abia aloitti sodan urhoollisella sotajoukolla, neljäläsadalla tuhannella valiomiehellä, mutta Jerobeam asettui sotarintaan häntä vastaan kahdeksallasadalla tuhannella valiomiehellä, sotaurholla.

13:4 Ja Abia nousi Semaraimin vuoren laelle Efraimin vuoristossa ja sanoi: "Kuulkaa minua, Jerobeam ja koko Israel!"

13:5 Täytyyhän teidän tietää, että Herra, Israelin Jumala, on antanut Daavidille ja hänen pojillensa ikuisiksi ajoiksi Israelin kuninkuuden, lujan kuin suolaliitto.

13:6 Mutta Jerobeam, Nebatin poika, Daavidin pojan Salomon palvelija, nousi ja kapinoitsi herraansa vastaan.

13:7 Ja hänen luoksensa kokoontui tyhjäntoimittajia, kelvottomia miehiä, ja he pääsivät voitolle Rehabeamista, Salomon pojasta, sillä Rehabeam oli nuori ja arka eikä voinut heitä vastustaa.

13:8 Ja nyt te luulette voivanne vastustaa Herran kuninkuutta, joka on Daavidin poikien käsissä, koska teitä on suuri joukko ja teillä on kultavasikat, jotka Jerobeam on teettänyt teille jumaliksi.

13:9 Ettekö te ole karkoittaneet Herran pappeja, Aaronin poikia, ja leeviläisiä, ja itse tehneet itsellenne pappeja, niinkuin muiden maiden kansat tekevät? Ken tahansa tuli papinvirkaan vihittäväksi, mukaan mullikka ja seitsemän

13:3 Ja Abia alkoi sodan neljänsadan tuhannen juuri väkevän ja valitun sotamiehen kanssa. Ja Jerobeam valmisti sotaa heitä vastaan kahdeksansadan tuhannen valitun ja urhoollisen sotamiehen kanssa.

13:4 Ja Abia nousi ylös Semaraimin vuorelle, joka oli Ephraimin vuorella, ja sanoi: kuulkaat minua, Jerobeam ja koko Israel!

13:5 Ettekö te tiedä \Herran\ Israelin Jumalan antaneeksi Davidille kuninkaan valtakuntaa Israelissa ijankaikkisesti, hänelle ja hänen pojillensa suola liitolta?

13:6 Mutta Jerobeam Nebatin poika, Salomon Davidin pojan palvelia, nosti kapinan herraansa vastaan,

13:7 Ja hänen tykönsä kokoontui joutilaita miehiä ja Belialin lapsia, ja he vahvistivat itsensä Rehabeamia Salomon poikaa vastaan; sillä Rehabeam oli nuori ja pehmiä sydäimestä, niin ettei hän voinut vahvistaa itsiänsä heitä vastaan.

13:8 Mutta te ajattelette vahvistaa teitänsä \Herran\ valtakuntaa vastaan, joka on Davidin poikain kädessä, että teitä on suuri joukko, ja pidätte kultaisia vasikoita, jotka Jerobeam teille jumaliksi tehnyt on.

13:9 Ettekö te ole ajaneet \Herran\ pappeja Aaronin poikia ja Leviläisiä pois, ja olette itse teille tehneet pappeja, niinkuin kansat maakunnissa? Jokainen, joka tulee käsiänsä täyttämään nuorella mullilla ja seitsemällä oinaalla, se tulee papiksi

13:3 Ja Abia walmisti sotaan neljän sadan tuhannen/ nuorten/ wäkewäin ja jaloin sotamiesten cansa. Ja Jerobeam walmisti sotaan heitä wastan/ cahdexan sadan tuhannen nuoren ja urhollisen sotamiehen cansa.

13:4 JA Abia walmisti idzens Semaraimin vuorelle/ joca oli Ephraimin vuorella/ ja sanoi: cuulcat minua Jerobeam ja coco Israel:

13:5 Ettäkö te tiedä HERra Israelin Jumalata andanexi Dawidille Cuningan waldacunda Israelis ijancaickisest/ hänelle ja hänen pojillens suolan lijtolla.

13:6 Mutta Jerobeam Nebatin poica/ Salomon Dawidin pojan palwelia nosti capinan herrans wastan.

13:7 Ja hänen tygöns cocondui paljo joutilaita miehiä/ ja Belialin lapsia/ ja wahwistit idzens Rehabeami Salomon poica wastan: sillä Rehabeam oli nuori ja pehmiä sydäimest/ nijn ettei hän woinut warjella idzens häneldä.

13:8 Mutta te ajattelet asetaxen teitän HERran waldacunda wastan/ joca on Dawidin pojilla/ että teitä on suuri joucko ja pidät cullaisit wasicoit/ jotca Jerobeam teille jumalixi tehnyt on.

13:9 Ettäkö te ole ajanet Aaronin poikia HERran Pappaja ja Lewitaita pois/ ja olette idze teillen tehnet pappeja nijncuin Canssat maacunnas? Se cuin tule käsiäns täyttämän nuorella calpeilla/ ja seidzemellä oinalla/ se tule

oinasta, hänestä tuli epäjumalan pappi.

13:10 Mutta meidän Jumalamme on Herra, ja häntä me emme ole hyljänneet. Ja pappeina palvelevat Herraa Aaronin pojat, ja leeviläiset toimittavat palvelustehtäviä.

13:11 He polttavat Herralle polttouhreja joka aamu ja joka ilta ja hyvänhajuista suitsutusta, ja he latovat leivät päälletysten aitokultaiselle pöydälle ja sytyttävät joka ilta kultaisen seitsenhaaraisen lampun lamppuineen; sillä me hoidamme Herran, meidän Jumalamme, meille antamat tehtävät, mutta te olette hänet hyljänneet.

13:12 Ja katso, meidän kansamme, meidän edellämme on Jumala ja ovat hänen pappinsa, ja hälytystorvet toittamassa teitä vastaan. Te israeliläiset, älkää sotiko Herraa, isienne Jumalaa, vastaan, sillä se ei teille onnistu."

13:13 Mutta Jerobeam oli pannut väkeä kiertämään heidän taaksensa väijyksiin, niin että toiset olivat Juudan miesten edessä ja toiset väijyksissä heidän takanansa.

13:14 Kun Juudan miehet kääntyivät, niin katso, heillä oli sota edessä ja takana. Silloin he huusivat Herraa, ja papit puhalsivat torviin.

13:15 Ja Juudan miehet nostivat sotahuudon; ja kun Juudan miehet nostivat sotahuudon, antoi Jumala Abian ja Juudan voittaa Jerobeamin ja

13:10 Mutta \Herra\ on meidän Jumalamme, jota emme hylkää; ja papit, jotka \Herraa\ palvelevat, ovat Aaronin pojat, ja Leviläiset ovat heidän työssänään,

13:11 Ja sytyttävät \Herralle\ polttouhrin joka aamuna ja ehtona, niin myös yrtein suitsutuksen, ja valmistavat leipiä puhtaalle pöydälle ja kultakynntilänjalan lamppuineensa, niin että ne joka ehto sytytetään; sillä me pidämme \Herran\ meidän Jumalamme vartiota; mutta te olette hänen hyljänneet.

13:12 Ja katso, meidän kanssamme on Jumala esipäässä, ja hänen pappinsa pyhillä torvilla soittamassa teitä vastaan. Te Israelin lapset! älkää sotiko \Herraa\ isäinne Jumalaa vastaan; sillä se ei menesty.

13:13 Ja Jerobeam asetti väijytyksen ympäri, tullaksensa takaa heidän päällensä, niin että he olisivat itse Juudan edessä ja väijytys heidän takanansa.

13:14 Kun Juuda katsoi ympärinsä, katso, niin oli sota sekä edessä että takana. Niin he huusivat \Herran\ tykö, ja papit soittivat vaskitorvilla.

13:15 Ja joka mies huusi Juudassa. Ja kuin joka mies niin Juudassa huusi, löi Jumala Jerobeamin ja koko Israelin Abian ja Juudan edessä.

papixi/ ei Jumalalle.

13:10 Mutta HERra meidän Jumalam on meidän cansam/ jota en me hyljä/ ja Papit jotca HERra palwelewat/ Aaronin pojat ja Lewitat heidän ascareisans.

13:11 Ja sytyttävät HERralle polttouhrin joca amuna ja ehtona/ nijn myös hyvän suidzutuxen/ ja walmistawat leipiä puhtalle pöydälle/ ja cullatun kyntiläjalan lamppuineens/ nijn että ne joca ehto sytytetän: sillä me pidämme meidän HERram Jumalam wartiata/ mutta te oletta hänen hyljännet.

13:12 Cadzo/ meidän cansam on Jumala esipäässä/ ja hänen Pappinsa ja Basunans soitattajat soitteman/ nijn että pitää soitettaman teitä wastan. Te Israelin lapset älkät sotico HERra wastan teidän Isäin Jumalata: sillä ei se teille menesty.

13:13 JA Jerobeam asetti wäijytyxen tullaxens taca heidän päällens/ nijn että ne olisit Judan edes heidän tacanans.

13:14 Cosca Judan lapset käänsit idzens ymbärins/ cadzo/ nijn oli sota sekä edes että tacana. Nijn he huusit HERran tygö ja Papit soitit Basunalla.

13:15 Ja joca mies huusi Judas. Ja cosca joca mies nijn Judas huusi/ löi Jumala Jerobeami ja coco Israeli Abian ja Judan edes.

koko Israelin.

13:16 Ja israelilaiset kääntyivät Juudan miehiä pakoön, ja Jumala antoi heidät näiden käsiin.

13:17 Ja Abia väkinensä tuotti heille suuren tappion, niin että israelilaisia kaatui viisisataa tuhatta valiomiestä.

13:18 Näin israelilaiset siihen aikaan nöyryytettiin; mutta Juudan miehet voimistuivat, sillä he turvautuivat Herraan, isiensä Jumalaan.

13:19 Ja Abia ajoi Jerobeamia takaa ja valloitti häneltä muutamia kaupunkeja: Beetelin ja sen tytärkaupungit, Jesanan ja sen tytärkaupungit ja Efronin ja sen tytärkaupungit.

13:20 Eikä Jerobeam enää tullut voimiinsa Abian elinpäivinä, vaan Herra löi häntä, niin että hän kuoli.

13:21 Mutta Abia vahvistui. Ja hän otti itselleen neljätoista vaimoa, ja hänelle syntyi kaksikymmentä kaksi poikaa ja kuusitoista tytärtä.

13:22 Mitä muuta on kerrottavaa Abiasta, hänen vaelluksestaan ja hänen puheistaan, se on kirjoitettuna profeetta Iddon selityskirjassa.

2 Aikakirja 14 LUKU

14:1 Sitten Abia meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Aasa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. Hänen aikanansa oli maassa rauha kymmenen vuotta.

13:16 Ja Israelin lapset pakenivat Juudan edellä, ja Jumala antoi heitä heidän käsiinsä,

13:17 Niin että Abia löi väkinensä heitä suurella lyömisellä. Ja Israelissa lankesi lyötynä viisisataa tuhatta valittua sotamiestä.

13:18 Ja niin Israelin lapset nöyryytettiin siihen aikaan, ja Juudan lapset vahvistettiin; sillä he turvasivat \Herraan\ isäinsä Jumalaan.

13:19 Ja Abia ajoi Jerobeamia takaa, ja voitti häneltä kaupunkeita; Betelin kylinensä, Jesanan kylinensä ja Efronin kylinensä;

13:20 Niin ettei Jerobeam enää tullut voimaansa, niinkauvan kuin Abia eli: ja \Herra\ rankaisi häntä, niin että hän kuoli.

13:21 Kuin Abia vahvistui, otti hän neljätoistakymmentä emäntää ja siitti kaksikolmattakymmentä poikaa ja kuusitoista tytärtä.

13:22 Mitä enempi Abiasta sanomista on, ja hänen teistänsä ja teoistansa, se on kirjoitettu Iddon prophetan tietokirjassa.

14 LUKU

14:1 Ja Abia nukkui isäinsä kanssa ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin; ja Asa hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. Hänen aikanansa oli maassa levossa kymmenen ajastaka.

13:16 Ja Israelin lapset pakenit Judan edellä/ ja Jumala antoi heitä heidän käsijns.

13:17 Nijn että Abia tappoi väkinens paljon heitä/ ja Israelist langeis lyötynä wijsi sata tuhatta nuorta sotamiestä.

13:18 Ja nijn Israelin lapset nöyrytettin sijhen aican/ ja Judan lapset lohdutettin: sillä he turvaisit HERraan heidän Isäins Jumalaan.

13:19 Ja Abia ajoi Jerobeamia/ ja voitti häneltä Caupungeita: BethElin kylinens/ Jesaman kylinens ja Efronin kylinens.

13:20 Nijn ettei Jerobeam enämbi tullut voimaans nijncauwan cuin Abia eli/ ja HERra rangais händä nijn että hän cuoli.

13:21 COsca Abia wahwistui/ otti hän neljatoistakymmendä emändätä/ ja sijtti caxicolmattakymmendä poica/ ja cuusitoistakymmendä tytärtä.

13:22 Mitä enämbi Abiast sanomist on/ ja hänen teistäns ja tegoistans/ se on kirjoitettu Iddon Prophetan Historiasa.

XIV. Lucu

14:1 Ja Abia nuckui Isäins cansa/ ja he hautaisit hänen Dawidin Caupungijn/ ja Assa hänen poicans tuli Cuningaxi hänen siaans. Sijhen aican oli maa lewos kymmenen ajastaca.

14:2 Ja Aasa teki sitä, mikä oli hyvää ja oikeata Herran, hänen Jumalansa, silmissä.

14:3 Hän poisti vieraat alttarit ja uhrikukkulat, murskasi patsaat ja hakkasi maahan ase-
ra-karsikot.

14:4 Ja hän kehoitti Juudaa etsimään Herraa, heidän isiensä Jumalaa, ja noudattamaan lakia ja käskyjä.

14:5 Ja kaikista Juudan kaupungeista hän poisti uhrikukkulat ja auringonpatsaat, ja valtakunnassa oli rauha hänen aikanansa.

14:6 Ja hän rakensi varustetuja kaupunkeja Juudaan, koska maassa oli rauha eikä hänellä näinä vuosina ollut mitään sotaa; sillä Herra oli suonut hänen päästä rauhaan.

14:7 Hän sanoi Juudalle: "Linnoittakaamme nämä kaupungit, ympäröikäämme ne muureilla ja torneilla, ovilla ja salvoilla. Vielä on maa meidän vallassamme, sentähden että me olemme etsineet Herraa, meidän Jumalaamme. Me olemme etsineet häntä, ja hän on suonut meidän päästä rauhaan joka taholla." Niin he rakensivat, ja se heille onnistui.

14:8 Ja Aasalla oli sotajoukko, joka oli varustettu kilvillä ja keihäillä: Juudasta oli kolmesataa tuhatta miestä ja Benjaminista kaksisataa kahdeksankymmentä tuhatta, jotka kantoivat kilpeä ja jännittivät jousta. Kaikki nämä olivat sotaurhoja.

14:9 Mutta etiopialainen Se-

14:2 Ja Asa teki sitä mikä hyvä ja oikia oli \Herran\ hänen Jumalansa edessä,

14:3 Ja otti vieraat alttarit pois ja korkeudet, ja rikkoi patsaat, ja maahan hakkasi metsistöt,

14:4 Ja sanoi Juudalle, että he etsisivät \Herraa\, isäinsä Jumalaa, ja tekisivät lain ja käskyn jälkeen.

14:5 Ja hän otti pois korkeudet ja epäjumalat kaikista Juudan kaupungeista; ja valtakunta oli levossa hänen allansa.

14:6 Ja hän rakensi vahvat kaupungit Juudassa; sillä maa oli levossa, ja ei ollut sotaa häntä vastaan niinä vuosina; sillä \Herra\ antoi hänelle levon.

14:7 Ja hän sanoi Juudalle: rakentakaamme nämät kaupungit, ja tehkäämme muurit niiden ympäri, ja tornit, ja portit, ja salvat, niin kauvan kuin maa on meidän edessämme; sillä me olemme etsineet \Herraa\ meidän Jumalaamme, häntä me olemme etsineet, ja hän on antanut meille levon jo joka taholta. Niin he rakensivat, ja se menestyi.

14:8 Ja Asalla oli suuri sotajoukko, jotka kantoivat kilpiä ja keihäitä: Juudasta kolmesataa tuhatta, ja Benjaminista, jotka kilpiä kantoivat ja joutsia jännittivät, kaksisataa ja kahdeksankymmentä tuhatta. Ja nämät olivat kaikki väkevät sotamiehet.

14:9 Ja Sera Etiopialainen

14:2 JA Assa teki sitä cuin oikein oli ja hywin kelwollinen HERran hänen Jumalans edes.

14:3 Ja otti wierat Altarit pois/ ja corkeuxet/ ja rikkoi padzat/ ja maahan hackais medzistöt.

14:4 Ja hän andoi sanotta Judas/ että he edzeisit HERra heidän Isäins Jumalata/ ia tekesit Lain ja käskyn jälken.

14:5 Ja hän otti pois corkeuxet ja epäjumalat caikista Judan Caupungeista: sillä waldacunda oli lewos hänen allans.

14:6 Ja hän rakensi wahwat Caupungit Judas/ sillä maa oli lewos: ja ei ollut sota händä wastan niinä vuosina: sillä HCRra andoi hänelle lewon.

14:7 JA hän sanoi Judalle: rakendacam nämät Caupungit ja tehkäm muurit nijden ymbärins/ ja tornit/ ja portit/ ja salvat/ nijncauwan cuin maa on meidän edesäm: sillä me olem edzinet HERra meidän Jumalata/ ja hän on andanut meille lewon joca tahwolda. Nijn he rakensit/ ja se menestyi.

14:8 Ja Assalla oli suuri joucko/ jotca cannoit kilpejä ja keihäitä: Judasta colmesata tuhatta/ ja BenJaminist caxi sata ja cahdexankymmendä tuhatta/ cuin kilpejä cannoit ja joudzia jännitit. Ja nämät olit caicki wahwat Sangarit.

14:9 JA Serah Ethiopiast meni

rah lähti heitä vastaan sotajoukolla, jossa oli miehiä tuhannen tuhatta ja sotavaunuja kolmesataa; ja hän tuli Maresaan saakka.

14:10 Ja Aasa lähti häntä vastaan, ja he asettuivat sotarintaan Sefatan laaksoon, Maaresaan.

14:11 Ja Aasa huusi Herraa, Jumalaansa, ja sanoi: "Herra, sinä yksin voit auttaa taistelussa voimallisen ja voimatoman välillä. Auta meitä, Herra, meidän Jumalamme, sillä sinuun me turvaudumme ja sinun nimessäsi me olemme tulleet tätä suurta joukkoa vastaan. Herra, sinä olet meidän Jumalamme; älä salli ihmisen päästä voitolle sinusta."

14:12 Niin Herra antoi Aasan ja Juudan voittaa etiopialaiset, ja etiopialaiset pakenivat.

14:13 Ja Aasa ja väki, joka oli hänen kanssaan, ajoivat heitä takaa Gerariin saakka. Ja etiopialaisia kaatui niin paljon, ettei heistä jäänyt ketään henkiin, sillä Herra ja hänen sotajoukkonsa tuhosivat heidät. Ja he ottivat paljon saalista,

14:14 valloittivat kaikki kaupungit Gerarin ympäriltä, sillä Herran kauhu oli vallannut nämä, ja ryöstivät kaikki kaupungit, sillä niissä oli paljon ryöstettävää.

14:15 Jopa karjamajatkin he valtasivat, veivät pois saaliinaan paljon lampaita ja kameleja ja palasivat Jerusalemiin.

meni heitä vastaan suuren sotajoukon kanssa, jossa oli kymmenen kertaa satatuhatta miestä ja kolmesataa vauhua, ja tuli Maresaan asti.

14:10 Ja Asa meni häntä vastaan. Ja he hankitsivat sotimaan Zephatan laaksossa Maresan tykönä.

14:11 Ja Asa huusi \Herran\ Jumalansa tykö ja sanoi: \Herra\! et sinä väliä pidä auttaissas monen kautta, taikka kussa ei yhtäkään voimaa ole. Auta meitä, \Herra\ meidän Jumalamme! sillä me turvaamme sinuun, ja olemme tulleet sinun nimees tätä suurta joukkoa vastaan; sinä olet \Herra\ meidän Jumalamme, ei yksikään ihminen voi mitään sinua vastaan.

14:12 Ja \Herra\ löi Etiopialaisia Asan ja Juudan edessä, niin että Etiopialaiset pakenivat.

14:13 Ja Asa ja hänen väkensä, jotka olivat hänen kanssansa, ajoivat heitä Gerariin asti takaa. Ja Etiopialaiset kaatuivat, niin ettei yhtään heistä eläväksi jäänyt, vaan he tapettiin \Herran\ ja hänen sotaväkensä edessä. Ja he veivät sieltä paljon saalista.

14:14 Ja he löivät kaikki kaupungit Gerarin ympäriltä maahan; sillä \Herran\ pelko tuli heidän päällensä. Ja he ryöstivät kaikki kaupungit; sillä niissä oli paljo saalista.

14:15 Ja he löivät navetat maahan, ja veivät ylen paljon lampaita ja kameleja, ja tulivat jälleen Jerusalemiin.

heitä vastaan sangen jalon sotawäen cansa tuhannen kerta tuhannen ja colmen sadan waunun cansa/ ja tuli Maresan asti.

14:10 Ja Assa meni händä vastaan. Ja he hangidzit heitäns sotiman Zephatan laxos Maresan tykönä.

14:11 Ja Assa huusi HERran hänen Jumalans tygö/ ja sanoi: HERra/ et sinä wäliä pidä/ auttaissas monen cautta/ taicka cusa ei yhtäkän woima ole/ Auta meitä HERRa meidän Jumalam: sillä me turwamme meitäm sinuun/ ja olem tullet sinun nimees tätä suurta joukkoa wastoin/ HERra meidän Jumalam/ ei kengän woi mitän sinua wastan.

14:12 Ja HERra waiwais Etiopialaisia Assan ja Judan edes/ nijn että he pakenit.

14:13 Ja Assa ja hänen wäkensä cuin olit hänen cansans ajoit heitä Gerarijn taca. Ja Ethiopialaiset langeisit/ nijn ettei yhtän heistä eläwäxi jäänyt/ mutta he tapettin HERran ja hänen sotawäkensä edes. Ja he weit siellä paljon saalista.

14:14 Ja hän löi caicki Caupungit Gerarin ymbärildä maahan: sillä HERran pelco tuli heidän päällensä. Ja he ryöstit caicki Caupungit: sillä nijsä oli paljon saalista.

14:15 Ja he löit nawetot maahan/ ja weit ylön paljo lambaita ja Camelejä/ ja tulit jälleens Jerusalemiijn.

2 Aikakirja 15 LUKU

15:1 Niin Jumalan henki tuli Asarjaan, Oodedin poikaan.

15:2 Hän meni Aasaa vastaan ja sanoi hänelle: "Kuulkaa minua, Aasa ja koko Juuda ja Benjamin. Herra on teidän kanssanne, kun te olette hänen kanssansa; ja jos häntä etsitte, niin te löydätte hänet, mutta jos hylkäätte hänet, niin hän hylkää teidät.

15:3 Kauan aikaa Israel oli ilman oikeata Jumalaa, ilman opetusta antavaa pappia ja ilman lakia.

15:4 Mutta kun he ahdistuksiansa palasivat Herran, Israelin Jumalan, tykö ja etsivät häntä, niin he löysivät hänet.

15:5 Niinä aikoina ei ollut turvallisuutta niillä, jotka lähtivät ja tulivat, vaan suuri hämminki vallitsi kaikkien maakuntain asukasten keskuudessa.

15:6 Ja kansa törmäsi kansaa vastaan ja kaupunki kaupunkia vastaan, sillä Jumala oli saattanut heidät hämminkiin lähettäen kaikkinaisia ahdistuksia.

15:7 Mutta te olkaa lujat älkääkä antako kätenne vaihua, sillä teidän työllänne on palkkansa."

15:8 Kun Aasa kuuli nämä profeetta Oodedin sanat ja ennustuksen, rohkaisi hän mielensä ja toimitti pois iljetykset koko Juudan ja Benjaminin maasta ja niistä kaupungeista, jotka hän oli valloittanut Efraimin vuoristosta,

15 LUKU

15:1 Ja Jumalan henki tuli Asarian, Obedin pojan päälle.

15:2 Ja hän meni Aasaa vastaan ja sanoi hänelle: kuulkaat minua, Asa, ja koko Juuda ja Benjamin: \Herra\ on teidän kanssanne, että te olette hänen kanssansa; ja koska te etsitte häntä, antaa hän itsensä teiltä löytää; mutta jos te hylkäätte hänen, niin hän hylkää myös teidät.

15:3 Monta päivää on Israelissa, ettei yhtään oikiaa Jumalaa ole, eikä yhtään pappia, joka opettaa, eli yhtään lakia.

15:4 Ja kuin he tuskissansa kääntyvät \Herran\ Israelin Jumalan tykö ja etsivät häntä, niin hän löydetään heiltä.

15:5 Niinä aikoina ei ole rauhaa niillä, jotka käyvät sisälle ja ulos; sillä suuri meteli tulee kaikkein maan asuvaisten päälle.

15:6 Ja yksi kansa musertaa toisen, ja yksi kaupunki toisen: sillä Jumala hämmästyttää heitä kaikkinaisilla ahdistuksilla.

15:7 Mutta te vahvistakaa teitänne, ja älkäätkö käsiänne; sillä teidän työllänne on hänen palkkansa.

15:8 Kuin Asa kuuli nämät sanat ja prophetan Obedin ennustuksen, vahvistui hän, ja otti kauhistukset pois kielkelta Juudan ja Benjaminin maalta, ja kaupungeista, jotka hän oli voittanut Ephraimin vuorelta, ja uudisti \Herran\ alttarin, joka

XV. Lucu

15:1 JA HERran Hengi tuli Asarian Obedin pojan päälle.

15:2 Hän meni Assat vastaan/ ja sanoi hänelle: kuulcat minua Assa/ ja coco Juda ja BenJamin/ HERra on teidän cansan/ että te olette hänen cansans/ ja cosca te edzitte händä/ anda hän idzens teidä löytä/ mutta jos te hyljätte hänen/ nijn hän hyljä myös teidän.

15:3 Monda päiwä on Israelis/ ettei yhtän oikeata Jumalata ole/ eikä yhtän Pappia/ joca opetta/ eli yhtän Lakia.

15:4 Ja cosca he käändäwät idzens heidän tuskisans HERran Israelin Jumalan tygö ja edziwät händä/ nijn hän löytän heidä.

15:5 Silloin ei ole hywä nijden jotca käywät sisälle ja ulos: sillä suuri meteli tule caickein maan asuwaisten päälle.

15:6 Ja yxi Canssa muserta toisen/ ja yxi Caupungi toisen: sillä Jumala hämmästyttä heitä caickinaisilla ahdistuxilla.

15:7 Mutta te wahwistacat teitän/ ja älkät liewittäkö käsiän: sillä teidän työllän on hänen palckans.

15:8 COsca Assa cuuli nämät Obedin Prophetan sanat ja Prophetian/ wahwistui hän ja otti cauhistuxet pois caikelda Judan ja BenJaminin maalda/ ja Caupungeist/ jotca hän oli woittanut Ephraimin vuorelda/ ja udisti HERran Altarin/ joca

ja uudisti Herran alttarin, joka oli Herran eteisen edessä.	\Herran\ esihuoneen edessä oli,	HERran Esihuonen edes oli.
15:9 Ja hän kokosi koko Juudan ja Benjaminin ja myöskin heidän luonaan asuvat muukalaiset, jotka olivat tulleet Efraimista, Manassesta ja Simeonista, sillä monet olivat siirtyneet Israelista hänen luokseen nähtyänsä, että Herra, hänen Jumalansa, oli hänen kanssaan.	15:9 Ja kokosi kaiken Juudan ja Benjaminin, ja muukalaiset, jotka heidän tykönsä olivat Ephraimista, Manassesta ja Simeonista; sillä hänen tykönsä tuli monta Israelista, koska he näkivät \Herran\ hänen Jumalansa olevan hänen kanssansa.	15:9 Ja cocois caiken Judan ja Benjaminin/ ja ne muukalaiset heidän tygöns Ephraimist/ Manassest ja Simeonist: sillä hänen tygöns tuli monda Israelist/ cosca he näit HERran hänen Jumalans olevan hänen cansans.
15:10 Ja he kokoontuivat Jerusalemiin Aasan viidennentoista hallitusvuoden kolmannessa kuussa	15:10 Ja he tulivat Jerusalemiin kokoon kolmantena kuukautena, Aasan valtakunnan viidentenä vuonna toistakymmentä.	15:10 Ja he tulit Jerusalemiin cocoon colmandena Cuucautena Assan waldacunnan wijdendenätoistakymmentenä vuonna.
15:11 ja uhrasivat sinä päivänä Herralle saaliista, minkä he olivat tuoneet, seitsemäsataa raavasta ja seitsemäntuhatta lammasta.	15:11 Ja he uhrasivat sinä päivänä \Herralle\ siitä saaliista, jonka he kotiansa tuoneet olivat, seitsemäsataa härkää ja seitsemäntuhatta lammasta.	15:11 Ja uhrasit sinä päivänä HERralle sijtä saalist cuin he cotians tuonet olit/ seidzemen sata härkä ja seidzemen tuhatta lammasta.
15:12 Ja he tekivät liiton, että etsisivät Herraa, isiensä Jumalaa, kaikesta sydämeštään ja kaikesta sielustaan,	15:12 Ja He tekivät liiton, että heidän piti etsimän \Herraa\, isäinsä Jumalaa, kaikesta sydämeštänsä ja kaikesta sielustansa.	15:12 Ja he teit lijton että heidän piti edzimän HERra heidän Isäins Jumalata caikesta sydämeštäns ja caikesta sielustans.
15:13 ja että jokainen, joka ei etsinyt Herraa, Israelin Jumalaa, oli surmattava, olipa hän pieni tai suuri, mies tai nainen.	15:13 Ja kuka ikänä ei tahtonut etsiä \Herraa\ Israelin Jumalaa, hänen piti kuoleman: pienen ja suuren, miehen ja vaimon.	15:13 Ja cucaikänäns ei tahtonut edziä HERra Israelin. Jumalata/ hänen piti cuoleman/ pienen ja suuren/ miehen ja vaimon.
15:14 Ja he vannoivat valan Herralle suurella äänellä riekun raikuessa ja torvien ja pasunain pauhatessa.	15:14 Ja he vannoivat \Herralle\ korkealla äänellä, ilohuudolla, vaskitorvilla ja basunilla.	15:14 Ja he wannoit HERralle corkialla änellä/ huudolla/ trometeillä ja Basunoilla.
15:15 Ja koko Juuda iloitsi siitä valasta, sillä he olivat vannoneet sen kaikesta sydämeštään, ja he etsivät Herraa kaikella halullansa ja löysivät hänet; niin Herra soi heidän päästä rauhaan joka taholla.	15:15 Ja koko Juuda iloitsi siitä valasta; sillä he olivat vannoneet kaikesta sydämeštänsä, ja etsivät häntä kaikesta tahdostansa, ja hän löydettiin heiltä; ja \Herra\ antoi heille levon joka paikassa heidän ympäristöllänsä.	15:15 Ja coco Juda iloidzi sijtä walasta: sillä he olit wannonet caikest sydämeštäns/ ja edzeit händä caikest tahdostans. Ja hän löyttin heidä/ ja HERra andoi heille rauhan joca paicas heidän ymbäristölläns.
15:16 Kuningas Aasa erotti äitinsäkin Maakan kuningatta-	15:16 Ja kuningas Asa pani äitinsä Maekan pois vallan	15:16 Ja Cuningas Assa pani äitins Maechan pois wallan

ren arvosta, koska tämä oli pystyttänyt inhotuksen Aseralle; Aasa kukisti inhotuksen, rouhensi ja poltti sen Kidronin laaksossa.

15:17 Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet Israelista. Kuitenkin Aasan sydän oli ehyesti Herralle antautunut, niin kauan kuin hän eli.

15:18 Ja hän vei Jumalan temppeliin isänsä pyhät lahjat ja omat pyhät lahjansa: hopeata, kultaa ja kalua.

15:19 Eikä ollut sotaa Aasan kolmanteenkymmenenteen viidanteen hallitusvuoteen asti.

2 Aikakirja 16 LUKU

16:1 Aasan kolmantenakymmenentenä kuudentena hallitusvuotena lähti Baesa, Israelin kuningas, Juudaa vastaan ja linnoitti Raaman, estääksseen ketään pääsemästä Aasan, Juudan kuninkaan luota tai hänen luokseen.

16:2 Ja Aasa toi hopeata ja kultaa Herran temppelin ja kuninkaan linnan aarrekammioista ja lähetti sen Benhadadille, Aramin kuninkaalle, joka asui Damaskossa, ja käski sanoa:

16:3 "Onhan liitto meidän välillämme, minun ja sinun, niinkuin oli minun isäni ja sinun isäsi välillä. Katso, minä lähetän sinulle hopeata ja kultaa; mene ja riko liittosi Baesan, Israelin kuninkaan, kanssa, että hän lähtisi pois minun kimpustani."

16:4 Niin Benhadad kuuli ku-

päältä; sillä hän oli asettanut Mipletsetin metsistöön. Ja Asa hävitti hänen Mipletsetinsä, ja löi sen rikki ja poltti Kidronin ojan vieressä.

15:17 Mutta korkeudet ei olleet vielä pannut pois Israelista; kuitenkin oli Aasan sydän vakaa, niinkauvan kuin hän eli.

15:18 Ja hän antoi tuoda Jumalan huoneeseen, mitä hänen isänsä pyhittänyt oli ja mitä hän itse pyhittänyt oli, hopiaa, kultaa ja astioita.

15:19 Ja ei ollut yhtään sotaa hamaan viidenteen neljäntäkymmentä Aasan valtakunnan ajastaikaan asti.

16 LUKU

16:1 Aasan valtakunnan kuudentena vuonna neljäntäkymmentä nousi Baesa Israelin kuningas Juudaa vastaan, ja rakensi Raman, estääksensä Aasan Juudan kuninkaan ulos- ja sisällekäymistä.

16:2 Vaan Asa otti \Herran\ huoneen ja kuninkaan huoneen tavaroista hopiaa ja kultaa, ja lähetti Benhadadille Syrian kuninkaalle, joka asui Damaskussa, ja käski sanoa hänelle:

16:3 Liitto on minun ja sinun vaiheellas, minun ja sinun isäs vaiheella: katso, minä lähetin sinulle hopiaa ja kultaa, ettäs Baesan Israelin kuninkaan liiton särkisit, että hän menis pois minun tyköäni.

16:4 Benhadad oli kuningas

päädä: sillä hän oli asettanut Miplezethin medzistöön. Ja Assa hävitti hänen Miplezethins/ ja löi sen ricki/ ja poltti Kidronin ojan wieres.

15:17 Mutta corkeuxet ei olleet vielä pannut pois Israelis/ cuitengin oli Assan sydän wacca nijncauwan cuin hän eli.

15:18 Ja hän andoi tuoda HERran huoneseen mitä hänen Isäns pyhittänyt oli/ ja mitä hän idze pyhittänyt oli/ hopiata/ culda ja astioita.

15:19 Ja ei ollut yhtän sota haman wijten neljäntäkymmen den Assan waldacunnan ajastai can asti.

XVI. Lucu

16:1 CUudendena neljättäkymmenenän Assan waldacunnan vuonna/ meni Baesa Israelin Cuningas Judat watan/ ja rakensi Raman/ estäxens Assan Judan Cuningan sisälle ja ulos käymist.

16:2 Waan Assa otti HERran huonen ja Cuningan huonen tawaroista/ hopiata ja culda/ ja lähetti Benhadadille Syrian Cuningalle/ joca asui Damascus/ ja käski sanotta hänelle:

16:3 Sinun ja minun waihellani on lijtto/ minun ja sinun Isäs waihella/ sentähden lähetin minä sinulle hopiata ja culda/ ettäs Baesan Israelin Cuningan lijton särkisit/ että hän menis pois minun tyköäni.

16:4 Benhadad oli cuuliainen

ningas Aasaa ja lähetti sotajoukkojensa päälliköt Israelin kaupunkeja vastaan, ja he valtasivat Ijonin, Daanin ja Abel-Maimin sekä kaikki Naphtalin kaupunkien varastohuoneet.

16:5 Kun Baesa kuuli sen, lakkasi hän linnoittamasta Raamaa ja keskeytti työnsä.

16:6 Mutta kuningas Aasa toi koko Juudan, ja he veivät pois Raamasta kivet ja puut, joilla Baesa oli sitä linnoittanut. Niillä hän linnoitti Geban ja Mispan.

16:7 Siihen aikaan tuli näkijä Hanani Aasan, Juudan kuninkaan, tykö ja sanoi hänelle: "Koska sinä turvaudit Aramin kuninkaaseen etkä turvautunut Herraan, Jumalaasi, sentähden on Aramin kuninkaan sotajoukko päässyt sinun käsistäsä.

16:8 Eikö etiopialaisia ja libyalaisia ollut suuri sotajoukko, eikö heillä ollut hyvin paljon sotavaunuja ja ratsumiehiä? Mutta koska sinä turvaudit Herraan, antoi hän heidät sinun käsiisi.

16:9 Sillä Herran silmät tarkkaavat kaikkea maata, että hän voimakkaasti auttaisi niitä, jotka ovat ehyellä sydämellä antautuneet hänelle. Tässä sinä teit tyhmästi, sillä tästä lähtien on sinulla yhä oleva sotia."

16:10 Mutta Aasa vihastui näkijään ja panetti hänet vankeuteen, sillä niin vihoissaan hän oli hänelle tästä. Myöskin muutamille muille kansasta Aasa siihen aikaan teki väki-

Asalle kuuliainen ja lähetti sodanpäämiehet, jotka hänellä olivat, Israelin kaupunkeja vastaan; he löivät Ijonin, Danin ja Abelmajimin, ja kaikki Naphtalin jyväkaupungit.

16:5 Kuin Baesa sen kuuli, lakkasi hän rakentamasta Ramaa ja jätti työnsä.

16:6 Vaan kuningas Asa otti tykönsä koko Juudan, ja he ottivat kivet ja hirret Ramasta, joista Baesa rakensi. Ja hän rakensi niistä Geban ja Mitspan.

16:7 Siihen aikaan tuli Hanani näkiä Asan Juudan kuninkaan tykö ja sanoi hänelle: koskas turvasit Syrian kuninkaasen ja et turvannut \Herraan\ Jumalaas, sentähden on Syrian kuninkaan väki päässyt pois sinun käsistäsä.

16:8 Eikö Etiopialaiset ja Libialaiset olleet suuri joukko monien vaunuin ja hevosmiesten kanssa? Kuitenkin, koskas \Herraan\ turvasit, antoi hän heidät sinun käsiisi.

16:9 Sillä \Herran\ silmät katselevat kaikki maat, vahvistaaksensa niitä, jotka pysyvät hänen tykönsä kaikesta sydämestänsä. Sinä olet tyhmästi tehnyt, sentähden sinun pitää tästedeskin sotia saaman.

16:10 Niin Asa vihastui näkiän päälle ja heitti hänen vankeuteen; sillä hän kovin suuttui hänen päällensä tästä asiasta. Ja Asa ahdisti muutamia kansasta siihen aikaan.

Cuningas Assalle/ ja lähetti sotanspäämiehet Israelin Caupungeita vastaan/ he löit Eionin/ Danin ja AbelMaimin/ ja caicki Nephtalin jywäcaupungit.

16:5 Cosca Baesa sen cuuli/ lackais hän rakendamast Ramat/ ja jätti työnsä.

16:6 Waan Cuningas Assa otti tygönsä koko Judan/ ja he otit kiwet ja hirret Ramast/ joista Baesa rakensi. Ja hän rakensi niistä Geban ja Mizpan.

16:7 Siihen aikaan tuli Hanani Näkiä Assan Judan Cuningan tygö/ ja sanoi hänelle: ettäs turvaisit Syrian Cuningaan/ ja et turwannut HERraan sinun Jumalaas/ sentähden on Syrian Cuningan väki päässyt pois sinun käsistäsä.

16:8 Eikö Ethiopialaiset ja Libialaiset olleet suuri joukko monien vaunuin ja hewoismiesten cansa? cuitengin andoi HERra heidän sinun käsijs/ coscas häneen turvaisit.

16:9 Sillä HERran silmät cadzelewat caicki maat/ wahwis taxens niistä/ jotca pysyvät hänen tykönsä caikest sydämestänsä. Sinä olet tyhmästi tehnyt/ sentähden sinun pitää tästedeskin sotia saaman.

16:10 Nijn Assa wihastui Näkiän päälle/ ja heitti hänen fangeuteen: sillä hän napisi tästä cappalesta händä vastaan. Ja Assa ahdisti muutamita Canssasta siihen aikaan.

valtaa.

16:11 Aasan vaiheet, sekä aikaisemmat että myöhemmät, katso, ne ovat kirjoitettuina Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.

16:12 Ja kolmantenäkymmenentenä yhdeksäntenä hallitusvuotenaan Aasa sairastui jaloistaan, ja hänen tautinsa yltyi hyvin kovaksi. Mutta taudissaankaan hän ei etsinyt Herraa, vaan lääkäreitä.

16:13 Sitten Aasa meni lepoon isiensä tykö ja kuoli neljäntenäkymmenentenä yhdenntenä hallitusvuotenaan.

16:14 Ja hänet haudattiin omaan hautaansa, jonka hän oli hakkauttanut itsellensä Daavidin kaupunkiin; ja hänet laskettiin vuoteelle, joka oli täytetty hajuaineilla ja erilaisilla, voiteeksi sekoitetuilla höysteillä, ja hänen kunniakseen poltettiin ylen runsas kuolinsuitsutus.

16:11 Ja katso, Aasan työt, sekä ensimmäiset että viimeiset, katso, ne ovat kirjoitetut Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.

16:12 Ja Asa tuli kipiäksi jaloista yhdeksäntenäneljättäkymmentä valtakuntansa vuotena, ja hänen tautinsa kovin eteni, ja ei hän kuitenkaan etsinyt \Herraa\ taudissansaakaan, vaan lääkäreitä.

16:13 Niin Asa nukkui isäinsä kanssa ja kuoli valtakuntansa ensimmäisenä vuotena viidettäkymmentä.

16:14 Ja hän haudattiin omaan hautaansa, jonka hän oli antanut kaivaa Davidin kaupungissa. Ja he panivat hänet leposiaansa, joka täytettiin hyvänhajullisilla ja kaikkinaisilla kalliilla yrteillä, jotka olivat valmistetut apotekarein tavalla, ja polttivat hänelle sangen suurella polttamisella.

16:11 Mutta Assan työt sekä ensimmäiset että viimeiset/ cadzo/ ne ovat kirjoitetut Judan ja Israelin Cuningasten kirjas.

16:12 Ja Assa tuli kipiäxi jalgoista/ yhdeksäntenä neljättäkymmentä waldacundans vuotena/ ja hänen tautins cowan enäni/ ja ei hän cuitengan edzinyt HERra hänen taudisans/ waan Läkäreitä.

16:13 Nijn Assa nukkui Isäinsä cansa/ ja cuoli ensimmäisnä wijdettäkymmentä wandacundans vuotena.

Ja hän haudattin hänen hautaans/ jonga hän oli andanut caewa hänellens Dawidin Caupungis.

16:14 Ja he panit hänen leposiaans/ joca täytettin jalolla suidzutuxella/ ja caikinaisilla calleilla yrteillä/ walmistetut Apotekarein tawalla/ ja poltit sangen suuren poldon.

2 Aikakirja 17 LUKU

17:1 Hänen poikansa Joosafat tuli kuninkaaksi hänen siaansa. Hän vahvistautui Israelia vastaan.

17:2 Hän sijoitti sotaväkeä kaikkiin Juudan varustettuihin kaupunkeihin ja asetti maaherroja Juudan maahan ja Ephraimin kaupunkeihin, jotka hänen isänsä Aasa oli valloittanut.

17:3 Ja Herra oli Joosafatin kanssa, sillä hän vaelsi isänsä Daavidin aikaisempia teitä eikä etsinyt baaleja;

17:4 vaan hän etsi isänsä Jumalaa ja vaelsi hänen käs-

17 LUKU

17:1 Ja Josaphat hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa; ja hän tuli väkeväksi Israelia vastaan.

17:2 Ja hän asetti sotaväen kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkeihin, ja pani esimiehiä Juudan maalle ja Ephraimin kaupunkeihin, jotka hänen isänsä Asa oli voittanut.

17:3 Ja \Herra\ oli Josaphatin kanssa; sillä hän vaelsi isänsä Davidin tiellä, ja ei etsinyt Baalia;

17:4 Vaan hän etsi isänsä Jumalaa ja vaelsi hänen

XVII. Lucu

17:1 JA Josaphat hänen poicans tuli Cuningaxi hänen siaans/ ja hän tuli wäkwäxi Israeli wastan.

17:2 Ja hän asetti sotawäen caickijn Judan wahwoin Caupungeihin ja pani wircamiehiä Judan maalle ja Ephraimin Caupungijn/ jotca hänen Isäns Assa oli woittanut.

17:3 Ja HERra oli Josaphatin cansa: sillä hän vaelsi endisillä hänen Isäns Dawidin teillä/ ja ei edzinyt Baalia.

17:4 Waan Isäns Jumalata/ ja waelsi hänen käskyisäns/

kyjensä mukaan eikä tehnyt, niinkuin Israel teki.

17:5 Niin Herra vahvisti kuninkuuden hänen käsissään, ja koko Juuda antoi lahjoja Joosafatille, niin että hänelle tuli paljon rikkautta ja kunniaa.

17:6 Ja kun hänen rohkeutensa kasvoi Herran teillä, poisti hän vielä uhrikukkulatkin ja asera-karsikot Juudasta.

17:7 Ja kolmantena hallitusvuotenaan hän lähetti ylimmät virkamiehensä Benhailin, Obadjan, Sakarjan, Netanelin ja Miikajan Juudan kaupunkeihin antamaan opetusta,

17:8 ja heidän kanssansa leeviläiset Semajan, Netanjan, Sebadjan, Asahelin, Semiramotin, Joonatanin, Adonian, Tobian ja Toob-Adonian, leeviläiset; ja näillä oli kanssansa papit Elisama ja Joram.

17:9 Nämä opettivat Juudassa, ja heillä oli mukanaan Herran lain kirja; he kiertelivät kaikissa Juudan kaupungeissa ja opettivat kansaa.

17:10 Ja Herran kauhu valtasi kaikki Juudaa ympäröivien maitten valtakunnat, niin etteivät ne sotineet Joosafatia vastaan.

17:11 Ja osa filistealaisia toi Joosafatille lahjoja ja hopeata veroksi; myöskin arabialaiset toivat hänelle pikkukarjaa: seitsemäntuhatta seitsemänsataa oinasta ja seitsemäntuhatta seitsemänsataa pukkia.

17:12 Niin Joosafat tuli yhä mahtavammaksi, jopa ylen mahtavaksi, ja hän rakensi

käskyissänsä, ja ei Israelin töiden jälkeen.

17:5 Sentähden vahvisti \Herra\ hänelle valtakunnan, ja kaikki Juuda antoi Josaphatille lahjoja; ja hänellä oli rikkautta ja kunniaa yltäkyllä.

17:6 Ja kuin hänen sydämensä tuli rohkiaksi \Herran\ teissä, otti hän korkeudet ja metsistöt Juudasta pois.

17:7 Ja kolmantena valtakuntansa vuonna lähetti hän päämiehensä Benhailin, Obadian, Sakarian, Netanelin ja Mikajan, opettamaan Juudan kaupungeissa,

17:8 Ja Leviläiset heidän kanssansa: Semajan, Netanian, Sebadian, Asaelin, Semiramotin, Jonatanin, Adonian, Tobijan ja Tobadonijan, Leviläiset; ja heidän kanssansa papit, Elisamin ja Joramin.

17:9 Ja he opettivat Juudassa, ja pitivät \Herran\ lakikirjan myötänsä, ja vaelsivat ympäri kaikki Juudan kaupungit, ja opettivat kansaa.

17:10 Ja \Herran\ pelko tuli kaikkein valtakuntain päälle, niissä maakunnissa, jotka olivat Juudan ympäristöllä, niin ettei he sotineet Josaphatia vastaan.

17:11 Ja Philistealaiset toivat Josaphatille lahjoja ja rahaveron; ja Arabialaiset toivat myös hänelle pientä karjaa, seitsemäntuhatta ja seitsemänsataa oinasta, ja seitsemäntuhatta ja seitsemänsataa kaurista.

17:12 Niin menestyi Josaphat ja tuli aina suuremmaksi. Ja hän rakensi Juu-

ja ei Israelin töiden jälkeen.

17:5 Sentähden kirjitti HERra hänen waldacundans ja caicki Juda annoit Josaphatille lahjoja/ ja hänellä oli rikkautta ja cunniata yldäkyllä.

17:6 Ja cuin hänen sydämens tuli rohkiaksi HERran töisä/ otti hän corkeuxet ja medzistöt Judasta pois.

17:7 JA colmandena hänen waldacundans vuonna/ lähetti hän hänen Förstins Benhailin/ Obadian/ Sacharian/ Nethaneelin ja Michajan opettaman Judan Caupungeisa.

17:8 Ja Lewitat heidän cansans/ Semajan/ Nethanian/ Sebadian/ Asaelin/ Semiramothin/ Jonathanin/ Adonian/ Tobian ja TobAdonian/ ja heidän cansans Pappēja/ Elisaman ja Joramin.

17:9 Ja he opetit Judaas/ ja pidit HERran Lakikirjan myötäns/ ja waelsit caicki Judan Caupungit/ ja opetit Canssa.

17:10 Ja HERran pelco tuli caickein waldacundain päälle/ nijsä maacunnis cuin olit Judan ymbäristöllä/ nijn ettei he sotinet Josaphatia wastan.

17:11 Ja Philisterit toit Josaphatille lahjoja/ isoin calun hopiata/ ja Arabit toit seidzemen tuhatta ja seidzemen sata oinasta/ ja seidzemen tuhatta ja seidzemen sata caurista.

17:12 Nijn caswoi Josaphat ja tuli aina suuremmaksi/ ja hän rakensi Judaas linnoja ja jy-

Juudaan linnoja ja varasto-
kaupunkeja.

17:13 Hänellä oli suuria va-
rastoja Juudan kaupungeissa
ja sotilaita, sotaurhoja, Jeru-
salemisissa.

17:14 Ja tämä oli heidän pal-
velusvuoronsa heidän perhe-
kuntiensa mukaan: Juudan
tuhanten päämiehet olivat:
päämies Adna ja hänen kans-
saan kolmesataa tuhatta so-
taurhoa;

17:15 hänen rinnallaan pää-
mies Joohanin ja hänen
kanssaan kaksisataa kahdek-
sankymmentä tuhatta;

17:16 hänen rinnallaan Amas-
ja, Sikrin poika, joka oli va-
paaehtoisesti antautunut Her-
ralle, ja hänen kanssaan kak-
sisataa tuhatta sotaurhoa.

17:17 Benjaminista: Eljada,
sotaurho, ja hänen kanssaan
kaksisataa tuhatta jousella ja
kilvellä asestettua;

17:18 hänen rinnallaan Joo-
sabad ja hänen kanssaan sa-
ta kahdeksankymmentä tuhat-
ta sotaan varustettua.

17:19 Nämä palvelivat kunin-
gasta, ja lisäksi ne, jotka ku-
ningas oli sijoittanut varustet-
tuihin kaupunkiin koko Juu-
daan.

2 Aikakirja 18 LUKU

18:1 Niin Joosafatille tuli pal-
jon rikkautta ja kunniaa, ja
hän lankoutui Ahabin kanssa.

18:2 Ja muutamien vuosien
kuluttua hän meni Ahabin luo
Samariaan. Ahab teurastutti
hänelle ja väelle, joka oli hä-

dassa linnoja ja tavarakau-
pungeita.

17:13 Ja hänellä oli paljo va-
raa Juudan kaupungeissa, ja
sotamiehiä ja väkevää kan-
saa Jerusalemissa.

17:14 Ja tämä on järjestys
heidän isäinsä huoneen vai-
heella, jotka Juudassa tu-
hanten päämiehet olivat:
päämies Adna, ja hänen
kanssansa kolmesataa tuhat-
ta väkevää sotamiestä.

17:15 Lähin häntä oli pää-
mies Johanan, ja hänen
kanssansa kaksisataa ja
kahdeksankymmentä tuhat-
ta.

17:16 Häntä likin Amasia
Sikrin poika, joka itsensä
hyvällä tahdolla antoi
\Herral\, ja hänen kans-
sansa kaksisataa tuhatta
vahvaa sotamiestä.

17:17 Benjaminin lapsista
Eljada, väkevä sotamies, ja
hänen kanssansa varustettu-
ja joutsilla ja kilvillä kaksisa-
taa tuhatta.

17:18 Häntä likin oli Josa-
bad, ja hänen kanssansa sa-
ta ja kahdeksankymmentä
tuhatta valmista sotamiestä.

17:19 Nämät ottivat kunin-
kaasta vaarin, paitsi niitä,
jotka kuningas oli asettanut
vahvoin kaupunkiin ko-
ko Juudassa.

18 LUKU

18:1 Ja Josaphatilla oli suuri
rikkaus ja kunnia; ja hän
teki nuoteutta Ahabin kans-
sa.

18:2 Ja jonkun vuoden pe-
rästä sen jälkeen meni hän
Ahabin tykö Samariaan. Ja
Ahab antoi teurastaa hänelle

wäcaupungeita.

17:13 Ja hänellä oli paljo
wara Judan Caupungeis/ ja
sotamiehiä ja wäkwätä Cans-
sa Jerusalemis.

17:14 Ja tämä on järjestys
heidän Isäns huonen waihel-
la/ jotca Judaas tuhannen
päämiehet olit: Se päämies
Adna/ ja hänen cansans oli
colme sata tuhatta wäkwätä
miestä.

17:15 Lähin händä oli se
päämies Johanan/ ja hänen
cansans oli caxi sata ja cah-
dexankymmendä tuhatta.

17:16 Händä likin Amasia
Sichrin poica HERran hyvä
tahdollinen/ ja hänen can-
sans caxi sata tuhatta wahwa
sotamiestä.

17:17 BenJaminin lapsist oli
Eliada wäkwä sotamies/ ja
hänen cansans oli caxi sata
tuhatta/ jotca olit hangittuna
joudzeilla ja kilweillä.

17:18 Händä likin oli Josabad
ja hänen cansans oli sata ja
cahdexankymmendä tuhatta
hangittua sotamiestä.

17:19 Nämät caicki otit Cu-
ningasta waarin/ ilman niitä
jotca Cuningas oli asettanut
wahwoin Caupungeihin coco
Judaas.

XVIII. Lucu

18:1 JA Josaphatilla oli suuri
rikkaus ja cunnia/ ja hän teki
nuoteutta Ahabin cansa.

Ja cahden vuoden peräst sen
jälken/ meni hän Ahabin tygö
Samariaan.

18:2 Ja Ahab andoi teurastet-

nen kanssansa, paljon lampaita ja raavaita; ja Ahab yllytti häntä lähtemään sotaan Gileadin Raamotia vastaan.

18:3 Israelin kuningas Ahab sanoi Juudan kuninkaalle Joosafatille: "Lähdetkö minun kanssani Gileadin Ramotiin?" Hän vastasi hänelle: "Minä niinkuin sinä, minun kansani niinkuin sinun kansasi; minä tulen sinun kanssasi sotaan."

18:4 Mutta Joosafat sanoi Israelin kuninkaalle: "Kysy kuitenkin ensin, mitä Herra sanoo."

18:5 Niin Israelin kuningas kokosi profeetat, neljäsataa miestä, ja sanoi heille: "Onko meidän lähdettävä sotaan Gileadin Raamotia vastaan, vai onko minun oltava lähtemättä?" He vastasivat: "Lähde; Jumala antaa sen kuninkaan käsiin."

18:6 Mutta Joosafat sanoi: "Eikö täällä ole enää ketään muuta Herran profeettaa, jolta voisimme kysyä?"

18:7 Israelin kuningas vastasi Joosafatille: "On vielä mies, jolta voisimme kysyä Herran mieltä, mutta minä vihaan häntä, sillä hän ei koskaan ennusta minulle hyvää, vaan aina pahaa; se on Miika, Jimlan poika." Joosafat sanoi: "Älköön kuningas niin puhuko."

18:8 Niin Israelin kuningas kutsui erään hoviherran ja sanoi: "Nouda kiiruusti Miika, Jimlan poika."

ja hänen väellensä, joka oli hänen kanssansa, monta lammasta ja härkää; ja hän yllytti hänen menemään ylös Gileadin Ramotiin.

18:3 Ja Ahab Israelin kuningas sanoi Josaphatille Judan kuninkaalle: menetkös minun kanssani Gileadin Ramotiin? Hän sanoi hänelle: minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansas: me tahdomme sinun kanssas sotaan.

18:4 Mutta Josaphat sanoi Israelin kuninkaalle: kyseles tänäpäpä \Herran\ sanaa.

18:5 Ja Israelin kuningas kokosi prophetaita neljäsataa miestä ja sanoi heille: mennekö me sotimaan Gileadin Ramotiin, vai ei? He sanoivat: mene, Jumala antaa heidät kuninkaan käteen.

18:6 Silloin sanoi Josaphat: eikö tässä ole joku \Herran\ propheta, kysyäksemme häneltä?

18:7 Israelin kuningas sanoi Josaphatille: tässä on vielä yksi mies, jonka kautta taidettaisiin kysellä \Herraa\, vaan minä vihaan häntä; sillä ei hän ennusta minulle mitään hyvää, mutta aina pahaa: se on Miika Jimlan poika. Josaphat sanoi: älköön kuningas niin puhuko.

18:8 Ja Israelin kuningas kutsui yhden kamaripalvelioistansa ja sanoi: nouda nopeasti Miika Jimlan poika.

ta hänelle/ ja hänen väellensä/ cuin oli hänen kanssans/ monda lammasta ja härkä/ ja hän sai hänen menemän Ramothijn joca on Gileadis.

18:3 Ja Ahab Israelin Cuningas sanoi Josaphatille Judan Cuningalle: mene minun kansani Gileadin Ramothijn. Hän sanoi hänelle: minä olen niijncuin sinä/ ja minun Canssan niijncuin sinun Canssas/ me tahdomme sinun cansas sotaan.

18:4 MUtta Josaphat sanoi Israelin Cuningalle: kyseles tänäpäpä HERran sana.

18:5 Ja Israelin Cuningas coois Prophetait neljä sata miestä/ ja sanoi heille: menmengö me sotiman Gileadin Ramothijn eli ei? He sanoit: mene/ Jumala anda heidän Cuningan käteen.

18:6 Silloin sanoi Josaphat: eiköst täsä ole jocu HERran Propheta/ kysyäksem häneldä?

18:7 Israelin Cuningas sanoi Josaphatille: täsä on vielä yxi mies jonga cautta taittaisn kyseldä HERra/ waan minä olen wihainen hänen päällens: sillä ei hän ennusta minulle mitän hywä/ mutta aina pah/ se on Micha Jemlan poica. Josaphat sanoi: älkön Cuningas nijn puhuco.

18:8 JA Israelin Cuningas cudzui yhden Camaripalweli-oistans/ ja sanoi: nouda nopiast Micha Jemlan poica.

18:9 Mutta Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, istuivat kumpikin valtaistuimellansa puettuina kuninkaallisiin pukuihinsa; he istuivat puimantereella Samarian portin ovella, ja kaikki profeetat olivat hurmoksissa heidän edessänsä.

18:10 Ja Sidkia, Kenaanan poika, teki itsellensä rautasarvet ja sanoi: "Näin sanoo Herra: Näillä sinä pusket aramilaisia, kunnes teet heistä lopun."

18:11 Ja kaikki profeetat ennustivat samalla tavalla, sanoen: "Mene Gileadin Raamotiin, niin sinä saat voiton; Herra antaa sen kuninkaan käsiin."

18:12 Ja sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Miikaa, puhui hänelle sanoen: "Katso, kaikki profeetat ovat yhdestä suusta luvanneet kuninkaalle hyvää. Olkoon sinun sanasi heidän sanansa kaltainen, ja lupaa sinäkin hyvää."

18:13 Mutta Miika vastasi: "Niin totta kuin Herra elää, sen minä puhun, minkä minun Jumalani sanoo."

18:14 Kun hän tuli kuninkaan eteen, sanoi kuningas hänelle: "Miika, onko meidän lähdeittävä sotaan Gileadin Raamotiin, vai onko minun oltava lähtemättä?" Hän vastasi hänelle: "Menkää, niin te saatte voiton; heidät annetaan teidän käsiinne."

18:15 Mutta kuningas sanoi hänelle: "Kuinka monta kertaa minun on vannotettava sinua, ettet puhu minulle muuta kuin

18:9 Ja Israelin kuningas ja Josaphat Juudan kuningas istui kumpikin istuimellansa puettuna vaatteisiin Samarian portin lakeudella, ja kaikki prophetat ennustivat heidän edessänsä.

18:10 Ja Zidkija Kenaanan poika teki itsellensä rautasarvet ja sanoi: näin sanoo \Herra\: näillä sinä pusket Syrialaisia, siihenasti että heidät hävität.

18:11 Ja kaikki prophetat ennustivat niin ja sanoivat: mene Gileadin Ramotiin, ja se menestyy sinulle: \Herra\ antaa heidät kuninkaan käteen.

18:12 Ja sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Miikaa, puhui hänen kanssansa ja sanoi: katso, prophetain puhe on yksimielisestä hyvä kuninkaan edessä: anna sinun sanas olla myös niinkuin heidänkin, ja puhu hyvää.

18:13 Ja Miika sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää, minä puhun, mitä minun Jumalani sanoo.

18:14 Ja kuin hän tuli kuninkaan tykö, sanoi kuningas hänelle: Miika, menemmekö me sotaan Gileadin Ramotia vastaan, eli ei? Hän sanoi: menkää, se menestyy teille, he annetaan teidän käsiinne.

18:15 Niin kuningas sanoi hänelle: kuinka usein minä vannotan sinua, ettet sinä sanois minulle muuta kuin totuutta \Herran\ nimeen?

18:9 Ja Israelin Cuningas/ ja Josaphat Judan Cuningas istuivat kumbikin istuimellans puettuna waatteisijn Samarian portin lakeudella/ ja caicki Prophetat ennustit heidän edesäns.

18:10 Ja Zidechia Cnaenan poika teki idzellens rautasarwen/ ja sanoi: näin sano HERra: tällä sinun pitä sysämän Syrialaisia/ siihenasti että heidän häwität.

18:11 Ja caicki Prophetat ennustit nijn/ ja sanoit: mene sinne/ se menesty sinulle/ HERra anda heidän Cuningan käteen.

18:12 JA sanansaattaja/ joka oli mennyt cudzuman Michat/ puhui hänen cansans/ ja sanoi: cadzo/ Prophetain puhe on yximielisest hyvä Cuningan edes/ annas sinun sanas olla myös nijncuin heidängin/ ja puhu hyvä.

18:13 Ja Micha sanoi: nijn totta cuin HERra elä/ minä puhun mitä minun Jumalan sano.

18:14 Ja cosca hän tuli Cuningan tygö/ sanoi Cuningas hänelle: Micha/ menemmengö me sotiman Gileadin Ramot-hia wastan eli ei? Hän sanoi: mengät/ se menesty teille/ he annetan teidän käsijn.

18:15 Nijn Cuningas sanoi hänelle: cuinga usein minä wannotan sinua/ ettet sinä sano minulle muuta cuin to-

totuutta Herran nimessä?"

18:16 Silloin hän sanoi: "Minä näin koko Israelin hajallaan vuorilla, niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Ja Herra sanoi: 'Näillä ei ole isäntää; palatkoot he kukin rauhassa kotiinsa.'"

18:17 Niin Israelin kuningas sanoi Joosafatille: "Enkö minä sanonut sinulle, ettei tämä koskaan ennusta minulle hyvää, vaan aina pahaa?"

18:18 Mutta hän sanoi: "Kuulkaa siis Herran sana: Minä näin Herran istuvan istuimellansa ja kaiken taivaan joukon seisovan hänen edessään, hänen oikealla ja vasemmalla puolellansa.

18:19 Ja Herra sanoi: 'Kuka viekoittelisi Ahabin, Israelin kuninkaan, lähtemään sotaan, että hän kaatuisi Gileadin Raamotissa?' Mikä vastasi niin, mikä näin.

18:20 Silloin tuli henki ja asettui Herran eteen ja sanoi: 'Minä viekoittelen hänet.' Herra kysyi häneltä: 'Miten?'

18:21 Hän vastasi: 'Minä menen valheen hengeksi kaikkien hänen profeettainsa suuhun.' Silloin Herra sanoi: 'Saat viekoitella, siihen sinä pystyt; mene ja tee niin.'

18:22 Katso, nyt Herra on pannut valheen hengen näiden sinun profeettaisi suuhun, sillä Herra on päättänyt sinun osaksesi onnettomuuden."

18:23 Silloin astui esille Sidkia, Kenaanan poika, löi Mii-kaa poskelle ja sanoi: "Mitä tietä Herran Henki on poistunut minusta puhuakseen sinun

18:16 Niin hän sanoi: minä näin kaiken Israelin hajoitettuna vuorella, niinkuin lampaat, joilla ei yhtään paimenta ole: ja \Herra\ sanoi: eikö näillä ole yhtään Herraa? palatkaan kukin kotiansa rauhassa.

18:17 Niin sanoi Israelin kuningas Josaphatille: enkö minä sanonut sinulle, ettei hän minulle ennusta hyvää vaan pahaa.

18:18 Ja hän sanoi: sentähden kuulkaat \Herran\ sanaa; minä näin \Herran\ istuvan istuimellansa, ja koko taivaallisen sotajoukon seisovan hänen oikiällä ja vasemmalla puolellansa.

18:19 Ja \Herra\ sanoi: kuka viettelis Ahabin Israelin kuninkaan, että hän menis ylös ja lankeaisi Gileadin Ramotissa? Ja kuin yksi sanoi niin, ja toinen näin,

18:20 Niin tuli yksi henki ja seisoi \Herran\ edessä, ja sanoi: minä viettelen hänen. Ja \Herra\ sanoi hänelle: millä?

18:21 Hän sanoi: minä menen ja olen valheen henki kaikkein hänen prophetainsa suussa. Ja hän sanoi: viettele häntä ja sinä myös taidat: mene ja tee niin.

18:22 Nyt siis katso, \Herra\ on antanut valheen hengen näiden sinun prophetais suuhun, ja \Herra\ on puhunut pahaa sinua vastaan.

18:23 Niin astui Zidkija Kenaanan poika edes ja löi Mii-kaa poskelle, ja sanoi: minkä tien kautta on \Herran\ henki mennyt minun tyköäni pois, sinua puhuttelemaan?

tuden HERran nimeen.

18:16 Nijn hän sanoi: minä näin caicki Israeliterit hajotettuna vuorella/ nijncuin lampaat joilla ei yhtän paimenda ole. Ja HERra sanoi: eikö näillä ole yhtän Herra? men-gän cukin cotians rauhas.

18:17 Nijn sanoi Israelin Cuningas Josaphatille: engö minä sanonut sinulle/ ettei hän minulle ennusta hyvä/ waan paha.

18:18 Ja hän sanoi: sentähden cuulcat HERran sana/ minä näin HERran istuvan hänen istuimellans/ ja caicki taiwan sotawäki oikiällä ja wasemalla puolella.

18:19 Ja HERra sanoi: cuca saatta Ahabin Israelin Cuningan menemän ylös/ ja langeman Gileadin Ramothis. Ja cosca yxi sanoi nijn/ ja toinen näin.

18:20 Nijn tuli yxi hengi HERran eteen/ ja sanoi: minä saatan hänen sijhen. Ja HERra sanoi hänelle: millä?

18:21 Hän sanoi: minä menen ja olen wäärä hengi caickein Prophetain suusa.

18:22 Ja hän sanoi: sinä saatat ja täytät sen/ mene ja tee nijn.

Cadzo/ HERra on andanut wäärän hengen sinun Propheetias suuhun/ ja HERra on puhunut paha sinua wastan.

18:23 Silloin Zidechia Cnaenan poika käwi edes/ ja löi Michat poskelle/ ja sanoi: cunga tien cautta HERran hengi on mennyt minun tykö-

kanssasi?"

18:24 Miika vastasi: "Sen saat nähdä sinä päivänä, jona kuljet huoneesta huoneeseen piiloutuaksesi."

18:25 Mutta Israelin kuningas sanoi: "Ottakaa Miika ja viekää hänet takaisin Aamonin, kaupungin päällikön, ja Jooaan, kuninkaan pojan, luo."

18:26 Ja sanokaa: 'Näin sanoo kuningas: Pankaa tämä vankilaan ja elättäkää häntä vaivaisella vedellä ja leivällä, kunnes minä palaan voittajana takaisin.'

18:27 Miika vastasi: "Jos sinä palaat voittajana takaisin, niin ei Herra ole puhunut minun kauttani." Ja hän sanoi vielä: "Kuulkaa tämä, kaikki kansat."

18:28 Niin Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, menivät Gileadin Raamotiin.

18:29 Ja Israelin kuningas sanoi Joosafatille: "Täytyypä pukeutua tuntemattomaksi, kun käy taisteluun; mutta ole sinä omissa vaatteissasi." Ja Israelin kuningas pukeutui tuntemattomaksi ja kävi taisteluun.

18:30 Mutta Aramin kuningas oli käskenyt sotavaunujensa päälliköitä sanoen: "Älkää ryhtykö taisteluun kenenkään muun kanssa, olkoon alempi tai ylempi, kuin ainoastaan Israelin kuninkaan kanssa."

18:31 Kun sotavaunujen päälliköt näkivät Joosafatin, ajattelivat he: "Tuo on Israelin kuningas", ja ympäröivät hä-

18:24 Miika sanoi: katso, sinä olet sen näkevä sinä päivänä, jona käyt majasta maajaan, lymytäkses.

18:25 Niin sanoi Israelin kuningas: ottakaa Miika ja viekää häntä jälleen kaupungin päämiehen Amonin tykö ja Joaksen kuninkaan pojan tykö,

18:26 Ja sanokaat: näin sanoo kuningas: pankaa tämä vankihuoneeseen, ja ruokikaat häntä murheen leivällä ja murheen vedellä, siihenasti että minä tulen jälleen rauhassa.

18:27 Miika sanoi: jos sinä toki palajat rauhassa, niin ei ole \Herra\ puhunut minun kauttani. Ja hän sanoi: kuulkaat, kaikki kansat.

18:28 Niin meni Israelin kuningas ja Josaphat Juudan kuningas Gileadin Ramotia vastaan.

18:29 Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille: minä muutan vaatteeni ja tulen sotaan, mutta pidä sinä omat vaattees; ja Israelin kuningas muutti vaatteensa, ja he menivät sotaan.

18:30 Ja Syrian kuningas käski vaunuin päämiehille, jotka hänellä olivat, ja sanoi: ei teidän pidä sotiman pientä eli suurta vastaan, vaan ainoastaan Israelin kuningasta vastaan.

18:31 Ja tapahtui, kuin vaunuin päämiehet näkivät Josaphatin, että he sanoivat: se on Israelin kuningas; ja he käänsivät itsensä sotimaan

äni pois/ että hän puhu sinun cauttas?

18:24 Micha sanoi: cadzo/ sinä näet sen/ coscas menet alas siihen sisälliseen Camarijn lymyttämän sinuas.

18:25 Nijn sanoi Israelin Cuningas: ottacat Micha ja andacat hänen olla Ammonin Caupungin foudin tykönä/ ja Joaxen Cuningan pojan tykönä.

18:26 Ja sanocat: njn sano Cuningas/ pangat tämä fangeuteen/ ja ruockicat händä ahdistuxen leiwällä ja wedellä/ siihenasti että minä tulen jällens rauhas.

18:27 Micha sanoi: jos sinä palajat rauhas/ njn ei ole HERra puhunut minun cauttani. Ja hän sanoi: cuulcat caicki Canssa.

18:28 Nlin meni Israelin Cuningas ja Josaphat Judan Cuningas Gileadin Ramothia wastan.

18:29 Ja Israelin Cuningas sanoi Josaphatille: minä muutan waatteni ja tulen sotaan/ mutta pidä sinä omat waattes: ja Israelin Cuningas muutti waattens/ ja he menit sotaan.

18:30 Ja Syrian Cuningas käski hänen ylimmäiselle hewoismiehellens/ ja sanoi: ei teidän pidä sotiman piendä eli suurta wastan/ waan ainoastans Israelin Cuningasta wastan.

18:31 Cosca ylimmäiset hewoismiehet näit Josaphatin/ ajattelit he/ se on Israelin Cuningas/ ja he menit

net hyökätäkseen hänen kimppuunsa. Silloin Joosafat huusi, ja Herra auttoi häntä, ja Jumala houkutteli heidät pois hänestä.

18:32 Kun sotavaunujen päälliköt näkivät, ettei se ollutkaan Israelin kuningas, vetäytyivät he hänestä pois.

18:33 Mutta eräs mies, joka oli jännittänyt jousensa ja ampui umpimähkään, satutti Israelin kuningasta vyöpanssarin ja rintahaarniskan väliin. Niin tämä sanoi vaunujensa ohjaajalle: "Käännä vaunut ja vie minut pois sotarinnasta, sillä minä olen haavoittunut."

18:34 Mutta kun taistelu sinä päivänä yltyi yltymistään, jäi Israelin kuningas seisomaan vaunuihinsa, päin aramilaisia, iltaan asti; auringonlaskun aikaan hän kuoli.

2 Aikakirja 19 LUKU

19:1 Mutta Joosafat, Juudan kuningas, palasi onnellisesti takaisin kotiinsa Jerusalemiin.

19:2 Silloin Jeehu, Hananin poika, näkijä, meni kuningas Joosafatia vastaan ja sanoi hänelle: "Oliko sinun autettava jumalatonta, ja rakastatko sinä niitä, jotka vihaavat Herra? Sentähden on sinun päälläsi Herran viha.

19:3 Kuitenkin on sinussa löydetty myös hyvää, sillä sinä olet hävittänyt aserat maasta ja kiinnittänyt sydämesi Jumalan etsimiseen."

19:4 Niin Joosafat jäi Jerusalemiin. Sitten hän meni jälleen kansan keskeen, Beersebasta

häntä vastaan. Ja Josaphat huusi, ja \Herra\ autti häntä, ja Jumala käänsi heidät pois hänestä.

18:32 Sillä kuin vaunuin päämiehet näkivät, ettei hän ollut Israelin kuningas, käänsivät he itsensä pois hänestä.

18:33 Niin yksi mies jännitti joutsensa yksinkertaisuudessa ja ampui Israelin kuningasta rautapaidan jatkoon. Niin hän sanoi vaununsa ajajalle: käännä kätes ja vie minua ulos sotaväestä; sillä minä olen haavoitettu.

18:34 Ja sota tuli suureksi sinä päivänä, ja Israelin kuningas seisoi vaunuissa Syrialaisia vastaan ehtoosen asti; ja hän kuoli auringon laskeissa.

19 LUKU

19:1 Mutta Josaphat Juudan kuningas palasi kotia rauhassa Jerusalemiin.

19:2 Ja Jehu Hananin poika näkiä meni häntä vastaan ja sanoi kuningas Josaphatille: pitääkö sinun auttaman jumalatointa ja rakastaman niitä, jotka \Herraa\ vihaavat? ja sentähden on \Herran\ viha sinun päällä;

19:3 Niin on kuitenkin jotain hyvää löydetty sinun tykönäs, että olet hävittänyt metsistöt maalta ja olet aikoinut sydämeestä Jumalaa etsiä.

19:4 Niin Josaphat jäi Jerusalemiin. Ja hän meni jälleen ulos kansan seassa Bersabasta hamaan Ephraimin

caickialda ymbärins sotiman händä watan. Ja Josaphat huusi/ ja HERra autti händä/ ja Jumala käänsi heidän pois hänestä.

18:32 Sillä cosca ylimmäiset hewoismiehet näit/ ettei hän ollut Israelin Cuningas/ käänsit he idzens pois hänestä.

18:33 Nijn yxi mies jännitti joudzens yxikertaisuudes/ ja ambuis Israelin Cuningast panzarin ja miecan candimen wälille. Nijn hän sanoi wau-nuns ajajalle: käännä kätes ja wie minua ulos sotawäestä: sillä minä olen haawois.

18:34 Ja sota tuli suurexi sinä päivänä/ ja Israelin Cuningas astui waunuuns Syrialaisia watan/ ehtosen asti/ ja cuoli Auringon laskeis.

XIX. Lucu

19:1 MUtta Josaphat Judan Cuningas palais cotia rauhas Jerusalemijn.

19:2 Ja Jehu Näkiä Hananin poica meni händä watan/ ja sanoi: Cuningas Josaphat/ pitääkö sinun njn auttaman sitä jumalatoinda/ ja racastaman sitä joca HERra wiha/ ja sentähden on HERran wiha sinun päällä.

19:3 Nijn on cuitengin jotain hywä löytyy sinun tykönäs/ että olet häwittänyt medzistöt maalda/ ja olet aicoinut sydämeestä Jumalata edziä.

19:4 Nlin Josaphat jäi Jerusalemijn. Ja hän palais ja meni ulos Canssan seas/ BerSe-

lähtien aina Efraimin vuoristoon saakka, ja palautti heidät takaisin Herran, heidän isiensä Jumalan, tykö.

19:5 Ja hän asetti tuomareita maahan, kaikkiin Juudan varustettuihin kaupunkeihin, kaupunki kaupungilta.

19:6 Ja hän sanoi tuomareille: "Katsokaa, mitä teette, sillä te ette ole tekemässä ihmisten tuomioita, vaan Herran tuomioita, ja hän on teidän kanssanne, kun te tuomitsette.

19:7 Hallitkoon siis teitä Herran pelko. Ottakaa vaari siitä, mitä teette, sillä Herrassa, meidän Jumalassamme, ei ole vääryyttä eikä puolueellisuutta, eikä hän ota lahjuksia."

19:8 Myöskin Jerusalemiin Joosafat asetti leeviläisiä, pappeja ja Israelin perhekunta-päämiehiä jakamaan Herran oikeutta ja ratkaisemaan riita-asioita. Ja he palasivat Jerusalemiin.

19:9 Ja hän käski heitä sanoen: "Tehkää Herraa peljäten, uskollisesti ja ehyellä sydämellä näin:

19:10 Jokaisessa riita-asiassa, minkä veljenne, jotka asuvat kaupungeissansa, tuovat teidän eteenne, koskipa se murhaa tai lakia, käskyä, säädöksiä tai oikeuksia, varoittakaa heitä, etteivät saattaisi itseensä vikapäiksi Herran edessä ja ettei viha kohtaisi teitä ja teidän veljiänne. Näin tehkää, ettette tulisi vikapäiksi.

19:11 Ja katso, ylimmäinen

vuorelle, ja palautti heidät jälleen \Herran\ heidän isäinsä Jumalan tykö.

19:5 Ja hän asetti tuomarit maalle, kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkeihin, muutaman kuhunkin kaupunkiin.

19:6 Ja hän sanoi tuomareille: katsokaat, mitä teette; sillä ette pidä tuomiota ihmisten, vaan \Herran\ edessä. Ja hän on teidän kanssanne tuomiossa.

19:7 Sentähden antakaat \Herran\ pelvon olla teidän tykönänne, ja karttakaat teitä ja tehkää se; sillä \Herran\ meidän Jumalamme tykönä ei ole yhtään vääryyttä, ei myös hän katso muotoa, eikä ota lahjoja.

19:8 Ja Josaphat asetti myös Jerusalemiin Leviläisiä ja pappeja, ja Israelin isäin ylimmäisiä \Herran\ tuomion ja asiain päälle; ja he palasivat Jerusalemiin.

19:9 Ja hän käski heitä, sanoen: tehkää näin \Herran\ pelvossa uskollisesti ja vaalla sydämellä:

19:10 Kaikissa riita-asioissa, jotka tulevat teidän eteenne veljiltänne, jotka kaupungeissansa asuvat, veren ja veren välillä, lain ja käskyn välillä, säätyin ja oikeutten välillä, pitää teidän neuvoiman heitä, ettei he syntiä tekisi \Herraa\ vastaan ja saattaisi vihaa teidän ja veljeinne päälle; tehkää siis kaikki näin, niin ette syntiä tee.

19:11 Katso, Amaria pappi

bast hamana Ephraimin vuorelle/ ja palautti heidän jälleensä Jumalan tykö.

19:5 Ja hän asetti Duomarit maalle/ caickijn Judan wahnoin Caupungeihin/ muutami-ta cuhungin Caupungijn.

19:6 Ja hän sanoi Duomareille: cadzocat mitä te teettä/ sillä et te pidä duomiota ihmisten/ mutta HERran edes. Ja hän on teidän cansan duomios.

19:7 Sentähden andacat HERran pelgon olla teidän tykönän/ ja cartacat teidän ja tehkät se: sillä HERran meidän Jumalam tykönä ei ole yhtän vääryttä/ ei myös hän cadzo muoto eikä ota lahjoja.

19:8 Ja Josaphat asetti Jerusalemijn Lewitaista ja Papeista/ ja Israelin ylimmäisistä Isistä HERran duomion ja asiain päälle/ ja he palasit Jerusalemijn.

19:9 Ja käski heitä/ sanoden: tehkät näin HERran pelgos uscollisest ja wagalla sydämellä.

19:10 Caikis asiois jotca tulewat teidän eteen teidän weljildän/ jotca heidän Caupungeisans asuwat/ weren ja weren wälillä/ lain ja käskyn wälillä/ säätyin ja oikeutten wälillä pitä teidän neuwomaneitä/ ettei he syndiä tekis HERra wastan/ ja saattais wiha teidän ja teidän weljein päälle/ tehkät sijs caicki näin/ nijn et te syndiä tee.

19:11 Cadzo/ Amaria Pappi

pappi Amarja olkoon teillä esimiehenä kaikissa Herran asioissa ja Sebadja, Ismaelin poika, Juudan heimoruhtinas, kaikissa kuninkaan asioissa, ja olkoot leeviläiset teillä virkamiehinä. Olkaa lujat ja ryhtykää työhön; ja Herra olkoon sen kanssa, joka hyvä on."

2 Aikakirja 20 LUKU

20:1 Senjälkeen tulivat moabilaiset ja ammonilaiset, ja heidän kanssaan myös muita paitsi ammonilaisia, sotimaan Joosafatia vastaan.

20:2 Niin tultiin ilmoittamaan tästä Joosafatille: "Suuri joukko tulee sinua vastaan meren toiselta puolelta, Aramista, ja katso, he ovat jo Hasason-Taamarissa"; se on Een-Gedissä.

20:3 Silloin Joosafat peljästy ja kääntyi kysymään Herralta ja kuulutti paaston koko Juudaan.

20:4 Niin Juuda kokoontui etsimään apua Herralta; myös kaikista Juudan kaupungeista tultiin etsimään Herraa.

20:5 Ja Joosafat astui esiin Juudan ja Jerusalemin seurakunnassa, Herran temppelissä, uuden esipihan edessä

20:6 ja sanoi: "Herra, meidän isiemme Jumala, sinä olet Jumala taivaassa, ja sinä hallitset kaikkia pakanakansain valtakuntia. Sinun kädessäsi on voima ja väkevyys, eikä kukaan kestä sinun edessäsi.

20:7 Sinä, meidän Jumalamme, karkoitit tämän maan

on kaikkein ylimmäinen teidän ylitsenne kaikissa \Herran\ asioissa. Niin on Sebadia Ismaelin poika hallitsia Juudan huoneessa kaikissa kuninkaan asioissa, niin ovat myös teillä virkamiehet Leviläiset: olkaat hyvässä turvassa ja tehkää tämä, ja \Herra\ on hyväin kanssa.

20 LUKU

20:1 Sitte tulivat Moabilaiset, Ammonilaiset ja heidän kanssansa myös muita, paitsi Ammonilaisia, sotimaan Josaphatia vastaan.

20:2 Niin tultiin ja ilmoitettiin Josaphatille, sanoen: sinua vastaan tulee sangen suuri sotajoukko Syriasta, tuolta puolelta meren; ja katso, he ovat HatsetsonTamarissa: se on Engeddi.

20:3 Mutta Josaphat pelkäsi, ja asetti kasvonsa etsimään \Herraa\, ja antoi kuuluttaa paaston koko Juudassa.

20:4 Ja Juuda tuli kokoon etsimään \Herralta\; tultiin myös kaikista Juudan kaupungeista etsimään \Herraa\.

20:5 Ja Josaphat seisoi Juudan ja Jerusalemin seurakunnassa, \Herran\ huoneessa, uuden pihan edessä.

20:6 Ja hän sanoi: \Herra\ meidän isäimme Jumala! etkös ole Jumala taivaassa, joka hallitset kaikkein pakanain valtakunnissa? Ja sinun kädessäsi on väki ja voima, ja ei ole yhtään, joka voi olla sinua vastaan.

20:7 Etkös sinä, meidän Jumalamme, ole ajanut tämän

on caickein ylimmäinen teidän päällä caikis HERran asiois. Nijn on Sebadia Ismaelin poika Försti Judan huones caikis Cuningan asiois/ nijn on myös teillä wircamiehet Lewitat/ olcat hywäs turwas ja tehkät tämä/ ja HERra on hywäin cansa.

XX. Lucu

20:1 Slitte tulit Moabin lapset/ Ammonin lapset/ ja heidän cansans ne Amunimist/ sotiman Josaphatia wastan.

20:2 Nijn tultin ja ilmoitettin Josaphatille/ sanoden: sinua wastan tule sangen suuri sotajoukko Syriast tuolda puolelda meren/ ja cadzo/ he owat Hazon Thamaris/ se on Engeddi.

20:3 Mutta Josaphat pelkäis/ ja asetti caswons edzimän HERra/ ja andoi cuulutta paaston coco Judas.

20:4 Ja Juda tuli cocoon edzimän HERra/ tulit myös caikist Judan Caupungeist edzimän HERra.

20:5 Ja Josaphat tuli Judan ja Jerusalemin seuracundaan HERran huoneseen vden cartanon eteen.

20:6 JA sanoi: HERra meidän Isäim Jumala/ etkös ole Jumala taiwais/ ja hallidzet caickein pacanoitten waldacunnis? Ja sinun kädessäsi on väki ja woima/ ja ei ole yhtän joca woi olla sinua wastan.

20:7 Etkös meidän Jumalamme ole ajanut tämän maan asu-

<p>asukkaat kansasi Israelin tietä ja annoit sen ystäväsi Aabrahamin jälkeläisille ikuisiksi ajoiksi.</p>	<p>maan asujamia kansas Israelin edestä pois? ja olet sen antanut Abrahamin sinun ystäväsi siemenelle ijankaikkisesti;</p>	<p>jamia sinun Canssas Israelin edest pois/ ja olet sen antanut Abrahamin sinun ystäväsi siemenelle ijancaickisest.</p>
<p>20:8 He asettuivat tänne ja rakensivat täällä sinulle, sinun nimellesi, pyhäkön sanoen:</p>	<p>20:8 Niin että he ovat asuneet siinä, ja ovat rakentaneet sinun nimelles pyhän, sanoen:</p>	<p>20:8 Nijn että he owat asunet sijnä/ ja rakendanet sinun nimelles Pyhän/ sanoden:</p>
<p>20:9 'Jos meitä kohtaa joku onnettomuus, miekka, rangaistustuomio, rutto tai nälänhätä, niin me astumme tämän temppelin eteen ja sinun eteesi, sillä sinun nimesi on tässä temppelissä; ja me huudamme sinua hädässämme, ja sinä kuulet ja autat.'</p>	<p>20:9 Kuin joku onnettomuus, rangaistusmiekka, rutto eli kallias aika meille tulee, niin pitää meidän seisoman tässä huoneessa sinun edessä (sillä sinun nimes on tässä huoneessa) ja huutaman sinua tuskassamme, niin sinä kuulet ja autat.</p>	<p>20:9 Cosca jocu onnettomuus/ rangaistus/ miecka/ rutto eli callis aica meille tule/ njn pitä meidän seisoman tässä huones sinun edesäs (sillä sinun nimes on tässä huones/) ja huudamme sinua meidän tuscasam/ njn sinä cuulet ja autat.</p>
<p>20:10 Ja katso, siinä ovat nyt ammonilaiset ja moabilaiset ja Seirin vuoristolaiset, joiden alueen kautta sinä et antanut israelilaisten kulkea, kun he tulivat Egyptin maasta, vaan nämä kääntyivät heistä pois eivätkä tuhonneet heitä.</p>	<p>20:10 Ja nyt katso, Ammonin lapset, Moab ja Seirin vuoristolaiset, joidenka kautta et sinä antanut Israelin lasten mennä, vaeltaissansa Egyptistä; vaan heidän täytyi palata pois heidän tyköänsä, eikä hävittäneet heitä;</p>	<p>20:10 Cadzo/ Ammonin lapset/ Moab ja ne Seirin vuorelda/ joidenga cautta et sinä andanut Israelin lasten mennä waeldaisans Egyptist/ mutta heidän täydyi palata pois heidän tyköäns/ ja ei hävittänet heitä.</p>
<p>20:11 Katso, nyt he kostavat sen meille: he tulevat karkoitamaan meitä maasta, joka on sinun omasi ja jonka sinä olet antanut meidän omaksemme.</p>	<p>20:11 Ja katso, he kostavat sen meille; ja he tulevat meitä ajamaan perinnöstäs pois, jonka meille perinnöksi antanut olet.</p>	<p>20:11 Ja cadzo/ he costawat sen meille/ ja tulewat meitä ajaman sinun perinnöstäs pois/ jongas meille perinnöxi andanut olet.</p>
<p>20:12 Meidän Jumalamme, etkö tuomitse heitä? Sillä me emme mahda mitään tätä suurta joukkoa vastaan, joka hyökkää meidän kimppuumme, emmekä itse tiedä mitä tehdä, vaan sinuun meidän silmämme katsovat."</p>	<p>20:12 Meidän Jumalamme! etkös heitä tuomitse? Sillä ei ole meillä yhtään voimaa tätä suurta joukkoa vastaan, joka tulee meitä vastaan: emme tiedä, mitä me teemme, vaan meidän silmämme katselevat sinun puolees.</p>	<p>20:12 Meidän Jumalam/ etkös heitä duomidze? sillä ei ole meillä yhtän woima tätä suurta jouckoa wastan/ joca tule meitä wastan/ en me tiedä mitä me teemme/ waan meidän silmän cadzelewat sinun puoles.</p>
<p>20:13 Kaikki Juudan miehet seisoivat siinä Herran edessä pikkulapsineen, vaimoineen ja poikineen.</p>	<p>20:13 Ja kaikki Juuda seisoi \Herran\ edessä, lapsinensa, vaimoinensa ja poikinensa.</p>	<p>20:13 Ja caicki Juda seisoi HERran edes/ lapsinens/ waimoinens ja poikinens.</p>
<p>20:14 Ja Herran Henki tuli seurakunnan keskellä Jahasieliin, Sakarjan poikaan,</p>	<p>20:14 Ja Jehasielin Sakarian pojan, Benajan pojan, Jehielin pojan, Mattanjan pojan päälle, Leviläisen Asaphin</p>	<p>20:14 JA HERran hengi tuli Jehasielin Sacharian pojan päälle/ Benajan pojan/ Je-</p>

<p>joka oli Benajan poika, joka Jegielin poika, joka Mattanjan poika, leeviläisen, joka oli Aasafin jälkeläisiä,</p>	<p>lapsista, tuli \Herran\ henki seurakunnan keskellä,</p>	<p>hielin pojan/ Mathanian Lewitan pojan/ Asaphin lapsist/ seuracunnan keskellä.</p>
<p>20:15 ja hän sanoi: "Kuunnelkaa, kaikki te Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat ja sinä kuningas Joosafat. Näin sanoo teille Herra: Älkää peljätkö älkääkä arkailko tätä suurta joukkoa, sillä sota ei ole teidän, vaan Jumalan.</p>	<p>20:15 Ja sanoi: kuulkaat, koko Juuda ja Jerusalemin asuvaiset, ja kuningas Josaphat! Näin sanoo \Herra\ teille: älkää peljätkö, älkää vavisko tätä suurta joukkoa, sillä te ette sodi, vaan Jumala.</p>	<p>20:15 Ja sanoi: kuulkaat koko Juda/ ja Jerusalemin asuvaiset/ ja Cuningas Josaphat. Näin sano HERra teille: älkät peljätkö eli wapisco tätä suurta joukkoa: sillä et te sodi/ mutta Jumala.</p>
<p>20:16 Menkää huomenna heitä vastaan. Katso, he nousevat silloin Siisin solaa pitkin, ja te kohtaatte heidät laakson päässä, itäänpäin Jeruelin erämaasta.</p>	<p>20:16 Huomenna pitää teidän menemän alas heidän tykönsä, ja katso, he menevät ylös Zitsin paltaan, ja te löydätte heidät ojan lopulla kohdastansa Jeruelin korven edessä.</p>	<p>20:16 Huomenna pitää teidän menemän heidän tygöns/ ja cadzo/ he menewät Zizijn/ ja te löydätte heidän ojan lopulla cohdistans Jeruelin corwen edes.</p>
<p>20:17 Mutta silloin ei ole teidän asianne taistella. Astukaa esiin, seisokaa ja katsokaa, kuinka Herra pelastaa teidät, Juuda ja Jerusalem. Älkää peljätkö älkääkä arkailko; menkää huomenna heitä vastaan, ja Herra on oleva teidän kanssanne."</p>	<p>20:17 Ei teidän pidä sotiman tässä asiassa, ainoastansa käykäät edes, seisokaat ja katsokaat \Herran\ autuutta, joka on teidän kanssanne: Juuda ja Jerusalem, älkää peljätkö ja älkää hämmästykö, menkää huomenna ulos heitä vastaan, \Herra\ on teidän kanssanne.</p>	<p>20:17 Ei teidän pidä sotiman tässä asias/ ainoastans käykät edes/ ja cadzocat HERran autuutta/ joca on teidän cansan/ Juda ja Jerusalem älkät peljätkö ja älkät hämmästykö/ mengät huomenna heitä wastian/ HERra on teidän cansan.</p>
<p>20:18 Silloin Joosafat kumartui kasvoillensa maahan, ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat lankesivat Herran eteen, rukoilemaan Herraa.</p>	<p>20:18 Silloin kumarsi Josaphat kasvoillensa maahan; ja kaikki Juuda ja Jerusalemin asuvaiset lankesivat \Herran\ eteen ja rukoilivat \Herraa\.</p>	<p>20:18 Silloin cumarsi Josaphat caswoillens maahan/ ja caicki Juda ja Jerusalem langeis HERran eteen/ ja rucoili händä.</p>
<p>20:19 Ja ne leeviläiset, jotka olivat Kehatin ja Koorahin jälkeläisiä, nousivat ylistämään Herraa, Israelin Jumalaa, ylen korkealla äänellä.</p>	<p>20:19 Ja Leviläiset Kahatilaisten lapsista ja Korhilaisten lapsista nousivat kiittämään \Herraa\ Israelin Jumalaa kovalla äänellä korkeuteen päin.</p>	<p>20:19 Ja Lewitat Kahatiterein lapsist ja Korhiterein lapsist/ nousit kijttämän HERra Israelin Jumalata/ corkialla änellä taiwasen päin.</p>
<p>20:20 Mutta varhain seuraavana aamuna he menivät Tekoan erämaahan. Ja heidän lähtiessänsä Joosafat astui esiin ja sanoi: "Kuulkaa minua, te Juudan ja Jerusalemin asukkaat. Uskokaa Herraan, Jumalaanne, niin te</p>	<p>20:20 Ja he nousivat varhain huomeneltain ja menivät Tekoan korpeen. Ja heidän lähteissänsä seiso Josaphat ja sanoi: kuulkaat minua, Juuda ja Jerusalemin asujamet, uskokaat \Herran\ teidän Jumalanne päälle, niin te olette hyvässä turvassa, ja</p>	<p>20:20 JA he nousit warhain huomeneltain/ ja menit Tekoan corpeen. Ja heidän lähteisäns seiso Josaphat/ ja sanoi: kuulkaat Juda ja Jerusalemin asujamet/ uscocat HERran teidän Jumalan päälle/ nijn te oletta hywäs tur-</p>

<p>olette hyvässä turvassa, ja uskokaat hänen profettojansa, uskokaa hänen profettojansa, sa, niin te menestytte. niin te menestytte."</p>	<p>uskokaat hänen profetan- sa, niin te menestytte.</p>	<p>was/ ja uscocat hänen Prophetans/ nijn te menestytte.</p>
<p>20:21 Ja neuvoteltuaan kansan kanssa hän asetti veisajat veisaamaan Herralle ylistysvirsiä pyhässä kaunistuksessa ja kulkemaan aseväen edellä sanoen: "Kiittäkää Herraa, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti."</p>	<p>20:21 Ja hän keskusteli kansan kanssa, ja asetti veisajat \Herralle\, kiittämään pyhässä kaunistuksessa, mennessä hankitun sotaväen edellä, jotka sanoivat: kiittäkää \Herraa\, sillä hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti.</p>	<p>20:21 Ja hän neuvoi Canssa/ ja asetti veisajat HERralle kiittämän pyhäs caunistuxes/ mennes hangitun sotawäen edellä/ ja sanoit: kijttäkät HERRa/ sillä hänen laupiudens pysy ijancaickisest.</p>
<p>20:22 Ja juuri kun he aloittivat riemuhuudon ja ylistysvirren, antoi Herra väijyjä tulla ammonilaisten, mooabilaisten ja Seirin vuoristolaisten selkään, jotka olivat hyökänneet Juudan kimppuun; ja heidät voitettiin.</p>	<p>20:22 Ja sittekuin he rupesivat kiittämään ja ylistämään, antoi \Herra\ väijyjät tulla Ammonin, Moabin ja Seirin vuorelaisten päälle, jotka Juudaa vastaan tulleet olivat; ja he löivät heidät.</p>	<p>20:22 Ja sijttecuin he rupeisit kiittämän ja ylistämän HERra/ andoi HERra wäijyjät tulla Ammonin/ Moabin ja Seirin wuorenen lasten päälle/ jotka Judat wastian tulleet olit/ ja löit heidän.</p>
<p>20:23 Sillä ammonilaiset ja mooabilaiset asettuivat Seirin vuoristolaisia vastaan tuhoamaan ja hävittämään heitä; ja kun he olivat lopettaneet Seirin asukkaat, autoivat he toisiaan toistensa tuhoamisessa.</p>	<p>20:23 Niin nousivat Ammonin ja Moabin lapset Seirin vuoreen asuvia vastaan, tappamaan ja hävittämään heitä. Ja sittekuin he olivat lopettaneet Seirin asuvaiset, autti kukin lähimmäistensä toinen toistansa tappamaan.</p>	<p>20:23 Nijn nousit Ammonin ja Moabin lapset heitä wastian Seirin wuorelda/ tappaman ja häwittämän heitä. Ja sijttecuin he olit lopettanet Seirin wuorelda/ autit he toinen toistans/ nijn että he myös idzens hucutit.</p>
<p>20:24 Kun Juudan miehet tulivat paikalle, josta voi tähytää erämaahan, ja kääntyivät joukkoon päin, niin katso, ruumiita makasi maassa, ei kukaan ollut pelastunut.</p>	<p>20:24 Mutta kuin Juuda tuli Mitspaan, joka on korven tykönä, käänsivät he heitänsä joukkoa päin, ja katso, silloin makasivat kuolleet ruumiit maassa, niin ettei yksikään heistä ollut päässyt.</p>	<p>20:24 MUtta cosca Juda tuli Mizpeen/ joca on corwen tykönä/ käänsit he heidäns joucko päin/ ja cadzo/ silloin macaisit cuollet ruumit maassa/ nijn ettei yxikän heistä ollut pääsnyt.</p>
<p>20:25 Niin Joosafat väkineen tuli ryöstämään heiltä saalista, ja he löysivät heidän seastaan paljon sekä tavaraa että ruumiita ja kalliita kaluja. Ja he ottivat itsellensä enemmän kuin saivat kannetuksi; he ryöstivät saalista kolme päivää, sillä sitä oli paljon.</p>	<p>20:25 Ja Josaphat tuli väkinensä jakamaan heidän saalistansa, ja he löysivät siellä ruumisten seassa tavaraa ja kallista kalua, ja he ottivat heiltä niin paljon, ettei he voineet kantaa; ja he ottivat siitä saaliista kolme päivää; sillä sitä oli sangen paljon.</p>	<p>20:25 Ja Josaphat tuli wäkinens jacaman saalista/ ja he löysit sieldä nijn paljo tawarata/ waatteita ja callista calua/ cuin he heildä otit/ ettei he woinet canda/ ja he jaoit sitä saalist colme päiwä: sillä sitä oli sangen paljon.</p>
<p>20:26 Neljäntenä päivänä he kokoontuivat Beraka-laaksoon;</p>	<p>20:26 Neljäntenä päivänä tulivat he kokoon Kiitoslaaksoon, sillä siinä he kiittivät</p>	<p>20:26 Neljändenä päiwänä he tulit cocoon kijtos laxoon/</p>

sillä siellä he kiittivät Herraa. Siitä on sen paikan nimenä Beraka-laakso vielä tänäkin päivänä.

20:27 Senjälkeen kaikki Juudan ja Jerusalemin miehet, ja Joosafat heidän etunenäsään, kääntyivät iloiten paluumatkalle Jerusalemiin, sillä Herra oli antanut heille ilon heidän vihollisistaan.

20:28 Ja he tulivat soittaen harpuilla, kanteleilla ja torvilla Jerusalemiin, Herran temppeleihin.

20:29 Ja Jumalan kauhu valtasi kaikkien maitten valtakunnat, kun he kuulivat Herran sotineen Israelin vihollisia vastaan.

20:30 Sitten Joosafatin valtakunnalla oli rauha; hänen Jumalansa soi hänen päästä rauhaan joka taholla.

20:31 Niin hallitsi Joosafat Juudaa. Hän oli kolmenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä viisi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Asuba, Silhin tytär.

20:32 Ja hän vaelsi isänsä Aasan tietä, siltä poikkeamatta, ja teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä.

20:33 Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet, eikä kansa vielä ollut kiinnittänyt sydäntänsä isiensä Jumalaan.

20:34 Mitä muuta on kerrottavaa Joosafatista, sekä hänen aikaisemmista että myöhemmistä vaiheistaan, katso, se on kirjoitettuna Jeehun,

\Herraa\; siitä kutsutaan se paikka Kiitoslaaksoksi tähän päivään asti.

20:27 Ja kaikki Juuda ja Jerusalemin palasivat takaperin, ja Josaphat kaikkein ensin, niin että he menivät ilolla Jerusalemiin; sillä \Herra\ oli antanut heille ilon heidän vihollisistaan.

20:28 Ja he menivät Jerusalemiin psaltareilla, harpuilla ja basunilla, \Herran\ huoneeseen.

20:29 Ja Jumalan pelko tuli kaikkein valtakuntain päälle maalla, sittekuin he kuulivat \Herran\ sotineen Israelin vihollisia vastaan.

20:30 Ja niin Josaphatin valtakunta oli levossa; ja Jumala antoi hänelle levon ympäristöllänsä.

20:31 Ja Josaphat hallitsi Juudaa, ja oli viiden ajastaikainen neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi ja hallitsi Jerusalemissa viisikolmattäkymmentä ajastaikaa; hänen äitinsä nimi oli Asuba Silhin tytär.

20:32 Ja hän vaelsi isänsä Assan teillä ja ei siitä horjahtanut, ja teki sitä mikä \Herral\ otollinen oli;

20:33 Paitsi ettei korkeudet tulleet otetuiksi pois; sillä ettei kansa vielä asettanut sydäntänsä Herran isänsä Jumalan tykö.

20:34 Mitä enempi Josaphatin töistä sanomista on, sekä ensimmäisistä että viimeisistä: katso, ne ovat kirjoitetut Jehun Hananin pojan teoissa, jotka hän oli kirjoittanut Is-

sillä siinä he kiittivät HERRaa/ siitä cudzutan se paikka kijoslaxoxi tähän päivän asti.

20:27 Ja caicki Juda ja Jerusalemin palasit tatakaperin/ ja Josaphat caickein esin/ niin että he menit ilolla Jerusalemin: sillä HERRa oli andanut heille ilon heidän wihollisistaan.

20:28 Ja menit Jerusalemin Psaltareilla/ harpuilla/ ja Basunoilla HERRan huoneseen.

20:29 Ja Jumalan pelco tuli caickein waldacundain päälle maalla/ sijttecuin he cuulit HERRan sotinen Israelin wiholista wastan.

20:30 Ja niin Josaphatin waldacunda oli alallans/ ja Jumala andoi hänelle lewon ymbäristöllänsä.

20:31 Ja Josaphat hallidzi Judat/ ja oli wijden ajastaikainen neljättäkymmentä tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi Jerusalemis wijsicolmattäkymmentä ajastaica/ hänen äitinsä nimi oli Asuba Silhin tytär.

20:32 Ja hän waelsi Isäns Assan teillä/ ja ei sijtä horjahtanut/ ja teki sitä cuin HERRalle otollinen oli.

20:33 Paidzi ettei corkeuxet tullet otetuxi pois: sillä ettei Canssa vielä asettanut sydändäns HERRan heidän Isäinsä Jumalan tygö.

20:34 Mitä enämbi Josaphatist sanomist on/ sekä ensimmäisistä että wijmeisistä/ cadzo/ se on kirjoitettu Jehun Hananin pojan tegois/ cuin

Hananin pojan, historiassa, joka on otettu Israelin kuningasten kirjaan.

20:35 Senjälkeen Joosafat, Juudan kuningas, liittoutui Ahasian, Israelin kuninkaan, kanssa, joka oli jumalaton menoissaan.

20:36 Hän liittoutui tämän kanssa rakentaakseen laivoja, joiden oli määrä kulkea Tarsiiseen; ja niin he rakensivat laivoja Esjon-Geberissä.

20:37 Mutta Elieser, Doodavahun poika, Maaresasta, ennusti Joosafatia vastaan sanoen: "Koska olet liittoutunut Ahasjan kanssa, on Herra särkevä sinuntyösi." Niin laivat rikkoutuivat eivätkä kyenneet menemään Tarsiiseen.

2 Aikakirja 21 LUKU

21:1 Sitten Joosafat meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Joram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

21:2 Ja hänellä oli veljiä: Joosafatin pojat Asarja, Jehiel, Sakarja, Asarjahu, Miikael ja Sefatja. Nämä kaikki olivat Joosafatin, Israelin kuninkaan, poikia.

21:3 Ja heidän isänsä oli antanut heille suuria lahjoja, hopeata, kultaa ja kalleuksia, sekä varustettuja kaupungeja Juudassa; mutta kuninkuuden hän oli antanut Joramille, sillä tämä oli esikoinen.

21:4 Kun Joram oli noussut isänsä valtaistuimelle ja vahvistunut, tappoi hän miekalla kaikki veljensä, niin myös

raelin kuningasten kirjaan.

20:35 Senjälkeen yhdisti Josaphat Juudan kuningas itsensä Ahasian Israelin kuninkaan kanssa, joka oli jumalaton menoissansa.

20:36 Ja hän suostui hänen kanssansa haaksia tekemään, vaeltaaksensa Tarsiiseen. Ja he tekivät haaksia EtseonGeberissä.

20:37 Mutta Elieser Dodavan poika Maresasta ennusti Josaphatia vastaan ja sanoi: ettäs olet suostunut Ahasiaan, on \Herra\ särkenyt sinun työs; ja haahdet menivät rikki, ja ei he saaneet enää Tarsiiseen kulkea.

21 LUKU

21:1 Ja Josaphat nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Joram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

21:2 Ja hänellä oli veljiä Josaphatin poikia, Asaria, Jehiel, Sakaria, Asaria, Mikael ja Sephatia. Nämä kaikki olivat Josaphatin Israelin kuninkaan pojat.

21:3 Ja heidän isänsä antoi heille monta lahjaa hopiasta, kullasta ja kalliista kappaleista, vahvain Juudan kaupunkien kanssa. Mutta Joramille antoi hän valtakunnan; sillä hän oli esikoinen.

21:4 Kuin Joram korotettiin isänsä valtakuntaan ja tuli voimalliseksi, tappoi hän kaikki veljensä miekalla ja muutamia Israelin ylimmäi-

hän oli kirjoittanut Israelin Cuningasten kirjaan.

20:35 SENjälken yhdisti Josaphat Judan Cuningas idzens Ahasian Israelin Cuningan cansa/ joca oli jumalaton menoisans.

20:36 Ja hän suostui hänen cansans haaxia tekemän/ waeldaxens merellä. Ja he teit haaxia Ezeon Geberis.

20:37 Mutta Eljeser Dodawan poica Maresast ennusti Josaphati wastan/ ja sanoi: ettäs olet suostunut Ahasiaan/ on HERra särkenyt sinun työs/ ja haaxi lyötin ricki/ ja ei he saanet enä merta waelda.

XXI. Lucu

21:1 JA Josaphat nukkui Isäins cansa/ ja haudattin Isäins tygö Dawidin Caupun-gijn. Ja hänen poicans Joram tuli Cuningaxi hänen siaans.

21:2 Ja hänellä oli weljejä Josaphatin poikia/ Asaria/ Jehiel/ Zacharia/ Azaria/ Michael ja Sephatia. Nämä caicki olit Josaphatin Israelin Cuningan lapset.

21:3 Ja heidän Isäns andoi heille monda lahja/ hopiast/ cullast ja callist cappaleist/ wahwain Caupungein cansa. Mutta Joramille andoi hän waldacunnan: sillä hän oli esikoinen.

21:4 COsca Joram corgotettin Isäns waldacundaan ja tuli woimallisexi/ tappoi hän caicki weljens miecalla/ ja

<p>muutamia Israelin päämiehiä. 21:5 Jooram oli kolmenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kahdeksan vuotta.</p>	<p>sistä. 21:5 Ja Joram oli kahden ajastajan vanha neljätkymmmentä tullessansa kuninkaaksi; ja hän hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusalemissa,</p>	<p>muutamit Israelin ylimmäisistä. 21:5 Ja Joram oli caxineljättäkymmendä ajastaica wanha tulduans Cuningaxi ja hallidzi cahdexan ajastaica Jerusalemissa.</p>
<p>21:6 Mutta hän vaelsi Israelin kuningasten tietä, niinkuin Ahabin suku oli tehnyt, sillä hänellä oli puolisona Ahabin tytär; ja niin hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä.</p>	<p>21:6 Ja hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, niinkuin Ahabin huone teki; sillä Ahabin tytär oli hänen emäntänsä; ja hän teki paha \Herran\ edessä.</p>	<p>21:6 Ja hän vaelsi Israelin Cuningasten tiellä/ cuin Ahabin huone teki: sillä Ahabin tytär oli hänen emändäns/ ja hän teki paha HERran edes.</p>
<p>21:7 Mutta Herra ei tahtonut tuhota Daavidin sukua, koska hän oli tehnyt liiton Daavidin kanssa ja koska hän oli luvannut antaa hänelle ja hänen pojillensa lampun ainiaksi.</p>	<p>21:7 Mutta ei \Herra\ tahtonut hukuttaa Davidin huonetta, sen liiton tähden, jonka hän tehnyt oli Davidin kanssa, ja niinkuin hän puhunut oli antaaksensa hänelle ja hänen lapsillensa walkeuden joka aika.</p>	<p>21:7 Mutta ei HERra tahtonut hucutta Dawidin huonetta/ sen lijton tähden cuin hän teki Dawidin cansa/ ja cuin hän puhunut oli andaxens hänelle ja hänen lapsillens aina yhden walkeuden.</p>
<p>21:8 Hänen aikanaan edomilaiset luopuivat Juudan vallanalaisuudesta ja asettivat itsellensä kuninkaan.</p>	<p>21:8 Hänen aikanansa luopuivat Edomilaiset Juudan vallan alta ja tekivät itsellensä kuninkaan.</p>	<p>21:8 HÄnen aicanans luowuit Edomerit Judast/ ja teit idzelens Cuningan:</p>
<p>21:9 Niin Joram lähti sinne päällikköineen ja kaikkinen sotavaunuineen. Ja hän nousi yöllä ja voitti edomilaiset, jotka olivat saartaneet hänet, ja sotavaunujen päälliköt.</p>	<p>21:9 Niin Joram meni ylitse ylimmäistensä kanssa, ja kaikki vaunut hänen kanssansa; ja hän valmisti itsensä yöllä ja löi kaikki Edomilaiset ympäristöltänsä, ja myös vaunuin päämiehet.</p>	<p>21:9 Sillä Joram oli mennyt ylidzen ylimmäistens cansa/ ja caicki waunut hänen cansans/ ja hän walmisti idzens yöllä/ ja löi caicki Edomerit ymbäristöldäns ja waunuin ylimmäiset.</p>
<p>21:10 Niin edomilaiset luopuivat Juudan vallanalaisuudesta vapaiksi, aina tähän päivään asti. Siihen aikaan luopui hänen vallanalaisuudestaan myös Libna, koska hän oli hyljännyt Herran, isiensä Jumalan.</p>	<p>21:10 Ja Edomilaiset luopuivat Juudan vallan alta tähän päivään asti; silloin luopui myös Libna hänestä; sillä hän hylkäsi \Herran\ isäinsä Jumalan.</p>	<p>21:10 Sentähden luowuit Edomerit Judast tähän päiwän asti/ silloin luowui myös Libna hänestä: sillä hän hyljäis HERran Isäins Jumalan.</p>
<p>21:11 Hänkin teetti uhrikukuloita Juudan vuoristoon ja saattoi Jerusalemin asukkaat haureuteen ja vietti Juudan.</p>	<p>21:11 Ja hän teki korkeuksia Juudan vuorilla, ja saatti Jerusalemin asuwait huorin tekemään ja vietti Juudan.</p>	<p>21:11 Ja hän teki corkeuxia Judan wuorilla/ ja saatti Jerusalemin asuwait huorin tekemän/ ia wietti Judan.</p>
<p>21:12 Mutta profeetta Elialta tuli hänelle tällainen kirjoitus: "Näin sanoo Herra, sinun isäsi</p>	<p>21:12 Ja kirjoitus tuli hänelle Elialta prophetalta, joka näin oli: näin sanoo \Herra\ si-</p>	<p>21:12 JA cosca kirjoitus tuli hänelle Elialda Prophetalda/ joca näin oli: näin sano HER-</p>

Daavidin Jumala: Koska et ole vaeltanut isäsi Joosafatin teitä etkä Aasan, Juudan kuninkaan, teitä,

21:13 vaan olet vaeltanut Israelin kuningasten tietä ja saattanut Juudan ja Jerusalemin asukkaat haureuteen, niinkuin Ahabin suku saattoi heidät haureuteen; ja koska myös olet tappanut veljesi, jotka olivat sinun isäsi perhekuntaa ja paremmat kuin sinä,

21:14 katso, sentähden Herra rankaisee sinun kansaasi, poikiasi, vaimojasi ja kaikkea, mitä sinulla on, kovalla vitsauksella;

21:15 ja sinä itse olet sairastava vaikeata tautia, sisusvaiava, kunnes vuoden, parin kuluttua sisuksesi taudin voimasta tunkeutuvat ulos."

21:16 Niin Herra herätti Joramia vastaan filistealaisten hengen ja niiden arabialaisten hengen, jotka asuivat etiopialaisten naapureina,

21:17 ja he menivät Juudaa vastaan, valloittivat sen ja veivät saaliinaan kaiken tavarin, mitä oli kuninkaan linnassa, niin myöskin hänen poikansa ja vaimonsa, niin ettei hänelle jäänyt muuta poikaa kuin Jooahas, hänen nuorin poikansa.

21:18 Ja kaiken tämän jälkeen Herra rankaisi häntä parantumattomalla sisusvaivala.

21:19 Parin vuoden kuluttua, toisen vuoden lopulla, hänen sisuksensa taudin voimasta tunkeutuivat ulos, ja hän kuoli

nun isäs Davidin Jumala: ettes vaeltanut isäs Josaphatin teillä, etkä Aksan Juudan kuninkaan teillä;

21:13 Mutta vaellat Israelin kuningasten tiellä, ja saatat Juudan ja Jerusalemin asuvaset huorin tekemään Ahabin huoneen huoruuden jälkeen, ja olet tappanut veljes isäs huoneesta, jotka sinua paremmat olivat;

21:14 Katso, niin \Herra\ lyö sinua kovin ja sinun kansaas, lapsias, emäntiäs ja kaikkea hyvyyttäs.

21:15 Ja sinun sisällyksissäsi pitää oleman monta sairautta, siihenasti että sisällykses sinusta päivä päivältä sairauden tähden käyvät ulos.

21:16 Niin \Herra\ herätti Joramia vastaan Philistealaisten ja Arabialaisten hengen, jotka ovat Etiopialaisten tykönä.

21:17 Ja he menivät ylös Juudaan, ja hävittivät sen ja veivät pois kaiken kalun, joka kuninkaan huoneessa oli, niin myös hänen poikansa ja emäntänsä; niin ettei hänelle yhtään poikaa jäänyt, paitsi Joahasta nuorinta poikaansa.

21:18 Ja kaiken sen jälkeen rankaisi \Herra\ häntä hänen sisällyksissäänsä senkaltaisella taudilla, jota ei taidettu parantaa.

21:19 Ja se tapahtui päivä päivältä, siihenasti kuin kahden vuoden aika kulunut oli, että hänen sisällyksensä

ra sinun Isäs Dawidin Jumala: ettes waeldanut Isäs Josaphatin teillä/ eikä Assan Judan Cuningan teillä.

21:13 Mutta waellat Israelin Cuningasten teillä/ ja saatat Judan ja Jerusalemin asuvaset huorin tekemän Ahabin huonen huoruden jälkeen/ ja olet tappanut weljes Isäs huonest/ jotca sinua paremmat olit.

21:14 Cadzo/ nijn HERra lyö sinua cowin/ ja sinun lapsias/ Canssas/ emänditäs ja caickeä hywyttäs.

21:15 Ja sinun sisällyxisäs pitää oleman monda sairautta/ siihenasti että sisällyxes sinusta päiwä päiwäldä sairauden tähden käywät ulos.

21:16 Nijn HERra herätti Joramita wastan Philisterein ja Arabein hengen/ jotca owat Ethiopialaisten tykönä.

21:17 Ja he menit Judaan/ ja häwittit sen/ ja weit pois caiken calun cuin Cuningan huones oli/ nijn myös hänen poicans/ ja emändäns/ nijn ettei hänelle yhtän poica jäänyt/ paidzi Joahast hänen nuorinda poicans.

21:18 Ja caiken sen jälkeen rangais HERra händä hänen sisällyxisääns/ sen caltaisella taudilla/ jota ei taittu parata.

21:19 Ja se tapahdui paiwä päiwäldä siihenasti cuin cahden vuoden aica culunut oli/ nijn käwit hänen sisällyxens

koviin tuskiin. Mutta hänen kansansa ei polttanut hänen kunniakseen kuolinsuitsutusta, niinkuin oli poltettu hänen isiensä kunniaksi.

21:20 Hän oli kolmenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kahdeksan vuotta. Ja hän meni pois kenenkään kaipaamatta, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin, mutta ei kuningasten hautoihin.

2 Aikakirja 22 LUKU

22:1 Jerusalemin asukkaat tekivät Ahasjan, hänen nuorimman poikansa, kuninkaaksi hänen sijaansa; sillä kaikki vanhemmat oli tappanut se rosvojoukko, joka arabialaisten kanssa oli tullut leiriin. Niin tuli Ahasja, Joramien poika, Juudan kuninkaaksi.

22:2 Ahasja oli kahdenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa vuoden. Hänen äitinsä oli nimeltään Atalja, Omrin tytär.

22:3 Hänkin vaelsi Ahabin suvun teitä, sillä hänen äitinsä oli häntä neuvomassa jumalattomuuteen.

22:4 Niin hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, samoin kuin Ahabin suku; sillä he olivat hänen isänsä kuoleman jälkeen hänen neuvonantajiaan, hänen turmioksansa.

22:5 Heidän neuvostansa hän myös lähti Israelin kuninkaan

kävivät ulos hänestä, hänen tautinsa kanssa; ja hän kuoli pahoista taudeista. Ja he ei tehneet yhtään suitsutusta hänelle, niin kuin he olivat tehneet hänen esi-isillensä.

21:20 Hän oli kahden ajastajan vanha neljäntäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusalemissa, ja vaelsi kelvottomasti; ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin, mutta ei kuningasten hautain sekaan.

22 LUKU

22:1 Ja Jerusalemin asuwait asettivat Ahasian hänen nuorimman poikansa kuninkaaksi hänen sijaansa; sillä se sotaväki, joka Arabiasta tuli, oli tappanut kaikki vanhemmat; sentähden tuli Ahasia Joramien poika Juudan kuninkaaksi.

22:2 Ja Ahasia oli kahden ajastajan vanha viidettäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi ajastajan Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Atalia Omrin tytär.

22:3 Hän vaelsi myös Ahabin huoneen teillä; sillä hänen äitinsä neuvoi häntä jumalattomuuteen.

22:4 Sentähden hän myös teki sitä, joka ei Herralle kelvannut, niinkuin Ahabinkin huone; sillä he olivat hänen neuvonantajansa hänen isänsä kuoleman jälkeen, hukuttamaan häntä.

22:5 Hän vaelsi myös heidän neuvonsa jälkeen, ja meni

ulos hänestä/ hänen tautinsa. Ja hän cuoli pahoista taudeista. Ja ei he tehneet yhtän suidzutusta hänelle/ cuin he olit tehneet hänen esijillensä.

21:20 Hän oli caxi neljäntäkymmentä ajastaica wanha tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi cahdexan ajastaica Jerusalemis/ ja vaelsi kelwottomast/ ja he hautaisit hänen Dawidin Caupungijn/ mutta ei Cuningasten hautain secan.

XXII. Lucu

22:1 JA Jerusalemin asuwait asetit Ahasian hänen nuorimman poicans Cuningaxi hänen siaans: sillä se sotaväki joca Arabiast tuli/ olit tappanet caicki wanhemmat/ sentähden tuli Ahasia Joramien poica Judan Cuningaxi.

22:2 Ja Ahasia oli caxiwijdetäkymmentä ajastaica wanha tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi ajastajan Jerusalemis. Ja hänen äitins oli Athalia Amrin tytär.

22:3 Ja hän vaelsi myös Ahabin huonen teillä: sillä hänen äitins neuvoi händä jumalattomuteen.

22:4 Sentähden hän myös teki sitä/ joca ei HERRalle kelwannut/ nijncuin Ahabingin huone: sillä he olit hänen neuwonsandajat hänen Isäns cuoleman jälken hucuttaman händä/ ja hän vaelsi heidän neuwons jälken.

22:5 Ja hän meni pois Joramien Ahabin Israelin Cuningan

Jooramin, Ahabin pojan, kanssa taistelemaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan Gileadin Raamotiin; mutta aramilaiset haavoittivat Jooramin.

22:6 Niin hän tuli takaisin Jisreeliin parantuakseen, sillä hänessä oli haavat, jotka hänen oli isketty Raamassa hänen taistellessaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan. Ja Juudan kuningas Ahasja, Jooramin poika, tuli Jisreeliin katsomaan Jooramia, Ahabin poikaa, koska tämä oli sairana.

22:7 Mutta Jumalalta tuli Ahasjan tuhoksi se, että hän meni Jooramin luo. Sillä sinne tultuaan hän meni Jooramin kanssa Jeehua, Nimsin poikaa, vastaan, jonka Herra oli voidellut hävittämään Ahabin sukua.

22:8 Ja kun Jeehu oli toimeenpanemassa Ahabin suvun tuomiota, tapasi hän Juudan ruhtinaat ja Ahasjan veljenpojat, jotka palvelivat Ahasjaa, ja tappoi heidät.

22:9 Sitten hän etsi Ahasjaa; ja tämä saatiin kiinni Samariassa, jossa hän piileskeli. Niin hänet vietiin Jeehun eteen ja surmattiin. Ja he hautasivat hänet, sillä he sanoivat: "Hän on Joosafatin poika, hänen, joka kaikesta sydämestänsä etsi Herraa." Eikä Ahasjan perheessä ollut ketään, joka olisi kyennyt hallitsemaan.

22:10 Kun Atalja, Ahasjan äiti, näki, että hänen poikansa oli kuollut, nousi hän ja tuhosi koko Juudan heimon kunin-

pois Joramin Israelin kuninkaan pojan kanssa sotaan Hasaelia Syrian kuningasta vastaan, Gileadin Ramotiin. Mutta Syrialaiset löivät Joramin.

22:6 Niin että hän palasi antamaan itsiänsä parantaa Jisreelissä; sillä hänellä oli haavat, jotka hän oli saanut Ramassa soteissansa Hasaelin Syrian kuninkaan kanssa. Ja Asaria Joramin poika Juudan kuningas meni sinne katsomaan Joramia Ahabin poikaa, joka sairasti Jisreelissä.

22:7 Sillä se onnettomuus oli Jumalalta Ahasian päälle pantu, että hän tuli Joramin tykö, ja että hän tultuansa meni Joramin kanssa Jehua Nimsin poikaa vastaan, jonka \Herra\ voidellut oli Ahabin huonetta hävittämään.

22:8 Ja kuin Jehu rupesi rankaisemaan Ahabin huonetta, löysi hän muutamia ylimmäisiä Juudasta ja Ahasian veljein lapsista, jotka Ahasiaa palvelivat, ja tappoi ne.

22:9 Ja hän etsi Ahasiaa; ja he saivat hänen kiinni Samariassa, johon hän itsensä lymyttänyt oli, ja he veivät hänen Jehun eteen, ja he tappoivat hänen, ja hautasivat hänen; sillä he sanoivat: hän on Josaphatin poika, joka on etsinyt \Herraa\ kaikesta sydämestänsä. Ja ei sitte yhtään ollut Ahasian huoneesta, joka taisi kuninkaaksi tulla.

22:10 Kuin Atalia Ahasian äiti näki poikansa kuolleeksi, nousi hän ja murhasi kaiken kuninkaallisen siemenen Juudan huoneessa.

pojan cansa sotaan Gileadin Ramothijn/ Hasaeli Syrian Cuningast wastan. Mutta Syrialaiset löit Joramin.

22:6 Nijn että hän palais antaman idzens parata Jesreelis: sillä hänellä oli haawa/ cuin hän oli saanut Raamas soteisans Hasaelin Syrian Cuningan cansa. Ja Ahasia Joramin poica Judan Cuningas meni sinne cadzoman Jorami Ahabin poica/ joca sairasti Jesreelis.

22:7 Sillä se onnettomuus oli Jumalalda Ahasian päälle pandu/ että hän tuli Joramin tygö/ ja hän meni Joramin cansa Jehut Nimsin poica wastan/ jonga HERra woidellut oli Ahabin huonetta häwit-tämän.

22:8 JA cosca Jehu rupeis rangaiseman Ahabin huonetta/ löysi hän muutamita ylimmäisiä Judast/ ja Ahasian veljen lapsist/ jotca Ahasiat palwelit/ ja tappoi ne.

22:9 Ja hän edzei Ahasiat/ ja sai hänen kijnni Samarias/ johonga hän idzens lymyttänyt oli/ ja he weit hänen Jehun eteen/ joca tappoi hänen/ ja hän haudattin: sillä he sanoit/ hän on Josaphatin poica/ joca on edzinyt HERra caikest sydämestäns. Ja eisijte yhtän enä ollut Ahasian huonest/ joca Cuningaxi tuli.

22:10 COsca Athalia Ahasian äiti näki poicans cuollexi/ nousi hän ja murhais caiken Cuningalisen siemenen Judan

gassuvun.

22:11 Mutta kuninkaan tytär Joosabat otti surmattavain kuninkaan poikien joukosta salaa Ahasjan pojan Jooaan ja pani hänet imettäjineen makuuhuoneeseen. Näin pappi Joojadan vaimo Joosabat, joka oli kuningas Jooramin tytär ja Ahasjan sisar, sai hänet kätkeytyksi Ataljalta, niin ettei tämä voinut häntä surmauttaa.

22:12 Sitten poika oli heidän luonaan Jumalan temppeliin piilotettuna kuusi vuotta, Ataljan hallitessa maata.

2 Alkuklaja 23

23:1 Mutta seitsemäntenä vuotena Joojada rohkaisi mielensä ja liittoutui sadanpäämiesten Asarjan, Jerohamin pojan, Ismaelin, Joohananin pojan, Asarjan, Oobedin pojan, Maesejan, Adajan pojan, ja Elisafatin, Sikrin pojan, kanssa.

23:2 Nämä kiertelivät Juudassa ja kokosivat leeviläiset kaikista Juudan kaupungeista sekä Israelin perhekuntapäämiehet; ja he tulivat Jerusalemiin.

23:3 Ja koko seurakunta teki Jumalan temppelissä liiton kuninkaan kanssa. Joojada sanoi heille: "Katso, kuninkaan poika on tuleva kuninkaaksi, niinkuin Herra on puhunut Daavidin pojista.

23:4 Tehkää näin: Kolmas osa teistä, papeista ja leeviläisistä, joiden on mentävä vartionpitoon sapattina, olkoon ovenvartijoina kynnyksil-

22:11 Mutta Josabeath kuninkaan tytär otti Joaksen Ahasian pojan varkain kuninkaan lasten seasta, jotka tapettiin, ja pani hänen imettäjänsä kanssa makaushuoneeseen; ja näin lymytti Josabeath kuningas Joramintytär, papin Jojadan emäntä, hänen Athalian edestä; (sillä hän oli Ahasian sisar) niin ettei hän tapettu.

22:12 Ja hän oli heidän kanssansa Jumalan huoneessa kätkettynä kuusi vuotta. Ja Athalia hallitsi maalla.

23 LUKU

23:1 Seitsemäntenä vuonna rohkaisi Jojada itsensä ja otti sodanpäämiehet, Asarian Jerohamin pojan, Ismaelin Joohananin pojan, Asarian Oobedin pojan, Maesejan Adajan pojan ja Elisaphatin Sikrin pojan liittoon kanssansa;

23:2 Jotka kävivät Juudan ympäri ja kokosivat Leviläisiä kaikista Juudan kaupungeista, ja ylimmäiset Israelin isät, tulemaan Jerusalemiin.

23:3 Ja kaikki seurakunta teki liiton kuninkaan kanssa Jumalan huoneessa. Ja hän sanoi heille: katso, kuninkaan poika pitää kuningas oleman, niinkuin \Herra\ Davidin lapsista sanonut on.

23:4 Näin pitää teidän tekemän: kolmas osa teistä, jotka käyvät sisälle sabbatina papeista ja Leviläisistä, pitää oleman oven tykönä vartiana;

huones.

22:11 Mutta Josabeath Cuningan tytär otti Joaxen Ahasian pojan warcain Cuningan lasten seast/ jotca tapettiin/ ja lähetti sängycamarijns imettjäns cansa/ ja näin lymytti Josabeath Cuningas Joramintytär/ ja Jojadan Papin emändä hänen/ Athalian edest (sillä hän oli Ahasian sisar) nijn ettei hän tapettu.

22:12 Ja oli heidän cansans Jumalan huones kätkettynä cuusi vuotta/ nijncauwan cuin Athalia hallidzi maalla.

XXIII. Lucu

23:1 Seidzemendenä vuonna rohwais Jojada idzens/ ja otti sadanpäämiehet/ nimittäin Azarian Jerobeamin pojan/ Ismaelin Johanan pojan/ Asarian Oobedin pojan/ Maesejan Adajan pojan ja Elizaphatin Sichrin pojan/ lijton cansans.

23:2 Jotca käwit Judan ympärins/ ja cocoisit caicki Lewitat caikist Judan Caupungeist/ ja ylimmäiset Isät Israelin seas/ tuleman Jerusalemiijn.

23:3 Ja caicki seuracunda teki lijton Cuningan cansa Jumalan huones. Ja hän sanoi heille: cadzo/ Cuningan poica pitä Cuningas oleman/ nijncuin HERra Dawidin lapsist sanonut on.

23:4 Näin pitä teidän tekemän: colmas osa teistä/ jotca käywät sisälle Sabbathina Papeist ja Lewitaist pitä oleman owen tykönä wartiana.

lä,

23:5 kolmas osa miehittäkään kuninkaan linnan ja kolmas osa Jesod-portin, ja koko kansa Herran temppelin esikartanot.

23:6 Älköön kukaan muu kuin papit ja palvelusta tekevät leeviläiset menkö Herran temppeliin. He saavat mennä sisään, sillä he ovat pyhät, mutta kaikki muu kansa noudattakoon Herran määräystä.

23:7 Leeviläiset asettukoot kuninkaan ympärille, kullakin ase kädessä; ja joka tunkeutuu temppeliin, se surmattakoon. Näin olkaa kuninkaan luona, menköön hän ulos tai sisään."

23:8 Leeviläiset ja koko Juuda tekivät kaiken, mitä pappi Joojada oli käskenyt heidän tehdä. Kukin heistä otti miehensä, sekä ne, joiden oli mentävä vartionpitoon sapatina, että ne, jotka pääsivät vartionpidosta sapatina, sillä pappi Joojada ei ollut vapauttanut osastoja palveluksesta.

23:9 Ja pappi Joojada antoi sadanpäämiehille keihäät, kilvet ja varustukset, jotka olivat olleet kuningas Daavidin omat ja olivat Jumalan temppelissä.

23:10 Ja hän asetti koko kansan, kullakin peitsi kädessä, temppelin eteläsivulta ainasen pohjoissivulle saakka, päin alttaria ja temppeliä, kuninkaan ympärille.

23:11 Sitten he toivat kuninkaan pojan esille, panivat hänen päähänsä kruunun ja antoivat hänelle lain kirjan ja

23:5 Ja kolmas osa kuninkaan huoneessa, ja kolmas osa perustuksen portissa; mutta kaikki kansa pitää oleman \Herran\ huoneen pihalla.

23:6 Ettei yksikään mene \Herran\ huoneeseen, vaan papit ja Leeviläiset, jotka siellä palvelevat, niiden pitää sisälle menemän; sillä he ovat pyhät; mutta kaikki muu kansa vartioitkaan \Herran\ vartiota.

23:7 Ja Leeviläisten pitää piirittämän kuninkaan jokainen aseensa kanssa kädessänsä. Ja jos joku muu menee huoneeseen, hänen pitää kuoleman. Ja teidän pitää oleman kuninkaan tykönä, kuin hän käy sisälle ja ulos.

23:8 Ja Leeviläiset kaiken Juudan kanssa tekivät kaiketi niinkuin pappi Joojada käskenyt oli. Ja jokainen otti väkensä, jotka menivät sabbatille, niiden kanssa jotka menivät pois sabbatilta; sillä pappi Joojada ei antanut niiden eritä toinen toisestansa.

23:9 Ja Joojada pappi antoi sodanpäämiehille keihäät ja kilvet ja kuningas Davidin aseet, jotka Jumalan olivat.

23:10 Ja asetti kaiken kansan, itsekunkin aseineensa kädessänsä, oikiasta huoneen loukkaasta niin vasemman loukkaasen, alttarin ja huoneen tykö, kuningasta ympäri.

23:11 Ja he toivat kuninkaan pojan edes, panivat kruunun hänen päähänsä, ja todistuksen, ja tekivät hänen kuninkaaksi. Ja Joojada ja hä-

23:5 Ja colmas osa Cuningan huones/ ja colmas osa perustuxen portis. Mutta caicki Canssa pitä oleman pihalla HERran huonen edes.

23:6 Ettei yxikän mene HERran huoneseen/ waan Papit ja Lewitat jotca siellä palwelewat/ nijden pitä sinne menemän: sillä he owat pyhät/ ja caicki muu Canssa wartioitcan HERran wartiata.

23:7 Ja Lewitat pitä pijrittämän Cuningan/ jocainen asens cansa kadesäns. Ja jocainen cuin muista mene huoneseen/ hänen pitä cuoleman. Ja heidän pitä oleman Cuningan tykönä/ cosca hän käy ulos ja sisälle.

23:8 JA Lewitat caiken Judan cansa teit nijncuin Pappi Joojada heidän käskenyt oli. Ja jocainen otti wäkens jotca menit Sabbathille/ nijden cansa cuin menit pois Sabbathilda: sillä Pappi Joojada ei andanut nijtä cahta joucko eritä toinen toisestans.

23:9 Ja Joojada Pappi andoi sodan päämiehille keihät ja kilwet/ ja Cuningas Dawidin aset/ jotca Jumalan huones olit.

23:10 Ja asetti caiken Canssan idzecungin asen käteen/ oikiast louckast nijn wasembaan louckaseen/ Altarita ja huonetta wastan Cuningasta ymbärins.

23:11 Ja he toit Cuningan pojan edes/ panit Cruunun hänen päähäns/ ja todistuxen/ ja teit Cuningaxi. Ja Jo-

tekivät hänet kuninkaaksi. Ja Joojada ja hänen poikansa voitelivat hänet ja huusivat: "Eläköön kuningas!"

23:12 Kun Atalja kuuli kansan huudon, sen juostessa ja huutaessa riemuhuutoja kuninkaalle, meni hän kansan luo Herran temppeliin.

23:13 Hän näki kuninkaan seisovan korkealla paikallansa sisäänkäytävän luona, ja päällyköt ja torvensoittajat kuninkaan luona, ja kaiken maan kansan, joka riemuitsi ja puhalsi torviin, ja veisaajat, jotka soittimillaan johtivat ylistyslautia. Silloin Atalja repäisi vaatteensa ja huusi: "Kapina, kapina!"

23:14 Mutta pappi Joojada antoi sadanpäämiesten, sotajoukon johtajien, astua esiin ja sanoi heille: "Viekää hänet pois rivien välitse, ja joka yrittää seurata häntä, se surmatakoon miekalla." Sillä pappi oli sanonut: "Älkää surmatko häntä Herran temppelissä."

23:15 Niin he kävivät häneen käsiksi, ja kun hän oli tullut kuninkaan linnan Hevosportin sisäänkäytävän luo, surmasivat he hänet siinä.

23:16 Ja Joojada teki liiton hänen itsensä, koko kansan ja kuninkaan kesken, että he olisivat Herran kansa.

23:17 Sitten kaikki kansa meni Baalin temppeliin, ja he hävittivät sen. Sen alttarit ja kuvat he murskasivat, ja he tappoivat alttarien edessä Mattanin, Baalin papin.

nen poikansa voitelivat hänen, ja sanoivat: menestyköön kuningas!

23:12 Kuin Atalia kuuli kansan äänen, jotka juoksivat ylistäen kuningasta, niin hän meni kansan tykö \Herran\ huoneeseen.

23:13 Ja hän näki, ja katso, kuningas seiso patsaansa tykönä läpikäytävässä, ja ylimmäiset ja vaskitorvet kuninkaan ympärillä, ja kaikki maan kansa oli iloinen, ja puhalsivat vaskitorviin, ja veisaajat kaikkinaisten kanteleiden kanssa, taitavat kiittämään. Silloin repäisi Atalia vaatteensa ja sanoi: kapina, kapina!

23:14 Mutta Jojada pappi meni sodanpäämiesten kanssa ulos, jotka olivat sotajoukon päällä, ja sanoi heille: taluttakaat häntä ulos joukon lävitse: ja joka häntä seuraa, se pitää miekalla tapettaman; sillä pappi oli käskyn antanut, ettei häntä pitänyt \Herran\ huoneessa tapettaman.

23:15 Ja he panivat kätensä hänen päällensä, ja kuin hän tuli hevosportin läpikäytävään, joka oli kuninkaan huoneen tykönä, tappoivat he hänen siellä.

23:16 Ja Jojada teki liiton itsensä, kaiken kansan ja kuninkaan vaiheella, että he olisivat \Herran\ kansa.

23:17 Silloin meni kaikki kansa Baalin huoneeseen ja kukistivat sen, ja särkivät hänen alttarinsa ja kuvansa, ja tappoivat Mattanin Baalin papin alttarien edessä.

jada voiteli hänen poikinens/ ja sanoi: menestykön Cuningas.

23:12 COsca Athalia cuuli Canssan änen/ jotca juoxit ylistäden Cuningast/ nijn hän meni Canssan tygö HERran huoneseen.

23:13 Ja hän näki/ ja cadzo/ Cuningas seiso hänen siasans läpikäytäväs/ ja ylimmäiset/ ja Basunat Cuningan ymbärins/ ja caicki maan Canssa oli iloinen/ ja puhalsi Basunoihin/ ja weisajat caickinaisten candeletten cansa/ taitawat kijttämän. Silloin rewäis Athalia waatens/ ja sanoi: capina/ capina.

23:14 Mutta Jojada Pappi meni sadanpäämiesten cansa ulos/ ja sanoi heille: taluttacat händä ulos huonesta pihan läpidze/ joca händä seura/ se pitä miecalla tapettaman: sillä Pappi oli käskyn andanut/ ettei händä pitänyt HERran huones tapettaman.

23:15 Ja he panit kätens hänen päällens/ ja cosca hän tuli hewoisportin läpikäytävään/ joca oli Cuningan huonen tykönä/ tapoit he hänen siellä.

23:16 JA Jojada teki liiton hänen/ caiken Canssan ja Cuningan waihella/ että he olisit HERran Canssa.

23:17 Silloin meni caicki Canssa Baalin huoneseen/ ja cukistit sen/ ja särjit hänen Altarins ja cuwans/ ja tapoit Mathanin Baalin Papin Altarin edes.

23:18 Sitten Joojada asetti päällysmiehiä Herran temppeliin, leeviläisiä pappeja, jotka Daavid oli määrännyt Herran temppeliin, uhraamaan Herran polttouhreja, niinkuin on kirjoitettu Mooseksen laissa, riemuhuudoin ja lauluin, Daavidin järjestelyn mukaan.

23:19 Ja hän asetti ovenvartijat Herran temppelin porteille, ettei pääsisi sisään kukaan, joka oli jollakin tavalla saastainen.

23:20 Ja hän otti mukaansa sadanpäämiehet, ylimykset ja kansan hallitusmiehet sekä kaiken maan kansan ja vei kuninkaan Herran temppelistä, ja he tulivat Yläportin kautta kuninkaan linnaan ja asettivat kuninkaan kuninkaalliselle valtaistuimelle.

23:21 Ja kaikki maan kansa iloitsi, ja kaupunki pysyi rauhallisena. Mutta Ataljan he surmasivat miekalla.

2 Aikakirja 24 LUKU

24:1 Jooas oli seitsemän vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa neljäkymmentä vuotta. Hänen äitinsä nimi oli Sibja, Beersebasta.

24:2 Ja Jooas teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, niin kauan kuin pappi Joojada eli.

24:3 Ja Joojada otti hänelle kaksi vaimoa, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

24:4 Senjälkeen Jooas aikoi uudistaa Herran temppelin.

24:5 Ja hän kutsui kokoon papit ja leeviläiset ja sanoi

23:18 Ja Joojada pani \Herran\ huoneen virat pappein ja Leviläisten käsiin, jotka David oli asettanut \Herran\ huoneeseen tekemään \Herran\ polttouhria, niinkuin kirjoitettu on Mooseksen laissa, ilolla ja veisulla Davidin asetuksen jälkeen;

23:19 Ja asetti portinvartijat \Herran\ huoneen portteihin, ettei mitään saastaisuutta sisälle tulisi missään kapaleessa.

23:20 Ja hän otti sadanpäämiehet, ja voimalliset, ja kansan hallitsiat, ja kaiken maan kansan, ja vei kuninkaan \Herran\ huoneesta alas ja he menivät ylimmäisen portin lävitse kuninkaan huoneeseen; ja he antoivat kuninkaan istua valtakunnan istuimelle.

23:21 Ja kaikki maan kansa oli iloinen, ja kaupunki oli levossa, sittekuin Atalia tapettiin miekalla.

24 LUKU

24:1 Joas oli seitsemän ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Zibia Bersabasta.

24:2 Ja Joas teki sitä, mikä oikein oli \Herran\ edessä, niinkauvan kuin pappi Joojada eli.

24:3 Ja Joojada otti hänelle kaksi emäntää ja hän siitti poikia ja tyttäriä.

24:4 Ja tapahtui sen jälkeen, että Joas aikoi uudistaa \Herran\ huonetta.

24:5 Ja hän kokosi papit ja Leviläiset ja sanoi heille:

23:18 Ja Joojada asetti wiran HERran huoneeseen Pappein ja Lewitain keskenä/ jotca Dauid oli asettanut HERran huoneeseen tekemän polttouhria HERralle/ nijncuin kirjoitettu on Mosexen Lais/ ilolla ja weisulla cuin Dawid tehnyt oli.

23:19 Ja asetti portin wartiat HERran huonen eteen/ ettei mitän saastaisuutta tullut yhdengän cappalen päälle.

23:20 Ja hän otti sadanpäämiehet/ ja woimalliset/ ja Canssan hallidziat/ ja caiken maan Canssan/ ja toit Cuningan HERran huonest/ ja weit ylimmäisen portin läpidze Cuningan huoneeseen/ ja annoit Cuningan istua Cuningan istuimelle.

Ja caicki maan Canssa oli iloinen/ ja Caupungi oli lewos/ mutta Athalia tapettiin miecalla.

XXIV. Lucu

24:1 JOas oli seidzemen ajastaicainen tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi neljäkymmentä ajastaica Jerusalemiss/ ja hänen äitinsä nimi oli Zibia BerSebast.

24:2 Ja Joas teki mitä HERralle kelwollinen oli/ nijncauwan cuin Pappi Joojada eli.

24:3 Ja Joojada andoi hänelle caxi emändätä/ ja hän sijitti poikia ja tyttäritä.

24:4 Slitte aicoi Joas udista HERran huonetta.

24:5 Ja cocois Papit ja Lewit/ ja sanoi heille: mengät

heille: "Menkää Juudan kaupunkiin ja kootkaa kaikesta Israelista rahaa Jumalanne temppelin korjaamiseksi, vuodesta vuoteen, ja jouduttakaa tätä asiaa." Mutta leeviläiset eivät jouduttaneet sitä.

24:6 Silloin kuningas kutsui luokseen ylimmäisen papin Joojadan ja sanoi hänelle: "Miksi et ole pitänyt huolta siitä, että leeviläiset toisivat Juudasta ja Jerusalemissa Herran palvelijan Mooseksen määräämän Israelin seurakunnan veron lainmajaa varten?"

24:7 Sillä jumalaton Atalja ja hänen poikansa ovat murtauneet Jumalan temppeliin; he ovat myös käyttäneet baaleja varten kaikki Herran temppelin pyhät lahjat."

24:8 Sitten tehtiin kuninkaan käskystä arkku, ja se asetettiin Herran temppelin portin ulkopuolelle.

24:9 Ja Juudassa ja Jerusalemissa kuulutettiin, että vero, jonka Jumalan palvelija Mooses oli erämaassa määrännyt Israelille, oli tuotava Herralle.

24:10 Kaikki päämiehet ja kaikki kansa toivat iloiten rahaa ja heittivät arkkuun, kunnes se täyttyi.

24:11 Aina kun leeviläiset toivat arkun kuninkaan asettamien tarkastusmiesten luo, huomattuaan, että siinä oli paljon rahaa, tulivat kuninkaan kirjuri ja ylimmäisen papin käskyläinen tyhjentämään arkun, ja sitten he kantoivat sen takaisin paikoilleen. Niin he tekivät päivä päivältä ja kokosivat paljon rahaa.

menkää ulos Juudan kaupunkiin ja kootkaa rahaa kaikelta Israelilta, vuosi vuodelta, teidän Jumalanne huoneen parannukseksi, ja kiiruhtakaa tekemään sitä; mutta Leviläiset ei kiiruhtaneet.

24:6 Silloin kutsui kuningas Joojadan, ylimmäisen papin, ja sanoi hänelle: miksi et ota vaaria Leviläisistä, että he toisivat veron Juudasta ja Jerusalemissa, jonka Moses \Herran\ palvelia pani päälle, kuin piti Israelista kootaman todistuksen majaksi?

24:7 Sillä jumalaton Atalja on poikinensa särkenyt Jumalan huoneen, ja kaiken \Herran\ huoneeseen pyhitetyn olivat he tehneet Baalille.

24:8 Niin kuningas käski; ja he tekivät arkun, jonka he panivat \Herran\ huoneen portin ulkoiselle puolelle.

24:9 Ja he kuuluttivat Juudassa ja Jerusalemissa tuomaan \Herralle\ veroa, jonka Jumalan palvelia Moses oli pannut Israelin päälle korvessa.

24:10 Silloin iloitsivat kaikki päämiehet ja kaikki kansa; ja he toivat ja panivat arkkuun, siihenasti että se tuli täyteen.

24:11 Ja kuin aika tuli, että arkku kannettiin edes Leviläisiltä kuninkaan käskyn jälkeen (ja he näkivät siinä olevan paljon rahaa), tuli kuninkaan kirjoittaja ja se joka ylimmäiseltä papilta uskottu oli, ja he tyhjensivät arkun ja kantoivat sen jälleen siallensa. Näin he tekivät joka päivä siihenasti että he kokosivat paljon rahaa.

Judan Caupungeihin ja cootcat raha caikelda Israelillä vuosi vuodelta teidän Jumalanne huoneen parannukseksi. Ja kirjuttacat teidän tekemän siitä/ mutta Lewitat ei kirjuttaneet heitäns.

24:6 Silloin cudzui Cuningas Joojadan sen ylimmäisen/ ja sanoi hänelle: mixes ota waari Lewitaist/ tuoman wero Judast ja Jerusalemist/ jonga Moses HERran palwelia pani päälle/ cuin piti Israelist coottaman todistuxen majaxi?

24:7 Sillä se jumalaton Athalia on poikinens särkenyt Jumalan huoneen ja caiken HERran huoneeseen pyhitetyn/ olit he tehnet Baalille.

24:8 Nijn Cuningas käski tehdä Arcun/ jonga he panit HERran huoneen läpikäytävän ulkoiselle puolelle.

24:9 Ja he cuulutit Judas ja Jerusalemissa tuoman HERralle wero/ jonga Jumalan palwelia Moses oli pannut Israelin päälle corwes.

24:10 Silloin iloidzit caicki ylimmäiset ja caicki Canssa/ toit ja panit Arckuun/ siihenasti että se tuli täyten.

24:11 Ja cuin aica tuli että Arcku cannettin edes Lewitailda Cuningan käskyn jälkeen (ja he näit sijnä olewan paljo raha) tuli Cuningan kirjoittaja/ ja se joca ylimmäiseldä Papilda uscottu oli/ tyhjäksi Arcun/ ja cannoi sen jäljens siallens. Näin he teit jocapäivä siihenasti että he cocoisit paljo raha.

<p>24:12 Sitten kuningas ja Joojada antoivat sen niille, jotka teettivät työt Herran temppelissä, ja nämä palkkasivat kivenhakkaajia ja puuseppiä uudistamaan Herran temppeliä, niin myös rauta- ja vas-kiseppiä korjaamaan Herran temppeliä.</p>	<p>24:12 Ja kuningas ja Jojada antoivat ne teettäjille \Herran\ huoneen palvelukseksi; ne palkkasivat kivenhakkaajia ja rakentajia, uudistamaan \Herran\ huonetta, niin myös rauta- ja vas-kiseppiä, parantamaan \Herran\ huonetta.</p>	<p>24:12 Ja Cuningas ja Jojada annoit ne HERran huonen teettäille/ ne palckaisit kiwenhackaita ja rakendaita/ udistaman HERran huonetta/ rauta ja waskiseppiä/ parandaman HERran huonetta.</p>
<p>24:13 Ja työnteettäjät toimivat niin, että työ edistyi heidän käsissään, ja he asettivat Jumalan temppelin entiselleen sen määrämittojen mukaan ja panivat sen kuntoon.</p>	<p>24:13 Ja työmiehet tekivät työtä, niin että parannustyö menestyi heidän kättensä kautta; ja he saivat Jumalan huoneen kokonansa valmiiksi ja hyvin rakennetuksi.</p>	<p>24:13 Ja työmiehet teit työtä/ nijn että työn parannus menestyi heidän kättens kautta/ ja he sait Jumalan huonen coconans walmixi ja hywin raketuxi.</p>
<p>24:14 Ja kun he olivat päättäneet työnsä, veivät he rahan tähteet kuninkaalle ja Joojadalle; ja niillä teetettiin kaluja Herran temppeliin, jumalanpalvelus- ja uhraamiskaluja, kuppeja sekä kulta- ja hopeakaluja. Ja Herran temppelissä uhrattiin vakituisesti polttouhreja, niin kauan kuin Joojada eli.</p>	<p>24:14 Ja kuin he sen olivat päättäneet, veivät he liian rahan kuninkaan ja Jojadan eteen; siitä tehtiin astioita \Herran\ huoneeseen, astioita palvelukseen ja polttouhriin, lusikoita, kulta- ja hopia-astioita; ja uhrasivat polttouhria \Herran\ huoneen tykönä alati niinkauvan kuin Jojada eli.</p>	<p>24:14 Ja cosca he sen olit päättänet/ weit he lijan rahan Cuningan ja Jojadan eteen/ sijtä tehtin astioita HERran huoneeseen/ astioita palwelu-keen ja polttouhrijn/ lusicoita/ culda ja hopiaastioita. Ja uhraisit polttouhria HERran huonen tykönä caikis paicois nijncauwan cuin Jojada eli.</p>
<p>24:15 Mutta Joojada kävi vanhaksi ja sai elämästä kylänsä, ja hän kuoli. Sadan kolmenkymmenen vuoden vanha hän oli kuollessaan.</p>	<p>24:15 Ja Jojada tuli vanhaksi ja ijällä ravituksi ja kuoli; ja hän oli sadan ja kolmenkymmenen ajastaikainen kuollessansa.</p>	<p>24:15 JA Jojada tuli wanhaxi ja ijällisexi/ ja cuoli/ ja hän oli sadan ja colmenkymmenen ajastaikainen cuollesans.</p>
<p>24:16 Ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin kuningasten joukkoon, sillä hän oli tehnyt sitä, mikä hyvää on, Israelille ja Jumalalle ja hänen temppelilleen.</p>	<p>24:16 Ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin kuningasten sekaan; sillä hän oli tehnyt hyvin Israelissa Jumalaa ja hänen huonettansa kohtaan.</p>	<p>24:16 Ja he hautaisit hänen Dawidin Caupungijn Cuningasten secan/ sillä hän oli tehnyt hywin/ Israelin Jumalan/ ja hänen huonens cohtan.</p>
<p>24:17 Mutta Joojadan kuoleman jälkeen tulivat Juudan päämiehet ja kumarsivat kuningasta; ja kuningas kuuli heitä.</p>	<p>24:17 Ja Jojadan kuoleman jälkeen tulivat Juudan ylimmäiset ja rukoilivat kuningasta. Niin kuningas kuuli heitä.</p>	<p>24:17 JA Jojadan cuoleman jälken tulit Judan ylimmäiset/ ja rucoilit Cuningast. Nijn Cuningas cuuli heitä.</p>
<p>24:18 Ja he hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, temppelin ja palvelivat aseroita ja jumalankuvia. Niin viha kohtasi</p>	<p>24:18 Ja he hylkäsivät \Herran\ isäinsä Jumalan huoneen ja palvelivat metsistöitä ja epäjumalia. Niin tuli viha Juudan ja Jerusalemin</p>	<p>24:18 Ja he hyljäisit HERran heidän Isäins Jumalan huonen/ ja palwelit medzistöitä ja epäjumali. Nijn tuli wiha</p>

<p>Juudaa ja Jerusalemia tämän heidän rikoksensa tähden.</p>	<p>päälle tämän heidän syntinsä tähden.</p>	<p>Judan ja Jerusalemin päälle tämän heidän syndins tähden.</p>
<p>24:19 Hän lähetti heidän keskuuteensa profeettoja palauttamaan heitä Herran tykö, ja nämä varoittivat heitä, mutta he eivät kuulleet.</p>	<p>24:19 Ja hän lähetti heille prophetat palauttamaan heitä \Herran\ tykö; ja he todistivat heille, mutta ei he totelleet.</p>	<p>24:19 Ja hän lähetti heille Prophetat palauttaman heitä HERran tygö/ ja he todistivat heille/ mutta ei he totellet.</p>
<p>24:20 Niin Jumalan Henki täytti Sakarjan, pappi Joojadan pojan, ja hän astui kansan eteen ja sanoi heille: "Näin sanoo Jumala: Miksi te rikotte Herran käskyt omaksi onnettomuudeksenne? Koska te olette hyljänneet Herran, hylkää hänkin teidät."</p>	<p>24:20 Ja Jumalan henki puetti Sakarian papin Jojadan pojan; hän astui kansan eteen ja sanoi heille: näin sanoo Jumala: miksi te rikotte \Herran\ käskyn? Ei se pidä teille menestymän; koska te olette hyljänneet \Herran\, niin hylkää hän jälleen teidät.</p>	<p>24:20 JA Jumalan hengi puetti Zacharian Jojadan Papin pojan/ hän astui Canssan eteen/ ja sanoi heille: näitä sano Jumala: mixi te ricotte HERran käskyn/ ei se pidä teille menestymän: Sillä te oletta hyljännet HERran/ niijn hylkä hän jällens teidän.</p>
<p>24:21 Mutta he tekivät salaliiton häntä vastaan ja kivittivät hänet kuoliaaksi kuninkaan käskystä Herran temppelin esipihalla.</p>	<p>24:21 Mutta he tekivät liiton häntä vastaan ja kivittivät hänen kuoliaaksi kuninkaan käskyn jälkeen, \Herran\ huoneen pihalla.</p>	<p>24:21 Mutta he teit lijton händä wastian/ ja kiwiti hänen cuoliaxi Cuningan käskyn jälken/ HERran huonen cartanolla.</p>
<p>24:22 Sillä kuningas Joas ei muistanut rakkautta, jota hänen isänsä Joojada oli hänelle osoittanut, vaan tappoi Joojadan pojan. Ja tämä sanoi kuollessaan: "Herra näköön ja kostakoon."</p>	<p>24:22 Ja kuningas Joas ei ajatellut sitä laupiutta, jonka Joadada hänen isänsä hänelle tehnyt oli, mutta tappoi hänen poikansa. Ja hän sanoi kuollessansa: \Herra\ on näkevä ja etsivä.</p>	<p>24:22 Ja Cuningas Joas ei ajatellut sitä laupiutta/ jonga Joadada hänen Isäns hänelle tehnyt olit/ mutta tappoi hänen poicans. Ja hän sanoi cuollesans: HERra näke ja edzi.</p>
<p>24:23 Vuoden vaihteessa kävi aramilaisten sotajoukko Jooaan kimppuun, ja he tunkeutuivat Juudaan ja Jerusalemiin asti ja tuhosivat kansasta kaikki kansan päämiehet. Ja kaiken saaliinsa he lähettivät Damaskon kuninkaalle.</p>	<p>24:23 Ja tapahtui kuin ajastaika oli kulunut, että Syrian sotajoukko nousi häntä vastaan ja tuli Juudaan ja Jerusalemiin, ja surmasivat kaikki ylimmäiset kansan seasta, ja lähettivät kaiken saaliinsa Damaskun kuninkaalle.</p>	<p>24:23 JA cuin ajastaica oli culunut/ tuli Syrian sotajoucko Judaan ja Jerusalemijn/ ja surmaisit caicki ylimmäiset Canssan seast/ ja lahetit caicken saalins Damascun Cuningalle.</p>
<p>24:24 Sillä vaikka aramilaisten sotajoukko tuli vähälukuisena, antoi Herra näiden käsiin hyvin suuren sotajoukon, koska he olivat hyljänneet Herran, isiensä Jumalan. Ja niin nämä panivat toimeen rangaistustuomion Jooaalle.</p>	<p>24:24 Vaikka Syrian sotajoukko tuli vähällä väellä, kuitenkin antoi \Herra\ sangen suuren joukon heidän käsiinsä, että he \Herran\ isiäinsä Jumalan hyljänneet olivat. Ja niin he myös rangaikaisivat Joaksen.</p>	<p>24:24 Waicka Syrian sotajoucko tuli vähällä wäellä/ cuitengin andoi HERra sangen suuren joucon heidän käsijns/ että he HERran heidän Isäins Jumalan hyljännet olit. Ja niijn he myös rangaisit Joaxen.</p>
<p>24:25 Kun he sitten lähtivät häntä ahdistamasta - ja hän</p>	<p>24:25 Ja kuin he läksivät hänen tyköönsä, jättivät he hänen suureen sairauteen.</p>	<p>24:25 Ja cuin he läxit hänen tyköäns/ jätit he hänen suu-</p>

jäi heidän lähtiessään hyvin sairaaksi - tekivät hänen palvelijansa salaliiton häntä vastaan pappi Joojadan pojan murhan tähden ja tappoivat hänet hänen vuoteeseensa; ja niin hän kuoli. Ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin; kuitenkin ei häntä haudattu kuningasten hautoihin.

24:26 Ne, jotka tekivät salaliiton häntä vastaan, olivat Saabad, ammonilaisen vaimon Simeatin poika, ja Joosabad, moabilaisen vaimon Simritin poika.

24:27 Hänen pojistaan, monista häntä vastaan lausutuita ennustuksista ja Jumalan temppelin uudestaanrakentamisesta, katso, niistä on kirjoitettu Kuningasten kirjan selityskirjaan. Ja hänen poikansa Amasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Aikakirja 25

25:1 Amasja oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä yhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Joaddan, Jerusalemistista.

25:2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ei kuitenkaan ehyellä sydämellä.

25:3 Ja kun hänen kuninkuutensa oli vahvistunut, tappoi hän ne palvelijansa, jotka olivat murhanneet kuninkaan, hänen isänsä.

25:4 Mutta heidän lapsensa hän jätti surmaamatta: hän teki, niinkuin on kirjoitettu

Ja hänen palveliansa tekivät liiton häntä vastaan, Joadan papin lasten veren tähden, ja tappoivat hänen omalla vuoteellansa, ja hän kuoli; ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin, mutta ei kuningasten hautain sekaan.

24:26 Ne jotka liiton olivat tehneet häntä vastaan, olivat nämät: Sabad Simeatin Ammonilaisen poika, ja Josabad Simritin Moabilaisen poika.

24:27 Mutta hänen poikainsa ja hänen aikansa koottujen verojen luku, ja Jumalan huoneen rakennus, katso, ne ovat kirjoitetut kuningasten historiakirjassa. Ja hänen poikansa Amatsia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

25 LUKU

25:1 Amatsia oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksänkymmettä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Joaddan Jerusalemistista.

25:2 Ja hän teki, mitä \Herral\ oli otollinen, vaan ei täydestä sydäimestä.

25:3 Kuin hänen valtakuntansa vahvistettiin, tappoi hän palveliansa, jotka tappoivat kuninkaan hänen isänsä.

25:4 Mutta heidän lapsiansa ei hän tappanut; sillä näin on kirjoitettu laissa Moseksen raamatussa, jossa \Herra\

reen sairauteen. Ja hänen palvelians tei liiton häntä vastaan/ Joadan Papin lasten veren tähden/ ja tapoi hänen omalla vuoteellansa/ ja hän cuoli/ ja haudattiin Davidin Caupungijn/ mutta ei Cuningasten hautain secan.

24:26 Ne jotca liiton olit tehnet häntä vastaan/ olit nämät: Sabad Simeathin Ammonitin poica/ ja Josabad Simrithin Moabitin poica.

24:27 Mutta hänen poicans ja hänen alans coottuiden lucu/ ja Jumalan huonen rakennus/ cadzo/ ne owat kirjoitetut Cuningasten kirjain Historias. Ja hänen poicans Amazia tuli Cuningaxi hänen sijaans.

XXV. Lucu

25:1 AMazia oli wijsi ajastaica colmattakymmendä wanha/ tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi yhdexäncolmattakymmendä ajastaica Jerusalemis/ hänen äitins nimi oli Joada Jerusalemist.

25:2 Ja hän teki mitä HERRalle oli otollinen/ waan ei täydest sydäimest.

25:3 Cosca hänen waldacundans wahwistettin/ tappoi hän hänen palwelians/ jotca tapoit Cuningan hänen Isäns.

25:4 Mutta heidän lapsians ei hän tappanut: sillä näin on kirjoitettu Mosexen Lakiraama-

laissa, Mooseksen kirjassa, jossa Herra on käskennyt sanoen: "Älkööt isät kuolko lasten tähden älköötke lapset isien tähden; kukin kuolkoon oman syntinsä tähden."

25:5 Sitten Amasja kokosi Juudan miehet ja asetti heidät perhekunnittain, tuhannen ja sadanpäämiesten mukaan, koko Juudan ja Benjaminin. Ja hän piti katselmuksen heistä, kaksikymmenvuotiaista ja sitä vanhemmista, ja huomasi heitä olevan kolmesataa tuhatta sotakelpoista, keihästä ja kilpeä käyttävää valiomiestä.

25:6 Lisäksi hän palkkasi Israelista sadalla hopeatalentilla satatuhatta sotaurhoa.

25:7 Mutta Jumalan mies tuli hänen luoksensa ja sanoi: "Kuningas! Älköön Israelin sotajoukko lähtekö sinun kanssasi, sillä Herra ei ole Israelin, kaikkien näiden ephraimilaisten, kanssa.

25:8 Vaan lähde sinä yksin, käy rohkeasti taisteluun; muutoin Jumala kaataa sinut vihollistesi eteen, sillä Jumalalla on valta auttaa ja kaataa." Amasja sanoi Jumalan miehelle:

25:9 "Mutta miten käy niiden sadan talentin, jotka minä olen antanut Israelin joukolle?" Jumalan mies vastasi: "Herra voi antaa sinulle paljon enemmän, kuin se on."

25:10 Silloin Amasja erotti sen joukon, joka oli tullut hänen luoksensa Ephraimista, pa-

kieltää, sanoen: ei tule isäin kuolla lasten edestä, eikä lasten isäin edestä; mutta jokaisen pitää kuoleman syntinsä tähden.

25:5 Ja Amatsia kokosi Juudan ja asetti heidät isäinsä huoneen jälkeen, tuhanten ja satain päämiehet koko Judassa ja Benjaminissa, ja luki kahdenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, ja löysi heitä kolmesataa tuhatta valittua, jotka olivat kelloiset sotaan, kantamaan keihästä ja kilpeä.

25:6 Hän palkkasi myös Israelista satatuhatta vahvaa sotamiestä sadalla leiviskällä hopiaa.

25:7 Niin tuli Jumalan mies hänen tykönsä ja sanoi: kuningas, älä salli Israelin sotajoukon tulla kanssasi; sillä ei \Herra\ ole Israelin kanssa, eikä kaikkein Ephraimin lasten kanssa.

25:8 Sillä jos sinä tulet osoittamaan sinun rohkeuttas sodassa, niin Jumala antaa sinun kaatua vihamiestes eteen; sillä Jumalalla on voima auttaa ja langettaa.

25:9 Amatsia sanoi Jumalan miehelle: mitäs sadan leiviskän kanssa tehdään, jotka minä Israelin sotamiehille annoin? Jumalan mies sanoi: \Herralla\ on varaa antaa sinulle paljon enemmän kuin se on.

25:10 Niin erotti Amatsia ne sotamiehet tyköänsä, jotka Ephraimista olivat hänen tykönsä tulleet, menemään

tus/ josa HERra kieldä/ sanoden: ei tule Isäin cuolla lasten edest/ eikä lasten Isäin edest/ mutta jocaidzen pitä cuoleman oman syndins tähden.

25:5 JA Amasia cocois Judan/ ja asetti heidän Isäins huonen jälken/ tuhannen ja sadan päämiesten jälken coco Judas ja BenJaminis/ ja luki cahdenkymmenen vuotiset/ ja sitä wanhemmat/ ja löysi heitä colme sata tuhatta walittua/ jotca olit kelwolliset sotaan candaman keihästä ja kilpiä.

25:6 Hän palckais myös Israelist sata tuhatta wahwa sotamiestä/ sadalla leiwiskällä hopiata.

25:7 MUtta silloin tuli Jumalan mies hänen tygöns/ ja sanoi: Cuningas/ älä salli Israelin sotajoucon tulla cansas: sillä ei HERra ole Israelin cansa/ eikä caickein Ephraimin lasten cansa.

25:8 Sillä jos sinä tulet osottaman sinun rohkeuttas sodas/ nijn Jumala anda sinun caatua wihamiestes eteen: sillä Jumalalla on woima autta ja langetta.

25:9 Amazia sanoi Jumalan miehelle: mitästä nijden sadan leiwiskän cansa tehdän/ jotca minä Israelin sotamiehille annoin? Jumalan mies sanoi: HERralla on wielä enä/ jota hän sinulle anda.

25:10 Silloin erotti Amazia ne sotamiehet tyköäns/ jotca Ephraimist olit hänen cansans

laamaan kotiinsa. Siitä he vihastuivat kovin Juudaan ja menivät kotiinsa vihasta hehkuen.

25:11 Mutta Amasja rohkaisi mielensä, lähti ja vei väkensä Suolalaaksoon ja surmasi seiriläisiä kymmenen tuhatta.

25:12 Ja toiset kymmenen tuhatta Juudan miehet ottivat elävinä vangeiksi. Nämä he veivät kallion laelle ja syöksivät heidät kallion laelta alas, niin että he kaikki ruhjoutuivat.

25:13 Mutta ne, jotka kuuluivat Amasjan palauttamaan joukkoon ja jotka eivät olleet päässeet hänen kanssaan sotaan, hyökkäsivät Juudan kaupunkeihin, Samariaan ja aina Beet-Hooroniin saakka; ja he surmasivat asukkaista kolmetuhatta ja ottivat paljon saalista.

25:14 Kun Amasja, voitettuaan edomilaiset, tuli takaisin, toi hän mukanaan seiriläisten jumalat ja asetti ne itselleen jumaliksi, ja hän kumarsi niitä ja poltti niille uhreja.

25:15 Niin Herran viha syttyi Amasjaa kohtaan, ja hän lähetti hänen luokseen profetan; tämä sanoi hänelle: "Miksi sinä etsit tuon kansan jumalia, jotka eivät voineet pelastaa omaa kansaansa sinun käsistäs?"

25:16 Hänen näin hänelle puhuessaan Amasja sanoi hänelle: "Olemmeko me asettaneet sinut kuninkaan neuvonantajaksi? Herkeä jo, muu-

siallensa. Niin he närkästyivät sangen suuresti Juudan päälle ja menivät kotiansa vihoissansa.

25:11 Ja Amatsia tuli rohkiaaksi ja johdatti kansansa ulos, ja meni Suolalaaksoon, ja löi siellä Seirin lapsista kymmentuhatta.

25:12 Ja Juudan lapset veivät pois elävältä vankina kymmentuhatta, ja veivät heidät kallion kukkulalle ja sysäsivät heidät kukkulalta maahan, niin että he kaikki musertuivat liivaksi.

25:13 Mutta sotamiehet, jotka Amatsia oli antanut mennä takaisin, niin ettei ne hänen kanssansa päässeet menemään sotaan, hajoittivat itsensä Juudan kaupunkeihin Samariasta Bethoroniin asti, ja löivät heistä kolmetuhatta, ja ottivat paljon saalista.

25:14 Ja kuin Amatsia palasi Edomilaisten taposta, toi hän myötänsä Seirin lasten epäjumalat ja asetti ne itsellensä jumaliksi, kumarsi niiden edessä ja teki heille suitsutusta.

25:15 Niin \Herran\ viha julmistui Amatsian päälle, ja hän lähetti profetan hänen tykönsä, joka sanoi: miksis etsit sen kansan jumalia, jotka kansaansa ei taitaneet auttaa sinun käsistäs?

25:16 Kun hän puhui hänen kanssansa, sanoi hän hänelle: oletkos asetettu kuninkaan neuvonantajaksi? lackaa, miksis tahdot antaa sinuas lyödä? Niin propheta

tullet/ menemän siallens. Nijn he närkästyit sangen suurest Judan päälle/ ja menit cotions vihoisans.

25:11 Ja Amazia tuli rohkiaxi ja johdatti Canssans ulos/ ja meni suolalaxoon/ ja löi siellä Seirin lapsist kymmenen tuhatta.

25:12 Ja Judan lapset fangidzit heistä elävältä kymmenen tuhatta/ ja weit callion cuckulalle/ ja sysäisit heidän maahan caicki lijwaxi.

25:13 Mutta sotamiehet jotca Amazia oli andanut mennä tacaperin/ nijn ettei ne hänen wäkens cansa mennet sotaan/ hajotit idzens Judan Caupungeihin Samariast BethHoronijn/ ja löit heistä colme tuhatta/ ja otit paljo saalista.

25:14 JA cosca Amazia palais Edomerein tapost/ toi hän myötäns Seirin lasten epäjumalat/ ja asetti hänellens jumalixi/ cumarsi nijden edes/ ja teki heille suidzutusta.

25:15 Nijn HERran wiha julmistui Amazian päälle/ ja lähetti Prophetan hänen tygöns/ joca sanoi: mixis edzit sen Canssan jumalita/ jotca Canssans ei taitanet autta sinun käsistäs?

25:16 Ja cosca hän puhui hänen cansans/ sanoi hän hänelle: oletcos asetettu Cuningan neuwonandajaxi? lacka/ mixis tahdot anda si-

toin sinut surmataan." Profeetta herkesi ja sanoi: "Minä tiedän, että Jumala on päättänyt sinut tuhota, koska sinä teet näin etkä kuule minun neuvoani."

25:17 Amasja, Juudan kuningas, lähetti neuvoteltuaan asiasta Jooaalle, Jooahaan pojalle, Jeehun pojanpojalle, Israelin kuninkaalle, tämän sanan: "Tule, otelkaamme keskenämme."

25:18 Mutta Jooas, Israelin kuningas, lähetti Amasjalle, Juudan kuninkaalle tämän sanan: "Libanonilla kasvava ohdake lähetti setripuulle, joka kasvoi Libanonilla, tämän sanan: 'Anna tyttäresi vaimoksi minun pojalleni.' Mutta metsän eläimet Libanonilla kulkivat ohdakkeen ylitse ja tallasivat sen maahan.

25:19 Sinä sanot: 'Katso, minä olen voittanut edomilaiset', ja olet käynyt ylpeäksi saatuaasi kunniaa. Mutta pysy kotonasi; minkätähden tahdot tuottaa onnettomuuden: sinä itse kukistut ja Juuda sinun kanssasi?"

25:20 Mutta Amasja ei totellut; sillä tämä tuli Jumalalta: hän tahtoi antaa heidät alttiiksi, koska he olivat etsineet Edomin jumalia.

25:21 Niin Jooas, Israelin kuningas, lähti liikkeelle, ja he ottelivat keskenään, hän ja Amasja, Juudan kuningas, Beet-Semeksessä, joka on Juudan aluetta.

25:22 Ja israelilaiset voittivat Juudan miehet, ja nämä pa-

lakkasi ja sanoi: minä ymmärrän, että Jumala on aikonut sinua turmella, koska sen tehnyt olet, ja et totellut minun neuvoani.

25:17 Ja Amatsia Juudan kuningas piti neuvoa, ja lähetti Joaksen Joahaksen pojan, Jehun pojan Israelin kuninkaan tykö, ja käski sanoa hänelle: tule, katselkaamme toinen toistamme.

25:18 Mutta Joas Israelin kuningas lähetti Amatsian Juudan kuninkaan tykö, sanoen: orjantappurapensas Libanonissa lähetti sedripuun tykö Libanonissa, sanoen hänelle: anna tyttäres minun pojalleni emännäksi; mutta pedot Libanonissa juoksivat orjantappurapensaallaan päälle ja tallasivat sen.

25:19 Sinä ajattelet, katso, sinä olet lyönyt Edomilaiset, siitä sinun sydämes paisuu kerskaamaan itsiäs: pysy kotonas, miksis etsit vahinkoa, langetakses sekä itse että Juuda sinun kanssas?

25:20 Mutta ei Amatsia totellut, sillä se tapahtui Jumalalta, että he piti annettaman käsiin; sillä he olivat etsineet Edomilaisten jumalia.

25:21 Niin Joas Israelin kuningas meni ylös, ja he katselivat toinen toistansa, hän ja Amatsia Juudan kuningas, Betsemeksessä, joka on Juudassa.

25:22 Mutta Juuda lyötiin Israelilta, ja kukin pakeni majoilensa.

nuas lyödä? Nijn Propheta lackais/ ja sanoi: minä ymmärrän että Jumala on aikoinut sinua turmella/ ettäs sen tehnyt olet/ ja et totellut minun neuvoani.

25:17 JA Amazia Judan Cuningas piti neuwo/ ja lähetti Joaxen/ Joahaxen pojan/ Jehun Israelin Cuningan pojan tygö/ ja käski sanoa hänelle: tule/ cadzelcam toinen toistam.

25:18 Mutta Joas Israelin Cuningas lähetti Amazian Judan Cuningan tygö/ ja käski sanoa hänelle: orjantappurapensas Libanonis/ lähetti Cedripuun tygö Libanonis/ ja andoi sanoa hänelle: anna tyttäres minun pojalleni emännäxi/ mutta pedot Libanonis juoxit orjantappurapensan ylidze/ ja tallaisit sen.

25:19 Sinä luulet/ cadzo/ minä olen lyönyt Edomerit/ sijtä sinun sydämes paisu/ ja sinä kerscat idziäs: pysy ctona/ mixis edzit wahingotas/ langettaxes Judan Canssa?

25:20 MUTta ei Amazia totellut/ sillä se tapahtui Jumalalta: sillä heidän piti annettaman heidän käsijs: sillä he olit edzinet Edomerein jumalita.

25:21 Nijn Joas Israelin Cuningas meni/ ja he cadzelit toinen toistans/ hän ja Amazia Judan Cuningas BethSemexes/ joca on Judas.

25:22 Mutta Juda lyötiin Israeliltdä/ ja cukin pakeni majoins.

kenivat kukin majallensa.

25:23 Ja Jooas, Israelin kuningas, otti Juudan kuninkaan Amasjan, Jooaan pojan, Jooahaan pojanpojan, Beet-Semeksessä vangiksi ja toi hänet Jerusalemiin. Sitten hän revitti Jerusalemin muuria Ephraimin portista Kulmaporttiin saakka, neljäsataa kyynärää.

25:24 Ja hän otti kaiken kullan ja hopean sekä kalut, mitä Herran temppelissä, Oobed-Edomin huostassa oli, ja kuninkaan linnan aarteet ynnä panttivankeja ja palasi Samariaan.

25:25 Mutta Amasja, Jooaan poika, Juudan kuningas, eli Jooaan, Jooahaan pojan, Israelin kuninkaan, kuoleman jälkeen viisitoista vuotta.

25:26 Mitä muuta on kerrottavaa Amasjan aikaisemmista ja myöhemmistä vaiheista, se on kirjoitettuna Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.

25:27 Siitä ajasta alkaen, jolloin Amasja luopui Herrasta, punottiin Jerusalemissa salaliittoa häntä vastaan. Hän pakeni Laakiiseen, mutta Laakiiseen lähetettiin miehiä hänen jälkeensä, ja he surmasivat hänet siellä.

25:28 Hänet nostettiin hevosten selkään ja haudattiin isänsä viereen Juudan kaupunkiin.

2 Aikakirja 26 LUKU

26:1 Mutta koko Juudan kansa otti Ussian, joka oli kuudentoista vuoden vanha, ja teki hänet kuninkaaksi hänen isänsä Amasjan sijaan.

25:23 Ja Joas Israelin kuningas käsitti Amatsian Juudan kuninkaan Joaksen pojan Joahaksen pojan Betsemeksessä ja vei Jerusalemiin, ja särki Jerusalemin muurin Ephraimin portista kulmaporttiin asti, neljäsataa kyynärää.

25:24 Ja hän otti kaiken kullan ja hopian, ja kaikki astiat jotka löydettiin Jumalan huoneessa Obededomin tykönä, ja kuninkaan huoneen tavarat ja (otti) lapset pantiksi ja palasi Samariaan.

25:25 Ja Amatsia Joaksen poika Juudan kuningas eli Joaksen Joahaksen pojan Israelin kuninkaan kuoleman jälkeen viisitoistakymmentä ajastaikaa.

25:26 Mitä enempää Amatsian menoista sanomista on, sekä ensimmäisistä että viimeisistä: eikö se ole kirjoitettu Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa?

25:27 Ja siitä ajasta, jona Amatsia luopui \Herrasta\, tekivät he häntä vastaan liiton Jerusalemissa; mutta hän pakeni Lakikseen. Niin lähettivät he hänen peräsänsä Lakikseen ja tappoivat hänen siellä.

25:28 Ja he veivät hänen hevosilla ja hautasivat hänen isänsä tykö Juudan kaupunkiin.

26 LUKU

26:1 Mutta koko Juudan kansa otti Ussian, joka oli kuudentoistakymmenen ajastaikainen, ja asettivat hänen kuninkaaksi isänsä

25:23 Ja Joas Israelin Cuningas käsitti Amazian Judan Cuningan Joaxen pojan Joahaxen pojan BethSemexes/ ja wei Jerusalemiin/ ja särki Jerusalemin muurin Ephraimin portist culmaporttij/ neljä sata kynärätä.

25:24 Ja hän otti caiken cullan ja hopian/ ja caicki astiat jotca käsillä olit Jumalan huones ObedEdomin tykönä/ ja Cuningan huonen tawarois/ ja otti lapset cansans pandixi Samariaan.

25:25 Ja Amazia Joaxen poica Judan Cuningas eli Joaxen Joahaxen pojan Israelin Cuningan cuoleman jälken/ wij-sitoistakymmendä ajastaica.

25:26 Mitä enä Amaziast sanomist on sekä ensimmäisist että wijmeisist/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan ja Israelin Cuningasten kirjas.

25:27 Ja sijtä ajasta jona Amazia luopui HERrast/ teit he händä wastian lijton Jerusalemis. Mutta hän pakeni Lachixeen. Nijn lähetit he hänen jälkens Lachixeen/ ja tapoit hänen siellä.

25:28 Ja he weit hänen hewoisilla/ ja hautaisit hänen Isäins tygö Judan Caupungijn.

XXVI. Lucu

26:1 MUtta coco Judan Canssa otit Usian/ joca oli cuudentoistakymmenen ajas-taicainen/ ja asetit hänen Cuningaxi hänen Isäns Amazi-

	Amatsian siaan.		an siaan.
26:2 Hän linnoitti Eelatin ja palautti sen Juudalle, sitten- kuin kuningas oli mennyt le- poon isiensä tykö.	26:2 Hän rakensi Elotin, ja saatti sen jälleen Juudalle, sitte kuin kuningas oli nuk- kunut isäinsä kanssa.	26:2 Hän rakensi Elothin ja saatti sen jälleens Judalle/ sijttecuin Cuningas oli nucku- nut Isäins cansa.	
26:3 Ussia oli kuudentoista vuoden vanha tullessaan ku- ninkaaksi, ja hän hallitsi Jeru- salemissa viisikymmentä kaksi vuotta. Hänen äitinsä oli ni- meltään Jekolja, Jerusalemis- ta.	26:3 Kuudentoistakymmenen vuotinen oli Ussia tullessan- sa kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa kuudetta- kymmentä Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Jekolia Jerusalemista.	26:3 Cuudentoistakymmenen vuotinen oli Usia tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi caxi ajastaica cuudettakymmendä Jerusalemis. Mutta hänen äi- tins nimi oli Jechalia Jerusa- lemist.	
26:4 Ja hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Amasja oli tehnyt.	26:4 Ja hän teki, mitä otolli- nen oli \Herran\ edessä, kaiketi niinkuin hänen isän- sä Amatsia oli tehnyt.	26:4 Ja hän teki mitä otolli- nen oli HERran edes/ caiketi nijncuin hänen Isäns Amazia oli tehnyt.	
26:5 Ja hän etsi Jumalaa, niin kauan kuin Sakarja eli, joka ymmärsi Jumalan näkyjä. Ja niin kauan kuin hän etsi Herraa, antoi Jumala hänen menestyä.	26:5 Ja hän etsi Jumalaa, niinkauvan kuin Sakaria eli, opettaja Jumalan näyissä. Ja niinkauvan kuin hän etsi \Herraa\, antoi Jumala hä- nen menestyä.	26:5 Ja hän edzei Jumalata/ nijncauwan cuin Zacharia eli/ se opettaja Jumalan nägyisä. Ja nijncauwan cuin hän edzei HERra/ andoi Jumala hänen menestyä.	
26:6 Hän lähti sotimaan filis- tealaisia vastaan ja revitti Ga- tin, Jabnen ja Asdodin muurit, ja hän rakennutti kaupunkeja Asdodin alueelle ja muualle filistealaisten maahan.	26:6 Sillä hän läksi ja soti Philistealaisia vastaan, ja kukisti Gatin muurin, ja Jabnen muurin, ja Asdodin muurin, ja rakensi kaupun- geita Asdodin ympärille ja Philistealaisten keskelle;	26:6 Sillä hän läxi ja sodei Philisterejä wastan/ ja cukisti Gathin muurin/ ja Jabnen muurin/ ja Asdodin muurin/ ja rakensi Caupungeita Asdo- din ymbärille/ ja Philisterein keskelle:	
26:7 Ja Jumala auttoi häntä filistealaisia vastaan ja niitä arabialaisia vastaan, jotka asuivat Guur-Baalissa, sekä meunilaisia vastaan.	26:7 Sillä Jumala autti häntä Philistealaisia, Arabialaisia, Gurbaalin asuvia ja Meuni- laisia vastaan.	26:7 Sillä Jumala autti händä Philisterejä/ Arabeita/ Gur- Baalin asuwita ja Meunitereitä wastan.	
26:8 Ja ammonilaiset maksoi- vat veroa Ussialle, ja hänen maineensa levisi aina Egyptiin saakka, sillä hän tuli ylen mahtavaksi.	26:8 Ja Ammonilaiset antoi- vat Ussialle lahjoja; ja hän tuli kuuluisaksi hamaan sii- hen saakka, josta Egyptiin mennään; sillä hän tuli aina väkevämmäksi.	26:8 Ja Ammoniterit annoit Ussialle lahjoja/ ja hän tuli cuuluisaxi haman siihen saacka/ josta Egyptijn men- nän: sillä hän tuli aina wäke- wemmäxi.	
26:9 Ussia rakennutti Jerusa- lemiin tornit Kulmaportin ja Laaksoportin päälle ja Kulma- uksen päälle ja varusti ne.	26:9 Ja Ussia rakensi tornit Jerusalemissa Kulmaportin ja Laaksoportin päälle, ja muihin kulmiin, ja vahvisti niitä.	26:9 Ja Usia rakensi tornit Jerusalemis culmaportin ja laxoportin päälle/ ja muihin culmijn/ ja wahwisti nijtä.	
26:10 Hän rakennutti torneja myös erämaahan ja hakkautti	26:10 Hän rakensi torneja myös korpeen ja kaivoi mon-	26:10 Hän rakensi myös tor- neja corpeen/ ja caiwoi mon-	

paljon vesisäiliöitä, sillä hänellä oli paljon karjaa sekä Alankomaassa että ylätasangolla. Peltomiehiä ja viinitarhureita hänellä oli vuoristossa ja puutarhamailloilla, sillä hän harrasti maanviljelystä.

26:11 Ja Ussialla oli sotajoukko, joka teki sotapalvelusta ja lähti sotaan osastoittain, sen lukumäärän mukaan, mikä heitä oli katselmuksessa, jonka kirjuri Jegiel ja päällysmies Maeseja olivat toimittaneet Hananjan, kuninkaallisen päällikön, johdolla.

26:12 Perhekuunta-päämiesten, sotaurhojen, koko lukumäärä oli kaksituhatta kuusisataa.

26:13 Heidän johdossaan oli kolmensadan seitsemän tuhannen viidensadan miehen suuruinen sotajoukko, joka teki väellä ja voimalla sotapalvelusta auttaakseen kuningasta vihollista vastaan.

26:14 Ja Ussia varusti heidät, koko sotajoukon, kilvillä, keihäillä, kypäreillä, rintahaarniskoilla, jousilla ja linkokivillä.

26:15 Ja hän teetti Jerusalemiin taidokkaasti sommiteltuja sotakoneita, jotka asetettiin torneihin ja muurien kulmiin ja joilla ammuttiin nuolia ja suuria kiviä. Niin hänen maineensa levisi kauas, sillä hän sai ihmeteltävästi apua, kunnes hän tuli mahtavaksi.

26:16 Mutta kun hän oli tullut mahtavaksi, ylpistyi hänen sydämensä, niin että hän teki kelvottoman teon, hän tuli uskottomaksi Herraa, Juma-

ta kaivoa; sillä hänellä oli paljo karjaa laaksoissa ja tasaisella kedolla, ja peltomiehiä ja viinamiehiä vuorilla ja Karmelissa; sillä hän rakasti peltoja.

26:11 Ussialla oli myös hyvin harjoitettu sotajoukko, jotka sotaan menivät joukottain, heidän lukunsa jälkeen, niinkuin he olivat luetut Jejeelin kirjoittajan ja Maesejan virkamiehen kautta, Hananian käden alla, joka oli kuningaan päämiehiä.

26:12 Ja ylimmäisten isäin luku väkevistä sotamiehistä oli kaksituhatta ja kuusisataa,

26:13 Ja heidän allansa sotajoukko kolmesataa tuhatta ja seitsemäntuhatta, ja viisisataa väkevää ja urhoollista sotamiestä, joiden piti kuningasta auttaman vihamiehiä vastaan.

26:14 Ja Ussia valmisti koko sotajoukolle kilpiä ja keihäitä, rautalackeja ja rautapaitoja, joutsia ja vielä kiviäkin linkoja varten.

26:15 Hän teki myös Jerusalemissa varustukset sangen taitavasti, jotka piti oleman tornein päällä ja kulmain päällä, joista piti ammuttaman nuolilla ja suurilla kivillä. Ja hänen sanomansa kuului sangen leviälle; sillä hän tuli ihmeellisesti autetuksi, siihen asti että hän väkeväksi tuli.

26:16 Kun hän oli väkeväksi tullut, paisui hänen sydämensä omaksi kadotukseksensa, ja rikkoi \Herraa\ Jumalaansa vastaan, ja meni \Herran\ templiin sisälle,

da caiwo: sillä hänellä oli paljo carja laxois ja tasaisella kedolla. Ja peldo ja wijnamakimiehiä vuorilla/ ja Carmelis: sillä hän racasti peldoja.

26:11 USialla oli myös sotajoukko/ jotca sotaan menit/ sen lugun jälkeen/ cuin he olit luetut Jejeelin kirjoittajan ja Maesejan wircamiehen kätten cautta/ Hananian käden ala/ joca oli Cuningan päämies.

26:12 Ja ylimmäisten Isäin lucu wäkewistä sotamiehistä/ oli caxi tuhatta ja cuusi sata.

26:13 Ja heidän allans sotajoukko/ colme sata ja seitzenen tuhatta/ ja wijsi sata wäkewätä sotamiestä/ jotca piti Cuningast auttaman wihamiehiä wastan.

26:14 Ja Usia walmisti coco sotajoucolle kilpiä ja keihäitä/ rautalackeja ja pantzareita/ joudzia ja lingoja kiwiä lasketta.

26:15 Hän teki myös Jerusalemis taitawita töitä/ jotca piti oleman tornein päällä/ ja culmain päällä/ joista piti ammuttaman nuolilla ja suurilla kiwillä/ ja hänen sanomans cuului sangen lewiälle: sillä hän tuli erinomattain autetuxi/ siihenasti että hän wäkewäxi tuli.

26:16 COsca hän oli wäkewäxi tullut/ paisui hänen sydämens omaksi cadotuxexens/ ja teki HERra hänen Jumalatans wastan/ ja meni HERran

laansa, kohtaan ja meni Herran temppeliin, suitsutusalttarille, suitsuttamaan.

26:17 Niin pappi Asarja meni hänen jälkeensä sinne, mukanaan kahdeksankymmentä Herran pappia, rohkeita miehiä.

26:18 Nämä astuivat kuningas Ussia vastaan ja sanoivat hänelle: "Ei ole sinun asiasi, Ussia, suitsuttaa Herralle, vaan pappien, Aaronin poikien, jotka ovat pyhitetyt suitsuttamaan. Mene ulos pyhäköstä, sillä sinä olet ollut uskokoton, eikä siitä tule sinulle kunniaa Herralta Jumalalta."

26:19 Niin Ussia vihastui, ja hän piti juuri suitsutusastiaa kädessään suitsuttaaksensa. Mutta kun hän vihastui pappeihin, puhkesi hänen otsaansa pitali pappien läsnäollessa Herran temppelissä, suitsutusalttarin ääressä.

26:20 Ja kun ylimmäinen pappi Asarja ja kaikki muut papit kääntyivät hänen puoleensa, niin katso, hänellä oli pitali otsassa. Silloin he äkisti karkoittivat hänet sieltä, ja itsekin hän kiiruusti lähti pois, kun Herra oli häntä lyönyt.

26:21 Niin kuningas Ussia tuli pitalitautiseksi kuolinpäiväänsä saakka ja asui pitalitautisena eri talossa, sillä hän oli eristetty Herran temppelistä. Hänen poikansa Jootam hallitsi kuninkaan linnaa ja tuomitsi maan kansaa.

26:22 Mitä muuta on kerrottavaa Ussiasta, hänen aikaisemmista ja myöhemmistä

suitsuttamaan pyhän savun alttarilla.

26:17 Ja Asaria pappi meni hänen perässensä, ja hänen kanssansa kahdeksankymmentä \Herran\ pappia, väkeviä miehiä,

26:18 Ja seisoi kuningas Ussia vastaan ja sanoivat hänelle: Ussia, ei sinun sovi suitsuttaa \Herralle\, vaan pappein, Aaronin poikain, jotka ovat pyhitetyt suitsuttamaan: mene ulos pyhästä, sinä olet väärin tehnyt, ei se tule sinulle kunniaksi \Herran\ Jumalan edessä.

26:19 Mutta Ussia vihastui, ja piti kädesssänsä pyhän savun astian suitsuttaaksensa. Vaan kuin hän vihastui pappeja vastaan, kävi spitali hänen otsastansa ulos pappein edessä \Herran\ huoneessa, pyhän savun alttarin edessä.

26:20 Niin katso ylimmäinen pappi Asaria hänen puoleensa, ja kaikki muut papit, ja katso, hän oli spitalinen otsassansa. Ja he hoputtivat hänen sieltä ulos, ja hän riensi myös itsekin; sillä hän oli \Herralta\ rangaistu.

26:21 Ja niin oli kuningas Ussia spitalinen hamaan kuolemaansa asti, ja asui erinäisessä huoneessa spitalisena, sillä hän oli eroitettu \Herran\ huoneesta. Mutta Jotam hänen poikansa hallitsi kuninkaan huoneen ja tuomitsi kansaa maalla.

26:22 Mitä enempää Ussian menoista sanomista on, sekä ensimmäisistä että viimeisistä, on propheta Jesaia Amotsin

Templijn suidzuttaman pyhän sawun Altarille.

26:17 Ja Azaria Pappi meni hänen peräsäns/ ja cahde-xankymmendä HERran Pappia/ wäkewitä miehiä.

26:18 Ja seisoi Cuningas Usiat wastan/ ja sanoit hänelle: Usia/ ei sinun sovi suidzutta HERralle/ waan Pappein Aaronin poicain/ jotta owat pyhitetyt suidzuttaman/ mene ulos Pyhäst/ sinä olet wäärin tehnyt/ ei se tule sinulle cunniaksi HERran Jumalan edes.

26:19 Mutta Usia wihastui/ ja piti kädesäns pyhän sawun astian suidzuttaxens. Waan cosca hän wihastui Pappeja wastan/ käwi spitali hänen odzastans ulos HERran huones/ pyhän sawun Altarin edes.

26:20 Silloin cadzoi ylimmäinen Pappi Azaria hänen puoleens/ ja caicki muut Papit/ ja cadzo/ hän oli spitalinen hänen odzasans. Ja he sysäisit hänen sieltä kijrust ulos/ ja hänen täydyi myös idze lähte: sillä hän oli HERralda rangaistu.

26:21 Ja nijn oli Usia Cuningas spitalinen haman cuolemans asti/ ja asui erinäises huones spitalisna/ sillä hän oli eroitettu HERran huonest. Mutta Jotham hänen poicans hallidzi Cuningalisen huonen/ ja duomidzi Canssoja maalla.

26:22 Mitä enä Usian menoist sanomist on/ sekä ensimmäisist että wijmeisist/ on

vaiheistaan, sen on profeetta poika kirjoittanut. Jesaja, Aamoksen poika, pannut kirjaan.

26:23 Ja Ussia meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen vainioon, kuningasten hautojen ääreen; sanottiin näet: "Hän on pitälitautinen." Ja hänen poikansa Jootam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Aikakirja 27 LUKU

27:1 Jootam oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hänen äitinsä nimi oli Jerusa, Saadokin tytär.

27:2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Ussia oli tehnyt, paitsi ettei hän tunkeutunut Herran temppeliin. Mutta kansa yhä vaelsi kelvottomasti.

27:3 Hän rakennutti Yläportin Herran temppeliin ja rakennutti paljon Oofelin muuria.

27:4 Hän rakennutti myös kaupunkeja Juudan vuoristoon, ja metsiin hän rakennutti linnoja ja torneja.

27:5 Hän kävi sotaa ammonilaisten kuningasta vastaan ja voitti heidät; ja ammonilaiset antoivat hänelle sinä vuonna sata talenttia hopeata, kymmenentuhatta koormittaa nisuja ja kymmenentuhatta koormittaa ohria. Tämän ammonilaiset suorittivat hänelle myöskin toisena ja kolmantena vuotena.

27 LUKU

27:1 Jotam oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tulessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa: hänen äitinsä nimi oli Jerusa Zadokin tytär.

27:2 Ja hän teki mitä \Herralle\ oli kelvollinen, kaiketi niinkuin hänen isänsä Ussia tehnyt oli, paitsi sitä, ettei hän käynyt \Herran\ templissä, ja kansa turmeli vielä itsensä.

27:3 Hän rakensi ylisen portin \Herran\ huoneeseen, ja Ophelin muuria hän paljon rakensi.

27:4 Ja hän rakensi kaupungit Juudan vuorelle, ja metsiin rakensi hän linnat ja tornit.

27:5 Ja hän soti Ammonin lasten kuninkaan kanssa, ja voitti heidät, niin että Ammonin lapset antoivat sinä vuonna hänelle sata leiviskää hopiaa, kymmenentuhatta koria nisuja ja kymmenentuhatta koria ohria. Niin paljon antoivat myös Ammonin lapset hänelle toisena ja kolmantena vuonna.

Propheta Esaia Amoxen poika kirjoittanut.

26:23 Ja Usia nukkui Isäins cansa/ ja he hautaisit hänen Isäins cansa Cuningasten hautapeldoon. Sillä he sanoit: hän on spitalinen. Ja Jotham hänen poicans tuli Cuningaxi hänen siaans.

XXVII. Lucu

27:1 JOtham oli wijden ajastaicainen colmattakymmendä tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi cuusitoistakymmendä ajastai-ca Jerusalemiss/ hänen äitins nimi oli Jerusa Zadochin tytär.

27:2 Ja hän teki mitä HERralle oli kelwollinen/ nijncuin hänen Isäns Usiakin tehnyt oli/ paidzi sitä/ ettei hän käynyt HERran Templis/ ja Canssa käytti wielä idzens pahoin.

27:3 Hän rakensi sen corkian portin HERran huoneseen/ ja Ophelin muuri hän paljon rakensi.

27:4 Ja hän rakensi Caupungit Judan vuorelle/ ja medzijn rakensi hän linnat ja tornit.

27:5 JA hän sodei Ammonin lasten Cuningan cansa/ ja voitti heidän/ nijn että Ammonin lapset annoit sinä vuonna hänelle sata leiwiskätä hopiata/ kymmenen tuhatta punda nisuja/ ja kymmenen tuhatta punda ohria. Nijn palio annoit myös Ammonin lapset hänelle toisna ja colmandena vuonna.

27:6 Niin Jootam tuli yhä mahtavammaksi, koska hän vaelsi vakaasti Herran, Jumalansa, edessä.

27:7 Mitä muuta on kerrottavaa Jootamista ja kaikista hänen sodistaan ja hänen vaelluksestansa, katso, se on kirjoitettuna Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.

27:8 Hän oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta.

27:9 Ja Jootam meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Aahas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Aikakirja 28 LUKU

28:1 Aahas oli kahdenkymmenen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hän ei tehnyt sitä, mikä on oikein Herran silmissä, niinkuin hänen isänsä Daavid,

28:2 vaan vaelsi Israelin kuningasten teitä; jopa hän teki valettuja kuvia baaleille.

28:3 Ja hän poltti uhreja Ben-Hinnomin laaksossa ja poltti poikansa tulessa, niiden kansain kauhistavien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä.

28:4 Ja hän teurasti ja poltti uhreja uhrikukkuloilla ja kumuilla ja jokaisen viheriän puun alla.

28:5 Sentähden Herra, hänen Jumalansa, antoi hänet Aramin kuninkaan käsiin. He voit-

27:6 Näin tuli Jotam voimaliseksi; sillä hän toimitti tiensä oikein \Herran\ Jumalan edessä.

27:7 Mitä enempää Jotamista sanomista on, ja kaikista hänen sodistansa ja teistänsä: katso, ne ovat kirjoitetut Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.

27:8 Viidenkolmattakymmenen vuoden vanha oli hän tulessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmettä vuotta Jerusalemissa.

27:9 Ja Jotam nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Aahas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

28 LUKU

28:1 Aahas oli kahdenkymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmettä ajastaikaa Jerusalemissa, ja ei tehnyt, mitä \Herralle\ kelvollinen oli, niinkuin hänen isänsä David;

28:2 Vaan hän vaelsi Israelin kuningasten teillä, ja teki myös Baalille valetuita kuvia.

28:3 Ja hän suitsutti Hinnomin poikain laaksossa, ja poltti poikansa tulella pakanain kauhistusten jälkeen, jotka \Herra\ Israelin lasten edestä oli ajanut pois.

28:4 Ja hän uhrasi ja suitsutti korkeuksilla ja kukkuloilla, ja kaikkein viheriäisten puiden alla.

28:5 Sentähden antoi \Herra\ hänen Jumalansa hänen Syrian kuninkaan kä-

27:6 Näin tuli Jotham voimaliseksi: sillä hän toimitti tiensä oikein HERran hänen Jumalans edes.

27:7 Mitä enä Jothamist sanomist on/ ja caikist hänen sodistans ja töistäns/ cadzo/ ne owat kirjoitetut Israelin ja Judan Cuningasten kirjas.

27:8 Wijdencolmattakymmenen vuoden wanha oli hän tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi cuusitoistakymmendä vuotta Jerusalemis.

27:9 Ja Jotham nuckui hänen Isäins cansa/ ja he hautaisit hänen Dawidin Caupungijn. Ja hänen poicans Ahas tuli Cuningaxi hänen siaans.

XXVIII. Lucu

28:1 AHas oli cahdenkymmenen ajastaicainen tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi cuusitoistakymmendä ajastaica Jerusalemis/ ja ei tehnyt mitä HERralle kelwollinen oli/ nijncuin hänen Isäns Dawid.

28:2 Waan hän waelsi Israelin Cuningasten teillä/ ja teki Baalille waletuita cuwia.

28:3 Ja suidzutti Hinnomin poicain laxos/ ja poltti poicans tulella pacanain cauhistuxen jälken/ jotca HERra Israelin lasten edest oli ajanut pois.

28:4 Ja hän uhrais ja suidzutti corkeuxilla ja cuckuloilla/ ja caickein wiherjäisten puiden alla.

28:5 SEntähden andoi HERra hänen Jumalans/ hänen Syrian Cuningan käsijn/ nijn että

tivat hänet ja ottivat hänen väestään suuren joukon vangiksi ja veivät Damaskoon. Hänet annettiin myös Israelin kuninkaan käsiin, ja tämä tuotti hänelle suuren tappion.

28:6 Pekah, Remaljan poika, surmasi Juudasta satakaksikymmentä tuhatta yhtenä päivänä, kaikki sotakuntoisia miehiä, koska he olivat hyljänneet Herran, isiensä Jumalan.

28:7 Ja Sikri, efraimilainen urho, tappoi kuninkaan pojan Maesejan, linnan esimiehen Asrikamin ja kuninkaan lähimmän miehen Elkanan.

28:8 Ja israelilaiset veivät veljiltään vangeiksi vaimoja, poikia ja tyttäriä kaksisataa tuhatta, ryöstivät heiltä myös paljon saalista ja veivät saaliin Samariaan.

28:9 Siellä oli Herran profeetta nimeltä Ooded; tämä meni sotajoukkoa vastaan, kun se oli tulossa Samariaan, ja sanoi heille: "Katso, Herra, teidän isienne Jumala, on vihastunut Juudaan ja antanut heidät teidän käsiinne, ja te olette tappaneet heitä raivos- sa, joka ulottuu taivaaseen asti.

28:10 Ja nyt te ajattelette pakottaa tämän Juudan väen ja Jerusalemin orjiksenne ja orjattariksenne. Eikö teillä jo ole tunnollanne kyllin rikko- muksia Herraa, Jumalaanne, vastaan?

28:11 Niin kuulkaa nyt minua ja palauttakaa vangit, jotka olette ottaneet veljienne jou-

siin, niin että he löivät häntä, ja veivät heistä suuren joukon vangiksi Damaskuun. Hän annettiin myös Israelin kuninkaan käsiin, joka heistä sangen paljon tappoi.

28:6 Sillä Peka Remalian poika löi Juudasta sata ja kaksikymmentä tuhatta yhtenä päivänä, jotka kaikki väkevät miehet olivat, että he hylkäsivät \Herran\ isäinsä Jumalan.

28:7 Ja Sikri Ephraimin vä- kevä tappoi kuninkaan pojan Maesejan, ja Asrikamin kuninkaan huoneen päämiehen, ja Elkanan, joka kunin- gasta lähimmäinen oli.

28:8 Ja Israelin lapset veivät vankina veljistänsä kaksisataa tuhatta, vaimoja, poikia ja tyttäriä, ja ryöstivät myös heiltä paljon saalista, jonka he veivät Samariaan.

28:9 Ja siellä oli \Herran\ propheta, jonka nimi oli Obed, hän läksi sitä joukkoa vastaan, joka Samariaan tuli, ja sanoi heille: katso, \Herra\ teidän isäinne Jumala on vihastunut Juudan päälle, ja on heidät antanut teidän käsiinne; mutta te olette kiukussa heitä tappa- neet, niin että se taivaasen kuuluu,

28:10 Niin te luulette nyt polkevanne teidän allenne Juudan lapset ja Jerusalemin, teidän palvelioiksenne ja piioiksenne. Eikö teissä vika ole \Herraa\ teidän Jumalaanne vastaan?

28:11 Niin kuulkaat nyt minua ja viekää ne vangit sinne jälleen, jotka te otitte teidän veljistänne; sillä

he löit hänen/ ja weit heistä suuren joucon fangixi Damascuun. Hän annettin myös Israelin Cuningan käsijn/ joca heistä sangen paljo tappoi.

28:6 Sillä Pekah Remalian poica löi Judast sata ja caxikymmendä tuhatta yhtenä päivänä/ jotca caicki wäke- wät miehet olit/ että he hyl- jäisit HERran heidän Isäins Jumalan.

28:7 Ja Sichri se Ephraimin wäkewä/ tappoi Cuningan pojan Maesejan/ ja Asrikamin Cuningan huonen Förstin/ ja Elkanan/ joca Cuningasta lähimmäinen oli.

28:8 Ja Israelin lapset weit fangina heidän weljistäns/ caxi sata tuhatta waimoa/ poikia ja tyttäritä/ ja ryöstit heidä paljon saalist/ jonga he weit Samariaan.

28:9 JA siellä oli yxi HERran Propheta/ joca cudzuttin Obed/ hän läxi sitä joukkoa wastan/ cuin Samariaan tuli/ ja sanoi heille: cadzo/ että HERra teidän Isäin Jumala on wihastunut Judan päälle/ ja on andanut teidän käsijn/ mutta te oletta hirmuisest heitä tappanet/ nijn että se taiwaseen cuulu.

28:10 Nijn te luuletta polke- wan teidän alan Judan lapset ja Jerusalemin/ teidän palwe- lioixen ja pijcoixen: Eikö teisä wica ole HERra teidän Jumal- atan wastan?

28:11 Nijn cuulcat minua/ ja wiekät ne fangit sinne jällens/ jotca te toitta teidän weljis-

kosta; sillä Herran vihan hehku on teidän päällänne."

28:12 Silloin muutamat ephraimilaisten päämiehistä, Asaria, Joochananin poika, Berechia, Mesillemotin poika, Hiskia, Sallumin poika, ja Amasa, Hadlain poika, nousivat sotaretkeltä tulevia vastaan

28:13 ja sanoivat heille: "Älkää tuoko tänne noita vankeja, sillä te saatatte meidät syyllisiksi Herran edessä, kun ajattelette lisätä meidän syntejämme ja syyllisyyttämme. Onhan meidän syyllisyytemme jo suuri, ja vihan hehku on Israelin päällä."

28:14 Silloin aseväki luopui vangeista ja saaliista päämiesten ja koko seurakunnan edessä.

28:15 Ja nimeltä mainitut miehet nousivat ja ottivat huostaansa vangit ja antoivat saaliista vaatteita kaikille heidän joukossaan, jotka olivat alasti. He antoivat näille vaatteita ja kenkiä, ruokaa ja juomaa, voitelivat heitä ja toimittivat heille, kaikille uupuneille, aasit ja veivät heidät Jerikoon, Palmukaupunkiin, lähelle heidän veljiänsä. Sitten he palasivat Samariaan.

28:16 Siihen aikaan kuningas Aahas lähetti sanansaattajat Assurin kuningasten tykö saadaksensa apua.

28:17 Sillä vielä edomilaisetkin olivat tulleet ja voittaneet Juudan ja ottaneet vankeja.

28:18 Ja filistealaiset olivat tehneet ryöstöretken Alankomaan ja Juudan Etelämaan

\Herran\ viha julmistui teidän päällenne.

28:12 Silloin nousivat muutamat Ephraimin lasten ylimmäisistä: Asaria Johanan poika, Berechia Mesillemotin poika, Jehiskia Sallumin poika ja Amasa Hadlain poika, niitä vastaan, jotka sodasta tulivat,

28:13 Ja sanoivat heille: ei teidän pidä niitä vankeja tuoman tänne; sillä ette sillä muuta saata kuin vikaa meidän päällemme \Herran\ edessä, lisätäksenne meidän syntejämme ja rikoksiamme; sillä meidän vikamme on paljo, ja viha julmistuu Israelin päälle.

28:14 Niin sotaväki päästi vangit vallallensa ja asetti saaliin ylimmäisten ja kaiken kansan eteen.

28:15 Ja ne miehet nousivat, jotka nimeltänsä nimitetyt olivat, ja ottivat vangit ja kaikki jotka heidän seassansa alasti olivat, ja vaatettivat siitä saaliista. Ja kuin he heidät olivat vaatettaneet ja kengittäneet, antoivat he heille ruokaa ja juomaa, ja voitelivat heitä, ja veivät kaikki ne aasein päällä jotka heikoimmat olivat, ja saattivat heidät Jerihon Palmukaupunkiin veljeinsä tykö, ja palasivat sitte Samariaan.

28:16 Siihen aikaan lähetti kuningas Ahas Assurin kuningasten tykö, että he olisivat auttaneet häntä;

28:17 Sillä Edomilaiset tulivat vielä, ja löivät Juudan ja veivät heitä vankina pois.

28:18 Ja Philistealaiset hajottivat itsensä ketokaupunkiin, etelän puolelle Juudaa, ja voittivat Betsemek-

täns: sillä HERRAN wiha julmistui teidän päällen.

28:12 Silloin nousit muutamat Ephraimin lasten ylimmäisist/ Asaria Johanan poica/ Berechia Mesillemothin poica/ Jehiskia Sallumin poica/ ja Amazia Hadlain poica/ niijtä wastan/ jotca sodasta tulit:

28:13 Ja sanoit heille: ei teidän pidä niijtä fangeja tuoman tänne/ sillä et te muuta saata cuin wica meidän päällem HERran edes/ lisätäxen meidän syndejam ja ricoxitam/ täsä on endiseldäkin paljo ricosta/ ja wiha julmistu Israelin päälle.

28:14 Silloin sotawäki päästi fangit wallallens/ ja asetti saalin ylimmäisten ja caiken Canssan eteen.

28:15 Silloin nousit ne miehet/ jotca nimeldäns nimitetyt olit/ ja otit fangit ja caicki cuin heidän seasans alasti olit/ ja waatetit sijtä saalista. Ja cuin he heidän olit waatettanet/ kengitit he heidän/ ja annoit heille ruoca ja juoma/ ja woitelit heitä/ ja weit caicki ne Asein päällä cuin heicoimmat olit/ ja saatit heidän Jerihon palmucaupungijn weljeins tygö/ ja palaisit sijtte Samariaan.

28:16 Silloin lähetti Cuningas Ahas Assurin Cuningasten tygö/ että ne olisit auttanet händä:

28:17 Sillä Edomerit tulit wielä/ ja löit Judan ja muutamita weit pois.

28:18 Ja Philisterit hajotit idzens caickijn ketocaupungeihin/ etelän puolelle Judat/ ja

kaupunkeihin ja valloittaneet Beet-Semexsen, Aijalonin ja Gederotin, niin myös Sookon ja sen tytärkaupungit, Timran ja sen tytärkaupungit ja Gimson ja sen tytärkaupungit, ja he olivat asettuneet niihin.

28:19 Sillä Herra nöyryytti Juudaa Aahaan, Israelin kuninkaan, tähden, koska tämä oli harjoittanut kurittomuutta Juudassa ja ollut uskoton Herraa kohtaan.

28:20 Niin Tillegat-Pilneser, Assurin kuningas, lähti häntä vastaan ja ahdisti häntä eikä tukenut häntä.

28:21 Sillä vaikka Aahas ryösti Herran temppeliä ja kuninkaan ja päämiesten linnoja ja antoi kaiken Assurin kuninkaalle, ei hänellä ollut siitä apua.

28:22 Silloinkin kun häntä ahdistettiin, oli hän, kuningas Aahas, edelleen uskoton Herraa kohtaan.

28:23 Sillä hän uhraisi Damaskon jumalille, jotka olivat voittaneet hänet; hän ajatteli: "Koska Aramin kuningasten jumalat ovat auttaneet heitä, uhraan minäkin niille, että ne minuakin auttaisivat." Mutta ne tulivatkin hänelle ja koko Israelille lankeemukseksi.

28:24 Ja Aahas kokosi Jumalan temppelin kalut ja hakkasi Jumalan temppelin kalut kapaleiksi. Hän sulki Herran temppelin ovet ja teetti itselleen alttareita Jerusalemin joka kolkkaan.

28:25 Ja jokaiseen Juudan kaupunkiin hän teetti uhrikukuloita polttaakseen uhreja

sen, Ajalonin, Gederotin ja Sokon kylinensä, ja Timnan kylinensä ja Gimson kylinensä, ja asuivat siellä.

28:19 Sillä \Herra\ nöyryytti Juudaa Ahaksen Israelin kuninkaan tähden, että hän oli vietellyt Juudan, ja teki väärin \Herraa\ vastaan.

28:20 Ja hänen tykönsä tuli TiglatPilsener Assurin kuningas, joka piiritti hänen, ja ei häntä voittanut.

28:21 Sillä Ahas otti yhden osan \Herran\ huoneesta ja kuninkaan ja ylimmäisten huoneesta, jotka hän antoi Assyrin kuninkaalle, vaan ei se häntä mitään auttanut.

28:22 Silloin teki kuningas Ahas vielä enemmän väärin \Herraa\ vastaan tuskasansa,

28:23 Ja uhraisi Damaskun epäjumalille, jotka olivat lyöneet häntä, ja sanoi: koska Syrian kuningasten jumalat auttavat heitä, sentähden minä uhraan heille, että he myös minua auttaisivat; mutta he olivat hänelle ja kaikelle Israelille lankeemiseksi.

28:24 Ja Ahas kokosi astiat Jumalan huoneesta ja särki Jumalan huoneen astiat, ja sulki \Herran\ huoneen ovet, ja teki itsellensä alttareita joka nurkkaan Jerusalemissa.

28:25 Ja myös kaikissa Juudan kaupungeissa teki hän korkeuksia siellä ja täällä, suitsuttaaksensa vieraille

woitit BethSemexsen/ Ajalonin/ Gederothin ja Sochonin kylinensä/ ja Timnan kylinensä/ ja Gimson kylinensä/ ja asuit siellä.

28:19 Sillä HERra waewais Judat Ahaxen Israelin Cuningan tähden/ että hän oli wietellyt Judan/ ja teki wäärin HERra wastan.

28:20 Ja händä wastan tuli Tiglath Pilnesser Assurin Cuningas/ joca pijritti hänen/ ja ei händä mitän wahwistanut.

28:21 Sillä Ahas otti yhden osan HERran huonest/ Cuningan ja ylimmäisten huonest/ jotca hän andoi Assurin Cuningalle/ waan ei se händä mitän auttanut.

28:22 Silloin teki Cuningas Ahas wielä enämmän wäärin HERra wastan hänen tuskasans.

28:23 Ja uhrais Damascun epäjumalille/ jotca olit lyönet händä/ ja sanoi: Syrian Cuningan jumalat autit heitä/ sentähden minä uhran heille/ että he myös minua autaisit: mutta he olit hänelle ja caikelle Israelille langemisexi.

28:24 Ja Ahas cocois astiat Jumalan huonest/ ja särki Jumalan huonen astiat/ ja sulki HERran huonen owet/ ja teki idzellens Altareita joca nurckan Jerusalemis.

28:25 Ja myös caikis Judan Caupungeis teki hän corkeuxet siellä ja täällä/ suid-

muille jumalille; ja niin hän vihoitti Herran, isiensä Jumalan.

28:26 Mitä muuta on kerrotavaa hänestä ja kaikesta hänen vaelluksestaan, sekä aikaisemmasta että myöhemmästä, katso, se on kirjoitettu Juudan ja Israelin kuningasten aikakirjassa.

28:27 Ja Aahas meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin kaupunkiin, Jerusalemiin; sillä häntä ei viety Israelin kuningasten hautoihin. Ja hänen poikansa Hiskia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Aikakirja 29 LUKU

29:1 Hiskia tuli kuninkaaksi kahdenkymmenen viiden vuoden vanhana, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä yhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Abia, Sakarjan tytär.

29:2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Daavid oli tehnyt.

29:3 Ensimmäisenä hallitusvuotensa, sen ensimmäisessä kuussa, hän avasi Herran temppelin ovet ja korjasi ne.

29:4 Sitten hän tuotti papit ja leeviläiset ja kokosi ne idästä päin olevalle aukealle.

29:5 Ja hän sanoi heille: "Kuulkaa minua, te leeviläiset! Pyhittäytykää nyt ja pyhittäkää Herran, isienne Jumalan, temppeli ja toimittakaa saastaisuus pois pyhäköstä.

29:6 Sillä meidän isämme ovat olleet uskottomia ja teh-

jumalille, ja vihoitti \Herran\ isäinsä Jumalan.

28:26 Mitä enempi hänestä on sanomista, ja kaikista hänen teistänsä, ensimmäisistä ja viimeisistä: katso, se on kirjoitettu Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.

28:27 Ja Ahas nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen Jerusalemin kaupunkiin; mutta ei he panneet häntä Israelin kuningasten sekaan. Ja hänen poikansa Jehiskia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

29 LUKU

29:1 Jehiskia oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksänkolmattakymmentä ajastakaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Abia Sakarian tytär.

29:2 Ja hän teki, mitä \Herralle\ oli otollinen, kaikesti niinkuin hänen isänsä Daavid.

29:3 Hän avasi \Herran\ huoneen ovet ensimmäisenä valtakuntansa kuukautena ensimmäisenä vuonna, ja vahvistettiin ne.

29:4 Ja saatti papit ja Leviäläiset sinne, ja kokosi heidät itäiselle kadulle,

29:5 Ja sanoi heille: kuulkaat minua Leviläiset: pyhittäkää nyt teitänne, ja pyhittäkää \Herran\ teidän isäinne Jumalan huone, ja kantakaat saastaisuus ulos pyhästä!

29:6 Sillä meidän isämme ovat menetelleet väärin, ja

zuttaxens wieraille jumalille/ ja vihoitti HERran heidän Isäins Jumalan.

28:26 Mitä enä hänest on sanomist/ ja caikist hänen teistäns/ ensimmäisist ja viimeisist/ cadzo/ se on kirjoitettu Judan ja Israelin Cuningasten kirjas.

28:27 Ja Ahas nuckui Isäins cansa/ ja he hautaisit hänen Jerusalemin Caupungijn: mutta ei he pannet händä Israelin Cuningasten secaan. Ja hänen poicans Jehiskia tuli Cuningaxi hänen siaans.

XXIX. Lucu

29:1 Jehischia oli wijdencolmattakymmendä ajastaicainen tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi yhdexän colmattakymmendä ajastaica Jerusalemis: hänen äitins nimi oli Abia Sacharian tytär.

29:2 Ja hän teki mitä HERralle oli otollinen/ nijncuin hänen Isänskin Dawid.

29:3 Hän awais HERran huonen owet ensimmäisnä walducundans Cuucautena ensimmäisnä vuonna/ ja wahwisti ne.

29:4 Ja saatti Papit ja Lewitat sinne/ ja cocois heidän idäiselle catulle.

29:5 JA sanoi heille: cuulcat minua Lewitat/ pyhittäkät nyt teitän/ pyhittäkät HERran teidän Isäin Jumalan huone/ ja caicki saastaisuus candacat pois Pyhästä:

29:6 Sillä meidän Isäm owat mennet väärin/ ja tehnet sitä

neet sitä, mikä on pahaa Herran, meidän Jumalamme, silmissä, ja hyljänneet hänet. He käänsivät kasvonsa pois Herran asumuksesta ja käänsivät sille selkensä.

29:7 He myöskin sulkiivat eteisen ovet, sammuttivat lamput, eivät polttaneet suitsetta eivätkä uhranneet polttouhreja pyhäkössä Israelin Jumalalle.

29:8 Sentähden Herran viha on kohdannut Juudaa ja Jerusalemiä, ja hän on tehnyt heidät kauhuksi, hämmästykseksi ja pilkaksi, niinkuin te omin silmin näette.

29:9 Katso, meidän isämme ovat kaatuneet miekkaan, ja meidän poikamme, tyttämme ja vaimomme ovat joutuneet vankeuteen tästä syystä.

29:10 Nyt minä aion tehdä liiton Herran, Israelin Jumalan, kanssa, että hänen vihansa hehku kääntyisi meistä pois.

29:11 Älkää siis, lapseni, olko leväperäisiä, sillä teidät Herra on valinnut seisomaan hänen edessänsä ja palvelemaan häntä, olemaan hänen palvelijansa ja suitsuttamaan hänelle."

29:12 Silloin nousivat leeviläiset: Mahat, Amasain poika, ja Joel, Asarjan poika, Kehatin jälkeläisistä; Merarin jälkeläisistä Kiis, Abdin poika, ja Asarja, Jehallelelin poika; geersonilaisista Jooah, Simman poika, ja Eeden, Jooahin poika;

29:13 Elisafanin jälkeläisistä Simri ja Jegiel; Aasafin jälke-

tehtyneet pahaa \Herran\ Jumalamme edessä, ja hyljänneet hänen; sillä he ovat kasvonsa kääntäneet pois \Herran\ majasta, ja kääntäneet selkensä sen puoleen;

29:7 Ovat myös sulkeneet esihuoneen ovet, ja sammuttaneet lamput, ja ei suitsuttaneet suitsutusta, eikä uhranneet polttouhria Israelin Jumalalle pyhässä.

29:8 Siitä on \Herran\ viha Juudan ja Jerusalemin päälle tullut, ja on antanut heidän hämmästykseksi ja häviytykseksi, ja viheltämiseksi, niinkuin te näette silmillänne.

29:9 Sillä katso, sentähden ovat meidän isämme langenneet miekan kautta, meidän poikamme, tyttämme ja emäntämme ovat viedyt pois.

29:10 Nyt olen minä aikonut tehdä \Herran\ Israelin Jumalan kanssa liiton, että hän vihansa hirmuisuuden kääntäis meidän päältämme pois.

29:11 Nyt minun poikani, älkäätkä siekailko; sillä \Herra\ on teidät valinnut seisomaan edessänsä palveluksessa, ja olemaan hänen palvelijansa, ja suitsuttamaan.

29:12 Niin nousivat Leviläiset: Mahat Amasain poika, ja Joel Asarian poika Kahatilaisten lapsista; ja Merarin lapsista: Kis Abdin poika, ja Atsaria Jahalleleelin poika; ja Gersonilaisista: Joa Simman poika, ja Eden Joan poika;

29:13 Ja Elizaphanin lapsista: Simri ja Jegiel; Asaphin

cuin HERran meidän Jumalamme edes kelpamatoin on/ ja ovat hyljännet hänen: sillä he ovat kasvons kääntäneet pois HERran majast ja kääntäneet selkensä sen puoleen.

29:7 Ja ovat sulkenet esihuoneen ovet/ ja sammuttaneet lamput/ ja ei suitsuttaneet suitsutusta/ eikä uhranneet polttouhria Israelin Jumalalle Pyhäs.

29:8 Sijtä on HERran viha Judan ja Jerusalemin päälle tullut/ ja hän on andanut heidän hämmästyksiksi ja häviytyksiksi/ niijn että heitä filistellän/ nijncuin te näettä.

29:9 Sillä/ cadzo/ sentähden ovat meidän Isäm langennet miecan kautta/ meidän poikam/ tyttärem ja emändäm ovat wiedyt pois.

29:10 Nyt olen minä aicoinut tehdä HERran Israelin Jumalan cansa lijton/ että hän wihans hirmusuden käännäis meidän päaldäm pois.

29:11 Nyt minun poicani älkät siecailco: sillä HERra on teidän walinnut seisoman hänen edesäns palweluxes/ ja oleman hänen palwelians ja suidzuttaman.

29:12 Nlin nousit Lewitat/ Mahat Amasain poica/ ja Joel Asarian poica/ Kahatit- herein lapsist. Ja Merarin lapsist/ Kis Abdin poica/ ja Azaria Jahalleleelin poica. Gersoniterein lapsist Joah Simman poica/ ja Eden Joahn poica.

29:13 Ja Elizaphanin lapsist/ Simri ja Jegiel. Assaphin lap-

läisistä Sakarja ja Mattanja;	lapsista: Zakaria ja Mattania;	sist/ Zacharia ja Mathania.
29:14 Heemanin jälkeläisistä Jehiel ja Siimej; ja Jedutunin jälkeläisistä Semaja ja Ussiel.	29:14 Hemanin lapsista: Jehiel ja Simej; Jedutunin lapsista: Semaja ja Ussiel.	29:14 Hemanin lapsist/ Jehiel ja Semei. Jedithunin lapsist/ Semaja ja Usiel.
29:15 Nämä kokosivat veljensä, pyhittäytyivät ja menivät, niinkuin kuningas oli Herran sanan mukaan käsenyt, puhdistamaan Herran temppeliä.	29:15 Ja he kokosivat veljensä ja pyhittivät itsensä, ja menivät kuninkaan käskystä \Herran\ sanan jälkeen puhdistamaan \Herran\ huonetta.	29:15 Ja cocoisit heidän veljensä ja pyhitit idzens/ ja menit Cuningan käskyst HERran sanan jälken puhdistaman HERran huonetta.
29:16 Mutta papit menivät sisälle Herran temppeliin puhdistamaan sitä, ja kaiken saastaisuuden, minkä löysivät Herran temppelistä, he veivät Herran temppelin esipihalle; sieltä leeviläiset ottivat sen ja veivät sen ulos Kidronin laaksoon.	29:16 Ja papit menivät sisälle \Herran\ huoneeseen puhdistamaan sitä, ja kantoivat ulos kaiken saastaisuuden, jonka löysivät \Herran\ templistä, \Herran\ huoneen kartanolle. Ja Leviläiset ottivat sen ja kantoivat Kidronin ojaan.	29:16 Ja Papit menit HERran huoneeseen puhdistaman sitä/ ja percaisit caiken saastaisuuden/ jonga he löysit HERran Templist/ ja cannoit cartanolle lähes HERran huonetta: ja Lewitat otit sen ja cannoit Kidronin ojaan.
29:17 He alkoivat pyhittämisen ensimmäisen kuun ensimmäisenä päivänä, ja kuu-kauden kahdeksantena päivänä he olivat ehtineet Herran eteiseen, ja he pyhittivät Herran temppeliä kahdeksan päivää; ensimmäisen kuun kuudentenatoista päivänä he lopettivat työnsä.	29:17 Ensimmäisenä päivänä ensimmäisestä kuusta rupeesivat he pyhittämään itseänsä, ja kahdeksantena päivänä siitä kuusta menivät he \Herran\ esihuoneeseen ja pyhittivät \Herran\ huonetta kahdeksan päivää, ja päättivät sen kuudentena toistakymmentä ensimmäisellä kuulalla.	29:17 Ensimmäisnä päivänä ensimmäisesta Cuusta rupeisit he pyhittämän heitäns/ ja cahdexandena päivänä sijtä Cuusta/ menit he HERran esihuoneeseen/ ja pyhitit HERran huonetta cahdexan päivä/ ja päätit sen cuudentenatoistakymmendenä päivänä ensimeisellä Cuulla.
29:18 Silloin he menivät sisälle kuningas Hiskian tykö ja sanoivat: "Me olemme puhdistaneet koko Herran temppelin, polttouhrialttarin ja kaikki sen kalut ja näkyleipäpöydän ja kaikki sen kalut.	29:18 Ja he menivät sisälle kuningas Jehiskian tykö ja sanoivat: me olemme puhdistaneet kaiken \Herran\ huoneen ja polttouhrin alttarin, ja kaikki sen astiat, ja näkyleipäin pöydän ja kaikki sen astiat;	29:18 JA he menit Cuningas Jehiskian tygö/ ja sanoit: me olemma puhdistanet caiken HERran huonen ja polttouhrin Altarin/ ja caicki sen astiat.
29:19 Kaikki kalut, jotka kuningas Aahas hallitusaikanaan uskottomuudessaan saastutti, me olemme panneet kuntoon ja pyhittäneet, ja katso, ne ovat Herran alttarin edessä."	29:19 Kaikki myös ne astiat, jotka kuningas Ahas oli hyljännyt kuninkaana ollessansa, koska hän väärin teki, ne olemme me valmistaneet ja pyhittäneet: ja katso, ne ovat \Herran\ alttarin edessä.	29:19 Caicki myös ne astiat jotca Cuningas Ahas oli hyljännyt Cuningasna ollesans/ cosca hän väärin teki/ ne olemma me walmistanet ja pyhittänet/ cadzo/ ne owat HERran Altarin edes.
29:20 Kuningas Hiskia kokosi varhain aamulla kaupungin päämiehet ja meni Herran temppeliin.	29:20 Niin kuningas Jehiskia nousi varhain aamulla ja kokosi kaupungin ylimmäiset, ja meni \Herran\ huoneeseen.	29:20 Nijn Cuningas Jehiskia nousi warhain amulla/ cocois Caupungin ylimmäiset ja meni HERran huoneeseen.

29:21 Ja he toivat seitsemän härkää, seitsemän oinasta ja seitsemän karitsaa sekä seitsemän kaurista syntiuhriksi valtakunnan puolesta, pyhän puolesta ja Juudan puolesta. Ja hän käski pappi Aaronin poikien, pappien, uhrata ne Herran alttarilla.

29:22 Sitten he teurastivat raavaat, ja papit ottivat veren ja vihmoivat sen alttarille; ja he teurastivat oinaat ja vihmoivat veren alttarille; sitten he teurastivat karitsat ja vihmoivat veren alttarille.

29:23 Senjälkeen he toivat syntiuhrikauriit kuninkaan ja seurakunnan eteen, ja nämä laskivat kätensä niiden päälle.

29:24 Ja papit teurastivat ne ja uhrasivat niiden veren syntiuhrina alttarilla, toimittaen koko Israelille sovituksen; sillä kuningas oli käskenyt uhrata polttouhrin ja syntiuhrin koko Israelin puolesta.

29:25 Ja hän asetti leeviläiset Herran temppeliin, kymbaalit, harput ja kanteleet käsissä, niinkuin Daavid ja kuninkaan näkijä Gaad ja profeetta Naatan olivat käskeneet; sillä käsky oli Herran antama hänen profeettainsa kautta.

29:26 Niin leeviläiset seisoivat siinä, Daavidin soittimet käsissä, ja papit, torvet käsissä.

29:27 Ja Hiskia käski uhrata alttarilla polttouhrin; ja kun uhraaminen alkoi, alkoi myöskin Herran veisu ja torvien soitto Daavidin, Israelin kuninkaan, soittimien johtaessa.

29:21 Ja toivat seitsemän mullia, ja seitsemän oinasta, ja seitsemän karitsaa, ja seitsemän kaurista syntiuhriksi, valtakunnan edestä, pyhän edestä, ja Juudan edestä. Ja hän sanoi papeille Aaronin lapsille, että he uhraisivat ne \Herran\ alttarilla.

29:22 Niin he teurastivat härjät, ja papit ottivat veren ja priiskottivat alttarille; ja he teurastivat oinaat ja priiskottivat veren alttarille, ja teurastivat myös karitsat ja priiskottivat veren alttarille;

29:23 Ja toivat kauriit syntiuhriksi kuninkaan ja seurakunnan eteen, ja panivat kätensä niiden päälle.

29:24 Ja papit teurastivat ne ja priiskottivat veren alttarille, sovittamaan kaikkea Israelia; sillä kuningas oli heidän käskenyt uhrata polttouhrin ja syntiuhrin kaiken Israelin edestä.

29:25 Ja hän asetti Leviläiset \Herran\ huoneesen symboleilla, psaltareilla ja harpuilla, niinkuin David käskenyt oli ja Gad kuninkaan näkiä, ja Natan propheta; sillä se oli \Herran\ käsky hänen prophetainsa kautta.

29:26 Ja Leviläiset seisoivat Davidin harppuin kanssa ja papit basunain kanssa.

29:27 Ja Jehiskia käski heidän uhrata polttouhria alttarilla. Ja ruvetessa uhraamaan polttouhria, ruvettiin myös veisaamaan \Herralles\ basunilla ja moninlaisilla Davidin Israelin kuninkaan kanteleilla.

29:21 Ja toit seidzemen härkä/ ja seidzemen oinasta/ ja seidzemen caridzata/ ja seidzemen caurista syndiuhrixi waldacunnan edestä/ Pyhän edestä ja Judan edestä. Ja hän sanoi Papeille Aaronin lapsille/ että he uhraisit ne HErran Altarille.

29:22 Nijn he teurastit härjät/ waan Papit otit weren ja prijscotit Altarille/ ja he taas teurastit oinat/ ja prijscotit weren Altarille/ ja teurastit caridzat/ ja prijscotit weren Altarille.

29:23 Ja toit caurit syndiuhrixi Cuningan ja seuracunnan eteen/ ja he panit kätens nijden päälle.

29:24 Ja Papit teurastit ne/ ja prijscotit weren Altarille/ sowittaman caicke Israeli: sillä Cuningas oli heidän käskenyt uhrata polttouhrin ja syndiuhrin caiken Israelin edestä.

29:25 Ja hän asetti Lewitat HERran huoneseen/ Cymbalein/ Psaltarein ja harpuin cansa/ nijncuin Dawid käskenyt oli/ ja Gad Cuningan Näkiä/ ja Nathan Propheta: sillä se oli HERran käsky hänen Prophetains kautta.

29:26 Ja Lewitat seisoit Davidin harpuin cansa/ ja Papit Basunain cansa.

29:27 Ja Jehiskia käski heidän uhrata polttouhria Altarille. Ja ruwetes uhraman polttouhria/ ruwettin myös weisaman HERralle Basunilla ja moninlaisilla Dawidin Israelin Cuningan candeilla. Ja coco seuracunda cumarsi.

29:28 Koko seurakunta kumartaen rukoili, veisu kaikui, ja torvet soivat - kaikkea tätä kesti, kunnes polttouhri oli uhrattu.

29:29 Kun uhraaminen oli päättynyt, polvistuivat kuningas ja kaikki, jotka olivat hänen kanssaan saapuvilla, kumartaen rukoilemaan.

29:30 Ja kuningas Hiskia ja päämiehet käskivät leeviläisten ylistää Herraa Daavidin ja näkijä Asafin sanoilla; ja nämä ylistivät häntä iloiten, polvistuivat ja kumartaen rukoilivat.

29:31 Sitten Hiskia lausui ja sanoi: "Nyt te olette tuoneet täysin käsin lahjoja Herralle; astukaa esille ja tuokaa teurasuhreja ja kiitosuhreja Herran temppeliin." Silloin seurakunta toi teurasuhreja ja kiitosuhreja, ja jokainen, jonka sydän häntä siihen vaati, myöskin polttouhreja.

29:32 Ja seurakunnan tuomien polttouhrien lukumäärä oli seitsemänkymmentä raavasta, sata oinasta ja kaksisataa karitsaa, nämä kaikki polttouhriksi Herralle.

29:33 Ja pyhiä lahjoja oli kuusisataa raavasta ja kolmetuhatta lammasta.

29:34 Mutta pappeja oli niin vähän, etteivät he voineet nylkeä kaikkia polttouhriteuraita; sentähden heidän veljensä leeviläiset auttoivat heitä, kunnes tämä työ oli suoritettu ja kunnes papit olivat pyhitetyt, sillä leeviläiset pyrkivät vilpittömämmin kuin papit pyhittäytymään.

29:28 Ja koko seurakunta kumarsi. Ja veisaajain veisu ja basunan soittajain ääni kuului, siihenasti että kaikki polttouhri täytettiin.

29:29 Koska polttouhri uhrattu oli, notkisti kuningas ja kaikki ne, jotka hänen kanssansa olivat, polviensa ja kumarsivat.

29:30 Ja kuningas Jehiskia ja kaikki ylimmäiset käskivät Leviläisten kiittää \Herraa\ Davidin ja näkiän Asafin sanoilla. Ja kiittivät häntä suurella ilolla, ja kallistivat päätänsä ja kumarsivat.

29:31 Niin Jehiskia vastaten sanoi: nyt te olette täyttäneet kätenne \Herralle\, käykää ja kantakaat uhria ja kiitosuhria \Herran\ huoneeseen. Ja seurakunta vei uhria ja kiitosuhria, ja jokainen hyväntahtoinen sydämestä polttouhria.

29:32 Ja polttouhrin luku, jonka seurakunta vei, oli seitsemänkymmentä härkää, sata oinasta ja kaksisataa karitsaa; ja nämä kaikki veivät he polttouhriksi \Herralle\.

29:33 Ja he pyhittivät kuusisataa härkää ja kolmetuhatta lammasta.

29:34 Vaan pappeja oli vähimmäksi, niin ettei he voineet ottaa pois vuotia kaikilta polttouhreilta, sentähden auttivat heitä heidän veljensä Leviläiset, siihenasti että työ täytettiin ja niin kauvan kuin papit pyhittivät itsiänsä; sillä Leviläiset olivat vireämmät pyhittämässä itsiänsä kuin papit.

29:28 Ja weisaitten weisu/ ja Basunan soittaitten Basunan äni cuului/ siihenasti että caicki polttouhri täytettiin.

29:29 COsca polttouhri uhrattu oli/ notkisti Cuningas ja caicki ne jotca hänen cansans olit/ polwians ja cumarsit.

29:30 Ja Cuningas Jehiskia ja caicki ylimmäiset käskit Lewitain kijttä HERra Dawidin ja sen Näkiän Assaphin sanoilla. Ja he kijtit händä suurella ilolla/ ja he callistit päätäns ja cumarsit.

29:31 Nijn Jehiskia wastaten sanoi: nyt te oletta täyttänet teidän käten HERralle/ käykät ja candacat uhria ja kijtosuhria HERran huoneeseen. Ja seuracunda weit uhria ja kijtosuhria/ ja jocainen sydämest hyväntahtoinen polttouhria.

29:32 Ja polttouhrin lucu/ jonga seuracunda wei/ oli seidzemenkymmendä härkä/ sata oinasta ja caxi sata caridzata/ ja nämät caicki weit he polttouhrixi HERralle.

29:33 Ja he pyhitit cuusi sata härkä ja colme tuhatta lammasta.

29:34 Waan Pappeja oli vähimmäxi/ nijn ettei he woinet nylke vuotia caikilda polttouhreilda/ sentähden autit heitä heidän weljens Lewitat/ siihenasti että se työ täytetin/ ja cuin Papit pyhitit heitäns: sillä Lewitat olit wiremät pyhittämäs idzens cuin Papit.

29:35 Myöskin polttouhreja oli paljon ynnä yhteysuhrirasvoja ja polttouhriin kuuluvia juomauhreja.

29:36 Näin järjestettiin palvelus Herran temppelissä. Ja Hiskia ja kaikki kansa iloitsivat siitä, mitä Jumala oli kansalle valmistanut, sillä se oli tapahtunut äkisti.

2 Aikakirja 30 LUKU

30:1 Hiskia lähetti sanansaattajat kaikkeen Israeliin ja Juudaan ja kirjoitti myös kirjeet Efraimiin ja Manasseen, että he tulisivat Herran temppeliin Jerusalemiin viettämään pääsiäistä Herran, Israelin Jumalan, kunniaksi.

30:2 Ja kuningas, hänen päämiehensä ja kaikki Jerusalemin seurakunta päättivät viettää pääsiäistä toisessa kuussa,

30:3 sillä he eivät voineet viettää sitä silloin heti, koska pappeja ei ollut pyhittäytynyt riittävää määrää eikä kansa ollut kokoontunut Jerusalemiin.

30:4 Tämä kelpasi kuninkaalle ja kaikelle seurakunnalle,

30:5 ja niin he päättivät kuulluttaa koko Israelissa Bersebasta Daaniin saakka, että oli tultava Jerusalemiin viettämään pääsiäistä Herran, Israelin Jumalan, kunniaksi. Sillä sitä ei oltu vietetty joukolla, niinkuin kirjoitettu oli.

30:6 Juoksijat kulkivat, mukanaan kuninkaan ja hänen päämiestensä kirjeet, halki koko Israelin ja Juudan ja

29:35 Ja polttouhria oli paljo kiitosuhrin lihavuuden kanssa, ja juomauhria polttouhriksi. Näin virka valmistettiin \Herran\ huoneessa.

29:36 Ja Jehiskia riemuitsi ja kaikki kansa siitä, mitä Jumala oli kansalle valmistanut; sillä se tapahtui sangen kiiruusti.

30 LUKU

30:1 Ja Jehiskia lähetti kaiken Israelin ja Juudan tykö, ja kirjoitti kirjat Ephraimille ja Manasselle, että heidän piti tuleman \Herran\ huoneeseen Jerusalemiin, pitämään \Herral\ Israelin Jumalalle pääsiäistä.

30:2 Ja kuningas piti neuvoa ylimmäistensä kanssa ja koko seurakunnan kanssa Jerusalemissa, pääsiäisen pitämisestä toisena kuukaute-na.

30:3 Sillä ei he taitaneet sitä pitää siihen aikaan, sillä papit ei olleet vielä täydellisesti pyhittäneet itseänsä, eikä kansa ollut tullut kokoon Jerusalemiin.

30:4 Ja tämä kelpasi kuninkaalle ja koko seurakunnalle.

30:5 Ja he toimittivat niin, että se kuulutettiin kaikessa Israelissa Bersebasta Daniin asti, tulemaan ja pitämään \Herral\ Israelin Jumalalle pääsiäistä Jerusalemissa; sillä ei se pidetty suureen aikaan, niinkuin kirjoitettu on.

30:6 Ja sanansaattajat menivät kirjain kanssa, kuninkaan ja hänen päämiestensä kädestä, kaiken Israelin ja

29:35 Ja polttouhria oli paljo kijosuhrin lihawuden cansa/ ja juomauhria polttouhrixi. Näin wirca valmistettin HERran huones.

29:36 Ja Jehiskia riemuidzi ja caicki Canssa/ sijtä cuin Jumala oli heille walmistanut: sillä se tapahtui sangen kijrust.

XXX. Lucu

30:1 JA Jehiskia lähetti caiken Judan ja Israelin tygö/ ja kirjoitti kirjan Ephraimin ja Manassen tygö/ että heidän piti tuleman HERran huoneeseen Jerusalemijn/ pitämän HERralle Israelin Jumalalle Pääsiäistä.

30:2 Ja Cuningas piti neuwon ylimmäistens cansa/ ja coco seuracunnan cansa/ Jerusalemis pidettä Pääsiäistä toisna Cuucautena.

30:3 Sillä ei he tainnet sitä pitä sijhen aican/ sillä Papit ei ollet wielä täydellisest pyhitetyt/ eikä Canssa ollut tullut cocon Jerusalemijn.

30:4 Ja tämä kelpais Cuningalle ja coco seuracunnalle.

30:5 Ja he toimitit nijn että se cuulutettin caikes Israelis/ Bersebast Danin asti/ tuleman ja pitämän HERralle Israelin Jumalalle Pääsiäistä Jerusalemis: sillä ei se pidetty suuren aican/ nijncuin kirjoitettu on.

30:6 JA sanansaattajat menit kirjoitusten cansa/ Cuningan ja ylimmäisten kädest/ caiken Israelin ja Judan läpidze/

<p>Julistivat kuninkaan käskystä: "Te israelilaiset, palatkaa Herran, Aabrahamin, lisäksi ja Israelin Jumalan, tykö, että hän palajaisi niiden tykö, jotka teistä ovat säilyneet ja pelastuneet Assurin kuningasten käsistä.</p>	<p>Juudan lävitse kuninkaan käskystä, ja sanoivat: te Israelin lapset, kääntäkää teitänsä \Herran\ Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumalan tykö, niin hän kääntää itsensä päässeiden tykö, jotka vielä ovat jääneet Assyrian kuninkaan kädestä.</p>	<p>Cuningan käskyst/ ja sanoit: te Israelin lapset/ käändäkät teitänsä HERran Abrahamin/ Isaachin ja Israelin Jumalan tygö/ niijn hän käändä idzens pääsnyitten tygö/ jotca wielä owat jäänet Assyrian Cuningan kädest.</p>
<p>30:7 Älkää olko niinkuin teidän isänne ja veljenne, jotka olivat uskottomat Herralle, isiensä Jumalalle, niin että hän antoi teidät häviön omiksi, niinkuin te itse näette.</p>	<p>30:7 Ja älkää olko niinkuin isänne ja niinkuin veljenne, jotka väärin tekivät \Herraa\ isäinsä Jumalaa vastaan; ja hän antoi heidät hävitykseksi, niinkuin te itse näette.</p>	<p>30:7 Ja älkät olco niijn cuin teidän Isän ja weljen cuin väärin teit HERra teidän Isäin Jumalata wastan/ ja hän andoi heidän häwityxexi/ niijn cuin te idze näette.</p>
<p>30:8 Älkää siis olko niskureita niinkuin teidän isänne; ojentakaa kätenne Herralle ja tulkaa hänen pyhäkköön, jonka hän on pyhittänyt ikuisiksi ajoiksi, ja palvelkaa Herraa, teidän Jumalanne, että hänen vihansa hehku kääntyisi teistä pois.</p>	<p>30:8 Niin älkää nyt olko uppiskaiset, niinkuin teidän isänne, mutta antakaat kättä \Herralle\ ja tulkaat hänen pyhänsä, jonka hän on pyhittänyt ijankaikkisesti, ja palvelkaat \Herraa\ Jumalanne, niin hänen vihansa julmuus kääntyy teistä pois.</p>	<p>30:8 Niijn älkät olco uppiscaiset (niijn cuin teidän Isän/ mutta andacat HERralle teidän käten/ ja tulcat hänen Pyhäns/ jonga hän on pyhittänyt ijancaickisest/ ja palvelcat HERra teidän Jumalantan/ niijn hänen wihans julmuus käändy teistä pois.</p>
<p>30:9 Sillä jos te palajatte Herran tykö, saavat teidän veljenne ja poikanne osakseen laupeuden voittajiltaan ja voivat palata takaisin tähän maahan. Sillä Herra, teidän Jumalanne, on armollinen ja laupias, eikä hän käännä kasvojansa pois teistä, jos te palajatte hänen tykönsä."</p>	<p>30:9 Sillä jos te käännytte \Herran\ tykö, niin veljenne ja lapsenne saavat armon niiden edessä, jotka heitä vankina pitävät, että he tulevat tähän maahan jälleen; sillä \Herra\ teidän Jumalanne on armollinen ja laupias, ja ei käännä kasvojansa pois teistä, jos te käännytte hänen tykönsä.</p>	<p>30:9 Ja jos te käännätte teitänsä HERran tygö/ niijn teidän weljen ja lapsen saawat armon niijden edes/ jotca heitä fangina pitävät/ että he tulewat tähän maahan jäl lens: sillä HERra teidän Jumalan on armollinen ja laupias/ ja ei käännä caswojans pois teistä/ jos te käännätte teidän hänen tygöns.</p>
<p>30:10 Ja juoksijat kulkivat kaupungista kaupunkiin Efraimin ja Manassen maassa ja aina Sebuloniin saakka. Mutta heille naurettiin ja heitä pilkattiin.</p>	<p>30:10 Ja sanansaattajat menivät yhdestä kaupungista niin toiseen Ephraimin ja Manassen maalla Sebuloniin asti; mutta ne nauroivat ja pilkkasivat heitä.</p>	<p>30:10 Ja sanansaattajat menit yhdest Caupungist niijn toiseen/ Ephraimin ja Manassen maalla Sebulonin asti/ mutta ne nauroit ja pilckaisit heitä.</p>
<p>30:11 Kuitenkin Asserista, Manassesta ja Sebulonista muutamat nöyrytyivät ja tulivat Jerusalemiin.</p>	<p>30:11 Kuitenkin muutamat Asserista, Manassesta ja Sebulonista nöyryyttivät itsensä ja tulivat Jerusalemiin.</p>	<p>30:11 Cuitengin nöyrytit muutamat idzens Asserist/ Manassest ja Sebulonist/ ja tulit Jerusalemijn.</p>
<p>30:12 Myöskin Juudassa vaikuttanut Jumalan käsi, ja hän</p>	<p>30:12 Ja Jumalan käsi tuli myös Juudaan, että hän antoi heille yksimielisen sydä-</p>	<p>30:12 Ja Jumalan käsi tuli Judaan/ että hän andoi heille</p>

<p>antoi heille yksimielisen sydämen tekemään, mitä kuningas ja päämiehet olivat Herran sanan mukaan käskeneet.</p>	<p>men, tekemään kuninkaan ja ylimmäisten käskyä, \Herran\ sanan jälkeen.</p>	<p>yximielisen sydämen/ tekemän Cuningan ja ylimmäisen käskyä/ HERran sanan jälkeen.</p>
<p>30:13 Niin kokoontui paljon kansaa Jerusalemiin viettämään happamattoman leivän juhlaa toisessa kuussa. Se oli hyvin suuri kokous.</p>	<p>30:13 Ja paljo kansaa tuli Jerusalemiin kokoon, pitämään happamattoman leivän juhlapäivää, toisena kuukautena, sangen suuri kokous.</p>	<p>30:13 Ja paljo Canssa tuli Jerusalemiin cocon pitämän happamattoman leivän juhlapäivä toisna Cuucautena/ sangen suuri cocous.</p>
<p>30:14 Ja he nousivat ja poistivat alttarit Jerusalemissa. Myös kaikki suitsutusalttarit he poistivat ja heittivät Kidronin laaksoon.</p>	<p>30:14 Ja he nousivat ja kukistivat alttarit, jotka olivat Jerusalemissa, ja ottivat kaikki suitsutukset pois ja heittivät Kidronin ojaan,</p>	<p>30:14 JA he nousit ja cukistit Altarit cuin olit Jerusalemissa/ ja otit caicki suidzutuxet pois/ ja heitit Kidronin ojaan.</p>
<p>30:15 Sitten he teurastivat pääsiäislampaan toisen kuun neljäntenätoista päivänä. Ja papit ja leeviläiset häpesivät ja pyhittäytyivät ja toivat polttouhreja Herran temppeliin.</p>	<p>30:15 Ja teurastivat pääsiäisen neljäntenä päivänä toisena kuukautena. Ja papit ja Leviläiset häpesivät, ja pyhittivät itsensä, ja kantoivat polttouhria \Herran\ huoneeseen,</p>	<p>30:15 Ja teurastit Pääsiäisen neljäntenätoistakymmendenä päivänä toisna Cuucautena. Ja Papit ja Lewitat häpeisit ja pyhitit idzens/ ja cannoit polttouhria HERran huoneeseen.</p>
<p>30:16 Ja he asettuivat paikoilleen, niinkuin heidän velvollisuutensa oli Jumalan miehen Mooseksen lain mukaan. Papit vihmoivat veren, otettuaan sen leeviläisten käsistä.</p>	<p>30:16 Ja seisoivat järjestyksessänsä niinkuin pitikin, Moseksen Jumalan miehen lain jälkeen. Ja papit priiskottivat Leviläisten kädestä.</p>	<p>30:16 Ja seisoit järjestyksesänsä niijncuin pitikin/ Mosexen Jumalan miehen Lain jälkeen. Ja Papit prijscotit weren Lewitain kädest.</p>
<p>30:17 Sillä seurakunnassa oli monta, jotka eivät olleet pyhittäytyneet; niin leeviläiset huolehtivat pääsiäislammasten teurastamisesta kaikille, jotka eivät olleet puhtaita, ja niiden pyhittämisestä Herralle.</p>	<p>30:17 Sillä monta oli seurakunnassa, jotka ei olleet pyhittäneet itsiänsä; sentähden teurastivat Leviläiset pääsiäisen kaikkein niiden edestä, jotka ei olleet puhtaat, pyhittäöksensä heitä \Herralle\.</p>	<p>30:17 Sillä monda oli seurakunnas/ jotca ei ollet pyhittänet heitäns/ sentähden teurastit Lewitat Pääsiäisen caickein nijden edest/ jotca ei ollet puhtat/ pyhittäxens heitä HERralle.</p>
<p>30:18 Sillä suurin osa kansasta, monet Efraimista ja Manassesta, Isaskarista ja Sebulonista, eivät olleet puhdistautuneet, vaan söivät pääsiäislampaan toisin, kuin kirjoitettu oli. Hiskia oli näet rukoillut heidän puolestaan sanoen: "Herra, joka on hyvä, antakoon anteeksi</p>	<p>30:18 Sillä paljo kansaa oli, suuri joukko Ephraimista, Manassesta, Isaskarista ja Sebulonista, jotka ei itsiänsä puhdistaneet, vaan söivät pääsiäislampaan, ei niinkuin kirjoitettu on. Mutta Jehiskia rukoili heidän edestänsä ja sanoi: \Herra\, joka on hyvä, hän olkoon armollinen heille.</p>	<p>30:18 JA paljo Canssa oli Ephraimist/ Manassest/ Isascharist ja Sebulonist/ jotca ei ollet puhtat/ mutta he söit Pääsiäis lamban/ ei niijncuin kirjoitettu on: Sillä Jehiskia rucoili heidän edestäns/ ja sanoi: HERra joca on hywä/ hän on armollinen heille/</p>
<p>30:19 jokaiselle, joka on kiin-</p>	<p>30:19 Kaikille, jotka sydä-</p>	<p>30:19 Caikille jotca sydämens</p>

nittänyt sydämensä Jumalan, Herran, isiensä Jumalan, etsimiseen, vaikka onkin pyhäköpöpuhtautta vailla."

30:20 Ja Herra kuuli Hiskiaa ja säästi kansaa.

30:21 Niin israelilaiset, jotka olivat Jerusalemissa, viettivät seitsemän päivää happamattoman leivän juhlaa iloiten suuresti. Ja leeviläiset ja papit ylistivät joka päivä Herraa voimakkailla soittimilla, Herran kunniaksi.

30:22 Ja Hiskia puhutteli ystävällisesti kaikkia leeviläisiä, jotka taitavasti suorittivat tehtävänsä Herran kunniaksi. Ja he söivät seitsemän päivää juhlahreja ja uhrasivat yhteysuhreja ja ylistivät Herraa, isiensä Jumalaa.

30:23 Ja koko seurakunta päätti viettää juhlaa vielä toiset seitsemän päivää; ja niin vietettiin ilojuhlaa vielä seitsemän päivää.

30:24 Sillä Hiskia, Juudan kuningas, oli antanut seurakunnalle anniksi tuhat härkää ja seitsemän tuhatta lammasta, ja päämiehet olivat antaneet seurakunnalle anniksi tuhat härkää ja kymmenen tuhatta lammasta. Ja paljon pappeja pyhittäytyi.

30:25 Niin koko Juudan seurakunta iloitsi ja samoin papit ja leeviläiset ja koko Israelista tullut seurakunta, niin myös muukalaiset, jotka olivat tulleet Israelin maasta tai asuivat Juudassa.

30:26 Ja Jerusalemissa oli ilo suuri, sillä Israelin kuninkaan

mensä asettivat etsimään \Herraa\ isäinsä Jumalaa, vaikka ei he ole pyhän puhtauden jälkeen.

30:20 Ja \Herra\ kuuli Jehiskian rukouksen ja paransi kansan.

30:21 Niin Israelin lapset, jotka olivat Jerusalemissa, pitivät happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää suurella ilolla. Ja papit ja Leviläiset kiittivät \Herraa\ joka päivä \Herran\ väkevilla kanteleilla.

30:22 Ja Jehiskia puhui ystävällisesti kaikkein Leviläisten kanssa, joilla oli hyvä ymmärrys \Herrasta\; ja söivät juhlaa koko seitsemän päivää, ja uhrasivat kiitosuhria, ja kiittivät \Herraa\ isäinsä Jumalaa.

30:23 Ja koko seurakunta mielistyi pitämään vielä toiset seitsemän päivää, ja he pitivät myös ne seitsemän päivää ilolla.

30:24 Sillä Jehiskia Juudan kuningas antoi ylennykseksi kansalle tuhannen mullia ja seitsemäntuhatta lammasta. Ja ylimmäiset antoivat ylennykseksi kansalle tuhannen mullia ja kymmentuhatta lammasta; ja monta pappia pyhitti itsensä.

30:25 Ja koko Juudan seurakunta iloitsi ja papit ja Leviläiset, ja koko seurakunta, joka oli tullut Israelista, niin myös muukalaiset, jotka olivat tulleet Israelin maalta, ja ne kuin asuivat Juudassa.

30:26 Ja silloin oli suuri ilo Jerusalemissa, että Salomon Davidin pojan Israelin ku-

asettawat edzimän HERra heidän Isäins Jumalata/ waicka ei he ole Pyhän puhtauden jälkeen.

30:20 Ja HERra cuuli Jehiskian rucouxen/ ja paransi Canssan.

30:21 Nijn Israelin lapset pidit/ jotca olit Jerusalemis/ happamattoman leiwän juhla suurella ilolla seidzemen päivä. Ja Papit ja Lewitat kijtit HERra jocapäiwä/ HERran wäkewillä candeileilla.

30:22 JA Jehiskia puhui ystäväisestä caickein Lewitain cansa/ joilla oli hyvä ymmärrys HERrasta/ ja he söit juhla coco seidzemen päivä/ ja uhrasit kijtosuhria/ ja kijtit HERra heidän Isäins Jumalata.

30:23 Ja coco seuracunda mielistyi pitämän vielä toiset seidzemen päivä/ ja he pidit myös ne seidzemen päivä ilolla.

30:24 Sillä Jehiskia Judan Cuningas andoi ylönnyxexi Canssalle/ tuhannen härkä ja seidzemen tuhatta lammasta. Ja ylimmäiset annoit ylönnyxexi Canssalle tuhannen härkä/ ja kymmenen tuhatta lammasta/ näin monda Pappia pyhitti hänens.

30:25 Ja coco seuracunda Judas iloidzi ja Papit ja Lewitat/ ja coco seuracunda/ joca oli tullut Israelist/ ja muucalaiset jotca olit tullet Israelin maalda/ ja ne cuin asuit Judas.

30:26 Ja silloin oli suuri ilo Jerusalemis/ että Salomon

Salomon, Daavidin pojan, ajoista asti ei sellaista ollut tapahtunut Jerusalemissa.

30:27 Ja leeviläiset papit nousivat ja siunasivat kansan; ja heidän äänensä tuli kuuluksi, ja heidän rukouksensa tuli Herran pyhään asumukseen, taivaaseen.

2 Aikakirja 31 LUKU

31:1 Kun kaikki tämä oli päättynyt, lähtivät kaikki saapuvilla olevat israelilaiset Juudan kaupunkiin ja murskasivat patsaat, hakkasivat maahan asera-karsikot ja kukistivat uhrikukkulat ja alttarit perinpohjin koko Juudassa, Benjaminissa, Efraimissa ja Manassessa. Sitten kaikki israelilaiset palasivat kukin perintömaallensa, kaupunkiin.

31:2 Ja Hiskia asetti pappien ja leeviläisten osastot, heidän osastojensa mukaan, kunkin hänen papillisen tai leeviläisen palvelustehtävänsä mukaan, polttouhreja ja yhteysuhreja toimitettaessa palvelemaan, kiittämään ja ylistämään Herran leirin porteissa.

31:3 Minkä kuningas antoi omaisuudestaan, se käytettiin polttouhreiksi, aamu- ja ehtoopolttouhreiksi sekä sapatteina, uudenkuun päivinä ja juhlina uhrattaviksi polttouhreiksi, niinkuin on kirjoitettuna Herran laissa.

31:4 Ja hän käski kansan, Jerusalemin asukasten, antaa papeille ja leeviläisille heidän osuutensa, että nämä pitäisivät kiinni Herran laista.

ninkaan ajasta ei ole senkaltaista ollut Jerusalemissa.

30:27 Ja papit ja Leviläiset nousivat ja siunasivat kansaa, ja heidän äänensä kuultiin, ja heidän rukouksensa tuli hänen pyhään asumiseensa taivaaseen.

31 LUKU

31:1 Kuin nämät kaikki päätetyt olivat, läksivät kaikki Israelilaiset ulos, jotka Juudan kaupungeissa olivat, ja rikkoivat patsaat, ja hakkasivat maahan metsistöt, ja kukistivat korkeudet ja alttarit koko Juudasta, Benjaminista, Ephraimista ja Manassesta, siihenasti että ne peräti hävittivät. Ja Israelin lapset palasivat jokainen omainsa työ kaupunkiin.

31:2 Mutta Jehiskia asetti papit ja Leviläiset järjestykseensä, kunkin virkansa jälkeen, sekä papit että Leviläiset, polttouhrilla ja kiitosuhrilla, palvelemaan, kiittämään ja kunnioittamaan \Herran\ leirien porteissa.

31:3 Ja kuningas antoi osan tavarastansa huomeneltain ja ehtona polttouhriksi, ja sabbatin, uuden kuun ja juhlapäivän polttouhriksi, niinkuin kirjoitettu on \Herran\ laissa.

31:4 Ja hän sanoi kansalle, joka asui Jerusalemissa, että heidän piti antaman osan papeille ja Leviläisille, että he olisivat vireämmät \Herran\ laissa.

Dawidin pojan Israelin Cuningan ajasta/ ei ole sencaltaita ollut Jerusalemis.

30:27 Ja Papit ja Lewitat nousit ja siunaisit Canssan/ ja heidän äänensä cuultin/ ja heidän rucouxens tuli hänen pyhän asumiseens taiwaseen.

XXXI. Lucu

31:1 COsca nämät caicki päätetyt olit/ läxit caicki Israelit ulos/ jotca Judan Caupungeis olit/ ja ricoit padzat/ ja hackaisit maahan medzistöt/ ja cukistit corkeuxet ja Altarit coco Judast/ Benjaminist/ Ephraimist ja Manasest/ siihenasti että he peräti häwitit heidän. Ja Israelin lapset menit jocainen omaina tygö heidän Caupungeihins.

31:2 MUtta Jehiskia asetti Papit ja Lewitat järjestyxeens/ cungin wircans jälkeen/ sekä Papit että Lewitat/ polttouhrilla ja kijtosuhrilla/ palweleman/ kijttämän ja cunnioittaman HERran leirein porteis.

31:3 Ja Cuningas andoi osans tawarastans huomeneltain ja ehtona polttouhrixi/ ja Sabbathin/ uden Cuun ja juhlapäiwän polttouhrixi/ nijncuin kirjoitettu on HERran lais.

31:4 JA hän sanoi Canssalle cuin asui Jerusalemis/ että heidän piti andaman osan Papeille ja Lewitaille/ että he olisit wiriämmät HERran lais.

31:5 Kun tämä sana levisi, antoivat israelilaiset runsaat uutiset jyivistä, viinistä, öljystä ja hunajasta ja kaikesta pelon sadosta; he toivat runsaat kymmenykset kaikesta.

31:6 Ja ne israelilaiset ja Juudan miehet, jotka asuivat Juudan kaupungeissa, toivat hekin kymmenykset raavaista ja pikkukarjasta sekä kymmenykset Herralle, Jumalallensa, pyhitetyistä pyhistä lahjoista, ja panivat ne eri kasoihin.

31:7 Kolmannessa kuussa he alkoivat panna kasoihin, ja seitsemännessä kuussa he sen lopettivat.

31:8 Kun Hiskia ja päämiehet tulivat ja näkivät kasat, kiittivät he Herraa ja hänen kansaansa Israelia.

31:9 Ja kun Hiskia kysyi papeilta ja leeviläisiltä näistä kasoista,

31:10 vastasi hänelle ylimmäinen pappi Asarja, joka oli Saadokin sukua, ja sanoi: "Siitä alkaen, kun ruvettiin tuomaan antia Herran temppeliin, me olemme syöneet ja tulleet ravituiksi, ja kuitenkin on jäänyt paljon tähteeksi; sillä Herra on siunannut kansaansa, ja niin on tämä paljous jäänyt tähteeksi."

31:11 Niin Hiskia käski laittaa kammioita Herran temppeliin. Ja kun ne oli laitettu,

31:12 tuotiin niihin tunnollisesti anti, kymmenys ja pyhät lahjat. Ja niiden esimiehenä oli leeviläinen Koonanja, ja hänen veljensä Siimei oli hän-

31:5 Ja kuin se sanottu oli, antoivat Israelin lapset paljon uutista jyivistä, viinasta, öljystä, hunajasta ja kaikkinaisesta pellon kasvusta, ja kymmenykset kaikista runsaasti.

31:6 Ja Israelin ja Juudan lapset, jotka Juudan kaupungeissa asuivat, toivat myöskin kymmenykset karjasta ja lampaista ja pyhitetyistä, jonka he \Herralle\ Jumalallensa pyhittäneet olivat, ja asettivat eri läjiin.

31:7 Kolmantena kuukaute-na rupesivat he panemaan läjiin, ja seitsemäntenä kuukaute-na päättivät.

31:8 Ja kuin Jehiskia tuli ylimmäisten kanssa ja näki läjät, kiittivät he \Herraa\ ja hänen kansaansa Israelia.

31:9 Ja Jehiskia kysyi papeilta ja Leviläisiltä läjistä.

31:10 Ja Asaria, ylimmäinen pappi Zadokin huoneesta, puhui hänelle, sanoen: siitä ajasta, kuin he rupesivat ylennystä tuomaan \Herran\ huoneeseen, olemme me syöneet ja tulleet ravituiksi, ja tässä on vielä paljo tähteinä; sillä \Herra\ on siunannut kansaansa, sentähden on tämä paljous jäänyt.

31:11 Niin kuningas käski valmistaa kammiot \Herran\ huoneeseen; ja he valmistivat,

31:12 Ja panivat niihin ylennyksen ja kymmenykset, ja sen mikä pyhitetty oli, uskollisesti. Ja Kanania Leviläinen oli asetettu päämieheksi sen päälle ja Siimei hänen veljen-

31:5 Ja cosca se sanottu oli/ annoit Israelin lapset paljon vtista/ jywistä/ wijnasta/ öljystä/ hunajasta ja caickinaisesta pellon caswosta/ ja he toit heille kymmenexet caikist runsast.

31:6 Ja Israelin ja Judan lapset/ cuin Judan Caupungeis asuit/ toit kymmenexet carjast ja lambaist ja pyhitetyst/ cuin he HERralle heidän Jumalallens pyhittänet olit/ ja asetit eri läjin.

31:7 Colmandena Cuucautena rupeisit he paneman läjin/ ja seidzemendenä Cuucautena päätit.

31:8 Ja cosca Jehiskia tuli ylimmäisten cansa/ ja näki läjät/ kijtit he HERra ja hänen Canssans Israeli.

31:9 Ja Jehiskia kysyi Papeille ja Lewitaille läjistä.

31:10 Ja Azaria ylimmäinen Pappi Zadochin huonesta/ sanoi hänelle: sijtä ajasta cuin he rupeisit ylönnyst tuoman HERran huoneseen/ olem me syönet ja tullet rawituxi/ ja täsä on wielä paljo tähtenä: sillä HERra on siunannut hänen Canssans/ sentähden on tämä paljous jäänyt.

31:11 Nijn Cuningas käski arcut walmista HERran huoneisin/ ja he walmistit.

31:12 Ja panit njihin ylönnyxen kymmenexet/ ja sen cuin pyhitetty oli uscollisest. Ja Chanania Lewita oli asetettu päämiehexi sen päälle/ ja

tä lähinnä.

31:13 Ja Jehiel, Asasja, Nahat, Asael, Jerimot, Joosabat, Eliel, Jismakja, Mahat ja Benaja olivat Koonanjan ja hänen veljensä Siimein käskyläisinä kuningas Hiskian ja Asarjan, Jumalan temppelin esimiehen, määräyksestä.

31:14 Ja leeviläinen Koore, Jimnan poika, joka oli ovenvartijana idän puolella, hoiti Jumalalle annetut vapaaehtoiset lahjat ja Herralle tulevan annin ja korkeasti-pyhäin lahjain suorituksen.

31:15 Ja hänen johdossaan olivat Eedem, Minjamin, Jeesua, Semaja, Amarja ja Sekanja, joiden oli pappiskaupungeissa tunnollisesti suoritettava osuudet veljillensä, niin pienille kuin suurille, osastoittain,

31:16 paitsi sukuluetteloihin merkityille miehenpuolille, kolmivuotiaille ja sitä vanhemmille, kaikille, jotka menivät Herran temppeliin tekemään palvelusta, kunakin päivänä sen päivän palveluksen, hoitamaan tehtäviään, osastoittain.

31:17 Papit merkittiin sukuluetteloihin perhekunnittain ja leeviläisistä kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat, palvelustehtäviensä mukaan, osastoittain,

31:18 nimittäin niin, että sukuluetteloihin merkittiin kaikki heidän pienet lapsensa, vaimonsa, poikansa ja tyttärensä, koko heidän joukkonsa,

sä toiseksi;

31:13 Ja Jehiel, Asasia, Nahat, Asahel, Jerimot, Josabad, Eliel, Jismakia, Mahat ja Benaja, asetetut Kananiaalta, ja hänen veljeltänsä Simeiltä, kuningas Jehiskian käskyn jälkeen, ja Asarialta Jumalan huoneen päämieheltä;

31:14 Ja Kore Jimnan poika Leviläinen, ovenvartia idän puolella, oli Jumalan vapaaehtoisten lahjain päällä ja kamassa niitä, mitkä \Herralle\ annetut olivat ylennykseksi, ja kaikkein pyhimmän päällä.

31:15 Ja hänen kätensä alla olivat Eden, Miniamin, Jeesua, Semaja, Amaria ja Sakanania, pappein kaupungeissa: että heidän piti uskollisesti antaman osan veljillensä heidän järjestyksensä jälkeen, pienimmälle niinkuin suurimmallekin;

31:16 Niin myös niille, jotka luettiin miehenpuolesta, kolmesta ajastajastansa ja sen ylitse, kaikkein niiden seassa, jotka \Herran\ huoneeseen menivät, kukin päivänänsä heidän virkansa, vartionsa ja järjestyksensä jälkeen;

31:17 Niin myös niille, jotka olivat pappein luvussa heidän isäinsä huoneissa, ja Leviläiset kahdestakymmenestä ajastajastansa ja sen ylitse, heidän vartioissansa, heidän järjestyksensä jälkeen;

31:18 Sitte niille, jotka luetut olivat lastensa, vaimoinsa, poikainsa ja tytärtensä seassa, koko seurakunnan seassa; sillä he pyhittivät uskollisesti sen pyhitetyn;

Simein hänen veljensä toiseksi.

31:13 Ja Jehiel/ Asasia/ Nahath/ Asahel/ Jerimoth/ Josabad/ Eliel/ Jesmachia/ Mahath ja Benaja/ asetetut Chananiaalda ja hänen veljeltänsä Simeildä/ Cuningas Jehiskian käskyn jälkeen/ ja Azaria oli Jumalan huoneen päämies.

31:14 Ja Chore Jemnan poika se Lewita/ owen wartia idän puolella/ ja Jumalan wapaehdollisten lahjain päällä jacaman nija/ cuin HERralle annettu oli ylönnyxexi/ ja sen caickein pyhimmän päälle.

31:15 Ja hänen kätensä alla olit Eden/ Miniamin/ Jeesua/ Semaja/ Amaria ja Sachania Pappein Caupungeis. Että heidän piti uscollisest andaman osan veljillens heidän järjestyxens jälkeen/ pienimmälle nijncuin suuremmallekin.

31:16 Nijn myös nijlle cuin luettiin miehen puolista/ colmest ajastajast ja sen ylidzen/ caickein nijden seas cuin HERran huoneeseen menit/ cukin päivänäns heidän wircans ja heidän wartions/ heidän järjestyxens jälkeen.

31:17 Nijn myös nijlle/ jotca olit Pappein lugus heidän Isäins huoneis/ ja Lewitat cahdestkymmenest ajastajast ja sen ylidze/ heidän wartions/ heidän järjestyxens jälkeen.

31:18 Sijtte nijlle cuin luetut olit/ lastens/ waimoins/ poicains ja tytärtens seas/ coco seuracunnan seas/ sillä he pyhitit uscollisest sen pyhite-

sillä he hoitivat sitä, mikä pyhää oli, tunnollisesti.

31:19 Aaronin pojilla, papeilla, jotka asuivat kaupunkiensa laidunmailla, oli joka kaupungissa nimeltä mainitut miehet, joiden oli suoritettava osuudet kaikille miehenpuolille pappien joukossa ja kaikille sukuluetteloihin merkityille leeviläisille.

31:20 Näin Hiskia teki koko Juudassa; hän teki sitä, mikä oli hyvää, oikeata ja totta Herran, hänen Jumalansa, edessä.

31:21 Ja kaiken, mihin hän ryhtyi etsiessään Jumalaansa, koskipa se palvelusta Jumalan temppelissä tai lakia ja käskyjä, sen hän teki kaikesta sydämestänsä, ja hän menestyi.

31:19 Niin myös papeille Aaronin pojille esikaupunkein kedolla heidän kaupungeis-sansa, kussakin kaupungissa miehet nimeltänsä nimitetyt, että heidän piti osan antaman kaikille miehenpuolille pappein seassa ja kaikille niille, jotka Leviläisten sekaan luetut olivat.

31:20 Näin teki Jehiskia kaikessa Juudassa; ja hän teki mikä hyvä, oikia ja totuus oli \Herran\ hänen Jumalansa edessä.

31:21 Ja kaikissa teoissansa, jotka hän alkoi Jumalan huoneen palveluksessa, lain ja käskyn jälkeen, etsiäksensä Jumalaansa: sen teki hän kaikesta sydämestänsä, sentähden hän myös menestyi.

tyn.

31:19 Nijn olit myös miehet nimeldäns nimitetyt Papin Aaronin lasten seas/ esicaupun- gin kedolla caikis Caupun- geis/ että heidän piti osan andaman caikille miehenpuo- lille Pappein seas/ ja caikille nijlle cuin Lewitain secan lue- tut olit.

31:20 Näin teki Jehiskia cai- kes Judas/ ja teki cuin hy- wä/ oikia ja totinen oli HER- ran hänen Jumalans edes.

31:21 Ja caikis hänen te- goisans cuin hän alcoi Juma- lan huonen palweluxes/ lain ja käskyn jälken/ edziäxens hänen Jumalatans/ sen teki hän caikest sydämestäns/ sentähden hän myös menes- tyi.

2 Aikakirja 32 LUKU

32:1 Näiden tapausten ja Hiskian vakaan vaelluksen jäl- keen tuli Sanherib, Assurin kuningas, ja hyökkäsi Juu- daan, piiritti sen varustettuja kaupunkeja ja aikoi valloittaa ne itsellensä.

32:2 Kun Hiskia näki Sanheri- bin tulevan ja olevan aikeessa sotia Jerusalemiä vastaan,

32:3 neuvotteli hän päämies- tensä ja urhojensa kanssa tukkiaksensa vesilähteet, jotka olivat kaupungin ulkopuolella; ja he kannattivat häntä siinä.

32:4 Niin kokoontui paljon kansaa, ja he tukkivat kaikki lähteet ja puron, joka juoksee

32 LUKU

32:1 Näiden tekoin ja tämän totuuden jälkeen tuli Sanherib Assurin kuningas ja meni Juudaan, ja sioitti itsensä vahvaimin kaupunkein eteen, ja ajatteli ne itsellensä voitaak- sensa.

32:2 Kuin Jehiskia näki Sanheribin tulevan, ja että hänen kasvonsa olivat kää- netyt sotimaan Jerusalemiä vastaan,

32:3 Piti hän neuvoa ylim- mäistensä ja väkeväinsä kanssa, tukitaksensa vesi- lähteet, jotka ulkona kau- pungista olivat; ja he auttivat häntä.

32:4 Sillä paljo kansaa ko- koontui, ja he tukitsivat kaikki lähteet ja vuotavan ojan keskellä maata, ja sa-

XXXII. Lucu

32:1 NÄiden tecoin ja totuden jälken/ tuli Sanherib Assurin Cuningas/ ja meni Judaan ja sioitti idzens wahwain Cau- pungitten eteen/ ja ajatteli päästä nijhin.

32:2 Cosca Jehiskia näki Sanheribin tulewan/ ja että hänen caswons olit käätyt sotiman Jerusalemita watan.

32:3 Piti hän neuwo ylimmäis- tens ja wäkewittens cansa/ tukitaxens wesilähtet/ jotca ulcona Caupungist olit/ ja he autit händä:

32:4 Ja paljo Canssa cocon- dui/ ja tukidzit caicki lähtet ja wuotawat ojat keskellä

sen seudun läpi; sillä he sa-
noivat: "Miksi Assurin kunin-
kaat tultuansa löytäisivät vet-
tä viljalti?"

32:5 Ja hän rohkaisi mielen-
sä, rakensi koko revityn osan
muuria ja korotti torneja ja
teki sen ulkopuolelle toisen
muurin, varusti Millon Daavidin
kaupungissa ja teetti paljon
heittoaseita ja kilpiä.

32:6 Ja hän asetti sotapäälli-
köitä kansalle ja kokosi hei-
dät luoksensa aukealle kau-
pungin portin eteen ja puhui
ystävällisesti heille ja sanoi:

32:7 "Olkaa lujat ja rohkeat,
älkää peljätkö älkääkää arkail-
ko Assurin kuningasta ja kaik-
kea joukkoa, joka on hänen
kanssansa; sillä se, joka on
meidän kanssamme, on suu-
rempi kuin se, joka on hänen
kanssansa.

32:8 Hänen kanssansa on
lihan käsivarsi, mutta meidän
kanssamme on Herra, meidän
Jumalamme, meitä auttamas-
sa ja meidän sotiamme soti-
massa." Ja kansa luotti Hiski-
an, Juudan kuninkaan, sanoi-
hin.

32:9 Tämän jälkeen Sanherib,
Assurin kuningas, ollessaan
itse koko sotavoimansa kans-
sa Laakiin edustalla, lähetti
palvelijoihinsa Jerusalemiin
Hiskian, Juudan kuninkaan,
luo ja kaikkien Jerusalemissa
olevien Juudan miesten luo ja
käski sanoa:

32:10 "Näin sanoo Sanherib,
Assurin kuningas: Mihin te

noivat: miksi Assurin kunin-
kaat tultuansa pitäis paljon
vettä löytämän?"

32:5 Ja hän vahvisti itsensä
ja rakensi kaikki rauvenneet
muurit, ja korotti tornin ta-
salle, ja vielä sitte (rakensi)
ulkonaiselle puolelle toisen
muurin, ja vahvisti Millon
Davidin kaupungissa, ja an-
toi tehdä paljon aseita ja kil-
piä,

32:6 Ja asetti sodanpäämie-
het kansan päälle, ja kokosi
heitä tykönsä kaupungin
portin kadulla, ja puhui syd-
dämellisesti heidän tykönsä
ja sanoi:

32:7 Olkaat rohkiat ja hyvä-
sä turvassa, älkää peljätkö
ja älkää vavahtuko Assurin
kuningasta ja kaikkea sitä
joukkoa, joka hänen kans-
sansa on; sillä meidän kans-
samme on enempi kuin hä-
nen kanssansa.

32:8 Hänen kanssansa on
lihallinen käsivarsi, vaan
meidän kanssamme on
\Herra\ meidän Jumalam-
me, auttamassa meitä ja so-
timassa meidän edestämme.
Ja kansa luotti Jehiskian
Juudan kuninkaan sanoihin.

32:9 Sitte lähetti Sanherib
Assurin kuningas palveliansa
Jerusalemiin, (sillä hän oli
Lakiksen edessä ja kaikki
hänen sotaväkensä hänen
kanssansa) Jehiskian Juu-
dan kuninkaan tykö ja koko
Juudan tykö, joka Jerusale-
missa oli, ja antoi heille sa-
noa:

32:10 Näin sanoo Sanherib
Assurin kuningas: mihinkä
te uskallatte, jotka olette pii-

maata/ ja sanoi: ei Assurin
Cuningat paljo tulduans wettä
löydä.

32:5 Ja hän wahwisti idzens/
ja rakensi caicki rauwennet
muurit/ ja corgotti tornin ta-
salle/ ja wielä sijtte rakensi
ulconaiselle puolelle toisen
muurin/ ja wahwisti Millon
Dawidin Caupungin/ ja andoi
tehdä paljon aseita ja kilwejä.

32:6 Ja asetti sodanpäämie-
het Canssan secan. Ja hän
cocois heitä tygöns/ sillä le-
wiällä catulla Caupungin por-
tin ohes/ ja puhui sydäme-
lisest heidän tygöns/ ja sa-
noi:

32:7 Olcat rohkiat ja hywäs
turwas/ älkät peljätkö/ ja
älkät wawahtuco Assurin Cu-
ningast/ ja caicke joucko
cuin hänen cansans on: sillä
meidän cansam on enä cuin
hänen cansans.

32:8 Hänen cansans on lihal-
linen käsiwarsi/ waan meidän
cansam on HERra meidän
Jumalam/ auttamassa meitä ja
sotimas meidän edestäm. Ja
Canssa luotti idzens Jehiskian
Judan Cuningan sanoin.

32:9 Slitte lähetti Sanherib
Assurin Cuningas palwelians
Jerusalemijn (sillä hän oli
Lachixen edes/ ja caicki hä-
nen sotawäkensä hänen can-
sans) Jehiskian Judan Cu-
ningan tygö/ ja coco Judan
tygö joca Jerusalemissa oli/ ja
andoi heille sanoa:

32:10 Näin sano Sanherib
Assurin Cuningas: mihingä te

luotatte, kun jäätte Jerusalemiin saarroksiin?

32:11 Eikö Hiskia viettele teitä ja saata teitä kuolemaan nälkään ja janoon, kun hän sanoo: Herra, meidän Jumalamme, pelastaa meidät Assurin kuninkaan käsistä?

32:12 Eikö tämä sama Hiskia ole poistanut hänen uhrikukuloitansa ja alttareitansa ja sanonut Juudalle ja Jerusalemille näin: 'Yhden ainoan alttarin edessä on teidän kumartaen rukoiltava ja sillä uhreja poltettava'?

32:13 Ettekö tiedä, mitä minä ja minun isäni olemme tehneet muiden maiden kaikille kansoille? Ovatko näiden maiden kansain jumalat voineet pelastaa maatansa minun käsistäni?

32:14 Onko kukaan minun isieni tuhoamien kansojen kaikista jumalista voinut pelastaa kansaansa minun käsistäni? Kuinka sitten teidän Jumalanne voisi pelastaa teidät minun käsistäni?

32:15 Älkää siis antako Hiskian näin pettää ja vietellä itseänne älkääkä uskoko häntä, sillä ei minkään kansan eikä minkään valtakunnan jumala ole voinut pelastaa kansaansa minun käsistäni tai minun isieni käsistä, saati sitten teidän Jumalanne: ei hän pelasta teitä minun käsistäni."

32:16 Ja hänen palvelijansa puhuivat vielä enemmän Herraa Jumalaa ja hänen palvelijaansa Hiskiaa vastaan.

32:17 Hän kirjoitti myös kir-

ritetyssä Jerusalemissa?

32:11 Eikö Jehiskia petä teitä, saattain teitä kuolemaan nälästä ja janosta, ja sanoen: \Herra\ meidän Jumalamme pelastaa meitä Assurin kuninkaan kädestä?

32:12 Eikö hän ole se Jehiskia, joka hänen korkeutensa ja alttarinsa on heittänyt pois, ja puhunut Juudalle ja Jerusalemille sanoen: teidän pitää rukoileman yhden alttarin edessä ja sen päällä suitsuttaman?

32:13 Ettekö te tiedä, mitä minä ja isäni tehneet olemme kaikille kansoille maakunnissa? ovatko pakanain jumalat maakunnissa joskus voineet pelastaa maansa minun kädestäni?

32:14 Kuka on kaikista pakanain jumalista, jotka isäni kironneet ovat, joka on voinut ottaa ulos kansansa minun kädestäni, että teidän Jumalanne vois ottaa ulos teitä minun kädestäni?

32:15 Niin älkääät siis nyt antako Jehiskian vietellä teitä, älkään myös uskoko teitä, ja älkääät te uskoko häntä; sillä jos ei kaikkein pakanain valtakuntain jumalat ole voineet auttaa ulos kansaansa minun kädestäni ja isäni kädestä, paljon vähemmän myös teidän Jumalanne ottaa ulos teitä minun kädestäni.

32:16 Ja vielä hänen palvelijansa puhuivat enemmän \Herraa\ Jumalaa vastaan ja hänen palveliaansa Jehiskiaa vastaan.

32:17 Hän kirjoitti myös kir-

uscallatte/ jotca oletta sijnä pijritetys Jerusalemis?

32:11 Jeheskia pettä teidän/ saattain teitä cuoleman näljäst ja janost/ ja sano: HERra meidän Jumalam pelasta meitä Assurin Cuningan kädest.

32:12 Eikö hän ole se Jehiskia joca corkeuxens ja Altarins on heittänyt pois/ ja sanonut Judalle ja Jerusalemille: teidän pitä rucoileman yhden Altarin edes/ ja sen päällä suidzuttaman?

32:13 Ettäkö te tiedä mitä minä ja minun Isäni tehnet olemma caikille Canssoille maacunnisa? owatco pacanoitten jumalat maacunnis woinet pelasta maans minun kädestäni?

32:14 Cuca on caikista pacanoitten jumalista/ cuin minun Isäni kironnet owat/ joca on pelastanut Canssans minun kädestäni? että teidän Jumalan wois autta teitä minun kädestäni?

32:15 Nijn älkät sijs andaco Jehiskian wietellä teitä/ älkän myös uscottaco teitä/ ja älkät te uscoco händä: Sillä jos ei caickein pacanain waldacundain jumalat ole woinet autta Canssans minun ja minun Isäni kädest/ paljon vähemmän ei myös teidän Jumalan auta teitä minun kädestäni?

32:16 Ja vielä hänen palvelijans puhuit enä HERra Jumalata wastian/ ja hänen palveliatans Jehiskiat wastian.

32:17 Hän kirjoitti myös kirjoi-

jeen herjatakseen Herraa, Israelin Jumalaa, ja puhuakseen häntä vastaan; siinä sanottiin näin: "Niinkuin muiden maiden kansain jumalat eivät ole pelastaneet kansojansa minun käsistäni, niin ei Hiskiankaan Jumala ole pelastava kansaansa minun käsistäni."

32:18 Ja Jerusalemin kansalle, jota oli muurilla, he huusivat kovalla äänellä juudankielellä nostaakseen heissä pelon ja kauhun, että saisivat kaupungin valloitetuksi.

32:19 Ja he puhuivat Jerusalemin Jumalasta niinkuin muiden maiden kansain jumalista, jotka ovat ihmiskätten tekoa.

32:20 Mutta kuningas Hiskia ja profeetta Jesaja, Aamoksen poika, rukoilivat tämän tähden ja huusivat taivaan puoleen.

32:21 Silloin Herra lähetti enkelin, joka tuhosi kaikki sotaurhot, ruhtinaat ja päälliköt Assurin kuninkaan leirissä, niin että hän häpeä kasvoillaan palasi takaisin maahansa. Ja kun hän kerran meni jumalansa temppeliin, kaatoivat hänet siellä miekalla ne, jotka olivat lähteneet hänen omasta ruumiistansa.

32:22 Näin Herra vapahti Hiskian ja Jerusalemin asukkaat Sanheribin, Assurin kuninkaan, käsistä ja kaikkien käsistä, ja hän johdatti heitä joka taholla.

32:23 Ja monet toivat Herralle lahjoja Jerusalemiin ja Hiskialle, Juudan kuninkaalle, kalleuksia; ja hän kohosi sen

jat häväistäksensä \Herraa\ Israelin Jumalaa, ja puhui häntä vastaan ja sanoi: niinkuin maakuntain pakanain jumalat ei ole auttaneet kansaansa minun kädestäni, niin ei pidä Jehiskiankaan Jumalan pelastaman kansaansa minun kädestäni.

32:18 Ja he huusivat korkialla äänellä Juudan kielellä Jerusalemin kansalle, joka muurin päällä olivat, peljättääksensä ja hämmästyttääksensä heitä, että he olisivat voittaneet kaupungin.

32:19 Ja he puhuivat Jerusalemin Jumalaa vastaan, niinkuin maan kansain jumalia vastaan, jotka ihmisten käsiteot olivat.

32:20 Mutta kuningas Jehiskia ja Jesaja propheta Amotsin poika rukoilivat sitä vastaan ja huusivat taivaasen.

32:21 Ja \Herra\ lähetti enkelin, joka surmasi kaikki väkevät sotajoukosta ja päämiehet ja ylimmäiset Assurin kuninkaan leirissä, niin että hän häpiällä palasi maallensa. Ja kuin hän meni jumalansa huoneesen, tappoivat ne, jotka hänen ruumiistansa tulleet olivat, hänen siellä miekalla.

32:22 Ja niin autti \Herra\ Jehiskiaa ja Jerusalemin kaupungin asuvaisia Sanheribin Assurin kuninkaan kädestä ja kaikkein muiden kädestä, ja varjeli heitä kaikilta, jotka ympäristöllä olivat.

32:23 Ja moni kantoi \Herralle\ lahjoja Jerusalemiin ja Jehiskialle Juudan kuninkaalle kalliita kaluja; ja niin hän sitte korotettiin

tuxen häväistäxens HERra Israelin Jumalata/ ja puhui händä wastian/ ja sanoi: nijncuin ei pacanoittengan jumalat ole auttanet Canssans minun kädestäni/ nijn ei pidä myös Jehiskian Jumala pelastaman Canssans minun kädestäni.

32:18 Ja he huusit corkialla änellä Judan kielellä Canssan tygö/ jotca muurin päällä Jerusalemis olit/ peljättäxens ja hämmästyttäxens heitä/ että he woittaisit Caupungin.

32:19 Ja he puhuit Jerusalemin Jumalata wastian/ nijncuin maan Canssain jumalita wastian/ jotca ihmisten käsitegot olit.

32:20 MUtta Cuningas Jehiskia ja Esaia Propheta Amoxen poica/ rucoilit sitä wastian ja huusit taiwaseen.

32:21 Ja HERra lähetti Engelin joca surmais caicki woimalliset sotajoucost/ ja Förs tit/ ja ylimmäiset Assurin Cuningan leiris/ nijn että hän häpiällä palais maallens. Ja cosca hän meni jumalans huoneeseen tapoit ne hänen siellä miecalla/ cuin hänen ruumistans tullet olit.

32:22 Ja nijn autti HERra Jehiskiat ja Jerusalemin Caupungin asuwaisia Sanheribin Assurin Cuningan kädest/ ja caickein muiden kädest/ ja warjeli heitä caikilda/ jotca ymbäristöllä olit.

32:23 Ja moni cannoi HERralle lahjoja Jerusalemiin/ ja Jehiskialle Judan Cuningalle callita caluja/ ja nijn hän sijt-

<p>jälkeen kaikkien kansojen silmissä.</p>	<p>kaikkein pakanain edessä.</p>	<p>te corgotettin caickein pancanoitten seas.</p>
<p>32:24 Niihin aikoihin Hiskia sairastui ja oli kuolemaisillaan. Niin hän rukoili Herraa, ja hän vastasi hänelle ja antoi hänelle tapahtua ihmeen.</p>	<p>32:24 Siihen aikaan sairasti Jehiskia kuolemantautia, ja hän rukoili \Herraa\; ja hän puhui hänelle ja antoi hänelle ihmeen.</p>	<p>32:24 Slihen aican sairasti Jehiskia cuolematautia/ ja hän rucoili HERra/ ja hän lupais hänelle/ ja andoi hänelle ihmen.</p>
<p>32:25 Mutta Hiskia ei palkinnut hyvää hyvällä, vaan hänen sydämensä ylpisty; sentähden hänen ja Juudan ja Jerusalemin osaksi tuli viha.</p>	<p>32:25 Vaan Jehiskia ei maksanut mitä hänelle annettu oli; sillä hänen sydämensä oli paisunut; sentähden tuli viha hänen päällensä ja Juudan ja Jerusalemin päälle.</p>	<p>32:25 Waan Jehiskia ei maxanut sitä cuin hänelle annettu oli: sillä hänen sydämensä oli paisunut/ sentähden tuli viha hänen/ Judan ja Jerusalemin päälle.</p>
<p>32:26 Mutta kun Hiskia nöyrytyi sydämensä ylpeydestä, hän ja Jerusalemin asukkaat, ei Herran viha kohdannut heitä Hiskian päivinä.</p>	<p>32:26 Mutta Jehiskia nöyryytti itsensä sydämensä ylpeydestä, hän ja Jerusalemin asuvaiset; sentähden ei \Herran\ viha tullut heidän päällensä Jehiskian elinainkana.</p>	<p>32:26 Mutta Jehiskia nöyryytti idzens/ sydämensä ylpeydestä Jerusalemin asuwaisten kanssa/ sentähden ei HERran viha tullut heidän päällensä Jehiskian elinaicana.</p>
<p>32:27 Hiskialle tuli ylen paljon rikkautta ja kunniaa; hän hankki itselleen aarrekammioita hopeata, kultaa, kalliita kiviä, hajuaineita, kilpiä ja kaikkinaisia kallisarvoisia kaluja varten,</p>	<p>32:27 Ja Jehiskialla oli rikkautta ja kunniaa sangen paljo; sillä hän teki itsellensä suuret tavarat hopiasta, kullasta ja kalliista kivistä, jaloista yrteistä, kilvistä ja kaikkinaisista kalliista kaluista,</p>	<p>32:27 JA Jehiskialla oli rickautta ja cunniata sangen paljo: sillä hän teki idzellensä suuret tawarat hopiast/ cullast ja callist kiwist/ jaloist yrteist/ kilweist ja caickinaisist calleist caluist.</p>
<p>32:28 varastohuoneita jyvä-, viini- ja öljysatoa varten ja talleja kaikenlaisille juhdille ja karjalaumoja tarhoihin.</p>	<p>32:28 Ja aittoja jyviä, viinaa ja öljyä varten, ja pihatot kaikkinaisille eläimille ja karsinat lampaille,</p>	<p>32:28 Ja aittoja jywiä/ wijnaa ja öljyä warten/ ja pihatot caickinaisille eläimille/ ja carsinat lambaille.</p>
<p>32:29 Myös rakennutti hän itsellensä kaupungeja ja hankki suuret laumat pikkukarjaa ja raavaskarjaa, sillä Jumala oli antanut hänelle ylen suuren omaisuuden.</p>	<p>32:29 Ja rakensi itsellensä kaupungeita, ja hänellä oli karjaa, lampaita ja härkiä kyllä; sillä Jumala antoi hänelle sangen paljon rikkautta.</p>	<p>32:29 Ja rakensi idzellensä Caupungeita/ ja hänellä oli carja/ lambaita ja härkiä kyllä: sillä Jumala andoi hänelle paljo rickautta.</p>
<p>32:30 Hiskia myös tukki Gihonin veden yläjuoksun ja johti veden alas, länteenpäin, Daavidin kaupunkiin. Ja Hiskia menestyi kaikessa, mitä hän teki.</p>	<p>32:30 Hän on se Jehiskia, joka tukitsi ylimmäisen vesijuoksun Gihonissa ja johdattisen alaskäsin länteen päin Davidin kaupunkiin; sillä Jehiskia oli onnellinen kaikissa teoissansa.</p>	<p>32:30 Hän on se Jehiskia/ joca tukidzi ylimmäisen wesi-juoxun Gihonis/ ja johdattisen alaskäsin länden päin Dawidin Caupungijn: sillä Jehiskia oli onnellinen caikis tegoisans.</p>
<p>32:31 Niinpä Jumala ainoastaan koetellakseen häntä ja tullakseen tuntemaan kaiken, mitä hänen sydämessään oli,</p>	<p>32:31 Mutta kuin Babelin päämiesten lähetyssana oli hänen tykönsä lähetetty, kysymään sitä ihmettä, joka maalla tapahtunut oli, hylkä-</p>	<p>32:31 Mutta cosca Babelin Förstein lähetyssana oli hänen tygönsä lähetetty/ kysymän sitä ihmettä joca maalla</p>

jätti hänet Baabelin ruhtinas-
ten lähettiläiden valtaan, jotka
olivat lähetetyt hänen luok-
seen tiedustelemaan ihmettä,
joka oli tapahtunut maassa.

32:32 Mitä muuta on kerrot-
tavaa Hiskiasta ja hänen
hurskaista teoistansa, katso,
se on kirjoitettuna profeetta
Jesajan, Aamoksen pojan,
näyssä, Juudan ja Israelin
kuningasten kirjassa.

32:33 Ja Hiskia meni lepoon
isiensä tykö, ja hänet hauda-
ttiin siihen, mistä nousee
Daavidin jälkeläisten haudoille.
Ja koko Juuda ja Jerusalemin
asukkaat osoittivat hänelle
kunniaa, kun hän kuoli. Ja
hänen poikansa Manasse tuli
kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Aikakirja 33 LUKU

33:1 Manasse oli kahdentoista
vuoden vanha tullessansa ku-
ninkaaksi, ja hän hallitsi Jeru-
salemmissa viisikymmentä viisi
vuotta.

33:2 Hän teki sitä, mikä on
pahaa Herran silmissä, niiden
kansain kauhistavien tekojen
mukaan, jotka Herra oli kar-
koittanut israelilaisten tieltä.

33:3 Hän rakensi jälleen uhri-
kukkulat, jotka hänen isänsä
Hiskia oli kukistanut, pystytti
alttareja baaleille, teki aseroja
ja kumarsi ja palveli kaikkea
taivaan joukkoa.

33:4 Hän rakensi alttareja
myös Herran temppeliin, josta
Herra oli sanonut: "Jerusale-
missa on minun nimeni oleva
iankaikkisesti."

33:5 Hän rakensi alttareja

si Jumala hänen, kiusatak-
sensa häntä, että kaikki tie-
dettäisiin, mitä hänen sydä-
messänsä oli.

32:32 Mitä enempi Jehiskias-
ta sanomista on ja hänen
laupiudestansa: katso, se on
kirjoitettu Jesaian prophetan
Amotsin pojan näyssä, ja
Juudan ja Israelin kuningas-
ten kirjassa.

32:33 Ja Jehiskia nukkui
isäinsä kanssa, ja he hauta-
sivat hänen ylemmä Davidin
lasten hautoihin. Ja kaikki
Juuda ja Jerusalemin asu-
vaiset tekivät hänelle kunni-
aa hänen kuollessansa. Ja
hänen poikansa Manasse tuli
kuninkaaksi hänen sijaansa.

33 LUKU

33:1 Manasse oli kahdentois-
takymmenen ajastaikainen
tullessansa kuninkaaksi, ja
hallitsi viisi ajastaikaa kuu-
dettakymmentä Jerusalemis-
sa,

33:2 Ja teki pahaa \Herran\
edessä, pakanain kauhistus-
ten jälkeen, jotka \Herra\
Israelin lasten edestä oli aja-
nut pois.

33:3 Ja hän rakensi jälleen
korkeudet, jotka hänen isän-
sä Jehiskia kukistanut oli, ja
rakensi Baalille alttareita, ja
teki metsistöt, ja kumarsi
kaikkea taivaallista sotavä-
keä, ja palveli niitä.

33:4 Ja hän rakensi myös
alttareita \Herran\
huonee-
sen, josta \Herra\
sanonut
oli: Jerusalemmissä pitää mi-
nun nimeni oleman ijan-
kaikkisesti.

33:5 Ja hän rakensi alttarei-

tapahtunut oli/ hyljäis Jumala
hänen kiusataxens händä/
että caicki tiettäisin mitä hä-
nen sydämesäns oli.

32:32 Mitä enämbi Jehiskias-
tanomist on/ ja hänen lau-
piudestans/ cadzo/ se on
kirjoitettu Esaian Prophetan
Amoxen pojan nägys/ Judan
ja Israelin Cuningasten kirjas.

32:33 Ja Jehiskia nukkui
Isäins cansa/ ja he hautaisit
hänen ylemmä Dawidin lasten
hautoin. Ja caicki Juda ja
Jerusalemin asuwaiset teit
hänelle cunnian hänen cuol-
lesans. Ja hänen poicans Ma-
nasse tuli Cuningaxi hänen
siaans.

XXXIII. Lucu

33:1 MAnasse oli cahdentois-
takymmenen ajastaicainen
tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi
wijsi ajastaica cuudettakym-
mendä Jerusalemis.

33:2 Ja teki paha HERran
edes pacanoitten cauhistuxen
jälken/ jotca HERra Israelin
lasten edest oli ajanut pois.

33:3 Ja hän palais/ ja raken-
si corkeuxet/ jotca hänen
Isäns Jehiskia cukistanut oli/
ja rakensi Baalille Altareita/
ja teki medzistöt/ ja cumarsi
caickeä taiwallista sotawäke/
ja palweli nijtä.

33:4 Hän rakensi myös Alta-
reita HERran huoneeseen/ jois-
ta HERra sanonut oli: Jerusa-
lemis on minun nimen ijan-
caickisest.

33:5 Ja hän rakensi Altareita

kaikelle taivaan joukolle Herran temppelein molempiin esipihoihin.

33:6 Myös pani hän poikansa kulkemaan tulen läpi Ben-Hinnomin laaksossa, ennusteli merkeistä, harjoitti noituutta ja velhoutta ja hankki itsellensä vainaja- ja tietäjähenkien manaajia; hän teki paljon sitä, mikä on paha Herran silmissä, ja vihoitti hänet.

33:7 Ja teettämänsä veistetyin kuvapatsaan hän asetti Jumalan temppeleihin, josta Jumala oli sanonut Daavidille ja hänen pojallensa Salomolle: "Tähän temppeleihin ja Jerusalemiin, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista, minä asetan nimeni ikiajoiksi.

33:8 Enkä minä enää kuljeta Israelin jalkoja pois siitä maasta, jonka olen määrännyt teidän isillenne, jos Israel vain tarkoin noudattaa kaikkea, mitä minä olen käskennyt heidän noudattaa, koko lakia ja käskyjä ja oikeuksia, jotka ovat Mooseksen kautta annettut."

33:9 Mutta Manasse eksytti Juudan ja Jerusalemin asukkaat tekemään enemmän paha, kuin olivat tehneet ne kansat, jotka Herra oli hävittänyt israelilaisten tieltä.

33:10 Ja Herra puhui Manasselle ja hänen kansallensa, mutta he eivät kuunnelleet.

33:11 Niin Herra toi Assurin kuninkaan sotapäälliköt heidän kimppuunsa. He ottivat Manassen kiinni koukuilla,

ta kaikelle taivaalliselle sotaväelle molempiin \Herran\ huoneen pihoihin.

33:6 Ja hän käytti poikiansa tulesa Hinnomin poikain laaksossa, ja valitsi itsellensä päivät, ja otti vaarin lintuin lauluista, ja noitui, ja sääsi velhot ja merkkein tulkitsiat, ja teki paljon paha \Herran\ silmäin edessä, kehoittaaksensa häntä vihaan.

33:7 Hän asetti myös valetuita kuvia, jotka hän tehdä antoi Jumalan huoneeseen, josta Jumala oli sanonut Davidille ja hänen pojallensa Salomolle: tähän huoneeseen ja Jerusalemiin, jonka minä valinnut olen kaikista Israelin sukukunnista, panen minä minun nimeni ijankaikkisesti.

33:8 Enkä enää Israelin lasten jalkoja tästä maasta siirrä, jonka minä teidän isillenne säätänyt olen; jos he muutoin pitävät kaikkia, mitä minä heille Moseksen kautta käskennyt olen kaikessa laissa, ja säädyissä ja oikeuksissa.

33:9 Mutta Manasse vietteli Juudan ja Jerusalemin asukkaat tekemään pahemmin kuin pakanat, jotka \Herra\ Israelin lasten edestä hävittänyt oli.

33:10 Ja kuin \Herra\ puhui Manasselle ja hänen kansallensa, eikä he sitä totelleet,

33:11 Niin saatti \Herra\ heidän päällensä Assurin kuninkaan sodanpäämiehet; he ottivat Manassen kiinni orjantappurain seasta, ja si-

caikelle taiwalliselle sotawäelle/ molembijn HERran huonen cartanoihin.

33:6 Ja hän käytti poikians tules/ Hinnomin poicain laxos/ ja walidzi hänellens päivät/ ja otti waarin linduin lauluista/ ja noidui/ ja sääsi welhot ja merkkein tulkidziat/ ja teki ylön paljo paha HERran silmäin edes/ kehoittaxens händä wihaan.

33:7 Hän asetti myös cuwia ja epäjumalita/ jotca hän Jumalan huoneseen tehdä andoi/ joista Jumala oli sanonut Dawidille/ ja hänen pojallens Salomolle/ sanoden: tähän huoneseen Jerusalemis/ cuin minä walinnut olen caikist Israelin sucucunnist/ panen minä minun nimeni ijancaickisest.

33:8 Ja en enä Israelin lasten jalcoja tästä maasta sijrrä/ jonga minä heidän Isillens luwannut olen/ jos he muutoin pitävät caickia nijtä/ cuin minä heille Mosexen cautta käskennyt olen/ caikes Lais/ käskyis ja oikeudes.

33:9 MUtta Manasse wietteli Judan ja Jerusalemin asuwaitset/ tekemän pahemmin cuin pacanat/ jotca HERra Israelin lasten edest häwittänyt oli.

33:10 Ja cosca HERra puhui Manasselle ja hänen Canssallens/ nijn ei he sitä totellet.

33:11 Sentähden saatti HERra heidän päällens Assurin Cuningan sodan Förstit/ he otit Manassen fangixi jalca-

kytkivät hänet vaskikahleisiin ja veivät hänet Baabeliin.	toivat hänen kaksilla vaskikahleilla ja veivät Babeliin.	raudois/ ja sidoit hänen cahleilla/ ja weit Babelijn.
33:12 Mutta ahdingossa ollessaan hän etsi Herran, Jumalansa, mielisuosiota ja nöyryty syvästi isiensä Jumalan edessä.	33:12 Ja kuin hän oli siinä ahdistuksessa, rukoili hän \Herraa\ Jumalaansa ja nöyryytti itsensä suuresti isäinsä Jumalan edessä.	33:12 Ja cosca hän oli siinä ahdistuxes/ rucoili hän HERra hänen Jumalatans ja nöyryytti idzens suurest hänen Isäins Jumalan edes.
33:13 Ja kun hän näin rukoili häntä, niin Jumala taipui ja kuuli hänen rukouksensa ja toi hänet takaisin Jerusalemiin, hänen valtakuntaansa. Silloin Manasse tuli tietämään, että Herra on Jumala.	33:13 Ja rukoili häntä hartaasti; ja hän kuuli laupiaasti hänen hartaan rukouksensa ja johdatti hänen jälleen valtakuntaansa Jerusalemiin. Niin Manasse ymmärsi, että \Herra\ on Jumala.	33:13 Ja rucoili händä hartast/ ja hänen rucouxens cuultin/ ja johdatti hänen jällens waldacundaans Jerusalemjn. Nijn Manasse ymmärsi että HERra oli Jumala.
33:14 Sen jälkeen hän rakennutti Daavidin kaupungin ulomman muurin, länteen päin Gihonista, laaksoon, aina Kalaporttiin saakka, niin että se ympäröi Oofelin, ja hän teki siitä hyvin korkean. Ja hän asetti sotapäälliköitä kaikkiin Juudan varustettuihin kaupunkiin.	33:14 Senjälkeen rakensi hän ulkomaisen muurin Daavidin kaupunkiin, lännen puoleen, Gihonin laaksoon, josta Kalaporttiin mennään, ja Ophelin ympäri, ja teki sen sangen korkiaksi, ja asetti sodanpäämiehet kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkiin,	33:14 SENjälken rakensi hän ulcomaisen muurin Dawidin Caupungijn/ lännen puoleen/ Gihonin ojaan/ ja custa calaporttijn mennän/ ja Ophelin ymbärins/ ja teki sen sangen corkiaksi/ ja asetti sodanpäämiehet caickijn Judan wahwoin Caupungeihin.
33:15 Ja hän poisti vieraat jumalat ja kuvapatsaan Herran temppelistä sekä kaikki alttarit, jotka hän oli rakennuttanut Herran temppelin vuorelle ja Jerusalemiin, ja heittäti ne kaupungin ulkopuolelle.	33:15 Ja otti vieraat jumalat ja epäjumalat pois \Herran\ huoneesta, ja kaikki alttarit, jotka hän rakentanut oli \Herran\ huoneen vuorelle ja Jerusalemiin, ja heitti ne kaupungista ulos.	33:15 Ja otti wierat Jumalat ja epäjumalat pois HERran huonest/ ja caikilda Altareilda/ cuin hän rakendanut oli HERran huonen vuorelle Jerusalemis/ ja heitti ne Caupungist ulos.
33:16 Ja hän pani kuntoon Herran alttarin ja uhrasi sillä yhteys- ja kiitosuhreja ja kehoitti Juudaa palvelemaan Herraa, Israelin Jumalaa.	33:16 Ja uudisti \Herran\ alttarin, ja uhrasi siellä kiitosuhria ja ylistysuhria, ja käski Juudan palvella \Herraa\ Israelin Jumalaa.	33:16 Ja udisti HERran Altarin/ ja uhraisi sillä kijosuhria ja ylistysuhria HERralle/ ja käski Judan palwella HERra Israelin Jumalata.
33:17 Mutta kansa uhrasi edelleen uhrikukkuloilla, kuitenkin ainoastaan Herralle, Jumalallensa.	33:17 Mutta kansa uhrasi vielä korkeuksilla, kuitenkin \Herralle\ Jumalallensa.	33:17 Cuitengin uhrais Canssa vielä corkeuxilla/ waan HERralle heidän Jumalallens.
33:18 Mitä muuta on kerrottavaa Manassesta, ja kuinka hän rukoili Jumalaansa, ja näkijäin puheista, jotka puhuivat hänelle Herran, Israelin	33:18 Mitä enempää Manassesta sanomista on, ja hänen rukouksestansa Jumalan tykö, ja näkiäin puheesta, jotka \Herran\ Israelin Jumalan nimeen hänen kans-	33:18 Mitä enämbi Manassest sanomist on/ ja hänen rucouxistans Jumalans tygö/ ja Näkiäin puhest/ cuin HERran Israelin Jumalan nimeen hä-

Jumalan, nimessä, katso, se on Israelin kuningasten aikakirjassa.

33:19 Ja hänen rukouksensa ja kuinka hän tuli kuuluksi, ja kaikista hänen synneistään ja uskottomuudestaan ja niistä paikoista, joihin hän rakennutti uhrikukkuloita ja pystytti asera-karsikoita ja jumalankuvia, ennenkuin hän nöyrtyi, katso, niistä on kirjoitettu Hoosain aikakirjaan.

33:20 Ja Manasse meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin linnaansa. Ja hänen poikansa Aamon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

33:21 Aamon oli kahdenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksi vuotta.

33:22 Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, niinkuin hänen isänsä Manasse oli tehnyt. Ja Aamon uhrasi kaikille niille jumalankuille, jotka hänen isänsä Manasse oli teettänyt, ja palveli niitä.

33:23 Mutta hän ei nöyryntynyt Herran edessä, niinkuin hänen isänsä Manasse oli nöyryntynyt, vaan hän, Aamon, säilytti päällensä suuren syntivelan.

33:24 Niin hänen palvelijansa tekivät salaliiton häntä vastaan ja tappoivat hänet hänen linnassansa.

33:25 Mutta maan kansa surmasi kaikki ne, jotka olivat tehneet salaliiton kuningas Aamonin vastaan; ja maan kansa teki hänen poikansa Joosian kuninkaaksi hänen

sansa puhuneet olivat: katso, ne ovat (kirjoitetut) Israelin kuningasten teoissa.

33:19 Ja hänen rukouksensa, ja kuinka häntä kuultiin, ja kaikki hänen syntinsä ja väärät tekonsa, ja paikat, joihin hän korkeudet rakensi ja asetti metsistöt ja valetut epäjumalat, ennenkuin hän nöyryytti itsensä: katso, ne ovat kirjoitetut näkiäin teoissa.

33:20 Ja Manasse nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen omaan huoneeseensa. Ja hänen poikansa Aamon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

33:21 Aamon oli kahden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa Jerusalemissa,

33:22 Ja teki paha \Herran\ edessä, niinkuin hänen isänsäkin Manasse tehnyt oli; ja Aamon uhrasi kaikille epäjumalille, jotka hänen isänsä Manasse tehnyt oli, ja palveli niitä.

33:23 Mutta ei hän nöyryyttänyt itseänsä \Herran\ edessä, niinkuin hänen isänsä Manasse itsensä nöyryyttänyt oli; vaan tämä Aamon teki paljon syntiä.

33:24 Ja hänen palveliansa kapinoivat häntä vastaan ja tappoivat hänen omassa huoneessansa.

33:25 Niin maan kansa tappoi kaikki ne, jotka olivat liiton tehneet kuningas Aamonin vastaan. Ja maan kansa teki hänen poikansa Josian kuninkaaksi hänen sijaansa.

nen cansans puhunet olit/ cadzo/ ne owat kirjoitetut Israelin Cuningasten tecoin kirjas.

33:19 Ja hänen rucouxens/ ja cuinga hän cuultin/ ja caicki hänen syndins ja wäärät tecons/ ja paicat joihinga hän corkeuxet rakensi/ ja asetti medzistöt ja epäjumalat/ enenncuin hän oli nöyryttänyt idzens/ cadzo/ se on kirjoitettu Näkiäin tegois.

33:20 Ja Manasse nukkui Isäins cansa/ ja he hautiasit hänen hänen huoneseens. Ja hänen poicans Amon tuli Cuningaxi hänen siaans.

33:21 AMon oli cahden ajastaikainen colmattakymmendä tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi caxi ajastaica Jerusalemis.

33:22 Ja teki paha HERran edes/ nijn cuin hänen Isäns Manasse tehnyt oli/ ja Amon uhras caikille epäjumalille/ jotca hänen Isäns Manasse tehnyt oli/ ja palweli nijtä.

33:23 Mutta ei hän nöyryttänyt idzens HERran edes/ nijncuin hänen Isäns Manasse idzens nöyryttänyt oli: sillä tämä Aamon teki paljo syndiä.

33:24 Ja hänen palwelians teit lijton händä wasthan/ ja tapoit hänen hänen huonesans.

33:25 Nijn maan Canssa tappoi caicki ne/ jotca olit lijton tehnet Cuningas Amonita wastian. Ja maan Canssa teki hänen poicans Josian Cuningaxi hänen siaans.

sijaansa.

2 Aikakirja 34 LUKU

34:1 Joosia oli kahdeksan vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolmekymmentä yksi vuotta.

34:2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ja vaelsi isänsä Daavidin teitä, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle.

34:3 Kahdeksantena hallitusvuotenaan, ollessansa vielä nuorukainen, hän alkoi etsiä isänsä Daavidin Jumalaa; ja kahdentenatoista vuotena hän alkoi puhdistaa Juudaa ja Jerusalemia uhrikukkuloista ja asera-karsikoista sekä veistetyistä ja valetuista jumalankuvista.

34:4 Baalin alttarit kukistettiin hänen läsnäollessaan, ja niiden yli kohoavat auringonpatsaat hän hakkasi maahan, ja asera-karsikot sekä veistetyt ja valetut jumalankuvat hän murskasi ja rouhensi ja sirotteli niiden haudoille, jotka olivat niille uhranneet.

34:5 Ja pappien luut hän poltti heidän alttareillaan. Niin hän puhdisti Juudan ja Jerusalemin.

34:6 Manassen, Efraimin ja Simeonin kaupungeissa aina Naftaliin asti, yltympäri, hän heidän miekoillaan

34:7 kukisti alttarit, löi palasiksi ja rouhensi asera-karsikot ja jumalankuvat, ja hän hakkasi maahan kaikki auringonpatsaat koko Israelin

34 LUKU

34:1 Josia oli kahdeksan ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhden vuoden neljättäkymmentä Jerusalemissa,

34:2 Ja teki oikein \Herran\ kasvoin edessä, ja vaelsi isänsä Davidin teillä ja ei poikennut oikialle eikä vasemmalle puolelle.

34:3 Mutta kahdeksantena valtakuntansa vuonna, vielä nuorukaisena ollessansa rupe si hän etsimään isänsä Davidin Jumalaa, ja toisena vuonna toistakymmentä rupe si hän puhdistamaan Juudaa ja Jerusalemia korkeuksista ja metsistöistä, ja epäjumalista ja valetuista kuvista.

34:4 Ja he kukistivat hänen edessänsä Baalin alttarit, ja hän rikkoi kuvat jotka niiden päällä olivat; hän hakkasi myös metsistöt pois, ja löi epäjumalat ja valetut kuvat murskaksi, ja hajoitti niiden haudoille, jotka niille uhranneet olivat,

34:5 Ja poltti pappein luut heidän alttarinsa päällä; ja niin puhdisti hän Juudan ja Jerusalemin;

34:6 Niin myös Manassen, Ephraimin ja Simeonin kaupungeissa, hamaan Naftaliin asti, heidän korvessansa ympäristöltä.

34:7 Ja sitte kuin hän oli kukistanut alttarit, metsistöt ja epäjumalat murskaksi musertanut, ja oli kaikki kuvat koko Israelin maalla maahan hakannut, palasi

XXXIV. Lucu

34:1 JOsia oli cahdexan ajastaikainen tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi yhden vuoden neljättäkymmentä Jerusalemis.

34:2 Ja teki oikein HERran caswon edes/ ja waelsi Isäns Dawidin teillä/ ja ei poikennut oikialle eikä wasemalle puolelle.

34:3 Mutta cahdexandena hänen waldacundans vuonna/ wielä nuorucaisna ollesans/ rupeis hän edzimän Isäns Dawidin Jumalata/ ja toisna vuonna toistakymmentä rupeis hän puhdistaman Judat ja Jerusalemit corkeuxista/ ja medzistöistä/ ja epäjumalista/ ja waletuista cuwista.

34:4 Ja andoi cukista Baalin Altarit/ ja rickoi cuwat cuin nijden päällä olit/ ja hän hackais medzistöt pois/ ja löi epäjumalat murscaxi/ ja hajoitti heidän hautains päälle jotca nijlle uhrannet olit.

34:5 Ja poltti Pappein luut Altarilla/ ja nijn puhdisti hän Judan ja Jerusalemin.

34:6 Nijn myös Manassen/ Ephraimin ja Simeonin Caupungeis/ haman Nephtalin asti/ heidän corwesans/ ympäristöldä.

34:7 Ja sijttecuin hän oli kukistanut Altarit/ medzistöt ja epäjumalat musertanut/ ja oli caicki cuwat coco Israelin maalla maahan hacannut/

maasta. Sitten hän palasi Jerusalemiin.

34:8 Kahdeksantenatoista hallitusvuotenaan, puhdistautuaan maata ja temppeliä, hän lähetti Saafanin, Asaljan pojan, kaupungin päällikön Maasejan ja kansleri Jooahin, Jooahaan pojan, korjaamaan Herran, hänen Jumalansa, temppeliä.

34:9 Ja he tulivat ylimmäisen papin Hilkian luo ja jättivät Jumalan temppeliin tuodut rahat, joita leeviläiset, ovenvartijat, olivat koonneet Manassesta, Efraimista ja koko muusta Israelista ja koko Juudasta, Benjaminista ja Jerusalemin asukkailta.

34:10 He antoivat ne työntekijöille, jotka oli pantu valvomaan töitä Herran temppelissä, ja nämä maksoivat niillä työmiehet, jotka työskentelivät Herran temppelissä, laittoivat ja korjasivat temppeliä;

34:11 niistä annettiin myös puusepille ja rakentajille, että nämä ostaisivat hakattuja kiviä ja puutavaraa kiinnitysparuiksi ja kattohirsiksi niihin rakennuksiin, jotka Juudan kuninkaat olivat turmelleet.

34:12 Nämä miehet toimivat siinä työssä luottamusmiehinä. Ja leeviläiset Jahat ja Obadja, Merarin jälkeläiset, ja Sakarja ja Mesullam, Kehatin jälkeläiset, oli pantu valvomaan ja johtamaan heitä, ja myös kaikki leeviläiset, jotka ymmärsivät soittimia.

hän Jerusalemiin.

34:8 Mutta valtakuntansa kahdeksantena vuonna toistakymmentä, sittekuin hän maakunnan ja huoneen puhdistanut oli, lähetti hän Saphanin Atsalian pojan, ja Maejesan kaupungin päämiehen, ja Joan Joahaksen pojan, kanslerin, parantamaan \Herran\ Jumalansa huonetta.

34:9 Niin he tulivat Hilkian ylimmäisen papin tykö ja antoivat hänelle rahan, joka Jumalan huoneeseen viety oli, jonka ovenvartijat Leviläiset koonneet olivat Manassesta, Ephraimista, ja kaikilta jääneiltä Israelista ja kaikelta Juudalta ja Benjaminilta, ja Jerusalemin asuvaisilta.

34:10 Ja niin he antoivat sen \Herran\ huoneen teettäjille; ne taas antoivat niille, jotka \Herran\ huoneessa työtä tekivät huoneen rakentamisessa ja parantamisessa;

34:11 Ne sitte antoivat sen sepille ja rakentajille, ostaa hakattuja kiviä ja puuta liitteiksi, kaariksi ja malloiksi huoneisiin, jotka Juudan kuninkaat olivat hävittäneet.

34:12 Ja miehet tekivät työtä uskollisesti. Ja heidän yllensä asetettiin Jahat ja Obadia Leviläiset Merarin lapsista, Sakaria ja Mesullam Kahatilaisten lapsista, työtä kiiruhtamaan. Ja jokainen Leviläinen taisi soittaa kanteletta.

palais hän Jerusalemiin.

34:8 MUTTA kahdeksantenatoistakymmentenä hänen valtakuntansa vuonna/ silttekuin hän maakunnan ja huoneen puhdistanut oli/ lähetti hän Saphan Asaian pojan/ ja Maesejan Caupungin Päämiehen/ ja Joahn Joahaxen pojan Cantzelerin/ parandaman HERran hänen Jumalans huonetta.

34:9 Nijn he tulit Hilkian ylimmäisen Papin tygö/ ja annoit hänelle rahan/ jotca Jumalan huoneeseen wiedyt olit/ jotca owenwartiat Lewitat coonnet olit Manassest/ Ephraimist/ ja caikilda jääneildä Israelist/ ja caikelda Judalda ja BenJaminilda/ ja Jerusalemin asuwaisilda.

34:10 Ja njn he annoit ne HERran huoneen teettäille/ ne taas annoit njlle jotca HERran huones työtä teit huoneen rakendamises ja parandamises.

34:11 Ne siltte annoit sen sepille ja rakendaille/ osta hacattuja kiwiä ja silitettyjä puuta caarixi ja malgoixi huoneeseen/ jonga Judan Cuningat olit häwittänet.

34:12 Ja miehet teit työtä uscollisest. Ja heidän päällens asetettin Jahath ja Obadia Lewitat Merarin lapsist/ Sacharia ja Mesullam Kahathiterin lapsist/ työtä kijrutta-

<p>34:13 He myöskin valvoivat taakankantajia ja johtivat kaikkia työmiehiä eri töissä. Leeviläisiä oli kirjureina, virkamiehinä ja ovenvartijoina.</p>	<p>34:13 Kantajain ja kaikkinaisen työn teettäjain päällä kaikissa viroissa olivat Leviläisistä kirjoittajat, esimiehet ja ovenvartiat.</p>	<p>34:13 Ja jocainen Lewita taisi soitta candeletta. Candaitten ja caickinaisen työn teettäit-ten päällä/ caikis wirgois olit Lewitaist/ kirjoittajat/ esimiehet ja owenwartiat.</p>
<p>34:14 Kun he olivat viemässä ulos Herran temppeliin tuotuja rahoja, löysi pappi Hilkia Herran lain kirjan, joka oli annettu Mooseksen kautta.</p>	<p>34:14 Ja kuin he ottivat rahan ulos, joka \Herran\ huoneesen pantu oli, löysi Hilkia \Herran\ lakikirjan, joka Moseksen kautta annettu oli.</p>	<p>34:14 JA cosca he otit rahan ulos/ cuin HERran huoneesen pandu oli/ löysi Hilkia HERran Lakikirjan/ joca Mosexen cautta annettu oli.</p>
<p>34:15 Ja Hilkia lausui ja sanoi kirjuri Saafanille: "Minä löysin Herran temppelistä lain kirjan." Ja Hilkia antoi kirjan Saafanille.</p>	<p>34:15 Ja Hilkia vastasi ja sanoi Saphanille kirjoittajalle: minä löysin lakikirjan \Herran\ huoneesta; ja Hilkia antoi kirjan Saphanille.</p>	<p>34:15 Ja Hilkia wastais ja sanoi Saphanille kirjoittajalle: minä olen löytänyt Lakikirjan HERran huonest. Ja Hilkia andoi kirjan Saphanille.</p>
<p>34:16 Saafan vei kirjan kuninkaalle ja teki lisäksi kuninkaalle selon asiasta, sanoen: "Kaikki, mitä annettiin palvelijaisi tehtäväksi, he ovat tehneet:</p>	<p>34:16 Niin Saphan vei kirjan kuninkaalle, ilmoitti kuninkaalle asian ja sanoi: kaikki mitä palvelias käsiin annettu on, sen he tekevät.</p>	<p>34:16 Nijn Saphan wei kirjan Cuningalle/ puhui ja sanoi: caicki cuin palwelioittes käsijn annettu on/ sen he tekewät.</p>
<p>34:17 he ovat ottaneet esille rahat, jotka olivat Herran temppelissä, ja antaneet ne työnvalvojille ja työnteettäjille."</p>	<p>34:17 Ja he kokosivat rahan, joka \Herran\ huoneesta löydetty oli, ja antoivat sen teettäjille ja tekijöille.</p>	<p>34:17 Ja he cocoisit rahan/ joca HERran huonesta löytyy oli/ ja annoit teettäille ja tekiöille.</p>
<p>34:18 Ja kirjuri Saafan kertoi kuninkaalle sanoen: "Pappi Hilkia antoi minulle erään kirjan." Ja Saafan luki siitä kuninkaalle.</p>	<p>34:18 Niin Saphan kirjoittaja ilmoitti kuninkaalle, sanoen: pappi Hilkia antoi minulle yhden kirjan; ja Saphan luki siitä kuninkaan edessä.</p>	<p>34:18 Nijn Saphan kirjoittaja sanoi Cuningalle: Hilkia Pappi andoi minulle yhden kirjan. Ja Saphan luki sijtä Cuningan edes.</p>
<p>34:19 Kun kuningas kuuli lain sanat, repäisi hän vaatteensa.</p>	<p>34:19 Ja kuin kuningas kuuli lain sanat, repäisi hän vaatteensa.</p>	<p>34:19 JA cosca Cuningas cuuli lain sanat/ rewäis hän waattens.</p>
<p>34:20 Ja kuningas käski Hilkaa, Ahikamia, Saafanin poikaa, Abdonia, Miikan poikaa, kirjuri Saafania ja Asajaa, kuninkaan palvelijaa, sanoen:</p>	<p>34:20 Niin kuningas käski Hilkian ja Ahikamin Saphanin pojan, ja Abdonin Miikan pojan, ja Saphanin kirjoittajan, ja Asajan kuninkaan palvelian ja sanoi:</p>	<p>34:20 Nijn Cuningas käski Hilkian ja Ahikan Saphanin pojan/ ja Abdonin Michan pojan/ ja Saphanin kirjoittajan/ ja Asatan Cuningan palwelian/ ja sanoi:</p>
<p>34:21 "Menkää ja kysykää minun puolestani ja niiden puolesta, joita on jäljellä Israelista ja Juudasta, neuvoa Herralta tästä löydetystä kirjasta. Sillä suuri on Herran</p>	<p>34:21 Menkää ja kysykää \Herralta\ minun edestäni ja niiden edestä, jotka vielä jääneet ovat Israelissa ja Juudassa, kirjan sanoista, joka löydetty on; sillä \Herran\ viha on hirmuinen,</p>	<p>34:21 Mengät ja kysykät HERralle minun edestäni/ ja niiden cuin vielä jäänet owat Israelis ja Judas/ kirjan sanoista/ joca löytyy on: sillä HERran wiha on hirmuinen</p>

<p>viha, joka on vuodatettu meidän ylitsemme, sentähden että meidän isämme eivät ole noudattaneet Herran sanaa eivätkä tehneet mitään kaikesta siitä, mikä on kirjoitettu tässä kirjassa."</p>	<p>joka meihin on syttynyt, ettei isämme ole pitäneet \Herran\ sanaa ja tehneet niinkuin tässä kirjassa kirjoitettu on.</p>	<p>joca meihin on syttynyt/ ettei meidän Isäm ole pitänet HERran sana/ ja tehnet nijncuin täsä kirjas kirjoitettu on.</p>
<p>34:22 Niin Hilkia ynnä ne muut, jotka kuningas määräsi, menivät naisprofeetta Huldan tykö, joka oli vaatevarastonhoitajan Sallumin, Tokhatin pojan, Hasran pojanpojan, vaimo ja asui Jerusalemissa, toisessa kaupunginosassa. Ja he puhuivat hänelle, niinkuin edellä mainittiin.</p>	<p>34:22 Niin Hilkia meni niiden kanssa, jotka kuninkaalta lähetetyt olivat, prophetissan Huldan, Sallumin Takehatin pojan, Hasran pojanpojan, vaatetten kätkiän emännän tykö, joka asui toisella puolella Jerusalemissa, ja puhuivat sitä hänelle.</p>	<p>34:22 Nlin Hilkia meni niiden cansa/ jotca Cuningalda lähetetyt olit/ Prophetissan Huldan Sallumin Takehathin Hasran pojanpojan vaatetten kätkiän emännän tygö/ joca asui toisella puolella Jerusalemis/ ja puhui sencaltaisia hänen cansans.</p>
<p>34:23 Niin hän sanoi heille: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sanokaa sille miehelle, joka lähetti teidät minun tyköni:</p>	<p>34:23 Ja hän sanoi heille: näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: sanokaat sille miehelle, joka teidät minun tyköni lähettänyt on:</p>	<p>34:23 Ja hän sanoi heille: näitä sano HERra Israelin Jumala: sanocat sille miehelle/ joca teidän minun tygöni lähettänyt on:</p>
<p>34:24 'Näin sanoo Herra: Katso, minä annan onnettomuuden kohdata tätä paikkaa ja sen asukkaita, kaikkien kirousten, jotka on kirjoitettu siihen kirjaan, jota on luettu Juudan kuninkaalle,</p>	<p>34:24 Näin sanoo \Herra\ : katso, minä saatan onnettomuuden tämän paikan päälle ja sen asuvaisten päälle, ja kaikki kiroukset, jotka siinä kirjassa kirjoitetut ovat, joka Juudan kuninkaan edessä luettiin;</p>	<p>34:24 Näin sano HERra: cadzo/ minä saatan onnettomuuden tämän paican ja hänen asuwaistens päälle/ ja caicki kiroukset/ jotca sijnä kirjas kirjoitetut owat/ joca Judan Cuningan edes luettin.</p>
<p>34:25 koska he ovat hyljänneet minut ja polttaneet uhreja muille jumalille ja vihoittaneet minut kaikilla kättensä teoilla; sillä minun vihani on vuodatettu tämän paikan yli, eikä se ole sammuva.</p>	<p>34:25 Että he ovat hyljänneet minun ja suitsuttaneet vieraille jumalille, vihoittaaksensa minua kaikilla kättensä töillä, ja minun vihani sytty tämän paikan päälle ja ei pidä sammutettaman.</p>	<p>34:25 Että he owat hyljännet minun ja suidzuttanet wieraille jumalille/ wihoiitaxens minua caikilla heidän kättens töillä/ ja minun wihan sytty tämän paican päälle/ ja ei pidä sammutettaman.</p>
<p>34:26 Mutta Juudan kuninkaalle, joka on lähettänyt teidät kysymään neuvoa Herralta, sanokaa näin: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niistä sanoista, jotka sinä olet kuulut:</p>	<p>34:26 Ja teidän pitää näin sanoman Juudan kuninkaalle, joka teidät lähettänyt on kysymään \Herralta\ : näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala: näistä sanoista, jotka sinä kuultit:</p>	<p>34:26 Ja teidän pitä sanoman Judan Cuningalle/ joca teidän lähettänyt on kysymän HERralle: näitä sano HERra Israelin Jumala/ näistä sanoista jotcas cuulit.</p>
<p>34:27 Koska sydämesi on pehminnyt ja sinä olet nöyrytynyt Jumalan edessä, kuul-</p>	<p>34:27 Että sinun sydämes on pehmentynyt ja sinä olet sinus nöyryyttänyt Jumalan edessä, koskas hänen sa-</p>	<p>34:27 Että sinun sydämes on pehminnyt/ ja sinä olet sinus nöyryttänyt Jumalan edes/</p>

<p>lessasi, mitä hän on puhunut tätä paikkaa ja sen asukkaita vastaan, koska sinä olet nöyryntynyt minun edessäni ja re väissyt vaatteesi ja itkenyt minun edessäni, niin minä myös olen kuullut sinua, sano Herra.</p>	<p>nansa kuulit tätä paikkaa vastaan ja sen asuvaisia vastaan, ja olet itses nöyryyttänyt minun edessäni, repinyt vaattees ja itkenyt minun edessäni, niin minä myös olen sinua kuullut, sanoo \Herra\.</p>	<p>coscas hänen sanans cuulit tätä paicka ja sen asuvaisia wastan/ ja olet idzes nöyryttänyt minun edesäni/ repinyt waattes/ ja itkenyt minun edesäni/ nijn minä myös olen sinua cuullut/ sano HERra.</p>
<p>34:28 Katso, minä korjaan sinut isiesi tykö, ja sinä saat rauhassa siirtyä hautaasi, ja sinun silmäsi pääsevät näkemästä kaikkea onnettomuutta, minkä minä annan kohdata tätä paikkaa ja sen asukkaita." Ja he toivat kuninkaalle tämän vastauksen.</p>	<p>34:28 Katso, minä kokoon sinun isäis tykö, ettäs kootaan hautaas rauhassa, ettei sinun silmäs pidä näkemän kaikkea sitä onnettomuutta, jonka minä tämän paikan päälle ja sen asuvaisten päälle saatan. Ja he sanoivat sen kuninkaalle jälleen.</p>	<p>34:28 Cadzo/ minä cocon sinun sinun Isäis tygö/ ettäs cootan sinun hautaas rauhahas/ ettei sinun silmäs näe caicke tätä onnettomutta/ cuin minä tämän paican ja hänen asuwaistens päälle saatan. Ja he sanoit sen Cuningalle.</p>
<p>34:29 Niin kuningas lähetti kokoamaan luoksensa kaikki Juudan ja Jerusalemin vanhimmat.</p>	<p>34:29 Niin kuningas lähetti ja kokosi kaikki vanhimmat Juudasta ja Jerusalemista.</p>	<p>34:29 Nlin Cuningas lähetti ja cocois caicki wanhimmat Judast ja Jerusalemist.</p>
<p>34:30 Ja kuningas meni Herran temppeliin, hän ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, myöskin papit ja leeviläiset, kaikki kansa suurimmasta pienimpään asti, ja hän luki heidän kuultensa kaikki Herran temppelistä löydetyn liitonkirjan sanat.</p>	<p>34:30 Ja kuningas meni ylös \Herran\ huoneesen, ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asuwaitset, ja papit ja Leviläiset, ja kaikki kansa, sekä suuret että pienet; ja luettiin heidän korvainsa kuullen kaikki liitonkirjan sanat, joka oli löydetty \Herran\ huoneesta.</p>	<p>34:30 Ja Cuningas meni HERran huoneseen/ ja caicki Judan miehet ja Jerusalemin asuwaitset/ ja Papit/ ja Lewitat/ ja caicki Canssa sekä suuret että pienet/ ja caicki lijton kirjan sanat/ joca oli löytty HERran huonest/ luettiin heidän corwains cuulden.</p>
<p>34:31 Ja kuningas asettui paikallensa ja teki Herran edessä liiton, että heidän tuli seurata Herraa, noudattaa hänen käskyjensä, todistuksiansa ja säädöksiänsä kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustansa ja täyttää liiton sanat, jotka ovat kirjoitetut siihen kirjaan.</p>	<p>34:31 Niin kuningas seisoi siällansa ja teki liiton \Herran\ edessä, että heidän piti vaeltaman \Herran\ jälkeen ja pitämän hänen käskynsä, todistuksensa ja säätynsä kaikesta sydämestänsä ja kaikesta sielustansa, ja tekemän kaikkein liiton sanain jälkeen, kuin ovat kirjoitetut tässä kirjassa.</p>	<p>34:31 Nijn Cuningas meni siällens/ ja teki lijton HERran edes/ että heidän piti waeldaman HERran jälkeen/ ja pitämän hänen käskyns/ todistuxens ja oikeudens caikesta sydämestäns/ ja caikesta sielustans/ ja tekemän caickein lijton sanain jälkeen/ cuin owat kirjoitetut sijnä kirjas.</p>
<p>34:32 Ja hän otti siihen liittoon kaikki, jotka olivat Jerusalemissa ja Benjaminissa. Ja Jerusalemin asukkaat tekivät, niinkuin Jumalan, heidän isiensä Jumalan, liitto vaati.</p>	<p>34:32 Ja hän antoi seisoa kaikki, jotka olivat Jerusalemissa ja Benjaminissa. Ja Jerusalemin asuwaitset tekivät Jumalan, isäinsä Jumalan liiton jälkeen.</p>	<p>34:32 Ja caicki cuin olit Jerusalemis ja BenJaminis/ andoi hän seisoa. Ja Jerusalemin asuwaitset teit HERran heidän Isäns Jumalan lijton perän.</p>

34:33 Ja Joosia poisti kaikki kauhistukset israelilaisten kaidista maakunnista ja vaati jokaista, joka Israelissa oli, palvelemaan Herraa, heidän Jumalaansa. Niin kauan kuin hän eli, he eivät luopuneet pois Herrasta, isiensä Jumalasta.

2 Aikakirja 35 LUKU

35:1 Sitten Joosia vietti Jerusalemissa pääsiäistä Herran kunniaksi. Pääsiäislammas teurastettiin ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä.

35:2 Hän asetti papit heidän palvelustehtäviinsä ja rohkaisi heitä palvelemaan Herran temppelissä.

35:3 Ja hän sanoi leeviläisille, jotka opettivat kaikkea Israelia ja jotka olivat pyhitetyt Herralle: "Pankaa pyhä arkki temppeliin, jonka Salomo, Daavidin poika, Israelin kuningas, on rakentanut; ei teidän enää tarvitse kantaa sitä olallanne. Palvelkaa nyt Herraa, Jumalaanne, ja hänen kansaansa Israelia.

35:4 Valmistautukaa perhekunnittain, osastojenne mukaan, Daavidin, Israelin kuninkaan, määräyksen ja hänen poikansa Salomon käskykirjan mukaan,

35:5 ja asettukaa pyhäkköön veljienne, rahvaan, perhekuntaryhmien mukaan, niin että jokaista ryhmää kohden on yksi leeviläisten perhekunta-osasto.

35:6 Niin teurastakaa pääsiäislammas ja pyhittäytykää ja valmistakaa se veljillenne,

34:33 Ja Josia otti kaikki kauhistukset pois kaikesta maasta, joka Israelin lasten oma oli, ja vaati kaikkia, jotka Israelista löydettiin, palvelemaan \Herraa\ Jumalaansa; kaikkena hänen elinainkanansa ei he luopuneet \Herrasta\ isäinsä Jumalasta.

35 LUKU

35:1 Ja Josia piti Jerusalemissa pääsiäistä \Herralle\ ja he teurastivat pääsiäisen neljäntenä päivänä toistakymmentä, ensimmäisellä kuulla.

35:2 Ja hän asetti papit vartioihinsa ja vahvisti heitä virkaansa \Herran\ huoneessa.

35:3 Ja hän sanoi Leviläisille, jotka koko Israelia opettivat ja \Herran\ pyhitetyt olivat: pankaat pyhä arkki huoneeseen, jonka Salomo Davidin poika Israelin kuningas on rakentanut, ja ei teidän pidä sitä kantaman teidän olallanne. Niin palvelkaat nyt \Herraa\ teidän Jumalaanne ja hänen kansaansa Israelia.

35:4 Ja valmistakaa teidän isäinne huoneen järjestyksen jälkeen, niinkuin se on kirjoitettu Davidilta Israelin kuninkaalta, ja niinkuin se on kirjoitettu hänen pojaltansa Salomolta.

35:5 Ja seisokaat pyhässä, isäin huoneen järjestyksen jälkeen, teidän veljeinne seassa, jotka ovat kansasta syntyneet, ja Leviläisten isäin huoneen järjestyksen jälkeen.

35:6 Teurastakaaat pääsiäinen ja pyhittäkää teitänne, valmistakaaat myös veljenne,

34:33 Ja Josia otti kaikki kauhistukset kaikesta maasta pois/ cuin Israelin lasten oma oli/ ja vaati caickia cuin Israelist löyttin/ palweleman HERra heidän Jumalatans. Ja ei he luopunet HERrast heidän Isäins Jumalast/ nijncauwan cuin Josia eli.

XXXV. Lucu

35:1 JA Josia piti Pääsiäistä HERralle Jerusalemiss/ ja teurasti Pääsiäisen neljäntenätoistakymmenenä päivänä ensimmäisellä Cuulla.

35:2 Ja asetti Papit vartioons/ ja wahwisti heitä wircaans HERran huones.

35:3 Ja hän sanoi Lewitaille/ jotca coco Israeli opetit/ ja HERralle pyhitetyt olit: pangat se pyhä Arcki huoneseen/ jonga Salomo Dawidin poica Israelin Cuningas on raketa andanut/ ja ei teidän pidä sitä candaman teidän olgillan. Nijn palwelcat nyt HERra teidän Jumalatan/ ja hänen Canssans Israeli.

35:4 Ja walmistacat teitän teidän Isäin huonen järjestyxen jälken/ nijncuin se on kirjoitettu Dawidilda Israelin Cuningalda/ ja hänen pojaldans Salomolda.

35:5 Ja seisocat Pyhäs Isäin huonen asettuxen jälken/ teidän weljein seas/ jotca owat Canssasta syndynet. Ja Lewitain Isäin huonen asetuxen jälken.

35:6 Teurastacat Pääsiäinen ja pyhittäkät teitän/ asettacat myös teidän weljen tekemän

tehdäksenne Herran sanan mukaan, joka on puhuttu Mooseksen kautta."

35:7 Ja Joosia antoi rahvaalle anniksi pikkukarjaa, karitsoita ja vohlia, kolmekymmentä tuhatta luvultaan, kaikki pääsiäisuhreiksi kaikille saapuvilla oleville, ja kolmetuhatta raavasta, kaikki nämä kuninkaan omaisuutta.

35:8 Ja hänen päämiehensä antoivat vapaaehtoisesti annin kansalle, papeille ja leeviläisille. Hilkia, Sakarja ja Jehiel, Jumalan temppelin esimiehet, antoivat papeille pääsiäisuhreiksi kaksituhatta kuusisataa karitsaa, niin myös kolmesataa raavasta.

35:9 Ja Koonanja, Semaja ja hänen veljensä Netanel, sekä Hasabja, Jegiel ja Joosabad, leeviläisten päämiehet, antoivat antina leeviläisille pääsiäisuhreiksi viisituhatta karitsaa ja viisisataa raavasta.

35:10 Näin järjestettiin jumalanpalvelus. Ja papit asettuivat paikoilleen ja samoin leeviläiset osastoittain, niinkuin kuningas oli käskenyt.

35:11 Sitten teurastettiin pääsiäislammas, ja papit vihmoivat veren, jonka olivat ottaneet leeviläisten käsistä; ja leeviläiset nylkivät nahan.

35:12 Mutta he panivat syrjään polttouhrikappaleet, antaakseen ne rahvaalle perhekuntaryhmittäin, uhrattaviksi Herralle, niinkuin on kirjoitettu Mooseksen kirjassa; samoin he tekivät myös raavail-

tekemään \Herran\ sanan jälkeen Moseksen kautta.

35:7 Ja Josia antoi ylennysuhriksi yhteisen kansan edestä karitsoita ja vohlia, (kaikki pääsiäiseksi niille, jotka läsnä olivat,) kolmekymmentä tuhatta, niin myös kolmetuhatta härkää. Ja nämät olivat kuninkaan hyvydestä.

35:8 Ja hänen päämiehensä antoivat myös mielellänsä kansan edestä ylennykseksi papeille ja Leeviläisille, (jotka olivat: Hilkia, Sakaria ja Jehiel päämiehet Jumalan huoneessa, papeille antoivat he) pääsiäisuhriksi, kaksituhatta ja kuusisataa (karitsaa ja vohlaa), niin myös kolmesataa härkää.

35:9 Mutta Kanania ja Semaja, ja Netaneel hänen veljensä, ja Hasabia, Jejel ja Josabad Leeviläisten ylimmäiset antoivat ylennyksen Leeviläisille pääsiäisuhriksi, viisituhatta (karitsaa ja vohlaa), niin myös viisisataa härkää.

35:10 Ja niin palvelus asetettiin; ja papit seisoivat siasansa ja Leeviläiset järjestyksessänsä, kuninkaan käskyn jälkeen.

35:11 Ja he teurastivat pääsiäisen, ja papit priiskottivat niiden veren, ja Leeviläiset ottivat pois nahan.

35:12 Ja he eroittivat polttouhrin, antaaksensa isäin huonetten järjestyksen jälkeen yhteiselle joukolle, uhrattaa \Herralle\, niinkuin kirjoitettu on Moseksen kirjassa; niin tekivät he myös härkään kanssa.

HERran sanan jälkeen Mosexen kautta.

35:7 JA Josia andoi ylennysuhriksi yhteisen Canssan edestä caridzoita ja vohlia (caicki Pääsiäiseksi niille cuin läsnä olit) kolmekymmentä tuhatta/ ja colme tuhatta härkä. Ja nämät caicki olit Cuningan hywydest.

35:8 Hänen Förstins annoit myös mielelläns Canssan edest ylönnyxexi Papeille ja Lewitaille (cuin olit: Hilchia/ Sacharia ja Jehiel Förstit Jumalan huones Pappein seasta) Pääsiäis uhrixi caxi tuhatta ja cuusi sata (caridzoita ja vohlia) nijn myös colme sata härkä.

35:9 Mutta Chanania Semejan cansa/ ja Nethaneel hänen veljens/ ja Hasabia/ Jejel ja Josabad Lewitain ylimmäiset/ annoit ylönnyxen Lewitaille Pääsiäis uhrixi wijsi tuhatta (caridzata ja wohla) nijn myös wijsi sata härkä.

35:10 JA nijn Jumalan palvelus asetettin/ ja Papit seisoit siasans/ ja Lewitat joucosans/ Cuningan käskyn jälkeen.

35:11 Ja he teurastit Pääsiäisen/ ja Papit otit weren heidän käsistäns ja prijscotit/ ja Lewitat nyljit ne.

35:12 Ja teit nijstä polttouhria andaxens heidän yhteises joucosans/ uhratta HERralle/ nijncuin kirjoitettu on Mosexen kirjas. Nijn teit he myös härkään cansa.

le.

35:13 Ja he paistoivat tulella pääsiäislampaan säädetyllä tavalla; mutta pyhät lahjat he keittivät padoissa, ruukuissa ja vadeissa ja veivät ne kii-ruusti rahvaalle.

35:14 Sitten he valmistivat itsellensä ja papeille, sillä papit, Aaronin pojat, olivat yön saakka uhraamassa polttouhria ja rasvoja; sentähden leeviläiset valmistivat itsellensä ja papeille, Aaronin pojille.

35:15 Ja veisaajat, Aasafin pojat, olivat paikoillansa, niinkuin Daavid, Aasaf, Heeman ja Jedutun, kuninkaan näkijä, olivat määränneet, niin myös ovenvartijat jokaisella portilla; heidän ei ollut lupa lähteä palveluksestaan, vaan heidän leeviläiset veljensä valmistivat heille.

35:16 Näin järjestettiin kaikki Herran palvelus sinä päivänä, pääsiäisen vietto ja polttouhrien uhraaminen Herran alttarilla, niinkuin kuningas Joosia oli käskenyt.

35:17 Näin viettivät saapuvilla olevat israelilaiset sinä aikana pääsiäistä ja happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää.

35:18 Sellaista pääsiäistä ei oltu vietetty Israelissa profeetta Samuelin ajoista asti; sillä ei kukaan Israelin kuninkaista ollut viettänyt semmoista pääsiäistä, kuin nyt viettivät Joosia, papit ja leeviläiset, koko Juuda ja saapuvilla olevat israelilaiset sekä Jerusalemin asukkaat.

35:13 Ja he paistivat pääsiäislampaan tulella, lain jälkeen, mutta pyhitetyt keittivät he padoissa, kattiloissa ja pannuissa, ja tekivät sen kii-ruusti tariten kaikelle kansalle.

35:14 Sitte valmistivat he itsellensä ja papeille; sillä papeilla Aaronin pojilla oli tekemistä polttouhriin ja lihavuuden kanssa, hamaan yön asti; sentähden Leviläisten piti itsellensä ja papeille Aaronin pojille jotain valmistaman.

35:15 Ja viesajat Asaphin lapset seisoivat siassansa Davidin käskyn jälkeen, ja Asaphin ja Hemanin ja Jedutunin kuninkaan näkiän, ja ovenvartiat jokaisen oven tykönä, eikä lähteneet virastansa, sillä Leviläiset heidän veljensä valmistivat heidän eteensä.

35:16 Niin oli kaikki \Herran\ palvelus toimitettu sinä päivänä, pidettä pääsiäistä ja uhrata polttouhria \Herran\ alttarilla, kuningas Josian käskyn jälkeen.

35:17 Niin pitivät Israelin lapset, jotka siinä läsnä olivat, pääsiäistä siihen aikaan, ja happamattoman leivän juhlaa, seitsemän päivää.

35:18 Ei yhtään senkaltaista pääsiäistä ollut Israelissa pidetty, niinkuin tämä, hamasta Samuel prophetan ajasta. Ja ei yksikään kuningas Israelissa ollut senkaltaista pääsiäistä pitänyt, kuin Josia piti, ja papit, Leviläiset ja koko Juuda, ne jotka läsnä olivat Israelista ja asuivat Jerusalemissa.

35:13 Ja he walmistit Pääsiäist tulella/ nijncuin se myös tehtämän piti/ mutta pyhitetyt keitit he padois/ cattilois ja pannuis/ ja teit sen kijrust tariten caikelle Canssalle.

35:14 Sijtte walmistit he idzelens ja Papeille: sillä Pappein Aaronin lasten oli tekemist polttouhriin cansa ja lihawuden/ haman yöhön asti/ sentähden Lewitain piti idzellens ja Papeille Aaronin pojille jotain walmistaman.

35:15 Ja weisajat Asaphin lapset seisoit siasans Dawidin käskyn jälkeen/ ja Assaphin ja Hemanin ja Jedithunin Cuningan Näkiän/ ja owenwartiat jocaidzen owen tykönä/ eikä lähtenet heidän wirastans: sillä Lewitat heidän weljens walmistit heidän eteens.

35:16 Nijn oli caicki HERran Jumalan palwelus toimitettu sinä päiwänä/ pidettä Pääsiäistä ja tehtä polttouhria HERran Altarilla Cuningas Josian käskyn jälkeen.

35:17 Nijn pidit Israelin lapset/ jotca sijnä läsnä olit/ Pääsiäist siihen aican/ ja happamattoman leiwän juhla/ seidzemen päiwä.

35:18 Ei yhtän sencaltaist Pääsiäist ollut Israelis pidetty/ nijncuin tämä/ hamast Samuel Prophetan ajast. Ja ei yxikän Cuningas Israelist ollut sencaltaista Pääsiäistä pitänyt/ cuin Josia piti/ ja Papit/ Lewitat ja coco Juda ne cuin läsnä olit Israelist/ ja cuin asuit Jerusalemis.

35:19 Joosian kahdeksantentoista hallitusvuotena vietettiin tämä pääsiäinen.

35:20 Kaiken tämän jälkeen, sittenkuin Joosia oli pannut kuntoon temppelin, lähti Neko, Egyptin kuningas, sotimaan Karkemista vastaan, joka on Eufraatin varrella; ja Joosia meni häntä vastaan.

35:21 Niin Neko lähetti sanaan saattajat hänen luokseen ja käski sanoa: "Mitä sinulla on tekemistä minun kanssani, Juudan kuningas? Enhän minä nyt tule sinua vastaan, vaan sitä sukua vastaan, joka on sodassa minun kanssani, ja Jumala on käskenyt minua kiiruhtamaan. Jätä rauhaan Jumala, joka on minun kanssani, ettei hän tuhoaisi sinua."

35:22 Mutta Joosia ei väistänyt häntä, vaan pukeutui tuntemattomaksi taistellakseen häntä vastaan, eikä kuullut Nekon sanoja, jotka kuitenkin tulivat Jumalan suusta. Niin hän meni taistelemaan Megiddon tasangolle.

35:23 Mutta ampujat ampuivat kuningas Joosiaa; ja kuningas sanoi palvelijoilleen: "Viekkää minut pois, sillä minä olen pahasti haavoittunut."

35:24 Niin hänen palvelijansa siirsivät hänet sotavaunuista ja panivat hänet hänen toisiin vaunuihinsa ja kuljettivat hänet Jerusalemiin. Ja hän kuoli, ja hänet haudattiin isiensä hautoihin. Ja koko Juuda ja Jerusalemin surivat Joosiaa.

35:25 Ja Jeremia sepitti itkun

35:19 Josian valtakunnan kahdeksantena vuonna toistakymmentä pidettiin tämä pääsiäinen.

35:20 Kaikkein näiden jälkeen, kuin Josia oli valmistanut huoneen, meni Neko Egyptin kuningas sotimaan Karkemesta vastaan Phratin tykönä, ja Josia meni häntä vastaan.

35:21 Mutta hän lähetti sanan hänen tykönsä ja käski hänelle sanoa: mitä minun on sinun kanssas tekemistä, Juudan kuningas? En minä tule sinua vastaan tänäpäpä, mutta sitä huonetta, joka sotii minua vastaan. Ja Jumala on sanonut, että minun pitää rientämän: lakkaa tekemästä Jumalaa vastaan, joka minun kanssani on, ettei hän sinua hukuttaisi.

35:22 Mutta ei Josia kääntänyt kasvojansa hänestä, vaan asetti itsensä sotimaan häntä vastaan, ja ei totellut Nekon sanoja Jumalan suusta, vaan tuli sotimaan Megiddon kedolle.

35:23 Ja ampujat ampuivat kuningas Josiaa. Ja kuningas sanoi palvelioilleen: viekkää minut tästä pois, sillä minä olen sangen pahoin haavoitettu.

35:24 Ja hänen palveliansa ottivat hänen vaunusta ja panivat hänet toiseen vaunuunsa, ja veivät hänen Jerusalemiin. Ja hän kuoli ja haudattiin isäinsä hautoihin. Ja koko Juuda ja Jerusalemin itkivät Josiaa.

35:25 Ja Jeremia itki Josiaa,

35:19 Cahdexandenatoista-kymmendenä Josian valtakunnan vuonna/ pidettiin tämä Pääsiäinen.

35:20 Senjälken cosca Josia oli walmistanut huonen/ meni Necho Egyptin Cuningas sotiman Charchemest wastian Phratin tykönä/ ja Josia meni händä wastian.

35:21 Mutta hän lähetti sanan hänen tygöns/ ja käski hänelle sanotta: mitä minun on sinun cansas tekemist Judan Cuningas? en minä tule sinua wastian/ mutta sitä huonetta cuin soti minua wastian. Ja Jumala on sanonut/ että minun pitä minuani riendämän/ lacka tekemäst Jumalata wastian/ joca minun cansani on/ ettei hän sinua hucutais.

35:22 Mutta ei Josia kääntänyt caswojans hänestä/ waan asetti idzens sotiman händä wastian/ ja ei totellut Nechon sanoja Jumalan suusta/ ja tuli sotiman hänen cansans tasaisella Megiddon kedolla.

35:23 Ja ambujat ambuisit Cuningas Josiat. Ja Cuningas sanoi palwelioillens: wiekät minua tästä pois: sillä minä olen sangen pahoin haawoitettu.

35:24 Ja hänen palwelians otit hänen waunust/ ja panit hänen toiseen waunuuns/ ja weit hänen Jerusalemiijn. Ja hän cuoli ja haudattin Isäins hautoin. Ja coco Juda ja Jerusalemin itkit Josiat.

35:25 Ja Jeremia itki Josiat/

virren Joosiasta. Ja kaikki laulajat ja laulajattaret ovat itkuvirsissään puhuneet Joosiasta aina tähän päivään asti; ja nämä ovat tulleet yleisiksi Israelissa. Katso, ne ovat kirjoitettuina "Itkuvirsissä."

35:26 Mitä muuta on kerrotavaa Joosiasta ja hänen hurskaista teoistansa, joita hän teki sen mukaan, kuin on kirjoitettuna Herran laissa,

35:27 hänen sekä aikaisemmista että myöhemmistä vaiheistaan, katso, se on kirjoitettu Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.

2 Aikakirja 36 LUKU

36:1 Maan kansa otti Joosian pojan Joahaan ja teki hänet kuninkaaksi Jerusalemiin hänen isänsä jälkeen.

36:2 Joahas oli kahdenkymmenen kolmen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolme kuukautta.

36:3 Mutta Egyptin kuningas pani hänet viralta Jerusalemissa ja otti maasta pakkoverona sata talenttia hopeata ja yhden talentin kultaa.

36:4 Ja Egyptin kuningas teki hänen veljensä Eljakimin Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi ja muutti hänen nimensä Joojakimiksi. Mutta hänen veljensä Jooahaan Neko otti ja vei Egyptiin.

36:5 Joojakim oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hän teki sitä, mikä oli paha Herran,

ja kaikki laulajat, miehet ja vaimot, murehtivat häntä itkuvirsillä hamaan tähän päivään asti. Ja he tekivät siitä tavan Israelissa; katso, se on kirjoitettu valitusvirsis-

35:26 Mitä enempää Josiasta sanomista on ja hänen laupiudestansa kirjoituksen jälkeen \Herran\ laissa,

35:27 Ja hänen teoistansa, ensimmäisistä ja viimeisistä: katso, se on kirjoitettu Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.

36 LUKU

36:1 Ja maan kansa otti Joahaksen Josian pojan, ja tekivät hänen kuninkaaksi isänsä siaan Jerusalemiin.

36:2 Kolmen vuotinen kolmattakymmentä oli Joahas tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa.

36:3 Sillä Egyptin kuningas pani hänen pois Jerusalemistä, ja sakotti maan sataan leiviskään hopiaa ja leiviskään kultaa.

36:4 Ja Egyptin kuningas teki Eliakimin hänen veljensä Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi, ja muutti hänen nimensä Joojakimiksi. Mutta Neko otti hänen veljensä Joahaksen ja vei Egyptiin.

36:5 Viiden vuotinen kolmattakymmentä oli Joojakim tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa, ja teki paha \Herran\ Jumalansa edessä.

ja kaikki laulajat murhedeit händä itcuwirsillä/ haman tähän päivän asti. Ja he teit sijtä tawan Israelis/ cadzo/ se on kirjoitettu walitus wirsis.

35:26 Mitä enä Josiast sanomist on/ ja hänen laupiudestans kirjoituxen jälkeen HERran Lais.

35:27 Ja hänen tegoistans ensimmäisist ja wijmeisist/ cadzo/ se on kirjoitettu Israelin ja Judan Cuningasten kirjas.

XXXVI. Lucu

36:1 JA Canssa maalla otti Joahaxen Josian pojan/ ja teit hänen Cuningaxi Isäns siaan Jerusalemijn.

36:2 Colmen vuotinen colmattakymmendä oli Joahas tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi colme Cuucautta Jerusalemis.

36:3 Sillä Egyptin Cuningas pani hänen pois Jerusalemist/ ja saccoitti maan sataan leiwiskään hopiata/ ja leiwiskään culda.

36:4 Ja Egyptin Cuningas teki Eliakimin hänen weljens Judan ja Jerusalemin Cuningaxi/ ja muutti hänen nimens Joojakimixi. Mutta Necho otti hänen weljens Joahaxen/ ja wei Egyptijn.

36:5 Wliden vuotinen colmattakymmendä oli Joojakim tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi yxitoistakymmendä vuotta Jerusalemis/ ja teki paha HERran hänen Jumalans edes.

hänen Jumalansa, silmissä.

36:6 Ja Nebukadnessar, Baabelin kuningas, lähti häntä vastaan ja kytki hänet vaskikahleisiin viedäkseen hänet Baabeliin.

36:7 Nebukadnessar vei Herran temppelin kaluja Baabeliin ja pani ne temppeliinsä Baabelissa.

36:8 Mitä muuta on kerrottavaa Joojakimista ja niistä kauhistuksista, joita hän teki, ja mitä hänessä havaittiin, katso, se on kirjoitettuna Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa. Ja hänen poikansa Joojakin tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

36:9 Joojakin oli kahdeksantoista vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolme kuukautta ja kymmenen päivää. Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä.

36:10 Vuoden vaihteessa kuningas Nebukadnessar lähetti noutamaan hänet Baabeliin, hänet ynnä Herran temppelin kallisarvoiset kalut. Ja hän teki hänen veljensä Sidkian Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi.

36:11 Sidkia oli kahdenkymmenen yhden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta.

36:12 Hän teki sitä, mikä oli pahaa Herran, hänen Jumalansa, silmissä: hän ei nöyryyttänyt profeetta Jeremian edessä, jonka sana tuli Herran suusta.

36:13 Myöskin hän kapinoi

36:6 Ja Nebukadnetsar Babelin kuningas meni häntä vastaan, ja satoi hänen kaksilla vaskikahleilla viedäkseen hänet Babeliin.

36:7 Ja Nebukadnetsar vei muutamia \Herran\ huoneen astioita Babeliin ja pani ne templiinsä Babelissa.

36:8 Mitä muuta Joojakimista sanomista on, ja hänen kauhistuksista, jotka hän teki ja hänessä löydetty oli: katso, ne ovat kirjoitetut Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa. Ja hänen poikansa Joojakin tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

36:9 Kahdeksan vuotinen oli Joojakin tullessaan kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta ja kymmenen päivää Jerusalemissa, ja teki pahaa \Herran\ edessä.

36:10 Kuin vuosi kulunut oli, lähetti Nebukadnetsar ja antoi tuoda hänen Babeliin, kallisten \Herran\ huoneen astiain kanssa, ja teki Zidkian hänen veljensä Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi.

36:11 Yhden vuotinen kolmattakymmentä oli Zidkia tullessaan kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa,

36:12 Ja teki pahaa \Herran\ Jumalansa edessä ja ei nöyryyttänyt itsiänsä profeetan Jeremian edessä, joka puhui \Herran\ suusta.

36:13 Hän luopui myös Ne-

36:6 Ja NebucadNezar Babelin Cuningas meni häntä vastaan/ ja satoi hänen cahleilla viedäkseen Babelijn.

36:7 Ja NebucadNezar wei muutamita HERran huoneen astioita Babelijn/ ja pani ne Tempelijns Babelis.

36:8 Mitä muuta Joojakimista sanomista on/ ja hänen kauhistuksista, joita hän teki/ ja häntä löydetty oli/ cadzo/ ne ovat kirjoitetut Israelin ja Judan Cuningasten kirjas. Ja hänen poicans Joojakin tuli Cuningaxi hänen sijaansa.

36:9 CAhdexan vuotinen oli Joojakin tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi colme Cucautta ja kymmenen päivä Jerusalemiss/ ja teki paha HERran edes.

36:10 Cosca vuosi culunut oli/ lähetti NebucadNezar ja andoi hänen tuoda Babelijn/ nijden callisten HERran huoneen astiain cansa. Ja teki Zidechian hänen veljens Judan ja Jerusalemin Cuningaxi.

36:11 YHden vuotinen kolmattakymmentä oli Zidechia tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi yxitoistakymmentä vuotta Jerusalemis.

36:12 Ja teki paha HERran hänen Jumalans edes/ ja ei nöyryttänyt idziäns Prophetan Jeremian edes/ joca puhui HERran suusta.

36:13 Hän luowui myös Ne-

kuningas Nebukadnessaria vastaan, joka kuitenkin oli vannottanut hänet Jumalan kautta. Hän oli niskuri ja paadutti sydämensä, niin ettei hän kääntynyt Herran, Israelin Jumalan, puoleen.

36:14 Myös kaikki pappien päämiehet ja kansa harjoittivat paljon uskottomuutta jäljittelemällä pakanain kaikkia kauhistuksia, ja he saastuttivat Herran temppelin, jonka hän oli pyhittänyt Jerusalemissa.

36:15 Ja Herra, heidän isiensä Jumala, lähetti, varhaisesta alkaen, vähän väliä heille varoituksia sanansaattajainsa kautta, sillä hän sääli kansaansa ja asumustansa.

36:16 Mutta he pilkkasivat Jumalan sanansaattajia ja halveksivat hänen sanaansa ja häpäisivät hänen profeettojansa, kunnes Herran viha hänen kansaansa kohtaan oli kasvanut niin, ettei apua enää ollut.

36:17 Niin hän toi heidän kimppuunsa kaldealaisten kuninkaan ja surmautti miekalla heidän nuoret miehensä heidän pyhäkössänsä eikä säästänyt nuorukaista eikä neitosta, ei vanhusta eikä harmaapäätä; kaikki hän antoi tämän käsiin.

36:18 Ja kaikki Jumalan temppelin kalut, sekä suuret että pienet, ja Herran temppelin aarteet sekä kuninkaan ja hänen päämiestensä aarteet, kaikki hän vei Baabeliin.

36:19 Jumalan temppeli poltettiin, Jerusalemin muurit

bukadnetsarista Babelin kuninkaasta, joka häntä Jumalan kautta vannottanut oli, ja tuli uppiskaiseksi ja kovetti sydämensä, niin ettei hän ollenkaan tahtonut itsiänsä kääntää \Herran\ Israelin Jumalan tykö.

36:14 Ja kaikki pappein päämiehet ja kansa tekivät myös syntiä suuresti kaikkinaisten pakanain kauhistusten jälkeen, ja saastuttivat \Herran\ huoneen, jonka hän oli pyhittänyt Jerusalemissa.

36:15 Ja \Herra\ heidän isäinsä Jumala lähetti heidän tykönsä varhain ja usiasti sanansa saattajain kautta; sillä hän armahti kansansa ja majansa päälle.

36:16 Mutta he pilkkasivat Jumalan lähetyssanoja, ja katsoivat hänen sanaansa ylönsä, ja häpäisivät hänen prophetaitansa, siihenasti että \Herran\ viha kasvoi hänen kansansa päälle, niin ettei heillä enää parannusta ollut.

36:17 Niin hän saatti heidän ylitensä Kaldealaisten kuninkaan, ja hän antoi tappa heidän nuorukaisensa miekalla heidän pyhänsä huoneessa, eikä armahtanut nuorukaisia eli neitseitä, taikka vanhoja eli ijällisiä isiä; kaikki antoi hän hänen käteensä.

36:18 Ja kaikki Jumalan huoneen astiat, suuret ja pienet, ja \Herran\ huoneen tavarat, kuninkaan ja hänen päämiestensä tavarat: ne kaikki vei hän pois Babeliin.

36:19 Ja he polttivat Jumalan huoneen ja kukistivat Jerusalemin muurin, ja

bucadNezarist Babelin Cuningast/ joca händä Jumalan kautta wannottanut oli/ ja tuli uppiskaisexi ja cowetti sydämens/ nijn ettei hän ollenkaan tahtonut idziäns käändä HERran Israelin Jumalan tygö.

36:14 JA caicki ylimmäiset Pappein seas ja Canssan seas teit myös syndiä suurest caickinaisten pacanoitten cauhistusten jälken/ ja saastutit HERran huonen/ jonga hän oli pyhittänyt Jerusalemis.

36:15 Ja HERra heidän Isäins Jumala lähetti heidän tygöns warhain/ hänen sanansaattajan kautta: sillä hän armahti Canssans ja majans päälle.

36:16 Mutta he pilkkasit Jumalan lähetyssanan/ ja cadzoit hänen sanans ylönsä/ ja häwäisit hänen Prophetians/ siihenasti että HERran wiha caswoi hänen Canssans päälle/ nijn ettei heillä enämbi parannusta ollut.

36:17 Sillä hän saatti heidän ylidzens Chalderein Cuningan/ ja hän andoi tappa heidän nuorucaisens miecalla/ heidän Pyhäns huones/ eikä armahtanut nuorucaisia eli neidzeitä/ taicka wanhoja eli ijällisiä lsiä/ caicki andoi hän hänen käteens.

36:18 Ja caicki astiat HERran huonest suuret ja pienet/ tawarat HERran huonest/ Cuningan ja hänen Försteins tawarat/ caicki andoi hän ne wiedä Babelijn.

36:19 Ja he poldit Jumalan huonen/ ja cukistit muurin

revittiin, kaikki sen palatsit poltettiin tulella, ja kaikki sen kallisarvoiset esineet hävitettiin.

36:20 Ja jotka olivat säilyneet miekalta, ne vietiin pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin. Ja he olivat hänen ja hänen poikensa palvelijoina, kunnes Persian valtakunta sai vallan.

36:21 Ja niin toteutui Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian suun kautta, kunnes maa oli saanut hyvityksen sapateistaan - niin kauan kuin se oli autiona, se lepäsi - kunnes seitsemänkymmentä vuotta oli kulunut.

36:22 Mutta Kooreksen, Persian kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena herätti Herra, että täytyisi Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian suun kautta, Kooreksen, Persian kuninkaan, hengen, niin että tämä koko valtakunnassansa kuulutti ja myös käskykirjassa julistutti näin:

36:23 "Näin sanoo Koores, Persian kuningas: Kaikki maan valtakunnat on Herra, taivaan Jumala, antanut minulle, ja hän on käskenyt minun rakentaa itsellensä temppelin Jerusalemiin, joka on Juudassa. Kuka vain teidän joukossanne on hänen kansaansa, sen kanssa olkoon Herra, hänen Jumalansa, ja hän menköön sinne."

kaikki heidän koriat huoneensa poltettiin tulella, niin että kaikki heidän kalliit kallunsa hukutettiin.

36:20 Ja ne, jotka olivat miekalta päässeet, vietiin Babeliin; ja he olivat hänen ja hänen poikainsa orjat, siihenasti että Persian valtakunta hallitsi.

36:21 Että täytettäisiin \Herran\ sana, puhuttu Jeremian suun kautta, ja siihenasti sai maa kyllä sabbatinsa; sillä koko hävityksen aikana oli lepo, siihenasti kuin seitsemänkymmentä ajastaikaa täytettiin.

36:22 Mutta ensimmäisenä Persian kuninkaan Kooreksen vuonna, (että täytettäisiin \Herran\ sana, sanottu Jeremian suun kautta), herätti \Herra\ Kooreksen Persian kuninkaan hengen, että hän antoi kuuluttaa koko valtakunnassansa, niin myös kirjoitusten kautta, ja sanoi:

36:23 Näin sanoo Koores Persian kuningas: \Herra\ taivaan Jumala on antanut minulle kaikki valtakunnat maalla, ja on käskenyt minun rakentaa hänellensä huoneen Jerusalemissa, joka on Juudassa. Kuka nyt on teidän seassansa kaikesta hänen kansastansa? \Herra\ hänen Jumalansa olkoon hänen kanssansa, ja hän menköön sinne ylös!

Jerusalemissa/ ja kaikki heidän Palatsins poltettiin tulella/ niin että kaikki heidän callit callunsa hunningolle tulit.

36:20 Ja ne jotka olit miekalda pääsnet/ weit he Babelijn/ ja he olit hänen ja hänen poicans orjat/

36:21 Sijhenasti että Persian waldacunda hallidzi/ että täytetäisiin HERran sana Jeremian suun cautta/ ja sijhenasti oli maacunnilla kyllä heidän Sabbathins: sillä coco häwityxen aicana oli Sabbathi/ sijhenasti cuin seidzemenkymmendä ajastaica täytettin.

36:22 MUtta ensimmäisnä Persian Cuningan Corexen vuonna (että HERran sana olis täytetty Jeremian suun cautta) herätti HERran Corexen Persian Cuningan hengen/ cuulluttaman coco hänen waldacundans kirjoitusten cautta/ ja sanoi:

36:23 Näin sano Cores Persian Cuningas: HERra Jumala taiwast on andanut minulle caicki waldacunnat maalla/ ja on käskenyt minun rakenda hänellens huonen Jerusalemissa/ cuca nyt on teistä hänen Canssastans? HERra hänen Jumalans olcon hänen cansans/ ja mengän sinne.

1 LUKU

1:1 Kooreksen, Persian kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena herätti Herra, että täytyisi Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian suun kautta, Kooreksen, Persian kuninkaan, hengen, niin että tämä koko valtakunnansansa kuulutti ja myös käskykirjassa julistutti näin:

1:2 "Näin sanoo Koores, Persian kuningas: Kaikki maan valtakunnat on Herra, taivaan Jumala, antanut minulle, ja hän on käskenyt minun rakentaa itsellensä temppelin Jerusalemiin, joka on Juudassa.

1:3 Kuka vain teidän joukosanne on hänen kansaansa, sen kanssa olkoon hänen Jumalansa, ja hän menköön Jerusalemiin, joka on Juudassa, rakentamaan Herran, Israelin Jumalan, temppeliä. Hän on se Jumala, joka asuu Jerusalemissa.

1:4 Kuka vain on jäljellä, se saakoon, missä asuukin muukalaisena, paikkakuntansa miehiltä kannatukseksi hopeata ja kultaa, tavaraa ja karjainnä vapaaehtoisia lahjoja Jumalan temppelin rakentamiseksi Jerusalemiin."

1:5 Silloin nousivat Juudan ja Benjaminin perhekuntopäämiehet sekä papit ja leviläiset, kaikki, joiden hengen Jumala herätti menemään ja rakentamaan Herran temppeliä Jerusalemiin.

1:6 Ja kaikki, jotka asuivat

1 LUKU

1:1 Ensimmäisenä Koreksen Persian kuninkaan vuonna, että \Herran\ sana täytettiin, joka oli puhuttu Jeremian suun kautta, herätti \Herra\ Koreksen Persian kuninkaan hengen kuulutamaan koko valtakunnansansa, ja myös kirjoituksella, sanoen:

1:2 Näin sanoo Kores Persian kuningas: \Herra\ taivaan Jumala on antanut minulle kaikki maan valtakunnat ja käskenyt minun rakentaa hänellensä huoneen Jerusalemiin, joka on Juudassa.

1:3 Kuka on teidän seassanne kaikista hänen kansatansa? hänen Jumalansa olkoon hänen kanssansa! ja hän menköön Jerusalemiin, joka on Juudassa, ja rakentakaan \Herran\ Israelin Jumalan huoneen, hän on Jumala, joka Jerusalemissa on.

1:4 Ja kaikkia jääneitä kaikissa paikoissa, kussa he muukalaisina ovat, pitää mielellänsä autettaman sen paikan kansalta hopiolla ja kullalla, tavaralla ja juhdilla Jumalan huoneesen, joka on Jerusalemissa.

1:5 Niin valmistivat itsensä isäin päämiehet Juudasta ja Benjaminista, niin myös papit ja Leviläiset, kaikki, jotka Jumalan henki kehoitti menemään ylös, rakentamaan \Herran\ huonetta, joka on Jerusalemissa.

1:6 Ja kaikki, jotka olivat

I. Lucu

1:1 ENSimäisnä Corexen Persian Cuningan vuonna/ että HERran sana täytetäisin joca oli puhuttu Jeremian suun kautta/ herätti HERra Corexen Persian Cuningan hengen cuuluttaman coco waldacunnansans kirjoituxella/ sanoden:

1:2 Näin sano Cores Persian Cuningas: HERra Jumala taivast on andanut minulle caicki maan waldacunnat/ ja on käskenyt minun rakenda hänellens huonen Jerusalemiijn/ joca on Judaas.

1:3 Cuca on teidän seasan caikest hänen Canssastans/ hänen Jumalans olcon hänen cansans/ ja hän mengön Jerusalemiijn/ joca on Judaas/ ja rakendacan HERran Israelin Jumalan huonen/ se on Jumala cuin Jerusalemis on.

1:4 Ja caickia jääneit caikis paicois cusa he muucalaisna olit/ pitä autettaman sen paican Canssalda hopiolla ja cullalla/ tawaralla ja eläimillä mielelläns Jumalan huoneeseen cuin on Jerusalemis.

1:5 Nlin walmistit idzens Isäin päämiehet Judast ja Benjaminist/ Papit ja Lewitat/ caicki jotca Jumalan Hengi kehoitti menemän rakendaman HERran huonetta cuin on Jerusalemis.

1:6 Ja caicki jotca olit heitä

heidän ympärillään, avustivat heitä hopeakaluilla, kullalla, tavaralla, karjalla ja kalleuksilla kaiken sen lisäksi, mitä annettiin vapaaehtoisina lahjoina.

1:7 Ja kuningas Koores tuottatti esiin Herran temppelin kalut, jotka Nebukadnessar oli vienyt pois Jerusalemissa ja pannut oman jumalansa temppeliin.

1:8 Ne Koores, Persian kuningas, tuottatti aarteistonvarhijalle, Mitredatille, ja tämä laski niiden luvun Sesbassarille, Juudan ruhtinaalle.

1:9 Ja tämä oli niiden luku: kolmekymmentä kultamaljaa, tuhat hopeamaljaa, kaksikymmentä yhdeksän uhriastiaa,

1:10 kolmekymmentä kultapiikaria, niitä arvolta lähinnä neljäsataa kymmenen hopeapiikaria, tuhat muuta kalua.

1:11 Kultra- ja hopeakaluja oli kaikkiaan viisituhatta neljäsataa. Kaikki nämä Sesbassar toi, silloin kun pakkosiirtolaiset tuotiin Baabelista Jerusalemiin.

Esra 2 LUKU

2:1 Ja nämä olivat ne tämän maakunnan asukkaat, jotka lähtivät pakkosiirtolaisten vankeudesta Baabelista, jonne Nebukadnessar, Baabelin kuningas, oli vienyt heidät pakkosiirtolaisuuteen, ja jotka palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, kukin kaupunkiinsa,

2:2 ne, jotka tulivat Serubaabelin, Jeesian, Nehemian,

heidän ympärillensä, vahvistivat heidän kätensä hopia- ja kultra-astioilla, tavaralla ja juhdilla ja kalliilla kaluilla, paitsi mitä he mielellänsä uhrasivat.

1:7 Kuningas Koores myös toi Herran huoneen astiat, jotka Nebukadnessar oli ottanut Jerusalemissa ja pannut jumalansa huoneeseen.

1:8 Mutta Koores, Persian kuningas, otti ne ulos rahanhaltian Mitridatin käden kautta, joka ne luki Juudan päämiehelle Sesbassarille.

1:9 Ja tämä on niiden luku: kolmekymmentä kultamaljaa, tuhannen hopiamaljaa, ja yhdeksänkolmekymmentä veistä,

1:10 Kolmekymmentä kultapiikaria, ja toisia hopeaisia maljoja neljäsataa ja kymmenen, ja muita astioita tuhannen.

1:11 Niin että kaikkia astioita, sekä kullasta että hopiasta, oli viisituhatta ja neljäsataa: ne kaikki vei Sesbassar niiden kanssa, jotka Babelin vankeudesta menivät Jerusalemiin.

2 LUKU

2:1 Nämä ovat maakunnan lapset jotka läksivät vankeudesta jotka Nebukadnessar Babelin kuningas oli vienyt Babeliin, ja tulivat Jerusalemiin ja Juudaan jälleen, kukin kaupunkiinsa,

2:2 Jotka tulivat Serubbabelin, Jeesian, Nehemian, Sera-

ymbärins/ wahwistit heidän kätens hopia ja kultraastioilla/ tavaralla ja eläimillä/ ja calleilla caluilla/ paidzi sitä cuin he mielelläns uhrasit.

1:7 Cuningas Cores myös toi HERran huoneen astiat/ jotca NebucadNesar oli ottanut Jerusalemissa/ ja pannut jumalans huoneeseen.

1:8 Mutta Cores Persian Cuningas otti ne ulos rahanhaltian Mithridatin käden kautta/ joca ne luki Judan Försittille Sesbassarille.

1:9 Ja tämä on heidän luncuns: colmekymmendä culdamalja/ tuhannen hopiamalja ja yhdeksänkolmekymmendä weistä.

1:10 Colmekymmendä cullaisita malja/ ja niytä toisia hopiaisia maljoja neljä sata ja kymmenen/ ja muita astioita tuhannen.

1:11 Nijn että caickia astioita sekä cullast/ että hopiast/ oli wijsi tuhatta ja neljä sata: Sesbazar wei ne caicki nijden cansa/ jotca Babelin fangeudest menit Jerusalemiin.

II. Lucu

2:1 NÄmät owat maacunnan lapset cuin läxit fangeudest/ jotca NebucadNesar Babelin Cuningas oli wienyt Babelijn/ ja tulit Jerusalemiin ja Juudaan jälleens/ cugin Caupun-gijns.

2:2 Jotca tulit Serubabelin Jeesian/ Nehemian/ Serajan/

Serajan, Reelajan, Mordekain, Bilsanin, Misparin, Bigvain, Rehumin ja Baanan kanssa. Israelin kansan miesten lukumäärä oli:	jan, Reellajan, Mordekain, Bilsanin, Misparin, Bigvain, Rehumin ja Baanan kanssa; tämä on Israelin kansan miesten luku:	Reelian/ Mardochain/ Bilsan/ Misparin/ Bigiwain/ Rehumin ja Baenan cansa. 2:3 Tämä on Israelin Canssan miesten luku:
2:3 Paroksen jälkeläisiä kaksituhatta sata seitsemänkymmentä kaksi;	2:3 Paroksen lapset, kaksituhatta, sata ja kaksikahdetakymmentä;	Parexen lapset/ caxi tuhatta/ sata ja caxicahdexattakymmentä.
2:4 Sefatjan jälkeläisiä kolmesataa seitsemänkymmentä kaksi;	2:4 Sephatian lapset, kolmesataa ja kaksikahdeksattakymmentä;	2:4 Sephatian lapset/ colme sata ja caxicahdexattakymmentä.
2:5 Aarahin jälkeläisiä seitsemäsataa seitsemänkymmentä viisi;	2:5 Aran lapset, seitsemäsataa ja viisikahdeksattakymmentä;	2:5 Arahn lapset/ seidzemen sata ja wijsicahdexattakymmentä.
2:6 Pahat-Mooabin jälkeläisiä, nimittäin Jeesuan ja Jooabin jälkeläisiä, kaksituhatta kahdeksansataa kaksitoista;	2:6 Pahatmoabin lapset, Jeesuan ja Joabin lasten seassa, kaksituhatta, kahdeksansataa ja kaksitoistakymmentä;	2:6 Pachat Moabin lapset/ Jesua Joabin lasten seas/ caxi tuhatta/ cahdexan sata/ ja caxitoistakymmentä.
2:7 Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;	2:7 Elamin lapset, tuhannen kaksisataa ja neljäkuudettakymmentä;	2:7 Elamin lapset/ tuhannen/ caxi sata/ ja neljäkuudettakymmentä.
2:8 Sattun jälkeläisiä yhdeksäsataa neljäkymmentä viisi;	2:8 Sattun lapset, yhdeksäsataa ja viisiviidettäkymmentä;	2:8 Zathun lapset/ yhdexän sata ja wijsiwijdettäkymmentä.
2:9 Sakkain jälkeläisiä seitsemäsataa kuusikymmentä;	2:9 Sakkain lapset, seitsemäsataa ja kuusikymmentä;	2:9 Zacain lapset/ seidzemen sata ja cuusikymmentä.
2:10 Baanin jälkeläisiä kuusisataa neljäkymmentä kaksi;	2:10 Banin lapset, kuusisataa ja kaksiviidettäkymmentä;	2:10 Banin lapset/ cuusi sata ja caxiwijdettäkymmentä.
2:11 Beebain jälkeläisiä kuusisataa kaksikymmentä kolme;	2:11 Bebain lapset, kuusisataa ja kolmekolmattakymmentä;	2:11 Bebain lapset/ cuusi sata ja colmecolmattakymmentä.
2:12 Asgadin jälkeläisiä tuhat kaksisataa kaksikymmentä kaksi;	2:12 Asgadin lapset, tuhannen, kaksisataa ja kaksikolmattakymmentä;	2:12 Azgadin lapset/ tuhannen/ caxi sata ja caxicolmattakymmentä.
2:13 Adonikamin jälkeläisiä kuusisataa kuusikymmentä kuusi;	2:13 Adonikamin lapset, kuusisataa ja kuusiseitsemättäkymmentä;	2:13 Adonicamin lapset/ cuusi sata/ ja cuusiseidzemettäkymmentä.
2:14 Bigvain jälkeläisiä kaksituhatta viisikymmentä kuusi;	2:14 Bigvain lapset, kaksituhatta ja kuusikuudettakymmentä;	2:14 Bigewain lapset/ caxi tuhatta ja cuusicuudettakymmentä.
2:15 Aadinin jälkeläisiä neljä-sataa viisikymmentä neljä;	2:15 Adinin lapset, neljä-sataa ja neljäkuudettakymmentä;	2:15 Adin lapset/ neljä sata ja neljäkuudettakymmentä.
2:16 Aaterin, nimittäin Hiskian, jälkeläisiä yhdeksänkym-	2:16 Aterin lapset Jehiskias-ta, yhdeksänkymmentä ja	2:16 Aterin lapset Jehiskias-ta/ yhdexänkymmentä ja cahde-

mentä kahdeksan;	kahdeksan;	xan.
2:17 Beesain jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä kolme;	2:17 Betsain lapset, kolmesataa ja kolmekolmattakymmentä;	2:17 Basain lapset/ colmesata ja colmecolmattakymmendä.
2:18 Jooran jälkeläisiä sata kaksitoista;	2:18 Joran lapset, sata ja kaksitoistakymmentä;	2:18 Jorahn lapset/ sata ja caxitoistakymmendä.
2:19 Haasumin jälkeläisiä kaksisataa kaksikymmentä kolme;	2:19 Hasumin lapset, kaksisataa ja kolmekolmattakymmentä;	2:19 Hasumin lapset/ caxisataa ja colmecolmattakymmendä.
2:20 Gibbarin jälkeläisiä yhdeksänkymmentä viisi;	2:20 Gibbarin lapset, yhdeksänkymmentä ja viisi;	2:20 Gibbarin lapset/ yhdeksänkymmendä ja wijsi.
2:21 beetlehemiläisiä sata kaksikymmentä kolme;	2:21 Betlehemin lapset, sata ja kolmekolmattakymmentä;	2:21 Bethlehemin lapset/ sata ja colmecolmattakymmendä.
2:22 Netofan miehiä viisikymmentä kuusi;	2:22 Netophan miehet, kuusikuudettakymmentä;	2:22 Netophan miehet/ sata ja cahdexancolmattakymmendä.
2:23 Anatotin miehiä sata kaksikymmentä kahdeksan;	2:23 Anatotin miehet, sata ja kahdeksankolmattakymmendä;	2:23 Anathotin miehet/ sata ja cahdexancolmattakymmendä.
2:24 asmavetilaisia neljäkymmentä kaksi;	2:24 Asmavetin lapset, kaksiviidettäkymmentä;	2:24 Asmawethin lapset/ caxiwijdetäkymmendä.
2:25 kirjat-aarimilaisia, kefiralaisia ja beerotilaisia seitsemänsataa neljäkymmentä kolme;	2:25 Kirjatjearimin lapset Kephirin ja Berotin, seitsemänsataa ja kolmeviidettäkymmentä;	2:25 Kirjath Arimin lapset/ Chephiran ja Berothin/ seitsemen sata ja colmewijdetäkymmendä.
2:26 raamalaisia ja gebalaisia kuusisataa kaksikymmentä yksi;	2:26 Raman ja Gabaan lapset, kuusisataa ja yksikolmattakymmentä;	2:26 Raman ja Gabaan lapset/ cuusi sata ja yxicolmattakymmendä.
2:27 Mikmaan miehiä sata kaksikymmentä kaksi;	2:27 Mikmaan miehet, sata ja kaksikolmattakymmentä;	2:27 Michman miehet/ sata ja caxicolmattakymmendä.
2:28 Beetelin ja Ain miehiä kaksisataa kaksikymmentä kolme;	2:28 Betelin ja Ain miehet, kaksisataa ja kolmekolmattakymmentä;	2:28 BethElin ja Ain miehet/ caxi sata ja colmecolmattakymmendä.
2:29 nebolaisia viisikymmentä kaksi;	2:29 Nebon lapset, kuusikuudettakymmentä;	2:29 Nebon lapset/ caxicuu-dettakymmendä.
2:30 Magbiin jälkeläisiä sata viisikymmentä kuusi;	2:30 Magbiksen lapset, sata kuusikuudettakymmentä;	2:30 Magbixen lapset/ sata ja cuusicuudettakymmendä.
2:31 toisen Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;	2:31 Toisen Elamin lapset, tuhannen, kaksisataa ja neljäkuudettakymmentä;	2:31 Toisen Elamin lapset/ tuhannen/ caxi sata ja neljäcuudettakymmendä.
2:32 Haarimin jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä;	2:32 Harimin lapset, kolmesataa ja kaksikymmentä;	2:32 Harimin lapset/ colmesata ja caxikymmendä.
2:33 loodilaisia, haadidilaisia ja oonolaisia seitsemänsataa	2:33 Lodin, Hadidin ja Onon lapset, seitsemänsataa ja viisikolmattakymmentä;	2:33 ZodHadidin ja Onon lapset/ seidzemen sata ja

kaksikymmentä viisi;		wijsicolmattakymmendä.
2:34 Jerikolaisia kolmesataa neljäkymmentä viisi;	2:34 Jerihon lapset, kolmesataa ja viisiviidettäkymmentä;	2:34 Jerehon lapset/ colmesata ja wijsiwijdettäkymmendä.
2:35 senaalaisia kolmetuhatta kuusisataa kolmekymmentä.	2:35 Senaan lapset, kolmetuhatta, kuusisataa ja kolmekymmentä;	2:35 Senaan lapset/ colmetuhatta/ cuusi sata ja colkymmemmendä.
2:36 Pappeja oli: Jedajan jälkeläisiä, nimittäin Jeesusukua, yhdeksänsataa seitsemänkymmentä kolme;	2:36 Papit: Jedajan lapset Jesuan huoneesta, yhdeksänsataa ja kolmekahdeksatakymmentä;	2:36 PApit: Jejadan lapset Jesuan huonesta/ yhdexäsata ja colmecahdexattakymmendä.
2:37 Immerin jälkeläisiä tuhat viisikymmentä kaksi;	2:37 Immerin lapset, tuhannen ja kaksikuudettakymmentä;	2:37 Immerin lapset/ tuhannen ja caxicuudettakymmendä.
2:38 Pashurin jälkeläisiä tuhat kaksisataa neljäkymmentä seitsemän;	2:38 Pashurin lapset, tuhannen, kaksisataa ja seitsemänviidettäkymmentä;	2:38 Pashurin lapset/ tuhannen/ caxi sata ja seidzemenwijdettäkymmendä.
2:39 Haarimin jälkeläisiä tuhat seitsemäntoista.	2:39 Harimin lapset, tuhannen ja seitsemäntoistakymmentä;	2:39 Harimin lapset/ tuhannen ja seidzemen toistakymmendä.
2:40 Leeviläisiä oli: Jeesian ja Kadmielin jälkeläisiä, nimittäin Hoodavjan jälkeläisiä, seitsemänkymmentä neljä.	2:40 Leviläiset: Jeesian ja Kadmielin lapset, Hodavian lapsista, neljäkahdeksatakymmentä;	2:40 LEwitat: Jeesian ja Cadmielin lapset/ Hodawian lapsista/ neljäcahdexattakymmendä.
2:41 Veisaajia oli: Aasafin jälkeläisiä sata kaksikymmentä kahdeksan.	2:41 Veisaajat: Asaphin lapset, sata ja kahdeksankolmattakymmentä;	2:41 Weisajat: Asaphin lapset/ sata ja cahdexancolmattakymmendä.
2:42 Ovenvartijain jälkeläisiä oli: Sallumin jälkeläisiä, Aaterin jälkeläisiä, Talmonin jälkeläisiä, Akkubin jälkeläisiä, Hatitan jälkeläisiä, Soobain jälkeläisiä, kaikkiaan sata kolmekymmentä yhdeksän.	2:42 Ovenvartiain lapset: Salumin lapset, Aterin lapset, Talmonin lapset, Akkubin lapset, Hatitan lapset ja Sobain lapset, kaikkiansa sata ja yhdeksänneljättäkymmentä;	2:42 Owenwartiain lapset/ Salumin lapset/ Aterin lapset/ Talmonin lapset/ Akubin lapset/ Hatitan lapset ja Sobain lapset caickians/ sata ja yhdexän neljättäkymmendä.
2:43 Temppelepalvelijoita oli: Siihan jälkeläiset, Hasufan jälkeläiset, Tabbaotin jälkeläiset,	2:43 Netinimit: Zihan lapset, Hasuphan lapset, Tabaotin lapset,	2:43 NEthinimit Zihahn lapset/ Hasuphan lapset/ Tabaothin lapset:
2:44 Keeroksen jälkeläiset, Siiahan jälkeläiset, Paadonin jälkeläiset,	2:44 Keroksen lapset, Siahan lapset, Padonin lapset,	2:44 Keroxen lapset/ Siehhan lapset/ Padonin lapset.
2:45 Lebanan jälkeläiset, Haganban jälkeläiset, Akkubin jälkeläiset,	2:45 Lebanan lapset, Haganban lapset, Akkubin lapset,	2:45 Lebanan lapset/ Haganban lapset/ Accubin lapset.
2:46 Haagabin jälkeläiset, Samlain jälkeläiset, Haananin	2:46 Hagabin lapset, Samlain lapset, Hananin lapset,	2:46 Hagabin lapset/ Samlain lapset/ Hananin lapset.

jälkeläiset,

2:47 Giddelin jälkeläiset, Gaharin jälkeläiset, Reajan jälkeläiset,	2:47 Giddelin lapset, Gaharin lapset, Reajan lapset,	2:47 Giddelin lapset/ Gaharin lapset/ Reajan lapset.
2:48 Resinin jälkeläiset, Nekodan jälkeläiset, Gassamin jälkeläiset,	2:48 Resinin lapset, Rekodan lapset, Gassamin lapset,	2:48 Resinin lapset/ Necodan lapset/ Gazamin lapset.
2:49 Ussan jälkeläiset, Paa-seahin jälkeläiset, Beesain jälkeläiset,	2:49 Ussan lapset, Pasean lapset, Besain lapset,	2:49 Usahn lapset/ Passeahn lapset/ Bessaihn lapset.
2:50 Asnan jälkeläiset, Meunimin jälkeläiset, Nefusimin jälkeläiset,	2:50 Asnan lapset, Meunimin lapset, Rephusimin lapset,	2:50 Asnan lapset/ Meummin lapset/ Nephussimin lapset.
2:51 Bakbukin jälkeläiset, Hakufan jälkeläiset, Harhurin jälkeläiset,	2:51 Bakbukin lapset, Hakuphan lapset, Harhurin lapset,	2:51 Bacbukin lapset/ Hacunphan lapset/ Harhurin lapset.
2:52 Baslutin jälkeläiset, Mehidan jälkeläiset, Harsan jälkeläiset,	2:52 Batslutin lapset, Mehidan lapset, Harsan lapset,	2:52 Bazeluthin lapset/ Mehiran lapset/ Harsan lapset.
2:53 Barkoksen jälkeläiset, Siiseran jälkeläiset, Taamahin jälkeläiset,	2:53 Barkoksen lapset, Siseran lapset, Taman lapset,	2:53 Barcoxen lapset/ Sisseran lapset/ Thamahn lapset.
2:54 Nesiahin jälkeläiset, Hatifan jälkeläiset.	2:54 Netsian lapset, Hatiphan lapset;	2:54 Neziahn lapset/ Hatiphan lapset.
2:55 Salomon palvelijain jälkeläisiä oli: Sootain jälkeläiset, Sooferetin jälkeläiset, Perudan jälkeläiset,	2:55 Salomon palveliain lapset: Sotain lapset, Sopheretin lapset, Perudan lapset,	2:55 Salomon palweliain lapset/ Sotain lapset/ Sopheretin lapset/ Perudan lapset.
2:56 Jaalan jälkeläiset, Darkonin jälkeläiset, Giddelin jälkeläiset,	2:56 Jaelan lapset, Darkonin lapset, Giddelin lapset,	2:56 Jaelan lapset/ Darconin lapset/ Giddelin lapset.
2:57 Sefatjan jälkeläiset, Hattilin jälkeläiset, Pookeret-Sebaimin jälkeläiset, Aamin jälkeläiset.	2:57 Sephatian lapset, Hattilin lapset, PookeretZebaimin lapset, Amin lapset:	2:57 Sephatian lapset/ Hattilin lapset/ Pocherethin lapset Zebaimista/ Amin lapset.
2:58 Temppelepalvelijoita ja Salomon palvelijain jälkeläisiä oli kaikkiaan kolmesataa yhdeksänkymmentä kaksi.	2:58 Kaikki Netinimit ja Salomon palveliain lapset kolmesataa, yhdeksänkymmentä ja kaksi.	2:58 Caicki Nethinimin ja Salomon palweliain lapset/ colme sata/ yhdeksänkymmentä ja caxi.
2:59 Nämä olivat ne, jotka lähtivät Teel-Melahista, Teel-Harsasta, Kerub-Addanista ja Immeristä, voimatta ilmoittaa perhekuntaansa ja syntyperäänsä, olivatko israelilaisia:	2:59 Nämä myös menivät ylös Telmelasta, Telharsasta: Kerub, Addani ja Immer, jotka ei tietäneet isäinsä huonetta sanoa ja siementänsä, olivatko Israelista:	2:59 NÄmät myös menit Mit-hel/ Mela/ Thelharsa/ Cherub/ Addon/ ja Immer/ jotka ei tietänet Isäins huonetta sanoa ja siemendäns/ jos he olit Israelist.

2:60 Delajan jälkeläisiä, Tobian jälkeläisiä, Nedokan jälkeläisiä, kuusisataa viisikymmentä kaksi.	2:60 Delajan lapset, Tobijan lapset, Nekodan lapset, kuusisataa ja kaksikuudentäkymmentä;	2:60 Delajan lapset/ Tobian lapset/ Necodan lapset/ cuusi sata ja caxicuudentäkymmentä.
2:61 Ja pappien poikain joukossa olivat Habaijan jälkeläiset, Koosin jälkeläiset ja Barsillain jälkeläiset, sen, joka oli ottanut vaimon gileadilaisen Barsillain tyttäristä ja jota kutsuttiin heidän nimellään.	2:61 Ja pappein lapsista: Habajan lapset, Hakotsin lapset, Barsillain lapset, joka otti itsellensä emännän Barsillain Gileadilaisen tyttäristä, ja kutsuttiin heidän nimellensä.	2:61 Ja Pappein lapsist: Habajan lapset/ Hacoxen lapset/ Barsillain lapset/ joca otti idzellens emännän Barsillain Gileaditerin tyttären/ joca cudzuttin heidän nimelläns.
2:62 Nämä etsivät sukuluettelootaan, niitä löytämättä, ja niin heidät julistettiin pappeuteen kelpaamattomiksi.	2:62 Nämä etsivät sukukuntansa polvilukukirjaa, ja ei sitä löydetty, sentähden he pantiin pois pappeudesta.	2:62 Nämät edzeit heidän sucucundans polwilucu kirja/ ja ei löynnet/ sentähden he pandin pois pappeudest.
2:63 Maaherra kielsi heitä syömästä korkeasti-pyhää, ennenkuin nousisi pappi, joka voi hoitaa uurimia ja tummia.	2:63 Ja Tirsata sanoi heille, ettei heidän pitänyt syömän kaikkein pyhimmästä, ennenkuin pappi seisois valkeudessa ja täydellisyydessä.	2:63 Ja Hathirsatha sanoi heille/ ettei heidän pitänyt syömän sijtä caickein pyhimmäst/ ennencuin Pappi seisois Urimin ja Thumimin kanssa.
2:64 Koko seurakunta oli yhteensä neljäkymmentä kaksi tuhatta kolmesataa kuusikymmentä,	2:64 Koko joukko yhteen oli kaksiviidettäkymmentä tuhatta, kolmesataa ja kuusikymmentä,	2:64 COco joukko nijncuin yxi mies oli/ caxiwijdetäkymmentä tuhatta/ colme sata ja cuusikymmentä.
2:65 paitsi heidän palveliointansa ja palvelijattariansa, joita oli seitsemäntuhatta kolmesataa kolmekymmentä seitsemän. Lisäksi oli heillä kaksisataa mies- ja naisveisaajaa.	2:65 Paitsi heidän palveliointansa ja piikojansa, joita oli seitsemäntuhatta, kolmesataa ja seitsemänneljätkymmentä; ja heillä oli veisaajia, miehiä ja vaimoja, kaksisataa;	2:65 Paidzi heidän palweliointans ja pijcojans/ joita oli seidzemen tuhatta/ colme sata ja seidzemenneljätkymmentä/ ja heillä oli weisaita/ miehiä ja waimoja/ caxi sata.
2:66 Hevosia heillä oli seitsemänsataa kolmekymmentä kuusi, muuleja kaksisataa neljäkymmentä viisi,	2:66 Seitsemänsataa ja kuusineljätkymmentä heidän hevostansa; kaksisataa ja viisiviidettäkymmentä heidän muuliansa;	2:66 Seidzemen sata ja cuusineljätkymmentä hewoista: caxi sata ja wijsiwijdetäkymmentä Muulia.
2:67 kameleja neljäsataa kolmekymmentä viisi, aaseja kuusituhatta seitsemänsataa kaksikymmentä.	2:67 Neljäsataa ja viisineljätkymmentä heidän kameli-ansa; kuusituhatta, seitsemänsataa ja kaksikymmentä aasia.	2:67 Neljä sata ja wijsineljätkymmentä Cameliä/ cuusi tuhatta/ seidzemen sata/ ja caxikymmentä Asia.
2:68 Perhekunta-päämiehistä muutamat, tullessansa Herran temppelein sijalle, joka on Jerusalemissa, antoivat vapaaehtoisia lahjoja Jumalan	2:68 Ja monikahdat isäin päämiehistä, kuin he menivät \Herran\ huoneesen, joka on Jerusalemissa, uhrasivat hyvällä mielellä Jumalan huoneen rakennuk-	2:68 Ja monicahdat Isäins Päämiehistä/ cosca he menit HERran huoneeseen Jerusamis/ uhraisit hyvällä mielellä Jumalan huoneesen/ raketta

temppeleille, sen pystyttämiseksi paikallensa.

2:69 He antoivat sen mukaan, kuin voivat, rakennusrahas-
toon: kuusikymmentä yksi
tuhatta dareikkia kultaa, viisi-
tuhatta miinaa hopeata ja
sata papinihokasta.

2:70 Sitten papit, leeviläiset
ja osa kansaa sekä veisaajat,
ovenvartijat ja temppeleipalveli-
jat asettuivat kaupunkeihinsa,
ja kaikki muut israelilaiset
kaupunkeihinsa.

Esra 3 LUKU

3:1 Kun seitsemäs kuukausi
tuli ja israelilaiset jo olivat
kaupungeissa, kokoontui kan-
sa yhtenä miehenä Jerusale-
miin.

3:2 Ja Jeesua, Joosadakin
poika, ja hänen veljensä, pa-
pit, ja Serubbaabel, Sealtielin
poika, ja hänen veljensä nou-
sivat rakentamaan Israelin
Jumalan alttaria uhrataksensa
sen päällä polttouhreja, niin-
kuin on kirjoitettuna Jumalan
miehen Mooseksen laissa.

3:3 He pystyttivät paikallensa
alttarin, sillä he olivat kau-
huissaan maan kansojen täh-
den; ja he uhrasivat alttarilla
polttouhreja Herralle, polt-
touhreja aamuin ja illoin.

3:4 Ja he viettivät lehtimajan-
juhlaa, niinkuin oli säädetty,
ja uhrasivat polttouhreja joka
päivä niin paljon, kuin oli
säädetty, kunakin päivänä sen
päivän uhrin,

3:5 ja sen jälkeen jokapäiväi-
sen polttouhrin ja uudenkuun
päivien ja kaikkien muiden
Herran pyhien juhlien uhrin

seksi paikallensa.

2:69 Ja he antoivat varansa
jälkeen rakennuksen tava-
raksi yhdenseitsemättäkym-
mentä tuhatta kultapennin-
kiä, ja viisituhatta leiviskää
hopiaa, ja sata papin hamet-
ta.

2:70 Niin papit, Leviläiset, ja
muutamat kansasta, veisaa-
jat, ja ovenvartiat ja Ne-
tinimit asuivat kaupungeis-
sansa, ja koko Israel myös
kaupungeissansa.

3 LUKU

3:1 Kuin seitsemäs kuukausi
oli tullut ja Israelin lapset
olivat kaupungeissansa, tuli
kansa kokoon niinkuin yksi
mies Jerusalemiin.

3:2 Niin nousi Jesua Jotsa-
dakin poika, ja papit hänen
veljensä, ja Serubbabel Seal-
tielin poika ja hänen veljensä
ja rakensivat Israelin Juma-
lan alttarin uhrataksensa
sen päällä polttouhria, niin-
kuin kirjoitettu on Mosek-
sen, Jumalan miehen, laissa.

3:3 Ja he laskivat alttarin
perustuksensa päälle, vaikka
he pelkäsivät sen maan kan-
soja; ja he uhrasivat sen
päällä \Herralle\ polttouhria
aamulla ja ehtoolla.

3:4 Ja he pitivät lehtimajan
juhlaa niinkuin kirjoitettu
on, ja tekivät polttouhria jo-
ka päivä, sen luvun jälkeen
kuin tapa oli, kunkin päi-
vänänsä,

3:5 Senjälkeen alinomaisia
polttouhreja, ja uuden kuun,
ja kaikkein \Jumalalle\ py-
hitettyin juhlain, ja kaikki-
naisia mieliuhreja, joita he

sitä paicallens.

2:69 Ja he annoit warans
jälken rakennuxen tawaraxi/
yhdenseidzemettäkymmendä
tuhatta culdapenningitä/ ja
wijsi tuhatta leiwiskä hopiata/
ja sata Papin hametta.

2:70 Nijn Papit/ Lewitat ja
muutamat Canssast/ weis-
ajat/ ja owenwartiat ja Net-
hinimit asuit Caupungeisans/
ja coco Israel myös Caupun-
geisans.

III. Lucu

3:1 COsca seidzemes Cuu-
causi oli tullut/ ja Israelin
lapset olit Caupungeisans/
tuli Canssa cocon nijncuin yxi
mies Jerusalemiin.

3:2 Ja Jesua Josedekin poi-
ca/ ja Papit hänen weljens
nousit/ ja Serubabel Seal-
hielin poica ja hänen wel-
jens/ ja rakensit Israelin Ju-
malan Altarin/ uhrataxens
sen päällä polttouhria/ nijn-
cuin kirjoitettu on Mosexen
Jumalan miehen lais.

3:3 Ja he laskit Altarin perus-
tuxens päälle/ waicka he pel-
käisit sen maan Canssoja/ ja
he uhrasit sen päällä HERral-
le polttouhria/ amulla ja eh-
tolla.

3:4 Ja he pidit Lehtimajan
juhla/ nijncuin kirjoitettu on/
ja teit polttouhria jocapäiwä/
sen lugun jälken cuin pitikin/
cutakin päiwänäns.

3:5 Senjälken mitä alinomai-
sia polttouhreja/ ja uden
Cuun/ ja caickein HERran
juhlain pyhitettyin/ ja caicki-

sekä kaikkien niiden uhrit, jotka toivat vapaaehtoisia lahjoja Herralle.

3:6 Seitsemännen kuun ensimmäisestä päivästä alkaen he uhrasivat polttouhreja Herralle, vaikka temppelin perustusta ei oltu vielä laskettu.

3:7 Ja he antoivat rahaa kivenhakkaajille ja puusepille sekä ruoka- ja juomatavaroita ja öljyä siidonilaisille ja tyrolaisille, että nämä kuljettaisivat setripuita Libanonilta meritse Jaafoon, sen valtuuden nojalla, jonka Koores, Persian kuningas, oli heille antanut.

3:8 Ja toisena vuotena siitä, kun he olivat tulleet Jumalan temppelin sijalle Jerusalemiin, sen toisessa kuussa, ryhtyivät Serubbaabel, Sealtielin poika, ja Jeesua, Joosadakin poika, ja heidän muut veljensä, papit ja leeviläiset, ja kaikki, jotka vankeudesta olivat tulleet Jerusalemiin, työhön ja panivat kaksikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat leeviläiset johtamaan Herran temppelin rakennustyötä.

3:9 Ja Jeesua poikineen ja veljineen ja Kadmiel poikineen, Juudan jälkeläiset, astuivat yhdessä johtamaan niitä, jotka tekivät Herran temppelin rakennustyötä; samoin myöskin Heenadadin pojat poikineen ja veljineen, leeviläiset.

3:10 Ja kun rakentajat laskivat Herran temppelin perustusta, asetettiin papit virkavuissaan torvilla ja leeviläiset, Aasafin jälkeläiset, kymbaaleil-

hyvällä mielellä tekivät \Herralle\.

3:6 Seitsemännen kuukauden ensimmäisenä päivänä rupesivat he uhraamaan \Herralle\ polttouhria; mutta ei \Herran\ temppelin perustus ollut vielä laskettu.

3:7 Ja he antoivat kivenhakkaajille ja taitavaille työväelle rahaa, ja ruokaa ja juomaa, ja öljyä Sidonilaisille ja Tyrolaisille, että he toisivat heille sedripuita Libanonista Japhoon merta myöten, Koreksen Persian kuninkaan suomasta,

3:8 Mutta toisena vuonna sittekuin he tulivat Jerusalemiin Herran huoneen tykö, toisena kuukautena, rupesi Serubbabel Sealtielin poika, ja Jeesua Jotsadakin poika, ja muut heidän jääneet veljensä, papit ja Leviläiset, ja kaikki, jotka vankeudesta tulivat Jerusalemiin, ja panivat kahdenkymmenen ajast aikaiset ja sitä vanhemmat Leviläiset \Herran\ huoneen työn teittäjiksi.

3:9 Ja Jeesua seisoi poikineensa ja veljinensä, ja Kadmiel poikineensa, ja Juudan lapset, niinkuin yksi mies teettämässä työväkeä Herran huoneessa, Henadadin lapset poikineensa, ja Leviläiset veljinensä.

3:10 Ja kuin rakentajat laskivat \Herran\ temppelin perustuksen, asettivat he papit puetettuina, vaskitorvien kanssa, ja Leviläiset Asaphin pojat kanteleilla, kiittämään

naisia mieliuhreja/ cuin he hyvällä mielellä teit HERralle.

3:6 Seidzemennen Cuucauden ensimmäisnä päivänä/ rupeisit he uhraman HERralle polttouhria/ mutta ei HERran Templin perustus ollut vielä laskettu.

3:7 Ja he annoit kiwenhackaille ja työväelle raha/ ruoca ja juoma/ ja öljyä Sidonialaisille ja Tyriläisille/ että he toisit heille Cedripuita Libanonista Japhonin merta myöden/ Corexen Persian Cuningan suomast.

3:8 MUtta toisna vuonna sijtecuin he tulit Jerusalemiijn/ HERran huonen tygö toisna Cuucautena/ rupeis Serubabel Sealthielin poica/ ja Sesuja Josedechin poica/ ja muut heidän jäänet veljens/ Papit ja Lewitat/ ja caicki cuin fangeudesta tulit Jerusalemiijn/ ja panit cahdenkymmenen ajastaicaiset ja wanhemmat Lewitat HERran huonen työn teittäjixi.

3:9 Ja Jeesua seisoi poikinens ja veljinens/ ja Kadmiel poikinens/ ja Judan lapset nijncuin yxi mies teettämäs HERran huonen työväke/ Henadadin lapset poikinens/ ja Lewita heidän veljens.

3:10 Ja cosca rakendajat laskit HERran Templin perustuxen/ seisoit Papit puetettuna/ waskitorwein cansa/ ja Lewitat Asaphin pojat cande-

la ylistämään Herraa, Israelin kuninkaan Daavidin järjestelyn mukaan.

3:11 Ja he virittivät ylistys-kiitosvirren Herralle: "Sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti Israelia kohtaan." Ja kaikki kansa nosti suuren riemuhuudon ylistäen Herraa siitä, että Herran temppelin perustus oli laskettu.

3:12 Mutta monet papit, leeviläiset ja perhekuntapäämiehet, vanhukset, jotka olivat nähneet edellisen temppelin, itkivät suurella äänellä, kun tämän temppelin perustus laskettiin heidän nähtensä. Monet taas korottivat äänensä riemuiten ja iloiten.

3:13 Eikä voitu erottaa raikuvaa riemuhuutoa kansan äänestä; sillä kansa nosti suuren huudon, niin että huuto kuului kauas.

Esra 4 LUKU

4:1 Mutta kun Juudan ja Benjaminin vastustajat kuuliivat, että pakkosiirtolaiset rakensivat temppeliä Herralle, Israelin Jumalalle,

4:2 astuivat he Serubbaabelin ja perhekuntapäämiesten luo ja sanoivat heille: "Me tahdomme rakentaa yhdessä teidän kanssanne, sillä me etsimme teidän Jumalaanne, niinkuin tekin, ja hänelle me olemme uhranneet Eesarhaddonin, Assurin kuninkaan, päivistä asti, hänen, joka toi meidät tänne."

\Herraa\ Davidin Israelin kuninkaan sanoilla.

3:11 Ja he veisasivat vuorotain ylistäissänsä ja kiittäissänsä \Herraa\, että hän on hyvä ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti Israelin ylitse. Ja kaikki kansa huusi korkialla äänellä ja kiitti \Herraa\, että \Herran\ huoneen perustus oli laskettu.

3:12 Mutta moni vanhoista papeista, ja Leviläisistä ja isäin päämiehistä, jotka olivat nähneet ensimmäisen huoneen perustuksellansa, niin myös tämän huoneen silmänsä edessä, itkivät suurella äänellä; ja moni huusi korkialla äänellä ilon tähden;

3:13 Että se huuto oli niin suuri, ettei kansa eroittanut ilon ääntä itkun äänestä; sillä kansa huusi korkialla äänellä, että se ääni kauvas kuului.

4 LUKU

4:1 Mutta kuin Juudan ja Benjaminin vihamiehet kuuliivat, että ne, jotka vankeudesta olivat lähteneet, rakensivat \Herralle\ Israelin Jumalalle templiä;

4:2 Tulivat he Serubbabelin ja isäin päämiesten tykö ja sanoivat heille: me rakennamme teidän kanssanne; sillä me etsimme teidän Jumalaanne niinkuin tekin, ja emme ole sitte uhranneet kuin Asserhaddon Assurin kuningas meidät tänne vei.

leilla/ kiittämas HERra Dawidin Israelin Cuningan sanoilla.

3:11 Ja he weisaisit vuorotain ylistäissänsä ja kiittäissänsä HERra/ että hän on hyvä ja hänen laupiudens pysy ijankaikkisest Israelin päälle: Ja caicki Canssa huusit corkialla änellä ja kijtit HERra/ että HERran huonen perustus oli laskettu.

3:12 Mutta moni wanhoista Papeista ja Lewitaista ja Isäin päämiehistä/ jotca olit nähnet ensimmäisen huonen: cosca tämä huonen perustus laskettin heidän silmäns edes/ itkit suurella änellä/ ja moni huusi corkialla änellä ilon tähden.

3:13 Että se huuto oli nijn suuri/ ettei Canssa eroittanut ilon ändä itcun änestä: sillä Canssa huusi corkialla änellä/ että se äni cauwas cuului.

IV. Lucu

4:1 MUtta cosca Judan ia Benjaminin vihamiehet cuulit/ että ne jotca fangiuxes olit ollet/ rakensit HERralle Israelin Jumalalle Templi.

4:2 Tulit he Zerubabelin ja Isäin Päämiesten tygö/ ja sanoit heille: me rakennam teidän cansan/ sillä me edzim teidän Jumalatan nijncuin tekin/ ja emme ole sijtte uhrannet cuin Asser Haddon Assurin Cuningas meidän tänne wei.

4:3 Mutta Serubbaabel ja Jeesua ja muut Israelin perhekunta-päämiehet sanoivat heille: "Ei sovi teidän ja meidän yhdessä rakentaa tempeliä meidän Jumalallemme, vaan me yksin rakennamme Herralle, Israelin Jumalalle, niinkuin kuningas Koores, Persian kuningas, on meitä käsenyt."

4:4 Mutta maan kansa sai Juudan kansan kädet herpoamaan ja pelotti heidät rakentamasta.

4:5 Ja ne palkkasivat heitä vastaan neuvonantajia, jotka tekivät heidän hankkeensa tyhjäksi, niin kauan kuin Koores, Persian kuningas, eli, ja aina Daarejaveksen, Persian kuninkaan, hallitusaikaan asti.

4:6 Ahasveroksen hallituksen aikana, hänen hallituksensa alussa, he kirjoittivat syytöskirjan Juudan ja Jerusalemin asukkaita vastaan.

4:7 Ja Artahsastan aikana kirjoittivat Bislam, Mitredat ja Taabeel ynnä näiden muut virkatoverit Artahsastalle, Persian kuninkaalle. Kirje oli kirjoitettu aramin kirjoituksella ja käännetty araminkielelle.

4:8 Käskynhaltija Rehum ja kirjuri Simsai kirjoittivat kuningas Artahsastalle Jerusalemia vastaan kirjeen, joka kuului näin:

4:9 Silloin ja silloin. "Käskynhaltija Rehum ja kirjuri Simsai ynnä muut heidän virkatoverinsa, tuomarit, järjestysmiehet, tarpelilaiset, afarsilaiset, erekiläiset, babylonialaiset, suusanilaiset, dehavilaiset,

4:3 Mutta Serubbabel ja Jeesua ja muut Israelin isäin päämiehet vastasivat: ei sovi teidän ja meidän rakentaa meidän Jumalallemme huonetta; mutta me rakennamme yksin \Herralle\ Israelin Jumalalle huoneen, niinkuin Kores Persian kuningas meitä käski.

4:4 Niin sen maakunnan väki heikensi Juudan kansan kädet ja peljätti rakentamasta,

4:5 Ja palkkasivat neuvonantajia heitä vastaan, estämään heidän neuvoansa, niinkauvan kuin Kores Persian kuningas eli, Dariuksen Persian kuninkaan valtakuntaan asti.

4:6 Mutta kuin Ahasverus tuli kuninkaaksi, hänen valtakuntansa alussa, kirjoittivat he kanteen Juudan ja Jerusalemin asujamia vastaan.

4:7 Ja Artahsastan aikana kirjoitti Bislam, Mitridat, Tabeel ja muut heidän seurastansa Artahsastalle Persian kuninkaalle. Ja kirja oli kirjoitettu Syrian kielellä ja tulkittu Syrian kielellä.

4:8 Rehum kansleri ja Simsai kirjoittaja kirjoittivat kirjan Jerusalemia vastaan kuningas Artahsastalle näin:

4:9 Rehum kansleri ja Simsai kirjoittaja, ja muut heidän kanssaveljensä Dinasta, Apharsakista ja Tarpelasta, Persiasta, Arakasta, Babelista, Susanista, Dehasta ja Elamista,

4:3 Mutta Zerubabel ja Jeesua ja muut Israelin Isäin Päämiehet vastaisit: ei sivi teidän ja meidän raketa meidän Jumalallem huonetta/ mutta me rakennam yxin HERralle Israeelin Jumalalle huonen/ niijn-cuin Cores Persian Cuningas meidän käski.

4:4 Nijn sen maacunnan wäki esti Judan Canssan kädet/ ja peljätti rakendamast/

4:5 Ja palckais Neuwonandaita heitä wastan/ estämän heidän neuwoans/ niijncauwan cuin Cores Persian Cuningas eli/ Dariuxen Persian Cuningan waldacundan asti.

4:6 Mutta cosca Ahaswerus tuli Cuningaxi/ hänen waldacundans algusa kirjoitit he canden Judan ja Jerusalemin asujamia wastan.

4:7 JA Arthahsasthan aicana/ kirjoitti Bilsam/ Mitridates/ Tabeel ja muut heidän neuwostans Arthahsasthan Persian Cuningan tygö. Ja kirja oli kirjoitettu Syrian kielellä/ ja tulkittu Syrian kielellä.

4:8 Rehum Cantzleri ja Simsai kirjoittaja/ kirjoitit kirjan Jerusalemita wastan Cuningas Arthahsasthan tygö.

4:9 Silloin Rehum Cantzleri ja Simsai kirjoittaja/ ja muut Neuwonandajat Dinast/ Arphasathast ja Tarplatast/ Persiast/ Arachast/ Babelist/ Susanist/ Dehast ja Elamist.

eelamilaiset,

4:10 ja muut kansat, jotka suuri ja mainehikas Aasenappar vei pakkosiirtolaisuuteen ja sijoitti Samarian kaupunkiin ja muualle, tälle puolelle Eufirat-virran," ja niin edespäin.

4:11 Tämä on jäljennös kirjeestä, jonka he lähettivät hänelle: "Kuningas Artahsastalle sinun palvelijasi, miehet tältä puolelta Eufirat-virran," ja niin edespäin.

4:12 "Tietäköön kuningas, että ne juudalaiset, jotka lähettivät sinun luotasi meidän luoksemme, ovat tulleet Jerusalemiin. He ovat nyt rakentamassa tuota kapinallista ja paha kaupunkia ja pane-massa kuntoon muureja ja korjaamassa perustuksia.

4:13 Niin tietäköön kuningas, että jos se kaupunki rakennetaan ja muurit pannaan kuntoon, he eivät suorita rahaveroa, eivät luonnontuotteita eivätkä tierahaa, ja siitä kärsivät kuningasten tulot.

4:14 Koska kerran me syöme palatsin suolaa eikä meidän sovi nähdä kuninkaan häpäisemistä, sentähden me lähettämme ja ilmoitamme tämän kuninkaalle,

4:15 että hän tutkituttaisi sinun isiesi aikakirjaa; sillä aikakirjasta sinä huomaat ja saat tietää, että se kaupunki on ollut kapinallinen kaupunki, joka on tuottanut kuninkaille ja maakunnille vahinkoa ja jossa ammoisista ajoista on pantu toimeen levottomuuksia. Sentähden se kau-

4:10 Ja muut kansat, jotka suuri ja kuuluisa Asnappar toi tänne, ja pani heidät asumaan Samarian kaupunkiin, ja ne muut toisella puolen virtaa, sillä ajalla.

4:11 Ja kirja, jonka he lähettivät kuningas Artahsastalle, oli näin kirjoitettu: palvelias, miehet, jotka asuvat toisella puolella virtaa, jotka siihen aikaan olivat.

4:12 Se olkoon kuninkaalle tietävä, että Juudalaiset, jotka sinun tyköös tulivat meidän tykömme Jerusalemiin, rakentavat kapinallista ja paha kaupunkia, ja ovat perustaneet ja korottaneet muurit.

4:13 Niin olkoon nyt kuninkaalle tietävä, että jos se kaupunki rakennetaan ja muurit perustetaan, niin ei he sinulle anna tullia, veroa ja ajastaikaista ulostekoa; ja sinä vahingoitset kuningasten veron.

4:14 Nyt siis, että meillä on ravinto kuninkaan huoneesta, ei sovi meidän nähdä kuninkaan ylönkatsetta; sentähden olemme me lähteneet matkaan, ilmoittamaan sitä kuninkaalle,

4:15 Ettäs etsisit isäis aikakirjoista, ja sinä löydät niistä ja saat tietää tämän olevan kapinallisen ja vahingollisen kaupungin kuninkaille ja maakunnille, joka saatti jo vanhasta muutkin luopumaan; jonkatähden myös tämä kaupunki on autioksi tehty.

4:10 Ja muut Canssat/ jotca wäkewä ja cuuluisa mies Asnaphar toi tänne/ ja pani heidän asuman Samarian Caupungeihin/ ja muihin Caupungeihin tällä puolen weden ja Canaan.

4:11 Ja kirja jonga he lähettivät Cuningas Arthahsasthan tygö/ oli näin kirjoitettu.

4:12 Sinun palvelias ne miehet cuin asuwat tällä puolella weden/ ja Canaas.

Se olcon Cuningalle tiettäwä/ että Judalaiset jotca sinun tyköös tulit meidän tygöm Jerusalemiijn/ rakendawat capinalist ja paha Caupungita/ ja on perustanet ja corgottanet muurit.

4:13 Nijn olcon Cuningalle tiettäwä/ että jos se Caupungi raketan ja muurit perustetan/ nijn ei he sinulle anna lahja/ tullia ja ajastaicaista wero/ ja wahingoidzewat Cuningasten weron.

4:14 Me olem caicki palatzis caswatetut/ emme tahtonet enä Cuningan ylöncazdomist nähdä/ sentähden me lähettim ja ilmoitim Cuningalle.

4:15 Ettäs edzisit Isäis Aicakirjoin/ ja sinä löydät nijstä ja saat tietä tämän olevan capinalisen ja wahingolisen Caupungin Cuningaille ja maacunnille/ joca saatti jo wanhast muutkin luopuman/ jongatähden myös tämä Caupungi on autiaksi tehty.

punki on hävitetty.

4:16 Me ilmoitamme siis kuninkaalle, että jos se kaupunki rakennetaan ja muurit pannaan kuntoon, ei sinulla ole oleva mitään osaa tällä puolella Euftrat-virran olevaan maahan."

4:17 Kuningas lähetti vastauksen käskynhaltija Rehumille ja kirjuri Simsaille ja muille heidän virkatovereilleen, jotka asuivat Samariassa ja muualla tällä puolella Euftrat-virran: "Rauhaa" ja niin edespäin.

4:18 "Kirjelmä, jonka meille lähetitte, on minulle tarkkaan luettu.

4:19 Minä annoin käskyn tutkia asiaa, ja huomattiin, että se kaupunki ammoisista ajoista asti on noussut kuninkaita vastaan ja että siellä on pantu toimeen kapinoita ja levottomuuksia.

4:20 Jerusalemissa on ollut mahtavia kuninkaita, jotka ovat hallinneet kaikkea Euftrat-virran senpuoleista maata ja joille on suoritettu rahaveroa, luonnontuotteita ja tiera-

4:21 Antakaa siis käsky, että ne miehet on estettävä työstään ja että se kaupunki on jätettävä rakentamatta, kunnes minulta tulee käsky.

4:22 Ja varokaa, ettette lyö laimin mitään tässä asiassa, etteivät kuninkaat kärsisi siitä suurta vahinkoa."

4:23 Niin pian kuin kuningas Artahsastan kirjelmän jäljennös oli luettu Rehumille, kirju-

4:16 Sentähden me annamme kuninkaan tietää, että jos tämä kaupunki rakennetaan ja muurit tehdään, niin et sinä toista puolta virtaa saa pitää.

4:17 Niin kuningas lähetti vastauksen Rehumille kanslerille ja Simsaille kirjoittajalle, ja muille heidän kanssaveljillensä, jotka Samariassa asuivat, ja muille, jotka toisella puolella virtaa olivat: rauhaa tällä ajalla!

4:18 Lähetyskirja, jonka te meidän tykömme lähetitte, on luettu julkisesti minun edessäni.

4:19 Ja on minulta käsketty etsittää, ja on löydetty sen kaupungin jo vanhaan nousseen kuninkaita vastaan, ja luopuneen, niin että kapina on siinä noussut.

4:20 Ja että Jerusalemissa ovat olleet väkevät kuninkaat ja vallinneet kaikki toisella puolella virtaa, ja heille on annettu tulli, vero ja ajastainen ulosteko.

4:21 Tehkäätkäät siis tämän käskyn jälkeen: estäkäätkäät niitä miehiä rakentamasta kaupunkia, siihenasti kuin minä annan käskyn.

4:22 Niin karttakaat teidänne erehdyksestä tässä asiassa. Miksi semmoinen turmelus pitäis valtaa saaman kuninkaille vahingoksi?

4:23 Kuin kuningas Artahsastan kirja luettiin Rehummin, Simsain kirjoittajan ja heidän kanssaveljeinsä edes-

4:16 Mingätähden me annamme Cuningan tietä/ että jos tämä Caupungi raketan/ ja muurit tehdän. nijn et sinä tätä puolda wirta saa pitää.

4:17 Nlin Cuningas lähetti wastauxen Rehumille/ Cantzlerille ja Simsaille kirjoittajalle/ ja muille heidän cansaveljillens cuin Samarias asuit/ ja muille cuin toisella puolella weden olit/ rauhan ja terweyden.

4:18 Lähetys kirja/ jonga te meidäm tygöm lähetit/ on luettu julkisest minun edesän.

4:19 Ja on minulda käsketty edzittä/ ja on löytty sen Caupungin jo wanhan aican nosnen Cuningoita wastian/ ja luopunen/ nijn että capina on sijnä nosnut.

4:20 Ja että Jerusalemissa owat ollet wäkewät Cuningat/ ja owat wallinnet caicki cuin toisella puolella weden on/ ja heille on annettu tulli/ lahjat ja ajastaicainen wero.

4:21 Tehkät sijs tämän käskyn jälken/ estäkät niittä miehiä rakendamast Caupungi/ siihenasti cuin minä annan käskyn.

4:22 Nijn ottacat waari ettette wijwytteletis täsä asias/ ettei Cuningoille mitän wahingota tulis.

4:23 COsca Cuningas Arthahsasthan kirja luettiin Rehummin/ Simsain kirjoittajan ja heidän

ri Simsaille ja heidän virkato- vereilleen, menivät he kiiruusti Jerusalemiin juutalaisten luo ja estivät väkivoimalla heidät työtä tekemästä.

4:24 Silloin pysähtyi Jumalan temppelin rakennustyö Jerusalemissa ja oli pysähdyksissä Daarejaveksen, Persian kuninkaan, toiseen hallitusvuoteen asti.

Esra 5 LUKU

5:1 Mutta profeetta Haggai ja Sakarja, Iddon poika, profetat, ennustivat Juudassa ja Jerusalemissa oleville juutalaisille Israelin Jumalan nimeen, hänen, jonka nimiin he olivat otetut.

5:2 Niin Serubbaabel, Sealtielin poika, ja Jeesua, Joodsadakin poika, nousivat ja alkoivat rakentaa Jumalan temppeliä Jerusalemissa, ja heidän kanssansa Jumalan profetat, jotka tukivat heitä.

5:3 Siihen aikaan tulivat heidän luoksensa Tattenai, Eufirat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, ja Setar-Boosenai sekä heidän virkatoverinsa ja sanoivat heille näin: "Kuka on käskenyt teitä rakentamaan tätä temppeliä ja panemaan kuntoon tätä muuria?"

5:4 Niin me sanoimme heille niiden miesten nimet, jotka tätä rakennusta rakensivat.

5:5 Ja juutalaisten vanhinten yllä oli heidän Jumalansa silmä, niin ettei heitä estetty työstä, vaan meni kertomus asiasta Daarejavekselle ja

sä, menivät he kiiruusti Jerusalemiin Juudalaisten tykö ja estivät heidät käsivarrella ja väkevyydellä.

4:24 Silloin lakattiin Jumalan huoneen työstä Jerusalemissa, niin että se jäi Dariuksen Persian kuninkaan toiseen vuoteen asti.

5 LUKU

5:1 Ja prophetat Haggai ja Sakaria, Iddon poika, ennustivat Juudalaisille, jotka olivat Juudassa ja Jerusalemissa, Israelin Jumalan nimeen.

5:2 Silloin nousivat Serubabel Sealtielin poika, Jesua Jotsadakin poika ja rupesivat rakentamaan Jumalan huonetta Jerusalemissa ja Jumalan prophetat heidän kanssansa, auttain heitä.

5:3 Siihen aikaan tuli Tatnai heidän tykönsä, joka oli maaherra toisella puolella virtaa, ja Setarbosnai, ja heidän kanssaveljensä, ja sanoivat näin heille: kuka on käskenyt rakentaa tätä huonetta ja näitä muureja perustaa?

5:4 Niin me sanoimme heille, mitkä niiden miesten nimet olivat, jotka tätä rakennusta rakensivat.

5:5 Ja heidän Jumalansa silmä tuli Juudan vanhimpain päälle, ettei sitä heiltä niinkauvaksi estetty, kuin sanoma vietiin Dariuksen tykö; ja lähetyskirja tuli siitä

cansaweljeins edes/ menit he kirjust Jerusalemiin Judalaisten tygö/ ja estit heidän käsivarrella ja wäkwedydellä.

4:24 Silloin lacattin Jumalan huoneen työstä Jerusalemissa/ nijn että se jäi Dariuxen Persian Cuningan toisen wuoten asti.

V. Lucu

5:1 JA Prophetat Haggai ja Sacharia Iddon poica ennustit Judalaisille jotca olit Judas ja Jerusalemissa/ Israelin Jumalan nimen.

5:2 Silloin nousit Serubabel Sealthielin poica ja Jesua Josedekin poica/ ja rupeisit rakendaman Jumalan huonetta Jerusalemissa/ ja Jumalan Prophetat heidän cansans/ auttain heitä.

5:3 Slihen aican tuli Thathnai heidän tygöns/ joca oli Maanherra tällä puolen weden/ ja StarBosnai heidän cansaweljens/ ja sanoit näin heille: cuca teidän on käskenyt rakenda tätä huonetta/ ja hänen muurejans perusta.

5:4 Nijn me sanoim heille: mitkä nijden miesten nimet owat/ jotca tätä rakennusta rakendawat.

5:5 Ja Jumamalan silmä tuli Judan wanhimbain päälle/ ettei se heildä nijncawaxi estetty cuin sanoma wietin Dariuxen tygö: ja lähetys kirja

<p>odotettiin sitä koskevan kirjoituksen tuloa sieltä takaisin.</p>	<p>asiasta takaperin jälleen.</p>	<p>tuli siitä asiasta takaperin jäljens.</p>
<p>5:6 Jäljennös kirjeestä, jonka Tattenai, Euftrat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, ja Setar-Boosenai sekä tämän virkatoverit, ne afarsakilaiset, jotka olivat tällä puolella Euftrat-virran, lähettivät kuningas Daarejavekselle;</p>	<p>5:6 Ja kirja, jonka Tatnai maaherra toisella puolella virtaa, ja Setarbosnai, ja hänen kanssaveljensä Apharsakista, jotka olivat toisella puolella virtaa, lähettivät kuningas Dariukselle,</p>	<p>5:6 JA kirja jonga Thathnai Maanherra tällä puolen weden/ ja StarBosnai/ ja hänen cansaweljens Arphasadist/ jotca olit tällä puolen weden/ lähetit Cuningas Dariuxen tygö.</p>
<p>5:7 he näet lähettivät hänelle kertomuksen, ja siihen oli kirjoitettu näin: "Kuningas Daarejavekselle kaikkea rauhaa!</p>	<p>5:7 Ja sanat, jotka he lähettivät hänelle olivat näin kirjoitetut: kuninkaalle Dariukselle (toivotetaan) kaikkea rauhaa!</p>	<p>5:7 Ja ne sanat jotca he lähetit hänen tygöns/ owat näin kirjoitetut: Darius Cuningalle caicki rauha.</p>
<p>5:8 Tietäköön kuningas, että me menimme Juudan maakuntaan, suuren Jumalan temppelille. Sitä rakennetaan suurista kivistä, ja hirsiiä pannaan seiniin. Työ tehdään tarkasti ja sujuu heidän käsissään.</p>	<p>5:8 Olkoon kuninkaalle tietävä, että me tulimme Juudan maakuntaan, kaikkein suurimman Jumalan huoneen tykö; ja sitä rakennetaan jaloista suurista kivistä, hirret pannaan seiniin, ja työ joutuu ja menestyy heidän käsissäänsä.</p>	<p>5:8 Se olcon Cuningalle tietävä/ että me tulim Judan maacundaan sen caickein suurimman Jumalan huonen tygö/ sitä raketan caickinai-sist kiwist/ hirret panna seiniin/ ja työ joutu ja menesty heidän käsissäänsä.</p>
<p>5:9 Sitten me kysyimme vanhimmilta ja sanoimme heille näin: 'Kuka on käskenyt teitä rakentamaan tätä temppeliä ja panemaan kuntoon tätä muuria?'</p>	<p>5:9 Niin me kysyimme vanhimmilta ja sanoimme heille: kuka teille antoi käskyn rakentaa tätä huonetta ja näitä muureja perustaa?</p>	<p>5:9 Nijn me kysyim wanhim-mille/ ja sanoim heille: cuca teille andoi käskyn rakenda tätä huonetta/ ja näitä muureja perusta?</p>
<p>5:10 Me kysyimme heiltä myöskin heidän nimiänsä ilmoittaaksemme ne sinulle ja kirjoitimme muistiin niiden miesten nimet, jotka ovat heitä johtamassa.</p>	<p>5:10 Me kysyimme myös heiltä heidän nimensä, antaaksemme sinulle ne tietää, ja me kirjoitimme niiden miesten nimet, jotka heidän päämiehensä olivat.</p>	<p>5:10 Me kysyimme myös heille heidän nimens/ andaxem sinulle ne tietä: ja me kirjoitim nijden miesten nimet jotca heidän Päämiehens olit.</p>
<p>5:11 Ja he antoivat meille tämän vastauksen: 'Me olemme taivaan ja maan Jumalan palvelijoita, ja me rakennamme uudestaan temppeliä, joka oli rakennettu monta vuotta sitten. Suuri Israelin kuningas sen rakensi ja sai sen valmiiksi.</p>	<p>5:11 Ja senkaltaisen sanan he meille vastasivat, sanoen: me olemme taivaan ja maan Jumalan palveliat, ja rakennamme tätä huonetta, joka ennen monta vuotta oli rakennettu, jonka väkevä Israelin kuningas oli rakentanut ja pannut ylös.</p>	<p>5:11 Ja sencaltaisen sanan he meille wastaisit/ sanoden: me olem taiwan ja maan Jumalan palweliat/ ja rakennam tätä huonetta/ joca ennen monda vuotta oli rakettu/ jonga yxi wäkevä Israelin Cuningas oli rakendanut ja pannut ylös.</p>
<p>5:12 Mutta koska meidän isämme vihoittivat taivaan</p>	<p>5:12 Mutta sittekuin meidän isämme vihoittivat taivaan Jumalan, antoi hän heidät</p>	<p>5:12 Mutta sijttecuin meidän Isät wihoitit Jumalan taiwast/</p>

Jumalan, antoi hän heidät kaldealaisen Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, käsiin; ja hän hävitti tämän temppelin ja vei kansan pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin.

5:13 Mutta Kooreksen, Baabelin kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena antoi kuningas Koore kaskyn rakentaa uudestaan tämän Jumalan temppelin.

5:14 Kuningas Koore antoi myös tuoda Baabelin temppelistä esiin Jumalan temppelin kulta- ja hopeakalut, jotka Nebukadnessar oli vienyt pois Jerusalemin temppelistä ja tuonut Baabelin temppeliin; ja ne annettiin Sesbassar-nimiselle miehelle, jonka hän oli asettanut kaskynhaltijaksi.

5:15 Ja hän sanoi tälle: Ota nämä kalut, mene ja pane ne Jerusalemin temppeliin. Ja Jumalan temppeli rakennettakoon entiselle paikallensa.

5:16 Niin tämä Sesbassar tuli ja laski Jumalan temppelin perustuksen Jerusalemissa. Ja siitä ajasta alkaen tähän saakka sitä on rakennettu, eikä se vielääkään ole valmis.'

5:17 Jos kuningas siis hyväksii näkee, niin tutkittakoon kuninkaan aarrekkamiossa siellä Baabelissa, onko niin, että kuningas Koore on antanut kaskyn rakentaa tämän Jumalan temppelin Jerusalemissa; ja lähettänee kuningas meille tiedon tahdostansa tässä asiassa."

Nebukadnetsarin käsiin, Kaldealaisten kuninkaan Babelista; hän jaotti tämän huoneen ja vei kansan Baabeliin.

5:13 Mutta ensimmäisenä Kooreksen, Babelin kuninkaan vuonna, käski kuningas Koore tämän Jumalan huoneen rakentaa.

5:14 Ja ne kulta astiat ja hopia astiat, mitkä olivat siinä Jumalan huoneessa, jotka Nebukadnetsar otti Jerusalemin templistä ja vei Babelin templiin, ne otti kuningas Koore Babelin templistä ja antoi yhdelle Sesbassar-nimeltä, jonka hän pani heidän päämieheksensä,

5:15 Ja sanoi hänelle: ota nämät astiat, mene ja vie ne Jerusalemin templiin, ja anna Jumalan huone rakennettakoon paikallensa.

5:16 Silloin tuli se Sesbassar ja laski Jumalan huoneen perustuksen Jerusalemissa; ja siitä ajasta niin tähän asti on sitä rakennettu, ja ei ole vielä täytetty.

5:17 Nyt siis jos kuninkaalle kelpaa, niin antakaan etsiä kuninkaan tavarahuoneessa, joka on Babelissa, jos se on käsketty Koore kuninkaalta, heidän rakentaa tätä Jumalan huonetta, joka on Jerusalemissa, ja antakoon tästä asiasta meidän tietää kuninkaan tahdon.

andoi hän heidän Nebucad-Nezarin käsijn/ Calderein Cuningan Babelist/ hän jaotti tämän huoneen ja wei Canssan Babelijn.

5:13 MUtta ensimmäisnä Corexen Babelin Cuningan vuonna käski Cuningas Cores tämän Jumalan huoneen raketa.

5:14 Ne culdaastiat ja hopiaastiat cuin olit siinä Jumalan huones/ jotca Nebucad-Nezar otti Jerusalemin Tempelist/ ja wei Babelin Templijn/ ne otti Cuningas Cores Babelin Tempelist/ ja andoi Sesbazarille/ jonga hän pani heidän päämiehexens.

5:15 Ja sanoi hänelle: ota nämät astiat/ mene ja wie heitä Jerusalemin Templijn/ ja anna Jumalan huone raketta paicallens.

5:16 Silloin tuli tämä Sesbazar/ ja laski Jumalan huoneen perustuxen Jerusalemis/ ja sijtä ajast niijn tähän asti on rakettu/ ja ei ole wielä täytetty.

5:17 Nyt sijs/ jos Cuningan kelpa/ niijn andacan edziä Cuningan tavarahuones Babelis/ jos se on käsketty Cores Cuningalda heidän raketa tätä Jumalan huonetta cuin on Jerusalemis/ ja andacon tästä asiast Cuningan tahdon meidän tietä.

Esra 6 LUKU

6:1 Niin kuningas Daarejaves

6 LUKU

6:1 Niin Darius kuningas

VI. Lucu

6:1 Nlin Darius Cuningas käs-

antoi käskyn, että asiaa tutkittaisiin Baabelin arkistossa, jonne myös aarteet koottiin.

6:2 Ja Ahmetan linnasta, Meedian maakunnasta, löydettiin kirjakäärö, johon oli kirjoitettu seuraavasti: "Muis-tettava tapahtuma:

6:3 Kuningas Kooreksen ensimmäisenä hallitusvuotena kuningas Koores antoi käskyn: Jumalan temppeli Jerusalemissa, se temppeli rakennettakoon paikaksi, jossa uhreja uhrataan. Sen perustukset laskettakoon lujiksi, sen korkeus olkoon kuusikymmentä kyynärää ja leveys kuusikymmentä kyynärää.

6:4 Siinä olkoon aina rinnakkain kolme kivikertaa suuria kiviä ja yksi hirsikerta uusia hirsiiä; ja kustannukset suoritettakoon kuninkaan hovista.

6:5 Ja myös Jumalan temppelin kulta- ja hopeakalut, jotka Nebukadnessar vei pois Jerusalemin temppelistä ja toi Baabeliin, annettakoon takaisin. Ne tulkoot paikoilleen Jerusalemin temppeliin, pantakoon ne Jumalan temppeliin."

6:6 - "Niinmuodoin on sinun, Tattenai, joka olet Euf-rat-virran tuonpuoleisen maan käskynhaltija, sinun, Setar-Boosenai, ja teidän virkatoverienne, niiden afarsakilaisten, jotka ovat tuolla puolella Euf-rat-virran, pysyttävä siitä erillänne.

6:7 Antakaa Jumalan temppelin rakennustyön olla rauhas-sa. Juutalaisten käskynhaltija ja juutalaisten vanhimmat ra-

käski etsiä kantselissa, kuninkaan tavarahuoneessa Babelissa.

6:2 Silloin löydettiin Ahmetan linnasta, joka on Median maakunnassa, kirja, jossa oli näin muistoksi kirjoitettu:

6:3 Ensimmäisenä kuningas Koreksen vuonna käski kuningas Kores rakentaa Jumalan huoneen Jerusalemissa paikaksi, jossa uhrataan, ja laskea perustuksen, kuusikymmentä kyynärää korkiaksi ja kuusikymmentä kyynärää leviäksi;

6:4 Kolme seinää vuolluista kivistä ja yksi seinä uusista puista; ja että kuninkaan huoneesta piti annettaman ylöspitämys;

6:5 Piti myös Jumalan huoneen hopiaiset ja kultaiset astiat, jotka Nebukadnessar oli ottanut Jerusalemin kirkosta ja vienyt Babeliin, annettaman ja vietämän jälleen templiin, Jerusalemiin, pantavaksi siallensa Jumalan huoneeseen.

6:6 Niin olkaat nyt erinänne heistä, sinä Tatnai maaherra sillä puolella virtaa, ja sinä Setarbosnai, ja teidän kansaveljenne Apharsakista, te jotka olette sillä puolella virtaa.

6:7 Antakaat heidän tehdä työtä Jumalan huoneessa, että Juudalaisten päämies ja heidän vanhimpansa saisivat Jumalan huoneen rakenne-

ki edziä Cantzelijs/ Cuningan tavarahuones Babelis.

6:2 Silloin löyttin Ahmethan linnast/ joca on Medis/ yxi kirja/ josa oli näin muistoxi kirjoitettu:

6:3 ENsimäisnä Cuningas Co-rexen vuonna/ käski Cuningas Cores Jumalan huonen raketa Jerusalemis/ sille paikalle cuin uhratan/ ja laske perustuxen/ cuuttakymmendä kynärätä corkiaxi/ ja cuuttakymmendä kynärätä lewiäxi.

6:4 Colme seinä caickinaisista kiwistä ja yxi seinä puista/ ja että Cuningan huonest pitä annettaman ruoca.

6:5 Nijn myös Jumalan huonen hopiaiset ja cullaiset astiat/ jotca NebucadNesar oli ottanut Jerusalemin kircost ja wienyt Babelijn/ annetta ja wietä jäl lens Jerusalemiijn sial lens Jumalan huoneseen.

6:6 Nlin olcat nyt erinäns heistä/ sinä Thathnai maan Herra sillä puolen weden/ ja sinä StharBosnai/ ja teidän cansaweljen Arphasathist/ te jotca oletta sillä puolen weden.

6:7 Andacat heidän tehdä työtä Jumalan huones/ että Judasten päämies ja heidän wanhimbans saisit Jumalan

<p>kentakoot Jumalan temppelin paikallensa.</p>	<p>tuksi entiselle paikallensa.</p>	<p>huonen raketuxi hänen endiselle paicallens.</p>
<p>6:8 Ja minä annan käskyn, mitä teidän on tehtävä juutalaisten vanhimmille heidän rakentaessaan Jumalan temppeliä: tuolta puolelta Eufraat-virran tulevista kuninkaan verotuloista suoritettakoon niille miehille tarkasti ja viivyttelämättä kustannukset.</p>	<p>6:8 On myös käsketty minulta, mitä Juudan vanhimmille pitää annettaman, että he rakentaisivat tämän Jumalan huoneen, nimittäin: että sille väelle pitää juuri kiiruusti ylöspitämys annettaman kuninkaan verokalusta siltä puolelta virtaa, ja ei heitä estettämän.</p>	<p>6:8 Se on myös käsketty minulta mitä Judan vanhimmille pitää annettaman/ että he rakennaisit tämän Jumalan huonen/ nimittäin: että sille väelle pitä juuri kirjust ruoca annettaman Cuningan werocalust sildä puolen weden/ ja ei heitä estettämän.</p>
<p>6:9 Ja mitä tarvitaan, mullikoita, oinaita ja karitsoita polttouhreiksi taivaan Jumalalle, nisuja, suolaa, viiniä ja öljyä, se annettakoon heille Jerusalemin pappien esityksestä joka päivä, laiminlyömittä,</p>	<p>6:9 Ja mitä tarvitaan mullia, ja oinaita, ja karitsoita uhriksi taivaan Jumalalle, nisuja, suoloja, viinaa ja öljyä, Jerusalemin pappein tavan jälkeen, niin pitää heille annettaman joka päivä ilman yhdekkään erehdyksetä.</p>	<p>6:9 Jos he tarwidzewat calpeja/ caridzoita taicka caurita uhrixi taiwaliselle Jumalalle/ nisuja/ suoloja/ wijna ja öljyä/ Jerusalemin Pappein tawan jälken/ nijn pitää heille annettaman jocapäiwä ilman yhdetäkän estettä.</p>
<p>6:10 että he uhraisivat suloisesti tuoksuvia uhreja taivaan Jumalalle ja rukoilisivat kuninkaan ja hänen poikiensa hengen puolesta.</p>	<p>6:10 Että he uhraisivat taivaan Jumalalle makiaa hajuja, ja rukoilisivat kuninkaan ja hänen lastensa elämän edestä.</p>	<p>6:10 Että he uhraisit taiwaliselle Jumalalle makiata hajuja/ ja rucoilisit Cuningan ja hänen lastens elämän edest.</p>
<p>6:11 Ja minä annan käskyn, että kuka ikinä rikkoo tämän määräyksen, hänen talostaan revittäköön hirsi, ja hänet ripustettakoon ja naulittakoon siihen, ja hänen talostaan tehtäköön siitä syystä soraläjä.</p>	<p>6:11 Tämä käsky on minulta annettu, että kuka ikänä nämät sanat muuttaa, hänen huoneestansa pitää yksi hirsi reväistämän, joka pitää nostettaman ylös, ja hän siihen ripustettaman, ja hänen huoneensa pitää lokaläjäksi tehtämän sen työn tähden.</p>	<p>6:11 Tämä käsky on minulta annettu/ ja cucaikänäns nämät sanat muutta/ hänen huonestans pitää yxi hirsi reväistämän ja nostettaman ylös/ ja hänen pitää siihen ripustettaman/ ja hänen huonens pitää localäjäxi tehtämän sen työn tähden.</p>
<p>6:12 Ja Jumala, joka on asettanut nimensä siihen, kukistakoon jokaisen kuninkaan ja kansan, joka ojentaa kätensä rikkomaan tätä määräystä hävittämällä Jumalan temppelin Jerusalemissa. Minä Daarejaves olen antanut tämän käskyn; se tarkoin täytettäkään."</p>	<p>6:12 Jumala, joka on nimensä pannut asumaan siinä, tappakoon kaikki ne kuninkaat ja kansat, jotka ojentavat kätensä muuttamaan taikka särkemään tätä Jumalan huonetta, joka on Jerusalemissa. Minä Darius olen tämän käskyn antanut, ja se pitää juuri nopiasti tehtämän.</p>	<p>6:12 Jumala joca taiwas asu/ hän tappacon caicki ne Cuningat ja Canssat/ jotca ojendawat kätens muuttaman taicka särkemän Jumalan huonetta/ joca on Jerusalemis. Minä Darius olen näitä käskenynt/ että se pidäis juuri nopiast tehtämän.</p>
<p>6:13 Silloin Tattenai, Eufraat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, Setar-Boosenai</p>	<p>6:13 Silloin Tatnai maaherra sillä puolella virtaa, ja Setarbosnai ja heidän kanssaveljensä, joiden tykö kuningas</p>	<p>6:13 Silloin Thathnai maan Herra sillä puolen weden/ ja StharBosnai heidän cansawel-</p>

ja heidän virkatoverinsa täytivät tarkoin käskyn, jonka kuningas Daarejaves oli heille lähettänyt.	Darius oli lähettänyt, tekivät sen nopiasti.	jeins cansa/ joiden tygö Cuningas Darius oli lähettänyt/ teit sen nopiast.
6:14 Niin juutalaisten vanhimmat rakensivat, ja työ onnistui heille profeetta Haggain ja Sakarjan, Iddon pojan, ennustuksen tukemana. Ja he saivat sen valmiiksi Israelin Jumalan käskyn ja Kooreksen, Daarejaveksen ja Artahsastan, Persian kuninkaan, käskyn mukaan.	6:14 Ja Juudalaisten vanhimmat rakensivat, ja se menestyi, Haggain prophetan ja Sakarian Iddon pojan ennustuksen jälkeen; ja he rakensivat ja päättivät sen Israelin Jumalan käskyn jälkeen; ja Koreksen, Dariuksen ja Artahsastan Persian kuninkain käskyn jälkeen.	6:14 Ja Judalaisten wanhimmat rakensit/ ja se menestyi Haggai Prophetan ja Sacharian Iddon pojan ennustuxen jälken/ ja he rakensit ja päätit Israelin Jumalan käskyn jälken/ ja Corexen/ Dariuxen ja Arthahsasthan Persian Cuningasten käskyn jälken.
6:15 Tämä temppele valmistui adar-kuun kolmanneksi päiväksi, nimittäin kuningas Daarejaveksen kuudentena hallitusvuotena.	6:15 Ja huone päätettiin täydellisesti kolmanten päivään asti Adarin kuuta, kuudentena kuningas Dariuksen valtakunnan vuonna.	6:15 Ja huone päätettin täydellisest colmanden päivän asti Adarin Cuusta/ joca oli cuudendena Cuningas Dariuxen waldacunnan vuonna.
6:16 Silloin israelilaiset, papit ja leeviläiset ja muut pakkosiirtolaiset, viettivät Jumalan temppelin vihkiäisiä iloiten	6:16 Ja Israelin lapset, papit, Leviläiset ja muut, jotka vankeudesta tulleet olivat, pitivät ilolla Jumalan huoneen vihkimistä,	6:16 JA Israelin lapset/ Papit/ Lewitat/ ja muut jotca fangina olit ollet/ pidit ilolla Jumalan huonen wihkimist.
6:17 ja uhrasivat Jumalan temppelin vihkiäisissä sata härkää, kaksisataa oinasta ja neljäsataa karitsaa sekä syntihriksi koko Israelin puolesta kaksitoista kaurista, Israelin sukukuntien luvun mukaan.	6:17 Ja uhrasivat tässä Jumalan huoneen vihkimyksessä sata mullia, kaksisataa oinasta, neljäsataa karitsaa ja kaksitoistakymmentä kaurista, koko Israelin syntein edestä, Israelin sukukuntain luvun jälkeen,	6:17 Ja uhrasit täsä Jumalan huonen wihkimyxes sata calpeja/ caxi sata oinasta/ neljä sata caridzata/ ja caxitoistakymmendä caurista/ coco Israelin syndein edest/ Israelin sucucundain lugun jälken.
6:18 Ja he asettivat papit ryhmittäin ja leeviläiset osastoittain Jumalan palvelukseen Jerusalemissa, niinkuin on kirjoitettuna Mooseksen kirjassa.	6:18 Ja asettivat papit vuoroonsa ja Leviläiset järjestykseensä, palvelemaan Jumalaa, joka on Jerusalemissa, niinkuin Moseksen kirjassa on kirjoitettu.	6:18 Ja asetit Papit wuorolens/ ja Lewitat järjestyxellens/ palweleman Jumalata joca on Israelis/ nijncuin Mosexen kirjas on kirjoitettu.
6:19 Sitten pakkosiirtolaiset viettivät pääsiäistä ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä.	6:19 Ja ne, jotka vankeudesta olivat tulleet, pitivät pääsiäistä neljäntenä päivänä toistakymmentä ensimmäisestä kuukaudesta.	6:19 JA ne/ jotca fangina olit ollet pidit Pääsiäistä neljäntenätoistakymmendenä päivänä ensimmäisestä Cuucaudest.
6:20 Sillä papit ja leeviläiset olivat yhtenä miehenä puhdistautuneet, niin että he kaikki olivat puhtaat. Ja he teurastivat pääsiäislampaan kaikille	6:20 Sillä papit ja Leviläiset olivat puhdistaneet itsensä, niin että he kaikki olivat puhtaat niinkuin yksi mies; ja he teurastivat pääsiäislampaan kaikkein vankeu-	6:20 Papit ja Lewitat olit puhdistanet idzens/ nijn että he caicki olit puhtat nijncuin yxi mies/ ja he teurastit Pääsiäisen caickein fangeuxen

pakkosiirtolaisille, veljillensä papeille ja itsellensä.

6:21 Ja sitä söivät kaikki pakkosiirtolaisuudesta palanneet israelilaiset sekä kaikki, jotka olivat eristäytyneet maassa asuvien pakanain saastaisuudesta ja liittyneet heihin etsiäkseen Herraa, Israelin Jumalaa.

6:22 Ja he viettivät happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää iloiten, sillä Herra oli ilahuttanut heitä, kun oli kääntänyt Assurin kuninkaan sydämen heidän puolelleen, niin että hän avusti heitä Jumalan, Israelin Jumalan, temppelin rakentamistyössä.

den lasten edestä, ja pappein heidän veljeinsä edestä ja itse edestänsä.

6:21 Ja Israelin lapset jotka vankeudesta palanneet olivat, söivät, ja kaikki, jotka itsensä olivat eroittaneet maan pakanain saastaisuudesta heidän tykönsä, etsimään \Herraa\ Israelin Jumalaa,

6:22 Ja pitivät happamattoman leivän juhlaa ilolla seitsemän päivää; sillä \Herra\ oli heidät iloittanut, ja kääntänyt Assurin kuninkaan sydämen heidän puoleensa, että he tulivat vahvistetuksi Jumalan huoneen työssä, joka on Israelin Jumala.

lasten edest/ ja Pappein heidän veljeins edest/ ja idze edestäns.

6:21 Ja Israelin lapset jotca fangeudest palannet olit/ ja caicki jotca idzens olit erittännet maan pacanaiden saastaisuudest heidän tygöns/ edzimän HERra Israelin Jumalata.

6:22 Ne söit ja pidit happamattoman leiwän juhla/ ilolla seidzemen päiwä: sillä HERra oli heidän iloittanut ja kääntänyt Assurin Cuningan sydämen heidän puolens/ että he tulit wahwistetuxi Jumalan huonen tegois/ joca on Israelin Jumala.

Esra 7 LUKU

7:1 Näiden tapausten jälkeen, Persian kuninkaan Artahsastan hallituksen aikana, lähti Esra, Serajan poika, joka oli Asarjan poika, joka Hilikian poika,

7:2 joka Sallumin poika, joka Saadokin poika, joka Ahitubin poika,

7:3 joka Amarjan poika, joka Asarjan poika, joka Merajotin poika,

7:4 joka Serahjan poika, joka Ussin poika, joka Bukkin poika,

7:5 joka Abisuan poika, joka Piinehaan poika, joka Eleasarin poika, joka Aaronin, ylimmäisen papin, poika -

7:6 tämä Esra lähti Baabelista. Hän oli kirjanoppinut, perehtynyt Mooseksen lakiin, jonka Herra, Israelin Jumala,

7 LUKU

7:1 Mutta näiden jälkeen Artahsastan Persian kuninkaan hallitessa oli Esra Serajan poika, Asarian pojan, Hilikian pojan,

7:2 Sallumin pojan, Zadokin pojan, Ahitobin pojan,

7:3 Amarian pojan, Asarian pojan, Merajotin pojan,

7:4 Serahian pojan, Ussin pojan, Bukkin pojan,

7:5 Abisuan pojan, Pinehaan pojan, Eleatsarin pojan, ylimmäisen papin Aaronin pojan.

7:6 Tämä Esra meni ylös Baabelista, joka oli toimellinen kirjanoppinut Moseksen laissa, jonka \Herra\ Israelin Jumala oli antanut. Ja ku-

VII. Lucu

7:1 MUtta näiden jälken Artahsasthan Persian Cuningan waldacunnas oli Esra Sarajan poica/ Asarian pojan/ Hilikian pojan.

7:2 Sallumin pojan/ Zadochin pojan/ Ahitobin pojan.

7:3 Amariahn pojan/ Asarian pojan/ Merajothin pojan.

7:4 Serahian pojan/ Usin pojan/ Bukin pojan.

7:5 Abisuan pojan/ Phineexen pojan/ Eleazarin pojan/ Aaronin pojan/ sen ylimmäisen Papin.

7:6 Tämä Esra meni Babelist/ joca oli kelwollinen kirjanoppenu Mosexen lais/ jonga HERra Israelin Jumala oli an-

oli antanut. Ja kuningas antoi hänelle kaikki, mitä hän halusi, koska Esran päällä oli Herran, hänen Jumalansa, käsi.

7:7 Myös israelilaisia ja papeja, leeviläisiä, veisaajia, ovenvartijoita ja temppelipalvelijoita lähti Jerusalemiin kuningas Artahsastan seitsemäntenä hallitusvuotena.

7:8 Ja hän tuli Jerusalemiin viidennessä kuussa kuninkaan seitsemäntenä hallitusvuotena.

7:9 Sillä ensimmäisen kuun ensimmäisenä päivänä alkoi lähtö Baabelista; ja viidennen kuun ensimmäisenä päivänä hän tuli Jerusalemiin, koska Jumalan hyvä käsi oli hänen päällänsä.

7:10 Sillä Esra oli kiinnittänyt sydämensä Herran lain tutkimiseen, seuratakseen sitä ja opettaakseen Israelissa lakia ja oikeutta.

7:11 Tämä on jäljennös kirjeestä, jonka kuningas Artahsasta antoi pappi Esralle, kirjanoppineelle, joka oli Herran Israelille antamien käskyjen ja ohjeitten tuntija:

7:12 "Artahsasta, kuningasten kuningas, pappi Esralle, taiwaan Jumalan lain tuntijalle", ja niin edespäin.

7:13 "Minä annan käskyn, että minun valtakunnassani jokainen Israelin kansan jäsen ja sen papit ja leeviläiset, jotka ovat halukkaat lähtemään Jerusalemiin, lähtekööt sinun kanssasi,

7:14 koska kuningas ja hänen

ningas antoi hänelle kaikki, mitä hän anoi, \Herran\ hänen Jumalansa käden jälkeen, joka hänen ylitsensä oli.

7:7 Ja siinä meni muutamia Israelin lapsista ja papeista ja Leviläisistä, veisaajista, ovenvartioista ja Netinimeistä ylös Jerusalemiin, seitsemäntenä Artahsastan kuninkaan vuonna.

7:8 Ja hän tuli Jerusalemiin viidentenä kuukautena, se oli seitsemäs kuninkaan vuosi.

7:9 Sillä ensimmäisenä päivänä ensimmäistä kuuta alkoi hän lähteä Babelista, ja ensimmäisenä päivänä viidennettä kuuta tuli hän Jerusalemiin, Jumalan hyvän käden kautta, joka hänen ylitsensä oli.

7:10 Sillä Esra oli valmistanut sydämensä etsimään \Herran\ lakia, ja tekemään sitä ja opettamaan Israelille säätyjä ja oikeutta.

7:11 Ja näin on se kirja, jonka Artahsasta antoi papille Esralle, kirjanoppineelle, joka oli opettaja \Herran\ käskysanoissa ja säädyissä Israelille:

7:12 Artahsasta kuningasten kuningas Esralle papille ja kirjanoppineelle taiwaan Jumalan laissa: rauhaa tällä ajalla!

7:13 Minä olen käsenyt, että kenenkä ikänä kelpaa minun valtakunnassani Israelin kansasta, papeista ja Leviläisistä mennä kanssas Jerusalemiin, niin menkään.

7:14 Sinä olet lähetetty ku-

danut. Ja Cuningas andoi hänelle kaikki mitä hän anoi/ HERran hänen Jumalans käden jälkeen joca hänen päälläns oli.

7:7 Ja sijnä meni muutamita Israelin lapsist ja Papeist ja Lewitaist/ weisaist/ owenwartioist ja Nethinimeist Jerusalemiijn/ seidzemendenä Artahsasthan Cuningan vuonna.

7:8 Ja he tulit Jerusalemiijn wijdendenä Cuucautena/ se on seidzemes Cuningan wuosi.

7:9 Sillä ensimmäisnä päiwänä ensimmäisestä Cuusta aiwoit he lähte Babelist/ ja ensimmäisnä päiwänä wijdennestä Cuusta/ tuli hän Jerusalemiijn Jumalan hywän käden cautta/ joca hänen päälläns oli.

7:10 Sillä Esra oli walmistanut sydämens edzimän HERran Lakia/ ja tekemän ja opettaman Israelille käskyjä ja oikeutta.

7:11 Ja näin on se kirja jonka Cuningas Arthahsastha andoi Papille Esralle kirjanoppinulle/ joca oli opettaja HERran sanas ja Lais/ Israelin päällä:

7:12 Arthahsastha Cuningasten Cuningas Esralle Papille ja kirjanoppinulle taiwalisen Jumalan Lais/ rauhan ja terweyden.

7:13 Minä olen käsenyt/ että kenengä ikänäns Israelin Canssasta/ Papeista ja Lewitaista/ kelpa minun waldacunnasani mennä cansas Jerusalemiijn/ nijn mengän.

7:14 Sinä joca olet lähetetty

seitsemän neuvonantajaansa ovat lähettäneet sinut tarkastamaan, ovatko olot Juudassa ja Jerusalemissa sinun Jumalasi lain mukaiset, joka on sinun kädessäsi,

7:15 ja viemään sinne hopean ja kullan, minkä kuningas ja hänen neuvonantajansa ovat antaneet vapaaehtoisena lahjana Israelin Jumalalle, jonka asumus on Jerusalemissa,

7:16 ja myös kaiken hopean ja kullan, minkä saat koko Baabelin maakunnasta, sekä ne vapaaehtoiset lahjat, jotka kansa ja papit antavat Jumalansa temppeliin Jerusalemiin.

7:17 Osta siis näillä rahoilla mitä tunnollisimmin härkiä, oinaita ja karitsoita ynnä niihin kuuluvia ruoka- ja juomauhreja; ja uhraa ne teidän Jumalanne temppelin alttarilla Jerusalemissa.

7:18 Ja mitä sinä ja sinun veljesi näette hyväksi tehdä hopean ja kullan tähteillä, se tehkää Jumalanne tahdon mukaan.

7:19 Ne kalut, jotka sinulle annetaan jumalanpalvelusta varten sinun Jumalasi tempelissä, jätä Jerusalemin Jumalan eteen.

7:20 Ja muut Jumalasi temppelin tarpeet, joita joudut suorittamaan, sinä saat suorittaa kuninkaan aarekammiosta.

7:21 Ja minä, kuningas Artahsasta, annan käskyn kaikille aarteistojen vartijoille tuolla puolella Eufrat-virran: 'Kaikki, mitä pappi Esra, taivaan Ju-

ninkaalta ja seitsemältä neuvonantajalta etsimään Juudaa ja Jerusalemia, sinun Jumalasi lain jälkeen, joka käsissä on;

7:15 Ja ettäs otat myötäs sen hopian ja kullan, minkä kuningas ja hänen neuvonantajansa hyvällä mielellä ovat uhranneet Israelin Jumalalle, jonka maja on Jerusalemissa.

7:16 Ja kaikkinaisen hopian ja kullan, minkä sinä saat koko Babelin maakunnasta, kuin kansa ja papit hyvällä mielellä antavat Jumalan huoneeseen, joka on Jerusalemissa.

7:17 Sentähden osta nopiasti sillä rahalla mullia, oinaita ja karitsoita, ja ruokauhria ja juomauhria, ja uhraa ne teidän Jumalanne huoneen alttarilla, joka on Jerusalemissa.

7:18 Mutta mitä sinun ja sinun veljes siitä rahasta kelpaa tehdä, joka liiaksi on, se tehkää teidän Jumalanne tahdon jälkeen.

7:19 Ja astiat, jotka sinun haltuus ovat annetut sinun Jumalasi huoneen palvelukseksi, anna ne pois Jumalan eteen Jerusalemiin.

7:20 Ja mitä enempää tarvitaan sinun Jumalasi huoneeseen ja sinä kulutat, niin anna se kuninkaan tavarahuoneesta.

7:21 Minä kuningas Artahsasta olen käskennyt veronhaltioille sillä puolella virtaa, että mitä ikänä Esra pappi ja kirjanoppinut taivaan Jumalan laissa teiltä anoo, se teh-

Cuningalda ja niijä seidzemeldä Neuwonandajalda edzimän Judat ja Jerusalemit Jumalan Lain jälken/ joca käsissä on.

7:15 Ja ettäs otat myötäs sen cullan ja hopian cuin Cuningas ja hänen Neuwonandajans hyvällä mielellä ovat uhrannet Israelin Jumalalle/ jonga maja on Jerusalemis.

7:16 Ja caickinaisen cullan ja hopian cuins saat coco Babelin maacunnast/ cuin Canssa ja Papit hywällä mielellä andawat Jumalan huoneeseen/ joca on Jerusalemis.

7:17 Ota ne caicki myötäs ja nopiast osta sillä rahalla calpeja/ caridzoita/ caurita/ ja ruocauhria ja juomauhria/ ja uhra teidän Jumalan huonen Altarilla/ joca on Jerusalemis.

7:18 Mutta mitä sinun ja sinun veljes sijtä rahasta kelpa tehdä cuin lijaxi on/ se tehkät teidän Jumalan tahdon jälken.

7:19 Ja astiat jotca sinun haldus owat annetut sinun Jumalasi huonen palweluxexi/ anna ne pois Jumalan eteen Jerusalemiijn.

7:20 Ja mitä enä tarwitan sinun Jumalasi huoneeseen ja sinä culutat/ niijn anna Cuningan tawarahuonest.

7:21 Minä Arthahsastha olen käskennyt weronhaldioille sillä puolen weden/ että mitä ikänäns Esra Pappi ja kirjanoppenut taiwalisen Jumalan

malan lain tuntija, teiltä pyytää, se tunnollisesti toimitet- takoon:

7:22 hopeata aina sataan talenttiin, nisuja sataan koor- mittaani, viiniä sataan bat- mittaani, öljyä sataan bat- mittaani saakka, niin myös suoloja ilman määrää.

7:23 Kaikki, mitä taivaan Ju- mala käskee, tehtäköön tai- vaan Jumalan temppelille täsmällisesti, ettei viha koh- taisi kuninkaan ja hänen poi- kiensa valtakuntaa.

7:24 Vielä tehdään teille tiet- täväksi, ettei kukaan ole oi- keutettu vaatimaan rahaveroa, luonnontuotteita tai tierahoja yhdeltäkään papilta tai leevi- läiseltä, veisaajalta, ovenvarti- jalta, temppelipalvelijalta tai muulta tämän Jumalan temp- pelin tehtäviä toimittavalta.'

7:25 Ja sinä, Esra, aseta Ju- malasi viisauden mukaan, jo- ka on sinun kädessäsi, tuo- mareita ja lakimiehiä tuomit- semaan kaikkea kansaa tuolla puolella Eufraat-virran, kaikkia, jotka tuntevat sinun Jumalasi lain; ja niille, jotka eivät sitä tunne, opettakaa sitä.

7:26 Ja jokainen, joka ei seu- raa sinun Jumalasi lakia ja kuninkaan lakia, tuomitakoon tarkoin harkiten joko kuole- maan tai karkoitukseen, ra- hasakkoon tai vankeuteen."

7:27 Kiitetty olkoon Herra, meidän isiemme Jumala, joka on pannut kuninkaan sydä-

käät nopiasti,

7:22 Hamaan sataan leivis- käään hopiaa, ja sataan koriin- nisuja, ja sataan tynnyriin viinaa, ja sataan tynnyriin öljyä, ja suoloja ilman mit- taa.

7:23 Kaikkia mitä taivaan Jumalan laki anoo, se pitää taivaan Jumalan huoneelle juuri nopiasti tehtämän, ettei hänen vihansa tulisi kunin- kaan valtakunnan ja hänen lastensa päälle.

7:24 Ja se pitää oleman teille kaikille tietävä, ettei teillä ole valtaa panna jotakin ve- roa, tullia eli ajastaikaista ulostekoa yhdenkään papin päälle, Leviläisen, veisaajan, ovenvartijan, Netinimin, tä- män Jumalan huoneen pal- veliain päälle,

7:25 Ja sinun, Esra, pitää Jumalasi viisauden jälkeen, joka sinulla on, paneman tuomarit ja oikeuden tekiät, tuomitsemaan kaiken kan- san, joka toisella puolella virtaa on, että kaikki taitaisi- vat sinun Jumalasi lain; ja sitä, joka ei taida, pitää tei- dän opettaman.

7:26 Ja jokainen, joka ei tee visusti sinun Jumalasi lakia ja kuninkaan lakia, hänen pitää saaman tuomionsa työnsä jälkeen, joko se on kuolemaan, eli maan kulke- mukseen, eli rahasakkoon, taikka vankeuteen.

7:27 Kiitetty olkoon \Herra\, meidän isäimme Jumala, jo- ka tainkaltaisen asian on antanut kuninkaan sydä-

lan lais/ teildä ano/ se no- piast tehkät.

7:22 Haman satan leiwiskän hopiat/ ja satan pundan ni- suja/ ja satan tynnyrin wijna/ ja satan tynnyrin öljyä/ ja suoloja ilman mitat.

7:23 Ja caickia nijtä cuin taiwan Jumalan laki ano/ se pitä taiwan Jumalan huonelle juuri nopiast tehtämän/ ettei hänen vihans tulis Cuningan waldacunnan ja hänen lastens päälle.

7:24 Ja se pitä oleman teille caikille tietävä/ ettei teillä ole walda panna jotakin we- roa/ tullia/ eli ajastaicaist ulostecoa yhdengän Papin päälle/ Lewitan/ weisajan/ owenwartian/ Nethinimin/ tämän Jumalan huonen pal- welian päälle.

7:25 Ja sinun Esra pitä sinun Jumalasi wijsauden jälken/ paneman duomarit ja käsky- läiset nijtä cuin sinun kätes alla on/ duomidzeman caiken Canssan cuin toisella puolen weden owat/ että caicki tai- daisit sinun Jumalasi lain/ ja sitä joca ei taida/ pitä teidän opettaman.

7:26 Ja jocainen joca ei täy- tä wisust sinun Jumalasi la- kia/ ja Cuningan lakia/ hä- nen pitä saaman duomions työns jälkeen/ joco se on cuolemaan eli maan culkemu- xeen/ eli rahasackoon/ taicka fangiuteen.

7:27 Kljtetty olcon HERra meidän Isäim Jumala/ jotca näitä on andanut Cuningan

meen, että hänen on kaunistettava Herran temppeliä Jerusalemissa

7:28 ja joka on suonut minun saavuttaa kuninkaan, hänen neuvonantajainsa ja kaikkien kuninkaan mahtavain ruhtinasten suosion. Ja minä rohkaisin mieleni, koska Herran, minun Jumalani, käsi oli minun päälläni, ja minä kokosin Israelista päämiehiä lähemmään kanssani.

Esra 8 LUKU

8:1 Nämä olivat ne heidän perhekunta-päämiehensä ja heidän sukuluetteloihinsa merkityt, jotka kuningas Artahsastan hallituksen aikana lähtivät minun kanssani Babelista:

8:2 Piinehaan jälkeläisiä Geersom; litamarin jälkeläisiä Daniel; Daavidin jälkeläisiä Hattus;

8:3 Sekanjan jälkeläisiä, Paroksen jälkeläisiä, Sakarja ja hänen kanssaan sata viisikymmentä sukuluetteloihin merkittyä miestä;

8:4 Pahat-Moabin jälkeläisiä Eljoenai, Serahjan poika, ja hänen kanssaan kaksisataa miestä;

8:5 Sekanjan jälkeläisiä Jahasielin poika ja hänen kanssaan kolmesataa miestä;

8:6 Aadinin jälkeläisiä Ebed, Joonatanin poika, ja hänen kanssaan viisikymmentä miestä;

8:7 Eelamin jälkeläisiä Jesaja, Ataljan poika, ja hänen kanssaan seitsemänkymmentä

meen, että hän kaunistaa \Herran\ huonetta Jerusalemissa!

7:28 Ja hän on kääntänyt laupiuden minun päälleni kuninkaan ja hänen neuvonantajainsa ja kaikkein kuninkaan voimallisten päämiesten edessä. Ja minä vahvistettiin \Herran\ minun Jumalani kädellä, joka oli minun ylitseni, ja kokosin päämiehet Israelista lähemmään ylös minun kanssani.

8 LUKU

8:1 Nämät ovat niiden isäin päämiehet, ja heidän polvilukunsa, jotka läksivät minun kanssani Babelista kuningas Artahsastan hallituksessa:

8:2 Pinehaan pojista, Gersom; Itamarin pojista, Daniel; Davidin pojista, Hattus;

8:3 Sekanian pojista, Paroksen lapsista, Sakaria, ja hänen kanssansa luettu sata ja viisikymmentä miestä;

8:4 Pahatmoabin pojista, Eljoenai Serahian poika, ja hänen kanssansa kaksisataa miestä;

8:5 Sekanian pojista, Jahasielin poika, ja hänen kanssansa kolmesataa miestä;

8:6 Adinin pojista, Ebed Joonatanin poika, ja hänen kanssansa viisikymmentä miestä;

8:7 Elamin pojista, Jesaia Atalian poika, ja hänen kanssansa seitsemänkymmentä miestä;

sydämeen/ että hän caunista HERran huonetta Jerusalemissa.

7:28 Ja hän on notkistanut hänen laupiudens minun päälleni Cuningans ja hänen Neuwonandaittens edes/ ja caickein Cuningan suuriwaldi-aitten miesten. Ja minä wahvistettin HERran minun Jumalani kädellä minun päälleni/ ja cocoisin päämiehet Israelist menemän minun cansani.

VIII. Lucu

8:1 NÄmät owat nijden Isäin päämiehet/ ja heidän lucuns/ jotca läxit minun Canssani Babelist Cuningas Arthahsasthan hallites.

8:2 Pineexen pojista Gersom. Ithamarin pojista Daniel. Dawidin pojista Hattus.

8:3 Sechanian pojista/ Pareos/ Sacharia/ ja hänen cansans luettu sata ja wijsikymmentä miestä.

8:4 Pahath Moabin pojista Elioenai Serahian poica/ ja hänen cansans caxi sata miestä.

8:5 Sechanian pojista Jahasielin poica/ ja hänen cansans colme sata miestä.

8:6 Adin pojista Ebed Jonathanin poica/ ja hänen cansans wijsikymmentä miestä.

8:7 Elamin pojista Jesaia Athalian poica/ ja hänen cansans seidzemenkymmentä

miestä;

8:8 Sefatjan jälkeläisiä Sebadja, Miikaelin poika, ja hänen kanssaan kahdeksankymmentä miestä;

8:9 Jooabin jälkeläisiä Obadja, Jehielin poika, ja hänen kanssaan kaksisataa kahdeksantoista miestä;

8:10 Selomitin jälkeläisiä Joo-sifjan poika ja hänen kanssaan sata kuusikymmentä miestä;

8:11 Beebain jälkeläisiä Sakarja, Beebain poika, ja hänen kanssaan kaksikymmentä kahdeksan miestä;

8:12 Asgadin jälkeläisiä Joo-hanan, Hakkatanin poika, ja hänen kanssaan sata kymmenen miestä;

8:13 Adonikamin jälkeläisiä myöhemmin tulleet, joiden nimet olivat Elifelet, Jeguel ja Semaja, ja heidän kanssaan kuusikymmentä miestä;

8:14 Bigvain jälkeläisiä Uutai ja Sabbud ja heidän kanssaan seitsemänkymmentä miestä.

8:15 Ja minä kokosin heidät joelle, joka juoksee Ahavaan päin, ja me olimme siellä leiriytyneinä kolme päivää. Mutta kun minä tarkkasin kansaa ja pappeja, en löytänyt sieltä yhtään leeviläistä.

8:16 Silloin minä lähetin päämiehet Elieserin, Arielin, Semajan, Elnatanin, Jaaribin, Elnatanin, Naatanin, Sakarjan ja Mesullamin sekä opettajat Joojaribin ja Elnatanin

8:17 ja käskin heidän mennä päämies Iddon luo Kaasifjan

8:8 Sephatian pojista, Sebadia Mikaelin poika, ja hänen kanssansa kahdeksankymmentä miestä;

8:9 Joabin pojista, Obadia Jehielin poika ja hänen kanssansa kaksisataa ja kahdeksantoistakymmentä miestä;

8:10 Selomitin pojista, Joo-siphian poika, ja hänen kanssansa sata ja kuusikymmentä miestä;

8:11 Beebain pojista, Sakaria Beebain poika, ja hänen kanssansa kahdeksankolmattakymmentä miestä;

8:12 Asgadin pojista, Johanan nuorin poika, ja hänen kanssansa sata ja kymmenen miestä;

8:13 Adonikamin viimeisistä pojista, joiden nimet ovat: Eliphelet, Jehiel ja Semaja, ja heidän kanssansa kuusikymmentä miestä;

8:14 Bigvain pojista, Utai ja Sabbud ja heidän kanssansa seitsemänkymmentä miestä.

8:15 Ja minä kokosin heidät sen virran tykö, joka tulee Ahavaan, ja oleskelimme siinä kolme päivää. Ja kuin minä visusti katselin kansan ja papit, en minä löytänyt yhtäkään Leviläistä.

8:16 Niin minä lähetin Elieserin, Arielin, Semajan, Elnatanin, Jaribin, Elnatanin, Natanin, Sakarian ja Mesullamin, päämiehet, ja Jojaribin ja Elnatanin, opettajat;

8:17 Ja lähetin ne Iddon tykö, joka oli päämies Kasphi-

miestä.

8:8 Sephatian pojista Sebadia Michaelin poica/ ja hänen cansans cahdexankymmendä miestä.

8:9 Joabin pojista Obadia Jehielin poica/ ja hänen cansans caxi sata ja cahdexantoistakymmendä miestä.

8:10 Selomithin pojista Joo-siphian poica/ ja hänen cansans sata ja cuusikymmendä miestä.

8:11 Beebain pojista Sacharia Beebain poica/ ja hänen cansans cahdexancolmattakymmendä miestä.

8:12 Asgadin pojista Johanan se nuorin poica/ ja hänen cansans sata ja kymmenen miestä.

8:13 Adonicamin wijmeisistä pojista/ joiden nimet owat/ Eliphelet/ Jehiel ja Semaja/ ja heidän cansans cuusikymmendä miestä.

8:14 Bigewain pojista Uthai ja Sabud/ ja heidän cansans seidzemenkymmendä miestä/ miehenpuolet.

8:15 JA minä cocoisin heidän sen wirran tygö joca tule Ahewaan/ ja olimma sijnä colme päiwä. Ja cosca minä wisust cadzelin Canssan ja Papit/ en minä löytänyt yhtäkän Lewitat.

8:16 Nijn minä lähetin Elieserin/ Arielin/ Semajan/ Elnathanin/ Jaribin/ Elnathanin/ Nathanin/ Sacharian ja Mesullamin/ ne päämiehet/ ja Jojaribin ja Elnathanin/ opettajat.

8:17 Ja lähetin ne Iddon tygö/ joca oli päämies Casphi-

paikkakunnalle; ja minä panin heidän suuhunsa sanat, jotka heidän oli puhuttava veljilleen Iddolle ja temppelipalvelijoille, Kaasifjan paikkakunnalla, että he toisivat meille palvelijoita meidän Jumalamme temppeliä varten.

8:18 Ja koska meidän Jumalamme hyvä käsi oli meidän päällämme, toivat he meille ymmärtäväisen miehen, joka oli Mahlin, Leevin pojan ja Israelin pojan pojan, jälkeläisiä, ja Seerebjan poikineen ja veljineen, kahdeksantoista miestä,

8:19 ja Hasabjan ja hänen kanssaan Jesajan, joka oli Merarin jälkeläisiä, veljineen ja poikineen, kaksikymmentä,

8:20 niin myös temppelipalvelijoista, jotka Daavid ja päämiehet olivat antaneet leeviläisille palvelemaan heitä, kaksisataa kaksikymmentä temppelipalvelijaa, kaikki nimeltä mainittuja.

8:21 Minä kuulutin siellä Ahava-joella paaston, että me nöyrytisimme Jumalamme edessä ja anoisimme häneltä suotuisaa matkaa itsellemme, vaimoillemme ja lapsillemme ja kaikelle omaisuudellemme.

8:22 Sillä minua hävetti pyytää kuninkaalta sotaväkeä ja ratsumiehiä auttamaan meitä vihollisia vastaan matkalla, koska me olimme sanoneet kuninkaalle näin: "Meidän Jumalamme käsi on kaikkien päällä, jotka etsivät häntä, heidän parhaakseen; mutta hänen voimansa ja vihansa on kaikkia vastaan, jotka hyl-

an paikkakunnassa, tuomaan meille palvelioita Jumalamme huoneeseen, ja minä panin heidän suuhunsa sanat, mitä heidän piti Iddolle puhuman ja hänen veljilensä Netinimeille Kasiphian paikkakunnassa.

8:18 Ja he toivat meille, Jumalamme hyvän käden jälkeen meidän ylitsemme, viisaan miehen, Mahelin pojista Levin pojan, Israelin pojan, ja Serebian hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa, kahdeksantoistakymmentä;

8:19 Ja Hasabian ja Jesaian hänen kanssansa, Merarin pojista, hänen veljensä ja heidän poikainsa kanssa kaksikymmentä;

8:20 Ja Netinimeistä, jotka David ja päämiehet olivat panneet Leviläisiä palvelemaan, kaksisataa ja kaksikymmentä Netinimiä; kaikki nimeltänsä nimitetyt.

8:21 Ja minä kuulutin siellä paaston Ahavan virran tykönä, nöyryyttääksemme mieltämme Jumalamme edessä, ja kysyäksemme häneltä oikiaa tietä meille ja meidän lapsillemme ja kaikille meidän kaluillemme.

8:22 Sillä en minä rohjennut anoa kuninkaalta sotaväkeä ja huovia varjelemaan meitä tiellä vihollisilta; sillä me olimme sanoneet kuninkaalle, että meidän Jumalamme käsi on hyväksi kaikkein ylitse, jotka häntä etsivät; mutta hänen väkevyytensä ja vihansa on kaikkein niiden päällä, jotka hänen hylkäävät.

as/ tuoman meille palvelioita meidän Jumalam huoneeseen/ ja minä panin heidän suuhunsa sanat mitä heidän piti Iddolle puhuman/ ja hänen veljillensä Nethinimille Casphas.

8:18 Ja he toivat meille meidän Jumalam hyvän käden jälkeen meidän ylidzem yhden wijsan miehen/ Mahelin pojista Lewin pojan/ Serebian poicains ja weljeins cansa/ cahdexantoistakymmendä.

8:19 Ja Hasabian ja Esaian hänen cansans/ Merarin pojist/ hänen weljeins ja poicains cansa/ caxikymmendä.

8:20 Ja Nethinimeist cuin Dawid ja Försti olit pannet Lewitaita palweleman/ caxisata ja caxikymmendä/ caicki nimelläns nimitetyt.

8:21 JA minä cuulutin siellä paaston Ahewan wirran tykönä/ nöyryttäxem meitä Jumalan edes/ ja kysyäxem häneldä oikiata tietä/ meille ja meidän lapsillem ja caikille meidän caluillem.

8:22 Sillä en minä rohjennut anoa Cuningalda sotawäkeä ja huowia warjeleman meitä tiellä wiholisilda: sillä me olimme sanonet Cuningalle/ että meidän Jumalan käsi on hywäxi caickein ylidze/ jotca händä edziwät: mutta hänen wäkeydens ja wihans caickein nijden päälle/ jotca hänen hyljäwät.

käävät hänet."

8:23 Niin me paastosimme ja anoimme tätä Jumalaltamme, ja hän kuuli meidän rukouksemme.

8:24 Ja minä valitsin pappien päämiehistä kaksitoista, nimitäin Seerebjan ja Hasabjan ja heidän kanssaan kymmenen heidän veljistään,

8:25 ja punnitsin heille hopean ja kullan ja kalut, sen antimen, jonka kuningas ja hänen neuvonantajansa ja ruhtinaansa ja kaikki siellä olevat israelilaiset olivat antaneet meidän Jumalamme temppeliä varten.

8:26 Minä punnitsin heille käteen hopeata kuusisataa viisikymmentä talenttia sekä hopeakaluja sata talenttia ja kultaa sata talenttia,

8:27 kaksikymmentä kultapikaria, arvoltaan tuhat dareikia, sekä kaksi hienoa, kullankiiltävää vaskiastiaa, kallisarvoista kuin kulta.

8:28 Ja minä sanoin heille: "Te olette pyhitetyt Herralle, ja kalut ovat pyhitetyt; ja hopea ja kulta on vapaaehtoinen lahja Herralle, teidän isienne Jumalalle.

8:29 Vartioikaa siis niitä ja säilyttäkää ne, kunnes punnitsette ne pappien päämiesten ja leeviläisten ja Israelin perhekunta-päämiesten edessä Jerusalemissa, Herran temppelein kammioissa.

8:30 Niin papit ja leeviläiset ottivat vastaan punnitun hopean ja kullan ja kalut viädäkseen ne Jerusalemiin, meidän Jumalamme temppe-

8:23 Niin me paastosimme ja rukoilimme meidän Jumalamme sen edestä; ja hän kuuli meitä.

8:24 Ja minä valitsin ylimmäisistä papeista kaksitoistakymmentä: Serebian ja Hasabian, ja kymmenen heidän veljistänsä heidän kanssansa;

8:25 Ja minä punnitsin heille hopian ja kullan, ja ylennysastiat meidän Jumalamme huoneeseen, mitkä kuningas ja hänen neuvonantajansa ja päämiehensä, ja koko Israel, joka saapuvilla oli, olivat antaneet ylennykseksi.

8:26 Ja punnitsin heidän käteensä hopiaa kuusisataa ja viisikymmentä leiviskää, ja hopia-astioita sata leiviskää, ja sata leiviskää kultaa,

8:27 Ja kaksikymmentä kultaista maljaa, jotka painoivat tuhannen kultapenninkiä, ja kaksi kallista vaskiastiaa, niin kirkasta kuin kulta.

8:28 Ja minä sanoin heille: te olette pyhät \Herralle\, niin myös ovat astiat pyhät, ja kulta ja hopia on hyvällä mielellä annettu \Herralle\ isäinne Jumalalle.

8:29 Valvokaat siis ja pitäkää ne niinkauvan tallella, että te ne jälleen punnitsette ulos pappein ja Leviläisten, päämiesten ja Israelin ylimmäisten isäin edessä, Jerusalemissa, \Herran\ huoneen arkkuihin.

8:30 Niin papit ja Leviläiset ottivat vastaan punnitun hopian ja kullan ja astiat, viädäkseen ne Jerusalemiin Jumalamme huoneeseen.

8:23 Nijn me paastoisim/ ja rucoilim meidän Jumalatsen edest/ ja hän cuuli meitä.

8:24 Ja minä walidzin ylimmäisistä Papeista caxitoistakymmendä/ Serebian ja Hasabian/ ja kymmenen heidän veljistäns heidän cansans.

8:25 Ja minä punnidzin heille sen hopian ja cullan/ ja ylönnyssastiat meidän Jumalam huoneseen/ cuin Cuningas ja hänen Neuwonandajans ja Förstins/ ja coco Israel/ cuin saapuilla oli/ olit andanet ylönnyxexi.

8:26 Ja punnidzin heidän käsijns hopiata cuusi sata ja wijsikymmendä leiwiskätä/ ja hopiaastioita sata leiwiskätä/ ja sata leiwiskätä culda.

8:27 Ja caxikymmendä cullaista malja/ jotca painoit tuhannen culdapenningitä/ ja caxi callista waskiastiata/ kircast cuin culda.

8:28 Ja minä sanoin heille: te oletta pyhät HERralle/ nijn myös owat astiat/ culda ja hopia/ joca on hyvällä mielellä annettu HERralle teidän Isäin Jumalalle.

8:29 Walwocat sijns ja pitäkät ne nijncauwan tallella/ että te ne jällens punnidzet ulos Pappein ja Lewitain/ päämies-ten ja Israelin ylimmäisten Isäin edes Jerusalemis/ Herran huonen Arckuun.

8:30 Nijn Papit ja Lewitat otit wastan sen punnitun hopian ja cullan/ ja astiat/ ja weit Jerusalemijn meidän Jumalam huoneseen.

liin.

8:31 Sitten me lähdimme liikkeelle Ahava-joelta ensimmäisen kuun kahdentenatoista päivänä mennäksemme Jerusalemiin. Ja meidän Jumalamme käsi oli meidän päälämme, ja hän pelasti meidät vihollisten käsistä ja väijytyksistä tiellä.

8:32 Ja me tulimme Jerusalemiin ja olimme siellä alalamme kolme päivää.

8:33 Mutta neljäntenä päivänä punnittiin hopea ja kulta ja kalut meidän Jumalamme temppelissä pappi Meremotille, Uurian pojalle, käteen; ja hänen kanssaan oli Eleasar, Piinehaan poika, ja heidän kanssansa leeviläiset Joosabad, Jeesuan poika, ja Nooadja, Binnuin poika.

8:34 Kaikki punnittiin lukumäärän ja painon mukaan, ja koko paino kirjoitettiin silloin muistiin.

8:35 Ja vankeudesta tulleet pakkosiirtolaiset uhrasivat polttouhreiksi Israelin Jumalalle kaksitoista härkää koko Israelin puolesta, yhdeksänkymmentä kuusi oinasta, seitsemänkymmentä seitsemän karitsaa ja kaksitoista syntiuhrikaurista, kaikki polttouhriksi Herralle.

8:36 Ja he jättivät kuninkaan määräykset kuninkaan sartaapeille ja käskynhaltijoille, jotka olivat tällä puolella Eufraat-virran, ja nämä avustivat kansaa ja Jumalan temppeliä.

8:31 Ja me läksimme Ahavan virran tyköä, toisena päivänä toistakymmentä ensimmäistä kuuta, menemään Jerusalemiin. Ja meidän Jumalamme käsi oli meidän päällämme, joka meitä pelasti vihollistemme käsistä ja väijymisestä tiellä.

8:32 Ja me tulimme Jerusalemiin ja oleskelimme siellä kolme päivää.

8:33 Mutta neljäntenä päivänä punnittiin hopia ja kulta, ja astiat meidän Jumalamme huoneeseen, papin Urian pojan Meremotin käden alla, ja hänen kanssansa oli Eleatsar Pinehaan poika ja heidän kanssansa Josabad Jesuan poika ja Noadia Binnuin poika, Leviläiset.

8:34 Jokaisen luvun ja painon jälkeen; ja kaikki se paino kirjoitettiin siihen aikaan.

8:35 Ja vankeuden lapset, jotka olivat tulleet vankeudesta, uhrasivat Israelin Jumalalle polttouhria, kaksitoistakymmentä mullia, koko Israelin edestä, yhdeksänkymmentä ja kuusi oinasta, seitsemänkahdeksattakymmentä karitsaa, kaksitoistakymmentä kaurista syntiuhriksi, kaikki tyynni polttouhriksi \Herralle\.

8:36 Ja he antoivat kuninkaan kirjat ja käskyn kuninkaan maaherroille ja päämiehille tällä puolella virtaa, ja korottivat kansan ja Jumalan huoneen.

8:31 JA me läxim Ahewan wirran tykö toisna päivänä toistakymmendä ensimmäisestä Cuusta/ menemän Jerusalemiin/ ja meidän Jumalam käsi oli meidän päälläm/ joca meitä pelasti meidän wiholistem käsist ja wäjymisest tiellä.

8:32 Ja me tulim Jerusalemiin/ ja olim siellä colme päiwä.

8:33 Mutta neljändenä päiwänä punnittin hopia ja culda/ ja astiat meidän Jumalam huoneseen/ Papin Urian pojan Meremothin käden ala/ ja hänen cansans oli Eleazar Pineexen poica/ ja heidän cansans Josabad Jesuan poica ja Noadia Benuin Lewitan poica.

8:34 Jocaidzen lugun ja painon perän/ ja caicki se paino kirjoitettin siihen aican.

8:35 Ja fangeuden lapset jotca olit tullet fangeudest/ uhrasit Israelin Jumalalle polttouhria/ caxitoistakymmendä härkä/ coco Israelin edestä/ yhdexänkymmendä ja cuusi oinast/ seidzemencahdexattakymmendä caridzata/ caxitoistakymmendä caurista/ syndiuhrixi/ caicki tyynni polttouhrixi HERralle.

8:36 Ja he annoit Cuningan wircamiehille ja maan foudeille tällä puolen wirran/ Cuningan kirjan ja käskyn/ ja corgotti Canssan ja Jumalan huonen.

Esra 9 LUKU

9:1 Kun tämä oli suoritettu loppuun, astuivat päämiehet minun tyköni ja sanoivat: "Ei kansa, ei Israel eivätkä papit ja leeviläiset ole eristäytyneet maan kansoista ja niiden kauhistavista teoista - ei kanaanilaisista, heettiläisistä, perissiläisistä, jebusilaisista, ammonilaisista, moobilaisista, egyptiläisistä eikä amori-laisista.

9:2 Sillä näiden tyttäriä he ovat ottaneet itsellensä ja pojillensa vaimoiksi, ja niin on pyhä siemen sekaantunut maan kansoihin. Ja päämiehten ja esimiesten käsi on ollut ensimmäisenä tässä uskottomassa menossa."

9:3 Kun minä tämän kuulin, repäisin minä vaatteeni ja viittani, revin pääni hiuksia ja partaani ja istuin tyrmistyneenä.

9:4 Ja minun luokseni koontuivat kaikki, jotka pelkäsivät sitä, mitä Israelin Jumala oli puhunut pakkosiirtolaisten uskottomuudesta, ja minä jäin istumaan tyrmistyneenä ehtoouhriin asti.

9:5 Mutta ehtoouhrin aikana minä nousin nöyryyttämästä itseäni ja polvistuin, repäisin vaatteeni ja viittani ja ojensin käteni Herran, Jumalani, puoleen,

9:6 ja minä sanoin: "Jumalani, minä olen häpeissäni enkä kehtaa kohottaa kasvojani sinun puoleesi, minun Jumalani; sillä meidän rikkomuksemme ovat nousseet pääm-

9 LUKU

9:1 Kuin nämät kaikki olivat päätetyt, niin tulivat päämiehet minun tyköni ja sanoivat: Israelin kansa ja papit ja Leviläiset ei ole erinneet maan kansain, Kanaanalaisten, Hetiläisten, Pheresiläisten, Jebusilaisten, Ammonilaisten, Moabilaisien, Egyptiläisten ja Amori-laisten kauhistuksesta.

9:2 Sillä he ovat ottaneet heidän tyttäriänsä itsellensä ja pojillensa ja ovat sekoittaneet pyhän siemenen maan kansain kanssa; ja heidän päämiehensä ja esivaltansa ovat kaikkein ensimmäiset siinä pahassa teossa.

9:3 Kuin minä sen kuulin, repäisin minä vaatteeni ja hameeni, ja repelin hiuksiani päästäni ja partaani ja istuin hämmästyksissä.

9:4 Ja kaikki, jotka pelkäsivät Herran Israelin Jumalan sanaa, tulivat kokoon minun tyköni, jälleen tulleiden synnin tähden; ja minä istuin hämmästyksissä hamaan ehtoouhriin asti.

9:5 Ja ehtoouhrin aikana nousin minä surkeudestani; ja kuin minä repäisin vaatteeni ja hameeni, lankesin minä polvilleni ja hajoitin käteni \Herran\ minun Jumalani tykö,

9:6 Ja sanoin: minun Jumalani! minä häpeen ja en kehtaa silmiäni nostaa sinun tykö, minun Jumalani; sillä meidän syntimme ovat enentyneet päämme ylitse ja meidän pahat tekomme ovat

IX. Lucu

9:1 COsca nämät caicki olit päätetyt/ nijn tulit päämiehet minun tygöni/ ja sanoit: Israelin Canssa ja Papit ja Lewitat ei ole erinnet maan Canssain/ Cananerein/ Hetherein/ Phereserein/ Jebuserein/ Ammoniterein/ Moabiterein/ Egyptiläisten ja Amorrerein cauhistuxista.

9:2 Sillä he owat ottanet heidän tyttäritäns heillens/ ja heidän pojillens/ ja owat secoittanet sen pyhän siemenen maan Canssain sanca/ ja heidän päämiehens ja Esiwaldans owat caickein ensimmäiset sijnä pahas tegos.

9:3 Cosca minä sen cuulin/ rewäisin minä waatteni ja hameni/ ja repelin minun hiuxeni minun päästäni ja partani/ ja istuin hämmästyxis.

9:4 Ja caicki jotca pelkäisit HERran Israelin Jumalan sana/ tulit cocoon minun tygöni/ jällestulluitten synnin tähden/ ja minä istuin hämmästyxis haman ehtouhrin asti.

9:5 Ja ehtouhrin aican nousin minä surkeudestani/ rewäisin waatteni ja hameni/ ja langeisin polwilleni/ ja hajotin käteni HERran minun Jumalani tygö/ ja sanoin:

9:6 Mlnun Jumalan/ minä häpen ja en kehta minun silmiäni nosta sinun tygös/ minun Jumalan: sillä meidän syndim owat enändynet meidän pääm ylidzen/ ja meidän

me ylitse ja meidän syyllisyytemme on kohonnut taivaaseen asti.

9:7 Isiemme päivistä aina tähän päivään asti on meidän syyllisyytemme ollut suuri; ja rikkomustemme tähden on meidät, meidän kuninkaamme ja pappimme annettu maan kuningasten käsiin miekan, vankeuden, ryöstön ja häpeän alaisiksi, niinkuin tähän päivään saakka on tapahtunut.

9:8 Mutta nyt on meille hetkiseksi tullut armo Herralta, meidän Jumalaltamme, koska hän on sallinut pelastuneen joukon meistä jäädä jäljelle ja antanut meille jalansijan pyhässä paikassansa, että hän, meidän Jumalamme, valaisisi meidän silmämme ja soisi meidän hiukan hengähtää orjuudessamme.

9:9 Sillä orjia me olemme; mutta orjuudessamme ei meidän Jumalamme ole meitä hyljännyt, vaan on suonut meidän saavuttaa Persian kuningasten suosion ja hengähtää, pystyttääksemme Jumalamme temppelin ja kohottaaksemme sen raunioistaan, ja on antanut meille suojatun paikan Juudassa ja Jerusalemissa.

9:10 Ja nyt, Jumalamme, mitä me sanomme kaiken tämän jälkeen? Mehän olemme hyljänneet sinun käskysi,

9:11 jotka sinä olet antanut palvelijaisi, profeettain, kautta, sanoen: 'Maa, jota te menette ottamaan omaksenne, se maa on saastainen maan kansojen

kasvaneet hamaan taivaaseen asti.

9:7 Hamasta isäimme ajasta niin tähän päivään saakka olemme me olleet suurissa synneissä; ja meidän pahain töidemme tähden olemme me ja meidän kuninkaamme ja pappimme annetut maan kuningasten käsiin, ja miekkaan, ja vankeuteen ja ryöstöksi, ja meidän kasvomme häpiään, niinkuin tänäkin päivänä.

9:8 Mutta nyt vähällä ajan rahdulla on meille armo tapahtunut \Herralta\ meidän Jumalaltamme, että vielä on muutamia meistä jäljellä ja päässeitä, että hän antoi vielä vaarnan meille pyhänsaansa, että meidän Jumalamme valistais silmämme ja antais meille vähän virvoituksen orjuudessamme.

9:9 Sillä me olemme orjat; ja orjuudessamme ei hyljännyt meitä meidän Jumalamme; ja hän on kääntänyt laupiuden meidän tykömme Persian kuningasten edessä, että he antoivat meidän elää, ja korottaa meidän Jumalamme huoneen, ja korjata jaonneet paikat, ja antoi meille aidan Juudassa ja Jerusalemissa.

9:10 Mitä me siis sanomme, meidän Jumalamme, tästä lähin? että me olemme hyljänneet sinun käskysi,

9:11 Joita sinä olet käsenyt palveliais prohetain kautta, sanoen: maa, johon te menette omistamaan sitä, on saastainen maa, maan kansain saastaisuuden tähden,

pahat tecom owat caswanet hamas taiwasen asti.

9:7 Hamast meidän Isäim ajast/ nijn tähän päivän saacka/ olem me ollet suuris synneis/ ja meidän pahain töidem tähden/ me ja meidän Cuningam ja Pappim owat annetut maan Cuningasten käsijn ja miecan/ ja fangeuxen ja ryöstöxi/ ja meidän caswom häpiän/ nijncuin tänäkin päivänä.

9:8 Mutta nyt on meille vähä armo HERralda tapahtunut meidän Jumalaldam vähällä ajalla/ että wielä on muutamita meistä jäljellä ja pääsneitä/ että hän andoi wielä waarnan meille hänen pyhänsiaans/ että meidän Jumalam walistais meidän silmäm/ ja andais meille vähän elämän meidän orjudesam.

9:9 Sillä me olem orjat/ ja meidän orjudesam ei hyljännyt meitä meidän Jumalam/ ja hän on kääändänyt laupiudens meidän tygöm Persian Cuningasten edes/ että he annoit meidän elä/ ja corgotta meidän Jumalam huonen/ ja corja ne jaonnet/ ja andoi meille aidan Judas ja Jerusalemis.

9:10 Mitä me sijttekin sanom meidän Jumalan? että me olem hyljännet sinun käskys.

9:11 Joita sinä olet käsenyt sinun palweliais Prophetain cautta: maa/ johon te menet omistaman/ on saastainen maa/ maan Canssain saas-

saastaisuuden tähden ja niiden kauhistavien tekojen tähden, joilla he saastaisuudessansa ovat täyttäneet sen äärestä ääreen.

9:12 Älkää siis antako tyttäriänne heidän pojillensa älkääkään ottako heidän tyttäriänsä pojillenne vaimoiksi. Älkää myös koskaan harrastako heidän menestystään ja onneansa, että te vahvistuisitte ja saisitte syödä parasta, mitä maassa on, ja jättäisitte sen perinnöksi lapsillenne ikuisiksi ajoiksi.'

9:13 Kaiken sen jälkeen, mikä on meitä kohdannut pahojen tekojemme ja suuren syyllisyytemme tähden - ja kuitenkin sinä, Jumalamme, olet jättänyt huomioon ottamatta meidän rikkomuksiamme ja olet sallinut meistä tällaisen joukon pelastua -

9:14 kävisimmekö me nyt jälleen rikkomaan sinun käskyjäsi ja lankoutumaan kansojen kanssa, joiden teot ovat kauhistavaiset? Etkö sinä silloin vihastuisi meihin siihen asti, että tekisit meistä lopun, niin ettei ketään jäisi jäljelle eikä kukaan pelastuisi?

9:15 Herra, Israelin Jumala, sinä olet vanhurskas, sillä meistä on jäljellä pelastuneita vain sen verran, kuin tänä päivänä on. Katso, me olemme sinun edessäsi syyllisyydessämme; emmekä me tämän tähden voi sinun edessäsi kestää."

niiden kauhistusten tähden, joilla he ovat sen täyttäneet saastaisuudellansa, sekä siellä että täällä.

9:12 Niin ei teidän pidä nyt antaman tyttäriänne heidän pojillensa, ja ei teidän pidä ottaman heidän tyttäriänsä pojillenne; älkäätkään etsikö heidän rauhaansa ja hyvänsä ijankaikkisesti, että vahvistuisitte, ja söisitte maan hyvyttä, ja saisitte antaa sen teidän lapsillenne ijankaikkiseksi perimiseksi.

9:13 Ja niiden kaikkein jälkeen mitkä meidän päällemme tulleet ovat, pahain tekoimme tähden ja suurten synteimme tähden, niin olet sinä meidän Jumalamme säästänyt meidän pahoja töitämme ja antanut meille vapauduksen, niinkuin nyt on.

9:14 Pitäiskö meidän taas sinun käskys käymän ylitse ja tekemän lankoutta tämän ilkiän kansan kanssa? Etkös mahda vihastua meidän päällemme, siihenasti että peräti hukutat, ettei ketään jää, eikä ole pääsemystä?

9:15 \Herra\ Israelin Jumala! sinä olet vanhurskas. Sillä me olemme jääneet vapaudetta, niinkuin se tänäpäpä on. Katso, me olemme sinun edessäsi synneissämme; sentähden ei kenkään voi edessäsi pysyä.

taisuuden tähden/ niiden kauhistusten tähden/ joilla he ovat sen täyttäneet heidän saastaisuudellans sekä siellä että täällä.

9:12 Nijn ei teidän pidä antaman nyt teidän tyttaritän heidän pojillens/ ja ei teidän pidä ottaman heidän tyttäritäns teidän pojillen/ älkät myös edzikö heidän rauhans ja caluans ijancaickisest/ että te tulisitte wäkwäxi/ ja söisit maan hywyttä/ ja saisit sen anda teidän lapsillen ijancaisexi perimisexi.

9:13 Ja niiden caickein jälkeen cuin meidän päällem tulleet owat/ meidän pahain tecoim ja suurten syndeim tähden/ njn olet sinä meidän Jumalam säästänyt meidän pahoja töitäm/ ja andanut wapauden/ cuin nyt on.

9:14 Pitäisköst meidän taas sinun käskys käymän ylidze/ ja tekemän langoutta tämän ilkiän Canssan cansa/ etkös mahda wihastua meidän päällem/ siihenasti että peräti autioxi tullan/ ettei ketän jää eikä ole pääsemyst.

9:15 HERra Israelin Jumala sinä olet wanhurskas: sillä me olem jäänet wapadetta/ njn-cuin se tänäpäpä on. Cadzo/ me olem sinun edesäs meidän synneisäm/ sentähden ei kengän woi edesäs pysyä.

Esra 10 LUKU

10:1 Kun Esra näin rukoili ja

10 LUKU

10:1 Kuin Esra näin rukoili

X. Lucu

10:1 COsca Esra näin rucoili

tunnusti, itkien ja maahan langeten, Jumalan temppelin edustalla, kokoontui hänen luoksensa sangen suuri joukko Israelin miehiä, naisia ja lapsia; sillä kansakin itki katkerasti.

10:2 Ja Sekanja, Jehielin poika, Eelamin jälkeläisiä, puhkesi puhumaan ja sanoi Esralle: "Me olemme olleet uskottomat Jumalaamme kohtaan, kun olemme ottaneet muukalaisia vaimoja maan kansoista. Mutta kuitenkin on Israelilä vielä toivoa.

10:3 Niin tehkäämme nyt Jumalamme kanssa liitto, että me Herran neuvon mukaan ja niiden neuvon mukaan, jotka pelkäävät meidän Jumalamme käskyä, toimitamme pois kaikki ne vaimot ja heistä syntyneet lapset; tehtäköön lain mukaan.

10:4 Nouse, sillä tämä on sinun asiasi, ja me olemme sinun kanssasi. Ole luja ja ryhdy toimeen."

10:5 Niin Esra nousi ja vannotti pappien päämiehet, leeviläiset ja kaiken Israelin tekemään näin. Ja he vannoivat.

10:6 Niin Esra nousi Jumalan temppelin edustalta ja meni Joohanenin, Eljasibin pojan, kammioon. Sinne tultuaan hän ei syönyt leipää eikä juonut vettä, sillä niin hän suri pakkosiirtolaisten uskotomuutta.

10:7 Ja kaikille pakkosiirtolaisille kuulutettiin Juudassa ja Jerusalemissa, että heidän tuli kokoontua Jerusalemiin;

ja tunnusti, itki ja makasi Jumalan huoneen edessä, kokoontui suuri joukko Israelista hänen tykönsä, miehistä, vaimoista ja lapsista, ja kansa itki sangen kovin.

10:2 Ja Sekania Jehielin poika, Elamin lapsista, vastasi Esraa ja sanoi: me olemme rikkoneet Jumalaamme vastaan, että me olemme ottaneet muukalaiset vaimot maan kansoista; mutta vielä on toivo sen vuoksi Israelissa.

10:3 Niin tehkäämme nyt liitto meidän Jumalamme kanssa ajaaksemme kaikki vaimot pois ja ne, jotka heistä syntyneet ovat, Herran neuvon jälkeen ja niiden, jotka pelkäävät meidän Jumalamme käskyä; ja tapahdukoon lain jälkeen.

10:4 Niin nouse, sillä sinun se tulee, me olemme sinun kanssas; ole hyvässä turvasa ja tee niin.

10:5 Silloin nousi Esra ja vannotti ylimmäiset papit ja Leviläiset, ja koko Israelin, tekemään tämän sanan jälkeen; ja he vannoivat.

10:6 Ja Esra nousi Jumalan huoneen edestä ja meni Joohanenin Eliasibin pojan kammioon; ja kuin hän sinne tuli, ei hän syönyt leipää eikä juonut vettä; sillä hän murehti heidän rikostensa tähden, jotka olivat olleet vankeudessa.

10:7 Ja he kuuluttivat Juudassa ja Jerusalemissa kaikille lapsille, jotka vankina olivat olleet, tulemaan kokoon Jerusalemiin.

ja tunnusti/ itki ja macais Jumalan huonen edes/ co-condui suuri joucko Israelist hänen tygöns/ miehist/ waimoist ja lapsist/ ja Canssa itki sangen cowin.

10:2 Ja Zechania Jehielin poica Elamin lapsist/ wastais Esrat/ ja sanoi: me olem rickonet meidän Jumalatom wastan/ että me olem ottanet muucalaiset waimot maan Canssoista/ mutta wielä on toiwu senwuoxi Israelis

10:3 Nijn tehkäm nyt lijtto meidän Jumalam cansa ajaxem caicki waimot pois/ ja ne jotca heistä syndynet owat/ HERran neuwon jälken/ ja nijden jotca pelkävät meidän Jumalam käskyä/ ja tahtahton lain jälken.

10:4 Nijn nouse/ sillä sinun se tule/ me olem sinun cansas/ ole hywäs turwas ja tee nijn.

10:5 Silloin nousi Esra/ ja wannotti ylimmäiset Papit ja Lewitat/ ja coco Israelin/ tekemän tämän sanan jälken/ ja he wannoit.

10:6 Ja Esra nousi Jumalan huonen edest/ ja meni Joohan Eliasibin pojan Camarijn/ ja cuin hän sinne tuli/ ei hän syönyt leipä eikä juonut wettä: sillä hän murhetti heidän ricostens tähden/ jotca olit ollet fangeuxes.

10:7 Ja he cuulutit Judas ja Jerusalemis caikille lapsille cuin fangina olit ollet/ tuleman cocon Jerusalemiijn.

<p>10:8 ja joka ei tullut kolmen päivän kuluessa, päämiesten ja vanhinten päätöksen mukaan, sen koko omaisuus oli vihittävä tuhon omaksi ja hän itse tuleva erotetuksi pakko-siirtolaisten seurakunnasta.</p>	<p>10:8 Ja joka ei kolmena päivänä tullut päämiesten ja vanhimpain neuvon jälkeen, niin kaikki hänen tavaransa piti kirottu oleman, ja hän itse piti erotettaman niiden joukosta, jotka vankina olivat olleet.</p>	<p>10:8 Ja joka ei kolmes päiväs tullut päämiesten ja vanhimbain neuvon jälkeen/ nijn caicki hänen tavarans piti kirottu oleman/ ja hän idze eritettämän nijden joucost cuin fangina olit ollet.</p>
<p>10:9 Niin kaikki Juudan ja Benjaminin miehet kokoontuivat Jerusalemiin kolmanneksi päiväksi, joka oli yhdeksänneen kuun kahdeskymmenes päivä. Ja kaikki kansa asettui Jumalan temppelin aukealle, vavisten sekä asian tähden että rankkasateen vuoksi.</p>	<p>10:9 Niin tulivat kaikki Juudan ja Benjaminin miehet Jerusalemiin kolmessa päivässä kokoon, se on, kahdentenakymmenentenä päivänä yhdeksännessä kuussa; ja kaikki kansa istui kadulla Herran huoneen edessä, ja värisivät siitä asiasta ja satteen tähden.</p>	<p>10:9 Nijn tulit caicki Judan ja Benjaminin miehet Jerusalemin colmes päiväs cocon/ se on/ cahtenakymmenenä päivänä/ yhdexännestä Cuusta/ ja caicki Canssa istui cattulla HERran huonen edes/ ja värisit sijtä asiast ja saten tähden.</p>
<p>10:10 Ja pappi Esra nousi ja sanoi heille: "Te olette olleet uskottomat, kun olette ottaneet muukalaisia vaimoja, ja niin te olette lisänneet Israelin syllisyyttä.</p>	<p>10:10 Ja pappi Esra nousi ja sanoi heille: te olette rikkooneet, naidessanne muukalaisia vaimoja, ja lisänneet Israelin synnit.</p>	<p>10:10 JA Pappi Esra nousi/ ja sanoi heille: te oletta rickonet naidesan muucalaisia vaimoja/ ja lisännet Israelin synnit.</p>
<p>10:11 Mutta antakaa nyt Herralle, isienne Jumalalle, kunnia ja tehkää hänen tahtonsa: eristäytykää maan kansoista ja muukalaisista vaimoista."</p>	<p>10:11 Niin tunnustakaat nyt se \Herralle\ isäinne Jumalalle, ja tehkää sitä, kuin hänelle kelpaa, ja eroittakaat teitänne maan kansoista ja muukalaisista vaimoista.</p>	<p>10:11 Nijn tunnustacat nyt HERralle teidän Isäin Jumalalle/ ja tehkät sitä cuin hänelle kelpa/ ja eroittacat teitän maan Canssoista ja muucalaisista vaimoista.</p>
<p>10:12 Niin koko seurakunta vastasi ja sanoi suurella äänellä: "Niinkuin sinä olet puhunut, niin on meidän tehtävä.</p>	<p>10:12 Niin vastasi koko seurakunta ja sanoi korkialla äänellä: se pitää niin tapahtuman, kuin sinä meille olet sanonut.</p>	<p>10:12 Nijn wastais coco seuracunda/ ja sanoi corkialla änellä: se pitä tapahtuman cuins olet sanonut.</p>
<p>10:13 Mutta kansaa on paljon, ja on sadeaika, niin ettei voida seisoa ulkona. Eikä tämä ole yhden tai kahden päivän toimitus, sillä me olemme paljon siinä asiassa rikkoneet.</p>	<p>10:13 Mutta kansaa on paljon, ja on sadeilma, ja ei voi ulkona seisoa, eikä tämä ole yhden eli kahden päivän työ; sillä meitä on paljon, jotka olemme siinä asiassa sangen suuresti syntiä tehneet.</p>	<p>10:13 Mutta Canssa on paljo ja on sade ilma/ ja ei woi täällä ulcona seisoa/ eikä tämä ole yhden eli cahdn päivän työ: sillä meitä on paljo/ jotca olem siinä asias sangen suurest syndiä tehnet.</p>
<p>10:14 Käykööt meidän päämiehemme esiin koko seurakunnan puolesta, ja kaikki, jotka kaupungeissamme ovat ottaneet muukalaisia vaimoja, tulkoot tänne määrättyinä</p>	<p>10:14 Anna meidän päämiehemme koko seurakunnassa toimittaa, että kaikki, jotka meidän kaupungeissamme ovat naineet muukalaisia vaimoja, tulevat tänne määrättyinä päivänä, jokaisen</p>	<p>10:14 Anna meidän päämiehemme coco seuracunnas meitä toimitta/ että caicki jotca meidän Caupungeis owat nainet muucalaisia vaimoja/ tulewat tänne määrättyinä</p>

aikoina ja heidän kanssansa kunkin kaupungin vanhimmat ja tuomarit, kunnes meistä on käännetty pois Jumalan viha, joka on syytynyt tämän asian tähden."

10:15 Ainoastaan Joonatan, Asaelin poika, ja Jahseja, Tikvan poika, nousivat tätä vastustamaan, ja Mesullam ja leeviläinen Sabbetai kannattivat heitä.

10:16 Mutta pakkosiirtolaiset tekivät näin, ja valittiin pappi Esra sekä miehiä, perhekunta-päämiehiä, perhekuntien mukaan, kaikki nimeltään mainittuja. Kymmenennen kuun ensimmäisenä päivänä he istuivat tutkimaan asiaa,

10:17 ja ensimmäisen kuun ensimmäiseen päivään he olivat selvillä kaikista miehistä, jotka olivat ottaneet muukalaisia vaimoja.

10:18 Pappien poikia, jotka olivat ottaneet muukalaisia vaimoja, havaittiin olevan: Jeesuan, Joosadakin pojan, jälkeläisiä ja hänen veljiään: Maaseja, Elieser, Jaarib ja Gedalja,

10:19 jotka kättä lyöden lupasivat toimittaa pois vaimonsa ja syyllisinä uhrata oinaan syyllisyytensä sovittamiseksi;

10:20 Immerin jälkeläisiä Hanani ja Sebadja;

10:21 Haarimin jälkeläisiä Maaseja, Elia, Semaja, Jehiel ja Ussia;

10:22 Pashurin jälkeläisiä Eljoenai, Maaseja, Ismael, Nethanel, Joosabad ja Elasa.

kaupungin vanhimpain ja tuomarein kanssa, siihenasti kuin meidän Jumalamme viha kääntyy meistä tämän syyn tähden.

10:15 Niin astuivat ainoastaan Jonatan Asahelin poika ja Jahasia Tikvan poika tähän toimitukseen; ja Metullam ja Sabtai, Leviläiset, auttivat heitä.

10:16 Ja vankeuden lapset tekivät niin; ja eroitettiin Esra pappi ja päämiehet heidän isäinsä sukukuntain seassa, ja kaikki, kuin nimitetyt ovat, ja he istuivat ensimmäisenä päivänä kymmenenssä kuukaudessa tutkistelemaan sitä.

10:17 Ja he toimittivat sen kaikkein miesten kanssa, joilla olivat muukalaiset vaimot, ensimmäiseen päivään asti ensimmäisessä kuussa.

10:18 Ja pappein poikain seasta löydettiin, jotka olivat ottaneet muukalaisia vaimoja: Jesuan Jotsadakin pojan lasten seassa, ja hänen veljeinsä Maeseja, Elieser, Jarib ja Gedalia.

10:19 Ja he antoivat kätensä, ajamaan vaimonsa ulos ja antamaan jäärän rikosuhriksensa rikoksensa edestä;

10:20 Immerin lasten seassa: Hanani ja Sebadia;

10:21 Harimin lasten seassa: Maeseja, Elia, Semaja, Jehiel ja Ussia;

10:22 Pashurin lasten seassa: Eljoenai, Maaseja, Ismael, Nethaneel, Josabad ja Eleasa;

päivänä/ jocaidzen Caupungin wanhimman ja heidän duomarittens cansa/ nijncauwan cuin meidän Jumalam viha käändy meistä tämän syyn tähden.

10:15 Nijn pandin Jonathan Asahelin poica/ ja Jahsia Tikuan poica sen päälle/ ja Mesullam/ ja Sabthai/ Lewitat autit heitä.

10:16 Ja fangeuxen lapset teit nijn/ ja eroitettin. Ja Esra Pappi/ ja päämiehet heidän Isäins sucucundain seas/ ja caicki cuin nimitetyt owat/ istuit ensimmäisnä päivänä kymmenennest Cuucaudest tutkisteleman sitä.

10:17 Ja he toimitit sen caickein miesten cansa joilla olit muucalaiset waimot/ ensimmäisnä päivänä ensimmäisestä Cuusta.

10:18 JA Pappein poicain seast löyttin jotca olit ottanet muucalaisia waimoja/ cuin oli: Jesuan Josedechin pojan lasten seas ja hänen weljeins Maeseia/ Elieser/ Jareb ja Gedalia.

10:19 Ja he annoit kätens/ tahtowans aja waimot ulos/ ja andawans jäärän heidän ricosuhrixens/ heidän rioxens edest.

10:20 Immerin lasten seas/ Hanani ja Sebadia.

10:21 Harimin lasten seas Maeseia/ Elia/ Semaia Jehiel ja Usia.

10:22 Pashurin lasten seas Elioenai/ Maesia/ Ismael/ Nethaneel/ Josabad ja Eleasa.

10:23 Leeviläisiä: Joosabad, Siimej, Kelaja, se on Kelita, Petahja, Juuda ja Elieser.	10:23 Leviläisistä: Josabad, Simej ja Kelaja, se on Kelita, Petakia, Juuda ja Elieser;	10:23 Lewitain seas Josabad/ Simej ja Kelaia (hän on se Klita) Petakja/ Juda ja Elieser.
10:24 Veisaajia: Eljasib. Ovenvartijoita: Sallum, Telem ja Uuri.	10:24 Veisaajain seassa: Eljasib; ovenvartijain seassa: Sallum, Telem ja Uri.	10:24 Weisaitten seas/ Eliasib. Owen wortioitten seas Sallum/ Telem ja Uri.
10:25 Israelilaisia: Paroksen jälkeläisiä Ramja, Jissia, Malkia, Mijjamin, Elasar, Malkia ja Benaja;	10:25 Israelista Paroksen lasten seassa: Ramia, Jesia, Malkia, Mejamin, Eleasar, Malkia ja Benaja;	10:25 Israelist: Pareoxen lasten seas/ Ramia/ Jesia/ Malchia/ Meiamin/ Eleazar/ Malchia ja Benaja.
10:26 Eelamin jälkeläisiä Mattanja, Sakarja, Jehiel, Abdi, Jeremot ja Elia;	10:26 Elamin lasten seassa: Mattania, Sakaria, Jehiel, Abdi, Jeremot ja Elia;	10:26 Elamin lasten seas/ Mathania/ Sacharia/ Jehiel/ Abdi/ Jeremoth ja Elia.
10:27 Sattun jälkeläisiä Eljoenai, Eljasib, Mattanja, Jeremot, Saabad ja Asisa;	10:27 Sattun lasten seassa: Eljoenai, Eljasib, Mattania, Jeremot, Sabad ja Asisa;	10:27 Sathun lasten seas/ Elioenai/ Eliasib/ Mathania/ Jeremoth/ Sabad/ ja Asisa.
10:28 Beebain jälkeläisiä Joohanan, Hananja, Sabbai ja Atlai;	10:28 Bebain lasten seassa: Johanan, Hanania, Sebai ja Atlai;	10:28 Beebain lasten seas/ Johanan/ Hanania/ Sebai ja Athlai.
10:29 Baanin jälkeläisiä Mesullam, Malluk, Adaja, Jaasub, Seal ja Jeramot;	10:29 Banin lasten seassa: Mesullam, Malluk, Adaja, Jasub, Seal ja Jeramoth;	10:29 Banin lasten seas/ Mesullam/ Malluch/ Adaia/ Jasub/ Seal ja Jaremoth.
10:30 Pahat-Mooabin jälkeläisiä Adna, Kelal, Benaja, Maeseja, Mattanja, Besalel, Binnui ja Manasse;	10:30 Pahatmoabin lasten seassa: Adna ja Kelal, Benaja, Maeseja, Mattania, Betsaleel, Binnui ja Manasse;	10:30 PahathMoabin lasten seas/ Adna/ Chelal/ Benaja/ Maeseia/ Mathania/ Beza-leel/ Benui ja Manasse.
10:31 Haarimin jälkeläisiä Elieser, Jissia, Malkia, Semaja, Simeon,	10:31 Harimin lasten seassa: Elieser, Jesia, Malkia, Semaja, Simeon,	10:31 Harimin lasten seas/ Elieser/ Jesia/ Malchia/ Semaja/ Simeon.
10:32 Benjamin, Malluk ja Semarja;	10:32 Benjamin, Malluk ja Semaria;	10:32 Benjamin/ Malluch ja Samaria.
10:33 Haasumin jälkeläisiä Mattenai, Mattatta, Saabad, Elifelet, Jeremai, Manasse ja Siimej;	10:33 Hasumin lasten seassa: Mattenai, Mattatta, Sabad, Eliphelet, Jeremai, Manasse ja Simej;	10:33 Hasumin lasten seas/ Mathnai/ Mathatha/ Sabad/ Eliphelet/ Jeremai/ Manasse ja Simej.
10:34 Baanin jälkeläisiä Maadai, Amram, Uuel,	10:34 Banin lasten seassa: Maadai, Amram, Uel,	10:34 Banin lasten seas/ Maedai/ Amram/ Huel.
10:35 Benaja, Beedja, Keluhu,	10:35 Benaja, Bedeja, Keluhi,	10:35 Benaja/ Bedia/ Cheliu.
10:36 Vanja, Meremot, Eljasib,	10:36 Vania, Meremot, Eljasib,	10:36 Wanja/ Meremoth/ Eliasib.
10:37 Mattanja, Mattenai, Jaasai,	10:37 Mattania, Mattenai, Jaasav,	10:37 Mathania/ Matthenai/ Joasau/
10:38 Baani, Binnui, Siimej,	10:38 Bani, Binnui, Simej,	10:38 Bain/ Benui/ Simej.
10:39 Selemja, Naatan, Adaja,	10:39 Selemia, Natan, Adaja,	10:39 Selemia/ Nathan/ Ada-

10:40 Maknadbai, Saasai, Saarai,	10:40 Maknadbai, Sasai, Sarai,	ja. 10:40 Machnadbai/ Sasai/ Sarai/
10:41 Asarel, Selemja, Semarja,	10:41 Asareel, Selemia, Semaria,	10:41 Asareel/ Selemia/ Semaria.
10:42 Sallum, Amarja ja Joo-sef;	10:42 Sallum, Amaria ja Joseph;	10:42 Sallum/ Amaria ja Joseph.
10:43 Nebon jälkeläisiä Jegiel, Mattitja, Saabad, Sebina, Jaddai, Joel ja Benaja.	10:43 Nebon lasten seassa: Jejel, Mattitia, Sabad, Sebina, Jaddai, Joel ja Benaja.	10:43 Nebon lasten seas/ Jeiel/ Mathithia/ Sabad/ Sebina/ Jaddai/ Joel ja Benaja.
10:44 Nämä kaikki olivat ottaneet muukalaisia vaimoja; ja osa näistä vaimoista oli synnyttänyt lapsia.	10:44 Nämät kaikki olivat ottaneet muukalaisia vaimoja, ja olivat monikahdat niistä vaimoista, joiden kanssa he olivat siittäneet lapsia.	10:44 Nämät caicki olit ottaneet muucalaisia vaimoja/ ja olit monicahdat nijstä waimoist synnyttänet lapsia.

NEHEMIAN KIRJA

1 LUKU

1:1 Nehemian, Hakaljan pojan, kertomus. Kislev-kuussa, kahdentenakymmenentenä vuotena, minun ollessani Suusanin linnassa,

1:2 tuli Hanani, eräs minun veljistäni, ja muita miehiä Juudasta. Ja minä kyselin heiltä juutalaisista, siitä pelastuneesta joukosta, joka vankeudesta palanneena oli jäljellä, ja Jerusalemista.

1:3 Ja he sanoivat minulle: "Jotka vankeudesta palanneina ovat jäljellä siinä maakunnassa, ne ovat suuressa kurjuudessa ja häväistyksen alaisina; ja Jerusalemin muuri on revitty maahan, ja sen portit ovat tulella poltetut."

1:4 Tämän kuultuani minä istuin monta päivää itkien ja murehtien, ja minä paastosin ja rukoilin taivaan Jumalan edessä.

1:5 Minä sanoin: "Oi Herra, taivaan Jumala, sinä suuri ja

NEHEMIA

1 LUKU

1:1 Nämät ovat Nehemian Hakalian pojan teot. Tapahtui Kislevin kuulla, kahdentenakymmenentenä vuonna, kuin minä olin Susanin linnassa,

1:2 Niin tuli Hanani, yksi veljistäni muutamain Juudan miesten kanssa; ja minä kysyin heiltä Juudalaisista, jotka vankeudesta jääneet ja päässeet olivat, ja Jerusalemin menoista.

1:3 Ja he sanoivat minulle: ne, jotka jäljelle jääneet ovat vankeudesta, ovat siellä maassa suuressa onnettomuudessa ja häpiässä; Jerusalemin muurit ovat jaotetut ja sen portit tulella poltetut.

1:4 Kuin minä senkaltaiset sanat kuulin, niin minä istuin ja murehdin muutamat päivät, paastosin ja rukoilin taivaan Jumalan edessä,

1:5 Ja sanoin: Oi \Herra\, taivaan Jumala, suuri ja pel-

Nehemian Kirja

I. Lucu

1:1 NÄmät owat Nehemian Hachalian pojan tegot. Se tapahtui Chisleuwin Cuulla cah-tenakymmendenä vuonna/ cosca minä olin Susan linnas.

1:2 Nijn tuli Hanani yxi minun weljistäni/ muutamitten Judan miesten cansa/ ja minä kysyin heille Judalaisista/ jotca fangeudest jäänet ja pääsnet olit/ ja mikä meno Jerusalemis oli.

1:3 Ja he sanoit minulle: ne jotca jäänet owat fangeudest/ owat siellä maasa suures onnettomudes ja häpiäs/ Jerusalemin muurit owat jaotetut/ ja hänen porttins tulella poltetut.

1:4 Cosca minä sencaltaiset sanat cuulin/ njn minä istuin ja itkin ja muurhedein muutam päiwät/ paastoisin ja rucoilin taiwan Jumalan edes.

1:5 Ja sanoin: Ah HERra Jumala taiwast/ wäkewä/ suuri

peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden niille, jotka sinua rakastavat ja noudattavat sinun käskyjäsi,

1:6 olkoon sinun korvasi tarkkaavainen ja silmäsi avoin kuullaksesi palvelijasi rukoukset, joita minä nyt päivät ja yöt rukoilen sinun edessäsi palvelijaisi, israelilaisten, puolesta, tunnustaen israelilaisten synnit, jotka me olemme tehneet sinua vastaan; sillä minäkin ja minun perhekuntani olemme syntiä tehneet!

1:7 Me olemme pahoin tehneet sinua vastaan; emme ole noudattaneet käskyjä, säädöksiä ja oikeuksia, jotka sinä annoit palvelijallesi Moosekselle.

1:8 Muista sana, jonka sinä annoit palvelijallesi Moosekselle, sanoen: 'Jos te tulette uskottomiksi, niin minä hajotan teidät kansojen sekaan;

1:9 mutta jos te palajatte minun tyköni, noudatatte minun käskyjäni ja seuraatte niitä, niin vaikka teidän karkoitettunne olisivat taivaan ääressä, minä heidät sieltäkin kokoan ja tuon heidät siihen paikkaan, jonka minä olen valinnut nimeni asuinsijaksi.'

1:10 Ovathan he sinun palvelijasi ja sinun kansasi, jotka sinä vapahdit suurella voimallasi ja väkevällä kädelläsi.

1:11 Oi Herra, tarkatkoon sinun korvasi palvelijasi rukousta ja niiden palvelijaisi rukousta, jotka tahtovat peljätä sinun nimeäsi! Anna tänä päivänä

jättävä Jumala, joka pidät liiton ja laupiuden niille, jotka sinua rakastavat ja pitävät sinun käskys!

1:6 Anna korvas kuulla ja silmäs avoinna olla, kuulemaan palvelias rukousta, kuin minä nyt rukoilen sinun edessä yöt ja päivät palveliaisi Israelin lasten edessä; ja minä tunnustan Israelin lasten synnit, jotka me olemme tehneet sinua vastaan; ja minä ja minun isäni huone olemme syntiä tehneet.

1:7 Me olemme kovin turmelleet itsemme, ettemme ole pitäneet sinun käskyjäs, säätyjäs ja oikeuttas, joitas olet palvelialles Moosekselle käskenyt.

1:8 Mutta muista kuitenkin sitä sanaa, jonka sinä käskit Moosekselle palvelialles ja sanoit: koska te rikotte, niin minä hajotan teidät kansain sekaan.

1:9 Mutta jos te palajatte minun tyköni, ja pidätte minun käskyni ja teette ne: ja jos te ajetaan hamaan taivaan ääriin, niin minä sieltäkin teidät kokoon ja vien siihen paikkaan, jonka minä olen valinnut nimeni asumasiaksi.

1:10 He ovat kuitenkin sinun palvelias ja sinun kansas, jotka vapahdit suurella voimallasi ja väkevällä kädelläsi.

1:11 O Herra! olkoon korvas avoinna palvelias rukoukseen ja sinun palveliaisi rukouksiin, jotka pyytävät peljätä sinun nimeäs, ja anna palvelias tänä päivänä menestyä, ja anna

ja peljättävä Jumala/ joka pidät liittos ja laupiudes niille jotca sinua racastawat ja pitävät sinun käskys.

1:6 Anna corwas cuulla ja silmäs awoi olla/ cuuleman sinun palwelias rucousta cuin minä rucoilen sinun edesäs yöt ja päiwät/ sinun palweliaisi Israelin lasten edest: Ja minä tunnustan Israelin lasten synnit/ cuin me olem tehnet sinua wastan/ ja minä ja minun Isäni huone olemme syndiä tehnet.

1:7 Me olem sangen rascast syndiä tehnet/ etten me ole pitänet sinun käskyjäs/ säätyjäs ja oikeuttas/ joitas olet Mosexelle sinun palwelialles käskenyt.

1:8 Mutta muista cuitengin sitä sana cuins käskit Mosexelle sinun palwelialles/ ja sanoit: cosca te ricotta/ nijn minä hajotan teidän Canssain sekaan.

1:9 Mutta jos te palajat minun tygöni/ ja pidätte minun käskyni ja teette ne. Ja jos te ajetan haman taiwan ärijn/ nijn minä sieldäkin teidän cocon/ ja wien sijhen paickan/ jonga minä olen walinnut minun nimeni asumasiaksi.

1:10 He owat cuitengin sinun palwelias ja sinun Canssas/ jotcas suurella woimallas wapadit/ ja wäkwellä kädelläs pelastit.

1:11 O HERra/ olcon sinun corwas awoi sinun palwelias rucouxeen/ ja sinun palwelioites rucouxijn/ jotca pyytävät peljätä sinun nimes/ ja anna

palvelijasi hankkeen menestyä ja suo hänen saada armo sen miehen edessä." Minä olin näet kuninkaan juomanlaskija.

Nehemia 2 LUKU

2:1 Niisan-kuussa, kuningas Artahsastan kahdentenakymmenentenä hallitusvuotena, kun viini oli hänen edessään, otin minä viinin ja annoin sen kuninkaalle. Kun minä en ollut ennen ollut hänen edessään murheellisena,

2:2 sanoi kuningas minulle: "Minkätähden sinä olet niin murheellisen näköinen? Ethän ole sairas; sinulla on varmaan jokin sydämensuru." Silloin minä peljästyin kovin,

2:3 mutta minä sanoin kuninkaalle: "Eläköön kuningas iankaikkisesti. Kuinka minä en olisi murheellisen näköinen, kun se kaupunki, jossa minun isieni haudat ovat, on autio ja sen portit tulella poltetut?"

2:4 Kuningas sanoi minulle: "Mitä sinä siis pyydät?" Niin minä rukoilin taivaan Jumalaa

2:5 ja sanoin kuninkaalle: "Jos kuningas hyväksi näkee ja jos olet mielistynyt palvelijaasi, niin lähetä minut Juudaan, siihen kaupunkiin, jossa minun isieni haudat ovat, rakentamaan sitä uudestaan."

2:6 Niin kuningas kysyi minulta, kuningattaren istuessa hänen vieressään: "Kuinka kauan sinun matkasi kestäisi ja milloin voisit palata?" Kun siis kuningas näki hyväksi lähettää minut, ilmoitin minä hänelle määrätyn ajan.

heille armo tämän miehen edessä! Sillä minä olin kuninkaan juomanlaskia.

2 LUKU

2:1 Ja tapahtui kuningas Artahsastan kahdentenakymmenentenä vuonna, Nisanin kuulla, kuin viina oli hänen edessänsä, ja että minä otin viinan ja annoin kuninkaalle; mutta en minä ollut (ennen) murheellinen hänen edessänsä.

2:2 Niin kuningas sanoi minulle: miksi niin pahoin katsot, ja et kuitenkaan kipeä ole? Ei se muu ole, mutta murhe on sinun sydämessäs. Ja minä pelkäsin sangen kovin.

2:3 Niin minä sanoin kuninkaalle: eläköön kuningas iankaikkisesti! Eikö kasvoni mahda olla murheelliset, kuin se kaupunki, jossa isäni hautaushuone on, kylmillä on, ja sen portit ovat tulella kulutetut?

2:4 Niin sanoi kuningas minulle: mitäs siis anot? Niin minä rukoilin Taivaan Jumalaa,

2:5 Ja sanoin kuninkaalle: jos kelpaa kuninkaalle, ja jos palvelias on sinun edessä kelvollinen: ettäs lähettäisit minut Juudaan, isäni hautauskaupunkiin, rakentamaan sitä.

2:6 Niin sanoi kuningas minulle ja kuningatar, joka hänen vieressään istui: kuinka kauan sinä matkassa olet, ja koska sinä palajat? Ja se kelpaisi kuninkaalle, ja hän lähetti minun, kuin minä ajan hänelle määrännyt olin.

sinun palvelias tänäpä menestyä/ ja anna heille armo tämän miehen edes: sillä minä olin Cuningan juomanlaskia.

II. Lucu

2:1 JA tapahtui Arthahsasthan Cuningan cahtenakymmenenä vuonna Nisan Cuulla/ cosca wijna oli hänen edesäns/ nijn minä otin wijnan ja annoin Cuningalle/ mutta en minä ollut murheellinen hänen edesäns.

2:2 Nijn Cuningas sanoi minulle: mixis nijn pahoin cadzot? ja et cuitengan kipiä ole? ei se muu ole mutta murhe on sinun sydämesäs: ja minä pelkäisin sangen cowin.

2:3 Nijn minä sanoin Cuningalle: eläkön Cuningas ijancaikkisest: eikö minun caswon mahda olla murheellinen/ cosca se Caupungi/ josa minun Isäini hautamushuone on/ kylmillä on/ ja hänen porttins owat tulella culutetut.

2:4 Nijn sanoi Cuningas minulle: mitäs sijs anot? nijn minä rucoilin taiwan Jumalata.

2:5 Ja minä sanoin Cuningalle: jos se kelpa Cuningalle/ ja jos sinun palvelias on sinun edesäs kelwollinen/ ettäs lähettäisit minun Judaan/ minun Isäini hautamus Caupungijn/ rakendaman sitä.

2:6 Nijn sanoi Cuningas minulle Drötningin wieres istuisans: cuinga cauwans matcas olet? ja coscas palajat? ja se kelpais Cuningalle/ ja lähetti minun sijttecuin minä ajan määrännyt olin.

2:7 Ja minä sanoin kuninkaalle: "Jos kuningas hyväksii näkee, niin annettakoon minun mukaani kirjeet Euftrat-virran tuonpuoleisen maan käskynhaltijoille, että he sallivat minun kulkea sen kautta perille Juudaan asti,

2:8 samoin kirje Aasafille, kuninkaan puiston vartijalle, että hän antaa minulle hirsiä tempelilinnan porttien kattamista varten sekä kaupungin muuria ja sitä taloa varten, johon mennä asumaan." Ja kuningas myönsi minulle sen, koska minun Jumalani hyvä käsi oli minun päälläni.

2:9 Kun minä sitten tulin Euftrat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltijain luo, annoin minä heille kuninkaan kirjeet. Ja kuningas oli lähettänyt minun kanssani sotapäälliköitä ja ratsumiehiä.

2:10 Mutta kun hooronilainen Sanballat ja ammonilainen virkamies Tobia sen kuulivat, pahastuivat he kovin siitä, että oli tullut joku, joka harrasti israelilaisten parasta.

2:11 Ja tultuani Jerusalemiin ja oltuani siellä kolme päivää

2:12 minä nousin yöllä, ja muutamat miehet minun kanssani, ilmoittamatta kenellekään, mitä Jumalani oli pannut minun sydämeeni ja määrännyt tehtäväksi Jerusalemille. Eikä minulla ollut mukanaani muuta juhtaakaan kuin se juhta, jolla minä ratsastin.

2:13 Ja minä lähdin yöllä Laaksoportista Lohikäärmelehtelle päin ja Lantaportille ja

2:7 Ja minä sanoin kuninkaalle: jos kuninkaan tahto niin on, niin annettakoon minulle kirjat päämiesten tykö toisella puolella virtaa, että he vievät minun ylitse, siihenasti kuin minä tulen Juudaan,

2:8 Ja kirjan Asaphille, joka on kuninkaan metsänvartia, että hän lähettää minulle hirsiä salin porttein vuolteiksi, kuin on huoneen tykönä, ja kaupungin muuriin ja siihen huoneeseen, johon minä menen. Ja kuningas antoi minulle niinkuin Jumalani hyvä käsi oli minun ylitseni.

2:9 Ja kuin minä tulin sille puolelle virtaa päämiesten tykö, niin minä annoin heille kuninkaan kirjan; kuningas lähetti myös minun kanssani sodanpäämiehiä ja hevostmiehiä.

2:10 Mutta kuin Sanballat Horonilainen ja palvelia Tobia Ammonilainen sen kuulivat, panivat he pahaksensa sangen kovin, että joku ihminen tuli, joka Israelin lasten parasta katsoi.

2:11 Ja kuin minä tulin Jerusalemiin ja olin siellä ollut kolme päivää,

2:12 Nousin minä yöllä ja vähä väkeä minun kanssani; sillä en minä sanonut kellenkään, mitä minun Jumalani oli antanut sydämeeni, tehdäkseni Jerusalemis; ja ei minulla ollut yhtään juhtaa myötäni, muuta kuin se, jonka päällä minä istuin.

2:13 Ja minä ajoin Laaksoportista ulos yöllä, Kärmelähteen kohdalle Sontaporttiin asti ja katselin Jerusalemin muureja,

2:7 Ja minä sanoin Cuningalle: jos Cuningan tahto niin on/ niin andacon minulle kirjan maanhaldiain tygö toiselle puolelle wirta/ että he wiewät minun ylidze/ siihenasti cuin minä tulen Judaan.

2:8 Ja Assaphin tygö kirjan/ joca on Cuningan medzän wartia/ että hän lähettä minulle hirsiä salin porttein wuoldeixi/ cuin on huonen tykönä/ ja Caupungin muuriin/ ja siihen huoneeseen johon minä menen. Ja Cuningas andoi minulle nijncuin minun Jumalani hywä käsi oli minun päälleni.

2:9 Ja cosca minä tulin sille puolen wirta maanhaldiain tygö/ nijn minä annoin heille Cuningan kirjan/ ja Cuningas lähetti minun cansani sodanpäämiehiä ja hewoismiehiä.

2:10 MUtta cosca Saneballat Horonijta ja Tobia Ammoniteritten palwelia sen cuulit/ panit he pahaxens sangen cowin/ että jocu ihminen oli/ joca Israelin lasten parasta cadzoi.

2:11 JA cosca minä tulin Jerusalemijn/ ja olin siellä ollut colme päiwä.

2:12 Walmistin minä idzeni yöllä/ ja wähä wäke minun cansani/ sillä en minä sanonut kenellengän/ mitä minun Jumalani oli minun andanut sydämeni tehdäxeni Jerusalemis/ ja ei minulla ollut yhtän juhta myötäni/ muuta cuin se jonga päällä minä istuin.

2:13 Ja minä ajoin laxoportista ulos yöllä/ Drakin lähten tyköä nijn sodanporttiin/ ja coettelin

tarkastelin Jerusalemin maa-
hanrevittyjä muureja ja sen
tulella poltettuja portteja.

2:14 Ja minä kuljin eteenpäin
Lähdeportille ja Kuninkaanlam-
mikolle; mutta siellä ei ollut
juhalla, jonka selässä minä
istuin, tilaa päästä eteenpäin.

2:15 Silloin minä menin yöllä
laaksoa myöten ylöspäin ja
tarkastin muuria. Sitten minä
palasin taas Laaksoportin kaut-
ta ja tulin takaisin.

2:16 Mutta esimiehet eivät tie-
täneet, mihin minä olin mennyt
ja mitä tein, sillä minä en ollut
vielä ilmaissut mitään kenelle-
kään, en juutalaisille, en pa-
peille, ylimyksille, esimiehille
enkä muille, joiden oli oltava
mukana siinä työssä.

2:17 Mutta nyt minä sanoin
heille: "Te näette, missä kur-
juudessa me olemme, kun Jeru-
salem on autio ja sen portit
tulella poltetut. Tulkaa, raken-
takaamme uudestaan Jerusa-
lemin muuri, ettemme enää
olisi häväistyksen alaiset."

2:18 Ja minä kerroin heille,
kuinka minun Jumalani hyvä
käsi oli ollut minun päälläni ja
myös mitä kuningas oli minulle
sanonut. Niin he sanoivat:
"Nouskaamme ja rakenta-
kaamme." Ja he saivat roh-
keuden käydä käsiksi tähän
hyvään työhön.

2:19 Mutta kun hooronilainen
Sanballat ja ammonilainen vir-
kamies Tobia ja arabialainen
Gesem sen kuulivat, pilkkasivat
he meitä, osoittivat meille hal-
veksumistaan ja sanoivat: "Mitä
te siinä teette? Kapinoitteko te
kuningasta vastaan?"

jotka olivat jaotetut, ja portte-
ja, jotka olivat tulella kulute-
tut.

2:14 Ja minä menin vielä
Lähdeporttiin ja Kuninkaan
vesilammin tykö; ja ei ollut
siellä sias, että minun juhtani
sai käydä minun allani.

2:15 Kuitenkin menin minä
yöllä ojaa myöten ja koettelin
muuria; sitte palasin minä ja
tulin jälleen Laaksoporttiin.

2:16 Ja ei ylimmäiset tietä-
neet, kuhunka minä menin,
taikka mitä minä tein; sillä en
minä vielä siihenasti ilmoitta-
nut mitään kellenkään, Juu-
dalaisille eikä papeille, ylim-
mäisille taikka esivallalle, ja
muille työn tekiöille.

2:17 Ja minä sanoin heille: te
näette tämän onnettomuuden,
jossa me olemme, että Jerusa-
lem on autiona, ja sen portit
ovat tulella kulutetut: tulkaat
ja rakentakaamme Jerusale-
min muurit, ettemme enää
häpiänä olisi.

2:18 Ja minä ilmoitin heille
minun Jumalani käden, joka
oli hyvä minun päälläni, ja
myös kuninkaan sanat, jotka
hän sanoi minulle. Ja he sa-
noivat: nouskaamme siis ja
rakentakaamme. Ja heidän
kätensä vahvistuivat hyvyy-
teen.

2:19 Mutta kun Sanballat Ho-
ronilainen, ja palvelia Tobia
Ammonilainen, ja Gesem Ara-
bialainen sen kuulivat, häpäi-
sivät he meitä ja katsoivat
meidät ylön ja sanoivat: mikä
se on, jota te teette? tahdotte-
ko te luopua jälleen kunin-
kaasta?

Jerusalemin muureja/ jotca olit
jaotetut/ ja portteja jotca olit
tulella culutetut.

2:14 Ja minä menin vielä läh-
deporttijn/ ja Cuningan lammin
tygö/ ja ei ollut siellä sia/
että minun juhtan sai käydä
minun allani.

2:15 Cuitengin menin yöllä
ojan tygö/ ja coettelin muu-
ria/ palaisin ja tulin jälle
laxoporttijn.

2:16 Ja ei ylimmäiset tiennet
cunga minä menin/ taicka mi-
tä minä tein: sillä en minä wie-
lä siihenasti ilmoittanut mitän
kellengän/ Judalaisille ja Pa-
peille/ Raadimiehille ja ylim-
mäisille/ ja muille työn tekiöil-
le.

2:17 Ja minä sanoin heille: te
näette tämän onnettomuden
josa me olemme/ että Jerusa-
lem on autian/ ja hänen port-
tins owat tulella culutetut/ tul-
cat ja rakendacam Jerusalemin
muurit/ etten me häpiänä olis.

2:18 Ja minä ilmoitin heille
minun Jumalani käden joca oli
hyvä minun päälläni/ ja myös
Cuningan sanat/ cuin hän sa-
noi minulle. Ja he sanoit: nos-
cam sijs ja rakendacam. Ja
heidän kätens wahwistuit hywy-
teen.

2:19 MUtta cosca Saneballat
Horonijta/ ja Tobia Ammonite-
ritten palwelia/ ja Gosem Ara-
biast sen cuulit/ häwäisit he
meitä ja cadzoit ylön ja sanoit:
mikä se on cuin te teette/
tahdottaco te luopua jälle
Cuningast?

2:20 Silloin minä vastasin ja sanoin heille: "Taivaan Jumala on antava meille menestystä, ja me, hänen palvelijansa, nousemme ja rakennamme. Mutta teillä ei ole mitään osuutta eikä oikeutta Jerusalemiin, eikä teidän muistonne ole siellä pysyvä."

Nehemia 3 LUKU

3:1 Ylimmäinen pappi Eljasib ja hänen veljensä, papit, nousivat ja rakensivat Lammasportin, jonka he pyhittivät ja jonka ovet he asettivat paikoilleen, edelleen Hammea-torniin asti, jonka he pyhittivät, ja edelleen Hananelin-torniin asti.

3:2 Heistä eteenpäin rakensivat Jerikon miehet; ja näistä eteenpäin rakensi Sakkur, Imrin poika.

3:3 Ja Kalaportin rakensivat senaalaiset; he kattoivat sen ja asettivat paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat.

3:4 Heistä eteenpäin korjasi muuria Meremot, Uurian poika, joka oli Koosin poika; hänestä eteenpäin korjasi Mesullam, Berekjan poika, joka oli Mesesabelin poika; ja hänestä eteenpäin korjasi Saadok, Baanan poika.

3:5 Hänestä eteenpäin korjasivat muuria tekoalaiset; mutta heidän ylhäisensä eivät notkistaneet niskaansa Herransa palvelukseen.

3:6 Vanhan portin korjasivat Joojada, Paaseahin poika, ja Mesullam, Besodjan poika; he kattoivat sen ja asettivat paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat.

2:20 Niin minä vastasin heitä ja sanoin heille: taivaan Jumala antaa meille menestystä, sillä me hänen palvelijansa olemme valmistaneet itsemme ja rakennamme; mutta ei teillä ole yhtäkään osaa eli oikeutta, taikka muistoa Jerusalemissa.

3 LUKU

3:1 Ja Eljasib, ylimmäinen pappi, nousi pappein veljeinsä kanssa, rakensivat Lammasportin ja pyhittivät sen, ja panivat siihen ovet; ja he pyhittivät sen Mean torniin asti, hamaan Hananeelin torniin saakka.

3:2 Ja Jerihon miehet rakensivat hänen vieressänsä, ja Sakkur Imrin poika rakensi hänen vieressänsä.

3:3 Mutta Senaan lapset rakensivat Kalaportin, ja kattoivat sen, ja panivat siihen ovet, lukot ja teljet.

3:4 Ja Meremot Urian poika, Hakkotsin pojan, rakensi heidän vieressänsä, ja Mesullam Berekian poika, Mesesabelin pojan, rakensi heidän vieressänsä; Zadok Baenan poika rakensi heidän vieressänsä.

3:5 Niiden tykönä rakensivat Tekoan miehet; mutta heidän sankarinsa ei kääntäneet kaulaansa Herransa palvelukseen.

3:6 Vanhan portin rakensi Joojada Passean poika ja Mesullam Besodian poika, ja kattoivat sen, ja panivat siihen ovet, lukot ja teljet.

2:20 Nijn minä wastaisin heitä/ ja sanoin: Jumala taiwast anda meille menestyxen/ sillä me hänen palwelians olem walmistamet idzem/ ja rakennam/ mutta ei teillä ole yhtäkän osa eli oikeutta/ taicka muistoa Jerusalemis.

III. Lucu

3:1 JA Eliasib ylimmäinen Pappi nousi Pappein hänen weljens cansa/ ja rakensit lammasportin ja pyhitit sen/ ja panit siihen owen/ ja he pyhitit sen Meahn tornin asti/ joca oli haman Hananeelin tornin saacka.

3:2 Ja Jerihon miehet rakensit hänen wieresäns. Ja Sachur Imrin poica rakensi hänen wieresäns.

3:3 Mutta Senaan lapset rakensit calaportin ja catit sen/ ja panit siihen owet/ lucut ja teljet.

3:4 Ja Meremoth Urian poica/ Hacoxen pojan/ rakensi heidän wieresäns/ Ja Mesullam Berechian poica Mesesabeelin pojan/ rakensi heidän wieresäns. Zadoch Baenan poica rakensi heidän wieresäns.

3:5 Nijden tykönä rakensit ne Tekoast/ mutta heidän Sagarins ei käändänet caulans heidän Herrans palweluxeen.

3:6 Wanhan portin rakensi Joojada Passean poica/ ja Mesullam Besodian poica/ ja catit sen/ ja panit siihen owet/ lucut ja teljet.

<p>3:7 Heistä eteenpäin korjasivat muuria gibeonilainen Melatja ja meeronotilainen Jaadon sekä Gibeonin ja Mispan miehet, jotka olivat Euftrat-virran tämänpuoleisen käskynhaltijan vallan alaisia.</p>	<p>3:7 Melatia Gibeonilainen ja Jadon Meronotilainen rakensi heidän vieressänsä, Gibeonin ja Mitspan miehet, päämiehen istuimen tykönä, sillä puolella virtaa.</p>	<p>3:7 Melathia Gibeonist ja Jadon Meronost rakensi heidän vieresäns/ Gibeonin ja Mizpan miehet maanhaldian istuimen tykönä sillä puolen weden.</p>
<p>3:8 Heistä eteenpäin korjasi muuria Ussiel, Harhajan poika, yksi kultasepistä, ja hänestä eteenpäin korjasi Hananja, yksi voiteensekoittajista; he panivat kuntoon Jerusalemia Leveään muuriin saakka.</p>	<p>3:8 Hänen vieressänsä rakensi Ussiel Harhakan kultasepän poika; hänen vieressänsä rakensi Hanania yrteinmyyjän poika; ja he rakensivat Jerusalemia leviään muuriin asti.</p>	<p>3:8 Hänen vieresäns rakensi Usiel Harhaian culdasepän poica/ hänen vieresäns rakensi Hanania krydeinmyjän poica/ ja he rakensit Jerusalemis lewiän muurin asti.</p>
<p>3:9 Heistä eteenpäin korjasi muuria Refaja, Huurin poika, Jerusalemin piirin toisen puolen päällikkö.</p>	<p>3:9 Hänen vieressänsä rakensi Rephaja Hurin poika, puolen Jerusalemin päämies.</p>	<p>3:9 Hänen vieresäns rakensi Rephaja Hurin poica puolen Jerusalemin päämies.</p>
<p>3:10 Hänestä eteenpäin korjasi Jedaja, Harumafin poika, oman talonsa kohdalta; hänestä eteenpäin korjasi Hattus, Hasabnejan poika.</p>	<p>3:10 Heidän vieressänsä rakensi Jedaja Harumaphin poika, huoneensa kohdalla; hänen vieressänsä rakensi Hattus, Hasabnejan poika.</p>	<p>3:10 Hänen vieresäns rakensi Jodaja Harumaphin poica/ hänen huonens cohdalla/ hänen vieresäns rakensi Hattus/ Hasabenian poica.</p>
<p>3:11 Toisen osan korjasivat Malkia, Haarimin poika, ja Hasub, Pahat-Mooabin poika, sekä sen lisäksi Uunitornin.</p>	<p>3:11 Mutta Malkia Harimin poika ja Hasub Pahatmoabin poika rakensivat toista kulmaa, niin myös Pätsitornin.</p>	<p>3:11 Mutta Malchia Harimin poica/ ja Hasub Pahath Moabin poica rakensit caxi cappalda/ ja tornin pädzein tykönä.</p>
<p>3:12 Heistä eteenpäin korjasi Sallum, Looheksen poika, Jerusalemin piirin toisen puolen päällikkö, hän ja hänen tyttärensä.</p>	<p>3:12 Hänen vieressänsä rakensi Sallum Haloeksen poika, puolen Jerusalemin päämies: hän itse ja hänen tyttärensä.</p>	<p>3:12 Hänen vieresäns rakensi Sallum Haloexen poica/ puolen Jerusalemin päämies/ hän idze ja hänen tyttärens.</p>
<p>3:13 Laaksoportin korjasivat Haanun ja Saanoahin asukkaat; he rakensivat sen ja asettivat paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat. Sen lisäksi he korjasivat tuhat kyynärää muuria, Lantaporttiin saakka.</p>	<p>3:13 Laaksoportin rakensi Hanun ja Sanoan asujamet; ne rakensivat sen ja panivat siihen ovet, lukot ja teljet, ja tuhannen kyynärää muuria Sontaporttiin asti.</p>	<p>3:13 Laxoportin rakensi Hanon ja Sanoahn asujamet/ ne rakensit sen ja panit siihen owet/ lucut ja teljet/ ja tuhannen kynärätä muuria sondaporttiin asti.</p>
<p>3:14 Lantaportin korjasi Malkia, Reekabin poika, Beet-Keremin piirin päällikkö; hän rakensi sen ja asetti paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat.</p>	<p>3:14 Mutta Malkia Rekabin poika, viinamäen kulmakunnan päämies, rakensi Sontaportin, hän rakensi sen ja pani siihen ovet, lukot ja teljet.</p>	<p>3:14 Mutta Malchia Rechabin poica/ neljännen osan wijnamäen päämies rakensi sonda-portin/ hän rakensi sen/ ja pani siihen owet/ lucut ja teljet.</p>
<p>3:15 Lähdeportin korjasi Sal-</p>	<p>3:15 Mutta Lähdeportin ra-</p>	<p>3:15 Mutta lähdeportin rakensi</p>

<p>lum, Kolhoosen poika, Mispan piirin päällikkö; hän rakensi sen, teki siihen katon ja asetti paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat. Sen lisäksi hän korjasi Vesijohtolammikon muurin, kuninkaan puutarhan luota, aina niihin portaisiin saakka, jotka laskeutuvat Daavidin kaupungista.</p>	<p>kensi Sallun Kolhosen poika, Mitspan kulmakunnan päämies; hän rakensi ja kattii sen, ja pani siihen ovet, lukot ja teljet; niin myös Selan lammin muurin kuninkaan yrttitarhan tykönä, niihin astuimiin asti, jotka tulevat alas Davidin kaupungista.</p>	<p>Sallum Chalhosen poica/ neljannen osan päämies Mizpas/ hän rakensi ja catti sen/ ja pani sijhen owet/ lucut ja teljet/ Siloan lammen muurin cansa Cuningan krydimaan tykönä/ nijhin trappuin asti cuin tulewat alas Dawidin Caupungist.</p>
<p>3:16 Hänen jälkeensä korjasi Nehemia, Asbukin poika, Beet-Suurin piirin toisen puolen päällikkö, aina Daavidin hautojen kohdalle ja Tekolammikolle ja Urhojentalolle saakka.</p>	<p>3:16 Hänen vieressänsä rakensi Nehemia Asbukin poika, puolen Betsuurin päämies, aina Davidin hautain kohdalle, ja kaivettuun lammikkoon asti väkevän huoneeseen asti.</p>	<p>3:16 Hänen wieresäns rakensi Nehemia Asbukin poica/ puolen BethSurin päämies/ hamas Dawidin hautain cohdalle/ ja Aswian calalammen wäkewitten huonesin asti.</p>
<p>3:17 Hänen jälkeensä korjasivat muuria leeviläiset: Rehum, Baanin poika; hänestä eteenpäin korjasi Hasabja, Kegilan piirin toisen puolen päällikkö, piirinsä puolesta.</p>	<p>3:17 Häntä likimpänä rakensivat Leviläiset, Rehum Banin poika; hänen vieressänsä rakensi Hasabia, puolen Kegilan päämies kulmakuntansa puolesta.</p>	<p>3:17 Händä likimbänä rakensit Lewitat/ Rehum Banin poica/ hänen wieresäns rakensi Hasabia/ puolen Kegilan päämies hänen neljäscunnasans.</p>
<p>3:18 Hänen jälkeensä korjasivat heidän veljensä: Bawvai, Heenadadin poika, joka oli Kegilan piirin toisen puolen päällikkö.</p>	<p>3:18 Häntä likimpänä rakensivat heidän veljensä Bawvai Hanadadin poika, toisen puolen Kegilan päämies.</p>	<p>3:18 Händä likimbänä rakensit heidän weljens Bawvai Hanadadin poica/ puolen Kegilan päämies.</p>
<p>3:19 Hänestä eteenpäin korjasi Eeser, Jeesuan poika, Mispan päällikkö, toisen osan, siltä kohdalta, mistä nousee asehuoneeseen, joka on Kulmauksessa.</p>	<p>3:19 Hänen vieressänsä rakensi Eser Jesuan poika, Mitspan päämies, toisen osan siinä kulmassa, asehuoneen puolessa.</p>	<p>3:19 Hänen wieresäns rakensi Eser Jesuan poica/ Mizpan päämies/ toisen osan sijnä culmas asehuonen puoles.</p>
<p>3:20 Hänen jälkeensä korjasi Baaruk, Sabbain poika, suurella innolla toisen osan, Kulmauksesta aina ylimmäisen papin Eljasibin talon oveen saakka.</p>	<p>3:20 Häntä likinnä rakensi Baruk Sabbain poika kiiwaasti toisen osan kulmasta Eljasibin ylimmäisen papin huoneen oveen asti.</p>	<p>3:20 Händä likin rakensi Baaruch Sebain poica/ mäellä/ colmas/ toisen osan/ Eliasibin ylimmäisen Papin huonen owen asti.</p>
<p>3:21 Hänen jälkeensä korjasi Meremot, Uurian poika, joka oli Koosin poika, toisen osan, Eljasibin talon ovesta Eljasibin talon päähän.</p>	<p>3:21 Häntä likinnä rakensi Meremot Uurian poika, Hakkot-sin pojan, toisen osan, Eljasibin huoneen ovesta Eljasibin huoneen loppuun asti.</p>	<p>3:21 Händä likin rakensi Meremoth Uurian poica/ Hakoxen pojan/ toisen osan/ Eliasibin huonen owest nijn Eliasibin huonen loppun asti.</p>
<p>3:22 Hänen jälkeensä korjasivat papit, Lakeuden miehet.</p>	<p>3:22 Ja hänen jälkeensä rakensivat papit, miehet lakeudelta.</p>	<p>3:22 Hänen jälkens rakensit Papit/ ne miehet lakialda.</p>

<p>3:23 Heidän jälkeensä korjasivat Benjamin ja Hassub oman talonsa kohdalta; heidän jälkeensä korjasi Asarja, Maasejan poika, joka oli Ananjan poika, talonsa viereltä.</p>	<p>3:23 Heidän jälkeensä rakensi Benjamin ja Hassub oman huoneensa kohdalla; heidän perässänsä rakensi Asaria Maesejan poika, Ananian pojan, huoneensa tykönä.</p>	<p>3:23 Heidän jälkensä rakensi Benjamin ja Hasub oman huonens cohdalla/ heidän peräsäns rakensi Asaria Maeseian poica/ Ananian pojan/ oman huonens tykönä.</p>
<p>3:24 Hänen jälkeensä korjasi Binnui, Heenadadin poika, toisen osan, Asarjan talosta aina Kulmaukseen ja kulmaan saakka.</p>	<p>3:24 Hänen jälkeensä rakensi Binnui Henadadin poika, toisen osan, Asarian huoneesta niin loukkaasen ja hamaan kulmaan asti.</p>	<p>3:24 Hänen jälkensä rakensi Benui Hanadadin poica/ toisen osan/ Asarian huonen tyköä nijn louckoon ja hamas culman asti.</p>
<p>3:25 Paalal, Uusain poika, korjasi Kulmauksen ja Ylätornin kohdalta, joka ulkonee kuninkaan linnasta vankilan pihaan päin; hänen jälkeensä Pedaja, Paroksen poika</p>	<p>3:25 Palal Usain poika loukasta vastaan ja tornia, joka menee kuninkaan ylisestä huoneesta, joka oli vankikartanon tykönä; hänen jälkeensä Pedaja Paroksen poika.</p>	<p>3:25 Palal Usian poica loucast wastan/ ja sitä corkiata tornia cuin näky Cuningan huonest/ joca oli fangicartanon tykönä/ hänen jälkensä rakensi Pedaja Pareoxen poica.</p>
<p>3:26 - temppelelpalvelijat asuivat Oofelilla - itäisen Vesiportin ja ulkonevan tornin kohdalta.</p>	<p>3:26 Mutta Netinimit asuivat Ophelin tykönä Vesiporttiin asti itään päin, josta torni käy ulos.</p>	<p>3:26 Mutta Nethinimit asuit Ophelin tykönä wesiporttin asti itän päin/ josta torni näky ulos.</p>
<p>3:27 Hänen jälkeensä korjasivat tekoalaiset toisen osan, suuren, ulkonevan tornin kohdalta aina Oofelin muuriin saakka.</p>	<p>3:27 Sitälikin rakensivat Tekoalaiset toisen osan, isoa tornia päin, kuin näkyy ulos, Opelein muuriin asti,</p>	<p>3:27 Sitälikin rakensit Thecoalaiset toisen osan isoi torni päin/ cuin näky ulos/ Ophelin muurin asti.</p>
<p>3:28 Hevosportin yläpuolelta korjasivat papit, kukin oman talonsa kohdalta.</p>	<p>3:28 Mutta Hevosportin yläpuolelta rakensivat papit, jokainen huoneensa kohdalla.</p>	<p>3:28 Mutta hewoisportist rakensit Papit/ jocainen huonens cohdalla.</p>
<p>3:29 Heidän jälkeensä korjasi Saadok, Immerin poika, oman talonsa kohdalta. Ja hänen jälkeensä korjasi Semaja, Sekanjan poika, Itäportin vartija.</p>	<p>3:29 Heidän jälissänsä rakensi Zadok Immerin poika, huoneensa kohdalla; hänen jälissänsä rakensi Semaja Sekanian poika, Itäportin vartia.</p>	<p>3:29 Heidän jälisäns rakensi Zadok Immerin poica hänen huonens cohdalla. Hänen jälisäns rakensi Semaja Sachanian poica/ itäportin wartia.</p>
<p>3:30 Hänen jälkeensä korjasivat Hananja, Selemjan poika, ja Haanun, Saalafin kuudes poika, toisen osan; hänen jälkeensä korjasi Mesullam, Berekan poika, yliskammionsa kohdalta.</p>	<p>3:30 Hänen jälissänsä rakensi Hananian Selemian poika, ja Hanun kuudes Salaphin poika, toisen osan; hänen jälissänsä rakensi Mesullam Berekan poika, makaushuoneensa kohdalla.</p>	<p>Hänen jälisäns rakensi Hanania Selemian poica/ ja Hanum cuudes/ Salaphin poica toisen osan. 3:30 Hänen jälisäns rakensi Mesullam/ Berechian poica hänen Camarins cohdalla.</p>
<p>3:31 Hänen jälkeensä korjasi Malkia, yksi kultasepistä, temppelelpalvelijain ja kauppiasten taloon asti, Vartiotornin kohdalta, ja aina Kulmasaliin</p>	<p>3:31 Hänen jälissänsä rakensi Malkia kultasepän poika, Netinimein ja kauppiamiesten huoneesen asti, Käräjäportin kohdalla, hamaan Kulmasaliin saakka.</p>	<p>3:31 Hänen jälisäns rakensi Malchia culdasepän poica Netinimein huonesen asti/ ja cauppamiesten/ Raadiportin cohdalda/ hamas culmasalin</p>

saakka.

3:32 Kultasepät ja kauppiat korjasivat muurin Kulmasalin ja Lammasporthin väliltä.

Nehemia 4 LUKU

4:1 Kun Sanballat kuuli meidän rakentavan muuria, vihastui hän ja närkästyi kovin. Ja hän pilkkasi juutalaisia

4:2 ja puhui veljilleen ja Samarian sotaväelle ja sanoi: "Mitä nuo viheliäiset juutalaiset tekevät? Jätetäänkö heidät omiin valtoihinsa? Tulevatko he uhraamaan? Saavatko he työnsä kohta valmiiksi? Voivatko he tehdä elävikiä poltetut kivet tuhkaläjissä?"

4:3 Ja ammonilainen Tobia seisoi hänen vieressään ja sanoi: "Rakentakoot vain! Kettukin saa heidän kivimuurinsa hajoamaan, jos hyppää sen päälle."

4:4 Kuule, Jumalamme, kuinka halveksitut me olemme. Käännä heidän häpäisynsä heidän omaan päähänsä. Saata heidät ryöstetyiksi vankeuden maassa.

4:5 Älä peitä heidän rikkomustansa, älköönkö heidän syntiänsä pyyhittäkö pois sinun kasvojesi edestä, koska he ovat vihoittaneet sinut kohtelemalla noin rakentajia.

4:6 Mutta me rakensimme muuria; ja koko muuri tuli valmiiksi puoleen korkeuteensa asti, ja siitä kansa sai rohkeutta työhön.

4:7 Mutta kun Sanballat, Tobia, arabialaiset, ammonilaiset ja

3:32 Kultasepät ja kauppiamiehet rakensivat Kulmasalin välillä ja Lammasporthiin asti.

4 LUKU

4:1 Kuin Sanballat kuuli meidän muuria rakentavan, syttyi hän vihaan ja närkästyi sangen suuresti, ja häpäisi Juudalaisia,

4:2 Ja puhui veljeinsä ja voimallisten edessä Samariassa ja sanoi: mitä nämät voimattomat Juudalaiset tekevät? pitääkö heille niin sallittaman? pitääkö heidän uhraaman? pitääkö heidän sen täyttämän yhtenä päivänä? pitääkö heidän kiviä eläväksi tekemän, jotka ovat tuhkaläjä ja palaneet?

4:3 Ja Tobia Ammonilainen sanoi hänen jälkeensä: rakentakoot vapaasti; jos ketut sinne menisivät, niin he kyllä jaottaisivat heidän kivimuurinsa.

4:4 Kuule meidän Jumalamme, kuinka me olemme katsotut ylön, ja käännä heidän häväistyksensä heidän pänsä päälle, ja saata heitä häpiään vankeuden maassa.

4:5 Älä peitä heidän pahoja tekojansa ja älä pyyhi heidän syntiänsä kasvois edestä; sillä he ovat vihan matkaan saataneet, rakentajain läsnäollessa.

4:6 Mutta me rakensimme muurin ja panimme hänen kaiketi yhteen hamaan puoli-väliin asti; ja kansa sai sydämen työtä tehdäkseen.

4:7 Kuin Sanballat ja Tobia ja Arabialaiset ja Ammonilaiset

saakka.

3:32 Culdasepät ja cauppamiehet rakensit culmasalin wälille ja lammasporthin asti.

IV. Lucu

4:1 COsca Saneballat cuuli meidän muurin rakendawan/ syttyi hän wihaan ja wihastui sangen suurest/ ja häwäis Judalaisia.

4:2 Ja sanoi weljeins edes ja nijden wäkwitten Samarias: mitä nämät woimattomat Judalaiset tekewät? pitäkö heille nijn salittaman? pitäkö heidän uhraman? pitäkö heidän sen täyttämän yhtenä päiwänä? pitäkö heidän kiwejä eläwäxi tekemän? jotca owat tuhcaläjä ja palanet? Ja

4:3 Tobia Ammoniteri sanoi hänen jälkens: rakendacon wapasti/ jos ketut sinne menisit/ nijn he kyllä jaotaisit heidän kiwimuurins.

4:4 CUule meidän Jumalamcuinga me olem cadzotut ylön/ käännä heidän häwäwäistyxens heidän pääns päälle/ ja saata heitä häpiään heidän fangeudens maasa.

4:5 Älä peitä heidän pahoja tecojans/ ja älä pyhi heidän syndiäns caswos edest: sillä he owat rakendajat wihoittanet.

4:6 Mutta me rakensimme muurin ja panim hänen caiketi yhteen haman puoli wälin asti/ ja Canssa sai sydämen työtä tehdäxens.

4:7 COsca Saneballat ja Tobia ja Arabialaiset ja Ammonitiläi-

asdodilaiset kuulivat, että Jerusalemin muurien korjaus edistyi, niin että niiden aukot alkoivat täyttyä, vihastuivat he kovin.

4:8 Ja he kaikki tekivät liiton keskenään käydäksensä taisteluun Jerusalemiä vastaan ja tehdäkseen siellä häiriötä.

4:9 Niin me rukoilimme Jumalaamme ja asetimme vartijat heitä vastaan, suojelemaan itseämme heiltä päivin ja öin.

4:10 Mutta Juuda sanoi: "Taakankantajain voima raukeaa, ja soraa on ylen paljon; me emme jaksa rakentaa muuria."

4:11 Ja meidän vastustajamme sanoivat: "Ennenkuin he tietävät tai huomaavat, me tulemme heidän keskellensä ja tapamme heidät ja lopetamme työn."

4:12 Mutta kun heidän läheisyydessään asuvat juutalaiset tulivat ja sanoivat meille joka taholta kymmenenkin kertaa: "Vetäytykää meidän luoksemme",

4:13 silloin minä asetin kansan muurin taakse, alempiin ja suojattomiin paikkoihin, asetin heidät sukukunnittain asemiinsa miekkoineen, keihäineen ja jousineen.

4:14 Ja katsastettuani kaiken minä nousin ja sanoin ylimyksille ja esimiehille ja muulle kansalle: "Älkää peljätkö heitä; muistakaa suurta ja peljättävää Herraa, ja taistelkaa veljienne, poikienne ja tyttärienne, vaimojenne ja kotienne puolesta."

4:15 Sitten kuin vihollisemme olivat kuulleet, että me olimme saaneet tietää asian ja että

ja Asdodilaiset kuulivat Jerusalemin muurit korotetuksi, ja ruvetuksi haljenneita parantamaan, vihastuivat he sangen suuresti.

4:8 Ja he kaikki tekivät liiton keskenänsä tullaksensa sotimaan Jerusalemiä vastaan, ja tekemään heille kapinaa.

4:9 Mutta me rukoilimme meidän Jumalaamme ja panimme vartiat öin ja päivin heitä vastaan, heidän tähtensä.

4:10 Ja Juuda sanoi: kantajain voima on heikoksi tullut ja multaa on niin paljo, ettemme saa rakentaa muuria.

4:11 Ja meidän vihollisemme sanoivat: ei heidän pidä tietämän eli näkemän, ennenkuin me olemme juuri heidän keskellensä, tapamme heidät ja estämme työn.

4:12 Ja kuin ne Juudalaiset, jotka heidän tykönänsä asuivat, tulivat ja sanoivat meille kymmenen kertaa: joka paikasta te vielä meidän tykömme palajatte;

4:13 Niin minä lähetin kansan alas muurin taa tuiviin paikkoihin, heidän sukukuntainsa jälkeen, miekkoinensa, keihäinensä ja joutsinensa.

4:14 Ja minä katselin ja valmistin itseni, ja sanoin ylimmäisille ja päämiehille, ja muulle kansalle: älkää peljätkö heitä, muistakaa suurta ja peljättävää Herraa, ja sotikaat teidän veljienne, poikainne, tyttärentenne, emäntäinne ja kotonne edestä.

4:15 Mutta kuin meidän vihollisemme sen kuulivat, että me olimme tietää saaneet, niin

set ja Asdodiläiset cuulit Jerusalemin muurit corgotetuxi ja ruwetuxi nijtä haljennuita parandaman/ wihastuit he sangen suurest.

4:8 Ja he caicki teit lihton keskenäns tullaxens sotiman Jerusalemita wastan/ ja tekemän heille capinata.

4:9 Mutta me rucoilim meidän Jumalatom/ ja panim wartiat öin ja päiwin heitä wastan.

4:10 Ja Juda sanoi: candaitten woima on heicoxi tullut/ ja mulda on nijn paljo etten me saa raketa muuria.

4:11 Ja meidän wiholisem sanoit: ei heidän pidä tietämän eli näkemän ennencuin me olem juuri heidän keskelläns/ tapamme heidän ja lacatam työstä.

4:12 Ja cosca ne Judalaiset jotca heidän tykönäns asuit/ tulit ja sanoit meille kyllä kymmenen kerta/ joca paicast meidän ymbärildäm.

4:13 Nijn minä lähetin Canssan alas muurin taa cuiwijn paickoin/ heidän sucucundains jälken mieckoinens/ keihäinens ja joudzinens.

4:14 Ja minä cadzelin ja valmistin idzeni/ ja sanoin Raadiherroille/ päämiehille ja muulle Canssalle: älkät peljätkö heitä/ muistacat sitä suurta ja peljättäpä HERra/ ja soticat teidän weljein/ poicain/ tyärten/ emändäin ja coton edest.

4:15 Mutta cosca meidän wiholisem sen cuulit että me olit tietä saanet/ nijn Jumala teki

Jumala oli tehnyt heidän hankkeensa tyhjäksi, palasimme kaikki takaisin muurille, itsekukin työhönsä.

4:16 Siitä päivästä alkaen teki toinen puoli minun palvelijoitani työtä, ja toinen puoli oli asestettuna keihäillä, kilvillä, jousilla ja rintahaarniskoilla; ja päämiehet seisoivat kaikkien niiden juutalaisten takana,

4:17 jotka rakensivat muurilla. Nekin, jotka kantoivat taakkoja ja kuljettivat kuormia, tekivät toisella kädellensä työtä ja toisessa pitivät keihästä.

4:18 Ja rakentajilla oli kullakin miekka sidottuna vyöllensä heidän rakentaessaan; ja torvensoittaja seiso minun vieressäni.

4:19 Minä sanoin ylimyksille, esimiehille ja muulle kansalle: "Työ on suuri ja laaja, ja me olemme muurilla hajallamme, kaukana toisistamme.

4:20 Missä kuulette torven soivan, sinne kokoontukaa meidän luoksemme. Meidän Jumalamme sotii meidän puolestamme."

4:21 Näin me siis teimme työtä, ja toinen puoli väkeä oli asestettuna keihäillä päivänkoitosta siihen asti, kunnes tähdet tulivat näkyviin.

4:22 Siihen aikaan minä myös sanoin kansalle: "Kukin jääköön palvelijoihinsa yöksi Jerusalemiin, että he olisivat meidän apunamme yöllä vartioimassa ja päivällä työssä."

4:23 Emmekä me, en minä, eivät minun veljeni ja palvelijani eivätkä ne vartijat, jotka

Jumala teki heidän neuvonsa tyhjäksi: ja me palasimme kaikki muurin tykö, jokainen työhönsä.

4:16 Ja tapahtui siitä päivästä, että toinen puoli nuoria miehiäni teki työtä, ja toinen puoli piti keihäitä, kilpiä, joutsia ja rautapaitoja. Ja päämiehet seisoivat koko Juudan huoneen takana.

4:17 Ne, jotka rakensivat muuria ja kantoivat kuormia, ja jotka sälyttivät, yhdellä kädellä he tekivät työtä ja toisessa pitivät aseensa.

4:18 Ja jokaisella joka siellä rakensi, oli miekka sidottu vyölle, ja niin he rakensivat. Ja se joka soitti vaskitorvea, oli minun tykönäni.

4:19 Ja minä sanoin ylimmäisille ja päämiehille ja muulle kansalle: työ on suuri ja avara, ja me olemme hajalla muurin päällä, kaukana toinen toisestamme;

4:20 Millä paikalla te kuulette vaskitorven äänen, tulkaat sinne kokoon meidän tykömme: meidän Jumalamme sotii meidän edestämme.

4:21 Niin tehkäämme siis työtä; ja toinen puoli heistä piti keihäitä päivän koittamasta niin siihen saakka, että tähdet näkyivät.

4:22 Ja minä myös sanoin siihen aikaan kansalle: jokainen olkaan yöstä palveliainsa kansa keskellä Jerusalemiä, niin että me yöllä ottaisimme vaarin vartiosta ja päivällä työstä.

4:23 Mutta minä ja minun veljeni, ja minun palvelijani ja vartiat, jotka minua seuraisivat, emme riisuneet vaattei-

heidän neuvonsa tyhjäksi/ ja me palasimme kaikki muurin tykö/ jokainen työhönsä.

4:16 Ja tapahtui siitä päivästä/ että toinen puoli nuoria miehiä tei työtä/ ja toinen puoli pidi keihäitä/ kilpiä/ joudzeja ja panzareita. Ja päämiehet seisoit koko Judan huoneen takana.

4:17 Ne jotca rakensit muuria ja cannoit cuormia/ ja jotca sälytit/ yhdellä kädellä he tei työtä/ ja toises pidit asen.

4:18 Ja jocaidzen cuin siellä rakensi/ oli miecka sidottu vyölle/ ja nijn rakensit/ ja se joca soitti waskitorwe/ oli minun tykönäni.

4:19 JA minä sanoin Raadiherroille/ päämiehille ja muulle Canssalle: työ on suuri ja avara/ ja me olem hajalla muurin päällä caucana toinen toisestam.

4:20 Culla paicalla te cuulet waskitorwen änen/ tulcat sinne cocon meidän tygöm/ meidän Jumalam soti meidän edestäm.

4:21 Nijn tehkäm sijs työtä/ ja toinen puoli heistä pidit keihäitä/ päivän coittamast nijn siihen saacka/ että tähdet näyit.

4:22 Ja minä sanoin siihen aican Canssalle: jocainen olcan Jerusalemis palwelians canssa yösen/ että me yöllä ottaisim waarin wartiosta ja päiwällä työstä.

4:23 Mutta minä ja minun weleni ja minun palweliani/ ja wartiat jotca minua seuraisit/

minua seurasivat, riisuneet vaatteitamme. Kullakin keihäs ja vettä.

Nehemia 5 LUKU

5:1 Mutta rahvas ja heidän vaimonsa nostivat suuren huudon juutalaisia veljiänsä vastaan.

5:2 Muutamat sanoivat: "Meitä, meidän poikiamme ja tyttäriämme on paljon. Meidän täytyy saada viljaa, että meillä olisi mitä syödä pysyäksemme hengissä."

5:3 Toiset sanoivat: "Peltomme, viinitarhamme ja talomme meidän täytyy pantata saadaksemme viljaa nälkäämme."

5:4 Toiset sanoivat: "Meidän on täytynyt kuninkaan veroihin lainata rahaa peltojamme ja viinitarhojamme vastaan.

5:5 Ovathan meidän ruumiimme veljiemme ruumiitten veroiset ja lapsemme heidän lastensa veroiset; ja katso, kuitenkin meidän täytyy antaa poikamme ja tyttäreemme orjuuteen, ja tyttäriämme on jo annettukin orjuuteen, emmekä me voi sille mitään, koska peltomme ja viinitarhamme ovat toisten käsissä."

5:6 Kun minä kuulin heidän valituksensa ja nämä puheet, vihastuin minä kovin.

5:7 Ja harkittuani mielessäni tätä asiaa minä nuhtelin ylimyksiiä ja esimiehiä ja sanoin heille: "Tehän kiskotte korkoa, kukin veljeltänne." Sitten minä panin toimeen suuren kokouk-

tamme; ja jokaisella oli hänen aseensa ja vesi.

5 LUKU

5:1 Ja tapahtui sangen suuri kansan ja heidän vaimonsa huuto Juutalaisia heidän veljiänsä vastaan.

5:2 Ja oli muutamia, jotka sanoivat: meillä on poikia ja tyttäriä, ottakaamme siis (niiden hinnalla) jyviä syödäksemme, että me eläisimme.

5:3 Mutta monikahdat sanoivat: pankkaamme meidän peltomme, viinamäkemme ja huoneemme pantiksi, ja ottakaamme jyviä tällä kalliilla ajalla.

5:4 Ja monikahdat sanoivat: me otimme rahaa lainaksi kuninkaan veroksi, meidän peltoimme ja viinamäkeimme päälle;

5:5 Sillä meidän ruumiimme on niinkuin veljeimmekin ruumis ja meidän lapsemme niinkuin heidänkin lapsensa; mutta katso, me heitämme poikamme ja tyttäreemme orjuuteen, ja jo parhaallansa ovat muutamat meidän tyttäristämme sorretut, ja ei ole voimaa meidän käsissämme; meidän peltomme ja viinamäkemme ovat joutuneet muille.

5:6 Kuin minä tämän puheen ja heidän huutonsa kuulin, vihastuin minä sangen kovin.

5:7 Ja minä ajattelin sydämessäni, ja nuhtelin ylimmäisiä ja päämiehiä ja sanoin heille: tahdotteko te kukin veljeltänne korkoa ottaa? Ja minä vein suuren joukon heitä vastaan,

en me rijsunet meidän vaatteitam/ ja jocaizella oli hänen asens ja wetens.

V. Lucu

5:1 JA tapahtui sangen suuri Canssan ja heidän waimoins huuto Judalaisia heidän veljiäns wastan.

5:2 Ja oli muutamita jotca sanoit: meillä on paljo poikia ja tyttäritä/ ottacam sijs jywiä syödäxem/ että me eläisim.

5:3 Mutta monicahdat sanoit: pangam meidän peldom/ wijnamäkem ja huonen pandixi/ ja ottacam jywiä tällä callilla ajalla.

5:4 Ja monicahdat sanoit: me otim raha lainaxi Cuningan weroxi/ meidän peldoim ja wijnamäkeim päälle.

5:5 Sillä meidän ruumim on nijncuin meidän weljeimmekin ruumis/ ja meidän lapsen nijncuin heidängin lapsens: mutta cadzo/ me heitäm meidän poicam ja tyttärem orjuuteen/ ja jo parhallans owat muutamat meidän tyttäristäm sortut/ ja ei ole woima meidän käsisäm/ meidän peldom ja wijnamäkem owat joutunet muillen.

5:6 COsca minä tämän puhen ja heidän huutons cuulin/ wihastuin minä sangen cowin.

5:7 Ja minä ajattelin sydämessäni/ ja nuhtelin Raadiheroja ja päämiehiä/ ja sanoin heille: tahtoco yxi otta toiselda corco? ja minä wein suuren joucon heitä wastan.

sen heitä vastaan.

5:8 Ja minä sanoin heille: "Me olemme, sen mukaan kuin olemme voineet, ostaneet vapaiksi juutalaisia veljiämme, jotka oli myyty pakanoille. Te kö nyt myytte veljiänne, ja täytykö heidän myydä itsensä meille?" He olivat vaiti eivätkä voineet vastata mitään.

5:9 Ja minä sanoin: "Ette te siinä tee hyvin. Teidänhän tulisi vaelttaa meidän Jumalamme pelossa jo pakanain, meidän vihollistemme, häväistyksen tähden.

5:10 Myöskin minä, minun veljeni ja palvelijani olemme lainanneet heille rahaa ja viljaa; luopukaamme tästä saatavasta.

5:11 Luovuttakaa heille jo tänä päivänä heidän peltonsa, viinitarhansa, öljyvuunsa ja talonsa, ja luopukaa rahan korosta sekä viljasta, viinistä ja öljystä, jonka olette heille lainanneet."

5:12 He vastasivat: "Me luovutamme ne emmekä vaadi heiltä mitään; me teemme, niinkuin olet sanonut." Ja minä kutsuin papit ja vannotin heidät tekemään näin.

5:13 Minä myös pudistin helmukseni ja sanoin: "Jokaisen, joka ei tätä sanaa täytä, pudistakoon Jumala näin pois hänen talostansa ja vaivannäkönsä hedelmistä; näin hän tulkoon pudistetuksi ja tyhjenetyksi." Ja koko seurakunta sanoi: "Amen", ja ylisti Herraa. Ja kansa teki, niinkuin oli sanottu.

5:14 Myöskään en minä eivätkä veljeni siitä päivästä asti, jona minut määrättiin olemaan

5:8 Ja sanoin heille: me olemme ostaneet veljemme Juudalaiset jälleen, jotka olivat myydyt pakanoille, varamme jälkeen; ja te vielä nyt tahdotte myydä veljenne, jotka meille myydyt ovat; niin he vaikenivat ja ei taitaneet vastata.

5:9 Niin minä sanoin: ei se ole hyvä, minkä te teette; eikö teidän pitäisi vaeltaman meidän Jumalamme pelvossa, pakanain meidän vihollistemme häväistyksen tähden?

5:10 Minä myös ja minun veljeni ja palvelijani olemme lainanneet heille rahaa ja jyviä; mutta jättäkäämme pois tämä korko.

5:11 Antakaat heille tänäpäpä heidän peltonsa, viinämäkensä, öljyvuunsa, huoneensa ja sadas osa rahasta, jyvistä, viinasta ja öljystä, jonka te olette heiltä koroksi vaatineet.

5:12 Niin he sanoivat: me annamme jälleen, ja emme ano heiltä mitään; me teemme niinkuin sinä olet sanonut. Ja minä kutsuin papit ja vannotin heitä, että heidän piti niin tekemän.

5:13 Minä pudistin myös helmani ja sanoin: noin Jumala pudistakoon jokaisen miehen huoneestansa ja työstänsä, joka ei tätä sanaa pidä, ja tulkoon niin pudistetuksi ja tyhjäksi. Ja kansa sanoi: amen! Ja he kiittivät \Herraa\; ja kansa teki niin.

5:14 Ja siitä ajasta, kuin minua käskettiin olla heidän päämiehensä Juudan maassa,

5:8 Ja sanoin heille: me olemme ostaneet meidän veljemme Juudalaiset jälleens/ jotka olit myydyt pakanoille/ meidän waram jälkeen/ ja te vielä nyt tahdot myydä teidän veljen/ että he meille myytäisin? niijn he waickenit/ ja ei taitanet wasta-ta.

5:9 Niijn minä sanoin: ei se ole hyvä cuin te teette/ eikö teidän pitäis waeldaman Jumalan pelgos/ pacanoitten meidän wiholistem häwäistyxen tähden?

5:10 Minä myös ja minun veljeni ja palvelijani olemme lainanneet heille raha ja jyviä/ mutta jättäkäm corko.

5:11 Andacat heille tänäpäpä heidän peldons/ wijnamäkens/ öljyvuuns ja huonens/ ja sadas osa rahast/ jywist/ wijnast ja öljyst/ cuin te oletta heidä corgoxi waatinet.

5:12 Niijn he sanoit: me annam jällens ja em mitän ano heildä/ ja me teem niijn cuins olet sanonut. Ja minä cudzuin Papit/ ja wannotin heitä/ että heidän piti niijn tekemän.

5:13 Minä pudistin myös minun helmani/ ja sanoin: noin Jumala pudistacon jocaidzen miehen huonestans ja hänen töistäns/ joca ei tätä sana pidä/ ja tulcon niijn pudistetuxi ja tyhjäksi. Ja coco Canssa sanoi: AMEN. Ja he kijtit HERra/ ja Canssa teki niijn.

5:14 JA sijtä ajast cuin minun käskettin olla maanhaldiana Judan maasa/ joca oli sijtä

heidän käskynhaltijanaan Juudan maassa, siis kuningas Artahsastan kahdennestakymmenennestä hallitusvuodesta aina hänen kolmanteenkymmenenteen toiseen hallitusvuoteensa saakka, eli kahtenatoista vuotena, syöneet käskynhaltijalle tulevaa ruokaa.

5:15 Sillä aikaisemmat käskynhaltijat, jotka olivat olleet ennen minua, olivat rasittaneet kansaa ja ottaneet siltä leipää ja viiniä sekä vielä neljäkymmentä hopeasekeliä. Myöskin heidän palvelijansa olivat sortaneet kansaa. Mutta minä en tehnyt niin, sillä minä pelkäsin Jumalaa.

5:16 Myöskin kävin minä itse käsiksi tämän muurin tekoon. Ja me emme ostanee mitään peltoa. Ja kaikki minun palvelijani olivat kokoontuneet sinne työhön.

5:17 Myös sata viisikymmentä miestä, juudalaisia ja esimiehiä, söi minun pöydässäni sekä ne, jotka ympärillämme olevista pakanakansoista tulivat meidän luoksemme.

5:18 Ja mitä päivittäin valmistettiin ruuaksi, nimittäin härkä ja kuusi valiolammasta sekä lintuja, se valmistettiin minun kustannuksellani; ja joka kymmenes päivä hankittiin erilaisia viinejä viljalta. Mutta siitä huolimatta minä en vaatinut itselleni käskynhaltijalle tulevaa ruokaa, koska työ painoi raskaasti tätä kansaa.

5:19 Muista, Jumalani, minun hyväkseni kaikki, mitä minä olen tehnyt tämän kansan

joka oli siitä kahdestakymmenennestä vuodesta niin toiseen neljästäkymmentä kuningas Artahsastan vuoteen, kahdestatoistakymmenessä ajastajassa, minä ja minun veljeni emme syöneet päämiehen ruokaa.

5:15 Sillä ne päämiehet, jotka ennen minua olivat, ne olivat raskauttaneet kansaa ja ottaneet leipää ja viinaa heiltä, ja vielä sitte neljäkymmentä sikliä hopiaa, ja olivat antaneet palveliainsa tehdä väkivaltaa kansalle; mutta en minä niin tehnyt Jumalan pelvon tähden.

5:16 Ja minä tein myös työtä muurissa, ja en ostanut yhtään peltoa; ja kaikkein minun palveliaini täytyi tulla sinne kokoon työhön.

5:17 Vielä päälliseksi oli myös Juudalaisia ja ylimmäisiä sata ja viisikymmentä minun pöytäni tykönä, jotka olivat tulleet minun tyköni pakanoista, jotka ovat tässä meidän ympärillämme.

5:18 Ja minulle valmistettiin joka päivä yksi härkä, ja kuusi valittua lammasta, ja lintuja, ja erilaisia viinoja yltäkylä joka kymmenes päivä; ja en minä kuitenkaan anonut päämiehen ruokaa, sillä raskas orjuus oli tällä kansalla.

5:19 Minun Jumalani, muista minulle hyväksi kaikki, minkä minä olen tehnyt tälle kansalle.

kahdestakymmenest vuodest niin toiseen neljästäkymmentä Arthahsasthan Cuningan vuoteen/ se on/ kahdestoista kymmenes ajastajas/ minä ja minun veljeni/ en me syönet maanhaldian ruasta.

5:15 Sillä ne maanhaldiat cuin ennen minua olit ollet/ ne olit rascuttanet Canssa/ ja otanet leipä ja wijna heildä/ ja wielä sijtte neljäkymmentä Sicali hopiata ja olit andanet palwelioittens tehdä wäkiwalda Canssalle/ mutta en minä niin tehnyt Jumalan pelgon tähden.

5:16 Ja minä tein työtä muurris/ ja en ostanut yhtän peltoa/ ja caicki minun palweliani täytyi tulla sinne cocoon työhön.

5:17 Wielä päälisexi oli myös Judalaisista ja niistä päämiehistä sata ja wiisikymmentä minun pöytäni tykönä/ jotca olit tullet pacanoista minun tygöni/ cuin owat täsä meidän ymbärilläm.

5:18 Ja minulle walmistettin jocapäiwä yxi härkä/ ja cuusi walittua lammast/ ja linduja/ ja erilaisia wijnoja yldäkylä/ joca kymmenes päiwä/ ja en minä cuitengan anonut maanhaldian ruoca/ sillä rascas orjuus oli Canssalla.

5:19 Minun Jumalan muista minulle caicki hywäxi/ cuin minä olen tehnyt tälle Canssalle.

puolesta.

Nehemia 6 LUKU

6:1 Kun Sanballat, Tobia, arabialainen Gesem ja meidän muut vihollisemme kuulivat, että minä olin rakentanut muurin ja ettei siinä enää ollut aukkoa - vaikken minä ollutkaan vielä siihen aikaan asettanut ovia paikoilleen portteihin

6:2 niin Sanballat ja Gesem lähettivät minulle sanan: "Tule, kohdatkaamme toisemme Kefirimissä, Oonon laaksossa." He näet ajattelivat tehdä minulle paha.

6:3 Niin minä lähetin heidän luokseen sanansaattajat ja käskin sanoa: "Minulla on suuri työ tekeillä, niin etten voi tulla. Keskeytyisihän työ, jos minä jättäisin sen ja tulisin teidän luoksenne."

6:4 Ja he lähettivät minulle saman sanan neljä kertaa, mutta minä vastasin heille aina samalla tavalla.

6:5 Silloin Sanballat lähetti viidennen kerran palvelijansa minun luokseni samassa asiassa, ja tällä oli kädessään avoin kirje.

6:6 Siihen oli kirjoitettu: "Kansojen kesken huhuillaan, ja myös Gasmu sanoo, että sinä ja juutalaiset suunnittelette kaupinaa. Sentähden sinä rakennat muuria, ja itse sinä pyrit heidän kuninkaaksensa - niin kerrotaan.

6:7 Myöskin olet hankkinut profettoja julistamaan itsestäsi Jerusalemissa näin: 'Juudassa on kuningas.' Tämän nyt ku-

6 LUKU

6:1 Kuin Sanballat, Tobia ja Gesem Arabialainen, ja muut meidän vihollisemme kuulivat minun muurit rakentaneeksi, ja ettei yhtään rakoa siihen jäänyt, (vaikka en minä vielä ollut pannut portteja siallensa);

6:2 Niin Sanballat ja Gesem lähettivät minun tyköni nämät sanat: tule, ja kokoontukaamme maakyliin Onon laaksoon; mutta he ajattelivat minulle tehdä paha.

6:3 Mutta minä lähetin heille sanansaattajat, sanoen: minulla on sangen suuri työ tehtävänä, en minä saa tulla alas. Miksi pitäis työ lakkaaman, minun jättäissäni sitä ja tullessani alas teidän tyköne?

6:4 Ja he lähettivät minun tyköni täyttä neljä kertaa sillä tavalla; ja minä vastasin heitä jälleen sillä tavalla.

6:5 Niin Sanballat lähetti viidennen kerran palveliansa minun tyköni avoimen kirjan kanssa kädessänsä,

6:6 Jossa näin oli kirjoitettu: se on pakanain eteen tullut, ja Gasmu on sanonut, että sinä ja Juudalaiset ajattelette lupua pois: ja sentähden sinä rakennat muureja; ja sinä tahdot olla heidän kuninkaansa tässä asiassa.

6:7 Ja sinä olet toimittanut prophetat jotka sinua pitää kuuluttaman Jerusalemissa ja sanoman: hän on Juudalaisten kuningas. Ja nyt pitää se

le.

VI. Lucu

6:1 COsca Saneballat/ Tobia ja Gosem Arabiast/ ja muut meidän wiholisem cuulit meidän muurit rakendanexi/ ja ettei yhtän pacoacan sillen ollut (mutta en minä wielä pannut portteja siallens).

6:2 Nijn Saneballat ja Gosem lähetit minun tygöni nämät sanat: tule/ ja coconducamaan kylijn Onoon laxoon/ mutta he ajattelit minulle tehdä paha.

6:3 Mutta minä lähetin heille sanan/ sanoden: minulla on sangen suuri työ tehtävänä/ en minä saa tulla alas: mixi pitäis työ lackaman/ minun jättäissäni sitä/ ja tullesani alas teidän tygön.

6:4 He lähetit minun tygöni täyttä neljä kerta sillä tawalla/ ja minä wastaisin heitä jällens sillä tawalla.

6:5 Nlin Saneballat lähetti wijdennen kerran palwelians minun tygöni/ awoimen kirjan cansa hänen kädesäns.

6:6 Josa näin oli kirjoitettu: se on pacanaiden eteen tullut/ ja Gosem on sanonut/että sinä ja Judalaiset ajatteletta lupua/ ja sentähden rakennat muureja/ ja tahdot olla njn heidän Cuningans.

6:7 Ja sinä olet toimittanut Prophetat/ jotca sinua pitä cuuluttaman Jerusalemis/ ja sanoman: hän on Judalaisten

ningas saa kuulla; tule siis ja neuvotelkaamme keskenämme."	asia tuleman kuninkaan eteen; sentähden tule nyt ja pitäkäämme neuvoa toinen toisemme kanssa siitä asiasta.	Cuningas/ ja nyt pitä se asia tuleman Cuningan eteen/ sentähden tule ja pitäkäm neuvo toinen toisem cansa sijtä asiast.
6:8 Silloin minä lähetin hänelle sanan: "Ei ole tapahtunut mitään semmoista, mistä puhut, vaan sinä olet keksinyt sen omasta päästäsi."	6:8 Mutta minä lähetin hänen tykönsä ja annoin hänelle sanoa: ei se ole niin tapahtunut kuin sinä sanot; vaan sinä olet sen ajatellut omasta sydämestäs.	6:8 Mutta minä lähetin hänen tygöns/ ja annoin hänelle sanoa: ei se ole tapahtunut cuins sanot/ sinä olet sen ajatellut omast sydämestäs.
6:9 He näet kaikki peloittelivat meitä arvellen: "Heidän kätensä herpoavat työssä, ja se jää tekemättä." Mutta vahvista sinä minun käteni.	6:9 Sillä he kaikki tahtoivat meitä peljättää, ja ajattelivat: heidän kätensä pitää väsymän työstä, ettei he enää työtä tekisi. Nyt siis vahvista minun käteni!	6:9 Sillä he tahdoit meidän caicki peljättä/ ja ajattelit: heidän pitä kätens ottaman pois työstä/ ettei he enä työtä tekis/ mutta minä wahwistin käteni.
6:10 Minä menin Semajan, Delajan pojan, Mehetabelin pojanpojan, taloon, hänen ollessaan eristettynä. Hän sanoi: "Menkäämme yhdessä Jumalan temppeliin, temppelisaliin, ja sulkekaamme temppelisalin ovet. Sillä he tulevat tappamaan sinua; yöllä he tulevat ja tappavat sinut."	6:10 Ja minä tulin Semajan huoneesen, Delajan pojan, Mehetabelin pojan, joka oli sulkenut itsensä sisälle. Ja hän sanoi: käykäämme kokoon Jumalan huoneesen keskelle templiä ja sulkekaamme templin ovet; sillä he tulevat tappamaan sinua, ja he tulevat yöllä sinua tappamaan.	6:10 JA minä tulin Semajan huoneeseen/ Delajan pojan/ Mehetabeelin pojan/ ja hän oli sulkenut idzens sisälle/ ja sanoi: käykäm cocon Jumalan huoneeseen keskelle Templi/ ja sulkecam owi/ sillä he tulewat tappaman sinua/ ja he tulewat yöllä sinua tappaman.
6:11 Mutta minä vastasin: "Pakenisiko minunlaiseni mies? Tahi kuinka voisi minunlaiseni mies mennä temppeliin ja kuitenkin jäädä eloon? Minä en mene."	6:11 Minä vastasin; pitääkö senkaltaisen miehen kuin minä olen pakeneman? ja kuka olis niinkuin minä, joka menis templiin, että hän saisi elää? En minä mene sinne.	6:11 Minä wastaisin: pitääkö sencaltaisen miehen pakeneman? pidäiskö sencaltaisen miehen cuin minä olen Templijn menemän/ että hän saisi elä? en minä mene sinne.
6:12 Minä näet ymmärsin, ettei Jumala ollut häntä lähettänyt, vaan että hän oli lausunut minulle sen ennustuksen siitä syystä, että Tobia ja Sanballat olivat palkanneet hänet:	6:12 Sillä katso, minä ymmärsin hyvin, ettei Jumala ollut häntä lähettänyt; vaan hän ennusti minua vastaan, sillä Tobia ja Sanballat olivat palkanneet hänen.	6:12 Sillä cadzo/ minä ymmärsin hywin/ ettei Jumala ollut händä lähettänyt: sillä hän ennusti minua wastian/ mutta Tobia ja Saneballat olit palcannet hänen.
6:13 hänet oli palkattu siinä tarkoituksessa, että minä peljästyisin ja menettelisin sillä tavalla ja niin tekisin syntiä; siitä he saivat panettelun aiheen, häväistäkseen minua.	6:13 Sentähden hän oli palkattu, että minä olisin peljännyt ja olisin niin tehnyt, ja syntiä tehnyt, että he olisivat saaneet pahan huudon, jolla he olisivat minua häväisseet.	6:13 Sentähden hän otti palkan/ että minä olisin peljännyt/ ja olisin nijn/ ja syndiä tehnyt/ että he olisit saanet pahan huudon/ jolla he olisit minun häväisnet.
6:14 Muista, Jumalani, Tobiaa ja Sanballatia näiden heidän	6:14 Minun Jumalani! muista Tobiaa ja Sanballatia näiden	6:14 Minun Jumalan muista Tobian ja Saneballatin päälle

tekojensa mukaan, niin myös naisprofeetta Nooadjaa ja muita profeettoja, jotka minua pelottelivat.

6:15 Muuri valmistui elul-kuun kahdentenakymmenentenä viidentenä päivänä, viidenkymmen kahden päivän kuluttua.

6:16 Kun kaikki meidän vihollisemme sen kuulivat, ja kaikki ympärillämme asuvat kansat näkivät sen, havaitsivat he joutuneensa aivan alakynteen; sillä he tunsivat, että tämä työ oli suoritettu meidän Jumalamme avulla.

6:17 Niinä päivinä meni myös Juudan ylimyksiltä lukuisia kirjeitä Tobialle, ja Tobialta tuli kirjeitä heille.

6:18 Sillä Juudassa oli monta, jotka olivat valalla liittoutuneet hänen kanssansa; sillä hän oli Sekanjan, Aarahin pojan, vävy, ja hänen poikansa Joohanin oli ottanut vaimokseen Mesullamin, Berekjan pojan, tyttären.

6:19 He myös puhuivat minulle hyvää hänestä ja veivät minun puheeni hänelle. Kirjeitäkin Tobia lähetti peloitellakseen minua.

Nehemia 7 LUKU

7:1 Kun muuri oli rakennettu, asetin minä ovet paikoilleensa; ja niiden vartioimisen saivat ovenvartijat, veisaajat ja leviläiset tehtäväkseen.

7:2 Ja Jerusalemin päämiehiksi minä asetin veljeni Hananin ja linnanpäällikön Hananjan, sillä hän oli luotettava mies ja pel-

heidän töidensä jälkeen, ja Noadiaa naisprophetaa ja muita prophetaita jotka minua tahtoivat peljättää.

6:15 Ja muuri tuli valmiiksi viidennellä päivällä kolmattakymmentä Elulin kuuta, kahden päivän kuudettakymmentä kuluttua.

6:16 Niin tapahtui, että kuin kaikki meidän vihollisemme sen kuulivat, niin kaikki pakanat pelkäsivät, jotka meidän ympärillämme olivat, ja he hämmästyivät kovin keskenänsä; sillä he ymmärsivät tämän työn olevan meidän Jumalaltamme.

6:17 Ja siihen aikaan oli monta Juudan ylimmäisistä siellä, joiden kirjat menivät usein Tobialle ja Tobian kirjat heidän tykönsä.

6:18 Sillä monta oli Juudalaisista, jotka olivat vannoneet hänen kanssansa; sillä hän oli Sekanian Aran pojan vävy, ja hänen pojallansa Johananilla oli Mesullamin Berekian pojan tytär.

6:19 Ja he puhuivat hyvin minun edessäni hänestä ja veivät minun puheeni hänen tykönsä; niin Tobia lähetti kirjan minulle peljättääksensä minua.

7 LUKU

7:1 Mutta sittekuin muurit olivat rakennetut, panin minä portit; ja toimitettiin ovenvartiat, veisaajat ja Leviläiset.

7:2 Ja minä käskin veljeäni Hanania, ja Hananiaa, linnan vanhinta Jerusalemissa (sillä hän oli uskollinen ja Jumalaa pelkääväinen mies monen

näiden heidän töidensä jälkeen/ ja Nodian Prophetissan päälle/ ja muiden Prophetain päälle/ jotka minua tahtoivat peljättää.

6:15 JA muuri tuli walmixi viidennellä päivällä colmattakymmendä Elulin Cuusta cah-tena päivänä cuudettakymmendä.

6:16 Cosca caicki meidän wiholisem sen cuulit/ nijn caicki pacanat pelkäisit/ jotca meidän ymbärilläm olit/ ja heildä langeis heidän rohkeudens: sillä he ymmärsit meidän työm olewan Jumalalda.

6:17 Ja siihen aican oli monda Judan päämiehistä siellä/ joiden kirjat menit Tobian tygö/ ja Tobian kirjat heidän tygöns.

6:18 Sillä monda oli Judalaisist jotca olit wannonet hänen cansans: sillä hän oli Sechanian wäwy Arahn pojan. Ja hänen pojallans Johananilla oli Mesullamin Berekian pojan tytär.

6:19 Ja he puhuit hywin minun edessäni hänestä/ ja weit minun puheni hänen tygöns. Nijn Tobia lähetti kirjan minun tygöni peljättäxens minua.

VII. Lucu

7:1 MUTta sijttecuin muurit olit raketut/ panin minä portit/ ja toimitettin porttein wartiat/ weisajat ja Lewitat.

7:2 Ja minä käskin minun weleni Hanani ja Hananiat linnan wanhinda Jerusalemiss (sillä hän oli uscolinen ja Jumalata

käsi Jumalaa enemmän kuin moni muu.

7:3 Ja minä sanoin heille: "Jerusalemmin portteja älköön avatako, ennenkuin aurinko on polttavimmillaan; ja vartijain vielä seisoessa paikoillaan on ovet suljettava ja salvoilla teljettävä. Ja Jerusalemin asukaita pantakoon vartioimaan, kukin vartiopaikallensa, kukin oman talonsa kohdalle.

7:4 Kaupunki oli joka suuntaan tilava ja suuri, mutta väkeä siinä oli vähän, ja taloja oli vielä rakentamatta.

7:5 Niin Jumala antoi minun sydämeeni, että minun oli koottava ylimykset, esimiehet ja kansa sukuluetteloon merkittäviksi. Silloin minä löysin niiden sukuluettelon, jotka ensin olivat tulleet sinne, ja huomasin siihen kirjoitetun:

7:6 "Nämä ovat tämän maakunnan asukkaat, jotka lähtivät pakkosiirtolaisten vankeudesta, johon Nebukadnessar, Baabelin kuningas, oli heidät vienyt, ja palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, kukin kaupunkiinsa,

7:7 ne, jotka tulivat Serubbabelin, Jeesuan, Nehemian, Asarjan, Raamian, Nahamanin, Mordokain, Bilsanin, Misperetin, Bigvain, Nehumin ja Baanan kanssa. Israelin kansan miesten lukumäärä oli:

7:8 Paroksen jälkeläisiä kaksituhatta sata seitsemänkymmentä kaksi;

7:9 Sefatjan jälkeläisiä kolmesataa seitsemänkymmentä kaksi;

7:10 Aarahin jälkeläisiä kuusisataa viisikymmentä kaksi;

suhteen),

7:3 Ja sanoin heille: ei Jerusalemin portteja ennen pidä avattaman, kuin aurinko lämpiää, ja kuin vielä työtä tehdään, niin pitää portit pantaman kiinni ja teljettämän. Ja vartiat asetettiin Jerusalemin asuvaisista jokainen paikkaansa, ja kukin oman huoneensa kohdalle;

7:4 Sillä kaupunki oli avara ja suuri, mutta kansaa oli siinä vähän; ja ei olleet huoneet rakennetut.

7:5 Ja minun Jumalani lykkäsi mieleeni, että minä kokosin ylimmäiset ja päämiehet ja kansan, ja luin heidät; ja minä löysin heidän mieslukunsa kirjan, jotka ennen olivat tulleet vankeudesta, ja minä löysin siinä kirjoitettuna.

7:6 Nämä ovat maakunnan lapset, jotka palasivat poisviedyistä vangeista, jotka Nebukadnessar Babelin kuningas oli vienyt pois; ja he palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, jokainen kaupunkiinsa,

7:7 Jotka tulivat Serubbabelin, Jesuan, Nehemia, Asarian, Raamian, Nahamanin, Mordokain, Bilsan, Misperetin, Bigvain, Nehumin ja Baenan kanssa. Tämä on Israelin miesten luku:

7:8 Baroksen lapsia, kaksituhatta, sata ja kaksikahdeksattakymmentä;

7:9 Sephatian lapsia, kolmesataa ja kaksikahdeksattakymmentä;

7:10 Aran lapsia, kuusisataa ja kaksikuudettakymmentä;

pelkäväinen mies monen suhteen)

7:3 Ja sanoin heille: ei Jerusalemin portteja ennen pidä avattaman/ cuin Auringo lämbiä/ ja cosca wielä työtä tehdän/ nijn pitä portit pandaman ja teljettämän kijnni. Ja wartiat asetettin Jerusalemin asuwaisist jocainen paickans ja oman huonens cohdalle:

7:4 Sillä Caupungi oli awara ja suuri/ mutta Canssa oli wäähä hānes/ ja ei ollet huonet rake-tut.

7:5 JA minun Jumalan lyckäis minun mieleeni cocoman Raadiherrat/ päämiehet ja Canssan/ ja luin heidän/ ja minä löysin heidän mieslucuns/ cuin ennen olit tullet fangeudest/ ja minä löysin sijnä kirjoitetun.

7:6 Nämä owat maacunnan lapset cuin palaisit poiswiedyistä fangeista/ jotca Nebucad-Nezar Babelin Cuningas oli wienyt pois. Ja he asuit Jerusalemis/ ja Judas jocainen Caupungisans.

7:7 Jotca tulit Serubabelin/ Jesuan/ Nehemian/ Asarian/ Raamian/ Nehemanin/ Mardochain/ Bilsan/ Misperetin/ Bigewain/ Nehumin ja Baenan cansa.

7:8 Tämä Israelin miesten lucu: Paroexen lapsia/ caxi tuhatta/ sata ja caxicahdexattakymmen-dä.

7:9 Sephathian lapsia/ colme sata ja caxicahdexattakymmen-dä.

7:10 Arahn lapsia/ cuusi sata ja caxicuudettakymmen-dä.

7:11 Pahat-Mooabin jälkeläisiä, nimittäin Jeesuan ja Jooabin jälkeläisiä, kaksituhatta kahdeksansataa kahdeksantoista;	7:11 Pahatmoabin lapsia, Jeesuan ja Joabin lasten seassa, kaksituhatta, kahdeksansataa ja kahdeksantoistakymmentä;	7:11 PahathMoabin lapsia/ Jeesuan ja Joabin seas/ caxi tuhatta/ cahdexan sata ja cahdexantoistakymmendä.
7:12 Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;	7:12 Elamin lapsia, tuhannen, kaksisataa ja neljäkuudettakymmentä;	7:12 Elamin lapsia/ tuhannen/ caxi sata ja neljäcuudettakymmendä.
7:13 Sattun jälkeläisiä kahdeksansataa neljäkymmentä viisi;	7:13 Sattun lapsia, kahdeksansataa ja viisiviidettäkymmentä;	7:13 Sathun lapsia/ cahdexan sata ja wijsiwijdettäkymmendä.
7:14 Sakkain jälkeläisiä seitsemänsataa kuusikymmentä;	7:14 Sakkain lapsia seitsemänsataa ja kuusikymmentä;	7:14 Sacain lapsia/ seidzemen sata ja cuusikymmendä.
7:15 Binnuin jälkeläisiä kuusisataa neljäkymmentä kahdeksan;	7:15 Binnuin lapsia, kuusisataa ja kahdeksanviidettäkymmentä;	7:15 Benuin lapsia cuusi sata ja cahdexanwijdettäkymmendä.
7:16 Beebain jälkeläisiä kuusisataa kaksikymmentä kahdeksan;	7:16 Bebain lapsia, kuusisataa ja kahdeksankolmattakymmentä;	7:16 Bebain lapsia cuusi sata ja cahdexancolmattakymmendä.
7:17 Asgadin jälkeläisiä kaksituhatta kolmesataa kaksikymmentä kaksi;	7:17 Asgadin lapsia, kaksituhatta, kolmesataa ja kaksikolmattakymmentä;	7:17 Asgadin lapsia/ caxituhatta/ colme sata ja caxicolmattakymmendä.
7:18 Adonikamin jälkeläisiä kuusisataa kuusikymmentä seitsemän;	7:18 Adonikamin lapsia, kuusisataa ja seitsemänseitsemättäkymmentä;	7:18 Adonieamin lapsia/ cuusi sata ja seidzemenseidzemettäkymmendä.
7:19 Bigvain jälkeläisiä kaksituhatta kuusikymmentä seitsemän;	7:19 Bigvain lapsia, kaksituhatta ja seitsemänseitsemättäkymmentä;	7:19 Bigewain lapsia/ caxi tuhatta ja seidzemenseidzemetäkymmendä.
7:20 Aadinin jälkeläisiä kuusisataa viisikymmentä viisi;	7:20 Adinin lapsia, kuusisataa ja viisikuudettakymmentä;	7:20 Adin lapsia/ cuusi sata ja wijsicuudettakymmendä.
7:21 Aaterin, nimittäin Hiskian, jälkeläisiä yhdeksänkymmentä kahdeksan;	7:21 Aterin lapsia Hiskiasta, yhdeksänkymmentä ja kahdeksan;	7:21 Atherin lapsia Hiskiast/ yhdexänkymmendä ja cahdexan.
7:22 Haasumin jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä kahdeksan;	7:22 Hasumin lapsia, kolmesataa ja kahdeksankolmattakymmentä;	7:22 Hasumin lapsia/ colme sata ja cahdexancolmattakymmendä.
7:23 Beesain jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä neljä;	7:23 Besain lapsia, kolmesataa ja neljäkolmattakymmentä;	7:23 Besain lapsia/ colme sata ja neljäcolmattakymmendä.
7:24 Haarifin jälkeläisiä sata kaksitoista;	7:24 Hariphin lapsia, sata ja kaksitoistakymmentä;	7:24 Hariphin lapsia/ sata ja caxitoistakymmendä.
7:25 gibeonilaisia yhdeksänkymmentä viisi;	7:25 Gibeonin lapsia, yhdeksänkymmentä ja viisi;	7:25 Gibeonin lapsia/ yhdexänkymmendä ja wijsi.
7:26 Beethlehemin ja Netofan miehiä sata kahdeksankymmentä kahdeksan;	7:26 Bethlehemin ja Netofan miehiä sata ja kahdeksanyhdeksättäkymmentä;	7:26 Bethlehemin ja Netofan miehiä/ sata ja cahdexanyhdexättäkymmendä.
7:27 Anatotin miehiä sata kak-	7:27 Anatotin miehiä, sata ja	7:27 Anathothin miehiä/ sata

sikymmentä kahdeksan;	kahdeksankolmattakymmen-	ja cahdexancolmattakymmendä.
7:28 Beet-Asmavetin miehiä neljäkymmentä kaksi;	7:28 Betasmavetin miehiä, kaksiviidettäkymmentä;	7:28 BethAsmawethin miehiä/ caxiwijdetäkymmendä.
7:29 Kirjat-Jearimin, Kefiran ja Beerotin miehiä seitsemänsataa neljäkymmentä kolme;	7:29 Kirjatjearimin, Kaphiran ja Beerotin miehiä, seitsemänsataa ja kolmeviidettäkymmentä;	7:29 KirjathJearimin/ Caphiran ja Beerothin miehiä/ seidzemen sata ja colmewijdetäkymmendä.
7:30 Raaman ja Geban miehiä kuusisataa kaksikymmentä yksi;	7:30 Raman ja Gabaan miehiä, kuusisataa ja yksikolmattakymmentä;	7:30 Ramahn ja Gabaan miehiä/ cuusi sata ja yxicolmattakymmendä.
7:31 Mikmaan miehiä sata kaksikymmentä kaksi;	7:31 Mikmaan miehiä, sata ja kaksikolmattakymmentä;	7:31 Michmaxen miehiä/ sata ja caxicolmattakymmendä.
7:32 Beetelin ja Ain miehiä sata kaksikymmentä kolme;	7:32 Betelin ja Ain miehiä, sata ja kolmekolmattakymmentä;	7:32 BethElin ja Ain miehiä/ sata ja colmecolmattakymmendä.
7:33 toisen Nebon miehiä viisikymmentä kaksi;	7:33 Toisen Nebon miehiä, kaksikuudettakymmentä;	7:33 Toisen Nebon miehiä/ caxicuudettakymmendä.
7:34 toisen Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;	7:34 Toisen Elamin lapsia, tuhannen, kaksisataa ja neljäkuudettakymmentä;	7:34 Toisen Elamin lapsia/ tuhannen/ caxi sata ja neljäkuudettakymmendä.
7:35 Haarimin jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä;	7:35 Harimin lapsia, kolmesataa ja kaksikymmentä;	7:35 Harimin lapsia/ colme sata ja caxikymmendä.
7:36 jerikolaisia kolmesataa neljäkymmentä viisi;	7:36 Jerihon lapsia, kolmesataa ja viisiviidettäkymmentä;	7:36 Jerihon lapsia/ colme sata ja wijsiwijdetäkymmendä.
7:37 loodilaisia, haadidilaisia ja oonolaisia seitsemänsataa kaksikymmentä yksi;	7:37 Lodin, Hadadin ja Onon lapsia, seitsemänsataa ja yksikolmattakymmentä;	7:37 Lodhadidin ja Onon lapsia/ seidzemen sata ja yxicolmattakymmendä.
7:38 senaalaisia kolmetuhatta yhdeksänsataa kolmekymmentä.	7:38 Senaan lapsia, kolmetuhatta, yhdeksänsataa ja kolmekymmentä;	7:38 Senaan lapsia/ colme tuhatta/ yhdexän sata ja colmekymmendä.
7:39 Pappeja oli: Jedajan jälkeläisiä, nimittäin Jesuan sukua, yhdeksänsataa seitsemänkymmentä kolme;	7:39 Papit: Jedajan lapsia Jesuan huoneesta, yhdeksänsataa ja kolmekahdeksattakymmentä;	7:39 PApit: Jedajan lapsia Jesuan huonesta/ yhdexän sata ja colmecahdexattakymmendä.
7:40 Immerin jälkeläisiä tuhat viisikymmentä kaksi;	7:40 Immerin lapsia, tuhannen ja kaksikuudettakymmentä;	7:40 Immerin lapsia/ tuhannen ja caxicuudettakymmendä.
7:41 Pashurin jälkeläisiä tuhat kaksisataa neljäkymmentä seitsemän;	7:41 Pashurin lapsia, tuhannen, kaksisataa ja seitsemänsataa viidettäkymmentä;	7:41 Pashurin lapsia/ tuhannen/ caxi sata ja seidzemen wijdetäkymmendä.
7:42 Haarimin jälkeläisiä tuhat seitsemäntoista.	7:42 Harimin lapsia, tuhannen ja seitsemäntoistakymmentä;	7:42 Harimin lapsia/ tuhannen ja seidzementoistakymmendä.
7:43 Leeviläisiä oli: Jeesian ja Kadmielin jälkeläisiä, nimittäin	7:43 Leviläiset: Jeesian lapsia Kadmielistä Hodevan lasten seasta, neljäkahdeksatta-	7:43 LEwitat: Jeesian lapsia Kadmielist Hoduan lasten se-

Hoodevan jälkeläisiä, seitsemänkymmentä neljä.	kymmentä;	ast/ neljäcahexattakymmendä.
7:44 Veisaajia oli: Aasafin jälkeläisiä sata neljäkymmentä kahdeksan.	7:44 Veisaajat: Asaphin lapsia, sata ja kahdeksanviidettäkymmentä;	7:44 Weisajat: Asaphin lapsia/ sata ja cahdexanwijdettäkymmendä.
7:45 Ovenvartijoita oli: Sallumin jälkeläisiä, Aaterin jälkeläisiä, Talmonin jälkeläisiä, Akkubin jälkeläisiä, Hatitan jälkeläisiä, Soobain jälkeläisiä sata kolmekymmentä kahdeksan.	7:45 Ovenvartiat olivat Sallumin lapset, Aterin lapset, Talmonin lapset, Akkubin lapset, Hatitan lapset, Sobain lapset, (kaikki yhteen) sata ja kahdeksanneljättäkymmentä;	7:45 Owenvartiat olit Sallumin lapset/ Aterin lapset/ Talmonin lapset/ Akubin lapset/ Hatitan lapset/ Sobain lapset/ caicki yhteen/ sata ja cahdexanneljättäkymmendä.
7:46 Temppeleipalvelijoita oli: Siihan jälkeläiset, Hasufan jälkeläiset, Tabbaotin jälkeläiset,	7:46 Netinimit: Zihan lapset, Hasuphan lapset, Taboatin lapset,	7:46 NEthinimit: Zihan lapset/ Hasuphan lapset/ Tabaothin lapset.
7:47 Keeroksen jälkeläiset, Siihan jälkeläiset, Paadonin jälkeläiset,	7:47 Keroksen lapset, Sian lapset, Padonin lapset,	7:47 Keroxen lapset/ Siahn lapset/ Padonin lapset:
7:48 Lebanan jälkeläiset, Hagaban jälkeläiset, Salmain jälkeläiset,	7:48 Libanan lapset, Hagaban lapset, Salmain lapset,	7:48 Libanan lapset/ Hagaban lapset/ Salmain lapset.
7:49 Haananin jälkeläiset, Giddelin jälkeläiset, Gaharin jälkeläiset,	7:49 Hananin lapset, Giddelin lapset, Gaharin lapset,	7:49 Hananin lapset/ Giddelin lapset/ Gaharin lapset.
7:50 Reajan jälkeläiset, Resinin jälkeläiset, Nekodan jälkeläiset,	7:50 Reajan lapset, Resinin lapset, Nekodan lapset,	7:50 Reajan lapset/ Resin lapset/ Necodan lapset.
7:51 Gassamin jälkeläiset, Ussan jälkeläiset, Paaseahin jälkeläiset,	7:51 Gassamin lapset, Ussan lapset, Passean lapset,	7:51 Gasamin lapset/ Usan lapset/ Passeahn lapset.
7:52 Beesain jälkeläiset, Meunimin jälkeläiset, Nefusesimin jälkeläiset,	7:52 Besain lapset, Megunimin lapset, Nephusesimin lapset,	7:52 Besain lapset/ Megunimin lapset/ Nephussimin lapset.
7:53 Bakbukin jälkeläiset, Hakufan jälkeläiset, Harhurin jälkeläiset,	7:53 Bakbukin lapset, Haguphan lapset, Harhurin lapset,	7:53 Bakbukin lapset/ Hakuphan lapset/ Harhurin lapset.
7:54 Baslutin jälkeläiset, Mehidan jälkeläiset, Harsan jälkeläiset,	7:54 Batslitin lapset, Mehidan lapset, Harsan lapset,	7:54 Bazlithin lapset/ Mehidan lapset/ Harsan lapset.
7:55 Barkoksen jälkeläiset, Siseran jälkeläiset, Taamahin jälkeläiset,	7:55 Barkoksen lapset, Siseran lapset, Thaman lapset,	7:55 Barcoxen lapset/ Siseran lapset/ Thamahn lapset.
7:56 Nesiahin jälkeläiset, Hatifan jälkeläiset.	7:56 Netsian lapset, Hatiphan lapset.	7:56 Neziahn lapset/ Hatiphan lapset.
7:57 Salomon palvelijain jälkeläisiä oli: Sootain jälkeläiset, Sooferetin jälkeläiset, Peridan	7:57 Salomon palveliain lapsia oli: Sotain lapset, Sopheretin lapset, Peridan lapset,	7:57 Salomon palwelioitten lapsia oli/ Sotain lapset/ Sopherethin lapset/ Pridan

jälkeläiset,		lapset.
7:58 Jaalan jälkeläiset, Darkonin jälkeläiset, Giddelin jälkeläiset,	7:58 Jaelan lapset, Darkonin lapset, Giddelin lapset,	7:58 Jaelan lapset/ Darkonin lapset/ Giddelin lapset.
7:59 Sefatjan jälkeläiset, Hattilin jälkeläiset, Koferet-Sebaimin jälkeläiset, Aamonin jälkeläiset.	7:59 Sephatian lapset, Hattilin lapset, PokeretZebaimin lapset, Aamonin lapset.	7:59 Sephatiahn lapset/ Hatilin lapset/ Pocheretin lapset/ Zebaimist Aamonin lapset.
7:60 Tempelipalvelijoita ja Salomon palvelijain jälkeläisiä oli kaikkiaan kolmesataa yhdeksänkymmentä kaksi.	7:60 Kaikkia Netinimein ja Salomon palveliain lapsia oli (yhteen) kolmesataa, yhdeksänkymmentä ja kaksi.	7:60 Caickia Nethinimin ja Salomon palvelioitten lapsia oli yhteen/ colme sata/ yhdeksänkymmentä ja caxi.
7:61 Nämä ovat ne, jotka lähtivät Teel-Melahista, Teel-Harsasta, Kerub-Addonista ja Immeristä, voimatta ilmoittaa perhekuntaansa ja syntyperäänsä, olivatko israelilaisia:	7:61 Ja nämä menivät ylös Telmelasta, Telharsasta: Kerubi, Addon ja Immer; mutta ei he tietäneet isäinsä huonetta taikka siementänsä, olivatko he Israelista:	7:61 JA nämät menit ThelMelahst/ ThelHarsast/ Cherubist/ Addonist ja Immerist/ mutta ei he tietänet Isäins huonetta/ taikka siemendäns/ jos he olit Israelist.
7:62 Delajan jälkeläiset, Tobian jälkeläiset, Nekodan jälkeläiset, kuusisataa neljäkymmentä kaksi.	7:62 Delajan lapset, Tobian lapset, Nekodan lapset, kuusisataa ja kaksiviidettäkymmentä;	7:62 Delajan lapset/ Tobian lapset/ Necodan lapset/ cuusisata ja caxiwijdetäkymmentä.
7:63 Ja pappeja: Habaijan jälkeläiset, Koosin jälkeläiset, Barsillain jälkeläiset, sen, joka oli ottanut itsellensä vaimon gileadilaisen Barsillain tyttäristä ja jota kutsuttiin heidän nimellään.	7:63 Ja papeista: Hobajan lapset, Hakkotsin lapset, Barsillain lapset, joka otti emännän Barsillain Gileadilaisen tyttäristä, ja kutsuttiin sitte heidän nimellensä.	7:63 Ja Papeista/ Habajan lapset/ Hacozin lapset/ Barsillain lapset/ joca otti emännän Barsillain Gileadiläisen tyttärist/ ja cudzuttin sijtte sillä nimellä.
7:64 Nämä etsivät sukuluettelootaan, niitä löytämättä, ja niin heidät julistettiin pappeuteen kelpaamattomiksi.	7:64 Nämä etsivät sukukuntansa polvilukukirjaa; ja ettei sitä löydetty, hyljättiin he pappeudesta.	7:64 Nämä edzeit heidän succundans lucukirjan perän/ ja ettei he sitä löytänet/ hyljättin he pappeudest.
7:65 Maaherra kielsi heitä syömästä korkeasti-pyhää, ennenkuin nousisi pappi, joka voi käyttää uurimia ja tummimia.	7:65 Ja Tirsata sanoi heille, ettei heidän pitänyt syömän siitä kaikkein pyhimmästä, ennenkuin pappi seisois valkeudessa ja täydellisyydessä.	7:65 Ja Thirsatha sanoi heille ettei heidän pitänyt syömän sijtä caickein pyhimmäst/ ennenkuin Pappi seisois Urimin ja Thumimin cansa.
7:66 Koko seurakunta yhteenlaskettuna oli neljäkymmentäkaksi tuhatta kolmesataa kuusikymmentä,	7:66 Koko joukko yhteen oli kaksiviidettäkymmentä tuhatta, kolmesataa ja kuusikymmentä,	7:66 Coco joucko nijncuin yxi mies oli caxiwijdetäkymmentä tuhatta/ colme sata ja cuusikymmentä.
7:67 paitsi heidän palvelijointansa ja palvelijattariansa, joita oli seitsemäntuhatta kolmesataa kolmekymmentä seitsemän.	7:67 Paitsi heidän palvelioitansa ja piikojansa, joita oli seitsemäntuhatta, kolmesataa ja seitsemänneljättäkymmentä. Niin myös heidän seassan-	7:67 Paidzi heidän palvelioitans ja pijcojans/ joita oli seidzemen tuhatta/ colme sata ja seidzemenneljättäkymmentä.

Lisäksi oli heillä kaksisataa neljäkymmentä viisi mies- ja naisveisaajaa.

7:68 Kameleja heillä oli neljä-sataa kolmekymmentä viisi, aaseja kuusituhatta seitsemän-sataa kaksikymmentä.

7:69 Osa perhekunta-päämiehistä antoi lahjoja rakennustyötä varten. Maaherra antoi rahastoon tuhat dareikkia kultaa, viisikymmentä maljaa ja viisisataa kolmekymmentä papin-ihokasta.

7:70 Ja muutamat perhekunta-päämiehistä antoivat rakennus-rahastoon kaksikymmentä tuhatta dareikkia kultaa ja kaksituhatta kaksisataa miinaa hopeata.

7:71 Ja muu kansa antoi yhteensä kaksikymmentä tuhatta dareikkia kultaa ja kaksituhatta miinaa hopeata sekä kuusikymmentä seitsemän papin-ihokasta.

7:72 Ja papit, leeviläiset, ovenvartijat, veisaajat ja osa kansasta sekä temppelipalvelijat, koko Israel, asettuivat kaupunkeihinsa. Ja niin tuli seitsemäs kuukausi, ja israelilaiset olivat jo kaupungeissansa.

Nehemia 8 LUKU

8:1 Silloin kokoontui kaikki kansa yhtenä miehenä Vesiportin edustalla olevalle aukealle; ja he pyysivät Esraa, kirjanoppinutta, tuomaan Mooseksen lain kirjan, jonka lain Herra oli antanut Israelille.

sa oli veisaajia, miehiä ja vaimoja, kaksisataa ja viisiviidettäkymmentä;

7:68 Seitsemänsataa ja kuusineljäkymmentä hevoista; kaksisataa ja viisiviidettäkymmentä muulia;

7:69 Neljä-sataa ja viisineljäkymmentä kamelia; kuusituhatta, seitsemänsataa ja kaksikymmentä aasia.

7:70 Ja muutamat ylimmäisistä isistä antoivat rakennukseen: Tirsata antoi tavaraksi tuhannen kultapenninkiä, viisikymmentä maljaa, viisisataa ja kolmekymmentä papin hametta.

7:71 Ja muutamat ylimmäisistä isistä antoivat rakennuksen tavaraksi kaksikymmentä tuhatta kultapenninkiä, kaksituhatta ja kaksisataa leiviskää hopiaa.

7:72 Ja muu kansa antoi kaksikymmentä tuhatta kultapenninkiä, ja kaksituhatta leiviskää hopiaa, ja seitsemänseitsemättäkymmentä papin hametta.

7:73 Ja papit, Leviläiset, ovenvartijat, veisaajat, ja muutamat kansasta ja Netinimit ja koko Israel asuivat kaupungeissa. Ja seitsemännen kuukauden lähestyessä olivat Israelin lapset kaupungeissa.

8 LUKU

8:1 Sitte kokoontui kaikki kansa niinkuin yksi mies sille kadulle, joka on Vesiportin edessä, ja sanoivat Esralle, kirjanoppineelle, että hän tois Mooseksen lakikirjan, jonka \Herra\ oli Israelille käskenyt.

Nijn myös heidän seasans oli mies ja waimoweisaita/ caxi sata ja wijsiwijdettäkymmendä.

7:68 Seidzemen sata ja cuusi neljäkymmendä hewoista/ caxi sata/ ja wijsiwijdettäkymmendä Muuli.

7:69 Neljä sata ja wijsineljäkymmendä Cameliä. Cuusi tuhatta/ seidzemen sata ja caxikymmendä Asia.

7:70 JA muutamat ylimmäisistä isistä annoit rakennukseen: Thirsatha andoi tawaraxi tuhannen culdapenningitä/ wijsikymmendä malja/ wijsi sata ja colmekymmendä Papin hametta.

7:71 Ja muutamat ylimmäisistä isistä annoit rakennuksen tawaraxi/ caxikymmendä tuhatta culdapenningit/ caxi tuhatta ja caxi sata leiwiskätä hopiata.

7:72 Ja muu Canssa andoi caxikymmendä tuhatta culdapenningitä/ ja caxi tuhatta leiwiskätä hopiata/ ja seidzemen seidzemettäkymmendä Papin hametta.

7:73 Ja Papit/ Lewitat/ ovenvartijat/ weisajat/ ja muutamat Canssast/ ja Nethinimit/ ja coco Israel asuit Caupungeisans.

VIII. Lucu

8:1 COsca seidzemes Cucausi tuli/ ja Israelin lapset olit heidän Caupungeisans/ nijn condui caicki Canssa nijncuin yxi mies sille catulle/ joca on wesiportin edes/ ja sanoit Esralle kirjanoppinelle: että hän

8:2 Niin pappi Esra toi lain seurakunnan eteen, sekä miesten että naisten, kaikkien, jotka voivat ymmärtää, mitä kuulivat. Tämä tapahtui seitsemännen kuun ensimmäisenä päivänä.

8:3 Ja hän luki sitä Vesiportin edustalla olevalla aukealla päivän koitosta puolipäivään saakka miehille ja naisille, niille, jotka voivat sitä ymmärtää, kaiken kansan kuunnellessa lain kirjan lukemista.

8:4 Ja Esra, kirjanoppinut, seisoi korkealla puulavalla, joka oli tätä varten tehty. Ja hänen vieressään seisovat: hänen oikealla puolellaan Mattitja, Sema, Anaja, Uuria, Hilkia ja Maeseja; ja hänen vasemmalla puolellaan Pedaja, Miisael, Malkia, Haasum, Hasbaddana, Sakarja ja Mesullam.

8:5 Ja Esra avasi kirjan kaiken kansan nähden, sillä hän seisoi ylempänä kaikkea kansaa; ja kun hän avasi sen, nousi kaikki kansa seisomaan.

8:6 Ja Esra kiitti Herraa, suurta Jumalaa, ja kaikki kansa vastasi, kohottaen kätensä ylös: "Amen, amen"; ja he kumarsivat ja rukoilivat Herraa, heittäytyneinä kasvoilleen maahan.

8:7 Sitten Jeesua, Baani, Seerebja, Jaamin, Akkub, Sabbetai, Hoodia, Maeseja, Kelita, Asarja, Joosabad, Haanan, Pelaja ja muut leeviläiset opettivat kansalle lakia, kansan seisoessa alallansa.

8:8 Ja he lukivat Jumalan lain

8:2 Ja Esra pappi toi lakikirjan kansan eteen, sekä miesten että vaimoin, ja kaikkein jotka ymmärtää ja kuulla taisivat, ensimmäisenä päivänä seitsemättä kuuta.

8:3 Ja hän luki siitä kadulla Vesiportin edessä aamusta hamaan puolipäivään asti miesten ja vaimoin edessä, ja jokaisen joka ymmärtää taisi; ja kaiken kansan korvat olivat lakikirjaan käännettyt.

8:4 Ja Esra, kirjanoppinut, seisoi korkialla puuistumella, jonka he sitä varten olivat tehneet; ja Mattitia, Sema, Anaja, Uria, Hilkia ja Maeseja seisovat hänen vieressänsä hänen oikialla puolellansa; ja hänen vasemmalla puolellansa seisovat Pedaja, Misael, Malkia, Hasum, Hasbaddana, Sakaria ja Mesullam.

8:5 Ja Esra avasi kirjan kaiken kansan edessä; sillä hän seisoi ylempänä kaikkea kansaa. Ja kuin hän sen avasi, niin seisoi kaikki kansa.

8:6 Ja Esra kiitti \Herraa\, suurta Jumalaa, ja kaikki kansa vastasi nostetuilla käsillä: amen! ja he kumarsivat ja rukoilivat \Herraa\ kasvoillansa maassa.

8:7 Ja Jesua, Bani, Serebia, Jamin, Akub, Sabtai, Hodija, Maeseja, Kelita, Asaria, Josabad, Hanan, Pelaja ja Leviläiset opettivat kansan lakia ymmärtämään; ja kansa seisoi alallansa.

8:8 Ja he lukivat Jumalan la-

tois Mosexen Lakikirjan/ jonga HERra oli Israelille käsenyt.

8:2 Ja Esra Pappi candoi Lakikirjan Canssan eteen sekä miesten että vaimoin/ ja caickein cuin ymmärtä taisit/ ensimmäisnä päivänä seidzemenestä Cuusta.

8:3 Ja hän luki sijtä catulla wesiportin edes amusta haman puolipäivän asti miesten ja vaimoin edes/ ja jocaidzen cuin ymmärtä taisit/ ja caiken Canssan corwat olit Lakikirjaan käätyt.

8:4 JA Esra kirjanoppenut seisoi corkialla puuistumella/ jonga he sitä warten olit tehnet/ ja Mathithia/ Sema/ Anaja/ Uria/ Hilkia ja Maeseia seisoi hänen wieresäns hänen oikialla puolellans/ ja hänen wasemmalla puolellans seisoi Pedaia/ Misael/ Malchia/ Hasum/ Hasbadana/ Sacharia/ ja Mesullam.

8:5 Ja Esra awais kirjan caiken Canssan edes: sillä hän seisoi ylembänä caicke Canssa. Ja cosca hän sen awais/ nijn seisoi caicki Canssa.

8:6 Ja Esra kijtti HERra sitä suurta Jumalata/ ja caicki Canssa wastais nostetuilla käsillä: Amen Amen/ sijtte he cumarsit idzens ja rucoilit HERra caswoillans maasa.

8:7 Ja Jesua/ Bani/ Serebia/ Jamin/ Akub/ Sabthai/ Hoda-ja/ Maeseia/ Klita/ Asaria/ Josabad/ Hanan/ Plaja/ ja Lewitat opetit Canssan Lakia ymmärtämän/ ja Canssa seisoi alallans.

8:8 Ja he luit Jumalan Lakikir-

kirjaa kappale kappaleelta ja selittivät sen sisällyksen, niin että luettu ymmärrettiin.

8:9 Ja Nehemia, maaherra, ja pappi Esra, kirjanoppinut, ja leeviläiset, jotka opettivat kansaa, sanoivat kaikelle kansalle: "Tämä päivä on pyhitetty Herralle, teidän Jumalallenne, älkää murehtiko älkää itkekö." Sillä kaikki kansa itki, kun he kuulivat lain sanat.

8:10 Ja hän sanoi vielä heille: "Menkää ja syökää rasvaisia ruokia ja juokaa makeita juomia ja lähettäkää maistiaisia niille, joilla ei ole mitään valmistettuna, sillä tämä päivä on pyhitetty meidän Herrallemme. Ja älkää olko murheelliset, sillä ilo Herrassa on teidän väkevyytenne."

8:11 Myöskin leeviläiset rauhoittivat kaikkea kansaa ja sanoivat: "Olkaa hiljaa, sillä tämä päivä on pyhä; älkää olko murheelliset."

8:12 Ja kaikki kansa meni, söi ja joi, lähetti maistiaisia ja vietti suurta ilojuhlaa; sillä he olivat ymmärtäneet, mitä heille oli julistettu.

8:13 Seuraavana päivänä koontuivat kaiken kansan perhekunta-päämiehet, papit ja leeviläiset Esran, kirjanoppineen, tykö painamaan lain sanoja mieleensä.

8:14 Niin he huomasivat lakiin kirjoitetun, että Herra oli Moseksen kautta käsenyt israelilaisia asumaan lehtimajoissa juhlan aikana seitsemännessä kuussa,

kikirjan selkiästi ja niin ymmärrettävästi, että he ymmärsivät, mitä luettiin.

8:9 Ja Nehemia, joka on Tirsa-ta, ja Esra pappi, kirjanoppinut, ja Leviläiset jotka kansan opettivat ymmärtämään, sanoivat kansalle: tämä päivä on pyhä \Herral\ teidän Jumalallenne: älkää murehtiko ja älkää itkekö! sillä kuin kansa kuuli lain sanat, niin he kaikki itkivät.

8:10 Ja hän sanoi heille: menkää ja syökää lihavaa, ja juokaat makiaa, ja lähettäkää niille myös osa, joilla ei mitään ole valmistettu; tämä päivä on pyhä meidän Herrallemme, sentähden älkää murehtiko; sillä \Herran\ ilo on teidän väkevyytenne.

8:11 Ja Leviläiset vaikittivat kaiken kansan ja sanoivat: olkaat ääneti, sillä tämä päivä on pyhä, älkää murehtiko!

8:12 Ja kaikki kansa meni syömään ja juomaan, ja lähettämään osia ulos, ja tekivät suuren ilon; sillä he olivat ymmärtäneet ne sanat, jotka heille olivat ilmoitetut.

8:13 Toisena päivänä tulivat ylimmäiset isät kaikesta kansasta, papit ja Leviläiset kokoon, Esran kirjanoppineen tykö, oppimaan lain sanoja.

8:14 Ja he löysivät laissa kirjoitetun, että \Herra\ oli käsenyt Moseksen kautta Israelin lasten asua lehtimajoissa seitsemännen kuun juhalla.

jan selkiäst ja ymmärtäväisest/ että he ymmärsit cosca luettiin.

8:9 JA Nehemia (joka on se Thirsatha) ja Esra Pappi se kirjanoppinut/ ja Lewitat jotca Canssan opetit ymmärtämän/ sanoit caikelle Canssalle: tämä päivä on pyhä HERralle teidän Jumalallen/ sentähden älkät murhettico ja itkekö: sillä cosca Canssa cuulit Lain sanat/ nijn he caicki itkit.

8:10 Sentähden sanoi hän heille: mengät ja syökät sitä lihawata/ ja juocat sitä makiata/ ja lähettäkät nijlle myös osa/ joilla ei mitän ole walmistettu: tämä päivän on pyhä HERralle/ sentähden älkät murhettico: sillä HERran ilo on teidän wäkewyden.

8:11 Ja Lewitat waikitit caiken Canssan/ ja sanoit: olcat äneti/ sillä tämä päivä on pyhä/ älkät murhettico.

8:12 Ja caicki Canssa meni syömän ja juoman/ ja lähettämän osia ulos/ ja teit suuren ilon: sillä he olit ymmärtäneet ne sanat/ jotca heille olit ilmoitetut.

8:13 TOisna päivänä tulit ylimmäiset Isät caikest Canssast/ Papit ja Lewitat cocon/ Esran sen kirjanoppineen tygö/ oppeman Lain sanoja.

8:14 Ja he löysit Lais kirjoitetun/ että HERra oli käsenyt Mosexen cautta Israelin asua lehtimajois seidzemennen Cuun juhalla.

8:15 ja että kaikissa heidän kaupungeissaan ja Jerusalemissa oli julistettava ja kuuluttava näin: "Menkää vuorille ja tuokaa öljypuun lehviä tai metsäöljypuun lehviä sekä myrtin, palmupuun ja muiden tuuheiden puiden lehviä, ja tehkää lehtimajoja, niinkuin on säädetty."

8:16 Ja kansa meni ja toi niitä ja teki itselleen lehtimajoja kukin katollensa ja pihoihinsa ja Jumalan temppelin esipihoihin sekä Vesiportin aukealle ja Efraimin portin aukealle.

8:17 Ja koko seurakunta, kaikki vankeudesta palanneet, tekivät lehtimajoja ja asuivat lehtimajoissa. Sillä aina Joosuan, Nuunin pojan, ajoista siihen päivään saakka eivät israelilaiset olleet niin tehneet. Ja valitsi hyvin suuri ilo.

8:18 Ja Jumalan lain kirjaa luettiin joka päivä, ensimmäisestä päivästä viimeiseen saakka. Ja he viettivät juhlaa seitsemän päivää, ja kahdeksantena päivänä pidettiin juhla kokous säädetyllä tavalla.

Nehemia 9 LUKU

9:1 Mutta saman kuun kahdenkymmenentenä neljäntenä päivänä israelilaiset kokoontuivat paastoten, säkit yllä ja multaa pään päällä.

9:2 Ja Israelin heimo eristäytyi kaikista muukalaisista, astui esiin ja tunnusti syntinsä ja isiensä rikkomukset.

9:3 Sitten he nousivat seisomaan, kukin paikallansa, ja

8:15 Ja he antoivat sen julkisesti ilmoittaa ja kuuluttaa kaikissa kaupungeissansa ja Jerusalemissa, ja sanoa: menkää ulos vuorelle ja tuokaat öljypuun oksia, balsamipuun oksia, myrrhamipuun oksia, palmupuun oksia ja paksuista puista oksia, tehdäkseenne majoja, niinkuin kirjoitettu on.

8:16 Ja kansa menivät ulos ja toivat, ja tekivät itsellensä lehtimajoja, jokainen kattonsa päälle ja kartanoihinsa, ja Jumalan huoneen kartanoihin, ja Vesiportin kadulle, ja Efraimin portin kadulle.

8:17 Ja kaikki kansa, joka palannut oli vankeudesta, teki lehtimajoja ja asui niissä; sillä ei Israelin lapset niin olleet tehneet hamasta Josuan Nuunin pojan ajasta niin siihen päivään asti. Ja siinä oli sangen suuri ilo.

8:18 Ja luettiin joka päivä Jumalan lakikirjaa, ensimmäisestä päivästä niin viimeiseen. Ja he pitivät juhlaa seitsemän päivää ja kahdeksantena päivänä päätöksen, tavan jälkeen.

9 LUKU

9:1 Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä tätä kuuta tulivat Israelin lapset kokoon, paastoten, säkeissä, ja multaa päällänsä.

9:2 Ja he eroittivat Israelin siemenen kaikista muukalaisista lapsista; ja he tulivat edes ja tunnustivat syntinsä ja isäinsä pahat teot.

9:3 Ja he nousivat ylös siallensa, ja heidän edessänsä

8:15 Ja he annoit sen julkisesti ilmoitetta/ ja kuulutta caikis heidän Caupungeisans ja Jerusalemissa/ ja sanoa: mengät vuorelle/ ja tuocat öljypuun oxia/ Balsamipuun oxia/ Myrrhamipuun oxia/ palmupuun oxia/ ja paxusta puusta oxia/ tehdäxen majoja/ nijncuin kirjoitettu on.

8:16 Ja Canssa menit ja toit/ ja teit heillens lehtimajoja/ jocainen cattons päälle/ ja cartanoihins/ ja Jumalan huoneen cartanolle/ ja wesiportin catulle/ ja Ephraimin portin catulle.

8:17 Ja coco Canssa joca palainnut oli fangeuxest/ teit lehtimajoja ja asuit nijsä: sillä ei Israelin lapset nijn ollet tehnet hamast Josuan Nunin pojan ajast/ nijn sijhen päiwän asti/ ja sijnä oli sangen suuri ilo.

8:18 Ja luettin jocapäiwä Jumalan Lakikirja/ ensimmäisestä päiwäst nijn wijmeiseen. He pidit juhla seidzemen päiwä/ ja cahdexandena päiwänä cocouxen tawan jälkeen.

IX. Lucu

9:1 NEljändenä päivänä kolmattakymmendä tästä Cuusta tulit Israelin lapset cocon paastoten säkeis/ ja mulda heidän päällänsä.

9:2 (Ja he eroitit Israelin siemenen caikist muucalaisist lapsist) ja he tulit edes/ ja tunnustit heidän syndins/ ja heidän Isäins pahat tegot.

9:3 Ja he nousit ylös siallens/ ja heidän edesäns luettin neljä

heille luettiin Herran, heidän Jumalansa, lain kirjaa neljännes päivää; ja toisen neljänneksen aikana he tunnustivat syntinsä ja kumartaen rukoilivat Herraa, Jumalaansa.

9:4 Ja Jeesua, Baani, Kadmiel, Sebanja, Bunni, Seerebja, Baani ja Kenani nousivat leeviläisten korokkeelle ja huusivat suurella äänellä Herraa, Jumalaansa;

9:5 ja leeviläiset Jeesua, Kadmiel, Baani, Hasabneja, Seerebja, Hoodia, Sebanja ja Petahja sanoivat: "Nouskaa ja kiittäkää Herraa, Jumalaanne, iankaikkisesta iankaikkiseen. Ja kiitettököön sinun kunniallista nimeäsi, joka on korotettu yli kaiken kiitoksen ja ylistyksen.

9:6 Sinä yksin olet Herra. Sinä olet tehnyt taivaat ja taivasten taivaat kaikkine joukkoinensa, maan ja kaikki, mitä siinä on, meret ja kaikki, mitä niissä on. Sinä annat elämän niille kaikille, ja taivaan joukot kumartavat sinua.

9:7 Sinä olet Herra Jumala, joka valitsit Abramin ja veit hänet pois Kaldean Uurista ja annoit hänelle nimen Abraham.

9:8 Ja sinä havaitsit hänen sydämensä uskolliseksi sinua kohtaan, ja niin sinä teit hänen kanssaan liiton antaaksesi hänen jälkeläisillensä kanaanilaisten, heetiläisten, amorilaisten, perissiläisten, jebusilaisten ja girkasilaisten maan. Ja lupauksesi sinä olet täyttänyt, sillä sinä olet vanhurskas.

luettiin neljä kertaa päivässä \Herran\ heidän Jumalansa lakikirjasta; ja he tunnustivat, ja rukoilivat \Herraa\ Jumalaansa neljä kertaa päivässä.

9:4 Ja Leviläisten korkopaille nousivat Jesua, Bani, Kadmiel, Sebania, Bunni, Seerebia, Bani ja Kenani, ja huusivat suurella äänellä \Herran\ Jumalansa tykö.

9:5 Ja Leviläiset Jesua, Bani, Kadmiel, Hasabnea, Seerebia, Hodia, Sebania ja Petahia sanoivat: nouskaat, kiittäkää \Herraa\ teidän Jumalaanne ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Ja sinun kunnias nimi kiitetään, joka on korotettu ylitse kaiken siunauksen ja kiitoksen.

9:6 Sinä olet \Herra\ yksinä, sinä olet luonut taivaat ja taivasten taivaat kaiken heidän sotaväkensä kanssa, maan ja kaikki, mitä sen päällä on, meret ja kaikki, mitä niissä on; ja sinä teet kaikki nämät eläväksi; ja taivaan sotajoukot kumartaen rukoilevat sinua.

9:7 Sinä olet \Herra\ Jumala, joka valitsit Abramin, ja johdatit hänen Kaldean Uurista ja nimitit hänet Abrahamiksi,

9:8 Ja löysit hänen sydämensä uskolliseksi sinun edessä, ja teit liiton hänen kanssansa, antaaksesi hänen siemenellensä Kanaanealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Pheresiläisten, Jebusilaisten ja Girkasilaisten maan, ja olet pitänyt sanas, sillä sinä olet vanhurskas;

kerta päiväs HERran heidän Jumalans lakikirjast/ ja he tunnustit ja rucoilit HERra heidän Jumalatans/ neljä kerta päiväs.

9:4 Ja Lewitain corkeitten istuinden päällä seisoit Jesua/ Bani/ Kadmiel/ Sebania/ Bunni/ Seerebia/ Bani ja Chenani/ ja huusit suurella änellä HERran heidän Jumalans tygö.

9:5 Ja Lewitat Jesau/ Kadmiel/ Bani/ Hasabenia/ Seerebia/ Hodia/ Sebania ja Pethahia sanoit: noscat/ kijttäkät HERra teidän Jumalatan ijancaickisest nijn ijancaickiseen: Ja sinun cunnias nimi kijtetän/ joca on corgotettu caikella siunauxella ja kijtoxella.

9:6 Sinä olet se HERra yxinäns/ sinä olet luonut taiwan/ ja caicki taiwasten taiwat caiken sotawäkens cansa/ maan ja caicki mitä sen päällä on/ meret ja caicki mitä heisä on/ sinä teet caicki eläwäxi/ ja taiwan sotajoucko rucoilewat sinua.

9:7 Slnä olet HERra se Jumala/ joca walidzit Abrahamin/ ja johdatit hänen Caldean Uurist/ ja nimitit hänen Abrahamixi.

9:8 Ja sinä löysit hänen sydämens uscollisexi sinun edesäs/ ja sinä teit liiton hänen cansans/ andaxes hänen siemenellens Cananealaisten/ Hethealaisten/ Amorrealaisten/ Pheresealaisten/ Jebusealaisten ja Girkosealaisten maan/ ja sinä olet pitänyt sinun sanas/ sillä sinä olet wanhurscas.

9:9 Ja sinä näit meidän isiemme kurjuuden Egyptissä ja kuulit heidän huutonsa Kaislameren rannalla.

9:10 Sinä teit tunnustekoja ja ihmeitä rangaisten faraota ja kaikkia hänen palvelijoihensa ja kaikkea hänen maansa kansaa; sillä sinä tiesit näiden kohdelleen heitä ylimielisesti, ja sinä teit itsellesi nimen, niinkuin se tänäkin päivänä on.

9:11 Meren sinä halkaisit heidän edessänsä kahtia, niin että he kulkivat meren poikki kuivaa myöten; mutta heidän takaa-ajajansa sinä syöksit syvyyteen, niinkuin kiven valtaviin vesiin.

9:12 Sinä johdatit heitä päivällä pilvenpatsaasta ja yöllä tulenpatsaasta, valaisten heille tien, jota heidän oli kuljettava.

9:13 Ja sinä astuit alas Siinain vuorelle ja puhuit heille taivaasta ja annoit heille oikeat tuomiot ja totiset lait, hyvät säädökset ja käskyt.

9:14 Sinä ilmoitit heille pyhän sapattisi ja annoit heille käskyt, säädökset ja lain palvelijasi Mooseksen kautta.

9:15 Sinä annoit heille leipää taivaasta heidän nälkänsä, ja sinä hankit heille vettä kallioista heidän janoonsa. Ja sinä käskit heidän mennä ottamaan omaksensa maan, jonka sinä olit kättä kohottaen luvannut heille antaa.

9:16 Mutta he, meidän isämme, olivat ylimielisiä; he olivat niskureita eivätkä totelleet sinun käskyjäsi.

9:9 Ja sinä näit isäimme viheläisyyden Egyptissä, ja kuulit heidän huutonsa Punaisen meren tykönä,

9:10 Ja teit tunnustähtejä ja ihmeitä Pharaolle, ja kaikissa hänen palvelioissansa, ja kaikessa hänen maansa kansassa; sillä sinä tiesit heidän ylpiäksi heitä vastaan; ja teit itsellesi nimen, niinkuin se tänäkin päivänä on.

9:11 Ja sinä jaoit meren heidän edessänsä, niin että he kuivalla menivät keskitse meren; ja heidän vainoojansa heitit sinä syvyyteen, niinkuin kiven väkeviin vesiin.

9:12 Ja päivällä sinä johdatit heitä pilven patsaalla ja yöllä tulen patsaalla, valaisten heille tietä, jota he vaelsivat.

9:13 Sinä tulit Sinain vuorelta alas ja puhuit heidän kansansa taivaasta, ja annoit heille oikeat tuomiot ja totisen lain, hyvät säädöt ja käskyt,

9:14 Ja ilmoitit heille pyhän sabbatis, ja annoit heille käskyt, säädöt ja lain palvelias Moseksen kautta.

9:15 Ja annoit heille leipää taivaasta, kuin he isosivat, ja annoit veden vuotaa kallioista, kuin he janosivat; ja puhuit heille, että heidän piti menemän ja omistaman maan, jonka tähden sinä nostit kätes antaakses sen heille.

9:16 Mutta he ja meidän isämme tulivat ylpeiksi ja kovakorvaisiksi, ettei he totelleet sinun käskyjäsi.

9:9 Ja sinä näit meidän Isäim wihelijäisyyden Egyptis/ ja kuulit heidän huutons caisilameren tykönä.

9:10 Ja teit tunnustähtejä ja ihmeitä Pharaolle ja caikis hänen palwelioisans/ ja caikis hänen maans Canssas: sillä sinä tiesit heidän ylpiäxi heitä wastan. Ja sinä teit idzelles nimen/ nijncuin se tänäkin päiwänä on.

9:11 Ja sinä jagoit meren heidän edesäns/ nijn että he cuiwana menit keskidzen meren/ ja heidän wainojans heitit sinä sywyteen/ nijncuin kiwen wäkewijn wesijn.

9:12 Ja päiwällä sinä johdatit heitä pilwisellä padzalla/ ja yöllä tulisella padzalla/ walais-ten heille sitä tietä/ jota he waelisit.

9:13 Sinä tulit Sinain wuorelda alas/ ja puhuit heidän cansans taiwast/ ja sinä annoit heille oikeat duomiot/ ja totisen Lain/ hyvät käskyt ja säädyt.

9:14 Ja sinä ilmoitit heille sinun pyhän Sabbathis/ ja annoit heille käskyt/ säädyt ja Lain/ sinun palwelias Mosexen cautta.

9:15 Ja sinä annoit heille leipä taiwast/ cosca he isoisit/ ja annoit weden wuota calliost/ cosca he janoisit. Ja puhuit heille: että heidän piti menemän ja maan omistaman/ jon- gatähden sinä nostit kätes andaxes sen heille.

9:16 MUtta he ja meidän Isäm tulit ylpiäxi ja cowacorwaisexi/ ettei he totellet sinun käskyjäsi.

9:17 He eivät tahtoneet totella eivätkä muistaneet ihmeellisiä tekoja, jotka sinä olit heille tehnyt, vaan olivat niskureita ja valitsivat uppiniskaisuudessaan johtajan palatakseen takaisin orjuuteensa. Mutta sinä olet anteeksiantava Jumala, armahavainen ja laupias, pitkämielinen ja suuri armossa: sinä et heitä hyljännyt.

9:18 Vaikka he tekivät itsellensä valetun vasikankuvan ja sanoivat: 'Tämä on sinun jumalasi, joka on johdattanut sinut Egyptistä', ja vaikka he paljon pilkkasivat Jumalaa,

9:19 niin sinä suuressa laupeudessa et kuitenkaan hyljännyt heitä erämaassa. Pilvenpatsas ei väistynyt heidän luotansa päivällä, johtamasta heitä tiellä, eikä tulenpatsas yöllä, valaisemasta heille tietä, jota heidän oli kuljettava.

9:20 Hyvän Henkesi sinä annoit heitä opettamaan, mannaasi et kieltänyt heidän suustansa, ja vettä sinä annoit heille heidän janoonsa.

9:21 Neljäkymmentä vuotta sinä eläit heitä erämaassa, niin ettei heiltä mitään puuttunut, eivät heidän vaatteensa kuluneet, eivätkä heidän jalkansa ajettuneet.

9:22 Sinä annoit heidän haltuunsa valtakuntia ja kansoja ja jaoit ne alue alueelta; ja he valloittivat Siihonin maan - Hesbonin kuninkaan maan - ja Oogin, Baasanin kuninkaan, maan.

9:23 Ja heidän lastensa luvun

9:17 Ja eipä he tahtoneet kuullakaan, ja ei he ajatelleet niitä ihmeitä, jotka sinä teit heidän kanssansa; vaan he tulivat uppiniskaisiksi ja asettivat päämiehen palataksensa takaperin orjuuteensa, vastahakoisuudessaansa; mutta sinä Jumala olet anteeksiantaja, armollinen, laupias ja pitkämielinen, sangen suuri laupiudesta, ja et sinä heitä hyljännyt.

9:18 Vaikka he tekivät valetun vasikan ja sanoivat: tämä on sinun Jumalasi, joka sinun johdatti Egyptistä, ja tekivät suuren häväistyksen;

9:19 Et sinä kuitenkaan heitä hyljännyt korvessa, sinun suuren laupiutes tähden. Ja pilvenpatsas ei mennyt heiltä pois päivällä, johdattamasta heitä tiellä, eikä tulenpatsas yöllä, valaisemasta heille tietä, jota he vaelsivat.

9:20 Ja sinä annoit heille hyvän henkes opettamaan heitä; et sinä myös kieltänyt mannaas heidän suustansa, ja sinä annoit heille vettä heidän janoonsa.

9:21 Sinä ravitsit heitä korvessa neljäkymmentä ajastai-kaa, ettei heiltä mitään puuttunut; ei heidän vaatteensa vanhentuneet, eikä heidän jalkansa ajettuneet.

9:22 Sinä annoit heille valtakunnat ja kansat, ja jaoit heidät sinne ja tänne, omistamaan Siihonin maata, ja Hesbonin kuninkaan maata ja Oogin Basanin kuninkaan maata.

9:23 Ja sinä enensit heidän

9:17 Ja/ eipä he tahtoneet cuullackan/ ja ei he ajatelleet niittä ihmeitä cuin sinä teit heidän cansans/ mutta he tulit uppiniscaisexi/ ja asetit pään palajaman tacaperin heidän orjuteens/ heidän kärsimättömydesäns/ mutta sinä Jumala olet andexiandaja/ armollinen/ laupias ja pitkämielinen/ sangen suuri laupiudest/ ja et sinä heitä hyljännyt.

9:18 Waicka he teit waletun wasican/ ja sanoit: tämä on sinun Jumalasi/ joca sinun johdatti Egyptin maalda/ ja teit suuren häväistyksen.

9:19 Et sinä cuitengan heitä hyljännyt corwes/ sinun suuren laupiudes tähden/ ja pilwinen padzas ei mennyt heildä pois päiwällä/ johdattamast heitä tielle/ eikä tulinen padzas yöllä/ walaisemast heille tietä/ jota he waelsit.

9:20 Ja sinä annoit heille sinun hyvän henges opettaman heitä/ et sinä myös kieldänyt Manna heidän suustans/ ja sinä annoit heille wettä heidän janosans.

9:21 Sinä rawidzit heitä corwes neljäkymmendä ajastaica/ niijn ettei heildä mitän puuttunut/ ei heidän waattens wanhendunet/ eikä heidän jalcans ajettunet.

9:22 Sinä annoit heille walda-cunnat ja Canssat/ ja jagoit heidän sinne ja tänne/ omistaman Siihonin Hesbonin Cuningan maata/ ja Oogin Basanin Cuningan maata.

9:23 Ja sinä enänsit heidän

sinä teit paljoksi kuin taivaan tähdet, ja sinä veit heidät siihen maahan, josta olit antanut heidän isillensä lupauksen, että he saavat mennä ottamaan sen omaksensa.

9:24 Ja lapset tulivat ja ottivat sen maan omaksensa, ja sinä nöyryytit heidän edessään maan asukkaat, kanaanilaiset, ja annoit nämä heidän käsiinsä, sekä heidän kuninkaansa että sen maan kansat, niin että he tekivät näille, mitä tahtoivat.

9:25 Ja he valloittivat varustetut kaupungit ja lihavan maan ja ottivat omikseen talot, jotka olivat täynnä kaikkea hyvää, kallioon hakatut vesisäiliöt, viinitarhat, öljypuut ja hedelmäpuita suuret määrät. He söivät ja tulivat ravituiksi ja lihaviksi ja pitivät hyviä päiviä sinun antimiesi runsaudessa.

9:26 Mutta he niskoittelivat ja kapinoivat sinua vastaan, heittivät sinun lakisi selkäänsä taa ja tappoivat sinun profeettasi, jotka heitä varoittivat palauttaukseen heidät sinun luoksesi; ja he pilkkasivat paljon Jumalaa.

9:27 Sentähden sinä annoit heidät heidän ahdistajainsa käsiin, ja nämä ahdistivat heitä. Mutta kun he ahdinkonsa aikana huusivat sinua, niin sinä taivaasta kuulit ja suuressa laupeudessa annoit heille vapauttajia, jotka vapauttivat heidät heidän ahdistajainsa käsistä.

9:28 Mutta rauhaan päästyään he jälleen tekivät sitä, mikä on paha sinun edessäsi. Silloin

lapsensa niinkuin tähdet tai vaassa, ja veit heidät siihen maahan, josta sinä heidän isillensä sanonut olit, että heidän piti sinne menemän ja omistaman.

9:24 Ja lapset menivät ja omistivat maan; ja sinä nöyryytit Kanaanealaisten maan asujamet heidän edessään, ja annoit heitä heidän käsiinsä, niin myös heidän kuninkaansa ja maan kansat, tehdä heille oman tahtonsa perään.

9:25 Ja he voittivat vahvat kaupungit ja lihavan maan, ja omistivat huoneet täynnä kaikkinaista viljaa, vuojonkivisiä kaivoja, viinamäkiä ja öljymäkiä ja paljon hedelmälisiä puita. Ja he söivät ja ravittiin, ja lihoivat, ja elivät herkkullisesti sinun suuresta hyvydestäs.

9:26 Mutta he tulivat tottelemattomiksi ja vastahakoisiksi sinua vastaan, ja heittivät sinun lakisi selkäänsä taa, ja tappoivat sinun prophetas, jotka heidän edessään todistivat, että he olisivat kääntyneet sinun tykösi; ja he suuresti häpäisivät sinua.

9:27 Sentähden sinä annoit heitä vihollistensa käsiin, jotka heitä ahdistivat. Ja he huusivat sinua ahdistuksensa aikana, ja sinä kuulit taivaasta heitä, ja laupiutes tähden annoit sinä heille pelastajat, jotka heitä auttivat vihollistensa käsistä.

9:28 Mutta kun he lepoon tulivat, palasivat he paha tekemään sinun edessäsi: niin sinä hylkäsit heitä vihollisten-

lapsens niincuin tähdet taiwas/ ja sinä weit heidän siihen maahan/ jostas heidän Isillens sanonut olit/ että heidän piti sinne menemän ja omistaman.

9:24 Ja lapset menit ja omistit maan/ ja sinä nöyrytit Cananerein maan asujamet heidän edestäns/ ja annoit heitä heidän käsijns/ ja heidän Cuningans ja maan Canssat/ tehdä heille oman tahtons perän.

9:25 Ja he voitit wahwat Caupungit ja lihawan maan/ ja omistit huonet/ täynnä caickinaista wilja/ wuojonkiwisit caiwoja/ wijnamäkejä ja öljymäkejä/ ja paljo hedelmälisiä puita/ ja he söit ja rawittin/ ja lihoit/ ja elit hecumas sinun suurest hywydestäs.

9:26 Mutta he tulit tottelemattomaxi ja wastahacoisexi sinua wastian/ ja heitit sinun Lakis selkääns taa/ ja tapoit sinun Prophetas/ jotca heidän edesäns todistit/ että he olisit käändynet sinun tygös/ ja he suurest häwäisit sinua.

9:27 Sentähden sinä annoit heitä heidän wiholistens käsijn/ jotca heitä ahdistit/ ja he huusit sinua heidän ahdistuxesans/ ja sinä cuulit taiwast heitä/ ja sinun laupiudes tähden annoit sinä heille pelastajat/ jotca heitä autit heidän wiholistens käsist.

9:28 Mutta cosca he lepoon tulit/ palaisit he paha tekemän sinun edesäs/ nijn sinä hyljäit-

sinä jätit heidät heidän vihollistensa käsiin, niin että nämä vallitsivat heitä. Mutta kun he jälleen huusivat sinua, kuulisinä taivaasta ja pelastit heidät laupeudessa monta kertaa.

9:29 Ja sinä varoitit heitä palauttaaksesi heidät seuraamaan sinun lakiasi, mutta he olivat ylimielisiä eivätkä totelleet sinun käskyjäsi, vaan he rikkovat sinun oikeutesi - se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä - mutta he käänsivät uppiskaisina selkensä ja olivat niskureita eivätkä totelleet.

9:30 Sinä kärsit heitä monta vuotta ja varoitit heitä Hengelläsi profeettaisi kautta, mutta he eivät ottaneet sitä korviinsa. Niin sinä annoit heidät pakanallisten kansojen käsiin.

9:31 Mutta sinä suuressa laupeudessa et tehnyt loppua heistä etkä hyljännyt heitä; sillä sinä olet armahtavainen ja laupias Jumala.

9:32 Ja nyt, Jumalamme, sinä suuri, väkevä ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden: älä katso vähäksi kaikkea sitä vaivaa, joka on kohdannut meitä, meidän kuninkaitamme, päämiehiämme, pappejamme, profeettojamme, isiämme ja koko sinun kansaasi, Assurin kuningasten ajoista aina tähän päivään saakka.

9:33 Sinä olet vanhurskas kaikessa, mikä on meitä kohdannut; sillä sinä olet ollut uskollinen teoissasi, mutta me olemme olleet jumalattomat.

sa käsiin, jotka heitä hallitsivat. Niin he käänsivät heitänsä ja taas huusivat sinua, ja sinä kuulisit heitä taivaasta ja pelastit heitä monta aikaa, sinun suuren laupiutes tähden.

9:29 Ja sinä annoit heille tietäväksi tehdä, että heidän piti kääntämällä itsensä sinun lakis tykö; mutta he olivat ylpiät ja ei totelleet sinun käskyjäs, ja syntiä tekivät sinun tuomiotas vastaan, joita jos ihminen tekee, hän elää niissä; ja he käänsivät hartionsa ja kovensivat niskansa, ja ei totelleet.

9:30 Ja sinä kärsit heitä monta ajastaikaa, ja annoit heille tehdä tietäväksi henkes kautta sinun prophetaissas; mutta ei he ottaneet korviinsa; sentähden sinä annoit heitä maan kansain käsiin.

9:31 Mutta suuren laupiutes tähden et sinä heitä peräti teloittanut eli hyljännyt; sillä sinä olet armollinen ja laupias Jumala.

9:32 Nyt meidän Jumalamme! sinä suuri Jumala, väkevä ja peljättävä, joka pidät liiton ja laupiuden, älä vähäksy kaikkia niitä vaivoja, jotka meille ja meidän kuninkaillemme, päämiehillemme, papeillemme, prophetaillemme, isillemme ja kaikelle sinun kansallesi, Assurin kuninkaan ajasta niin tähän päivään asti, tapahtuneet ovat.

9:33 Sinä olet vanhurskas kaikissa niissä, mitkä sinä meidän päällemme olet tuonut; sillä sinä olet oikein tehnyt, mutta me olemme olleet jumalattomat.

sit heitä heidän viholistensa käsijn/ jotca heitä hallidzit/ nijn he käänsit heidäns ja taas huusit sinua/ ja sinä cuulit heitä taiwast/ ja monaist heitä pelastit sinun suuren laupiudes tähden.

9:29 Ja sinä annoit heille tietäväxi tehdä/ että heidän piti käändämällä idzens sinun Lakis tygö/ mutta he olit ylpiät/ ja ei totellet sinun käskyjäs/ ja syndiä teit sinun duomiotas wastian (joita jos ihminen teke/ hän elä nijsä) ja he käänsit heidän hartions/ ja cowaisit niscans/ ja ei totellet.

9:30 Ja sinä kärseit heitä monda ajastaica/ ja annoit heille tehdä tiettäwäxi sinun henges cautta sinun Prophe-taisas/ mutta ei he ottanet corwijns/ sentähden sinä annoit heitä maan Canssan käsijn.

9:31 Mutta sinun suuren laupiudes tähden et sinä heitä peräti teloittanut eli hyljännyt: sillä sinä olet armollinen ja laupias Jumala.

9:32 NYt meidän Jumalam/ sinä suuri Jumala/ wäkewä ja peljättäpä/ sinä joca pidät liiton ja laupiuden/ älä wähäxy caickia nijtä waiwoja/ jotca meille ja meidän Cuningoillem/ päaruhtinaillem/ Papeillem/ Prophetaillem/ Isillem ja caikel-le Canssalle Assurin Cuningan ajasta/ nijn tähän päiwän asti tapahtunet owat.

9:33 Sinä olet wanhurscas caikis nijsä cuins meidän päällem olet tuonut: sillä sinä olet oikein tehnyt/ mutta me olem ollet jumalattomat.

9:34 Meidän kuninkaamme, päämiehemme, pappimme ja isämme eivät ole seuranneet sinun lakiasi eivätkä tarkanneet sinun käskyjäsi ja säädöksiäsi, jotka sinä olit heille antanut.

9:35 Ja vaikka he elivät omassa valtakunnassansa ja siinä antimien runsaudessa, jonka sinä olit heille antanut, ja avarassa ja lihavassa maassa, jonka sinä olit heille antanut, eivät he kuitenkaan palvelleet sinua eivätkä kääntyneet pois pahoista teoistansa.

9:36 Katso, me olemme nyt orjia; siinä maassa, jonka sinä meidän isillemme annoit, että he söisivät sen hedelmiä ja antimia, siinä meidän täytyy orjina olla.

9:37 Sen runsas sato tulee niille kuninkaille, jotka sinä meidän syntiemme tähden olet pannut meitä hallitsemaan; he vallitsevat meitä ja meidän karjaamme, niinkuin tahtovat, ja me olemme suuressa ahdistuksessa."

Nehemia 10 LUKU

10:1 "Kaiken tämän johdosta me teemme sitoumuksen ja kirjoitamme siihen nimemme; sinetöidyssä asiakirjassa ovat meidän päämiestemme, leeviläistemme ja pappiemme nimet. Sinetöidyissä asiakirjoissa ovat nämä nimet: Nehemia, Hakaljan poika, maaherra, ja Sidkia,

10:2 Seraja, Asarja, Jeremia,

10:3 Pashur, Amarja, Malkia,

10:4 Hattus, Sebanja, Malluk,

10:5 Haarim, Meremot, Obadja,

9:34 Ja meidän kuninkaamme, päämiehemme, meidän pappimme ja isämme ei ole tehneet sinun lakis jälkeen, eikä lukua pitäneet sinun käskyistä ja todistuksista, joita annoit heille ilmoitetta.

9:35 Ja ei he palvelleet sinua valtakunnassansa ja sinun suuressa hyvydessäs, jonka sinä annoit heille, ja siinä avarassa ja lihavassa maassa, jonka annoit heidän eteensä; ja ei he palanneet pahoista töistänsä.

9:36 Katso, me olemme palvelijat tänäpäpä; ja siinä maassa, jonka annoit meidän isillemme, että he olisivat syöneet hänen hedelmiänsä ja hyvyttänsä, katso, siinä me olemme palvelijat.

9:37 Ja se enentää tulonsa kuninkaille, jotka panit meidän päällemme meidän synteimme tähden; ja he hallitsevat meidän ruumiimme ja karjamme oman tahtonsa jälkeen, ja me olemme juuri suuressa tuskassa.

10 LUKU

38. Ja näissä kaikissa teemme me vahvan liiton, ja kirjoitamme sen, ja annamme meidän päämiestemme, Leviläistemme sen sinetillänsä vahvistaa.

10:1 Ja ne, jotka sinettinsä painoivat, olivat Nehemia Thirsatha Hakalian poika, ja Zidkia,

10:2 Seraja, Asaria, Jeremia,

10:3 Pashur, Amaria, Malkia,

10:4 Hattus, Sebania, Malluk,

10:5 Harim, Meremot, Obadia,

9:34 Ja meidän Cuningat/ pääruhtinat/ Papit ja Isät/ ei ole tehneet sinun Lakis jälkeen/ eikä lucua pitänet sinun käskyistä ja todistuksista/ joitas annoit heille ilmoitetta.

9:35 Ja ei he palvellet sinua/ heidän waldacunnasans/ ja sinun suures hywydesäs/ jongas annoit heille/ ja sijnä awaras ja lihawas maasa/ jongas annoit heidän eteens/ ja ei he palainnet heidän pahoista töistäns.

9:36 Cadzo/ me olem palveliat tänäpäpä/ ja sijnä maasa/ jongas annoit meidän Isillem/ että he olisit syönet hänen hedelmitäns ja hywyttäns/ cadzo/ sijnä me olem palveliat.

9:37 Ja hän enändä hedelmäns Cuningoille/ jotcas panit meidän päällem/ meidän syndeim tähden/ ja he hallidzewat meidän ruumim ja carjam heidän oman tahtons jälkeen/ ja me olem juuri suures tuscas.

X. Lucu

9:38 Ja näisä caikis teem me wahwan lijton/ ja kirjoitam sen/ ja annam meidän pääruhtinastem/ Lewitaim/ Pappaim sinetilläns wahwista.

10:1 JA ne jotca heidän sinetimens painoit/ oli Nehemia Thirsatha Hachalian poica/ ja Zidechia.

10:2 Zeraja/ Asaria/ Jeremia.

10:3 Pashur/ Amaria/ Malchia.

10:4 Hattus/ Sebania/ Malluch.

10:5 Harim/ Meremoth/ Obadia.

10:6 Daniel, Ginneton, Baaruk,	10:6 Daniel, Ginnetun, Baruk,	10:6 Daniel/ Ginthum/ Baruch.
10:7 Mesullam, Abia, Mijamin,	10:7 Mesullam, Abia, Mijamin,	10:7 Mesullam/ Abia/ Meamin.
10:8 Maasja, Bilgai ja Semaja - nämä ovat pappeja.	10:8 Maasia, Bilgai ja Semaja: ne olivat papit.	10:8 Maasia/ Bilgai ja Semaia ne olit Papit.
10:9 Leeviläisiä ovat: Jeesua, Asanjan poika, Binnui, Heena- dadin jälkeläinen, Kadmiel	10:9 Mutta Leviläiset olivat: Jesua Asanian poika, Binnui, Henadadin lapsista, Kadmiel,	10:9 Mutta Lewitat olit/ Je- sua/ Asanian poica/ Binui He- nadadin lapsista/ Kadmiel.
10:10 ja heidän veljensä Se- banja, Hoodia, Kelita, Pelaja, Haanan,	10:10 Ja heidän veljensä: Se- bania, Hodia, Kelita, Pelaja, Hanan,	10:10 Ja heidän weljens Techania/ Hodia/ Klita/ Plaja/ Hanan.
10:11 Miika, Rehob, Hasabja,	10:11 Miika, Rehob, Hasabia,	10:11 Micha/ Behob/ Hasabia.
10:12 Sakkur, Seerebja, Seban- ja,	10:12 Sakkur, Serebia, Seba- nia,	10:12 Sachur/ Serebia/ Seba- nia.
10:13 Hoodia, Baani ja Beninu.	10:13 Hodia, Bani ja Beninu,	10:13 Hodia/ Bani ja Beninu.
10:14 Kansan päämiehiä ovat: Paros, Pahat-Mooab, Eelam, Sattu, Baani,	10:14 Kansan päämiehet oli- vat: Paros, Pahatmoab, Elam, Sattu, Bani,	10:14 Canssan päämiehet olit/ Pareos/ PahathMoab/ Elam/ Satu/ Bani.
10:15 Bunni, Asgad, Beebai,	10:15 Bunni, Asgad, Bebai,	10:15 Buni/ Asgad/ Bebai.
10:16 Adonia, Bigvai, Aadin,	10:16 Adonia, Bigvai, Adin,	10:16 Adonia/ Biguai/ Adin.
10:17 Aater, Hiskia, Assur,	10:17 Ater, Hiskia, Assur,	10:17 Ater/ Hiskia/ Asur.
10:18 Hoodia, Haasum, Beesai,	10:18 Hodia, Hasum, Betsai,	10:18 Hodia/ Hasum/ Bezai.
10:19 Haarif, Anatot, Nuubai,	10:19 Hariph, Anatot, Neubai,	10:19 Hariph/ Anathoth/ Neu- bai.
10:20 Magpias, Mesullam, Hee- sir,	10:20 Magpias, Mesullam, He- sir,	10:20 Magpias/ Mesullam/ Hesir.
10:21 Mesesabel, Saadok, Jaddua,	10:21 Mesesabel, Zadok, Jad- dua,	10:21 Mesesabeel/ Zadok/ Jaddua.
10:22 Pelatja, Haanan, Anaja,	10:22 Pelatia, Hanan, Anaja,	10:22 Platiah/ Hanan/ Anaja.
10:23 Hoosea, Hananja, Has- sub,	10:23 Hosea, Hanania, Hasub,	10:23 Hosea/ Hanania/ Hasub.
10:24 Loohes, Pilha, Soobek,	10:24 Halohes, Pilha, Sobek,	10:24 Halohes/ Pilha/ Sobek.
10:25 Rehum, Hasabna, Maase- ja,	10:25 Rehum, Hasabna, Mae- seja,	10:25 Rehum/ Hasabna/ Mae- seia.
10:26 Ahia, Haanan, Anan,	10:26 Ahia, Hanan, Anan,	10:26 Ahia/ Hanan/ Anan.
10:27 Malluk, Haarim ja Baana.	10:27 Malluk, Harim ja Bae- na;	10:27 Malluch/ Harim/ ja Baena.
10:28 Ja muu kansa, papit, leeviläiset, ovenvartijat, veisaa- jat, temppelipalvelijat ja kaikki, jotka ovat eristäytyneet pa- kanallisista kansoista Jumalan lain puolelle, sekä heidän vai- monsa, poikansa ja tyttärensä, kaikki, jotka pystyvät sen ym- märtämään,	10:28 Ja muu kansa, papit, Leviläiset, ovenvartiat, veisaa- jat, Netinimit ja kaikki, jotka olivat erinneet maan kansoista Jumalan lain tykö vaimoinsa, poikainsa ja tytärtensä kans- sa, ja kaikki, jotka sen ym- märtää taisivat.	10:28 Ja muu Canssa/ Papit/ Lewitat owenwartiat/ weisajat/ Nethinimit/ ja caicki jotca hei- däns olit erittänet maan Cans- soista Jumalan Lain tygö/ heidän waimoins/ poicains ja tytärtens cansa/ ja caicki cuin sen ymmärtä taisit.

10:29 liittyvät ylhäisiin veljiinsä, tulevat valalle ja vannovat vaeltavansa Jumalan lain mukaan, joka on annettu Jumalan palvelijan Mooseksen kautta, ja noudattavansa ja seuraavansa kaikkia Herran, meidän Herramme, käskyjä, oikeuksia ja säädöksiä.

10:30 Me emme anna tyttäriämme maan kansoille emmekä ota heidän tyttäriänsä pojillemme vaimoiksi.

10:31 Me emme osta sapattina tai pyhäpäivänä maan kansoilta, jos ne tuovat kauppatavaraa tai viljaa mitä tahansa kaupaksi sapattina. Me jätämme joka seitsemäntenä vuotena maan lepäämään ja kaikki saatavat velkomatta.

10:32 Me sitoudumme suorittamaan vuodessa kolmanneskelin palvelusta varten Jumalamme temppelissä:

10:33 näkyleipiin, jokapäiväiseen ruokauhriin ja jokapäiväiseen polttouhriin, uhreihin sapatteina ja uudenkuun päivinä, juhlahuuhreihin ja pyhiin lahjoihin, syntiuhreihin sovituksen toimittamiseksi Israelille ja kaikkeen, mikä meidän Jumalamme temppelissä toimitettava on.

10:34 Me, papit, leviläiset ja kansa, olemme heittäneet arpaa uhrilahjahalkojen tuomista perhekunnittain Jumalamme temppeliin määräaikoina joka vuosi, poltettaviksi Herran, meidän Jumalamme, alttarilla, niinkuin laissa on kirjoitettu on;

10:29 Ja heidän voimallisensa ottivat veljeinsä puolesta sen vastaan. Ja he tulivat vannon ja lupaamaan valallansa, vaeltaaksensa Jumalan laissa, joka heille oli annettu Mooseksen Jumalan palvelian kautta, pitääksensä ja tehdäksensä kaikki \Herran\ meidän Jumalamme käskyt, tuomiot ja säädöt;

10:30 Ja ettei meidän pidä antaman maan kansoille tyttäriämme, emmekä myös ota pojillemme heidän tyttäriänsä.

10:31 Ja jos maan kansa tuo sabbatina kauppalua ja kaikkinaista vuoden tuloa myytäväksi, niin emme ota heiltä sabbatina ja pyhäpäivänä; ja että me seitsemännen vuoden annamme olla vapaana kaikista rasituksista;

10:32 Ja panemme käskyn itse päällemme, että annamme kolmannen osan yhdestä siklistä ajastajasta Jumalamme huoneen palvelukseen:

10:33 Näkyleiväksi, alinomaiseksi ruokauhriksi, alinomaiseksi polttouhriksi, sabbatina, uusilla kuilla ja juhlapäivinä, ja pyhitetyille, ja syntiuhriksi, jolla Israel sovitetaan, ja kaikkinaiseksi tarpeeksi Jumalamme huoneessa.

10:34 Ja me heitimme arpaa pappein, Leviläisten ja kansan välillä halkouhrista, joita joka vuosi piti vietämän meidän Jumalamme huoneeseen, isäimme huonetten jälkeen, määrättyillä ajoilla poltettaa \Herran\ meidän Jumalamme alttarilla, niinkuin laissa kirjoitettu on;

10:29 Ja heidän voimallisens otit heidän veljeins puolest sen watan. JA he tulit wannoman ja lupaman heidän walledans/ että he waeldawat Jumalan Lais/ joca heille on annettu Mosexen Jumalan palvelian cautta/ että he pitävät ja täyttävät caicki meidän HERram Jumalam käskyt/ duomiot ja säädyt.

10:30 Ja ettei meidän pidä andaman maan Canssoille meidän tyttäritäm/ engä myös ota meidän pojillem heidän tyttäritäns.

10:31 Ja cosca maan Canssa tuo Sabbathina cauppacalua/ ja caickinaista vuoden tuloa myydäxens/ nijn en me ota Sabbathina ja pyhä päiwänä/ ja että me sen seidzemennen vuoden annam olla wapana caickinaisista rasituxista.

10:32 Ja panemme käskyn idze päällem/ että me annam colmannen osan yhdest Siclist ajastajas/ meidän Jumalam huonen palweluxeen.

10:33 Cuin oli cadzomusleiwäxi/ alinomaisexi ruocauhrixi/ alinomaisexi polttouhrixi/ Sabbathina/ usilla Cuilla ja juhlapäiwinä ja pyhitetyille/ ja syndiuhrixi/ jolla Israel sowitetan/ ja caickinaisixi tarpeixi meidän Jumalam huones.

10:34 Ja me heitim arpa Pappein/ Lewitain ja Canssan wälillä halcouhrista/ joita joca-wuosi piti wietämän meidän Jumalam huoneseen/ meidän Isäim huonetten jälken määrättyillä aigoilla/ poldetta HERran meidän Jumalam Altarilla/

10:35 Me sitoudumme tuomaan maamme uutiset ja kaikkinaisten hedelmäpuiden uutiset joka vuosi Herran temppeliin

10:36 sekä esikoiset pojistamme ja karjastamme, niinkuin laissa on kirjoitettuna, ja tuomaan raavaittemme ja lampaittemme esikoiset Jumalamme temppeliin, papeille, jotka toimittavat virkaansa meidän Jumalamme temppelissä.

10:37 Me tuomme parhaat jyvät ja värouheemme ja antime, parhaat kaikkinaisten puiden hedelmät, parhaan viinin ja öljyn papeille, Jumalamme temppelin kammioihin, ja maamme kymmenykset leeviläisille. Leeviläiset itse kantavat kymmenykset kaikista kaupungeista, missä meillä on maanviljelystä.

10:38 Ja papin, Aaronin pojan, tulee olla leeviläisten kanssa, heidän kantaessaan kymmenyksiä, ja leeviläisten tulee viedä kymmenykset kymmenyksestä meidän Jumalamme temppeliin, varastohuoneen kammioihin.

10:39 Sillä israelilaisten ja leeviläisten on vietävä anti jyvistä, viinistä ja öljystä näihin kammioihin, joissa pyhäkön kalut ja virkaansa toimittavat papit, ovenvartijat ja veisaajat ovat. Me emme laiminlyö Jumalamme temppeliä."

10:35 Ja että me joka vuosi tuomme maamme esikoisia ja kaikkinaisten puiden ensimmäisiä hedelmiä \Herran\ huoneeseen;

10:36 Ja esikoiset pojistamme ja eläimistämme, niinkuin laissa kirjoitettu on; ja esikoiset härjistämme ja lampaittamme, että meidän pitää viemän meidän Jumalamme huoneeseen papeille, jotka palvelevat Jumalamme huoneessa.

10:37 Ja meidän pitää viemän taikinasta ensimmäisen, ja ylennyksemme, ja kaikkinaisia puun hedelmiä, viinaa ja öljyä papeille, meidän Jumalamme huoneen kammioihin, ja Leviläisille kymmenykset meidän maastamme, että Leeviläiset kaikissa kaupungeissa pitää saaman kymmenykset meidän työstämme.

10:38 Ja papin Aaronin pojan pitää myös saaman Leeviläisten kanssa heidän kymmenyksistänsä, ja Leeviläisten pitää viemän kymmenyksistänsä kymmenennen osan meidän Jumalamme huoneeseen, tavarahuoneen kammioihin.

10:39 Sillä Israelin lapset ja Levin lapset piti myös viemän jyvään, viinan ja öljyn ylennyksen kammioihin; ja siellä pitää oleman pyhät astiat, ja papit, jotka palvelevat, ja ovenvartijat, ja veisaajat. Ja emme luovu meidän Jumalamme huoneesta.

nijncuin Lais kirjoitettu on.

10:35 Ja ettäme joca vuosi tuomme meidän maam esikoisia/ ja caikkinaisten puiden ensimmäisiä hedelmiä HERran huoneeseen.

10:36 Ja esikoiset meidän pojistam/ ja meidän eläimistäm/ nijncuin Lais kirjoitettu on) ja esikoiset meidän härjistäm ja lambaistam/ että meidän pitää viemän caicki nämät meidän Jumalam huoneeseen Papeille/ jotca palwelewat meidän Jumalam huones.

10:37 Ja meidän pitää viemän taikinast sen ensimmäisen/ ja meidän ylönnyxen/ ja caickinaisia puun hedelmiä/ wijna ja öljyä Papeille/ meidän Jumalam huonen Camarijn: Ja Lewitaille kymmenexet meidän maastam/ että Lewitat caickis Caupungeis pitää saaman kymmenexet caickis peldocaupungeis.

10:38 Ja Pappi Aaronin poica pitää myös saaman Lewitain cansan heidän kymmenexistäns/ ja Lewitat pitää viemän heidän kymmenexistäns kymmenennen osan meidän Jumalam huoneeseen/ tawarahuonen Camarijn.

10:39 Sillä Israelin lapset ja Lewin lapset piti myös viemän jywäin/ wijnan ja oljyn ylönnyxen Camarijn/ ja siellä pitää oleman Pyhän astiat/ ja Papit jotca palwelewat/ ja owenwartiat/ ja weisajat/ ja en me luowu meidän Jumalam huonesta.

Nehemia 11 LUKU

11:1 Ja kansan päämiehet

11 LUKU

11:1 Ja kansan päämiehet

XI. Lucu

11:1 JA Canssan Päämiehet

asettuivat Jerusalemiin, mutta muu kansa heitti arpaa saadakseen joka kymmenennen asettumaan Jerusalemiin, pyhään kaupunkiin, yhdeksän kymmenesosan jäädessä asumaan muihin kaupunkiin.

11:2 Ja kansa siunasi kaikkia niitä miehiä, jotka vapaaehtoisesti asettuivat Jerusalemiin.

11:3 Nämä olivat ne maakunnan päämiehet, jotka asettuivat Jerusalemiin ja Juudan kaupunkiin; he asuivat kukin perintöosallaan, kaupungeissaan, Israel, papit, leeviläiset ja temppeleipalvelijat sekä Salomon palvelijain jälkeläiset.

11:4 Jerusalemissa asuivat seuraavat Juudan ja Benjamin miehet: Juudan miehiä: Ataja, Ussian poika, joka oli Sakarjan poika, joka Amarjan poika, joka Sefatjan poika, joka Mahalalelin poika, Pereksen jälkeläisiä,

11:5 ja Maaseja, Baarukin poika, joka oli Kolhoosen poika, joka Hasajan poika, joka Adajan poika, joka Joojaribin poika, joka Sakarjan poika, joka siilonilaisen poika;

11:6 Jerusalemissa asuvia Pereksen jälkeläisiä oli kaikkiaan neljäsataa kuusikymmentä kahdeksan sotakuntoista miestä.

11:7 Benjaminilaiset olivat nämä: Sallu, Mesullamin poika, joka oli Joedin poika, joka Pedajan poika, joka Koolajan poika, joka Maasejan poika, joka Ithielin poika, joka Jesajan poika,

11:8 ja hänen jälkeensä Gabai ja Sallai, yhdeksänsataa kaksikymmentä kahdeksan.

asuiivat Jerusalemissa; mutta muu kansa heitti arpaa, saattaaksensa yhden kymmenestä asumaan Jerusalemiin, siihen pyhään kaupunkiin, mutta yhdeksän osaa kaupungeissa.

11:2 Ja kansa siunasi kaikkia niitä miehiä, jotka mielistyivät asumaan Jerusalemissa.

11:3 Nämä ovat maakunnan päämiehet, jotka asuivat Jerusalemissa; mutta Juudan kaupungeissa asui itsekukin omaisuudessaan kaupungeissaan: Israel, papit, Leviäläiset, Netinimit ja Salomon palveliain lapset.

11:4 Ja Jerusalemissa asuivat muutamat Juudan ja Benjaminin lapsista. Juudan lapsista: Ataja Ussian poika, Sakarian pojan, Amarian pojan, Sephatian pojan, Mahalaleelin pojan, Peretsen lapsista,

11:5 Ja Maeseja Barukin poika, Kolhosen pojan, Hasajan pojan, Adajan pojan, Jojaribin pojan, Sakarian pojan, Silomin pojan,

11:6 Kaikki Peretsen lapset, jotka asuivat Jerusalemissa, neljäsataa ja kahdeksanseisemättäkymmentä vahvaa miestä.

11:7 Nämät olivat Benjaminin lapset: Sallu Mesullamin poika, Joedin pojan, Pedajan pojan, Kolajan pojan, Maasejan pojan, Ithielin pojan, Jesajan pojan;

11:8 Ja hänen jälkeensä Gabai, Sallai, yhdeksänsataa ja kahdeksankolmattäkymmentä;

asuit Jerusalemis/ mutta muu Canssa heitti arpa/ saattaxens yhden kymmenest asuman Jerusalemiin sijhen pyhän Caupungijn/ mutta yhdexän osa Caupungeis.

11:2 Ja Canssa siunais caickia nijtä miehiä/ jotca mielistyit asuman Jerusalemis.

11:3 Nämät owat maacunnan päämiehet/ jotca asuit Jerusalemis/ mutta Judan Caupungeis asui idzecukin omasans heidän Caupungeisans: Israel/ Papit/ Lewitat/ Nethinimit/ ja Salomon palwelioitten lapset.

11:4 Ja Jerusalemis asui muutamat Judan ja Benjaminin lapsista/ Athaja Usian poica/ Sacharian pojan/ Amarian pojan/ Sephatian pojan/ Mahalaleelin pojan/ Parexen lapsista.

11:5 Ja Maeseia Baruchin poica Chalhoxen pojan/ Hasajahn pojan/ Adajahn pojan/ Jojaribin pojan/ Sacharian pojan/ Silonin pojan.

11:6 Caicki Parexen lapset cuin asuit Jerusalemis/ oli neljä sata ja cahdexanseidzemettä-kymmendä wahwa miestä.

11:7 Nämät olit Benjaminin lapset: Sallu Mesullamin poica/ Joedin pojan/ Pedajan pojan/ Kolajan pojan/ Maeseian pojan/ Ithielin pojan/ Jesaian pojan.

11:8 Ja hänen jälkens Gabai/ Sallai/ yhdexän sata ja cahdexancolmattäkymmendä.

11:9 Joël, Sikrin poika, oli heidän päällysmiehenään ja Juuda, Senuan poika, toisena kaupunginpäällikkönä.

11:10 Papeja: Jedaja, Joojaribin poika, Jaakin,

11:11 Seraja, Hilkin poika, joka oli Mesullamin poika, joka Saadokin poika, joka Merajotin poika, joka Ahitubin poika, Jumalan temppelin esimies,

11:12 sekä heidän veljensä, jotka toimittivat palvelusta temppelissä, kahdeksansataa kaksikymmentä kaksi miestä; ja Adaja, Jerohamin poika, joka oli Pelaljan poika, joka Amsin poika, joka Sakarjan poika, joka Pashurin poika, joka Malkian poika,

11:13 sekä hänen veljensä, jotka olivat perhekuntapäämiehiä, kaksisataa neljäkymmentä kaksi miestä; ja Amassai, Asarelin poika, joka oli Ahsain poika, joka Mesillemotin poika, joka Immerin poika,

11:14 sekä heidän veljensä, jotka olivat sotaurhoja, sata kaksikymmentä kahdeksan miestä. Heidän päällysmiehenään oli Sabdiel, Gedolimin poika.

11:15 Ja leeviläisiä: Semaja, Hassubin poika, joka oli Asrikamin poika, joka Hasabjan poika, joka Bunnin poika;

11:16 ja Sabbetai ja Joosabad, jotka valvoivat maallisia toimia Jumalan temppelissä ja olivat leeviläisten päämiehiä,

11:17 ja Mattanja, Miikan poika, joka oli Sabdin poika, joka Aasafin, ensimmäisen johtajan, poika, joka rukoiltaessa alotti

11:9 Ja Joel Sikrin poika oli heidän esimiehensä, ja Juuda Senuan poika oli toisena kaupungin päällä.

11:10 Papeista, Jedaja Joojaribin poika, Jakin,

11:11 Seraja Hilkin poika, Mesullamin pojan, Zadokin pojan, Merajotin pojan, Ahitobin pojan, Jumalan huoneen päämies,

11:12 Ja heidän veljiänsä, jotka huoneessa työtä tekivät, oli kahdeksansataa ja kaksikolmattakymmentä; ja Adaja Jerohamin poika, Pelalian pojan, Amsin pojan, Sakarian pojan, Pashurin pojan, Malkian pojan,

11:13 Ja hänen veljensä isäin päämiehet kaksisataa ja kaksiviidettäkymmentä; ja Amasia Asareelin poika, Ahasain pojan, Mesillemotin pojan, Immerin pojan,

11:14 Ja heidän veljensä, väkevät miehet, sata ja kahdeksankolmattakymmentä; ja Sabdiel Gedolimin poika oli heidän esimiehensä.

11:15 Leeviläisistä: Semaja Hassubin poika, Asrikamin pojan, Hasabian pojan, Bunnin pojan;

11:16 Ja Sabtai ja Josabad, Leeviläisten päämiehistä, Jumalan huoneen ulkonaisessa työssä;

11:17 Ja Mattania Miikan poika, Sabdin pojan, Asaphin pojan, joka oli ylimmäinen kiihosta alkamaan rukouksessa; ja Bakkukia toinen veljeinsä

11:9 Ja Joel Sichrin poika oli heidän haldians/ ja Juda Senuan poika oli toisna Caupungin päällä.

11:10 PApeista/ Jejada Joojaribin poica/ Jachin.

11:11 Saraja Hilkin poica/ Mesullamin pojan/ Zadokin pojan/ Merajothin pojan/ Ahitobin pojan/ Jumalan huonen pääruhtinas.

11:12 Ja hänen veljens/ jotca huones työtä teit/ oli cahdexan sata ja caxicolmattakymmendä. Ja Adaja Jerohamin poica/ Plalian pojan/ Amzin pojan/ Zacharian pojan/ Pashurin pojan/ Malchian pojan.

11:13 Ja hänen veljeins päämiehet Isäins seas olit caxi sata ja caxiwijdettäkymmendä/ ja Amasia Asareelin poica/ Ahasain pojan/ Mesillemothin pojan/ Immerin pojan.

11:14 Ja heidän veljens väkevät miehet/ sata ja cahdexan colmattakymmendä: Ja Sabdiel Gedolimin poica oli heidän haldians.

11:15 LEwitaista/ Semaia Hassubin poica/ Asricamin pojan/ Hasabian pojan/ Bunnin pojan.

11:16 Ja Sabthai/ ja Josabad/ Lewitain päämiehistä/ Jumalan huonen ulconaisesa työsä.

11:17 Ja Mathania Michan poica/ Sabdin pojan/ Asaphin pojan/ joca oli ylimmäinen kijtost alcaman rucouxes: Ja

<p>kiitosvirren, ja Bakkukja, hänen veljistään toinen, ja Abda, Sammuan poika, joka oli Galalin poika, joka Jedutunin poika.</p>	<p>keskellä, ja Abda Sammuan poika, Galalin pojan, Jedutunin pojan.</p>	<p>Bakkukiah toinen veljeins keskellä/ ja Abda Sammuan poica/ Galalin pojan/ Jedithunin pojan.</p>
<p>11:18 Leeviläisiä oli pyhässä kaupungissa kaikkiaan kaksisataa kahdeksankymmentä neljä.</p>	<p>11:18 Leviläisiä oli kaikkiansa pyhässä kaupungissa kaksisataa ja neljäyhdeksättäkymmentä;</p>	<p>11:18 Lewitait oli caickians sijnä pyhäs Caupungis/ caxisata ja neljäyhdeksättäkymmentä.</p>
<p>11:19 Ovenvartijat olivat Akkub, Talmon sekä heidän veljensä, jotka vartioivat portteja, sata seitsemänkymmentä kaksi.</p>	<p>11:19 Ja ovenvartiat: Akkub, Talmon ja heidän veljensä, jotka porteissa vartioitsivat, sata ja kaksikahdeksattäkymmentä.</p>	<p>11:19 Ja owenwartiat Akub ja Talmon/ ja heidän veljens/ jotca porteis wartioidzit/ sata ja caxicahdexattäkymmentä.</p>
<p>11:20 Muut israelilaiset, papit ja leeviläiset asuivat kaikissa muissa Juudan kaupungeissa, kukin perintöosallaan.</p>	<p>11:20 Mutta muut Israelista, papit ja Leviläiset olivat kaikissa Juudan kaupungeissa, jokainen omassa perinnösänsä.</p>	<p>11:20 Mutta muut Israelist/ Papit ja Lewitait olit caikis Judan Caupungeis/ jocainen omas perinnösäns.</p>
<p>11:21 Temppeleipalvelijat asuivat Oofelilla; Siiha ja Gispa valvoivat temppeleipalvelijoita.</p>	<p>11:21 Ja Netinimit asuivat Ophelissa: ja Ziha ja Gispa olivat Netinimein päällä.</p>	<p>11:21 Ja Nethinimit asuit Ophelis ja Ziha ja Gispa olit Nethinimein päällä.</p>
<p>11:22 Ja leeviläisten päällysmiehenä Jerusalemissa Jumalan temppelin toimissa oli Ussi, Baanin poika, joka oli Hasabjan poika, joka Mattanjan poika, joka Miikan poika, Aasafin jälkeläisiä, veisaajia.</p>	<p>11:22 Mutta Leviläisten esimies oli Jerusalemissa, Ussi Banin poika, Hasabian pojan, Mattanian pojan, Miikan pojan; veisaajat olivat Asaphin pojista, Jumalan huoneen työn tykönä.</p>	<p>11:22 Mutta Lewitain päämies oli Jerusalemissa UsiBanin poica/ Hasabian pojan/ Mathanian pojan/ Michan pojan. Weisajat olit Asaphin pojist/ Jumalan huonen työn tykönä.</p>
<p>11:23 Oli näet heitä koskeva kuninkaan käsky, joka vakuutti veisaajille heidän jokapäiväiset tarpeensa.</p>	<p>11:23 Sillä se oli kuninkaan käsky heille, että veisaajille piti oleman päiväinen määrä.</p>	<p>11:23 Sillä se oli Cuningan käsky heille/ että weisaille piti oleman päiväinen määrä.</p>
<p>11:24 Ja Petahja, Mesesabelin poika, Serahin, Juudan pojan, jälkeläisiä, oli kuninkaan edusmiehenä kaikissa kansaa koskevissa asioissa.</p>	<p>11:24 Ja Petaja Mesesabeelin poika Seran lapsista, Juudan pojan, oli kuninkaan käskyläinen kaikissa asioissa kansan tykö.</p>	<p>11:24 Ja Pelhaja Mesesabeelin poica Serahn lapsist/ Judan pojan/ oli Cuningan käskyläinen caikis asiois Canssan tygö.</p>
<p>11:25 Heidän peltomaillaan olevissa kylissä asui Juudan miehiä: Kirjat-Arbassa ja sen tytärkaupungeissa, Diibonissa ja sen tytärkaupungeissa, Je-kabseelissa ja siihen kuuluvissa kylissä,</p>	<p>11:25 Ja Juudan lapset, ne jotka ulkona olivat kylissä heidän maassansa; muutamat asuivat Kirjatarbassa ja sen kylissä, ja Dibonissa ja sen kylissä, ja Kabseelissa ja sen kylissä,</p>	<p>11:25 JA Judan lapset ne cuin ulkona olit kylis heidän maassans/ muutamat asuit Kiriat-hArbas/ ja hänen kylisäns/ ja Dibonis ja hänen kylisäns/ ja Kapseelis ja hänen kylisäns.</p>
<p>11:26 Jeesuassa, Mooladassa, Beet-Peletissä,</p>	<p>11:26 Ja Jeesuassa, Moladassa, Betpaletissa,</p>	<p>11:26 Ja Jeesuas/ Moladas/ Bethpaletis.</p>

11:27 Hasar-Suualissa, Beersebassa ja sen tytärkaupungeissa,

11:28 Siklagissa, Mekonassa ja sen tytärkaupungeissa,

11:29 Een-Rimmonissa, Sorassa, Jarmutissa,

11:30 Saanoahissa, Adullamissa ja niihin kuuluvissa kylissä, Laakiissa ja sen peltomailla, Asekassa ja sen tytärkaupungeissa; he sijoittuivat siis asumaan Beersebasta aina Hinnomin laaksoon saakka.

11:31 Benjaminilaiset asuivat, Gebasta alkaen, Mikmaassa, Aijassa, Beetelissä ja sen tytärkaupungeissa,

11:32 Anatotissa, Noobissa, Ananjassa,

11:33 Haasorissa, Raamassa, Gittaimissa,

11:34 Haadidissa, Seboimissa, Neballatissa,

11:35 Loodissa, Oonossa, Seppäinlaaksossa.

11:36 Leeviläisistä asui eräitä Juudan osastoja Benjaminissa.

Nehemia 12 LUKU

12:1 Nämä olivat ne papit ja leeviläiset, jotka lähtivät Serubabelin, Sealtielin pojan, ja Jeesuan kanssa: Seraja, Jeremia, Esra,

12:2 Amaria, Malluk, Hattus,

12:3 Sekanja, Rehum, Meremot,

12:4 Iddo, Ginnetoi, Abia,

12:5 Mijamin, Maadia, Bilga,

12:6 Semaja, Jojarib, Jedaja,

12:7 Sallu, Amok, Hilkia ja Jedaja. Nämä olivat pappien ja veljiensä päämiehet Jeesuan

11:27 Ja Hasarsuualissa, Beersebassa ja sen kylissä,

11:28 Ja Ziklagissa ja Mekonassa ja sen kylissä,

11:29 Ja Enrimmonissa, Zor-gassa, Jarmutissa,

11:30 Zanoassa, Adullamissa ja sen kylissä, Lakiksessa ja sen kedolla Asekassa ja sen kylissä. Ja he oleskelivat hamasta Bersebasta niin Hinnomin laaksoon asti.

11:31 Mutta Benjaminin lapset Gabaasta asuivat Mikmassa, Ajassa ja Betelissä ja niiden kylissä,

11:32 Anatotissa, Nobissa, Ananiassa,

11:33 Hatsorissa, Ramassa, Gittaimissa,

11:34 Hadidissa, Ziboimissa, Neballatissa,

11:35 Lodissa ja Onossa, Seppäin laaksossa.

11:36 Ja muutamat Leviläiset asuivat Juudan ja Benjaminin rajoilla.

12 LUKU

12:1 Nämät ovat papit ja leeviläiset, jotka menivät ylös Serubabelin Sealtielin pojan ja Jeesuan kanssa: Seraja, Jeremia, Esra,

12:2 Amaria, Malluk, Hattus,

12:3 Sekania, Rehum, Meremot,

12:4 Iddo, Ginnetoi, Abia,

12:5 Mijamin, Maadia, Bilga,

12:6 Semaja, Jojarib, Jedaja,

12:7 Sallu, Amok, Hilkia ja Jedaja: nämät olivat pappein ja heidän veljeinsä päämiehet Jeesuan aikana.

11:27 Ja Hasarsuualis/ BeerSebas/ ja hänen kylisäns.

11:28 Ja Ziklagis ja Mochonas/ ja hänen kylisäns.

11:29 Ja Erimmonis/ Zaregas/ Jeremuthis.

11:30 Zanoahs/ Adullamis ja heidän kylisäns/ Lachixes/ ja hänen kedollans/ Asekas ja hänen kylisäns. Ja olit hamast BerSebast nijn Hinnomin laxon asti.

11:31 Mutta Benjaminin lapset Gabaast asuit Michmas/ Ajas ja BethElis/ ja heidän kylisäns.

11:32 Ja Anathotis/ Nobis/ Ananias.

11:33 Hazoris/ Ramas/ Githaimis.

11:34 Hadidis/ Ziboimis/ Neballathis.

11:35 Lodis/ Onos seppäin laxos.

11:36 Ja muutamat Lewitat asuit Judan ja Benjaminin rajoilla.

XII. Lucu

12:1 Nämät ovat Papit ja Lewitat/ jotca menit Serubabelin ja Jeesuan Sealthielin pojan cansa. Seraja/ Jeremia/ Esra.

12:2 Amaria/ Malluch/ Hattus.

12:3 Sechania/ Rehum/ Meremoth.

12:4 Iddo/ Ginthoi/ Abia.

12:5 Mejamin/ Maadia/ Bilga.

12:6 Semaia/ Jojarib/ Jedaja.

12:7 Sallu/ Amok/ Hilkia ja Jedaja. Nämät olit Pappein ja heidän weljeins päämiehet Je-

aikana.

12:8 Ja leeviläiset olivat: Jeesua, Binnui, Kadmiel, Seerebja, Juuda ja Mattanja, joka yhdessä veljiensä kanssa johti kiitoseisua;

12:9 ja heidän veljensä Bakbukja ja Unni seisoivat vastapäätä heitä tehtäviään suorittamassa.

12:10 Jeesualle syntyi Joojakim, Joojakimille syntyi Eljasib, Eljasibille syntyi Joojada,

12:11 Joojadalle syntyi Joonatan ja Joonatanille syntyi Jaddua.

12:12 Joojakimin aikana olivat seuraavat papit perheuntapäämiehinä: Serajalla Meraja, Jeremialla Hananja,

12:13 Esralla Mesullam, Amarijalla Joohanin,

12:14 Mallukilla Joonatan, Sebanjalla Joosef,

12:15 Haarimilla Adna, Merajotilla Helkai,

12:16 Iddolla Sakarja, Ginttonilla Mesullam,

12:17 Abialla Sikri, Minjaminilla, Moadjalla Piltai,

12:18 Bilgalla Sammua, Semajalla Joonatan,

12:19 Joojaribilla Mattenai, Jedajalla Ussi,

12:20 Sallailla Kallai, Aamokilla Eeber,

12:21 Hilkiällä Hasabja ja Jedajalla Netanel.

12:22 Leeviläisistä merkittiin Eljasibin, Joojadan, Joohanin ja Jadduan aikana perheuntapäämiehet muistiin; ja samoin papit persialaisen Daarejaveksen hallitusaikana.

12:23 Leevin jälkeläisistä ovat

12:8 Ja Leeviläiset: Jeesua, Binnui, Kadmiel, Serebia, Juuda ja Mattania kiitosvirtten päällä, hän ja hänen veljensä;

12:9 Bakbukia ja Unni veljinensä olivat vartiana heidän tykönänsä.

12:10 Jeesua siitti Joojakimin, Joojakim siitti Eljasibin, Eljasib siitti Joojadan,

12:11 Joojada siitti Jonatanin, Jonatan siitti Jadduan.

12:12 Ja Joojakimin aikana olivat nämät ylimmäiset isät pappein seassa: Serajasta Meraja, Jeremiasta Hanania,

12:13 Esrasta oli Mesullam, Amariasta Joohanin,

12:14 Mallukista Jonatan, Sebaniaasta Joseph,

12:15 Harimista Adna, Merajotista Helkai,

12:16 Iddosta Sakaria, Gintthonista Mesullam,

12:17 Abiasta Sikri, Minjaminista ja Moadiasta Piltai,

12:18 Bilgasta Sammua, Semajasta Jonatan,

12:19 Jojaribista Matnai, Jedajasta Ussi,

12:20 Sallaista Kallai, Amakista Eber,

12:21 Hilkiasta Hasabia, Jedajasta Natanael.

12:22 Leeviläiset Eljasibin, Joojadan, Joohanin ja Jadduan aikana, kirjoitetut isäin päämiehet; niin myös papit, Dariuksen Persialaisen valtakuntaan asti.

12:23 Levin lapset, ylimmäiset isät, ovat kirjoitetut Aikakir-

suan aikana.

12:8 Mutta nämät olit Lewitat: Jeesua/ Benui/ Kadmiel/ Serebia/ Juda ja Mathania olit kijoitoxen päällä/ hän ja hänen veljens.

12:9 Bakbukia ja Unni ja heidän veljens olit wartiana heidän tykönänsä.

12:10 Jeesua sijtti Joojakimin/ Joojakim sijtti Eliasibin/ Eliasib sijtti Joojadan.

12:11 Joojada sijtti Jonathanin/ Jonathan sijtti Jadduan.

12:12 Ja Joojakimin aikana olit nämät ylimmäiset Isät Pappein seas/ Serajast oli Meraja/ Jeremiast oli Hanania.

12:13 Ecrast oli Mesullam/ Amariast oli Joohanin.

12:14 Malluchost oli Jonathan/ Sebaniaast oli Joseph.

12:15 Harimist oli Adna/ Merajothist oli Helkai.

12:16 Iddost oli Zacharia/ Gintthonist oli Mesullam.

12:17 Abiast oli Sichri/ Minjaminist Moadiast oli Piltai.

12:18 Bilgast oli Sammua/ Semajast oli Jonathan.

12:19 Jojaribist oli Mathnai/ Jedajast oli Ussi.

12:20 Sallaist oli Kallai/ Amakast oli Eber.

12:21 Hilkiast oli Hasabia/ Jedajast oli Nathanael.

12:22 Ja Eliasibin aikana tulit Joojada/ Joohanin ja Jaddua kirjoitetuxi ylimmäisixi Isixi Lewitain ja Pappein sekaan/ Dariuxen Persian Cuningan waldacunnas.

12:23 Mutta Lewin lapset

perhekunta-päämiehet merkit- tyinä aikakirjaan Jooananin, Eljasibin pojan, aikaan asti.	jaan, Johananin Eljasibin po- jan aikaan asti.	ylimmäiset Isät owat kirjoitetut Aicakirjaan/ Johanan ja Eliasibin pojan aican asti.
12:24 Ja leeviläisten päämiehet olivat Hasabja, Seerebja ja Jeesua, Kadmielin poika, sekä heidän veljensä, jotka seisoivat heitä vastapäätä ylistämässä ja kiittämässä, niinkuin Jumalan mies Daavid oli käskenyt, osasto osaston vieressä;	12:24 Ja Leviläisten päämie- het: Hasabia, Serebia ja Jesua Kadmielin poika, ja heidän veljensä heidän vieressänsä, ylistämässä ja kiittämässä, niinkuin David Jumalan mies oli käskenyt, yksi vartia toisen kohdalla.	12:24 Ja nämät olit Lewitain päämiehet: Hasabia/ Herebia ja Jesua Kadmielin poica/ ja heidän weljens heidän wie- resäns/ ylistämäs ja kijttämäs/ nijncuin Dawid Jumalan mies oli käskenyt/ yxi wartia toisen tykönä.
12:25 ja Mattanja, Bakbukja, Obadja, Mesullam, Talmon ja Akkub, ovenvartijat, jotka varti- oivat porttien varastohuoneita.	12:25 Mattania, Bakbukia, Obadia, Mesullam, Talmon ja Akkub olivat ovenvartiat, tava- raporttein vartioitsemisessa.	12:25 Mathania/ Bakbukia/ Obadia/ Mesullam/ Talmon ja Akub/ olit owenwartiat/ tawa- raportin wartioidzemises.
12:26 Nämä olivat Joojakimin, Jeesuan pojan, Joosadakin pojanpojan, aikalaisia ja käs- kynhaltija Nehemian ja pappi Esran, kirjanoppineen, aikalai- sia.	12:26 Nämä olivat Joojakimin Jeesuan pojan Jotsadakin po- jan aikana, ja Nehemian maanvanhimman, ja Esran papin, kirjanoppineen, aikana.	12:26 Nämä olit Joojakimin Jeesuan pojan aicana/ Jozada- kin pojan/ ja Nehemian maanwanhimman/ ja Esran Papin sen kirjanoppenen aica- na.
12:27 Kun Jerusalemin muuri oli vihittävä, haettiin leeviläiset kaikista heidän asuinpaikois- tansa ja tuotiin Jerusalemiin viettämään vihkimäjuhlaa iloi- ten, kiitosvirsiiä ja lauluja laula- en, kymbaaleja, harppuja ja kanteleita soittaen.	12:27 Ja Jerusalemin muurin vihkimiselle etsivät he Leviläi- siä kaikista heidän paikois- tansa, tuodaksensa heitä Je- rusalemiin pitämään vihkimis- tä ilolla, kiitoksella, virsillä, symbaleilla, psalmeilla ja har- puilla.	12:27 JA he edzeit Lewitait Jerusalemin muurein vihkimy- xelle caikist heidän paicoistans tuodaxens heitä Jerusalemiin/ pitämän vihkimystä ilolla/ kij- toxella/ wirsillä/ Cymbaleillä/ Psalmeilla ja harpuilla.
12:28 Niin kokoontuivat veisaa- jain pojat Lakeudelta, Jerusa- lemin ympäristöstä, netofalais- ten kylistä,	12:28 Ja veisajain lapset tu- livat kokoon Jerusalemin ym- päristöltä ja Netophatin kylis- tä,	12:28 Ja weisaitten lapset tulit cocon lakialda Jerusalemin ymbärins/ ja Netophatin kylis- tä.
12:29 Beet-Gilgalista ja Geban ja Asmavetin peltomailta, sillä veisajat olivat rakentaneet itselleen kyliä Jerusalemin ym- päristöön.	12:29 Ja Gilgalin huoneesta, ja Gibeän ja Asmavetin pelloil- ta; sillä veisajat olivat raken- taneet itsellensä taloja Jerusa- lemin ympärillä.	12:29 Ja Gilgalin huonesta/ ja Gibeahn ja Asmawethin pelloil- da: sillä weisajat olit rakenda- net heillens cartanoit Jerusa- lemin ymbärillä.
12:30 Papit ja leeviläiset puh- distautuivat ja puhdistivat kan- san sekä portit ja muurin.	12:30 Ja papit ja Leviläiset puhdistivat itsensä: he puh- distivat myös kansan ja portit ja muurit.	12:30 Ja Papit ja Lewitat puh- distit idzens/ ja puhdistit Canssan/ portit ja muurit.
12:31 Sitten minä vein Juudan päämiehet rinteelle, muurin yläpuolelle, ja järjestin kaksi suurta laulukuntaa ja juhla- kulkuetta muurin yläpuolelle, oi-	12:31 Ja minä annoin Juudan päämiehet mennä ylös muuril- le, ja asetin kaksi suurta lau- lukuntaa ja juhlasaattoa muurin päälle: (yhden) oikialle	12:31 JA minä annoin Judan päämiehet mennä muurin pääl- le/ ja laitoin caxi suurta kijto- schuoria/ jotca ulotuit muurin päälle/ oikialle puolelle/ son-

kealle kädelle, Lantaportille päin.	puolelle Sontaporttia.	daporttin asti.
12:32 Ja heidän jäljessään kulkivat Hoosaja ja toinen puoli Juudan päämiehiä	12:32 Ja Hosaja ja toinen puoli Juudan päämiehistä kävivät heidän perässänsä,	12:32 Ja Hosaja ja toinen puoli Judan päämiehist käwit heidän peräsäns.
12:33 sekä Asarja, Esra, Mesulam,	12:33 Ja Asaria, Esra, Mesulam,	12:33 Ja Asaria/ Esra/ Mesulam.
12:34 Juuda, Benjamin, Semaja ja Jeremia	12:34 Juuda, Benjamin, Semaja ja Jeremia,	12:34 Juda/ BenJamin/ Semaja ja Jeremia.
12:35 sekä pappien poikia torvineen, ja Sakarja, Joonatanin poika, joka oli Semajan poika, joka Mattanjan poika, joka Mii-kajan poika, joka Sakkurin poika, joka Aasafin poika,	12:35 Ja muutamat pappein lapsista vaskitorvein kanssa: Sakaria Jonatanin poika, Semajan pojan, Mattanian pojan, Mikajan pojan, Sakkurin pojan, Asaphin pojan;	12:35 Ja muutamat Pappein lapsist waskitorwein cansa/ Sacharia Jonathanin poica/ Semajan pojan/ Mathanian pojan/ Machajan pojan/ Sachurin pojan/ Asaphin pojan.
12:36 sekä hänen veljensä Semaja, Asarel, Milalai, Gilalai, Maai, Netanel, Juuda ja Hanani Daavidin, Jumalan miehen, soittimia kantaen; ja Esra, kirjanoppinut, kulki heidän edellään.	12:36 Ja hänen veljensä Semaja, Asareel, Milalai, Gilalai, Maai, Netaneel, Juuda, Hanani, Davidin Jumalan miehen kanteleiden kanssa, ja Esra kirjanoppinut heidän edellensä.	12:36 Ja hänen weljens Semaja/ Asareel/ Milalai/ Gilalai/ Maai/ Nethaneel/ Juda/ Hanani/ Dawidin Jumalan miehen candeleitte cansa. Ja Esra kirjanoppenut heidän edelläns
12:37 He menivät Lähdeportin ohi ja nousivat suoraan Daavidin kaupungin portaita sinne, mistä nousee muurille, Daavidin palatsin yläpuolelle, aina Vesiportille asti idässä.	12:37 Ja Lähdeporttia päin menivät he ylös heidän kohdallansa astuimia myöten Davidin kaupunkiin, (ja siitä) astuimilla muurein päälle, Davidin huoneesta Vesiporttiin asti itään päin.	caiwoporttin päin. 12:37 Ja he menit heidän cohdaldans trappuja myöden Dawidin Caupungijn/ muurein päälle/ Dawidin huonesta wesiporttin asti/ itän päin.
12:38 Toinen laulukunta kulki vastakkaiseen suuntaan, ja sen jäljessä minä ja toinen puoli kansaa, muurin yläpuolitse, Uunitornin yläpuolitse, aina Leveälle muurille asti,	12:38 Ja toinen laulukunta kävi vastaan, ja minä sen perässä, ja toinen puoli kansaa muurin päällä, Päsitornista leviään muuriin saakka,	12:38 Ja toinen kijtoschuori käwi wastian/ ja minä heidän peräsäns/ ja toinen puoli Canssa muurin päällä/ pidzitornist lewiän muurin saacka.
12:39 ja Efraimin-portin yläpuolitse ja Vanhanportin, Kalaportin, Hananelin-tornin ja Hammea-tornin ohitse aina Lammasportille saakka; ja he asettuivat Vankilaportin luokse.	12:39 Ja Ephraimin portista, Vanhan portin ja Kalaportin ja Hananeelin tornin ja Mean tornin ohitse Lammasporttiin asti; ja seisahivat Vankiporttissa.	12:39 Ja Ephraimin portist/ wanhan porttin asti/ ja calaporttin ja Hananeelin tornin ja Mean tornin/ lammasporttiin asti/ ja seisatit fangiportis.
12:40 Sitten molemmat laulukunnat asettuivat Jumalan temppeliin, ja samoin minä ja toinen puoli esimiehiä minun kanssani,	12:40 Ja ne kaksi kiitoskuoria seisoivat Jumalan huoneessa, ja minä ja toinen puoli ylimmäisiä minun kanssani,	12:40 Ja nijn ne caxi kijtoschuoria seisoit Jumalan huones/ ja minä/ ja toinen puoli ylimmäisiä minun cansani.
12:41 sekä papit Eljakim, Mae-	12:41 Ja papit Eliakim, Mae-	12:41 Ja Papit Eliakim/ Mae-

seja, Minjamin, Miikaja, Eljoenai, Sakarja ja Hananja torvineen,

12:42 ja Maaseja, Semaja, Eleasar, Ussi, Joohanan, Malkia, Eelam ja Eser. Veisaajat kaiuttivat virsiään, ja Jisrahja oli johtajana.

12:43 Ja he uhrasivat sinä päivänä suuria uhreja ja iloitsivat, sillä Jumala oli suuresti ilahuttanut heitä; myöskin vaimot ja lapset iloitsivat. Ja ilo kuului Jerusalemissa kauas.

12:44 Sinä päivänä asetettiin miehiä valvomaan varastokammioita, joissa antimet, uutiset ja kymmenykset säilytettiin. Niihin oli koottava kaupunkien peltomailta papeille ja leeviläisille lain mukaan tulevat osuudet. Sillä Juuda iloitsi palvelusta toimittavista papeista ja leeviläisistä.

12:45 Ja nämä toimittivat tehtävänsä Jumalansa palvelun ja puhdistuksia suorittaen, samoin veisaajat ja ovenvartijat, niinkuin Daavid ja hänen poikansa Salomo olivat käskeneet.

12:46 Sillä jo muinoin, Daavidin ja Aasafin aikana, oli veisaajain päämiehiä, ja veisattiin ylistys- ja kiitosvirsiä Jumalalle.

12:47 Ja koko Israel antoi Serubbaabelin ja Nehemian aikana veisaajille ja ovenvartijoille heidän osuutensa, heidän jokapäiväiset tarpeensa; he pyhittivät lahjoja myöskin leeviläisille, ja leeviläiset pyhittivät lahjoja Aaronin pojille.

Nehemia 13 LUKU

13:1 Sinä päivänä luettiin Mooseksen kirjaa kansan kuul-

seja, Minjamin, Mikaja, Eljoenai, Sakaria, Hanania olivat vaskitorvein kanssa,

12:42 Ja Maeseja, Semaja, Eleasar, Ussi, Johanan, Malkia, Elam ja Asar. Ja veisaajat veisasivat korkiasti, ja Jisrahja oli esimiehenä.

12:43 Ja he uhrasivat sinä päivänä suuret uhrit, ja olivat iloiset; sillä Jumala oli heitä iloittanut suurella ilolla, että myös vaimot ja lapsetkin iloitsivat, ja Jerusalemin ilo kuului kauvas.

12:44 Siihen aikaan asetettiin miehet tavarakammioin päälle, joissa ylennykset, ensimmäiset hedelmät ja kymmenykset olivat, joita heidän piti kokooman kaupunkien pelloista, papeille ja Leviläisille jaetta lain jälkeen; sillä Juudalaisilla oli ilo papeista ja Leviläisistä, jotka seisoivat.

12:45 Ja he pitivät vaarin Jumalan vartiosta ja puhdistuksen vartiosta, niin myös veisaajista ja ovenvartioista, Davidin ja Salomon hänen poikansa käskyn jälkeen,

12:46 Sillä Davidin ja Asaphin aikana olivat muinoin asetetut ylimmäiset veisaajat, ja kiitosvirret ja kiitokset Jumalalle.

12:47 Mutta koko Israel antoi veisaajille ja ovenvartioille osan, Serubbabelin ja Nehemian aikana, joka päivä heidän osansa; ja pyhittivät sen Leviläisille, ja Leviläiset pyhittivät Aaronin lapsille.

13 LUKU

13:1 Siihen aikaan luettiin Mooseksen kirjaa kansan edes-

seja/ MinJamin/ Michaja/ Eljoenai/ Zacharia/ Hanania/ olit vaskitorvein cansa.

12:42 Ja Maeseia/ Semaia/ Eleazar/ Usi/ Johanan/ Malkia/ Elam ja Asar. Ja veisajat veisaisit corkiast/ ja Jesrahia oli haldiana.

12:43 Ja he uhrasit sinä päivänä suuret uhrit/ ja olit iloiset: sillä Jumala oli heitä iloittanut suurella ilolla/ että vaimot ja lapsetkin iloidit/ ja Jerusalemin ilo cuului cauwas.

12:44 Slihen aican asetettin miehet tawaraarcun päälle/ josa ylönnyxet/ ensimmäiset hedelmät ja kymmenexet olit/ joita heidän piti cocoman pelloilda ja Caupungeista/ Papeille ja Lewitaille jaetta Lain jälkeen: sillä Judalaisilla oli ilo Papeista ja Lewitaista/ jotca seisoit.

12:45 Ja he pidit vaarin heidän Jumalans wartiasta/ ja puhdistuxen wartiasta/ ja veisajat ja owenwartiat seisoit Dawidin/ ja Salomon hänen poicans käskyn jälken.

12:46 Sillä Dawidin ja Asaphin aicana/ olit asetetut ylimmäiset veisajat/ ja kijtосwirret/ ja kijtөxet Jumalalle.

12:47 Mutta coco Israel andoi weisaille ja owenwartioille osan/ Serubabelin ja Nehemian aicana/ jөcapäiwä heidän osans. Ja he annoit sen pyhitetyn Lewitaille/ ja Lewitat annoit sen pyhitetyn Aaronin lapsille.

XIII. Lucu

13:1 JA Moseksen kirja luettiin siihen aican Canssan edes/ ja

len, ja siihen havaittiin kirjoitetun, ettei ammonilainen eikä mooabilainen koskaan pääse Jumalan seurakuntaan,

13:2 sen tähden että he eivät tulleet leipää ja vettä tuoden israelilaisia vastaan ja koska hän palkkasi heitä vastaan Bileamin kiroamaan heidät, vaikka meidän Jumalamme muuttikin kirouksen siunaukseksi.

13:3 Kuultuaan lain he erottivat kaiken sekakansan Israelista.

13:4 Mutta sitä ennen oli pappi Eljasib, Tobian sukulainen, joka oli asetettu meidän Jumalamme temppelin kammionhoitajaksi,

13:5 sisustanut hänelle suuren kammion, johon ennen oli pantu ruokauhri, suitsuke, kalut ja jyvä-, viini- ja öljykymmenykset, jotka olivat määrätty leeviläisille, veisaajille ja ovenvartijoille, sekä papeille tuleva anti.

13:6 Tämän kaiken tapahtuessa en minä ollut Jerusalemissa; sillä Artahsastan, Baabelin kuninkaan, kolmantenakymmenentenä toisena hallitusvuotena minä olin mennyt kuninkaan luo. Mutta jonkun ajan kuluttua minä pyysin kuninkaalta lomaa

13:7 ja palasin Jerusalemiin. Ja kun minä tulin huomamaan, minkä pahan Eljasib oli tehnyt Tobian eduksi, sisustessaan hänelle kammion Jumalan temppelin esipihoissa,

13:8 pahastuin minä suuresti, ja minä heitin kaikki Tobian huonekalut ulos kammioista.

sä, ja siinä löydettiin kirjoitettuna, ettei kukaan Ammonilainen ja Moabilainen saa ikänänsä tulla Jumalan seurakuntaan;

13:2 Sillä ei he tulleet Israelin lapsia vastaan leivällä ja vedellä, vaan palkkasivat Bileamin heitä vastaan, kiromaan heitä; mutta meidän Jumalamme käänsi kirouksen siunaukseksi.

13:3 Kuin he sen lain kuulivat, niin he erottivat kaiken sekalaisen kansan Israelista.

13:4 Ja sitä ennen oli pappi Eljasib pantu meidän Jumalan huoneen kammioon päälle, Tobian lähimmäinen;

13:5 Ja hän oli tehnyt hänelle suuren kammion, johon he ennen olivat panneet ruokauhria, pyhää savua, astioita ja kymmenykset jyvistä, viinasta ja öljystä, jotka olivat käsketyt annettaa Leviläisille, veisaajille ja ovenvartioille, ja pappein ylennykset.

13:6 Mutta en minä ollut silloin Jerusalemissa, kuin he kaikkia näitä tekivät; sillä Artahsastan Babelin kuninkaan toisena vuonna neljättäkymmentä tulin minä kuninkaan tykö, ja sain jonkun ajan perästä kuninkaalta luvan,

13:7 Ja tulin Jerusalemiin ja ymmärsin sen pahuuden, minkä Eljasib oli tehnyt Tobian tähden, että hän oli tehnyt hänelle kammion Jumalan huoneen kartanolle.

13:8 Ja minä paheksuoin sitä kovin, ja heitin kaikki Tobian huoneen astiat kammioista ulos,

sijna löyttin kirjoitettu/ ettei Ammonitiläiset ja Moabitiläiset pitänyt ikänäns tuleman Jumalan seuracundaan.

13:2 Sillä ei he tulleet Israelin lapsia vastaan leivällä ja wedellä/ mutta palckaisit Bileamin heitä vastaan/ kiroman heitä/ mutta meidän Jumalam käänsi kirouxen siunauxexi.

13:3 Cosca he sen lain cuulit/ nijn he eroitit caicki muucalaiset Israelist.

13:4 Ja Eliasib Pappi/ joca oli pandu meidän Jumalan huonon arcun päälle/ oli ennen Tobialle lähimmäinen.

13:5 Ja hän oli hänelle tehnyt isoin arcun/ johonga he ennen olit pannet ruocauhria/ pyhä sawua/ astioita ja kymmenexet jywist/ wijnast ja öljyst/ jotca olit käsketyt anda Lewitaille/ weisaille ja owenwartioille/ ja Pappein ylönnyxet.

13:6 Mutta en minä ollut silloin Jerusalemissa/ cosca he caickia näitä teit: sillä Arthahsasthan Babelin Cuningan toisena vuonna neljättäkymmendä tulin minä Cuningan tygö/ ja sain muutamain päiwäin peräst Cuningalda luwan.

13:7 Ja menin Jerusalemiin/ ja ymmärsin sen pahuden cuin Eliasib oli tehnyt Tobian tähden/ että hän oli tehnyt hänelle arcun Jumalan huonon cartanolle.

13:8 Ja minä pahaxuin sitä cowin/ ja heitin caicki Tobian huonon astiat arcust ulos.

13:9 Ja minä käsinkin puhdistaa kammiot ja panetin niihin takaisin Jumalan temppelin kalut, ruokauhrin ja suitsukkeen.

13:10 Vielä minä sain tietää, ettei leeviläisille oltu annettu heidän osuuksiaan, ja niin olivat leeviläiset ja veisaajat, joiden olisi ollut tehtävä palvelusta, vetäytyneet kukin maatilalleen.

13:11 Minä nuhtelin esimiehiä siitä ja sanoin: "Minkätähden on Jumalan temppeli laiminlyöty?" Ja minä kokosin leeviläiset ja veisaajat ja asetin heidät paikoilleen.

13:12 Ja koko Juuda toi kymmenykset jyvästä, viinistä ja öljystä varastohuoneisiin.

13:13 Ja minä asetin Selemjan, papin, ja Saadokin, kirjanoppineen, ja Pedajan, leeviläisen, valvomaan varastohuoneita ja annoin heidän apulaisekseen Haananin, Sakkurin pojan, Mattanjan pojanpojan; sillä heitä pidettiin luotettavina, ja heidän tehtävänään oli toimittaa jako veljiensä kesken.

13:14 Muista tämän tähden minua, Jumalani, äläkä pyyhi pois minun hurskaita tekojani, jotka minä olen tehnyt Jumalani temppelin ja siinä toimitettavan palveluksen hyväksi.

13:15 Siihen aikaan minä näin Juudassa niitä, jotka sapattina polkivat viinikuurnaa ja jotka kuljettivat viljaa ja kuormittivat aaseja sillä sekä viinillä, rypäleillä, viikunoilla ja kaikenlaisella muulla kuormatavaralla. Ja he toivat niitä Jerusalemiin sapatinpäivänä; ja minä varoitin heitä, kun he myivät elin-

13:9 Ja käsinkin puhdistaa kammiot, ja panin niihin jälleen Jumalan huoneen astiat, ruokauhrit ja pyhän savun.

13:10 Ja minä ymmärsin, ettei Leeviläisille ollut annettu heidän osaansa, sentähden olivat Leeviläiset ja veisaajat paenneet tekemään työtä kukin pellollensa.

13:11 Niin minä nuhtelin esimiehiä ja sanoin: miksi me Jumalan huoneen hylkäämme? Mutta minä kokosin heitä ja asetin siallensa.

13:12 Niin koko Juuda toi kymmenykset jyvästä, viinasta ja öljystä tavarakammioihin,

13:13 Ja minä panin sen tavararan päälle papin Selemian ja Zadokin, kirjanoppineen, ja Leeviläisistä Padajan, ja heidän kätensä alla oli Hanan Sakkurin poika, Mattanian pojan: sillä he pidettiin uskollisina, ja he käskettiin jakaa veljillensä.

13:14 Minun Jumalani, muista minua sen edestä, ja älä pyyhi laupiuttani pois, minä olen tehnyt Jumalani huoneelle ja hänen vartiollensa!

13:15 Silloin näin minä Juudassa tallattavan viinakuurnia sabbatina ja kannettavan viljalyhteitä, ja ajettavan aaseilla viinaa, viinamarjoja, fikunia, ja kaikkinaisia kuormia, ja tuotavan Jerusalemiin sabbatin päivänä: ja minä todistin heille sinä päivänä, jona he myivät ruokakalua.

13:9 Ja käsinkin puhdistaa ar-
cun/ ja panin siihen jälleen Jumalan huoneen astiat/ ruokauhrit ja pyhänsavun.

13:10 JA minä ymmärsin ettei Lewitailla ollut annettu heidän osans/ sentähden olit Lewitat ja weisajat paennet tekemän työtä cukin pellollens.

13:11 Nijn minä nuhtelin esivaldoja/ ja sanoin: mixi me Jumalan huoneen hylkäm? mutta minä cocoisin heitä ja asetin siallens.

13:12 Nijn coco Juda toit kymmenexet tawaroixi/ jywist/ wijnast ja öljyst.

13:13 Ja minä panin sen tavararan päälle Selemian Papin ja Zadokin kirjanoppenen/ ja Lewitaista Pedaian/ ja heidän kätensä alla Hananin Sachurin pojan/ Mathanian pojan: sillä he luultin uscolisexi ja heidän käskettin jaca weljillens.

13:14 Minun Jumalan muista minun päälleni sen edest/ ja älä pyhi minun laupiuttani pois/ cuin minä olen tehnyt minun Jumalani huonelle ja hänen wartioillens.

13:15 Silloin näin minä Judas tallattawan wijnacuurnia Sabbathina/ ja cannettawan läjin/ ja cannatettawan Aseilla wijna/ wijnamarjoja/ ficunita/ ja caickinaisia cuormia Sabbathin päiwänä/ ja minä todistin heille sinä päiwänä/ jona he myit syötäwitä.

tarpeita.

13:16 Sinne oli myös asettunut tyrolaisia, jotka toivat kalaa ja kaikenlaista kauppatavaraa ja myivät Juudan kansalle sapatina ja Jerusalemissa.

13:17 Ja minä nuhtelin Juudan ylimyksiä ja sanoin heille: "Kuinka te teette näin pahasti ja rikotte sapatinpäivän?"

13:18 Eikö Jumalamme juuri sen tähden, että teidän isänne näin tekivät, antanut kaiken tämän onnettomuuden kohdata meitä ja tätä kaupunkia? Ja te tuotate nyt vielä suuremman vihan Israelin ylitse, kun rikotte sapatinpäivän."

13:19 Ja niin pian kuin oli tullut pimeä ennen sapatia Jerusalemin porteissa, käskin minä sulkea ovet ja kielsin avaamasta niitä ennen kuin sapatin jälkeen. Ja minä asetin palvelijoitani porteille, ettei yhtään kuormaa pääsisi kaupunkiin sapatinpäivänä.

13:20 Kauppiaat ja kaikenlaisen tavaran myyjät jäivät yöksi Jerusalemin ulkopuolelle, kerran ja toisen.

13:21 Mutta minä varoitin heitä ja sanoin heille: "Minkätähden te jäätte yöksi muurin edustalle? Jos vielä kerran teette sen, niin minä käyn teihin käsiksi." Sen jälkeen he eivät enää tulleet sapatina.

13:22 Ja minä käskin leeviläisten puhdistautua ja tulla vartiomaan portteja, että sapatinpäivä pyhitettäisiin. Muista minua, Jumalani, myös tämän tähden ja armahda minua suuressa laupeudessa.

13:16 Siinä asui myös Tyrolaisia, jotka toivat kaloja ja kaikkinaista kauppakalua, ja myivät Juudan lapsille Jerusalemissa sabbatina.

13:17 Niin minä nuhtelin Juudan päämiehiä ja sanoin heille: mikä paha se on, jonka te teette, ja rikotte sabbatin päivän?"

13:18 Eikö teidän isänne niin tehneet? ja meidän Jumalamme toi kaiken tämän onnettomuuden meidän päällemme ja tämän kaupungin päälle; ja te saatatte vielä nyt vihan enemmäksi Israelin päälle, että te rikotte sabbatin."

13:19 Ja kuin varjo peitti Jerusalemin portin ennen sabbatia, käskin minä ne sulkea, ja kielsin avaamasta ennenukun jälkeen sabbatin. Ja minä panin muutamia palvelioitani portteihin, ettei yhtään kantamusta olisi tuotu sisälle sabbatin päivänä.

13:20 Niin kauppamiehet ja kaikkinaisten kaluin myyjät olivat ulkona Jerusalemistä yötä kerran eli kaksi.

13:21 Niin minä todistin heidän edessänsä ja sanoin heille: miksi te olette yötä ympäri muurin? Jos te vielä kerran sen teette, niin minä lasken käteni teidän päällemme. Ja siitä ajasta ei he sabbatina tulleet.

13:22 Ja minä sanoin Leviläisille, jotka puhtaat olivat: tulkaat ja ottakaat porteista vaari, ja pyhittäkää sabbatin päivä. Minun Jumalani, muista minua senkin edestä, ja säästä minua suuren laupiutes tähden!

13:16 Sijnä asui myös muutamia Tyriläisiä/ jotca toit caloja ja caickinaisia cauppacaluja/ ja myit Judan lapsille Jerusalemis Sabbathina.

13:17 Nijn minä nuhtelin Judan päämiehiä/ ja sanoin heille: mikä paha se on/ cuin te teette ja ricotte Sabbathin päiwän?"

13:18 Eikö meidän Isäm nijn tehnet/ ja meidän Jumalam toi onnettomuden meidän päällem/ ja tämän Caupungin päälle/ ja te saatat wielä nyt wihan enämmäxi Israelin päälle/ että te ricotte Sabbathin?"

13:19 JA cosca Jerusalemin portit olit awatut ennen Sabbathia/ käskin minä ne sulke/ ja kielsin awamast ennencuin jälken Sabbathin/ ja minä panin muutamita palwelioitani porttein/ ettei yhtän candamust olis tuotu sisälle Sabbathin päiwänä.

13:20 Nijn cauppamiehet ja caickinaisten caluin myjät olit ulcona Jerusalemist yösen/ kerran eli caxi.

13:21 Nijn minä todistin heidän edesäns/ ja sanoin heille: mixi te oletta yösen ymbärins muurein? jos te wielä kerran sen teette/ nijn minä lasken käten teidän päällem. Ja sijtä ajast ei he Sabbathina tullet.

13:22 Ja minä sanoin Lewitaille jotca puhtat olit: tulcat ja olcat porttein päällä/ ja pyhittäkät Sabbathin päiwä/ minun Jumalan muista minua sengin edes/ ja säästä sinun suuren laupiudes tähden.

13:23 Siihen aikaan minä näin myös juutalaisia, jotka olivat naineet asdodilaisia, ammonilaisia ja mooabilaisia vaimoja.

13:24 Ja heidän lapsistaan puolet puhuivat asdodinkieltä tai jonkun muun kansan kieltä, eivätkä osanneet puhua juudankieltä.

13:25 Silloin minä nuhtelin heitä ja kirosin heidät, jopa löin muutamia heistä ja revin heitä parrasta; ja minä vannotin heitä Jumalan kautta: "Älkää antako tyttäriänne heidän pojillensa älkääkään ottako heidän tyttäriään vaimoiksi pojillenne tai itsellenne.

13:26 Eikö Salomo, Israelin kuningas, tehnyt juuri tuollaista syntiä? Ei yhdelläkään monien kansojen joukossa ollut hänen vertaistaan kuningasta; hän oli Jumalallensa rakas, ja Jumala asetti hänet koko Israelin kuninkaaksi. Kuitenkin muukalaiset vaimot saattoivat hänetkin tekemään syntiä.

13:27 Ja nytkö meidän täytyy kuulla teistä, että te olette tehneet kaiken tämän suuren pahan ja olleet uskottomat meidän Jumalaamme kohtaan, kun olette naineet muukalaisia vaimoja?"

13:28 Ja yksi ylimmäisen papin Eljasibin pojan Joojadan pojista oli hooronilaisen Sanballatin vävy; hänet minä karkoitin luotani.

13:29 Muista heidät, Jumalani, sillä he ovat saastuttaneet pappeuden sekä pappeus- ja leeviläisliiton.

13:30 Niin minä puhdistin heidät kaikesta muukalaisuudesta.

13:23 Minä näin myös silloin Juudalaiset ottavan Asdodilaisia, Ammonilaisia ja Moabilaisia vaimoja.

13:24 Ja heidän lapsensa puhuivat puolittain Asdodin kielellä, ja ei taitaneet puhua Juudan kielellä, mutta jokaisen kansan kielellä.

13:25 Ja minä nuhtelin heitä ja kirosin heitä, ja löin muutamia miehiä, ja repelin hiuksia heidän päästänsä, ja vannotin heitä Jumalan kautta: ei teidän pidä antaman tyttäriänne heidän pojillensa, eikä ottaman heidän tyttäriänsä teidän pojillenne eli itse teille.

13:26 Eikö Salomo Israelin kuningas niiden kanssa syntiä tehnyt? Ja ei kuitenkaan ollut yhtään kuningasta hänen vertaistansa monen pakanan seassa, ja hän oli rakas Jumalallensa, ja Jumala pani hänen koko Israelin kuninkaaksi; kuitenkin saattivat muukalaiset hänenkin syntiä tekemään.

13:27 Ettekö te sitä ole kuulleet, koska te kaikkea tätä suurta pahuutta teette, että te rikotte Jumalaamme vastaan, ottaissanne muukalaisia vaimoja?

13:28 Ja yksi Jojadan lapsista, Eljasibin ylimmäisen papin poika, oli Sanballatin Horonilaisen vävy; mutta minä ajoin hänen pois minun tyköäni.

13:29 Muista heitä minun Jumalani, jotka turmelevat pappiuden, ja pappien ja Leviläisten liiton!

13:30 Niin minä puhdistin heidät kaikista muukalaisista, ja asetin pappein ja Leviläis-

13:23 Minä näin myös silloin Judalaiset ottawan vaimoja Asdodist/ Ammonist ja Moabist.

13:24 Ja heidän lapsens puhuit puolittain Asdodin kielellä/ ja ei tainnet puhua Judan kielellä/ mutta jocaidzen Canssan kielellä.

13:25 Ja minä rangaisin ja kiroisin heitä/ ja löin muutamia miehiä/ ja tukistelin heitä/ ja wannotin heitä Jumalan kautta: Ei teidän pidä andaman teidän tyttäriltän heidän pojillens/ eikä ottaman heidän tyttäriltäns teidän pojillenn eli idze teillen.

13:26 Eikö Salomo Israelin Cuningas sijnä syndiä tehnyt? Ja ei cuitengan ollut yhtän Cuningast hänen wertaistans pacanain seas/ ja hän oli racas hänen Jumalallens/ ja Jumala pani hänen coco Israelin Cuningaxi/ cuitengin saatit muucalaiset waimot hänengin syndiä tekemän.

13:27 Ettekö te sitä ole cuullet cosca te sencaltaista suurta pahutta teette/ että te ricotte meidän Jumalatast wastan/ ottaisan muucalaisia waimoja.

13:28 Ja yxi Jojadan lapsist Eliasibin ylimmäisen Papin poica/ oli Saneballatin Horonitiläisen wäwy/ mutta minä ajoin hänen pois minun tyköäni.

13:29 Muista heitä minun Jumalan/ jotca owat luowutetut pappeudest/ ja Pappain ja Levitain lijtost.

13:30 Nijn minä puhdistin heidän caikist muucalaisist/ ja

Ja minä järjestin virkatehtävät papeille ja leeviläisille, kullekin hänen toimensa mukaan,

13:31 niin myös halko-
uhrilahjan määrääkoina ja uutislahjat. Muista, Jumalani, tämä minun hyväkseni.

ten vartiat, kunkin palvelukseensa,

13:31 Ja uhrihalkoja määrätyillä ajoilla, ja ensimmäisiä heidelmiä. Minun Jumalani, muista minua hyvydellä!

asetin Pappein ja Lewitain wartian/ idzecungin heidän palveluksens.

13:31 Ja uhrihalcoja määrätyillä aigoilla/ ja ensimmäisiä heidemitä. Minun Jumalan muista minun hywydellä.

ESTERIN KIRJA

1 LUKU

1:1 Ahasveroksen aikana - sen Ahasveroksen, joka hallitsi Intiasta Etiopiaan saakka, sataa kahtakymmentä seitsemää maakuntaa - siihen aikaan,

1:2 kun kuningas Ahasveros istui kuninkaallisella valtaistuimellansa, joka oli Suusanin linnassa, tapahtui tämä.

1:3 Kolmantena hallitusvuotenaan hän laittoi pidot kaikille ruhtinaillensa ja palvelijoillensa. Persian ja Meedian voima, ylimykset ja maaherrat olivat hänen luonansa,

1:4 ja hän näytti heille kuninkaallisen kunniansa rikkautta ja suuruutensa loistavaa koomeutta monta päivää, sata kahdeksankymmentä päivää.

1:5 Ja kun ne päivät olivat kuluneet, laittoi kuningas kaikelle Suusanin linnan väelle, niin pienille kuin suurillekin, kuninkaan palatsin puutarhan esipihaan seitsenpäiväiset pidot.

1:6 Pellava-, puuvilla- ja punasiniverhoja oli kiinnitetty valkoisilla pellavanauhoilla ja purppuranpunaisilla nauhoilla hopeatankoihin ja valkomar-

ESTER

1 LUKU

1:1 Siihen aikaan, kuin Ahasverus hallitsi Indiasta Etiopiaan asti, sataa ja seitsemääkolmattakymmentä maakuntaa,

1:2 Ja kuin hän istui valtakuntansa istuimella, Susanin linnassa,

1:3 Kolmantena hallituksen-
sa vuonna, teki hän pidot kaikille päämiehillensä ja palvelioillensa, Persian ja Median sodanpäämiehille ja maakuntain hallitsioille hänen edessänsä,

1:4 Näyttäin heille valtakuntansa kunnian rikkautet ja herrautensa kalliit kaunistukset monta päivää, sata ja kahdeksankymmentä päivää.

1:5 Ja kuin ne päivät olivat täytetyt, teki kuningas kaikelle kansalle, joka Susanin linnassa oli, sekä suurille että pienille pidot seitsemäksi päiväksi, kuninkaallisen huoneen yrttitarhan salissa.

1:6 Siellä riippuivat valkiat, viheriäiset ja sinertävät seinävaatteet, yhteen sidotut kalliilla liiniaisilla ja purppuraisilla siteillä hopiarenkaisa, marmorikivisten patsas-

Estherin Kirja

I. Lucu

1:1 Sijhen aican cosca Ahasverus hallidzi Indiast Ethiopian asti/ sata ja seidzemen colmattakymmendä maacunda.

1:2 Ja cuin hän istui hänen Cuningalisella istuimellans Susanin linnas.

1:3 Colmandena hänen hallituxens vuonna/ teki hän pidon caikille hänen Försteillens/ palwelioillens ja wäkewillens Persiast ja Medist/ ja maan wanhimmillens maacundain ylimmäisille.

1:4 Näyttäin heille Cuningalisen waldacundans cunnian rikkautet/ ja hänen Herraudens callit caunistuxet monexi päiwäxi/ nimittäin/ sadaxi ja cahdexaxikymmenexi päiwäxi.

1:5 Ja nijden päiwäin peräst teki Cuningas caikelle Cansalle/ cuin Susanin linnas oli/ sekä suurille että pienille pidon seidzemexi päiwäxi/ Cuningalisen Salin porstuas.

1:6 Siellä ripuit walkiat/ punaiset ja kellaiset seinäwaattet/ yhten sidotut callilla lijnaisilla ja purpuraisilla siteillä hopiarengais marmorkiwisten

moripyväisiin. Kulaisia ja hopeaisia lepuvuoteita oli pihalla, joka oli laskettu vihreällä ja valkoisella marmorilla, helmiäisellä ja kirjavalla marmorilla.

1:7 Juotavaa tarjottiin kultastioissa, ja astiat olivat erimuotoiset, ja kuninkaan viiniä oli viljalti, kuninkaalliseen tapaan.

1:8 Ja juomisessa oli lakina, ettei saanut olla mitään pakkoa, sillä niin oli kuningas käskenyt kaikkia hovimestareitansa, että oli tehtävä kuninkoman halun mukaan.

1:9 Myöskin kuningatar Vastilaittoi naisille pidot kuningas Ahasveroksen kuninkaalliseen palatsiin.

1:10 Seitsemäntenä päivänä, kun kuninkaan sydän oli viinistä iloinen, käski hän Mehumanin, Bistan, Harbonan, Bigtan, Abagtan, Seetarin ja Karkaan, niiden seitsemän hoviherran, jotka toimittivat palvelusta kuningas Ahasveroksen luona,

1:11 tuoda kuningatar Vastin, kuninkaallinen kruunu päässä, kuninkaan eteen, että hän saisi näyttää kansoille ja ruhtinaille hänen kauneutensa, sillä hän oli näöltään ihana.

1:12 Mutta kuningatar Vastikieltäytyi tulemasta, vaikka kuningas hoviherrojen kautta oli käskenyt. Silloin kuningas suuttui kovin, ja hänessä syntyi viha.

1:13 Ja kuningas puhui viisaille, ajantietäjille - sillä näin oli tapana esittää kuninkaan sana kaikille lain ja oikeuden

ten päällä; vuoteet olivat kullasta ja hopeasta, permanto oli laskettu viheriäisistä, valkeista, keltaisista ja mustista marmorikivistä.

1:7 Ja juomaa kannettiin kultaisilla astioilla, ja aina toisilla ja toisilla astioilla, ja kuninkaallista viinaa yltäkylä, kuninkaan varan perään.

1:8 Ja juominen tapahtui säädöksen jälkeen, niin ettei yksikään toistansa vaatinut; sillä kuningas oli niin käskenyt kaikille edeskäyville huoneessansa, tehdä jokaisen mielen nouteeksi.

1:9 Ja kuningatar Vastiteki myös pidot vaimoille kuningas Ahasveruksen kuninkaallisessa huoneessa.

1:10 Ja seitsemäntenä päivänä, kuin kuningas oli iloinen viinasta, käski hän Mehumanin, Bistan, Harbonan, Bigtan, Abagtan, Setarin ja Karkaan, seitsemän kamaripalveliaa, jotka palvelivat kuningas Ahasverusta,

1:11 Tuomaan kuningatar Vastia kuninkaan eteen hänen kuninkaallisella kruunullansa, näyttääksensä kansalle ja päämiehille hänen kauneuttansa; sillä hän oli kaunis.

1:12 Mutta kuningatar Vastieit tahtonut tulla kuninkaan käskyn jälkeen, kuin hän oli käskenyt kamaripalveliainkautta. Niin kuningas vihastui kovin, ja hänen vihansa syntyi hänessä.

1:13 Kuningas sanoi viisaille, jotka ymmärsivät maan tavat (sillä kuninkaan asia piti ratkaistaman kaikkein lain ja oikeuden ymmärtäväisten

padzasten päällä/ vuotet olit cullast ja hopiast/ permanto oli laskettu wiherjäisist/ walkeist/ kellaisist ja mustist marmorkiwist.

1:7 Ja juoma cannettin cul-laisilla astioilla/ ja aina toisilla ja toisilla astioilla ja Cuningalista wijna yldäkyllä Cuningan waran perän.

1:8 Ja ei yhtäkän waadittu juoman: sillä Cuningas oli käskenyt caikille edeskäywille hänen huonesans/ tehdä jocaidzen mielen noutexi.

1:9 JA Washi Drotning teki myös pidon waimoille Cuningas Ahasweruxen Cuningalises huones.

1:10 Ja seidzemendenä päivänä/ cosca Cuningas oli iloinen wijnast/ käski hän Mehumanin/ Bisthan/ Harbonan/ Bigthan/ Abagthan/ Setharin ja Chareaxen/ ne seidzemen Camaripalweliata/ jotca palwelit Ahaswerust Cuningast/

1:11 Tuoman Drotning Washi Cuningan eteen/ hänen Cuningalisella Cruunullans/ näyttäxens Canssalle ja Försteille hänen cauneuttans: sillä hän oli caunis.

1:12 Mutta Drotning Washieit tullut Cuningan käskyn jälkeen/ cuin hän oli käskenyt Camaripalweliointen cautta. Nijn Cuningas wihastui cowin/ ja hänen wihans syntyi hänes.

1:13 Ja Cuningas sanoi wij-saille/ jotca ymmärsit maan tawat (sillä Cuningan asia piti ratcaistaman caickein

tuntijoille,

1:14 ja hänen lähimpänsä olivat Karsena, Seetar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ja Memukan, seitsemän Persian ja Meedian ruhtinasta, jotka näkivät kuninkaan kasvot ja istuivat valtakunnan ensimmäisinä -:

1:15 "Mitä on lain mukaan tehtävä kuningatar Vastille, koska hän ei ole noudattanut käskyä, jonka kuningas Ahasveros on antanut hoviherrojen kautta?"

1:16 Niin Memukan sanoi kuninkaan ja ruhtinasten edessä: "Kuningatar Vasti ei ole rikkonut ainoastaan kuningasta vastaan, vaan myös kaikkia ruhtinaita vastaan ja kaikkia kansoja vastaan kuningas Ahasveroksen kaikissa maakunnissa.

1:17 Kun kuningattaren teko tulee kaikkien vaimojen tietoon, saattaa se heidät halveksimaan aviomiehiänsä, he kun voivat sanoa: 'Kuningas Ahasveros käski tuoda kuningatar Vastin eteensä, mutta tämä ei tullut.'

1:18 Jo tänä päivänä voivat Persian ja Meedian ruhtinattaret, jotka kuulevat kuningattaren teon, puhua siitä kaikille kuninkaan ruhtinaille, ja siitä tulee halveksimista ja suuttumusta riittämään asti.

1:19 Jos kuningas hyväksinäkee, julkaistakoon kuninkaallinen käsky ja kirjoitettakoon muuttumaton Persian ja Meedian lakeihin, ettei Vasti enää saa tulla kuningas

edessä;

1:14 Ja lähin häntä olivat: Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ja Memukan, seitsemän Persian ja Median päämiestä, jotka näkivät kuninkaan kasvot ja istuivat ylimmäisinä valtakunnassa:)

1:15 Mitä kuningatar Vastille pitää tehtävän oikeuden jälkeen, ettei hän tehnyt kuningas Ahasveruksen sanan jälkeen, hänen kamaripalveliansa kautta?

1:16 Niin sanoi Memukan kuninkaan ja päämiesten edessä: kuningatar Vasti ei ole ainoastansa tehnyt pahoin kuningasta vastaan, mutta myös kaikkia päämiehiä ja kaikkia kansoja vastaan, jotka ovat kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa.

1:17 Sillä tämä kuningattaren teko hajoo kaikkein vaimoin tykö, niin että hekin katsovat miehensä ylön silmäinsä edessä, ja sanovat: kuningas Ahasverus käski kuningatar Vastin tulla eteensä, mutta ei hän tullut.

1:18 Niin Persian ja Median päämiesten emännät sanovat tänäpäivänä kaikille kuninkaan päämiehille, kuin he kuulevat tämän kuningattaren teon; niin siitä tulee kyllä ylönkatsetta ja vihaa.

1:19 Jos siis kuninkaalle kelpaa, niin antakaan kuninkaallisen käskyn käydä ulos ja kirjoittaa Persian ja Median lakiin jota ei kengään rikkoa tohdi: ettei Vasti pidä enää tuleman kuningas

Lain ja oikeuden ymmärtäväisten edes.

1:14 Ja lähin häntä olit/ Charsena/ Sethar/ Admatha/ Tharsis/ Meres/ Marsena ja Memuchan/ seidzemen Persian ja Medin Förstiä/ jotka näit Cuningan caswot/ ja istuit ylimmäisinä waldacunnas)

1:15 Mitä Drotning Washille pitää tehtävän oikeuden jälkeen? sillä ei hän tehnyt Cuningas Ahasweruxen sanan jälkeen/ hänen Camaripalvelians cautta.

1:16 Nlin sanoi Memuchan Cuningan ja Förstein edes: Drotning Washi ei ole ainoastans tehnyt pahoin Cuningasta vastaan/ mutta myös caickia Förstejä ja caickia Canssoja vastaan/ cuin owat caikis Cuningas Ahasweruxen maacunnis.

1:17 Sillä tämä Drotningin teko hajo caickein waimoin tygö/ nijn että hekin cadzowat heidän miehensä ylön/ heidän silmäins edes/ ja sanovat: Cuningas Ahaswerus käski tulla Drotning Washin eteensä/ mutta ei hän tullut.

1:18 Nijn Persian ja Medin Förstinnat sanovat caikille Cuningan Försteille/ cosca he cuulewat tämän Drotningin tegon/ nijn sijtä tule kyllä ylöncazetta ja wiha.

1:19 Jos siis Cuningalle kelpa/ nijn andacan käskyn häneldäns käydä ulos/ ja andacan kirjoitta Persian ja Medin Lakijn/ jota ei kengän ricko tohdi/ ettei Washin

Ahasveroksen eteen ja että kuningas antaa hänen kuninkaallisen arvonsa toiselle, häntä paremmalle.

1:20 Kuninkaan antama säädös tulee tunnetuksi koko hänen valtakunnassansa, vaikka se onkin suuri, ja kaikki vaimot, niin suuret kuin pienetkin, antavat kunnian aviomiehillensä."

1:21 Tämä puhe miellytti kuningasta ja ruhtinaita, ja kuningas teki Memukanin sanan mukaan.

1:22 Hän lähetti kaikkiin kuninkaan maakuntiin - kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä - kirjeet, että joka mies olkoon herra talossaan ja saakoon puhua oman kansansa kieltä.

Ester 2 LUKU

2:1 Näiden tapausten jälkeen, kun kuningas Ahasveroksen viha oli asettunut, muisti hän Vastia ja mitä tämä oli tehnyt ja mitä hänestä oli päätetty.

2:2 Niin kuninkaan palvelijat, jotka toimittivat hänelle palvelusta, sanoivat: "Etsittäköön kuninkaalle nuoria neitsyitä, näöltään ihania.

2:3 Ja asettakoon kuningas kaikkiin valtakuntansa maakuntiin käskyläiset keräämään kaikki nuoret neitsyet, näöltään ihanat, Suusanin linnan, vaimolaan, Heegain, kuninkaan hoviherran ja vaimojen vartijan, huostaan, ja annetakoon heille heidän kauneu-

Ahasveruksen eteen, ja antakaan kuningas hänen valtakuntansa hänen lähimmäisellensä, joka on parempi häntä.

1:20 Ja tämä kuninkaan kirja, joka nyt tehdään, kuulukoon ympärinsä koko hänen valtakuntansa, joka suuri on: että jokainen vaimo pitäis miehensä kunniaassa, suurten ja pienten seassa,

1:21 Tämä kelpasi kuninkaalle ja päämiehille; ja kuningas teki Memukanin sanan jälkeen.

1:22 Niin kirjat lähetettiin kaikkiin kuninkaan maakuntiin, jokaiseen maakuntaan heidän kirjoituksensa jälkeen, ja kaikkein kansain tykö heidän kielellänsä: että jokainen mies on hallitsia huoneessansa, ja antoi puhuttaa kansansa kielellä.

2 LUKU

2:1 Näiden jälkeen, sittekuin kuningas Ahasveruksen viha asetui, muisti hän, mitä Vasti oli tehnyt, ja mitä hänestä päätetty oli.

2:2 Niin sanoivat kuninkaan palveliat, jotka häntä palvelivat: etsittäköön kuninkaalle kauniita nuoria neitseitä,

2:3 Ja lähettäkään kuningas katsojat kaikkiin valtakuntansa maakuntiin, kokoomaan kaikkia kauniita nuoria neitseitä Susanin linnan, vaimoin huoneesen, Hegen, kuninkaan kamari-palvelian käden alle, joka vaimoista piti vaarin ja antoi heille heidän kaunistuksensa;

pidä enä tuleman Cuningas Ahasweruxen eteen/ ja andacan Cuningas hänen lähimmäisellensä/ joca on parempi händä/ hänen waldacundans.

1:20 Ja tämä Cuningan kirja cuin nyt tehdän/ cuulucon ymbärins coco hänen waldacundans/ joca suuri on/ että jocainen waimo pitäis miehens cunnias/ surten ja pienden seas.

1:21 Tämä kelpais Cuningalle ja Försteille/ ja cuningas teki Memuchan sanan jälkeen.

1:22 Nijn kirjat lähetettin caickijn Cuningan maacundijn/ jocaidzeen maacundaan heidän kirjoituxens jälkeen/ ja caickein Canssain tygö heidän kielellänsä/ että jocainen mies on hallidzia hänen huonesans/ ja andoi puhutta Canssans kielellä.

II. Lucu

2:1 Näitten jälkeen/ sijttecuin Cuningas Ahasweruxen wiha asetui/ muisti hän mitä Wasthi oli tehnyt ja mitä hänestä päätetty oli.

2:2 Nijn sanoit Cuningan palveliat jotca händä palwelit: edzittäkön Cuningalle caunita nuoria neidzeitä.

2:3 Ja lähettäkön Cuningas cadzogat caickijn hänen waldacundans maacundijn/ cocoman caickia caunita nuoria neidzeitä Susanin linnan waimoin huoneseen/ Hegen Cuningan Camaripalwelian käden ala/ joca waimoist piti waurin/ ja andoi heille heidän

denhoitonsa.

2:4 Ja neitsyt, johon kuningas mieltyy, tulkoon kuningattareksi Vastin sijaan." Ja tämä puhe miellytti kuningasta, ja hän teki niin.

2:5 Suusanin linnassa oli juutalainen mies, nimeltä Mordokai, Jaairin poika, joka oli Siimein poika, joka Kiisin poika, benjaminilainen.

2:6 Hänet oli viety Jerusalemissa pakkosiirtolaisuuteen niiden pakkosiirtolaisten joukossa, jotka vietiin samalla kuin Jekonja, Juudan kuningas, jonka Nebukadnessar, Baabelin kuningas, vei pakkosiirtolaisuuteen.

2:7 Hän oli setänsä tyttären Hadassan, se on Esterin, kasvatusisä, sillä tämä oli isätön ja äiditön. Tyttö oli vartaloltaan kaunis ja näöltään ihana, ja hänen isänsä ja äitinsä kuoltua oli Mordokai ottanut hänet tyttäreksensä.

2:8 Ja kun kuninkaan käsky ja laki tuli tunnetuksi ja kun kerättiin paljon tyttöjä Suusanin linnaan Heegain huostaan, otettiin Esterkin kuninkaan palatsiin Heegain, vaimojen vartijan, huostaan.

2:9 Tyttö miellytti häntä ja sai armon hänen edessään, ja hän antoi hänelle joutuin hänen kauneudenhoitonsa ja määrätyn ravinto-osansa sekä seitsemän valiopalvelijataria kuninkaan palatsista ja siirsi hänet palvelijattarineen vaimolan parhaaseen paikkaan.

2:10 Ester ei ilmaissut kansaansa eikä syntyperäänsä,

2:4 Ja piika, joka kuninkaalle kelpaa, tulkoon kuningattareksi Vastin sijaan. Tämä kelpasi kuninkaalle, ja hän teki niin.

2:5 Ja Susanin linnassa oli Juudalainen, jonka nimi oli Mordekai Jairin poika, Siimein pojan, Kisin pojan, Jeminin mies,

2:6 Joka oli viety Jerusalemissa sen joukon kanssa, joka vietiin Jekonian Juudan kuninkaan kanssa, jonka Nebukadnessar Babelin kuningas vei pois.

2:7 Ja hän oli Hadassan, se on, Esterin, setänsä tyttären holhoja; sillä ei hänellä ollut isää eikä äitiä; ja hän oli kaunis ja hyvänmuotoinen piika; ja kuin hänen isänsä ja äitinsä kuolivat, otti Mordekai hänen tyttäreksensä.

2:8 Kun kuninkaan käsky ja laki ilmoitettiin, ja monta piikaa koottiin Susanin linnaan, Hegen käden alle, otettiin myös Ester kuninkaan huoneeseen, Hegen käden alle, joka oli vaimoin vartia.

2:9 Ja piika kelpasi hänelle, ja hän löysi laupiuden hänen edessään, ja hän joudutti hänen kaunistustensa kanssa, antaaksensa hänelle hänen osansa ja siihen seitsemän kaunista piikaa kuninkaan huoneesta; ja hän muutti hänen piikoinensa parhaaseen paikkaan vaimoin huoneeseen.

2:10 Ja ei Ester ilmoittanut hänelle kansaansa ja sukua; sillä Mordekai oli hän-

caunistuxens.

2:4 Ja se piika joka Cuningalle kelpaa/ hänen pitäis oleman Drotningin Washin sias. Tämä kelpais Cuningalle ja hän teki niin.

2:5 JA Susanin linnas oli yxi Judalainen/ jonga nimi oli Mardachai Jairin poica/ Siimein pojan/ Kisin pojan/ Jeminin pojan.

2:6 Joca oli wiety Jerusalemissa sen wiedyn joucon cansa/ joca wietin Jechonian Judan Cuningan cansa/ jonga Nebucadnessar Babelin Cuningas wei pois.

2:7 Ja hän oli Hadassan/ se on/ Estherin hänen setänsä tyttären holhoja: sillä ei hänellä ollut Isä eikä äitiä/ ja hän oli caunis ja hyvän muotoinen piika/ ja cosca hänen Isänsä ja äitinsä cuolit/ otti Mardachai hänen tyttärexens.

2:8 Cosca Cuningan käsky ja laki ilmoitettiin/ ja monda piika coottiin Susanin linnaan/ Hegen käden ala/ otettiin myös Esther Cuningan huoneeseen/ Hegen käden ala/ joca oli vaimoin vartia.

2:9 Ja piika kelpais hänelle/ ja hän löysi laupiuden hänen edessään/ ja hän joudutti hänen caunistustensa cansa/ andaxens hänelle hänen osansa ja siihen seitsemän kaunista piika Cuningan huoneeseen/ ja hän pani hänen piikoinensa parhaseen paikan vaimoin huoneeseen.

2:10 Ja ei Esther ilmoittanut hänelle hänen Canssans ja

sillä Mordokai oli häntä kieltänyt sitä ilmaistemasta.

2:11 Mutta Mordokai käyskenteli joka päivä vaimolan esipihan edustalla saadakseen tietää, voiko Ester hyvin ja mitä hänelle tapahtui.

2:12 Kun jonkun tytön vuoro tuli mennä kuningas Ahasveroksen tykö, sittenkuin hänelle oli kaksitoista kuukautta tehty, niinkuin vaimoista oli määrätty - sillä niin pitkä aika kului heidän kauneudenhoitoonsa: kuusi kuukautta mirhaöljyllä, toiset kuusi kuukautta hajuaineilla sekä muilla naisten kauneudenhoitokeinoilla - meni tyttö kuninkaan tykö.

2:13 Kaikki, mitä hän pyysi, annettiin hänelle mukaan vaimolasta kuninkaan palatsiin.

2:14 Illalla hän meni, ja aamulla hän palasi toiseen vaimolaan kuninkaan hoviherran Saasgaan, sivuvaimojen vartijan, huostaan; ei hän enää mennyt kuninkaan tykö, paitsi jos kuningas oli häneen mieltynyt ja hänet nimeltään kutsuttiin.

2:15 Kun Esterille, Mordokain sedän Abihailin tyttäreille, jonka Mordokai oli ottanut tyttärekseen, tuli vuoro mennä kuninkaan tykö, ei hän halunnut mukaansa muuta, kuin mitä Hegei, kuninkaan hoviherra, vaimojen vartija, neuvoi. Ja Ester sai armon kaikkien

kieltänyt ilmoittamasta.

2:11 Ja Mordekai käyskenteli joka päivä neitsyitten huoneen porstuan edessä, että hän olis saanut tietää, kävi-kö Esterille hyvin ja mitä hänelle tapahtuis.

2:12 Ja kuin itsekunkin pienen määrätty aika tuli mennä kuningas Ahasveroksen tykö, sittekuin hän oli ollut kaksitoistakymmentä kuukautta vaimoin tavan jälkeen kaunistuksessa; (sillä heidän kaunistuksellansa piti oleman niin paljo aikaa: kuusi kuukautta myrhamiöljyllä, ja kuusi kuukautta kalliilla voiteilla, ja muilla vaimoin kaunistuksilla:)

2:13 Niin piika meni kuninkaan tykö; ja jonka hän tahdoin, se piti hänelle annettaman, joka piti hänen kanssansa menemän vaimoin huoneesta kuninkaan huoneeseen.

2:14 Ehtoona hän tuli, ja huomeneltain palasi toiseen vaimoin huoneeseen, Saasgaksen, kuninkaan kamaripalvelian käden alle, joka oli vaimoin vartia. Ja ei hänen pitänyt palajaman kuninkaan tykö, muutoin jos kuningas häntä tahtoi ja kutsutti häntä nimeltänsä.

2:15 Kuin Esterin, Abihailin, Mordekain sedän, tyttären (joka hän oli ottanut tyttärekseksi) aika joutui tulla kuninkaan tykö, ei hän mitään muuta anonut, vaan mitä Hegei kuninkaan kamaripalvelia, vaimoin vartia, sanoi; ja Ester löysi armon kaikkein edessä, jotka hänen näkivät.

sucuan: sillä Mardochoi oli häntä kieltänyt ilmoittamast.

2:11 Ja Mardochoi käyskenteli jocopäivä neidzytten Camarin porstuan edes/ että hän olis saanut tietä/ jos Estherin hywin käwis/ ja mitä hänelle tapahduis.

2:12 Ja cosca idzecungin neidzen määrätty aica tuli mennä Cuningas Ahasweruxen tygö/ sijttecuin hän oli ollut caxitoistakymmendä Cuucautta vaimoin caunistuxes (sillä heidän caunistuxellans piti oleman nijn paljo aica/ nimitäin cuusi Cuucautta Balsamilla ja Myrrhamilla/ ja cuusi Cuucautta calleilla woiteilla/ ja muilla vaimoin caunistuxilla.)

2:13 Nijn pijca meni Cuningan tygö/ ja jonga hän tahdoi/ piti hänelle annettaman/ joca piti hänen cansans menemän vaimoin huonest Cuningan huoneeseen.

2:14 Ehtona hän tuli/ ja huomeneltain palais toiseen vaimoin huoneeseen Saasgaxen Cuningan Camaripalvelian käden ala/ joca oli vaimoin vartia/ ja ei hänen pitänyt palajaman Cuningan tygö muutoin jos Cuningas häntä tahdoi ja cudzutti häntä nimeldäns.

2:15 COsca Estherin Abihailin Mardochoin sedän tyttären aica joutui/ (jonga hän oli ottanut tyttärexens) tulla Cuningan tygö/ ei hän mitään muuta anonut/ waan mitä Hegei Cuningan Camaripalvelia vaimoin vartia sanoi: ja Esther löysi armon caickein

kien niiden edessä, jotka näkivät hänet.

2:16 Ester vietiin kuningas Ahasveroksen tykö hänen kuninkaalliseen palatsiinsa kymmenennessä kuussa, se on teebet-kuussa, hänen seitsemäntenä hallitusvuotenansa.

2:17 Ja Ester tuli kuninkaalle kaikkia muita naisia rakkaammaksi ja sai hänen edessään armon ja suosion ennen kaikkia muita neitsyitä, niin että tämä pani kuninkaallisen kruunun hänen päähänsä ja teki hänet kuningattareksi Vastin sijaan.

2:18 Ja kuningas laittoi suuret pidot kaikille ruhtinailleen ja palvelijoilleen, pidot Esterin kunniaksi, ja myönsi maakunnille veronhuojennusta ja jakelutti lahjoja, kuninkaalliseen tapaan.

2:19 Kun neitsyitä koottiin toinen kerta ja Mordokai istuskeli kuninkaan portissa

2:20 - eikä Ester ollut ilmaissut syntyperäänsä eikä kansaansa, sillä Mordokai oli häntä siitä kieltänyt; Ester näet teki, mitä Mordokai käski, samoin kuin ollessaan hänen kasvattinansa -

2:21 niin siihen aikaan, Mordokain istuskellessa kuninkaan portissa, Bigtan ja Teres, kaksi kuninkaan hoviherraa, ovenvartioita, suuttuivat ja etsivät tilaisuutta käydäkseen käsiksi kuningas Ahasverokseen.

2:22 Mutta se tuli Mordokain tietoon, ja hän ilmaisi sen kuningatar Esterille, ja Ester

2:16 Ja Ester otettiin kuningas Ahasveruksen tykö kuninkaalliseen huoneeseen kymmenentenä kuukautena, joka kutsutaan Tebet, seitsemäntenä hänen valtakuntansa vuonna.

2:17 Ja kuningas rakasti Esteriä enempi kuin kaikkia muita vaimoja, ja hän löysi armon ja laupiuden hänen edessään enempi kuin kaikki muut neitset; ja hän pani kuninkaallisen kruunun hänen päähänsä ja teki hänen kuningattareksi Vastin sijaan.

2:18 Ja kuningas teki kaikille päämiehillensä ja palveliollensa suuret pidot, ja ne pidot olivat Esterin tähden; ja hän teki maakunnille levon, ja antoi lahjoja kuninkaan varan jälkeen.

2:19 Ja kuin neitset toisen kerran koottiin, istui Mordokai kuninkaan portissa.

2:20 Ja ei Ester ollut vielä ilmoittanut sukuansa eikä kansaansa, niinkuin Mordokai hänelle oli käskenyt; sillä Ester teki Mordekain sanan jälkeen, niinkuin silloinkin, kuin hän hänen kasvatti.

2:21 Silloin kuin Mordekai istui kuninkaan portissa, vihastuivat kaksi kuninkaan kamaripalveliaa, Bigtan ja Teres, ovenvartiat, ja aikoivat heittää kätensä kuningas Ahasveruksen päälle.

2:22 Ja Mordekai sai sen tietää ja ilmoitti kuningatar Esterille; ja Ester sanoi Mordekain puolesta sen kuninkaal-

edes cuin hänen näit.

2:16 Ja Esther otettiin Cuningas Ahasweruxen tykö Cuningaliseen huoneeseen/ kymmenendenä Cuucautena/ joca cudzutan Tebeth/ seidzemen denä hänen waldacundans vuonna.

2:17 Ja Cuningas racasti Estheri enä cuin caickia muita waimoja/ ja hän löysi armon ja laupiuden hänen edesän enä cuin caicki muut neidzet/ ja hän pani Cuningalisen cruunun hänen päähänsä/ ja teki hänen Drotningixi Wasthin sijaan.

2:18 Ja Cuningas teki caikille hänen Försteillens ja palweliollens suuren pidon/ ja se pito oli Estherin tähden/ ja hän andoi maan lewätä/ ja janoi Cuningalisia lahjoja.

2:19 Ja cosca neidzet toisen kerran coottin/ istui Mardochai Cuningan portis.

2:20 Ja ei Esther ollut vielä ilmoittanut sucuans eikä Canssans/ nijncuin Mardochai hänelle oli käskenyt: sillä Esther teki Mardochain sanan jälken/ nijncuin silloingin/ cosca hän hänen caswatti.

2:21 Silloin cosca Mardochai istui Cuningan portis/ wihastuit caxi Cuningan Camaripalweliata Bighthan ja Theres owenwartiat/ ja aiwoit heittä kätens Cuningas Ahasweruxen päälle.

2:22 Ja se sanottin Mardochaille/ ja hän andoi Drotningi Estherin sen tietä. Ja

sanoi sen Mordokain nimessä le. kuninkaalle.

2:23 Ja asia tutkittiin, ja kun se havaittiin todeksi, ripustettiin ne molemmat hirsipuuhun. Ja se kirjoitettiin aikakirjaan kuningasta varten.

Ester 3 LUKU

3:1 Näiden tapausten jälkeen kuningas Ahasveros korotti agagilaisen Haamanin, Hammedatan pojan, ylensi hänet ja antoi hänelle ylimmän sijan kaikkien ruhtinasten joukossa, jotka olivat hänen luonansa.

3:2 Ja kaikki kuninkaan palvelijat, jotka olivat kuninkaan portissa, polvistuivat ja heittäytyivät maahan Haamanin edessä, sillä niin oli kuningas käskenyt häntä kohdella. Mutta Mordokai ei polvistunut eikä heittäytynyt maahan.

3:3 Niin kuninkaan palvelijat, jotka olivat kuninkaan portissa, sanoivat Mordokaille: "Miksi sinä rikot kuninkaan käskyn?"

3:4 Ja kun he joka päivä sanoivat hänelle näin, mutta hän ei heitä totellut, ilmoittivat he tämän Haamanille, nähdäksensä, oliko Mordokain sanoma syy pätevä; sillä hän oli ilmoittanut heille olevansa juutalainen.

3:5 Kun Haaman näki, ettei Mordokai polvistunut eikä heittäytynyt maahan hänen edessään, tuli Haaman kiukkua täyteen.

3:6 Kun hänelle oli ilmoitettu, mitä kansaa Mordokai oli, vähäksyi hän käydä käsiksi yksin Mordokaihin: Haaman

2:23 Ja kuin sitä tutkisteltiin, löydettiin se todeksi, ja he hirtettiin molemmat puuhun. Ja se kirjoitettiin aikakirjaan kuninkaan edessä.

3 LUKU

3:1 Kuin nämät olivat tapahtuneet, teki kuningas Ahasverus Hamanin, Medatan pojan, Agagilaisen, suureksi, ja korotti hänen, ja pani hänen istuimensa ylemmäksi kaikkia päämiehiä, jotka hänen tykönänsä olivat.

3:2 Ja kaikki kuninkaan palvelijat, jotka kuninkaan portissa olivat, notkistivat polviensa ja kumarsivat Hamania; sillä niin oli kuningas käskenyt; mutta Mordekai ei notkistanut polviensa eikä kumartanut.

3:3 Niin kuninkaan palvelijat, jotka kuninkaan portissa olivat, sanoivat Mordekaille: miksi sinä rikot kuninkaan käskyn?

3:4 Ja koska he joka päivä sitä hänelle sanoivat, ja ei hän totellut heitä, ilmoittivat he sen Hamanille, nähdäksensä, olisiko senkaltainen Mordekain työ pysyväinen; sillä hän oli sanonut itsensä Juudalaiseksi.

3:5 Ja kuin Haman näki, ettei Mordekai notkistanut polviensa hänen edessään eikä kumartanut häntä, tuli hän kiukkua täyteen.

3:6 Ja hän luki vähäksi laskea ainoastansa Mordekain päälle kättänsä; sillä he olivat hänelle tietäväksi tehneet Mordekain kansan;

Esther sanoi MardoCHAIN puolesta sen Cuningalle.

2:23 Ja cosca sitä tutkisteldin/ löyttin se todexi/ ja he hirtettin molemmat puuhun/ ja se kirjoitettin Aicakirjaan Cuningan edes

III. Lucu

3:1 COsca nämät olit tapahtunet/ teki Cuningas Ahasverus Hamanin Medathan Agagilaisen pojan suurexi/ ja corgotti hänen/ istuimens ylemmä caickia Förstejä/ cuin hänen tykönäns olit.

3:2 Ja caicki Cuningan palweliat/ jotca Cuningan portis notkistit polwejans ja cumarsit Hamanit: sillä nijn oli Cuningas käskenyt/ mutta Mardochai ei notkistanut polwejans eikä cumartanut.

3:3 Nijn Cuningan palweliat/ jotca Cuningan portis olit/ sanoit Mardochaille: mixis ricot Cuningan käskyn?

3:4 Ja cosca he jocapäiwä sitä hänelle sanoit/ ja ei hän totellut heitä/ ilmoitit he sen Hamanille/ nähdäxens jos sencaltainen MardoCHAIN työ olis pysywäinen: sillä hän oli sanonut hänens Judalaisexi.

3:5 JA cuin Haman näki ettei Mardochai notkistanut polwians hänen edesäns/ eikä cumartanut händä/ wihastui hän juuri cowin.

3:6 Ja hän wähäxi luki laskea ainoastans MardoCHAIN päälle kättäns: sillä he olit tiettäwäxi tehnet MardoCHAIN Canssan:

etsi tilaisuutta hävittääkseen kaikki juutalaiset, Mordokain kansan, Ahasveroksen koko valtakunnasta.

3:7 Ensimmäisessä kuussa, se on niisan-kuussa, kuningas Ahasveroksen kahdententoista vuotena, heitettiin Haamanin edessä puur'ia, se on arpaa, jokaisesta päivästä ja jokaisesta kuukaudesta, kahdenteentoista kuukauteen, se on adar-kuuhun, asti.

3:8 Ja Haaman sanoi kuningas Ahasverokselle: "On yksi kansa hajallaan ja erillään muiden kansojen seassa sinun valtakuntasi kaikissa maakunnissa. Heidän lakinsa ovat toisenlaiset kuin kaikkien muiden kansojen, he eivät noudata kuninkaan lakeja, eikä kuninkaan sovi jättää heitä rauhaan.

3:9 Jos kuningas hyväksi näkee, kirjoitettakoon määräys, että heidät on tuhottava; ja minä punnitsen kymmenentuhatta talenttia hopeata virkamiehille, vietäväksi kuninkaan aarrekammioihin."

3:10 Niin kuningas otti kädessään sinettisormuksensa ja antoi sen agagilaiselle Haamanille, Hammedatan pojalle, juutalaisten vastustajalle.

3:11 Ja kuningas sanoi Haamanille: "Hopea olkoon annettu sinulle, ja samoin se kansa, tehdäksesi sille, mitä hyväksi näet."

3:12 Niin kutsuttiin kuninkaan kirjurit ensimmäisessä kuussa, sen kolmantenatoista päivänä, ja kirjoitettiin, aivan niinkuin Haaman käski, määräys ku-

mutta Haman pyysi teloittaa kaikkea Mordekain kansaa, Juudalaisia, jotka olivat koko kuningas Ahasveruksen valtakunnassa.

3:7 Ensimmäisellä kuulla, se on Nisan kuu, kuningas Ahasveroksen toisena vuonna toistakymmentä, heitettiin Pur, se on arpa, Hamanin edessä, päivä päivältä, ja kuukaudesta niin toiseen kuuhun toistakymmentä, se on kuu Adar.

3:8 Ja Haman sanoi kuningas Ahasverokselle: yksi kansa on hajoitettu ja jaettu kansain sekaan kaikissa sinun valtakuntas maakunnissa; ja heidän lakinsa on toisin kuin kaikkein kansain, ja ei he tee kuninkaan lain jälkeen; ei se ole kuninkaalle hyödyllinen, että heidän niin olla annetaan.

3:9 Jos kuninkaalle kelpaa, niin kirjoitettakoon, että ne hukutettaisiin; niin minä tahdon punnita kymmenentuhatta leiviskää hopiaa virkamiesten käsiin, vietää kuninkaan tavaroihin.

3:10 Silloin kuningas otti sormuksen sormestansa ja antoi sen Hamanille, Medathan Agagilaisen pojalle, Juudalaisten vihamiehelle.

3:11 Ja kuningas sanoi Haamanille: se hopia olkoon annettu sinulle, niin myös kansa, tehdäkses heille, mitäs tahdot.

3:12 Niin kuninkaan kirjoittajat kutsuttiin kolmantena päivänä toistakymmentä ensimmäistä kuuta, ja kirjoitettiin niinkuin Haman käski kuninkaan ylimmäisten ja

mutta pyysi teloittaa caickia Mardochain Canssa Judalaisia/ jotca olit coco Cuningas Ahasweruxen waldacunnas.

3:7 Ensimmäisellä Cuulla/ se on/ Nisan Cuulla/ Cuningas Ahasweruxen toisna vuonna toistakymmentä/ heitettiin arpa Hamanin edes päivä päiväldä ja cuucaudelda nijn toiseen Cuuhun toistakymmentä/ se on/ Cuu Adar.

3:8 Ja Haman sanoi Cuningas Ahasweruxelle: yxi Canssa on hajotettu ja jaettu caickein Canssain secan/ caickijn sinun waldacundas maacundijn/ ja heidän lakins on toisin cuin caickein Canssain/ ja ei he tee Cuningan lain jälken/ ei Cuningan tule sitä kärsiä/ että heidän nijn olla annetan.

3:9 Jos Cuningalle kelpa/ nijn kirjoitettacon/ että ne hucutetaisin/ nijn minä punnidzen kymmenen tuhatta leiwiskä hopiata wircamiesten käsiijn/ weitä Cuningan Camarijn.

3:10 Silloin otti Cuningas sormuxen sormestans ja antoi Hamanille/ Medathan Agagilaisen pojalle Judalaisten wihamiehelle.

3:11 Ja Cuningas sanoi Haamanille: se hopia olcon sinun/ nijn myös Canssa/ tee heille mitäs tahdot.

3:12 Nlin Cuningan kirjoittajat cudzuttin colmandenatoistakymmendenä päivänä ensimmäisestä Cuusta/ ja kirjoitettiin nijncuin Haman käski Cu-

ninkaan satraapeille ja jokaisen maakunnan käskynhaltijoille ja jokaisen kansan ruhtinaille, kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä. Kuningas Ahasveroksen nimessä se kirjoitettiin ja sinetöitiin kuninkaan sinetisormuksella.

3:13 Ja juoksijain mukana lähetettiin kaikkiin kuninkaan maakuntiin kirjeet, että oli hävitettävä, tapettava ja tuhattava kaikki juutalaiset, nuoret ja vanhat, lapset ja vaimot, samana päivänä, kahdennentoista kuun, se on adar-kuun, kolmantenatoista päivänä, ja että oli ryöstettävä, mitä heiltä oli saatavana saalista.

3:14 Kirjeen jäljennös oli julkaistava lakina jokaisessa maakunnassa, tiedoksi kaikille kansoille, että olisivat valmiit tuona päivänä.

3:15 Juoksijat lähtivät kuninkaan käskystä kiiruusti matkaan kohta, kun laki oli annettu Suusanin linnassa. Kuningas ja Haaman istuivat juomaan, mutta Suusanin kaupunki oli hämmästyksissään.

Ester 4 LUKU

4:1 Kun Mordokai sai tietää kaiken, mitä oli tapahtunut, repäisi Mordokai vaatteensa, pukeutui säkkiin ja tuhkaan ja meni keskelle kaupunkia ja huuteli kovia ja katkeria valitushuutoja.

4:2 Ja hän meni kuninkaan portin edustalle asti, sillä si-

maaherrain tykö, sinne ja tänne maakuntiin, ja jokaisen kansan päämiesten tykösiellä ja täällä, itsekunakin kansan kirjoituksen jälkeen ja heidän kielellänsä; kuningas Ahasveruksen nimellä oli se kirjoitettu ja kuninkaan sormuksella lukittu.

3:13 Ja kirjat lähetettiin juoksijain kautta kaikkiin kuninkaan maakuntiin, hukkuttamaan, tappamaan ja teloittamaan kaikkia Juudalaisia, nuoria ja vanhoja, lapsia ja vaimoja yhtenä päivänä, kuin oli kolmastoistakymmenes päivä toista kuu-ta toistakymmentä, se on kuu Adar, ja ryöstämään heidän saaliinsa.

3:14 Kirja oli näin: käsky on annettu kaikkiin maakuntiin, julistettaa kaikille kansoille, että heidän piti oleman sinä päivänä valmiit.

3:15 Ja juoksijat menivät kiiruusti kuninkaan käskyn jälkeen; ja käsky annettiin Susanin linnassa. Ja kuningas ja Haman istuivat ja joivat; mutta Susanin kaupunki oli hämmästyksissä.

4 LUKU

4:1 Kuin Mordekai ymmärsi kaikki mitä tapahtunut oli, repäisi hän vaatteensa, ja puetti itsensä säkillä ja tuhalla, ja meni keskelle kaupunkia ja huusi suurella äänellä ja surkiasti,

4:2 Ja tuli kuninkaan portin eteen; sillä ei ollut luvallinen yhdenkään mennä kunin-

ningan Förstein ja maan wanhinden tygö/ sinne ja tänne maacundijn/ ja jocaidzen Canssan päämiesten tygösiellä ja täällä/ idzecungin Canssan kirjoituxen jälkeen/ ja heidän kielilläns Cuningas Ahasweruxen nimellä/ ja Cuningan sormuxella lukittu.

3:13 Ja kirjat lähetettiin juoxewitten cautta caickijn Cuningan maacundijn/ hucuttaman/ tappaman ja teloittaman caickia Judalaisia nuoria ja wanhoja/ lapsia ja waimoja/ yhtenä päivänä/ cuin oli colmastoistakymmenes päivä toisesta Cuusta toistakymmentä/ se on Cuu Adar/ ja ryöstämän heidän tawarans.

3:14 JA kirja oli näin: käsky on annettu caickijn maacundijn/ caikille Canssoille/ että heidän piti oleman sinä päivänä walmit.

3:15 Ja juoxewat menit kijrust Cuningan käskyn jälkeen. Ja käsky pandin Susanin linnaan. Ja Cuningas ja Haman istuit ja joit/ mutta Susanin Caupungi oli hämmästyxis.

IV. Lucu

4:1 Slittecuin Mardochai ymmärsi caicki mitä tapahtunut oli/ rewäis hän waattens/ ja puetti idzens säkillä ja tuhwalla/ ja meni keskelle Caupungita/ ja huusi suurella änellä ja surkiast.

4:2 Ja tuli Cuningan portin eteen: sillä ei ollut luwallinen

sälle kuninkaan porttiin ei saanut mennä säkkiin puettu-
na.

4:3 Jokaisessa maakunnassa, joka paikassa, mihin kunin-
kaan käsky ja hänen lakinsa
tuli, syntyi juutalaisten kes-
kuudessa suuri suru: paastot-
tiin, itkettiin ja valitettiin; mo-
net levittivät allensa säkin ja
tuhkaa.

4:4 Kun Esterin palvelijattaret
ja hänen hoviherransa tulivat
ja kertoivat hänelle tämän,
joutui kuningatar suureen
tuskaan, ja hän lähetti vaat-
teita, että Mordokai puettai-
siin niihin ja että hän riisuisi
säkin yltään, mutta hän ei
ottanut niitä vastaan.

4:5 Niin Ester kutsui Hatakin,
joka oli kuninkaan hoviherroja
ja jonka tämä oli asettanut
häntä palvelemaan, ja käski
hänet Mordokain luo, saadak-
seen tietää, mitä ja mistä
syystä tämä kaikki oli.

4:6 Niin Hatak meni Mordo-
kain luo kaupungin torille,
joka on kuninkaan portin
edustalla,

4:7 ja Mordokai ilmoitti hä-
nelle kaikki, mitä hänelle oli
tapahtunut, ja myös tarkal-
leen, kuinka paljon hopeata
Haaman oli luvannut punnita
kuninkaan aarrekammioihin
juutalaisten tuhoamisesta.

4:8 Myös jäljennöksen sen
lain sanamuodosta, joka Suu-
sanissa oli annettu heidän
hävittämisekseen, hän antoi
hänelle, että hän näyttäisi
sen Esterille ja ilmoittaisi tälle
asian sekä velvoittaisi häntä
menemään kuninkaan luo

kaan portista sisälle, jonka
yllä säkki oli.

4:3 Ja Juudalaisilla oli suuri
parku kaikissa maakunnis-
sa, joihin kuninkaan sana ja
käsky tuli, ja moni paastosi,
itki ja murehti, ja makasi
säkissä ja tuhassa.

4:4 Niin Esterin piijat ja hä-
nen kamaripalveliansa tuli-
vat ja ilmoittivat sen hänelle.
Niin kuningatar peljästyi ko-
vin, ja lähetti vaatteet Mor-
dekain yllensä pukea, ja
käski säkin panna yltänsä
pois; mutta ei hän ottanut.

4:5 Niin Ester kutsui Hata-
kin kuninkaan kamaripalve-
lian, joka hänen edessänsä
seisoi, ja käski hänen Mor-
dekain tykö tiedustelemaan,
mikä se on ja minkätähden
hän niin teki?

4:6 Niin Hatak meni Morde-
kain tykö kaupungin kadulle
kuninkaan portin eteen.

4:7 Ja Mordekai sanoi hänel-
le kaikki, mitä hänelle tapah-
tunut oli, ja sen hopian, jon-
ka Haman oli luvannut pun-
nita kuninkaan tavaroihin
Juudalaisten tähden, että he
surmattaisiin.

4:8 Ja hän antoi hänelle kir-
joituksen siitä käskystä, joka
Susanissa oli annettu, että
he piti teloitettaman, osoit-
taaksensa sen Esterille ja
antaaksensa hänelle tietää,
että hän käskis hänen men-
nä kuninkaan tykö ja rukoil-
la häntä hartaasti kansansa
edestä.

yhdengän mennä Cuningan
portist sisälle/ jonga päällä
säkki oli.

4:3 Ja Judalaisilla oli suuri
parcu caikis maacunnis/ joi-
hin Cuningan sana ja käsky
tuli/ ja moni paastois/ itki ja
murhetti/ ja macais säkis ja
tuhwas.

4:4 Nijn Estherin pijcat ja hä-
nen Camaripalwelians tulit ja
ilmoitit sen hänelle. Nijn
Drotning peljästyi cowin/ ja
lähetti waattet Mardochain
päällens puke/ ja käski säkin
panna päädäns pois/ mutta
ei hän tahtonut.

4:5 Nlin Esther cudzui Ha-
tacin Cuningan Camaripalwe-
lian/ joca hänen edesäns
seisoi/ ja käski hänen Mar-
dochain tygö/ tiedustaman/
mikä on/ ja mingätähden hän
nijn teki.

4:6 Nijn Hatach meni Mar-
dochain tygö Caupungin ca-
tulle Cuningan portin etten.

4:7 Ja Mardochai sanoi hä-
nelle caicki mitä hänelle ta-
pahtunut oli/ ja sen hopian
cuin Haman oli luvannut
punnita Cuningan Camarijn
Judalaisten tähden/ että he
surmataisin.

4:8 Ja hän andoi hänelle kir-
joituxen sijtä käskyst/ joca
Susanis oli cuulutettu/ että
heidän piti teloitettaman/
osottaxens sen Estherille ja
andaxens hänelle tietä/ että
hän käskis hänen mennä Cu-
ningan tygö/ ja rucoilla hän-

anomaan armoa ja rukoilemaan häntä kansansa puolesta.

4:9 Niin Hatak meni ja kertoi Esterille Mordokain sanat.

4:10 Mutta Ester puhui Hatakille ja käski hänen sanoa Mordokaille:

4:11 "Kaikki kuninkaan palvelijat ja kuninkaan maakuntien kansa tietävät, että kuka ikänä, mies tai nainen, kutsu-matta menee kuninkaan luosisempään esipihaan, on laki sama jokaiselle: hänet surmataan; ainoastaan se, jota kohti kuningas ojentaa kultavaltikkansa, jää eloon. Mutta minua ei ole kolmeenkymmeneen päivään kutsuttu tulemaan kuninkaan tykö."

4:12 Kun Mordokaille kerrottiin Esterin sanat,

4:13 käski Mordokai vastata Esterille: "Älä luulekaan, että sinä, kun olet kuninkaan linnassa, yksin kaikista juutalaisista pelastut.

4:14 Jos sinä tänä aikana olet vaiti, tulee apu ja pelastus juutalaisille muualta, mutta sinä ja sinun isäsi perhe tuhoudutte. Kuka tietää, etkö sinä juuri tällaista aikaa var-ten ole päässyt kuninkaalliseen arvoon?"

4:15 Niin Ester käski vastata Mordokaille:

4:16 "Mene ja kokoa kaikki Suusanin juutalaiset, ja paastotkaa minun puolestani; olkaa syömättä ja juomatta kolme vuorokautta, yöt ja

4:9 Ja kuin Hatak tuli ja ilmoitti Esterille Mordekain sanat,

4:10 Puhui Ester Hatakille ja käski hänen Mordekaille (sanoa):

4:11 Kaikki kuninkaan palvelijat ja kuninkaan maakuntain kansa tietävät, että kuka ikänä mies eli vaimo menee kuninkaan tykö sisimäiselle kartanolle, joka ei ole kutsuttu, hänen tuomionsa on, että hänen pitää kuoleman muutoin jos kuningas ojentaa kultaisen valtikan hänen puoleensa, että hän eläis; ja en minä ole kutsuttu kolmenakymmenenä päivänä kuninkaan tykö.

4:12 Ja kuin Esterin sanat sanottiin Mordekaille,

4:13 Käski hän sanoa Esterille jälleen: älä luulekaan, että vapahdat henkes paremmin kuin kaikki muut Juudalaiset, vaikka kuninkaan huoneessa olet.

4:14 Sillä jos sinä tähän aikaan peräti vaikenet, niin Juudalaiset saavat kuitenkin avun ja pelastuksen muualta, ja sinä ja isäs huone pitää sitte hukkuman. Ja kuka tietää, ehkä olet sinä tämän ajan tähden tullut kuninkaan valtakuntaan?

4:15 Ester käski Mordekaita vastata:

4:16 Mene ja kokoa kaikki Juudalaiset, jotka Susanis ovat, ja paastotkaa minun edestäni, ettette syö ettekä juo kolmena päivänä yöllä eli päivällä; minä paastoon

dä hänen Canssans edest.

4:9 JA cuin Hatach tuli ja sanoi Estherille MardoCHAIN sanat.

4:10 Sanoi Esther Hatachille/ ja käski MardoCHAIN tygö:

4:11 Caicki Cuningan palweliat/ ja caicki Cuningan maacundain Canssa tietä/ että cuca ikänäns mene Cuningan tygö sisälmäiselle cartanolle/ joca ei ole cudzuttu/ hänen duomions on/ että hänen pitä cohta cuoleman/ olis se mies eli waimo/ (muutoin jos Cuningas ojenda cullaisen waldican hänen puoleens/ että hän eläis) ja en minä ole cudzuttu colmenakymmenenä päiwänä Cuningan tygö.

4:12 Ja cosca Estherin sanat sanottin MardoCHaille:

4:13 Käski hän sanoa Estherille jälleens: älä luuleckan/ että päästät henges caickein Judalaisten ehton/ ehkä Cuningan huones olet

4:14 Sillä jos sinä tähän aican peräti waickenet/ nijn Judalaiset saawat cuitengin awun ja pääsemyxen mualda/ ja sinä ja sinun Isäs huone pitää sijte huckuman. Ja cuca tietä jos sinä olet tämän ajan tähden tullut Cuningan waldacundaan?

4:15 Esther käski MardoCHait wastata:

4:16 Mene ja coco caicki Judalaiset/ cuin Susanis owat/ ja paastocat minun edestäni/ ettet te syö colmena päiwänä yöllä eli päiwällä/ minä paas-

päivät. Myös minä palvelijattarineni samoin paastoon. Sit-ten minä menen kuninkaan tykö, vaikka se on vastoin lakia; ja jos tuhoudun, niin tuhoudun."

4:17 Niin Mordokai meni ja teki, aivan niinkuin Ester oli häntä käsenyt.

Ester 5 LUKU

5:1 Kolmantena päivänä Ester pukeutui kuninkaallisesti ja astui kuninkaan linnan sisempään esipihaan, vastapäätä kuninkaan linnaa; ja kuningas istui kuninkaallisella valtaistuimellaan kuninkaallisessa linnassa vastapäätä linnan ovea.

5:2 Kun kuningas näki kuningatar Esterin seisovan esipi-hassa, sai tämä armon hänen silmiensä edessä, ja kuningas ojensi Esteriä kohti kultavaltikan, joka hänellä oli kädessä. Ja Ester astui esiin ja kosket-ti valtikan päätä.

5:3 Kuningas sanoi hänelle: "Mikä sinun on, kuningatar Ester, ja mitä pyydät? Se sinulle annetaan, olkoon vaikka puoli valtakuntaa."

5:4 Niin Ester vastasi: "Jos kuningas hyväksi näkee, tul-koon kuningas ja myös Haaman tänä päivänä pitoihin, jotka minä olen hänelle lait-tanut."

5:5 Kuningas sanoi: "Nouta-kaa kiiruusti Haaman tehdäksemme Esterin toivomuksen mukaan." Ja kun kuningas ja

myös piikoineni, ja niin minä menen kuninkaan tykö käs-kyäkin vastaan; jos minä hukun, niin minä hukun.

4:17 Mordekai meni ja teki kaikki niinkuin Ester hänelle käski.

5 LUKU

5:1 Ja kolmantena päivänä puetti Ester itsensä kunin-kaallisiin vaatteisiin ja meni kartanoon kuninkaan huoneen tykö, sisälliselle puolel-le kuninkaan huoneen koh-dalle. Ja kuningas istui ku-ninkaallisella istuimellansa kuninkaallisessa huonees-sansa, juuri huoneen oven kohdalla.

5:2 Ja kuin kuningas näki kuningatar Esterin seisovan kartanolla, löysi hän armon hänen edessänsä; ja kunin-gas ojensi kultaisen valtikan, joka oli hänen kädessänsä, Esterin puoleen; niin Ester astui edes ja rupeksi valtikan päähän.

5:3 Ja kuningas sanoi hänel-le: kuningatar Ester! mikä sinun on? ja mitäs anot? Puoleen minun valtakuntaa-ni asti pitää sinulle annet-taman.

5:4 Ester sanoi: jos kunin-kaalle kelpaa, niin tulkoon kuningas ja Haman tänäpä-nä pitoihin, jotka minä olen valmistanut hänelle.

5:5 Ja kuningas sanoi: kii-ruhtakaat, että Haman tekis, mitä Ester on sanonut. Niin kuningas ja Haman tulivat pitoihin, jotka Ester oli val-

ton myös piikoineni ja menen Cuningan tygö käskyäkin was-tan/ jos minä hucun nijn mi-nä hucun.

4:17 Mardochai meni ja teki caicki nijncuin Esther hänen käski.

V. Lucu

5:1 JA colmandena päiwänä puetti Esther idzens Cuninga-lisin waatteisin/ ja meni car-tanoon Cuningan huonen ty-gö/ sisälliselle puolelle Cu-ningan huonen coh-dalle. Ja Cuningas istui hänen Cuningalisella istuimellans Cuningalises huonesans/ juuri huonen owen coh-dalla.

5:2 Ja cuin Cuningas näki Drotning Estherin seisowan cartanolla/ löysi hän armon hänen edesäns/ ja Cuningas ojensi cullaisen waldican/ joca oli hänen kädessäns Est-herin puoleen/ nijn Esther astui edes/ ja rupeis waldi-can päähän.

5:3 Ja Cuningas sanoi hänel-le: Drotning Esther/ mikä si-nun on? ja mitäs anot? puo-len minun Cuningalisen wal-dacundan asti/ pitä sinulle annettaman.

5:4 Esther sanoi: jos Cuningalle kelpa/ nijn tulcon Cuningas ja Haman tänäpä-n sijhen pitoon/ cuin minä olen walmistanut.

5:5 Ja Cuningas sanoi: kijrut-tacat/ että Haman tekis cuin Esther on sanonut. Cosca Cuningas ja Haman tulit pi-

Haaman olivat tulleet pitoihin, mistanut.
jotka Ester oli laittanut,

5:6 kysyi kuningas juominkien aikana Esteriltä: "Mitä pyydät? Se sinulle annetaan. Ja mitä haluat? Se täytetään, olkoon vaikka puoli valtakuntaa."

5:7 Niin Ester vastasi sanoen: "Tätä minä pyydän ja haluan:

5:8 jos olen saanut armon kuninkaan silmien edessä ja jos kuningas näkee hyväksi antaa minulle, mitä pyydän, ja täyttää, mitä haluan, niin tulkoot kuningas ja Haaman vielä pitoihin, jotka minä heille laitan; huomenna minä teen kuninkaan toivomuksen mukaan."

5:9 Haaman lähti sieltä sinä päivänä iloisena ja hyvällä mielin; ja kun Haaman näki Mordokain kuninkaan portissa eikä tämä noussut ylös eikä näyttänyt pelkäävän häntä, täytti viha Mordokaita kohtaan Haamanin.

5:10 Mutta Haaman hillitsi itsensä ja meni kotiinsa. Sitten hän lähetti noutamaan ystävänsä ja vaimonsa Sereksen.

5:11 Ja Haaman kehuskeli heille rikkautensa loistoa ja poikiensa paljoutta, ja kuinka kuningas kaikessa oli korottanut hänet ja ylentänyt hänet ylemmäksi ruhtinaita ja kuninkaan palvelijoita.

5:12 Ja Haaman sanoi: "Eipä kuningatar Esterkään antanut laittamiinsa pitoihin kuninkaan kanssa tulla kenenkään muun

5:6 Ja kuningas sanoi Esterille, sittekuin hän oli viinaa juonut: mitä pyydät, se pitää sinulle annettaman, ja mitä anot, vaikka se olis puoli valtakunnasta, se pitää tapahtuman.

5:7 Niin Ester vastasi ja sanoi: minun rukoukseni ja anomiseni on:

5:8 Jos minä olen löytänyt armon kuninkaan edessä, ja jos se kelpaa kuninkaalle antaa minulle minun rukoukseni ja tehdä minun anomiseni, niin tulkoon kuningas ja Haman pitoihin, jotka minä valmistan heille, niin minä teen huomenna niinkuin kuningas on sanonut.

5:9 Niin Haman meni ulos sinä päivänä iloissansa ja rohkiolla sydämellä. Ja kuin hän näki Mordekain kuninkaan portissa, ettei hän noussut eikä siastansa liikahtanut hänen edessänsä, tuli hän täyteen vihaa Mordekain päälle.

5:10 Mutta Haman pidätti itsensä; ja kuin hän tuli kotiinsa, lähetti hän ja antoi kutsua ystävänsä ja emäntänsä Sereksen.

5:11 Ja Haman luetteli heille rikkautensa kunnian, ja lastensa paljouden, ja kaikki, kuinka kuningas oli hänen tehnyt niin suureksi, ja että hän oli korotettu kuninkaan päämiesten ja palveliain ylitse.

5:12 Sanoi myös Haman: ja kuningatar Ester ei antanut yhtäkään kutsua kuninkaan kanssa pitoihin, jotka hän valmisti, paitsi minua; ja mi-

toon/ jonga Esther oli valmistanut.

5:6 Sanoi Cuningas Estherille silttecuin hän oli wijna juonut: mitäs pyydät Esther/ se pitää sinulle annettaman/ ja mitäs anot/ waicka se olis puoli Cuningan waldacunnast/ se pitää tapahtuman.

5:7 Nijn Esther wastais ja sanoi: minun rucouxen ja anomisen on:

5:8 Jos minä olen löytänyt armon Cuningan edes/ ja jos se kelpa Cuningalle anda minulle minun rucouxeni/ ja tehdä minun anomiseni/ nijn tulcon Cuningas ja Haman siihen pitoon/ cuin minä walmistan heille/ nijn minä teen huomena nijncuin Cuningas on sanonut.

5:9 Silloin meni Haman ulos sinä päivänä iloisans ja rohkiolla sydämellä. Ja cosca hän näki Mardochain Cuningan portis/ ettei hän nosnut eikä siastans lijahtanut hänen edesäns/ wihastui hän suurest Mardochain päälle.

5:10 Mutta hän pidätti idzens/ ja cuin hän tuli cotians/ lähetti hän ja andoi cudzua hänen ystäväns/ ja hänen emändäns Sereksen.

5:11 Ja luetteli heille hänen rickaudens cunniat/ ja lastens paljouden/ ja caicki cuinga Cuningas oli hänen tehnyt nijn suurexi/ ja että hän oli corgotettu Cuningan Förstein ja palweliain ylidze.

5:12 Sanoi myös Haman: ja Drotning Esther ei andanut yhtäkän cudzua Cuningan cansa siihen pitoon cuin hän

kuin minun. Ja huomiseksikin minä olen kuninkaan kanssa kutsuttu hänen luoksensa.

5:13 Mutta tämä kaikki ei minua tyydytä, niin kauan kuin minä näen juutalaisen Mordokain istuvan kuninkaan portissa."

5:14 Niin hänen vaimonsa Seres ja kaikki hänen ystävänsä sanoivat hänelle: "Tehdäköön hirsipuu, viittäkymmentä kyynärää korkea, ja pyydä huomenaamuna kuninkaalta, että Mordokai ripustetaan siihen, niin voit mennä kuninkaan kanssa pitoihin iloisena." Tämä puhe miellytti Haamania, ja hän teetti hirsipuun.

Ester 6 LUKU

6:1 Sinä yönä uni pakeni kuningasta. Niin hän käski tuoda muistettavain tapahtumain kirjan, aikakirjan.

6:2 Ja kun sitä luettiin kuninkaalle, huomattiin kirjoitetun, kuinka Mordokai oli ilmaissut, että Bigtan ja Teres, kaksi kuninkaan hoviherraa, ovenvartijoita, oli etsinyt tilaisuutta käydäkseen käsiksi kuningas Ahasverokseen.

6:3 Niin kuningas kysyi: "Mitä kunniaa ja korotusta on Mordokai tästä saanut?" Kuninkaan palvelijat, jotka toimittivat hänelle palvelusta, vastasivat: "Ei hän ole saanut mitään."

6:4 Kuningas kysyi: "Kuka on esipihassa?" Mutta Haaman oli tullut kuninkaan palatsin ulompaan esipihaan pyytämään kuninkaalta, että Mor-

nä olen myös huomeneksi kutsuttu hänen tykönsä kuninkaan kanssa.

5:13 Mutta kaikista näistä ei minulle mitäkään kelpaa niinkauvan kuin minä näen Juudalaisen Mordekain istuvan kuninkaan portissa.

5:14 Niin sanoi hänen emäntänsä Seres ja kaikki hänen ystävänsä hänelle: valmistetkoon puu, viisikymmentä kyynärää korkia, ja sano huomenna kuninkaalle, että Mordekai siihen hirtettäisiin, niin sinä menet iloissas kuninkaan kanssa pitoihin. Se kelpasi Hamanille, ja puu valmistettiin.

6 LUKU

6:1 Ja sinä yönä ei saanut kuningas unta, ja hän käski tuotaa aika- ja muistokirjat, ja ne luettiin kuninkaan edessä.

6:2 Niin löydettiin kirjoitettu, kuinka Mordekai oli tietää antanut, että kaksi kuninkaan kamaripalveliaa, Bigtana ja Teres, ovenvartiat, olivat aikoneet heittää käteensä kuningas Ahasveruksen päälle,

6:3 Ja kuningas sanoi: mitä kunniaa eli hyvää me olemme Mordekaille sen edestä tehneet? Niin sanoivat kuninkaan palvelijat, jotka häntä palvelivat: ei ole hänelle mitään tapahtunut.

6:4 Ja kuningas sanoi: kuka kartanolla on? ja Haman käveli ulkona kartanolla kuninkaan huoneen edessä, sanoaksensa kuninkaalle, että Mordekai piti hirtettä-

walmisti/ paidzi minua/ ja minä olen myös huomenisexi cudzuttu hänen tygöns Cuningan cansa.

5:13 Mutta caikist näista ei minulle mitäkän kelpa/ nijncauwan cuin minä näen sen Judalaisen Mardochain istuwan Cuningan portis.

5:14 Nijn wastais hänen emändäns Seres/ ja caicki hänen ystäwäns hänelle: walmistettacon yxi puu/ wijttäkymmendä kynärätä corkia/ ja sano huomena Cuningalle/ että Mardochai siihen hirtettäisin/ nijns menet iloisans Cuningan cansa pitoon. Se kelpais Hamanille/ ja puu walmistettin.

VI. Lucu

6:1 JA sinä yönä ei saanut Cuningas unda/ ja hän käski tuota aica ja muistokirjat/ ja ne luettin Cuningan edes.

6:2 Nijn löyttin kirjoitettu/ cuinga Mardochai oli tietä andanut/ että caxi Cuningan Camaripalweliata/ Bigthana ja Theres/ jotca owen kynnyxis-tä pidit waarin/ olit aicoinet heittä kätens Cuningas ahasweruxen päälle.

6:3 Ja Cuningas sanoi: mitä cunniat eli hywä me olem Mardochaille sen edest tehnet? Nijn sanoit Cuningan palweliat/ jotca händä palwelit: ei ole hänelle mitän tapahtunut.

6:4 Ja Cuningas sanoi: cuca cartanolla on? (sillä Haman käweli ulcona cartanolla Cuningan huonen edes/ sanoaxens Cuningalle/ että Mar-

dokai ripustettaisiin hirsipuu-
hun, jonka hän oli pystyttänyt
Mordokain varalle.

6:5 Niin kuninkaan palvelijat
vastasivat hänelle: "Katso,
esipihassa seisoo Haaman."

6:6 Kuningas sanoi: "Tulkoon
sisään." Kun Haaman oli tul-
lut, kysyi kuningas häneltä:
"Mitä on tehtävä miehelle,
jota kuningas tahtoo kunnioit-
taa?" Niin Haaman ajatteli
sydämessään: "Kenellepä
muulle kuningas tahtois
osoittaa kunniaa kuin minul-
le?"

6:7 Ja Haaman vastasi kunin-
kaalle: "Miehelle, jota kunin-
gas tahtoo kunnioittaa,

6:8 tuotakoon kuninkaallinen
puku, johon kuningas on ollut
puettuna, ja hevonen, jolla
kuningas on ratsastanut ja
jonka päähän on pantu ku-
ninkaallinen kruunu.

6:9 Puku ja hevonen annetta-
koon jollekin kuninkaan ruhti-
naista, ylimyksistä. Puettakoon
siihen mies, jota kuningas
tahtoo kunnioittaa, ja kuljetet-
takoon häntä sen hevosen
selässä kaupungin torilla ja
huudettakoon hänen edellän-
sä: 'Näin tehdään miehelle,
jota kuningas tahtoo kunnioit-
taa.'"

6:10 Kuningas sanoi Haa-
manille: "Hae joutuin puku ja
hevonen, niinkuin sanoit, ja
tee näin juutalaiselle Mordo-
kaille, joka istuu kuninkaan
portissa. Älä jätä tekemättä
mitään kaikesta, mitä olet
puhunut."

män siihen puuhun, jonka
hän oli häntä varten valmis-
tanut.

6:5 Ja kuninkaan palveliat
sanoivat hänelle: katso, Ha-
man seisoo pihalla. Kuningas
sanoi: tulkaan sisälle.

6:6 Ja kuin Haman tuli, sa-
noi kuningas hänelle: mitä
sille miehelle pitää tehtävän,
jota kuningas tahtoo kunnioit-
taa? Ja Haman ajatteli sydä-
mässään: ketäpä kunin-
gas paremmin tahtoo kunnioit-
taa kuin minua?

6:7 Ja Haman sanoi kunin-
kaalle: se mies, jota kunin-
gas tahtoo kunnioittaa,

6:8 Pitää puettettaman ku-
ninkaallisilla vaatteilla, joita
kuningas itse pitää, ja tuo-
taman se hevonen, jolla ku-
ningas ajaa, ja että kunin-
kaallinen kruunu pantaisiin
hänen päähänsä.

6:9 Ja vaatteet ja hevonen
pitää annettaman yhden ku-
ninkaan päämiehen käteen,
joka on ylimmäisistä pää-
miehistä, että hän puettais
sen miehen, jota kuningas
tahtoo kunnioittaa, ja antais
hänen ajaa hevosen selässä
kaupungin kaduilla, ja huu-
taa hänen edellänsä: näin
pitää sille miehelle tehtävän,
jota kuningas tahtoo kunnioit-
taa.

6:10 Kuningas sanoi Haa-
manille: kiiruhda, ota vaat-
teet ja hevonen, niinkuin si-
nä olet sanonut, ja tee niin
Mordekain Juudalaisen
kanssa, joka istuu kunin-
kaan portissa; ja älä anna
mitään puuttua kaikista
näistä, mitä sinä puhunut

dochai piti hirtettämän siihen
puuhun/ jonga hän oli händä
warten walmistanut)

6:5 Ja Cuningan palweliat
sanoit hänelle: cadzos/ Ha-
man seiso cartanolla. Cuning-
gas sanoi: tulcan sisälle.

6:6 JA cuin Haman tuli/ sa-
noi Cuningas hänelle: mitä
sille miehelle pitä tehtävän/
jota Cuningas tahto cunnioit-
ta: Ja Haman ajatteli sydä-
mesäns: ketäst Cuningas pa-
remmin cunnioitta cuin mi-
nua?

6:7 Ja Haman sanoi Cuning-
galle: se mies jota Cuningas
tahto cunnioitta/

6:8 Pitä tänne nouttaman/ ja
puettettaman Cuningalisilla
vaatteilla/ joita Cuningas id-
ze pitä/ ja tuotaman se he-
woinen jolla Cuningas aja/ ja
että Cuningalinen Cruunu
pannaisin hänen päähänsä.

6:9 Ja waattet ja hewoinen
pitä annettaman yhden Cu-
ningan Förstin käteen/ että
hän puetais sen miehen/ jota
Cuningas tahto cunnioitta/ ja
johdatta händä hewoisen
päällä Caupungin catuilla/ ja
anda cuulutta hänen edel-
läns: näin pitä sille miehelle
tehtävän/ jota Cuningas tah-
to cunnioitta.

6:10 Cuningas sanoi Hamanil-
le: kijruta ja ota waattet ja
hewoinen nijncuins olet sano-
nut/ ja tee nijn Mardochain
Judalaisen cansa/ joca istu
Cuningan portis/ ja älä anna
mitän puuttua caikista näistä
cuins puhunut olet.

olet.

6:11 Niin Haaman otti puvun ja hevosen, puki Mordokain ja kuljetti häntä hevosen selässä kaupungin torilla ja huusi hänen edellensä: "Näin tehdään miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa."

6:12 Sitten Mordokai palasi takaisin kuninkaan porttiin, mutta Haaman kiiruhti kotiinsa murehtien ja pää peitettyinä.

6:13 Kun Haaman kertoi vaimollensa Serekselle ja kaikille ystävilleen kaiken, mitä hänelle oli tapahtunut, sanoivat hänelle hänen viisaansa ja hänen vaimonsa Seres: "Jos Mordokai, jonka edessä olet alkanut kaatua, on syntyjään juutalainen, et sinä voi hänelle mitään, vaan kaadut hänen eteensä maahan asti."

6:14 Heidän vielä puhuessaan hänen kanssansa, tulivat kuninkaan hoviherrat ja veivät kiiruusti Haamanin pitoihin, jotka Ester oli laittanut.

Ester 7 LUKU

7:1 Kun kuningas ja Haaman olivat tulleet kuningatar Esterin luo juomaan,

7:2 sanoi kuningas juominkien aikana Esterille nytkin, toisena päivänä: "Mitä pyydät, kuningatar Ester? Se sinulle annetaan. Ja mitä haluat? Se täytetään, olkoon vaikka puoli valtakuntaa."

7:3 Niin kuningatar Ester vas-

6:11 Niin Haman otti vaatteet ja hevosen ja puetti Mordekain, ja antoi hänen ajaa kaupungin kaduilla, ja huusi hänen edellensä: näin sille miehelle tehdään, jota kuningas tahtoo kunnioittaa.

6:12 Ja Mordekai palasi kuninkaan porttiin; mutta Haman meni kiiruusti kotiansa, murehtien ja peitettyllä päällä.

6:13 Ja Haman jutteli emännällensä Serekselle ja kaikille ystävilleensä kaikki, mitä hänelle tapahtunut oli. Niin sanoivat hänen viisaansa ja hänen emäntänsä Seres hänelle: Jos Mordekai on Juudalaisten siemenestä, jonka edessä sinä olet ruvennut lankeemaan, niin et sinä voi mitään häntä vastaan, vaan sinun täytyy peräti hänen edessänsä langeta.

6:14 Kuin he vielä parhaallaansa hänen kanssansa puhuivat, tulivat kuninkaan kamaripalveliat ja kiiruhtivat Hamania pitoihin, jotka Ester oli valmistanut.

7 LUKU

7:1 Kuin kuningas tuli ja Haman pitoon kuningatar Esterin tykö,

7:2 Sanoi kuningas taas toisena päivänä Esterille, sitte kuin hän oli viinaa juonut: mitäs rukoilet, kuningatar Ester, sinulles annetaan, ja mitäs anot? ehkä se olisi puoli kuninkaan valtakuntaa, se pitää tapahtuman.

7:3 Kuningatar Ester vastasi

6:11 Nijn Haman otti waattet ja hewoisen/ ja puetti Mardochain päälle/ ja johdatti händä Caupungin catuilla/ ja huusi hänen edelläns: näin sille miehelle tehdän/ jota Cuningas tahto cunnioitta.

6:12 Ja Mardochai palais Cuningan portijn/ mutta Haman meni kijrust cotians murhettien/ peitettyllä päällä.

6:13 Ja jutteli emännällens Serexelle ja caikille ystäwillens caicki mitä hänelle tapahtunut oli. Nijn sanoit hänen wijsans ja hänen emändäns Seres hänelle: jos Mardochai on Judalaisten siemenest/ jonga edesä sinä olet ruwennut langeman/ nijn et sinä woi mitän händä was-tan/ mutta sinun täyty peräti hänen edesäns langeta.

6:14 Cosca he wielä parhalans hänen cansans puhuit/ tulit Cuningan Camaripalweliat siihen/ ja kijrutit Hamanin pitoon/ jonga Esther oli walmistanut.

VII. Lucu

7:1 COsca Cuningas tuli Hamanin cansa siihen pitoon jonga Drotning Esther oli walmistanut.

7:2 Cuningas sanoi taas toisena päivänä Estherille/ sijttecuin hän oli wijna juonut: mitäs rucoilet Drotning Esther sinulles annetta/ ja mitäs anot? ehkä se olisi puoli Cuningan waldacunda/ se pitä tapahtuman.

7:3 Drotning Esther wastais/

tasi ja sanoi: "Jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, kuningas, ja jos kuningas hyväksi näkee, niin annettakoon minulle oma henkeni, kun sitä pyydän, ja kansani, kun sitä haluan.

7:4 Sillä meidät on myyty, minut ja kansani, hävitettäviksi, tapettaviksi ja tuhottaviksi. Jos meidät olisi myyty vain orjiksi ja orjattariksi, olisin siitä vaiti, sillä sen vaivan takia ei kannattaisi kuningasta vaivata."

7:5 Niin sanoi kuningas Ahasveros ja kysyi kuningatar Esteriltä: "Kuka se on, ja missä se on, joka on rohjennut tehdä sellaista?"

7:6 Ester vastasi: "Se vastustaja ja vihamies on tuo paha Haaman." Niin Haaman peljästyivät kuningasta ja kuningattarta.

7:7 Kuningas nousi vihoissaan juomingeista ja meni linnan puutarhaan, mutta Haaman jäi siihen pyytääkseen henkeänsä kuningatar Esteriltä, sillä hän näki, että kuninkaalla oli paha mielessä häntä vastaan.

7:8 Kun kuningas tuli linnan puutarhasta takaisin linnaan, jossa juomingit olivat, oli Haaman juuri heittäytymässä lepovuoteelle, jolla kuningatar Ester lepäsi. Niin kuningas sanoi: "Vai tekee hän vielä väkivaltaa kuningattarelle linnassa, minun läsnäollessani!" Tuskin oli tämä sana päässyt kuninkaan suusta, kun jo Haamanin kasvot peitettiin.

ja sanoi: o kuningas, jos minä olen löytänyt armon sinun edessä ja jos kuninkaalle kelpaa, niin suokoon minulle henkeni minun rukoukseni tähden, ja kansani minun anomiseni tähden!

7:4 Sillä me olemme myydyt, minä ja minun kansani, teloitettaviksi, surmattaviksi ja hukutettaviksi. Ja jos me olisimme myydyt orjiksi ja piioiksi, niin minä olisin vaiti, eikä vihamies sittekään palkitsisi kuninkaalle sitä vahinkoa.

7:5 Kuningas Ahasverus puhui ja sanoi kuningatar Esterille: kuka se on, eli kussa se on, joka tohtii senkaltaista ajatella tehdäkseen?

7:6 Ester sanoi: se vihamies ja vainooja on tämä paha Haman; ja Haman peljästyivät kuninkaan ja kuningattaren edessä.

7:7 Ja kuningas nousi vieraspöydästä ja viinan tyköä vihoissansa ja meni salin yrttitarhaan; ja Haman nousi ja rukoili kuningattarta henkeänsä edestä; sillä hän näki hänellensä olevan valmistetun onnettomuuden kuninkaalta.

7:8 Ja kuin kuningas tuli jälleen salin yrttitarhasta siihen huoneeseen, jossa he olivat viinaa juoneet, nojasi Haman sille vuoteelle, jolla Ester istui. Niin sanoi kuningas: tahtooko hän kuningattarelle tehdä myös väkivaltaa minun läsnäollessani huoneessa? Kuin se sana tuli kuninkaan suusta ulos, peitivät he Hamanin kasvot.

ja sanoi: Cuningas/ jos minä olen löytänyt armon sinun edessä/ ja jos Cuningan kelpaa/ niijn suocon minulle minun hengeni/ minun rucoukseni tähden/ ja minun Canssaleni minun anomiseni tähden.

7:4 Sillä me olem myydyt/ minä ja minun Canssan/ teloitetta/ surmatta ja hucutetta. Ja josca Jumala että me olisim myydyt orjixi ja pijcoixi/ niijn minä olisin wai/ eikä vihamiehen pitäis sijtekän Cuningalle tekemän wahingotta.

7:5 Cuningas Ahasverus puhui ja sanoi Drotning Estherille: cuca se on/ eli cusa se on/ joca tohti sencaltaist ajatella tehdäxens?

7:6 Esther sanoi: se vihamies ja wainoja on tämä paha Haman. Ja Haman peljästyivät Cuningan ja Drotningin edes.

7:7 Ja Cuningas nousi wieraspidost ja wijnan tyköä wihoisans/ ja meni Salin tygö cartanolle. Ja Haman nousi ja rucoili Drotningi hengens edest: sillä hän näki hänellens olevan walmistetun onnettomuden Cuningalda.

7:8 Ja cosca Cuningas tuli jällens cartanolda Salin tykö/ josa he olit rualla ollet/ nojais Haman sille pengille jolla Esther istui: Niijn sanoi Cuningas: tahtoco hän Drotningille tehdä myös wäkiwalda/ minun läsnä ollesani huones? cosca se sana tuli Cuningan suusta ulos/ peitit he Hamanin caswot.

7:9 Ja Harbona, yksi kunin-
gasta palvelevista hoviherrois-
ta, sanoi: "Katso, seisoohan
Haamanin talon edessä hirsi-
puu, viittäkymmentä kyynärää
korkea, se, minkä Haaman on
teettänyt Mordokain varalle,
jonka puhe kerran koitui ku-
ninkaan hyväksi." Kuningas
sanoi: "Ripustakaa hänet sii-
hen."

7:10 Niin ripustettiin Haaman
hirsipuuhun, jonka hän oli
pystyttänyt Mordokain varalle.
Sitten kuninkaan viha asettui.

Ester 8 LUKU

8:1 Sinä päivänä kuningas
Ahasveros lahjoitti kuningatar
Esterille Haamanin, juutalais-
ten vastustajan, talon. Ja
Mordokai pääsi kuninkaan
eteen, sillä Ester oli ilmoitta-
nut, mikä Mordokai oli hänel-
le.

8:2 Ja kuningas otti kädes-
tään sinettisormuksensa, jon-
ka hän oli otattanut pois
Haamanilta, ja antoi sen
Mordokaille; ja Ester pani
Mordokain Haamanin talon
hoitajaksi.

8:3 Mutta Ester puhui vielä
kuninkaan edessä ja lankesi
hänen jalkainsa juureen, itki
ja rukoili häntä torjumaan
agagilaisen Haamanin pahuu-
den ja sen juonen, jonka tä-
mä oli punonut juutalaisia
vastaan.

8:4 Niin kuningas ojensi Este-
riä kohti kultavaltikan, ja Es-
ter nousi ja seiso kuninkaan
edessä.

8:5 Ja hän sanoi: "Jos kunin-
gas hyväksi näkee ja jos mi-

7:9 Ja Harbona, kuninkaan
kamaripalvelijoista, sanoi
kuninkaalle: katso, Hamanin
kartanolla seisoo puu viisi-
kymmentä kyynärää korkea,
jonka hän teki Mordekaita
varten, joka hyvää puhui
kuninkaan edestä. Niin sanoi
kuningas: hirtettäkään hän
siihen.

7:10 Niin he hirttivät Hama-
nin siihen puuhun, jonka
hän teki Mordekaita varten;
ja niin asettui kuninkaan
viha.

8 LUKU

8:1 Sinä päivänä antoi ku-
ningas Ahasverus kuninga-
tar Esterille Hamanin Juuda-
laisten vihollisen huoneen.
Ja Mordekai tuli kuninkaan
eteen; sillä Ester ilmoitti, mi-
kä hän hänelle oli.

8:2 Ja kuningas otti sor-
muksensa, jonka hän oli an-
tanut Hamanilta pois ottaa,
ja antoi Mordekaille. Ja Ester
pani Mordekain Hamanin
kartanon päälle.

8:3 Ja Ester puhui vielä ku-
ninkaalle, ja lankesi hänen
jalkainsa juureen, itki ja ru-
koili häntä palauttamaan
Hamanin Agagilaisen pa-
huutta ja hänen aikomus-
tansa, jonka hän oli ajatellut
Juudalaisia vastaan.

8:4 Niin kuningas ojensi kul-
taisen valtikan Esterin puo-
leen. Ja Ester nousi ja seiso
kuninkaan edessä,

8:5 Ja sanoi: jos kuninkaalle
kelpaa, ja jos minä olen ar-

7:9 Ja Harbona/ yxi Cunin-
gan Camaripalweloista/ sanoi
Cuningalle: cadzo/ Hamain
cartanolla seiso yxi puu wijt-
täkymmendä kynärätä corke/
jonga hän teki Mardochait
warten/ joca hywä puhui Cu-
ningan edest. Nijn sanoi Cu-
ningas: hirtettäkän hän siihen.

7:10 Nijn he hirtit Hamanin
sijhen puuhun/ jonga hän
teki Mardochait wasten/ ja
nijn asettui Cuningan wiha.

VIII. Lucu

8:1 Slnä päiwänä andoi Cu-
ningas ahaswerus Drotning
Estherille Hamanin Judalais-
ten wiholisen huonen. Ja
Mardochai tuli Cuningan
eteen: sillä Esther ilmoitti mi-
kä hän hänelle oli.

8:2 Ja Cuningas otti sormu-
xen sormestans/ jonga hän
Hamanilda otti/ ja andoi
Mardochaille. Ja Esther pani
Mardochain Hamanin carta-
non päälle.

8:3 JA Esther puhui wielä
Cuningalle/ ja langeis hänen
jalcains juuren/ itki ja rucoili
händä palauttaman Hamanin
Agagilaisen pahutta/ ja hä-
nen anomistans cuin hän oli
ajatellut Judalaisille.

8:4 Nijn Cuningas ojensi cul-
laisen waldican Estherin puo-
leen. Ja Esther nousi ja sei-
soi Cuningan edes.

8:5 Ja sanoi: jos Cuningalle
kelpa/ ja jos minä olen ar-

nä olen saanut armon hänen edessänsä ja kuningas sen soveliaaksi katsoo ja minä olen hänen silmissänsä otollinen, niin kirjoitettakoon määräys ja peruutettakoon agagilaisen Haamanin, Hammedatan pojan, juoni, ne kirjeet, jotka hän kirjoitutti tuhotaksensa juutalaiset kaikissa kuninkaan maakunnissa.

8:6 Sillä kuinka minä jaksaisin nähdä kansaani kohtaavan onnettomuuden, kuinka jaksaisin nähdä sukuni surman!"

8:7 Niin kuningas Ahasveros sanoi kuningatar Esterille ja juutalaiselle Mordokaille: "Katso, Haamanin talon minä olen lahjoittanut Esterille, ja hän itse on ripustettu hirsi-puuhun, koska hän oli käynyt käsiksi juutalaisiin.

8:8 Ja nyt kirjoittakaa kuninkaan nimessä sellainen juutalaisia koskeva määräys, kuin hyväksi näette, ja sinetöikää se kuninkaan sinettisormuksella; sillä kirjelmä, joka on kirjoitettu kuninkaan nimessä ja sinetöity kuninkaan sinettisormuksella, on peruuttamaton."

8:9 Niin kutsuttiin kuninkaan kirjurit silloin, kolmannessa kuussa, se on siivan-kuussa, sen kahdentenkymmenentenä kolmantena päivänä, ja kirjoitettiin, aivan niinkuin Mordokai käski, määräys juutalaisille sekä satraapeille, käskynhaltijoille ja maaherroille sataan kahtenkymmeneen seitsemään maakuntaan, Inti-

mon löytänyt hänen edessänsä, ja jos se on kuninkaalle sovelias, ja minä kelpaan hänelle; niin kirjoitettakoon ja otettakoon takaperin kaikki Hamanin Medatan Agagilaisen pojan aikomuskirjat, jotka hän on kirjoittanut, että kaikki Juudalaiset surmattaisiin kaikissa kuninkaan maakunnissa.

8:6 Sillä kuinka minä voin nähdä sitä pahuutta, joka minun kansalleni tulis? ja kuinka minä voin nähdä, että minun sukukuntani niin teloitetaan.

8:7 Niin kuningas Ahasverus sanoi kuningatar Esterille ja Mordekaille Juudalaiselle: katso minä olen antanut Esterille Hamanin huoneen, ja hän hirtettiin puuhun, että hän lasi kätensä Juudalaisten päälle.

8:8 Niin kirjoittakaaat siis te Juudalaisten puolesta kuninkaan nimeen, niinkuin te itse tahdotte, ja painakaa sinetti kuninkaan sormuksella; sillä sitä kirjoitusta, joka kuninkaan nimellä kirjoitetaan, ja kuninkaan sormuksella sinetti painetaan, ei taideta otettaa takaperin.

8:9 Silloin kutsuttiin kuninkaan kirjoittajat kolmantena kuukautena, se on Sivan kuu, kolmantena päivänä kolmattakymmentä, ja kirjoitettiin juuri niinkuin Mordekai käski Juudalaisten tykö, ja hallitsiain tykö, maanvanhimpien ja maakuntain päämiesten tykö, Indiasta Etiopiaan asti, joita oli sata ja seitsemänkolmattakymmentä maakuntaa, kunkin

mon löytänyt hänen edessänsä/ ja jos se on Cuningalle sovelias/ ja minä kelpaan hänelle/ niin kirjoitettakoon ja otettacon tacaperin caicki Hamanin Medathan Agagilaisen pojan aicoimuskirjat/ jotca hän on kirjoittanut/ että caicki Judalaiset surmattaisn caikis Cuningan maakunnis.

8:6 Sillä cuinga minä voin nähdä sitä pahutta cuin minun Canssalleni tulis? ja cuinga minä voin nähdä että minun sucucundan nijn teloitetan?

8:7 Nijn Cuningas Ahasverus sanoi Drotning Estherille/ ja Mardochoille Judalaiselle: cadzo/ minä olen andanut EStherille Hamanin huonen/ ja hän hirtettin puuhun/ että hän lasi kätens Judalaisten päälle.

8:8 Nijn kirjoittacat sijs teitin Judalaisten puolest Cuningan nimeen/ nijncuin te idze tahdot/ ja painacat sinetti Cuningan sormuxella: sillä se kirjoitus joca Cuningan nimellä kirjoitetan/ ja Cuningan sormuxella sinetti painetan/ ei sitä oteta tacaperin.

8:9 Silloin cudzuttin Cuningan kirjoittajat colmandena Cuucautena/ se on Siwan Cuu/ colmandena päiwänä colmattakymmendä/ ja kirjoitettin juuri nijncuin Mardochai käski/ Judalaisten tygö/ ja Förstein tygö/ maanwanhimmiten ja maacunnan päämiesten tygö/ Indiast Ethiopian asti/ joita oli sata ja seidzemen-

asta Etiopiaan saakka, kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä; myös juutalaisille heidän kirjoituksellaan ja kielellään.

8:10 Hän kirjoitutti kuningas Ahasveroksen nimessä ja sinetöi kuninkaan sinettisormuksella. Ja hän lähetti rat-sulähettien mukana, jotka ratsastivat tammatarhoissa kasvatuilla hovin hevosilla, kirjeet:

8:11 että kuningas sallii juutalaisten jokaisessa kaupungissa, missä heitä onkin, kokoontua puolustamaan henkeänsä hävittämällä, tappamalla ja tuhoamalla kansan ja maakunnan kaiken aseväen, joka heitä ahdistaa, sekä myös lapset ja vaimot, ja ryöstämään, mitä heiltä on saatavana saalista,

8:12 samana päivänä kaikissa kuningas Ahasveroksen maakunnissa, kahdennentoista kuun, se on adar-kuun, kolmantenatoista päivänä.

8:13 Kirjeen jäljennös oli julkaistava lakina jokaisessa maakunnassa, tiedoksi kaikille kansoille, ja että juutalaiset olisivat valmiit sinä päivänä kostamaan vihollisillensa.

8:14 Hovin hevosilla ratsastavat lähetit lähtivät kuninkaan käskystä kiiruusti ja nopeasti matkaan kohta, kun laki oli annettu Suusanin linnassa.

8:15 Mutta Mordokai lähti kuninkaan luota puettuna ku-

maakunnan kirjoituksen jälkeen, jokaisen kansan tykö heidän kielellänsä, ja Juudalaisten tykö heidän kirjoituksensa jälkeen ja heidän kielellänsä.

8:10 Ja kirjoitettiin kuningas Ahasveruksen nimellä, ja sinetti painettiin kuninkaan sormuksella; ja hän lähetti kirjat hevosilla, nopeimmilla orheilla ja nuorilla muuleilla ajavaisten kautta,

8:11 Että kuningas sallii Juudalaiset kussakin kaupungissa koota heitänsä, ja varjella henkensä, ja teloittaa, tappaa ja hukuttaa kaikkein kansain ja maakuntain sotaväen, jotka heitä vaivasivat, lapsinensa, ja vaimoinensa, ja ryöstää heidän saaliinsa,

8:12 Yhtenä päivänä kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, kolmantenatoistakymmenentenä päivänä toista kuuta toistakymmentä, se on kuu Adar.

8:13 Ja kirjoissa oli, että käsky oli annettu kaikkiin maakuntiin julistettaa kaikille kansoille, että Juudalaiset olisivat sinä päivänä valmiit kostamaan vihollisillensa.

8:14 Ja liukkailla orheilla ja karkaavaisilla muuleilla ajavaiset sanansaattajat ajoivat nopeasti ja kiiruusti kuninkaan sanan jälkeen; ja se käsky lyötiin Susanin linnassa ylös.

8:15 Ja Mordekai läksi kuninkaan tyköä kuninkaallisissa vaatteissa, sinisissä ja

colmattakymmendä maacunda/ heidän oman kirjoituxens jälkeen/ jocaidzen Canssan tygö heidän kielelläns/ ja Judalaisten tygö heidän kirjoituxens jälkeen/ ja heidän kielelläns.

8:10 Ja ne kirjoitettin Cuningas Ahasweruxen nimellä/ ja sinetti painettin Cuningan sormuxella/ ja hän lähetti kirjat hewoisilla/ Cameleillä ja nuoreilla Muuleilla ajawaisten cautta.

8:11 Joisa Cuningas sallei Judalaiset cusakin Caupungis coota heitäns/ ja warjella heidän hengens/ ja teloitta/ tappa/ ja hucutta caickein Canssan ja maacundain sotawäen/ jotca heitä waiwaisit lapsinens ja waimoinens/ ja ryöstä heidän tawarans.

8:12 Yhtenä päiwänä caikis Cuningas Ahasweruxen maacunnis/ colmandenatoistakymmendenä päiwänä toisesta Cuusta toistakymmendä/ se on Cuu Adar.

8:13 Ja kirjois oli/ että käsky oli annettu caickijn maacundijn julistetta caikille Canssoille/ että Judalaiset olisit sinä päiwänä walmit costaman wiholisillens.

8:14 Ja Muuleilla ajawaiset sanansaattajat ajoit nopiast ja kijrust Cuningan sanan jälkeen/ ja se käsky lyötiin Susanin linnas ylös.

8:15 Ja Mardochai läxi Cuningan tyköä Cuningalasis

ninkaalliseen punasiniseen purppuraan ja pellavapukuun, ja hänellä oli suuri kultakruunu ja viitta, tehty valkoisesta pellavakankaasta ja purppuranpunaisesta kankaasta. Ja Suusanin kaupunki riemuitsi ja oli iloissaan.

8:16 Juutalaisille oli tullut onni, ilo, riemu ja kunnia,

8:17 ja jokaisessa maakunnassa ja kaupungissa, joka paikassa, mihin kuninkaan käsky ja hänen lakinsa tuli, oli juutalaisilla ilo ja riemu, pidot ja juhlat. Ja paljon oli maan kansoista niitä, jotka kääntyivät juutalaisiksi, sillä kauhu juutalaisia kohtaan oli vallannut heidät.

Ester 9 LUKU

9:1 Kahdennessatoista kuussa, se on adar-kuussa, sen kolmantenatoista päivänä, jona kuninkaan käsky ja hänen lakinsa oli toimeenpantava, sinä päivänä, jona juutalaisten viholliset olivat toivoneet saavansa heidät valtaansa, mutta jona päinvastoin juutalaiset saivat valtaansa vihamiehensä,

9:2 kokoontuivat juutalaiset kaupungeissansa kaikissa kuningas Ahasveroksen maakunnissa käydäkseen käsiksi niihin, jotka hankkivat heille onnettomuutta, eikä kukaan kestänyt heidän edessään, sillä kauhu heitä kohtaan oli vallannut kaikki kansat.

9:3 Ja kaikki maaherrat, saraapit ja käskynhaltijat ja kuninkaan virkamiehet kannatti-

valkeissa, ja suurella kultakruunulla, ja kalliilla liinaisella hameella ja purpuralla. Ja Susanin kaupunki iloitsi ja riemuitsi.

8:16 Sillä sinne oli tullut valkeus ja ilo, riemu ja kunnia Juudalaisille.

8:17 Ja kaikissa maakunnissa ja kaupungeissa, joihin kuninkaan sana ja käsky tuli, oli ilo ja riemu Juudalaisten keskellä, pito ja hyvät päivät. Ja monta maan kansasta tuli Juudalaiseksi; sillä Juudalaisten pelko tuli heidän päällensä.

9 LUKU

9:1 Ja toisena kuukautena toistakymmentä, Adarin kuulla, kolmantena päivänä toistakymmentä, jona kuninkaan sana ja käsky oli tullut, että toimitus piti tapahtuman, juuri sinä päivänä jona Juudalaisten viholliset toivoivat vallitsevansa heitä, kääntyi niin, että Juudalaiset vallitsivat vihollisiansa:

9:2 Niin Juudalaiset kokoontuivat kaupunkeihinsa kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, laskemaan kätensä niiden päälle, jotka heille pahuutta tahtoivat, ja ei yksikään voinut seisoa heitä vastaan; sillä kaikki kansa pelkäsi heitä.

9:3 Ja kaikki maakuntain päämiehet ja hallitsijat, ja maan vanhimmat ja kuninkaan virkamiehet ylistivät

waatteis kellaisis ja walkeis/ ja suurella culdacrueunulla/ ja callilla lijnaisella hamella ja purpuralla/ ja Susanin Caupungi iloidzi ja riemuidzi.

8:16 Sillä sinne oli tullut walkeus ja ilo/ riemu ja cunnia Judalaisille.

8:17 Ja caikis maacunnis ja Caupungeis/ joihin Cuningan sana ja käsky tuli/ oli ilo ja riemu Judalaisten keskellä/ pito ja hyvät päiwät/ ja monda maan Canssast tuli Judalaisexi: sillä Judalaisten pelco tuli heidän päällens.

IX. Lucu

9:1 JA toisna Cuucautena toistakymmendä Adarin Cuulla/ colmandenatoistakymmendenä päiwänä/ jona Cuningan sana ja käsky oli tullut/ että piti tehtämän juuri sinä päiwänä/ jona Judalaisten wiholiset toiwit woittawans heitä/ käändyi nijn että Judalaiset woitit heidän wiholisans.

9:2 Nijn Judalaiset cocoisit idzens Caupungeihins caikis Cuningas Ahasweruxen maacunnis/ laskeman kätens nijden päälle/ jotca heille pahutta tahdoit/ ja ei yxikän woinut seisoa heitä wastan: sillä caicki Canssa pelkäis heitä.

9:3 Ja caicki maacundain päämiehet ja Förstit/ ja maanwanhimmat/ ja Cuning-

vat juutalaisia, sillä kauhu Mordokaita kohtaan oli vallannut heidät.

9:4 Sillä Mordokai oli mahtava kuninkaan palatsissa, ja hänen maineensa levisi kaikkiin maakuntiin, sillä se mies, Mordokai, tuli yhä mahtavammaksi.

9:5 Ja juutalaiset voittivat kaikki vihollisensa lyöden miekoilla, surmaten ja tuhoten, ja tekivät vihamiehillensä, mitä tahtoivat.

9:6 Suusanin linnassa juutalaiset tappoivat ja tuhosivat viisisataa miestä.

9:7 Ja Parsandatan, Dalfonin, Aspatan,

9:8 Pooratan, Adaljan, Aridatan,

9:9 Parmastan, Arisain, Aridain ja Vaisatan,

9:10 kymmenen Haamanin, Hammedatan pojan, juutalaisen vastustajan, poikaa, he tappoivat; mutta saaliiseen he eivät käyneet käsiksi.

9:11 Sinä päivänä tuli Suusanin linnassa tapettujen luku kuninkaan tietoon.

9:12 Ja kuningas sanoi kuningatar Esterille: "Suusanin linnassa juutalaiset ovat tappaneet ja tuhonneet viisisataa miestä ja Haamanin kymmenen poikaa; muissa kuninkaan maakunnissa mitä lienevät-kään tehneet! Mitä nyt pyydät? Se sinulle annetaan. Ja mitä vielä haluat? Se täytetään."

9:13 Niin Ester sanoi: "Jos kuningas hyväksi näkee, sallit-

Juudalaisia; sillä Mordekain pelko tuli heidän päällensä.

9:4 Sillä Mordekai oli suuri kuninkaan huoneessa, ja hänen sanomansa kuului kaikkiin maakuntiin, kuinka Mordekai menestyi ja tuli suureksi.

9:5 Niin Juudalaiset löivät kaikki vihamiehensä miekalla, tappoivat ja hukuttivat heidät, ja tekivät niiden kanssa, jotka heitä vihasivat, oman tahtonsa jälkeen.

9:6 Ja susanin linnassa löivät Juudalaiset viisisataa miestä kuoliaaksi, ja hukuttivat heidät.

9:7 Vielä päälliseksi tappoivat he Parsandatan, Dalphonin, Aspatan,

9:8 Poratan, Adalian, Aridatan,

9:9 Parmastan, Arisain, Aridain, Vajesatan,

9:10 Kymmenen Hamanin poikaa, joka oli Medatanin poika, Juudalaisten vihamies; mutta ei he ruvenneet heidän saaliisensa.

9:11 Silloin tuli tapettuina luku Susanin linnaan, kuninkaan eteen.

9:12 Ja kuningas sanoi kuningatar Esterille: Susanin kaupungissa ovat Juudalaiset tappaneet ja hukuttaneet viisisataa miestä ja kymmenen Hamanin poikaa: mitä luulet heidän muissa kuninkaan maakunnissa tehneen? mitä pyydät sinulles annettua? ja mitä vielä anot sinulles tehtä?

9:13 Ester sanoi: jos kuninkaalle kelpaa, niin antakoon Juudalaisten myös huomen-

gan wircamiehet ylistit Judalaisia: sillä Mardochain pelko tuli heidän päällensä.

9:4 Ja Mardochai oli suuri Cuningan huones/ ja hänen sanomans cuului caickijn maacundijn/ cuinga hän menestyi ja tuli suurexi.

9:5 Nijn Judalaiset löit caicki vihamiehens miecalla/ tapoit ja hucutit heidän/ ja teit heidän cansans oman tahtons jälkeen.

9:6 Ja Susanin linnas löit Judalaiset wijsi sata miestä cuoliaksi/ ja hucutit heidän.

9:7 Wielä päälisexi tapoit he Parsandathan/ Dalphonin/ Aspathan.

9:8 Porathan/ Adalian/ Aridathan.

9:9 Parmasthan/ Arissain/ Aridain/ Wajesathan.

9:10 Nämät kymmenen Hamanin poica/ joca oli Medathanin poica Judalaisten vihamies: mutta ei he ruwennet heidän tawaroihins.

9:11 Silloin tuli tapettuiden luku Susanin linnaan Cuningan eteen.

9:12 Ja Cuningas sanoi Drotning Estherille: Judalaiset owat tappanet wijsi sata miestä/ ja hucuttanet heidän Susanin linnas/ ja kymmenen Hamanin poica: mitä luulet heidän muisa Cuningan maacunnis tehnen? mitä pyydät sinulles annetta? ja mitä wielä anot sinulles tehtä?

9:13 Esther sanoi: jos Cuningalle kelpa/ nijn andacon

takoon Suusanin juutalaisten huomennakin tehdä saman lain mukaan kuin tänä päivänä. Ja ripustettakoon Haamanin kymmenen poikaa hirsi-puuhun."

9:14 Kuningas käski tehdä niin. Ja siitä annettiin laki Suusanissa. Ja Haamanin kymmenen poikaa ripustettiin.

9:15 Ja Suusanin juutalaiset kokoontuivat myös adar-kuun neljäntenätoista päivänä ja tappoivat Suusanissa kolmesataa miestä; mutta saaliiseen he eivät käyneet käsiksi.

9:16 Myös muut juutalaiset, jotka olivat kuninkaan maakunnissa, olivat kokoontuneet puolustamaan henkeänsä ja päässeet rauhaan vihollisiansa, tapettuaan vihamiehiään seitsemänkymmentäviisi tuhatta - käymättä käsiksi saaliiseen -

9:17 adar-kuun kolmantenatoista päivänä; ja he lepäsivät sen kuun neljännenatoista päivän viettäen sen pito- ja ilopäivänä.

9:18 Mutta Suusanin juutalaiset olivat kokoontuneet sen kuun kolmantenatoista ja neljäntenatoista päivänä, ja he lepäsivät sen kuun viidennenatoista päivän viettäen sen pito- ja ilopäivänä.

9:19 Sentähden maaseudun juutalaiset, jotka asuvat maaseutukaupungeissa, viettävät adar-kuun neljännenatoista päivän ilo-, pito- ja juhlapäi-

na tehdä Susanissa tämän päiväisen käskyn jälkeen; että he hirttäisivät kymmenen Hamanin poikaa puuhun.

9:14 Ja kuningas käski niin tehdä: ja se käsky lyötiin Susanissa ylös; ja kymmenen Hamanin poikaa hirtettiin.

9:15 Ja Juudalaiset, jotka Susanissa olivat, kokoontuivat neljäntenä päivänä toistakymmentä Adar kuuta, ja tappoivat kolmesataa miestä Susanissa; mutta heidän saaliisensa ei he ruvenneet.

9:16 Mutta muut Juudalaiset kuninkaan maakunnissa tulivat kokoon ja varjelivat henkeänsä, saadaksensa lepoa vihollisiltansa, ja tappoivat vihollisiansa viisikahdeksattakymmentä tuhatta, mutta ei he ruvenneet saaliiseen.

9:17 (Se tapahtui) kolmantenatoistakymmenentenä päivänä Adar kuuta. Ja he lepäsivät neljäntenatoistakymmenentenä päivänä sitä kuuta; sen he tekivät pito- ja ilopäiväksi.

9:18 Mutta Juudalaiset, jotka Susanissa olivat, tulivat kokoon kolmantenatoistakymmenentenä ja neljäntenatoistakymmenentenä päivänä, ja lepäsivät viidennenatoistakymmenentenä päivänä; ja tekivät sen päivän pito- ja ilopäiväksi.

9:19 Sentähden Juudalaiset, jotka asuivat maakylissä ja vähissä kaupungeissa, tekivät neljännenatoistakymmenennen päivän Adar kuuta ilo- ja pitopäiväksi, ja lä-

myös Judalaisten huomena tehdä Susanis tämän päiväisen käskyn jälkeen/ että he hirttäisivät kymmenen Hamanin poika puuhun.

9:14 Ja Cuningas käski niin tehdä/ ja se käsky lyötiin Susanis ylös/ ja kymmenen Hamanin poika hirtettiin.

9:15 Ja Judalaiset kokoontuivat Susanis/ neljäntenatoistakymmenentenä päivänä Adar Cuusta/ ja tappoivat kolme sata miestä Susanis: mutta heidän tawaroihins ei he ruvenneet.

9:16 MUtta muut Judalaiset Cuningan maakunnissa tulivat kokoon ja varjelivat hengensä/ saadaksensa lepoa vihollisiltansa/ ja tappoivat vihollisiansa viisikahdeksattakymmentä tuhatta/ mutta ei he sattuneet tawaroihin.

9:17 Se tapahtui kolmantenatoistakymmenentenä päivänä Adar Cuusta/ ja he lepäsivät neljäntenatoistakymmenentenä päivänä sitä Cuusta. Sen he tekivät ilon ja pidon päiväksi.

9:18 Mutta Judalaiset kokoon Susanis olivat/ tulivat kokoon kolmantenatoistakymmenentenä ja neljäntenatoistakymmenentenä päivänä/ ja lepäsivät viidennenatoistakymmenentenä päivänä/ ja tekivät sen päivän pidon ja ilon päiväksi.

9:19 Sentähden Judalaiset kokoon Susanis olivat/ tulivat kokoon kolmantenatoistakymmenentenä ja neljäntenatoistakymmenentenä päivänä/ ja tekivät sen päivän pidon ja ilon päiväksi.

vänä ja lähettävät toisilleen maistiaisia.

9:20 Ja Mordokai pani kirjaan nämä tapaukset. Ja hän lähetti kirjeet kaikille juutalaisille kuningas Ahasveroksen kaikkiiin maakuntiin, lähellä ja kaukana oleville,

9:21 säääten heille, että heidän oli vietettävä adar-kuun neljäntoista päivää ja saman kuun viidettätoista päivää joka vuosi,

9:22 koska juutalaiset niinä päivinä olivat päässeet rauhaan vihollisistansa ja heille siinä kuussa murhe oli kääntynyt iloksi ja suru juhlaiksi - että heidän oli vietettävä ne päivät pito- ja ilopäivinä ja lähetettävä toisilleen maistiaisia ja köyhille lahjoja.

9:23 Ja juutalaiset ottivat pysyväksi tavaksi, mitä jo olivat alkaneet tehdä ja mitä Mordokai oli heille kirjoittanut.

9:24 Koska agagilainen Haman, Hammedatan poika, kaikkien juutalaisten vastustaja, oli punonut juutalaisia vastaan tuhotakseen heidät ja oli heittänyt puur'in, se on arvan, hävittääkseen ja tuhotakseen heidät,

9:25 ja koska sen tultua kuninkaan tietoon tämä oli kirjeellisesti määrännyt, että Haamanin pahan juonen, jonka hän oli punonut juutalaisia vastaan, tuli kääntyä hänen omaan päähänsä ja että hänen ja hänen poikansa oli ripustettava hirsipuuhun,

9:26 sentähden antoivat he

hettivät lahjoja toinen toisellensa.

9:20 Ja Mordekai kirjoitti nämät teot, ja lähetti kirjat kaikille Juudalaisille, jotka olivat kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, sekä lähes että kauvas,

9:21 Ja asetti heille, että he pitäisivät joka vuosi neljäntoistakymmenennen ja viidennentoistakymmenennen päivän Adar kuuta,

9:22 Niiden päiväin jälkeen, joina Juudalaiset olivat tulleet lepoon vihollistensa edestä, ja sen kuukauden, jona heidän surunsa on iloksi kääntynyt ja heidän murheensa hyväksi päiviksi: että he ne pitäisivät pito- ja ilopäivinä, ja lähettäisivät lahjoja toinen toisellensa, ja jakaisivat vaivaisille.

9:23 Ja Juudalaiset ottivat vastaan tehdäksensä sen, minkä he ennen olivat ruvenneet, ja Mordekai heidän tykönsä kirjoitti.

9:24 Sillä Haman Medatan Agagilaisen poika, kaikkein Juudalaisten vihollinen, oli ajatellut hukuttaa kaikkia Juudalaisia, ja antoi heittää Pur, se on arpaa, murentaaksensa ja hukuttaaksensa heitä.

9:25 Ja kuin Ester oli mennyt kuninkaan tykö; ja hän puhunut, että hänen paha aikomisensa, jonka hän oli ajatellut Juudalaisia vastaan, käännettiin kirjoitusten kautta hänen oman päänsä päälle, ja kuinka hän ja hänen poikansa ripustettiin puuhun;

9:26 Siitä he nämät päivät

ilon päiväxi/ ja lähetit lahjoja toinen toisellens.

9:20 JA Mardochai kirjoitti caicki nämät tegot/ ja lähetti kirjat caikille Judalaisille/ jotka olit caikis Cuningas Ahasweruxen maacunnis/ sekä lähes että cauwas.

9:21 Että he ottaisit wastan ja pidäisit jocawuosi sen neljäntenätoistakymmenenä ja wijdendenätoistakymmenenä Adar Cuusta.

9:22 Nijnä päiwinä joina Judalaiset olit tullet lepoon wiholistens edest/ ja sinä Cuucautena/ jona heidän suruns on iloxi käändynyt ja heidän murhens hywixi päiwixi/ että he ne pidäisit ilo ja pitopäiwinä/ ja lähetäisit lahjoja toinen toisellens/ ja jacaisit waiwaisille.

9:23 Ja Judalaiset otit wastan sen cuin he ennen olit ruwennet tekemän/ ja cuin Mardochai heidän tygöns kirjoitti.

9:24 Millä tawalla Haman Medathan Agagilaisen poica/ caickein Judalaisten wihollinen/ oli ajatellut hucutta caickia Judalaisia/ ja andoi heittä arpa murendaxens ja hucuttaxens heitä.

9:25 Ja cuinga Esther oli mennyt Cuningan tygö ja puhunut että hänen paha aikoisens/ cuin hän oli ajatellut Judalaisia wastan/ käättin kirjoitusten cautta hänen oman pääns päälle/ ja cuinga hän ja hänen poicans ripustettin puuhun.

9:26 Sijtä he nämät päiwät

näille päiville nimeksi puurim, puur-sanan mukaan. Sentähden, tuon käskykirjeen koko sisällyksen johdosta ja sen johdosta, mitä he itse olivat näin nähneet ja mitä heille oli tapahtunut,

9:27 juutalaiset säätivät ja ottivat itsellensä ja jälkeläisillensä ja kaikille heihin liittyville muuttumattomaksi ja pysyväksi tavaksi, että näitä kahta päivää oli vietettävä määräyksen mukaisesti ja määräaikana joka vuosi

9:28 ja että jokaisen sukupolven ja suvun oli näitä päiviä muistettava ja vietettävä joka maakunnassa ja kaupungissa sekä että näiden puurimpäivien tuli säilyä muuttumattomina juutalaisten keskuudessa eikä niiden muistosaanut hävitä heidän jälkeläisistensä.

9:29 Ja kuningatar Ester, Abihailin tytär, ja juutalainen Mordokai kirjoittivat kaiken valtansa nojalla kirjoituksia saattaakseen säädöksenä voimaan tämän toisen puurim-käskykirjeen.

9:30 Mordokai lähetti kirjeet, ystävällisin ja vilpittömin sanoin, kaikille juutalaisille Ahasveruksen valtakunnan sataan kahteenkymmeneen seitsemään maakuntaan,

9:31 saattaakseen säädöksenä voimaan nämä puurimpäivät niiden määräaikoina, niinkuin juutalainen Mordokai ja kuningatar Ester olivat niistä säätäneet ja niinkuin juuta-

kutsuivat Purim, arvan nimen jälkeen, sekä sen että kaiken tämän kirjan sanan jälkeen, ja mitä he olivat itse nähneet, ja kuinka heille on tapahtunut.

9:27 Ja Juudalaiset sääsivät sen, ja ottivat päällensä ja siemenensä päälle, ja kaikkein niiden päälle, jonka itsensä antoivat heidän tykönsä, ettei ne hylkää niitä kahta päivää, vaan pitävät ne joka vuosi, heidän kirjoitukseensa ja aikansa jälkeen.

9:28 Ettei näitä päiviä pitänyt unhotettaman, mutta pidettämän heidän lastensa lapsilta ja kaikilta heidän sukukunniltansa, kaikissa maakunnissa ja kaupungeissa. Nämät ovat Purimin päivät, joita ei pidä hyljättämän Juudalaisten seassa, ja heidän muistonsa ei pidä unhotettaman heidän siemenensänsä.

9:29 Ja Ester Abihailin tytär ja Mordekai Juudalainen kirjoittivat kaikella voimalla toisen kerran, vahvistaaksensa Purimin kirjan.

9:30 Ja lähetti kirjat kaikille Juudalaisille sataan ja seitsemäänkolmattakymmeneen Ahasveruksen valtakunnan maakuntaan, rauhan ja totuuden sanoilla,

9:31 Vahvistaaksensa näitä Purimin päiviä heidän määrätyillä ajoillansa, niinkuin Mordekai Juudalainen ja kuningatar Ester olivat heille säätäneet, niinkuin he olivat itse päällensä ottaneet ja

cudzuit Purim arwan nimen jälkeen/ ja mitä he olit idze nähnet/ ja cuinga heille oli tapahtunut.

9:27 Ja Judalaiset sääsivät sen/ ja otit päällens ja heidän siemenens päälle/ ja caickein nijden päälle/ jotca idzens annoit heidän tygöns/ ettei he hyljä nijtä cahta päiwä/ waan pitäwät ne joca-wuosi/ nijncuin ne olit toimitetut ja kirjoitetut.

9:28 Ettei näitä päiviä pitänyt unhotettaman/ mutta pidettämän heidän lastens lapsilda/ ja caikilda heidän sucucunnildans/ caikis maacunnis ja Caupungeis. Nämät owat Purimin päiwät/ joita ei pidä hyljättämän Judalaisten seas/ ja heidän muistons ei pidä unhotettaman heidän siemenensäns.

9:29 Ja Drotning Esther Abihailin tytär/ ja Mardochai Judalainen kirjoitit caikella woimalla toiset Purimin kirjat.

9:30 Ja lähetti kirjat caikille Judalaisille/ sataan ja seitsemencolmattakymmeneen Ahashweruxen waldacunnan maacundijn suloisilla ja ystäwäisillä sanoilla.

9:31 Wahwistaxens näitä Purimin päiwä/ heidän määrätyillä aigoillans/ nijncuin Mardochai Judalainen ja Drotning Esther olit heille walmistanet/ nijncuin he olit sieluns päälle

laiset itse olivat säätäneet itselleen ja jälkeläisilleen määräykset niihin kuuluvista paastoista ja valitushuudoista.

9:32 Näin säädettiin Esterin käskystä nämä puurimääräykset ja kirjoitettiin kirjaan.

Ester 10 LUKU

10:1 Kuningas Ahasveros saattoi työveron alaiseksi sekä mannermaan että merensaaret.

10:2 Ja kaikki hänen valtaurotyönsä ja kertomus Mordokain suuruudesta, johon kuningas hänet korotti, ne ovat kirjoitettuina Meedian ja Persian kuningasten aikakirjassa.

10:3 Sillä juutalainen Mordokai oli kuningas Ahasveroksen lähin mies ja oli suuri juutalaisten keskuudessa ja rakas lukuisille veljillensä, koska hän harrasti kansansa parasta ja puhui koko heimonsa onnen puolesta.

JOB

1 LUKU

1:1 Uusin maassa oli mies, jonka nimi oli Job. Tämä mies oli nuhteeton ja rehellinen, pelkäsi Jumalaa ja karttoi pahaa.

1:2 Hänelle syntyi seitsemän poikaa ja kolme tytärtä.

1:3 Ja karjaa hänellä oli seitsemäntuhatta lammasta, kolmetuhatta kamelia, viisisataa härkäparia ja viisisataa aasin-tammaa sekä ylen paljon pal-

siemenensä päälle, sen määrätyn paaston ja heidän huutonsa.

9:32 Ja Ester käski ja vahvisti nämät Purimin menot, ja että ne piti kirjaan kirjoitettaman.

10:1 Ja kuningas Ahasverus laski veron maan päälle ja luotoin päälle merellä.

10:2 Mutta kaikki hänen työnsä, voimansa ja väkevyytensä, ja Mordekain suuri kunnia, kuin kuningas hänen suureksi teki: eikö ne ole kirjoitetut Median ja Persian kuningasten aikakirjassa?

10:3 Sillä Mordekai, Juudalainen, oli toinen kuningas Ahasveruksesta, ja väkevä Juudalaisten seassa, ja otollinen veljeinsä paljouden keskellä, joka etsi kansansa parasta ja puhui parhain päin kaiken siemenensä puolesta.

JOBIN KIRJA

1 LUKU

1:1 Yksi mies oli Utsin maalla nimeltä Job; ja se mies oli vakaa ja hurskas, ja Jumalaa pelkääväinen, ja vältti pahaa.

1:2 Ja hänelle oli syntynyt seitsemän poikaa ja kolme tytärtä.

1:3 Ja hänen karjansa oli seitsemäntuhatta lammasta, kolmetuhatta kamelia, viisisataa paria härkiä ja viisisataa aasia, ja myös sangen paljo perhettä. Ja se mies oli

ottanut ja siemenensä päälle/ sen määrätyn paaston ja heidän huutonsa.

9:32 Ja Esther käski ja vahvisti nämät Purimin menot/ ja että ne piti kirjaan kirjoitettaman.

X. Lucu

10:1 Ja Cuningas Ahasverus laski weron maan päälle/ ja luotoin päälle merellä.

10:2 Mutta caicki hänen työns/ woimans ja wäkwyydens/ ja Mardochain suuri cunnia cuin Cuningas hänelle andoi/ cadzo se on kirjoitettu Medein ja Persian Cuningasten Aicakirjas.

10:3 Sillä Mardochai Judalainen oli toinen Cuningas Ahasweruxesta/ ja wäkwä Judalaisten seas/ ja otollinen weljeins paljouden keskellä/ joca edzei Canssans parast/ ja puhui parhain päin caiken hänen siemenens puolest.

Hiobin Kirja

I. Lucu

1:1 YXi mies oli Uzin maalla nimeldä Hiob/ hän oli waca/ hurscas/ Jumalata pelkääwäinen/ ja wältti paha.

1:2 Ja hän sijtti seidzemen poica ja colme tytärtä.

1:3 Ja hänen carjans oli/ seidzemen tuhatta lammasta/ colme tuhatta Cameli/ wijsi sata pari härkiä/ ja wijsi sata Asia/ ja sangen paljo perhet-

velijoita. Tämä mies oli kaikis-voimallisempi kuin kaikki, ta Idän miehistä mahtavin. jotka itäisellä maalla asuivat.

1:4 Hänen pojillansa oli tapana laittaa pitoja, kullakin oli pidot talossaan vuoropäivänänsä; he lähettivät silloin sanan ja kutsuivat kolme sisartansa syömään ja juomaan kanssansa.

1:5 Mutta kun pitopäivät olivat kiertonsa kiertäneet, lähetti Job sanan ja pyhitti heidät; hän nousi varhain aamulla ja uhrasi polttouhreja, yhtä monta kuin heitä oli. Sillä Job ajatteli: "Ehkä poikani ovat tehneet syntiä ja sydämessään luopuneet Jumalasta." Näin Job teki aina.

1:6 Mutta kun eräänä päivänä Jumalan pojat tulivat ja asetuiivat Herran eteen, tuli myöskin saatana heidän joukossansa.

1:7 Niin Herra kysyi saatanalta: "Mistä sinä tulet?" Saatana vastasi Herralle ja sanoi: "Maata kiertämästä ja siellä kuljeksimasta."

1:8 Niin Herra sanoi saatanalle: "Oletko pannut merkille palvelijaani Jobia? Sillä ei ole maan päällä hänen vertaistansa; hän on nuhteton ja rehellinen mies, pelkää Jumalaa ja karttaa paha."

1:9 Saatana vastasi Herralle ja sanoi: "Suottako Job pelkää Jumalaa?"

1:10 Olethan itse kaikilta puolin suojannut hänet, hänen talonsa ja kaiken, mitä hänellä on; olet siunannut hänen kättensä työn, ja hänen karjalaumansa ovat le-

1:4 Ja hänen poikansa menivät ja tekivät pidon huoneessansa itsekukin päivänänsä, ja lähettivät ja antoivat kutsua kolme sisartansa syömään ja juomaan kanssansa.

1:5 Ja kuin pitopäivät olivat kuluneet, lähetti Job ja pyhitti heitä, ja nousi aamulla varhain ja uhrasi polttouhria kaikkein heidän lukunsa jälkeen. Sillä Job ajatteli: minun poikani ovat taitaneet syntiä tehdä ja unohtaneet Jumalan sydämessänsä. Näin teki Job joka päivä.

1:6 Mutta tapahtui yhtenä päivänä, että Jumalan lapset tulivat ja astuivat \Herran\ eteen, ja tuli myös saatana heidän kanssansa.

1:7 Mutta \Herra\ sanoi saatanalle: kusta sinä tulet? Saatana vastasi \Herraa\ ja sanoi: minä olen käynyt ja vaeltanut ympäri maan.

1:8 Niin sanoi \Herra\ saatanalle: etkö ole ottanut vaaria palveliastani Jobista? sillä ei hänen vertaistansa ole maalla: hän on vakaa ja hurskas, Jumalaa pelkäväinen mies, ja välttää paha.

1:9 Saatana vastasi \Herraa\ ja sanoi: turhaanko Job pelkää Jumalaa?

1:10 Etkös ole piirittänyt häntä, hänen huonettansa ja kaikkia mitä hänellä on ympäri? sinä olet siunannut hänen käsialansa, ja hänen tavaransa on levitetty maassa.

tä. Ja hän oli voimallisempi kuin kaikki, cuin caicki jotca idäisellä maalla asuit.

1:4 JA hänen poicans menit ja teit pidon/ idzecukin päivänän/ huonesans/ ja annoit cudzua colme sisartans syömän ja juoman cansans.

1:5 Ja cosca pidon päivät olit culunet/ lähetti Hiob ja pyhitti heitä/ ja nousi amulla warhain/ ja uhras polttouhria caickein heidän lucuns jälkeen. Sillä Hiob ajatteli: minun poicani owat taitanet syndiä tehdä/ ja siunannet Jumalata heidän sydämesäns. Näin teki Hiob jocapäiwä.

1:6 MUtta se tapahtui yhtenä päiwänä/ että Jumalan lapset tulit ja astuit HERran eteen/ tuli myös Sathan heidän cansans.

1:7 Mutta HERra sanoi Sathanille: custas tulet?

1:8 Sathan wastais HERra/ ja sanoi: minä olen waeldanut ymbäri maan.

Nijn sanoi HERra Sathanille: Etkös ottanut waari minun palweliastan Hiobist: sillä ei hänen wertaistans ole maalla/ waca ja hursas/ Jumalata pelkäväinen/ ja wälttä paha.

1:9 Sathan wastais HERra/ ja sanoi: turhango Hiob pelkä Jumalata?

1:10 Etkös ole kätkenyt händä/ hänen huonettans/ ja caickia cuin hänellä on ymbärins. Sinä olet siunannut hänen käsialans/ ja hänen tawarans on lewitetty maasa.

vinneet ympäri maata.

1:11 Mutta ojennapa kätesi ja koske kaikkeen, mitä hänellä on: varmaan hän kiroaa sinua vasten kasvojasi."

1:12 Niin Herra sanoi saatanelle: "Katso, kaikki, mitä hänellä on, olkoon sinun kädessäsi; älä vain koske kädelläsi häneen itseensä." Ja saatana meni pois Herran edestä.

1:13 Kun sitten eräänä päivänä hänen poikansa ja tyttärensä söivät ja joivat viiniä vanhimman veljensä talossa,

1:14 tuli sanansaattaja Jobin luo ja sanoi: "Raavailla kynnettiin, ja aasintammat kävivät niiden vieressä laiturilla;

1:15 niin sabalaiset hyökkäsivät ja ryöstivät ne ja surmasivat palvelijat miekan terällä. Vain minä yksin pelastuin kertomaan tämän sinulle."

1:16 Hänen vielä puhuessaan tuli toinen ja sanoi: "Jumalan tuli iski alas taivaasta, sytytti palamaan lampaat ja palvelijat ja kulutti heidät. Vain minä yksin pelastuin kertomaan tämän sinulle."

1:17 Hänen vielä puhuessaan tuli taas toinen ja sanoi: "Kaldealaiset asettuivat kolmeen joukkoon ja karkasivat kamelien kimppuun, ryöstivät ne ja surmasivat palvelijat miekan terällä. Vain minä yksin pelastuin kertomaan tämän sinulle."

1:18 Hänen vielä puhuessaan tuli taas toinen ja sanoi: "Poikasi ja tyttäresi söivät ja joivat viiniä vanhimman veljensä talossa;

1:11 Mutta ojenna kätes ja tartu kaikkeen hänen saatuunsa, mitämaks hän luopuu sinusta kasvois edessä.

1:12 \Herra\ sanoi saatanelle: katso, kaikki hänen tavaran olkoon sinun kädessäs, ainoastaan älä häneen kättäs satuta. Silloin läksi saatana \Herran\ tyköä.

1:13 Mutta sinä päivänä, kuin hänen poikansa ja tyttärensä söivät ja joivat viinaa vanhimman veljensä huoneessa,

1:14 Tuli sanansaattaja Jobin tykö ja sanoi: härjillä kynnettiin, ja aasit kävivät läsnä laiturilla;

1:15 Niin he tulivat rikkaasta Arabiasta ja ottivat ne, ja löivät palvelijat miekan terällä; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle.

1:16 Kuin hän vielä puhui, tuli toinen ja sanoi: Jumalan tuli putosi taivaasta ja sytytti lampaat ja palvelijat, ja poltti ne; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle.

1:17 Kuin hän vielä puhui, tuli yksi ja sanoi: Kaldealaiset tekivät kolme joukkoa ja hyökkäsivät kameleihin päälle, ja ottivat ne pois, ja löivät miekan terällä; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle.

1:18 Kuin hän vielä puhui, tuli yksi ja sanoi: sinun poikas ja tyttäres söivät ja joivat viinaa vanhimman veljensä huoneessa.

1:11 Mutta ojenna kätes ja tartu caicken hänen saatuunsa/ mitämax hän siuna sinua caswoille.

1:12 HERra sanoi Sathanille: cadzo/ caicki hänen tavarans olcon sinun kädesäs/ ainoastans älä häneen kättäs satuta. Silloin läxi Sathan HERran tykö.

1:13 MUtta sinä päivänä cosca hänen poicans ja tyttärens söit ja joit wijna wanhimman weljens huones:

1:14 Tuli sanansaattaja Jobin tygö/ ja sanoi: härjillä kynnettin/ ja Asit käwit läsnä laituimella.

1:15 Nijn he tulit rickast Arabiast ja otit ne/ ja löit palveliat miecan terällä/ ja minä yxinäns pääsin sanoman sinulle.

1:16 Cosca hän vielä puhui/ tuli toinen/ ja sanoi: Jumalan tuli tuli taiwast/ ja poltti lambat ja palweliat/ ja minä yxinäns pääsin sanoman sinulle.

1:17 Cosca hän vielä puhui/ tuli yxi ja sanoi: Chaldealaiset teit colme joucko/ ja hyöcköisit Camelein päälle/ ja otit ne pois/ ja löit palweliat miecan terällä/ ja minä yxinäns pääsin sanoman sinulle.

1:18 COsca hän vielä puhui/ tuli yxi/ ja sanoi: sinun poicas ja tyttäres söit/ ja joit wijna wanhimman weljens huones:

1:19 katso, silloin suuri tuulispää tuli tuolta puolen erämaan ja iski talon neljään nurkkaan, ja se luhistui nuorukaisten päälle, niin että he kuolivat. Vain minä yksin pelastuin kertomaan tämän sinulle."

1:20 Silloin Job nousi, repäisi viittansa ja leikkasi hiuksensa, heittäytyi maahan ja rukoili.

1:21 Ja hän sanoi: "Alastonna minä tulin äitini kohdusta, ja alastonna minä sinne pala-
jan. Herra antoi, ja Herra otti; kiitetty olkoon Herran nimi."

1:22 Kaikessa tässä Job ei tehnyt syntiä eikä puhunut nurjasti Jumalaa vastaan.

Job 2 LUKU

2:1 Ja kun eräänä päivänä Jumalan pojat tulivat ja asettuivat Herran eteen, tuli myöskin saatana heidän joukossansa ja asettui Herran eteen.

2:2 Niin Herra kysyi saatanaalta: "Mistä sinä tulet?" Saatana vastasi Herralle ja sanoi: "Maata kiertämästä ja siellä kuljeksimasta."

2:3 Niin Herra sanoi saatanaalle: "Oletko pannut merkille palvelijaani Jobia? Sillä ei ole maan päällä hänen vertaistansa; hän on nuhteton ja rehellinen mies, pelkää Jumalaa ja karttaa paha. Vielä hän pysyy hurskaudessa, ja sinä olet yllyttänyt minut häntä vastaan, tuhoamaan hänet syyttömästi."

1:19 Ja katso, suuri tuulispää tuli korvesta ja sysäsi neljään huoneen nurkkaan, ja se kaatui nuorukaisten päälle, niin että he kuolivat; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle.

1:20 Silloin Job nousi ja repäisi vaatteensa, ja repi päätänsä, ja heittäytyi maahan ja rukoili.

1:21 Ja sanoi: alasti olen minä tullut äitini kohdusta ja alasti pitää minun sinne jälleen menemän; \Herra\ antoi ja \Herra\ otti: \Herran\ nimi olkoon kiitetty!

1:22 Näissä kaikissa ei rikkonut Job, eikä tehnyt tyhmästi Jumalaa vastaan.

2 LUKU

2:1 Ja tapahtui yhtenä päivänä, kuin Jumalan lapset tulivat ja astuivat \Herran\ eteen, että saatana myös tuli heidän kanssansa ja astui \Herran\ eteen.

2:2 Silloin sanoi \Herra\ saatanaalle: kusta tulet? Saatana vastasi \Herraa\ ja sanoi: minä olen käynyt ja vaeltanut ympäri maan.

2:3 Ja \Herra\ sanoi saatanaalle: etkös ole ottanut vaaria palveliastani Jobista? sillä ei hänen vertaistansa ole maalla: hän on vakaa ja hurskas ja Jumalaa pelkäväinen mies, ja välttää paha ja pysyy vielä vakuudessa, ja sinä yllytit minua häntä hävittämään ilman syytä.

1:19 Ja cadzo/ suuri tuulispää tuli corwesta/ ja sysäsi neljän huoneen nurckaan/ ja heitti sen nuorucaisten päälle/ nijn että he cuolit/ ja minä yxin pääsin sanoman sinulle.

1:20 Silloin Hiob nousi ja rewäis waattens/ ja rewei päätäns/ ja langeis maahan/

ja sanoi:

1:21 Alasti olen minä tullut äitini cohdusta/ ja alasti pitää minun sinne jällens menemän/ HERra andoi/ ja HERra otti/ HERran nimi olcon kijetty.

1:22 Näisä caikis ei rickonut Hiob/ eikä tehnyt tyhmäst Jumalata wastan.

II. Lucu

2:1 SE tapahdui yhtenä päivänä että Jumalan lapset tulit ja astuit HERran eteen/ että Sathan myös tuli heidän cansans/ ja astui HERran eteen.

2:2 Silloin sanoi HERra Sathanille: custas tulet? Sathan wastais HERra/ ja sanoi: minä olen waeldanut ymbäri maan.

2:3 HERra sanoi Sathanille: etkös ole ottanut waari minun palweliastan Hiobist? sillä hänen vertaistans ei ole maalla/ waca ja hurscas ja Jumalata pelkäväinen/ ja wälttä paha/ ja pysy wielä wacuudesans/ ja sinä yllytit minua händä häwittämän ilman syytä.

2:4 Saatana vastasi Herralle ja sanoi: "Nahka nahasta; ja kaikki, mitä ihmisellä on, hän antaa hengestänsä.

2:5 Mutta ojennapa kätesi ja koske hänen luihinsa ja lihaansa: varmaan hän kiroaa sinua vasten kasvojesi."

2:6 Herra sanoi saatanelle: "Katso, hän olkoon sinun kässissäsi; säästä kuitenkin hänen henkensä."

2:7 Niin saatana meni pois Herran edestä ja löi Jobiin pahoja paiseita, kantapäätä kiireeseen asti.

2:8 Ja tämä otti saviastian sirun, sillä kaapiakseen itseänsä, ja istui tuhkäläjään.

2:9 Niin hänen vaimonsa sanoi hänelle: "Vieläkö pysyt hurskaudessa? Kiroa Jumalaa ja kuole."

2:10 Mutta hän vastasi hänelle: "Sinä puhut niinkuin mikäkin houkka nainen. Otammehan vastaan Jumalalta hyvää, emmekö ottaisi vastaan pahaakin?" Kaikessa tässä Job ei tehnyt syntiä huulillansa.

2:11 Kun Jobin kolme ystävää kuuli kaiken onnettomuuden, joka häntä oli kohdannut, tulivat he kukin kotipaikkakunnastansa: teemanilainen Elifas, suuhilainen Bildad ja naemalaininen Soofar; ja he sopivat keskenänsä ja menivät surkuttelemaan ja lohduttamaan häntä.

2:12 Mutta kun he jonkun matkan päässä nostivat silmänsä, eivät he enää voineet tuntea häntä; niin he korottivat äänensä ja itkivät, repäi-

2:4 Saatana vastasi \Herraa\ ja sanoi: nahka nahasta, ja kaikki, mitä ihmisessä on, antaa hän henkensä edestä.

2:5 Mutta ojenna kätes ja rupee hänen luihinsa ja lihaansa; mitämaks hän luopuu sinusta kasvois edessä.

2:6 \Herra\ sanoi saatanelle: katso, hän olkoon sinun kädessäs; kuitenkin säästä hänen henkeänsä.

2:7 Silloin läksi saatana \Herran\ tyköä ja löi Jobin pahoilla paisumilla, hänen kantapäätä kiireesen asti.

2:8 Ja hän otti saviastian ja kaapi itseänsä sillä, ja istui tuhassa.

2:9 Ja hänen emäntänsä sanoi hänelle: Vieläkö pysyt vakuudessa? siunaa Jumalaa ja kuole.

2:10 Mutta hän sanoi hänelle: sinä puhut niinkuin tyhmit vaimot puhuvat. Jos me olemme hyvää saaneet Jumalalta, eikö myös meidän pidä ottaman paha vastaan? Kaikissa näissä ei Job syntiä tehnyt huulillansa.

2:11 Kuin Jobin kolme ystävää kuuluivat kaiken onnettomuuden, joka hänelle tullut oli, tulivat he itsekukin paikkakunnastansa: Elifas Temanista, Bildad Suasta ja Zophar Naemasta, ja kokoontuivat ynnä tulemaan, armahtelemaan ja lohduttamaan häntä.

2:12 Ja kuin he nostivat taampaa silmänsä, ei he häntä tunteneet, ja korottivat äänensä ja itkivät; ja jokainen repäisi vaatteensa, ja heittivät tomua päänsä pääl-

2:4 Sathan vastais HERra/ ja sanoi: nahca nahast/ caicki mitä ihmises on/ anda hän hengens edest.

2:5 Mutta ojenna kätes ja rupee hänen luihins ja lihaans/ mitämax hän siuna sinua caswoille.

2:6 HERra sanoi Sathanille: cadzo/ hän olcon sinun kädesäs/ cuitengin säästä hänen hengens.

2:7 Silloin läxi Sathan HERran tykö/ ja löi Hiobin pahoilla paisumilla/ candapääst kijresen asti.

2:8 Ja hän otti sawiastian murun ja caapei händäns/ ja istui tuhwas.

2:9 Ja hänen emändäns sanoi hänelle: wieläkös pysyt wacuudesas? siuna Jumalata ja cuole.

2:10 Mutta hän sanoi hänelle: sinä puhut nijncuin tyhmät waimot puhuwat. Jos me olemme hywä saanet Jumalalda/ eikö myös meidän pidä ottaman paha wastian. Caikisa näisi ei Hiob syndiä tehnyt huulillans.

2:11 COsca Hiobin colme ystäwät cuulit caiken onnettomuden cuin hänelle tullut oli/ tulit he idzecukin paikkakunnastans: Elifhas The-manist/ Bildad Suahst ja Zophar Naemast. Sillä he olit yximieliset tuleman armahteleman ja lohduttaman händä.

2:12 Ja cosca he nostit taamba silmäns/ ei he händä tundenet/ ja he huusit ja itkit/ ja jocainen rewäis waatens/ ja heitit tomua pääns

sivät kukin viittansa ja viskasivat tomua taivasta kohti päittänsä päälle.

2:13 Sitten he istuivat hänen kanssaan maassa seitsemän päivää ja seitsemän yötä, eikä kukaan heistä puhunut sanaakaan hänelle, sillä he näkivät, että hänen tuskansa oli ylen suuri.

Job 3 LUKU

3:1 Senjälkeen Job avasi suunsa ja kirosi syntymäpäivänsä;

3:2 Job lausui ja sanoi:

3:3 "Kadotkoon se päivä, jona minä synnyin, ja se yö, joka sanoi: 'Poika on siinnyt.'

3:4 Se päivä muuttukoon pimeydeksi; älköön Jumala korkeudessa sitä kysykö, älköönkä valonsäde sille paistako.

3:5 Omistakoon sen pimeys ja pilkkopimeä, pilvi laskeutukoon sen päälle, peljästyttäkoot sitä päivänpimennykset.

3:6 Sen yön ryöstäköön pimeys; älköön se iloitko vuoden päivien parissa, älköön tulko kuukausien lukuun.

3:7 Katso, hedelmätön olkoon se yö, älköön siinä riemuhuuto raikuko.

3:8 Kirotkoot sen päivänmanaajat, ne, jotka saavat hereille Leviatanin.

3:9 Pimentykoot sen kointähdet, odottakoon se valoa, joka ei tule, älköön se aamuruskon silmäripsiä nähkö,

3:10 koska se ei sulkenut

le taivasta kohden,

2:13 Ja istuivat hänen kanssansa maan päällä seitsemän päivää ja seitsemän yötä, ja ei sanaakaan hänen kanssansa puhuneet; sillä he näkivät hänen kipunsa sangen suureksi.

3 LUKU

3:1 Sitte avasi Job suunsa ja kirosi päivänsä.

3:2 Ja Job vastasi ja sanoi:

3:3 Se päivä olkoon kadotettu, jona minä syntynyt olen, ja se yö, jona sanottiin: mies on siinnyt.

3:4 Se päivä olkoon pimiä, ja älköön Jumala kysykö ylhäältä sen perään: älköön kirkkaus paistako hänen päällensä.

3:5 Pimeys ja kuolon varjo peittäköön hänen, olkoon pilvi hänen päällänsä; ja musta päivän sumu tehkään hänen kauhiaksi.

3:6 Sen yön käsittäköön pimeys, ja älkään iloitko vuosikausien päivain seassa, ja älkään tulko kuukausien lukuun.

3:7 Katso, olkoon se yö yksinäinen ja älköön yhtäkään iloa tulko siihen.

3:8 Ne jotka päivää kiroovat, he kirotkoot sitä, ne jotka ovat valmiit herättämään Leviatania.

3:9 Sen tähdet olkoot pimiät hämärässänsä, odottakoot valkeutta, ja ei tulko, ja älkoot nähkö aamuruskon silmäripsiä,

3:10 Ettei se sulkenut minun

päälle taiwasta cohden.

2:13 Ja istuit hänen cansans maan päälle seidzemen päiwä ja seidzemen yötä/ ja ei mitän hänen cansans puhunet: sillä he näit hänen kipuns sangen suurexi

III. Lucu

3:1 Slitte awais Hiob suuns ja kirois hänen päiwäns

ja sanoi:

3:2 Se päiwä olcon cadotettu/ jona minä syndynyt olen.

3:3 Ja se yö jona sanottin: mies on sijnnyt.

3:4 Se päiwä olcon pimiä/ ja älkön Jumala kysykö ylhäldä sen perän/ älkön kirckaus paistaco hänen päällens.

3:5 Pimeys ja syngeys peittäköön hänen/ olcon pilwi hänen päälläns/ ja musta päiwän sumu tehkän hänen cauhiaxi.

3:6 Sen yön käsittäköön pimeys/ ja älkän iloitco vuosicautten päiwäin seas/ ja älkön tulco Cuucautten lucuun.

3:7 Cadzo/ olcon se yö yxinäinen/ ja älkön yhtäkän ilo tulco sijhen.

3:8 Ne cuin päiwä kirowat/ he kirotcän sitä/ ja ne cuin owat walmit herättämän Leviathani.

3:9 Sen tähdet olcan pimiät hämäräsäns/ odottacan walkeutta/ ja ei tulwo/ ja älkön nähkö amuruscoa.

3:10 Ettei se sulkenut minun

minulta kohdun ovia eikä kätkenyt vaivaa minun silmilläni.	kohtuni ovea, ja ei kätkenyt onnettomuutta silmäini edestä.	ruumini ovea/ ja ei kätkenyt onnettomutta minun silmäini edest.
3:11 Miksi en kuollut heti äitini helmaan, miksi en menehtynyt kohdusta tullessani?	3:11 Miksi en minä kuollut äitini kohdussa? Miksi en minä läkähtynyt äitini kohdusta tultuani?	3:11 Mixen minä cuollut äitini cohdusta? mixen minä lacastunut äitini cohdust tulduani?
3:12 Miksi olivat minua vastaanottamassa polvet, minkätähden rinnat imeäkseni?	3:12 Miksi he ovat ottaneet minun helmaansa? Miksi minä olen nisiä imenyt?	3:12 Mixi he owat ottanet minun helmaans? 3:13 Mixi minä olen nisillä imetetty?
3:13 Sillä makaisinhan rauhassa silloin, nukkuisin ja saisin levätä	3:13 Niin minä nyt makaisin, olisin alallani, lepäisin, ja minulla olis lepo.	3:14 Nijn minä nyt macaisin/ olisin äneti/ lewäisin ja olisin lewolla/
3:14 kuningasten ja maan neuvosmiesten kanssa, jotka ovat rakentaneet itselleen pyramiideja,	3:14 Maan kuningasten ja neuvojain kanssa, jotka heilensä rakentavat sitä mikä kylmillä on;	maan Cuningasten ja Neuvoitten cansa/ jotca heillens rakendawat sitä cuin kylmillä on.
3:15 päämiesten kanssa, joilla on ollut kultaa, jotka ovat täyttäneet talonsa hopealla;	3:15 Eli päämiesten kanssa, joilla kultaa on, ja joiden huoneet ovat täynnä hopiaa;	3:15 Eli Förstein cansa/ joilla culda on/ ja heidän huonens täynnä hopiata.
3:16 tahi olisin olematon niinkuin maahan kätkeyty kesköinen, niinkuin sikiöt, jotka eivät ole päivänvaloa nähneet.	3:16 Eli niinkuin keskensyntyneet kätkeytyt; ja en oliskaan: niinkuin nuoret lapset, jotka ei koskaan walkeutta nähneet.	3:16 Eli nijncuin keskensyndy-net kätkeytyt/ ja en oliscan/ ja nijncuin nuoret lapset/ jotca ei coscan walkeutta nähnet.
3:17 Siellä lakkaavat jumalattomat raivoamasta, siellä saavat uupuneet levätä;	3:17 Siellä täytyy jumalattomain lakata väkivallastansa; siellä ovat ne levossa, jotka paljon vaivaa nähneet ovat;	3:17 Sijnä täyty jumalattomain lacata heidän wäkiwallastans. Sijnä owat ne lewolla/ jotca paljo waiwa nähnet owat.
3:18 kaikki vangit ovat rauhassa, eivät kuule käskijän ääntä.	3:18 Siellä on vangeilla rauha muiden kanssa, ja ei kuule vaatian ääntä;	3:18 Sijnä on fangeilla rauha muiden cansa/ ja ei cuule waatian ändä.
3:19 Yhtäläiset ovat siellä pieni ja suuri, orja on vapaa herrastansa.	3:19 Siellä ovat sekä pienet että suuret, ja palveliat vaapaat isännistänsä:	3:19 Sijnä owat sekä pienet että suuret/ ja palweliat owat wapat isännistäns.
3:20 Miksi hän antaa vaivatulle valoa ja elämää murhemielisille,	3:20 Miksi walkeus on annettu vaivaisille, ja elämä murheellisille sydämille?	3:20 Mixi walkeus on annettu waiwaisille/ ja elämä murhelisille sydämille?
3:21 jotka odottavat kuolemaa, eikä se tule, jotka etsivät sitä enemmän kuin aarretta,	3:21 Niille, jotka odottavat kuolemaa, ja ei se tule, ja kaivaisivat sitä ennen kuin aarnihautaa?	3:21 (Jotca odottawat cuolemata/ ja ei hän tule/ ja caiwaisit händä ennencuin arnihauta.
3:22 jotka iloitsisivat riemastuksiin asti, riemuitsisivat, jos	3:22 Niille, jotka kovin iloitsevat ja riemuitsevat, että he saisivat haudan?	3:22 Ne cuin cowin iloidzewat ja riemuidzewat/ että he saisisivat haudan?

löytäisivät haudan -

3:23 miehelle, jonka tie on ummessa, jonka Jumala on aitaukseen sulkenut?

3:24 Sillä huokaukseni on tullut minun leiväkseni, valitukseni valuu kuin vesi.

3:25 Sillä mitä minä kauhistuin, se minua kohtasi, ja mitä minä pelkäsin, se minulle tapahtui.

3:26 Ennenkuin tynnyin, rauhan ja levon sain, tuli tuska jälleen."

Job 4 LUKU

4:1 Silloin teemanilainen Elifas lausui ja sanoi:

4:2 "Ethän pane pahaksesi, jos sinulle puhutaan? Kuka voi vaitikaan olla?

4:3 Katso, monta sinä olet ojentanut, ja hervonneita käsiä olet vahvistanut;

4:4 sanasi ovat nostaneet kompastunutta, ja rauenneita polvia olet voimistanut.

4:5 Mutta nyt, kun itseäsi kova kohtaa, sinä tuskastut, kun se sinuun sattuu, sinä kauhistut.

4:6 Eikö jumalanpelkosi ole sinun uskalluksesi ja nuhteen vaelluksesi sinun toivosi?

4:7 Ajattele, kuka viaton on koskaan hukkunut, ja missä ovat rehelliset joutuneet perikatoon?

4:8 Minkä minä olen nähnyt, niin ne, jotka vääryyttä kyn-

3:23 Ja sille miehelle, jonka tie kätkeyty on, ja hänen edestänsä Jumalalta peitetty?

3:24 Sillä minun leipäni tykönä minä huokaan, ja minun parkuni vuodatetaan niinkuin vesi,

3:25 Sillä jota minä pelkäsin, se tuli minun päälleni, ja mitä minä kartin, tapahtui minulle.

3:26 Enkö minä ollut onnellinen? enkö minä ollut rauhassa? eikö minulla ollut hyvä lepo? ja nyt senkaltainen levottomuus tulee.

4 LUKU

4:1 Ja Elifhas Temanilainen vastasi ja sanoi,

4:2 Jos joku sinun kanssas rupeis puhumaan: mitämaks et sinä sitä kärsi; mutta kuka taitaa vaiti olla?

4:3 Katso, sinä olet monta neuvonut, ja vahvistanut väsyneitä käsiä.

4:4 Sinun puhees on ojentanut langenneita, ja vapisevaisia polvia vahvistanut.

4:5 Mutta että se nyt tulee sinun päälles, niin sinä väsyit, ja että se lankesi sinun päälles, niin sinä peljästyit.

4:6 Tämäkö on sinun (Jumalan) pelkos, sinun uskallukses, sinun toivos ja sinun vakuutes?

4:7 Muistele nyt, kussa joku viatoin on hukkunut? eli kussa hurskaat ovat joskus hävinneet?

4:8 Niinkuin minä kyllä nähnyt olen, ne jotka kyntä-

sit haudan)

3:23 Ja se mies jonga tie kätkeyty on/ ja hänen edestäns Jumalalda peitetty.

3:24 Sillä minun syödesäni minä huocan/ ja minun parcun on nijncuin purisewa wesi:

sillä jota minä pelkäisin/ se tuli minun päälleni.

3:25 Ja sitä cuin minä cartin/ tapahdui minun.

3:26 Engö minä ollut onnellinen? engö minä ollut äneti? eikö minulla ollut hyvä lepo? ja nyt sencaltainen lewottomus tule?

IV. Lucu

4:1 JA Elifhas Themanist wastais/ ja sanoi:

4:2 Jos jocu sinun cansas rupeis puhuman/ mitämax et sinä sitä kärsi/ mutta cuca taita säästä.

4:3 Cadzo/ sinä olet monda neuwonut/ ja wahwistanut wäsyneit käsiä.

4:4 Sinun puhes on ojendanut langenneit/ ja wapisewaisia polweja wahwistanut.

4:5 Mutta että se nyt tule sinun päälles/ epäilet sinä/ ja että se langeis sinun päälles/ nijns peljästyit.

4:6 Tämäköst on sinun Jumalan pelcos/ sinun lohduxes/ sinun wacuudes ja sinun toiwos.

4:7 Muista cusa jocu wiatoin on huckunut? eli cusa hurscat owat joscus häwitetyt?

4:8 Nijncuin minä kyllä nähnyt olen/ ne cuin kyndäwät

tävät ja turmiota kylvävät, ne sitä niittävätkin.	vät vääryyden, ja onnettomuuden kylvävät, sitä he myös niittävät.	wääryden ja onnettomuden kylvävät/ sitä he myös niittävät.
4:9 Jumalan henkäyksestä he hukkuvat, hänen vihansa hengestä he häviävät.	4:9 He ovat Jumalan puhaluksen kautta kadonneet, ja hänen vihansa hengeltä hukatut.	4:9 Että he ovat Jumalan hengen cautta cadonnet/ ja hänen vihans hengeldä hucautut.
4:10 Leijonan ärjyntä, jalopeuran ääni vaiennetaan, ja nuorten leijonain hampaat murskataan;	4:10 Jalopeuran kiljumus, ja julma jalopeuran ääni, ja nuorten jalopeurain hampaat ovat lovistetut.	4:10 Lejonein kiljumus/ ja julmain naaras Lejonein äni/ ja nuorten Lejonein hambat owat lowistetut.
4:11 jalopeura menehtyy saaliin puutteesta, ja naarasleijonan pennut hajaantuvat.	4:11 Vanha jalopeura hukkuu, ettei hänellä ole saalista; ja jalopeuran pojat hajoitetaan.	4:11 Wäkewä Lejoni on häwinnyt haascamast/ ja wanhahan Lejonin pojat owat häwitetyt.
4:12 Ja minulle tuli salaa sana, korvani kuuli kuiskauksen,	4:12 Ja minun tyköni on tullut salainen sana; ja minun korvani on saanut vähäisen siitä.	4:12 Ja minun tygöni on tullut salainen sana/ ja minun corwan on saanut wähäisen sijtä.
4:13 kun ajatukset liikkuiivat öisissä näyissä, kun raskas uni oli vallannut ihmiset.	4:13 Kuin minä ajattelin yönäkyjä, kuin uni lankee ihmisten päälle,	4:13 Cosca minä ajattelin yönäkyjä/ cosca uni lange ihmisen päälle.
4:14 Pelko ja vavistus yllättivät minut, peljästyttivät kaikki minun luuni.	4:14 Niin pelko ja vavistus tuli minun päälleni, ja kaikki minun luuni peljätettiin;	4:14 Nijn pelco ja wapistus tuli minun päälleni/ ja caicki minun luuni särjettin.
4:15 Tuulen henkäys hiveli kasvojani, ihoni karvat nousivat pystyyn.	4:15 Ja henki meni minun sivuitseni; kaikki minun karvani nousivat ruumiissani.	4:15 Ja hengi meni minun siwuidzeni/ caicki minun carwani nousit ruumisani.
4:16 Siinä seiso - sen näköä en erottanut - haamu minun silmäini edessä; minä kuulin kuiskaavan äänen:	4:16 Silloin seiso kuva minun silmäini edessä, jonka kasvoja en minä tuntenut; ja minä kuulin hiljaisen hyminän äänen:	4:16 Silloin seiso yxi cuwa minun edesäni/ jonga caswoa en minä tundenut/ hän oli alallans ja minä cuulin änen.
4:17 'Onko ihminen vanhurskas Jumalan edessä, onko mies Luojansa edessä puhdas?	4:17 Kuinka on ihminen hurskaampi kuin Jumala? eli joku mies puhtaampi kuin se, joka hänen tehnyt on?	4:17 Cuinga on ihminen hurscambi cuin Jumala? eli jocu mies puhtambi cuin se joca hänen tehnyt on?
4:18 Katso, palvelijoihinsakaan hän ei luota, enkeleissäänkin hän havaitsee vikoja;	4:18 Katso, palveliainsa seassa ei löydä hän uskollisuutta ja enkeleissänsä löytää hän tyhmyyden:	4:18 Cadzo/ hänen palwelioittens seas ei löydä hän uscollisutta/ ja hänen Engeleisäns löytä hän tyhmyden.
4:19 saati niissä, jotka savimajoissa asuvat, joiden perustus on maan tomussa! He rusementuvat kuin koiperhonen;	4:19 Kuinka enemmän niissä jotka asuvat savihuoneissa, niissä jotka ovat perustetut maan päälle, jotka toukkain tavalla murentuvat?	4:19 Cuinga enämmin nijsä cuin asuwat sawihuones/ nijsä cuin owat perustetut maan päällä/ joita madot syöwät.
4:20 ennenkuin aamu ehtook-	4:20 Se pysyy aamusta eh-	4:20 Se pysy amust ehtosen

si muuttuu, heidät muserretaan. Kenenkään huomaamatta he hukkuvat ainiaaksi.

4:21 Eikö niin: heidän telttanuoransa irroitetaan, ja he kuolevat, viisaudesta osattomina."

Job 5 LUKU

5:1 "Huuda vain! Onko ketään, joka sinulle vastaisi, ja kenenkä pyhän puoleen kääntyisit?

5:2 Mielettömän tappaa suuttumus, tyhmän surmaa kiivaus.

5:3 Minä näin mielettömän juurtuvan, mutta äkkiä sain huutaa hänen asuinsijansa kirousta.

5:4 Hänen lapsensa ovat onnesta kaukana, heitä poljetaan portissa, eikä auttajaa ole.

5:5 Ja minkä he ovat leikanneet, syö nälkäinen - ottaa sen vaikka orjantappuroista - ja janoiset tavoittelevat heidän tavaraansa.

5:6 Sillä onnettomuus ei kasva tomusta, eikä vaiva verso maasta,

5:7 vaan ihminen syntyy vaa- vaan, ja kipinät, liekin lapset, lentävät korkealle.

5:8 Mutta minä ainakin etsisin Jumalaa ja asettaisin asiani Jumalan eteen,

5:9 hänen, joka tekee suuria, tutkimattomia tekoja, ihmeitä ilman määrää,

5:10 joka antaa sateen maan päälle ja lähettää vettä vaini-

toosen asti, niin he muserretaan; ja ennenkuin he sen havaitsevat, he ijankaikkisesti hukkuvat.

4:21 Eikö heidän jälkeenneensä pois oteta? he kuolevat, vaan ei viisaudessa.

5 LUKU

5:1 Nimitä siis, jos joku on, joka kanssas todistaa, ja kenen tykö pyhistä sinä itsekäännät?

5:2 Mutta tyhmän tappaa viha, ja taitamattoman kuulettaa kiivaus.

5:3 Minä näin tyhmän juurtuneen, ja kirosin kohta hänen huonettansa.

5:4 Hänen lapsensa pitää oleman kaukana terveydestä; ja pitää rikki murrettaman portissa, kussa ei yhtään auttajaa ole.

5:5 Hänen elonsa pitää isovaisen syömän, ja orjantappuroista sen ottaman; ja hänen kalunsa pitää ryövärien nielemän.

5:6 Sillä ei vaiva käy ylös tomusta; ja onnettomuus ei kasva maasta.

5:7 Vaan ihminen syntyy onnettomuuteen; niinkuin kuumain hiilten kipinät sin-koilevat ylöskäsin.

5:8 Kuitenkin tahdon minä Jumalasta tutkistella: Jumalasta minä tahdon puhua,

5:9 Joka voimallisia töitä tekee, joita ei tutkia taideta, ja ihmeitä, joita ei lukea taide-

5:10 Joka antaa sateen maan päälle, ja antaa tulla

asti/ nijn he muserretan/ ja ennencuin he sen hawaidzewat owat he peräti pois.

4:21 Ja heidän jälkenjäänens huckuwat ja tapaturmast myös cuolewat.

V. Lucu

5:1 Nimitäs jocu/ mitämax jos löydät/ ja cadzo pyhiä:

5:2 Mutta tyhmän tappa wiha/ ja taitamattoman cuoletta kijwaus.

5:3 Minä näin tyhmän hywin juurdunen/ ja minä kirosin cohta hänen huonettans.

5:4 Hänen lapsens pitä oleman caucana terweydest/ ja pitä oleman murtut ricki portis/ cusa ei yhtän auttajat ole.

5:5 Hänen elons pitä isowaisen syömän ja orjantappuroist sen ottaman/ ja hänen caluns pitä janowaiset nielemän.

5:6 Sillä ei waiwa käy ylös maasta/ ja onnettomus ei caswa pellost.

5:7 Waan ihminen syndy onnettomuteen nijncuin cuumain hijlden kipinät singoilewat ylöskäsin.

5:8 Cuitengin tahdon minä Jumalast puhua ja hänestä tutkia/

5:9 Joca woimallisia töitä teke/ joita ei tutkia taita/ ja ihmeitä/ joita ei lukea taita.

5:10 Joca anda saten maan päälle/ ja anda tulla weden

oille,	veden teiden päälle;	teiden päälle.
5:11 että hän korottaisi alhaiset ja surevaiset kohoaisivat onneen.	5:11 Joka ylentää nöyrät korkeuteen, ja korottaa sorrettuja autuuteen.	5:11 Joca ylendä nöyrät/ ja autta sortuja.
5:12 Hän tekee kavalain hankkeet tyhjiksi, niin ettei mikään menesty heidän kätensä alla,	5:12 Hän tekee kavalain ai-voitukset tyhjäksi, ettei heidän kätensä mitään toimittaa taida.	5:12 Hän teke cawalitten ai-woituxet tyhjäksi/ ettei heidän kätens mitän toimitta taida.
5:13 hän vangitsee viisaat heidän viekkauteensa; ovelain juonet raukeavat:	5:13 Hän käsittää taitavat kavaluudessaansa, ja pahain neuvo kukistetaan,	5:13 Hän käsittää taitawat cawaludesans/ ja pahain neuwo cukistetan.
5:14 päivällä he joutuvat pimeään ja hapuilevat keskipäivällä niinkuin yöllä.	5:14 Että he päivällä juoksevat pimeydessä, ja koperoitsevat puolipäivänä niinkuin yöllä.	5:14 Että he päiwällä juoxewat pimeydes/ ja coperoidzewat puolipäivänä nijncuin yöllä.
5:15 Mutta köyhän hän pelastaa heidän suunsa miekasta, auttaa väkevän kädestä.	5:15 Ja hän auttaa köyhää miekasta, ja heidän suustansa, ja voimallisten kädestä.	5:15 Ja hän autta köyhä miecasta/ ja heidän suustans/ ja voimallisten kädestä.
5:16 Ja niin on vaivaisella toivo, mutta vääryyden täytyy sulkea suunsa.	5:16 Ja hän on köyhän turva, että vääryys pitäis suunsa kiinni.	5:16 Ja on köyhän turwa/ että wäärys pitäis suuns kijnni.
5:17 Katso, autuas se ihminen, jota Jumala rankaisee! Älä siis pidä halpana Kaikkivaltiaan kuritusta.	5:17 Katso, autuas on se ihminen, jota Jumala kurittaa; sentähden älä hylkää Kaikkivaltiaan kuritusta.	5:17 CADzo/ autuas on se ihminen jota Jumala curitta/ sentähden älä hyljä Caikkivaldian curitusta:
5:18 Sillä hän haavoittaa, ja hän sitoo; lyö murskaksi, mutta hänen kätensä myös parantavat.	5:18 Sillä hän haavoittaa ja sitoo; hän lyö ja hänen kätensä terveeksi tekee.	5:18 Sillä hän haawoitaa ja paranda/ hän lyö ja hänen kätens terwexi teke.
5:19 Kuudesta hädästä hän sinut pelastaa, ja seitsemässä ei onnettomuus sinua kohtaa.	5:19 Kuudesta murheesta päästä hän sinun; ja seitsemännestä ei tule mitään pahaa sinulle.	5:19 Cuudesta murhesta päästä hän sinun/ ja seidzemenneestä ei tule mitän pahutta sinulle.
5:20 Nälänhädässä hän vapahtaa sinut kuolemasta ja sodassa miekan terästä.	5:20 Kalliilla ajalla vapahtaa hän sinun kuolemasta, ja sodassa miekasta.	5:20 Callilla ajalla wapatta hän sinun cuolemast/ ja sodas miecasta.
5:21 Kielen ruoskalta sinä olet turvassa, etkä pelkää, kun hävitys tulee.	5:21 Hän peittää sinun kielen ruoskalta; ja ei sinun pidä pelkäämän hävitystä, koska se tulee.	5:21 Hän peittä sinun kielen ruoscasta/ ettei sinun pidä pelkämän häwitystä/ cosca se tule.
5:22 Hävitykselle ja kalliille ajalle sinä naurat, etkä metsän petoja pelkää.	5:22 Hävityksessä ja nälässä sinä naurat; ja et pelkää metsän petoja.	5:22 Häwityxes ja näljäs sinä naurat/ ja et pelkä medzän petoja.
5:23 Sillä kedon kivien kanssa sinä olet liitossa, ja met-	5:23 Sillä sinun liittos pitää oleman kivien kanssa kedolla, ja maan pedot pitää sinun	5:23 Waan sinun lijttos pitää oleman kiwein cansa kedolla/

sän pedot elävät rauhassa sinun kanssasi.

5:24 Saat huomata, että majasi on rauhoitettu, ja kun tarkastat asuinsijaasi, et sieltä mitään kaipaa.

5:27 Cadzo/ sitä me olemme tutkinet/ ja se on nijn/ cuule sitä/ tunne se hywäxes.

5:25 Ja saat huomata, että sinun sukusi on suuri ja vesasi runsaat kuin ruoho maassa.

5:26 Ikäsi kypsyydessä sinä menet hautaan, niinkuin lyhde korjataan ajallansa.

5:27 Katso, tämän olemme tutkineet, ja niin se on; kuule se, ja ota sinäkin siitä vaari."

kanssas rauhallisesti oleman.

5:24 Sinä ymmärrät, että sinun majas on rauhassa, ja sinä oleskelet asuinsiassas ilman syntiä.

5:25 Ja sinä saat ymmärtää, että siemenes on suureksi tuleva, ja vesas niinkuin ruoho maassa.

5:26 Ja sinä tulet vanhalla ijällä hautaan, niinkuin elositoma ajallansa korjataan.

5:27 Katso, sitä me olemme tutkineet, ja se on niin: kuule sitä, ja tunne sinä myös se hyväkses.

ja maan pedot pitää sinun cansas rauhallisest oleman.

5:24 Sinä ymmärrät että sinun majas on rauhas/ ja sinä oleskelet sinun asuinsiassas ilman synnitä.

5:25 Ja sinä saat ymmärtä/ että sinun siemenes on suureksi tulewa/ ja sinun wesas nijncuin ruoho maasa.

5:26 Ja tulet wanhalla ijällä hautaan/ nijncuin elosidoin ajallans corjatan.

5:27 Cadzo/ sitä me olemme tutkinet/ ja se on nijn/ cuule sitä/ tunne se hywäxes.

Job 6 LUKU

6:1 Job vastasi ja sanoi:

6:2 "Oi, jospa minun suruni punnittaisiin ja kova onneni pantaisiin sen kanssa vaa-kaan!

6:3 Sillä se on nyt raskaampi kuin meren hiekka; sentähden menevät sanani harhaan.

6:4 Sillä Kaikkivaltiaan nuolet ovat sattuneet minuun; minun henkeni juo niiden myrkkyyä. Jumalan kauhut ahdistavat minua.

6:5 Huutaako villiaasi vihanassa ruohikossa, ammuuko härkä rehuviljansa ääressä?

6:6 Käykö äitelää syöminen ilman suolaa, tahi onko makua munanvalkuaisessa?

6:7 Sieluni ei tahdo koskea sellaiseen, se on minulle kuin

6 LUKU

6:1 Niin Job vastasi ja sanoi:

6:2 Jos minun surkeuteni punnittaisiin, ja minun kärsimiseni yhtä haavaa laskettaisiin vaa'an päälle,

6:3 Niin se olis raskaampi kuin santa meressä; sentähden ovat minun sanani niel-letyt ylös.

6:4 Sillä Kaikkivaltiaan nuolet ovat minussa, joiden myrkkyy särpää minun henkeni; ja Jumalan kauhistus tarkoittaa minua.

6:5 Huutaako metsä-aasi, kuin hänellä ruohoja on? ammuuko härkä, kuin hänellä on ruokaa?

6:6 Syödäänkö mautointa ilman suolaa? eli maistaako valkuainen munan ruskuaisen ympäriltä?

6:7 Jota minun sieluni ennen kuoitti, se on nyt minun ruokani minun kipuni täh-

VI. Lucu

6:1 Hlob wastais/ ja sanoi:

6:2 jos minun surkeuteni punnitaisin/ ja minun kärsimiseni yhtä haawa lasketaisin waagan päälle.

6:3 Nijn se olis rascambi cuin sanda meres/ sentähden on minun puhen turha.

6:4 Sillä Caickiwaldian nuolet on minusa/ joiden myrcky särpä minun hengeni/ ja Jumalan cauhistus tarcoitta minua.

6:5 Ei medzäAsi huuda cosca hänellä ruohoja on/ eikä härkä ammu cosca hänellä on ruoca.

6:6 Syödängö mautoinda ilman suolata: eli maistaco walkiainen munan ruskiaisen ymbärildä:

6:7 Jota minun sielun ennen cuoitti/ se on nyt minun

saastainen ruoka.	den.	ruocan minun kipuni tähden.
6:8 Oi, jospa minun pyyntöni täytyisi ja Jumala toteuttaisi minun toivoni!	6:8 Jospa minun rukoukseni tapahtuis, ja Jumala antais minulle, mitä minä toivon!	6:8 Josca minun rucouxen tapahduis/ ja Jumala annais minulle mitä mniä toiwon.
6:9 Jospa Jumala suvaitsisi musertaa minut, ojentaa käntensä ja katkaista elämäni langan!	6:9 Että Jumala tahtois ja löis minun rikki, ja päästäis kätensä särkemään minua;	6:9 Että Jumala löis minun ricki/ ja päästäis kätens särkemän minua.
6:10 Niin olisi vielä lohdutuksenani - ja ilosta minä hypähtäisin säälimättömän tuskan alla - etten ole kieltänyt Pyhän sanoja.	6:10 Niin olis minulla vielä sitte lohdutus, ja minä vahvistuisin sairaudessani, ellei hän säästäisi minua: en ole mitään kuitenkaan kieltänyt pyhän puhetta.	6:10 Nijn olis minulla vielä sijtte lohdutus/ ja minä wawistuisin minun sairaudesani: Ei hän säästä/ en ole minä cuitengan kieldänyt pyhän puhetta.
6:11 Mikä on minun voimani, että enää toivoisin, ja mikä on loppuni, että tätä kärsisin?	6:11 Mikä on minun väkeni, että minä vois in toivoa? ja mikä on minun loppuni, että minun sieluni vois kärsiväinen olla?	6:11 Mikä on minun wäken että minä vois in toivo/ ja mikä on minun loppun/ että minun sielun wois kärsiwäinen olla:
6:12 Onko minun voimani vahva kuin kivi, onko minun ruumiini vaskea	6:12 Onko minun väkeni kivenen? eli minun lihani vasinen?	6:12 Ei ole minun wäken kivenen/ eikä minun lihan wasinen.
6:13 Eikö minulla ole enää mitään apua, onko pelastus minusta karkonnut?	6:13 Ei ole minulla missään apua; ja minun saatuni on pois ajettu minulta.	6:13 Ei ole minulla cusan apua/ ja minun saatun on pois.
6:14 Tuleehan ystävän olla laupias nääntyvälle, vaikka tämä olisikin hyljännyt Kaikkivaltiaan pelon.	6:14 Joka ei osoita lähimmäisellensä laupiutta, hän hylkää Kaikkivaltiaan pelvon.	6:14 Joca ei osota lähimmäisellensä laupiutta hän hyljä Caickiwaldian pelgon.
6:15 Minun veljeni ovat petolliset niinkuin vesipuro, niinkuin sadepurot, jotka juoksevat kuiviin.	6:15 Minun veljeni ovat rikkoneet minua vastaan, niinkuin oja ja niinkuin väkevä virta ohitse menneet,	6:15 Minun weljeni owat rickonet minua wasthan/ nijncuin oja/ ja nijncuin wirta ohidze wuota.
6:16 Ne ovat jääsohjusta sameat, niihin kätkeytyy lumi;	6:16 Jotka ovat kauhiat jäätä, ja jotka lumi peittää.	6:16 Jotca owat cauhiat jäätä/ ja jotca lumi peittä.
6:17 auringon paahtaessa ne ehtyvät, ne häviävät paikatansa helteen tullen.	6:17 Kuin helle heitä ahdistaa, pitää heidän nääntymän, ja kuin palava on, pitää heidän katooman paikastansa.	6:17 Cosca helle heitä ahdistaa/ pitä heidän näändymän/ ja cosca palawa on/ pitä heidän catoman paicastans.
6:18 Niiden juoksun urat mutkistuvat, ne haihtuvat tyhjiin ja katoavat.	6:18 Heidän polkunsä poikkeewat pois; he raukeewat tyhjään ja hukkuwat.	6:18 Heidän polcuns poickeewat pois/ he raukeewat tyhjän ja huckuwat.
6:19 Teeman karavaanit tähystelivät, Seban matkueet odottivat niitä;	6:19 He katsoivat Temanin tietä, rikkaan Arabian polkuja he toivoivat.	6:19 He cadzoit Themanin tietä/ rickan Arabian polcuja he toiwoit.

6:20 he joutuivat häpeään, kun niihin luottivat, pettyivät perille tullessansa.

6:21 Niin te olette nyt tyhjän veroiset: te näette kauhun ja peljästyttte.

6:22 Olenko sanonut: 'Anta-kaa minulle ja suorittakaa tavaroistanne lahjus minun puolestani,

6:23 pelastakaa minut vihollisen vallasta ja lunastakaa minut väkivaltaisten käsistä?'

6:24 Opettakaa minua, niin minä vaikenen; neuvokaa minulle, missä olen erehtynyt.

6:25 Kuinka tehoaakaan oikea puhe! Mutta mitä merkitsee teidän nuhtelunne?

6:26 Aiotteko nuhdella sanoja? Tuultahan ovat epätoivoisen sanat.

6:27 Orvostakin te heittäisitte arpaa ja hieroisitte kauppaustävästänne.

6:28 Mutta suvaitkaa nyt kääntyä minuun; minä totisesti en valhettele vasten kasvojanne.

6:29 Palatkaa, älköön vääryyttä tapahtuko; palatkaa, vielä minä olen oikeassa siinä.

6:30 Olisiko minun kielelläni vääryys? Eikö suulakeni tuntisi, mikä turmioksi on?"

Job 7 LUKU

7:1 "Eikö ihmisen olo maan päällä ole sotapalvelusta, eivätkö hänen päivänsä ole niinkuin palkkalaisen päivät?

6:20 Mutta heidän pitää häpiään tuleman, ratki surutoinna ollessansa; ja heidän pitää häpeemän siihen tultuansa.

6:21 Sillä ette nyt mitään ole; ja että te näette surkeuden, pelkäätte te.

6:22 Olenko minä sanonut: Tuokaat minulle! eli anta-kaat minun edestäni lahjoja teidän tavarastanne?

6:23 Ja pelastakaa minua vihollisten kädestä, ja vapah- takaat minua tyrannein käsistä?

6:24 Opettakaa minua, minä olen ääneti, ja jota en minä tiedä, niin neuvokaat minua.

6:25 Kuinka vahvat ovat oikeuden puheet? kuka teissä on se, joka sitä laittaa taitaa?

6:26 Te ajattelette sanoja, ainoastaan nuhdellaksenne, ja teette sanoillanne epäileväisen mielen.

6:27 Te karkaatte köyhän orvon päälle, ja kaivatte lähimmäisellenne kuoppaa.

6:28 Mutta että te nyt tahdotte, niin katsokaat minun päälleni, jos minä teidän edessänne valhettelen.

6:29 Palatkaa nyt, olkoon pois vääryys: Tulkaat jälleen; minun vastaukseni pitää oikeia oleman.

6:30 Onko minun kielessäni vääryyttä? eikö minun suulakeni ymmärrä vaivoja?

7 LUKU

7:1 Eikö ihminen aina pidä oleman sodassa maan päällä; ja hänen päivänsä ovat niinkuin orjan päivät?

6:20 Mutta heidän pitää häpiään tuleman/ ratki surutoinna ollesans/ ja heidän pitää häpiämän siihen tulduans.

6:21 Sillä et te nyt mitään ole/ ja että te näette surkiuden/ pelkät te.

6:22 Olengo minä sanonut: tuocat tänne/ lahjoittacat minulle tavarastan.

6:23 Ja pelastacat minua vihollisen kädest/ ja wapahtacat minua tyrannein käsistä.

6:24 Opettacat minua/ minä olen äneti/ ja jota en minä tiedä/ sitä neuwocat minulle.

6:25 Mixi te laitatte oikiata puhetta?

6:26 Cuca teistä on se/ joca sitä laitta taita?

te ajattelette sanoja/ ainoastans nuhdellaxen/ ja teette sanoillan epäilewäisen mielen.

6:27 Te carcatte köyhän orwoin päälle/ ja caiwatte lähimmäisellen cuoppa.

6:28 Mutta että te olette ruwennet/ cadzocat jos te löydätte minun jotakin walehtelewan teidän edesän.

6:29 Wastatcat mikä oikeus on/ minun wastauxen pitä oikia oleman.

6:30 Mitämax ei minun kiele- sän ole wääryt/ ja minun suuni ei tuo edes paha.

VII. Lucu

7:1 Elkö ihmisen aina pidä oleman sodas maan päällä/ ja hänen päiwäns nijncuin orjan päiwät?

7:2 Hän on orjan kaltainen, joka halajaa varjoon, ja niinkuin palkkalainen, joka odottaa palkkaansa.	7:2 Niinkuin palvelia halajaa varjoa, ja orja työnsä loppua,	7:2 Nijncuin palwelia halaja warjoa/ ja orja hänen työns loppua.
7:3 Niin olen minä perinyt kurjuuden kuukaudet, ja väivan yöt ovat minun osakseni tulleet.	7:3 Niin olen minä minulleni saanut turhat kuukaudet, ja minulla on monta murheel-lista yötä ollut.	7:3 Nijn olen minä coco Cuucauden turhan työtä tehnyt/ ja minulla on monda murhellista yötä ollut.
7:4 Maata mennessäni minä ajattelen: Milloinka saan nousta? Ilta venyy, ja minä kyllästyn käänteleviessäni aamuhämärään asti.	7:4 Kuin minä levätä panin, sanoin minä: Koskahan minä nousen? ja sitte lueskelen, koska ehtoo tulee: minä olen ravittu kävelyksistä hamaan pimeyteen asti.	7:4 Cosca minä lewätä panin/ sanoin minä: coscast minä nousen? ja sijtte lueskelen cosca ehto tulle/ minä olin rawittu waiwaloisudella haman pimeyten asti.
7:5 Minun ruumiini verhoutuu matoihin ja tomukamaraan, minun ihoni kovettuu ja märkii.	7:5 Minun lihani on puuetettu madoilla ja maan tomulla; minun nahkani on ahvettu-nut ja hyljätiksi tullut.	7:5 Minun lihan cuohu madoja ja mulda on ymbärillä/ minun nahcan on rypys ja tyhjäksi tullut.
7:6 Päiväni kiitävät nopeamin kuin sukkula, ne katoavat toivottomuudessa.	7:6 Minun päiväni ovat lentäneet nopiammasti pois kuin syöstävä ja kuluneet ilman viivytystä.	7:6 Minun päiwäni owat lendänet nopiammast pois cuin syöstävä/ ja culunet ilman wijwytystä.
7:7 Muista, että minun elämäni on tuulen henkäys; minun silmäni ei enää saa onnea nähdä.	7:7 Muista, että minun elämäni on tuuli, ja minun silmäni ei palaja hyvää näkemään.	7:7 Muista että minun elämän on tuuli/ ja minun silmäni ei palaja hyvä näkemän.
7:8 Ken minut näki, sen silmä ei minua enää näe; sinun silmäsi etsivät minua, mutta minua ei enää ole.	7:8 Ja ei yksikään silmä, joka minun nyt näkee, pidä minua enempi näkemän. Sinun silmäs katsokoon minua, sitte minä hukun.	7:8 Ja ei yxikän elävä silmä pidä minua enämbi näkemän. Sinun silmäs cadzocon minua/ sijtte minä hucun.
7:9 Pilvi häipyä ja menee menojaan; niin myös tuone-laan vaipunut ei sieltä nouse.	7:9 Pilvi raukee ja menee pois: niin myös se, joka menee alas hautaan, ei nouse jälleen,	7:9 Pilwi rauke ja mene pois/ nijn myös se cuin mene hataan/ ei hän nouse jällens.
7:10 Ei hän enää palaja taloonsa, eikä hänen asuinpaikkansa häntä enää tunne.	7:10 Eikä palaja jälleen huoneesensa, ei myös hänen siansa häntä enää tunne.	7:10 Eikä palaja jällens huoneesens/ ei myös hänen sians hända enämbi tunne.
7:11 Niin en minäkään hillitse suutani, minä puhun henkeni ahdistuksessa, minä valitan sieluni murheessa.	7:11 Sentähden en minä estä suutani; minä puhun henkeni ahtaudessa, ja juttelen sieluni murheessa.	7:11 Sentähden en minä estä suutani/ minä puhun sydämeni ahtaudes/ ja juttelen minun sieluni murhen.
7:12 Olenko minä meri tai lohikäärme, että asetat var-tioston minua vastaan?	7:12 Olenko minä meri eli valaskala, että sinä minun niin kätket?	7:12 Olengo minä meri eli walascala/ että minun nijn kätket?
7:13 Kun ajattelen: leposijani lohduttaa minua, vuoteeni	7:13 Kuin minä ajattelin: minun vuoteeni lohduttaa	7:13 Cosca minä ajattelin: minun wuoten lohdutta mi-

huojentaa minun tuskaani,	minun, ja minun kehtoni saattaa minulle levon, koska minä itselleni puhun;	nun/ ja minun kehton saattaa minulle lewon. 7:14 Cosca minä idzelleni puhun/
7:14 niin sinä kauhistutat minua unilla ja peljästyvät minua näyillä.	7:14 Niin sinä peljätät minua unilla, ja kauhistat minua näyillä,	nijns peljätät minua unilla/ ja cauhistat minua nägyillä.
7:15 Mieluummin tukehdu, mielummin kuolen, kuin näin luurankona kidun.	7:15 Että minun sieluni sois itsensä hirtetyksi, ja minun luuni kuolleiksi.	7:15 Että minun sielun sois hänens hirtetyxi/ ja minun luuni cuolluexi:
7:16 Olen kyllästynyt, en tahdo elää iankaiken; anna minun olla rauhassa, sillä tuulen henkäystä ovat minun päiväni.	7:16 Minä kauhistun, enkä pyydä silleen elää: lakkaa minusta, sillä minun päiväni ovat turhat.	7:16 En minä pyydä sillen elä. 7:17 Luowu minusta/ sillä minun päiwän owat turhat.
7:17 Mikä on ihminen, että hänestä niin suurta lukua pidät ja että kiinnität häneen huomiosi,	7:17 Mikä on ihminen, että hänen suurena pidät, ja panet hänen sydämees?	Mikä on ihminen/ että hänen suurna pidät ja suret händä:
7:18 tarkastat häntä joka aamu, tutkit häntä joka hetki?	7:18 Sinä etsit häntä joka päivä, ja koettelet häntä aina.	7:18 Sinä edzit händä joca päiwä/ ja coettelet händä aina.
7:19 Etkö koskaan käännä pois katsettasi minusta, etkö hellitä minusta sen vertaa, että saan sylkeni nielaistuksi?	7:19 Miksi et minusta luovu, ja päästä minua, siihen asti että minä sylkeni nielisin?	7:19 Mixes minusta luowu ja päästä minua/ siihenasti että minä sylkeni nielen.
7:20 Jos olenkin syntiä tehnyt, niin mitä olen sillä sinulle tehnyt, sinä ihmisten vartioitsija? Minkätähden asetit minut maalitauluksesi, ja minikätähden tulit itselleni taakaksi?	7:20 Minä olen syntiä tehnyt; mitä minun pitää sinulle tekemän, o sinä ihmisten vartia? miksis minun teit sinulles loukkaukseksi ja itselleni kuormaksi?	7:20 Minä olen paha tehnyt/ mitä minun pitä sinulle tekemän/ o sinä ihmisten wartia? mixis minun teit sinuwas louckaman/ ja idzelleni cuormaxi?
7:21 Minkätähden et anna rikostani anteeksi etkä poista paha tekoani? Sillä nyt minä menen levolle maan tomuun, ja jos etsit minua, niin ei minua enää ole."	7:21 Ja miksi et minun pahaa tekoani anna anteeksi ja ota pois minun wääryyttäni? Sillä nyt pitää minun maakaaman mullassa: ja jos minua aamulla etsit, niin en minä enää ole.	7:21 Ja mixes minun pahateconi anna andexi/ ja ota pois minun wääryyttäni? Sillä nyt pitä minun macaman mullas/ ja jos jocu minua amulla edzi/ en minä ole.

Job 8 LUKU

8:1 Sitten suuhilainen Bildad lausui ja sanoi:

8:2 "Kuinka kauan sinä senkaltaisia haastat ja suusi puheet ovat kuin rajun myrsky?

8 LUKU

8:1 Niin vastasi Bildad Suahsta ja sanoi:

8:2 Kuinka kauvan sinä tahdot näitä puhua? ja sinun suus puheet ovat niinkuin

VIII. Lucu

8:1 Nlin wastais Bildad Suahst/ ja sanoi:

8:2 Cuinga cauwans tahdot sencaltaista puhua? ja suullas ylpiäst puhua?

	väkevä tuuli?	
8:3 Jumalako vääristäisi oikeuden, Kaikkivaltiasko vääristäisi vanhurskauden?	8:3 Väärinkö Jumala tuomitsee, eli rikkooko Kaikkivaltias oikeuden?	8:3 Wääringö Jumala duomidze/ eli rickoco Caickiwaldas oikeuden?
8:4 Jos lapsesi tekivät syntiä häntä vastaan, niin hän hylkäsi heidät heidän rikoksensa valtaan.	8:4 Jos poikas ovat syntiä tehneet hänen edessänsä, niin hän on hyljännyt heitä heidän pahain tekoinsa tähden.	8:4 Jos sinun poicas owat paha tehnet hänen edesäns/ nijn hän on hyljännyt heitä pahain tecoins tähden:
8:5 Jos sinä etsit Jumalaa ja anot Kaikkivaltialta armoa,	8:5 Mutta jos sinä aikanansa etsit Jumalaa, ja rukoilet Kaikkivaltiaasta hartaasti,	8:5 Mutta jos sinä aicanans edzit Jumalata/ ja rucoilet Caickiwaldiasta/
8:6 jos olet puhdas ja rehellinen, silloin hän varmasti heräjä sinun avuksesi ja asettaa entiselleen sinun vanhurskautesi asunnon.	8:6 Ja jos sinä olet puhdas ja hyvä, niin hän herättää sinun, ja taas tekee rauhalliseksi hurskautes majan.	8:6 Ja jos sinä olet puhdas ja hywä/ nijn hän herättä sinun/ ja taas teke rauhallixi sinun hurscaudes majan.
8:7 Silloin sinun alkusi näyttää vähäiseltä, mutta loppuasi varttuu ylen suureksi.	8:7 Ja kussa sinulla oli ennen vähä, pitää tästedes sinulle sangen paljon lisääntymän.	8:7 Ja cusa sinulla oli ennen vähä/ pitä tästedes sangen paljo lisändymän.
8:8 Sillä kysypä aikaisemmalta sukupolvelta, tarkkaa, mitä heidän isänsä ovat tutkineet.	8:8 Sillä kysy nyt entisiltä sukukunnilta, ja rupee kysymään heidän isiltänsä.	8:8 Sillä kysy nijlle endisille sucucunnille/ ja rupes kysymän heidän Isillens:
8:9 Mehän olemme eilispäivän lapsia emmekä mitään tiedä, päivämme ovat vain varjo maan päällä.	8:9 Sillä me olemme niinkuin eilen tulleet, ja emme mitään tiedä: meidän elämämme on niinkuin varjo maan päällä.	8:9 Sillä me olemme nijncuin eiläin tullet/ ja en me mitän tiedä/ meidän elämäm on nijncuin warjo maan päällä.
8:10 He sinua opettavat ja sanovat sinulle, tuovat ilmi sanat sydämestään:	8:10 Heidän pitää opettaman sinua, ja sanoman sinulle, ja tuoman puheensa edes sydämestänsä.	8:10 Heidän pitä opettaman sinua/ ja sanoman sinulle/ ja tuoman heidän puhens edes heidän sydämistäns.
8:11 'Kasvaako kaisla siinä, missä ei ole rämettä? rehottaako ruoko siinä, missä ei ole vettä?	8:11 Kasvaako kaisla, ellei seiso loassa? eli kasvaako ruoho ilman vettä?	8:11 Caswaco caisila ellei se seiso märkydes/ eli caswaco ruoho ilman wedetä?
8:12 Vielä vihreänä ollessaan, ennaikaisena leikattavaksi, se kuivettuu ennen kuin mikään muu heinä.	8:12 Koska se vielä kukoistaa ennenkuin se niitetään, kuivettuu se ennenkuin heinä korjataan.	8:12 Cosca se wielä cucoista ennencuin se nijtetän/ cuiwettu se/ ennencuin heinä corjatan.
8:13 Niin käy kaikkien niiden, jotka unhottavat Jumalan, ja jumalattoman toivo katoaa,	8:13 Niin käy kaikkein niiden, jotka Jumalan unhottavat, ja ulkokullattuun toivo katoa.	8:13 Nijn käy caickein nijden cuin Jumalan unhottawat/ ja ulcocullattuun toiwu cato.
8:14 hänen, jonka uskallus on langan varassa, jonka turvana on hämähäkinverkko.	8:14 Sillä hänen toivonsa tulee tyhjäksi, ja hänen uskalluksensa niinkuin hämähäkin verkko.	8:14 Sillä hänen uscalluxens tule tyhjäxi/ ja hänen toiwons cuin hämmähäkin wercko.

8:15 Hän nojaa taloonsa, mutta se ei seiso, hän tarttuu siihen, mutta se ei kestä.

8:16 Hän on rehevänä auringon paisteessa, ja hänen veksansa leviävät yli puutarhan.

8:17 Hänen juurensa kietoutuvat kiviroukkioon, hän kiinnittää katseensa kivitaloon.

8:18 Mutta kun Jumala hävittää hänet hänen paikastansa, niin se kieltää hänet: En ole sinua koskaan nähnyt.

8:19 Katso, siinä oli hänen vaelluksensa ilo, ja tomusta kasvaa toisia.'

8:20 Katso, Jumala ei hylkää nuhteetonta eikä tartu pahan tekijäin käteen.

8:21 Vielä hän täyttää sinun suusi naurulla ja huulesi riemulla.

8:22 Sinun vihamiehesi verhoetaan häpeällä, ja jumalattomien majaa ei enää ole."

Job 9 LUKU

9:1 Job vastasi ja sanoi:

9:2 "Totisesti minä tiedän, että niin on; kuinka voisi ihminen olla oikeassa Jumalaa vastaan!

9:3 Jos ihminen tahtois riidellä hänen kanssaan, ei hän voisi vastata hänelle yhteen tuhannesta.

9:4 Hän on viisas mieleltään ja väkevä voimaltaan kuka on niskoitellut häntä vastaan ja jäänyt rankaisematta?

9:5 Hän siirtää vuoret äkkiarvaamatta, hän kukistaa ne

8:15 Hän luottaa huoneensa päälle, ja ei se pidä seisoman; hän turvaa siihen, ja ei se pidä pysyväinen oleman.

8:16 Se viheriöitsee kyllä ennen auringon nousemaa, ja sen heikot oksat kasvavat hänen yrttitarhassansa.

8:17 Hänen juurensa seisoo paksuna lähteen tykönä, ja huoneet kivien päällä.

8:18 Mutta koska hän nielee sen paikastansa, kieltää hänsen, niinkuin ei olis nähnytkään sitä.

8:19 Katso, tämä on hänen menonsa riemu; ja toiset taas kasvavat tuhasta.

8:20 Sentähden katso, ei Jumala hyviä hylkää, eikä vahvista pahain kättä,

8:21 Siihen asti että sinun suusi naurulla täytetään ja huules riemulla.

8:22 Mutta ne jotka sinua vihaavat, pitää häpiään tuleman; ja jumalattomain asuinsia ei pidä pysyväinen oleman.

9 LUKU

9:1 Job vastasi ja sanoi:

9:2 Minä kyllä sen tiedän, että niin on, ettei ihminen taida hurskas olla Jumalan edessä.

9:3 Jos hän tahtois riidellä hänen kanssansa, ei hän tais vastata häntä yhtä tuhanteen.

9:4 Hän on viisas ja voimallinen: kenenkä siitä on hyvää ollut, kuin häntä vastaan on itsensä asettanut?

9:5 Hän siirtää vuoret ennenkuin he sen ymmärtävät, jotka hän vihassansa kukis-

8:15 Hän luotta huonens päälle/ ja ei pidä pysymän/ hän turwa siihen/ ja ei pidä pysyväisen oleman.

8:16 Se wiherjoidze kyllä ennen Auringon nousemata/ ja oxat caswawat hänen kryydi-maasans.

8:17 Hänen juurens seisoo pa-xuna lähdetten tykönä/ ja huonet kiwein päällä.

8:18 Mutta cosca hän nielee sen paicastans/ asetta hän idzens sitä wastan/ nijncuin ei he tundiscan sitä.

8:19 Cadzo/ tämä on hänen menons riemu/ ja toiset taas caswawat tuhwasta.

8:20 Sentähden cadzo/ ei Jumala hyviä hyljä/ eikä wahwista pahain kättä.

8:21 Sijhenasti että sinun suusi naurolla täytetän/ ja huules riemulla.

8:22 Mutta ne cuin sinua wi-hawat/ pitä häpiän tuleman/ ja jumalattomain asuinsia ei pidä pysyväinen oleman.

IX. Lucu

9:1 Hlob wastais/ ja sanoi:

9:2 Minä kyllä sen tiedän että nijn on/ ettei ihminen taida hurscas olla Jumalan edes.

9:3 Jos hän tahdois riidellä hänen cansans/ ei hän tais wastata händä yhtä tuhanden.

9:4 Hän on taitawa ja woi-mallinen/ kenengä sijtä on hywä ollut/ cuin händä was-tan on idzens asettanut.

9:5 Hän sijrtä vuoret ennen-cuin he sen ymmärtävät/

vihasansa;	taa.	jotca hän wihasans cukista.
9:6 hän järkyttää maan paikaltaan, ja sen patsaat vapisevat;	9:6 Hän liikuttaa maan sias-tansa, niin että sen patsaat vapisevat.	9:6 Hän lijcutta maan sias-tans/ nijn että hänen pad-zans wapisewat.
9:7 hän kieltää aurinkoa, ja se ei nouse, ja hän lukitsee tähdet sinetillään;	9:7 Hän puhuu auringolle, niin ei se nouse; ja hän lukitsee tähdet.	9:7 Hän puhu Auringonlle nijn ei se nouse/ ja hän lukidze tähdet.
9:8 hän yksinensä levittää taivaat ja tallaa meren kuohon kukkuloita;	9:8 Hän yksin levittää taivaat, ja käy meren aaltoin päällä.	9:8 Hän yxin lewittä taiwat/ ja käy meren aldoin päällä.
9:9 hän loi Seulaset ja Kalevanmiekan, Otavan ja eteläiset tähtitarhat;	9:9 Hän tekee Otavan ja Kointähden, Seulaiset ja ne tähdet etelään päin.	9:9 Hän teke Otawan taiwas ja Orionin/ Seulaiset ja ne tähdet elelän päin.
9:10 hän tekee suuria, tutkimattomia tekoja, ihmeitä ilman määrää.	9:10 Hän tekee suuria töitä, joita ei taideta tutkia, ja epä-lukuisia ihmeitä.	9:10 Hän teke woimallisia cappalita/ joita ei taita tutkia/ ja epä-lucuisita ihmeitä.
9:11 Katso, hän käy ohitseni, enkä minä häntä näe; hän liittää ohi, enkä minä häntä huomaa.	9:11 Katso, hän käy minun ohitseni ennenkuin minä sen havaitsen, ja menee pois ennenkuin minä sen ymmär-rän.	9:11 Cadzo/ hän käy minun ohidzeni ennencuin minä sen hawaidzen/ ja muutta hänenens ennencuin minä sen ymmär-rän.
9:12 Katso, hän tempaa saaliinsa, kuka voi häntä estää, kuka sanoa hänelle: 'Mitä sinä teet?'	9:12 Katso, jos hän menee äkisti, kuka noutaa hänen jälleen? kuka sanoo hänelle: mitäs teet?	9:12 Cadzo/ jos hän mene äkist/ cuca nouta hänen jäl-lens? cuca sano hänelle: mitäs teet?
9:13 Jumala ei taltu vihas-tansa; hänen allensa vaipuivat Rahabin auttajat.	9:13 Hän on Jumala, hänen vihaansa ei yksikään aseta; hänen allensa pitää itsensä kumartaman ylpiätkin herrat.	9:13 Hän on Jumala/ hänen wihans ei yxikän aseta/ hänen alans pitä cumartaman ylpiätkin herrat.
9:14 Minäkö sitten voisin vastata hänelle, valita sanojani häntä vastaan?	9:14 Kuinka minun pitäisi häntä vastaaman, ja löytämän sanoja häntä vastaan?	9:14 Cuingast minun pitäisi händä wastaman/ ja löytämän sanoja händä wastan?
9:15 Vaikka oikeassakin olisin, en saisi vastatuksi; minun täytyisi tuomariltani armoa anoa.	9:15 Ehkä minulla vielä oikeus olis, niin en kuitenkaan taida minä häntä vastata; vaan täytyis oikeudessa ru-koilla.	9:15 Ehkä minulla wielä oike-us olis/ nijn en cuitengan taida minä händä wastata/ waan täydyis oikeudes rucoil-la.
9:16 Jos minä huutaisin ja hän minulle vastaisikin, en usko, että hän ottaisi korviinsa huutoani,	9:16 Ja ehkä minä vielä häntä avuksihuutaisin, ja hän kuulis minua, niin en minä uskoisi, että hän kuultelis minun ääntäni;	9:16 Ja ehkä minä wielä huudaisin ja hän cuulis mi-nua/ nijn en minä uscois että hän cuulis minun äneni.
9:17 hän, joka ajaa minua takaa myrskytuudessa ja lisää haavojeni lukua syyttömästi,	9:17 Sillä hän hän runtelee minun tuulispäällä, ja enentää minun haavani ilman syytä.	9:17 Sillä hän rundele minun tuulispäällä/ ja enändä minun haawani ilman syytä.

9:18 joka ei anna minun vetää henkeäni, vaan täyttää minut katkeralla tuskalla.

9:19 Jos väkevä voimaa kysytään, niin hän sanoo: 'Tässä olen!' mutta jos oikeutta, niin: 'Kuka vetää minut tilille?'

9:20 Vaikka olisin oikeassa, niin oma suuni tuomitsi minut syylliseksi; vaikka olisin syytön, niin hän kuitenkin minut vääräksi tekisi.

9:21 Syytön minä olen. En välitä hengestäni, elämäni on minulle halpa.

9:22 Yhdentekevää kaikki; sentähden minä sanon: hän lopettaa niin syyttömän kuin syyllisenkin.

9:23 Jos ruoska äkkiä surmaa, niin hän pilkkaa viattomien epätoivoa.

9:24 Maa on jätetty jumalattoman valtaan, hän peittää sen tuomarien kasvot - ellei hän, kuka sitten?

9:25 Minun päiväni rientävät juoksijata nopeammin, pakenivat onnea näkemättä,

9:26 ne kiitävät pois niinkuin ruokovenheet, niinkuin kotka, joka iskee saaliiseen.

9:27 Jos ajattelen: tahdon unhottaa tuskani, muuttaa muotoni ja ilostua,

9:28 niin minä kauhistun kaikkia kipujani, tiedän, ettet julista minua viattomaksi.

9:29 Syyllisenä täytyy minun olla; miksi turhaan itseäni

9:18 Ei hän anna minun henkeni virota, vaan täyttää minun murheella.

9:19 Jos joku tahtoo voimaa, katso, hän on voimallinen; jos joku tahtoo oikeutta, kuka todistaa minun kanssani?

9:20 Jos minä sanoisin: minä olen oikia, niin minun suuni kuitenkin tuomitsee minun: eli minä olen vakaa, niin hän kuitenkin tekee minun pahaksi.

9:21 Ehkä minä vielä vakaa olisin, niin en minä kuitenkaan tunne itsiäni; vaan minä suutun elämäni.

9:22 Se on se ainoa minkä minä sanonut olen, hän kadottaa hyvän ja jumalattoman.

9:23 Kuin hän rupee lyömään, niin hän tappaa äkisti, ja pilkkaa viattomien kiusausta.

9:24 Maa annetaan jumalattoman käsiin, hän peittää sen tuomarien kasvot: ellei se niin ole, kuinka se myös toisin on?

9:25 Minun päiväni ovat olleet nopiammat kuin juoksia: ne ovat paenneet, ja ei mitään hyvää nähneet.

9:26 Ne ovat pois menneet kuin joutuva haaksi, kuin kotka lentää rualle.

9:27 Koska minä ajattelen: minä unhotan valitukseni, ja muutan kasvoni ja virvoitan minuni:

9:28 Niin minä pelkään kaikkia minun kipujani, tietäen, ettes anna minun olla viatoinna.

9:29 Jos olen jumalatoim, miksi minä nyt itsiäni huk-

9:18 Ei hän annan minun hengeni wirgota/ vaan täyttää minun murhella.

9:19 Jos joku tahtoo voimaa/ hän on voimallinen: jos joku tahtoo oikeutta/ cuca todista minun cansani?

9:20 Jos minä sanoisin: minä olen oikia/ nijn minun suun cuitengin duomidze minun/ jos minä olen hyvä/ nijn hän cuitengin teke minun pahaxi.

9:21 Ehkä minä vielä olisin hyvä/ nijn ei cuitengan minun sielun woi tytyä sijhen. En minä pyydä enä elä.

9:22 Se on se ainoa cuin minä sanonut olen: hän cadotta hyvän ja jumalattoman.

9:23 Cosca hän rupee lyömän/ nijn hän tappa äkisti/ ja pilcka wiattomain kiusausta.

9:24 Mutta maa annetan jumalattomien käsijn/ että hän paina alas sen Duomarit/ ellei se nijn ole/ cuingast se myös toisin on?

9:25 Minun päiväni owat olleet nopiammat cuin juoxia/ ne owat lendänet ja ei mitään hyvä nähnet.

9:26 Ne owat culunet cuin joutuwa haaxi/ cuin cotca lendä rualle.

9:27 Cosca minä ajattelen: minä unhotan walituxeni/ ja muutan caswoni ja wirgotan minuni.

9:28 Nijn minä pelkän/ tieten caickia minun kipujani/ ettes anna minun olla wiatoinna.

9:29 Jos minä olen jumalatoim/ mixi minulla sencaltaiset

vaivaan?

9:30 Jos vaikka lumessa peseytyisin ja puhdistaisin käteni lipeällä,

9:31 silloinkin sinä upottaisit minut likakuoppaan, niin että omat vaatteeni minua inhoisivat.

9:32 Sillä ei ole hän ihminen niinkuin minä, voidakseni vastata hänelle ja käydäksemme oikeutta keskenämme.

9:33 Ei ole meillä riidanratkaisijaa, joka laskisi kätensä meidän molempien päälle

9:34 ja ottaisi hänen vitsansa pois minun päältäni, niin ettei hänen kauhunsa peljättäisi minua;

9:35 silloin minä puhuisin enkä häntä pelkäisi, sillä ei ole mitään sellaista tunnollani."

Job 10 LUKU

10:1 "Minun sieluni on kyllästynyt elämään; minä päästän valitukseni valloilleen ja puhun sieluni murheessa,

10:2 minä sanon Jumalalle: 'Älä tuomitse minua syylliseksi; ilmaise minulle, miksi vaadit minua tilille.

10:3 Onko sinulla hyötyä siitä, että teet väkivaltaa, että oman käsialasi hylkää, mutta valaiset jumalattomain neuvoa?

10:4 Onko sinulla lihan silmät, katsotko, niinkuin ihminen katsoo?

10:5 Ovatko sinun päiväsi niinkuin ihmisen päivät, ovatko vuotesi niinkuin miehen vuodet,

kaan vaivaan?

9:30 Vaikka minä pesisin itseni lumivedessä ja puhdistaisin käteni saippualla,

9:31 Niin sinä kuitenkin pistäisit minun lokaan; ja minun vaatteeni olisivat minulle kauhistukseksi.

9:32 Sillä ei hän ole minun vertaiseni, jota minä vastata taidan, että me ynnä tulisimme oikeuden eteen.

9:33 Ei ole joka meitä eroittaa, joka laskis kätensä meidän kahden välillemme.

9:34 Hän ottakoon vitsansa pois minusta, ja älköön hänen hirmuisuutensa peljättäkö minua;

9:35 Että minä puhuisin ja en pelkäisi häntä; sillä en minä mitään kanssani tiedä.

10 LUKU

10:1 Minun sieluni suuttuu elämästä; minun valitukseni minusta annan minä olla ja puhun sieluni murheessa.

10:2 Sanon Jumalalle: älä minua tuomitse: anna minun tietää, minkätähden sinä riitelet minun kanssani.

10:3 Onko sinulla ilo siitä, että väkivaltaa teet, ja hylkää minun, joka käsialas olen, ja annat jumalattomain aivoitukset kunniaan tulla?

10:4 Onko sinulla lihalliset silmät? eli katsotkos niinkuin ihminen katsoo?

10:5 Onko sinun päiväsi niinkuin ihmisen päivät? eli vuotesi niinkuin ihmisen vuodet?

tarpeettomat waiwat owat.

9:30 Waicka minä pesisin idzeni lumiwedes/ ja puhdistaisin käteni lähtes.

9:31 Nijns cuitengin pistäisit minun locaan/ ja minun waatteeni olisit minulle cauhistuxexi:

9:32 Sillä ei hän ole minun wertaisen/ jota minä wastata taidan/ että me molemmin tulisim oikeuden eteen.

9:33 Ei ole joca meitä eroittaa/ joca laskis kätens meidän cahden wälillen.

9:34 Hän ottacon widzans pois minusta/ ja älkön hänen hirmuisudens peljättäkö minua.

9:35 Että minä puhuisin ja en pelkäis händä/ muutoin en minä mitän cansani tiedä.

X. Lucu

10:1 Mlnun sielun suuttu elämäst/ minun walituxeni minust annan minä olla/ ja puhun minun sieluni murhes.

10:2 Sanon Jumalalle: älä minua duomidze/ anna minun tietä/ mingätähdens rijtelet minun cansani.

10:3 Ongon sinulle ilo sijtä että väkiwalda teet/ ja hyljät minun joca käsialas olen/ ja annat jumalattomain aiwoituxet cunniaan tulla.

10:4 Ongon sinulla lihalliset silmät/ eli cadzotcos nijncuin ihminen cadzo?

10:5 Eli ongo sinun aicas nijncuin ihmisen aica? eli wuotes nijncuin ihmisen wuodet?

10:6 koska etsit vääryyttä minusta ja tutkit minun syntiäni,

10:7 vaikka tiedät, etten ole syyllinen ja ettei ole ketään, joka sinun käsistäsi auttaa?’

10:8 Sinun kätesi ovat minut luoneet ja tehneet; yhtäkaikki minut perin juurin tuhoat.

10:9 Muista, että sinä olet muovailnut minut niinkuin sa- ven, ja nyt muutat minut to- muksi jälleen.

10:10 Etkö sinä valanut mi- nua niinkuin maitoa ja juok- suttanut niinkuin juustoa?

10:11 Sinä puetit minut na- halla ja lihalla ja kudoit minut luista ja jänteistä kokoon.

10:12 Elämän ja armon olet sinä minulle suonut, ja sinun huolenpitosi on varjellut mi- nun henkeni.

10:13 Mutta sinä kätkit sy- dämeesi tämän; minä tiedän, että tämä oli sinun mielessä- si:

10:14 jos minä syntiä tein, niin sinä vartioitsit minua, ja minun rikostani et antanut anteeksi.

10:15 Jos olisin syyllinen, niin voi minua! Ja vaikka olisin oikeassa, en kuitenkaan voisi pääätäni nostaa, häpeästä kyl- läisenä ja kurjuuttani katsel- len.

10:16 Jos minun pääni nou- see, niin sinä ajat minua niinkuin leijona ja teet yhä ihmeitäsi minua vastaan.

10:6 Ettäs kysyt minun vää- ryyttäni, ja tutkit pahaa te- koani,

10:7 Vaikka tiedät, etten mi- nä ole jumalatoim; ehkei yh- tään ole, joka taitaa sinun kädestäs vapauttaa.

10:8 Sinun kätes ovat minun valmistaneet ja tehneet mi- nun kaikki ympäri, ja sinä tahdot hukuttaa minun?

10:9 Muista siis, että olet minun tehnyt niinkuin sa- ven, ja annat minun tulla maaksi jälleen.

10:10 Etkös minua ole lyp- sänyt kuin rieskaa, ja anta- nut minun juosta niinkuin juustoa?

10:11 Sinä olet minun puet- tanut nahalla ja lihalla: luilla ja suonilla olet sinä minun peittänyt.

10:12 Elämän ja hyvän työn olet sinä minulle osoittanut, ja sinun katsomises minun henkeni kätkee.

10:13 Ja vaikka sinä nämät salaat sydämessäs, niin mi- nä tiedän sen kuitenkin, et- täs sen muistat,

10:14 Jos minä pahaa teen, niin sinä kohta havaitset, ja et jätä minun pahaa tekoani rankaisemata.

10:15 Jos minä olen jumala- toim, voi minua! jos minä olen hurskas, niin en minä kuitenkaan uskalla nostaa ylös pääätäni. Minä olen täynnä ylönkatsetta, katsos minun viheliäisyyttäni.

10:16 Noustessa sinä ajat minua takaa niinkuin jalo- peura, ja taas ihmeellisesti minun kanssani menettelet.

10:6 Ettäs kysyt minun vää- ryyttäni/ ja tutkit paha tecoa- ni.

10:7 Ehkäs tiedät eten minä ole jumalatoim/ ehkei yhtän ole cuin taita sinun kädestäs wapautta.

10:8 Sinun kätes ovat minun walmistanet ja tehnet minun caicki ymbärins/ ja tahdot hucutta minun.

10:9 Muista sijs että olet minun tehnyt nijncuin sawen/ ja annat minun tulla maaxi jäl lens.

10:10 Etkös minua ole lypsä- nyt cuin riesca/ ja andanut minua juosta nijncuin juus- toa?

10:11 Sinä olet minun puet- tanut nahgalla ja lihalla/ luil- la ja suonilla olet sinä minun peittänyt.

10:12 Elämän ja hyvän työn olet sinä minulle osottanut/ ja sinun cadzomises minun hengen kätke.

10:13 Ja waicka sinä sencal- taiset salat sydämesäs/ nijn minä tiedän sen cuitengin/ että sen muistat.

10:14 Jos minä paha teen/ nijns cohta hawaidzet/ ja et jätä minun paha teconi ran- gaisemata.

10:15 Jos minä olen jumala- toim/ woi minua: jos minä olen hurscas/ nijn en minä cuitengan uscalla nosta pää- täni/ nijncuin se joca on täynäns ylöncazetta/ cazos minun wihelijäisyyttäni.

10:16 Nostes sinä ajat minua taca nijncuin Lejoni/ ja ih- mellisest minun cansani me- net.

10:17 Sinä hankit yhä uusia todistajia minua vastaan, ja vihasi minuun kasvaa, ja sinä tuot vereksiä joukkoja minun kimppuuni.

10:18 Miksi toit minut ilmoille äitini kohdusta? Jospa olisin kuollut, ihmissilmän näkemätön!

10:19 Niin minä olisin, niin kuin minua ei olisi ollutkaan; minut olisi kannettu äidin kohdusta hautaan.

10:20 Ovathan päiväni vähissä; hän antakoon minun olla rauhassa, hän kääntyköön minusta pois, että hiukkasen ilostuisin,

10:21 ennenkuin lähden, ikinä palajamatta, pimeyden ja synkeyden maahan,

10:22 maahan, jonka pimeys on synkkä pilkkopimeä ja sekasorto ja jossa valkenemienkin on pimeyttä."

Job 11 LUKU

11:1 Sitten naemalainen Sofar lausui ja sanoi:

11:2 "Jäisikö suulas puhe vastausta vaille, ja saisiko suupaltti olla oikeassa?

11:3 Saattaisivatko jaarituksesi miehet vaikenemaan, niin että saisit pilkata, kenenkään sinua häpeään häätämättä?

11:4 Sanoithan: 'Minun opetukseni on selkeä, ja minä olen puhdas sinun silmissäsi.'

11:5 Mutta jospa Jumala puhuis ja avaisi huulensa sinua vastaan

10:17 Sinä uudistat todistuksesi minua vastaan, ja vihastut kovin minun päälleni. Minua vaivaa yksi toisensa jälkeen niinkuin sota.

10:18 Miksis minun annoit lähteä äitini kohdusta? jospa minä olisin kuollut, ettei yksikään silmä olisi minua nähnyt!

10:19 Niin minä olisin kuin en olisikaan ollut, kannettu äitini kohdusta hautaan.

10:20 Eikö minun ikäni lyhyt ole? Lakkaa ja päästä minua, ja luovu minusta, että minä vähänkin virvoitusta saisin,

10:21 Ennenkuin minä menen, enkä palaja, pimeyden ja kuolon varjon maalle,

10:22 Joka on pimeyden maa ja synkiä kuolon varjo, jossa ei yhtään järjestystä ole, joka paisteessansa on niinkuin synkeys.

11 LUKU

11:1 Niin vastasi Zophar Naemasta ja sanoi:

11:2 Kuin joku on kauvan puhunut, eikö häntä pitäis vastattaman? eli pitääkö suupaltilla oikeus oleman?

11:3 Pitääkö sinun jaarituksesi ihmisten vaikeneman, että sinä pilkkaat, eikä yksikään sinua häpäisisi?

11:4 Sinä sanot: minun opetukseni on selkiä, ja minä olen puhdas sinun silmäis edessä.

11:5 Jospa Jumala puhuis ja avais huulensa sinua vastaan,

10:17 Sinä udistat todistuksesi minua vastaan/ ja vihastut kovin minun päälleni. Minua waiwa yxi toisens jälkeen.

10:18 Mixis minun annoit lähteä äitini kohdusta? jospa minä olisin cuollut/ ettei yxikän silmä olisi minua nähnyt.

10:19 Nijn minä olisin cuin en oliscan ollut/ cannettu äitini kohdusta hautaan.

10:20 Eiköst minun lyhyelle ijälleni loppua tule? ja luovu minusta/ että minä wähängin wirgotusta saisin?

10:21 Ennencuin minä menen/ ja en palaja/ nimittäin/ pimeyden ja syngyden maalle.

10:22 Joca on pimeyden maa/ ja syngiä cuollon warjo/ josa ei yhtän järjestyst ole/ joca paistesans on nijncuin syngyys.

XI. Lucu

11:1 Nlin wastais Zophar Naemast/ ja sanoi:

11:2 Cosca jocu on cauwan puhunut/ eiköst händä pidäis wastattaman/ eli pitäkö suupaltilla oikeus olema

11:3 Pitäkö sinun jaarituxijs ihmiset waickeneman/ että sinä häwäiset/ ja ei yxikän sinua häwäisis?

11:4 Sinä sanot: minun opetuxen on selkiä/ ja minä olen puhdas sinun silmäis edes.

11:5 Josca Jumala puhelis cansas/ ja awais huulens/

11:6 ja ilmaisisi sinulle viisauden salaisuudet, että hänellä on ymmärrystä monin verroin! Silloin huomaisit, että Jumala on painanut unhoon montakin pahaa tekoasi.	11:6 Ja ilmoittaisi sinulle salaisen tiedon! sillä hänellä olisi vielä enempi tekemistä, ettäs tietäisit, ettei hän muistele kaikkia sinun pahojatöitä.	ja osotaisi sinulle salaisen tiedon.
11:7 Sinäkö käsittäisit Jumalan tutkimattomuuden tahi pääsisit Kaikkivaltiaan täydellisyydestä perille?	11:7 Luuletkos tutkistellesas Jumalan löytäväs? ja Kaikkivaltiaan täydellisesti löytäväs.	11:6 Sillä hänellä olisi vielä enä tekemistä/ ettäs tiedäisit ettei hän muistele caickia sinun pahoja töitä.
11:8 Se on korkea kuin taivas - mitä voit tehdä, syvempi kuin tuonela - mitä voit ymmärtää?	11:8 Hän on korkiampi kuin taivas, mitäs tahdot tehdä? syvempi kuin helvetti, kuinka taidat tuta?	11:7 Luuletkos tietäväs niin paljon kuin Jumala tietä/ ja tahdotcos caicki niin täydellisesti tutkia/ kuin Caickiwaldas?
11:9 Se on pitempi kuin maa ja laveampi kuin meri.	11:9 Pitempi kuin maa, ja laviampi kuin meri.	11:8 Hän on corkiambi kuin taivas/ mitäs tahdot tehdä? sywembi kuin Helwetti/ cuingas taidat tuta?
11:10 Jos hän liittää paikalle ja vangitsee ja kutsuu oikeuden kokoon, niin kuka voi häntä estää?	11:10 Jos hän sen ylösalaisin kääntäis, eli kätkis, eli heittäis kokoon; kuka hänen estäis?	11:9 Pidembi kuin maa/ ja lawiambi kuin meri.
11:11 Sillä hän tuntee valheen miehet, vääryyden hän näkee tarkkaamattakin.	11:11 Sillä hän tuntee turhatkin ihmiset, ja näkee vääryydet; ja ei hänen pitäis ymmärtämän?	11:10 Jos hän kääändäis eli kätkis eli heittäis cocon/ cuca sen hänelä estäis?
11:12 Onttopäinen mies voi viisastua ja villiaasin varsa ihmistä.	11:12 Turha ihminen ylpeilee, ja syntynyt ihminen on niinkuin metsä-aasin varsa.	11:11 Hän tunde turhatkin ihmiset/ ja näke väärydet/ ja ei hänen pitäis ymmärtämän?
11:13 Jos sinäkin valmistat sydämesi ja ojennat kätesi hänen puoleensa -	11:13 Jos olisit valmistanut sydämes, ja nostanut kätes hänen tykönsä;	11:12 Turha ihminen ylpeile/ ja syndynyt ihminen on nijncuin medzäAsin warsa.
11:14 mutta jos kädessäsi on vääryys, heitä se kauas äläkä anna petoksen asua majoisasasi -	11:14 Jos vääryys on sinun kädessäs, niin heitä se kauvas, ettei yhtään vääryyttä asuisi majassas:	11:13 Jos sinä olisit asettanut sydämes/ ja nostanut kätes hänen tygöns.
11:15 silloin saat kohottaa kasvosi ilman häpeän tahraa, olet kuin vaskesta valettu etkä mitään pelkää.	11:15 Niin sinä ylennät kasvosi ilman laitosta, ja olet vahva ja ei pelkääväinen.	11:14 Jos sinä olisit heittänyt cauwas pahat tecos kuin owat kädesäs/ ettei yhtän vääryyttä olisi majasas:
11:16 Silloin unhotat onnettomuutesi, muistelet sitä kuin vettä, joka on virrannut pois.	11:16 Niin sinä myös unhotat vaivan; ja niinkuin ohitsejuossut vesi, tulee se mielees.	11:15 Nijns mahdaisit yletä caswos ilman laitosta/ ja olla pysywäinen ja ei pelkääväinen.
11:17 Elämäsi selkenee kirkkaammaksi keskipäivää, pimeänkin aika on niinkuin aa-	11:17 Ja sinun elämäs aika pitää käymän ylös niinkuin puolipäivä, ja pimeys niin-	11:16 Nijns myös unhotaisit wiheljäisyden/ ja nijncuin ohidze juosnut wesi/ ei tulis mielees.

munkoitto.

11:18 Silloin olet turvassa, sillä sinulla on toivo; tähyset - käyt turvallisesti levolle,

11:19 asetut makaamaan, kenenkään peljättämättä, ja monet etsivät sinun suosiotasi.

11:20 Mutta jumalattomain silmät raukeavat; turvapaikka on heiltä mennyt, ja heidän toivonsa on huokaus."

Job 12 LUKU

12:1 Job vastasi ja sanoi:

12:2 "Totisesti, te yksin olette kansa, ja teidän mukanne kuolee viisauts!

12:3 Onhan minullakin ymmärrystä yhtä hyvin kuin teillä; en ole minä teitä huonompi, ja kuka ei moisia tietäisi?

12:4 Ystävänsä pilkkana on hän, jota Jumala kuuli, kun hän häntä huusi, hurskas, nuhteeton on pilkkana.

12:5 Turvassa olevan mielestä sopii onnettomuudelle ylenkatse; se on valmiina niille, joiden jalka horjuu.

12:6 Ja rauhassa ovat väkivaltaisten majat, turvassa ne, jotka ärsyttävät Jumalaa, ne, jotka kantavat jumalansa kourassaan." -

12:7 "Mutta kysypä eläimiltä, niin ne opettavat sinua, ja taivaan linnuilta, niin ne ilmoittavat sinulle;

12:8 tahi tutkistele maata,

kuin kirkas aamu.

11:18 Ole hyvässä turvassa, vielä nyt toivo on; sillä vaikkas nyt olet häpiässä, niin sinä kuitenkin olet rauhassa lepäävä.

11:19 Sinä olet makaava, ja ei kenkään sinua peljätä: monen pitää sinua kunnioittaman.

11:20 Mutta jumalattomain silmät pitää nääntymän, ja ei voi päästää; sillä heidän toivonsa pitää puuttuman heidän sieluiltansa.

12 LUKU

12:1 Niin vastasi Job ja sanoi:

12:2 Te olette miehet; taito kuolee teidän kanssanne.

12:3 Minulla on niin sydän kuin teilläkin, enkä ole alemmaisempi teitä: kuka se on, joka ei näitä tiedä?

12:4 Joka lähimmäiseltänsä pilkataan, niinkuin minä, hän rukoilee Jumalaa, ja hän kuulee häntä: hurskas ja vakaa pilkataan.

12:5 Hän on ylönkatsottu kynttiläinen ylpeiden ajatuksissa, valmistettu, että he siihen loukkaavat jalkansa,

12:6 Ryövärein majoissa on kyllä, ja he härsyttelevät rohkiasti Jumalaa, ehkä Jumala on sen antanut heidän käteensä.

12:7 Kysy siis eläimiltä, ja he opettavat sinua, ja taivaan linnuilta, ja he sanovat sinulle.

12:8 Taikka puhu maan kanssa, ja hän opettaa si-

kirkas amu.

11:18 Ja uscoisit että toivo läsnä olis/ ja sinä tulisit lewos hautaan.

11:19 Macaisit ja ei kengän sinun peljätäs/ ja moni sinua cunnioittais.

11:20 Mutta jumalattomain silmät pitä näändymän/ ja ei woi päästä: sillä heidän toiwons pitä puuttuman heidän sieluildans.

XII. Lucu

12:1 Nlin wastais Hiob/ ja sanoi:

12:2 Te oletta miehet/ taito cuole teidän cansan.

12:3 Minulla on nijn sydän cuin teilläkin/ engä ole alemmaisempi teitä.

12:4 Cuca se on joca ei sitä tiedä:

minä lähimmäiseldäni pilcatan: hän rucoile Jumalata/ hän cuule händä.

12:5 Hurscas ja hywä pilcatan/

ja on ylöncazottu kyntiläinen ylpeitten ajatuxis/ walmistettu että he siihen louckawat jalcans.

12:6 Ryöwärein majois on kyllä/ ja he härsyttelewät rohkiast Jumalata/ ehkä Jumala on sen andanut heidän käteens.

12:7 Kysy eläimille/ ja he opettawat sinua/ ja taiwan linnuille/ ja he sanowat sinulle.

12:8 Puhu maan cansa/ ja

niin se opettaa sinua, ja meren kalat kertovat sinulle.	nua; ja kalat meressä ilmoittavat sinulle.	hän opettaa sinua/ ja calat meres ilmoittawat sinulle.
12:9 Kuka kaikista näistä ei tietäisi, että Herran käsi on tämän tehnyt,	12:9 Kuka se on, joka ei kaikkia näitä tiedä, että \Herran\ käsi on ne tehnyt?	12:9 Cuca se on joca ei caickia näitä tiedä? että Herran käsi on ne tehnyt?
12:10 hänen, jonka kädessä on kaiken elävän sielu ja kaikkien ihmisolentojen henki?"	12:10 Että hänen kädessänsä on kaikkein elävien sielu, ja kunkin lihan henki?	12:10 Että hänen kadesäns on caickein eläwitten sielu/ ja cungin lihan hengi?
12:11 "Eikö korva koettele sanoja ja suulaki maista ruoan makua?"	12:11 Eikö korva koettele puhetta, ja suu maista ruokaa?	12:11 Eikö corwa coettele puhetta/ ja suu maista ruoca.
12:12 "Vanhuksilla on viisautta, ja pitkä-ikäisillä ymmärrystä." -	12:12 Vanhoilla on taito, ja pitkä-ijällisillä ymmärrys.	12:12 Ja wanhoilla on taito/ ja pitkäijällisillä ymmärrys.
12:13 "Jumalalla on viisautta ja voima, hänellä neuvo ja ymmärrys.	12:13 Hänen tykönänsä on taito ja voima; hänen on neuvo ja ymmärrys.	12:13 Hänen tykönäns on taito ja voima/ neuwo ja ymmärrys:
12:14 Jos hän repii maahan, niin ei rakenneta jälleen; কেনen hän telkeää sisälle, sille ei avata.	12:14 Katso, koska hän kukistaa, niin ei auta rakentamaan: koska hän jonkun salpaa, niin ei kenkään taida avata.	12:14 Cadzo/ cosca hän cukista/ nijn ei auta rakendaman. 12:14 Cosca hän jongun salpa/ nijn ei kengän taida awata.
12:15 Katso, hän salpaa vedet, ja syntyy kuivuus; hän laskee ne irti, ja ne mullistavat maan.	12:15 Katso, koska hän pidättää veden, niin kaikki kuivettuu, ja koska hän laskee, niin se kääntää maan.	12:15 Cadzo/ cosca hän pidättä weden/ nijn caicki cuiwettu/ ja cosca hän sen laske/ nijn se käändä maan.
12:16 Hänen on väkevyys ja ymmärrys; hänen on niin eksynyt kuin eksyttäjänkin.	12:16 Hän on vahva Ja pysyväinen: hänen on se joka eksyy, ja se joka eksyttää.	12:16 Hän on wahwa ja pysytywäinen/ hänen on se cuin exy/ ja se cuin exyttä.
12:17 Hän vie neuvosmiehet pois paljaksi riistettyinä ja tekee tuomarit tyhmiksi.	12:17 Hän johdattaa kavalat niinkuin saaliin, ja saattaa tuomarit tyhmäksi.	12:17 Hän johdatta cawalat nijncuin saalin/ ja saatta Duomarit tyhmäxi.
12:18 Kuningasten kurituksesta hän kirvoittaa ja köyttää köyden heidän omiin vyötäisiinsä.	12:18 Hän päästää kuningasten siteet, ja vyöttää heidän kupeensa.	12:18 Hän päästä Cuningasten sitet/ ja wyöttä heidän cupens.
12:19 Hän vie papit pois paljaksi riistettyinä, ja ikimahtavat hän kukistaa.	12:19 Papit vie hän niinkuin saaliin, ja väkevät kukistaa.	12:19 Papit wie hän cuin saalin/ ja wahwat anda hän puuttua.
12:20 Hän hämmentää luotettavain puheen ja ottaa pois vanhoilta taidon.	12:20 Hän vääntää pois totisten huulet, vanhain toimen ottaa hän pois.	12:20 Hän wäändä pois totisten huulet/ ja vanhain tawat otta pois.
12:21 Hän vuodattaa ylenkatsetta ruhtinasten päälle ja aukaisee virtojen padot.	12:21 Hän kaataa ylönkatseen päämiesten päälle, ja voimallisten väkevyyden ha-	12:21 Hän caata ylönkadzen Förstein päälle/ ja woimallisten wäkewyden hajotta.

	joittaa.	
12:22 Hän paljastaa syvyydet pimeyden peitosta ja tuo valoon pilkkopimeän.	12:22 Hän ilmoittaa pimiät perustukset, ja kuoleman varjon saattaa hän valkeuteen.	12:22 Hän ilmoittaa pimiät perustukset/ ja pimeydet walkeuteen.
12:23 Hän korottaa kansat, ja hän hävittää ne, hän laajentaa kansakunnat, ja hän kuljettaa ne pois.	12:23 Hän saattaa kansat suureksi, ja taas hukuttaa heidät; hän levittää kansan, ja taas vie pois heidät.	12:23 Hän saattaa muutamat suureksi Canssaxi/ ja taas hukutta heidän. 12:24 Hän lewittää Canssan/ ja taas hajotta.
12:24 Maan kansan päämiehiltä hän ottaa ymmärryksen ja panee heidät harhailemaan tiettömissä autoioissa.	12:24 Hän ottaa pois maan kansan ruhtinasten sydämet, ja eksyttää heitä korvessa, jossa ei tietä ole.	12:25 Hän muutta maan Canssan Ruhtinasten sydämet/ ja exyttää heitä autialle kedolle.
12:25 He haparoivat pimeässä valoa vailla, ja hän panee heidät hoipertelemaan kuin juopuneet."	12:25 Ja he koperoitsevat pimeydessä ilman valkeutta; ja hän eksyttää heitä kuin juopuneita.	12:26 Ja he coperoidzewat pimeydes ilman walkeutta/ ja exyttää heitä cuin juopuneita.

Job 13 LUKU

13:1 "Katso, kaikkea tätä on silmäni nähnyt, korvani kuullut ja sitä tarkannut.

13:2 Mitä te tiedätte, sen tiedän minäkin; en ole minä teitä huonompi.

13:3 Mutta minä mielin puhua Kaikkivaltiaalle, minä tahdon tuoda todistukseni Jumalaa vastaan.

13:4 Sillä te laastaroitte valheella, olette puoskareita kaikki tyynni.

13:5 Jospa edes osaisitte visusti vaieta, niin se olisi teille viisaudeksi luettava!

13:6 Kuulkaa siis, mitä minä todistan, ja tarkatkaa,

13:7 Tahdotteko puolustaa Jumalaa väärällä puheella ja puhua vilppiä hänen puolestaan; mitä huuleni väittävät vastaan.

13:8 tahdotteko olla puol-

13 LUKU

13:1 Katso, kaikkia näitä ovat silmäni nähneet, ja korvani kuulleet, ja on ne ymmärtänyt.

13:2 Jota te tiedätte, sitä minäkin tiedän, enkä ole halvempi teitä.

13:3 Minä puhun siis Kaikkivaltiaan tykö, ja mielin kamppailla Jumalan kanssa.

13:4 Sillä te olette valheen saarnaajat, ja kaikki kelvottomat lääkärit.

13:5 Jospa te voisitte juuri ääneti olla, niin te olisitte taitavat.

13:6 Kuulkaat siis minun kamppaustani, ja ottakaat vaari asiasta, kuin minä puhun.

13:7 Tahdotteko te Jumalan puolesta vastata vääryydellä? ja hänen puolestansa puhua petosta?

13:8 Tahdotteko te katsoa

XIII. Lucu

13:1 CADzo/ caickia näitä owat minun silmäni nähnet/ ja corwani cuullet/ ja olen ne ymmärtänyt.

13:2 Jota te tiedätte/ sitä minä myös tiedän/ ja en ole halwembi teitä.

13:3 Minä puhun siis sijtä Caickiwaldiasta/ ja mielin rijdellä Jumalan cansa.

13:4 Sillä te selitätte sen wäärin/ ja oletta caicki kelwottomat läkärit.

13:5 Josca te woisit äneti olla/ nijn te olisitta taitawat.

13:6 Cuulcat siis minun nuhdettani/ ja ottacat waari asiast/ cuin minä puhun.

13:7 Tahdottaco te Jumalan puolest wastata wääräydellä/ ja hänen puolestans puhua petosta?

tahdottaco te cadzo hänen

eellisiä hänen hyväksensä tahi ajaa Jumalan asiaa?	hänen mieltänsä? Tahdotte- ko te riidellä Jumalan puo- lesta?	mieländs? 13:8 Tahdottaco te riidellä Jumalan edes?
13:9 Koituuko siitä silloin hy- vää, kun hän käy teitä tutki- maan; tahi voitteko pettää hänet, niinkuin ihminen pete- tään?	13:9 Pitääkö se teille menes- tymän, koska hän teitä etsii? luuletteko te hänen pettä- wänne, niinkuin joku pettää ihmisen?	13:9 Pitäkö se teille menes- tymän/ cosca hän teitä edzi? luulettaco te hänen pettä- wänne/ nijncuin jocu pettä jongun ihmisen?
13:10 Hän teitä ankarasti rankaisee, jos salassa olette puolueellisia.	13:10 Hän kovin nuhtelee teitä, jos te salaisesti mieliä katsotte.	13:10 Hän rangaise teitä/ jos te salaisest mieliä cadzotte?
13:11 Eikö hänen korkeutensa peljästyttä teitä ja hänen kau- hunsu teitä valtaa?	13:11 Eikö hänen korkeu- tensa teitä peljätä? ja hänen pelkonsa lankee teidän pääl- lenne?	13:11 Eikö hän teitä peljätä/ cosca hän ilmendy? ja hänen pelcons lange teidän päällen.
13:12 Tuhkalauselmia ovat teidän mietelauseenne, savi- varustuksia silloin teidän va- rustuksenne.	13:12 Teidän muistonne ve- detään tuhan verraksi, ja teidän selkänne pitää oleman niinkuin saviroukkio.	13:12 Teidän muiston wede- tän tuhwan werraxi/ ja teidän selkän pitä oleman nijncuin sawirouckio.
13:13 Vaietkaa, antakaa mi- nun olla, niin minä puhun, käyköön minun miten tahan- sa.	13:13 Olkaat ääneti minun edessäni, minä puhun, ta- pahtukoon minulle mitä hy- vänsä.	13:13 Olcat äneti minun edesäni minä puhun/ ei mi- nulda pidä puuttuman.
13:14 Miksi minä otan lihani hampaisiini ja panen henkeni kämmenelleni?	13:14 Miksi minun pitää pu- reman lihaani hampaillani, ja asettaman sieluni minun käsiini?	13:14 Mixi minun pitä pure- man minun lihani hambailla- ni/ ja asettaman sieluni mi- nun käsijni?
13:15 Katso, hän surmaa mi- nut, en minä enää mitään toivo; tahdon vain vaellustani puolustaa häntä vastaan.	13:15 Katso, vaikka hän mi- nun tappais, enkö minä vielä sittenkin toivoisi? kuitenkin minä nuhtelen teitäni hänen edessänsä.	13:15 Cadzo/ hän minun cumingin tappa/ ja en minä woi odotta/ minä nuhtelen sijns minun teitäni hänen edesäns.
13:16 Jo sekin on minulle voitoksi; sillä jumalaton ei voi käydä hänen kasvojensa eteen.	13:16 Hän on kuitenkin mi- nun autuuteni; sillä ei yksi- kään ulkokullattu tule hänen eteensä.	13:16 Hän on cuitengin mi- nun autuuden: sillä ei yxikän ulcocullattu tule hänen eteens.
13:17 Kuulkaa tarkasti minun puhettani, ja mitä minä lau- sun korvienne kuullen.	13:17 Kuulkaat juuri visusti minun puhettani, ja minun selitystäni teidän korvainne edessä.	13:17 Cuulcat minun puhetta- ni/ ja minun selitystäni tei- dän corwain edes.
13:18 Katso, olen ryhtynyt käymään oikeutta; minä tie- dän, että olen oikeassa.	13:18 Katso, jo minä olen tuomion sanonut: Minä tie- dän, että minä olen hurskas.	13:18 Cadzo/ jo minä olen duomion sanonut/ minä tie- dän/ että minä olen hurscas.
13:19 Kuka saattaa käräjöidä minua vastaan? Silloin minä vaikenen ja kuolen.	13:19 Kuka tahtoo käydä oikeudelle minun kanssani? Mutta minun täytyy nyt ää- neti olla, ja loppua.	13:19 Cuca tahto käydä oi- keudelle minun cansani? Mut- ta minun täyty äneti olla/ ja loppua.

13:20 Kahta vain älä minulle tee, niin en lymyä sinun kasvosi edestä:

13:21 ota pois kätesi minun päältäni, ja älköön kauhusi minua peljättäkö;

13:22 sitten haasta, niin minä vastaan, tahi minä puhun, ja vastaa sinä minulle.

13:23 Mikä on minun pahain tekojeni ja syntieni luku? Ilmaise minulle rikkomukseni ja syntini.

13:24 Miksi peität kasvosi ja pidät minua vihollisenasi?

13:25 Lentävää lehteäkö peljätät, kuivunutta korttako vainoat,

13:26 koskapa määräätkä keruuden minun osakseni ja perinnökseni nuoruuteni pahat teot,

13:27 koska panet jalkani jalkapuuhun, vartioitset kaikkia minun polkujani ja piirrätkä rajan jalkapohjieni ääreen?" -

13:28 "Hän hajoaa kuin lahoppuu, kuin koinsoymä vaate."

13:20 Ainoastaan älä tee minulle kahta, niin en minä kätke itsiäni sinun edestäs.

13:21 Anna kätes olla kaukana minusta, ja sinun kauhistukses älköön minua peljättäkö.

13:22 Kutsu minua, ja minä vastaan: eli minä puhun, ja vastaa sinä minua.

13:23 Kuinka usiat ovat minun vääryteni ja pahat tekoni? anna minun saada tietää minun syntini ja rikkomukseni.

13:24 Miksi sinä peität kasvosi, ja pidät minua vihollisenä?

13:25 Tahdotkos niin kova olla lentävää lehteä vastaan, ja vainota kuivaa oljen korttako?

13:26 Sillä sinä kirjoitat minulle murhetta, ja annat minun periä nuoruuteni syntejä.

13:27 Sinä olet pannut minun jalkani jalkapuuhun, ja otat kaikista minun poluistani vaarin, ja katsot kaikkia minun askeleitani;

13:28 Joka kuitenkin hukun niinkuin mädännyt raato, ja niinkuin koilta syöty vaate.

13:20 Älä tee minulle kahta/niin en minä kätke idziäni sinun edestäs.

13:21 Anna kätes olla caucana minusta/ ja sinun cauhistuxes älkön minua peljättäkö.

13:22 Cudzu minua ja minä wastan sinua/ eli minä puhun ja wasta sinä minua.

13:23 Cuinga usiat owat minun wäärydeni ja pahat tegoeni/ anna minun saada tietä minun syndini ja rioxeni.

13:24 Mixis peität caswos/ ja pidät minua wihollisnas?

13:25 Tahdotcos nijn cowa olla lendäwätä lehte wastan/ ja wainota cuiwa oljen cortta?

13:26 Sillä sinä kirjoitat minulle murhetta/ ja tahdot minua cadotta minun nuoruudenin syndein tähden.

13:27 Sinä olet pannut minun jalcani jalcapuuhun/ ja otat caikista minun polguistani waarin/ ja cadzot caickia minun jälkiäni.

13:28 Minun joca cuitengin hucun nijncuin mädännyt raato/ ja nijncuin coilda syöty waate.

Job 14 LUKU

14:1 "Ihminen, vaimosta syntynyt, elää vähän aikaa ja on täynnä levottomuutta,

14:2 kasvaa kuin kukkanen ja lakastuu, pakenee kuin varjo eikä pysy.

14:3 Ja sellaista sinä pidät silmällä ja viet minut käymään oikeutta kanssasi!

14:4 Syntyisikö saastaisesta

14 LUKU

14:1 Ihminen, vaimosta syntynyt, elää vähän aikaa, ja on täynnä levottomuutta,

14:2 Kasvaa niinkuin kukkanen, ja kaatuu; pakenee niinkuin varjo, ja ei pysy.

14:3 Ja senkaltaisen päälle sinä avaat silmäs, ja vedät minun kanssasi oikeuden eteen.

14:4 Kuka löytää puhtaan

XIV. Lucu

14:1 IHminen waimost syndynyt elä vähän aica/ ja on täynäns lewottomutta:

14:2 Caswa nijncuin cuckainen/ ja lange/ pakene nijncuin warjo/ ja ei pysy.

14:3 Ja sencaltaisen päällä sinä awat silmäs/ ja wedät minun cansas oikeuden eteen.

14:4 Cuca löytä puhtan nij-

puhdasta? Ei yhden yhtäkään.	niiden seassa, kussa ei puhdasta ole?	den seas/ cusa ei puhdast ole?
14:5 Hänen päivänsä ovat määrätyt, ja hänen kuukausiensa luku on sinun tiedossa; sinä olet asettanut hänelle määrän, jonka ylitse hän ei pääse.	14:5 Hänellä on määrätty aika, hänen kuukauttensa luku on sinun tykönäs: sinä olet määrän asettanut hänen eteensä, jota ei hän taida käydä ylitse.	14:5 Hänelle on määrätty aica/ hänen Cuucautens lucu on sinun tykönäs/ sinä olet määrän asettanut hänen eteensä/ jota ei hän taida käydä ylidze.
14:6 Niin käännä katseesi pois hänestä, että hän pääsisi rauhaan ja että hän saisi iloita niinkuin palkkalainen päivän päätettyään.	14:6 Luovu hänestä, että hän sais levätä, niinkauvan kuin hänen aikansa tulee, jota hän odottaa niinkuin palkollinen.	14:6 Luowu hänestä/ että hän sais lewätä/ nijncauwan kuin hänen aicans tule/ jota hän odotta nijncuin palcollinen.
14:7 Onhan puullakin toivo: vaikka se maahan kaadetaan, kasvaa se uudelleen, eikä siltä vesaa puutu.	14:7 Puulla on toivo, ehkä se hakattaisiin, että se uudistetaan, ja sen vesat kasvavat jälleen:	14:7 Puulla on toiwo ehkä se hacataisin/ että se udistetan/ ja sen wesat caswawat jällens:
14:8 Vaikka sen juuri vanhenne maassa ja sen kanto kuolee multa,	14:8 Ehkä sen juuret vanhenevat maassa, ja kanto mätäne mullassa,	14:8 Ehkä sen juuret wanhenewat maasa/ ja cando mätäne mullas:
14:9 niin se veden tuoksusta versoo jälleen ja tekee oksia niinkuin istukas.	14:9 Kuitenkin se versoo jälleen veden märkyydestä, ja kasvaa niinkuin se istutettu olis.	14:9 Cuitengin wiherjoidze hän jällens weden märkydest/ ja caswa nijncuin hän istutettu olis.
14:10 Mutta mies kun kuolee, makaa hän martaana; kun ihminen on henkensä heittänyt, missä hän on sitten?	14:10 Mutta kussa ihminen on, koska hän kuollut, hukunut ja pois on?	14:10 Mutta cusa ihminen on/ cosca hän cuollut/ huckunut ja pois on?
14:11 Vesi juoksee pois järvestä, ja joki tyhjenee ja kuivuu;	14:11 Niinkuin vesi juoksee ulos merestä, ja oja kureentuu ja kuivettuu,	14:11 Nijncuin wesi juoxe meres/ ja oja wuota ja cuiwettu:
14:12 niin ihminen lepoontyönsä ei enää nouse. Ennenkuin taivaat katoavat, eivät he heräjä eivätkä havahdu unestansa.	14:12 Niin on ihminen, kuin hän kuollut on, ei hän nouse: niinkauvan kuin taivas pysyy, ei he virkoo eikä herää unestansa.	14:12 Nijn on ihminen cosca hän maahan pannan/ ei hän nouse eikä herä/ nijncauwan kuin taiwas pisy/ eikä herä unestans.
14:13 Oi, jospa kätkisit minut tuonelaan, piilottaisit minut, kunnes vihasi on asettunut, panisit minulle aikamäärän ja sitten muistaisit minua!	14:13 O jospa sinä minun hautaan kätkisit ja peittäisit minun, niinkauvan kuin vihasi on asettunut, panisit minulle määrän muistaaksesi minua.	14:13 Joscas minun hautaan kätkisit ja peittäisit minun/ nijncauwan kuin vihasi on asettunut, panisit minulle määrän muistaxes minua:
14:14 Kun mies kuolee, virkoako hän jälleen henkiin? Minä vartoaisin kaikki sotapalvelukseni päivät, kunnes pääsyvuoroni joutuisi.	14:14 Luuletkos kuolleen ihmisen tulevan eläväksi jälleen? Minä odotan joka päivä niinkauvan kuin minä sodin, siihenasti että minun muuten	14:14 Luuletcos cuollen ihmisen tulewan eläwäxi jällens? minä odotan jocapäiwä nijncauwan kuin minä sodin/ siihenasti että minun muuten

	teeni tulee,	tule.
14:15 Sinä kutsuisit, ja minä vastaisin sinulle, sinä ikävöitsit kättesi tekoa.	14:15 Että sinä kutsuisit minua, ja minä vastaisin sinua, ja ettes hylkäisi käsialaas;	14:15 Ettäs cudzuisit minua/ ja minä wastaisin sinua/ ja ettes hyljäis käsialas:
14:16 Silloin sinä laskisit minun askeleeni, et pitäisi vaaria minun synnistäni;	14:16 Sillä sinä olet jo luke- nut kaikki minun askeleeni: etkös ota vaaria minun syn- neistäni?	14:16 Sillä sinä olet jo luke- nut caicki minun askeleni/ mutta älä ajattele minun pa- hoja tecojani.
14:17 rikokseni olisi sinetillä lukittuna kukkaroon, ja pahat tekoni sinä peittäisit piiloon.	14:17 Minun rikokseni olet sinä lukinnut lyhteesen, ja pannut kokoon minun väär- ryyteni.	14:17 Minun ricoxeni olet si- nä lukinnut kimpuun/ ja pan- nut cocon minun wäärydeni.
14:18 Mutta vuorikin vyöryy ja hajoaa, ja kallio siirtyy sijaltansa,	14:18 Jos tosin vuori kaatuu ja katoa, ja waha siirtyy sial- tansa,	14:18 Wuori caatu ja cato/ ja waha sijrty siastans.
14:19 vesi kuluttaa kivet, ja rankkasade huuhtoo pois maan mullan; niin sinä hävität ihmisen toivon.	14:19 Vesi kuluttaa kivet, ja virta vie maan pois, ja mitä sen päällä itse kasvaa: niin sinä myös ihmisen toivon kadotat.	14:19 Wesi culutta kiwet/ ja wirta wie maan pois.
14:20 Sinä masennat hänet iäksi, ja hän lähtee; sinä muutat hänen muotonsa ja lähetät hänet menemään.	14:20 Sinä olet häntä voi- mallisempi ijankaikkisesti, ja hänen täytyy mennä pois. Sinä muutat hänen kasvonsa, ja annat hänen mennä.	14:20 Waan ihmisen toiwo on cadonnut: sillä sinä sysät hänen ylesalaisin/ nijn että hän cato. Sinä muutat hänen menons/ ja annat hänen mennä.
14:21 Kohoavatko hänen lapsensa kunniaan - ei hän sitä tiedä, vaipuvatko vähäisiksi - ei hän heitä huomaa.	14:21 Ovatko hänen lapsensa kunniassa, sitä ei hän tiedä, taikka ovatko he ylönkatseessa, sitä ei hän ymmärrä.	14:21 Owatco hänen lapsens cunnias/ sitä ei hän tiedä/ taicka owatco he ylöncazdes/ sitä ei hän ymmärrä.
14:22 Hän tuntee vain oman ruumiinsa kivun, vain oman sielunsa murheen."	14:22 Kuitenkin niinkauvan kuin hän kantaa lihaa, täytyy hänen olla vaivassa, ja niinkauvan kuin hänen sielunsa on hänessä, täytyy hänen murhetta kärsiä.	14:22 Nijncauwan cuin hän canda liha/ täyty hänen olla waiwas/ ja nijncauwan cuin hänen sieluns on hänes/ täyty hänen murhetta kärsiä.

Job 15 LUKU

15:1 Sitten teemanilainen Elifas lausui ja sanoi:

15:2 "Vastaako viisas tuulta pieksämällä, täyttääkö hän rintansa itätuulella?

15:3 Puolustautuuko hän puheella, joka ei auta, ja sanoil-
la, joista ei ole hyötyä?

15:4 Itse jumalanpelonkin sinä teet tyhjäksi ja rikot hartau-

15 LUKU

15:1 Niin vastasi Elifas Temanilainen ja sanoi:

15:2 Pitääkö taitavan niin tuuleen puhuman, ja täyttämän vatsansa tuulella?

15:3 Sinä nuhtelet kelvottomilla sanoilla ja puheilla, joista ei ole hyödytystä.

15:4 Sinä olet hyljännyt pelvon, ja puhut ylönkatseella Jumalan edessä.

XV. Lucu

15:1 Silloin wastais Elifas Themanist/ ja sanoi:

15:2 Pitäkö taitawan nijn tuuleen puhuman/ ja täyttämän wadzans tuulella?

15:3 Sinä nuhtelet kelvottomilla sanoilla ja puheilla/ joista ei ole hyödytystä.

15:4 Sinä olet hyljännyt pelgon/ ja puhut ylöncazella

den Jumalaa rukoilevilta.

15:5 Sillä sinun pahuutesi panee sanat suuhusi, ja sinä valitset viekasten kielen.

15:6 Oma suusi julistaa sinut syylliseksi, enkä minä; omat huulesi todistavat sinua vastaan.

15:7 Sinäkö synnyit ihmisistä ensimmäisenä, luotiinko sinut ennenkuin kukkulat?

15:8 Oletko sinä kuulijana Jumalan neuvottelussa ja anastatko viisauden itsellesi?

15:9 Mitä sinä tiedät, jota me emme tietäisi? Mitä sinä ymmärrät, jota me emme tunnisi?

15:10 Onpa meidänkin joukossamme harmaapäitä ja vanhus, isääsi iällisempi.

15:11 Vähäksytkö Jumalan lohdutuksia ja sanaa, joka sinua piteli hellävaroin?

15:12 Miksi sydämesi tempaa sinut mukaansa, miksi pyörivät silmäsi,

15:13 niin että käännät kiukusi Jumalaa vastaan ja syydät suustasi sanoja?

15:14 Kuinka voisi ihminen olla puhdas, kuinka vaimosta syntynyt olla vanhurskas!

15:15 Katso, pyhiinsäkään hän ei luota, eivät taivaatkaan ole puhtaat hänen silmissänsä,

15:16 saati sitten ihminen, inhottava ja kelvoton, joka

15:5 Sillä sinun pahuutes opettaa niin sinun suusi; ja sinä olet valinnut viekasten kielen.

15:6 Sinun suusi pitää tuomitseman sinun, ja en minä: sinun huules pitää todistaman sinua vastaan:

15:7 Oletkos ensimmäinen ihminen, joka syntynyt on? eli ennen (kaikkia) vuoria luotu?

15:8 Oletko sinä kuullut Jumalan salaisen neuvon? ja onko taito halvempi sinua?

15:9 Mitä sinä tiedät, jota emme tiedä; mitä ymmärrät, joka ei ole meidän tykönämme?

15:10 Harmaapäitä ja vanhat ovat meidän tykönämme, jotka ennen ovat eläneet kuin sinun isäs.

15:11 Pitäiskö Jumalan lohdutukset oleman halvat sinulle? Eli onko jotakin salaista tykönäs?

15:12 Mitä sinun sydämes aikoi? ja mitä vilkutat silmiäs?

15:13 Kuinka sinä asetat mieles Jumalaa vastaan? että sinä senkaltaiset sanat suustas päästät.

15:14 Mikä on ihminen, että hän olis puhdas? ja että hän olis hurskas, joka vaimosta syntynyt on?

15:15 Katso, hänen pyhäinsä seassa ei ole yhtään nuhtetointa; ja taivaat ei ole puhtaat hänen edessänsä.

15:16 Kuinka paljon enemmän ihminen on kauhia ja ilkiä, joka juo väeryyttä niin-

Jumalan edes.

15:5 Sillä sinun pahudes opettaa niin sinun suusi/ ja sinä olet valinnut wieckan kielen.

15:6 Sinun suusi pitää duomidzeman sinun/ ja en minä/ sinun huules pitää wastaman sinua.

15:7 Oletcos ensimmäinen ihminen cuin syndynyt on? oletcos ennen caickia vuoria sijnnyt?

15:8 Oletcos cuullut Jumalan salaisen neuwon? ja ongo taito halvembi sinua?

15:9 Mitä sinä tiedät jota en me tiedä? mitä ymmärrät joca ei ole meidän tykönäm?

15:10 Harmapäitä ja wanhat owat meidän tykönäm/ jotca ennen owat elänet cuin sinun lsäs.

15:11 Pidäiskö Jumalan lohdutuxet oleman halwat sinulle?

15:12 Waan sinulla on jotakin salaist tykönäs.

15:13 Mitä sinun sydämes aicoi? cuingas cadzot niin ylpiäst?

cuingas asetat mieles Jumalata wastan? että sencaltaiset sanat suustas päästät?

15:14 Mikä on ihminen että hän olis puhdas/ ja että hän olis hurscas/ cuin waimosta syndynyt on?

15:15 Cadzo/ hänen pyhäins seas ei ole yhtän nuhtetoinda/ ja taiwat ei ole puhtat hänen edesäns:

15:16 Cuinga paljo enemmän ihminen on cauhia ja ilkiä/

juo vääryyttä niinkuin vettä.	kuin vettä?	joca juo vääryyttä nijncuin wettä.
15:17 Minä julistan sinulle, kuule minua, minä kerron, mitä olen nähnyt,	15:17 Minä osoitan sinulle sen, kuule minua: minä luetelen sinulle, mitä minä nähnyt olen:	15:17 Minä osotan sinulle sen/ cuule minua/ minä luetelen sinulle mitä minä nähnyt olen.
15:18 mitä viisaat ilmoittavat, salaamatta, mitä olivat isiltänsä saaneet,	15:18 Mitä taitavat sanoneet ovat, jota ei yksikään heidän isistänsä ole salannut.	15:18 Mitä taitawat sanonet owat/ ja heidän Isildäns ei ole peitetyt.
15:19 niiltä, joille yksin maa oli annettuna ja joiden seassa ei muukalainen liikkunut:	15:19 Joille ainoille maa annettu on, niin ettei yksikään outo saanut käydä heidän keskellänsä.	15:19 Joille ainoille maa annettu on/ nijn ettei yxikän outo saa käydä heidän keskellänsä.
15:20 'Jumalattomalla on tuska koko elämänsä ajan, ne vähät vuodet, jotka väkivaltaiselle on määrätty.	15:20 Jumalatoim vapisee kaiken elinaikansa, ja tyrannin vuosiluku on peitetty.	15:20 Jumalatoim wapisee caiten elinaicans/ ja tyrannin vuosilugut owat peitetyt.
15:21 Kauhun äänet kuuluvat hänen korvissansa, keskellä rauhaakin hänet yllättää hävittäjä.	15:21 Pelvon ääni on hänen korvissansa, että rauhassakin pitää hävittäjä tuleman hänen päällensä.	15:21 Mitä hän cuule/ se hirmuitta händä/ ja ehkä wießä rauha olis/ nijn on hänellä cuitengin se murhe/ että hänen pitä huckuman.
15:22 Ei usko hän pääsevänsä pimeydestä, ja hän on miekalle määrätty.	15:22 Ei hän usko palajavansa pimeydestä, ja varoo aina miekkaa.	15:22 Ei hän usco että hän taita wälttää onnettomuden/ ja waroi aina mieckä.
15:23 Hän harhailee leivän haussa: missä sitä on? Hän tuntee, että hänen vierellään on valmiina pimeyden päivä.	15:23 Kuin hän lähtee sinne ja tänne elatuksensa jälkeen, niin hän luulee aina pimeyden päivän käsissänsä olevan.	15:23 Cosca hän lähte sinne ja tänne elatuxens jälken/ nijn hän luule aina onnettomuden käsisäns olewan.
15:24 Tuska ja ahdistus kauhuttavat häntä, masentavat hänet niinkuin kuningas valmiina hyökkäykseen.	15:24 Ahdistus ja hätä peljättävät häntä, ja yllyttävät hänen, niinkuin kuningas valmis sotaan.	15:24 Ahdistus ja hätä peljättävät händä/ ja lyöwät hänen maahan/ nijncuin Cuningas sotajoucolla.
15:25 Koska hän ojensi kätensä Jumalaa vastaan ja pöyhkeili Kaikkivaltiasta vastaan,	15:25 Sillä hän on ojentanut kätensä Jumalaa vastaan, ja vahvistanut itsensä Kaikkivaltiasta vastaan.	15:25 Sillä hän on ojendanut kätens Jumalata wastan/ ja wahwistanut idzens Caickiwaldiast wastan.
15:26 ryntäsi häntä vastaan niska jäykkänä, taajain kilvenkupurainsa suojassa;	15:26 Hän juoksee päätäpäin häntä vastaan, ja seisoo ynseästi häntä vastaan.	15:26 Hän juoxe päätäpitein händä wastan/ ja seisoo ynseäst händä wastan.
15:27 koska hän kasvatti iheraa kasvoihinsa ja teki lanteensa lihaviksi,	15:27 Hän on peittänyt kasvonsa lihavuudellansa, ja lihoittanut ja paisuttanut itsensä.	15:27 Hän on peittänyt kasvons lihawudellans/ lihoittanut ja paisuttanut idzens.
15:28 asui hävitetyissä kaupungeissa, taloissa, joissa ei	15:28 Mutta hänen pitää asuman hävitetyissä kau-	15:28 Mutta hänen pitä asuman häwitetys Caupungis/

ollut lupa asua,

15:29 jotka olivat määrätty jäämään raunioiksi, sentähden hän ei rikastu, eikä hänen omaisuutensa ole pysyväistä, eikä hänen viljansa notkistu maata kohden.

15:30 Ei hän pääse pimeydestä; tulen liekki kuivuttaa hänen vesansa, ja hän hukkuu hänen suunsa henkäyksestä.

15:31 Älköön hän turvatko turhuuteen - hän pettyy; sillä hänen voittonsa on oleva turhuus.

15:32 Mitta täyttyy ennen aikojaan, eikä hänen lehvänsä vihanno.

15:33 Hän on niinkuin viinipuu, joka pudottaa raaka-leensa, niinkuin öljypuu, joka varistaa kukkansa.

15:34 Sillä jumalattoman joukkio on hedelmätön, ja tuli kuluttaa lahjustenottajan matjat.

15:35 He kantavat tuhoa ja synnyttävät turmiota, ja heidän kohtunsa valmistaa petosta."

Job 16 LUKU

16:1 Job vastasi ja sanoi:

16:2 "Tuonkaltaista olen kuulut paljon; kurjia lohduttajia olette kaikki.

16:3 Eikö tule jo loppu tuulen pieksämisestä, vai mikä yllyttää sinua vastaamaan?

16:4 Voisinhan minä myös puhua niinkuin tekin, jos te

pungissa ja asumattomissa huoneissa, jotka roukkioksi riutumallansa ovat.

15:29 Ei hänen pidä rikastuman, eikä hänen tavaransa pysymän, eikä hänen onnensa pidä leviämän maassa.

15:30 Ei hänen pidä pääsemän pimeydestä: tulen liekki kuivaa hänen oksansa, ja hänen suunsa hengellä kaatoo.

15:31 Ei hän taida uskaltaa turhuuteen, että hän on petetty; sillä turhuus on hänen palkkansa.

15:32 Hän loppuu ennen aikaansa, ja hänen oksansa ei pidä vihoittaman.

15:33 Hän poimitaan niinkuin kypsymätöin marja viinapuusta, ja niinkuin öljypuu varistaa kukoistuksensa.

15:34 Sillä ulkokullattu kokous pitää oleman yksinäinen, ja tulen pitää polttaman lahjain ottajan huoneen,

15:35 Hän siittää onnettomuuden, ja synnyttää vaivaisuuden; ja heidän vatsansa valmistaa petoksen.

16 LUKU

16:1 Sitte vastasi Job ja sanoi:

16:2 Minä olen usein senkaltaista kuullut: te olette kaikki häijyt lohduttajat.

16:3 Koska siis nämät tyhjät puheet loppuvat? eli mikä sinun niin rohkaisee puhumaan?

16:4 Minä taitaisin myös puhua niinkuin tekin. Minä soisin teidän sielunne olevan

cusa ei yhtän huonetta ole/ waan owat läjäsä.

15:29 Ei hänen pidä ricastuman/ eikä hänen tawarans pysymän maasa.

15:30 Ei hänen pidä wälttämän onnettomutta. Tulen liekki cuiwa hänen oxans/ ja hänen suuns hengellä cato.

15:31 Ei hän taida pysyä/ että hän on petetty turhudellans ja turhuus on hänen palckans.

15:32 Hän loppu sopimattomalla ajalla/ ja hänen oxans ei pidä wihottaman.

15:33 Hän poimitan nijncuin kypsymätöin marja wijnapuusta/ ja nijncuin öljypuu warista cucoistuxens.

15:34 Sillä ulcocullattu seuracunnan pitä oleman yxinäisen/ ja tulen pitä polttaman lahjain ottajan huonen.

15:35 Hän sijttä onnettomuden/ ja synnyttä waiwaisuuden/ ja heidän wadzans tuo petoxen.

XVI. Lucu

16:1 Hlob wastais ja sanoi:

16:2 Minä olen usein cuullut/ te oletta caicki häijyt lohduttajat.

16:3 Cosca sijs nämät tyhjät puhet loppuwat? eli mikä sinun nijn rohwise puhuman?

16:4 Minä taidaisin myös puhua nijncuin tekin. Minä soisin

olisitte minun sijassani; voisin sommitella sanoja teitä vastaan ja ilkkuen nyökytellä teille päätäni,	minun sieluni siassa, niin minä löytäisin myös sanoja teitä vastaan, ja taitaisin vääntää päätäni teitä vastaan.	teidän sielun olewan minun sieluni siassa: minä löydäisin myös sanoja teitä vastaan/ ja taidaisin vääntää päätäni teitä vastaan.
16:5 rohkaista teitä suullani ja tuottaa huojennusta huulteni lohduttelulla.	16:5 Minä tahtoisin vahvistaa teitä suullani, ja lohduttaa huulillani.	16:5 Minä tahdoisin vahwista teitä suullani/ ja lohduttaa huulillani.
16:6 Jos puhun, ei tuskani helpota, ja jos lakkaan, lähtekö se sillä?	16:6 Mutta ehkä minä puhuisin, niin ei kuitenkaan minun vaivani lakkaa: jos minä vaikenen, niin ei se kuitenkaan mene minusta pois.	16:6 Mutta ehkä minä puhuisin/ niijn ei cuitengan säästä minun waiwani minua: jos minä waickenen/ niijn ei hän cuitengan mene minusta pois.
16:7 Mutta nyt hän on minut uuvuttanut. Sinä olet hävittänyt koko minun joukkoni	16:7 Mutta nyt hän saattaa minulle vaivaisuuden: sinä hävität koko minun seurani.	16:7 Mutta nyt hän saattaa minulle waiwaisuuden/ ja särke minun coconans.
16:8 ja olet minut kukistanut - siitä muka tuli todistaja - ja raihnauteni nousi minua vastaan, syyttäen minua vasten silmiä.	16:8 Sinä olet tehnyt minun rypyiseksi, että olis todistus minua vastaan: minun laihuuteni nousee minua vastaan, ja sanoo minua vastaan.	16:8 Hän on tehnyt minun rypyiseksi/ ja todista minua vastaan. 16:9 Minun wastaiseisijan nouse minua vastaan/ ja sano minua vastaan.
16:9 Hänen vihansa raateli ja vainosi minua, hän kiristeli minulle hampaitansa. Viholliseni hiovat katseitaan minua vastaan,	16:9 Hänen vihansa repäisee minun, ja joka minua vihaa, kiristele hampaitansa minun päälleni; ja minun viholliseni silmät kiiluvat minun päälleni.	Hänen wihans rewäise minun/ ja joca minua wiha/ kiristele hambaitans minun päälleni/ ja minun wiholliseni silmät kijluwat minun päälleni.
16:10 he avaavat minulle kintansa ja lyövät häväisten minua poskille; kaikki he yhtyvät minua vastaan.	16:10 He ammottivat suunsa minua vastaan, ja ovat minua häpiällisesti poskelle piesseet: he ovat sammuttaneet vihansa minun päälleni.	16:10 He ammotit suunsa minua vastaan/ ja owat minua häpiällisest poskelle piesnet/ he owat sammuttanet heidän wihans minun päälleni.
16:11 Jumala jättää minut poikaheittiöiden valtaan ja syöksee minut jumalattomain käsiin.	16:11 Jumala on minun hyljännyt väärille, ja antanut minun tulla jumalattomain käsiin.	16:11 Jumala on minun hyljännyt väärille/ ja on antanut minun tulla jumalattomain käsijn.
16:12 Minä elin rauhassa, mutta hän peljätti minut, hän tarttui minua niskaan ja murskasi minut. Hän asetti minut maalitaulukseen;	16:12 Minä olin rauhassa, vaan hän on minun murentanut, hän on tarttunut minun kaulaani, ja särkenyt minun, ja pannut minun hänellensä maaliksi.	16:12 Minä olin ricas/ vaan hän on tehnyt minun paljaksi/ hän on tarttunut minun caulani/ ja on särkenyt minun/ ja pannut minun malixi.
16:13 hänen nuolensa viuhuvat minun ympärilläni. Hän halkaisee munuaiseni sääli-mättä, vuodattaa maahan	16:13 Hänen ampujansa ovat piirittäneet minun: hän on reväissyt minun munaskuuni, eikä säästänyt: hän on vuodattanut minun sap-	16:13 Hän on pijrittänyt minun nuolillans/ ja on rewäissyt minun munascuuni/ eikä säästänyt. Hän on vuodatta-

minun sappeni.

16:14 Hän murtaa minuun aukon toisensa jälkeen ja ryntää kimppuuni kuin soturi.

16:15 Minä ompelin säkin iholleni ja painoin sarveni tomuun.

16:16 Minun kasvoni punoitavat itkusta, ja silmäluomillani on pimeys,

16:17 vaikei ole vääryyttä minun käsissäni ja vaikka minun rukoukseni on puhdas.

16:18 Maa, älä peitä minun vertani, ja minun huudollani älköön olko lepopaikkaa!

16:19 Katso, nytkin on minun todistajani taivaassa ja puolustajani korkeudessa.

16:20 Ystäväni pitävät minua pilkkanansa - Jumalaan minun silmäni kyynelöiden katsoo,

16:21 että hän hankkisi miehelle oikeuden Jumalaa vastaan ja ihmislapselle hänen lähimmäistään vastaan.

16:22 Sillä vähän on vuosia edessäni enää, ja sitten menen tietä, jota en palaja."

Job 17 LUKU

17:1 "Minun henkeni on rikki raastettu, minun päiväni sammuvat, kalmisto on minun osani.

17:2 Totisesti, pilkka piirittää minua ja silmäni täytyy yhä katsella heidän ynseilyänsä.

17:3 Aseta puolestani pantti

peni maan päälle:

16:14 Hän on haavoittanut minun yhdellä haavalla toisen perään: Hän karkasi minun päälleni niinkuin joku väkevä.

16:15 Minä ompelin säkin minun nahkani päälle, ja laskin sarveni multa.

16:16 Minun kasvoni ovat soaistut itkusta, ja silmälautani päällä on kuoleman varjo.

16:17 Ehkei kuitenkaan minun kädessäni ole vääryys, ja minun rukoukseni on puhdas.

16:18 Maa, älä peitä minun vertani, ja älkään olko minun huudolleni siaa.

16:19 Ja katso, minun todistajani on taivaassa, ja joka minun tuntee, on korkeudessa.

16:20 Minun ystäväni ovat minun pilkkaajani; mutta minun silmäni vuodattavat kyyneliä Jumalan tykö,

16:21 Joka ihmisen puolesta vastaa Jumalan tykönä, niinkuin ihmisen lapsi lähimmäisensä puolesta.

16:22 Mutta määrättyt vuodet ovat tulleet, ja minä menen sitä tietä pois, jota en minä jälleen palaja.

17 LUKU

17:1 Minun henkeni on heikko, minun päiväni ovat lyhetyt, ja hauta on käsissä.

17:2 En minä ketäkään pettänyt, ja kuitenkin minun silmäni täytyy olla murheessa.

17:3 Nyt siis taivuta sinus, ja ole itse minun takaukseni!

nut minun sappeni maan päälle/

hän on haavoittanut minun yhdellä haavalla toisen perän.

16:14 Hän carcais minun päälleni nijncuin jocu wäkevä.

16:15 Minä ombelin säkin minun nahcani päälle/ ja laskin sarveni muldaan.

16:16 Minun caswoni owat pullistunet itcusta/ ja silmäni culmat piminnet.

16:17 Ehkei cuitengan minun kädesäni ole wäärys/ ja minun rucouxen on puhdas.

16:18 Maa älä peitä minun wertani/ ja älkän olco minun pargulleni sia.

16:19 Ja cadzo/ minun todistajani on taiwas/ ja joca minun tunde/ on corkeudes.

16:20 Minun ystäväni owat minun pilckajani: mutta minun silmäni wuodattawat kyynelitä Jumalan tygö.

16:21 Jos jocu taidais oikeudelle käydä Jumalan cansa/ nijncuin ihmisen lapsi lähimmäisensä cansa.

16:22 Mutta määrättyt wuodet owat tullet/ ja minä menen sitä tietä pois/ jota en minä ikänäns palaja.

XVII. Lucu

17:1 Mlnun hengen on heicko/ minun päiwäni owat lyhetyt/ ja hauta on käsis.

17:2 En minä ketäkän pettänyt/ ja cuitengin minun silmäni täyty olla murhes.

17:3 Jos sinä tahdoisit mi-

talteesi; kuka muu rupeaisi kättä lyöden minun takaajak-seni?	kukas muu olis, joka minua takais?	nulda tacausta/ cuca minun tacais?
17:4 Sillä sinä olet sulkenut ymmärrykseltä heidän sydämensä; sentähden sinä et päästä heitä voitolle.	17:4 Ymmärryksen olet sinä heidän sydämistänsä kätkenyt, sentähden et sinä korota heitä.	17:4 Ymmärryksen olet sinä heidän sydämistänsä kätkenyt/ sentähden et sinä corgota heitä.
17:5 Ystäviä kutsutaan osajalle, mutta omilta lapsilta raukeavat silmät.	17:5 Hän kerskaa ystävillensä saaliistansa, mutta hänen lastensa silmät pitää vaipuman.	17:5 Hän kersca ystäwillänsä saalistans lujast/ mutta hänen lastens silmät pitää wai-puman.
17:6 Minut on pantu kansoille sananlaskuksi; silmille syljet-täväksi minä olen tullut.	17:6 Hän on minun pannut sananlaskuksi kansain se-kaan, ja ääniksi heidän keskellensä.	17:6 Hän on minun pannut sananlascuxi Canssan se-caan/ ja pilcaxi heidän keskellens.
17:7 Minun silmäni on hämär-tynyt surusta, ja kaikki minun jäseneni ovat kuin varjo.	17:7 Minun silmäni ovat pi-menneet minun suruni tähden, ja kaikki minun jäseneni ovat niinkuin varjo.	17:7 Minun caswon on mus-tettu minun suruni tähden/ ja caicki minun jäseneni ovat nijncuin warjo.
17:8 Tästä oikeamieliset hämmästyvät, ja viatonta kuohuttaa jumalattoman meno.	17:8 Tästä hurskaat hämmästyvät, ja viattomat asettavat heitänsä ulkokullatuita vastaan.	17:8 Tästä hurscat hämmästyvät/ ja wiattomat asettawat heitänsä ulcocullatuita wastan.
17:9 Mutta hurskas pysyy tiellänsä, ja se, jolla on puhtaat kädet, kasvaa voimassa.	17:9 Hurskas pysyy tiellänsä: ja jolla on puhtaat kädet, se pysyy vahvana.	17:9 Hurscas pysy tielläns/ ja jolla on puhtat kädet/ se pysy wahwana.
17:10 Mutta te kaikki, tulkaa jälleen tänne; en löydä minä viisasta joukostanne.	17:10 Kääntäkää siis teitänne kaikki ja tulkaat nyt: en minä kuitenkaan löydä yhtään taitavaa teidän seas-sanne.	17:10 Käändäkät sijs teitän caicki ja tulcat/ en minä cuitengan löydä yhtän taitawata teistä.
17:11 Päiväni ovat menneet, rauenneet ovat aivoitukseni, mitä sydämeni ikävöitsi.	17:11 Minun päiväni ovat kuluneet: minun aivoitukseni ovat hajoitettut, jotka minun sydämessäni olivat,	17:11 Minun päiwäni owat culunet/ minun aiwoituxeni owat hajotetut/ cuin minun sydämesäni olit:
17:12 Yön he tekevät päiväksi; valo muka lähenee pimeydestä.	17:12 Ja ovat yöstä päivän, ja valkeuden pimeydestä tehneet.	17:12 Ja owat yöstä päiwän ja päiwästä yön tehnet.
17:13 Jos kuinka toivon, on tuonela asuntoni; minä levitän vuoteeni pimeyteen,	17:13 Ja ehkä minä kauvan odottaisin, niin on kuitenkin hauta minun huoneeni, ja minä olen vuoteeni pimeydessä tehnyt.	17:13 Ja ehkä minä cauwan odotaisin/ nijn on cuitengin hauta minun huonen/ ja minun wuoten pimeydesä tehty.
17:14 minä sanon haudalle: 'Sinä olet isäni', ja madoille: 'Äitini ja sisareni.'	17:14 Mätänemisen minä kutsuin isäkseni, ja madot äidikseni ja sisarekseni.	17:14 Mätänemisen minä cudzuin Isäxeni/ ja madot äitixeni ja sisarixeni.
17:15 Missä on silloin minun	17:15 Kussa on nyt minun	17:15 Mitästä minun pitä

toivoni, ja kuka saa minun toivoani katsella?

17:16 Ne astuvat alas tuone-
lan salpojen taa, kun yhdessä
lepäämme tomussa."

Job 18 LUKU

18:1 Sitten suuhilainen Bildad
lausui ja sanoi:

18:2 "Kuinka kauan te asetat-
te sanoille ansoja? Tulkaa
järkiinne, sitten puhelemme.

18:3 Miksi meitä pidetään
elukkain veroisina, olemmeko
teidän silmissänne tylsät?

18:4 Sinä, joka raivossasi
raatelet itseäsi - sinunko täh-
tesi jätettäisiin maa autioksi
ja kallio siirtyisi sijaltansa?

18:5 Ei, jumalattomain valo
sammuu, eikä hänen tulensa
liekki loista.

18:6 Valo pimenee hänen
majassansa, ja hänen lamp-
punsä sammuu hänen päänsä
päältä.

18:7 Hänen väkevät askeleen-
sa supistuvat ahtaalle, ja hä-
nen oma neuvonsa kaataa
hänet maahan.

18:8 Sillä hänen omat jalkan-
sa vievät hänet verkkoon, hän
käyskentelee katetun pyynti-
haudan päällä.

18:9 Paula tarttuu hänen
kantapäähänsä, ansa käy hä-
neen kiinni;

18:10 hänelle on maahan
kätkeyty pyydys, polulle häntä
varten silmukka.

18:11 Kauhut peljättävät hän-
tä kaikkialta ja ajavat häntä
kintereillä kiitäen.

odottamiseni? ja kuka ottaa
minun toivostani vaarin?

17:16 Hautaan se menee, ja
makaa minun kanssani mul-
lassa.

18 LUKU

18:1 Niin vastasi Bildad
Suasta ja sanoi:

18:2 Koska te lakkaatte pu-
humasta? ymmärtäkää en-
sin, ja puhukaamme sitte.

18:3 Miksi me pidetään niin-
kuin juhdat, ja olemme niin
saastaiset teidän silmämme
edestä?

18:4 Tahdotkos revetä kiu-
kussas? luuletkos, että maa
sinun tähtes hyljätään ja
kallio siirretään siastansa?

18:5 Jumalattoman valkeus
pitää myös sammutettaman,
ja hänen valkiansa kipinä ei
pidä paistaman.

18:6 Hänen majassansa pi-
tää valkeus tuleman pimey-
dexsi, ja hänen kynttilänsä
pitää siinä sammutettaman.

18:7 Hänen voimansa askele-
leet pitää ahdistettaman; ja
hänen neuvonsa pitää hänen
maahan sysäämän.

18:8 Sillä hän on viety jal-
koinensa paulaan, ja vaeltaa
verkoissa.

18:9 Paula pitää pitämän
hänen kantapäähänsä, ja ryö-
värit pitää hänen käsittä-
män.

18:10 Hänen paulansa on
viritetty maan päälle, ja hä-
nen satimensa hänen polul-
lensa.

18:11 Kaikin tahoin pitää
kauhistukset häntä peljät-
tämän, ja hänen jalkansa

odottaman? ja cuca otta mi-
nun toivostani vaarin?

17:16 Hautaan se mene/ ja
maca minun cansani mullas.

XVIII. Lucu

18:1 Silloin wastais Bildad
Suahst/ ja sanoi:

18:2 Cosca te lackatte pu-
humast? ymmärtäkät ensin ja
puhucat sijtte.

18:3 Mixi me pidetän sinun
edesäs nijncuin eläimet/ ja
olem nijn saastaiset teidän
silmäin edes?

18:4 Tahdotcos rewetä kiu-
cusas? luuletcos että maa
sinun tähtes hyljätän/ ja cal-
liot sijrtän.

18:5 Jumalattoman walkeus
pitä sammuman/ ja hänen
walkians kipinä ei pidä pais-
taman.

18:6 Hänen majasans pitä
walkeus tuleman pimeydexi/
ja hänen kyntiläns pitä sam-
muman.

18:7 Hänen woimans askelet
pitä ahdistettaman/ ja hänen
aiwoituxens pitä puuttuman:

18:8 Sillä hän on wiety jal-
coinens paolaan/ ja waelda
wercosa.

18:9 Paola pitä pitämän hä-
nen candapäähäns/ ja janowai-
set pitä hänen käsittämän.

18:10 Hänen paolans on wiri-
tetty maan päälle/ ja hänen
satimens hänen polguillens.

18:11 Caikin tahgoin pitä
cauhistus händä peljättämän/
nijn ettei hän tiedä cuhunga

	eksyttämän.	hän mene.
18:12 Nälkäiseksi käy hänen vaivansa, ja turmio vartoo hänen kaatumistaan.	18:12 Nälkä pitää oleman hänen tavaransa, ja onnettomuus pitää oleman valmistettu hänen kylkeensä.	18:12 Nälkä pitää oleman hänen tavarans/ ja onnettomuus pitää oleman valmistettu hänelle/ ja rippuman hänesä.
18:13 Hänen ruumiinsa jäseniä kalvaa, hänen jäseniänsä kalvaa kuoleman esikoinen.	18:13 Hänen nahkansa vahvuus pitää kulutettaman, ja hänen väkevyytensä pitää kuoleman esikoisen syömän.	18:13 Hänen nahkans wahvus pitää culutettaman/ ja hänen wäkwedens pitää cuoleman esicoisen syömän.
18:14 Hänet temmataa pois majastansa, turvastansa; hänet pannaan astumaan kauhujen kuninkaan tykö.	18:14 Hänen toivonsa pitää revittämän ylös juurinensa hänen majastansa, ja hän pitää ajettaman pelkoin kuninkaan tykö.	18:14 Hänen toiwons pitää rewittämän ylös juurinens hänen majastans/ ja hänen pitää ajaman pelgon Cuningan tygö.
18:15 Hänen majassansa asuu outoja, hänen asuinpaikkallensa sirotetaan tulikiveä.	18:15 Se on asuva hänen majassansa hänen puutteensa tähden: hänen majansa päälle pitää tulikiveä viskottaman.	18:15 Hänen majasans ei pidä mitän pysymän/ ja hänen majans päälle pitää tulikiwe wiscoittaman.
18:16 Alhaalta kuivuvat hänen juurensa, ylhäältä kuihtuvat hänen oksansa.	18:16 Alhaalta pitää hänen juurensa kuivettuman, ja ylhäältä hänen elonsa niitetämän.	18:16 Alhalda pitää hänen juurens cuiwettuman/ ja ylhäldä hänen elons niitettämän.
18:17 Hänen muistonsa katoaa maasta, eikä hänen nimensä kadulla mainita.	18:17 Hänen muistonsa pitää hukkuman maan päältä, ja ei pidä ensinkään hänellä nimeä oleman kadulla.	18:17 Hänen muistons pitää hukkuman maan päaldä/ ja ei pidä ensingän tiellä nime oleman.
18:18 Hänet sysätään valosta pimeyteen ja karkoitetaan maan piiristä.	18:18 Hän pitää ajettaman walkeudesta pimeyteen, ja pitää maalta heitettämän pois.	18:18 Hän pitää ajettaman walkeudesta pimeyteen/ ja pitää maalda heitettämän pois.
18:19 Ei sukua, ei jälkeläistä ole hänellä kansansa seassa, eikä ketään jää jäljelle hänen asuntoihinsa.	18:19 Ei hänellä pidä yhtään lasta oleman, eikä lasten lasta hänen kanssansa; ja ei pidä yhtään hänen asuinsoihinsa jäämän.	18:19 Ei hänellä pidä yhtän lasta oleman/ eikä lasten lasta hänen Canssasans: ei pidä yhtän jäämän hänen sucucundaans.
18:20 Lännen asujat hämmästyvät hänen tuhopäiväänsä, idän asujat valtaa vavistus.	18:20 Ne jotka hänen peräsänsä tulevat, pitää hämmästyvän hänen päivästänsä, ja ne jotka hänen edellänsä ovat olleet, pitää peljästyvän.	18:20 Ne cuin hänen peräns tulewat/ pitää hämmästyvän hänen päiwästäns/ ja ne cuin hänen edelläns owat ollet/ pitää peljästyvän.
18:21 Näin käy väärintekijän huoneelle, näin sen asuinpaikalle, joka ei Jumalasta välitä."	18:21 Tämä on jumalattoman maja, ja tämä on sen sia, joka ei Jumalasta mitään tiedä.	18:21 Tämä on jumalattoman maja/ ja sen sia cuin ei Jumalasta mitän tiedä.

Job 19 LUKU

19:1 Job vastasi ja sanoi:

19:2 "Kuinka kauan te vaivate minun sieluani ja runtelette minua sanoillanne?"

19:3 Jo kymmenenkin kertaa olette minua häväisseet, häpeämättä te minua räkkäätte.

19:4 Olenko todella hairautunut, yöpyykö hairahdukseni minun luonani?

19:5 Tahi voitteko todella ylvästellä minua vastaan ja todistaa minun ansainneen häpeäni?

19:6 Tietäkää siis, että Jumala on tehnyt minulle vääryyttä ja on kietonut minut verkkoonsa.

19:7 Katso, minä huudan: 'Väkivaltaa!' enkä saa vastusta; huudan apua, mutta ei ole mitään oikeutta.

19:8 Hän on aidannut tieni, niin etten pääse ylitse, ja on levittänyt pimeyden poluilleni.

19:9 Hän on riisunut minulta kunniani ja ottanut kruunun minun päästäni.

19:10 Hän repi minut maahan joka puolelta, niin että olen mennyttä, ja hän tempasi irti toivoni niinkuin puun.

19:11 Hän päästi vihansa sytymään minua vastaan ja piti minua vihollisenansa.

19:12 Hänen sotajoukkonsa tulivat yhdessä ja tekivät tiensä minua vastaan ja lei-

19 LUKU

19:1 Mutta Job vastasi ja sanoi:

19:2 Kuinka kauan te vaivate minun sieluani? ja runtelette minua sanoilla?

19:3 Te olette nyt kymmenen kertaa pilkanneet minua; ja ette häpee minua niin vaivata.

19:4 Jos minä erehdyn, niin minä itselleni erehdyn.

19:5 Mutta te tosin nousette minua vastaan, ja soimaatte minun pilkkaani.

19:6 Niin tietäkää nyt, että Jumala hukuttaa minun, ja on piirittänyt minun verkkoihinsa.

19:7 Katso, ehkä minä vielä väkivallan tähden huudaisin, niin ei kuitenkaan kuulla minua: jos minä parkuisin, niin ei tässä ole oikeutta.

19:8 Hän on aidannut minun tieni, etten minä taida sitä käydä, ja pannut pimeyden minun poluilleni.

19:9 Hän on riisunut minun kunniani minulta, ja ottanut pois kruunun minun päästäni.

19:10 Hän on maahan kistanut minun joka kulmalta, ja laskenut minun menemään; ja on reväissyt ylös minun toivoni niinkuin puun.

19:11 Hän on hirmuisesti vihastunut minun päälleni, ja pitää minun vihamiehenänsä.

19:12 Hänen sotajoukkonsa ovat kokoontuneet, ja asettaneet tiensä minua kohden, ja piirittäneet minun majani.

XIX. Lucu

19:1 Hlob wastais/ ja sanoi:

19:2 Mixi te waiwatte minun sieluani/ ja kidutatte minua sanoilla?

19:3 Te oletta nyt kymmenen kerta pilcannet minua/ ja ette häpiä minun nijn waiwata.

19:4 Jos minä erehdyn/ nijn minä idzelleni erehdyn.

19:5 Mutta te tosin nousetta minua watan/ ja soimatte minun pilckani.

19:6 Tiedätkös sijs wihdoin että Jumala teke minulle wääryttä/ ja on pijrittänyt minun werckohinsa.

19:7 Cadzo/ ehkä minä vielä wäkiwallan tähden huudaisin/ nijn ei cuitengan cuulda minua. Minä huudan/ ja ei täsä ole yhtän oikeutta.

19:8 Hän on aidannut minun tieni/ etten minä taida sitä käydä/ ja pannut pimeyden minun polguilleni.

19:9 Hän on rijsunut minun cunniani minun päaldäni/ ja ottanut cruunun minun päästäni.

19:10 Hän on minun särkenyt joca culmalda/ ja laskenut menemän/ ja on rewäisnyt ylös minun toiwoni nijncuin puun.

19:11 Hän on hirmuisest wihastunut minulle/ ja hän pitää minun wihamiesnäns.

19:12 Hänen sotamiehens owat cocondunet/ ja owat asettanet tiens minun päälle-

riytyivät minun majani ympärille.

19:13 Veljeni hän on minusta loitontanut; tuttavani ovat minusta aivan vieraantuneet.

19:14 Läheiseni ovat minusta luopuneet, ja uskottuni ovat unhottaneet minut.

19:15 Ne, jotka talossani majailevat, ja palvelijattareni pitävät minua muukalaisena, minä olen tullut vieraaksi heidän silmissään.

19:16 Minä kutsun palvelijaini, eikä hän vastaa; minun suuni täytyy nöyrästi rukoilla häntä.

19:17 Hengitykseni on vastenmielinen vaimolleni, hajuni on äitini pojista ilkeä.

19:18 Poikasetkin halveksivat minua; kun nousen, niin he puhuvat minusta pilkkojaan.

19:19 Kaikki seuratoverini inhoavat minua, ja ne, joita minä rakastin, ovat kääntyneet minua vastaan.

19:20 Luuni ovat tarttuneet nahkaani, ihooni, eikä minusta ole enää kuin ikenet jäljellä.

19:21 Armahtakaa minua, armahtakaa, te, minun ystäväni, sillä Jumalan käsi on minuun koskenut.

19:22 Miksi vainoatte minua niinkuin Jumala, ettekä saa kylläänne minun lihastani?

19:13 Hän on eroittanut minun veljeni kauvas minusta, ja minun tuttavani ovat minulle muukalaisiksi tulleet.

19:14 Minun lähimmäiseni piiloivat minua, ja minun ystäväni ovat unhottaneet minun.

19:15 Minun huonekuntalaiseni ja piikani pitävät minua vieraana, minä olen tunteemattomaksi tullut heidän silmänsä edessä.

19:16 Minä huusin palveliaani, ja ei hän vastannut minua: minun täytyy rukoilla häntä omalla suullani.

19:17 Minun emäntäni vieroi minun henkeäni, ja minun täytyy palvella omia lapsiani.

19:18 Ja nuoretkin lapset minun katsovat ylöns: jos minä nousen, niin he puhuvat minua vastaan.

19:19 Kaikki uskolliset ystäväni kauhistuvat minua; ja joita minä rakastin, ovat kääntäneet itsensä minua vastaan.

19:20 Minun luuni tarttuivat minun nahkaani ja lihaani, ja en minä taida nahallani peittää hampaitani.

19:21 Armahtakaa minun päälleni, armahtakaa minun päälleni, te minun ystäväni! sillä Jumalan käsi on minuun sattunut!

19:22 Miksi te vainoatte minua niinkuin Jumalakin, ja ette taida minun lihastani

ni/ ja owat pijrittänet minun majani.

19:13 Hän on eroittanut minun veljeni cauwas minusta/ ja minun tuttavani owat minulle muucalaisexi tullet.

19:14 Minun lähimmäiseni pijloiwat minua/ ja minun ystäväni owat unhottanet minun.

19:15 Minun huonecundaiseni ja pijcani pitävät minun wierasna/ minä olen tundemat-tomaxi tullut heidän silmäins edes.

19:16 Minä huusin minun palweliatani/ ja ei hän wastannut minua: minun täyty rucoilla händä omalla suullani.

19:17 Minun emändän pitä idzens wierasna/ cosca minä huudan händä.

19:18 Minun täyty palwella omia lapsiani/

ja nuoretkin lapset minun cadzowat ylöns/ jos minä nousen/ nijn he puhuwat minusta.

19:19 Caicki uscolliset ystäväni cauhistuwat minua/ ja joita minä racastin/ owat käändänet idzens minua wastan.

19:20 Minun luuni tartuit minun nahcani ja lihani. En minä taida nahallani peittä hambaitani.

19:21 Armahtacat minun päälleni/ armahtacat minun päälleni/ te minun ystäväni: sillä Jumalan käsi on minuun sattunut.

19:22 Mixi te wainotte minua nijncuin Jumalakin/ ja ette taida minun lihastani rawitta.

- 19:23 Oi, jospa minun sanani kirjoitettaisiin muistiin, jospa ne piirrettäisiin kirjaan, ravittaa?
- 19:23 Jospa minun puheeni kirjoitettaisiin! jospa ne kirjaan pantaisiin, ja painettaisiin!
- 19:23 Josca minun puheni kirjoitettaisiin/ josca ne kirjaan pandaisin.
- 19:24 rautataltalla ja lyijyllä hakattaisiin kallioon ikuisiksi ajoiksi!
- 19:24 Raudalla kaivettaisiin lyijy ijankaikkiseksi muistoksi kiveen.
- 19:24 Raudalla caiwetaisin plyijyn/ ja ijancaickisexi muistoxi hacataisin kiween.
- 19:25 Mutta minä tiedän lunastajani elävän, ja viimeisenä hän on seisova multien päällä.
- 19:25 Sillä minä tiedän minun Lunastajani elävän: ja hän on tästälähin maan päällä seisova.
- 19:25 Minä tiedän minun lunastajan elävän/ ja hän herrättä minun wijmein maasta.
- 19:26 Ja sittenkuin tämä nahka on yltäni raastettu ja olen ruumiistani irti, saan minä nähdä Jumalan.
- 19:26 Ja vaikka vihdoin minun nahkani ja tämä (ruumis) lakastuu, saan minä kuitenkin minun lihassani nähdä Jumalan.
- 19:26 Ja minä puetetan tällä minun nahallani/ ja minä saan lihasani nähdä Jumalan.
- 19:27 Hänet olen minä näkevä apunani; minun silmäni saavat nähdä hänet - eikä vieraana. Munaskuuni hiukeavat sisimmässäni.
- 19:27 Hänen minä olen minulleni näkevä, ja minun silmäni katsovat häntä, ja ei kenkään outo. Minun munaskuuni ovat kuluneet minun helmassani.
- 19:27 Hänen minä olen näkevä/ ja minun silmäni cadzowat händä/ ja ei kengän outo.
- 19:28 Kun sanotte: 'Kuinka vainoamme häntä!' - minusta muka löydetään asian juuri -
- 19:28 Tosin teidän pitäis sanoman: Miksi me vainoamme häntä? sillä tämän puheen perustus löytyy minun tykönäni.
- 19:28 Minun munascuuni owat culunet minun helmassani/ sillä te sanotte: cuinga me wainoisim händä ja löydäisim syytä händä watan.
- 19:29 niin peljätäkää miekkaa, sillä viha on kohtaava miekanalaisia pahoja töitä, tietääksenne, että tuomari on."
- 19:29 Peljätäkää siis miekkaa, sillä viha on pahain töiden kostomiekka, että te tietäisitte kurituksen tulevan.
- 19:29 Peljätäkää miecka/ sillä miecka on pahain töiden costo/ että te tiedäisitte curituxen tulewan.

Job 20 LUKU

20:1 Naemalainen Soofar lausui ja sanoi:

20:2 "Tuohon minun ajatukseni tuovat vastauksen, moimesta minun mieleni kuohuu.

20:3 Hätäisevää nuhdetta täytyy minun kuulla, mutta minun ymmärrykseni henki antaa minulle vastauksen.

20:4 Tuoko on sinulla tietoa ikiajoista asti, siitä saakka,

20 LUKU

20:1 Silloin Zophar Naemasta vastasi ja sanoi:

20:2 Minun ajatakseni vaativat siis minua vastaamaan, ja en minä taida itsiäni pidättää.

20:3 Minä tahdon kuulla, jos joku minua nuhtelee ja laittaa; sillä minun ymmärrykseni henki vastaa minun puolestani.

20:4 Etkös tiedä sen aina niin käyneen siitä ajasta kuin ihminen on pantu

XX. Lucu

20:1 Silloin Zophar Naemast wastais/ ja sanoi:

20:2 Sijhen minä watan/ ja en taida odotta.

20:3 Ja tahdon mielelläni cuulla/ cuca minua nuhtelee ja laitta: sillä minun ymmärruxeni hengi wasta minun puolestani.

20:4 Etkös tiedä sen aina nijn käyнен sijtä ajasta cuin

kun ihminen maan päälle pantiin?	maan päälle,	ihmiset maan päällä ollet owat.
20:5 Ei, vaan jumalattomain riemu loppuu lyhyeen, ja riettaan ilo on vain silmänräpäys.	20:5 Että jumalattomien kerskaus ei ulotu kauwas; ulkokullattuun ilo on silmänräpäykseksi.	20:5 Että jumalattomain kerscaus ei ulotu cauwas/ ja ulcocullattuun ilo on silmän räpäyxexi.
20:6 Vaikka hänen kopeutensa kohoa taivaaseen ja hänen päänsä ulottuu pilviin asti,	20:6 Jos hänen korkeutensa ulottuis taivaasen, ja hänen päänsä sattuis pilviin;	20:6 Jos hänen corkeutens ulotuis taiwaseen/ ja hänen pääns sattuis pilwijn.
20:7 katoaa hän kuitenkin ainiaksi oman likansa lailla; jotka näkivät hänet, kysyvät: 'Missä hän on?'	20:7 Niin pitää hänen viimein katooman niinkuin lo-ka, niin että ne jotka hänen ovat näneet, sanovat: kussa hän on?	20:7 Nijn pitä hänen wijmein catoman nijncuin logan/ nijn että ne cuin hänen owat nähnet/ sanowat: cusa hän on?
20:8 Niinkuin uni hän lentää pois, eikä häntä enää löydetä, ja hän häipyy kuin öinen näky.	20:8 Niinkuin uni kato, niin ei pidä häntä löydetämän, ja niinkuin yönäkö pitää hänen raukeaman.	20:8 Nijncuin uni cato/ nijn ei pidä händä löyttämän/ ja nijncuin yönäkö pitä hänen raukeneman.
20:9 Silmä, joka häntä katse- li, ei katsele häntä enää, eikä hänen paikkansa häntä enää näe.	20:9 Se silmä, joka hänen nähnyt on, ei pidä häntä enää näkemän, ja hänen paikkansa ei pidä häntä enää näkemän.	20:9 Se silmä cuin hänen nähnyt on/ ei pidä händä enä näkemän/ ja hänen paickans ei pidä händä enä näkemän.
20:10 Hänen poikiensa täytyy hyvittää köyhät, hänen kätensä on annettava pois hänen omaisuutensa.	20:10 Hänen lapsensa pitää kerjääjiä palveleman, ja hänen kätensä pitää jälleen hänelle antaman, mitä hän ryövännyt on.	20:10 Hänen lapsens pitä keriamän/ ja hänen kätens pitä hänelle andaman waiwan palcaxi.
20:11 Nuoruuden voimaa olivat täynnä hänen luunsa, mutta sen täytyi mennä maata multa hänen kanssansa.	20:11 Hänen luunsa pitää maksaman hänen salaiset syntinsä, ja pitää makaaman maassa hänen kanssansa.	20:11 Hänen luuns pitä maxaman hänen salaiset syndins/ ja pitä macaman maassa hänen cansans.
20:12 Vaikka paha onkin makeaa hänen suussaan, niin että hän kätkee sen kiellensä alle,	20:12 Ehkä vielä pahuus maistais makiasti hänen suussansa, kuitenkin pitää hänen sen kätkemän kiellensä päälle.	20:12 Ehkä wielä pahuus maistais makiast hänen suusans/ cuitengin pitä hänen puuttuman hänen kiellens päällä.
20:13 säästää sitä eikä siitä luovu, vaan pidättää sitä keskellä suulakeansa,	20:13 Hän säästää, ja ei hylkää sitä, vaan pitää sen suussansa.	20:13 Hän pitä pidettämän ja ei päästettämän/ ja pitä otettaman pois hänen curcuscans.
20:14 niin muuttuu tämä ruoka hänen sisässään, tulee kyykäärmeiden kähyiksi hänen sisälmyksissensä.	20:14 Hänen ruokansa pitää muuttuman hänen watsansansa, kärkeen sapeksi hänen sisälmyksissensä.	20:14 Hänen ruocans pitä muuttuman hänen wadzasans kärmen sapexi.

20:15 Hän nieli rikkautta, ja hänen täytyy se oksentaa pois, Jumala ajaa sen ulos hänen vatsastansa.	20:15 Sen tavaran jonka hän niellyt on, pitää hänen ylös oksentaman; ja Jumala ajaa ne ulos hänen vatsastansa.	20:15 Ne calut cuin hän niellyt on/ pitä hänen oxendaman jällens/ ja Jumala wetä ne ulos hänen wadzastans.
20:16 Kyykäärmeiden myrkyä hän imi, kyyn kieli hänet tappaa.	20:16 Hänen pitää imemän kärkeen myrkyä, ja kyykärkeen kieli on hänen tappava.	20:16 Hänen pitä imemän kyykärmen sappe/ ja kärmen kielen pitä hänen tappaman.
20:17 Ei hän saa ilokseen katsella puroja, ei hunaja- ja kermajokia ja -virtoja.	20:17 Ei hänen pidä näkemän ojia ja virtoja, joista hunaja ja voi vuotavat.	20:17 Ei hänen pidä näkemän hunaja ja woiojia/ ja wirtoja vuotawan.
20:18 Hänen on annettava pois hankkimansa, eikä hän saa sitä itse niellä; ei ole hänen ilonsa hänen voittamansa rikkouden veroinen.	20:18 Hän tekee työtä, ja ei saa nautita, ja hänen kalunsa pitää toisen saaman, niin ettei hänellä pidä niistä iloa oleman.	20:18 Hän teke työtä/ ja ei saa nautita/ ja hänen calunsa pitää toisen saaman/ nijn ettei hänellä pidä nijstä iloa oleman.
20:19 Sillä hän teki vaivaisille väkivaltaa ja heitti heidät siihen, hän ryösti itselleen talon, eikä saa siinä rakennella.	20:19 Sillä hän on polkenut ja hyljännyt köyhän, hän on repinyt itsellensä huoneita, joita ei hän ole rakentanut.	20:19 Sillä hän on polkenut ja hyljännyt köyhän. Hän on repinyt idzellens huoneita/ joita ei hän ole rakendanut.
20:20 Sillä hän ei tuntenut vatsansa ikinä tyytyvän, mutta ei pelastu hän himotulla tavallaan.	20:20 Sillä hänen vatsansa ei ole taitanut täyteen tulla, ja hänen kalliit kalunsa ei taida häntä pelastaa.	20:20 Sillä hänen wadzans ei ole tainnut täyten tulla/ ja hänen callit calunsa ei taida händä pelasta.
20:21 Ei mikään säilynyt hänen ahmailultaan, sentähden hänen onnensa ei kestä.	20:21 Hänen ruastansa ei pidä mitään jäämän; sentähden ei pidä hänen hyvät päivänsä pysyväiset oleman.	20:21 Hänen ruastans ei pidä mitän jäämän/ sentähden ei pidä hänen hywät päiwäns pysyväiset oleman.
20:22 Yltäkyläisyytensä runsaudessa on hänellä hätä, häneen iskevät kaikki kurjien kourat.	20:22 Ehkä hänellä olis yltäkylä, niin pitää hänellä kuitenkin ahdistus oleman: kaikki käden vaiva pitää hänen päällensä tuleman.	20:22 Ehkä hänellä olis yldäkylä/ nijn pitä hänelle cuitengin ahdistus tapahtuman. Caicki käden waiwa pitä tuleman hänen päällens.
20:23 Kun hän on täyttämässä vatsaansa, lähettää Jumala hänen kimppuunsa vihansa hehkun ja antaa sen sataa hänen päällensä hänen syödessään.	20:23 Hänen vatsansa pitää vihdoin täyteen tuleman, ja hänen pitää lähettämän vihansa hirmuisuuden hänen päällensä: hän antaa sataa sotansa hänen päällensä.	20:23 Hänen wadzans pitä wihdoin täyten tuleman/ ja hänen pitä lähettämän hänen wihans hirmuisuuden hänen päällens. Hän sata hänen sotans hänen päällens.
20:24 Jos hän pakenee rautavaruksia, niin lävistää hänet vaskijousi;	20:24 Hänen pitää pakeneman rautaisia sota-aseita, ja vaskijoutsen pitää hänen lävitsensä käymän.	20:24 Hänen pitä pakeneman rautaisia harniscoita/ ja waskijoudzen pitä händä ajaman taca.
20:25 kun hän vetää ulos selästään nuolen, käy hänen sappensa lävitse miekan sa-	20:25 Avoin miekka pitää käymän hänen lävitsensä, ja miekan välkkynä, joka hänelle pitää karvas oleman,	20:25 Awojoin miecka pitää käymän hänen läpidzens/ ja miecan wälckynä/ joca hänelle

lama. Kauhut valtaavat hänet,	pitää pelvolla hänen päällensä tuleman.	le pitä carwas oleman/ pitä pelgolla hänen päällens tuleman.
20:26 kaikki pimeys on varattu hänen aarteilleen. Hänet kuluttaa tuli, joka palaa lietsomatta, se syö, mitä on säilynyt hänen majassansa.	20:26 Koko pimeys on hänelle kätkeyty tavaraksi; tuli pitää hänen kuluttaman, joka ei puhallettu ole, ja sille, joka jää hänen majaansa, pitää pahoin käymän.	20:26 Ei pimeys taida händä peittä/ tuli pitä hänen culuttaman/ joca ei puhallettu ole. Ja sille joca jää hänen majaans/ pitää pahoin käymän.
20:27 Taivas paljastaa hänen pahat tekonsa, maa nousee häntä vastaan.	20:27 Taivaan pitää ilmoittaman hänen pahuutensa, ja maan pitää asettaman itsensä häntä vastaan.	20:27 Taiwan pitä ilmoittaman hänen pahudens/ ja maan pitä asettaman idzens händä wastan.
20:28 Minkä hänen talonsa tuotti, menee menojaan vihan päivänä niinkuin tulvavedet.	20:28 Hänen huoneensa heidelmä pitää vietämän pois, ja hajoitettaman hänen vihansa päivänä.	20:28 Jywät pitä hänen huonestans wietämän pois/ ja hajotettaman hänen wihans päiwänä.
20:29 Tämä on jumalattoman ihmisen osa Jumalalta, perintöosa, jonka Jumala hänelle määrää."	20:29 Tämä on jumalattoman ihmisen osa Jumalalta, ja hänen puheensa perintö Jumalalta.	Tämä on jumalattoman ihmisen palcka Jumalalda/ ja hänen puhens perindö Jumalalda.

Job 21 LUKU

21:1 Job vastasi ja sanoi:
21:2 "Kuulkaa, kuulkaa minun sanojani ja suokaa minulle se lohdutus!
21:3 Kärsikää minua, että saan puhua. Kun olen puhunut, pilkatkaa sitten.
21:4 Ihmisiäkö vastaan minä valitan? Tahi kuinka en kävisi kärsimättömäksi?
21:5 Kääntykää minuun, niin tyrmistytte ja panette kätenne suullenne.
21:6 Kun käyn ajattelemaan, niin kauhistun, ja vavistus valtaa ruumiini:
21:7 Miksi jumalattomat saavat elää, vanheta, jopa voimassa vahvistua?
21:8 Heidän sukunsa on

21 LUKU

21:1 Job vastasi ja sanoi:
21:2 Kuulkaat visusti minun puhettani, ja antakaat neuvoa teitänne.
21:3 Kärsikää minua, että minä myös puhuisin: ja kuin minä puhunut olen, pilkkaa sitte.
21:4 Puhunko minä ihmisen kanssa? miksi ei minun henkeni pitäisi tästä murehtiman?
21:5 Katsokaat minun päälleni, ja hämmästykää, ja pankaat kätenne suun eteen.
21:6 Koska minä sitä ajattelen, niin minä peljästyn, ja vavistus tulee minun lihani päälle.
21:7 Miksi jumalattomat elävät, tulevat vanhaksi ja lisääntyvät tavarassa?
21:8 Heidän siemenensä on pysyväinen heidän ympäri-

XXI. Lucu

21:1 Hlob wastais/ ja sanoi:
21:2 Cuulcat sijs minun puhettani/ ja andacat neuwo teitän.
21:3 Kärsikät/ että minä myös puhuisin/ ja pilcatca sijtte minua.
21:4 Puhungo minä ihmisen cansa/ että minun hengen pidäis tästä murehtiman?
21:5 Käändäkät teitän tänne minun tygöni/ teidän pitä ihmettelemän/ ja käten suun eteen paneman.
21:6 Cosca minä sitä ajattelen/ nijn minä peljästyn/ ja wapistus tule minun lihani päälle.
21:7 Mixi jumalattomat elävät/ tulewat wanhaxi/ ja lisääntywät tawaras.
21:8 Heidän siemenens on

vankkana heidän edessään, heidän jälkeläisensä heidän silmäinsä alla.	länsä, ja heidän sikiänsä ovat läsnä heitä.	surutoin heidän ymbärilläns/ ja heidän sikiäns owat läsnä heitä.
21:9 Heidän kotinsa ovat rauhassa, kauhuista kaukana; ei satu heihin Jumalan vitsa.	21:9 Heidän huoneensa ovat vapaat pelvosta, ja Jumalan vitsa ei ole heidän päällänsä.	21:9 Heidän huonens owat wapat pelgosta/ ja Jumalan widza ei ole heidän päälläns.
21:10 Hänen sonninsa polkee eikä turhaan, hänen lehmänsä poikii eikä kesken.	21:10 Heidän sonninsa päästetään, ja ei käy väärin, heidän lehmänsä poikivat, ja ei ole hedelmättömät.	21:10 Heidän sonnins päästetään/ ja ei käy väärin: heidän lehmäns poikiwat/ ja ei ole hedelmättömät.
21:11 Poikansa he laskevat ulos niinkuin lammaslauman, heidän lapsensa hyppelevät leikiten.	21:11 Heidän nuoret lapsensa käyvät ulos niinkuin lauma, ja heidän lapsensa hyp-päävät.	21:11 Heidän nuoret lapsens käyvät ulos nijncuin lauma/ ja heidän lapsens hyppäwät.
21:12 He virittävät laulujaan vaskirummun ja kanteleen kaikuessa ja iloitsevat huilun soidessa.	21:12 He riemuitsevat trum-puilla ja kanteleilla, ja iloitsevat huiluilla.	21:12 He riemuidzewat trum-builla ja candeileilla/ ja iloid-zewat huiluilla.
21:13 He viettävät päivänsä onnessa, mutta äkkiä heidät säikähytetään alas tuonelaan.	21:13 He vanhenevat hyvissä päivissä, ja menevät silmän-räpäyksessä helvettiin.	21:13 He wanhenewat hywisä päiwisä/ ja menewät silmän-räpäyxes helwettijn.
21:14 Ja kuitenkin he sanoivat Jumalalle: 'Mene pois meidän luotamme, sinun teitäs emme tahdo tietää.	21:14 Jotka sanovat Jumalalle: mene pois meidän tyköämme; sillä emme tahdo tietää sinun tietäs.	21:14 Jotca sanowat Jumalalle: mene pois meidän tykö-äm/ en me tahdo tietä sinun teitäs.
21:15 Mikä on Kaikkivaltias, että häntä palvelisimme? Ja mitä hyötyä meillä on siitä, että häntä rukoilemme?	21:15 Kuka on Kaikkivaltias, että meidän pitää häntä palweleman? eli mitä meidän siitä hyvää on, että me häntä rukoilemme?	21:15 Cuca on se Caickiwal-dias/ että meidän pitä händä palweleman? eli mitä meidän sijtä hywä on/ että me händä rucoilem?
21:16 Katso, heidän onnensa ei ole heidän omassa kädesänsä. Jumalattomain neuvo olkoon minusta kaukana.	21:16 Mutta katso, heidän tavaransa ei ole heidän kädesänsä: jumalattomain neuvo pitää kaukana minusta oleman.	21:16 Mutta cadzo/ heidän tawarans ei ole heidän kädesäns/ sentähden pitä jumalattomain mieli caucana minusta oleman.
21:17 Kuinkapa usein jumalattomain lamppu sammuu ja heidät yllättää heidän turmi- onsa? Kuinkapa usein hän jakelee arpaosat vihassansa?	21:17 Kuinka jumalattoman kynttilä sammuu, ja heidän kadotuksensa tulee heidän päällensä? Hänen pitää jakaman surkeutta vihassansa.	21:17 Cuinga jumalattomain kyntilä sammuu/ ja heidän cadotuxens tule heidän pääl-lens? Hänen pitä jacaman surkiutta hänen wihasans.
21:18 Ovatko he niinkuin tuulen vietävät oljet, niinkuin akanat, jotka tuulispää tempaa mukaansa?	21:18 Heidän pitää oleman niinkuin korsi tuulessa, ja niinkuin akanat, jotka tuulispää vie salaisesti pois.	21:18 Heidän pitä oleman nijncuin corsi tuules/ ja nijncuin acanat jotca tuulispää wie pois.
21:19 Jumala muka säästää hänen lapsilleen hänen on-	21:19 Jumala säästää hänen onnettomuutensa hänen lap-	21:19 Jumala säästä hänen lapsillens hänen saatuns.

nettomuutensa. Kostakoon hän hänelle itselleen, niin että hän sen tuntee.	sillensa; koska hän maksaa hänelle, silloin hänen pitää tietämän.	Cosca hän maxa hänelle/ silloin hänen pitä tietämän.
21:20 Nähköön hän perikatonsa omin silmin, juokoon itse Kaikkivaltiaan vihan.	21:20 Hänen silmänsä pitää näkemän hänen kadotuksensa, ja Kaikkivaltiaan vihasta pitää hänen juoman.	21:20 Hänen silmänsä pitää näkemän hänen cadotuxens/ ja Caickiwaldian wihasta pitää hänen juoman.
21:21 Sillä mitä hän välittää perheestänsä, jälkeensä jäävistä, kun hänen kuukausiensä luku on täysi!	21:21 Sillä mitä hän tottelee hänen huonettansa hänen jälkeensä? Ja hänen kuukauttensa luku tuskin tulee puolillensa.	21:21 Sillä mitä hän tottelee hänen huonettans hänen jälkeensä? ja hänen Cucautens luku tuskin tulewat puolellens.
21:22 Onko opetettava ymmärrystä Jumalalle, hänelle, joka taivaallisetkin tuomitsee?	21:22 Kuka tahtoo opettaa Jumalaa, joka korkiatkin tuomitsee?	21:22 Cuca tahto opetta Jumalata/ joca corkiatkin duomidze?
21:23 Toinen kuolee täydessä onnessansa, kaikessa rauhasa ja levossa;	21:23 Tämä kuolee vauraana ja terveenä, rikkaana ja onnellisena.	21:23 Tämä cuole waurasna ja terwenä/ ricasna ja onnellisna.
21:24 hänen astiansa ovat maitoa täynnä, ja hänen luunsa juotetaan ytimellä.	21:24 Hänen piimäastiansa ovat täynnä rieskaa, ja hänen luunsa ovat täynnä ydintä.	21:24 Hänen piimäastiansa ovat täynäns riesca/ ja hänen luunsa ovat täynäns ydyindä.
21:25 Toinen kuolee katkeralla mielellä, saamatta onnea maistaa.	21:25 Mutta toinen kuolee murheellisella mielellä, ja ei koskaan syönyt ilossa.	21:25 Mutta toinen cuole murhellisella mielellä/ ja ei coscan syönyt ilosa.
21:26 Yhdessä he panevat maata multa, ja madot peittävät heidät.	21:26 Ja he makaavat ynnä maassa, ja madot peittävät heidät.	21:26 Ja he macawat ynnä maasa/ ja madot peittäwät heidän.
21:27 Katso, minä tunnen teidän ajatuksenne ja juonet, joilla mielitte sortaa minut.	21:27 Katso, minä tunnen teidän ajatuksenne ja teidän väärän aivoituksenne minua vastaan.	21:27 Cadzo/ minä tunnen kyllä teidän ajatuxen/ ja teidän väärän aivoituxen minua wastan.
21:28 Kun sanotte: 'Missä on nyt mahtimiehen talo, missä maja, jossa jumalattomat asuivat?'	21:28 Sillä te sanotte: kussa ruhtinaan huone on? ja kussa ovat majat, joissa jumalattomat asuivat?	21:28 Sillä te sanotte: cusa Ruhtinan huone on/ ja cusa owat majat/ joisa jumalattomat asuit?
21:29 niin ettekö ole kysyneet maita kulkeneilta? Ette voi kieltää, mitä he ovat todeksi nähneet,	21:29 Ettekö ole tutkineet vaeltavaisilta? ja ettekö tiedä hänen merkkejensä?	21:29 Puhuttaco sijs te näistä nijncuin yhteinen Canssa/ ja et te tiedä/ mitä muinen meno merkidze?
21:30 että paha säästetään onnettomuuden päivältä, vihan päivältä hänet saatetaan suojaan.	21:30 Sillä paha säästetään kadotuksen päivään, ja hän pysyy hamaan vihan päivään asti.	21:30 Sillä paha säästetään cadotuxen päiwään/ ja hän pysy haman wihan päiwän asti:
21:31 Kuka puhuu hänelle vasten kasvoja hänen vaelluk-	21:31 Kuka sanoo hänen edessänsä hänen tiensä? ja kuka kostaa hänelle sen	cuca sano: mitä hän ansaidze/ cosca jocu ulconaisesta

sestaan, kuka kostaa hänelle, minkä hän tehnyt on? mitä hän on tehnyt?

21:32 Hänet saatetaan kalmistoon, ja hänen hautakumpuansa vaalitaan.

21:33 Kepeät ovat hänelle laakson turpeet. Kaikki ihmiset seuraavat hänen jäljesänsä, niinkuin epälukuiset ovat kulkeneet hänen edellänsä.

21:34 Kuinka tuotte minulle niin turhaa lohdutusta? Entä vastauksenne - niistä jää pelkkä petollisuus jäljelle."

21:32 Mutta hän viedään hautaan, ja täytyy joukossa pysyä.

21:33 Ojan multa kelpasi hänelle, ja kaikki ihmiset viedään hänen perässänsä; ja ne jotka ovat hänen edellänsä olleet, ovat epälukuiset.

21:34 Miksi te minua lohduttatte turhaan? ja teidän vastauksenne löydetään vääräksi.

otta waarin?

21:31 Cuca tahto hänelle costa mitä hän teke?

21:32 Mutta hän wiedän hautaan/ ja täyty joucos pysyä.

21:33 Ojan näljä kelpais hänelle/ ja caicki ihmiset wiedän hänen peräns/ ja ne cuin owat hänen edelläns ollet/ owat epäluicuiset.

21:34 Mixi te minua lohduttate turhan/ ja teidän wastauxen löytän wääräxi.

Job 22 LUKU

22:1 Teemanilainen Elifas lausui ja sanoi:

22:2 "Taitaako ihminen hyödyttää Jumalaa? Ei, vaan ai-noastaan itseään hyödyttää ymmärtäväinen.

22:3 Onko Kaikkivaltiaalla etua siitä, jos olet vanhurskas, tahi voittoa siitä, jos vaellat nuhteetonna?

22:4 Jumalanpelostasiko hän sinua rankaisee ja käy kanssasi oikeutta?

22:5 Eikö pahuutesi ole suuri ja sinun pahat tekosi loppumattomat?

22:6 Sillä otithan veljiltäsi pantin syyttä ja riistit vaatteet alastomilta.

22:7 Et antanut nääntyvälle vettä juoda, ja nälkäiseltä kielsit leivän.

22:8 Kovakouraisen omaksi tuli maa, ja vain korkea-arvoinen sai siinä asua.

22 LUKU

22:1 Silloin vastasi Elifas Temanilainen, ja sanoi:

22:2 Mitä mies taitaa Jumalalle hyödyllinen olla? vaan itsiänsä taitaa ymmärtäväinen hyödyttää.

22:3 Luuletkos Kaikkivaltiaalle kelpaavan, että sinus luet hurskaaksi? eli mitä se auttais, ehkä sinun ties olisivat ilman rikosta?

22:4 Luuletkos, että hän pelkää sinua rangaista ja käydä oikeudelle kanssas?

22:5 Eikö sinun pahuutes ole suuri? Ja sinun vääryydelläs ei ole loppua.

22:6 Sinä olet ottanut pantin veljeltäs ilman syyttä, ja olet riisunut vaatteen alastomalta.

22:7 Et sinä ole antanut väsyneelle vettä juoda; sinä olet kieltänyt isovaiselta leivän.

22:8 Mutta voimallinen sai omistaa maan, ja arvossa pidettävä sai siinä asua.

XXII. Lucu

22:1 Silloin wastais Elifas Themanist/ ja sanoi:

22:2 Mitä Jumala wäkewätä tarwidze/ eli mitä jocu cawala hyödyttä händä?

22:3 Luuletkos Caickiwaldialle kelpawan/ ettäs sinus luet hywäxi/ eli mitä se auttais händä/ ehkä sinun ties olisit ilman ricoxeta?

22:4 Luuletkos että hän pelkä sinua rangaista/ ja käydä oikeudelle cansas.

22:5 Ja/ sinun pahudes on sangen suuri/ ja sinun wääräydelläs ei ole loppua.

22:6 Sinä olet ottanut pandin sinun weljeldäs ilman syyttä/ ja olet rijsunut waatten alastomalda.

22:7 Et sinä ole andanut wäsynelle wettä juoda/ sinä olet kieldänyt isowaiselda leipäs.

22:8 Sinä olet tehnyt wäkiwalda maacunnas/ ja sijnä asunut suures corkeudes.

22:9 Lesket sinä lähetit luotasi tyhjin käsin, ja orpojen käsivarret murskattiin.	22:9 Lesket olet sinä laskenut tyhjänä, ja taittanut orpoin käsivarret.	22:9 Lesket olet sinä laskenut tyhjänä/ ja taittanut orwoin käsiwarret.
22:10 Sentähden paulat nyt sinua ympäröivät, ja äkillinen peljästyks kauhistuttaa sinut -	22:10 Sentähden olet sinä kierretty pauloilla, ja hämmästyks on sinun äkisti peljättänyt,	22:10 Sentähden olet sinä kierty paoloilla/ ja hämmästyks on sinun äkist peljättänyt.
22:11 vai etkö näe pimeyttä? - ja vesitulva peittää sinut.	22:11 Eli pimeys, ettes näkisi; ja vedenpaljous on peittänyt sinun.	22:11 Eikö sinun pitäis näkemän pimeyttä/ ia wedenpaisumisen peittämän sinua?
22:12 Eikö Jumala ole korkeampi kuin taivas? Katso, kuinka korkealla on tähtien päälaki.	22:12 Eikö Jumala ole ylhäällä taivaissa? Ja katsos ylimmäisiä tähtiä, että ne korkiat ovat.	22:12 Cadzo/ Jumala on ylhäällä taivas/ ja näke tähdet korkeudes.
22:13 Ja niin sinä sanot: 'Mitäpä Jumala tietää? Voiko hän tuomita synkkäin pilvien takaa?	22:13 Ja sinä sanot: mitä Jumala tietää? taitaneeko hän tuomita sitä, mikä pimeydessä on?	22:13 Ja sinä sanot: mitä Jumala tietä? taitaneco hän tuomita sitä cuin pimeydes on?
22:14 Pilvet ovat hänellä verhona, niin ettei hän näe; ja taivaanrannalla hän käyskentelee.	22:14 Pilvet peittävät hänen, ettei hän näe: hän vaeltaa taivaan ympäristöllä.	22:14 Pilwet peittävät hänen/ ettei hän näe/ hän waelda taiwan ymbäristöllä.
22:15 Tahdotko seurata iänikuista polkua, jota pahantekijät vaelsivat,	22:15 Tahdotkos tuta maailman polkuja, joita väärät ihmiset käyneet ovat?	22:15 Tahdotcos tuta mailman polcuja/ joita väärät käynet owat?
22:16 ne, jotka kukistettiin ennen aikojaan ja joiden perustuksen virta huuhtoi pois,	22:16 Jotka ennen aikaansa hukkuneet ovat, ja wesi on liottanut heidän perustuksensa.	22:16 Jotca ennen aicans huckunet owat/ ja wesi on liottanut heidän perustuxens.
22:17 jotka sanoivat Jumalalle: 'Poistu meistä. Mitä voisi Kaikkivaltias meille tehdä?'	22:17 Ne jotka sanovat Jumalalle: mene meistä pois! mitä Kaikkivaltias taitais heidän tehdä.	22:17 Ne cuin sanowat Jumalalle: mene meistä pois: mitä Caickiwaldias taidais heidän tehdä?
22:18 Ja kuitenkin hän oli täyttänyt heidän talonsa hyvydellä. Mutta minusta on kaukana jumalattomain neuvo.	22:18 Vaikka hän on täyttänyt heidän huoneensa tavaralla; mutta jumalattomain neuvo olkoon kaukana minusta.	22:18 Ehkä hän täytäis heidän huonens tawaralla: mutta jumalattomain neuwo olcon caucana minusta.
22:19 Hurskaat näkevät sen ja iloitsevat, ja viaton pilkkaa heitä:	22:19 Hurskaat näkevät sen ja iloitsevat, ja viatoin pilkkaa heitä.	22:19 Hurscat näkewät sen ja iloidzewat/ ja wiatoin pilcka heitä.
22:20 'Totisesti, vastustajamme ovat hävinneet, ja mitä heistä jäi, kulutti tuli.'	22:20 Meidän varamme ei pidä hukkuman, vaan heidän tähteensä pitää tulen polttaman.	22:20 Heidän menons pitää huckuman/ ja heidän tähtens pitää tulen polttaman.
22:21 Tee siis sovinto ja elä rauhassa hänen kanssaan, niin saavutat onnen.	22:21 Niin sovi nyt hänen kanssansa, ja ole rauhallinen; siitä saat paljon hyvää.	22:21 Nijn sowi nyt hänen cansans/ ja ole rauhallinen/ sijtäs saat paljo hywä.

22:22 Ota opetusta hänen suustaan ja kätke hänen sanansa sydämeesi.

22:23 Kun palajat Kaikkivaltiaan tykö, niin tulet raketuksi, jos karkoitat vääryyden majastasi kauas,

22:24 viskaat kulta-aarteesi tomuun ja Oofirin kullan joen kivien joukkoon.

22:25 Jos Kaikkivaltias tulee sinun kulta-aarteeksesi, sinun hopeaharkoiksesi,

22:26 silloin on ilosi oleva Kaikkivaltiaassa, ja sinä nostat kasvosi Jumalan puoleen.

22:27 Kun rukoilet häntä, niin hän kuulee sinua, ja sinä saat täyttää lupauksesi.

22:28 Jos mitä päätät, niin se sinulle onnistuu, ja sinun teillesi loistaa valo.

22:29 Jos tie painuu alaspäin, niin sinä sanot: 'Ylös!' ja hän auttaa nöyryväistä.

22:30 Hän pelastaa senkin, joka ei ole viaton; sinun kättesi puhtauden tähden hän pelastuu."

Job 23 LUKU

23:1 Job vastasi ja sanoi:

23:2 "Tänäänkin on valitukse- ni niskoittelua! Minun käteni on raskas huokaukseni tähden.

23:3 Oi, jospa tietäisin, kuinka löytää hänet, jospa pääsi- sin hänen asunnolleen!

23:4 Minä esittäisin hänelle riita-asian ja täyttäisin suuni todisteilla.

22:22 Kuule lakia hänen suustansa, ja kätitä hänen puheensa sinun sydämees.

22:23 Jos sinä käännät si- nus Kaikkivaltiaan tykö, niin sinä rakennetaan, ja saatat vääryyden kauvas majastas.

22:24 Niin sinä annat kullan mullasta, ja ojan kivistä kal- liin kullan.

22:25 Kaikkivaltias on sinun kultas, ja hopiaa pitää sinul- la paljo oleman.

22:26 Silloin sinun ilos pitää oleman Kaikkivaltiaassa, ja nostaman kasvosi Jumalan tykö.

22:27 Sinä rukoilet häntä, ja hän kuulee sinua, ja sinä maksat lupaukses.

22:28 Mitä aioit, sen hän an- taa sinulle menestyä; ja val- keus paistaa sinun teilläs.

22:29 Sillä ne jotka itsensä nöyryyttävät, korottaa hän, ja se joka silmänsä painaa alas, vapautetaan.

22:30 Sekin, joka ei viatoin ole, autetaan ja pelastetaan sinun kättes puhtauden tähden.

23 LUKU

23:1 Job vastasi ja sanoi:

23:2 Minun puheeni on vielä murheellinen, ja minun voi- mani on heikko huokausteni tähden.

23:3 Jospa minä tietäisin, kuinka minä hänen löytäisin, ja tulisin hänen istuimensa tykö!

23:4 Ja asettaisin oikeuden hänen eteensä, ja täyttäisi suuni perustuksilla,

22:22 Cuule lakia hänen suustans/ ja kätitä hänen puhens sinun sydämees.

22:23 Jos sinä käännät sinus Caickiwaldian tygö/ nijns ra- ketan/ ja hyljät wääryden cauwas majastas.

22:24 Nijns annat cullan mul- lasta/ ja kiwestä cullaistet ojat.

22:25 Caickiwaldias on sinun culdas/ ja hopiata pitä paljo oleman.

22:26 Silloin sinun ilos pitää oleman Caickiwaldiasa/ ja nostaman caswos Jumalan tygö.

22:27 Sinä rucoilet händä/ ja hän cuule sinua/ ja sinä ma- xat lupauxes.

22:28 Mitäs aiwoit/ sen hän anda sinulle menestyä/ ja walkeus paista sinun teilläs.

22:29 Sillä ne cuin idzens nöyryttäwät/ corgotta hän/ ja se cuin silmäns paina alas/ wapautetan.

22:30 Wiatoin autetan/ ja pelastetan kättens puhtauden tähden.

XXIII. Lucu

23:1 Hlob wastais/ ja sanoi:

23:1 Minun puhen on vielä mur- hellinen/

23:2 Minun woiman on heicko huocauxeni tähden.

23:3 Josca minä tiedäisin/ cuinga minä hänen löydäisin/ ja tulisin hänen istuimens ty- gö/

23:4 Ja asetaisin oikeuteni hänen eteens/ ja täyttäisin suuni nuhtella/

23:5 Tahtoisinpa tietää, mitä hän minulle vastaisi, ja kuulla, mitä hän minulle sanoisi.	23:5 Tietäisin, mitä hän vastais minua, ja ymmärtäisin, mitä hän minulle sanovalis.	23:5 Ja coettelin/ mitä hän vastais minulle/ ja ymmärräisin/ mitä hän minulle sanowalolis.
23:6 Riitelisikö hän kanssani suurella voimallansa? Ei, hän vain tarkkaisi minua.	23:6 Riiteleekö hän suurella voimalla minun kanssani? Ei, vaan itse antaa minulle voimaa.	23:6 Rijtelekö hän suurella woimalla minun cansani? 23:7 Älkän nijn asettaco händäns minua wastan/ waan pangan cohtuden eteeni/ nijn minä kyllä woitan oikeuteni
23:7 Silloin käräjäisi hänen kanssaan rehellinen mies, ja minä pelastuisin tuomaristani ainiaaksi.	23:7 Sillä minä vakuuteni osoittaisin hänen edessänsä, ja pääsisin ijäti vapaaksi siitä, joka minun tuomitsee.	23:7 Silloin käräjäisi hänen kanssaan rehellinen mies, ja minä pelastuisin tuomaristani ainiaaksi.
23:8 Katso, minä menen itään, mutta ei ole hän siellä; menen länteen, enkä häntä huomaa;	23:8 Mutta jos minä kohdas-tansa käyn, niin ei hän ole siellä; jos minä menen takaperin, niin en minä häntä havaitse.	23:8 Mutta jos minä cohdas-tans käyn/ nijn ei hän ole siellä/ menen minä tacaperin/ nijn en minä händä hawaidze.
23:9 jos hän pohjoisessa toimii, en häntä erota, jos hän kääntyy etelään, en häntä näe.	23:9 Jos hän on vasemmalla puolella, niin en minä häntä käsitä; jos hän kätkee itsensä oikialle puolelle, niin en minä häntä näe.	23:9 On hän wasemalla puolella/ nijn en minä händä käsitä/ kätke hän hänens oikialle puolelle/ nijn en minä händä näe.
23:10 Sillä hän tietää, kussa minä kuljen. Jos hän tutkisi minut, kullan kaltaisena minä selviäisin.	23:10 Mutta hän tuntee minun tieni; koetelkaan minua, niin minä löydetään niinkuin kulta;	23:10 Mutta hän tunde minun tieni/ coetelcan minua/ nijn minä löytän nijncuin culda:
23:11 Hänen askeleissaan on minun jalkani pysynyt, hänen tietänsä olen noudattanut siltä poikkeamatta.	23:11 Sillä minä panen jalkani hänen askeleillensa, pidän hänen tiensä, ja en poikke siitä.	23:11 Sillä minä panen jalcani hänen askelillens/ pidän hänen tiens/ ja en poicke sijtä.
23:12 Hänen huultensa käskystä en ole luopunut, hänen suunsa sanat minä olen kätkenyt tarkemmin kuin omat päätökseni.	23:12 Ja en poikke hänen huultensa käskyistä, ja kätken hänen suunsa sanat, niinkuin minun tapani on.	23:12 Ja en poicke hänen huuldens käskyistä/ ja kätken hänen suuns sanat/ enä cuin minä welcapää olen.
23:13 Mutta hän pysyy samana, kuka voi häntä estää? Mitä hän tahtoo, sen hän tekee.	23:13 Hän on itse ainoa, kuka estää häntä? hän tekee, mitä hän tahtoo.	23:13 Hän on idze ainoa/ cuca wasta händä/ ja teke mitä hän tahto.
23:14 Niin, hän antaa täydellisesti minulle määrätyn osan, ja sellaista on hänellä vielä tallella paljon.	23:14 Sillä hän täyttää aivotukseni minusta; ja tainkaltaisia on paljo hänen tykönänsä.	23:14 Ja ehkä hän wielä minulle costais minun ansioni perän/ nijn olis wielä hänen edesäns paljo tacaperin.
23:15 Sentähden valtaa minut kauhu hänen kasvojensa edessä; kun sitä ajattelen,	23:15 Sentähden olen minä hämmästynyt hänen edessänsä, ja koska minä sen	23:15 Sentähden olen minä hämmästynyt händä/ ja cosca minä sen ymmärrän/ nijn

peljästyn häntä.

23:16 Jumala on lannistanut minun rohkeuteni, Kaikkivaltias on minut kauhistuttanut.

23:17 Sillä en menehdy pimeän tähden, en oman itseni tähden, jonka pimeys peittää."

Job 24 LUKU

24:1 "Miksi ei Kaikkivaltias ole varannut tuomion aikoja, ja miksi eivät saa ne, jotka hänet tuntevat, nähdä hänen päiviänsä?

24:2 Jumalattomat siirtävät rajoja, ryöstävät laumoja ja laskevat ne laitumelle.

24:3 Orpojen aasin he vievät, ottavat pantiksi lesken lehmän.

24:4 He työntävät tieltä köyhät, kaikkien maan kurjain täytyy piileskellä.

24:5 Katso, nämä ovat kuin villiaasit erämaassa: lähtevät työhönsä saalista etsien, aro on heidän lastensa leipä.

24:6 Kedolta he korjaavat rehuviljaa ruuakseen, ja jumalattoman viinitarhasta he kärkevät tähteitä.

24:7 Alastomina, ilman vaateteita, he viettävät yönsä, eikä heillä ole peittoa kylmässä.

24:8 He ovat likomärkiä vuorilla vuotavasta sateesta, ja vailla suojaa he syleilevät kalliota.

24:9 Äidin rinnoilta riistetään orpo, ja kurjalta otetaan pantti.

24:10 He kuljeskelevat alas-

ymmärrän, niin minä pelkään häntä.

23:16 Ja Jumala on tehnyt minun sydämeni pehmiäksi, ja Kaikkivaltias on minun peljättänyt.

23:17 Sillä pimeys ei luovu minusta, ja synkeys ei kätkeä minulta.

24 LUKU

24:1 Siksi ei Kaikkivaltiaalta ole ajat salatut? ja ne, jotka hänen tuntevat, ei näe hänen päiviänsä?

24:2 He siirtävät rajan, he ryöväävät lauman ja ruokivat sen.

24:3 He ajavat orpojen aasit pois, ja ottavat leskein härjät pantiksi.

24:4 Köyhäin täytyy tiellä paeta heitä, ja siviät maan päällä lymyttävät itsensä.

24:5 Katso, niinkuin metsäaasit korvessa, lähtevät he ulos ja samoovat varhain saaliin perään: korvessa on jokaiselle heistä ruokaa, niin myös nuorukaisille.

24:6 He niittävät pellolla hänen tulonsa, ja poimivat ja hakevat jumalattoman viinamäessä.

24:7 Alastoman antavat he maata ilman vaatetta ja peittämättä pakkasessa.

24:8 Vuorten vuotamisesta tulevat he märäksi; ja ettei heillä yhtään turvaa ole, turvaavat he mäkiin.

24:9 He repivät orvoit nisistä, ja panttaavat köyhän.

24:10 Alastoman antavat he

minä pelkän häntä.

23:16 Jumala on tehnyt minun sydämeni pehmeksi/ ja Caickiwaldias on minun peljättänyt.

23:17 Pimeys ei luovu minusta/ ja syngitys ei kätkeä minulta.

XXIV. Lucu

24:1 Miksi Caickiwaldialda ole ajat salatut/ ja ne jotka hänen tuntevat/ ei näe hänen päiviänsä.

24:2 He siirtävät hänen rajansa/ he ryövävät lauman/ ja ruokivat sen.

24:3 He ajavat orpojen aasit pois/ ja ottavat leskein härjät pantiksi.

24:4 Köyhät täyty tiellä paeta heitä/ ja siviät maan päällä lymyttävät idzens.

24:5 Cadzo/ pedot corwes käyskendalevät tawallans amulla warhain saalin perän/ walmistaxens pojillens ruoca.

24:6 He niittävät pellolla hänen tulon/ poimewat ja hakevat jumalattoman wijnamäestä.

24:7 Alastomat andawat he maata pacaisesa peittämätä.

24:8 Nijn että heidän täyty vuorijn turwata/ cosca sadecuuro lange wuorella heidän päällens/ ettei heillä muutoin neuwo ole.

24:9 HE repiwät orwoit nisistä/ ja pantawat köyhän.

24:10 Alastoman andawat he

tomina, ilman vaatteita, ja nälkäisinä he kantavat lyhteitä.	käydä verhotta, ja ottavat isoovaiselta jalalliset pois.	käydä werhata/ ja ottawat isowaiselda jallalliset pois.
24:11 Jumalattomain muuritarhoissa he pusertavat öljyä, he polkevat viinikuurnaa ja ovat itse janoissansa.	24:11 He pusertavat öljyä huonettensa vaiheella, ja janoovat viinaa kuurnitessa.	24:11 He pusertawat öljyä heidän huoneisans/ ja janoovat wijna cuurnites.
24:12 Kaupungista kuuluu miesten voihkina, ja haavoitettujen sielu huutaa; mutta Jumala ei piittaa nurjuudesta.	24:12 He saattavat kansan kaupungissa huokaamaan, ja tapettuain sielut huutamaan: ja ei Jumala heitä rankaise.	24:12 He saattawat Canssan Caupungis huocaman/ ja tapettuain sielut huutaman/ ja ei Jumala heitä rangaise.
24:13 Nuo ovat valon vihajia, eivät tunne sen teitä eivätkä pysy sen poluilla.	24:13 Sentähden ovat he vilpistyneet walkeudesta, ja ei tunne sen tietä, ja ei palaja sen poluille.	24:13 Sentähden owat he wilpistynet walkeudesta/ ja ei tunne sen tietä/ ja ei palaja sen polguille.
24:14 Ennen päivän valkenemista nousee murhaaja, tappaa kurjan ja köyhän; ja yöllä hän hiipii kuin varas.	24:14 Murhaaja nousee varhain ja tappaa köyhän ja tarvitsevan, ja on yöllä niinkuin varas.	24:14 Murhaja nouse warhain/ ja tappa köyhän ja tarwidzewan/ ja on yöllä nijncuin waras.
24:15 Avionrikkojan silmä tähyilee hämärää, hän arvelee: 'Ei yksikään silmä minua näe', ja hän panee peiton kasvoilensa.	24:15 Salavuoteisen silmät vartioitsevat hämärää, ja sano: ei minua yksikään silmä näe; ja luulee itsensä peitetyksi.	24:15 Salawuotisen silmät wartioidzewat hämärätä/ ja sano: ei minua yxikän silmä näe: ja luule hänenens peitetyxi.
24:16 He murtautuvat pimeässä taloihin, päivällä he sulkeutuvat sisään, tahtomatta tietää valosta.	24:16 Pimeässä hän kaivaa itsensä huoneisiin, jotka he päivällä ovat itsellensä merkinneet, ja ei tahdo tietää walkeutta.	24:16 Pimeis mene hän huoneeseen/ päiwällä he kätkewät heitäns/ ja ei tahdo tietä walkeutta.
24:17 Sillä pimeys on heille kaikille aamun vertainen, koska pimeyden kauhut ovat heille tutut." -	24:17 Sillä vaikka aamu heille tulis, on se heille niinkuin pimeys; sillä hän tuntee pimeyden kauhistuksen.	24:17 Sillä waicka amu heille tulis/ on se heillä nijncuin pimeys: sillä hän tunde pimeyden cauhistuxen.
24:18 "Hän kiittää pois vetten viemänä, kirottu on hänen peltopalstansa maassa, hän ei enää poikkea viinimäkien tielle.	24:18 Hän on keviä veden päällä, heidän osansa pitää kirotun oleman maalla; ja ei hän katso viinamäkien tietä.	24:18 Hän mene matcan kewiäst/ nijncuin weden päällä/ hänen osans pitä kirotun oleman maalla/ ja ei nautidze wijnans.
24:19 Kuivuus ja kuumuus ahmaisevat lumiveden, samoin tuonela ne, jotka syntiä tekevät.	24:19 Helvetti ottaa syntiset pois niinkuin pouta, ja niinkuin kuivuus kuluttaa lumisen veden.	24:19 Helwetti otta syndiset pois nijncuin pouta/ ja nijncuin cuiwus culutta lumisen weden.
24:20 Äidin kohtu unhottaa hänet, madot syövät hänet herkkunaan, ei häntä enää muisteta; niin murskataan	24:20 Laupius pitää unhotaman hänen, madot syövät hänen makeutensa, ei häntä pidä muistettaman; hän pitää särjettämän niinkuin la-	24:20 LAupiat pitä unhottaman hänen/ hänen ilons on täynäns madoja/ ei händä pidä muistettaman/ hän pitä

vääryys kuin puu.

24:21 Hän ryösti hedelmättömältä, joka ei synnytä, ja leskelle hän ei hyvää tehnyt."

-

24:22 "Väkivaltaiset Jumalalla ylläpitää voimallansa; he pystyvät pystyssä, vaikka jo olivat epätoivossa hengestään.

24:23 Hän antaa heidän olla turvassa, ja heillä on vahva tuki; ja hänen silmänsä valvoivat heidän teitensä.

24:24 He ovat kohonneet korkealle - ei aikaakaan, niin ei heitä enää ole; he vaipuvat kokoon, kuolevat kuin kaikki muutkin, he taittavat kuin vihneet tähtäpästä.

24:25 Eikö ole niin? Kuka tekee minut valhettelijaksi ja saattaa sanani tyhjiksi?"

hopuu.

24:21 Hän on saattanut murheelliseksi hedelmättömän, joka ei synnytä, ja ei tehnyt leskelle mitään hyvää.

24:22 Ja on vetänyt voimalliset allensa väellänsä; koska hän seisoo, ei pidä hänen tietämän elämästensä.

24:23 Hän tekee itsellensä levon, johon hän luottaa, ja hänen silmänsä katsovat heidän teitensä.

24:24 He ovat vähän aikaa korotetut, vaan he tulevat tyhjään, ja kukistetaan, ja saavat lopun niinkuin kaikki kappaleet, ja niinkuin oas tähtäpästä, lyödään he pois.

24:25 Eikö se niin ole? kuka nuhtelee minua valhettelijaksi, ja minun sanani tyhjäksi tekee?

särjettämän niinuin lahopuu.

24:21 Hän on saattanut murheelliseksi hedelmättömän/ ja ei tehnyt leskelle mitään hyvä.

24:22 Ja on vetänyt voimalliset alans väelläns: cosca hän seiso/ ei pidä hänen tietämän elämästensä.

24:23 Hän teke idzellens lewon/ johon hän luotta/ ja hänen silmäns cadzowat heidän asioitans.

24:24 He owat yryjäldä corgotetut/ waan he tulewat tyhjän/ ja cukistetan/ ja saawat lopun niinuin caicki cappellet/ ja niinuin ogas tähtäpästä lyödän pois.

24:25 Eikö se niin ole? cuca nuhtelee minua walhettelijaksi/ ja minun sanani tyhjäksi teke?

Job 25 LUKU

25:1 Sitten suuhilainen Bildad lausui ja sanoi:

25:2 "Valta ja peljättävyys on hänen, joka luo rauhaa korkeuksissaan.

25:3 Onko määrää hänen joukoillansa, ja kenelle ei hänen valonsa koita?

25:4 Kuinka siis ihminen olisi vanhurskas Jumalan edessä, ja kuinka vaimosta syntynyt olisi puhdas?

25:5 Katso, eipä kuukaan ole kirkas, eivät tähdetkään ole puhtaat hänen silmissänsä;

25:6 saati sitten ihminen, tuomato, ja ihmislapsi, tuo toukka!"

25 LUKU

25:1 Silloin vastasi Bildad Suasta ja sanoi:

25:2 Hallitus ja pelko on hänen tykönänsä, joka tekee rauhan korkeittensa seassa.

25:3 Kuka voi lukea hänen joukkonsa? ja kenen päälle ei paista hänen walkeutensa?

25:4 Kuinka on ihminen hurskas Jumalan edessä? eli kuinka vaimon lapsi on puhdas?

25:5 Katso, kuu ei valaise vielä, eikä tähdet ole vielä kirkkaat hänen silmänsä edessä:

25:6 Kuinka paljon vähemmän ihminen, se mato, ja ihmisen lapsi se toukka?

XXV. Lucu

25:1 Silloin wastais Bildad Suahst/ ja sanoi:

25:2 Eikö hallitus ja pelko ole hänen tykönäns/ joca teke rauhan corkeittens seas.

25:3 Cuca woi luke hänen jouckons? ja kenen päälle ei paista hänen walkeudens?

25:4 Cuinga on ihminen hurskas Jumalan edes? eli cuinga waimon lapsi on puhdas?

25:5 Cadzo/ Cuu ei walaise vielä/ eikä tähdet ole vielä kirckat hänen silmäins edes:

25:6 cuinga paljon vähemmän ihmisen/ se coi/ ja ihmisen lapsi/ se mato.

Job 26 LUKU

26:1 Job vastasi ja sanoi:
26:2 "Kuinka oletkaan auttanut voimatonta, tukenut heikkoa käsivartta!

26:3 Kuinka oletkaan neuvonut taitamatonta ja ilmituonut paljon ymmärrystä!

26:4 Kenelle oikein olet puheesi pitänyt, ja kenen henki on sinusta käynyt?

26:5 Haamut alhaalla värisevät, vetten ja niiden asukasten alla.

26:6 Paljaana on tuonela hänen edessään, eikä ole manalalla peitettä.

26:7 Pohjoisen hän kaarruttaa autiuden ylle, ripustaa maan tyhjyyden päälle.

26:8 Hän sitoo vedet pilviinsä, eivätkä pilvet halkea niiden alla.

26:9 Hän peittää valtaistuimensa näkyvistä, levittää pilvensä sen ylitse.

26:10 Hän on vetänyt piirin vetten pinnalle, siihen missä valo päättyy pimeään.

26:11 Taivaan patsaat huojuvat ja hämmästyvät hänen nuhtelustaan.

26:12 Voimallansa hän kuohtutti meren, ja taidollansa hän ruhjoi Rahabin.

26:13 Hänen henkäyksestään kirkastui taivas; hänen kätensä lävisti kiitävän lohikäärmeen.

26:14 Katso, nämä ovat ainoastaan hänen tekojensa äärten häämötystä, ja kuinka hiljainen onkaan kuiskaus,

26 LUKU

26:1 Job vastasi ja sanoi:
26:2 Ketäs autat? sitäkö, jolla ei voimaa ole? autatkos sitä, jolla ei voimaa ole käsivarressa?

26:3 Ketäs neuvot? sitäkö, joka ei mitään tiedä, ja opetat voimallista toimittamaan?

26:4 Kenen edessä sinä puhut, ja kenen edessä henkes käy ulos?

26:5 Uljaat huokaavat, niin myös ne, jotka veden alla asuvat.

26:6 Helvetti on avoinna hänen edessään, ja kadotuksella ei ole peitettä.

26:7 Hän venyttää pohjoisen tyhjän päälle, ja maa riippuu tyhjän päällä.

26:8 Vedet hän kokoo pilviinsä, ja pilvet ei repee niiden alla.

26:9 Hän pitää istuimensa, ja levittää pilvensä sen päälle.

26:10 Hän on asettanut määrän vetten ympärille, siihenasti kuin valkeus ja pimeys loppuvat.

26:11 Taivaan patsaat vapisevat ja hämmästyvät hänen kurituksestansa.

26:12 Voimallansa on hän halaissut meren, ja hänen ymmärryksestään tyventyy meren ylpeys.

26:13 Taivas tulee kirkkaaksi hänen ilmansa kautta, ja hän valmistaa kädellensä pitkän kärmeen.

26:14 Katso, näin tapahtuu hänen tekoinsa kanssa, mutta näistä olemme me vähän kuulleet; vaan kuka voi ymmärtää hänen väkevyytensä

XXVI. Lucu

26:1 Hlob wastais/ ja sanoi:
26:2 Ketäs autat? sitä jolla ei voima ole? autackos sitä/ jolla ei voima ole käsivarres?

26:3 Ketäs neuwot? sitä cuin ei mitän tiedä/ ja opetat woimalista toimittaman.

26:4 Kenen edesäs puhut/ ja kenen edes henges käy ulos?

26:5 Uljat huocawat weden alla/ ja ne cuin nijden seas asuwat.

26:6 Helwetti on awoi hänen edesäs/ ja cadotuxella ei ole peitosta.

26:7 Hän wenyttä pohjaisen tyhjän päälle/ ja maa rippuu tyhjän päällä.

26:8 Wedet hän coco pilwijns/ ja pilwet ei repe sen alla.

26:9 Hän pitä istuimens/ ja lewittä pilwens siihen eteen.

26:10 Hän on asettanut määrän wetten ymbärins/ siihenasti cuin walkeus ja pimeys loppuwat.

26:11 Taiwan padzat wapisewat ja hämmästywät hänen curituxestans.

26:12 Hänen woimastans meriäkist pauha/ ja hänen ymmärrykestäns tywendy meren ylpeys.

26:13 Taiwas tule kirckaxi hänen ilmans cautta/ ja hän walmista kädelläns pitkän kärmen.

26:14 Cadzo/ näin tapahtu hänen tecoins cansa/ mutta näistä olem me vähän ymmärtänet: waan cuca woi

jonka hänestä kuulemme!
Mutta kuka käsittää hänen väkevyytensä jyllinän?"

jyllinän?

yymmärtä hänen wäkeyydens
jyllinän?

Job 27 LUKU

27:1 Job jatkoi lausuen julki mietelmiään ja sanoi:

27:2 "Niin totta kuin Jumala elää, joka on ottanut minulta oikeuteni, ja Kaikkivaltias, joka on sieluni murehuttanut:

27:3 niin kauan kuin minussa vielä henkeä on ja Jumalan henkäystä sieraimissani,

27:4 eivät minun huuleni puhu petosta, eikä kieleni vilppiä lausu.

27:5 Pois se! En myönnä teidän oikeassa olevan. Siihen asti kunnes henkeni heitän, en luovu hurskaudestani.

27:6 Minä pidän kiinni vanhurskaudestani, en hellitä; yhdestäkään elämäni päivästä omatuntoni ei minua soimaa.

27:7 Käyköön viholliseni niin kuin jumalattoman ja vastustajani niinkuin väärän.

27:8 Mitä toivoa on riettaalla, kun Jumala katkaisee hänen elämänsä, kun hän tempaa pois hänen sielunsa?

27:9 Kuuleeko Jumala hänen huutonsa, kun ahdistus häntä kohtaa?

27:10 Tahi saattaako hän iloita Kaikkivaltiaasta, huutaa Jumalaa joka aika?

27:11 Minä opetan teille, mitä

27 LUKU

27:1 Ja Job puhui vielä sananlaskunsa ja sanoi:

27:2 Niin totta kuin Jumala elää, joka minun oikeuteni kieltää, ja Kaikkivaltias, joka minun sieluni murheelliseksi saattaa:

27:3 Niinkauvan kuin minun henkeni on minussa, ja Jumalalta puhallus minun sieraimissani,

27:4 Ei pidä minun huuleni vääryyttä puhuman, ja minun kieleni ei pidä petosta ottaman eteensä.

27:5 Pois se minusta, että minä sanoisin teidät hurskaaksi, siihenasti kuin minun loppuni tulee, en minä luovu jumalisuudestani.

27:6 Minun oikeudestani, jonka minä pidän, en minä luovu. Minun omatuntoni ei kalva minua koko elinaikani.

27:7 Mutta minun viholliseni löydetään jumalattomaksi, ja minun vastahakoiseni vääräksi.

27:8 Sillä mikä on ulkokullatun toivo, että hän niin ahne on, koska Jumala ottaa hänen sielunsa pois?

27:9 Luuletkos Jumalan kuulevan hänen huutoansa, kuin hänelle ahdistus tulee?

27:10 Kuinka hänellä taitaa olla ilo Kaikkivaltiaalta? ja rukoilla Jumalaa joka aika?

27:11 Minä opetan teitä Ju-

XXVII. Lucu

27:1 JA Hiob wielä Sananlascuns puhui/ ja sanoi:

27:2 Nijn totta cuin Jumala elä/ joca minulda minun oikeudeni kieldä/ ja Caickiwaldas/ cuin minun sieluni murhellisexi saatta.

27:3 Nijncauwan cuin minun hengen on minusa/ ja Jumalalda puhallus minun sieraimisani/

27:4 Ei pidä minun huuleni wääryyttä puhuman/ ja minun kielen ei pidä petosta ottaman eteens.

27:5 Pois se minusta/ että minun pitä andaman teidän myötä/ siihenasti cuin minun loppun tule.

27:6 En minä luowu minun jumalisedestani/

minun oikeudestani/ jonga minä pidän/ en minä luowu.

27:7 Minun oma tundon ei calwa minua coco elinaicanani/

mutta minun wiholiseni löytän jumalattomaxi/ ja minun wastahacoiseni wääräxi.

27:8 Sillä/ mikä on ulcocullatun toiwu/ että hän nijn ahne on/ ja Jumala otta hänen sieluns pois?

27:9 Luuletkos Jumalan cuulewan hänen änens/ cosca hänelle ahdistus tule?

27:10 Cuinga hänelle taita olla ilo Caickiwaldialda/ ja rucoilla Jumalata joca aica?

27:11 Minä opetan teitä Ju-

tekee Jumalan käsi; en salaa, mitä Kaikkivaltiaalla on mielessä.	malan kädestä, ja mitä Kaikkivaltiaalle kelpaa, en minä salaa.	malan kädestä/ ja mitä Caickiwaldialle kelpa/ en minä sala.
27:12 Katso, itse olette kaikki sen nähneet; miksi te turhia kuvittelette?	27:12 Katso, te olette kaikki taitavianne; miksi siis te senkaltaisia turhia asioita otatte eteenne?	27:12 Cadzo/ te oletta caicki taitawanans/ mixi sijs te sen caltaisia turhia asioita otatte eteen?
27:13 Tämä on jumalattoman ihmisen osa, Jumalan varaa-ma, tämä on perintöosa, jonka väkivaltaiset Kaikkivaltiaalta saavat.	27:13 Tämä on Jumalalta jumalattoman palkka, ja tyrannerin perimys, jonka he Kaikkivaltiaalta saavat:	27:13 Tämä on Jumalalta jumalattoman palcka/ ja tyrannerin perimys/ cuin he Caickiwaldialda saawat.
27:14 Jos hänellä on paljonkin lapsia, ovat ne miekan omia; eikä hänen jälkeläisil-lään ole leipää ravinnoksi.	27:14 Jos hän saa paljon lapsia, niin ne hukataan miekalla, ja hänen sikiänsä ei ravita leivällä.	27:14 Jos hän saa paljo lapsia/ nijn ne mestatan miecala/ ja hänen sikiäns ei rawita leiwillä.
27:15 Jotka häneltä jäävät, ne saattaa rutto hautaan, eivätkä hänen leskensä pidä itkiäisiä.	27:15 Hänen jälkeenjää-neensä pitää haudattaman kuolemaan, ja hänen leskensä ei pidä itkemän.	27:15 Hänen jälkenjäänens pitä haudattaman cuolemaan/ ja hänen leskens ei pidä itkemän.
27:16 Jos hän kokoaa hopeata kuin multaa ja kasaa vaatteita kuin savea,	27:16 Jos hän kokoo rahaa niinkuin tuhkaa, ja valmistaa hänellensä vaatteita niinkuin lokaa,	27:16 Jos hän coco raha nijncuin tuhca/ ja walmista hänellens waatteita nijncuin loca.
27:17 kasatkoon: vanhurskas pukee ne päällensä, ja viaton perii hopean.	27:17 Niin hänen pitää kyllä valmistaman, mutta hurskas pukee ne yllensä, ja viatoin jakaa rahan.	27:17 Nijn hänen pitä kyllä walmistaman/ mutta hurscas puke ne päällens/ ja wiatoin jaca rahan.
27:18 Hän rakentaa talonsa niinkuin kointoukka, se on kuin suojus, jonka vartija kyhää.	27:18 Hän rakentaa huoneensa niinkuin toukka, ja niinkuin vartia tekee itsel-lensä lakan.	27:18 Hän rakenda huonens nijncuin hämmähäcki/ nijncuin wartia teke idzellens lacan.
27:19 Rikkaana hän menee levolle: 'Ei häviä mitään'; hän avaa silmänsä, ja kaikki on mennyttä.	27:19 Rikas kuolee, vaan ei koota: koska joku silmänsä avaa, niin ei häntä enää löydetä.	27:19 Cosca ricas pannan maahan/ ei pidä hänen mitän myötäns saaman/ hän awa silmäns/ ja ei mitän löydä.
27:20 Kauhut yllättävät hänet kuin tulvavedet, yöllä tempaa hänet mukaansa rajuilma.	27:20 Hänen päällensä lankee pelko niinkuin vesi; rajuilma ottaa varkain hänen yöllä pois.	27:20 Hänen päällens lange pelco nijncuin wesi/ raju ilma otta hänen yöllä pois.
27:21 Itätuuli vie hänet, niin että hän menee menojaan, ja puhaltaa hänet pois paikaltansa.	27:21 Itätuuli vie hänen pois, että hän hukkuu, ja tuulispää siirtää hänen sialtansa.	27:21 Itätuuli wie hänen pois/ että hän hucku/ ja tuulispää sijrtä hänen sias-tans.
27:22 Jumala ampuu häneen	27:22 Nämät Jumala hänelle lähettää, ja ei säästä häntä:	27:22 Nämät Jumala hänelle

nuolensa säälimättä; hänen täytyy paeta hänen kättänsä, minkä voi.

27:23 Silloin paukutetaan hänelle kämmeniä ja vihelletään hänelle hänen asuinpaikaltansa."

Job 28 LUKU

28:1 "Hopeallakin on suonensa ja löytöpaikkansa kullalla, joka puhdistetaan;

28:2 rauta otetaan maasta, ja kivistä sulatetaan vaski.

28:3 Tehdään loppu pimeydestä, ja tutkitaan tyystin kivi, jonka synkkä pilkkopimeä peittää.

28:4 Kaivos louhitaan syvälle maan asujain alle; unhotettuina he riippuvat siellä ilman jalan tukea, heiluvat kaukana ihmisten ilmoilta.

28:5 Maasta kasvaa leipä, mutta maan uumenet mullistetaan kuin tulen voimalla.

28:6 Sen kivissä on safiirilla sijansa, siellä on kultahiekkaa.

28:7 Polkua sinne ei tiedä kotka, eikä haukan silmä sitä havaitse.

28:8 Sitä eivät astu ylväät eläimet, ei leijona sitä kulje.

28:9 Siellä käydään käsiksi kovaan kiveen, ja vuoret mullistetaan juuriaan myöten.

28:10 Kallioihin murretaan käytäviä, ja silmä näkee kaikinaiset kalleudet.

28:11 Vesisuonet estetään tihkumasta, ja salatut saateetaan päivänvaloon.

kaikki pitää hänen kädensä puuttuman.

27:23 Hänen tähtensä pitää käsiä paukutettaman ja vihellettämän, kussa hän on ollut.

28 LUKU

28:1 Hopiialla on hänen lähemisensä, ja kullalla sia, jossa valetaan.

28:2 Rauta otetaan maasta, ja kivistä vaski valetaan.

28:3 Pimeydelle asetti hän lopun, ja kaiken täydellisyyden hän tutki, niin myös kiiven, joka paksussa pimeydessä on, ja kuoleman varjon.

28:4 Siitä vuotaa senkaltainen osa, että ympäräsuvaiset ei taida siitä jalkaisin käydä ylitse: se tyhjetään ihmisiltä ja vuotaa pois.

28:5 Vilja kasvaa maasta, jonka alla se muutetaan niinkuin tuulelta.

28:6 Saphiri löydetään muutamista paikoista, ja maan kokkareita, joissa kultaa on.

28:7 Sitä polkua ei ole yksikään lintu tuntenut, eikä variksen silmä nähnyt.

28:8 Ne ylpiät sikiät ei ole sitä sotkuneet, eikä jalopeura käynyt sen päällä.

28:9 Kädellä kallioon ruvetaan, ja vuoret ylösalaisin kukistetaan.

28:10 Ojat lasketaan kallioista, ja kaikkein kalliimmatkin näkee silmä.

28:11 Virrat estetään juoksemasta, ja ne ilmoitetaan, mitkä näissä peitetyt ovat.

lähettä/ ja ei säästä händä. 27:23 Caicki pitä hänen kädensä puuttuman/

hänen tähtens pitä käsiä paucutettaman ja wiheltämän/ cusa hän on ollut.

XXVIII. Lucu

28:1 HOpiialla on hänen lähemisens/ ja cullalla hänen sians/ josa se waletan.

28:2 Rauta otetan maasta/ ja kiwistä waski.

28:3 Pimeydelle asetti hän lopun/ ja caiken täydellisyyden hän tutki/ ja kiwen joca paxus pimeydes on.

28:4 Sijtä wuota sencaltainen oja/ että ymbäriasuwaitset ei taida sijtä jalcaisin käydä ylidze. Se on ihmiselle ylön sywä/ ja wuota pois.

28:5 Tuli saadan myös maan alda/ josa cuitengin wilja päällä caswa.

28:6 Saphiri löytän muutamista paicoista/ ja maan cockaroita joisa culda on.

28:7 Sitä polcua ei ole yxikän lindu tundenut/ eikä ahne linducan nähnyt.

28:8 Ne ylpiät sikiät ei ole sitä sotcunet/ eikä Lejon käynyt sen päällä.

28:9 Kädellä callioon ruvetaan/ ja wuoret ylisalaisin cukistetän.

28:10 Ojat lasketan callioista/ ja caickein callimatkin näke silmä.

28:11 Wirrat estetän juoksemasta/ ja ne ilmoitetan cuin näisä peitetyt owat.

28:12 Mutta viisaut - mistä se löytyy, ja missä on ymmärryksen asuinpaikka?	28:12 Mutta kusta taito löydetään, ja kussa on ymmärryksen sia?	28:12 MUtta cuinga taito löytän/ ja cusa on ymmärryksen sia?
28:13 Ei tunne ihminen sille vertaa, eikä sitä löydy elävien maasta.	28:13 Ei yksikään ihminen tiedä hänen siaansa, eikä löydetä elävien maasta.	28:13 Ei yxikän tiedä hänen sians/ eikä löytä eläwitten maasta.
28:14 Syvyys sanoo: 'Ei se ole minussa', ja meri sanoo: 'Ei se ole minunkaan tykönäni.'	28:14 Syvyys sanoo: ei se ole minussa, ja meri sanoo: ei se ole minun tykönäni.	28:14 Sywys sano: ei se ole minusa/ ja meri sano: ei se ole minun tykönäni.
28:15 Sitä ei voida ostaa puhtaalla kullalla, eikä sen hintaa punnita hopeassa.	28:15 Ei hänestä anneta kulta, eikä hopiaa punnita sen hinnaksi.	28:15 Ei hänest anneta culda/ eikä hopiata punnita sen hinnaxi.
28:16 Ei korvaa sitä Oofirin kulta, ei kallis onyks-kivi eikä safiiri.	28:16 Ei Ophirin kulta, eli kalliit Onikin ja Saphirin kivet ole verratut hänen kansansa.	28:16 Ei Ophirin culda eli callit Onichin ja Saphirin kivet ole werratut hänen cansans.
28:17 Ei vedä sille vertoja kulta eikä lasi, eivät riitä sen vaihtohinnaksi aitokultaiset kalut.	28:17 Kulta ja kallis kivi ei taideta siihen verrattaa, eikä se taideta vaihetetta kultaisiin astioihin.	28:17 Culda ja Dimanti ei taita siihen werrata/ eikä se taita waihetetta cullaisijn Cle nodiaihin.
28:18 Koralleja ja kristalleja ei sen rinnalla mainita, ja viisauden omistaminen on helmiä kalliimpi.	28:18 Ramot ja Gabis ei ole mitään sen suhteen: se pidetään kalliimpana päärlyjä.	28:18 Ramoth ja Gabis ei ole mitän sen suhten/ se pidetän callimbana pärlyjä.
28:19 Ei vedä sille vertoja Ethiopian topaasi, ei korvaa sitä puhdas kulta.	28:19 Topatsi Etiopiasta ei ole siihen verrattava, ja puhtain kulta ei maksa mitään sen suhteen.	28:19 Topatzi Ethiopiast ei ole siihen werrattapa/ ja puhtain culda ei maxa mitän sen suhten.
28:20 Mistä siis tulee viisaut ja missä on ymmärryksen asuinpaikka?	28:20 Kusta siis taito tulee? ja kussa on ymmärryksen sia?	28:20 Custast sijs taito tule/ ja cusa on ymmärryksen sia?
28:21 Se on peitetty kaiken elävän silmiltä, salattu taivaan linnuiltakin.	28:21 Hän on peitetty kaiken elävien silmistä, ja salattu taivaan linnuiltakin.	28:21 Hän on peitetty caickein eläwitten silmistä/ ja salattu taiwan linnuildakin.
28:22 Manala ja kuolema sanovat: 'Korvamme ovat kuulleet siitä vain kerrottavan.'	28:22 Kadotus ja kuolema sanovat: me olemme korvillamme kuulleet hänen sanomansa.	28:22 Cadotus ja cuolema sanowat: 28:23 Me olem corwillam cuullet hänen sanomans/
28:23 Jumala tietää tien sen luokse, hän tuntee sen asuinpaikan.	28:23 Jumala tietää hänen tiensä, ja hän tuntee hänen siansa.	Jumala tietä hänen tiens/ ja tunde hänen sians.
28:24 Sillä hän katsoo maan ääriin saakka, hän näkee kaiken, mitä taivaan alla on.	28:24 Sillä hän katselee maan ääriin, ja näkee kaikki, mitä taivaan alla on,	28:24 Sillä hän näke maan ärijn/ ja caicki mitä taiwan alla on.
28:25 Kun hän antoi tuulelle	28:25 Niin että hän antaa	28:25 Nijn että hän anda

voiman ja määräsi mitalla vedet,

28:26 kun hän sääti lain satelle ja ukkospilvelle tien,

28:27 silloin hän sen näki ja ilmoitti, toi sen esille ja sen myös tutki.

28:28 Ja ihmiselle hän sanoi: 'Katso, Herran pelko - se on viisautta, ja pahan karttaminen on ymmärrystä.'

Job 29 LUKU

29:1 Job jatkoi lausuen mieltelmiään ja sanoi:

29:2 "Oi, jospa olisin, niinkuin olin ammoin kuluneina kuukausina, niinkuin niinä päivinä, joina Jumala minua varjeli,

29:3 jolloin hänen lamppunsa loisti pääni päällä ja minä hänen valossansa vaelsin pimeyden halki!

29:4 Jospa olisin niinkuin kuukoistukseni päivinä, jolloin Jumalan ystävyys oli majani yllä,

29:5 jolloin Kaikkivaltias oli vielä minun kanssani ja poikani minua ympäröivät,

29:6 jolloin askeleeni kylpivät kermassa ja kallio minun vierelläni vuoti öljyviroja!

29:7 Kun menin kaupunkiin porttiaukealle, kun asetin istuimeni torille,

29:8 niin nuorukaiset väistyivät nähdessään minut, vanhukset nousivat ja jäivät seisomaan,

29:9 päämiehet lakkasivat puhumasta ja panivat kätensä suulleen.

tuulelle hänen painonsa ja vedelle hänen mittansa.

28:26 Koska hän asetti satelle määrän ja pitkäisen tulen leimauksille hänen tiensä,

28:27 Silloin näki hän sen ja luki sen: hän valmisti sen ja myös tutki sen,

28:28 Ja sanoi ihmiselle: katso, Herran pelko on taito; ja karttaa pahaa on ymmärrys.

29 LUKU

29:1 Job puhui taas sananlaskunsa ja sanoi:

29:2 Ah jos minä olisin niinkuin entisinä kuukausina! niinä päivinä, joina Jumala minun kätki,

29:3 Koska hänen valkeutensa paisti minun pääni päälle, ja minä kävin pimeissä hänen valkeudessaansa,

29:4 Niinkuin minä olin nuorena ollessani; koska Jumalan salaisuus oli minun majani päällä;

29:5 Koska Kaikkivaltias oli vielä minun kanssani, ja minun nuorukaiseni minun ympärilläni;

29:6 Koska minä pesin minun tieni voilla, ja kallio vuoti minulle öljy-ojat;

29:7 Koska minä menin kaupungin porteille, ja annoin valmistaa istuimeni kujille;

29:8 Kuin nuoret näkivät minun, niin he pakenivat, ja vanhat nousivat ja seisovivat minun edessäni,

29:9 Ylimmäiset lakkasivat puhumasta, ja panivat kätensä suunsa päälle,

tuulelle hänen painons/ ja wedelle hänen mittans.

28:26 Cosca hän asetti satelle määrän/ ja pitkäisen tulen leimauksille heidän tiens.

28:27 Silloin näki hän sen/ luki sen/ valmisti sen ja löysi sen.

Ja sanoi ihmiselle:

28:28 Cadzo/ HERran pelco on taito/ ja cartta paha on ymmärrys.

XXIX. Lucu

29:1 Hlob puhui taas sananlascuns/ ja sanoi:

29:2 Ah jos minä olisin nijncuin endisinä Cuucausina/ nijnä päiwinä/ jona Jumala minun kätki.

29:3 Cosca hänen walkeudens paisti minun pääni päälle/ ja minä käwin pimeis hänen walkeudesans.

29:4 Nijncuin minä olin nuorena ollesani/ cosca Jumalan salaisuus oli minun majani päällä.

29:5 Cosca Caickiwaldias oli wielä minun cansani/ ja minun poicani minun ymbärilläni.

29:6 Cosca minä pesin minun tieni woilla/ ja callio wuoti minulle öljywirrat.

29:7 Cosca minä menin Caupungin porteille/ ja annoin walmista istuimeni kujille.

29:8 Cosca nuoret näit minun/ nijn he pakenit/ ja wanhat nousit minun edesäni.

29:9 Cosca ylimmäiset lackaisit puhumast/ ja panit kätens suuns päälle.

29:10 Ruhtinasten ääni vaike- ni, ja heidän kielensä tarttui suulakeen.	29:10 Ruhtinasten ääni kät- keys, ja heidän kielensä suun lakeen tarttui.	29:10 Cosca Ruhtinasten äni kätki hänens/ ja heidän kie- lens lakeen tartui.
29:11 Sillä kenen korva mi- nusta kuuli, hän ylisti minua onnelliseksi, kenen silmä mi- nut näki, hän minusta todisti;	29:11 Sillä kenen korva mi- nun kuuli, se kiitti minua onnelliseksi, ja jonka silmä minun näki, se todisti mi- nusta.	29:11 Sillä kenen corwa mi- nun cuuli/ hän kijtti minua onnellisexi/ ja jonga silmä minun näki/ hän todisti mi- nusta.
29:12 minä näet pelastin kur- jan, joka apua huusi, ja or- von, jolla ei auttajaa ollut.	29:12 Sillä minä autin köy- hää, joka huusi, ja orpoa, jolla ei auttajaa ollut.	29:12 Sillä minä autin köyhä cuin huusi/ ja orwoja/ jolla ei auttajata ollut.
29:13 Menehtyväisen siunaus tuli minun osakseni, ja lesken sydämen minä saatoin rie- muitsemaan.	29:13 Niiden siunaus, jotka katoomallansa olivat, tuli minun päälleni; ja minä ila- hutin leskein sydämen.	29:13 Nijden siunaus cuin catomallans olit tuli minun päälleni/ ja minä ilahutin les- kein sydämen.
29:14 Vanhurskaudella minä vaatetin itseni, ja se verhosi minut; oikeus oli minulla viit- tana ja päähineenä.	29:14 Vanhurskaus oli mi- nun pukuni, jonka minä päälleni puin, ja minun oi- keuteni oli minulle niinkuin hame ja kaunistus.	29:14 Wanhurscaus oli minun pucun/ jonga minä päälleni pujin nijncuin waatten/ ja minun oikeuten oli minun caunistuxen.
29:15 Minä olin sokean silmä ja ontuvan jalka.	29:15 Minä olin sokian silmä ja ontuvan jalka.	29:15 Minä olin sokian silmä/ ja onduwan jalca.
29:16 Minä olin köyhien isä, ja tuntemattoman asiaa minä tarkoin tutkin.	29:16 Minä olin köyhäin isä, ja jonka asiaa en minä ym- märtänyt, sen minä visusti tutkin.	29:16 Minä olin köyhäin Isä/ ja jonga asiata en minä ym- märtänyt/ sen minä wisust tutkein.
29:17 Minä särjin väärin- teki-jän leukaluut ja tempasin saaliin hänen hampaistansa.	29:17 Minä särjin väärän syömähampaat, ja otin saa- liin hänen hampaistansa,	29:17 Minä särjin väärän syömähambat/ ja otin saalin hänen hambaistans.
29:18 Silloin ajattelin: 'Pesä- ni minä saan kuolla, ja minä lisään päiväni paljoiksi kuin hiekkä.	29:18 Minä ajattelin: minä riuduin pesässäni, ja teen päiväni moneksi niinkuin sannan.	29:18 Minä ajattelin: minä cuolen minun pesäni/ ja teen minun päiwäni nijncuin san- nan.
29:19 Onhan juureni vedelle avoinna, ja kaste yöpyy mi- nun oksillani.	29:19 Minun juureni put- kahti veden tykönä, ja kaste pysyi laihoni päällä.	29:19 Minun juuren putcahti weden tykönä/ ja caste pysyi minun laihoni päällä.
29:20 Kunniani uudistuu alati, ja jouseni nuortuu minun kä- dessäni.'	29:20 Minun kunniallisuu- teni uudistui minun edessä- ni, ja minun joutseni muut- tui uudeksi minun kädessä- ni.	29:20 Minun cunnialisuden udistui minun edesäni/ ja minun joudzen muuttui minun kädesäni.
29:21 He kuuntelivat minua ja odottivat, olivat vaiti ja var- toivat neuvoani.	29:21 He kuulivat minua ja odottivat, ja vaikenivat mi- nun neuvooni.	29:21 He cuulit minun ja waickenit/ ja odotit minun neuwoni.
29:22 Puhuttuani eivät he enää sanaa sanoneet, vihma-	29:22 Minun sanani jälkeen ei yksikään enempää puhu- nut, ja minun puheeni tiuk-	Minun sanain jälkeen ei yxikän enämbätä puhunut/ ja minun

na vuoti puheeni heihin.

kui heidän päällensä.

puheni tiuckui heidän pääl-
lens.

29:23 He odottivat minua
niinkuin sadetta ja avasivat
suunsa niinkuin kevätkuurolle.

29:23 He odottivat minua
niinkuin sadetta, ja avasivat
suunsa niinkuin ehtoosadet-
ta vastaan.

29:22 He odotit minua nijn-
cuin sadetta.

29:23 Ja awaisit suuns nijn-
cuin ehtosadetta watan.

29:24 Minä hymyilin heille,
kun he olivat toivottomat, ja
minun kasvojeni loistaessa
eivät he synkiksi jääneet.

29:24 Jos minä nauroin hei-
dän puoleensa, ei he luotta-
neet sen päälle, eikä tahto-
neet minua murheesen saat-
taa.

29:24 Jos minä nauroin hei-
dän puoleens/ ei he luotta-
net sen päälle/ eikä tohtinet
minua murheseen saatta.

29:25 Jos suvaisin tulla hei-
dän luokseen, niin minä istuin
ylinnä, istuin kuin kuningas
sotajoukkonsa keskellä, niin-
kuin se, joka murheelliset
lohduttaa."

29:25 Kuin minä tulin hei-
dän kokouksiinsa, niin mi-
nun täytyi istua ylimpänä: ja
asuin niinkuin kuningas so-
taväen keskellä, lohduttais-
sani murheellisia.

29:25 Cosca minä tulin hei-
dän cocouxijns/ nijn minun
täydyi istua ylimbänä. Ja
asuin nijncuin Cuningas sota-
väen keskellä/ lohduttaisan
murhellisia.

Job 30 LUKU

30 LUKU

XXX. Lucu

30:1 "Mutta nyt nauravat mi-
nua elinpäiviltään nuoremmat,
joiden isiä minä pidin liian
halpoina pantaviksi paimen-
koiraini pariin.

30:1 Nyt minun nuorempaini
nauravat minua, joiden isiä
en minä olisi pannut minun
laumaini koirain sekaan;

30:1 NYt minun nuorembani
naurawat minua/ joiden lsiä
en minä olis pannut minun
laumaini coirain sekaan.

30:2 Ja mitäpä hyödyttäisi
minua heidän kättensä voima,
koska heidän nuoruutensa
tarmon on vienyt

30:2 Joiden voiman minä
tyhjänä pidin, jotka ei ijälli-
siksi tulleet;

30:2 Joiden woiman minä
tyhjänä pidin/ jotca ei ijäl-
lisixi tullet.

30:3 puute ja kova nälänhätä!
He kaluavat kuivaa maata, jo
ennestään autiota erämaata;

30:3 Ne jotka nälän ja tus-
kan tähden pakenivat
erinänsä korpeen, äsken
turmeltuneet ja köyhtyneet,

30:3 Ne cuin näljän ja tuscan
tähden pakenit erinäns cor-
peen/ äsken turmellut ja
köyhtynet.

30:4 he poimivat suolaheiniä
pensaiden ympäriltä, ja hei-
dän ruokanaan ovat kinsteri-
pensa juuret.

30:4 Jotka nukulaisia repi-
vät pensasten ympäri; ja ka-
tajan juuret olivat heidän
ruokansa:

30:4 Jotca nukulaisia reweit
pensasten ymbäri/ ja cata-
wan juuret olit heidän ruo-
cans.

30:5 Heidät karkoitetaan ih-
misten parista; heitä vastaan
nostetaan hälytys niinkuin
varasta vastaan.

30:5 He ajettiin ulos, ja huu-
dettiin heitä vastaan niin-
kuin varasta.

30:5 Ja cosca he nijtä re-
weit/ riemuidzit he sijtä nijn-
cuin waras.

30:6 Heidän on asuttava
kaameissa rotkoissa, maako-
loissa ja kallioluolissa.

30:6 He asuivat kauhiain
ojain tykönä maan luolissa ja
vuorten rotkoissa.

30:6 He asuit cauhiain ojain
tykönä/ maan luolisa ja
wuortein rotcoisa.

30:7 Pensaiden keskellä he
ulisevat, nokkospehkojen suo-
jaan he sulloutuvat -

30:7 Pensasten keskellä he
huusivat, ja ohdakkein se-
kaan he kokosivat itsensä,

30:7 Pensasten keskellä he
huusit/ ja ohdackein sekaan
he cocoisit heitäns.

30:8 nuo houkkioiden ja kunniattomain sikiöt, jotka on hosuttu maasta pois.	30:8 Turhain ja hyljättyin ihmisten lapset, jotka halvimmat olivat maan päällä.	30:8 Turhain ja hyljättyin ihmisten lapset/ cuin halwimmat olit maan päällä.
30:9 Heille minä olen nyt tullut pilkkalauluksi, olen heidän jutuksensa joutunut;	30:9 Ja nyt minä olen heidän lauluksensa tullut, ja minun täytyy heidän juttunansa olla.	30:9 Nyt minä olen heidän lauluixens tullut/ ja täyty heidän juttunans olla.
30:10 he inhoavat minua, väistyvät minusta kauas eivätkä häikäile sylkeä silmilleni.	30:10 He kauhistavat minua, ja erkanevat kauvas minusta; ja ei he häpee sylkeä minun kasvoilleni.	30:10 He cauhistuwat minua/ ja ercanewat cauwas minusta/ ja ei häpe sylke minun caswoilleni.
30:11 Sillä Jumala on höllentänyt jouseni janteen ja nöyryttänyt minut, eivätkä he enää suista julkeuttaan minun edessäni.	30:11 Sillä hän on minun köyteni päästänyt, ja on nöyryttänyt minun: He ovat suitset minun edestäni heittäneet pois.	30:11 Sillä hän on minun köyteni päästänyt/ ja on nöyryttänyt minun/ he owat ottanet suidzet minun suustani.
30:12 Oikealta puoleltani nousee tuo sikiöparvi; he lyövät jalat altani ja luovat turmateitänsä minua vastaan.	30:12 Oikialle puolelle nousivat nuorukaiset: He lykkäsivät pois minun jalkani, ja tekivät tien minua kohden, hukuttaaksensa minua.	30:12 Oikialle puolelle/ jolda minä wiherjoidzin/ asetit he idzens minua wastan ja lyckäisit pois minun jalkani/ ja teit tien minun päälleni/ hucuttaxens minua.
30:13 He hävittävät minun polkuni, ovat apuna minua tuhottaessa, vaikka itse ovat ilman auttajaa;	30:13 He ovat kukistaneet minun polkuni: se oli huokia heille minua wahingoittaa, ilman kenenkään avuta.	30:13 He owat cukistanet minun polcuni/ se oli huokia heille minua wahingoitta ilman kenengän awuta.
30:14 niinkuin leveästä muurinaukosta he tulevat, raunioiden alta he vyöryvät esiin.	30:14 He ovat tulleet sisälle niinkuin suurten rakoin lävitse, ja ovat sekaseuraisin karaneet sisälle.	30:14 He owat tullet sisälle nijncuin suurten racoin läpidize/ ja owat secaseuraisin carannet sisälle.
30:15 Kauhut ovat kääntyneet minua vastaan; niinkuin tuuli sinä pyyhkäiset pois minun arvonni, ja minun onneni katoaa niinkuin pilvi.	30:15 Pelko on kääntynyt minua vastaan, ja niinkuin tuuli vainonnut minun kunniaani, ja niinkuin pilvi, on minun autuuteni mennyt ohitse.	30:15 Pelco on käändynyt minua wastan/ ja nijncuin tuuli wainonnut minun cunniatani/ ja nijncuin juoxewa pilwi minun autuuttani.
30:16 Ja nyt minun sieluni vuotaa tyhjiin, kurjuuden päivät ovat saavuttaneet minut.	30:16 Mutta nyt kääntää minun sieluni itsensä minua vastaan, ja minun murhepäiväni ovat minun käsittäneet.	30:16 Mutta nyt caata minun sielun hänens minun päälleni/ ja minun murhepäiwäni owat minun käsittänet.
30:17 Yö kaivaa luut minun ruumiistani, ja kalvavat tuskanne eivät lepää.	30:17 Yöllä minun luuni lävistettiin kaikin paikoin lävitse, ja minun suoneni ei saa lepoa.	30:17 Yöllä minun luuni läwistettin caikin paicoin läpidize.
30:18 Kaikkivallan voimasta on minun verhoni muodotomaksi muuttunut; se kiristyy	30:18 Suuren voiman kautta minun vaatteeni muutetaan, ja hän on wyöttänyt minun niinkuin hameeni pään lävel-	30:18 Suuren woiman cautta minä monella muoto waatetan/ ja hän on wyöttänyt

ympärilleni niinkuin ihokkaani lä. pääntie.		minun nijncuin minun hameni pään läwellä.
30:19 Hän on heittänyt minut lokaan, ja minä olen tullut tomun ja tuhan kaltaiseksi.	30:19 Minä sotkutaan lokaan, ja verrataan tomuun ja tuhkaan.	30:19 Minä sotcutan locaan/ ja werratan tomuun ja tuhcaan.
30:20 Minä huudan sinua, mutta sinä et vastaa minulle; minä seison tässä, mutta sinä vain tuijotat minuun.	30:20 Jos minä hudan sinun tykö, niin et sinä vastaa minua: jos minä käyn edes, niin et sinä minusta tietävinäs ole.	30:20 Minä hudan sinun tygös/ nijn et sinä wasta minua/ käyn minä edes/ nijn et sinä minusta tietäwäns ole.
30:21 Sinä muutut tylyksi minulle, vainoat minua väkevällä kädelläsi.	30:21 Sinä olet muuttunut minulle hirmuiseksi, ja vainoot minua kätes voimalla.	30:21 Sinä olet muuttunut minulle hirmuisexi/ ja wainot minua kätes voimalla.
30:22 Sinä kohotat minut myrskytuuleen, kiidätät minut menemään ja annat minun menehtyä rajuilman pauhinas- sa.	30:22 Sinä nostat minun tuuleen, ja annat minun ajaa sen päällä, ja sulaat minun voimallisesti.	30:22 Sinä nostat minun tuuleen/ ja sulat minun woimalisest.
30:23 Niin, minä tiedän: sinä viet minua kohti kuolemaa, majaan, kunne kaikki elävä kokoontuu.	30:23 Sillä minä tiedän, ettäs annat minun kuolemaan, joka on se huone, joka kaikille eläville on asetettu.	30:23 Sillä minä tiedän ettäs annat minun cuolemaan/ joca on se huone/ cuin caikille eläwille on eteen asetettu.
30:24 Mutta eikö saisi hukkuessaan kättänsä ojentaa tahi onnettomuudessa apua huu- taa?	30:24 Ei hän kuitenkaan ojenna kättänsä luutarhaan, eikä he huuda kadotukses- tansa.	30:24 Ei hän cuitengan ojenja kättäns luutarhaan/ eikä huuda cadotuxestans.
30:25 Vai enkö minä itkenyt kovaosaisen kohtaloa, eikö sieluni säälinyt köyhää?	30:25 Minä itkin kovana aikana, ja minun sieluni armahti köyhää.	30:25 Minä itkin cowana aicana/ ja minun sielun armah- ti köyhä.
30:26 Niin, minä odotin onnea, mutta tuli onnettomuus; minä vartosin valoa, mutta tuli pimeys.	30:26 Minä odotin hyvää, ja paha tuli: minä odotin valkeutta, ja pimeys tuli.	30:26 Minä odotin hywä ja paha tuli/ minä odotin walkeutta/ ja pimeys tuli.
30:27 Sisukseni kuohuvat lakkaamatta, kurjuuden päivät ovat kohdanneet minut.	30:27 Minun sisällykseni kiehuvat lakkaamatta: Murheen aika on minun ennättänyt.	30:27 Minun sisällyxeni kiehuwat lackamata/ murhen aica on minun ennättänyt.
30:28 Minä käyn murheasussa, ilman päivänpaistetta; minä nousen ja huudan väkijoukossa.	30:28 Minä käyn mustettuna, ehkei aurinko minua ruskoittanut: minä nousen kansan seassa ja huudan.	30:28 Minä käyn mustettuna/ ehkei Auringo minua ruscoittanut.
30:29 Minusta on tullut aavikkosutten veli ja kamelikurkien kumppani.	30:29 Minä olen kärmetten veli, strutsilinnun poikain kumppani.	30:29 Minä nousen Canssan seas ja huudan/ minä olen kärmehten weli/ ja Strutzlinnun cumpani.
30:30 Minun nahkani on mustunut ja lähtee päältäni, ja	30:30 Minun nahkani minun päälläni on mustettunut, ja	30:30 Minun nahcan on mustettunut/ ja minun luuni owat

luuni ovat kuumuuden polttamat.	minun luuni ovat helteestä palaneet.	cuiwetut.
30:31 Niin muuttui kanteleeni soitto valitukseksi ja huiluni sävel itkun ääneksi."	30:31 Minun kanteleeni on muuttunut valitukseksi, ja minun huiluni itkuksi.	30:31 Minun candelen on muuttunut walituxexi/ ja minun huilun itcuxi.
Job 31 LUKU	31 LUKU	XXXI. Lucu
31:1 "Minä olen tehnyt liiton silmäini kanssa: kuinka voisin-kaan katsoa neitosen puoleen!	31:1 Minä olen tehnyt liiton silmäini kanssa, etten minä katsoisi neitseen päälle.	31:1 Mlnä olen tehnyt lijton silmäini cansa/ etten minä cadzois neidzen päälle.
31:2 Minkä osan antaisi silloin Jumala ylhäältä, minkä perintöosan Kaikkivaltias korkeudesta?	31:2 Mutta mitä Jumala ylhäältä antaa minulle osaksi ja Kaikkivaltias korkialta perinnöksi?	31:2 Mutta mitä Jumala ylhäldä anda minulle osaxi/ ja Caickiwaldias corkialda perin- nöxi.
31:3 Tuleehan väärälle turmio ja onnettomuus väärintekijöille.	31:3 Eikö väärän pitäisi näkemän senkaltaista vaivaisuutta, ja pahantekiän senkaltaista surkeutta kärsimän?	31:3 Eikö wäärä pidäis näkemän sencaltaista waiwaisutta/ ja pahantekiä sencaltaista surkeutta kärsimän?
31:4 Eikö hän näkisi minun teitäni ja laskisi kaikkia minun askeleitani?	31:4 Eikö hän näe minun teitäni ja lueskele kaikkia minun askeleitani?	31:4 Eikö hän näe minun teitäni/ ja lueskele caickia minun askelitäni?
31:5 Jos minä ikinä valheessa vaelsin, jos jalkani kiiruhti petokseen,	31:5 Olenko minä vaeltanut turhassa menossa, eli minun jalkani kiiruhtaneet petokseen?	31:5 Olengo minä waeldanut turhas menos/ eli minun jalcani kijruhtanet petoxeen?
31:6 punnitkoon minut Jumala oikealla vaa'alla, ja hän on huomaava minun nuhteettomuuteni.	31:6 Punnitkaan hän minua oikialla vaa'alla, niin Jumala ymmärtää minun vakuuteni.	31:6 Punnitcan hän minua oikialla waagalla/ nijn Jumala ymmärtä minun hywydeni.
31:7 Jos minun askeleeni poikkisivat tieltä ja minun sydämeni seurasi silmiäni tahi tahra tarttui minun käsiini,	31:7 Jos minun askeleeni ovat poikenneet tieltä, ja minun sydämeni seurannut silmiäni, ja jotakin riippunut minun käsissäni,	31:7 Ongö minun askeleni poikennet tiedä/ ja minun sydämen seurannut silmiäni/ ja jotakin rippunut minun käsissäni.
31:8 niin syököön toinen, mitä minä kylvän, ja minun vesani revittäköön juurinensa.	31:8 Niin minä kylväisin ja toinen söis, ja minun sikiäni hukkuis juurinensa.	31:8 Nijn minä kylwäisin ja toinen söis/ ja minun sikiäni huckuis juurinens.
31:9 Jos minun sydämeni hullaantui toisen vaimoon ja minä väijyin lähimmäiseni ovella,	31:9 Jos minun sydämeni on vietelty vaimon perään, ja olen väijynyt lähimmäiseni ovella,	31:9 Ongö minun sydämen wieteldy waimoilda/ ja olengo minä wäijynyt läihimmäiseni owella?
31:10 niin jauhakoon oma vaimoni vieraalle, ja halailkoot häntä muut;	31:10 Niin minun emäntäni häväistäkään muilta, ja muut maatkaan hänen;	31:10 Nijn minun emändän häwäistäkän muilda/ ja muut maatcan hänen:
31:11 sillä se olisi ollut ilkityö	31:11 Sillä se on häpiä ja	31:11 Sillä se on häpiä ja

ja raskaasti rangaistava rikos, 31:12 tuli, joka kuluttaisi ma- nalaan saakka ja hävittäisi kaiken saatuni.	paha työ tuomarien edessä; 31:12 Sillä se olis tuli joka polttais kadotukseen, ja kai- ken minun saatuni peräti hukuttais.	paha työ Duomaritten edes. 31:12 Sillä se on tuli kuin poltta cadotukseen/ ja caiken minun saatuni peräti hucutta.
31:13 Jos minä pidin halpana palvelijani ja palvelijattareni oikeuden, kun heillä oli riita minun kanssani,	31:13 Jos olen katsonut ylön palveliani eli palkkapiikani oikeuden, riidellessänsä mi- nun kanssani,	31:13 Olengo minä cadzonut ylön palcolliseni oikeuden/ rijdellesäns minun cansani.
31:14 niin mitä minä tekisin, jos Jumala nousisi, ja mitä vastaisin hänelle, jos hän kä- visi tutkimaan?	31:14 Mitä minä sitte tekisin kuin Jumala nousee? eli mi- tä minä vastaisin häntä, kuin hän kostaa?	31:14 Mitä minä Jumalan nostua teen? eli mitä minä wastian/ cosca hän costa?
31:15 Eikö sama, joka äidin kohdussa loi minut, luonut häntäkin, eikö sama meitä äidin sydämen alla valmistanut?	31:15 Eikö hän ole tehnyt häntä, joka minunkin äitini kohdussa teki? ja on meidät molemmat kohdussa valmis- tanut.	31:15 Eikö hän ole tehnyt händä/ joca minungin äitini cohduis teki? ja on meidän molemmat cohduis walmista- nut.
31:16 Olenko minä kieltänyt vaivaisilta heidän toivomuk- sensa ja saattanut lesken silmät sammumaan?	31:16 Olenko minä kieltänyt tarvitsevaisilta, mitä he mi- nulda ovat pyytäneet, ja an- tanut leskein silmät heikoksi tulla?	31:16 Olengo minä kieldänyt tarwidzewaisilda/ mitä he mi- nulda owat pyytänet? ja an- danut leskein silmät heicoxi tulla.
31:17 Olenko syönyt leipäpa- lani yksinäni, orvonkin saa- matta syödä siitä?	31:17 Olenko minä syönyt palani yksinäni, ettei orpo ole myös siitä syönyt?	31:17 Olengo minä syönyt palani yxinäni/ ettei orwoi ole myös sijtä syönyt?
31:18 En, vaan nuoruudestani saakka minä kasvatin häntä niinkuin oma isä ja äitini kohdusta asti minä holhosin häntä.	31:18 Sillä nuoruudestani olen minä ollut niinkuin isä, ja hamasta äitini kohdusta olen minä mielelläni holhon- nut.	31:18 Sillä minun nuorudes- tani olen minä ollut nijncuin Isä/ ja hamast äitini cohduis olen minä mielelläni lohdudda- nut.
31:19 Jos minä näin meneh- tyväisen vaatteetonna ja köy- hän verhoa vailla,	31:19 Jos minä olen nähnyt jonkun hukkuwan, ettei hä- nellä ollut vaatetta, ja salli- nut käydä köyhän peittämät- tä;	31:19 Olengo minä nähnyt jongun huckuwan/ ettei hä- nellä ollut vaatetta/ ja salli- nut käydä köyhän peittämät- tä?
31:20 jos hänen lanteensa eivät minua siunanneet eikä hän saanut lämmitellä minun karitsaini villoilla,	31:20 Jos ei hänen lanteensa ole siunannut minua, kuin hän minun lammasnahoilla- ni lämmitettiin;	31:20 Eikö hänen suolens ole siunannut minua/ cosca hän minun lammasnahgoillani lämmitettin.
31:21 jos minä puin nyrkkiä orvolle, kun näin puoltani pi- dettävän portissa,	31:21 Jos olen nostanut kä- teni orpoja vastaan, ehkä minä näin minun voimallise- na porteissa olevan;	31:21 Olengo minä nostanut käteni orwoja wastian/ ehkä minä näin minuni woimallisna porteisa olewan.
31:22 niin irtautukoon olka- pääni hartiastani, ja murtu-	31:22 Niin kaatukoon minun hartiani lapaluiltani, ja mi- nun käsivarteni särkyköön	31:22 Nijn caatucon minun hartiani lapaluildani/ ja minun

koon käsivarteni sijoiltansa.	luinensa.	käsiwarten särkykön luinens.
31:23 Sillä silloin olisi minun peljättävä turmiota Jumalalta, enkä kestäisi hänen valtasuurutensa edessä.	31:23 Sillä Jumalan rangaistus on minulle vavistukseksi, ja en taida hänen korkeutensa välttää.	31:23 Sillä minä pelkäisin Jumalata/ nijncuin onnettomutta päälleni/ ja en woinut hänen cuormans canda.
31:24 Jos minä panin uskallukseni kultaan ja sanoin hienolle kullalle: 'Sinä olet minun turvani',	31:24 Olenko minä asettanut kullan turvakseni? ja sanonut puhtaalle kullalle: sinä olet minun uskallukseni?	31:24 Olengo minä asettanut cullan turwaxeni? ja sanonut cularouckiolle: sinä olet minun uscalluxen.
31:25 jos iloitsin siitä, että rikkauteni oli suuri ja että käteni oli saanut paljon hankituksi,	31:25 Olenko minä iloinnut tavarani paljoudesta, ja että käteni paljon riistaa koonneet ovat?	31:25 Olengo minä iloinnut minun tavarani paljoudesta/ ja että minun käteni paljon riista coonnet owat?
31:26 jos katsellessani aurinkoa, kuinka se loisti, ja kuuta, joka ylhänä vaelsi,	31:26 Olenko minä katsonut valkeutta, koska se kirkaasti paisti, ja kuuta, koska se täydellinen oli?	31:26 Olengo minä cadzonut walkeutta/ cosca se kirckast paisti/ ja Cuuta/ cosca se täydellinen oli?
31:27 sydämeni antautui sala vieteltäväksi ja käteni niille suudelmia heitti,	31:27 Onko minun sydämeni salaa minua vieteltyt, suuta antamaan kädelleni?	31:27 Ongo minun sydämen sala wieteltyt suuta andaman käteni?
31:28 niin olisi sekin raskaasti rangaistava rikos, sillä minä olisin kieltänyt korkeuden Jumalan.	31:28 Joka myös väärä on tuomarien edessä; sillä niin olisin minä kieltänyt Jumalan ylhäältä.	31:28 Joca myös wäärä on Duomarein edes: sillä nijn olisin minä kieldänyt Jumalan ylhäldä.
31:29 Olenko iloinnut vihamieheni vahingosta, riemusta hykähtänyt, kun häntä onnettomuus kohtasi?	31:29 Olenko minä iloinnut viholliseni vastoinkäymisestä? taikka riemuinnut, että onnettomuus tuli hänen päällensä?	31:29 Olengo minä iloinnut wiholiseni wastoinkäymisestä/ taicka riemuinnut/ että onnettomus tuli hänen päällens?
31:30 En ole sallinut suuni syntiä tehdä, kiroten vaatia hänen henkeänsä.	31:30 Sillä en minä antanut minun suuni syntiä tehdä, sadatellakseni hänen sieluansa.	31:30 Sillä en minä andanut minun suuni syndiä tehdä/ sadatellaxeni hänen sieluans.
31:31 Eikö täydy minun talonväkeni myöntää, että kukin on saanut lihaa yllin kyllin?	31:31 Eivätkö miehet, jotka minun majassani ovat, sanoisi: jospa emme hänen lihastansa ravittaisi?	31:31 Eiköstä miehet/ cuin minun majasani owat/ sanois: josca emme hänen lihastans rawitais?
31:32 Muukalaisen ei tarvinnut yötä ulkona viettää; minä pidin oveni auki tielle päin.	31:32 Muukalaisen ei pitänyt yötä ulkona oleman; vaan vaellusväelle avasin minä oveni.	31:32 Muucalaisen ei pitänyt ulcona oleman/ waan waeluswäelle awaisin minä oweni.
31:33 Olenko ihmisten tavoin peitellyt rikkomuksiani, kätkenyt poveeni pahat tekoni,	31:33 Olenko minä niinkuin ihminen peittänyt minun pahuuteni, salatakseni minun vääräyttäni?	31:33 Olengo minä nijncuin ihminen peittänyt minun pahudeni/ salataxeni minun wääräyttäni?
31:34 säikkyen suurta joukkoa ja kaiken heimon ylen-	31:34 Olenko minä hämmästyntynyt suurta joukkoa? eli olenko minä sukulaisteni	31:34 Olengo minä hämmästyntynyt suurta joucko/ eli olen-

katsetta peljäten, niin että pysyisin hiljaa, ovestani ulkonematta?

31:35 Oi, jospa joku kuuntelisi minua! Katso, tuossa on puumerkkini! Kaikkivaltias vastatkoon minulle! Jospa saisin riitapuoleni kirjoittamaan syytekirjan!

31:36 Totisesti, olkapäälläni sitä kantaisin, sitoisin sen päähäni seppeleeksi.

31:37 Tekisin hänelle tilin kaikista askeleistani ja astuisin hänen eteensä niinkuin ruhtinas.

31:38 Jos peltoni huusi minua vastaan ja sen vaot kaikki itkivät,

31:39 jos kulutin sen voiman maksamatta ja saatoin sen haltijat huokaamaan,

31:40 niin kasvakoon nisun sijasta orjantappuroita ja ohran sijasta rikkaruohoa." Tähän päättyvät Jobin puheet.

Job 32 LUKU

32:1 Kun nuo kolme miestä eivät enää vastanneet Jobille, koska hän oli omissa silmissään vanhurskas,

32:2 vihastui buusilainen Elihu, Baarakelin poika, joka oli Raamin sukua; Jobiin hän vihastui, koska tämä piti itseään Jumalaa vanhurskaampana,

32:3 ja tämän kolmeen ystävänsä hän vihastui, koska he eivät keksineet vastausta, jolla olisivat osoittaneet Jobin olevan väärässä.

ylönkatsetta peljännyt? ollut ääneti, ja en mennyt ovesta ulos?

31:35 Kuka antais minulle kuultelian, että Kaikkivaltias kuulis minun pyyntöni, että joku kirjoittais kirjan minun asiastani;

31:36 Niin minä ottaisin sen hartioilleni, ja sitoisin ympärilleni niinkuin kruunun.

31:37 Minä ilmoittaisin hänelle minun askeleini luvun, ja niinkuin ruhtinas kantaisin sen edes.

31:38 Jos minun maani huutais minua vastaan, ja sen vaot kaikki ynnä itkisivät;

31:39 Jos minä olen sen hoidelman maksamatta syönyt, ja tehnyt peltomiesten elämän työlääksi;

31:40 Niin kasvakoon minulle nisuiista orjantappuria ja ohrista pahoja ruohoja. Jobin sanat loppuvat.

32 LUKU

32:1 Niin ne kolme miestä lakkasivat vastaamasta Jobia, että hän piti itsensä hurskaana.

32:2 Mutta Elihu Barakelin poika Busista, Ramin sukukunnasta, vihastui Jobin päälle, että hän piti sielunsa hurskaampana Jumalaa,

32:3 Ja närkästyivät kolmen ystävänsä päälle, ettei he mitään vastausta löytäneet, ja kuitenkin tuomitsivat Jobin.

go minä suculaisteni ylönkad-zetta peljästynt? Minä olin äneti/ ja en mennyt owesta ulos.

31:35 Cuca andais minulle cuuldelian/ että Caickiwaldias cuulis minun pyytöni? että joku kirjoitais kirjan minun asiastani.

31:36 Nijn minä ottaisin sen hartioilleni/ ja sidoisin ympärilleni nijncuin Cruunun.

31:37 Minä ilmoitaisin hänelle minun askelitteni lugun/ ja nijncuin Ruhtinas candaisin sen edes.

31:38 Jos minun maan huudais minua wastan/ ja sen wagot caicki ynnä itkisit.

31:39 Olengo minä sen hoidelman maxamata syönyt/ ja tehnyt peldomiesten elämän työläxi.

31:40 Nijn caswacoon minulle nisuiista ohdacket/ ja ohrista orjantappurat. Hiobin sanat loppuwat.

XXXII. Lucu

32:1 Nlin ne colme miestä lackaisit wastamast Hiobi/ että hän piti idzens hurscana.

32:2 Mutta Elihu BarachElin poica Busist/ Rhamin sucucunnast/ wihastui Hiobin päälle/ että hän piti sielunsa hurscambana Jumalata.

32:3 Ja närkästyivät colmen ystäwäns päälle/ ettei he mitään wastausta löytänet/ ja cui-tengin duomidzit Hiobin.

32:4 Elihu oli odottanut vuoroa puhuakseen Jobille, koska toiset olivat iältään häntä vanhemmat.

32:5 Mutta kun Elihu näki, ettei noilla kolmella miehellä enää ollut sanaa suussa vastaukseksi, vihastui hän.

32:6 Niin buusilainen Elihu, Baarakelin poika, lausui ja sanoi: "Nuori minä olen iältäni, ja te olette vanhat; sentähden minä arkailin ja pelkäsin ilmoittaa tietoa teille.

32:7 Minä ajattelin: 'Puhukoon ikä, ja vuosien paljous julistakoon viisautta.'

32:8 Mutta onhan ihmisissä henki, ja Kaikkivaltiaan henki antaa heille ymmärrystä.

32:9 Eivät iäkkäät ole viisaimmat, eivätkä vanhukset yksin ymmärrä, mikä on oikein.

32:10 Sentähden minä sanon: Kuule minua; minäkin ilmoitan, mitä tiedän.

32:11 Katso, minä olen odottanut, mitä teillä olisi sanomista, olen kuunnellut teidän taitavia puheitanne, kunnes olisitte löytäneet osuvat sanat.

32:12 Niin, minä tarkkasin teitä; mutta katso, ei kukaan ole Jobin sanoja kumonnut, ei kukaan teistä voinut vastata hänen puheisiinsa.

32:13 Älkää sanoko: 'Meitä vastassa on ilmetty viisaus, vain Jumala voi hänet torjua, ei ihminen.'

32:14 Minua vastaan hän ei ole todisteita tuonut, enkä

32:4 Sillä Elihu odotti niinkauvan kuin he puhuivat Jobin kanssa, että he olivat vanhemmat häntä.

32:5 Kuin Elihu näki, ettei vastausta ollut kolmen miehen suussa, vihastui hän.

32:6 Ja näin vastasi Elihu Barakelin poika Busista ja sanoi: minä olen nuori, ja te olette vanhat, sentähden minä häpesin ja pelkäsin osoittaa teille minun taitoani.

32:7 Minä ajattelin: puhukaan vuodet, ja vanhuus osoittakoon taitonsa.

32:8 Mutta henki on ihmisessä; ja Kaikkivaltiaan henki tekee hänen ymmärtäväiseksi.

32:9 Suuret ei ole taitavimmat, eikä vanhat ymmärrä, mikä oikeus on.

32:10 Sentähden minäkin puhun. Kuulkaat minua: minäkin osoitan tietoni.

32:11 Katso, minä olen odottanut teidän puhuisanne, minä olen ottanut teidän ymmärryksestänne vaarin, siihenasti että te olisitte osanneet oikeuden.

32:12 Ja minä olen ottanut teistä vaarin; ja katso, ei ole yksikään teistä Jobia nuhdellen voittanut, eli hänen sanaansa vastata taitanut.

32:13 Ettette sanoisi: me olemme löytäneet taidon; että Jumala on hänen hyljännyt, ja ei yksikään muu.

32:14 Sillä ei hän ole minua vastaan puhunut, enkä minä vastaa häntä niinkuin te pu-

32:4 Sillä Elihu odotti niinkauvan kuin he puhuit Hiobin cansa/ että he olit vanhemmat händä.

32:5 Cosca hän näki/ ettei vastausta ollut colmen miehen suusa/ wihastui hän:

32:6 Ja näin wastais Elihu BarachElin poica Busist/ ja sanoi:

32:7 Mlnä olen nuori/ ja te oletta wanhat/ sentähden minä häpeisin/ ja pelkäisin osotta minun taitoani.

32:8 Minä ajattelin: puhucan wuodet/ ja wanhus osottacon taitons:

32:9 Mutta hengi on ihmises/ ja Caickiwaldian hengi teke hänen ymmärtäwäisexi.

Suuret ei ole taitawimmat/ eikä wanhat ymmärrä mikä oikeus on.

32:10 Sentähden minä myös puhun/ cuulcat/ minä osotan minun tietoni.

32:11 Cadzo/ minä olen odottanut teidän puhuisan/ minä olen ottanut teidän ymmärrykestän waarin/ siihenasti että te oletta osannet oikeuden.

32:12 Ja minä olen ottanut teistä waarin/ ja cadzo/ ei ole yxikän teistä Hiobi nuhdellut/ eli hänen sanans wastata tainnut.

32:13 Mitämax te sanotte: me olemma löynnet taidon/ että Jumala on hänen hyljännyt/ ja ei yxikän muu.

32:14 En minä siihen tydy/ engä wasta händä/ nijncuin

käy hänelle vastaamaan teidän puheillanne.	huitte.	te puhuitte.
32:15 He ovat kauhistuneet, eivät enää vastaa; sanat puuttuvat heiltä.	32:15 He pelkäävät, ja ei taida silleen mitään vastata, eikä mitään puhua.	32:15 He pelkävät ja ei taida silleen mitään vastata/ eikä mitään puhua.
32:16 Odottaisinko minä, kun he eivät puhu, kun he siinä seisovat enää vastaamatta?	32:16 Että minä olen odottanut, ja ei he taida mitään puhua; vaan he vaikenivat, ja ei enää vastaa mitään.	32:16 Että minä olen odottanut/ ja ei he taida mitään puhua (sillä he waickenit ja ei wasta mitän).
32:17 Vastanpa minäkin osaltani, minäkin ilmoitan, mitä tiedän.	32:17 Niin minä vastaan kuitenkin osani, ja osoitan tietoni.	32:17 Minä wastan cuitengin osani/ ja osotan minun tietoni.
32:18 Sillä minä olen sanoja täynnä, henki rinnassani ahdistaa minua.	32:18 Sillä minä olen niin täynnä sanoja, että minun henkeni ahdistaa minun vatsaani.	32:18 Sillä minä olen nijn täynnä sanoja/ että minun hengen ahdistaa minun wadzani.
32:19 Katso, minun rintani on kuin viini, jolle ei reikää avata, se on pakahtumaisillaan niinkuin nuorella viinillä täydet leilit.	32:19 Katso, minun vatsani on niinkuin viina, jonka henki ei avattu ole, joka uudet leilit särkee.	32:19 Cadzo/ minun wadzan on nijncuin wijna ilman hengeä/ joca udet leilit särkee.
32:20 Tahdon puhua, saadakseni helpotusta, avata huuleni ja vastata.	32:20 Minun täytyy puhua, että minä saisin henkeni vettä: minun täytyy avata huuleni ja vastata.	32:20 Minun täytyy puhua/ että minä saisin hengeni wettä/ minun täytyy avata huuleni ja wastata.
32:21 En pidä kenenkään puolta enkä ketään ihmistä imartele.	32:21 En minä muotoa katso, enkä ihmisen mielen perään puhu.	32:21 En minä muoto cadzo/ engä ihmisen mielen perän puhu.
32:22 Sillä en osaa imarrella; silloin Luojani ottaisi minut kohta pois."	32:22 Sillä en minä tiedä (jos minä niin teen), että minun Luojani tempaa äkisti minun pois.	32:22 Sillä en minä tiedä (jos minä nijn teen) että minun luojan temma äkisti minun pois.

Job 33 LUKU

33:1 "Mutta kuule nyt, Job, minun puhettani, ja ota korviisi kaikki minun sanani.
33:2 Katso, minä olen avanut suuni, kieleni puhuu suulakeni alla.
33:3 Vilpittömästä sydäimestä lähtevät sanani; mitä tietävät, sen huuleni suoraan sanovat.
33:4 Jumalan henki on minun luonut, ja Kaikkivaltiaan hen-

33 LUKU

33:1 Kuule siis, Job, minun puhettani, ja ota vaarikasta sanoistani!
33:2 Katso, minä avaan suuni, ja kieleni puhuu minun suussani.
33:3 Minun sydämeni puhuu oikeuden, ja minun huuleni sanoo puhtaan ymmärryksen.
33:4 Jumalan henki on tehnyt minun, ja Kaikkivaltiaan

XXXIII. Lucu

33:1 CUule siis Hiob minun puhettani/ ja ota waarikasta minun sanoistani.
33:2 Cadzo/ minä awan minun suuni/ ja minun kielen puhu minun suusani.
33:3 Minun sydämen puhuu oikeuden/ ja minun huuleni sano puhtaan ymmärryksen.
33:4 Jumalan hengi on tehnyt minun/ ja Caickiwaldian hengi

käys elävöittää minut.	henki on minulle antanut elämän.	on minulle andanut elämän.
33:5 Vastaa minulle, jos taidat; varustaudu minua vastaan, nouse taisteluun.	33:5 Jos taidat, niin vastaa minua; valmista itses, ja tule minun eteeni.	33:5 Jos taidat nijn wasta minua/ ja tule minun eteeni.
33:6 Katso, Jumalan edessä minä olen samanlainen kuin sinä: hyppysellinen savea olen minäkin.	33:6 Katso, minä olen Jumalan oma niinkuin sinäkin, ja savesta olen minä myös tehty.	33:6 Cadzo/ minä olen Jumalan oma nijncuin sinäkin/ ja sawesta olen minä myös tehty.
33:7 Katso, ei käy minusta kauhu, joka sinut peljästyttää, eikä minun painoni ole ras-kaana ylläsi.	33:7 Katso, ei sinun tarvitse hämmästyä minua, ja minun käteni ei ole sinulle raskas.	33:7 Ei sinun tarwita hämmästyminä minua/ ja minun käten ei ole sinulle rascas.
33:8 Mutta sinä olet sanonut korvieni kuullen, minä olen kuullut sinun sanojesi äänen:	33:8 Sinä olet puhunut minun korvaini kuullen: sinun ääntäs täytyy minun kuulla:	33:8 Slnä olet puhunut minun corwaini cuulden/ sinun ändäs täyty minun cuulla.
33:9 'Puhdas minä olen, rikoksesta vapaa; olen viaton, eikä minussa ole vääryyttä.	33:9 Minä olen puhdas ja ilman laitosta, viatoin ja synnitöin.	33:9 Minä olen puhdas ja ilman laitosta/ wiatoin ja synnitöin.
33:10 Katso, hän keksii vihan syitä minua vastaan, hän pitää minua vihollisenansa;	33:10 Katso, hän on löytänyt syyn minua vastaan, sentähden pitää hän minun vihollisenansa.	33:10 Cadzo/ hän on löynnyt syyn minua wastan/ sentähden pitä hän minun wihollisnans.
33:11 hän panee minun jalkani jalkapuuhun, vartioitsee kaikkia minun polkujani.'	33:11 Hän on pannut minun jalkani jalkapuuhun, ja kätkenyt minun tieni.	33:11 Hän on pannut minun jalcani jalcapuuhun/ ja kätkenyt caicki minun tieni.
33:12 Katso, siinä et ole oikeassa - niin minä vastaan sinulle - sillä Jumala on suurempi kuin ihminen.	33:12 Katso, juuri siitä minä päätän, ettes ole hurskas; sillä Jumala on suurempi kuin yksikään ihminen.	33:12 Cadzo/ juuri sijtä minä suljen/ ettes ole hurscas: sillä Jumala on suurembi cuin yxikän ihminen.
33:13 Miksi olet riidellyt häntä vastaan, jos hän ei vastaa kaikkiin ihmisen sanoihin?	33:13 Miksis riitelet hänen kanssansa, ettei hän tee sinulle lukua kaikista töistänsä?	33:13 Mixis rijtelet hänen cansans/ ettei hän tee sinulle lucua caikista hänen töistäns.
33:14 Sillä Jumala puhuu tavalla ja puhuu toisella; sitä vain ei huomata.	33:14 Jos Jumala vihdoin jotakin käskee, ei hän sitä jälistä ajattele.	33:14 Jos Jumala wihdoin jotakin käske/ ei hän sitä jälist ajattele.
33:15 Unessa, öisessä näyssä, kun raskas uni valtaa ihmiset ja he nukkuvat vuoteilansa,	33:15 Uninäössä yöllä, kuin uni tulee ihmisten päälle, kuin he makaavat vuoteessa,	33:15 Unesa yöllä/ cosca uni tule ihmisen päälle/ cosca he macawat vuotesa/
33:16 silloin hän avaa ihmisten korvat ja sinetillä vahvistaa heidän saamansa kurituksen,	33:16 Silloin hän ilmoittaa ihmisten korviin, ja vahvistaa sen heidän nuhtelemisellansa,	33:16 Awaja hän ihmisen corwat/ peljättä ja nuhteleheitä.
33:17 kääntääkseen ihmisen	33:17 Kääntääksensä ihmis-	33:17 Kääntäxens ihmistä ai-

pois pahasta teosta ja varjellakseen miestä ylpeydestä,	tä aivoituksestansa, ja varjellaksensa ylpeydestä.	woituxestans/ ja warjellaxens ylpeydest.
33:18 säästääkseen hänen sielunsa haudasta ja hänen henkensä syöksymästä peitisiin.	33:18 Hän säästää hänen sieluansa turmeluksesta, ja hänen elämäänsä, ettei se miekkaan lankeaisi.	33:18 Hän säästä hänen sieluans cadotuxest/ ja hänen elämätäns/ ettei se mieckan langeis.
33:19 Myös kuritetaan häntä tuskalla vuoteessansa, kun hänen luissaan on lakkaamaton kapina,	33:19 Ja kurittaa häntä kivulla vuoteessansa, ja kaikki hänen luunsa väkevällä kivulla,	33:19 Ja curitta händä kiwulla vuotesans/ ja wäkevästi caicki hänen luuns.
33:20 ja hänen henkensä inhoaa leipää ja hänen sielunsa herkkuruokaa.	33:20 Ja niin toimittaa hänen kauhistumaan ruokaa, ja hänen mielensä kyylyttämään ravintoa;	33:20 Ja nijn toimitta hänen cauhistuman ruoca/ ja hänen mielens kyylyttämän.
33:21 Hänen lihansa kuihtuu näkymättömiin, ja hänen luunsa, ennen näkymättömät, paljastuvat.	33:21 Että hänen lihansa surkastuu, niin ettei sitä nähdä, ja hänen luunsa särkyvät, niin ettei niitä mielellä katsella;	33:21 Hänen lihans surcastu/ nijn ettei sitä nähdä/ ja hänen luuns särkyvät nijn ettei nijtä mielellä cadzella.
33:22 Näin lähenee hänen sielunsa hautaa ja hänen henkensä kuolonvaltoja.	33:22 Että hänen sielunsa lähenee turmelusta, ja hänen elämänsä kuolemaa.	33:22 Että hänen sieluns lähene turmelusta/ ja hänen elämäns cuolemata.
33:23 Jos silloin on hänen puolellansa enkeli, välittäjä, yksi tuhansista, todistamassa ihmisen puolesta hänen vilpittömyyttään,	33:23 Kuin siis hänen tykönsä tulee enkeli, välimies, joka ainoa on enempi tuhansia, ilmoittamaan sille ihmiselle vanhurskauttansa,	33:23 Jos yxi Engeli tuhanesta tulis ilmoittaman ihmiselle Jumalan wanhurscautta.
33:24 niin Jumala armahtaa häntä ja sanoo: 'Vapauta hänet, ettei hän mene hautaan; minä olen saanut lunastusmaksun.'	33:24 Ja armahtaa häntä, ja sanoo: pelasta häntä menemästä alas turmelukseen; sillä minä olen löytänyt sovinnon;	33:24 Nijn hän armahdais händä/ ja sanois: hän pelastetan menemästä alas turmelukseen: sillä minä olen löynnyt sowinnon.
33:25 Silloin hänen ruumiinsa taas uhkuu nuoruuden voimaa, hän palajaa takaisin nuoruutensa päiviin.	33:25 Niin hänen lihansa tuorehtii enemmän kuin lapsuudessa ja tulee taas niin kuin nuoruutensa aikana.	33:25 Hänen lihans tuorehticon jällens/ ja tulcon taas nuorexi paremmin cuin ennen.
33:26 Hän rukoilee Jumalaa, ja Jumala mielistyy häneen ja antaa hänen riemuiten katsella hänen kasvojaan; niin hän palauttaa ihmiselle hänen vanhurskautensa.	33:26 Hän rukoilee Jumalaa, joka hänelle osoittaa armon: hän antaa kasvonsa nähdä ilolla, ja maksaa ihmiselle hänen vanhurskautensa.	33:26 Hän rucoile Jumalata/ joca hänelle osotta armon/ hän anda caswons nähdä ilolla/ ja maxa ihmiselle hänen hurscaudens.
33:27 Hänpä nyt laulaa muille ihmisille ja sanoo: 'Minä olin tehnyt syntiä ja vääristänyt oikean, mutta ei sitä kostettu minulle;	33:27 Hän tunnustaa ihmiselle ja sanoo: minä olen syntiä tehnyt ja oikeuden väändänyt; vaan ei se minua auttanut.	33:27 Hän tunnusta ihmiselle/ ja sano: minä olen syndiä tehnyt ja oikeuden wäändänyt/ waan ei se minua auttanut.

33:28 hän pelasti minun sieluni joutumasta hautaan, ja minun henkeni saa iloiten katsella valkeutta.'

33:29 Katso, kaiken tämän tekee Jumala kahdesti ja kolmastikin ihmiselle,

33:30 palauttaakseen hänen sielunsa haudasta ja antaakseen elämän valkeuden hänelle loistaa.

33:31 Tarkkaa, Job, kuule minua; vaikene ja anna minun puhua.

33:32 Mutta jos sinulla on, mitä sanoa, niin vastaa minulle; puhu, sillä mielelläni soisin sinun olevan oikeassa.

33:33 Ellei, niin kuule minua; vaikene, niin minä opetan sinulle viisautta."

Job 34 LUKU

34:1 Ja Elihu lausui ja sanoi:

34:2 "Kuulkaa, te viisaat, minun sanojani, ja kuunnelkaa minua, te tietomiehet.

34:3 Sillä korva koettelee sanat, ja suulaki maistaa ruuan maun.

34:4 Tutkikaamme, mikä oikein on, koettakaamme yhdessä ymmärtää, mikä hyvä on.

34:5 Sillä Job on sanonut: 'Olen oikeassa, mutta Jumala on ottanut minulta oikeuteni.

34:6 Vaikka minun puolellani on oikeus, pitäisi minun valhetella; kuolettava nuoli on minuun sattunut, vaikka olen rikoksesta vapaa.'

34:7 Kuka mies on sellainen

33:28 Hän pelasti minun sieluni, ettei se tulisi turmelukseen, vaan että minun elämäni näkis valkeuden.

33:29 Katso, nämät kaikki tekee Jumala itsekullekin kolme kertaa,

33:30 Tuodaksensa heidän sielunsa jälleen turmeluksesta ja valaistaksensa elävien valkeudella.

33:31 Job, ota tästä vaari ja kuule, ole myös ääneti, että minä puhuisin!

33:32 Mutta jos sinulla on jotakin puhumista, niin vastaa minua. Puhu! sillä minä tahdon, että olisit vanhurskas.

33:33 Jos ei, niin kuule sinä minua, ja ole ääneti; minä opetan sinulle taidon.

34 LUKU

34:1 Ja Elihu vielä sanoi:

34:2 Te taitavat, kuulkaat minun puhettani, ja te ymmärtäväiset, ottakaat korviinne.

34:3 Sillä korva koettelee puheen, ja suu maistaa ruuan.

34:4 Valitkaamme meillemme oikeus, tietääksemme keskenämme, mikä hyvä on.

34:5 Sillä Job on sanonut: minä olen hurskas, ja Jumala on kieltänyt minulta oikeuteni.

34:6 Minun täytyy valhetella, ehkä minulla vielä oikeus olis: minä vaivataan ilman ansiota minun nuoliltani.

34:7 Kuka on Jobin vertai-

33:28 Hän on kirjottanut minun sieluni/ ettei se tulisi turmelukseen/ vaan että minun elämän näkis walkeuden.

33:29 Cadzo/ nämät caicki teke Jumala idzecullengin cahdest eli colmast.

33:30 Tuodaxens heidän sieluns jällens turmeluxesta/ ja walaistaxens eläwitten walkeudella.

33:31 Hiob ota tästä waari ja cuule/ ole myös äneti että minä puhuisin.

33:32 Mutta jos sinulla on jotakin puhumista/ nijn wasta minua. Sanos: oleckos wanhurscas?

minä mielelläni cuulisin/ jos et sinä oleckan/ nijn cuule minua ja ole äneti/ minä opetan sinulle taidon.

XXXIV. Lucu

34:1 JA Elihu vielä sanoi:

34:2 Te taitawat cuulcat minun puhettani/ ja te ymmärtäväiset ottacat corwijn:

34:3 Sillä corwa coettele puhen/ ja suu maista ruan.

34:4 Pyytäkämme duomio/ tietäxem keskenäm mikä hyvä on.

34:5 Sillä Hiob on sanonut: minä olen hurscas/ ja Jumala on kieldänyt minulda minun oikeudeni.

34:6 Minun täyty walhetella/ ehkä minulla vielä oikeus olis/ minä waiwatan ilman ansiota minun nuolildani.

34:7 Cuca on Hiobin wertai-

kuin Job, joka juo jumalanpilkkaa niinkuin vettä,	nen, joka irvistystä juo niinkuin vettä,	nen/ joca irwitöstä juo niincuin wettä.
34:8 joka yhtyy väärintekijäin seuraan ja vaeltaa jumalattomien miesten parissa?	34:8 Ja käy pahantekiäin kanssa tiellä, niin että vaeltaa jumalattomien kanssa?	34:8 Ja käy pahantekijitten cansa tiellä/ niijn että hän waelda jumalattomien cansa?
34:9 Sillä hän sanoo: 'Ei hyödy mies siitä, että elää Jumalalle mieliksi.'	34:9 Sillä hän on sanonut: Ei se auta ihmistä, että hän pyytää Jumalalle kelvata.	34:9 Sillä hän on sanonut: ehkä jocu olis hurscas/ niijn ei se cuitengan Jumalalle mitän kelpa/
34:10 Sentähden kuulkaa minua, te ymmärtäväiset miehet: Pois se! Ei Jumalassa ole jumalattomuutta eikä Kaikkivaltiaassa vääryyttä.	34:10 Sentähden, te toimelliset, kuulkaat minua. Pois se, että Jumala olis jumalatoimien ja Kaikkivaltias väärä.	34:10 Pois se että Jumala olis jumalatoimien/ ja Caickiwaldias väärä.
34:11 Vaan hän kostaa ihmiselle hänen tekonsa ja maksaa miehelle hänen vaelluksensa mukaan.	34:11 Sillä hän antaa itsellekin ihmiselle ansionsa jälkeen, ja maksaa tiensä jälkeen.	34:11 Waan hän anda idze-cullengin ihmiselle ansions jälkeen/ ja maxa työns jälkeen.
34:12 Totisesti, Jumala ei tee väärin, Kaikkivaltias ei vääristä oikeutta.	34:12 Ilman epäilemättä, ei Jumala tuomitse ketään väärillä, eikä Kaikkivaltias käännä oikeutta.	34:12 Ilman epäilemättä/ ei Jumala duomidze ketän väärillä/ eikä Caickiwaldias käännä oikeutta.
34:13 Kuka on pannut hänet vallitsemaan maata, ja kuka on perustanut koko maanpiirin?	34:13 Kuka on asettanut ne mitkä maan päällä ovat, ja kuka on pannut koko maanpiirin?	34:13 Cuca on asettanut ne cuin maan päällä ovat/ ja cuca on pannut coco maanpiirin?
34:14 Jos hän ajattelisi vain itseänsä ja palauttaisi luokseen henkensä ja henkäyksensä,	34:14 Jos hän tahtois, niin hän vois kaikkein hengen ja elämän koota tykönsä.	34:14 Jos hän tahdois/ niijn hän vois caickein hengen ja elämän coota tygöns.
34:15 niin kaikki liha yhdessä menehtyisi, ja ihminen tulisi tomuksi jälleen.	34:15 Kaikki liha kuolis yhteen, ja ihminen tulis tuhaksi jälleen.	34:15 Caicki liha cuolis yhteen/ ja ihminen tulis tuhwaxi jälleens.
34:16 Jos sinulla on ymmärrystä, niin kuule tätä, ota korviisi sanojeni ääni.	34:16 Onko sinulla ymmärrystä, niin kuule näitä, ja ota vaari puheeni äänestä.	34:16 Ongo sinulla ymmärrystä/ niijn cuule näitä/ ja ota waari minun puheni änestä.
34:17 Taitaisiko todella se hallita, joka vihaa oikeutta? Vai tuomitsetko sinä syylliseksi tuon Vanhurskaan, Voimallisen,	34:17 Taivuttaisko joku sentähden oikeuden, että hän vihaa häntä, ja tahtoisitkos hurskaan ja jalon tuomita jumalattomaksi?	34:17 Taiwutaisco jocu sentähden oikeuden/ että hän wiha händä/ ja tahdoisickos jalon ja hurscan duomita jumalattomaksi?
34:18 joka sanoo kuninkaalle: 'Sinä kelvoton', ruhtinaille: 'Sinä jumalaton',	34:18 Pitäiskö sanottaman kuninkaalle: sinä Belial! ja ruhtinaille: te jumalattomat!	34:18 Pidäiskö sanottaman Cuningalle: sinä Belial/ ja Ruhtinalle: te jumalattomat.
34:19 joka ei pidä päämiehten puolta eikä aseta rikasta	34:19 Joka ei kuitenkaan katso ruhtinain muotoa, eikä	34:19 Joca ei cuitengan cadzo Ruhtinain muoto/ eikä

vaivaisen edelle, koska he kaikki ovat hänen kättensä tekoa?

34:20 Tuossa tuokiossa he kuolevat, keskellä yötä; kansat järkkyvät ja häviävät, väkevä siirretään pois käden koskematta.

34:21 Sillä hänen silmänsä valvovat ihmisen teitä, ja hän näkee kaikki hänen askeleensa.

34:22 Ei ole pimeyttä, ei pilkkopimeää, johon voisivat piiloutua väärintekijät.

34:23 Sillä ei tarvitse Jumalan kauan ihmistä tarkata, ennenkuin tämän on astuttava tuomiolle hänen eteensä;

34:24 hän musertaa voimalliset tutkimatta ja asettaa toiset heidän sijallensa.

34:25 Niinpä hän tuntee heidän tekonsa ja kukistaa heidät yöllä, ja he musertuvat.

34:26 Niinkuin jumalattomia hän kurittaa heitä julkisella paikalla,

34:27 koska he luopuivat hänestä eivätkä ensinkään huolineet hänen teistään,

34:28 vaan saattoivat vaivaisten huudon kohoamaan hänen eteensä, ja hän kuuli kurjain huudon.

34:29 Ja jos hän on hiljaa, kuka häntä siitä tuomitsee? Jos hän peittää kasvonsa, kuka voi häntä katsella? Niin kansaa kuin kutakin ihmistä hän valvoo,

34:30 ettei pääse hallitsemaan jumalaton ihminen, ei kukaan niistä, jotka ovat kansalle paulana.

pidä eroitusta rikkaan ja köyhän välillä; sillä he ovat kaikki hänen käsialansa.

34:20 Pikaisesti täytyy heidän kuolla vielä puoliyönäkin: kansan täytyy hämmästyä ja hukkua: väkevä voimatoimna otetaan pois.

34:21 Sillä hänen silmänsä näkevät jokaisen tien, ja hän katsoo kaikki heidän askelensa.

34:22 Ei pimiä eikä kuoleman varjo ole siellä, että pahantekiät itsensä siinä salaisivat.

34:23 Sillä ei ole yhdellekään sallittu, että hän tulis Jumalan kanssa oikeudelle.

34:24 Hän musertaa monta epälukeista tuimaa, ja asettaa muita heidän siaansa;

34:25 Että hän tuntee heidän työnsä, ja kukistaa heitä yöllä, että he muserretaan rikki.

34:26 Hän heittää jumalattomat ilmeisesti kokoon,

34:27 Ettei he häntä seuranneet, ja ei tahtoneet ymmärtää hänen teitän;

34:28 Että vaivaisten hunto tulis hänen eteensä ja hän kuulis viheliäisten huudon.

34:29 Jos hän antaa rauhan, kuka tahtoo kadottaa? ja jos hän peittää kasvonsa, kuka taitaa katsoa hänen päällensä, kansan ja ihmisten seas?

34:30 Niin ei hän anna ulkokullatun hallita, kansan lankeemuksen tähden.

tunne enä sitä cunnialista cuin köyhäkän: sillä he owat caicki hänen käsialans.

34:20 Picaisest täyty ihmisen cuolla/ ja puoliyöstä hämmästyä ja hukkua/ wäkevä woimatoimna otetan pois.

34:21 Sillä hänen silmäns näkewät jocaidzen tien/ ja cadzo caicki heidän askelens.

34:22 Ei pimiä eikä warjo ole/ että pahantekiät heitän sijtä salawat.

34:23 Sillä ei se ole yhdellekän sallittu/ että hän tule Jumalan cansa oikeudelle.

34:24 Hän muserta monda epäluceista tuima/ ja asetta muita heidän siaans.

34:25 Että hän tunde heidän työns/ ja cukista heitä yöllä/ että he muserretan rikki.

34:26 Hän heittä jumalattomat ilmeisestä cocoon.

34:27 Ettei he häntä seurannet/ ja ei tahtonet ymmärtä hänen teitän.

34:28 Että waiwaisten huuto tulis hänen eteensä/ ja hän cuulis wiheliäisten huudon.

34:29 Jos hän anda rauhan/ cuca tahto cadotta? ja jos hän peittä caswons/ cuca taita cadzoa hänen päällens/ Canssan ja ihmisten seas?

34:30 Nijn anda hän ulcocullatun hallita Canssa ja waiwata.

34:31 Sillä onko tässä sanot-
tu Jumalalle: 'Kyllä minä kär-
sin, en enää pahoin tee.

34:32 Mitä en näe, neuvo
minulle; jos olen tehnyt vää-
ryyttä, en sitä enää tee.'

34:33 Sinunko mielesi mu-
kaan tulisi hänen kostaa,
koska olet niin tyytymätön?
Niin, sinun on tehtävä valinta
eikä minun; puhu, mitä tiedät.

34:34 Ymmärtäväiset miehet
sanovat minulle, viisas mies,
joka minua kuulee, virkkaa:

34:35 'Job puhuu taitamat-
tomasti, ja hänen sanansa
ovat ymmärrystä vailla.

34:36 Jospa Jobia koeteltai-
siin ainiaan, koska hän vas-
taa väärintekijäin tavalla!

34:37 Sillä hän lisää syntiä
syntiin, lyö kämmentä keskel-
lämme ja syytää sanoja Ju-
malaa vastaan."

Job 35 LUKU

35:1 Elihu lausui ja sanoi:

35:2 "Pidätkö sitä oikeutena,
sanotko sitä vanhurskaudeksi
Jumalan edessä,

35:3 että kysyt, mitä se sinua
hyödyttää: 'Hyödynkö siitä
sen enempää, kuin jos syntiä
teen?'

35:4 Siihen minä vastaan si-
nulle sekä ystävillesi, jotka
luonasi ovat.

35:5 Luo silmäsi taivaalle ja
näe, katsele pilviä, jotka ovat

34:31 Minä puhun Jumalan
edessä, joka sanoo: minä
olen säästänyt, en minä
turmele.

34:32 Ellen minä ole osan-
nut, niin opeta sinä minua:
jos minä olen tehnyt väärin,
niin en minä sitä silleen tee.

34:33 Onko joku, joka vastaa
sinun puolestas, koska et
sinä tahdo? se on sinun eh-
dossas, ja ei minun. Jos sinä
nyt jotakin tiedät, niin puhu.

34:34 Toimellisten miesten
sallin minä kyllä puhua mi-
nulle. Ja taitava mies kuu-
lee minua.

34:35 Mutta Job puhuu
tyhmästi, ja hänen puhees-
sansa ei ole ymmärrystä.

34:36 Minun isäni! anna Jo-
bia koeteltaa loppuun asti,
että hän kääntää itsensä
vääräin ihmisten tykö.

34:37 Hän on paitsi entisiä
syntejensä vielä nyt pilkan-
nut: anna hänen meidän
edessämme lyödyksi tulla, ja
sitte hän riidelkään kyllä sa-
noillansa Jumalan edessä.

35 LUKU

35:1 Ja Elihu vastasi ja sa-
noi:

35:2 Luuletkos sen oikiaksi,
että sanot: minä olen hurs-
kaampi Jumalaa?

35:3 Sillä sinä sanot: mitä
siitä hyvää on, mitä se aut-
taa, jos joku välttää syntiä?

35:4 Minä vastaan sinua sa-
noilla, ja sinun ystäviäsi si-
nun kanssa.

35:5 Katso taivaasen ja näe,
ja katso pilviin, että ne ovat

34:31 Minä puhun Jumalan
edes/ joca sanoi: minä olen
säästänyt/ en minä turmele.

34:32 Ellen minä ole osan-
nut/ nijn opeta minua pa-
remmin. Jos minä olen puhu-
nut väärin/ nijn en minä sitä
sillen tee.

34:33 Minä odotan sinulda
wastausta: sillä sinä hyljät
caicki/ ja olet sen alcanut/
ja en minä.

34:34 Jos sinä nyt jotakin
tiedät/ nijn puhu/

toimellisten miesten sallin
minä kyllä puhua minulleni/
ja taitawa mies cuule minua.

34:35 Mutta Hiob puhu tyh-
mäst/ ja hänen puhesans ei
ole ymmärrystä.

34:36 Minun Isän/ anna Hiobi
coetelda loppun asti/ että
hän käändä idzens wääräin
ihmisten tygö.

34:37 Hän on paidzi endisiä
syndejäns wielä nyt pilcan-
nut/ hän on meitä pititellyt/
ja paljo Jumalata wastan na-
pisnut.

XXXV. Lucu

35:1 JA Elihu sanoi:

35:2 Luuletkos sen oikiaksi/
että sanot: minä olen hurs-
cambi Jumalata/

35:3 Sillä sinä sanot: cuca
luetan joxikin sinun edesäs?
mitä se autta/ jos jocu wält-
tä syndiä?

35:4 Minä wastan sinua sa-
noilla/ ja sinun ystäwitäs si-
nun cansas.

35:5 Cadzo taiwaseen ja
näe/ ja cadzo pilwijn/ että

korkealla pääsi päällä.	korkiammat sinua.	ne owat corkiammat sinua.
35:6 Jos sinä syntiä teet, ja vaikka sinulla paljonkin rikoksia olisi, mitä sillä hänelle mahdat?	35:6 Jos sinä syntiä teet, mitäs taidat hänelle tehdä? ja jos sinun pahuutes on suuri, mitäs taidat hänelle tehdä?	35:6 Jos sinä paha teet/ mitäs taidat hänelle tehdä? ja jos sinun pahudes on suuri/ mitäs taidat hänelle tehdä?
35:7 Jos olet vanhurskas, mitä sillä hänelle annat, tahi ottaako hän mitään sinun kädestäsi?	35:7 Ja jos sinä olet hurskas, mitäs taidat hänelle antaa? eli mitä hän ottaa sinun kädestäs?	35:7 Ja jos sinä olet hurscas/ mitäs taidat hänelle antaa? eli mitä hän ottaa sinun kädestäs?
35:8 Ihmistä, kaltaistasi, koskee jumalattomuutesi ja ihmislasta sinun vanhurskautesi.	35:8 Ihmiselle sinun kaltaiselles tekee sinun pahuutes jotakin, ja ihmisen lapselle sinun hurskautes.	35:8 Ihmiselle sinun caltaiselles/ teke sinun pahudes jota-kin/ ja ihmisen lapselle sinun hurscaudes.
35:9 Sorron suuruutta valitetaan, huudetaan apua suurten käsivartta vastaan,	35:9 Ne huutavat, kuin heille paljo väkivaltaa tapahtuu, ja valittavat voimallisten käsivartta,	35:9 Ne huutawat cosca heidän paljo wäkiwalda tapahtu/ ja walittawat voimallisten käsivartta/
35:10 ei kysytä: 'Missä on Jumala, minun Luojani, joka yöllä saa viriämään ylistysvirret,	35:10 Jotka ei sano: Kussa on Jumala, minun Luojani, joka yöllä tekee virret?	35:10 Jotca ei sano: cusa on Jumala minun luojan/ joca yöllä teke wirret?
35:11 joka opettaa meille enemmän kuin metsän eläimille ja antaa meille viisautta enemmän kuin taivaan linnuille.'	35:11 Joka meitä tekee oppineemmaksi eläimiä maan päällä, ja taitavammaksi taivaan lintuja.	35:11 Joca meitä oppenemmaxi teke eläimitä maan päällä/ ja taitawammaxi taiwan linduja.
35:12 Valittakoot sitten pahojen ylpeyttä; ei hän vastaa.	35:12 Mutta he valittavat pahain ylpeyttä; ja ei hän kuule heitä.	35:12 Mutta ne myös walittawat pahain ylpeyttä/ ja ei hän cuule heitä.
35:13 Ei, turhia ei Jumala kuule, eikä Kaikkivaltias niihin katso,	35:13 Sillä ei jumala kuule turhaa, ja Kaikkivaltias ei katso sitä.	35:13 Sillä ei Jumala cuule turha/ ja Caickiwaldias ei cadzo sitä.
35:14 saati jos sanot, ettet voi häntä nähdä; asia on hänen edessänsä: odota häntä.	35:14 Nyt sinä sanot: et sinä näe häntä; mutta tuomio on hänen edessänsä, vaan odota häntä.	35:14 Nyt sinä sanot: et sinä näe händä/ mutta duomio on hänen edesäns/ waan odota händä.
35:15 Mutta nyt, kun hänen vihansa ei kosta eikä hän ylvästelystä suuresti välitä,	35:15 Jos ei hänen vihansa niin äkisti kosta, ja ei ole tietävinänsä, että siinä niin monta rikosta on;	35:15 Jos ei hänen wihansnijn äkist costa/ ja ei ole tietäwänäns/ että signä nijn monda ricosta on.
35:16 niin Job avaa suunsa joutaviin ja syytää suuria sanoja taitamattomasti."	35:16 Sentähden on Job turhaan suunsa avannut ja taitamattomia puheita puhunut.	35:16 Sentähden on Hiob turhan suuns awannut/ taitamattomilla sanoilla.

Job 36 LUKU

36:1 Elihu jatkoi puhettaan ja sanoi:

36:2 "Maltahan vähän, niin julistan sinulle, sillä vielä on minulla Jumalan puolesta puhuttavaa.

36:3 Minä noudan tietoni kaukaa ja osoitan Luojan oikeuden;

36:4 sillä totisesti, sanani eivät ole valhetta - mies, jolla on täydellinen tieto, on edessäsi.

36:5 Katso, Jumala on voimallinen, mutta ei halveksu ketään; väkevä on hänen ymmärryksensä voima.

36:6 Hän ei pidä jumalatonta elossa, vaan hankkii kurjille oikeuden.

36:7 Hän ei käännä silmiänsä pois hurskaista, vaan antaa heidän istua kuningasten kanssa valtaistuimella ikuisesti; he kohoavat korkealle.

36:8 Ja jos niinkin käy, että heidät kytketään kahleisiin, sidotaan kurjuuden köysillä,

36:9 niin hän sillä ilmaisee heille, mitä he ovat tehneet ja mitä rikkoneet pöyhkeilemellään,

36:10 avaa heidän korvansa nuhtelulle ja käskee heitä kääntymään pois vääryydestä.

36:11 Jos he kuulevat ja alistuvat, niin saavat viettää päivänsä onnessa ja ikävuotensa ihanasti.

36:12 Mutta jos eivät kuule, niin he syöksyvät surman peitsiin ja menehtyvät ymmärtämättömyyteensä.

36 LUKU

36:1 Elihu puhui vielä ja sanoi:

36:2 Odota vielä vähä, minä osoitan sinulle sen; sillä minulla on vielä nyt jotakin Jumalan puolesta sanomista.

36:3 Minä tuon minun ymmärrykseni kaukaa, ja osoitan, että minun Luojan on hurskas.

36:4 Sillä minun puheessani ei tosin ole petosta, minun ymmärrykseni on vilpittöin sinun edessäsi.

36:5 Katso, Jumala on voimallinen, ei kuitenkaan hän ketään hylkää: Hän on voimallinen sydämensä väestä.

36:6 Jumalatointa ei hän varjele, vaan auttaa köyhää oikeuteen.

36:7 Ei hän käännä silmiänsä pois hurskaista: hän on myös kuningasten kanssa istuimella: hän antaa heidän pysyä alinomati, että he korkeaksi tulevat.

36:8 Ja ehkä vangit olisivat jalkapuuissa, ja sidottuna surkeuden köysillä:

36:9 Niin hän ilmoittaa heille heidän työnsä ja rikoksensa, että he ovat tehneet väkivaltaa,

36:10 Ja avaa heidän korvansa kuritukseen, ja sanoo heille, että he kääntyisivät pois vääryydestä.

36:11 Jos he kuulevat ja palvelevat häntä, niin he hyvisinä päivissä vanhenevat ja ilolla elävät.

36:12 Jos ei he kuule, niin he kaatuvat miekalla, ja hukkuvat ennenkuin he sen havaitsevat.

XXXVI. Lucu

36:1 ELihu puhui vielä/ ja sanoi:

36:2 Odota vielä vähä/ minä osotan sinulle sen: sillä minulla on vielä nyt jotakin Jumalan puolest sanomist.

36:3 Minä tuon minun ymmärryksen cauca/ ja osotan että minun luoja on hurscas.

36:4 Minun puhesan ei ole/ ilman epäilemätä/ petosta/ minun ymmärryksen on vilpittöin sinun edessäsi.

36:5 Cadzo/ ei Jumala hyljä woimallisia: sillä hän on myös woimallinen sydämens väestä.

36:6 Jumalatoinda ei hän warjele/ waan autta köyhä oikeuteen.

36:7 Ei hän käännä silmiänsä pois hurscasta/ ja Cuningat anda hän istua istuimellans ijancaickisest/ että he corkiaksi tulewat.

36:8 Ja ehkä fangit olisit jalcapuusa/ ja sidottuna surkiuden köysillä.

36:9 Nijn hän ilmoitta heille heidän työns ja ricoxens/ että he owat tehnet wäkiwald.

36:10 Ja awa heidän corwans curituxeen/ ja sano heille: että he käändäisit heitäns pois wäärydestä.

36:11 Jos he cuulewat ja palwelewat händä/ nijn he hywis päiwis wanhenewat ja ilolla eläwät.

36:12 Jos ei he cuule/ nijn he caatuwat miecalla/ ja huckuwat ennencuin he sen hawaidzewat.

36:13 Mutta jumalattomat pitävät vihaa, he eivät apua huuda, kun hän on heidät vanginnut.	36:13 Ulkokullatut kartuttavat vihan: ei he huuda, kuin he vankina ovat;	36:13 Ulcocullatut/ cosca wiha tule heidän päällens/ ei huuda/
36:14 Heidän sielunsa kuolee nuoruudessa, heidän elämänsä loppuu niinkuin haureellisten pyhäkköpoikain.	36:14 Niin heidän sielunsa kuolee nuoruudessa, ja heidän elämänsä huorintekiäin seassa.	36:14 Cosca he fangina owat/ nijn heidän sielunsa cuole nuorudes/ ja heidän elämänsä huorintekiäin seasa.
36:15 Kurjan hän vapahtaa hänen kurjuutensa kautta ja avaa hänen korvansa ahdistuksella.	36:15 Mutta vaivaista auttaa hän vaivaisuudessa, ja avaa köyhäin korvan murheessa.	36:15 Mutta waiwaista auttaa hän waiwaisudesans/ ja awa köyhän corwan murhesa.
36:16 Sinutkin houkutteli ahdingosta pois avara tila, jossa ei ahtautta ollut, ja lihavuudesta notkuvan ruokapöydän rauha.	36:16 Hän tempaa sinunkin ahdistuksen kidasta avaruuteen, jolla ei pohjaa ole; ja sinun pöydällä on lepo, täytetty kaikella hyvällä.	36:16 Hän temma sinun awaran ahdistuxen kidasta/ jolla ei pohja ole/ ja sinun pöydällä on lepo/ täytetty caikella hyvällä.
36:17 Ja niin kohtasi sinua kukkuramäärin jumalattoman tuomio; tuomio ja oikeus on käynyt sinuun kiinni.	36:17 Ja sinä olet täydellisesti havaitseva jumalattoman tuomion; mutta tuomio ja oikeus vahvistaa sinun.	36:17 Mutta sinä teet jumalattoman asian hywäxi/ nijn että hänen asians ja oikeusdens pysy.
36:18 Älköön kärsimyksen polte houkutelko sinua pilkkaamaan, älköönkä lunastusmaksun suuruus viekö sinua harhaan.	36:18 Katso, ettei viha ole vietelty sinua voimassas, eli suuret lahjat ole kääntäneet sinua.	36:18 Cadzo/ ettei wiha ole wietelty sinua woimassas/ eli suuret lahjat ole käändänet sinua.
36:19 Voiko huutosi auttaa ahdingosta tahi kaikki voimasijonnikset?	36:19 Luuletkos hänen huolivan jalouttas, kultaa eli jonkun väkevyyttä ja varaa?	36:19 Luuletkos hänen huolewan jalouttas/ culda eli jongun wäkeyyttä ja wara?
36:20 Älä halaja yötä, joka siirtää kansat sijoiltansa.	36:20 Ei sinun tarvitse ikävöidä yötä, karatakses ihmisten päälle siallansa.	36:20 Ei sinun tarwita ikävöidzemän yötä/ carataxes ihmisten päälle heidän siallans.
36:21 Varo, ettet käänny vääräryyteen, sillä se on sinulle mieluisampi kuin kärsimys.	36:21 Kavahda sinuas, ja älä käännä sinuas vääräryyteen, niinkuin sinä surkeuden tähden ruvennut olet.	36:21 Cawata sinuas ja älä käännä sinuas wääräryteen/ nijncuins surkeuden tähden ruwennut olet.
36:22 Katso, Jumala on korkea, valliten voimassansa; kuka on hänen kaltaisensa opettaja?	36:22 Katso, Jumala on korkia voimassansa: kuka on senkaltainen opettaja kuin hän on?	36:22 Cadzo/ Jumala on corkia hänen woimassans/ cuca on sencaltainen opettaja cuin hän on?
36:23 Kuka määrää hänen tiensä, ja kuka sanoo: 'Sinä teit väärin'?	36:23 Kuka tutkii hänen tiensä? ja kuka sanoo hänelle: sinä teet väärin?	36:23 Cuca tutki hänen tiens? ja cuca sano hänelle: sinä teet wäärin.
36:24 Muista sinäkin ylistää hänen töitensä, joiden kiitosta	36:24 Muista, että ylistät hänen töitensä, niinkuin ih-	36:24 Muista että ylistät hänen töitans/ nijncuins ihmiset

ihmiset veisaavat; 36:25 kaikki ihmiset ihailevat niitä, kuolevaiset katselevat niitä kaukaa.	miset veisaavat. 36:25 Sillä kaikki ihmiset sen nähneet ovat: Ihmiset näkevät sen kaukaa.	weisawat. 36:25 Sillä caicki ihmiset sen näkewät/ ihmiset näkewät sen cauca.
36:26 Katso, Jumala on suuri, emme häntä käsitä, hänen vuottensa luku on ilman määrää.	36:26 Katso, Jumala on suuri, ja emme tiedä sitä: hänen vuosilukunsa ovat arvaamattomat.	36:26 Cadzo/ Jumala on suuri ja en me tiedä/ hänen vuosilucuns owat arwamattomat.
36:27 Hän kokoaa veden pisarat; ne vihmovat virtanaan sadetta,	36:27 Sillä hän tekee veden pieniksi pisaroiksi, ja ajaa pilvensä kokoon sateeksi,	36:27 Hän teke weden pienixi pisaroixi/ ja aja pilwens cocon satexi.
36:28 jota pilvet vuodattavat, valuttavat ihmisjoukkojen päälle.	36:28 Että pilvet pisaroitsevat ja vuotavat vahvasti ihmisten päälle.	36:28 Että pilwet wuotawat ja pisaroidzewat wahwast ihmisten päälle.
36:29 Kuka ymmärtää pilvien leviämiset, kuka hänen majansa jyrinän?	36:29 Koska hän aikoo hajottaa pilvensä ja majansa jylinän.	36:29 Cosca hän aicoi hajotta pilwens ja majans hyminän/
36:30 Katso, hän levittää niiden päälle leimauksensa ja peittää meren pohjat.	36:30 Katso, niin hän levittää valkeutensa sen päälle, ja peittää meren syvyyden.	36:30 Cadzo/ nijn hän lewittää walkeudens heidän päällens/ ja peittää meren sywyden.
36:31 Sillä niin hän tuomitsee kansat, niin hän antaa runsaan ravinnon.	36:31 Sillä näillä tuomitsee hän kansan; ja antaa ruokaa runsaasti.	36:31 Sillä siellä duomidze hän Canssan/ ja anda ruoca runsast.
36:32 Hän peittää molemmat kätensä leimauksilla ja lähettää ne ahdistajan kimppuun.	36:32 Hän kätkee valkeuden käsissänsä, ja käskee sen palata.	36:32 Hän peittä walkeuden nijncuin käsillä/ ja käske sen palata.
36:33 Hänet ilmoittaa hänen jylinänsä, jopa karjakin hänen tulonsa."	36:33 Sen ilmoittaa hänen lähimmäisensä, joka on pitkäisen viha pilvissä.	36:33 Sen ilmoitta hänen lähimmäisensä/ joca on pitkäisen viha pilwisä.

Job 37 LUKU

37:1 "Niin, siitä vapisee sydämeni ja hypähtää paikoiltansa.
37:2 Kuulkaa, kuulkaa hänen äänensä pauhinaa ja kohinaa, joka käy hänen suustansa.
37:3 Hän laskee sen kaikuun maan taivaan alla, lähettää leimauksensa maan ääriin asti.
37:4 Sen kintereillä ärjyy ääni, hän korottaa väkevän äänensä jylinän, eikä hän säästää salamoitaan, äänensä rai-

37 LUKU

37:1 Siitä myös hämmästy minun sydämeni ja vapisee.
37:2 Kuulkaat visusti hänen vihansa huutoa, ja puhetta, joka hänen suustansa käy ulos.
37:3 Hän toimittaa sen oikeuden kaikkein taivasten alla; ja hänen leimauksensa paistaa maan ääristä.
37:4 Senjälkeen kuuluu pitkäisen jylinä, ja se jylisee suurella äänellä; ja koska hänen jylinänsä kuullaan, ei sitä taideta estää.

XXXVII. Lucu

37:1 Slitä hämmästy minun sydämen ja wapise.
37:2 Cuulcat hänen wihans huuto ja hänen ändäns/ joca hänen suustans käy ulos.
37:3 Hän toimitta sen oikein caickein taiwasten alla/ ja hänen leimauxens paista maan äris.
37:4 Hänen jälkens cuulu pitkäisen jylinä/ ja hän jylise suurella änellä/ ja cosca hänen jylinäns cuullan/ ei sitä

kuessa.

37:5 Ihmeellisesti Jumala korottaa äänensä jylinän, hän tekee suuria tekoja, joita emme käsittää taida.

37:6 Sillä hän sanoo lumelle: 'Putoa maahan', samoin sadekuuroille, rankkasateittensa ryöpylle.

37:7 Niin hän kytkee jokaiselta kädet, että kaikki ihmiset hänen tekonsa tietäisivät.

37:8 Pedot vetäytyvät piiloon ja pysyvät luolissansa.

37:9 Tähtitarhasta tulee tuulispää, pohjan ilmalta pakkainen.

37:10 Jumalan henkäyksestä syntyy jää, ja aavat vedet ahdistuvat.

37:11 Hän myös kuormittaa pilvet kosteudella ja hajottaa välähtelevät ukkosvaarunsa.

37:12 Ne vyöryvät sinne tänne hänen ohjauksestaan, tehdäkseen maanpiirin päällä kaiken, mitä hän niille määrää.

37:13 Hän antaa niiden osua milloin maalle vitsaukseksi, milloin siunaukseksi.

37:14 Ota tämä korviisi, Job; pysähdy ja tarkkaa Jumalan ihmetöitä.

37:15 Tiedätkö, kuinka Jumala niillä tekonsa teettää ja kuinka hän antaa pilviensä leimausten loistaa?

37:16 Käsitätkö pilvien punnituksen, hänen ihmeensä, joka on kaikkietävä?

37:5 Jumala jylistää pauhinallansa ihmeellisesti, ja tekee suuria ja tutkimattomia töitä.

37:6 Hän puhuu lumelle, ja se kohta tulee maan päälle, ja sadekuuroille, ja niin sadekuuroilla on voima.

37:7 Hänen kädessänsä ovat kaikki ihmiset kätkeytyt, että kaikki tuntisivat hänen tekonsa.

37:8 Metsän pedot pakenevat varjoon ja pysyvät asuma-paikoissansa.

37:9 Etelästä tulee tuulispää ja pohjasta kylmä.

37:10 Jumalan hengestä tulee pakkainen ja ahdistaa laivat vedet.

37:11 Seijes myös hajoittaa pilvet, ja hänen valkeutensa levittää itsensä pilvien lävitse.

37:12 Hän kääntää pilvensä kuhunka hän tahtoo, tekemään kaikkia, mitä hän tahtoo maan piirin päällä.

37:13 Jos se tapahtuu yhdelle sukukunnalle eli maakunnalle, koska hän löydetään laupiaaksi.

37:14 Kuules näitä Job: seis ja ota vaari Jumalan ihmeellisistä töistä.

37:15 Tiedätkös, koska Jumala saattaa nämät heidän päällensä, ja koska hän antaa pilviensä valkeuden paistaa?

37:16 Tiedätkös, kuinka pilvet hajoittavat heitänsä? Täydellisen viisauden ihmeellisiä töitä?

taita estä.

37:5 Jumala jylistä ihmelisest/ ja teke suuria ja tutkimattomia töitä.

37:6 Hän puhu lumelle/ ja se cohta tule maan päälle/ ja sadecuuroille/ ja nijn sadecuuroilla on voima.

37:7 Hänen kädesäns owat caicki ihmiset kätkeytyt/ että Canssa tunde hänen tecons.

37:8 Medzän pedot pakewat warjoon/ ja pysywät paicasans.

37:9 Etelästä tuule tuulispää/ ja pohjasta kylmä.

37:10 Jumalan hengestä tulee packainen/ ja suuri wesi/ cosca se tule.

37:11 Paxut pilwet hajowat/ että seijes tulis/ ja hänen walkeudens lewittä idzens pilwein läpidze.

37:12 Hän käändä pilwens cunga hän tahto/ tekemän caickia mitä hän tahto maan pijrin päällä.

37:13 Jos se tapahtu yhdelle sucucunnalle eli maacunnalle/ cosca hän löytän laupiaxi.

37:14 Cuules näitä Hiob/ seis ja ota waari Jumalan ihmeellisistä töistä.

37:15 Tiedätkös cosca Jumala saatta nämät heidän päällens/ ja cosca hän anda hänen pilweins walkeuden paistaa?

37:16 Tiedätkös cuinga pilwet hajottawat heitäns? Cuca näitä ihmeitä täydellisest tietä?

37:17 Sinä, jonka vaatteet kuumenevat, kun maa on raukeana etelän helletuulesta,

37:18 kaarrutatko sinä hänen kanssansa taivaan, joka on vahva kuin valettu kuvastin?

37:19 Neuvo, mitä meidän on hänelle sanottava; pimeydesämme emme voi tuoda esiin mitään.

37:20 Olisiko hänelle ilmoitettava, että tahtoisin puhua? Kukapa vaatisi omaa tuhoansa!

37:21 Ja nyt: ei voida katsella valoa, joka kirkkaana loistaa, kun tuuli on puhaltanut puhdistuen taivaan.

37:22 Pohjoisesta tulee kultainen hohde; Jumalan yllä on peljättävä valtasuuruus.

37:23 Kaikkivaltiasta emme saata käsittää, häntä, joka on suuri voimassa, joka ei oikeutta ja täydellistä vanhurskautta polje.

37:24 Sentähden peljätkööt häntä ihmiset; hän ei katso keneenkään, joka on omasta mielestään viisas."

Job 38 LUKU

38:1 Silloin Herra vastasi Jobille tuulispäästä ja sanoi:

38:2 "Kuka olet sinä, joka taitamattomilla puheilla pimmennät minun aivoitukseni?

38:3 Vyötä nyt kupeesi kuin mies; minä kysyn sinulta, opeta sinä minua.

38:4 Missä olit silloin, kun minä maan perustin? Ilmoita se, jos ymmärryksesi riittää.

37:17 Että sinun vaattees lämpeevät, kuin ilma tyvennyy etelästä?

37:18 Levitätkö sinä hänen kanssansa pilviä, jotka vahvat ovat niinkuin valettu peili?

37:19 Ilmoita sinä meille, mitä meidän pitäis hänelle sanoman; sillä emme ulotu hänen tykönsä pimeydeltä.

37:20 Kuka luettelee hänelle, mitä minä puhun? jos joku puhuu, niin hän niellään.

37:21 Ei nähdä nyt valkeutta, joka pilvissä leimahtaa; vaan kuin tuuli puhaltaa, niin seijestyy.

37:22 Pohjoisesta tulee kulta peljättävän Jumalan kunniksi.

37:23 Mutta Kaikkivaltiasta emme taida löytää, joka on niin suuri voimassa; ja ei hän tarvitse vastata oikeudessaansa ja suuressa vanhurskaudessaansa.

37:24 Sentähden täytyy ihmisten häntä peljätä: ja ei hän katso yhtään taitavaa sydämestä.

38 LUKU

38:1 Ja \Herra\ vastasi Jobia tuulispäästä ja sanoi:

38:2 Kuka on se, joka taidossansa niin eksyy ja puhuu niin taitamattomasti?

38:3 Vyötä nyt kupees niin kuin mies: Minä kysyn sinulta, opeta minua.

38:4 Kussas silloin olit, koska minä maan perustin? Ilmoita se, jos sinulla se ymmärrys on.

37:17 Että sinun vaattes lämbywät/ cosca ilma tywendy etelästä.

37:18 Ja sinä lewität hänen cansans pilviä/ jotca wahwat owat/ nijncuin walettu speili.

37:19 Mitäst me sanom hänelle: sillä en me ulotu hänen tygöns pimeydeltä.

37:20 Cuca luettele hänelle mitä minä puhun/ jos jocu puhu/ nijn hän niellän.

37:21 Ei nähdä nyt walkeutta joca pilwis leimahta/ waan cuin tuuli puhalda nijn seijesty.

37:22 Pohjaisest tule culda/ peljättävän Jumalan cunniaksi.

37:23 Mutta Caickiwaldiasta ei he taida löytä/ joca on nijn suuri woimasa: sillä ei hän lucua laske hänen oikeudestans/ ja hurscast asiastans.

Job 37:24 Sentähden täyty ihmisten händä peljätä/ ja ei hän pelkä yhtän taitawata sydämestä.

XXXVIII. Lucu

38:1 JA HERra wastais Hiobi tuulispäästä/ ja sanoi:

38:2 Cuca on se joca taidosans nijn exy/ ja puhu nijn taitamattomast?

38:3 Wyötä suoles nijncuin mies.

38:4 Minä kysyn sinulle: opeta minua.

Cusas silloin olit/ cosca minä maan perustin?

38:5 Sanos minulle se/ olet-

38:5 Kuka on määrännyt sen mitat - tottapa sen tiedät - tahi kuka on vetänyt mit-tanuoran sen ylitse?	38:5 Tiedätkös, kuka hänen määränsä asettanut on? eli kuka on vetänyt ojennus-nuoran hänen päällensä?	cos nijn taitawa/ tiedätkös cuca hänen mää-räns asettanut on/ eli cuca on wetänyt oijennus nuoran hänen päällens?
38:6 Mihin upotettiin sen pe-rustukset, tahi kuka laski sen kulmakiven,	38:6 Mihinkä ovat hänen jal-kansa vajotetut, eli kuka on hänen kulmakivensä laske-nut?	38:6 Eli mihingä ovat hänen jalcans vajotetut/ ja cuca on hänen culmakiwens laskenut?
38:7 kun aamutähdet kaikki iloitsivat ja kaikki Jumalan pojat riemuitsivat?	38:7 Kuin aamutähdet ynnä minua kiittivät, ja kaikki Jumalan lapset riemuitsivat.	38:7 Cosca amutähdet ynnä minua kijtit/ ja caicki Juma-lan lapset riemuidzit.
38:8 Ja kuka sulki ovilla me-ren, kun se puhkesi ja koh-dusta lähti,	38:8 Kuka on sulkenut me-ren ovinensa, koska se rat-kesi ja lähti ulos niinkuin äidin kohdusta?	38:8 Cuca on lukinnut meren owinens/ cosca se ratkeis nijncuin äitin cohdusta?
38:9 kun minä panin sille pil-ven vaatteeksi ja synkeyden kapaloksi,	38:9 Kuin minä puetin sen pilvillä, ja käärin synkeydellä niinkuin kapaloilla;	38:9 Cosca minä puetin sen pilwillä/ ja käärein syngeydel-lä nijncuin capaloilla?
38:10 kun minä rakensin sille rajani, asetin sille teljet ja ovet	38:10 Kuin minä estin sen paisumisen säädylläni, ja asetin siihen teljen ja ovet eteen,	38:10 Cosca minä estin sen paisumisen käskylläni/ ja asetin siihen teljet ja owen eteen.
38:11 ja sanoin: 'Tähän asti saat tulla, mutta edemmäksi et; tässä täytyy sinun ylväi-den aaltojesi asettua?'	38:11 Ja sanoin: tähän asti pitää sinun tuleman ja ei edemmäksi: tässä pitää si-nun korkiat aaltos asettu-man.	38:11 Tule tähän asti ja ei edemmä/ tässä pitä sinun ylimmät aldös asettuman.
38:12 Oletko eläissäsi kärke-nyt päivän koittaa tahi osoit-tanut aamuruskolle paikkansa,	38:12 Oletkos eläissäs kärke-nyt aamulle, ja aamurus-kolle osoittanut hänen sian-sa?	38:12 Oletcos eläisäs kärke-nyt amulle/ ja amuruscolle osottanut hänen sians?
38:13 että se tarttuisi maan liepeisiin ja pudistaisi jumalat-tomat siitä pois?	38:13 Käsittää maan ääriä, ja puhdistaa siitä jumalat-tomat.	38:13 Käsittä maan äriä/ ja puhdistaa sijtä jumalattomat.
38:14 Silloin se muuttuu niin-kuin savi sinetin alla, ja kaikki tulee kuin vaetetettuna esille;	38:14 Se pitää muutettaman niinkuin sinetin savi; niin että he tulevat niinkuin vaa-te.	38:14 Ja muutetan nijncuin sinetin sawi/ nijn että he tu-lewat nijncuin waate.
38:15 jumalattomilta riistetään heidän valonsa, ja kohonnut käsivarsi murskataan.	38:15 Ja jumalattomilta ote-taan pois heidän walkeuten-sa, ja ylpeiden käsivarsi riko-taan.	38:15 Ja jumalattomilda ote-tan pois heidän walkeudens/ ja ylpeitten käsiwarsi ricotan.
38:16 Oletko astunut alas meren lähdesuonille asti ja kulkenut syvyyden kuilut?	38:16 Oletkos tullut meren pohjaan, ja vaeltanut syvyy-den jälkiä?	38:16 Oletcos tullut meren pohjaan/ ja waeldanut sywy-den jälkiä.
38:17 Ovatko kuoleman portit sinulle paljastuneet, oletko nähnyt pimeyden portit?	38:17 Onko kuoleman ovet koskaan auvenneet etees, eli oletkos nähnyt kuoleman	38:17 Ongo cuoleman owet coscan auwennet etees/ eli oletcos nähnyt pimeyden

	varjon ovet?	owet?
38:18 Käsitätkö, kuinka avara maa on? Ilmoita se, jos kaisen tämän tiedät.	38:18 Oletkos ymmärtänyt, kuinka leviää maa on? annas kuulla, tiedätkös kaikki nämmät.	38:18 Oletcos ymmärtänyt cuinga lewiää maa on? 38:19 Annas cuulla/ tiedätkös caicki nämät?
38:19 Mikä on tie sinne, kussa asuu valo, ja missä on pimeyden asuinsija,	38:19 Mikä tie on sinne, kussa walkeus asuu? ja kuka on pimeyden sia?	cuca on sinne tie cusa walkeus asu? ja cuca on pimeyden sia?
38:20 että saattaisit sen alueellensa ja tuntisit polut sen majalle?	38:20 Ettäs saattaisit hänen rajoillensa ja osaisit polut hänen huoneesensa.	38:20 Ettäs saattaisit hänen rajoillensa/ ja osaisit polgut heidän huonesensa.
38:21 Kaiketi sen tiedät, sillä synnyithän jo silloin, ja onhan päiväsi luku ylen suuri!	38:21 Tiesitkös, koska sinä syntyvä olit ja kuinka paljo sinulla päiviä olis?	38:21 Tiesitkös coscas syndyvä olit/ ja cuinga paljo sinulla päiviä olis?
38:22 Oletko käynyt lumen varastohuoneissa, ja oletko nähnyt rakeiden varastot,	38:22 Oletkos siellä ollut, kusta lumi tulee? eli oletkos nähnyt, kusta rakeet tulevat?	38:22 Oletcos siellä ollut custa lumi tule/ eli oletcos nähnyt custa raket tulewat?
38:23 jotka minä olen säästänyt ahdingon ajaksi, sodan ja taistelun päiväksi?	38:23 Jotka minä olen tallella pitänyt murhepäivään asti, sodan ja tappeluksen päivään asti.	38:23 Jotca minä olen tallella pitänyt murhepäiwän asti/ sodan ja tappeluxen päivän asti.
38:24 Mitä tietä jakaantuu valo ja itätuuli leviää yli maan?	38:24 Minkä tien kautta walkeus hajoittaa hänensä, ja itätuuli tuulee maan päälle?	38:24 Cunga polgun cautta walkeus hajotta hänens/ ja itätuuli tuule maan päälle.
38:25 Kuka on avannut kuurnan sadekuurolle ja ukkospilvelle tien,	38:25 Kuka on sadekuurolle jakanut juoksunsa, ja pitkäisen valkiolle ja jylinälle hänen tiensä?	38:25 Cuca on sadecuurolle jacanut juoxuns/ ja pitkäisen walkialle ja jylinälle hänen tiens?
38:26 niin että sataa maahan, joka on asumaton, erämaahan, jossa ei ihmistä ole,	38:26 Niin että se sataa senkin maan päälle, jossa ei ketään ole, korvessa, jossa ei yhtään ihmistä ole;	38:26 Nijn että se sataa senkin maan päälle/ josa ei ketän ole/ corwesa/ josa ei yhtän ihmist ole.
38:27 niin että autio erämaa saa kylläksensä ja maa kasvaa vihannan ruohon?	38:27 Että se täyttäis erämaan ja korven, ja saattais ruohot vihottamaan.	38:27 Että se täytäis erämaan ja corwen/ ja saattais ruohot wihottoman.
38:28 Onko sateella isää, tahi kuka on synnyttänyt kastepisarat?	38:28 Onko sateella isää? eli kuka on synnyttänyt kasteen pisarat?	38:28 Cuca on saten Isä? cuca on synnyttänyt casten pisarat?
38:29 Kenen kohdusta on jää tullut, ja kuka on synnyttänyt taivaan härmän?	38:29 Kenen kohdusta jää on tullut? ja kuka on härmän synnyttänyt taivaan alla?	38:29 Kenen cohdusta jää on tullut? ja cuca on härmän synnyttänyt taiwan alla?
38:30 Vesi tiivistyy kuin kiveksi, ja syvyyden pinta sulkeutuu kiinni.	38:30 Vedet kätkevät itsensä niinkuin kivi, ja syvyydet päältä kiinnitetään.	38:30 Että wesi on peitos nijncuin kiwi/ ja sywydet pytywät ylhällä.
38:31 Taidatko solmita Ota-	38:31 Taidatkos sitoa Seulai-	38:31 Taidatcos sito seolai-

van siteet tahi irroittaa kahleista Kalevanmiekan?

38:32 Voitko tuoda esiin eläinradan tähdet aikanansa ja johdattaa Seulaset lapsinensa?

38:33 Tunnetko taivaan lait, tahi sinäkö säädät, miten se maata vallitsee?

38:34 Taidatko korottaa äänesi pilviin ja saada vesitulvan peittämään itsesi?

38:35 Taidatko lähettää salamamat menemään, niin että sanovat sinulle: 'Katso, tässä olemme'?

38:36 Kuka on pannut viisautta pilvenlonkiin, tahi kuka antoi pilvenhattaroille ymmärrystä?

38:37 Kuka on niin viisas, että laskee pilvien luvun, kuka kaataa tyhjiksi taivaan leilit,

38:38 kun multa on kuivunut kovaksi kuin valettu ja maakokkareet toisiinsa takeltuneet?"

Job 39 LUKU

39:1 "Sinäkö ajat saaliin naarasleijonalle ja tyydytät nuorten leijonain nälän,

39:2 kun ne kyyristyvät luolissansa ja ovat väijyksissä tiheikössä?

39:3 Kuka hankkii ravinnon kaarneelle, kun sen poikaset huutavat Jumalan puoleen ja lentelevät sinne tänne ruokavailla?

39:4 Tiedätkö sinä vuorikauristen poikimisajat, valvotko peurojen synnytyskipuja?

sen siteet, eli päästää Koin tähden siteet?

38:32 Taidatkos tuoda taivaan merkit edes aikanansa, eli johdattaa Otavan lastensa kanssa?

38:33 Tiedätkös, kuinka taivas hallitaan? eli taidatkos hänen hallituksensa toimittaa maan päällä?

38:34 Taidatkos korottaa äänes ylös pilviin, että veden paljous sinun peittäisi?

38:35 Taidatkos lähettää pitkäisen leimaukset matkaan menemään ja sanomaan sinulle: tässä me olemme?

38:36 Kuka on asettanut taidon salaisuuteen eli kuka on ajatukselle antanut toimen?

38:37 Kuka on niin taitava, että hän pilvet lukea taitaa? ja kuka taitaa tukita vesitydyt taivaassa?

38:38 Kuin tomu kastuu ja juoksee yhteen, ja kokkareet ryhtyvät toinen toiseensa.

39 LUKU

39:1 Taidatkos jalopeuralle antaa hänen saaliinsa ajaaksensa takaa? ja ravita nuoret jalopeurat?

39:2 Niin että he makaavat sioillansa, ja lepäävät luolissansa, joissa he väijyvät.

39:3 Kuka valmistaa kaarneelle ruan, kuin hänen poikansa huutavat Jumalaa, ja ei he tietä eksyksissä, kussa heidän ruokansa on?

39:4 Tiedätkös, koska metsävuohet poikivat, eli oletkos havainnut peurat käyvän

sen sitet/ eli päästä Orionin siten?

38:32 Taidatcos tuoda coin-tähdet edes aicanans/ eli otawan taiwast lastens päälle.

38:33 Tiedätkös cuinga taivas hallitan/ eli taidatcos hänen hallituxens toimittaa maan päällä?

38:34 Taidatcos jylinä wiedä ylös pilwijn/ eli peittäkö sinua weden paljous?

38:35 Taidatcos lähettä pitkäisen leimaukset matkan menemän/ ja sanoman: tässä me olemme?

38:36 Cuca on asettanut taidon salaisuuteen? cuca on ajatuxille andanut toimen?

cuca on nijn taitawa/ että hän pilwet luke taita?

38:37 Cuca taita tukita wesitydyt taiwasa.

Cosca tomu castu ja juoxe yhten/ ja cockaret ryhtyvät toinen toiseens.

XXXIX. Lucu

39:1 TAidatcos naaras Lejonille anda hänen saalins ajaxens taca/ ja rawita nuoret Lejonit?

39:2 Nijn että he macawat sioillans/ ja lewäjävät luolisans joisa he väijyvät.

39:3 Cuca walmista Carneille ruan/ cosca heidän poicans huutawat Jumalata/ ja cosca ei he tiedä exyxis cusa heidän ruocans on?

39:4 Tiedätkös cosca medzäwuohet poikiwat/ eli oletcos hawainnut peorat käyvän tij-

	tiineenä?	nenä.
39:5 Lasketko, milloin niiden kuukaudet täyttyvät, ja tiedätkö ajan, milloin ne poikivat?	39:5 Oletkos lukenut heidän kuukautensa, koska ne täydellänsä ovat? eli tiedätkös ajan, koska he poikivat?	39:5 Oletcos lukenut heidän Cuucautens/ cosca ne täydelläns owat/ eli tiedätkös ajan cosca he poikiwat.
39:6 Ne painautuvat maahan, saavat ilmoille sikiönsä ja vapautuvat synnytystuskistaan.	39:6 He kumartavat heitänsä poikiessansa, ja ajavat sen pois, josta heillä kipu on.	39:6 He cumartawat heitäns poikeisans/ ja ajawat sen pois josta heillä kipu on.
39:7 Niiden vasikat vahvistuvat, kasvavat kedolla; ne lähetevät tiehensä eivätkä enää palaja.	39:7 Heidän poikansa vahvistuvat ja kasvavat jyvistä: ne menevät ulos, ja ei palaja heidän tykönsä.	39:7 Heidän poicans lihoiwat ja caswawat jywistä/ ne menewät ulos ja ei palaja heidän tygöns.
39:8 Kuka on laskenut villiaasin vapaaksi, kuka irroittanut metsäaasin siteet,	39:8 Kuka on metsä-aasin antanut niin vapaana käydä? kuka on metsä-aasin siteen päästänyt?	39:8 Cuca on medzän pedon andanut nijn wapana käydä? cuca on medzän pedon siten päästänyt?
39:9 sen, jolle minä annoin aavikon asunnoksi ja suolaron asuinsijaksi?	39:9 Jolle minä olen erämaan huoneeksi antanut ja korven asuinsiaksi.	39:9 Joille minä olen erämaan huonexi andanut/ ja corwen asuinsiaxi.
39:10 Se nauraa kaupungin kohinalle, ajajan huutoa se ei kuule;	39:10 Hän katsoo ylönpungin pauhinaa: vartian huutoa ei hän kuule.	39:10 Hän cadzo ylönpungin pauckinat. 39:11 Waatian huuto ei hän kuule/
39:11 se tähystelee vuorilta laiduntansa ja etsii kaikkea vihantaa.	39:11 Hän katsoo vuorella laiduntansa, ja etsii kussa viheriäistä on.	hän cadzo vuorella laiduindans/ ja edzi cusa wiherjäist on.
39:12 Taipuuko villihärkä sinua palvelemaan, ja yöpyykö se sinun seimesi ääreen?	39:12 Luuletkos yksisarvisen palvelevan sinuas, ja makaa-van yötä sinun seimelläs?	39:12 Luuletkos Yxisarwisen palwelewan sinuas/ ja olewan sinun seimelläs.
39:13 Voitko ohjaksilla pakottaa villihärän vaolle, tahi äestääkö se laaksonpohjia sinua seuraten?	39:13 Taidatkos sitoa yksisarvisen vaolle köydellä, niin että hän kiskois ketoa laaksossa sinun perässäs?	39:13 Taidatcos sito iken hänen päällens kyndäxes/ nijn että hän kiskois keto laxos sinun peräsäs?
39:14 Voitko siihen luottaa, siksi että sen voima on suuri, voitko jättää sen haltuun työsi hedelmät?	39:14 Taidatkos sinus luottaa häneen, ehkä hän paljon voi, ja jättää työs hänen haltuunsa?	39:14 Taidatcos sinus luotta häneen ehkä hän paljo woi/ ja anda hänen edestäs työtä tehdä?
39:15 Voitko uskoa, että se palajaa ja kokoaa viljasi sinun puimatantereellesi?	39:15 Uskotkos hänen siemenes kotia tuovan, ja riiehes kokoovan?	39:15 Uscotcos hänen siemenes cotia tuowan/ ja rijhees cocowan.
39:16 Kamelikurjen siipi lepattaa iloisesti, mutta asuukosen sulissa ja höyhenissä haikaran hellyys?	39:16 Ovatko riikinkukkoin sulat kauniimmat kuin nälkäkurjen sulat?	39:15 Owatco Rikincuoin sulgat caunemmat sinulda cuin Storkin eli Sthrution sulgat?
39:17 Se jättää munansa maahan, hiekalle helteen	39:17 Joka munansa jättää maahan, ja antaa maan	39:16 joca munans jättä maahan/ ja anda maan läm-

haudottaviksi.	lämpimän hautoa niitä.	bymän hauto nijtä.
39:18 Ei se ajattele, että jal- ka voi ne särkeä ja metsän eläimet polkea ne rikki.	39:18 Hän unohtaa ne tallat- tavan, ja että peto kedolla ne rikkois.	39:17 Hän unhotta ne tallat- tawan/ ja että peto ne rickois.
39:19 Se on tyly poikasilleen, niinkuin ne eivät olisikaan sen omia; hukkaan menee sen vaiva, mutta ei se sitä pelkää.	39:19 Hän on niin kova poi- kiansa vastaan, kuin ei ne hänen olisikaan: Ei hän tot- tele turhaan työtä tehdä.	39:18 Hän on nijn cowa poi- kians wastan/ cuin ei ne hä- nen olisickan. 39:19 Ei hän tottele turhan työtä tehdä:
39:20 Sillä Jumala on jättä- nyt sen viisautta vaille ja tehnyt sen ymmärryksestä osattomaksi.	39:20 Sillä Jumala on hänel- tä taidon ottanut pois, ja ei ole antanut hänelle ymmär- rystä.	sillä Jumala on häneldä tai- don ottanut pois/ ja ei ole andanut hänelle ymmärrystä.
39:21 Kun se kiittää ilmaa piesten, nauraa se hevoselle ja ratsumiehelle.	39:21 Kuin hän ylentää it- sensä korkeuteen, nauraa hän hevosta ja miestä.	39:20 Cosca hän ylöndä id- zens corkeuteen/ ja naura sekä hewoista ja miestä.
39:22 Sinäkö annat hevoselle voiman, puetat sen kaulan liehuvalla harjalla?	39:22 Taidatkos antaa hevo- selle väen, eli taidatkos kau- nistaa hänen kaulansa hir- numisella?	39:21 Taidatcos anda hewoi- selle väen/ eli taidatcos caunista hänen caulans hir- numisella.
39:23 Sinäkö panet sen hyp- pimään kuin heinäsirkan? Sen uljas korskunta on peljättävä.	39:23 Taidatkos peljättää hänen niinkuin heinäsirkan? peljättävä on hänen sierami- ensa päristys.	39:22 Taidatcos peljättä hä- nen nijncuin heinäsircat? pel- jättäpä on hänen sieramittens kijtos.
39:24 Se kuopii lakeutta ja iloitsee, lähtee voimalla ase- varustuksia vastaan.	39:24 Hän kaivaa maata ka- vioillansa, on riemuinen vä- kevyydessänsä, ja menee so- ta-aseita vastaan.	39:23 Hän caiwa maata ca- wioillans/ on riemuinen ja mene harniscoittua wastan.
39:25 Se nauraa pelolle, ei säiky eikä väisty miekan edestä.	39:25 Hän nauraa pelkoa ja ei hämmästy, eikä pakene miekkää.	39:24 Hän naura pelco ja ei hämmästy/ eikä pakene miecka.
39:26 Sen yllä kalisee viini, välkähtää keihäs ja peitsi.	39:26 Ehkä vielä viini kalisis häntä vastaan, ja keihäät ja kilvet välkkyisivät;	39:25 Ehkä vielä wijni calisis händä wastan/ ja keihät ja kilwet wälckyisit.
39:27 Käy jyrinä ja jytinä, kun se laukaten taivalta ahmii; ei mikään sitä pidätä sotatorven pauhatessa.	39:27 Hän korskuu, pudiste- lee ja kaivaa maata, ja ei tot- tele vaskitorven helinää.	39:26 Hän cuorscu ja pudis- tele/ ja ei tottele waskitor- wen helinätä.
39:28 Milloin ikinä sotatorvi soi, hirnuu se: iihaha! Jo kaukaa se vainuaa taistelun, päälliköiden jylysevän äänen ja sotahuudon.	39:28 Kuin vaskitorvi heliästi soi, luidkaa hän: hui, ja haastaa sodan taampaa, niin myös päämiesten huudon ja riemun.	39:27 Cosca waskitorwi soi/ luicka hän/ hui/ ja haista sodan taamba/ Ruhtinasten huudon ja riemun.
39:29 Sinunko ymmärrykse- si voimasta jalohaukka kohoaa korkealle, levittää siipensä	39:29 Lentääkö haukka si- nun ymmärryksestäs, ja ha- joittaa siipensä etelään kä- sin?	39:28 Lendäkö haucka sinun ymmärrykestäs/ ja hajotta sijpens etelän käsin.

kohti etelää?

39:30 Tahi sinunko käskystäsi kotka lentää ylhäälle ja tekee pesänsä korkeuteen?

39:31 Kalliolla se asuu ja yöpyy, kallion kärjellä, vuorilinnassaan.

39:32 Sieltä se tähystelee saalista; kauas katsovat sen silmät.

39:33 Sen poikaset särpivät verta, ja missä on kaatuneita, siellä on sekin."

39:34 Niin Herra vastasi Jobille ja sanoi:

39:35 "Tahtooko vikoilija riidellä Kaikkivaltiasta vastaan? Jumalan syyttäjää vastatkoon tähän!"

39:36 Silloin Job vastasi Herralle ja sanoi:

39:37 "Katso, minä olen siihen liian halpa; mitäpä sinulle vastaisin? Panen käteni suuleni;

39:38 kerran minä olen puhunut, enkä enää mitään virka, kahdesti, enkä enää sitä tee."

39:30 Lentääkö kotka sinun kädestäs niin korkialle, että hän tekee pesänsä korkeuteen?

39:31 Hän asuu vuorilla ja yöttelee vuorten kukkuloilla ja vahvoissa paikoissa.

39:32 Sieltä hän katsoo ruan perään, ja hänen silmänsä näkevät kauwas.

39:33 Hänen poikansa särpivät verta; ja kussa raato on, siellä myös hän on.

39:34 Ja \Herra\ vastasi Jobbia ja sanoi:

39:35 Joka riitelee Kaikkivaltiaan kanssa, eikö hänen pitäis sitä vahvistaman? ja se joka nuhtelee Jumalaa, eikö hänen pitäis vastaaman?

39:36 Job vastasi \Herraa\ ja sanoi:

39:37 Katso, minä olen halpa, mitä minä sinua vastaan? minä lasken käteni suuni päälle.

39:38 Minä olen kerran puhunut, en minä enempää vastaa, enkä toiste sitä enää tee.

39:29 Lendäkö Cotca sinun käskystäsi niijn corkialla/ että hän teke pesäns corkeuteen.

39:30 Hän asu vuorilla ja oleskele vuorten cuckuloilla/ ja wahwoisa paicoisa.

39:31 Sielä hän wartioidze ruoca/ ja hänen silmäns näkewät cauwas.

39:32 Hänen poicans särpävät werta/ ja cusa raato on/ siellä myös hän on.

39:33 JA HERra wastais Hiobi/ ja sanoi:

39:34 Joca rijtele Caickiwaldian cansa/ eikö hänen pitäis sitä wahwistaman? ja se cuin nuhtele Jumalata/ eikö hänen pitäis wastaman?

39:35 Hlob wastais HERra/ ja sanoi:

Cadzo/ minä olen halpa/ mitä minä watan? ja lasken käteni suuni päälle.

39:36 Minä olen kerran puhunut/ en minä enämbi wasta/ engä toiste sitä enä tee.

Job 40 LUKU

40:1 Silloin Herra vastasi Jobille tuulispäästä ja sanoi:

40:2 "Vyötä nyt kupees kuin mies; minä kysyn sinulta, opeta sinä minua.

40:3 Sinäkö teet tyhjäksi minun oikeuteni, tuomitset minut syylliseksi, ollaksesi itse oikeassa?

40:4 Tahi onko sinun käsivartesi niinkuin Jumalan, ja voitko korottaa äänesi jylinän niinkuin hän?

40 LUKU

40:1 Ja \Herra\ vastasi Jobbia tuulispäästä ja sanoi:

40:2 Vyötä kupees niinkuin mies: Minä kysyn sinulta, ja vastaa sinä minua.

40:3 Pitäiskö sinun minun tuomioni tyhjäksi tekemän, ja minua vääräksi soimaman, ettäs itse olisit hurskas?

40:4 Onko sinulla käsivarsi niinkuin Jumalalla? ja taidatkos yhdenkaltaisella äänellä jylistää hänen kans-

XL. Lucu

40:1 JA HERra wastais Hiobi tuulispäästä/ ja sanoi:

wyötä suoles nijncuin mies.

40:2 Minä kysyn sinulle ja wasta sinä minua.

40:3 Pidäiskö sinun minun duomioni tyhjäksi tekemän/ ja minua wääräxi soimaman/ ettäs idze olisit hurscas?

40:4 Onggo sinulla käsiwarsi nijncuin Jumalalla/ ja taidatcos yhdencaltaisella änellä jylistää hänen cansans.

	sansa.	
40:5 Kaunistaudu kunnialla ja korkeudella, pukeudu loistoon ja kirkkauteen.	40:5 Kaunista sinus suurella kunnialla ja korkeudella: pueta sinus kiitoksella ja kunnialla,	40:5 Caunista sinus coreudella/ corgota sinus/ pueta sinus kijtoxella ja cunnialla.
40:6 Anna vihasi kiivastuksen purkautua, ja masenna katseellasi kaikki ylpeät.	40:6 Hajoita sinun julmuutes viha, ja katso kaikkia ylpeitä ja nöyryyttä heitä.	40:6 Heitä sinun julmudes wiha/ cadzo caickia ylpeitä/ ja nöyrytä heitä.
40:7 Nöyryytä katseellasi kaikki ylpeät, ja muserra jumalattomat siihen paikkaan.	40:7 Katso kaikkia ylpeitä, ja alaspaina heitä, ja kukista jumalattomat paikastansa.	40:7 Ja cukista jumalattomat paicastans.
40:8 Kätke heidät tomuun kaikki tyynni, sulje heidän kasvonsa salaiseen kätköön.	40:8 Hautaa heitä kaikkia maahan, ja upota heidän jaloutensa kätköön.	40:8 Hauta heitä caickia maahan/ ja upota heidän jaloudens kätköön.
40:9 Silloin minäkin ylistän sinua, kun oikea kätesi on hankkinut sinulle voiton.	40:9 Niin minä tunnustan sinun oikian kätes auttavan sinua.	40:9 Nijn minä tunnustan sinun oikian kätes auttawan sinua.
40:10 Katso Behemotia, jonka minä loin niinkuin sinutkin; se syö ruohoa niinkuin raavas.	40:10 Katso nyt Behemotia, jonka minä sinun vierees tehnyt olen, joka syö heiniä niinkuin härkä.	40:10 Cadzo Behemothi/ jonga minä wieres tehnyt olen/ joca syö heiniä nijncuin härkä.
40:11 Katso, sen voima on lanteissa, sen väkevyys vatsalihaksissa.	40:11 Katso, hänen väkensä on hänen kupeissansa, ja hänen voimansa hänen vatsansa navassa.	40:11 Cadzo/ hänen wäkens on hänen cupeisans/ ja hänen woimans wadzans nawassa.
40:12 Se ojentaa jäykäksi häntänsä kuin setripuun, sen reisijänteet ovat lujiksi punotut.	40:12 Hänen häntänsä ojentuu niinkuin sedripuu, ja hänen salaisen kalunsa suonet ovat niinkuin puun oksat.	40:12 Hänen händäns ojendu nijncuin Cedripuu/ ja hänen salaisencaluns suonet owat nijncuin puun oxat.
40:13 Sen luut ovat niinkuin vaskiputket, sen nikamat niinkuin raudasta taotut.	40:13 Hänen luunsa ovat vahvat niinkuin vaski, hänen ruotonsa niinkuin rautaiset seipäät.	40:13 Hänen luuns owat wahwat nijncuin waski/ hänen ruotons nijncuin rautaiset seipät.
40:14 Se on Jumalan töiden esikoinen; sen luoja ojentaa sille miekan.	40:14 Hän on alku Jumalan teistä; joka hänen tehnyt on, hän voittaa hänen miekalansa.	40:14 Hän on alcu Jumalan teistä/ joca hänen tehnyt on/ hän woitta hänen miecalans.
40:15 Sille kantavat satonsa vuoret, joilla kaikki metsän eläimet leikitsevät.	40:15 Vuori kantaa hänelle ruohot; ja kaikki pedot leikitsevät siellä.	40:15 Wuori canda hänelle ruohot/ ja caicki pedot leikidzewät siellä.
40:16 Lootuspensaiden alla se makaa, ruovikon ja rämeen kätkössä.	40:16 Hän makaa mielellänsä varjossa, lymyssä kaisloissa ja mudassa.	40:16 Hän maca mielelläns warjosa/ caisilois ja mudasa.
40:17 Lootuspensaat peittävät sen varjoonsa, puron pajut ympäröivät sitä.	40:17 Pensas peittää hänen varjollansa, ja ojan halavat peittävät hänen.	40:17 Pensas peittä hänen warjollans/ ja ojan halawat peittäwät hänen.

40:18 Jos virta hätyyttää, ei se säikähdy, se on huoleton, kuohukoon vaikka itse Jordanin kitaan.	40:18 Katso, koska virta ylöttää häntä, niin ei hän pelkää: hän on rohkea, vaikka Jordan hänen suuhunsa asti kuohuis.	40:18 Cadzo/ hän laino wirran ja luule cuiwawans Jordanin suullans.
40:19 Kukapa kävisi kiinnisen silmiin, lävistäisi heittoaseella sen turvan?	40:19 Hän saavutetaan nähdensä, ja pauloilla pistetään hänen nenänsä lävitse.	40:19 Hän saawutetan nähdens/ ja pauloilla pistetän hänen nenäns läpidze.
40:20 Voitko onkia koukulla Leviatanin ja siimaan kietoa sen kielen?	40:20 Taidatkos vetää Leviatanin ongella, ja sitoa hänen kiellensä nuoralla?	40:20 TAidatcos wetä Lewiatanin ongella/ ja sito hänen kiellens nuoralla?
40:21 Voitko kiinnittää kaislaköyden sen kuonoon ja väkärudalla lävistää siltä posken?	40:21 Taidatkos panna ongen hänen sierameensa, ja hänen leukaluunsa pistää naskalilla lävitse?	40:21 Taidatcos panna ongen hänen sieramijns/ ja hänen leucaluuns pistä nascalilla läpidze?
40:22 Rukoileeko se sinua paljon, tahi puhutteleeko se sinua lempeästi?	40:22 Luuletkos, että hän sinua paljon rukoilee, ja liehakoitsee sinun edessä?	40:22 Luuletcos että hän sinua paljo rucoile/ ja liehacoidze sinun edesäs?
40:23 Tekeekö se liiton sinun kanssasi, että saisit sen olemaan orjanasi ainaisesti?	40:23 Luuletkos, että hän tekee liiton sinun kanssas, saadakses häntä alinomaiseksi orjakses?	40:23 Luuletcos että hän teke lijton sinun cansas/ saadaxes händä alinomaisexi orjaxes?
40:24 Voitko leikkiä sillä niinkuin lintusella tahi sitoa sen tyttöjesi pidellä?	40:24 Taidatkos leikitä hänen kanssansa niinkuin linnun kanssa, eli sitoa hänen sinun piikais sekaan?	40:24 Taidatcos leikitä hänen cansans nijncuin linnun cansa/ eli sito hänen sinun pijcais sekaan?
40:25 Hierovatko pyyntikunnat siitä kauppaa, jakavatko sen kauppamiesten kesken?	40:25 Luuletkos hänen kumppaneilta leikattaman, jaetta kauppamiehille.	40:25 Luuletcos hänen cumpaneilda leicattawan/ jaetta cauppamiehille.
40:26 Voitko iskeä sen nahan täyteen ahinkaita ja sen pään kala-ahraimia?	40:26 Taidatkos täyttää koko verkkohuoneen hänen nahallansa, eli kalamiesten kokkoin hänen päällänsä.	40:26 Taidatcos täyttä coco wercon hänen nahallans/ eli wadan hänen päälläns.
40:27 Laskehan vain kätesi sen päälle, niin muistat sen ottelun; et sitä toiste yritä!	40:27 Koska sinä häneen rupeet kädellä, niin muista, että tulet sotaan, josta et sinä mitään voita.	40:27 Coscas häneen rupeet kädellä/ nijn muista että tulet sotaan/ josta et sinä mitän voita?
40:28 Katso, siinä toivo pettää; jo sen näkemisestä sortuu maahan."	40:28 Katso, hänen toivonsa pettää hänen; sillä koska hän hänen näkee, mukeltaneeko hän pois?	Cadzo/ hänen toiwons pettä hänen/ ja cosca hän hänen näke/ mukelda hän pois.

Job 41 LUKU

41:1 "Ei ole niin rohkeata, joka sitä ärsyttäisi. Kuka sitten kestäisi minun edessäni?
41:2 Kuka on minulle ensin

41 LUKU

41:1 Ei ole niin rohkeaa, kuin tohtii hänen herättää: kuka siis seisoo minun edessäni?
41:2 Kuka on minulle jotakin

XLI. Lucu

41:1 Ei ole nijn rohkiata cuin tohti hänen herättä: cuca sijs seisoo minun edesän?
41:2 Cuca on minulle jotakin

antanut jotakin, joka minun olisi korvattava? Mitä kaiken taivaan alla on, se on minun.	ennen antanut, että minä sen hänelle maksaisin? Minun ovat kaikki, mitä kaikkein taivasten alla on.	ennen andanut/ että minä sen hänelle maksaisin? Minun ovat kaikki mitä kaikkein taivasten alla on.
41:3 En saata olla puhumatta sen jäsenistä, en sen voimasta ja sorjasta rakenteesta.	41:3 Minun täytyy puhua kuinka suuri, kuinka väkevä ja kuinka kaunis hän on.	41:3 Minun täytyy puhua kuinka suuri/ kuinka väkevä ja kuinka kaunis hän on.
41:4 Kuka voi riisua siltä päällysvaatteen, kuka tunkeutua sen kaksinkertaisten purimien väliin?	41:4 Kuka riisuu hänen vaatteensa? Kuka tohtii ruveta hänen hampaisiinsa?	41:4 Cuca rijsu hänen vaattens? Cuca tohti ruweta hänen hambaisijns?
41:5 Kuka on avannut sen kasvojen kaksoisoven? Sen hammasten ympärillä on kauhu.	41:5 Kuka voi avata hänen leukaluunsa, jotka ovat hirmuiset hänen hammastensa ympäri?	41:5 Cuca woi awata hänen leucaluuns/ jotca owat hirmuiset hänen hammastens ymbärins.
41:6 Sen ylpeytenä ovat uurteiset selkäkilvet, kiinnitetyt lujalla sinetillä.	41:6 Hänen suomuksensa ovat pulskiat, kiinnitetyt toinen toiseensa, niinkuin sinetti.	41:6 Hänen ylpiät suomuxens owat kijnnitetyt toinen toiseens nijncuin kilwet.
41:7 Ne käyvät tarkoin toinen toiseensa, niin ettei ilma välitse pääse.	41:7 Yksi on kiinni toisessa, niin ettei tuuli pääse lävitse.	41:7 Yxi on kijnni toises/ nijn ettei tuuli pääse läpidze.
41:8 Ne ovat toisiinsa liitetyt, pysyvät kiinni erkanematta.	41:8 Ne ovat kiinni toinen toisessansa ja pysyvät yhdessä, ettei heitä taideta eroittaa.	41:8 Ne owat kijnni toinen toisesans/ ja pysywät yhdes/ ettei heitä taita eroitetta.
41:9 Sen aivastus on kuin valon välähdys, sen silmät ovat kuin aamuruskon silmäripset.	41:9 Hänen aivastamisestansa kiiltää valkeus, ja hänen silmänsä ovat niinkuin aamuruskon silmälaudat.	41:9 Hänen aiwastamisens on nijncuin kijldäwä walkia/ ja hänen silmäns owat nijncuin amuruscon silmälaudat.
41:10 Sen kidasta lähtee tulisoihtuja, sinkoilee säkeniä.	41:10 Hänen suustansa käyvät tulisoihtot ulos, ja tuliset kipinät sinkoilevat.	41:10 Hänen suustans käywät tulisoihtot ulos/ ja tuliset kipinät singoilewat.
41:11 Sen sieraimista käy savu niinkuin kihisevästä kattilasta ja kaislatulesta.	41:11 Hänen sieraimistansa käy ulos savu, niinkuin kihuvasta padasta ja kattilasta.	41:11 Hänen sieramistans käy sawu nijncuin palawast padasta ja cattilasta.
41:12 Sen puhallus polttaa kuin tuliset hiilet, ja sen suusta lähtee liekki.	41:12 Hänen henkensä on niinkuin tulinen hiili, ja hänen suustansa käy liekki ulos.	41:12 Hänen hengens on nijncuin tulinen hijli/ ja hänen suustans käy liekki.
41:13 Sen kaulassa asuu voima, ja sen edellä hyppii kauhistus.	41:13 Hänen kaulansa on vahva; ja se on hänen ilonsa, kuin hän tekee jotakin vahinkoa.	41:13 Hänen caulans on wahwa/ ja se on hänen ilons/ cosca hän teke jotakin wahingota.
41:14 Sen pahkuraiset lihat ovat kiinteät, ovat kuin valesut, järkkymättömät.	41:14 Hänen lihansa jäsenet ovat kiinni toinen toisessansa, ne ovat hänessä kiinni,	41:14 Hänen lihans jäsenet owat kijnni toinen toisesans/ ne owat hänes kijnni ettei

	ettei hän liikuteta.	hän lijcuteta.
41:15 Sen sydän on valettu kovaksi kuin kivi, kovaksi valettu kuin alempi jauhinkivi.	41:15 Hänen sydämensä on kova niinkuin kivi, ja niin vahva kuin alimmainen myllyn kivi.	41:15 Hänen sydämens on cowa nijncuin kiwi/ ja nijn wahwa cuin jocu cappale alemmaisesta myllyn kiwestä.
41:16 Kun se nousee, peljestyvät sankarit, kauhusta he tyrmistyvät.	41:16 Kuin hän korottaa itsensä, niin väkevät peljestyvät; kuin hän joutuu edes, niin ei siellä armoa ole.	41:16 Cosca hän walmista idzens matcan/ nijn ne wäkewät peljästywät/ ja cosca hän joutu edes/ nijn ei siellä armo ole.
41:17 Jos sen kimppuun käydään miekoin, ei miekka kestä, ei keihäs, ei heittoase eikä panssari.	41:17 Jos hänen tykönsä mennään miekalla eli keihällä, aseilla eli haarniskoilla, niin ei hän itsiänsä liikuta.	41:17 Jos hänen tygöns mennän miecalla eli keihällä/ aseilla eli harniscoilla/ nijn ei hän idzens lijcuta.
41:18 Sille on rauta kuin oljenkorsi, vaski kuin lahopuu.	41:18 Ei hän rautaa tottele enempi kuin kortta, eikä vaskea enempi kuin lahopuuta.	41:18 Ei hän rauta tottele enä cuin cortta/ eikä waske enä cuin lahopuuta.
41:19 Ei aja sitä pakoon nuoli, jousen poika, akanoiksi muuttuvat sille linkokivet.	41:19 Ei häntä nuolet karkota, ja linkokivet ovat hänelle niinkuin akanat.	41:19 Ei händä nuolet carcota/ ja lingokiwet owat hänelle nijncuin acanat.
41:20 Kuin oljenkorsi on sille nuija, keihästen ryskeelle se nauraa.	41:20 Vasara on hänen edessänsä niinkuin korsi; hän pilkkaa liehuvia keihäitä.	41:20 Wasara on hänen edesäns nijncuin corsi.
41:21 Sen vatsapuolessa on terävät piikit, se kyntää muttaa leveästi kuin puimaäes.	41:21 Ja hän taitaa maata terävällä kivellä, hän makaa terävällä niinkuin sontatunkiolla.	41:21 Hän pilcka wapisepi keihäitä/ ja hän taita maata terävällä kiwellä. Hän maca terävällä nijncuin sondatungiolla.
41:22 Se panee syvyyden kiehumaan kuin padan, tekee meren voidekattilan kaltaiseksi.	41:22 Hän saattaa syvän meren kiehumaan niinkuin padan, ja liikuttaa yhteen niinkuin voiteen.	41:22 Hän saatta sywän meren kiehuman nijncuin padan/ ja lijcutta yhteen nijncuin woi-ten.
41:23 Sen jäljessä polku loistaa, syvyydellä on kuin hopeahapset.	41:23 Hänen jälkeensä polku valkenee; hän tekee syvyudet sangen harmaaksi.	41:23 Hänen jälkens polcu walkene/ hän teke sywydet sangen harmaxi.
41:24 Ei ole maan päällä sen vertaista; se on luotu pelottomaksi.	41:24 Ei ole maalla hänen vertaistansa; hän on tehty pelkäämättömäksi.	41:24 Ei ole maalla hänen wertans/ hän on tehty pelkämättömäxi.
41:25 Se katsoo ylen kaikkea, mikä korkeata on; se on kaikkien ylväitten eläinten kuningas."	41:25 Hän katsoo kaikki korkiat ylön; hän on kaikkein ylpeiden kuningas.	41:25 Hän cadzo caicki corkiat ylön/ hän on caickein ylpeitten Cuningas.

Job 42 LUKU

42:1 Silloin Job vastasi Her-

42 LUKU

42:1 Ja Job vastasi \Herraa\

XLII. Lucu

42:1 JA Hiob wastais HERRA/

ralle ja sanoi:

42:2 "Minä tiedän, että sinä voit kaikki ja ettei mikään päätöksesi ole sinulle mahdollon toteuttaa.

42:3 'Kuka peittää minun aivoitukseni taitamattomasti?' Siis on niin: minä puhuin ymmärtämättömästi, asioista, jotka ovat ylen ihmeelliset minun käsittää.

42:4 Kuule siis, niin minä puhun; minä kysyn, opeta sinä minua.

42:5 Korvakuulolta vain olin sinusta kuullut, mutta nyt on silmäni sinut nähnyt.

42:6 Sentähden minä peruutan puheeni ja kadun tomussa ja tuhassa."

42:7 Mutta senjälkeen kuin Herra oli puhunut Jobille nämä sanat, sanoi Herra teemanilaiselle Elifaalle: "Minun vihani on syttynyt sinua ja sinun kahta ystävääsi kohtaan, koska ette ole puhuneet minusta oikein niinkuin minun palvelijani

42:8 Ottakaa siis seitsemän mullikkaa ja seitsemän oinasta, käykää minun palvelijani Jobin luo ja uhratkaa puolestanne polttouhri, ja minun palvelijani Job rukoilkoon teidän puolestanne. Tehdäkseni hänelle mieliksi en saata teitä häpeälliseen rangaistukseen siitä, ettette puhuneet minusta oikein niinkuin minun palvelijani Job "

42:9 Niin teemanilainen Elifas, suuhilainen Bildad ja naemalainainen Soofar menivät ja tekivät, niinkuin Herra oli heille

ja sanoi:

42:2 Minä tiedän sinun kaikki voivan: ja ei ole sinulta yksikään ajatus peitetty.

42:3 Se on turha ihminen, joka ajattelee peittää neuvonsa: sentähden tunnustan minä, että minä taitamattomasti puhunut olen sitä, joka on minun tietoni ylitse ja jota en minä ymmärrä.

42:4 Niin kuules nyt, anna minun puhua: minä kysyn sinulta, opeta minua.

42:5 Minä olen kuullut sinua tarkoilla korvilla, ja minun silmäni ovat nyt nähneet sinun.

42:6 Sentähden pidän minä itseni viallisena, ja kadun tomussa ja tuhassa.

42:7 Kuin \Herra\ nämät sanat oli Jobille puhunut, sanoi \Herra\ Eliphaalle Temanilaiselle: minun vihani on julmistunut sinun ja kahden sinun ystäväs päälle; sillä ette ole oikein puhuneet minusta, niinkuin minun palveliani Job.

42:8 Niin ottakaat nyt seitsemän mullia ja seitsemän oinasta, ja menkää palveliani Jobin tykö, ja uhratkaa polttouhria teidän edestänne, ja palveliani Job rukoilkaan teidän edestänne; sillä hänen puoleensa minä katson, niin etten minä tee teille tyhmyytenne jälkeen; sillä ette ole oikein puhuneet minusta, niinkuin minun palveliani Job.

42:9 Niin menivät Elifas Temanilainen, Bildad Suasta ja Zophar Naemasta, ja tekivät niinkuin \Herra\ heille

ja sanoi:

42:2 Minä tiedän sinun kaikki woiwan/ ja ei ole sinulta yxikän ajatus peitetty.

42:3 Se on turha ihminen/ joca ajattele peittä neuwo-ans/ sentähden tunnustan minä/ että minä taitamattomast puhunut olen/ joca on minun tietoni ylidze/ ja jota en minä ymmärrä.

42:4 Nijn cuules nyt/ anna minun puhua/ minä kysyn sinulle/ opeta minua.

42:5 Minä olen cuullut sinun corwillani/ ja minun silmäni owat nähnet myös sinun.

42:6 Sentähden pidän minä idzeni wiallisna/ ja cadun tomus ja tuhwas.

42:7 COsca HERra nämät sanat oli Hiobille puhunut/ sanoi hän Eliphaxelle The- manist: minun wihan on jul- mistunut sinun ja cahden si- nun ystäväs päälle: sillä et te ole oikein puhunet minusta/ nijncuin minun palwelian Hiob.

42:8 Ottacat sijs seidzemen calpeja ja seidzemen jäärä/ ja mengät minun palweliani Hiobin tygö/ ja uhratcat polt- touhria teidän edestän: sillä hänen puoleens minä cad- zon/ nijn etten minä tee teil- le teidän tyhmyden jälkeen/ sillä et te ole oikein puhunet minusta/ nijncuin minun pal- welian Hiob.

42:9 Nijn menit Elifhas The- manist/ Bildad Suahst ja Zophar Naemast/ ja teit nijn- cuin HERra heille sanonut olit.

<p>puhunut; ja Herra teki Jobille mieliksi.</p>	<p>sanonut oli. Ja \Herra\ katsoi Jobin puoleen.</p>	<p>Ja HERra cadzoi Hiobin puoleen.</p>
<p>42:10 Ja kun Job rukoili ystäväinsä puolesta, käänsi Herra Jobin kohtalon, ja Herra antoi Jobille kaikkea kaksin verroin enemmän, kuin hänellä ennen oli ollut.</p>	<p>42:10 Ja \Herra\ käänsi Jobin vankeuden, koska hän rukoili ystäviensä edestä. Ja \Herra\ antoi Jobille kaksin sen vertaa kaikista mitä hänellä ennen ollut oli.</p>	<p>42:10 Ja HERra käänsi Hiobin fangiuxen/ koska hän rucoili ystäwittens edestä. Ja HERra andoi Hiobille caxi sen werta/ enä cuin hänellä ennen ollut oli.</p>
<p>42:11 Ja kaikki hänen veljensä ja sisarensa ja kaikki hänen entiset tuttavansa tulivat hänen tykönsä ja aterioitsivat hänen kanssaan hänen talossansa, ja he surkuttelivat ja lohduttivat häntä kaikesta siitä onnettomuudesta, jonka Herra oli antanut kohdata häntä. Ja he antoivat kukin hänelle yhden kesitan ja yhden kultarenkaan.</p>	<p>42:11 Ja hänen tykönsä tulivat kaikki hänen veljensä, ja kaikki hänen sisarensa, ja kaikki ne jotka hänen ennen tunsivat, ja söivät hänen kanssansa, ja hänen huoneessansa ja käänsivät heitänensä hänen puoleensa, ja lohduttivat häntä kaikesta siitä pahasta, minkä \Herra\ oli antanut tulla hänen päällensä. Ja itsekukin heistä antoi hänelle yhden rahan ja kultarenkaan.</p>	<p>42:11 JA hänen tygöns tulit caicki hänen weljens/ ja caicki hänen sisarens/ ja caicki ne cuin hänen ennen tunsit/ ja söit hänen cansans hänen huonesans/ ja käänsit heidäns hänen puoleens/ ja lohdutit händä/ caikest sijtä pahudest/ cuin HERra oli antanut tulla hänen päällens. Ja idzecukin heistä andoi hänelle cappalen raha/ ja cullatun Clenodian.</p>
<p>42:12 Ja Herra siunasi Jobin elämän loppupuolta vielä enemmän kuin sen alkua, niin että hän sai neljätoista tuhatta lammasta, kuusi tuhatta kamelia, tuhat härkäparia ja tuhat aasintammaa.</p>	<p>42:12 Ja \Herra\ siunasi Jobia sitte enempi kuin ennen, että hän sai neljätoistakymmentä tuhatta lammasta, ja kuusituhatta kamelia, ja tuhannen paria härkiä ja tuhannen aasia.</p>	<p>42:12 Ja HERra siunais Hiobi enä cuin ennen/ että hän sai neljätoistakymmendä tuhatta lammasta/ ja cuusi tuhatta Cameli/ ja tuhannen paria härkiä/ ja tuhannen Asia.</p>
<p>42:13 Ja hän sai seitsemän poikaa ja kolme tytärtä.</p>	<p>42:13 Ja hän sai seitsemän poikaa ja kolme tytärtä,</p>	<p>42:13 Ja hän sai seidzemen poica ja colme tytärtä:</p>
<p>42:14 Ensimmäiselle hän antoi nimen Jemima, toiselle nimen Kesia ja kolmannelle nimen Keren-Happuk.</p>	<p>42:14 Ja kutsui ensimmäisen nimen Jemina, toisen Ketsia ja kolmannen Kerenhapuk.</p>	<p>ja cudzui ensimmäisen Jemina/ toisen Kezia ja colmannen Kerenhapuch.</p>
<p>42:15 Eikä ollut koko maassa niin kauniita naisia kuin Jobin tyttäret; ja heidän isänsä antoi heille perintöosan heidän veljiensä rinnalla.</p>	<p>42:15 Ja ei löydetty niin kauniita vaimoja kaikessa maassa, kuin Jobin tyttäret olivat. Ja heidän isänsä antoi heille perimisen heidän veljiensä kanssa.</p>	<p>42:14 Ja ei löytyt nijn caunita waimoja caikesta maasta cuin Hiobin tyttäret olit. 42:15 Ja heidän Isäns andoi heille perimisen/ heidän weljeins cansa.</p>
<p>42:16 Tämän jälkeen Job eli vielä sataneljäkymmentä vuotta ja sai nähdä lapsensa ja lastensa lapset neljänteen polveen asti.</p>	<p>42:16 Ja Job eli sitte sata ja neljäkymmentä vuotta, niin että hän sai nähdä lapsensa ja lastensa lapset hamaan neljänteen polveen.</p>	<p>42:16 Ja Hiob eli sijtte sata ja neljäkymmendä vuotta/ nijn että hän sai nähdä hänen lapsens ja lastens lapset/ haman neljänden polwen.</p>

42:17 Sitten Job kuoli vanhana ja elämästä kyllänsä saaneena.

42:17 Ja Job kuoli vanhana ja elämästä kyllänsä saaneena.

Ja Hiob cuoli wanhana ja suuttununa elämään.

PSALMIT

PSALTTARIT

PSALTTARIT

PSALMI 1

1 PSALTTARI

I. Psalmi .

1:1 Autuas se mies, joka ei vaella jumalattomain neuvossa eikä astu syntisten teitä eikä istu, kussa pilkkaajat istuvat,

1:1 Autuas on se, joka ei vaella jumalattomain neuvossa, eikä seiso syntisten tiellä, eikä istu kussa pilkkaajat istuvat;

Ps 1:1 AUtuas on se joca ei waella jumalattomitten neuvosa/ eikä astu synneisten teille/ eikä istu cusa pilckajat istuwat

1:2 vaan rakastaa Herran lakia ja tutkistelee hänen lakiansa päivät ja yöt!

1:2 Vaan rakastaa \Herran\ lakia, ja ajattelee hänen lakiansa päivät ja yöt.

Ps 1:2 Waan racasta HERran Lakia/ ja ajattele hänen Lakians päivät ja yöt.

1:3 Hän on niinkuin istutettu puu vesiojain tykönä, joka antaa hedelmänsä ajallaan ja jonka lehti ei lakastu; ja kaikki, mitä hän tekee, menestyy.

1:3 Hän on niinkuin istutettu puu vesiojain tykönä, joka hedelmänsä antaa ajallansa, ja hänen lehtensä ei varise, ja kaikki menestyy, mitä hän tekee.

Ps 1:3 Hän on nijncuin istutettu puu wesiojan tykönä/ joca hedelmäns anda ajalans/ ja hänen lehtens ei warise/ ja caicki menesty mitä hän teke.

1:4 Niin eivät jumalattomat! Vaan he ovat kuin akanat, joita tuuli ajaa.

1:4 Mutta jumalattomat ei ole niin, vaan niinkuin akanat, jonka tuuli hajoittelee.

Ps 1:4 MUtta jumalattomat ei ole nijn/ waan nijncuin acana/ jonga tuuli hajottele.

1:5 Sentähden eivät jumalattomat kestä tuomiolla eivätkä syntiset vanhurskasten seurakunnassa.

1:5 Sentähden ei jumalattomat kestä tuomiota, eikä syntiset vanhurskasten seura.

Ps 1:5 Sentähden ei jumalattomat kestä duomiota/ eikä synneiset wanhurscasten seura.

1:6 Sillä Herra tuntee vanhurskasten tien, mutta jumalattomain tie hukkuu.

1:6 Sillä \Herra\ tietää vanhurskasten tien; mutta jumalattomain tie hukkuu.

Ps 1:6 Sillä HERra tietä wanhurscasten tien/ mutta jumalattomitten tie hucku.

PSALMI 2

2 PSALTTARI

II. Psalmi .

2:1 Miksi pakanat pauhaavat ja kansat turhia ajattelevat?

2:1 Miksi pakanat kiukuitsevat, ja kansat turhia ajattelevat?

Ps 2:1 Mlxi pacanat kiucuidzewat/ ja Canssat turhia ajattelewat ?

2:2 Maan kuninkaat nousevat, ruhtinaat yhdessä neuvottelevat Herraa ja hänen voideltuansa vastaan:

2:2 Maan kuninkaat hankitsevat itseänsä, ja päämiehet keskenänsä neuvoa pitävät \Herraa\ ja hänen voideltuansa vastaan.

Ps 2:2 Maan Cuningat hanguidzewat heitäns/ ja herrat keskenäns neuwo pitävät/ HERra ja hänen woideltuans wastan.

2:3 "Katkaiskaamme heidän kahleensa, heittäkäämme

2:3 Katkaiskaamme heidän siteensä, ja heittäkäämme meistä pois heidän köytensä.

Ps 2:3 Catcaiscam heidän sitens/ ja heittäkäm meistä

päättämme heidän köytensä."

2:4 Hän, joka taivaassa asuu, nauraa; Herra pilkkaa heitä.

2:5 Kerran hän on puhuva heille vihassansa, peljättävä heitä hirmuisuudessaan:

2:6 "Minä olen asettanut kuninkaani Siioniin, pyhälle vuorelleni."

2:7 Minä ilmoitan, mitä Herra on säätänyt. Hän lausui minulle: "Sinä olet minun poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin."

2:8 Ano minulta, niin minä annan pakanakansat sinun perinnöksesi ja maan ääret sinun omiksesi.

2:9 Rautaisella valtikalla sinä heidät muserrat, niinkuin savastian sinä särjet heidät."

2:10 Tulkaa siis järkiinne, kuninkaat, maan tuomarit, ottakaa nuhteesta vaari.

2:11 Palvelkaa Herraa pelvolla ja iloitkaa vavistuksella.

2:12 Antakaa suuta pojalle, ettei hän vihastuisi ettekä te hukkuisi tiellänne. Sillä hänen vihansa syttyy äkisti. Autuaat ovat kaikki, jotka häneen turvaavat.

2:4 Mutta joka taivaassa asuu, nauraa heitä: Herra pilkkaa heitä.

2:5 Kerran hän puhuu heille vihoissansa, ja hirmuisuudessaan peljättää heitä.

2:6 Mutta minä asetin kuninkaani Zioniin, pyhälle vuorelleni.

2:7 Minä tahdon saarnata senkaltaisesta säädystä, josta \Herra\ minulle sanoi: Sinä olet minun poikani, tänäpäivänä minä sinun synnytin.

2:8 Ano minulta, niin minä annan pakanat perinnöksesi ja maailman ääret omaksesi.

2:9 Sinun pitää särkemän heitä rautaisella valtikalla, ja niinkuin savisen astian heitä murentaman.

2:10 Nyt te kuninkaat, siis ymmärtäkää, ja te maan tuomarit, antakaat teitänne kurittaa.

2:11 Palvelkaat \Herraa\ pelvossa, ja iloitkaa vavistuksessa.

2:12 Antakaat suuta pojalle, ettei hän vihastuisi, ja te hukkuisitte tiellä; sillä hänen vihansa syttyy pian. Mutta autuaat ovat kaikki ne, jotka häneen uskaltavat.

pois heidän köytensä.

Ps 2:4 Mutta joca taiwas asu/ naura heitä/ ja HERra pilcka heitä.

Ps 2:5 Kerran hän puhu heille wihoisans/ ja hirmuisudesans peljättä heitä.

Ps 2:6 MUtta minä asetin minun Cuningani Zionin/ minun pyhälle vuorelleni.

Ps 2:7 Minä saarnan sencal-taisest säädyst/ josta HERra minulle sanoi: Sinä olet minun poican/ tänäpäivän minä sinun synnytin.

Ps 2:8 Ano minulda/ nijn minä annan sinulle/ pacanat sinun perinnöxes/ ja mailman äret omaxes.

Ps 2:9 Sinä särjet heitä rautaisella waldicalla/ ja nijncuin sawisen astian heitä murentat.

Ps 2:10 Nyt te Cuningat sijs ymmärtäkät/ ja te maan Duomarit andacat teitän curitta.

Ps 2:11 Palwelcat HERra pelgosa/ ja iloitcat wapistuxes.

Ps 2:12 Andacat suuta Pojan/ ettei hän wihastuis/ ja te huckuisitte tiellä: sillä hänen wihans sytty pian. Mutta autuat owat ne jotca häneen uscaldawat.

PSALMI 3

3:1 Daavidin virsi, hänen pae- tessaan poikaansa Absalomia.

3:2 Herra, kuinka paljon minulla on vihollisia, paljon niitä, jotka nousevat minua vastaan!

3:3 Monet sanovat minusta: "Ei ole hänellä pelastusta

3 PSALTTARI

3:1 Davidin Psalmi, kuin hän pakeni poikaansa Absalomia.

3:2 Voi \Herra\! kuinka monta on minulla vihollista, ja niin usiat karkaavat minua vastaan.

3:3 Moni puhuu minun sie- lustani: ei ole hänellä apua

III. Psalmi .

Ps 3:1 Dawidin Psalmi/ cosca hän pakeni poicans Absolomi.

Ps 3:2 WOi HERra/ cuinga monda on minulla wihollista ? ja nijn usiat carcawat minua wastan.

Ps 3:3 Moni puhu minun sie- lustani: ei ole hänellä apua

Jumalassa." Sela.

3:4 Mutta sinä, Herra, olet minun kilpeni, sinä olet minun kunniani, sinä kohotat minun pääni.

3:5 Ääneeni minä huudan Herraa, ja hän vastaa minulle pyhäältä vuoreltansa. Sela.

3:6 Minä käyn levolle ja nukun; minä herään, sillä Herra minua tukee.

3:7 En pelkää kymmentuhantista joukkoa, joka asettuu yltympäri minua vastaan.

3:8 Nouse, Herra, pelasta minut, minun Jumalani! Sillä sinä lyöt poskelle kaikkia minun vihollisiani, sinä murskaat jumalattomain hampaat.

3:9 Herrassa on pelastus; sinun siunauksesi tulkkoon sinun kansallesi. Sela.

Jumalan tykönä, Sela!

3:4 Mutta sinä, \Herra\, olet minun kilpeni, joka minun kunniaan saatat, ja minun pääni kohennat.

3:5 Äänelläni minä huudan \Herraa\; ja hän kuulee minua pyhästä vuorestansa, Sela!

3:6 Minä makaan ja nukun: minä herään myös; sillä \Herra\ tukee minua.

3:7 En minä pelkää kymmentätuhatta kansoista, jotka minua piirittävät.

3:8 Nouse, \Herra\, ja auta minua, minun Jumalani! sillä sinä lyöt kaikkia minun vihollisiani poskelle: sinä murennat jumalattomain hampaat.

3:9 \Herran\ tykönä apu löydetään: sinun kansa päällä on sinun siunaukses, Sela!

Jumalan tykönä. Sela.

Ps 3:4 Mutta sinä HERra olet minun kilpen/ joca minun cunniaan saatat/ ja minun pääni cohennat.

Ps 3:5 Änelläni minä huudan HERra/ ja hän cuule minua pyhästä vuorestans. Sela.

Ps 3:6 Minä macan/ ja nuncun/ ja herän: sillä HERra tuke minua.

Ps 3:7 En minä pelkä monda sata tuhatta Canssoista/ jotka minua pijrittävät.

Ps 3:8 Nouse HERra ja auta minua minun Jumalan/ sillä sinä caickia minun wihollisiani poskelle paiscat/ ja murennat jumalattomain hambat.

Ps 3:9 HERran tykönä apu löytän/ ja sinun Canssas päälle sinun siunauxes. Sela.

PSALMI 4

4:1 Veisuunjohtajalle; kielisoitimilla; Daavidin virsi.

4:2 Vastaa minulle, kun minä huudan, sinä minun vanhurskauteni Jumala, joka ahdingossa avarrat minun tilani. Armahda minua, kuule minun rukoukseni.

4:3 Te miehet, kuinka kauan minun kunniaani pidetään pilkkana, kuinka kauan te rakastatte turhuutta, etsitte valhetta? Sela.

4:4 Tietäkää: ihmeellinen on Herra hurskastansa kohtaan, Herra kuulee, kun minä häntä huudan.

4:5 Vaviskaa, älkääkä syntiä tehkö. Puhukaa sydämissänne vuoteillanne ja olkaa hiljaa.

4 PSALTTARI

4:1 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle, kanteleilla.

4:2 Rukoillessani kuule minua, vanhurskauteni Jumala, joka minua lohdutat ahdistuksessani: ole minulle armollinen, ja kuule rukoukseni.

4:3 Te uljaat miehet, kuinka kauvan pitää minun kunniani pilkattaman? miksi te rakastatte turhuutta ja kysytte valhetta? Sela!

4:4 Niin tuntekaat, että \Herra\ vie pyhänsä ihmeellisesti: \Herra\ kuulee, kuin minä häntä rukoilen.

4:5 Jos te vihastutte, niin älkäätkä syntiä tehkö: puhukaat sydämissänne, teidän

IV. Psalmi .

Ps 4:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa/ candeileilla.

Ps 4:2 RUcoillesani/ cuule minua minun wanhurscaudeni Jumala/ joca minua lohdutat ahdistuxesani/ ole minulle armollinen/ ja cuule minun rucouxen.

Ps 4:3 Te pääruhtinat/ cuingaca uwan pitä minun cunniani pilcattaman ? mixi te racastatte turhututta/ ja kysytte walhetta ? Sela.

Ps 4:4 Nijn tundeecat että HERra wie hänen pyhäns ihmellisest/ HERra cuule/ cosca minä händä rucoilen.

Ps 4:5 Jos te wihastutte/ älkät syndiä tehkö/ puhucat sydämisän/ teidän wuotei-

Sela.	vuoteissanne, ja odottakaat, Sela!	san/ ja odottacat. Sela.
4:6 Uhratkaa vanhurskauden uhreja ja luottakaa Herraan.	4:6 Uhratkaa vanhurskauden uhria, ja toivokaat \Herran\ päälle.	Ps 4:6 Uhratcat vanhurscaut-ta/ ja toiwocat HERran pääl-le.
4:7 Moni sanoo: "Kuka antaa meille sitä, mikä hyvä on?" Herra, käännä sinä meihin kasvojesi valkeus.	4:7 Moni sanoo: kuka osoit-tais meille hyvää? Mutta nos-ta sinä \Herra\ meidän pääl-lemme sinun kasvois paiste.	Ps 4:7 Moni sano: cuinga se meille osotais mikä hyvä on ? mutta nosta sinä HERra meidän päällem sinun casvos paiste.
4:8 Sinä annat minun sydämeeni suuremman ilon, kuin heillä on runsaasta viljasta ja viinistä.	4:8 Sinä ilahutat minun sydämeni; ehkä muilla on jyviä ja viinaa kyllä.	Ps 4:8 Sinä ilahutat minun sydämeni/ ehkä muilla on wijna ja jyviä kyllä.
4:9 Rauhassa minä käyn levolle ja nukun, sillä sinä, Herra, yksin annat minun turvasa asua.	4:9 Minä makaan ja lepään juuri rauhassa; sillä sinä \Herra\ yksinäns autat minua turvassa asumaan.	Ps 4:9 Minä macan ja lewän juuri rauhasa: sillä sinä HERra yxinäns autat minua turwas asuman.

PSALMI 5

5:1 Veisuunjohtajalle; huilusoittimilla; Daavidin virsi.

5:2 Ota korviisi minun sanani, Herra, huomaa huokaukseni.

5:3 Kuuntele huutoni ääntä, minun kuninkaani ja Jumalani, sillä sinua minä rukoilen.

5:4 Herra, varhain sinä kuulet minun ääneni, varhain minä valmistan sinulle uhrin ja odotan.

5:5 Sillä sinä et ole se Jumala, jolle jumalattomuus kelpaa. Paha ei saa asua sinun tykönäsi.

5:6 Ylvästelijät eivät kestä sinun silmiesi edessä; sinä vihaat kaikkia väärintekijöitä.

5:7 Sinä hukutat valheen puhujat; murhamiehet ja viekkaat ovat Herralle kauhistus.

5:8 Mutta minä saan sinun suuresta armostasi tulla sinun huoneeseesi, saan kumartaa

5 PSALTTARI

5:1 Davidin Psalmi, edelläveisajalle, perimisestä.

5:2 \Herra\, ota minun sanani korviisi, havaitse minun puheeni.

5:3 Ota vaari minun huudostani, minun Kuninkaani ja minun Jumalani; sillä sinua minä rukoilen.

5:4 \Herra\ kuuntele varhain minun ääntäni: varhain hankitsen minä itseni sinun tykö, ja siitä otan vaarin.

5:5 Sillä et sinä ole se Jumala, jolle jumalatoimino kelpaa: joka paha on, ei se pysy edessä.

5:6 Öykkärit ei pysy sinun silmäis edessä: kaikkia pahantekiöitä sinä vihaat.

5:7 Sinä kadotat valhetteliat: \Herra\ kauhistuu murhaintia ja viekkaita.

5:8 Mutta minä menen sinun huonees sinun suuressa laupiudessas, ja kumarran sinun pyhään templiis päin

V. Psalmi .

Ps 5:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa/ perimisestä.

Ps 5:2 HERra ota minun sanani corwijs/ hawaidze minun puheni.

Ota waari minun huudostani/ minun Cuningan ja Jumalan: sillä sinua minä rucoilen.

Ps 5:3 HERra cuuldele warhain minun ändäni/ warhain hangidzen minä idzeni sinun tygös/ ja sijtä otan waarin.

Ps 5:4 Sillä et sinä ole se Jumala/ jolle jumalatoimino kelpa/ joca paha on/ ei se pysy edesäs

Ps 5:5 Öyckärit ei pysy sinun silmäis edes/ caickia pahantekiöitä sinä wihat.

Ps 5:6 Sinä cadotat walehteliat/ HERra cauhistu murhait ja wieckait.

Ps 5:7 Mutta minä menen sinun huoneses sinun suuressa laupiudesas/ ja cumarran

sinun pyhään temppeleesi päin sinun pelvossasi.
sinun pelvossasi.

5:9 Herra, johdata minua vanhurskaudessa minun vihamiesten tähden, tasoita tiesi minun eteeni.

5:10 Sillä heidän suussa ei ole luotettavaa sanaa, heidän sisimpänsä on turmiota täynnä, heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellänsä he liukkaasti liehakoivat.

5:11 Tuomitse, Jumala, heidät syyllisiksi, rauetkoon heidän hankkeensa. Kukista heidät heidän rikostensa paljouden tähden, sillä he niskoittelevat sinua vastaan.

5:12 Ja iloitkoot kaikki, jotka sinuun turvaavat, ja riemuitkoot iankaikkisesti. Suojele heitä, että sinussa iloitsisivat ne, jotka rakastavat sinun nimeäsi.

5:13 Sillä sinä, Herra, siunaat vanhurskasta, sinä suojaat häntä armollasi niinkuin kilvellä.

5:9 \Herra\ saata minua vanhurskaudessa, minun vihollisteni tähden: ojenna tiesi minun eteeni.

5:10 Sillä heidän suussansa ei ole mitään totuutta, heidän sisällyksensä on sydämen kipu; heidän kitansa on avoin hauta, ja kielellänsä he liehakoitsevat.

5:11 Nuhtele heitä Jumala, että he lankeisivat ajatuksittansa: syökse heitä ulos heidän suurten ylitsekäymistensä tähden; sillä he ovat sinulle vastahakoiset.

5:12 Iloitkaan kaikki, jotka sinuun uskaltavat, anna heidän riemuita iankaikkisesti; sillä sinä varjelet heitä: iloitkaan sinussa ne, jotka sinun nimeänsä rakastavat.

5:13 Sillä sinä \Herra\ siunaat vanhurskaita: sinä kaunistat heitä armollasi niinkuin kilvellä.

sinun pyhän Tempelis päin/
sinun pelgossas.

Ps 5:8 HERra saata minua vanhurscaudesas/ minun vihollisteni tähden/ ojenna sinun tiesi minun eteeni.

Ps 5:9 Sillä heidän suusans ei ole mitän totutta/ heidän sisällyxens on sydämen kipu/ heidän kitans on avoin hauta/ ja heidän kielillänsä he liehacoidzewat.

Ps 5:10 Nuhtele heitä Jumala/ että he langeisit heidän ajatuxistans/ syöxä heitä ulos heidän suuren ylidzekäymisensä tähden: sillä he owat sinulle wastahacoiset.

Ps 5:11 Iloitcat caicki jotca sinuun uscaldawat/ anna heidän riemuita ijancaickisest: sillä sinä warjelet heitä/ iloitcat ne sinusa jotca sinun nimes racastawat.

Ps 5:12 Sillä sinä HERra siunat vanhurscat/ sinä caunistat heitä armollas nijncuin kilwellä.

PSALMI 6

6:1 Veisuunjohtajalle; kielisoitimilla; matalassa äänialassa; Daavidin virsi.

6:2 Herra, älä rankaise minua vihassasi, älä kiivastuksessasi minua kurita.

6:3 Herra, armahda minua, sillä minä olen näännyksissä; paranna minut, Herra, sillä minun luuni ovat peljästyneet,

6:4 ja minun sieluni on kovin peljästynyt. Voi, Herra, kuinka kauan?

6:5 Käännä, Herra, vapahda minun sieluni, pelasta minut

6 PSALTTARI

6:1 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle, kahdeksalla kielellä.

6:2 Oi \Herra\, älä rankaise minua vihassasi, ja älä minua julmuudessa kurita.

6:3 \Herra\, ole minulle armollinen, sillä minä olen heikko: paranna \Herra\ minua, sillä minun luuni ovat peljästyneet.

6:4 Ja minun sieluni on sangen kovin hämmästynyt, voi \Herra\, kuinka kauan!

6:5 Käännä sinuas, \Herra\, ja pelasta sieluni; auta mi-

VI. Psalmi .

Ps 6:1 Dawidin Palmi edelläweisattapa/ cahdexalla kielellä.

Ps 6:2 OI HERRA/ älä rangaise minua vihasas/ ja älä minua julmudesas curita.

Ps 6:3 HERra ole minulle armollinen: sillä minä olen heicko/ paranna HERRa minua: sillä minun luuni owat peljästynet.

Ps 6:4 Ja minun sielun on sangen hämmästynyt/ woi HERra/ cuinga cauwan ?

Ps 6:5 Käännä sinuas HERra ja pelasta minun sielun/ auta

amosi tähden.

6:6 Sillä kuolemassa ei sinua muisteta; kuka ylistää sinua tuonelassa?

6:7 Minä olen uupunut huokaamisesta; joka yö minä itken vuoteeni vesille ja kastelen leposijani kyynelilläni.

6:8 Minun silmäni ovat huienneet surusta, vanhenneet kaikkien vastustajaini tähden.

6:9 Väistykää minusta, kaikki väärintekijät, sillä Herra kuulee minun itkuni äänen.

6:10 Herra kuulee minun anomiseni, Herra ottaa minun rukoukseni vastaan.

6:11 Kaikki minun viholliseni joutuvat häpeään ja suuren pelon valtaan; äkisti he joutuvat häpeään, kääntyvät pois.

PSALMI 7

7:1 Daavidin virsi, jonka hän veisasi Herralle benjaminilaisen Kuusin sanojen johdosta.

7:2 Herra, minun Jumalani, sinuun minä turvaan; pelasta minut kaikista vainoojistani ja vapahda minut,

7:3 etteivät he raatelisi minua niinkuin leijona ja tempaisi pois - eikä pelastajaa olisi.

7:4 Herra, minun Jumalani, jos minä näin olen tehnyt, jos vääritys minun käsiäni tahraa,

7:5 jos olen tehnyt pahaa niille, jotka elivät rauhassa minun kanssani, tai jos olen ryöstänyt niiltä, jotka syyttävät minua ahdistivat,

minua sinun hyvytyes tähden.

6:6 Sillä ei kuolemassa kenkään muista sinua, kuka kiittää sinua tuonelassa?

6:7 Minä olen niin väsynyt huokauksista: minä uitan vuoteeni yli yötä, ja kastan leposiani kyynelilläni.

6:8 Minun muotoni on muuttunut murheesta, ja on vanhentunut; sillä minä ahdistetaan kaikilta puolilta.

6:9 Eritkää minusta, kaikki pahointekiät; sillä \Herra\ kuulee minun itkuni.

6:10 \Herra\ kuulee minun rukoukseni: anomiseni \Herra\ ottaa vastaan.

6:11 Kaikki minun viholliseni saakoon häpiän, ja suuresti peljättäköön; kääntyköön takaperin, ja nopiasti häväistäköön.

7 PSALTTARI

7:1 Davidin viattomuus, josta hän \Herralle\ veisasi, Kuusin Jeminin pojan sanan tähden:

7:2 Sinuun, \Herra\ minun Jumalani, minä uskallan: auta minua kaikista minun vainollisistani, ja pelasta minua;

7:3 Ettei he repisi minun sieluani niinkuin jalopeura, ja sätkisi ilman holhojaa.

7:4 \Herra\ minun Jumalani, jos minä sen tein ja jos vääritys on minun käsissäni;

7:5 Jos minä pahalla kostanut olen niille, jotka minun kanssani rauhassa elivät; vaan minä olen niitä pelastanut, jotka ilman syytä minua vihasivat;

minua sinun hywydes tähden.

Ps 6:6 Sillä ei cuolemas kenkän muista sinua/ cuca kijttä sinua Helwetic ?

Ps 6:7 Minä olen nijn wäsnynt huocauxista/ minä uitan minun vuoteni yli yötä/ ja castan minun leposiani kyynelilläni.

Ps 6:8 Minun muoton on muuttunut murhesta/ ja on wanhennut: sillä minä ahdistetan caikilda puolilda.

Ps 6:9 Eritkät minusta caicki pahoin tekiät: sillä HERra cuule minun itcuni.

Ps 6:10 HERra cuule minun rucouxeni/ minun anomiseni HERra otta wastan.

Ps 6:11 Caicki minun wiholliseni häpiän saawat ja suurest peljätetän/ käändäwät heidäns tacaperin/ ja nopiast häwäistä.

VII. Psalmi .

Ps 7:1 Dawidin wiattomus/ josta hän HERralle weisais/ Chusin Jeminin pojan sanan tähden.

Ps 7:2 SInuun HERra minun Jumalan minä uscallan/ auta minua caikista minun wainollisistani/ ja pelasta minua.

Ps 7:3 Ettei he repis ja särkis minun sieluani nijncuin Lejoni/ ilman holhojata.

Ps 7:4 HERra minun Jumalan/ jos minä sen tein/ ja jos wääritys on minun käsissäni.

Ps 7:5 Jos minä pahalla costanut olen nijlle/ jotca minun rauhas soit olewan/ (minä olen nijtä pelastanut/ jotca ilman syytä minua wihaisit.)

7:6 niin vainotkoon vihollinen minun henkeäni, saakoon minut kiinni ja polkekoon maahan minun elämäni ja painakoon minun kunniani tomuun. Sela.	7:6 Niin vainotkaan viholliseni minun sieluani ja käsittäköön sen, ja poljeskelkaan maahan elämäni, ja painakaan kunniani tomuun, Sela!	Ps 7:6 Nijn wainockan minun wiholliseni minun sieluani ja sen käsittäkön/ ja maahan poljeskelcan minun elämäni/ ja painacan minun cunniani tomuun.
7:7 Nouse, Herra, vihassasi. Kohoa minun vastustajaini raivoa vastaan ja heräjä avukseni sinä, joka sääsit tuomion.	7:7 Nouse \Herra\ vihassas, korota sinuas ylitse vihollisteni hirmuisuuden, heräjä minun puoleeni; sillä sinä olet käskenyt oikeuden,	Ps 7:7 Nouse HERra wihassas/ corgota sinuas ylidze minun wihollisteni hirmuisuden/ ja saata minua jällens siihen wircaan/ jongas minun halduni annoit.
7:8 Ympäröikööt sinua kansojen joukot, ja palaja heidän ylitsensä korkeuteen.	7:8 Että kansat kokoontuivat jälleen sinun tykös; ja tule heidän tähtensä taas ylös,	Ps 7:8 Että Canssat coconuivat jällens sinun tygös/ ja tule heidän tähtens taas ylös.
7:9 Herra tuomitsee kansat; auta minut oikeuteeni, Herra, minun vanhurskauteni ja viat tomuuteni mukaan.	7:9 \Herra\ on kansain tuomari: tuomitse \Herra\ minua vanhurskauteni ja vakuuteni jälkeen.	Ps 7:9 HERra on Canssan Duomari/ duomidze HERra minua/ minun wanhurscaudeni ja wacudeni jälkeen.
7:10 Loppukoon jumalattomain pahuus, ja vahvista vanhurskaita. Sillä sinä, joka tutkit sydämet ja munaskuut, olet vanhurskas Jumala.	7:10 Loppukoon jumalattomain pahuus, ja holho vanhurskaita; sillä sinä, vanhurskas Jumala, tutkit sydämet ja munaskuut.	Ps 7:10 Loppucon jumalattomitten pahus/ ja holho wanhurscaita/ sillä sinä wanhurscas Jumala tutkit sydämet ja munascuut.
7:11 Minun kilpenäni on Jumala; hän on oikeamielisten pelastaja.	7:11 Minun kilpeni on Jumalan tykönä, joka vaat sydämet auttaa.	Ps 7:11 Minun kilpen on Jumalan tykönä/ joca wogat sydämet autta.
7:12 Jumala on vanhurskas tuomari ja Jumala, joka vihostuu joka päivä.	7:12 Jumala on oikia tuomari; ja Jumala, joka joka päivä uhkaa.	Ps 7:12 Jumala on oikia Duomari/ ja Jumala joca jocapäiwä uhca.
7:13 Jos kääntymystä ei tule, niin hän teroittaa miekkansa, jännittää jousensa ja tähtää sillä;	7:13 Ellei he palaja, niin hän on miekkansa teroittanut, joutsensa jännittänyt, ja tarkoittaa,	Ps 7:13 Ellet te palaja/ nijn hän on mieckans teroittanut ja joudzens jännittänyt/ ja tarcoitta.
7:14 hän valmistaa surmaseet ja tekee nuolensa palaviksi.	7:14 Ja on pannut sen päälle surmannuolet; hän on valmistanut vasamansa kadottamaan.	Ps 7:14 Ja on pannut sen päälle surman nuolet/ hän on walmistanut wasamans cadottaman
7:15 Katso, tuo hautoo turmiota, kantaa tuhoa kohdussaan, mutta hän synnyttää pettymyksen.	7:15 Katso, hänellä on paha mielessä: hän on onnettomutta raskas, mutta hän synnyttää puuttumisen.	Ps 7:15 Cadzo/ hänellä on paha mieles/ hän on onnettomutta rascas/ mutta hän synnyttä puuttumisen.
7:16 Hän kaivoi haudan ja koversi sen, mutta itse hän kaatuu tekemäänsä kuoppaan.	7:16 Hän kaivoi haudan ja valmisti, ja on kaatunut siihen kuoppaan, jonka hän oli tehnyt.	Ps 7:16 Hän caiwoi haudan ja walmisti/ ja on caatunut siihen cuoppaan/ jonga hän

7:17 Hänen turmionhankkeen-
sa kääntyy hänen omaan
päähänsä, ja hänen vääryy-
tensä lankeaa hänen päälael-
leen.

7:18 Minä kiitän Herraa hä-
nen vanhurskaudestansa ja
veisaan Herran, Korkeimman,
nimen kiitosta.

PSALMI 8

8:1 Veisuunjohtajalle; veisa-
taan kuin viininkorjuulaulu;
Daavidin virsi.

8:2 Herra, meidän Herramme,
kuinka korkea onkaan sinun
nimesi kaikessa maassa, si-
nun, joka olet asettanut val-
tasuuruutesi taivaitten ylitse!

8:3 Lasten ja imeväisten
suusta sinä perustit voiman
vastustajaisi tähden, että ku-
kistaisit vihollisen ja koston-
himoisen.

8:4 Kun minä katselen sinun
taivastasi, sinun sormiesi te-
koa, kuuta ja tähtiä, jotka
sinä olet luonut,

8:5 niin mikä on ihminen,
että sinä häntä muistat, tai
ihmislapsi, että pidät hänestä
huolen?

8:6 Ja kuitenkin sinä teit hä-
nestä lähes jumal'olennon,
sinä seppelöitsit hänet kunni-
alla ja kirkkaudella;

8:7 panit hänet hallitsemaan
kättesi tekoja, asetit kaikki
hänen jalkainsa alle:

8:8 lampaat ja karjan, ne
kaikki, niin myös metsän
eläimet,

8:9 taivaan linnut ja meren
kalat ja kaiken, mikä meren

7:17 Hänen onnettomuuten-
sa pitää hänen päänsä päälle
tuleman, ja hänen vääryy-
tensä pitää hänen päänsä
laelle lankeeman.

7:18 Minä kiitän \Herraa\
hänen vanhurskautensa
tähdien, ja kunnioitan ylim-
mäisen \Herran\ nimeä.

8 PSALTTARI

8:1 Davidin Psalmi, edellä-
veisaajalle, Gittitin päällä.

8:2 \Herra\ meidän Her-
ramme! kuinka ihmeellinen
on sinun nimes kaikessa
maassa, joka panit kunnias
taivasten ylitse.

8:3 Nuorten lasten ja ime-
väisten suusta perustit sinä
voiman, vihollistes tähden,
ettäs vihollisen ja kostajan
murentaisit.

8:4 Sillä minä näen taivaat,
sinun sormeis teot, kuun ja
tähdet, jotka valmistit.

8:5 Mikä on ihminen, ettäs
häntä muistat? eli ihmisen
poika, ettäs häntä etsiskelet?

8:6 Sinä teit hänen vähää
vähemmäksi enkeleitä; vaan
sinä kaunistat hänen kunni-
alla ja kaunistuksella.

8:7 Sinä asetat hänen sinun
käsitekoi herraksi: kaikki
olet sinä hänen jalkainsa alle
heittänyt:

8:8 Lampaat ja kaikki karjat,
ja myös metsän eläimet,

8:9 Linnut taivaan alla ja ka-
lat meressä ja mitä meressä

oli tehnyt.

Ps 7:17 Hänen onnettomu-
dens pitä hänen pääns päälle
tuleman/ ja hänen väärydens
pitä hänen pääns laelle lan-
geman.

Ps 7:18 Minä kijtän HERra
wanhurscaudens tähden/ ja
cunnioitan ylimmäisen HERran
nime.

VIII. Psalmi .

Ps 8:1 Dawidin Psalmi edellä-
weisattapa Githithin päälle.

Ps 8:2 HERRA meidän HER-
ram/ cuinga ihmellinen on
sinun nimes caikesa maasa/
joca panit cunnias taiwasten
ylidze.

Ps 8:3 Nuorten lasten ja
imewäisten suusta perustit
sinä woiman sinun wihollistes
tähdien/ ettäs wihollisen ja
kijwan costajan murennaisit

Ps 8:4 Sillä minä näen tai-
wat/ sinun sormeis tegot/
Cuun ja tähdet/ jotcas wal-
mistit.

Ps 8:5 Mikä on ihminen/ et-
täs händä muistat ? eli ihmi-
sen poica/ ettäs händä ed-
ziskelet ?

Ps 8:6 Sinä teit hänen wähä
wähemmäxi Engeleitä/ waan
sinä caunistat hänen cunnial-
la ja caunistuxella.

Ps 8:7 Sinä asetat hänen si-
nun käsitecois HERraxi/ caicki
olet sinä hänen jalcains ala
heittänyt.

Ps 8:8 Lambat ja caicki car-
jat/ ja myös medzän eläimet.

Ps 8:9 Linnut taiwan alda/ ja
calat meres/ ja mitä meres

polkuja kulkee.

8:10 Herra, meidän Herramme, kuinka korkea onkaan sinun nimesi kaikessa maassa!

PSALMI 9

9:1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: "Kuole pojan puolesta"; Daavidin virsi.

9:2 Minä ylistän Herraa kaikesta sydämestäni, ilmoitan kaikki sinun ihmetyösi.

9:3 Minä iloitsen ja riemuitsen sinussa, veisaan sinun nimesi kiitosta, sinä Korkein.

9:4 Sillä minun viholliseni peräytyivät, kaatuivat maahan ja hukkuivat sinun kasvojesi edessä.

9:5 Sinä hankit minulle oikeuden ja ajoit minun asiani, sinä istuit valtaistuimelle, sinä vanhurskas tuomari.

9:6 Sinä nuhtelit pakanoita, tuhosit jumalattomat; sinä pyyhit pois heidän nimensä iäksi ja ainiaaksi.

9:7 Viholliset ovat tuhotut, ikuisiksi raunioiksi tulleet; kaupungit sinä kukistit, heidän muistonsa on kadonnut.

9:8 Mutta Herra hallitsee iankaikkisesti; hän on pystyttänyt istuimensa tuomitaksensa.

9:9 Hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaasti, vallitsee kanso- ja oikeuden mukaan.

9:10 Niin Herra on sorretun linna, linna ahdingon aikoina.

9:11 Ja sinuun turvaavat ne,

vaeltaa.

8:10 \Herra\ meidän Herramme, kuinka ihmeellinen on sinun nimes kaikessa maassa!

9 PSALTTARI

9:1 Davidin Psalmi, kauniista nuoruudesta, edellä-veisaajalle.

9:2 Minä kiitän \Herraa\ kaikesta sydämestäni, ja luettelen kaikki sinun ihmees.

9:3 Minä iloitsen ja riemuitsen sinussa, ja veisaan kiitosta sinun nimelles, sinä kaikkein ylimmäinen,

9:4 Ettäs minun viholliseni olet ajanut takaperin: he lankesivat ja hukkuivat sinun etees.

9:5 Sillä sinä saatat minun oikeuteni ja asiani toimeen: sinä istuit istuimelle, vanhurskauden tuomari.

9:6 Sinä nuhtelet pakanoita, ja kadotat jumalattomat: sinä pyyhit heidän nimensä pois aina ja iankaikkisesti.

9:7 Vihollisten hävitykset ovat lopetetut ijäisesti, ja kaupungit sinä kukistit heidän muistonsa on heidän kanssansa kadonnut.

9:8 Mutta \Herra\ pysyy iankaikkisesti: hän on valmistanut istuimensa tuomioon.

9:9 Ja hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaudessa, ja hallitsee kansat oikein.

9:10 Ja \Herra\ on köyhän turva: hän on turva hädän aikana.

9:11 Sentähden he sinuun toivovat, jotka sinun nimes

waelda.

Ps 8:10 HERra meidän HERram/ cuinga ihmellinen on sinun nimes caikesa maasa.

IX. Psalmi .

Ps 9:1 Dawidin Psalmi/ caunista nuorudesta/ edellä-weisattapa.

Ps 9:2 Mlnä kijtän HERra caikesta sydämestäni/ ja luettelen caicki sinun ihmes.

Ps 9:3 Minä iloidzen ja riemuidzen sinusa/ ja kijtän sinun nimes/ sinä caickein ylimmäinen.

Ps 9:4 Ettäs minun wiholliseni olet ajanut tacaperin/ he langeisit ja nucuit sinun etees.

Ps 9:5 Sillä sinä saatat oikeudeni ja syyni toimeen/ sinä istuit istuimella/ oikia Duomari

Ps 9:6 Sinä nuhtelet paccanat/ ja cadotat jumalattomat/ ja heidän nimens sinä pyhit pois aina ja ijancaickisest.

Ps 9:7 Wihollisten miecat owat lopetetut/ Caupungit sinä cukistit/ että heidän muistons heidän cansans huckanduis.

Ps 9:8 Mutta HERra pysy ijancaickisest/ hän on valmistanut istuimens duomioon.

Ps 9:9 Ja hän duomidze maan pijrin oikein/ ja hallidze Canssat cohtullisest.

Ps 9:10 Ja HERra on waiwaisen turwa/ ja turwa hädäsä.

Ps 9:11 Sentähden he sinuun

<p>jotka sinun nimesi tuntevat; sillä sinä et hylkää niitä, jotka sinua etsivät, Herra.</p>	<p>tuntevat; sillä et sinä niitä hylkää, jotka sinua, \Herra\, etsivät.</p>	<p>toiwowat/ jotca sinun nimes tundewat: sillä et sinä nijtä hyljä/ jotca sinua HERra edziwät.</p>
<p>9:12 Veisatkaa kiitosta Herralle, joka Siionissa asuu, julistakaa kansojen keskuudessa hänen suuria tekojaan.</p>	<p>9:12 Veisatkaat \Herralle\, joka Zionissa asuu: julistakaa kansoissa hänen tekonsa.</p>	<p>Ps 9:12 Weisatcat HERralle joca Zionis asu/ julistacat Canssoisa hänen tecons.</p>
<p>9:13 Sillä hän, verenkostaja, muistaa heitä eikä unhotta kurjain huutoa.</p>	<p>9:13 Sillä se joka kostaa verenvikoja, muistaa heitä, eikä unohda köyhäin parkumista.</p>	<p>Ps 9:13 Sillä hän muista ja kysele heidän wertans/ eikä unhoda köyhäin parcumist.</p>
<p>9:14 Armahda minua, Herra, katso, kuinka minun vihamieheni minua vaivaavat, sinä, joka nostat minut kuoleman porteista,</p>	<p>9:14 \Herra\ ole minulle armollinen, katso minun ahdistustani niiltä, jotka minua vihaavat, sinä joka ylennät minun surman porteista;</p>	<p>Ps 9:14 HERra ole minulle armollinen/ cadzo minun radollisuttan wihollisten seas/ sinä joca ylönät minun surman porteista.</p>
<p>9:15 että minä julistaisin kaikki sinun ylistettävät tekoisi, tytär Siionin porteissa, riemuitsisin sinun avustasi.</p>	<p>9:15 Että minä luettelisin kaikki sinun kiitokses Zionin tytärten porteissa, ja iloitsisin sinun avustas.</p>	<p>Ps 9:15 Että minä luettelisin caicki sinun kijtoxes Zionin tytärten porteisa/ ja iloidzisin sinun awustas.</p>
<p>9:16 Pakanat ovat vajonneet kaivamaansa hautaan; heidän jalkansa takertui verkkoon, jonka he virittivät.</p>	<p>9:16 Pakanat ovat vajonneet siihen hautaan, jonka he valmistivat: heidän jalkansa on käsitetty siinä verkossa, jonka he virittivät.</p>	<p>Ps 9:16 Pacanat owat wajonnet sijhen hautaan/ jonga he walmistit/ heidän jalcans on käsitetty sijnä wercosa/ jonga he wiritit.</p>
<p>9:17 Herra on tehnyt itsensä tunnetuksi, on pitänyt tuomiot, kietonut jumalattoman hänen kättensä tekoihin. - Kanteleen välisoitto. Sela.</p>	<p>9:17 Niin ymmärretään \Herran\ tekevän oikeuden, koska jumalatoimijuuri omisensa kättensä töissä käsitetään; se on tutkisteltava asia, Sela!</p>	<p>Ps 9:17 Nijn ymmärretän HERran tekewän oikeuden/ cosca jumalatoimijuuri omisa kättens töisä käsitetän/ sanan cautta. Sela.</p>
<p>9:18 Jumalattomat peräytyvät tuonelaan, kaikki pakanat, jotka unhottavat Jumalan.</p>	<p>9:18 Jospa jumalattomat palajaisivat helvettiin, ja kaikki pakanat, jotka Jumalan unohtavat.</p>	<p>Ps 9:18 Josca jumalattomat palajaisit Helwettijn/ ja caicki pacanat/ jotca Jumalan unhottawat.</p>
<p>9:19 Sillä ei köyhää unhoteta iäksi, eikä kurjien toivo hukua ainiaksi.</p>	<p>9:19 Sillä ei hän köyhää peräti unohda, ja raadollisten toivo ei hukua ijankaikkisesti.</p>	<p>Ps 9:19 Sillä ei hän nijn coh-ta köyhä unhoda/ ja radollisten toivo ei hucu ijancaikkisest.</p>
<p>9:20 Nouse, Herra, älä salli ihmisten uhitella. Tuomittakoon pakanat sinun kasvojesi edessä.</p>	<p>9:20 Nouse, \Herra\, ettei ihminen saisi valtaa: anna kaikki pakanat edessä tuomittaa.</p>	<p>Ps 9:20 Nouse HERra/ ettei ihminen sais walda/ anna caicki pacanat edesäs duomitta.</p>
<p>9:21 Saata, Herra, heidät pelkoon. Tietäkööt pakanat olevansa vain ihmisiä. Sela.</p>	<p>9:21 \Herra\, anna heille opettaja, että pakanat tunsivat itsensä ihmisiksi, Sela!</p>	<p>Ps 9:21 HERra anna heille opettaja/ että pacanat tundisidzens ihmisixi. Sela.</p>

PSALMI 10

10:1 Miksi, Herra, seisot niin kaukana, miksi kätkeydyt ahdingon aikoina?

10:2 Jumalattomien ylpeyden tähden kurja kärsii, takertuu heidän punomiinsa juoniin.

10:3 Sillä jumalaton kerskaa omista himoistansa, ja kiskuri kiroaa, pilkkaa Herraa.

10:4 Jumalaton sanoo ylvästellen: "Ei hän kosta." "Ei Jumalaa ole" - siinä kaikki hänen ajatuksensa.

10:5 Hänen hankkeensa menestyvät joka aika. Sinun tuomiosi ovat korkealla, kaukana hänestä; kaikille vastustajilleen hän hymähtää.

10:6 Hän sanoo sydämesään: "En horju minä, en ikinä joudu onnettomuuteen."

10:7 Hänen suunsa on täynnä kirousta, petosta, sortoa; tuho ja turmio on hänen kielensä alla.

10:8 Kylien vaiheilla hän istuu väijyksissä, hän murhaa salaa syyttömän. Hänen silmänsä vaanivat onnetonta.

10:9 Kätkössään hän väijyy, niinkuin leijona pensaikossa, hän väijyy hyökätäksensä kurjan kimppuun; hän saa kurjan kiinni, vetää hänet verkkoonsa.

10:10 Hän kyyristyy, painautuu maahan, ja onnettomat joutuvat hänen kynsiinsä.

10:11 Hän sanoo sydämesään: "Jumala sen unhottaa, hän on peittänyt kasvonsa,

10 PSALTTARI

10:1 Miksis \Herra\ niin kaukana seisot, ja tuskan ajalla sinus peität?

10:2 Ylpeydessänsä jumalaton vainoo köyhää: käsitettäköön he heidän juonissansa, joita he ajattelevat.

10:3 Sillä jumalaton itse kerskaa omaa mielivaltaansa: ahne siunailee itsiänsä, ja vihoittaa \Herran\.

10:4 Jumalaton on korja ja vihainen, ettei hän ketään tottele: ei hän Jumalaa olevankaan luule.

10:5 Hänen tiensä menestyvät joka aika, sinun tuomios on kaukana hänestä: hän ylpeilee kaikkein vihollistensa edessä.

10:6 Sillä hän puhuu sydämessänsä: en minä ikänä kukisteta, ei sukukunnasta sukukuntaan hätää ole.

10:7 Jonka suu on täynnä kirouksia, kavaluutta ja viettelystä, hänen kielensä saattaa vaivan ja työn.

10:8 Hän istuu ja väijyy kartanoissa, murhataksensa salaa viatointa; hänen silmänsä palaa köyhän puoleen.

10:9 Hän väijyy salaa niinkuin jalopeura luolassansa, hän väijyy raadollista käsittäöksensä, ja hän käsittää hänen, kuin hän tempaa sen verkkoihinsa.

10:10 Hän paiskaa ja polkee alas, ja sysää köyhän väkivallalla maahan.

10:11 Hän sanoo sydämesään: Jumala on hänen unhottanut, ja verhonnut kas-

X. Psalmi .

Ps 10:1 Mlxis HERra nijn cauwawas menet/ ja tuscan ajalla sinus peität ?

Ps 10:2 Nijncauwan cuin jumalaton wallidze/ täyty köyhän kärsiä/ käsitettäkön he heidän juonisans/ joita he ajattelewat.

Ps 10:3 Sillä jumalaton idze kersca oma mieliwaldans/ ahne siunaile idzens/ ja wihoitta HERRAN.

Ps 10:4 Jumalaton on corja ja wihainen/ ettei hän ketän tottele caikesa menosans/ ei hän Jumalata mixikän luule.

Ps 10:5 Hän joutu tegoisans/ sinun duomios on caucana hänestä/ hän ylpeile caickein wihollistens edes.

Ps 10:6 Sillä hän puhu sydämesäns: en minä ikänäns cu-kisteta/ eikä coscan hätä ole.

Ps 10:7 Jonga suu on täynnäns kirouxia/ cawalutta ja wiettelystä/ hänen kielens saatta waiwan ja työn.

Ps 10:8 Hän istu ja wäijy cartanoisa/ murhataxens sala wiatoinda/ hänen silmäns pala köyhän puoleen.

Ps 10:9 Hän wäijy sala nijncuin Lejoni luolasans/ hän wäijy raadollista käsittäxens/ ja hän käsittää hänen/ cosca hän temma sen werckoijns.

Ps 10:10 Hän paisca ja polke alas/ ja sysä köyhän wäkiwallalla maahan.

Ps 10:11 Sillä hän sano sydämesäns: Jumala on hänen unhottanut/ ja werhannut

hän ei sitä ikinä näe."

10:12 Nouse, Herra, kohota kätesi, Jumala! Älä unhota kurjia.

10:13 Miksi jumalaton pilkkaa Jumalaa? Miksi hän sanoo sydämessään: "Et sinä kos-ta?"

10:14 Sinä olet sen nähnyt, sillä sinä havaitset vaivan ja tuskan, ja sinä otat sen oman kätesi huomaan; sinulle onneton uskoo asiansa, sinä olet orpojen auttaja.

10:15 Murskaa jumalattoman käsivarsi ja kosta pahan jumalattomuus, niin ettei häntä enää löydetä.

10:16 Herra on kuningas ainaan ja iankaikkisesti; hävinneet ovat pakanat hänen maastansa.

10:17 Sinä kuulet nöyrien halajamisen, Herra, sinä vahvistat heidän sydämensä, sinä teroitat korvasi,

10:18 auttaaksesi orvon ja sorretun oikeuteensa, ettei ihminen, joka maasta on, enää saisi kauhua aikaan.

PSALMI 11

11:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi. Herraan minä turvaan; kuinka te sanotte minulle: "Paetkaa vuorellemme niinkuin linnut!"

11:2 Sillä katso, jumalattomat jännittävät jousensa, ovat panneet nuolensa jänteelle oikeamielisiä pimeässä ampuaksensa.

11:3 Kun peruspylväät murre-

vonsa, ei hän ikänä näe.

10:12 Nouse, \Herra\! Jumala, ylennä kätes ja älä köyhää unohda.

10:13 Miksi jumalaton pilkkaa Jumalaa ja sanoo sydämessään: et sinä sitä tottele?

10:14 Katso siis; sillä sinä näet tuskat ja surut, se on sinun käsissä: sinuun köyhä itsensä luottaa, ja sinä olet orpolasten holhoja.

10:15 Särje jumalattoman käsivarsi, ja etsi pahan jumalattomuutta, niin ettei sitä enää löydetäisi.

10:16 \Herra\ on kuningas aina ja iankaikkisesti: pakanain pitää häviämisen hänen maastansa.

10:17 Köyhäin halauksen sinä, \Herra\, kuulet: heidän sydämensä sinä vahvistat, että sinun korvasi siitä ottaa vaarin;

10:18 Ettäs oikeuden saatat orvoille ja köyhille, ettei ihminen enää ylpeile heitä vastaan maan päällä.

11 PSALTTARI

11:1 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. \Herraan\ minä uskallan: kuinka te sanotte sielulleni, että hän lentäisi niinkuin lintu teidän vuorel-tanne?

11:2 Sillä katsos, jumalattomat jännittävät joutsen ja panevat nuolensa jänteelle, salaisesti ampuaksensa hurskaita.

11:3 Sillä he rikkoivat perus-

caswons/ ei hän ikänäns näe.

Ps 10:12 Nouse siis HERra Jumala/ ylönnä kätes/ ja älä köyhä unhota.

Ps 10:13 Mixi jumalaton pilkka Jumalata/ ja sano sydämesäns: et sinä sitä tottele ?

Ps 10:14 Cadzo siis: sillä sinä näet tuscat ja surut/ se on sinun käsissä/ sinuun köyhä idzens luotta/ ja sinä olet orwoilasten holhoja.

Ps 10:15 Särje jumalattoman käsiwarsi ja edzi pahutta/ nijn ei suingan hänen jumalattomuttans sijtte löytä.

Ps 10:16 HERra on Cuningas aina ja ijancaickisest/ pakanat pitä häviämisen hänen maastans.

Ps 10:17 Köyhäin halauxen sinä HERra cuulet/ heidän sydämens on wahwa/ että sinun corwas sijtä otta waa-rin.

Ps 10:18 Ettäs oikeuden saatat orwoille ja köyhille/ ettei ihminen enä ylpeile heitä wastan maan päällä.

XI. Psalmi .

Ps 11:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 11:2 HERraan minä uscallan: cuinga te sanotte minun sielulleni/ että hän lennäisi nijncuin lindu teidän wuorillen ?

Ps 11:3 Sillä cadzos/ jumalattomat jännittäwät joudzen/ ja panewat nuolens jänden päälle/ salaisest ammutaxens hurscaita.

Ps 11:4 Sillä he ricoit perus-

taan maahan, mitä voi vanhurskas tehdä?"

11:4 Herra pyhässä tempe-
lissänsä, Herra, jonka istuin
on taivaassa - hänen silmän-
sä näkevät, hänen katseensa
tutkii ihmislapsen;

11:5 Herra tutkii vanhurskaat,
mutta jumalattomia ja niitä,
jotka vääryyttä rakastavat,
hänen sielunsa vihaa.

11:6 Hän antaa sataa juma-
lattomien päälle pauloja, tulta
ja tulikiveä; polttava tuuli on
heidän maljansa osa.

11:7 Sillä Herra on vanhurs-
kas ja rakastaa vanhurskaut-
ta; oikeamieliset saavat kat-
sella hänen kasvojansa.

PSALMI 12

12:1 Veisuunjohtajalle; mata-
lassa äänialassa; Daavidin
virsi.

12:2 Auta, Herra, sillä hurs-
kaat ovat hävinneet, uskolliset
ovat kadonneet ihmislasten
joukosta.

12:3 He puhuvat valhetta toi-
nen toisellensa, puhuvat liuk-
kain huulin, kaksimielisin sydä-
min.

12:4 Hävittäköön Herra kaikki
liukkaat huulet, kielen, joka
kerskuen puhuu,

12:5 ne, jotka sanovat: "Kie-
lemme voimalla me olemme
väkevät; huulemme ovat mei-
dän tukemme; kuka on meille
herra?"

12:6 "Kurjien sorron tähden,
köyhien huokausten tähden
minä nyt nousen", sanoo Her-

tuksen: mitä vanhurskas tai-
taa toimittaa?

11:4 \Herra\ on pyhässä
templissänsä, \Herran\ is-
tuin on taivaassa; hänen sil-
mänsä ottavat vaarin, ja hä-
nen silmänsä laudat koette-
levat ihmisten lapsia.

11:5 \Herra\ koettelee van-
hurskasta; hänen sielunsa
vihaa jumalatoimintaa, ja jotka
vääryyttä rakastavat.

11:6 Hän antaa sataa juma-
lattomien päälle pitkäisen
leimauksia, tulta ja tulikiveä,
ja antaa heille tuulispäät
palkaksi.

11:7 Sillä \Herra\ on van-
hurskas ja rakastaa van-
hurskautta, että hänen kas-
vonsa katsovat oikeutta.

12 PSALTTARI

12:1 Davidin Psalmi, edellä-
veisaajalle, kahdeksalla kie-
lellä.

12:2 Auta, \Herra\; sillä py-
hät ovat vähentyneet, ja us-
kolliset ovat harvat ihmisten
lasten seassa.

12:3 Jokainen puhuu lä-
himmäisensä kanssa valhet-
ta: he liehakoitsevat ja opet-
tavat eripuraisuutta sydä-
mistä.

12:4 Katkokoon \Herra\
kaikki ulkokullaiset huulet
ja ylpiästi puhuvaiset kielet,

12:5 Jotka sanovat: meidän
kielemme pitää voittaman,
meidän tulee puhua: kuka
meidän herramme on?

12:6 Että köyhät hävitetään
ja vaivaiset huokaavat, niin
minä nyt nousen, sanoo
\Herra\ : minä saatan avun,

tuxen/ mitä vanhurskas taita
toimittaa ?

Ps 11:5 HERra on hänen py-
hästä Templissänsä/ HERran
istuin on taivasa/ hänen sil-
mänsä ottavat vaarin/ ja hä-
nen silmänsä laudat coettele-
vat ihmisten lapset.

Ps 11:6 HERra coettele wan-
hurskasta/ hänen sielunsa wi-
ha jumalatoimintaa/ ja jotca
vääryyttä racastawat.

Ps 11:7 Hän anda sata juma-
lattomien päälle pitkäisen
leimauksia/ tulda ja tulikiwe/
ja anda heille tuulispäät pal-
caxi.

Ps 11:8 Sillä HERra on wan-
hurskas/ ja racasta vanhurs-
cautta/ että heidän caswons
cadzowat oikeutta.

XII. Psalmi .

Ps 12:1 Dawidin Psalmi edel-
läweisattapa cahdexalla kielel-
lä.

Ps 12:2 AUta HERRA: sillä
pyhät ovat vähendynet/ ja
uscolliset ovat harwat ihmis-
ten lasten seas.

Ps 12:3 Jocainen puhu lä-
himmäisensä cansa turha/ lie-
hacoidzewat ja opettawat eri-
puraisist sydämistä.

Ps 12:4 Catcoickon HERra
caiken ulcocullaisuden/ ja
ylpiäst puhuvaiset sydämet.

Ps 12:5 Jotca sanowat: mei-
dän kielem pitää woittaman/
meidän tule puhua/ cuca
meidän HERram on ?

Ps 12:6 Että köyhät häwitetän
ja waiwaiset huocawat/ nyt
minä nousen/ sano HERra/
HERra/

ra, "tuon pelastuksen sille, joka sitä huoaten ikävöitsee."

12:7 Herran sanat ovat selkeitä sanoja, hopeata, joka kirkkaana valuu sulattimesta maahan, seitsenkertaisesti puhdistettua.

12:8 Sinä, Herra, varjelet heitä, suojelet hänet iäti tältä sukukunnalta.

12:9 Yltympäri jumalattomat rehentelevät, kun kataluus pääsee valtaan ihmislasten seassa.

että rohkiasti pitää opetet-taman.

12:7 \Herran\ puheet ovat kirkkaat, niinkuin selitetty hopia saviastioissa, seitsemän kertaa koeteltu.

12:8 Sinä \Herra\, kätke ne, ja varjele meitä tästä suvusta ijankaikkisesti.

12:9 Sillä joka paikka on jumalattomia täynnä, koska huonot ihmisten lasten seassa korotetaan.

minä saatan awun/ että rohkiasit pitä opetettaman.

Ps 12:7 HERran puhet owat kirckat nijncuin selitetty hopia sawiastiois/ seidzemen kerta coeteldu.

Ps 12:8 Sinä HERra kätke ne/ ja warjele meitä tästä sugusta ijancaickisest.

Ps 12:9 Sillä jocapaicka on jumalattomia täynäns/ cusa sencaltaiset irralliset ihmiset Canssa hallidzewat.

PSALMI 13

13:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.

13:2 Kuinka kauan, Herra, minut yhä unhotat, kuinka kauan kätket minulta kasvosi?

13:3 Kuinka kauan minun täytyy kantaa huolia sielussani, päivät päästään murhetta sydämessäni? Kuinka kauan saavii vihollinen ylvästellä minua vastaan?

13:4 Katsahda tänne, vastaa minulle, Herra, minun Jumalani. Valaise silmäni, etten nukkuisi kuolemaan;

13:5 ettei minun viholliseni sanoisi: "Minä voitin hänet", etteivät ahdistajani riemuitsisi, kun minä horjun.

13:6 Mutta minä turvaan sinun armoosi; riemuitkoon minun sydämeni sinun avustasi. Minä veisaan Herralle, sillä hän on tehnyt minulle hyvin.

13 PSALTTARI

13:1 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.

13:2 Kuinka kauvan sinä \Herra\ peräti tahdot minua unhottaa? kuinka kauvan sinä peität kasvosi minusta?

13:3 Kuinka kauvan minä neuvoa pidän sielussani? ja ahdistetaan sydämessäni joka päivä? kuinka kauvan minun viholliseni yltyy minua vastaan?

13:4 Katso siis ja kuule minua, \Herra\ minun Jumalani: valista silmäni etten minä koskaan kuolemaan nukkuisi;

13:5 Ettei viholliseni sanoisi: minä voitin hänen, ja minun sortajani iloitsisi, koska minä kompastun.

13:6 Mutta minä turvaan sinun armoos: minun sydämeni riemuitsee, ettäs niin mielelläs autat: minä veisaan \Herralle\, että hän minulle niin hyvästi tekee.

XIII. Psalmi .

Ps 13:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 13:2 CUinga cauwans HERra peräti tahdot minua unhotta ? cuinga cauwans peität caswos minusta ?

Ps 13:3 Cuinga cauwan minä yxinäni neuwo pidän ? ja ahdistetan sydämessäni jocapäiwä ? cuinga cauwan minun wihollisen yldy minua wastan ?

Ps 13:4 Cadzo sijs/ ja cuule minua HERra minun Jumalan/ walista minun silmäni/ etten minä coscan cuolemaan nukkuis.

Ps 13:5 Ettei minun wiholliseni sanois: minä voitin hänen. Ja minun sortajan iloidzis/ että minä combastuin.

Ps 13:6 Mutta minä turwan sinun armoos/ minun sydämen riemuidze/ ettäs nijn mielelläs autat.

Ps 13:7 Minä weisan HERralle/ että hän minulle nijn hyvästi teke.

PSALMI 14

14:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi. Hullu sanoo sydämessänsä: "Ei ole Jumalaa." Turmiollinen ja iljettävä on heidän menonsa; ei ole ketään, joka tekee, mikä hyvää on.

14:2 Herra katsoo taivaasta ihmislapsiin nähdäksensä, onko ketään ymmärtäväistä, ketään, joka etsii Jumalaa.

14:3 Mutta kaikki ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvää on, ei yhden yhtäkään.

14:4 Eivätkö he mitään käsittä, kaikki nuo väärintekijät, jotka saavat leipänsä syömälä minun kansaani eivätkä avuksensa huuda Herraa?

14:5 Siinä heidät valtaa kauhu, sillä Jumala on läsnä vanhurskasten sukukunnassa.

14:6 Te saatatte häpeään sorretun aikeet, mutta Herra on heidän turvansa.

14:7 Oi, että Israelin pelastus tulisi Siionista! Kun Herra kääntää kansansa kohtalon, silloin Jaakob riemuitsee, Israel iloitsee.

PSALMI 15

15:1 Daavidin virsi. Herra, kuka saa vierailta sinun majassasi, kuka asua sinun pyhällä vuorellasi?

15:2 Se, joka vaeltaa nuhteettomasti, joka tekee vanhurskauden ja puhuu sydämessänsä totuutta;

15:3 joka ei panettele kielel-

14 PSALTTARI

14:1 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Tyhmät sanovat sydämessänsä: ei Jumalaa olekaan; ei he mitään kelpaa, ja ovat ilkiät menoissansa; ei ole joka hyvää tekee.

14:2 \Herra\ katsoi taivaasta ihmisten lapsia, nähdäksensä, jos joku ymmärtäis eli etsis Jumalaa.

14:3 Mutta he ovat kaikki poikenneet pois, ja kaikki ovat kelvottomat: ei ole yksikään, joka hyvää tekee, ei ainoakaan.

14:4 Eikö siis kenkään pahointekiöistä sitä havaitse? jotka minun kansaani syövät niinkuin he söisivät leipää; vaan ei he rukoile \Herraa\.

14:5 Siellä he kovin pelkäsivät; sillä Jumala on läsnä vanhurskasten sukua.

14:6 Te häpäisette köyhän neuvon; mutta \Jumala\ on hänen turvansa.

14:7 Oi jos apu tulis Israelille Zionista! sillä koska \Herra\ päästää vangitun kansansa, niin Jakob iloitsee ja Israel riemuitsee.

15 PSALTTARI

15:1 Davidin Psalmi. \Herra\, kuka asuu sinun majassasi? eli kuka on pysyväinen sinun pyhällä vuorellas?

15:2 Joka vaeltaa ja tekee oikeuden, ja puhuu totuuden sydäimestänsä;

15:3 Joka ei kielellänsä panettele, eikä lähimmäisellen-

XIV. Psalmi .

Ps 14:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 14:2 TYhmät sanovat sydämesäns: ei Jumalata olekan/ ei he mitän kelpa/ ja owat ilkiät heidän menoisans/ ei ole joca hywä teke.

Ps 14:3 HERra cadzoi taiwast ihmisten lapsia/ nähdäxens/ jos jocu ymmärräis eli edzeis Jumalata.

Ps 14:4 Mutta he owat caicki poikennet pois/ ja caicki owat kelwottomat/ ei ole yxikän joca hywä teke/ ei ai-noacan.

Ps 14:5 Eikö sijs kengän pahointekiöist sitä hawaidze ? jotca minun Canssani syöwät rawiten heitäns/ waan ei he rucoile HERra.

Ps 14:6 Siellä he cowin pelkäisit: mutta Jumala on läsnä wanhurscasten sucua.

Ps 14:7 Te häwäisette köyhän neuwon/ mutta Jumala on hänen turwans.

Ps 14:8 Oi/ jos apu tulis Israelille Zionist/ ja HERra päästäis fangitun Canssans/ nijn Jacob iloidzis/ ja Israel riemuidzis.

XV. Psalmi .

Ps 15:1 Dawidin Psalmi.

Ps 15:2 HERra/ cuca asu sinun majasas ? eli cuca lewä sinun pyhällä vuorellas ?

Ps 15:3 Joca waelda wacana/ ja teke oikeuden/ ja puhu totuden sydäimestäns.

Ps 15:4 Joca ei kielelläns

länsä, joka ei tee toiselle paha eikä saata lähimmäistään häväistyksen alaiseksi;

15:4 joka halveksuu hylkiötä, mutta kunnioittaa niitä, jotka pelkäävät Herraa; joka ei va-laansa riko, vaikka on vannonnut vahingokseen;

15:5 joka ei anna rahaansa korolle eikä ota lahjuksia viatonta vastaan. Joka näin tekee, hän ei ikinä horju.

PSALMI 16

16:1 Daavidin laulu. Varjele minua, Jumala, sillä sinuun minä turvaan.

16:2 Minä sanon Herralle: "Sinä olet minun Herrani, paitsi sinua ei ole minulla mitään hyvää";

16:3 ja pyhille, jotka maassa ovat: "Nämä ovat ne jalot, joihin on koko minun mielisuosioni."

16:4 Monta tuskaa on niillä, jotka ottavat vieraan jumalan; minä en uhraa niille verta juomauhriksi enkä päästä huulilleni niiden nimiä.

16:5 Herra on minun pelto- ja malja-osani; sinä hoidat minun arpani.

16:6 Arpa lankesi minulle ihanasta maasta, ja kaunis on minun perintöosani.

16:7 Minä kiitän Herraa, joka on minua neuvonut; yölläkin minua siihen sisimpäni kehoittaa.

16:8 Minä pidän Herran aina

sä mitään paha tee, ja ei häpäise lähimmäistänsä;

15:4 Joka jumalattomat katsoo ylön, vaan kunnioittaa \Jumalaa\ pelkääväisiä; joka lähimmäisellensä vannoo ja pitää.

15:5 Joka ei anna rahaansa korolle, eikä ota lahjoja viatonta vastaan. Joka näin tekee, ei hän horjahda ijan-kaikkisesti.

16 PSALTTARI

16:1 Davidin kultainen cappale. Kätke minua Jumala; sillä minä uskallan sinuun.

16:2 Sinä olet \Herralle\ sanonut: sinä olet minun Herrani: minun hyvätyöni ei ole sinun tähtes,

16:3 Vaan pyhain tähden, jotka maan päällä ovat, ja kunniallisten tähden, joissa kaikki minun mielisuosioni on.

16:4 Mutta jotka toisen jälkeen rientävät, niillä pitää suuri sydämen kipu oleman: en minä uhraa heidän juomauhriansa verestä, enkä mainitse heidän nimiänsä suussani.

16:5 Mutta \Herra\ on minun tavarani ja osani: sinä tähteelle panet minun perimiseni.

16:6 Arpa lankesi minulle kauniimmista: minä olen jalon perimisen saanut.

16:7 Minä kiitän \Herraa\, joka minua on neuvonut: niin myös minun munaskuuni ovat yöllä kurittaneet.

16:8 Minä pidän aina \Herran\ kasvoini edessä,

panettele/ eikä lähimmäisens mitän paha tee/ ja ei häväise lähimmäistäns.

Ps 15:5 Joca jumalattomat cadzo ylön/ vaan cunnioidze Jumalata pelkäväisiä/ joca lähimmäisellens wannoo/ ja pitää.

Ps 15:6 Joca ei anna rahans corgolle/ ja ei ota lahjoja viatoinda wastan. Joca näin teke/ ei hän horjada ijan-caickisest.

XVI. Psalmi .

Ps 16:1 Dawidin cullainen cappale. KÄtke minua Jumala: sillä minä uscallan sinuun.

Ps 16:2 Minä olen HERralle sanonut: sinä olet minun HERran/ minun täyty sinun tähtes kärsiä.

Ps 16:3 Pyhain tähden jotca maan päällä owat/ ja cunniallisten tähden/ heisä on minulle caicki mielen noude.

Ps 16:4 Mutta jotca toisen jälken riendävät/ nijllä pitää suuri sydämen kipu oleman/ En minä uhra heidän juomauhrians werellä/ engä mainidze heidän nimiäns suusani.

Ps 16:5 Mutta HERra on minun tawaran ja osan/ sinä tähdelle panet minun perimiseni.

Ps 16:6 Arpa langeis minulle caunimmista/ minä olen jalon perimisen saanut.

Ps 16:7 Minä kijtän HERra/ joca minua on neuwonut/ nijn myös minun munascuuni owat minua yöllä curittanet.

Ps 16:8 Minä pidän aina HER-

edessäni; kun hän on minun oikealla puolellani, en minä horju.

16:9 Sentähden minun sydämeni iloitsee ja sieluni riemuitsee, ja myös minun ruumiini asuu turvassa.

16:10 Sillä sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan etkä anna hurskaasi nähdä kuolemaa.

16:11 Sinä neuvot minulle elämän tien; ylenpalttisesti on iloa sinun kasvojesi edessä, ihanuutta sinun oikeassa kädessäsi iankaikkisesti.

PSALMI 17

17:1 Daavidin rukous. Kuule, Herra, minun oikeata asiaani, tarkkaa minun huutoani, ota korviisi minun rukoukseni, joka ei lähde petollisilta huulilta.

17:2 Sinulta tulee minulle oikeus, sinun silmäsi katsovat sitä, mikä oikein on.

17:3 Sinä koettelet minun sydäntäni, tarkkaat sitä yöllä, sinä tutkit minua, mutta et mitään löydä. Jos minä paahaa ajattelen, ei se käy suustani ulos.

17:4 Mitä ihmiset tehköötkin, sinun huultesi sanassa minä pysyn ja kavahdan väkivaltaisen teitä.

17:5 Minun askeleeni pysyvät sinun poluillasi, minun jalkani eivät horju.

17:6 Minä huudan sinua avukseni, sillä sinä vastaat minulle, Jumala; kallista korvasi minun puoleeni, kuule minun puheeni.

sillä hän on minun oikealla puolellani, sentähden en minä horju.

16:9 Sentähden minun sydämeni reimuitsee ja minun kunniani on iloinen, ja minun lihani lepää toivossa.

16:10 Sillä et sinä hyljää sieluani helvetissä, etkä salli sinun pyhäs näkevän turmelusta.

16:11 Sinä osoitat minulle elämän tien, sinun kasvojesi edessä on täydellinen ilo, ja riemullinen meno oikealla kädelläs iankaikkisesti.

17 PSALTTARI

17:1 Davidin rukous. Kuule, \Herra\, oikeutta, havaitse minun huutoni, ota vaari minun rukouksestani, joka ei viekkaasta suusta lähde.

17:2 Puhu sinä minun asiasani, ja sinun silmäsi katsookaan oikeutta.

17:3 Sinä koettelet minun sydämeni, ja etsiskelet sitä yöllä, ja tutkit minua, ja et mitään löydä; minä olen aikoinut, ettei minun suuni missäkään riko.

17:4 Minä varjelen minuni sinun huultes sanoissa, ihmisten töistä, murhaajan tiellä.

17:5 Hallitse minun käyntöni poluillas, ettei minun askeleeni liukahtaisi.

17:6 Minä huudan sinua, ettäs, Jumala, minua kuulisit: kallista korvasi minun puoleeni, kuule minun puheeni.

ran caswoni edes: sillä hän on minun oikealla puolellani/ sentähden en minä horju.

Ps 16:9 Sentähden minun sydämen riemuidze/ ja minun cunnian on iloinen/ ja minun lihan lewä toiwos.

Ps 16:10 Sillä et sinä hyljä minun sieluani helwetis/ etkä salli Pyhäs mätänewän.

Ps 16:11 Sinä osotat minulle elämän tien/ sinun caswos edes on täydellinen ilo/ ja riemullinen meno oikealla kädelläs ijancaickisest.

XVII. Psalmi .

Ps 17:1 Dawidin rucous. CUule HERra oikeutta/ hawaidze minun parcun/ ymmärrä minun rucouxen/ joca ei wieckasta suusta lähde.

Ps 17:2 Puhu sinä minun syysäni/ ja cadzo sinä mikä oikeus on.

Ps 17:3 Sinä coettelet minun sydämeni/ ja edziskelet sitä yöllä/ ja tutkit minua/ ja et mitän löydä/ minä olen aikoinut ettei minun suuni missäkään riko.

Ps 17:4 Minä warjelen minuni/ sinun huuldes sanoisa/ ihmisten töistä/ murhajan tiellä.

Ps 17:5 Hallidze minun käyntöni polguilles/ ettei minun askeleni liucadais.

Ps 17:6 Minä huudan sinua/ ettäs Jumala minua cuulisit/ cumarra corwas minun puoleni/ cuule minun puheni.

17:7 Osoita ihmeellinen armosi, sinä, joka pelastat vihamiesten vallasta ne, jotka turvaavat sinun oikeaan käteesi.

17:8 Varjele minua niinkuin silmäterää, kätke minut siipiesi suojaan

17:9 jumalattomilta, jotka tahottovat minut tuhota, verivihollisiltani, jotka minua saartavat.

17:10 He ovat sulkeneet tunnottomat sydämensä, heidän suunsa puhuu ylvästellen.

17:11 He ovat kintereillämme, he jo kiertävät meidät, he vaanivat silmillään, lyödäksensä maahan.

17:12 Hän on niinkuin saalista himoitseva leijona, niinkuin nuori leijona, joka piilossa väijyy.

17:13 Nouse, Herra, astu hänen eteensä. Paiskaa hänet maahan. Vapahda miekallasi minun sieluni jumalattomista,

17:14 kädelläsi ihmisistä, Herra, tämän maailman ihmisistä, joiden osa on tässä elämässä, joiden vatsan sinä täytät antimillasi, joiden pojat tulevat ravituiksi ja jotka jättävät yltäkylläisyytensä lapsilleen.

17:15 Mutta minä saan nähdä sinun kasvosi vanhurskaudessa, herätessäni ravita itseni sinun muotosi katselemisella.

17:7 Osoita ihmeellinen hyvyytes, sinä niiden vapahtaja, jotka sinuun uskaltavat, niitä vastaan, jotka sinun oikiaa kättäs vastaan ovat.

17:8 Varjele minua niinkuin silmäterää: suojele minua siipeis varjon alla.

17:9 Jumalattomista, jotka minua hävittävät, vihollisistani, jotka minun sieluuni piirittävät.

17:10 Heidän lihavansa yhtä pitävät: he puhuvat suullansa ylpiästi.

17:11 Kuhunka me menemme, niin he meitä piirittävät: siihen he silmänsä tarkoittavat meitä kukistaaksensa maahan,

17:12 Niinkuin jalopeura saalista himoitsee, niinkuin nuori jalopeura, joka luolasta väijyy.

17:13 Nouse, \Herra\, ennätä hänen kasvonsa, ja polje häntä; vapahda minun sieluni miekallas jumalattomista,

17:14 Sinun kädelläsi ihmisistä, \Herra\, tämän maailman ihmisistä, joiden osa on tässä elämässä, ja joiden vatsan sinä täytät tavarallas: heidän lapsensa ravitaan, ja he jättävät tähteensä lapsukaisillensa.

17:15 Mutta minä saan nähdä sinun kasvosi vanhurskaudessa: minä ravitaan herättyäni sinun kuvas jälkeen.

Ps 17:7 Osoita sinun ihmelliset hyvydes/ sinä niiden vapahtaja/ jotca sinuun usaldawat/ niittä vastaan/ jotca sinun oikia kättäs vastaan owat.

Ps 17:8 Warjele minua niinkuin silmän muna/ suojele minua sijpeis warjon alla.

Ps 17:9 Jumalattomilda jotca minua häätäwät/ minun wi-hollisistani/ jotca minun sieluani pijrittäwät.

Ps 17:10 Heidän lihawans yhtä pitäwät/ he puhuwat suullans ylpiäst.

Ps 17:11 Cuhunga me menem/ niijn he meitä pijrittäwät/ sijhen he silmäns tarcoittawat/ meitä cukistaxens.

Ps 17:12 Niijnkuin Lejon joca saalist persoittele/ niijnkuin nuori Lejon joca luolasta wäijy.

Ps 17:13 Nouse HERra/ carca ja polje händä/ ja wapahda minun sielun miecallas jumalattomista.

Ps 17:14 Sinun kätes ihmisist HERra/ tämän mailman ihmisist/ joiden osa on täsä elämäsä/ ja joiden wadzan sinä täytät tawarallas/ joilla lapsia kyllä on/ ja jättäwät tähtens heidän lapsucaisillens.

Ps 17:15 Mutta minä cadzon caswoas wanhurscaudesa/ minä rawitan herättyäni/ sinun cuwas jälken.

PSALMI 18

18:1 Veisuunjohtajalle; Herran palvelijan Daavidin virsi, jonka sanat hän puhui Herralle sinä

18 PSALTTARI

18:1 Edelläveisaajalle, Davidin \Herran\ palvelian Psalmi, joka \Herralle\ nämät veisun sanat puhui sinä

XVIII. Psalmi .

Ps 18:1 Dawidin HERran palvelian Psalmi/ edelläweisatapa/ joca HERralle nämät

päivänä, jona Herra oli pelastanut hänet kaikkien hänen vihollistensa vallasta ja Saulin kädestä.	päivänä, jona \Herra\ hänen vapahti kaikkein vihollistensa käsistä ja Saulin käsistä.	weisun sanat puhui/ cosca HERra hänen vapahti caickein vihollistens ja Saulin käsistä/ ja sanoi:
18:2 Hän sanoi: Sydämestäni minä rakastan sinua, Herra, minun voimani,	18:2 Ja hän sanoi: minä rakastan sydämestäni sinua, \Herra\, minun voimani.	Ps 18:2 Mlnä racastan sydämestäni sinua HERra/ minun woiman
18:3 Herra, minun kallioni, linnani ja pelastajani, minun Jumalani, vuoreni, jonka turviin minä pakenen, minun kilpeni, autuuteni sarvi ja varustukseni.	18:3 \Herra\, minun kallioni, minun linnani ja minun vapahtajani; minun Jumalani on minun vahani, johon minä turvaan: minun kilpeni, ja minun autuuteni sarvi, ja minun varjelukseni.	/ HERra minun callion/ minun linnan minun wapahtajan/ minun Jumalan/ minun wahan/ johonga minä turwan. Ps 18:3 Minun kilpen/ ja minun autuuden sarwi/ ja minun warjeluxen.
18:4 Ylistetty olkoon Herra! - niin minä huudan, ja vihollisistani minä pelastun.	18:4 Minä kiitän ja avukseni huudan \Herraa\, niin minä vapahdetaan vihollisistani.	Ps 18:4 Minä kijtän ja rucoilen HERra/ nijn minä wapa-detan wihollisistani.
18:5 Kuoleman paulat piirittivät minut, turmion virrat peljästyttivät minut.	18:5 Sillä kuoleman siteet olivat käärineet minun ympärä, ja Belialin ojat peljättivät minun.	Ps 18:5 Sillä cuoleman sitet owat käärinet minun ymbäri/ ja Belialin ojat peljätit minun.
18:6 Tuonelan paulat kietoivat minut, kuoleman ansat yllättivät minut.	18:6 Helvetin siteet kietoivat minun: kuoleman paulat ennättivät minun.	Ps 18:6 Helwetin sitet käsitit minun/ ja cuoleman paulat ennätit minun.
18:7 Ahdistuksessani minä rukoilin Herraa ja huusin avuksi Jumalaani; hän kuuli minun ääneni temppelistänsä, ja minun huutoni hänen edessään kohosi hänen korviinsa.	18:7 Ahdistuksessani minä avukseni huudan \Herraa\, ja minun Jumalani tykö minä huudan: niin hän kuulee ääneni templistänsä, ja minun huutoni hänen edessänsä tulee hänen korviinsa.	Ps 18:7 Ahdistuxesani rucoilen minä HERra/ ja pargun minun Jumalani tygö/ nijn hän cuule minun äneni hänen Templistäns/ ja minun huuton hänen edesäns tule hänen corwijns.
18:8 Silloin maa huojui ja järisi, vuorten perustukset järkkäyivät; ne horjuivat, sillä hänen vihansa syttyi.	18:8 Maa liikkui ja vapisi, ja vuorten perustukset liikkivat: he värisivät, koska hän vihastui.	Ps 18:8 MAa lijckui ja wapisi/ ja vuorten perustuxet lijcuit ja wärisit/ cosca hän wihastui.
18:9 Savu suitsusi hänen sieraimistaan, kuluttava tuli hänen suustansa, palavat hiilet hehkuivat hänestä.	18:9 Savu suitsi hänen sieraimistansa ja kuluttava tuli hänen suustansa, niin että hiilet siitä syttyivät.	Ps 18:9 Tomu suidzi hänen sieramistans/ ja culuttawa tuli hänen suustans/ nijn että se siellä leimahti.
18:10 Hän notkisti taivaat ja astui alas, synkkä pilvi jalkojensa alla.	18:10 Hän notkisti taivaat ja astui alas, ja synkiä pimeys oli hänen jalkainsa alla.	Ps 18:10 Hän notkisti taiwat ja astui alas/ ja hämärä oli hänen jalcains alla.
18:11 Ja hän ajoi kerubin kannattamana ja lensi, ja hän liiti tuulen siivillä;	18:11 Hän astui Kerubimin päälle ja lensi, ja hän lensi tuulen sulkain päällä.	Ps 18:11 Hän astui Cherubimin päälle ja lensi/ ja hän lensi tuulden sijpein päällä.
18:12 Hän pani pimeyden	18:12 Hän pani pimeyden majansa ympärille, ja mustat	Ps 18:12 Hänen majans ympärille,

verhoksensa, majaksensa ylt- ympäri: mustat vedet, paksut pilvet.	paksut pilvet, jossa hän lymyssä oli.	bärillä oli pimeys/ ja musta paxu pilwi/ josa hän lymys oli.
18:13 Hohteesta, joka kävi hänen edellensä, purkautuivat pilvet rakeiksi ja palaviksi hiiliksi.	18:13 Kirkkaudesta hänen edessänsä hajosivat pilvet rakeilla ja leimauksilla.	Ps 18:13 Kirckaudest hänen edesäns hajoisit pilwet/ rakeilla ja leimauxilla.
18:14 Ja Herra jylisi taivaassa, Korkein antoi äänensä kaikua, tulla rakeita ja palavia hiiliä.	18:14 Ja \Herra\ jylisti taivaassa, Ylimmäinen antoi pauhinansa, rakeilla ja leimauksilla.	Ps 18:14 Ja HERra jylisti taivaisa/ ylimmäinen andoi pauhinans/ rakeilla ja leimauxilla.
18:15 Hän lennätti nuolensa ja hajotti heidät, paljon salamoita ja kauhistutti heidät.	18:15 Hän ampui nuolensa ja hajoitti heitä: hän iski kovat leimaukset, ja peljätti heitä,	Ps 18:15 Hän ambuis nuolens ja hajotti heitä/ hän iski cawat leimauxet/ ja peljätti heitä.
18:16 Silloin vetten syvyydet tulivat näkyviin, ja maanpiirin perustukset paljastuivat sinun nuhtelustasi, Herra, sinun vihasi hengen puuskauksesta.	18:16 Ja niin ilmestyivät vetten kuljut, ja maan perustukset ilmaantuivat, \Herra\, sinun kovasta nuhtelemisestasi ja sinun sie- raimies hengen puhallukses- ta.	Ps 18:16 Ja nijn ilmestyit wetten culjut ja maan/ HERra sinun laitoxestas ja sinun sie- rames puhalluxesta ja cuor- samisesta.
18:17 Hän ojensi kätensä korkeudesta ja tarttui minuun, veti minut ylös suurista vesistä;	18:17 Hän lähetti korkeudes- ta ja otti minun, ja veti mi- nun ulos suurista vesistä.	Ps 18:17 HÄn lähetti corkeu- desta ja haki minun/ ja weti minun ulos suurista wesistä.
18:18 hän pelasti minut voimallisesta vihollisestani, minun vihamiehistäni, sillä he olivat minua väkevämmät.	18:18 Hän vapahti minun voimallisista vihollisistani, jotka minua väkevämmät olivat.	Ps 18:18 Hän wapahti minun woimallisista wihollisistani/ minun wainollisistani/ jotca minua wäkwämmät olit.
18:19 He hyökkäsivät minun kimppuuni hätänä päivänä, mutta Herra tuli minun tueksi.	18:19 Ne ennättivät minun tuskapäivänäni; mutta \Herra\ tuli minun turvak- seni.	Ps 18:19 Jotca minun ennätit tuscasani/ ja HERra tuli mi- nun turwaxeni.
18:20 Hän toi minut avaraan paikkaan, hän vapautti minut, sillä hän oli mielistynyt minuun.	18:20 Ja hän vei minun lakialle: hän tempasi minun ulos; sillä hän mielistyi minuun.	Ps 18:20 Ja hän wei minun lakialle/ hän temmais minun ulos: sillä hän mielistyi mi- nuun.
18:21 Herra tekee minulle minun vanhurskauteni mukaan, minun kätteni puhtauden mukaan hän minulle maksaa.	18:21 \Herra\ maksoi minulle minun vanhurskauteni jälkeen: hän antoi minulle kätteni puhtauden jälkeen.	Ps 18:21 HERra teke hywästi minun cohtani/ minun wan- hurscaudeni peräst/ hän ma- xa minulle kätteni puhtauden perästä.
18:22 Sillä minä olen noudat- tanut Herran teitä enkä ole luopunut pois Jumalastani, jumalattomuuteen.	18:22 Sillä minä pidän \Herran\ tiet, ja en ole Ju- malaani vastaan.	Ps 18:22 Sillä minä pidän HERran tiet/ ja en ole juma- latoi Jumalatani wastan.

18:23 Kaikki hänen oikeutensa ovat minun silmiäni edessä, enkä minä hänen käskyjensä syrjään sysää.	18:23 Sillä kaikki hänen oikeutensa ovat silmäini edessä, ja hänen käskyjensä en minä tyköäni hylkää.	Ps 18:23 Sillä kaikki hänen oikeutensa ovat minun silmäini edessä/ ja hänen käskyjensä en minä hyljää.
18:24 Minä olen vilpittön häntä kohtaan ja varon itseni pahoista teoista.	18:24 Vaan olen vakaa hänen edessänsä ja vältän vääryyttä.	Ps 18:24 Vaan olen viaton hänen edessänsä/ ja vältän syndiä.
18:25 Sentähden Herra pal-kitsee minulle minun vanhurskauteni mukaan, sen mukaan kuin käteni ovat puhtaat hänen silmiensä edessä.	18:25 Sentähden \Herra\ kostaa minulle vanhurskauteni perästä, kätteni puhtauden jälkeen, silmäinsä edessä.	Ps 18:25 Sentähden HERra costa minulle vanhurscaudeni perästä/ minun kätteni puhtauden perästä/ hänen silmäinsä edessä.
18:26 Hurskasta kohtaan sinä olet hurskas, nuhteetonta kohtaan nuhteeton;	18:26 Pyhäin kanssa sinä pyhä olet, ja toimellisten kanssa toimellinen.	Ps 18:26 Pyhäin cansa sinä pyhä olet/ ja hyväin cansa hyvä.
18:27 puhdasta kohtaan sinä olet puhdas, mutta kiero kohtaan nurja.	18:27 Puhdasten kanssa sinä puhdas olet, ja nurjain kanssa sinä nurja olet.	Ps 18:27 Puhdasten cansa sinä puhdas olet/ ja nurjain cansa sinä nurja olet.
18:28 Sillä sinä pelastat nöyrän kansan, mutta ylpeät silmät sinä painat alas.	18:28 Sillä sinä vapahdat ahdistetun kansan, ja korkiat silmät sinä alennat.	Ps 18:28 Sillä sinä autat radollista Canssa/ ja corkiat silmät sinä alennat.
18:29 Sillä sinä annat minun lamppuni loistaa; Herra, minun Jumalani, valaisee minun pimeyteni.	18:29 Sillä minun kynttiläni sinä valaiset; \Herra\ minun Jumalani valaisee minun pimeyteni.	Ps 18:29 Sillä minun kynttiläni sinä walaiset/ HERra minun Jumalan/ walaise minun pimeydeni.
18:30 Sinun avullasi minä hyökkään rosvojoukkoa vastaan; Jumalani avulla minä ryntään ylitse muurin.	18:30 Sillä sinun kauttas minä sotaväen murren, ja minun Jumalassani karkaan muurin ylitse.	Ps 18:30 Sillä sinun cauttas minä sotaväen murren/ ja minun Jumalassani minä carcan muurin ylitse.
18:31 Jumalan tie on nuhteeton, Herran sana tulessa koeteltu. Hän on kaikkien kilpi, jotka häneen turvaavat.	18:31 Jumalan tie on täydellinen. \Herran\ puheet tulella koetellut: hän on kaikkien kilpi, jotka häneen uskalta-vat.	Ps 18:31 Jumalan tiet ovat viattomat/ HERran puheet ovat peratut/ hän on caickein kilpi/ jotca häneen uscaldawat.
18:32 Sillä kuka muu on Jumala kuin Herra, ja kuka pelastuksen kallio, paitsi meidän Jumalamme -	18:32 Sillä kuka on Jumala, paitsi \Herraa\? ja kuka on kallio, paitsi Jumalamme?	Ps 18:32 Sillä cuca on Jumala/ paidzi HERra ? eli waha ilman meidän Jumalata.
18:33 se Jumala, joka minun voimalla vyöttää ja tekee minun tieni nuhteettomaksi,	18:33 Jumala vyöttää minun voimalla, ja panee minun tieni viattomaksi.	Ps 18:33 Jumala wyöttä minun voimalla/ ja pane minun tieni viattomaksi.
18:34 tekee minun jalkani nopeiksi niinkuin peurat ja asettaa minut kukkuloilleni,	18:34 Hän tekee jalkani niinkuin peurain jalat, ja asettaa minun korkeudelle.	Ps 18:34 Hän teke minun jalcani nijncuin peurain/ ja asetta minua corkeudelle.
18:35 joka opettaa minun käteni sotimaan ja käsivarteni	18:35 Hän opettaa käteni sotimaan, ja käsivarteni vas-	Ps 18:35 Hän opetta minun käteni sotiman/ ja käsiwarte-

vaskijousta jännittämään!	kijoutsea vetämään.	ni waskijousta wetämän.
18:36 Sinä annat minulle pe- lastuksen kilven, ja sinun oi- kea kätesi minua tukee; sinun laupeutesi tekee minut suu- reksi.	18:36 Ja sinä annoit minulle autuutes kilven, ja sinun oi- kia kätes vahvistaa minun: ja koskas minun alennat, niin sinä teet minun suurek- si.	Ps 18:36 JA sinä annoit mi- nulle autuudes kilven/ ja si- nun oikia kätes wahwista mi- nun. Ja coscas minun alen- nat/ nijn sinä teet minun suurexi.
18:37 Sinä annat minun as- keleilleni avaran tilan, ja mi- nun jalkani eivät horju.	18:37 Sinä levitit minun as- keleeni minun allani, ettei minun kantapäätäni livisty- neet.	Ps 18:37 Sinä teet minulle sian käydäxeni/ ettei minun candapäätäni liwistyiis.
18:38 Minä ajan vihollisiani takaa ja saavutan heidät en- kä palaja, ennenkuin teen heidä lopun;	18:38 Minä ajan vihollisiani takaa ja käsitätän heitä, ja en palaja, ennenkuin minä hei- dät hukutan.	Ps 18:38 Minä ajan wihollisia- ni taca/ ja käsitätän heitä/ ja en palaja ennencuin minä heidä hucutan.
18:39 minä murskaan heidät, niin etteivät voi nousta, he sortuvat minun jalkojeni alle.	18:39 Minä runtelen heitä, ettei he taida nousta: heidän täytyy kaatua jalkaini alla.	Ps 18:39 Minä rundelen hei- tä/ ja ei he taida seiso mi- nua wastan/ heidän täyty caatua minun jalcaini ala.
18:40 Sinä vyötät minut voi- malla sotaan, sinä painat vastustajani minun alleni.	18:40 Sinä valmistat minun voimalla sotaan: sinä taivu- tat minun alleni ne, jotka nousevat minua vastaan.	Ps 18:40 Sinä taidat minun walmista woimalla sotaan/ sinä taidat ne paiscata alas/ jotca owat minua wastan.
18:41 Sinä ajat minun vihol- liseni pakoon, ja vihamieheni minä hukutan.	18:41 Sinä annat minulle viholliseni kaulan, ja minä kadotan vainoojani.	Ps 18:41 Sinä saatat minun wiholliseini pakeneman/ ja minä cadotan wainoijan.
18:42 He huutavat, mutta pelastajaa ei ole, huutavat Herraa, mutta hän ei heille vastaa.	18:42 He huutavat, vaan ei ole auttajaa: \Herran\ tykö, mutta ei hän vastaa heitä.	Ps 18:42 He huutawat/ waan ei ole auttajata/ HER- ra/ mutta ei hän wasta heitä.
18:43 Minä survon heidät tomuksi tuuleen, viskaan hei- dät niinkuin loan kadulle.	18:43 Minä survon heitä niinkuin maan tomun tuulen edessä, ja heitän pois niin- kuin loan kaduilta.	Ps 18:43 Minä surwon heitä nijncuin maan tomun tuulen edesä/ ja heitän pois nijncuin logan raitilda.
18:44 Sinä pelastat minut kansan riidoista, sinä asetat minut pakanain pääksi, kan- sat, joita minä en tunne, pal- velevat minua.	18:44 Sinä pelastat minua riitaisesta kansasta: sinä asetat minun pakanain pääksi; se kansa, jota en mi- nä tuntenut, palvelee minua.	Ps 18:44 Sinä autat minua rijdaisesta Canssasta/ ja ase- tat pacanain pääxi/ Canssa palwele minua/ jota en minä tundenut.
18:45 Jo korvan kuulemalta he minua tottelevat; muuka- laiset matelevat minun edes- säni.	18:45 Se kuultelee minua kuuliaisilla korvilla: muuka- laiset lapset kieltävät minun.	Ps 18:45 Se cuuldele minua cuuliaisilla corwilla/ ja muu- calaiset lapset ei minusta mitän woittanet.
18:46 Muukalaiset masentuvat ja tulevat vavisten varustuk- sistansa.	18:46 Muukalaiset lapset vaipuvat ja vapisevat siteis- sänsä.	Ps 18:46 Muucalaiset lapset waipuwat/ ja wapisewat hei- dän siteisäns.

18:47 Herra elää! Kiitetty olkoon minun kallioni ja ylistetty minun pelastukseni Jumala,

18:48 Jumala, joka hankkii minulle koston ja saattaa kansat minun valtani alle;

18:49 sinä, joka pelastat minut vihollisistani ja korostat minut vastustajaini ylitse ja päästät minut väkivaltaisesta miehestä.

18:50 Sentähden minä ylistän sinua, Herra, kansojen keskuudessa ja veisaan sinun nimesi kiitosta,

18:51 sinun, joka annat kuninkaallesi suuren avun ja teet laupeuden voidellullesi, Daavidille ja hänen jälkeläisilleen, iankaikkisesti.

PSALMI 19

19:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.

19:2 Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaanvahvuus ilmoittaa hänen kättensä tekoja.

19:3 Päivä sanoo päivälle, ja yö ilmoittaa yölle.

19:4 Se ei ole puhetta, se ei ole kieltä, jonka ääni ei kuuluisi.

19:5 Niiden mittanuora ulottuu yli kaiken maan ja niiden sanat maanpiirin ääriin. Auringolle hän on tehnyt niihin majan.

19:6 Se on niinkuin ylkä, joka tulee kammiostaan, se riemuitsee kuin sankari rataansa juostessaan.

19:7 Se nousee taivasten ääristä ja kiertää niiden toisiin

18:47 \Herra\ elää, ja kiitetty olkoon minun kallioni, ja minun autuuteni Jumala olkoon ylistetty!

18:48 Jumala, joka minulle koston antaa, ja vaatii kansat minun alleni;

18:49 Joka minua auttaa vihollisistani: sinä korostat myös minun niistä, jotka karkaavat minua vastaan: sinä pelastat minua väkivaltaisesta miehestä.

18:50 Sentähden minä kiitän sinua, \Herra\, pakanain seassa, ja veisaan nimelles kiitoksen,

18:51 Joka suuren autuuden kuninkaallensa osoittaa, ja tekee hyvästi voidellullensa, Davidille, ja hänen siemenellensä iankaikkisesti.

19 PSALTTARI

19:1 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.

19:2 Taivaat ilmoittavat Jumalan kunnian, ja vahvuus julistaa hänen kättensä teot.

19:3 Päivä sanoo päivälle, ja yö ilmoittaa yölle tiedon.

19:4 Ei ole kieltä eikä puhetta, kussa ei heidän äänensä kuulu.

19:5 Heidän nuoransa käy ulos kaikkiin maihin, ja heidän puheensa maailman ääreen asti: auringolle hän pani majan heissä.

19:6 Ja hän käy ulos kammiostansa niinkuin ylkä, ja riemuitsee niinkuin sankari tietä juostaksensa.

19:7 Hän käy ylös taivasten lopulta ja juoksee ympärihamaan niiden loppuun jäl-

Ps 18:47 HERra elä/ ja kijetty olcon minun wahan/ ja minun autuudeni Jumala olcon ylistetty.

Ps 18:48 Jumala joca minulle coston anda/ ja waati Cansat minun alani.

Ps 18:49 Joca minua autta wihollisistani/ ja corgotta minun nijstä/ jotca carcawat minua wastan/ sinä autat minua wääristä.

Ps 18:50 Sentähden minä kijtän sinua HERra pacanain seas/ ja weisan nimelles kijtoxen.

Ps 18:51 Joca suuren autuuden Cuningalles osotat/ ja teet hywästi woidellulles/ Dawidille ja hänen siemenellens ijancaickisest.

XIX. Psalmi .

Ps 19:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 19:2 TAIwat ilmoittawat Jumalan cunnian/ ja wahwus julista hänen kättens tegot.

Ps 19:3 Päiwä sano päiwälle/ ja yö ilmoitta yölle.

Ps 19:4 Ei ole kiellä eikä puhetta/ cusa ei heidän änenens cuulu.

Ps 19:5 Heidän nuorans käy ulos caickijn maihin/ ja heidän puhens mailman loppun asti/ Auringolle hän pani majan heisä.

Ps 19:6 Ja hän käy ulos cammiostans nijncuin ylkä/ ja riemuidze nijncuin Sangari tietä juostaxens.

Ps 19:7 Hän käy ylös taiwas-ten lopulda/ ja juoxe ymbä-

ääriin, eikä mikään voi lymytä sen helteeltä.	leen; ja ei ole mitään peitetty hänen lämpimänsä edestä.	rins haman siihen loppun/ ja ei ole peitetty mitän hänen lämbymäns edestä.
19:8 Herran laki on täydellinen; se virvoittaa sielun. Herran todistus on vahva, se tekee tyhmästä viisaan.	19:8 \Herran\ laki on täydellinen ja virvoittaa sielut: \Herran\ todistus on vahva ja tekee yksinkertaiset taitaviksi.	Ps 19:8 HERran laki on wia-toin/ ja wirgotta sielut. Ps 19:9 HERran todistus on wahwa/ ja teke yxikertaiset taitawaxi.
19:9 Herran asetukset ovat oikeat, ne ilahuttavat sydämen. Herran käskyt ovat selkeät, ne valaisevat silmät.	19:9 \Herran\ käskyt ovat oikiat ja ilahuttavat sydämet: \Herran\ käskyt ovat kirrkaat ja valistavat silmät.	Ps 19:10 HERran käskyt ovat oikiat/ ja ilahuttawat sydämet. Ps 19:11 HERran käskyt ovat kirrkat/ ja walistawat silmät.
19:10 Herran pelko on puhdas, se pysyy iäti. Herran oikeudet ovat todet, kaikki tyynni vanhurskaat.	19:10 \Herran\ pelko on puhdas ja pysyy ijankaikkisesti: \Herran\ oikeudet ovat todet, kaikki tyynni vanhurskaat,	Ps 19:12 HERran pelco on puhdas/ ja pysy ijancaic-kisest/ HERran oikeudet owat todet/ caicki tyynni wanhurs-cat.
19:11 Ne ovat kalliimmat kultaa, puhtaan kullan paljoutta, makeammat hunajaa ja mehiläisen mettä.	19:11 Ne ovat kalliimmat kultaa ja kaikkein parasta kultaa, ja makeammat hunajaa ja mesileipiä.	Ps 19:13 Ne owat callimmat culda/ ja caickein parast culda/ ja makemmat hunajata/ ja mesileipiä.
19:12 Myös sinun palvelijasi ottaa niistä vaarin, niiden noudattamisesta on suuri palkka.	19:12 Sinun palvelias myös niissä opetetaan: ja joka niitä pitää, hänellä on suuri palkka.	Ps 19:14 Sinun palwelias myös heidän cauttans neuwo-tan/ ja joca nijtä pitä/ hänellä on suuri palcka.
19:13 Erhetykset kuka ymmärtää? Anna anteeksi minun salaiset syntini.	19:13 Erhetykset kuka ymmärtää? anna minulle anteeksi salaiset rikokset.	Ps 19:15 Exytyxet cuca ymmärtä ? anna minulle andexi salaiset ricoxet.
19:14 Myös varjele palvelijasi julkeilta, älä anna heidän minua hallita. Niin minä pysyn nuhteetonna ja olen paljosta synnistä puhdas.	19:14 Varjele myös palvelias ylpeistä, ettei he minua hallitsisi; niin minä olen viatoin ja nuhtetoin suuresta pahasta teosta.	Ps 19:16 Warjele myös palwelias ylpeistä ettei he minua hallidzis/ nijn minä olen wia-toin/ ja nuhtetoin suurest pahast tegost.
19:15 Kelvatkoot sinulle minun suuni sanat ja minun sydämeni ajatukset sinun edessäsi, Herra, minun kallioni ja lunastajani.	19:15 Kelvatkoon sinulle minun suuni puheet, ja minun sydämeni ajatukset sinun edessäs, \Herra\, minun wahan ja minun Lunastajani!	Ps 19:17 Kelwatcon sinulle minun suuni puhet/ ja minun sydämeni ajatuxet sinun edesäs. Ps 19:18 HERra on minun wahan/ ja minun lunastajan.

PSALMI 20

20:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.

20:2 Kuulkoon Herra sinua hädän päivänä, varjelkoon

20 PSALTTARI

20:1 Davidin Psalmi, edellä-veisaajalle.

20:2 \Herra\ kuulkoon sinua hädässäs, Jakobin Ju-

XX. Psalmi .

Ps 20:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 20:2 HERra cuulcon sinua hädäsäs/ Jacobin Jumalan

sinua Jaakobin Jumalan nimi.	malan nimi sinua varjelkoon!	nimi sinua warjelcon.
20:3 Hän lähettäköön sinulle avun pyhäköstä ja tukekoon sinua Siionista.	20:3 Hän lähettäköön sinulle apua pyhästä ja Zionista sinua vahvistakoon!	Ps 20:3 Hän lähettäkön sinulle apua Pyhästä/ ja Zionista sinua wahwistacon.
20:4 Muistakoon hän kaikki sinun uhrilahjasi, ja olkoon sinun polttouhrisi lihava hänen silmissään. Sela.	20:4 Hän muistakoon kaikki ruokauhris, ja sinun polttouhris olkoon lihavat, Sela!	Ps 20:4 Hän muistacon caicki sinun ruocauhris/ ja sinun polttouhris olcon lihawat. Sela.
20:5 Hän antakoon sinulle, mitä sydämesi halajaa, ja täyttäköön kaikki sinun aivoitukseksi.	20:5 Hän antakoon sinulle, mitä sinun sydämes anoo, ja päättäköön kaikki aivoitukset!	Ps 20:5 Hän andacon sinulle mitä sinun sydämes ano/ ja päättäkön caicki aiwoituxes.
20:6 Suotakoon meidän riemuita sinun voitostasi ja nostaa lippumme Jumalamme nimeen. Täyttäköön Herra kaikki sinun pyyntösi.	20:6 Me kerskaamme sinun avustas, ja meidän Jumalamme nimessä me ylennämme lippumme: \Herra\ täyttäköön kaikki sinun rukouksesi!	Ps 20:6 Me kerscamme sinun awustas/ ja meidän Jumalam nimes/ me ylennäm meidän lippum/ HERra täyttäkön caicki sinun rucouxes.
20:7 Nyt minä tiedän, että Herra auttaa voideltuansa, vastaa hänelle pyhästä tai vaastansa, auttaa häntä oikean kätensä voimallisilla teoilla.	20:7 Nyt minä tunnen \Herran\ voideltuansa auttavan, ja häntä kuulevan pyhästä taivaastansa: hänen oikia kätensä auttaa voimallisesti.	Ps 20:7 Nyt minä tunnen HERran woideltuans auttawan/ ja händä cuulewan hänen pyhästä taiwastans/ hänen oikia kätens autta waimallisest.
20:8 Toiset turvaavat vaunuihin, toiset hevosiin, mutta me tunnustamme Herran, Jumalamme, nimeä.	20:8 Nämät uskaltavat rattaisiin ja oreihin; mutta me muistamme \Herran\ Jumalamme nimeä.	Ps 20:8 Nämät uscaldawat rattaisijn ja oreihin/ mutta me muistam meidän HERram Jumalan nime.
20:9 He vaipuvat maahan ja kaatuvat, mutta me nousemme ja pysymme pystyssä.	20:9 He ovat kukistetut ja langenneet; mutta me nousemme ja pystyällä seisomme.	Ps 20:9 He owat cukistetut ja langennet/ mutta me pystyällä seisomma.
20:10 Herra, auta! Vastatkoon kuningas meille, kun huudamme.	20:10 Auta \Herra\! Kuningas meitä kuulkaan, kuin me huudamme.	Ps 20:10 Auta HERra/ Cuningas meitä cuulcan/ cosca me huudamme.

PSALMI 21

21:1 Veisuunjohtajalle Daavidin virsi.

21:2 Herra, sinun voimastasi kuningas iloitsee kuinka suuresti hän riemuitseekaan sinun avustasi!

21:3 Mitä hänen sydämensä halasi, sen sinä hänelle annoit, et kieltänyt, mitä hänen huulensa anoivat. Sela.

21 PSALTTARI

21:1 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.

21:2 \Herra\, Kuningas riemuitsee sinun voimassas: ja kuinka suuresti hän iloitsee avustas!

21:3 Hänen sydämensä halun sinä annat hänelle, etkä kiellä, mitä hänen suunsa anoo, Sela!

XXI. Psalmi

Ps 21:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 21:2 HERra/ Cuningas riemuidze sinun woimasas/ ja cuinga suurest hän iloidze awustas.

Ps 21:3 Hänen sydämens halun sinä annat hänelle/ ja et kiellä mitä hänen suunsa ano. Sela.

21:4 Sinä suot hänelle onnen ja siunauksen, panet hänen päähänsä kultaisen kruunun.	21:4 Sillä sinä ennätät hänen hyvällä siunauksella: sinä panet kultaisen kruunun hänen päähänsä.	Ps 21:4 Sinä ennätät hänen hyvällä siunauksella/ sinä panet cullaisen cruunun hänen päähäns.
21:5 Hän anoi sinulta elämää, sen sinä hänelle annoit: iän pitkän, ainaisen, iankaikkisen.	21:5 Hän anoi elämää sinulta, niin sinä annoit hänelle pitkän ijän aina ja ijankaikkisesti.	Ps 21:5 Hän anoi elämätä sinulda/ nijns annat hänelle pitkän elämän/ aina ja ijancaickisest.
21:6 Suuri on hänen kunniansa, kun sinä häntä autoit sinä peität hänet loistolla ja kirkkaudella.	21:6 Hänellä on suuri kunnia sinun avustas: sinä panet ylistyksen ja kaunistuksen hänen päällensä.	Ps 21:6 Hänellä on suuri cunnia sinun awustas/ sinä panet ylistyksen ja caunistuxen hänen päällens.
21:7 Sillä sinä asetat hänet suureksi siunaukseksi ikuisiin aikoihin asti sinä ilahutat häntä riemulla kasvojesi edessä.	21:7 Sillä sinä asetat hänen siunaukseksi ijankaikkisesti: sinä ilahutat hänen kasvois edessä ilolla.	Ps 21:7 Sillä sinä asetat hänen siunauxexi ijancaickisest/ sinä ilahutat hänen caswons ilolla.
21:8 Sillä kuningas luottaa Herraan, ja Korkeimman armo tekee hänet horjumattomaksi.	21:8 Sillä Kuningas turvaa \Herraan\: ja Ylimmäisen laupiudessa ei hän horju.	Ps 21:8 Sillä Cuningas turwa HERraan/ ja ylimmäisen laupiudes ei hän horju.
21:9 Sinun kätesi saavuttaa kaikki sinun vihollisesi, sinun oikea kätesi saavuttaa sinun vihamiehesi.	21:9 Sinun kätes löytää kaikki vihollises: sinun oikia kätes löytää ne, jotka sinua kadehtivat.	Ps 21:9 Sinun kätes löytä caicki wihollises/ sinun oikia kätes löytä/ jotca sinua ca-dehtiwat.
21:10 Sinä panet heidät hehkumaan kuin pätsin, kun sinä kasvosi näytät Herra nielee heidät vihassansa, tuli kuluttaa heidät.	21:10 Sinä panet heitä niinkuin kuumaan pätsiin sinun vihas aikana: \Herra\ nielee heitä vihassansa, ja tuli syö heitä.	Ps 21:10 Sinä panet heitä nijncuin cuumaan pädzijn/ sinun vihas aicana HERra niele heitä wihasans/ tuli syö heitä.
21:11 Sinä hävität maan päältä heidän hedelmänsä ja heidän jälkeläisensä ihmisten keskuudesta.	21:11 Heidän hedelmänsä sinä kadotat maan päältä, ja heidän siemenensä ihmisten lapsista.	Ps 21:11 Heidän hedelmäns sinä cadotat maan pääldä/ ja heidän siemenens ihmisten lapsista.
21:12 Vaikka he hankkivat paha sinua vastaan, miettivät juonia, eivät he mitään voi	21:12 Sillä he ajattelivat tehdä sinulle paha: he pitivät neuvoa, jota ei he voineet täyttää.	Ps 21:12 Sillä he ajattelit tehdä sinulle paha/ ja pidit neuwo/ jota ei he woinet täyttä.
21:13 sillä sinä ajat heidät pakoon, tähtäät heitä kasvoihin jousesi jänteellä.	21:13 Sillä sinä teet heitä olkapääksi: sinä tarkoitat jänteelläs heidän kasvojansa vastaan.	Ps 21:13 Sillä sinä teet heitä olcapääxi/ ja tarcoitat jändel-läs heidän caswoans wastan.
21:14 Nouse voimassasi, Herra! Lauaen ja veisaten me ylistämme sinun väkevyyttäsi.	21:14 \Herra\, ylennä sinuas väkevyydessäs; niin me veisaamme ja kiitämme sinun voimaas.	Ps 21:14 HERra ylönnä sinuas sinun wäkeyydesäs/ nijn me weisamme ja kijtämme sinun woimas.

PSALMI 22

22:1 Veisuunjohtajalle veistaan kuin: "Aamuruskon peura" Daavidin virsi.

22:2 Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit? Miksi olet kaukana, et auta minua, et kuule valitukseni sanoja?

22:3 Jumalani, minä huudan päivällä, mutta sinä et vastaa, ja yöllä, enkä voi vaieta.

22:4 Ja kuitenkin sinä olet Pyhä, jonka istuin on Israelin kiitosvirtten keskellä.

22:5 Meidän isämme luottivat sinuun, he luottivat, ja sinä pelastit heidät.

22:6 He huusivat sinua ja pelastuivat he luottivat sinuun eivätkä tulleet häpeään.

22:7 Mutta minä olen mato enkä ihminen, ihmisten pilkka ja kansan hylky.

22:8 Kaikki, jotka minut näkevät, pilkkaavat minua, levittelevät suutansa, nyökyttävät ilkkuen päätään:

22:9 "Jätä asiasi Herran haltuun. Hän vapahtakoon hänet, hän pelastakoon hänet, koska on häneen mielistynyt."

22:10 Sinähän vedit minut äitini kohdusta, sinä annoit minun olla turvassa äitini rannoilla

22:11 sinun huomaasi minä olen jätetty syntymästäni saakka, sinä olet minun Jumalani hamasta äitini kohdusta.

22:12 Älä ole minusta kaukana, sillä ahdistus on läsnä, eikä auttajaa ole.

22:13 Minua saartavat väkevät sonnit, Baasanin härät

22 PSALTTARI

22:1 Davidin Psalmi, edellä-veisaajalle, peurasta, jota varhain väijytään.

22:2 Minun Jumalani, minun Jumalani! miksis minun hylkäsit? minä parun, vaan minun apuni on kaukana.

22:3 Minun Jumalani! päivällä minä huudan, ja et sinä vastaa, ja en yölläkään vaike.

22:4 Sinä olet pyhä, joka asut Israelin kiitoksessa.

22:5 Meidän isämme toivoivat sinuun: ja kuin he toivoivat, niin sinä vapahdit heitä.

22:6 Sinua he huusivat, ja vapahdettiin: sinuun he turvasivat, ja ei tulleet häpiään.

22:7 Mutta minä olen mato ja en ihminen, ihmisten pilkka ja kansan ylönkatse.

22:8 Kaikki, jotka minun näkevät, häpäisevät minua: he vääristelevät huuliansa ja päätänsä vääntelevät.

22:9 Hän valittaa \Herralles, hän vapahtakoon hänen: hän auttakoon häntä, jos hän mielistyy häneen.

22:10 Sillä sinä olet minun vetänyt ulos äitini kohdusta: sinä olit minun turvani, ollessani vielä äitini rinnalla.

22:11 Sinun päälles minä olen heitetty äitini kohdusta: sinä olet minun Jumalani hamasta äitini kohdusta.

22:12 Älä ole kaukana minusta; sillä ahdistus on läsnä, ja ei ole auttajaa,

22:13 Suuret mullit ovat minun piirittäneet, lihavat här-

XXII. Psalmi

Ps 22:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa/ peurasta jota warhain wäijytän.

Ps 22:2 Minun Jumalan/ minun Jumalan/ miksis minun hyljäisit? minä pargun/ vaan minun apun on caucana.

Ps 22:3 Minun Jumalan/ päivällä minä huudan/ ja et sinä wasta/ ja en myös yöllä waickene.

Ps 22:4 Sinä olet pyhä/ joca asut Israelin kijtoxes.

Ps 22:5 Meidän Isäm toivoit sinuun/ ja cuin he toivoit/ nijn wapadit heitä.

Ps 22:6 Sinua he huusit/ ja wapadettin/ sinuun he turwaisit/ ja ei tullet häpiään.

Ps 22:7 Mutta minä olen mato ja en ihminen/ ihmisten pilkka ja Canssan ylöncaдзе.

Ps 22:8 Caicki jotca minun näkewät/ häwäisewät minua/ wääristelewät huulians/ ja päätäns pudistawat.

Ps 22:9 Hän walitta HERralles/ hän wapahtacon hänen/ hän auttacon händä/ jos hän mielisty häneen.

Ps 22:10 Sillä sinä olet minun wetänyt ulos äitini cohdsta/ sinä olit minun turwan/ ollessani wielä äitini rinnalla.

Ps 22:11 Sinun päälles minä olen heitetty äitini cohdsta/ sinä olet minun Jumalan hamast äitini cohdsta.

Ps 22:12 Älä caucana ole minusta: sillä ahdistus on läsnä/ ja ei ole auttajata.

Ps 22:13 Suuret mullit owat minun pijrittänet/ lihawat här-

piirittävät minut, 22:14 avaavat kitansa minua vastaan, niinkuin raatelevat, kiljuvat leijonat.	jät kiertäneet minun ympäri. 22:14 Kitansa avasivat he minua vastaan, niinkuin raateleva ja kiljuva jalopeura.	jät kiersit minun ymbärins. Ps 22:14 Heidän kitans awaisit he minua wastan/ nijncuin raatelewa ja kiljuwa Lejoni.
22:15 Niinkuin vesi minä olen maahan vuodatettu kaikki minun luuni ovat irti toisittansa minun sydämeni on niinkuin vaha, se on sulanut minun rinnassani.	22:15 Minä olen kaadettu ulos niinkuin vesi, ja luuni ovat kaikki hajoitettut: minun sydämeni on niinkuin salattu vedenvaha ruumiissani.	Ps 22:15 Minä olen caattu ulos nijncuin wesi/ ja minun luuni owat caicki hajotetut/ minun sydämen on nijncuin sulattu medenwaha minun ruumisani.
22:16 Minun voimani on kuivettunut kuin saviastian siru, ja kieleni tarttuu suuni lakeen, ja sinä lasket minut alas kuoleman tomuun.	22:16 Minun voimani on kuivettunut niinkuin kruusin muru, ja minun kieleni tarttuu suuni lakeen; ja sinä panet minun kuoleman tomuun.	Ps 22:16 Minun woiman on cuiwettu nijncuin cruusin muru/ ja minun kielen tarttu suuni lakeen/ ja sinä panet minun cuoleman tomuun.
22:17 Sillä koirat minua piirittävät, pahain parvi saartaa minut, minun käteni ja jalkani, niinkuin jalopeurat.	22:17 Sillä koirat ovat minun piirittäneet: julmain parvi saartain läwistänyt kuin jalopeura käteni ja jalkani.	Ps 22:17 Sillä coirat owat minun pijrittänet/ ja julmain parwi asetti hänens minun ymbärilleni/ he läwistit minun käteni ja jalcani.
22:18 Minä voin lukea kaikki luuni he katselevat minua ilkkuen	22:18 Minä lukisin kaikki minun luuni; mutta he katselivat ja näkivät ihastuksensa minusta.	Ps 22:18 Minä lukisin caicki minun luuni/ mutta he cadzelit ja näit ihastuxens minus-ta.
22:19 he jakavat keskenänsä minun vaatteeni ja heittävät minun puvustani arpa.	22:19 He jakavat itsellensä minun vaatteeni ja heittävät hameestani arpa.	Ps 22:19 He jacawat heillens minun waatteni/ ja heittäwät minun hamestani arpa.
22:20 Mutta sinä, Herra, älä ole kaukana, sinä, minun väkyyteni, riennä avukseni.	22:20 Mutta sinä, \Herra\, älä ole kaukana! minun väkyyteni, riennä avukseni!	Ps 22:20 Mutta sinä HERra älä ole caucana/ minun wäkewyden riennä minun auxeni.
22:21 Vapahda minun sieluni miekasta, minun ainokaiseni koirain kynsistä.	22:21 Pelasta minun sieluni miekasta, ja ainokaiseni koirilta.	Ps 22:21 Pelasta minun sielun miecasta/ ja minun ainocaisen coirilda.
22:22 Pelasta minut jalopeuran kidasta, villihärkäin sarvista - vastaa minulle.	22:22 Vapahda minua jalopeuran suusta, ja päästä minua yksisarvillisista.	Ps 22:22 Wapada minua Lejonin suusta/ ja päästä minun yxisarwillisista.
22:23 Minä julistan sinun nimeäsi veljilleni, ylistän sinua seurakunnan keskellä.	22:23 Minä saarnaan sinun nimeäs veljilleni: minä ylistän sinua seurakunnassa.	Ps 22:23 Mlnä saarnan sinun nimes weljilleni/ minä ylistän sinua seuracunnas.
22:24 Te, jotka pelkätte Herraa, ylistäkää häntä. Kunnioittakaa häntä, kaikki Jaakobin siemen, kaikki Israelin siemen, peljätäkää häntä.	22:24 Ylistäkää \Herraa\ te, jotka häntä pelkätte: koko Jakobin siemen kunnioittakoon häntä, ja kavahtakoon häntä kaikki Israelin siemen!	Ps 22:24 Ylistäkät HERra te jotca händä pelkät/ coco Jacobin siemen cunnioittacon händä/ ja cawattacon händä caicki Israelin siemen.
22:25 Sillä hän ei halveksi	22:25 Sillä ei hän hyljännyt eikä katsonut ylönsä köyhän	Ps 22:25 Sillä ei hän hyljän-

kurjan kärsimystä, ei katso sitä ylen, eikä kätke häneltä kasvojansa, vaan kuulee hänen avuksihuutonsa.

22:26 Sinusta on minun ylistyslauluni suuressa seurakunnassa minä täytän lupaukseni häntä pelkääväisten edessä.

22:27 Nöyrät saavat syödä ja tulevat ravituiksi ne, jotka etsivät Herraa, ylistävät häntä. Teidän sydämenne on elävä iankaikkisesti.

22:28 Kaikki maan ääret muistavat tämän ja palajavat Herran tykö kaikki pakanain sukukunnat kumartavat häntä

22:29 sillä Herran on kuninkuus, ja hän on hallitseva pakanoita.

22:30 Kaikki maan mahtavat syövät ja kumartavat hänen edessään polvistuvat kaikki, jotka mullan alle astuvat eivätkä voi elossa pysyä.

22:31 Jälkeentulevaiset palvelevat häntä, tuleville polville kerrotaan Herrasta.

22:32 He tulevat ja julistavat vastedes syntyvälle kansalle hänen vanhurskauttaan, että hän on tämän tehnyt.

PSALMI 23

23:1 Daavidin virsi. Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu.

23:2 Viheriäisille niityille hän vie minut lepäämään virvoittavien vetten tykö hän minut johdattaa.

raadollisuutta, eikä kääntänyt kasvojansa hänestä pois; vaan kuin se häntä huusi, kuuli hän sitä.

22:26 Sinua minä ylistän suuressa seurakunnassa: minä maksan lupaukseni heidän edessänsä, jotka häntä pelkäävät.

22:27 Raadolliset syövät ja ravitaan, ja jotka \Herraa\ etsivät, pitää häntä ylistämän: teidän sydämenne pitää elämän iankaikkisesti.

22:28 Kaikki maailman ääret muistakaan ja kääntykään \Herran\ tykö, ja kumartakaan sinun edessänsä kaikki pakanain sukukunnat.

22:29 Sillä \Herralta\ on valtakunta, ja hän vallitsee pakanoita.

22:30 Kaikki lihavat maan päällä pitää syömän ja kumartaman, hänen edessään polviensa notkistaman kaikki, jotka tomussa makaavat ja jotka surussansa elävät.

22:31 Hänen pitää saaman siemenen, joka häntä palvelee: Herrasta pitää ilmoitettaman lasten lapsiin.

22:32 He tulevat ja hänen vanhurskauttansa saarnavat syntyvälle kansalle, että hän sen tekee.

23 PSALTTARI

23:1 Davidin Psalmi. \Herra\ on minun paimeneni: ei minulta mitään puutu.

23:2 Hän kaitsee minua viheriäisessä niityssä, ja vie minua virvoittavan veden tykö.

nyt eikä cadzonut ylön köyhän radollisutta/ eikä kääntänyt caswoans hänestä pois/ ja cuin se händä huusi/ cuuli hän sitä.

Ps 22:26 Sinua minä ylistän suuresa seuracunnasa/ minä maxan lupauxeni heidän edesäns/ jotca händä pelkäävät.

Ps 22:27 Radolliset syöwät ja rawitan/ ja jotca HERra edziwät/ pitä händä ylistämän/ heidän sydämens elä ijancaickisest.

Ps 22:28 Muistettacan caiken mailman ärijn/ että he käännäisit heitäns HERran tygö/ ja cumartacan händä caicki pacanain sucucunnat.

Ps 22:29 Sillä HERralla on waldacunda/ ja hän wallidze pacanain seas.

Ps 22:30 Caicki lihawat maan päällä pitä syömän ja cumartaman/ hänen edesäns polwians notkistaman/ caicki jotca tomusa macawat/ ja jotca surusans eläwät.

Ps 22:31 Hänen pitä saaman siemenen joca händä palwele/ HERrasta pitä ilmoitettaman lasten lapsijn.

Ps 22:32 He tulewat ja hänen wanhurscauttans saarnawat syndywälle Canssalle/ että hän sitä teke.

XXIII. Psalmi

Ps 23:1 Dawidin Psalmi. HERra on minun paimenen/ ei minulda mitän puutu.

Ps 23:2 Hän caidze minua wiherjäises niitysä/ ja wie minua wirgottawan weden tygö.

23:3 Hän virvoittaa minun sieluni. Hän ohjaa minut oikealle tielle nimensä tähden.

23:4 Vaikka minä vaeltaisin pimeässä laaksossa, en minä pelkäisi mitään pahaa, sillä sinä olet minun kanssani sinun vitsasi ja sauvasi minua lohduttavat.

23:5 Sinä valmistat minulle pöydän minun vihollisten silmien eteen. Sinä voitelet minun pääni öljyllä minun maljani on ylitsevuotavainen.

23:6 Sula hyvyys ja laupeus seuraavat minua kaiken elinaikani ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

23:3 Minun sieluni hän virvoittaa: hän vie minun oikealle tielle, nimensä tähden.

23:4 Ja vaikka minä vaeltaisin pimiässä laaksossa, en minä pelkäisi mitään pahaa, ettäs olet kanssani: sinun vitsas ja sauvas minun tukevat.

23:5 Sinä valmistat minulle pöydän vihollisten kohdalle: sinä voitelet minun pääni öljyllä, ja minun maljani on ylitsevuotavainen.

23:6 Hyvyys ja laupius noudattavat minua kaiken elinaikani, ja minä saan asua \Herran\ huoneessa iankaikkisesti.

Ps 23:3 Minun sieluni hän virvoittaa/ hän vie minun oikealle tielle/ hänen nimensä tähden.

Ps 23:4 Ja vaikka minä vaeltaisin pimiässä laaksossa/ en minä pelkäisi mitään pahaa ettäs olet kanssani/ sinun vitsas ja sauvas minun tukewat.

Ps 23:5 Sinä valmistat minulle pöydän/ minun vihollisten kohdalle/ sinä voitelet minun pääni öljyllä/ ja sinä panet täyten minulle.

Ps 23:6 Hyvyys ja laupius noudattawat minua caiken elinaicani/ ja minä asun Herran huonesä ijancaickisest.

PSALMI 24

24:1 Daavidin virsi. Herran on maa ja kaikki, mitä siinä on, maanpiiri ja ne, jotka siinä asuvat.

24:2 Sillä hän on sen perustanut merten päälle, vahvistanut sen virtojen päälle.

24:3 Kuka saa astua Herran vuorelle, kuka seisoa hänen pyhässä paikassansa?

24:4 Se, jolla on viattomat kädet ja puhdas sydän, joka ei halaja turhuutta eikä vannoväärin.

24:5 Hän saa siunauksen Herralta ja vanhurskauden pelastuksensa Jumalalta.

24:6 Tämä on se suku, joka häntä kysyy, joka etsii sinun kasvojasi, - tämä on Jaakob. Sela.

24:7 Nostakaa pääanne, te

24 PSALTTARI

24:1 Davidin Psalmi. \Herran\ on maa, ja kaikki mitkä siinä ovat, maan piiri ja ne jotka sen päällä asuvat.

24:2 Sillä hän on perustanut sen merten päälle, ja virtain päälle sen vahvistanut.

24:3 Kuka astuu \Herran\ vuorelle? ja kuka taitaa seisoa hänen pyhässä siassansa?

24:4 Jolla viattomat kädet ovat ja on puhdas sydämes-tä, joka ei halaja turhuutta eikä vannoväärin,

24:5 Se saa siunauksen \Herralta\, ja vanhurskauden autuutensa Jumalalta.

24:6 Tämä on se sukukunta, joka häntä etsii, joka kysyy sinun kasvojas, Jakob, Sela!

24:7 Tehkää portit avaraksi

XXIV. Psalmi

Ps 24:1 Dawidin Psalmi. Herran on maa/ ja caicki cuin hänesä owat/ maan pijri ja mitkä sen päällä asuvat.

Ps 24:2 Sillä hän on perustanut sen merten päälle/ ja wirtain päälle sen walmistanut.

Ps 24:3 Cuca astu Herran vuorelle ? ja cuca taita seisoa hänen pyhäsä siassans ?

Ps 24:4 Jolla wiattomat kädet owat/ ja on puhdas sydä-mest/ joca ei halaja turhutta/ eikä wannoväärin.

Ps 24:5 Se saa siunauxen Herralda/ ja wanhurscauden hänen autuudens Jumalalda.

Ps 24:6 Tämä on se sucucunda joca händä edzi/ joca kysy sinun caswoas Jacob. Sela.

Ps 24:7 Tehkät portit awara-

portit, nostakaa pääanne, te ikuiset ovet, kunnian kuninkaan käydä sisälle!

24:8 Kuka on se kunnian kuningas? Hän on Herra, väkevä ja voimallinen, Herra, voimallinen sodassa.

24:9 Nostakaa pääanne, te portit, nostakaa pääanne, te ikuiset ovet, kunnian kuninkaan käydä sisälle!

24:10 Kuka on se kunnian kuningas? Hän on Herra Sebaot, hän on kunnian kuningas. Sela.

ja ovet maailmassa korkiaksi, kunnian Kuninkaan mennä sisälle.

24:8 Kuka on kunnian Kuningas? se on \Herra\, väkevä ja voimallinen, \Herra\ voimallinen sodassa.

24:9 Tehkää portit avaraksi ja ovet maailmassa korkiaksi, kunnian Kuninkaan mennä sisälle!

24:10 Kuka on kunnian Kuningas? se on \Herra\ Zebaoth, hän on kunnian Kuningas, Sela!

xi/ ja owet mailmas corkiaksi/ cunnian Cuningan mennä sisälle.

Ps 24:8 Cuca on se cunnian Cuningas ? se on se HERra/ wäkewä ja voimallinen/ se HERra voimallinen sodasa.

Ps 24:9 Tehkät portit awaraxi/ ja owet mailmas corkiaksi/ cunnian Cuningan mennä sisälle.

Ps 24:10 Cuca on se cunnian Cuningas ? se on se HERra Zebaoth/ hän on se cunnian Cuningas. Sela.

PSALMI 25

25:1 Daavidin virsi. Sinun tykösi, Herra, minä ylennän sieluni,

25:2 Jumalani, sinuun minä turvaan älä salli minun joutua häpeään, älkööt viholliseni saako riemuita minusta.

25:3 Ei yksikään, joka sinua odottaa, joudu häpeään häpeään joutuvat ne, jotka ovat syyttä uskottomat.

25:4 Herra, neuvo minulle tiesi, opeta minulle polkusi.

25:5 Johdata minua totuutesi tiellä ja opeta minua, sillä sinä olet minun pelastukseni Jumala. Sinua minä odotan kaiken päivää.

25:6 Muista laupeuttasi, Herra, ja armoasi, sillä ne ovat olleet hamasta iankaikkisuudesta.

25:7 Älä muista minun nuoruuteni syntejä, älä minun rikoksiani muista minua armoni mukaan, hyvyytesi tähden, Herra.

25:8 Hyvä ja vakaa on Herra

25 PSALTTARI

25:1 Davidin Psalmi. Sinun tykösi, \Herra\, ylennän minä sieluni.

25:2 Minun Jumalani! sinuun minä turvaan, älä salli minua häväistä, ettei minun viholliseni iloitsisi minusta.

25:3 Sillä ei yksikään tule häpiään, joka sinua odottaa; mutta irralliset pilkkaajat saavat häpiän.

25:4 \Herra\, osoita minulle sinun tiesi, ja opeta minulle sinun polkus.

25:5 Johdata minua totuudessa, ja opeta minua; sillä sinä olet Jumala, joka minua autat, yli päivää minä odotan sinua.

25:6 Muista, \Herra\, laupiuttas ja hyvyttäs, joka maailman alusta on ollut.

25:7 Älä muista nuoruuteni syntejä ja ylitsekäymistäni; mutta muista minua sinun laupiutes jälkeen, sinun hyvyytes tähden, \Herra\!

25:8 \Herra\ on hyvä ja va-

XXV. Psalmi

Ps 25:1 Dawidin Psalmi. Sinua HERra minä ikäwöidzen.

Ps 25:2 Minun Jumalan sinuun minä turwan/ älä salli minua häväistä/ ettei minun wiholliseni iloidzis minusta.

Ps 25:3 Sillä ei yxikän tule häpiään joca sinua odotta/ mutta irralliset pilckajat saawat häpiän.

Ps 25:4 HERra osota minulle sinun ties/ ja opeta minulle sinun polcus.

Ps 25:5 Johdata minua sinun totudesas/ ja opeta minua: sillä sinä olet Jumala joca minua autta/ yli päiwä minä odotan sinua.

Ps 25:6 Muista HERra sinun laupiuttas ja hywyttäs/ joca mailman algusta on ollut.

Ps 25:7 Älä muista minun nuorudenin syndejä/ ja ylidzekäymisitäni/ mutta muista minua sinun laupiudes jälken/ sinun hywydes tähden HERra.

Ps 25:8 HERra on hyvä ja

sentähden hän neuvoo syntiset tielle.	kaa, sentähden saattaa hän syntiset tielle.	waca/ sentähden saatta hän synniset tielle.
25:9 Hän johdattaa nöyriä oikein, hän opettaa nöyrille tiensä.	25:9 Hän johdattaa oikeudella raadollisen, ja opettaa siveille hänen tiensä.	Ps 25:9 Hän johdatta oikiastaradollisen/ ja opetta siveille hänen tiens.
25:10 Kaikki Herran polut ovat armo ja totuus niille, jotka pitävät hänen liittonsa ja todistuksensa.	25:10 Kaikki \Herran\ tiet ovat hyvyys ja totuus niille, jotka hänen liittonsa ja todistuksensa pitävät.	Ps 25:10 Caicki HERran tiet ovat hywyys ja totuus/ niille jotca hänen lijttons ja todistuxens pitävät.
25:11 Nimesi tähden, Herra, anna anteeksi minun syntivelkani, sillä se on suuri.	25:11 Sinun nimes tähden, \Herra\, ole armollinen minun pahalle teolleni, joka suuri on.	Ps 25:11 Sinun nimes tähden HERra/ ole armollinen minun pahalle tegolleni/ joca suuri on.
25:12 Kuka on se mies, joka Herra pelkää - sen hän neuvoo tielle, joka hänen on valittava.	25:12 Kuka on se mies, joka \Herraa\ pelkää? sillä hän opetta parhaan tien.	Ps 25:12 Cuca on joca HERra pelkä ? sille hän opetta parhan tien.
25:13 Hänen sielunsa saa nauttia hyvää, ja hänen jälkeläisensä perivät maan.	25:13 Hänen sielunsa asuu hyvydessä, ja hänen sikiänsä omistaa maan.	Ps 25:13 Hänen sieluns asu hywydes/ ja hänen sikiäns omista maan.
25:14 Herran neuvo on tunnettu niille, jotka häntä pelkäävät, ja hän ilmoittaa heille liittonsa.	25:14 \Herran\ salaisuus on niillä, jotka häntä pelkäävät, ja liittonsa ilmoittaa hän heille.	Ps 25:14 HERran salaisuus on nijden seas jotca händä pelkävät/ ja hänen lijttons ilmoitta hän heille.
25:15 Minun silmäni katsovat alati Herraan, sillä hän päästää minun jalkani verkosta.	25:15 Minun silmäni katsovat alati \Herraa\, sillä hän kirvoittaa minun jalkani verkosta.	Ps 25:15 Minun silmäni cadzowat alati HERra: sillä hän kirwotta minun jalcani wercosta.
25:16 Käänny minun puoleeni, armahda minua, sillä minä olen yksinäinen ja kurja.	25:16 Käännä sinuas minun puoleeni, ja ole minulle armollinen; sillä minä olen yksinäinen ja raadollinen.	Ps 25:16 Käännä sinuas minun puoleeni/ ja ole minulle armollinen/ sillä minä olen yxinäinen ja radollinen.
25:17 Minun sydämeni pakahtuu tuskasta päästä minut ahdistuksistani.	25:17 Minun sydämeni murheet ovat moninaiset: vie siis minua ulos tuskistani.	Ps 25:17 Minun sydämeni murhet owat moninaiset/ wie sijs minua ulos minun tuskistani.
25:18 Katso minun kurjuuttani ja vaivaani, anna kaikki minun syntini anteeksi.	25:18 Katsos minun vaivaisuuteni ja raadollisuuteni puoleen, ja anna kaikki minun syntini anteeksi.	Ps 25:18 Cadzos minun waiwaisudeni ja radollisudeni puoleen/ ja anna caicki minun syndini andexi.
25:19 Katso minun vihollisiani, kuinka heitä on paljon, ja he vihaavat minua väkivaltaisella vihalla.	25:19 Katsos, kuinka monta vihollista minulla on? ja sulasta kateudesta he minua vihaavat.	Ps 25:19 Cadzos/ cuinga monda wihollista minulla on/ ja sulasta cateudesta he minua wihawat.
25:20 Varjele minun sieluni ja pelasta minut. Älä salli minun	25:20 Varjele minun sieluni ja vapahda minua, älä laske	Ps 25:20 Warjele minun sielun ja wapada minua/ älä

tulla häpeään, sillä sinuun minä turvaan.

25:21 Nuhteettomuus ja oikeamielisyys varjelkoon minua, sillä sinua minä odotan.

25:22 Jumala, vapahda Israel kaikista ahdistuksistansa.

PSALMI 26

26:1 Daavidin virsi. Auta minut oikeuteeni, Herra, sillä minä olen vaeltanut nuhteetomasti ja turvaan horjumatta Herraan.

26:2 Tutki minua, Herra, ja pane minut koetukselle, koettele minun munaskuuni ja sydämeni.

26:3 Sillä sinun armosi on minun silmäini edessä, ja minä olen vaeltanut sinun totuudessasi.

26:4 En minä istu valheen miesten seurassa enkä kulje salakavalain kanssa.

26:5 Minä vihaan pahojen seuraa enkä istu jumalattomien parissa.

26:6 Minä pesen käteni viattomuudessa, ja astun kulkeudessa sinun alttarisi ympäri, Herra,

26:7 antaakseni kuulua kiitokseni äänen ja julistaakseni kaikkia sinun ihmeitäsi.

26:8 Herra, minä rakastan sinun huonettasi, sinun asuinsijaasi, sitä paikkaa, jossa sinun kirkkautesi asuu.

26:9 Älä tempaa pois minun sieluani syntisten kanssa äläkä minun henkeäni verenvuodattajain kanssa,

26:10 joiden käsiä ilkityö tahraa, joiden oikea käsi on lah-

minua häpiään; sillä sinuun minä turvaan.

25:21 Vakuus ja oikeus varjelkoon minua; sillä minä odotan sinua.

25:22 Jumala, vapahda Israel kaikista tuskistansa.

26 PSALTTARI

26:1 Davidin Psalmi. Tuomitse minua, \Herra\; sillä minä olen vakuudessani vaeltanut: ja minä toivon \Herraan\, sentähden en minä livistele.

26:2 Koettele minua, \Herra\, ja kiusaa minua: puhdista minun munaskuuni ja sydämeni.

26:3 Sillä sinun hyvyytes on silmäini edessä, ja minä vaellan sinun totuudessas.

26:4 En minä istu turhain ihmisten seassa, enkä seuraan petollisia.

26:5 Minä vihaan pahain seurakuntaa, enkä istu jumalattomain tykönä.

26:6 Minä pesen käteni viattomuudessa, ja oleskelen, \Herra\, alttaris tykönä,

26:7 Kussa kiitossanan ääni kuullaan, ja kaikki sinun ihmees saarnataan.

26:8 \Herra\, minä rakastin sinun huonees asuinsiaa ja sitä siaan, jossa sinun kunnias asuu.

26:9 Älä tempaa minun sieluani pois syntisten kanssa ja henkeäni verikoirain kanssa,

26:10 Jotka pahanjuoniset ovat ja mielellänsä lahjoja ottavat.

laske minua häpiään: sillä sinuun minä turvan.

Ps 25:21 Cohtuus ja oikeus varjelcon minua: sillä minä odotan sinua.

Ps 25:22 Jumala päästökön Israelin caikista tuskistans.

XXVI. Psalmi .

Ps 26:1 Dawidin Psalmi. HERRA saata minulle oikeus: sillä minä olen wiatoin. Minä toivon HERraan/ sentähden en minä lange.

Ps 26:2 Coettele minua HERra ja kiusa minua/ puhdista minun munascuuni ja sydämeni.

Ps 26:3 Sillä sinun hyvydes on minun silmäini edes/ ja minä waellan sinun totudesas.

Ps 26:4 En minä istu turhain ihmisten seasa/ engä seuraan petollisia.

Ps 26:5 Minä wihan pahain seuracunda/ engä istu jumalattomain tykönä.

Ps 26:6 Minä pesen käteni wiattomudesa/ ja oleskelen HERra Altaris tykönä.

Ps 26:7 Cusa kijtossanan äni cuullan/ ja caicki sinun ihmes saarnatan.

Ps 26:8 HERra/ minä racastin sinun huones asuisia/ ja sitä siaan josa sinun cunnias asu.

Ps 26:9 Älä temma minun sieluani pois synneisten cansa/ taicka minun hengeni coirain cansa.

Ps 26:10 Jotca pahanjuoniset ovat ja mielelläns lahjoja ot-

juksia täynnä.

26:11 Mutta minä vaellan nuhteettomasti vapahda minut ja ole minulle armollinen.

26:12 Minun jalkani seisoo tasaisella maalla seurakunnan kokouksissa minä kiitän Herraa.

26:11 Mutta minä vaellan viattomuudessaani: vapahda minua ja ole minulle armollinen!

26:12 Minun jalkani käy oikiasti: minä kiitän \Herraa\ seurakunnissa.

tawat.

Ps 26:11 Mutta minä vaellan wiattomudesani/ päästä minua ja ole minulle armollinen.

Ps 26:12 Minun jalcan käy oikiasti/ minä kijtän sinua HERra seuracunnisa.

PSALMI 27

27:1 Daavidin virsi. Herra on minun valkeuteni ja autuuteni: ketä minä pelkään! Herra on minun elämäni turva: ketä minä vapisen!

27:2 Kun pahat käyvät minun kimppuuni, syömään minun lihaani, niin he, minun ahdistajani ja vihamieheni, kompastuvat ja kaatuvat.

27:3 Vaikka sotajoukko asetuisi minua vastaan, ei minun sydämeni pelkäisi vaikka sota nousisi minua vastaan, siinäkin minä olisin turvassa.

27:4 Yhtä minä rukoilen Herralta, sitä minä pyydän: että saisin asua Herran huoneessa kaiken elinaikani, katsella Herran suloisuutta ja tutkistella hänen temppelissänään.

27:5 Sillä hän kätkee minut majaansa pahana päivänä, hän suojaa minua telttansa suojassa, korottaa minut kalliolle.

27:6 Niin kohoaa nyt minun pääni vihollisten yli, jotka minua ympäröivät, ja minä

27 PSALTTARI

27:1 Davidin Psalmi. \Herra\ on minun valistukseni ja autuuteni, ketä minä pelkään? \Herra\ on henkeni väkevyys, ketä minä vapisen?

27:2 Sentähden, vaikka pahat, vainolliseni ja viholliseni, lähestyvät minun lihaani syömään, täytyy heidän kuitenkin itseänsä loukata ja langeta.

27:3 Ja vaikka sotaväki saartais minua, niin ei sydämeni sentähden pelkäisi; ja jos sota nousisi minua vastaan, minä turvaan sittekin häneen.

27:4 Yhtä minä \Herralta\ anon, sitä minä pyydän, asuakseni \Herran\ huoneessa kaiken elinaikani: että minä näkisin \Herran\ kauniin jumalanpalveluksen, ja hänen templiänsä etsisin.

27:5 Sillä hän peittää minua majassansa pahana aikana: hän kätkee minun salaiseen majaansa, ja korottaa minun kalliolle.

27:6 Ja hän korottaa nytkin minun pääni vihollisten ylitse, jotka ympärilläni ovat; niin minä uhraan hänen ma-

XXVII. Psalmi .

Ps 27:1 Dawidin Psalmi. HERRA on minun walistuxen ja autuuden/ ketä minä pelkän? HERra on minun hengeni wäkwys/ ketä minä wapisen?

Ps 27:2 Sentähden ehkä pahat/ minun wainolliseni ja wiholliseni lähestywät minun lihani syömän/ täyty heidän cuitengin heitäns loucata ja langeta.

Ps 27:3 Ja waicka sotawäki saartais minua/ nijn ei minun sydämen sentähden pelkäis. Ja jos sota nousisi minua wastan/ minä turwan sijttekin häneen.

Ps 27:4 Yhtä minä HERralda anon/ sitä minä pyydän/ asuaxeni HERran huonesacaiken elinaicani/ että minä näkisin HERran Jumalancaunin palweluxen/ ja hänen Templiäns edzisin.

Ps 27:6 Ja hän corgotta nytkin minun pääni wihollisteniyliidze/ jotca minun ymbäri-läni owat/ nijn minä uhran hänen majasans kijtosuhria/ minä weisan ja laulan HERralle.

Ps 27:7 HERRA cuule minun änen cosca minä huudan/ ole minulle armollinen/ ja

uhraan riemu-uhreja hänen majassansa, Herralle minä veisaan ja soitan.

27:7 Herra, kuule minun ääneni, kun minä huudan, armahda minua ja vastaa minulle.

27:8 Minun sydämeni vetoaa sinun omaan sanaasi: "Etsikää minun kasvojani." Herra, minä etsin sinun kasvojesi.

27:9 Älä kätke minulta kasvojesi, älä työnnä vihassa pois palvelijaasi. Sinä olet minun apuni, älä minua jätä, älä minua hylkää, pelastukseni Jumala.

27:10 Vaikka minun isäni ja äitini minut hyljätkööt, niin Herra minut korjaa.

27:11 Neuvo, Herra, minulle tiesi ja johdata minua tasaita polkua minun vihamiesteni tähden.

27:12 Älä anna minua alttiiksi ahdistajaini vimmalle, sillä väärät todistajat nousevat minua vastaan ja puuskuvat väkivaltaa.

27:13 Mutta minä totisesti uskon näkeväni Herran hyvyden elävien maassa.

27:14 Odota Herraa. Ole luja, ja vahva olkoon sinun sydämesi. Odota Herraa.

PSALMI 28

28:1 Daavidin virsi. Sinua, Herra, minä huudan minun kallioni, älä ole minua kohtaan äänetön, etten minä, kun sinä vaiti olet, joutuisi

jassansa kiitosuhria: minä veisaan ja laulan \Herralle\.

27:7 \Herra\, kuule minun ääneni, koska minä huudan: ole minulle armollinen, ja kuultele minua.

27:8 Minun sydämeni sanoo sinulle tämän sinun sanas: etsikää minun kasvojani! sentähden minä etsin, \Herra\, sinun kasvojas.

27:9 Älä peitä kasvojas minulta, ja älä sysää pois palveliaas vihassas; sillä sinä olet minun apuni: älä minua hylkää, älä myös minua antaa ylöns, minun autuuteni Jumala.

27:10 Sillä minun isäni ja äitini hylkäsivät minun; mutta \Herra\ korjasi minun.

27:11 \Herra\, osoita minulle sinun ties, ja johdata minua oikiaa polkua, minun vihollisteni tähden.

27:12 Älä anna minua vihollisteni tahtoon; sillä väärät todistukset seisovat minua vastaan ja tekevät häpeemättä vääryyttä.

27:13 Mutta minä uskon kuitenkin näkeväni \Herran\ hyvyttä elävain maalla,

27:14 Odota \Herraa\, ole hyvässä turvassa, ja hän vahvistaa sinun sydämes: ja odota \Herraa\.

28 PSALTTARI

28:1 Davidin Psalmi. Koska minä huudan sinua, \Herra\, uskallukseni, niin älä vaikenet minulle; etten, koska sinä vaikenisit minulle, minä tulisi niiden kaltai-

cuuldele minua.

Ps 27:8 Minun sydämen sano sinulle tämän sinun sanas. Kysykät minun caswojani/ sentähden minä edzin HERra sinun caswojas.

Ps 27:8 Minun sydämen sano sinulle tämän sinun sanas. Kysykät minun caswojani/ sentähden minä edzin HERra sinun caswojas.

Ps 27:9 Älä peitä caswoas minulda/ ja älä sysä pois sinun palweliatas wihassas/ sillä sinä olet minun apun/ älä minua hyljä/ älä myös wedä kättäs minusta pois/ minun autuudeni Jumala.

Ps 27:10 Sillä minun Isän ja äitin hyljäisit minun/ mutta HERra corjais minun.

Ps 27:11 HERRA osota minulle sinun ties/ ja johdata minua oikiata polcua/ minun wihollisteni tähden.

Ps 27:12 Älä anna minua wihollisteni tahtoon: sillä väärät todistuxet owat minua was-tan/ ja tekewät häpemät wääryttä.

Ps 27:13 Mutta minä uscon cuitengin näkeväni HERRAN hywyttä eläwitten maalla.

Ps 27:14 Odota HERRA/ ole turwasa ja pelkämätöin ja odota HERra.

XXVIII. Psalmi .

Ps 28:1 Dawidin Psalmi. COs-ca minä huudan sinua HER-ra/ minun uscalluxen/ nijn älä waickenet minulle/ että (coscas waickenet minusta)

niiden kaltaiseksi, jotka ovat hautaan vaipuneet.

28:2 Kuule minun rukousteni ääni, kun minä sinua avuksi huudan, kun minä käteni nostan sinun kaikkeinpyhintäsi kohti.

28:3 Älä tempaa minua pois jumalattomien kanssa, älä väärintekijäin kanssa, jotka puhuvat lähimmäisilleen rauhahan puheita, vaikka heidän sydämessään on pahuus.

28:4 Anna heille heidän työnsä mukaan ja heidän tekojensa pahuuden mukaan anna heille heidän kättensä tekojen mukaan, kosta heille, mitä he ovat tehneet.

28:5 Sillä eivät he ota vaaria Herran töistä eivätkä hänen kättensä teoista. Hän kukistakoon heidät, älköönkä heitä rakentako.

28:6 Kiitetty olkoon Herra, sillä hän on kuullut minun rukousteni äänen.

28:7 Herra on minun voimani ja kilpeni häneen minun sydämeni turvasi, ja minä sain avun. Siitä minun sydämeni riemuitsee, ja veisuullani minä häntä ylistän.

28:8 Herra on kansansa väkkyys, hän on voideltunsa pelastus ja turva.

28:9 Pelasta kansasi ja siunaa perikuntasi kaitse heitä ja kanna heitä iankaikkisesti.

seksi, jotka hautaan menevät.

28:2 Kuule minun rukousteni ääni, koska minä huudan sinua, kuin minä nostan käteni sinun pyhää kuoriaspäin.

28:3 Älä anna minun tulla jumalattomien ja pahointekijäin sekaan, jotka lähimmäistensä kanssa puhuvat ystävällisesti, vaan pahuutta on heidän sydämissänsä,

28:4 Anna heille heidän työnsä jälkeen ja heidän pahahan menonsa perään: anna heille heidän kättensä töiden perään, maksa heille heidän ansionsa perästä.

28:5 Sillä ei he ota vaaria \Herran\ töistä, eikä hänen käsi-aloistansa; sentähden rikkoo hän heitä ja ei rakenna heitä.

28:6 Kiitetty olkoon \Herra\; sillä hän on kuullut minun rukoukseni äänen.

28:7 \Herra\ on minun väkyyteni ja kilpeni, häneen minun sydämeni toivoo, ja minä olen autettu; ja minun sydämeni riemuitsee, ja minä kiitän häntä veisullani.

28:8 \Herra\ on heidän väkyytensä; hän on väkevä, joka voideltuansa auttaa.

28:9 Auta kansaas ja siunaa perimistäs, ja ravitse heitä ja korota heitä ijancaikkisesti.

minä tulen heidän cal-taisexens/ jotca hautaan menewät.

Ps 28:2 Cuule minun rucouxeni äni/ cosca minä huudan sinua/ cosca minä nostan käteni sinun pyhä Chuorias päin.

Ps 28:3 Älä wedä minua jumalattomien ja pahointekijäin sekaan/ jotca lähimmäistens cansa puhuwat ystäwällisest/ waan pahutta on heidän sydämisäns.

Ps 28:4 Anna heille heidän työns perän/ ja heidän pahahan menons perän/ anna heille heidän kättens töiden perän/ maxa heille ansions perästä.

Ps 28:5 Sillä ei he ota waari HERran töistä/ eikä hänen käsialoistans/ sentähden ricko hän heitä ja ei rakenna heitä.

Ps 28:6 Kijtetty olcon HERra: sillä hän on cuullut minun rucouxeni änen.

Ps 28:7 HERRA on minun wäkewyden ja kilpen/ häneen minun sydämen toiw/ ja minä olen autettu/ ja minun sydämen riemuidze/ ja minä kijtän händä weisullani.

Ps 28:8 HERRA on heidän wäkewydens/ hän on wäkewä/ joca woideltuans autta.

Ps 28:9 Auta Canssas ja siunaa perimises/ ja rawidze heitä/ ja corgota heitä ijancaikkisest.

PSALMI 29

29:1 Daavidin virsi. Antakaa Herralle, te Jumalan pojat, antakaa Herralle kunnia ja

29 PSALTTARI

29:1 Davidin Psalmi. Tuokaat \Herralle\, te väkevät, tuokaat \Herralle\ kunnia ja

XXIX. Psalmi .

Ps 29:1 Dawidin Psalmi. TUocat HERralle te wäkewät/ tuocat HERralle cunnia ja wä-

väkevyys.

29:2 Antakaa Herralle hänen nimensä kunnia, kumartakaa Herraa pyhässä kaunistuksessa.

29:3 Herran ääni käy vetten päällä kunnian Jumala jylisee, Herra suurten vetten päällä.

29:4 Herran ääni käy voimalisesti, Herran ääni käy valtavasti.

29:5 Herran ääni särkee setrit, Herra särkee Libanonin setrit.

29:6 Hän hypittää niitä niinkuin vasikkaa, Libanonia ja Sirjonia niinkuin nuorta villihärkää.

29:7 Herran ääni halkoo tulen liekit.

29:8 Herran ääni vapisuttaa erämaan, Herra vapisuttaa Kaadeksen erämaan.

29:9 Herran ääni saattaa peurat poikimaan, se raastaa paljaiksi metsät. Ja kaikki hänen temppelissänsä sanoo: "Kunnia!"

29:10 Herra istui valtais-tuimellaan, ja vedenpaisumus tuli. Herra istuu kuninkaana iankaikkisesti.

29:11 Herra antaa kansallensa väkevyyden, Herra siunaa kansaansa rauhalla.

PSALMI 30

30:1 Daavidin virsi temppelin vihkimislaulu.

30:2 Minä ylistän sinua, Herra, sillä sinä pelastit minut etkä sallinut viholliseni iloita minusta.

30:3 Herra, minun Jumalani,

väkevyys.

29:2 Tuokaat \Herralle\ hänen nimensä kunnia: kumartakaat \Herraa\ pyhässä kaunistuksessa.

29:3 \Herran\ ääni käy vetten päällä: kunnian Jumala pauhaa, suurten vetten päällä.

29:4 \Herran\ ääni käy voimassa: \Herran\ ääni käy suuressa kunniassa.

29:5 \Herran\ ääni särkee sedripuut, ja \Herra\ särkee sedripuut Libanonissa.

29:6 Hän hyppäyttää heitä niinkuin vasikan, sekä Libanonin että Sirionin, niinkuin nuoren yksisarvisen.

29:7 \Herran\ ääni leikkaa niinkuin tulen liekki.

29:8 \Herran\ ääni häälyttää korven, ja \Herra\ liikuttaa Kadoksen korven.

29:9 \Herran\ ääni saattaa peurat poikimaan, ja paljastaa metsät: ja hänen temppelissänsä pitää koko hänen joukkonsa sanoman hänelle kunnian.

29:10 \Herra\ istuu vedenpaisumisen päällä: \Herra\ pysyy Kuninkaana iankaikkisesti.

29:11 \Herra\ antaa kansallensa väkevyyden: \Herra\ siunaa kansaansa rauhalla.

30 PSALTTARI

30:1 Psalmi, veisattava Daavidin huoneen vihkimisessä.

30:2 Minä ylistän sinua, \Herra\, sillä sinä olet korottanut minua: et myös salli viholliseni iloita minusta.

30:3 \Herra\ minun Juma-

kewys.

Ps 29:2 Tuocat HERralle hänen nimensä cunnia/ cumartacat HERra pyhäsa caunistuxessa.

Ps 29:2 HERRAN äni käy wetten päällä/ cunnian Jumala pauha/ HERra suurten wetten päällä.

Ps 29:3 HERRAN äni käy woimasa/ HERran äni käy julkisest.

Ps 29:4 HERran äni särke Cedrit/ ja HERra särke Cedrit Libanonis.

Ps 29:5 Hän hyppäyttä heitä nijncuin wasican/ sekä Libanonin että Sirionin/ nijncuin nuoren yxisarwisen.

Ps 29:6 HERran äni leicka nijncuin tulen liecki.

Ps 29:7 HERran äni häälyttä corwen/ ja HERran äni lijcutta Cadexen corwen.

Ps 29:8 HERran äni saatta peurat poikiman/ ja paljasta medzät/ ja hänen Templisänsä pitä sanoman jocaidzen hänelle cunniata.

Ps 29:9 HERra istu wirtain päällä/ ja HERra pysy Cunin-gasna ijancaickisest.

Ps 29:10 HERra anda Canssallens wäkwyyden/ HERra siuna Canssans rauhalla.

XXX. Psalmi .

Ps 30:1 Psalmi weisattapa Dawidin huonen wihkimises.

Ps 30:2 Mlnä ylistän sinua HERra: sillä sinä olet corgottanut minua/ et myös salli iloita wiholliseni minusta.

Ps 30:3 HERra minun Juma-

sinua minä huusin, ja sinä paransit minut.	lan/ cosca minä huusin sinua/ nijns teit minun terwexi.
30:4 Herra, sinä nostit minun sieluni tuonelasta, sinä herätit minut henkiin hautaan vaipuvien joukosta.	lan/ \Herra\, sinä veit sieluni ulos helvetistä: sinä olet minun elävänä pitänyt niiden mennessä kuoppaan.
30:5 Veisatkaa kiitosta Herralle, te hänen hurskaansa, ylistäkää hänen pyhää nimeänsä.	Ps 30:5 Pyhät/ weisatca kijtost HERralle/ ja kjttäkät händä pyhydens muistoxi.
30:6 Sillä silmänräpäyksen kestää hänen vihansa, eliniän hänen armonsa ehtoolla on itku vieraana, mutta aamulla ilo.	Ps 30:6 Sillä hänen wihans wijpy silmän räpäyxen/ ja ihastu elämäst/ ehtona on itcu/ mutta amulla ilo.
30:7 Minä sanoin menestykseni päivinä: "En minä ikinä horju."	Ps 30:7 Mutta minä sanoin myötäkäymisesäni: en minä ikänä kukistu.
30:8 Herra, sinä armossasi vahvistit minun vuoreni. Mutta kun sinä kätkit kasvosi, niin minä peljästyin.	Ps 30:8 Sillä sinä HERra olet hywäsä tahdosas minun wuoreni wahwistanut/ mutta coscas caswos peitit/ nijn minä hämmästyin.
30:9 Sinua, Herra, minä huusin ja Herraa minä rukoilin:	Ps 30:9 Sinua HERra minä huudan/ ja HERra minä rucoilen.
30:10 "Mitä etua on minun verestäni, jos minä hautaan vaivun? Ylistääkö tomu sinua, julistaako se sinun uskollisuuttasi?"	Ps 30:10 Mitä hywä minun cuoltuani weresäni on ? kijtänekö myös tomu sinua ja ilmoittaneco sinun totudes ?
30:11 Kuule, Herra, ja armahda minua, Herra, ole minun auttajani."	Ps 30:11 HERRA cuule ja ole minulle armollinen/ HERra ole minun auttajan.
30:12 Sinä muutit minun murheeni ilokarkeloksi, sinä riisuit minun surupukuni ja vyötit minut riemulla,	Ps 30:12 Sinä olet muuttanut minun walituxeni iloxeni/ sinä olet rijsunut minun säckini/ ja wyötit minun riemulla.
30:13 että minun sieluni veisaisi sinulle kiitosta, eikä vaikenisi. Herra, minun Jumalani, sinua minä ylistän iankaikkisesti.	Ps 30:13 Että minun cunnian weisais sinulle kijtost/ ja ei waickenis/ HERra minun Jumalan/ minä kijtän sinua ijancaickisest.

PSALMI 31

31:1 Veisuunjohtajalle Daavidin virsi.

31:2 Herra, sinuun minä turvaan. Älä salli minun ikinä häpeään tulla, vapahda minut vanhurskaudessasi.

31:3 Kallista korvasi minun puoleeni, riennä, pelasta minut. Ole minulle turvakallio, vuorilinna, johon minut pelastat.

31:4 Sillä sinä olet minun kallioni ja linnani, ja nimesi tähden sinä minua johdat ja talutat.

31:5 Sinä päästät minut verkosta, jonka he ovat eteeni virittäneet, sillä sinä olet minun turvani.

31:6 Sinun käteesi minä annan henkeni, sinä, Herra, lunastat minut, sinä uskollinen Jumala.

31:7 Minä vihaan niitä, jotka seuraavat turhia epäjumalia, mutta minä turvaan Herraan.

31:8 Minä iloitsen ja riemuitsen sinun armostasi, kun sinä katsoit minun kurjuuttani, tunsit minun sieluni ahdistukset,

31:9 etkä jättänyt minua vihollisen valtaan, vaan asetit minun jalkani aukealle.

31:10 Armahda minua, Herra, sillä minulla on ahdistus minun silmäni on surusta riutunut, niin myös minun sieluni ja ruumiini.

31:11 Sillä minun elämäni kuluu murheessa ja minun vuoteni huokauksissa. Minun voimani on rauennut pahain

31 PSALTTARI

31:1 Davidin Psalmi edelläveisajalle.

31:2 \Herra\, sinuun minä uskallan, etten minä ikänä häpiään tulisi: vapahda minua sinun vanhurskautes kautta.

31:3 Kallista korvas minun puoleeni, auta minua äkisti: ole minulle vahva kallio ja linna minua auttamaan;

31:4 Sillä sinä olet minun kallioni ja minun linnani, ettäs siis sinun nimes tähden minua taluttaisit ja veisit;

31:5 Ettäs minun kirvottaisit verkosta, jonka he minun eteeni virittivät; sillä sinä olet minun väkevyyteni.

31:6 Sinun käsiis annan minä henkeni, sinä olet minun lunastanut, \Herra\, sinä totinen Jumala.

31:7 Minä vihaan niitä, jotka pitävät väärää oppia; mutta minä uskallan \Herraan\.

31:8 Minä ihastun ja riemuitsen sinun hyvyytes tähden, ettäs katsot minun raadollisuuttani, ja tunnet minun sieluni tuskassa.

31:9 Ja et sinä sulje minua vihollisteni käsiin: sinä asetat minun avaraan paikkaan.

31:10 \Herra\, ole minulle armollinen, sillä minä ahdistetaan; minun kasvoni ovat muuttuneet murheesta, niin myös minun sieluni ja vatsani.

31:11 Sillä minun elämäni on kulutettu murheesta, ja minun vuoteni huokaukselta: minun voimani on rauennut pahain tekoin kautta,

XXXI. Psalmi .

Ps 31:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 31:2 HERRA sinuun minä uscallan/ älä minua ikänäns häpiään laske/ päästä minua sinun wanhurscaudes cautta.

Ps 31:3 Cumarra corwas minun puoleeni/ auta minua äkist/ ole minulle wahwa callio/ ja linna minua auttaman.

Ps 31:4 Sillä sinä olet minun callion ja linnan/ ettäs sijs sinun nimes tähden minua taluttaisit ja weisit.

Ps 31:5 Ettäs minun kirwotaisit wercosta/ jonga he minun eteeni wiritit: sillä sinä olet minun wäkeyyden.

Ps 31:6 Sinun käsijs minä annan minun hengeni/ sinä olet minun pelastanut HERra sinä totinen Jumala.

Ps 31:7 Minä wihan nijtä jotka pitävät wäärä oppia/ mutta minä uscallan HERraan.

Ps 31:8 Minä ihastun ja riemuidzen sinun hywydes tähden/ ettäs cadzot minun raadollisuttani/ ja tunnet minun sieluni tuscasa.

Ps 31:9 Ja et sinä sulje minua wihollisteni käsijn/ sinä asetat minun jalcani awaraan paickan.

Ps 31:10 HERra ole minulle armollinen: sillä minä ahdistetan/ minun caswoni on muuttunut murhesta/ nijn myös minun sielun ja wadzan.

Ps 31:11 Sillä minun elämän on culutettu murhesta/ ja minun vuoteni huocauxest/ minun woiman on rauwennut

tekojeni tähden, ja minun luuni ovat riutuneet.	ja minun luuni ovat muserretut.	minun pahain tecoini cautta/ ja minun luuni owat musertut.
31:12 Kaikkien ahdistajaini tähden minä olen pilkaksi tullut, ylenpalttiseksi pilkaksi naapureilleni, peljätykseksi tuttavilleni jotka minut kadulla näkevät, pakenevat minua.	31:12 Minä olen pilkaksi tullut kaikille vihamiehilleni ja kylällisilleni ylönpalttisesti, ja hämmästykseksi tuttavilleni: jotka minun ulkona näkevät, pakenevat minua.	Ps 31:12 Minä olen suuri pilcka kylänmiehilleni/ ja ilkeys minun tuttawilleni/ jotca minun raitilla näkewät/ pakewat minua.
31:13 Minä olen unhottunut ihmisten mielistä niinkuin kuollut, minä olen kuin rikottu astia.	31:13 Minä olen sydäimestä unhotettu niinkuin kuollut: minä olen niinkuin rikottu astia.	Ps 31:13 Minä olen sydäimestä unhotettu nijncuin cuollut/ minä olen nijncuin ricottu astia.
31:14 Sillä minä kuulen monen parjaukset, kauhua kaikkialta, kun he keskenänsä pitävät neuvoa minua vastaan, aikovat ottaa minulta hengen.	31:14 Sillä minä kuulen monen häväistyksen, että jokainen karttaa minua: he pitävät keskenänsä neuvoa minusta, ja tahtovat ottaa minun henkeni.	Ps 31:14 Sillä moni minua pahasti häwäise/ että jocainen minua carcko/ he pitävät keskenäns neuwo minus-ta/ ja tahtowat otta minun hengen.
31:15 Mutta sinuun, Herra, minä turvaan minä sanon: "Sinä olet minun Jumalani."	31:15 Mutta minä toivon sinuun, \Herra\, ja sanon: sinä olet minun Jumalani!	Ps 31:15 Mutta minä toiwon sinuun HERra/ ja sanon: sinä olet minun Jumalan.
31:16 Minun aikani ovat sinun kädessäsi, pelasta minut vihollisteni kädestä ja vainoojistani.	31:16 Minun aikani ovat sinun käsissäsi: pelasta minua vihollisteni kädestä ja niistä, jotka minua vainoovat.	Ps 31:16 Minun aicani owat sinun käsissäsi/ pelasta minua wihollisistani/ ja nijstä jotca minua wainowat.
31:17 Valista kasvosi palvelijallesi, pelasta minut armossasi.	31:17 Anna kasvosi palvelias päälle: auta minua laupiutes kautta.	Ps 31:17 Anna paista caswos palwelias päälle/ auta minua laupiudes cautta.
31:18 Herra, älä salli minun tulla häpeään, sillä sinua minä huudan avukseni. Jumalattomat tulkoot häpeään, vaietkoot ja vaipukoot tuonelaan.	31:18 \Herra\, älä minun anna häpiään tulla; sillä sinua minä avuksi huudan: jumalattomat tulkoon häpiään, vajetkoon helvetissä.	Ps 31:18 HERra älä minua laske häpiään: sillä sinua minä rucoilen/ jumalattomat tulcat häpiään/ ja waiketcat helwetic.
31:19 Mykistykööt valheen huulet, jotka puhuvat vanhurskasta vastaan röyhkeästi, ylpeästi ja ylenkatseellisesti.	31:19 Tulkoon mykäksi väärät suut, jotka puhuvat vanhurskasta vastaan kovasti ylpeydestä ja ylönkatseesta.	Ps 31:19 Tulcon mykäxi wäärät suut/ jotca puhuwat wan-hurscasta wastan/ cangiast/ corjast ja häjyst.
31:20 Kuinka suuri on sinun hyvyytes, jonka talletat pelkääväisillesi ja jota osoitat sinuun turvaaville ihmislasten edessä!	31:20 Kuinka suuri on sinun hyvyytes, jonka panit tallelle niille, jotka sinua pelkäävät! ja jonka niille osoitat, jotka sinuun uskaltavat, ihmisten lasten edessä!	Ps 31:20 Cuinga suuret owat sinun hywydes/ jotcas panit tallella nijlle jotca sinua pelkäävät/ ja jotcas nijlle osoitat/ jotca sinuun uscaldawat/ ihmisten lasten edesä.
31:21 Sinä peität heidät kasvosi suojaan ihmisten sala-vehkeiltä sinä kätket heidät	31:21 Sinä kätket heitä tykönäs salaisesti jokaisen haastosta: sinä peität heitä	Ps 31:21 Sinä lymytät heitä tykönäs salaisest/ jocaidzen haastosta/ sinä peität heitä

turvaan kielten riidalta.

31:22 Kiitetty olkoon Herra, sillä hän osoitti minulle ihmeellisen armonsa piiritetyssä kaupungissa.

31:23 Minä sanoin hädässäni: "Minä olen sysätty pois sinun silmiesi edestä." Kuitenkin sinä kuulit minun rukousteni äänen, kun minä sinua huusin.

31:24 Rakastakaa Herraa, kaikki hänen hurskaansa. Herra varjelee uskolliset, mutta ylpeileväisille hän kostaa monin kerroin.

31:25 Olkaa lujat, ja olkoon teidän sydämenne rohkea, te kaikki, jotka Herraa odotatte.

PSALMI 32

32:1 Daavidin mietevirsi. Autuas se, jonka rikokset ovat anteeksi annetut, jonka synti on peitetty!

32:2 Autuas se ihminen, jolle Herra ei lue hänen pahoja tekojansa ja jonka hengessä ei ole vilppiä!

32:3 Kun minä siitä vaikenin, riutuivat minun luuni jokapäiväisestä valituksestani.

32:4 Sillä yötä päivää oli sinun kätesi raskaana minun päälläni minun nesteeni kuivui niinkuin kesän helteessä. Sela.

32:5 Minä tunnustin sinulle syntini enkä peittänyt pahoja tekojani minä sanoin: "Minä tunnustan Herralle rikokseni", ja sinä annoit anteeksi minun syntivelkani. Sela.

majassas riiteleväisistä kielistä.

31:22 \Herra\ olkoon kiitetty, että hän on minulle osoittanut ihmeellisen hyvyden, vahvassa kaupungissa.

31:23 Sillä minä sanoin pikaisuudessani: minä olen sinun silmäis edestä sysätty pois: kuitenkin kuulit sinä rukoukseni äänen, koska minä sinun tykösi huusin.

31:24 Rakastakaat \Herraa\, kaikki hänen pyhänsä; \Herra\ varjelee uskollisia ja runsaasti kostaa niille, jotka ylpeyttä harjoittelevat.

31:25 Olkaat hyvässä turvassa, ja hän vahvistaa teidän sydämenne, kaikki jotka \Herraa\ odotatte.

32 PSALTTARI

32:1 Davidin opetus. Autuas on se, jonka pahat teot ovat annetut anteeksi ja jonka synnit peitettyt ovat.

32:2 Autuas on se ihminen, jolle \Herra\ ei soimaa vääryyttä, jonka hengessä ei vilppiä ole.

32:3 Sillä koska minä tahdoin sitä vaieta, musertuivat minun luuni jokapäiväisestä itkustani,

32:4 Sillä sinun kätes oli yöllä ja päivällä raskas minun päälläni, niin että nesteeni kuivui: niinkuin kesällä kuivuu, Sela!

32:5 Sentähden minä tunnustan sinun edessäs syntini, ja en peitä pahoja tekojani. Minä sanoin: minä tunnustan \Herralle\ pahat tekoni; niin sinä annoit anteeksi syntini vääryyden, Se-

majassas/ rijteleväisistä kielistä.

Ps 31:22 HERra olcon kijetty/ että hän on minulle osoittanut ihmellisen hyvyden/ wahwasa Caupungisa.

Ps 31:23 Sillä minä sanoin epäyksesäni: minä olen sinun caswos edestä sysätty pois/ sinä cuulit cuitengin minun rucouxeni änen/ cosca minä sinun tygös parguin.

Ps 31:24 Racastacat HERra caicki hänen pyhäns/ HERra warjele uscollista/ ja runsast costa nijlle/ jotca ylpeyttä harjoittelewat.

Ps 31:25 Olcat turwas ja wapisemata/ caicki jotca HERra odotatte.

XXXII. Psalmi .

Ps 32:1 Dawidin opetus. AUtuas on jonga pahat tegot owat annetut andexi/ ja jonga synnit peitettyt owat.

Ps 32:2 Autuas on se ihminen/ jollen HERra ei soima wääryttä/ jonga hengesä ei wilpiä ole.

Ps 32:3 Sillä cosca minä tahdoin sitä waiketa/ muserruit minun luuni/ minun jocapäiväisestä itcustani.

Ps 32:4 Sillä sinun kätes oli yöllä ja päivällä rascas minun päälläni/ nijn että minun nesteni cuiwi/ nijncuin se kesällä cuiwa. Sela.

Ps 32:5 Sentähden minä tunnustan syndini/ ja en peitä minun pahoi tekojani/ minä sanoin: minä tunnustan Herralle minun pahat teconi/ nijn sinä annoit andexi minun

32:6 Sentähden rukoilkoot sinua kaikki hurskaat aikana, jona sinut löytää voidaan. Vaikka suuret vedet tulvisivat, eivät ne heihin ulotu.

32:7 Sinä olet minun suojani, sinä varjelet minut hädästä, sinä ympäröitsit minut pelastuksen riemulla. Sela.

32:8 "Minä opetan sinua ja osoitan sinulle tien, jota sinun tulee vaeltaa minä neuvon sinua, minun silmäni sinua vartioitsee."

32:9 Älkää olko niinkuin järjettömät orhit ja muulit, joita suitsilla ja ohjaksilla, niiden valjailla, suistetaan muutoin ne eivät sinua lähesty.

32:10 Jumalattomalla on monta vaivaa, mutta joka Herraan turvaa, häntä ympäröi see armo.

32:11 Iloitkaa Herrassa ja riemuitkaa, te vanhurskaat, ja veisatkaa ilovirsiä, kaikki te oikeamieliset.

PSALMI 33

33:1 Riemuitkaa Herrassa, te vanhurskaat. Oikeamielisten on soveliasta häntä kiittää.

33:2 Ylistäkää Herraa kanteleilla, soittakaa hänelle kymmenkielisillä harpuilla.

33:3 Veisatkaa hänelle uusi virsi, helkyttäkää kieliä ihanasti ja riemullisesti.

33:4 Sillä Herran sana on oikea, ja kaikki hänen tekonsa ovat tehdyt uskollisuudessa.

la!

32:6 Tämän tähden pitää kaikkein pyhain sinua rucoileman oikialla ajalla: sentähden kuin suuret vedenpaisumiset tulevat, ei he niihin ulotu.

32:7 Sinä olet minun varjelukseni, kätke minua murheesta, että minä pelastettuna sangen riemuisesti kerskaisin, Sela!

32:8 Minä neuvon sinua ja osoitan sinulle tien, jotas waellat: minä johdatan sinun silmilläni.

32:9 Älkäätkä olko niinkuin orhiit ja muulit, joilla ei ymmärrystä ole, joille pitää suitset ja ohjat suuhun pantaman, ellei he lähene sinua.

32:10 Jumalattomalla on monta vitsausta; mutta joka \Herraan\ toivoo, hänen hyvyys ympäri piirittää.

32:11 Riemuitkaat teitänne \Herrassa\, ja olkaat iloiset, te vanhurskaat, ja kerskatkaat, kaikki te yksivakaiset.

33 PSALTTARI

33:1 Riemuitkaat, te vanhurskaat, \Herrassa\; vakain pitää häntä kauniisti kiittämän.

33:2 Kiittäkäätkä \Herraa\ kanteleilla, veisatkaat hänelle kiitosta kymmenkielisellä psaltarilla.

33:3 Veisatkaat hänelle uusi virsi: veisatkaat jalosti kielten leikissä, helisemisellä.

33:4 Sillä \Herran\ sana on totinen, ja mitä hän lupaa, sen hän vahvana pitää.

syndini wäärydet.

Ps 32:6 Tämän tähden pitää caicki pyhät sinua rucoileman oikialla ajalla/ sentähden cosca suuret wedenpaisumiset tulewat/ ei he siihen ulotu.

Ps 32:7 Sinä olet minun warjeluxen/ kätke minua murhesta/ että minä pelastettuna sangen riemuisest kerscaisin. Sela.

Ps 32:8 Minä neuwon sinua ja osotan sinulle tien jotas waellat/ minä johdatan sinun minun silmilläni.

Ps 32:9 Älkät olco nijncuin orhit ja muulit/ joilla ei ymmärryst ole/ joille pitä suidzet ja ohjat suuhun panda-man/ ellei he lähene sinua.

Ps 32:10 Jumalattomalla on monda widzausta/ mutta joca HERraan toiwo/ hänen syle laupius.

Ps 32:11 Riemuitcat teitän HERrasa/ ja olcat iloiset wanhurscat/ ja kerscatcat idzen caicki te yxiwacaiset.

XXXIII. Psalmi.

Ps 33:1 Riemuitcat te wanhurscat HERrasa/ wagat pitä händä caunisti kijttämän.

Ps 33:2 Kijttäkät HERra candeileilla/ ja weisatcat hänelle kijtost kymmenen kielisellä Psaltarilla.

Ps 33:3 Weisatca hänelle usi wirsi/ weisatcat jalost kielten leikis helisemisellä.

Ps 33:4 Sillä HERran sana on totinen/ ja mitä hän lupa/ sen hän wahwana pitää.

33:5 Hän rakastaa vanhurskautta ja oikeutta maa on täynnänsä Herran armoa.	33:5 Hän rakastaa vanhurskautta ja tuomiota; maa on täynnänsä \Herran\ laupiutta.	Ps 33:5 Hän racasta wanhurscautta ja duomiota/ maa on täynäns HERran laupiutta.
33:6 Herran sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki niiden joukot hänen suunsa hengellä.	33:6 \Herran\ sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki heidän joukkonsa hänen suunsa hengellä.	Ps 33:6 HERran sanalla ovat taiwat tehdyt/ ja caicki hänen jouckons hänen suuns hengellä.
33:7 Hän kokoaa meren vedet niinkuin roukkioksi, panee syvyedet säiliöihin.	33:7 Hän pitää koossa veden meressä niinkuin roukkiossa, ja kätkee syvyedet.	Ps 33:7 Hän pitä coosa weden meresä nijncuin leilisä/ ja sala sywydet.
33:8 Peljätköön Herraa kaikki maa, hänen edessänsä vaviskoot kaikki maanpiirin asukkaat.	33:8 Peljätköön \Herraa\ kaikki maa; häntä peljätköön kaikki maan piirin asuwait.	Ps 33:8 Peljätkön caicki maa HERra/ händä peljätkön caicki maan pijrin asuwait.
33:9 Sillä hän sanoi, ja tapahtui niin, hän käski, ja se oli tehty.	33:9 Sillä koska hän sanoo, niin se tapahtuu; jos hän käskää, niin se on tehty.	Ps 33:9 Cosca hän sano/ nijn se tapahtu/ jos hän käske/ nijn se on tehty.
33:10 Herra särkee pakanain neuvon, tekee turhiksi kansojen aikeet.	33:10 \Herra\ tekee pakanain neuvot tyhjäksi; hän saattaa kansain ajatukset turhaksi.	Ps 33:10 HERra teke pakanain neuwot tyhjäxi/ ja käändä Canssan ajatuxet.
33:11 Mutta Herran neuvo pysyy iankaikkisesti, hänen sydämensä aivoitukset suvusta sukuun.	33:11 Mutta \Herran\ neuvo pysyy ijankaikkisesti, hänen sydämensä ajatukset sukukunnasta sukukuntaan.	Ps 33:11 Mutta HERran neuwo pysy ijancaickisest/ hänen sydämens ajatuxet sucucunast sucucundaan.
33:12 Autuas se kansa, jonka Jumala Herra on, se kansa, jonka hän on perinnöksensä valinnut!	33:12 Autuas on se kansa, jonka \Herra\ on Jumala, se kansa, jonka hän itsellensä on perinnöksi valinnut.	Ps 33:12 Autuas on se Canssa jonga HERra on Jumala/ se Canssa jonga hän idzelens on perillisexi walinnut.
33:13 Herra katsoo alas taivaasta, näkee kaikki ihmislapset	33:13 \Herra\ katsoi taivaasta alas, ja näki kaikki ihmisten lapset.	Ps 33:13 HERra cadzoi taivasta ales/ ja näki caickein ihmisten lapset.
33:14 asumuksestaan, valtaistuimeltaan hän katselee kaikkia maan asukkaita,	33:14 Vahvalta istuimeltansa katsoi hän kaikkia, jotka maan päällä asuvat.	Ps 33:14 Wahwalda istuimeldans cadzo hän caickia jotca maan päällä asuwat.
33:15 hän, joka on luonut kaikkien heidän sydämensä, joka tarkkaa kaikkia heidän tekojansa.	33:15 Hän valmistaa kaikkein heidän sydämensä: hän ymmärtää kaikki heidän työnsä.	15. Hän valmistaa kaikkein heidän sydämensä: hän ymmärtää kaikki heidän työnsä.
33:16 Ei kuningas voita paljon väellensä, ei sankari pelastu suurella voimallansa.	33:16 Ei kuningasta auta hänen suuri väkensä, eikä sankari vapahdeta suurella voimallansa.	16. Ei kuningasta auta hänen suuri väkensä, eikä sankari vapahdeta suurella voimallansa.
33:17 Turha on sotaratsu auttajaksi, ei pelasta sen suuri väkevyys.	33:17 Orhiit ei myös auta; ja heidän suuri väkevyytensä ei pelasta.	17. Orhiit ei myös auta; ja heidän suuri väkevyytensä ei pelasta.

33:18 Katso, Herran silmä valvoo niitä, jotka häntä pelkäävät ja panevat toivonsa hänen laupeuteensa,

33:19 pelastaaksensa heidän sielunsa kuolemasta, elättääkensä heitä nälän aikana.

33:20 Meidän sielumme odottaa Herraa, hän on meidän apumme ja kilpemme.

33:21 Sillä hänessä iloitsee meidän sydämemme, me turvaamme hänen pyhään nimeensä.

33:22 Sinun armosi, Herra, olkoon meidän päällämme, niinkuin me panemme toivomme sinuun.

PSALMI 34

34:1 Daavidin virsi, kun hän tekeytyi mielipuoleksi Abimelekin edessä ja tämä karkoitti hänet luotansa ja hän meni pois.

34:2 Minä kiitän Herraa joka aika, hänen ylistyksensä on alati minun suussani.

34:3 Herra on minun sieluni kerskaus, nöyrät sen kuulevat ja iloitsevat.

34:4 Ylistäkää minun kanssani Herraa, kiittäkäämme yhdessä hänen nimeänsä.

34:5 Minä etsin Herraa, ja hän vastasi minulle, hän vapautti minut kaikista peljätyksistäni.

34:6 Jotka häneen katsovat, ne säteilevät iloa, heidän kasvonsa eivät häpeästä purnastu.

34:7 Tässä on kurja, joka huusi, ja Herra kuuli ja pelasti

33:18 Katso, \Herran\ silmät katsovat niitä, jotka häntä pelkäävät, jotka hänen laupiuteensa toivovat,

33:19 Että hän pelastais heidän sielunsa kuolemasta, ja elättäis heitä nälän aikana.

33:20 Meidän sielumme odottaa \Herraa\, joka on meidän apumme ja kilpemme!

33:21 Sillä meidän sydämemme iloitsee hänessä, ja me toivomme hänen pyhään nimeensä.

33:22 Olkoon sinun laupiutes, \Herra\, meidän päällämme, niinkuin me sinuun uskallamme!

34 PSALTTARI

34:1 Davidin Psalmi, koska hän muotonsa muutti Abimelekin edessä, joka hänen ajoi pois tyköänsä ja hän meni pois.

34:2 Minä kiitän \Herraa\ aina: hänen kiitöksensä on alati minun suussani.

34:3 Minun sieluni kerskaa \Herrassa\, että raadolliset sen kuulevat ja iloitsevat.

34:4 Ylistäkää \Herraa\ minun kanssani, ja korotakaamme ynnä hänen nimeänsä.

34:5 Kuin minä \Herraa\ etsin, kuuli hän minun rukoukseni, ja pelasti minun kaikista vavistuksista.

34:6 Jotka häntä katsovat, ne valaistetaan: heidän kasvonsa ei tule häpiään.

34:7 Kuin raadollinen huusi, kuuli \Herra\ häntä, ja autti hänen kaikista tuskista.

Ps 33:18 Cadzo/ HERran silmät cadzowat niitä jotca händä pelkääwät/ jotca hänen laupiuteens toiwowat.

Ps 33:19 Että hän pelastais heidän sieluns cuolemasta/ ja elätäis heitä näljän aicana.

Ps 33:20 Meidän sielum odottaa HERra/ joca on meidän apum ja kilpem.

Ps 33:21 Sillä meidän sydämem iloidze hänesä/ ja me toiwomme hänen pyhän nimeens.

Ps 33:22 Olcon sinun laupiudes HERra meidän päälläm/ nijncuin me sinuun uscallam.

XXXIV. Psalmi .

Ps 34:1 Dawidin Psalmi/ cosca hän muotons muutti Abimelechin edesä/ joca hänen ajoi pois tyköäns ja hän meni pois.

Ps 34:2 Mlnä kijtän HERra aina/ hänen kijtoxens on alati minun suusani.

Ps 34:3 Minun sielun kersca HERrasa/ että radolliset sen cuulewat ja iloidzewat.

Ps 34:4 Ylistäkät HERra minun cansani/ ja corgottacam ynnä hänen nimens.

Ps 34:5 Cosca minä HERra edzein/ wastais hän minua/ ja pelasti minun caikista wapistuxista.

Ps 34:6 Jotca händä cadzowat/ ja häneen luottawat/ heidän caswons ei tule häpiään.

Ps 34:7 Cosca radollinen huusi/ cuuli HERra händä/ ja

ti hänet kaikista hänen ahdistuksistansa.

34:8 Herran enkeli asettuu niiden ympärille, jotka häntä pelkäävät, ja pelastaa heidät.

34:9 Maistakaa ja katsokaa, kuinka Herra on hyvä. Autuas se mies, joka häneen turvaa!

34:10 Peljätäkää Herraa, te hänen pyhänsä, sillä häntä pelkääväisiltä ei mitään puutu.

34:11 Nuoret leijonat kärsivät puutetta ja näkevät nälkää, mutta Herraa etsiväisiltä ei mitään hyvää puutu.

34:12 Tulkaa, lapset, kuulkaa minua: Herran pelkoon minä teidät opetan.

34:13 Kuka oletkin, joka elää tahdot ja rakastat elämän päiviä, nauttiaksesi onnea:

34:14 varjele kielesi pahasta ja huulesi vilppiä puhumasta

34:15 vältä pahaa ja tee hyvää, etsi rauhaa ja pyri siihen.

34:16 Herran silmät tarkkaavat vanhurskaita ja hänen korvansa heidän huutoansa.

34:17 Herran kasvot ovat pahantekijöitä vastaan, hävittääksensä maasta heidän muistonsa.

34:18 Vanhurskaat huutavat, ja Herra kuulee ja vapahtaa heidät kaikista heidän ahdistuksistansa.

34:19 Lähellä on Herra niitä, joilla on särjetty sydän, ja hän pelastaa ne, joilla on murtunut mieli.

34:20 Monta on vanhurskaalla

34:8 \Herran\ enkeli piiritää niitä, jotka häntä pelkäävät, ja pelastaa heitä.

34:9 Maistakaaat ja katso-kaat, kuinka \Herra\ on suloinen: autuas on se, joka häneen turvaa.

34:10 Peljätäkään \Herraa\ kaikki hänen pyhänsä; sillä jotka häntä pelkäävät, ei niiltä mitään puutu.

34:11 Nuorten jalopeurain pitää tarvitseman ja isooman; mutta jotka \Herraa\ etsivät, ei heiltä mitään hyvää puutu.

34:12 Tulkaat tänne, lapset, kuulkaat minua: \Herran\ pelvon minä teille opetan.

34:13 Kuka on, joka (hyvää) elämää pyytää? ja pitäis mielellänsä hyviä päiviä?

34:14 Varjele kieles pahuudesta, ja huules vilppiä puhumasta.

34:15 Lakkaa pahasta ja tee hyvää: etsi rauhaa ja noutele häntä.

34:16 \Herran\ silmät katsovat vanhurskaita, ja hänen korvansa heidän huutoansa.

34:17 Mutta \Herran\ kasvot ovat pahointekiöitä vastaan, hukuttamaan maasta heidän muistoansa.

34:18 Kuin (vanhurskaat) huutavat, niin \Herra\ kuulee, ja pelastaa heitä kaikista heidän tuskistansa.

34:19 \Herra\ on juuri läsnä niitä, joilla on murheellinen sydän, ja auttaa niitä, joilla on surkia mieli.

34:20 Vanhurskaalle tapahtuu paljo pahaa; mutta

autti hänen caikista tuskistans.

Ps 34:8 HERran Engeli pijrittä heitä jotca händä pelkävät/ ja pelasta heitä.

Ps 34:9 Maistacat ja cadzocat cuinga HERra on suloinen/ autuas on se joca häneen turwa.

Ps 34:10 Peljätäkän HERra caicki hänen pyhäns: sillä jotca händä pelkävät/ ei nijldä mitän puutu.

Ps 34:11 Nuoret Lejonit pitää tarwizeman ja isoman/ mutta jotca HERra edziwät/ ei heildä mitän hyvä puutu.

Ps 34:12 Tulcat tänne lapset/ cuulcat minua/ HERran pelgon minä teille opetan.

Ps 34:13 Cuca on/ joca hywä elämätä pyytä ? ja pidäis mielelläns hywiä päiwiä ?

Ps 34:14 Warjele kieles pahudesta/ ja huules wilpi puhumasta.

Ps 34:15 Lacka pahasta/ ja tee hywä/ edzi rauha ja noutele händä.

Ps 34:16 HERran silmät cadzowat wanhurcasta/ ja hänen corwans heidän parcuans.

Ps 34:17 Mutta HERran caswo on pahointekiöitä wastian/ hucuttaxens maasta heidän muistoans.

Ps 34:18 Cosca wanhurscat huutawat/ nijn HERra cuule/ ja pelasta heitä caikista tuskistans.

Ps 34:19 HERRA on juuri läsnä nijtä joilla on murhellinen sydän/ ja autta nijtä joilla on surkia mieli.

Ps 34:20 Wanhurscale tapahtuu

kärsimystä, mutta Herra va- pauttaa hänet niistä kaikista.	\Herra\ hänen niistä kaikis- ta päästä.	tu paljo paha/ mutta HERra hänen niistä kaikista päästä.
34:21 Hän varjelee kaikki hä- nen luunsa: ei yksikään niistä muru.	34:21 Hän kätkee kaikki hä- nen luunsa, ettei yhtäkään niistä murretta.	Ps 34:21 Hän kätkee kaikki hänen luunsa/ ettei yksikään heistä murretta.
34:22 Pahuus tappaa jumalat- toman, ja jotka vanhurskasta vihaavat, ne tulevat syynalai- siksi.	34:22 Pahuus tappaa juma- lattoman, ja jotka vanhurs- kasta vihaavat, ne hukute- taan.	Ps 34:22 Pahuus tappa juma- lattoman/ ja jotka vanhurs- kasta vihaavat/ he tulevat wicapäiksi.
34:23 Herra lunastaa palveli- jainsa sielut, eikä yksikään, joka häneen turvaa, tule syynalaiseksi.	34:23 \Herra\ lunastaa pal- veliansa sielut; ja kaikki, jot- ka häneen toivovat, ei pidä hukkuman.	Ps 34:23 HERRA lunasta pal- veliansa sielut/ ja kaikki jotca häneen toivovat/ tulevat nuhnettomaksi.

PSALMI 35

35:1 Daavidin virsi. Riitele,
Herra, minun riitaveljiäni vas-
taan sodi niitä vastaan, jotka
minua vastaan sotivat.

35:2 Tempaa pieni kilpi, suuri
kilpi ja nouse minun avukseni.

35:3 Sivalla keihäs ja salpaa
tie minun vainoojiltani. Sano
minun sielulleni: "Minä olen
sinun pelastuksesi."

35:4 Joutukoot häpeään ja
pilkkaan, jotka minun hen-
keäni väijyvät perätykööt,
punastukoot, jotka minulle
paha aikoivat.

35:5 Olkoot he niinkuin aka-
nat tuulessa, ja Herran enkeli
syösköön heidät maahan

35:6 heidän tiensä olkoon
pimeä ja liukas, ja Herran
enkeli ajakoon heitä takaa.

35:7 Sillä syyttä he ovat virit-
täneet verkkonsa minun etee-
ni, syyttä he ovat kaivaneet
minun sielulleni haudan.

35:8 Tulloon hänelle turmio
aavistamatta, tarttukoon hän
virittämäänsä verkkoon, lan-

35 PSALTTARI

35:1 Davidin Psalmi. Riitele,
\Herra\, riitaveljeini kanssa:
sodi vihollisiani vastaan.

35:2 Tempaa kilpi ja keihäs,
ja nouse minua auttamaan.

35:3 Sivalla ase ja suojele
minua sortajiani vastaan:
sano sielulleni: minä olen
apus.

35:4 Häpiään ja pilkkaan
tulloon kaikki, jotka sieluani
väijyvät: palatkoon takaperin
ja nauruksi tulloon, jotka
minulle paha suovat.

35:5 Olkoon he niinkuin
akanat tuulessa; ja \Herran\
enkeli sysätköön heitä pois.

35:6 Heidän tiensä olkaan
pimeä ja niljakas; ja
\Herran\ enkeli vainotkoon
heitä.

35:7 Sillä he ovat ilman syy-
ttä verkkonsa virittäneet mi-
nua kadottaaksensa, ja il-
man syyttä ovat sielulleni
kaivaneet haudan.

35:8 Tulloon hänelle vaiva,
jota ei hän tiedä, ja verkko,
jonka hän viritti, käsittäköön
hänen: siihen hän langet-

XXXV. Psalmi .

Ps 35:1 Dawidin Psalmi. Riite-
le HERra minun riitaveljeini
cansa/ sodi minun vihollisia-
ni vastaan.

Ps 35:2 Temma kilpi ja kei-
häs/ ja nouse minua autta-
man.

Ps 35:3 Sivalla ase ja suojele
minua/ minun sortaitani vas-
tan/ sanos sielulleni: minä
olen apus.

Ps 35:4 Häpiään ja pilkkaan
tulcon kaikki jotca minun sie-
luani väijyvät/ palatcon ta-
caperin ja nauroxi tulcon jot-
ca minulle paha suovat.

Ps 35:5 Olcon he niinkuin
acanat tuulesa/ ja HERran
Engeli sysätkön heitä pois.

Ps 35:6 Heidän tiens olcan
pimeä ja niljacas/ ja HERran
Engeli wainotcon heitä.

Ps 35:7 Sillä he owat ilman
syytä heidän werckons wirit-
tänet minua cadottaxens/ ja
ilman syytä owat sielulleni
caiwanet haudan.

Ps 35:8 Tulcon hänelle wai-
wa/ jota ei hän tiedä/ ja
wercko/ jonga hän wiritti/

getkoon siihen surmaksensa.	koon.	käsittäkön hänen/ siihen hän langetcon.
35:9 Mutta minun sieluni iloitskoon Herrassa, riemuitkoon hänen avustansa.	35:9 Mutta minun sieluni iloitskoon \Herrassa\ ja riemuitkaan hänen avustansa.	Ps 35:9 Mutta minun sielun iloitscan HERrasa/ ja riemuitcan hänen awustans.
35:10 Kaikki minun luuni sanokoot: "Herra, kuka on sinun vertaisesi, sinun, joka vapahdat kurjan väkevämmästään, kurjan ja köyhän raatelijas-taan?"	35:10 Kaikki minun luuni sanokaan: \Herra\, kuka on sinun vertaises? sinä joka päästät nöyrän väkevemmän käsistä, raadollisen ja köyhän raatelialtansa.	Ps 35:10 Caicki minun luuni sanocan: HERra cuca on sinun wertaises ? sinä joca päästät nöyrän wäkwemmän käsistä/ radollisen ja köyhän raatelialdans.
35:11 Väärät todistajat astuvat esiin, he minulta tutkivat, mitä minä en tiedä.	35:11 Väärät todistajat astuvat edes, jotka minua niihin soimaavat, joista en mitään tiedä.	Ps 35:11 Väärät todistajat astuwat edes/ jotca minua nijhin soimawat/ joista minä olen wiatoin.
35:12 He palkitsevat minulle hyvän pahalla minun sieluni on orpo.	35:12 He tekevät minulle pahaa hyvästä, minulle mielikarvaudeksi.	Ps 35:12 He tekewät minulle paha hyvästä/ minulle mielicarwaudexi.
35:13 Mutta minä puin pääl- leni surupuvun, kun he sairastivat minä vaivasin itseäni paastolla ja rukoilin pää painuksissa.	35:13 Mutta minä, kuin he sairastivat, puin säkin pääl- leni, vaivasin itseäni paastol- la, ja rukoilin sydämestäni;	Ps 35:13 Mutta minä/ cosca he sairastit/ puin säkin pääl- leni/ waiwaisin idzeni paastol- la/ ja rucoilin sydämestäni.
35:14 Niinkuin he olisivat olleet minun ystäviäni, minun omia veljiäni, niin minä kuljin niinkuin äitiänsä sureva, niin minä kävin surupuvussa, kumarruksissa.	35:14 Minä käytin itseni kuin he olisivat olleet minun ystäväni ja veljeni: niinkuin se joka äitiänsä murehtii, kävin minä kumarruksissa murhevaatteissa.	Ps 35:14 Minä käytin idzeni cuin he olisit ollet minun yst- täwäni ja weljeni/ minä käwin murehtien/ nijncuin se joca äiti wainatans sure.
35:15 Mutta he iloitsevat mi- nun kompastuksestani ja ko- koontuvat - kokoontuvat mi- nua vastaan, nuo lyöjät, joita minä en tunne he herjaavat herkeämättä,	35:15 Mutta he iloitsevat minun vahingostani ja ko- koontuvat: ontuvat myös ko- koovat heitänsä havaitsemat- ta minua vastaan, he repivät ja ei lakkaa.	Ps 35:15 Mutta he iloidzewat minun wahingostani ja co- conduwat/ cuucat myös co- cowat heidäns hawaidzemata minua wastan/ he repiwät ja ei lacka.
35:16 nuo konnat, jotka lei- päkyrsää kärkeä minua pilkkaavat, kiristelevät minulle hampaitansa.	35:16 Ulkokullattuun seassa, jotka leipäkyrsänkin tähden pilkkaavat, kiristävät he hampaitansa minun päälle- ni.	Ps 35:16 Wiecasten ja pilcu- ritten seas iskwät he ham- baitans minuun.
35:17 Herra, kuinka kauan sinä tätä katselet? Päästä minun sieluni turmiosta, jota he hankitsevat, minun aino- kaisen nuorista leijonista.	35:17 Herra, kuinka kauan sinä tätä katselet? Päästä siis sieluni heidän hävityk- sestänsä, ja yksinäiseni nuo- rista jalopeuroista.	Ps 35:17 HERra cuinga cau- wan sinä tätä cadzelet/ päästä sijs minun sielun hei- dän metelistäns/ ja minun yxinäisen nuorista Lejoneista.
35:18 Niin minä kiitän sinua suuressa seurakunnassa, ylis-	35:18 Minä kiitän sinua suu- ressa seurakunnassa; paljon	Ps 35:18 Minä kijtän sinua suuresa seuracunnasa/ ja

tän sinua paljon kansan keskellä.	kansan keskellä minä sinua ylistän.	paljon Canssan keskenä minä sinua ylistän.
35:19 Älkööt ne minusta iloita, jotka syyttä ovat minun vihamiehiäni älkööt silmää isekö, jotka asiatta minua vihaavat.	35:19 Älä salli niiden iloita minusta, jotka syyttömästi minun viholliseni ovat, eli silmää iskeä, jotka minua ilman syytä vihaavat.	Ps 35:19 Älä salli heidän iloita minusta/ jotca syyttömästä minun viholliseni ovat/ eli silmiäns iskevät/ jotca minua ilman syytä wihawat.
35:20 Sillä he eivät puhu rauhan puheita, vaan miettivät petoksen sanoja maan hiljaisia vastaan.	35:20 Sillä ei he puhu ystävällisesti, vaan etsivät vääriä syitä hiljaisia vastaan maan päällä,	Ps 35:20 Sillä he aicoiwat wahingota tehdä/ ja edziwät wääriä syitä hiljaisita wastan maan päällä.
35:21 He avaavat suunsa ammолleen minua vastaan ja sanovat: "Kas niin, kas niin! Nyt me sen omin silmin näemme!"	35:21 Ja levittävät kitansa avaralta minua vastaan, ja sanovat: niin, niin: sen me mielellämme näemme.	Ps 35:21 Ja lewittäwät kitans awaralda minua wastan/ pitittäwät ja sanowat: sen me mielelläm näemme.
35:22 Sinä, Herra, näet sen, älä ole vaiti! Herra, älä ole minusta kaukana!	35:22 \Herra\, sinä sen myös näet, älä siis vaiti ole: Herra, älä kaukana ole minusta.	Ps 35:22 HERra sinä sen myös näet/ älä sijs wait ole/ HERra älä caucana ole minusta.
35:23 Heräjä ja nouse, minun Jumalani ja Herrani, hankki maan minulle oikeutta ja ajamaan minun asiaani.	35:23 Herää ja nouse katso maan minun oikeuttani ja asiatani, minun Jumalani ja Herrani.	Ps 35:23 Herä ja nouse cadzoman minun oikeuttani ja syytäni/ minun Jumalan ja HERran.
35:24 Tuomitse minut vanhurskautesi mukaan, Herra, minun Jumalani, älä salli heidän minusta riemuita.	35:24 \Herra\ minun Jumalani, tuomitse minua vanhurskautes jälkeen, ettei he riemuitsisi minusta.	Ps 35:24 HERra minun Jumalan/ duomidze minua oikeudes jälken/ ettei he riemuidzis minusta.
35:25 Älä salli heidän sanoa sydämässänsä: "Kas niin! Sitä me halusimmekin." Älä salli heidän sanoa: "Me olemme hänet nielleet."	35:25 Älä salli heidän sydämässänsä sanoa: niin, niin me tahdomme; ja älä anna heidän sanoa: me olemme hänen nielleet.	Ps 35:25 Älä salli heidän sydämässän pitittä/ älä anna heidän sanoa: me olemma hänen niellet.
35:26 Hävetkööt ja punastukoot kaikki, jotka minun onnettomuudestani iloitsevat, saakoot puvuksensa häpeän ja pilkan ne, jotka ylvästelevät minua vastaan.	35:26 Häväistäköön ja nauroxsi joutukoon kaikki, jotka onnettomuudestani iloitsevat: puetettakoon häpiällä ja pilkalla, jotka itsiänsä minusta kerskaavat.	Ps 35:26 Häväistäkön ja nauroxsi joutucon caicki jotca minun pahudestani iloidzewat/ puetettacon häpiällä ja pilcal/ jotca idzens minusta kerscawat.
35:27 Iloitkoot ja riemuitkoot ne, jotka suovat minulle minun oikeuteni, ja sanokoot aina: "Ylistetty olkoon Herra, joka tahtoo palvelijansa parasta."	35:27 Iloitkaan ja riemuitkaan, jotka minun vanhurskauttani rakastavat, ja sanokaan aina: \Herra\ olkoon suuresti kiitetty, joka suo palveliallensa rauhan.	Ps 35:27 Iloitcan ja riemuitcan/ jotca minulle oikeuden suowat/ ja aina sanocan: HERra olcon suurest kijetty/ joca suo palweliallens hywä.
35:28 Ja minun kieleni julis-	35:28 Ja minun kieleni pu-	Ps 35:27 Iloitcan ja riemuit-

takoon sinun vanhurskauttasi, huu sinun vanhurskauttas, sinun kiitostasi kaiken päivää. ja kiittää sinua joka päivä.

can/ jotca minulle oikeuden suowat/ ja aina sanocan: HERra olcon suurest kijetty/ joca suo palweliallens hywä.

PSALMI 36

36:1 Veisuunjohtajalle Herran palvelijan Daavidin virsi.

36:2 Synti sanoo jumalattomalle: minun sydämestäni ei ole Jumalan pelkoa hänen silmänsä edessä.

36:3 Sillä se tekee kaiken sileäksi hänen silmissään, että hänen pahuutensa havaittaisiin ja häntä vihattaisiin.

36:4 Hänen suunsa sanat ovat vääryyttä ja petosta hän on lakannut tekemästä sitä, mikä taidollista ja hyvää on.

36:5 Hän miettii turmiota vuoteessansa, hän pysyy tiellä, joka ei ole hyvä, hän ei kammo pahaa.

36:6 Herra, sinun armosi ulottuu taivasiin, sinun totuutesi pilviin asti.

36:7 Sinun vanhurskautesi on kuin Jumalan vuoret, sinun tuomiosi niinkuin suuri syvyys, ihmistä ja eläintä sinä autat, Herra.

36:8 Kuinka kallis on sinun armosi, Jumala! Ihmislapset etsivät sinun siipiesi suojaa.

36:9 Heidät ravitaan sinun huoneesi lihavuudella, sinä annat heidän juoda suloisuutesi virrasta.

36 PSALTTARI

36:1 Davidin, \Herran\ palvelian Psalmi, edelläveisajalle.

36:2 Se on sydämestäni sanottu jumalattomain menosta: ei he ensinkään Jumalaa pelkää.

36:3 Sillä hän suosittelee itsiänsä silmänsä edessä, niinkauvan kuin hän löytää pahuutensa, saattaaksensa vihaa matkaan.

36:4 Hänen suunsa sanat ovat vääryys ja petos; ei hän tahdo enempiä ymmärtää, että hän jotakin hyvää tekis,

36:5 Mutta ajattelee vuoteessansa vahinkoa, ja pysyy vahvasti pahalla tiellä; ja ei he mitään pahaa hylkää.

36:6 \Herra\, sinun laupiutes ulottuu niin leviältä kuin taivas on, ja sinun totuutes niin avaralta kuin pilvet juoksevat.

36:7 Sinun vanhurskautes on niinkuin Jumalan vuoret, ja sinun oikeutes niinkuin suuri syvyys: \Herra\, sinä autat sekä ihmiset että eläimet.

36:8 Kuinka kallis on sinun hyvyytes, Jumala! että ihmisten lapset sinun siipeis varjon alle uskaltavat.

36:9 He juopuvat sinun huonees runsaasta tavarasta, ja sinä juotat heitä hecumallas niinkuin virralla.

XXXVI. Psalmi .

Ps 36:1 Dawidin HERRAN palvelian Psalmi/ edelläweisatapa.

Ps 36:2 SE on sydämestäni sanottu jumalattomain menosta/ ettei he ensingän Jumalata pelkä.

Ps 36:3 Hän liehacoidze idzelläns nijncauwan että hänen wihattapa pahudens ilmandu.

Ps 36:4 Caicki heidän oppins on wahingolinen ja walhe/ ei he myös salli heitäns neuwoa/ että he jotakin hywä tekisit.

Ps 36:5 Mutta he ajattelewat vuoteisans wahingota/ ja pisywät wahwast pahalla tiellä/ ja ei he mitän paha cartata.

Ps 36:6 HERRA/ sinun laupiudes ulottu nijn lewiäldä cuin taiwas on/ ja sinun totuudes nijn awaralda cuin pilwet juoxewat.

Ps 36:7 Sinun wanhurscaudes on nijncuin Jumalan wuori/ ja sinun oikeudes nijncuin suuri sywyys/ HERra sinä autat sekä ihmiset että eläimet.

Ps 36:8 Cuin callis on sinun hywydes Jumala/ että ihmisten lapset sinun sijpeis warjon ala uscaldawat.

Ps 36:9 He juopuwat sinun huones runsast tawarast/ ja sinä juotat heitä hecumalla nijncuin wirralla.

36:10 Sillä sinun tykönäsi on elämän lähde sinun valkeudessa me näemme valkeuden.

36:11 Säilytä armosi niille, jotka sinut tuntevat, ja vanhurskautesi oikeamielisille.

36:12 Älköön ylpeyden jalka minua tallatko, älköönkä jumalattomain käsi minua karikoittako.

36:13 Katso, pahantekijät kaatuvat, he suistuvat maahan, eivätkä voi nousta.

PSALMI 37

37:1 Daavidin virsi. Älä vihastu pahain tähden, älä kadehdi väärintekijöitä.

37:2 Sillä niinkuin heinä heidät pian niitetään pois, ja he lakastuvat niinkuin vihanta ruoho.

37:3 Turvaa Herraan ja tee sitä, mikä hyvä on, asu maassa ja noudata totuutta

37:4 silloin sinulla on ilo Herrassa, ja hän antaa sinulle, mitä sinun sydämesi halajaa.

37:5 Anna tiesi Herran haltuun ja turvaa häneen, kyllä hän sen tekee.

37:6 Ja hän antaa sinun vanhurskautesi nousta niinkuin valkeuden ja sinun oikeutesi niinkuin keskipäivän.

37:7 Hiljenny Herran edessä ja odota häntä. Älä vihastu siihen, jonka tie menestyy, mieheen, joka juonia punoo.

37:8 Herkeä vihasta ja heitä kiukku, älä kiivastu, se on vain pahaksi.

36:10 Sillä sinun tykönäs on elävä lähde, ja sinun valkeudessa me näemme valkeuden.

36:11 Levitä laupiutes niille, jotka sinun tuntevat, ja sinun vanhurskautes toimellisille.

36:12 Älä salli minua tallattaa ylpeiltä; ja jumalattomain käsi älköön minua kukistaako.

36:13 Vaan anna pahointekiät siihen langeta, että he syöstäisiin pois, ja ei seisotalla pysyisi.

37 PSALTTARI

37:1 Davidin Psalmi. Älä vihastu pahain tähden, ja älä kadehdi pahantekiöitä.

37:2 Sillä niinkuin heinä he pian hakataan pois, ja lakastuvat niinkuin vihoittava ruoho.

37:3 Toivo \Herraan\ ja tee hyvää: asu maassa ja elätä itses vakuudella.

37:4 Iloitse \Herrassa\, ja hän antaa sinulle, mitä sinun sydämes halajaa.

37:5 Anna ties \Herran\ haltuun, ja toivo hänen päällensä; kyllä hän sen tekee.

37:6 Ja hän tuo edes vanhurskautes niinkuin valkeuden, ja oikeutes niinkuin puolipäivän.

37:7 Tyydy \Herraan\, ja odota häntä: älä kiivoittele sitä, jonka tie menestyy ja sitä ihmistä, joka vääryyttä tekee.

37:8 Lackaa vihasta ja hylkää tuimuus: älä niin vihastu, että itsekkin pahaa teet.

Ps 36:10 Sillä sinun tykönäs on elävä lähde/ ja sinun walkeudesas me näemme walkeuden.

Ps 36:11 Lewitä laupiudes nijlle jotca sinun tundewat/ ja sinun wanhurscaudes toimellisille.

Ps 36:12 Älä salli minua tallatta coreilda/ ja jumalattomain käsi älkön minua cukistaco.

Ps 36:13 Waan anna pahointekiät sijhen langeta/ että he syöstäisin pois/ ja ei seisotalla pysyis.

XXXVII. Psalmi .

Ps 37:1 Dawidin Psalmi. Älä wihastu pahain tähden/ ja älä cadeti pahointekiöitä.

Ps 37:2 Sillä nijncuin ruoho he pian hacatan pois/ ja he cuiwawat nijncuin wihoittapa yrtti.

Ps 37:3 Toiwo HERraan ja tee hywä/ asu maasa ja elätä idzes wacuudella.

Ps 37:4 lloidze HERrasa/ ja hän anda sinulle mitä sinun sydämes halaja.

Ps 37:5 Anna ties HERran haldun/ ja toiwo hänen päälens/ kyllä hän sen teke.

Ps 37:6 Ja hän tuo edes sinun wanhurscaudes nijncuin walkeuden/ ja sinun oikeudes nijncuin puolipäiwän.

Ps 37:7 Odota HERra ja wartioidze händä/ älä kijwoittele sitä jonga tie pahudes menesty.

Ps 37:8 Lacka wihasta ja hyljä tuimudes/ älä nijn wihastu/ että idzeckin paha teet.

37:9 Sillä pahat hävitetään, mutta jotka Herraa odottavat, ne perivät maan.	37:9 Sillä pahat hävitetään; mutta \Herraa\ odottavaiset perivät maan.	Ps 37:9 Sillä pahat hävitetään/ mutta HERra odottavaiset periwät maan.
37:10 Hetkinen vielä, niin jumalaton ei enää ole kun hänen sijaansa katsot, on hän jo poissa.	37:10 Vielä vähä hetki on, niin ei jumalatoim olekaan; ja kuin sinä katsot hänen sijaansa, niin hän on poissa.	Ps 37:10 Wiele vähä hetki on/ nijn ei jumalatoim oleckan/ ja cuins cadzot hänen siaans/ nijn hän on pois.
37:11 Mutta nöyrät perivät maan ja iloitsevat suuresta rauhasta.	37:11 Mutta siviät perivät maan, ja iloitsevat suuressa rauhassa.	Ps 37:11 Mutta siwiät periwät maan/ ja iloidzewat suuresa rauhassa.
37:12 Jumalaton miettii vanhurskaalle pahaa ja kiristelee hänelle hampaitansa	37:12 Jumalatoim uhkaa vanhurskasta, ja kiristelee hampaitansa hänen päällensä.	Ps 37:12 Jumalatoim uhca wanhurscasta/ ja kiristele hambaitans hänen päällens.
37:13 mutta Herra nauraa hänelle, sillä hän näkee hänen päivänsä joutuwan.	37:13 Mutta Herra nauraa häntä; sillä hän näkee hänen päivänsä joutuwan.	Ps 37:13 Mutta HERra naura händä: sillä hän näke hänen päiwäns joutuwan.
37:14 Jumalattomat paljastavat miekkansa ja jännittävät jousensa, kaataaksensa kurjan ja köyhän, teurastaaksensa ne, jotka ovat oikealla tiellä.	37:14 Jumalattomat vetävät miekkansa ja jännittävät joutsensa, kukistaaksensa raadollista ja köyhää, ja teurastaaksensa hurskaita heidän teissänsä.	Ps 37:14 Jumalattomat wetäwät mieckans/ ja jännittäwät joudzens/ cukistaxens radollista ja köyhä/ ja teurastawat hurscat.
37:15 Mutta heidän miekkansa käy heidän omaan sydämeensä, ja heidän jousensa särkyvät.	37:15 Mutta heidän miekkansa pitää käymän heidän sydämeensä; ja heidän joutsensa pitää särkymän.	Ps 37:15 Mutta heidän mieckans pitä käymän heidän sydämeens/ ja heidän joudzens pitä särkymän.
37:16 Vanhurskaan vähä varaa on parempi kuin monen jumalattoman tavarain paljous.	37:16 Se vähä, mikä vanhurskaalla on, on parempi kuin monen jumalattoman suuret tavarat.	Ps 37:16 Se vähä cuin wanhurscalla on/ on parambi cuin monen jumalattoman suuret tawarat.
37:17 Sillä jumalattomain käsivarret särjetään, mutta Herra tukee vanhurskaita.	37:17 Sillä jumalattoman käsivarsi pitää rikottaman; mutta \Herra\ vahvistaa vanhurskaat.	Ps 37:17 Sillä jumalattoman käsiwarsi pitä ricottaman/ mutta HERra wahwista wanhurscat.
37:18 Herra tuntee nuhteettomain päivät, ja heidän perintönsä pysyy iankaikkisesti.	37:18 \Herra\ tietää hurskasten päivät, ja heidän perimisensä pysyy ijankaikkisesti.	Ps 37:18 HERra tietä hurscasten päiwät/ ja heidän perimisens pysy ijancaickisest.
37:19 Pahana aikana he eivät joudu häpeään, ja nälän päivinä heillä on kyllin syötävää.	37:19 Ei he tule häpiään pahalla ajalla; ja nälkävuosina pitää heillä kyllä oleman.	Ps 37:19 Ei he tule häpiään pahalla ajalla/ ja nälkävuosilla pitä heillä kyllä oleman.
37:20 Sillä jumalattomat hukuvat, ja Herran viholliset ovat kuin niittyjen koreus: he katoavat, katoavat niinkuin savu.	37:20 Sillä jumalattomat hukuvat, ja \Herran\ viholliset, ehkä he olisivat niinkuin ihana niitty, niin heidän pitää kuitenkin niinkuin savu katooman.	Ps 37:20 Sillä jumalattomat huckuwat ja HERran wiholliset/ ehkä he olisit nijncuin ihana nijtty/ nijn heidän pitä cuitengin nijncuin sawu catooman.

37:21 Jumalaton ottaa lainan eikä maksa, mutta vanhurskas on armahtavainen ja antelias.	37:21 Jumalatoim ottaa lainan ja ei maksa; mutta hurskas on laupias ja runsas.	Ps 37:21 Jumalatoim otta lainan ja ei maxa/ mutta hurskas on laupias ja runsas.
37:22 Sillä hänen siunaamansa perivät maan, mutta hänen kiroamansa hävitetään.	37:22 Sillä hänen siunattunsa perivät maan; mutta hänen kirottunsa pitää hävitettämän.	Ps 37:22 Sillä hänen siunattunsa perivät maan/ mutta hänen kirottunsa pitää hävitettämän.
37:23 Herra vahvistaa sen miehen askeleet, jonka tie hänelle kelpaa.	37:23 \Herralta\ senkaltaisen miehen vaellus hallitaan; ja hänen tiensä kelpaa hänelle.	Ps 37:23 HERralda sencaltaisen miehen waellus hallitan/ ja hänen tiens kelpa hänelle.
37:24 Jos hän lankeaa, ei hän maahan sorru, sillä Herra tukee hänen kättänsä.	37:24 Jos hän lankee, niin ei häntä hyljätä; sillä \Herra\ tukee hänen kätensä.	Ps 37:24 Jos hän lange niijn ei händä hyljätä: sillä HERra tuke hänen kätens.
37:25 Olen ollut nuori ja olen vanhaksi tullut, mutta en ole nähnyt vanhurskasta hyljätynä eikä hänen lastensa kerjäävän leipää.	37:25 Minä olin nuori, ja vanhennuin, ja en ikänä nähnyt vanhurskasta hyljättyksi, enkä hänen siemenensä kerjäävän leipää.	Ps 37:25 Minä olin nuori ja vanhennuin/ ja en ikänäns nähnyt vanhurscasta hyljätynä/ engä hänen siemenens kerjäävän leipä.
37:26 Aina hän on armahtavainen ja antaa lainaksi, ja hänen lapsensa ovat siunaukseksi.	37:26 Hän on aina laupias, ja lainaa mielellänsä; ja hänen siemenensä on siunattu.	Ps 37:26 Hän on aina laupias ja laina mielelläns/ ja hänen siemenens on siunattu.
37:27 Karta pahaa ja tee hyvää, niin sinä pysyt iankaikkisesti.	37:27 Vältä pahaa, ja tee hyvää, ja pysy iankaikkisesti.	Ps 37:27 Wäldä paha ja tee hyvä/ ja pysy ijancaickisest.
37:28 Sillä Herra rakastaa oikeutta eikä hylkää hurskaintansa heidät varjellaan iankaikkisesti, mutta jumalattomien siemen hävitetään.	37:28 Sillä \Herra\ rakastaa oikeutta, ja ei hylkää pyhiänsä: ne kätketään iankaikkisesti; mutta jumalattomien siemen pitää hävitettämän.	Ps 37:28 Sillä HERra racasta oikeutta/ ja ei hyljä pyhiäns/ ne kätketän ijancaickisest/ mutta jumalattomien siemen pitää hävitettämän.
37:29 Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti.	37:29 Hurskaat perivät maan, ja asuvat siinä iankaikkisesti.	Ps 37:29 Hurscat periwät maan/ ja asuwat siinä ijancaickisest.
37:30 Vanhurskaan suu lausuu viisautta, ja hänen kielenensä puhuu oikeuden sanoja.	37:30 Vanhurskaan suu puhuu viisautta, ja hänen kielenensä opettaa oikeutta.	Ps 37:30 Wanhurscan suu puhu taitawast/ ja hänen kielen opetta oikeutta.
37:31 Hänen Jumalansa laki on hänen sydämässään, hänen askeleensa eivät horju.	37:31 Hänen Jumalansa laki on hänen sydämässään; ja ei hänen askeleensa livisty.	Ps 37:31 Hänen Jumalans laki on hänen sydämesäns/ ja ei hänen askelens liwisty.
37:32 Jumalaton väijyy vanhurskasta ja etsii häntä tappaaksensa.	37:32 Jumalatoim väijyy vanhurskasta, ja etsii häntä tappaaksensa;	Ps 37:32 Jumalatoim väijyy vanhurscasta/ ja edzi händä tappaxens.
37:33 Mutta Herra ei jätä häntä hänen käsiinsä eikä tuomitse häntä sylliseksi,	37:33 Mutta ei \Herra\ jätä häntä hänen käsiinsä, ja ei tuomitse häntä, koska hän	Ps 37:33 Mutta ei HERra jätä händä hänen käsijns/ ja ei duomidze händä/ cosca hän

kun hänen asiansa on oikeudessa.

37:34 Odota Herraa ja ota vaari hänen tiestänsä, niin hän korottaa sinut, ja sinä perit maan ja näet, kuinka jumalattomat hävitetään.

37:35 Minä näin jumalattoman, väkivaltaisen, rehevänä kuin viheriöivä puu, juurtunut paikoilleen.

37:36 Mutta kun ohi kuljettiin, katso, ei häntä enää ollut minä etsin häntä, vaan häntä ei löytynyt.

37:37 Ota nuhteettomasta vaari, katso rehellistä: rauhan miehellä on tulevaisuus,

37:38 mutta luopuneet hukuvat kaikki, ja jumalattomain tulevaisuus leikataan pois.

37:39 Mutta vanhurskasten pelastus tulee Herralta, hän on heidän linnansa ahdingon aikana.

37:40 Herra auttaa heitä ja vapahtaa heidät, vapahtaa jumalattomista ja pelastaa heidät sillä he turvaavat häneen.

PSALMI 38

38:1 Daavidin virsi syntiä tunnustettaessa.

38:2 Herra, älä rankaise minua vihassasi, älä kiivastuksessasi kurita minua.

38:3 Sillä sinun nuolesi ovat uponneet minuun, sinun kätesi painaa minua.

38:4 Ei ole lihassani tervettä paikkaa sinun vihastuksesi tähden eikä luissani rauhaa minun syntieni tähden.

tuomitaan.

37:34 Odota \Herraa\, ja kätke hänen tiensä, niin hän sinun korottaa, ettäs perit maan: ja sinä saat nähdä jumalattomat hävitettävän.

37:35 Minä näin jumalattoman, sangen jalon ja valtiaan, joka levitti itsensä, ja vihotti niinkuin viheriäinen laakeripuu.

37:36 Ja hän meni pois, ja katso ei hän enää ollut; ja minä kysyin häntä, ja ei häntä mistään löydetty.

37:37 Ole viatoin, ja pidä sinus oikein; sillä senkaltaiset viimein menestyvät;

37:38 Mutta väärät pitää ynnä hukkuman, ja jumalattomat pitää viimein hävitettämän.

37:39 Mutta \Herra\ auttaa vanhurskaita: hän on heidän väkevyytensä tuskan ajalla.

37:40 Ja \Herra\ auttaa heitä ja päästää heitä: hän pelastaa heitä jumalattomista ja vapahtaa heitä; sillä he uskalsivat häneen.

38 PSALTTARI

38:1 Davidin Psalmi muistoksi.

38:2 \Herra\, älä rankaise minua vihassasi, ja älä kurita minua hirmuisuudessasi!

38:3 Sillä sinun nuolesi ovat minuun kiinnitetyt, ja sinun kätesi painaa minua.

38:4 Ei ole terveys minun ruumiissani, sinun uhkauksestas: ja ei ole rauhaa minun luissani, minun synteini tähden.

duomitan.

Ps 37:34 Odota HERRA ja kätke hänen tiens/ nijn hän sinun corgotta/ ettäs perit maan/ ja sinä saat nähdä/ cosca jumalattomat häwitetän.

Ps 37:35 Minä näin jumalattoman/ sangen jalon ja waldian/ joca lewitti idzens/ ja wihotti nijncuin Laurbäarin puu.

Ps 37:36 Ja käwin ohidze/ cadzo/ nijn hän oli pois/ minä kysyin händä/ ja ei händä cusan löyty.

Ps 37:37 Ole wiatoin ja pidä sinus oikein: sillä sencaltaiset wijmein menestywät.

Ps 37:38 Mutta wäärät pitää ynnä huckuman/ ja jumalattomat pitää wijmein häwitettämän.

Ps 37:39 Mutta HERRA autta wanhurscaita/ hän on heidän wäkewydens tuscan ajalla.

Ps 37:40 Ja HERra autta heitä/ ja päästä heitä/ ja pelasta heitä jumalattomist/ ja wapahta heitä: sillä he uscal-sit häneen.

XXXVIII. Psalmi .

Ps 38:1 Dawidin Psalmi/ muistoxi.

Ps 38:2 HERRA älä rangaise minua wihassasi/ ja älä curita minua hirmuisudesasi.

Ps 38:3 Sillä sinun nuolesi ovat minuun kijnnitetyt/ ja sinun kätes paina minua.

Ps 38:4 Ei ole terweys minun ruumisani/ sinun uhcauxestas/ ja ei ole rauha minun luisani/ minun syndeini täh-

38:5 Sillä minun pahat tekoni käyvät pääni ylitse, niinkuin raskas kuorma ne ovat minulle liian raskaat.	38:5 Sillä minun syntini käyvät pääni ylitse; niinkuin raskas kuorma ovat he ylen raskaaksi tulleet.	Ps 38:5 Sillä minun syndini käyvät pääni ylidze/ nijncuin rascas cuorma owat he minulle ylön rascaxi tullet.
38:6 Minun haavani haisevat ja märkivät minun hulluuteni tähden.	38:6 Minun haavani haisevat ja mätänevät minun hulluuteni tähden.	Ps 38:6 Minun haawani haisewat ja mätänewät/ minun hulludeni tähden.
38:7 Minä käyn kumarassa, aivan kyyryssä, kuljen murheellisena kaiken päivää.	38:7 Minä käyn kymärässä ja kumarruksissa: yli päivää minä käyn murheissani.	Ps 38:7 Minä käyn kymäräs ja cumarruxis/ yli päiwä minä käyn murehisani.
38:8 Sillä minun lanteeni ovat polttoa täynnä, eikä ole lihassani tervettä paikkaa.	38:8 Sillä minun kupeeni peräti kuivettuvat, ja ei ole mitään tervettä minun ruumiissani.	Ps 38:8 Sillä minun cupeni peräti cuiwettuwat/ ja ei ole mitän terweyttä minun ruumisani.
38:9 Minä olen voimaton ja peräti runneltu, minä parun sydämeni tuskassa.	38:9 Minä olen ylen paljon runneltu ja lyöty rikki: minä myrisen minun sydämeni kivusta.	Ps 38:9 Minä olen ylön paljo runneldu ja lyöty ricki/ minä myrisen minun sydämeni kiwusta.
38:10 Herra, sinun edessäsi on kaikki minun halajamiseni, eikä minun huokaukseni ole sinulta salassa.	38:10 Herra, sinun edessäsi on kaikki minun haluni, ja minun huokaukseni ei ole sinulta salattu.	Ps 38:10 HERra sinun edesäs on caicki minun haluni/ ja minun huocauxen ei ole sinulda salattu.
38:11 Minun sydämeni värisee, minun voimani on minusta luopunut, minun silmiäni valo - sekin on minulta mennyt.	38:11 Minun sydämeni värisee, minun voimani on minusta luopunut, ja minun silmäini walkeus ei ole minun tykönäni.	Ps 38:11 Minun sydämen wärise/ minun woiman on minusta luopunut/ ja minun silmäni walkeus ei ole minun tykönäni.
38:12 Minun ystäväni ja läheiseni pysyvät syrjässä minun vitsauksestani, ja minun omaiseni seisovat kaukana.	38:12 Minun ystäväni ja lähimmäiseni ovat kohdastansa minua vastaan, ja minun omaiseni seisovat kaukana.	Ps 38:12 Minun ystäwäni ja langoni owat cohdistans minua wastan/ ja cadzowat minun waiwani/ ja minun lähimmäiseni cauwas astuwat.
38:13 Jotka minun henkeäni etsivät, ne virittävät pauloja ja jotka minulle paha suovat, ne puhuvat turmion puheita ja miettivät petosta kaiket päivät.	38:13 Jotka minun sieluani etsivät, ne virittelevät paulat minun eteeni, ja jotka minulle paha suovat, ne puhuvat sulaa pahuutta, ja petosta joka päivä ajattelevat.	Ps 38:13 Jotca minun sieluani wäijywät/ he wirittelewät minun eteeni/ ja jotca minulle paha suowat/ he neuwo pitawät cuinga he wahingoitizisit/ ja sulilla juonilla he kiertawät ymbäri.
38:14 Mutta minä olen kuin kuuro, en mitään kuule, kuin mykkä, joka ei suutansa avaa.	38:14 Mutta minun täytyy olla niinkuin kuuron, ja ei mitään kuuleman, ja niinkuin mykän, joka ei avaja suutansa,	Ps 38:14 Mutta minun täytyy olla nijncuin cuuroin/ ja ei mitän cuuleman/ ja nijncuin mykän/ joca ei awaja suutans.
38:15 Minä olen kuin mies,	38:15 Ja minun täytyy olla	Ps 38:15 Ja minun täytyy olla

joka ei mitään kuule ja jonka suussa ei vastausta ole.	niinkuin se, joka ei mitään kuule, ja jonka suussa ei ole vastausta.	nijncuin se joca ei mitän cuulle/ ja jonga suusa ei ole vastausta.
38:16 Sillä sinua, Herra, minä odotan, sinä vastaat, Herra, minun Jumalani.	38:16 Mutta minä odotan sinua, \Herra\; sinä, Herra, minun Jumalani, kuultelet minua.	Ps 38:16 Mutta minä odotan sinua HERra/ sinä HERra minun Jumalan cuuldelet minua.
38:17 Minä sanon: älkööt iloitko minusta, älkööt ylvästelkö minua vastaan, kun jalkani horjuu.	38:17 Sillä minä ajattelen, ettei heidän suinkaan pidä minusta iloitseman: jos minun jalkani kompastuis, niin he kerskaisivat sangen paljon minusta.	Ps 38:17 Sillä minä ajattelen/ ettei he suingan minusta iloidzis/ jos minun jalcan ai-noastans combastuis/ nijn he kerscaisit sangen minusta.
38:18 Sillä minä olen kaatumaisillani, ja minun tuskani on aina edessäni	38:18 Sillä minä olen tehty kärsimään, ja minun kipuni on alati minun edessäni.	Ps 38:18 Sillä minä olen tehty kärsimän/ ja minun kipun on alati minun edesäni.
38:19 sillä minä tunnustan pahat tekoni, murehdin syntieni tähden.	38:19 Sillä minä julistan pahan tekoni, ja murehdin syntini tähden.	Ps 38:19 Sillä minä julistan pahan teconi/ ja murhedin minun syndini tähden.
38:20 Mutta minun viholliseni elävät ja ovat väkevät, ja paljon on niitä, jotka minua syyttä vihaavat,	38:20 Mutta minun viholliseni elävät ja ovat väkevät: ne ovat suuret, jotka minua syyttömästi vihaavat.	Ps 38:20 Mutta minun wiholliseni elävät ja owat wäkevät/ ne owat suuret/ jotca minua syyttömäst wihawat.
38:21 jotka hyvän pahalla palkitsevat ja vihaavat minua, koska minä hyvään pyrin.	38:21 Ja ne, jotka minulle maksavat pahalla hyvän, asettavat heitänsä minua vastaan, että minä hyvää noudatan.	Ps 38:21 Ja jotca minulle maxawat pahalla hywän/ ja asettawat heitäns minua was-tan/ että minä hywä noudatan.
38:22 Älä hylkää minua, Herra, minun Jumalani, älä ole kaukana minusta.	38:22 Älä hylkää minua, \Herra\; minun Jumalani, älä ole kaukana minusta!	Ps 38:22 Älä hyljä minua HERra minun Jumalan/ älä ole caucana minusta.
38:23 Riennä avukseni, Herra, minun pelastukseni.	38:23 Riennä minua auttamaan, Herra, minun auttuuteni!	Ps 38:23 Riennä sinuas minua auttaman/ HERra minun apun.

PSALMI 39

39:1 Veisuunjohtajalle Jedutunin tapaan Daavidin virsi.
39:2 Minä sanoin: "Minä pidän vaelluksestani vaarin, etten kielelläni syntiä tekisi. Minä pidän suustani vaarin ja suistan sen, niin kauan kuin jumalaton on minun edessäni."
39:3 Minä olin vaiti, olin ääneti, en puhunut siitä, mikä

39 PSALTTARI

39:1 Davidin Psalmi, Jedutunilta, edelläveisaajalle.
39:2 Minä olen sanonut: minä tahdon pitää vaarin teistäni, etten minä tekisi syntiä kielelläni: minä hallitsen suuni niinkuin suitsilla, niin kauvan kuin minä näen jumalattoman edessäni.
39:3 Minä tulin mykäksi, vaikenemisella vaikenin hy-

XXXIX. Psalmi .

Ps 39:1 Dawidin Psalmi/ Jeduthunilda edelläweisattapa.
Ps 39:2 Mlnä olen aicoinut cawahta/ etten minä tee syndiä kielelläni.
Ps 39:3 Minä hillidzen minun suuni/ että minä näen jumalattoman edesäni.
Ps 39:4 Minä tulin mykäxi/ waickenin ja en puhunut rie-

hyvä on mutta minun tuskani yltyi.

39:4 Minun sydämeni hehkui minun rinnassani kun minä huokailin, syttyi minussa tuli, ja niin minä kielelläni puhuin.

39:5 Herra, opeta minua ajattelemaan loppuani, ja mikä minun päivieni mitta on, että ymmärtäisin, kuinka katoavainen minä olen.

39:6 Katso, kämmenen leveydeksi sinä teit minun päiväni, ja minun elämäni on sinun edessäni niinkuin ei mitään. Vain tuulen henkäys ovat kaikki ihmiset, kuinka lujina seisokootkin. Sela.

39:7 Varjona vain ihminen vaeltaa, turhaan vain he touhuavat, kokoavat, eivätkä tiedä, kuka ne saa.

39:8 Ja nyt, mitä minä odotan, Herra? Sinuun minä panen toivoni.

39:9 Päästä minut kaikista synneistäni, älä pane minua houkkain pilkaksi.

39:10 Minä vaikenen enkä suutani avaa sillä sinä sen teit.

39:11 Käännä vitsauksesi minusta pois, sillä minä menedyn sinun kätesi kuritukseen.

39:12 Kun sinä ihmistä synnin tähden rangaistuksilla kuritat, kulutat sinä hänen kauneutensa niinkuin koinsyömän. Vain tuulen henkäys ovat kaikki ihmiset. Sela.

39:13 Kuule minun rukoukseni, Herra, ota korviisi minun huutoni. Älä ole kuuro minun

västä; mutta minun murheeni lisääntyi.

39:4 Minun sydämeni on palava minussa, ja kuin minä sitä ajattelen, niin minä sytyn: minä puhun kielelläni.

39:5 \Herra\, opeta minua ajattelemaan minun loppuani, ja mikä mitta minun elämälläni on, tietääkseni, että minä erkanen täältä.

39:6 Katso, minun päiväni ovat kämmenen leveys tykönäs, ja minun elämäni on niinkuin ei mitään sinun edessäni: kuinka aivan turhat ovat kaikki ihmiset, jotka kuitenkin niin suruttomasti elävät Sela!

39:7 Vaan he menevät pois niinkuin varjo, ja tekevät itsellensä hukkaan suuren murheen: he kokoavat ja ei tiedä, kuka sen saa.

39:8 Ja nyt Herra, mihinkä minä luotan? sinuun minä toivon.

39:9 Vapahda minua kaikista synneistäni, ja älä anna minun tulla hulluin pilkaksi.

39:10 Minä vaikenen ja en avaa suutani; kyllä sinä sen teet.

39:11 Käännä sinun rangaistukses pois minusta; sillä minä olen nääntynyt sinun kätes pieksämisestä.

39:12 Koskas jonkun rangaistet synnin tähden, niin hänen kaunistuksensa kulutetaan niinkuin koilta; tosin aivan turhat ovat kaikki ihmiset, Sela!

39:13 Kuule minun rukoukseni, \Herra\, ja ota minun huutoni korviisi, ja älä vaike-

musta/ ja minun murhen lisäänty.

Ps 39:5 Minun sydämen on palava minussa/ ja cuin minä sitä ajattelen/ niijn minä sytyn/ ja minä puhun kielelläni.

Ps 39:6 Mutta HERra opeta minua/ että minulla on loppu/ ja minun elämälläni on mitta/ ja minä ercanen täältä.

Ps 39:7 Cadzo/ minun päiväni owat kämmenen leveys tykönäs/ ja minun elämän on niijn cuin ei mitän sinun edessäni/ cuinga aiwa tyhjät owat caicki ihmiset/ jotca cuitengin niijn suruttomast elävät. Sela.

Ps 39:8 Waan he menewät pois niijn cuin warjo/ ja tekevät heillens hukkan suuren murhen/ he cocowat ja ei tiedä cuca sen saa.

Ps 39:9 Ja nyt HERra/ mihingä minä idzeni luotan ? sinuun minä toiwon.

Ps 39:10 Wapada minua caickista synneistäni/ ja älä minua salli hulluden pilcaxi.

Ps 39:11 Minä waickenen ja en awa suutani/ kyllä sinä sen teet.

Ps 39:12 Käännä sinun rangaistuxes pois minusta: sillä minä olen näändynyt sinun kätes piexemisestä.

Ps 39:13 Coscas jongun rangaistet synnin tähden/ niijn hänen caunistuxens culutetan niijn cuin coilda/ woi cuinga aiwa tyhjät owat caicki ihmiset. Sela.

Ps 39:14 Cuuldele minun rukouxen HERra/ ja ymmärrä minun parcun/ ja älä waicke-

kyyneleilleni sillä minä olen muukalainen sinun tykönäsi, vieras, niinkuin kaikki minun isänikin.

39:14 Käännä pois katseesi minusta, että minä ilostuisin, ennenkuin menen pois eikä minua enää ole.

PSALMI 40

40:1 Veisuunjohtajalle Daavidin virsi.

40:2 Hartaasti minä odotin Herraa, ja hän kumartui minun puoleeni ja kuuli minun huutoni.

40:3 Ja hän nosti minut ylös turmion kuopasta, lokaisesta liejusta, ja asetti minun jalkani kalliolle, hän vahvisti minun askeleeni.

40:4 Hän antoi minun suuhuni uuden virren, kiitoslaulun Jumalallemme. Sen näkevät monet ja pelkäävät ja turvaavat Herraan.

40:5 Autuas se mies, joka panee turvansa Herraan eikä käänny ylpeiden puoleen eikä niitten, jotka valheeseen eksyvät!

40:6 Herra, minun Jumalani, suuret ovat sinun ihmetekosi ja sinun aivoituksesi meitä kohtaan. Ei ole ketään sinun vertaistasi. Niitä minä tahdon julistaa, niistä puhua, niitten paljous on suurempi, kuin luetella taidan.

40:7 Teurasuhriin ja ruokauhriin et sinä mielisty minun korvani sinä avasit, polttouhria ja syntiuhria sinä et vaadi.

ne minun kyynelteni tähden; sillä minä olen muukalainen sinun tykönäs ja vieras, niinkuin kaikki minun isäni.

39:14 Luovu minusta, että minä virkoaisin, ennenkuin minä menen pois, ja en silleen tässä ole.

40 PSALTTARI

40:1 Davidin Psalmi, edellä-veisaajalle.

40:2 Minä hartaasti odotin \Herraa\; ja hän kallisti itsensä minun tyköni, ja hän kuuli minun huutoni.

40:3 Ja hän veti minun ylös hirmuisesta haudasta ja son-
taisestä loasta, ja asetti minun jalkani kalliolle, ja hallitsi minun käymiseni.

40:4 Ja hän antoi minun suuhuni uuden veisun, kiittämään meidän Jumalallemme. Sen pitää monen näkemän, ja pelkäämään \Herraa\, ja toivoman häneen.

40:5 Autuas on se ihminen, joka panee uskalluksensa \Herraan\, ja ei käänny ylpeiden tykö ja niiden, jotka valheella vaeltavat.

40:6 \Herra\, minun Jumalani, suuret ovat sinun ihmees ja ajatukses, jotka sinä meille osoitat: ei ole mitään sinun vertaas; minä ilmoitan niitä ja sanon, vaikka ne ovat epälukeiset.

40:7 Uhri ja ruokauhri ei sinulle kelpaa, vaan korvat sinä minulle avasit: et sinä tahdo polttouhria eli syntiuhria.

ne minun kyyneldeneni tähden: sillä minä olen muucalainen ja asuwainen sinun cansas/ niijncuin caicki minun Isäni.

Ps 39:15 Luowu minusta/ että minä wircoisin/ ennen-
cuin minä menen pois/ ja en sille täsä ole.

XL. Psalmi .

Ps 40:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 40:2 Minä odotin HERra/ ja hän callisti hänens minun tygöni/ ja hän cuuldeli minun parcuni.

Ps 40:3 Ja hän weti minun ulos sijtä hirmuisesta haudasta/ ja pascaisesta logasta/ ja asetti minun jalcani calliolle/ ja hallidzi minun käymiseni.

Ps 40:4 Ja hän andoi minun suuhuni uden weisun/ kijttämän meidän Jumalatam. Sitä saawat monda nähdä/ ja pelkawat HERra/ ja toiwowat häneen.

Ps 40:5 Autuas on/ joca pane uscalluxens HERraan/ ja ei käännä ylpeitten tygö/ ja jotca walhella waeldawat.

Ps 40:6 HERra minun Jumalan/ suuret owat sinun ihmes ja ajatuxes/ jotcas meille osotat/ ei ole mitän sinun wertas/ minä ilmoitan nijtä/ ja sanon waicka he owat epäluceiset.

Ps 40:7 Uhri ja ruocauhri ei sinulle kelpa/ waan corwat sinä minulle awasit/ et sinä tahdo polttouhria eli syndiuhria.

40:8 Silloin minä sanoin:
"Katso, minä tulen kirjakkää-
röön on kirjoitettu, mitä mi-
nun on tehtävä.

40:9 Sinun tahtosi, minun
Jumalani, minä teen mielellä-
ni, ja sinun lakisi on minun
sydämessäni."

40:10 Minä julistan vanhurs-
kautta suuressa seurakunnas-
sa katso, en minä sulje huu-
liani. Sinä, Herra, sen tiedät.

40:11 Minä en peitä sinun
vanhurskauttasi omaan sydä-
meeni, vaan puhun sinun us-
kollisuudestasi ja avustasi
minä en salaa sinun armoasi
ja totuuttasi suurelta seura-
kunnalta.

40:12 Sinä, Herra, älä sulje
minulta laupeuttasi, sinun ar-
mosi ja totuutesi varjelkoon
minua aina.

40:13 Sillä lukemattomat vai-
vat minua saartavat, minun
rikkomukseni ovat ottaneet
minut kiinni, niin etten nähdä
taida ne ovat useammat kuin
pääni hiukset, ja rohkeus on
minulta mennyt.

40:14 Kelvatkoon sinulle, Her-
ra, pelastaa minut, Herra,
riennä minun avukseni.

40:15 Hävetkööt ja punastu-
koot kaikki, jotka minun hen-
keäni etsivät, hukuttaaksensa
sen peräytykööt ja tulkoot
häpeään ne, jotka tahtovat
minulle onnettomuutta.

40:16 Tyrmistykööt häpeä-
stänsä ne, jotka minulle sa-
novat: "Kas niin, kas niin!"

40:17 Iloitkoot ja riemuitkoot

40:8 Silloin minä sanoin:
katso, minä tulen: Raama-
tussa on minusta kirjoitettu.

40:9 Sinun tahtosi, minun
Jumalani, teen minä mielel-
läni; ja sinun lakisi on minun
sydämessäni.

40:10 Minä saarnaan sinun
vanhurskauttas suuressa
seurakunnassa: katso, en
minä anna tukita suutani;
\\Herra\\, sinä sen tiedät.

40:11 En minä salaa van-
hurskauttas sydämessäni:
minä puhun sinun totuudes-
tas ja autuudestas: en minä
peitä laupiuttas ja vakuuttas
suuressa seurakunnassa.

40:12 Mutta sinä, \\Herra\\,
älä käännä laupiuttas mi-
nusta pois: sinun laupiutes
ja vakuutes aina minua var-
jelkoon.

40:13 Sillä lukemattomat
vaivat ovat minun piirittä-
neet: minun syntini ovat mi-
nun ottaneet kiinni, niin ett-
en minä nähdä taida: ne ovat
usiammat kuin hiukset
päässäni, ja minun sydämeni
on minussa vaipunut.

40:14 Kelvatkoon se sinulle,
\\Herra\\, että minun va-
pahdat: riennä, \\Herra\\, mi-
nua auttamaan!

40:15 Hävetköön ja kaikki
pilkaksi tulkoon, jotka mi-
nun sieluani väijyvät huka-
taksensa sitä: palatkoon ta-
kaperin ja häpiään tulkoon,
jotka minulle paha suovat.

40:16 Hämmästyköön hä-
piässänsä, jotka minulle sa-
novat: niin, niin.

40:17 Iloitkaan ja riemuit-

Ps 40:8 Silloin minä sanoin:
cadzo/ minä tulen/ Raama-
tus on minusta kirjoitettu.

Sinun tahtosi/ minun Juma-
lan/ teen minä mielelläni/ ja
sinun Lakisi on minun sydä-
messäni.

Ps 40:9 Minä saarnan sinun
wanhurscauttas suuresa seu-
racunnasa/ cadzo/ en minä
anna tukita suutani/ HERra
sinä sen tiedät.

Ps 40:10 En minä sala wan-
hurscauttas sydämessäni/ mi-
nä puhun sinun totuudestas
ja autuudestas/ en minä pei-
tä sinun laupiuttas ja wacuut-
tas/ suuresa seuracunnasa.

Ps 40:11 Mutta sinä HERra/
älä käännä laupiuttas minusta
pois/ sinun laupiudes ja wa-
cuudes aina minua warjelcon.

Ps 40:12 Sillä lukemattomat
waiwat owat minun pijrittä-
net/ minun syndini owat mi-
nun ottanet kijnni/ nijn etten
minä nähdä taida/ he owat
usiammat cuin hiuxet pääsä-
ni/ ja minun sydämen on
minusa waipunut.

Ps 40:13 Kelwatcon se sinulle
HERra/ että minun wapadat/
riennä HERra minua autta-
man.

Ps 40:14 Häwetkön ja caicki
pilcaxi tulcon/ jotca minun
sieluani väijyvät hucataxens/
palaitcon tacaperin ja häpi-
ään tulcon/ jotca minulle
paha suovat.

Ps 40:15 Hämmästyköön hei-
dän häpiäsänsä/ jotca minua
pitittäwät.

Ps 40:16 Iloitcan ja riemuit-

sinussa kaikki, jotka sinua etsivät ne, jotka sinun autuuttasi rakastavat, sanokoot aina: "Ylistetty olkoon Herra!"

40:18 Minä olen kurja ja köyhä, mutta Herra pitää minusta huolen. Sinä olet minun apuni ja pelastajani minun Jumalani, älä viivy.

kaan kaikki sinussa, jotka sinua etsivät, ja jotka sinun autuuttas rakastavat, sano-kaan aina: \Herra\ olkoon korkiasti ylistetty!

40:18 Minä olen köyhä ja vaivainen, mutta Herra pitää minusta murheen: sinä olet minun auttajani ja vapahtajani: minun Jumalani, älä viivy.

can caicki/ jotca sinua edziwät/ ja jotca sinun autuuttas racastawat: sanocan aina: HERra olcon corkiast kijetty.

Ps 40:17 Minä olen köyhä ja waiwainen/ mutta HERra sure minun edestäni/ sinä olet minun auttajan ja wapahtajan/ minun Jumalan älä wijwy.

PSALMI 41

41:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.

41:2 Autuas se, joka vaivaista holhoo! Hänet Herra pelastaa pahana päivänä.

41:3 Herra varjelee häntä ja pitää hänet hengissä, ja maassa ylistetään hänen onneansa, etkä sinä anna häntä alttiiksi hänen vihollistensa raivolle.

41:4 Herra tukee häntä tautivuoteessa; hänen sairautensa sinä peräti muutat.

41:5 Minä sanoin: "Herra, ole minulle armollinen, paranna minun sieluni, sillä minä olen tehnyt syntiä sinua vastaan."

41:6 Minun viholliseni puhuvat minusta paha: "Milloin hän kuolee ja hänen nimensä katoa?"

41:7 Ja jos joku tulee minua katsomaan, puhuu hän petosta; hänen sydämensä kerää häijyyttä itseensä, hän menee ulos kadulle ja purkaa sitä.

41:8 Kaikki minun vihamieheni minusta keskenään kuiskuttelevat ja hankitsevat minulle paha:

41 PSALTTARI

41:1 Davidin Psalmi, edellä-veisajalle.

41:2 Autuas on, joka köyhää holhoo: häntä \Herra\ auttaa pahana päivänä.

41:3 \Herra\ kätkee hänen ja pitää hänen elävänä, että hän menestyy maan päällä, ja ei hylkää häntä vihollistensa tahtoon.

41:4 \Herra\ virvoittaa häntä tautivuoteessansa: sinä autat hänen kaikesta hänen sairaudestansa.

41:5 Minä sanoin: \Herra\, ole minulle armollinen, paranna minun sieluni; sillä minä tein syntiä sinua vastaan.

41:6 Minun viholliseni puhuvat paha minua vastaan: koska hän kuollee ja hänen nimensä kadonnee?

41:7 Ja kuin he tulevat katselemaan, niin he puhuvat valhetta: heidän sydämensä kokoo vääryyttä; niin he menevät pois ja sitä panettelevat.

41:8 Kaikki, jotka minua vihaavat, kuiskuttelevat keskenänsä minua vastaan, ja ajattelevat paha minua vastaan.

XLI. Psalmi .

Ps 41:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 41:2 AUtuas on joca köyhä holho/ händä HERra auttaa pahana päiwänä.

Ps 41:3 HERra kätke hänen ja pitä hänen elävänä/ että hän menesty maan päällä/ ja ei hyljä händä wihollistens käsijn.

Ps 41:4 HERRA wirgotta händä tautiwuotesans/ sinä autat hänen caikesta sairaudestans.

Ps 41:5 Minä sanoin: HERra ole minulle armollinen/ paranna minun sielun: sillä minä tein syndiä sinua wastan.

Ps 41:6 Minun wiholliseni puhuit pahoja minua wastan: cosca hän cuolle ? ja hänen nimens cadonne ?

Ps 41:7 Ja cuin he tulewat cadzeleman/ nijn ei he tee sitä sydämestäns/ waan jotakin edziwät/ jota he laittaisit/ nijn he menewät pois ja sitä panettelewat.

Ps 41:8 Caicki jotca minua wihawat/ cuiscuttelewat keskenäns minua wastan/ ja ajattelewat paha minua wastan.

41:9 "Jokin parantumaton paha on häneen tarttunut, ja siitä, missä hän makaa, hän ei enää nouse."

41:10 Ystävänikin, johon minä luotin, joka minun leipääni söi, nostaa kantapäätänsä minua vastaan.

41:11 Mutta sinä, Herra, armahda minua ja auta minut ylös, pystyyn, niin minä sen heille maksan.

41:12 Siitä minä tiedän sinun mielistyneen minuun, ettei minun viholliseni saa minusta riemuita.

41:13 Minun nuhteettomuuteni tähden sinä minua tuet ja annat minun seisoa kasvojesi edessä ainiaan.

41:14 Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen. Amen. Amen.

41:9 Paha asia on hänen päällensä tullut; ja koska hän makaa, niin ei hän nouse jälleen.

41:10 Niin myös minun ystäväni, johon minä uskalsin, joka sai minun leipääni, se tallasi minun jalkainsa alle.

41:11 Mutta sinä, \Herra\, ole minulle armollinen ja auta minua, niin minä sen heille kostan.

41:12 Siitä minä ymmärrän, että suot minulle hyvää, ettei viholliseni saa kerskata minusta.

41:13 Mutta minua sinä holhot viattomuuteni tähden, ja asetat minun kasvois eteen iankaikkisesti.

41:14 Kiitetty olkoon \Herra\ Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen! Amen, amen.

Ps 41:9 He owat päättänet minusta coiranparin: cosca hän maca/ nijn ei hän nouse jälleens.

Ps 41:10 Nijn myös minun ystäwän johon minä uscalsin/ joca söi minun leipäni/ se tallais minun jalcains ala.

Ps 41:11 Mutta sinä HERra ole minulle armollinen/ ja auta minua/ nijn minä sen heille costan.

Ps 41:12 Sijtä minä ymmärrän että suot minulle hywä/ ettei minun wiholliseni saa kerscata minusta.

Ps 41:13 Mutta minua sinä holhot minun wiattomudeni tähden/ ja asetat minun caswos eteen ijancaickisest.

Ps 41:14 Kijtetty olcon HERra Israelin Jumala/ ijancaickisest ijancaickiseen/ Amen/ Amen.

PSALMI 42

42:1 Veisuunjohtajalle; koora-hilaisten mietevirsi.

42:2 Niinkuin peura halajaa vesipuroille, niin minun sieluni halajaa sinua, Jumala.

42:3 Minun sieluni janoo Jumalaa, elävää Jumalaa. Milloin saan minä tulla Jumalan kasvojen eteen?

42:4 Kyyneleeni ovat minun ruokani päivin ja öin, kun minulle joka päivä sanotaan: "Missä on sinun Jumalasi?"

42:5 Näitä minä muistelen ja vuodatan sydämeni: minä kuljin väentungoksessa, astuinsen kanssa Jumalan huonee-

42 PSALTTARI

42:1 Koran lasten opetus, edelläveisaajalle.

42:2 Niinkuin peura himoitsee tuoretta vettä, niin minun sieluni himoitsee sinua, Jumala.

42:3 Minun sieluni janoo Jumalaa, elävää Jumalaa: koska minä tulen Jumalan kasvoja näkemään?

42:4 Minun kyyneleni ovat minun ruokani päivällä ja yöllä, että joka päivä minulle sanotaan: kussa nyt on Jumalas?

42:5 Koska minä näitä muistelen, niin minä vuodatan ulos sydämeni itsessäni; sillä minä menisin mielelläni joukon kanssa, ja vaeltais

XLII. Psalmi .

Ps 42:1 Corahn lasten opetus edelläweisattapa.

Ps 42:2 Nlincuin peura himoidze tuoretta wettä/ nijn minun sielun himoidze sinua Jumala.

Ps 42:3 Minun sielun jano Jumalata/ sitä eläwätä Jumalata/ sitä eläwätä Jumalata: cosca minä tulen Jumalan caswo näkemän ?

Ps 42:4 Minun kyyneleni owat minun ruocani päiwällä ja yöllä/ että jocapäiwä minulle sanotan: cusa nyt on sinun Jumalas?

Ps 42:5 Cosca minä näitä muistelen/ nijn minä wuodatan ulos minun sydämeni idzesäni: sillä minä menisin

seen riemun ja kiitoksen rai- kuessa juhlivasta joukosta.	heidän kanssansa Jumalan huoneeseen: ihastuksella ja kiitoksella joukon seassa, jotka juhlaa pitävät.	mielelläni joucon cansa/ ja waellaisin heidän cansans Jumalan huoneseen/ ihastu- xella ja kijtoxella/ sen joucon seasa/ jotca juhla pitävät.
42:6 Miksi murehdit, minun sieluni, ja olet minussa niin levoton? Odota Jumalaa. Sillä vielä minä saan häntä kiittää hänen kasvojensa avusta.	42:6 Mitäs murehdit, sieluni, ja olet niin levotoin minussa? Turvaa Jumalaan; sillä minä vielä nytkin häntä kiittän, et- tä hän minua auttaa kasvoil- lansa.	Ps 42:6 Mitäs murhedit minun sielun/ ja olet nijn lewotoin minusa ? turwa Jumalaan: sillä minä vielä nytkin händä kijtän/ että hän minua autta hänen caswollans.
42:7 Minun Jumalani, minun sieluni on murheellinen mi- nussa, sentähden minä muis- tan sinua Jordanin maalla, Hermonin kukkuloilla ja Misa- rin vuorella.	42:7 Minun Jumalani! sielu- ni on murheissansa minus- sa; sentähden minä muistan sinua Jordanin ja Hermonin maalla, sillä vähällä vuorella.	Ps 42:7 Minun Jumalan/ mi- nun sielun on murheisans minusa/ sentähden minä muistan sinun sijnä maasa Jordanin ja Hermonin tykö- nä/ sillä vähällä vuorella.
42:8 Sinun koskiesi pauhussa syvyys syvyydelle huutaa, kaikki sinun kuohusi ja aaltosi käyvät minun ylitseni.	42:8 Sinun virtas pauhaavat kovin, niin että yksi syvyys pauhaa tässä ja toinen sy- vyys siellä: kaikki sinun vesi- lainees ja aaltos käyvät mi- nun ylitseni.	Ps 42:8 Sinun wirtas pauha- wat cowin/ nijn että yxi sy- wys pauha täsä/ ja toinen sywys siellä/ caicki sinun we- silaines ja aldos käywät mi- nun ylidzeni.
42:9 Päivällä Herra säätää armonsä, ja yöllä minä hänel- le veisaan ja rukoilen elämäni Jumalaa.	42:9 Päivällä on \Herra\ lu- wannut hyvyytensä, ja yöllä minä hänelle veisaan, ja ru- koilen elämäni Jumalaa.	Ps 42:9 Päiwällä on HERra luwannut hänen hywydens/ ja yöllä minä hänelle weisan/ ja rucoilen minun elämäni Juma- lata.
42:10 Minä sanon Jumalalle, kalliolleni: "Miksi olet minut unhottanut? Miksi minun täy- tyy käydä murhepuvussa, vi- hollisen ahdistamana?"	42:10 Minä sanon Jumalalle minun kalliolleni: miksi sinä olet minun unohtanut? miksi minä käyn niin murheissani, koska minun viholliseni mi- nua ahdistaa?	Ps 42:10 Minä sanon Juma- lalle minun calliolleni: mixis olet minun unhottanut ? mixi minä käyn nijn murheisani ? cosca minun wiholliseni mi- nua ahdistaa ?
42:11 Minun luitani jäytää, kun viholliseni minua häpäise- vät, sanoen minulle kaiken päivää: "Missä on sinun Ju- malasi?"	42:11 Se on niinkuin murha minun luissani, että minun viholliseni häpäisevät minua, koska he jokapäivä sanovat minulle: kussa nyt on Juma- las?	Ps 42:11 Se on nijncuin mur- ha minun luisani/ että minun wiholliseni häwäisewät minua/ cosca he jocapäiwä sanowat minulle: cusa nyt on sinun Jumalas ?
42:12 Miksi murehdit, minun sieluni, ja miksi olet minussa niin levoton? Odota Jumalaa. Sillä vielä minä saan kiittää häntä, minun kasvojeni apua, minun Jumalaani.	42:12 Mitäs murehdit, sielu- ni, ja olet minussa niin levo- toin? Turvaa Jumalaan; sillä minä vielä nytkin häntä kii- tän, että hän on minun kas- voini apu ja minun Jumala- ni.	Ps 42:12 Mitäs murhedit mi- nun sielun/ ja olet minusa nijn lewotoin ? turwa Juma- laan: sillä minä vielä nytkin händä kijtän/ että hän on minun caswoni apu/ ja minun

Jumalan.

PSALMI 43

43:1 Auta minut oikeuteeni, Jumala, ja aja minun asiani armotonta kansaa vastaan. Päästä minut kavaloista ja vääristä ihmisistä.

43:2 Sillä sinä olet minun Jumalani, minun linnani. Miksi olet minut hyljännyt? Miksi minun täytyy käydä murhepuvussa, vihollisen ahdistamana?

43:3 Lähetä valkeutesi ja totuutesi. Ne minua johdattakoot, vieköt minut sinun pyhälle vuorellesi, sinun asuntoihisi,

43:4 että minä saisin tulla Jumalan alttarin eteen, Jumalan eteen, joka on minun iloni ja riemuni, ja kiittäisin kanteleilla sinua, Jumala, minun Jumalani.

43:5 Miksi murehdit, minun sieluni, ja miksi olet minussa niin levoton? Odota Jumalaa. Sillä vielä minä saan kiittää häntä, minun kasvojeni apua, minun Jumalaani.

PSALMI 44

44:1 Veisuunjohtajalle; koraalilaisten mietevirsi.

44:2 Jumala, me olemme omin korvin kuulleet, meidän isämme ovat meille kertoneet, minkä teon sinä teit heidän päivinänsä, muinaisina päivinä.

44:3 Sinä karkoitit kädelläsi pakanat, mutta heidät sinä istutit, sinä hävitit kansat,

43 PSALTTARI

43:1 Tuomitse minua, Jumala, ja ratkaise minun asiani armotointa kansaa vastaan, ja päästä minua kavaloista ja vääristä ihmisistä.

43:2 Sillä sinä olet minun väkevyyteni Jumala, miksisyökset minun pois? miksis minun annat murheissani käydä, koska vihollinen minua ahdistaa?

43:3 Lähetä valkeutesi ja totuutesi minua saattamaan, ja tuomaan sinun pyhän vuoresi tykö ja sinun asumisesi tykö.

43:4 Ja minä kävisin sisälle Jumalan alttarin tykö, sen Jumalan tykö, joka minun iloni ja riemuni on, ja kiittäisin sinua kanteleilla, Jumalani, minun Jumalani.

43:5 Mitäs murehdit, sieluni, ja olet minussa niin levoton? Turvaa Jumalaan; sillä minä vielä nytkin häntä kiitän, että hän on minun kasvojeni apu ja minun Jumalani.

44 PSALTTARI

44:1 Koran lasten opetus, edelläveisaajalle.

44:2 Jumala! me olemme korvillamme kuulleet, meidän isämme ovat meille luetelleet, mitäs heidän aikansa ja muinen tehnyt olet.

44:3 Sinä olet ajanut pakanat pois kädelläsi; mutta heidät sinä olet istuttanut si-

XLIII. Psalmi .

Ps 43:1 DUomidze minua Jumala/ ja ratkaise minun asian/ armotoinde Canssa wastan/ ja päästä minua vääristä ja kawaloista ihmisistä.

Ps 43:2 Sillä sinä olet minun wäkeyydeni Jumala/ mixisyöxät minun pois ? mixis minun annat murehisani käydä/ cosca wihollinen minua ahdistaa ?

Ps 43:3 Lähetä walkeudesi ja totudesi minua saattamaan/ ja tuoman sinun pyhän vuoresi tygö/ ja sinun asumisesi tygö.

Ps 43:4 Ja minä kävisin Jumalan Altarin tygö/ sen Jumalan tygö joka minun iloni ja riemuni on/ ja sinua Jumala Candelisa kijttäisin/ minun Jumalan.

Ps 43:5 Mitäs murehdit minun sielun/ ja olet minussa niin levoton ? turwa Jumalaan: sillä minä vielä nytkin häntä kijtän/ että hän on minun caswoni apu/ ja minun Jumalan.

XLIV. Psalmi .

Ps 44:1 Corahn lasten opetus edelläweisattapa.

Ps 44:2 JUmalala/ me olemme corwillam cuullet/ meidän Isämme ovat meille luetellet/ mitäs heidän aicanans ja muinen tehnyt olet.

Ps 44:3 Sinä olet ajanut pakanat pois kädelläsi/ mutta niitä sinä olet istuttanut jäl-

mutta heidät sinä levitit.	aan: sinä olet kansat kadottanut, mutta heitä sinä olet levittänyt.	lens/ sinä olet Canssat caddottanut/ mutta niittä sinä olet lewittänyt.
44:4 Sillä eivät he miekallansa valloittaneet maata, eikä heidän käsivartensa heitä auttanut, vaan sinun oikea kätesi, sinun käsivartesi ja sinun kasvojesi valkeus, koska sinä olit heihin mielistynyt.	44:4 Sillä ei he ole miekallansa maata omistaneet, ja heidän käsivartensa ei auttaneet heitä, vaan sinun oikea kätesi ja sinun käsivartesi, ja sinun kasvois valkeus; sillä sinä mielistyit heihin.	Ps 44:4 Sillä ei he ole miecallans sitä maata omistanet/ ja heidän käsiwartens ei auttanut heitä/ waan sinun oikia kätes/ sinun käsiwartes/ ja sinun caswos walkeus/ sillä sinä mielistyit heihin.
44:5 Sinä, Jumala, sinä olet minun kuninkaani, toimita Jaakobille apu.	44:5 Jumala, sinä olet minun kuninkaani, joka auttuuden Jakobille lupaat.	Ps 44:5 Jumala sinä olet minun Cuningan/ joca apua Jacobille lupat.
44:6 Sinun avullasi me syösemme ahdistajamme maahan, sinun nimessäsi me tullaamme vastustajamme	44:6 Sinun kauttas me vihollisemme paiskaamme maahan; sinun nimessäs me tullaamme vastaankarkaaajamme.	Ps 44:6 Sinun cauttas me wihollisem paiscam maahan/ sinun nimesäs me tallam meidän wastamcarcajat.
44:7 Sillä en minä jouseeni luota, eikä miekkani minua auta;	44:7 Sillä en minä luota joutseeni, eikä miekkani autta minua.	Ps 44:7 Sillä en minä luota minun joudzeeni/ ja minun mieckan ei auta minua.
44:8 vaan sinä pelastat meidät vihollisistamme, ja saatat vihamiehemme häpeään.	44:8 Mutta sinä autat meitä vihollisistamme, ja saatat niitä häpiään, jotka meitä vihaavat.	Ps 44:8 Mutta sinä autat meitä meidän wihollisistam/ ja saatat niittä häpiään/ jotca meitä wihawat.
44:9 Jumala on meidän kerskauksemme kaikkina päivinä, ja sinun nimeäsi me ylistämme iankaikkisesti. Sela.	44:9 Jumalasta me kerskaamme joka päivä, ja kiitämme sinun nimeäs ijan-kaikkisesti, Sela!	Ps 44:9 Jumalasta me kerscam jocapäiwä/ ja kijtäm sinun nimes ijancaickisest. Sela.
44:10 Kuitenkin sinä meidät hylkäsit ja saatoit meidät häpeään, et lähtenyt sotaan meidän joukkojemme kanssa	44:10 Miksi sinä nyt sysäät meitä pois, ja annat meidän häpiään tulla, etkä lähde meidän sotajoukkomme kanssa?	Ps 44:10 Mixis nyt sysät meitä pois/ ja häwäiset meitä/ ja et lähde meidän jouckom cansa ?
44:11 Sinä käänsit meidät vihollista pakoon, ja meidän vihamiehemme ryöstivät saalista.	44:11 Sinä annat meidän paeta vihollistemme edessä, että ne raatelisivat meitä, jotka meitä vihaavat.	Ps 44:11 Sinä palautat meitä wihollistem edesä/ että ne raatelisit meitä/ jotca wihawat meitä.
44:12 Sinä annoit meidät syötäviksi kuin lampaat, ja hajotit meidät pakanain sekaan.	44:12 Sinä annat meitä syötäviksi niinkuin lampaista, ja hajoitat pakanain sekaan.	Ps 44:12 Sinä annat meitä syötä nijncuin lambaita/ ja hajotat meitä pacanain sekaan.
44:13 Sinä myit kansasi halvasta etkä heidän hinnastaan paljoa hyötynyt.	44:13 Sinä myit kansa ilman hintaa, ja et mitään siitä ottanut.	Ps 44:13 Sinä myit Canssas ilman hinnata/ ja et mitän sijtä ottanut.
44:14 Sinä annat meidät naapuriemme häväistäviksi,	44:14 Sinä panet meitä häpiäksi läsnä-asuvaisillemme,	Ps 44:14 Sinä panet meitä häpiäxi meidän läsnäasuwai-

ympärillämme asuvaisten pilkaksi ja ivaksi.	pilkaksi ja nauruksi niille, jotka meidän ympärillämme ovat.	sillem/ pilcaxi ja nauroxi/ jotca meidän ymbärilläm owat.
44:15 Sinä saatat meidät sananparreksi pakanoille, pään pudistukseksi kansoille.	44:15 Sinä teet meitä sananlaskuksi pakanain seassa, ja että kansat vääntelevät päättänsä meidän tähtemme.	Ps 44:15 Sinä teet meitä sananlascuxi pacanain seas/ ja että Canssat wäändelewät päätäns meidän tähtem.
44:16 Joka päivä on häväistykseni minun edessäni, ja kasvojeni häpeä peittää minun,	44:16 Joka päivä on minun häväistykseni minun edessäni; ja minun kasvoini häpiä peittää minun,	Ps 44:16 Jocapäiwä on minun häväistyksen minun edessäni/ ja minun caswon on täynäns häpiätä.
44:17 herjaajan ja pilkkaajan puheen tähden, vihollisen ja kostonhimoisen katseitten tähden.	44:17 Että minun pitää pilkkaajia ja laittajia kuuleman, ja viholliset ja tylyt kostajat näkemän.	Ps 44:17 Että minun pitää pilckureita ja laittaita cuuleman/ ja wiholliset ja tylyt costajat näkemän.
44:18 Tämä kaikki on meitä kohdannut, vaikka emme ole sinua unhottaneet emmekä sinun liittoasi rikkoneet.	44:18 Nämät kaikki ovat tulleet meidän päällemme; ja emme sentähden ole sinua unhottaneet, emmekä petollisesti sinun liittoas vastaan tehneet.	Ps 44:18 Nämät caicki owat tullet meidän päällem/ ja eme sentähden ole sinua unhottanet/ engä sinun lijttoas rickonet.
44:19 Ei ole meidän sydämemme sinusta luopunut, eivät meidän askelemme sinun polultasi poikenneet.	44:19 Ja ei meidän sydämemme takaperin kääntynyt, eikä meidän käymisemme poikennut sinun tiestäs;	Ps 44:19 Ja ei meidän sydämen tacaperin mennyt/ eikä meidän käymisem poikennut sinun tiestäs.
44:20 Kuitenkin sinä runtelit meidät aavikkosutten asuinsoilla ja peitit meidät synkeydellä.	44:20 Ettäsin meitä niin löit rikki lohikärmeiden seassa ja peitit meitä kuuleman varjolla.	Ps 44:20 Ettäsin meitä nijn löit ricki Drakein seas/ ja meitä peität pimeydellä.
44:21 Jos me olisimme unhottaneet Jumalamme nimen ja ojentaneet kätemme vieraan jumalan puoleen,	44:21 Jos me olisimme meidän Jumalamme nimen unhottaneet, ja meidän kätemme nostaneet vieraalle Jumalalle,	Ps 44:21 Jos me olisim meidän Jumalam nimen unhottanet/ ja meidän kätem nostanet wieralle Jumalalle.
44:22 eikö Jumala olisi sitä tutkituksi saanut, sillä hän tuntee sydämen salaisuudet?	44:22 Eikö Jumala sitä etsisi? vaan hän itse tietää meidän sydämemme pohjan.	Ps 44:22 Sen Jumala edizikän/ waan hän idze tietä meidän sydämen pohjan.
44:23 Ei, vaan sinun tähtesi meitä surmataan kaiken päivää, meitä pidetään teuraslampaina.	44:23 Sillä sinun tähtes me surmataan joka päivä: ja me luetaan teuraslampainksi.	Ps 44:23 Sillä sinun tähtes surmatan me jocapäiwä/ ja luetan teuraxi tehtäwäxi lam-baxi.
44:24 Heräjä, miksi nukut, Herra? Nouse, älä iäksi hylkää.	44:24 Herää, Herra, miksis makaat? walwo, ja älä meitä sysää pois kaiketikaan.	Ps 44:24 Herä HERra/ mixis macat ? walwo/ ja älä meitä sysä pois caiketickan.
44:25 Miksi peität kasvosi, unhotat meidän kurjuutemme ja ahdistuksemme?	44:25 Miksis peität kasvosi, ja unohdat meidän raadollisuutemme ja ahdistuksemme?	Ps 44:25 Mixis peität caswos ? ja unhodat meidän radollisudem ja ahdistuxem.

44:26 Sillä meidän sielumme on vaipunut tomuun, meidän ruumiimme painunut maahan.

44:27 Nouse, auta meitä ja lunasta meidät armosi tähden.

PSALMI 45

45:1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: "Liljat"; koorahilaisien mietevirsi; laulu rakkautesta.

45:2 Minun sydämeni tulvii ihania sanoja; minä lausun: kuninkaasta on minun lauluni, minun kieleni on kerkeän kirjurin kynä.

45:3 Sinä olet ihmislapsista ihanin, suloisuus on vuodatettu sinun huulillesi, sentähden Jumala siunaa sinua iankaikkisesti.

45:4 Vyötä miekka vyöllesi, sinä sankari, vyöttäydy kuniaasi ja korkeuteesi.

45:5 Ole onnekas korkeudesasi. Nouse sotavaunuihisi totuuden, nöyryyden ja vanhurskauden puolesta, ja oikea kätesi opettakoon sinulle peljättäviä tekoja.

45:6 Sinun nuolesi ovat terävät, kansat kaatuvat sinun allesi; kuninkaan vihollisten sydämet lävistetään.

45:7 Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja iankaikkisesti; sinun valtakuntasi valtikka on oikeuden valtikka.

45:8 Sinä rakastat vanhurskautta ja vihaat vääryyttä; sentähden on Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua iloöljyllä enemmän kuin sinun

44:26 Sillä meidän sielumme on painettu alas maahan asti: meidän vatsamme riippuu maassa.

44:27 Nouse, auta meitä, ja lunasta meitä laupiutes tähden!

45 PSALTTARI

45:1 Morsiamen opetusvirsi kukkasesta Koran lapsilta edelläveisaajalle.

45:2 Minun sydämeni ajattele kauniin laulun: minä veisaan kuninkaasta, minun kieleni on jalon kirjoittajan kynä.

45:3 Sinä olet kaikkein kaunein ihmisten lasten seassa: armo on vuodatettu sinun huulissas; sentähden siunaa Jumala sinua iankaikkisesti.

45:4 Pane miekkas vyölles, sinä sankari, ja kaunista itses kunniallisesti.

45:5 Menesty sinun kauneudessa, kiiruhda sinus sanan totuuden, siveyden ja vanhurskauden tähden, niin sinun oikia kätes ihmeellisiä osoittaa.

45:6 Terävät ovat sinun nuoles, että kansat lankeevat etees maahan, jotka sydämestänsä kuninkaan viholliset ovat.

45:7 Jumala, sinun istuimesi pysyy aina ja iankaikkisesti; sinun valtakuntas valtikka on oikeuden valtikka.

45:8 Sinä rakastit vanhurskautta, ja vihasit jumalatoimta menoa: sentähden, oi Jumala, on sinun Jumalasi voidellut sinua iloöljyllä enempi kuin sinun osaveljes.

Ps 44:26 Sillä meidän sielum on painettu alas maahan asti/ meidän wadzam rippu maasa.

Ps 44:27 Nouse/ auta meitä/ ja lunasta meitä sinun laupiudes tähden.

XLV. Psalmi .

Ps 45:1 Morsiamen opetusvirsi cuckaisest/ Corahn lapsilda edelläweisattapa.

Ps 45:2 Mlnun sydämen ajattele caunin laulun/ minä weisan Cuningasta/ minun kielen on jalon kirjoittajan kynä.

Ps 45:3 Sinä olet caunein ihmisten lasten seasa/ suloiset owat sinun huules/ sentähden siuna Jumala sinua ijancaikkisest.

Ps 45:4 Pane miecka wyölles/ sinä Sangari/ ja caunista idzes cunnialisesta.

Ps 45:5 Menestykön sinun cauniudes/ aja totuden parhaxi/ pitämän radollisi oikeudes/ nijn sinun oikia kätes ihmellisiä osotta.

Ps 45:6 Terävät owat sinun nuoles/ että Canssat langeswat etees maahan/ Cuningan vihollisten keskellä.

Ps 45:7 Jumala/ sinun istuimesi pysy aina ja ijancaikkisest/ sinun waldacundas waldicka on hurscas waldicka.

Ps 45:8 Sinä racastat vanhurscautta/ ja wihat jumalatoimta meno/ sentähden on Jumala/ sinun Jumalasi/ sinua woidellut ilon öljyllä/ enä

osaveljiäsi.

45:9 Mirhaa, aloeta ja kassiaa tuoksuvat kaikki sinun vaatteesi, kanteleet helisevät sinun iloksesi norsunluisista palatseista.

45:10 Kuningasten tyttäriä on sinun kaunistuksenasi, kuningatar seisoo sinun oikealla puolellasi, Oofirin kullassa.

45:11 Kuule, tytär, katso ja kallista korvasi, unhotasasi ja isäsi huone,

45:12 ja saakoon kuningas halun sinun kauneuteesi, sillä hän on sinun herrasi. Kumarra häntä.

45:13 Tytär Tyyro ja kansan rikkaimmat etsivät lahjoillaan sinun suosiotasi.

45:14 Ylen ihana on kuninkaan tytär sisäkammiossa, kultakudosta on hänen pukunsa.

45:15 Kirjailluissa vaatteissa hänet saatetaan kuninkaan tykö. Neitsyet seuraavat häntä, hänen ystävättärensä tuodaan sinun tykösi.

45:16 Ilolla ja riemulla heitä saatetaan, he astuvat kuninkaan palatsiin.

45:17 Sinun poikasi tulkoot sinun isiesi sijaan; aseta heidät ruhtinaiksi kaikkeen maahan.

45:18 Minä teen sinun nimesi kuuluksi suvusta sukuun; sentähden kansat sinua ylistävät aina ja iankaikkisesti.

45:9 Kaikki sinun vaattees ovat sula Mirrham, Aloe ja Ketsia. Kuin sinä elephantin luisesta tuvastas lähdet, niin he ilahuttavat sinun.

45:10 Sinun kaunistuksessas käyvät kuningasten tyttäret: morsian seisoo oikiällä kädellä sulassa kalliimmassa kullassa.

45:11 Kuule, tytär, katso, ja kallista korvas: unohdassas ja isäs huone,

45:12 Niin kuningas saa halun kauneutes; sillä hän on sinun herras, ja sinun pitää häntä kumartaman.

45:13 Tyron tytär lahjoineensa, rikkaat kansan seassa sinua imartelevat.

45:14 Kuninkaan tytär on kokonansa kunniallinen sisältä: hän on kultaisessa vaatteessa puetettu.

45:15 Hän viedään monella tavalla kudotuissa vaatteissa kuninkaan tykö: neitset, hänen ystävänsä, jotka häntä seuraavat, tuodaan sinun tykö.

45:16 Ne viedään ilolla ja riemulla, ja he menevät kuninkaan tupaan.

45:17 Sinun isäis siaan pitää sinun lapsia saaman, jotka asetat päämiehiksi kaikkeen maailmaan.

45:18 Minä tahdon muistaa sinun nimeäs sukukunnasta niin sukukuntaan: sentähden pitää kansat sinua kiittämän aina ja iankaikkisesti.

cuin sinun osaweljes.

Ps 45:9 Sinun vaattes owat sula Mirrham/ Aloes ja Kezia/ coscas Elephandin luisest tuastas lähdet/ minusta he ilauttavat sinun.

Ps 45:10 Sinun caunistuxesas käyvät Cuningasten tyttäret/ morsian seiso oikiällä kädellä/ sulas callimmas cullas.

Ps 45:11 Cuule tytär/ cadzo/ ja callista corwas/ unhotas Canssas ja Isäs huone.

Ps 45:12 Nijn Cuningas saa halun sinun cauniutes: sillä hän on sinun HERras/ ja sinun pitä händä cumartaman.

Ps 45:13 Tyrin tyttären pitä myös siihen lahjoineens tuleman/ rickat Canssois pitä sinun edesäs rucoileman.

Ps 45:14 Cuningan tytär on coconans caunis sisäldä/ hän on cullaises waattes puetettu.

Ps 45:15 Hän wiedän monella mutcalla cudotuis waateis Cuningan tygö/ ja nuoret neidzet hänen caltaisens/ jotca händä seurawat/ tuodaan sinun tygös.

Ps 45:16 Ne wiedän ilolla ja riemulla/ ja menewät Cuningan tupaan.

Ps 45:17 Sinun Isäis siaan pitä sinun lapsia saaman/ jotcas asetat päämiehixi caickeen mailmaan.

Ps 45:18 Minä muistan sinun nimes sucucunnasta nijn sucucundaan. Sentähden pitä Canssat sinua kijttämän/ aina ja ijancaickisest.

PSALMI 46

46:1 Veisuunjohtajalle; koora-
hilaisten laulu, korkeassa ää-
nialassa.

46:2 Jumala on meidän tur-
vamme ja väkevyytemme,
apumme hädässä aivan vah-
va.

46:3 Sentähden emme pel-
kää, vaikka maa järkkyisi ja
vuoret meren pohjaan vajoai-
sivat,

46:4 vaikka sen vedet pau-
haisivat ja kuohuisivat ja vuo-
ret vapisisivat sen raivosta.
Sela.

46:5 Virta lähteinensä ilahut-
taa Jumalan kaupungin, Kor-
keimman pyhät asunnot.

46:6 Jumala on sen keskellä,
ei se horju, Jumala auttaa
sitä jo aamun koittaessa.

46:7 Pakanat pauhaavat, val-
takunnat horjuvat; kun hän
jylisee, huojuu maa.

46:8 Herra Sebaot on meidän
kanssamme, Jaakobin Jumala
on meidän linnamme. Sela.

46:9 Tulkaa, katsokaa Herran
töitä, hänen, joka tekee
hämmästyttäviä tekoja maan
päällä:

46:10 hän lopettaa sodat
maan ääriin saakka, hän sär-
kee jousen, taittaa keihään,
polttaa sotavaunut tulella.

46:11 "Heretkää ja tietäkää,
että minä olen Jumala, kor-
kea kansojen keskellä, korkea
maan päällä."

46 PSALTTARI

46:1 Koran lasten veisu nuo-
ruudesta, edelläveisajalle.

46:2 Jumala on meidän tur-
vamme ja väkevyytemme,
joka on sangen sovelias apu
tuskissa.

46:3 Sentähden emme pel-
kää, jos vielä maailma huk-
kuis, ja vuoret keskelle mer-
ta vajoisivat,

46:4 Vaikka vielä meri pau-
hais ja lainehtis, niin että
siitä pauhinasta mäet kukis-
tuisivat, Sela!

46:5 Kuitenkin on Jumalan
kaupunki ihana virtoinensa,
jossa Korkeimman pyhät
asumiset ovat.

46:6 Jumala on hänen kes-
kellänsä, sentähden se kyllä
pysyy: Jumala auttaa häntä
varhain.

46:7 Pakanain pitää häm-
mästymän ja valtakunnat
lankeeman; ja maa hukkuu,
kuin hän äänensä antaa.

46:8 \Herra\ Zebaot on mei-
dän kanssamme, Jakobin
Jumala on meidän tukemme,
Sela!

46:9 Tulkaat ja katsokaat
\Herran\ tekoja, joka maan
päällä senkaltaiset hävityk-
set tekee,

46:10 Joka hallitsee sodat
kaikessa maailmassa, joka
joutsen särkee ja rikkoo kei-
hään, ja rattaat tulella polt-
taa.

46:11 Lakatkaat ja tietäkää,
että minä olen Jumala: minä
olen voittava kunnian pa-
kanain seassa ja minä ylen-
netään maan päällä.

XLVI. Psalmi .

Ps 46:1 Corahn lasten veisu/
nuorudest/ edelläweisattapa.

Ps 46:2 JUmlala on meidän
turvam ja väkewydem/ joca
on sowelias apu tuskisa.

Ps 46:3 Sentähden en me
pelkä/ jos vielä mailma
hukkuis/ ja vuoret keskelle
merta wajoisit.

Ps 46:4 Waicka vielä meri
pauhais ja lainedis/ niijn että
sijtä pauhinasta mäet cukis-
tuisit. Sela.

Ps 46:5 Cuitengin on Jumalan
Caupungi ihana wirtoinens/
josa corkeimman pyhät asu-
miset owat.

Ps 46:6 Jumala on hänen
tykönäns/ sentähden se kyllä
pysy/ Jumala autta händä
warahin.

Ps 46:7 Pacanain pitä häm-
mästymän ja waldacunnat
langeman/ ja maa hucku
cosca hän änens anda.

Ps 46:8 HERra Zebaoth on
meidän cansam/ Jacobin
Jumala on meidän tukem.
Sela.

Ps 46:9 Tulcat ja cadzocat
HERran tecoja/ joca maan
päällä sencaltaiset häwityxet
teke.

Ps 46:10 Joca hillidze sodat
caikes mailmas/ joca joudzen
särke ja ricko keihät/ ja rat-
tat tulella poltta.

Ps 46:11 Lacatcat ja tunde-
cat minua Jumalaxi/ minä
olen woittawa cunnian pa-
canain seas/ ja minä yletän
maan päällä.

46:12 Herra Sebaot on meidän kanssamme, Jaakobin Jumala on meidän linnamme. Sela.

46:12 \Herra\ Zebaot on meidän kanssamme: Jakobin Jumala on meidän tukemme, Sela!

Ps 46:12 HERRA Zebaoth on meidän cansam/ Jacobin Jumala on meidän tukem. Sela.

PSALMI 47

47:1 Veisuunjohtajalle; koorahilaisten virsi.

47:2 Paukuttakaa käsiänne, kaikki kansat, kohottakaa Jumalalle riemuhuuto.

47:3 Sillä Herra on korkein, peljättävä, kaiken maan suuri kuningas.

47:4 Hän kukistaa kansat meidän allemme ja kansakunnat jalkaimme alle.

47:5 Hän on valinnut meille perintömaamme, joka on Jaakobin, hänen rakkaansa, kunnia. Sela.

47:6 Jumala astuu ylös riemun raikuessa, Herra pausunain pauhatessa.

47:7 Veisatkaa Jumalalle, veisatkaa, veisatkaa meidän kuninkaallemme, veisatkaa.

47:8 Sillä Jumala on kaiken maan kuningas. Veisatkaa hänelle virsi.

47:9 Jumala on kansojen kuningas, Jumala istuu pyhällä istuimellansa.

47:10 Kansojen päämiehet kokoontuvat Aabrahamin Jumalan kansaksi. Sillä maan kilvet ovat Jumalan; hän on ylen korkea.

47 PSALTTARI

47:1 Koran lasten Psalmi, edelläveisaajalle.

47:2 Kaikki kansat, paukuttakaat käsiänne, ja ihastukaat Jumalalle iloisella äänellä.

47:3 Sillä \Herra\ kaikkein korkein on hirmuinen, suuri kuningas koko maan päällä.

47:4 Hän vaatii kansat allemme, ja pakanat meidän jalkaimme alle.

47:5 Hän valitsee meille perimisemme, Jakobin kunnian, jota hän rakastaa, Sela!

47:6 Jumala astui ylös riemulla, ja \Herra\ helisevällä basunalla.

47:7 Veisatkaat, veisatkaat Jumalalle: veisatkaat, veisatkaat kuninkaallemme.

47:8 Sillä Jumala on koko maan kuningas: veisatkaat hänelle taitavasti.

47:9 Jumala on pakanain kuningas: Jumala istuu pyhällä istuimellansa.

47:10 Kansain päämiehet ovat kokoontuneet Abrahamin Jumalan kansan tykö; sillä maan edesvastaajat ovat Jumalan: hän on sangen suuresti ylennetty.

XLVII. Psalmi .

Ps 47:1 Corahn lasten Psalmi edelläweisattapa.

Ps 47:2 CAicki Canssat paucuttacaat käsiän/ ja ihastucaat Jumalalle/ iloisella änellä.

Ps 47:3 Sillä HERra caickein corkein on hirmuinen/ suuri Cuningas coco maan päällä.

Ps 47:4 Hän waati Canssat meidän alam/ ja pacanat meidän jalcaim ala.

Ps 47:5 Hän walidze meille meidän perimsem/ Jacobin cunnian/ jota hän racasta. Sela.

Ps 47:6 Jumala astui ihastuxella ylös/ ja HERra helisewällä Basunalla.

Ps 47:7 Weisatcat/ weisatcat Jumalalle/ weisatcat/ weisatcat meidän Cuningallem.

Ps 47:8 Sillä Jumala on coco maan Cuningas/ weisatcat hänelle taitawast.

Ps 47:9 Jumala on pacanoiten Cuningas/ Jumala istu pyhäsä istuimesans.

Ps 47:10 Canssain päämiehet owat cocondunet Abrahamin Jumalan Canssan tygö: sillä/ Jumala on sangen corgotettu kilpein tykönä maan päällä.

PSALMI 48

48:1 Laulu, koorahilaisten virsi.

48:2 Suuri on Herra ja korkeasti ylistettävä meidän Jumalamme kaupungissa, pyhäl-

48 PSALTTARI

48:1 Koran lasten Veisu- Psalmi.

48:2 Suuri on \Herra\, ja sangen kiitettävä, meidän Jumalamme kaupungissa,

XLVIII. Psalmi .

Ps 48:1 Corahn lasten Psalmiweisu.

Ps 48:2 SUuri on HERra/ ja sangen kijtettäpä meidän Jumalan Caupungisa/ hänen

lä vuorellansa.	pyhällä vuorellansa.	pyhällä vuorellans.
48:3 Kauniina kohoaa, kaiken maan ilona, pohjan puolella Siionin vuori, suuren kuninkaan kaupunki.	48:3 Zionin vuori on kauniilla paikalla, koko maan ilo, pohjan puolella, suuren kuninkaan kaupunki.	Ps 48:3 Zionin vuori on nijncuin caunis wesa/ coco maan turwa/ pohjan puolella on suuren Cuningan Caupunggi.
48:4 Jumala on sen linnoissa turvaksi tunnettu.	48:4 Jumala on tunnettu huoneessansa, että hän sen varjelia on.	Ps 48:4 Jumala on tuttawa hänen huonesans/ sitä warjelman.
48:5 Sillä katso, kuninkaat kokoontuivat, hyökkäsivät yhdessä.	48:5 Sillä katso, kuninkaat olivat kokoontuneet, ja ynnä menivät ohitse.	Ps 48:5 Sillä cadzo/ Cuningat owat coonnet/ ja ynnä menit ohidze.
48:6 Mutta he näkivät sen, hämmästyivät, peljästyivät ja pakenivat pois.	48:6 He ihmettelivät, kuin he tämän näkivät: he hämmästyivät, ja kiiruhtivat pois,	Ps 48:6 He ihmettelit cosca he tämän näit/ ja hämmästyit/ ja cukistettin.
48:7 Vavistus valtasi heidät siellä, tuska niinkuin synnyttäväisen.	48:7 Vavistus on heidät siellä käsittänyt, ahdistus niinkuin synnyttäväisen.	Ps 48:7 Wapistus on heidän siellä käsittänyt/ ja ahdistus nijncuin synnyttäväisen.
48:8 Itätuulella sinä särjet Tarsiin-laivat.	48:8 Sinä särjet haahdet meressä itätuulella.	Ps 48:8 Sinä särjet hahdet meresä itätuulella.
48:9 Niinkuin me olimme kuulleet, niin me sen nyt näimme Herran Sebaotin kaupungissa, meidän Jumalamme kaupungissa: Jumala pitää sen lujana iankaikkisesti. Sela.	48:9 Niinkuin me kuulumme, niin me sen näemme \Herran\ Zebaotin kaupungissa, meidän Jumalamme kaupungissa: Jumala sen vahvistaa iankaikkisesti, Sela!	Ps 48:9 Nijncuin me cuulimma/ nijn me sen näemme/ HERran Zebaothin Caupungisa meidän Jumalan Caupungisa/ Jumala sen wahwista ijancaickisest. Sela.
48:10 Jumala, me tutkistelimme sinun armoasi sinun temppelissäsi.	48:10 Jumala! me odotamme sinun hyvyttäsi sinun temppelissäsi.	Ps 48:10 Jumala me odotamme sinun hyvyttäsi/ sinun Templissäsi.
48:11 Jumala, niinkuin sinun nimesi, niin ulottuu sinun ylityksesi maan ääriin saakka; sinun oikea kätesi on vanhurskautta täynnä.	48:11 Jumala! niinkuin sinun nimes on, niin myös on sinun kiitokses hamaan maailman ääreen: sinun oikea kätesi on täynnä vanhurskautta.	Ps 48:11 Jumala/ nijncuin sinun nimes on/ nijn myös on sinun kijtoxet haman mailman ären/ sinun oikea kätesi on täynnäsi wanhurscautta.
48:12 Siionin vuori iloitsee, Juudan tyttäret riemuitsevat sinun tuomioistasi.	48:12 Riemuitkaan Zionin vuori, ja Juudan tyttäret iloitkaan sinun oikeutes tähden.	Ps 48:12 Riemuitcan Zionin vuori/ ja Judan tyttäret iloitcan/ sinun oikeudes tähden.
48:13 Kiertäkää Siion, käykää sen ympäri, lukekaa sen tornit.	48:13 Menkää Zionin ympäri ja piirittäkää häntä: lukekaa hänen torninsa.	Ps 48:13 Mengät Zionin ympäri ja piirittäkät häntä/ lukecat hänen torninsa.
48:14 Tarkatkaa sen muurit, kulkekaa sen linnat, kertoaksenne niistä tulevalle polvelle.	48:14 Turvatkaat hänen muurinsa, vahvistakaat hänen salinsa, että te sitä juttelisitte tulevaisille sukukun-	Ps 48:14 Turwatcat hänen wahwuteens/ ja corgottacat hänen huonens/ mainitta tul-

48:15 Sillä tämä on Jumala, meidän Jumalamme, aina ja iankaikkisesti; hän johdattaa meitä kuolemaan asti.

PSALMI 49

49:1 Veisuunjohtajalle; koora-hilaisten virsi.

49:2 Kuulkaa tämä, kaikki kansat, ottakaa korviinne, maailman asukkaat kaikki,

49:3 sekä alhaiset että ylhäiset, niin rikkaat kuin köyhät.

49:4 Minun suuni puhuu viisautta, minun sydämeni ajatus on ymmärrystä.

49:5 Minä kallistan korvani kuulemaan mietelauseita, minä selitän ongelmani kannelta soittaen.

49:6 Miksi minä pelkäisin pahoina päivinä, kun minun vainoojani vääräys piirittää minut?

49:7 He luottavat tavaroihinsa ja kerskaavat suuresta rikkaudesta.

49:8 Kukaan ei voi veljeensä lunastaa eikä hänestä Jumalalle sovittua maksaa.

49:9 Sillä hänen sielunsa lunastus on ylen kallis ja jää iäti suorittamatta,

49:10 että hän saisi elää iankaikkisesti eikä kuolemaa näkisi.

49:11 Vaan hänen täytyy nähdä, että viisaat kuolevat, että tyhmät ja järjettömät myös hukkuvat ja jättävät toisille tavaransa.

nille.

48:15 Sillä tämä Jumala on meidän Jumalamme aina ja iankaikkisesti: hän johdattaa meitä kuolemaan asti.

49 PSALTTARI

49:1 Koran lasten Psalmi, edelläveisaajalle.

49:2 Kuulkaat tätä, kaikki kansat, ottakaa korviinne, kaikki maan asuvaset,

49:3 Sekä yhteinen kansa että herrat, niin rikkaat kuin köyhät.

49:4 Minun suuni puhuu viisautta, ja minun sydämeni sanoo ymmärryksen.

49:5 Minä tahdon kallistaa korvani vertauksiin, ja minun tapaukseni kanteleella soittaa.

49:6 Miksi minun pitäis pelkäämään pahoina päivinä, kuin minun sortajani vääräys käy minua ympäri?

49:7 Jotka luottavat tavaroihinsa, ja suuresti kerskaavat paljosta rikkaudesta.

49:8 Ei velikään taida ketään lunastaa, eikä Jumalalle ketään sovittaa.

49:9 Sillä heidän sielunsa lunastus on ylen kallis, niin että se jää tekemättä iankaikkisesti,

49:10 Vaikka hän vielä kauvankin eläis ja ei näkisi hautaa.

49:11 Sillä hänen täytyy nähdä, että viisasten pitää kuoleman, niin myös tyhmän ja taitamattoman pitää hukuman, ja pitää vieraille tavaransa jättämän.

lemaisille sucucunnille.

Ps 48:15 Sillä tämä Jumala on meidän Jumalam/ aina ja ijancaikkisest/ hän johdattaa meitä cuoleman asti.

XLIX. Psalmi .

Ps 49:1 Corahn lasten Psalmi edelläweisattapa.

Ps 49:2 CUulcat tätä caicki Canssat/ ottacat corwijn caicki jotca tällä ajalla elätte.

Ps 49:3 Sekä yhteinen Canssa/ että herrat/ sekä rickat että köyhät/ yxi toisens cansa.

Ps 49:4 Minun suun puhu taitawast/ ja minun sydämen sano ymmärryksen.

Ps 49:5 Minä tahdon cuulla hyvän sananlascun/ ja caunin tapauxen candeileilla soitata.

Ps 49:6 Mixi minä pelkäisin pahoina päiwinä/ cosca minun sortajani pahat tegot käywät minua ymbäri.

Ps 49:7 Jotca luottawat tawaroihins/ ja suurest kerscawat rickaudestans.

Ps 49:8 Ei welikän taida ketän lunasta/ eikä Jumalalle ketän sowitta.

Ps 49:9 Sillä heidän sieluns lunastus on ylön callis/ nijn että se jää tekemät ijancaikkisest.

Ps 49:10 Waicka hän myös wielä cauwan eläis/ ja ei näkis hauta.

Ps 49:11 Sillä cuitengin nähdän senmuotoiset taitawat cuolewan/ nijn ikänäns cuin tyhmät ja hullut catowat/ ja täyty muille jättä heidän ta-

49:12 He luulevat, että heidän huoneensa pysyvät iäti ja heidän asuntonsa polvesta polveen; he nimittävät maatiiloja nimensä mukaan.

49:13 Mutta ihminen, mahtavinkaan, ei ole pysyväinen: hän on verrattava eläimiin, jotka hukkuvat.

49:14 Näin käy niiden, jotka itseensä luottavat, ja heidän perässään niiden, jotka mielistyvät heidän puheisiinsa. Sela.

49:15 Kuin lammaslauma heidät viedään tuonelaan, kuolema heitä kaitsee, jo huomenna oikeamieliset astuvat heidän ylitsensä; tuonela kalvaa heidän hahmoansa, eikä heillä ole asuntoa.

49:16 Mutta minun sieluni Jumala lunastaa tuonelan vallasta, sillä hän ottaa minut huomaansa. Sela.

49:17 Älä pelkää, jos joku rikastuu, jos hänen talonsa komeus karttuu.

49:18 Sillä kuollessaan ei hän ota mitään mukaansa, eikä hänen komeutensa astu alas hänen jäljessään.

49:19 Vaikka hän eläissänsä kiittää itseään siunatuksi, vaikka sinua ylistetään, kun vietät hyviä päiviä,

49:20 täytyy sinun mennä isiesi suvun tykö, jotka eivät ikinä enää valoa näe.

49:21 Ihminen, mahtavinkin, on ymmärrystä vailla, hän on verrattava eläimiin, jotka hukkuvat.

49:12 Heidän sydämensä ajatus on, että heidän huoneensa pitää ijankaikkisesti pysymän, ja heidän majansuvusta sukuun, ja heidän nimensä kuuluisaksi tulemaan maan päällä.

49:13 Mutta ei ihminen taida pysyä kunniassa, vaan verratetaan eläimiin, jotka hukkuvat.

49:14 Tämä heidän tiensä on sula hulluus; kuitenkin, heidän jälkeentulevaisensa sitä suullansa kiittävät, Sela!

49:15 He makaavat helvetissä niinkuin lampaat, kuolema heitä kalvaa; mutta hurskasten pitää varhain heitä hallitseman, ja heidän öykkäyksensä pitää hukkuman, ja heidän täytyy jäädä helvettiin.

49:16 Kuitenkin vapahtaa Jumala minun sieluni helvetin vallasta; sillä hän korjasi minun, Sela!

49:17 Älä sitä tottele, koska joku rikastuu, eli jos hänen huoneensa kunnia suureksi tulee.

49:18 Sillä kuin hän kuolee, niin ei hän mitään myötänsä vie, eikä hänen kunniansa mene alas hänen kanssansa.

49:19 Sillä hän kiittää sielunsa elämästänsä: ja he ylistävät sinua, jos sinä itselles hyvää teet.

49:20 Niin he menevät isäinsä perästä, ja ei saa nähdä ikänä valkeutta.

49:21 Koska ihminen on kunniassa, ja ei ole ymmärrystä, niin hän on verrattu eläimiin, jotka hukkuvat.

warans.

Ps 49:12 Ja silttekin he ajattelevat heidän huonens pysyvän ijancaickisest/ ja cotions sugusta sucuun/ ja heidän nimens muistetaisin maan päällä.

Ps 49:13 Waan ei ihminen taida pysyä cunniasa/ mutta loppu nijncuin eläimetkin.

Ps 49:14 Tämä heidän tiens on sula hulluus/ cuitengin heidän sucuns sitä suullans kijttävät. Sela.

Ps 49:15 He macawat helwettis nijncuin lambat/ cuolema heitä calua/ mutta hurscat sangen pian hallidzewat heitä/ ja heidän öyckäyxens pitää huckuman/ ja heidän täyty jäädä helwettiin.

Ps 49:16 Mutta Jumala cuitengin wapahta minun sieluni helwetin wallasta/ sillä hän corjais minua. Sela.

Ps 49:17 Älä sitä tottele cosca jocu ricastu/ eli jos hänen huonens cunnia suurexi tule.

Ps 49:18 Sillä cosca hän cuole/ ei hän mitän myötäns wie/ eikä hänen cunnians mene hänen cansans alas.

Ps 49:19 Waan hän uscalda tähän hywään elämään/ ja kijttä sitä/ cosca jocu idzelens hywiä päiwiä saatta.

Ps 49:20 Nijn he menewät Isäins perän/ ja ei näe ikänäns walkeutta.

Ps 49:21 Sillä cosca ihminen on cunniasa/ ja ei ole ymmärryst/ nijn hän mene täälä da cuin eläimet.

PSALMI 50

50:1 Aasafin virsi. Jumala, Herra Jumala, puhuu ja kutsuu maan auringon noususta hamaan sen laskuun.

50:2 Siionista, jonka kauneus on täydellinen, Jumala ilmestyy kirkkaudessa.

50:3 Meidän Jumalamme tulee eikä vaikene, hänen edellänsä käy kuluttava tuli ja hänen ympärillensä väkevä myrsky.

50:4 Hän kutsuu taivaat ylhäältä ja maan, tuomitakseen kansansa:

50:5 "Kootkaa minun eteeni minun hurskaani, jotka uhreja uhraten ovat tehneet minun kanssani liiton."

50:6 Ja taivaat julistavat hänen vanhurskauttansa, sillä Jumala on tuomari. Sela.

50:7 "Kuule, minun kansani, minä puhun; kuule, Israel, minä todistan sinua vastaan. Minä olen Jumala, sinun Jumalasi.

50:8 En minä sinun teurasuhreistasi sinua nuhtele, ja sinun polttouhrisi ovat aina minun edessäni.

50:9 En minä ota härkiä sinun talostasi enkä kauriita sinun tarhoistasi.

50:10 Sillä minun ovat kaikki metsän eläimet ja tuhansien vuorten karjat.

50:11 Minä tunnen kaikki vuorten linnut, ja kaikki, mikä kedolla liikkuu, on minun edessäni.

50:12 Jos minä isoaisin, en minä sitä sinulle sanoisi; sillä

50 PSALTTARI

50:1 Asaphin Psalmi. \Herra\, väkevä Jumala, puhuu, ja kutsuu maailman hamasta auringon koitosta niin laskemiseen asti.

50:2 Zionista antaa Jumala täydellisen kirkkauden paistaa.

50:3 Meidän Jumalamme tulee, ja ei vaikene: kuluttavainen tuli käy hänen edellänsä, ja hänen ympärillensä väkevä ilma.

50:4 Hän kutsuu taivaat ylhäältä ja maan, tuomitaksensa kansaansa.

50:5 Kootkaat minulle minun pyhäni, jotka liitostani enemmän pitävät kuin uhrista.

50:6 Ja taivaat pitää hänen vanhurskauttansa ilmoittaman; sillä Jumala on tuomari, Sela!

50:7 Kuule, kansani! minä tahdon puhua, ja sinun seasas, Israel, todistaa: minä Jumala olen sinun Jumalas,

50:8 Uhreistas en minä sinua nuhtele; sillä sinun polttouhris ovat alati minun edessäni.

50:9 En minä ota härkiä sinun huoneestas, enkä kauriita navetastas;

50:10 Sillä kaikki metsän eläimet ovat minun, ja eläimet vuorilla tuhansin.

50:11 Minä tunnen kaikki linnut vuorten päällä, ja metsän pedot ovat minun edessäni.

50:12 Jos minä isoon, en minä sitä sano sinulle; sillä

L. Psalmi .

Ps 50:1 Assaphin Psalmi. HERra Jumala se wäkevä/ puhu ja cudzu mailman/ hamast Auringon coitosta nijn laskemisen asti.

Ps 50:2 Zionista käy ylös kirkas Jumalan paiste.

Ps 50:3 Meidän Jumalam tule ja ei waickene/ culuttawainen tuli käy hänen edelläns/ ja hänen ymbärilläns suuri ilma.

Ps 50:4 Hän cudzu taiwan ja maan/ duomitaxens hänen Canssans.

Ps 50:5 Cootcat minulle minun pyhäni/ jotca lijtosta enemmän pitävät cuin uhreista.

Ps 50:6 Ja taiwat pitä hänen wanhurscauttans ilmoittaman/ sillä Jumala on Duomari. Sela.

Ps 50:7 Cuule minun Canssan/ anna minun puhua/ Israel anna minun sinun seasas todista/ minä Jumala/ olen sinun Jumalas.

Ps 50:8 Sinun uhreistas en minä sinua nuhtele: sillä sinun polttouhris ovat alati minun edesäni.

Ps 50:9 En minä ota härkiä sinun huonestas/ engä cauriita nawetostas.

Ps 50:10 Sillä caicki medzän eläimet owat minun/ ja carjat mäjillä jotca tuhannin käywät.

Ps 50:11 Minä tunnen caicki linnut vuorten päällä/ ja caickinaiset pedot medzäs owat minun edesäni.

Ps 50:12 Jos minä isoon/ en minä sitä sanois sinulle: sillä

minun on maanpiiri ja kaikki, mitä siinä on.

50:13 Minäkö söisin härkien lihaa tai joisin kauristen verta?

50:14 Uhraa Jumalalle kiitos ja täytä lupauksesi Korkeimmalle.

50:15 Ja avuksesi huuda minua hädän päivänä, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaman minua."

50:16 Mutta jumalattomalle Jumala sanoo: "Mikä sinä olet puhumaan minun käskystäni ja ottamaan minun liittoni suuhusi?

50:17 Sinä, joka vihaat kuritusta ja heität minun sanani selkäsi taakse!

50:18 Jos sinä näet varkaan, niin sinä mielistyt häneen, ja sinä pidät yhtä avionrikkojain kanssa.

50:19 Sinä päästät suusi puhumaan paha, ja sinun kielesi punoo petosta.

50:20 Sinä istut ja puhut veljeäsi vastaan, sinä panettelet äitisi poikaa.

50:21 Näitä sinä teet, ja minä näkö olisin vaiti? Luuletko, että minä olen sinun kaltaisesi? Minä nuhtelen sinua ja asetan nämä sinun silmäisi eteen.

50:22 Ymmärtäkää tämä te, jotka Jumalan unhotatte, etten minä raatelisi, eikä olisi pelastajaa.

50:23 Joka kiitosta uhraa, se kunnioittaa minua; joka ottaa tiestänsä vaarin, sen minä annan nähdä Jumalan autuu-

maan piiri on minun, ja kaikki mitä siinä on.

50:13 Luuletkos minun syöväni härjän lihaa? ja kauristen verta juovan?

50:14 Uhraa Jumalalle kiitosuhri, ja maksa Ylimmäiselle lupaukses;

50:15 Ja avukses huuda minua hädässä, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaman minua.

50:16 Mutta jumalattomalle sanoo Jumala: miksi sinä ilmoitat minun säätyjäni? ja otat minun liittoni suulles?

50:17 Ettäs kuritusta vihaat, ja heität minun sanani taakses.

50:18 Koskas varkaan näet, niin sinä juokset hänen kanssansa, ja pidät yhtä huorintekiäin kanssa.

50:19 Sinun suus sallit sinä paha puhua, ja kieles saattaa petosta matkaan.

50:20 Sinä istut ja puhut veljeäs vastaan, äitis poikaa sinä pilkkaat.

50:21 Näitä teet, ja minä olen vaiti; niin sinä luulet, että minä olen sinun kaltaises; mutta minä nuhtelen sinua ja asetan näitä silmäis eteen.

50:22 Ymmärtäkää siis näitä te, jotka Jumalan unhotatte; etten minä tempaisi joskus pois, ja ei olisi vapahatajaa.

50:23 Joka kiitosta uhraa, se ylistää minua, ja siinä on se tie, että minä osoitan hänelle Jumalan autuuden.

maan pijri on minun/ ja caicki mitä sijnä on.

Ps 50:13 Luuletkos minun syöväni härjän liha/ elickä cauristen werta juoman ?

Ps 50:14 Uhra Jumalalle kijosuhri/ ja maxa ylimmäiselle lupauxes.

Ps 50:15 Ja rucoile minua hädäsäs/ nijn minä autan sinua/ ja sinun pitää cunnioidzeman minua.

Ps 50:16 Mutta jumalattomalle sano Jumala: mixis ilmoitat minun oikeuxiani/ ja otat minun lijtoni suulles ?

Ps 50:17 Ettäs cuitengin curitusta wihat/ ja heität minun sanani tacas.

Ps 50:18 Coscas warcan näet/ nijns juoxet hänen cansans/ ja pidät yhtä huorintekiäin cansa.

Ps 50:19 Sinun suus sallit sinä paha puhua/ ja sinun kieles saatta petosta matcan.

Ps 50:20 Sinä istut ja puhut weljeis wastan/ sinä panettelet äitis poica.

Ps 50:21 Näitäs teet ja minä olen wait/ nijns luulet että minä olen sinun wertaises. Mutta minä rangaisen sinua/ ja asetan näitä silmäis eteen.

Ps 50:22 Ymmärtäkät sijs näitä/ te jotca Jumalan unhotatte/ etten minä temmais joscus pois/ ja ei olis enämbi wapahtaja.

Ps 50:23 Joca kijtosta uhra/ se ylistä minua/ ja sijnä on se tie/ että minä osotan hänelle Jumalan autuuden.

den."

PSALMI 51

51:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi,

51:2 kun profeetta Naatan tuli hänen luokseen, sen jälkeen kuin hän oli yhtynyt Batsebaan.

51:3 Jumala, ole minulle armollinen hyvyytesi tähden; pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden.

51:4 Pese minut puhtaaksi rikoksestani, puhdista minut synnistäni.

51:5 Sillä minä tunnen rikokseni, ja minun syntini on aina minun edessäni.

51:6 Sinua ainoata vastaan minä olen syntiä tehnyt, tehnyt sitä, mikä on paha sinun silmissäsi; mutta sinä olet oikea puheessasi ja puhdas tuomitessasi.

51:7 Katso, minä olen synnissä syntynyt, ja äitini on minut synnissä siittänyt.

51:8 Katso, totuutta sinä tahdot salatuimpaan saakka, ja sisimmässäni sinä ilmoitat minulle viisauden.

51:9 Puhdista minut isopilla, että minä puhdistuisin, pese minut, että minä lunta valkeammaksi tulisin.

51:10 Anna minun kuulla iloa ja riemua, että ihastuisivat ne luut, jotka särkenyt olet.

51:11 Peitä kasvosi näkemästä minun syntejäni, pyyhi pois kaikki minun pahat tekoni.

51 PSALTTARI

51:1 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle,

51:2 Kuin propheta Natan tuli hänen tykönsä, sittekuin hän Batseban tykönä käynyt oli.

51:3 Jumala, ole minulle armollinen sinun hyvyytesi tähden: pyyhi pois minun syntini suuren laupiutesi tähden.

51:4 Pese minua hyvin vääryydestäni, ja puhdista minua synnistäni.

51:5 Sillä minä tunnen pahat tekoni, ja minun syntini on aina edessäni.

51:6 Sinua, sinua ainoata vastaan minä syntiä tein, ja pahasti tein sinun edessäsi, ettäs olisit oikia sanoissas ja puhdas tuomitessas.

51:7 Katso, minä olen synnissä syntynyt, ja minun äitini on synnissä minun siittänyt.

51:8 Katso, sinä halajat totuutta, joka salaudessa on, ja ilmoitat salatun viisauden minulle.

51:9 Puhdista minua isopilla, että minä puhdistuisin: pese minua, että minä lumiwalkiaksi tulisin.

51:10 Anna minun kuulla iloa ja riemua, että ne luut ihastuisivat, jotka särkenyt olet.

51:11 Peitä kasvosi minun synneistäni, ja pyyhi pois kaikki pahat tekoni.

LI. Psalmi .

Ps 51:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa/

Ps 51:2 Cosca Propeta Nathan tuli hänen tygöns/ sijttecuin hän BathSeban tygö käynyt oli.

Ps 51:3 JUmala ole minulle armollinen sinun hywydesi tähden/ ja pyhi pois minun syndini sinun suuren laupiudesi tähden.

Ps 51:4 Pese minua hywäst minun pahasta tegostani/ ja puhdista minua minun synnistäni.

Ps 51:5 Sillä minä tunnen pahat teconi/ ja minun syndini owat aina minun edessäni.

Ps 51:6 Sinua ainoata vastaan minä syndiä tein/ ja pahasti tein sinun edessäsi. Että sinä olisit oikia sanasas/ ja puhdas/ coscas duomidzet.

Ps 51:7 Cadzo/ minä olen syndisest siemenest syndynyt/ ja minun äitin on synnissä minun sijttänyt.

Ps 51:8 Cadzo/ sinä halajat totutta/ joca salaudes on/ ja julistit salatun taidon minulle.

Ps 51:9 Puhdista minua Isopilla/ että minä puhdistuisin/ pese minua/ että minä lumiwalkiaxi tulisin.

Ps 51:10 Anna minun cuulla ilo ja riemua/ että ne luut/ jotcas särkenyt olet/ ihastuisit.

Ps 51:11 Peitä caswos minun synnistäni/ ja pyhi pois caicki minun pahat teconi.

51:12 Jumala, luo minuun puhdas sydän ja anna minulle uusi, vahva henki.

51:13 Älä heitä minua pois kasvojesi edestä, äläkä ota minulta pois Pyhää Henkeäsi.

51:14 Anna minulle jälleen autuutesi ilo, ja tue minua alttiuden hengellä.

51:15 Minä tahdon opettaa väärille sinun tiesi, että syntiset sinun tykösi palajaisivat.

51:16 Päästä minut verenvioista, Jumala, minun autuuteni Jumala, että minun kieleni riemuitsisi sinun vanhurskaudesta.

51:17 Herra, avaa minun huuleni, että minun suuni ilmoittaisi sinun kiitostasi.

51:18 Sillä ei sinulle kelpaa teurasuhri, sen minä kyllä antaisin; polttouhri ei ole sinulle mieleen.

51:19 Jumalalle kelpaava uhri on särjetty henki; särjettyä ja murtunutta sydäntä et sinä, Jumala, hylkää.

51:20 Osoita armossasi hyvyyttä Siionille, rakenna Jerusalemin muurit.

51:21 Silloin sinulle kelpaavat oikeat teurasuhrin, polttouhrit ja kokonaisuhrit; silloin uhraataan härkiä sinun alttarillasi.

PSALMI 52

52:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin mietevirsi,

52:2 kun edomilainen Doeg tuli ja ilmoitti Saulille, sanoen hänelle: "Daavid on mennyt Ahimelekin taloon."

51:12 Jumala, luo minuun puhdas sydän, ja anna minulle uusi vahva henki.

51:13 Älä heitä minua pois kasvojesi edestä, ja älä minulta ota pois sinun Pyhää Henkeäsi.

51:14 Anna minulle taas sinun autuutesi ilo, ja sillä hyväällä hengellä tue minua.

51:15 Minä tahdon väärille opettaa sinun tiesi, että syntiset tykösi palajaisivat.

51:16 Päästä minua verenvioista, Jumala, minun autuuteni Jumala, että minun kieleni ylistäisi sinun vanhurskautesi.

51:17 Avaa, Herra, minun huuleni, että minun suuni ilmoittaisi sinun kiitoksesi.

51:18 Sillä ei sinulle kelpaa uhri, että minä sen antaisin; ja ei polttouhri sinulle ensinkään kelpaa.

51:19 Ne uhrit, jotka Jumalalle kelpaavat, ovat murheellinen henki: ahdistettua ja särjettyä sydäntä et sinä, Jumala, hylkää.

51:20 Tee Zionille hyvästi sinun armos jälkeksi; rakenna Jerusalemin muurit.

51:21 Silloin sinulle kelpaavat vanhurskauden uhrit, polttouhrit ja muut uhrit: silloin sinun alttarillas härkiä uhrataan.

52 PSALTTARI

52:1 Davidin opetus, edelläveisajalle,

52:2 Kuin Edomilainen Doeg tuli ja ilmoitti Saulille, ja sanoen hänelle: David on tullut Ahimelekin huoneeseen.

Ps 51:12 Jumala luo minuun puhdas sydän/ ja anna minulle uusi vahva henki.

Ps 51:13 Älä heitä minua pois kasvojesi edestä/ ja älä minulta ota pois sinun Pyhää Hengesi.

Ps 51:14 Wahwista minua taas awullas/ ja sillä wäkeväällä hengellä tuke minua.

Ps 51:15 Sillä minä tahdon väärille opetta sinun ties/ että syndiset tygös palajaisit.

Ps 51:16 Päästä minua weren wigoista/ Jumala/ joca minun autudeni Jumala olet/ että minun kielen kerscais sinun wanhurscauttas.

Ps 51:17 Awa HERra minun huuleni/ että minun suun ilmoittaisi sinun kijtoxes.

Ps 51:18 Sillä ei sinulle kelpa uhri/ muutoin minä sen mielelläni annaisin/ ja ei polttouhri sinulle ensingän kelpa.

Ps 51:19 Ne uhrit jotca Jumalalle kelpawat/ owat murheellinen hengi/ ahdistettua ja särjettyä sydändä et sinä Jumala hyljä.

Tee Zionille hywästi sinun armos jälken/ rakenna Jerusalemin muurit.

Ps 51:20 Silloin sinulle kelpawat wanhurscauden uhrit/ polttouhrit ja caickinaiset uhrit/ silloin sinun Altarilles härkiä uhratan.

LII. Psalmi .

Ps 52:1 Dawidin opetus edelläweisattapa/ cosca

Edomeri Doeg tuli ja sanoi Saulille: Dawid on tullut Abimelechin huoneeseen.

52:3 Miksi kerskaat pahuu-destasi, sinä väkivaltainen? Jumalan armo pysyy alati.

52:4 Sinun kielesi punoo turmiota, se on kuin terävä partaveitsi, sinä petoksen tekijä.

52:5 Sinä rakastat pahaa etkä hyvää, sinä puhut valhetta etkä totta. Sela.

52:6 Sinä rakastat kaikkia surman sanoja, sinä kavala kieli.

52:7 Sentähden myös Jumala kukistaa sinut ainiaaksi, hän tarttuu sinuun ja raastaa sinut majastasi, repäisee sinut juurinesi elävien maasta. Sela.

52:8 Ja vanhurskaat näkevät sen ja pelkäävät, ja he nauravat häntä:

52:9 "Katso, siinä on mies, joka ei pitänyt Jumalaa turvanansa, vaan luotti suureen rikkauteensa ja röyhkeili häijydessänsä."

52:10 Mutta minä olen kuin viheriöitsevä öljypuu Jumalan huoneessa, minä turvaan Jumalan armoon aina ja iankaikkisesti.

52:11 Minä kiitän sinua iäti, että sen teit, ja minä odotan sinun hurskaittesi edessä sinun nimeäsi, sillä se on hyvä.

PSALMI 53

53:1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: "Sairaus"; Daavidin mietevirsi.

53:2 Hullu sanoo sydämes-

52:3 Mitäs kerskaat pahuu-dessas, sinä väkevä? Jumalan laupius pysyy joka päivää.

52:4 Sinun kieles ajattelee vahinkoa ja leikkaa valheel-lansa niinkuin terävä parta-veitsi.

52:5 Sinä rakastat enempi paha kuin hyvää, ja puhut valhetta pikemmin kuin oikeutta, Sela!

52:6 Sinä puhut mielelläs kaikkia murhasanoja vää- rälä kielellä.

52:7 Niin Jumala myös kukistaa sinun ijankaikkisesti: hän murentaa sinun, ja majasta tempaa sinun ulos, ja juurittaa sinun ulos elävien maalta, Sela!

52:8 Ja vanhurskasten pitää sen näkemän ja pelkäämän; ja he nauravat häntä.

52:9 Katso, tämä on se mies, joka ei pitänyt Jumalaa turvanansa, vaan uskalsi suureen rikkauteensa: hän on vahvistunut pahuudessa.

52:10 Mutta minä olen niinkuin viheriäinen öljypuu Herran huoneessa: minä uskallan Jumalan laupiuteen aina ja iankaikkisesti.

52:11 Minä tahdon sinua kiittää iankaikkisesti, että sen teit, ja odottaa sinun nimeäs; sillä se on hyvä sinun pyhäis edessä.

53 PSALTTARI

53:1 Davidin opetus, edellä-veisaajalle, Mahelatin päällä.

53:2 Tyhmät sanovat sydä-

Ps 52:2 Mitäs kerscat sinä väkevä/ että taidat wahingoita ? että cuitengin Jumalan laupius vielä jocapäiwä pysy.

Ps 52:3 Sinun kieles ongi wahingota/ ja leicka walhelans nijncuin terävä parta-weidzi.

Ps 52:4 Sinä puhut pikemmin paha cuin hywä/ ja walhetta cuin oikeutta. Sela.

Ps 52:5 Sinä puhut mielelläs caickia mitä cadotuxeen so-piwat/ wäärällä kielellä.

Ps 52:6 Sentähden Jumala särke sinun aiwa coconans/ ja murenda sinun/ ja majasta temma sinun ulos/ ja häwittä sinun eläwitten maalda. Sela.

Ps 52:7 Wanhurscat näkewät sen ja pelkäwät/ ja naurawat händä.

Ps 52:8 Cadzo/ tämä on se mies/ joca ei pitänyt Jumalata hänen turwanans/ waan uscalsi suuren rickauteens/ ja oli wäkevä wahingota teke-män.

Ps 52:9 Mutta minä pysyn nijncuin hedelmälinen öljypuu Jumalan huonesa/ minä uscallan Jumalan laupiuteen/ aina ja ijancaickisest.

Ps 52:10 Minä kijtän sinua ijancaickisest/ että sen teit/ ja minä odotan sinun nimes: sillä sinun pyhäis iloidzewat sijtä.

LIII. Psalmi .

Ps 53:1 Dawidin opetus/ Choris edelläweisattapa/ Mahelathin päälle.

Ps 53:2 TYhmät sanowat sy-

sänsä: "Ei ole Jumalaa." Turmiollinen ja iljettävä on heidän väärä menonsa; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on.

53:3 Jumala katsoo taivaasta ihmislapsiin nähdäksensä, onko ketään ymmärtävistä, ketään, joka etsii Jumalaa.

53:4 Mutta kaikki he ovat poikenneet pois, kaikki tynni kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on, ei yhden yhtäkään.

53:5 Eivätkö he mitään käsittä, nuo väärintekijät, jotka saavat leipänsä syömällä minun kansaani, eivätkä avuksensa huuda Jumalaa?

53:6 Siinä heidät valtaa kauhu, missä ei kauhistavaa ole; sillä Jumala hajottaa niiden luut, jotka sinua saartavat. Sinä saatat heidät häpeään, sillä Jumala hylkää heidät.

53:7 Oi, että Israelille tulisi pelastus Siionista! Kun Jumala kääntää kansansa kohtalon, silloin Jaakob riemuitsee, Israel iloitsee.

PSALMI 54

54:1 Veisuunjohtajalle; kieli-soittimilla; Daavidin mietevirsi,

54:2 kun siifiläiset tulivat ja sanoivat Saulille: "Daavid piileskelee meidän luonamme."

54:3 Jumala, pelasta minut nimesi voimalla, aja minun asiani väkevyydelläsi.

54:4 Jumala, kuule minun rukoukseni, ota korviisi minun suuni sanat.

54:5 Sillä muukalaiset nouse-

messänsä: ei Jumalaa olekaan; ei he mitään kelpaa, ja ovat ilkiät menoissansa: ei ole joka hyvää tekee.

53:3 Jumala katsoi taivaasta ihmisten lapsia, nähdäksensä, jos joku ymmärtäis, joku Jumalaa etsis.

53:4 Mutta he ovat kaikki vilpistelleet, ja kaikki ovat kelvottomiksi tulleet: ei ole yksikään, joka hyvää tekee, ei ainoakaan.

53:5 Eivätkö pahantekiät sitä huomaitse? jotka minun kansaani syövät, niinkuin he söisivät leipää; vaan ei he Jumalaa avuksensa huuda.

53:6 Siellä he kovin pelkäsivät, kussa ei mitään peljättävää ollut; sillä Jumala hajottaa niiden luut, jotka sinua ahdistavat: sinä saatat heitä häpiään, sillä Jumala hylkää heidät.

53:7 Oi, jos apu tulis Zionista Israelille! Kuin Jumala vangitun kansansa päästää, niin Jakob iloitsee ja Israel riemuitsee.

54 PSALTTARI

54:1 Davidin opetus, edelläveisaajalle, kanteleilla,

54:2 Kuin Siphiläiset tulivat ja sanoivat Saulille: David on lymyttänyt itsensä meidän tykönämme.

54:3 Auta minua Jumala sinun nimelläsi, ja saata minulle oikeus sinun väkevyydelläsi.

54:4 Jumala, kuule minun rukoukseni, ota korviisi minun suuni sanat.

54:5 Sillä muukalaiset kar-

dämisäns: ei Jumalata oleckan/ ei he mitän kelpa ja owat ilkeys heidän menoissans/ ei yxikän joca hywä teke.

Ps 53:3 Jumala cadzoi taiwast ihmisten lapsia/ että hän näkis jos jocu olis ymmärtäwäinen/ joca Jumalata edzis.

Ps 53:4 Mutta he owat caicki wilpistellet/ ja caicki owat kelwottomat/ ei ole yxikän joca hywä teke/ ei ainoacan.

Ps 53:5 Eiköst pahantekiät sitä huomaidze ? jotca minun Canssani syöwät/ idziäns rawita/ waan ei he rucoile HERra.

Ps 53:6 Siellä he pelkäisit cusa ei mitän peljättäpä ollut: sillä Jumala hajotta waatiwaisten luut/ sinä häwäiset heitä/ että Jumalakin cadzo heitä ylön.

Ps 53:7 Oi/ jos apu tulis Zionist Israelille/ ja Jumala hänen fangitun Canssans päästäis/ nijn Jacob iloidzis ja Israel riemuidzis.

LIV. Psalmi .

Ps 54:1 Dawidin opetus Candeleilla edelläweisattapa/

Ps 54:2 Cosca Zipheit tulit/ ja ilmoitit Saulille: Dawid on lymynnyt meidän tykönäm.

Ps 54:3 AUta minua Jumala sinun nimelläsi/ ja saata minulle oikeus sinun wallallas.

Ps 54:4 Jumala cuule minun rucouxen/ ota corwijs minun suuni sanat.

Ps 54:5 Sillä corjat carcaisit

vat minua vastaan, ja väkivaltaiset väijyvät minun henkeäni, eivät he pidä Jumalaa silmänsä edessä. Sela.

54:6 Katso, Jumala on minun auttajani, Herra on minun sieluni tuki.

54:7 Kohdatkoon paha minun vihamiehiäni, hävitä heidät uskollisuudessasi.

54:8 Niin minä alttiisti sinulle uhraan, minä ylistän sinun nimeäsi, Herra, sillä se on hyvä.

54:9 Sillä hän pelastaa minut kaikesta hädästä, ja minun silmäni saa mielikseen katsella vihollisiani.

PSALMI 55

55:1 Veisuunjohtajalle; kieli-soittimilla; Daavidin mietevirsi.

55:2 Jumala, ota korviisi minun rukoukseni, älä kätkeydy, kun minä armoa anon.

55:3 Kuuntele minua ja vastaa minulle. Minä kuljen rauhatonna murheessani ja huokaan,

55:4 koska vihamies huutaa ja jumalaton ahdistaa; sillä he vyöryttävät minun päälleni turmiota ja vihassa minua vainoavat.

55:5 Sydämeni minun rinnassani vapisee, kuoleman kauhut lankeavat minun päälleni.

55:6 Pelko ja vavistus valtaa minut, pöyristys peittää minut.

55:7 Ja minä sanon: Olisipa minulla siivet kuin kyyhkysellä, niin minä lentäisin pois ja pääsisin lepoon!

kasivat minua vastaan, ja väkivaltaiset väijyivät minun sieluani: ei he pitäneet Jumalaa silmänsä edessä, Sela!

54:6 Katso, Jumala auttaa minua: Herra tukee minun sieluani.

54:7 Hän kostaa minun vihollisteni pahuuden: hajoitane ne totuudessas.

54:8 Niin minä mielelläni sinulle uhraan: minä kiitän, \Herra\, sinun nimeäs, sillä se on hyvä.

54:9 Sillä hän on pelastanut minun kaikesta hädästä; ja minun silmäni ovat nähneet minun vihollisiani.

55 PSALTTARI

55:1 Davidin opetus, edelläveisaajalle, kanteleilla.

55:2 Jumala, kuule minun rukoukseni, ja älä peitä sinuas minun rukoukseni edestä.

55:3 Ota minusta vaari ja kuule minua; että minä surkeasti valitan rukouksissani ja parun;

55:4 Että vihamies niin huutaa, ja jumalaton ahdistaa; sillä he kääntävät valheen minun päälleni, ja asettavat itsensä vihassansa minua vastaan.

55:5 Minun sydämeni vapisee minussa, ja kuoleman pelko lankesi minun päälleni.

55:6 Pelko ja vavistus tulivat minun päälleni, ja kauhistus peitti minun.

55:7 Ja minä sanoin: jospa minulla olisi siivet niinkuin metteisellä, että minä lentäisin, ja (joskus) lepäisin!

minua vastaan/ ja väkiwallaiset väijyvät minun sieluani/ ja ei pidä Jumalata silmänsä edes. Sela.

Ps 54:6 Cadzos/ Jumala auttaa minua/ ja HERra tukee minun sieluani.

Ps 54:7 Hän costa minun vihollisteni pahuden/ hajotane sinun wacuudellas.

Ps 54:8 Nijn minä mielelläni sinulle uhran/ ja kijtän HERra sinun nimiäs/ joca njjn hyvä on.

Ps 54:9 Sillä sinä pelastat minun caikesta hädästani/ että minun silmäni iloidzisit minun vihollisistani.

LV. Psalmi .

Ps 55:1 Dawidin opetus edelläweisattapa/ candeileilla.

Ps 55:2 JUmala cuule minun rucouxen/ ja älä peitä sinuas minun rucouxeni edestä.

Ps 55:3 Ota minusta waari ja cuuldele minua/ että minä surkiast walitan rucouxisani/ ja pargun.

Ps 55:4 Että wihollinen njjn huuta/ ja jumalaton ahdistaa: sillä he tahtowat minua wathingoitta/ ja owat minulle sangen wihaiset.

Ps 55:5 Minun sydämen wapisee minusa/ ja cuoleman pelco tule minulle.

Ps 55:6 Pelco ja wapistus tulit minun päälleni/ ja cauhistus sattui minuun.

Ps 55:7 Minä sanoin: josca minulla olisit sijwet njjncuin metteisellä/ että minä lennäisin/ ja joscus lewäisin.

55:8 Katso, minä pakenisin kauas ja yöpyisin erämaassa. Sela.	55:8 Katso, niin minä kauvas pakenisin, ja oleskelisin korvessa, Sela!	Ps 55:8 Cadzo/ nijn minä cauwas pakenisin/ ja olisin corwesa. Sela.
55:9 Minä rientäisin pako- paikkaani rajuilman ja myrs- kyn alta.	55:9 Minä rientäisin, että minä pääsisin tuulen puus- kasta ja tuulispäästä.	Ps 55:9 Minä riennäisin/ että minä pääsisin sijtä tuulen puuscasta ja tuulispäästä.
55:10 Sekoita, Herra, tee eri- puraiseksi heidän kielensä, sillä minä näen väkivaltaa ja riitaa kaupungissa.	55:10 Turmele, Herra, ja se- koita heidän kielensä; sillä minä näin väkivallan ja riid- dan kaupungissa.	Ps 55:10 Secoita HERra ja turmele heidän kielens: sillä minä näen wääryden ja riidan Caupungisa.
55:11 Yötä päivää he sitä kiertävät, sen muureja pitkin, vääryys ja vaiva on sen kes- kellä.	55:11 He käyvät sen ympäri päivällä ja yöllä hänen muu- rinsa päällä: vääryys ja vaiva on sen keskellä.	Ps 55:11 Ne käyvät päiwällä ja yöllä ymbäri heidän muu- rins/ sijnä on waiwa ja työ.
55:12 Sen keskellä on turmio, sorto ja petos ei väisty sen torilta.	55:12 Vääryys on sen keskel- lä: valhe ja petos ei luovu hänen kaduiltansa.	Ps 55:12 Wääritys siellä hallid- ze/ walhe ja petos ei luowu heidän polguildans.
55:13 Sillä ei minua herjaa vihollinen - sen minä kestäi- sin - eikä minua vastaan yl- västele minun vihamieheni - hänen edestään minä voisin lymytä;	55:13 Sillä jos minun viha- mieheni häpäisis minua, sen minä kärsisin: ja jos minun vainoojani nousis minua vas- taan, niin minä kätkisin it- seni hänen edestänsä.	Ps 55:13 Jos minun wiholli- sen häwäisis minua/ kyllä minä sitä kärsisin/ ja jos mi- nun cadehtian minua äikiste- lis/ nijn minä lymyisin hänen edestäns.
55:14 vaan sinä, minun ver- taiseni, sinä, minun ystäväni ja uskottuni,	55:14 Vaan sinä olet minun kumppanini, minun johdat- tajani ja minun tuttavani:	Ps 55:14 Waan nyt sinä olet minun cumpanin/ minun hal- dian/ ja minun tuttawan.
55:15 jonka kanssa me elim- me suloisessa sovussa, yh- dessä vaelsimme Jumalan huoneeseen juhkakansan ko- hinassa!	55:15 Me jotka ystävällisesti keskenämme neuvoa pidim- me, ja vaelsimme Jumalan huoneesen joukossa.	Ps 55:15 Me cuin ystäwälistest toinen toisemme cansa olim keskenäm/ me waelsim ynnä Jumalan huonesa.
55:16 Karatkoon kuolema heidän kimppuunsa, menkööt he elävältä alas tuonelaan, sillä heidän asunnoissansa ja sydämissänsä vallitsee sula pahuus.	55:16 Langetkoon kuolema heidän päällensä, ja he men- kään elävänä alas helvettiin; sillä sula pahuus on heidän asuinsioissansa heidän kes- kellänsä.	Ps 55:16 Riendäkön cuolema heidän päällens/ ja mengän elävänä alas helwettijn/ sillä sula pahus on heidän jou- cosans.
55:17 Mutta minä huudan Jumalaa, ja Herra pelastaa minut.	55:17 Mutta minä huudan Jumalan tykö; ja \Herra\ auttaa minua.	Ps 55:17 Mutta minä huudan Jumalata/ ja HERra autta minua.
55:18 Illoin, aamuin ja keski- päivällä minä valitan ja huo- kaan, ja hän kuulee minun ääneni.	55:18 Ehtoon, aamulla ja puolipäivänä minä valitan ja itken; ja hän kuulee minun ääneni.	Ps 55:18 Ehtona/ amulla ja puolipäiwänä minä walitan ja itken/ ja nijn hän cuule mi- nun äneni.
55:19 Hän päästää minun sieluni heistä rauhaan, ettei-	55:19 Hän lunastaa minun sieluni niistä, jotka sotivat	Ps 55:19 Hän lunasta minun sieluni nijstä jotca sotiwat

vät he minua saavuta; sillä paljon on niitä, jotka ovat minua vastaan.

55:20 Jumala kuulee sen ja vastaa heille, hän, joka hallitsee hamasta muinaisuudesta. Sela. Sillä he eivät muuta mieltänsä eivätkä pelkää Jumalaa.

55:21 Tuo mies käy käsiksi niihin, jotka hänen kanssaan rauhassa elävät, hän rikkoo liittonsa.

55:22 Hänen suunsa on voita sulavampi, mutta hänellä on sota mielessä; hänen sanansa ovat öljyä lauhkeammat, mutta ovat kuin paljastetut miekat.

55:23 Heitä murheesi Herran huomaan, hän pitää sinusta huolen, ei hän salli vanhurskaan ikinä horjua.

55:24 Mutta heidät sinä, Jumala, syökset tuonelan syvyteen; murhamiehet ja petturit eivät pääse puoleen ikäänsä. Mutta minä turvaan sinuun.

PSALMI 56

56:1 Veisuunjohtajalle; veisaetaan kuin: "Mykkä kyyhkynen kaukaisessa maassa." Daavidin laulu, kun filistealaiset ottivat hänet kiinni Gatissa.

56:2 Jumala, ole minulle armollinen, sillä ihmiset minua polkevat, joka päivä he sotivat minua vastaan, ahdistavat minua.

56:3 Joka päivä minun vihaimieheni minua polkevat; sillä paljon on niitä, jotka ylpeästi sotivat minua vastaan.

56:4 Mutta sinä päivänä, jota

minua vastaan, ja saattaa hänelle rauhan; sillä monta on minua vastaan.

55:20 Jumala kuulkoon, ja heitä nöyryttäköön, joka alusta ollut on, Sela! jotka ei paranna heitänsä, eikä pelkää Jumalaa.

55:21 He laskevat kätensä hänen rauhallistensa päälle, ja turmelevat hänen liittonsa.

55:22 Heidän suunsa on liukkaampi kuin voi, ja sota on heidän sydämässään: heidän sanansa ovat sileämmät kuin öljy, ja ne ovat paljaat miekat.

55:23 Heitä surus \Herran\ päälle, hän sinusta murheen pitää, ja ei salli vanhurskaan olla kulkiana ijankaikkisesti.

55:24 Mutta sinä, Jumala, syökset heitä syvään kuoppaan: murhamiehet ja pettäjät ei pidä tuleman puoli-ikänsä; vaan minä toivon sinuun.

56 PSALTTARI

56:1 Davidin kultainen cappale mykästä metteisestä muukalaisten seassa, kuin Philistealaiset käsittivät hänen Gatissa.

56:2 Jumala, ole minulle armollinen; sillä ihmiset tahottavat minua niellä ylös: joka päivä he sotivat ja ahdistavat minua.

56:3 Minun kadehtiani tahottavat joka päivä minua niellä ylös; sillä moni sotii ylpiästi minua vastaan.

56:4 Kuin minä pelkään, niin

minua vastaan/ ja saatta hänelle rauhan/ waicka minulla on monda wihollista.

Ps 55:20 Jumala sitä cuulcon ja heitä nöyryttäkön/ joca alati pysy. Sela. Sillä ei he paranna heitäns/ eikä pelkä Jumalata.

Ps 55:21 He laskewat kätens hänen rauhallistens päälle/ ja rijwawat hänen lijttions.

Ps 55:22 Heidän suuns on liuckambi cuin woi/ ja pitawät cuitengin sodan mielesäns/ heidän sanans owat silemmät cuin öljy/ ja owat cuitengin paljat miecat.

Ps 55:23 Heitä sinun surus HERran päälle/ hän sinust murhetti/ ja ei hän salli wanhurscan olla culkiana ijancaickisest.

Ps 55:24 Mutta sinä Jumala syöxät heitä sijhen sywään cuoppaan/ murhamiehet ja pettäjät ei tule puoli ikääns/ waan minä toiwon sinuun.

LVI. Psalmi .

Ps 56:1 Dawidin cullainen cappale mykäst metteisest muucalaisten seas/ cosca Philisterit käsiti hänen Gathis.

Ps 56:2 JUmalala ole minulle armollinen: sillä ihmiset tahottawat sulloa minua alas/ jocapäiwä he sotiwat/ ja ahdistawat minua.

Ps 56:3 Minun wiholliseni sullowat minua alas jocapäiwä: sillä moni soti ylpiäst minua wastan.

Ps 56:4 Cosca minä pelkän/

minä pelkään, minä turvaan sinuun.	minä toivon sinuun.	nijn minä toiwon sinuun.
56:5 Jumalaan minä luotan ja ylistän hänen sanaansa, Jumalaan minä turvaan enkä pelkää. Mitä liha minulle tekisi?	56:5 Jumalassa minä kerskaan hänen sanaansa: Jumalaan minä toivon, en minä pelkää: mitä liha minun tekis?	Ps 56:5 Minä ylistän Jumalan sanan/ Jumalaan minä toiwon/ ja en pelkä mitä liha minulle tekis.
56:6 Joka päivä he vääntelevät minun sanojani, kaikki heidän ajatuksensa tarkoittavat minulle pahaa.	56:6 Joka päivä he minun sanojani kääntelevät; kaikki heidän ajatuksensa ovat pahuuteen minua vastaan.	Ps 56:6 Jocapäiwä he minun sanani wääryttelivät/ caicki heidän ajatuxens owat minua wahingoittaxens.
56:7 He ahdistavat, he väijyvät minua, he vakoilevat minun askeleitani, sillä he taivoittavat minun henkeäni.	56:7 He pitävät yhtä, ja väijyvät, ja ottavat minun askeleistani vaarin, kuinka he minun sieluni käsittäisivät.	Ps 56:7 He pitävät yhtä ja väijyvät/ ja ottawat minun candapäästäni waarin/ cuinga he minun sieluni käsittäisit.
56:8 Hekö pahuudessaan pelastuisivat? Syökse, Jumala, vihassasi kansat maahan.	56:8 Pitäiskö heidän väärydestänsä pääsemän? Syökse, Jumala, se kansa alas vihasas.	Ps 56:8 Mitä he paha tekevät/ jopa se on annettu andexi/ Jumala sencaltaisia ihmisiä syöskön alas ilman armoita.
56:9 Sinä olet lukenut minun pakolaispäiväni; pane leiliisi minun kyyneleeni, ovathan ne sinun kirjassasi.	56:9 Sinä olet lukenut minun kulkemukseni: sinä pane minun kyyneleeni leiliis: eikö ne ole sinun kirjassas?	Ps 56:9 Lue minun paconi/ pane minun kyyneleni leilijs/ sinä heitä luet ilman epäilemätä.
56:10 Kerran väistyvät minun viholliseni, sinä päivänä, jona minä huudan; minä tiedän, että Jumala on minun puolellani.	56:10 Silloin pitää viholliseni kääntämän heitänsä takaperin, sinä päivänä, kuin minä huudan: sen minä tiedän, että minun Jumalani olet.	Ps 56:10 Silloin pitä minun wiholliseni pakeneman tacerin/ cosca minä huudan/ nijn minä huomaidzen/ että minun Jumalan olet.
56:11 Jumalaan minä luotan ja ylistän hänen sanaansa, Herraan minä luotan ja ylistän hänen sanaansa.	56:11 Jumalassa minä kerskaan hänen sanaansa: \Herrassa\ minä kerskaan hänen sanaansa.	Ps 56:11 Minä ylistän Jumalan sanan/ minä ylistän Herran sanan.
56:12 Jumalaan minä turvaan enkä pelkää. Mitä ihminen minulle tekisi?	56:12 Jumalaan minä toivon, en minä pelkää: mitä ihminen tekis?	Ps 56:12 Jumalaan minä toiwon/ ja en pelkä mitä ihminen minun tekis ?
56:13 Minulla on lupaus täytettävänä sinulle, Jumala; minä maksan sinulle kiitosuhrit.	56:13 Minä olen sinulle, Jumala, luvannut, minä tahdon sinua kiittää.	Ps 56:13 Minä olen sinulle Jumala luwannut/ kijttä sinua.
56:14 Sillä sinä pelastit minun sieluni kuolemasta, minun jalkani kompastumasta, että minä vaeltaisin Jumalan edessä, elävään valkeudessa.	56:14 Sillä sinä olet pelastanut minun sieluni kuolemasta, minun jalkani lankeemisesta; että minä vaeltaisin Jumalan edessä elävään valkeudessa.	Ps 56:14 Sillä sinä olet pelastanut minun sieluni cuolemasta/ minun jalcani langemisesta/ että minä waellaisin Jumalan edesä/ eläwitten walkeudes.

PSALMI 57

57:1 Veisuunjohtajalle; veisa-
taan kuin: "Älä turmele"; Daa-
vidin laulu, kun hän pakeni
Saulia luolaan.

57:2 Jumala, ole minulle ar-
mollinen, ole minulle armolli-
nen; sillä sinuun minun sielu-
ni turvaa. Minä turvaan sinun
siipiesi suojaan, kunnes on-
nettomuudet ovat ohitse.

57:3 Minä huudan Jumalaa,
Korkeinta, avukseni, Jumalaa,
joka vie minun asiani päätök-
seen.

57:4 Hän lähettää taivaasta
minulle pelastuksen, kun mi-
nua herjaavat minun polkijani.
Sela. Jumala lähettää armon-
sa ja totuutensa.

57:5 Minun sieluni on jalo-
peurain keskellä, minun täytyy
maata tultasuitsevaisten seas-
sa, ihmisten, joiden hampaat
ovat keihäitä ja nuolia ja joi-
den kieli on terävä miekka.

57:6 Korota itsesi yli taivas-
ten, Jumala, ja kunniasi yli
kaiken maan.

57:7 Verkon he virittivät mi-
nun askelteni tielle, painoivat
minun sieluni maahan, kaivoi-
vat eteeni kuopan, mutta itse
he siihen suistuivat. Sela.

57:8 Jumala, minun sydämeni
on valmis, minun sydämeni
on valmis: minä tahdon veisa-
ta ja soittaa.

57:9 Heräjä, minun sieluni;
heräjä, harppu ja kannel. Mi-
nä tahdon herättää aamurus-
kon.

57:10 Herra, sinua minä kii-

57 PSALTTARI

57:1 Davidin kultainen kap-
pale, edelläveisajalle, ettei
hän hukkunut, kuin hän
Saulin edestä pakeni luo-
laan.

57:2 Jumala, ole minulle
armollinen, ole minulle ar-
mollinen; sillä sinuun minun
sieluni uskaltaa, ja sinun
siipeis varjon alle minä tur-
vaan siihenasti, että ahdis-
tukset ohitse käyvät.

57:3 Minä huudan korkeim-
man Jumalan tykö, sen Ju-
malan tykö, joka minun vai-
vani päälle lopun tekee.

57:4 Hän lähettää taivaasta,
ja varjeelee minua, ja antaa
ne häpiään tulla, jotka mi-
nua tahtovat niellä ylös, Se-
la! lähettäköön Jumala ar-
monsa ja totuutensa.

57:5 Minun sieluni makaa
jalopeurain keskellä, jotka
ovat niinkuin tulen liekki;
ihmisten lapset, joiden ham-
paat ovat keihäs ja nuolet, ja
heidän kielensä terävä miek-
ka.

57:6 Korota itses, Jumala,
taivasten ylitse ja sinun
kunnias ylitse kaiken maan.

57:7 Verkon he virittivät mi-
nun käymiseni eteen, ja mi-
nun sieluni vältti: kuopan he
kaivoivat minun eteeni, ja
siihen he itse lankesivat, Se-
la!

57:8 Valmis on sydämeni,
Jumala, valmis on sydämeni
veisaamaan ja kiittämään.

57:9 Herää kunniani, herää
psaltari ja kantele, varhain
minä tahdon herätä.

57:10 Herra, sinua minä

LVII. Psalmi .

Ps 57:1 Dawidin cullainen
cappale edelläweisattapa/
ettei hän huckunut/ cosca
hän Saulin edestä pakeni luo-
laan.

Ps 57:2 Jumala ole minulle
armollinen/ ole minulle ar-
mollinen: sillä sinuun minun
sielun uscalda/ ja sinun sij-
peis warjon ala minä turwan/
sijhen asti että paha käy
ohidze.

Ps 57:3 Minä huudan Jumala-
ta/ sitä caickein corkeinda/
sitä Jumalata joca minun wi-
heljäisydeni lopetta.

Ps 57:4 Hän lähettä taiwast/
ja autta minua minun upotta-
jani pilcoista/ Sela/ lähettä-
kön Jumala armons ja wa-
cuudens.

Ps 57:5 Minä macan sieluni
cansa Lejonein seas/ ihmis-
ten lapset owat liekit/ heidän
hambans owat keihät ja nuo-
let/ ja heidän kielens terävä
miecka.

Ps 57:6 Corgota idzes Jumala
taiwan ylidze/ ja sinun cun-
nias caickeen mailmaan.

Ps 57:7 Wercon he wirittäwät
minun käymiseni eteen/ ja
painawat alas minun sieluni/
cuopan he caiwawat minun
eteeni/ ja sijhen he idze lan-
gewat. Sela.

Ps 57:8 Walmis on minun
sydämen Jumala/ walmis on
minun sydämen/ weisaman ja
kijttämän.

Ps 57:9 Herä minun cunnian/
herä Psaltari ja candeles/
warhain minä herän.

Ps 57:10 HERra sinua minä

tän kansojen joukossa, veisaan sinun kiitostasi kansakuntien keskellä.

57:11 Sillä suuri on sinun armosi ja ulottuu hamaan taivasiin, ja sinun totuutesi pilviin asti.

57:12 Korota itsesi yli taivasten, Jumala, ja kunniasi yli kaiken maan.

PSALMI 58

58:1 Veisuunjohtajalle; veistaan kuin: "Älä turmele"; Davidin laulu.

58:2 Totisesti, onko vanhurskaus mykkä, ja te puhutte? Tekö tuomitsette oikein, te ihmislapset?

58:3 Ei, vaan te hankitsette sydämestänne vääryyttä, teidän kätenne käyttävät maassa väkivallan vaakaa.

58:4 Luopuneita ovat jumalattomat äidin kohdusta asti, eksyneitä valhettelijat hamasta äidin helmasta.

58:5 Heidän myrkkynsä on niinkuin käärmeen myrkky, he ovat kuin kuuro kyy, joka korvansa tukitsee,

58:6 ettei se kuulisi lumoojan ääntä, taitavan taikojan loitsuja.

58:7 Jumala, särje hampaat heidän suustansa, Herra, murenuorten jalopeurain raateluhampaat.

58:8 Haihtukoot he tyhjiin niinkuin vesi, joka valuu kiviin. Kun he ampuvat nuolensa, olkoot ne kuin kärjettömät.

58:9 Olkoot he niinkuin eta-

tahdon kiittää kansain seas- sa, ja veisata pakanain seas- sa.

57:11 Sillä sinun armos on suuri hamaan taivasiin asti, ja sinun totuutes pilviin asti.

57:12 Korota itses, Jumala, taivasten ylitse, ja sinun kunnias ylitse kaiken maan.

58 PSALTTARI

58:1 Davidin kultainen kappale, edelläveisaajalle, ettei hän hukkunut.

58:2 Oletteko te juuri niin mykkät, ettette puhu sitä mikä oikeus on, ettekä tuomitse, mikä kohtuus on, te ihmisten lapset?

58:3 Sydämestänne te myös vääryyttä teette, ja maakunnassa käsillänne väkivaltaa toimitatte.

58:4 Jumalattomat ovat kääntyneet pois jo äitinsä kohdusta, valhettelijat ovat eksyneet hamasta äitinsä kohdusta.

58:5 Heidän kiukkunsa on niinkuin kärmeen kiukku, niinkuin kuuron kyykärmeen, joka korvansa tukitsee,

58:6 Ettei hän kuulisi lumojain ääntä, sen joka viisaasti lumota taitaa.

58:7 Jumala, särje heidän hampaansa heidän suuhunsa: murena, \Herra\, nuorten jalopeurain syömähampaat.

58:8 Heidän pitää sulaman niinkuin vesi: he ampuvat nuolillansa, mutta ne käyvät rikki.

58:9 He hukkuvat, niinkuin

kijän Canssain seas/ ja weisan sinulle kijtost sucucunnissa.

Ps 57:11 Sillä sinun laupiudes on nijn awara cuin taiwas/ ja totuudes nijn awara cuin pilwet käywät.

Ps 57:12 Corgota sinus Jumala taiwan ylidze/ ja sinun cunnias caickeen mailmaan.

LVIII. Psalmi .

Ps 58:1 Dawidin cullainen cappale edelläweisattapa/ ettei hän huckunut.

Ps 58:2 Olettaco te juuri nijn mykkät/ ettet te puhu sitä cuin oikeus on/ ja duomidze cuin cohtuus on/ te ihmisten lapset?

Ps 58:3 Ja/ sulast pahudest te teete wääryden maacunna- sa/ ja riennät cohta käsillän wäkiwaldaan.

Ps 58:4 Nurjat owat jumalattomat äitins cohdsta/ walehtelijat exywät hamast äitins cohdsta.

Ps 58:5 Heidän julmistuxens on nijncuin kärmen julmistus/ nijncuin cuuroin kyykärmen/ joca corwans tukidze.

Ps 58:6 Ettei hän cuulis lumojans ändä/ lumojan joca hywästi lumoja taita.

Ps 58:7 Jumala särje heidän hambans heidän suhuns/ murena HERra nuoren Lejo- nin syömähambat.

Ps 58:8 Heidän pitä sulaman nijncuin wuotawa wesi/ he ambuwat nuolillans/ mutta ne rickanduwat.

Ps 58:9 He huckuwat nijncuin

na, joka sulaa mataessaan, niinkuin vaimon keskoiset, jotka eivät aurinkoa näe.

58:10 Ennenkuin teidän paitanne tuntevat tulen altansa orjantappuroista, hän myrskylään puhalttaa pois kaiken, niin raa'an kuin kypsänkin.

58:11 Vanhurskas iloitsee, kun hän näkee koston, hän pesee jalkansa jumalattoman veressä.

58:12 Silloin ihmiset sanovat: "Totisesti, vanhurskaalla on hedelmä; totisesti, on Jumala, joka tuomitsee maan päällä."

näkin kota raukee, niinkuin vaimon keskeneräinen, eikä saa nähdä aurinkoa.

58:10 Ennenkuin teidän orjantappuranne puuksi kasvavat, niin pitää vihan heitä elävänä repäisemän pois.

58:11 Vanhurskaan pitää iloitseman, koska hän koston näkee, ja pesemän jalkansa jumalattoman veressä,

58:12 Että jokaisen pitää sanoman: vanhurskaalla on kuitenkin hedelmä; Jumala on kuitenkin se, joka tuomitsee maan päällä.

näkinodat raukewat/ ja nijncuin vaimon luoden cando/ ei he Auringota näe.

Ps 58:10 Ennencuin teidän orjantappuran kypsyvät pensasans/ nijn pitä vihan heitä tuorenans rewäisemän pois.

Ps 58:11 Wanhurscas iloidze cosca hän sencaltaisen koston näke/ ja pese jalcans jumalattoman weresä.

Ps 58:12 Että jocainen sano: wanhurscas sen cuitengin nautidze/ että Jumala wielä on Duomari maan päällä.

PSALMI 59

59:1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: "Älä turmele"; Davidin laulu, kun Saul lähetti vartioimaan hänen taloansa, tappaakseen hänet.

59:2 Jumalani, pelasta minut vihollisistani, suojele minua niiltä, jotka nousevat minua vastaan.

59:3 Pelasta minut pahantekijöistä, vapahda minut murhamiehistä.

59:4 Sillä katso, he väijyvät minun henkeäni; julmurit kokoontuvat minua vastaan, vaikka en ole rikkonut enkä syntiä tehnyt, Herra.

59:5 Ilman minun syytäni he juoksevat ja hankkiutuvat; heräjä, käy minua kohtaamaan ja katso.

59:6 Ja sinä, Herra, Jumala Sebaot, Israelin Jumala, heräjä kostamaan kaikille pakanoille. Älä säästä ketään uskotonta väärintekijää. Sela.

59 PSALTTARI

59:1 Davidin kultainen kappale, ettei hän hukkunut, kuin Saul lähetti hänen huonettansa piirittämään, saadaksensa häntä tappa.

59:2 Pelasta minua vihollisistani, Jumala, ja varjele minua niistä, jotka itseänsä asettavat minua vastaan.

59:3 Pelasta minua pahointekijöistä, ja auta minua murhamiehistä;

59:4 Sillä katso, \Herra\, he väijyvät sieluani: väkevät kokoontuvat minua vastaan, ilman minun syytäni ja rikostani.

59:5 He juoksevat ilman syytä, ja valmistavat itseänsä: nouse tulemaan minua vastaan ja katsomaan.

59:6 Ja sinä, \Herra\ Jumala Zebaot, Israelin Jumala, herää etsimään kaikkia pakanoita: älä ketään heistä armahda, jotka niin väkivaltaisesti vääryyttä tekevät,

LIX. Psalmi .

Ps 59:1 Dawidin cullainen cappale (ettei hän huckunut) cosca Saul lähetti hänen huonettans pijrittämän/ saadaxens händä tappa.

Ps 59:2 PELasta minua minun Jumalan wihollisistani/ ja warjele minua nijstä jotca heitäns asettawat minun wastani.

Ps 59:3 Pelasta minua pahointekijst/ ja auta minua murhamiehistä.

Ps 59:4 Sillä cadzos HERra/ he wäijywät minun sieluani/ wäkwät cocowat heitäns minua wastan/ ilman syytä ja ricosta.

Ps 59:5 He juoxewat ilman syytä/ ja walmistawat heitäns/ nouse cohtaman minua ja cadzoman.

Ps 59:6 Sinä HERra Jumala Zebaoth/ Israelin Jumala/ herä edzimän caicki pacanat/ älä ketän heistä armaidze/ jotca sencaltaiset paatunet

	Sela!	pahantekiät ovat. Sela.
59:7 He tulevat ehtoolla, ulvovat kuin koirat ja kiertävät kaupunkia.	59:7 He tulkoon taas ehtona, ja ulvokaan niinkuin koira, ja samotkaan ympäri kaupungin.	Ps 59:7 Ulwocan taas ehtona nijncuin coirat/ ja samotcan ymbäri Caupungin.
59:8 Katso, he purkavat suustaan sisuansa, miekat ovat heidän huulillansa, sillä: "Kuka sen kuulee?"	59:8 Katso, he puhuvat suulansa: miekat ovat heidän huulissansa, kuka sen kuulis.	Ps 59:8 Cadzos/ he puhuvat keskenäns/ miecat ovat heidän huulisans/ cuca sen cuulis ?
59:9 Mutta sinä, Herra, naurat heille, sinä pidät kaikkia pakanoita pilkkanasi.	59:9 Mutta sinä, \Herra\, naurat heitä, ja pilkkaat kaikkia pakanoita.	Ps 59:9 Mutta sinä HERra naureskelet heitä/ ja pilckat caickia pacanoita.
59:10 Sinä, minun väkevyyteni, sinusta minä otan vaarin, sillä Jumala on minun linnani.	59:10 Heidän väkevyytensä edestä minä turvaan sinun tykö; sillä Jumala on minun varjelukseni.	Ps 59:10 Heidän wäkeyydens tähden minä turwan sinuun: sillä Jumala on minun warjelixen.
59:11 Minun armollinen Jumalani käy minua kohden, Jumala antaa minun nähdä iloni vihollisistani.	59:11 Jumala osoittaa minulle runsaasti laupiutensa, Jumala antaa minun nähdä koston vihollisistani.	Ps 59:11 Jumala osotta minulle runsast hywydens/ Jumala anda minun iloni nähdä minun wihollisiani.
59:12 Älä heitä tapa, ettei minun kansani sitä unhottaisi. Saata voimallasi heidät harhailemaan ja syökse heidät maahan, Herra, meidän kilpemme.	59:12 Älä heitä tapa, ettei minun kansani sitä unohtaisi: hajoita heitä voimallas, ja lyö heitä maahan, Herra meidän kilpemme.	Ps 59:12 Älä heitä tapa/ ettei minun Canssan sitä unohdais/ mutta hajota heitä voimallas/ HERra meidän kilpem/ paisca heitä alas.
59:13 Minkä he huulillaan puhuvat, sen he suullaan syntiä tekevät. Joutukoot he ylpeydessään kiinni kirousten ja valheiden tähden, joita he puhuvat.	59:13 Heidän huultensa puhe on heidän suunsa synti: ja he käsitetään ylpeydessänsä: ja he juttelevat kirouksia ja valhetta.	Ps 59:13 Heidän opetuxens on sula syndi/ ja käsitetän heidän ylpeydesäns/ ja ei he muuta saarna cuin sula kiroust ja napistust.
59:14 Hävitä heidät vihassasi, hävitä olemattomiin, ja tietäkoot he, että Jumala hallitsee Jaakobissa, maan ääriin saakka. Sela.	59:14 Pyyhi heitä pois vihasas, pyyhi heitä pois, ettei he olisikaan; että he ymmärtäisivät sen, että Jumala hallitsee Jakobissa, hamaan maailman ääriin asti, Sela!	Ps 59:14 Pyhi heitä pois wihahasas/ pyhi heitä pois/ ettei he olisickan/ ja ymmärräis Jumalan olewan Jacobin haldian caikesa mailmasa. Sela.
59:15 He tulevat ehtoolla, ulvovat kuin koirat ja kiertävät kaupunkia.	59:15 He tulkoon taas ehtona, ja ulvokaan niinkuin koira, ja samotkaan ympäri kaupungin.	Ps 59:15 Ulwocan taas ehtona nijncuin coirat/ ja samotcan ymbäri Caupungin.
59:16 He harhailevat ruuan haussa; elleivät tule ravituiksi, he murisevat.	59:16 Anna heidän juosta sinne ja tänne ruoan tähden; ja ulvokaan, koska ei he ravituksi tule.	Ps 59:16 Anna heidän juosta sinne ja tänne ruan tähden/ ja ulwocan cosca ei he rawituxi tule.
59:17 Mutta minä veisaan sinun väkevyydestäsi ja rie-	59:17 Mutta minä veisaan sinun väkevyyttäsi, ja varhain	Ps 59:17 Mutta minä weisan sinun wäkeyydestäs/ ja kers-

muitsen aamulla sinun armos-
tasi, sillä sinä olet minun lin-
nani ja pakopaikkani minun
hätäni päivänä.

59:18 Sinä, minun väkevyyte-
ni, sinulle minä veisaan kiitos-
ta, sillä Jumala on minun
linnani ja minun armollinen
Jumalani.

PSALMI 60

60:1 Veisuunjohtajalle; veisa-
taan kuin: "Todistuksen lilja";
Daavidin laulu, opetettavaksi,

60:2 kun hän taisteli Mesopo-
tamian aramilaisia ja Sooban
aramilaisia vastaan ja Jooab
palasi ja voitti Suolalaaksossa
edomilaiset, kaksitoista tuhat-
ta miestä.

60:3 Jumala, sinä hylkäsit
meidät, sinä hajotit meidät ja
olit vihastunut. Auta meidät
ennallemme.

60:4 Sinä saatoit maan järk-
kymään ja halkeilemaan, kor-
jaa sen repeämät, sillä se
horjuu.

60:5 Sinä olet antanut kansa-
si nähdä kovia päiviä; olet
juottanut meitä päihdyttävällä
viinillä.

60:6 Mutta sinä olet antanut
lipun niille, jotka sinua pel-
käävät, että he kokoontuisivat
sen turviin, josta pakoon.
Sela.

60:7 Että sinun rakkaasi pe-
lastetuiksi tulisivat, auta oike-
alla kädelläsi ja vastaa meille.

60:8 Jumala on puhunut py-
häkössänsä! Minä riemuitsen,
minä jaan Sikemin ja mittaan
Sukkotin laakson.

kerskaan sinun laupiuttas;
sillä sinä olet minun varje-
lукseni ja turvani minun hä-
dässäni.

59:18 Sinä olet minun väke-
vyyteni, sinulle minä kiitosta
veisaan; sillä sinä Jumala
olet minun varjeluksen ja
minun armollinen Jumalani.

60 PSALTTARI

60:1 Davidin kultainen kap-
pale, edelläveisajalle, kul-
taisesta seppeleen kukkai-
sesta opettamaan,

60:2 Kuin hän oli sotinut Sy-
rialaistaen kanssa Mesopota-
miasta, ja Zoban Syrialaisten
kanssa; kuin Joab palasi, ja
löi Suolalaaksossa kaksitois-
takymmentä tuhatta Edomi-
laista.

60:3 Jumala, sinä joka olet
meitä lykännyt pois, hajoi-
tanut meitä ja ollut vihainen,
palaja taas meidän tykömme.

60:4 Sinä joka maan liikut-
tanut ja halaisnut olet, pa-
ranna hänen rakonsa, joka
niin haljennut on.

60:5 Sinä olet kansalles ko-
vuutta osoittanut, ja meitä
kompastuksen viinalla juot-
tanut.

60:6 Sinä annoit lipun niille,
jotka sinua pelkäävät, jolla
he itsensä ojensivat ylös, to-
tuuden tähden, Sela!

60:7 Että sinun ystäväs va-
pahdetuksi tulisivat: niin au-
ta nyt oikiällä kädelläs, ja
kuule meidän rukouksemme.

60:8 Jumala on puhunut
pyhässänsä, siitä minä iloit-
sen: minä tahdon jakaa Si-
kemin ja mitata Sukkotin

can huomeneltain sinun hy-
vyttäs: sillä sinä olet minun
warjeluxen ja turwan minun
hädäsäni.

Ps 59:18 Minä weisan sinulle
minun turwan kijtosta: sillä
sinä Jumala olet minun war-
jeluxen/ ja minun armollinen
Jumalan.

LX. Psalmi .

Ps 60:1 Dawidin cullainen
cappale/ edelläweisattapa/
cullaisest seppelin cuckaisest/
opettaman:

Ps 60:2 Cosca hän oli sotinut
Syrialaisten cansa Mesopota-
miast/ ja Zoban Syrialaisten
cansa. Cosca Joab palais ja
löi suolalaxos/ caxitoista-
kymmendä tuhatta Edomeriä.

Ps 60:3 JUmala sinä cuin
meitä lyckäisit pois ja hajotit
ja olit vihainen/ wahwista
taas meitä.

Ps 60:4 Sinä cuin maan lij-
cuttanut ja halaisnut olet/
paranna hänen racons/ joca
nijn haljennut on.

Ps 60:5 Sillä sinä olet sinun
Canssalles cowutta osotta-
nut/ sinä juotit meitä wijnal-
la/ combistuaxem.

Ps 60:6 Mutta sinä annoit
cuitengin pelkäväisilles lipun/
jonga he nostit ylös/ että he
olisit turwatut. Sela.

Ps 60:7 Että sinun ystäväs
wapadetuxi tulisit/ njn auta
nyt oikiällä kädelläs/ ja cuul-
dele meitä.

Ps 60:8 Jumala puhu hänen
Pyhäsäns/ sijtä minä iloid-
zen/ ja jaan Sichemin/ ja
mittan Suchothin laxon.

laakson.

60:9 Minun on Gilead, minun on Manasse, Efraim on minun pääni suojus, Juuda minun valtikkani.

60:10 Mooab on minun pesu-astiani, Edomiin minä viskaan kenkäni; Filistea, nosta minulle riemuhu

60:11 Kuka vie minut varustettuun kaupunkiin? Kuka saattaa minut Edomiin?

60:12 Etkö sinä, Jumala, hyljännyt meitä? Et lähtenyt, Jumala, meidän sotajoukkojemme kanssa!

60:13 Anna meille apu ahdistajaa vastaan, sillä turha on ihmisten apu.

60:14 Jumalan voimalla me teemme väkeviä tekoja; hän tallaa meidän vihollisemme maahan.

PSALMI 61

61:1 Veisuunjohtajalle; kieli-soittimilla; Daavidin virsi.

61:2 Kuule, Jumala, minun huutoni, huomaa minun rukoukseni.

61:3 Maan ääristä minä sinua huudan, kun sydämeni näännyy. Saata minut kalliolle, joka on minulle liian korkea.

61:4 Sillä sinä olet minun turvapaikkani, vahva torni vihollista vastaan.

61:5 Suo minun asua sinun majassasi iankaikkisesti, turvautua sinun siipiesi suojaan. Sela.

61:6 Sillä sinä, Jumala, kuulet minun lupaukseni, sinä annat

60:9 Gilead on minun, minun on Manasse, Ephraim on minun pääni voima: Juuda on minulle lainopettaja.

60:10 Moab on minun pesinpatani, Edomin ylitse heitän minä kenkäni: sinä Filistea, iloitse minusta.

60:11 Kuka vie minun vahvaan kaupunkiin? kuka johdattaa minun Edomiin?

60:12 Etkös sinä, Jumala, joka meitä lykkäsit pois? ja etkö sinä, Jumala, lähde ulos meidän sotaväkemme kanssa?

60:13 Saata meille apu tuskasta; sillä ihmisten apu on turha.

60:14 Jumalassa tahdomme me voimalliset työt tehdä: ja hän tallaa alas meidän vihollisemme.

61 PSALTTARI

61:1 Davidin Psalmi, edellä-veisaajalle, kanteleilla.

61:2 Kuule, Jumala, minun huutoni: ota vaari minun rukouksestani.

61:3 Maan äärestä minä huudan sinun tykö, koska minun sydämeni näännyksissä on: vie minua siis korrialle kalliolle.

61:4 Sillä sinä olet minun turvani, vahva torni vihollisten edessä.

61:5 Minä tahdon asua sinun majassas iankaikkisesti, ja uskaltaa sinun siipeis varjon alle, Sela!

61:6 Sillä sinä, Jumala, kuulet minun lupaukseni, ja annat perinnön niille, jotka si-

Ps 60:9 Gilead on minun/ minun on Manasse/ Ephraim on minun pääni voima/ Juda on minun pääruhtinan.

Ps 60:10 Moab on minun pesinpatan/ Edomin ylidze heitän minä minun kengäni/ Filistea se minuun ihastu.

Ps 60:11 Cuca wie minua wahwaan Caupungijn ? cuca johdatta minua haman Edomin ?

Ps 60:12 Etkös Jumala sitä tee/ joca meitä lyckäisit pois ? ja eipäs mene ulos Jumala meidän sotawäem cansa ?

Ps 60:13 Saata meille apu tuscasa: sillä ihmisten apu on turha.

Ps 60:14 Jumalasa me wäkwät tegot teemme/ ja hän tallaa alas meidän wihollisem.

LXI. Psalmi .

Ps 61:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa candeileilla.

Ps 61:2 CUuldele HERra minun huuton/ ja ota waari minun rucouxistani.

Ps 61:3 Täällä alhalla maan päällä huudan minä sinua/ cosca minun sydämen ahdistuxes on/ wie minua sijs corkialle calliolle.

Ps 61:4 Sillä sinä olet minun turwan/ wahwa torni minun wihollisteni edes.

Ps 61:5 Mlnä asun sinun majassas ijancaickisest/ ja uscalan sinun sijpeis ala. Sela.

Ps 61:6 Sillä sinä Jumala cuulet minun lupauxeni/ ja

perinnön niille, jotka sinun nimeäsi pelkäävät.	nun nimeäs pelkäävät.	maxat hyvästi niille jotca nimeäs pelkäävät.
61:7 Sinä lisäät kuninkaalle päiviä päiviin; hänen vuotensa jatkukoot polvesta polveen.	61:7 Sinä annat kuninkaalle pitkän ijän, että hänen vuotensa olisivat suvusta sukuun.	Ps 61:7 Sinä annat Cuningalle pitkän ijän/ että hänen vuotens olisit sucucunnasta nijn sucucundaan.
61:8 Hallitkoon hän iankaikkisesti Jumalan kasvojen edessä; säädä armo ja totuus häntä varjelemaan.	61:8 Että hän alati pysyis Jumalan edessä: osoita hänelle laupiutta ja totuutta, jotka häntä varjelisivat.	Ps 61:8 Että he alati istuwan a pysyisit Jumalan edes/ osota hänelle hywyttä ja totutta/ jotca händä warjelisit.
61:9 Niin minä veisaan iankaikkisesti sinun nimesi kiitosta, täytän lupaukseni päivästä päivään.	61:9 Niin minä veisaan kiitosta sinun nimelles iankaikkisesti, maksaakseni minun lupaustani päivä päivältä.	Ps 61:9 Nijn minä weisan kiitost sinun nimelles ijancaikkisest/ maxaxeni minun lupaukseni päivä päiväldä.

PSALMI 62

62:1 Veisuunjohtajalle; Jedutunin tapaan; Daavidin virsi.

62:2 Jumalaa yksin minun sieluni hiljaisuudessa odottaa, häneltä tulee minulle apu.

62:3 Hän yksin on minun kallioni, minun apuni ja turvani: en minä suuresti horju.

62:4 Kuinka kauan te yhtä miestä ahdistatte, hänet yhdessä surmataksenne, niinkuin hän olisi kaatuva seinä, niinkuin murrettu muuri?

62:5 He vain pitävät neuvoa, miten syöstä hänet korkeudesta. He rakastavat valhetta, he siunaavat suullansa ja kiroavat sydämessänsä. Sela.

62:6 Odota yksin Jumalaa hiljaisuudessa, minun sieluni, sillä häneltä tulee minun toivoni.

62:7 Hän yksin on minun kallioni, minun apuni ja turvani: en minä kaadu.

62 PSALTTARI

62:1 Davidin Psalmi Jedutunin edestä, edelläveisaajalle.

62:2 Minun sieluni odottaa ainoastaan Jumalaa, joka minua auttaa.

62:3 Hän ainoastaan on kallioni, minun autuuteni, minun varjelukseni, etten minä kovin kompastuisi.

62:4 Kuinka kauvan te yhtä väijytte, että te kaikin häntä surmaatte, niinkuin kallistuvaa seinää ja raukeevaa muuria?

62:5 Kuitenkin he neuvoa pitävät, kukistaaksensa häntä korkeudestansa; he rakastavat valhetta: suullansa he siunaavat, ja sydämessänsä kiroilevat, Sela!

62:6 Minun sieluni odottaa ainoastaan Jumalaa; sillä hän on minun toivoni.

62:7 Hän ainoastaan on kallioni ja autuuteni, hän varjelukseni, en minä kaadu.

LXII. Psalmi .

Ps 62:1 Dawidin Psalmi Jeduthunin edestä/ edelläweisattapa.

Ps 62:2 Minun sielun odottaa ainoastans Jumalata/ joca minua autta.

Ps 62:3 Sillä hän on minun uscalluxen/ minun apun/ minun warjeluxen/ ettei minua mikän paha cukistais/ ehkä cuinga suuri se olis.

Ps 62:4 Cuinga cauwan te yhtä väijytte/ että te händä surmaisit/ nijncuin jocu callistuwa seinä ja raukewa muuri.

Ps 62:5 He ajattelewat waiwoin cuinga he händä polkisit maahan/ ahkeroidzewat heitäns walhesa/ andawat hywiä sanoja/ waan sydämisäns he kiroilewat. Sela.

Ps 62:6 Mutta minun sielun odottaa ainoastans Jumalata: sillä hän on minun toiwon.

Ps 62:7 Hän on minun uscalluxen/ minun apun ja warjeluxen/ etten minä langeis.

62:8 Jumalassa on minun apuni ja kunniani. Minun väkevyuteni kallio, minun turvani on Jumala.

62:9 Turvatkaa häneen joka aika, te kansa; vuodattakaa hänen eteensä sydämenne. Jumala on meidän turvamme. Sela.

62:10 Vain tuulen henkäystä ovat ihmiset, vain valhetta ihmisten lapset: kaikki he nousevat vaa'assa ylös köykäisempinä kuin tuulenhenkäys.

62:11 Älkää luottako väkivaltaan, älkää turhaan panko toivoanne ryöstettyyn tavaaraan. Jos rikkautta karttuu, älkää siihen sydäntänne kiinnittäkö.

62:12 Kerran on Jumala sanonut, kahdesti olen sen kuullut: väkevyys on Jumalan.

62:13 Ja sinun, Herra, on armo; sillä sinä maksat kullekin hänen tekojensa mukaan.

PSALMI 63

63:1 Daavidin virsi, kun hän oli Juudan erämaassa.

63:2 Jumala, sinä olet minun Jumalani, sinua minä etsin varhain; sinua minun sieluni janoaa, sinua halajaa minun ruumiini kuivassa ja näännyvässä, vedettömässä maassa.

63:3 Niin minä katselin sinua pyhäkössä, nähdäkseni sinun voimasi ja kunniasi.

63:4 Sillä sinun armosi on parempi kuin elämä, minun huuleni ylistäkööt sinua.

62:8 Jumalassa on minun autuuteni, minun kunniani, minun väkevyuteni kallio, minun turvani on Jumalassa.

62:9 Te kansat, toivokaat häneen joka aika, vuodattakaa teidän sydämenne hänen eteensä: Jumala on meidän turvamme, Sela!

62:10 Mutta ihmiset ovat kuitenkin turhat, voimalliset myös puuttuvat: he painavat vähemmän kuin ei mitään, niin monta kuin heitä on.

62:11 Älkää luottako vääryyteen ja väkivaltaan; älkää turvatko niihin, mitkä ei mitään ole; jos rikkaudet teidän tyköenne lankeevat, niin älkää panko sydäntänne niiden päälle.

62:12 Jumala on kerran puhunut, sen olen minä kahdesti kuullut: että Jumala (yksinänsä) väkevä on.

62:13 Ja sinä Jumala olet armollinen; sillä sinä maksat jokaiselle työnsä jälkeen.

63 PSALTTARI

63:1 Davidin Psalmi, kuin hän oli Juudan korvessa.

63:2 Jumala, sinä olet minun Jumalani! Varhain minä sinua etsin: sinua minun sieluni janoo, minun lihani halaa sinua karkiassa ja kuivassa maassa, joka vedettöin on.

63:3 Niinkuin minä näin sinun pyhässä, katsellakseni sinun voimaas ja kunniaas;

63:4 Sillä sinun laupiutes on parempi kuin elämä: minun huuleni pitää sinua kiittämän.

Ps 62:8 Jumalas on minun autuuden/ minun cunnian/ minun wäkewydeni callio/ minun turwan on Jumalasa.

Ps 62:9 Toiwocat häneen aina rackat ihmiset/ wuodattacat teidän sydämen hänen eteens/ Jumala on meidän turwam. Sela.

Ps 62:10 Mutta ihmiset ei cuitengan mitän ole/ ja Sangarit myös puuttuwat/ he painawat vähemmän cuin ei mitän/ nijn monda cuin heitä on.

Ps 62:11 Älkät uscaldaco wääröyteen ja wäkiwaldaan/ älkät turwatco nijhin jotca ei mitän ole/ jos te rickaxi tulletta/ nijn älkät nijstä lucua pitäkö.

Ps 62:12 Jumala on yhden sanan puhunut/ sen olen minä cahdesti cuullut/ että Jumala yxinäns wäkewä on.

Ps 62:13 Ja sinä HERra olet armollinen/ ja maxat jocaidzen ansions jälken.

LXIII. Psalmi .

Ps 63:1 Dawidin Psalmi/ cosca hän oli Judan corwes.

Ps 63:2 JUmalala sinä olet minun Jumalan/ warhain minä sinua edzin/ sinua minun sielun jano/ minun lihan hala sinua/ carkiasa ja cuiwasa maasa/ joca wesitöin on.

Ps 63:3 Siellä minä cadzon sinua/ sinun Pyhäsäs/ että minä näkisin sinun woimas ja cunnias.

Ps 63:4 Sillä sinun hywydes on parambi cuin elämä/ minun huuleni kijttäwät sinua.

63:5 Niin minä kiitän sinua elinaikani, nostan käteni sinun nimeesi.

63:6 Minun sieluni ravitaan niinkuin lihavuudella ja rasvala, ja minun suuni ylistää sinua riemuitsevillä huulilla,

63:7 kun minä vuoteessani sinua muistan ja ajattelen sinua yön vartiohetkinä.

63:8 Sillä sinä olet minun apuni, ja sinun siipiesi suojassa minä riemuitsen.

63:9 Minun sieluni riippuu sinussa kiinni, sinun oikea kätesi tukee minua.

63:10 Mutta he etsivät minun henkeäni omaksi turmiokseen, he menevät maan syvyyksiin.

63:11 Heidät annetaan miekalle alttiiksi, he joutuvat aavikkosutten osaksi.

63:12 Mutta kuningas on iloitseva Jumalassa; hän on jokaisen kerskaus, joka hänen kauttansa vannoo. Sillä valhettelijain suu tukitaan.

63:5 Niin minä tahdon kunnioittaa sinua minun elinaikanani, ja minun käteni nostaa ylös sinun nimees.

63:6 Niinkuin lihavuudella ja rasvalla pitää minun sieluni ravittaman: ja minun suuni pitää kiittämän iloisilla huulilla.

63:7 Kuin minä vuoteeseni lasken, niin minä muistan sinua: kuin minä herään, niin minä puhun sinusta.

63:8 Sillä sinä olet minun apuni, ja sinun siipeis varjon alla minä kerskaan.

63:9 Minun sieluni riippuu sinussa: sinun oikia kätes minun tukee.

63:10 Mutta he etsivät kadottaaksensa minun sieluni: heidän täytyy maan alle mennä.

63:11 Heidän pitää miekkaan lankeeman, ketuille osaksi tuleman.

63:12 Mutta kuninkaan pitää iloitseman Jumalassa: joka hänen kauttansa vannoo, se kunnioitetaan; sillä valhetteliain suu pitää tukittaman.

Ps 63:5 Siellä minä mielelläni sinua cunnioitaisin minun ikäpäiväni/ ja minun käteni nostan ylös sinun nimees.

Ps 63:6 Se olis minun sydämeni ilo ja riemu/ cosca minä kijttäisin sinua iloisella suulla.

Ps 63:7 Cosca minä vuoteseni lasken/ nijn minä muistan sinun/ cosca minä herän/ nijn minä puhun sinusta.

Ps 63:8 Sillä sinä olet minun auttajan/ ja sinun sijpeis varjon alla minä kerscan.

Ps 63:9 Minun sielun rippu sinusa/ sinun oikia kätes minun tuke.

Ps 63:10 Mutta he edziwät cadottaxens minun sieluani/ heidän täyty maan ala mennä.

Ps 63:11 Heidän pitää mieckaan langeman/ ja ketuille osaxi tuleman.

Ps 63:12 Mutta Cuningas iloidze Jumalasa/ joca hänen cauttans wannoo se cunnioite-tan: sillä walhetteliain suut pitää tukittaman.

PSALMI 64

64:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.

64:2 Kuule, Jumala, minun ääneni, kun minä valitan, varjele minun elämäni vihollisen pelosta.

64:3 Kätke minut pahain seuralta, väärintekijäin riehavalta joukolta,

64:4 jotka hiovat kielensä kuin miekan, jännittävät jou-sensa, nuolinaan karvaat sa-

64 PSALTTARI

64:1 Davidin Psalmi, edellä-veisaajalle.

64:2 Kuule, Jumala, ääntäni, minun valituksessani: varjele elämäni vihollisen pelvosta.

64:3 Peitä minua pahain neuvosta, väärintekiäin metelistä,

64:4 Jotka kielensä hiovat niinkuin miekan: he ampuvat myrkyllisillä sanoillansa niinkuin nuolilla;

LXIV. Psalmi .

Ps 64:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 64:2 CUuldele Jumala minun äändäni minun walituxesani/ warjele minun elämän sildä hirmuiselda wiholliselda.

Ps 64:3 Peitä minua pahain cocouxist/ pahaintekiäin kim-busta.

Ps 64:4 Jotca heidän kielens hiowat nijncuin miecan/ jotca ambuwat heidän myrkyllisillä

nat,		sanoillans nijncuin nuolilla.
64:5 salaa ampuaksensa nuh-	64:5 Että he salaisesti am-	Ps 64:5 Että he salaisest am-
teettoman. He ampuvat häntä	puisivat viatointa: he ampu-	buisit hurscasta/ he ambuwat
äkisti eivätkä kavahda.	vat häntä äkisti ilman pelvo-	händä äkist/ ilman pelgota.
	ta.	
64:6 He pysyvät lujina pa-	64:6 He vahvistavat itsensä	Ps 64:6 He owat rohkiat pa-
hoissa aikeissaan, he kehuvat,	pahoissa juonissansa ja pu-	hoilla aiwoituxillans/ ja puhu-
kuinka he virittävät pauloja,	huvat, kuinka he paulat vi-	wat cuinga he paulat wiritäi-
he sanovat: "Kuka ne näkee?"	rittäisivät, ja sanovat: kuka	sit/ ja sanowat: cuca taita ne
	taitaa ne nähdä?	nähdä ?
64:7 He miettivät vääryyksiä:	64:7 He ajattelevat vääryyttä,	Ps 64:7 He ajattelewat coirut-
"Meillä on juoni valmiiksi mie-	ja täyttävät sen minkä he	ta/ ja sala sen pitävät/ he
tittynä." Syvä on miehen sisu	ajatelleet ovat; viekkaat ih-	owat pahan elkiset/ ja pitä-
ja sydän.	miset ja salakavalat sydä-	wät cawalat juonet.
	met.	
64:8 Mutta Jumala ampuu	64:8 Mutta Jumala ampuu	Ps 64:8 Mutta Jumala ambu
heidät nuolella, äkisti kohtaa-	heitä; äkillinen nuoli on hei-	heitä äkist/ nijn että heidän
vat heitä iskut.	dän rangaistuksensa.	pitä kiwistämän.
64:9 He joutuvat kompastuk-	64:9 Heidän oma kielensä	Ps 64:9 Heidän oma kielens
seen, heidän oma kielensä	pitää heitä langettaman, että	pitä heitä langettaman/ että
langettaa heidät; kaikki, jotka	jokainen, joka heidät näkee,	jocainen cuin heidän näke/
heidät näkevät, nyökyttävät	pakenee heitä.	häwäise heitä.
ilkkuen päätään.		
64:10 Ja kaikki ihmiset pel-	64:10 Ja kaikkein ihmisten	Ps 64:10 Ja caicki ihmiset
jästyvät; he julistavat Jumalan	pitää pelkäämän, ja Jumalan	jotca sen näkewät/ pitä sa-
töitä ja ottavat vaarin hänen	työtä ilmoittaman, ja hänen	noman: sen on Jumala teh-
teoistansa.	työnsä ymmärtämän.	nyt/ ja astaidzeman sen ole-
		wan Jumalan tegon.
64:11 Vanhurskas iloitsee	64:11 Vanhurskaat pitää	Ps 64:11 Wanhurscat pitä
Herrassa ja turvaa häneen, ja	\Herrassa\ riemuitseman, ja	HERrasa riemuidzeman/ ja
kaikki oikeamieliset kerskaa-	häneen uskaltaman; ja kaik-	häneen uscaldaman/ ja
vat.	ki vaat sydämet kerskatkoon	caicki hurscat sydämet kers-
	siitä.	cawat sijtä.

PSALMI 65

65:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi, laulu.

65:2 Jumala, hiljaisuudessa kiitetään sinua Siionissa, ja sinulle täytetään lupaus.

65:3 Sinä kuulet rukouksen: sinun tykösi tulee kaikki liha.

65:4 Minun syntivelkani ovat ylen raskaat, mutta sinä annat anteeksi meidän rikoksemme.

65 PSALTTARI

65:1 Davidin Psalmi ja veisu, edelläveisaajalle.

65:2 Jumala, sinua kiitetään Zionissa hiljaisuudessa; ja sinulle maksetaan lupaus.

65:3 Sinä kuulet rukouksen; sentähden tulee kaikki liha sinun tykösi.

65:4 Meidän pahat tekomme meitä kovin raskauttavat; mutta anna sinä meille synnit anteeksi.

LXV. Psalmi .

Ps 65:1 Dawidin Psalmi ja weisu/ edelläweisattapa.

Ps 65:2 Jumala sinua kijtetän Zionis hiljaisudes/ ja sinulle maxetan lupaus.

Ps 65:3 Sinä cuuldelet rukouset/ sentähden tule caicki liha sinun tygös.

Ps 65:4 Meidän pahat tecom meitä cowin rascauttavat/ waan anna sinä meille synnit andexi.

<p>65:5 Autuas se, jonka sinä valitset ja otat tykösi, esikartanoissasi asumaan! Salli meidän tulla ravituiksi sinun huoneesi hyvydellä, sinun temppelesi pyhydellä.</p>	<p>65:5 Autuas on se, jonka valitset ja otat tykösi, asumaan kartanoissasi: hän ravitaan sinun huoneesi ja pyhäntempelesi hyvydestä.</p>	<p>Ps 65:5 Autuas on se jona valitset ja otat tykösi/ asuman kartanoissasi/ hänellä on runsas uscallus sinun huoneesi ja pyhästä Temppelestä.</p>
<p>65:6 Ihmeellisillä teoilla sinä vastaat meille vanhurskaudessa, sinä, meidän autuutemme Jumala, sinä, kaikkien maan äärten ja kaukaisen meren turva,</p>	<p>65:6 Kuule meitä ihmeellisestä vanhurskaudesta, meidän autuutemme Jumala, kaikkein turva maan päällä ja kaukana meressä,</p>	<p>Ps 65:6 Cuuldele meitä ihmeellisest vanhurscaudesta/ Jumala meidän autuudem/ joca olet caickein turva maan päällä/ ja caucana meressä.</p>
<p>65:7 joka voimallasi vahvistat vuoret ja olet vyötetty väkevyydellä;</p>	<p>65:7 Joka vuoret vahvistat voimallas, ja olet hankittu väkevyydellä,</p>	<p>Ps 65:7 Joca vuoret vahvistat awullas/ ja on hangittu voimalla.</p>
<p>65:8 sinä, joka asetat merten pauhinan ja niiden aaltojen pauhinan ja kansojen metelin,</p>	<p>65:8 Sinä joka asetat merten pauhinan ja hänen aaltoinsa pauhinan, ja kansain metelin;</p>	<p>Ps 65:8 Sinä cuin asetat merten pauhinan ja hänen aldoins pauhinan ja Canssain metelin.</p>
<p>65:9 niin että ne, jotka niiden äärillä asuvat, hämmästyvät sinun ihmeitäsi; aamun ja ehtoon ääret sinä täytät riemulla.</p>	<p>65:9 Että ne hämmästyisivät, jotka niissä maan äärissä asuvat, sinun ihmeitäsi. Sinä iloitat kaikki liikkuvaiset aamulla ja ehtona.</p>	<p>Ps 65:9 Että ne hämmästyisit/ jotca nijsä maan ärisä asuvat/ sinun ihmeitäsi/ sinä iloitat caicki lijkkuwaiset/ amulla ja ehtona.</p>
<p>65:10 Sinä pidät maasta huolen, kastelet sen runsaasti, sinä teet sen ylen rikkaaksi. Jumalan virta on vettä täynnä. Sinä valmistat heidän viljansa, sillä niin sinä valmistat maan.</p>	<p>65:10 Sinä etsiskelet maan ja liotat sen ja teet sen ylen rikkaaksi: Jumalan virta on vettä täynnä: sinä kasvatat heidän jyvänsä, ettäs näin maan valmistat.</p>	<p>Ps 65:10 Sinä edziskelet maan ja liotat sen/ ja teet sen ylön rickaxi/ Jumalan wirta on wettä täynäns/ sinä caswataat heidän jywän/ ettäs näin maan walmistat.</p>
<p>65:11 Sinä kastelet sen vaot, sinä muhennat sen multapaukut, sadekuuroilla sinä sen pehmität ja siunaat sen laihon.</p>	<p>65:11 Sinä juotat hänen vaokonsa ja kastat hänen kyntönsä: sateella sinä ne pehmität, ja siunaat hänen laihonsa.</p>	<p>Ps 65:11 Sinä juotat hänen wacons/ ja castat hänen kyndöns/ satella sinä ne pehmität/ ja siunat hänen laihons.</p>
<p>65:12 Sinä kaunistat vuoden hyvydelläsi, ja sinun askeleesi tiukkuvat lihavuutta.</p>	<p>65:12 Sinä kaunistat vuoden hyvydelläsi, ja sinun askeleesi tiukkuvat raswasta.</p>	<p>Ps 65:12 Sinä caunistat vuoden hywydelläsi/ ja sinun askeles tiuckuwat raswasta.</p>
<p>65:13 Erämaan laitumet tiukkuvat, ja kukkulat vyöttäytyvät riemuun.</p>	<p>65:13 Korven laitumet myös tiukkuvat, ja kukkulat ovat ympäri iloissansa.</p>	<p>Ps 65:13 Corwen asuwaiset owat myös lihawat/ että he tiuckuwat/ ja cuckulat owat ymbärins iloissans.</p>
<p>65:14 Kedot verhoutuvat lammasmauoihin, ja vilja peittää laaksot. Riemuitaan ja</p>	<p>65:14 Kedot ovat laumaa täynnä, ja laaksossa on tiheästä jyviä, niin että siitä</p>	<p>Ps 65:14 Laitumet owat lauma täynäns/ ja laxos on tiheästä jywästä/ nijsä että sijtä</p>

lauletaan!

ihastutaan ja myös lauletaan.

ihastutan ja lauletan.

PSALMI 66

66:1 Veisuunjohtajalle; laulu, virsi. Kohottakaa Jumalalle riemuhuuto, kaikki maa,

66:2 veisatkaa hänen nimensä kunniaa, antakaa hänelle kunnia ja ylistys.

66:3 Sanokaa Jumalalle: "Kuinka peljättävät ovat sinun tekosi!" Sinun suuren voimasi tähden sinun vihollisesi mاتهlevat sinun edessäsi.

66:4 Kaikki maa kumartakoon sinua ja veisatkoon sinun kiitostasi, veisatkoon sinun nimesi kiitosta. Sela.

66:5 Tulkaa ja katsokaa Jumalan töitä: hän on peljättävä teoissansa ihmisten lapsia kohtaan.

66:6 Meren hän muutti kuivaksi maaksi, jalkaisin käytiin virran poikki; silloin me iloitsimme hänestä.

66:7 Hän hallitsee voimallansa iankaikkisesti, hänen silmänsä vartioitsevat kansoja; niskoittelijat älkööt nostako päätänsä. Sela.

66:8 Kiittäkää, te kansat, meidän Jumalaamme, korkealle kaiuttakaa hänen ylistystänsä.

66:9 Hän antaa meidän sielullemme elämän eikä salli meidän jalkamme horjua.

66:10 Sillä sinä, Jumala, olet koetellut meitä, olet sulattanut meitä, niinkuin hopea sulatetaan.

66:11 Sinä veit meidät verkoon, panit kuorman meidän

66 PSALTTARI

66:1 Davidin Psalmi ja veisu, edelläveisaajalle. Ihastukaa Jumalalle, kaikki maa.

66:2 Veisatkaat kiitosta hänen nimensä kunniaksi, ylistäkää häntä suuresti.

66:3 Sanokaat Jumalalle: kuinka ihmeelliset ovat sinun työs! sinun vihollisiltas pitää puuttuman, sinun suuren väkes tähden.

66:4 Kaikki maa kumartakoon sinua, ja veisatkaan kiitosta sinun nimelles, Sela!

66:5 Tulkaat ja katsokaat Jumalan tekoja, joka niin ihmeellinen on töissänsä ihmisten lasten seassa.

66:6 Hän muuttaa meren kuivaksi, niin että jalkaisin käydään veden ylitse: siitä me hänessä iloitsimme.

66:7 Hän hallitsee voimansa kautta iankaikkisesti, hänen silmänsä katselevat kansoja: eripuraiset ei pidä voiman korottaa itseänsä, Sela!

66:8 Kiittäkää te pakanat, meidän Jumalaamme: kajah-takaan hänen kiitoksensa ääni kauvas,

66:9 Joka meidän sielumme elättää, eikä salli jalkamme liukastella.

66:10 Sillä sinä, Jumala, olet meitä koetellut, ja valanut meitä niinkuin hopia valetaan.

66:11 Sinä veit meitä vankeuteen, ja panit kuorman

LXVI. Psalmi .

Ps 66:1 Dawidin Psalmi ja veisu edelläweisattapa.

Ps 66:2 Ihastucat Jumalalle caicki maa/ weisatcat kijtost hänen nimens cunniaxi/ ylistäkät händä suurest.

Ps 66:3 Sanocat Jumalalle: cuinga ihmelliset owat sinun työs/ sinun wihollisildas pitää puuttuman sinun suuren wäkes tähden.

Ps 66:4 Caicki maa cumartacon sinua/ ja weisatcan kijtost sinun nimelles. Sela

Ps 66:5 Tulcat ja cadzocat Jumalan tecoja/ joca nijn ihmellinen on hänen töisäns ihmisten lasten seas.

Ps 66:6 Hän muutta meren cuiwaxi/ nijn että jalcaisin käydän weden ylidze/ sijtä me hänesä iloidzemma.

Ps 66:7 Hän hallidze waldans cautta ijancaickisest/ hänen silmäns cadzelewat Canssoja/ eripuraiset ei pidä woiman corgotta heitäns. Sela.

Ps 66:8 Kijttäkät te pacanat meidän Jumalatom/ cajahtacan hänen kijtoxens äni cauwas.

Ps 66:9 Joca meidän sielum elättä/ ja ei salli meidän jalcojam liucastella.

Ps 66:10 Sillä sinä Jumala olet meitä coetellut/ ja walanut nijncuin hopia waletan.

Ps 66:11 Sinä weit meitä fangiuteen/ ja panit cuorman

lanteillemme.

66:12 Sinä annoit ihmisten ajaa päämme päällitse, me jouduimme tuleen ja veteen. Mutta sinä veit meidät yltäkülläisyyteen.

66:13 Minä tuon sinun huoneeseesi polttouhreja, täytän sinulle lupaukseni,

66:14 joihin minun huuleni avautuivat ja jotka minun suuni hädässäni lausui.

66:15 Lihavat polttouhrit minä sinulle uhraan ynnä oinasten uhrituoksun; minä uhraan sinulle härkiä ja kauriita. Sela.

66:16 Tulkaa, kuulkaa, niin minä kerron teille, kaikki te Jumalaa pelkääväiset, mitä hän on minun sielulleni tehnyt.

66:17 Häntä minä suullani huusin, ja ylistys tuli minun kielelleni.

66:18 Jos minulla olisi vääryys sydämässäni, ei Herra minua kuulisi.

66:19 Mutta Jumala kuuli minua ja otti vaarin minun rukoukseni äänestä.

66:20 Kiitetty olkoon Jumala, joka ei hyljännyt minun rukoustani eikä ottanut minulta pois armoansa.

PSALMI 67

67:1 Veisuunjohtajalle; kieli-soittimilla; virsi, laulu.

67:2 Jumala olkoon meille armollinen ja siunatkoon meitä, hän valistakoon kasvonsa meille, - Sela -

meidän lanteillemme.

66:12 Sinä olet antanut ihmiset meidän päämme päällitse mennä: me olemme tuleen ja veteen tulleet, mutta sinä veit meitä ulos, ja virvoittit.

66:13 Sentähden minä menen polttouhrilla sinun huoneeses, ja maksan sinulle lupaukseni,

66:14 Joita minun huuleni lupasivat, ja minun suuni puhunut on tuskassani.

66:15 Lihavat polttouhrit minä teen sinulle oinasten suitsutuksella: minä uhraan sinulle naudat kauristen kanssa, Sela!

66:16 Tulkaat, kuulkaat te kaikki, jotka Jumalaa pelkäätte: minä ilmoitan, mitä hän minun sielulleni on tehnyt.

66:17 Häntä minä suullani huusin, ja ylistin kielelläni.

66:18 Jos minä jotakin vääryyttä pitäisin sydämässäni, niin ei Herra minua kuulisi.

66:19 Sentähden Jumala on minua kuullut, ja ottanut vaarin minun rukoukseni äänestä.

66:20 Kiitetty olkoon Jumala, joka ei hylkää rukoustani, eikä käännä laupiuttansa pois minusta!

67 PSALTTARI

67:1 Psalmi ja veisu, edellä-veisaajalle, kanteleilla.

67:2 Jumala olkoon meille armollinen, ja siunatkoon meitä! hän valistakoon kasvonsa aina meidän päällemme, Sela!

meidän landehillem.

Ps 66:12 Sinä olet andanut ihmiset meidän päämme päällidze mennä/ me olemma tuleen ja weteen tullet/ mutta sinä weit meitä ulos ja wirgoittit.

Ps 66:13 Sentähden minä menen polttouhrilla sinun huonesees/ ja maxan sinulle lupauxeni.

Ps 66:14 Jotca minun huuleni lupaisit/ ja minun suuni puhunut on minun tuscasani.

Ps 66:15 Lihawat polttouhrit minä teen sinulle poldetuista oinaista/ minä uhran sinulle naudat cauristen cansa. Sela.

Ps 66:16 Tulcat/ cuulcat/ te caicki jotca Jumalata pelkät/ minä ilmoitan mitä hän minun sielulleni on tehnyt.

Ps 66:17 Händä minä suullani huusin/ ja ylistin kielelläni.

Ps 66:18 Jos minä jotakin vääryttä pitäisin sydämesäni/ nijn ei HERra minua cuuldelis.

Ps 66:19 Sentähden cuuldele minua Jumala/ ja ota waari minun rucouxeni änestä.

Ps 66:20 Kijetty olcon Jumala joca ei hyljä minun rucoustani/ eikä käännä hywyttäns pois minusta.

LXVII. Psalmi .

Ps 67:1 Psalmi ja weisu edelläweisattapa candeileilla.

Ps 67:2 JUmalä olcon meille armollinen ja siunatcon meitä/ hän walistacon caswonsa aina meidän päällem. Sela.

67:3 että maan päällä tunnetaisiin sinun tiesi, kaikissa pakanakansoissa sinun apusi.

67:4 Sinua, Jumala, kansat kiittäkööt, sinua kaikki kansat kiittäkööt.

67:5 Iloitkoot ja riemuitkoot kansakunnat, sillä sinä tuomitset kansat oikein ja johdatat kansakunnat maan päällä. Sela.

67:6 Sinua, Jumala, kansat kiittäkööt, sinua kaikki kansat kiittäkööt.

67:7 Maa on satonsa antanut. Siunatkoon meitä Jumala, meidän Jumalamme.

67:8 Siunatkoon meitä Jumala, ja peljätkööt häntä kaikki maan ääret.

PSALMI 68

68:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi, laulu.

68:2 Jumala nousee, hänen vihollisensa hajaantuvat, hänen vihamiehensä pakenevat hänen kasvojensa edestä.

68:3 Sinä hajotat heidät, niinkuin savu hajoaa; niinkuin vaha sulaa tulen hohteessa, niin jumalattomat häviävät Jumalan kasvojen edessä.

68:4 Mutta vanhurskaat iloitsevat ja riemuitsevat Jumalan kasvojen edessä, he ihastuvat ilosta.

68:5 Laulakaa Jumalalle, veisatkaa hänen nimensä kiitosta. Tehkää tie hänelle, joka kiittää halki arojen. Hänen nimensä on Herra, riemuitkaa hänen kasvojensa edessä.

68:6 Hän on orpojen isä ja

67:3 Että me maan päällä tuntisimme sinun ties, ja kaikkein pakanain seassa sinun autuutes.

67:4 Sinua, Jumala, kansat kiittäköön: sinua kaikki kansat kiittäköön.

67:5 Kansat iloitkaan ja riemuitkaan, ettäs kansat oikein tuomitset, ja hallitset kansat maan päällä, Sela!

67:6 Sinua, Jumala, kansat kiittäköön: sinua kaikki kansat kiittäköön.

67:7 Maa antaa hedelmänsä; siunatkoon meitä Jumala, meidän Jumalamme.

67:8 Siunatkoon meitä Jumala, ja kaikki maailma peljätköön häntä.

68 PSALTTARI

68:1 Davidin Psalmi ja veisu, edelläveisaajalle.

68:2 Nouskaan Jumala, että hänen vihollisensa hajotetaisiin; ja jotka häntä vihaavat, paetkaat hänen edestänsä.

68:3 Aja heitä pois, niinkuin savu ajetaan pois; niinkuin vedenvaha sulaa tulen edessä, niin hukkukaan jumalattomat Jumalan kasvoin edessä.

68:4 Mutta vanhurskaat riemuitkaan ja iloitkaan Jumalan edessä, ja riemuitkaan ilossa.

68:5 Veisatkaan Jumalalle, veisatkaa kiitosta hänen nimellensä; tehkää hänelle tietä, joka istuu ylimmäisten taivasten päällä; hänen nimensä on \Herra\, ja iloitkaat hänen edessänsä.

68:6 Joka on orpoin isä ja

Ps 67:3 Että me maan päällä tundisim hänen tiens/ ja caickein pacanain seas hänen autuudens.

Ps 67:4 Sinua Jumala Kansat kijttävät/ sinua caicki Canssat kijttävät.

Ps 67:5 Canssat iloidzewat ja ihastuwat/ ettäs Canssat oikein duomidzet/ ja hallidzet Canssat maan päällä. Sela.

Ps 67:6 Sinua Jumala Kansat kijttävät/ sinua caicki Canssat kijttävät.

Ps 67:7 Maa anda hedelmäns/ siunatcon meitä Jumala/ meidän Jumalam.

Ps 67:8 Siunatcon meitä Jumala/ ja caicki mailma peljätkön händä.

LXVIII. Psalmi .

Ps 68:1 Dawidin Psalmi ja veisu edelläweisattapa.

Ps 68:2 NOscan Jumala/ että hänen wihollisens hajotetaisin/ ja jotca händä wihawat paetcan hänen edestäns.

Ps 68:3 Aja heitä pois niincuin sawu ajetan pois/ niincuin meden waha sula tulen edes/ niijn huckucan jumalattomat Jumalan caswon edes.

Ps 68:4 Mutta wanhurscat riemuitcan ja iloitcan Jumalan edes/ ja riemuitcan sydämes täns.

Ps 68:5 Weisatcat Jumalalle/ weisatcat kijtost hänen nimel lens/ tehkät hänelle tietä/ joca hiljan mene edes/ hänen nimens on HERra/ ja iloitcat hänen edesäns.

Ps 68:6 Joca on orwoin Isä

leskien puolustaja, Jumala pyhässä asunnossansa,	leskein tuomari: hän on Jumala pyhässä asumisessa.	ja leskein Duomari/ hän on Jumala hänen pyhässä asumisesans.
68:7 Jumala, joka antaa hyljetyille kodin ja johtaa vangitut onneen. Vain niskoittelijat asuvat kuivassa maassa.	68:7 Jumala, joka yksinäisten antaa asua huoneessa, ja vie vangit ulos oikeudella; mutta vastahakoiset asuvat kuivassa.	Ps 68:7 Jumala joca yxinäisten anda huonen täynäns lapsia/ joca fangit wie ulos oikialla ajalla/ ja anda eripuraiset cuiwasa asua.
68:8 Jumala, kun sinä kävit kansasi edellä, kun sinä kuljtit erämaassa, - Sela -	68:8 Jumala, koskas kävit kansas edellä, koskas vaelsit korvessa, Sela,	Ps 68:8 Jumala/ coscas käwit Canssas edellä/ coscas waelsit corwesa. Sela.
68:9 niin maa vapisi ja taiwaat tiukkuivat Jumalan kasvojen edessä, Siinai vapisi Jumalan, Israelin Jumalan, kasvojen edessä.	68:9 Niin maa vapisi ja taiwaat tiukkuivat Jumalan edessä: tämä Sinai, Jumalan edessä, joka Israelin Jumala on.	Ps 68:9 Nijn maa wapisi ja taiwat tiucuit/ tämän Jumalan edesä Sinais/ sen Jumalan edesä/ joca Israelin Jumala on.
68:10 Runsaalla sateella sinä, Jumala, kostutit perintömaasi; ja kun se oli näännyksissä, niin sinä virvoitit sen.	68:10 Mutta nyt sinä, Jumala, annat armollisen sateen, ja virvoitat perimises, joka väsynyt on.	Ps 68:10 Mutta nyt sinä Jumala annat armollisen saten/ ja wirgotat sinun perimises/ joca cuiwa on.
68:11 Sinun laumasi asettui siihen; hyvydessäsi, Jumala, sinä sen kurjille valmstitit.	68:11 Että sinun laumas siinä asuis: Jumala, sinä virvoitat hyvydelläs raadolliset.	Ps 68:11 Että sinun eläimes sijnä asuisit/ Jumala sinä wirgotat sinun hywydelläs radolliset.
68:12 Herra antaa sanoman, suuri on voitonsanoman saatatarten joukko:	68:12 Herra antaa sanan suurella evankelistain joukolla.	Ps 68:12 HERra anda sanan suurella Ewangelistain joucolla.
68:13 "Sotajoukkojen kuninkaat pakenevat, he pakenevat, ja perheen emäntä jakaa saaliin.	68:13 Sotaväen kuninkaat pakenevat, he pakenevat; ja kotona asuva jakaa saaliit.	Ps 68:13 Sotawäen Cuningat pakenewat/ pakenewat ja huonen cunnia jaca ryöwäyhet.
68:14 Jäättekö makailemaan karjatarhojen vaiheille? Kyyhkysen siivet ovat hopealla silatut, sen sulat keltaisella kullalla!	68:14 Kuin te tarhain välissä makaatte, niin mettisen sulat ovat silatut hopialla, ja hänen siipensä ruskialla kullalla.	Ps 68:14 Cosca te leiris oletta/ nijn se kijldä cuin mettisen sijwet/ jotca nijncuin hopia ja culda läickywät.
68:15 Kun Kaikkivaltias siellä hajotti kuninkaat, satoi lunta Salmonilla."	68:15 Kuin Kaikkivaltias siinä joka paikassa kuninkaat levittää, niin Zalmonissa valaisee kuin lumi.	Ps 68:15 Cosca Caickiwaldias jocapaicas heidän seasans Cuningat asetta/nijn tule seijäs cusa syngiä on.
68:16 Baasanin vuori on Jumalan vuori, Baasanin vuori on monihuippuinen vuori.	68:16 Jumalan vuori on hedelmällinen vuori: korkia vuori on se hedelmällinen vuori.	Ps 68:16 Jumalan mäki on hedelmäinen mäki/ suuri ja hedelmäinen mäki.
68:17 Miksi te, monihuippuiset vuoret, karsaasti katsotte	68:17 Miksi te, suuret vuoret, kippaatte? Tämä on Jumalan vuori, jossa hän mie-	Ps 68:17 Mixi te suuret wuoret kippatte ? tämä on Jumala-

vuorta, jolla Jumala on mielistynyt asumaan? Totisesti, Herra asuu siellä iankaikkisesti.	listyy asumaan; ja \Herra\ asuu siellä ijankaikkisesti.	lan vuori/ josa hän mielisty asuman/ ja HERra pysy siellä ijancaickisest.
68:18 Jumalan sotavaunuja on kymmenet tuhannet, on tuhannen kertaa tuhannet; Herra on niiden keskellä, pyhydessään niinkuin Siinai.	68:18 Jumalan rattaita on monta tuhatta kertaa tuhatta: Herra on heissä, pyhässä Sinaissa.	Ps 68:18 Jumalan rattaita on monda tuhatta kerta tuhat/ HERra on heisä pyhäsä Siinai.
68:19 Sinä astuit ylös korkeuteen, otit vankeja saaliiksesi, sait ihmisiä lahjaksesi: niskoittelijatkin joutuvat asumaan Herran Jumalan tykönä.	68:19 Sinä astuit ylös korkeuteen, ja olet vangiksi ottanut vankeuden. Sinä olet lahjoja saanut ihmisille: vastahakoiset myös, että \Herra\ Jumala siellä kumminkin asuu.	Ps 68:19 Sinä astuit ylös corceuxeen/ ja olet fangixi ottanut fangeuxen/ sinä olet lahjoja saanut ihmisiä warten: eripuraiset myös/ että HERra Jumala siellä cummingin asu.
68:20 Kiitetty olkoon Herra joka päivä. Meitä kantaa Jumala, meidän apumme. Sela.	68:20 Kiitetty olkoon Herra joka päivä! Jumala panee kuorman meidän päällemme; mutta hän myös auttaa meitä, Sela!	Ps 68:20 Kijetty olcon HERra jocapäiwä/ Jumala pane cuorman meidän päällem/ mutta hän myös autta meitä. Sela.
68:21 Meillä on Jumala, Jumala, joka auttaa, ja Herra, Herra, joka kuolemasta vapahtaa.	68:21 Meillä on Jumala, Jumala, joka auttaa, ja \Herra\, Herra, joka kuolemasta vapahtaa.	Ps 68:21 Meillä on Jumala joca autta/ ja HERra HERra/ joca cuolemasta wapahta.
68:22 Mutta Jumala murskaa vihollistensa pään, niiden karvaisen pääläen, jotka synneissänsä vaeltavat.	68:22 Mutta Jumala särkee vihollistensa pään heidän päänlakeinsa kanssa, jotka pysyvät heidän synneissänsä.	Ps 68:22 Mutta Jumala särke hänen wihollisens päät heidän päänlakeins cansa/ jotca pysywät heidän synnisäns.
68:23 Herra sanoo: "Baa-sanista minä heidät palautan, palautan meren syvyyksistä,	68:23 Herra sanoo: minä palautan (muutamat) lihavista; meren syvyydestä minä heitä palautan,	Ps 68:23 Cuitengin sano HERra: minä haen muutamat lihawista/ meren sywydestä minä muutamita haen.
68:24 että sinä polkisit jalkasi vereen, että sinun koiriesi kieli saisi osansa vihollisista."	68:24 Että sinun jalkas tulis painetuksi veressä, ja koirais kieli sinun wihollisistas.	Ps 68:24 Sentähden sinun jalcas tule painetuxi sinun wihollises weresä/ ja sinun coiras sen nuole.
68:25 Julkinähtävät ovat sinun juhlasaattosi, Jumala, minun Jumalani, kuninkaani juhlasaattot pyhäkössä.	68:25 He näkivät, Jumala, kuinkas vaellat; kuinkas, minun Jumalani ja kuninkaani, pyhässä vaellat:	Ps 68:25 Se näky Jumala cuingas waellat/ cuingas minun Jumalan ja Cuningan Pyhäsä waellat.
68:26 Laulajat käyvät edellä, kanteleensoittajat jäljessä, keskellä nuoret naiset vaskirumpuja lyöden.	68:26 Laulajat käyvät edellä, ja sitte leikarit piikain seassa, jotka kanteleita soittavat.	Ps 68:26 Laulajat käywät edellä ja sijtte leicarit pijcain seas/ jotca trumpuja lyöwät.
68:27 Kiittäkää Jumalaa se-	68:27 Kiittäkää \Herraa\ Jumalaa seurakunnissa, te	Ps 68:27 Kijttäkät HERra Ju-

rakunnan kokouksissa, kiittää Herraa te, jotka olette Israelin lähteestä.	Israelin lähteestä.	malata seuracunnisa/ Israelin lähten tähden.
68:28 Tuolla on Benjamin, nuorin, heitä johtaen, Juudan ruhtinaat joukkoinensa, Sebulonin ruhtinaat, Naftalin ruhtinaat.	68:28 Siellä hallitsee heitä vähä Benjamin, Juudan päämiehet joukkoinensa, Zebulonin päämiehet, Naphtalin päämiehet.	Ps 68:28 Siellä hallidze heidän seasans vähä BenJamin/ Judan päämiehet jouckoinens/ Zebulonin päämiehet/ Naphtalin päämiehet.
68:29 Sinun Jumalasi on sääntänyt sinulle vallan. Vahvista, Jumala, minkä olet hyväksennyt.	68:29 Sinun Jumalas on käsenyt sinun olla väkevän: vahvista Jumala se, minkä sinä meissä tehnyt olet.	Ps 68:29 Sinun Jumalas on sinun waldacundas asettanut/ wahwista sitä Jumala meisä: sillä se on sinun tecos.
68:30 Sinun temppelisi tähden, joka kohooa Jerusalemissa, kuninkaas tuovat sinulle lahjoja.	68:30 Sinun templis tähden, joka on Jerusalemissa, pitää kuninkaas sinulle lahjoja viemän.	Ps 68:30 Sinun Templis puolesta cuin on Jerusalemissa/ pitää Cuningat sinulle lahjoja wiemän.
68:31 Käske ankarasti ruovikon petoa, härkien laumaa ynnä vasikoita, kansoja, lankeamaan maahan hopeaharkkoinensa. Hän hajottaa kansat, jotka sotia rakastavat.	68:31 Nuhtele ruovon petoa, härkän laumaa kansain vasikkain kanssa, jotka kumartaen tuovat hopeakankeja: hajoittanut on hän kansat, jotka mielellänsä sotivat.	Ps 68:31 Nuhtele peto ruogosa/ härkän laumat wasickains seas/ jotca waatiwat rahan tähden/ hän hajotta Canssat jotca mielelläns sotiwat.
68:32 Mahtavat saapuvat Egyptistä, Etiopia kiiruhtaa ojentamaan käsiänsä Jumalan puoleen.	68:32 Egyptin päämiehet tulevat: Etiopia ojentaa käsiänsä Jumalalle.	Ps 68:32 Egyptin päämiehet pitää tuleman/ Ethiopia pitää käsiäns Jumalalle ojendaman.
68:33 Te maan valtakunnat, laulakaa Jumalalle, veisatkaa Herran kiitosta, - Sela -	68:33 Te maan valtakunnat, veisatkaa Jumalalle, veisatkaa kiitosta Herralle, Sela!	Ps 68:33 Te Cuningasten waldacunnat maan päällä weisatcat Jumalalle/ weisatcat kijtost HERralle. Sela.
68:34 hänen, joka kiittää ikuisen taivasten taivaissa! Katso, hän antaa äänellänsä väkevän jyllinän.	68:34 Sille joka asuu taivaissa joka paikassa, hamasta alusta: katso, hän antaa jyllinälle voiman.	Ps 68:34 Se cuin asu taiwais jocapaicas hamast algusta/ cadzo/ hän anda jyllinällens woiman.
68:35 Antakaa väkevyys Jumalalle! Hänen herrautensa on Israelin yllä ja hänen voimansa pilvien tasalla.	68:35 Antakaat Jumalalle voima: hänen herrautensa on Israelissa, ja hänen voimansa pilvissä.	Ps 68:35 Andacat Jumalalle woima/ hänen herraudens on Israelis/ ja hänen woimans pilwisä.
68:36 Peljättävä on Jumala, joka ilmestyy sinun pyhäköstäsi, Israelin Jumala. Hän antaa kansallensa voiman ja väkevyyden. Kiitetty olkoon Jumala.	68:36 Jumala on ihmeellinen pyhässänsä, hän on Israelin Jumala: hän antaa kansalle väen ja voiman: kiitetty olkoon Jumala!	Ps 68:36 Jumala on ihmellinen hänen Pyhässänsä/ hän on Israelin Jumala/ hän anda Canssalle wäen ja woiman/ kijtetty olcon Jumala.

PSALMI 69

69:1 Veisuunjohtajalle; veisa-
taan kuin: "Liljat"; Daavidin
virsi.

69:2 Pelasta minut, Jumala,
sillä vedet käyvät minun sie-
luuni asti.

69:3 Minä olen vajonnut sy-
vään, pohjattomaan liejuun,
olen joutunut vetten syvyyk-
siin, ja virta tulvii minun ylit-
seni.

69:4 Minä olen väsynyt huu-
tamisesta, minun kurkkuni
kuivettuu, minun silmäni ovat
rauenneet odottaessani Ju-
malaani.

69:5 Enemmän kuin hiuksia
päässäni on niitä, jotka mi-
nua syyttömästi vihaavat; pal-
jon on niitä, jotka tahtovat
tuhota minut, jotka syyttä
ovat vihollisiani; mitä en ole
ryöstänyt, se täytyy minun
maksaa.

69:6 Jumala, sinä tunnet mi-
nun hulluuteni, eivätkä minun
vikani ole sinulta salassa.

69:7 Älä anna minussa häpe-
ään joutua niiden, jotka odot-
tavat sinua, Herra, Herra Se-
baot. Älä salli minussa pettyä
niiden, jotka etsivät sinua,
Israelin Jumala.

69:8 Sillä sinun tähtesi minä
kärsin herjausta, pilkka peit-
tää minun kasvoni.

69:9 Veljilleni minä olen tullut
vieraaksi, olen tullut oudoksi
äitini lapsille.

69:10 Sillä kiivaus sinun huone-
neesi puolesta on minut ku-
luttanut, ja niiden herjaukset,
jotka sinua herjaavat, ovat

69 PSALTTARI

69:1 Davidin Psalmi kukka-
sista, edelläveisaajalle.

69:2 Jumala, auta minua;
sillä vedet käyvät hamaan
minun sieluuni asti.

69:3 Minä vajaan syvään
mutaan, jossa ei pohjaa ole:
minä olen tullut syviin ve-
siin, ja virta upottaa minun.

69:4 Minä väsyn huutami-
sesta: minun kurkkuni kui-
vettuu: minun näkyni vai-
puu, toivoissani minun Ju-
malani päälle.

69:5 Niitä on enempi kuin
päässäni hiuksia, jotka il-
man syytä minua vihaavat,
jotka syyttömästi minun vi-
holliseni ovat, ja minua hu-
kuttavat, ovat väkevät: niitä
täytyy minun maksaa, joita
en minä ryövännyt.

69:6 Jumala, sinäpä tiedät
minun tyhmyyteni, ja minun
rikokseni ei ole sinulta sala-
tut.

69:7 Älä salli heitä häpiään
tulla minun tähteni, jotka
sinua odottavat, Herra,
Herra Zebaot: älä anna
heitä häväistä minun tähte-
ni, jotka sinua etsivät, Israe-
lin Jumala.

69:8 Sillä sinun tähtesi minä
pilkkaa kärsin; minun kas-
voni ovat täynnä häpiää.

69:9 Minä olen muukalai-
seksi veljilleni tullut, ja ou-
doksi äitini lapsille.

69:10 Sillä sinun huonees-
kiivaus syö minua: ja heidän
pilkkansa, jotka sinua pilk-
kasivat, lankesi minun pääl-
leni.

LXIX. Psalmi .

Ps 69:1 Dawidin Psalmi
cuckaisista/ edelläweisattapa.

Ps 69:2 JUmala auta minua:
sillä wedet käyvät haman
minun sieluni asti.

Ps 69:3 Minä wajon syvään
mutaan/ josa ei pohja ole/
minä olen tullut sywijn we-
sijn/ ja wirta upotta minun.

Ps 69:4 Minä wäsyin huuta-
misest/ minun curckun cui-
wettu/ minun näkyn waipu/
että minä nijncawwan Jumala-
ta odotan.

Ps 69:5 Nijtä on enämbi cuin
minun pääsäni hiuxia/ jotca
ilman syytä minua wihawat.
Ps 69:6 Jotca syyttömäst mi-
nun wiholliseni owat/ ja mi-
nua hucuttawat/ owat wäke-
wät/ nijtä täyty minun maxa/
joita en minä ryöwännyt.

Ps 69:7 Jumala sinäpä tiedät
minun tyhmydeni/ ja minun
ricoxeni ei ole sinulle salatut.

Ps 69:8 Älä salli heitä häpi-
ään tulla minun tähteni/ jot-
ca sinua odottawat HERra
HERra Zebaot/ älä anna
heitä häwäistä minun tähteni/
jotca sinua edziwät Israelin
Jumala.

Ps 69:9 Sillä sinun tähtesi
minä pilcka kärsin/ minun
caswon on täynäns häpiätä.

Ps 69:10 Minä olen muuca-
laisexi weljilleni tullut/ ja ou-
doxi äitini lapsille.

Ps 69:11 Sillä sinun huones-
kijwaus syö minua/ ja heidän
pilckans jotca sinua pilckai-
sit/ langeisit minun päälleni.

sattuneet minuun.

69:11 Minä, minun sieluni itki ja paastosi, mutta siitä koitui minulle vain herjausta.

69:12 Minä pukeuduin säkkipukuun, mutta tulin sananparreksi heidän suussaan.

69:13 Porteissa-istujat minusta jaarittelevat, ja väkijuomain juojat minusta laulavat.

69:14 Mutta minä rukoilen sinua, Herra, otollisella ajalla, sinua, Jumala, sinun suuren laupeutesi turvin. Vastaa minulle pelastavan uskollisuutesi tähden.

69:15 Päästä minut loasta, etten siihen vajoa, auta, että pääsen vihollisistani ja syvistä vesistä.

69:16 Älä anna vetten vuon minua upottaa, syvyyden minua niellä ja kuilun sulkea suutaan minun ylitseni.

69:17 Vastaa minulle, Herra, sillä sinun armosi on hyvä, käännä minun puoleeni suuressa laupeudessa.

69:18 Älä peitä kasvojasi palvelijaltasi, sillä minä olen ahdistuksessa; joudu, vastaa minulle.

69:19 Lähesty minun sieluani ja lunasta se, vapahda minut vihollisteni tähden.

69:20 Sinä tiedät minun häväistykseni, minun häpeäni ja pilkkani, sinun edessäni ovat julki kaikki minun ahdistajani.

69:21 Häväistys on särkenyt minun sydämeni, minä olen käynyt heikoksi; minä odotin sääliä, mutta en saanut, ja

69:11 Minä itkin ja paastosin hartaasti, ja minä pilkattiin päälliseksi.

69:12 Ja minä puin säkin ylleni, ja olin heille sananlaskuksi.

69:13 Jotka portissa istuvat, ne minusta jaarittelevat, ja juodessansa he minusta lauleskelevat.

69:14 Mutta minä rukoilen sinua, \Herra\, otollisella ajalla, Jumala, sinun suuren laupiutes puolesta: kuule minua sinun autuutes totuuden tähden.

69:15 Pelasta minua loasta, etten minä vajoaisi; että minä pelastettaisiin vihollisistani ja syvistä vesistä.

69:16 Ettei vuo minua upotaisi ja syvyydet minua lainoaisi, eikä kaivon suu suljettaisi minun päälleni.

69:17 Kuule minua, \Herra\; sillä sinun laupiutes on hyvä: käännä sinuas minun puoleeni, sinun suuren laupiutes tähden.

69:18 Ja älä peitä kasvojas palvelialtas; sillä minä ahdistetaan: kuulte minua nopiasti.

69:19 Lähene minun sieluani, ja lunasta häntä: minun vihollisteni tähden pelasta minua.

69:20 Sinäpä tiedät pilkkani, häpiäni ja häväistykseni: kaikki minun viholliseni ovat edessä.

69:21 Pilkka särkee minun sydämeni ja vaivaa minua: minä odotan, jos joku armahtais, ja ei ole kenkään, ja

Ps 69:12 Minä itkin ja paastosin hartasta/ ja minä pilkattiin pääliseksi.

Ps 69:13 Ja minä puin säkin päälleni/ waan he sijttekin leickiä teit.

Ps 69:14 Jotca portisa istuwat/ ne minusta jaarittelevat/ ja juodesans he minusta weisawat.

Ps 69:15 Mutta minä HERra rucoilen sinua otollisella ajalla/ Jumala sinun suuren laupiudes puolesta/ cuuldele minua wagan awus cautta.

Ps 69:16 Pelasta minua logasta/ etten minä wajois/ että minä pelastettaisiin wihollisistani/ ja sywistä wesistä.

Ps 69:17 Ettei wuo minua upotais/ ja sywydet minua lainois/ eikä caiwon suu suljetais minun päälleni.

Ps 69:18 Cuuldele minua HERra/ sillä sinun hywydes on turwallinen/ käännä sinuas minuun päin/ sinun suuren laupiudes tähden.

Ps 69:19 Ja älä peitä caswas palwelialdas: sillä minä ahdistetan/ cuuldele minua nopiast.

Ps 69:20 Lähene minun sieluani/ ja lunasta händä/ minun wihollisteni tähden pelasta minua.

Ps 69:21 Sinäpä tiedät minun pilckani/ häpiäni ja häwäistykseni/ caicki minun wiholliseni owat edesäs.

Ps 69:22 Pilcka särke minun sydämeni/ ja waiwa minua: minä odotan jos jocu armah-tais/ ja ei ole kengän/ loh-

lohduttajia, mutta en löytänyt.	lohduttajia, vaan en ketään löydä.	duttaja/ waan en minä ketän löydä.
69:22 Koiruohoa he antoivat minun syödäkseni ja juottivat minulle janooni haparviiniä.	69:22 Ja he antoivat minulle sappea syödäkseni, ja etikkaa juodakseni minun janossani.	Ps 69:23 Ja he annoit minulle sappe syödäxeni/ ja etickata juodaxeni/ minun suurimmas janosani.
69:23 Tulloon heidän pöytänsä heille paulaksi, ansakinoille suruttomille.	69:23 Heidän pöytänsä olkoon heille paulaksi, sekä kostoksi että lankeemiseksi.	Ps 69:24 Heidän pöytäns olcon heille paulaxi/ sekä costoxi että langemisexi.
69:24 Soetkoot heidän silmänsä, niin etteivät näe, ja saata heidän lanteensa alati horjumaan.	69:24 Tulloon heidän silmänsä pimiäksi, ettei he näkisi, ja salli heidän lanteensa aina horjua.	Ps 69:25 Tulcon heidän silmäns pimiäxi/ ettei he näkis/ ja salli heidän landens aina horjua.
69:25 Vuodata vihastuksesi heidän päällensä, ja yllättäkään heidät sinun vihasi hehku.	69:25 Vuodata närkästyksesi heidän päällensä, ja hirmuinen vihas käsittääkään heitä,	Ps 69:26 Wuodata närkästyxes heidän päällens/ ja sinun hirmuinen vihas käsittääkөн heitä.
69:26 Joutukoon heidän leiripaikkansa autioksi, älköön heidän majoissansa asukasta olko.	69:26 Olkoon heidän huoneensa kylmillä; ja ei kenkään olko, joka heidän majassansa asuis.	Ps 69:27 Olcon heidän asumisens kylmillä/ ja ei kengän olco/ joca heidän majasans asuis.
69:27 Sillä he vainoavat sitä, jota sinä olet lyönyt, he juttelevat niiden tuskista, joita sinä olet haavoittanut.	69:27 Sillä he vainoovat sitä, jota lyönyt olet, ja juttelevat niiden kipua, joita haavoittanut olet.	Ps 69:28 Sillä he wainowat sitä jotas lyönyt olet/ ja kerscawat että omaidzes pahasti haawoitat.
69:28 Lisää heille rikosta rikoksen päälle, ja sinun vanhurskautesi he älkööt pääskö.	69:28 Salli heitä langeta synnistä syntiin, ettei he tulisi sinun vanhurskautes.	Ps 69:29 Salli heitä langeta synnistä syndijn/ ettei he tulis wanhurscaudens tygö.
69:29 Pyyhittäkään heidät pois elämän kirjasta, älköönkä heitä kirjoitettako vanhurskasten lukuun.	69:29 Pyyhi heitä elävään kirjasta, ettei he kirjoitettaisi vanhurskasten kanssa.	Ps 69:30 Pyhi heitä eläwitten kirjasta/ ettei he kirjoitettais wanhurscasten cansa.
69:30 Mutta minä olen kurja ja vaivattu, suojatkoon minua sinun apusi, Jumala,	69:30 Mutta minä olen raadollinen ja murheellinen: Jumala, sinun autuutes suojelkoon minua!	Ps 69:31 Mutta minä olen radollinen ja murhellinen/ Jumala/ sinun apus suojelcon minua.
69:31 niin minä veisuulla kiitän Jumalan nimeä ja ylistän häntä kiitosvirsillä.	69:31 Minä kiitän Jumalan nimeä veisuulla, ja suuresti ylistän häntä kiitoksella.	Ps 69:32 Minä kijtän Jumalan nime weisulla/ ja ylistän sangen händä kijtoxella.
69:32 Se on Herralle otollisempi kuin härkä, kuin mulli, sarvipää ja sorkkajalka.	69:32 Se kelpaa paremmin \Herralle\ kuin härkä taikka mulli, jolla ovat sarvet ja sorkat.	Ps 69:33 Se kelpa parammin HERralle kuin härkä taicka mulli/ jolla owat sarwet ja sorcat.
69:33 Nöyrät näkevät sen ja riemuitsevat; elpykään teidän	69:33 Raadolliset näkevät sen ja iloitsevat, ja jotka Ju-	Ps 69:34 Radolliset näkewät sen ja iloidzewat/ ja jotca

sydämenne, teidän, jotka et-
sitte Jumalaa.

69:34 Sillä Herra kuulee köy-
hiä eikä halveksi vankejansa.

69:35 Kiittäköt häntä taivaat
ja maa, meret ja kaikki, mitä
niissä liikkuu.

69:36 Sillä Jumala on pelas-
tava Siionin ja rakentava
Juudan kaupungit, niin että
he asettuvat niihin ja omista-
vat ne.

69:37 Hänen palvelijainsa jäl-
keläiset saavat sen perinnök-
seen, ja ne, jotka hänen ni-
meänsä rakastavat, saavat
asua siinä.

PSALMI 70

70:1 Veisuunjohtajalle; Daavi-
din virsi; syntiä tunnustettaes-
sa.

70:2 Jumala, riennä minua
pelastamaan, riennä minun
avukseni, Herra.

70:3 Joutukoot häpeään ja
punastukoot ne, jotka minun
henkeäni väijyvät; peräytyköt
ja saakoot häpeän ne, jotka
tahtovat minulle onnettomuut-
ta.

70:4 Kääntyköt takaisin hä-
peissänsä ne, jotka sanovat:
"Kas niin, kas niin!"

70:5 Iloitkoot ja riemuitkoot
sinussa kaikki, jotka sinua
etsivät; joille sinun apusi on
rakas, ne sanokoot aina:
"Ylistetty olkoon Jumala!"

70:6 Mutta minä olen kurja ja
köyhä; Jumala, riennä minun
tyköni. Sinä olet minun apuni
ja vapauttajani; Herra, älä
viivy.

malaa etsivät, heidän sydä-
mensä pitää elämän.

69:34 Sillä \Herra\ kuulee
köyhiä, ja ei hän vankiansa
katso ylönsä.

69:35 Kiittäkään häntä tai-
vaat ja maa, meri, ja kaikki
kuin niissä liikkuvat.

69:36 Sillä Jumala auttaa
Zionia ja rakentaa Juudan
kaupungit, että siellä asu-
taan, ja se perinnöllä omiste-
taan.

69:37 Ja hänen palveliainsa
siemen sen perii: ja ne, jotka
hänen nimeänsä rakastavat,
pitää asuman siinä.

70 PSALTTARI

70:1 Davidin Psalmi edellä-
veisaajalle, muistoksi.

70:2 Riennä, Jumala, minua
vapahtamaan: kiiruhda,
\Herra\, minua auttamaan.

70:3 Häpiään tulkoon ja hä-
vetköön, jotka minun sielua-
ni väijyvät: ajettakoon taka-
perin ja tulkoon häväistyksi,
jotka minulle paha suovat;

70:4 Että he jälleen häpiään
tulisivat, jotka minua pitittä-
vät.

70:5 Iloitkaan ja riemuitkaan
sinussa kaikki, jotka sinua
etsivät; ja jotka sinun au-
tuuttas rakastavat, sano-
kaan aina: Jumala olkoon
suuresti ylistetty!

70:6 Mutta minä olen raadol-
linen ja köyhä, riennä, Ju-
mala, minun tyköni; sillä si-
nä olet minun auttajani ja
pelastajani, \Herra\, älä vii-

Jumalata edziwät/ heidän
sydämensä pitää elämän.

Ps 69:35 Sillä HERra cuule
köyhiä/ ja ei hän fangians
cadzo ylönsä.

Ps 69:36 Kijttäkän händä tai-
wat/ maa ja meri/ caicki
mitä nijsä lijckuwat.

Ps 69:37 Sillä Jumala autta
Zioni/ ja rakenda Judan
Caupungit/ että siellä asutan
ja ne omistetän.

Ps 69:38 Ja hänen palwelians
siemen ne peri/ ja jotca hä-
nen nimens racastawat/ asu-
wat nijsä.

LXX. Psalmi .

Ps 70:1 Dawidin Psalmi edel-
läweisattapa/ muistoxi.

Ps 70:2 Rlennä Jumala minua
wapahtaman/ kijruta HERra
minua auttaman.

Ps 70:3 Häwetkön ja häwäis-
täkön/ jotca minun sieluani
wäijywät.

Ps 70:4 Ajettacon tacaperin
ja tulcon häwäistyxi/ jotca
minulle paha suowat.

Ps 70:5 Että he jällens häpi-
ään tulisit/ jotca minua pitit-
tawät.

Ps 70:6 Iloitcan ja riemuitcan
sinusa caicki jotca sinua ed-
ziwät/ ja jotca sinun autuut-
tas racastawat/ sanocan ai-
na: Jumala olcon suurest
ylistetty.

Ps 70:7 Mutta minä olen ra-
dollinen ja köyhä/ riennä
Jumala minun tygöni: sillä
sinä olet minun auttajan ja
pelastajan/ minun Jumalan

vyttele.

älä wijywtä.

PSALMI 71

71:1 Sinuun, Herra, minä turvaan, älä salli minun joutua häpeään iankaikkisesti.

71:2 Pelasta minut, vapahda minut vanhurskaudessa, kallista korvasi minun puoleeni ja auta minua.

71:3 Ole minulle kallio, jolla saan asua ja jonne aina saan mennä, sinä, joka olet säätänyt minulle pelastuksen. Sillä sinä olet minun kallioni ja linnani.

71:4 Jumalani, vapauta minut jumalattoman kädestä, väärän ja väkivaltaisen kourista.

71:5 Sillä sinä olet minun toivoni, Herra, Herra, minun turvani hamasta nuoruudestani.

71:6 Sinä olet minun tukeni syntymästani saakka, sinä päästit minut äitini kohdusta; sinua minä alati ylistän.

71:7 Monelle minä olen kuin kummitus, mutta sinä olet minun vahva suojani.

71:8 Minun suuni on täynnä sinun kiitostasi, täynnä sinun ylistystäsi kaiken päivää.

71:9 Älä heitä minua pois minun vanhalla iälläni, älä hylkää minua, kun voimani loppuu.

71:10 Sillä minun viholliseni puhuvat minusta; ne, jotka väijyvät minun henkeäni, neuvottelevat keskenänsä:

71:11 "Jumala on hänet hyljännyt; ajakaa häntä takaa ja

71 PSALTTARI

71:1 Sinuun, \Herra\, minä uskallan: älä anna minua ikänä häväistä.

71:2 Vapahda minua vanhurskaudessa ja pelasta minua: kallista korvasi minun puoleeni ja auta minua.

71:3 Ole minulle vahva turva, johon minä aina pakenisin: sinä olet luvannut minua auttaa; sillä sinä olet minun kallioni ja linnani.

71:4 Minun Jumalani, auta minua jumalattoman kädestä, väärän ja väkivaltaisen kädestä.

71:5 Sillä sinä olet minun turvani, Herra, \Herra\: minun toivoni hamasta minun nuoruudestani.

71:6 Sinuun minä olen luottanut hamasta äitini kohdusta, sinä minun vedit ulos äitini kohdusta: sinusta on aina minun kerskaukseni.

71:7 Minä olen monelle ihmeksi tullut; mutta sinä olet minun vahva turvani.

71:8 Täytä minun suuni sinun kiitoksestas ja sinun kunniastas joka päivä.

71:9 Älä minua heitä pois minun vanhuudessani: älä minua hylkää, kuin minä heikoksi tulen.

71:10 Sillä minun viholliseni puhuvat minua vastaan: ja jotka minun sieluani väijyvät, he keskenänsä neuvoa pitävät,

71:11 Ja sanovat: Jumala hylkäsi hänen; ajakaat takaa ja käsittäkää häntä, sillä ei

LXXI. Psalmi .

Ps 71:1 Sinuun HERra minä uscallan/ älä anna minua ikänäns häväistä.

Ps 71:2 Wapada minua vanhurscaudellas ja pelasta minua/ callista corwas minun puoleeni ja auta minua.

Ps 71:3 Ole minulle wahwa turwa/ johon minä aina pakenisin/ joca aina autta luvannut olet: sillä sinä olet minun callion ja linnan.

Ps 71:4 Minun Jumalan auta minua jumalattoman kädestä/ väärän ja ylpiän kädestä.

Ps 71:5 Sillä sinä olet minun turwan HERra HERra/ minun toiwon hamast minun nuoruudestani.

Ps 71:6 Sinuun minä olen luottanut hamast äitini coh-dusta/ sinä minun wedit ulos äitini coh-dusta/ sinusta on aina minun kerscauxen.

Ps 71:7 Minä olen monelle ihmexi tullut/ mutta sinä olet minun wahwa turwan.

Ps 71:8 Täytä minun suun sinun kijtoxestas/ ja sinun cunniastas jocapäiwä.

Ps 71:9 Älä minua heitä pois minun wanhudesani/ älä minua hyljä/ cosca minä heicoxi tulen.

Ps 71:10 Sillä minun wiholliseni puhuwat minua wastian/ ja jotca minun sieluani wäijyvät/ he keskenäns neuwo pitawät.

Ps 71:11 Ja sanowat: Jumala hyljä hänen: ajacat taca ja

ottakaa kiinni, sillä auttajaa ei ole."	ole vapahtajaa.	käsittäkät händä: sillä ei ole vapahtajata.
71:12 Jumala, älä ole minusta kaukana, Jumalani, riennä minun avukseni.	71:12 Jumala, älä erkane kauvas minusta: minun Jumalani, riennä minua auttamaan.	Ps 71:12 Jumala älä ercane cauwas minusta/ minun Jumalan riennä minua auttaman.
71:13 Joutukoot häpeään ja hukkukoot ne, jotka vainoavat minun sieluani; peittäköön häpeä ja pilkka ne, jotka hankkivat minulle onnettomuutta.	71:13 Hävetköön ja hukukkoon, jotka minun sieluani vastaan ovat: häpiän ja häväistyksen alle tulkoon, jotka minulle paha suovat.	Ps 71:13 Häwetkön ja huckucon jotca minun sieluani was-tan owat/ häpiän ja häwäistyxen ala tulcon/ jotca minul-le paha suowat.
71:14 Mutta minä odotan alati, ja yhäti minä sinua kiitän.	71:14 Mutta minä odotan aina, ja korotan aina sinun kiitokses.	Ps 71:14 Mutta minä odotan aina/ ja corgotan aina sinun kijtoxes.
71:15 Minun suuni on julista-va sinun vanhurskauttasi, sinun pelastustekojasi kaiken päivää, sillä niiden määrää en minä tunne.	71:15 Minun suuni pitää ilmoittaman sinun vanhurskauttas, joka päivä sinun autuuttas, joita en minä voi kaikkia lukea.	Ps 71:15 Minun suun pitä ilmoittaman sinun wanhurscauttas/ jocapäiwä sinun autuuttas/ joita en minä woi caickia luke.
71:16 Herran, Herran väkeviä tekoja minä tuon julki, minä ylistän sinun vanhurskauttasi, sinun ainoan.	71:16 Minä vaellan Herran, \Herran\ väkevyydessä: minä tahdon muistaa ainoastaan sinun vanhurskauttas.	Ps 71:16 Minä waellan HER-ran HERran wäkeyydes/ minä ylistän ainoastans sinun wanhurscauttas.
71:17 Jumala, sinä olet opettanut minua hamasta nuoruudestani, ja yhä vielä minä sinun ihmeitäsi julistan.	71:17 Jumala, sinä olet minua nuoruudestani opettanut, sentähden minä julistan sinun ihmeitäsi.	Ps 71:17 Jumala sinä olet minua nuoruudestani opettanut/ sentähden minä julistan sinun ihmeitäsi.
71:18 Älä, Jumala, minua hylkää vanhaksi ja harmaaksi tultuani, niin minä julistan sinun käsivartesi voimaa nousvalle polvelle, sinun väkevyyttäsi kaikille vielä tuleville.	71:18 Ja minun vanhuudes-sani ja harmaaksi tultuani älä, Jumala, minua hylkää, siihenasti kuin minä ilmoitan sinun käsivartes lasten lapsille, ja sinun väkevyytes kaikille tulevaisille.	Ps 71:18 Ja minun wanhu-desani ja harmaxi tulduani älä Jumala minua hyljä/ siihenasti cuin minä ilmoitan sinun käsiwartes lasten lapsille/ ja sinun wäkeyydes caikille tulewaisille.
71:19 Jumala, sinun vanhurskautesi ulottuu hamaan korkeuksiin, sinun, joka teet niin suuria. Jumala, kuka on sinun vertaisesi?	71:19 Ja tosin, Jumala, sinun vanhurskautes on sangen korkia, sinä teet suuria: Jumala, kuka on sinun ver-taises?	Ps 71:19 Ja tosin Jumala sinun wanhurscaudes on sangen corkia/ sinä suuria teet/ Jumala cuca on sinun wer-taises ?
71:20 Sinä, joka olet antanut meidän kokea paljon ahdistusta ja onnettomuutta, sinä virvoitat meidät jälleen henkiin, ja maan syvyyksistä sinä tuot meidät takaisin.	71:20 Sillä sinä annat minun nähdä paljon ja suuria ahdistuksia, ja virvoitat minua jälleen; ja taas sinä haet minua ulos maan syvyydestä.	Ps 71:20 Sillä sinä annat minun nähdä paljo ja suuria ahdistuxia/ ja wirgotat minua jällens/ ja taas sinä haet minua ulos maan sywydestä.

71:21 Anna minun arvoni kasvaa ja lohduta minua jälleen.

71:22 Niin minä myös ylistän harpulla sinua, sinun uskollisuuttasi, minun Jumalani, soitantanteleella kiitosta sinulle, sinä Israelin Pyhä.

71:23 Minun huuleni riemuitsevat, kun minä sinulle soitatan, ja myös minun sieluni, jonka sinä olet lunastanut.

71:24 Minun kieleni julistaa sinun vanhurskauttasi kaiken päivää, sillä häpeään ja pilkkaan ovat joutuneet ne, jotka hankkivat minulle onnettomuutta.

71:21 Sinä teet minun sangen suureksi, ja lohdutat minua jälleen.

71:22 Niin minäkin kiitän sinua psaltarilla, sinun totuuttasi, minun Jumalani: minä veisaan kiitosta sinulle kanteleilla, sinä pyhä Israelissa.

71:23 Minun huuleni pitää kiittämän, koska minä sinulle veisaan, ja minun sieluni, jonka lunastit.

71:24 Ja minun kieleni puhuu myös joka päivä sinun vanhurskaudestasi; sentähden hävetkään he ja häpiään tulkoon, jotka minulle paha suovat.

Ps 71:21 Sinä teet minun sangen suureksi/ ja lohdutat minua jälleens.

Ps 71:22 Nijn minäkin kijtän sinua Psaltarilla/ sinun wacuuttasi/ minun Jumalan: minä weisan kijtost sinulle candeilla/ sinä pyhä Israelis.

Ps 71:23 Minun huulen ja minun sielun/ jongs lunastit/ iloidzewat ja weisawat kijtost sinulle.

Ps 71:24 Ja minun kielen puhu myös jocapäiwä sinun wanhurscaudestasi/ sentähden häwetkän he ja häpiään tulcon/ jotca minulle paha suowat.

PSALMI 72

72:1 Salomon virsi. Jumala, anna kuninkaan tuomita, niinkuin sinä tuomitset, anna vanhurskautesi kuninkaan pojalle.

72:2 Tuomitkoon hän sinun kansaasi vanhurskaasti ja sinun kurjiasi oikeuden mukaan.

72:3 Vuoret kantakoot rauhaa kansalle, niin myös kukkulat, vanhurskauden voimasta.

72:4 Auttakoon hän kansan kurjat oikeuteen, pelastakoon köyhäin lapset ja musertakoon sortajan.

72:5 Niin he pelkäävät sinua, niin kauan kuin aurinko paisee ja kuu kumottaa, polvesta polveen.

72:6 Hän olkoon niinkuin sade, joka nurmikolle vuotaa, niinkuin sadekuuro, joka kostuttaa maan.

72:7 Hänen päivinänsä van-

72 PSALTTARI

72:1 Salomon. Jumala, anna tuomios kuninkaalle, ja vanhurskautes kuninkaan pojalle,

72:2 Että hän veis sinun kansas vanhurskauteen, ja auttais sinun raadollistas.

72:3 Vuoret tuokaan rauhan kansalle, ja kukkulat vanhurskauden.

72:4 Hänen pitää raadollisen kansan oikeudessa pitämän, ja köyhäin lapsia auttaman ja särkemän pilkkaajat.

72:5 Sinua peljätään, niinkauvan kuin aurinko ja kuu ovat, lapsista niin lasten lapsiin.

72:6 Hän laskee alas niinkuin sade heinän sängelle, niinkuin pisarat, jotka maan liottavat.

72:7 Hänen aikanansa vanhurskas kukoistaa, ja on

LXXII. Psalmi .

Ps 72:1 Salomolle. Jumala anna duomios Cuningalle/ ja wanhurscaudes Cuningan pojalle.

Ps 72:2 Että hän veis Canssas wanhurscauteen/ ja auttais sinun radollistas.

Ps 72:3 Wuoret tuocan rauhan Canssalle/ ja cuckulat wanhurscauden.

Ps 72:4 Hänen pitä radollisen Canssan oikeudesä pitämän/ ja köyhiä auttaman/ ja särkemän pilckurit.

Ps 72:5 Sinua peljätän/ nijncauwan cuin Auringo ja Cuuowat/ lapsista nijn lasten lapsijn.

Ps 72:6 Hän astu alas nijncauin sade nijtetylle nijtylle/ nijncuin pisarat jotca maan liottawat.

Ps 72:7 Hänen aicanans

hurskas kukoistaa, ja rauha on oleva runsas siihen saakka, kunnes kuuta ei enää ole.	suuri rauha siihen asti, ettei kuuta enää olekaan.	wanhurscaus ja suuri rauha cucoista/ siihenasti ettei Cuuta olekan.
72:8 Hallitkoon hän merestä mereen ja Euftrat-virrasta maan ääriin saakka.	72:8 Hän hallitsee merestä mereen ja virrasta maailman ääriin.	Ps 72:8 Hän hallidze merestä mereen/ ja wirrasta mailman ärijn.
72:9 Hänen edessänsä erämaan asujat polvistuvat, ja hänen vihollisensa nuolevat tomua.	72:9 Häntä pitää korven asuvised kumartaman, ja hänen vihollisensa pitää tomun nuoleman.	Ps 72:9 Händä heidän pitä cumartaman jotca corwesa owat/ ja hänen wihollisens pitä tomun nuoleman.
72:10 Tarsiin ja saarten kuninkaat tuovat lahjoja, Saban ja Seban kuninkaat veroa maksavat.	72:10 Kuninkaat meren tyköä ja luodoista pitää lahjoja kantaman: kuninkaat rikkaasta Arabiasta ja Sebastasta pitää annot tuoman.	Ps 72:10 Cuningat meren tykö ja luodoist pitä lahjoja candaman/ Cuningat rickast Arabiast ja Sebast pitä annot tuoman.
72:11 Häntä kumartavat kaikki kuninkaat, kaikki kansakunnat palvelevat häntä.	72:11 Kaikki kuninkaat pitää häntä kumartaman, ja kaikki pakanat pitää häntä palveleman.	Ps 72:11 Caicki Cuningat pitä händä cumartaman/ ja caicki pacanat pitä händä palweleman.
72:12 Sillä hän pelastaa köyhän, joka apua huutaa, kurjan ja sen, jolla ei auttajaa ole.	72:12 Sillä hän vapahtaa huutavaisen köyhän, ja raddollisen, jolla ei ole auttajaa.	Ps 72:12 Sillä hän wapahta huutawaisen köyhän/ ja raddollisen/ jolla ei ole auttajaa.
72:13 Hän armahtaa vaivaista ja köyhää ja pelastaa köyhäin sielun.	72:13 Hän on armollinen vaivaiselle ja köyhälle, ja köyhäin sielua hän auttaa.	Ps 72:13 Hän on armollinen waiwaiselle ja köyhälle/ ja köyhäin sielua hän auttaa.
72:14 Hän lunastaa heidän sielunsa sorrosta ja väkivallasta, ja heidän verensä on hänen silmissään kallis.	72:14 Hän lunastaa heidän sielunsa petoksesta ja väkivallasta, ja heidän verensä luetaan kalliiksi hänen silmänsä edessä.	Ps 72:14 Hän lunasta heidän sieluns petoxest ja ylöllisest/ ja heidän werens luetan callixi hänen edesäns.
72:15 Hän eläköön, ja hänelle tuotakoon Saban kultaa; hänen puolestansa rukoiltakoon alati, ja siunattakoon häntä lakkaamatta.	72:15 Ja hän elää ja hänelle pitää annettaman kultaa rikkaasta Arabiasta, ja häntä alati kumartaen rukoiltaman, joka päivä pitää häntä kiitettämän.	Ps 72:15 Ja hän elä/ ja hänelle annetan culda rickast Arabiasta/ ja händä alati cumarretan/ jocapäiwä kijtetän händä.
72:16 Maa kasvakoon runsaasti viljaa, vuorten huippuja myöten, sen hedelmä huojukoon niinkuin Libanon; ja kansaa nouskoon kaupungeista niinkuin kasveja maasta.	72:16 Pivo jyviä pitää niin oleman maassa ja vuorten kukkuloilla, että sen hedelmä pitää häälymän niinkuin Libanon; ja kaupungin asuvised pitää kukoistaman niinkuin ruoho maan päällä.	Ps 72:16 Maasa ja vuorten cuckuloilla pitä tihkiän tulon oleman/ hänen hedelmäns pitä häälymän nijncuin Libanonin/ ja sen pitä cucoistaman Caupungeisa/ nijncuin ruoho maan päällä.
72:17 Pysyköön hänen nimensä iankaikkisesti, ja versokoon hänen nimensä, niin	72:17 Hänen nimensä pysyy ijankaikkisesti: niinkauvan kuin aurinko on, ulottuu hänen nimensä jälkeentule-	Ps 72:17 Hänen nimens pysy ijancaickisest/ nijncauwan cuin Auringo on/ ulottu hä-

kauan kuin aurinko paistaa. Hänessä he itseänsä siunatkoot, ja kaikki kansakunnat ylistäkööt häntä onnelliseksi.

72:18 Kiitetty olkoon Herra Jumala, Israelin Jumala, ainoa, joka ihmeitä tekee.

72:19 Kiitetty olkoon hänen kunniansa nimi iankaikkisesti, ja kaikki maa olkoon täynnä hänen kunniaansa. Amen, amen.

72:20 Daavidin, Iisain pojan, rukoukset päättyvät.

PSALMI 73

73:1 Aasafin virsi. Totisesti, Jumala on hyvä Israelille, niille, joilla on puhdas sydän.

73:2 Mutta minun jalkani olivat vähällä kompastua, askeleeni olivat aivan liukahtaa.

73:3 Sillä minussa nousi kauteus ylvästelijöitä kohtaan, kun minä näin jumalattomien menestyvän.

73:4 Sillä he ovat vaivoista vapaat kuolemaansa asti, he ovat voimakkaat ja lihavat.

73:5 Eivät he koe muitten kuolevaisten tuskia, eikä heitä vaivata niinkuin muita ihmisiä.

73:6 Sentähden on ylpeys heillä kaulakoristeena, väkivalta on puku, joka heidät verhoaa.

73:7 Heidän silmänsä pullistuvat ulos heidän lihavuudestaan, heidän sydämensä kuvittelut kulkevat valtoimina.

vaisille; ja he tulevat siunatuksi hänen kauttansa: kaikki pakanat ylistävät häntä.

72:18 Kiitetty olkoon \Herra\ Jumala, Israelin Jumala, joka yksinänsä ihmeitä tekee!

72:19 Ja kiitetty olkoon hänen kunniansa nimi iankaikkisesti; ja kaikki maa täytettäköön hänen kunniansa, amen! amen!

72:20 Davidin, Isain pojan, rukoukset loppuvat.

73 PSALTTARI

73:1 Asaphin Psalmi. Totta on Jumala hyvä Israelille, niille, jotka puhtaat sydämestä ovat.

73:2 Mutta minä olisin pian jaloillani horjunut: minun askeleeni olisivat lähes liukastuneet.

73:3 Sillä minä närkästyin öykkäreistä, että minä näin jumalattomat menestyvän.

73:4 Sillä ei he ole missään kuoleman hädässä, vaan heidän voimansa pysyy vahvana.

73:5 Ei he ole vastoinkäymisessä niinkuin muut ihmiset, ja ei heitä vaivata niinkuin muita ihmisiä.

73:6 Sentähden on heidän ylpeytensä koria, ja heidän väkivaltansa kaunistaa heitä.

73:7 Heidän silmänsä paisuvat lihavuudesta: he tekevät mitä ainoastansa heille kelpaa.

nen nimens jälkentulevaisille/ ja he tulevat siunatuxi hänen cauttans/ caicki pacanat ylistävät häntä.

Ps 72:18 Kijetty olcon Jumala/ HERra Israelin Jumala/ joca yxinäns ihmeitä teke.

Ps 72:19 Ja kijetty olcon hänen cuuluisa nimens ijancaickisest/ ja caicki maa täytettäkön hänen cunniastans/ Amen/ AMEN.

LXXIII. Psalmi .

Ps 73:1 Assaphin Psalmi. Totta on Jumala Israelille hywä/ niille jotca puhtat sydämeist owat.

Ps 73:2 Mutta minä olin pian jalgoillani horjunut/ minun askeleni olisit lähes liucastunet.

Ps 73:3 Sillä minä närkästyin öyckäristä/ että minä näin jumalattomat menestywän.

Ps 73:4 Sillä ei he ole misän cuoleman hädäs/ waan he owat wahwana/ ja heidän woimans pysy wahwana.

Ps 73:5 Ei he ole wastoinkäymises nijncuin muut ihmiset/ ja ei waiwata nijncuin muita ihmisiä.

Ps 73:6 Sentähden on heidän ylpeydens callis/ ja heidän wäkiwaldans täyty hywäxi työxi cudzutta.

Ps 73:7 He paisuwat caswoil-da nijncuin lihawa wadza/ he tekewät mitä ainoastans heille kelpa.

73:8 He pilkkaavat ja puhuvat väkivallan puheita pahuudessansa, he puhuvat kuin korkeuksista.	73:8 Kaikkia he katsovat ylöns, ja sitte pahasti puhuvat: he puhuvat ja laittavat ylpiästi.	Ps 73:8 Caickia he cadzowat ylöns/ ja sijtte pahasti puhuvat/ ja puhuwat ja laittawat ylpiäst.
73:9 Heidän suunsa tavoittelee taivasta, ja heidän kielenensä kulkee pitkin maata.	73:9 Mitä he puhuvat, sen täytyy olla taivaasta puhuttu: mitä he sanovat, sen täytyy maan päällä kelvata.	Ps 73:9 Mitä he puhuwat sen täytyy olla taiwasta puhuttu/ mitä he sanowat/ sen täytyy maan päällä kelwata.
73:10 Sentähden heidän kansansa liittyy heihin ja särpiä vettä kyllähti.	73:10 Sentähden noudattaa heitä yhteinen kansa, ja koontuvat heidän tykönsä niinkuin vedet,	Ps 73:10 Sentähden noudatta heitä yhteinen Canssa/ ja coconduwat heidän tygöns niijnuin wedet.
73:11 Ja he sanovat: "Kuinka Jumala sen tietäisi, onko tietoa Korkeimmalla?"	73:11 Ja sanovat: mitä Jumalan pitäis heitä kysymän? mitä pitäis korkeimman heistä lukua pitämän?	Ps 73:11 Ja sanowat: mitä Jumalan pitäis heitä kysymän? mitä pitäis corkeimman heistä lucua pitämän ?
73:12 Katso, nämä ovat jumalattomat; kuitenkin he elävät ainaisessa rauhassa ja rikastuvat yhäti.	73:12 Katso, ne ovat jumalattomat: he ovat onnelliset maailmassa ja rikastuvat.	Ps 73:12 Cadzo/ ne owat jumalattomat/ he owat onnelliset mailmasa/ ja ricastuwat.
73:13 Turhaan minä olen pitänyt sydämeni puhtaana ja pessyt käteni viattomuudessa:	73:13 Pitäiskö siis sen turhaan oleman, että minun sydämeni nuhteetoinna elää, ja minä pesen viattomuudessa minun käteni?	Ps 73:13 Pidäiskö sijs sen turhan oleman/ että minun sydämen nuhdetoinna elä/ ja minä pesen wiattomudes minun käteni ?
73:14 minua vaivataan joka aika, ja minä saan joka aamu kuritusta.	73:14 Ja minä ruoskitaan joka päivä, ja minun rangaistukseni on joka aamu käsissä?	Ps 73:14 Ja ruoskitan joca-päiwä/ ja minun rangaistuxen on joca amulla käsis ?
73:15 Jos olisin sanonut: "Noin minäkin puhun", katso, niin minä olisin ollut petollinen koko sinun lastesi sukua kohtaan.	73:15 Minä olisin lähes niin sanonut kuin hekin; mutta katso, niin minä olisin tuominnut kaikki sinun lapses, jotka ikänänsä olleet ovat.	Ps 73:15 Minä olisin lähes niijn sanonut cuin hekin/ mutta cadzo/ niijn minä olisin duominnut caicki sinun lapses/ jotca ikänäns ollet owat.
73:16 Minä mietin päästäkseni tästä selvyuteen; mutta se oli minulle ylen vaikeata,	73:16 Minä ajattelin sitä tutkia; mutta se oli minulle ylen raskas,	Ps 73:16 Minä ajattelin sitä tutkia/ mutta se oli minulle ylöns rascas.
73:17 kunnes minä pääsin sisälle Jumalan pyhiin salaisuuksiin ja käsitin, mikä heidän loppunsa on oleva.	73:17 Siihenasti kuin minä menin Jumalan pyhään, ja ymmärsin heidän loppunsa.	Ps 73:17 Sijhenasti cuin minä menin Jumalan Pyhään/ ja astaitzisin heidän loppuns.
73:18 Totisesti, sinä panet heidät liukkaalle, perikatoon sinä heidät syökset.	73:18 Tosin sinä asetit heitä liukkaalle, ja syöksit heitä pohjaan.	Ps 73:18 Mutta sinä asetit heitä liuckalle/ ja syöxit heitä pohjaan.
73:19 Kuinka he joutuvatkaan äkisti turmioon! He hukkuvat,	73:19 Kuinka he niin pian hukkuvat: he hukkuvat ja saavat kauhian lopun.	Ps 73:19 Cuinga he niijn pian huckuwat/ he huckuwat ja

heidän loppunsa on kauhistava.

73:20 Niinkuin unen käy herätessä, niin sinä, Herra, kun heräjät, heidän valhekuvasansa hylkää.

73:21 Kun minun sydämeni katkeroitui ja minun munaskuihini pisti,

73:22 silloin minä olin järjetön enkä mitään älynnyt, olin sinun edessäsi kuin nauta.

73:23 Kuitenkin minä pysyn alati sinun tykönäsi, sinä pidät minua kiinni oikeasta kädestäni.

73:24 Sinä talutat minua neuvosi mukaan ja korjaat minut viimein kunniaan.

73:25 Ketä muuta minulla olisi taivaassa! Ja kun sinä olet minun kanssani, en minä mistään maan päällä huoli.

73:26 Vaikka minun ruumiini ja sieluni nääntyisi, Jumala on minun sydämeni kallio ja minun osani iankaikkisesti.

73:27 Sillä katso, jotka sinusta eriävät, ne hukkuvat, sinä tuhoat kaikki, jotka haureudessa sinusta luopuvat.

73:28 Mutta minun onneni on olla Jumalaa lähellä, minä panen turvani Herraan, Herraan, kertoakseni kaikkia sinun tekojasi.

PSALMI 74

74:1 Aasafin mietevirsi. Miksi sinä, Jumala, hylkäsit meidät ainiaaksi, miksi suitsuaa sinun vihasi laitumesi lampaita vas-

73:20 Niinkuin uni, koska joku herää, niinpä sinä, Herra teet heidän kuvansa kaupungissa ylönkatsotuksi.

73:21 Vaan kuin se karvasteli minun sydämessäni ja pisti minun munaskuitani,

73:22 Silloin olin minä tyhmä ja en mitään tietänyt: minä olin niinkuin nauta sinun edessä.

73:23 Kuitenkin minä pysyn alati sinun tykönäs; sillä sinä pidät minun oikeasta kädestäni.

73:24 Sinä talutat minua neuvollas, ja korjaat minua viimein kunnialla.

73:25 Kuin sinä ainoastansa minulla olisit, niin en minä ensinkään sitte taivaasta eli maasta tottelisi.

73:26 Vaikka vielä minun ruumiini ja sieluni vaipuis, niin sinä, Jumala, kuitenkin olet aina minun sydämeni uskallus ja minun osani.

73:27 Sillä katso, jotka sinusta eriävät, ne hukkuvat: sinä kadotat kaikki, jotka sinua vastaan huorin tekevät.

73:28 Mutta se on minun iloni, että minä itseni Jumalan tykö pidän, ja panen toivoni Herran, \Herran\ päälle, ilmoittamaan kaikkia sinun töitä.

74 PSALTTARI

74:1 Asaphin opetus. Jumala, miksis meitä niin ratki pois syökset? ja olet niin hirmuisesti vihainen sinun

saawat cauhian lopun.

Ps 73:20 Nijncuin uni cosca jocu herä/ nijnpäs HERra teet heidän cuwans Caupungis ylöncazdotuxi.

Ps 73:21 Waan se carwastele minun sydämesäni/ ja se pistä minun munascuitani.

Ps 73:22 Että minun pitä tyhmän oleman/ ja ei mitän tietämän/ ja minun täyty olla nijncuin naudan sinun edesäs.

Ps 73:23 Cuitengin minä pysyn alati sinun tykönäs: sillä sinä pidät minun oikeasta kädestäni.

Ps 73:24 Sinä talutat minua neuwollas/ ja corjat minua wijmein cunnialla.

Ps 73:25 Cuin sinä ainoastans minulla olisit/ nijn en minä ensingän sijtte taiwasta eli maasta tottelis.

Ps 73:26 Waicka wielä minun ruumin ja sielun waipuis/ nijn sinä Jumala cuitengin olet aina minun sydämeni uscalus/ ja minun osan.

Ps 73:27 Sillä cadzo/ jotca sinusta heitäns erittäwät/ ne huckuwat/ sinä cadotat caicki/ jotca sinua wastan huorin tekewät.

Ps 73:28 Mutta se on minun ilon/ että minä idzeni Jumalaan pidän/ ja panen minun toiwoni HERran HERran päälle/ mainidzeman cuinga sinä sen teet.

LXXIV. Psalmi .

Ps 74:1 Assaphin opetus. JUmala mixis meitä nijn ratki poissyöxät ? ja olet nijn hirmuisesta wihainen sinun lai-

taan?	laitumes lampaille?	tuimes lambaille.
74:2 Muista seurakuntaasi, jonka muinoin omaksesi otit, jonka lunastit perintösuvukseksi. Muista Siionin vuotta, jolla sinä asut.	74:2 Muista seurakuntaas, jonkas muinen omistit ja sinulle perimiseksi lunastanut olet, Zionin vuotta, jossas asuit.	Ps 74:2 Muista seuracundas/ jongas wanhast omistit/ ja sinulles perimisexi lunastanut olet/ Zionin vuotta/ josas asut.
74:3 Ohjaa askeleesi ikuisille raunioille. Vihollinen on raiskannut kaiken pyhäkössä.	74:3 Tallaa heitä jaloillas, ja sysää heitä ijäiseen hävitykseen: vihollinen on raiskanut kaikki pyhässä.	Ps 74:3 Talla heitä jalgoillas/ ja sysä juuri pohjaan/ vihollinen on raiscannut caicki Pyhä.
74:4 Sinun vihollisesi huusivat kokoushuoneessasi, he pystytivät omat merkkinsä merkeiksi sinne.	74:4 Sinun vihollises kiljuvat sinun huoneessas, ja asettavat epäjumalansa siihen.	Ps 74:4 Sinun wihollises kiljuwat sinun huoneisas/ ja asettawat epäjumalans njihin.
74:5 Näytti, kuin olisi tiheässä metsässä kirveitä heilutettu korkealle.	74:5 Kirveet näkyvät välkkyvän ylhäällä, niinkuin metsässä hakattaisiin,	Ps 74:5 Kirwet näkywät wälckywän ylhällä/ nijncuin medzäs hacataisin.
74:6 Niin he löivät kaikki sen veistokset kirveillä ja nuijilla rikki.	74:6 Ja hakkaavat rikki kaikki hänen kuvainsa kauristikset, sekä keihäillä että kirveillä.	Ps 74:6 Ja hackawat ricki caicki hänen snickarin caunistuxens/ sekä keihäillä että kirveillä.
74:7 He pistivät sinun pyhäkösi tuleen, he häväisivät, panivat maan tasalle sinun nimesi asumuksen.	74:7 He polttavat sinun pyhä, ja turmelevat sinun nimes asuinsian maan päällä.	Ps 74:7 He polttawat sinun Pyhä/ ja rijwawat sinun nimes asuinsian pohjan asti.
74:8 He sanoivat sydämesään: "Me hävitämme heidät kaikki tyynni." He polttivat kaikki jumalanpalvelushuoneet maasta.	74:8 He puhuvat sydämesänsä: raadelkaamme heitä ynnä; he polttavat kaikki Jumalan huoneet maalla.	Ps 74:8 He puhuwat sydämisäns: radelcam heitä ynnä/ he polttawat caicki Jumalan huonet maalla.
74:9 Merkkejämme me emme näe, ei ole enää profeettaa, eikä ole joukossamme ketään, joka tietäisi, kuinka kauan -	74:9 Emme näe meidän ihmeitämme, eikä silleen prophetaa ole: ei myös ketään meidän seassamme ole, joka ymmärtää kuinka kauan.	Ps 74:9 Em me näe meidän ihmeitäm/ eikä silleen yxikän Propheta saarna/ ei kengän opettaja meitä opeta.
74:10 Kuinka kauan, Jumala, vihollinen saa herjata, vihamies pilkata sinun nimeäsi lakkaamatta?	74:10 Jumala, kuinka kauan vihamies häpäisee ja vihollinen sinun nimeäs ratki niin pilkkaa?	Ps 74:10 Jumala/ cuinga cauwan wihollinen häwäise/ ja wainollinen sinun nimes ratki nijn pilcka ?
74:11 Miksi pidätät kättäsi, oikeata kättäsi? Vedä se povestasi ja hävitä heidät.	74:11 Miksis käännät pois sinun kätes? ja oikian kätes niin ratki sinun povestas?	Ps 74:11 Mixis käännät pois sinun kätes ? ja oikian kätes nijn ratki sinun powestas ?
74:12 Jumala on minun kuninkaani ammoisista ajoista, hän toimittaa pelastuksen maan päällä.	74:12 Mutta Jumala on alusta minun kuninkaani, joka kaikkinaisen autuuden matkaan saattaa maan päällä.	Ps 74:12 Mutta Jumala on wanhasta minun Cuningan/ joca awut caicki matcan saatta maan päällä.

74:13 Sinä voimallasi halkaisit meren, sinä musersit lohikäärmeitten päät vetten päällä.

74:14 Sinä ruhjoit rikki Leviatanin päät, sinä annoit hänet ruuaksi erämaan eläinten laumalle.

74:15 Sinä puhkaisit kuohumaan lähteen ja puron, sinä kuivasit väkevät virrat.

74:16 Sinun on päivä, sinun on yö, sinä valmistit valon ja auringon.

74:17 Sinä määräsit kaikkimaan rajat, sinä asetit kesän ja talven.

74:18 Niin muista tämä: vihollinen herjaa Herraa, houkiokansa pilkkaa sinun nimeäsi.

74:19 Älä anna pedolle alttiiksi metsäkyyhkysesielua, älä iäksi unhot kurjiesi elämää.

74:20 Katso liittoasi. Sillämaan pimennot ovat väkivalan pesiä täynnä.

74:21 Älä salli sorretun kääntymästä häväistynä takaisin. Kurja ja köyhä saakoot ylistää sinun nimeäsi.

74:22 Nouse, Jumala, aja asiasi. Muista, miten houkat herjaavat sinua kaiken aikaa.

74:23 Älä unhot vihollistesi huutoa, älä vastustajaisielua, joka kohoo lakkaamatta.

74:13 Sinä hajoitat meren voimallas: sinä murennat lohikäärmeiden päät vesissä.

74:14 Sinä murensit valaskalain päät, ja annat ne kansalle ruuksi metsän korvesa.

74:15 Sinä kuohutat lähteet ja virrat: sinä kuivaat väkevät kosket.

74:16 Päivä ja yö ovat sinun: sinä rakennat valkeuden ja auringon.

74:17 Sinä sovitit jokaisenmaan rajat: sinä teet suven ja talven.

74:18 Niin muista siis, että vihollinen häpäisee \Herraa\, ja hullu kansa pilkkaa sinun nimeäsi.

74:19 Älä siis anna pedolle mettisesielua, ja älä niin ratki unohda sinun köyhäisjoukkoa.

74:20 Muista liittoa; sillämaa on joka paikassa surkiasti hävitetty, ja huoneet ovat täynnä vääryyttä.

74:21 Älä anna köyhänmennä pois häpiällä; silläköyhät ja raadolliset kiittävät sinun nimeäsi.

74:22 Nouse, Jumala, ja aja asias: muista niitä häväistyksiä, jotka sinulle joka päivä hulluilta tapahtuvat.

74:23 Älä unohda vihollistesääntä: sinun vainollistesmeteli tulee aina suuremmaksi.

Ps 74:13 Sinä hajotat meren voimallas/ ja sinä murennat Drakein päät wesisä.

Ps 74:14 Sinä musersit walsascalain päät/ ja annat ne Canssalle ruaxi medzän corwesa.

Ps 74:15 Sinä cuohutat lähtet ja wirrat/ sinä cuiwat väkevät cosket.

Ps 74:16 Päivä ja yö owat sinun/ sinä rakennat Aurin gon ja tähdet määrätyn juoxuns pitämän.

Ps 74:17 Sinä sowitit jocaidzen maan rajat/ sinä teet suven ja talwen.

Ps 74:18 Nijn muista sijs että wihollinen häwäise HERra/ ja hullu Canssa laittawat sinun nimes.

Ps 74:19 Älä sijs anna pedolle mettisesielua/ ja älä nijn ratki unohda sinun köyhiä eläimitäs.

Ps 74:20 Muista lijtto: sillämaa on jocapaicas surkiast häwitetty/ ja huonet owat täynnä wääryttä.

Ps 74:21 Älä anna huononmennä pois häpiällä: silläköyhät ja raadolliset kijttävät sinun nimes.

Ps 74:22 Nouse Jumala ja aja asias/ muista nijtä häwäistyxiä/ jotca sinulle jocapäiwä hulluilda tapahtuwat.

Ps 74:23 Älä unohda wihollistes parcuja/ sinun wainollistes meteli tule aina suuremmaksi.

PSALMI 75

75:1 Veisuunjohtajalle; veisaan kuin: "Älä turmele"; virsi;

75 PSALTTARI

75:1 Asaphin Psalmi ja veisu, ettei hän hukkunut,

LXXV. Psalmi .

Ps 75:1 Assaphin Psalmi ja weisu/ ettei hän huckunut/

Aasafin laulu.

75:2 Me kiitämme sinua, Jumala, me kiitämme sinua; lähellä on sinun nimesi, sinun ihmeitäsi kerrotaan.

75:3 "Vaikka minä valitsenkin ajan, minä tuomitsen oikein.

75:4 Vaikka maa kaikkine asukkaineen menehtyy pelkoon, pidän minä pystyssä sen patsaat." Sela.

75:5 "Ylvästelijöille minä sanon: älkää ylvästelkö, ja jumalattomille: älkää sarvea nostako.

75:6 Älkää nostako sarveanne korkealle, älkää puhuko niskoitellen, julkeasti."

75:7 Ei tule apua idästä, ei lännestä, ei vuorisesta erämaasta,

75:8 vaan Jumala on se, joka tuomitsee: yhden hän alentaa, toisen ylentää.

75:9 Sillä Herran kädessä on malja, joka vaahtoaa täynnänsä höystettyä viiniä, ja siitä hän kaataa; kaikkien maan jumalattomien täytyy se juoda, särpiä pohjasakkaa myöten.

75:10 Mutta minä julistan iäti, veisaan kiitosta Jaakobin Jumalalle.

75:11 Ja kaikki jumalattomien sarvet minä katkaisen; korkealle kohoavat vanhurskaan sarvet.

PSALMI 76

76:1 Veisuunjohtajalle; kieli-soittimilla; virsi; Aasafin laulu.

76:2 Jumala on tunnettu

edelläveisaajalle.

75:2 Me kiitämme sinua, ja ilmoitamme ihmeitäsi, että sinun nimes on niin läsnä.

75:3 Sillä ajallansa minä oikein tuomitsen.

75:4 Maa vapisee ja kaikki, jotka sen päällä asuvat; mutta minä vahvistan lujasti hänen patsaansa, Sela!

75:5 Minä sanoin öykkäreille: älkää niin kerskatko, ja jumalattomille: älkää vallan päälle haastako.

75:6 Älkää niin pahoin haastako teidän valtanne päälle: älkää puhuko niin niskuristi,

75:7 Niinkuin ei mitään häntää olisi, eikä idästä eikä lännestä, taikka vuorilta korvessa.

75:8 Sillä Jumala on tuomari, joka tämän alentaa ja toisen ylentää.

75:9 Sillä \Herran\ kädessä on malja täynnä, väkevällä viinalla täytetty, ja siitä hän panee sisälle; vaan sen rahkan täytyy kaikkein jumalattomain maan päällä juoda, ja ryyppätä ulos.

75:10 Mutta minä ilmoitan ijancaikkisesti, ja veisaan kiitosta Jakobin Jumalalle.

75:11 Ja minä tahdon särkeä kaiken jumalattomain vallan, että vanhurskasten valta korotettaisiin.

76 PSALTTARI

76:1 Asaphin Psalmi ja veisu, kanteleilla, edelläveisaajalle.

76:2 Jumala on tuttu Juu-

edelläweisattapa.

Ps 75:2 ME kijtäm sinua Jumala/ me kijtäm sinua ja ilmoitam sinun ihmeitäsi/ että sinun nimes on nijn läsnä.

Ps 75:3 Sillä ajallans minä oikein duomidzen.

Ps 75:4 Maa wapise ja caicki jotca sen päällä asuwat/ mutta minä wahwistan lujast hänen padzans. Sela.

Ps 75:5 Minä sanoin Öyckäreille: älkät nijn kerscatco/ ja jumalattomille: älkät wallan päälle haastaco.

Ps 75:6 Älkät nijn paljo haastaco teidän waldan päälle/ älkät puhuco nijn niscurist.

Ps 75:7 Nijn cuin ei mitän häntä olis/ eikä idästä eli lännestä/ taicka wuorista jotca corwesa owat.

Ps 75:8 Sillä Jumala on Duomari/ joca tämän alenda ja toisen ylendä.

Ps 75:9 Sillä HERran kädes on malja täynnäns/ wäkwellä wijnalla täytetty/ ja sijtä hän pane sisälle/ waan caickein jumalattomain täyty juoda/ ja rahgangin ryyppätä ulos.

Ps 75:10 Mutta minä ilmoitan ijancaickisest/ ja weisan kijtost Jacobin Jumalalle.

Ps 75:11 Ja minä tahdon särkiä caiken jumalattomain wallan/ että wanhurscasten walda corgotettaisin.

LXXVI. Psalmi .

Ps 76:1 Assaphin Psalmi ja weisu candeileilla/ edelläweisattapa.

Ps 76:2 JUmalala on tuttu Ju-

Juudassa, hänen nimensä on suuri Israelissa;	dassa, Israelissa on hänen suuri nimensä.	daas/ Israelis on hänen nimens suuri.
76:3 Saalemassa on hänen majansa ja hänen asumuksensa Siionissa.	76:3 Salemassa on hänen majansa, ja Zionissa hänen asumisensa.	Ps 76:3 Salemis on hänen majans/ ja Zionis hänen asumisens.
76:4 Siellä hän mursi jousen salamat, kilven ja miekan ja sodan. Sela.	76:4 Siellä hän särkee jousen nuolet, kilvet, miekan ja sodan, Sela!	Ps 76:4 Siellä hän särke joudzen nuolet/ kilwet/ miecan ja sodan. Sela.
76:5 Kirkkaudessa, valtasuuruudessa sinä tulit voittosaaliin vuorilta.	76:5 Sinä olet kirkkaampi ja väkevämpi kuin ryöstövuoret.	Ps 76:5 Sinä olet kirckambi ja wäkewämbi/ cuin ryöstöwuoret.
76:6 Urhoollisilta ryöstettiin aseet, he uupuivat uneen; kaikkien sankarien kädet herposivat.	76:6 Urhoolliset pitää ryöstettämän ja uneensa nukkuman; ja kaikki sotamiehet täytyy käsistänsä hermottomaksi tulla.	Ps 76:6 Coriat pitää ryöstettämän ja nuckuman/ ja caicki sotamiehet täyty käsistäns herwottomaxi tulla.
76:7 Sinun nuhtelustasi, Jakobin Jumala, vaipuivat rakkaaseen uneen vaunut ja hevoset.	76:7 Sinun rangaistuksestas, Jakobin Jumala, vajoo uneen orhi ja ratas,	Ps 76:7 Sinun rangaistuxestas Jacobin Jumala/ uneen wajo orhi ja ratas.
76:8 Sinä olet peljättävä, kuka kestää sinun edessäsi, kun sinä vihastut?	76:8 Sinä olet peljättävä: kuka voi seisoa sinun edessäs, koskas vihastut?	Ps 76:8 Sinä olet hirmullinen/ cuca woi seiso sinun edesäs/ coscas wihastut ?
76:9 Taivaasta sinä annoit tuomiosi kuulua; maa peljästy ja vaikenä,	76:9 Koskas tuomion annat kuulua taivaasta, niin maa vapisee ja vaikenee;	Ps 76:9 Coscas duomion annat cuulua taiwast/ nijn maa wapise ja waickene.
76:10 kun Jumala nousi tuomiolle vapahtaakseen kaikki maan nöyrät. Sela.	76:10 Koska Jumala nousee tuomitsemaan, että hän auttais kaikkia raadollisia maan päällä, Sela!	Ps 76:10 Cosca Jumala nouse duomidzeman/ että hän auttais caickia radollisia maan päällä. Sela.
76:11 Sillä ihmisten viha tulee sinulle ylistykseksi: sinä vyötäytyt vihan ylenpalttisuuteen.	76:11 Kuin ihmiset kiukuitsevat sinua vastaan, niin sinä voitat kunnian, ja kuin he vielä enemmän kiukuitsevat, niin sinä olet valmis.	Ps 76:11 Cosca ihmiset kiucuidzewat sinua wastan/ nijn sinä voitat cunnian/ ja cuin he wielä enä kiucuidzewat/ nijn sinä myös wielä olet.
76:12 Tehkää lupauksia ja täyttäkää ne Herralle, Jumalalle. Kaikki hänen ympärillään asuvaset tuokoot lahjoja Peljättävälle,	76:12 Luvatkaat ja antakaat \Herralle\ teidän Jumalalle ne kaikki, jotka hänen ympärillensä olette, viekät lahjoja peljättävälle,	Ps 76:12 Luwatcat ja andacat teidän HERrallen Jumalalle caicki jotca hänen ymbärilläns oletta/ wiekät lahjoja hirmulliselle.
76:13 joka nöyryyttää ruhtinaitten rohkeuden ja joka on peljättävä maan kuninkaille.	76:13 Joka päämiehiltä ottaa pois rohkeuden, ja on peljättävä maan kuninkaille.	Ps 76:13 Joca päämiehildä otta rohkeuden/ ja on hirmullinen maan Cuningaille.

PSALMI 77

77:1 Veisuunjohtajalle; Jedutunin tapaan; Aasafin virsi.

77:2 Minä korotan ääneni Jumalan puoleen ja huudan; minä korotan ääneni Jumalan puoleen, että hän minua kuuli.

77:3 Ahdistukseni aikana minä etsin Herraa; minun käteni on yöllä ojennettuna eikä väsy; minun sieluni ei lohdutuksesta huoli.

77:4 Minä muistan Jumalaa ja huokaan; minä tutkistelen, ja minun henkeni näänny. Sela.

77:5 Sinä pidät minun silmäni valveilla; minä olen niin levoton, etten voi puhua.

77:6 Minä ajattelen muinaisia päiviä, ammoin menneitä vuosia.

77:7 Minä muistan yöllä kanteleeni, minä mietiskelen sydämässäni, ja minun henkeni tutkii:

77:8 Hylkääkö Herra ikiajoiksi eikä enää osoita mielisuosiota?

77:9 Onko hänen armonsä mennyt ainiaaksi, onko hänen lupauksensa lopussa polvesta polveen?

77:10 Onko Jumala unhottanut olla armollinen, onko hän vihassaan lukinnut laupeutensa? Sela.

77:11 Minä sanoin: tämä on minun kärsimykseni, että Korkeimman oikea käsi on muuttanut.

77:12 Minä muistelen Herran

77 PSALTTARI

77:1 Asaphin Psalmi, Jedutunin edestä, edelläveisaajalle.

77:2 Minä huudan äänelläni Jumalaa: Jumalaa minä huudan, ja hän kuuntelee minua.

77:3 Minun hätä-ajallani etsin minä Herraa: minun käteni on yöllä ojettu, ja ei lackaa; sillä ei minun sieluni salli itseänsä lohduttaa.

77:4 Minä ajattelen tosin Jumalan päälle, olen kuitenkin murheissani: minä tutkin, ja henkeni on sittekin ahdistuksessa, Sela!

77:5 Sinä pidät minun silmäni, että he valvovat: minä olen niin voimaton, etten minä voi puhua.

77:6 Minä ajattelen vanhoja aikoja, entisiä vuosia:

77:7 Minä muistan yöllä minun kantelettani: minä puhun sydämelleni, ja minun henkeni tutkii:

77:8 Heittäneekö Jumala pois ijankaikkisesti, ja ei yhtään armoa silleen osoittane?

77:9 Puuttunee hänen laupiutensa ijankaikkisesti, ja olleeko lupauksella jo loppu suvusta sukuhun?

77:10 Onko Jumala unohtanut olla armollinen? ja sulkenut laupiutensa vihan tähden? Sela!

77:11 Minä sanoin: se on minun heikkouteni; mutta Ylimmäisen oikea käsi voi kaikki muuttaa.

77:12 Sentähden minä muis-

LXXVII. Psalmi .

Ps 77:1 Assaphin Psalmi Jedutunin edestä/ edelläweisattapa.

Ps 77:2 Minä huudan änelläni Jumalata/ Jumalata minä huudan/ ja hän kuuldele minua.

Ps 77:3 Minun hätä ajallani edzin minä HERra/ minun käten on yöllä ojettu/ ja ei lacka: sillä ei minun sielun salli händäns lohdutetta.

Ps 77:4 Cuin minä murheisani olen/ nijn minä ajattelen Jumalan päälle/ cuin minun sydämen on ahdistuxes/ nijn minä puhun. Sela.

Ps 77:5 Sinä pidät minun silmäni että he walwowat/ minä olen nijn woimaton/ etten minä voi puhua.

Ps 77:6 Minä ajattelen vanhoja aicoja/ endisitä vuosia.

Ps 77:7 Minä ajattelen yöllä minun candelettani/ ja puhun minun sydämelleni/ ja minun hengen tutki.

Ps 77:8 Heittänekö Jumala pois ijancaickisest/ ja ei yhtän armo sillen osottane ?

Ps 77:9 Puuttuneco hänen laupiudens: ja olleco lupauxella jo loppu ?

Ps 77:10 Ongoo Jumala unhottanut olla armollinen ? ja sulkenut hänen laupiudens wihans tähden ? Sela.

Ps 77:11 Minä sanoin: se minua waiwa/ waan ylimmäisen oikea käsi woi caicki muutta.

Ps 77:12 Sentähden minä

tekoja, minä muistelen sinun entisiä ihmetöitäsi.	tan \Herran\ töitä, ja minä ajattelen entisiä ihmeitä,	muistan HERran töitä/ ja minä ajattelen sinun entisiä ihmeitä.
77:13 Minä tutkistelen kaikkia sinun töitäsi, minä mietin sinun suuria tekojasi.	77:13 Ja puhun kaikista sinun töistäsi, ja sanon sinun teoistasi.	Ps 77:13 Ja puhun kaikista sinun töistäsi/ ja sanon sinun teoistasi.
77:14 Jumala, sinun tiesi on pyhä; kuka on jumala, suuri niinkuin sinä, Jumala?	77:14 Jumala, sinun tiesi on pyhä: kussa on niin väkevää Jumalaa kuin sinä Jumala?	Ps 77:14 Jumala sinun tiesi on pyhä/ kussa on niin väkevää Jumalata kuin sinä olet ?
77:15 Sinä olet Jumala, joka teet ihmeitä, sinä olet ilmoittanut voimasi kansojen seassa.	77:15 Sinä olet se Jumala, joka ihmeitä tekee: sinä osoitit voimasi kansain seassa.	Ps 77:15 Sinä olet se Jumala joka ihmeitä tekee/ sinä osoitit voimasi kansain seassa.
77:16 Käsivarrellasi sinä lunastit kansasi, Jaakobin ja Joosefin lapset. Sela.	77:16 Sinä lunastit sinun kansasi käsivarrellasi, Jaakobin ja Josephin lapset, Sela!	Ps 77:16 Sinä lunastit kansasi voimallisesti/ Jaakobin ja Josephin lapset. Sela.
77:17 Vedet näkivät sinut, Jumala, vedet näkivät sinut ja vapisivat, ja syvyudet värisivät.	77:17 Vedet näkivät sinut, Jumala, vedet näkivät sinut ja vapisivat, ja syvyudet pauhasivat,	Ps 77:17 Vedet näkivät sinut Jumala/ vedet näkivät sinut ja vapisivat/ ja syvyudet pauhasivat.
77:18 Pilvet purkivat vettä, pilvet antoivat jylinänsä, sinun nuolesi lensivät.	77:18 Paksut pilvet kaasivat vettä, pilvet jylyivät ja nuolet lensivät sekaan.	Ps 77:18 Paksut pilvet kaasivat vettä/ pilvet jylyivät ja nuolet lensivät sekaan.
77:19 Sinun pauhinasi ääni vyöryi, salamat valaisivat maan piirin, maa vapisi ja järkkäsi.	77:19 Se jylyi taivaassa, ja sinun leimauksesi välkkyi maan piirin päälle: maa liikkui ja väräsi siitä.	Ps 77:19 Se jylyi taivaassa/ ja sinun leimauksesi välkkyi maan piirin päälle/ maa liikkui ja väräsi siitä.
77:20 Meren halki kävi sinun tiesi, sinun polkusi läpi suurten vetten, eivätkä sinun jälkesi tuntuneet.	77:20 Sinun tiesi oli meressä, ja sinun polkusi olivat suurissa vesissä, ja ei sinun jälkiäsi kenkään tuntenut.	Ps 77:20 Sinun tiesi oli meressä/ ja sinun polkusi olivat suurissa vesissä/ ja ei sinun jälkiäsi kenkään tuntenut.
77:21 Sinä kuljetit kansasi niinkuin lammaislauman Moosesen ja Aaronin kädellä.	77:21 Sinä veit kansasi niinkuin lammaislauman, Moosesen ja Aaronin kautta.	Ps 77:21 Sinä veit kansasi niinkuin lammaislauman/ Moosesen ja Aaronin kautta.

PSALMI 78

78:1 Aasafin mietevirsi. Kuuntele, kansani, minun opetus-tani, kallistakaa korvanne minun suuni sanoille.

78:2 Minä avaan suuni mieltelmiin, tuon ilmi muinaisaikojen arvoituksia.

78:3 Mitä olemme kuulleet, minkä olemme saaneet tietää

78 PSALTTARI

78:1 Asafin opetus. Kuule, kansani, minun lakini: kallistakaa korvanne minun suuni sanoihin.

78:2 Minä avaan suuni sananlaskuun, ja vanhat tapaukset mainitsen,

78:3 Jotka me kuulleet olemme ja tiedämme, ja mei-

LXXVIII. Psalmi .

Ps 78:1 Assafin opetus. Kuule minun kansan minun lakini/ kallistakaa teidän korvan minun suuni sanoin.

Ps 78:2 Minä avaan suuni sananlaskuun/ ja vanhat tapaukset mainitsen.

Ps 78:3 Jotka me kuulleet olemme ja tiedämme/ ja

ja mitä isämme ovat meille kertoneet,	dän isämme meille jutelleet ovat,	meidän Isäm meille jutellet owat.
78:4 sitä me emme heidän lapsiltansa salaa, vaan me kerromme tulevalle polvelle Herran ylistettävistä teoista, hänen voimastansa ja ihmeistänsä, jotka hän on tehnyt.	78:4 Ettemme sitä salaisi heidän lapsiltansa, jälkeentulevaiselta sukukunnalta, julistain \Herran\ kiitoksia, ja hänen voimaansa ja ihmeitänsä, jotka hän on tehnyt.	Ps 78:4 Etten me sitä salais heidän lapsildans/ jotca tulewat/ julistain HERran kijtoxi-ta/ ja hänen woimans ja ihmeitäns/ jotca hän on tehnyt.
78:5 Hän asetti todistuksen Jaakobiin, hän sääti Israeliin lain ja käski meidän isiemme julistaa ne lapsillensa,	78:5 Hän sääsi todistuksen Jakobissa, ja antoi lain Israelissa, jonka hän käski meidän isäimme opettaa lapsillensa,	Ps 78:5 HÄn sääsi todistuxen Jacobis/ ja andoi Lain Israelis/ jonga hän käski meidän Isäm opetta heidän lapsillens.
78:6 että jälkipolvi saisi ne tietää, saisivat tietää vastedes syntyvät lapset, ja nekin nousisivat ja kertoisivat niistä lapsillensa.	78:6 Että vastatulevaiset oppisivat, ja lapset, jotka vielä syntyvät: kuin he kasvavat, että hekin myös ilmoittaisivat lapsillensa;	Ps 78:6 Että wastatulewaiset oppisit/ ja lapset/ jotca vielä syndywät. Ps 78:7 Cuin he caswawat/ että hekin myös ilmoitaisit lapsillens.
78:7 Niin nämä panisivat uskalluksensa Jumalaan eivätkä unhottaisi Jumalan tekoja, vaan ottaisivat hänen käskyistänsä vaarin.	78:7 Että he panisivat toivonsa Jumalaan ja ei unhoitaisi Jumalan tekoja, vaan pitäisivät hänen käskysä,	Ps 78:8 Että he panisit toiwons Jumalaan/ ja ei unho-dais Jumalan tekoja/ ja pi-däisit hänen käskyns.
78:8 Ja niin ei heistä tulisi, niinkuin heidän isistänsä, karpinoitseva ja niskoitteleva polvi, sukupolvi, jonka sydän ei pysynyt lujana ja jonka henki ei pysynyt uskollisena Jumalalle.	78:8 Ja ei olisi niinkuin heidän isänsä, vastahakoinen ja kankia suku, joka ei vahvistanut sydäntänsä, ja heidän henkensä ei riippunut uskollisesti Jumalassa;	Ps 78:9 Ja ei tulis nijncuin heidän Isäns/ huikendelewa ja cangia sucu/ joca ei wah-wistanut sydändäns/ ja heidän hengens ei riippunut uscollisest Jumalasa.
78:9 Efraimin lapset, aseistetut jousimiehet, kääntyivät pakoon taistelun päivänä.	78:9 Niinkuin Ephraimin lapset, sota-aseilla varustetut joutsimiehet, pakenivat sodan ajalla.	Ps 78:10 Nijncuin Ephraimin lapset/ harniscoitut/ joudzimiehet pakenit sodan ajalla.
78:10 Eivät he pitäneet Jumalan liittoa, eivät tahtoneet vaelttaa hänen lakinsa mukaan,	78:10 Ei he pitäneet Jumalan liittoa, ja ei vaeltaneet hänen laissansa.	Ps 78:11 Ei he pitänet Jumalan lijtto/ ja ei waeldanet hänen Laisans.
78:11 vaan he unhottivat hänen suuret tekonsa ja hänen ihmeensä, jotka hän heille näytti.	78:11 Ja he unohtivat hänen tekonsa ja ihmeensä, jotka hän heille osottanut oli.	Ps 78:12 Ja he unhotit hänen tecons ja ihmens/ jotca hän heille osottanut oli.
78:12 Heidän isiensä nähden hän ihmeitä teki Egyptin maassa, Soanin kedolla.	78:12 Heidän isäinsä edessä teki hän ihmeitä, Egyptin maassa, Zoanin kedolla.	Ps 78:13 HEidän Isäins eteen teki hän ihmeitä Egyptin maasa/ Zoan kedolla.
78:13 Hän halkaisi meren ja	78:13 Hän halkasi meren ja	Ps 78:14 Hän halcais meren/

vei heidät sen läpi, hän seisotti vedet roukkioksi.	vei heitä sen lävitse, ja asetti vedet niinkuin roukkion.	ja wei heitä sen läpidze/ ja asetti weden/ nijncuin muurin.
78:14 Hän johdatti heitä päivän aikaan pilvellä ja tulen valolla kaikki yöt.	78:14 Ja hän talutti heitä yli päivää pilvellä, yli yötä tulen valolla.	Ps 78:15 Ja hän talutti heitä ylipäivä pilvellä/ ja yliyötä walkialla tulella.
78:15 Hän halkoi kalliot erämaassa ja juotti heitä runsaasti, kuin syivistä vesistä.	78:15 Hän halkasi kalliot korvessa, ja juotti heitä vedellä yltäkylä.	Ps 78:16 Hän halcais calliot corwesa/ ja juotti heitä wedellä yldäkylä.
78:16 Hän juoksutti puroja kalliosta ja vuodatti virtanaan vettä.	78:16 Ja hän laskee ojat vuotamaan kalliosta, niin että vedet siitä vuosivat niinkuin virrat.	Ps 78:17 Ja hän laskee ojat vuotaman calliosta/ nijn että he sijtä wuodit cuin wirrat.
78:17 Yhä he kuitenkin tekivät syntiä häntä vastaan ja olivat uppiniskaisia Korkeimmalle erämaassa.	78:17 Ja vielä he sittenkin syntiä tekivät häntä vastaan, ja vihoittivat korkeimman korvessa.	Ps 78:18 Ja vielä he sijttingin syndiä teit händä wastan/ ja wihoitit corkeimman corwesa.
78:18 He kiusasivat Jumalaa sydämässänsä, vaatien ruokaa himonsa tyydyttämiseksi.	78:18 He kiusasivat Jumalaa sydämässänsä, anoen ruokaa sielullensa.	Ps 78:19 He kiusasit Jumalata sydämisän/ anoden ruoca heidän sielullens.
78:19 Ja he puhuivat Jumalaa vastaan sanoen: "Voikohan Jumala kattaa pöydän erämaassa?"	78:19 He puhuivat Jumalaa vastaan ja sanoivat: voineeko Jumala valmistaa pöydän korvessa?"	Ps 78:20 He puhuit Jumalata wastan/ ja sanoit: woineco Jumala walmista pöydän corwesa ?
78:20 Katso, hän kyllä kallioon iski, ja vedet vuotivat ja purot tulvivat; mutta voiko hän antaa myös leipää tai hankkia kansallensa lihaa?"	78:20 Katso, kyllä tosin hän kallioon löi, ja vedet vuosivat, ja ojat juoksivat; mutta voineeko hän myös leipää antaa, eli kansallensa lihaa toimittaa?"	Ps 78:21 Cadzo/ kyllä tosin hän callioon löi/ ja wedet wuosit ja ojat juoxit. Ps 78:22 Mutta cuinga hän woi myös leipä anda/ eli Canssallens liha saatta ?
78:21 Sentähden Herra, kun hän sen kuuli, julmistui; ja tuli syttyi Jaakobissa, ja Israelia vastaan nousi viha,	78:21 Kuin \Herra\ sen kuuli, vihastui hän: ja tuli sytytettiin Jakobissa, ja julmuus tuli Israelin päälle,	Ps 78:23 Cuin HERra sen cuuli/ wihastui hän/ ja tuli sytytettin Jacobis/ ja julmuus tuli Israelin päälle.
78:22 koska he eivät uskoneet Jumalaa eivätkä luottaneet hänen apuunsa.	78:22 Ettei he uskoneet Jumalan päälle, ja ei uskaltaneet hänen apuunsa.	Ps 78:24 Ettei he usconet Jumalan päälle/ ja ei uscaldanet hänen apuuns.
78:23 Hän käski pilviä korkeudessa ja avasi taivaan ovet;	78:23 Ja hän käski pilviä ylhäältä, ja avasi taivaan ovet,	Ja hän käski pilwille ylhäldä/ ja awais taiwan owet.
78:24 hän satoi heille ruuaksi mannaa, hän antoi heille taivaan viljaa.	78:24 Ja antoi sataa heille mannaa syödäksensä, ja antoi heille taivaan leipää.	Ps 78:25 Ja andoi sata heille Manna syödäxens/ ja andoi heille taiwan leipä.
78:25 Ihmiset söivät enkelien leipää; hän lähetti heille evästä yllin kyllin.	78:25 He söivät väkevän leipää: hän lähetti heille kyllä ruokaa ravinnoksi.	Ps 78:26 He söit Engelitten leipä/ hän lähetti heille kyllä ruoca rawinnoxii.

78:26 Hän nosti taivaalle itä-tuulen ja ajoi voimallaan esiin etelätuulen;	78:26 Hän antoi itätuulen puhaltaa taivaan alla, ja väkemyydellensä kehoitti hän etelätuulen,	Ps 78:27 Hän andoi itätuulen puhalda taiwan alla/ ja hänen wäkemyydelläns kehoitti etelätuulen.
78:27 hän antoi sataa heille lihaa kuin tomua, siivekkäitä lintuja kuin meren hiekkaa;	78:27 Ja antoi sataa, niinkuin tomua, lihaa heille, ja lintuja niinkuin santaa meressä,	Ps 78:28 Ja andoi sata niin-cuin tomua/ liha heille/ ja linduja nijncuin sanda meresä.
78:28 hän pudotti ne leirinsä keskeen, yltympäri asuntonsa.	78:28 Ja salli langeta keskel-le heidän leiriänsä, joka paikassa kuin he asuivat.	Ps 78:29 Ja sallei langeta keskelle heidän leiriäns/ jocapaicas cuin he asuit.
78:29 Niin he söivät ja tulivat kylläisiksi; mitä he olivat hirmoinneet, sitä hän salli heidän saada.	78:29 Niin he söivät ja yltäkyllä ravittiin: ja hän antoi heille heidän himonsa,	Ps 78:30 Nijn he söit ja rawittin/ ja sait heidän himons.
78:30 Eivät olleet he vielä himoansa tyydyttäneet, ja ruoka oli vielä heidän suussa,	78:30 Kuin ei he vielä lakanneet himoitsemasta, ja ruoka oli vielä heidän suussansa,	Ps 78:31 Cuin ei he vielä lacannet himoidzemast/ ja he vielä sijtte söit.
78:31 kun heitä vastaan jousi Jumalan viha: hän tappoi heidän voimakkaimpansa ja kaatoi maahan Israelin nuoret miehet.	78:31 Tuli Jumalan viha heidän päällensä, ja tappoi jaloimmat heidän seastansa, ja parahimmat Israelissa hän maahan löi.	Ps 78:32 Tuli Jumalan wiha heidän päällens/ ja tappoi jaloimmat heidän seastans/ ja parahimmat Israelis hän maahan löi.
78:32 Mutta sittenkin he yhä vielä tekivät syntiä eivätkä uskoneet hänen ihmeitensä.	78:32 Mutta vielä sittenkin kaikissa näissä he syntiä tekivät ja ei uskoneet hänen ihmeitensä.	Ps 78:33 Mutta vielä sijttekin caikisa näisä he syndiä teit/ ja ei usconet hänen ihmeitäns.
78:33 Sentähden hän lopetti heidän päivänsä niinkuin tuulahduksen, antoi heidän vuotensa päättyä äkilliseen perikatoon.	78:33 Sentähden lopetti hän heidän päivänsä turhuudessa, ja heidän vuotensa kii-ruhtain.	Ps 78:34 Sentähden andoi hän heidän cuolla/ nijn ettei he mitän saanet/ ja täytyi heidän elinaicans rangaistuna olla.
78:34 Kun hän surmasi heitä, kysyivät he häntä, kääntyivät ja etsivät Jumalaa.	78:34 Kuin hän heitä tappoi, etsivät he häntä: ja he palasivat ja tulivat varhain Jumalan tykö,	Ps 78:35 Cuin hän heitä tappoi/ edzit he händä/ ja he palaisit/ ja tulit warhain Jumalan tygö.
78:35 He muistivat, että Jumala oli heidän kallionsa ja että Jumala, Korkein, oli heidän lunastajansa.	78:35 Ja muistelivat, että Jumala on heidän turvansa, ja Jumala korkein heidän lunastajansa.	Ps 78:36 Ja muistelit että Jumala on heidän turwans/ ja Jumala se corkein heidän lunastajans.
78:36 Mutta he pettivät häntä suullaan ja valhettelivat hänelle kielellensä;	78:36 Ja he puhuivat hänelle ulkokullaisesti suullansa, ja valehtelivat hänelle kielellensä.	Ps 78:37 Ja he petit hänen heidän suullans/ ja walehtelit hänelle kielilläns.
78:37 sillä heidän sydämensä ei ollut vakaa häntä kohtaan,	78:37 Mutta heidän sydämensä ei ollut oikia hänen	Mutta heidän sydämens ei ollut wahwa hänen puoleens/

eivätkä he olleet uskolliset hänen liitossansa.

78:38 Mutta hän on laupias, antaa anteeksi rikkomukset eikä tahdo hukuttaa. Sentähden hän usein kääntyi vihastansa eikä antanut kaiken kiivautensa nousta.

78:39 Sillä hän muisti, että he ovat liha, tuulahdus, joka menee eikä enää palaja.

78:40 Kuinka usein he niskoittelivat häntä vastaan korvessa ja murehduttivat hänen mielensä erämaassa!

78:41 Ja yhä edelleen he kiusasivat Jumalaa ja vihoittivat Israelin Pyhän.

78:42 He eivät muistaneet hänen kättänsä, eivät sitä päivää, jona hän päästi heidät ahdistajasta,

78:43 jona hän teki tunnusteksensa Egyptissä ja ihmeensä Soonanin kedolla,

78:44 muutti heidän virtansa vereksi, niin etteivät he voineet vesiojistaan juoda;

78:45 lähetti heidän sekaansa paarmoja, jotka heitä söivät, ja sammakoita, jotka tuottivat heille häviötä;

78:46 antoi heidän satonsa tuhosirkoille ja heinäsirkoille heidän vaivannäkönsä;

78:47 hävitti rakeilla heidän viiniköynnöksensä ja raekivillä heidän metsäviikunapuunsa;

78:48 antoi heidän karjansa alttiiksi rakeille ja heidän laumansa salamoille.

78:49 Hän lähetti heitä vastaan vihansa hehkun, kiivasuuden, vihastuksen ja ahdis-

puoleensa, ja ei he pitäneet uskollisesti hänen liittoansa.

78:38 Mutta hän oli armollinen, ja antoi pahat teot anteeksi, ja ei hukuttanut heitä; ja hän käänsi pois usein vihansa, ettei hän laskenut kaikkea vihaansa menemään.

78:39 Sillä hän muisti heidän lihaksi, tuuleksi, joka menee pois ja ei palaja.

78:40 Kuinka usein he vihoittivat hänen korvessa ja kehoittivat hänen erämaassa?

78:41 Ja he kiusasivat taas Jumalaa joka aika, ja laittivat pyhää Israelissa.

78:42 Ei he muistaneet hänen kättänsä sinä päivänä, jona hän lunasti heitä viholisista:

78:43 Niinkuin hän oli merkkinsä Egyptissä tehnyt, ja ihmeensä Zoanin kedolla,

78:44 Koska hän heidän virtansa vereksi muutti, ettei he ojistansa taitaneet juoda:

78:45 Koska hän turilaat heidän sekaansa lähetti, jotka heitä söivät, ja sammakot, jotka heitä hukuttivat;

78:46 Ja antoi heidän tuloonsa ruohomadoille, ja heidän työnsä heinäsirkoille;

78:47 Koska hän rakeilla heidän viinapuunsa löi, ja heidän metsävikunansa jääkivillä;

78:48 Koska hän löi heidän karjansa rakeilla, ja heidän laumansa pitkäisen tulella;

78:49 Hän lähetti heidän päällensä vihansa, närkästyksen, julmuuden ja ahdis-

ja ei pitäneet uskollisesti hänen liittoansa.

Ps 78:38 MUttaa hän oli armollinen/ ja andoi pahat teot andexi/ ja ei hukuttanut heitä/ ja hän käänsi pois usein vihans/ ettei hän laskenut caickia wihaans menemän.

Ps 78:39 Sillä hän muisti heidän lihaksi/ tuuleksi/ joka menee pois ja ei palaja.

Ps 78:40 He vihoitit hänen sangen usein corwesa/ ja kehoitit hänen aukiasa maassa.

Ps 78:41 Ja he kiusaisit taas Jumalata jocapaicas/ ja härsyttelit sitä pyhä Israelis.

Ps 78:42 Ei he muistanet hänen kättäns/ sinä päivänä jona hän lunasti heitä wihollisista.

Ps 78:43 Nijnkuin hän oli ihmens Egyptis tehnyt/ ja hänen merckins Zoan maasa.

Ps 78:44 Cosca hän heidän wetens werexi muutti/ ettei he ojistans tainnet juoda.

Ps 78:45 Cosca hän turilat heidän secaans lähetti/ jotca heitä söit/ ja sammacot cuin heitä hucutit.

Ps 78:46 Ja andoi heidän tulons ruohomadoille/ ja heidän kylwöns etanoille.

Ps 78:47 Cosca hän rakehilla heidän wijnapuuns löi/ ja heidän medzäficunans jääteellä.

Ps 78:48 Cosca hän löi heidän carjans rakehilla/ ja heidän laumans pitkäisen tulella.

Ps 78:49 Cosca hän hirmuises wihansans lähetti heidän secaans pahat engelit/

tuksen, parven pahoja enkeleitä.	tuksen, pahain enkelien lähettämällä;	ja andoi heitä raadella/ cadotta ja wahingoitta.
78:50 Hän raivasi tien vihallensa, ei säästänyt heidän sielujansa kuolemasta, vaan antoi heidän henkensä ruton valtaan.	78:50 Hän päästi vihansa heidän sekaansa, ja ei säästänyt heidän sielujansa kuolemasta, ja heidän eläimensä rutolla kuoletti;	Ps 78:50 Hän päästi vihans heidän secaans/ ja ei säästänyt heidän sielujans cuolemasta/ ja heidän eläimens rutolla cuoletti.
78:51 Hän surmasi kaikki esikoiset Egyptistä, miehuuden ensimmäiset Haamin majoista.	78:51 Koska hän kaikki esikoiset löi Egyptissä, ensimmäiset perilliset Hamin majoissa,	Ps 78:51 Cosca hän caicki esicoiset löi Egyptisä/ ensimmäiset perilliset Chamin majoisa.
78:52 Mutta kansansa hän pani liikkeelle kuin lampaat ja johdatti heitä erämaassa kuin laumaa.	78:52 Ja antoi kansansa vaeltaa niinkuin lampaat, ja vei heidät niinkuin lauman korvessa,	Ps 78:52 JA laski hänen Canssans nijncuin lambat/ ja wei heidän nijncuin lauman corwesa.
78:53 Hän johti heitä turvallisesti, heidän ei tarvinnut peljätä; mutta heidän vihollisensa peitti meri.	78:53 Ja saatti heitä turvallisesti, ettei he peljänneet; vaan heidän vihollisensa peitti meri.	Ps 78:53 Ja saatti heitä irstasta/ ettei he peljännet/ waan heidän wihollisens peitti meri.
78:54 Ja hän vei heidät pyhälle alueellensa, vuorelle, jonka hänen oikea kätensä oli hankkinut.	78:54 Ja hän vei heitä pyhänsä rajoihin, tämän vuoren tykö, jonka hänen oikia kätensä saanut oli.	Ps 78:54 Ja hän wei heitä Pyhäns rajoijn/ tämän mäen tygö/ jonga hänen oikia kätens saanut oli.
78:55 Hän karkoitti pakanat pois heidän tieltänsä, jakoi ne heille arvalla perintöosaksi ja antoi Israelin sukukuntain asua niiden majoissa.	78:55 Ja hän ajoi pois heidän edestänsä pakanat, ja jakoi heille perimisen arvalla: ja niiden majoissa antoi hän Israelin sukukunnat asua.	Ps 78:55 Ja hän ajoi pois heidän edestäns pacanat/ ja jacoi heille perimisen arwalla/ ja nijden majoisa andoi hän Israelin sucucunnat asua.
78:56 Mutta niskoittelullaan he kiusasivat Jumalaa, Korkeinta, eivätkä ottaneet hänen todistuksistansa vaaria,	78:56 Mutta he kiusasivat ja vihoittivat korkian Jumalan, ja ei pitäneet hänen todistuksiansa.	Ps 78:56 Mutta he kiusaisit ja wihoitit Jumalan sen corkeimman/ ja ei pitänet hänen todistuxians.
78:57 vaan luopuivat pois ja olivat uskottomia isiensä laila, kävivät kelvottomiksi kuin veltto jousi.	78:57 Vaan he palasivat takaperin ja petollisesti luopuivat pois niinkuin heidän isänsäkin: poikkesivat pois niinkuin hellinnyt joutsu.	Ps 78:57 Waan he palaisit tacaperin ja cadzoit ylön nijncuin myös heidän Isäns/ ja ei pitänet/ nijncuin hellinnyt joudzi.
78:58 He vihoittivat hänet uhrikukkuloillansa ja herättivät hänen kiivautensa epäjumaliansa kuvilla.	78:58 Ja he vihoittivat hänen korkeuksillansa ja kehoittivat häntä epäjumalainsa kuvilla.	Ps 78:58 Ja he wihoitit hänen medzistöilläns/ ja härsyttelit händä epäjumalillans.
78:59 Jumala kuuli sen ja julmistui, ja hän hylkäsi Israelin peräti.	78:59 Ja kuin Jumala sen kuuli, niin hän närkästy, ja hylkäsi kovin Israelin,	Ps 78:59 Ja cuin Jumala sen cuuli/ nijn hän närkästy/ ja hyljäis cowin Israelin.
78:60 Hän hylkäsi asumuksensa Siilossa, majan, jonka	78:60 Niin että hän luopui asuinsiastansa Silossa, siitä	Ps 78:60 Nijn että hän luowui asuinsiastans Silos/ sijtä ma-

hän oli pystyttänyt ihmisten keskelle.	majasta, jonka hän ihmisten sekaan asetti,	jasta josa hän ihmisten seas asui.
78:61 Hän salli väkevyytensä joutua vankeuteen ja kunniansa vihollisten käsiin.	78:61 Ja antoi heidän voimansa vankeuteen, ja heidän kauneutensa vihollisten käsiin.	Ps 78:61 Ja andoi heidän waimons fangiukseen/ ja heidän cauniudens wihollisten käsijn.
78:62 Hän antoi kansansa alttiiksi miekalle ja julmistui perintöosaansa.	78:62 Ja hän hylkäsi kansansa miekan alle, ja närkästy perimistänsä vastaan.	Ps 78:62 Ja hän hyljäis Canssans miecan ala/ ja närkästy hänen perimistäns wastan.
78:63 Heidän nuorukaisensa kulutti tuli, ja heidän neitsyensä jäivät häälauluja vaille.	78:63 Heidän parhaat nuorukaisensa kulutti tuli, ja heidän neitseensä ei tulleet häävirsillä kunnioitetuksi.	Ps 78:63 Heidän miehucaisens culutti tuli/ ja heidän neidzens täydyi huolemata jäädä.
78:64 Heidän pappinsa kaa-tuivat miekkaan, eivätkä heidän leskensä voineet itkuja itkeä.	78:64 Heidän pappinsa kaa-tuivat miekalla; ja heidän leskensä ei itkeneet,	Ps 78:64 Heidän Pappins lan-geisit miecalla/ ja ei ollutcan leske/ joca heitä itki.
78:65 Silloin Herra heräsi niinkuin nukkuja, niinkuin viinin voittama sankari.	78:65 Ja Herra heräsi niinkuin joku makaavainen, niinkuin joku väkevä luhkaaja viinan juomisesta,	Ps 78:65 Ja HERra heräis nijncuin jocu macawainen/ nijncuin jocu wäkewä rämäjä wijnan juopumisest.
78:66 Hän löi vihollisensa pakoon, tuotti heille ikuisen häpeän.	78:66 Ja löi vihollistansa perävieriin, ja pani ijankaikkisen häpiän heidän päällensä,	Ps 78:66 Ja löi wihollistans peräwierijn/ ja pani ijancaic-kisen häpiän heidän päällens.
78:67 Hän hylkäsi myös Joo-sefin majan eikä valinnut Ephraimin sukukuntaa,	78:67 Ja heitti Josephin majan pois, ja ei valinnut Ephraimin sukukuntaa.	Ps 78:67 Ja heitti Josephin majan pois/ ja ei walinnut Ephraimin sucucunda.
78:68 vaan valitsi Juudan sukukunnan, Siionin vuoren, jota hän rakastaa.	78:68 Vaan hän valitsi Juudan sukukunnan, Zionin vuoren, jota hän rakasti,	Ps 78:68 Waan hän walidzi Judan sucucunnan/ Zionin vuoren/ jota hän racasti.
78:69 Ja hän rakensi pyhäkönsä korkeuksien tasalle, rakensi sen kuin maan, jonka hän on perustanut ikiajoiksi.	78:69 Ja rakensi pyhänsä korkialle, niinkuin ijankaikkisesti pysyväisen maan,	Ps 78:69 Ja rakensi Pyhäns corkeukseen/ nijncuin ijancaic-kisest pysywäisen maan.
78:70 Hän valitsi Daavidin, palvelijansa, ja otti hänet lammastarhoista.	78:70 Ja valitsi palveliansa Davidin, ja otti hänen lammashuoneesta.	Ps 78:70 Ja walidzi palwe-lians Dawidin/ ja otti hänen lammashuonesta.
78:71 Hän toi hänet imettäväisten lammasten jäljestä kaitsemaan kansaansa, Jakobia, ja Israelia, perintöosaansa.	78:71 Imettävistä lampaista haki hän hänen, että hän hänen kanssansa Jakobin kaitsis, ja Israelin hänen perimisensä.	Ps 78:71 Imettäwistä lambais-ta haki hän hänen/ että hän hänen Canssans Jacobin caidzis/ ja Israelin hänen perimisens.
78:72 Ja Daavid kaitsi heitä vilpittömin sydämin ja johti heitä taitavalla kädellä.	78:72 Ja hän kaitsi heitä kaikella sydämensä wakuudella, ja hallitsi heitä kaikella	Ps 78:72 Ja hän caidzi heitä caikella sydämens wacuudella/ ja hallidzi heitä caikella

ahkeruudella.

PSALMI 79

79:1 Aasafin virsi. Jumala, pakanat ovat tunkeutuneet sinun perintöosaasi, he ovat saastuttaneet sinun pyhän temppelisi, ovat tehneet Jerusalemissa kiviraunion.

79:2 He antoivat sinun palvelijaisi ruumiit taivaan linnuille ruuaksi, maan pedoille sinun hurskaittesi lihan.

79:3 He vuodattivat heidän vertansa kuin vettä ympäri Jerusalemissa, eikä heitä kukaan haudannut.

79:4 Me olemme joutuneet naapuriamme häväistäviksi, niiden pilkattaviksi ja ivattaviksi, jotka ympärillämme asuvat.

79:5 Kuinka kauan sinä, Herra, olet yhäti vihoissasi, kuinka kauan sinun kiivautesi tulena palaa?

79:6 Vuodata vihasi pakanain ylitse, jotka eivät sinua tunne, ja valtakuntien ylitse, jotka eivät sinun nimeäsi avukseen huuda.

79:7 Sillä he ovat syöneet Jaakobin ja tehneet hänen asuinsijansa autioksi.

79:8 Älä lue meidän syyksemme isiemme rikoksia, anna armoni pian kohdata meitä, sillä me olemme sangen viheliäisiksi tulleet.

79:9 Auta meitä sinä, pelastuksemme Jumala, nimesi kunnian tähden, pelasta meidät ja anna meidän syntimme anteeksi nimesi tähden.

79 PSALTTARI

79:1 Asaphin Psalmi. Jumala, pakanat ovat perikuntaas karanneet: he ovat saastuttaneet pyhän temppelisi, ja Jerusalemissa kiviraunion tehneet.

79:2 He antoivat sinun palvelijaisi ruumiit linnuille taivaan alla ruuaksi, ja pyhäis lihan maan pedoille.

79:3 He vuodattivat heidän verensä niinkuin veden Jerusalemissa ympärille, ja ei kenkään haudannut.

79:4 Me olemme läsnäasuvaisillemme nauruksi tulleet, häväistykseksi ja pilkaksi niille, jotka meidän ympärillämme ovat.

79:5 \Herra\, kuinka kauan sinä taukoomata niin vihainen olet? ja annat kiivautes palaa niinkuin tulen?

79:6 Vuodata vihasi pakanain päälle, jotka ei sinua tunne, ja niiden valtakuntain päälle, jotka ei sinun nimeäsi avuksi huuda;

79:7 Sillä he ovat Jakobin syöneet, ja hänen huoneensa hävittäneet.

79:8 Älä muistele meidän entisiä pahoja tekojamme: armahda sinuas nopiasti meidän päällemme; sillä me olemme sangen viheliäisiksi tulleet.

79:9 Auta meitä, meidän auttuutemme Jumala, sinun nimesi kunnian tähden: pelasta meitä, ja anna meille synnit anteeksi sinun nimesi tähden.

ahkerudella.

LXXIX. Psalmi .

Ps 79:1 Assaphin Psalmi. HERra/ pakanat ovat perikuntaas carannet/ he ovat saastuttaneet sinun pyhän Templis/ ja Jerusalemissa kiviraunion tehnet.

Ps 79:2 He annoit palvelias ruumiit linnuille taiwan alla ruaxi/ ja sinun pyhäis lihat maan pedoille.

Ps 79:3 He vuodatit heidän werens nijncuin weden Jerusalemissa ymbärille/ ja ei kenkään haudannut.

Ps 79:4 Me olemme meidän läsnä asuwaisillem nauroxii tullet/ häväistyxexi ja pilcaxi nijlle jotca meidän ymbärillämme owat.

Ps 79:5 HERra cuinga cauwan sinä nijn wihainen olet ? ja annat sinun kijwauces nijncuin tulen pala ?

Ps 79:6 Vuodata hirmuisudes pacanain päälle/ jotca ei sinua tunne/ ja nijden walda-cundain päälle/ jota ei sinun nimes rucoile.

Ps 79:7 Sillä he owat Jacobin syönet/ ja hänen huonens häwittänet.

Ps 79:8 Älä muistele meidän endisiä pahoja tecojam/ armada pian meidän päällem: sillä me olemme sangen köyhäxi tullet.

Ps 79:9 Auta sinä meitä Jumala meidän auttajam/ sinun nimes cunnian tähden/ pelasta meitä/ ja anna meille synnit andexi sinun nimes tähden.

79:10 Miksi pakanat saisivat sanoa: "Missä on heidän Jumalansa?" Tulloon tunnetuksi pakanain seassa, meidän silmäimme nähden, sinun palvelijaisi vuodatetun veren kosto.

79:11 Tulloon vankien huokaus sinun kasvojesi eteen; suuren käsivartesi voimalla pidä elossa kuoleman lapset.

79:12 Ja maksa naapureillemme, heidän helmaansa, seitsenkertaisesti se herjaus, jolla he ovat herjanneet sinua, Herra.

79:13 Mutta me, sinun kansasi, sinun laitumesi lampaat, kiitämme sinua iankaikkisesti, julistamme sinun kiitostasi polvesta polveen.

PSALMI 80

80:1 Veisuunjohtajalle; veisaetaan kuin: "Liljat"; Aasafin todistus; virsi.

80:2 Kuuntele, Israelin paimen. Sinä, joka johdat Joosefia niinkuin lammaislaumaa, sinä, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat, ilmesty kirkkaudessaasi.

80:3 Efraimin, Benjaminin ja Manassen edessä herätä voimasi, tule meidän avuksemme.

80:4 Jumala, saata meidät entisellemme, valista kasvosi, niin me autetuiksi tulemme.

80:5 Herra, Jumala Sebaot, kuinka kauan sinä annat vihasi suitsuta, kun sinun kansasi rukoilee?

80:6 Sinä olet syöttänyt heille kyynelten leipää, olet juotta-

79:10 Miksis sallit pakanain sanoa: kussa on nyt heidän Jumalansa? ilmoitettakaan pakanain seassa, meidän silmäimme edessä, sinun palveliaisien veren kosto, joka vuodatettu on!

79:11 Anna etees tulla vankien huokaukset: suuren käsivartes kautta, korjaa kuoleman lapset,

79:12 Ja kosta meidän läsnäasuvaisillemme seitsemän kerroin heidän helmaansa heidän pilkkansa, jolla he sinua, Herra, pilkanneet ovat.

79:13 Mutta me sinun kansas, ja sinun laitumesi lauma, kiitämme sinua iankaikkisesti, ja julistamme sinun kiitostasuvusta sukuun.

80 PSALTTARI

80:1 Asaphin Psalmi, kulta-sesta kukkaisesta, edelläveisaajalle.

80:2 Kuules, Israelin paimen, joka saatat Josephin niinkuin lampaat: ilmoita sinus, joka istut Kerubimin päällä.

80:3 Herätä voimas, sinä joka Ephraimin, Benjaminin ja Manassen edessä olet, ja tule meidän avuksemme.

80:4 Jumala, käännä meitä, ja anna kasvosi paistaa, niin me tulemme autetuiksi.

80:5 \Herra\ Jumala Zebaot, kuinka kauan sinä vihastut kansas rukouksiin?

80:6 Sinä ruokit heitä kyynelten leivällä, ja juotat heitä suurella mitalla, täynnä kyy-

Ps 79:10 Mixis sallit pacanain sanoa: cusa on nyt heidän Jumalans ? ilmoitettacan pacanain seas/ meidän silmäimedes sinun palvelijas veren kosto/ joca vuodatettu on.

Ps 79:11 Anna etees tulla fangein huocauxet/ sinun suuren käsiwartes kautta/ corja cuoleman lapset.

Ps 79:12 Ja costa meidän läsnä asuwaisillem seidzemen kerroin heidän pilckans heidän helmaans/ jolla he sinua HERra pilcannet owat.

Ps 79:13 Mutta me sinun Canssas/ ja sinun wehmas lauma kijtäm sinua ijancaikkisest/ ja julistam sinun kijtostas loppumata.]

LXXX. Psalmi .

Ps 80:1 Assaphin Psalmi cul-laisesta cuckaisesta/ edelläweisattapa.

Ps 80:2 CUules Israelin paimen/ joca saatat Josephin nijncuin lambat/ ilmoita sinus joca istut Cherubimin päällä.

Ps 80:3 Herätä sinun waldas/ sinä cuin Ephraimin/ Benjaminin ja Manassen edes olet/ ja tule meidän auxem.

Ps 80:4 Jumala lohdata meitä/ ja anna sinun caswos paista/ nijn me tulemma autetuxi.

Ps 80:5 HERra Jumala Zeba-oth/ cuinga cauwans wihastut Canssas rucouxijn ?

Ps 80:6 Sinä ruokit heitä kyynelitten leiwällä/ ja juotat

nut heille maljoittain kyynelitä; 80:7 olet pannut meidät riidaksi naapureillemme, meidän vihollisemme pilkkaavat meitä.	neleitä, 80:7 Sinä olet meidät pannut riidaksi läsnäasuvaisillemme; ja meidän vihollisemme pilkkaavat meitä.	heitä suurella mitalla täynäns kyynelitä. Ps 80:7 Sinä annat caickein meidän läsnäasuwaistem meitä kiroilla/ ja meidän wihollistem meitä pilcata.
80:8 Jumala Sebaot, saata meidät entisellemme, valista kasvosi, niin me autetuiksi tulemme.	80:8 Jumala Zebaot, käännä meitä, ja anna kasvos pais- taa, niin me autetuksi tulemme.	Ps 80:8 Jumala Zebaoth loh- duta meitä/ ja walista sinun caswos/ nijn me autetuxi tulemma.
80:9 Sinä siirsit viinipuun Egyptistä, sinä karkoitit pakanat ja istutit sen.	80:9 Sinä toit viinapuun Egyptistä, olet pakanat kar- koittanut ulos, ja sen istut- tanut.	Ps 80:9 Sinä toit Wijnapuun Egyptistä/ ja olet pacanat carcottanut/ ja sen istuttanut.
80:10 Sinä raivasit sille sijan, ja se juurtui ja täytti maan.	80:10 Sinä perkasit tien hä- nen eteensä, ja annoit hänen hyvästi juurtua, niin että se täytti maan.	Ps 80:10 Sinä percaisit tien hänen eteens/ ja annoit hä- nen hyvästi juurtua/ nijn että se täytti maan.
80:11 Se peitti vuoret varjolansa ja oksillansa Jumalan setrit.	80:11 Vuoret ovat sen varjol- la peitetyt, ja hänen oksillan- sa Jumalan sedripuut.	Ps 80:11 Mäet owat sen war- jolla peitetyt/ ja hänen oxil- lans Jumalan Cedripuut.
80:12 Se levitti köynnöksensä mereen asti ja vesansa Euf- rat-virtaan saakka.	80:12 Sinä levitit hänen ok- sansa hamaan mereen asti, ja hänen haaransa hamaan virran tykö.	Ps 80:12 Sinä lewitit hänen wesans haman meren asti/ ja hänen haarans haman wirran tygö.
80:13 Miksi sinä särjit aidan sen ympäriltä, niin että kaikki tienkulkijat sitä repivät?	80:13 Miksis siis särjit hä- nen aitansa, että sitä kaikki ohitsekäyvät repivät.	Ps 80:13 Mixis sijs särjit hä- nen aitans/ että sitä caicki ohidzekäywät repiwät.
80:14 Metsäkarju sitä jyräsi, ja kedon eläimet sitä syövä.	80:14 Metsäsika on sen kai- vanut ylös, ja metsän pedot sen syövä.	Ps 80:14 Medzäsica on sen caiwanut ylös/ ja pedot owat turmellet.
80:15 Jumala Sebaot, käänny takaisin, katso alas taivaasta ja näe; ota hoitaaksesi tämä viinipuu	80:15 Jumala Zebaot, kään- nä siis sinuas, katso alas taivaasta ja näe, ja etsi sitä viinapuuta,	Ps 80:15 Jumala Zebaoth käännä sijs sinuas/ cadzo alas taiwast ja näe/ ja edzi sitä wijnapuuta.
80:16 ja suojaa se, minkä sinun oikea kätesi istutti, tä- mä taimi, jonka kasvatit suu- reksi itseäsi varten.	80:16 Ja pidä se kiintiänä, jonka sinun oikia kätes on istuttanut, (ihmisen) pojan tähdän, jonka sinulles lujasti valinnut olet.	Ps 80:16 Ja pidä se kijndiä- nä/ jonga sinun oikia kätes on istutanut/ ja jongas sinul- les lujasti walinnut olet.
80:17 Se on tulen polttama, se on karsittu. He hukkuvat sinun kasvojesi uhkauksesta.	80:17 Se on poltettu tulella ja revitty: sinun uhkaukses- tas he ovat hukkuneet.	Ps 80:17 Cadzo sijhen ja nuhtelee/ että polttamisest ja repimisest loppu tulis.
80:18 Kätesi suojelkoon sinun oikean kätesi miestä, ihmis- lasta, jonka kasvatit suureksi itseäsi varten.	80:18 Sinun kätes varjelkoon oikian kätes kansan, ja ih- misen pojan, jonka sinulles lujasti valinnut olet.	Ps 80:18 Sinun kätes warjel- con sen sinun oikian kätes Canssan/ ja ihmiset jotcas sinulles lujasti walinnut olet.

80:19 Silloin me emme sinusta luovu. Suo meidän elää, niin me huudamme sinun nimeäsi avuksemme.

80:20 Herra, Jumala Sebaot, saata meidät entisellemme, valista kasvosi, niin me autetuiksi tulemme.

PSALMI 81

81:1 Veisuunjohtajalle; veisaetaan kuin viininkorjuulaulu; Aasafin virsi.

81:2 Nostakaa ilohuuto Jumalalle, joka on meidän väkevyytemme; nostakaa riemuhuuto Jaakobin Jumalalle.

81:3 Virittäkää kiitosvirsi, lyökää vaskirumpuja, soittakaa suloisesti kanteleita ynnä harppuja.

81:4 Puhaltakaa pasunaa uudenkuun aikana, täyden kuun aikana, meidän juhlapäivämme kunniaksi.

81:5 Sillä tämä on käsky Israelille, Jaakobin Jumalan säädös.

81:6 Hän asetti sen todistukseksi Joosefille käydessään Egyptin maata vastaan. Minä kuulen puheen, joka on minulle outo:

81:7 "Minä nostin taakan hänen hartioiltansa, hänen kätensä pääsivät kantokorin kuormasta.

81:8 Hädässäsi sinä huusit, ja minä vapautin sinut; ukkospilven peitosta minä vastasin sinulle, minä koettelin sinua Meriban veden luona." Sela.

81:9 "Kuule, kansani, minä varoitan sinua; Israel, jospa sinä minua kuulisit!

80:19 Niin emme sinusta luovu: suo meidän elää, niin me sinun nimeäs avuksi huudamme.

80:20 \Herra\ Jumala Zebaoth, käännä meitä: anna kasvosi paistaa, niin me autetuiksi tulemme.

81 PSALTTARI

81:1 Gittitin päällä, edellä-veisaajalle, Asaphin (Psalmi.)

81:2 Veisatkaat iloisesti Jumalalle, joka on meidän väkevyytemme: ihastukaat Jaakobin Jumalalle.

81:3 Ottakaat psalmit ja tuokaat kanteleet, iloiset harput ja psaltari.

81:4 Soittakaat pasunilla uudessa kuussa, meidän lehtimajamme juhlapäivänä.

81:5 Sillä se on tapa Israelissa, ja Jakobin Jumalan oikeus.

81:6 Sen hän pani Josephissa todistukseksi, koska he Egyptin maalta läksivät, ja oudon kielen kuulleet olivat.

81:7 Minä olen heidän olkansa kuormasta vapahtanut; ja heidän kätensä pääsivät tiiliä tekemästä.

81:8 Koska sinä tuskassas minua avukses huusit, niin minä autin sinua: minä kuulin sinua, koska tuulispää tuli sinun päälles, ja koettelin sinua riitaveden tykönä, Sela!

81:9 Kuule, minun kansani, minä todistan sinun seassas: Israel, jospa sinä minua

Ps 80:19 Nijn en me sinusta luovu/ suo meidän elä/ nijn me sinun nimes rucoilem.

Ps 80:20 HERra Jumala Zebaoth lohdua meitä/ ja anna kasvosi paista/ nijn me autetuiksi tulemma.

LXXXI. Psalmi .

Ps 81:1 Githithin päälle edelläweisattapa/ Assaphin.

Ps 81:2 WEisatcat iloisest Jumalalle/ joca on meidän väkewydem/ ihastucat Jacobin Jumalalle.

Ps 81:3 Ottacat Psalmit ja tuocat trumbut/ iloiset candellet ja Psaltari.

Ps 81:4 Soittacat Basunilla udesa Cuusa/ meidän lehtimajam juhlapäiwänä.

Ps 81:5 Sillä se on tapa Israelis/ ja Jacobin Jumalan oikeus.

Ps 81:6 Sen hän pani Josephis todistuxexi/ cosca he Egyptin maalda läxit/ ja oudon kielen cuullet olit.

Ps 81:7 Ja hän oli heidän olcans cuormasta wapahtanut/ ja heidän kätens pääsit tijliä tekemäst

Ps 81:8 Cosca sinä tuscasas minua rucoilit/ nijn minä autin sinua/ ja cuuldelin sinua/ cosca tuulispää tuli sinun päälles/ ja coettelin sinua rijtaweden tykönä. Sela.

Ps 81:9 Cuule minun Canssan/ minä todistan sinun seassas/ Israel/ sinun pitä

	kuulisit!	minua cuuleman.
81:10 Älköön sinulla olko muukalaista jumalaa, äläkä kumarra vierasta jumalaa.	81:10 Ei pidä sinun seassas muukalainen jumala oleman, ja ei pidä sinun vierasta jumalaa kumartaman.	Ps 81:10 Etei sinun seassas muucalainen Jumala olis/ ja ettes wierasta Jumalata cumarrais.
81:11 Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka toin sinut Egyptin maasta; avaa suusi, niin minä sen täytän.	81:11 Minä olen \Herra\ sinun Jumalas, joka sinun vein ulos Egyptin maalta: levitä suus, niin minä sen täytän.	Ps 81:11 Minä olen sinun HERras Jumalas/ joca sinun wein ulos Egyptin maalda/ lewitä suus nijn minä sen täytän.
81:12 Mutta minun kansani ei kuullut minun ääntäni, eikä Israel noudattanut minun mieltäni.	81:12 Mutta minun kansani ei kuullut minun ääntäni, ja Israel ei totellut minua.	Ps 81:12 Mutta minun Canssan ei cuullut minun ändäni/ ja Israel ei totellut minua.
81:13 Niin minä annoin heidän mennä pois sydämensä paatumuksessa, he saivat vaeltaa omien neuvojensa mukaan.	81:13 Niin minä laskin heitä sydämensä pahuuteen, vaeltamaan neuvonsa jälkeen.	Ps 81:13 Nijn minä laskin heitä heidän sydämens pahuuteen/ waeldaman neuwons jälkeen.
81:14 Oi, jospa minun kansani minua kuulisi ja Israel vaeltaisi minun teilläni,	81:14 Jos minun kansani kuulis minua, ja Israel minun teissäni kävis,	Ps 81:14 Jos minun Canssan cuulis minua/ ja Israel minun teisäni käwis.
81:15 niin minä pian masentaisin heidän vihollisensa ja kääntäisin käteni heidän vihemiehiänsä vastaan.	81:15 Niin minä pian heidän vihollisensa painaisin alas, ja käteni kääntäisin heidän vihollistensa päälle,	Ps 81:15 Nijn minä pian heidän vihollisens painaisin/ ja minun käteni käändäisin heidän vihollistens päälle.
81:16 Ne, jotka Herraa vihaavat, matelisivat hänen edessään, ja heidän kohtalonsa kestäisi iankaikkisesti.	81:16 Ja \Herran\ viholliset hukkaan tulisivat; mutta heidän aikansa olisi ijancaikkisesti pysyvä,	Ps 81:16 Ja jotca HERra wihawat/ huckan he pyrkivät händä wastian/ mutta heidän aicans olis ijancaickisest pysyvä.
81:17 Mutta kansaansa hän ruokkisi parhaalla nisulla; minä ravitsisin sinua hunajalla kalliosta."	81:17 Ja minä ruokkisin heitä parhailla nisuilla, ja ravitsisin heitä hunajalla kalliosta.	Ps 81:17 Ja minä ruockisin heitä parhailla nisuilla/ ja rawidzisin heitä hunajalla calliosta.

PSALMI 82

82:1 Aasafin virsi. Jumala seisoo jumalien kokouksessa, hän on tuomari jumalien keskellä:

82:2 "Kuinka kauan te tuomitsette väärin ja pidätte jumalattomain puolta?" Sela.

82:3 "Auttakaa oikeuteensa

82 PSALTTARI

82:1 Asaphin Psalmi. Jumala seisoo Jumalan seurakunnassa: hän on tuomari Jumalain seassa.

82:2 Kuinka kauvan te väärin tuomitsette, ja jumalattoman muotoa katsotte? Sela!

82:3 Tehkää oikeus köyhälle

LXXXII. Psalmi .

Ps 82:1 Assaphin Psalmi.

Ps 82:2 Jumala seisoo Jumalan seuracunnasa/ ja on Duomari jumalitten seasa.

Ps 82:3 Cuinga cauwan te väärin duomidzetta/ ja jumalattoman muoto cadzotta ? Sela.

Ps 82:4 Tehkät oikeus köy-

vaivainen ja orpo, antakaa kurjalle ja puutteenalaiselle oikeus.

82:4 Vapauttakaa vaivainen ja köyhä, pelastakaa hänet jumalattomain käsistä.

82:5 Ei ole heillä älyä, ei ymmärrystä, he vaeltavat pimeydessä: kaikki maan perustukset horjuvat.

82:6 Minä sanon: Te olette jumalia ja kaikki tynni Korkeimman poikia;

82:7 kuitenkin te kuolette, niinkuin ihmiset kuolevat, ja kaadutte niinkuin kuka ruhtinas tahansa."

82:8 Nouse, Jumala, tuomitse maa, sillä sinä perit kaikki pakanakansat.

ja orvolle, ja auttakaa radolliset ja vaivaiset oikeudelle.

82:4 Pelastakaa ylönkatsottua ja köyhää, ja päästäkää häntä jumalattoman kädestä.

82:5 Mutta ei he tottele eikä lukua pidä: he käyvät lackaamata pimeässä: sentähden täytyy kaikki maan perustukset kaatua.

82:6 Minä tosin sanoin: te olette jumalat, ja kaikki Korkeimman lapset;

82:7 Kuitenkin täytyy teidän kuolla niinkuin ihmiset, ja niinkuin tyrannit hukkaa.

82:8 Nouse, Jumala, ja tuomitse maa; sillä kaikki pakanat ovat sinun omas.

hälle ja orvoille/ ja auttat radolliset ja waiwaiset oikeudelle.

Ps 82:5 Pelastacat ylönkadzottua ja köyhä/ ja päästäkät händä jumalattoman wallasta.

Ps 82:6 Mutta ei he tottele eikä lucua pidä/ he käywät lackamata pimeisä/ sentähden täyty caicki maan perustuxet caatua.

Ps 82:7 Minä tosin sanoin: te oletta jumalat/ ja caicki corkeimman lapset.

Ps 82:8 Cuitengin täyty teidän cuolla nijncuin ihmisetkin/ ja nijncuin tyrannit huckuwat.

Ps 82:9 Nouse Jumala ja duomidze maa: sillä caicki pacanat owat sinun omas.

PSALMI 83

83:1 Laulu, Aasafin virsi.

83:2 Jumala, älä ole niin ääneti, älä ole vaiti, älä ole, Jumala, niin hiljaa.

83:3 Sillä, katso, sinun vihollisesi pauhaavat, ja sinun vihaajasi nostavat päätänsä.

83:4 Heillä on kavalat hankkeet sinun kansaasi vastaan, ja he pitävät neuvoa sinun suojattejasi vastaan.

83:5 He sanovat: "Tulkaa, hävittäkäämme heidät olemasta kansa, niin ettei Israelin nimeä enää muisteta."

83:6 Sillä he neuvottelevat keskenään yksimielisesti, he tekevät liiton sinua vastaan:

83 PSALTTARI

83:1 Asaphin Psalmi ja weisu.

83:2 Jumala, älä niin ratki vaikene, ja älä niin ääneti ole: Jumala, älä sitä niin kärsi.

83:3 Sillä katso, Sinun vihollises kiukuitsevat, ja jotka sinua vihaavat, ylentävät päänsä.

83:4 He pitävät kavalaita juonia sinun kansaas vastaan, ja pitävät neuvoa sinun salatuitas vastaan,

83:5 Sanoen: tulkaat, hävittäkäämme heitä, niin ettei he ensinkään kansa olisikaan, ettei Israelin nimeä silleen muisteltaisi.

83:6 Sillä he ovat sydämesänsä panneet neuvonsa yhteen, ja tehneet liiton sinua vastaan:

LXXXIII. Psalmi .

Ps 83:1 Assaphin Psalmi ja weisu.

Ps 83:2 JUmlala älä nijn ratki waickene/ ja älä caiketi nijn hiljainen ole/ Jumala älä sitä nijn kärsi.

Ps 83:3 Sillä cadzo/ sinun wihollises kiucuidzewat/ ja jotca sinua wihawat/ ylendäwät pääns.

Ps 83:4 He pitäwät cawaloita juonia sinun Canssas wastan/ ja pitäwät neuwo sinun salatuitas wastan.

Ps 83:5 Sanoden: tulcat/ häwittäkäm heitä/ nijn ettei he ensingän Canssa oliscan/ ettei Israelin nime sillä muistellais.

Ps 83:6 Sillä he owat pannet neuwons yhteen/ ja tehnet lijton sinua wastan.

83:7 Edomin teltat ja ismaelilaiset, Mooab ja hagrilaiset,	83:7 Edomilaiset ja Ismaelilaiset majat, Moabilaiset ja Hagarilaiset,	Ps 83:7 Edomerein ja Ismaeliterein majat/ Moabiterein ja Hagariterein.
83:8 Gebal, Ammon ja Amalek, Filistea ynnä Tyron asukkaat.	83:8 Gebalilaiset, Ammonilaiset ja Amalekilaiset, Philistealaiset ja Tyron asuvaset.	Ps 83:8 Gebaliterein/ Ammoniterein ja Amalechiterein/ Philisterit ja Tyron asuvaset.
83:9 Myös Assur on liittynyt heihin, nämä ovat käsivartena Lootin lapsilla. Sela.	83:9 Assur on myös itsensä heihin liittänyt, auttamaan Lotin lapsia, Sela!	Ps 83:9 Assur on myös hännens heihin liittänyt/ auttaman Lothin lapsia. Sela.
83:10 Tee heille, niinkuin teit Midianille, niinkuin Siiseralle, niinkuin Jaabinille Kiison-joen rannalla.	83:10 Tee niille niinkuin Midianilaisille, niinkuin Siiseralle, niinkuin Jabinille Kisonin ojan tykönä;	Ps 83:10 Tee nijlle nijncuin Midianitereille/ nijncuin Siseralle/ nijncuin Jabinille Kisonin osan tykönä.
83:11 Heidät tuhottiin Eendorissa, he joutuivat lannaksi maahan.	83:11 Jotka mestattiin Eendorin tykönä, ja tulivat loaksi maan päälle.	Ps 83:11 Jotca mestattin Eendorin tykönä/ ja tulit logaxi maan päälle.
83:12 Anna heidän ylhäisilensä käydä, niinkuin kävi Oorebille ja Seebille, ja kaikille heidän ruhtinaillensa niinkuin Seballe ja Salmunnalle,	83:12 Tee heidän pääruhtinaansa niinkuin Orebin ja Seebin, ja kaikki heidän ylimmäisensä niinkuin Seban ja Salmunnan,	Ps 83:12 Tee heidän pääruhtinans nijncuin Oreb/ ja Seeb/ ja caicki heidän ylimmäisens nijncuin Sebah ja Salmuna.
83:13 koska he sanovat: "Anastakaamme itsellemme Jumalan asunnot."	83:13 Jotka sanovat: me omistamme meillemme Jumalan huoneet.	Ps 83:13 Jotca sanowat: me omistam meillem Jumalan huonet.
83:14 Jumalani, tee heidät lentäviksi lehdiksi, kuiviksi korsiksi tuulen viedä.	83:14 Jumala, tee heitä niinkuin rattaaan, niinkuin korren tuulen edessä.	Ps 83:14 Jumala tee heitä nijncuin tuulispää/ nijncuin corsi tuulen edesä.
83:15 Niinkuin kulovalkea metsää polttaa, niinkuin liekit kärventävät vuoria,	83:15 Niinkuin kulo metsän polttaa, ja niinkuin liekki mäet sytyttää;	Ps 83:15 Nijncuin culo joca medzän poltta/ ja nijncuin liecki joca mäet sytyttä.
83:16 niin aja sinä heitä rajuilmallasi ja kauhistuta heitä tuulispäälläsi.	83:16 Vainoo juuri niin heitä sinun rajuilmallas, ja hämmästyttä heitä tuulispäälläs.	Ps 83:16 Waino juuri nijn heitä tuulispäälläs/ ja hämmästyttä heitä tuiscullas.
83:17 Täytä heidän kasvonsa häpeällä, että he etsisivät sinun nimeäsi, Herra.	83:17 Täytä heidän kasvonsa häpiällä, että he sinun nimeäs, \Herra\, etsisivät.	Ps 83:17 Täytä heidän kasvons häpiällä/ että he sinun nimes edzisit.
83:18 Joutukoot häpeään ja kauhistukoot ikuisesti, tulkoot häpeään ja hukkukoot.	83:18 Hävetköön he ja hämmästyköön ijankaikkisesti, ja häpiään tulkoon ja hukkukoon.	Ps 83:18 Häwetkön ja hämmästykön ijancaickisest/ ja häpiään tulcon ja huckucon.
83:19 Ja tulkoot tuntemaan, että sinun ainoan nimi on Herra, että sinä olet Korkein kaikessa maassa.	83:19 Niin he saavat tuta, että sinä, jonka ainoan nimi on \Herra\, olet ylimmäinen kaikessa maailmassa.	Ps 83:19 Nijn he saawat tuta että sinun nimes on ainoastans HERra/ ja ylimmäinen caikesa mailmasa.

PSALMI 84

84:1 Veisuunjohtajalle; veisa-
taan kuin viininkorjuulaulu;
koorahilaisten virsi.

84:2 Kuinka ihanat ovat sinun
asuinsijasi, Herra Sebaot!

84:3 Minun sieluni ikävöitsee
ja halajaa Herran esikartanoi-
hin, minun sydämeni ja ruu-
miini pyrkii riemuiten elävää
Jumalaa kohti.

84:4 Löysihän lintunen majan
ja pääskynen pesän, johon se
poikasensa laskee: sinun alt-
tarisi, Herra Sebaot, minun
kuninkaani ja minun Jumalani.

84:5 Autuaat ne, jotka sinun
huoneessasi asuvat! He kiittä-
vät sinua alati. Sela.

84:6 Autuaat ne ihmiset, joilla
on voimansa sinussa, joilla
on mielessänsä pyhät matkat!

84:7 Kun he käyvät Kyynel-
laakson kautta, he muuttavat
sen lähteitten maaksi, ja
syyssade peittää sen siuna-
uksilla.

84:8 He käyvät voimasta
voimaan, he astuvat Jumalan
eteen Siionissa.

84:9 Herra, Jumala Sebaot,
kuule minun rukoukseni, ota
se korviisi, Jakobin Jumala.
Sela.

84:10 Jumala, meidän kil-
pemme, käännä katseesi, kat-
so voideltusi kasvoja.

84:11 Sillä yksi päivä sinun
esikartanoissasi on parempi
kuin tuhat muualla; mielum-

84 PSALTTARI

84:1 Koran lasten Psalmi,
Gittitin päällä, edelläveisaa-
jalle.

84:2 Kuinka ihanat ovat si-
nun asuinsijas, \Herra\ Ze-
baot!

84:3 Minun sieluni ikävöit-
see ja halajaa \Herran\ esi-
kartanoihin: minun ruumiini
ja sieluni iloitsee elävässä
Jumalassa.

84:4 Sillä lintu on huoneen
löytänyt, ja pääskynen pe-
sänsä, johonka he poikansa
laskevat: sinun alttaris,
\Herra\ Zebaot, minun ku-
ninkaani ja minun Jumalani.

84:5 Autuaat ovat, jotka si-
nun huoneessas asuvat: he
kiittävät sinua ijankaikkises-
ti, Sela!

84:6 Autuaat ovat ne ihmi-
set, jotka sinun pitävät vä-
kenänsä, ja sydämestänsä
vaeltavat sinun jälkees,

84:7 Jotka käyvät itkun
laakson lävitse, ja tekevät
siellä kaivoja; ja opettajat
monella siunauksella kau-
nistetaan.

84:8 He saavat yhden voiton
toisen jälkeen, että tunnet-
tasiin oikia Jumala Zionissa.

84:9 \Herra\ Jumala Zebaot,
kuule minun rukoukseni:
ota, Jakobin Jumala, tätä
korviis, Sela!

84:10 Katsele siis, Jumala,
meidän kilpemme, katso si-
nun voideltus kasvoja.

84:11 Sillä yksi päivä esikar-
tanoissas on parempi kuin
tuhannen muualla: ennen

LXXXIV. Psalmi .

Ps 84:1 Corahn lasten Psalmi
Githithin päälle/ edelläweisat-
tapa.

Ps 84:2 CUinga ihanat owat
sinun asuinsias HERra Zeba-
oth.

Ps 84:3 Minun sielun ikävöid-
ze ja halaja HERran esicarta-
noihin/ minun ruumin ja sie-
lun iloidze elävässä Jumalasa.

Ps 84:4 Sillä lindu on huonen
löytänyt/ ja pääskyinen hä-
nen pesäns/ johonga he poi-
cans laskewat/ nimittäin/
sinun Altaris HERra Zebaoth/
minun Cuningan ja minun
Jumalan.

Ps 84:5 Autuat owat jotca
sinun huoneisas asuwat/ he
kijttävät sinua ijancaickisest.
Sela.

Ps 84:6 Autuat owat ne ihmi-
set jotca sinun pitävät vä-
kenäns/ ja sydämestäns
waeldawat sinun jälkes.

Ps 84:7 Jotca käywät itcun
laxon läpidze/ ja tekewät
siellä caiwoja/ ja opettajat
monella siunauxella cauniste-
tan.

Ps 84:8 He saawat yhden
woiton toisen jälken/ että
huomataisin oikia Jumala
Zionis.

Ps 84:9 HERra Jumala Zeba-
oth cuuldele minun ru-
couxen/ ota Jacobin Jumala
tätä corwijs. Sela.

Ps 84:10 Cadzele sijs Jumala
meidän kilpem/ cadzo sinun
woideldus caswoa.

Ps 84:11 Sillä yxi päiwä sinun
esicartanoisas on parambi
cuin tuhatta mualla/ ennen

min minä olen vartijana Jumalani huoneen kynnyksellä, kuin asun jumalattomien majoissa.

84:12 Sillä Herra Jumala on aurinko ja kilpi; Herra antaa armon ja kunnian, ei hän kiellä hyvää niiltä, jotka nuhteettomasti vaeltavat.

84:13 Herra Sebaot, autuas se ihminen, joka sinuun turvaa!

PSALMI 85

85:1 Veisuunjohtajalle; koora-hilaisten virsi.

85:2 Herra, ennen sinä olit suosiollinen maallesi, sinä käänsit Jaakobin kohtalon.

85:3 Sinä annoit anteeksi kansasi pahat teot ja peitit kaikki heidän syntinsä. Sela.

85:4 Sinä panit kaiken kiivas-tuksesi pois ja lauhduit vihasi hehkusta.

85:5 Käänny taas meidän puoleemme, sinä pelastuksemme Jumala, älä ole enää tuimistunut meihin.

85:6 Oletko ainiaaksi vihastunut meihin, pidätkö vihasu-vusta sukuun?

85:7 Etkö virvoita meitä eloon jälleen, että sinun kansasi iloitsisi sinussa?

85:8 Herra, suo meidän nähdä sinun armosi, anna apusi meille.

85:9 Minä tahdon kuulla, mitä Jumala, Herra, puhuu: hän puhuu rauhaa kansallensa,

minä olisin ovenvartia Jumalani huoneessa, kuin asuisin jumalattomien majoissa.

84:12 Sillä \Herra\ Jumala on aurinko ja kilpi: \Herra\ antaa armon ja kunnian: ei hän anna hurskailta mitään hyvää puuttua.

84:13 \Herra\ Zebaot, autuas on se ihminen, joka sinuun uskaltaa.

85 PSALTTARI

85:1 Koran lasten Psalmi, edelläveisaajalle.

85:2 \Herra\, sinä kuin (muinen) olit armollinen sinun maakunnallesi, ja Jakobin vangit lunastit,

85:3 Sinä anteeksi annoit kansas pahat teot, ja kaikki heidän syntinsä peitit, Sela!

85:4 Sinä lepytit kaiken vihasi, ja käänsit sinuas vihasi julmuudesta.

85:5 Käännä meitä, meidän autuutemme Jumala, ja pane pois vihasi meistä.

85:6 Tahdotkos siis ijan-kaikkisesti olla vihainen meidän päällemme? eli vihasi pitää sukukunnasta sukukuntaan?

85:7 Etkös käänny, ja meitä virvoita, että kansas sinussa iloitsis?

85:8 \Herra\, osoita meille armosi, ja sinun autuutesi anna meille.

85:9 Jospa minä kuulisin, mitä \Herra\ Jumala puhuu, että hän rauhan lupasi

minä olisin ovenvartia minun Jumalani huoneessa/ kuin cauwani asuisin Jumalattoman majoissa.

Ps 84:12 Sillä HERra Jumala on Auringo ja kilpi/ HERra anda armon ja cunnian/ hurscailda ei mitän hyvä puutu.

Ps 84:13 HERra Zebaoth/ autuas on se ihminen/ joka sinuun uscalda.

LXXXV. Psalmi .

Ps 85:1 Corahn lasten Psalmi/ edelläweisattapa.

Ps 85:2 HERra sinä kuin muinen olit armollinen sinun maacunnallesi/ ja Jacobin fangit lunastit.

Ps 85:3 Sinä kuin muinen olet andanut andexi sinun Canssas pahat tegot/ ja caicki heidän syndins peittänyt. Sela.

Ps 85:4 Sinä kuin muinen lepytit caicki vihasi/ ja käänsit sinuas vihasi julmudesta.

Ps 85:5 Lohduta meitä Jumala meidän wapahtajam/ ja käännä pois vihasi meistä.

Ps 85:6 Tahdotcos siis ijan-caickisest olla vihainen meidän päällem? eli sinun vihasi pitää sucucunnasta sucucundaan?

Ps 85:7 Etkös meitä wirgota jällens/ että Canssas sinussa iloidzis ?

Ps 85:8 HERra osota meille armosi ja auta meitä.

Ps 85:9 Josca minä cuulisin mitä HERra Jumala puhu/ että hän rauhan lupais Cans-

hurskaillensa; älkööt he kääntykö jälleen tyhmyyteen.

85:10 Totisesti, hänen apunsa on lähellä niitä, jotka häntä pelkäävät, ja niin meidän maassamme kunnia asuu.

85:11 Armo ja totuus tapavat toisensa täällä, vanhurskaus ja rauha antavat suuta toisillensa,

85:12 uskollisuus verso maasta, ja vanhurskaus katsoo taivaasta.

85:13 Herra antaa meille kaikkea hyvää, ja meidän maamme antaa satonsa.

85:14 Vanhurskaus käy hänen edellensä ja seuraa hänen askeltensa jälkiä.

kansallensa ja pyhillensä, ettei he hulluuteen joutuisi.

85:10 Kuitenkin on hänen apunsa niiden tykönä, jotka häntä pelkäävät, että meidän maallamme kunnia asuis;

85:11 Että laupius ja totuus keskenänsä kohtaisivat: vanhurskaus ja rauha toinen toisellensa suuta antaisivat;

85:12 Että totuus maasta vesois, ja vanhurskaus taivaasta katsois;

85:13 Että myös meille \Herra\ hyvin tekis, ja meidän maamme hedelmänsä antais;

85:14 Että vanhurskaus sitenkin hänen edessänsä pysyis ja menestyis.

sallens ja pyhillens/ ettei he hulluteen joutuis.

Ps 85:10 Cuitengin on hänen apuns niiden tykönä jotca händä pelkävät/ että meidän maalla cunnia asuis.

Ps 85:11 Että laupius ja totuus keskenäns cohtaisit/ wanhurscaus ja rauha toinen toisens suuta andaisit.

Ps 85:12 Että totuus maasta wesois/ ja wanhurscaus taivast cadzois.

Ps 85:13 Että myös meille HERra hywin tekis/ ja meidän maam hedelmäns annais.

Ps 85:14 Että wanhurscaus sijttekin hänen edesäns pysyis ja menestyis.

PSALMI 86

86:1 Daavidin rukous. Kallista, Herra, korvasi minun puoleeni ja vastaa minulle, sillä minä olen kurja ja köyhä.

86:2 Varjele minun sieluni, sillä minä olen hurskas; sinä, minun Jumalani, pelasta palvelijasi, joka sinuun turvaa.

86:3 Ole minulle armollinen, Herra, sillä sinua minä huudan kaiken päivää.

86:4 Ilahuta palvelijasi sielu, sillä sinun puoleesi, Herra, minä ylennän sieluni.

86:5 Sillä sinä, Herra, olet hyvä ja anteeksiantavainen, suuri armossa kaikille, jotka sinua avuksensa huutavat.

86:6 Ota, Herra, korviisi minun rukoukseni, tarkkaa minun anomiseni ääntä.

86:7 Hätäni päivänä minä

86 PSALTTARI

86:1 Davidin rukous. Kallista, \Herra\, korvas ja kuule minua; sillä minä olen raadollinen ja köyhä.

86:2 Kätke minun sieluni; sillä minä olen pyhä. Auta minua, minun Jumalani, palveliaas, joka sinuun luotan.

86:3 Herra, ole minulle armollinen; sillä minä huudan ylipäivää sinua.

86:4 Ilahuta palvelias sielu; sillä sinun tykösi, Herra, minä ylennän sieluni.

86:5 Sillä sinä, Herra, olet hyvä ja armollinen, sangen laupias kaikille, jotka sinua avuksensa huutavat.

86:6 Ota korviis, \Herra\, minun rukoukseni, ja ota vaari minun rukoukseni äänestä.

86:7 Tuskassani minä sinua

LXXXVI. Psalmi .

Ps 86:1 Dawidin rucous.

Ps 86:2 CALLista HERra corwas ja cuuldele minua: sillä minä olen radollinen ja köyhä.

Ps 86:3 Kätke minun sielun: sillä minä olen pyhä/ auta minua minun Jumalan/ sinun palweliatas/ joca idzeni sinuun luotan.

Ps 86:4 HERra ole minulle armollinen/ sillä minä huudan ylipäiwä sinua.

Ps 86:5 Ilahuta sinun palwelias sielu/ sillä sinua HERra minä ikäwöidzen.

Ps 86:6 Sillä sinä HERra olet hywä ja armollinen/ ja sangen laupias caikille jotca sinua rucoilewat.

Ps 86:7 Ymmärrä HERra minun rucouxen/ ja ota waari minun rucouxeni änestä.

Ps 86:8 Tuscasani minä sinua

sinua avukseni huudan, sillä sinä vastaat minulle.	rukoilen, että minun kuulisit.	rucoilen/ että minua cuuldelisit/
86:8 Ei ole sinun vertaistasi, Herra, jumalien joukossa, eikä ole vertaa sinun töillesi.	86:8 Herra! ei ole yksikään jumalista sinun kaltaises, ja ei ole kenkään, joka niin tehdä taitaa kuin sinä.	HERra/ ei ole yxikän jumalista sinun caltaises/ ja ei ole kengän joca nijn tehdä taita cuin sinä.
86:9 Kaikki kansat, jotka sinä tehnyt olet, tulevat ja kumartuvat sinun edessäsi, Herra, ja kunnioittavat sinun nimeäsi.	86:9 Kaikki pakanat, jotka tehnyt olet, pitää tuleman ja kumartaman sinua, Herra, ja sinun nimeäs kunnioittaman,	Ps 86:9 Caicki pacanat jotcas tehnyt olet/ pitä tuleman ja cumartaman sinua HERRA/ ja sinun nimes cunnioittaman.
86:10 Sillä sinä olet suuri ja teet ihmeitä, sinä ainoa olet Jumala.	86:10 Ettäs niin suuri olet, ja teet ihmeitä; ja sinä olet yksinäs Jumala.	Ps 86:10 Ettäs nijn suuri olet ja teet ihmeitä/ ja sinä olet yxinäns Jumala.
86:11 Neuvo minulle tiesi, Herra, että minä vaeltaisin sinun totuudessasi. Kiinnitä minun sydämeni siihen yhteen, että minä sinun nimeäsi pelkäisin.	86:11 Osoita minulle, \Herra\, sinun ties, vaeltaakseni sinun totuudessas: kiinnitä minun sydämeni siihen yhteen, että minä sinun nimeäs pelkäisin.	Ps 86:11 Osota minulle HERra sinun ties waeldaxen sinun totuudesas/ kijnnitä minun sydämen sijhen yhteen/ että minä sinun nimes pelkäisin.
86:12 Kaikesta sydämestäni minä kiitän sinua, Herra, minun Jumalani, ja kunnioitan sinun nimeäsi iankaikkisesti;	86:12 Minä kiitän sinua, Herra minun Jumalani, kaikesta sydämestäni, ja kunnioitan sinun nimeäs ijankaikkisesti.	Ps 86:12 Minä kijtän sinua HERra minun Jumalan caikes-ta sydämestäni/ ja cunnioitan sinun nimes ijancaickisest.
86:13 sillä sinun armosi on suuri minua kohtaan, sinä olet pelastanut minun sieluni tuonelan syvyydestä.	86:13 Sillä sinun hyvyytes on suuri minussa, ja sinä olet pelastanut sieluni syvimmästä helvetistä.	Ps 86:13 Sillä sinun hywydes on suuri minusa/ ja sinä olet pelastanut minun sieluni syvimmästä helwetistä.
86:14 Jumala, julkeat ovat nousseet minua vastaan, väkivaltaisten joukko etsii minun henkeäni; eivät he pidä sinua silmänsä edessä.	86:14 Jumala! ylpiät karkaavat minua vastaan, ja julmain joukot väijyvät minun sieluani, ja ei pidä sinua silmänsä edessä.	Ps 86:14 Jumala/ corjat carcawat minua wastan/ ja tyrannein joucot wäijywät minun sieluani/ ja ei pidä sinua silmäins edesä.
86:15 Mutta sinä, Herra, olet laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen, suuri armossa ja totuudessa.	86:15 Mutta sinä, Herra Jumala, olet armollinen ja laupias, kärsiväinen ja sangen hyvä ja vakaa.	Ps 86:15 Mutta sinä HERra Jumala olet armollinen ja laupias/ kärsiwäinen ja sangen hywä ja waca.
86:16 Käänny minun puoleeni, ole minulle armollinen, anna voimasi palvelijallesi, auta palvelijattaresi poikaa.	86:16 Käännä itses minuun päin, ole minulle armollinen; vahvista palveliaas sinun voimallas, ja auta piikas poikaa.	Ps 86:16 Käännä idzes minun päin/ ole minulle armollinen/ wahwista palwelias sinun voimallas/ ja auta pijcas poica.
86:17 Tee merkki minulle, minun hyväkseni. Häpeäksensä minun vihaajani nähkööt, että sinä, Herra, minua autat	86:17 Tee merkki minun kanssani, että minulle hyvin kävis, ja he sen näkisivät, jotka minua vihaavat, ja häpeäisivät, että sinä \Herra\	Ps 86:17 Tee mercki minun Canssani/ että minun menestyis/ ja he sen näkisit jotca minua wihawat/ ja häpiäisit/

ja lohdutat.

autat ja lohdutat minua.

että sinä HERra autat ja
wahwistat minua.

PSALMI 87

87:1 Koorahilaisten virsi, laulu. Pyhille vuorille perustamaansa kaupunkia,

87:2 Siionin portteja, Herra rakastaa enemmän kuin Jaakobin kaikkia muita asuinsijoja.

87:3 On kunniakasta, mitä sinusta sanotaan, sinä Jumalan kaupunki: - Sela. -

87:4 "Minä mainitsen tunnustajikseni Rahabin ja Baabelin; katso, Filisteasta, Tyyrosta ja Etiopiasta minä mainitsen: Sekin on syntynyt siellä."

87:5 Mutta Siionista sanotaan: "Joka-ainoa on syntynyt siellä." Sitä Korkein itse vahvana pitää.

87:6 Herra luettelee, kirjoittaessaan kirjaan kansat: "Tämäkin on syntynyt siellä." Sela.

87:7 Veisaten, karkeloiden sanotaan: "Kaikki minun lähteeni ovat sinussa."

PSALMI 88

88:1 Koorahilaisten laulu, virsi; veisuunjohtajalle; veisataan kuin: "Sairaus"; esrahilaisen Heemanin mietevirsi.

88:2 Herra, minun pelastukseni Jumala, päivin ja öin minä huudan sinun edessäsi.

88:3 Salli minun rukoukseni tulla kasvojesi eteen, kallista korvasi minun huutoni puo-

87 PSALTTARI

87:1 Psalmi, Koran lasten veisu. Hän on vahvasti perustettu pyhään vuorten päälle.

87:2 \Herra\ rakastaa Zionin portteja enempi kuin kaikkia Jakobin asuinsioja.

87:3 Korkiat ja kunnialliset asiat sinussa saarnataan, sinä Jumalan kaupunki, Sela!

87:4 Minä annan saarnata Rahabin ja Babelin edessä, että he minun tuntevat: katso, Philistealaiset, Tyrolaiset ja Etiopialaiset syntyvät siellä.

87:5 Zionille pitää sanottaman, että kaikkinaiset kansat siellä syntyvät, ja että Korkein sitä rakentaa.

87:6 \Herra\ antaa saarnata kirjoituksessa kaikkinaisilla kielillä, että myös muutamat heistä siellä syntyvät, Sela!

87:7 Ja veisaajat niinkuin tanssissa, kaikki minun lähteeni sinussa.

88 PSALTTARI

88:1 Psalmi, Koran lasten veisu, edelläveisaajalle, raadollisten heikkoudesta, Hemanin Esrahilaisen oppi.

88:2 \Herra\, minun autuuteni Jumala, minä huudan päivällä ja yöllä sinun edessäsi,

88:3 Anna minun rukoukseni etees tulla: kallista korvasi huutoni puoleen.

LXXXVII. Psalmi .

Ps 87:1 Psalmi/ Corahn lasten veisu.

Ps 87:2 HÄN on wahvast perustettu pyhään vuorten päälle. HERra racasta Zionin porttia/ caikista Jacobin asuinsioista.

Ps 87:3 Cunnialliset asiat sinussa saarnatan/ sinä Jumalan Caupungi. Sela.

Ps 87:4 Minä annan saarnata Rahabin ja Babelin edessä/ että he minun tundewat/ cadzo/ Philisterit/ Tyrit ja Ethiopialaiset syndywät siellä.

Ps 87:5 Zionille pitä sanottaman: että caickinaiset Cansat siellä syndywät/ ja että Corkein sitä rakenda.

Ps 87:6 HERra anda saarnata caickinaisilla kielillä/ että myös muutamat heistä siellä syndywät. Sela.

Ps 87:7 Ja weisajat nijncuin tantzis/ caicki minun lähteni sinussa.

LXXXVIII. Psalmi .

Ps 88:1 Psalmi/ Corahn lasten veisu/ edelläweisattapa/ raadollisten heikkoudesta/ Hemanin sen Esrahitin oppi.

Ps 88:2 HERRA Jumala minun wapahtajan/ minä huudan yöllä ja päiwällä sinun edessäsi.

Ps 88:3 Anna minun rucouxen sinun etees tulla/ callista corwas minun huutoni puo-

leen.

88:4 Sillä minun sieluni on kärsimyksistä kylläinen, ja minun elämäni on lähellä tuonela.

88:5 Minut luetaan haudaan menevien joukkoon, minä olen kuin mies, jolta voima on poissa.

88:6 Minä olen jätetty kuolleitten joukkoon, olen kuin kaatuneet, jotka haudassa makaavat ja joita sinä et enää muista ja jotka ovat sinun kädestäsi erotetut.

88:7 Sinä olet laskenut minut syvimpään haudaan, pimeyteen, syviin kuiluihin.

88:8 Sinun vihasi painaa minua, ja kaikki kuohusi sinä vyörytät minun ylitseni. Sela.

88:9 Sinä olet karkoittanut tuttavani minusta kauas, olet tehnyt minut heille inhoksi; minä olen suljettu sisään enkä pääse ulos.

88:10 Minun kasvoni ovat kuihtuneet kurjuudesta. Joka päivä minä huudan sinua, Herra, ja ojennan käteni sinun puoleesi.

88:11 Teetkö sinä ihmeitä kuolleille, tai nousevatko haamut sinua kiittämään? Sela.

88:12 Kerrotaanko haudassa sinun armostasi, manalassa sinun uskollisuudestasi?

88:13 Tunnettaanko sinun ihmeitäsi pimeydessä ja sinun vanhurskauttasi unhotuksen maassa?

88:14 Mutta minä huudan avukseni sinua, Herra, ja mi-

88:4 Sillä minun sieluni on surkeutta täynnä, ja minun elämäni on juuri liki helvettiä.

88:5 Minä olen arvattu niiden kaltaiseksi, jotka haudaan menevät: minä olen niinkuin se mies, jolla ei yhtään apua ole.

88:6 Minä makaan hyljättyinä kuolleiden seassa, niinkuin haavoitetut, jotka haudassa makaavat, joita et sinä enää muista, ja jotka kädestäs erotetut ovat.

88:7 Sinä olet painanut minun alimmaiseen kaivoon, pimeyteen ja syvyyteen.

88:8 Sinun hirmuisuutes ahdistaa minua, ja pakottaa minua sinun aalloillas, Sela!

88:9 Sinä eroitat kauvas ystäväni minusta: sinä olet minun tehnyt heille kauhistukseksi: minä makaan vangittuna, etten minä voi päästä ulos.

88:10 Minun kasvoni ovat surkiat raadollisuuden tähden: \Herra\, minä avukseni huudan sinua joka päivä: minä hajoitan käteni sinun puolees.

88:11 Teetkös siis ihmeitä kuolleiden seassa? eli nousevatko kuolleet sinua kiittämään? Sela!

88:12 Luetellaanko haudoissa sinun hyvyttäs? ja totuuttas kadotuksessa?

88:13 Tunnettaanko sinun ihmees pimiässä? eli vanhurskautes siinä maassa, jossa kaikki unohdetaan?

88:14 Mutta minä huudan sinua, \Herra\, ja minun

leen.

Ps 88:4 Sillä minun sielun on surkiutta täynnä/ ja minun elämän on juuri liki Helvettiä.

Ps 88:5 Minä olen arvattu nijnen caltaisexi jotca Helwetijn menewät/ minä olen nijncuin se mies jolla ei yhtän apua ole.

Ps 88:6 Minä macan hyljättyinä cuolluitten seas/ nijncuin haawoitettut jotca haudasa macawat/ joita et sinä sillen muista/ ja jotca kädestäs erotetut owat.

Ps 88:7 Sinä olet minun painanut alemmaiseen caiwoon/ pimeyteen ja sywyteen.

Ps 88:8 Sinun hirmuisudes ahdistaa minua/ ja pacotta minua sinun alloillas. Sela.

Ps 88:9 Sinä eroitit cauwas minun ystäväni minusta/ sinä olet minun tehnyt heille cauhistuxexi/ minä macan fangittuna/ etten minä woi päästä ulos.

Ps 88:10 Minun caswoni on surkia radollisuden tähden/ HERra/ minä rucoilen sinua jocapäiwä/ minä hajotan käteni sinun puolees.

Ps 88:11 Teetkös sijs ihmeitä cuolluitten seasa/ eli nousewatco cuollet sinua kijttämän ? Sela.

Ps 88:12 Luetellango haudoissa sinun hywyttäs ? ja sinun wacuuttas cadotuxesa ?

Ps 88:13 Tutango sinun ihmes pimiäsä ? eli sinun wanhurscaudes sijnä maasa josa caicki unhotetan ?

Ps 88:14 Mutta minä huudan sinua HERra/ ja minun ru-

nun rukoukseni tulee varhain sinun eteesi.	rukoukseni tulee varhain sinun etees.	couxen tule warahin sinun etees.
88:15 Miksi, Herra, hylkää minun sieluni, miksi peität kasvosi minulta?	88:15 Miksis, \Herra\, heität pois sieluni, ja peität kasvosi minulta?	Ps 88:15 Mixis HERra heität pois minun sieluni/ ja peität kasvosi minulta?
88:16 Minä olen kurja ja lähellä kuolemaa hamasta nuoruudestani, minä kärsin sinun kauhujasi, olen neuvoton.	88:16 Minä olen raadollinen ja väetöin, että minä niin hyljätty olen: minä kärsin sinun hirmuisuuttas, että minä lähes epäilen.	Ps 88:16 Minä olen radollinen ja väetöin/ että minä nijn hyljätty olen/ minä kärsin sinun hirmuisuuttas/ että minä lähes epäilen.
88:17 Sinun vihasi vyöryy minun ylitseni, sinun hirmusi hukuttavat minut.	88:17 Sinun vihas tulee minun päälleni: sinun pelkos likistää minua.	Ps 88:17 Sinun julmudes tulee minun päälleni/ sinun pelkos likistä minua.
88:18 Ne saartavat minua kaiken päivää kuin vedet, ne kaikki yhdessä piirittävät minua.	88:18 Ne saartavat minua joka päivä niinkuin vesi, ja ynnä minua piirittävät.	Ps 88:18 Ne saartawat minua jocapäiwä nijncuin wesi/ ja ynnä minua pijrittävät.
88:19 Ystävät ja toverit sinä olet karkoittanut minusta kauas, pimeys on minun ainoa tuttavani.	88:19 Sinä teet, että minun ystäväni ja lähimmäiseni erkanevat kauvas minusta, ja minun tuttavilleni olen minä pimeydessä.	Ps 88:19 Sinä teet että minun ystäväni ja lähimmäiseni/ ercanewat cauwas minusta/ ja minun tuttawilleni olen minä pimeydes.

PSALMI 89

89:1 Esrahilaisen Eetanin miehevirs.

89:2 Minä laulan Herran armoteosta lakkaamatta, julistan suullani sinun uskollisuuttasi polvesta polveen.

89:3 Minä sanon: ikiajoiksi on armo rakennettu, sinä olet perustanut uskollisuutesi taivasiin. -

89:4 "Minä olen tehnyt liiton valittuni kanssa, olen palvelijalleni Daavidille vannonut:

89:5 'Minä vahvistan sinun jälkeläisesi ikiajoiksi ja rakennan sinulle valtaistuimen polvesta polveen.'" Sela.

89:6 Ja taivaat ylistävät sinun ihmeitäsi, Herra, ja pyhäin seurakunta sinun uskollisuut-

89 PSALTTARI

89:1 Etanin sen Esrahilaisen opetus.

89:2 Minä veisaan \Herran\ armoja ijankaikkisesti, ja ilmoitan sinun totuuttas suullani suvusta sukuun,

89:3 Ja sanon: ijankaikkinen armo käy ylös: sinä pidät uskollisesti totuutes taivassaa.

89:4 Minä olen liiton tehnyt valittuini kanssa: minä olen vannonut Davidille palvelialleni:

89:5 Hamaan ijankaikkisuteen vahvistan minä sinun siemenes, ja rakennan sinun istuimes suvusta sukuun, Sela!

89:6 Ja taivaat pitää ylistämän, \Herra\, sinun ihmeitäs, niin myös totuuttas py-

LXXXIX. Psalmi .

Ps 89:1 Ethanin sen Esrahitin opetus.

Ps 89:2 Minä weisan HERran armoista ijancaickisest/ ja hänen totudens ilmoitan suullani/ sugusta sucuun.

Ps 89:3 Ja sanon: ijancaikkinen armo käy ylös/ ja sinä pidät uscollisest sinun totudes taiwasa.

Ps 89:4 Minä olen liiton tehnyt walittuni cansa/ minä olen Dawidille minun palwe-lialleni wannonut.

Ps 89:5 Haman ijancaickisuteen minä saatan sinulle siemenen/ ja rakennan sinun istuimes sugusta sucuun. Sela.

Ps 89:6 Ja taiwat pitä ylistämän HERra sinun ihmeitäs ja totuttas/ pyhäin seuracunna-

tasi.	hän seurakunnassa.	sa.
89:7 Sillä kuka pilvissä on Herran vertainen, kuka Jumalan poikain joukossa on niin kuin Herra?	89:7 Sillä kuka taidetaan pilvissä verrattaa \Herraan\? ja kuka on \Herran\ kaltainen jumalain lasten seassa?	Ps 89:7 Sillä cuca taitan pilwisä werrata HERraan ? ja cuca on HERran caltainen jumalitten lasten seas ?
89:8 Hän on Jumala, ylen hirmuinen pyhien kokouksessa, peljättävämpi kaikkia, jotka hänen ympärillensä ovat.	89:8 Jumala on sangen väkevä pyhäinsä kokouksissa, ja ihmeellinen kaikkein seassa, jotka ovat hänen ympärillensä.	Ps 89:8 Jumala on sangen wäkevä pyhäins cocouxisa/ ja ihmellinen caickein nijden seas/ jotca owat hänen ympärilläns.
89:9 Herra, Jumala Sebaot, kuka on voimassa sinun vertaisesi, Herra? Ja sinun uskollisuutesi ympäröi sinua.	89:9 \Herra\ Jumala Zebaot, kuka on niinkuin sinä, väkevä \Jumala\? ja sinun totuutes on sinun ympärillä.	Ps 89:9 HERra Jumala Zeba-oth/ cuca on nijncuin sinä/ wäkevä Jumala ? ja sinun totudes on sinun ymbärillä.
89:10 Sinä hallitset meren raivon; kun sen aallot kohoavat, sinä ne asetat.	89:10 Sinä vallitset pauhavaisen meren: sinä hillitset paisuwaitset aallot.	Ps 89:10 Sinä wallidzet pauhawaisen meren/ sinä hillidzet paisuwaitset allot.
89:11 Sinä ruhjoit Rahabin kuin sodassa kaatuneen; väkevällä käsivarrellasi sinä ajoit vihollisesi hajalle.	89:11 Sinä lyöt Rahabin kuoliaaksi: sinä hajoitat vihollises urhoollisella käsivarrellas.	Ps 89:11 Sinä lyöt Rahabin cuoliaksi/ sinä hajotat sinun wihollises urhollisella käsiwarrellas.
89:12 Sinun ovat taivaat, sinun on myös maa; maanpiirin täysinensä sinä olet perustanut.	89:12 Taivaat ovat sinun, maa myös on sinun: sinä olet perustanut maan piirin, ja mitä siinä on.	Ps 89:12 Taiwas ja maa on sinun/ sinä olet perustanut maan pijrin/ ja mitä sijnä on.
89:13 Sinä loit pohjoisen ja etelän; sinun nimestäsi riemuitsevat Taabor ja Hermon.	89:13 Pohjan ja etelän olet sinä luonut: Tabor ja Hermon kiittävät sinun nimeäs.	Ps 89:13 Pohjan ja etelän olet sinä luonut/ Thabor ja Hermon ihastuwat sinun nimees.
89:14 Sinulla on käsivarsi voimaa täynnä, väkevä on sinun kätesi, korotettu sinun oikea kätesi.	89:14 Sinulla on voimallinen käsivarsi: väkevä on sinun kätes, ja korkia on oikia kätes.	Ps 89:14 Sinulla on woimallinen käsiwarsi/ wäkevä on sinun kätes/ ja corkia on sinun oikia kätes.
89:15 Vanhurskaus ja oikeus on sinun valtaistuimesi perustus, armo ja totuus käy sinun kasvojesi edellä.	89:15 Vanhurskaus ja tuomio on istuimes vahvistus: armo ja totuus ovat sinun kasvois edessä.	Ps 89:15 Wanhurscaus ja duomio on sinun istuimes wahwistus/ armo ja totuus owat sinun caswos edes.
89:16 Autuas se kansa, joka tuntee juhlariegun, ne, jotka vaeltavat sinun kasvojesi valkeudessa, Herra!	89:16 Autuas on se kansa, joka ihastua taitaa: \Herra\, heidän pitää vaeltaman sinun kasvois valkeudessa.	Ps 89:16 Autuas on se Canssa joca ihastua taita/ HERra/ heidän pitä waeldaman sinun caswos walkeudesä.
89:17 He riemuitsevat sinun nimestäsi kaikkina päivinänsä, ja sinun vanhurskautesi voimasta heidät korotetaan.	89:17 Heidän pitää iloitseman joka päivä sinun nimestäs, ja sinun vanhurskaudessa kunnialliset oleman.	Ps 89:17 Heidän pitä iloidze-man jocapäiwä sinun nimestäs/ ja sinun wanhurscaudesas cunnialliset oleman.

89:18 Sillä sinä olet heidän väkevyytensä, heidän kaunisuksensa, ja sinä armossasi kohotat meidän sarvemme.	89:18 Sillä sinä olet heidän väkevyytensä kerskaus, ja sinun armos kautta nostat sinä ylös meidän sarvemme.	Ps 89:18 Sillä sinä olet heidän väkewydens kerscaus/ ja sinun armos cautta nostat sinä meidän sarwem.
89:19 Sillä meidän kilpemme on Herran huomassa, meidän kuninkaamme on Israelin Pyhän huomassa.	89:19 Sillä \Herra\ on meidän kilpemme, ja pyhä Israelissa on meidän kuninkaamme.	Ps 89:19 Sillä HERra on meidän kilpem/ ja Pyhä Israelis on meidän Cuningam.
89:20 Silloin sinä näyssä puhuit hurskaillesi ja sanoit: "Minä olen pannut avun sankarin käteen, olen kansan keskeltä korottanut valittuni:	89:20 Silloin sinä puhuit näyissä pyhilles ja sanoit: minä olen sankarin herättänyt auttamaan: minä olen korottanut valitun kansasta.	Ps 89:20 Silloin sinä puhuit näwyisä pyhilles/ ja sanoit: minä olen Sangarin herättänyt auttaman/ minä olen corgottanut yhden walitun Canssasta.
89:21 minä olen löytänyt Daavidin, palvelijani, olen voidellut hänet pyhällä öljylläni.	89:21 Minä olen löytänyt palveliani Davidin: minä olen hänen voidellut pyhällä öljylläni.	Ps 89:21 Minä olen löytänyt palweliani Dawidin/ minä olen hänen woidellut pyhällä öljylläni.
89:22 Minun käteni on lujasti tukeva häntä, minun käsivarteni on häntä vahvistava.	89:22 Minun käteni tukee häntä, ja minun käsivarteni vahvistaa häntä.	Ps 89:22 Minun käteni tuke händä/ ja minun käsiwarteni wahwista händä.
89:23 Ei vihollinen yllätä häntä, eikä vääryyden mies häntä sorra;	89:23 Ei pidä viholliset häntä voittaman, ja väärät ei pidä häntä sulloman.	Ps 89:23 Ei pidä wiholliset händä woittaman/ ja wäärät ei pidä händä sulloman.
89:24 vaan minä hävitän hänen ahdistajansa hänen edestänsä ja lyön hänen vihamiehensä maahan.	89:24 Vaan minä lyön hänen vihollisensa hänen edestänsä; ja niitä, jotka häntä vihaavat, tahdon minä vaivata.	Ps 89:24 Waan minä lyön hänen wihollisens hänen edestäns/ ja jotca händä wihawat tahdon minä waiwata.
89:25 Minun uskollisuuteni ja armoni on hänen kanssansa, ja minun nimessäni kohooa hänen sarvensa.	89:25 Mutta minun totuuteni ja armoni pitää hänen tykönänsä oleman, ja hänen sarvensa pitää minun nimeeni nostettaman ylös.	Ps 89:25 Mutta minun totuuteni ja armoni pitä hänen tykönäns oleman/ ja hänen sarwens pitä minun nimeni nostettaman.
89:26 Minä asetan hänen kätensä vallitsemaan merta ja virtoja hänen oikean kätensä.	89:26 Minä asetan hänen kätensä mereen, ja hänen oikian kätensä virtoihin.	Ps 89:26 Minä asetan hänen kätens mereen/ ja hänen oikian kätens wirtoihin.
89:27 Hän kutsuu minua: 'Sinä olet minun isäni, sinä minun Jumalani ja pelastukseni kallio.'	89:27 Näin hänen pitää minun kutsuman: sinä olet minun Isäni, Jumalani ja turvani, joka minua auttaa.	Ps 89:27 Näin hänen pitä minun cudzuman: sinä olet minun Isän/ minun Jumalan ja turwan/ joca minua autta.
89:28 Ja minä asetan hänet esikoiseksi, maan kuninkaista korkeimmaksi.	89:28 Ja minä asetan hänen esikoiseksi, kaikkein korkeimmaksi kuningasten seassa maan päällä.	Ps 89:28 Ja minä asetan hänen esicoisexi/ caickein korkeimmaxi Cuningasten seas maan päällä.
89:29 Minä säilytän armoni	89:29 Minä pidän hänelle	Ps 89:29 Minä pidän hänelle

hänelle iankaikkisesti, ja minun liittoni hänen kanssaan on luja.	armoni tähteellä ijankaikkisesti, ja minun liittoni pitää hänelle vahva oleman.	armoni tähdellä ijancaickisest/ ja minun lijttoni pitää hänelle wahwa oleman.
89:30 Minä annan hänen jälkeläistensä säilyä iäti ja hänen valtaistuimensa niin kauan, kuin taivaat pysyvät.	89:30 Minä annan hänelle ijankaikkisen siemenen, ja vahvistan hänen istuimensa niinkauvan kuin taivaat pysyvät.	Ps 89:30 Minä annan hänelle ijancaickisen siemenen/ ja wahwistan hänen istuimensa nijncauwan cuin taiwat pysyvät.
89:31 Jos hänen poikansa hylkäävät minun lakini eivätkä vaella minun oikeuksieni mukaan,	89:31 Mutta jos hänen lapsensa minun lakini hylkäävät, ja ei vaella minun oikeudessani,	Ps 89:31 MUtta jos hänen lapsens minun Lakini hyljät/ ja ei waella minun oikeudesani.
89:32 jos he minun säädökseni rikkovat eivätkä noudata minun käskyjäni,	89:32 Jos he minun säätyni turmelevat, ja ei minun käskyjäni pidä;	Ps 89:32 Jos he minun säätyni rijwawat/ ja ei minun käskyjäni pidä.
89:33 niin minä rankaisen vitsalla heidän rikoksensa ja heidän pahat tekonsa vitsauksilla;	89:33 Niin minä heidän syntinsä vitsalla rankaisen, ja heidän pahat tekonsa haa-voilla.	Ps 89:33 Nijn minä heidän syndins widzalla rangaisen/ ja heidän pahat tecons haa-woilla.
89:34 mutta armoani en minä ota häneltä pois enkä vilpistele uskollisuudestani.	89:34 Mutta armoani en minä hänestä käännä pois, enkä salli totuuteni vilpistellä.	Ps 89:34 Mutta minun armojani en minä hänestä käännä pois/ engä salli minun totuudeni wilpistellä.
89:35 En minä liittoani riko, enkä muuta sitä, mikä on minun huuliltani lähtenyt.	89:35 En minä riko liittoani, ja mitä minun suustani käynyt on, en minä muuta.	Ps 89:35 En minä rijwa lijttoani/ ja mitä minun suustani käynyt on/ en minä muuta.
89:36 Minä olen kerran vannonut pyhyiteni kautta, ja totisesti, minä en Daavidille valhettele:	89:36 Minä olen vihdoin vannonut pyhyiteni kautta: en minä Davidille valehtele.	Ps 89:36 Minä olen vihdoin wannonut pyhydeni cautta/ en minä Dawidille walhettele.
89:37 'Hänen jälkeläisensä pysyvät iankaikkisesti, ja hänen valtaistuimensa on minun edessäni niinkuin aurinko,	89:37 Hänen siemenensä on oleva ijankaikkisesti, ja hänen istuimensa minun edessäni niinkuin aurinko.	Ps 89:37 Hänen siemenens on oleva ijancaickisest/ ja hänen istuimens minun edesäni nijncuin Auringo.
89:38 se pysyy lujana iankaikkisesti niinkuin kuu. Ja todistaja pilvissä on uskollinen.'" Sela.	89:38 Ja niinkuin kuu, vahvistetaan se ijankaikkisesti, ja on vahvana niinkuin todistus pilvissä, Sela!	Ps 89:38 Ja nijncuin Cuu/ wahwistetän hän ijancaickisest/ ja on wahwana nijncuin todistus pilwisä. Sela.
89:39 Ja kuitenkin sinä hylkäsit voideltusi ja pidit häntä halpana ja olet vihastunut häneen.	89:39 Vaan nyt sinä syökset ja heität pois, ja vihastut voidellulles.	Ps 89:39 WAan nyt sinä syöxät ja heität pois/ ja wihastut woidellulles.
89:40 Sinä olet purkanut palvelijasi liiton, olet häväissyt hänen kruununsa, olet heittänyt sen maahan.	89:40 Sinä särjet palvelias liiton, ja tallaat hänen kruununsa maahan.	Ps 89:40 Sinä särjet palwelias lijtton/ ja tallat hänen cruununs maahan.

89:41 Sinä olet särkenyt kaikki hänen muurinsa, olet pannut raunioiksi hänen linoituksensa.	89:41 Sinä rikot hänen muurinsa, ja annat hänen linnansa särjettää.	Ps 89:41 Sinä ricot hänen muurins/ ja annat hänen linnans särjettä.
89:42 Kaikki tienkulkijat ovat häntä ryöstäneet, hän on joutunut naapuriensa häväistäväksi.	89:42 Häntä raatelevat kaikki ohitsekäyväiset: hän on tullut läsnäolevaisillensa nauruksi.	Ps 89:42 Händä raatelewat caicki ohidzekäywäiset/ hän on tullut läsnäolewaisillens nauroxi.
89:43 Sinä olet korottanut hänen vihollistensa oikean käden, olet tuottanut ilon kaikille hänen vihamiehillensä.	89:43 Sinä korotat hänen vihollistensa oikian käden, ja ilahutat kaikki hänen vainollisensa.	Ps 89:43 Sinä corgotat hänen wihollistens oikian käden/ ja ilahutat caicki hänen wainollisens.
89:44 Sinä olet kääntänyt takaisin hänen miekkansa terän etkä ole sodassa pitänyt häntä pystyssä.	89:44 Hänen miekkansa voiman olet sinä myös ottanut pois, ja et salli hänen voittaa sodassa,	Ps 89:44 Hänen mieckans woiman olet sinä myös ottanut pois/ ja et salli hänen woitta sodasa.
89:45 Sinä olet tehnyt hänen loistostansa lopun ja olet syössyt maahan hänen valtaistuimensa.	89:45 Sinä hävitit hänen puhtautensa, ja annoit hänen istuimensa kaatua maahan.	Ps 89:45 Sinä häwitit hänen puhtaudens/ ja paiscat hänen istuimens maahan.
89:46 Sinä olet lyhentänyt hänen nuoruutensa päivät, olet hänet häpeällä peittänyt. Sela.	89:46 Sinä lyhennät hänen nuoruutensa ajat, ja peität hänen häpiällä, Sela!	Ps 89:46 Sinä lyhennät hänen nuorudens ajat/ ja peität hänen häpiällä. Sela.
89:47 Kuinka kauan sinä, Herra, itsesi yhäti kätket? Kuinka kauan sinun vihasi tulena palaa?	89:47 \Herra\, kuinka kauan sinä sinus niin salaat? ja annat hirmuisuutes palaa niinkuin tulen?	Ps 89:47 HERra/ cuinga cawan sinä sinus nijn salat ? ja annat hirmuisudes pala nijncuin tulen ?
89:48 Muista, kuinka lyhyt minun elämäni on, kuinka katoavaisiksi sinä olet luonut kaikki ihmislapsen.	89:48 Muista, kuinka lyhyt minun elämäni on: miksis tahdoit kaikki ihmiset hukkaan luoda?	Ps 89:48 Muista/ cuinga lyhyt minun elämän on/ mixis tahdoit caicki ihmiset huckan luoda ?
89:49 Kuka on se mies, joka jää eloon eikä kuoloa näe, joka pelastaa sielunsa tuonelan kädestä? Sela.	89:49 Kuka elää, ja ei näe kuolemaa? kuka sielunsa tuonelan käsistä pelastaa? Sela!	Ps 89:49 Cuca elä/ ja ei näe cuolemata ? joca sieluns Helwetin käsistä pelasta ? Sela.
89:50 Herra, missä ovat sinun entiset armotekosi, jotka sinä uskollisuudessasi vannoit Daavidille?	89:50 Herra, kussa ovat sinun entiset armos, jotkas Davidille vannonut olet totuudessas?	Ps 89:50 HERra/ cusa owat sinun endiset armos ? jotcas Dawidille wannonut olet sinun totudesas ?
89:51 Ajattele, Herra, palvelijaisi häpäisyä ja mitä minun kaikilta noilta monilta kansoilta täytyy povessani kestää,	89:51 Muista, Herra, palveliais pilkkaa, jonka minä kannan helmassani, kaikista niin monista kansoista,	Ps 89:51 Muista HERra palwelias pilcka/ jonga minä kannan helmasani/ caikista nijn monista Canssoista.
89:52 kun, Herra, sinun vihollisesi herjaavat, herjaavat si-	89:52 Joilla, \Herra\, vihollises pilkkaavat, joilla he	Ps 89:52 Joilla Herra wihollises sinua pilckawat/ joilla

nun voideltusi askeleita.

89:53 Kiitetty olkoon Herra iankaikkisesti. Amen, amen.

PSALMI 90

90:1 Mooseksen, Jumalan miehen, rukous. Herra, sinä olet meidän turvamme polvesta polveen.

90:2 Ennenkuin vuoret syntyivät ja sinä loit maan ja maanpiirin, iankaikkisesta iankaikkiseen olet sinä, Jumala.

90:3 Sinä palautat ihmiset takaisin tomuun ja sanot: "Palatkaa jälleen, te ihmisten lapset."

90:4 Sillä tuhat vuotta on sinun silmissäsi niinkuin eilinen päivä, joka meni ohitse, ja niinkuin öinen vartiohetki.

90:5 Sinä huuhdot heidät pois; he ovat kuin uni, ovat kuin ruoho, joka aamulla kukoistaa:

90:6 aamulla se kasvaa ja kukoistaa, mutta illalla se leikataan ja kuivettuu.

90:7 Sillä me hukumme sinun vihasi voimasta, ja sinun kii-vastuksesi voimasta me häviämme pois.

90:8 Meidän pahat tekomme sinä asetat eteesi, salaiset syntimme kasvojesi valkeuteen.

90:9 Niin kaikki meidän päivämme kuluvat sinun vihasi alla, vuotemme päättyvät meiltä kuin huokaus.

90:10 Meidän elinpäivämme

pilkkaavat voideltus askelia.

89:53 Kiitetty olkoon \Herra\ iankaikkisesti, amen! ja amen!

90 PSALTTARI

90:1 Moseksen Jumalan miehen rukous. Herra, sinä olet meidän turvamme, suvusta sukuun.

90:2 Ennenkuin vuoret olivat, eli maa ja maailma luotiin, olet sinä Jumala iankaikkisesta iankaikkiseen,

90:3 Sinä, joka annat ihmiset kuolla, ja sanot: tulkaat jälleen, te ihmisten lapset.

90:4 Sillä tuhat ajastaikaa ovat sinun edessäsi niinkuin eilinen päivä, joka meni ohitse, ja niinkuin vartio yöllä.

90:5 Sinä vuodatat heitä niinkuin kosken, ja he ovat niinkuin uni, niinkuin ruoho aamulla, joka kohta lakastuu,

90:6 Joka aamulla kukoistaa ja nopeasti kuivuu, ja ehtona leikataan ja kuivettuu.

90:7 Sen tekee sinun vihas, että me niin hukumme, ja sinun hirmuisuutes, että me niin äkisti täältä temmataan.

90:8 Sillä meidän pahat tekomme sinä asetat etees, meidän tuntemattomat syntimme valkeuteen sinun kasvois eteen.

90:9 Sentähden kuluvat kaikki meidän päivämme sinun vihastas: meidän vuotemme loppuvat pikemmin kuin juttu.

90:10 Meidän elinaikamme on seitsemänkymmentä

he pilckawat sinun woideltuis jäljet.

Ps 89:53 Kijetty olcon HERRA ijancaickisest/ Amen/ Amen.

XC. Psalmi .

Ps 90:1 Mosexen/ Jumalan miehen/ Rucous. HERRA Jumala/ sinä olet meidän turvam/ sugusta sucuun.

Ps 90:2 Ennencuin vuoret olit eli maa/ ja mailma luotin/ sinä olet Jumala ijancaickisesta ijancaickiseen.

Ps 90:3 Sinä joca annat ihmiset cuolla/ ja sanot: tulcat jällens te ihmisten lapset.

Ps 90:4 Sillä tuhat ajastaica owat sinun edesäs nijncuin eiläinen päiwä meni/ ja nijncuin wartia yöllä.

Ps 90:5 Sinä wuodatat heitä nijncuin cosken/ ja owat nijncuin uni/ nijncuin ruoho amulla/ joca cohta lacastu.

Ps 90:6 Joca amulla cucoista ja nopiast cuiwa/ ja ehtona leicatan ja cuiwettu.

Ps 90:7 Sen teke sinun wihas/ että me nijn hucumme/ ja sinun hirmuisudes/ että me nijn äkist tääldä temmantan.

Ps 90:8 Sillä meidän pahat tecom sinä asetat etees/ meidän tundemattomat syndim walkeuteen sinun caswos eteen.

Ps 90:9 Sentähden culuwat caicki meidän päiwäm sinun wihastas/ meidän wuotem loppuwat pikemmin cuin juttu.

Ps 90:10 Meidän elinaicam

ovat seitsemänkymmentä vuotta taikka enintään kahdeksänkymmentä vuotta; ja parhaimmillaankin ne ovat vaiva ja turhuus, sillä ne kiihtävät ohitse, niinkuin me lentäisimme pois.

90:11 Kuka ajattelee sinun vihasi ankaruutta, sinun kiihvauttasi, niin että hän sinua pelkäisi?

90:12 Opeta meitä laskemaan päivämme oikein, että me saisimme viisaan sydämen.

90:13 Herra, palaja jälleen. Voi, kuinka kauan? Armahda palvelijoitasi.

90:14 Ravitse aamulla meitä armollasi, suo meille iloa ja riemua kaikkina päivinä.

90:15 Suo meidän iloita yhtä monta päivää, kuin olet nöyryyttänyt meitä, yhtä monta vuotta, kuin olemme kovaa kokeneet.

90:16 Saakoot palvelijasi nähdä sinun tekosi ja heidän lapsensa sinun kunniasi.

90:17 Ja tulkoon osaksemme Herran, meidän Jumalamme, laupeus. Suo menestyä meille kättemme työn; niin, suo menestyä meidän kättemme työn.

PSALMI 91

91:1 Joka Korkeimman suojassa istuu ja Kaikkivaltiaan varjossa yöpöy,

91:2 se sanoo: "Herra on minun turvani ja linnani, hän on minun Jumalani, johon minä turvaan."

vuotta, taikka enintään kahdeksänkymmentä vuotta: ja kuin se paras on ollut, niin on se tuska ja työ ollut: sillä se leikataan pois, niinkuin me lentäisimme pois.

90:11 Mutta kuka uskoo sinun niin raskaasti vihastuvan? ja kuka pelkää senkaltaista hirmuisuuttas?

90:12 Opeta meitä ajattelemaan, että meidän pitää kuoleman, että me ymmärtäväisiksi tulisimme.

90:13 \Herra\! käännä siis itses taas meidän puoleemme, ja ole palvelioilles armollinen.

90:14 Täytä meitä pian armollas, niin me riemuitsemme ja iloitemme kaikkena meidän elinaikanamme.

90:15 Ilahuta nyt meitä jälleen, että meitä niin kauvan vaivannut olet, että me niin kauvan onnettomuutta kärsineet olemme.

90:16 Osoita palvelialles sinun tekos, ja kunnias heidän lapsillensa.

90:17 Ja, Herra meidän Jumalamme olkoon meille leppyinen, ja vahvistakoon meidän kättemme teot meissä: jaa, meidän kättemme teot hän vahvistakoon!

91 PSALTTARI

91:1 Joka Korkeimman varjeluksessa istuu ja Kaikkivaltiaan varjossa oleskelee,

91:2 Hän sanoo \Herralles\ : minun toivoni ja linnani, minun Jumalani, johon minä uskallan.

on seidzemenkymmentä vuotta/ taikka eninnäkin cahdexankymmentä vuotta/ ja cuin se paras on ollut/ nijn on se tusca ja työ ollut: sillä se mene pian pois/ nijn- cuin me lendäisim pois.

Ps 90:11 Mutta cuca usco sinun nijn rascast wihastuwan/ ja cuca pelkä sencaltaista sinun hirmuisuttas ?

Ps 90:12 Opeta meitä ajatteleman/ että meidän pitä cuoleman/ että me ymmärtäwäisexi tulisim.

Ps 90:13 HERra käännä sijs idzes taas meidän puoleem/ ja ole palwelioilles armollinen.

Ps 90:14 Täytä meitä pian armollas/ nijn me riemuidzem ja iloidzem caickina meidän elinaicanam.

Ps 90:15 Ilahuta nyt meitä jällens/ että meitä nijn- cauwan waiwannut olet/ että me nijncauwan onnettomutta kärsinet olem.

Ps 90:16 Osota palwelialles sinun tecos/ ja sinun cunnias heidän lapsillens.

Ps 90:17 Ja/ HERra meidän Jumalam olcon meille lepyinen/ ja auttacon meidän kättem tegot meidän cansam/ Ja/ meidän kättem tegot hän auttacon.

XCI. Psalmi .

Ps 91:1 JOca corkeimman warjeluxes istu/ ja on Caickiwaldian warjosa.

Ps 91:2 Hän sano HERralles: minun toiwon ja linnan/ minun Jumalan/ johonga minä uscallan.

91:3 Sillä hän päästää sinut linnustajan paulasta, turmiollisesta rutosta.	91:3 Sillä hän pelastaa sinun väijyjän paulasta, ja vahingollisesta ruttotaudista.	Ps 91:3 Sillä hän pelasta minun väijyjän paulasta/ ja vahingollisesta ruttotaudista.
91:4 Sulillansa hän sinua suojaa, ja sinä saat turvan hänen siipiensä alla; hänen uskollisuutensa on kilpi ja suojus.	91:4 Hän sulillansa sinua varjoo, ja sinun turvas on hänen siipeinsä alla: hänen totuutensa on keihäs ja kilpi;	Ps 91:4 Hän kynilläns sinua warjo/ ja sinun turvas on hänen sijpeins alla/ hänen totuudens on keihäs ja kilpi.
91:5 Et sinä pelkää yön kauhuja, et päivällä lentävää nuolta,	91:5 Ettes pelkäisi yön kauhistusta, ja nuolia, jotka päivällä lentävät,	Ps 91:5 Ettes pelkäis yön cauhistust/ ja nuolia/ jotca päivällä lendävät.
91:6 et ruttoa, joka pimeässä kulkee, et kulkutautia, joka päiväsydännä häviötä tekee.	91:6 Sitä ruttoa, joka pimeässä liikkuu, ja sairautta, joka puolipäivänä turmelee.	Ps 91:6 Sitä rutto joca pimeisä lijcku/ ja sairautta cuin puolipäivänä turmele.
91:7 Vaikka tuhat kaatuisi sinun sivultasi, kymmenen tuhatta oikealta puoleltasi, ei se sinuun satu.	91:7 Vaikka tuhannen langeisi sivullas, ja kymmenen tuhatta sinun oikiallas, niin ei se sinuun satu.	Ps 91:7 Waicka tuhannen langeisit siwullas/ ja kymmenen tuhatta sinun oikiallas/ nijn ei se sinuun satu.
91:8 Sinun silmäsi saavat vain katsella ja nähdä, kuinka jumalattomille kostetaan. -	91:8 Ja tosin sinun pitää silmilläs näkemän ja katso-man, kuinka jumalattomille kostetaan.	Ps 91:8 Ja tosin sinä näet ilos silmilläs/ ja cadzot cuin-ga jumalattomalle costetan.
91:9 Sillä: "Sinä, Herra, olet minun turvani." - Korkeimman olet sinä ottanut suojaksesi.	91:9 Sillä \Herra\ on sinun toivos, ja Ylimmäinen on sinun turvas.	Ps 91:9 Sillä HERra on sinun toiwos/ ja ylimmäinen on sinun turwas.
91:10 Ei kohtaa sinua onnettomuus, eikä vitsaus lähesty sinun majaasi.	91:10 Ei sinua pidä mikään paha kohtaaman, ja ei yhtään vaivaa pidä sinun majaas lähestymän.	Ps 91:10 Ei sinua cohta mikän paha/ ja ei yhtän waiwa pidä sinun majaas lähestymän.
91:11 Sillä hän antaa enkeleilleen sinusta käskyn varjella sinua kaikilla teilläsi.	91:11 Sillä hän on antanut käskyn enkeleillensä sinusta, että he kätkevät sinua kaikissa teissäs,	Ps 91:11 Sillä hän on andanut käskyn Engeleillens sinusta/ että he kätkewät sinua caikisa teisäs.
91:12 He kantavat sinua käsillänsä, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi.	91:12 Että he kantavat sinua käsissä, ettet jalkaas kiveen loukkaisi.	Ps 91:12 Että he candawat sinua käsisäns/ ettet jalcas kiween louckais.
91:13 Sinä kuljet leijonan ja kyykäärmeen ylitse, sinä tallaat nuorta jalopeuraa ja lohikäärmettä. -	91:13 Sinä käyt jalopeuran ja kyykäärmeen päällä, ja tallaat nuoren jalopeuran ja lohikäärmeen.	Ps 91:13 Sinä käyt Lejonin ja kyykärmen päällä/ ja tallat nuoren Lejonin ja Drakin.
91:14 "Koska hän riippuu minussa kiinni, niin minä hänet pelastan; minä suojelen hänet, koska hän tuntee minun nimeni.	91:14 Että hän minua halasi, niin minä hänen päästän: hän tuntee minun nimeni, sentähden minä varjelen häntä.	Ps 91:14 Että hän minua halais/ nijn minä hänen päästän/ hän tunde minun nimeni/ sentähden minä warjelen händä.
91:15 Hän huutaa minua	91:15 Hän avuksihuutaa	Ps 91:15 Hän rucoile minua/

avuksensa, ja minä vastaan hänelle, minä olen hänen tykönänsä, kun hänellä on ahdistus, minä vapahdan hänet ja saatan hänet kunniaan.

91:16 Minä ravitsen hänet pitkällä iällä ja suon hänen nähdä antamani pelastuksen."

PSALMI 92

92:1 Virsi, sapatinpäivä-laulu.

92:2 Hyvä on Herraa kiittää ja veisata kiitosta sinun nimellesi, sinä Korkein,

92:3 aamulla julistaa sinun armoasi ja yön tullen sinun totuuttasi

92:4 kymmenkielisillä soittimilla ja harpuilla, kannelta soittaen

92:5 Sillä sinä ilahutat minua, Herra, töilläsi; minä riemuitseen sinun kättesi teoista.

92:6 Kuinka suuret ovat sinun tekosi, Herra! Sinun ajatuksesi ovat ylen syvät.

92:7 Järjetön mies ei tätä ymmärrä, eikä sitä älyä tomppeli.

92:8 Kun jumalattomat rehoittavat niinkuin ruoho ja väärintekijät kaikki kukoistavat, on se heidän ikuisiksi häviöksensä.

92:9 Mutta sinä, Herra, olet korkea iankaikkisesti.

92:10 Sillä katso, sinun vihollisesi, Herra, katso, sinun vihollisesi hukkuvat, kaikki väärintekijät joutuvat hajallensa.

minua, sentähden minä kuulden häntä; hänen tykönänsä olen minä tuskassa; siitä minä hänen tempaan pois ja saatan hänen kunniaan.

91:16 Minä ravitsen hänen pitkällä ijällä, ja osoitan hänelle autuuteni.

92 PSALTTARI

92:1 Psalmi sabbatina veisattava.

92:2 Hyvä on \Herraa\ kiittää, ja veisata kiitosta sinun nimelles, sinä kaikkein Ylimmäinen.

92:3 Aamulla julistaa armoas, ja ehtoolla totuuttas,

92:4 Kymmenkielisellä ja psaltarilla, soittain kanteleilla.

92:5 Sillä sinä ilahutit minua, \Herra\, sinun teoissas: ja minä iloiten kerskaan kättes töitä.

92:6 \Herra\, kuinka sinun tekos ovat niin suuret? Sinun ajatukses ovat ylen syvät.

92:7 Hullu ei usko sitä, ja tomppeli ei ymmärrä niitä.

92:8 Jumalattomat viheriöitsevät niinkuin ruoho, ja pahointekiät kaikki kukoistavat, siihenasti kuin he hukkuvat iankaikkisesti.

92:9 Mutta sinä, \Herra\, olet korkein, ja pysyt iankaikkisesti.

92:10 Sillä katso, sinun vihollises, \Herra\, katso, sinun vihollises pitää katooman, ja kaikki pahantekiät pitää hajoitettaman.

sentähden minä cuuldelen häntä/ hänen tykönäns olen minä tuscasa/ sijtä minä hänen temman pois/ ja saatan hänen cunniaan.

Ps 91:16 Minä rawidzen hänen pitkällä ijällä/ ja osotan hänelle autuuteni.

XCII. Psalmi

Ps 92:1 Psalmi Sabbathina weisattapa.

Ps 92:2 HYwä on HERra kijttä/ ja weisata kijtost sinun nimelles sinä caickein ylimmäinen.

Ps 92:3 Amulla julista sinun armos/ ja ehtona sinun totuuttas.

Ps 92:4 Kymmenen kielisellä ja Psaltarilla/ soittain canteleilla.

Ps 92:5 Sillä sinä ilahutit minua HERra/ weisaten sinun tegoistas/ ja minä kerscan sinun kätes töitä

Ps 92:6 HERra/ cuinga sinun tecos owat nijn suuret ? sinun ajatuxes owat ylön sywät.

Ps 92:7 Hullu ei usco sitä/ ja tompeli ei ymmärrä nijtä.

Ps 92:8 Jumalattomat wiherjöldzewät nijncuin ruoho/ ja pahointekiät caicki cucoistawat/ siihenasti cuin he huckuwat ijancaickisest.

Ps 92:9 Mutta sinä HERra olet corkein/ ja pysyt ijancaickisest.

Ps 92:10 Sillä cadzo/ sinun wihollises HERra/ cadzo/ sinun wihollises pitä catoman/ ja caicki pahantekiät pitä hajoitettaman.

92:11 Mutta minun sarveni sinä kohotat kuin villihärän sarvet; minut voidellaan tuoreella öljyllä.

92:12 Ja iloiten minun silmäni katsovat vainoojiani, minun korvani kuulevat noista pahoista, jotka ovat nousseet minua vastaan.

92:13 Vanhurskas viheriöitsee kuin palmupuu, hän kasvaa kuin Libanonin setri.

92:14 He ovat istutetut Herran huoneeseen, he viheriöitsevät meidän Jumalamme kartanoissa.

92:15 Vielä vanhuudessaan he tekevät hedelmää, ovat mehevät ja vihannat

92:16 ja julistavat, että Herra on vanhurskas, hän, minun kallioni, ja ettei hänessä vääryyttä ole.

PSALMI 93

93:1 Herra on kuningas. Hän on pukeutut itsensä korkeudella. Herra on pukeutunut, vyöttäytynyt voimaan. Niin pysyy maanpiiri lujana, se ei horju.

93:2 Sinun valtaistuimesi on vahva aikojen alusta, hamasta iankaikkisuudesta olet sinä.

93:3 Vesivirrat nostavat, Herra, vesivirrat nostavat pauhinansa, niin, vesivirrat nostavat kuohunsa.

93:4 Mutta yli suurten, voimallisten vetten pauhinan, yli meren kuohujen on Herra korkeudessa voimallinen.

93:5 Sinun todistuksesi ovat

92:11 Mutta minun sarveni tulee korotetuksi niinkuin yksisarvisen, ja minä voidellaan tuoreella öljyllä,

92:12 Ja minun silmäni näkevät viholliseni, ja minun korvani kuulevat pahoja, jotka heitäsä asettavat minua vastaan.

92:13 Vanhurskaan pitää viheriöitsemän niinkuin palmupuu, ja kasvaman niinkuin sedripuu Libanonissa.

92:14 Jotka ovat istutetut \Herran\ huoneessa, pitää viheriöitsemän meidän Jumalamme kartanoissa.

92:15 Heidän pitää vesoman vielä vanhuudessaan, hedelmälliset ja vihannat oleman,

92:16 Ja julistaman, että \Herra\ on niin hurskas, minun turvani, ja ei ole hänessä vääryyttä.

93 PSALTTARI

93:1 \Herra\ on kuningas: hän on pukeutut yllensä suuren kunnian: \Herra\ on pukeutunut ja vyöttänyt itsensä väkevyydellä, ja on vahvistanut maan piirin, ettei sen pidä liikkuman.

93:2 Siitä ajasta pysyy sinun istuimes vahvana: sinä olet ijankaikkinen.

93:3 \Herra\, vesikosket paisuvat, vesikosket paisuttavat pauhinansa, vesikosket paisuttavat aaltonsa.

93:4 Aallot meressä ovat suuret ja pauhaavat hirmuisesti; mutta \Herra\ on vielä väkevämpi korkeudessa.

93:5 Sinun todistuksesi ovat

Ps 92:11 Mutta minun sarveni tule corgotetuxi nijncuin yxisarwisen/ ja minä woidellaan tuorella öljyllä.

Ps 92:12 Ja minun silmäni näkewät ihastuxens wihollisistani/ ja minun corwani cuulewat ilons pahoista/ jotca heitäns asettawat minua wastan.

Ps 92:13 Wanhurscas wiherrjöldze nijncuin palmupuu/ hän caswa nijncuin Cedripuu Libanonis.

Ps 92:14 Jotca owat istutetut HERran huonesä/ wiherrjöldzewät meidän Jumalam cartanoisä.

Ps 92:15 He wesoiwat wielä wanhudesans/ hedelmöidzewät ja tuorehtuwat.

Ps 92:16 Ja he julistawat että HERra on nijn hurscas/ minun turwan/ ja ei ole hänesä wääräyttä.

XCIII. Psalmi .

Ps 93:1 HERRA on Cuningas/ ja jalost caunistettu/ HERra on caunistettu ja on alcanut waldacunnan nijn lewiäldä cuin mailma on/ ja walmisti sen pysymän.

Ps 93:2 Sijtä ajasta pysy sinun istuimes wahwana/ sinä olet ijancaickinen.

Ps 93:3 HERra/ wesicosket paisuwat/ wesicosket paisuttawat pauhinans/ wesicosket paisuttawat aldons.

Ps 93:4 Allot meressä owat suuret ja pauhawat hirmuisest/ mutta HERra on wielä wäkewämbi corkeuxes.

Ps 93:5 Sinun sanas on oikia

aivan vahvat, pyhyys on sinun huoneellesi arvollinen, Herra, hamaan aikojen loppuun.

aivan lujat: pyhyys on sinun huonees kaunistus, \Herra\, ijankaikkisesti.

oppi/ pyhitys on sinun huonees caunistus ijancaickisest.

PSALMI 94

94:1 Sinä koston Jumala, Herra, sinä koston Jumala, ilmesty kirkkaudessa.

94:2 Nouse, maan tuomari, kosta ylpeille heidän tekonsa.

94:3 Kuinka kauan jumalattomat, Herra, kuinka kauan jumalattomat saavat riemuita?

94:4 Ne syytävät suustaan julkeita sanoja, ne röyhkeilevät, kaikki nuo väärintekijät.

94:5 Sinun kansaasi, Herra, he runtelevat, ja sinun perintöosaasi he rasittavat.

94:6 He tappavat leskiä ja muukalaisia ja murhaavat orpoja.

94:7 Ja he sanovat: "Ei Herra sitä näe, ei Jaakobin Jumala sitä huomaa."

94:8 Ymmärtäkää, te kansan järjettömät, ja te tomppelit - milloin te tulette järkiinne?

94:9 Joka on korvan istuttanut, hänkö ei kuulisi? Joka on silmän luonut, hänkö ei näkisi?

94:10 Joka kansat kasvattaa, hänkö ei rankaisisi, hän, joka ihmisille opettaa tiedon?

94:11 Herra tuntee ihmisten ajatukset; sillä he ovat kuin tuulen henkäys.

94:12 Autuas se mies, jota sinä, Herra, kuritat ja jolle

94 PSALTTARI

94:1 \Herra\ Jumala, jonka kostot ovat, Jumala, jonka kostot ovat, selkiästi itsenäytä.

94:2 Korota sinuas, maailman tuomari: maksa ylpeille, mitä he ansainneet ovat.

94:3 \Herra\, kuinka kauan pitää jumalattomain, kuinka kauan pitää jumalattomain riemuitseman?

94:4 Tiuskuman ja puhuman niin ylpiästi, ja kaikki pahantekiät niin kerskaaman?

94:5 \Herra\, he polkevat alas sinun kansas, ja sinun perimistäs he vaivaavat.

94:6 Lesket ja muukalaiset he tappavat, ja orvot he kuolettavat,

94:7 Ja sanovat: ei \Herra\ sitä näe, ja Jakobin Jumala ei sitä tottele.

94:8 Ymmärtäkääät siis, te hullut kansan seassa! ja, te tyhmät, koska te taitaviksi tulette?

94:9 Joka korvan on istuttanut, eikö hän kuule? eli joka silmän loi, eikö hän näe?

94:10 Joka pakanoita kurittaa, eikö hän rankaise, joka ihmisille opettaa tiedon?

94:11 Mutta \Herra\ tietää ihmisten ajatukset, että ne turhat ovat.

94:12 Autuas on se, jota sinä, \Herra\, kuritat, ja opetat sinun laistas,

XCIV. Psalmi .

Ps 94:1 HERRA Jumala jonga costot ovat/ Jumala jonga costot ovat/ selkiäst idzes näytä.

Ps 94:2 Corgota sinuas sinä mailman Duomari/ maxa coreille mitä he ansainnet ovat.

Ps 94:3 HERra/ cuinga cauwan jumalattomat/ HERra cuinga cauwan jumalattomat coreilewat ?

Ps 94:4 Ja nijn ylpiäst puhuvat/ ja caicki pahantekiät heitäns nijn kerscawat ?

Ps 94:5 HERra/ he polkewat alas sinun Canssas/ ja sinun perimistäs he waiwawat.

Ps 94:6 Lesket ja muucalaiset he tappawat/ ja orwoit he cuolettawat.

Ps 94:7 Ja sanowat: ei HERra sitä näe/ ja Jacobin Jumala ei sitä tottele.

Ps 94:8 Ymmärtäkät sijs te hullut Canssan seas/ ja te tyhmät/ cosca te taitawaxi tuletta ?

Ps 94:9 Joca corwan on istuttanut/ eikö hän cuule ? eli joca silmän loi/ eikö hän näe ?

Ps 94:10 Joca pacanoita curitta/ eikö hän rangaise ? joca ihmisille opetta mitä he tietävät.

Ps 94:11 Mutta HERra tietä ihmisten ajatuxet/ että ne turhat ovat.

Ps 94:12 Autuas on se jota sinä HERra curitat/ ja opetat

sinä opetat lakisi,

94:13 antaaksesi hänelle rauhan pahoilta päiviltä, kunnes jumalattomalle on kaivettu hauta!

94:14 Sillä Herra ei hylkää kansaansa eikä perintöosaansa heitä,

94:15 vaan oikeus on vielä noudattava vanhurskautta, ja kaikki oikeamieliset seuraavat sitä.

94:16 Kuka nousee minun puolelleni pahoja vastaan, kuka asettuu minun rinnalleni väärintekijöitä vastaan?

94:17 Ellei Herra olisi minun apuni, pian minun sieluni asuisi hiljaisuuden maassa.

94:18 Kun minä ajattelen: "Minun jalkani horjuu", niin sinun armosi, Herra, minua tukee.

94:19 Kun minulla on sydämessäni paljon murheita, niin sinun lohdutuksesi ilahuttaa minun sieluni.

94:20 Onko yhteyttä sinun kanssasi turmion tuomioistuimella, jossa väkivaltaa tehdään lain varjolla,

94:21 ahdistetaan vanhurskaan sielua ja tuomitaan syylliseksi viaton veri?

94:22 Mutta Herra on minun linnani, Jumalani on minun suojakallioni.

94:23 Hän kostaa heille heidän ilkityönsä ja hukuttaa heidät heidän pahuutensa tähden. Herra, meidän Jumalamme, hukuttaa heidät.

94:13 Että hänellä kärsivällisyys olis, koska vastoin käy, siihenasti kuin jumalattomalle hauta valmistetaan.

94:14 Sillä ei \Herra\ heitä kansaansa pois, eli hylkää perimistänsä.

94:15 Sillä oikeuden pitää sittekin oikeuden oleman, ja kaikki hurskaat sydämet sitä seuraavat.

94:16 Kuka seisoo minun kanssani pahoja vastaan? kuka astuu minun tyköni pahointekiöitä vastaan?

94:17 Ellei \Herra\ minua auttaisi, niin minun sieluni makais lähes hiljaisuudessa.

94:18 Minä sanoin: minun jalkani on horjunut, vaan sinun armos, \Herra\, minun tukesi.

94:19 Minulla oli paljon surua sydämessäni; mutta sinun lohdutuksesi ilahutti minun sieluni.

94:20 Etpäs mielisty koskaan tosin vahingolliseen istuimeen, joka lain häijysti opettaa.

94:21 He kokoovat joukkonsa vanhurskaan sielua vastaan, ja tuomitsevat viattoman veren kadotukseen,

94:22 Mutta \Herra\ on minun varjelukseni: minun Jumalani on minun uskalukseni turva,

94:23 Ja hän kostaa heidän vääryytensä, ja hukuttaa heitä heidän pahuutensa tähden: \Herra\, meidän Jumalamme, hukuttaa heitä.

sinun Laillas.

Ps 94:13 Että hänellä kärsiväisyys olis cosca vastoin käy/ siihenasti cuin jumalattomalle hauta walmistetän.

Ps 94:14 Sillä ei HERra heitä Canssans pois/ eli hyljä perimistäns.

Ps 94:15 Sillä oikeuden pitää sijttekin oikeuden oleman/ ja caicki hurscat sydämet sitä seurawat.

Ps 94:16 Cuca seiso minun cansani pahoja wastan ? cuca astu minun tygöni pahointekiöitä wastan ?

Ps 94:17 Ellei HERra minua auttais/ nijn minun sielun macais lähes hiljaisudes.

Ps 94:18 Minä sanoin: minun jalcan on horjunut/ waan sinun armos HERra minun tukeis.

Ps 94:19 Minulla oli paljon surua sydämesäni/ mutta sinun lohdutuxesi ilahutti minun sieluni.

Ps 94:20 Etpäs mielisty coscan tosin wahingolliseen istuimeen/ joca Lain häijyst opetta.

Ps 94:21 He hangidzewat wanhurscan sielua wastan/ ja duomidzewat wiattoman weren.

Ps 94:22 Mutta HERra on minun warjeluxen/ minun Jumalan on minun uscalluxeni turwa.

Ps 94:23 Ja hän costa heidän wäärydens/ ja hucutta heitä heidän pahudens tähden/ HERra meidän Jumalam hucutta heitä.

PSALMI 95

95:1 Tulkaa, kohottakaamme ilohuuto Herralle, riemuhuuto pelastuksemme kalliolle.

95:2 Käykäämme kiittäen hänen kasvojensa eteen, veisatkaamme hänelle riemuvirsiä.

95:3 Sillä Herra on suuri Jumala, suuri kuningas yli kaikkien jumalien.

95:4 Maan syvyudet ovat hänen kädesssä, ja hänen ovat vuorten kukkulat.

95:5 Hänen on meri, sillä hän on sen tehnyt, ja kuiva maa, jonka hänen kätensä ovat valmistaneet.

95:6 Tulkaa, kumartukaamme ja polvistukaamme, polvillemme langetkaamme Herran, meidän Luojamme, eteen.

95:7 Sillä hän on meidän Jumalamme, ja me olemme kansa, jota hän paimentaa, lauma, jota hänen kätensä kaitsee. Jospa te tänä päivänä kuulisitte hänen äänensä:

95:8 "Älkää paaduttako sydäntänne, niinkuin Meribassa, niinkuin Massan päivänä erämaassa,

95:9 jossa teidän isänne minua kiusasivat, jossa he koettelivat minua, vaikka olivat nähneet minun tekoni.

95:10 Neljäkymmentä vuotta minä olin kyllästynyt siihen sukuun ja sanoin: 'He ovat kansa, jonka sydän on eksynyt, eivätkä he tahdo tietää minun teistäni.'

95:11 Ja niin minä vihassani

95 PSALTTARI

95:1 Tulkaat, veisatkaamme kiitosta \Herralle\, ja iloitkaamme meidän autuutemme turvalle!

95:2 Tulkaamme hänen kasvoinsa eteen kiitoksella, ja riemuitkaamme hänelle lauluilla!

95:3 Sillä \Herra\ on suuri Jumala, ja suuri kuningas kaikkein jumalain ylitse.

95:4 Sillä hänen kädesssä on kaikki, mitä maa kantaa, ja vuorten kukkulat ovat myös hänen.

95:5 Sillä hänen on meri, ja hän on sen tehnyt, ja hänen kätensä ovat kuivan valmistaneet.

95:6 Tulkaat, kumartukaamme ja polvillemme langetkaamme, ja maahan laskeukaamme \Herran\ meidän Luojamme eteen!

95:7 Sillä hän on meidän Jumalamme ja me hänen elatuskansansa, ja hänen kättensä lauma. Tänäpäpä, jos kuulette hänen äänensä,

95:8 Niin älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin Meribassa tapahtui, niinkuin kiusauksen päivänä korvesa,

95:9 Kussa isänne minua kiusasivat, koettelivat minua, ja näkivät myös minun tekoni;

95:10 Että minä neljäkymmentä ajastaikaa suutuin tähän kansaan, ja sanoin: se on senkaltainen kansa, jonka sydämet aina eksyvät, ja jotka minun tietäni ei tahtoneet oppia;

95:11 Joille minä vihoissani

XCV. Psalmi .

Ps 95:1 Tulcat/ riemuitcam HERralle/ ja iloitcam meidän autuudem turwalle.

Ps 95:2 Tulcam hänen kasvons eteen kijtoxella/ ja riemuitcam hänelle lauluilla.

Ps 95:3 Sillä HERra on suuri Jumala/ ja suuri Cuningas caickein jumalitten päällä.

Ps 95:4 Sillä hänen kädessänsä on caicki mitä maa canda/ ja vuorten cuckulat owat myös hänen.

Ps 95:5 Sillä hänen on meri/ ja hän on sen tehnyt/ ja hänen kätens owat cuiwan valmistanet.

Ps 95:6 Tulcat/ cumartacam ja polwille langetcam/ ja maahan laskecam HERran meidän luojam eteen.

Ps 95:7 Sillä hän on meidän Jumalam/ ja me hänen elatus Canssans/ ja hänen kätens lauma.

Ps 95:8 Tänäpäpä/ jos te cuuletta hänen äänensä/

nijn älkät paaduttaco sydämitän/ nijncuin Meribas tapahtui/ nijncuin Massas corwesa.

Ps 95:9 Cusa teidän Isänne minua kiusaisit/ coettelit minua/ ja näit myös minun tekoni.

Ps 95:10 Että minä neljäkymmentä ajastaica kärsein waiwa täldä Canssaldä/ ja sanoin: se on sencaltainen Canssa/ jonga sydämet aina exyätah towat/ ja jotca minun tietäni ei tahtonet oppia.

Ps 95:11 Joille minä wihoissa-

vannoin: 'He eivät pääse minun lepoon.'"

PSALMI 96

96:1 Veisatkaa Herralle uusi virsi, veisatkaa Herralle, kaikki maa.

96:2 Veisatkaa Herralle, ylistäkää hänen nimeänsä. Julistakaa päivästä päivään hänen pelastustekojansa,

96:3 ilmoittakaa pakanain seassa hänen kunniaansa, hänen ihmeitensä kaikkien kansojen seassa.

96:4 Sillä Herra on suuri ja sangen ylistettävä, hän on peljättävä yli kaikkien jumalain.

96:5 Sillä kaikki kansojen jumalat ovat epäjumalia, mutta Herra on tehnyt taivaat.

96:6 Herraus ja kunnia on hänen kasvojensa edessä, kiitos ja ylistys hänen pyhäkössänsä.

96:7 Antakaa Herralle, te kansojen sukukunnat, antakaa Herralle kunnia ja väkevyys.

96:8 Antakaa Herralle hänen nimensä kunnia, tuokaa lahjoja, tulkaa hänen esikartanoihinsa.

96:9 Kumartakaa Herraa pyhässä kaunistuksessa, vaviskaa hänen kasvojensa edessä, kaikki maa.

96:10 Sanokaa pakanain seassa: "Herra on kuningas." Niin pysy maanpiiri lujana, se ei horju. Hän tuomitsee kansat oikeuden mukaan.

96:11 Iloitkoot taivaat, ja riemuitkoon maa; pauhatkoon

vannoin: ettei heidän pidä minun lepooni tuleman.

96 PSALTTARI

96:1 Veisatkaat \Herralle\ uusi veisu: veisatkaat \Herralle\, kaikki maa!

96:2 Veisatkaat \Herralle\, ja kiittäkää hänen nimeänsä: julistakaa päivä päivältä hänen autuuttansa.

96:3 Luetelkaat pakanain seassa hänen kunniaansa, kaikkein kansain seassa hänen ihmeitensä!

96:4 Sillä \Herra\ on suuri ja sangen kiitettävä, ihmeellinen kaikkein jumalain seassa.

96:5 Sillä kaikki kansain jumalat ovat epäjumalat; mutta \Herra\ on taivaat tehnyt.

96:6 Kunnia ja kaunistus ovat hänen edessänsä, väkevyys ja kauneus hänen pyhässänsä.

96:7 Kansain sukukunnat, tuokaat \Herralle\, tuokaat \Herralle\ kunnia ja voima!

96:8 Tuokaat \Herralle\ hänen nimensä kunnia: tuokaat lahjoja ja tulkaa hänen esihuoneisiinsa!

96:9 Kumartakaa \Herraa\ pyhässä kaunistuksessa: peljätäkään häntä kaikki maailma!

96:10 Sanokaat pakanain seassa: \Herra\ on kuningas, joka maan piirin on vahvistanut, ettei se liiku, ja tuomitsee kansan oikeudella.

96:11 Taivaat riemuitkaan, ja maa iloitkaan: meri pauhatkaan ja mitä siinä on.

ni vannoin: ettei heidän pidä minun lepooni tuleman.

XCVI. Psalmi .

Ps 96:1 WEisatcat HERralle usi weisu/ weisatcat HERralle caicki mailma.

Ps 96:2 Weisatcat HERralle ja kijttäkät hänen nimens/ saarnatcat päiwä päiwäldä hänen autuuttans.

Ps 96:3 Lukecat pacanain seas hänen cunnians/ caickein Canssain seas hänen ihmeitäns.

Ps 96:4 Sillä HERra on suuri ja sangen kijtettäpä/ ihmellinen caickein jumalain seas.

Ps 96:5 Sillä caicki Canssain jumalat owat epäjumalat/ mutta HERra on taiwat tehnyt.

Ps 96:6 Cunnia ja caunistus owat hänen edesäns/ ja hänen Pyhäsäns tapahtu wahwast ja cunnialisest.

Ps 96:7 Canssat tuocat HERralle/ tuocat HERralle cunnia ja woima.

Ps 96:8 Tuocat HERralle hänen nimens cunnia/ tuocat lahjoja ja tulcat hänen esihuonesens.

Ps 96:9 Cumartacat HERra pyhäsä caunistuxesa/ peljätäkän händä caicki mailma.

Ps 96:10 Sanocat pacanain seas HERra Cuningaxi/ joca pitä waldacundans nijn lewiäldä/ cuin mailma on walmistettu/ että se pysy ja duomidze Canssan oikein.

Ps 96:11 Taiwat riemuitcan/ ja maa iloitcan/ meri pauhatkaan

meri ja kaikki, mitä siinä on.

96:12 Ihastukoot kedot ja kaikki, mitä kedolla on, riemuitkoot silloin kaikki metsän puut

96:13 Herran edessä, sillä hän tulee, sillä hän tulee tuomitsemaan maata: hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaudessa ja kansat uskollisuudessa.

PSALMI 97

97:1 Herra on kuningas! Riemuitkoon maa; iloitkoot saaret, niin monta kuin niitä on.

97:2 Pilvi ja pimeys on hänen ympärillensä, vanhurskaus ja oikeus on hänen valtaistuimensa perustus.

97:3 Tuli käy hänen edellensä ja polttaa hänen vihollisensa, yltympäri.

97:4 Hänen salamansa valaisevat maanpiirin; maa näkee sen ja vapisee.

97:5 Vuoret sulavat niinkuin vaha Herran edessä, kaiken maan Herran edessä.

97:6 Taivaat julistavat hänen vanhurskauttansa, ja kaikki kansat näkevät hänen kunniansa.

97:7 Kaikki kuvain kumartajat joutuvat häpeään, kaikki, jotka epäjumalista kerskaavat. Kumartakaa häntä, kaikki jumalat.

97:8 Siion kuulee sen ja iloitsee, ja Juudan tyttäret riemuitsevat sinun tuomioistasi, Herra.

97:9 Sillä sinä, Herra, olet Korkein yli kaiken maan, sinä

96:12 Kedot olkaan iloiset, ja kaikki mitkä hänessä ovat, ja kaikki puut ihastukaan metsissä,

96:13 \Herran\ edessä; sillä hän tulee, hän tulee tuomitsemaan maata. Hän tuomitsee maan piirin vanhurskaudessa ja kansat totuudessa.

97 PSALTTARI

97:1 \Herra\ on kuningas, siitä maa iloitkaan: olkoon saaret riemuiset, niin monta kuin heitä on.

97:2 Pilvet ja pimeys ovat hänen ympärillensä: vanhurskaus ja tuomio ovat hänen istuimensa vahvistus.

97:3 Tuli käy hänen edellensä ja polttaa ympärillä hänen vihollisensa.

97:4 Hänen leimauksensa välkkyvät maan piirin päällä: maa näkee sen ja vapisee.

97:5 Vuoret sulavat niinkuin vedenvaha \Herran\ edessä, koko maailman Herran edessä.

97:6 Taivaat julistavat hänen vanhurskauttansa, ja kaikki kansat näkevät hänen kunniansa.

97:7 Hävetkää kaikki, jotka kuvia palvelevat, ja kerskaavat epäjumalista: kumartakaa häntä kaikki enkelit.

97:8 Zion kuulee sen ja iloitsee, ja Juudan tyttäret ovat riemuissansa, \Herra\, sinun hallituksestas.

97:9 Sillä sinä, \Herra\, olet Korkein kaikissa maakun-

hatcan ja mitä siinä on.

Ps 96:12 Kedot olcan iloiset/ ja caicki cuin hänes owat/ ja caicki puut ihastucan medzi-sä.

Ps 96:13 HERran edesä: sillä hän tule/ sillä hän tule duomidzeman maata.

Ps 96:14 Hän duomidze maan pijrin wanhurscaudes/ ja Canssat hänen totudesans.

XCVII. Psalmi .

Ps 97:1 HERRA on Cuningas/ sijtä maa iloitcan/ ja olcon saaret riemuiset/ nijn monda cuin heitä on.

Ps 97:2 Pilwet ja syngyt owat hänen ymbärilläns/ wanhurscaus ja duomio owat hänen istuimens wahwistus.

Ps 97:3 Tuli käy hänen edelläns/ ja poltta ymbärillä hänen wihollisens.

Ps 97:4 Hänen leimauxens wälckywät maan pijrin päällä/ maa näke sen ja wapise.

Ps 97:5 Wuoret sulawat nijncuin medenwaha HERran edes/ coco mailman haldian edes.

Ps 97:6 Taiwat julistawat HERran wanhurscautta ja caicki Canssat näkewät hänen cunnians.

Ps 97:7 Häwetkän caicki jotca cuwia palwelewat/ ja kerscaawat heitäns epäjumalista/ cumartacat händä caicki jumalat.

Ps 97:8 Zion cuule sen ja iloidze/ ja Judan tyttäret owat riemuisans/ HERra sinun hallituxestas.

Ps 97:9 Sillä sinä HERra olet ylimmäinen caikis maacunnis/

olet ylen korkea, ylitse kaikkien jumalain.

97:10 Te, jotka Herraa rakastatte, vihatkaa pahaa. Hän varjelee hurskasten sielut, jumalattomien kädestä hän heidät pelastaa.

97:11 Vanhurskaalle koittaa valkeus ja oikeamielisille ilo.

97:12 Iloitkaa Herrassa, te vanhurskaat; kiittäkää hänen pyhää nimeänsä.

PSALMI 98

98:1 Virsi. Veisatkaa Herralle uusi virsi, sillä hän on ihmeitä tehnyt. Hän on saanut voiton oikealla kädellensä ja pyhällä käsivarrellansa.

98:2 Herra on tehnyt tietäväksi pelastustekonsa, hän on ilmaissut vanhurskautensa pakanain silmien edessä.

98:3 Hän on muistanut armonsa ja uskollisuutensa Israelin heimoa kohtaan; kaikki maan ääret ovat nähneet meidän Jumalamme pelastusteot.

98:4 Kohottakaa riemuhuuto Herralle, kaikki maa, iloitkaa ja riemuitkaa ja veisatkaa kiitosta.

98:5 Veisatkaa Herran kiitosta kanteleilla - kanteleilla ja ylistysvirren sävelillä,

98:6 vaskitorvilla ja pasunan äänellä. Kohottakaa riemuhuuto Herran, kuninkaan, edessä.

98:7 Pauhatkoon meri ja kaikki, mitä siinä on, maanpiiri ja ne, jotka siinä asuvat.

nissa: sinä olet sangen suuresti korotettu kaikkein jumalain ylitse.

97:10 Te kuin \Herraa\ rakastatte, vihatkaa pahaa! hän kätkee pyhäinsä sielut: jumalattomain käsistä hän heitä pelastaa.

97:11 Vanhurskaalle koittaa valkeus, ja ilo hurskaille sydämille,

97:12 Vanhurskaat iloitkaa \Herrassa\, kiittäkää hänen pyhyytensä muistoksi.

98 PSALTTARI

98:1 Psalmi. Veisatkaa \Herralle\ uusi veisu; sillä hän tekee ihmeitä. Hän saa voiton oikiolla kädellensä ja pyhällä käsivarrellansa.

98:2 \Herra\ antaa tietäväksi tehdä autuutensa: kansain edessä hän ilmoittaa vanhurskautensa.

98:3 Hän muistaa armonsa ja totuutensa Israelin huoneelle: kaikki maailman ääret näkevät meidän Jumalamme autuuden.

98:4 Riemuitkaa \Herralle\ kaikki maa: veisatkaa, ylistäkää ja kiittäkää.

98:5 Kiittäkää \Herraa\ kanteleella, kanteleella ja psalmilla,

98:6 Vaskitorvilla ja basunilla: riemuitkaa \Herran\, kuninkaan, edessä.

98:7 Meri pauhatkaan ja kaikki, mitä hänessä on, maan piiri ja jotka asuvat sen päällä.

sinä olet corgotettu caickein jumalitten päälle.

Ps 97:10 Te cuin HERra rakastatte/ vihatcat paha/ HERra kätke pyhäins sielut/ jumalattomain käsistä hän heitä pelasta.

Ps 97:11 Wanhurscalle coittaa walkeus/ ja ilo hurscaille sydämille.

Ps 97:12 Wanhurscat iloitcat HERrasa/ kijttäkät hänen pyhydens muistoxi.

XCVIII. Psalmi .

Ps 98:1 Psalmi. WEisatcat HERralle usi weisu: sillä hän teke ihmeitä.

Ps 98:2 Hän woitta oikiolla kädelläns woiton/ ja hänen pyhällä käsiwarrellans.

Ps 98:3 HERra anda tiettäwäxi tehdä hänen autuudens/ Canssoille anda hän ilmoittaa wanhurscauttans.

Ps 98:4 Hän muista armons ja totudens Israelin huoneelle/ caicki mailman äret näkewät meidän Jumalam autuutta.

Ps 98:5 Ihastucat HERralle caicki mailma/ weisatcat/ ylistäkät ja kijttäkät.

Ps 98:6 Kijttäkät HERra candeileilla/ candeilella ja Psalmilla.

Ps 98:7 Waskitorwilla ja Basunilla/ ihastucat HERran Cuningan edesä.

Ps 98:8 Meri pauhatcan ja caicki mitä hänesä on/ maan pijri ja jotca asuwat sen pääl-

98:8 Paukuttakoot käsiänsä virrat, ja vuoret yhdessä riemuitkoot

98:9 Herran edessä; sillä hän tulee tuomitsemaan maata. Hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaasti ja kansat oikeuden mukaan.

PSALMI 99

99:1 Herra on kuningas, vaviskoot kansat - hän, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat - huojukoon maa.

99:2 Suuri on Herra Siionissa, hän on korkea yli kaikkien kansojen.

99:3 He ylistävät sinun suurta ja peljättävää nimeäsi. Hän on pyhä.

99:4 Se on kuninkaan voima, että hän rakastaa oikeutta. Sinä olet saattanut oikeuden voimaan, sinä toimitat oikeuden ja vanhurskauden Jaakobissa.

99:5 Ylistäkää Herraa, meidän Jumalaamme, kumartukaa hänen jalkainsa astinlaudan eteen. Hän on pyhä.

99:6 Mooses ja Aaron hänen pappiensa joukossa ja Samuel niiden joukossa, jotka avuksi huusivat hänen nimeänsä, he huusivat Herraa, ja hän vastasi heille.

99:7 Hän puhui heille pilvenpatsaasta; he noudattivat hänen todistuksiansa ja käskyjä, jotka hän oli heille antanut.

99:8 Herra, meidän Jumalamme, sinä vastasit heille, olit heille anteeksiantava Jumala, vaikka sinä heidän pa-

98:8 Kosket pauhatkaan ilosta, ja kaikki vuoret olkaan iloiset,

98:9 \Herran\ edessä; sillä hän tulee maata tuomitsemaan: hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaudella ja kansat oikeudella.

99 PSALTTARI

99:1 \Herra\ on Kuningas, kansat kiukuitsevat: hän istuu Kerubimin päällä, sentähden liikkuu maailma.

99:2 Suuri on \Herra\ Siionissa, ja korkein kaikkein kansain ylitse.

99:3 Kiittäkään he sinun suurta ja ihmeellistä nimeäs, joka pyhä on.

99:4 Ja Kuninkaan voima rakastaa oikeutta: sinä toimitat oikeuden, sinä saatat tuomion ja vanhurskauden Jakobissa.

99:5 Korottakaat \Herraa\ meidän Jumalaamme, ja kumartakaat hänen astinlautansa juuressa, sillä hän on pyhä.

99:6 Mooses ja Aaron hänen pappeinsa seassa, ja Samuel niiden seassa, jotka hänen nimeänsä avuksensa huutavat: he avuksensa huutavat \Herraa\, ja hän kuulee heidän rukouksensa.

99:7 Hän puhui heille pilvenpatsaasta: he pitivät hänen todistuksensa ja säätynsä, jonka hän heille antoi.

99:8 \Herra\, sinä olet Jumalamme, sinä kuulit heidän rukouksensa: sinä, Jumala, annoit heille anteeksi, ja laitit heidän työnsä.

lä.

Ps 98:9 Kosket ihastucan/ ja caicki vuoret olcan iloiset.

Ps 98:10 HERran edesä: sillä hän tule maata duomidzeman/ hän duomidze maan pijrin wanhurscaudella/ ja Canssat oikeudella.

XCIX. Psalmi .

Ps 99:1 HERra on Cuningas/ että Canssat wapisewat: hän istu Cherubimin päällä/ sentähden lijcku mailma.

Ps 99:2 Suuri on HERra Siionis/ ja corkia caickein Canssain päällä.

Ps 99:3 Kijttäkän sinun suurta ja ihmellistä nimes/ joca pyhä on.

Ps 99:4 Ja tämän Cuningan waldacunnasa racastetan oikeutta/ sinä annat hurscauden/ sinä saatat duomion ja wanhurscauden Jacobis.

Ps 99:5 Corgottacat HERra meidän Jumalatam/ ja cumartacat hänen astinlautans juures/ sillä hän on pyhä.

Ps 99:6 Mooses ja Aaron hänen Pappeins seas/ ja Samuel nijden seas/ jotca hänen nimens rucoilewat/ he rucoilit HERra/ ja hän cuuldeli heitä.

Ps 99:7 Hän puhui heille pilwen padzasta/ he pidit hänen todistuxens ja käskyns/ jotca hän heille andoi.

Ps 99:8 HERra sinä olet meidän Jumalam/ sinä cuuldelit heitä/ sinä Jumala annoit heille andexi/ ja laitit heidän

hat tekonsa kostit.

99:9 Ylistäkää Herraa, meidän Jumalaamme, rukoilkaa kumartuneina hänen pyhää vuortansa kohti; sillä Herra, meidän Jumalamme, on pyhä.

PSALMI 100

100:1 Kiitosuhri-virsi. Kohottaa riemuhuuto Herralle, kaikki maa.

100:2 Palvelkaa Herraa ilolla, tulkaa hänen kasvojensa eteen riemulla.

100:3 Tietäkää, että Herra on Jumala. Hän on meidät tehnyt, ja hänen me olemme, hänen kansansa ja hänen laitumensa lampaat.

100:4 Käykää hänen portteihinsa kiittäen, hänen esikartanoihinsa ylistystä veisaten. Ylistäkää häntä, kiittäkää hänen nimeänsä.

100:5 Sillä Herra on hyvä; hänen armonsä pysyy iankaikkisesti ja hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

PSALMI 101

101:1 Daavidin virsi. Minä veisaan armosta ja oikeudesta; sinun ylistystäsi, Herra, minä laulan.

101:2 Minä tahdon noudattaa nuhteetonta vaellusta; milloin tulet sinä minun tyköni? Minä tahdon vaeltaa huoneessani vilpittömällä sydämellä.

101:3 En kiinnitä silmäni siihen, mikä turmiollista on, eksyttävistä menoa minä vihaan: ei saa se minuun tarttua.

99:9 Korottakaat \Herraa\ meidän Jumalaamme, ja kumartakaat hänen pyhällä vuorellansa; sillä \Herra\ meidän Jumalamme on pyhä.

100 PSALTTARI

100:1 Kiitos-Psalmi. Rie-muitkaat \Herralle\, kaikki maa!

100:2 Palvelkaat \Herraa\ ilolla: tulkaat hänen kasvoinsa eteen riemulla!

100:3 Tietäkää, että \Herra\ on Jumala: hänpä meidän teki, ja emme itse meitämme, kansaksensa ja laitumensa lampaiksi.

100:4 Menkää hänen portteihinsa kiitoksella, hänen esihuoneisiinsa veisulla: kiittäkää häntä ja ylistäkää hänen nimeänsä!

100:5 Sillä \Herra\ on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti, ja hänen totuutensa sukukunnasta sukukuntaan.

101 PSALTTARI

101:1 Davidin Psalmi. Minä veisaan armosta ja oikeudesta: sinulle, \Herra\, minä veisaan.

101:2 Minä tahdon vaarin ottaa oikiasta tiestä, koska minun tyköni tulet: minä tahdon vaeltaa sydämeni vakuudessa minun huoneessani.

101:3 En minä ota paha asiaa eteeni: minä vihaan väärintekiötä, ja en salli heitä olla tykönäni.

työns.

Ps 99:9 Corgottacat HERra meidän Jumalatam/ ja cumartacat hänen pyhällä vuorellans: sillä HERra meidän Jumalam on pyhä.

C. Psalmi .

Ps 100:1 KijtosPsalmi. IHastucacat HERralle caicki mailma/

palwelcat HERra ilolla/ tulcat hänen caswons eteen ihastuxella.

Ps 100:2 Tundecat että HERra on Jumala/ hämbä meidän teki/ ja en me idze meitäm/ hänen Canssaxens ja laitumens lambaixi.

Ps 100:3 Mengät hänen porttijns kijtoxella/ hänen esihuoneisijns weisulla/ kijttäkät händä ja ylistäkät hänen nimens.

Ps 100:4 Sillä HERra on suloinen/ ja hänen armonsä pysy ijancaickisest/ ja hänen totuudens sucucunnasta sucucundaan.

CI. Psalmi .

Ps 101:1 Dawidin Psalmi. Minä weisan armosta ja oikeudesta/ ja sanon sinulle HERra kijtoxen.

Ps 101:2 Minä käytän minuni taitawast ja toimellisest nijtä cohtan/ jotca minun omani owat/ ja waellan uscollisest minun huonesani.

Ps 101:3 En minä ota paha asiata eteeni/ minä wihan väärintekiötä/ ja en salli heitä olla tykönäni.

101:4 Nurja sydän väistyköön minusta; pahasta minä en tahdo tietää.

101:5 Joka salaa panettelee lähimmäistänsä, sen minä hukutan; jolla on ylpeät silmät ja kopea sydän, sitä minä en siedä.

101:6 Maan uskollisia minun silmäni etsivät, että he asuisivat minua lähellä; joka vaeltaa nuhteettomuuden tietä, se on oleva minun palvelijani.

101:7 Vilpin tekijä älköön asuko minun huoneessani, valheen puhuja ei kestä minun silmäni edessä.

101:8 Joka aamu minä hukutan kaikki jumalattomat maasta, lopettaakseni kaikki väärintekijät Herran kaupungista.

101:4 Nurja sydän olkoon minusta pois: en minä kärsi pahaa.

101:5 Joka lähimmäistänsä salaa panettelee, sen minä hukutan: en minä kärsi ylpeitä ja röyhkeitä.

101:6 Minun silmäni katsovat uskollisia maan päällä, että he asuisivat minun tykönäni: joka vaeltaa oikialla tiellä, se pitää oleman minun palvelijani.

101:7 Petollisia ihmisiä en minä pidä huoneessani: ei valehtelijat menesty minun tykönäni.

101:8 Varhain minä hukutan kaikki jumalattomat maasta, hävittääkseni kaikkia pahan-tekiöitä \Herran\ kaupungista.

Ps 101:4 Nurja sydän olcon minusta pois/ en minä kärsi paha.

Ps 101:5 Joca lähimmäistänsä sala panettele/ sen minä hukutan/ en minä kärsi ylpeitä ja röyckiöitä.

Ps 101:6 Minun silmäni cadzowat uscollisia maan päällä/ että he asuisit minun tykönäni/ ja racastan hurscaita palwelioita.

Ps 101:7 Petollisia ihmisiä en minä pidä huonesani/ ei walehtelijat menesty minun tykönäni.

Ps 101:8 Warahin minä hucutan caicki jumalattomat maasta/ häwittäxeni caickia pahointekiötä HERran Caupungista.

PSALMI 102

102:1 Kurjan rukous, kun hän on näännyksissä ja vuodattaa valituksensa Herran eteen.

102:2 Herra, kuule minun rukoukseni, ja minun huutoni tulkoon sinun eteesi.

102:3 Älä peitä minulta kasvojesi, kun minulla on ahdistus, kallista korvasi minun puoleeni. Kun minä huudan, riennä ja vastaa minulle.

102:4 Sillä minun päiväni ovat haihtuneet kuin savu, ja minun luitani polttaa niinkuin ahjossa.

102:5 Sydämeni on paahtunut ja kuivunut kuin ruoho, sillä minä unhotan syödä leipääni.

102:6 Äänekkäästä vaikerruk-

102 PSALTTARI

102:1 Raadollisen rukous, kuin hän murheissansa on, ja valituksensa \Herran\ eteen vuodattaa.

102:2 \Herra\, kuule minun rukoukseni, ja anna minun huutoni tyköns tulla!

102:3 Älä kasvojas minulta peitä hädässä: kallista korvas minun puoleeni; koska minä sinua rukoilen, niin kuule pian minun rukoukseni.

102:4 Sillä minun päiväni ovat kuluneet niinkuin savu, ja minun luuni ovat poltetut niinkuin kekäle.

102:5 Minun sydämeni on lyöty ja kuivettunut niinkuin heinä, niin että minä myös unohdan leipäni syödä.

102:6 Minun luuni tarttuvat lihaani huokauksestani.

CII. Psalmi .

Ps 102:1 Radollisen rucous/ cosca hän murehisans on/ ja hänen walituxens HERran eteen vuodatta.

Ps 102:2 HERra cuuldele minun rucouxeni/ ja anna minun parcuni tulla tygös.

Ps 102:3 Älä caswoas minulda peitä/ hädäsä callista corwas minun puoleeni/ cosca minä sinua rucoilen/ nijn cuuldele pian minua.

Ps 102:4 Sillä minun päiwäni owat culunet nijncuin sawu/ ja minun luuni owat poldetut nijncuin kekäle.

Ps 102:5 Minun sydämeni on lyöty ja cuiwettunut nijncuin heinä/ nijn että minä myös unohdan minun leipäni syödä.

Ps 102:6 Minun luuni takistu-

sestani minun luuni tarttuvat
minun nahkaani.

102:7 Minä olen kuin pelikaa-
ni erämaassa, olen kuin
huuhkaja raunioissa.

102:8 Minä olen uneton, olen
kuin yksinäinen lintu katolla.

102:9 Kaiken päivää vihollise-
ni minua häpäisevät; ne, jotka
riehuvat minua vastaan, ki-
roavat minun nimeni kautta.

102:10 Sillä minä syön tuh-
kaa kuin leipää ja sekoitan
juomani kyöneleillä

102:11 sinun vihasi ja kiivas-
tuksesi tähden, sillä sinä olet
nostanut minut ylös ja vis-
kannut pois.

102:12 Minun päiväni ovat
kuin pitenevä varjo, ja minä
kuivun kuin ruoho.

102:13 Mutta sinä, Herra, hal-
litset iankaikkisesti, sinun
muistosi pysyy polvesta pol-
veen.

102:14 Nouse ja armahda
Siionia, sillä aika on tehdä
sille laupeus ja määrähetki
on tullut.

102:15 Sillä sen kivet ovat
sinun palvelijoillesi rakkaat, ja
sen soräläjiä heidän on sääli.

102:16 Silloin pakanat pel-
käävät Herran nimeä ja kaikki
maan kuninkaat sinun kun-
niaasi,

102:17 kun Herra rakentaa
Siionin ja ilmestyy kunnias-
sansa,

102:7 Minä olen niinkuin
ruovonpäristäjä korvessa:
minä olen niinkuin hyypiä
hävitetyissä kaupungeissa.

102:8 Minä valvon, ja olen
niinkuin yksinäinen lintu
katon päällä.

102:9 Joka päivä häpäisevät
viholliseni minua, ja jotka
minua syljeskelevät, vann-
ovat minun kauttani.

102:10 Sillä minä syön tuh-
kaa niinkuin leipää, ja sekoit-
tan juomani itkulla,

102:11 Sinun uhkaukses ja
vihas tähden, että minun
nostanut olet ja paiskannut
maahan.

102:12 Minun päiväni ovat
kuluneet niinkuin varjo, ja
minä kuiveton niinkuin ruo-
ho.

102:13 Mutta sinä, \Herra\,
pysyt ijankaikkisesti, ja si-
nun muistos sukukunnasta
sukukuntaan.

102:14 Nouse siis ja armah-
da Zionia; sillä aika on häntä
armahtaa, ja aika on tullut.

102:15 Sillä sinun palvelias
halajavat sitä rakentaa, ja
näkisivät mielellänsä, että
hänen kivensä ja kalkkinsa
valmiit olisivat,

102:16 Että pakanat
\Herran\ nimeä pelkäisivät,
ja kaikki kuninkaat maan
päällä sinun kunniaas.

102:17 Kuin \Herra\ raken-
taa Zionin, niin hän nähdään
kunniasans.

wat tuscalla minun lihaani/
itkemisestä ja huocamisesta.

Ps 102:7 Minä olen aewa
nijncuin ruogonpäristäjä cor-
wesa/ minä olen nijncuin
Hyypiä häwitetyisä Caupun-
geisa.

Ps 102:8 Minä walwon ja olen
nijncuin yxinäinen lindu caton
päällä.

Ps 102:9 Jocapäiwä hä-
wäisewät minun wiholliseni
minua/ ja jotca minua syljes-
kelewät/ wannowat minun
cauttani.

Ps 102:10 Sillä minä syön
tuhca nijncuin leipä/ ja se-
coitan minun juoman itculla.

Ps 102:11 Sinun uhcauxes ja
wihäs tähden/ että minun
nostanut olet ja paiscannut
maahan.

Ps 102:12 Minun päiwäni
owat culunet nijncuin warjo/
ja minä cuiwetun nijncuin
ruoho.

Ps 102:13 Mutta sinä HERra
pysyt ijancaickisest/ ja sinun
muistos sucucunnasta sucu-
cundaan

Ps 102:14 Nouse sijs ja ar-
mahda Zionita/ sillä aica on
händä armahta/ ja aica on
tullut.

Ps 102:15 Sillä sinun palweli-
as halajawat sitä raketta/ ja
näkisit mielelläns/ että hänen
kiwens ja calckins walmit oli-
sit.

Ps 102:16 Että pacanat HER-
ra sinun nimes pelkäisit/ ja
caicki Cuningat maan päällä
sinun cunniatas.

Ps 102:17 Että HERra raken-
da Zionin/ ja ilmandu hänen
cunniasans.

102:18 kun hän kääntyy niiden rukouksen puoleen, jotka ovat kaikkensa menettäneet, eikä enää heidän rukoustansa hylkää.	102:18 Hän kääntää itsensä hyljättyjen rukouksen puoleen, ja ei katso heidän rukoustansa ylö.	Ps 102:18 Hän kääntä idzens hyljättyiden rucousten puoleen/ ja ei cadzo heidän rucoustans ylö.
102:19 Tämä kirjoitettakoon tulevalle polvelle, ja kansa, joka vastedes luodaan, on kiittävä Herraa,	102:19 Se pitää kirjoitettaman tulevaisille sukukunnille, ja se kansa, joka luodaan, pitää kiittämän \Herraa\.	Ps 102:19 Sen pitä kirjoitettaman tulevaisille sucucunnille/ ja se Canssa cuin luodan/ pitä kijttämän HERra.
102:20 että hän katseli pyhästä korkeudestaan, että Herra katsoi taivaasta maahan,	102:20 Sillä hän katselee pyhästä korkeudestansa: \Herra\ näkee taivaasta maan päälle,	Ps 102:20 Sillä hän cadzele pyhästä corceuxestans/ ja HERra näke taiwasta maan päälle.
102:21 kuullaksensa vankien huokaukset, vapauttaaksensa kuoleman lapset,	102:21 Että hän kuulee vankien huokaukset, ja kirvoittaa kuoleman lapset;	Ps 102:21 Että hän cuule fangein huocauxet/ ja kirwotta cuoleman lapset.
102:22 jotta Siionissa julistetaisiin Herran nimeä ja hänen ylistystänsä Jerusalemissa,	102:22 Että he saarnaavat \Herran\ nimeä Zionissa, ja hänen kiitostansa Jerusalemissa,	Ps 102:22 Että he saarnawat HERran nime Zionis/ ja hänen kijtostans Jerusalemis.
102:23 kun kaikki kansat kokoontuvat yhteen, ja valtakunnat, palvelemaan Herraa.	102:23 Koska kansat ynnä kokoontuvat, ja valtakunnat, \Herraa\ palvelemaan.	Ps 102:23 Cosca Canssat coconduwat/ ja waldacunnat HERra palweleman.
102:24 Hän on lannistanut matkalla minun voimani, on lyhentänyt minun päiväni.	102:24 Hän nöyryyttää tiellä minun voimani: hän lyhentää minun päiväni.	Ps 102:24 Hän nöyryttä tiesä minun voimani/ hän lyhendä minun päiwäni.
102:25 Minä sanon: Jumalani, älä tempaa minua pois kesken ikääni; sinun vuotesi kestävät suvusta sukuun.	102:25 Minä sanoin: minun Jumalani, älä minua ota pois keski-ijässäni: sinun ajastainkas pysyvät suvusta sukuun.	Ps 102:25 Minä sanoin: minun Jumalan älä minua ota pois minun keski ijäsäni.
102:26 Muinoin sinä perustit maan, ja taivaat ovat sinun käsialasi.	102:26 Sinä olet muinen maan perustanut, ja taivaat ovat sinun käsialas.	Ps 102:26 Sinun vuosicautes owat ijancaickiset/ sinä olet maan perustanut/ ja taiwat owat sinun käsialas.
102:27 Ne katoavat, mutta sinä pysyt, ne vanhenevat kaikki kuin vaate; sinä muutat ne, niinkuin vaatteet muutetaan, ja ne muuttuvat.	102:27 Ne katoovat, mutta sinä pysyt: ne kaikki vanhenevat niinkuin vaate: ne muuttuvat niinkuin vaate, koska sinä heitä muuttelet.	Ps 102:27 Ne catowat/ mutta sinä pysyt/ ne caicki wanhenewat nijncuin waate/ ne muuttuwat nijncuin waate/ cosca sinä heitä muuttelet.
102:28 Mutta sinä pysyt samana, eivätkä sinun vuotesi lopu.	102:28 Mutta sinä pysyt niinkuin sinä olet, ja sinun vuotes ei lopu.	Ps 102:28 Mutta sinä pysyt nijncuins olet/ ja sinun wuotes ei lopu.
102:29 Sinun palvelijasi lapset saavat asua turvassa, ja heidän jälkeläisensä pysyvät sinun edessäsi.	102:29 Sinun palveliais lapset pysyvät ja heidän sikiänsä sinun edessäs menestyvät.	Ps 102:29 Sinun palweliais lapset pysywät/ ja heidän sikiäns sinun edesäs menestywät.

PSALMI 103

103:1 Daavidin virsi. Kiitä Herraa, minun sieluni, ja kaikki, mitä minussa on, hänen pyhää nimeänsä.

103:2 Kiitä Herraa, minun sieluni, äläkä unhotta, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt,

103:3 hän, joka antaa kaikki sinun syntisi anteeksi ja parantaa kaikki sinun sairautesi,

103:4 joka lunastaa sinun henkesi tuonelasta ja kruunaa sinut armolla ja laupeudella,

103:5 joka sinun halajamisesi tyydyttää hyvydellään, niin että sinun nuoruutesi uudistuu kuin kotkan.

103:6 Herra tekee vanhurskauden ja hankkii oikeuden kaikille sorretuille.

103:7 Hän on tehnyt Moosekselle tunnetuksi tiensä, Israelin lapsille suuret tekonsa.

103:8 Laupias ja armahtavainen on Herra, pitkämielinen ja suuri armossa.

103:9 Ei hän aina riitele eikä pidä vihaa iankaikkisesti.

103:10 Ei hän tee meille syntiemme mukaan eikä kosta meille pahain tekojemme mukaan.

103:11 Sillä niin korkealla kuin taivas on maasta, niin voimallinen on hänen armonsa niitä kohtaan, jotka häntä pelkäävät.

103:12 Niin kaukana kuin itä on lännestä, niin kauas hän siirtää meistä rikkomuksemme.

103:13 Niinkuin isä armahtaa

103 PSALTTARI

103:1 Davidin Psalmi. Kiitä \Herraa\, sieluni, ja kaikki mitä minussa on, hänen pyhää nimeänsä!

103:2 Kiitä \Herraa\, sieluni, ja älä unohda, mitä hyvää hän minulle tehnyt on,

103:3 Joka sinulle kaikki syntisi antaa anteeksi, ja parantaa kaikki rikokses;

103:4 Joka henkes päästää turmeluksesta, joka sinun kruunaa armolla ja laupiudella;

103:5 Joka suus täyttää hyvydellä, että sinun nuoruutes uudistetaan niinkuin kotkan.

103:6 \Herra\ saattaa vanhurskauden ja tuomion kaikille, jotka vääryyttä kärsivät.

103:7 Hän on tiensä Mosekselle tietäväksi tehnyt, Israelin lapsille tekonsa.

103:8 Laupias ja armollinen on \Herra\, kärsiväinen ja aivan hyvä.

103:9 Ei hän aina riitele, eikä vihastu ijankaikkisesti.

103:10 Ei hän synteimme perästä tee meille, eikä kosta meille pahain tekoimme jälkeen.

103:11 Sillä niin korkia kuin taivas on maasta, antaa hän armonsa lisääntyä niille, jotka häntä pelkäävät.

103:12 Niin kaukana kuin itä on lännestä, siirsi hän meistä pahat tekomme.

103:13 Niinkuin isä armah-

CIII. Psalmi .

Ps 103:1 Dawidin Psalmi. Klitä HERra minun sielun/ ja caicki mitä minusa on/ hänen pyhä nimens.

Ps 103:2 Kijtä HERra minun sielun/ ja älä unohda mitä hywä hän minulle tehnyt on.

Ps 103:3 Joca sinulle caicki synnis anda andexi/ ja paranda caicki sinun rioxes.

Ps 103:4 Joca sinun henges päästä turmeluxesta/ joca sinun cruuna armolla ja laupiudella.

Ps 103:5 Joca sinun suus ilolla täyttä/ että sinun nuorudes udistettaisin nijncuin Cotcan.

Ps 103:6 HERra saatta caikille wanhurscauden ja duomion/ jotca wääryttä kärsiwät.

Ps 103:7 Hän on tiens Mosexelle tiettäwäxi tehnyt/ Israaelin lapsille hänen tecons.

Ps 103:8 Laupias ja armollinen on HERra/ kärsiwäinen ja aiwa hywä.

Ps 103:9 Ei hän aina rijtele/ eikä wihastu ijancaickisest.

Ps 103:10 Ei hän meidän syndeim peräst tee meille/ eikä costa meille pahain tecoim jälkeen.

Ps 103:11 Sillä nijn corkia cuin taiwas on maasta/ anda hän armons lisändyä nijlle/ jotca händä pelkäwät.

Ps 103:12 Nijn caucana cuin itä on lännestä/ sijrsi hän meistä pahat tecomme.

Ps 103:13 Nijncuin Isä armah-

lapsiansa, niin Herrakin armahtaa pelkääväisiänsä.	taa lapsia, niin \Herrakin\ armahtaa pelkääväisiänsä;	ta lastans/ nijn HERrakin armahta pelkäväisiäns.
103:14 Sillä hän tietää, minäkältäista tekoa me olemme: hän muistaa meidät tomuksi.	103:14 Sillä hän tietää, minäkältainen teko me olemme: hän muistaa meidät tomuksi.	Ps 103:14 Sillä hän tietä mingäcaltainen teko me olemma/ hän muista meidän tomuxi.
103:15 Ihmisen elinpäivät ovat niinkuin ruoho, hän kuukoistaa niinkuin kukkanen kedolla.	103:15 Ihminen on eläissän-sä niinkuin ruoho: hän kuukoistaa niinkuin kukkanen kedolla:	Ps 103:15 Ihminen on eläisäns nijncuin ruoho/ hän cucoista nijncuin cuckainen kedolla.
103:16 Kun tuuli käy hänen ylitsensä, ei häntä enää ole, eikä hänen asuinsijansa häntä enää tunne.	103:16 Kuin tuuli käy sen päällitse, niin ei hän enään kestä, eikä hänen siansa tunne häntä ensinkään.	Ps 103:16 Cosca tuuli käy sen päällidze/ nijn ei hän enä kestä/ eikä hänen sians tunne händä ensingän.
103:17 Mutta Herran armopysyy iankaikkisesta iankaikkiseen niille, jotka häntä pelkäävät, ja hänen vanhurskautensa lasten lapsille,	103:17 Mutta \Herran\ armopysyy ijankaikkisesta ijankaikkiseen, hänen pelkääväistensä päälle, ja hänen vanhurskautensa lasten lapsiin,	Ps 103:17 Mutta HERran armot ulottuwat ijancaickisest ijancaickiseen/ hänen pelkääväistensä päälle/ ja hänen wanhurscaudens lasten lapsijn.
103:18 niille, jotka pitävät hänen liittonsa ja muistavat hänen käskyensä ja noudattavat niitä.	103:18 Niille, jotka hänen liittonsa pitävät, ja muistavat hänen käskyjänsä, tehdäk-sensä niitä.	Ps 103:18 Nijden tykönä jotca hänen lijttons pitävät/ ja ajattelewat hänen käskyjäns/ nijtä tehdäxens.
103:19 Herra on pystyttänyt istuimensa taivaisiin, ja hänen kuninkuutensa hallitsee kaikkia.	103:19 \Herra\ on valmistanut istuimensa taivaassa, ja hänen valtakuntansa hallitsee kaikkia.	Ps 103:19 HERra on valmistanut istuimens taiwasa/ ja hänen waldacundans hallidze caickia.
103:20 Kiittäkää Herraa, te hänen enkelinsä, te väkevät sankarit, jotka hänen käskynsä täytätte, kun kuulette hänen sanansa äänen.	103:20 Kiittäkää \Herraa\, te hänen enkelinsä, te väkevät sankarit, jotka hänen käskynsä toimitatte, että hänen sanansa ääni kuul-tai-siin.	Ps 103:20 Kijttäkät HERra te hänen Engelins/ te wäkwät Sangarit/ jotca hänen käskyns toimitatte/ että hänen sanans äni cuultaisin.
103:21 Kiittäkää Herraa, kaikki hänen sotaväkensä, te hänen palvelijansa, jotka hänen tahtonsa teette.	103:21 Kiittäkää \Herraa\, kaikki hänen sotaväkensä, te hänen palveliansa, jotka teette hänen tahtonsa.	Ps 103:21 Kijttäkät HERra caicki hänen sotawäkensä/ te hänen palwelians/ jotca teette hänen tahtons.
103:22 Kiittäkää Herraa, kaikki hänen tekonsa, hänen valtakuntansa kaikissa paikoissa. Kiitä, minun sieluni, Herraa.	103:22 Kiittäkää \Herraa\, kaikki hänen työnsä, kaikkis-sa hänen valtansa paikoissa: kiitä, sieluni, \Herraa\.	Ps 103:22 Kijttäkät HERra caicki hänen työns/ caikisa hänen waldans paicoisa/ kijtä minun sielun HERra.

PSALMI 104

104:1 Kiitä Herraa, minun sieluni, Herra, minun Jumalani,

104 PSALTTARI

104:1 Kiitä \Herraa\, sieluni! \Herra\, minun Jumalani, sinä olet sangen suuresti

CIV. Psalmi .

Ps 104:1 Klitä HERra minun sielun/ HERra minun Jumani

ni, sinä olet ylen suuri; valkeus ja kirkkaus on sinun pukusi.	kunnioitettu, suurella kunnialla ja kaunistuksella olet sinä puetettu.	lan/ sinä olet sangen cunnialinen/ sinä olet caunis ja jalosti puetettu.
104:2 Sinä verhoudut valoon niinkuin viittaaan, sinä levität taivaat niinkuin teltan;	104:2 Sinä puetat itses valkeudella niinkuin vaatteella: sinä levität taivaat niinkuin peitteen.	Ps 104:2 WALkeus on sinun waattes/ jollas puetettu olet/ sinä lewität taiwat nijncuin waatten.
104:3 sinä rakennat salisi vetten päälle, teet pilvet vauhuksesi ja kuljet tuulen siivilä.	104:3 Sinä peität sen päilyksen vedellä: sinä menet pilvissä niinkuin ratasten päällä, ja käyt tuulen siipein päällä.	Ps 104:3 Sinä peität sen päilyxen wedellä/ sinä menet pilwisä nijncuin ratasten päällä/ ja käyt tuulen sijpein päällä.
104:4 Sinä teet tuulet sanasi saattajiksi, palvelijoksesi tulen liekit.	104:4 Sinä teet enkelis hengekksi ja palvelias liekitseväiseksi tuleksi.	Ps 104:4 Sinä teet Engelis tuulexi/ ja sinun palwelias liekidzewäisexi tulexi.
104:5 Sinä asetit maan perustuksillensa, niin että se pysyy horjumatta iankaikkisesti.	104:5 Sinä joka maan perustit perustuksensa päälle, ettei sen pidä liikkuman iankaikkisesti.	Ps 104:5 Sinä joca maan perustit perustuxens päälle/ pysymän ijancaickisest.
104:6 Sinä peitit sen syvyden vesillä kuin vaatteella: vuoria ylempänä seisoivat vedet.	104:6 Syvyydellä sinä sen peität niinkuin vaatteella, ja vedet seisovat vuorilla.	Ps 104:6 Sywydellä sinä händä peität nijncuin waattella/ ja wedet seisowat vuorilla.
104:7 Mutta ne pakenivat sinun nuhteluasi, sinun jylinääsi ne juoksivat pakoon;	104:7 Mutta sinun nuhtelemisestas he pakenevat: sinun jylinästä he menevät pois.	Ps 104:7 Mutta sinun rangaituxestas he pakenewat/ sinun jylinästä he menewät pois.
104:8 vuoret kohosivat ja laaksot laskeutuivat paikkoihin, jotka sinä olit niille valmistanut.	104:8 Vuoret astuvat ylös, ja laaksot astuvat alas siallensa, johon heidät perustanut olet.	Ps 104:8 Wuoret astuwat ylös ja laxot astuwat alas siallens/ johongas heitä perustanut olet.
104:9 Sinä panit rajan, jonka yli vedet eivät käy eivätkä palaja peittämään maata.	104:9 Määrän sinä panit, jota ei he käy ylitse, eikä palaja maata peittämään.	Ps 104:9 Määrän sinä panit/ jota ei he käy ylidze/ eikä palaja maata peittämän.
104:10 Sinä kuohutit laaksoista lähteet, jotka vuorten välillä vuotavat.	104:10 Sinä annat lähteet laaksoissa kuohua, niin että ne vuorten välitse vuotavat;	Ps 104:10 Sinä annat lähtet laxoisa cuohua/ nijn että wedet mäkein wälidze wuotawat.
104:11 Ne antavat juoman kaikille metsän eläimille, villiaasit niistä janonsa sammuttavat.	104:11 Että kaikki eläimet metsässä joisivat, ja että pedot janonsa sammuttaisivat.	Ps 104:11 Että caicki eläimet medzäs joisit/ ja että pedot janons sammuttaisit.
104:12 Niiden partailla asuvat taivaan linnut ja visertävät lehvien välissä.	104:12 Heidän tykönänsä istuvat taivaan linnut, ja visertävät oksilla.	Ps 104:12 Heidän tykönänsä istuwat taiwan linnut/ ja wisertävät oxilla.
104:13 Saleistasi sinä kastelet vuoret, sinun töittesi hedelmällä, jonka sinä saatat.	104:13 Sinä liotat vuoret ylhäältä: sinä täytät maan hedelmällä, jonka sinä saatat.	Ps 104:13 Sinä liotat vuoret ylhäldä/ sinä täytät maan

mistä maa saa ravintonsa.

104:14 Sinä kasvatat ruohon karjalle ja kasvit ihmisen tarpeeksi. Niin sinä tuotat maasta leivän

104:15 ja viinin, joka ilahuttaa ihmisen sydämen; niin sinä saatat kasvot öljystä kiiltäviksi, ja leipä vahvistaa ihmisen sydäntä.

104:16 Ravintonsa saavat myös Herran puut, Libanonin setrit, jotka hän on istuttanut.

104:17 Niissä lintuset pesivät, ja haikaroilla on majansa kypresseissä.

104:18 Korkeat vuoret ovat kauristen hallussa, kallionkolot ovat tamaanien suoja.

104:19 Kuun sinä olet tehnyt näyttämään aikoja; aurinko tietää laskunsa.

104:20 Sinä teet pimeän, niin tulee yö; silloin lähtevät liikkeelle kaikki metsän eläimet.

104:21 Nuoret jalopeurat kiljuvat saalista ja pyytävät Jumalalta elatustansa.

104:22 Aurinko nousee, ne vetäytyvät pois ja laskeutuvat luoliinsa maata.

104:23 Silloin ihminen menee töihinsä ja askaroitsee iltaan asti.

104:24 Kuinka moninaiset ovat sinun tekosi, Herra! Sinä olet ne kaikki viisaasti tehnyt, maa on täynnä sinun luotujaasi.

104:25 Merikin, suuri ja aava - siinä vilisee lukemattomat laumat pieniä ja suuria eläviä.

104:14 Sinä kasvatat ruohon karjalle, ja jyvät ihmisten tarpeeksi, tuottaakses leipää maasta.

104:15 Ja että viina ihmisen sydämen ilahuttaa, ja hänen kasvonsa kaunistuu öljystä: ja leipä vahvistaa ihmisen sydämen.

104:16 Että \Herran\ puut nesteestä täynnä olisivat: Libanonin sedripuut, jotka hän on istuttanut;

104:17 Siellä linnut pesiä tekevät, ja haikarat hongissa asuvat.

104:18 Korkiat vuoret ovat metsävuohten turva, ja kivirauniot kaninein.

104:19 Sinä teet kuun aikoja jakamaan, ja aurinko tietää laskemisensa.

104:20 Sinä teet pimeyden ja yö tulee: silloin kaikki metsän eläimet tulevat ulos.

104:21 Nuoret jalopeurat saaliin perään kiljuvat, ja elatustansa Jumalalta etsivät.

104:22 Mutta kuin aurinko koittaa, niin he kokoontuvat, ja luolissansa makaavat.

104:23 Niin menee myös ihminen työhönsä, ja askareilensa ehtoosen asti.

104:24 \Herra\, kuinka suuret ja monet ovat sinun käsialas? Sinä olet kaikki taitavasti säätänyt, ja maa on täynnä sinun tavaraas.

104:25 Tämä meri, joka niin suuri ja lavia on, siinä epälukuiset liikkuvat, sekä pienet että suuret eläimet;

hedelmällä/ jonga sinä saatat.

Ps 104:14 Sinä casvatat ruohot carjalle/ ja jyvät ihmisten tarpexi/ tuottaxes leipä maasta.

Ps 104:15 Ja että wijna ihmisen sydämen ilahutta/ ja hänen caswons caunistu öljystä/ ja leipä wahwista ihmisen sydämen.

Ps 104:16 Että HERran puut nestestä täynnä olisit/ Libanonin Cedripuut/ jotca hän on istuttanut.

Ps 104:17 Siellä linnut pesiwät/ ja Haicarat hongisa asuwat.

Ps 104:18 Corkiat vuoret owat medzäwohten turwa/ ja kiwirauniot Caninein.

Ps 104:19 Sinä teet Cuun vuotta jacaman/ ja Auringo tietä lascuns.

Ps 104:20 Sinä teet pimeyden ja yö tule/ silloin caicki pedot lytiwät.

Ps 104:21 Nuoret Lejonit saalista kiljuwat/ ja heidän elatustans Jumalalda edziwät.

Ps 104:22 Mutta cosca Auringo coitta/ nijn he lymywät ja luolisans macawat.

Ps 104:23 Nijn mene myös ihminen hänen työhöns/ ja ascareillens ehtosen asti.

Ps 104:24 HERra cuin suuret ja monet owat sinun käsialas ? sinä olet caicki taitawast säätänyt/ ja maa on täynnäns sinun tawaratas.

Ps 104:25 TÄmä meri joca nijn suuri ja lawia on/ hänesä epälugut coikistelewat/ sekä isoit että pienet eläimet.

104:26 Siellä kulkevat laivat, siellä Leviatan, jonka sinä olet luonut siinä leikitsemään.

104:27 Ne kaikki odottavat sinua, että antaisit heille ruuan ajallansa.

104:28 Sinä annat niille, ja ne kokoavat, sinä avaat kätesi, ja ne ravitaan hyvydellä.

104:29 Sinä peität kasvosi, ja ne peljästyvät, sinä otat pois niiden hengen, ne kuolevat ja palajavat tomuun jälleen.

104:30 Sinä lähetät henkesi, ja ne luodaan; ja sinä uudistat maan muodon.

104:31 Pysyköön Herran kunnia iankaikkisesti. Saakoon Herra teoistansa iloita,

104:32 hän, joka katsahtaa maahan, ja se vapisee, joka koskettaa vuoria, ja ne suitsuavat.

104:33 Kaiken ikäni minä ylitän Herraa, minä veisaan Jumalani kiitosta, niin kauan kuin elän.

104:34 Olkoot minun tutkisteluni hänelle otolliset; minä iloitsen Herrassa.

104:35 Hävitkööt syntiset maasta, älköön jumalattomia enää olko. Kiitä Herraa, minun sieluni. Halleluja!

PSALMI 105

105:1 Kiittäkää Herraa, julistakaa hänen nimeänsä, tehkää hänen suuret tekonsa tietäväiksi kansojen keskuudessa.

104:26 Siellä haahdet kuljeskelevat: siinä valaskalat ovat, jotkas tehnyt olet, leikitsemään hänessä.

104:27 Kaikki odottavat sinua, että antaisit ruuan ajallansa.

104:28 Koskas heille annat, niin he kokoovat: koskas kätes avaat, niin he hyvydellä ravitaan.

104:29 Jos sinä kasvosi peität, niin he hämmästyvät: koska sinä otat heidän hengensä pois, niin he hukkuvat, ja tomuksi tulevat jälleen.

104:30 Sinä lähetät ulos henkesi, niin he luoduksi tulevat, ja sinä uudistat maan muodon.

104:31 \Herran\ kunnia pysy iankaikkisesti: \Herra\ iloitsee töissäänsä.

104:32 Hän katsahtaa maan päälle, niin se vapisee: hän rupee vuoriin, niin ne suitsuavat.

104:33 Minä veisaan \Herralles\ minun elinainkanani, ja kiitän minun Jumalaani niinkauvan kuin minä olen.

104:34 Minun puheeni kelpaa hänelle, ja minä iloitsen \Herrassa\.

104:35 Syntiset maalta lopetetaan, ja jumalattomat ei pidä silleen oleman: kiitä \Herraa\, sieluni, Halleluja!

105 PSALTTARI

105:1 Kiittäkää \Herraa\, ja saarnatkaa hänen nimeänsä, julistakaa hänen töitäänsä kansain seassa!

Ps 104:26 Siellä hahdet kuljeskelewat/ siinä walascalat owat/ jotcas tehnyt olet/ leikidzemän hänesä.

Ps 104:27 Caicki odottawat sinua/ että heille andaisit ruan ajallans.

Ps 104:28 Coscas heille annat/ nijn he cocowat/ coscas kätes awat/ nijn he hywydellä rawitan.

Ps 104:29 Jos sinä caswos peität/ nijn he hämmästywät/ coscas otat heidän hengens pois/ nijn he huckuwat/ ja tomuxi tulewat jällens.

Ps 104:30 Sinä lasket sinun henges/ nijn he luoduxi tulewat/ ja sinä udistat maan muodon.

Ps 104:31 HERran cunnia on ijancaickinen HERralla on mielen noude käsialans puoleen.

Ps 104:32 Hän cadzahta maan päälle/ nijn se wapise/ hän rupee wuorijn/ nijn he suidzewat.

Ps 104:33 Minä weisan Herralles minun elinaicani/ ja kiitän minun Jumalatani nijncawwan cuin minä olen.

Ps 104:34 Ja minun puhen kelpa hänelle/ ja minä ihas-tun HERrasa.

Ps 104:35 Syndiset maalda lopetetan/ ja jumalattomat ei pidä sillen oleman/ kijtä HERra minun sielun/ Halleluja.

CV. Psalmi .

Ps 105:1 Klittäkät HERra/ ja saarnatcat hänen nimens/ julistacat hänen töitääns Cansoisa.

105:2 Laulakaa hänelle, veisatkaa hänelle, puhukaa kaikista hänen ihmeistänsä.	105:2 Veisatkaat hänelle, soittakaat hänelle, puhukaat kaikista hänen ihmeistänsä.	Ps 105:2 Weisatcat hänestä ja kiittäkät händä/ puhucat caikista hänen ihmeistäns.
105:3 Hänen pyhä nimensä olkoon teidän kerskauksenne; iloitkoon niiden sydän, jotka etsivät Herraa.	105:3 Ylistäkää hänen pyhäää nimeänsä: niiden sydän iloitkaan, jotka etsivät \Herraa\!	Ps 105:3 Riemuitcat hänen pyhästä nimestäns/ iloitcan nijden sydämet/ jotca händä edziwät.
105:4 Kysykää Herraa ja hänen voimaansa, etsikää alati hänen kasvojansa.	105:4 Kysykää \Herraa\ ja hänen voimaansa, etsikää alati hänen kasvojansa!	Ps 105:4 Kysykät HERra ja hänen woimans/ edzikät alati hänen caswons.
105:5 Muistakaa hänen ihmetöitänensä, jotka hän on tehnyt, hänen ihmeitänensä ja hänen suunsa tuomioita,	105:5 Muistakaat hänen ihmellisiä töitänensä, jotka hän tehnyt on, hänen ihmeitänensä ja hänen sanojansa.	Ps 105:5 Muistacat hänen ihmellisiä töitän/ jotca hän tehnyt on/ hänen ihmeitän ja hänen sanans.
105:6 te Aabrahamin, hänen palvelijansa, siemen, Jaakobin lapset, te hänen valittunsa.	105:6 Te Abrahamin hänen palveliansa siemen, te Jakobin hänen valittunsa lapset.	Ps 105:6 Te cuin oletta Abrahamin hänen palwelians siemen/ te Jacobin hänen walittuns lapset.
105:7 Hän, Herra, on meidän Jumalamme; hänen tuomionsa käyvät yli kaiken maan.	105:7 Hänpä on \Herra\ meidän Jumalamme: hän tuomitsee kaikessa maailmassa.	Ps 105:7 Hänbä on HERra meidän Jumalam/ hän duomidze caikesa mailmasa.
105:8 Hän muistaa liittonsa iankaikkisesti, säätämänsä sanan hamaan tuhansiin polviin,	105:8 Hän muistaa liittonsa ijankaikkisesti, sanansa, jonka hän on käskenyt tuhannelle sukukunnalle,	Ps 105:8 Hän muista hänen lijttons ijancaickisest/ sanans/ jonga hän on luwannut monelle tuhannelle sugulle.
105:9 liittonsa, jonka hän teki Aabrahamin kanssa, ja lisakille vannomansa valan.	105:9 Jonka hän teki Abrahamin kanssa, ja valansa Isaakin kanssa.	Ps 105:9 Jonga hän teki Abrahamin cansa/ ja sen walan Isaachin cansa.
105:10 Hän vahvisti sen käskyksi Jaakobille, Israelille iankaikkiseksi liitoksi.	105:10 Ja pani sen Jakobille säädiksi ja Israelille iankaikkiseksi liitoksi,	Ps 105:10 Ja sääsi sen Jacobille oikeudexi/ ja Israelille ijancaickisexi lijtoxi.
105:11 Hän sanoi: "Sinulle minä annan Kanaanin maan, se olkoon teidän perintöosanne."	105:11 Ja sanoi: sinulle minä annan Kanaanin maan, teidän perimisenne arvan.	Ps 105:11 Ja sanoi: sinulle minä annan Canaan maan/ teidän perimisen arwan.
105:12 Heitä oli vähäinen joukko, vain harvoja, ja he olivat muukalaisia siellä.	105:12 Koska heitä vähä ja harvat olivat, ja he olivat muukalaiset siinä,	Ps 105:12 Cosca heitä vähä ja harwat olit/ ja muucalaiset hänesä.
105:13 Ja he vaelsivat kansasta kansaan ja yhdestä valtakunnasta toiseen kansaan.	105:13 Ja vaelsivat kansasta kansaan ja valtakunnasta toiseen kansaan:	Ps 105:13 Ja he walsit Canssasta Canssaan/ ja waldacunnasta toiseen Canssaan.
105:14 Hän ei sallinut kenenkään heitä vahingoittaa, ja hän rankaisi kuninkaita heidän	105:14 Ei hän sallinut yhdenkään ihmisen heitä vahingoittaa, vaan rankaisi kuninkaat heidän tähtensä.	Ps 105:14 Ei hän sallinut yhtän ihmistä heitä wahingoitta/ ja rangais Cuningatkin heidän

dän tähtensä:

105:15 "Älkää koskeko minun voideltuihini, älkää tehkö pahaa minun profetoilleni."

105:16 Ja kun hän kutsui nälänhädän maahan ja kokonaan mursi leivän tuen,

105:17 oli hän lähettänyt heidän edellensä miehen: Joosef oli myyty orjaksi.

105:18 Hänen jalkojansa vauvattiin kahleilla, hän joutui rautoihin,

105:19 siksi kunnes hänen sanansa kävi toteen ja Herran puhe osoitti hänet puhtaaksi.

105:20 Niin kuningas lähetti ja päästätti hänet, kansojen hallitsija laski hänet irti.

105:21 Hän pani hänet talonsa herraksi ja kaiken omaisuutensa haltijaksi,

105:22 sitomaan mielensä mukaan hänen ruhtinaitansa ja opettamaan viisautta vanhimmille.

105:23 Niin joutui Israel Egyptiin, Jaakob muukalaiseksi Haamin maahan.

105:24 Ja Herra teki kansansa hyvin hedelmälliseksi ja väkevämmäksi heidän vihamiehiänsä.

105:25 Hän käänsi näitten sydämen vihaamaan hänen kansaansa, kavalasti kohtelemaan hänen palvelijoitaan.

105:26 Hän lähetti Mooseksen, palvelijansa, ja Aaronin, jonka hän oli valinnut.

105:15 Älkää ruvetko minun voideltuihini, ja älkää tehkö pahaa minun profetailleni.

105:16 Ja hän kutsui nälänmaan päälle, ja vei kaiken leivän varan pois.

105:17 Hän lähetti miehen heidän eteensä: Joseph myytiin orjaksi.

105:18 He ahdistivat hänen jalkansa jalkapuuuhun: hänen ruumiinsa täytyi rautoissa maata,

105:19 Siihenasti että hänen sanansa tuli, ja \Herran\ puhe koetteli hänen.

105:20 Niin lähetti kuningas ja päästi hänen: kansain päämies laski hänen vallallensa,

105:21 Ja asetti hänen huoneensa herraksi, ja kaiken tavaransa haltijaksi,

105:22 Opettamaan päämiehiänsä oman tahtonsa jälkeen, ja vanhimmille viisautta.

105:23 Ja Israel meni Egyptiin, ja Jakob tuli muukalaiseksi Hammin maalle.

105:24 Ja hän antoi kansansa sangen suuresti kasvaa, ja teki heitä väkevämmäksi kuin heidän vihollisensa.

105:25 Hän käänsi heidän sydämensä vihaamaan hänen kansaansa, ja hänen palvelioitansa viekkaudella painamaan alas.

105:26 Hän lähetti palveliansa Mooseksen, ja Aaronin, jonka hän valitsi.

tähtensä.

Ps 105:15 Älkät ruwetko minun woideltuihin/ ja älkät tehkö paha minun Prophetailleni.

Ps 105:16 Ja hän cudzui näljän maan päälle/ ja wei caiken leiwän waran pois.

Ps 105:17 Hän lähetti miehen heidän eteens/ Joseph orjaksi myytin.

Ps 105:18 He ahdstit hänen jalcans jalcapuuuhun/ hänen ruumins täydyi raudois maata.

Ps 105:19 Sijhenasti että hänen sanans tuli/ ja HERran puhe coetteli hänen.

Ps 105:20 Nijn lähetti Cuningas ja päästi hänen/ Canssain päämies käski hänen lasketta.

Ps 105:21 Ja asetti hänen huonens herraxi/ ja caiken tawarans haldiaxi.

Ps 105:22 Opettaman pääruhtinaillens oma tahtons/ ja wanhemmillens taito.

Ps 105:23 Ja Israel meni Egyptijn/ ja Jacob tuli muukalaisexi Hammin maalle.

Ps 105:24 Ja hän andoi Canssans sangen suurest caswa/ ja teki heitä wäkwemmäxi cuin heidän wihollisens.

Ps 105:25 Hän käänsi heidän sydämens wihaman hänen Canssans/ ja he tahdoit juonilla hänen palwelians paina alas.

Ps 105:26 Hän lähetti Mosexen hänen palwelians/ ja Aaronin/ jonga hän walidzi.

105:27 Nämä tekivät hänen tunnustekonsa heidän keskelään, tekivät ihmeitä Haamin maassa.	105:27 Ne tekivät hänen merkkinsä heidän seassansa, ja hänen ihmeensä Hammin maalla.	Ps 105:27 Ne teit hänen merckins heidän seasans/ ja hänen ihmens Hammin maalla.
105:28 Hän lähetti pimeyden ja pimensi kaiken, eivätkä he vastustaneet hänen sanojansa.	105:28 Hän antoi pimeyden tulla, ja sen pimeytti; ja ei olleet he hänen sanoillensa kuulemattomat.	Ps 105:28 Hän andoi pimeyden tulla/ ja sen pimeytti/ ja ei ollet he hänen sanoillens cuulemattomat.
105:29 Hän muutti heidän vetensä vereksi ja kuoletti heiltä kalat.	105:29 Hän muutti heidän vetensä vereksi ja kuoletti heidän kalansa.	Ps 105:29 Hän muutti heidän wetens werexi/ ja cuoletti heidän calans.
105:30 Heidän maansa vilisi sammakoita aina kuningasten kammioita myöten.	105:30 Heidän maansa kuoletti sammakoita, heidän kuningastensa kammioissa.	Ps 105:30 Heidän maans cuohutti hänestäns sammacoita/ heidän Cuningastens cammioisa.
105:31 Hän käski, ja paarmo- ja tuli ja sääskiä koko heidän alueellensa.	105:31 Hän sanoi, niin turilat ja täit tulivat heidän maansa ääriin.	Ps 105:31 Hän sanoi/ nijn turilat ja täit tulit heidän maans ärijn.
105:32 Hän antoi heille rakeita sateen sijaan, tulen leimauksia heidän maahansa.	105:32 Hän antoi rakeet heille sateeksi, tulen liekit heidän maallensa,	Ps 105:32 Hän andoi raket heille satexi/ tulen liekit heidän maallens.
105:33 Ja hän hävitti heidän viini- ja viikunapuunsa ja murskasi puut heidän alueellensa.	105:33 Ja löi heidän viinapuunsa ja fikunapuunsa, ja särki puut heidän maansa äärissä.	Ps 105:33 Ja löi heidän wijnapuuns ja ficunapuuns/ ja hän särki puut heidän maans äris.
105:34 Hän käski, ja heinäsirkoja tuli ja tuhosirkoja lukematon joukko;	105:34 Hän sanoi, niin tulivat epälukuiset paarmat ja vapsaiset,	Ps 105:34 Hän sanoi/ nijn tulit parmat ja wapsaiset epälugut.
105:35 ne söivät kaiken ruohon heidän maastansa, söivät hedelmän heidän vainioiltansa.	105:35 Ja ne söivät kaiken ruohon heidän maaltansa, ja ne söivät heidän maansa hedelmän.	Ps 105:35 Ja he söit caicki ruohot heidän maaldans/ ja söit caiken heidän maans hedelmän.
105:36 Ja hän surmasi kaikki heidän maansa esikoiset, kaikki heidän miehuutensa ensimmäiset.	105:36 Ja hän löi kaikki esikoiset heidän maallansa, ensimmäiset kaikesta heidän voimastansa,	Ps 105:36 Ja löi caicki esikoiset Egyptisä/ caicki heidän ensimmäiset perillisens.
105:37 Sitten hän vei Israelin sieltä varustettuna hopealla ja kullalla, eikä ollut hänen sukukunnissaan kompastuvaista.	105:37 Ja vei heitä hopialla ja kullalla ulos: ja ei ollut heidän sukukunnissansa yksikään sairas.	Ps 105:37 Ja hän wei heitä hopialla ja cullalla ulos/ ja ei ollut heidän sucucunnisans yxikän sairas.
105:38 Egypti iloitsi heidän lähdöstänsä, koska sen oli vallannut pelko heidän tähtensä.	105:38 Egypti iloitsi heidän lähtemisestänsä; sillä heidän pelkonsa oli tullut heidän päällensä.	Ps 105:38 Egypti iloidzi heidän lähtemisestäns/ sillä heidän pelcons oli tullut heidän päällens.
105:39 Hän levitti suojaksi pilven ja tulen valaisemaan	105:39 Hän levitti pilven verhoksi ja tulen yötä valis-	Ps 105:39 Hän lewitti pilwen werhoxi/ ja tulen yöllä heitä

yötä.

105:40 He pyysivät, ja hän pani tulemaan viiriäiset, ja hän ravitsi heitä taivaan leivällä.

105:41 Hän avasi kallion, ja vettä vuoti; se juoksi virtana kautta erämaan.

105:42 Sillä hän muisti pyhän sanansa, muisti Aabrahamia, palvelijaansa.

105:43 Niin hän vei kansansa pois sen iloitessa, valittunsa heidän riemuitessaan.

105:44 Ja hän antoi heille pakanain maat, ja he ottivat omaksensa kansojen vaivannäöt,

105:45 että he noudattaisivat hänen käskyjensä ja ottaisivat hänen laeistansa vaarin. Halleluja!

tamaan.

105:40 He anoivat, niin antoi hän metsäkanat tulla, ja ravitsi heitä taivaan leivällä.

105:41 Hän avasi kallion, niin vesi vuoti, ja virrat juoksisivat kuivaa myöten.

105:42 Sillä hän muisti pyhän sanansa, jonka hän palveliallensa Abrahamille puhunut oli,

105:43 Ja vei kansansa ilolla ulos, ja valittunsa riemulla,

105:44 Ja antoi heille pakanain maan, niin että he kansain hyvydet omistivat heillensä.

105:45 Että he pitäisivät hänen säätynsä, ja hänen lakinsa kätkisivät, Halleluja!

walistaman.

Ps 105:40 He anoit/ nijn andoi hän medzäcanat tulla/ ja hän rawidzi heitä taiwan leivällä.

Ps 105:41 Hän awais callion/ nijn wesi wuoti siellä/ että ojat juoxit cuiwaan erimaa-han.

Ps 105:42 Sillä hän muisteli hänen pyhä sanans/ cuin hän Abrahamille hänen palweliallens puhunut oli.

Ps 105:43 Ja hän wei Canssans ilolla ulos/ ja hänen walittuns riemulla.

Ps 105:44 Ja andoi heille pacanain maan/ nijn että he Canssain hywydet omistit heillens.

Ps 105:45 Että he pidäisit hänen oikeuttans/ ja hänen Lakins kätkisit. Halleluja.

PSALMI 106

106:1 Halleluja! Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

106:2 Kuka voi kertoa Herran voimalliset teot, julistaa kaiken hänen ylistyksensä?

106:3 Autuaat ne, jotka noudattavat oikeutta, jotka aina tekevät vanhurskauden!

106:4 Muista minua, Herra, armolla, jota kansallesi osoitat, etsi minua avullasi,

106:5 että minä näkisin sinun valittujesi onnen, iloitsisin sinun kansasi ilolla, kerskaisin sinun perintöösasi kanssa.

106 PSALTTARI

106:1 Halleluja. Kiittäkää \Herraa\! sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.

106:2 Kuka taitaa puhua ulos \Herran\ suurta voimaa, ja ylistää kaikkia hänen kiitettäviä tekojansa?

106:3 Autuaat ovat, jotka käskyn pitävät ja aina vanhurskauden tekevät.

106:4 \Herra\, muista minua armos perästä, jonka kansalles luvannut olet: opi minua sinun autuudellas,

106:5 Että minä näkisin valittujes menestyksen, ja iloitsisin kansas ilossa, ja kerskaisin perimises kanssa.

CVI. Psalmi .

Ps 106:1 Klittäkät HERra: sillä hän on hyvä/ ja hänen laupiudens pysy ijancaickisest.

Ps 106:2 Cuca taita puhua HERran suuria töitä/ ja ylistä caickia hänen kijtettäpiä tecojans ?

Ps 106:3 Autuat owat jotca käskyn pitävät/ ja aina oikein tekewät.

Ps 106:4 HERra muista minua sen armos peräst/ jongas Canssalles luvannut olet/ osota meille apus.

Ps 106:5 Että me näkisin walittuides menestyxen/ ja iloidzitim/ että sinun Canssas menesty/ ja kerscaisim meitäm sinun perimises cansa.

106:6 Me olemme tehneet syntiä isäimme kanssa, me olemme pahoin tehneet ja olleet jumalattomat.

106:7 Eivät meidän isämme Egyptissä painaneet mieleensä sinun ihmeitäsi, eivät muistaneet sinun monia armotekojasi, vaan niskoittelivat meren rannalla, Kaislameren rannalla.

106:8 Kuitenkin hän pelasti heidät nimensä tähden, tehdäkseen voimansa tietäväksi.

106:9 Hän nuhteli Kaislamerta, ja se kuivui. Hän kuljetti heitä syvyyksissä niinkuin erämaassa.

106:10 Hän pelasti heidät vihamiehen kädestä ja lunasti heidät vihollisen vallasta.

106:11 Vedet peittivät heidän ahdistajansa, ei yhtäkään niistä jäänyt jäljelle.

106:12 Silloin he uskoivat hänen sanansa, veisasivat hänen ylistystään.

106:13 Mutta pian he unhotivat hänen tekonsa eivätkä odottaneet hänen neuvoansa.

106:14 Heissä syttyi himo erämaassa, ja he kiusasivat Jumalaa autiossa maassa.

106:15 Ja hän antoi heille, mitä he pyysivät, mutta lähetti heihin hivuttavan taudin.

106:16 Ja heissä syttyi leirisä kateus Moosesta vastaan ja Aaronia, Herran pyhää, vastaan.

106:17 Mutta maa aukeni ja nieli Daatanin ja peitti Abirammin joukkion.

106:6 Me teimme syntiä meidän isäimme kanssa: me teimme väärin, ja olemme olleet jumalattomat.

106:7 Ei meidän isämme tahtoneet ymmärtää Egyptissä sinun ihmeitäsi, eikä muistaneet sinun suurta laupiuttas, ja olivat meren tykönä tottelemattomat, Punaisen meren tykönä.

106:8 Kuitenkin autti hän heitä nimensä tähden, niin että hän voimansa osoitti.

106:9 Ja hän uhkasi Punaista merta, niin se kuivui; ja vei heitä syvyyden lävitse, niinkuin korvessa,

106:10 Ja vapahti heitä niiden käsistä, joka heitä vihaisivat, ja lunasti heitä vihollistensa käsistä.

106:11 Ja vedet peittivät heidän vainollisensa, niin ettei yksikään eläväksi jäänyt.

106:12 Silloin he uskoivat hänen sanansa, ja veisasivat hänen kiitoksensa.

106:13 Mutta he unohtivat pian hänen työnsä, ja ei ottaneet hänen neuvoansa.

106:14 He kiehuivat himosta korvessa, ja kiusasivat Jumalaa erämaassa.

106:15 Mutta hän antoi heille heidän anomisensa, ja lähetti heille laiisuuden heidän himonsa tähden.

106:16 Ja he asettuivat Moosesta vastaan leirisä, Aaronia \Herran\ pyhää vastaan.

106:17 Maa aukeni ja nieli Dathanin, ja peitti Abirammin joukon,

Ps 106:6 Me teim syndiä meidän Isäim cansa/ me teim väärin ja olemma ollet jumalattomat.

Ps 106:7 Ei meidän Isäm tahtonet ymmärtä Egyptis sinun ihmeitäsi/ eikä muistanet sinun suurta laupiuttas/ ja olit meren tykönä tottelemattomat/ nimittäin/ punaisen meren tykönä

Ps 106:8 Mutta hän autti heitä hänen nimens tähden/ niin että hän voimans osotti.

Ps 106:9 Ja hän uhcais punaista merta/ niin se cuiwi/ ja wei heitä sywyden läpidze/ nijncuin corwesa.

Ps 106:10 Ja wapahti heitä niiden käsistä/ jotca heitä wihaisit/ ja lunasti heitä wihollistens käsistä.

Ps 106:11 Ja wedet upotit heidän wainollisens/ niin ettei yxikän eläwäxi jäänyt.

Ps 106:12 Silloin he uscoit hänen sanans/ ja weisaisit hänen kijtoxens.

Ps 106:13 Mutta he unhotit pian hänen hywät työns/ ja ei odottanet hänen neuwons.

Ps 106:14 Ja he kiehuit himosa corwesa/ ja kiusaisit Jumalata erimaasa.

Ps 106:15 Mutta hän andoi heille heidän anomisens/ ja lähetti heille kyllä/ siihenasti että he ilmoitit.

Ps 106:16 Ja he carcaisit Moosesta watan leirisä/ Aaronia HERran pyhä watan.

Ps 106:17 Maa aukeni ja nieli Dathanin/ ja peitti Abirammin joucon.

106:18 Ja heidän joukkiossaan syttyi tuli, liekki poltti jumalattomat.	106:18 Ja tuli syttyi heidän joukossansa, ja liekki poltti jumalattomat.	Ps 106:18 Ja tuli syttyi heidän joucoisans/ ja liekki poltti jumalattomat.
106:19 He tekivät vasikan Hoorebin juurella ja kumarsivat valettua kuvaa;	106:19 He tekivät vasikan Horebissa, ja kumarsivat valettua kuvaa.	Ps 106:19 He teit wasican Horebis/ ja cumarsit walettua cuwa.
106:20 he vaihtoivat Kunniansa ruohoa syövän härän kuvaan.	106:20 Ja he muuttelivat kunniansa härjän muotoon, joka heiniä syö.	Ps 106:20 Ja he muuttelit heidän cunnians härjän muoton/ joca heiniä syö.
106:21 He unhottivat Jumalan, pelastajansa, joka oli tehnyt Egyptissä suuria tekoja,	106:21 He unohtivat Jumalan, vapahtajansa, joka oli niin suuria töitä tehnyt Egyptissä,	Ps 106:21 He unhotit Jumalan heidän wapahtajans/ joca oli nijn suuria töitä tehnyt Egyptis.
106:22 ihmeitä Haamin maassa, peljättäviä tekoja Kaislameren rannalla.	106:22 Ihmeitä Hamin maalla, ja peljättäviä töitä Punaisen meren tykönä.	Ps 106:22 Ihmeitä Hammin maalla/ ja hirmuisia töitä punaisesa meresä.
106:23 Silloin hän aikoi hävittää heidät, mutta Mooses, hänen valittunsa, seisoi suojana hänen edessään ja käänsi pois hänen vihansa tuhoa tuottamasta.	106:23 Ja hän sanoi heitä hukuttavansa, ellei Moses hänen valittunsa olisi seisonut siinä välissä, ja palauttanut hänen vihaansa, ettei hän ratki heitä kadottanut.	Ps 106:23 Ja hän sanoi heitä hucuttawans/ ellei Moses hänen walittuns sitä rangaistusta estänyt olis/ kääten hänen hirmuisuttans/ ettei hän ratki heitä cadottanut.
106:24 He pitivät halpana ihanan maan eivätkä uskoivat hänen sanaansa.	106:24 Ja he katsoivat sen ihanan maan ylön, eikä uskoneet hänen sanaansa,	Ps 106:24 Ja he cadzoit sen carskin maan ylön/ eikä usconet hänen sanans.
106:25 He napisivat teltoisiansa eivätkä kuulleet Herran ääntä.	106:25 Ja napisivat majoisiansa, eikä olleet kuuliaiset \Herran\ äänelle.	Ps 106:25 Ja napisit heidän majoisans/ eikä ollet cuuliaiset HERran änelle.
106:26 Silloin hän nosti kätensä heitä vastaan kaataakseen heidät erämaassa,	106:26 Ja hän nosti kätensä heitä vastaan, maahan lyödäksensä heitä korvessa,	Ps 106:26 Ja hän nosti kätensä heitä wastan/ maahan lyödäxens heitä corwesa.
106:27 kaataakseen heidän jälkeläisensä pakanain seassa ja hajottaakseen heidät pakanamaihin.	106:27 Ja heittäöksensä heidän siemenensä pakanain sekaan, ja hajoittaaksensa heitä maakuntiin.	Ps 106:27 Ja heittäxens heidän siemenens pacanain seacaan/ ja hajottaxens heitä maacundijn.
106:28 He antautuivat palvelemaan Baal-Peoria ja söivät kuolleitten jumalien uhreja.	106:28 Ja he ryhtyivät Baal-Peoriin, ja söivät kuolleiden (epäjumalain) uhreista,	Ps 106:28 Ja he ryhdyit BaalPeorijn/ ja söit cuolluitten epäjumalitten uhreista.
106:29 He vihoittivat hänet teoillansa, ja niin vitsaus alkoi riehua heidän keskuudessaan.	106:29 Ja vihoittivat hänen töillänsä; niin tuli myös rangaistus heidän sekaansa.	Ps 106:29 Ja wihoitit hänen heidän töilläns/ nijn julmistui myös rangaistus heidän seacaans.
106:30 Mutta Piinehas astui esiin ja pani tuomion toimeen, ja vitsaus taukosi.	106:30 Niin Pinehas astui edes, ja lepytti asian, ja rangaistus lakkasi.	Ps 106:30 Nijn Pinehas astui edes/ ja lepytti sen asian/ nijn rangaistus lackais.
106:31 Ja se luettiin hänelle	106:31 Ja se luettiin hänelle	Ps 106:31 Ja se luettin hä-

vanhurskaudeksi, polvesta polveen, iankaikkisesti.	vanhurskaudeksi, suvusta sukuun ijankaikkisesti.	nelle vanhurscaudexi/ sugusta sucuun ijancaickisest.
106:32 He vihoittivat hänet Meriban vetten luona, ja Mooseksen kävi pahoin heidän tähtensä.	106:32 Ja vihoittivat hänen riitaveden tykönä ja tapahtui Mosekselle pahoin heidän tähtensä;	Ps 106:32 Ja he vihoitit hänen riitaweden tykönä/ ja waiwaisit Mosesta pahoin.
106:33 Sillä he niskoittelivat Jumalan Henkeä vastaan, ja hän puhui huulillaan ajattelemattomasti.	106:33 Sillä he saattivat hänen sydämensä murheelliseksi, niin että hän sanoisansa eksyi.	Ps 106:33 Sillä he saatoit murhellisexi hänen sydämens/ nijn että hän sanoisans exyi.
106:34 He eivät hävittäneet niitä kansoja, jotka Herra oli käsenyt heidän hävittää,	106:34 Ei he hukuttaneet pakanoita, niinkuin \Herra\ heille käsenyt oli,	Ps 106:34 Eikä he hucuttanet nijtä pacanoita/ cuin HERra cuitengin heille käsenyt oli.
106:35 vaan pitivät yhteyttä pakanain kanssa ja oppivat heidän tekonsa.	106:35 Vaan sekaantuivat pakanain sekaan, ja oppivat heidän töitänsä,	Ps 106:35 Waan secoitit heitäns pacanain sekaan/ ja opit heidän töitäns.
106:36 He palvelivat heidän jumalankuviansa, ja niistä tuli heille paula.	106:36 Ja palvelivat heidän epäjumaliansa; ja ne tulivat heille paulaksi.	Ps 106:36 Ja palwelit heidän epäjumalitans/ ne yllytit heitä pahennuxijn.
106:37 Ja he uhrasivat poikansa ja tyttäriänsä riivaajille.	106:37 Ja he uhrasivat poikansa ja tyttärensä perkeleille,	Ps 106:37 Ja he uhraisit heidän poicans ja tyttärens perkeleille.
106:38 He vuodattivat viatonverta, poikiensa ja tyttäriensä verta, uhraten heidät Kanaanin epäjumalille, ja maa saastui veriveloista.	106:38 Ja vuodattivat viatoman veren, poikainsa ja tyttäriensä veren, jotka he uhrasivat Kanaanealaisten epäjumalille, niin että maa veren vioilla turmeltiin,	Ps 106:38 Ja wuodatit viatoman weren/ heidän poicans ja tytärdens weren/ jotca he uhraisit Cananerein epäjumalille/ nijn että maa weren wigoista turmeltin.
106:39 Näin he saastuttivat itsensä töillään ja olivat haurereelliset teoissansa.	106:39 Ja saastuttivat itsensä omissa töissänsä, ja tekivät huorin teoissansa.	Ps 106:39 Ja hieroit heitäns omisa töisäns/ ja teit huoria heidän tegoisans.
106:40 Ja Herran viha syttyi hänen kansaansa vastaan, ja hän kyllästyi perintöosaansa.	106:40 Niin julmistui \Herran\ viha kansansa päälle, ja hän kauhistui perimistänsä,	Ps 106:40 Nijn julmistui Herran viha Canssans päälle/ ja hän cauhistui hänen perimistäns.
106:41 Ja hän jätti heidät pakanain käsiin, ja heidän vihamiehensä vallitsivat heitä.	106:41 Ja hylkäsi ne pakanain käsiin, että ne vallitsivat heitä, jotka heitä vihasivat.	Ps 106:41 Ja hyljäis ne pacanoitten käsiijn/ että ne waldizit heitä/ jotca heitä wihaisit.
106:42 Heidän vihollisensa ahdistivat heitä, ja heidän täytyi painua niiden käden alle.	106:42 Ja heidän vihollisensa ahdistivat heitä, ja he painettiin heidän kätensä alle.	Ps 106:42 Ja heidän wihollisens ahdistit heitä/ ja he painettin heidän kättens ala.
106:43 Monet kerrat hän pelasti heidät, mutta he olivat uppiskaiset omassa neuvos-	106:43 Hän monesti heitä pelasti; mutta he vihoittivat hänen neuvoillansa, ja he	Ps 106:43 Hän monaist heitä pelasti/ mutta he vihoitit hänen neuvoillans/ ja he wä-

saan ja sortuivat pahain tekojensa tähden.	painettiin alas pahain tekoinsa tähden.	henit pahain tecoins tähden.
106:44 Mutta hän katsoi heihin heidän ahdistuksessaan, kun hän kuuli heidän valitus-huutonsa.	106:44 Ja hän näki heidän tuskansa, kuin hän heidän valituksensa kuuli,	Ps 106:44 Ja hän näki heidän tuscans/ cosca hän heidän walituxens cuuli.
106:45 Ja hän muisti heidän hyväkseen liittonsa ja armahti heitä suuressa laupeudessaan.	106:45 Ja muisti liittonsa, jonka hän heidän kanssansa tehnyt oli, ja katui sitä suuresta laupiudestansa,	Ps 106:45 Ja muisti hänen lijttons/ cuin hän heidän cansans tehnyt oli/ ja catui sitä suurest laupiudestans.
106:46 Ja hän salli heidän saada armon kaikilta, jotka olivat vieneet heidät vankeuteen.	106:46 Ja antoi heidän löytää armon kaikkein edessä, jotka heitä vanginneet olivat.	Ps 106:46 Ja andoi heidän armon löytä caickein edes/ cuin heitä fanginnet olit.
106:47 Pelasta meidät, Herra, meidän Jumalamme, ja kokoa meidät pakanain seasta, että me kiittäisimme sinun pyhää nimeäsi ja kerskauksemme olisi, että me sinua ylistäme.	106:47 Auta meitä, \Herra\ meidän Jumalamme, ja kokoa meitä pakanoista, että kiittäisimme sinun pyhää nimeäs, ja kehuisimme sinun kiitostas.	Ps 106:47 Auta meitä HERra meidän Jumalam/ ja coco meitä pacanoista/ että me kijttäisim sinun pyhä nimes/ ja kehuisim sinun kijtostas.
106:48 Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen. Ja kaikki kansa sanokoon: "Amen. Halleluja!"	106:48 Kiitetty olkoon \Herra\ Israelin Jumala, ijancaikkisuudesta niin ijancaikkisuuteen: ja sanokaan kaikki kansa: Amen, Halleluja!	Ps 106:48 Kijtetty olcon HERRA Israelin Jumala/ ijancaikkisudesta nijn ijancaikkisuteen/ ja sanocan caicki Canssa/ Amen/ Halleluja.
PSALMI 107	107 PSALTTARI	CVII. Psalmi .
107:1 Kiitäkää Herraa, sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.	107:1 Kiitäkää \Herraa\; sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijancaikkisesti.	Ps 107:1 Klittäkät HERra: sillä hän on hywä/ ja hänen laupiudens pysy ijancaickisest.
107:2 Niin sanokoot Herran lunastetut, jotka hän on lunastanut ahdistuksen alta	107:2 Sanokaan \Herran\ lunastetut, jotka hän on tuskasta vapahtanut,	Ps 107:2 Sanocat te/ jotca oletta HERran cautta lunastetut/ jotca hän on tuscasta wapahtanut.
107:3 ja koonnut pakanamaista, idästä ja lännestä, pohjoisesta ja meren puolelta.	107:3 Ja jotka hän on maakunnista koonnut, idästä ja lännestä, pohjoisesta ja etelästä,	Ps 107:3 Ja jotca hän on maacunnasta coonnut/ idästä ia lännestä/ pohjaisesta ja etelästä.
107:4 He harhailivat erämaassa, autiossa, tiettömässä maassa, löytämättä asuttua kaupunkia.	107:4 Jotka eksyksissä waelisivat korvessa umpitietä, ja ei he löytäneet kaupunkia asuaksensa,	Ps 107:4 Jotca exyxis waelsit corwesa umbi tietä/ ja ei löytänet Caupungita asuaxens.
107:5 Heidän oli nälkä ja jano, heidän sielunsa nääntyi	107:5 Isoovaiset ja janoovaiset; ja heidän sielunsa vaipui	Ps 107:5 Nälkäiset ja janoovaiset/ ja heidän sieluns

heissä.	heissä.	waipui.
107:6 Mutta hädässänsä he huusivat Herraa, ja hän pelasti heidät heidän ahdistuksistaan.	107:6 Ja he huusivat \Herraa\ tuskissansa, ja hän pelasti heitä heidän hädistänsä,	Ps 107:6 Ja he huusit HERra heidän tuskisans/ ja hän pelasti heitä heidän hädistäns.
107:7 Ja hän ohjasi heidät oikealle tielle, niin että he pääsivät asuttuun kaupunkiin.	107:7 Ja vei heitä oikiaa tietä, että he menivät asuin-kaupunkiin.	Ps 107:7 Ja wei heitä oikiata tietä/ että he menit asuin Caupungijn.
107:8 Kiittäkööt he Herraa hänen armostansa, hänen ihmeellisistä teoistaan ihmislapsia kohtaan.	107:8 Kiittäkään he siis \Herraa\ hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee:	Ps 107:8 Kijttäkän he siis HERra hänen laupiudens edestä/ ja hänen ihmeittens tähden/ jotca hän ihmisten lasten cohtan teke.
107:9 Sillä hän ravitsee nääntyvän sielun ja täyttää nälkäisen sielun hyvydellä.	107:9 Että hän ravitsee hiimoitsevaisen sielun ja täyttää isovaisen sielun hyvydellä.	Ps 107:9 Että hän rawidze janowaisen sielun/ ja täyttä isowaisen sielun hywydellä.
107:10 He istuivat pimeydessä ja synkeydessä, vangittuina kurjuuteen ja rautoihin,	107:10 Jotka istuvat pimeässä ja kuoleman varjossa, vangitut ahdistuksessa ja raudoissa:	Ps 107:10 JOtca istuwat pimeis ja cuoleman warjos/ fangitut ahdistuxes ja raudasa.
107:11 koska olivat niskoitelleet Jumalan käskyjä vastaan ja katsoneet halvaksi Korkeimman neuvon.	107:11 Että he olivat Jumalan käskyä vastaan kovakorvaiset, ja olivat katsoneet ylön ylimmäisen lain;	Ps 107:11 Että he olit Jumalan käskyä wastan cowacorwaiset/ ja olit häwäisnet ylimmäisen Lain.
107:12 Hän masensi heidän sydämensä kärsimyksellä; he sortuivat, eikä ollut auttajaa.	107:12 Sentähden täytyi heidän sydämensä onnettomuudella vaivattaa, niin että he lankesivat, ja ei kenkään heitä auttanut.	Ps 107:12 Sentähden täyty heidän sydämens onnettomuudella waiwatta/ nijn että he langeisit/ ja ei kengän heitä auttanut.
107:13 Mutta hädässänsä he huusivat Herraa, ja hän pelasti heidät heidän ahdistuksistaan.	107:13 Ja he huusivat \Herraa\ tuskissansa, ja hän autti heitä heidän hädistänsä,	Ps 107:13 Ja he huusit HERra heidän tuskisans/ ja hän autti heitä heidän hädistäns.
107:14 Hän vei heidät ulos pimeydestä ja synkeydestä, hän katkaisi heidän kahleensa.	107:14 Ja vei heitä pimeydestä ulos ja kuoleman varjosta, ja särki heidän siteensä.	Ps 107:14 Ja wei heitä pimeydest ulos ja cuoleman warjosta/ ja särki heidän sitens.
107:15 Kiittäkööt he Herraa hänen armostansa ja hänen ihmeellisistä teoistaan ihmislapsia kohtaan.	107:15 Kiittäkään he siis \Herraa\ hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee:	Ps 107:15 Kijttäkän he siis HERra hänen laupiudens edestä/ ja hänen ihmeittens tähden/ jotca hän ihmisten lasten cohtan teke.
107:16 Sillä hän särkee waskiset ovet ja rikkoo rautaiset salvat.	107:16 Että hän särkee waskiportit, ja rikkoo rautaiset salvat.	Ps 107:16 Että hän särke waskiportit/ ja ricko raudaiset salwat.

107:17 He olivat hulluja, sillä heidän vaelluksensa oli syntinen, ja he kärsivät vaivaa pahojen tekojensa tähden.	107:17 Hullut, jotka rangastiin ylitsekäymisensä tähden, ja synteinsä tähden,	Ps 107:17 HUllut jotca rangastin heidän ylidzekäymisensä tähden/ ja heidän syndeins tähden.
107:18 Heidän sielunsa inhosi kaikkea ruokaa, ja he olivat lähellä kuoleman portteja.	107:18 Heidän sielunsa kauhistui kaikkea ruokaa, ja saivat kuolintautinsa.	Ps 107:18 Että heidän sielunsa ilgotti caicke ruoca/ ja sait cuolintautins.
107:19 Mutta hädässänsä he huusivat Herraa, ja hän pelasti heidät heidän ahdistuksistaan.	107:19 Ja he huusivat \Herraa\ tuskissansa, ja hän autti heitä heidän hädistänsä.	Ps 107:19 Ja he huusit HERra heidän tuskisans/ ja hän autti heitä heidän hädistänsä.
107:20 Hän lähetti sanansa ja paransi heidät ja pelasti heidät haudasta.	107:20 Hän lähetti sanansa ja paransi heitä, ja pelasti heitä, ettei he kuolleet.	Ps 107:20 Hän lähetti sanansa ja paransi heitä/ ja peasti heitä/ ettei he cuollet.
107:21 Kiittäköt he Herraa hänen armostansa ja hänen ihmeellisistä teoistaan ihmislapsia kohtaan.	107:21 Kiittäkään he siis \Herraa\ hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee,	Ps 107:21 Kijttäkän he sijs HERra hänen laupiudens edest/ ja hänen ihmeittens tähden/ jotca hän ihmisten lasten cohtan teke.
107:22 Uhratkoot kiitosuhreja ja kertokoot riemuiten hänen töitään.	107:22 Ja uhratkaan kiitosuhria, ja luetelkaan hänen tekojansa ilolla.	Ps 107:22 Ja uhratcan kijtosuhri/ ja luetelcan hänen tecons ilolla.
107:23 He lähtivät laivoilla merelle ja kävivät kauppa suurilla vesillä.	107:23 Jotka haaksilla meressä vaeltavat, ja asiansa toimittavat suurilla vesillä,	Ps 107:23 JOtca haaxilla meres waeldawat/ ja asians toimittawat suurilla wesillä.
107:24 He näkivät Herran työt ja hänen ihmeelliset tekonsa meren syvyyksissä.	107:24 He näkivät \Herran\ työt, ja hänen ihmeensä syvyydessä.	Ps 107:24 He owat tundenet HERran tegot/ ja hänen ihmeitänsä sywydes.
107:25 Hän sanoi sanansa ja nosti myrskytuulen, joka kohotti korkealle sen aallot.	107:25 Kuin hän sanoi, ja paisutti suuren ilman, joka aallot nosti ylös,	Ps 107:25 Cuin hän sanoi/ ja paisutti suuren ilman/ joca allot nosti.
107:26 He kohosivat taivasta kohti, he vajosivat syvyyksiin; heidän sielunsa menehtyi tuskasta.	107:26 Niin he menivät ylös taivasta kohden ja menivät syvyyteen alas, että heidän sielunsa ahdistuksesta epäili,	Ps 107:26 Nijn he menit ylös taiwasta cohden/ ja menit sywyten asti/ että heidän sielunsa ahdistuxest epäili.
107:27 He horjuivat ja hoipuivat kuin juopunut, ja kaikki heidän taitonsa hämmentyi.	107:27 Että he horjuivat ja hoipertelivat niinkuin juopuneet, ja ei silleen neuvoa tietäneet;	Ps 107:27 Että he horjuit ja hoipertelit nijncuin juopunet/ ja ei sillen neuwo tietänet.
107:28 Mutta hädässänsä he huusivat Herraa, ja hän pelasti heidät heidän ahdistuksistaan.	107:28 Ja he huusivat \Herraa\ tuskissansa, ja hän autti heitä heidän hädistänsä.	Ps 107:28 Ja he huusit HERra heidän tuskisans/ ja hän autti heitä heidän hädistänsä.
107:29 Hän tynnytti myrskyn, ja meren aallot hiljenivät.	107:29 Ja hän hillitsi kovan ilman, että aallot asettuivat.	Ps 107:29 Ja hän hillidzi cowan ilman/ että allot heitänsä asetit.

107:30 He iloitsivat, kun tuli tyyni, ja hän vei heidät toivottuun satamaan.	107:30 Ja he tulivat iloisiksi, että tyveni, ja hän vei heitä satamaan heidän mielensä jälkeen.	Ps 107:30 Ja he tulit iloisiksi/ että tyveni/ ja hän wei heitä satamaan heidän mielens jälkeen.
107:31 Kiittäkööt he Herraa hänen armostansa ja hänen ihmeellisistä teoistaan ihmislapsia kohtaan.	107:31 Kiittäkään he siis \Herraa\ hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee.	Ps 107:31 Kiittäkän he siis HERra hänen laupiudens edest/ ja hänen ihmeittens tähden/ jotca hän ihmisten lasten cohtan teke.
107:32 Kunnioittakoot häntä kansan seurakunnassa ja vanhinten kokouksessa häntä ylistäkööt.	107:32 Ja ylistäkään häntä kansan seurakunnassa, ja kiittäkään häntä vanhimpainseassa,	Ps 107:32 Ja ylistäkän händä Canssain seuracunnisa/ ja kijttäkän händä wanhimbain seas.
107:33 Hän muutti virrat erämaaksi ja vesilähteet kuivaksi maaksi,	107:33 Joka virrat teki erämaaksi, ja vesilähteet kuivaksi maaksi,	Ps 107:33 JOiden ojat cuiwit/ lähtet wuotamasta lackaisit.
107:34 hedelmällisen maan suola-aroksi, sen asukasten pahuuden tähden.	107:34 Ettei hedelmällinen maa mitään kantanut, heidän pahuutensa tähden, jotka siinä asuivat.	Ps 107:34 Ettei hedelmällinen maa mitän candanut/ heidän pahudens tähden/ jotca sijnä asuit.
107:35 Hän muutti erämaan vesilammikoiksi ja kuivan maan vesilähteiksi.	107:35 Erämaan teki hän vesilammiksi ja kuivan maan vesilähteeksi,	Ps 107:35 Ja se cuin cuiwa oli/ sen hän taas wetisexi teki/ ja cuiwan maan wesi-lähteixi.
107:36 Ja hän asetti nälkäiset sinne asumaan ja he rakensivat kaupungin asuaksensa.	107:36 Ja asetti sinne isovaiset; ja he valmistivat siihen kaupunkia, jossa he asuivat,	Ps 107:36 Ja asetti sinne isowaiset/ walmistaman siihen Caupungita/ josa he asuisit.
107:37 Ja he kylvivät peltoja ja istuttivat viinatarhoja, jotka tuottivat satoisan hedelmän.	107:37 Ja kylvivät pellot ja viinapuita istuttivat, ja saivat jokavuotisen hedelmän.	Ps 107:37 Ja pellot kylwäisit/ ja wijnapuita istutaisit/ ja vuosittain hedelmän saisit.
107:38 Hän siunasi heitä, ja he lisääntyivät suuresti, ja hän antoi heille paljon karjaa.	107:38 Ja hän siunasi heitä ja he sangen suuresti enenivät, ja hän antoi paljon karjaa heille;	Ps 107:38 Ja hän siunais heitä/ enändämän sangen heitäns/ ja andoi heille paljo carja.
107:39 Ja kun he vähentyivät ja vaipuivat onnettomuuden ja huolten painon alla,	107:39 Jotka olivat painetut alas ja sorretut pahain väkivallalta ja ahdistukselta,	Ps 107:39 JOtca alaspainetut ja sortut olit pahoilda/ jotca heitä waatinet ja waiwannet olit.
107:40 niin hän, joka vuodattaa ylenkatsetta ruhtinasten päälle ja panee heidät harhailemaan tiettömissä autiomaissa,	107:40 Koska ylönkatse päämiesten päälle vuodatettu oli, ja kaikki maa eksyksissä ja autiona oli.	Ps 107:40 Cosca ylöncadze päämiesten päälle wuodatettu oli/ ja caicki maa exyxis ja autiana oli.
107:41 hän kohotti köyhän kurjuudesta ja teki suvut suu-	107:41 Ja hän varjeli köyhää raadollisuudesta, ja enensi	Ps 107:41 Ja hän warjeli köyhä radollisudesta/ ja

riksi kuin lammaslaumat.	hänen sukunsa niinkuin lauman.	enänsi hänen sucuns nijncuin lauman.
107:42 Oikeamieliset näkevät sen ja riemuitsevat, ja kaiken vääryyden täytyy tukkia suunsa.	107:42 Näitä vanhurskaat näkevät ja iloitsevat, ja jokainen paha suu pitää tukittaman.	Ps 107:42 Näitä vanhurscat näkewät ja iloidzewat/ ja jokainen paha suu pitää tukittaman.
107:43 Joka viisas on, se ottakoon näistä vaarin ja ajateltakoon Herran armotekoja.	107:43 Kuka on taitava ja näitä kätkee, se ymmärtää \Herran\ moninaisen laupiuden.	Ps 107:43 Cuca on taitawa/ ja näitä kätke ? nijn he astaidzewat cuinga monet hywät tegot HERra osotta.

PSALMI 108

108:1 Laulu; Daavidin virsi.

108:2 Minun sydämeni on valmis, Jumala, minä tahdon veisata ja soittaa; valmis on minun sieluni.

108:3 Heräjä, harppu ja kannele. Minä tahdon herättää aamuruskon.

108:4 Herra, sinua minä kiitän kansojen joukossa ja veisaan sinun kiitostasi kansakuntien keskellä.

108:5 Sillä suuri on sinun armosi ja ulottuu ylitse taivasten ja sinun totuutesi hamaan pilviin asti.

108:6 Korota itsesi yli taivasten, Jumala, ja levitkөөn sinun kunniasi yli kaiken maan.

108:7 Että sinun rakkaasi pelastetuiksi tulisivat, auta oikealla kädelläsi ja vastaa minulle.

108:8 Jumala on puhunut pyhäkössänsä. Minä riemuitseen, minä jaan Sikemin ja mittaan Sukkotin laakson.

108:9 Minun on Gilead, ja minun on Manasse; Efraim on minun pääni suojus, Juuda minun valtikkani.

108 PSALTTARI

108:1 Psalmi, Davidin veisu.

108:2 Jumala! minun sydämeni on valmis: minä veisaan ja kiitän, niin myös minun kunniani.

108:3 Nouse, psaltari ja kantele; minä nousen varhain.

108:4 Sinua, \Herra\, minä kiitän kansain seassa: minä veisaan sinulle kiitosta sukukunnissa.

108:5 Sillä sinun armos on suuri ylitse taivasten, ja sinun totuutes hamaan pilviin asti.

108:6 Korota sinuas, Jumala, taivasten ylitse ja kunnias kaiken maan ylitse,

108:7 Että sinun rakkaat ystäväns vapaaksi tulisivat; auta oikiällä kädelläs, ja kuule minun rukoukseni.

108:8 Jumala on puhunut pyhässänsä, siitä minä iloitseen: minä jaan Sikemin, ja mittaan Sukkotin laakson.

108:9 Gilead on minun, Manasse on myös minun, ja Efraim on minun pääni väkevyys: Juuda on minun päämieheni;

CVIII. Psalmi .

Ps 108:1 Psalmi Dawidin weisu.

Ps 108:2 JUmalala/ minun sydämen on valmis/ minä weisaan ja kiitän/ ja myös minun cunnian.

Ps 108:3 Nouse Psaltari ja Candele/ minä nousen warahin.

Ps 108:4 Sinua HERra minä kiitän Canssain seas minä weisaan sinulle kiitost sucucunnissa.

Ps 108:5 Sillä sinun armos ulottu nijn lewiäldä cuin taiwas on/ ja sinun totudes nijn lewiäldä cuin pilwet käywät.

Ps 108:6 Corgota sinuas Jumala taiwan ylidze/ ja sinun cunnias caiken maan ylidze.

Ps 108:7 Että sinun rackat ystäwäs wapaxi tulisit/ auta oikiällä kädelläs/ ja cuuldele minua.

Ps 108:8 Jumala puhu hänen Pyhässäns/ sijtä minä iloidzen/ ja jaan Sichemin/ ja mittan Suchothin laxon.

Ps 108:9 Gilead on minun/ Manasse on myös minun/ ja Efraim on minun pääni wäkewys/ Juda on minun päämiehen.

108:10 Mooab on minun pesuastiani, Edomiin minä viskaan kenkäni, minä riemuitseen Filistean maasta.

108:11 Kuka vie minut varustettuun kaupunkiin? Kuka saattaa minut Edomiin?

108:12 Etkö sinä, Jumala, hyljännyt meitä? Et lähtenyt, Jumala, meidän sotajoukkomme kanssa!

108:13 Anna meille apu ahdistajaa vastaan, sillä turha on ihmisten apu.

108:14 Jumalan voimalla me teemme väkeviä tekoja; hantallaa meidän vihollisemme maahan.

108:10 Moab on minun pesinastiani, minä venytän kenkäni Edomin päälle: Filistealaisten ylitse minä iloitsen.

108:11 Kuka vie minua vahvaan kaupunkiin? kuka vie minua Edomiin?

108:12 Etkös sinä, Jumala, joka meitä heittänyt olet pois? Ja etkös mene ulos, Jumala, meidän sotaväkemme kanssa?

108:13 Saata meille apua tuskissamme; sillä ihmisten apu on turha.

108:14 Jumalassa me tahdomme urhoollisia töitä tehdä; ja hän polkee meidän vihollisemme alas.

Ps 108:10 Moab on minun pesinastian/ minä wenyttän kengäni Edomin päälle/ Philisterein ylidze minä ihastun.

Ps 108:11 Cuca wie minua wahwaan Caupungijn ? cuca wie minua Edomijn ?

Ps 108:12 Etkös Jumala sitä tee ? joca meitä heittänyt olet pois. Ja et mene ulos Jumala meidän sotawäkemcansa ?

Ps 108:13 Saata meille apua tuskisam: sillä ihmisten apu on turha.

Ps 108:14 Jumalasa me teem urhollisia töitä/ ja hän polke meidän wihollisem alas.

PSALMI 109

109:1 Veisuunjohtajalle; Davidin virsi. Jumala, minun ylitykseni, älä ole vaiti.

109:2 Sillä he ovat avanneet minua vastaan jumalattoman ja petollisen suun, he puhuttelevat minua valheen kielellä.

109:3 Vihan sanoilla he ovat minut piirittäneet, ja syyttä he sotivat minua vastaan.

109:4 Rakkauteni palkaksi he minua vainoavat, mutta minä ainoastaan rukoilen.

109:5 He kostavat minulle hyvän pahalla ja rakkauteni vihalla.

109:6 Aseta jumalaton mies häntä vastaan, ja seisokoon syyttäjä hänen oikealla puolellansa.

109:7 Oikeuden edessä hän

109 PSALTTARI

109:1 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Jumala, minun kiitokseni, älä vaikene.

109:2 Sillä he ovat jumalattoman ja pettäväisen suunsa avanneet minua vastaan: he puhuvat minun kanssani vieikkaalla kielellä,

109:3 Ja myrkyllisillä sanoilla ovat he minun piirittäneet, ja sotivat minua vastaan ilman syytä.

109:4 Että minä heitä rakastan, ovat he minua vastaan; mutta minä rukoilen.

109:5 He osoittavat minulle paha hyvän edestä ja vihaa rakkauden edestä.

109:6 Aseta jumalattomat hänen päällensä, ja perkele seisokaan hänen oikiällä kädellensä.

109:7 Koska hän tuomitaan, niin lähtekään siitä ulos ju-

CIX. Psalmi .

Ps 109:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 109:2 Jumala minun kijo Xen/ älä waickene:

sillä he owat heidän jumalattoman ja pettäväisen suunsa awannet minua wastian/ ja puhuit minua wastian wieckalla kielellä.

Ps 109:3 Ja he puhuwat alati myrkyllisest minua wastian/ ja sotiwat minua wastian ilman syytä.

Ps 109:4 Että minä heitä rakastan/ owat he minua wastian/ mutta minä rucoilen.

Ps 109:5 He osottawat minulle paha hyvän edestä/ ja wiha rackauden edestä.

Ps 109:6 Aseta jumalattomat hänen päällensä/ ja perkele seisocan hänen oikiällä kädelläns.

Ps 109:7 Joca hänens sijtä

joutukoon syyhyn, ja hänen rukouksensa tulkoon synniksi.	malattomana, ja hänen rukouksensa olkoon synti.	sanasta opetta anda/ sen elämä olcon jumalatoim/ ja hänen rucouxens olcon syndi.
109:8 Hänen päivänsä olkoot harvat, ottakoon toinen hänen kaitsijatoimensa.	109:8 Olkoon hänen päivänsä harvat, ja hänen virkansä ottakoon toinen.	Ps 109:8 Olcon hänen päivänsä harwat/ ja hänen wirkans ottacon toinen.
109:9 Tulkoot hänen lapsensa orvoiksi ja hänen vaimonsa leskeksi.	109:9 Hänen lapsensa olkoon orvot, ja hänen emäntänsä leski.	Ps 109:9 Hänen lapsens olcon orwoit/ ja hänen emändäns leski.
109:10 Kierrelkoot hänen lapsensa alati kerjäten, anelkoot kaukana kotinsa raunioilta.	109:10 Käykään hänen lapsensa kulkiana, ja kerjätäkään, ja etsikään elatuksensa köyhydessänsä.	Ps 109:10 Käykän hänen lapsens culkiana/ ja kerjätäkän/ ja edzikän elatuxens radolisudes.
109:11 Anastakoon koronkiskuri kaiken hänen omansa, ja riistäkööt vieraat hänen vännäkönsä.	109:11 Kaikki mitä hänellä on, korkorahainen ottakoon, ja muukalaiset repikään hänen hyvyytensä.	Ps 109:11 Caicki mitä hänellä on corcorahainen ottacon/ ja muucalaiset repikän hänen hywydens.
109:12 Älköön kukaan osoitako hänelle laupeutta, älköönkä kukaan armahtako hänen orpojansa.	109:12 Älköön kenkään hänelle hyvää tehkö, eikä yksikään armahtako hänen orpojansa.	Ps 109:12 Älkon kengän hänelle hywä tehkö/ eikä yxikän armahtaco hänen orwojans.
109:13 Hänen jälkeläisensä hävitkoot sukupuuttoon, pyyhittäköön heidän nimensä pois toisessa polvessa.	109:13 Hänen sukunsa olkoon hävitetty: heidän nimensä olkoon toisessa polvessa pyyhitty pois.	Ps 109:13 Hänen sucuns olcon häwitetyt/ heidän nimens olcon toises polwes pyhitty pois.
109:14 Hänen isiensä rikkomukset pysykoot Herran muistossa, älköönkä hänen äitinsä syntiä pyyhittäkö pois.	109:14 Hänen isänsä pahat teot tulkaan muistoksi \Herran\ edessä, ja hänen äitinsä synti ei pidä pyyhittämän pois.	Ps 109:14 Hänen Isäins pahat tegot tulcon muistoxi HERran edes/ ja hänen äitins syndi ei pidä pyhittämän pois.
109:15 Olkoot ne Herran edessä alati, ja hävittäköön hän heidän muistonsa maan päältä.	109:15 Olkoon ne alati \Herran\ kasvoin edessä, ja hukkukoon heidän muistonsa maan päältä,	Ps 109:15 Olcon ne alati HERran caswon edes/ ja huckucon heidän muistons maan päaldä.
109:16 Sillä se mies ei ajatellutkaan tehdä laupeutta, vaan vainosi kurjaa ja köyhää ja sydämen tuskassa olevaa, tappaaksensa hänet.	109:16 Ettei hänellä ensinkään laupiutta ollut, vaan vainosi raadollista ja köyhää, ja murheellista tappaaksensa.	Ps 109:16 Ettei hänellä ensingän laupiutta ollut/ waan wainois radollista ja köyhä/ ja murhellista tappaxens.
109:17 Hän rakasti kirousta, ja se kohtasi häntä; hän ei huolinut siunauksesta, ja se väistyi hänestä kauas.	109:17 Ja hän tahtoi kirousta, sen myös pitää hänelle tuleman: ei hän tahtonut siunausta, sen pitää myös hänestä kauwas erkaneman.	Ps 109:17 Ja hän tahdoi kirousta saada/ sen myös pitää hänelle tuleman/ ei hän tahtonut siunausta/ sen pitää myös hänestä cauwas ercaneman.
109:18 Hän puki kirouksen	109:18 Ja hän puki kirouksen päällensä niinkuin pai-	Ps 109:18 Ja hän puki ki-

yllensä niinkuin vaatteensa, ja se meni hänen sisuksiinsa niinkuin vesi ja hänen luihinsa niinkuin öljy.	tansa ja se meni hänen sisälyksiinsä niinkuin vesi, ja hänen luihinsa niinkuin öljy.	rouxen päällensä niinkuin paitans/ ja se meni hänen sisälyxijns niinkuin vesi/ ja hänen luihins niinkuin öljy.
109:19 Se olkoon hänellä viittana, johon hän verhoutuu, ja vyönä, johon hän aina vyöttäytyy.	109:19 Se olkoon hänelle niinkuin vaate, jolla hän itsensä verhottaa, ja niinkuin vyö, jolla hän aina itsensä vyöttää.	Ps 109:19 Se olcon hänelle niinkuin vaate/ jolla hän werhotan/ ja niinkuin wyö/ jolla hän aina idzens wyöttä.
109:20 Tämä olkoon Herralta minun vainoojaini palkka ja niiden, jotka puhuvat pahaa minua vastaan.	109:20 Aivan näin tapahtu- koon heille \Herralta\, jotka ovat minua vastaan, ja pu- huvat pahoin minun sieluani vastaan.	Ps 109:20 Aiwa näin tapahtu- con heille HERralda/ jotca owat minua wastian/ ja pu- huwat pahoin minun sieluani wastian.
109:21 Mutta sinä, Herra, Herra, auta minua nimesi tähden, sillä sinun armosi on hyvä, pelasta minut.	109:21 Mutta sinä, \Herra\, Herra, tee minun kanssani sinun nimes tähden; sillä sinun armos on hyvä, pelas- ta minua.	Ps 109:21 Mutta sinä HERra/ HERra ole minun cansani si- nun nimes tähden/ sillä sinun armos on minun turwan/ pe- lasta minua.
109:22 Sillä minä olen kurja ja köyhä, ja sydämeni on haavoitettu minun rinnassani.	109:22 Sillä minä olen köyhä ja raadollinen: minun sydä- meni on särjetty minus- sa.	Ps 109:22 Minä olen köyhä ja radollinen/ minun sydämen on särjetty minusa.
109:23 Minä katoan pois kuin pitenevä varjo, minut pudiste- taan pois kuin heinäsiirikka.	109:23 Minä menen pois niinkuin varjo, koska se kul- kee pois, ja pudistetaan ulos niinkuin kaskaat.	Ps 109:23 Minä menen pois niinkuin warjo/ joca ajetan pois/ ja pudistetan ulos niijn- cuin cascat.
109:24 Polveni horjuvat paas- toamisesta, ja minun ruumiini on laihtunut lihattomaksi.	109:24 Minun polveni ovat heikoksi tulleet paastosta, ja minun lihani on laihtunut lihavuudesta.	Ps 109:24 Minun polweni owat heicot paastosta/ ja minun lihan on laiha/ ja ei ole ensingän lihawutta.
109:25 Ja minä olen joutunut heidän herjattavakseen, minut nähdessään he nyökyttävät päätänsä.	109:25 Ja minun täytyy olla heidän pilkkansa: koska he minun näkevät, niin he pää- tänsä pudistavat.	Ps 109:25 Ja minun täytyy olla heidän pilckans/ cosca he minun näkewät/ niijn he päätäns pudistawat.
109:26 Auta minua, Herra, minun Jumalani, pelasta mi- nut armosi jälkeen;	109:26 Auta minua, \Herra\ minun Jumalani: auta mi- nua sinun armos perästä,	Ps 109:26 Auta minua HERra minun Jumalan/ auta minua sinun armos perästä.
109:27 ja he saakoot tuta, että tämä on sinun kätesi, että sinä, Herra, sen teit.	109:27 Että he tuntisivat sen sinun kädekses, ja että sinä \Herra\ sen teet.	Ps 109:27 Että he tundisit sen sinun kädexes/ ja että sinä HERra sen teet.
109:28 Jos he kiroavat, siu- naa sinä, jos he nousevat, joutukoot häpeään, mutta palvelijasi saakoon iloita.	109:28 Koska he sadattavat, niin siunaa sinä: koska he karkaavat minua vastaan, niin tulkoon he häpiään, mutta sinun palvelias iloit- kaan.	Ps 109:28 Cosca he sadatta- wat/ niijn siuna sinä/ cosca he carcawat minua wastian/ niijn tulcon he häpiään/ mut- ta sinun palwelias iloitcan.
109:29 Olkoon häväistys mi-	109:29 Olkoon minun vainol-	Ps 109:29 Olcon minun wai-

nun vainoojaini pukuna, ja verhotkoon heitä heidän häpeänsä niinkuin viitta.

109:30 Minä suullani kiitän suuresti Herraa, ja monien keskellä minä ylistän häntä.

109:31 Sillä hän seisoo köyhän oikealla puolella pelastaakseen hänet niistä, jotka hänet tuomitsevat.

PSALMI 110

110:1 Daavidin virsi. Herra sanoi minun herralleni: "Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi."

110:2 Herra ojentaa sinun valtasi valtikan Siionista; hallitse vihollistes keskellä.

110:3 Altis on sinun kansasi sinun sotaanlähtösi päivänä: pyhässä asussa sinun nuori väkesi nousee eteesi, niinkuin kaste aamuruskon helmasta.

110:4 Herra on vannonut eikä sitä kadu: "Sinä olet pappi iankaikkisesti, Melkisedekin järjestyksen mukaan."

110:5 Herra on sinun oikealla puolellasi, hän musertaa kuninkaat vihansa päivänä.

110:6 Hän tuomitsee pakanat: ruumiita viruu kaikkialla; hän murskaa päitä laajalti maan päällä.

110:7 Hän juo purosta tien varrelta; sentähden hän kohoittaa päänsä.

PSALMI 111

111:1 Halleluja! Minä kiitän Herraa kaikesta sydämestäni

liseni häväistyksellä puetetut, ja olkoon häpiällänsä verhotetut niinkuin hameella.

109:30 Minä kiitän suuresti \Herraa\ suullani, ja ylistän häntä monen seassa.

109:31 Sillä hän seisoo köyhän oikialla kädellä, auttamassa häntä niistä, jotka hänen sieluansa tuomitsevat.

110 PSALTTARI

110:1 Davidin Psalmi. \Herra\ sanoi minun Herralleni: istu oikialle kädelleni, siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi.

110:2 \Herra\ lähettää sinun väkevyytes valtikan Zionista: vallitse vihollistes seassa.

110:3 Sinun voittoa päivänä palvelee sinun kansas sinua mielellänsä pyhissä kaunistsuksissa: sinun lapses synnytetään sinulle niinkuin kaste aamuruskosta.

110:4 \Herra\ on vannonut, ja ei kadu sitä: sinä olet pappi ijankaikkisesti, Melkisedekin säädyn jälkeen.

110:5 Herra on sinun oikialla kädellä: hän musertaa kuninkaat vihansa päivänä.

110:6 Hän tuomitsee pakanain seassa, hän täyttää maakunnat ruumiilla: hän musertaa monen maakunnan pään.

110:7 Hän juo ojasta tiellä; sen tähden korottaa hän päänsä.

111 PSALTTARI

111:1 Halleluja! Minä kiitän \Herraa\ kaikesta sydämes-

nolliseni häväistyksellä puetetut/ ja olcon häpiälläns werhotut nijncuin hamella.

Ps 109:30 Minä kiitän suuresti HERra minun suullani/ ja ylistän häntä monen seas.

Ps 109:31 Sillä hän on köyhän oikialla kädellä/ auttamassa häntä niistä jotca hänen sieluans duomidzewat.

CX. Psalmi .

Ps 110:1 HERra sanoi minun HERralleni: istu minun oikialle kädelleni/ siihenasti cuin minä panen sinun wihollises sinun jalcais astinlaudaxi.

Ps 110:2 HERra lähettä sinun waldacunnas waldican Zionista/ wallidze sinun wihollistes seas.

Ps 110:3 Sinun woiostas sinun Canssas mielelläns sinulle uhra pyhisä caunistuxisa/ sinun lapses synnytetän sinulle nijncuin caste amuruscosta.

Ps 110:4 HERra on wannonut/ ja ei cadu sitä/ sinä olet Pappi ijancaickisest/ Melchisedechin säädyn jälken.

Ps 110:5 HERra sinun oikialla kädelläs muserta Cuningaita/ hänen wihans aicana.

Ps 110:6 Hän duomidze pancanoitten seas/ hän teke suuret tapot/ hän muserta suurden maacundain päät.

Ps 110:7 Hän juo ojasta tiellä/ sentähden corgotta hän pääns.

CXI. Psalmi .

Ps 111:1 Halleluja. Minä kiitän HERra caikesta sydämestäni

hurskasten kokouksessa ja seurakunnassa.	täni, hurskasten neuvossa ja seurakunnassa.	hurscasten neuwos ja seuracunnasa.
111:2 Suuret ovat Herran teot, kaikkien niiden tutkisteltavat, jotka niitä rakastavat.	111:2 Suuret ovat \Herran\ työt: joka niistä ottaa vaarin, hänellä on sula riemu niistä.	Ps 111:2 Suuret owat HERran tegot/ joca nijstä otta waarin/ hänelle on nijstä sula riemu.
111:3 Kunnialliset ja korkeat ovat hänen työnsä, ja hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti.	111:3 Mitä hän asettaa, se on kunniallinen ja jalo, ja hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti.	Ps 111:3 Mitä hän asetta se on cunniallinen ja jalo/ ja hänen wanhurscaudens pysy ijancaickisest.
111:4 Hän on säätänyt ihmeellisten tekojensa muiston; armollinen ja laupias on Herra.	111:4 Hän on säätänyt ihmeittensä muiston: armollinen ja laupias on \Herra\.	Ps 111:4 Hän on säätänyt ihmeittens muiston/ armollinen ja laupias HERra.
111:5 Hän antaa ruuan pelkääväisillensä, hän muistaa liittonsa iankaikkisesti.	111:5 Hän antaa ruan pelkääväisillensä: hän muistaa liittonsa ijankaikkisesti.	Ps 111:5 Hän anda ruan pelkääväisillens/ hän muista lijttons ijancaickisest.
111:6 Hän ilmoitti kansallensa tekojensa voiman, hän antoi heille pakanain perintöosan.	111:6 Hän ilmoittaa kansallensa väkevät työnsä, antaaksensa heille pakanain perimisen.	Ps 111:6 Hän anda ilmoitta Canssallens wäkeydens tegot/ andaxens heille pacanain perimisen.
111:7 Hänen kättensä teot ovat totiset ja oikeat; luotettavat ovat kaikki hänen aseuksensa.	111:7 Hänen kättensä työt ovat totuus ja oikeus: kaikki hänen käskynsä ovat toimelliset.	Ps 111:7 Hänen kätens tegot owat totuus ja oikeus/ caicki hänen käskyns owat toimelliset.
111:8 Ne pysyvät järkkymättä aina ja iankaikkisesti; ne ovat tehdyt totuudessa ja oikeudessa.	111:8 Ne pysyvät vahvana aina ja ijankaikkisesti: ne ovat tehdyt totuudessa ja oikeudessa.	Ps 111:8 Ne pysywät wahwana aina ja ijancaickisest/ ja tapahtuwat uscollisest ja cohullisest.
111:9 Hän lähetti kansallensa lunastuksen, sääti liittonsa ikuisiksi ajoiksi; pyhä ja peljättävä on hänen nimensä.	111:9 Hän lähetti kansallensa lunastuksen, hän lupaa liittonsa pysymään ijankaikkisesti: pyhä ja peljättävä on hänen nimensä.	Ps 111:9 Hän lähetti Canssallens lunastuxen/ hän lupa hänen lijttons pysymän ijancaickisest/ pyhä ja hirmuinen on hänen nimens.
111:10 Herran pelko on viisauden alku, hyvä ymmärrys kaikille, jotka sitä noudattavat. Hänen ylistyksensä pysyy iankaikkisesti.	111:10 \Herran\ pelko on viisauden alku: se on hyvä ymmärrys kaikille, jotka sen tekevät: hänen kiitöksensä pysyy ijankaikkisesti.	Ps 111:10 HERran pelco on taidon alcu/ se on hyvä ymmärrys/ joca sen peräst teke/ hänen kijtoxens pysy ijancaickisest.

PSALMI 112

112:1 Halleluja! Autuas se mies, joka Herra pelkää ja suuresti halajaa hänen käskyjensä!

112:2 Hänen jälkeläisensä

112 PSALTTARI

112:1 Halleluja! Autuas on, joka pelkää \Herraa\: joka hänen käskyjensä sangen himoitsee.

112:2 Hänen siemenensä on

CXII. Psalmi .

Ps 112:1 Halleluja. AUtuas on se cuin pelkä HERra/ joca hänen käskyjängs sangen himoidze.

Ps 112:2 Hänen siemenens

tulevat voimallisiksi maassa, oikeamielisten suku tulee siunatuksi.	valtiasta maan päällä: hurskasten suku pitää siunatuksi tuleman.	on waldias maan päällä/hurscasten sugut siunatan.
112:3 Varallisuus ja rikkaus on hänen huoneessansa, ja hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti.	112:3 Rikkaus ja runsaus on hänen huoneessansa, ja hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti.	Ps 112:3 Rickaus ja runsaus on hänen huonesans/ ja hänen wanhurscaudens pysy ijancaickisest.
112:4 Oikeamielisille koittaa pimeydessä valkeus, armollinen, laupias ja vanhurskas.	112:4 Hurskaille koittaa valkeus pimeässä, armolliselta, laupialta ja vanhurskaalta.	Ps 112:4 Hurscaille coitta walkeus pimeis/ armolliselda/ laupialda ja wanhurscald.
112:5 Hyvin käy sen miehen, joka on laupias ja antaa lainaksi, joka hoitaa asiansa oikeuden mukaan.	112:5 Hyvä ihminen on laupias ja mielellänsä lainaa, ja toimittaa asiansa toimellisesti.	Ps 112:5 Autuas on se cuin laupias on/ ja mielelläns laina/ ja sowitta nijn asians ettei hän kenengän tee wääräyttä.
112:6 Sillä ei hän ikinä horju; vanhurskas säilyy ikuisessa muistossa.	112:6 Sillä hän pysyy iankaikkisesti: ei vanhurskas ikänä unhoteta.	Ps 112:6 Sillä hän pysy ijancaickisest/ ei wanhurscas ikänäns unhoteta.
112:7 Ei hän pelkää pahaa sanomaa, hänen sydämensä on vahva, sillä hän turvaa Herraan.	112:7 Koska rangaistus tulee, niin ei hän pelkää: hänen sydämensä uskaltaa lujasti \Herran\ päälle.	Ps 112:7 Cosca rangaistus tule/ nijn ei hän pelkä/ hänen sydämens uscalda lujasti HERran päälle.
112:8 Hänen sydämensä on luja ja peloton, kunnes hän vihdoin ilolla katselee ahdistajiaan.	112:8 Hänen sydämensä on vahvistettu ja ei pelkää, siihenasti kuin hän näkee ilonsa vihollisistansa.	Ps 112:8 Hänen sydämens on wahwistettu ja ei pelkä/ siihenasti cuin hän näke ilons wihollisistans.
112:9 Hän on runsaskätinen, hän antaa köyhille, hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti, hänen sarvensa kohoaa kunniasa.	112:9 Hän jakaa ja antaa vaivaisille: hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti: hänen sarvensa korotetaan kunnialla.	Ps 112:9 Hän hajotta ja anda waiwaisten/ hänen wanhurscaudens pysy ijancaickisest/ hänen sarwens corgotetan cunnialla.
112:10 Jumalaton näkee sen ja närkästy, hän kiristelee hampaitaan ja pakahtuu. Jumalattomien halut raukeavat tyhjiin.	112:10 Jumalaton näkee sen ja närkästy: hän pureskelee hampaitansa ja näännytty; sillä mitä jumalattomat halajavat, se tyhjäksi tulee.	Ps 112:10 Jumalaton näke sen ja närkästy/ hän pureskele hambaitans ja näändy/ sillä mitä jumalattomat halajawat/ se tyhjäksi tule.

PSALMI 113

113:1 Halleluja! Ylistäkää, te Herran palvelijat, ylistäkää Herran nimeä.

113:2 Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja iankaikkisesti.

113:3 Auringon noususta sen

113 PSALTTARI

113:1 Halleluja! Kiittäkää te, \Herran\ palvelijat, kiittäkää \Herran\ nimeä!

113:2 Kiitetty olkoon \Herran\ nimi, nyt ja iankaikkisesti!

113:3 Auringon koitosta hä-

CXIII. Psalmi

Ps 113:1 Halleluja. Kljttäkät HERra/ kijttäkät te HERran palweliat/ kijttäkät HERran nime.

Ps 113:2 Kijtetty olcon HERran nimi/ nyt ja ijancaickisest.

Ps 113:3 Auringon coitosta

laskuun saakka olkoon Herran nimi ylistetty.

113:4 Herra on korkea yli kaikkien pakanakansain, yli taivasten kohoaa hänen kunniansa.

113:5 Kuka on niinkuin Herra, meidän Jumalamme, joka korkealla asuu

113:6 ja katsoo syvälle - taivaassa ja maassa?

113:7 Hän, joka tomusta nostaa alhaisen, korottaa loasta köyhän

113:8 asettaaksensa hänet ruhtinasten rinnalle, hänen kansansa ruhtinasten rinnalle,

113:9 joka antaa hedelmättömän asua kodissa, iloisena lasten äitinä! Halleluja!

nen laskemiseensa asti olkoon \Herran\ nimi kiitetty!

113:4 \Herra\ on korkia ylitse kaikkein pakanain, ja hänen kunniansa ylitse taivasten.

113:5 Kuka on niinkuin \Herra\ meidän Jumalamme, joka niin korkialla asuu?

113:6 Ja kuitenkin katsoo alimmaisista taivaassa ja maassa;

113:7 Joka köyhän tomusta ylentää, ja vaivaisen loasta korottaa,

113:8 Istuttaaksensa häntä päämiesten sivuun, kansansa päämiesten sivuun;

113:9 Joka hedelmättömät saattaa huoneeseen asumaan, että hän riemuiseksi lasten äidiksi tulee. Halleluja!

hänen laskemisensa asti/ olcon HERran nimi kiitetty.

Ps 113:4 HERra on korkia ylitse caickein pacanain/ ja hänen cunnians käy nijn lewiäldä cuin taiwas on.

Ps 113:5 Cuca on nijncuin HERra meidän Jumalam ? joca nijn corkialla asu ?

Ps 113:6 Ja cuitengin cadzo alimmaisista/ taiwasa ja maassa.

Ps 113:7 Joca köyhän tomusta ylendä/ ja waiwaisen loagasta corgotta.

Ps 113:8 Istuttaxens händä päämiesten siwuun/ ja hänen Canssans päämiesten siwuun.

Ps 113:9 Joca hedelmättömät saatta huoneeseen asuman/ että hän riemuiseksi lasten äitixi tule. Halleluja.

PSALMI 114

114:1 Kun Israel lähti Egyptistä, Jaakobin suku vieraskielisestä kansasta,

114:2 silloin Juuda tuli hänen pyhäkökseen, Israel hänen valtakunnaksensa.

114:3 Sen näki meri ja pakeni, Jordan kääntyi takaisin.

114:4 Vuoret hyppivät niinkuin oinaat, kukkulat niinkuin lammasten karitsat.

114:5 Mikä sinun on, meri, kun pakenet, mikä sinun, Jordan, kun kääntynyt takaisin?

114:6 Te vuoret, miksi hypitte kuin oinaat, te kukkulat, kuin lammasten karitsat?

114:7 Vapise, maa, Herran

114 PSALTTARI

114:1 Kuin Israel Egyptistä läksi, Jakobin huone muukalaisesta kansasta,

114:2 Niin Juuda tuli hänen pyhäksensä: Israel hänen vallaksensa.

114:3 Sen meri näki ja pakeni: Jordan palasi takaperin,

114:4 Vuoret hyppäsivät niinkuin oinaat, ja kukkulat niinkuin nuoret lampaat.

114:5 Mikä sinun oli meri, että pakenit? ja sinä Jordan, että palasit takaperin?

114:6 Te vuoret, että te hypäsitte niinkuin oinaat? te kukkulat niinkuin nuoret lampaat?

114:7 Herran edessä vapisi maa, Jakobin Jumalan edes-

CXIV. Psalmi .

Ps 114:1 CUin Israel Egyptist läxi/ Jacobin huone muukalaisesta Canssasta.

Ps 114:2 Nijn Juda tuli hänen Pyhäxens/ Israel hänen wallaxens.

Ps 114:3 Sen meri näki ja pakeni/ Jordani palais tacaperin.

Ps 114:4 Wuoret hyppäisit nijncuin oinat/ ja cuckulat nijncuin nuoret lambat.

Ps 114:5 Mikä sinun oli meri/ että pakenit ? ja sinä Jordan/ että palaisit tacaperin ?

Ps 114:6 Te vuoret että te hypäsitte nijncuin oinat/ te cuckulat nijncuin nuoret lambat ?

Ps 114:7 HERran edesä wapi-

kasvojen edessä, Jaakobin Jumalan kasvojen edessä, 114:8 joka muuttaa kallion vesilammikoksi, kovan kiven vesilähteeksi.

PSALMI 115

115:1 Älä meille, Herra, älä meille, vaan omalle nimellesi anna kunnia armosi ja totuutesi tähden.

115:2 Miksi pakanat saivat sanoa: "Missä on heidän Jumalansa?"

115:3 Meidän Jumalamme on taivaissa; mitä ikinä hän tahtoo, sen hän tekee.

115:4 Mutta heidän epäjumalansa ovat hopeata ja kultaa, ihmiskätten tekoa.

115:5 Niillä on suu, mutta eivät ne puhu, niillä on silmät, mutta eivät näe.

115:6 Niillä on korvat, mutta eivät kuule, niillä on nenä, mutta eivät hajua tunne.

115:7 Niiden kädet eivät koske, niiden jalat eivät astu, ei tule ääntä niiden kurkusta.

115:8 Niiden kaltaisia ovat niiden tekijät ja kaikki, jotka turvaavat niihin.

115:9 Israel, turvaa Herraan - hän on heidän apunsa ja kilpensä.

115:10 Te, Aaronin suku, turvatkaa Herraan - hän on heidän apunsa ja kilpensä.

115:11 Te, Herraa pelkääväiset, turvatkaa Herraan - hän on heidän apunsa ja kilpensä.

sä,

114:8 Joka kalliot muuttaa vesilammiksi, ja kiven vesilähteeksi.

115 PSALTTARI

115:1 Ei meille, \Herra\, ei meille, vaan sinun nimellesi anna kunnia, sinun armosi ja totuutesi tähden.

115:2 Miksi pakanat sanovat: kussa on nyt heidän Jumalansa?

115:3 Mutta meidän Jumalamme on taivaissa: mitä ikinä hän tahtoo, sen hän tekee.

115:4 Vaan heidän epäjumalansa ovat hopia ja kultaa, ihmisten käsillä tehdyt.

115:5 Heillä on suu, ja ei puhu: heillä ovat silmät, ja ei näe.

115:6 Heillä ovat korvat, ja ei kuule: heillä ovat sieraimet, ja ei haista.

115:7 Heillä ovat kädet, ja ei rupee: heillä ovat jalat, ja ei käy; ja ei puhu kurkustansa.

115:8 Jotka niitä tekevät, ovat niiden kaltaiset, ja kaikki, jotka heihin uskalta-
vat.

115:9 Mutta Israel toivokaan \Herran\ päälle: hän on heidän apunsa ja heidän kilpensä.

115:10 Aaronin huone toivokaan \Herran\ päälle: hän on heidän apunsa ja heidän kilpensä.

115:11 Jotka \Herraa\ pelkäävät, toivokaan myös \Herran\ päälle: hän on heidän apunsa ja heidän kil-

si maa/ Jacobin Jumalan edessä.

Ps 114:8 Joka calliot muuttawetisixi merixi/ ja kiwen wesi-lähtexi.

CXV. Psalmi .

Ps 115:1 Ei meille HERra/ ei meille/ waan sinun nimellesi anna cunnia/ sinun armosi ja totudesi tähden.

Ps 115:2 Mixi pacanat sanovat: cusa on nyt heidän Jumalans ?

Ps 115:3 Mutta meidän Jumalam on taiwasa/ mitä ikinäns hän tahto/ sitä hän teke.

Ps 115:4 Waan heidän epäjumalans owat hopia ja culda/ ihmisten käsillä tehdyt.

Ps 115:5 Heillä on suu ja ei puhu/ heillä owat silmät ja ei näe.

Ps 115:6 Heillä owat corwat/ ja ei cuule/ heillä owat sieramet ja ei he haista.

Ps 115:7 Heillä owat kädet ja ei rupee/ heillä owat jalat ja ei käy/ ja ei puhu heidän curcustans.

Ps 115:8 Jotca nijtä tekewät/ he owat heidän caltaisens/ ja caicki jotca heihin uscaldawat.

Ps 115:9 Mutta Israel toiwocan HERran päälle/ hän on heidän apuns ja kilpens.

Ps 115:10 Aaronin huone toiwocan HERran päälle/ hän on heidän apuns ja kilpens.

Ps 115:11 Jotca HERra pelkewät toiwocan myös HERran päälle/ hän on heidän apuns ja kilpens.

115:12 Herra muistaa meitä ja siunaa, hän siunaa Israelin sukua, hän siunaa Aaronin sukua,	pensä. 115:12 \Herra\ muistaa meitä ja siunaa meitä: hän siunaa Israelin huoneen, hän siunaa Aaronin huoneen.	Ps 115:12 HERRA muista meitä ja siuna meitä/ hän siuna Israelin huonen/ hän siuna Aaronin huonen.
115:13 hän siunaa niitä, jotka Herraa pelkäävät, niin pieniä kuin suuriakin.	115:13 Hän siunaa ne, jotka \Herraa\ pelkäävät, sekä pienet että suuret.	Ps 115:13 Hän siuna ne cuin HERra pelkäwät/ sekä pienet että suuret.
115:14 Herra lisätköön teitä, sekä teitä että teidän lapsianne.	115:14 \Herra\ siunatkoon teitä enemmän ja enemmän, teitä ja teidän lapsianne.	Ps 115:14 HERRA siunatcon teitä enemmän ja enemmän/ teitä ja teidän lapsian.
115:15 Te olette Herran siunatut, hänen, joka on tehnyt taivaan ja maan.	115:15 Te olette \Herran\ siunatut, joka taivaat ja maan on tehnyt.	Ps 115:15 Te oletta HERran siunatut/ joca taiwan ja maan on tehnyt.
115:16 Taivas on Herran taivas, mutta maan hän on antanut ihmisten lapsille.	115:16 Taivasten taivaat ovat \Herran\; mutta maan on hän ihmisten lapsille antanut.	Ps 115:16 Taiwas on conans HERran/ mutta maan on hän ihmisten lapsille antanut.
115:17 Eivät kuolleet ylistä Herraa, ei kukaan hiljaisuuteen astuneista.	115:17 Kuolleet ei taida \Herraa\ kiittää, eikä ne, jotka menevät alas hiljaisuuteen.	Ps 115:17 Cuollet ei taida sinua HERra kijttä/ eikä ne jotca menewät alas hiljaisuteen.
115:18 Mutta me, me kiitämme Herraa, nyt ja iankaikkisesti. Halleluja!	115:18 Mutta me kiitämme \Herraa\, hamasta nyt ja ijankaikkiseen, Halleluja!	Ps 115:18 Mutta me kijtäm HERra/ hamast nyt ja ijancaickiseen. Halleluja.

PSALMI 116

116:1 Minä rakastan Herraa, sillä hän kuulee minun ääneni ja rukoukseni;

116:2 sillä hän on kallistanut korvansa minun puoleeni, ja minä huudan häntä avuksi kaiken elinaikani.

116:3 Kuoleman paulat piirittivät minut, tuonelan ahdistukset kohtasivat minua; minä jouduin hätään ja murheeseen.

116:4 Mutta minä huusin avukseni Herran nimeä: "Oi Herra, pelasta minun sieluni!"

116:5 Herra on armollinen ja vanhurskas, meidän Jumalamme on laupias.

116 PSALTTARI

116:1 Sitä minä rakastan, että \Herra\ kuulee minun rukoukseni äänen;

116:2 Että hän korvansa kallistaa minun puoleeni; sentähden minä avukseni huudan häntä elinaikanani.

116:3 Kuoleman paulat ovat minun piirittäneet, ja helvetin ahdistukset ovat minun löytäneet: minä tulin vaivaan ja tuskaan.

116:4 Mutta minä avukseni huudan \Herran\ nimeä: o \Herra\, pelasta minun sieluni!

116:5 \Herra\ on armollinen ja vanhurskas, ja meidän Jumalamme on laupias.

CXVI. Psalmi .

Ps 116:1 Sltä minä racastan/ että HERra cuuldele minun rucouxeni änen.

Ps 116:2 Että hän corwans callista minun puoleeni/ sentähden minä rucoilen händä elinaicanani.

Ps 116:3 Cuoleman paulat owat minun pijrittänet/ ja helwetin ahdistuxet owat minun löytänet/ minä tulin waiwaan ja tuscaan.

Ps 116:4 Mutta minä rucoilin HERran nime/ o HERra pelasta minun sielun.

Ps 116:5 HERra on armollinen ja oikia/ ja meidän Jumalam on laupias.

116:6 Herra varjelee yksinkertaiset; minä olin viheliäinen, mutta hän auttoi minua.	116:6 \Herra\ kätkee yksinkertaiset: kuin minä olin kovin vaivattu, niin hän minua autti.	Ps 116:6 HERra hän kätke yxikertaiset/ cuin minä maicaisin alla/ nijn hän minua autti.
116:7 Palaja, sieluni, takaisin lepoosi, sillä Herra on tehnyt sinulle hyvin.	116:7 Palaja taas, minun sieluni, sinun lepoos; sillä \Herra\ tekee hyvästi sinulle.	Ps 116:7 Ole nyt taas rauhas minun sielun: sillä HERra teke hyvästi sinulle.
116:8 Sillä sinä olet pelastanut minun sieluni kuolemasta, minun silmäni kyynelistä, jalkani kompastumasta.	116:8 Sillä sinä olet sieluni temmannut pois kuolemasta, silmäni kyynelistä, jalkani kompastuksesta.	Ps 116:8 Sillä sinä olet minun sieluni rewäisnyt pois cuolemast/ minun silmäni kyynelistä/ minun jalcani combastuksesta.
116:9 Minä saan vaeltaa Herran kasvojen edessä elävien maassa.	116:9 Minä vaellan \Herran\ edessä elävain maassa.	Ps 116:9 Minä waellan HERran edes/ eläwitten maasa.
116:10 Minä uskon, sentähden minä puhun, minä, joka olin kovin vaivattu.	116:10 Minä uskon, sentähden minä puhun; mutta minä sangen vaivataan.	Ps 116:10 Mlnä uscon/ sentähden minä puhun/ mutta minä sangen waiwatan.
116:11 Minä sanoin hädässäni: "Kaikki ihmiset ovat valehtelijoita."	116:11 Minä sanoin hämmästyksessä: kaikki ihmiset ovat valehteliat.	Ps 116:11 Minä sanoin hämmästyksesäni/ caicki ihmiset owat walehteliat.
116:12 Kuinka minä maksan Herralle kaikki hänen hyvät tekonsa minua kohtaan?	116:12 Kuinka minä maksan \Herralle\ kaikki hänen hyvät tekonsa, jotka hän minulle teki?	Ps 116:12 Cuinga minä maxan HERralle caicki hänen hyvät tecons/ jotca hän minulle teki ?
116:13 Minä kohotan pelastuksen maljan ja huudan avukseni Herran nimeä.	116:13 Minä otan sen autuaallisen kalkin, ja saarnaan \Herran\ nimeä.	Ps 116:13 Minä otan sen autualisen calkin/ ja saarnan HERran nimen.
116:14 Minä täytän lupaukseni Herralle kaiken hänen kansansa edessä.	116:14 Minä maksan lupaukseni \Herralle\ kaiken hänen kansansa edessä.	Ps 116:14 Minä maxan lupauxeni HERralle/ caiken hänen Canssans edesä.
116:15 Kallis on Herran silmissä hänen hurskaittensa kuolema.	116:15 Hänen pyhäinsä kuolema on kallis \Herran\ edessä.	Ps 116:15 Hänen pyhäins cuolema on callis HERran edesä.
116:16 Oi Herra, minä olen sinun palvelijasi, sinun palvelijasi minä olen, sinun palvelijattaresi poika! Sinä päästit minun siteeni.	116:16 O \Herra\! minä olen sinun palvelias, minä olen sinun palvelias, sinun piikas poika: sinä olet minun siteeni vallallensa päästänyt.	Ps 116:16 O HERra minä olen sinun palwelias/ sinun pijcas poica/ sinä olet minun siteni rewäisnyt ricki.
116:17 Sinulle minä uhraan kiitosuhrin ja huudan avukseni Herran nimeä.	116:17 Minä uhraan sinulle kiitosuhria, ja \Herran\ nimeä saarnaan.	Ps 116:17 Minä uhran sinulle kijtosta/ ja HERran nime saarnan.
116:18 Minä täytän lupaukseni Herralle kaiken hänen kansansa edessä	116:18 Minä maksan \Herralle\ lupaukseni kaiken hänen kansansa edessä,	Ps 116:18 Minä maxan HERralle lupauxeni/ caiken hänen Canssans edesä.

116:19 Herran huoneen esikartanoissa, sinun keskelläsi, Jerusalem. Halleluja!

PSALMI 117

117:1 Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ylistäkää häntä, kaikki kansat.

117:2 Sillä hänen armonsä meitä kohtaan on voimallinen, ja Herran uskollisuus pysyy iankaikkisesti. Halleluja!

PSALMI 118

118:1 Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä; sillä hänen armonsä pysyy iankaikkisesti.

118:2 Näin sanokoon Israel; sillä hänen armonsä pysyy iankaikkisesti.

118:3 Näin sanokoon Aaronin suku; sillä hänen armonsä pysyy iankaikkisesti.

118:4 Näin sanokoot ne, jotka Herraa pelkäävät; sillä hänen armonsä pysyy iankaikkisesti.

118:5 Ahdistuksessani minä huusin Herraa, Herra vastasi minulle ja asetti minut avaraan paikkaan.

118:6 Herra on minun puolilani, en minä pelkää; mitä voivat ihmiset minulle tehdä?

118:7 Herra on minun puolilani ja auttaa minua, ja minä saan ilolla katsella vihämiehiäni.

118:8 Parempi on luottaa Herraan, kuin turvata ihmisiin.

118:9 Parempi on luottaa Herraan, kuin turvata ruhtinaihin.

116:19 \Herran\ huoneen esikartanoissa, keskellä sinua, Jerusalem. Halleluja!

117 PSALTTARI

117:1 Kiittäkää \Herraa\, kaikki pakanat: ylistäkää häntä kaikki kansat!

117:2 Sillä hänen armonsä on voimallinen meidän päällemme, ja \Herran\ totuus iankaikkisesti. Halleluja!

118 PSALTTARI

118:1 Kiittäkää \Herraa\; sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti.

118:2 Sanokaan nyt Israel: hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti.

118:3 Sanokaan nyt Aaronin huone: hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti.

118:4 Sanokaan nyt kaikki, jotka \Herraa\ pelkäävät: hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti.

118:5 Tuskissani minä \Herraa\ avukseni huusin, ja \Herra\ kuuli minua, ja pelasti minun.

118:6 \Herra\ on minun kanssani; sentähden en minä pelkää, mitä ihmiset minulle tekisivät.

118:7 \Herra\ on minun kanssani auttamassa minua, ja minä tahdon nähdä iloni minun vihollisistani.

118:8 Parempi on uskaltaa \Herran\ päälle, kuin luottaa ihmisiin.

118:9 Parempi on uskaltaa \Herran\ päälle, kuin luottaa päämiehiin.

Ps 116:19 HERran huoneen esikartanoissa/ keskellä sinua Jerusalem. Halleluja.

CXVII. Psalmi .

Ps 117:1 Klittäkät HERra caicki pacanat/ ylistäkät händä caicki Canssa.

Ps 117:2 Sillä hänen armonsä ja totudens on voimallinen meidän päällem ijancaickisest. Halleluja.

CXVIII. Psalmi .

Ps 118:1 Klittäkät HERra: sillä hän on hyvä/ ja hänen hywydens pysy ijancaickisest.

Ps 118:2 Sanocan Israel/ hänen hywydens pysy ijancaickisest.

Ps 118:3 Sanocan Aaronin huone/ hänen hywydens pysy ijancaickisest.

Ps 118:4 Sanocan caicki jotca HERra pelkäävät/ hänen hywydens pysy ijancaickisest.

Ps 118:5 Tuskisani minä HERra rucoilin/ ja HERra cuuldeli minua/ ja lohduutti minua.

Ps 118:6 HERra on minun cansani/ sentähden en minä pelkä/ mitä ihmiset minun tekisit.

Ps 118:7 HERra on minun cansani auttamassa minua/ ja minä tahdon nähdä iloni minun wihollisistani.

Ps 118:8 Parambi on uscalda HERran päälle/ cuin luotta ihmisijn.

Ps 118:9 Parambi on uscalda HERran päälle/ cuin luotta päämiehin.

118:10 Kaikki pakanat piirittivät minua - Herran nimessä minä lyön heidät maahan.	118:10 Kaikki pakanat piirittävät minua; mutta \Herran\ nimeen minä heitä lyön maahan.	Ps 118:10 Caicki pacanat piirittävät minua/ mutta HERran nimeen minä heitä lyön maahan.
118:11 He piirittivät minua joka taholta - Herran nimessä minä lyön heidät maahan.	118:11 He piirittävät minua joka kulmalta; mutta \Herran\ nimeen minä heitä lyön maahan.	Ps 118:11 He piirittävät minun joka curilda/ mutta HERran nimeen minä heitä lyön maahan.
118:12 Niinkuin mehiläiset he minua piirittivät - he sammuvat kuin tuli orjantappuroissa. Herran nimessä minä lyön heidät maahan.	118:12 He piirittävät minua niinkuin kimalaiset, ja he sammuvat niinkuin tuli orjantappuroissa; mutta \Herran\ nimeen minä heitä lyön maahan.	Ps 118:12 He piirittävät minua niinkuin kimalaiset/ ja he sammuvat niinkuin tuli orjantappuroissa/ mutta HERran nimeen minä heitä lyön maahan.
118:13 Sinä sysäsit minua kovasti, että kaatuisin, mutta Herra auttoi minua.	118:13 Minua kovin sysätään lankeemaan; mutta \Herra\ auttaa minua.	Ps 118:13 Minua sysätän langeman/ mutta HERra auttaa minua.
118:14 Herra on minun väkevyyteni ja ylistysvirteni, ja hän tuli minulle pelastajaksi.	118:14 \Herra\ on minun väkevyyteni, ja minun virteni, ja on minun autuuteni.	Ps 118:14 HERra on minun väkewyden/ ja minun Psalmin/ ja on minun autuuden.
118:15 Riemun ja pelastuksen huuto kuuluu vanhurskaiden majoissa: Herran oikea käsi tekee väkeviä tekoja.	118:15 Ilon ja autuuden ääni on vanhurskaiden majoissa: \Herran\ oikea käsi saa voiton.	Ps 118:15 Ilolla weisatan voitosta vanhurskaiden majoissa/ HERran oikea käsi saa voiton.
118:16 Herran oikea käsi korottaa, Herran oikea käsi tekee väkeviä tekoja.	118:16 \Herran\ oikea käsi on korotettu: \Herran\ oikea käsi saa voiton.	Ps 118:16 HERran oikea käsi on corotettu/ HERran oikea käsi saa voiton.
118:17 En minä kuole, vaan elän ja julistan Herran töitä.	118:17 En minä kuole, vaan elän, ja \Herran\ tekoja luetelen.	Ps 118:17 En minä cuole/ vaan elän/ ja HERran tekoja ilmoitan.
118:18 Herra minua kyllä kuritti, mutta kuolemalle hän ei minua antanut.	118:18 Kyllä \Herra\ minua kurittaa, vaan ei hän minua kuolemalle anna.	Ps 118:18 Kyllä HERra minua curitta/ vaan ei hän minua cuolemalle anna.
118:19 Avatkaa minulle vanhurskauden portit, käydäkseni niistä sisälle kiittämään Herra.	118:19 Avatkaa minulle vanhurskauden portit, minun käydäkseni sisälle, kiittämään \Herraa\.	Ps 118:19 Awatkaa minulle vanhurskauden portit/ minun sisälle käydäkseni/ kiittämään HERra.
118:20 Tämä on Herran portti: vanhurskaat käyvät siitä sisälle.	118:20 Tämä on \Herran\ portti: vanhurskaat käyvät sisälle.	Ps 118:20 Se on HERran portti/ vanhurskaat sijtä käyvät sisälle.
118:21 Minä kiitän sinua siitä, että vastasit minulle ja tulit minulle pelastajaksi.	118:21 Minä kiitän sinua, että minun rukoukseni kuulti, ja autit minua.	Ps 118:21 Minä kiitän sinua että minua nöyrytit/ ja autit minua.
118:22 Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi.	118:22 Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi.	Ps 118:22 Se kiwi jonga rakentajat hyljäisit/ on tullut culmakiwexi.

118:23 Herralta tämä on tullut; se on ihmeellistä meidän silmissämme.

118:24 Tämä on se päivä, jonka Herra on tehnyt; riemuitkaamme ja iloitkaamme siitä.

118:25 Oi Herra, auta, oi Herra, anna menestys!

118:26 Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen; me siunaamme teitä Herran huoneesta.

118:27 Herra on Jumala, ja hän antoi valon meille loistaa. Sitokaa juhlahuorit köysillä alttarin sarviin asti.

118:28 Sinä olet minun Jumalani, ja sinua minä kiitän. Minun Jumalani, sinua minä kunnioitan.

118:29 Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä; sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

118:23 \Herralta\ se on tapahtunut, ja on ihme meidän silmissämme edessä.

118:24 Tämä on se päivä, jonka \Herra\ teki: iloitkaamme ja riemuitkaamme hänessä.

118:25 O \Herra\, auta, o \Herra\, anna menestystä!

118:26 Siunattu olkoon se, joka tulee \Herran\ nimeen! me siunaamme teitä \Herran\ huoneesta.

118:27 \Herra\ on Jumala, joka meitä valistaa: kaunistakaa juhlahuoneella hamaan alttarin sarviin asti.

118:28 Sinä olet minun Jumalani, ja minä kiitän sinua; minun Jumalani! sinua minä ylistän.

118:29 Kiittäkää \Herraa\; sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti.

Ps 118:23 HERralda se on tapahtunut/ ja on ihme meidän silmissämme edessä.

Ps 118:24 Tämä on se päivä jona HERra teke/ iloitcam ja riemuitcam hänessä.

Ps 118:25 O HERra auta/ o HERra anna menestystä.

Ps 118:26 Kijetty olcon se joka tule HERran nimeen/ me siunam teitä HERran huoneesta.

Ps 118:27 HERra on Jumala joka meitä walista/ caunistacat juhla lehdeillä/ haman Altarin sarwein asti.

Ps 118:28 Sinä olet minun Jumalan/ ja minä kijtän sinua/ minun Jumalan/ sinua minä ylistän.

Ps 118:29 Kijttäkät HERra: sillä hän on hywä/ ja hänen hywydens pysy ijancaickisest.

PSALMI 119

119:1 Autuaat ne, joiden tie on nuhteeton, jotka Herran laissa vaeltavat!

119:2 Autuaat ne, jotka ottavat vaarin hänen todistuksistaan, jotka etsivät häntä kaikesta sydämestänsä,

119:3 jotka eivät vääryyttä tee, vaan vaeltavat hänen teillään!

119:4 Sinä olet asetuksesi säätänyt, että niitä tarkasti noudatettaisiin.

119:5 Oi, jospa minun vaelukseni olisi vakaa, niin että noudattaisin sinun käskyjäsi!

119:6 Silloin minä en joudu

119 PSALTTARI

119:1 Autuaat ovat ne, jotka viattomasti elävät, ja jotka \Herran\ laissa vaeltavat.

119:2 Autuaat ovat ne, jotka hänen todistuksiansa pitävät, ja kaikesta sydämestä häntä etsivät.

119:3 Sillä, jotka hänen teisesänsä vaeltavat, ei he tee mitään paha.

119:4 Sinä olet käskenyt sangen visusti pitää sinun käskys.

119:5 O jospa minun tieni ojennettaisiin pitämään sinun säätyjäs!

119:6 Koska minä katson kaikkia sinun käskyjäs, niin

CXIX. Psalmi .

Ps 119:1 AUtuat owat ne cuin wiattomasti eläwät/ ja jotca HERran Laisa waeldawat.

Ps 119:2 Autuat owat ne jotca hänen todistuxians pitäwät/ ja caikest sydämest händä edziwät.

Ps 119:3 Sillä jotca hänen teisäns waeldawat/ ei he tee mitän paha.

Ps 119:4 Sinä olet käskenyt pitä wisust sinun käskys.

Ps 119:5 Josca minun elämän pidäis sinun oikeuttas/ täydellä todella.

Ps 119:6 Cosca minä ainoa-

häpeään, kun katselen kaikkia en minä tule häpiään.
sinun käskyjäsi.

119:7 Minä kiitän sinua vilpittömällä sydämellä, kun opin sinun vanhurskautesi oikeudet.

119:8 Minä noudatan sinun käskyjäsi, älä minua peräti hylkää.

119:9 Kuinka voi nuorukainen pitää tiensä puhtaana? Siten, että hän noudattaa sinun sanaasi.

119:10 Minä etsin sinua kaikesta sydämestäni, älä salli minun eksyä pois sinun käskyistäsi.

119:11 Minä kätken sinun sanasi sydämeeni, etten tekisi syntiä sinua vastaan.

119:12 Kiitetty ole sinä, Herra, opeta minulle käskyisi.

119:13 Huulillani minä julistan kaikki sinun suusi oikeudet.

119:14 Minä iloitsen sinun todistustesi tiestä, niinkuin kaikkinaisesta rikkaudesta.

119:15 Minä tutkistelen sinun asetuksiasi ja katselen sinun polkujasi.

119:16 Minä iloitsen sinun käskyistäsi enkä sinun sanaasi unhot.

119:17 Tee palvelijallesi hyvin, että minä eläisin ja noudattaisin sinun sanaasi.

119:18 Avaa minun silmäni näkemään sinun lakisi ihmeitä.

119:19 Minä olen muukalainen maan päällä; älä salaa minulta käskyjäsi.

119:7 Minä kiitän sinua oikiasta sydämestä, että opetat minulle vanhurskautesi oikeudet.

119:8 Sinun säätys minä pidän, älä minua ikänä hylkää.

119:9 Kuinka nuorukainen tiensä puhdistais? kuin hän itsensä käyttää sinun sanas jälkeen.

119:10 Minä etsin sinua kaikesta sydämestäni: älä salli minun eksyä sinun käskyistäsi.

119:11 Minä pidän sydämesäni sinun sanas, etten minä rikkoisi sinua vastaan.

119:12 Kiitetty ole, sinä \Herra\; opeta minulle sinun säätys!

119:13 Minä luettelen huulillani kaikki sinun suusi oikeudet.

119:14 Minä iloitsen sinun todistustes tiellä, niinkuin kaikkinaisesta rikkaudesta.

119:15 Minä tutkistelen sinun käskyjäs, ja katselen sinun teitäs.

119:16 Minä halajan sinun oikeuttas, ja en unohda sinun sanojas.

119:17 Tee hyvästi palveliallles, että minä eläisin ja sinun sanas pitäisin.

119:18 Avaa minun silmäni näkemään ihmeitä sinun laistas.

119:19 Minä olen vieras maan päällä: älä peitä minulta käskyjäs.

stans cadzon caickia sinun käskyjäs/ nijn en minä tule häpiään.

Ps 119:7 Minä kijtän sinua oikiasta sydämestä/ että opetat minulle wanhurscaudesi oikeudet.

Ps 119:8 Sinun oikeuttas minä pidän/ älä minua ikänäns hyljä.

Ps 119:9 CUinga nuorucainen waelda nuhtettomast hänen teisäns ? cosca hän idzens käyttä sinun sanas jälken.

Ps 119:10 Minä edzin sinua caikest sydämestäni/ älä salli minua exyä sinun käskyistäsi.

Ps 119:11 Minä pidän sydämesäni sinun sanas/ etten minä rickois sinua watan.

Ps 119:12 Kijtetty olwo sinä HERra/ opeta minulle sinun oikeuttas.

Ps 119:13 Minä luettelen huulillani caicki sinun suusi oikeudet.

Ps 119:14 Minä iloidzen sinun todistuxes teisä/ nijncuin caickinaisesta rickaudesta.

Ps 119:15 Mlnä puhun mitäs käskenyet olet/ ja cadzelen sinun teitäs.

Ps 119:16 Minä halajan sinun oikeuttas/ ja en unhoda sinun sanojas.

Ps 119:17 TEe hyvästi palweliallles/ että minä eläisin ja sinun sanas pitäisin.

Ps 119:18 Awa minun silmäni/ näkemän ihmeitä sinun Laistas.

Ps 119:19 Minä olen wieras maan päällä/ älä peitä minulta käskyjäs.

119:20 Minun sieluni hiukeaa ikävöidessäni alati sinun oikeuksiasi.	119:20 Minun sieluni on muserrettu rikki ikävöitsemisestä, alati sinun oikeutes jälkeen.	Ps 119:20 Minun sielun on muserrettu rikki ikävöidemisest/ alati sinun oikeudes jälkeen.
119:21 Sinä nuhtelet julkeita, kirotuita, jotka poikkeavat pois sinun käskyistäsi.	119:21 Sinä rankaiset ylpiät kirotut, jotka sinun käskyistäs poikkeavat.	Ps 119:21 Sinä rangaiset corjat/ kirotut owat ne cuin sinun käskyistäs poickewat.
119:22 Poista minun päältäni häväistys ja ylenkatse, sillä minä otan sinun todistuksistasi vaarin.	119:22 Käännä minusta pois pilkka ja ylönkatse; sillä minä pidän sinun todistukses.	Ps 119:22 Käännä minusta pois pilcka ja ylöncadze: sillä minä pidän sinun todistuxes.
119:23 Ruhtinaatkin istuvat ja pitävät neuvoa minua vastaan, mutta palvelijasi tutkistelee sinun käskyjäsi.	119:23 Istuvat myös päämiehet ja puhuvat minua vastaan; mutta sinun palvelias tutkistelee sinun säätyjäs.	Ps 119:23 Istuwat myös päämiehet ja puhuwat minua wastan/ mutta sinun palweli-as puhu sinun oikeudestas.
119:24 Sinun todistuksesi ovat minun iloni, ne ovat minun neuvonantajani.	119:24 Sinun todistukses ovat minun iloni, ne ovat minun neuvonantajani.	Ps 119:24 Sinun todistuxias minä halajan/ ne owat minun neuwonandajani.
119:25 Minun sieluni on vaipunut tomuun; virvoita minua sanasi jälkeen.	119:25 Minun sieluni tomussa makaa: virvoita minua sanas jälkeen.	Ps 119:25 Minun sielun tomussa maca/ wirgota minua sinun sanas jälkeen.
119:26 Minä kerron vaellukseni, ja sinä vastaat minulle; opeta minulle käskysi.	119:26 Minä luen minun teitäni, ja sinä kuulet minua: opeta minulle sinun sääty.	Ps 119:26 Minä luen minun tietäni ja sinä cuuldelet minua/ opeta minulle sinun oikeudes.
119:27 Saata minut ymmärtämään asetustesi tie, niin minä tutkistelen sinun ihmeitäsi.	119:27 Anna minun ymmärtää sinun käskyis tie, niin minä puhun sinun ihmeistäs.	Ps 119:27 Neuwo minulle sinun käskyis tie/ nijn minä puhun sinun ihmeistäs.
119:28 Minun sieluni itkee murheesta; vahvista minua sanasi jälkeen.	119:28 Niin minä suren, että sydän sulaa minusssa: vahvista minua sinun sanas jälkeen.	Ps 119:28 Nijn minä suren/ että sydän sula minusa/ wahwista minua sinun sanas jälkeen.
119:29 Käännä minusta pois valheen tie, ja anna armostasi minulle lakisi.	119:29 Käännä minusta pois väärä tie, ja suo minulle sinun lakis.	Ps 119:29 Käännä minusta pois wäärä tie/ ja suo minulle sinun Lakis.
119:30 Minä olen valinnut totuuden tien, olen asettanut eteeni sinun oikeutesi.	119:30 Totuuden tien minä olen valinnut, oikeutes olen minä asettanut eteeni.	Ps 119:30 Totuden tien minä olen walinnut/ sinun oikeudes olen minä asettanut eteeni.
119:31 Minä riipun kiinni sinun todistuksissasi, Herra, älä anna minun joutua häpeään.	119:31 Minä riipun sinun todistuksissas: \Herra\, älä salli minun häpiään tulla.	Ps 119:31 Minä ripun sinun todistuxisas/ HERra älä salli minua häpiään tulla.
119:32 Minä juoksen sinun käskyjesi tietä, sillä sinä avarat minun sydämeni.	119:32 Koskas minun sydämeni vahvistat, niin minä juoksen sinun käskyis tietä myöten.	Ps 119:32 Coscas minun sydämeni wahwistat/ nijn minä juoxen sinun käskyis tietä

119:33 Opeta minulle, Herra, käskyjesi tie, niin minä seuraan sitä loppuun asti.	119:33 Opeta minulle, \Herra\, sinun säätyis tie, että minä sen loppuun asti kätkinsin.	Ps 119:33 OPeta minulle HERra sinun oikeudes tie/ että minä sen loppun asti kätkinsin.
119:34 Anna minulle ymmärrys ottaakseni sinun laistasi vaarin ja noudattaakseni sitä kaikesta sydämestäni.	119:34 Anna minulle ymmärrys, kätkeäkseni sinun lakias, ja pitääkseni sitä koko sydämestäni.	Ps 119:34 Anna minulle ymmärrys/ kätkeäxen sinun Lakias/ ja pitäxen sitä coco sydämesäni.
119:35 Anna minun vaeltaa sinun käskyjesi polkua, sillä sitä minä halajan.	119:35 Anna minun käydä sinun käskyis tietä; sillä niihin minä halajan.	Ps 119:35 Wie minua sinun käskyis polgulle: sillä njihin minä halajan.
119:36 Anna minun sydämeni taipua sinun todistuksiisi, ei väärän voiton puoleen.	119:36 Kallista minun sydämeni sinun todistuksiis, ja ei ahneuden puoleen.	Ps 119:36 Callista minun sydämen sinun todistuxees/ ja ei ahneuden puoleen.
119:37 Käännä silmäni pois turhuutta katselemasta, anna minun saada virvoitus sinun teilläsi.	119:37 Käännä minun silmäni pois katselemasta turhuutta; vaan virvoita minua sinun tiehes.	Ps 119:37 Käännä minun silmäni pois cadzelemast turha opetusta/ waan wirgota minua sinun tiehes.
119:38 Anna palvelijallesi toteutua lupauksesi, joka on annettu sinua pelkääville.	119:38 Anna palvelias lujasti sinun käskys pitää, että minä sinua pelkäisin.	Ps 119:38 Anna palwelias lujasti sinun käskys pitä sinun sanas tähden/ että minä sinua pelkäisin.
119:39 Poista minusta häväistys, jota pelkään, sillä sinun oikeutesi ovat hyvät.	119:39 Käännä minusta pois se pilkka, jota minä pelkään; sillä sinun oikeutes ovat suloiset.	Ps 119:39 Käännä minusta pois se pilcka/ jota minä pelkän/ sillä sinun oikeudes ovat suloiset.
119:40 Katso, minä ikävöitsen sinun asetuksiasi; virvoita minua vanhurskaudellasi.	119:40 Katso, minä pyydän sinun käskyjäs: virvoita minua vanhurskaudellas.	Ps 119:40 Cadzo/ minä pyydän sinun käskyjäs/ wirgota minua sinun wanhurscaudellas.
119:41 Tulloon minulle sinun armosi, Herra, sinun apusi, sinun lupauksesi jälkeen,	119:41 \Herra\, anna armos minulle tapahtua, autuutes sinun sanas jälkeen,	Ps 119:41 HERra/ anna armos minulle tapahtua/ sinun apus/ sinun sanas jälken.
119:42 että minä voisin vastata herjaajalleni; sillä sinun sanaasi minä turvaan.	119:42 Että minä voisin vastata minun pilkkaajiani; sillä minä luotan sinun sanaas.	Ps 119:42 Että minä voisin wastata minun pilckaitani: sillä minä luotan idzeni sinun sanaas.
119:43 Älä ota peräti pois minun suustani totuuden sanaa, sillä sinun oikeuteesi minä panen toivoni.	119:43 Älä ota totuuden sanaa peräti pois minun suustani; sillä minä toivon sinun oikeuttas.	Ps 119:43 Älä suingan ota totuden sana pois minun suustani/ sillä minä toiwon sinun oikeuttas.
119:44 Minä tahdon alati noudattaa sinun lakiasi, aina ja iankaikkisesti.	119:44 Minä pidän alati sinun lakis, aina ja ijankaikkisesti,	Ps 119:44 Minä pidän alati sinun Lakis/ aina ja ijancaikkisest.
119:45 Silloin minä vaellan	119:45 Ja vaellan ilossa, sillä	Ps 119:45 Ja minä waellan

avaralla paikalla; sillä sinun asetuksiasi minä kysyn.	minä etsin sinun käskyjäs,	ilosa/ sillä minä edzin sinun käskyjäs.
119:46 Minä puhun sinun todistuksistasi kuningasten edessä, enkä häpeään joudu.	119:46 Ja puhun sinun todistuksistas kuningasten edessä, ja en häpee,	Ps 119:46 Minä puhun sinun todistuxistas Cuningasten edesä/ ja en häpe.
119:47 Minä iloitsen sinun käskyistäsi, jotka ovat minulle rakkaat.	119:47 Ja iloitsen sinun käskyistäs, joita minä rakastan,	Ps 119:47 Ja minä halajan sinun käskyjäs/ joita minä racastan.
119:48 Minä kohotan käteni sinun käskyjesi puoleen, jotka ovat minulle rakkaat, ja tutkistelen sinun säädöksiäsi.	119:48 Ja nostan käsiäni sinun käskyihis, joita minä rakastan, ja puhun sinun säädyistäs.	Ps 119:48 Ja nostan käsiäni sinun käskyihis/ joita minä racastan/ ja puhun sinun oikeudestas.
119:49 Muista sana, jonka olet palvelijallesi puhunut, sillä sinä olet antanut minulle toivon.	119:49 Muista sanaas sinun palvelialles, jota sinä annoit minun toivoa.	Ps 119:49 MUista sinun sanas palwelialles/ jota sinä annoit minun toivo.
119:50 Se on minun lohdutukseni kurjuudessaani, että sinun lupauksesi minua virvoittaa.	119:50 Tämä on minun turvani minun vaivassani, että sinun sanas virvoittaa minun.	Ps 119:50 Se on minun turwan minun waiwasani/ sillä sinun sanas wirgotta minun.
119:51 Julkeat pilkkaavat minua kovin, mutta sinun laistasi minä en poikkeä.	119:51 Ylpiät irvistelevät minua sangen; en minä sentähden sinun laistas poikkeä.	Ps 119:51 Corjat irwittelewät minua sangen/ en minä sentähden sinun Laistas poicke.
119:52 Herra, minä ajattelen sinun tuomioitasi, tuomioitasi hamasta ikiajoista asti, ja minä saan lohdutuksen.	119:52 \Herra\, kuin minä ajattelen, kuinka sinä maailman alusta toiminut olet, niin minä lohdutetaan.	Ps 119:52 HERra/ cuin minä ajattelen/ cuinga sinä mailman algusta duominnut olet/ nijn minä lohdutetan.
119:53 Minut valtaa palava vihastus jumalattomien tähden, jotka hylkäävät sinun lakisi.	119:53 Minä hämmästyin jumalattomain tähden, jotka sinun lakis hylkäävät.	Ps 119:53 Minä sytyn jumalattomain tähden/ jotca sinun Lakis hyljäwät.
119:54 Sinun käskysi ovat minun ylistysvirteni minun muukalaisuuteni majassa.	119:54 Sinun oikeutes ovat minun veisuni vaellukseni huoneessa.	Ps 119:54 Sinun oikeudes owat minun weisuni/ minun waelluxeni huonesä.
119:55 Yöllä minä ajattelen sinun nimeäsi, Herra, ja minä noudatan sinun lakiasi.	119:55 \Herra\, minä ajattelen yöllä sinun nimeäs, ja pidän sinun lakis.	Ps 119:55 HERra/ minä ajattelen yöllä sinun nimes/ ja pidän sinun Lakis.
119:56 Tämä on minun osakseni suotu: että otan vaarin sinun asetuksistasi.	119:56 Se olis minun tavarani, että minä sinun käskypitäisin.	Ps 119:56 Se olis minun tawaran/ että minä sinun käskypitäisin.
119:57 Herra on minun osani; minä olen päättänyt noudattaa sinun sanojasi.	119:57 Minä olen sanonut: \Herra\, se on minun perimiseni, että minä pidän sinun sanas.	Ps 119:57 Mlnä olen sanonut: HERra/ se on minun perimiseni/ että minä pidän sinun ties.
119:58 Minä etsin sinun mie-	119:58 Minä rukoilen sinun	Ps 119:58 Minä rucoilen si-

lisuosiotasi kaikesta sydämes-täni; ole minulle armollinen lupauksesi mukaan.	kasvois edessä täydestä sydäimestä: ole minulle armollinen sinun sanas jälkeen.	nun caswos edes täydest sydäimest/ ole minulle armollinen sinun sanas jälken.
119:59 Minä tutkin teitäni, ja käännän askeleeni sinun todistustesi puoleen.	119:59 Minä tutkin teitäni, ja käännän jalkani sinun todistustes puoleen.	Ps 119:59 Minä tutkin minun teitäni/ ja käännän minun jalcani sinun todistustes puoleen.
119:60 Minä riennän viivyttämättä noudattamaan sinun käskyjäsi.	119:60 Minä riennän, ja en viivy, sinun käskyjäs pitämään.	Ps 119:60 Minä riennän ja en wijwy/ sinun käskyjäs pitämään.
119:61 Jumalattomain paulat piirittävät minua, mutta minä en unhota sinun lakiasi.	119:61 Jumalattomain joukko raatelee minua; mutta en minä unohda sinun lakias.	Ps 119:61 Jumalattomain kicuri raatele minua/ mutta en minä unohda sinun Lakias.
119:62 Puoliyöstä minä nousen kiittämään sinua sinun vanhurskautesi oikeuksista.	119:62 Puoliyöstä minä nousen sinua kiittämään, sinun vanhurskautes oikeuden tähden.	Ps 119:62 Puoli yöstä minä nousen sinua kijttämän/ sinun wanhurscaudes oikeuden tähden.
119:63 Minä olen kaikkien niiden ystävä, jotka sinua pelkäävät ja noudattavat sinun asetuksiasi.	119:63 Minä olen heidän kumppaninsa, jotka sinua pelkäävät ja sinun käskyjäs pitävät,	Ps 119:63 Minä olen heidän puolellans jotca sinua pelkäävät/ ja sinun käskyjäs pitävät.
119:64 Maa on täynnä sinun laupeuttasi, Herra; opeta minulle käskysi.	119:64 \Herra\! maa on täynnä sinun hyvyttäs: opeta minulle sinun säätyjäs.	Ps 119:64 HERra/ maa on täynäns sinun hyvyttäs/ opeta minulle sinun oikeuttas.
119:65 Sinä osoitat palvelijallesi hyvyttä sanasi jälkeen, Herra.	119:65 Hyvästi teit sinun palveliaas kohtaan, \Herra\, sinun sanas jälkeen.	Ps 119:65 HYvästi sinä teit HERra sinun palwelias cohtan/ sinun sanas jälkeen.
119:66 Opetä minulle hyvä ymmärrys ja tieto, sillä sinun käskyihisi minä panen uskalukseni.	119:66 Opetä minulle hyviä tapoja ja taitoa; sillä minä uskon sinun käskys.	Ps 119:66 Opetä minulle hyviä tapoja/ ja taito: sillä minä uscon sinun käskys.
119:67 Ennenkuin minut nöyrytetttiin, minä eksyin, mutta nyt minä noudatan sinun sanaasi.	119:67 Ennenkuin minä nöyrytetttiin, eksyin minä; mutta nyt minä pidän sinun sanas.	Ps 119:67 Ennencuin minä nöyrytetttin/ exyin minä/ mutta nyt minä pidän sinun sanas.
119:68 Sinä olet hyvä, ja hyvin sinä teet; opeta minulle käskysi.	119:68 Sinä olet hyvä ja teet hyvin: opeta minulle sinun säätyjäs.	Ps 119:68 Sinä olet hyvä ja runsas/ opeta minulle sinun oikeuttas.
119:69 Julkeat tahraavat minua valheillansa, mutta minä otan sinun asetuksistasi vaarin kaikesta sydäimestäni.	119:69 Ylpiät ajattelevat valheen minun päälleni; mutta minä pidän täydestä sydäimestä sinun käskys.	Ps 119:69 Corjat ajattelewat walhen minun päälleni/ mutta minä pidän täydest sydäimest sinun käskys.
119:70 Heidän sydämensä on turta kuin ihra, mutta minä iloitsen sinun laistasi.	119:70 Heidän sydämensä on lihava niinkuin rasva; mutta minä iloitsen sinun laistas.	Ps 119:70 Heidän sydämens on paxu nijncuin raswa/ mutta minä halajan sinun Lakias.

119:71 Hyvä oli minulle, että minut nöyryytettiin: niin minä opin sinun käskysi.	119:71 Se on minulle hyvä, että minun nöyryytit, että minä sinun säätyjäs oppisin.	Ps 119:71 Se kelpa minulle että minun nöyrytit/ että minä sinun oikeuttas oppisin.
119:72 Sinun suusi laki on minulle kalliimpi kuin tuhannet kappaleet kultaa ja hopeata.	119:72 Sinun suus laki on minulle otollisempi kuin monta tuhatta kappaletta kultaa ja hopiaa.	Ps 119:72 Sinun suus Laki on minulle otollisempi kuin monta tuhatta kappaletta culda ja hopena.
119:73 Sinun kätesi ovat minut tehneet ja valmistaneet; anna minulle ymmärrys oppiakseni sinun käskysi.	119:73 Sinun kätes ovat minun tehneet ja valmistaneet: anna minulle ymmärrystä oppiakseni sinun käskyjäs.	Ps 119:73 Sinun kätes ovat minun tehnet ja valmistaneet/ anna minulle ymmärryst oppiakseni sinun käskyjäs.
119:74 Sinua pelkääväiset näkevät minut ja iloitsevat, sillä minä panen toivoni sinun sanaasi.	119:74 Jotka sinua pelkäävät, ne minun näkevät ja iloitsevat; sillä minä toivon sinun sanaas.	Ps 119:74 Jotca sinua pelkäävät/ ne minun näkewät ja iloidzewat/ sillä minä toiwon sinun sanaas.
119:75 Herra, minä tiedän, että sinun tuomiosi ovat vanhurskaat, ja uskollisuudessasi sinä olet minut nöyryyttänyt.	119:75 \Herra\! minä tiedän sinun tuomios vanhurskaaksi, ja sinä olet minua totuudessa nöyryyttänyt.	Ps 119:75 HERra minä tiedän sinun duomios oikiaksi/ ja sinä olet minua uscollisest nöyryttänyt.
119:76 Sinun armosi olkoon minun lohdutukseni, niinkuin sinä olet palvelijallesi luvannut.	119:76 Olkoon siis sinun armos minun lohdutukseni, niinkuin sinä palvelialles luvannut olet.	Ps 119:76 Olcon siis sinun armos minun lohdutuxen/ nijncuins palwelialles luvannut olet.
119:77 Tulkoon minulle sinun laupeutesi, että minä eläisin; sillä sinun lakisi on minun iloni.	119:77 Anna minulle sinun laupiutes tapahtua, että minä eläisin; sillä sinun lakisi on minun iloni.	Ps 119:77 Anna minulle sinun laupiudes tapahtua/ että minä eläisin: sillä minä halajan sinun Lakias.
119:78 Joutukoot julkeat häpeään, sillä he sortavat minua syyttä; minä tutkistelen sinun asetuksiasi.	119:78 Jospa ylpiät häpiään tulisivat, jotka minua painavat alas valheellansa; mutta minä ajattelen sinun käskyjäs.	Ps 119:78 Josca corjat häpiään tulisit/ jotca minua painawat alas walhellans/ mutta minä puhun sinun käskyistäs.
119:79 Kääntyköt minun puolelleni ne, jotka sinua pelkäävät ja jotka sinun todistuksesi tuntevat.	119:79 Tulkaan ne minun tyköni, jotka sinua pelkäävät, ja sinun todistukses tuntevat.	Ps 119:79 Josca ne tulisit minun tygöni/ jotca sinua pelkäävät/ ja sinun todistuxes tundewat.
119:80 Pysyköön sydämeni vakaana sinun käskyissäsi, etten minä häpeään joutuisi.	119:80 Olkoon minun sydämeni toimellinen sinun säädyissäsi, etten minä häväistäisi.	Ps 119:80 Olcon minun sydämen toimellinen sinun oikeudesas/ etten minä häväistäisi.
119:81 Sinun apuasi minun sieluni ikävöitsee, sinun sanaasi minä panen toivoni.	119:81 Minun sieluni ikävöitsee sinun autuuttas: minä toivon sinun sanas päälle.	Ps 119:81 Minun sielun ikävöidze sinun autuuttas/ minä toiwon sinun sanas päälle.
119:82 Minun silmäni ikävöitsevät sinun sanaasi; minä kysyn: "Milloin lohdutat mi-	119:82 Minun silmäni hiveltyvät sinun sanas jälkeen, ja sanovat: koskas minua lohdutat?	Ps 119:82 Minun silmäni hieweldywät sinun sanas jälkeen/ ja sanowat: coscas minua

nuu?"

119:83 Sillä minä olen kuin nahkaleili savussa, mutta sinun käskyjäsi minä en unho- ta.

119:84 Kuinka harvat ovat palvelijasi päivät! Milloin sinä tuomitset minun vainoojani?

119:85 Julkeat kaivavat minulle kuoppia, ne, jotka eivät elä sinun lakisi mukaan.

119:86 Kaikki sinun käskysi ovat todet; syyttä he minua vainoavat; auta minua.

119:87 He ovat minut miltei tuhonneet tässä maassa, mutta minä en ole hyljännyt sinun asetuksiasi.

119:88 Virvoita minua armosi jälkeen, niin minä noudatan sinun suusi todistuksia.

119:89 lankaikkisesti pysy sinun sanasi, Herra, vahvana taivaissa.

119:90 Sinun uskollisuutesi kestää polvesta polveen, sinä perustit maan, ja se pysyy.

119:91 Sinun järjestyksesi mukaan ne pysyvät vielä tänä päivänä, sillä ne kaikki ovat sinun palvelijoihisi.

119:92 Ellei sinun lakisi olisi ollut minun iloni, olisin me- nehtynyt kurjuuteeni.

119:93 En minä ikinä unhotta sinun asetuksiasi, sillä niillä sinä minua virvoitat.

119:94 Sinun omasi minä olen, pelasta minut, sillä sinun asetuksiasi minä kysyn.

119:95 Jumalattomat väijyvät minua, tuhotakseen minut, mutta minä tarkkaan sinun

119:83 Sillä minä olen niin- kuin nahka savussa: en mi- nä unohda sinun säätyjäs.

119:84 Kuinka kauvan sinun palvelias odottaa? koska tuomitset minun vainoojani?

119:85 Ylpiät minulle kuop- pia kaivavat, jotka ei ole si- nun lakisi perään.

119:86 Kaikki sinun käskys ovat sula totuus: he valheella minua vaivaavat: auta mi- nuu.

119:87 He olisivat juuri lä- hes minun maan päällä hu- kuttaneet; mutta en minä sinun käskyjäs hyljännyt.

119:88 Virvoita minua sinun armoillas, että minä pitäisin sinun suusi todistuksen.

119:89 \Herra\! sinun sanasi pysyy ijankaikkisesti taivai- sa.

119:90 Sinun totuutesi pysyy suvusta sukuun: sinä perus- tit maan, ja se pysyy.

119:91 Ne pysyvät tähän päivään asti sinun asetukses jälkeen; sillä kaikki sinua palvelevat.

119:92 Ellei sinun lakisi olisi ollut minun lohdutukseni, niin minä olisin raadollisuu- dessani hukkunut.

119:93 En minä ikinä unohda sinun käskyjäs; sillä niillä sinä minua lohdutat.

119:94 Sinun omasi olen: au- ta minua! sillä minä etsin sinun käskyjäs.

119:95 Jumalattomat minua vartioitsevat hukuttaakseen- sa; mutta sinun todistuksis- tas minä otan vaarin.

lohdutat ?

Ps 119:83 Sillä minä olen niijcuin nahka savussa/ en minä unohda sinun oikeuttas.

Ps 119:84 Cuinga cauwan sinun palwelias odotta ? cos- cas duomidzet minun waino- jani ?

Ps 119:85 Corjat minulle cuoppia caiwawat/ jotca ei ole sinun Lais perästä.

Ps 119:86 Caicki sinun käskys ovat sula totuus/ ne walhella minua waiwawat/ auta minua.

Ps 119:87 He olisit juuri lä- hes minun maan päällä hu- cuttanet/ mutta en minä si- nun käskyjäs hyljännyt.

Ps 119:88 Wirgota minua si- nun armollas/ että minä pi- däisin sinun suusi todistuxet.

Ps 119:89 HERra sinun sanasi pysy ijancaickisest/ niijn le- wiäldä cuin taiwas on.

Ps 119:90 Sinun totudesi pysy sugusta sucuun/ sinä perustit maan/ ja se pysyy.

Ps 119:91 Se pysyy jocapäiwä sinun sanasi jälkeen: sillä caicki täyty sinua palwella.

Ps 119:92 Ellei sinun Lakisi olisi ollut minun lohdutuxen/ niijn minä olisin raadollisudesani huckunut.

Ps 119:93 En minä ikänäns unohda sinun käskyjäs/ sillä niijllä sinä minua lohdutat.

Ps 119:94 Sinun omasi olen/ auta minua: sillä minä edzin sinun käskyjäs.

Ps 119:95 Jumalattomat mi- nuu wartioidzewat hucutta- xens/ mutta sinun todistuxes-

todistuksiasi.

119:96 Kaikella täydellisellä on rajansa - sen olen nähnyt - mutta sinun käskysi ovat ylen avarat.

119:97 Kuinka sinun lakisi onkaan minulle rakas! Kaiken päivää minä sitä tutkistelen.

119:98 Sinun käskysi tekevät minut vihollisiani viisaammaksi, sillä ne ovat minun omani iankaikkisesti.

119:99 Minä olen kaikkia opettajiani taitavampi, sillä minä tutkistelen sinun todistuksiasi.

119:100 Minä olen ymmärtäväisempi kuin vanhat, sillä minä otan vaarin sinun asetuksistasi.

119:101 Minä pidätän jalkani kaikilta pahoilta teiltä, noudattaakseni sinun sanaasi.

119:102 Minä en poikkea sinun oikeuksistasi, sillä sinä neuvot minua.

119:103 Kuinka makeat ovat minulle sinun lupauksesi! Ne ovat hunajaa makeimmat minun suussani.

119:104 Sinun asetuksistasi minä saan ymmärrystä; sentähden minä vihaan kaikkia valheen teitä.

119:105 Sinun sanasi on minun jalkaini lamppu ja valkeus minun tielläni.

119:106 Minä olen vannonut ja tahdon sen täyttää: noudattaa sinun vanhurskautesi oikeuksia.

119:107 Minä olen kovin vaivattu; Herra, virvoita minua sanasi jälkeen.

119:96 Kaikista kappaleista minä olen lopun nähnyt; mutta sinun käskys ovat määrättömät.

119:97 Kuinka minä rakastan sinun lakias? Joka päivä minä sitä ajattelen.

119:98 Sinä teit minun taitavammaksi käskyillä kuin minun viholliseni ovat; sillä se on minun iankaikkinen tavarani.

119:99 Minä olen oppineempi kuin kaikki minun opettajani; sillä sinun todistukset ovat minun ajatukseni.

119:100 Enemmän minä ymmärrän kuin vanhemmat; sillä minä pidän sinun käskys.

119:101 Minä estän jalkani kaikista pahoista teistä, että minä sinun sanas pitäisin.

119:102 En minä poikke sinun oikeudestas; sillä sinä opetat minua.

119:103 Sinun sanas ovat minun suulleni makeimmat kuin hunaja.

119:104 Sinun käskys tekevät minun ymmärtäväiseksi; sentähden minä vihaan kaikkia vääriä teitä.

119:105 Sinun sanas on minun jalkaini kynttilä, ja valkeus teilläni.

119:106 Minä vannon, ja sen vahvana pidän, että minä sinun vanhurskautes oikeudet pitää tahdon.

119:107 Minä olen sangen kovin vaivattu: \Herra\, virvoita minua sinun sanas pe-

tas minä otan vaarin.

Ps 119:96 Caikista cappaleista minä olen lopun nähnyt/ mutta sinun käskys pysyvät.

Ps 119:97 CUinga minä rakastan sinun Lakias ? joca päivä minä sijtä puhun.

Ps 119:98 Sinä teit minun taitawammaxi käskyillä kuin minun viholliseni owat: sillä se on minun ijancaickinen tawaran.

Ps 119:99 Minä olen oppenembi kuin caicki minun opettajani: sillä sinun todistukset owat minun puheni.

Ps 119:100 Enemmän minä ymmärrän kuin wanhemmat: sillä minä pidän sinun käskyjäs.

Ps 119:101 Minä wäldän jalcaini caikista pahoista teistä/ että minä sinun sanas pidäisin.

Ps 119:102 En minä poicke sinun oikeudestas: sillä sinä opetat minua.

Ps 119:103 Sinun sanas owat minun suulleni makiammat kuin hunaja.

Ps 119:104 Sinun sanas teke minun ymmärtäväisexi/ sentähden minä wihan caickia wääriä teitä.

Ps 119:105 Slnun sanas on minun jalcaini kyntilä/ ja walkeus minun teilläni.

Ps 119:106 Minä wannon ja pidän/ että minä sinun vanhurscaudes oikeudet pitää tahdon.

Ps 119:107 Minä olen sangen waiwattu/ HERra wirgota minua sinun sanas perästä.

	rästä.	
119:108 Kelvatkoon sinulle, Herra, minun suuni vapaaehtoiset uhrit, ja opeta minulle oikeutesi.	119:108 Olkoon sinulle, \Herra\, otolliset minun suuni mieluiset uhrit, ja opeta minulle sinun oikeutes.	Ps 119:108 Olcon sinulle HERra otolliset minun suuni mieliset uhrit/ ja opeta minulle sinun oikeudes.
119:109 Minun henkeni häälly alati kämmenelläni, mutta sinun lakiasi minä en unhot.	119:109 Minun sieluni on alati minun käsissäni, ja en unohda sinun lakias.	Ps 119:109 Minä kannan alati minun sieluani minun käsissäni/ ja en unohda sinun Lakias.
119:110 Jumalattomat virittävät pauloja minun eteeni, mutta sinun asetuksistasi minä en eksy.	119:110 Jumalattomat virittävät minulle paulan; mutta en minä eksy sinun käskyistäs.	Ps 119:110 Jumalattomat virittävät minulle paulat/ mutta en minä exy sinun käskyistäs.
119:111 Sinun todistuksesi ovat minun ikuinen perintöosani, sillä ne ovat minun sydämeni ilo.	119:111 Sinun todistuksesi ovat minun ijankaikkiset perimiseni; sillä ne ovat minun sydämeni ilo.	Ps 119:111 Sinun todistuksesi ovat minun ijancaikkiset perimiseni: sillä he ovat minun sydämeni riemut.
119:112 Minä olen taivuttanut sydämeni pitämään sinun käskysi, aina ja loppuun asti.	119:112 Minä kallistan minun sydämeni tekemään sinun säätytys jälkeen, aina ja ijankaikkisesti.	Ps 119:112 Minä callistan minun sydämeni/ tekemän sinun oikeudes jälkeen/ aina ja ijancaikkisest.
119:113 Kaksimielisiä minä vihaan, mutta sinun lakiasi minä rakastan.	119:113 Minä vihaan viekkaita henkiä, ja rakastan sinun lakias.	Ps 119:113 Minä wihan wieckaita hengejä/ ja racastan sinun Lakias.
119:114 Sinä olet minun suojanani ja kilpeni, sinun sanaasi minä panen toivoni.	119:114 Sinä olet minun varjelukseni ja kilpeni: minä toivon sinun sanas päälle.	Ps 119:114 Sinä olet minun warjeluxen ja kilpen/ minä toiwon sinun sanas päälle.
119:115 Luopukaa minusta, te pahantekijät, minä tahdon ottaa Jumalani käskyistä vaarin.	119:115 Poiketkaat minusta, te pahanilkiset; ja minä pidän minun Jumalani käskyt.	Ps 119:115 Poiketcat minusta te pahanelkiset/ minä pidän minun Jumalani käskyt.
119:116 Tue minua lupauksesi jälkeen, että minä eläisin, äläkä anna minun joutua toivossani häpeään.	119:116 Tue minua sanallas, että minä eläisin, ja älä anna minun toivoni häpiään tulla.	Ps 119:116 Tuke minua sanallas/ että minä eläisin/ ja älä anna minun toiwoni wilstellä.
119:117 Vahvista minua, että minä pelastuisin, niin minä katselen alati sinun käskyjäsi.	119:117 Vahvista minua, että minä autetuksi tulisin, niin minä halajan alati sinun säätyjäs.	Ps 119:117 Wahwista minua/ että minä autetuxi tulisin/ niijn minä halajan alati sinun oikeuttas.
119:118 Sinä hylkäätkä kaikki, jotka sinun käskyistäsi eksyvät, sillä heidän kavaluutensa on turha.	119:118 Sinä tallaat alas kaikki, jotka sinun säädyistäs horjuvat; sillä heidän viettelyksensä on sula walhe.	Ps 119:118 Sinä tallat alas caicki jotca sinun oikeudestas horjuvat: sillä heidän wietellyxens on sula walhe.
119:119 Kaikki maan jumalattomat sinä heität pois niinkuin kuonan; sentähden minä	119:119 Sinä heität pois kaikki jumalattomat maan päältä niinkuin loan; sen-	Ps 119:119 Sinä heität pois caicki jumalattomat maan päädä nijncuin logan/ sen-

rakastan sinun todistuksiasi.	tähden minä rakastan sinun todistuksias.	tähden minä racastan sinun todistuxias.
119:120 Sinun peljättävyytesi edessä minun ruumiini vapisee, ja minä pelkään sinun tuomioitasi.	119:120 Minä pelkään sinua, niin että minun ihoni värisee, ja vapisen sinun tuomioitasi.	Ps 119:120 Minä pelkän sinua/ niijn että minun ihon wärise/ ja wapisen sinun duomiotas.
119:121 Minä teen oikeuden ja vanhurskauden, älä jätä minua sortajaini käsiin.	119:121 Minä teen oikeuden ja vanhurskauden: älä minua hylkää niille, jotka minulle väkivaltaa tekevät.	Ps 119:121 Mlnä otan waarin oikeudesta ja wanhurscaudes- ta/ älä minua hyljä niille/ jotca minulle wäkiwalda tekwät.
119:122 Ole palvelijasi puolusmies hänen parhaaksensa, älä salli julkeain minua sortaa.	119:122 Vastaa palvelias edestä, ja lohduta häntä, ettei ylpiät tekisi minulle väkivaltaa.	Ps 119:122 Wasta palwelias edestä ja lohduta händä/ ettei corjat tekis minulle wäkiwalda.
119:123 Minun silmäni hiuerten halajavat sinun apuasi ja sinun vanhurskaita lupauksiasi.	119:123 Minun silmäni hiwelytyvät sinun autuutes perään, ja sinun vanhurskautes sanan jälkeen.	Ps 119:123 Minun silmäni hiweldywät sinun autuudes perän/ ja sinun wanhurscaudes sanan jälken.
119:124 Tee palvelijallesi armonsi jälkeen ja opeta minulle käskysi.	119:124 Tee palvelias kanssa sinun armos jälkeen, ja opeta minulle sinun säätyjäs.	Ps 119:124 Toimita sinun palwelias cansa sinun armos perästä/ ja opeta minulle sinun oikeuttas.
119:125 Minä olen sinun palvelijasi, anna minulle ymmärrys, että minä sinun todistuksesi tuntisin.	119:125 Sinun palvelias minä olen: anna minulle ymmärrystä, että minä tuntisin sinun todistukses.	Ps 119:125 Sinun palwelias minä olen/ anna minulle ymmärryst/ että minä tuntisin sinun todistuxes.
119:126 On aika Herran tehdä tekonsa: he ovat rikkoneet sinun lakisi.	119:126 Jopa aika on, että \Herra\ siihen jotakin tekis: he ovat sinun lakis särkeneet.	Ps 119:126 Jopa aica on että HERra siihen jotakin tekis/ he owat sinun Lakis särkenet.
119:127 Sentähden minä rakastan sinun käskyjäsi enemmän kuin kultaa, enemmän kuin puhtainta kultaa.	119:127 Sentähden minä rakastan sinun käskyjäs, enempi kuin kultaa ja parasta kultaa.	Ps 119:127 Sentähden minä racastan sinun käskyäs/ enä cuin culda/ ja parasta culda.
119:128 Sentähden minä vaellan kaikessa suoraan, kaikkien sinun asetuksiesi mukaan; kaikkia valheen teitä minä vihaan.	119:128 Sentähden minä pidän visusti kaikkia sinun käskyjäs: minä vihaan kaikkia wääriä teitä.	Ps 119:128 Sentähden minä pidän wisust caickia sinun käskyjäs/ minä wihan caickia wääriä teitä.
119:129 Ihmeelliset ovat sinun todistuksesi, sentähden minun sieluni ottaa niistä vaarin.	119:129 Ihmeelliset ovat sinun todistukses; sentähden minun sieluni ne pitää.	Ps 119:129 IHmelliset owat sinun todistuxes/ sen tähden minun sielun ne pitä.
119:130 Kun sinun sanasi avautuvat, niin ne valaisevat	119:130 Kuin sinun sanas julistetaan, niin se valistaa ja antaa yksinkertaisille ym-	Ps 119:130 Cuin sinun sanas julistetan/ niijn se ilahutta/ ja

ja antavat yksinkertaiselle ymmärrystä.	märryksen.	anda yxikertaisille ymmärryksen.
119:131 Minä avaan suuni ja huohotan, sillä minä halajan sinun käskyjäsi.	119:131 Minä avaan suuni ja huokaan; sillä minä halajan sinun käskys.	Ps 119:131 Minä awan suuni ja huocan/ sillä minä halajan sinun käskyjäs.
119:132 Käänny minun puoleeni, ole minulle armollinen, niinkuin on oikein niitä kohtaan, jotka sinun nimeäsi rakastavat.	119:132 Käännä sinuas minun puoleeni, ja ole minulle armollinen, niinkuin sinä olet niille tottunut tekemään, jotka sinun nimeäs rakastavat.	Ps 119:132 Käännä sinuas minun puoleeni ja ole minulle armollinen/ nijncuins olet nijlle tottunut tekemän/ jotca sinun nimes racastawat.
119:133 Tee minun askeleeni vakaviksi sanallasi äläkä salli minkään vääryyden minua hallita.	119:133 Vahvista minun käymiseni sinun sanassas, ja älä anna väkivallan minua vallita.	Ps 119:133 Anna minun käymiseni olla wahwana sanasas/ ja älä anna wäkiwallan minua wallita.
119:134 Päästä minut ihmisten sorrosta, niin minä noudatan sinun asetuksiasi.	119:134 Lunasta minua ihmisten väkivallasta, niin minä pidän sinun käskys.	Ps 119:134 Lunasta minua ihmisten wäkiwallasta/ nijn minä pidän sinun käskyjäs.
119:135 Kirkasta kasvosi palvelijallesi ja opeta minulle käskysi.	119:135 Valista sinun kasvosi palvelias päälle, ja opeta minulle sinun säätys.	Ps 119:135 Walista sinun caswos palwelias päälle/ ja opeta minulle oikeudes.
119:136 Minun silmistäni vuotavat kyynelvirrat, kun sinun lakiasi ei noudateta.	119:136 Minun silmäni vettä vuotavat, niinkuin virta, ettei sinun käskyjäs pidetä.	Ps 119:136 Minun silmäni wettä wuotawat/ ettei sinun käskyjäs pidetä.
119:137 Sinä olet vanhurskas, Herra, ja sinun tuomiosi ovat oikeat.	119:137 \Herra\! sinä olet vanhurskas ja sinun tuomios ovat oikiat.	Ps 119:137 HERra sinä olet wanhurscas/ ja sinun sanas on oikia.
119:138 Sinä olet säätänyt todistuksesi vanhurskaudessa ja suuressa uskollisuudessa.	119:138 Sinä olet vanhurskautes todistukset ja totuuden visusti käskenynt.	Ps 119:138 Sinä olet wanhurscaudes todistuxet/ ja totuden wisust käskenynt.
119:139 Minun kiivauteni kulluttaa minut, sillä minun vihämieheni unhottavat sinun sanasi.	119:139 Minä olen lähes surmakseni kiivannut, että minun viholliseni ovat sinun sanas unohtaneet.	Ps 119:139 Minä olen lähes surmaxeni kijwannut/ että minun wiholliseni owat sinun sanas unohtanet.
119:140 Sinun sanasi on hyvin koeteltu, ja sinun palvelijasi rakastaa sitä.	119:140 Sinun puhees on sangen koeteltu, ja sinun palvelias sen rakkaana pitää.	Ps 119:140 Sinun puhes on sangen coeteldu/ ja sinun palwelias sen rackana pitä.
119:141 Minä olen vähäinen ja halveksittu, mutta minä en unhotta sinun asetuksiasi.	119:141 Minä olen halpa ja ylönkatsottu, mutta en minä unohda sinun käskyjäs.	Ps 119:141 Minä olen halpa ja ylöncaadzottu/ mutta en minä unohda sinun käskyjäs.
119:142 Sinun vanhurskautesi on iankaikkinen vanhurskaus, ja sinun lakisi on totuus.	119:142 Sinun vanhurskautes on ijankaikkinen vanhurskaus, ja sinun lakis on totuus.	Ps 119:142 Sinun wanhurscaudes on ijancaickinen wanhurscaus/ ja sinun Lakis on totuus.
119:143 Häätä ja ahdistus ovat minut saavuttaneet, mut-	119:143 Ahdistus ja tuska ovat minun saavuttaneet; mutta minä iloitsen sinun	Ps 119:143 Ahdistus ja tusca owat minuun sattunet/ mutta

ta sinun käskysi ovat minun iloni.	käskyistäs.	minä halajan sinun käskyjäs.
119:144 Sinun todistuksesi ovat iankaikkisesti vanhurskaat; anna minulle ymmärrys, että minä eläisin.	119:144 Sinun todistustes vanhurskaus pysyy ijankaikkisesti: anna minulle ymmärrys, niin minä elän.	Ps 119:144 Sinun vanhurscaudes todistuxet owat ijancaickiset/ anna minulle ymmärrys/ nijn minä elän.
119:145 Kaikesta sydämestäni minä huudan; vastaa minulle, Herra. Minä tahdon ottaa sinun käskyistäsi vaarin.	119:145 Minä huudan kaikesta sydämestäni: kuule, \Herra\, minua, että minä sinun säätys pitäisin.	Ps 119:145 Mlnä huudan co co sydämestäni/ cuuldele HERra minua/ että minä sinun oikeudes pitäisin.
119:146 Minä huudan sinua, pelasta minut, niin minä noudatan sinun todistuksiasi.	119:146 Sinua minä huudan, auta minua, että minä sinun todistukses pitäisin.	Ps 119:146 Sinua minä huudan/ auta minua/ että minä sinun todistuxes pidäisin.
119:147 Jo ennen aamun valkenemista minä huudan, sinun sanoihisi minä panen toivoni.	119:147 Varhain minä ennätän, ja huudan: sinun sanas päälle minä toivon.	Ps 119:147 Warahin minä ennätän ja huudan/ sinun sanas päälle minä toiwon.
119:148 Jo ennen yön varhiohetkiä minun silmäni tutkistelevat sinun puhettasi.	119:148 Varhain minä herään, tutkistelemaan sinun sanojas.	Ps 119:148 Warahin minä walwon/ että minä puhuisin sinun sanoistas.
119:149 Kuule minun ääneni armosi jälkeen; Herra, virvoita minua oikeutesi mukaan.	119:149 Kuule minun ääneni sinun armos jälkeen: \Herra\, virvoita minua sinun oikeutes jälkeen.	Ps 119:149 Cuuldele minun änen sinun armos perästä HERra/ wirgota minua sinun oikeudes jälken.
119:150 Lähellä ovat ilkeät vainoojat, jotka ovat kaukana sinun laistasi.	119:150 Pahanilkiset vainoojat karkaavat minun päälläni, ja ovat kaukana sinun laistas.	Ps 119:150 Minun pahanelkiset wainolliseni carawat päälläni/ ja owat caucana sinun Laistas.
119:151 Lähellä olet sinä, Herra, ja kaikki sinun käskysi ovat todet.	119:151 \Herra\, sinä olet läsnä, ja sinun käskys ovat sula totuus.	Ps 119:151 HERra/ sinä olet läsnä/ ja sinun käskys owat sula totuus.
119:152 Jo aikoja minä olen tiennyt sinun todistuksistasi, että sinä olet ne perustanut iäti pysyviksi.	119:152 Mutta minä sen aikkaa tiesin, että sinä olet todistukses ijankaikkisesti perustanut.	Ps 119:152 Mutta minä sen aica tiesin/ että sinä olet sinun todistuxes ijancaickisest perustanut.
119:153 Katso minun kurjuuttani ja pelasta minut, sillä minä en unhotta sinun lakiasi.	119:153 Katso minun raadollisuuttani, ja pelasta minua; sillä enpä minä unohda sinun lakias.	Ps 119:153 CAdzo minun raadollisuttani/ ja pelasta minua/ auta minua/ sillä embä minä unohda sinun Lakias.
119:154 Aja minun asiani ja lunasta minut, virvoita minua lupauksesi jälkeen.	119:154 Toimita minun asiani ja päästä minua: virvoita minua sinun sanas kautta.	Ps 119:154 Toimita minun syyn ja päästä minua/ wirgota minua sinun sanas cautta.
119:155 Kaukana on pelastus jumalattomista, sillä he eivät kysy sinun käskyjäsi.	119:155 Autuus on kaukana jumalattomista, sillä ei he tottele säätyjäs.	Ps 119:155 Autuus on caucana jumalattomista/ sillä ei he tottele sinun oikeuttas.
119:156 Herra, sinun armah-	119:156 \Herra\, sinun lau-	Ps 119:156 HERra/ sinun

tavaisuutesi on suuri, virvoita minua oikeutesi mukaan.	piutes on suuri: virvoita minua sinun oikeutes jälkeen.	laupiudes on suuri/ wirgota minua sinun oikeudes perästä.
119:157 Monta on minulla vainoojaa ja vihamiestä, mutta sinun todistuksistasi minä en poikkeaa.	119:157 Minun vainoojaani ja vihollistani on monta; mutta en minä poikke sinun todistuksistas.	Ps 119:157 Minun wainojani ja wiholliseni owat monda/ mutta en minä poicke sinun todistuxistas.
119:158 Minä näen uskottomat, ja minua iljettää, sillä he eivät noudata sinun sanaasi.	119:158 Minä näen ylönkatsojat, ja siihen suutun, ettei he sinun sanaas pidä.	Ps 119:158 Minä näen ylön-cadzojat/ ja se teke minulle paha/ ettei he sinun sanas pidä.
119:159 Huomaa, että minä rakastan sinun asetuksiasi. Herra, virvoita minua armosi jälkeen.	119:159 Katso, minä rakastan sinun käskyjäs: \Herra\, virvoita minua sinun armos jälkeen.	Ps 119:159 Cadzo/ minä racastan sinun käskyjäs/ HER-RA wirgota minua sinun armos perästä.
119:160 Sinun sanasi on kokonansa totuus, ja kaikki sinun vanhurskautesi oikeudet pysyvät iankaikkisesti.	119:160 Sinun sanas on alusta totuus ollut: kaikki sinun vanhurskautes oikeudet pysyvät ijankaikkisesti.	Ps 119:160 Sinun sanas on algusta totuus ollut/ caicki sinun wanhurscaudes oikeudet pisywät ijancaickisest.
119:161 Ruhtinaat vainoavat minua syyttä, mutta minun sydämeni pelkää sinun sanojasi.	119:161 Päämiehet vainoovat minua ilman syytä; mutta minun sydämeni pelkää sinun sanojas.	Ps 119:161 PÄämiehet wainowat minua ilman syytä/ ja minun sydämen pelkä sinun sanojas.
119:162 Minä riemuitsen sinun puheestasi, niinkuin suuren saaliin saanut.	119:162 Minä iloitsen sinun puheestas, niinkuin se joka suuren saaliin löytänyt on.	Ps 119:162 Minä iloidzen sinun puheestas/ nijncuin jocu sais suuren saalin.
119:163 Valhetta minä vihaan ja inhoan, mutta sinun lakiasi minä rakastan.	119:163 Valhetta minä vihaan ja kauhistun; mutta sinun lakias minä rakastan.	Ps 119:163 Walhetta minä wihan ja cauhistun/ mutta sinun Lakias minä racastan.
119:164 Seitsemästi päivässä minä ylistän sinua sinun vanhurskautesi oikeuksien tähden.	119:164 Seitsemästi päivässä minä kiitän sinua sinun vanhurskautes oikeuden tähden.	Ps 119:164 Seidzemest päiwäs minä kijtän sinua/ sinun wanhurscaudes oikeuden tähden.
119:165 Suuri rauha on niillä, jotka rakastavat sinun lakiasi, eikä heille kompastusta tule.	119:165 Suuri rauha on niillä, jotka sinun lakias rakastavat, ja ei he itsiänsä loukkaa.	Ps 119:165 Suuri rauha on nijllä/ jotca sinun Lakias racastawat/ ja ei he horju.
119:166 Minä odotan sinulta pelastusta, Herra, ja täytän sinun käskysi.	119:166 \Herra\! minä odotan sinun autuuttas, ja teen sinun käskys.	Ps 119:166 HERra minä odotan sinun autuuttas/ ja teen sinun käskys perästä.
119:167 Minun sieluni noudattaa sinun todistuksiasi, ja suuresti minä niitä rakastan.	119:167 Minun sieluni pitää sinun todistukses, ja minä rakastan niitä sangen suuresti.	Ps 119:167 Minun sielun pitää sinun todistuxes/ ja racasta nijtä sangen.
119:168 Minä noudataan sinun asetuksiasi ja sinun todistuksiasi, sillä kaikki minun tieni	119:168 Minä pidän sinun käskys ja todistukses; sillä kaikki minun tieni ovat	Ps 119:168 Minä pidän sinun käskyjäs ja todistuxias: sillä caicki minun tieni owat

ovat sinun edessäsi.

119:169 Herra, suo minun valitukseni tulla sinun kasvojesi eteen, anna minulle ymmärryksen sanasi jälkeen.

119:170 Tulkoon minun anomiseni sinun kasvojesi eteen, pelasta minut lupauksesi mukaan.

119:171 Vuodattakoot minun huuleni ylistystä, sillä sinä opetat minulle käskysi.

119:172 Minun kieleni veistykseen sinun lupauksistasi, sillä kaikki sinun käskysi ovat vanhurskaat.

119:173 Sinun kätesi olkoon minun apuni, sillä minä olen valinnut sinun asetuksesi.

119:174 Minä ikävöitsen pelastusta sinulta, Herra, ja sinun lakisi on minun iloni.

119:175 Saakoon minun sieluni elää ja ylistää sinua, ja sinun oikeutesi minua auttakoot.

119:176 Minä olen eksyksissä kuin kadonnut lammas; etsi palvelijaasi, sillä minä en unohota sinun käskyjäsi.

PSALMI 120

120:1 Matkalaulu. Ahdistuksessa minä huudan Herraa, ja hän vastaa minulle.

120:2 Herra, pelasta minun sieluni valheellisista huulista, petollisesta kielestä.

120:3 Mitä hän sinulle antaa ja mitä siihen vielä lisää, sinä petollinen kieli?

120:4 Väkivaltaisen teräviä nuolia ynnä kinsteripensaan

edessäsi.

119:169 \Herra\! anna minun huutoni tulla sinun etees: anna minulle ymmärrystä sinun sanasi jälkeen.

119:170 Anna minun rukoukseni tulla sinun etees: pelasta minua sinun sanasi jälkeen.

119:171 Minun huuleni kiittävät, koskas minulle opetat sinun säätys.

119:172 Minun kieleni puhuu sinun sanastasi; sillä kaikki sinun käskysi ovat vanhurskaat.

119:173 Olkoon sinun kätesi minulle avullinen; sillä minä olen valinnut sinun käskysi.

119:174 \Herra\, minä ikävöitsen sinun autuuttasi, ja halajan sinun lakiasi.

119:175 Anna minun sieluni elää, että hän sinua kiittäisi, ja sinun oikeutesi auttakoon minua!

119:176 Minä olen eksyvä niinkuin kadotettu lammas, etsi sinun palveliaasi; sillä en minä unohda sinun käskyjäsi.

120 PSALTTARI

120:1 Veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä huudan \Herraa\ minun tuskissani, ja hän kuulee minun rukoukseni.

120:2 \Herra\, pelasta minun sieluni valhetelevisistä suista ja vääristä kielistä?

120:3 Mitä väärä kieli taitaa sinulle tehdä? ja mitä se taitaa toimittaa?

120:4 Se on niinkuin väkivän terävät nuolet, niinkuin tuli katajissa.

edessäsi.

Ps 119:169 HERra/ anna minun candeni tulla sinun etees/ anna minulle ymmärrystä sinun sanasi jälkeen.

Ps 119:170 Anna minun rucouxi tulla sinun etees/ pelasta minua sinun sanasi jälkeen.

Ps 119:171 Minun huuleni kiittävät/ coscas minulle opetat sinun oikeudes.

Ps 119:172 Minun kielen puhu sinun sanastasi: sillä caicki sinun käskysi ovat oikiat.

Ps 119:173 Olcon sinun kätesi minulle awullinen: sillä minä olen walinnut sinun käskysi.

Ps 119:174 HERra/ minä ikävöidzen sinun autuuttasi/ ja halajan sinun Lakiasi.

Ps 119:175 Anna minun sieluni elä/ että hän sinua kiittäisi/ ja sinun oikeudes auttacon minua.

Ps 119:176 Minä olen nijncuin exyvä ja cadotettu lammas/ edzi sinun palwelias: sillä en minä unohda sinun käskyjät.

CXX. Psalmi .

Ps 120:1 Weisu corkeimmas Chuoris. Minä huudan HERra minun tuskisani/ ja hän cuuldele minua.

Ps 120:2 HERra pelasta minun sielun walehtelevisistä suista/ ja wääristä kielistä.

Ps 120:3 Mitä wäärä kieli taitaa sinulle tehdä ? ja mitä se taita toimitta ?

Ps 120:4 Se on nijncuin wäkewän terävät nuolet/ nijntuli katajissa.

tulisia hiiliä!

120:5 Voi minua, että minun täytyy oleskella muukalaisena Mesekissä, asua Keedarin majojen keskellä!

120:6 Kauan on minun sieluni täytynyt asua niiden seurassa, jotka rauhaa vihaavat.

120:7 Minä pidän rauhan, mutta jos sanan sanon, niin he ovat sotaan valmiit.

PSALMI 121

121:1 Matkalaulu. Minä nostan silmäni vuoria kohti: mistä tulee minulle apu?

121:2 Apu minulle tulee Herralta, joka on tehnyt taivaan ja maan.

121:3 Hän ei salli sinun jalkasi horjua, sinun varjelijasi ei torku.

121:4 Katso, hän, joka Israelia varjelee, ei torku eikä nuku.

121:5 Herra on sinun varjelijasi, Herra on suojaava varjosi sinun oikealla puolellasi.

121:6 Ei polta sinua aurinko päivällä, eikä kuu yöllä.

121:7 Herra varjelee sinut kaikesta pahasta, hän varjelee sinun sielusi.

121:8 Herra varjelee sinun lähtemisesi ja tulemisesi, nyt ja iankaikkisesti.

PSALMI 122

122:1 Matkalaulu; Daavidin virsi. Minä iloitsin, kun minulle sanottiin: "Menkäämme Herran huoneeseen."

120:5 Voi minua, että minä olen muukalainen Mesekin seassa! minun täytyy asua Kedarin majain seassa.

120:6 Se tulee minun sielulleni ikäväksi, asua niiden tykönä, jotka rauhaa vihaavat.

120:7 Minä pidän rauhan, mutta kuin minä puhun, niin he sodan nostavat.

121 PSALTTARI

121:1 Veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä nostan silmäni mäkiin päin, joista minulle apu tulee.

121:2 Minun apuni tulee \Herralta\, joka taivaan ja maan tehnyt on.

121:3 Ei hän salli jalkasi horjua; eikä se torku, joka sinua kätkee.

121:4 Katso, joka Israelia varjelee, ei se torku eli maku.

121:5 \Herra\ kätkeköön sinua: \Herra\ on sinun varjosi, sinun oikealla kädellä,

121:6 Ettei aurinko sinua polttaisi päivällä, eikä kuu yöllä.

121:7 \Herra\ kätkeköön sinun kaikesta pahasta: hän kätkeköön sinun sielus!

121:8 \Herra\ kätkeköön sinun uloskäymises ja sisällekäymises, hamasta nyt ja ijancaikkiseen!

122 PSALTTARI

122:1 Davidin veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä iloitsen niistä, jotka minulle sanovat: että me menemme

cuin tuli catawisa.

Ps 120:5 Woi minua/ että minä olen muucalainen Mesechin seas/ minun täytyy asua Kedarin majain seas.

Ps 120:6 Se tule minun sielulleni ikäväksi/ asuwa nijden tykönä/ jotca rauha wihawat.

Ps 120:7 Minä pidän rauhan/ mutta cuin minä puhun/ nijn he sodan nostawat.

CXXI. Psalmi .

Ps 121:1 Weisu corkeimmas Chuoris. Mlnä nostan silmäni mäkin päin/ joista minulle apu tule.

Ps 121:2 Minun apun tule HERralda/ joca taiwan ja maan tehnyt on.

Ps 121:3 Ei hän salli sinun jalcas horjua/ eikä se maca joca sinua kätke.

Ps 121:4 Cadzo/ Israelin wartia/ ei hän maca eli torcu.

Ps 121:5 HERra kätkekön sinua/ HERra on sinun warjos/ sinun oikealla kädellä.

Ps 121:6 Ettei Auringo sinua poldais päivällä/ eikä Cuu yöllä.

Ps 121:7 HERra kätkekön sinua caikista pahoista/ hän kätkekön sinun sielus.

Ps 121:8 HERra kätkekön sinun ulos käymises ja sisällekäymises/ hamast nyt ja ijancaikkiseen.

CXXII. Psalmi .

Ps 122:1 Dawidin weisu corkeimmas. Chuoris. Mlnä iloidzen nijstä cuin minulle sanottut owat/ että me menem

122:2 Meidän jalkamme saavat seisoa sinun porteissasi, Jerusalem;	\Herran\ huoneeseen, 122:2 Ja että meidän jalkamme pitää seisoman sinun porteissas, Jerusalem.	HERran huoneeseen. Ps 122:2 Ja että meidän jalkam pitää seisoman/ sinun porteisas Jerusalem.
122:3 sinä Jerusalem, rakennettu kaupungiksi, johon kokoonnutaan yhteen,	122:3 Jerusalem on rakennettu kaupungiksi, johon on tuleminen kokoon,	Ps 122:3 Jerusalem on rakennettu Caupungixi/ johonga on tuleminen cocon.
122:4 jonne sukukunnat vaeltavat, Herran sukukunnat, niinkuin Israelille on säädetty, kiittämään Herran nimeä.	122:4 Että sukukunnat astuisivat sinne ylös, \Herran\ sukukunnat, Israelille todistukseksi, kiittämään \Herran\ nimeä.	Ps 122:4 Että sucucunnat astuisit sinne ylös/ nimittäin/ HERran sucucunda/ saarnaman Israelin Canssalle/ ja kijttämän HERran nime.
122:5 Sillä siellä ovat tuomioistuimet, Daavidin huoneen istuimet.	122:5 Sillä siellä ovat istuimet rakennetut tuomittaa, Davidin huoneen istuimet.	Ps 122:5 Sillä siellä ovat istuimet raketut duomitta/ Davidin huonen istuimet.
122:6 Toivottakaa rauhaa Jerusalemlle, menestykööt ne, jotka sinua rakastavat.	122:6 Toivottakaat Jerusalemlle rauhaa: he menestyköön, jotka sinua rakastavat!	Ps 122:6 Toiwottacat Jerusalemlle onne/ he menestykön jotca sinua racastawat.
122:7 Rauha olkoon sinun muuresi sisällä, olkoon onni sinun linnoissasi.	122:7 Rauha olkoon sinun muureis sisällä, ja onni sinun huoneissas!	Ps 122:7 Rauha olcon sinun muureis sisällä/ ja onni sinun huoneisas.
122:8 Veljieni ja ystäväni tähden minä sanon: olkoon sinulla rauha.	122:8 Minun veljieni ja ystäväni tähden minä toivotan nyt sinulle rauhaa!	Ps 122:8 Minun weljeini ja ystäväini tähden/ minä toiwotan sinulle rauha.
122:9 Herran, meidän Jumalamme, huoneen tähden minä tahdon etsiä sinun parastasi.	122:9 \Herran\ meidän Jumalamme huoneen tähden etsin minä sinun parastas.	Ps 122:9 Meidän HERram Jumalam huonen tähden/ edzin minä sinun parastas.

PSALMI 123

123:1 Matkalaulu. Minä nostan silmäni sinun puoleesi, joka taivaissa asut.

123:2 Katso, niinkuin palvelijain silmät katsovat heidän isäntänsä käsiin, ja niinkuin palvelijattaren silmät katsovat hänen emäntänsä käsiin, niin meidän silmämme katsovat Herran, meidän Jumalamme, puoleen, kunnes hän armahtaa meitä.

123:3 Ole meille armollinen, Herra, ole meille armollinen. Sillä kylliksi olemme jo saa-

123 PSALTTARI

123:1 Veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä nostan silmäni sinun tykö, joka asut taivaissa.

123:2 Katso, niinkuin palveliain silmät katsovat isäntänsä käsiin, niinkuin piikain silmät katsovat emäntänsä käsiin, niin meidänkin silmämme katsovat \Herraa\ meidän Jumalaamme, siihenasti että hän meitä armahtaa.

123:3 Ole meille armollinen, \Herra\, ole meille armollinen! sillä me olemme sangen

CXXIII. Psalmi .

Ps 123:1 Weisu corkeimmas Chuoris. Mlnä nostan silmäni sinun tygös/ joca asut taivaisa.

Ps 123:2 Cadzo/ cuin palveliain silmät cadzowat heidän isändäins käsijn.

Ps 123:3 Cuin pijcain silmät cadzowat heidän emändäins käsijn.

Ps 123:4 Nijn meidän silmäm cadzowat meidän HERram Jumalatom/ siihenasti että hän meille armollisexi tule.

Ps 123:5 Ole meille armollinen HERra/ ole meille armollinen: sillä me olem sangen

neet ylenkatsetta.

123:4 Sielumme on jo kyllän-
sä saanut suruttomien pilkas-
ta, ylpeitten ylenkatseesta.

PSALMI 124

124:1 Matkalaulu; Daavidin
virsi. Ellei Herra olisi meidän
kanssamme - näin sanokoon
Israel -

124:2 ellei Herra olisi meidän
kanssamme, kun ihmiset nou-
sevat meitä vastaan,

124:3 niin he meidät elävältä
nielisivät, kun heidän vihansa
sytty meitä vastaan;

124:4 niin vedet upottaisivat
meidät, virta tulvisi meidän
sielumme ylitse;

124:5 niin tulvisivat kuohuvat
vedet meidän sielumme ylitse.

124:6 Kiitetty olkoon Herra,
joka ei antanut meitä heidän
hammastensa raadeltaviksi.

124:7 Meidän sielumme pääsi
kuin lintu pyydystäjain paulas-
ta: paula katkesi, ja me pää-
simme pois.

124:8 Meidän apumme on
Herran nimi, hänen, joka on
tehnyt taivaan ja maan.

PSALMI 125

125:1 Matkalaulu. Jotka Her-
raan turvaavat, ovat kuin Si-
onin vuori: se ei horju, vaan
pysyy iankaikkisesti.

125:2 Vuoret ympäröivät Je-
rusalemia, ja Herra ympäröi-
see kansaansa, nyt ja ian-
kaikkisesti.

täytetyt ylönkatseesta;

123:4 Sangen täynnä on
meidän sielumme rikasten
pilkkua ja ylpeiden ylönkat-
setta.

124 PSALTTARI

124:1 Davidin veisu kor-
keimmassa Kuorissa. Ellei
\Herra\ olisi meidän kans-
samme, niin sanokaan Isra-
el:

124:2 Ellei \Herra\ olisi
meidän kanssamme, koska
ihmiset karkaavat meitä vas-
taan,

124:3 Niin he nielisivät mei-
dät elävältä, kuin heidän vi-
hansa julmistuu meidän
päällemme;

124:4 Niin vesi meitä upot-
tais: kosket kävisivät sie-
luimme ylitse:

124:5 Niin ylpiät veden aallot
kävisivät sielumme ylitse.

124:6 Kiitetty olkoon
\Herra\, joka ei meitä anna
raatelukseksi heidän ham-
pailensa!

124:7 Meidän sielumme pää-
si niinkuin lintu lintumiehen
paulasta. Paula on särjetty,
ja me olemme päästetyt.

124:8 Meidän apumme on
\Herran\ nimessä, joka tai-
vaan ja maan tehnyt on.

125 PSALTTARI

125:1 Veisu korkeimmassa
Kuorissa. Jotka \Herran\
päälle uskaltavat, ei he lan-
kee, vaan pysyvät iankaikki-
sesti niinkuin Zionin vuori.

125:2 Jerusalemin ympäri
ovat vuoret, ja \Herra\ on
kansaansa ympärillä, hamas-
ta nyt ja iankaikkiseen.

täytetyt ylönkadzesta.

Ps 123:6 Sangen täynnäs on
meidän sielum ylpeitten pil-
casta/ ja coreitten ylönkad-
zesta.

CXXIV. Psalmi .

Ps 124:1 Dawidin weisu cor-
keimmas Chuoris. ELlei HERra
olis meidän cansam/ nijn
sanocan Israel.

Ps 124:2 Ellei HERra olis
meidän cansam/ cosca ihmi-
set carcawat meitä watan.

Ps 124:3 Nijn he nielisit mei-
dän eläwäldä/ cosca heidän
wihans julmistu meidän pääl-
lem.

Ps 124:4 Nijn wesi meitä
upotais/ Cosket käwisit mei-
dän sieluim ylidze.

Ps 124:5 Kijetty olcon HER-
ra/ ettei hän meitä anna
raateluxexi heidän hambail-
lens.

Ps 124:6 Meidän sielum pääsi
nijncuin lindumiehen paulasta.
Paula on särjetty/ ja me
olemma päästetyt.

Ps 124:7 Meidän apum on
HERran nimesä/ joca taiwan
ja maan tehnyt on.

CXXV. Psalmi .

Ps 125:1 Weisu corkeimmas
Chuoris. JOTca HERran päälle
uscaldawat/ ei he lange/
waan pysywät ijancaickisest
nijncuin Zionin vuori.

Ps 125:2 Jerusalemin ymbäri
owat vuoret/ ja HERra on
hänen Canssans ymbärillä/
hamast nyt ja ijancaickiseen.

125:3 Sillä jumalattomuuden valtikka ei saa vallita vanhurskusten arpaosaa, että vanhurskaat eivät ojentaisi käsiänsä vääryyteen.

125:4 Anna hyvää hyvälle, Herra, ja oikeamielisille.

125:5 Mutta jotka poikkeavat mutkaisille teilleen, ne Herra hukuttakoon yhdessä väärintekijäin kanssa. Rauha Israelille!

PSALMI 126

126:1 Matkalaulu. Kun Herra käänsi Siionin kohtalon, niin me olimme kuin unta näkeväiset.

126:2 Silloin oli meidän suumme naurua täynnä, ja kielemme riemua täynnä; silloin sanottiin pakanain keskuudessa: "Herra on tehnyt suuria heitä kohtaan."

126:3 Niin, Herra on tehnyt suuria meitä kohtaan; siitä me iloitsemme.

126:4 Herra, käännä meidän kohtalomme, niinkuin sadepu-rot Etelämaassa.

126:5 Jotka kyynelin kylvävät, ne riemuiten leikkaavat.

126:6 He menevät itkien, kun kylvösiemenen vievät; he palajavat riemuiten, kun lyhteensä tuovat.

PSALMI 127

127:1 Matkalaulu; Salomon virsi. Jos Herra ei huonetta rakenna, niin sen rakentajat turhaan vaivaa näkevät. Jos Herra ei kaupunkia varjele, niin turhaan vartija valvoo.

125:3 Sillä jumalattomain valtikka ei pidä pysymän vanhurskusten joukon päällä, ettei vanhurskaat ojentaisi käsiänsä vääryyteen.

125:4 \Herra\, tee hyvästi hyvälle ja hurskaille sydämille.

125:5 Mutta jotka poikkeavat vääriin teihinsä, niitä \Herra\ ajaa pois pahantekijäin kanssa; mutta rauha olkoon Israelille!

126 PSALTTARI

126:1 Veisu korkeimmassa Kuorissa. Koska \Herra\ päästää Zionin vangit, niin me olemme niinkuin unta näkeväiset.

126:2 Silloin meidän suumme naurulla täytetään, ja kielemme on täynnä riemua; silloin sanotaan pakanoissa: \Herra\ on suuria heidän kohtaansa tehnyt.

126:3 \Herra\ on suuria tehnyt meidän kohtaamme: siitä me olemme iloiset.

126:4 \Herra\! käännä meidän vankiutemme, niinkuin virrat etelässä.

126:5 Jotka kyyneleillä kylvävät, ne ilolla niittävät.

126:6 He menevät matkaan ja itkevät, ja vievät ulos kalliin siemenen, ja tulevat riemulla, ja tuovat lyhteensä.

127 PSALTTARI

127:1 Salomon veisu korkeimmassa Kuorissa. Jos ei \Herra\ huonetta rakenna, niin hukkaan työtä tekevät, jotka sitä rakentavat: jos ei \Herra\ kaupunkia varjele, niin vartiat hukkaan valvoivat.

Ps 125:3 Sillä jumalattomain waldicka ei pidä pysymän wanhurscasten joucon päällä/ ettei wanhurscat ojennais käsiänsä vääryyteen.

Ps 125:4 HERra tee hyvästi/ hyvälle ja hurscaille sydämille.

Mutta jotca poickewat wäärijn teihins/ nijtä Jumala aja pois pahantekiäin cansa/ mutta rauha olcon Israelille.

CXXVI. Psalmi .

Ps 126:1 Weisu corkeimmas Chuoris. COsca HERra päästä Zionin fangit/ nijn me olemma nijncuin unda näkewäiset.

Ps 126:2 Silloin meidän suum naurolla täytetän/ ja meidän kielem on täynäns riemua/ silloin sanotan pacanoisa: HERra on suuria heidän coh-tans tehnyt.

Ps 126:3 HERra on suuria tehnyt meidän cohtam: sillä me olemma iloiset.

Ps 126:4 HERra käännä meidän fangiuxem/ nijncuins wirrat eteläs cuiwannut olet.

Ps 126:5 Jotca kyyneleillä kylväwät/ ne ilolla nijttäwät.

Ps 126:6 He menewät ja itkewät/ ja wiewät ulos callin siemenen/ ja tulewat riemulla/ ja tuowat heidän lyhtens.

CXXVII. Psalmi .

Ps 127:1 Salomon weisu corkeimmas Chuoris. JOs ei HERra huonetta rakenna/ nijn he huckan työtä tekewät/ jotca sitä rakendawat.

Ps 127:2 Jos ei HERra Cau-pungita warjele/ nijn wartiat

127:2 Turhaan te nousette varhain ja myöhään menette levolle ja syötte leipänne murheella: yhtä hyvin hän antaa ystävilleen heidän nukkuessansa.

127:3 Katso, lapset ovat Herran lahja, ja kohdun hedelmä on anti.

127:4 Niinkuin nuolet sankarin kädessä, niin ovat nuoruudessa synnytyt pojat.

127:5 Onnellinen se mies, jonka viini on niitä täynnä! Eivät he joudu häpeään, kun portissa puhuttelevat vihamiehiänsä.

127:2 Se on turha, että te varhain nousette ja hiljain maata menette, ja syötte leipänne surulla; sillä hän antaa ystävilleensä heidän maattessansa.

127:3 Katso, lapset ovat \Herran\ lahja, ja kohdun hedelmä on anto.

127:4 Kuin nuolet väkevän kädessä, niin ovat nuorukaiset.

127:5 Autuas on se, jonka viini on niitä täynnänsä: ei ne häväistä, kuin heillä vihollistensa kanssa portissa tekemistä on.

huckan walwowat.

Ps 127:3 Se on turha että te warhain nouset ja hiljain maata menet/ ja suurella työllä elatuxen walmistatte: sillä hän anda ystäwillens heidän maatesans.

Ps 127:4 Cadzo/ lapset owat HERran lahja/ ja ruumin hedelmä on ando.

Ps 127:5 Cuiin nuolet wäkewän kädesä/ nijn owat nuorucaiset.

Ps 127:6 Autuas on se jonga wijni on nijtä täynnäns/ ei ne häwäistä/ cosca heillä wihollistens cansa portisa tekemist on.

PSALMI 128

128:1 Matkalaulu. Autuas on jokainen, joka pelkää Herraa, joka vaeltaa hänen teillensä.

128:2 Sinä saat nauttia kättesi ansion; onnellinen sinä, sinun käy hyvin!

128:3 Niinkuin hedelmällinen viiniköynnös on sinun emäntäsi sinun huoneesi perällä, niinkuin öljypuun vesat ovat sinun lapsesi sinun pöytäsi ympärillä.

128:4 Sillä katso, näin siunataan mies, joka Herraa pelkää.

128:5 Siunatkoon Herra sinua Siionista, niin sinä saat kaikkina elinpäivinäsi nähdä Jerusalemin onnellisena,

128:6 saat nähdä lastesi lapset. Rauha Israelille!

128 PSALTTARI

128:1 Veisu korkeimmassa Kuorissa. Autuas on jokainen, joka \Herraa\ pelkää, ja hänen tiellensä vaeltaa.

128:2 Sillä sinä elätät itses kättes töistä: autuas sinä olet, ja sinulle käy hyvästi.

128:3 Sinun emäntäs on niinkuin hedelmällinen viinapuu huonees sisimmäisissä loukkaissa: sinun lapses niinkuin öljypuun vesat, pöytäsi ympärillä.

128:4 Katsos, näin se mies siunataan, joka \Herraa\ pelkää.

128:5 \Herra\ siunaa sinua Zionista, ettäs näet Jerusalemin onnen kaikkena elinaikanas,

128:6 Ja saat nähdä lastes lapset: rauha olkoon Israelille!

CXXVIII. Psalmi .

Ps 128:1 Weisu corkeimmas Chuoris. AUtuas on se cuiin HERra pelkä/ ja hänen teilläns waelda.

Ps 128:2 Sinä elätät sinua kättes töistä/ autuas sinä olet/ ja sinulle käy hyvästi.

Ps 128:3 Sinun emändäs on nijncuin hedelmällinen wijnapuu/ sinun huones louckaita ymbäri/ sinun lapses nijncuin öljyn wesat/ sinun pöytäs ymbärillä.

Ps 128:4 Cadzos/ näin se mies siunatan/ joca HERra pelkä.

Ps 128:5 HERra siuna sinua Zionista/ ettäs näet Jerusalemin onnen/ caickena sinun elinaicanas.

Ps 128:6 Ja saat nähdä sinun lastes lapset/ ja rauhan Israelis.

PSALMI 129

129:1 Matkalaulu. He ovat minua kovin ahdistaneet nuoruudestani asti - näin sanokoon Israel -

129:2 he ovat minua kovin ahdistaneet nuoruudestani asti, mutta eivät he ole päässeet minusta voitolle.

129:3 Kyntäjät ovat minun selkäni kyntäneet ja vetäneet pitkät vaot.

129:4 Mutta Herra on vanhurskas, hän on katkonut jumalattomain köydet.

129:5 Joutukoot häpeään ja kääntykööt takaisin kaikki Siionin vihamiehet.

129:6 Olkoot he niinkuin ruoho katoilla, joka kuivuu ennen korrelle puhkeamistaan,

129:7 josta ei leikkaaja täytä kättänsä eikä lyhteen sitoja syliänsä.

129:8 Älköökä sanoko ohitsekulkijat: "Herran siunaus tulkoon teille. Me siunaamme teitä Herran nimeen."

PSALMI 130

130:1 Matkalaulu. Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.

130:2 Herra, kuule minun ääneni. Tarkatkoot sinun korvasi minun rukousteni ääntä.

130:3 Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit, Herra, kuka silloin kestää?

130:4 Mutta sinun tykönäsi on anteeksiantamus, että sinua peljättäisiin.

130:5 Minä odotan Herraa,

129 PSALTTARI

129:1 Veisu korkeimmassa Kuorissa. He ovat usein minua ahdistaneet, hamasta nuoruudestani, sanokaan nyt Israel;

129:2 He ovat usein minua ahdistaneet, hamasta nuoruudestani; mutta ei he minua voittaneet.

129:3 Kyntäjät ovat minun selkäni päällä kyntäneet, ja vakonsa pitkäksi vetäneet.

129:4 \Herra\, joka vanhurskas on, on jumalattomain köydet katkonut.

129:5 Tulkoon häpiään ja kääntyköön takaperin kaikki, jotka Zionia vihaavat.

129:6 Olkoon niinkuin ruohokattojen päällä, joka kuivettu ennen kuin se reväistään ylös,

129:7 Joista niittäjä ei kättänsä täytä, eikä lyhteensitoja syliänsä;

129:8 Eikä yksikään ohitsekäypä sano: olkoon \Herran\ siunaus teidän päällänne: me siunaamme teitä \Herran\ nimeen.

130 PSALTTARI

130:1 Veisu korkeimmassa Kuorissa. Syvyydessä minä huudan sinua, \Herra\.

130:2 Herra, kuule minun ääneni: vaarinottakaan korvas rukousteni äänestä.

130:3 Jos sinä, \Herra\, soimaat syntiä: Herra, kuka siis pysyy?

130:4 Sillä sinun tykönäs on anteeksi antamus, että sinua peljättäisiin.

130:5 Minä odotan

CXXIX. Psalmi .

Ps 129:1 Weisu korkeimmas Chuoris. HE ovat usein minua ahdistanet hamast minun nuoruudestani/ sanocan Israel.

Ps 129:2 He ovat usein minua ahdistanet hamast minun nuoruudestani/ mutta ei he minua voittanet.

Ps 129:3 Kyntäjät ovat minun selkäni päällä kyndänet/ ja wacons pitkäxi wetänet.

Ps 129:4 HERra joca vanhurscas on/ on jumalattomain köydet catcoinut.

Ps 129:5 Josca he häpiään tulisit ja käändyisit tacaperin/ caicki jotca Zionita wihawat.

Ps 129:6 Josca he olisit nijncuin ruohot cattoin päällä/ jotca ennen cuiwettuwat cuin he rewäistän ylös.

Ps 129:7 Joista nijttäjä ei kättäns täytä/ eikä lyhten sitoja syliäns.

Ps 129:8 Eikä yxikän ohidzeikäypä sano: olcon HERran siunaus teidän päällän/ me siunam teitä HERran nimeen.

CXXX. Psalmi .

Ps 130:1 Weisu korkeimmas Chuoris. SYwydestä minä huudan sinua HERra.

Ps 130:2 HERra cuule minun änen/ waarin ottacan sinun corwas minun rucouxeni änestä.

Ps 130:3 Jos sinä HERra soimat syndiä ? HERra cuca sijs pisy ?

Ps 130:4 Sillä sinun tykönäs on andexiandamus/ että sinua peljätäisiin.

Ps 130:5 Minä odotan HERra/

minun sieluni odottaa, ja minä panen toivoni hänen sanaansa.

130:6 Minun sieluni odottaa Herraa hartaammin kuin vartijat aamua, kuin vartijat aamua.

130:7 Pane toivosi Herraan, Israel. Sillä Herran tykönä on armo, runsas lunastus hänen tykönänsä.

130:8 Ja hän lunastaa Israelin kaikista sen synneistä.

PSALMI 131

131:1 Matkalaulu; Daavidin virsi. Herra, minun sydämeni ei ole ylpeä, eivät minun silmäni ole korskeat, enkä minä tavoittele asioita, jotka ovat minulle ylen suuret ja käsittämättömät.

131:2 Totisesti, minä olen sieluni viihdyttänyt ja tyyntänyt: niinkuin vieroitettu lapsi äidin helmassa, niinkuin vieroitettu lapsi, niin on sieluni minussa.

131:3 Pane toivosi Herraan, Israel, nyt ja iankaikkisesti.

PSALMI 132

132:1 Matkalaulu. Muista, Herra, Daavidin hyväksi kaikkia hänen vaivojansa,

132:2 hänen, joka vannoi vanelan Herralle ja teki lupauksen Jaakobin Väkevälle:

132:3 "Minä en mene majaan, joka on minun kotini, enkä nouse vuoteeseeni, joka on minun leposijani,

132:4 minä en suo silmilleni

\Herraa\: sieluni odottaa, ja minä toivon hänen sanansa päälle.

130:6 Sieluni vartioitsee Herraa huomenvartiosta toiseen huomenvartioon asti.

130:7 Israel toivokaan \Herran\ päälle; sillä \Herralla\ on armo, ja runsas lunastus hänellä.

130:8 Ja hän lunastaa Israelin kaikista synneistänsä.

131 PSALTTARI

131:1 Davidin veisu korkeimmassa Kuorissa. \Herra\! ei minun sydämeni ole paisunut, eikä minun silmäni ole ylpiät; enkä minä vaella suurissa asioissa, jotka minulle työläävät ovat.

131:2 Kuin en minä sieluani asettanut ja vaikittanut, niin minun sieluni tuli vieroitetuksi, niinkuin lapsi äidistänsä vieroitetaan.

131:3 Israel toivokaan \Herran\ päälle, hamasta nyt ja ijancaikkiseen.

132 PSALTTARI

132:1 Veisu korkeimmassa Kuorissa. Muista, \Herra\, Davidia, ja kaikkia hänen vaivojansa,

132:2 Joka \Herralle\ vannoi, ja lupasi lupauksen Jaakobin väkevälle:

132:3 En mene huoneeni majaan, enkä vuoteeseeni pane maata;

132:4 En anna silmäini unta

minun sielun odotta/ ja minä toivon hänen sanans päälle.

Ps 130:6 Minun sielun vartioitsee HERra/ huomenvartiosta toisen huomenvartiosta asti.

Ps 130:7 Israel toivocan Herran päälle/ sillä HERralla on armo/ ja runsas lunastus hänellä.

Ps 130:8 Ja hän lunasta Israelin caikista hänen synneistänsä.

CXXXI. Psalmi .

Ps 131:1 Dawidin weisu korkeimmas Chuoris. HERra/ ei minun sydämen ole corja/ eikä minun silmäni ole ylpiä/ engä waella suurisa asioisa/ jotca minulle työlät owat.

Ps 131:2 Cosca en minä minun sieluani asettanut ja vaikittanut/ nijn minun sielun tuli weroitetuxi/ nijncuin lapsi äitistäns weroitetan.

Ps 131:3 Israel toivocan Herran päälle hamast nyt ja ijancaickiseen.

CXXXII. Psalmi .

Ps 132:1 Weisu corkeimmas Chuoris. MUista HERra Dawidita/ ja caicke hänen waiwans.

Ps 132:2 Joca HERralle wannoi/ ja lupais lupauxens Jaakobin wäkwälle.

Ps 132:3 En minä mene minun huoneni majaan/ engä wuoteseni pane maata.

Ps 132:4 En minä anna sil-

unta enkä silmäluomilleni lepoa,	saada, enkä silmälautaini torkkua,	mäini unda saada/ engä silmälautaini torckua.
132:5 ennenkuin löydän sijan Herralle, asumuksen Jaakobin Väkevälle."	132:5 Siihenasti kuin minä löydän sian \Herralle\, Jaakobin väkevän asumiseksi.	Ps 132:5 Sijhenasti cuin minä löydän sian HERralle/ Jacobin wäkwän asumisexi.
132:6 Katso, me kuulimme sen olevan Efratassa, me löysimme sen Jaarin kedoilta.	132:6 Katso, me kuulimme hänestä Ephratassa: me olemme sen löytäneet metsän kedoilla.	Ps 132:6 Cadzo/ me cuulimma hänestä Ephratas/ me olemma sen löynnet medzän kedoisa.
132:7 Menkäämme hänen asumukseensa, kumartu- kaamme hänen jalkainsa astinlaudan eteen.	132:7 Me tahdomme hänen asuinsioihinsa mennä, ja kumartaa hänen jalkainsa astinlaudan edessä.	Ps 132:7 Me tahdomma hänen asuinsioins mennä/ ja cumarta hänen jalcains astinlaudan edes.
132:8 Nouse, Herra, leposijaasi, sinä ja sinun väkevyytesi arkki.	132:8 Nouse, \Herra\, sinun lepoos, sinä ja sinun väkevyytes arkki.	Ps 132:8 Nouse HERra sinun lepoos/ sinä ja sinun wäkwedes Arcki.
132:9 Sinun pappisi olkoot puetut vanhurskaudella, ja sinun hurskaasi riemuitkoot.	132:9 Anna pappis pukea heitänsä vanhurskaudella ja sinun pyhäs riemuitkaan.	Ps 132:9 Anna sinun Pappis puke heitäs wanhurscaudella/ ja sinun pyhäs riemuitcan.
132:10 Palvelijasi Daavidin tähden älä torju pois voideltusi kasvoja.	132:10 Älä käännä pois voideltus kasvoja, sinun palvelias Davidin tähden.	Ps 132:10 Älä ota pois sinun woidellus hallitust/ sinun palwelias Dawidin tähden.
132:11 Herra on vannonut Daavidille totisen valan, jota hän ei peruuta: "Sinun ruumiisi hedelmän minä asetan sinun valtaistuimellesi.	132:11 \Herra\ on vannonut Davidille totisen valan, ja ei hän siitä vilpistele: sinun ruumiis hedelmästä minä istutan istuimelles.	Ps 132:11 HERra on wannonnut Dawidille totisen walan/ ja ei hän sijtä wilpistele/ sinun ruumis hedelmästä minä istutan sinun istuimelles.
132:12 Jos sinun poikasi pitävät minun liittoni ja minun todistukseni, jotka minä heille opetan, niin saavat heidänkin poikansa istua sinun valtaistuimellasi iankaikkisesti."	132:12 Jos sinun lapses minun liittoni pitävät, ja minun todistukseni, jotka minä heille opetan, niin heidän lapsensa myös pitää sinun istuimellas istuman ijankaikkisesti.	Ps 132:12 Jos sinun lapses minun lijttoni pitävät ja minun todistuxeni/ jotca minä heille opetan/ nijn heidän lapsens myös sinun istuimellas istuwat ijancaickisest
132:13 Sillä Herra on valinnut Siionin, halunnut sen asunoksensa:	132:13 Sillä \Herra\ on Zionin valinnut, ja tahtoo sitä asuinsiaksensa.	Ps 132:13 Sillä HERra on Zionin walinnut/ ja halaja siellä asua.
132:14 "Tämä on minun leposijani iankaikkisesti; tässä minä asun, sillä tänne on minun haluni ollut.	132:14 Tämä on minun leponi ijankaikkisesti: tässä minä tahdon asua; sillä se minulle kelpaa.	Ps 132:14 Tämä on minun lepon ijancaickisest/ täsä minä tahdon asua: sillä se minulle kelpa.
132:15 Siionin ravinnon minä runsaasti siunaan, sen köyhät minä leivällä ruokin.	132:15 Minä hyvästi siunaan hänen elatuksensa, ja hänen köyhillensä kyllä annan leipää.	Ps 132:15 Minä siunan heidän elatuxens/ ja hänen köyhillens kyllä annan leipä.
132:16 Sen papit minä puetan autuudella, ja sen hurs-	132:16 Hänen pappinsa minä puetan autuudella; ja hänen pyhänsä pitää ilolla rie-	Ps 132:16 Hänen Pappins minä puetan autuudella/ ja

kaat riemuiten riemuitkoot.	muitseman.	hänen pyhäns pitä riemuidzeman.
132:17 Siellä minä annan yletä Daavidille sarven, sytytän voidellulleni lampun.	132:17 Siellä minä annan puhjeta Davidin sarven: minä valmistan kynttilän voidellulleni.	Ps 132:17 Siellä minä annan puhjeta Dawidin sarwen/ minä walmistin kyntiläni woidellulleni.
132:18 Hänen vihollisensa minä puetan häpeällä, mutta hänen päässänsä loistaa hänen kruununsa."	132:18 Hänen vihollisensa minä häpiällä puetan; mutta hänen päällänsä pitää hänen kruununsa kukoistaman.	Ps 132:18 Hänen wihollisens minä häpiällä puetan/ mutta hänen päälläns cucoista hänen cruununs.
PSALMI 133	133 PSALTTARI	CXXXIII. Psalmi .
133:1 Matkalaulu; Daavidin virsi. Katso, kuinka hyvää ja suloista on, että veljekset sovussa asuvat!	133:1 Davidin veisu korkeimmassa Kuorissa. Katsos kuinka hyvä ja kuinka suloinen se on, että veljekset sovinnossa keskenänsä asuvat.	Ps 133:1 Dawidin weisu korkeimmas Chuoris. CADzos/ cuinga hywä ja suloinen se on/ että weljet sowinnos keskenäns asuwat.
133:2 Se on niinkuin kallis öljy pään päällä, jota tiukkuu partaan - Aaronin partaan, jota tiukkuu hänen viittansa liepeille.	133:2 Niinkuin kallis voide, joka Aaronin päästä vuotaa koko hänen partaansa, joka vuotaa hänen vaatettensa liepeesen;	Ps 133:2 Nijnkuin se callis woide/ joca Aaronin päästä wuota coco hänen partaans/ joca wuota hänen waateisijns.
133:3 Se on niinkuin Hermonin kaste, joka tiukkuu Siionin vuorille. Sillä sinne on Herra säätänyt siunauksen, elämän, ikuisiksi ajoiksi.	133:3 Niinkuin Hermonin kaste, joka tulee alas Zionin vuorelle; sillä siellä lupaa \Herra\ siunauksen ja elämän alati ja ijankaikkisesti.	Ps 133:3 Nijnkuin neste/ joca Hermonist tule alas Zionin wuorelle: Sillä siellä lupa HERra siunauxen/ ja elämän alati ja ijancaickisest.
PSALMI 134	134 PSALTTARI	CXXXIV. Psalmi .
134:1 Matkalaulu. Katso, kiittäkää Herraa, kaikki te Herran palvelijat, jotka öisin seisotte Herran huoneessa.	134:1 Veisu korkeimmassa Kuorissa. Katso, kiittäkää \Herraa\, kaikki \Herran\ palveliat, jotka yöllä seisotte \Herran\ huoneessa!	Ps 134:1 Weisu corkeimmas Chuoris. CADzo/ kijttäkät HERra caicki HERran palweliat/ jotca yöllä seisotta HERran huonesa.
134:2 Kohottakaa kätenne pyhäkköön päin ja kiittäkää Herraa.	134:2 Nostakaat kätenne pyhään päin, ja kiittäkää \Herraa\.	Ps 134:2 Nostacat käten Pyhä päin/ ja kijttäkät HERra.
134:3 Herra siunatkoon sinua Siionista, hän, joka on tehnyt taivaan ja maan.	134:3 \Herra\ siunatkoon sinua Zionista, joka taivaan ja maan tehnyt on.	Ps 134:3 HERra siunatcon sinua Zionista/ joca taiwan ja maan tehnyt on.
PSALMI 135	135 PSALTTARI	CXXXV. Psalmi .
135:1 Halleluja! Ylistäkää Herran nimeä. Ylistäkää, te Herran palvelijat,	135:1 Halleluja! Ylistäkää \Herran\ nimeä, kiittäkää, \Herran\ palveliat.	Ps 135:1 Halleluja. YListäkät HERran nime/ kijttäkät HERran palweliat.

135:2 jotka seisotte Herran huoneessa, meidän Jumalamme huoneen esikartanois- sa.	135:2 Te kuin seisotte \Herran\ huoneessa, meidän Jumalamme esihuoneissa.	Ps 135:2 Te cuin seisotta HERran huonesä/ meidän Jumalam esihuoneisä.
135:3 Ylistäkää Herraa, sillä Herra on hyvä, veisatkaa kiitosta hänen nimellensä, sillä se on suloinen.	135:3 Kiittäkää \Herraa\, sillä \Herra\ on hyvä, ja veisatkaa kiitosta hänen nimellensä; sillä se on suloinen.	Ps 135:3 Kijttäkät HERra/ sillä HERra on hywä/ ja weisatcat kijtost hänen nimellens: sillä se on suloinen.
135:4 Sillä Herra on valinnut Jaakobin omaksensa, Israelin omaisuudeksensa.	135:4 Sillä \Herra\ on itsellensä valinnut Jakobin, Israelin omaksensa.	Ps 135:4 Sillä HERra on idzellens walinnut Jacobin/ Israelin hänen omäxens.
135:5 Sillä minä tiedän, että Herra on suuri, ja meidän Herramme korkeampi kaikkia jumalia.	135:5 Minä tiedän, että \Herra\ on suuri, ja meidän Jumalamme kaikkein jumalain ylitse.	Ps 135:5 Minä tiedän että HERra on suuri/ ja meidän Jumalam caickein jumalain seas.
135:6 Kaiken, mitä Herra tahtoo, hän tekee, sekä taivaassa että maassa, merissä ja kaikissa syvyyksissä;	135:6 Kaikki, mitä \Herra\ tahtoo, niin hän tekee, taivaassa ja maassa, meressä ja kaikessa syvyydessä;	Ps 135:6 Caicki mitä HERra tahto/ nijn hän teke/ taiwas/ maas/ meres ja caikes sywydes.
135:7 hän, joka nostaa pilvet maan ääristä, tekee salamit ja sateen ja tuopi tuulen sen säilytyspaikoista;	135:7 Joka pilvet nostaa maan ääristä, joka pitkäisen leimauksesta sateen saattaa, ja tuulen tuo ulos tavaroistansa;	Ps 135:7 Joca pilwet nosta maan äristä/ joca pitkäisen tulen ja saten teke/ joca tuulet salaisista paicoista anda puhalda.
135:8 hän, joka surmasi Egyptin esikoiset, niin ihmisten kuin eläinten;	135:8 Joka esikoiset Egyptissä löi, sekä ihmisistä että karjasta,	Ps 135:8 Joca esicoiset Egyptis löi/ sekä ihmisistä että carjasta.
135:9 hän, joka lähetti tunnusteet ja ihmeet sinun keskellesi, Egypti, faraota ja kaikkia hänen palvelijoihansa vastaan;	135:9 Ja antoi merkkinsä ja ihmeensä tulla Egyptin keskelle, Pharaolle ja kaikille hänen palvelioihhensa;	Ps 135:9 Ja andoi merckins ja ihmens tulla Egyptin keskelle/ Pharaolle ja caikille hänen palwelioihhens.
135:10 hän, joka kukisti suuret kansat ja tuotti surman väkeville kuninkaille,	135:10 Joka monet pakanat löi, ja tappoi väkevät kuninkaat:	Ps 135:10 Joca paljon Canssa löi/ ja tappoi wäkwät Cuningat.
135:11 Siihonielle, amorilaisten kuninkaalle, ja Oogille, Baasanin kuninkaalle, ja kaikille Kanaanin valtakunnille	135:11 Sihonin Amorilaisten kuninkaan, ja Ogin Basanin kuninkaan, ja kaikki Kanaanin valtakunnat,	Ps 135:11 Sihonin Amorrerein Cuningan/ ja Oggin Basanin Cuningan/ ja caicki Canaan waldacunnat.
135:12 ja antoi heidän maansa perintöosaksi, perintöosaksi kansallensa Israelille.	135:12 Ja antoi heidän maansa perimiseksi, Israelille kansallensa perimiseksi.	Ps 135:12 Ja andoi heidän maans perimisexi/ Israelille hänen Canssallens perimisexi.
135:13 Herra, sinun nimesi pysyy iankaikkisesti, Herra, sinun muistosi polvesta polveen.	135:13 \Herra\, sinun nimes pysyy ijankaikkisesti: \Herra\, sinun muistos pysyy suvusta sukuun.	Ps 135:13 HERra sinun nimes pysy ijancaickisest/ sinun muistos pysy HERra loppumata.

135:14 Sillä Herra hankkii oikeuden kansalleen ja armahtaa palvelijoitansa.

135:15 Pakanain epäjumalat ovat hopeata ja kultaa, ihmiskätten tekoa.

135:16 Niillä on suu, mutta eivät ne puhu, niillä on silmät, mutta eivät näe,

135:17 niillä on korvat, mutta eivät kuule, eikä niillä ole henkeä suussansa.

135:18 Niiden kaltaisia ovat niiden tekijät ja kaikki, jotka niihin turvaavat.

135:19 Te, Israelin suku, kiittäkää Herraa, te, Aaronin suku, kiittäkää Herraa.

135:20 Te, Leevin suku, kiittäkää Herraa, te, Herraa pelkääväiset, kiittäkää Herraa.

135:21 Kohotkoon Herralle kiitos Siionista, hänelle, joka Jerusalemissa asuu. Halleluja!

PSALMI 136

136:1 Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

136:2 Kiittäkää jumalien Jumalaa, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

136:3 Kiittäkää herrain Herraa, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;

136:4 häntä, joka yksin tekee suuria ihmeitä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;

136:5 häntä, joka on taidolla tehnyt taivaat, sillä hänen

135:14 Sillä \Herra\ tuomitsee kansansa, ja on palvelioillensa armollinen.

135:15 Pakanain epäjumalat ovat hopia ja kultaa, ihmisten käsillä tehdyt.

135:16 Heillä on suu, ja ei puhu: heillä ovat silmät, ja ei näe;

135:17 Heillä ovat korvat, ja ei kuule: eikä ole henkeä heidän suussansa.

135:18 Jotka niitä tekevät, he ovat niiden kaltaiset, ja kaikki, jotka heihin uskalta-
vat.

135:19 Te Israelin huoneesta, kiittäkää \Herraa\! te Aaronin huoneesta, kiittäkää \Herraa\!

135:20 Te Levin huoneesta, kiittäkää \Herraa\! te jotka \Herraa\ pelkätte, kiittäkää \Herraa\!

135:21 Kiitetty olkoon \Herra\ Zionista, joka Jerusalemissa asuu! Halleluja!

136 PSALTTARI

136:1 Kiittäkää \Herraa\, sillä hän on hyvä; sillä hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti.

136:2 Kiittäkää kaikkein jumalain Jumalaa; sillä hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti.

136:3 Kiittäkää kaikkein herrain Herraa; sillä hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti,

136:4 Joka yksinänsä suuret ihmeet tekee; sillä hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti;

136:5 Joka taivaat toimellisesti on tehnyt; sillä hänen laupiutensa pysyy iankaikk-

Ps 135:14 Sillä HERra duomidze hänen Canssans/ ja on palwelioillens armollinen.

Ps 135:15 Pacanain epäjumalat owat hopia ja culda/ ihmisten käsillä tehdyt.

Ps 135:16 Heillä on suu/ ja ei mitän puhu/ heillä owat silmät/ ja ei mitän näe.

Ps 135:17 Heillä owat korwat/ ja ei mitän cuule/ eikä ole henge ensingän heidän suusans.

Ps 135:18 Jotca niitä tekevät/ he owat heidän caltaisens/ ja caicki jotca heihin uscaldawat.

Ps 135:19 Israelin huone kijttäkän HERra/ te Aaronin huonesta/ kijttäkät HERra.

Ps 135:20 Te Lewin huonesta kijttäkät HERra/ te cuin HERra pelkätte/ kijttäkät HERra.

Ps 135:21 Kijtetty olcon HERra Zionista/ joca Jerusalemissa asu. Halleluja.

CXXXVI. Psalmi .

Ps 136:1 Klittäkät HERra/ sillä hän on hywä/ ja hänen hywydens pysy ijancaickisest.

Ps 136:2 Kijttäkät caickein jumalain Jumalata/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.

Ps 136:3 Kijttäkät caickein herrain HERra: sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.

Ps 136:4 Joca yxinäns suuret ihmet teke/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.

Ps 136:5 Joca taiwat toimel-
listest on tehnyt/ sillä hänen

armonsa pysyy iankaikkisesti; 136:6 häntä, joka on vetten ylitse levittänyt maan, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;	kisesti; 136:6 Joka maan on levittänyt veden päälle; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	hywydens pysy ijancaickisest. Ps 136:6 oca maan on lewitännyt weden päälle/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:7 häntä, joka on tehnyt suuret valot, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;	136:7 Joka suuret valkeudet on tehnyt; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:7 Joca suuret walkeudet on tehnyt/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:8 auringon hallitsemaan päivää, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,	136:8 Auringon päivää hallitsemaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:8 Auringon päiwä hallidzeman/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:9 kuun ja tähdet hallitsemaan yötä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;	136:9 Kuun ja tähdet yötä hallitsemaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:9 Cuun ja tähdet yötä hallidzeman/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:10 häntä, joka löi Egyptiä surmaten sen esikoiset, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,	136:10 Joka Egyptin esikoiset löi: sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:10 Joca Egyptin esicoiset löi/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:11 ja vei Israelin pois heidän keskeltänsä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,	136:11 Ja vei Israelin ulos heidän keskeltänsä; sillä hänen laupiutensa pysyy ijancaikkisesti;	Ps 136:11 Ja siellä wei Israelin ulos/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:12 väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;	136:12 Väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.	Ps 136:12 Wäkwellä kädellä ja ojetulla käsiwarrella/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:13 häntä, joka jakoi Kaislameren kahtia, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,	136:13 Joka Punaisen meren jakoi kahtia; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:13 Joca punaisen meren jacoi cahtia/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:14 ja kuljetti Israelin sen keskitse, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,	136:14 Ja antoi Israelin käydä sen keskeltä; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:14 Ja andoi Israelin käydä/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:15 ja syöksi faraon sotajoukkoineen Kaislamereen, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;	136:15 Joka Pharaon sotaväkinensä Punaiseen mereen upotti; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:15 Joca Pharaon sotawäkinens punaiseen mereen upotti/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:16 häntä, joka johdatti kansaansa erämaassa, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;	136:16 Joka johdatti kansansa korven lävitse; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:16 Joca Canssans wei corwen läpidze/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:17 häntä, joka voitti suuret kuninkaat, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,	136:17 Joka suuret kuninkaat löi; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:17 Joca suuret Cuningat löi/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.

136:18 ja surmasi mahtavat kuninkaat, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,	136:18 Ja tappoi väkevät kuninkaat; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:18 Ja tappoi wäkwät Cuningat/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:19 Siihonin, amorilaisten kuninkaan, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,	136:19 Sihonin Amorilaisten kuninkaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:19 Sihonin Amorrerein Cuningan/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:20 ja Oogin, Baasanin kuninkaan, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,	136:20 Ja Ogin Basanin kuninkaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:20 Ja Oggin Basanin Cuningan/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:21 ja antoi heidän maansa perintöosaksi, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,	136:21 Ja antoi heidän maansa perimiseksi; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:21 Ja andoi heidän maans perimisexi/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:22 perintöosaksi palvelijallensa Israelille, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;	136:22 Perimiseksi palveliallensa Israelille; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.	Ps 136:22 Perimisexi palweiallens Israelille/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:23 häntä, joka muisti meitä alennuksessamme, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,	136:23 Hän muisti meitä, kuin me olimme painetut alas; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:23 Hän muisti meitä/ cosca me olimma painetut alas/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:24 ja kirvoitti meidät vihollistamme, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;	136:24 Ja lunasti meitä vihollistamme; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;	Ps 136:24 Ja lunasti meitä wihollistam/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:25 häntä, joka antaa ravinnon kaikelle lihalle, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.	136:25 Joka antaa kaikelle lihalle ruan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.	Ps 136:25 Joca anda caikelle lihalle ruan/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.
136:26 Kiittäkää taivaan Jumalaa, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.	136:26 Kiittäkää taivaan Jumalaa! sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.	Ps 136:26 Kijttäkät taiwan Jumalata/ sillä hänen hywydens pysy ijancaickisest.

PSALMI 137

137:1 Baabelin virtain vierillä - siellä me istuimme ja itkimme, kun Siionia muistelimme.

137:2 Pajuihin, joita siellä oli, me ripustimme kanteleemme.

137:3 Sillä vangitsijamme vaativat meiltä siellä lauluja ja orjuuttajamme iloa: "Veisatkaa meille Siionin virsiä."

137 PSALTTARI

137:1 Babelin virtain tykönä me istuimme ja itkimme, kuin me Zionin muistimme.

137:2 Kanteleemme me ripustimme pajuihin, jotka siellä olivat.

137:3 Siellä he käskivät meidän veisata, jotka meitä vankina pitivät, ja iloita meidän itkussamme: Veisatkaat meille Zionin virsiä.

CXXXVII. Psalmi .

Ps 137:1 Babelin wirtain tykönä me istuimme ja itkimme/ cosca me Zionin muistimme.

Ps 137:2 Meidän candelem me ripustim pajuihin/ jotca siellä olit.

Ps 137:3 Siellä he käskit meidän veisata/ jotca meitä fangina pidit/ ja iloita meidän itcusam: Weisatcat meille Zionin weisu.

137:4 Kuinka me voisimme veisata Herran virsiä vieraalla maalla?

137:5 Jos minä unhotan sinut, Jerusalem, niin unhotas sinä minun oikea käteni.

137:6 Tarttukoon kieleni suuni lakeen, ellen minä sinua muista, ellen pidä Jerusalemia ylimpänä ilonani.

137:7 Muista, Herra, Jerusalemin tuhopäivä, koska se Edomin lapsille, jotka sanoivat: "Hajottakaa se, hajottakaa perustuksia myöten!"

137:8 Tytär Baabel, sinä häviön oma, autuas se, joka sinulle kostaa kaiken, minkä olet meille tehnyt!

137:9 Autuas se, joka ottaa sinun pienet lapsesi ja murskaa ne kallioon!

137:4 Kuinka me veisaisimme \Herran\ veisun vieraalla maalla?

137:5 Jos minä unohdan sinua, Jerusalem, niin olkoon oikia käteni unohdettu.

137:6 Tarttukoon kieleni suuni lakeen, ellen minä sinua muista, ellen minä tee Jerusalemia ylimmäiseksi ilokseni.

137:7 \Herra\, muista Edomin lapsia Jerusalemin päivänä, jotka sanovat: repikää maahan hamaan hänen perustukseensa asti.

137:8 Sinä hävitetty tytär, Babel; autuas on, se joka sinulle kostaa, niinkuin sinä meille tehnyt olet.

137:9 Autuas on se, joka piskuiset lapses ottaa ja paiskaa kiviin.

Ps 137:4 Cuinga me veisaisim HERran veisun wieralla maalla ?

Ps 137:5 Jos minä unhodan sinua Jerusalem/ nijn olcon minun oikia käten unohdettu.

Ps 137:6 TArttucon minun kielen suuni lakeen/ ellen minä sinua muista/ ellen minä tee Jerusalemita minun ylimmäisexi iloxeni.

Ps 137:7 HERra muista Edomin lapsia Jerusalemin päivänä/ jotca sanowat: raadelcat/ raadelcat caicki haman hänen perustuxens asti.

Ps 137:8 Sinä hävitetty tytär Babel/ autuas on se joka sinulle costa/ nijncuin sinä meille tehnyt olet.

Ps 137:9 Autuas on se joka sinun piscuiset lapses otta/ ja paisca kiwijn.

PSALMI 138

138:1 Daavidin virsi. Minä kiitän sinua kaikesta sydämeistäni, veisaan sinun kiitostasi jumalien edessä.

138:2 Minä rukoilen sinua kumartuneena sinun pyhään temppeliisi päin ja kiitän sinun nimeäsi sinun armosi ja totuutesi tähden; sillä sinä olet osoittanut, että sinun lupauksesi on suuri yli kaiken, mitä sinun nimesi ilmoittaa.

138:3 Sinä päivänä, jona minä huusin, sinä vastasit minulle; sinä rohkaisit minua: minun sieluni sai voiman.

138:4 Herra, kaikki maan kuninkaat ylistävät sinua, kun kuulevat sinun suusi sanat.

138:5 Ja he veisaavat Herran

138 PSALTTARI

138:1 Davidin. Minä kiitän sinua kaikesta sydämeistäni: jumalain edessä minä sinulle kiitosta veisaan.

138:2 Minä tahdon kumartaa rukoilla sinun pyhän templis puoleen, ja kiittää sinun nimeäsi, sinun armosi ja totuutesi tähden; sillä sinä teit nimesi ja sanasi suureksi kaikkein ylitse.

138:3 Koska minä sinua avukseni huudan, niin sinä kuulet minua, ja annat sielulleni suuren väkevyyden.

138:4 \Herra\! sinua kiittävät kaikki kuninkaat maan päällä, että he kuulevat sinun suusi sanoja,

138:5 Ja veisaavat \Herran\

CXXXVIII. Psalmi .

Ps 138:1 Dawidin. Mlnä kijtän sinua coco sydämeistäni/ jumalitten edes minä sinulle kijtost weisan.

Ps 138:2 Minä cumarran sinun pyhän Templis puoleen/ ja kijtän sinun nimes/ sinun hywydes ja wacuudes tähden/ sillä sinä teit sinun nimes cunnialisexi caickein päälle/ sinun sanallas.

Ps 138:3 Cosca minä sinua rucoilen nijn cuuldele minua/ ja anna minun sielulleni suuri wäkewys.

Ps 138:4 HERra/ sinua kijttäwät caicki Cuningat maan päällä/ että he cuulewat sinun suusi sanoja.

Ps 138:5 Ja weisawat HERran

teistä, sillä suuri on Herran kunnia.

138:6 Sillä Herra on korkea, mutta katsoo alhaiseen, ja hän tuntee ylpeän kaukaa.

138:7 Vaikka minä vaellan ahdistuksen keskellä, niin sinä virvoitat minut. Sinä ojennat kätesi minun vihamiesteni vihaa vastaan, ja sinun oikea kätesi auttaa minua.

138:8 Herra vie minun asiani päätökseen. Herra, sinun armonosi pysyy iankaikkisesti; älä jätä kesken kättesi työtä.

PSALMI 139

139:1 Veisuunjohtajalle; Davidin virsi. Herra, sinä tutkit minua ja tunnet minut.

139:2 Istunpa minä tahi nousen, sinä sen tiedät; sinä ymmärrät minun ajatukseni kaukaa.

139:3 Käynpä tahi makaan, sinä sen havaitset, ja kaikki minun tieni ovat sinulle tutut.

139:4 Sillä, katso, ei ole sanaa minun kielelläni, jota sinä, Herra, et täysin tunne.

139:5 Sinä olet saartanut minut edestä ja takaa ja laskenut kätesi minun päälleni.

139:6 Senkaltainen tieto on minulle ylen ihmeellinen, ylen korkea käsittääkseni sen.

139:7 Minne minä voisin mennä, kussa ei sinun Henkesi olisi, minne paeta sinun kasvojesi edestä?

teille, että \Herran\ kunnia on suuri.

138:6 Sillä \Herra\ on korkea, ja katselee nöyriä, ja ylpiät tuntee kaukaa.

138:7 Jos minä vaeltaisin ahdistuksen keskellä, niin sinä virvoitat minua, ja lähetät kätes vihollisteni vihan päälle: sinun oikia kätes varjelee minua.

138:8 \Herra\ tekee siihen lopun minun tähteni: \Herra\, sinun laupiutes on ijankaikkinen, älä käsialaas hylkää!

139 PSALTTARI

139:1 Davidin Psalmi, edelläveisajalle. \Herra\! sinä tutkit minua, ja tunnet minun.

139:2 Joko minä istun eli nousen, niin sinä sen tiedät: sinä ymmärrät taampaa ajatukseni.

139:3 Joko minä käyn eli makaan, niin sinä olet ympärilläni, ja näet kaikki tieni.

139:4 Sillä katso, ei ole sanaakaan kieleni päällä, joita et sinä \Herra\ kaikkia tiedä.

139:5 Sinä olet tehnyt jälkimäiseni ja ensimmäiseni, ja pidät sinun kätes minun päälläni.

139:6 Senkaltainen tieto on minulle ylen ihmeellinen ja ylen korkia, etten minä voi sitä käsittää.

139:7 Kuhunka minä menen sinun hengestäs? ja kuhunka minä sinun kasvois edestä pakenen?

teillä/ että HERran cunnia on suuri.

Ps 138:6 Sillä HERra on korkea/ ja cadzele nöyriä/ ja ylpiät tunde cauca.

Ps 138:7 Jos minä waellaisin ahdistuxeni keskellä/ nijns wirgotat minua/ ja lähetät kätes minun wihollisteni wihan päälle/ ja autat oikialla kädellä.

Ps 138:8 HERra teke siihen lopun minun tähteni/ HERra sinun hywydes on ijancaickinen/ älä sinun käsialas hyljä.

CXXXIX. Psalmi .

Ps 139:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa. HERra sinä tutkit minua/ ja tunnet minun.

Ps 139:2 Waicka minä istun eli nousen/ nijn sinä sen tiedät/ sinä ymmärrät taamba minun ajatuxeni.

Ps 139:3 Ehkä minä käyn eli macan/ nijn sinä olet minun ymbärilläni/ ja näet caicki minun tieni.

Ps 139:4 Sillä cadzo/ ei ole sanacan minun kieleni päällä/ joita et sinä HERra caickia tiedä.

Ps 139:5 Sinä toimitat/ mitä minä ennen eli sijtte teen/ ja pidät sinun kätes minun päälläni.

Ps 139:6 Sencaltainen tieto on minulle ylön ihmellinen ja ylön corkia/ en minä woi sitä käsittää.

Ps 139:7 Cuhunga minä menen sinun hengestäs ? ja cuhunga minä sinun caswostas pakenen ?

139:8 Jos minä taivaaseen nousisin, niin sinä olet siellä; jos minä tuonelaan vuoteeni tekisin, niin katso, sinä olet siellä.

139:9 Jos minä kohoaisin aamuruskon siivillä ja asettuisin asumaan meren ääriin,

139:10 sielläkin sinun kätesi minua taluttaisi, sinun oikea kätesi tarttuisi minuun.

139:11 Ja jos minä sanoisin: "Peittäköön minut pimeys, ja valkeus minun ympärilläni tulokoon yöksi",

139:12 niin ei pimeyskään olisi sinulle pimeä: yö valaisisi niinkuin päivä, pimeys olisi niinkuin valkeus.

139:13 Sillä sinä olet luonut minun munaskuuni, sinä kudoit minut kokoon äitini kohdussa.

139:14 Minä kiitän sinua siitä, että olen tehty ylen ihmeellisesti; ihmeelliset ovat sinun tekosi, sen minun sieluni kyllä tietää.

139:15 Minun luuni eivät olleet sinulta salatut, kun minut salassa valmistettiin, kun minut taiten tehtiin maan syvyyksissä.

139:16 Sinun silmäsi näkivät minut jo idussani. Minun päiväni olivat määrättyt ja kirjoitetut kaikki sinun kirjaasi, ennenkuin ainoakaan niistä oli tullut.

139:17 Mutta kuinka kalliit ovat minulle sinun ajatuksesi, Jumala, kuinka suuri on niiden luku!

139:18 Jos minä tahtoisin ne

139:8 Jos minä astuisin ylös taivaaseen, niin sinä siellä olet: jos minä vuoteeni helvetissä rakentaisin, katso, sinä myös siellä olet.

139:9 Jos minä ottaisin aamuruskon siivet, ja asuisin meren ääriissä,

139:10 Niin sinun kätes sielläkin minua johdattais, ja sinun oikia kätes pitäis minun.

139:11 Jos minä sanoisin: pimeys kuitenkin peittää minun, niin on myös yö valkeus minun ympärilläni.

139:12 Sillä ei pimeys sinun edessä pimitä, ja yö valistaa niinkuin päivä; pimeys on niinkuin valkeus.

139:13 Sinun hallussas ovat minun munaskuuni: sinä peitit minun äitini kohdussa.

139:14 Minä kiitän sinua sen edestä, että minä niin aivan ihmeellisesti tehty olen: ihmeelliset ovat sinun tekos, ja sen minun sieluni kyllä tietää.

139:15 Ei minun luuni olleet sinulta salatut, kuin minä siinä salaisesti tehty olin, kuin minä maan sisällä niin taitavasti koottu olin.

139:16 Sinun silmäs näkivät minun, kuin en vielä valmistettu ollut, ja kaikki päivät sinun kirjaas olivat kirjoitetut, jotka vielä oleman piti, joista ei yksikään silloin vielä tullut ollut.

139:17 Mutta kuinka kalliit ovat minun edessäni, Jumala, sinun ajatukses? kuinka suuri on heidän lukunsa?

139:18 Jos minä heitä luki-

Ps 139:8 Jos minä astuisin taivaseen/ niijn sinä siellä olet/ jos minä vuoteni helvetis rakennaisin/ cadzo/ sinä myös siellä olet.

Ps 139:9 Jos minä ottaisin aamuruscon sijwet/ ja asuisin meren ärisä:

Ps 139:10 Nijn sinun kätes cuitengin sinne weis minua/ jä sinun oikia kätes pidäis minun.

Ps 139:11 Jos minä sanoisin: pimeys peittäköön minua/ niijn myös yön täyty olla walkeuden minun ymbärilläni.

Ps 139:12 Sillä ei pimeys ole sinun tykönäs pimeys/ ja yö walista nijncuin päivä/ pimeys on nijncuin walkeus.

Ps 139:13 Sinun woimasas owat minun munascuuni/ sinä peitit minun äitini cohdu-sa.

Ps 139:14 Minä kijtän sinua sen edestä/ että minä ihmellisest tehty olen/ ihmelliset owat sinun tecos/ ja sen minun sielun kyllä tietä.

Ps 139:15 Ei minun luuni ollet sinulda salatut/ cosca minä sijnä salaises tehty olin/ cosca minä olin luotu alhalla maasa.

Ps 139:16 Sinun silmäs näit minun/ cosca en minä vielä walmistettu ollut/ ja caicki päiwät sinun kirjaas olit kirjoitetut/ jotca vielä oleman piti/ joista ei yxikän silloin vielä tullut ollut.

Ps 139:17 Mutta cuinga callit owat minun edesäni Jumala sinun ajatuxes ? cuinga suuri on heidän lucuns.

Ps 139:18 Jos minä heitä

lukea, olisi niitä enemmän kuin hiekan jyväsiä. - Minä herään ja olen vielä sinun tykönäsi.

139:19 Jumala, jospa sinä surmaisit jumalattomat! Ja te murhamiehet, väistykää minusta pois!

139:20 Sillä he puhuvat sinusta petollisesti ja lausuvat turhaan sinun nimesi - nuo sinun vihollisesi.

139:21 Herra, enkö minä vihaisi niitä, jotka sinua vihaavat, enkö inhoaisi niitä, jotka sinua vastustavat?

139:22 Kaikella vihalla minä heitä vihaan, he ovat minun omia vihollisiani.

139:23 Tutki minua, Jumala, ja tunne minun sydämeni, koettele minua ja tunne minun ajatukseni.

139:24 Ja katso: jos minun tieni on vaivaan vievä, niin johdata minut iankaikkiselle tielle.

PSALMI 140

140:1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.

140:2 Päästä minut, Herra, pahoista ihmisistä, varjele minut väkivaltaisilta miehiltä,

140:3 jotka ajattelevat sydämessään pahaa ja joka päivä yllyttävät sotaan.

140:4 He hiovat kielensä niinkuin käärmeet, kyykäärmeen myrkkyä on heidän huultensa alla. Sela.

140:5 Suojaa minut, Herra, jumalattomien käsiltä, varjele minut väkivaltaisilta miehiltä, jotka tahtovat saada minun

sin, niin ne olisivat usiammat kuin santa: kuin minä herään, olen minä vielä tykönäs.

139:19 Jumala, jospa tappaisit jumalattomat, ja verikoirat minusta poikkeisivat.

139:20 Sillä he puhuvat sinusta häpiällisesti, ja sinun vihollises turhaan lausuvat (sinun nimes).

139:21 \Herra\, minä tosin vihaan niitä, jotka sinua vihaavat, ja minä närkästyn heistä, jotka karkaavat sinua vastaan.

139:22 Täydestä todesta minä heitä vihaan; sentähden ovat he minulle viholliset.

139:23 Tutki minua, Jumala, ja koettele sydämeni: kiusaa minua, ja ymmärrä, kuinka minä ajattelen.

139:24 Ja katsos, jos minä pahalla tiellä lienen, niin saata minua iankaikkiselle tielle.

140 PSALTTARI

140:1 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.

140:2 \Herra\, pelasta minua pahoista ihmisistä: varjele minua vääristä miehistä,

140:3 Jotka pahaa ajattelevat sydämissänsä, ja joka päivä sotaan hankitsevat.

140:4 He hiovat kieltänsä niinkuin kärme: kyykärmeen myrkky on heidän huultensa alla, Sela!

140:5 Varjele minua, \Herra\, jumalattomien käsistä, varjele minua vääristä ihmisistä, jotka ajattelevat

lukisin/ niijn he sanda usiammat olisit/ cosca minä herän/ olen minä vielä tykönäs.

Ps 139:19 Jumala joscas tappaisit jumalattomat/ ja wericoirat minusta poickeisit.

Ps 139:20 Sillä he puhuvat sinusta häpiällisestä/ ja sinun vihollises corgottawat heitäns ilman syytä.

Ps 139:21 HERra/ minä tosin wihan nijtä/ jotca sinua wihawat/ ja minä närkästyn heistä/ jotca carcawat sinua wastan.

Ps 139:22 Täydestä todesta minä heitä wihan/ sentähden owat he minulle wiholliset.

Ps 139:23 Tutki minua Jumala ja coettele minun sydämen/ kiusa minua ja ymmärrä cuinga minä ajattelen.

Ps 139:24 Ja cadzos/ jos minä pahalla tiellä lienen/ niijn saata minua ijancaickiselle tielle.

CXL. Psalmi .

Ps 140:1 Dawidin Psalmi edelläweisattapa.

Ps 140:2 HERra/ pelasta minua pahoista ihmisistä/ warjele minua wääristä miehistä.

Ps 140:3 Jotca paha ajattelewat sydämisäns/ ja joca päivä sotaan hangidzewat.

Ps 140:4 He hiowat kieldäns nijncuin kärme/ kyykärmen myrckky on heidän kielens alla. Sela.

Ps 140:5 Warjele minua HERra jumalattomien käsistä/ warjele minua wääristä ihmistä/ jotca ajattelewat minun

jalkani lankeamaan.

140:6 Nuo ylpeät virittävät minulle ansoja ja pauloja, levittävät verkkoja minun tieleni, asettavat minulle pyydiksiä. Sela.

140:7 Minä sanon Herralle: "Sinä olet minun Jumalani." Herra, ota korviisi minun rukousteni ääni.

140:8 Herra, Herra, sinä minun väkevä apuni, sinä suojaat minun pääni taistelun päivänä.

140:9 Herra, älä salli, mitä jumalattomat haluavat, älä anna heidän aikeittensa onnistua; muutoin he ylvästelevät. Sela.

140:10 Sattukoon minun saartajaini omaan päähän onnettomuus, jota heidän huulensa hankkivat.

140:11 Tulkoon tulisia hiiliä heidän päällensä; hän syösköön heidät tuleen, vesivirtoihin, joista he älkööt nousko.

140:12 Kielevä mies ei ole pysyvä maassa; väkivaltaista ajaa onnettomuus ja iskee iskemistään.

140:13 Minä tiedän, että Herra ajaa kurjan asiaa, hankkii köyhille oikeuden.

140:14 Totisesti, vanhurskaat saavat kiittää sinun nimeäsi, ja oikeamieliset saavat asua sinun kasvojesi edessä.

PSALMI 141

141:1 Daavidin virsi. Herra, minä huudan sinua, riennä minun tyköni. Ota korviisi mi-

minun käymiseni kukistaa.

140:6 Ylpiät asettavat paulat ja nuorat minun eteeni, ja venyttävät verkot tien viereen: minun eteeni panevat he paulan, Sela!

140:7 Mutta minä sanoin \Herralle\: sinä olet minun Jumalani: \Herra\, kuule minun rukoukseni ääni.

140:8 \Herra\, Herra, väkevä apuni! sinä varjelet minun pääni sodan aikana.

140:9 \Herra\, älä salli jumalattomalle hänen himoansa: älä vahvista hänen pahaa tahtoansa, ettei hän ylpeytyisi, Sela!

140:10 Heidän sappensa, jotka minua piirittävät, ja heidän huultensa vaiva langetkoon heidän päällensä.

140:11 Tuliset hiilet pitää heidän päällensä putooman: hän antaa heidän langeta tuleen ja syvään kuoppaan, ettei heidän pidä nouseman ylös.

140:12 Kielilakkarin ei pidä menestymän maan päällä: häijy väärä ihminen karkoitetaan ja kukistetaan.

140:13 Sillä minä tiedän, että \Herra\ raadollisen asian ja köyhän oikeuden toimittaa.

140:14 Tosin vanhurskaat kiittävät sinun nimeäs, ja vakaat asuvat sinun kasvois edessä.

141 PSALTTARI

141:1 Davidin Psalmi. \Herra\, minä avukseni huudan sinua: riennä minun puoleeni: ota korviisi minun

käymiseni cukista.

Ps 140:6 Corjat asettawat paulat minun eteeni/ ja wenyttawät nuorat wercoxi minun eteeni/ ja wirittelewät tien wieres minua warten. Sela.

Ps 140:7 Mutta minä sanon HERralle: sinä olet minun Jumalan/ HERra ymmärrä minun rucouxeni äni.

Ps 140:8 HERra/ HERra minun wäkewä apun/ sinä warjelet minun pääni sodan aicana.

Ps 140:9 HERra älä salli jumalattomalle hänen himoans/ älä wahwista hänen pahatahtoans/ ettei hän ylpennyis. Sela.

Ps 140:10 Pahun/ josta wiholliseni neuwo pitawät/ langetcon heidän pääns päälle.

Ps 140:11 Hän warista heidän päällens leimaxet/ hän lyöheitä tulella alas sywähän maahan/ ettei he ikänäns nouse.

Ps 140:12 Pahan suun ei pidä menestymän maan päällä/ häijy wäärä ihminen carcotetan ja cukistetan.

Ps 140:13 Sillä minä tiedän/ että HERra radollisen asian/ ja köyhän oikeuden toimitta.

Ps 140:14 Wanhurscat kijttawät sinun nimes/ ja wagat pisywät sinun caswos edes.

CXLI. Psalmi .

Ps 141:1 Dawidin Psalmi. HERra/ minä huudan sinua/ riennä sinuas minun puoleen/

nun ääneni, kun minä sinua huudan.

141:2 Minun rukoukseni olkoon suitsutusuhri sinun kasvojesi edessä, minun kätteni kohottaminen olkoon ehtoouhri.

141:3 Herra, pane minun suulleni vartija, vartioitse minun huulteni ovea.

141:4 Älä salli minun sydämeni taipua pahaan, pitämään jumalatonta menoa väärintekijäin kanssa. Minä en tahdo maistaa heidän herkkupalojansa.

141:5 Lyököön minua vanhurskas: se on rakkautta; kurruttakoon hän minua: se on öljyä minun päähäni, siitä minun pääni älköön kieltäytykö. Sillä vielä vähän aikaa, niin minun rukoukseni täyttyy, mutta heidän käy pahoin:

141:6 heidän päämiehensä syöstään kalliolta alas, ja silloin kuullaan minun sanani suloisiksi.

141:7 Niinkuin maa kynnetään ja kuokitaa, niin ovat meidän luumme hajotetut tuonelan kuilun suulle.

141:8 Mutta sinuun, Herra, Herra, minun silmäni katsovat, sinuun minä turvaan. Älä hylkää minun sieluani.

141:9 Varjele minua niiden pauloista, jotka minua pyydystävät, väärintekijäin ansaista.

141:10 Kaatukoot kaikki jumalattomat omiin kuoppiinsa; mutta suo minun ne välttää.

ääneni, koska minä sinua huudan.

141:2 Kelvatkoon minun rukoukseni sinun edessä niinkuin savu-uhri, minun kätteni ylennys niinkuin ehtoouhri.

141:3 \Herra\, varjele minun suuni ja varjele minun huuleni.

141:4 Älä kallista minun sydäntäni mihinkään pahuteen, pitämään jumalatoimaa menoa pahointekiäin kanssa, etten minä söisi niitä, mitkä heille kelpaavat.

141:5 Vanhurskas lyökään minua ystävällisesti, ja nuddelkaan minua, se olkoon niinkuin öljy minun pääni päällä; sillä minä vielä rukoulen heidän pahuuttansa vastaan.

141:6 Heidän opettajansa sysättäköön kiveen, niin sitte kuullaan minun opetukseni suloiseksi.

141:7 Meidän luumme ovat hajotetut haudan reunalle, niinkuin joku maan repis ja kaivais.

141:8 Sillä sinua, \Herra\, Herra, minun silmäni katsovat: minä uskallan sinuun, älä minun sieluani hylkää.

141:9 Varjele minua siitä paulasta, jonka he asettivat eteeni, ja pahointekiäin ansasta.

141:10 Jumalattomat lankeevat toinen toisensa kanssa omiin verkkoihinsa, siihenasti kuin minä pääsen ohitse.

ota corwijs minun änen/ cosca minä sinua rucoilen.

Ps 141:2 Kelwatcon minun rucouxen sinun edesäs nijncuin sawuuhri/ minun käteni ylönnyys nijncuin ehtouhri.

Ps 141:3 HERra kätke minun suun/ ja warjele minun huuleni.

Ps 141:4 Älä callista minun sydändäni mihingän pahuteen/ pitämän jumalatoimaa meno pahointekiäin cansa/ etten minä söis nijstä jotca heille kelpawat.

Ps 141:5 Wanhurscas lyökän minua ystävällisest/ ja laittacan minua/ se teke minun aiwa hyvä/ nijncuin Balsam minun pääni päällä: sillä minä rucoilen alati/ ettei he minua wahingoidzis.

Ps 141:6 Heidän opettajans sysättäkön kiween/ nijn sijtte cuullan minun opetuxen suloisexi.

Ps 141:7 Meidän luum owat hajotetut haman helwettijn/ nijncuin jocu maan repis ja caiwais.

Ps 141:8 Sillä sinua HERra HERra minun silmäni cadzowat/ minä uscallan sinuun/ älä minun sieluani hyljä.

Ps 141:9 Warjele minua sijtä paulasta/ jonga he asetit eteeni/ ja pahointekiäin ansasta.

Ps 141:10 Jumalattomat lankeawat toinen toisens cansa omijn werckoihins/ mutta minä aina pääsen.

PSALMI 142

142:1 Daavidin mietevirsi, hänen ollessaan luolassa; rukous.

142:2 Minä korotan ääneni ja huudan Herraa, minä korotan ääneni ja rukoilen Herralta armoa.

142:3 Minä vuodatan hänen eteensä valitukseni, kerron hänelle ahdistukseni.

142:4 Kun minun henkeni minussa näännyy, niin sinä tunnet minun tieni. Polulle, jota minä käyn, he ovat viritäneet paulan minun eteeni.

142:5 Katso minun oikealle puolelleni ja näe: ei kukaan minua tunne. Ei ole minulla pakopaikkaa, ei kukaan minun sielustani välitä.

142:6 Minä huudan sinun puoleesi, Herra; minä sanon: Sinä olet minun turvani, minun osani elävien maassa.

142:7 Tarkkaa minun huutoani, sillä minä olen sangen viheliäinen, pelasta minut vainoojistani, sillä he ovat minua väkevämmät.

142:8 Vie minun sieluni ulos vankeudesta kiittämään sinun nimeäsi. Vanhurskaat kokoontuvat minun ympärilleni, kun sinä minulle hyvin teet.

PSALMI 143

143:1 Daavidin virsi. Herra, kuule minun rukoukseni, ota korviisi minun anomiseni. Vastaa minulle uskollisuudessasi ja vanhurskaudessasi.

143:2 Älä käy tuomiolle palvelijasi kanssa, sillä ei yksi-

142 PSALTTARI

142:1 Davidin oppi ja rukous, kuin hän luolassa oli.

142:2 Minä huudan \Herran\ tykö äänelläni, ja rukoilen \Herraa\ äänelläni.

142:3 Minä vuodatan ahdistukseni hänen edessänsä, ja osoitan hänelle hätäni,

142:4 Koska henkeni on ahdistuksessa, niin sinä tiedät käymiseni: tielle, jota minä vaellan, asettavat he paulat eteeni.

142:5 Katsele oikialle puolelle ja näe, siellä ei yksikään tahdo minua tuta: en minä taida paeta, ei tottele kenkään minun sieluani.

142:6 \Herra\, sinua minä huudan ja sanon: sinä olet minun toivoni ja minun osani elävien maalla.

142:7 Ota vaari minun rukouksestani, sillä minua vaivataan sangen: pelasta minua vainollisistani; sillä he ovat minua väkevämmät.

142:8 Vie minun sieluni vankeudesta ulos kiittämään sinun nimeäs: vanhurskaat kokoontuvat minun tyköni, koskas minulle hyvästi teet.

143 PSALTTARI

143:1 Davidin Psalmi. \Herra\! kuule minun rukoukseni, ota anomiseni korviis, sinun totuutes tähden, kuule minua sinun vanhurskautes tähden,

143:2 Ja älä käy tuomiolle palvelias kanssa; sillä ei yksi-

CXLII. Psalmi .

Ps 142:1 Dawidin oppi/ rucoelda/ cosca hän luolas oli.

Ps 142:2 Minä pargun HERran tygö minun änelläni/ ja rucoilen HERra minun huudollani.

Ps 142:3 Minä vuodatan minun puheni hänen edesäns/ ja osotan hänelle minun hätäni.

Ps 142:4 Cosca minun hengen on ahdistuxes/ niijn sinä corjat minua/ he asettawat paulat minun eteeni/ tielleni jota minä waellan.

Ps 142:5 Cadzele oikialle kädelle ja näe/ siellä ei yxikän tahdo minua tuta/ en minä taida paeta/ ei tottele kenگان minun sieluani.

Ps 142:6 HERra sinua minä huudan/ ja sanon: sinä olet minun toiwon ja minun osan eläwitten maalla.

Ps 142:7 Ota waari minun rucouxestani/ sillä minua waiwatan sangen/ pelasta minua wainollisistani: sillä he owat minua wäkewemmät.

Ps 142:8 Wie minun sielun fangeudesta ulos/ kijttämän sinun nimes/ wanhurscat conduwat minun tygöni/ coscas minulle hywästi teet.

CXLIII. Psalmi .

Ps 143:1 Dawidin Psalmi. HERra cuuldele minun rucouxen/ ymmärrä minun anomisen sinun totudes tähden/ cuuldele minua sinun wanhurcaudes tähden.

Ps 143:2 Ja älä käy duomiolle palvelias cansa/ sillä ei

kään elävä ole vanhurskas sinun edessäsi.	sikään elävä ole vakaa sinun edessäs.	yxikän elävä ole waca sinun edesäs.
143:3 Sillä vihollinen vainoaa minun sieluani, hän on ruhjonnut minun elämäni maahan ja pannut minut pimeään niinkuin ammoin kuolleet.	143:3 Sillä vihollinen vainoo minun sieluani, ja lyö minun elämäni rikki maahan asti: hän panee minun pimeyteen, niinkuin kuolleet maailmassa.	Ps 143:3 Sillä wihollinen waino minun sieluani/ ja lyö minun elämäni ricki maahan asti/ hän pane minun pimeyteen/ nijncuin cuollet mailmasa.
143:4 Minun henkeni näantyy minussa, sydäntäni kouristaa minun rinnassani.	143:4 Minun henkeni on minussa ahdistettu: sydämeni on minussa kulutettu.	Ps 143:4 Ja minun hengen on minusa ahdistettu/ minun sydämen on minusa culutettu.
143:5 Minä muistelen muinaisia päiviä, tutkistelen kaikkia sinun töitäsi ja ajattelen sinun kättesi tekoja.	143:5 Minä muistelen entisiä aikoja: minä ajattelen kaikkia sinun tekojas, ja tutkistelen sinun kättes töitä.	Ps 143:5 Minä muistelen endisitä aicoja/ minä puhun caikista sinun töistäs/ ja sanelen sinun käsialoistas.
143:6 Minä levitän käteni sinun puoleesi. Niinkuin janoinen maa, niin minun sieluni halajaa sinua. Sela.	143:6 Minä levitän käteni sinun puolees: minun sieluni janoo sinua, niinkuin karkia maa, Sela!	Ps 143:6 Minä lewitän käteni sinun puolees/ minun sielun jano sinua/ nijncuin carkia maa. Sela.
143:7 Vastaa minulle pian, Herra, minun henkeni näantyy. Älä peitä minulta kasvojasi, etten tulisi niiden kaltaiseksi, jotka hautaan vaipuvat.	143:7 \Herra\, kuule minua nopiasti, henkeni kato: älä kasvojas minulta kätke, etten minä niiden kaltaiseksi tulisi, jotka hautaan menevät.	Ps 143:7 HERra cuuldele minua nopiast/ minun hengen cato/ älä caswos minulda kätke/ etten minä nijden caltaisexi tulis/ jotca hautaan menewät.
143:8 Suo minun varhain kuulla sinun armoasi, sillä sinuun minä turvaan. Osoita minulle tie, jota minun tulee käydä, sillä sinun tykösi minä ylennän sieluni.	143:8 Suo minun varhain kuulla sinun armojas, sillä sinuun minä toivon: ilmoita minulle tie, jota minä käyn; sillä minä ylennän sieluni sinun tykös.	Ps 143:8 Suo minua warahin cuulla sinun armojas: sillä sinuun minä toiwon/ ilmoita minulle tie/ jota minä käyn: sillä minä ikäwöidzen sinua.
143:9 Pelasta minut vihollisistani, Herra. Sinun tykösi minä pyrin suojaan.	143:9 Pelasta minua, \Herra\, vihollisistani! sinun tykös minä pakenen.	Ps 143:9 Pelasta minua HERra minun wihollisistani/ sinun tygös minä pakenen.
143:10 Opeta minut tekemään sitä, mikä sinulle kelpaa, sillä sinä olet minun Jumalani. Sinun hyvä Henkesi johdattakoon minua tasaista maata.	143:10 Opetä minua tekemään sinun suosios jälkeen; sillä sinä olet minun Jumalani: sinun hyvä henkes viekään minua tasaista tietä.	Ps 143:10 Opetä minua tekemän sinun suosios jälken: sillä sinä olet minun Jumalan/ sinun hyvä henges wiekän minun tasaista tietä.
143:11 Herra, virvoita nimesi tähden, vanhurskaudessa autä minun sieluni ahdistuksesta.	143:11 \Herra\, virvoita minua nimes tähden: vie sieluni hädästä ulos sinun vanhurskautes tähden.	Ps 143:11 HERra wirgota minua sinun nimes tähden/ wie minun sielun hädästä ulos sinun oikeudes tähden.
143:12 Tuhoa minun viholliseni armosi tähden ja huk-	143:12 Ja teloita viholliseni sinun laupiutes tähden, ja	Ps 143:12 Ja teloita minun wiholliseni sinun hywydes

ta kaikki, jotka minun sieluani ahdistavat, sillä minä olen sinun palvelijasi.

kadota kaikki, jotka minun sieluani ahdistavat, sillä minä olen palvelias.

tähden/ ja cadota caicki jotta minun sieluani ahdistawat: sillä minä olen sinun palweli-as.

PSALMI 144

144:1 Daavidin virsi. Kiitetty olkoon Herra, minun kallioni, joka opettaa minun käteni taistelemaan, minun sormeni sotimaan,

144:2 hän, joka antaa minulle armon; minun linnani, varustukseni ja pelastajani, minun kilpeni, jonka turviin minä pakenen, hän, joka laskee kansani minun valtani alle.

144:3 Herra, mikä on ihmisen, että hänestä lukua pidät, mikä ihmislapsi, että häntä ajattelet!

144:4 Ihminen on kuin tuulen henkäys, hänen päivänsä niinkuin pakeneva varjo.

144:5 Herra, notkista taivaasi ja astu alas, kosketa vuoria, niin että ne suitsuavat.

144:6 Iske salamoita ja hajota heidät, lennätä nuolesi ja kauhistuta heidät.

144:7 Ojenna kätesi korkeudesta, tempaa ja pelasta minut suurista vesistä, muukalaisten kädestä,

144:8 joiden suu puhuu vilppiä ja joiden oikea käsi on valheen käsi!

144:9 Jumala, minä veisaan sinulle uuden virren, soitan sinulle kymmenkielisellä harpulla,

144:10 sinulle, joka annat kuninkaille voiton ja tempaat palvelijasi Daavidin turvaan

144 PSALTTARI

144:1 Davidin Psalmi. Kiitetty olkoon \Herra\, minun turvani, joka käteni opettaa sotimaan, ja sormeni tappelemaan,

144:2 Minun laupiuteni ja minun linnani, minun varjelukseni ja minun vapahtajani, minun kilpeni, johon minä uskallan, joka minun kansani minun alleni vaatii.

144:3 \Herra\, mikä on ihmisen, että häntä korjaat? eli ihmisen poika, että hänestä otat vaarin?

144:4 On sittekin ihminen tyhjän verta: hänen aikansa katoa niinkuin varjo.

144:5 \Herra\, kallista sinun taivaas, ja astu alas: rupee vuoriin, että he suitsisivat.

144:6 Anna leimaukset iskeä, ja hajota heitä: ammu nuolias ja kauhistuta heitä.

144:7 Lähetä kätes ylhäältä, ja kirvota minua, ja pelasta minua suurista vesistä ja muukalaisten lasten käsistä,

144:8 Joiden suu puhuu valhetta, ja heidän oikia käntensä on petollinen oikia käsi.

144:9 Jumala, minä veisaan sinulle uuden virren: minä soitan sinulle kymmenkielisellä psaltarilla,

144:10 Sinä joka kuninkaille voiton annat, ja palvelias Davidin vapahdat murha-

CXLIV. Psalmi .

Ps 144:1 Dawidin Psalmi. Kljitetty olcon HERra minun turwan/ joca minun käteni opetta sotiman/ ja minun sormeni tappeleman

Ps 144:2 Minun laupiuden ja minun linnan/ minun warjeluksen ja minun wapahtajan/ minun kilpen/ johon minä uscallan/ joca minun Cansani alani waatii.

Ps 144:3 HERra/ mikä ihmisen on että händä näin corjat ? eli ihmisen poica/ että hänestä nijn otat waarin ?

Ps 144:4 On sijttekin ihminen tyhjän werta/ hänen aicans cato nijncuin warjo.

Ps 144:5 HERra callista taiwas ja astu alas/ rupe wuorihin että he suidzisit.

Ps 144:6 Anna leimauket iske ja hajota heitä/ ambua sinun nuolias ja cauhistuta heitä.

Ps 144:7 Lähetä kätes ylhäldä ja kirwota minua/ ja pelasta minua suurista wesistä/ ja muucalaisten lasten käsistä.

Ps 144:8 Joiden opetus on kelwotoin/ ja heidän työns wäärät.

Ps 144:9 Jumala/ minä weisan sinulle uden wirren/ minä soitan sinulle kymmenen kielisellä Psaltarilla.

Ps 144:10 Sinä joca Cunin galle voiton annat/ ja wapa dat Dawidin sinun palwelias/

pahalta miekalta.

144:11 Tempaa ja pelasta minut muukalaisten käsistä, joiden suu puhuu vilppiä ja joiden oikea käsi on valheen käsi.

144:12 Niin meidän poikamme ovat nuoruudessaan kuin korkealle kohoavat kasvit, tyttäreemme kuin temppelein veistetyt kulmapatsaat;

144:13 meidän aittamme ovat täynnä, ja antavat kaikkinaista viljaa, meidän lampaamme lisääntyvät laitumillamme tuhansin ja kymmenin tuhansin;

144:14 meidän härkiemme kuormat ovat runsaat, ei ole aukkoa muurissa, ei ole pakolaista, ei kuulu valitushuutoa kaduillamme.

144:15 Autuas se kansa, jolle näin käy, autuas se kansa, jonka Jumala Herra on!

miekasta.

144:11 Päästä myös minua ja pelasta minua muukalaisten kädestä, joiden suu puhuu valhetta, ja heidän oikea kätensä on petollinen oikea käsi,

144:12 Että meidän pojat kasvaisivat nuoruudessaan niinkuin vesat, ja meidän tyttäret, niinkuin templin kaunistetut seinät.

144:13 Meidän aittamme olkoon täynnä, jotka runsaat elatukset antaisivat toinen toisensa perästä, että meidän lampaamme poikisivat tuhannen, ja sata tuhatta, kylissämme;

144:14 Että härkämme olisivat vahvat työhön; ettei yhtään vahinkoa, eikä valitusta eli kannetta olisi kaduillamme.

144:15 Autuas on se kansa, jolle niin käy; vaan autuas on se kansa, jonka Jumalana \Herra\ on.

häijyin murhamiecasta.

Ps 144:11 Päästä myös minua ja pelasta minua muukalaisten lasten kädestä/ joiden opetus on kelwotoin/ ja heidän työnsä väärät.

Ps 144:12 Että meidän pojat kasvaisivat nuoruudessaan niinkuin vesat/ ja meidän tyttäret/ niinkuin Templin caunistetut seinät/ ja cuin coriat huonet.

Ps 144:13 Meidän aittam olkoon täynnä/ jotca runsat elatukset andaisit/ toinen toisensa perästä/ että meidän lambam poikisit tuhannen/ ja satata tuhatta/ meidän kylisäm.

Ps 144:14 Että meidän härkäm olisit vahvat työhön/ ettei yhtän wahingota/ eikä walitusta/ eli cannetta olis meidän catuillam.

Ps 144:15 Autuas on se Canssa jolle nijn käy/ waan autuas on se Canssa/ jonga HERra Jumalana on.

PSALMI 145

145:1 Daavidin ylistysvirsi. Minä kunnioitan sinua, Jumalani, sinä kuningas, ja kiitän sinun nimeäsi aina ja iankaikkisesti.

145:2 Joka päivä minä kiitän sinua ja ylistän sinun nimeäsi aina ja iankaikkisesti.

145:3 Suuri on Herra ja sangen ylistettävä, ja hänen suuruutensa on tutkimaton.

145:4 Sukupolvi ylistää sukupolvelle sinun tekojasi, ja he julistavat sinun voimallisia

145 PSALTTARI

145:1 Davidin kiitos. Minä ylistän sinua, Jumalani, sinä kuningas, ja kiitän sinun nimeäsi aina ja iankaikkisesti.

145:2 Joka päivä minä kunnioitan sinua, ja kiitän sinun nimeäsi aina ja iankaikkisesti.

145:3 Suuri on \Herra\, ja sangen kunniallinen, ja hänen suuruutensa on sanomaton.

145:4 Suku pitää suvulle jutteleman sinun töitäs, ja sinun voimastasi puhuman.

CXLV. Psalmi .

Ps 145:1 Dawidin kijos. Minä ylistän sinua minun Jumalan/ sinä Cuningas/ ja kijos sinun nimes aina ja ijancaikkisest.

Ps 145:2 Jocapäiwä minä cunnioitan sinua/ ja julistan sinun nimes aina ja ijancaikkisest.

Ps 145:3 Suuri on HERra ja sangen cunniallinen/ ja hänen suurudens on sanomaton.

Ps 145:4 Lasten lapset pitää sinun töitäs ylistämän/ ja sinun woimastasi puhuman.

töitäsi.

145:5 Sinun valtasuuruutesi kirkkautta ja kunniaa ja sinun ihmeellisiä tekojasi minä tahdon tutkistella.	145:5 Minä ajattelen sinun suuren kunnias kauneutta ja sinun ihmeitä;	Ps 145:5 Minä puhun sinun cunnialisesta cauniudestas/ ja sinun ihmeistä.
145:6 Sinun peljättävien töitesesi voimasta puhutaan, sinun suurista teoistasi minä kerron.	145:6 Että puhuttaisiin sinun ihmeellisten töittes voimasta: ja sinun suurta herrauttas minä juttelen;	Ps 145:6 Että puhutaisin sinun cunnialisesta tegoistas/ ja että sinun herrauttas mainitaisin.
145:7 Julistettakoon sinun suuren hyvyytes muistoa ja sinun vanhurskaudestasi riemuittakoon.	145:7 Että sinun suuren hyvyytes muisto ylistettäisiin, ja sinun vanhurskautes kiitettäisiin.	Ps 145:7 Että sinun suuri hyvyydes ylistettäisiin/ ja sinun vanhurscaudes kijtetäisiin.
145:8 Herra on armahtavainen ja laupias, pitkämielinen ja suuri arnessa.	145:8 Armollinen ja laupias on \Herra\, hidas vihaan ja sangen hyvä.	Ps 145:8 Armollinen ja laupias on HERra/ hidas wihaan ja sangen hyvä.
145:9 Herra on hyvä kaikille ja armahtaa kaikkia tekojansa.	145:9 Suloinen on \Herra\ kaikille, ja armahtaa kaikkia tekojansa.	Ps 145:9 Suloinen on HERra caikille/ ja armahta caickia hänen tecojans.
145:10 Kaikki sinun tekosi ylistävät sinua, Herra, ja sinun hurskaasi kiittävät sinua.	145:10 Kiittäkään sinua, \Herra\, kaikki sinun tekos, ja sinun pyhäsi kiittäkään sinua;	Ps 145:10 Kijttäkän sinua HERra caicki sinun tecos/ ja sinun pyhäsi kijttäkän sinua.
145:11 He puhuvat sinun valtakuntas kunnias ja kertovat sinun voimastasi.	145:11 Julistakaan sinun valtakuntas kunniaa, ja puhukaa sinun voimastasi.	Ps 145:11 Julistacan sinun waldacundas cunniata/ ja puhucan sinun voimastasi.
145:12 Niin he ilmoittavat ihmislapsille hänen voimalliset työnsä ja hänen valtakuntas kirkkauden ja kunnian.	145:12 Että sinun voimastulis ihmisten lapsille tietäväksi, ja sinun valtakuntas suuri kunnia.	Ps 145:12 Että sinun voimastulis ihmisten lapsille tietäväksi/ ja sinun waldacundas suuri cunniallinen wäki.
145:13 Sinun valtakuntas on iankaikkinen valtakunta, ja sinun herrautesi pysyy polvesta polveen.	145:13 Sinun valtakuntas on ijankaikkinen valtakunta, ja sinun herrautes pysyy suvusta sukuun.	Ps 145:13 Sinun waldacundas on ijancaickinen waldacunda/ ja sinun herraudes pysy ilman loputa.
145:14 Herra tukee kaikkia kaatuvia, ja kaikki alaspainetut hän nostaa.	145:14 \Herra\ tukee kaikkia kaatuvaisia, ja nostaa kaikkia sullotuita.	Ps 145:14 HERra tuke caickia caatuwaisia/ ja nosta caickia sullotuita.
145:15 Kaikkien silmät vartioitsevat sinua, ja sinä annat heille heidän ruokansa ajallaan.	145:15 Kaikkein silmät vartioitsevat sinua, ja sinä annat heille ruan ajallansa.	Ps 145:15 Caickein silmät wartioidzewat sinua/ ja sinä annat heille ruan ajallans.
145:16 Sinä avaat kätesi ja ravitset suosiollasi kaikki, jotka elävät.	145:16 Sinä avaat kätes, ja ravitset kaikki, kuin elävät, suosiolla.	Ps 145:16 Sinä awat kätes/ ja täytät caicki cuin elävät suosiollas.
145:17 Herra on vanhurskas kaikissa teissänsä ja armollinen	145:17 Vanhurskas on \Herra\ kaikissa teissänsä, ja laupias kaikissa töissänsä.	Ps 145:17 Wanhurscas on HERra caikisa hänen teisäns/

nen kaikissa teoissaan.

145:18 Herra on lähellä kaikkia, jotka häntä avuksensa huutavat, kaikkia, jotka totuudessa häntä avuksensa huutavat.

145:19 Hän tekee, mitä häntä pelkääväiset halajavat, hän kuulee heidän huutonsa ja auttaa heitä.

145:20 Herra varjelee kaikkia, jotka häntä rakastavat, mutta kaikki jumalattomat hän hukuttaa.

145:21 Minun suuni lausukoon Herran ylistystä, ja kaikki liha kiittäköön hänen pyhää nimeänsä, aina ja iankaikkisesti.

145:18 Läsna on \Herra\ kaikkia, jotka häntä avuksensa huutavat, kaikkia, jotka totuudessa häntä avuksensa huutavat.

145:19 Hän tekee, mitä häntä pelkääväiset halajavat, ja kuulee heidän huutonsa, ja auttaa heitä.

145:20 \Herra\ varjelee kaikkia, jotka häntä rakastavat, ja hukuttaa kaikki jumalattomat.

145:21 Minun suuni pitää puhuman \Herran\ kiitoksen, ja kaikki liha kunnioitakaan hänen pyhää nimeänsä, aina ja iankaikkisesti.

ja pyhä caikisa töisäns.

Ps 145:18 Läsna on HERra caickia jotca händä rucoilewat/ caickia jotca totudesä händä rucoilewat.

Ps 145:19 Hän teke mitä Jumalata pelkäwäiset halajawat/ ja cuule heidän parcuns/ ja autta heitä.

Ps 145:20 HERra warjele caickia jotca händä racastawat/ ja hucutta caicki jumalattomat.

Ps 145:21 Minun suuni pitää puhuman HERran kijtoxen/ ja caicki liha cunnioittacan hänen pyhä nimens/ aina ja ijancaickisest.

PSALMI 146

146:1 Halleluja! Ylistä, minun sieluni, Herraa.

146:2 Minä ylistän Herraa kaiken ikäni, veisaan kiitosta Jumalalleni, niin kauan kuin elän.

146:3 Älkää luottako ruhtinain alkääkä ihmislapseen, sillä ei hän voi auttaa.

146:4 Kun hänen henkensä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa raukeavat tyhjiin.

146:5 Autuas se, jonka apuna on Jaakobin Jumala, se, joka panee toivonsa Herraan, Jumalaansa,

146:6 häneen, joka on tehnyt taivaan ja maan, meren ja kaiken, mitä niissä on, joka pysyy uskollisena iankaikkisesti,

146 PSALTTARI

146:1 Halleluja! Kiitä \Herraa\, minun sieluni.

146:2 Minä kiitän \Herraa\ niinkauvan kuin minä elän, ja Jumalalleni kiitoksen veisaan, niinkauvan kuin minä täällä olen.

146:3 Älkäätkä uskaltako päämiehiin; ihmiset he ovat, ei he voi mitään auttaa.

146:4 Sillä ihmisen henki pitää erkaneman, ja hänen täytyy maaksi tulla jälleen: silloin ovat kaikki hänen aivoituksensa hukassa.

146:5 Autuas on se, jonka apu Jakobin Jumala on, jonka toivo \Herrassa\ hänen Jumalassansa on;

146:6 Joka taivaan ja maan, meren ja kaikki, jotka niissä ovat, tehnyt on, joka totuuden pitää iankaikkisesti;

CXLVI. Psalmi .

Ps 146:1 Halleluja.

Ps 146:2 Kljtä HERra minun sielun/

Minä kijtän HERra/ nijncauwan cuin minä elän/ ja minun Jumalalleni kijtoxen weisan/ nijncauwan cuin minä täällä olen.

Ps 146:3 Älkät usaldaco päämiehiin/ ihmiset he owat/ ei he woi mitän autta.

Ps 146:4 Sillä ihmisen hengi pitää ercaneman/ ja hänen täyty maaxi tulla jällens/ silloin owat caicki hänen aiwoituxens hucas.

Ps 146:5 Autuas on se jonga apu Jacobin Jumala on/ jonga toiw HERras hänen Jumalassas on.

Ps 146:6 Joca taiwan/ maan/ meren/ ja caicki jotca nijsä owat/ tehnyt on/ joca uscon pitää ijancaickisest.

146:7 joka hankkii oikeuden sorreituille, joka antaa leivän nälkäisille. Herra vapauttaa vangitut,

146:8 Herra avaa sokeain silmät, Herra nostaa alaspainetut, Herra rakastaa vanhurskaita.

146:9 Herra varjelee muukalaiset, holhoo orvot ja lesket, mutta jumalattomain tien hän tekee mutkaiseksi.

146:10 Herra on kuningas iankaikkisesti, sinun Jumalasi, Siion, polvesta polveen. Halleluja!

PSALMI 147

147:1 Halleluja! Hyvä on veisata kiitosta meidän Jumalallemme. Se on suloista; ylistäminen on soveliasta.

147:2 Herra rakentaa Jerusalemin, hän kokoaa Israelin karkoitettut.

147:3 Hän parantaa ne, joilla on särjetty sydän, ja sitoo heidän haavansa.

147:4 Hän on määrännyt tähtien luvun, hän kutsuu niitä kaikkia nimeltä.

147:5 Meidän Herramme on suuri, suuri voimassansa, hänen ymmärryksensä on mitaamaton.

147:6 Herra pitää pystyssä nöyrät, mutta jumalattomat hän painaa maahan.

147:7 Veisatkaa Herralle kiitosvirsi, soittakaa kanteleilla kiitosta meidän Jumalallemme.

147:8 Hän peittää pilvillä taivaan ja valmistaa sateen

146:7 Joka oikeuden saattaa niille, jotka väkivaltaa kärsivät, joka isoovaiset ravitsee. \Herra\ kirvottaa vangitut:

146:8 \Herra\ avaa sokian silmät: \Herra\ nostaa kukistetut: \Herra\ rakastaa vanhurskaita.

146:9 \Herra\ varjelee vieraat, ja holhoo orpoja ja leskiä, ja jumalattomain tien hajoittaa.

146:10 \Herra\ on kuningas ijankaikkisesti, sinun Jumalasi, Zion, suvusta sukuun, Halleluja!

147 PSALTTARI

147:1 Kiittäkää \Herraa\! sillä Jumalaamme kiittää on kallis asia: kiitos on suloinen ja kaunis.

147:2 \Herra\ rakentaa Jerusalemin, ja kokoo hajoitetut Israelilaiset.

147:3 Hän parantaa murettut sydämet, ja sitoo heidän kipunsa.

147:4 Hän lukee tähdet, ja kutsuu heitä kaikkia nimeltänsä.

147:5 Suuri on meidän Herramme, ja suuri hänen voimansa, ja hänen viisautensa on määrätöin.

147:6 \Herra\ ojentaa raadolliset, ja jumalattomat maahan paiskaa.

147:7 Vuoroin veisatkaa \Herralle\ kiitossanalla, ja veisatkaa meidän Herrallemme kanteleella;

147:8 Joka taivaan pilvillä peittää ja antaa sateen maan

Ps 146:7 Joca oikeuden saattaa niille cuin wäkiwalda kärsiwät/ joca isowaiset rawidze. Ps 146:8 HERra kirwotta fangitut/

HERra walaise sokiat.

Ps 146:9 HERra nosta cukistetut/ HERra racasta wanhurscaita.

Ps 146:10 HERra warjele wierat ja orwoit/ holho leskejä/ ja jumalattomain tien hajotta.

Ps 146:11 HERra on Cuningas ijancaickisest/ sinun Jumalasi Zion ilman loppumata/ Halleluja.

CXLVII. Psalmi .

Ps 147:1 Kijttäkät HERra/ sillä meidän Jumalataam kijttä on callis asia/ se kijtos on suloinen ja caunis.

Ps 147:2 HERra rakenda Jerusalemin/ ja coco hajotetut Israelitit.

Ps 147:3 Hän paranda murettut sydämet/ ja sito heidän kipuns.

Ps 147:4 Hän luke tähdet/ ja cudzu heitä caickia nimeltänsä.

Ps 147:5 Suuri on meidän HERram/ ja mittamatoim hänen woimans/ ja se on käsitämätöin/ cuinga hän hallidze.

Ps 147:6 HERra oijenda raadolliset/ ja jumalattomat maahan paisca.

Ps 147:7 Wuoroin weisatcat HERralle kijtossanalla/ ja weisatcat meidän HERrallem candeella.

Ps 147:8 Joca taiwan pilwillä peittä/ ja anda saten maan

maalle; hän kasvattaa ruohon vuorille	päälle; joka ruohot vuorilla kasvattaa;	päällä/ joca ruohot vuorilla caswatta.
147:9 ja antaa ruuan eläimille, kaarneen pojillekin, kun ne huutavat.	147:9 Joka eläimille antaa heidän ruokansa, ja kaarneen pojille, jotka häntä avuksensa huutavat.	Ps 147:9 Joca eläinden anda heidän ruocans/ ja Carnen pojille/ jotca händä rucoilewat.
147:10 Ei kelpaa hänelle hevosen voima, ei hän mielisty miehen jalkojen nopeuteen:	147:10 Ei hän mielisty hevosten väkevyyteen, eikä hänelle kelpaa miehen sääri-luut.	Ps 147:10 Ei hän racasta wä-kewitä hewoisita/ eikä hänelle kelpa miehen sääri-luut.
147:11 Herra mielistyy niihin, jotka häntä pelkäävät, jotka panevat toivonsa hänen armoonsa.	147:11 \Herralle\ kelpaavat ne, jotka häntä pelkäävät, ja jotka hänen laupiuteensa uskaltavat.	Ps 147:11 HERralle kelpa ne jotca händä pelkäwät/ ja jotca hänen laupiuteens uscal-dawat.
147:12 Kiitä Herraa, Jerusalemi. Ylistä Jumalaasi, Siion.	147:12 Ylistä, Jerusalemi, \Herraa\ kiitä, Zion, sinun Jumalaas!	Ps 147:12 YListä Jerusalemi HERra/ kijtä Zion sinun Jumalatas.
147:13 Sillä hän tekee lujiksi sinun porttiesi salvat; hän siunaa sinun lapsesi sinun keskelläsi.	147:13 Sillä hän vahvistaa sinun porttis salvat, ja siunaa sinussa sinun lapses.	Ps 147:13 Sillä hän wahwista sinun porttis salwat/ ja siunaa sinusa sinun lapses.
147:14 Hän hankkii rauhan sinun rajojesi sisälle, ravitsee sinut parhaalla nisuilla.	147:14 Hän saattaa rauhan sinun ääriis, ja ravitsee sinua parhailla nisuilla.	Ps 147:14 Hän saatta rauhan sinun ärijs/ ja rawidze sinua parahilla nisuilla.
147:15 Hän lähettää sanansa maahan, nopeasti kiittää hänen käskynsä.	147:15 Hän lähettää puheensa maan päälle: hänen sanansa nopiasti juoksee.	Ps 147:15 Hän lähettä puhens maan päälle/ hänen sanans nopiasti juoxe.
147:16 Hän antaa sataa lunta niinkuin villaa ja sirottaa härmää niinkuin tuhkaa.	147:16 Hän antaa lumen niinkuin villan; hän hajoittaa härmän niinkuin tuhan.	Ps 147:16 Hän anda lumen nijncuin willan/ hän hajotta härmän nijncuin tuhwan.
147:17 Hän viskaa rakeitansa niinkuin leivänmuruja; kuka voi kestää hänen pakkastansa?	147:17 Hän heittää rakeensa niinkuin palat; kuka hänen pakkasensa edessä kestää?	Ps 147:17 Hän heittä rakens nijncuin palat/ cuca hänen packaisens edes kestä ?
147:18 Hän lähettää sanansa ja sulattaa rakeet; hän panee tuulensa puhaltamaan, ja vedet virtaavat.	147:18 Hän lähettää sanansa, ja sulaa ne; hän antaa tuulen puhaltaa, niin vedet juoksevat.	Ps 147:18 Hän sano/ nijn se sula/ hän anda tuulens puhalda/ nijn se suojene.
147:19 Hän ilmoittaa sanansa Jaakobille, käskynsä ja oikeutensa Israelille.	147:19 Hän ilmoittaa Jakobille sanansa, ja Israelille säätynsä ja oikeutensa.	Ps 147:19 Hän ilmoitta Jacobille hänen sanans/ ja Israelille hänen tapans ja oikeudens.
147:20 Niin hän ei ole tehnyt yhdellekään pakanakansalle, ja hänen oikeuksiansa ne eivät tunne. Halleluja!	147:20 Ei hän niin tehnyt kaikille pakanoille; eikä he tiedä hänen oikeuttansa, Halleluja!	Ps 147:20 Ei hän näin tehnyt kellengän pacanalle/ eikä he tiedä hänen oikeuttans/ Halleluja.

PSALMI 148

148:1 Halleluja! Ylistäkää Herraa taivaista, ylistäkää häntä korkeuksissa.

148:2 Ylistäkää häntä, kaikki hänen enkelinsä, ylistäkää häntä, kaikki hänen sotajoukkonsa.

148:3 Ylistäkää häntä, aurinko ja kuu, ylistäkää häntä, kaikki kirkkaat tähdet.

148:4 Ylistäkää häntä, te taivasten taivaat, te vedet taivasten päällä.

148:5 Ylistäkööt ne Herran nimeä, sillä hän käski, ja ne tulivat luoduksi.

148:6 Ja hän asetti ne olemaan aina ja iankaikkisesti, hän antoi niille lain, josta ne eivät poikkea.

148:7 Ylistäkää Herraa maasta, te merieläimet ja kaikki syvyedet,

148:8 tuli ja rakeet, lumi ja sumu, sinä myrskytuuli, joka panet hänen käskynsä toimeen,

148:9 te vuoret ja kaikki kukkulat, te hedelmäpuut ja kaikki setrit,

148:10 te pedot ja kaikki karja, te matelijat ja siivekkäät linnut,

148:11 te maan kuninkaat ja kaikki kansakunnat, te ruhtinaat ja kaikki maan tuomarit,

148:12 te nuorukaiset ynnä neitsyet, te vanhat yhdessä nuorten kanssa

148:13 Ylistäkööt he Herran nimeä, sillä hänen nimensä yksin on korkea, hänen valtasuuruutensa ulottuu yli

148 PSALTTARI

148:1 Halleluja! Kiittäkää \Herraa\ taivaissa, kiittäkää häntä korkeudessa.

148:2 Kiittäkää häntä kaikki hänen enkelinsä: kiittäkää häntä kaikki hänen sotaväkensä.

148:3 Kiittäkää häntä aurinko ja kuu: kiittäkää häntä kaikki kirkkaat tähdet.

148:4 Kiittäkää häntä, te taivasten taivaat, ja vedet, jotka taivasten päällä ovat.

148:5 Heidän pitää \Herran\ nimeä kiittämän; sillä hän käski, ja ne luoduksi tulivat.

148:6 Hän pitää ylös ne aina ja iankaikkisesti: hän asettaa heitä, ettei heidän toisin käymän pitäisi.

148:7 Kiittäkää \Herraa\ maan päällä, te valaskalat ja kaikki syvyedet;

148:8 Tuli ja rakeet, lumi ja sumu, tuulispää, jotka hänen sanansa toimittavat,

148:9 Vuoret ja kaikki kukkulat, hedelmälliset puut ja kaikki sedripuut;

148:10 Pedot ja kaikki eläimet, madot ja siivelliset linnut;

148:11 Maan kuninkaat ja kaikki kansat, päämiehet ja kaikki tuomarit maan päällä;

148:12 Nuorukaiset ja neitseet, vanhat nuorten kanssa:

148:13 Kiittäkään \Herran\ nimeä; sillä hänen ainoan nimensä on korotettu, ja hänen suuri kunniansa ylitse

CXLVIII. Psalmi .

Ps 148:1 Halleluja. Kijttäkät te taiwat HERra/ kijttäkät händä corkeudes.

Ps 148:2 Kijttäkät händä caicki hänen Engelins/ kijttäkät händä caicki hänen sota-wäkensä.

Ps 148:3 Kijttäkät händä Auringo ja Cuu/ kijttäkät händä caicki kirckat tähdet.

Ps 148:4 Kijttäkät händä joca paicas te taiwasten taiwat/ ja wedet jotca taiwasten päällä owat.

Ps 148:5 Heidän pitä HERran nime kijttämän: sillä hän käske/ nijn se luoduxi tule.

Ps 148:6 Hän pitä ne aina ja ijancaickisest/ hän asetta heitä/ ettei heidän toisin käymän pidäis.

Ps 148:7 Kijttäkät HERra maan päällä/ te Walascalat ja caicki sywydet.

Ps 148:8 Tuli/ raket/ lumi ja sumu/ ja tuulispää/ jotca hänen sanans toimittawat.

Ps 148:9 Wuoret ja caicki cuckulat/ hedelmälliset puut ja caicki Cedrit.

Ps 148:10 Pedot ja caicki eläimet/ madot ja sijwilliset linnut.

Ps 148:11 Te Cuningat maan päällä ja caicki Canssat/ päämiehet ja caicki Duomarit maan päällä.

Ps 148:12 Nuorucaiset ja neidzet/ wanhat nuorten cansa.

Ps 148:13 Pitä kijttämän HERran nime: sillä ainoa hänen nimensä on corkia/ jonga kijtos nijn cauwas ulottu/ cuin

maan ja taivaan.

148:14 Hän on korottanut sarven kansallensa, että häntä ylistäisivät kaikki hänen hurskaansa, Israelin lapset, kansa, joka on häntä lähellä. Halleluja!

PSALMI 149

149:1 Halleluja! Veisatkaa Herralle uusi virsi: ylistysvirsi hänelle hurskasten seurakunnassa.

149:2 Iloitkoon Israel tekijänsä, Siionin lapset riemuitkoot kuninkaastaan.

149:3 Ylistäkööt he karkeloiden hänen nimeänsä, soitte koot hänelle kiitosta vaskirummuilla ja kanteleilla.

149:4 Sillä Herra on mielistynyt kansaansa, hän kaunistaa nöyrät pelastuksella.

149:5 Iloitkoot hurskaat, veisaten hänen kunniaansa, riemuitkoot he vuoteissansa.

149:6 Jumalan ylistys on heidän suussansa, ja heidän kädessään kaksiteräinen miekka,

149:7 että he kostaisivat pakanoille, kurittaisivat kansakuntia,

149:8 panisivat kahleisiin heidän kuninkaansa ja jalkaurautoihin heidän ylhäisensä

149:9 ja täyttäisivät heissä tuomion, joka on kirjoitettu. Tämä on kaikkien hänen hurskaintensa kunnia. Halleluja!

PSALMI 150

150:1 Halleluja! Ylistäkää Jumalaa hänen pyhäkössään,

maan ja taivaan.

148:14 Ja hän korottaa sarven kansallensa: kaikki hänen pyhänsä kiittäkää, Israelin lapset, kansa joka häntä lähin on, Halleluja!

149 PSALTTARI

149:1 Halleluja! Veisatkaa Herralle uusi veisu: pyhäin seurakunnan pitää häntä kiittämän.

149:2 Iloitkaan Israel tekiänsä: Zionin lapset riemuitkaan Kuninkaastansa.

149:3 Heidän pitää tanssissa hänen nimeänsä kiittämän: harpuilla ja kanteleilla pitää heidän soittaman.

149:4 Sillä Herra rakastaa kansaansa: hän kunnioittaa nöyriä autuudella.

149:5 Pyhäin pitää iloitseman kunnialla, ja kiittämän vuoteissansa.

149:6 Heidän suussansa pitää Jumalan ylistys oleman, ja kaksiteräiset miekat heidän käsissänsä,

149:7 Kostamaan pakanoille, ja rankaisemaan kansoja,

149:8 Heidän kuninkaitansa sitomaan kahleisiin, ja heidän jaloimpiansa rautakahleisiin,

149:9 Ja tekemään heille kirjoitetun oikeuden: tämä kunnia pitää kaikille hänen pyhillensä oleman, Halleluja!

150 PSALTTARI

150:1 Halleluja! Kiittäkää Herraa hänen pyhässänsä:

taiwas ja maa.

Ps 148:14 Joca hänen Canssans sarwen corgotta/ caicki hänen pyhäns kijttäkät/ Israelin lapset/ Canssa joca händä palwele/ Halleluja.

CXLIX. Psalmi .

Ps 149:1 Halleluja. WEisatcat HERralle usi weisu/ pyhäin seuracunnan pitä händä kijttämän.

Ps 149:2 Iloitcan Israel hänen tekiänsä/ Zionin lapset ihas-tucon Cuningastans.

Ps 149:3 Heidän pitä dantzis hänen nimens kijttämän/ trumbuilla ja candeileilla pitää heidän soittaman.

Ps 149:4 Sillä HERra racasta hänen Canssans/ hän autta siwiätä ja radollista jalosti.

Ps 149:5 Pyhät pitä iloidzeman ja ylistämän/ ja kijttämän heidän vuoteisans.

Ps 149:6 Heidän suuns pitää Jumalata ylistämän/ ja caxiteräiset miecat heidän käsissäns.

Ps 149:7 Costaman pacanoille/ ja rangaiseman Canssoja.

Ps 149:8 Heidän Cuningaitans sitoman cahleisijn/ ja heidän jalombians rautacahleisijn.

Ps 149:9 Ja tekemän heille kirjoitetun oikeuden/ ja tämä cunnia pitää caikille hänen pyhillens oleman/ Halleluja.

CL. Psalmi .

Ps 150:1 Halleluja. Klittäkät HERra hänen Pyhänsä/ kijt-

ylistäkää häntä hänen väkevyytensä taivaanvahvuuksissa. 150:2 Ylistäkää häntä hänen voimallisista teoistansa, ylistäkää häntä, sillä hänen herautensa on suuri.

150:3 Ylistäkää häntä pasunan pauhulla, ylistäkää häntä harpuilla ja kanteleilla.

150:4 Ylistäkää häntä vaskirummuilla ja karkelolla, ylistäkää häntä kielisoittimilla ja huiluilla.

150:5 Ylistäkää häntä helisevillä kybaaleilla, ylistäkää häntä kumisevilla kybaaleilla.

150:6 Kaikki, joissa henki on, ylistäkää Herraa! Halleluja!

kiittäkää häntä hänen väkevyytensä avaruudessa!

150:2 Kiittäkää häntä hänen voimallisten tekoinsa tähden: kiittäkää häntä ylenpalttisen suuruutensa tähden!

150:3 Kiittäkää häntä basunilla: kiittäkää häntä psaltareilla ja kanteleilla!

150:4 Kiittäkää häntä harpuilla ja tanssilla: kiittäkää häntä harpun kielillä ja huiluilla!

150:5 Kiittäkää häntä kilisevillä symbaleilla!

150:6 Kaikki, joilla henki on, kiittäkään \Herraa\, Halleluja!

täkät häntä hänen väkewyden wahwudes.

Ps 150:2 Kijttäkät häntä hänen jaloimbain tecoins tähden/ kijttäkät häntä ylönpaldisen jaloudens tähden.

Ps 150:3 Kijttäkät häntä Basunilla/ kijttäkät häntä Psaltarilla ja candeleilla.

Ps 150:4 Kijttäkät häntä trumbuilla ja dantzilla/ kijttäkät häntä harpun kielillä ja huiluilla.

Ps 150:5 Kijttäkät häntä kilisewillä culcuissilla/ kijttäkät häntä cumisewilla Cymbaleilla.

Ps 150:6 Caicki joilla hengi on/ kijttäkän HERra/ Halleluja.

SANANLASKUT

1 LUKU

1:1 Salomon, Daavidin pojan, Israelin kuninkaan, sananlaskut,

1:2 viisauden ja kurin oppimiseksi, ymmärryksen sanojen ymmärtämiseksi,

1:3 taitoa tuovan kurin, vanhurskauden, oikeuden ja vilpittömyyden saamiseksi,

1:4 mielevyyden antamiseksi yksinkertaisille, tiedon ja taidollisuuden nuorille.

1:5 Viisas kuulkoon ja saakoon oppia lisää, ja ymmärtäväinen hankkikoon elämänohjetta

1:6 ymmärtääkseen sananlaskuja ja vertauksia, viisasten sanoja ja heidän ongelmiansa.

1:7 Herran pelko on tiedon

SANANLASKUT

1 LUKU

1:1 Salomon, Davidin pojan, Israelin kuninkaan sananlaskut;

1:2 Oppia viisautta ja kuritusta, ymmärtää tiedon puhetta,

1:3 Vastaanottaa ymmärryksen neuvoa, vanhurskautta, oikeutta ja siveyttä;

1:4 Että tyhmät viisaaksi tulisivat ja nuorukaiset taidon ja ymmärryksen saisivat.

1:5 Joka viisas on, se kuulkaan, että hän viisaammaksi tulis; ja joka toimellinen on, se ottakoon neuvon,

1:6 Että hän ymmärtäis sananlaskut ja niiden selityksen, viisasten opin ja heidän tapauksensa.

1:7 \Herran\ pelko on vii-

Salomon Sananlaskut

I. Lucu

1:1 NÄmät owat Salomon Israelin Cuningan Dawidin pojan sananlascut.

1:2 Opetta wijsautta/ curitusta/ taito/

ymmärrystä/ wanhurscautta/ oikeutta ja siweyttä.

1:3 Että tyhmät wijsaxi tulisit: 1:4 Ja nuorucaiset ymmärryksen ja taidon saisit.

1:5 JOca wijsas on/ hän cuulcan/ että hän wijsammaksi tulis/ ja joca toimellinen on/ hän otta neuwon.

1:6 Että hän ymmärräis sananlascut ja heidän selityxens: wijsasten opin ja heidän tapauxens.

1:7 HERran pelco on wijsau-

alku; hullut pitävät halpana viisauden ja kurin.	sauden alku; tyhmät hylkäävät viisauden ja opin.	den alcu/ tyhmät hyljäwät wijsauden ja pelgon.
1:8 Kuule, poikani, isäsi kurtusta äläkä hylkää äitisi ope- tusta,	1:8 Poikani kuule isäs kurtusta, ja älä hylkää äitis käskyä!	1:8 POican/ cuule Isäs curi- tusta/ ja älä hyljä äitis käs- kyä.
1:9 sillä ne ovat ihana seppe- le sinun päähäsi ja käädyt sinun kaulaasi.	1:9 Sillä se on sinun sinun pääs päällä otollinen kaunis- tus, ja käädyt kaulassas.	1:9 Sillä se on sinun pääs päällä caunistus/ ja käädy sinun caulasas.
1:10 Poikani, jos synnintekijät sinua viekoittelevat, älä suos- tu.	1:10 Poikani! jos pahan- juoniset sinua sinua houkut- televat, niin älä heihin suos- tu.	1:10 Poican/ jos pahanjuoni- set sinua haucuttelewat/ nijn älä heitä seura.
1:11 Jos he sanovat: "Lähde mukaamme! Väijykäämme ver- ta, vaanikaamme viatonta syyttömästi;	1:11 Jos he sanovat: käy meidän kanssamme: me väi- jymme verta, ja viritämme pauloja nuhteettoman eteen ilman syytä;	1:11 Jos he sanowat: käy meidän cansam/ me wäijym werta ja wiritäm pauloja nuh- tettoman eteen ilman syytä.
1:12 nielaiskaamme niinkuin tuonela heidät elävältä, ehyel- tään, niinkuin hautaan vaipu- vaiiset;	1:12 Me nielemme hänen, niinkuin helvetti elävältä, ja hurskaan niinkuin hautaan pudotamme;	1:12 Me nielem hänen/ nijn- cuin helwetti eläwäldä/ ja wanhurscan nijncuin hautaan pudotam.
1:13 me saamme kaikenlaista kallista tavaraa, täytämme talomme saaliilla;	1:13 Me löydämme kaikel- laista kallista tavaraa, ja täy- tämme huoneemme saaliista;	1:13 Me löydäm suuren tawa- ran/ ja täytämme meidän huonem saalista.
1:14 heitä arpasi meidän kanssamme, yhteinen kukkaro olkoon meillä kaikilla" -	1:14 Koettele meidän kans- samme: meillä kaikilla pitää yksi kukkaro oleman:	1:14 Coettele meidän can- sam/ meillä caikilla pitä yxi cuckaro oleman.
1:15 älä lähde, poikani, sa- malle tielle kuin he, pidätä jalkasi heidän poluiltansa.	1:15 Poikani! älä vaella hei- dän kanssansa: estä jalkas heidän retkiltänsä.	1:15 Poican/ älä waella hei- dän cansans/ estä jalcas heidän retkeildäns.
1:16 Sillä heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, kiiruhta- vat vuodattamaan verta.	1:16 Sillä heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, ja he kiiruhtavat verta vuodatta- maan.	1:16 Sillä heidän jalcans juo- xewat pahuteen/ ja kijrutta- wat idzens werta vuodatta- man.
1:17 Sillä verkko on viritetty kaikille siivekkäille, niin että ne sen näkevät. - Mutta tur- haan:	1:17 Sillä turhaan verkot vi- ritetään lintuin silmäin edes- sä.	1:17 Sillä turhan wercot wiri- tetän linduin silmäin edes.
1:18 omaa vertansa he väijy- vät, vaanivat omaa henkeän- sä.	1:18 Itse he myös väijyvät toinen toisensa verta, ja pe- toksella seisovat toinen toi- sensa hengen perään.	1:18 Idze he myös wäijywät toinen toisens werta/ ja pe- toxella seisowat toinen toi- sens hengen perän.
1:19 Näin käy jokaiselle vää- rän voiton pyytäjälle: se ottaa haltijaltaan hengen.	1:19 Niin kaikki ahneet teke- vät, ja ahneus on isännillen- sä surmaksi.	1:19 Nijn caicki ahnet teke- wät/ ja ahneus on isännillens surmaxi.
1:20 Viisaus huutaa kadulla, antaa äänensä kuulua toreil-	1:20 Viisaus ulkona valittaa, ja kadulla äänensä ilmoittaa.	1:20 Wlisaus ulcona walitta/ ja caduilla änens ilmoitta.

la;

1:21 meluisten katujen kulmissa se kutsuu, porttien ovilta kaupungissa sanansa sanoo:

1:22 Kuinka kauan te, yksinkertaiset, rakastatte yksinkertaisuutta, kuinka kauan pilkkaajilla on halu pilkkaan ja tyhmät vihaavat tietoa?

1:23 Kääntykää minun nuhdeltavikseni. Katso, minä vuodatan teille henkeäni, saatan sanani tiedoksenne.

1:24 Kun minä kutsuin ja te estelitte, kun ojensin kättäni eikä kenkään kuunnellut,

1:25 vaan te vieroksuitte kaikkia minun neuvojani, ette suostuneet minun nuhteisiini,

1:26 niin minäkin nauran teidän hädällemme, pilkkaan, kun tulee se, mitä te kauhistutte;

1:27 kun myrskynä tulee se, mitä te kauhistutte, kun häntänne saapuu tuulispäänä, kun päällemme tulee vaiva ja ahdistus.

1:28 Silloin he minua kutsuvat, mutta minä en vastaa, etsivät minua, mutta eivät löydä.

1:29 Koska he vihasivat tietoa, eivät valinneet osaksensa Herran pelkoa

1:30 eivätkä suostuneet minun neuvooni, vaan katsoivat kaiken minun nuhteluni halvaksi,

1:31 saavat he syödä oman vaelluksensa hedelmiä ja saa-

1:21 Hän huutaa kansan edessä portissa, ja tuottaa sanansa edes kaupungissa, sanoen:

1:22 Kuinka kauvan te tyhmit tahdotte olla taitamattomat, ja pilkkakirveet rakastaa naurua? ja te hullut vihata opetusta?

1:23 Kääntäkää itsenne minun kuritukseni puoleen: katso, ja minä tuon teille henkeni edes, ja ilmoitan teille sanani;

1:24 Että minä kutsuin teitä, ja te estelitte teitänne: minä kokotin käteni, ja ei yksikään ottanut siitä vaaria,

1:25 Te hylkäsitte kaiken neuvoni, ja ette tahtoneet kuritustani;

1:26 Niin minä myös nauran teidän vahinkoanne, ja pilkkaan teitä, kuin teidän päällemme tulee se, jota te pelkätte,

1:27 Kuin se tulee, jota te pelkätte, niinkuin raju ilma, ja tuska niinkuin tuulispää; kuin teidän päällemme tulee ahdistus ja vaiva.

1:28 Silloin he minua avuksensa huutavat, ja en minä kuule heitä: varhain he etsivät minua, ja ei löydä minua.

1:29 Että he vihasivat opetusta, ja ei ottaneet vastaan \Herran\ pelkoa,

1:30 Eikä tyytyneet minun neuvooni, mutta laittivat kaiken kuritukseni;

1:31 Niin pitää heidän syömän tiensä hedelmästä, ja neuvostansa ravituksi tule-

1:21 Hän huuta Canssan edes portisa/ ja tuotta sanans edes Caupungisa/ sanoden:

1:22 Cuinga cauwan te tyhmit tahdotta olla taitamattomat/ ja pilckakirwet racasta nauroa?

1:23 Ja te hullut wihatta opetusta.

Käändäkät idzen minun curituxen puoleen/ cadzo/ minä tuon minun hengeni edes/ ja ilmoitan teille minun sanani.

1:24 Että minä cudzuin teitä/ ja te estelitte teitän/ minä cocotin käteni/ ja ei yxikän ottanut sijtä waari.

1:25 Te hylkäisitte caiken minun neuwoni/ ja unhotitta minun curituxeni.

1:26 Nijn minä myös nauran teidän wahingostan/ ja pilckan teitä/

1:27 Cosca teidän päällemme tule se jota te pelkätte.

Cosca cadotus tule teidän päällemme nijncuin raju ilma/ ja tusca nijncuin tuulispää. Cosca teidän päällemme tule ahdistus ja waiwa.

1:28 Silloin he huutawat/ ja en minä cuule heitä/ warahin he edziwät minua/ ja ei löydä.

1:29 Että he wihaisit opetusta/ ja ei ottanet wastian Herran pelcoa.

1:30 Eikä tytynet minun neuwoni/ mutta laitit minun curituxeni.

1:31 Nijn pitä heidän syömän heidän tiens hedelmästä/ ja

vat kyllänsä omista hankkeistaan.

1:32 Sillä yksinkertaiset tappaa heidän oma luopumuksensa, ja tyhmit tuhoaa heidän oma suruttomuutensa.

1:33 Mutta joka minua kuulee, saa asua turvassa ja olla rauhassa onnettomuuden kauhuilta.

Sananlaskut 2 LUKU

2:1 Poikani, jos sinä otat minun sanani varteen ja kätket mieleesi minun käskyni,

2:2 niin että herkistät korvasi viisaudelle ja taivutat sydämesi taitoon -

2:3 niin, jos kutsut ymmärrystä ja ääneesi huudat taitoa,

2:4 jos haet sitä kuin hopeata ja etsit sitä kuin aarretta,

2:5 silloin pääset ymmärtämään Herran pelon ja löydät Jumalan tuntemisen.

2:6 Sillä Herra antaa viisautta, hänen suustansa lähtee tieto ja taito.

2:7 Oikeamielisille hänellä on tallella pelastus, kilpi nuhteetomasti vaeltaville,

2:8 niin että hän suojaa oikeuden polut ja varjelee hurskaintensa tien.

2:9 Silloin ymmärrät vanhurskauden ja oikeuden ja vilpittömyyden - hyvyyden tien kaiken;

2:10 sillä viisaus tulee sydämeesi, ja tieto tulee sielullesi suloiseksi,

2:11 taidollisuus on sinua varjeleva ja ymmärrys suoje-

man.

1:32 Sillä tyhmäin himo tappaa heidät, ja hulluin onni kadottaa heidät.

1:33 Mutta joka minua kuulee, hän asuu turvallisesti, ja ei mitään pahaa pelkää.

2 LUKU

2:1 Poikani, jos otat minun puheeni, ja käskyni kätket;

2:2 Niin anna korvas kuulla viisautta, ja taivuta sydämes ymmärrykseen.

2:3 Sillä jos ymmärrystä ahkerasti halajat, ja rukoilet taitoa;

2:4 Jos sitä etsit niinkuin hopiaa, ja pyörit sen perään niinkuin tavarana;

2:5 Niin sinä ymmärrät \Herran\ pelvon, ja Herran tunnon löydät.

2:6 Sillä \Herra\ antaa viisauden, ja hänen suustansa tulee taito ja ymmärrys.

2:7 Hän antaa toimellisten hyvin käydä, ja suojelee niitä, jotka viattomasti vaeltavat,

2:8 Varjelee hurskaat, ja holhoo pyhäinsä retket.

2:9 Silloin sinä ymmärrät vanhurskauden ja tuomion, oikeuden ja kaiken hyvän tien.

2:10 Jos viisaus sydämees tulee, ja taito on sinulle kelvollinen,

2:11 Niin hyvä neuvo sinua varjelee, ja ymmärrys kätkee sinun,

heidän neuvoistans rawituxi tuleman.

1:32 Että tyhmäin himo tappa heidän/ ja hulluin onni kadotta heidän.

1:33 Mutta joka minua kuulee/ hän on lewosa yldäkyläisydes/ ja ei mitän paha pelkä.

II. Lucu

2:1 POican/ jos sinä otat minun puheni/ ja minun käskyni kätket.

2:2 Nijn anna corwas cuulla wijsautta/ ja taita sydämes ymmärryksen.

2:3 Sillä jos sinä sitä ahkerast halajat ja rucoilet.

2:4 Jos sinä sitä edzit nijncuin hopena/ ja pyörit sen perän nijncuin tawaran.

2:5 Nijn sinä ymmärrät HERran pelgon/ ja HERran tunnon löydät.

2:6 Sillä HERra anda wijsauden/ ja hänen suustans tulee taito ja ymmärrys.

2:7 Hän anda toimellisten hywin käydä/ ja suojele siwiät.

2:8 Warjele hurscat/ ja holho pyhäins retket.

2:9 Silloin sinä ymmärrät wanhurscauden ja duomion/ oikeuden ja caiken hyvän tien.

2:10 JOs wijsaus sinun sydämees tule/ nijn että se on sinulle kelwollinen.

2:11 Nijn hywä neuwo sinun warjele/ ja ymmärrys kätke

leva sinut.

2:12 Se pelastaa sinut pahojen tiestä, miehestä, joka kavalasti puhuu;

2:13 niistä, jotka ovat hyljänneet oikeat polut vaeltaksensa pimeyden teitä;

2:14 niistä, jotka iloitsevat pahanteosta, riemuitsevat häijystä kavaluudesta,

2:15 joiden polut ovat mutkaiset ja jotka joutuvat väärään teillensä. -

2:16 Se pelastaa sinut irستاasta naisesta, vieraasta vaimosta, joka sanoillansa liehakoitsee,

2:17 joka on hyljännyt nuoruutensa ystävän ja unhottanut Jumalansa liiton.

2:18 Sillä hänen huoneensa kallistuu kohti kuolemaa, hänen tiensä haamuja kohden.

2:19 Ei palaja kenkään, joka hänen luoksensa menee, eikä saavu elämän poluille.

2:20 Niin sinä vaellat hyvien tietä ja noudatat vanhurskasten polkuja.

2:21 Sillä oikeamieliset saavat asua maassa, ja nuhteettomat jäävät siihen jäljelle;

2:22 mutta jumalattomat hävitetään maasta, ja uskottomat siitä reväistään pois.

Sananlaskut 3 LUKU

3:1 Poikani, älä unhotami opetustani, vaan sinun sydämesi säilyttäköön minun käsikyni;

3:2 sillä pitkää ikää, elinvuosia ja rauhaa ne sinulle kartuttavat.

2:12 Tempaamaan sinun pois pahalta tieltä, ja niiden seurasta, jotka toimettomia puhuvat,

2:13 Ja hylkäävät oikian tien, ja vaeltavat pimeitä retkiä;

2:14 Jotka iloitsevat pahoista töistänsä, ja riemuitsevat pahoista menoistansa;

2:15 Joiden tiet ovat vastahakoiset, ja retket väärät ja häpiälliset:

2:16 Ettet sinä ryhtyisi vieraaseen vaimoon, joka ei sinun ole, joka suloisilla sanoilla puhuttelee,

2:17 Ja hylkää nuoruutensa johdattajan, ja unohtaa Jumalansa liiton.

2:18 Sillä hänen huoneensa kallistuu kuolemaan, ja hänen askeleensa kadotettu in tykö.

2:19 Jokainen joka menee hänen tykönsä, ei palaja, eikä elämän tielle joudu;

2:20 Ettäs vaeltasit hyvää tietä, ja pitäisit hurskasten tiet.

2:21 Sillä vanhurskaat asuvat maassa, ja vakaat siinä pysyvät;

2:22 Mutta jumalattomat hukutetaan maasta, ja ylönkatsojat siitä teloitetaan.

3 LUKU

3:1 Poikani, älä unohdami nun lakiani, mutta sinun sydämes pitäköön käsikyni.

3:2 Sillä ne saattavat sinulle pitkän ijän, hyvät vuodet ja rauhan.

sinun.

2:12 Ettes pahalle tielle joudu/ eli niiden sekaan/ jotca toimettomii puhuvat.

2:13 Ja hyljäwät oikian tien/ ja waeldawat pimeitä retkiä.

2:14 Jotca iloidzewat heidän pahoista töistäns/ ja riemuidzewat pahoisa menoisans.

2:15 Joiden tiet owat wastahacoiset/ ja retket wäärät ja häpiälliset.

2:16 Ettet sinä ryhtyis toiseen waimoon joca ei sinun ole/ joca suloisilla sanoilla puhuttele.

2:17 Ja hyljä hänen nuoru-dens johdattajan/ ja unhotta Jumalans liiton.

2:18 Sillä hänen huonens cuolemaan callistu/ ja hänen askelens cadotettu in tygö.

2:19 Jocainen cuin mene hänen tygöns/ ei palaja/ eikä elämän tielle joudu.

2:20 Ettäs waellaisit hywä tietä/ ja olisit oikialla retkellä.

2:21 Sillä wanhurscat asuwat maasa/ ja siwiät sijnä owat.

2:22 Mutta jumalattomat hucutetan maasta/ ja ylön-cad-zojat sijtä teloitetan.

III. Lucu

3:1 POican/ älä unohdami nun Lakiani/ mutta sinun sydämes pitäkön minun käsikyni.

3:2 Sillä ne saattawat sinulle pitkän ijän/ hywät vuodet ja rauhan.

3:3 Laupeus ja uskollisuus älkööt hyljätkö sinua. Sido ne kaulaasi, kirjoita ne sydämesi tauluun,	3:3 Armo ja totuus ei sinua pidä hylkäämän: ripusta ne kaulaas, ja kirjoita sydämes tauluun,	3:3 Armo ja totuus ei sinua pidä hyljämän/ ripusta ne caulaas/ ja kirjoita sydämes tauluun.
3:4 niin saat armon ja hyvän ymmärryksen Jumalan ja ih- misten silmien edessä.	3:4 Niin sinä löydät armon ja hyvän toimen, Jumalan ja ihmisten edessä.	3:4 Nijns löydät armon ja hyvän toimen/ Jumalan ja ihmisten edessä.
3:5 Turvaa Herraan kaikesta sydämestäsi äläkä nojaudu omaan ymmärrykseesi.	3:5 Luota \Herraan\ kaikes- ta sydämestäs, ja älä luota ymmärryksees;	3:5 LUota idzes HERraan cai- kesta sydämestäs/ ja älä luota sinun ymmärrykses.
3:6 Tunne hänet kaikilla teil- läsi, niin hän sinun polkusi tasoittaa.	3:6 Mutta ajattele häntä kai- kissa teissäs, niin hän sinua oikein johdattaa.	3:6 Mutta ajattele händä cai- kisa teisäs/ nijn hän sinua oikein johdatta.
3:7 Älä ole viisas omissa sil- missäsi. Pelkää Herraa ja kar- ta pahaa.	3:7 Älä ole viisas mielestäs, vaan pelkää \Herraa\, ja väl- tä pahaa.	3:7 Älä ole wjasas mielestäs/ waan pelkä HERra/ ja wäldä paha.
3:8 Se on terveellistä sinun ruumiillesi ja virkistävää sinun luillesi.	3:8 Sillä se on navalles ter- veellinen, ja virvoittaa luus.	3:8 Sillä se on sinun nawalles terwellinen/ ja wirgotta sinun luus.
3:9 Kunnioita Herraa antamal- la varoistasi ja kaiken satosi parhaimmasta,	3:9 Kunnioita \Herraa\ tava- rastas, ja kaikista vuoden tulos esikoisista;	3:9 Cunnioita HERra sinun tawarastas/ sinun vuoden tulos esicoisista.
3:10 niin sinun jyväättasi täytyvät runsaudella, ja viini pursuu sinun kuurnistasi.	3:10 Niin sinun riihes täyte- tään kyllyydellä, ja sinun vii- nakuurnas vuotaa ylitse.	3:10 Nijn sinun rijhes täyte- tän/ ja sinun wijnacuurnas wuota ylidze.
3:11 Poikani, älä pidä Herran kuritusta halpana äläkä kyl- lästy hänen rangaistukseensa;	3:11 Poikani, älä \Herran\ kuritusta hylkää, ja älä ole kärsimätön, kuin hän sinua rankaisee,	3:11 Poican/ älä HERRAN curitusta hyljä/ ja älä ole kärsimätöin cosca hän sinua rangaise.
3:12 sillä jota Herra rakastaa, sitä hän rankaisee, niinkuin isä poikaa, joka hänelle rakas on.	3:12 Sillä, jota \Herra\ rakastaa, sitä hän rankaisee, ja on hänelle otollinen niin- kuin poika isällensä.	3:12 Sillä jota HERra racasta sitä hän rangaise/ ja on hä- nelle otollinen nijncuin poica lsällens.
3:13 Autuas se ihminen, joka on löytänyt viisauden, ihmi- nen, joka on saanut taidon.	3:13 Autuas on se ihminen, joka viisauden löytää, ja se ihminen, joka ymmärryksen käsittää.	3:13 AUtuas on se ihminen joca wijsauden löytä/ ja ym- märryksen käsittää.
3:14 Sillä parempi on hankkia sitä kuin hopeata, ja siitä saatu voitto on kultaa jalom- pi.	3:14 Sillä parempi on kaupia- ta häntä kuin kaupita hopi- aa, ja hänen hedelmänsä on parempi kuin kulta.	3:14 Sillä parembi on caupita händä cuin hopiata/ ja hä- nen hedelmäns on parembi cuin culda.
3:15 Se on kalliimpi kuin helmet, eivät mitkään kal- leutesi vedä sille vertaa.	3:15 Hän on kalliimpi kuin päärlyt, eikä hänen vertaan- sa mitään toivottaa taideta.	3:15 Hän on callimbi cuin pärly/ eikä hänen wertans mitän toiwotta taita.
3:16 Pitkä ikä on sen oikeas- sa kädessä, vasemmassa rik-	3:16 Pitkä ikä on hänen oiki- alla kädellänsä, rikkaus ja kunnia hänen vasemmalla-	3:16 Pitkä ikä on hänen oiki- alla kädelläns/ rikkaus ja

kaus ja kunnia.	sa.	cunnia hänen wasemallans.
3:17 Sen tiet ovat suloiset tiet, sen polut rauhaisat kaikki tyynni.	3:17 Hänen tiensä ovat iloiset, ja kaikki hänen askeleensa rauha.	3:17 Hänen tiens owat iloiset/ ja caicki hänen askelens rauha.
3:18 Elämän puu on se niille, jotka siihen tarttuvat; onnelliset ne, jotka siitä pitävät kiinni.	3:18 Hän on elämän puu niille, jotka häneen rupeevat; ja autuaat ovat ne, jotka hänen pitävät.	3:18 Hän on elämän puu caille jotca häneen rupewat/ ja autuat owat ne jotca hänen pitävät.
3:19 Herra on viisaudella perustanut maan, taivaat taidolla vahvistanut.	3:19 Sillä \Herra\ on viisaudella maan perustanut, ja taivaat toimella valmistanut.	3:19 Sillä HERra on wijsaudella maan perustanut/ ja taitawat toimella walmistanut.
3:20 Hänen toimestansa syvyedet kuohuivat esiin, ja pilvet pisaroivat kastetta.	3:20 Hänen viisaudessansa ovat syvyedet eroitetut, ja pivet pisaroivat kasteen.	3:20 Hänen wijsaudesans owat sywydet eroitetut/ ja pilwet pisaroidzewat casten.
3:21 Poikani, nämä älkööt häipykö näkyvistäsi, säilytä neuvokkuus ja taidollisuus,	3:21 Poikani, älä salli näitä silmistäs tulla pois, niin sinä tulet onnelliseksi ja viisaaksi.	3:21 Poican/ älä händä salli silmistäs tulla pois/ nijns tulet onnellisexi ja wijsaxi.
3:22 niin ne ovat elämä sinun sielullesi ja kaunistus sinun kaulaasi.	3:22 Se on sinun sielus elämä; ja sinun suus on otollinen.	3:22 Se on sinun sielus elämä/ ja sinun suus on otollinen.
3:23 Silloin sinä kuljet tiesi turvallisesti etkä loukkaa jalkaasi.	3:23 Silloin sinä murheetoinna vaellat teissä, ettet jalkaas loukkaa.	3:23 Silloin sinä murhetoinna waellat teisäs/ ettes jalcas loucka.
3:24 Kun menet maata, et pelkää mitään, ja maata mentyäsi on unesi makea.	3:24 Et sinä pelkää maata pantuas, mutta makeat; ja sinun unes on sinulle makia,	3:24 Et sinä pelkä maata panduas/ mutta macat makiasti.
3:25 Pääset peljästyvästä äkkikauhista ja turmiota, joka jumalattomat yllättää.	3:25 Ettei sinun tarvitse peljätä äkillistä hirmua, eikä jumalattomain hävitystä, kuin se tulee.	3:25 Ettei sinun tarwita pelkämän äkillistä hirmua/ eikä jumalattomain myrskyä cosca se tule.
3:26 Sillä sinä saat luottaa Herraan, hän varjelee sinun jalkasi joutumasta kiinni	3:26 Sillä \Herra\ on sinun lohdutukses; hän varjelee sinun jalkas, ettei sitä saavuteta.	3:26 Sillä HERra on sinun lohdutuxes/ hän warjele sinun jalcas/ ettei sitä saawuteta.
3:27 Älä kiellä tarvitsevalta hyvää, milloin sitä tehdä voit.	3:27 Älä estele tarvitsevalle hyvää tehdä, jos sinulla on varaa, ettäs sen tehdä taidat.	3:27 ÄLä estele tarwidzewalle hywä tehdä/ jos sinun kätes on Jumalalda wara saanut.
3:28 Älä sano lähimmäisesellesi: "Mene nyt ja tule toiste, huomenna minä annan", kun sinulla kuitenkin on.	3:28 Älä sano ystävälle: mene ja tule jälleen, huomenna minä sinulle annan; koska sinulla on.	3:28 Älä sano ystävälles: mene ja tule jällens/ huomenna minä sinulle annan/ jos sinulla on.
3:29 Älä mieti paha lähimmäistäsi vastaan, kun hän luottavaisesti luonasi asuu.	3:29 Älä pyydä sinun ystäväs vahinkoa, joka hyvässä toivossa asuu sinun tykönäs.	3:29 Älä pyydä sinun ystäväs wahingota/ joca hywäs toiwos asu sinun tykönäs.
3:30 Älä riitele kenenkään kanssa syyttä, kun ei toinen	3:30 Älä kenenkään kanssa toru ilman syyttä, jos hän ei	3:30 Älä kenengän cansa toru ilman syytä/ jos ei hän

ole sinulle pahaa tehnyt.	mitään pahaa sinulle tehnyt ole.	mitän paha sinulle tehnyt ole.
3:31 Älä kadehdi väkivallan miestä äläkä hänen teitensä omiksesi valitse;	3:31 Älä kiivoittele väärää miestä, älä noudata hänen retkiänsä.	3:31 Älä kijwoittele wäärä miestä/ ja älä noudata hänen retkiäns.
3:32 sillä väärämielinen on Herralle kauhistus, mutta oikeamielisille hän on tuttava.	3:32 Sillä pahanilkiset ovat \Herralle\ kauhistus; mutta hänen salaisuutensa on hurskasten tykönä.	3:32 Sillä HERra cauhistu sitä joca wilpistele/ ja hänen salaisudens on siweitten tykönä.
3:33 Herran kirous on jumalattoman huoneessa, mutta vanhurskasten asuinsijaa hän siunaa.	3:33 Jumalattoman huoneessa on \Herran\ kirous; mutta vanhurskaan maja siunataan.	3:33 Jumalattoman huones on HERran kirous/ mutta wanhurscan huone siunatan.
3:34 Pilkkaajille hänkin on pilkallinen, mutta nöyrille hän antaa armon.	3:34 Hän pilkkaa pilkkaajia; mutta nöyrille hän antaa armon.	3:34 Hän pilcka pilckaita/ mutta radollisille hän anda armon.
3:35 Viisaat perivät kunnian, mutta tyhmäin osa on häpeä.	3:35 Viisaat kunnian perivät, mutta tyhmät häpiän saavat.	3:35 Wijsat cunnian periwät/ mutta tyhmät häpiän saawat.

Sananlaskut 4 LUKU

4:1 Kuulkaa, lapset, isän kurtusta ja kuunnelkaa oppiaksenne ymmärrystä.

4:2 Sillä minä annan teille hyvän neuvon, älkää hyljätkö minun opetustani.

4:3 Olinhan minäkin isäni poika, hento ja äitini ainokainen.

4:4 Ja isä minua opetti ja sanoi minulle: "Pitäköön sydämesi minun sanoistani kiinni, noudata minun käskyjäni, niin sinä saat elää.

4:5 Hanki viisautta, hanki ymmärrystä, älä sitä unhotta, älä väisty pois minun suuni sanoista.

4:6 Älä sitä hylkää, niin se varjelee sinua; rakasta sitä, niin se sinua suojaa.

4:7 Viisauden alku on: hanki viisautta, ja kaikella muulla hankkimallasi hanki ymmärrystä.

4 LUKU

4:1 Kuulkaat, lapseni, isänne kurtusta, ja ottakaa vaari, oppiaksenne ja viisaammaksi tullaksenne.

4:2 Sillä minä annan teille hyvän opetuksen; älkööt hyljätkö minun lakiani.

4:3 Sillä minä olin isäni poika, hoikka ja ainoa äidilläni.

4:4 Ja hän opetti minua, ja sanoi minulle; anna sydämes ottaa minun sanani vastaan: pidä minun käskyni, niin sinä elää saat.

4:5 Osta viisaus, osat ymmärrys: älä unohda, älä myös poikke minun puheestani.

4:6 Älä häntä hylkää, niin hän sinut kätkee: rakasta häntä, niin hän sinua varjelee.

4:7 Sillä viisauden alku on, ostaa viisautta, ja kaikella saadullas ostaa taitoa.

IV. Lucu

4:1 CUulcat minun lapseni teidän Isän curitusta/ ja otacat waari/ oppiixen/ ja wijsammaxi tullaxen

4:2 Sillä minä annan teille hywän opetuxen/ älkät hyljätkö minun Lakiani.

4:3 Sillä minä olin Isäni poica/ hoicka ja ainoa äitilläni.

4:4 Ja hän opetti minua/ ja sanoi: anna sydämes otta minun sanan wastian/ pidä minun käskyni/ nijns elä saat.

4:5 Ota wijsaus/ ota ymmärrys/ älä unhotta/ älä myös poicke minun puhestani.

4:6 Älä händä hyljä/ nijn hän sinun kätke/ racasta händä/ nijn hän sinua warjele.

4:7 Sillä wijsauden alcu on osta wijsautta/ ja caikisa caupoisa osta taito.

4:8 Anna sille korkea arvo, niin se sinut korottaa, se kunnioittaa sinua, jos sen syliisi suljet;	4:8 Pidä häntä korkiassa kunniassa, niin hän sinua korottaa, ja saattaa kunniaan, jos sinä häntä rakastat.	4:8 Pidä händä corkias cunnias/ nijn hän sinua corgotta ja saatta cunniaan/ jos sinä händä racastat.
4:9 se panee päähäsi ihanan seppeleen ja lahjoittaa sinulle kauniin kruunun."	4:9 Hän sinun pääs jalosti kaunistaa, ja kunnioittaa sinua ihanalla kruunulla.	4:9 Hän sinun pääs jalost caunista/ ja cunnioitta sinua ihanalla Cruunulla.
4:10 Kuule, poikani, ja ota sanani varteen, niin elämäsi vuodet enentyvät.	4:10 Kuule siis, poikani, ja ota minun puheeni, niin ikäs vuotta on monta.	4:10 Cuule sijs minun poican ja ota minun puheni/ nijn ikäs vuotta on monda.
4:11 Minä neuvon sinut viisauden tielle, ohjaan sinut oikeille teille.	4:11 Minä johdatan sinua viisauden tielle, ja saatan sinua käymään oikialla retkellä,	4:11 Minä johdatan sinua wij-sauden tielle/ ja saatan sinua oikialle retkelle.
4:12 Käydessäsi eivät askeleesi ahtaalle joudu; juostesasi et kompastu.	4:12 Niin että koskas vaellat, ei sinun käymises ole ahdas; ja koskas juokset, niin et sinä loukkaa sinuas.	4:12 Nijn että coscas wael-lat/ ei sinun käymises ole rascas/ ja coscas juoxet/ nijn et sinä loucka sinuas.
4:13 Tartu kiinni kuritukseen äläkä hellitä; säilytä se, sillä se on sinun elämäsi.	4:13 Pidä kuritus, älä hylkää häntä: kätke häntä; sillä hän on sinun elämäs.	4:13 Kärsi curitusta/ älä hyljä händä/ kätke händä: sillä hän on sinun elämäs.
4:14 Älä lähde jumalattomien polulle, älä astu pahojen tielle.	4:14 Älä mene jumalattomain askelille, ja älä astu pahain tielle;	4:14 Älä mene jumalattomain askeleille/ ja älä astu pahain teille.
4:15 Anna sen olla, älä mene sille, poikkeaa pois ja mene ohitse.	4:15 Jätä se pois, ja älä käy siinä; karta sitä, ja mene ohitse.	4:15 Jätä ja älä käy sijnä/ carta händä ja mene ohidzen.
4:16 Sillä eivät he saa nukua, elleivät pahaa tee; se riistää heiltä unen, elleivät ole ketään kaataneet.	4:16 Sillä ei he makaa, jollei he ole pahoin tehneet, eikä lepää, jollei he ole vahinkoa tehneet.	4:16 Sillä ei he maca/ jollei he ole pahoin tehnet/ eikä lewä/ jollei he ole wahingota tehnet.
4:17 Niin he syövät leipänään jumalattomuutta, juovat viinänään väkivallan tekoja.	4:17 Sillä he syövät jumalattomuuden leipää, ja juovat vääryyden viinaa.	4:17 Sillä he elättäwät heitäns jumalattomalla leiwällä/ ja juowat wääröyden wijna.
4:18 Mutta vanhurskasten polku on kuin aamurusko, joka kirkastuu kirkastumistaan sydänpäivään saakka.	4:18 Mutta vanhurskasten retki paistaa niinkuin valkeus, käy edes, ja valistaa hamaan isoon päivään asti.	4:18 Mutta wanhurscan retki paista nijncuin walkeus/ käy edes ja walista haman isoin päiwän asti.
4:19 Jumalattomain tie on kuin pimeys: eivät he tiedä, mihin kompastuvat.	4:19 Mutta jumalattomain tie on niinkuin pimeys; ja ei he tiedä, kussa he lankeevat.	4:19 Mutta jumalattomain tiet owat nijncuin pimeys/ ja ei he tiedä cusa he langewat.
4:20 Poikani, kuuntele minun puhettani, kallista korvasi minun sanoilleni.	4:20 Poikani, ota vaari sanoistani, ja kallista korvas puheisiini.	4:20 POican/ ota waari minun sanoistani/ ja callista corwas minun puheiseni.
4:21 Älkööt ne väistykö silmistäsi, kätke ne sydämesi	4:21 Älä niiden anna tulla pois silmistäs: pidä ne sydämessäs.	4:21 Älä nijtä anna tulla pois silmistäs/ pidä ne sydämesäs.

sisimpään;

4:22 sillä ne ovat elämä sille, joka ne löytää, ja lääke koko hänen ruumiillensa.

4:23 Yli kaiken varottavan varjele sydämesi, sillä sieltä elämä lähtee.

4:24 Poista itsestäsi suun kavaluus, ja karkoita luotasi huulten vääräys.

4:25 Katsokoot sinun silmäsi suoraan, eteenpäin olkoon katseesi luotu.

4:26 Tasoita polku jaloillesi, ja kaikki sinun tiesi olkoot vakaat.

4:27 Älä poikkea oikeaan, älä vasempaan, väistä jalkasi pahasta.

4:22 Sillä ne ovat niiden elämä, jotka niitä ovat löytäneet, ja ovat terveelliset koko heidän ruumiillensa.

4:23 Varjele sydämes kaikella ahkeruudella: sillä siitä elämä tulee.

4:24 Pane pois paha suu, ja väärät huulet anna olla sinustas kaukana.

4:25 Katsokoon silmäsi oikein eteensä, ja sinun silmäsi laudat olkoot oikiat edessä.

4:26 Koettele jalkais askeleet, niin kaikki sinun ties vahvistuvat.

4:27 Älä poikkee oikialle eli vasemmalle puolelle: tempaa jalkas pois pahuudesta.

4:22 Sillä ne ovat niiden elämä/ jotca niitä ovat löytäneet/ ja ovat terwelliset koko heidän ruumillens.

4:23 Warjele sydämes caikella ahkerudella: sillä sijtä elämä tule.

4:24 Pane pois sinuldas paha suu/ ja väärät huulet anna olla sinustas caucana.

4:25 Cadzocon sinun silmäsi oikein eteensä/ ja sinun silmäsi laudat olcon oikeat edesäs.

4:26 Coettele tie jalgoillas/ nijns wilpistelemätä astut.

4:27 Älä poicke oikialle eli wasemalle puolelle/ temba sinun jalcas pois pahudesta.

Sananlaskut 5 LUKU

5:1 Poikani, kuuntele minun viisauttani, kallista korvasi minun taidolleni

5:2 ottaaksesi vaarin taidollisuudesta, ja huulesi säilyttäköt tiedon.

5:3 Sillä hunajaa tiukkuvat vieraan vaimon huulet, hänen suunsa on öljyä liukkaampi.

5:4 Mutta lopulta hän on karvas kuin koiruoho, terävä kuin kaksiteräinen miekka.

5:5 Hänen jalkansa kulkevat alas kuolemaan, tuonelaan vetävät hänen askeleensa.

5:6 Ei käy hän elämän tasainta polkua, hänen tiensä horjuvat hänen huomaamattaan.

5:7 Niinpä, lapset, kuulkaa minua, älkää väistykö minun

5 LUKU

5:1 Poikani, ota vaari viisaudestani: kallista korvasi oppiini,

5:2 Ettäs pitäisit hyvän neuvon, ja sinun huules pitäis toimen.

5:3 Sillä porton huulet ovat niin kuin mesileipä, ja hänen kitansa liukkaampi kuin öljy;

5:4 Mutta viimeiseltä karvas kuin koiruoho, ja terävä kuin kaksiteräinen miekka.

5:5 Hänen jalkansa menevät alas kuolemaan, ja hänen askeleensa joutuvat helvettiin.

5:6 Ei hän käy kohdastansa elämän tielle: huikentelevaiset ovat hänen astumisensa, niin ettei hän tiedä, kuhunka hän menee.

5:7 Niin kuulkaat nyt minua, lapseni, ja älkäätkö poiketko

V. Lucu

5:1 POican/ ota vaari minun wijsaudestani/ callista corwas minun oppijni.

5:2 Ettäs pidäisit hyvän neuvon/ ja sinun suus tiedäis toimen.

5:3 Sillä porton huulet ovat nijncuin mesileiwät/ ja hänen kitans liuckambi cuin öljy.

5:4 Mutta wijmeiseldä carwas cuin Coiruoho/ ja terävä nijncuin caxiteräinen miecka.

5:5 Hänen jalcans juoxewat alas cuolemaan/ ja hänen askelens joutuwat helwettijn.

5:6 Ei hän käy cohdistans elämän tiellä/ huikendelewaiset owat hänen astumisens/ nijn ettei hän tiedä cunga hän mene.

5:7 Nijn cuulcat nyt minua minun lapseni/ ja älkät poi-

suuni sanoista.	minun puheistani.	ketco minun puheistani.
5:8 Pidä tiesi kaukana tuollai- sesta äläkä lähesty hänen majansa ovea,	5:8 Olkoon sinun ties kau- kana hänestä, ja älä lähesty hänen hänen huoneensa ovea,	5:8 Olcon sinun ties taamba- na hänestä/ ja älä lähesty hänen huonens owe.
5:9 ettet antaisi muille kun- niaasi etkä vuosiasi armotto- malle,	5:9 Ettes antaisi kunniaas muukalaisille, ja vuosias julmille;	5:9 Ettes andais cunniatas muucalaisille/ ja vuosias jul- mille.
5:10 ettei sinun tavarasi rav- itsisi vieraita, sinun vaivan- näkösi joutuisi toisen taloon	5:10 Ettei muukalaiset ravit- tais sinun varastas, ja sinun työs olis toisen huoneessa,	5:10 Ettei muucalaiset rawi- tais sinun warastas/ ja sinun työs olis toisen huonesa.
5:11 ja ettet lopulta päätyisi huokailemaan ruumiisi ja liha- si riutuessa	5:11 Ja sinä viimein huokai- sit, koska elämäs ja hyvytyes tuhlannut olet,	5:11 Ja sinä tästälähin huo- caisit/ coscas elämäs ja hy- wydes tuhlannut olet/ ja sa- noisit:
5:12 ja sanomaan: "Miksi mi- nä kuritusta vihasin ja sydä- meni halveksui nuhdetta?"	5:12 Ja sanoisit: voi! kuinka minä olen vihannut hyvää neuvoa, ja sydämeni on hyl- jännyt kurituksen!	5:12 Woi/ cuinga minä olen vihannut curitusta/ ja minun sydämen on hyljännyt ran- gaistuxen?
5:13 Miksi en kuullut neuvo- jaini ääntä, kallistanut kor- vaani opettajilleni?	5:13 Ja en kuullut opettajani ääntä, enkä kallistanut kor- vaani opettajaini puoleen!	5:13 Ja en ole cuullut opet- tajani ändä/ engä callistanut corwani opettajani puoleen.
5:14 Olin joutua kokonaan turmion omaksi keskellä seu- rakunnan ja kansankokouk- sen."	5:14 Minä olen lähes kaik- keen pahuuteen joutunut, kaiken kansan ja seurakun- nan keskellä.	5:14 Minä olen caickeen on- nettomuteen pikimmäldäns joutunut/ caickein ihmisten ja Canssain seas.
5:15 Juo vettä omasta säiliö- stäsi, sitä, mikä omasta kai- vostasi juoksee.	5:15 Juo vettä kaivostas, ja mitä lähteestäs vuotaa.	5:15 JUo wettä caiwostas/ ja mitä lähtestäs vuota.
5:16 Vuotaisivatko sinun läh- teesi kadulle, toreille sinun vesiojasi!	5:16 Anna luontolähtees vuotaa ulos, ja vesiojas kujil- le.	5:16 Anna luondolähtes wuo- ta/ ja vesiojas kujille.
5:17 Olkoot ne sinun omasi yksin, älkööt vierasten sinun ohessasi.	5:17 Mutta pidä ne yksinäs, ja ei yksikään muukalainen sinun kanssa.	5:17 Mutta pidä ne yxinäs/ ja ei yxikän muucalainen sinun cansas.
5:18 Olkoon sinun lähteesi siunattu, ja iloitse nuoruutes vaimosta.	5:18 Sinun kaivos olkoon siunattu, ja iloitse nuoruutes vaimosta.	5:18 Slnun caiwos olcon siu- nattu/ ja iloidze sinun nuo- rudes waimosta/
5:19 Armas peura, suloinen vuorikauris - hänen rintansa sinua aina riemulla ravitkoot, hurmautos alati hänen rak- kaudestaan.	5:19 Se on suloinen niinkuin naaras hirvi, ja otollinen niinkuin metsävuohi: hänen rakkautensa sinua aina ra- vitkoon; ja iloita itseäs aina hänen rakkaudestansa.	se on suloinen nijncuin naa- ras hirwi/ ja otollinen nijncuin medzävuohi. 5:19 Hänen rackaudens sinua aina rawitcon/ ja iloita sinuas aina hänen rackaudestans.
5:20 Miksi, poikani, hurmau- tuisit irstaaseen naiseen ja	5:20 Poikani, miksis annat muukalaisen sinuas pettää, ja halajat vierasta syliä?	5:20 Poican/ mixis annat muucalaisten sinuas pettä/ ja

syleilisit vieraan vaimon po-
vea?

5:21 Sillä Herran silmien
edessä ovat miehen tiet, ja
hän tutkii kaikki hänen pol-
kunsaa.

5:22 Jumalattoman vangitse-
vat hänen rikoksensa, ja hän
tarttuu oman syntinsä pauloi-
hin.

5:23 Kurittomuuteensa hän
kuolee ja suistuu harhaan
suuressa hulluudessaan.

5:21 Sillä \Herran\ edessä
ovat kaikkien ihmisten tiet,
ja hän tutkii kaikki heidän
askeleensa.

5:22 Jumalattoman vääräys
käsittää hänen, ja hänen
syntinsä paulat ottavat hänet
kiinni.

5:23 Hänen pitää kuoleman,
ettei hän antanut opettaa
itsiänsä, ja suuressa tyh-
myydessänsä tulee hän pete-
tyksi.

halajat toista?

5:21 Sillä HERran edes owat
caickein ihmisten tiet/ ja hän
cadzele caicki heidän aske-
lens.

5:22 Jumalattoman wääräys
käsittää hänen/ ja hänen syn-
dins paulat ottawat hänen
kijnni.

5:23 Hänen pitä cuoleman/
ettei hän andanut opetta id-
zens/ ja hänen suuren tyh-
mydens tähdän tule hän pe-
tetyxi.

Sananlaskut 6 LUKU

6:1 Poikani, jos olet ketä lä-
himmäisesi taannut, lyönyt
kättä vieraalle;

6:2 jos olet kietoutunut oman
suusi sanoihin, joutunut suusi
sanoista kiinni,

6:3 niin tee toki, poikani, pe-
lastuaksesi tämä, koska olet
joutunut lähimmäisesi kouriin:
Mene, heittäydy maahan ja
ahdista lähimmäistäsi;

6:4 älä suo silmillesi unta
äläkä silmäluomillesi lepoa.

6:5 Pelastaudu käsistä niin-
kuin gaselli, niinkuin lintu
pyydystäjän käsistä.

6:6 Mene, laiska, muurahaisen
tykö, katso sen menoja ja
viisastu.

6:7 Vaikka sillä ei ole ruhti-
nasta, ei päällysmiestä eikä
hallitsijaa,

6:8 se kuitenkin hankkii lei-
pänsä kesällä ja kokoaa va-
rastoon ruokansa elonaikana.

6:9 Kuinka kauan sinä, laiska,
makaat, milloinka nouset

6 LUKU

6:1 Poikani, jos sinää takaat
lähimmäises, niin sinä olet
kiinnittänyt kätes muukalai-
seen.

6:2 Sinun sanoissas olet sinä
paulaan istunut: sinä olet
saavutettu puheissas.

6:3 Tee siis, poikani, näin:
pelasta itses: sillä olet tullut
lähimmäises käsiin: joudu,
nöyryytä itses ja vaadi lä-
himmäistä.

6:4 Älä anna silmilles unta,
eikä silmälautas torkkua.

6:5 Kirvoita itses niinkuin
metsävuohi pois käsistä,
niinkuin lintu pyytäjänsä
käsistä.

6:6 Mene laiska myyriäisen
tykö, katso hänen menoansa
ja opi.

6:7 Vaikka ei hänellä yhtään
hallitsiaa, teettäjä ja isän-
tää ole,

6:8 Kuitenkin valmistaa hän
elatuksensa suvella, ja koo
ruokansa eloaikana.

6:9 Kuinka kauan sinä lais-
ka makaat? koskas nouset

VI. Lucu

6:1 POican/ jos sinä tacat
lähimmäises/ nijns olet kijn-
nittänyt kätes muucalaiseen.

6:2 Sinun sanoissas olet sinä
paulaan istunut/ sinä olet
saavutettu puheissas.

6:3 Tee sijs poican näin: pe-
lasta sinus: sillä sinä olet
tullut lähimmäises käsijn/
joudu ja vaadi lähimmäistä
kijnni.

6:4 Älä anna silmilles unda/
eikä silmälautais torckua.

6:5 Kirwota sinus nijncuin
medzävuohi pois käsistä/ ja
nijncuin lindu pyytäjäns käsis-
tä.

6:6 MEne laisca myyriäisen
tygö/ cadzo hänen meno-
ans/ ja opi.

6:7 Waicka ei hänellä yhtän
Ruhtinast ja teettäjä ja hal-
lidziata ole.

6:8 Cuitengin walmista hän
hänen elatuxens suvella/ ja
caiken ruocans elon aicana.

6:9 Cuinga cauwans laisca
macat? coscas nouset unes-

unestasi?

6:10 Nuku vielä vähän, torku vähän, makaa vähän ristissä käsin,

6:11 niin köyhyys käy päällesi niinkuin rosvo ja puute niinkuin asestettu mies.

6:12 Kelvoton ihminen, väärä mies on se, joka kulkee suu täynnä vilppiä,

6:13 silmää iskee, jaloillaan merkkiä antaa, sormillansa viitto,

6:14 kavaluus mielessä, paha aina hankitsee, riitoja rakentaa.

6:15 Sentähden hänen turmionsa tulee yhtäkkiä, tuokiossa hänet rusennetaan, eikä apua ole.

6:16 Näitä kuutta Herra vihaa, ja seitsemää hänen sielunsa kauhistuu:

6:17 ylpeitä silmiä, valheellista kieltä, käsiä, jotka vuodattavat viatonta verta,

6:18 sydäntä, joka häijyjä juonia miettii, jalkoja, jotka kiiruusti juoksevat pahaan,

6:19 väärää todistajaa, joka valheita puhuu, ja riidan rakentajaa veljesten kesken.

6:20 Säilytä, poikani, isäsi käsky äläkä hylkää äitisi opetusta.

6:21 Pidä ne aina sydämellesi sidottuina, kääri ne kaulasi ympärille.

6:22 Kulkiessasi ne sinua talttakoot, maatessasi sinua vartioikoot, herätessäsi sinua puhutelkoot.

unesta?

6:10 Makaa vielä vähä, ota vielä unta päähäs; laske kätes vähä yhteen, ettäs vielä levätä voisit;

6:11 Niin köyhyys äkisti tulee päälles niinkuin matkamies, ja vaivaisuus niinkuin varustettu mies.

6:12 Jumalaton ihminen, vahingollinen mies, kävelee suunsa vääryydellä,

6:13 Iskee silmää, nyhtää jalvoillansa, kokottelee sormillansa.

6:14 Vääryys on hänen sydämessänsä, ja aikoo paha: hän saattaa riidat matkaan.

6:15 Sentähden tulee pikaisesti hänen kadotuksensa, ja hän äkisti muserretaan rikki, niin ettei hänellä yhtään parannusta ole.

6:16 Kuusi on, joita \Herra\ vihaa, ja seitsemää kauhistuu hänen sielunsa:

6:17 Ylpiät silmät, petollinen kieli, kädet, jotka vuodattavat viatonta verta;

6:18 Sydän, joka vahingollisia ajattelee, jalat, jotka ovat nopsat pahuuteen juoksemaan;

6:19 Väärä todistaja, joka valheita tuottaa, ja se, joka saattaa riidan veljesten välille.

6:20 Poikani, pidä isäs käskyt, ja älä hylkää äitis lakia.

6:21 Sido ne alati yhteen sydämes päälle, ja ripusta ne kaulaas.

6:22 Koskas vaellat, niin ne johdattavat sinua; koskas lepääät, niin he varjelevat sinua; koskas heräät, niin he puhuttelevat sinua.

tas?

6:10 Maca vielä vähä/ ota vielä unda päähäs/ laske kätes yhteen/ ettäs vielä lewätä voisit.

6:11 Nijn köyhys äkist tule päälles nijncuin matcamies/ ja waiwaisuus nijncuin warustettu mies.

6:12 HUikendelewainen ihminen/ wahingolinen mies/ käwele wäärällä suin.

6:13 Iske silmä/ nyhkä jalgoillans/ cocottele sormillans.

6:14 Ajattele aina paha ja wiha sydämesäns/ ja saatta rijta matcan.

6:15 Sentähden tule picaisest hänen cadotuxens/ ja äkist muserta ricki/ nijn ettei hänellä yhtän apua ole.

6:16 CUusi on joita HERra wiha/ ja seidezemes on cauhistus hänen edesäns.

6:17 Ylpiät silmät/ petollinen kieli/ kädet jotca vuodattawat wiatoinda werta.

6:18 Sydän joca wahingolisia ajattele/ jalgat jotca owat nopsat pahuteen juoxeman.

6:19 Wäärä todistaja/ joca walheita tuotta/ ja saatta rijdan weljesten wälille.

6:20 POican/ pidä Isäs käskyt/ ja älä hyljä äitis Lakia.

6:21 Sido ne alati yhteen sinun sydämes päälle/ ja ripusta ne caulaas.

6:22 Coscas waellat nijn ne johdattawat sinua/ coscas lewät nijn he wartioidzewat sinua/ coscas herät nijn he

6:23 Sillä käsky on lamppu, opetus on valo, ja kurittava nuhde on elämän tie,	6:23 Sillä käsky on niinkuin kynttilä, ja laki niinkuin valkeus, ja opin kuritus elämän tie,	6:23 Sillä käsky on nijncuin kynttilä/ ja Laki nijncuin walkeus/ ja curituxen rangaistus on elämän tie.
6:24 että varjeltuisit pahasta naisesta, vieraan vaimon liukkaasta kielestä.	6:24 Ettäs varjeltaisiin pahasta vaimosta, ja muukalaisen makiasta kielestä.	6:24 Ettäs warjellaisin pahasta waimosta/ ja muucalaisen makiasta kielestä.
6:25 Älköön sydämesi himoitko hänen kauneuttaan, älköönkä hän sinua katseillaan vangitko.	6:25 Älä himoitse sydämesäs hänen kauneuttansa, ettes vieteltäisi hänen silmänsä kiillosta.	6:25 Älä iloita sydändäs hänen cauneudestans/ ettes wietelläis hänen silmäins kijlost.
6:26 Sillä porttonaisen tähden menee leipäkakkukin, ja naitu nainen pyydystää kallista sie-lua.	6:26 Sillä portto saattaa leivältä pois; mutta aviovaimo saattaa kauniin elämän.	6:26 Sillä porto saatta leiwäl-dä pois/ mutta awio waimo saatta caunin elämän.
6:27 Voiko kukaan kuljettaa tulta helmassa, puvun hä-neltä palamatta?	6:27 Taitaako joku kätkeä tulen poveensa, ettei hänen vaattensa pala?	6:27 Taitaco jocu kätke tulen poweensa/ ettei hänen waat-tens pala?
6:28 Voiko kukaan kävellä hiilloksella, jalkain häneltä kärventymättä?	6:28 Eli taitaako joku hiilten päällä kävellä, ettei hän jal-kojansa polta?	6:28 Eli hijlden päällä käwel-lä/ ettei hän jalcojans polda?
6:29 Samoin käy sen, joka menee lähimmäisensä vaimon luo: ei jää rankaisematta kukaan, joka häneen kajoaa.	6:29 Niin sille tapahtuu, joka lähimmäisensä vaimoa lähentelee; ei se pääse rankaisematta, joka häneen ryhtyy.	6:29 Nijn sen tapahtu/ joca lähimmäisens waimoa lähendele/ ei hän pääse rangaisemata/ joca häneen ryhty.
6:30 Eikö halveksita varasta, vaikka hän olisi nälissään varastanut hengenpiteikseen?	6:30 Ei se ole varkaalle niin suuri häpiä, jos hän varastaa henkensä piteeksi, koska nälkä on:	6:30 Ei se ole warcalle nijn suuri häpiä/ jos hän warasta hengens pitexi/ cosca nälkä on.
6:31 Onhan hänen, jos tava-taan, seitsenkertaisesti korvata-tava, annettava kaikki talonsa varat.	6:31 Jos hän käsitetään, antaa hän sen seitsemänkertaisesti jälleen, ja kaiken huoneensa saadun;	6:31 Jos hän warcaista löytän/ anda hän sen seidzemen kertaisest jällens/ ja caiken hänen huonens saadun.
6:32 Joka vaimon kanssa avion rikkoo, on mieletön; itsensä menettää, joka niin tekee	6:32 Mutta joka vaimon janssa huoruuteen lankee, se on tyhmä, ja joka sielunsa kadottaa tahtoo, se niin tekee.	6:32 Mutta joca huoruteen lange/ se on tyhmä/ ja saat-ta elämäns cadotuxeen.
6:33 Hän saa vaivan ja hä-peän, eikä hänen häväistytään pyyhitä pois.	6:33 Rangaistus ja häpiä tulee hänen päällensä, ja hänen häväistyksensä ei pyyhitä pois.	6:33 Rangaistus ja häpiä tule hänen päällens/ ja hänen häväistyxsens ei pyhitä pois.
6:34 Sillä luulevaisuus nostaa miehen vihan, ja säälimätön	6:34 Sillä miehen vihalla on kiivaus: ei hän säästä häntä	6:34 Miehen wiha ja kijwaus ei säästä händä coston päi-

on hän koston päivänä.

6:35 Ei hän huoli mistään lunastusmaksusta, ei suostu, vaikka kuinka lahjaasi lisää.

Sananlaskut 7 LUKU

7:1 Poikani, noudata minun sanojani ja kätke mieleesi minun käskyni.

7:2 Noudata minun käskyjäni, niin saat elää, säilytä opetuseni kuin silmäteräsi.

7:3 Sido ne kiinni sormiisi, kirjoita ne sydämesi tauluun.

7:4 Sano viisaudelle: "Sinä olet sisareni", kutsu ymmärrystä sukulaiseksi,

7:5 että varjeltuisit irستاalta naiselta, vieraalta vaimolta, joka sanoillansa liehakoitsee.

7:6 Sillä minä katselin taloni ikkunasta ristikon läpi,

7:7 ja minä näin yksinkertaisen joukossa, havaitsin poikain seassa nuorukaisen, joka oli mieltä vailla.

7:8 Hän kulki katua erään naisen kulmaukseen ja asteli hänen majaan päin

7:9 päivän illaksi hämärtyessä, yön aikana, pimeässä.

7:10 Ja katso, nainen tulee häntä vastaan, porton puvussa, kavala sydämeltä.

7:11 Hän on levoton ja hillitön, eivät pysy hänen jalkansa kotona;

7:12 milloin hän on kadulla, milloin toreilla, ja väijyy joka kulmassa.

koston päivänä:

6:35 Ei hän lukua pidä sovittajasta, eikä ota lahjoja, vaikka paljon antaisit.

7 LUKU

7:1 Poikani! kätke minun sanani, ja pidä tykönäs minun käskyni.

7:2 Ota vaari minun käskyistäni, niin sinä elää saat, ja minun laistani, niinkuin silmäs terästä.

7:3 Sido ne sormiis, kirjoita ne sydämes tauluun.

7:4 Sano viisaudelle: sinä olet sisareni, ja kutsu toimiystäväkses,

7:5 Että hän sinua varjelis muukalaisesta vaimosta, ja vieraasta, jonka sanat sileät ovat.

7:6 Sillä minä kurkistelin huoneeni akkunasta läpi häkin.

7:7 Ja näin tyhmän nuorukaisen taitamattomain seassa, ja äkkäsin hänen poikain joukossa;

7:8 Joka käveli kaduilla hänen nurkkainsa taitse, ja asteli sitä tietä, joka meni hänen huoneeseensa.

7:9 Hämärissä, kuin päivä ehtoolla oli, ja jo yö ja pimiä tuli:

7:10 Ja katso, häntä kohtasi vaimo porton vaatteilla, kavala,

7:11 Tuima ja hillimätöin, jonka jalat ei pysyneet huoneessansa.

7:12 Nyt on hän ulkona, nyt kaduilla, ja väijyy joka nurkassa.

wänä.

6:35 Ei hän lucua pidä sovittajast/ eikä ota waickas paljo annaisit.

VII. Lucu

7:1 POican/ kätke minun sanani/ ja pidä tykönäs minun käskyni.

7:2 Ota vaari minun opetuxestani/ nijns elä saat/ ja minun Laistani/ nijncuin silmäs terästä.

7:3 Sido ne sinun sormiis/ kirjoita ne sinun sydämes tauluun.

7:4 Sano wijsaudelle: sinä olet minun sisaren: ja cudzu toimi ystäwäxes.

7:5 Että hän sinua warjelis muucalaiselda waimolda/ ja toiselda/ jonga sanat siliät owat.

7:6 Sillä minä curkistelin huoneni ackunasta läpi häkin.

7:7 Ja näin tyhmän nuorucaisen taitamattomain seas/ ja äckäisin hänen lasten joucosa.

7:8 Joca käweli catuilla nurckain taidze/ ja asteli sitä tietä/ joca meni hänen huoneesens.

7:9 Pimeis/ cosca päiwä ehtolla oli/ ja jo sydänyö oli.

7:10 Ja cadzo/ händä cohtais waimo/ porton waatteilla.

7:11 Cawala/ tuima ja hillimätöin/ jonga jalat ei pysynet hänen huonesans.

7:12 Nyt on hän ulcona/ nyt catuilla/ ja wäijy joca nurcas.

7:13 Hän tarttui nuorukai- seen, suuteli häntä ja julkeas- ti katsoen sanoi hänelle:	7:13 Hän otti hänen kiinni, ja suuta antoi hänen ja sanoi häpeemättä:	7:13 Hän otti hänen kijnni/ ja suuta andoi hänelle/ ja sanoi häpemätä:
7:14 "Minun oli uhrattava yh- teysuhri, tänä päivänä olen täyttänyt lupaukseni.	7:14 Minä olen tehnyt kii- tosuhrin, ja olen tätäpäpä täyttänyt lupaukseni:	7:14 Minä olen tänäpäpä teh- nyt kijtosuhrin/ ja täyttänyt lupauxeni.
7:15 Sentähden läksin ulos sinua vastaan, etsiäkseni si- nua, ja olen sinut löytänyt.	7:15 Sentähden olen minä tullut sinua vastaan, varhain sinua etsimään, ja olen nyt sinut löytänyt.	7:15 Ja olen tullut sinua was- tan/ warahin sinua edzimän/ ja olen nyt sinun löytänyt.
7:16 Olen leposijalleni peittei- tä levittänyt, kirjavaa Egyptin liinavaatetta.	7:16 Minä olen koreasti val- mistanut vuoteeni Egyptin kirjavalla vaatteella,	7:16 Minä olen corjast wal- mistanut vuoteni/ Egyptin kirjawalla waattella.
7:17 Vuoteeseeni olen pirs- koitellut mirhaa, aloeta ja kanelia.	7:17 Ja olen hyvänhajuiseksi tehnyt kammioni mirhamilla, aloella ja kanelilla.	7:17 Ja olen hyvän hajuisexi tehnyt minun cammioni/ Mirrhamilla/ Aloella ja Cane- lillä.
7:18 Tule, nauttikaamme lemmestä aamuun asti, rie- muitkaamme rakkaudesta.	7:18 Tule, harjoittakaamme kyllin hekumaa aamuun as- ti, ja huvitelkaamme mei- tämme keskenämme rak- kaudella.	7:18 Tule/ eläkäm hecumal- lisest/ ja halatcam haman amun asti:
7:19 Sillä mieheni ei ole ko- tona, hän meni matkalle kau- as.	7:19 Sillä mies ei ole kotona: hän on pitkälle matkalle mennyt.	7:19 Sillä ei mies ole cotona. 7:20 Hän on pitkälle matcalle mennyt/
7:20 Rahakukkaron hän otti mukaansa ja tulee kotiin vas- ta täydenkuun päiväksi."	7:20 Hän on ottanut rahasä- kin myötänsä, ja tulee kotia äskän määrättyllä päivällä.	hän on ottanut rahasäkin myötäns/ ja tule cotia äsken määrättyllä päiwällä.
7:21 Hän taivutti hänet paljol- la houkuttelullaan, vietteli liukkailla huulillansa:	7:21 Ja niin hän houkutteli monella sanalla, ja vaati häntä makiolla puheella.	7:21 Ja nijn händä haucutteli monella sanalla/ ja vaati händä makiolla puhella.
7:22 äkkiä hän lähti hänen jälkeensä, niinkuin härkä me- nee teuraaksi, niinkuin hullu jalkarautoissa kuritettavaksi,	7:22 Hän meni hänen kans- sansa nopiasti, niinkuin teu- rastettava härkä, ja niinkuin jalkapuuhun, jolla tyhvät rangoitaan.	7:22 Hän meni hänen can- sans nopiast/ nijncuin teuras- tettawa härkä/ ja nijncuin jalcapuuhun/ jolla tyhvät rangoitan.
7:23 niinkuin lintu kiiruhtaa paulaan; eikä tiennyt, että oli henkeänsä kaupalla, kunnes nuoli lävisti hänen maksansa.	7:23 Siihenasti kuin hän nuolilla ampuu hänen mak- sansa lävitse: ja niinkuin lin- tu itsensä kiiruhtaa paulaan, ja ei tiedä sitä hengellensä vaaralliseksi.	7:23 Sijhenasti cuin hän nuo- lilla ambu hänen maxans lä- pidzen. Ja nijncuin lindu id- zens kijrutta paulaan/ ja ei tiedä sitä hänen hengellens waarallisexi.
7:24 Sentähden, poikani, kuulkaa minua, kuunnelkaa minun suuni sanoja.	7:24 Niin kuulkaat siis mi- nua, minun lapseni, ja otta- kaat vaari minun suuni sa- noista.	7:24 Nijn cuulcat sijs minua minun lapseni/ ja ottacat waari minun suuni sanoista.
7:25 Älköön poiketko sydä-	7:25 Älköön sydämes poiket- ko hänen tiellensä: älä salli	7:25 Älkon sinun sydämes

mesi tuon naisen teille, älä eksy hänen poluillensa.

7:26 Sillä paljon on surmattu- ja, hänen kaatamiaan, lukuisasti niitä, jotka hän on kaikki tappanut.

7:27 Hänen majastaan käyvät tuonelan tiet, jotka vievät alas kuoleman kammioihin.

sinuas vietellä hänen retkillensä.

7:26 Sillä hän on monta haavoittanut ja langettanut, ja kaikkinaiset voimalliset ovat häneltä tapetut.

7:27 Hänen huoneensa ovat helvetin tiet, jotka menevät alas kuoleman kammioihin.

poiketco hänen tiellens/ älä salli sinuas wietellä hänen retkillens.

7:26 Sillä hän on monda haawoittanut ja langettanut/ ja caickinaiset woimalliset owat häneldä tapetut.

7:27 Hänen huonens owat helwetin tiet/ joca mene alas cuoleman cammioon.

Sananlaskut 8 LUKU

8:1 Eikö viisaus kutsu, eikö taito anna äänensä kuulua?

8:2 Ylös kummuille, tien viereen, polkujen risteysiin hän on asettunut.

8:3 Porttien pielissä, kaupungin portilla, oviaukoissa hän huutaa:

8:4 "Teitä minä kutsun, miehet, ja ihmislapsille kaikuu minun ääneni.

8:5 Tulkaa, yksinkertaiset, mieleviksi; tulkaa järkeviksi, te tyhmit.

8:6 Kuulkaa, sillä jalosti minä puhun, ja avaan huuleni puhumaan, mikä oikein on;

8:7 sillä totuutta minun suuni haastaa, ja jumalattomuus on minun huulilleni kauhistus.

8:8 Vanhurskaat ovat minun suuni sanat kaikki, ei ole niissä mitään petollista, ei väärää.

8:9 Ne ovat kaikki oikeat ymmärtäväiselle, suorat niille, jotka löysivät tiedon.

8:10 Ottakaa minun kuritukseksi, älkääkä hopeata, ja tieto ennen valituinta kultaa.

8:11 Sillä parempi on viisaus

8 LUKU

8:1 Eikö viisaus huuda, ja toimi julista ääntänsä?

8:2 Korkialla paikalla seisoo hän, teiden ja kujain vieressä.

8:3 Porteilla, kaupungin ovilla, joista sisälle käydään, hän huutaa:

8:4 Te miehet! minä huudan teitä, ja minun ääneni on teidän tyköne, te ihmisten lapset;

8:5 Ymmärtäkää te tyhmit viisautta, ja te houkkiot pankaat sydämiinne.

8:6 Kuulkaat, sillä minä puhun sitä, mikä korkia on, opetan sitä, mikä oikia on.

8:7 Sillä minun suuni puhuu totuutta, ja minun huuleni vihaa jamalatointa.

8:8 Kaikki minun puheeni ovat oikiat: ei ole siinä mitään petosta eli wääryyttä.

8:9 Ne kaikki ovat selkiät niille, jotka niitä ymmärtävät, ja oikiat niille, jotka tiedon löytävät.

8:10 Ottakaat minun kuritukseksi ennenkuin hopia, ja pitäkäätkö korkiampana minun oppini kuin kallein kultaa.

8:11 Sillä viisaus on parempi

VIII. Lucu

8:1 Elkö wijsaus huuda/ ja toimi cuulu?

8:2 Seiso teiden ja kujain wieres julkisest/

8:3 Caupungin portisa/ josta käydän sisälle/ hän huuta:

8:4 Te miehet/ minä huudan teitä/ ja cudzun Canssa.

8:5 Cuulcat te tyhmit wijsautta/ ja te houckiot pangat sydämijn.

8:6 Cuulcat/ minä puhun sitä cuin Ruhtinaille sopi/ ja opetan sitä cuin oikia on.

8:7 Sillä minun suun puhu totutta/ ja minun huuleni wiha jumalatoinda.

8:8 Caicki minun puheni owat oikiat/ ei ole sijnä mitän wääryttä eli petosta.

8:9 He owat selkiät nijlle jotca nijtä ymmärtäwät/ ja oikiat nijlle jotca ottawat nijtä wastan.

8:10 Ottacat minun curituxen ennencuin hopia/ ja pitäkät corkiambana minun oppin cuin callin culda.

8:11 Sillä wijsaus on parembi

kuin helmet, eivät mitkään kalleudet vedä sille vertaa.

8:12 Minä, viisaus, olen pe-rehtynyt mielevyyteen, olen löytänyt tiedon ja taidollisuuden.

8:13 Herran pelko on pahan vihaamista. Kopeutta ja ylpeyttä, pahaa tietä ja kavalaria suuta minä vihaan.

8:14 Minulla on neuvo ja neuvokkuus; minä olen ymmärrys, minulla on voima.

8:15 Minun avullani kuninkaathallitsevat, ruhtinaat säädöksensä vanhurskaasti säättävät.

8:16 Minun avullani päämiehet vallitsevat ja ylhäiset, maan tuomarit kaikki.

8:17 Minä rakastan niitä, jotka minua rakastavat, ja jotka minua varhain etsivät, ne löytävät minut.

8:18 Minun tykönäni on rikkaus ja kunnia, ikivanha varallisuus ja vanhurskaus.

8:19 Minun hedelmäni on parempi kuin kulta, kuin puhtain kulta, minun antamani voitto valituinta hopeata parempi.

8:20 Minä vaellan vanhurskauden polkua, oikeuden teitten keskikohtaa,

8:21 antaakseni niille, jotka minua rakastavat, pysyvän perinnön ja täyttääkseni heidän aarrekkammionsa.

8:22 Herra loi minut töittäni esikoiseksi, ensimmäiseksi teoistaan, ennen aikojen alkua.

8:23 Iankaikkisuudesta minä olen asetettu olemaan, alusta asti, hamasta maan ikiajoista.

kuin pärlyt, ja kaikki, mitä ihminen itsellensä toivottaa, ei ole hänen vertaisensa.

8:12 Minä viisaus asun toimen tykönä, ja minä taidan antaa hyvän neuvon.

8:13 Se on \Herran\ pelko: vihata pahaa, ylpeyttä, tuimutta ja pahoja teitä; sentähden vihaan minä petollista suuta.

8:14 Minun on neuvo ja voima, minun on toimi ja väkkyvyys.

8:15 Minun kauttani kuninkaathallitsevat, ja neuvonantajat oikeutta saattavat;

8:16 Minun kauttani päämiehet vallitsevat, valtamiehet ja kaikki maan tuomarit.

8:17 Minä rakastan niitä, jotka minua rakastavat, jotka varhain minua etsivät, ne löytävät minun.

8:18 Rikkaus ja kunnia on minun tykönäni, pysyväinen tavara ja vanhurskaus.

8:19 Minun hedelmäni on parempi kuin kulta ja rikkain kulta, ja minun tuloni parempi kuin valittu hopia.

8:20 Minä vaellan vanhurskaudentietä ja oikeuden askeleilla,

8:21 Että minä pysyvaisen perinnön saattaisin niille, jotka minua rakastavat, ja täyttäisin heidän tavaransa.

8:22 Minä olen ollut \Herran\ oma hänen teidensä alussa: ennenkuin mitään tehty oli, olin minä.

8:23 Jo ijanikaikkisuudesta olen minä asetettu, alussa, ennenkuin maa oli.

kuin pärly/ ja caicki mitä ihminen hänellensä toivotta/ ei ole hänen wertaisens.

8:12 Minä wijsaus asun toimen tykönä/ ja minä taidan anda hywän neuwon.

8:13 HERran pelco wiha paha/ ylpeyttä/ tuimutta ja pahoja teitä/ ja ei kärsi petollista suuta.

8:14 Minun on neuwo ja meno/ minun on toimi ja woima.

8:15 Minun cauttani Cuningat hallidzewat/ ja Neuwonandajat oikeutta saattawat.

8:16 Minun cauttani Ruhtinat wallidzewat/ ja caicki Förstit maan päällä.

8:17 Minä racastan niitä jotca minua racastawat/ ja jotca warahin minua edziwät/ ne löytäwät minun.

8:18 Rickaus ja cunnia on minun tykönäni/ pysywäinen tawara ja wanhurscaus.

8:19 Minun hedelmäni on parembi cuin culda ja kirckain culda/ ja minun tulon parembi cuin walittu hopia.

8:20 Minä waellan oikiata tietä/ ja oikeuden askelilla.

8:21 Että minä cadzoisin niitä jotca minua racastawat/ ja täyttäisin heidän tawarans.

8:22 Minä olen ollut HERran oma hänen teidens algusa/ ennen cuin mitän tehty oli/ olin minä.

8:23 Jo ijancaickisudest olen minä asetettu/ algusa ennen cuin maa oli.

8:24 Ennenkuin syvyyksiä oli, synnyin minä, ennenkuin oli lähteitä, vedestä rikkaita.	8:24 Kuin ei syvyys vielä ollut, silloin minä olin jo syntynyt, kuin ei lähteet vielä vettä kuohuneet.	8:24 Cosca ei syvyys vielä ollut/ silloin minä olin jo syndynyt.
8:25 Ennenkuin vuoret upotettiin paikoilleen, ennen kukkuloita, synnyin minä,	8:25 Ennen kuin vuoret olivat perustetut, ja kukkulat valmistetut, olen minä syntynyt;	8:25 Cosca ei lähtet vielä wettä cuohunet/ ennen cuin vuoret olit perustetut/ ja cuckulat walmistetut/ olen minä syndynyt.
8:26 kun hän ei vielä ollut tehnyt maata, ei mantua, ei maanpiirin tomujen alkuakaan.	8:26 Ei hän ollut vielä maata luonut, ja mitä sen päällä on, eikä maan piirin vuoria.	8:26 Ei hän ollut vielä maata luonut/ ja mitä sen päällä on/ eikä maan pijrin vuoria.
8:27 Kun hän taivaat valmisti, olin minä siinä, kun hän veti piirin syvyyden pinnalle,	8:27 Kuin hän valmisti taivaan, olin minä siellä, kuin hän syvyyden visusti mittasi.	8:27 Cosca hän walmisti taiwan/ olin minä siellä/ cosca hän sywyden wisust mittais.
8:28 kun hän teki vahvoiksi pilvet korkeudessa, kun syvyyden lähteet saivat voiman,	8:28 Kuin hän pilvet rakensi ylhäällä, ja sääsi syvyyden lähteet;	8:28 Cosca hän pilwet rakensi ylhälle/ ja sääsi sywyden lähtet.
8:29 kun hän merelle asetti sen rajat, että vedet eivät kävisi hänen käskynsä yli, kun hän vahvisti maan perustukset,	8:29 Kuin hän meren ääret määräsi, ja vetten eteen asetti määrän, ettei he astuisi rantansa ylitse; kuin hän maan perustukset laski,	8:29 Cosca hän meren äret määräis/ ja wetten eteen asetti määrän/ ettei he astuis sen ylidze.
8:30 silloin minä hänen sivulansa hoidokkina olin, ihasuksissani olin päivästä päivään ja leikitsin hänen edessänsä kaikin ajoin;	8:30 Silloin minä hänen kanssansa vaikutin, ja iloitsin joka päivä, ja leikitsin hänen hänen edessänsä joka aika;	8:30 Cosca hän maan perustuxen laski/ silloin minä hänen cansans waicutin/ ja iloidzin jocupäiwä/ ja leikidzin hänen edesäns joca aica:
8:31 leikitsin hänen maanpiirinsä päällä, ja ihastukseni olivat ihmislapset.	8:31 Ja leikitsin maan piirin päällä; ja minun iloni on olla ihmisten lasten kanssa.	8:31 Ja leikidzin maan pijrin päällä/ ja minun ilon on olla ihmisten lasten cansa.
8:32 Siis te, lapset, kuulkaa minua; autuaat ne, jotka noudattavat minun teitäni!	8:32 Niin kuulkaat siis minua, te lapset: autuaat ovat ne, jotka minun tieni pitävät.	8:32 Nijn cuulcat sijs minua minun lapseni/ autuat ovat ne jotca minun tieni pitävät.
8:33 Kuritusta kuulkaa, niin viisastutte; älkää sen antako mennä menojaan.	8:33 Kuulkaat kuritusta, olkaat viisaat, ja älkää hyljätkö sitä.	8:33 Cuulcat curitusta/ olcat wijsat/ ja älkät hyljätkö sitä.
8:34 Autuas se ihminen, joka minua kuulee, valvoo minun ovillani päivästä päivään, vartioitsee minun ovieni pieliä!	8:34 Autuas on se ihminen, joka minua kuulee, joka minun ovellani valvoo joka päivä, ja vartioitsee minun pihpielissäni.	8:34 Autuas on se ihminen joca minua cuule/ ja joca minun owellani walwo joca päiwä/ ja wartioidze minun pihti pielesäni.
8:35 Sillä joka minut löytää, löytää elämän ja saa Herran mielisuosion.	8:35 Sillä joka minun löytää, hän elämän löytää, ja on \Herralles otollinen;	8:35 Joca minun löytä/ hän elämän löytä ja on Jumalalle otollinen:

8:36 Mutta joka menee minusta harhaan, saa vahingon sielullensa; kaikki, jotka minua vihaavat, rakastavat kuolemaa."

8:36 Mutta, joka minua vastaan syntiä tekee, hän vahingoittaa sielunsa: jokainen joka minua vihaa, hän rakastaa kuolemaa.

mutta joka minua vastaan syntiä tekee/ hän vahingoittaa sielunsa/ jokainen kuin minua vihaa/ hän rakastaa kuolemaa.

Sananlaskut 9 LUKU

9:1 Viisaus on talonsa rakentanut, veistänyt seitsemän pylvästänsä.

9:2 Hän on teuraansa teuraustanut, viininsä sekoittanut ja myöskin pöytänsä kattanut.

9:3 Hän on palvelijattarensa lähettänyt kutsua kuuluttamaan kaupungin kumpujen rinteiltä:

9:4 "Joka yksinkertainen on, poiketkoon tänne." Sille, joka on mieltä vailla, hän sanoo:

9:5 "Tulkaa, syökää minun leipääni ja juokaa viiniä, minun sekoittamaani.

9:6 Hyljätäkää yksinkertaisuus, niin saatte elää, ja astukaa ymmärryksen tielle." -

9:7 Joka pilkkaajaa ojentaa, saa itsellensä häpeän, ja häpeäpilkun se, joka jumalaton ta nuhtelee.

9:8 Älä nuhtelee pilkkaajaa, ettei hän sinua vihaisi; nuhtelee viisasta, niin hän sinua rakastaa.

9:9 Anna viisaalle, niin hän yhä viisastuu; opeta vanhurskasta, niin hän saa oppia lisää.

9:10 Herran pelko on viisauden alku, ja Pyhimmän tunteminen on ymmärrystä. -

9:11 "Sillä minun avullani päiväsi enenevät ja jatkuvat elämäsi vuodet.

9 LUKU

9:1 Viisaus rakensi huoneensa, ja vuoli siihen seitsemän patsasta,

9:2 Ja teurasti teuraansa, sekoitti viinansa ja valmisti pöytänsä,

9:3 Ja lähetti piikansa, korkeista kaupungin saleista kutsumaan:

9:4 Joka tyhmä on, hän tulkaan tänne; ja hulluille sanoi hän:

9:5 Tulkaat ja syökää minun leivästäni, ja juokaat viinaa, jonka minä sekoitin.

9:6 Hyljätäkää hullu meno, niin te saatte elää, ja käykää ymmärryksen tiellä.

9:7 Joka pilkkaajaa kurittaa, hän saa häpiän, ja joka jumalatoiminta nuhtelee, hän häväistään.

9:8 Älä rankaise pilkkaajaa, ettei hän sinua vihaisi: nuhtelee viisasta, ja hän rakastaa sinua.

9:9 Anna viisaalle, niin hän viisaammaksi tulee: opeta vanhurskasta, niin hän opissaan etenee.

9:10 Viisauden alku on Herran pelko, ja pyhäin tieto on ymmärrys.

9:11 Sillä minun kauttani sinun päiväsi enennetään, ja ikäs vuodet lisätään.

IX. Lucu

9:1 Wijsaus rakensi hänellensä huonen/ ja vuoli siihen seitsemän padzasta.

9:2 Ja teurasti teuransa/ sekoitti wiinan ja walmisti pöytänsä.

9:3 Ja lähetti piicans/ korkeista Caupungin saleista cudzuman.

9:4 Joka tyhmä on/ hän tulcan tänne/ ja hulluille sanoi hän:

9:5 Tulcat ja syökät minun leiwistäni/ ja juocat sijtä wiinasta/ jota minä caadan sisälle.

9:6 Hyljätäkät hullu meno/ niijn te saatte elä/ ja käykät ymmärryksen tiellä.

9:7 Joka pilckajata curitta/ hän saa häpiän/ ja joka jumalatoiminta nuhtelee/ hän häväistään.

9:8 Älä rangaise pilckajata/ ettei hän sinua wihais/ nuhtelee wijsasta/ ja hän racasta sinua.

9:9 Anna wijsalle/ niijn hän wijsammaksi tule/ opeta vanhurskasta/ niijn hän opisa enäne.

9:10 Wijsauden alcu on Herran pelco/ ja pyhäin opetus on ymmärrys.

9:11 Sillä minun cauttani sinun päiwäs enätän/ ja ikäs wuodet lisätän.

9:12 Jos olet viisas, olet omaksi hyväksesi viisas; ja jos olet pilkkaaja, saat sinä sen yksin kestää."	9:12 Jos sinä olet viisas, niin sinä itselles viisas olet; mutta jos sinä olet pilkkaaja, niin sinä itse sen kannat.	9:12 Jos sinä olet wijsas/ nijns idzelles wijsas olet/ mutta jos sinä olet pilckaja/ nijn se idze sinuun sattu.
9:13 Tyhmyys on nainen, levoton ja yksinkertainen, eikä hän mistään mitään tiedä.	9:13 Hullu, huikentelevainen vaimo, mieletöin ei tiedä mitään,	9:13 Hullu/ huikendelewainen vaimo/ kielikello/ on taitamatoim.
9:14 Hän istuu talonsa ovella, istuimella kaupungin kummuilla,	9:14 Istuu huoneensa ovella, korkialla istuimella, ylimmäisessä siassa kaupungissa,	9:14 Istu huonens owella/ corkialla istuimella/ ylimmäises sias Caupungis.
9:15 kutsumassa ohikulkijoita, jotka käyvät polkujansa suoraan eteenpäin:	9:15 Että hän houkuttelis kaikkia, jotka siitä käyvät ohitse, ja tietänsä vaeltavat:	9:15 Että hän haucuttelis caickia jotca sijtä käywät ohidze/ ja tietäns waeldawat.
9:16 "Joka yksinkertainen on, poiketkoon tänne." Ja sille, joka on mieltä vailla, hän sanoo:	9:16 Se joka tyhmä on, hän tulkoon tänne; ja hullulle sanoo hän:	9:16 Se joca tyhmä on/ hän tulcan tänne: ja hullulle sano hän:
9:17 "Varastettu vesi on makeata, ja salattu leipä on suloinen."	9:17 Varastettu vesi on makea, ja salattu leipä suloinen;	warastettu wesi on makia/ ja salattu leipä on suloinen.
9:18 Eikä toinen tiedä, että haamuja on siellä, että hänen kutsuvieraansa ovat tuonelan laaksoissa.	9:18 Vaan ei hän tiedä, että siellä kuolleet ovat: hänen vieraansa ovat helvetin syvydessä.	9:17 Waan ei hän tiedä/ että siellä cuollet owat/ ja hänen wierans helwetin sywydes.

Sananlaskut 10 LUKU

10:1 Salomon sananlaskut. Viisas poika on isällensä iloksi, mutta tyhmä poika on äidillensä murheeksi.

10:2 Vääryyden aarteet eivät auta, mutta vanhurskaus vapauttaa kuolemasta.

10:3 Herra ei salli vanhurskaan nälkää nähdä, mutta jumalattomien himon hän luotansa työntää.

10:4 Köyhtyy, joka laiskasti kättä käyttää, mutta ahkerain käsi rikastuttaa.

10:5 Taitava poika kokoaa kesällä, kunnoton poika elon aikana nukkuu.

10 LUKU

10:1 Salomon sananlaskut. Viisas poika on isänsä ilo, mutta hullu poika on äidillensä murheeksi.

10:2 Väärin saatu tavara ei ole hyödyllinen; mutta vanhurskaus vapauttaa kuolemasta.

10:3 Ei \Herra\ anna vanhurskasten sielun nälkää kärsiä, mutta jumalattomain väärin saadut hän hajoittaa.

10:4 Petollinen käsi tekee köyhäksi, mutta ahkera saattaa rikkaaksi.

10:5 Joka suvella kokoo, hän on toimellinen, mutta joka elon aikana makaa, hän tulee häpiään.

X. Lucu

10:1 Nämät owat Salomon sananlascut. Wijsas poica on Isäns ilo/ mutta hullu poica on äitillens murhexi.

10:2 Wäärin saatu tawara ei ole hyödyllinen/ mutta vanhurscaus wapautta cuolemas-ta.

10:3 Ei HERra anna wanhurscasten sieluin nälkä kärsiä/ mutta jumalattomain wäärin saadun hän hajotta.

10:4 Petollinen käsi teke köyhäxi/ mutta ahkera käsi saat-ta rickaxi.

10:5 Joca suwella coco/ hän on toimellinen: mutta joca elon aicana maca/ hän tule häpiään.

10:6 Siunaus on vanhurskaan pään päällä, mutta väkivaltaa kätkee jumalattomien suu.	10:6 Siunaus on vanhurskaan pään päällä, mutta jumalattoman suun peittää vääräys.	10:6 Siunaus on vanhurskaan pään päällä/ mutta jumalattoman suun peittää vääräys.
10:7 Vanhurskaan muistoa siunataan, mutta jumalattomien nimi lahoaa.	10:7 Vanhurskaan muisto pysyy siunauksessa, vaan jumalattomien nimi mätännee.	10:7 Vanhurskaan muisto pysyy siunauksessa/ vaan jumalattoman nimi pitää mätänemän.
10:8 Viisassydäminen ottaa käskyt varteen, mutta hulluhuulinen kukistuu.	10:8 Joka sydämestänsä viisas on, hän ottaa käskyt vastaan; mutta jolla hullut huulet ovat, se saa haavoja.	10:8 Joka sydämestänsä viisas on/ hän ottaa käskyt vastaan/ mutta jolla hullu suu on/ se saa haavoja.
10:9 Joka nuhteettomasti vaelttaa, vaelttaa turvassa, jonka tiet ovat väärät, se joutuu ilmi.	10:9 Joka nuhteettomasti vaelttaa, hän elää murhetoinna; mutta joka väärällä tiellä vaelttaa, hän tulee ilmi.	10:9 Joka nuhteettomasti vaelttaa/ hän elää murhetoinna/ mutta joka väärällä tiellä vaelttaa/ hän tulee ilmi.
10:10 Joka silmää iskee, saa aikaan tuskaa, ja hulluhuulinen kukistuu.	10:10 Joka silmää iskee, hän vaivaa matkaan saattaa, ja jolla hullut huulet ovat, hän saa haavoja.	10:10 Joka silmää iskee/ hän vaivaa matkaan saattaa/ ja jolla hullut huulet ovat/ hän saa haavoja.
10:11 Vanhurskaan suu on elämän lähde, mutta jumalattomien suu kätkee väkivaltaa.	10:11 Vanhurskaan suu on elämän lähde, mutta jumalattoman suun peittää vääräys.	10:11 Vanhurskaan suu on elämän lähde/ mutta jumalattoman suun peittää vääräys.
10:12 Viha virittää riitoja, mutta rakkaus peittää rikkomukset kaikki.	10:12 Viha riidan saattaa, mutta rakkaus peittää kaikki rikokset.	10:12 Viha riidan saattaa/ mutta rakkaus peittää kaikki rikokset.
10:13 Ymmärtäväisen huulilta löytyy viisaus, mutta joka on mieltä vailla, sille vitsa selkään!	10:13 Toimellisten huulissa löydetään viisaus, vaan tyhmin selkään tarvitaan vitsa.	10:13 Toimellisten huulista löydetään viisaus/ vaan tyhmin selkään tarvitaan vitsa.
10:14 Viisaat kätkevät, minkä tietävät, mutta hullun suu on läheinen turmio.	10:14 Viisaat opin kätkevät, vaan hullun suu on täynnä vahinkoa.	10:14 Viisaat opin kätkevät/ vaan hullun suu on täynnä vahinkoa.
10:15 Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa, mutta vaivaisten köyhyys on heidän turmionsa.	10:15 Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa; mutta köyhyys tekee köyhän pelkuriksi.	10:15 Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa/ mutta köyhyys tekee köyhän pelkuriksi.
10:16 Vanhurskaan hankkima on elämäksi, jumalattoman saalis koituu synniksi.	10:16 Vanhurskaus tekee työtä hengen ylöspitämiseksi, mutta jumalattoman saalis on synniksi.	10:16 Vanhurskaus tekee työtä hengen ylöspitämiseksi/ mutta jumalattoman saalis on synniksi.
10:17 Kuritusta noudattava on elämän tiellä, mutta nuhteet hylkäävä eksyy.	10:17 Joka kurituksen ottaa vastaan, hän on elämän tiellä; mutta joka rangaistuksen heittää pois, hän menee väärin.	10:17 Joka kurituksen ottaa vastaan/ hän on elämän tiellä/ mutta jolla rangaistuksen heittää pois/ hän menee väärin.
10:18 Joka salavihaa pitää,	10:18 Petolliset suut peittä-	10:18 Petolliset suut peittä-

sen huulilla on valhe, ja joka parjausta levittää, on tyhmä.	vät vainon, ja joka panettelee, hän on tyhmä.	wainon/ ja joca panettele/ hän on tyhmä.
10:19 Missä on paljon sanoja, siinä ei syntiä puutu; mutta joka huulensa hillitsee, se on taitava.	10:19 Jossa paljo puhutaan, siitä ei synti ole kaukana; mutta joka huulensa hillitsee, hän on toimellinen.	10:19 Josa paljo puhutan/ siitä ei syndi ole caucan/ mutta joca huulens hillidze/ hän on toimellinen.
10:20 Vanhurskaan kieli on valituin hopea, jumalattomien äly on tyhjän veroinen.	10:20 Vanhurskaan kieli on kalliimpi hopiaa, mutta jumalattoman sydän on niinkuin ei mitään.	10:20 Wanhurscan kieli on callimbi hopiata/ mutta jumalattoman sydän on tyhjä.
10:21 Vanhurskaan huulet kaitsevat monia, mutta hullut kuolevat mielettömyyteensä.	10:21 Vanhurskaan huulet monta ravitsevat, mutta hullut kuolevat hulluudessa.	10:21 Wanhurscan huulet monda rawidzewat/ mutta hullut huckuwat hulludesans.
10:22 Herran siunaus rikkaaksi tekee, ei oma vaiva siihen mitään lisää.	10:22 \Herran\ siunaus tekee rikkaaksi ilman vaivaa.	10:22 HERran siunaus teke rickaxi/ ilman waiwata.
10:23 Tyhmälle on iloksi ilkityön teko, mutta ymmärtävälle miehelle viisaus.	10:23 Hullu tekee pahaa ja nauraa sitä, vaan viisas pitää siitä vaarinsa.	10:23 Hullu teke paha/ ja naura sitä/ waan wijsas pitää siitä waarins.
10:24 Mitä jumalaton pelkää, se häntä kohtaa; mutta mitä vanhurskaat halajavat, se annetaan.	10:24 Mitä jumalatoimien pelkää, se hänelle tapahtuu, ja mitä vanhurskaat himoitsevat, sitä heille annetaan.	10:24 Mitä jumalatoimien pelkä/ se hänelle tapahtu/ ja mitä vanhurscat himoidzewat/ sitä heille annetan.
10:25 Tuulispään käytyä ei jumalatoimien enää ole, mutta vanhurskaan perustus pysyy iäti.	10:25 Jumalatoimien on niinkuin tuulispää, joka menee ohitse ja tyhjiksi raukee; mutta vanhurskas pysyy ijankaikkisesti.	10:25 Jumalatoimien on nijncuin tuuli/ joca mene ohidze ja tyhjäxi rauke/ mutta vanhurscas pysy ijancaikkisest.
10:26 Mitä hapan hampaille ja savu silmille, sitä laiska lähettäjäillensä.	10:26 Niin kuin etikka tekee pahaa hampaille ja savu silmille, niin on laiska niiden mielestä paha, jotka hänen lähettävät.	10:26 Nijncuin eticka teke paha hammasten ja sawu silmäin/ nijn on laisca nijden mielest paha/ jotca hänen lähettävät.
10:27 Herran pelko elinpäiviä jatkaa, mutta jumalattomien vuodet lyhenevät.	10:27 \Herran\ pelko enentää päiviä, vaan jumalattomien vuodet vähennetään.	10:27 HERran pelco enändä päiwiä/ waan jumalattoman vuodet wähetän.
10:28 Vanhurskasten odotus koituu iloksi, mutta jumalattomien toivo hukkuu.	10:28 Vanhurskaan toivo on ilo, mutta jumalattomien toivo kato.	10:28 Wanhurscan toiwo on ilo/ mutta jumalattomien toivo cato.
10:29 Herran johdatus on nuhteettoman turva, mutta väärintekijäin turmio.	10:29 \Herran\ tie on hurskasten väkevyys, mutta pahointekiät ovat pelkurit.	10:29 HERran tie on siwiäin lohдутus/ mutta pahointekiät owat pelcurit.
10:30 Vanhurskas ei ikinä horju, mutta jumalattomat eivät saa asua maassa.	10:30 Vanhurskas pysyy aina kohdallansa kukistamatta, mutta jumalattoman ei pidä asuman maan päällä.	10:30 Wanhurscas pysy aina cohdallans/ mutta jumalattoman ei pidä asuman maan päällä.
10:31 Vanhurskaan suu kas-	10:31 Vanhurskaan suu	10:31 Wanhurscan suut tuot-

vaa viisauden hedelmän, mutta kavala kieli hävitetään.

10:32 Vanhurskaan huulet tietävät, mikä otollista on, mutta jumalattomien suu on sulaa kavaluutta.

Sananlaskut 11 LUKU

11:1 Väärä vaaka on Herralle kauhistus, mutta täysi paino on hänelle otollinen.

11:2 Mihin ylpeys tulee, sinne tulee häpeäkin, mutta nöyräin tykönä on viisaus.

11:3 Oikeamielisiä ohjaa heidän nuhteettomuutensa, mutta uskottomat hävittää heidän vilppinsä.

11:4 Ei auta tavara vihan päivänä, mutta vanhurskaus vapahtaa kuolemasta.

11:5 Nuhteettoman vanhurskaus tasoittaa hänen tiensä, mutta jumalaton sortuu jumalattomuuteensa.

11:6 Oikeamieliset vapahtaa heidän vanhurskautensa, mutta uskottomat vangitsee heidän oma himonsa.

11:7 Jumalattoman ihmisen kuollessa hukkuu hänen toivonsa, ja vääräin odotus hukkuu.

11:8 Vanhurskas pelastetaan hädästä, ja jumalaton joutuu hänen sijaansa.

11:9 Rietas suullansa turmelee lähimmäisensä, mutta taito on vanhurskaitten pelastus.

11:10 Vanhurskaitten onnesta kaupunki iloitsee, ja jumalattomien hukkumisesta syntyy

tuottaa viisauden, vaan vääräin kieli hukutetaan.

10:32 Vanhurskaan huulet opettavat terveellisiä asioita, vaan jumalattoman suu on täynnä vääryyttä.

11 LUKU

11:1 Väärä vaaka on Herralle kauhistus, mutta oikia puntari on hänelle otollinen.

11:2 Kussa ylpeys on, siinä on myös ylönkatse; mutta viisaus on nöyräin tykönä.

11:3 Viattomuus johdattaa siviät, vaan pahuus kukistaa pilkkaajat.

11:4 Ei rikkaus auta vihan päivänä, mutta vanhurskaus vapahtaa kuolemasta.

11:5 Viattoman vanhurskaus tekee hänen tiensä tasaiseksi, mutta jumalaton lankee jumalattomassa menossansa.

11:6 Jumalisten vanhurskaus pelastaa heitä, vaan väärintekiät käsitetään viekkaudessa.

11:7 Kuin jumalaton ihminen kuolee, niin ei ole yhtään toivoa: ja jota väärintekiät odottavat, se tulee tyhjäksi.

11:8 Vanhurskas vapahdetaan vaivasta, ja jumalaton tulee hänen sijaansa.

11:9 Ulkokullatun ihmisen suun kautta petetään hänen lähimmäisensä; vaan vanhurskaat ymmärtävät sen, ja pelastetaan.

11:10 Kaupunki iloitsee, koska vanhurskaan hyvin käy, ja riemuitsee, koska jumalaton hukkuu.

ta viisauden/ vaan vääräin suu hävitetään.

10:32 Wanhurskan huulet opettawat terwellisiä asioita/ vaan jumalattoman suu on täynäns vääryyttä.

XI. Lucu

11:1 WÄärä waaca on Herralle cauhistus/ mutta oikia waaca on hänelle otollinen.

11:2 Cusa ylpeys on/ sijnä on myös ylönkadze/ mutta wijsaus on nöyräin tykönä.

11:3 Wiattomus johdatta siviät/ vaan pahus cukista pilckajat.

11:4 Ei rikkaus auta vihan päivänä/ mutta wanhurskaus wapahta cuolemasta.

11:5 Jumalisen wanhurskaus teke hänen tiens tasaisexi/ mutta jumalaton lange jumalattomas menosans.

11:6 Jumalisten wanhurskaus pelasta heitä/ vaan wäärintekiät käsitetän wieckaudesans.

11:7 Cosca jumalaton ihminen cuole/ nijn ei ole yhtän toivo/ ja jota wäärintekiät odottawat/ tule tyhjäxi.

11:8 Wanhurscas wapedetan waiwasta/ ja jumalaton tule hänen siaans.

11:9 Ulcocullatun ihmisen suun cautta petetän hänen lähimmäisensä/ vaan wanhurscat ymmärtävät sen/ ja pelastetan.

11:10 Coco Caupungi iloidze cosca wanhurskan hywin käy/ ja riemuidze cosca jumalaton

riemu.

11:11 Oikeamielisten siunauksesta kaupunki kohoaa, mutta jumalattomain suu sitä hajottaa.

11:12 Mieltä vailla on, joka lähimmäistensä halveksii, mutta ymmärtäväinen mies on vaiti.

11:13 Joka panettelijana käy, ilmaisee salaisuuden, mutta jolla luotettava henki on, se säilyttää asian.

11:14 Missä ohjausta ei ole, sortuu kansa, mutta neuvonantajain runsaus tuo menestyksen.

11:15 Joka vierasta takaa, sen käy pahoin, mutta joka kädenlyöntiä vihaa, se on turvattu.

11:16 Suloinen nainen saa kunniaa, ja voimalliset saavat rikkautta.

11:17 Armelias mies tekee hyvää itsellensä, mutta armon syöksee onnettomuuteen oman lihansa.

11:18 Jumalaton hankkii pettäväistä voittoa, mutta joka vanhurskautta kylvää, saa pysyvän palkan.

11:19 Joka on vakaa vanhurskaudessa, saa elämän; mutta joka pahaa tavoittaa, saa kuoleman.

11:20 Vääriämieliset ovat Herralle kauhistus, mutta nuhteettomasti vaeltaviin hän mielistyy.

11:21 Totisesti: paha ei jää rankaisematta, mutta vanhurskasten jälkeläiset pelastuvat.

11:22 Kultarengas sian karsässä on kaunis nainen, älyä

11:11 Vanhurskasten siunauksen kautta kaupunki korotetaan, vaan jumalattoman suun kautta kukistetaan.

11:12 Joka lähimmäistensä häpäisee, se on hullu, mutta toimellinen mies on vaiti.

11:13 Panettelia ilmoittaa salaisuuden, vaan jolla on uskollinen sydän, hän salaa sen.

11:14 Jossa ei neuvoa ole, siinä kansa hukkuu; vaan jossa monta neuvonantajaa on, siinä hyvin käy.

11:15 Joka toisen takaa, hän tulee vahinkoon; vaan joka siitä itsensä pitää pois, hän on murheetoin.

11:16 Vaimo, joka otollinen on, pitää kunnian; vaan väkevät pitävät rikkautta.

11:17 Armias mies tekee ruumiillensa hyvää; vaan se, joka julma on, saattaa lihansa murheelliseksi.

11:18 Jumalattoman työ on turha, vaan joka vanhurskautta kylvää, sillä on hyvä palkka.

11:19 Sillä vanhurskaus saattaa elämän, vaan joka pahaa pyytää, hän saattaa kuoleman.

11:20 Petollinen sydän on kauhistus \Herralle\, Vaan viattoman tie on hänelle otollinen.

11:21 Ei jumalattomia auta, vaikka kaikki kätensä yhteen pistäisivät, mutta vanhurskaan siemen pelastetaan.

11:22 Kaunis vaimo ilman taidota on niinkuin sika, jol-

hucku.

11:11 Wanhurscasten siunauksen kautta Caupungi corgotetan/ vaan jumalattoman suun kautta cukistetän.

11:12 Joca lähimmäistensä häväise se on huullu/ mutta toimellinen mies sen hillidze.

11:13 Panettelia ilmoitta salaisuuden/ vaan jolla on uskollinen sydän/ hän sala sen.

11:14 Josa ei neuwo ole/ siinä wäärin mennän/ vaan josa monda neuwonandajata on/ siinä hywin käy.

11:15 Joca toisen taca/ hän tule wahingoon/ vaan joca sijtä idzens pitä pois/ hän on murhetoin.

11:16 Waimo joca otollinen on pitä cunnians/ vaan wäkwät pitäwät rikkautta.

11:17 Armias mies teke ruumiillens hywä: vaan se joca julma on/ hän saatta lihans ja werens murhellisexi.

11:18 Jumalattoman työ on turha/ vaan joca wanhurscautta kylwä/ sillä on hywä palcka.

11:19 Sillä wanhurscaus saatta elämän/ vaan joca paha pyytä/ hän saatta cuoleman.

11:20 Petollinen sydän on cauhistus HERralle/ vaan wiattomat owat hänen edesäns otolliset.

11:21 Ei Jumalattomia auta waicka caicki kätens yhten pistäisit/ mutta wanhurscan siemen pelastetan.

11:22 Caunis waimo ilman cunniata on nijncuin sica/

vailla.	la olis kultainen käädy kuonossa.	jolla olis cullainen käädy cuonon päällä.
11:23 Vanhurskaitten halajaminen vie onneen, jumalattomien toivo vihaan.	11:23 Vanhurskasten himo on ainoastaan hyvä, vaan jumalattomain odotus on kiukku.	11:23 Wanhurscasten himo on hyvä/ ja menesty: waan jumalattomain odotus on kiucullinen.
11:24 Toinen on antelias ja saa yhä lisää, toinen säästää yli kohtuuden ja vain köyhtyy.	11:24 Muutama jakaa omasansa, ja saa enemmän; toinen säästää, jossa ei pitäisi, ja tulee köyhemmäksi.	11:24 Muutama jaca omasansa ja saa enemmän: toinen säästä josa ei pidäis/ ja tule köyhemmäxi.
11:25 Hyvätekeväinen sielu tulee ravituksi, ja joka muita virvoittaa, se itse kostuu.	11:25 Sielu, joka siunaa, tulee rikkaaksi: ja joka juottaa, se myös juotetaan.	11:25 Sielu joca runsast siuna/ tule lihawaxi/ ja joca juotta/ hän tule juowuxin.
11:26 Joka viljan pitää takanaan, sitä kansa kiroaa, mutta joka viljan kaupaksi antaa, sen pään päälle tulee siunaus.	11:26 Joka jyvät salaa, häntä kansa kiroilee; mutta joka myy, hänelle tulee siunaus.	11:26 Joca jyvät sala/ häntä Canssa kiroile/ mutta joca myy/ hänelle tule siunaus.
11:27 Joka hyvään pyrkii, etsii sitä, mikä otollista on, mutta joka pahaa etsii, sille se tulee.	11:27 Joka varhain hyvää etsii, hänelle hyvin menestyy; mutta joka pahaa noudattaa, hänelle pahoin tapahtuu.	11:27 Joca jotain hyvä edzi/ hänen hywin menesty/ mutta joca paha noudatta/ hänelle pahoin tapahtu.
11:28 Joka rikkauteensa luottaa, se kukistuu, mutta vanhurskaat viheriöitsevät niinkuin lehvä.	11:28 Joka rikkauteensa luottaa, hän hukkuu, vaan vanhurskaat viheriöitsevät niinkuin lehti.	11:28 Joca rickauteen luotta hän hucku/ waan wanhurscat wiherjöldzewät nijncuin lehti.
11:29 Joka talonsa rappiolle saattaa, perii tuulta, ja hullu joutuu viisaan orjaksi.	11:29 Joka huoneensa murheelliseksi tekee, hän saa tuulen perinnöksi: ja hullun täytyy viisasta palvella.	11:29 Joca huonens murhelisexi teke/ hän saa tuulen perinnöxi/ ja hullun täyty wij-sasta palwella.
11:30 Vanhurskaan hedelmä on elämän puu, ja viisas voittaa sieluja.	11:30 Vanhurskaan hedelmä on elämän puu: joka viisas on, hän kääntää sielut.	11:30 Wanhurscan hedelmä on elämän puu/ joca wijsas on/ hän ihmisistä pitä murhen.
11:31 Katso, vanhurskas saa palkkansa maan päällä, saati sitten jumalaton ja syntinen.	11:31 Koska vanhurskas paljon kärsii, kuinka paljoa enemmän jumalaton ja syntinen?	11:31 Että wanhurscas paljo kärsi/ cuinga paljo enemmän jumalaton ja syndinen.

Sananlaskut 12 LUKU

12:1 Tietoa rakastaa, joka kuritusta rakastaa, mutta järjetön se, joka nuhdetta vihaa.

12:2 Hyvä saa Herran mie-

12 LUKU

12:1 Joka itsensä mielellänsä kurittaa antaa, se tulee toimelliseksi; mutta joka rankaisematta olla tahtoo, se on tyhmä.

12:2 Hyvä saa lohdutuksen

XII. Lucu

12:1 JOca idzens mielelläns curitta anda/ se tule toimellisexi/ mutta joca rankaisemat olla tahto/ hän tule tyhmäxi.

12:2 Siwiä saa lohdutuxen

lisuosion, mutta juonittelijan hän tuomitsee syylliseksi.	\Herralta\, mutta häijy mies hyljätään.	HERralda/ mutta häijy mies hyljätän.
12:3 Ei ihminen kestä jumalattomuuden varassa, mutta vanhurskasten juuri on horjumaton.	12:3 Ei ihminen vahvistu jumalattomuudessa, vaan vanhurskaan juuri on pysyväinen.	12:3 Ei ihminen wahwistu jumalattomudes/ waan wanhurscan juuri on pysywäinen.
12:4 Kelpo vaimo on puolisonsa kruunu, mutta kunnoton on kuin mätä hänen luisansa.	12:4 Ahkera vaimo on miehensä kruunu, vaan häijy on niinkuin märkä hänen luisansa.	12:4 Ahkera waimo on miehens cruunu/ waan häijy on nijncuin märkä hänen luisans.
12:5 Vanhurskasten aivoitukset ovat oikeat, jumalattomien hankkeet petolliset.	12:5 Vanhurskasten ajatukset ovat vilpittömät, vaan jumalattomain aivoitus on petollinen.	12:5 Wanhurscasten ajatuxet owat wilpittömät/ waan jumalattomain aivoitus on petollinen.
12:6 Jumalattomien puheet väijyvät verta, mutta oikeamieliset pelastaa heidän suunsa.	12:6 Jumalattomain sanat väijyvät verta, vaan hurskasten suu vapahtaa heitä.	12:6 Jumalattomain sanat wäijywät werta/ waan jumalisten suu wapahta heitä.
12:7 Jumalattomat kukistuvat olemattomiin, mutta vanhurskasten huone pysyy.	12:7 Jumalattomat kaatuvat, ja ei ole sitte enää, mutta vanhurskasten huone pysyy.	12:7 Jumalattomat caatuwat ja ei ole sijtte enä/ mutta wanhurscan huone pysy.
12:8 Ymmärryksensä mukaan miestä kiitetään, mutta nurjasydämistä halveksitaan.	12:8 Toimellinen mies neuvossansa ylistetään, vaan petollinen tulee katsotuksi ylön.	12:8 Toimellinen mies neuwosans ylistetän/ waan petollinen tule häpiään.
12:9 Parempi halpa-arvoinen, jolla on palvelija, kuin rehentelijä, joka on vailla leipää.	12:9 Parempi on nöyrä, joka omansa katsoo, kuin se, joka tahtoo iso olla, ja kuitenkin puuttuu leipää.	12:9 Parembi on nöyrä joca omans cadzo/ cuin se joca tahto isoi olla/ ja cuitengin puuttu leipä.
12:10 Vanhurskas tuntee, mitä hänen karjansa kaipaa, mutta jumalattomain sydän on armoton.	12:10 Vanhurskas armahtaa juhtaansa, mutta jumalattoman sydän on halutoin.	12:10 Wanhurscas armahta juhtans/ mutta jumalattoman sydän on halutoin.
12:11 Joka peltonsa viljelee, saa leipää kyllin, mutta tyhjän tavoittelija on mieltä vailla.	12:11 Joka peltonsa viljelee, se saa leipää yltäkyläisesti; vaan joka turhia ajelee takaa, se on tyhmä.	12:11 Joca peldons kyndä/ se saa leipä yldäisest/ waan joca turhia ajele taca/ se on tyhmä.
12:12 Jumalaton himoitsee pahojen saalista, mutta vanhurskasten juuri on antoisa.	12:12 Jumalatoim halajaa aina paha tehdä, mutta vanhurskaan juuri kantaa hedelmää.	12:12 Jumalatoim halaja aina paha tehdä/ mutta wanhurscan juuri hedelmöidze.
12:13 Huulten rikkomus on paha ansa, mutta vanhurskas pääsee hädästä.	12:13 Ilkiä käsitetään omis sanoissansa, vaan vanhurskas pääsee hädästä.	12:13 Ilkiä käsitetän omisa sanoisans/ waan wanhurscas pääse hädästä.
12:14 Suunsa hedelmästä saa kyllälti hyvää, ja ihmisen eteen kiertyvät hänen kätten-	12:14 Suun hedelmästä tulee paljon hyvää; ja niinkuin kukin käsillänsä tehnyt on,	12:14 Suun hedelmästä tule paljo hywä/ ja nijncuin cukin käsilläns tehnyt on/ costetan

sä työt.	kostetaan hänelle.	hänelle.
12:15 Hullun tie on hänen omissa silmissään oikea, mutta joka neuvoa kuulee, on viisas.	12:15 Tyhmäin mielestä on hänen tiensä otollinen, mutta viisas ottaa neuvon.	12:15 Tyhmän mielest on otollinen se cuin hän teke/ mutta wijsas otta neuwon.
12:16 Hullun suuttumus tulee kohta ilmi, mutta mielevä peittää kärsimänsä häpeän.	12:16 Tyhmä osoittaa kohta vihansa, vaan joka peittää vääryyden, se on kavala.	12:16 Tyhmä osotta cohta wihans/ waan joca peittää wääryyden/ se on cawala.
12:17 Toden puhuja lausuu oikeuden, mutta väärä todistaja petoksen.	12:17 Joka totuuden puhuu, se vanhurskauden ilmoittaa; mutta joka väärin todistaa, hän pettä.	12:17 Joca totinen on/ se oikein asian ilmoitta/ mutta joca wäärin todista/ hän pettä.
12:18 Moni viskoo sanoja kuin miekanpistoja, mutta viisasten kieli on lääke.	12:18 Joka ajattelematta puhuu, hän pistää niinkuin miekalla; vaan viisasten kieli on terveellinen.	12:18 Joca ajattelemata puhu/ hän pistä nijncuin miecalla/ waan wijsasten kieli on terwellinen.
12:19 Totuuden huulet pysyvät iäti, mutta valheen kieli vain tuokion.	12:19 Totinen suu pysyy vahvana ijankaikkisesti, vain väärä kieli ei pysy kauvan.	12:19 Totinen suu pysy ijancaickisest/ waan wäärä kieli ei pysy cauwan.
12:20 Jotka pahaa miettivät, niillä on mielessä petos, mutta jotka rauhaan neuvovat, niille tulee ilo.	12:20 Jotka pahaa ajattelevat, niiden sydämässä on petos; vaan jotka rauhaa neuvovat, niillä on ilo.	12:20 Jotca paha ajattelevat/ he pettäwät idzens/ waan jotca rauha neuwowat/ heillä on ilo.
12:21 Ei tule turmiota vanhurskaalle, mutta jumalattomat ovat onnettomuutta täynnä.	12:21 Ei vanhurskaalle mitään vaaraa tapahdu; vaan jumalattomat pahuudella täytetään.	12:21 Ei wanhurscan mitän waara tapahdu/ waan jumalattomat pahudella täytetän.
12:22 Herralle kauhistus ovat valheelliset huulet, mutta teoissaan uskolliset ovat hänelle otolliset.	12:22 Petolliset huulet ovat \Herralle\ kauhistus; vaan jotka oikein tekevät, ovat hänelle otolliset.	12:22 Petolliset huulet owat HERralle cauhistus/ waan jotca oikein tekewät/ owat hänelle otolliset.
12:23 Mielevä ihminen peittää tietonsa, mutta tyhmäin sydän huutaa julki hulluutensa.	12:23 Kavala salaa taitonsa, vaan hulluin sydän ilmoittaa hulluutta.	12:23 Cawala sala hänen taitons/ waan hulluin sydän ilmoitta hullutta.
12:24 Ahkerain käsi saa hallita, mutta laiska joutuu työveron alaiseksi.	12:24 Ahkera käsi saa hallita, vaan laiskan täytyy veronalaiseksi tulla.	12:24 Ahkera käsi saa hallita/ waan laisca teke weron.
12:25 Huoli painaa alas miehen mielen, mutta hyvä sana sen ilahuttaa.	12:25 Sydämellinen murhe kivistelee, vaan lohdullinen sana iloittaa,	12:25 Sydämellinen murhe kiwistele/ waan lohdullinen sana iloitta.
12:26 Vanhurskas opastaa lähimmäistänsä, mutta jumalattomat eksyttää heidän omatimensä.	12:26 Vanhurskas on parempi lähimmäistänsä, mutta jumalattoman tie viettelee hänen.	12:26 Wanhurscas on parembi lähimmäistäns/ mutta jumalattoman tie wiettelee hänen.
12:27 Laiska ei saa ajetuksi itselleen riistaa, mutta ahke-	12:27 Ei petollinen asia menesty, mutta ahkera saa hy-	12:27 Ei petollisen asia menesty/ mutta ahkera saa hy-

ruus on ihmiselle kallis tavara.	vän tavaran.	wän tawaran.
12:28 Vanhurskauden polulla on elämä, ja sen tien kulku ei ole kuolemaksi.	12:28 Vanhurskauden tiellä on elämä, ja hänen poluilansa ei ole kuolemaa.	12:28 Wanhurscauden tiellä on elämä/ ja sen cautta ei kengän wietellä cuolemaan.
Sananlaskut 13 LUKU	13 LUKU	XIII. Lucu
13:1 Viisas poika kuulee isän kuritusta, mutta pilkkaaja ei ota nuhdetta kuullaksensa.	13:1 Viisas poika ottaa isänsä kurituksen, mutta pilkkaaja ei tottele rangaistusta.	13:1 Wliskas poica otta Isäns curituxen/ mutta pilckaja ei anna idziäns rangaista.
13:2 Suunsa hedelmästä saa nauttia hyvää, mutta uskotomilla on halu väkivaltaan.	13:2 Suunsa hedelmästä kukin nautitsee hyvää, vaan jumalattomain sielu vääryyttä.	13:2 Suun hedelmästä jocainen rawitan/ vaan ylöncadzojat ei ajattele muuta cuin wääryyttä.
13:3 Joka suistaa suunsa, se säilyttää henkensä, mutta avosuinen joutuu turmioon.	13:3 Joka suunsa hallitsee, hän saa elää; vaan joka suunsa toimettomasti avajaa, se tulee hämmästykseen.	13:3 Joca suuns hallidze/ hän saa elä/ vaan joca suuns toimettomast awaja/ hän tule hämmästyheen.
13:4 Laiskan sielu haluaa, saamatta mitään, mutta ahke- rain sielu tulee ravituksi.	13:4 Laiska pyytää ja ei saa, mutta viriät saavat yltäkylläisesti.	13:4 Laisca pyytä ja ei saa/ mutta wiriät saawat yldäisest.
13:5 Vanhurskas vihaa valhepuhetta, mutta jumalattoman meno on iljettävä ja häpeällinen.	13:5 Vanhurskas vihaa valhetta, mutta jumalatoimien häpäisee ja pilkkaa itsiänsä.	13:5 Wanhurscas wiha walhetta/ mutta jumalatoimien häwäise ja pilcka idzens.
13:6 Vanhurskaus varjelee nuhteettomasti vaeltavan, mutta jumalattomuus syöksee syntisen kumoon.	13:6 Vanhurskaus varjelee nuhteettoman, mutta jumalatoimien meno kukistaa syntisen.	13:6 Wanhurscas warjele nuhtetoinda/ mutta jumalatoimien meno saatta syndijn.
13:7 Toinen on olevinaan rikas, omistamatta mitään, toinen olevinaan köyhä, vaikka on tavaraa paljon.	13:7 Moni on köyhä suuresa rikkaudessa, ja moni rikas köyhyydessänsä.	13:7 Moni on köyhä suuresa rickaudesa/ ja moni on ricas köyhyydesäns.
13:8 Rikkautensa saa mies antaa henkensä lunnaiksi, mutta köyhän ei tarvitse uhkauksia kuunnella.	13:8 Rikkaudellansa taitaa joku lunastaa henkensä; mutta joka köyhä on, ei hän kuule kuritusta.	13:8 Rickaudella taita jocu lunasta hengens/ mutta joca köyhä on/ ei hän cuule curitusta.
13:9 Vanhurskasten valo loistaa iloisesti, mutta jumalattomien lamppu sammuu.	13:9 Vanhurskasten valkeus tekee iloiseksi, vaan jumalattomien kynttilä sammuu.	13:9 Wanhurscasten walkeus teke iloisexi/ vaan jumalattomien kynttilä sammuu.
13:10 Ylpeys tuottaa pelkkää toraa, mutta jotka ottavat neuvon varteen, niillä on viisaus.	13:10 Ylpeiden seassa on aina riita, mutta viisaus saattaa ihmisen toimelliseksi.	13:10 Ylpeitten seas on aina rijta/ mutta wijsaus saatta ihmisen toimellisexi.
13:11 Tyhjällä saatu tavara	13:11 Rikkaus vähenee tuh-	13:11 Rickaus wähene tuhla-

vähenee, mutta joka vähin erin kokoa, se saa karttumaan.	latessa, vaan koossa pitäin se enenee.	tes/ waan cogosa pitäin se enäne.
13:12 Pitkä odotus tekee sydämen sairaaksi, mutta täytynyt halu on elämän puu.	13:12 Viivytetty toivo vaivaa sydäntä; vaan kuin se tulee, jota hän toivoo, se on elämän puu.	13:12 Wijwytetty toivo saatta sydämen ikäwöidzemän/ waan cosca se tule jota hän toivo/ se on elämän puu.
13:13 Joka sanaa halveksii, joutuu sanan pantiksi; mutta joka käskyä pelkää, saa palkan.	13:13 Joka sanan katsoo ylön, hän turmelee itsensä; mutta joka käskyä pelkää, hän rauhassa vaeltaa.	13:13 Joca sanan cadzo ylön/ hän turmele idzens/ mutta joca käskyä pelkä/ hän rauhas waelda.
13:14 Viisaan opetus on elämän lähde kuoleman paulain välttämiseksi.	13:14 Viisaan oppi on elämän lähde, Välttämään kuoleman paulaa.	13:14 Wijsan oppi on elämän lähde/ wälttämän cuoleman paula.
13:15 Hyvä ymmärrys tuottaa suosiota, mutta uskottomien tie on koleikkaa.	13:15 Hyvä neuvo on otollinen; vaan ylönkatsojain tie on kova.	13:15 Hywä neuwo on otollinen/ waan ylöncazoiitten tie on cowa.
13:16 Jokainen mielevä toimii taitavasti, mutta tyhmä levittää hulluutta.	13:16 Viisas tekee kaiken toimellisesti, vaan hullu ilmoittaa tyhmyyden.	13:16 Wijsas teke caicki toimellisest/ waan hullu ilmoitta tyhmydens.
13:17 Jumalaton sanansaattaja suistuu turmioon, mutta uskollinen lähetti on kuin lääke.	13:17 Jumalatoiminnan sanansaattaja lankee onnettomuuteen, vaan totinen lähetys on terveellinen.	13:17 Jumalatoiminnan sanansaattaja ilmoitta paha/ waan totinen lähetys on terwellinen.
13:18 Köyhyys ja häpeä kurtusta vierovalle, kunnia nuhdetta noudattavalle!	13:18 Joka kurituksen hylkää, hänellä on köyhyys ja häpiä; vaan joka antaa itsensä rangaista, hän tulee kunniaan.	13:18 Joca curituxen hyljä/ hänellä on köyhys ja häpiä/ waan joca anda rangaista idzens/ hän tule cunniaan.
13:19 Tyydytetty halu on sielulle suloinen, pahan karttaminen tyhmille kauhistus.	13:19 Kun toivo tulee täytenä, niin sydän iloitsee; mutta joka pahuutta välttää; on hulluille kauhistukseksi.	13:19 Cosca toivo tule täytenä/ nijn sydän iloidze/ mutta joca pahutta wälttä/ hän on hulluille cauhistuxexi.
13:20 Vaella viisasten kanssa, niin viisastut; tyhmäin seuratoverin käy pahoin.	13:20 Joka viisasten kanssa käyskentelee, hän tulee viisaaksi; vaan joka hulluin kumppani on, hän tulee vahinkoon.	13:20 Joca wijsasten cansa on/ hän tule wijsaxi/ waan joca hulluin cumpani on/ hän tule wahingoon.
13:21 Syntisiä vainoaa onnettomuus, mutta vanhurskaat saavat onnen palkakseen.	13:21 Pahuus noudattaa syntisiä, mutta vanhurskaille kostetaan hyvyydellä.	13:21 Pahus noudatta syndistä/ mutta vanhurscaille costetan hywydellä.
13:22 Hyvä jättää perinnön lastensa lapsillekin, mutta syntisen tavara talletetaan vanhurskaalle.	13:22 Hyvällä on perilliset lasten lapsissa; vaan syntisen tavara vanhurskaalle säästetään.	13:22 Hywällä owat perilliset lasten lapsisa/ waan syndisen tawara vanhurscalle säästetään.
13:23 Köyhien uudiskyntö antaa runsaan ruuan; mutta	13:23 Paljo ruokaa on köyhän kynnessä; vaan jotka	13:23 Paljon ruoca on köyhän kynnös/ waan jotca wää-

moni tuhoutuu, joka ei oikeudessa pysy. vääryyttä tekevät, ne hukkuvat. ryttä tekewät/ ne huckuwat.

13:24 Joka vitsaa säästää, se vihaa lastaan; mutta joka häntä rakastaa, se häntä ajoissa kurittaa. 13:24 Joka vitsaansa säästää, hän vihaa lastansa; vaan joka häntä rakastaa, hän aikanansa sitä kurittaa. 13:24 Joca widzans säästä/ hän wiha lastans/ waan joca händä racasta/ hän aicanans sitä curitta.

13:25 Vanhurskas saa syödä kylläksensä, mutta jumalattomain vatsa jää vajaaksi. 13:25 Vanhurskas syö, että hänen sielunsa ravittaisiin; vaan jumalattomain vatsa on tyytymätöin. 13:25 Wanhurscas syö/ että hänen sieluns rawitaisin/ waan jumalattomain wadza on tytymätöin.

Sananlaskut 14 LUKU

14:1 Vaimojen viisaus talon rakentaa, mutta hulluus sen omin käsin purkaa.

14:2 Joka vaeltaa oikein, se pelkää Herraa, mutta jonka tiet ovat väärät, se hänet katsoo ylen.

14:3 Hullun suussa on ylpeydelle vitsa, mutta viisaita vartioivat heidän huulensa.

14:4 Missä raavaita puuttuu, on seimi tyhjä, mutta runsas sato saadaan härkien voimasta.

14:5 Uskollinen todistaja ei valhettele, mutta väärä todistaja puhuu valheita.

14:6 Pilkkaaja etsii viisautta turhaan, mutta ymmärtäväisen on tietoa helppo saada.

14:7 Menet pois tyhmän miehen luota: et tullut tuntemaan tiedon huulia.

14:8 Mielevän viisaus on, että hän vaelluksestaan vaarin pitää; tyhmien hulluus on petos.

14:9 Hulluja pilkkaa vikauhri, mutta oikeamielisten kesken on mielisuosio.

14:10 Sydän tuntee oman surunsa, eikä sen iloon saa vieras sekaantua.

14 LUKU

14:1 Viisas vaimo rakentaa huoneensa, vaan hullu kukistaa sen teollansa.

14:2 Joka vaeltaa oikiaa tietä, se pelkää \Herraa\; mutta se, joka poikke pois tieltänsä, ylönkatsoo hänen.

14:3 Tyhmän suussa on ylpeyden vitsa; vaan viisasten huulet varjelevat heitä.

14:4 Jossa ei härkiä ole, siinä seimet puhtaana ovat; vaan jossa juhdat työtä tekevät, siinä tuloa kyllä on.

14:5 Totinen todistaja välttää valhetta; vaan väärä todistaja rohkiasti valhettelee.

14:6 Pilkkaaja etsii viisautta, ja ei löydä; vaan toimelliset viisauden huokiasti saavat.

14:7 Mene pois tyhmän tyköö; sillä et sinä opi mitään häneltä.

14:8 Toimellisen viisaus on tiestänsä ottaa vaarin; vaan tyhmän hulluus on sula petos.

14:9 Tyhmä nauraa syntiä, mutta hurskasten välillä on hyvä suosio.

14:10 Koska sydän on murheellinen, niin ei auta ulkonainen ilo.

XIV. Lucu

14:1 Wlisan waimon cautta huone raketan/ waan hullu cukista sen tegollans.

14:2 Joca HERra pelkä/ hän waelda oikiata tietä/ mutta joca hänen cadzo ylön/ hän poicke hänen tieläns.

14:3 Hullut julmast puhuwat/ waan wjsat suuns hillidzewät.

14:4 Josa ei härkiä ole/ sijnä seimet puhtana owat/ waan josa juhdat työtä tekewät/ sijnä tulo kyllä on.

14:5 Totinen todistaja wälttä walhetta/ waan wäärä todistaja rohkiast walhettele.

14:6 Pilckaja edzi wjsaut/ ja ei löydä/ waan toimelliset wjsauden huokiast saawat.

14:7 Mene pois tyhmän tykö/ sillä et sinä ope mitän hänelä.

14:8 Toimellisen wjsaus on tiestäns otta waarin/ waan tyhmän hulluus on aiwa petos.

14:9 Tyhmä naura syndiä/ waan siwiät siweitä racastawat.

14:10 Cosca sydän on murheellinen/ nijn ei auta ulconainen ilo.

14:11 Jumalattomain huone hävitetään, mutta oikeamielisten maja kukoistaa.	14:11 Jumalattomain huoneet kukistetaan, vaan jumalisten majat viheriöitsevät.	14:11 Jumalattomain huonet kukistetan/ vaan jumalisten majat wiherjöldzewät.
14:12 Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie.	14:12 Monella on tie mielestänsä oikia, vaan viimeiseltä johdattaa se kuolemaan.	14:12 Muutamat tiet näkywät oikiaksi/ vaan wijmeiseldä johdatta hän hänen cuolemaan.
14:13 Nauraessakin voi sydän kärsiä, ja ilon lopuksi tulee murhe.	14:13 Naurun jälkeen tulee murhe, ja ilon perästä suru.	14:13 Nauron jälken tule murhe/ ja ilon peräst on suru.
14:14 Omista teistään saa kyllänsä se, jolla on luopunut sydän, mutta itsestään löytää tyydytyksen hyvä mies.	14:14 Tyhmälle tapahtuu laittamisensa jälkeen, vaan hyvä ihminen asetetaan hänen ylitsensä.	14:14 Irtaiselle ihmiselle tapahtu laittamisens perästä/ vaan hywälle hänen laittamisens perästä.
14:15 Yksinkertainen uskoo joka sanan, mutta mielevä ottaa askeleistansa vaarin.	14:15 Taitamatoin uskoo kaikki, mutta ymmärtäväinen ottaa teistänsä vaarin.	14:15 Taitamatoin usco caicki/ mutta ymmärtäwäinen otta tiestäns waarin.
14:16 Viisas pelkää ja karttaa pahaa, mutta tyhmä on huoleton ja suruton.	14:16 Viisas pelkää ja karttaa pahaa, vaan tyhmä päätähavin menee.	14:16 Wijsas pelkä ja cartta paha/ vaan tyhmä päätahawin mene.
14:17 Pikavihainen tekee hullun töitä, ja juonittelija joutuu vihatuksi.	14:17 Äkillinen ihminen tekee hullun töitä, ja kavala ihminen tulee vihattavaksi.	14:17 Kärsimätöin ihminen teke hullun töitä/ mutta toimellinen wiha sitä.
14:18 Yksinkertaiset saavat perinnökseen hulluuden, mutta mielevät tiedon kruunuksensa.	14:18 Taitamattomat periwät tyhmyyden; vaan se on toimellisten kruunu, että he toimellisesti tekevät.	14:18 Taitamattomat periwät tyhmyden/ vaan se on toimellisten Cruunu/ että he toimellisest tekewät.
14:19 Pahojen täytyy kumartua hyvien edessä ja jumalattomien seisoa vanhurskaan porteilla.	14:19 Häijyn täytyy kumartaa hyviä, ja jumalattomat vanhurskasten porteissa.	14:19 Häijyn täyty cumarta hywiä/ ja jumalattomat wanhurscasten porteisa.
14:20 Köyhää vihaa hänen ystävänsäkin, mutta rikasta rakastavat monet.	14:20 Köyhää vihaavat hänen lähimmäisensäkin; vaan rikkaalla on monta ystävää.	14:20 Köyhä wihawat hänen lähimmäisens/ vaan rickailla on monda ystäwätä.
14:21 Syntiä tekee, joka lähimmäistään halveksii, mutta autuas se, joka kurjia armahtaa!	14:21 Joka katsoo lähimmäisensä ylön, hän tekee syntiä; vaan autuas on se, joka viheliäistä armahtaa.	14:21 Joca cadzo lähimmäisens ylön/ hän syndi teke: vaan autuas on se joca wihelijäistä armahta.
14:22 Eivätkö eksy ne, jotka hankitsevat pahaa? Mutta armo ja totuus niille, jotka hankitsevat hyvää!	14:22 Jotka viekkaudessa vaeltavat, niiltä puuttuu; mutta jotka hyvää ajattelevat, niille tapahtuu hyvyys ja uskollisuus.	14:22 Jotca wieckaudesa waeldawat/ nijldä puuttu/ mutta jotca hywä ajattelewat/ heille tapahtu hywys ja uscollisus.
14:23 Kaikesta vaivannäöstä tulee hyötyä, mutta tyhjästä puheesta vain vahinkoa.	14:23 Jossa työtä tehdään, siinä kyllä on; vaan joka tyhjiin puheisiin tyytyy, siinä on	14:23 Josa työtä tehdän/ sijnä kyllä on/ vaan joca tyhjijn puheisin tyty/ sijnä on

14:24 Viisasten kruunu on heidän rikkautensa, mutta tyhmäin hulluus hulluudeksi jää.	köyhyys. 14:24 Viisasten rikkaus on heidän kruununsa, mutta tyhmäin hulluus on hulluus.	köyhys. 14:24 Wijsasten rikkaus on Cruunu/ mutta tyhmäin hulluus on hulluus.
14:25 Uskollinen todistaja on hengen pelastaja, mutta joka valheita puhuu, on petosta täynnä.	14:25 Uskollinen todistaja vapahtaa hengen, vaan väärä todistaja pettää.	14:25 Uskollinen todistus wa- pahta hengen/ waan väärä todistaja pettä.
14:26 Herran pelossa on vahva varmuus ja turva vielä lapsillekin.	14:26 Joka \Herraa\ pelkää, hänellä on vahva linna, ja hänen lapsensa varjellaan.	14:26 Joca HERra pelkä/ hä- nellä on wahwa linna/ ja hä- nen lapsens warjellan.
14:27 Herran pelko on elämän lähde kuoleman paulain välttämiseksi.	14:27 \Herran\ pelko on elämän lähde, että kuoleman nuora välttää taidetaan.	14:27 HERran pelco on elä- män lähde/ että cuoleman nuora wälttä taitan.
14:28 Kansan paljous on kuninkaan kunnia, väen vähyyks ruhtinaan turmio.	14:28 Koska kuninkaalla on paljon väkeä, se on hänen kunniansa; vaan koska vähä on väkeä, se tekee päämiehen kehnoksi.	14:28 Cosca Cuningalla on paljo wäke/ se on hänen cunnians/ waan cosca wähä on wäke/ se teke herran kehnoxi.
14:29 Pitkämielisellä on paljon taitoa, mutta pikavihaisen osa on hulluus.	14:29 Joka on pitkämielinen, se on viisas; vaan joka äkillinen on, se ilmoittaa tyhmyyden.	14:29 Joca on kärsiwälinen/ hän on wijsas/ waan joca kärsimätöin on/ hän ilmoitta tyhmydens.
14:30 Sävyisä sydän on ruumiin elämä, mutta luulevaisuus on mätä luissa.	14:30 Leppyinen sydän on ruumiin elämä; vaan kateus on märkä luissa.	14:30 Laupias sydän on ruu- min elämä/ waan cateus on myrcky luisa.
14:31 Joka vaivaista sortaa, se herjaa hänen Luojaansa, mutta se häntä kunnioittaa, joka köyhää armahtaa.	14:31 Joka köyhälle tekee väkivaltaa, hän laittaa hänen luojaansa; vaan joka armahtaa vaivaista, se kunnioittaa Jumalaa.	14:31 Joca köyhälle teke wä- kiwalda/ hän laitta hänen luojans/ waan joca armahta waiwaista/ hän cunnioidze Jumalata.
14:32 Jumalaton sortuu omaan pahuuteensa, mutta vanhurskas on turvattu kuollessaan.	14:32 Pahuutensa tähden jumalatoimittetaan; vaan vanhurskas on kuolemassakin rohkea.	14:32 Jumalatoimitt ei pysy wahwana onnettomudesans/ waan wanhurskas on cuole- masakin rohkea.
14:33 Ymmärtäväisen sydämeen ottaa majansa viisaus, ja tyhmien keskellä se itsensä tietäväksi tekee.	14:33 Toimellisen sydämessä lepää viisaus; mutta mitä tyhmäin mielessä on, se tulee ilmi.	14:33 Toimellisen sydämes lepä wijsaus/ ja tule ilmei tyhmäin seas.
14:34 Vanhurskaus kansan korottaa, mutta synti on kansakuntien häpeä.	14:34 Vanhurskaus korottaa kansan, vaan synti on kansan häpiä.	14:34 Wanhurscaus corgotta Canssan/ waan syndi on Canssan cadotus.
14:35 Taitava palvelija saa kuninkaan suosion, mutta kunnoton hänen vihansa.	14:35 Toimellinen palvelija on kuninkaalle otollinen; vaan häpiällistä palvelijaa ei hän	14:35 Toimellinen palwelija on Cuningalle otollinen/ waan häpiällistä palweliata ei hän

kärsi.

kärsi.

Sananlaskut 15 LUKU

15:1 Leppeä vastaus taltuttaa kiukun, mutta loukkaava sana nostaa vihan.

15:2 Viisasten kieli puhuu tietoa taitavasti, mutta tyhmäin suu purkaa hulluutta.

15:3 Herran silmät ovat joka paikassa; ne vartioitsevat hyviä ja pahoja.

15:4 Sävyisä kieli on elämän puu, mutta vilpillinen kieli haavoittaa mielen.

15:5 Hullu pitää halpana isänsä kurituksen, mutta joka nuhdetta noudattaa, tulee mieleväksi.

15:6 Vanhurskaan huoneessa on suuret aarteet, mutta jumalattoman saalis on turmion oma.

15:7 Viisasten huulet kylvävät tietoa, mutta tyhmäin sydän ei ole vakaa.

15:8 Jumalattomien uhri on Herralle kauhistus, mutta oikeamielisten rukous on hänelle otollinen.

15:9 Jumalattoman tie on Herralle kauhistus, mutta joka vanhurskauteen pyrkii, sitä hän rakastaa.

15:10 Kova tulee kuritus sille, joka tien hylkää; joka nuhdetta vihaa, saa kuoleman.

15:11 Tuonelan ja manalan Herra näkee, saati sitten ihmisten sydämet.

15:12 Pilkkaaja ei pidä siitä, että häntä nuhdellaan; viisasten luo hän ei mene.

15 LUKU

15:1 Suloinen vastaus hillitse vihan, mutta kova sana saattaa mielen karvaaksi.

15:2 Viisasten kieli saattaa opetuksen suloiseksi, vaan tyhmäin suu aina hulluuta sylkee.

15:3 \Herran\ silmät katselevat joka paikassa, sekä pahat että hyvät.

15:4 Terveellinen kieli on elämän puu: vaan valhettelevainen saattaa sydämen kivun.

15:5 Tyhmä laittaa isänsä kurituksen; vaan joka rangaistuksen ottaa, hän tulee taitavaksi.

15:6 Vanhurskaan huoneessa on yltäkylä; vaan jumalattoman saalis on hävintö.

15:7 Viisasten huulet jakavat neuvoa; vaan tyhmäin sydän ei ole niin.

15:8 Jumalattoman uhri on \Herralle\ kauhistus; vaan jumalisten rukous on hänelle otollinen.

15:9 Jumalattoman tie on \Herralle\ kauhistus; vaan joka vanhursjautta noudattaa, on hänelle rakas.

15:10 Kuritus on sille paha, joka hylkää tiensä: ja joka rangaistusta vihaa, hänen pitää kuoleman.

15:11 Helvetti ja kadotus on \Herran\ edessä: kunka paljon enemmän ihmisten lasten sydämet.

15:12 Ei pilkkaaja rakasta sitä, joka häntä rankaisee, ja ei hän mene viisasten tykö.

XV. Lucu

15:1 NÖyrä vastaus hillidze vihan/ mutta cowa sana saatta mielen carwaxi.

15:2 Wijsasten kielet saattawat opetuxen suloisexi/ vaan tyhmäin suut aina hullutta sylkewät.

15:3 HERran silmät cadzelewat jocapaicas/ sekä hywät että pahat.

15:4 Terwellinen kieli on elämän puu/ vaan walhettelevainen saatta sydämen kiwun.

15:5 Tyhmä laitta Isäns curituxen/ vaan joca rangaistuxen otta/ hän tule taitawaxi.

15:6 Wanhurscan huones on tulo kyllä/ vaan jumalattoman saalis on häwindö.

15:7 Wijsasten suut jacawat neuwoja/ vaan tyhmäin sydämet ei ole nijn.

15:8 Jumalattoman uhri on HERralle cauhistus/ vaan jumalisten rucous on hänelle otollinen.

15:9 Jumalattoman tie on HERralle cauhistus/ vaan joca wanhurscautta noudatta/ on hänelle racas.

15:10 Se on paha curitus/ joca hyljä tiens/ ja joca rangaistusta wiha/ hänen pitää cuoleman.

15:11 Helwetti ja cadotus on HERran edesä/ cuinga paljon enemmän ihmisten sydämet.

15:12 Ei pilckaja racasta sitä joca händä rangaise/ ja ei mene wijsan tygö.

15:13 Iloinen sydän kaunistaa kasvot, mutta sydämen tukassa on mieli murtunut.	15:13 Iloinen sydän tekee iloiset kasvot; vaan koska sydän on surullinen, niin rohkeus raukee.	15:13 Iloinen sydän teke iloiset caswot/ vaan cosca sydän on surullinen/ nijn rohkeus rauke.
15:14 Ymmärtäväisen sydän etsii tietoa, mutta tyhmien suu hulluutta suosii.	15:14 Ymmärtäväinen sydän etsii viisautta; vaan tyhmäin suu tyhmyydellä ravitaan.	15:14 Toimellinen sydän toimitta wijsast/ vaan elkiwaldaiset tyhmät/ tyhmäst haldzewat.
15:15 Kurjalle ovat pahoja kaikki päivät, mutta hyvä mieli on kuin alituiset pidot.	15:15 Surullisella ihmisellä ei ole koskaan hyvää päivää; vaan jolla hyvä sydän on, hänellä on joka päivä vieraspito.	15:15 Surullisella ihmisellä ei ole coscan hywä päiwä/ vaan jolla hywä sydän on/ hänellä on jocapäiwä wieraspito.
15:16 Parempi vähä Herran pelossa kuin paljot varat leivottomuudessa.	15:16 Parempi on vähä \Herran\ pelvossa, kuin suuri tavara ilman lepoa.	15:16 Parambi on wähä HERran pelwos/ cuin suuri tawara ilman lewota.
15:17 Parempi vihannesruoka rakkaudessa kuin syöttöhärkä vihassa.	15:17 Parempi on ateria kaalia rakkaudessa, kuin syötetty härkä vihassa.	15:17 Parambi on aterja caalia rackaudesa/ cuin syötetty härkä wihasa.
15:18 Kiukkuinen mies nostaa riidan, mutta pitkämielinen asettaa toran.	15:18 Vihainen mies saattaa toran matkaan; mutta kärsivällinen asettaa riidan.	15:18 Wihainen mies saattaa toran matcan/ mutta kärsiwällinen asetta rijdan.
15:19 Laiskan tie on kuin orjantappurapehko, mutta oikeamielisten polku on raivattu.	15:19 Laiskan tie on orjantappurainen; vaan hurskas tien tie on tasainen.	15:19 Laiscan tie on orjantappurainen/ waan siweitten tie on tasainen.
15:20 Viisas poika on isällensä iloksi, mutta tyhmä ihminen halveksii äitiänsä.	15:20 Viisas poika iloittaa isänsä, ja hullu ihminen häpäisee äitinsä.	15:20 Wijsas poica iloittaa lsäns/ ja hullu ihminen häwäise äitins.
15:21 Hulluus on ilo sille, joka on mieltä vailla, mutta ymmärtäväinen mies kulkee suoraan.	15:21 Hullulle on tyhmyys iloksi; vaan toimellinen mies pysyy oikialla tiellä.	15:21 Hullulle on tyhmys iloxi/ vaan toimellinen mies pysy oikialla tiellä.
15:22 Hankkeet sortuvat, missä neuvonpito puuttuu; mutta ne toteutuvat, missä on runsaasti neuvonantajia.	15:22 Aivoitus raukee ilman neuvoaa; vaan jossa monta neuvonantajaa on, se on vahva.	15:22 Aiwoitus rauke ilman neuwota/ vaan josa monda neuwonandajata on/ se on wahwa.
15:23 Miehellä on ilo suunsa vastauksesta; ja kuinka hyvä onkaan sana aikanansa!	15:23 Se on ihmisen ilo, että hän toimella vastata taitaa, ja aikanansa sanottu sana on otollinen.	15:23 Se on ihmisen ilo/ että händä toimella wastatan/ ja aicanans sanottu sana on otollinen.
15:24 Taitava käy elämän tietä ylöspäin, välttääkseen tuonelan, joka alhaalla on.	15:24 Elämän tie johdattaa viisaan ylöspäin, välttämään helvettiä, joka alhaalla on.	15:24 Elämän tie johdatta wijsan ylöspäin/ wälttämän helwettiä joca alhalla on.
15:25 Ylpeitten huoneen Herran hajottaa, mutta lesken ra-	15:25 \Herra\ ylpeiden huoneet kukistaa, ja vahvistaa	15:25 HERra ylpeitten huonet cukista/ ja wahwista leskein

jan hän vahvistaa.	lesken rajat.	rajat.
15:26 Häijyt juonet ovat Herralle kauhistus, mutta lempeät sanat ovat puhtaat.	15:26 Ilkiäin aiwoitukset ovat \Herralle\ kauhistukseksi; vaan toimellinen puhe on otollinen.	15:26 Ilkiäin aiwoituxet owat HERralle cauhistuxexi/ waan toimellinen puhe on otollinen.
15:27 Väärän voiton pyytäjä hävittää huoneensa, mutta joka lahjuksia vihaa, saa elää.	15:27 Ahneudella voitettut kukistavat oman huoneensa; vaan joka lahjoja vihaa, saa elää.	15:27 Ahnet cukistawat oman huonens/ waan joca lahjoja wiha/ saa elä.
15:28 Vanhurskaan sydän miettii, mitä vastata, mutta jumalattomien suu purkaa pahuutta.	15:28 Vanhurskaan sydän ajattelee vastausta; vaan jumalattoman suu ammentaa pahaa.	15:28 Wanhurscan sydän ajattele wastausta/ waan jumalattoman suu ammunda paha.
15:29 Jumalattomista on Herra kaukana, mutta vanhurskasten rukouksen hän kuulee.	15:29 \Herra\ on kaukana jumalattomista; vaan hän kuulee vanhurskasten rukoukset.	15:29 HERra on caucana jumalattomista/ waan hän cuule wanhurscasten rucouxet.
15:30 Valoisa silmänluonti ilahuttaa sydämen; hyvä sanoma tuo ydintä luihin.	15:30 Suloinen kasvo iloittaa sydämen: hyvä sanoma tekee luut lihaviksi.	15:30 Suloinen caswo iloitta sydämen/ hywä sanoma teke luut lihawaxi.
15:31 Korva, joka kuuntelee elämän nuhdetta, saa majailla viisasten keskellä.	15:31 Korva, joka kuulee elämän rangaistusta, on asuva viisasten seassa.	15:31 Corwa joca cuule elämän rangaistusta/ on asuwa wajsasten seasa.
15:32 Joka kuritusta vieroo, pitää sielunsa halpana; mutta joka nuhdetta kuuntelee, se saa mieltä.	15:32 Joka ei itsiänsä salli kurittaa, se katsoo ylön sielunsa; vaan joka rangaistusta kuulee, hän tulee viisaaksi.	15:32 Joca ei idzens salli curitta/ hän teke idzens tyhjäxi/ waan joca rangaistusta cuule/ hän tule wjxsaxi.
15:33 Herran pelko on kuri viisauteen, ja kunnian edellä käy nöyryys.	15:33 \Herran\ pelko on kuritus viisauteen, ja kunnian edellä käy nöyryys.	15:33 HERran pelco on curitus wjjsauteen/ ja ennencuin cunniaan tullan/ pitä paljo kärsittämän.

Sananlaskut 16 LUKU

16:1 Ihmisen ovat mielen aiwoittelut, mutta Herralta tulee kielen vastaus.

16:2 Kaikki miehen tiet ovat hänen omissa silmissään puhtaat, mutta Herra tutkii henget.

16:3 Heitä työsi Herran haltuun, niin sinun hankkeesi menestyvät.

16:4 Kaiken on Herra tehnyt määrätarkoitukseen, niinpä jumalattomankin onnettomuuden päivän varalle.

16 LUKU

16:1 Ihminen aikoo sydämessänsä; vaan \Herralta\ tulee kielen vastaus.

16:2 Jokaisen mielestä on hänen tiensä puhdas; mutta \Herra\ tutkistelee sydämet.

16:3 Anna \Herran\ haltuun sinun työs, niin sinun aiwoitukkses menestyy.

16:4 \Herra\ tekee kaikki itse tähtensä, niin myös jumalattoman pahaksi päiväksi.

XVI. Lucu

16:1 Ihminen aicoi sydämessäns/ waan HERralda tulee kielen wastaus.

16:2 Jocaidzen mielest on hänen tiens puhdas/ mutta HERra ainoastans teke sydämen wahwaxi.

16:3 Anna HERran haldun sinun työs/ nijn sinun aiwoituxes menesty.

16:4 HERra teke caicki idze tähtens/ nijn myös jumalattoman pahaxi päiwäxi.

16:5 Jokainen ylpeämielinen on Herralle kauhistus: totisesti, ei sellainen jää rankaisematta.	16:5 Jokainen ylpiä on \Herralle\ kauhistus, ja ei pääse rankaisematta, ehkä he kaikki yhtä pitäisivät.	16:5 Ylpiä sydän on HERralle cauhistus/ ja ei pääse rankaisemat/ ehkä he caicki pitäisit yhtä.
16:6 Laupeudella ja uskollisuudella rikos sovitetaan, ja Herran pelolla paha vältetään.	16:6 Laupiuden ja totuuden kautta pahateko sovitetaan, ja \Herran\ pelvolla paha vältetään.	16:6 Hywyden ja uscollisuuden kautta pahateko sovitetaan/ ja HERran pelwolla paha wäldetään.
16:7 Jos miehen tiet ovat Herralle otolliset, saattaa hän vihamiehetkin sovintoon hänen kanssansa.	16:7 Jos jonkun tiet ovat \Herralle\ kelvolliset, niin hän myös kääntää hänen vihamiehensä rauhaan.	16:7 Jos jongun tiet ovat HERralle kelwolliset/ niijn hän myös käändä wihamiehens rauhaan.
16:8 Parempi vähä vanhurskaudessa kuin suuret voitot vääryydessä.	16:8 Parempi on vähä vanhurskaudessa, kuin suuri saalis vääryydessä.	16:8 Parambi on vähä vanhurscaudesa/ cuin suuri saalis wäärüdesä.
16:9 Ihmisen sydän aivoittelee hänen tiensä, mutta Herra ohjaa hänen askeleensa.	16:9 Ihmisen sydän aikoo tiensä; vaan \Herra\ johdattaa hänen käymisensä.	16:9 Ihmisen sydän aicoi hänen tiens/ waan HERra ainoa anda menestyä.
16:10 Kuninkaan huulilla on jumalallinen ratkaisu; hänen suunsa ei petä tuomitessaan.	16:10 Ennustus on kuninkaan huulissa: ei hänen suunsa puhu tuomiossa väärin.	16:10 ENnustus on Cuningan huulisa/ ei hänen suuns puhu duomios wäärin.
16:11 Puntari ja oikea vaaka ovat Herran, hänen tekoaan ovat kaikki painot kukkarossa.	16:11 Oikia puntari ja vaaka on \Herralta\, ja kaikki painokivet kukkarossa ovat hänen tekoansa.	16:11 Oikia pundaxi ja waaca on HERralda/ ja caicki painokiwet cuckarosa/ owat hänen tecons.
16:12 Jumalattomuuden teko on kuninkaille kauhistus, sillä vanhurskaudesta valtaistuin vahvistuu.	16:12 Kuninkaan edessä on kauhistus wäärin tehdä; sillä vanhurskaudella istuin vahvistetaan.	16:12 Cuningan edes wäärin tehdä on cauhistus/ sillä vanhurscaudella istuin wahwistetän.
16:13 Vanhurskaat huulet ovat kuninkaille mieleen, ja oikein puhuvaa he rakastavat.	16:13 Oikia neuvo on kuninkaalle otollinen; ja joka oikein puhuu, häntä rakastetaan.	16:13 Oikia neuwo on Cuningalle otollinen/ ja joca oikein puhu/ händä racastetan.
16:14 Kuninkaan viha on kuoleman sanansaattaja, mutta sen lepyttää viisas mies.	16:14 Kuninkaan viha on kuoleman sanansaattaja; ja viisas mies lepyttää hänen.	16:14 Cuningan wiha on cuoleman sanansaattaja/ ja wijsas mies lepyttä hänen.
16:15 Kuninkaan kasvojen valo on elämäksi, ja hänen suosionsa on kuin keväinen sadepilvi.	16:15 Kuin kuninkaan kasvo on leppyinen, siinä on elämä, ja hänen armonsa on niin kuin hiljainen sade.	16:15 Cosca Cuningan caswo on lepyinen/ sijnä on elämä/ ja hänen armonsa on nijncuin hiljainen sade.
16:16 Parempi kultaa on hankkia viisautta, kalliimpi hopeata hankkia ymmärrystä.	16:16 Ota viisautta tykös, sillä se on parempi kultaa: ja saada ymmärrystä on kalliimpi hopiaa.	16:16 OTa wijsautta tygös/ sillä se on parembi culda/ ja toimellisuus on callimbi hopiata.
16:17 Oikeamielisten tie välttää onnettomuuden; henkensä	16:17 Siviän tiet välttävät paha, ja joka sielunsa varje-	16:17 Siwiän tiet wälttävät paha/ ja joca tiestäns otta

saa pitää, joka pitää vaelluksestansa vaarin.	lee, se tiestänsä ottaa vaarin.	waarin/ hänellä on elämä.
16:18 Kopeus käy kukistumisen edellä, ylpeys lankeemuksen edellä.	16:18 Joka alennetaan, se ensisti tulee ylpiäksi; ja ylpeys on aina lankeemuksen edellä.	16:18 Joca aletan/ se ensist tule ylpiäxi/ ja ylpeys on aina langemuxen edellä.
16:19 Parempi alavana nöyri- en parissa kuin jakamassa saalista ylpeitten kanssa.	16:19 Parempi on nöyränä olla siveiden kanssa, kuin jakaa suurta saalista ylpeiden kanssa.	16:19 Parembi on nöyränä olla siweitten cansa/ cuin jaca suurta saalista ylpeitten cansa.
16:20 Joka painaa mieleensä sanan, se löytää onnen; ja autuas se, joka Herraan turvaa!	16:20 Joka jonkun asian viisaasti alkaa, hän löytää onnen; ja se on autuas, joka luottaa \Herraan\.	16:20 Joca jongun asian wij- sast alca/ hän löytä onnen/ ja se on autuas/ joca idzens luotta HERraan.
16:21 Jolla on viisas sydän, sitä ymmärtäväiseksi sanotaan, ja huulten suloisuus antaa opetukselle tehoa.	16:21 Toimellinen mies ylistetään viisautensa tähden; ja suloinen puhe lisää oppia.	16:21 Toimellinen mies ylistetän wijseudens tähden/ ja suloinen puhe lisä oppia.
16:22 Ymmärrys on omistajalleen elämän lähde, mutta hulluus on hulluille kuritus.	16:22 Viisaus on elämän lähde hänelle, joka sen saanut on, vaan tyhmäin oppi on hulluus.	16:22 Wijsaus on elämän lähde/ hänelle joca sen saanut on/ waan tyhmäin curitus on hulluus.
16:23 Viisaan sydän tekee taitavaksi hänen suunsa ja antaa tehoa hänen huultensa opetukselle.	16:23 Viisas sydän puhuu toimellisesti, ja hänen huulensa opettavat hyvin.	16:23 Wijsas sydän puhu toimellisest/ ja opetta hywin.
16:24 Lempeät sanat ovat mesileipää; ne ovat makeat sielulle ja lääkitys luille.	16:24 Suloiset sanat ovat mesileipää; ne lohduttavat sielua, ja virvoittavat luut.	16:24 Suloiset sanat owat mesileiwät/ lohduttawat sielua ja wirwottawat luut.
16:25 Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie.	16:25 Monella on tie mielestänsä oikia, vaan se johdattaa viimein kuolemaan.	16:25 Monella on tie mieles- täns otollinen/ waan se johdatta wijmein cuolemaan.
16:26 Työmiehen nälkä tekee työtä hänen hyväkseen, sillä oma suu panee hänelle paikon.	16:26 Moni tulee suureen vahinkoon oman suunsa kautta.	16:26 Moni tule suureen wa- hingoon/ oman suuns cautta.
16:27 Kelvoton mies kaivaa toiselle onnettomuutta; hänen huulillaan on kuin polttava tuli.	16:27 Jumalatoim ihminen kaivaa onnettomuutta, ja hänen suussansa palaa niinkuin tuli.	16:27 Irtainen ihminen caewa onnettomutta/ ja hänen suu- sans pala tuli.
16:28 Kavala mies rakentaa riitaa, ja panettelija erottaa ystävykset.	16:28 Väärä ihminen saattaa riidan, ja panettelia tekee ruhtinaat eripuraisiksi.	16:28 Wäärä ihminen saatta riidan ja panettelia teke Ruh- tinat eripuraisexi.
16:29 Väkivallan mies viekoittelee lähimmäisensä ja vie hänet tielle, joka ei ole hyvä.	16:29 Viekas ihminen houkuttelee lähimmäistänsä, ja johdattaa hänen pahalle tielle.	16:29 Wiecas ihminen haucut- tele lähimmäistäns/ ja johdatta hänen pahalle tielle.

16:30 Joka silmiänsä luimistelee, sillä on kavaluus mielesä; joka huulensa yhteen puristaa, sillä on paha valmiina.	16:30 Joka silmää iskee, ei se hyvää ajattele, ja joka huuliansa pureskelee, se paha matkaan saattaa.	16:30 Joca silmä iske/ ei hän hyvä ajattele: ja joca huulians pureskele/ hän paha matcan saatta.
16:31 Harmaat hapset ovat kunnian kruunu; se saadaan vanhurskauden tiellä.	16:31 Harmaat hiukset ovat kunnian kruunu, joka löydetään vanhurskauden tiellä.	16:31 Harmat hiukset ovat kunnian Cruunu/ joca löytän vanhurscauden tiellä.
16:32 Pitkämielinen on parempi kuin sankari, ja mielensä hillitseväinen parempi kuin kaupungin valloittaja.	16:32 Kärsivällinen on parempi kuin väkevä; ja joka hillitsee mielensä, on parempi, kuin se joka kaupungin voittaa.	16:32 Kärsiwällinen on parempi kuin wäkewät/ ja joca hillidze mielensä/ on parempi kuin se joca Caupungin voit-ta.
16:33 Helmassa pudistellen arpa heitetään, mutta Herralta tulee aina sen ratkaisu.	16:33 Arpa heitetään syliin, vaan \Herralta\ tulee kaikkisen meno.	16:33 Arpa heitetän syliin/ waan hän puto niinkuin HERra tahto.

Sananlaskut 17 LUKU

17:1 Parempi kuiva kannikka rauhassa kuin talon täysi uhripaistia riidassa.

17:2 Taitava palvelija hallitsee kunnontonta poikaa ja pääsee perinnönjaolle veljesten rinnalla.

17:3 Hopealle sulatin, kullalle uuni, mutta sydämet koettelee Herra.

17:4 Paha kuuntelee häijyjä huulia, petollisuus kuulee pahoja kieliä.

17:5 Joka köyhää pilkkaa, se herjaa hänen luojaansa; joka toisen onnettomuudesta iloitsi, ei jää rankaisematta.

17:6 Vanhusten kruunu ovat lastenlapset, ja isät ovat lasten kunnia.

17:7 Ei sovi houkalle ylevä puhe, saati sitten ruhtinaalle valhe.

17:8 Lahjus on käyttäjänsä silmissä kallis kivi: mihin vain

17 LUKU

17:1 Kuiva pala, siinä jossa rauha on, on parempi kuin huone teurasta täynnä riidassa.

17:2 Toimellinen palvelia hallitsee häpiällisiä lapsia, ja hän jakaa perintöä veljein välillä.

17:3 Niinkuin tuli koettelee hopian ja ahjo kullan, niin \Herra\ tutkistelee sydämet.

17:4 Paha ottaa pahoista suista vaarin, ja petollinen kuuntelee mielellänsä wahingollista kieltä.

17:5 Joka köyhää syljeskelee, se häpäisee Luojaansa; ja joka iloitsi toisen wahingosta, ei pääse rankaisematta.

17:6 Vanhain kruunu ovat lasten lapset, ja lasten kunnia ovat heidän isänsä.

17:7 Ei sovi tyhmäin puhua korkeista asioista, paljoa vähemmin päämiehen valhetella.

17:8 Jolla vara on lahja antaa, se on niinkuin kallis kivi: kuhunka hän itsensä

XVII. Lucu

17:1 CUiwa pala/ johon ihminen tyty/ on parempi kuin huone liha täynnäs rijdan cansa.

17:2 Toimellinen palwelia hallidze häpiällisiä lapsia/ ja jaca perindötä weljein wälillä.

17:3 Nijn cuin tuli coettele hopian/ ja ahjo cullan/ nijn Jumala tutkistele sydämet.

17:4 Paha otta pahoista suista waarin/ ja petollinen cuuldele mielelläns wahingollista kieldä.

17:5 Joca köyhä syljeskele/ hän häwäise hänen luojans/ ja joca iloidze toisen wahingosta/ ei hän pääse rankaisemata.

17:6 Wanhain Cruunu owat lasten lapset/ ja lasten cunnia on heidän Isäns.

17:7 Ei sowi tyhmäin puhua korkeista asioista/ paljo vähemmin Förstin walhetella.

17:8 Jolla wara on lahja anda/ se on nijncuin callis kivi

hän kääntyy, hän menestyy.	kääntää, niin hän viisaana pidetään.	wi/ cuhunga hän idzens käändä/ nijn hän wijsana pidetän.
17:9 Joka rikkeen peittää, se rakkautta harrastaa; mutta joka asioita kaivelee, se erottaa ystävykset.	17:9 Joka syntiä peittää, se saattaa itsellensä ystävyden; vaan joka asian ilmoittaa, se saattaa ruhtinaat eripuraisiksi.	17:9 Joca syndiä peittä/ hän saatta hänellens ystäwitä/ waan joca asian ilmoitta/ hän saatta Förstit eripuraisexi.
17:10 Nuhde pystyy paremmin ymmärtäväiseen kuin sata lyöntiä tyhmään.	17:10 Sanat vaikuttavat enemmän toimellisen tykönä, kuin sata haavaa tyhmän tykönä.	17:10 Sanat peljättävät enemmän toimellista/ cuin sata haawa tyhmä.
17:11 Pelkkää onnettomuutta hankkii kapinoitsija, mutta häntä vastaan lähetetään armonoton sanansaattaja.	17:11 Niskuri tosin etsii vahinkoa, vaan julma enkeli lähetetään häntä vastaan.	17:11 Tyly ihminen edzi wahingota tehdä/ waan julma Engeli tule hänen päällens.
17:12 Kohdatkoon miestä karhu, jolta on riistetty poikaset, mutta älköön tyhmä hulluudessansa.	17:12 Parempi on kohdata karhua, jolta pojat ovat otetut pois, kuin hullua hulluudessansa.	17:12 Parembi on cohdata carhua/ jolda pojat owat otetut pois: cuin hullua hulludesans.
17:13 Joka hyvän pahalla palkitsee, sen kodista ei onnettomuus väisty.	17:13 Joka kostaa hyvän pahalla, ei hänen huoneestansa pidä pahuus luopuman.	17:13 Joca costa hywän pahalla/ ei hänen huonestans pidä pahus luopuman.
17:14 Alottaa tora on päästää vedet valloilleen; herkeä, ennenkuin riita syytty.	17:14 Riidan alku on niinkuin vewsi, joka itsensä leikkaa ulos: lakkaa riidasta ennenkuin sinä siihen sekaannut.	17:14 Rijdan alcu on nijncuin wesi/ joca idzens leicka ulos: Lacka rijdast ennencuins siihen secannut.
17:15 Syyllisen syyttömäksi ja syyttömän syylliseksi tekijä ovat kumpikin Herralle kauhistus.	17:15 Joka jumalattoman hurskaaksi sanoo, ja joka vanhurskaan soimaa jumalattomaksi, ne molemmat ovat \Herralle\ kauhistus.	17:15 Joca jumalottoman hurscaxi sano/ ja joca wanhurscan soima jumalattomaxi/ ne molemmat owat HERralle cauhistus.
17:16 Mitä hyötyä on rahasta tyhmän käsissä? Viisauden hankkimiseen ei ole ymmärrystä.	17:16 Mitä tyhmä tekee kädessänsä rahalla, ettei hänellä ole sydäntä ostaa viisautta?	17:16 Mitä tyhmä teke kädesäns rahalla/ ettei hänellä ole sydändä osta wijsautta?
17:17 Ystävä rakastaa ainiaan ja veli syntyy varaksi hädäsä.	17:17 Ystävä rakastaa aini-an, ja veli tulee julki hädäsä.	17:17 Ystäwä racasta ainian/ ja weli tule julki hädäsä.
17:18 Mieltä vailla on mies, joka kättä lyöpi, joka menee toista takaamaan.	17:18 Se on tyhmä ihminen, joka kätensä taritsee, ja takkaa lähimmäisensä.	17:18 Se on tyhmä/ joca kätens taridze/ ja taca lähimmäisens.
17:19 Joka toraa rakastaa, se rikkomusta rakastaa; joka ovensa korottaa, se hankkii kukistumistaan.	17:19 Joka toraa rakastaa, se rakastaa syntiä; ja joka ovensa korottaa, se etsii onnettomuutta.	17:19 Joca tora racasta/ hän racasta syndiä/ ja joca owens corgotta/ hän edzi onnettomutta.

17:20 Väärämielinen ei onnea löydä, ja kavalakielinen suitcase onnettomuuteen.

17:21 Tyhmä on murheeksi siittäjällensä, ja houkan isä on iloa vailla.

17:22 Terveudeksi on iloinen sydän, mutta murtunut mieli kuivuttaa luut.

17:23 Jumalaton ottaa lahjuksen vastaan toisen povelta vääristöäksensä oikeuden tiet.

17:24 Ymmärtäväsillä on viisaus kasvojensa edessä, mutta tyhjän silmät kiertävät maailman rantaa.

17:25 Tyhmä poika on isälensä suruksi ja synnyttäjälensä mielihaikeaksi.

17:26 Paha jo sekin, jos syytöntä sakotetaan; kovin kolutonta, jos jaloja lyödään.

17:27 Joka hillitsee sanansa, on taitava, ja mielensä malttava on ymmärtäväinen mies.

17:28 Hullukin käy viisaasta, jos vaiti on; joka huulensa sulkee, on ymmärtäväinen.

Sananlaskut 18 LUKU

18:1 Eriseurainen noudattaa omia pyyteitään; kaikin neuvoin hän riitaa haastaa.

18:2 Tyhmän halu ei ole ymmärrykseen, vaan tuomaan julki oma mielensä.

18:3 Kunne jumalaton tulee, tulee ylenkatsekin, ja häpeällisen menon mukana häväästys.

17:20 Häijy sydän ei löydä mitään hyvää; ja jolla paha kieli on, se lankee onnettomuuteen.

17:21 Joka tyhmän synnyttää, hänellä on murhe, ja tyhmän isällä ei ole iloa.

17:22 Iloinen sydän tekee elämän suloiseksi, vaan surullinen sydän kaivaa luut.

17:23 Jumalatoimittaja ottaa mielellänsä salaisesti lahjoja, mutkatakaksensa lain teitä.

17:24 Toimellinen mies laittaa itsensä viisaasti, vaan tyhmä heittelee silmiänsä sinne ja tänne.

17:25 Hullu poika on isänsä suru, ja äidillensä murhe, joka hänen synnyttänyt on.

17:26 Ei ole se hyvä, että vanhurskalle tehdään väärin, taikka että sitä ruhtinasta lyödään, joka oikein tuomitsee.

17:27 Toimellinen mies taitaa puheensa tallella pitää, ja taitava mies on kallis sielu.

17:28 Jos tyhmä vaiti olis, niin hän viisaaksi luettaisiin, ja toimelliseksi, jos hän suunsa pitäis kiinni.

18 LUKU

18:1 Eripurainen etsii mitä hänelle kelpaa, ja sekoittaa itsensä kaikkiin asioihin.

18:2 Tyhmällä ei ole himo ymmärrykseen, vaan niitä ilmoittamaan, mitkä ovat hänen sydämässensä.

18:3 Jumalattoman tullessa tulee ylönkatse, pilkka ja häpiä.

17:20 Häijy sydän ei löydä mitään hyvä/ ja jolla paha kieli on/ hän lange onnettomuuteen.

17:21 Joka tyhmän synnyttää/ hänellä on murhe/ ja tyhmän isällä ei ole ilo.

17:22 Iloinen sydän tekee elämän suloiseksi/ vaan surullinen sydän cuiwa luut.

17:23 Jumalatoimittaja ottaa mielellänsä salaisesti lahjat/ mutkatakaksensa lain teitä.

17:24 Toimellinen mies laittaa hänensä viisaasti/ vaan tyhmä heittelee silmiänsä sinne ja tänne.

17:25 Hullu poika on isänsä suru/ ja äitillensä murhe/ joka hänen synnyttänyt on.

17:26 Ei ole se hyvä/ että vanhurskalle tehdään väärin/ taikka että sitä Ruhtinasta lyödään/ joka oikein duomidze.

17:27 Toimellinen mies taitaa puhensa tallella pitää/ ja taitava mies on callis sielu.

17:28 Jos tyhmä vaiti olis/ niin hän viisaaksi luettaisiin/ ja toimelliseksi/ jos hän suunsa pitäis kiinni.

XVIII. Lucu

18:1 ERipurainen edzi mitä hänelle kelpa/ ja secoitta idzens caickeen wijsauteen.

18:2 Tyhmällä ei ole himo ymmärrykseen/ mutta mitä hänellä on hänen sydämässensä.

18:3 Cusa jumalatoimittaja hallidze/ sijnä on ylönkadze/ pilkka ja häpiä.

18:4 Syviä vesiä ovat sanat miehen suusta, ovat virtaava puro ja viisauden lähde.	18:4 Sanat ihmisen suussa ovat niinkuin syvät vedet, ja viisauden lähde on täynnä virtaa.	18:4 Sanat ihmisen suusa/ ovat nijncuin sywät wedet/ ja wijsauden lähde on täynnäns wirta.
18:5 Ei ole hyvä pitää syyllisen puolta ja vääräksi vääntää syyttömän asiaa oikeudessa.	18:5 Ei ole hyvä katsoa jumalattomain muotoa, ja sortaa vanhurskasta tuomiossa.	18:5 Ei ole hywä cadzoa jumalattoman muoto/ ja sorta wanhurscasta duomiosa.
18:6 Tyhmän huulet tuovat mukanaan riidan, ja hänen suunsa kutsuu lyöntejä.	18:6 Tyhmän huulet saattavat toran, ja hänen suunsa noudattaa haavoja.	18:6 Tyhmän huulet saattawat toran/ ja hänen suunsa noudatta haavoja.
18:7 Oma suu on tyhmälle turmioksi ja omat huulet ansaksi hänelle itselleen.	18:7 Tyhmän suu häpäisee itsensä, ja hänen huulensa ovat paula omalle omalle sielulle.	18:7 Tyhmän suu häwäise idzens/ ja hänen huulensa saatta paulaan oman sieluns.
18:8 Panettelijan puheet ovat kuin herkkupalat ja painuvat sisusten kammioihin asti.	18:8 Panetteian sanat ovat haavat, ja käyvät läpi sydämen.	18:8 Panettelian sanat owat haawat/ ja käyvät läpi sydämen.
18:9 Joka on velto toimesansa, se on jo tuhontekijän veli.	18:9 Joka laiska on työssänsä, hän on sen veli, joka vahinkoa tekee.	18:9 Joca laisca on työsäns/ hän on sen weli joca wahingota teke.
18:10 Herran nimi on vahva torni; hurskas juoksee sinne ja saa turvan.	18:10 \Herran\ nimi on vahva linna: vanhurskas juoksee sinne, ja tulee varjelluksi.	18:10 HERran nimi on wahwalinna/ wanhurscas juoxe sinne/ ja tule warjelluxi.
18:11 Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa, ja korkean muurin kaltainen hänen kuvitteluissaan.	18:11 Rikkaan tavara on hänelle vahva kaupunki, ja niinkuin korkea muuri hänen mielestänsä.	18:11 Rickan tawara on hänelle wahwa Caupungi/ ja nijncuin corkia muuri sen ymbärillä.
18:12 Kukistumisen edellä miehen sydän ylpistyy, mutta kunnian edellä käy nöyryys.	18:12 Kuin joku lankee, niin hänen sydämensä ensisti tulee ylpiäksi, ja ennenkuin joku kunniaan tulee, pitää hänen nöyrän oleman.	18:12 Cosca jocu lange/ nijn hänen sydämens ensist tule ylpiäxi/ ja ennencuin jocu cunniaan tule/ pitä hänen kärsimän.
18:13 Jos kuka vastaa, ennenkuin on kuullut, on se hulluutta ja koituu hänelle häpeäksi.	18:13 Joka vastaa ennekuin hän kuulee, se on hänelle hulluudeksi ja häpiäksi.	18:13 Joca wasta ennencuin hän cuule/ se on hänelle hulludexi ja häpiäxi.
18:14 Miehekäs mieli pitää sairaankin pystyssä, mutta kuka voi kantaa murtunutta mieltä?	18:14 Ihmisen henki pitää ylös hänen heikkoutensa; vaan murheellista henkeä kuka voi kärsiä?	18:14 Jolla iloinen sydän on/ hän taita pitä hänens kärsimises/ mutta cosca hengi on murhellinen/ cuca taita sitä kärsiä?
18:15 Tietoa hankkii ymmärtäväisen sydän, tietoa etsii viisasten korva.	18:15 Ymmärtäväinen sydän saa viisauden, ja viisasten korva etsii taitoa.	18:15 Wijsas sydän taita hänens pitä toimellisest/ ja wjisat cuulewat mielelläns/ että jocu toimellisest on heidän

18:16 Lahja avartaa alat ihmiselle ja vie hänet isoisten pariin.

18:17 Käräjissä on kukin ensiksi oikeassa, mutta sitten tulee hänen riitapuolensa ja ottaa hänestä selvän.

18:18 Arpa riidat asettaa ja ratkaisee väkevien välit.

18:19 Petetty veli on vaikeampi voittaa kuin vahva kaupunki, ja riidat ovat kuin linnan salvat.

18:20 Suunsa hedelmästä saa mies vatsansa kylläiseksi, saa kyllikseen huultensa satoa.

18:21 Kielellä on vallassansa kuolema ja elämä; jotka sitä rakastavat, saavat syödä sen hedelmää.

18:22 Joka vaimon löysi, se onnen löysi, sai Herralta mielisuosion.

18:23 Köyhä puhuu pyydellen, mutta rikas vastaa tylysti.

18:24 Häviökseen mies on monien ystävä, mutta on myös ystäviä, veljiäkin uskollisempia.

Sananlaskut 19 LUKU

19:1 Parempi on köyhä, joka nuhteettomasti vaeltaa, kuin huuliltansa nurja, joka on vielä tyhmäkin.

19:2 Ilman taitoa ei ole intokaan hyväksi, ja kiirehtivän jalka astuu harhaan.

18:16 Ihmisen lahja tekee hänelle avaran sian, ja saattaa suurten herrain eteen.

18:17 Jokaisella on ensisti omassa asiassansa oikeus; vaan kuin hänen lähimmäisensä tulee, niin se löydetään.

18:18 Arpa asettaa riidan, ja eroittaa voimallisten vaiheella.

18:19 Vihoitettu veli pitää puoltansa lujemmin kuin vahva kaupunki; ja riita pitää kovemmin puolensa kuin telki linnan edessä.

18:20 Sen jälkeen kullekin maksetaan, kuin hänen suunsa on puhunut; ja hän ravitaan huultensa hedelmästä.

18:21 Kuolema ja elämä on kielen voimassa: joka häntä rakastaa, se saa syödä hänen hedelmästänsä.

18:22 Joka aviovaimon osaa, hän löytää hyvän kappaleen, ja saa mielisuosionsa \Herralta\.

18:23 Köyhä mies puhuu nöyrästi, vaan rikas vastaa ylpiästi.

18:24 Ihminen, jolla on ystävä, pitää oleman ystävällinen; sillä ystävä pitää lujemmin hänen kanssansa kuin veli.

19 LUKU

19:1 Köyhä joka siveydessä vaeltaa, on parempi kuin väärä huulissansa, joka kuitenkin tyhmä on.

19:2 Joka ei toimella laita, ei hänelle hyvin käy; ja joka on nopsa jaloista, se loukkaa itsensä.

cansans.

18:16 Ihmisen lahja teke hänelle awaron sian/ ja saattaa suurten Herrain eteen.

18:17 Jocaidzella on ensist omasa asiasans oikeus/ waan cosca hänen lähimmäisensä tule/ nijn se löytän.

18:18 Arpa asetta rijdan/ ja eroitta woimallisten waihella.

18:19 Wihoitettu weli pitä puoldans lujemmin cuin wahwa Caupungi/ ja rijta pitä cowemmin puolens cuin telki linnan edes.

18:20 Senjälken cullekin maxetan cuin hänen suuns on puhunut/ ja hän rawitan huuldens hedelmästä.

18:21 Cuolema ja elämä on kielen woimasa/ joca händä racasta/ hän saa syödä hänen hedelmästänsä.

18:22 Joca awio waimon osa/ hän löytä hyvän cappalen/ ja mitä hänelle kelpa HERralda.

18:23 Köyhä mies puhu nöyräst/ waan ricas wasta ylpiäst.

18:24 Ihminen jolla on ystävä/ pitä oleman ystävällinen/ sillä ystävä pitä lujemmin hänen cansans cuin weli.

XIX. Lucu

19:1 KÖyhä/ joca siwydes waelda/ on parembi cuin wäärä huulisans/ joca cuitengin tyhmä on.

19:2 Joca ei toimella laita/ ei hänen hywin käy/ ja joca on nopsa jalgoist/ hän combastu.

19:3 Ihmisen oma hulluus turmelee hänen tiensä, mutta Herralle hän sydämessään vihoittelee.	19:3 Ihmisen tyhmyys eksyttää hänen tiensä, niin että hänen sydämensä vihastuu \Herraa\ vastaan.	19:3 Ihmisen tyhmyys exyttää hänen tiens/ vihastuman hänen sydämens HERra watan.
19:4 Tavara tuo ystäviä paljon, mutta vaivainen joutuu ystävästensä eroon.	19:4 Tavara tekee monta ystävää, vaan köyhä hyljätään ystäviltä.	19:4 Tawara teke monda ystävätä/ waan köyhä hyljätän ystäwildäns.
19:5 Väärä todistaja ei jää rankaisematta, ja joka valheita puhuu, se ei pelastu.	19:5 Ei väärä todistaja pidä pääsemän rankaisematta; joka rohkiasti valehtelee, ei hänen pidä selkeemän.	19:5 Ei wäärä todistaja pidä pääsemän rangaisemata/ ja joca rohkiast walhettele/ ei hänen pidä selkemän.
19:6 Monet etsivät ylhäisen suosiota, ja kaikki ovat ante- liaan ystäviä.	19:6 Moni rukoilee päämiehtä, ja jokainen on hänen ystävänsä, joka lahjoja jakaa.	19:6 Moni otta waarin Förstistä/ ja jocainen on hänen ystäwäns/ joca lahjoja jaca.
19:7 Köyhä on kaikkien veljensä vihattu, vielä vierotumpi ystävilleen. Tyhjiä sanoja hän saa tavoitella.	19:7 Köyhää vihaavat kaikki hänen veljensä, ja hänen ystävänsä vetäytyvät taamma hänestä; ja joka sanoihin luottaa, ei hän saa mitään.	19:7 Köyhä wihawat caicki hänen weljens/ ja hänen ystäväns wetävät heitäns taamma hänestä/ ja joca hänenens sanoijn luotta/ ei hän saa mitän.
19:8 Joka mieltä hankkii, se sieluansa rakastaa; joka ymmärryksen säilyttää, se onnen löytää.	19:8 Joka viisas on, hän rakastaa henkeänsä, ja joka toimellinen on, se löytää hyvän.	19:8 Joca wijas on/ hän racasta hengens/ ja joca toimellinen on/ hän löytä hywän.
19:9 Väärä todistaja ei jää rankaisematta, ja joka valheita puhuu, se hukkuu.	19:9 Väärä todistaja ei pidä pääsemän rankaisematta; ja joka rohkiasti valehtelee, se kadotetaan.	19:9 Wäärä todistaja ei pidä pääsemän rangaisemata/ ja joca rohkiast walhettele/ hän cadotetan.
19:10 Ei sovi tyhmälle hyvät päivät, saati sitten palvelijalle hallita ruhtinaita.	19:10 Ei hullulle sovi hyvät päivät, paljoa vähemmin palvelian päämiehiä hallita.	19:10 Ei hullulle sowi hyvät päiwät/ paljo wähemmin palvelian Förstejä hallita.
19:11 Ymmärrys tekee ihmisen pitkämieliseksi, ja hänen kunniansa on antaa rikos anteeksi.	19:11 Joka on kärsivällinen, se on toimellinen ihminen; ja se on hänelle kunniaksi, että hän viat välttää.	19:11 Joca on kärsiwällinen/ hän on toimellinen ihminen/ ja se on hänelle cunniaksi/ että hän wiat wälttä.
19:12 Kuninkaan viha on kuin nuoren leijonan kiljunta, mutta hänen suosionsa on kuin kaste ruoholle.	19:12 Kuninkaan viha on niinkuin nuoren jalopeuran kiljuminen; mutta hänen ystävyytensä on niinkuin kaste ruoholle.	19:12 Cuningan wiha on nijncuin nuoren Lejonin kiljuminen/ mutta hänen ystäwydens on nijncuin caste ruoholle.
19:13 Tyhmä poika on isänsä turmio, ja vaimon tora on kuin räystäästä tippuva vesi.	19:13 Hullu poika on isänsä murhe, ja riitainen vaimo on niinkuin alinomainen pisaroitseminen.	19:13 Hullu poica on Isäns murhe/ ja rijtainen waimo on nijncuin alinomainen pisaroidzeminen.
19:14 Talo ja tavara peritään isiltä, mutta toimellinen vaimo	19:14 Huoneet ja tavarat peritään vanhemmilta, vaan	19:14 Huonet ja tawarat peritän wanhemmilda/ waan toi-

tulee Herralta.	toimellinen emäntä tulee \Herralta\.	mellinen emändä tule HERralda.
19:15 Laiskuus vaivuttaa si- keään uneen, ja veltto joutuu näkemään nälkää.	19:15 Laiskuus tuo unen, ja joutilas sielu kärsii nälkää.	19:15 Laiscus tuo unen/ ja joutilas sielu kärsi nälkä.
19:16 Joka käskyt pitää, saa henkensä pitää; joka ei tei- tänsä välitä, on kuoleman oma.	19:16 Joka käskyt pitää, hän on vapahtanut henkensä; vaan joka tiensä hylkää, hä- nen pitää kuoleman.	19:16 Joca käskyt pitä/ hän on wapahtanut hengens/ waan joca tiens hyljä/ hänen pitä cuoleman.
19:17 Joka vaivaista armah- taa, se lainaa Herralle, ja hän maksaa jälleen hänen hyvän tekonsa.	19:17 Jöka köyhää armah- taa, hän lainaa \Herralle\ joka hänen hyvän työnsä hänelle jälleen maksava on.	19:17 Joca köyhä armahta/ hän laina HERralle/ hän cos- ta hänen hywydellä.
19:18 Kurita poikaasi, kun vielä toivoa on; ethän halun- ne hänen kuolemaansa.	19:18 Kurita lastas, koska vielä toivo on; mutta älä pyy- dä häntä tappaa;	19:18 Curita lastas/ cosca wielä toiwon/ mutta älä pyydä händä tappa.
19:19 Rajuluontoinen joutuu sakkoihin: vain yllytät, jos yrität apuun.	19:19 Sillä suuri julmuus saattaa vahingon: sentähden laske vallallensa, ja kurita häntä toistamiseen.	19:19 Sillä suuri julmuus saatta wahingon/ sentähden laske händä wallallens/ nijns händä enämmän curitat.
19:20 Kuule neuvoa, ota kuri- tus varteen, että olisit vasta viisaampi.	19:20 Kuule neuvoa ja ota kuritus vastaan, tullakses vihdoinkin viisaaksi.	19:20 Cuule neuwo ja ota curitus wastan/ tullaxes wij- saxi.
19:21 Monet ovat miehen mielessä aivoitukset, mutta Herran neuvo on pysyväinen.	19:21 Monet aivoitukset ovat miehen sydämässä; mutta \Herran\ neuvo on pysyväi- nen.	19:21 Monet aivoituxet ovat miehen sydämes/ mutta HER- ran neuwo on pysyväinen.
19:22 Ihaninta ihmisessä on hänen laupeutensa, ja köyhä on parempi kuin valhettelija.	19:22 Ihmiselle kelpaa hä- nen laupeutensa, ja köyhä mies on parempi kuin valeh- telia.	19:22 Ihmiselle kelpa hänen hywät tecons/ ja köyhä mies on parembi cuin walehtelia.
19:23 Herran pelko on elä- mäksi: saa levätä yönsä ravit- tuna, eikä mikään paha koh- taa.	19:23 \Herran\ pelko saat- taa elämän, ja se pysyy ravit- tuna, ettei mikään paha hän- tä lähesty.	19:23 HERran pelco saatta elämän/ ja tule rawituxi/ ett- ei mitän paha händä lähesty.
19:24 Laiska pistää kätensä vatiin, mutta ei saa sitä vie- dyksi suuhunsa jälleen.	19:24 Laiska kätkee kätensä poveensa, ja ei vie sitä jälleen suhunsa.	19:24 Laisca kätke kätens poweens/ ja ei wie händä jällens suuhuns.
19:25 Lyö pilkkaajaa, niin yk- sinkertainen saa mieltä, ja jos ymmärtäväistä nuhdellaan, niin hän käsittää tiedon.	19:25 Jos pilkkaajaa lyö- dään, niin taitamaton tulee viisaaksi; ja jos toimellista lyödään, niin hän tulee toi- melliseksi.	19:25 Jos pilckajata lyödän/ nijns taitamaton tule wijsaxi/ jos toimellista lyödän/ nijns hän tule toimellisexi.
19:26 Joka isäänsä pahoin pitelee ja ajaa äitinsä pois, se on kunnoton ja rietas poi- ka.	19:26 Joka vaivaa isäänsä, ja ajaa ulos äitinsä, hän on häpeemätön ja kirottu lapsi.	19:26 Joca waiwa Isäns/ ja aja ulos äitins/ hän on hä- pemätön ja kirottu lapsi.

19:27 Jos herkeät, poikani, kuulemasta kuritusta, niin ek-syt pois tiedon sanoista.	19:27 Lakkaa poikani, kuun-telemasta sitä neuvoa, joka sinua viettelee pois toimelli-sesta opista.	19:27 Lacka minun poican cuuldelemasta sitä curitusta/ joca sinua wiettelee pois toi-mellisesta opista.
19:28 Kelvoton todistaja pitää oikeuden pilkkanaan, ja jumalattomien suu nielee vääryyt-tä.	19:28 Väärä todistus häpäi-see tuomion, ja jumalatto-main suu nielee vääryyden.	19:28 Väärä todistus häwäise duomion/ ja jumalattomain suut nielewät wäryden.
19:29 Tuomiot ovat valmiina pilkkaajille ja lyönnit tyhmien selkään.	19:29 Pilkkaajille on rangais-tus valmistettu, ja haavat hulluin selkään.	19:29 Pilckaille on rangaistus walmistettu/ ja haawat hulluin selkään.

Sananlaskut 20 LUKU

20:1 Viini on pilkkaaja, väki-juoma remunpitäjä; eikä ole viisas kenkään, joka siitä hoi-vertelee.

20:2 Kuninkaan peljättäväi-syys on kuin nuoren leijonan kiljunta; joka hänet vihoittaa, se henkensä rikkoo.

20:3 On kunniaaksi miehelle riitaa karttaa, mutta kaikki hullut riitaa haastavat.

20:4 Syksyllä ei laiska kynnä; elonaikana hän tyhjää tapai-lee.

20:5 Kuin syvät vedet ovat miehen sydämen aivoitukset, mutta ymmärtäväinen mies ne ammentaa esiin.

20:6 Monet huutavat hyvyyt-tänsä kukin, mutta kuka löy-tää luotettavan miehen?

20:7 Vanhurskas vaeltaa nuh-teettomasti, onnelliset ovat lapset hänen jälkeens

20:8 Kuningas istuu tuomiois-tuimella, hän silmillänsä per-kaa kaiken pahan pois.

20:9 Kuka voi sanoa: "Olen

20 LUKU

20:1 Viina tekee pilkkaajak-si, ja väkevät juotavat teke-vät tyhmäksi: joka niitä hala-jaa, ei hän ikinä viisaaksi tule.

20:2 Kuninkaan peljättämys on niinkuin nuoren jalo-peuran kiljuminen: joka hä-nen vihoittaa, hän tekee omaa henkeänsä vastoin.

20:3 Miehen kunnia on olla ilman riitaa; vaan jotka mie-lellänsä riitelevät, ovat kaikki tyhmät.

20:4 Kylmän tähden ei tahdo laiska kyntää; sentähden hän elonaikana kerjää, ja ei saa mitään.

20:5 Neuvo on miehen sydämessä niinkuin syvä vesi; mutta toimellinen ammentaa sen ylös.

20:6 Monta ihmistä kerska-taan hyväksi; vaan kuka löy-tää jonkun, joka todella hyvä on?

20:7 Vanhurskas siveydessä vaeltaa; hänen lastensa käy hyvin hänen perässänsä.

20:8 Kuningas, joka istuu istuimella tuomitsemaan, hajoittaa kaikki, jotka pahat ovat, silmillänsä.

20:9 Kuka sanoo: minä olen

XX. Lucu

20:1 Wlina teke pilckajaxi/ ja wäkwät juotawat tekewät tyhmäxi: joca nijtä halaja/ ei hän ikänäns wijsaxi tule.

20:2 Cuningan hirmu on nijn-cuin nuoren Lejonin kiljumi-nen/ joca hänen wihoitta/ hän teke oma hengens was-toin.

20:3 Miehen cunnia on olla ilman rijdata: waan jotca mie-lelläns rijtelewät/ owat caicki tyhmät.

20:4 Kylmän tähden ei tahdo laisca kyndä/ sentähden hän elonaicana kerjä/ ja ei saa mitän.

20:5 Neuwo on wijsan miehen sydämes nijncuin sywä wesi/ mutta toimellinen ymmärtä mitä hän luule.

20:6 Monda ihmistä kerscatan hywäxi/ waan cuca löytä jon-gun joca todella hyvä on?

20:7 Wanhurscas joca si-veydes waelda/ hänen las-tens käy hywin hänen peräns.

20:8 Cuningas joca istu is-tuimella duomidzeman/ hajot-ta caicki jotca pahat owat hänen silmillänsä.

20:9 Cuca sano? minä olen

puhdistanut sydämeni, olen puhdas synnistäni"?	puhdas sydämessäni, ja vapaa synnistäni?	puhdas sydämesäni/ ja wapa synnistäni.
20:10 Kahtalainen paino ja kahtalainen mitta - molemmat ovat Herralle kauhistus.	20:10 Monenlainen vaaka ja mitta ovat molemmat kauhistus \Herralle\.	20:10 Monilainen waaca ja mitta/ ovat cauhistus HERralle.
20:11 Teoistansa tuntee jo poikasenkin, onko hänen menonsa puhdas ja oikea.	20:11 Nuorukainen tuntaan menostansa, jos hän siviäksi ja toimelliseksi tuleva on.	20:11 Nuorucainen tutan menoistans/ jos hän siwiäxi ja toimellisexi tulewa on.
20:12 Kuulevan korvan ja näkevän silmän - molemmat on Herra luonut.	20:12 Kuulevaisen korvan ja näkeväisen silmän on \Herra\ molemmat tehnyt.	20:12 Cuulevaisen corwan ja näkewäisen silmän/ on HERra molemmat tehnyt.
20:13 Älä unta rakasta, ettet köyhtyisi; pidä silmäsi auki, niin saat leipää kyllin.	20:13 Älä rakasta unta, ettes köyhtyisi: avaa silmäs, niin sinä saat kyllän leipää.	20:13 Älä racasta unda ettes köyhtyis: anna silmäs walwo/ nijns saat kyllä leipä.
20:14 "Huonoa, huonoa", sano ostaja, mutta mentyänsä pois hän kehuskelee.	20:14 Paha, paha, sanoo ostaja; mutta mentyänsä pois hän kerskaa.	20:14 Paha/ paha/ sano ostaja/ mutta poismennes kijtetän hywäxi.
20:15 Olkoon kultaa, olkoon helmiä paljon, kallein kalu ovat taidolliset huulet.	20:15 Kultaa ja kalliita kiviä löydetään kyllä, vaan toimellinen suu on kallis kappale.	20:15 Culda ja callita kiwiä löytän kyllä/ waan toimellinen suu on callis cappale.
20:16 Ota siltä vaatteet, joka toista takasi, ja ota häneltä pantti vieraitten puolesta.	20:16 Ota hänen vaattensa joka muukaisen takaa: ja ota häneltä pantti tuntemattoman edestä.	20:16 Ota hänen waattens joka toisen taca/ ja ota häneldä pantti/ tundemattoman edestä.
20:17 Makea on miehelle pe-toksella saatu leipä, mutta perästöpäin hän saa suunsa täyteen soraa.	20:17 Varastettu leipä maistuu miehelle hyvin; vaan sitte pitää hänen suunsa oleman täynnä teräviä kiviä.	20:17 Warastettu leipä maista jocaidzelle hywin/ waan sijtte pitä hänen suuns oleman täynnäns teräwitä kiwejä.
20:18 Neuvotellen suunnitelmat vahvistuvat, ja sotaa on sinun käytävä neuvokkuudella.	20:18 Aivoitukset menestyvät, kuin ne neuvotella toimitetaan, ja sodat myös pitää toimella pidettämän.	20:18 Aiwoituxet menestywät/ cosca ne neuwolla toimitetan/ ja sodat myös pitä toimella pidettämän.
20:19 Salaisuuden ilmaisee, joka panettelijana käy; älä siis antaudu avosuisen pariin.	20:19 Älä sekoita sinuas sen kanssa, joka salaisuuden ilmoittaa, ja joka panettelee, ja jolla petollinen suu on.	20:19 Älä secoita sinuas sen cansa joca salaisuden ilmoit-ta/ ja joca panettele ja jolla petollinen suu on.
20:20 Joka isäänsä ja äitiänsä kiroaa, sen lamppu sammuu pilkkopimeään.	20:20 Joka isäänsä ja äitiänsä kiroilee, hänen kynttilänsä pitää sammuman synkiässä pimeydessä.	20:20 Joca Isäns ja äitiäns kiroile/ hänen kynttiläns pitä sammuman syngiäs pimeydes.
20:21 Tavara, jota aluksi kii-vaasti tavoitellaan, ei lopulta tuo siunausta.	20:21 Perintö, johon varhain kiiruhdetaan, on viimeiseltä ilman siunausta.	20:21 Perindö johonga warhain kijrutetan/ on wijmeisel-dä ilman siunauxeta.
20:22 Älä sano: "Minä kosten pahan"; odota Herraa, hän auttaa sinua.	20:22 Älä sano: minä kosten pahan; odota \Herraa\, hän auttaa sinua.	20:22 Älä sano: minä costan pahan/ odota HERra/ hän autta sinua.

20:23 Kahtalainen paino on Herralle kauhistus, ja väärä vaaka ei ole hyvä.

20:24 Herralta tulevat miehen askeleet; mitäpä ymmärtäisi tiestänsä ihminen itse?

20:25 Ihmiselle on ansaksi luvata hätiköiden pyhä lahja ja vasta perästäpäin harkita lupauksiansa.

20:26 Viisas kuningas perkaa jumalattomat pois viskimelään ja antaa puimajyrän käydä heidän ylitsensä.

20:27 Ihmisen henki on Herran lamppu: se tutkistelee sydämen kammiot kaikki.

20:28 Laupeus ja uskollisuus on kuninkaan turva, ja laupeudella hän valtaistuimensa tukee.

20:29 Voima on nuorukaisten kunnia, ja harmaat hapsset ovat vanhusten kaunistus.

20:30 Mustelmat ja haavat puhdistavat pahantekijän, lyönnit puhdistavat sydämen kammiot.

20:23 Monenlaiset puntarit ovat \Herralle\ kauhistus, ja väärä vaaka ei ole hyvä.

20:24 Jokaisen retket tulevat \Herralta\ : kuka ihminen taitaa ymmärtää tiensä?

20:25 Se on ihmiselle paula, kuin hän pilkkaa pyhää, ja etsii sitte lupauksia.

20:26 Viisas kuningas hajottaa jumalattomat, ja antaa ratasten käydä heidän päälitsensä.

20:27 \Herran\ kynttilä on ihmisen henki: hän käy läpi koko sydämen.

20:28 Laupius ja totuus varjelee kuninkaan, ja hän vahvistaa istuimensa laupiudella.

20:29 Nuorten miesten väkevyyys on heidän kunniansa, ja harmaat karvat on vanhain kaunistus.

20:30 Haavoilla pitää pahuus ajettaman pois, ja koko sydämen kivulla.

20:23 Monilaiset pundarit ovat HERralle cauhistus/ ja väärä waaca ei ole hywä.

20:24 Jocaidzen retket tulevat HERralda: cuca ihminen ymmärtä hänen tiensä?

20:25 Se on ihmiselle paula/ cosca hän pilcka pyhä: ja edzi sijtte lupauستا.

20:26 Wijsas Cuningas hajottaa jumalattomat/ ja anda ratasten käydä heidän päälidzens.

20:27 HERran kynttilä on ihmisen hengi/ hän käy läpi coco sydämen.

20:28 Siweys ja totuus warjele Cuningan/ ja hänen istuimens on seisowainen/ siweyden cautta.

20:29 Nuorten miesten väkewys on heidän cunnians/ ja harmaat carwat on wanhain caunistus.

20:30 Haawoilla pitä pahuus ajettaman pois/ ja coco sydämen kiwut.

Sananlaskut 21 LUKU

21:1 Kuninkaan sydän on Herran kädessä kuin vesiojat: hän taivuttaa sen, kunne tahtoo.

21:2 Kaikki miehen tiet ovat hänen omissa silmissään oikeat, mutta Herra tutkii sydämet.

21:3 Vanhurskauden ja oikeuden harjoittaminen on Herralle otollisempi kuin uhri.

21:4 Ylpeät silmät ja pöyhkeä sydän - jumalattomien lamppu - ovat syntiä.

21 LUKU

21:1 Kuninkaan sydän on \Herran\ kädessä, niinkuin vesiojat, ja hän taittaa sen kuhunka tahtoo.

21:2 Jokainen luulee tiensä oikiaksi, vaan \Herra\ koettelee sydämet.

21:3 Hyvin ja oikein tehdä, on \Herralle\ otollisempi kuin uhri.

21:4 Ylpiät silmät ja paisunut sydän, ja jumalattomain kynttilä on synti.

XXI. Lucu

21:1 CUningan sydän on HERran kädes/ nijncuin wesioja: ja taitta sen cuhunga hän tahto.

21:2 Jocainen luule tiens oi-kiaksi/ waan HERRA ainoastans wahwista sydämet.

21:3 Hywin ja oikein tehdä on HERralle otollinen/ nijncuin uhri.

21:4 Ylpiät silmät ja paisunut sydän/ ja jumalattomain kynttilä/ on syndi.

21:5 Vain hyödyksi ovat ahkeran ajatukset, mutta kaikki touhuilijat saavat vain vahinkoa.	21:5 Ahkeran miehen aivoitukset tuovat yltäkylläisyyden; vaan joka pikainen on, se tulee köyhäksi.	21:5 Ahkeran miehen aiwoituxet tuowat yldäkylläisyyden: waan joca picainen on/ se tule köyhäxi.
21:6 Jotka hankkivat aarteita petollisin kielin, ovat haihtuva tuulahdus, hakevat kuolemaa.	21:6 Joka tavarankokoo valheella, se on kulkeva turhuus, niiden seassa, jotka kuolemaa etsivät.	21:6 Joca tawaran coco walhella/ se on culkewa turhuus: nijden seas jotca cuolemata edziwät.
21:7 Jumalattomat tempaa pois heidän väkivaltansa, sillä eivät he tahdo oikeutta tehdä.	21:7 Jumalattomain raatelemus pitää heitä peljättämän; sillä ei he tahtoneet tehdä, mitä oikia on.	21:7 Jumalattomain raatelemus pitä heitä peljättämän/ sillä ei he tahtonet tehdä mitä oikia oli.
21:8 Rikollisen tie on mutkainen, mutta puhtaan teot ovat oikeat.	21:8 Jumalattoman ihmisen tie on outo; mutta puhtaan työ on oikia.	21:8 Ihmisen tie on umbi ja outo/ mutta puhtan työ on oikia.
21:9 Parempi asua katon kulmalla kuin toraisan vaimon huonetoverina.	21:9 Parempi on asua katon kulmalla, kuin riitaisen vaimon kanssa yhdessä huoneessa.	21:9 Parembi on asua caton culmalla/ cuin rijtaisen waimon cansa huonesa.
21:10 Jumalattoman sielu himoitsee pahaa, lähimmäinen ei saa armoa hänen silmissä edessä.	21:10 Jumalattoman sielu toivottaa pahaa, ja ei suo lähimmäisellensä mitään.	21:10 Jumalattoman sielu toiwotta paha/ ja ei suo lähimmäisellensä mitän.
21:11 Kun pilkkaajaa rangaistaan, viisastuu yksinkertainen; ja kun viisasta neuvotaan, ottaa hän sen opiksensa.	21:11 Kuin pilkkaaja rangaistaan, niin tyhmyt viisaaksi tulevat, ja kuin viisas tulee opetetuksi, niin hän ottaa opin.	21:11 Cosca pilckaja rangaiстан/ nijn tyhmyt wijsaxi tulewat: ja cosca wijsas tule opetetuxi/ nijn hän otta sen hywäxi.
21:12 Vanhurskas Jumala tarkkaa jumalattoman taloa, hän syöksee jumalattomat onnettomuuteen.	21:12 Vanhurskas pitää itsensä viisaasti jumalattoman huonetta vastaan; vaan jumalattomat kietovat itsensä onnettomuuteen.	21:12 Wanhurscas pitä hänsen wijsast jumalattoman huonetta wastian/ waan jumalattomat ajattelewat tehdä wahingota.
21:13 Joka tukkii korvansa vaivaisen huudolta, se joutuu itse huutamaan, vastausta saamatta.	21:13 Joka tukitsee korvansa köyhän huudolta, hänen pitää myös huutaman, ja ei kuultaman.	21:13 Joca tukidze corwans köyhän huutoon/ hänen pitää myös huutaman ja ei cuultaman.
21:14 Salainen lahja lepyttää vihan ja poveen kätkeyty lahjus kiivaan kiukun.	21:14 Salainen lahja asetta vihan, ja helmaan anto lepyttää suurimman kiukun.	21:14 Salainen lahja asetta wihan/ ja helmaan ando lepyttä suurimman wainon.
21:15 Vanhurskaalle on ilo, kun oikeutta tehdään, mutta väärintekijöille kauhu.	21:15 Se on vanhurskaille ilo, tehdä mikä oikia on, vaan pahantekiöillä on pelko.	21:15 Se on wanhurscaille ilo/ tehdä mikä oikia on/ waan pahointekiöillä on pelco.
21:16 Ihminen, joka eksyy taidon tieltä, joutuu lepäämään haamujen seuraan.	21:16 Ihminen joka poikkeaa viisauden tieltä, pitää oleman kuolleiden joukossa.	21:16 Ihminen joca poicke wijsauden tielä/ pitä oleman cuolluitten joucosa.

21:17 Puutteen mieheksi päätyy riemujen rakastaja, eikä rikastu se, joka viiniä ja öljyä rakastaa.	21:17 Joka hekumaa rakastaa, se tulee köyhäksi; ja joka viinaa ja öljyä rakastaa, ei hän tule rikkaaksi.	21:17 Joca mielelläns elä hecumas/ hän tule köyhäxi: ja joca wijna ja öljyä racasta/ ei hän tule rickaxi.
21:18 Jumalaton joutuu lunnastusmaksuksi vanhurskaan puolesta ja uskon oikeamielisten sijaan.	21:18 Jumalatoim pitää annettaman ulos vanhurskaan sijaan, ja ylönkatsoja siveiden edestä.	21:18 Jumalatoim pitää annettaman ulos vanhurskan sijaan/ ja ylönkadzoja siweitten edestä.
21:19 Parempi asua autiossa maassa kuin toraisan vaimon vaivattavana.	21:19 Parempi on asua autiossa maassa kuin riitaisen ja vihaisen vaimon kanssa.	21:19 Parembi on asua autiasa maasa/ cuin rijtaisen ja wihaisen waimon cansa.
21:20 Kalliita aarteita ja öljyä on viisaan majassa, mutta tyhmä ihminen syö suuhunsa sellaiset.	21:20 Viisaan huoneessa on suloinen tavara ja öljy, vaan tyhmä ihminen sen tuhlaa.	21:20 Wijsan huones on iloinen tawara ja öljy/ waan tyhmä sen tuhla.
21:21 Joka vanhurskauteen ja laupeuteen pyrkii, se löytää elämän, vanhurskauden ja kunnian.	21:21 Joka vanhurskautta ja hyvyttä noudattaa, hän löytää elämän, vanhurskauden ja kunnian.	21:21 Joca laupiutta ja hyvyttä noudatta/ hän löytä elämän/ vanhurscauden ja cunnian.
21:22 Viisas ryntää sankarien kaupunkiin ja kukistaa varustuksen, joka oli sen turva.	21:22 Viisas mies voittaa väkevän kaupungin, ja kukistaa heidän uskalluksensa vahvuuden.	21:22 Wijsas mies woitta wäkwewitten Caupungin/ ja cukista heidän suruttomudens woiman.
21:23 Joka suunsa ja kielensä varoo, se henkensä ahdistuksilta varoo.	21:23 Joka suunsa ja kielenensä hillitsee, hän varjelee sielunsa ahdistuksesta.	21:23 Joca suuns ja kielens hillidze/ hän warjele sieluns ahdistuxesta.
21:24 Pilkkaajan nimen saa julkea röyhkeilijä, jonka meno on määrätöntä julkeutta.	21:24 Joka ynseä ja ylpiä on, hän kutsutaan pilkkaajaksi, joka vihassa ynseytensä näyttää.	21:24 Joca ynsy ja ylpiä on/ hän cudzutan pilckajaxi/ joca wihäs ynseydens näyttä.
21:25 Oma halu laiskan tappaa, sillä hänen kätensä eivät tahdo työtä tehdä.	21:25 Laiskan himo tappaa hänen, ettei hänen kätensä tahtoneet mitään tehdä:	21:25 Laisca cuole toiwomisestans/ ettei hänen kätens tee mitän.
21:26 Aina on hartaasti haluavia, mutta vanhurskas antaa säästelemättä.	21:26 Hän himoitsee suuresti kaiken päivän; muuta vanhurskas antaa, ja ei kiellä.	21:26 Hän himoidze jocapäiwä/ mutta vanhurscas anda ja ei kiellä.
21:27 Jumalattomien uhri on kauhistus; saati sitten, jos se tuodaan ilkityön edestä!	21:27 Jumalattomien uhri on kauhistus, semminkin kuin se synnissä uhrataan.	21:27 Jumalattomien uhri on cauhistus: sillä se on synnis uhrattu.
21:28 Valheellinen todistaja hukkuu, mutta kuunteleva mies saa aina puhua.	21:28 Väärän todistajan pitää hukkuman; vaan joka tottelee, hän saa aina puhua.	21:28 Wäärän todistajan pitää hukkuman: waan joca tottele/ hän saa aina puhua.
21:29 Julkeiksi tekee jumalaton kasvonsa, vakaiksi tekee oikeamielinen tiensä.	21:29 Jumalatoim juoksee päätähavin lävitse: mutta hurskas ojentaa tiensä.	21:29 Jumalatoim juoxe päätahawin läpidze: waan jumalisen tie on pysywäinen.
21:30 Ei auta viisaus, ei ym-	21:30 Ei yksikään viisaus, eli	21:30 Ei yxikän wijsaus eli

määritys, ei mikään neuvo Her- raa vastaan.	ymmärrys, eikä neuvo, auta \Herraa\ vastaan.	ymmärrys eikä neuvo auta HERra wastian.
21:31 Hevonen on varustettu taistelun päiväksi, mutta voit- to on Herran hallussa	21:31 Hevoset valmistetaan sodan päiväksi; mutta voitto tulee \Herralta\.	21:31 Hewoiset waljastetan sodan päiwäxi/ mutta woitto tule HERralda.

Sananlaskut 22 LUKU

22:1 Nimi on kalliimpi suurta
rikkautta, suosio hopeata ja
kultaa parempi.

22:2 Rikas ja köyhä kohtaa-
vat toisensa; Herra on luonut
kumpaisenkin.

22:3 Mielevä näkee vaaran ja
kätkeytyy, mutta yksinkertai-
set käyvät kohti ja saavat
vahingon.

22:4 Nöyryyden ja Herran
pelon palkka on rikkaus, kun-
nia ja elämä.

22:5 Orjantappuroita ja pau-
loja on väärän tiellä; henken-
sä varjelee, joka niistä kau-
kana pysyy.

22:6 Totuta poikanen tiensä
suuntaan, niin hän ei van-
hanakaan siitä poikkea.

22:7 Rikas hallitsee köyhiä, ja
velallinen joutuu velkojan or-
jaksi.

22:8 Joka vääryyttä kylvää,
se turmiota niittää, ja hänen
vihansa vitsa häviää.

22:9 Hyvänsuopa saa siuna-
uksen, sillä hän antaa leiväs-
tään vaivaiselle.

22:10 Aja pois pilkkaaja, niin
poistuu tora ja loppuu riita ja
häväistys.

22:11 Joka sydämen puhtaut-
ta rakastaa, jolla on suloiset
huulet, sen ystävä on kunin-
gas.

22:12 Herran silmät suojele-

22 LUKU

22:1 Hyvä sanoma on kal-
liimpi kuin suuri rikkaus, ja
suosio on parempi kuin ho-
pia ja kulta.

22:2 Rikas ja köyhä tulevat
toinen toistansa vastaan: ja
\Herra\ on ne kaikki tehnyt.

22:3 Viisas näkee pahan, ja
karttaa; taitamattomat juok-
sevat lävitse, ja saavat va-
hingon.

22:4 Nöyryyden ja \Herran\
pelvon palkka on rikkaus,
kunnia ja elämä.

22:5 Orjantappurat ja paulat
ovat väärän tiellä; vaan joka
siitä taamma vetäytyy, hän
varjelee henkensä.

22:6 Niinkuin sinä lapsen
totutat nuoruudessa, niin ei
hän siitä luovu, kuin hän
vanhenee.

22:7 Rikas vallitsee köyhiä,
ja joka lainaksi ottaa, hän on
lainaajan orja.

22:8 Joka vääryyttä kylvää,
se niittää vaivan, ja hänen
pahuutensa hukkuu vitsalla.

22:9 Laupiaat silmät siuna-
taan, sillä hän antaa leivästä
köyhälle.

22:10 Aja pilkkaaja pois, niin
riita asettuu, ja tora ja hä-
väistys lakkaa.

22:11 Joka sydämen puhta-
utta rakastaa, sen huulet
ovat otolliset, ja kuningas on
hänen ystävänsä.

22:12 \Herran\ silmät varje-

XXII. Lucu

22:1 HYwä sanoma on cal-
limbi cuin rikkaus/ ja suosio
on parembi cuin hopia ja
culda.

22:2 Ricas ja köyhä pitä toi-
nen toisens cansa oleman: ja
HERRA loi heidän molemmat.

22:3 Wijsas näke pahan/ ja
cartta idzens: taitamattomat
juoxewat läpidze/ ja saawat
wahingon.

22:4 Joca HERrasa kärsi/
sijnä on rikkaus/ cunnia ja
elämä.

22:5 Keihäs ja paulat owat
väärän tiellä/ waan joca hä-
nens sijtä taamma wetä/ hän
warjele hengens.

22:6 Nijn cuin lapsi tottu nuo-
rudest/ nijn ei hän sijtä luo-
wu/ cosca hän wanhene.

22:7 Ricas wallidze köyhä/ ja
joca lainaxi otta/ hän on
lainajan orja.

22:8 Joca vääryttä kylwä/
hän nijttä waiwan ja hänen
pahudens hucku widzalla.

22:9 Laupiat silmät siunatan/
sillä hän anda leiwästans
köyhille.

22:10 Aja pilckaja pois/ nijn
rijta asettu: ja tora ja häwäis-
tys lacka.

22:11 Uscollinen sydän puhu
otollisest/ hänen ystäwäns
on Cuningas.

22:12 HERran silmät warjele-

vat taitoa, mutta uskottoman sanat hän kääntää väärään.	levat hyvän neuvon, ja kuskistavat ylönkatsojan sanat.	wat hyvät neuwot: mutta ylöncazjojan sanat ne cukistawat.
22:13 Laiska sanoo: "Ulkona on leijona; tappavat vielä minut keskellä toria."	22:13 Laiska sanoo: jalopeura on ulkona, ja minä tapetaan kadulla.	22:13 Laisca sano: Lejoni on ulcona ja minä tapetan catulla.
22:14 Irstaitten vaimojen suu on syvä kuoppa; Herran vihanalainen kaatuu siihen.	22:14 Porttoin suu on syvä kuoppa: joka ei \Herran\ suosiossa ole, hän lankee siihen.	22:14 Porton suu on syvä cuoppa/ joca ei HERran suosios ole/ hän lange sijhen.
22:15 Hulluus on kiertynyt kiinni poikasen sydämeen, mutta kurituksen vitsa sen hänestä kauas karkoittaa.	22:15 Hulluus riippuu nuorukaisen sydämessä, vaan kurituksen vitsa ajaa sen kauwas hänestä.	22:15 Hulluus on nuorucaisen sydämes/ waan curituxen widza aja sen cauwas hänestä.
22:16 Vaivaiselle on voitoksi, jos häntä sorretaan, rikkaalle tappioksi, jos hänelle annetaan.	22:16 Joka köyhälle tekee vääryyttä enentääksensä tawaraansa, hänen pitää itse rikkaalle antaman, ja tosin köyhäksi tuleman.	22:16 Joca köyhän teke wääryttä enätäxens tawaratans: hänen pitä idze rickalle andaman/ ja köyhäxi tuleman.
22:17 Kallistakorvasi ja kuuntele viisaitten sanoja ja tarkkaa minun taitoani.	22:17 Kallista korvas ja kuule viisasten sanat, ja pane minun oppini sydämees.	22:17 Callista corwas ja cuule wajsasten sanat/ ja pane minun oppin sydämees.
22:18 Sillä suloista on, jos kätket ne sisimpääsi; olkoot ne kaikki huulillasi valmiina.	22:18 Sillä se on sinulle suloinen, jos sinä pidät sen mielessäs, ja ne sovitetaan yhteen sinun huulilles.	22:18 Sillä ne owat sinulle suloiset/ jos sinä pidät ne tykönäs: ja ne caicki owat sinun suus cautta onnelliset.
22:19 Että Herra olisi sinun turvanasi, siksi olen minä nyt neuvonut juuri sinua.	22:19 Että sinun toivos olisi \Herrassa\, olen minä sinua tänäpäpä neuvonut; niin ota myös sinä näistä vaari.	22:19 Että sinun toiwos olisi HERrasa/ täyty minun sinua sencaltaisist jocapäiwä neuwoa.
22:20 Olenhan ennenkin sinulle kirjoittanut, antanut neuvoja ja tietoa,	22:20 Enkö minä ole suurista asioista kirjoittanut sinun etees, neuvoim ja opettain?	22:20 Engö minä ole monella tawalla kirjoittanut sinun etees/ neuwoim ja opettain?
22:21 opettaakseni sinulle totuutta, vakaita sanoja, että voisit vakain sanoin vastata lähettäjällesi.	22:21 Osoittaakseni sinulle vahvan totuuden perustuksen, vastatakses niitä oikein, jotka sinun lähettävät.	22:21 Osottaxeni sinulle wahan totuden perustuxen/ wastataxes nijtä oikein/ jotca sinun lähettävät.
22:22 Älä raasta vaivaista, siksi että hän on vaivainen, äläkä polje kurjaa portissa,	22:22 Älä ryöstä köyhää, vaikka hän köyhä on, ja älä solwaise vaivaista portissa.	22:22 Älä ryöstä köyhä/ waicka hän köyhä on: ja älä solwaise waiwaista portisa.
22:23 sillä Herra ajaa hänen asiansa ja riistää hänen riistäjiltään hengen.	22:23 Sillä \Herra\ ajaa heidän asiansa, ja sortaa heidän soortajansa.	22:23 Sillä HERra aja heidän asians/ ja sorta heidän sortajans.
22:24 Älä rupea pikavihaisen ystäväksi äläkä seurustele kiukkuisen kanssa,	22:24 Älä antaudu vihaisen miehen seuraan, ja älä ole julman tykönä,	22:24 Älä anna sinuas wihaisen miehen seuraan/ ja älä ole julman tykönä.
22:25 että et tottuisi hänen	22:25 Ettes oppisi hänen tei-	22:25 Ettes oppis hänen tei-

teihinsä ja saattaisi sieluasi ansaan.

22:26 Älä ole niitä, jotka kättä lyövät, jotka menevät takuuseen veloista.

22:27 Jollei sinulla ole, millä maksaa, mitäs muuta, kuin viedään vuode altasi!

22:28 Älä siirrä ikivanhaa rajaa, jonka esi-isäsi ovat asettaneet.

22:29 Jos näet miehen, kerkeän toimissaan, hänen paikansa on kuningasten, ei alhaisten, palveluksessa.

tänsä, ja saisi sielulles pau-laa.

22:26 Älä ole niiden tykönä, jotka kättä lyövät ja velkaa takaavat;

22:27 Sillä jos sinulla ei ole varaa maksaa, niin vuotees otetaan altas pois.

22:28 Älä siirrä takaperin entisiä rajoja, jotka esi-isäs tehneet ovat.

22:29 Jos sinä näet nopsan miehen asiassansa, sen pitää seisoman kuninkaan edessä: ei hänen pidä seisoman halpaim edessä.

täns/ ja sais sielulles pahenusta.

22:26 Älä ole niiden tykönä/ jotca heidän kättä lyövät/ ja welca tacawat.

22:27 Sillä jos ei sinulla ole wara maxa/ nijn wuotes otetan aldas pois.

22:28 Älä sijrrä tacaperin entisiä rajoja/ jotca esiisäs tehnet owat.

22:29 Jos sinä näet nopsan miehen asiassans/ sen pitää seisoman Cuningan edesä/ ja ei niiden edes jotca ei wapat ole.

Sananlaskut 23 LUKU

23:1 Kun istut aterialle hallitsijan seurassa, niin pidä tarkoin mielessä, kuka edessäsi on,

23:2 ja pane veitsi kurkullesi, jos olet kovin nälkäinen.

23:3 Älä himoitse hänen herkkujansa, sillä ne ovat petollisia ruokia.

23:4 Älä näe vaivaa rikastuaksesi, lakkaa käyttämästä ymmärrystäsi siihen.

23:5 Kun silmäsi siihen lentävät, on rikkaus mennyttä; sillä se saa siivet kuin kotka, joka lentää taivaalle.

23:6 Älä syö pahansuovan leipää äläkä himoitse hänen herkkujansa.

23:7 Sillä niinkuin hän mielessään laskee, niin hän mnettelee: hän sanoo sinulle: "Syö ja juo", mutta hänen sydämensä ei ole sinun puolellasi.

23:8 Syömäsi palan sinä olet

23 LUKU

23:1 Koskas istus ja syöt jonkun herran kanssa, niin ota visu vaari, kuka edessäsi on.

23:2 Ja pane veitsi kaulaas, jos sinä tahdot henkes pitää.

23:3 Älä himoitse hänen herkustansa; sillä se on petollinen leipä.

23:4 Älä vaivaa sinuas tullaaksesi rikkaksi, ja lakkaa sinun viisaudesta.

23:5 Älä lennätä silmiäs sen jälkeen, jota et sinä taida saada; sillä se tekee itsellensä siivet niinkuin kotka, ja lentää taivasta päin.

23:6 Älä syö leipää kateen kanssa, ja älä himoitse hänen hänen herkkuaansa.

23:7 Sillä niinkuin hän itse sydämessänsä ajattelee, niin se on; hän sanoo sinulle: syö ja juo, ja ei kuitenkaan ole hänen mielensä sinun kanssas.

23:8 Sinun palas, jotka syönyt olet, pitää sinun oksen-

XXIII. Lucu

23:1 COscas istut ja syöt Herran cansa/ nijn ota waari cuca edesäs on.

23:2 Ja pane weidzi caulaas/ jos sinä tahdot henges pitä.

23:3 Älä himoidze hänen ruastans/ sillä se on petollinen leipä.

23:4 Älä waiwa sinuas tulla-xes rickaxi/ ja lacka sinun wijsaudestas.

23:5 Älä lennätä silmiäs sen jälken/ jota et sinä taida saada/ sillä se teke idzellens sijwet nijncuin Cotca/ ja lendä taiwasta päin.

23:6 Älä syö leipä caten cansa/ ja älä himoidze hänen ruocans.

23:7 23:Sillä nijncuin hän idze sydämesäns ajattele/ nijn on: hän sano: syö ja juo: ja ei cuitengan ole hänen mielens sinun cansas.

23:8 Sinun palas jotcas syö-

oksentava, ja suloiset sanasi
sinä tuhlasit turhaan.

23:9 Älä puhu tyhmän kuul-
len, sillä hän katsoo ymmär-
täväiset sanasi ylen.

23:10 Älä siirrä ikivanhaa ra-
jaa äläkä mene orpojen pel-
loille.

23:11 Sillä heidän sukulunas-
tajansa on väkevä, ja hän
ajaa heidän asiansa sinua
vastaan.

23:12 Tuo sydämesi kuritetta-
vaksi ja korvasi taidon sano-
jen ääreen.

23:13 Älä kiellä poikaselta
kuritusta, sillä jos lyöt häntä
vitsalla, säästyy hän kuole-
masta.

23:14 Vitsalla sinä häntä lyöt,
tuonelasta hänen sielunsa
pelastat.

23:15 Poikani, jos sinun sydä-
mäsi viisastuu, niin minun-
kin sydämeni iloitsee;

23:16 ja sisimpäni riemuitsee,
jos sinun huulesi puhuvat si-
tä, mikä oikein on.

23:17 Älköön sydämesi ka-
dehtiko jumalattomia, mutta
kiivaile aina Jumalan pelon
puolesta,

23:18 niin sinulla totisesti on
tulevaisuus, ja toivosi ei me-
ne turhaan.

23:19 Kuule, poikani, ja vii-
sastu, ja ohjaa sydämesi oi-
kealle tielle.

23:20 Älä oleskele viinin-
juomarien parissa äläkä li-
hansyömärien.

23:21 Sillä juomari ja syömäri
köyhtyy, ja unteluus puettaa
ryysyihin.

taman, ja sinun ystävälliset
puhees pitää hukkaan tule-
man.

23:9 Älä puhu hullun korvis-
sa; sillä hän katsoo sinun
toimellisen puheen ylö.

23:10 Älä siirrä takaperin
entisiä rajoja, ja älä mene
orpoin pellolle.

23:11 Sillä heidän lunasta-
jansa on voimallinen: hän
toimittaa heidän asiansa si-
nua vastaan.

23:12 Anna sydämes kuri-
tukseen, ja korvas toimelli-
seen puheesen.

23:13 Älä lakkaa lasta kurit-
tamasta; sillä jos sinä häntä
vitsalla lyöt, niin ei hän kuo-
le.

23:14 Sinä lyöt häntä vitsal-
la, vaan sinä vapahdat hä-
nen sielunsa helvetistä.

23:15 Poikani, jos sinä viisas
olet, niin myös sydämeni
iloitsee.

23:16 Ja minun munaskuu-
ni ovat riemuiset, koska si-
nun huules puhuvat, mikä
oikia on.

23:17 Älköön sinun sydämes
kiivoitelko syntisiä, vaan ol-
koon \Herran\ pelvossa joka
päivä.

23:18 Sillä se on sinulle vii-
mein hyväksi, ja ei sinun
odottamises puutu.

23:19 Kuule, poikani, ja ole
viisas, ja johdata sydämes
tielle.

23:20 Älä ole juomarien ja
syömärien seassa.

23:21 Sillä juomarit ja syö-
märit köyhtyvät, ja unikeko
pitää ryysyissä käymän.

nyt olet/ pitä sinun oxenda-
man: ja sinun ystävälliset
puhes/ pitä huckan tuleman.

23:9 Älä puhu hullun corwisa:
sillä hän cadzo sinun toimet-
lisen puhes ylö.

23:10 Älä siirrä tacaperin en-
disiä rajoja/ ja älä mene or-
woin pellolle.

23:11 Sillä heidän lunastajans
on voimallinen/ hän toimitta
heidän asians sinua wastan.

23:12 Anna sydämes curitu-
xeen/ ja corwas toimelliseen
puheseen.

23:13 Älä lacka lastas curit-
tamast: sillä jos sinä händä
widzalla lyöt/ nijn ei hän
cuole.

23:14 Sinä lyöt händä widzal-
la/ waan sinä wapadat hänen
sieluns Helwetist.

23:15 Poican/ jos sinä wijsas
olet/ nijn myös minun sydä-
men iloidze.

23:16 Ja minun munascuuni
owat riemuiset/ cosca sinun
huules puhuwat mitä oikia on.

23:17 Älkön sinun sydämes
kijwoitelco syndisiä/ waan
olcon HERran pelgos jocapäi-
wä.

23:18 Sillä se on sinulle wij-
mein hywäxi/ ja ei sinun
odottamises puutu.

23:19 Cuule poican ja ole
wijsas/ ja johdata sydämes
tielle.

23:20 Älä ole juomaritten ja
tuhlaitten seas/

sillä juomarit ja tuhlijat köyh-
tywät: ja unikeco pitää ryysyisä
käymän.

23:22 Kuule isääsi, joka on sinut siittänyt, äläkä äitiäsi halveksi, kun hän on vanhenut.	23:22 Kuule isääs, joka sinun siittänyt on, ja älä katso äitiäs ylön, kuin hän vanhaksi tulee.	23:21 Cuule Isäs joca sinun siittänyt on/ ja älä cadzo äitiäs ylön/ cosca hän vanhaxi tule.
23:23 Osta totuutta, älä myy, osta viisautta, kuria ja ymmärrystä.	23:23 Osta totuutta, ja älä sitä myy, niin myös viisautta, oppia ja ymmärrystä.	23:22 Osta totuutta/ ja älä händä myy: wijsautta/ curitusta ja ymmärrystä.
23:24 Ääneen saa riemuita vanhurskaan isä; joka viisaan on siittänyt, sillä on ilo hänestä.	23:24 Vanhurskaan isä suuresti riemuitsee; ja joka viisaan siittänyt on, hän iloitsee hänestä.	23:23 Wanhurscan Isä riemuidze/ ja joca wijsan synnyttänyt on/ hän iloidze hänestä.
23:25 Olkoon sinun isälläsi ja äidilläsi ilo, sinun synnyttäjäsi riemuitkoon.	23:25 Anna isäs ja äitis iloita; ja riemuitkaan se, joka sinun synnyttänyt on.	23:24 Anna Isäs ja Äitis iloita/ ja riemuitcan ne jotca sinun synnyttänet owat.
23:26 Anna sydämesi, poikani, minulle, ja olkoot minun tieni sinun silmissäsi mieluiset.	23:26 Anna minulle, poikani, sydämes, ja sinun silmäs pitäköön minun tieni.	23:25 Anna minulle poican sydämes/ ja anna minun tieni silmilles kelwata.
23:27 Sillä portto on syvä kuoppa, ja vieras vaimo on ahdas kaivo.	23:27 Sillä portto on syvä kuoppa, ja vieras vaimo on ahdas kaivo.	23:26 Sillä portto on syvä cuoppa/ ja wieras vaimo on ahdas cuoppa.
23:28 Vieläpä hän väijyy kuin rosvo, ja hän kartuttaa uskottomia ihmisten seassa.	23:28 Ja hän väijyy niinkuin saalista, ja saattaa monta tottelemattomaksi ihmisten seassa.	23:27 Ja hän wacoi nijncuin ryöwäri/ tottelemattomat ihmiset coconduwat hänen tygöns.
23:29 Kenellä on voivotus, kenellä vaikerrus? Kenellä torat, kenellä valitus? Kenellä haavat ilman syytä? Kenellä sameat silmät?	23:29 Kussa on kipu? kussa murhe? kussa tora? kussa valitus? kenellä haavat ilman syytä? kenellä punaiset silmät?	23:28 Cusa on kipu? cusa on murhe? cusa on tora? cusa on walitus? cusa owat haawat ilman syytä? cusa owat punaiset silmät?
23:30 Niillä, jotka viinin ääressä viipyvät, jotka tulevat makujuomaa maistelemaan.	23:30 Siinä, kussa viinan tykönä viivytään, ja tullaan tyhjentämään, mitä sisälle pantu on.	23:29 Nimittäin/ cusa mielelläns juodan/ ja pyytän tyhjästä mitä sisälle pandu on.
23:31 Älä katsele viiniä, kuinka se punoittaa, kuinka se maljassa hohtaa ja helposti valahtaa alas.	23:31 Älä katsele viinaa, vaikka se punoittaa, ja on selkiänä lasissa, ja huokiasti menee alas;	23:30 Älä cadzele wijna/ ehkä se punoitta/ ja on selkiänä clasis/ ja huokiast mene alas.
23:32 Lopulta se puree kuin käärme ja pistää kuin myrkykylisko.	23:32 Vaan viimeiseltä puree se niinkuin käärme, ja pistää niinkuin kyykäärme.	23:31 Waan wijmeiseldä pane hän nijncuin kärme/ ja pistä nijncuin kyykärme.
23:33 Silmäsi outoja näkevät, ja sydämesi haastelee sekavia.	23:33 Niin katsovat sinun silmäs muita vaimoja, ja sinun sydämes puhuu toimetomia asioita,	23:32 Nijn cadzowat sinun silmäs muita waimoja/ ja sinun sydämes puhu toimetomia asioita.
23:34 Sinusta on kuin makai-	23:34 Ja sinä tulet niinkuin	23:33 Ja sinä tulet nijncuin

sit keskellä merta, on kuin maston huipussa makaisit.

23:35 "Löivät minua, mutta ei koskenut minuun; pieksivät minua, mutta en tiennyt mitään. Milloinkahan herännen? Tahdonpa taas hakea tätä samaa."

Sananlaskut 24 LUKU

24:1 Älä kadehdi pahoja ihmisiä äläkä halua heidän seuraansa.

24:2 Sillä heidän mielensä miettii väkivaltaa, ja turmiota haastavat heidän huulensa.

24:3 Viisaudella talo rakennetaan ja ymmärryksellä vahvaksi varustetaan.

24:4 Taidolla täytetään kammiot, kaikkea kallista ja ihanaa tavaraa täyteen.

24:5 Viisas mies on väkevä, ja taidon mies on voipa voimaltansa.

24:6 Neuvokkuudella näet on sinun käytävä sotaa, ja neuvonantajain runsaus tuo menestyksen.

24:7 Kovin on korkea hullulle viisaus, ei hän suutansa avaa portissa.

24:8 Jolla on pahanteko mielessä, sitä juonittelijaksi sanotaan.

24:9 Synti on hulluuden työ, ja pilkkaaja on ihmisille kauhistus.

24:10 Jos olet ollut veltto, joutuu ahtaana aikana voimasi ahtaalle.

24:11 Pelasta ne, joita kuolemaan viedään, pysäytä ne,

se, joka makaa keskellä merta, ja niinkuin se joka makaa ylhäällä haahden pielen päässä.

23:35 Sinä sanot; he löivät minua, vaan en minä kipua tuntenut; he sysivät minua, ja en minä tiennyt. Kuin minä herään, niin tahdon minä vielä niin tehdä, ja sitä enempi etsiä.

24 LUKU

24:1 Älä ole kiivas pahain ihmisten kanssa, ja älä himoitse olla heitä läsnä;

24:2 Sillä heidän sydämensä pyytää vahingoittaa, ja heidän huulensa neuvovat pahuteen.

24:3 Viisaudella rakennetaan huone, ja toimella se vahvistetaan.

24:4 Taidolla kammiot täytetään kaikkinaisista kalliista ja jaloista tavaroista.

24:5 Viisas mies on väkevä, ja toimellinen mies on voimallinen väestä.

24:6 Sillä neuvolla sodatkin pidetään: ja jossa monta neuvonantajaa on, siinä on voitto.

24:7 Viisaus on hullulle ylen korkia, ei hän tohdi avata suutansa portissa.

24:8 Joka ajattelee pahaa tehdäksensä, se kutsutaan pahain ajatusten päämieheksi.

24:9 Tyhmäin ajatus on synti, ja pilkkaaja on kauhistus ihmisille.

24:10 Ei se ole väkevä, joka ei tuskassa vahva ole.

24:11 Auta niitä, joita tappaa tahdotaan, ja älä vedä sinuas

se joca maca keskellä merta/ ja nijncuin se joca maca ylhällä pielesä.

23:34 He lyöwät minua/ ja ei se tee paha: he sysäwät minua/ mutta en minä sitä tunne.

23:35 Cosca minun pitä herämän/ wielä sitä ezimän.

XXIV. Lucu

24:1 ÄLä seura pahoja ihmisiä/ ja älä himoidze olla heitä läsnä.

24:2 Sillä heidän sydämens pyytä wahingoitta/ ja heidän huulens neuwowat pahuteen.

24:3 Wijsaudella raketan huone/ ja toimella se wahwistetän.

24:4 Taidolla huone täytetän/ caickinaisista callista ja jaloista tawaroista.

24:5 Wijsas mies on wäkewä/ ja toimellinen mies on woi-mallinen wäestä.

24:6 Sillä neuwolla sodatkin pidetän: ja josa monda neuwonandajat on/ sijnä on woitto.

24:7 Wijsaus on hulluille ylöncorkia/ ei hän tohdi awata suutans portisa.

24:8 Joca idzellens wahingota teke/ hän cudzutan pää coiraxi.

24:9 Tyhmän ajatus on synti/ ja pilckaja on cauhistus ihmisille.

24:10 Ei se ole wäkewä/ joca ei tuscasa wahwa ole.

24:11 Auta nijtä joita tappa tahdotan/ ja älä wedä sinuas

<p>jotka surmapaikalle hoippuvat.</p> <p>24:12 Jos sanot: "Katso, emme tienneet siitä", niin ymmärtäähän asian sydänten tutkija; sinun sielusi vartioitsi- ja sen tietää, ja hän kostaa ihmiselle hänen tekojensa mukaan.</p> <p>24:13 Syö hunajaa, poikani, sillä se on hyvää, ja mesi on makeaa suussasi.</p> <p>24:14 Samankaltaiseksi tunne viisaus sielullesi; jos sen löydät, on sinulla tulevaisuus, ja toivosi ei mene turhaan.</p> <p>24:15 Älä väijy, jumalaton, vanhurskaan majaa, älä hävittää hänen leposijaansa.</p> <p>24:16 Sillä seitsemästi vanhurskas lankeaa ja nousee jälleen, mutta jumalattomat suistuvat onnettomuuteen.</p> <p>24:17 Älä iloitse vihamiehesi langetessa, älköön sydämesi riemuitko hänen suistuessaan kumoon,</p> <p>24:18 ettei Herra, kun sen näkee, sitä pahana pitäisi, ja kääntäisi vihaansa pois hänestä.</p> <p>24:19 Älä vihastu pahantekijäin tähden, älä kadehdi jumalattomia.</p> <p>24:20 Sillä ei ole pahalla tulevaisuutta; jumalattomien lamppu sammuu.</p> <p>24:21 Pelkää, poikani, Herraa ja kuningasta, älä sekaannu kapinallisten seuraan.</p> <p>24:22 Sillä yhtäkkiä tulee heille onnettomuus, tuomio -</p>	<p>pois pois niiden tyköä, jotka kuuletetaan.</p> <p>24:12 Jos sinä sanot: katso, emme ymmärrä sitä! luuletkos, ettei se, joka sydämet tutkii, sitä ymmärrä? ja se, joka sielustas ottaa vaarin, tunne sitä ja kosta ihmiselle tekonsa jälkeen?</p> <p>24:13 Syö, poikani, hunajaa; sillä se on hyvä, ja mesileupä on makia suus laelle.</p> <p>24:14 Niin on myös viisauden oppi sielulles: koskas sen löydät, niin sinun viimein käy hyvin, ja ei sinun toivos ole turha.</p> <p>24:15 Älä vartioitse vanhurskaan huonetta, sinä jumalaton, älä hukkaa hänen lepoansa.</p> <p>24:16 Sillä vanhurskas taitaa langeta seitsemän kertaa, ja nousee jälleen; mutta jumalattomat kaatuvat onnettomuuteen.</p> <p>24:17 Älä iloitse vihamiehes vahingosta, ja älköön sinun sydämes riemuitko hänen onnettomuudestansa,</p> <p>24:18 Ettei \Herra\ näkisi sitä, ja se olis hänelle kelvotoin, ja hän kääntäis vihansa pois hänen päältänsä.</p> <p>24:19 Älä vihastu pahain päälle, älä myös ole kiivas jumalattomain tähden;</p> <p>24:20 Sillä ei häijyllä ole mitään toivomista, ja jumalattomain kynttilä pitää sammuman.</p> <p>24:21 Poikani, pelkää \Herraa\ ja kuningasta, ja älä sekoita sinuas kapinan nostajain kanssa.</p> <p>24:22 Sillä heidän kadotuksensa nousee äkisti: ja kuka</p>	<p>pois niiden tykö/ jotca cuoletetan.</p> <p>24:12 Sanotcos: cadzo/ en me ymmärrä mitän: luuletkos ettei se joca sydämet tietä/ sitä ymmärrä? Ja se joca sielusta otta vaarin/ tunne sitä? ja costa ihmiselle tecons jälkeen.</p> <p>24:13 Syö poican hunajata: sillä se on hywä: ja mesileipä on makia curcusas.</p> <p>24:14 Ja ope nijn wijsautta sielulles.</p> <p>24:15 Coscas hänen löydät/ nijn sinun wijmein käy hywin: ja ei sinun toiwos ole turha.</p> <p>24:16 Älä wartioidze vanhurscan huonetta nijncuin jumalaton/ älä hucka hänen lepoans.</p> <p>24:17 Sillä wanhurscas lange seidzemen kerta/ ja nouse jällens: mutta jumalattomat uppowat onnettomuteen.</p> <p>24:18 Älä iloidze wihamiehes wahingosta/ ja älkön sinun sydämes riemuitco hänen onnettomudestans.</p> <p>24:19 Ettei HERra näkis sitä/ ja se olis hänelle kelwotoin/ ja käändäis wihans pois hänen päaldäns.</p> <p>24:20 Älä wihastu pahan päälle/ älä myös ole kijwas jumalattoman tähden.</p> <p>24:21 Sillä ei häijyillä ole mitän toiwomist/ ja jumalattomain kynttilä pitä sammuman.</p> <p>24:22 Poican/ pelkä HERra ja Cuningasta/ ja älä secoita sinuas capinan nostaitten cansa.</p> <p>24:23 Sillä heidän cadotuxens nouse äkist/ ja cuca tietä</p>
--	---	--

kuka tietää milloin - toisille niinkuin toisillekin.	tietää, koska kummankin onnetomuus tulee?	cosca cummangin onnettomus tule?
24:23 Nämäkin ovat viisaitten sanoja. Ei ole hyvä tuomitesa henkilöön katsoa.	24:23 Nämä ovat myös viisasten: ei ole hyvä katsoa muotoa tuomiossa.	24:24 Nämät ovat myös viisasten: Ei ole hyvä cadzo muoto duomiosa.
24:24 Joka sanoo syylliselle: "Sinä olet syytön", sitä kansat kiroavat, kansakunnat sadattelevat.	24:24 Joka jumalattomalle sanoo: sinä olet hurskas! häntä kiroovat ihmiset, ja kansa vihaa häntä.	24:25 Joca jumalattomalle sano: sinä olet wiatoim: händä kirowat ihmiset/ ja Cansa wiha händä.
24:25 Mutta jotka oikein tuomitsevat, niiden käy hyvin, ja heille tulee onnen siunau	24:25 Mutta jotka rankaisevat, he ovat otolliset, ja runsas siunaus tulee heidän päällensä.	24:26 Mutta jotca rankaisewat/ he owat otolliset: ja runsas siunaus tule heidän päällens.
24:26 Se huulille suutelee, joka oikean vastauksen antaa.	24:26 Toimellinen vastaus on niinkuin suloinen suun antamus.	24:27 Toimellinen wastaus on nijncuin suloinen suun andamus.
24:27 Toimita tehtäväsi ulkona ja tee valmista pellollasi; sitten perusta itsellesi perhe.	24:27 Toimita työs ulkona, ja valmista peltos, ja rakenna sitte huonees.	24:28 Toimita asias ulcona/ ja walmista peldos: rakenna sijtte huones.
24:28 Älä ole syyttä todistajana lähimmäistäsi vastaan, vai petätkö sinä huulillasi?	24:28 Älä todista lähimmäistäs vastaan ilman syytä, ja älä petä suullas.	24:29 Älä todista lähimmäistäs wastan ilman syytä/ ja älä petä sinun suullas.
24:29 Älä sano: "Niinkuin hän teki minulle, niin teen minä hänelle, minä kostan miehelle hänen tekojensa mukaan."	24:29 Älä sano: niinkuin hän teki minulle, niin minä teen hänelle: minä kostan jokaiselle hänen tekonsa jälkeen.	24:30 Älä sano: nijncuin muut tekewät minulle/ nijn minä teen jällens: ja costan jocaidzelle tecons.
24:30 Minä kuljin laiskurin pellon ohitse, mielettömän miehen viinitarhan vieritse.	24:30 Minä kävin laiskan pellon ohitse, ja tyhmän viinamäen sivuitse,	24:31 Minä käwin laiscan pellon ohidze/ ja tyhmän wijnamäen siwuidze.
24:31 Ja katso: se kasvoi yltänsä polttiaisia; sen pinta oli nokkosten peitossa ja sen kiviaita luhistunut.	24:31 Ja katso, siinä olivat paljaat ohdakkeet kasvaneet, ja se oli nukulaista täynnä, ja aidat olivat kaatuneet.	24:32 Ja cadzo/ ei sijnä muuta ollut cuin noculaisia/ ja oli ohdackeita täynäns/ ja aidat olit caatunet.
24:32 Minä katselin ja painoin mieleeni, havaitsin ja otin opikseni:	24:32 Kuin minä sen näin, panin minä sen sydämeeni, katselin ja opin siitä.	24:33 Cosca minä sen näin/ panin minä sen sydämeeni/ cadzelin ja opin sijtä.
24:33 Nuku vielä vähän, torku vähän, makaa vähän ristissä käsin,	24:33 Sinä tahdot vielä vähä maata ja unelias olla, ja enempi käsiäs yhteen panna lepäämään;	24:34 Sinä tahdot wielä vähä maata ja unelias olla/ ja enä käsiäs yhten panna lepämän:
24:34 niin köyhyys käy päällesi niinkuin rosvo ja puute niinkuin asestettu mies.	24:34 Mutta köyhyytes pitää sinulle tuleman niinkuin matkamies, ja vaivaisuus niinkuin varustettu mies.	mutta sinun köyhyydes pitä sinulle tuleman nijncuin matcamies/ ja sinun waiwaisudes nijncuin warustettu mies.

Sananlaskut 25 LUKU

25:1 Nämäkin ovat Salomon sananlaskuja, Hiskian, Juudan kuninkaan, miesten kokoamia.

25:2 Jumalan kunnia on salata asia, ja kuningasten kunnia on tutkia asia.

25:3 Taivaan korkeus ja maan syvyys ja kuningasten sydän on tutkimaton.

25:4 Kun hopeasta poistetaan kuona, kuontuu kultasepältä astia.

25:5 Kun jumalaton poistetaan kuninkaan luota, vahvistuu hänen valtaistuimensa vanhurskaudessa.

25:6 Älä tavoittele kunniaa kuninkaan edessä äläkä asetu isoisten sijalle.

25:7 Sillä parempi on, jos sinulle sanotaan: "Käy tänne ylös", kuin että sinut alennetaan ylhäisen edessä, jonka silmäsi olivat nähneet.

25:8 Älä ole karkäs käräjöimään; muutoin sinulla ei lopulta ole, mitä tehdä, kun vastapuolesi on saattanut sinut häpeään.

25:9 Riitele oma riitasi vastapuolesi kanssa, mutta toisen salaisuutta älä ilmaise.

25:10 Muutoin sinua häpäisee, kuka sen kuuleekin, eikä huono huuto sinusta lakkaa.

25:11 Kulutaomenia hopeamaloissa ovat sanat, sanotut aikanansa.

25:12 Kultainen korvarengas ja hienokultainen kaulakoru ovat viisas neuvoja ynnä kuuleva korva.

25 LUKU

25:1 Nämät ovat myös Salomon sananlaskut, jotka Hiskian ja Juudan kuninkaan miehet ovat tähän panneet tykö.

25:2 Se on Jumalan kunnia, salata asiaa; mutta kuninkaan kunnia, tutkia asiaa.

25:3 Taivas on korkia ja maa syvä, ja kuninkaan sydän on tutkimaton.

25:4 Raiska otetaan hopiasta pois, niin siitä tulee puhdas astia.

25:5 Jos jumalaton otetaan pois kuninkaan kasvoin edestä, niin hänen istuimensa vanhurskaudella vahvistetaan.

25:6 Älä koreile kuninkaan nähden, ja älä astu suurten sialle.

25:7 Sillä se on sinulle parempi, koska sinulle sanotaan: astu tänne ylemmä! kuin että ruhtinaan edessä alennettaisiin, jota sinun silmäs näkisivät.

25:8 Älä ole pikainen riitelemään, ettes tiedä mitäs teet, koska lähimmäiseltäs häväisty olet?

25:9 Toimita asias lähimmäises kanssa, älä ilmoita toisen salaisuutta,

25:10 Ettei se, joka sen kuulee, sinua häpäisisi, ja ettei sinun paha sanomas lakkaa.

25:11 Sana, aikanansa puhuttu, on niinkuin kultainen omena hopiamaljassa.

25:12 Koska viisas rankaisee sitä, joka häntä kuulee, se on niinkuin korvarengas, ja niinkuin kaunistus parhaas-

XXV. Lucu

25:1 NÄmät owat myös Salomon sananlascut/ jotca Hiskian Judan Cuningan miehet owat tähän pannet tygö.

25:2 Se on Jumalan cunnia/ salata asiata: mutta Cuningan cunnia/ tutkia asiata.

25:3 Taiwas on corkia ja maa sywä/ waan Cuningan sydän on tutkimaton.

25:4 Raisca otetan pois/ nijn sijtä tule puhdas astia.

25:5 Jos jumalaton meno otetan Cuningalda pois/ nijn hänen istumens wanhurscaudella wahwistetän.

25:6 Älä coreile Cuningan nähden/ ja älä astu suurten sialle.

25:7 Sillä se on sinulle parembi/ cosca sinulle sanotan: mene ylemmä/ cuins Förstin edes aletaisin/ jota sinun silmäs näkisit.

25:8 Älä ole picainen rijtelemän: sillä mitäs sijtte teet coscas lähimmäises häwäisnyt olet?

25:9 Toimita asias lähimmäises cansa/ ja älä ilmoita toisen salaisuutta.

25:10 Ettei se joca cuule/ sinua häijjyst puhuttelis/ ja ettei sinun paha sanomas palaja.

25:11 Sana aicanans puhuttu/ on nijncuin cullainen omena hopiamaljasa.

25:12 Joca wijsasta rangaise/ ja hän händä cuule/ se on nijncuin cullainen corwaringas/ ja cuin cullainen caulän

	ta kullasta.	caunistus parhasta cullasta.
25:13 Kuin lumen viileys elonaikana on luotettava lähetti lähettäjälleen: herransa sielun hän virvoittaa.	25:13 Niinkuin lumen kylmä elonaikana, niin on uskollinen sanansaattaja sille, joka hänen lähettänyt on, ja virvoittaa herransa sielun.	25:13 Nijnkuin lumen kylmä elon aicana/ nijn on uscollinen lähetyssana/ hänelle joca sen lähettänyt on: ja wirgotta hänen Herrans sielun.
25:14 Kuin pilvet ja tuuli, jotka eivät sadetta tuo, on mies, joka kerskuu lahjoilla, joita ei anna.	25:14 Joka paljon puhuu ja vähän pitää, hän on niinkuin tuuli ja pilvi ilman sadetta.	25:14 Joca paljo puhu ja vähän pitä/ hän on nijncuin tuuli ja pilwi ilman sateta.
25:15 Kärsivällisyydellä taivutetaan ruhtinas, ja leppeä kieli murskaa luut.	25:15 Kärsivällisyydellä päämies lepytetään, ja siviä kieli pehmittää kovuuden.	25:15 Kärsimisellä Försti lepytetän/ ja siwiä kieli pehmittä cowuden.
25:16 Jos hunajata löydät, syö kohtuudella, ettet kyllästyisi siihen ja sitä oksentaisi.	25:16 Jos sinä löydät hunajaa, niin syö tarpeekses, ettes ylönpalttisesti tulisi ravituksi, ja antaisi sitä ylen.	25:16 Jos sinä löydät hunajata/ nijn syö tarpexes: ettes ylönpaldisest tulis rawituxi/ ja oxennais sitä.
25:17 Astu jalallasi harvoin lähimmäisesi kotiin, ettei hän sinuun kyllästyisi ja alkaisi sinua vihata.	25:17 Anna jalkas harvoin tulla lähimmäises huoneeseen, ettei hän suuttuis sinuun, ja vihaisi sinua.	25:17 Wedä jalcas tacaperin lähimmäises huonesta/ ettei hän suuttuis ja wihastuis sinulle.
25:18 Nuija ja miekka ja terävä nuoli on mies, joka väärin todistaa lähimmäistensä vastaan.	25:18 Joka väärää todistusta puhuu lähimmäistensä vastaan, hän on vasara, miekka ja terävä nuoli.	25:18 Joca väärä todistusta puhu lähimmäistäns wastan/ hän on keihäs/ miecka ja terävä nuoli.
25:19 Kuin mureneva hammas ja horjuva jalka on uskottoman turva ahdingon päivänä.	25:19 Pilkkaajan toivo hädän aikana on niinkuin murrettu hammas, ja vilpisteleväinen jalka.	25:19 Pilckajan toiwu hädän aicana/ on nijncuin mädännyt hammas: ja wilpistelewäinen jalca.
25:20 Kuin se, joka riisuu vaatteet pakkaspäivänä, kuin etikka lipeän sekaan, on se, joka laulaa lauluja murheelliselle sydämelle.	25:20 Joka murheellisen sydämen edessä virsiä veisaa, hän on niinkuin se, joka vaatten tempaa pois talvella, ja etikka pleikun päällä.	25:20 Joca murhellisen sydämen edes wirsiä weisa/ hän on nijncuin rewäisty waatte talwella/ ja eticka pleicun päällä.
25:21 Jos vihamiehelläsi on nälkä, anna hänelle leipää syödä, ja jos hänellä on jano, anna hänelle vettä juoda.	25:21 Jos sinun vihamiehes isoo, niin ravitse häntä leivällä: jos hän janoo, niin juota häntä vedellä;	25:21 Jos sinun wihamiehes iso/ nijn rawidze händä leivällä: jos hän jano/ nijn juota händä wedellä.
25:22 Sillä niin sinä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle, ja Herra sen sinulle palkitsee.	25:22 Sillä sinä kokoat hiilet hänen päänsä päälle, ja \Herra\ kostaa sen sinulle.	25:22 Sillä sinä cocot hijlet hänen pääns päälle/ ja Herra costa sen sinulle.
25:23 Pohjatuuli saa aikaan sateen ja salainen kielittely vihaiset kasvat.	25:23 Pohjatuuli tuottaa sateen, ja salainen kieli saattaa kasvat vihaisiksi.	25:23 Pohjatuuli aja saten pois/ ja salainen kieli saattaa caswon wihaisexi.
25:24 Parempi on asua katon	25:24 Parempi on istus ka-	25:24 Parembi on istua caton

kulmalla kuin toraisan vaimon huonetoverina.	ton kulmalla, kuin riitaisen vaimon kanssa yhdessä huoneessa.	culmalla/ cuin rijtaisen waimon cansa suuresa huonesa.
25:25 Kuin nääntyväiselle rai- kas vesi on hyvä sanoma kaukaisesta maasta.	25:25 Hyvä sanoma kaukai- selta maalta on kylmän ve- den kaltainen janoovaiselle sielulle.	25:25 Hywä sanoma cau- caiselda maalda/ on kylmän weden caltainen janowaiselle sielulle.
25:26 Kuin sekoitettu lähde ja turmeltu kaivo on vanhurskas, joka horjuu jumalattoman edessä.	25:26 Vanhurskas, joka ju- malattoman eteen lankee, on niinkuin sekoitettu kaivo ja turmeltu lähde.	25:26 Wanhurscas joca juma- lattoman eteen lange/ on nijncuin secoitettu caiwo ja turmeldu lähde.
25:27 Liika hunajan syönti ei ole hyväksi, ja raskaitten asi- ain tutkiminen on raskasta.	25:27 Joka paljon hunajaa syö, ei se ole hyvä, ja joka työläitä asioita tutkii, se tulee hänelle työlääksi.	25:27 Joca paljon hunajata syö/ ei se ole hyvä: ja joca työläitä asioita tutki/ se tule hänelle työläxi.
25:28 Kuin kaupunki, varus- tukset hajalla, muuria vailla, on mies, joka ei mieltänsä hillitse.	25:28 Joka ei taida hillitä henkeänsä, hän on niinkuin hävitetty kaupunki ilman muuria.	25:28 Joca ei taida hillitä hengens/ hän on nijncuin muuritoin Caupungi.

Sananlaskut 26 LUKU

26:1 Yhtä vähän kuin lumi kesällä ja sade elonaikana soveltuu tyhmälle kunnia.

26:2 Kuin liitävä lintu, kuin lentävä pääskynen on aihee- ton kirous: ei se toteen käy.

26:3 Hevoselle ruoska, aasille suitset, tyhmille vitsa selkään!

26:4 Älä vastaa tyhmälle hä- nen hulluutensa mukaan, ett- et olisi hänen kaltaisensa sinäkin.

26:5 Vastaa tyhmälle hänen hulluutensa mukaan, ettei hän itseänsä viisaana pitäisi.

26:6 Jalat altaan katkaisee ja vääryyttä saa juoda, joka sa- nan lähettää tyhmän mukana.

26:7 Veltoina riippuvat halva- tun sääret; samoin sananlas- ku tyhmäin suussa.

26:8 Yhtä kuin sitoisi kiven

26 LUKU

26:1 Niinkuin lumi suvella ja sede elonaikana, niin ei sovi tyhmälle kunnia.

26:2 Niinkuin lintu menee pois, ja pääskynen lentää, niin ei sovi salvaa kirous il- man syytä.

26:3 Hevoselle ruoska ja aa- sille ohjat, ja hullulle vitsa selkään.

26:4 Älä vastaa tyhmää hä- nen tyhmyytensä jälkeen, ettes myös sinä hänen kal- taiseksensa tulisi.

26:5 Vastaa tyhmää hänen tyhmyytensä jälkeen, ettei hän näkyisi viisaaksi silmis- sänsä.

26:6 Joka tyhmäin sanan- saattajain kautta asian toi- mittaa, hän on niinkuin rampa jaloista, ja saa wahin- gon.

26:7 Niinkuin nilkku voi hy- pätä, niin tyhmä taitaa pu- hua viisaudesta.

26:8 Joka tyhmälle taritsee

XXVI. Lucu

26:1 Nlincuin lunda suwella ja sadetta elon aicana: nijñ ei tarwita tyhmälle cunniata.

26:2 Nijñcuin lindu menee pois/ ja pääskyinen lendä/ nijñ ei salwa nuhtetoin kirous.

26:3 Hewoiselle ruosca ja Asille ohjat/ ja hullulle widza selkän.

26:4 Älä wasta tyhmä hänen tyhmydens jälken/ ettes hä- nen caltaisexens tulis.

26:5 Mutta wasta hullua hul- ludens jälken/ ettei hän nä- kyis wijsaxi.

26:6 Joca tyhmäin sanan- saattajain cautta asian toimit- ta/ hän on nijñcuin nilcku jalgoista/ ja saa wahingon.

26:7 Nijñcuin nilcku woi tan- zata/ nijñ tyhmä taita puhua wijsaudesta.

26:8 Joca tyhmälle taridze

linkoon kiinni, on antaa kunniaa tyhmälle.	kunniaa, on niinkuin joku heittäisi kalliin kiven kivi-roukkioon.	cunniata/ on nijncuin jocu heittäis callita kiwiä muiden kiwein secaan.
26:9 Kuin ohdake, joka on osunut juopuneen käteen, on sananlasku tyhmäin suussa.	26:9 Sananlasku on tyhmäin suussa niinkuin orjantappura, joka juopuneen käsiin pistelee.	26:9 Sananlascu on tyhmän suusa nijncuin orjantappura/ joca juopunen käsijn pistelee.
26:10 Kuin jousimies, joka kaikkia haavoittaa, on se, joka tyhmän pestaa, kulkureita pestaa.	26:10 Taitava ihminen tekee kappaleen oikein; vaan joka taitamattoman palkkaa, hänen turmelee.	26:10 Taitawa ihminen teke cappalen oikein: vaan joca taitamattoman palcka/ hänen turmelee.
26:11 Kuin koira, joka palajaa oksennuksilleen, on tyhmä, joka yhä uusii hulluuskiansa.	26:11 Niinkuin koira syö oksennuksensa, niin on hullu joka hulluutensa kertoo.	26:11 Nijncuin coira syö oxennuxens/ nijn on hullu joca hänen hulludens kertoi.
26:12 Näet miehen, viisaan omissa silmissään - enemmän on toivoa tyhmästä kuin hänestä.	26:12 Koskas näet jonkun, joka luulee itsensä viisaaksi, enempi on silloin toivoa tyhmästä kuin hänestä.	26:12 Coscas näet jongun joca luule idzens wijsaxi/ enä on silloin toiwo tyhmäst cuin hänestä.
26:13 Laiska sanoo: "Tuolla tiellä on leijona, jalopeuratien vaiheilla."	26:13 Laiska sanoo: nuori jalopeura on tiellä, ja jalopeura kujalla.	26:13 Laisca sano: nuori Lejoni on tiellä/ ja naaras Lejoni kujalla.
26:14 Ovi saranoillaan kääntyilee, laiska vuoteellansa.	26:14 Laiska kääntelee itsiänsä vuoteella niinkuin ovi saranassa.	26:14 Laisca käändelee idzens wuotella/ nijncuin owi säränäsä.
26:15 Laiska pistää kätensä vatiin; ei viitsi sitä viedä suuhunsa jälleen.	26:15 Laiska panee kätensä poveensa: ja se tulee hänelle työlääksi saattaa suuhunsa jälleen.	26:15 Laisca panee kätens poweens: ja se tule hänelle työläxi/ saatta suuhuns jäl lens.
26:16 Laiska on omissa silmissään viisaampi kuin seitsemän, jotka vastaavat taitavasti.	26:16 Laiska luulee itsensä viisaammaksi kuin seitsemän, jotka hyviä tapoja opettavat.	26:16 Laisca luule hänens wijsammaxi/ cuin seidzemen jotca hywiä tapoja opettawat.
26:17 Kulkukoira korviin tarttuu se, joka syrjäisten riidastasuuttuu.	26:17 Joka käy ohitse ja sekoittaa itsensä muiden riitoihin, hän on senkaltainen, joka koira korvista vetää.	26:17 Joca käy ohidzen ja secoitta idzens muiden rijtoin/ hän on sencaltainen joca coira corwasta wetä.
26:18 Kuin mieletön, joka ammuskelee tulisia surmannuolia,	26:18 Niinkuin se, joka salaa ampuu, tarkoittaa joutsella ja tappa,	26:18 Nijncuin se joca sala ambu/ tarcoitta joudzella ja tappa.
26:19 on mies, joka pettää lähimmäisensä ja sanoo: "Leikillä minä sen tein."	26:19 Niin on petollinen ihminen hänen lähimmäisilensä, ja sanoo: leikillä minä sen tein.	26:19 Nijn on petollinen ihminen/ hänen lähimmäisel lens ja sano: leikillä minä sen tein.
26:20 Halkojen loppuessa sammuu tuli, ja panettelijan poistuessa taukoaa tora.	26:20 Kuin halot loppuvat, niin tuli sammuu, ja kuin kielikellot pannaan pois, niin riidat lakkaavat.	26:20 Cosca halwot loppuwat/ nijn tuli sammuu: ja cosca kielikellot pannan pois/

26:21 Hehkuksi hiilet, tuleksi halot, riidan lietsomiseksi to-
raisa mies.

26:22 Panettelijan puheet
ovat kuin herkkupalat ja pai-
nuvat sisusten kammioihin
asti.

26:23 Kuin hopeasilaus sa-
viastian pinnalla ovat hehku-
vat huulet ja paha sydän.

26:24 Vihamies teeskentelee
huulillaan, mutta hautoo pe-
tosta sydämessään.

26:25 Jos hän muuttaa suloi-
seksi äänensä, älä häntä us-
ko, sillä seitsemän kauhistus-
ta hänellä onsydämässä.

26:26 Vihamielisyys kätkeytyy
kavalasti, mutta seurakunnan
kokouksessa sen pahuus pal-
jastuu.

26:27 Joka kuopan kaivaa, se
itse siihen lankeaa; ja joka
kiveä vierittää, sen päälle se
takaisin vyörähtää.

26:28 Valheellinen kieli vihaa
omia ruhjomiansa, ja liukas
suu saa turmiota aikaan.

Sananlaskut 27 LUKU

27:1 Älä huomispäivästä
kersku, sillä et tiedä, mitä
mikin päivä synnyttää.

27:2 Kehukoon sinua toinen,
ei oma suusi; vieras, eikä
omat huulesi.

27:3 Raskas on kivi ja paina-
va hiekka, mutta molempia
raskaampi hullun suuttumus.

27:4 Kiukku on julma, viha on

26:21 Niinkuin hiilet tuleen,
ja puut liekkiin, niin riitai-
nen ihminen saattaa metelin.

26:22 Panettelian sanat ovat
niinkuin haavat, ja käyvät
läpi sydämen.

26:23 Viekas kieli ja paha
sydän on niinkuin saviastia
hopian savulla juotettu.

26:24 Vihamien teeskelee
itsensä toisin puheellansa;
mutta petos on hänen sydä-
messänsä.

26:25 Kuin hän liehakoitsee
makeilla puheillansa, niin
älä usko häntä; sillä seitse-
män kauhistusta on hänen
sydämässään.

26:26 Joka pitää salavihaa,
tehdäksensä vahinkoa, hän-
nen pahuutensa tulee ilmi
kokouksissa.

26:27 Joka kuopan kaivaa,
hän lankee siihen, ja joka
kiven vierittää, se kierittää
sen itse päällensä.

26:28 Petollinen kieli vihaa
rangaistusta, ja suu, joka
myötäkielin puhuu, saattaa
kadotukseen.

27 LUKU

27:1 Älä kehu huomisesta
päivästä; sillä et sinä tiedä,
mitä tänäpäpä tapahtuu.

27:2 Anna toisen sinuas kiit-
tää, ja ei sinun oman suus,
muukalaisen, ja ei omin
huultes.

27:3 Kivi on raskas ja santa
painaa; vaan tyhmän viha on
raskaampi kuin ne molem-
mat.

27:4 Viha on julma kappale

nijn rijdat lackawat.

26:21 Nijn cuin hijlet tulen ja
puut liekin: njn rijtainen ihmi-
nen saatta metelin.

26:22 Panettelian sanat owat
nijn cuin haawat/ ja käywät
läpi sydämen.

26:23 Wiecas kieli ja paha
sydän/ on njn cuin sawiastia
hopian sawulla juotettu.

26:24 Wihollinen tutan puhes-
tans: ja cosca hän lähesty/
waelda hän petoxella.

26:25 Cosca hän liehacoidze
makeilla puhellians/ njn älä
usco händä: sillä seidzemen
cauhistusta on hänen sydä-
mesäns.

26:26 Joca pitä sala wiha
tehdäxens wahingota/ hänen
pahudens tule ilmei cocouxi-
sa.

26:27 Joca cuopan caiwa/
hän lange sijhen: ja joca ki-
wen wierittä/ hän sijhen idze
combistu.

26:28 Petollinen kieli wiha
rangaistusta: ja suu joca
myötäkielin puhu/ saatta ca-
dotuxeen.

XXVII. Lucu

27:1 ÄLä kehu sinuas huo-
menesta päiwästä: sillä et
sinä tiedä mitä tänäpäpä ta-
pahtu.

27:2 Anna toisen sinuas kijt-
tä/ ja ei sinun oma suus:
muucalaisen/ ja ei omain
huuldes.

27:3 Kiwi on rascas ja sanda
paina/ waan tyhmän wiha on
rascambi cuin ne molemmat.

27:4 Wiha on julma cappale/

niinkuin tulva; mutta kuka voi kestää luulevaisuutta?	ja karvas mieli on myrsky; ja kuka taitaa olla kateutta vastaan?	ja carwas mieli on myrsky/ ja cuca taita olla waino wastian?
27:5 Parempi julkinen nuhde kuin salattu rakkaus.	27:5 Julkinen kuritus on parempi kuin salainen rakkaus.	27:5 Julkinen curitus/ on parempi kuin salainen rackaus.
27:6 Ystävän lyönnit ovat luotettavat, mutta vihamiehen suutelot ylenpalttiset.	27:6 Hyvänsuovan haavat ovat paremmet kuin petolliset Vainoojain suunantamiset.	27:6 Hywän suowan haawat/ ovat paremmat kuin petolliset wainojan suunandamiset.
27:7 Kylläinen polkee hunajaakin, nälkäiselle on kaikki karvaskin makeata.	27:7 Ravittu sielu polkee hunajaa; vaan isoovaiselle sielulle ovat kaikki karvaatkin makiat.	27:7 Rawittu sielu polke hunajata/ vaan isowaiselle sielulle owat caicki carwatkin makiat.
27:8 Kuin pesästään paennut lintu, on mies paossa kotipaikoiltaan.	27:8 Niinkuin lintu, joka pesästänsä kulkee, niin on se mies, joka siastansa siirtää.	27:8 Nijn cuin lindu joca pesästäns culke/ nijn on se joca siastans sijrtä.
27:9 Öljy ja suitsuke ilahuttavat sydämen; samoin ystävän hellyys, alttiisti neuvoja antavainen.	27:9 Voiteesta ja suitsutuksesta sydän iloitsee, ja ystävän hyvä neuvo on sielulle otollinen.	27:9 Woitesta ja suidzutuxesta sydäin iloidze/ ja ystäwän hywä neuwo on sielulle otollinen.
27:10 Ystävääsi ja isäsi ystävää älä hylkää, äläkä hätäpäivänäsi mene veljesi taloon: parempi läheinen naapuri kuin kaukainen veli.	27:10 Älä hylkää ystävääs, ja isäs ystäviä, ja älä mene veljes huoneesen, kuin sinun väärin käy; sillä parempi on kylänmies, joka läsnä on, kuin veli, joka taampana on.	27:10 Älä hyljä sinun ystäwätäs ja sinun Isäs ystäwitä/ ja älä mene weljes huoneseen/ cosca sinun wäärin käy: sillä parembi on kylänmies joca läsnä on/ cuin weli joca taambana on.
27:11 Viisastu, poikani, ja ilahuta minun sydämeni, niin minä voin antaa herjaajalleni vastauksen.	27:11 Ole viisas, poikani, ja iloita sydämeni, että minä taitaisin wastata sitä, joka minua pilkkaa.	27:11 Ole wijsas poican/ nijn minun sydämen iloidze: että minä taitaisin wastata sitä joca minua pilcka.
27:12 Mielevä näkee vaaran ja kätkeytyy, mutta yksinkertaiset käyvät kohti ja saavat vahingon.	27:12 Viisas näkee vaaran, ja lymyttää itsensä; vaan tyhmät menevät siihen, ja saavat vahingon.	27:12 Wijsas mies näke waa- ran/ ja lymyttä idzens: waan tyhmät menewät sijhen/ ja saawat wahingon.
27:13 Ota siltä vaatteet, joka toista takasi, ja ota häneltä pantti vieraan naisen tähden.	27:13 Ota hänen vaattensa, joka toisen takaa, ja ota häneltä pantti muukalaisen edestä.	27:13 Ota hänen waattens joca toisen edestä hywä on/ ja ota häneldä pantti muucalaisen edestä.
27:14 Joka siunaa ystäväänsä isoäänisesti aamulla varhain, sille se luetaan kiroukseksi	27:14 Joka lähimmäistänsä siunaa korkialla äänellä, ja nousee varhain, se luetaan hänelle kiroukseksi.	27:14 Joca lähimmäistäns siuna corkialla änellä/ ja nouse warahin: se luetan hänelle kirouxexi.
27:15 Räystästä tippuva vesi sadepäivänä ja toraisa vaimo ovat yhdenveroiset.	27:15 Riitainen vaimo, ja alinomainen tiukkuminen suuresta sateesta, nämät oikein yhteen verrataan.	27:15 Rijtainen waimo ja alinomainen tiuckuminen suuresta sateesta/ nämät oikein

27:16 Joka tahtoo hänet salassa pitää, se tuulta salassa pitää, se tavoittaa öljyä oikeaan käteensä.	27:16 Joka häntä tahtoo kätkeä, hän käsittelee tuulta, ja pivo öljyä kädessänsä.	yhten werratan. 27:16 Joca händä holho/hän käsittele tuulda/ ja piwo öljyä kädesäns.
27:17 Rauta rautaa hioo, ja ihminen toistansa hioo.	27:17 Veitsi hioo veitsen, ja mies teroittaa ystävänsä.	27:17 Weidzi teroitta weidzen/ ja mies miehen.
27:18 Joka viikunapuuta hoi- taa, saa syödä sen hedel- mää; ja joka isännästänsä vaarin pitää, se tulee kunni- aan.	27:18 Joka fikunapuunsa varjelee, se syö siitä hedel- män, ja joka herraansa var- tioitsee, se kunnioitetaan.	27:18 Joca hänen Fi- cunapuuns warjele/ hän syä sijtä hedelmän: ja joca hänen Herrans wartioidze/ hän cun- nioitetan.
27:19 Niinkuin kasvot kuvas- tuvat vedessä, niin ihmisen sydän toisessa ihmisessä.	27:19 Niinkuin varjo on ve- dessä ihmisen kasvon suh- teen, niin on ihmisen sydän toisia vastaan.	27:19 Nijnkuin warjo on we- desä ihmisen caswon suhten: nijn on ihmisen sydän toista wastan.
27:20 Tuonela ja horna eivät kylläänsä saa; eivät myös saa kylläänsä ihmisen silmät.	27:20 Helvetti ja kadotus ei tule ikänä täyteen, ja ihmi- sen silmät ovat tyytymättö- mät.	27:20 Helwetti ja cadotus ei tule ikänäns täyten/ ja ihmi- sen silmät owat tytytymättömät.
27:21 Hopealle sulatin, kullal- le uuni; mies maineensa mu- kainen.	27:21 Mies tulee kiusatuksi kiittäjän suun kautta, niin- kuin hopia ahjossa ja kulta pätsissä.	27:21 Mies tule kiusatuxi kijt- täjän suun cautta: nijncuin hopia ahjosa/ ja culda pädzi- sä.
27:22 Survo hullua huhma- ressa, petkelellä surveitten seassa: ei erkane hänestä hänen hulluutensa.	27:22 Jos sinä huhmaressa survoisit tyhmän niinkuin ryynit, niin ei kuitenkaan hänen hulluutensa hänestä erkane.	27:22 Jos sinä tyhmän huh- marosa survoisit nijncuin kryynit/ nijn ei cuitengan hä- nen hulludens hänestä erca- ne.
27:23 Tiedä tarkoin, miltä pikkukarjasi näyttää; pidä huoli laumoista.	27:23 Ota ahkera vaari lam- paistas, ja pidä murhe lau- mastas;	27:23 Ota waari lambaistas/ ja pidä murhe laumastas.
27:24 Sillä eivät aarteet säily- iäti; ja pysyykö kruunukaan polvesta polveen?	27:24 Sillä ei tavara ole ijan- kaikkisesti, eikä kruunu su- vusta sukuun.	27:24 Sillä ei tawara ole ijan- caickisest/ eikä Cruunu su- gusta sucuun.
27:25 Kun heinä on mennyt ja tuore äpäre tulee näkyviin ja ruoho on koottu vuorilta,	27:25 Ruoho käy ylös ja kukkaset puhkeevat, ja hei- nät vuorilla kootaan.	27:25 Ruohot owat putken- net/ heinät owat käsillä/ ja wuorella yrtit cogotan.
27:26 on sinulla karitsoita puvuksesi ja vuohipukkeja pellon ostohinnaksi	27:26 Lampaat vaatettavat sinua, ja kauriit antavat pel- lon vuoron.	27:26 Caridzat vaatettawat sinua/ ja caurit andawat pel- lon vuoron.
27:27 ja vuohenmaitoa kyllin ravinnoksesi, perheesi ravin- noksi ja palvelijatartesi ela- tukseksi.	27:27 Sinulla on vuohen rieskaa kyllä sekä omaksi settä huonees ravinnoksi, ja piikais elatukseksi.	27:27 Sinulla on wohten ries- ca kyllä/ huones rawinnoxii: ja sinun pijcas elatuxexi.

Sananlaskut 28 LUKU

28:1 Jumalattomat pakenevat, vaikka ei kenkään aja takaa, mutta vanhurskaat ovat turvassa kuin nuori jalopeura.

28:2 Rikkomisensa tähden maa saa ruhtinaita paljon, mutta yhden ymmärtäväisen miehen taidolla järjestys kauan pysyy.

28:3 Köyhä mies, joka vaivaisia sortaa, on kuin sade, joka lyö lakoon eikä anna leipää.

28:4 Lain hylkijät kehuvat jumalattomia, mutta lain noudattajat kauhistuvat heitä.

28:5 Pahat ihmiset eivät ymmärrä, mikä oikein on, mutta Herraa etsiväiset ymmärtävät kaiken.

28:6 Parempi on köyhä, joka nuhteettomasti vaeltaa, kuin kahdella tiellä mutkitteleva rikas.

28:7 Joka laista ottaa vaarin, on ymmärtäväinen poika; mutta irstailijain seuratoveri saattaa isänsä häpeään.

28:8 Joka kartuttaa varojaan korolla ja voitolla, kokoaa niitä sille, joka vaivaisia armahtaa.

28:9 Joka korvansa kääntää kuulemasta lakia, sen rukouksin on kauhistus.

28:10 Joka eksyttää oikeamielisiä pahalle tielle, se lankeaa omaan kuoppaansa; mutta nuhteettomat perivät onnen.

28:11 Rikas mies on omissa silmissään viisas, mutta ymmärtäväinen köyhä ottaa hä-

28 LUKU

28:1 Jumalatoimittajat pakenevat, eikä kenkään aja häntä takaa; vaan jumalallinen on rohkeaa niinkuin nuori jalopeura.

28:2 Maakunnan synnin tähden tulee valtakuntaan monta päämiestä; vaan toimellisten ja ymmärtäväisten ihmisten tähden pysyy se kauan.

28:3 Näлкäinen, joka köyhiä vaivaa, on niinkuin sadekuuro, joka hedelmän turmelee.

28:4 Jotka lain hylkäävät, ne ylistävät jumalattomia; vaan jotka lain kätkevät, ovat heille vihaiset.

28:5 Ei pahat ihmiset oikeudesta lukua pidä; vaan jotka \Herraa\ etsivät, he ottavat kaikista vaarin.

28:6 Parempi on köyhä joka vakuudessansa vaeltaa, kuin rikas, joka väärillä teillä käyskentelee.

28:7 Joka lain kätkee, se on toimellinen lapsi; mutta joka tuhlaajaa ruokkii, se häpäisee isänsä.

28:8 Joka tavaransa enentää korolla ja voitolla, se kokoaa köyhäin tarpeeksi.

28:9 Joka korvansa kääntää pois lain kuulosta, hänen rukouksensakin on kauhistus.

28:10 Joka jumalisset saattaa väärälle tielle, hän lankeaa omaan kuoppaansa; mutta hurskaat perivät hyvyyden.

28:11 Rikas luulee itsensä viisaaksi, vaan toimellinen köyhä ymmärtää hänen.

XXVIII. Lucu

28:1 Jumalatoimittajat pakenevat/ ja ei kengän aja häntä taca: vaan jumalallinen on rohkeaa nijncuin nuori Lejoni.

28:2 Maacunnan synnin tähden tule waldacundaan monda mulckausta: vaan toimellisten ja ymmärtäväisten ihmisten tähden pysyvät ne cauwan.

28:3 Näлкäinen joka köyhiä waiwa/ on nijncuin caste joka hedelmän turmele.

28:4 Jotca Lain hyljäwät/ ne ylistäwät jumalattomia: vaan jotca Lain kätkewät/ owat heille wihaiset.

28:5 Ei pahat ihmiset oikeudest lucua pidä: vaan jotca HERra edziwät/ he ottawat caikista waarin.

28:6 Parembi on köyhä/ joka siweydesäns waelda/ cuin ricas joka wäärillä teillä käyskentele.

28:7 Joca Lain kätke/ hän on toimellinen lapsi: mutta joca tuhlaajata ruocki/ hän häwäise Isänsä.

28:8 Joca tawarans enändä corgolla ja voitolla/ hän cocola köyhäin tarpexi.

28:9 Joca corwans käändä pois Lain cuulosta/ hänen rucouxens on cauhistus.

28:10 Joca jumalisset saattaa wäärälle tielle/ hän lange omaan cuoppaans: vaan siwiät periwät hywydet.

28:11 Ricas luule hänen wixaxi/ vaan toimellinen köyhä ymmärtää hänen.

nestä selvän.

28:12 Kun vanhurskaat riemitsevat, on ihanuus suuri; mutta kun jumalattomat nousuvat, saa ihmisiä hakea.

28:13 Joka rikkomuksensa salaa, se ei menesty; mutta joka ne tunnustaa ja hylkää, se saa armon.

28:14 Onnellinen se ihminen, joka aina on aralla tunnolla; mutta joka sydämensä paaduttaa, se onnettomuuteen lankeaa.

28:15 Kuin muriseva leijona ja ahnas karhu on kurjan kansan jumalaton hallitsija.

28:16 Vähätaitoinen ruhtinas runsaasti kiskoo, mutta väärän voiton vihaaja saa elää kauan.

28:17 Ihmisen, jota verivelka painaa, on pakoiltava hamaan hautaan asti; älköön häntä suojeltako.

28:18 Nuhteettomasti vaeltavainen saa avun, mutta kahdella tiellä mutkitteli kerralla kaatuu.

28:19 Joka peltonsa viljelee, saa leipää kyllin, mutta tyhjän tavoittelija saa köyhyyttä kylin.

28:20 Luotettava mies saa runsaan siunauksen, mutta jolla on kiihko rikastua, se ei rankaisematta jää.

28:21 Ei ole hyvä henkilöön katsoa, mutta leipäpalankin tähden rikkomus tehdään.

28:22 Pahansuova haluaa kiihkeästi varallisuutta eikä

28:12 Kuin vanhurskaat valitsevat, niin käy sangen hyvin; vaan koska jumalattomat hallitsevat, niin muuttet ovat kansan seassa.

28:13 Joka pahan tekonsa kieltää, ei hän menesty; vaan joka sen tunnustaa ja hylkää, hänelle tapahtuu laupius.

28:14 Autuas on se ihminen, joka aina pelkää; vaan joka sydämensä paaduttaa, se lankee onnettomuuteen.

28:15 Jumalatoiminnan päällikö, joka köyhää kansaa hallitsee, on kiljuva jalopeura ja ahne karhu.

28:16 Kuin hallitsia on ilman toimeta, niin paljon vääryyttä tapahtuu; vaan joka vihaa ahneutta, hän saa kauvan elää.

28:17 Ihminen, joka jonkun sielun veressä vääryyttä tekee, ei pääse, vaikka hän hamaan hautaan pakenis.

28:18 Joka vakuudessa vaelttaa, se on tallessa; mutta joka käy paha tietä, hänen täytyy joskus langeta.

28:19 Joka peltonsa viljelee, hän saa leipää yltäisesti; vaan joka pyytää joutilaana käydä, se ravitaan köyhyydellä.

28:20 Uskollinen mies runsaasti siunataan; vaan joka pyrkii rikkauden perään, ei hän ole viaton.

28:21 Ei ole se hyvä, että joku katsoo muotoa; sillä ihminen taitaa tehdä leivän kappaleen tähden väärin.

28:22 Joka äkisti rikkautta pyytää, ja on kade, hänelle

28:12 Cosca vanhurskat valitsevat/ niijn käy sangen hywin: vaan cosca jumalattomat hallidzewat/ niijn muuttet owat Canssan seas.

28:13 Joca pahan tecons kieldä/ ei hän menesty: vaan joca sen tunnusta ja hylkä/ hänelle tapahtu laupius.

28:14 Autuas aina pelkä/ vaan niscuri lange onnettomuteen.

28:15 Jumalatoiminnan Försti joca köyhä Canssa hallidze/ hän on kiljuwa Lejoni ja ahne carhu.

28:16 Cosca Försti on ilman toimeta/ niijn paljon vääryttä tapahtu: vaan joca wiha ahneutta/ hän elä cauwan.

28:17 Ihminen joca jongun sielun weres vääryttä teke: ei hän pääse waicka hän haman hautan pakenis.

28:18 Joca siweydes waelda/ hän on tallesa: mutta joca käy paha tietä/ hänen täyty joscus langeta.

28:19 Joca peldons wiljele/ hän saa leipä yldäisest: vaan joca pyytä joutilasna käydä/ hän tule peräti köyhäxi.

28:20 Uscollinen mies siunatan: vaan joca pyrki rikkautden perän/ ei hän ole wiaton.

28:21 Ei ole se hywä että jocu cadzo muoto: sillä hän teke leiwän cappalen tähden wäärin.

28:22 Joca äkistä rikkautta pyytä/ ja on saita: hänen

tiedä, että hänet tapaa puute.	tulee köyhyys, ettei hän tiedäkään.	päällens tule ahdistus/ niin ettei hän tiedäkän.
28:23 Joka toista nuhtelee, niinkuin minä neuvon, saa suosiota enemmän kuin se, joka kielellänsä liehakoitsee.	28:23 Joka ihmistä rankaisee, hän löytää paremman ystävyuden kuin se, joka puhuu ymötämielin.	28:23 Joca ihmistä rangaise/ hän löytä paremman ystäwyden: cuin se joca puhu myötäkielin.
28:24 Joka isältään ja äidiltään riistää ja sanoo: "Ei tämä ole rikos", se on tuhontekijän toveri.	28:24 Joka ottaa isältänsä ja äidiltänsä, ja sanoo; ei se ole synti, hän on hävittäjän kanssaveli.	28:24 Joca otta Isäldäns ja äitildäns/ ja sano: ei se ole syndi: hän on häwittäjän cansaweli.
28:25 Tavarannahne nostaa riidan, mutta Herraan luottavainen tulee ravituksi.	28:25 Ylpiä ihminen saattaa riidan; mutta joka luottaa \Herraan\, hän kostuu.	28:25 Ylpiä ihminen saatta rijdan: mutta joca luotta idzens HERraan/ hän costu.
28:26 Omaan sydämeensä luottavainen on tyhmä, mutta viisaudessa vaeltava pelastuu.	28:26 Joka omaan sydämeensä uskaltaa, hän on tyhmä; mutta joka viisaudessa vaeltaa, hän vapahdetaan.	28:26 Joca omaan sydämeens uscalda/ hän on tyhmä: mutta joca wijsaudes waelda/ hän wapadetan.
28:27 Joka köyhälle antaa, se ei puutteeseen joudu; mutta joka silmänsä häneltä sulkee, saa kirouksia paljon.	28:27 Joka vaivaiselle antaa, ei häneltä puutu; vaan joka silmänsä hänestä kääntää, se tulee pahasti kirotuksi.	28:27 Joca waiwaiselle anda/ ei häneldä puutu: waan joca silmäns hänestä käändä/ hänen käy caicki tacaperin.
28:28 Kun jumalattomat nousevat, piileksivät ihmiset; mutta kun he hukkuvat, niin hurskaat enentyvät.	28:28 Kuin jumalattomat tulevat, niin kansa itsensä kätkee; mutta kuin ne hukkuvat, niin vanhurskaat enenevät.	28:28 Cosca jumalattomat tulewat/ niin Canssa idzens kätke: mutta cosca ne huckuwat/ niin wanhurscat enänewät.

Sananlaskut 29 LUKU

29:1 Kuritusta saanut mies, joka niskurina pysyy, rusennetaan äkisti, eikä apua ole.

29:2 Hurskaitten enentyessä kansa iloitsee, mutta jumalattoman hallitessa kansa huokaa.

29:3 Viisautta rakastavainen on isällensä iloksi, mutta porttojen seuratoveri hävittää varansa.

29:4 Oikeudella kuningas pittää maan pystyssä, mutta verojen kiskoja sen hävittää.

29:5 Mies, joka lähimmäistään

29 LUKU

29:1 Joka kuritukselle on uppiskainen, hän äkisti kadotetaan ilman yhdetäkään avuta.

29:2 Kuin vanhurskaita monta on, niin kansa iloitsee; vaan kuin jumalatoimihallitsee, niin kansa huokaa.

29:3 Joka viisautta rakastaa, hän iloittaa isänsä; mutta joka huoria elättää, hän tuhlaa tavaraansa.

29:4 Kuningas rakentaa oikeudella valtakunnan; vaan lahjain ottaja sen turmelee.

29:5 Joka lähimmäisensä kanssa liehakoitsee, hän ha-

XXIX. Lucu

29:1 Joca curituxelle on uppiskainen/ hän äkisti cadotetan ilman yhdetäkän awuta.

29:2 Cosca wanhurscaita monda on/ niin Canssa iloidze: waan cosca jumalatoimihallidze/ niin Canssan täyty huogata.

29:3 Joca wijsautta racasta/ hän iloittaa Isäns: mutta joca huoria elättä/ hän tuhla tarans.

29:4 Cuningas rakenda oikeudella waldacunnan/ waan ahne sen turmele.

29:5 Joca lähimmäisens cans-

liehakoitsee, virittää verkon hänen askeleilleen.	joittaa verkon jalkainsa eteen.	sa liehacoidze/ hän hajotta wercon hänen jalcains eteen.
29:6 Pahalle miehelle on oma rikos paulaksi, mutta vanhurskas saa riemuita ja iloita.	29:6 Kuin paha syntiä tekee, niin hän hänensä paulaan sekoittaa; vaan vanhurskas riemuitsee, ja hänellä on ilo.	29:6 Cosca paha syndiä teke/ nijn hän hänens paulaan secoitta: waan wanhurscas riemuidze/ ja hänellä on ilo.
29:7 Vanhurskas tuntee vaivaisten asian, mutta jumalaton ei siitä mitään ymmärrä.	29:7 Vanhurskas tuntee köyhän asian; vaan jumalaton ei ymmärrä viisautta.	29:7 Wanhurscas tunde köyhän asian/ waan jumalaton cadzo caiken toimen ylön.
29:8 Pilkkaajat kaupungin vilpitsevät, mutta viisaat hillitsevät vihan.	29:8 Pilkkaajat hajoittavat kaupungin; vaan viisaat asettavat vihan.	29:8 Pilckajat saattawat Caupungin onnettomuteen: waan wijsat asettawat wihan.
29:9 Viisas mies kun käräjöi hullun miehen kanssa, niin tämä reutoo ja nauraa eikä asetu.	29:9 Kuin viisas tulee tyhmän kanssa oikeutta käymään, joko hän on vihainen eli iloinen, niin ei ole hänellä yhtään lepoa.	29:9 Cosca wijsas tule tyhmän cansa cauppaan: joco hän on wihainen eli iloinen/ nijn ei ole hänellä yhtän lepo.
29:10 Murhamiehet vihaavat nuhteetonta, oikeamielisten henkeä he väijyvät.	29:10 Verikoirat vihaavat siviää; vaan vanhurskaat holhovat häntä.	29:10 Wericoirat wihawat siwiätä/ waan wanhurscat pitätät murhen sielustans.
29:11 Tyhmä purkaa kaiken sisunsa, mutta viisas sen viimein tynnyttää.	29:11 Tyhmä vuodattaa kaiken henkensä; vaan viisas sen pidättää.	29:11 Tyhmä vuodatta caiken hänen hengens/ waan wijsas sen pidättä.
29:12 Hallitsija, joka kuuntelee valhepuheita, saa palvelijoihseen pelkkiä jumalattomia.	29:12 Päämies, joka valhetta rakastaa, hänen palveliansa ovat kaikki jumalattomat.	29:12 Herra/ joca walhetta racasta/ hänen palwelians owat caicki jumalattomat.
29:13 Köyhä ja sortaja kohtaavat toisensa; kumpaisenkin silmille Herra antaa valon.	29:13 Köyhä ja rikas kohtasivat toinen toisensa: \Herra\ valaisee heidän molempain silmänsä.	29:13 Köyhä ja ricas cohtaisit toinen toisens/ HERra walaise heidän molembain silmäns.
29:14 Kuninkaalla, joka tuomitsee vaivaisia oikein, on valtaistuin iäti vahva.	29:14 Kuningas, joka uskollisesti tuomitsee köyhiä, hänen istuimensa vahvistetaan ijankaikkisesti.	29:14 Cuningas joca uscollisest duomidze köyhiä/ hänen istuimens pysy ijancaikkisest.
29:15 Vitsa ja nuhde antavat viisautta, mutta kuriton poika on äitinsä häpeä.	29:15 Vitsa ja rangaistus antaa viisauden; vaan itsevaltainen lapsi häpäisee äitinsä.	29:15 Widza ja rangaistus anda wijsauden: waan idzewaldainen lapsi häwäise äitins.
29:16 Kun jumalattomat lisääntyvät, lisääntyy rikos, mutta vanhurskaat saavat nähdä, kuinka he kukistuvat.	29:16 Jossa monta jumalatointa on, siinä on monta syntiä; vaan vanhurskaat näkevät heidän lankeemisansa.	29:16 Josa monda jumalatoinda on/ sijnä on monda syndiä: waan wanhurscat näkewät heidän langemisens.
29:17 Kurita poikaasi, niin hän sinua virvoittaa ja sielulesi herkkuja tarjoaa.	29:17 Kurita poikaas, niin hän sinua virvoittaa, ja saattaa sielus iloiseksi.	29:17 Curita poicas nijn hän sinun wirwotta/ ja saatta sielus iloisexi.
29:18 Missä ilmoitus puuttuu,	29:18 Kuin ennustukset loppuvat, niin kansa hajoite-	29:18 Cosca ennustuxet loppuvat,

siinä kansa käy kurittomaksi; autuas se, joka noudattaa lakia.	taan; vaan autuas kätkee lain.	puwat/ nijn Canssa hajotetan: waan autuas kätke Lain.
29:19 Ei ota palvelija sanoista ojentuakseen: hän kyllä ymmärtää, mutta ei tottele.	29:19 Palvelia ei anna itsiänsä kurittaa sanoilla; sillä vaikka hän sen ymmärtää, niin ei hän vastaa.	29:19 Palwelia ei anna idzens curitta sanoilla: sillä waicka hän sen ymmärtä/ nijn ei hän ole cuitengan ymmärtäwänäns.
29:20 Näet miehen, kärkkään puhumaan - enemmän on toivoa tyhmästä kuin hänestä.	29:20 Jos sinä näet jonkun, joka on nopsa puhumaan: enempi on toivoa tyhmästä kuin hänestä.	29:20 Jos sinä näet jongun joca on nopsa puhuman/ enä on toiwo tyhmäs cuin hänes.
29:21 Jos palvelijaansa nuoresta pitäen hemmottelee, tulee hänestä lopulta kiittämätön.	29:21 Jos palvelia nuoruudesta herkullisesti pidetään, niin hän tahtoo sitte poikana olla.	29:21 Jos palwelia nuorudest hercullisest pidetän/ nijn hän tahto sijtte poicana olla.
29:22 Pikavihainen mies nostaa riidan, ja kiukkuinen tulee rikkoneeksi paljon.	29:22 Vihainen mies saattaa riidan, ja kiukkuinen tekee monta syntiä.	29:22 Wihainen mies saatta rijdan/ ja kiuckuinen teke monda syndiä.
29:23 Ihmisen alentaa hänen oma ylpeytensä, mutta alavamielinen saa kunnian.	29:23 Ylpeys kukistaa ihmisen; vaan kunnia korottaa nöyrän.	29:23 Ylpeys cukista ihmisen/ waan cunnia corgotta nöyrän.
29:24 Joka käy osille varkaan kanssa, se sieluansa vihaa; hän kuulee vannotuksen, mutta ei ilmaise mitään.	29:24 Joka varkaan kanssa on osallinen, hän vihaa sieluansa, niin myös se, joka kuulee kirouksen ja ei ilmoita.	29:24 Joca warcan cansa on osallinen/ cuule kirouxen ja ei ilmoita: hän wiha hänen sieluans.
29:25 Ihmispelko panee paulan, mutta Herraan luottavainen on turvattu.	29:25 Joka pelkää ihmistä, hän tulee lankeemukseen; mutta joka luottaa \Herraan\, hän tulee pidentyksi ylös.	29:25 Joca pelkä ihmisiä/ hän tule langemuxeen: mutta joca luotta idzens HERraan/ hän tule ylöspidetyxi.
29:26 Hallitsijan suosiota etsivät monet, mutta Herralta tulee miehelle oikeus.	29:26 Moni etsii päämiehen kasvoja; mutta jokaisen tuomio tulee \Herralta\.	29:26 Moni edzi Förstin caswo/ mutta jocaidzen duomio tule HERralda.
29:27 Vääryyden mies on vanhurskaille kauhistus, ja oikean tien kulkija on kauhistus jumalattomalle.	29:27 Jumalatoim ihminen on vanhurskaille kauhistus; ja joka oikiällä tiellä on, hän on jumalattomalle kauhistus.	29:27 Jumalatoim ihminen on wanhurscaille cauhistus/ ja joca oikiällä tiellä on/ hän on jumalattomalle cauhistus.

Sananlaskut 30 LUKU

30:1 Agurin, Jaaken pojan, sanat; lauselma. Näin puhuu se mies: Minä olen väsyttänyt itseni, Jumala; olen väsyttänyt itseni, Jumala, ja menehdyn.

30:2 Sillä järjetön olen minä

30 LUKU

30:1 Agurin Jakenin pojan pojan sanat ja opetus, jonka se mies pujui Itielille, Itielille ja Ukkalille.

30:2 Minä olen kaikkein hul-

XXX. Lucu

30:1 NÄmät owat Agurin Jakenin pojan sanat/ ja sen miehen Leithielin/ Leithielin ja Uchalin oppi ja puhe.

30:2 Minä olen caickein hul-

mieheksi, ei ole minulla ihmisyymmärrystä;	luin, ja ihmisten ymmärrys ei ole minussa.	luin/ ja ihmisten ymmärrys ei ole minussa.
30:3 enkä ole oppinut viisautta, tullakseni tuntemaan Pyhintä.	30:3 En minä ole oppinut viisautta, ja en tiedä pyhäintaitoa.	30:3 En minä ole oppenut wijsautta/ ja en minä tiedä mikä pyhä on.
30:4 Kuka on noussut taivaaseen ja astunut sieltä alas? Kuka on koonnut kouriinsa tuulen? Kuka on sitonut vedet vaipan sisään? Kuka on kohdalleen asettanut maan ääret kaikki? Mikä on hänen nimensä ja mikä hänen poikansa nimi, jos sen tiedät?	30:4 Kuka taivaaseen menee ylös ja tulee alas? kuka käsittää tuulen pivoonsa? kuka sitoo veden vaatteeseen? kuka on asettanut kaikki maan ääret? mikä on hänen nimensä? kuinka hänen poikansa kutsutaan? tiedätkös?	30:4 Cuca taiwasen ylös ja alas mene? cuca käsittää tuulen piwoons? cuca sito weden waatteseen? cuca on asettanut maan pijrit? mikä on hänen nimens? cuinga hänen poicans cudzutan? tiedätkös?
30:5 Jokainen Jumalan sana on taattu; hän on niiden kilpi, jotka häneen turvaavat.	30:5 Kaikki Jumalan sanat ovat kirkastetut, ja ovat kilpi niille, jotka uskovat hänen päällensä.	30:5 Caicki Jumalan sanat owat kircastetut/ ja owat kilpi nijlle jotca uscowat hänen päällens.
30:6 Älä lisää hänen sanoihinsa mitään, ettei hän vaatisi sinua tilille ja ettet valhettelijaksi joutuisi.	30:6 Älä lisää hänen sanoihinsa, ettei hän sinua rankaisisi, ja sinä löyttäisiin valehteliaksi.	30:6 Älä lisä hänen sanoijns/ ettei hän sinua rangaisis: ja sinä löytäisin walehteljaxi.
30:7 Kahta minä sinulta pyydän, älä niitä minulta koskaan kiellä, kuolemaani saakka:	30:7 Kahta minä sinulta anon, ettes minulta niitä kieltäisi, ennenkuin minä kuolen:	30:7 CAhta cappaletta minä sinulda anon/ ettes minulda nijtä kieldäis/ ennencuin minä cuolen.
30:8 Vilppi ja valhepuhe pidä minusta kaukana. Älä köyhyyttä, älä rikkautta minulle anna; anna minulle ravinnoksi määräosani leipää,	30:8 Väärä oppi ja valhe olkoon minusta kaukana: köyhyyttä ja rikkautta älä minulle anna; vaan anna minun saada määrätty osani ravinnosta.	30:8 Epäjumalan palwelus ja walhe olcon minusta caucana/ köyhyttä ja rickautta älä minulle anna: waan anna minun saada minun määrätty osan rawinnost.
30:9 etten kylläisenä tulisi kieltäjäksi ja sanoisi: "Kuka on Herra?" ja etten köyhtyneenä varastaisi ja rikkoisi Jumalani nimeä vastaan.	30:9 Etten minä, jos minä ylen ravituksi tulisin, kieltäisi sinua ja sanoisi: kuka on \Herra\? eli, jos minä ylen köyhäksi tulisin, varastaisi, ja syntiä tekisi Jumalani nimeä vastaan.	30:9 Etten minä (jos minä ylön rawituxi tulisin) kieldäis sinua/ ja sanois: cuca on HERra? Eli jos minä ylön köyhäxi tulisin/ warastais ja syndiä tekis Jumalan nime wastan.
30:10 Älä kieli palvelijasta hänen herrallensa; muutoin hän sinut kiroaa, ja sinä saat siitä kärsiä.	30:10 Älä kann palvelian päälle hänen isäntänsä edessä, ettei hän sinua kiroilisi ja sinä niin nuhteeseen tulet.	30:10 Älä canna palwelian päälle hänen isändäns edes: ettei hän sinua kiroilis/ ja sinä nijn nuhteseen tulet.
30:11 Voi sukua, joka isäänsä kiroaa eikä siunaa äitiänsä;	30:11 On niitä, jotka kiroilevat isäänsä ja ei siunaa äitiänsä.	30:11 On nijtä jotca kiroilewat lsäns/ ja ei siuna äitiäns.

30:12 sukua, joka on omilla silmissään puhdas, vaikka ei ole pesty liastansa!	30:12 On niitäkin, jotka luulevat itsensä puhtaaksi, ja ei ole kuitenkaan saastaisuudesta pestyt.	30:12 On niitäkin jotka luulevat idzens puhtaxi/ ja ei ole cuitengan saastaisuudesta pestyt.
30:13 Voi sukua - kuinka ylpeät ovatkaan sen silmät ja kuinka korskea silmänluonti -	30:13 Ovat myös, jotka silmänsä nostavat, ja silmälautansa korottavat;	30:13 Ovat myös/ jotca silmäns nostawat/ ja silmälautans corgottawat.
30:14 sukua, jonka hampaat ovat miekkoja ja leukaluut veitsiä syödäksensä kurjat maasta pois ja köyhät ihmisten joukosta!	30:14 Ja ovat, joilla on miekka hammasten siassa, ja veitset heidän syömähampainansa, ja syövät vaivaisen maan päältä, ja köyhät ihmisten seasta.	30:14 Ja ovat/ joilla on miecka hammasten sias/ jotca heidän syömähambaillans pureskelewat/ ja syöwät waiwaiset maan päädä/ ja köyhät ihmisten seasta.
30:15 Verenimijällä on kaksi tytärtä: Anna vielä! Anna vielä! Kolme on, jotka eivät kylänsä saa, neljä, jotka eivät sano: "Jo riittää":	30:15 Verenimijällä on kaksi tytärtä: tuo tänne, tuo tänne. Kolme on tyytymätöntä, ja tosin neljä ei sano kyllä olevan:	30:15 Ilillä on caxi tytärtä: tuo tänne/ tuo tänne. 30:16 Colme on tytymätöindä/ ja neljäs ei sano kyllä olewan:
30:16 tuonela, hedelmätön kohtu, maa, joka ei saa kylänsä vedestä, ja tuli, joka ei sano: "Jo riittää."	30:16 Helvetti, vaimon suljettu kohtu, maa, joka ei vedellä täytetä: ja tuli ei sano: jo kyllä on.	Helwetti/ waimon suljettu cohtu/ maa joca ei wedellä täytetä/ ja tuli ei sano: jo kyllä on.
30:17 Joka isäänsä pilkkaa ja pitää halpana totella äitiänsä, häneltä korpit puron luona hakkaavat silmän, ja kotkan poikaset syövät sen.	30:17 Silmä joka häpäisee isäänsä, ja katsoo ylön totella äitiänsä, sen kaarneet ojan tykönä hakkaavat ulos, ja kotkan pojat syövät.	30:17 Silmä joca häwäise Isäns/ ja ei cuule äitiäns/ sen Corpit ojan tykönä hackawat ulos/ ja Cotkan pojat syöwät.
30:18 Kolme on minusta ylen ihmeellistä, ja neljä on, joita en käsitä:	30:18 Kolme minulle ovat ihmeelliset, ja neljää en minä tiedä:	30:18 Colme minulle ovat ihmelliset/ ja neljättä en minä tiedä:
30:19 kotkan jäljet taivaalla, käärmeen jäljet kalliolla, laivan jäljet keskellä merta ja miehen jäljet nuoren naisen tykönä.	30:19 Kotkan tiet taivaan alla, käärmeen retket kalliolla, haahden jäljet meren keskellä, ja miehen jäljet pii-an tykö.	Cotcan tiet taiwan alla. 30:19 Kärmen retket calliolla/ hahden jäljet wedesä ja miehen jäljet pijcan tygö.
30:20 Samoin ovat avionrikoja-vaimon jäljet: hän syö, pyyhkii suunsa ja sanoo: "En ole pahaa tehnyt."	30:20 Niin on myös porton polut: hän syö ja pyyhkii suunsa, ja sanoo: en minä mitään pahaa ole tehnyt.	30:20 Nijn on myös porton polgut/ hän niele ja pyhki suuns/ ja sano: en minä mitän paha ole tehnyt.
30:21 Kolmen alla järkkyy maa, ja neljän alla ei se jaksakaan kestää:	30:21 Kolmen kautta maakunta tulee levottomuuteen, ja tosin neljää hän ei voi kärsiä:	30:21 Colmen cautta maakunda tule lewottomuteen/ ja neljättä ei hän woi kärsiä.
30:22 orjan alla, kun hän kunninkaaksi pääsee, houkan, kun hän saa kylläältä leipää,	30:22 Kuin palvelia rupee hallitsemaan, kuin hullu ylen ravituksi tulee,	30:22 Cosca palwelia rupe hallidzeman/ cosca hullu ylön rawituxi tule.

30:23 hyljityn alla, kun hän miehen saa, ja palvelijattaren, kun hän emäntänsä syrjäyttää.	30:23 Kuin ilkiä naitetaan, ja kuin piika tulee emäntänsä perilliseksi.	30:23 Cosca ilkiä naitetan/ ja cosca pijca tule emändäns perillisexi.
30:24 Neljä on maassa vähäisintä, mutta viisaan viisasta silti:	30:24 Neljä on pientä maan päällä, ja ovat toimellisemat viisaita.	30:24 Neljä on piendä maan päällä/ ja owat toimellisemat cuin wijsat.
30:25 Muurahaiset ovat voimaton kansa, mutta he hankivat leipänsä kesällä;	30:25 Myyriäiset, heikko väki, jotka kuitenkin elatuksensa suvella toimittavat;	30:25 Muuraaiset wähä wäki/ jotca cuitengin elatuxens suwella toimittawat.
30:26 tamaanit ovat heikko kansa, mutta he laittavat majansa kallioihin;	30:26 Kaninit, heikko väki, jotka kuitenkin pesänsä kalliolle tekevät;	30:26 Caninit wähä wäki/ jotca cuitengin pesäns wuorten racoon tekewät.
30:27 heinäsirkoilla ei ole kuningasta, mutta koko lauma lähtee järjestyksessä liikkeelle;	30:27 Heinäsirkoilla ei ole kuningasta, kuitenkin he lähtevät kaikki ylös joukosansa;	30:27 Heinäsircoilla ei ole yhtän Cuningasta/ cuitengin he lähtewät ulos joucosans.
30:28 sisiliskoon voi tarttua käsin, mutta kuitenkin se oleskelee kuninkaan linnoissa.	30:28 Hämähäkki kehrää käsillänsä, ja on kuninkaan linnoissa.	30:28 Hämähäcki kehrä käsilläns/ ja on Cuningan linnoisa.
30:29 Kolmella on komea astunta, ja neljä komeasti kulkee:	30:29 Kolmella on jalo käyntö, ja tosin neljä astuu hyvin:	30:29 Colmella on jalo käyntö/ ja neljäs astu hywin.
30:30 leijona, sankari eläinten joukossa, joka ei vääjää ketään,	30:30 Jalopeura, voimallinen petoin seassa, joka ei palaja kenenkään edestä;	30:30 Lejoni woimallinen petoin seas/ joca ei palaja kengän edestä.
30:31 hevonen, solakkakylki, tai kauris, ja kuningas joukonsa johdossa.	30:31 Hurtta, jolla vahvat sivut ovat, ja kauris, ja kuningas, jota vastaan ei kenenkään tohdi.	30:31 Hurtta jolla wahwat siwut owat/ ja jäärä: ja Cuningas jota wastan ei kengän olla tohdi.
30:32 Jos ylpeilit - olipa se houkkamaisuutta tai harkittua - niin laske käsi suullesi.	30:32 Jos sinä olet tyhmästi tehnyt, ja korottanut sinuas, ja jos sinä olet jotakin pahaa ajatellut, niin laske käsi suus päälle.	30:32 Jos sinä olet ollut tyhmä ja corgottanut sinuas/ ja jotakin paha tehnyt: nijn laske käsi suus päälle.
30:33 Sillä maitoa pusertamalla saa voin, nenää puser-tamalla saa veren, ja vihoja pusertamalla saa riidan.	30:33 Joka rieskaa kirnuu, hän tekee voita: ja jokaa nenää pusertaa, hän vaatii ulos veren: ja joka vihaa kehoittaa, hän vaatii riitaan.	30:33 Joca riesca kirnu/ hän teke woita: ja joca nenä puser-ta/ hän waati ulos weren: ja joca wiha kehoitta/ hän waati rijtaan.

Sananlaskut 31 LUKU

31:1 Lemuelin, Massan kuninkaan, sanat, joilla hänen äitinsä kasvatti häntä.

31:2 Mitä, poikani; mitä, koh-

31 LUKU

31:1 Kuningas Lemuelin sanat: oppi, jonka hänen äitinsä hänelle opetti:

31:2 Ah minun poikani, ah

XXXI. Lucu

31:1 NÄmät owat Cuningas Lamuelin sanat:

31:2 Se oppi jonga hänen äitins hänelle opetti:

Ah minun walittun/ ah minun

tuni poika; mitä, lupausteni poika?	minun kohtuni poika, ah minun toivottu poikani!	cohtuni hedelmä/ ah minun toiwottu poican.
31:3 Älä anna voimaasi naisille, vaellustasi kuningasten turmelijatarten valtaan.	31:3 Älä anna vaimon saada tavaraas, ja älä käy niillä retkillä, joissa kuninkaat turmeltuvat.	31:3 Älä anna waimoin saada tawaratas: ja älä käy nijllä retkillä/ joisa Cuningat idzens turmelewat.
31:4 Ei sovi kuningasten, Lemuel, ei sovi kuningasten viiniä juoda eikä ruhtinasten kysellä: "Missä väkijuomaa?"	31:4 Ei kuningasten, o Lemuel, ei sovi kuningasten viinaa juoda, eli ruhtinasten väkeviä juotavia,	31:4 Älä Cuningalle/ O Lemuel/ älä anna Cuningalle wijna juoda: eli Ruhtinalle wäkewiä juotawita.
31:5 Muutoin hän juodessaan unhottaa, mitä säädetty on, ja väänteleä kaikkien kurjuuden lasten oikeuden.	31:5 Ettei he joisi, ja oikeutta unohtaisi, ja vääntelisi köyhäin asiaa.	31:5 Ettei he jois/ ja oikeutta unhodais/ ja hyljäis waiwais-ten asioita.
31:6 Antakaa väkevää juomaa menehtyvälle ja viiniä murhemielisille.	31:6 Antakaat väkeviä juotavia niille, jotka hukummallinsa ovat, ja viinaa murheellisille sieluille,	31:6 Anna wäkewitä juotawita nijlle jotca hucattaman pitä/ ja wijna murhellisille sieluille.
31:7 Sellainen juokoon ja unhottakoon köyhyytensä älköönkä enää vaivaansa muis- telko.	31:7 Että he joisivat, ja unohtaisivat ahdistuksensa, ja ei enää johdattaisi mieleensä viheliäisyyttänsä.	31:7 Että he joisit ja unhotaisit ahdistuxens: ja ei enä johdatais mieleens wihelijäisyt- täns.
31:8 Avaa suusi mykän hyväksi, oikeuden hankkimiseksi kaikille sortuville.	31:8 Avaa suusi mykän edessä, ja auta hyljättyin asiaa.	31:8 Awa suusi mykän edessä/ ja auta hyljättyin asioita.
31:9 Avaa suusi, tuomitse oikein, hanki kurjalle ja köyhälle oikeus.	31:9 Avaa suusi, ja tuomitse oikein, ja pelasta vaivainen ja köyhä.	31:9 Awa suusi ja duomidze oikein: ja pelasta waiwainen ja köyhä.
31:10 Kelpo vaimon kuka löytää? Sellaisen arvo on helmiä paljon kalliimpi.	31:10 Joka toimellisen vaimon löytää, se on kalliimpi kuin kaikkein kallimmat päärlyt:	31:10 Jolle toimellinen waimo edescadzottu on/ hän on callimbi cuin caickein callin pärly.
31:11 Hänen miehensä sydän häneen luottaa, eikä siltä mieheltä riistaa puutu.	31:11 Hänen miehensä sydän uskaltaa häneen: hänen elatuksensa ei puutu häneltä.	31:11 Hänen miehens sydän uscalda luotta häneen: hänen elatuxens ei puutu häneldä.
31:12 Hän tekee miehellensä hyvää, ei pahaa, kaikkina elinpäivinänsä.	31:12 Hän tekee hänelle hyvää ja ei pahaa kaikkina elinaikanansa.	31:12 Hän teke hywä ja ei paha/ caickena elinaicanans.
31:13 Hän puuhaa villat ja pellavat ja halullisin käsin askartelee.	31:13 Hän harjoittaa itsensä villoissa ja pellavissa, ja tekee mielellänsä työtä käsillänsä.	31:13 Hän harjoitta idzens willois ja pellawis/ ja teke mielelläns työtä käsilläns.
31:14 Hän on kauppiaan laivojen kaltainen: leipänsä hän noutaa kaukaa.	31:14 Hän on niinkuin kauppiamiehen haaksi, joka elatuksensa tuo kaukaa.	31:14 Hän on nijncuin caup- pamiemien haaxi/ joca elatu- xens tuo cauca.
31:15 Kun yö vielä on, hän	31:15 Hän nousee yöllä, ja	31:15 Hän nouse yöllä ja

nousee ja antaa ravinnon perheellensä, piioilleen heidän osansa.	antaa perheellensä ruokaa, ja piioillensa heidän osansa.	anda perhens ruoca/ ja piicoillens heidän osans.
31:16 Hän haluaa peltoa ja hankkii sen, istuttaa viinitarhan kättensä hedelmällä.	31:16 Hän pyytää peltoa ja saa sen, ja istuttaa viinapuita kättensä hedelmästä.	31:16 Hän pyytä peldo ja osta sen/ ja istutta wijnapuita kättens hedelmästä.
31:17 Hän voimalla vyöttää kupeensa ja käsivartensa vahvistaa.	31:17 Hän vyöttää kupeensa väkevydellä, ja vahvistaa käsivartensa.	31:17 Hän wyöttä cupens/ ja wahwista käsiwartens.
31:18 Hankkeensa hän huomaa käyvän hyvin, ei sammua hänen lamppunsa yöllä.	31:18 Hän näkee askareensa hyödylliseksi: hänen kynttiläänsä ei sammuteta yöllä.	31:18 Hän näke ascarans hyödyllisexi/ hänen kynttiläns ei sammuteta yöllä.
31:19 Hän ojentaa kätensä kehrävarteen ja käyttää varttinaa kämmenissään.	31:19 Hän ojentaa kätensä rukkiin, ja tarttuu sormillansa kehrävarteen.	31:19 Hän ojenda kätens ruckijn/ ja tarttu sormillans kehrawarteen.
31:20 Hän avaa kätensä kurjalle, ojentaa köyhälle mollemmat kätensä.	31:20 Hän kohottaa kätensä köyhille, ja ojentaa kätensä tarvitseville.	31:20 Hän cocotta kätens köyhille/ ja ojenda kätens tarwidzewille.
31:21 Ei pelkää hän perheensä puolesta lunta, sillä koko hänen perheensä on puettu purppuravillaan.	31:21 Ei hän pelkää lunta huoneessansa; sillä kaikella hänen perheellensä ovat kaksinkertaiset vaatteet.	31:21 Ei hän pelkä lunda huonesans: sillä caikella hänen perhelläns owat caxiker-taiset waattet.
31:22 Hän valmistaa itsellensä peitteitä; hienoa pellavaa ja punapurppuraa on hänen pukunsa.	31:22 Hän tekee itsellensä makausvaatteita: valkia kalilisi liina ja purppura ovat hänen pukunsa.	31:22 Hän teke idzellens sängywaatteita/ walkia Silcki ja Purpura owat hänen waatens.
31:23 Hänen miehensä on tunnettu porteissa, maanvanhinta seassa istuessansa.	31:23 Hänen miehensä on tuttu porteissa, istuissansa maan vanhimpain tykönä.	31:23 Hänen miehens on ylis-tetty portisa/ istuisans maan wanhemmitten tykönä.
31:24 Hän aivinapaitoja tekee ja myy, voitää hän kauppiaille toimittaa.	31:24 Hän tekee kallista liinaa ja myy sitä, ja antaa yön kauppaajalle.	31:24 Hän teke hamen ja myy sen/ ja anda wyön cauppajalle.
31:25 Vallalla ja kunnialla hän on vaetetettu, ja hän nauraa tulevalle päivälle.	31:25 Väkevyys ja kunnia on hänen pukunsa, ja hän nauraa seuraavaiselle ajalle.	31:25 Hänen caunistuxens on/ että hän on puhdas ja ahkera/ ja wijmein hän nauraa.
31:26 Suunsa hän avaa viisauden sanoihin, hänen kielellään on lempeä opetus.	31:26 Hän avaa suunsa viisaudessa, ja hänen kielensä on suloinen oppi.	31:26 Hän awa suuns wij-saudes/ ja hänen kialesäns on otollinen oppi.
31:27 Hän tarkkaa talonsa menoa, eikä hän laiskan leipää syö.	31:27 Hän katselee kurkistellen, kuinka hänen huoneessansa kaikki asiat ovat, ja ei syö laiskuudessa leipäänsä.	31:27 Hän cadzele curkistellen/ cuinga hänen huonesans caicki asiat owat: ja ei syö laiscudes leipäns.
31:28 Hänen poikansa nousevat ja kiittävät hänen onne-	31:28 Hänen poikansa tulevat ja ylistävät häntä autuaaksi: hänen miehensä kiit-	31:28 Hänen poicans tulewat ja ylistäwät händä autuaxi:

ansa; hänen miehensä nousee ja ylistää häntä:

31:29 "Paljon on naisia, toimellisia menoissaan, mutta ylitiitten kaikkien kohoat sinä."

31:30 Pettävä on sulous, kauneus katoavainen; ylistetty se vaimo, joka Herraa pelkää!

31:31 Suokaa hänen nauttia kättensä hedelmiä, hänen tekonsa häntä porteissa ylistäkööt.

tää häntä sanoen:

31:29 Moni tytär käyttää itsensä kauniisti; mutta sinä käyt ylitse heidän kaikkein.

31:30 Otollinen olla on petollisuus, ihana olla on turha; vaan vaimo, joka \Herraa\ pelkää, ylistetään.

31:31 Antakaat hänelle kättensä hedelmästä, ja hänen kättensä työt kiittäkään häntä porteissa.

hänen miehensä kiittä händä.

31:29 Moni tytär käyttä idzens caunist/ mutta sinä voit caicki.

31:30 Otollinen ja ihana olla/ on turha: vaan waimo/ joca HERRA pelkä/ ylistetän.

31:31 Händä ylistetän kättens hedelmästä/ ja hänen kätens työt kiittäwät händä portisa.

SAARNAAJA

1 LUKU

1:1 Saarnaajan sanat, Daavidin pojan, joka oli kuninkaan Jerusalemissa.

1:2 Turhuuksien turhuus, sanoi saarnaaja, turhuuksien turhuus; kaikki on turhuutta!

1:3 Mitä hyötyä on ihmiselle kaikesta vaivannäöstänsä, jolla hän vaivaa itseänsä auringon alla?

1:4 Sukupolvi menee, ja sukupolvi tulee, mutta maa pysyy iäti.

1:5 Ja aurinko nousee, ja aurinko laskee ja kiihuhtaa sille sijallensa, josta se jälleen nousee.

1:6 Tuuli menee etelään ja kiertää pohjoiseen, kiertää yhä kiertämistään, ja samalle kierrollensa tuuli palajaa.

1:7 Kaikki joet laskevat mereen, mutta meri ei siitänsä täyty; samaan paikkaan, johon joet ovat laskeneet, ne aina edelleen laskevat.

1:8 Kaikki tyynni itseänsä väsyttää, niin ettei kukaan sitä

SALOMON SAARNAAJA

1 LUKU

1:1 Saarnaajan sanat, Daavidin pojan, Jerusalemin kuninkaan:

1:2 Se on suuri turhuus, sanoi Saarnaaja, se on suuri turhuus, ja kaikki mitä on, se on turhuus.

1:3 Mitä on ihmisellä enempi, kaikesta vaivastansa, kuin hänellä on auringon alla?

1:4 Yksi suku menee pois, ja toinen tulee jälleen; vaan maa pysyy ijankaikkisesti.

1:5 Aurinko ylenee ja laskee, ja juoksee siallensa, että hän sieltä ylenis jälleen.

1:6 Tuuli menee etelään, ja kääntyy jälleen pohjaan, menee aina ympäri, ja palajaa ympäri pyöröä jälkeen.

1:7 Kaikki virrat juoksevat mereen, ja ei meri tule kuitenkaan täydemmäksi. Sille sialle, josta he juoksivat, siihen he juoksivat jälleen.

1:8 Kaikki ovat työläät, niin ettei kenkään sitä taida sanoa ulos: ei silmä suutu nä-

Salomon Saarnaaja

I. Lucu

1:1 NÄmät owat saarnajan sanat/ Dawidin pojan Jerusalemin Cuningan:

1:2 Caicki on turha/ sanoi saarnaaja/ ja caicki mitä on/ se on turha.

1:3 Mitä on ihmisellä enä caikesta waiwastans/ cuin hänellä on Auringon alla?

1:4 Yxi sucu hucku/ ja toinen tule jällens/ vaan maa pysy ijancaickisest.

1:5 Auringo ylene ja laske/ ja juoxe siallens/ että hän siellä ylonis jällens.

1:6 Hän mene etelään/ ja palaja jällens pohjaan/ ja tuuli mene aina ymbärins/ tuli pala ymbärpyöryä.

1:7 Caicki wirrat juoxewat mereen/ ja ei meri tule cuitengan täydemmäxi. Sille sialle josta he juoxit/ siihen he juoxewat jällens.

1:8 Caicki owat työlät/ nijn ettei kengän taida sanoa/ ei

sanoa saata. Ei saa silmä
kylläänsä näkemisestä eikä
korva täyttänsä kuulemisesta.

1:9 Mitä on ollut, sitä vasta-
kin on; ja mitä on tapahtu-
nut, sitä vastakin tapahtuu. Ei
ole mitään uutta auringon
alla.

1:10 Jos jotakin on, josta
sanotaan: "Katso, tämä on
uutta", niin on sitä kuitenkin
ollut jo ennen, ammoisina
aikoina, jotka ovat olleet en-
nen meitä.

1:11 Ei jää muistoa esi-isistä;
eikä jälkeläisistäkään, jotka
tulevat, jää muistoa niille,
jotka heidän jälkeensä tulevat.

1:12 Minä, saarnaaja, olin
Israelin kuningas Jerusalemis-
sa.

1:13 Ja minä käänsin sydä-
meni viisaudella tutkimaan ja
miettimään kaikkea, mitä au-
ringon alla tapahtuu. Tämä
on vaikea työ, jonka Jumala
on antanut ihmislapsille, hei-
dän sillä itseään rasittaak-
sensa.

1:14 Minä katselin kaikkia
tekoja, mitä tehdään auringon
alla, ja katso, se on kaikki
turhuutta ja tuulen tavoittelua.

1:15 Väärä ei voi suoristua,
eikä vajaata voi täydeksi las-
kea.

1:16 Minä puhuin sydämessä-
ni näin: Minä olen hankkinut
suuren viisauden ja sitä yhä
lisännyt, jopa yli kaikkien,
jotka ovat ennen minua Jeru-
salemisissa hallinneet, ja paljon
on sydämeni nähnyt viisautta

kemästä, eikä korva suutu
koskaan kuulemasta.

1:9 Mikä on se, joka on ta-
pahtunut? Se joka myös
tästedes tapahtuu. Mikä on
se, joka tehty on? Se joka
myös edespäin tehdään. Ja
ei ole mitään uutta auringon
alla.

1:10 Onko jotain, josta sanoa
taidetaan: katso, se on uusi?
Se on jo ennen tapahtunut
entisillä ajoilla, jotka meidän
edellämme olivat.

1:11 Ei taida kenkään muis-
taa, kuinka ennen on tapah-
tunut: eikä taida kukaan
ajatella, mitä vasta tapahtuu
jälkeen tulevaisille.

1:12 Minä Saarnaaja olin
Israelin kuningas Jerusale-
missa.

1:13 Ja minun sydämeni
pyysi etsiä ja viisaasti tutkia
kaikkia, mitä taivaan alla
tapahtuu. Senkaltaisen vihe-
liäisen vaivan on Jumala an-
tanut ihmisten lapsille, että
he siinä itsiänsä vaivaisivat.

1:14 Minä katsoin kaikkia
töitä, joita auringon alla teh-
dään, ja katso, se oli kaikki
turhuus ja hengen vaiva.

1:15 Ei väärää taideta ojen-
taa eikä puuttumuksia taide-
ta lukea.

1:16 Minä sanoin sydämes-
säni: katso, minä olen jaloksi
tullut, ja olen viisaampi kuin
kaikki muut, jotka minun
edelläni olivat Jerusalemissa:
ja minun sydämeni on paljon
oppinut ja koetellut,

silmät suutu näkemäst/ eikä
corwat suutu coscan cuule-
mast.

1:9 Mikä on se joca on ta-
pahtunut? joca myös tästedes
tapahtu. Mikä on se joca teh-
ty on/ joca myös edespäin
tehdän?

1:10 Ja ei nyt mitän utta
tapahdu Auringon alla:

joc jotakin tapahtu josta sa-
noa taitan/ cadzo/ se on
usi: sillä se on myös ennen
tapahtunut endisillä aigoilla/
jotca meidän edelläm olit.

1:11 Ei taida kengän muista/
cuinga ennen on tapahtunut:
eikä taida cucan ajatella/
mitä wasta tapahtu jälkentu-
lewaisille.

1:12 Minä Israelin Cuningas
olin saarnaja Jerusalemis.

1:13 Ja minun sydämen pyysi
edziä ja wjstast tutkia caickia
mitä taiwan alla tehdän. Sen-
caltaisen wiheljäisen waiwan
on Jumala andanut ihmisten
lapsille/ sijnä idzens waiwata-
xens.

1:14 Minä cadzoin caickia/
jotca Auringon alla tapahtu-
wat/ ja cadzo/ se oli caicki
turhus ja wiheljäisys.

1:15 Ei wäärät taida oikiaxi
tulla/ eikä puuttumuxia taita
lukea.

1:16 Minä sanoin sydämesäni:
cadzo/ minä olen jaloxi tul-
lut/ ja olen wjstambi cuin
caicki muut/ jotca minun
edelläni olit Jerusalemis: ja
minun sydämen on paljon
oppenut ja coetellut.

ja tietoa.

1:17 Ja minä käänsin sydämeni tutkimaan viisautta ja tietoa, mielettömyyttä ja tyhmyyttä, ja minä tulin tietämään, että sekin oli tuulen tavoittelemista.

1:18 Sillä missä on paljon viisautta, siinä on paljon surua; ja joka tietoa lisää, se tuskaa lisää.

Saarnaaja 2 LUKU

2:1 Minä sanoin sydämessäni: Tule, minä tahdon koetella sinua ilolla, nauti hyvää. Mutta katso, sekin oli turhuutta.

2:2 Naurusta minä sanoin: "Mieletöntä!" ja ilosta: "Mitä se toimittaa?"

2:3 Minä mietin mielessäni virkistää ruumistani viinillä - kuitenkin niin, että sydämeni harrastaisi viisautta - ja noudattaa tyhmyyttä, kunnes saisin nähdä, mikä olisi ihmislapsille hyvä, heidän tehdäkseen sitä taivaan alla lyhyinä elämänsä päivinä.

2:4 Minä tein suuria töitä: rakensin itselleni taloja, istutin itselleni viinitarhoja.

2:5 Minä laitoin itselleni puutarhoja ja puistoja ja istutin niihin kaikkinaisia hedelmäpuuta.

2:6 Minä tein itselleni vesilammikoita kastellakseni niistä metsiköitä, joissa puita kasvooi.

2:7 Minä ostin orjia ja orjattaria, ja kotona syntyneitäkin minulla oli; myös oli minulla karjaa, raavaita ja lampaita, paljon enemmän kuin kenellä-

1:17 Ja olen sydämeni asettanut oppimaan viisautta, ymmärrystä, tyhmyyttä ja hulluutta; vaan minä ymmärsin, että sekin on hengen vaiva.

1:18 Sillä kussa paljo viisautta on, siinä on myös paljo mielikarvautta; ja joka lisää ymmärrystä, hän lisää myös vaivaa.

2 LUKU

2:1 Minä sanoin sydämessäni: käykäämme hyvin elämään, ja pitämään hyviä päiviä! vaan katso, se on myös turhuus.

2:2 Minä sanoin naurulle: sinä olet hullu, ja ilolle: mitäs teet?

2:3 Minä ajattelin sydämessäni totuttaa ruumiini viinaan, kuitenkin niin, että minä sydämeni harjoitin myös viisaudessa, käsittäkseni, mitä tyhmyys on, siihenasti että minä näkisin, mikä ihmisten lapsille olisi tarpeellinen tehdä, niinkauvan kuin taivaan alla elävät.

2:4 Minä tein suuria kappaleita, minä rakensin huoneita, istutin viinapuita.

2:5 Minä tein itselleni kryptimaita, ja iloisia puutarhoja, ja istutin niihin kaikkinaisia hedelmällisiä puita.

2:6 Minä tein itselleni vesilammikoita, kastaakseni viheriäisten puiden metsää.

2:7 Minulla oli palvelioita ja piikoja ja perhettä: minulla oli suuremmat tavarat karjasta ja lampaista kuin kaikilla, jotka olivat minun edelläni Jerusalemissa.

1:17 Ja olen minun sydämeni asettanut oppeman wijsautta/ ymmärrystä/ tyhmyttä ja hullutta.

1:18 Waan minä ymmärsin että sijnä on myös waiwa: sillä cusa paljo wijsautta on/ sijnä on myös paljo mielicarwautta/ ja joca lisä ymmärryxen/ hän lisä myös waiwan.

II. Lucu

2:1 Mlnä sanoin sydämesäni: käykäm hywin elämän/ ja pitämän hyviä päiwiä: waan cadzo/ se on myös turha.

2:2 Minä sanoin naurolle: sinä olet hullu: ja ilolle: mitäs teet?

2:3 Mlnä ajattelin sydämesäni minun lihani pitä pois wijnasta/ ja minun sydämen wijsautteen asetta/ ymmärtämän mikä tyhmys on: siihenasti että minä oppisin/ mikä ihmisille olisi tarpellinen tehdä/ nijncauwan cuin he taiwan alla elävät.

2:4 Minä tein suuria cappalita/ minä rakensin huoneita/ istutin wijnapuita.

2:5 Minä tein minulleni krydimaita/ ja iloisia umbiaitoja/ ja istutin nijhin caickinaisia hedelmällisiä puita.

2:6 Minä tein minulleni wesilammicoita/ castaxeni wiherjäisten puiden medzä.

2:7 Minulla oli palwelioita ja pijcoja ja palcollisia: minulla oli suuremmat tawarat carjasta ja lambaista/ cuin caikilla jotca olit minun edelläni Je-

kään niistä, jotka olivat olleet ennen minua Jerusalemissa.

2:8 Minä kokosin itselleni myöskin hopeata ja kultaa ja kuninkaitten ja maakuntien aarteita ja hankin itselleni laulajia ja laulajattaria ja ihmislusten iloja, vaimon, jopa vaimoja.

2:9 Minä tulin suureksi ja yhä suuremmaksi, yli kaikkien, jotka olivat olleet ennen minua Jerusalemissa. Sen ohessa pysyi minussa viisauteni.

2:10 Enkä minä pidättänyt silmiäni mistään, mitä ne pyysivät, enkä kieltänyt sydämeltäni mitään iloa, sillä minun sydämeni iloitsi kaikesta vaivannäöstäni, ja se oli minun osani kaikesta vaivannäöstäni.

2:11 Mutta kun minä käänsin huomioni kaikkiin töihin, joita minun käteni olivat tehneet, ja vaivannäköön, jolla olin vaivannut itseäni niitä tehdesäni, niin katso: se oli kaikki turhuutta ja tuulen tavoittelua; eikä ole hyötyä mistään auringon alla.

2:12 Kun minä käännyin katsomaan viisautta ja mielettömyyttä ja tyhmyyttä - sillä mitä taitaa ihminen, joka tulee kuninkaan jälkeen, muuta kuin tehdä, mitä jo ennen on tehty? -

2:13 niin minä näin, että viisaus on hyödyllisempi tyhmyyttä, niinkuin valo on pimeyttä hyödyllisempi.

2:14 Viisaalla on silmät pääsäsänsä, tyhmä taas vaeltaa pimeässä; mutta minä tulin tietämään myös sen, että

2:8 Minä kokosin myös itselleni hopiaa ja kultaa, ja tavaraa kuninkailta ja maakunnista: minä toimitin itselleni veisaajia miehiä ja vaimoja, ja ihmisten lasten ilon, kaikkinaiset kanteleet,

2:9 Ja tulin suureksi ja menestyin enempi kuin kaikki, jotka minun edelläni olivat Jerusalemissa: minun viisauteni pysyi myös minun tykönäni.

2:10 Ja kaikkia, mitä minun silmäni toivoivat, olen minä heille antanut, ja en estänyt sydämeltäni yhtään iloa, niin että minun sydämeni iloitsi kaikesta työstäni: ja se oli minun osani kaikista minun töistäni.

2:11 Mutta kuin minä katsoin kaikkia töitäni, jotka käteni tehneet olivat, ja vaivaa, jolla minä itseni vaivannut olin: ja katso, se oli kaikki turhuus ja hengen vaiva, ja auringon alla ei ole mitään muuta.

2:12 Kuin minä käänsin itseni katsomaan viisautta ja hulluutta ja tyhmyttä; sillä kuka on se ihminen, joka on tuleva kuninkaan jälkeen, jonka he tehneet ovat?

2:13 Silloin minä näin viisauden voittavan hulluuden, niinkuin valkeus voittaa pimeyden,

2:14 Niin että viisaalla on silmät päässä, vaan tyhmä vaeltaa pimeydessä: ja ymmärsin, että heille kaikille yhtäläisesti tapahtuu.

rusalemis.

2:8 Minä cocoisin minulleni hopiata ja culda/ ja tavarana/ Cuningoilda ja maacunnista. Minä toimitin minulleni weisaita miehistä ja waimoista/ ja ihmisten ilon caickinaiset candelet.

2:9 Ja menestyin enäcuin caicki jotca minun edelläni ollet olit Jerusalemis. Wijsaus pysyi myös minun tykönäni.

2:10 Ja caickia mitä minun silmäni toivoit/ olen minä heille andanut/ ja en estänyt minun sydämeldäni yhtän iloa/ nijn että hän iloidzi caickesta minun työstäni: ja oli minun osan caickista minun töistäni.

2:11 Mutta cosca minä cadzoin caickia minun töitäni/ jotca minun käteni tehnet olit: ja waiwa joca minulla ollut oli/ cadzo/ se oli caicki turhus ja waiwa/ ja Auringon alla ei ole mitän muuta.

2:12 Cosca minä käänsin idzeni cadzoman wijsautta ja hullutta ja tyhmyttä: Sillä cuca on se ihminen/ joca on tulewa Cuningan jälken/ jonga he tehnet owat.

2:13 Silloin minä näin wijsauden voittawan hulluden/ nijncuin walkeus woitta pimeyden.

2:14 Nijn että wijsalla owat silmät pääsä: waan tyhmä waelda pimeydes: ja ymmärsin heillä olewan yhtäläisen

toisen käy niinkuin toisenkin.

2:15 Ja minä sanoin sydämessäni: Se, mikä kohtaa tyhmää, kohtaa minuakin; miksi olen sitten niin tuiki viisaaksi tullut? Ja minä sanoin sydämessäni: Tämäkin on turhuutta.

2:16 Sillä ei jää viisaasta, niinkuin ei tyhmästäkään, ikuista muistoa, kun kerran tulevina päivinä kaikki unhotetaan; ja eikö kuole viisas niinkuin tyhmäkin?

2:17 Niin minä kyllästyin elämään, sillä minusta oli paha se, mikä tapahtuu auringon alla, koskapa kaikki on turhuutta ja tuulen tavoittelua.

2:18 Ja minä kyllästyin kaikkeen vaivannäkööni, jolla olin vaivannut itseäni auringon alla, koska minun täytyy se jättää ihmiselle, joka tulee minun jälkeeni.

2:19 Ja kuka tietää, onko hän viisas vai tyhmä? Mutta hallitsemaan hän tulee kaikkia minun vaivannäköni hedelmiä, joiden tähden minä olen vaivannut itseäni ja ollut viisas auringon alla. Tämäkin on turhuutta.

2:20 Niin minä annoin sydämeni vaipua epätoivoon kaikesta vaivannäöstäni, jolla olin vaivannut itseäni auringon alla.

2:21 Sillä niin on: ihmisen, joka on vaivaa nähnyt toimen viisaudella, tiedolla ja kunnolla, täytyy antaa kaikki ihmiselle, joka ei ole siitä vaivaa nähnyt, hänen osaksensa. Sekin on turhuutta ja on suuri onnettomuus.

2:15 Silloin minä ajattelin sydämessäni, että hulluin käy niinkuin minunkin; miksi minä olen viisautta etsinyt? Silloin minä ajattelin sydämessäni, että se on myös turhuus.

2:16 Sillä ei viisas ole ijancaikkisessa muistossa, enempi kuin tyhmäkään, ja tulevaiset päivät unhottavat kaikki: ja niinkuin viisas kuolee, niin hullu myös kuolee.

2:17 Sentähden minä suutuin elämään; sillä kaikki olivat minun mielestäni pahat, jotka ovat auringon alla; sillä kaikki ovat turhuus ja hengen vaara.

2:18 Ja minä suutuin kaikkiin minun töihini, joita minä tein auringon alla, että minun sen jälkeentulevaisille ihmisille jättämän pitää.

2:19 Sillä kuka tietää, jos hän viisas eli tyhmä on, ja pitää kuitenkin hallitseman kaikkia minun töitäni, jotka minä auringon alla viisaasti tehnyt olen: joka myös on turhuus.

2:20 Jonkatähden minä käänsin sydämeni kaikista töistäni, jotka minä auringon alla tein.

2:21 Sillä ihmisen (joka työnsä viisaudella, ymmärryksellä ja toimella tehnyt on) täytyy työnsä toiselle jättää, joka siihen ei mitään tehnyt ole: se on myös turhuus ja suuri onnettomuus.

menon.

2:15 Silloin minä ajattelin sydämesäni/ että hulluin käy niincuin minungin: mixist minä olen wijsautta edzinyt? Silloin minä ajattelin sydämesäni/ että se on myös turha.

2:16 Sillä ei wijsas ole ijancaickisessa muistosa/ enäcuin tyhmäkän/ ja tulewaiset päiwät unhottawat caicki: ja niincuin wijsas cuole/ niijn hullu myös cuole.

2:17 Sentähden minä suutuin elämään: sillä caicki olit minun mielestäni pahat/ jotca owat Auringon alla/ olit turhat ja työlät.

2:18 JA minä suutuin caickijn minun töihini/ jotca minulla olit Auringon alla/ että minun sen jälkentulewaisille ihmisille jättämän pitää.

2:19 Sillä cuca tietä jos hän wijsas eli tyhmä on/ ja pitää cuitengin hallidzeman caickia minun töitäni/ jotca minä Auringon alla wijsast tehnyt olen: joca myös on turha.

2:20 Jongatähden minä käänsin minun sydämeni/ caikista minun töistäni/ cuin minä Auringon alla tein.

2:21 Sillä ihmisen (joca työns wijsaudella/ ymmärryksellä ja toimella tehnyt on) täyty työns toiselle jättä/ joca sijhen ei mitän tehnyt ole.

2:22 Se on myös turha ja suuri onnettomus:

2:22 Sillä mitä saa ihminen kaikesta vaivannäöstänsä ja sydämensä pyrkimyksestä, jolla hän vaivaa itseänsä auringon alla?

2:23 Ovathan kaikki hänen päivänsä pelkkää tuskaa ja hänen työnsä surua, eikä yölläkään hänen sydämensä saa lepoa. Tämäkin on turhuutta.

2:24 Ei ole ihmisellä muuta onnea kuin syödä ja juoda ja antaa sielunsa nauttia hyvää vaivannäkönsä ohessa; mutta minä tulin näkemään, että sekin tulee Jumalan kädestä.

2:25 - "Sillä kuka voi syödä ja kuka nauttia ilman minua?" -

2:26 Sillä hän antaa ihmiselle, joka on hänelle otollinen, viisautta, tietoa ja iloa; mutta syntiselle hän antaa työksi koota ja kartuttaa annettavaksi sille, joka on otollinen Jumalalle. Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelua.

Saarnaaja 3 LUKU

3:1 Kaikella on määrääaika, ja aikansa on joka asialla tai vaan alla.

3:2 Aika on syntyä ja aika kuolla. Aika on istuttaa ja aika repiä istutus.

3:3 Aika on surmata ja aika parantaa. Aika on purkaa ja aika rakentaa.

3:4 Aika on itkeä ja aika nauraa. Aika on valittaa ja aika hypellä.

3:5 Aika on heitellä kiviä ja aika kerätä kivet. Aika on

2:22 Sillä mitä ihminen saa kaikesta työstänsä ja sydämellisestä surustansa, joka hänellä on ollut auringon alla?

2:23 Vaan kivun, mielikarvauuden ja murheen kaikkena elinaikanansa, niin ettei hänen sydämensä saa yölläkään lepoa: se on myös turhuus.

2:24 Eikö ihmisen ole parempi syödä ja juoda, ja tehdä sielullensa hyvää hänen töistänsä? Minä näin sen myös olevan Jumalan kädestä.

2:25 Sillä kenenkä pitäis syömän ja kenen pitäis sitä nautitseman paremmin kuin minun?

2:26 Sillä sille ihmiselle, joka hänelle on otollinen, antaa hän viisauden, ymmärryksen ja ilon; vaan syntiselle antaa hän kovan onnen koota ja hakea: ja se kuitenkin annetaan hänelle, joka on Jumalalle otollinen: Se on myös turhuus ja hengen vaiva.

3 LUKU

3:1 Kaikilla on määrätty aika, ja kaikilla, mitä taivaan alla aljetaan, on heidän hetkensä;

3:2 Aika syntyä, ja aika kuolla; aika istuttaa, ja aika repiä ylös istutettua.

3:3 Aika tappaa, ja aika parantaa; aika kukistaa, ja aika rakentaa.

3:4 Aika itkeä, ja aika nauraa; aika valittaa, ja aika hypätä.

3:5 Aika heitellä kiviä ja aika koota kiviä; aika halata, ja

sillä mitä ihminen saa caikesta työstänsä/ ja sydämellisestä surustans/ joca hänellä on ollut Auringon alla:

2:23 Waan kiwun/ mielikarvauuden ja murhen caickena elinaicanans/ nijn ettei hänen sydämens saa yölläkän lepo: se myös on turha.

2:24 Eiköst ihmisen ole parempi syödä ja juoda/ ja tehdä sielullens hywiä päiwiä hänen töisäns? minä näin sen myös olevan Jumalan kädestä.

2:25 Sillä cuca on iloisemmast syönyt ja hercullisemmast elänyt/ cuin minä?

2:26 Sillä/ sille ihmiselle joca hänelle on otollinen/ anda hän wijsauden/ ymmärryxen ja ilon. Waan syndisille anda hän cowan onnen coota ja hafia: Ja se cuitengin annetan hänelle/ joca on Jumalalle otollinen: sillä se ei ole myös muu cuin wiheljäisys.

III. Lucu

3:1 CAikilla on heidän aikans/ ja caikilla mitä taiwan alla aljetan/ on heidän hetkensä.

3:2 Aica on Syndyä/ Cuolla/ Istutta/ Repiä ylös istutettua.

3:3 Tappa/ Paranda/ Cukista/ Raketa.

3:4 Itke/ Naura/ Walitta/ Hypätä.

3:5 Heitellä kiwiä/ coota/ Halata/ ja lacata halamast.

syleillä ja aika olla syleilemät-aika lakata halaamasta.

tä.

3:6 Aika on etsiä ja aika kadottaa. Aika on säilyttää ja aika viskata pois.

3:6 Aika etsiä, ja aika kadottaa; aika tallella pitää, ja aika heittää pois.

3:6 Edziä/ cadotta/ Pitä/ poisheittä.

3:7 Aika on reväistä rikki ja aika ommella yhteen. Aika on olla vaiti ja aika puhua.

3:7 Aika rikki reväistä, ja aika ommella; aika vaiti olla, ja aika puhua.

3:7 Rewäistä/ paicata/ Wai olla/ puhua.

3:8 Aika on rakastaa ja aika vihata. Aika on sodalla ja aika rauhalla.

3:8 Aika rakastaa, ja aika vihata; sodan aika, ja rauhan aika.

3:8 Racasta/ wihata/ Sotia/ rauha pitää.

3:9 Mitä hyötyä on työntekijällä siitä, mistä hän näkee vaivaa?

3:9 Mitä hyvää on sille, joka työtä tekee, siitä että hän itsiänsä vaivaa?

:9 Tehkän nijncuin hän tahto/ ei hän enä saa.

3:10 Minä olen katsonut sitä työtä, minkä Jumala on antanut ihmislapsille, heidän sillä itseään rasittaaksensa.

3:10 Minä näin sen vaivan, jonka Jumala ihmisten lapsille antanut on, että he itsiänsä siinä vaivaisivat.

3:10 Sijtä minä näin sen waiwan/ jonga Jumala ihmiselle andanut oli/ heitä waiwataxens.

3:11 Kaiken hän on tehnyt kauniisti aikanansa, myös iankaikkisuuden hän on pannut heidän sydämeensä; mutta niin on, ettei ihminen käsitä tekoja, jotka Jumala on tehnyt, ei alkua eikä loppua.

3:11 Vaan hän teki kaikki hyvin oikialla ajalla, ja antoi heidän sydämensä kaivata, mitä maailmassa tapahtuu; sillä ei ihminen taida löytää sitä työtä, jota Jumala tekee, ei alkua eikä loppua.

3:11 Waan hän teke caicki hywin oikialla ajalla/ ja anda heidän sydämens caiwata mitä mailmas tapahtu: sillä ei ihminen taida löytä sitä työtä jota Jumala teke/ ei alcua eikä loppua.

3:12 Minä tulín tietämään, ettei heillä ole muuta onnea kuin iloita ja tehdä hyvää eläessänsä.

3:12 Sentähden ymmärsin minä, ettei mitään parempaa ole, kuin iloita, ja hyvää tehdä elinaikanansa.

3:12 Sentähden ymmärsin minä/ ettei mitän parembata ole/ cuin iloita ja hywä tehdä hänen elinaicanans.

3:13 Mutta jokaiselle ihmiselle on sekin, että hän syö ja juo ja nauttii hyvää kaiken väivannäkönsä ohessa, Jumalan lahja.

3:13 Että myös jokainen ihminen syö ja juo, ja on hyvällä mielellä työssänsä, se on Jumalan lahja.

3:13 Sillä jocainen ihminen joca syö ja juo/ ja on hywällä mielellä työsäns/ se on Jumalan lahja.

3:14 Minä tulín tietämään, että kaikki, mitä Jumala tekee, pysyy iäti. Ei ole siihen lisäämistä eikä siitä vähentämistä. Ja Jumala on sen niin tehnyt, että häntä peljättäisiin.

3:14 Minä ymmärsin, että kaikki, mitä Jumala tekee, se pysyy ijankaikkisesti; emme taida siihen lisätä eli siitä vähentää; ja Jumala tekee sitä, että häntä peljättäisiin.

3:14 Minä ymmärrän että caicki mitä Jumala teke/ se pysy/ en me taida siihen lisätä eli sijtä wähetä/ ja Jumala teke sitä että händä peljätäisin.

3:15 Mitä nyt on, sitä on ollut jo ennenkin; ja mitä vasta on oleva, sitä on ollut jo ennenkin. Jumala etsii jälleen sen, mikä on mennyttä.

3:15 Mitä ennen ollut on, se nytkin on; mitä tuleva on, se on jo ennen ollut; ja Jumala tuo jälleen sen, mikä on mennyt edes.

3:15 Mitä Jumala teke/ se pysy nijn/ ja mitä hän tehdä tahto/ se tapahtu: sillä hän ajattele sitä ja täyttä sen.

3:16 Vielä minä näin auringon alla oikeuspaikan, ja siinä oli vääräys, ja vanhurskauden paikan, ja siinä oli vääräys.

3:17 Minä sanoin sydämessäni: Vanhurskaan ja väärän tuomitsee Jumala, sillä siellä on jokaisella asialla ja jokaisella teolla aikansa.

3:18 Minä sanoin sydämessäni: Ihmislasten tähden se niin on, jotta Jumala heitä koettelisi ja he tulisivat näkemään että he omassa olossaan ovat eläimiä.

3:19 Sillä ihmislasten käy niinkuin eläintenkin; sama on kumpienkin kohtalo. Niinkuin toiset kuolevat, niin toisetkin kuolevat; yhtäläinen henki on kaikilla. Ihmisillä ei ole mitään etua eläinten edellä, sillä kaikki on turhuutta.

3:20 Kaikki menee samaan paikkaan. Kaikki on tomusta tullut, ja kaikki palajaa tomuun.

3:21 Kuka tietää ihmisen hengestä, kohoako se ylös, ja eläimen hengestä, vajoako se alas maahan?

3:22 Niin minä tulin näkemään, että ei ole mitään parempaa, kuin että ihminen iloitsee teoistansa, sillä se on hänen osansa. Sillä kuka tuo hänet takaisin näkemään iloksensa sitä, mikä tulee hänen jälkeensä?

4 LUKU

4:1 Taas minä katselin kaik-

3:16 Ja minä vielä näin auringon alla tuomion sian, ja siinä oli jumalattomuus, ja oikeuden sian ja siinä oli jumalattomuus.

3:17 Silloin ajattelin minä mielessäni: Jumalan täytyy tuomita vanhurskaan ja jumalattoman; sillä kaikella aivoituksella ja kaikella työllä on aikansa.

3:18 Minä sanoin sydämessäni ihmisten lasten menosta, että Jumala heitä valitsisi, ja näyttäisi, että he ovat itse heillensä niinkuin eläimet.

3:19 Sillä niinkuin ihmisten lapsille tapahtuu, niin myös eläimille tapahtuu: yhtäläisesti heille molemmille tapahtuu: niinkuin he kuolevat, niin myös hän kuolee, ja niin on kaikilla yhtäläinen henki. Ja ei ihmisellä ole mitään enempää kuin karjallakaan; sillä kaikki on turhuus.

3:20 Kaikki menevät yhtä sias kohden; kaikki ovat mullasta tehdyt ja kaikki jälleen multa joutuvat.

3:21 Kuka siis ottaa vaarin siitä, että ihmisen henki menee ylöspäin, ja että eläinten henki menee alaspäin maahan?

3:22 Ja minä näin, ettei mitään ole parempaa, kuin että ihminen on iloinen työssänsä, sillä se on hänen osansa. Sillä kuka tahtoo saattaa häntä katsomaan, mitä hänen jälkeensä tuleva on?

4 LUKU

4:1 Minä käänsin minuni ja

3:16 JA minä näin vielä Auringon alla Duomarin istuimella jumalattoman menon/ ja oikeuden sialla wääräiden.

3:17 Silloin ajattelin minä mielesäni: Jumalan täytyy duomita vanhurskan ja jumalattoman: sillä caikella aiwoituxella ja caikella työllä on hänen aicans.

3:18 Mlnä sanoin ihmisten menosta minun sydämesäni: josa Jumala tiettäwäxi teke ja näyttä/ että he idzestäns owat nijncuin carja:

sillä ihmisen tapahtu nijncuin carjanging.

3:19 Nijncuin he cuolewat/ nijn myös hän cuole/ ja nijn on caikilla yhtäläinen hengi. Ja ei ihmisellä ole mitän enämbi cuin carjallacan: sillä caicki on turha.

3:20 Caicki menewät yhtä sia cohden: caicki owat mullasta tehdyt/ ja caicki jällens muldaan joutuwat.

3:21 Cuca tietä jos ihmisen hengi mene ylöspäin/ eli carjan hengi mene ales maan ala?

Sentähden sanon minä: ettei mitän ole parembata/ cuin että ihminen on iloinen hänen työsäns: sillä se on hänen osans.

3:22 Sillä cuca tahto saatta händä cadzoman/ mitä hänen jälkens tulewa on?

IV. Lucu

4:1 Mlnä käänsin minuni/ ja

kea sortoa, jota harjoitetaan auringon alla, ja katso, siinä on sorrettujen kyyneleet, eikä ole heillä lohduttajaa; väkivaltaa tekee heidän sortajainsa käsi, eikä ole heillä lohduttajaa.

4:2 Ja minä ylistin vainajia, jotka ovat jo kuolleet, onnellisemmiksi kuin eläviä, jotka vielä ovat elossa,

4:3 ja onnellisemmaksi kuin nämä kumpikaan sitä, joka ei vielä ole olemassa eikä ole nähnyt sitä pahaa, mikä tapahtuu auringon alla.

4:4 Ja minä näin kaikesta vaivannäöstä ja työn kunnollisuudesta, että se on toisen kateutta toista kohtaan.

4:5 Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelua. Tyhmä panee kädet ristiin ja kalvaa omaa lihaansa.

4:6 Parempi on pivollinen lepoa kuin kahmalollinen vaivannäköä ja tuulen tavoittelu.

4:7 Taas minä näin turhuden auringon alla:

4:8 Tuossa on yksinäinen, ei ole hänellä toista, ei poikaa, ei veljeäkään ole hänellä; mutta ei ole loppua kaikella hänen vaivannäöllänsä, eikä hänen silmänsä saa kylläänsä rikkaudesta. Ja kenen hyväksi minä sitten vaivaa näen ja pidätän itseni nautinnoista? Tämäkin on turhuutta ja on paha asia.

4:9 Kahden on parempi kuin yksin, sillä heillä on vaivan-

katsoin kaikkia vaivatuita auringon alla, ja katso, siinä olivat heidän kyyneleensä, jotka wääryyttä kärsivät, ja ei ollut heillä lohduttajaa; ja jotka wääryyttä tekivät, olivat voimalliset, niin ettei ne lohduttajaa löytäneet.

4:2 Silloin ylistin minä kuolleita, jotka jo kuolleet olivat, enemmän kuin eläviä, joissa vielä henki oli;

4:3 Ja sitä, joka ei vielä ollut, enempi kuin heitä molempia, ettei hän ole koetellut pahaa, mikä auringon alla tapahtuu.

4:4 Ja minä katsoin kaikkea työn vaivaa, ja kaikkea työn toimellisuutta, että ihminen kadehtii lähimmäistänsä. Ja sekin on turhuus ja hengen vaiva.

4:5 Sillä tyhmä pusertelee käsiänsä, ja syö omaa lihaansa.

4:6 Parempi on pivon täysi levossa, kuin täysinäiset kahmalot vaivassa ja hengen ahdistuksessa.

4:7 Minä käänsin minuni, ja näin turhuden auringon alla.

4:8 Joka on yksinäinen ilman toista, ja ei ole hänellä lasta, eli veljeä, ja ei ole kuitenkaan loppua hänen työllänsä, eikä hänen silmänsä täytetä ikänä rikkaudesta. Kenenkä hyväksi minä työtä teen, ja en tee sielulleni hyvää? Se on myös turhuus ja paha suru.

4:9 Parempi on kaksi kuin yksi; sillä heille on hyödytys työstänsä.

cadzoin caickia jotca kärseit wääryttä Auringon alla/ ja cadzo/ siinä olit heidän kyyneleensä/ jotca wääryttä kärsivät/ ja ei ollut heillä lohduttaja. Ja jotca wääryttä teit olit woimalliset/ nijn ettei ne lohduttaja löytänet.

4:2 Silloin ylistin minä cuolluita/ jotca jo cuollet olit/ enemmän kuin eläwitä/ joisa vielä hengi oli.

4:3 Ja sitä joca ei vielä ollut/ enäcuin heitä molembita/ ettei hän ole coetellut paha/ cuin Auringon alla tapahtu.

4:4 Mlnä cadzoin työtä ja toimellisutta caikisa asioisa/ josa toinen toista wiha.

4:5 Ja sekin on turha ja waiwallinen.

4:6 Sillä tyhmä pusertele käsiänsä/ ja järsä oma lihans.

Parembi on piwon täysi lewos/ cuin täysinäinen cahmallo waiwasa ja wiheljäisydesä.

4:7 Mlnä käänsin minuni/ ja näin turhuden Auringon alla.

4:8 Joca on yxinäinen ilman toista/ ja ei ole hänellä lasta eli welje/ ja ei ole cuitengan loppua hänen työllänsä/ eikä hänen silmänsä täytetä ikänäns rikkaudesta. Kenengä hywäxi minä työtä teen/ ja en tee sielulleni hywä/ se on myös turha ja paha suru.

4:9 Nijn on sijs parembi caxi cuin yxi: sillä heille on hyödy-

näöstänsä hyvä palkka.

4:10 Jos he lankeavat, niin toinen nostaa ylös toverinsa; mutta voi yksinäistä, jos hän lankeaa! Ei ole toista nostamassa häntä ylös.

4:11 Myös, jos kaksi makaa yhdessä, on heillä lämmin; mutta kuinka voisi yksinäisellä olla lämmin?

4:12 Ja yksinäisen kimppuun voi joku käydä, mutta kaksi pitää sille puolensa. Eikä kolmisäinen lanka pian katkeaa.

4:13 Parempi on köyhä, mutta viisas nuorukainen kuin vanha ja tyhmä kuningas, joka ei enää ymmärrä ottaa varoituksesta vaaria.

4:14 Sillä vankilasta tuo toinen lähti tullaksensa kuninkaaksi, vaikka oli hänen kuninkaana ollessaan syntynyt köyhänä.

4:15 Minä näin kaikkien, jotka elivät ja vaelsivat auringon alla, olevan nuorukaisen puolella, tuon toisen, joka oli astuva hänen sijaansa.

4:16 Ei ollut loppua kaikella sillä väellä, niillä kaikilla, joita hän johti; mutta jälkipolvet eivät hänestä iloitse. Sillä sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelemista.

Saarnaaja 5 LUKU

5:1 Varo jalkasi, kun menet Jumalan huoneeseen. Tulo kuulemaan on parempi kuin tyhmäin teurasuhrin-anto, sillä he ovat tietämättömiä, ja niin he tekevät paha.

4:10 Sillä jos toinen heistä lankee, niin hänen kumppaninsa auttaa hänen ylös. Voi yksinäistä, jos hän lankee, niin ei ole toista saapuilla häntä auttamaan!

4:11 Ja koska kaksi yhdessä makaavat, niin he lämmittävät itseänsä; mutta kuinka yksinäinen tulee lämpimäksi?

4:12 Yksi voitetaan, vaan kaksi seisovat vastaan; sillä kolminkertainen köysi ei katkeeta niin pian.

4:13 Köyhä ja viisas lapsi on parempi vanhaa kuningasta, joka tyhmä on ja ei taida ottaa neuvoa.

4:14 Vankeudesta tullaa kuninkaalliseen valtaan, ja se, joka kuninkaalliseen valtaan syntynyt on, köyhtyy.

4:15 Minä katsoin kaikkia, jotka elivät ja käyivät auringon alla, toisen nuorukaisen kanssa, joka tulee hänen siiaansa,

4:16 Ja ei ollut loppua kaikella kansalla, joka hänen edellensä oli, eikä jälkeentulevaiset hänestä iloinneet. Ja sekin turhuus ja viheliäisyys.

5 LUKU

4:17 Varjele jalkas, koskas menet Jumalan huoneeseen, ja tule kuulemaan. Se on parempi kuin tyhmäin uhri, jotka ei tiedä, että he paha tekevät.

tys työstänsä.

4:10 Jos toinen heistä lange/nijn hänen cumpanins autta hänen ylös/ woi sitä yxinäistä/ jos hän lange/ nijn ei ole toista saapuilla händä auttaman.

4:11 Ja cosca caxi yhdessä macawat/ nijn he lämmittävät idzens/ cuinga yxinäinen tule lämbymäxi?

4:12 Yxi woitetan/ waan caxi seisowat wastian: sillä colminkertainen köysi ei katkeeta nijn pian.

4:13 Köyhä ja wijsas lapsi on parempi wanha Cuningasta joca tyhmä on/ ja ei taida ottaa idzestäns waari.

4:14 Fangiudesta tullan Cuningaliseen waldaan/ ja se joca Cuningaliseen waldaan syndynyt on/ köyhtyy.

4:15 Ja minä näin että caicki jotca Auringon alla elävät/ toisen lapsen cansa waeldawan/ joca tämän toisen siiaan tule.

4:16 Ja Canssalla joca käwi hänen edelläns/ ja joca myös käwi hänen jälisäns/ ei ollut loppua/ ja ei cuitengan hänest iloinnut. Eipä sekän ole muu cuin turha ja wihelijäisyys.

V. Lucu

4:17 WArjele jalcas coscas menet Jumalan huoneeseen/ ja tule cuuleman. Se on parempi cuin tyhmäin uhri/ jotca ei tiedä mitä paha he tekevät.

5:2 Älä ole kerkeä suultasi, älköönkä sydämesi kiirehtikö lausumaan sana Jumalan edessä, sillä Jumala on taivaassa ja sinä olet maan päällä; sentähden olkoot sanasi harvat.

5:3 Sillä paljosta työstä tulee unia, ja missä on paljon sanoja, siinä on tyhmä äänessä.

5:4 Kun teet lupauksen Jumalalle, niin täytä se viivyttelämättä; sillä ei ole hänellä mieluosiota tyhmiin: täytä, mitä lupaat.

5:5 On parempi, ettet lupaa, kuin että lupaat etkä täytä.

5:6 Älä anna suusi saattaa ruumistasi syynalaiseksi, äläkä sano Jumalan sanansaattajan edessä: "Se oli erehdys"; miksi pitäisi Jumalan vihastua sinun puheestasi ja turmella sinun kättesi työt?

5:7 Sillä paljot unet ovat pelkkää turhuutta; samoin paljot puheet. Mutta pelkää sinä Jumalaa.

5:8 Jos näet köyhää sorrettavan sekä oikeutta ja vanhurskautta poljettavan maakunnassa, niin älä sitä asiaa ihmettele; sillä ylhäistä vartioitsee vielä ylhäisempi, ja sitäkin ylhäisemmät heitä molempia.

5:9 Ja maalle on kaikessa hyödyksi, että viljellyllä maalla on kuningas.

5:10 Joka rakastaa rahaa, ei saa rahaa kylläksensä, eikä voittoa se, joka rakastaa ta-

5:1 Älä ole ylen pikainen suustas, ja älä anna sydämes kiiruhtaa puhumaan Jumalan edessä; sillä Jumala on taivaassa, ja sinä maan päällä: ole sentähden vähäpuheinen.

5:2 Kussa paljon murhetta on, siinä on paljo unia, ja paljossa puheessa löydetään myös hulluus.

5:3 Koskas Jumalalle lupauksen teet, niin älä viivyttelä sitä; sillä ei hän tyhmiin mielisty: mitäs lupaat, niin pidä.

5:4 Se on parempi, ettet lupaa, kuin se, ettet täytä, mitäs luvannut olet.

5:5 Älä salli suusi vietiellä lihaas syntiä tekemään, ja älä sano enkelille: se oli eksymys; ettei Jumala vihastuisi sinun äänees ja hylkäisi kaikkia sinun kättes töitä.

5:6 Kussa paljo unia on, siinä on myös turha meno ja paljo puhetta; mutta pelkää sinä Jumalaa.

5:7 Jos sinä näet köyhän vääräyttä kärsimässä, ja oikeuden ja vanhurskauden tulevan pois maasta, älä ihmettele sitä; sillä yksi on ylimmäisempi, joka korkiasta vaarin ottaa, ja korkiammat ovat niiden molempain ylitse.

5:8 Maanviljelys on paras kaikissa: sen päällä on kuningas maakunnassa, että kedot kynnettäisiin.

5:9 Joka rahaa rakastaa, ei hän ikänä rahaan suutu; ja joka rikkautta rakastaa, ei hänelle pidä siitä hyödytystä

5:1 ÄLä ole ylön picainen suustas/ ja älä anna sydämes kirjutta puhuman Jumalan edes:

5:2 Sillä Jumala on taiwas/ ja sinä maan päällä/ ole sentähden vähän puheinen.

Cusa paljo murhetta on/ siinä on paljo unia/ ja paljosa puhesa löytän myös hulluus.

paljosa puhesa löytän myös hulluus.

5:3 COscas Jumalalle lupauksen teet/ nijn älä wijwyttelä sitä: sillä ei hän tyhmijn mielisty.

5:4 Mitäs lupat nijn pidä/ se on parembi ettes lupaa/ cuin ettes täytä mitäs luvannut olet.

5:5 ÄLä salli suusi wietellä lihas/ ja älä sano Engelille: se oli exymys: ettei Jumala wihastuis sinun änees/ ja duomidzis caickia sinun kättes töitä.

5:6 Cusa paljo unia on/ siinä on myös turha meno ja paljo puhetta/ mutta pelkä sinä Jumalata.

5:7 JOs sinä näet köyhän wääräyttä kärsiwän/ ja oikeuden ja wanhurscauden tulewan pois maasta/ älä ihmettele sitä: sillä yxi on joca on corkein wartia corkeudes/ ja on wielä corkiambi molembita.

5:8 Sen päällä on Cuningas maacunnasa/ että kedot kynnetäisiin.

5:9 JOca raha racasta/ ei hän ikänäns rahaan suutu/ ja joca rickautta racasta/ ei

<p>varan paljoutta. Sekin on turhuutta.</p>	<p>oleman: se on myös turhuus.</p>	<p>hänelle pidä sijtä hyödytystä oleman/ ja se on myös turha:</p>
<p>5:11 Omaisuuden karttuessa karttavat sen syöjätkin; ja mitä muuta etua siitä on haltijallensa, kuin että silmillään sen näkee?</p>	<p>5:10 Sillä kussa paljo rickautta on, siinä on myös paljo syöpiä. Mitä hyödytystä siis isännällä siitä on, mutta että hän ainoasti sen näkee silmillänsä?</p>	<p>5:10 Sillä cusa paljo rickautta on/ sijnä on myös paljon syöpiä/ mitästä hyödytystä siis hänen sijtä on? mutta että hän ainoastans sen näke silmilläns.</p>
<p>5:12 Työntekijän uni on makea, söipä hän vähän tai paljon; mutta rikkaan ei hänen yltäkylläisyytensä salli nukkua.</p>	<p>5:11 Joka työtä tekee, hänen on uni makia, joko hän vähän eli paljon syönyt on; vaan rikkaan ylönpalttisuus ei salli hänen maata.</p>	<p>5:11 Joca työtä teke/ hänelle on uni makia/ joco hän vähä eli paljo syönyt on/ waan rickan ylönpalddisuus ei salli hänen maata.</p>
<p>5:13 On raskas onnettomuus, jonka minä näin auringon alla: rikkaus, joka on säilytetty onnettomuudeksi haltijallensa.</p>	<p>5:12 Se on paha vaiva, jonka minä näin auringon alla, että rikkaudet tallelle pannaan hänelle vahingoksi, jonka se oma on.</p>	<p>5:12 Se on paha waiwa/ jonga minä näin Auringon alla/ nimittäin/ että rickaudet tallella pannaan hänelle wahingoksi/ jonga se oma on:</p>
<p>5:14 Se rikkaus katoaa onnettoman tapauksen kautta; ja jos hänelle on syntynyt poika, ei sen käsiin jää mitään.</p>	<p>5:13 Sillä rikkaudet hukkuvat suuressa viheliäisyydessä; ja jos hän on siittänyt pojan, niin ei sen käsiin jää mitään.</p>	<p>5:13 Sillä rickat huckuwat suures wihelijäisydes/ ja jos hän on sijttänyt pojan/ nijn ei sen käsijn jää mitän.</p>
<p>5:15 Niinkuin hän tuli äitinsä kohdusta, niin on hänen alastonna jälleen mentävä pois, samoin kuin tulikin; eikä hän vaivannäöstänsä saa mitään, minkä veisi täältä kädessänsä.</p>	<p>5:14 Niinkuin hän on tullut äitinsä kohdusta, niin hän jälleen menee alastoinna pois kuin hän tullutkin on, ja ei ota mitään myötänsä kaikesta työstänsä, joka hänen käsissänsä on, kuin hän menee pois.</p>	<p>5:14 Nijn cuin hän on alastoina tullut äitins cohdusta/ nijn hän jällens mene pois cuin hän tullutkin on/ ja ei ota mitän cansans caikesta hänen työstäns joca hänen käsissäns on/ cosca hän mene pois.</p>
<p>5:16 Raskas onnettomuus tämäkin on: aivan niinkuin hän tuli, on hänen mentävä; ja mitä hyötyä hänellä sitten on siitä, että on vaivaa nähnyt tuulen hyväksi?</p>	<p>5:15 Se on myös paha vaiva, että hän niin tästä lähtee, niinkuin hän tullutkin on. Mitä siis häntä auttaa, että hän tuuleen työtä tehnyt on?</p>	<p>5:15 Se on paha waiwa että hän nijn tästä lähte/ nijncuin hän tullut on/ mitä se händä autta/ että hän tuulen työtä on tehnyt?</p>
<p>5:17 Myös kuluttaa hän kaikki päivänsä pimeydessä; ja surua on hänellä paljon, kärsimystä ja mielikarvautta.</p>	<p>5:16 Kaiken elinaikansa on hän pimeydessä syönyt, suuressa murheessa, sairaudessa ja surussa.</p>	<p>5:16 Caiken elinaicans on hän pimeydes syönyt/ suuressa murhesa/ sairaudesa ja surusa.</p>
<p>5:18 Katso, minkä minä olen tullut näkemään, on hyvää ja kaunista syödä ja juoda ja nauttia hyvää kaiken vaivan-</p>	<p>5:17 Katso, minä näin sen hyväksi ja soveliaaksi, että ihminen syö ja juo, ja on hyvällä mielellä kaikessa työsänsä, joka hänellä auringon</p>	<p>5:17 Nijn minä pidän sen parhana/ että ihminen syö ja juo/ ja on hywällä mielellä caikesa hänen työsäns cuin</p>

näkönsä ohessa, jolla ihminen itseänsä vaivaa auringon alla lyhyinä elämänsä päivinä, jotka Jumala on hänelle antanut; sillä se on hänen osansa.

5:19 Sekin on Jumalan lahja, jos Jumala kenelle ihmiselle antaa rikkautta ja tavaraa ja sallii hänen syödä siitä ja saada osansa ja iloita väivännäkönsä ohessa.

5:20 Sillä hän ei tule niin paljon ajatelleeksi elämänsä päiviä, kun Jumala suostuu hänen sydämensä iloon.

alla on, elinaikanansa, jonka Jumala hänelle antaa, sillä se on hänen osansa.

5:18 Ja jolle ihmiselle Jumala antaa rikkautta, tavaraa ja voimaa, että hän siitä söis ja nautitsis osaksensa, ja olis iloinen työssänsä; se on Jumalan lahja.

5:19 Sillä ei hän paljon ajattele elämänsä aikaa, että Jumala on iloittanut hänen sydämensä.

hänellä Auringon alla on/ hänen elinaicanans/ ja Jumala hänelle anda: sillä se on hänen osans.

5:18 Ja jolle ihmiselle Jumala anda rikkautta/ tavarata ja woima/ että hän sijtä söis ja jois hänen osaxens/ ja olis iloinen hänen työsäns/ se on Jumalan lahja:

5:19 Sillä ei hän paljo ajattele tätä wiheljäistä elämätä/ että Jumala on iloittanut hänen sydämens.

Saarnaaja 6 LUKU

6:1 On onnettomuus tämäkin, jonka olen nähnyt auringon alla ja joka raskaasti painaa ihmistä:

6:2 että Jumala antaa miehelle rikkautta ja tavaraa ja kunniaa, niin ettei hänen sielultaan puutu mitään kaikesta siitä, mitä hän halajaa, mutta Jumala ei salli hänen nauttia sitä, vaan sen nauttii vieras. Se on turhuutta ja raskas kärsimys.

6:3 Vaikka syntyisi miehelle sata lasta ja hän eläisi vuosia paljon ja paljot olisivat hänen vuottensa päivät, mutta hän ei saisi tyydyttää omaa haluaan omaisuudellansa eikä saisi edes hautaustaan, niin minä sanon, että keskoinen olisi onnellisempi kuin hän.

6:4 Sillä se turhaan tulee ja pimeyteen menee, ja pimeyteen peittyy sen nimi.

6:5 Ei se ole aurinkoa nähnyt

6 LUKU

6:1 Se on paha, jonka minä näin auringon alla, ja on yhteinen ihmisissä.

6:2 Jolle Jumala on antanut rikkautta, tavaraa ja kunniaa, ja ei häneltä mitään puutu kaikista, mitä hän himoitsee, ja ei Jumala anna hänelle kuitenkaan sitä voimaa, että hän sitä nautita taitaa, mutta toinen ne nautitsee; se on turhuus ja paha vaiva.

6:3 Jos hän sata lasta siitäis, ja hänellä olis niin pitkä ikä, että hän monta vuotta eläis, ja ei hänen sielunsa taitaisi tulla tavarasta täytenä, ja olis ilman hautaa, hänestä sanon minä: kesken syntynyt on parempi häntä:

6:4 Sillä hän tulee turhaan menoon, ja menee pois pimeyteen, ja hänen nimensä pimeydellä peitetään.

6:5 Joka ei ole aurinkoa

VI. Lucu

6:1 SE on paha jonga minä näin Auringon alla/ ja on yhteinen ihmisis.

6:2 Jolle Jumala on andanut rikkautta/ tawarata ja cunnia/ ja ei häneldä mitän puutu/ jota hänen sydämens ano/ ja ei Jumala anna hänelle cuitengan sitä woima/ että hän sitä nautita taita/ mutta toinen ne nautidze/ se on turha ja paha waiwa.

6:3 Jos hän sata lasta sijtäis/ ja hänellä olis niijn pitkä ikä/ että hän monda vuotta eläis/ ja ei hänen sielun taidais tulla tawaroista täytenä/ ja olis ilman haudata/ hänestä sanon minä: kesken syndynyt on parembi händä:

6:4 Sillä hän tule turhaan menoon/ ja hän menee pois pimeydesä/ ja hänen nimens pimeydellä peitetän.

6:5 Ei ole hänen Auringosta

eikä tuntenut. Sen lepo on parempi kuin hänen.

6:6 Ja vaikka hän eläisi kaksi kertaa tuhannen vuotta, mutta ei saisi onnea nähdä - eikö kuitenkin kaikki mene samaan paikkaan?

6:7 Kaikki ihmisen vaivannäkö tapahtuu hänen oman suunsa hyväksi, ja kuitenkin ei halu täyty.

6:8 Sillä mitä etua on viisaalla tyhmän edellä, ja mitä kurjalla siitä, että hän osaa oikein vaeltaa elävitten edessä?

6:9 Parempi silmän näkö kuin halun haihattelu. Tämäkin on turhuutta ja tuulen tavoittelua.

6:10 Mitä olemassa on, sille on pantu nimi jo ammoiden; ja edeltä tunnettua on ollut, mitä ihmisestä on tuleva. Ei voi hän riidellä väkevämpänsä kanssa.

6:11 Sillä niin on: puheen paljous enentää turhuutta. Mitä etua on ihmisellä siitä?

6:12 Sillä kuka tietää, mikä on ihmiselle hyvä elämässä, hänen elämänsä lyhyinä, turhina päivinä, jotka hän viettää kuin varjo; ja kuka ilmaisee ihmiselle, mitä on tuleva hänen jälkeensä auringon alla?

Saarnaaja 7 LUKU

7:1 Hyvä nimi on parempi kuin kallis öljy, ja kuolinpäivä parempi kuin syntymäpäivä.

7:2 Parempi kuin pitotaloon on mennä surutaloon, sillä

nähnyt eikä tuntenut, sillä on parempi lepo kuin tällä.

6:6 Jos hän eläisi kaksituhatta ajastaikaa, niin ei hän sitenkään siihen tyytyisi: eikö kaikki tule yhteen paikkaan?

6:7 Jokaisella ihmisellä on määrätty työ; mutta sydän ei taida tyytyä siihen.

6:8 Sillä mikä viisaalla on enempi etu kuin tyhmälläkään? mikä hyödytys on toimellisella köyhällä, että hän elävään edessä itsensä käyttää taitaa?

6:9 Parempi on nautita tavaroita, jotka käsillä ovat, kuin pyrkiä toisten perään; se on myös turhuus ja viheliäisyys.

6:10 Mikäs on, vaikka joku korkiasti ylistetty on? niin hän kuitenkin tiedetään ihmiseksi, ja ei hän taida voimallisemman kanssa riidellä;

6:11 Sillä monta asiaa on, jotka turhuuden enentävät: mitä siis ihmisen siitä enempi on?

7:1 Kuka tietää, mikä ihmiselle on hyödyllinen hänen elinaikansa, niinkauvan kuin hän turhassa menossansa elää, joka kulkee niinkuin varjo? eli kuka sanoo ihmiselle, mitä on tuleva hänen jälkeensä auringon alla?

7 LUKU

7:2 Hyvä sanoma on parempi kuin kallis voide, ja kuolemapäivä on parempi kuin syntymäpäivä.

7:3 Parempi on mennä murhehuoneeseen kuin ilohuo-

ilo/ eikä hänellä ole lepo eli siellä taicka täällä.

6:6 Jos hän eläisi kaksi tuhatta ajastaika/ niijn ei hän sijtekkän siihen tydyis/ eiköst caicki tule yhteen paickan?

6:7 JOcaidzella ihmisellä on määrätty työ/ mutta sydän ei taida tytyä siihen:

6:8 Sillä mitä taita wijsas enä toimitta/ cuin tyhmäkän? mitä köyhä aicoi että hän olis eläwitten seas.

6:9 Parempi on nautita tavaroita jotca käsillä owat/ cuin pyrkiä toisten perän/ se on myös turha ja wihelijäisys.

6:10 Mikäst on/ waicka joku corkiast ylistetty on/ niijn hän cuitengin tietän ihmisexi/ ja ei hän taida woimallisemman cansa riidellä:

6:11 Sillä monda asiata on/ jotca turhuden enändäwät/ mitä sijs ihmisen sijtä enä on.

7:1 CUca tietä/ mikä ihmiselle on hyödyllinen hänen elinaicanans/ niijncauwan cuin hän turhasa menosans elä/ joca culke niijncauwan warjo: eli cuca sano ihmiselle/ mitä on tulewa hänen jälkens Aurin gon alla?

VII. Lucu

7:2 HYwä sanoma on parempi cuin callis woide/ ja cuolema päiwä on parempi cuin syndymä päiwä.

7:3 Parempi on mennä murhehuoneeseen cuin ilo huone-

siinä on kaikkien ihmisten loppu, ja elossa oleva painaa sen mieleensä.	neesen: toisessa on kaikkein ihmisten loppu, ja elävä painaa sen sydämeensä.	seen/ toisesa on caickein ihmisten loppu/ ja elävä painaa sen sydämeens.
7:3 Suru on parempi kuin nauru, sillä sydämelle on hyväksi, että kasvot ovat murheelliset.	7:4 Parempi on murehtia kuin nauraa; sillä murheen kautta sydän paranee.	7:4 Parembi on murehtia cuin naura: sillä murhen kautta sydän parane.
7:4 Viisaitten sydän on surutalossa, tyhmien sydän ilotalossa.	7:5 Viisasten sydän on murhehuoneessa; mutta tyhmäin ilo huoneessa.	7:5 Wijsasten sydän on murhe huonesa/ ja tyhmäin sydän ilo huonesa.
7:5 Parempi on kuulla viisaan nuhdetta, kuin olla kuulemasa tyhmien laulua;	7:6 Parempi on kuulla viisaan kuritusta, kuin kuulla hulluin lauluja;	7:6 Parembi on cuulla wijsan curitusta/ cuin cuulla hulluin lauluja:
7:6 sillä niinkuin orjantappurain rätinä padan alla, on tyhmän nauru. Ja sekin on turhuutta.	7:7 Sillä hulluin nauru on niinkuin orjantappurain rätinä padan alla; ja se on myös turhuus.	7:7 Sillä hulluin nauro on nijncuin ohdakein rätinä padan alla/ ja se on myös turha.
7:7 Sillä väärä voitto tekee viisaan hulluksi, ja lahja turmelee sydämen.	7:8 Väki valta saattaa viisaan hulluksi, ja lahja turmelee sydämen.	7:8 Niscuri saatta wijsan suuttuman/ ja turmele laupian sydämen.
7:8 Asian loppu on parempi kuin sen alku, ja pitkämielinen on parempi kuin korkea-mielinen.	7:9 Asiain loppu on parempi kuin sen alku; kärsivällinen henki on parempi kuin ylpiä henki.	7:9 Asian loppu on parembi cuin alcu. Kärsiwäinen hengi on parembi cuin ylpiä hengi.
7:9 Älköön mielesi olko pikainen vihaan, sillä viha majautuu tyhmäin poveen.	7:10 Älä ole ylen pikainen vihaan; sillä viha lepää hulluin sydämissä.	7:10 Älä ole ylön picainen vihaan: sillä viha lepä hullun sydämes.
7:10 Älä sano: "Mikä siinä on, että entiset ajat olivat paremmat kuin nykyiset?" Sillä sitä et viisaudesta kysy.	7:11 Älä sano: mikä on, että menneet päivät olivat paremmat kuin nämät? sillä et sinä sitä viisaasti kysele.	7:11 Älä sano: mikä on/ että mennet päiwät olit paremmat/ cuin tämä: sillä et sinä sitä wijsast kysele.
7:11 Viisaus on yhtä hyvä kuin perintöosa ja on etu niille, jotka ovat näkemässä aurinkoa.	7:12 Viisaus on hyvä perinnön kanssa, ja auttaa ihmisen iloitsemaan auringon alla;	7:12 Wijsaus on hywä perinnön cansa/ ja autta ihmisen iloidzeman Auringon alla:
7:12 Sillä viisauden varjossa on kuin rahan varjossa, mutta tieto on hyödyllisempi: viisaus pitää haltijansa elossa.	7:13 Sillä viisaus varjelee, ja raha myös varjelee; mutta ymmärryksellä on se etu, että viisaus antaa niille elämän, joilla se on.	7:13 Sillä wijsaus warjele/ ja raha myös warjele/ mutta wijsaus anda sille hengen/ jolla se on.
7:13 Katso Jumalan tekoja; sillä kuka voi sen suoristaa, minkä hän on vääräksi tehnyt?	7:14 Katso Jumalan töitä; sillä kuka taitaa ojentaa sen, jonka hän vääräksi tekee?	7:14 Cadzo Jumalan töitä/ cuca tata oijeta sen jonga hän wääräxi teke?
7:14 Hyvänä päivänä ole hyvillä mielin, ja pahana päivänä	7:15 Ole iloinen hyvinä päivinä, ja ota myös pahakin päivä hyväksesi; sillä sen on	7:15 Ole iloinen hywinä päivinä/ ja ota myös pahakin

nä ymmärrä, että toisen niin- kuin toisenkin on Jumala tehnyt, koskapa ihminen ei saa mitään siitä, mikä hänen jälkeensä tulee.	Jumala luonut toisen kans- sa, ettei ihminen tietäisi, mi- tä tuleva on.	päivä hyväxes: sillä sen on Jumala luonut toisen cansa/ ettei ihminen tiedäis mitä tu- lewa on.
7:15 Kaikkeaa olen tullut nä- kemään turhina päivinäni: on vanhurskaita, jotka hukkuvat vanhurskaudessaan, ja on jumalattomia, jotka elävät kauan pahuudessaan.	7:16 Minä olen nähnyt kaik- kinaiset minun turhuuteni aikana: vanhurskas hukkuu vanhurskaudessaansa, ja ju- malatoin elää kauvan pa- huudessaansa.	7:16 Mlnä olen nähnyt caicki- naiset turhudeneni aicana/ wanhurscas hucku wanhurs- caudesans/ ja jumalatoim elä cauwan hänen pahudesans.
7:16 Älä ole kovin vanhurskas äläkä esiinny ylen viisaana: miksi tuhoaisit itsesi?	7:17 Älä ole ylen vanhurskas elikkä ylen viisas, ettes itsiäs turmelsi.	7:17 Älä ole ylön wanhurscas elikkä ylön wijsas/ ettes id- zes turmelis.
7:17 Älä ole kovin jumalaton, äläkä ole tyhmä: miksi kuoli- sit ennen aikaasi?	7:18 Älä ole ylen jumalatoim elikkä hullu, ettes kuolisi ennen aikaa.	7:18 Älä ole ylön jumalatoim elikkä hullu/ ettes cuolis en- nen aicas.
7:18 Hyvä on, että pidät kiin- ni toisesta etkä hellitä kättäsi toisestakaan, sillä Jumalaa pelkääväinen selviää näistä kaikista.	7:19 Se on hyvä, että tähän tartut ja ettes myös toista päästä pois kädestäs; sillä joka Herraa pelkää, hän vält- tää nämät kaikki.	7:19 Se on hyvä että tähän tartut/ ja ettes myös sitä toista päästä pois kädestäs: sillä joca HERra pelkä hän wälttä nämät caicki.
7:19 Viisauus auttaa viisasta voimakkaammin kuin kymme- nen vallanpitäjää, jotka ovat kaupungissa.	7:20 Viisauus vahvistaa enempi viisasta, kuin kym- menen voimallista, jotka kaupungissa ovat.	7:20 Wijsaus wahwista enä wijsast/ cuin kymmenen woi- mallista/ jotca Caupungis owat.
7:20 Sillä ei ole maan päällä ihmistä niin vanhurskasta, että hän tekisi vain hyvää eikä tekisi syntiä.	7:21 Sillä ei yhtään ihmistä ole vanhurskasta maan pääl- lä, joka hyvää tekee ja ei syn- tiä tee.	7:21 Sillä ei yhtän ihmistä ole maan päällä/ joca hyvä ja ei syndiä tee.
7:21 Älä myöskään pane mie- leesi kaikkia puheita, mitä puhutaan, ettet kuulisi palveli- jasi sinua kiroilevan.	7:22 Älä pane kaikkia sydä- mees, mitä sinulle sanotaan, ettes kuulisi palvelias sinua toruvan;	7:22 Älä pane caickia sydä- mees mitä sinulle sanotan: ettes cuulis sinun palwelias sinua toruwan:
7:22 Sillä oma sydämesikin tietää, että myös sinä olet monta kertaa kiroillut muita.	7:23 Sillä sinun sydämes tie- tää sinun usein muita toru- neen.	7:23 Sillä sinun sydämes tie- tää/ sinun usein muita toru- neen.
7:23 Kaiken tämän olen vii- saudella koetellut. Minä sa- noin: "Tahdon tulla viisaaksi", mutta se pysyi minusta kau- kana.	7:24 Kaikkia senkaltaisia olen minä viisaasti koetellut; minä ajattelin: minä tahdon olla viisas, mutta se kulki kauwas minusta:	7:24 Caickia sencaltaisita olen minä wijsast coetellut/ Minä ajattelin: minä tahdon olla wijsas/ mutta se culki cauwas minusta.
7:24 Kaukana on kaiken ole- mus ja syvällä, syvällä; kuka voi sen löytää?	7:25 Se on kaukana, mikä ollut on, ja se on sangen sy- vä; kuka taitaa sen löytää?	7:25 Se on caucana/ mixi se tule? ja se on sangen sywä/ cuca taita sen löytä?
7:25 Minä ryhdyin sydämes-	7:26 Minä käänsin sydämeni	7:26 Minä käänsin sydämeni

säni oppimaan, miettimään ja etsimään viisautta ja tutkistelun tuloksia, tullakseni tuntemaan jumalattomuuden tyydydeksi ja tyhmyyden miettydeksi.

7:26 Ja minä löysin sen, mikä on kuolemaa katkerampi: naisen, joka on verkko, jonka sydän on paula ja jonka kätet ovat kahleet. Se, joka on otollinen Jumalan edessä, pelastuu hänestä, mutta synnintekijä häneen takertuu.

7:27 Katso, tämän minä olen löytänyt, sanoi saarnaaja, pyrkiessäni asia asialta löytämään tutkistelun tulosta;

7:28 mitä sieluni on yhä etsinyt, mutta mitä en ole löytänyt, on tämä: olen löytänyt tuhannesta yhden miehen, mutta koko siitä luvusta en ole löytänyt yhtäkään naista.

7:29 Katso, tämän ainoastaan olen löytänyt: että Jumala on tehnyt ihmiset suoriksi, mutta itse he etsivät monia mutkia.

Saarnaaja 8 LUKU

8:1 Kuka on viisaan vertainen, ja kuka taitaa selittää asian? Ihmisen viisaus kirkastaa hänen kasvonsa, ja hänen kasvojensa kovuus muuttuu.

8:2 Minä sanon: Ota vaari kuninkaan käskystä, varsinkin Jumalan kautta vannotun valan tähden.

8:3 Älä ole kerkeä luopumaan hänestä, äläkä asetu pahan asian puolelle, sillä hän te-

koettelemaan, tutkimaan ja etsimään viisautta ja taitoa, niin myös ymmärtämään jumalattomain tyhmyyttä ja hulluin erhetyksiä,

7:27 Ja löysin, että se vaimo on haikiampi kuin kuolema, jonka sydän on verkko ja paula, ja hänen kätensä on kahleet: se joka Jumalalle on otollinen, hän välttää häntä, mutta syntinen käsitetään hänen kauttansa.

7:28 Katso, minä olen löytänyt, sanoo Saarnaaja, toisen toisensa jälkeen, että minä myös löytäisin taidon,

7:29 Jota minun sieluni vielä nyt etsii, ja en ole löytänyt. Tuhannen seassa olen minä löytänyt yhden miehen, vaan en minä ole löytänyt yhtään vaimoa kaikkein seassa.

7:30 Ainoastaan, katso, sen minä löysin, että Jumala on luonut ihmisen oikiaksi; mutta he etsivät monta taitoa.

8 LUKU

8:1 Kuka on viisaan kaltainen? ja kuka on taitava asian selittäjä? Ihmisen viisaus valistaa hänen kasvonsa, ja hänen tottelemattomuutensa tulee muutetuksi.

8:2 Minä (sanon): pidä kuninkaan sana, semminkin Jumalan valan tähden.

8:3 Älä ole nopsa menemään pois hänen kasvojensa edestä, ja älä sekaannu pahaan

coetteleman/ tutkiman ja edzimän wijsautta ja taito/ ymmärtämän Jumalattomain tyhmyttä ja hulluin erhetyxiä.

7:27 Ja löysin että sencaltainen vaimo/ jonga sydän on wercko ja paula/ ja hänen kätens owat cahlet/ on haikiambi cuin cuolema. Se joca Jumalalle on otollinen hän wälttä händä/ mutta syndinen käsitetän hänen cauttans.

7:28 Cadzo minä olen löytänyt/ sano saarnaja: toisen toisens jälken/ että minä myös löytäisin taito/

ja minun sielun wielä nyt edzi/ ja ei ole löytänyt. Tuhannen seas olen minä löytänyt yhden miehen/ waan en minä ole löytänyt yhtän waimo caickein seas.

7:29 Sen minä ainoastans löysin/ että Jumala on luonut ihmisen oikiaxi. Mutta he edziwät monda taito. Cuca on nijn wijsas? ja cuca taita sen selittä?

VIII. Lucu

8:1 Ihmisen wijsaus walista hänen caswons/ mutta joca tottelematoin on/ händä wihatan.

8:2 Minä pidän Cuningan sanan ja Jumalan walan.

8:3 Älä ole nopsa menemän pois hänen caswons edestä/ ja älä secannu pahan asiaan:

kee, mitä vain tahtoo.	asiaan; sillä hän tekee kaikki, mitä hänelle kelpaa.	sillä hän teke mitä hänelle kelpa.
8:4 Sillä kuninkaan sana on voimallinen, ja kuka voi sanoa hänelle: Mitäs teet?	8:4 Kuninkaan sanoissa on voima; ja kuka tohtii sanoa hänelle: mitäs teet?	8:4 Cuningan sanoisa on woima/ ja cuca tohti sano hänelle: mitäs teet?
8:5 Joka käskyn pitää, ei tiedä pahasta asiasta; ja viisaan sydän tietää ajan ja tuomion.	8:5 Joka käskyt pitää, ei hänen pidä pahaa koetteleman, ja viisaan sydän tietää ajan ja muodon;	8:5 Joca käskyt pitä/ ei hänen pidä paha coetteleman/ mutta wijsan sydän tietä ajan ja muodon:
8:6 Sillä itsekullakin asialla on aikansa ja tuomionsa; ihmistä näet painaa raskaasti hänen pahuutensa.	8:6 Sillä jokaisella aivoituksella on hänen aikansa ja muotonsa; sillä ihmisen onnettomuus on paljo hänen päällänsä.	8:6 Sillä jocaidzella aiwoituxella on hänen aicans ja muotons: sillä ihmisen onnettomus on paljo hänen päälläns.
8:7 Hän ei tiedä, mitä tuleva on; sillä kuka ilmaisee hänelle, miten se on tuleva?	8:7 Sillä ei hän tiedä mitä tapahtuva on; ja kuka taitaa hänelle ilmoittaa, koska se tuleva on?	8:7 Sillä ei hän tiedä mitä ollut on/ ja cuca taita sano mitä tulewa on?
8:8 Ei ole ihminen tuulen valtias, niin että hän voisi sulkea tuulen, ei hallitse kukaan kuoleman päivää, ei ole pääsyä sodasta, eikä jumalattomuus pelasta harjoittajaansa.	8:8 Ei ihmisellä ole voimaa henkeen, estämään sitä, ja ei ole voimaa kuoleman hetkellä, ja ei päästetä sodassa: ja jumalatoimien meno ei auta jumalattomia.	8:8 Ei ihmisellä ole woima hengeen/ estämän sitä/ ja ei ole woima cuoleman hetkellä/ ja ei päästetä sodasa/ ja jumalatoimien meno ei auta jumalatoiminda.
8:9 Kaiken tämän minä tulin näkemään, kun käänsin sydämeni tarkkaamaan kaikkea, mitä auringon alla tapahtuu aikana, jolloin ihminen vallitsee toista ihmistä hänen onnettomuudekseen.	8:9 Kaikki nämät olen minä nähnyt ja antanut sydämeni kaikkiin töihin, jotka tapahtuvat auringon alla: ihminen hallitsee toisinansa toista itsellensä vahingoksi.	8:9 CAicki nämät olen minä nähnyt ja andanut minun sydämeni caickijn töihin/ jotca tapahtuwat Auringon alla. Ihminen hallidze toisinans toista idzellens wahingoxi.
8:10 Sitten minä näin, kuinka jumalattomat haudattiin ja menivät lepoon, mutta ne, jotka olivat oikein tehneet, saivat lähteä pois pyhästä paikasta ja joutuivat unhotuksiin kaupungissa. Sekin on turhuus.	8:10 Ja siinä minä näin jumalattomat haudatut, jotka tulivat ja vaelsivat pyhässä siassa, ja olivat myös unohdetut kaupungissa, jossa he niin tehneet olivat: se on myös turhuus.	8:10 Ja sijnä minä näin jumalattomat/ jotca haudatut olit/ jotca käynet ja waeldanet olit pyhäsä siasa/ ja olit unohdetut Caupungisa/ että he nijn tehnet olit/ se on myös turha.
8:11 Milloin pahan teon tuomio ei tule pian, saavat ihmislapset rohkeutta tehdä pahaa,	8:11 Ettei kohta pahoja töitä tuomita, tulee ihmisten lasten sydän täytetyksi pahaa tekemään.	8:11 ETtei cohta pahoja töitä duomita/ tule ihmisen sydän täytetyxi paha tekemän.
8:12 koskapa syntinen saa tehdä pahaa sata kertaa ja elää kauan; tosin minä tie-	8:12 Jos syntinen sata kertaa pahaa tekee, ja sittekin kauvan elää, niin tiedän minä kuitenkin, että niille käy	8:12 Jos syndinen sata kerta paha teke/ ja sijtekin cauwan elä/ nijn tiedän minä cuiten-

dän, että Jumalaa pelkääväsille käy hyvin, sentähden että he häntä pelkäävät,

8:13 mutta että jumalattomalle ei käy hyvin eikä hän saa jatkaa päiviään pitkiksi kuin varjo, sentähden ettei hän pelkää Jumalaa.

8:14 On turhuutta sekin, mitä tapahtuu maan päällä, kun vanhurskaita on, joiden käy, niinkuin olisivat jumalattomain tekoja tehneet, ja jumalattomia on, joiden käy, niinkuin olisivat vanhurskaiden tekoja tehneet. Minä sanoin: sekin on turhuutta.

8:15 Ja minä ylistin iloa, koska ei ihmisellä auringon alla ole mitään parempaa kuin syödä ja juoda ja olla iloinen; se seuraa häntä hänen vaivannäkönsä ohessa hänen elämänsä päivinä, jotka Jumala on antanut hänelle auringon alla.

8:16 Kun minä käänsin sydämeni oppimaan viisautta ja katsomaan työtä, jota tehdään maan päällä saamatta untakaan silmiin päivällä tai yöllä,

8:17 niin minä tulin näkemään kaikista Jumalan teoista, että ihminen ei voi käsittää sitä, mitä tapahtuu auringon alla; sillä ihminen saakyllä nähdä vaivaa etsiessään, mutta ei hän käsitä. Ja jos viisas luuleekin tietävänsä, ei hän kuitenkaan voi käsittää.

hyvin, jotka Jumalaa pelkäävät, jotka hänen kasvojansa pelkäävät.

8:13 Sillä jumalattomille ei pidä hyvin käymän, ja ei heidän pidä kauvan elämän, vaan niinkuin varjo (katooman), jotka ei Jumalaa pelkää.

8:14 Se on turha meno, joka tapahtuu maan päällä: muutamat ovat vanhurskaat ja heille tapahtuu niinkuin he olisivat jumalattomain töitä tehneet, ja muutamat ovat jumalattomat, ja heille käy, niinkuin he olisivat vanhurskaiden töitä tehneet. Minä sanoin: se on myös turhuus.

8:15 Sentähden ylistin minä iloa, ettei ihmisellä ole parempaa auringon alla, kuin syödä ja juoda ja olla iloinen: ja sen hän saa työstänsä kaikkena elinaikanansa, jonka Jumala hänelle auringon alla antaa.

8:16 Minä annoin sydämeni viisautta tietämään, ja katsomaan sitä vaivaa, joka maan päällä tapahtuu, ja ettei joku päivällä eli yöllä saa unta silmiinsä.

8:17 Ja minä näin kaikki Jumalan teot; sillä ei ihminen taida löytää sitä työtä, joka auringon alla tapahtuu, ja ehkä kuinka ihminen ahkerois etsiä, ei hän kuitenkaan löydä; jos hän vielä sanoo: minä olen viisas ja tiedän sen, niin ei hän kuitenkaan taida löytää.

gin/ että niille käy hyvin jotca Jumalata pelkävät/ jotca hänen coswoans pelkävät.

8:13 Sillä jumalattomille ei pidä hyvin käymän/ ja niincuin warjo/ ei heidän pidä cauwan elämän/ jotca ei Jumalata pelkä.

8:14 SE on turha meno cuin tapahtu maan päällä/ muutamat owat wanhurscat/ ja heille tapahtu nijncuin he olisit jumalattomain töitä tehnet. Ja muutamat owat jumalattomat/ ja heille käy/ nijncuin he olisit wanhurscasten töitä tehnet. Minä sanoin: se on myös turha.

8:15 Sentähden ylistin minä iloa/ ettei ihmisellä ole parembata Auringon alla/ cuin syödä ja juoda ja olla iloinen. Ja sen hän saa hänen työstäns caickena elinaicanans/ jonga Jumala hänelle Auringon alla anda.

8:16 Mlnä annoin minun sydämeni wijsautta tietämän/ ja cadzoman sitä waiwa cuin maan päällä tapahtu/ ja ettei jocu päiwällä eli yöllä saa unda silmijs.

8:17 Ja minä näin caicki Jumalan tegot: sillä ei ihminen taida löytä sitä työtä joca Auringon alla tapahtu/ ja jota enämmin ihminen ahkeroidze edziä/ sitä vähemmin hän löytä. Jos hän vielä sano: minä olen wijsas ja tiedän sen/ nijn ei hän cuitengan taida löytä.

Saarnaaja 9 LUKU

9:1 Niin minä painoin mielee-

9 LUKU

9:1 Sillä minä olen kaikkia

IX. Lucu

9:1 Sillä minä olen caickia

ni kaiken tämän ja pyrin saamaan kaikkea tätä selville, kuinka näet vanhurskaat ja viisaat ja heidän tekonsa ovat Jumalan kädessä. Ei rakkauteen eikä viha ole ihmisen tiedettävissä; kaikkea voi hänellä olla edessä.

9:2 Kaikkea voi tapahtua kaikille. Sama kohtalo on vanhurskaalla ja jumalattomalla, hyvällä, puhtaalla ja saastaisella, uhraajalla ja uhraamattomalla; hyvän käy niinkuin syntisenkin, vanhojen niinkuin valaa pelkäävänkin.

9:3 Se on onnettomuus kaikessa, mitä tapahtuu auringon alla, että kaikilla on sama kohtalo, ja myös se, että ihmisten sydän on täynnä paha ja että mielettömyys on heillä sydämessä heidän elinaikansa; ja sen jälkeen vainajien tykö!

9:4 Onhan sillä, jonka vielä on suotu olla kaikkien elävien seurassa, toivoa. Sillä elävä koira on parempi kuin kuollut leijona.

9:5 Sillä elävät tietävät, että heidän on kuoltava, mutta kuolleet eivät tiedä mitään, eikä heillä ole paikkaa, vaan heidän muistonsa on unhotettu.

9:6 Myös heidän rakkautensa, vihansa ja intohimonsa on jo aikoja mennyt, eikä heillä ole milloinkaan enää osaa misään, mitä tapahtuu auringon alla.

9:7 Tule siis, syö leipäsi ilolla

näitä sydämeeni pannut, tutkiakseni kaikkia näitä, että vanhurskaat ja viisaat ja heidän tekonsa ovat Jumalan kädessä: eikä ihminen tiedä kenenkään rakkautta eli vihaa kaikissa, mikä hänen edessään on:

9:2 Se kaikki tapahtuu kaikille, niin vanhurskaille niinkuin jumalattomillekin, hyvälle ja puhtaille kuin saastaisillekin, niin sille, joka uhraa, niinkuin sillekin, joka ei uhraakaan, niinkuin hyvälle niin myös syntisille, niin vanhojalle, kuin sille, joka valaa pelkää.

9:3 Se on paha kaikkein seassa, jotka auringon alla tapahtuvat, että yhdelle käy niinkuin toisellekin, josta myös ihmisten lasten sydän täytetään pahuudella, ja hulluus on heidän sydämessänsä, niinkauvan kuin he elävät; sitte pitää heidän kuoleman.

9:4 Mitäs siis pitää jonkun valitseman? niinkauvan kuin eletään, on toivo; sillä elävä koira on parempi kuin kuollut jalopeura.

9:5 Sillä elävät tietävät itsensä kuoleman, mutta ei kuolleet tiedä mitään, eikä he mitään enää ansaitse; sillä heidän muistonsa on unhotettu,

9:6 On myös heidän rakkautensa, ja heidän vihansa ja vainonsa jo kauvennut, eikä heillä ole yhtään osaa maailmassa, kaikissa mitä auringon alla tapahtuu.

9:7 Niin mene siis ja syö lei-

sencaltaisia minun sydämeeni pannut/ tutkimaan caickia näitä/ että muutamat vanhurskaat ovat ja vijsat/ joiden tegot ovat Jumalan kädessä. Eikä ihminen tiedä kenengän rakkautta eli viha/ caikisa cuin hänen edesäns on.

9:2 Se tapahtu nijn yhdelle cuin toisellekin/ vanhurscaille nijncuin jumalattomillekin/ hyville ja puhtaille/ cuin saastaisillengin/ uhraille/ nijncuin sillengin joca ei uhrackan. Nijncuin tapahtu hyville/ nijn myös tapahtu syndisille: nijncuin käy walapattoisten/ nijn myös käy nijlle/ jotca wala pelkävät.

9:3 Se on paha caickein seas/ jotca Auringon alla tapahtuwat/ että yhdelle käy nijncuin toisellengin/ josta myös ihmisen sydän täytetän pahudella/ ja hulluus on heidän sydämesäns/ nijncauwan cuin he elävät/ sijtte pitä heidän cuoleman.

9:4 Mitä sijs pitä walidzeman? nijncauwan cuin eletän/ pitä toiwottaman (sillä elävä coira on parembi cuin cuollu Lejoni)

9:5 Sillä elävät tietävät heidäns cuolewan/ mutta ei cuollet tiedä mitän/ eikä he mitän enä ansaidze.

9:6 Sillä heidän muistons on unhotettu/

nijn ettei heitä enä racaste-ta/ wihata eli wainota/ eikä heidän ole yhtän osa mail-masa/ caikisa mitä Auringon alla tapahtu.

9:7 Nlin mene sijs ja syö lei-

ja juo viinisi hyvillä mielin, sillä jo aikaa on Jumala hyväksynyt nuo tekosi.

9:8 Vaatteesi olkoot aina valkeat, ja öljy älköön puuttuko päästäsi.

9:9 Nauti elämää vaimon kanssa, jota rakastat, kaikkina turhan elämäsi päivinä, jotka Jumala on sinulle antanut auringon alla - kaikkina turhina päivinäsi, sillä se on sinun osasi elämässä ja vaivannäössäsi, jolla vaivaat itseäsi auringon alla.

9:10 Tee kaikki, mitä voimallasi tehdyksi saat, sillä ei ole tekoa, ei ajatusta, ei tietoa eikä viisautta tuonelassa, jonne olet menevä.

9:11 Taas minä tulin näkemään auringon alla, että ei ole juoksu nopsain vallassa, ei sota urhojen, ei leipä viisaitten, ei rikkaus ymmärtäväisten eikä suosio taitavain vallassa, vaan aika ja kohtalo kohtaa kaikkia.

9:12 Sillä ei ihminen tiedä aikaansa, niinkuin eivät kalatkaan, jotka tarttuvat pahaan verkkoon, eivätkä linnut, jotka käyvät kiinni paulaan; niinkuin ne, niin pyydystetään ihmislapsetkin pahana aikana, joka yllättää heidät äkisti.

9:13 Tämänkin minä tulin näkemään viisaudeksi auringon alla, ja se oli minusta suuri:

päs ilolla, ja juo viinas hyväillä mielellä; sillä sinun työs kelpaa Jumalalle.

9:8 Anna vaattees aina valkeat olla, ja älä puututa voidetta pääs päältä.

9:9 Elä kauniisti vaimos kanssa, jota rakastat, niinkauvan kuin sinä tätä turhaa elämää saat nautita, jonka (Jumala) sinulle auringon alla antanut on, ja niinkauvan kuin sinun turha elämäs pysyy; sillä se on sinun osas elämässä ja työssä, minkä sinä teet auringon alla.

9:10 Kaikkia, mitä tulee sinun etees tehtäväksi, se tee voimas jälkeen; sillä haudassa, johon tulet, ei ole työtä, taitoa, ymmärrystä eli viisautta.

9:11 Minä käänsin itseni ja katsoin, kuinka auringon alla käymän pitäis? ettei auta juosta, ehkä joku nopsa olis, eikä auta sotimaan, vaikka joku väkevä olis: ei auta elatukseen, ehkä joku taitava olis, ei myös rikkautteen auta toimellisuus, ei myös auta otollisuuteen, että joku taitava on; mutta se on kaikki ajassa ja onnessa.

9:12 Ja ei ihminen tiedä aikaansa, vaan niinkuin kalat saadaan vahingollisella verkolla ja niinkuin linnut käsitetään paulalla, niin myös ihmisten lapset temmataan pois pahalla ajalla, kuin se äkisti tulee heidän päällensä.

9:13 Minä olen myös nähnyt tämän viisauden auringon alla, joka minulle suureksi näkyi:

päs ilolla/ ja juo wijnas hyvällä mielellä: sillä sinun työs kelpa Jumalalle.

9:8 Anna waattes aina walkiat olla/ ja älä puututa woidetta pääs pääldä.

9:9 Elä caunist waimos cansa jotas racastat/ nijncauwan cuins tätä turha elämätä saat nautita/ jonga Jumala sinulle Auringon alla andanut on/ ja nijncauwan cuin sinun turha elämäs pysy: sillä se on sinun osas/ elämäsäs ja työssä Auringon alla.

9:10 Caickia mitä tule sinun etees tehtäväxi/ se tee wapast: sillä haudas/ johongas tulet/ ei ole työtä/ taito/ ymmärryst eli wijsautta.

9:11 Mlnä käänsin idzeni ja cadzoin/ cuinga Auringon alla käymän pidäis? ettei auta juosta/ ehkä jocu nopsa olis/ eikä auta sotiman/ waicka jocu wäkewä olis. Ei auta elatukseen/ ehkä jocu taitawa olis/ ei myös rikkautteen auta toimellisuus/ että jocu otollinen on/ eikä se auta/ että hän cappalens taita hywin/ mutta se on caicki ajasa ja onnesa.

9:12 Ja ei ihminen tiedä hänen aicans/ waan nijncuin calat saadan wahingolisella ongella/ ja nijncuin linnut käsitetan paulalla/ nijn myös ihmiset temmatan pois pahalla ajalla/ cosca se äkistä tule heidän päällens.

9:13 Mlnä olen myös nähnyt tämän wijsauden Auringon alla/ joca minulle suurexi näkyi.

9:14 Oli pieni kaupunki ja siinä miehiä vähän. Ja suuri kuningas tuli sitä vastaan, saarsi sen ja rakensi sitä vastaan suuria piiritystorneja.

9:15 Mutta siellä oli köyhä, viisas mies, ja hän pelasti kaupungin viisaudellaan. Mutta ei kukaan ihminen muistanut sitä köyhää miestä.

9:16 Niin minä sanoin: Viisaus on parempi kuin voima, mutta köyhän viisautta halveksitaan, eikä hänen sanonsa kuulla.

9:17 Viisaitten sanat, hiljaisuudessa kuullut, ovat paremmat kuin tyhmäin päämiehen huuto.

9:18 Viisaus on parempi kuin sota-aseet, mutta yksi ainoa syntinen saattaa hukkaan paljon hyvää.

9:14 Että oli vähä kaupunki, ja siinä vähä väkeä; ja voimallinen kuningas tuli ja piiritti sen, ja rakensi suuret vallit sen ympärille,

9:15 Ja siinä löydettiin köyhä viisas mies, joka taisi viisaudellaan auttaa kaupunkia; ja ei yksikään ihminen muistanut sitä köyhää miestä.

9:16 Silloin sanoin minä: viisaus on parempi kuin väkkyys, vaikka köyhän viisaus katsottiin ylön, eikä kuultu hänen sanaansa.

9:17 Viisasten sanat kuuluaan enemmän hiljaisuudessa, kuin herrain huuto tyhmäin seassa.

9:18 Sillä viisaus on parempi kuin sota-aseet; vaan yksi syntinen turmelee paljon hyvää.

9:14 Että oli vähä Caupungi/ ja siinä vähä väke/ ja voimallinen Cuningas tuli ja piiritti sen/ ja rakensi suuret wallit sen ymbärille.

9:15 Ja siinä löyttin köyhä wijsas mies/ joca taisi wijsaudellans autta Caupungita/ ja ei yxikän ihminen muistanut sitä köyhä miestä.

9:16 Silloin sanoin minä: wijsaus on parembi cuin wäkwys/ cuitengin cadzottin sen köyhän wijsaus ylön/ ja ei cuultu hänen sanans.

9:17 Se sen teki/ että wijsasten sanat maxawat enämmän hiljaisten tykönä/ cuin Herrain huuto tyhmäin tykönä.

9:18 Sillä wijsaus on parembi cuin harnisca/ waan pahanelkinen turmele paljo hyvä.

Saarnaaja 10 LUKU

10:1 Myrkkykärpäset saavat haisemaan ja käymään voiteentekijän voiteen. Pieni tyhmyys painaa enemmän kuin viisaus ja kunnia.

10:2 Viisaan sydän vetää oikealle, tyhmän vasemmalle.

10:3 Tietä käydessäkin puuttuu tyhmältä mieltä: jokaiselle hän ilmaisee olevansa tyhmä.

10:4 Jos hallitsijassa nousee viha sinua kohtaan, niin älä jätä paikkaasi; sillä sävyisyys pidättää suurista synneistä.

10:5 On onnettomuus se,

10 LUKU

10:1 Kuolleet kärpäset saattavat hyvän voiteen löyhkäämään ja laimistuneeksi, ja vähä tyhmyys häpäisee suuren viisauden ja kunnian.

10:2 Viisaan sydän on hänen oikialla kädellänsä; vaan hullun sydän on hänen vasemmalla.

10:3 Ja vaikka hullu on tyhmä hänen aivoituksesansa, niin hän pitää kuitenkin kaikki muut tyhminä.

10:4 Jos voimallisen viha nousee sinua vastaan, niin älä hämmästy; sillä myötäantaminen asettaa paljon pahuutta.

10:5 Se on vielä paha meno,

X. Lucu

10:1 Nlin myös pahat kärpäset turmelewat hyvän woiten/ sentähden on tyhmyys toisinans parembi cuin wijsaus ja cunnia:

10:2 Sillä wijsan sydän on hänen oikialla kädelläns/ waan hullun sydän on hänen wasemmallans.

10:3 Ja waicka hullu on tyhmä hänen aivoituxesans/ nijn hän pitä cuitengin caicki muut tyhminä.

10:4 Sentähden jos woimallisen miehen waatimisella on menestys/ sinun tahtoas was-tan/ nijn älä hämmästy: sillä myötäandaminen asetta paljo pahutta.

10:5 SE on vielä paha me-

minkä olen nähnyt auringon alla, vallanpitäjästä lähtenyt erehdys:	jonka minä näin auringon alla, taitamattomuuden, joka on voimallisten seassa:	no/ jonga minä näin Aurin- gon alla/ nimittäin: taitamat- tomuden/ joca on enimmäst woimallisten seasa.
10:6 tyhmyys asetetaan arvon korkeuksiin, ja rikkaat saavat istua alhaalla.	10:6 Että tyhmä istuu suu- ressa kunniassa, ja rikkaat alempana istuvat.	10:6 Että tyhmä istu suuresa cunniasa/ ja rickat alembana istuwat.
10:7 Minä olen nähnyt palvelijat hevosten selässä ja ruhtinaat kävelemässä kuin palvelijat maassa.	10:7 Minä näin palveliat istuvan hevosten päällä, ja ruhtinaat käyvän jalkaisin niinkuin palveliat.	10:7 Minä näin palweliat istu- wan hewoisten päällä/ ja Ruhtinat käywän jalain nijn- cuin palweliat:
10:8 Joka kuopan kaivaa, se siihen putoaa; joka muuria purkaa, sitä puree käärme.	10:8 Joka kuopan kaivaa, hänen pitää siihen itse lankeeman; ja joka repii aidan maahan, häntä pitää madon pistämän.	mitta joca cuoppa caewa/ hänen pitä siihen idze lange- man. 10:8 Ja joca repi aita maa- han/ händä pitä madon pis- tämän/
10:9 Joka kiviä louhii, se niihin loukkaantuu; joka puita halkoo, se joutuu siinä vaaraan.	10:9 Joka kiviä vierittää, hän siinä itsensä loukkaa: joka puita halkaisee, hän tulee siitä vaaraan.	joca kiviä wierittä/ hänellä on sijtä waiwa. 10:9 Joca puita halcaise/ hän tule sijtä haawoitetuxi.
10:10 Jos rauta on tylsynyt eikä teränsuuta tahkota, täytyy ponnistaa voimia; mutta hyödyllinen kuntoonpano on viisautta.	10:10 Kuin rauta tylsäksi tulee, ja ei pysty, niin täytyy lujemmin ruveta; niin myös on viisaus hyvä ojentamaan.	10:10 Cosca rauta tylsäxi tule/ ja ei pysty/ nijn täyty lujemmin ruweta: nijn myös wijsaus ahkerutta noudatta.
10:11 Jos käärme puree silloin, kun sitä ei ole lumottu, ei lumoojalla ole hyötyä taivastaan.	10:11 Ei lakkari parempi ole kuin kärme, joka lumoomata pistää.	10:11 El lackari parembi ole cuin kärme/ joca lumojat pistä.
10:12 Sanat viisaan suusta saavat suosiota, mutta tyhmän nielevät hänen omat huulensa.	10:12 Viisaan suun sanat ovat otolliset; vaan tyhmän huulet nielevät hänen.	10:12 Vijsan suun sanat owat otolliset/ waan tyhmän huulet nielewät hänen.
10:13 Hänen suunsa sanain alku on tyhmyyttä, ja hänen puheensa loppu pahaa mieltömyyttä.	10:13 Hänen puheensa alku on tyhmyys, ja sen loppu on vahingollinen hulluus.	10:13 Hänen puhens alcu on tyhmyys/ ja loppu on wahin- golinen hulluus.
10:14 Tyhmä puhuu paljon; mutta ihminen ei tiedä, mitä tuleva on. Ja kuka ilmaisee hänelle, mitä hänen jälkeensä tulee?	10:14 Tyhmällä on paljo puhetta; sillä ei ihminen tiedä, mitä tapahtuva on: ja kuka tahtoo hänelle sanoa, mitä tuleva on?	10:14 Tyhmällä on paljo pu- hetta: sillä ei ihminen tiedä mitä ollut on. 10:15 Ja cuca tahto hänelle sanoa mitä tulewa on?
10:15 Oma vaivannäkö väsyttää tyhmän, joka ei osaa kaupunkiinkaan kulkea.	10:15 Tyhmäin työt tulevat työlääksi, ettei tiedetä kaupunkiin mennä.	Tyhmäin työt tulewat työläxi/ ettei tietä Caupungijn mennä.

10:16 Voi sinua, maa, jolla on kuninkaana poikanen ja jonka ruhtinaat jo aamulla aterioita pitävät!

10:17 Onnellinen sinä, maa, jolla on jalosukuinen kuningas ja jonka ruhtinaat pitävät aterioita oikeaan aikaan, miehekkäästi eikä juopotellen!

10:18 Missä laiskuus on, siinä vuoliaiset vaipuvat; ja missä kädet velttoina riippuvat, tippuu huoneeseen vettä.

10:19 Hauskuudeksi ateria laitetaan, ja viini ilahuttaa elämän; mutta raha kaiken hankkii.

10:20 Älä ajatuksissasikaan kiroile kuningasta, äläkä maaukkammiossasikaan kiroile rikasta, sillä taivaan linnut kuljettavat sinun äänesi ja siivelliset ilmaisevat sinun sanasi.

10:16 Voi sinuas, maakunta, jonka kuningas lapsi on, ja jonka ruhtinaat varhain syöväät.

10:17 Hyvä on sinulle, maakunta, jonka kuningas ruhtinasten poika on, ja jonka ruhtinaat oikiällä ajalla syöväät, vahvistukseksi ja ei heikumaksi.

10:18 Sillä laiskuuden tähden malat maahan putoovat, ja joutilain käten tähden tulee huone vuotamaan.

10:19 Nauruksi he valmistavat leipää, ja viina iloittaa eläviä: ja raha kaikki toimittaa.

10:20 Älä kiroile kuningasta sydämässäs, ja älä kiroile rikasta makauskammiossas; sillä linnut taivaan alla vievät sinun äänes, ja joilla siivet ovat, ilmoittavat sinun sanas.

10:16 Woi sinuas maacunda/ jonga Cuningas lapsi on/ ja jonga Ruhtinat warahin syöväät.

10:17 Hyvä on sinulle maacunda/ jonga Cuningas wapa on/ ja jonga Ruhtinat oikiällä ajalla syöväät/ wahwistuxexi ja ei hecumaxi.

10:18 (Sillä laiscuden tähden malat maahan putowat/ ja joutilain käten tähden tulee huone wuotaman)

10:19 Sijtä seura/ että he nauroxi walmistawat leipäns/ ja wijnans eläwitä iloittaman: Ja raha caicki toimitta.

10:20 Älä kiroile Cuningasta sydämesäs/ ja älä kiroile rikasta macaus Cammiosas: sillä linnut taiwan alla wiewät sinun änes/ ja joilla sijwet owat/ ilmoittawat sinun sanas.

Saarnaaja 11 LUKU

11:1 Lähetä leipäsi vetten yli, sillä ajan pitkään sinä saat sen jälleen.

11:2 Anna osa seitsemälle, kahdeksallekin, sillä et tiedä, mitä onnettomuutta voi tulla maahan.

11:3 Jos pilvet tulevat täyteen sadetta, valavat ne sen maahan. Ja jos puu kaatuu etelää kohti tai pohjoista, niin mihin paikkaan puu kaatui, siihen se jää.

11:4 Joka tuulta tarkkaa, ei kylvä; ja joka pilviä pälyy, ei leikkaa.

11:5 Niinkuin et tiedä tuulen

11 LUKU

11:1 Anna leipäs mennä veden ylitse, niin sinä sen pitkän ajan perästä löytävä olet.

11:2 Anna osa seitsemälle ja kahdeksalle; sillä et sinä tiedä, mikä kova onni maan päälle tulla taitaa.

11:3 Kuin pilvet täynnä ovat, niin ne antavat sateen maan päälle. Ja jos puu kaatuu etelään eli pohjaan: kuhunka paikkaan puu kaatuu, siinä sen oleman pitää.

11:4 Joka ilmaa katsoo, ei se kylvä; ja joka pilviä kurkistelee, ei se mitään leikkaa.

11:5 Niinkuin et sinä tiedä tuulen tietä, ja kuinka luut

XI. Lucu

11:1 ANna leipäs mennä weden ylidzen/ nijn sinä sen ajallans löytävä olet.

11:2 Ja seidzemelle ja cahdexelle: sillä et sinä tiedä/ mikä cowa onni maan päälle tulla taita:

Cosca pilwet täynäns owat/ nijn he andawat saten maan päälle.

11:3 Ja cosca puu caatu/ joco se caatu etelään eli pohjaan/ cuhunga hän caatu/ sinne hän jää.

11:4 Joca ilma cadzo/ ei hän kylvä/ ja joca pilwiä curkistele/ ei hän mitän leicka.

11:5 Nijnquiuin et sinä tiedä

<p>teitä etkä luitten rakentumista raskaana olevan kohdussa, niin et myöskään tiedä Jumalan tekoja, hänen, joka kaikki tekee.</p>	<p>äidin kohdussa valmistetaan, niin et sinä myöskään tiedä Jumalan töitä, joka kaikki tekee.</p>	<p>tuulen tietä/ ja cuinga luut äitin cohdusa walmistetan: nijn et sinä myöskään tiedä Jumalan töitä/ jotca hän caicki teke.</p>
<p>11:6 Kylvä siemenesi aamulla äläkä hellitä kättäsi ehtoollaan; sillä et tiedä, tuokonnistuu vai tämä vai onko kumpikin yhtä hyvä.</p>	<p>11:6 Kylvä siemenes huomeneltain, ja älä pidä kättäsyylös ehtona; sillä et sinä tiedä, kumpi paremmin menestyy, ja jos molemmat ovat hyvät niinkuin toinen.</p>	<p>11:6 Kylwä siemenes huomeneldain/ ja älä pidä kättäsyylös ehtona: sillä et sinä tiedä cumbi paremmin menesty/ ja jos molemmat menestywät/ nijn on parembi.</p>
<p>11:7 Suloinen on valo, ja silmille tekee hyvää nähdä aurinkoa.</p>	<p>11:7 Valkeus on suloinen, ja se on silmille otollinen nähdä aurinkoa.</p>	<p>11:7 Walkeus on suloinen/ ja se on silmille otollinen/ nähdä Auringota.</p>
<p>11:8 Niin, jos ihminen elää vuosia paljonkin, iloitkoon hän niistä kaikista, mutta muistakoon pimeitä päiviä, sillä niitä tulee paljon. Kaikki, mikä tulee, on turhuutta.</p>	<p>11:8 Sillä jos joku ihminen kauvan elää, ja on kaikissa iloinen, niin hän kuitenkin ajattelee ainoastaan pahoja päiviä, että niitä niin monta on; sillä kaikki, mitä hänelle tapahtuu, on turhuus.</p>	<p>11:8 Jos jocu ihminen cauwan elä/ ja on caikisa iloinen/ nijn hän cuitengin ajattele ainoastans pahoja päiwä/ että nijtä nijn monda on: sillä caicki mitä hänelle tapahtu/ on turha.</p>
<p>11:9 Iloitse, nuorukainen, nuoruudessasi, ja sydämesi ilahuttakoon sinua nuoruuskäsi päivinä. Vaella sydämeiteitä ja silmiesi halun mukaan; mutta tiedä: Jumala tuo sinut tuomiolle kaikesta tästä.</p>	<p>11:9 Niin iloitse nyt, nuorukainen, lapsuudessas, ja anna sydämes iloinen olla nuoruudessas: tee mitä sydämes käskee ja silmilles on kelvollinen, ja tiedä, että Jumala kaikkein näiden tähden sinun tuomion eteen asettaa;</p>	<p>11:9 Nlin iloidze nyt nuorucainen nuorudesas/ ja anna sydämes iloinen olla nuorudesas: tee mitä sydämes käske/ ja silmilles on kelwollinen. 11:10 Ja tiedä että Jumala caickein näiden tähden sinun duomion eteen asetta.</p>
<p>11:10 Karkoita suru sydämeitäsi ja torju kärsimys ruumiistasi, sillä nuoruus ja aamurusko ovat turhuutta.</p>	<p>11:10 Ja pane pois murhe sydämeitäsi, ja heitä pois paha lihastas; sillä lapsellisuus ja nuoruus on turha.</p>	<p>Pane pois murhe sydämeitäsi/ ja heitä pois paha ruumistas: sillä lapsillisus ja nuoruus on turha.</p>

Saarnaaja 12 LUKU

12:1 Ja muista Luojaasi nuoruudessasi, ennenkuin pahat päivät tulevat ja joutuvat ne vuodet, joista olet sanova:

12:2 "Nämä eivät minua miellytä"; ennenkuin pimenee aurinko, päivänvalo, kuu ja tähdet, ja pilvet palajavat sateen

12 LUKU

12:1 Ajattele Luojaasi nuoruudessas, ennenkuin pahat päivät tulevat, ja vuodet lähestyvät, koskas olet sanova: ei ne minulle kelpaa;

12:2 Ennenkuin aurinko ja valkeus, kuu ja tähdet pimiäksi tulevat, ja pilvet tulevat jälleen sateen jälkeen,

XII. Lucu

12:1 Ajattele sinun luojaasi sinun nuorudesas/ ennen kuin pahat päiwät tulewat/ ja vuodet lähestywät.

12:2 Coscas olet sanowa: ei ne minulle kelpa.

Cosca Auringo ja walkeus/ Cuu ja tähdet pimiäxi tulewat/ ja pilwet tulewat jälleensaten jälken.

jälkeenkin -

12:3 jolloin huoneen vartijat vapisevat ja voiman miehet käyvät koukkuisiksi ja jauhanaiset ovat joutilaina, kun ovat menneet vähiin, ja akkunoista-kurkistelijat jäävät pimeään,

12:4 ja kadulle vievät ovet sulkeutuvat ja myllyn ääni heikkenee ja noustaan linnun lauluun ja kaikki laulun tyttäret hiljentyvät;

12:5 myös peljätään mäkiä, ja tiellä on kauhuja, ja mantelipuu kukkii, ja heinäsiirikka kulkee kankeasti, ja kapriisinnappu on tehoton; sillä ihminen menee iankaikkiseen maajaansa, ja valittajat kiertelevät kaduilla

12:6 ennenkuin hopealanka katkeaa ja kultamalja särkyä ja vesiastia rikkoutuu lähteellä ja ammennuspyörä särkyneenä putoaa kaivoon.

12:7 Ja tomu palajaa maahan, niinkuin on ollutkin, ja henki palajaa Jumalan tykö, joka sen on antanutkin.

12:8 Turhuuksien turhuus, sanoi saarnaaja; kaikki on turhuutta!

12:9 Sen lisäksi, että saarnaaja oli viisas, hän myös opetti kansalle tietoa, punnitsi, harkitsi ja sommitteli sananlaskuja paljon.

12:10 Saarnaaja koki löytää kelvollisia sanoja, oikeassa mielessä kirjoitettuja, totuuden sanoja.

12:11 Viisaitten sanat ovat

12:3 Silloin koska vartiat huoneessa värisevät, ja väkevät notkistavat itsensä, ja jauhajat ovat joutilaina, että he harvaksi tulleet ovat, ja näkö tulee pimiäksi akkunan lävitse;

12:4 Ja ovet katua vastaan suljetaan, niin että myllyn ääni vaikkenee, ja hän heräjä linnun ääneen, ja kaikki veisun tyttäret vaipuvat.

12:5 Niin että kukkulat pelkäävät ja vapiset tiellä; koska mandelpuut kukoistavat, ja heinäsiirikat raskaaksi tulevat, himo kato; sillä ihminen menee sinne, joissa hänen ijankaikkisesti oleman pitää, ja itkijät käyvät ympäri katuja;

12:6 Ennenkuin hopiaside katkee, ja kultalähde juoksee ulos, ja ämpäri ravistuu lähteen tykönä, ja ratas menee rikki kaivon tykönä;

12:7 Sillä multa pitää jälleen maahan tuleman, niinkuin se ollut on, ja henki pitää jälleen tuleman Jumalan tykö, joka sen antanut on.

12:8 Se on suuri turhuus, sanoo Saarnaaja, ja kaikki on turhuus.

12:9 Saarnaaja ei ollut ainoastansa viisas, mutta hän opetti myös kansalle hyvää oppia, ja ymmärsi ja tutki, ja pani kokoon monta sananlaskua.

12:10 Ja Saarnaaja etsi löytääksensä soveliaita sanoja, ja kirjoitti oikein totuuden sanat.

12:11 Viisasten sanat ovat

12:3 Silloin koska vartiat huonesä värisevät/ ja wekevät notkistawat idzens/ ja jauhajat ovat joutilasna/ että he harwaxi tulleet ovat/ ja näkö tule pimiäxi ackunan läpidze.

12:4 Ja owet catua wastan suljetan/ nijn että myllyn äni waikkene/ ja heräjä cosca lindu laula/ ja weisun tyttäret taipuwat.

12:5 Nijn että cuckulat pelkävät ja wapisewat tiellä/ Cosca Mandelpuut cucoistuwat ja heinäsiiricat rascaxi tulewat/ ja caicki himo cato.

12:6 (Sillä ihminen mene sinne/ josa hänen ijancaicki-sesta oleman pitä) ja itkejät käywät ymbäri catuja.

Ennen cuin hopiaside catke/ ja culdalähde juoxe ulos/ ja ämbäri rawistu lähten tykönä/ ja ratas mene ricki cawon tykönä.

12:7 Sillä mulda pitä jällens maahan tuleman/ nijncuin se ollut on/ ja hengi jällens Jumalan tygö/ joca hänen andanut on.

12:8 CAicki on turha/ sano saarnaja: caicki on turha.

12:9 Se saarnaja ei ollut ainoastans wijsas/ mutta hän opetti myös Canssalle hywä oppia/ ja ymmärsi/ ja tutkei/ ja pani cocoon monda sananlascua.

12:10 Hän edzei soweliaita sanoja/ ja kirjoitti aiwa totuuden sanat.

12:11 Nämät owat sen wijsan

kuin tutkaimet ja kootut lauseet kuin isketyt naulat; ne ovat saman Paimenen antimia.

12:12 Ja vielä näiden lisäksi: Poikani, ota varoituksesta vaari; paljolla kirjaintekemisellä ei ole loppua, ja paljo tutkistelu väsyttää ruumiin.

12:13 Loppusana kaikesta, mitä on kuultu, on tämä: Pelkää Jumalaa ja pidä hänen käskynsä, sillä niin tulee jokaisen ihmisen tehdä.

12:14 Sillä Jumala tuo kaikki teot tuomiolle, joka kohtaa kaikkea salassa olevaa, olkoon se hyvää tai pahaa.

niinkuin pistimet, ja niinkuin sisälle lyödyt naulat: opettajilta valitut, ja yhdeltä paimenelta annetut.

12:12 Vielä, minun poikani, ole näistä neuvottu; sillä ei ole loppua kirjain tekemisestä, ja ylönpalttinen lukemus vaivaa ruumiin.

12:13 Kuulkaamme siis kaiken opin päätöstä: pelkää Jumalaa, ja pidä hänen käskynsä; sillä sitä tulee kaiken ihmisten tehdä.

12:14 Sillä Jumala tuottaa tuomiolle kaikki salatut työt, joko ne ovat hyvät eli pahat.

sanat/ keihät ja naulat/ kirjoitetut seuracunnan mestarilda/ ja annetut paimenelta.

12:12 Cawata sinuas poican muista: sillä ei ole loppua kirjain tekemisest/ ja ylönpalldinen ajatus waiwa ruumin.

12:13 Cuulcam sijs caiken opin ydyindä: Pelkä Jumalata/ ja pidä hänen käskyns: sillä sitä tule caickein ihmisten tehdä.

Sillä Jumala tuotta duomiolle caicki salatut työt/ joco ne owat hywät eli pahat.

KORKEA VEISUU

1 LUKU

1:1 Salomon korkea veisu.

1:2 Hän suudelkoon minua suunsa suudelmilla. Sillä sinun rakkautesi on suloisempi kuin viini.

1:3 Suloinen on voiteittesi tuoksu, vuodatettu öljy on sinun nimesi; sentähden sinua nuoret naiset rakastavat.

1:4 Vedä minut mukaasi, rientäkäämme! Kuningas on tuonut minut kammioihinsa. Me riemuitsemme ja iloitsemme sinusta, me ylistämme sinun rakkauttasi enemmän kuin viiniä; syystä he sinua rakastavat.

1:5 "Minä olen musta, mutta ihana, te Jerusalemin tyttäret, kuin Keedarin teltat, kuin Salomon seinäverhot.

1:6 Älkää katsoko sitä, että minä olen musta, päivän

KORKIA VEISU.

1 LUKU

1:1 Salomon korkia veisu.

1:2 Hän suuta antakoon minun, suunsa antamisella; sillä sinun rakkautesi on suloisempi kuin viina,

1:3 Sinun hyväin voidettes hajuin tähden. Sinun nimes on vuodatettu öljy; sen piikkaiset sinua rakastavat.

1:4 Vedä minua, niin me juoksemme perässä: Kuningas vie minun kammioonsa: Me iloitsemme ja riemuitsemme sinusta, me muistamme sinun rakkauttas enempi kuin viinaa: hurskaat rakastavat sinua.

1:5 Minä olen musta, mutta sangen otollinen, te Jerusalemin tyttäret, niinkuin Keedarin majat, niinkuin Salomon kirjoiteltu vaate.

1:6 Älkäät sitä katsoko, että minä niin musta olen; sillä

Salomon Corkia Weisu .

I. Lucu

1:2 HÄN suuta andacon minulle/ hänen suuns andamisella: sillä sinun nisäs owat suloisemmat kuin wijna.

1:3 Että sinun hywä woites haistetaisin. Sinun nimes on caatunut woide/ sentähden racastawat sinua pijcat.

1:4 Wedä minua peräs/ nijn me juoxemma/ Cuningas wie minun hänen Camarijns. Me iloidzem ja riemuidzem sinusta/ me ajattelem enä sinun nisiäs kuin wijna/ siwiät racastawat sinua.

1:5 Minä olen musta/ mutta sangen otollinen/ te Jerusalemin tyttäret/ nijncuin Kedarin majat/ nijncuin Salomon kirjoiteldu waate.

1:6 Älkät sitä cadzoco/ että minä nijn musta olen: sillä

paahtama. Äitini pojat vihas-
tuivat minuun, panivat minut
viinitarhain vartijaksi - omaa
viinitarhaani en vartioinut."

1:7 "Sano minulle sinä, jota
sieluni rakastaa, missä lau-
maasi paimennat, missä an-
nat sen keskipäivällä levätä.
Miksi minä hunnutettuna jou-
tuisin sinun toveriesi laumain
luo!"

1:8 "Jos et sitä tiedä, sinä
naisista kaunein, käy lammas-
ten jälkiä ja kaitse vohliasi
paimenten telttapaikoilla."

1:9 "Tammaani, joka on fara-
on vaunujen edessä, sinut,
armaani, vertaan.

1:10 Ihanat ovat sinun pos-
kesi käätyinensä, kaulasi hel-
minauhoinensa.

1:11 Me teemme sinulle kul-
takäädyt ynnä hopeasta niihin
nastat."

1:12 "Kuninkaan istuessa
pöydässään tuoksui minun
nardukseni kaiken aikaa.

1:13 Rakkaani on minulle
mirrhakimppu, joka rintojeni
välissä lepää.

1:14 Rakkaani on kooferkuk-
ka-terttu Een-Gedin viinitar-
hoista

1:15 "Katso, kaunis sinä olet,
armaani; katso, kaunis olet,
silmäsi ovat kyyhkyläiset."

1:16 "Katso, kaunis sinä olet,
rakkaani; kuinka suloinen,
kuinka vihanta on vuoteem-
me!

päivä on minun polttanut:
minun äitini lapset vihastui-
vat minun päälleni: he ovat
asettaneet minun viinamäen
vartiaksi, mutta en minä var-
jellut viinamäkeäni.

1:7 Sano minulle sinä, jota
minun sieluni rakastaa: kus-
sas laidunta pidät, ja kussas
lounaalla lepät? ettei minun
pitäisi poikkeeman kump-
panies lauman tykö.

1:8 Jos et sinä sinuas tunne,
sinä kaikkein ihanaisin vai-
moin seassa, niin mene
lammasten jäljille, ja kaitse
vohliasi paimenien huonetten
tykönä.

1:9 Minä vertaan sinun, ys-
täväni, ratsaskaluihini, Pha-
raon vaunuihin.

1:10 Sinun sasupääs ovat
ihanat pankkuin keskellä, ja
sinun kaulas kultakäädysis-
sä.

1:11 Me teemme sinulle kul-
taiset pankut, hopianastoilla.

1:12 Kuin kuningas istui
pöytänsä tykönä, antoi nar-
dukseni hajunsa.

1:13 Ystäväni on minun
mirrhamkimppuni, joka mi-
nun rinnoillani riippuu.

1:14 Minun ystäväni on mi-
nulle Kyprin viinamarjan ry-
päle, Engeddin viinamäessä.

1:15 Katso, armaani, sinä
olet ihana: katso, sinä olet
ihana, silmäs ovat niinkuin
kyhkyläisen silmät.

1:16 Katso, ystäväni, sinä
olet ihana ja suloinen, ja
meidän vuoteemme myös
viheriöitsee.

päivä on minun polttanut/
minun äitini lapset vihastuvat
minun päälleni/ he ovat
asettanet minun wijnamäen
wartiaxi/ mutta en minä var-
jellut minun wijnamäkeni.

1:7 Sano sinä minulle/ jota
minun sielun racasta/ cusas
laiduinda pidät/ ja cusas
lounalla lepät? etten minä
sinne tänne käwis sinun cum-
panittes lauman tygö.

1:8 Jos et sinä sinuas tunne/
sinä caickein ihanaisin wai-
moin seas/ nijn mene lam-
mastes jäljille/ ja syötä woh-
las paimenitten huonetten
tykönä.

1:9 Minä wertan sinun/ mi-
nun ystävän/ minun radzas-
caluihini/ Pharaon waunuihin.

1:10 Sinun sasupääs ovat
ihanat/ odzarihmas ja caula-
käädyis.

1:11 Me teemme sinulle cul-
laiset pangut hopia nastoilla.

1:12 Cosca Cuningas käänsi
idzens tänne/ andoi minun
Narduxeni hajuns.

1:13 Minun ystävän on minun
Myrrham kimppun/ joca mi-
nun rinnoillan rippu.

1:14 Minun ystävän on mi-
nulle wijna Copher rypälö/
Engeddin wijnamäestä.

1:15 Cadzo/ minun armani
sinä olet/ ihana sinä olet/
sinun silmäs ovat nijncuin
kyhkyläisen silmät.

1:16 Cadzo/ minun ystävän/
sinä olet ihana ja suloinen/
meidän wuotem wiherjödze/
viheriöitsee.

1:17 Huoneittemme seininä ovat setripuut, kattonamme kypressit."

Korkea Veisuu 2 LUKU

2:1 "Minä olen Saaronin kukkanen, olen laaksojen lilja."

2:2 "Niinkuin lilja orjantappurain keskellä, niin on minun armaani neitosten keskellä."

2:3 "Niinkuin omenapuu metsäpuitten keskellä, niin on minun rakkaani nuorukaisten keskellä; minä halajan istua sen varjossa, ja sen hedelmä on minun suussani makea.

2:4 Hän on vienyt minut viinimajaan; rakkaus on hänen lippunsa minun ylläni.

2:5 Vahvistakaa minua rypälelekuilla, virvoittakaa minua omenilla, sillä minä olen rakkaudesta sairas."

2:6 Hänen vasen kätensä on minun pääni alla, ja hänen oikea kätensä halaa minua.

2:7 Minä vannotan teitä, te Jerusalemin tyttäret, gasellien tai kedon peurojen kautta: älkää herätelkö, älkää häiritkö rakkautta, ennenkuin se itse haluaa.

2:8 Kuule! Rakkaani tulee! Katso, tuolla hän tulee hyppien vuorilla, kiitäen kukkuloilla.

2:9 Rakkaani on gasellin kaltainen tai nuoren peuran. Katso, tuolla hän seisoo seinämme takana, katsellen ikkunasta sisään, kurkistellen ristikoista.

1:17 Meidän huoneemme kaaret ovat sedripuusta, vuolteet hongasta.

2 LUKU

2:1 Minä olen Saronin kukkanen, ja kukoistus laaksossa.

2:2 Niinkuin ruusu orjantappuroissa, niin on armaani tytärten seassa.

2:3 Niinkuin omenapuu metsäpuiden seassa, niin on ystäväni poikain seassa: minä istun hänen varjossansa, jota minä anon, ja hänen hedelmänsä on minun suussani makea.

2:4 Hän johdattaa minua viinakellariinsa; ja rakkaus on hänen lippunsa minun päälläni.

2:5 Virvoittakaa minua viinaleileillä, ja vahvistakaa minua omenilla; sillä minä olen sairas rakkaudesta.

2:6 Hänen vasen kätensä on minun pääni alla, hänen oikea kätensä halaa minua.

2:7 Minä vannotan tietä, Jerusalemin tyttäret, metsävuohten eli naaraspeurain kautta kedolla, ettette herätä eli vaivaa armastani, siihen asti kuin hän itse tahtoo.

2:8 Tämä on ystäväni ääni, katso, hän tulee: hän hyppää vuorilla ja karkaa kukkuloille.

2:9 Ystäväni on metsävuohen eli nuoren peuran kaltainen: katso, hän seisoo seinän takana, ja katsoo akkunasta sisälle, ja kurkistellee häkin lävitse.

meidän huonem caaret owat Cedripuusta/ wuoldet Cypresistä.

II. Lucu

2:1 Mlnä olen Saronin cuckainen/ ja cucoistus laxosa.

2:2 Nijn cuin ruusu orjantappurois/ nijn on minun arman tytärten seas.

2:3 Nijn cuin omenapuu medzäpuiden seas/ nijn on minun ystävän poicain seas. Minä istun hänen warjosans jota minä anon/ ja hänen hedelmäns on minun curcusan makia.

2:4 Hän johdatti minua wijnakellarijns/ ja rackaus on hänen lippuns minun päälleni.

2:5 Hän wirwotta minua cuckaisella/ ja tuoretta minua omenalla: sillä minä olen saeras rackaudesta.

2:6 Hänen wasen kätens on minun pääni alla/ hänen oikea kätens halaja minua.

2:7 Minä wannotan teitä Jerusalemin tyttäret/ medzäwohten ja naaras peurain cautta kedolla/ ettet te herätä eli waiwa minun armastani/ sijhenasti cuin hänen idze kelpa.

2:8 Tämä on minun ystävän äni/ cadzo/ hän tule ja hyppä vuorilla/ ja carca cuckuloilla.

2:9 Minun ystävän on medzävuohen eli nuoren hirwen caltainen/ cadzo/ hän seis meidän seinän tacana/ ja cadzo ackunast sisälle/ ja curkistele häkin läpidze.

2:10 Rakkaani lausuu ja sano minulle: "Nouse, armaani, sinä kaunoiseni, ja tule.

2:11 Sillä katso, talvi on väistynyt, sateet ovat ohitse, ovat menneet menojaan.

2:12 Kukkaset ovat puhjonneet maahan, laulun aika on tullut, ja metsäkyyhkysen ääni kuuluu maassamme.

2:13 Viikunapuu tekee kevät-hedelmää, viiniköynnökset ovat kukassa ja tuoksuavat. Nouse, armaani, sinä kaunoiseni, ja tule.

2:14 Kyyhkyseni, joka piilet kallionkoloissa, vuorenpengermillä anna minun nähdä kasvosi, anna minun kuulla äänesi, sillä suloinen on sinun äänesi ja ihanat ovat sinun kasvosi."

2:15 Ottakaamme ketut kiinni, pienet ketut, jotka viinitarhoja turmelevat, sillä viinitarhamme ovat kukassa.

2:16 Rakkaani on minun, ja minä hänen - hänen, joka paimentaa liljojen keskellä.

2:17 Kunnes päivä viilenee ja varjot pakenevat, kiertele, rakkaani, kuin gaselli, kuin nuori peura tuoksuisilla vuorilla.

Korkea Veisuu 3 LUKU

3:1 Yöllä minä vuoteellani etsin häntä, jota minun sieluni rakastaa, minä etsin, mutta en löytänyt häntä.

3:2 "Minä nousen ja kiertelen kaupunkia, katuja ja toreja, etsin häntä, jota minun sieluni rakastaa." Minä etsin, mut-

2:10 Ystäväni vastaa ja sano minulle: nouse armaani, ihanaiseni, ja tule.

2:11 Sillä katso, talvi on kullunut, ja sade lakannut ja mennyt pois:

2:12 Kukkaset ovat puhjonneet kedolla, kevät on tullut, ja toukomettisen ääni kuuluu meidän maassamme;

2:13 Fikunapuut puhkeevat, viinapuut kukoistavat ja antavat hajunsa: nouse, armaani, ihanaiseni, ja tule.

2:14 Kyhkyläiseni vuoren raossa ja kivirauniossa, anna minun nähdä kasvosi, anna minun kuulla äänes; sillä sinun äänes on suloinen, ja kasvosi ihanainen.

2:15 Ottakaat meille ketut kiinni, ne vähät ketut, jotka turmelevat viinamäet; sillä meidän viinamäkemme ovat röhkäleillä.

2:16 Ystäväni on minun, ja minä hänen, joka kaitsee kukkasten keskellä,

2:17 Siihenasti että päivä jäähtyy ja varjot kulkevat pois. Palaja, ole niinkuin metsävuohi, ystäväni, eli niinkuin nuori peura Eroitusvuorilla.

3 LUKU

3:1 Minä etsin yöllä vuotesani, jota minun sieluni rakastaa: minä etsin häntä, mutta en löytänyt häntä.

3:2 Nyt minä nousen, ja käyn kaupunkia ympäri, kaduilla ja kujilla, ja etsin, jota minun sieluni rakastaa: minä etsin häntä, mutta en mi-

2:10 Minun ystävän wasta ja sano minulle: nouse minun armani/ minun ihanaisen.

2:11 Sillä cadzo/ talwi on culunut ja sade lacannut ja matcans mennyt:

2:12 Cuckaiset owat puhjonneet ulos kedolla/ kevät on tullut ja toucomettinen cuulu meidän maasam.

2:13 Ficunapuut puhkewat/ wijnapuut cucoistawat ja andawat heidän hajuns. Nouse minun arman ja tule minun ihanaisen/ tule tänne.

2:14 Minun Kyhkyläisen wuoren raos ja kiwiraunios/ anna minun nähdä sinun caswos/ anna minun cuulla sinun änes: sillä sinun änes on suloinen ja caswos ihanainen.

2:15 Ottacat meille ketut/ ne vähät ketut/ jotca turmelewat wijnamäen: sillä meidän wijnamäkem cucoistawat.

2:16 Minun ystävän on minun/ ja minä hänen/ joca caidze cuckaisten keskellä/ sijhenasti että päiwä jähty/ ja warjot kulkewat pois.

2:17 Palaja/ ole nijncuin medzäwuohi/ minun ystävän/ eli nijncuin nuori hirwi wuorella.

III. Lucu

3:1 Mlnä edzein yöllä minun wuotesani/ jota minun sieluni racasta/ minä edzein händä/ mutta en löytänyt.

3:2 Minä nousen/ ja käyn Caupungita ymbärins/ catuilla ja cujilla/ ja edzin/ jota minun sielun racasta/ minä ed-

ta en löytänyt häntä.

3:3 Kohtasivat minut vartijat, jotka kaupunkia kiertävät.

"Oletteko nähneet häntä, jota minun sieluni rakastaa?"

3:4 Tuskin olin kulkenut heidän ohitsensa, kun löysin hänet, jota minun sieluni rakastaa; minä tartuin häneen enkä hellittänyt hänestä, ennenkuin olin saattanut hänet äitini taloon, kantajani kammioon.

3:5 Minä vannotan teitä, te Jerusalemin tyttäret, gasellien tai kedon peurojen kautta: älkää herätekö, älkää häiritkö rakkautta, ennenkuin se itse haluaa.

3:6 Mikä tuolla tulee erämaasta kuin savupatsaat, tuoksuten mirhalta ja suitsukkeelta, kaikkinaisilta kauppiaan hajujauheilta?

3:7 Katso, siinä on Salomon kantotuoli ja sen ympärillä kuusikymmentä urhoa, Israelin urhoja,

3:8 kaikki miekkamiehiä, sotaan harjoitettuja; jokaisella on miekka kupeellansa öitten kauhuja vastaan.

3:9 Kuningas Salomo teetti itsellensä kantotuolin Libanonin puista.

3:10 Sen patsaat hän teetti hopeasta, sen selustan kullasta, sen istuimen purppurasta; sisältä sen koristeli Jerusalemin tyttärien rakkaus.

3:11 Tulkaa ulos, Siionin tyttäret, ja katsokaa kuningas Salomoa, katsokaa kruunua, jolla hänen äitinsä hänet

nä häntä löytänyt.

3:3 Vartiat, jotka käyvät kaupunkia ympäri, löysivät minun. Oletteko nähneet, jota minun sieluni rakastaa?

3:4 Kuin minä heistä vähä erkausin, löysin minä, jota minun sieluni rakastaa; minä tartuin häneen, ja en tahdo häntä laskea, siihenasti että minä hänen saatan äitini huoneeseen, äitini kammioon.

3:5 Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, metsävuohen eli naaraspeurain kautta kedolla, ettette herättäisi armastani eli vaivaisi häntä, siihenasti kuin hän tahtoo.

3:6 Kuka on tämä, joka lähtee korvesta, niinkuin nouseva savu, mirrhamin suitsutus, pyhä savu ja kaikkinaiset apotekarin yrtit?

3:7 Katso, Salomon vuoteen ympärillä seisovat kuusikymmentä väkevää, Israelin väkevistä.

3:8 He pitävät kaikki miekkaa ja ovat soveliaat sotaan; jokaisella on hänen miekkansa vyöllänsä pelvon tähden yöllä.

3:9 Kuningas Salomo antoi tehdä itsellensä lepokammion Libanonin puista:

3:10 Sen patsaat hän teki hopiasta, ja sen peitteen kullasta, istuimen purpurasta, ja permannon soveliaasti lasketun, Jerusalemin tyttärien tähden.

3:11 Lähtekäät ulos, te Zionin tyttäret, ja katselkaat kuningas Salomoa siinä kruunussa, jolla hänen äi-

zein/ mutta en minä löytänyt.

3:3 Wartiat/ jotca käywät Caupungin ymbärins/ löysit minun. Olettaco nähnet jota minun sielun racasta?

3:4 Cosca minä heistä vähä eraunsin/ löysin minä jota minun sielun racasta/ minä pitelen händä ja en tahdo laske/ siihenasti että minä hänen saatan minun äitini huoneseen/ minun äitini Cammioon.

3:5 Minä wannotan teitä/ Jerusalemin tyttäret/ medzäwohten ja naaras peurain cautta kedolla/ ettet te herättäis minun armastani eli waiwais händä/ siihenasti cuin hänelle idze kelpa.

3:6 Cuca on tämä joca lähtee corwesta/ nijncuin nousewa sawu/ Mirrhamin suidzutus/ pyhä sawu ja caickinaiset Apotecharin yrtit.

3:7 Cadzo/ Salomon wuoten ymbärillä seisowat cuusikymmendä wäkewätä Israelin wäkewistä.

3:8 He pitävät caicki miecka ja owat soweliat sotaan/ jocaidzella on hänen mieckans reidelläns/ pelgon tähden yöllä.

3:9 Cuningas Salomo andoi tehdä idzellens lepocammion Libanonin puista:

3:10 Sen padzat olit hopias-ta/ ja sen peitos cullasta/ istuin oli purpurasta/ ja permando soweliast laskettu/ Jerusalemin tyttärien tähden.

3:11 Lähtekät ulos te Zionin tyttäret ja cadzelcat Cuningas Salomot sijnä Cruunusa/ jolla hänen äitins hänen cruunan-

kruunasi hänen häpäivänän-
sä, hänen sydämensä ilonpäi-
vänä.

Korkea Veisuu 4 LUKU

4:1 "Katso, kaunis sinä olet,
armaani; katso, kaunis sinä
olet. Kyyhkyläiset ovat sinun
silmäsi huntusi takana; sinun
hiuksesi ovat kuin vuohi-
lauma, joka laskeutuu Gi-
leadin vuorilta.

4:2 Sinun hampaasi ovat kuin
lauma kerittyjä lampaita, pe-
sosta nousseita, kaikilla kak-
soiset, ei yhtäkään karitsaton-
ta.

4:3 Kuin punainen nauha
ovat sinun huulesi, ja suusi
on suloinen; kuin granaat-
tiomena, kypsyttään halkeile-
va, on sinun ohimosi huntusi
takana.

4:4 Sinun kaulasi on niinkuin
Daavidin torni, linnaksi raken-
nettu; tuhat kilpeä riippuu
siinä, urhojen varustuksia
kaikkia.

4:5 Sinun rintasi ovat kuin
kaksi nuorta peuraa, kuin ga-
sellin kaksoiset, jotka käyvät
laitumella liljain keskellä.

4:6 Siksi kunnes päivä viile-
nee ja varjot pakenevat, minä
käyn mirhavuorelle ja suitsu-
kekukkulalle.

4:7 Kaikin olet kaunis, ar-
maani, ei ole sinussa ainoa-
takaan virheä."

4:8 "Tule kanssani Libanonil-
ta, sinä morsiameni, tule
kanssani Libanonilta. Lähde

tinsä hänen kruunannut on,
hänen häpäivänsä, ja hä-
nen sydämensä ilopäivänä.

4 LUKU

4:1 Katso, armaani! sinä olet
ihanainen, katso, ihanainen
sinä olet: sinun silmäs ovat
niinkuin mettisen silmät
palmikkos välillä; sinun
hiukses ovat niinkuin vuohi-
lauma, jotka ovat kerityt Gi-
leadin vuorella.

4:2 Sinun hampaas ovat
niinkuin laumat kerittyin
villain kanssa, jotka pesosta
tulevat, jotka kaikki kaksois-
ia kantavat, ei myös yksi-
kään heistä ole hedelmätöin.

4:3 Sinun huules ovat niin-
kuin tulipunainen rihma, ja
sinun puhees ovat suloiset;
sinun poskes ovat niinkuin
granatin omenan lohko, si-
nun palmikkos välillä.

4:4 Sinun kaulas on niin-
kuin Davidin torni, joka on
rakennettu vahvalla muuril-
la, jossa tuhannen kilpeä
riippuu, ja kaikkinaiset vä-
kevän sota-aseet.

4:5 Sinun kaksi rintaas ovat
niinkuin kaksi nuorta met-
sävohlaa, jotka kukkasten
seassa laitumella käyvät.

4:6 Siihenasti että päivä soi-
peemmaksi tulee, ja varjo
katoo: minä menen mirrha-
min vuorelle, ja pyhän savun
kukkulalle.

4:7 Sinä olet kokonas ihana,
minun armaani, ja ei sinussa
ole yhtään virhettä.

4:8 Tule kanssani, mor-
siameni, Libanonista, tule
kanssani Libanonista, mene

nut on hänen hää päi-
wänäns/ ja hänen sydämens
ilo päivänä.

IV. Lucu

4:1 CAdzo minun arman/
sinä olet ihanainen/ cadzo/
ihanainen sinä olet/ sinun
silmäs owat nijncuin mettisen
silmät sinun palmickos wälil-
lä/ sinun hiuxes owat nijncuin
wuhilauma/ jotca owat kerit-
tyt Gileadin vuorella.

4:2 Sinun hambas owat nijn-
cuin laumat kerittyin willain
cansa/ jotca pesosta tule-
wat/ ja caxoisist tijnet owat/
ei myös yxikän heistä ole
hedelmätöin.

4:3 Sinun huules owat nijn-
cuin ruusun punaiset rihmat/
ja sinun puhes owat suloiset/
sinun poskes owat nijncuin
Granatin omenan pykälä/
sinun palmickos wälillä.

4:4 Sinun caulas on nijncuin
Dawidin torni/ joca on raket-
tu toramuurin cansa/ josa
tuhannen kilpe rippu/ ja
caickinaiset wäkewäin sota-
set.

4:5 Sinun caxi nisäs owat
nijncuin caxi nuorta medzä-
wohla/ jotca cuckaisten seas
laituimella käyvät.

4:6 Sijhenasti että päiwä soi-
peemmaxi tule/ ja warjo cato.
Minä menen Mirrhamin wuo-
relle ja pyhän sawun cucku-
lalle.

4:7 Sinä olet coconans iha-
na/ minun arman/ ja ei si-
nusa ole yhtän wirhe.

4:8 Tule minun morsiamen
Libanonist/ tule Libanonist/
mene sisälle/ astu tänne

pois Amanan huipulta, Senirin ja Hermonin huipulta, lejonain leposijoilta ja pantterien vuorilta."

4:9 "Olet lumonnut minut, siskoni, morsiameni, lumonnut minut yhdellä ainoalla silmäykselläsi, yhdellä ainoalla kaulakoristeesi käädyllä.

4:10 Kuinka ihana onkaan sinun rakkautesi, siskoni, morsiameni! Kuinka paljon suloisempi viiniä on sinun rakkautesi, suloisempi kaikkia balsameja sinun voiteittesi tuoksu!

4:11 Sinun huulesi tiukkuvat hunajaa, morsiameni; mesi ja maito on sinun kielesi alla, ja sinun vaatteittesi tuoksu on kuin Libanonin tuoksu."

4:12 "Suljettu yrttitarha on siskoni, morsiameni, suljettu kaivo, lukittu lähde.

4:13 Sinä versot kuin paratiisi, jossa on granaattiomenia ynnä kalliita hedelmiä, koferkukkia ja narduksia,

4:14 nardusta ja sahramia, kalmoruokoa ja kanelia ynnä kaikkinaisia suitsukepuita, mirhaa ja aloeta ynnä kaikkinaisia parhaita balsamikasveja.

4:15 Sinä olet yrttitarhojen lähde, elävien vetten kaivo, Libanonilta virtaavaisten."

4:16 "Heräjä, pohjatuuli, tule, etelätuuli; puhalla yrttitarhaani, että sen balsamituoksut tulvahtaisivat. Tulkoon puutarhaansa rakkaani ja syököön sen kalliita hedelmiä."

sisälle, astu tänne Amanan kukkulalta, Senirin Hermonin niskalta, jalopeuran luolasta ja leopardin vuorelta.

4:9 Sinä olet ottanut minun sydämeni pois, sisareni, rakas morsiameni: sinä olet ottanut sydämeni pois yhdellä silmällä ja yhdellä kaulakäädylläs.

4:10 Kuinka ihana on sinun rakkautesi, sisareni, rakas morsiameni: sinun rakkautesi on suloisempi kuin viina, ja sinun voitees haju voittaa kaikki yrtit.

4:11 Sinun huules, morsiameni, ovat niinkuin valua mesileipä: mesi ja maito on sinun kieles alla, ja sinun vaattees haju on niinkuin Libanonin haju.

4:12 Minun sisareni, rakas morsiameni, sinä olet suljettu kryytimaa, lukittu lähde, kiinnipantu kaivo.

4:13 Sinun istutuksesi ovat niinkuin yrttitarha granatomenista, kalliin hedelmän kanssa, syprit narduksen kanssa;

4:14 Nardukset saframin kanssa, kalmus ja kaneli, kaikkinaisen pyhän savun puiden kanssa, mirrham ja aloes kaikkein parasten yrtteiden kanssa.

4:15 Niinkuin kryytimaan kaivo, ja elävänveden lähde, joka Libanonista vuotaa.

4:16 Nouse pohjatuuli, ja tule lounatuuli ja puhalla yrttitarhani lävitse, että sen yrtit vuotaisivat. Ystäväni tulkoon kryytimaahansa, ja syökään hänen kalliita hedelmiänsä.

Amanan cuckulalta/ Senixin ja Hermonin niscalda/ Lejonin luolasta ja Leopardin vuorelta.

4:9 Sinä olet ottanut minun sydämeni pois/ minun sisaren/ racas morsiamen/ sinun yhdellä silmällä ja yhdellä caulakäädylläs.

4:10 Cuinga ihana on sinun rindas/ minun sisaren/ racas morsiamen/ sinun nisäs ovat iloisemmat kuin wijna/ ja sinun woites haju woitta caicki yrtit.

4:11 Sinun huules/ minun morsiamen/ ovat nijncuin walowa mesicacko/ mesi ja maito on sinun kieles alla/ ja sinun waattes haju on nijncuin Libanonin haju.

4:12 Mlnun sisaren/ racas morsiamen/ sinä olet suljettu krydimaa/ peitetty lähde/ kijnnipandu caiwo.

4:13 Sinun hedelmäs on nijncuin krydimaa Granatomenista/ callin hedelmän cansa/ Cyprit Narduxen cansa:

4:14 Narduxet Safframin cansa/ Calmus ja Caneli/ caickinaisen pyhän savun puiden cansa/ Mirrham ja Aloes/ caickein parasten yrtteiden cansa.

4:15 Nijncuin krydimaan caiwo ja elävän weden lähde/ joca Libanonista vuotaa.

4:16 Pohjatuuli nouse/ ja lounatuuli tule/ ja puhalla minun krydimaani läpidze/ että hänen yrttins pizaroidzis. 5:1 Mlnun ystävän tulcon hänen krydimaahans/ ja syökän hänen callita hedelmi-

täns.

Korkea Veisuu 5 LUKU

5:1 "Minä tulen yrttitarhaani, siskoni, morsiameni; minä poimin mirhani ja balsamini, minä syön mesileipäni ja hunajani, juon viinini ja maitoni." Syökää, ystävät, juokaa ja juopukaa rakkaudesta.

5:2 Minä nukuin, mutta minun sydämeni valvoi. Kuule, rakkaani kolkuttaa: "Avaa minulle, siskoseni, armaani, kyyhkyseni, puhtoiseni. Sillä pääni on kastetta täynnä, kiharani yön pisaroita."

5:3 "Olen ihokkaani riisunut; pukisinko sen päälleni enää? Olen jalkani pessyt; tahraisinko ne taas?"

5:4 Rakkaani pisti kätensä ovenreiästä sisään. Silloin minun sydämeni liikkui häntä kohden;

5:5 minä nousin avaamaan rakkaalleni, ja minun käteni tiukkuivat mirhaa, sormeni sulaa mirhaa salvan kädensijoihin.

5:6 Minä avasin rakkaalleni, mutta rakkaani oli kadonnut, mennyt menojaan. Hänen puhuessaan oli sieluni vallannut hämmennys. Minä etsin häntä, mutta en häntä löytänyt; mi-

5 LUKU

5:1 Minä tulin, sisareni, rakas morsiameni, yrttitarhaani, ja olen mirrhamini ja yrttini leikannut ylös. Minä olen syönyt mesileipäni hunajan kanssa: minä olen juonut viinani minun maitoni kanssa: syökäät armaani, ja juokaat ystäväni, ja juopukaat.

5:2 Minä makaan, ja minun sydämeni valvoo; se on ystäväni ääni, joka kolkuttaa. Avaa minun eteeni, sisareni, armaani, kyyhkyläiseni, ihonaisen; sillä minun pääni on täynnä kastetta, ja minun palmikkoni täynnä yön pisaria.

5:3 Minä olen riisunut hammeeni, kuinka minun pitäis taas pukeman ylleni? Minä olen viruttanut jalkani, kuinka minun pitäis soikaiseman ne jälleen?

5:4 Mutta minun ystäväni pisti kätensä lävestä, ja minun sisällykseni vapisivat siitä.

5:5 Silloin nousin minä avaamaan ystävälleni. Minun käteni tiukkuivat mirrhamia, ja mirrham valui minun sormistani lukon salvan päälle.

5:6 Ja kuin minä ystävälleni avasin, oli ystäväni mennyt pois ja vaeltanut ohitse; niin läksi sieluni ulos hänen sanansa jälkeen; minä etsin häntä, mutta en löytänyt häntä: minä huusin, mutta

V. Lucu

Minä tulin minun sisaren/ racas morsiamen/ minun krydimaahani/ ja olen minun Mirrhamin ja minun yrttin leikannut ylös. Minä olen syönyt minun mesileipäni minun hunajani cansa/ minä olen juonut minun wijnani minun maitoni cansa: syökät minun armani/ ja juocat minun ystäväni/ ja juopucat.

5:2 Mlnä macan ja minun sydämeni walwo/ se on minun ystäväni äni joca colcutta. Awa minun eteeni/ minun arman/ minun sisaren/ minun kyyhkyläisen/ minun ihonaisen: sillä minun pään on täynnäns castetta/ ja minun palmickon täynnäns yön pisaroita.

5:3 Minä olen riisunut minun hameni/ cuinga minun pidäis taas pukeman päälleni? minä olen wiruttanut minun jalcani/ cuinga minun pidäis soicaiseman ne jällens.

5:4 Mutta minun ystäväni pisti kätensä läwestä/ ja minun sisällykseni wapisit sijtä/

silloin nousin minä awaman ystävälleni.

5:5 Minun käteni tiucuit Mirrhamita/ ja Mirrham waloi minun sormistani/ lucun salvan päälle.

5:6 Ja cosca minä ystävälleni awaisin/ oli hän mennyt pois ja waeldanut ohidzen.

5:7 Silloin läxi minun sielun hänen sanans jälken/ minä edzein händä/ mutta en löy-

nä huusin häntä, mutta ei hän minulle vastannut.

5:7 Kohtasivat minut vartijat, jotka kaupunkia kiertävät, he löivät minua ja haavoittivat minut; päällysharson riistivät yltäni muurien vartijat.

5:8 "Minä vannotan teitä, te Jerusalemin tyttäret: jos löydätte rakkaani, mitä hänelle sanotte? Sanokaa, että minä olen rakkaudesta sairas."

5:9 "Mitä on sinun rakkaasi muita parempi, sinä naisista kaunein? Mitä on sinun rakkaasi muita parempi, ettäs meitä näin vannostat?"

5:10 "Minun rakkaani on valkoinen ja punainen, kymmentä tuhatta jalompi.

5:11 Hänen päänsä on kultaa, puhtainta kultaa, hänen kiharansa kuin palmunlehvät, mustat kuin kaarne.

5:12 Hänen silmänsä ovat kuin kyyhkyseläimet vesipurojen partaalla, jotka ovat maidossa kylpeneet ja istuvat runsauden ääressä.

5:13 Hänen poskensa ovat kuin balsamilava, kuin höyryä; hänen huulensa ovat liljat, ne tiukkuvat sulaa mirraa.

5:14 Hänen käsivartensa ovat kultatangot, krysoliitteja täynnä. Hänen lantionsa on norsunluinen taideteos, safiireilla peitetty.

5:15 Hänen jalkansa ovat marmoripatsaat aitokultaisten jalustain nojassa. Hän on

ei hän minua vastannut.

5:7 Vartiat, jotka käyvät kaupunkia ympäri, löysivät minun, löivät minua ja haavoittivat minun; ja vartiat muurin päällä ottivat pois minun päällinani.

5:8 Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, jos te löydätte minun ystäväni, niin ilmoittakaat hänelle, että minä olen sairas rakkaudesta.

5:9 Millinen on sinun ystäväsi muiden ystävien suhteen, sinä kaikkein ihanaisin vaimoin seassa? Minkäkaltaisen on sinun ystäväsi muiden ystävien suhteen, ettäs meitä olet niin vannottanut?

5:10 Minun ystäväni on valkoinen ja punainen, kaunistettu kymmentuhannen seassa.

5:11 Hänen päänsä on paras ja kallein kultaa; hänen hiuksensa ovat kaharat ja mustat niinkuin kaarne.

5:12 Hänen silmänsä ovat niinkuin mettisen silmät, vesiojan tykönä, rieskalla pestyt, ja ovat täynnä.

5:13 Hänen poskensa ovat niinkuin kaunistettu ryytimä, niinkuin yrttein kukkaset; hänen huulensa ovat niinkuin ruusut, jotka vuotavat mirrhamin pisaroita.

5:14 Hänen kätensä ovat niinkuin kultaiset sormukset, täynnä turkosia; hänen ihonsa on niinkuin puhdas elefantin luu, saphirilla kaunistettu.

5:15 Hänen jalkansa ovat niinkuin marmoripatsaat, perustetut kultaisten jalkain

tänyt/ minä huudin/ mutta ei hän vastannut.

Wartiat/ jotca käywät Caupungin ymbärins/ löysit minun ja haawoitit minun/ ja wartiat muurin päällä otit pois minun päällinani.

5:8 Minä wannotan teitä Jerusalemin tyttäret/ jos te löydätte minun ystäväni/ nijn ilmoittacat hänelle/ että minä olen sairas rackaudesta.

5:9 Mllinen on sinun ystäwas muiden ystäwitten suhten/ sinä caickein ihanaisin waimoin seas? mingäcaltainen on sinun ystäwas/ muiden ystäwitten ehdolla/ ettäs meitä olet nijn wannottanut?

5:10 Minun ystäwän on walkia ja punainen/ walittu monen tuhannen seas.

5:11 Hänen pääns on se paras culda/ hänen hiuxens owat caharat ja mustat nijn-cuin Carneh:

5:12 Hänen silmäns owat nijn-cuin mettisen silmät/ wesiojan tykönä riescalla pestyt/ ja owat täynäns.

5:13 Hänen poskens owat nijn-cuin Apotecharin caswawainen krydimaa/ hänen huulens owat nijn-cuin ruusut/ jotca wuotawat Mirrhamin pisaroita.

5:14 Hänen kätens owat nijn-cuin cullaiset sormuxet/ täynäns Torckuusia/ hänen ihons on nijn-cuin puhdas Elephantin luu/ Saphirilla caunistetut.

5:15 Hänen jalcans owat nijn-cuin Marmorpadzat/ perustetut cullaisten jalcain

näöltänsä kuin Libanon, uh-
kea kuin setripuut.

5:16 Hänen suunsa on sula
makeus, hän on pelkkää su-
loisuutta. Sellainen on minun
rakkaani, sellainen on ystävä-
ni, te Jerusalemin tyttäret."

Korkea Veisuu 6 LUKU

6:1 "Minne on mennyt rak-
kaasi, sinä naisista kaunein?
Kunne on kääntynyt rakkaasi?
Etsikäämme häntä yhdessä."

6:2 "Rakkaani on mennyt yrt-
titarhaansa, balsamilavojen
luo, paimentamaan yrttitar-
hoissa ja liljoja poimimaan.

6:3 Minä olen rakkaani oma,
ja rakkaani on minun - hän,
joka paimentaa liljojen keskel-
lä."

6:4 "Kaunis kuin Tirtsa olet
sinä, armaani, suloinen kuin
Jerusalem, peljättävä kuin
sotajoukot.

6:5 Käännä pois silmäsi mi-
nusta, sillä ne kiehtovat mi-
nut. Sinun hiuksesi ovat kuin
vuohilauma, joka laskeutuu
Gileadilta.

6:6 Sinun hampaasi ovat kuin
lauma uuhia, pesosta nous-
seita, kaikilla kaksoiset, ei
yhtäkään karitsatonta.

6:7 Kuin granaattiomena,
kypsyttään halkeileva, on
sinun ohimosi huntusi takana.

6:8 Kuusikymmentä on kunin-
gatarta ja kahdeksankymmen-

päälle; hänen hahmonsansa on
niinkuin Libanon ja valittu
sedri.

5:16 Hänen suunsa on su-
loinen, ja hän itse kokonan-
sa ihanainen. Senkaltainen
on minun ystäväni, minun
rakkaani on senkaltainen, te
Jerusalemin tyttäret.

6 LUKU

6:1 Kuhunka ystävänsä on
mennyt, o sinä kaikkein
kaunein vaimoin seassa! ku-
hunka ystävänsä on kääntänyt
itsensä? Me etsimme häntä
sinun kanssas.

6:2 Minun ystäväni on men-
nyt kryptimaahansa, yrt-
tisarkoihinsa, että hän siellä
kryptimaassa kaitsis lau-
maansa, ja hakis ruusuja.

6:3 Minun ystäväni on mi-
nun ja minä olen hänen, jo-
ka kaitsee kukkasten keskel-
lä."

6:4 Sinä olet ihana, minun
kultani, niinkuin Tirtsa,
kaunis niinkuin Jerusalem,
peljättävä niinkuin sotajouk-
ko.

6:5 Käännä silmäsi pois mi-
nusta; sillä ne minun sytyt-
tävät; sinun hiukses ovat
niinkuin vuohilauma, jotka
Gileadin vuorella kerityt
ovat.

6:6 Sinun hampas ovat niin-
kuin lammaslauma, jotka
pesosta nousevat, ja kaikki
kaksoisia kantavat, ja ei yk-
sikään ole heistä hedelmä-
töin.

6:7 Sinun kasvot ovat niin-
kuin granatomenan lohkot
sinun palmikkois välillä.

6:8 Kuusikymmentä on
drottninkia ja kahdeksan-

päälle/ hänen hahmonsansa on
nijncuin Libanon ja walittu
Ceder/

hänen caulans on suloinen ja
peräti ihanainen.

5:16 Sencaltainen on minun
ystävän/ minun rackan on
sencaltainen/ Jerusalemin
tyttäret.

VI. Lucu

6:1 CUnghasta sinun ystävänsä
on mennyt/ o sinä caickein
caunin vaimoin seas? cunga
sinun ystävänsä on kääntänyt
idzens/ me edzimme häntä
sinun cansas?

Minun ystäväni on mennyt
krydimaahans/ yrttisängijns/
että hän siellä krydimaas id-
zens iloitais ja hakis ruusuja.

6:2 Minun ystäväni on minun
ja minä olen hänen/ joca
idzens ruusuin seas iloittele.

6:3 Sinä olet ihana minun
cultan/ nijncuin Tirza/ iloi-
nen nijncuin Jerusalem/ hir-
muisen nijncuin sotajoucon
lauma.

6:4 Käännä silmäsi minun ty-
göni: sillä ne minun sytyttä-
vät: sinun hiukses ovat nijn-
cuin vuohilauma/ jotca Gi-
leadin vuorella kerityt ovat.

6:5 Sinun hambas ovat nijn-
cuin lammaslauma/ jotca pe-
sosta nousevat ja caicki ca-
xoisista tijnet ovat/ ja ei yxi-
kän ole heistä hedelmätöin.

6:6 Sinun caswos on nijncuin
Granatomenan pykälät sinun
palmickois välillä.

6:7 Cuusikymmentä Drotningi
owat/ ja cahdexankymmentä

tä sivuvaimoa ja nuoria naisia ilman määrää:

6:9 yksi ainoa on minun kyyhkyseni, puhtoiseni, äitinsä ainokainen, synnyttäjänsä valio. Neitokset hänet nähdes-
sään kiittävät hänen onneansa, kuningattaret ja sivuvaimot ylistävät häntä."

6:10 "Kuka on neito, joka ylenee kuin aamunkoi, kauniina kuin kuu, kirkkaana kuin päivänpaiste, peljättävänä kuin sotajoukot?"

6:11 "Pähkinätarhaan minä menin katselemaan laakson vihreyttä, katsomaan, joko viiniköynnös versoo, joko kukkivat granaattipuut.

6:12 Aavistamattani asetti sieluni minut jalon kansani vaunuihin."

6:13 "Palaja, palaja, suulemitar! Palaja, palaja, ihailaksemme sinua!" "Mitä ihaillette suulemittaressa, katselette hänen asearkelossaan?"

Korkea Veisuu 7 LUKU

7:1 "Kuinka kauniisti astelet kengissäsi, sinä ruhtinaan tytär! Sinun lanteesi kaartuvat kuin kaulakorut, taiturin käten tekemät.

7:2 Sinun povesi on ympyräinen malja, josta sekoviini älköön puuttuko; sinun uumasi on nisukeko, liljojen ympäröimä.

7:3 Sinun rintasi ovat kuin

kymmentä vaimoa, ja neitokset ovat epälukeiset;

6:9 Mutta yksi on minun kyyhkyläiseni ja minun täydelliseni; yksi on äitinsä rak-
kain ja synnyttäjänsä valittu: koska tyttäret hänen näki-
vät, ylistivät he hänen autu-
aaksi, kuningattaret ja vai-
mot ylistivät häntä.

6:10 Kuka on tämä, joka nähdään niinkuin aamuruskko, ihana niinkuin kuu, valittu niinkuin aurinko, peljättävä niinkuin sotajoukko?

6:11 Minä olen mennyt alas yrttitarhaani, katsomaan vesoja ojan reunalla, kurkistelemaan, jos viinapuut kukkoistivat, jos granatomenat viheröitsivät.

6:12 En minä tiennyt, että minun sieluni minun hamaan minun mieluisen kansani vaunuihin asti asettanut oli.

6:13 Palaja, palaja Sulamit: palaja, palaja nähdäksemme sinua. Mitä te näitte Sulamitissa, paitsi sotajoukkoin tanssia?

7 LUKU

7:1 Kuinka ihana on sinun käyntös kengissäsi, sinä päämiehen tytär; sinun molemmat lantees ovat yhtäläiset niinkuin kaksi käätyä, jotka taitavan kädet tehneet ovat.

7:2 Sinun napas niinkuin ympyräinen malja, josta ei koskaan juoma puutu; sinun vatsas on niinkuin nisuläjä, istutettu ympäri ruusuilla.

7:3 Sinun molemmat rintasi ovat niinkuin kaksi nuorta

waimo/ ja neidzet ovat epälukeiset.

6:8 Mutta yksi on minun kyyhkyläisen/ ja minun täydellisen/ yksi on hänen äitinsä rakain/ ja hänen synnyttäjänsä valittu: koska tyttäret hänen näit/ ylistit he hänen autuaksi/ Drotningit ja waimot ylistit häntä.

6:9 Cuca on tämä joka käy ulos nijncuin amurusco/ ihana nijncuin Cuu/ walittu nijncuin Auringo/ hirmuinen nijncuin sotajoukko?

6:10 Minä olen mennyt alas sarapiston/ cadzoman wesoja/ ojan reunalle/ curkistelemaan jos wijnapuut cucoistit/ jos Granat omenat wiherjoidit.

6:11 Ei minun sielun tietänyt että hän minun haman Aminadabin waunuin asti asettanut oli.

6:12 Palaja/ palaja Sulamith: palaja/ palaja/ nähdäksemme sinua. Mitä te näitte Sulamithis/ paidzi dandzi/ Mahanaimis.

VII. Lucu

7:1 Cuinga ihana on sinun käyndös sinun kengissäsi/ sinä Förstin tytär/ sinun molemmat landes owat yhtäläiset nijncuin caxi käädyä/ jotca taitawat kädet tehnet owat

Sinun napas on nijncuin ymyrjäinen malja/ josta ei coscan juoma puutu.

7:2 Sinun wadzas on nijncuin nisuläjä/ istutettu ymbäri ruusuilla.

7:3 Sinun molemmat nisäs

kaksi nuorta peuraa, kuin gaskellin kaksoiset.

7:4 Sinun kaulasi on kuin norsunluinen torni. Sinun silmäsi kuin Hesbonin lammikot Bat-Rabbimin portin luona; sinun nenäsi on kuin Libanonin torni, joka katsoo Damaskoon päin.

7:5 Sinun pääsi kohoaa kuin Karmel, sinun pääsi palmikot ovat kuin purppura; niihin pauloihin on kuningas kiedottu."

7:6 "Kuinka kaunis olet, kuinka suloinen, sinä rakkaus, riemuinesi! -

7:7 Sinun vartesi on kuin palmupuu, ja sinun rintasi niinkuin rypäleet.

7:8 Minä ajattelin: nousen palmupuuhun, tartun sen oksiin; olkoot silloin rintasi niinkuin viinirypäleet ja henkesi tuoksu kuin omenain tuoksu.

7:9 Ja olkoon suusi kuin jalo viini." "Viini, joka helposti valahtaa rakkaaseeni ja kostuttaa nukkuvien huulet!

7:10 Minä olen rakkaani oma, ja minuun on hänen halunsa."

7:11 "Tule, rakkaani, lähtekäämme maalle, kyliin yöpykäämme.

7:12 Käykäämme varhain viinitarhoihin katsomaan, joko viiniköynnös versoo ja ummut aukeavat, joko kukkivat granaattipuut. Siellä annan sinulle rakkauteni.

7:13 Lemmenmarjat tuoksuvat, ja oviemme edessä kas-

metsävuohen kaksoista.

7:4 Sinun kaulas on niinkuin elephantinluinen torni; sinun silmäs ovat niinkuin Hesbonin kalalammikot Bat-rabbimin portissa; sinun nenäs on niinkuin Libanonin torni, joka katsoo Damaskuun päin.

7:5 Sinun pääs on niinkuin Karmeli, sinun pääs hiukset niinkuin kuninkaan purpura, poimuineen.

7:6 Kuinka ihana ja suloinen olet sinä minun armaani hekumassa.

7:7 Sinun vartes on niinkuin palmupuu, ja sinun rintas ovat viinimarjarypäalten kaltaiset.

7:8 Minä sanoin: minun täytyy astua palmupuuhun ja ruveta sen oksiin: anna sinun rintas olla niinkuin viinapuun marjarypäleet, sinun sierantes haju on niinkuin omenain (haju),

7:9 Ja sinun suus niinkuin paras viina, joka huokiasti menee ystäväni, ja saattaa uneliasten huulet puhumaan.

7:10 Minun ystäväni on minun, ja hän himoitsee minua.

7:11 Tule, ystäväni, käykäämme tästä kedolle, ja viipykäämme maakylissä.

7:12 Että me nousisimme varhain viinamäkeen ja näkisimme, jos viinapuut kukkoistavat ja puhkeemaan rupeevat, jos granatomenat ovat tulleet ulos: siellä minä annan sinulle minun rakkauteni.

7:13 Kukkaset antavat hajunsa, ja meidän ovemme edessä ovat kaikkinaiset hy-

owat nijncuin caxi nuorta medzävuohen caxoista.

7:4 Sinun caulas on nijncuin Elephandin luinen torni: sinun silmäs owat nijncuin Hesbonin lammicot/ Batrabimin portisa. Sinun nenäs on nijncuin Libanonin torni/ joca cadzo Damascun päin.

7:5 Sinun pääs on nijncuin Carmelin/ sinun pääs hiuxet on nijncuin Cuningan purpura/ poimuinen.

7:6 Cuinga ihana ja suloinen olet sinä minun arman/ hekumasa.

7:7 Sinun pitudes on nijncuin palmupuu/ ja sinun rindas on wijnamarjan caltainen.

7:8 Minä sanoin: minun täyty astua palmupuuhun/ ja ruweta sen oxijn/ anna sinun nissäs olla nijncuin wijnapuun marjarypelä/ ja sinun sierandes haju on nijncuin omena.

7:9 Ja sinun caulas nijncuin hywä wijna/ joca huokiast mene minun ystäwän sisälle/ ja puhu wanhoista asioista.

7:10 Minun ystäwän on minun/ ja hän himoidze minua.

7:11 Tule minun ystäwän/ käykäm tästä kedolle ja wijpykäämme maan kylisä.

7:12 Että me nousisim warahin wijnamäkeen/ ja näkisim jos wijnapuut cucoistuwat ja puhkeman rupewat/ jos Granatomenat owat tullet ulos: sillä minä annan sinulle minun nisäni.

7:13 Cuckaiset andawat hajuns/ ja meidän owen edes

vavat kaikkinaiset kalliit hedelmät, uudet ja vanhat: sinulle, rakkaani, olen ne säästänyt."

Korkea Veisuu 8 LUKU

8:1 "Olisitpa kuin oma veljeni, äitini rintoja imenyt! Tapaisin sinut ulkona, sinua suutelin, eikä minua kukaan halveksuisi.

8:2 Minä johdattaisin sinut, veisin äitini taloon, ja hän neuvoisi minua. Minä antaisin mausteviiniä juodaksesi, granaattiomenani mehua."

8:3 Hänen vasen kätensä on minun pääni alla, ja hänen oikea kätensä halaa minua.

8:4 Minä vannotan teitä, te Jerusalemin tyttäret: älkää herätelkö, älkää häiritkö rakkautta, ennenkuin se itse haluaa.

8:5 Kuka tuolla tulee erämaasta rakkaaseensa nojaten? "Omenapuun alla sinut herätin. Siellä sai sinut äitisi kerran, siellä sai sinut emosi.

8:6 Pane minut sinetiksi sydämellesi, sinetiksi käsivarrellesi. Sillä rakkaus on väkevä kuin kuolema, tuima kuin tuonela on sen kiivaus, sen hehku on tulen hehku, on Herran liekki.

8:7 Eivät suuret vedet voi rakkautta sammuttaa, eivät virrat sitä tulvaansa upottaa. Jos joku tarjoaisi kaikki ta-

vät hedelmät: minun ystäväni, minä olen sinulle tallelle pannut sekä uudet että vanhat.

8 LUKU

8:1 Jospa minä sinun löytäisin ulkona, minun veljeni, sinä joka minun äitini nisiä imenyt olet, ja sinun suuta antaisin, ja ettei kenkään minua pilkkaisi.

8:2 Mitä ottaisin sinun ja saattaisin sinua minun äitini huoneeseen, jossa minua opettaisit; ja minä annan sinulle kryydättyä viinaa ja granatomenan makiaa viinaa.

8:3 Hänen vasen kätensä on minun pääni alla, ja hänen oikia kätensä halaa minua.

8:4 Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, ettette armastani herätä, eli vaivaa häntä siihenasti kuin hän itse tahtoo.

8:5 Kuka on se, joka korvesta tulee, ja nojaa ystävänsä päälle? Omenapuun alla minä sinua herätän, jossa sinun äitis sinun synnyttänyt on, jossa hän sinun siitti, joka sinun synnytti.

8:6 Pane minua niinkuin sinetti sydämees, ja niinkuin sinetti käsivartees; sillä rakkaus on väkevä niinkuin kuolema, ja kiivaus on vahva niinkuin helvetti: hänen hiilensä hehkuvat ja ovat \Herran\ tuli;

8:7 Niin ettei vedenkään paljous taida rakkautta sammuttaa, eli virrat sitä upottaa. Jos joku antais kaiken taloinsa tavarain rakkaudes-

ovat caickinaiset hyvät hedelmät. Minun ystäväni/ minä olen sinulle tallella pannut sekä uudet että vanhat.

VIII. Lucu

8:1 JOSPA minä sinun löytäisin ulkona minun veljen/ sinä joka minun äitini nisiä imenyt olet/ ja sinun suuta andaisin/ ja ettei kengän minua pilkkais.

8:2 Minä ottaisin sinun ja saattaisin sinua minun äitini huoneeseen/ josas minua opettaisit/ ja minä annan sinulle krydättyä wijna/ ja Granatomenan märkyttä.

8:3 Hänen wasen kätens on minun pääni alla/ ja hänen oikia kätens halaja minua.

8:4 Minä wannotan teitä Jerusalemin tyttäret/ ettet te minun armastani herätä/ eli waiwa händä/ siihenasti cuin hänelle idze kelpa.

8:5 CUCA corwesta tule ja noja ystäväns päälle? Omenapuun alla minä sinua herätän/ josa sinun äitis sinun synnyttänyt on: josa hän/ joca sinun synnytti/ macais sinun cansas.

8:6 Pane minua nijncuin sinetti sinun sydämees/ ja nijncuin sinetti sinun käsiwartees.

8:7 Sillä rackaus on wäkewä nijncuin cuolema/ ja kijwauus on wahwa nijncuin Helwetti/ hänen hijlens hehcuwat ja owat HERRAN tuli:

nijn ettei wedengän paljous taida rackautta sammutta/ eli wirrat upotta. Jos jocu andais caicki saatuns ja taloins calut

lonsa tavarat rakkauden hinnaksi, häntä vain halveksuttaisiin."	ta, niin ei se mitään maksaisi.	rackaudesta/ nijn ei ne caicki mitän maxais.
8:8 "Meillä on pieni sisko, jolla ei vielä ole rintoja. Mitä teemme siskollemme sinä päivänä, jona häntä kysytään?"	8:8 Meidän sisaremme on vähä, ja ei hänellä ole rintoja. Mitä meidän pitää tekemän sisarellemme sinä päivänä, jona hänestä puhutaan?	8:8 Meidän sisarem on vähä/ ja ei hänellä ole nisiä: Mitä meidän pitä tekemän sisarellem/ cosca hänelle puhutan?
8:9 Jos hän on muuri, rakennamme sille hopeasta harjan; jos hän on ovi, sen setri-laudalla suljemme."	8:9 Jos hän on muuri, niin me teemme hopialinnan sen päälle: jos hän on ovi, niin me vahvistamme sen sedri-laudoilla.	8:9 Jos hän on muuri/ nijn me teemme hopialinnan sen päälle: jos hän on owi/ nijn me wahwistam hänen Cedri-laudoilla.
8:10 "Minä olen muuri, ja rintani ovat kuin tornit; vaan nyt olen hänen silmissään niinkuin antautuvainen."	8:10 Minä olen muuri, ja minun rintani ovat niinkuin tornit; siitä minä olen hänen silmänsä edessä niinkuin rauhan löytäjä.	8:10 Minä olen muuri ja minun rindani on nijncuin torni/ sijtä minä olen hänen silmäns edes nijncuin rauhan löytäjä.
8:11 "Salomolla on viinitarha Baal-Haamonissa; hän on jättänyt viinitarhan vartijoiden huostaan; sen hedelmistä saisi tuhat hopeasekeliä.	8:11 Salomolla on viinamäki BaalHamonissa: sen viinamäen antoi hän vartioille, että jokainen antais hänen hedelmistänsä tuhannen hopiapenninkiä.	8:11 Salomolla on wijnamäki BaalHamonis/ sen wijnamäen andoi hän wartioille/ että jocainen andais hänen hedelmistäns tuhannen hopiapenningitä:
8:12 Minun viinitarhani on minun omassa hallussani. Sinulle, Salomo, tulkoot ne tuhat, ja sen hedelmän vartijoille kaksisataa."	8:12 Minun viinamäkeni, joka on minun omani, on minun edessäni. Sinulle Salomo tulee tuhannen, mutta kaksisataa hedelmän vartioille.	Minun wijnamäken on idze minullani. 8:12 Sinulle Salomo tule tuhannen/ mutta wartioille caxi sata hedelminens.
8:13 "Sinä yrttitarhain asujatar, toverit kuuntelevat ääntäsi; anna minun sitä kuulla."	8:13 Sinä, joka asut yrttitarhassa, anna minun kuulla sinun äänes: kuulkaan kumppanit päältä.	8:13 Sinä joca asut krydi-maasa/ anna minun cuulla sinun änes/ cuulcan cumppanit pääldä.
8:14 "Riennä, rakkaani, kuin gaselli, kuin nuori peura balsamivuorille."Korkea Veisu (Laulujen laulu)	8:14 Pakene, ystäväni, ja ole metsävuohen kaltainen, eli nuoren peuran yrttivuorilla.	Pakene minun ystäwän/ ja ole medzävuohen caltainen/ eli nuoren peuran/ yrtti wuorella.

JESAJA

1 LUKU

1:1 Jesajan, Aamoksen pojan, näky, jonka hän näki Juudasta ja Jerusalemissa Ussian, Jootamin, Aahaan ja Hiskian, Juudan kuningasten, päivinä.

1:2 Kuulkaa, taivaat, ota korviisi, maa, sillä Herra puhuu: Minä kasvatin lapsia, sain heidät suuriksi, mutta he luopuivat minusta.

1:3 Härkä tuntee omistajansa ja aasi isäntänsä seimen; mutta Israel ei tunne, minun kansani ei ymmärrä.

1:4 Voi syntistä sukua, raskaasti rikkonutta kansaa, pahantekijäin siementä, keltotomia lapsia! He ovat hyljänneet Herran, pitäneet Israelin Pyhää pilkkanansa, he ovat kääntyneet pois.

1:5 Mihin pitäisi teitä vielä lyödä, kun yhä jatkatte luopumustanne? Koko pää on kipeä, koko sydän sairas.

1:6 Kantapäästä kiireeseen asti ei ole tervettä paikkaa, ainoastaan haavoja, mustelmia ja vereksiä lyömiä, joita ei ole puserrettu, ei sidottu eikä öljyllä pehmitetty.

1:7 Teidän maanne on autiona, teidän kaupunkinne ovat tulella poltetut; teidän peltonne syövät muukalaiset silmäinne edessä; ne ovat autiaina niinkuin ainakin muukalaisien hävittämät.

1:8 Jäljellä on tytär Siion yksinänsä niinkuin maja viinitar-

JESAIA

1 LUKU

1:1 Jesaian, Amotsin pojan näky, jonka hän näki Juudasta ja Jerusalemissa, Ussian, Jotamin, Ahaksen ja Jehiskian, Juudan kuningasten aikana.

1:2 Kuulkaat taivaat, ja maa ota korviisi, sillä \Herra\ puhuu: minä olen lapsia kasvattanut ja korottanut, ja he ovat minusta luopuneet.

1:3 Härkä tuntee omistajansa ja aasi isäntänsä seimen; mutta Israel ei tunne, ja minun kansani ei ymmärrä.

1:4 Voi syntistä kansaa, kansaa suuresta pahasta teosta, pahanilkistä siementä, vahingollisia lapsia, jotka \Herran\ hylkäsivät ja Israelin Pyhää pilkkasivat, he poikkasivat takaperin.

1:5 Mitä varten teitä enempi lyödään, koska te aina harhaillette? Koko pää on sairas, ja koko sydän on väsynyt.

1:6 Hamasta kantapäästä niin kiireeseen asti ei hänessä ole tervettä; vaan haavat, sinimarjat ja veripahat, jotka ei ole puserretut, eikä sidottu, taikka öljyllä sivellyt.

1:7 Teidän maanne on autiona, teidän kaupunkinne ovat tulella poltetut; muukalaiset syövät peltonne silmäinne edessä; ja on autio, niinkuin se, joka muukalaisilta raadeltu on.

1:8 Mutta mitä vielä Zionin tyttärestä jäänyt on, se on

Propheta Jesaia .

I. Lucu

1:1 Tämä on Jesaian Amozin pojan näky/ jonga hän näki Judast ja Jerusalemissa/ Usian/ Jothamin/ Ahaxen ja Jehiskian/ Judan Cuningasten aikana.

1:2 Cuulcat taiwat/ ja maa ota corwijs: sillä HERra puhu. Minä olen lapsia caswattanut ja corgottanut/ ja he owat minusta luopunet.

1:3 Härkä tunde hänen omistajans/ ja Asi Isändäns seimen: mutta Israel ei tunne minua/ ja minun Canssan ei ymmärrä.

1:4 Woi sitä syndistä Canssa/ sitä Canssa suuresta pahasta tegosta/ sitä pahankista siemendä/ niytä wahingollisia lapsia/ jotca HERran hyljäisit ja Israelin Pyhän pilckaisit/ he poickeisit tacaperin.

1:5 Mitä warten teitä enä lyödän/ cosca te aina harhaelet? coco pää on sairas/ ja coco sydän on wäsinyt.

1:6 Hamast candapääst niijn kijresen asti/ ei hänesä ole mitän terwe/ waan haawat ja sinimarjat ja weripahgat/ jotca ei ole puserretut/ eikä sidotut/ taicka öljyllä siwellyt.

1:7 Teidän maan on autiana/ teidän Caupungin owat tulella poldetut. Muucalaiset syöwät teidän peldon teidän silmäin edes/ ja on autia/ niijn cuin se joca muucalaisilda raadeldu on.

1:8 Mutta mitä wielä Zionin tyttärest jäänyt on/ se on

hassa, niinkuin lehvä maja
kurkkumaassa, niinkuin saar-
rettu kaupunki.

1:9 Ellei Herra Sebaot olisi
jättänyt meistä jäännöstä,
olisi meidän käynyt pian kuin
Sodoman, olisimme tulleet
Gomorran kaltaisiksi.

1:10 Kuulkaa Herran sana, te
Sodoman päämiehet, ota kor-
viisi meidän Jumalamme ope-
tus, sinä Gomorran kansa.

1:11 Mitä ovat minulle teidän
paljot teurasuhrinne? sanoo
Herra. Minä olen kyllästynyt
oinas-polttouhreihin ja juotto-
vasikkain rasvaan. Mullikkain,
karitsain ja kauristen vereen
minä en mielisty.

1:12 Kun te tulette minun
kasvojeni eteen, kuka sitä
teiltä vaatii - minun esikar-
tanoitteni tallaamista?

1:13 Älkää enää tuoko minul-
le turhaa ruokauhria; suitsu-
tus on minulle kauhistus. En
kärsi uuttakuuta enkä sapat-
tia, en kokouksen kuulutta-
mista, en vääryyttä ynnä juh-
lakokousta.

1:14 Minun sieluni vihaa tei-
dän uusiakuitanne ja juhla-
aikojanne; ne ovat käyneet
minulle kuormaksi, jota kan-
tamaan olen väsynyt.

1:15 Kun te ojennatte kä-
siänne, minä peitän silmäni
teiltä; vaikka kuinka paljon
rukoilisitte, minä en kuule:
teidän kätenne ovat verta
täynnä.

1:16 Peseytykää, puhdistautu-
kaa; pankaa pois pahat te-

niinkuin maja viinamäessä,
ja niinkuin hakomaja yrtti-
tarhassa, niinkuin hävitetty
kaupunki.

1:9 Ellei \Herra\ Zebaot
meille jotakin vähää jättäisi,
niin me olisimme kuin So-
doma, ja olisimme Gomorran
kaltaiset.

1:10 Te Sodoman päämiehet,
kuulkaat \Herran\ sanaa:
ottakaat korviinne meidän
Jumalamme laki, sinä Go-
morran kansa.

1:11 Mitä minulle on teidän
uhrienne paljoudesta? sanoo
\Herra\; minä olen oinasten
polttouhrista ja syöttöläin
rasvasta ravittu, ja en tottele
vasikkain, lammasten ja
kauristen verta.

1:12 Kuin te tulette ja ilmes-
tytte minun kasvoini eteen,
kuka senkaltaisia vaatii tei-
dän käsistänne, että te vael-
taisitte minun esihuonees-
sani?

1:13 Älkää silleen turhaa
ruokauhriane tuoko edes,
se suitsutus on minulle kau-
histus: uudella kuulla ja
sabbatina, kuin kokous kuu-
lutetaan, en minä voi kärsiä
vääryyttä ja juhlapäivää yh-
dessä.

1:14 Minun sieluni vihaa
uusia kuitanne ja juhlapäi-
viänne, minä olen niistä
suuttunut; minä väsyn niitä
kärseissäni.

1:15 Ja kuin te parhaallansa
käsiänne nostatte, niin minä
kuitenkin käännän silmäni
teistä pois; ja vaikka te pal-
jon rukoilisitte, en minä kui-
tenkaan teitä kuule; teidän
kätenne ovat verenvikoja
täynnä.

1:16 Peskää teitä, puh-
distakaat teitä, pankaat

nijncuin maja wijnamäes/ ja
nijncuin hacomaja krydimaas/
nijncuin häwitetty Caupungi.

1:9 Ellei HERra Zebaoth meille
jotakin vähä jätäis/ nijn me
olisim cuin Sodoma ja Go-
morra.

1:10 TE Sodoman päämiehet
cuulcat HERran sana/ ottacat
corwijn meidän Jumalam La-
ki/ sinä Gomorran Canssa.

1:11 Mitä minulle on teidän
uhrein paljoudest? sano HER-
ra: minä olen oinasten polt-
touhrist/ ja syöttöläin raswas-
ta rawittu/ ja en tottele wa-
sickain/ lambain ja cauristen
werta.

1:12 Cosca te ilmestytte mi-
nun caswoni eteen/ cuca
sencaltaisita waati teidän kä-
sistän/ että te waellaisit mi-
nun esihuonesani?

1:13 Älkät sillen teidän ruo-
cauhrian huckan tuoco edes/
suidzutus on minulle cauhis-
tus. Utta Cuuta ja Sabbathia
cosca te tuletta cocoon/ en
minä kärsi: sillä nijsä on wä-
kiwalda ja wäärys.

1:14 Minun sielun wiha teidän
Utta Cuutan ja juhlapäivän/
minä olen nijstä suuttunut/
minä wäsyt sijtä kärseisäni.

1:15 Ja cuin te parhallans
käsiän nostat/ nijn minä cui-
tengin käännän silmäni teistä
pois: ja waicka te paljo rucoi-
lisitta/ en minä cuitengan
teitä cuule/ sillä teidän käten
owat werta täynäns.

1:16 Peskät/ puhdistacat tei-
tän/ pangat teidän paha me-

<p>konne minun silmäini edestä, lakatkaa pahaa tekemästä.</p>	<p>paha menonne pois minun silmäini edestä, lakatkaat pahaa tekemästä.</p>	<p>non pois minun silmäin edest. 1:17 Lacatcat pahasta/</p>
<p>1:17 Oppikaa tekemään hyvää; harrastakaa oikeutta, ojentakaa väkivaltaista, hankikaa orvolle oikeus, ajakaa lesken asiaa.</p>	<p>1:17 Oppikaat tekemään hyvää, ja etsikää oikeutta, auttakaat alaspainettua, saattakat orvoille oikeus, ja auttakaat lesken asiaa.</p>	<p>oppicat tekemän hywä/ ja edzikät oikeutta. Auttacet alaspainettua/ saattacet orvoille oikeus/ ja auttacet lesken asiata:</p>
<p>1:18 Niin tulkaa, käykäämme oikeutta keskenämme, sanoo Herra. Vaikka teidän syntinne ovat veriruskeat, tulevat ne lumivalkeiksi; vaikka ne ovat purppuranpunaiset, tulevat ne villanvalkoisiksi.</p>	<p>1:18 Ja sitte tulkaat, ja katsokaamme, kummalla oikeus on, sanoo \Herra\. Jos teidän syntinne veriruskiat olisivat, niin heidän pitää lumiwalkiaksi tuleman; ja vaikka he olisivat niinkuin ruusunkarvaiset, pitää heidän kuitenkin niinkuin villa tuleman.</p>	<p>1:18 Ja sijtte tulcat/ ja cadzocam cummalla oikeus on/ sano HERra. Jos teiden syndin weriruskiat olisit/ nijn heidän pitä lumiwalkiaksi tuleman: ja waicka he olisit nijncuin ruusun carwaiset/ pitä heidän cuitengin nijncuin willa tuleman.</p>
<p>1:19 Jos suostutte ja olette kuuliaiset, niin te saatte syödä maan hyvyttä;</p>	<p>1:19 Jos te tahtoisitte ja (minua) kuulisitte, niin te maan hyvyyden nautita saisitte.</p>	<p>1:19 Jos te minua cuulisit/ nijn te maan hywyden nautidzisit.</p>
<p>1:20 mutta jos vastustatte ja niskoittelette, niin miekka syö teidät. Sillä Herran suu on puhunut.</p>	<p>1:20 Mutta jos te estelette teitänne ja olette kovakorvaiset, niin miekan pitää teitä syömän; sillä \Herran\ suu puhuu sen.</p>	<p>1:20 Mutta jos te poikette pois ja oletta cowacorwaiset/ nijn miecka syö teitä: sillä HERran suu puhu sen.</p>
<p>1:21 Voi, kuinka onkaan portoksi tullut uskollinen kaupunki! Se oli täynnä oikeutta, siellä asui vanhurskaus, mutta nyt murhamiehet.</p>	<p>1:21 Kuinka se tapahtuu, että hurskas kaupunki on portoksi tullut? Hän oli täynnä oikeutta, vanhurskaus asui hänessä; mutta nyt murhaajat.</p>	<p>1:21 Cuinga se tapahtu että hurscas Caupungi on portoxi tullut? hän oli täynäns oikeutta/ wanhurscaus asui hänessä/ mutta nyt murhajat.</p>
<p>1:22 Sinun hopeasi on kuonaksi käynyt, jaloviinisi vedellä laimennettu.</p>	<p>1:22 Sinun hopias on karreksi tullut, sinun juomas on vedellä sekoitettu.</p>	<p>1:22 Sinun hopias on carrexi tullut/ ja sinun juomas on wedellä secoitettu.</p>
<p>1:23 Sinun päämiehesi ovat niskureita ja varkaiden tovereita; kaikki he lahjuksia rakastavat ja palkkoja tavoittelevat; eivät he hanki orvolle oikeutta, lesken asia ei pääse heidän eteensä.</p>	<p>1:23 Sinun päämiehes ovat vilpistelleet ja varasten kumppanit; kaikki he mielellänsä lahjoja ottavat, ja pyytävät antimia. Ei he orvoille oikeutta tee, ja leskein asia ei tule heidän eteensä.</p>	<p>1:23 Sinun päämiehes ovat wilpistellet/ ja warasten cumpanit/ caicki he mielelläns lahja ottawat/ ja pyytävät andimita. Ei he orvoille oikeutta tee/ ja leskein asia ei tule heidän eteens.</p>
<p>1:24 Sentähden sanoo Herra, Herra Sebaot, Israelin Väkevä: Voi! Minä viihdytän vihani vastustajissani, minä kostan vihollisilleni;</p>	<p>1:24 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ Zebaot, väkevä Israelissa: voi! minä tahdon itсени lohduttaa vihollisistani, ja vihamiehissäni vihani sammuttaa;</p>	<p>1:24 Sentähden sano HERra Jumala Zebaoth/ wäkevä Israelis/ woi/ minä tahdon idzeni lohdutta wihollisistani/ ja minun wihamiehisäni wihani sammutta.</p>
<p>1:25 minä käännän käteni</p>	<p>1:25 Ja käännän käteni si-</p>	<p>1:25 Ja minä käännän käteni</p>

sinua vastaan ja puhdistan sinusta kuonan niinkuin lipeällä ja poistan sinusta kaiken lyijyn.

1:26 Ja minä palautan sinun tuomarisi muinaiselleen ja sinun neuvonantajasi sellaisiksi, kuin alkuaan olivat. Sitten sinua kutsutaan "vanhurskauden linnaksi", "uskolliseksi kaupungiksi."

1:27 Siion lunastetaan oikeudella ja sen kääntyneet vanhurskaudella.

1:28 Mutta luopiot ja syntiset saavat kaikki turmion, ja ne, jotka hylkäävät Herran, hukuvat.

1:29 Sillä he saavat häpeän niistä tammista, joita te himoitsitte, ja pettymyksen puutarhoista, jotka te valitsitte.

1:30 Sillä teidän käy kuin tammen, jonka lehdet lakastuvat, ja kuin puutarhan, joka on vailla vettä.

1:31 Ja mahtaja tulee rohtimeksi ja hänen tekonsa kipinäksi, ja molemmat palavat yhdessä, eikä ole sammuttajaa.

Jesaja 2 LUKU

2:1 Sana, jonka Jesaja, Aamoksen poika, näki Juudasta ja Jerusalemissa.

2:2 Aikojen lopussa on Herran temppelin vuori seisova vahvana, ylimmäisenä vuorisena, kukkuloista korkeimpana, ja kaikki pakanakansat virtaavat sinne.

2:3 Monet kansat lähtevät liikkeelle sanoen: "Tulkaa,

sinua vastaan, ja sinun kartes puhtaammaksi selitän, ja vien pois kaiken sinun tinan.

1:26 Ja saatan sinun tuomarisi entisellensä, ja neuvonantajasi niinkuin alustakin: sitte sinä kutsutaan vanhurskaaksi ja uskolliseksi kaupungiksi.

1:27 Zion lunastetaan oikeudella, ja sen kääntyväiset vanhurskaudella,

1:28 Että ylitsekäymärit ja syntiset ynnä särjetään, ja jotka \Herran\ hylkäävät, hukutetaan.

1:29 Sillä heidän täytyy häpiään tulla tammien tähden, joita he himoitsevat, ja häväistyksi tuleman yrttitarhain tähden, jotka he valitsivat.

1:30 Ja te tulette niinkuin joku tammi surkastuneilla lehdillä, ja niinkuin joku vedetöin yrttitarha.

1:31 Ja väkevä tulee niinkuin rohdin, ja hänen tekonsa niinkuin kipinä. Ja he sytytetään ynnä molemmat, jota ei kenkään sammuta.

2 LUKU

2:1 Tämä on se, minkä Jesaia Amotsin poika näki Juudasta ja Jerusalemissa.

2:2 Viimeisenä aikana pitää sen vuoren, jolla \Herran\ huone on, vahvan oleman, korkiampi kuin kaikki vuoret, ja korotettaman kukkulain ylitse; ja kaikki pakanat pitää sinne juokseman.

2:3 Ja paljon kansaa pitää sinne menemän, ja sano-

sinua vastaan/ ja sinun kartes puhtammaksi selitän ja vien pois caiken sinun tinan.

1:26 Ja saatan sinun Duomarisi endisellensä ja Raadimieheni niincuin algustakin. Sentähden sinä cudzutan vanhurscaxi ja toimellisexi Caupungixi.

1:27 Zion lunastetan oikeudella/ ja hänen fangins vanhurscaudella.

1:28 Että ylidzekäymärit ja syndiset ynnä särjetän/ ja jotca HERran hyljäwät/ hucutetan.

1:29 Sillä heidän täyty häpiään tulla tammein tähden/ joita he himoidzit/ ja häwäistyxi tuleman krydimaiden tähden/ jotca he walidzit.

1:30 Cosca te tuletta niincuin jocu tammi cuiwilla lehdeillä/ ja niincuin jocu wedetöin krydimaa.

1:31 Ja cosca warjelus tule niincuin rohdin/ ja teidän tecon niincuin kipinä. Ja he sytytetän ynnä molemmat/ jota ei kengän sammuta.

II. Lucu

2:1 TÄMÄ on cuin Jesaia Amozin poica näki Judast ja Jerusalemist.

2:2 Wijmeisnä aicana pitä sen vuoren/ jolla HERran huone on/ wahwan oleman/ corkiambi cuin caicki wuoret/ ja corgotettaman caickein cuckulain ylidze/ ia caicki pacanat pitä sinne juoxeman.

2:3 Ja paljo Canssa sinne menemän/ ja sanoman: tul-

nouskaamme Herran vuorelle, Jaakobin Jumalan temppeliin, että hän opettaisi meille teitäsä ja me vaeltaisimme hänen polkujansa; sillä Siionista lähtee laki, Jerusalemissa Herran sana."

2:4 Ja hän tuomitsee pakanakansojen kesken, säätää oikeutta monille kansoille. Niin he takovat miekkansa vantaiksi ja keihäänsä vesureiksi; kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä he enää opettele sotimaan.

2:5 Jaakobin heimo, tulkaa, vaeltakaamme Herran valkeudessa.

2:6 Sillä sinä olet hyljännyt kansasi, Jaakobin heimon, koska he ovat täynnä Idän menoa, täynnä ennustelijoita niinkuin filistealaiset, ja lyövät kättä muukalaisten kanssa.

2:7 Heidän maansa tuli täyteen hopeata ja kultaa, eikä heidän aarteillaan ole määrää; heidän maansa tuli täyteen hevosia, eikä heidän vaunuillaan ole määrää.

2:8 Heidän maansa tuli täyteen epäjumalia, he kumartavat kättensä tekoa, sitä, minä heidän sormensa ovat tehneet.

2:9 Silloin ihminen masentuu ja mies painuu maahan, mutta älä anna heille anteeksi.

2:10 Mene kallion kätköön, piiloudu maan peittoon Her-

man: tulkaat, astukaamme ylös \Herran\ vuorelle, Jaakobin Jumalan huoneeseen, että hän opettaisi meille teitäsä, ja me vaeltaisimme hänen poluillansa; sillä Zionista on laki tuleva, ja \Herran\ sana Jerusalemissa.

2:4 Ja hän tuomitsee pakanain seassa, ja rankaisee monta kansaa. Silloin heidän pitää miekkansa vannaksi tekemän, ja keihäänsä vikahteeksi; sillä ei yhdenkään kansan pidä toista kansaa vastaan miekkaa nostaman, eikä silleen tottuman sotimaan.

2:5 Tulkaat, te Jakobin huoneesta, vaeltakaamme \Herran\ valkeudessa.

2:6 Mutta sinä olet sinun kansas Jakobin huoneen hyljännyt; sillä he rikkovat enemmän kuin itäläiset, ja ovat päivän valitsiat, niinkuin Philistealaiset, ja sallivat muukalaiset lapset moneksi tulla.

2:7 Heidän maansa on täynnä hopiaa ja kultaa, ja heidän rikkaudellansa ei ole loppua; heidän maansa on täynnä hevosia, ja heidän rattaillansa ei ole loppua.

2:8 Heidän maansa on myös täynnä epäjumalia; he kumartavat käsialaansa, jotka heidän sormensa tehneet ovat.

2:9 Siellä yhteinen kansa kumartelelee, siellä sankarit heitäsä nöyryyttävät, joka et heille anna anteeksi.

2:10 Mene kallioon, ja kätke sinuas maahan, \Herran\ pelvon edestä, ja hänen

cat/ astucam ylös HERran vuorelle/ Jacobin Jumalan huoneeseen/ että hän opetaisi meille hänen teitäs/ ja me waellaisimme hänen polkuillens: sillä Zionist on Laki tulewa/ ja HERran sana Jerusalemissa.

2:4 Ja hän duomidze pakanain seas/ ja rangaise monda Canssa. Silloin heidän pitä mieckans auraxi tekemän/ ja keihäns wicahtexi: sillä ei yhdengän Canssan pidä toista Canssa wastian miecka nostaman/ eikä sillen tottuman sotiman.

2:5 Tulcat te Jacobin huoneesta/ waeldacam HERran walkeudes.

2:6 MUtta sinä olet sinun Canssas Jacobin huonen laskenut menemän: Sillä he rickowat enämmän kuin itäläiset/ ja owat päiwän walidziat/ nijncuin Philisterit/ ja salliwat muucalaiset lapset monexi tulla.

2:7 Heidän maans on täynnäns culda ja hopena/ ja heidän rickaudellans ei ole loppua.

2:8 Heidän maans on täynnäns orheja/ ja heidän rattaillans ei ole loppua.

Heidän maans on myös täynnäns epäjumalita/ ja he cumartawat heidän käsialans/ jotca heidän sormens tehnet owat.

2:9 Siellä yhteinen Canssa notkista/ siellä Sangarit heitäs nöyryyttävät/ jotas et heille anna andexi.

2:10 MENE callioon ja kätke sinuas maahan HERran pel-

ran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon.	kunniallisen majesteettinsa edestä.	gon edestä/ ja hänen cunnialisen Maijestetins edestä.
2:11 Ihmisten ylpeät silmät painuvat maahan, miesten korskeus masentuu, ja sinä päivänä Herra yksinänsä on korkea.	2:11 Sillä kaikki korkiat silmät alennetaan, ja jotka jaloimmat kansoissa ovat, täytyy itsensä notkistaa; sillä \Herra\ on yksinänsä sinä aikana korkein.	2:11 Sillä caicki corkiat silmät aletan/ ja jotca jaloimmat Canssois owat/ täyty idzens notkista: sillä HERra on yxinäns sinä aicana corkein.
2:12 Sillä Herran Sebaotin päivä kohtaa kaikkea ylpeää ja korskeata ja kaikkea ylhäistä, niin että se maahan painuu,	2:12 Sillä \Herran\ Zebaotin päivä käy kaiken korkeuden ja korkeuden ylitse, ja kaikkein paisuneiden ylitse, että ne alennettaisiin,	2:12 HERran Zebaothin päivä käy caiken coreuden ja corkeuden ylidze/ ja caickein paisunuitten ylidze/ että ne aletaisin.
2:13 kaikkia Libanonin setripuita, noita korkeita ja ylhäisiä, kaikkia Baasanin tammia,	2:13 Ja kaikkein korkiain ja korotettuun sedrein ylitse Libanonissa, ja kaikkein tammien ylitse Basanissa;	2:13 Ja caickein corkiain ja corgotettunin Cedrein ylidze Libanonis/ ja caickein tammien ylidze Basanis.
2:14 kaikkia korkeita vuoria ja kaikkia ylhäisiä kukkuloita,	2:14 Niin myös kaikkein korkiain vuorten ylitse, ja kaikkein korotettuun kukkulin ylitse,	2:14 Nijn myös caickein corkiain vuorten ylidze/ ja caickein corgotettuun cuckulin ylidze.
2:15 kaikkia korkeita torneja ja kaikkia vahvoja muureja,	2:15 Ja jokaisen korkian tornin ylitse, ja kaikkein vahvain muurein ylitse;	2:15 Ja jocaidzen corkian tornin ylidze/ ja caickein wahwain muurein ylidze.
2:16 kaikkia Tarsiin-laivoja ja kaikkea kallista ja ihanaa.	2:16 Niin myös kaikkein haahtein ylitse meressä, ja kaiken kauniin käsialan ylitse;	2:16 Nijn myös caickein hahhtein ylidze meresä/ ja caiken caunin käsialan ylidze
2:17 Silloin masentuu ihmisten ylpeys, ja miesten korskeus painuu maahan, ja sinä päivänä Herra yksinänsä on korkea.	2:17 Että kaikki ihmisten korkeus pitää notkistaman hänensä, ja nöyryyttämän itsensä, mitä ihmisessä korkiaa on; ja \Herra\ yksin on silloin korkia oleva.	2:17 Että caicki ihmisten corkeus notkista hänens/ ja nöyryttä idzens mitä ihmises corkiata on/ ja HERra yxinäns on silloin corkia oleva.
2:18 Mutta epäjumalat katoavat kaikki tyynni.	2:18 Ja epäjumalain pitää ratki hukkuman.	2:18 Ja epäjumalat pitä ratki hukkuman.
2:19 Silloin mennään kallioluoliin ja maakuoppiin Herran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon, kun hän nousee maata kauhistuttamaan.	2:19 Silloin mennään vuorten rotkoihin ja maan kuoppiin, \Herran\ pelvon tähden, ja hänen kunniallisen majesteettinsa tähden, kuin hän nousee maata peljättämään.	2:19 Silloin vuorten rotcoihin mennän ja maan cuoppijn/ HERran pelgon tähden/ ja hänen cunnialisen Maijestetins tähden/ cosca hän nouse maata peljättämän.
2:20 Sinä päivänä ihmiset viskaavat pois myyrille ja yököille hopea- ja kultajumalansa, jotka he ovat tehneet kumarrettaviksensa.	2:20 Silloin pitää jokaisen hopiaiset ja kultaiset epäjumalansa heittämän pois, jotka hän on teettänyt kumarrauksensa, myyräin ja yököin kuvat,	2:20 Silloin pitä jocaidzen hopiaiset ja cullaiset epäjumalans heittämän pois (jotca hän on teettänyt cumartaxens) myyrät ja yököit.

2:21 Ja he menevät vuoren-rotkoihin ja kallionkoloihin Herran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon, kun hän nousee maata kauhistutamaan.

2:22 Luopukaa siis ihmisistä, joilla on vain henkäys sieramissa, sillä minkä arvoiset he ovat!

Jesaja 3 LUKU

3:1 Sillä katso, Herra, Herra Sebaot ottaa pois Jerusalemita ja Juudalta varan ja turvan, kaiken leivänvaran ja kaiken vedenvaran,

3:2 sankarin ja soturin, tuomarin ja profeetan, tietäjän ja vanhimman,

3:3 viidenkymmenenpäämiehen ja arvomiehen, neuvonantajan, taitoniekkan ja taikurin.

3:4 Ja minä panen nuorukaiset heille päämiehiksi, ja pahankuriset hallitsevat heitä.

3:5 Kansassa sortaa kukin toistaan, jokainen lähimmäistään; nuorukainen rehentelee vanhusta vastaan, halparvoinen arvollista vastaan.

3:6 Kun veli tarttuu veljeensä isänsä talossa sanoen: "Sinulla on vielä vaatteet, rupea ruhtinaaksemme ja ota huostaasi tämä raunioläjä",

3:7 niin tämä sinä päivänä korottaa äänensä sanoen: "Ei minusta ole haavoja sitomaan; ei ole minun talossani leipää, ei vaatetta, älkää panko minua kansan ruh-

2:21 Että he menevät kivien rakoihin ja vuorten rotkoihin, \Herran\ pelvon tähden, ja hänen kunniallisen majesteettinsa tähden, kuin hän nousee maata peljättämään.

2:22 Niin lakatkaa siis ihmisistä, jonka sieramissa henki on; sillä ette tiedä, missä arviossa hän on.

3 LUKU

3:1 Sillä katso, Herra, \Herra\ Zebaot ottaa pois Jerusalemita ja Juudasta kaikkinaisen varan, kaiken leivän varan, ja kaiken vedenvaran;

3:2 Väkevät sotamiehet, tuomarit, prophetat, tietäjät ja vanhimmat;

3:3 Viidenkymmenen päämiehet, ja kunnialliset miehet, neuvonantajat, ja taitavat virkamiehet, ja toimella puhuvaiset miehet.

3:4 Ja tahtoo heille antaa nuorukaiset pääruhtinaiksi, ja lapset heitä hallitsemaan.

3:5 Ja kansan pitää ryöstämän toistansa, ja jokaisen lähimmäistänsä; ja nuoremman pitää ylpiä olemman vanhaa vastaan, ja ylönkatsotun kunniallista vastaan.

3:6 Silloin tarttuu veli veljeensä isänsä huoneesta: sinulla on vaatteet, ole meidän hallitsiamme, auta sinä tätä lankeemusta.

3:7 Mutta silloin hän vannoo ja sano: en minä taida parantaa, ei kotonani ole leipää eikä vaatteita: älkää minun panko kansan hallitsiaksi.

2:21 Että hän lymytäis kiwein racoihin ja vuorten rotkoihin/ HERran pelgon tähden/ ja hänen cunnialisen Majestetins tähden/ cosca hän nouse maatta peljättämän.

2:22 Nijn lacatcat sijs ihmisest jonga hengi sieramis on: sillä et te tiedä misä arwios hän on.

III. Lucu

:1 Sillä cadzo/ HERra/ HERra/ Zebaoth otta pois Jerusalemit ja Judast caickinaisen varan/ caiken leiwän waran/ ja caiken weden waran.

3:2 Wäkewät sotamiehet/ Duomarit/ Prophetat/ Tietäjät ja Wanhimmat.

3:3 Wijdenkymmenen päämiehet ja cunnialiset miehet/ Raadimiehet ja taitawat wircamiehet/ ja toimella puhuwaiset miehet.

3:4 Ja tahto heille anda nuorucaiset pääruhtinoixi/ ja lapsilliset heitä hallidzeman.

3:5 Ja Canssan pitä ryöstämän toistans/ ja jocainen hänen lähimmäistäns. Ja nuoremman pitä ylpiän olemman wanha wastian/ ja irstan cunnialista wastian.

3:6 Silloin tarttu weli weljeens/ Isäns huonest: sinulla on waattet/ ole meidän pääruhtinam/ auta sinä tätä lan gemusta.

3:7 Mutta silloin hän wannoo/ ja sano: en minä taida paranta/ ei cotonani ole leipä. eikä waatteita/ älkät minua pango Canssan pääruhtinaxi.

tinaaksi."

3:8 Sillä Jerusalemi kaatuu ja Juuda kukistuu, koska heidän kielensä ja heidän tekonsa ovat Herraa vastaan ja he uhittelevat hänen kunniansa kasvoja.

3:9 Heidän kasvojensa hahmo todistaa heitä vastaan; syntinsä he tuovat julki niinkuin sodomalaiset, he eivät niitä salaa. Voi heitä! Itsellensä he paha tekevät.

3:10 Sanokaa hurskaasta, että hänen käy hyvin, sillä he saavat nauttia tekojensa hedelmiä.

3:11 Voi jumalatonta! Hänen käy pahoin, sillä hänen kätensä teot maksetaan hänelle.

3:12 Minun kansani käskijät ovat lapsia, ja naiset sitä hallitsevat. Kansani, sinun johtajasi ovat eksyttäjiä, he ovat hämmentäneet sinun polkujesi suunnan.

3:13 Herra asettuu käymään oikeutta, nousee kansoja tuomitsemaan.

3:14 Herra käy tuomiolle kansansa vanhinten ja sen päämiesten kanssa: Te olette raiskanneet viinitarhan; teidän taloissanne on kurjilta ryöstettyä tavaraa.

3:15 Kuinka saatatte runnella minun kansaani ja ruhjoa kurjien kasvot? sanoo Herra, Herra Sebaot.

3:16 Ja Herra sanoi: Koska Siionin tyttäret korskeilevat, kulkevat kaula kenossa ja

3:8 Sillä Jerusalemi kaatuu, ja Juuda käy ylösalaisin; että heidän kielensä ja tekonsa on \Herraa\ vastaan, niin että he hänen majesteettinsa silmiä vastoin sotivat.

3:9 Heidän kasvoinsa hahmo todistaa heitä vastaan: ja he kerskaavat rikoksistansa, niinkuin Sodoma, ja ei salaa niitä. Voi heidän sielujansa! sillä he itse saattavat päällensä onnettomuuden.

3:10 Sanokaat vanhurskaalle, että hänen käy hyvin; sillä hän saa syödä töidensä hedelmän.

3:11 Mutta voi jumalattomia; sillä he ovat pahat, ja heille maksetaan niinkuin he ansaitsevat.

3:12 Lapset ovat minun kansani vaivaajat, ja vaimot valitsevat heitä. Minun kansani, sinun lohduttajas häiritsevät sinun, ja turmelevat tien, jota sinun käymän pitäis.

3:13 Mutta \Herra\ seisoo siellä oikeudella, ja on seisattanut tuomitsemaan kansoja.

3:14 \Herra\ tulee tuomiolle kansansa vanhimpain kanssa ja pääruhtinasten kanssa; sillä te olette turmelleet viinamäen, ja köyhäin ryöstö on teidän huoneissanne.

3:15 Miksi tallaatte kansaani, ja runtelette köyhää? sanoo Herra, \Herra\ Zebaot.

3:16 Ja \Herra\ sanoo: että Zionin tyttäret ovat ylpiät, ja käyvät kenossa kauloin, kiihusilminä, kävelevät ja kori-

3:8 Sillä Jerusalemi caatu sinne/ ja Juda on ylösalaisin siellä/ että heidän kielens ja tecons on HERra wastaan/ niin että he hänen Majjestetins silmiä wastoin sotiwat.

3:9 Ei he peitä heidän tecojans/ mutta kerscawat ricoxistans/ nijncuin Sodoma/ ja ei sala niitä. We teidän sieluillen: sillä he idze saattawat päällens sen cansa caiken onnettomuden.

3:10 Saarnatcat wanhurscaisla/ että heidän käy hywin: sillä he saawat syödä heidän töidens hedelmän.

3:11 Mutta woi jumalattomita: sillä he owat pahat/ ja heille maxetan nijncuin he ansaidzewat.

3:12 Lapset owat minun Canssani waiwajat/ ja waimot wallidzewat heitä. Minun Canssani/ sinun lohduttajas häiridzewät sinun/ ja turmelewat tien/ jota sinun käymän pidäis.

3:13 Mutta HERra seisoo siellä oikeudella/ ja on seisattanut duomidzeman Canssa.

3:14 HERra tule duomiolle Canssans wanhemmitten cansa/ ja hänen pääruhtinastens cansa: sillä te oletta turmellet wijnamäen/ ja köyhäin ryöstö on teidän huoneisan.

3:15 Mixi te tallatte minun Canssani/ ja rundelette köyhä/ sano HERra HERra Zebaoth.

3:16 JA HERra sano: että Zionin tyttäret owat ylpiät/ ja käywät kenos cauloin/ kijlus

silmillään vilkuillen, astua siputtelevat ja nilkkarenkaitaan kilistelevät,	asti astelevat, niinkuin jalat sidotut olisivat;	silminä/ käwelewät ja coriast astelewat nijncuin jalat sidotut olisit.
3:17 tekee Herra Siionin tytärten päälaen rupiseksi, ja Herra paljastaa heidän häpynsä.	3:17 On siis Herra tekevä Zionin tytärten päät rupiseksi, ja \Herra\ on paljastava heidän häpiänsä.	3:17 On siis HERra tekewä Zionin tytärten päät rupisexi/ ja HERra on paljastapa heidän häpiäns.
3:18 Sinä päivänä Herra poistaa koreat nilkkarenkaat, ot-sanauhat, puolikuukorut,	3:18 Silloin on Herra ottava kenkään kaunistuksen pois, ja koriasti kudotut rihmat ja soljet,	3:18 Silloin on HERra ottawa polusten caunistuxen pois/ ja sitet/ pangut/
3:19 korvarenkaat, rannerenkaat, hunnut,	3:19 Käädyt, ja rannerenkaat ja seppelit,	3:19 Käädyt/ rannerengat/ kijldäwät waattet/
3:20 juhlapäähineet, jalkakäädyt, koruvyöt, hajupullot, takahelyt,	3:20 Kalliit pääliinat, ja polukset, ja päärihmat, ja lemausastiat, ja korvarenkaat,	3:20 Sormuxet/ päärihmat/ odzaladit/
3:21 sormukset, nenärenkaat,	3:21 Sormukset ja otsalehdet,	3:20 Sormuxet/ päärihmat/ odzaladit/
3:22 juhlavaatteet, kaavut, vaipat, kukkarot,	3:22 Juhlavaatteet, ja kaaput, ja timpit, ja kukkarot,	3:21 Caaput/ timbit/ cuckarot/
3:23 kuvastimet, aivina-paidat, käärelakit ja päällysharsot.	3:23 Peilit ja pienet liinavaatteet, ja lakit ja suvihameet.	3:22 Liepet ja heidän lijnawaattens.
3:24 Silloin tulee tuoksun sijaan löyhkä, vyön sijaan nuora, käherretyn tukan sijaan kaljuus, korupuvun sijaan säkkiverho, kauneuden sijaan polttomerkki.	3:24 Ja pitää häijy löyhkä hyvän hajun edestä oleman, ja nuora vyön edestä, ja paljas pää kaharain hiusten edestä, ja ahdas säkki awaran hameen edestä. Nämät kaikki sinun kauneutes siaan.	3:23 Ja pitä häijy löhkä hywän hajun edest oleman/ ja waldain side wyön edest/ 3:24 Ja paljas pää caharain hiusten edest/ ja ahdas säcki awaran hamen edest.
3:25 Sinun miehesi kaatuvat miekkaan ja sinun sankarisi sotaan.	3:25 Sinun miehes kaatuvat miekan kautta, ja sinun väkeväs sodassa.	3:25 Nämät caicki sinun cauneutes siaan.
3:26 Ja Siionin portit valittavat ja vaikeroivat, ja typötyhjänä hän istuu maassa.	3:26 Ja heidän porttinsa pitää murehtiman ja valittaman: ja heidän pitää waikias-ti istuman maan päällä.	Sinun yhteinen Canssas on caatuwa miecan cautta/ ja sinun sotawäkes sodasa.

Jesaja 4 LUKU

4:1 Sinä päivänä seitsemän naista tarttuu yhteen mieheen sanoen: "Me syömme omaa leipäämme ja vaatetamme itsemme omilla vaatteilla, kunhan vain meidät otetaan

4 LUKU

4:1 Ja seitsemän vaimoa tarttuvat silloin yhteen mieheen, ja sanovat: me tahdomme itseämme elättää ja vaatettaa; anna meitä ainoastaan sinun nimelläs nimittettää, että häväistyksemme

IV. Lucu

4:1 Ja heidän pitä waikiast istuman maan päällä/ nijn että seidzemen waimo tarttuwat silloin yhteen miehen/ ja sanowat: me tahdom idze meidäm elättä ja vaatetta/

sinun nimiisi; poista meidän häpeämme."

4:2 Sinä päivänä on Herran vesa oleva Israelin pelastuneille kaunistus ja kunnia ja maan hedelmä heille korkeus ja loisto.

4:3 Ja ne, jotka Siionissa ovat säilyneet ja Jerusalemissa jäljelle jääneet, kutsutaan pyhiksi, kaikki, jotka ovat kirjoitetut Jerusalemissa elävien lukuun -

4:4 silloin kun Herra on pesyt pois Siionin tytärten saastan ja huuhtonut Jerusalemissa sen verenviat tuomion ja puhdistuksen hengellä.

4:5 Ja Herra luo Siionin vuorelle koko asuinsijansa ylle ja sen juhlaokousten ylle pilven päivän ajaksi ja savun ynnä tulenliekin hohteen yöksi, sillä kaiken kirkkauden yllä on oleva peite

4:6 ja verho varjoamassa päivän helteeltä sekä turvaamassa ja suojaamassa rajuilmalta ja sateelta.

Jesaja 5 LUKU

5:1 Minä laulan ystävästäni, laulan rakkaani laulun hänen viinitarhastaan. Ystävälläni oli viinitarha lihavalla vuorenrinteellä.

5:2 Hän kuokki ja kivesi sen ja istutti siihen jaloja köynnöksiä, rakensi sen keskelle tornin ja hakkasi sinne myös kuurnan. Ja hän odotti sen kasvavan rypäleitä, mutta se

otettaisiin meiltä pois.

4:2 Sinä päivänä on \Herran\ vesa oleva rakas ja kallis; ja maan hedelmä jalo ja kaunis niiden tykönä, jotka Israelista vapahdetaan.

4:3 Ja on tapahtuva, että se joka Zionissa jäljellä on, ja se joka Jerusalemissa jäänyt on, pitää pyhäksi kutsuttaman; jokainen kuin kirjoitettu on elävään seassa Jerusalemissa.

4:4 Silloin Herra pesee Zionin tytärten saastaisuuden, ja viruttaa Jerusalemin verenviat hänestä pois, tuomitsevan ja polttavan hengen kautta.

4:5 Ja \Herra\ saattaa kaiken Zionin vuoren asumisen ylitse, ja kussa ikänä se koottu on, päivällä pilven ja savun, ja tulen paisteen yöllä palamaan; sillä suojelus pitää oleman kaiken kunnian ylitse.

4:6 Ja maja pitää oleman päivän varjoksi hellettä vastaan, ja turva ja varjelus rajuilmaa ja sadetta vastaan.

5 LUKU

5:1 Minä veisaan ystävästä, ystäväni veisun hänen viinamäestänsä. Ystävälläni on viinamäki lihavassa paikassa.

5:2 Ja hän aitas sen ympärinsä, ja perkasi kivet pois, ja istutti parhaat viinapuut, ja rakensi myös siihen tornin, ja pani sinne viinakuurnan, ja odotti sen viinamarjoja kantavan; vaan se kantoi

anna meitä ainoastans sinun nimellä nimitettä/ että meidän häväistyxem otetaisin meidän pois.

4:2 Sinä päivänä on HERran vesa oleva racas ja callis/ ja maan hedelmä jalo ja cunnialinen niiden tykönä/ jotka Israelist wapadetan.

4:3 Ja joca Zionis ja Jerusalemiss jäänyt on/ pitää pyhäxi cudzuttaman/ jocainen cuin kirjoitettu on elävittän seas Jerusalemiss.

4:4 Silloin HERra pese Zionin tyttären saastaisuudet ja Jerusalemin weren viat pois/ duomidzewan ja polttawan hengen cautta.

4:5 Ja HERra saatta caiken Zionin vuoren asumisen ylidze/ ja cusa ikänäns se coottu on/ päivällä sawun ja pilwen/ ja tulen paisten yöllä palaman.

4:6 Sillä suojelus pitää oleman caickein ylidze cuin cunnialinen on/

ja werho pitää oleman päivän warjoxi hellettä wastian/ turwa ja warjelus wirta ja sadetta wastian.

V. Lucu

5:1 Mlnä weisan ystäwälleni minun Setäni weisun hänen wijnamäestäns.

5:2 Mlnun ystäwälläni on wijnamäki lihawas paicas.

Ja hän aitais sen ymbärins/ ja kiwiraunioilla warjeli/ ja istutti sijhen kempit wijnapuut. Hän rakensi myös sijhen tornin/ ja pani sinne wijnacuurnan. Ja odotti sen wijnamar-

kasvoi villimarjoja.

5:3 Ja nyt, te Jerusalemin asukkaat ja Juudan miehet, tuomitkaa minun ja minun viinitarhani välillä.

5:4 Mitä olisi viinitarhalleni vielä ollut tehtävä, jota en olisi sille tehnyt? Miksi se kasvoi villimarjoja, kun minä odotin sen kasvavan rypäleitä?

5:5 Mutta nyt minä ilmoitan teille, mitä teen viinitarhalleni: minä poistan siitä aidan, niin että se jää hävitettäväksi, särjen siitä muurin, niin että se jää tallattavaksi.

5:6 Minä hävitän sen: ei sitä enää vesota eikä kuokita, vaan se on kasvava ohdaketta ja orjantappuraa, ja minä kiellän pilvet sille vettä sata-masta.

5:7 Sillä Israelin heimo on Herran Sebaotin viinitarha, ja Juudan miehet ovat hänen ilo-istutuksensa. Ja hän odotti oikeutta, mutta katso, tuli oikeuttomuus, ja vanhurskautta, mutta katso, tuli vaikerrus.

5:8 Voi niitä, jotka liittävät talon taloon, yhdistävät pel-lon peltoon, kunnes ei jää enää tilaa ja te yksin asutte maassa!

5:9 Minun korviini kuului Her-ran Sebaotin sana: Totisesti, ne monet talot tulevat auti-oiksi, ne suuret ja kauniit

pahoja marjoja.

5:3 Te Jerusalemin asujat ja Juudan miehet, tuomitkaat siis nyt minun ja viinamäke-ni välillä.

5:4 Mitä olisi enempi viina-mäelleni tekemistä, jota en minä hänessä tehnyt ole? Miksi hän kantoi pahoja marjoja, kuin minä odotin hänen viinamarjoja kanta-van?

5:5 Ja nyt minä tahdon teille ilmoittaa, mitä minä tahdon viinamäelleni tehdä: hänen aitansa pitää otettaman pois, että hänen pitää autiona oleman, ja hänen muurinsa pitää särjettämän, että hän tallattaisiin.

5:6 Minä tahdon sen saattaa autioksi, ettei kenkään pidä hänessä leikkaaman eli kai-vaman, vaan ohdakkeita ja orjantappuroita pitää hänes-sä kasvaman: ja tahdon pil-viä kieltää satamasta hänen päällensä.

5:7 Mutta \Herran\ Zebaotin viinamäki on Israelin huone, ja Juudan miehet hänen suloinen istuttamansa. Hän odottaa oikeutta, ja katso, ei ole muuta kuin väkivaltaa, vanhurskautta, niin on sula-valitus.

5:8 Voi niitä, jotka yhden huoneen toisen tykö vetävät, ja yhden pellon toisen tykö saattavat, siihen asti ettei enää sias ole, asuaksenne yksinänne maan päällä!

5:9 Nämä ovat (sanoo) \Herra\ Zebaot minun kor-villeni tulleet: mitämaks, ellei ne monet huoneet tule kyl-mille, ja ne suuret ja kauniit

joja candawan/ waan hän cannoi pahoja marjoja.

5:3 Te Jerusalemin asujat/ ja Judan miehet/ duomitcat nyt minun ja minun wijnamäkeni välillä.

5:4 Mitä siis olisi enämbi mi-nun wijnamälleni tekemist/ jota en minä hänesä tehnyt ole? Mixi hän candoi pahoja marjoja/ cosca minä odotin hänen wijnamarjoja canda-wan?

5:5 Ja nyt minä tahdon teille ilmoitta/ mitä minä tahdon wijnamäelleni tehdä. Hänen aitans pitää otettaman pois/ että hänen pitää autiana ole-man/ ja hänen muurins pitää särjettämän/ että hän tallat-taisin.

5:6 Minä tahdon sen hyljätä/ ettei kengän pidä hänesä leickaman eli caiwaman/ Waan ohdacket ja orjantap-purat pidä hänes caswaman/ ja tahdon pilviä kieltä sata-mast hänen päällens.

5:7 Mutta Zebaothin HERran wijnamäki on nyt Israelin huone/ ja Judan miehet hä-nen suloinen istuttamans. Hän odotta oikeutta/ cadzo/ ei ole muuta cuin wäkiwalda: wanhurscautta/ nijn on sula walitus.

5:8 Woi nijtä jotca yhden huonen toiseen wetäwät/ ja yhden pellon toiseen saatta-wat/ siihenasti ettei enä sia ole/ asuaxens yxinäns maan päällä.

5:9 Nämät owat HERran Ze-baothin corwijn tullet/ mitä-max/ ellei ne monet huonet tule kylmille/ ja ne suuret ja

asujattomiksi.

5:10 Sillä kymmenen auranalaa viinitarhaa on antava yhden bat-mitan, ja hoomerin kylvö on antava eefan.

5:11 Voi niitä, jotka aamuvarhaisesta väkijuoman jäljessä juoksevat ja iltamyöhään viipyvät viinistä hehkuvina!

5:12 Kanteleet, harput, vaskirummut, huilut ja viinit on heillä pidoissansa, mutta Herran tekoja he eivät tarkkaa, eivät näe hänen kättensä töitä.

5:13 Sentähden minun kansani siirretään maastansa äkkiarvaamatta, sen ylhäiset kärsivät nälkää, ja sen remuava joukko näantyy janoon.

5:14 Sentähden tuonela levittää kitansa ammолleen, avaa suunsa suunnattomaksi; ja sinne menee sen loisto, sen remuava ja pauhaava joukko, kaikki sen ilonpitäjät.

5:15 Silloin ihminen masentuu ja mies painuu maahan, maahan painuvat ylpeitten silmät;

5:16 mutta Herra Sebaot on oleva korkea tuomiossa, pyhä Jumala on oleva pyhä vanhurskaudessa.

5:17 Ja karitsat käyvät siellä niinkuin laitumillansa, ja vieraat syöttävät rikkaitten ruaniosijoja.

5:18 Voi niitä, jotka vetävät perässänsä rangaistusta tur-

jää ilman asujia;

5:10 Sillä kymmenen viinämäen sarkaa pitää vaivoin yhden batin antaman; ja gomer siemeniä tekee ainoastaan ephan.

5:11 Voi niitä, jotka varhain huomeneltain ylhäällä ovat, juopumusta noutelemaan, ja istuvat hamaan yöhön asti, että he viinasta palavaksi tulisivat!

5:12 Joilla ovat kanteleet, harput, rummut, huilut, ja viinaa heidän pidoissansa; ja ei katso \Herran\ tekoa, eikä tottele hänen käsialaansa.

5:13 Sentähden pitää minun kansani vietämän vankeuteen, ettei heillä ole ymmärrystä; ja hänen kunniallisensa täytyy nälkää kärsiä, ja heidän yhteinen kansansa kuivua janoon.

5:14 Sitä varten on helvetti sielunsa lavialta avannut, ja hänen kitansa on ammollansa ilman määrää, mennä sinne alas sekä heidän kunniallisensa että yhteisen kansansa, sekä heidän rikkaansa että riemullisensa;

5:15 Että jokainen itsensä notkistais ja kukin nöyryytettäisiin; ja koreiden silmät myös nöyryytetyksi tulisivat.

5:16 Mutta \Herra\ Zebaot pitää tuomiossa ylistettämän, ja pyhä Jumala pitää vanhurskaudessa pyhitettävän.

5:17 Silloin pitää lampaat tavallansa kaittaman, ja muukalaiset pitää itsensä elättämän lihavain aukiudessa.

5:18 Voi niitä, jotka itsensä sitovat valheen nuoralla yh-

caunit jää ilman asuita:

5:10 Sillä kymmenen wijnamäen sarca pitää waiwoin yhden Bathin andaman/ ja Gomer siemenitä teke ainoastans yhden Ephan.

5:11 Woi niitä jotca warahin huomeneltain ylhällä owat/ juopumutta nouteleman/ ja istuwat haman yöhön asti/ että he wijnasta hehcuisit.

5:12 Joilla owat candelet/ Psaltarit/ trumbut/ huilut/ ja wijna heidän pidoisans/ ja ei cadzo HERran tecoa/ eikä tottele hänen käsialans.

5:13 Sentähden pitä minun Canssan wietämän tapaturmast fangeuteen/ ja hänen cunnialistens täyty nälkä kärsiä/ ja heidän yhteinen Canssans kärsi jano.

5:14 Sitäwarten on helwetti sieluns lawialda awainnut/ ja hänen kitans on ammollans ilman mitata: mennä sinne alas sekä heidän cunnialisens että yhteisen Canssans/ sekä heidän rickans että riemullisens.

5:15 Että jocainen idzens notkistais ja cukin nöyryytettäisin/ ja coreitten silmät myös nöyrytetyxi tulisit.

5:16 Mutta HERran Zebaothin pitä duomios ylistettämän/ ja pyhän Jumalan pitä wanhurscaudes pyhitettämän.

5:17 Silloin pitä lambat tawallans caittaman/ ja muucalaiset pitä idzens elättämän lihawitten aukiudes.

5:18 Woi niitä jotca idzens sitowat walhen nuoralla yh-

huuden köysillä, synnin palkkaa kuin vaunujen valjailla;

5:19 niitä, jotka sanovat: "Joutukoon pian hänen tekonsa, että me sen näemme; täyttyköön ja tapahtukoon Israelin Pyhän aivoitus, että me sen tiedämme!"

5:20 Voi niitä, jotka sanovat pahan hyväksi ja hyvän pahaksi, jotka tekevät pimeyden valkeudeksi ja valkeuden pimeydeksi, jotka tekevät karvaan makeaksi ja makean karvaaksi!

5:21 Voi niitä, jotka ovat viisaita omissa silmissään ja ymmärtäväisiä omasta mielestensä!

5:22 Voi niitä, jotka ovat urhoja viinin juonnissa ja aiomiehiä väkijuoman sekoittamisessa,

5:23 jotka lahjuksesta julistavat syyllisen syyttömäksi ja ottavat oikeuden siltä, joka oikeassa on!

5:24 Sentähden, niinkuin tulen kieli syö oljet ja kuloheinä raukeaa liekkiin, niin heidän juurensa mätäneä, ja heidän kukkansa hajoaa tomuna ilmaan, sillä he ovat ylenkatsonneet Herran Sebaotin lain ja pitäneet pilkkanansa Israelin Pyhän sanaa.

5:25 Sentähden syntyi Herran viha hänen kansaansa kohtaan: hän ojensi kätensä sitä vastaan ja löi sitä, niin että vuoret vapisivat ja heidän raatonsa olivat tunkiona keskellä katuja. Tästä kaikesta ei hänen vihansa asettunut,

teen vääryyttä tekemään, ja niinkuin ratasten köydellä syntiä tekemään!

5:19 Ja sanovat: anna hänen tekonsa rientää ja pian tulla, sitä nähdäksemme: lähestyköön ja tulcoon Israelin pyhän aivoitus, että me sen tietäisimme.

5:20 Voi niitä, jotka pahan hyväksi ja hyvän pahaksi sanovat; jotka pimeydestä valkeuden, ja valkeudesta pimeyden tekevät, jotka karvaasta makian, ja makiasta karvaan tekevät.

5:21 Voi niitä, jotka viisaat olevinansa ovat, ja itsensä toimellisina pitävät!

5:22 Voi niitä, jotka jalot ovat viinaa juomaan, ja juomassa kilvoittelevat!

5:23 Jotka jumalattoman lahjain tähden vanhurskauttavat, ja kääntävät vanhurskasten oikeuden pois heiltä:

5:24 Sentähden niinkuin tulen hehku korren kuluttaa, ja liekki sivaltaa akanat pois: aivan niin pitää heidän juurensa mätänemän, ja heidän vesansa hajooman pois niinkuin tomu; sillä he katsovat \Herran\ Zebaotin lain ylön, ja pilkkaavat Israelin pyhän sanat.

5:25 Sentähden \Herran\ viha julmistuu kansansa päälle, ja hän ojentaa kätensä heidän päällensä, ja lyö heitä, niin että vuoret vapisevat ja heidän ruumiinsa on niinkuin loka kadulla. Ja kaikissa näissä ei hänen vihansa lakkaa, vaan hänen

teen/ vääryyttä tekemän/ ja nijncuin ratasten köydellä syndiä tekemän:

5:19 Ja sanovat: anna hänen tecons riendä ja pian tulla/ sitä nähdäxem. Lähestykön ja tulcon Israelin pyhän aivoitus/ että me sen tietäisimme.

5:20 Woi nijtä jotca pahan hywäxi ja hywän pahaxi sanovat/ jotca pimeydestä walkeuden/ ja walkeudesta pimeyden tekewät/ jotca happamast makian/ ja makiast happaman tekewät.

5:21 Woi nijtä jotca wijsat olewanans owat/ ja heitäns toimellisna pitävät.

5:22 Woi nijtä jotca jalot owat wijna juoman/ ja juomasa kilwoittelewat.

5:23 Jotca jumalattoman lahjain tähden wanhurscauttawat/ ja käändäwät heidän oikeudens pois wanhurscaista.

5:24 SEntähden/ nijncuin tulen liecki corren culutta/ ja siwalda acanat pois: aiwa nijn pitä heidän juurens mätänemän/ ja heidän wesans hajoman pois nijncuin tomu. 5:25 Sillä he cadzowat Herran Zebaothin Lain ylön/ ja pilckawat Israelin pyhän sanat.

Sentähden HERran wiha julmistu Canssans päälle/ ja oijenda kätens heidän päälens. Ja lyö heitä nijn että vuoret wapisewat/ ja heidän ruumins owat nijncuin loca catulla. Ja caikisa näisä ei hänen wihans lacka/ waan

vaan hänen kätensä on vielä ojennettuna.

5:26 Ja hän pystyttää viirin kaukaiselle kansalle ja viheltää sen luokseen maan äärestä. Ja katso, se tulee viipymättä, nopeasti.

5:27 Ei kukaan heistä väsy eikä kompastu, ei kukaan torku eikä nuku, ei vyö kuppeilta aukene, eikä kengänpaula katkea.

5:28 Sen nuolet ovat teroitettut, sen jouset kaikki jännitetyt, sen orhien kaviot ovat kuin pii, ja sen rattaat kuin rajuilma.

5:29 Sen kiljunta on kuin naarasleijonan, se kiljuu kuin nuoret jalopeurat, se ärjyy ja tempaa saaliin ja vie sen pois, eikä pelastajaa ole.

5:30 Se ärjyy sille sinä päivänä, niinkuin meri ärjyy. Silloin tähyillään maata, mutta katso, on pimeys, on ahdistus, ja valo on pimennyt sen synkeyteen.

Jesaja 6 LUKU

6:1 Kuningas Ussian kuolinvuotena minä näin Herran istuvan korkealla ja ylhäisellä istuimella, ja hänen vaatteensa liepeet täyttivät temppelin.

6:2 Serafit seisoivat hänen ympärillään; kullakin oli kuusi siipeä: kahdella he peittivät kasvonsa, kahdella he peittivät jalkansa, ja kahdella he lensivät.

6:3 Ja he huusivat toinen

kätensä on vielä ojennettu.

5:26 Sillä hän nostaa lipun ylös kaukana pakanain seassa, ja viheltää niille maan ääristä: ja katso, he tulevat äkisti ja nopiasti.

5:27 Ei ole kenkään heistä väsynyt eli heikko, eikä kenkään torku eli makaa; ei myös päästä kenkään vyötä lanteestansa, eikä kenkään kengänrihmoja rikota.

5:28 Sillä heidän nuolensa ovat terävät, ja kaikki heidän joutsensa jännitetyt; heidän orittensa kaviot ovat niinkuin limsiä, ja heidän ratastensa pyörät niinkuin tuulispää.

5:29 He kiljuvat niinkuin jalopeurat, ja kiljuvat niinkuin nuoret jalopeurat. He kilistelevät ja tempaavat saaliin, ja omistavat sen, ettei kenkään sitä saa jälleen.

5:30 Ja silloin pauhataan heidän ylitsensä niinkuin meri pauhaa. Koska silloin katsotaan maan päälle, katso, niin on pimeys ahdistuksesta, ja ei valkeus paista silleen heidän ylitsensä.

6 LUKU

6:1 Sinä vuonna, jona kuningas Ussia kuoli, näin minä Herran istuvan korkialla ja korotetulla istuimella, ja hänen vaatteensa liepeet täyttivät templin.

6:2 Seraphit seisoivat häntä ylempänä, ja kullakin oli kuusi siipeä: kahdella he peittivät kasvonsa, kahdella jalkansa, ja kahdella he lensivät.

6:3 Ne huusivat toinen toi-

hän kätensä on vielä oijettu.

5:26 Sillä hän nosta lipun ylös caucana pacanoitten seas/ haucutteleman maan äristä. Ja cadzo/ he tulevat äkist ja nopiasti/

ja ei ole kengän heistä väsynyt eli heikko/ eikä kengän torcu eli maca.

5:27 Ei päästä kengän wyötä landestas/ eikä kenengän kengän rihmoja ricota.

5:28 Heidän nuolens owat terävät/ ja caicki heidän joudzens jännitetyt. Heidän orittens cawiat owat nijncuin limsiä/ ja heidän ratastens pyörät nijncuin tuulispää.

5:29 He kiljuwat nijncuin Lejonit/ ja kiljuwat nijncuin nuoret Lejonit. He kiristelewät ja temmawat saalin/ ja omistawat sen/ ettei kengän sitä saa jälleens.

5:30 Ja silloin pauhatan heidän ylidzens nijncuin meri. Cosca silloin cadzotan maan päälle/ cadzo/ nijn on pimeys ahdistuxest/ ja ei walkeus paista sillen heidän ylidzens.

VI. Lucu

6:1 Slnä vuonna jona Cuningas Usia cuoli/ näin minä HERran istuwan corkialla ja corgotetulla istuimella/ ja hänen waattens liewet täytti Templin.

6:2 Seraphim seisoit händä ylembänä/ ja cullakin oli cuusi sijpe: cahdella he peitit caswons/ cahdella jalcans/ ja cahdella he lensit.

6:3 Huusit toinen toisellens/

toisellensa ja sanoivat: "Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot; kaikki maa on täynnä hänen kunniaansa."

6:4 Ja kynnyksen perustukset vapisivat heidän huutonsa äänestä, ja huone täyttyi savulla.

6:5 Niin minä sanoin: "Voi minua! Minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja minä asun kansan keskellä, jolla on saastaiset huulet; sillä minun silmäni ovat nähneet kuninkaan, Herran Sebaotin."

6:6 Silloin lensi minun luokseni yksi serafeista, kädessään hehkuva kivi, jonka hän oli pihdeillä ottanut alttarilta,

6:7 ja kosketti sillä minun suutani sanoen: "Katso, tämä on koskettanut sinun huuliasi; niin on sinun velkasi poistettu ja syntisi sovitettu."

6:8 Ja minä kuulin Herran äänen sanovan: "Kenenkä minä lähetän? Kuka menee meidän puolestamme?" Minä sanoin: "Katso, tässä minä olen, lähetä minut."

6:9 Niin hän sanoi: "Mene ja sano tälle kansalle: 'Kuulemalla kuulkaa, älkääkä ymmärtäkö, näkemällä nähkää, älkääkä käsittäkö.'

6:10 Paaduta tämän kansan sydän, koveta sen korvat, sokaise sen silmät, ettei se näkisi silmillään, ei kuulisi korvillaan, ei ymmärtäisi sydämellään eikä kääntyisi ja parannetuksi tulisi."

6:11 Mutta minä sanoin:

sellensa ja sanoivat: Pyhä, pyhä, pyhä, \Herra\ Zebaot: kaikki maa on täynnä hänen kunniaansa;

6:4 Niin että pihtipielet vapisivat heidän huutonsa äänestä, ja huone täytettiin savulla.

6:5 Niin minä sanoin: voi minuani! minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja asun sen kansan seassa, jolla on saastaiset huulet; sillä minun silmäni ovat nähneet kuninkaan, \Herran\ Zebaotin.

6:6 Niin lensi yksi Seraphimeista minun tyköni, jolla oli kädessä tulinen hiili, jonka hän otti hohtimilla alttarilta,

6:7 Ja rupesi minun suuhuni, ja sanoi: katso, tällä olen minä ruvennut huuliisi, että sinun pahat tekos otettaisiin sinulta pois, ja sinun rikokset olis sovitettu.

6:8 Ja minä kuulin Herran äänen, että hän sanoi: kenenkä minä lähetän? kuka tahtoo olla meidän sanansaattajamme? Mutta minä sanoin: tässä minä olen, lähetä minua.

6:9 Ja hän sanoi: mene ja sano tälle kansalle, kuulten kuulkaat, ja älkäätkö ymmärtäkö, nähden nähkäätkö, ja älkäätkö tähtäkö.

6:10 Paaduta tämän kansan sydän, ja anna heidän korvansa paksuksi tulla, ja sokaise heidän silmänsä, ettei he näkisi silmillänsä, eikä kuulisi korvillansa, eli myös ymmärtäisi sydämellänsä, eli kääntäisi itsiänsä ja parannetuksi tulisi.

6:11 Mutta minä sanoin:

ja sanoit: Pyhä/ Pyhä/ Pyhä/ HERra Zebaot/ caicki maa on täynäns hänen cunniatans.

6:4 Nijn että pihtipielet vapisit heidän huudons änestä/ ja huone täytettin sawulla.

6:5 Nijn minä sanoin: woi minuani/ minä hucun: sillä minulla on saastaiset huulet/ ja asun sen Canssan seas/ jolla on saastaiset huulet: sillä minun silmäni owat nähnet Cuningan HERran Zebaot-hin.

6:6 Nijn lensi yxi Zeraphimeist minun tygöni/ jolla oli kädes tulinen hijli/ jonga hän otti hohtimilla Altarilda.

6:7 Ja rupeis minun suuhuni/ ja sanoi: cadzo/ tällä olen minä ruwennut sinun huulijs/ että sinun pahat tecos ote-taisin sinulda pois/ ja sinun rioxes olis sowitettu.

6:8 JA minä cuulin HERran änen/ että hän sanoi: kenengä minä lähetän? cuca tahto olla meidän sanansaattajam? 6:9 Mutta minä sanoin: täsä minä olen/ lähetä minua.

Ja hän sanoi: mene/ ja sano tälle Canssalle: cuulcat ja älkät ymmärtäkö/ nähkät ja älkät tähtäkö.

6:10 Paaduta tämän Canssan sydän/ ja anna heidän corwans paxuxi tulla/ ja sowaise heidän silmäns/ ettei he näe silmilläns/ eikä cuule corwilans/ eli myös ymmärrä sydämilläns/ eli käännä idzens ja paranisit.

6:11 Mutta minä sanoin: HER-

"Kuinka kauaksi aikaa, Herra?" Hän vastasi: "Siihen asti, kunnes kaupungit tulevat autioiksi, asumattomiksi, ja talot tyhjiksi ihmisistä ja pellot on hävitetty erämaaksi;

6:12 kunnes Herra on karakoittanut ihmiset kauas ja suuri autius tullut keskelle maata.

6:13 Ja jos siellä on jäljellä kymmenes osa, niin hävitetään vielä sekin. Mutta niinkuin tammesta ja rautatammesta jää kaadettaessa kanto, niin siitäkkin: se kanto on pyhä siemen."

Jesaja 7 LUKU

7:1 Aahaan, Jootamin pojan, Ussian pojanpojan, Juudan kuninkaan, aikana lähtivät Resin, Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan poika, Israelin kuningas, sotimaan Jerusalemiä vastaan, mutta he eivät voineet valloittaa sitä.

7:2 Ja kun Daavidin huoneelle ilmoitettiin sanoma: "Aram on leiriytynyt Efraimiin", niin kuninkaan ja hänen kansansa sydän vapisi, niinkuin metsän puut vapisevat tuulessa.

7:3 Silloin Herra sanoi Jesajalle: "Mene Aahasta vastaan, sinä ja sinun poikasi Sear-Jaasub, Ylälammikon vesijohdon päähän, Vanuttajankedon tielle,

7:4 ja sano hänelle: Ole varuillasi ja pysy rauhallisena, älä pelkää, älköönkä sydämesi säikkykö noita kahta sa-

Herra, kuinka kauvan? Hän sanoi: siihenasti kuin kaupungit tulevat kylmille ja ilman asujia, ja huoneet ilman väetä, ja maa on peräti autiona.

6:12 Sillä \Herra\ ajaa väen kauwas, niin että maa tulee peräti hyljätyksi.

6:13 Ja ehkä kymmenes osa siihen vielä jää, niin sekin taas hävitetään; kuitenkin niinkuin tammelle ja tuomelle jää kanto, vaikka heidän lehtensä varistetaan, niin pitää myös pyhällä siemenellä kanto oleman.

7 LUKU

7:1 Sitte tapahtui Ahaksen Jotamin pojan, Ussian pojan, Juudan kuninkaan aikana, että Retsin Syrian kuningas, ja Peka Remalian poika, Israelin kuningas, vaelsivat Jerusalemiin, sotimaan sitä vastaan; mutta ei he tainneet sitä voittoa.

7:2 Silloin sanottiin Davidin huoneelle: Syrialaiset luottavat Ephraimiin. Silloin vapisi hänen sydämensä ja hänen kansansa sydän, niinkuin puut vapisevat metsässä tuulesta.

7:3 Mutta \Herra\ puhui Jesajalle: mene nyt Ahasta vastaan, sinä ja poikas Sear-Jasub, ylimmäisen vesilammikon kanavan päähän, tiellä vanuttajakedolle.

7:4 Ja sano hänelle: kavahta ja pysy alallas, älä pelkää, älköön myös sydämes vapisko näitä kahta suitsevan kekäleeseen päätä, Retsinin ja Sy-

ra/ cuinga cauwan? hän sanoi: siihenasti cuin Caupungit tulewat kylmille/ ilman asuwita/ ja huonet ilman wäetä/ ja maa on peräti autiana.

6:12 Sillä HERra aja wäen cauwas/ nijn että maa tule peräti hyljätyxi.

6:13 Cuitengin pitä siihen wielä kymmenennen osan jäämän: Sillä se wiedän pois ja culutetan/ nijncuin Tammi ja Tuomi joilla cando on/ waicka heidän lehtens waristetan/ pyhä siemen on se cando.

VII. Lucu

7:1 SE tapahtui Ahaxen/ Jotamin pojan/ Ussian pojan/ Judan cuningan aicana/ että Rezin Syrian Cuningas/ ja Pekah Remalian poica Israelin Cuningas waelsit Jerusalemiin/ sotiman sitä wastan/ mutta ei he tainnet sitä woittoa.

7:2 Silloin sanottin Dawidin huonelle: Syrialaiset luottawat heitäns Ephraimijn. Silloin wapisi hänen sydämens/ ja hänen Canssans sydän/ nijncuin puut wapisewat medzäs tuulesta.

7:3 MUTta HERra puhui Jesajalle: mene Ahasta wastan/ sinä ja sinun poicas Sear-Jaduh/ wesijuoxun päähän/ ylemmäisellä puolella lammickota/ tiellä/ painajan pelon cohdalla.

7:4 Ja sano hänelle: cawata idzes ja pysy alallas/ älä pelkä/ älkön myös sinun sydämes wapisco näitä cahta

<p>vuavaa kekälelenpätäkää: Resinin ja Aramin ynnä Remaljan pojan vihanvimmaa.</p>	<p>rialaistaen, ja Remalian pojan vihaa.</p>	<p>sammutettawa kekälettä/ nimittäin/ Rezinin Syrialaistaen ja Remalian pojan wiha.</p>
<p>7:5 Koska Aram, Efraim ja Remaljan poika ovat hankkineet pahaa sinua vastaan sanoen:</p>	<p>7:5 Että Syrialaiset ovat pitäneet pahoja juonia sinua vastaan, niin myös Ephraim ja Remalian poika, ja sanovat:</p>	<p>7:5 Että Syrialaiset ovat pitäneet pahoja juonia sinua vastaan/ niijn myös Ephraim ja Remalian poica/ ja sanowat:</p>
<p>7:6 'Lähtekäämme Juudaa vastaan, täyttäkäämme se kauhulla, vallatkaamme se itsellemme ja asettakaamme sinne kuninkaaksi Taabalin poika',</p>	<p>7:6 Me tahdomme mennä ylös Juudaan, ja herättää häntä, ja jakaa sen keskenämme, ja tehdä siihen Tabealin pojan kuninkaaksi.</p>	<p>7:6 Me tahdom mennä Juudaan/ ja herättä händä ja jaca keskenäm/ ja tehdä siihen Tabealin pojan cuningaxi.</p>
<p>7:7 niin sanoo Herra, Herra näin: Ei se onnistu, eikä se tapahdu.</p>	<p>7:7 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\ : ei sen pidä pysymän, eikä näin oleman.</p>	<p>7:7 Sillä näin sano HERra HERra: ei sen pidä pysymän eikä näin oleman:</p>
<p>7:8 Sillä Aramin pää on Damasko, ja Damaskon pää on Resin - mutta kuusikymmentä viisi vuotta vielä, ja Efraim on muserrettu eikä ole enää kansa - ja Efraimin pää on Samaria,</p>	<p>7:8 Vaan niinkuin Damasku on Syrian pää, niin pitää Retsinin oleman Damaskun pään. Ja viiden ajastajan perästä seitsemättäkymmentä, pitää Ephraimin tuleman perikatoon, niin ettei heidän enään pidä kansana oleman.</p>	<p>7:8 Waan nijncuin Damascus on Syrian pää/ niijn pitä Rezinin oleman Damascun pään. Ja wijden ajastajan peräst seidzemettäkymmendä/ pitä Ephraimin tuleman peräcatoon/ niijn ettei heidän enä pidä Canssana oleman.</p>
<p>7:9 ja Samarian pää on Remaljan poika. Ellette usko, niin ette kestä."</p>	<p>7:9 Ja niinkuin Samaria on Ephraimin pää, niin pitää Remalian poika oleman Samarian pään. Jollette usko, niin ette vahvistu.</p>	<p>7:9 Ja nijncuin Samaria on Ephraimin pää/ niijn pitä Remalian poica oleman Samarian pään. Jollette usco/ niijn et te wahwistu.</p>
<p>7:10 Ja Herra puhui jälleen Aahalle sanoen:</p>	<p>7:10 Ja \Herra\ puhui taas Ahakselle ja sanoi:</p>	<p>7:10 JA HERra puhui taas Ahaxelle/ ja sanoi:</p>
<p>7:11 "Pyydä itsellesi merkki Herralta, Jumalaltasi, pyydä alhaalta syvyydestä taikka ylhäältä korkeudesta."</p>	<p>7:11 Pyydä sinulles merkkiä \Herralta\ sinun Jumalaltas, taikka alhaalle syvyyteen, eli ylhäälle korkeuteen.</p>	<p>7:11 Pyydä sinulles mercki HERralda sinun Jumalaldas/ taicka alhalle sywyteen/ eli ylhälle corkeuteen.</p>
<p>7:12 Mutta Aahas vastasi: "En pyydä enkä kiusaa Herraa."</p>	<p>7:12 Niin Ahas sanoi: en ano ja en tahdo \Herraa\ kiusata.</p>	<p>7:12 Nijn Ahas sanoi: en ano/ ja en tahdo HERra kiusata.</p>
<p>7:13 Siihen hän lausui: "Kuulkaa, te Daavidin suku, eikö se riitä, että te ihmiset väsyttätte, kun vielä minun Jumalanikin itseenne väsyttätte?"</p>	<p>7:13 Niin hän sanoi: kuulkaat siis te Davidin huone: vähäkö se teille on, että te ihmisiä vastoin teette, mutta myös teette minun Jumalani vastoin?"</p>	<p>7:13 Nijn hän sanoi: cuulcat sijs te Dawidin huone: wähäkö se teille on/ että te ihmisiä wastoin teettä/ mutta myös teettä minun Jumalani wastoin?"</p>
<p>7:14 Sentähden Herra itse antaa teille merkin: Katso,</p>	<p>7:14 Sentähden antaa itse Herra teille merkin: katso,</p>	<p>7:14 Sentähden anda idze HERra teille merkin/ cadzo/</p>

neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel.

7:15 Voita ja hunajaa hän syö siinä iässä, jolloin hän oppii hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän;

7:16 sillä ennenkuin poika on oppinut hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän, tulee autioksi maa, jonka kahta kuningasta sinä kauhistut.

7:17 Herra antaa tulla sinulle, sinun kansallesi ja isäsi suvulle ne päivät, joita ei ole ollut siitä asti, kun Efraim luopui Juudasta - antaa tulla Assurin kuninkaan.

7:18 Ja sinä päivänä Herra viheltää kärpäset Egyptin virtain suulta ja mehiläiset Assurin maasta,

7:19 ja ne tulevat ja laskeutuvat kaikki vuorenrotkoihin ja kallionkoloihin, kaikkiin orjantappurapensaisiin ja kaikille juottopaikoille.

7:20 Sinä päivänä Herra ajattaa virran tuolta puolen palcatulla partaveitsellä, Assurin kuninkaalla, pään ja häpykarvat; viepä se vielä parrankin.

7:21 Siihen aikaan pitää mies lehmäsen ja pari lammasta,

7:22 mutta runsaan maidon tulon tähden hän syö voita; sillä voita ja hunajaa syövät kaikki maahan jäljelle jääneet.

7:23 Ja siihen aikaan jokainen paikka, jossa kasvaa tu-

neitsy siittää ja synnyttää pojan, sen nimi pitää kutsuttaman Immanuel.

7:15 Voita ja hunajaa hän syö, tietääksensä hyljätä paha ja valita hyvää.

7:16 Sillä ennenkuin poikainen oppii hylkäämään paha ja valitsemaan hyvää, pitää se maa, jotas kauhistut, kahdelta kuninkaalta hyljättämän.

7:17 Mutta \Herra\ antaa sinun, sinun kansas ja isäs huoneen päälle tulla, Assyrian kuninkaan kautta, ne päivät, jotka ei sitte tulleet ole, kuin Ephraim erkani Juudasta.

7:18 Ja tapahtuu, että \Herra\ viheltää sinä päivänä kärpäsiä Egyptin virtain äärestä, ja kimalaisia Assurin maalta;

7:19 Että he tulevat ja sioittavat kaikki tyynni itsensä hävinneihin laaksoihin, ja kiven rakoihin, ja kaikkiin mättäisiin ja pensaisiin.

7:20 Silloin Herra ajelee pään ja karvat jaloista, ja ottaa pois parran palcatulla partaveitsellä, niiden kautta, jotka sillä puolella virtaavat, Assyrian kuninkaan kautta.

7:21 Siihen aikaan pitää yhden miehen yhtä lehmää ja kahta lammasta kaitseman,

7:22 Ja saaman niin paljon rieskaa, että hän saa syödä voita; sillä se joka jää maahan, saa voita ja hunajaa syödä.

7:23 Sillä siihen aikaan tapahtuu, että kussa nyt on

Neidzy sijttä ja synnyttä pojan/ sen nimi pitää cudzuttaman ImmanuEl.

7:15 Woita ja hunajata hän syö/ tietäxens hyljätä paha ja walita hywä.

7:16 Sillä ennencuin poikainen oppe hyljämän paha ja walidzeman hywä/ pitää se maa/ jotas cauhistut/ cahdelda hänen Cuningaldans hyljättämän.

7:17 MUtta HERra anda sinun/ sinun Canssas ja sinun Isäs huonen päälle tulla Assyrian Cuningan cautta ne päivät/ jotca ei sijtte tullet ole/ cuin Ephraim ercani Judasta.

7:18 Sillä silloin wiheldä HERra kärwäisitä Egyptin weden päästä/ ja kimalaisia Assurin maalda:

7:19 Että he tulewat ja sioittawat caicki tyynni idzens cuiwaunuin ojijn/ ja kiwen racoin ja caickijn mättäisiin ja pensaisihin.

7:20 Silloin HERra ajele pään ja carwat jalwoista/ ja otta pois parran palcatulla partaweidzellä/ nimittäin/ niiden cautta/ jotca sillä puolen wesiä owat/ nijncuin Assyrian Cuningan cautta.

7:21 Sijhen aican pitää yhden miehen yhtä lehmä ja cahta lammasta caidzeman/

7:22 Ja saaman nijn paljo riesca/ että hän saa syödä woita:

7:23 Sillä se joca jää maahan/ saa woita ja hunajata syödä:

sillä sijhen aican tapahtu/ että cusa nyt on tuhannen

hat viinipuuta, arvoltaan tuhat hopeasekeliä, joutuu orjantappurain ja ohdakkeiden valtaan.

7:24 Sinne on mentävä nuolet ja jousi mukana, sillä koko maa on pelkkää orjantappuraa ja ohdaketta.

7:25 Ei yhdelläkään niistä vuorista, joita nyt kuokalla kuokitaan, enää mennä orjantappurain ja ohdakkeiden pelosta; ne jäävät härkien laitumeksi ja lammasten tallatavaksi."

Jesaja 8 LUKU

8:1 Ja Herra sanoi minulle: "Ota iso taulu ja kirjoita siihen selkeällä kirjoituksella: Maher-Saalal Haas-Bas.

8:2 Ja minä otan itselleni luotettavat todistajat, pappi Uurian ja Sakarjan, Jeberekjan pojan."

8:3 Sitten minä lähestyin profetta-vaimoani, ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Niin Herra sanoi minulle: "Panne hänelle nimeksi Maher-Saalal Haas-Bas.

8:4 Sillä ennenkuin poika oppii sanomaan: 'isä' ja 'äiti', viedään Damaskoon tavarat ja Samarian saalis Assurin kuninkaan eteen."

8:5 Ja Herra puhui jälleen minulle ja sanoi:

8:6 "Koska tämä kansa halveksii Siiloan hiljaa virtaavia vesiä ja iloitsee Resinin ja Remaljan pojan kanssa,

tuhannen viinapuuta, jotka maksavat tuhannen hopeapenninkiä, siellä pitää orjantappurat ja ohdakkeet oleman.

7:24 Ja sinne mennään nuolella ja joutsella; sillä koko maassa pitää oleman orjantappurat ja ohdakkeet;

7:25 Niin ettei taideta tulla kaikkiin niihin mäkiin, joita lapiolla kaivetaan, orjantappurain, mätästen ja ohdakkeiden tähden; vaan härjät annetaan siinä käydä, ja lampaat sitä tallata.

8 LUKU

8:1 Ja \Herra\ sanoi minulle: ota suuri kirja etees, ja kirjoita siihen ihmisen kirjoituksella: ryöstä nopiasti, riennä saaliille.

8:2 Ja minä otin tyköni uskolliset todistajat: papin Uurian, ja Sakarian Jeberekjan pojan,

8:3 Ja menin prophetissan tykö, se tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja \Herra\ sanoi minulle: nimitä se: ryöstä pian, ja riennä jakoon.

8:4 Sillä ennenkuin poikainen taitaa sanoa: isäni, äitini, viedään Damaskun tavarat ja Samarian saalis pois Assyrian kuninkaan edellä.

8:5 Ja \Herra\ puhui vielä minun kanssani ja sanoi:

8:6 Että tämä kansa hylkää Siloan veden, joka hiljaksensa juoksee, ja turvaa Retsiniin ja Remalian poikaan;

wijnapuuta/ jotca maxawat tuhannen hopiapenningitä/ siellä pitä orjantappurat ja ohdacket oleman/

nijn että sinne mennän nuolella ja joudzella.

7:24 Sillä coco maasa pitää oleman orjantappurat ja ohdacket:

7:25 Nijn ettei taita tulda caickin njihin mäkihijn/ joiden ymbäri tapa on hacaten caiwa/ orjantappurain/ mätästen ja ohdakesten peitoxen tähden/ waan härjät annetan sijnä käydä/ ja lambat sitä tallata.

VIII. Lucu

8:1 JA HERra sanoi minulle: ota suuri kirja etees/ ja kirjoita siihen ihmisen kirjoituxella:

8:2 ryöstä nopiast/ riennä saalille.

Ja minä otin tygöni caxi uscollista todistajata/ Papin Urian/ ja Zacharian Jebereckian pojan/

8:3 Ja menin yhden Propheetissan tygö/ se tuli rascaxi ja synnytti pojan/ ja HERra sanoi minulle: nimitä se: ryöstä pian/ ja riennä jacoon.

8:4 Sillä ennencuin poicainen taita huuta/ racas Isä/ racas Äiti/ pitä Damascun woima ja Samarian saalis/ Assyrian Cuningalda otettaman pois.

8:5 JA HERra puhui vielä minun cansani/ ja sanoi:

8:6 Että tämä Canssa hylkä Siloahn weden/ joca hiljaxens juoxe/ ja luotta idzens Rezinin ja Remalian poicaan.

<p>8:7 niin katso, sentähden Herra antaa tulla heidän ylit-sensä virran vedet, valtavat ja suuret: Assurin kuninkaan ja kaiken hänen kunniansa; se nousee kaikkien uomiensa yli ja menee kaikkien äyräittensä yli,</p>	<p>8:7 Katso, niin Herra antaa tulla hänen päällensä paljon ja väkevän virtaveden, Assyrian kuninkaan, ja kaiken hänen kunniansa, että se nousee kaikkein parrastensa yli, ja käypi kaikkein ranta-nsa yli;</p>	<p>8:7 Cadzo/ HERra anda sijs tulla hänen päällens paljon ja wäkwän wirtaweden/ nimit-täin/ Assyrian Cuningan/ ja caiken hänen cunnians/ että he waeldawat caickein heidän ojains ylidzen/ ja käywät caickein heidän randains ylid-zen.</p>
<p>8:8 ja se tunkeutuu Juudaan, paisuu ja tulvii ja ulottuu kaulaan saakka. Ja levittäen siipensä se täyttää yliyltään sinun maasi, Immanuel."</p>	<p>8:8 Ja käypi Juudan lävitse, tulvaa ja nousee, siihenasti kuin se ulottuu kaulaan asti; ja levittää siipensä, niin että ne täyttävät sinun maas, o Immanuel, niin leviä kuin se on.</p>	<p>8:8 Ja pitä cukistaman Ju-dan/ wajottaman ja cuohu-man/ siihenasti cuin he ulot-tuwat caulaan/ ja lewittäwät heidän sijpens/ nijn että he täyttäwät sinun maas/ o Im-manuEl/ nijn lewiä cuin se on.</p>
<p>8:9 Riehukaa, kansat, kuiten-kin kukistutte; kuulkaa, kaikki kaukaiset maat: sonnustautu-kaa, kuitenkin kukistutte; son-nustautukaa, kuitenkin kukis-tutte.</p>	<p>8:9 Kokoontukaat kansat, ja paetkaat kuitenkin; kuulkaat kaikki, jotka olette kaukai-sissa maakunnissa: hankki-kaat sotaan ja paetkaat kui-tenkin, hankkikaat ja paet-kaat kuitenkin.</p>	<p>8:9 COconducat Canssat ja paetcat cuitengin/ cuulcat caicki jotca oletta caucaisis maacunnisa/ hangitcat so-taan/ ja paetcat cuitengin. 8:10 Hangitcat ja paetcat cui-tengin/</p>
<p>8:10 Pitäkää neuvoa: se rau-keaa; sopikaa sopimus: ei se pysy. Sillä Jumala on meidän kanssamme.</p>	<p>8:10 Päättäkää neuvo, ja ei se miksikään tule; puhukaat keskenänne, ja ei sekään seiso, sillä tässä on Im-manuel.</p>	<p>päättäkät neuwo/ ja ei se mixikän tule: puhucat keske-nän/ ja ei sekän seiso: sillä täsä on ImmanuEl.</p>
<p>8:11 Sillä näin sanoi minulle Herra, kun hänen kätensä valtasi minut ja hän varoitti minua vaeltamasta tämän kansan tietä:</p>	<p>8:11 Sillä näin sanoi \Herra\ minulle, kuin hän käteeni rupesti, ja neuvoi minua, ett-en minä vaeltaisi tämän kansan tiellä, ja sanoi:</p>	<p>8:11 Sillä näin sano HERra minulle/ cosca hän käteeni rupeis ja osotti minulle/ etten minä waellais tämän Canssan tiellä/ ja sanoi:</p>
<p>8:12 "Älkää sanoko salaliitok-si kaikkea, mitä tämä kansa salaliitoksi sanoo; älkää pel-jätkö, mitä se pelkää, älkääkä kauhistuko.</p>	<p>8:12 Älkää sanoko liitoksi, mitä tämä kansa liitoksi sa-noo: älkää te peljätkö, niin-kuin he tekevät, älkää myös vapisko.</p>	<p>Älkät sanoco: lijtto. 8:12 Ei tämä Canssa muusta puhu cuin lijtosta. Älkät te nijn peljätkö/ cuin he teke-wät/ älkät myös wapisco.</p>
<p>8:13 Herra Sebaot pitääkää pyhänä, häntä te peljätkää ja kauhistukaa.</p>	<p>8:13 Vaan pyhittäkää \Herra\ Zebaot; ja hän ol-koon teidän pelkonne, hän olkoon teidän vapistuksenne;</p>	<p>8:13 Waan pyhittäkät HERra Zebaoth/ se olcon teidän pelcon ja wapistuxen.</p>
<p>8:14 Ja hän on oleva pyhäk-kö, hän loukkauskivi ja kom-pastuksen kallio molemmille Israelin huonekunnille, paula</p>	<p>8:14 Niin hän on pyhitys; mutta loukkauskivi ja kom-pastuskallio kahdelle Israelin huoneelle, paulaksi ja an-saksi Jerusalemin asuville,</p>	<p>8:14 Nijn hän on pyhitys. Mutta louckauskiwi ja com-bastuscallio cahdelle Israelin huonelle/ paulaxi ja lange-</p>

ja ansa Jerusalemin asukkail-
le.

8:15 Monet heistä kompastu-
vat ja kaatuvat ja ruhjoutuvat,
monet kiedotaan ja vangitaan.

8:16 Sido todistus talteen,
lukitse laki sinetillä minun
opetuslapsiini."

8:17 Niin minä odotan Her-
raa, joka kätkee kasvonsa
Jaakobin heimolta, ja panen
toivoni häneen.

8:18 Katso, minä ja lapset,
jotka Herra on minulle anta-
nut, me olemme Herran Se-
baotin merkkeinä ja ihmeinä
Israelissa, hänen, joka asuu
Siionin vuorella.

8:19 Ja kun he sanovat teille:
"Kysykää vainaja- ja tietäjä-
hengiltä, jotka supisevat ja
mumisevat", niin eikö kansa
kysyisi Jumalaltansa? Kuolleil-
tako elävien puolesta?

8:20 "Pysykää laissa ja todis-
tuksessa!" Elleivät he näin
sano, ei heillä aamunkoittoa
ole.

8:21 Ja siellä he kuljeskelevat
vaivattuina ja nälkäisinä, ja
nälissään he vimmastuvat ja
kiroavat kuninkaansa ja Ju-
malansa. He luovat silmänsä
korkeuteen,

8:22 he katsahtavat maan
puoleen, mutta katso: ainoas-
taan ahdistusta ja pimeyttä;
he ovat syösty tuskan syn-
keyteen ja pimeyteen.

8:23 Mutta ei jää pimeään
se, mikä nyt on vaivan alla.
Entiseen aikaan hän saattoi

8:15 Niin että moni heistä
loukkaa itsensä, ja lankeee-
vat, särjetään, kiedotaan ja
vangitaan.

8:16 Sido todistus kiinni,
lukitse laki minun opetus-
lapsissani.

8:17 Sillä minä toivon
\Herraan\, joka kasvonsa
Jakobin huoneelta kätkenyt
on; mutta minä odotan hän-
tä.

8:18 Katso, tässä minä olen,
ja ne lapset, jotka \Herra\
minulle antanut on merkiksi
ja ihmeeksi Israelissa
\Herralta\ Zebaotilta, joka
Zionin vuorella asuu.

8:19 Kuin siis he teille sano-
vat: kysykää noidilta ja tie-
täjiltä, jotka kuiskuttelevat ja
tutkivat, (niin sanokaat:) eikö
kansan pidä Jumalaltansa
kysymän? (eikö ole parempi
kysyä) eläviltä kuin kuolleil-
ta?

8:20 (Ja pikemmin) lain jäl-
keen ja todistuksen? Ellei he
tämän sanan jälkeen sano,
niin ei heidän pidä aamu-
ruskoa saaman.

8:21 Vaan heidän pitää käve-
lemän maakunnassa vaivat-
tuina ja nälkäisinä; mutta
kuin he nälkää kärsivät, niin
he vihastuvat ja kiroilevat
kuningastansa ja Jumalaan-
sa, ja katsovat ylöspäin,

8:22 Ja katselevat maata,
vaan ei muuta mitään löydä,
kuin murheet ja pimeydet;
sillä he ovat pimitetyt ahdis-
tuksessa, ja eksyvät pimey-
dessä.

8:23 Sillä ei ole sillä (maa-
kunnalla) yhtään pääsinpäi-
vää, koska hän ahdistukses-
sa on; niinkuin entiseen ai-

misexi Jerusalemin asuwillen.

8:15 Nijn että moni heistä
loucka idzens/ ja langewat/
särjetän/ kiedoitan ja fangi-
tan.

8:16 Sido todistus kijnni/ lu-
kidze Laki minun opetuslap-
sisani.

8:17 Sillä minä toiwon HER-
ran päälle/ joca caswons
Jacobin huonesta kätkenyt
on: Mutta minä odotan hän-
dä.

8:18 Cadzos/ täsä minä
olen/ ja ne lapset/ jotca
HERra minulle andanut on
merkixi ja ihmexi Israelis HER-
rasta Zebaothista/ joca Zio-
nin vuorella asu.

8:19 Cosca sijs he teille sa-
nowat: Kysykät noidille ja tie-
täille/ jotca jaarittelewat ja
tutkiwat/ nijn sanocat: eikö
Canssa pidä Jumalaldans ky-
symän? eikö ole parambi ky-
syä eläwildä cuin cuolleilda?

8:20 Ja pikemmin Lain jälken
ja todistuxen? ellei he nijn
sano/ nijn ei heidän pidä
amurusco saaman.

8:21 Waan heidän pitä käwe-
lemän maacunnas cowan
piestynä ja nälkäisnä. Mutta
cuin he nälkä kärsiwät/ nijn
he wihastuwat ja kiroilewat
Cuningastans ja Jumalatans.

8:22 Ja cadzelewat maata/
waan ei muuta mitän löydä/
cuin murehet ja pimeydet:
sillä he owat pimitetyt ahdis-
tuxes/ ja exywät pimeydes.

8:23 Sillä wielä toinen tusca
tule/ joca heitä ahdista/ cuin
endises ajas oli/ cosca se

halveksituksi Sebulonin maan ja Naftalin maan, mutta tulevaisuudessa hän saattaa kunniaan merentien, Jordanin tuonpuoleisen maan, pakanain alueen.

Jesaja 9 LUKU

9:1 Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valkeuden; jotka asuvat kuoleman varjon maassa, niille loistaa valkeus.

9:2 Sinä lisäät kansan, annat sille suuren ilon; he iloitsevat sinun edessäsi, niinkuin elon aikana iloitaan, niinkuin saaliinjaossa riemuitaan.

9:3 Sillä heidän kuormansa ikeen, heidän olkainsa vitsan ja heidän käskijänsä sauvan sinä särjet niinkuin Midianin päivänä;

9:4 ja kaikki taistelun pauhussa tallatut sotakengät ja verellä tahratut vaipat poltetaan ja tulella kulutetaan.

9:5 Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, lankaikkinen isä, Rauhanruhtinas.

9:6 Herraus on oleva suuri ja rauha loppumaton Daavidin valtaistuimella ja hänen valtakunnallansa; se perustetaan ja vahvistetaan tuomiolla ja vanhurskaudella nyt ja iankaikkisesti. Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevä.

9:7 Herra lähetti sanan Jaa-

kaan Sebulonin ja Naphtalin maalle lievitys tapahtui, ja tulivat viimein kunnioitetuksi; niin myös ne meritien vieressä, tällä puolella Jordanin pakanain Galileassa.

9 LUKU

9:1 Kansa, joka pimeydessä vaelsi, näki suuren valkeuden, ja jotka asuivat kuoleman varjon maassa, niiden ylitse se kirkkaasti paistaa.

9:2 Sinä lisäät kansaa, ja lisäät hänelle iloa; sinun edessäs iloitaan, niinkuin elon aikana iloitaan, niinkuin saaliin jaossa iloitaan:

9:3 Sillä sinä olet heidän kuormansa ikeen, heidän olkainsa vitsan, ja heidän vaatiansa sauvan särkenyt, niinkuin Midianin aikana.

9:4 Sillä kaikki sota ja meteli, ja veriset vaatteet pitää poltettaman ja tulella kulutettaman.

9:5 Sillä meille on lapsi syntynyt, ja poika on meille annettu, jonka hartioilla herraus on; ja hänen nimensä kutsutaan Ihmeellinen, Neuvonantaja, Väkevä Jumala, Ijankaikkinen Isä, Rauhan päämies:

9:6 Että hänen herrautensa pitää suureksi tuleman, ja ei rauhalla loppua, Davidin istuimelle ja hänen valtakunnallensa, valmistamaan sitä ja vahvistamaan tuomiolla ja vanhurskaudella: hamasta nyt niin ijankaikkiseen on \Herran\ Jumalan Zebaotin kiivaus tämän tekevä.

9:7 Herra on lähettänyt sa-

tapahtui kewiäst Zebulonin ja Nephtalin maasa. Ja tuli sijtte rascammaksi Meren tien wieres/ tällä puolella Jordanin/ pacanain Galileasa.

IX. Lucu

9:1 CAnssa joca pimeydes waelsi/ näki suuren walkeuden/ ja jotca asuit pimiäsä maasa/ nijden ylidze se kircasti paista.

9:2 Sinä lisät Canssa/ ja et sentähden ilo lisä/ mutta sinun edesäs iloitan/ nijncuin elonaicana iloitan/ nijncuin saalin jaosa iloitan:

9:3 Sillä sinä olet heidän cuormans iken/ heidän olcains widzan/ ja heidän waatians sauwan särkenyt/ nijncuin Midianin aicana.

9:4 Sillä caicki sota ja meteli/ ja weriset waattet pitä poldettaman ja tulella culutettaman.

9:5 Sillä meille on lapsi syntynyt/ ja poica on meille annettu/ jonga hartioilla Herraus on/ ja hänen nimens cudzutan/ Ihmelinen/ Neuwo/ Wäkewä/ Jumala/ Ijancaickinen Isä/ Rauhan päämies.

9:6 Että hänen Herraudens on suuri olewa: ja ei rauhalle loppua/ Dawidin istuimelle ja hänen waldacunnallens. Walmistaman sitä ja wahwistaman duomiolla ja wanhurscaudella hamast nyt nijn ijancaickisuteen. Näitä HERran Jumalan Zebaothin kijwaus on tekewä.

9:7 HERra on lähettänyt sa-

kobia vastaan, ja se iski Israeliin,	nan Jakobissa, ja se on langennut Israelissa;	nan Jacobis/ ja se on langennut Israelis:
9:8 ja sen sai tuntea koko kansa, Efraim ja Samarian asukkaat, mutta he sanoivat ylpeydessään ja sydämensä kopeudessa:	9:8 Että kaikki Ephraimin kansa ja Samarian asuvaset pitää sen tietää saaman, jotka ylpeydessä ja koriolla mielellä sanovat:	9:8 Että Ephraimin Canssa ja Samarian asuvaset pitä sen tietä saaman/ jotca ylpeydes ja coriolla mielellä sanowat:
9:9 "Tiilikivet sortuivat maahan, mutta me rakennamme hakatuista kivistä; metsävii-kunapuut lyötiin poikki, mutta me panemme setripuita si-jaan."	9:9 Tiilikivet ovat pudonneet, mutta me tahdomme sen rakentaa vuojonkivillä jälleen: Muulbärin puut ovat hakatut maahan, mutta me panemme siaan sedripuita.	9:9 Tijlikiwet owat pudonnet/ mutta me tahdom sen raketa vuojonkiwillä jällens/ Muulbärin puut owat hacatut maahan/ mutta me panemme siaan Cedripuita.
9:10 Silloin Herra nostatti sitä vastaan Resinin ahdistajat ja kiihoitti sen viholliset,	9:10 Sillä \Herra\ tahtoo korottaa Retsinin sotaväen heitä vastaan, ja heidän vihollisensa nivoa yhteen,	9:10 Sillä HERra tahto corgotta Rezinin sotawäen heitä wastian/ ja heidän wihollisens niwo yhten.
9:11 aramilaiset edestä ja filistealaiset takaa, ja he söivät Israelia suun täydeltä. Kaikesta tästä ei hänen vihansa ole asettunut, ja vielä on hänen kätensä ojennettu.	9:11 Syrialaiset eteen ja Philistealaiset taa, että he söivät Israelin täydellä suulla. Näissä kaikissa ei lakkaa vielä hänen vihansa, vaan hänen kätensä on vielä ojennettu.	9:11 Syrialaiset eteen ja Philisterit taa/ että he söisit Israelin täydellä suulla. Näisä caikisa ei lacka wielä hänen wihans/ waan hänen kätens on wielä cocotettu.
9:12 Mutta kansa ei palannut kurittajansa tykö, eivätkä he etsineet Herraa Sebaotia.	9:12 Ei myös kansa käännä itseinsä hänen tykönsä, joka heitä lyö, eikä kysy \Herraa\ Zebaotia.	9:12 Ei myös Canssa käännä idzens hänen tygöns/ joca heitä lyö/ eikä kysy HERra Zebaothi.
9:13 Sentähden Herra katkaisi Israelilta pään ja hännän, palmunlehvän ja kaislan, yhtenä päivänä.	9:13 Sentähden karsii \Herra\ Israelilta pois, yhtenä päivänä, pään ja hännän, oksat ja kannon.	9:13 Sentähden carsi HERra Israelildä pois yhtenä päiwänä pään ja hännän/ oxat ja cannon.
9:14 Vanhin ja arvomies on pää, mutta profeetta, joka valhetta opettaa, on häntä.	9:14 Vanhat kunnialliset ihmiset ovat pää; mutta prophetat, jotka opettavat väärin, ovat häntä.	9:14 Wanhat cunnialiset ihmiset owat pää/ mutta Prophe-tat jotca opettawat wäärin/ owat händä.
9:15 Ja tämän kansan johtajat tulivat eksyttäjiksi, ja johdettavat joutuivat hämminkiin.	9:15 Sillä tämän kansan johdattajat ovat pettäjät, ja ne, jotka sallivat itsensä johdattaa, ovat kadotetut.	9:15 Sillä tämän Canssan johdattajat owat pettäjät/ ja ne cuin salliwat idzens johdatta/ owat cadotetut.
9:16 Sentähden Herra ei iloitse sen nuorista miehistä eikä armahda sen orpoja ja leskiä, sillä he ovat kaikki jumalattomia ja pahantekijöitä, ja jokainen suu puhuu hulluutta. Kaikesta tästä ei hänen vi-	9:16 Sentähden ei Herra taida iloita heidän nuorista miehistänsä, eikä armahda heidän orpolapsiansa ja leskiänsä; sillä he ovat kaikki ulkokullatut ja pahat, ja jokaisen suu puhuu hulluutta; näissä kaikissa ei lakkaa vie-	9:16 Sentähden ei HERra taida iloita heidän nuorista miehistäns/ eikä armahda heidän orwoilapsians ja leskejäns: sillä he owat caicki ul-cocullatut ja pahat/ ja jocaidzen suu puhu hulluutta:

hansa ole asettunut, ja vielä on hänen kätensä ojennettu.

9:17 Sillä jumalattomuus palaa tulena, kuluttaa orjantappurat ja ohdakkeet ja sytyttää sankan metsän, niin että se savuna tupruaa ilmaan.

9:18 Herran Sebaotin vihasta maa syttyy palamaan, ja kansa on kuin tulen syötävänä; toinen ei sääli toistansa.

9:19 Ahmivat oikealta, mutta on yhä nälkä, syövät vasemmalta, mutta eivät saa kyläänsä; jokainen syö oman käsivartensa lihaa:

9:20 Manasse Efraimia ja Efraim Manassea, molemmat yhdessä käyvät Juudan kimpuun. Kaikesta tästä ei hänen vihansa ole asettunut, ja vielä on hänen kätensä ojennettu.

Jesaja 10 LUKU

10:1 Voi niitä, jotka väärää säädöksiä säätävät, jotka turmiollisia tuomioita kirjoittavat,

10:2 vääntääksensä vaivaisten asian ja riistääksensä minun kansani kurjilta oikeuden, että lesket joutuisivat heidän saaliiksensa ja orvot heidän ryöstettäväksensä!

10:3 Mutta mitä te teette koston päivänä, rajumyrksyksä, joka tulee kaukaa? Kenen turviin pakenette apua saamaan ja minne talletatte tavaranne?

lä hänen vihansa, vaan hänen kätensä on vielä ojennettu.

9:17 Sillä jumalatoimien meno on sytytetty niinkuin tuli, ja kuluttaa orjantappurat ja ohdakkeet; joka palaa niinkuin paksussa metsässä, ja nostaa savun korkialle.

9:18 Sillä maa on pimennyt \Herran\ Zebaotin vihasta; niin että kansa on niinkuin tulen ruoka, ja ei yksikään armaitse toista.

9:19 Jos he ryöstävät oikealla puolella, niin he nälkää näkevät; jos he syövät vasemmalla puolella, niin ei he tule ravituksi: jokainen syö käsivartensa lihaa.

9:20 Manasse Ephraimia, Ephraim Manassea, ja ne molemmat yhdestä puolesta Juudaa vastaan. Ei vielä näissä kaikissa hänen vihansa asetu, vaan hänen kätensä on vielä ojennettu.

10 LUKU

10:1 Voi kirjanoppineita, jotka väärän lain tekevät ja väärän tuomion kirjoittavat,

10:2 Että he vääntelisivät köyhän asian, ja tekisivät väkivaltaa raadolliselle oikeudessa, minun kansassani; niin että lesket ovat heidän saaliinsa, ja orpoja he raatelevat.

10:3 Mitä te tahdotte tehdä etsikköpäivänä, ja hävityksessä, joka kaukaa tulee? kenen tykö te pakenette apua saamaan? ja kuhunka te tahdotte panna teidän kunnianne?

näissä kaikissa ei lacka vielä hänen vihans/ hänen kätensä on vielä cocotettu.

9:17 Sillä jumalatoimien meno on sytytetty niinkuin tuli/ ja kuluttaa orjantappurat ja ohdaket/ joca pala niinkuin paxusa medzäsä/ ja nosta sawun corkialle.

9:18 Sillä maa on pimennyt HERran Zebaothin vihasta/ niijn että Canssa on niinkuin tulen ruoca/ ja ei yxikän armaidze toista.

9:19 Jos he ryöstävät oikealla puolella/ niijn he nälkä näkevät/ jos he syövät vasemmalla puolella/ niijn ei he tule rawituxi.

9:20 Jocainen syö käsiwartens liha/

Manasse Ephraimi/ Ephraim Manassetta/ ja ne molemmat yhdestä puolesta Judat vastaan. Ei vielä näissä kaikissa hänen vihans asetu/ hänen kätensä on vielä cocotettu.

X. Lucu

10:1 WOi kirjanoppenuita jotka väärän Lain tekewät/ ja väärän duomion kirjoittawat.

10:2 Että he wäändelisit köyhän asian/ ja tekisit wäkiwaldada raadollisen oikeudes/ minun Canssasani/ niijn että lesket owat heidän saalins/ ja orwoit heidän jacons.

10:3 Mitä te tahdotta tehdä rangaistuxen ja onnettomuden päiwänä/ joca cauca tule?

10:4 Kenen tygö te pakenetta apua saaman/ ja cunga te tahdotta panna teidän cunni- an/

10:4 Ei muuta kuin vaipua vangittujen joukkoon tai kaatua surmattujen sekaan. Kaikesta tästä ei hänen vihansa ole asetunut, ja vielä on hänen kätensä ojennettu.

10:5 Voi Assuria, joka on minun vihani vitsa ja jolla on kädessään minun suuttumukseni sauva!

10:6 Minä lähetän hänet jumalattoman kansakunnan kimppuun, käsken hänet vihostukseni kansaa vastaan saalista saamaan ja ryöstöä ryöstämään ja tallaamaan sitä kuin katujen lokaa.

10:7 Mutta hän ei ajattele niin, se ei ole hänen sydämensä aivoitus, vaan hänen sydämensä halu on hävittää ja tuhota kansoja paljon.

10:8 Sillä hän sanoo: "Eivätkö minun päämieheni ole kaikki kuninkaita?"

10:9 Eikö käynyt Kalnon niinkuin Karkemiin, eikö Hamatin niinkuin Arpadin ja Samarian niinkuin Damaskon?

10:10 Niinkuin minun käteni on saavuttanut epäjumalien valtakunnat, joiden jumalankuvat olivat paremmat kuin Jerusalemin ja Samarian -

10:11 niin enkö minä tekisi Jerusalemile ja sen epäjumalankuville, samoin kuin minä tein Samarialle ja sen epäjumalille?"

10:12 Mutta kun Herra on päättänyt kaiken työnsä Siionin vuorella ja Jerusalemissa, niin minä kostan Assurin kuninkaalle hänen sydämensä

10:4 Ettette vangittuin kansassa taivutettaisi, ja lyötyin seassa lankeaisi; näissä kaikissa ei ole hänen vihansa asetettu, vaan hänen kätensä on vielä nyt ojennettu.

10:5 Voi Assur, joka minun vihani vitsa on; joiden käsissä minun julmuuteni sauva on.

10:6 Minä tahdon lähettää hänen ulkokullattua kansaa vastaan, ja antaa hänelle käskyn vihani kansaa vastaan, sitä täydellisesti ryöstämään, ja saalista jakamaan, ja tallaamaan sitä niinkuin lokaa kujilla.

10:7 Vaikka ei hän sitä niin luule, eikä hänen sydämensä niin ajattele; vaan hänen sydämensä on turmelemaan ja hävittämään monta kansaa.

10:8 Sillä hän sanoo: eikö kaikki minun pääruhtinaani ole kuninkaat?

10:9 Eikö Kalno ole niinkuin Karkemis? Eikö Hamat ole niinkuin Arpad? Eikö Samaria ole niinkuin Damasku.

10:10 Niinkuin minun käteni on löytänyt epäjumalain valtakunnat, niin myös heidän epäjumalansa, jotka Jerusalemissa ja Samariassa ovat.

10:11 Eikö minun tule tehdä Jerusalemile, ja hänen epäjumalillensa, niinkuin minä Samariallekin ja hänen epäjumalillensa tein?

10:12 Mutta koska Herra on kaikki tekonsa Zionin vuorella ja Jerusalemissa toimittanut, niin minä tahdon etsiä Assurin kuninkaan ylpeän sydämen hedelmää, ja hänen

ettei te fangittuin cansa taiwutettaisi/ ja lyötyin seaslange? Ei näisä caikis ole hänen vihans asetettu/ hänen kätens on vielä nyt cocotettu.

10:5 Woi Assur/ joca minun vihani widza/ ja heidän käsisäns minun julmudeni sauva on.

10:6 Minä tahdon lähettä hänen ulcocullattu Canssa wastan/ ja anda hänelle käskyn minun vihani Canssa wastian/ sitä ryöstämän/ jacaman ja tallaman sitä nijncuin loca cujilla.

10:7 Waicka ei hän sitä nijn luule/ eikö hänen sydämens nijn ajattele/ waan hänen sydämens on turmeleman ja häwittämän monda Canssa.

10:8 Sillä hän sano: eikö caicki minun pääruhtinan ole Cuningat?

eiko Calno ole nijncuin Charchemis?

10:9 Eikö Hamath ole nijncuin Arpad? Eikö Samaria ole nijncuin Damascus?

10:10 Nijncuin minun käteni on löytänyt epäjumalain waldacunnan/ waicka heidän epäjumalans olit wäkwewemmät cuin ne jotca Jerusalemis ja Samarias owat.

10:11 Eikö minun tullut tehdä Jerusalemile ja hänen epäjumalillens/ nijncuin minä Samariallekin ja hänen epäjumalillens tein?

10:12 MUtta cosca HERra on caicki hänen tecons Zionin vuorella ja Jerusalemis toimittanut/ nijn minä tahdon edziä sen ylpen Assurin Cu-

ylpeyden hedelmän ja hänen kopeitten silmiensä korskan.

10:13 Sillä hän sanoo: "Oman käteni voimalla minä sen tein ja viisaudellani, sillä minä olen ymmärtäväinen. Minä siirsin kansojen rajat ja ryöstin heidän aarteensa ja puskin kumoon kuin härkä valtaistuimella-istujat.

10:14 Minun käteni tavoitti kansojen rikkauudet niinkuin linnun pesän; ja niinkuin hyljätyt munat kootaan, niin minä olen koonnut kaikki maat, eikä ketään ollut, joka olisi siipeä räpyttänyt tai nokkaa avannut ja piipittänyt."

10:15 Korskeileeko kirves hakkaajaansa vastaan, tai suurenteleeko saha heiluttajaansa vastaan? Ikäänkuin vitsa heiluttaisi kohottajaansa ja sauva saisi koholle sen, joka ei ole puuta!

10:16 Sentähden Herra, Herra Sebaot, lähettää hänen lihavuuteensa näivetystaudin, ja hänen kunniansa alle syttyy tuli niinkuin tulipalo.

10:17 Israelin valkeus on tuleva tuleksi ja hänen Pyhänsä liekiksi, joka polttaa ja kuluttaa hänen ohdakkeensa ja orjantappuransa yhtenä päivänä

10:18 ja hänen metsänsä ja puutarhansa ihanuuden, hamaan luihin ja ytimiin, ja hän tulee riutuvan sairaan kaltaiseksi.

10:19 On helppo lukea ne puut, jotka jäävät hänen met-

ylpeiden silmäinsä koreutta; olen sen toimittanut minun käteni voimalla ja minun taitoni kautta; sillä minä olen taitava: minä olen kansain rajat siirtänyt, ja heidän tavaransa ryöstänyt, ja niinkuin voimallinen lyönyt heidän asujansa maahan.

10:14 Ja minun käteni on löytänyt kansain tavaran niinkuin linnunpesän, niin että minä olen kaiken maan koonnut niinkuin hyljätyt munat kootaan, kussa ei yhtään ole, joka siipeänsä liikuttaa, nokkansa avaa, eli kirkaisee.

10:15 Taitaako kirves kerskata sitä vastaan, joka hänellä hakkaa, eli saha taistella sen kanssa, joka häntä vetää? Se olis niinkuin sauva tahtois liikuttaa sitä, joka sen kantaa, ja sauva nostais itsensä niinkuin ei se puu oliskaan.

10:16 Sentähden on Herra, \Herra\ Zebaot, lähettävä laihuuden hänen lihavainsa sekaan, ja sytyttävä hänen kunniansa palamaan kuin tulipalon.

10:17 Ja Israelin valkeus on tuleva tuleksi, ja hänen pyhänsä liekiksi, ja pitää palaman, ja kuluttaman hänen orjantappuransa ja ohdakkeensa yhtenä päivänä.

10:18 Ja hänen metsänsä ja ketonsa kunnia pitää tyhjään raukeneman, sekä sielu että ruumis, ja pitää tuleman niinkuin koska lipunkantaja nääntyy;

10:19 Niin että hänen metsänsä jääneet puut lukea

ningan hedelmätä/ ja hänen ylpeitten silmäins coreutta.

10:13 Että hän sano: minä olen sen toimittanut minun käteni voimalla ja minun taitoni kautta: sillä minä olen taitava/ minä olen toisella tawalla jakanut maan ja heidän tawarans ryöstänyt/ ja nijncuin jalo/ lyönyt heidän asujamens maahan.

10:14 Ja minun käteni on löynnyt Canssan nijncuin cannan pesän/ nijn että minä olen caiken maan coonnut nijncuin hyljätyt munat cootan/ cusa ei yhtän höyhendä lijcu/ eikä kengän awa nockans eli kiraise.

10:15 Taitaco kirwes kerscata idzens sitä wastian joca hänellä hacka? eli saha taistella sen cansa/ joca händä wetä? se olis nijncuin capula tahdois lijcutta sitä joca hänen nosta/ ja sauwa nostais händä nijncuin ei se puu oliscan.

10:16 Sentähden on HERRA HERRA Zebaoth lähettävä laiHUDEN hänen lihawittens sekaan/ ja sytyttävä hän cunnians palaman cuin tulen.

10:17 Ja Israelin walkeus on tulewa tulexi/ ja hänen Pyhäns liekixi/ ja on sytyttävä ja culuttawa hänen orjantappurans ja ohdackens yhtenä päivänä.

10:18 Ja hänen medzäns ja ketons cunnia pitä tyhjän raukeneman sekä sielu että ruumis/ ja pitä huckuman ja catoman pois.

10:19 Nijn että hänen medzäns jäänet puut luke taitan/

sästänsä jäljelle; poikanen voi ne kirjoittaa muistiin.	taidetaan, ja että lapsikin ne pyältää taitaa.	ja että lapsikin ne pyäldä taita.
10:20 Sinä päivänä ei Israelin jäännös eivätkä Jaakobin heimon pelastuneet enää turvaudu lyöjäänsä, vaan totuudessa he turvautuvat Herraan, Israelin Pyhään.	10:20 Silloin ei pidä jääneet Israelissa, ja ne jotka tallella ovat Jakobin huoneesta, enää turvaaman häneen, joka heitä lyö; vaan pitää todella turvaaman \Herraan\ Israelin pyhään.	10:20 Silloin ei pidä jäänet Israelis/ ja ne jotca tallella owat Jacobin huonesta enämbi turwaman häneen joca heitä lyö/ waan pitä todella turwaman HERran Pyhään.
10:21 Jäännös palajaa, Jaakobin jäännös, väkevän Jumalan tykö.	10:21 Jääneet pitää kääntymän, Jakobin jääneet, väkevän Jumalan tykö.	10:21 Jäänyt pitä käändämän idzens: Jacobin jäänet väkevän Jumalan tygö.
10:22 Sillä vaikka sinun kansasi, Israel, olisi kuin meren hiekka, on siitä palajava ainoastaan jäännös. Päätetty on hävitys, joka tulee, vanhurskautta tulvillaan.	10:22 Sillä jos sinun kansas, o Israel, on niinkuin hiekka meressä, niin kuitenkin heidän jääneensä kääntyvät; sillä estetty hävitys pitää vuotaman yltäkyläisen vanhurskauden.	10:22 Sillä jos sinun Cansas/ O Israel/ on nijncuin hiucka meresä/ nijn cuitengin heidän jäänens käändywät: sillä aiwoittu häwitys pitä wuotaman yldäkyläisen wanhurscauden.
10:23 Sillä hävityksen ja tuomiopäätöksen panee Herra, Herra Sebaot, toimeen kaikessa maassa.	10:23 Että Herra, \Herra\ Zebaot, antaa tulla aivotun hävityksen koko maahan, ja hallitsee sen.	10:23 Että HERra HERra Zebaoth anda tulla aiwoitun häwityxen coco maahan.
10:24 Sentähden sanoo Herra, Herra Sebaot, näin: "Älä pelkää, minun kansani, joka Siionissa asut, Assuria, kun hän sinua vitsalla lyö ja kohottaa sauvansa sinua vastaan Egyptin tavalla.	10:24 Sanoo siis Herra, \Herra\ Zebaot: älä pelkää kansani, joka Zionissa asut, Assuria. Hän lyö sinua vitsalla, ja nostaa sauvansa sinua vastaan niinkuin Egyptissä.	10:24 Sano siis HERra HERra Zebaoth: älä pelkä minun Canssan/ joca Zionis asut/ Assurita. Hän lyö sinua widzalla ja nosta sauwans sinua wastan nijncuin Egyptis.
10:25 Sillä lyhyt hetki vielä, niin suuttumus täyttyy, ja minun vihani kääntyy hävittämään heidät."	10:25 Sillä aivan vähän ajan perästä pitää armottomuus ja minun vihani täytettämän heidän kadotukseksensa.	10:25 Sillä aiwa vähän ajan perästä pitä onnettomus ja minun wihan täytettämän heidän cadotuxexens.
10:26 Ja Herra Sebaot heiluttaa ruoskaa häntä vastaan, niinkuin silloin, kun Midian lyötiin Oorebin kalliolla, ja hänen sauvansa on ojennetuna meren yli, ja hän kohottaa sen niinkuin muinoin Egyptiä vastaan.	10:26 Silloin on \Herra\ Zebaot nostava ruoskan heidän päällensä, niinkuin Midianin tapossa Orebin kalliolla, ja on ylentävä sauvansa meren yli, niinkuin Egyptissä.	10:26 Silloin on HERra Zebaoth nostawa ruoscan heidän päällens/ nijncuin Midianin tapos Orebin calliolla/ ja on ylöndäwä hänen sauwans joca hänellä oli merellä/ nijncuin Egyptis.
10:27 Sinä päivänä heltiää hänen kuormansa sinun hartioiltasi ja hänen ikeensä sinun niskaltasi, sillä ies särkyy	10:27 Silloin pitää hänen kuormansa pakeneman pois sinun hartioiltas, ja hänen ikeensä sinun kaulastas, sillä ikeen pitää pirstaantuman	10:27 Silloin pitä hänen cuormans pakeneman pois sinun hartioildas/ ja hänen ikens sinun caulastas: sillä

lihavuuden pakosta.

10:28 Hän tulee Ajatiin, kulkee Migronin kautta, jättää kuormastonsa Mikmaaseen;

10:29 he kulkevat solatien poikki: "Geba on yöpaikkamme." Raama vapisee, Saulin Gibeaa pakenee.

10:30 Huuda kimakasti, tytär Gallim! Kuuntele, Laisa! Poloinen Anatot!

10:31 Madmena menee paikoon, Geebimin asukkaat saattavat tavaransa turviin.

10:32 Vielä samana päivänä hän pysähtyy Noobiin, hän kohottaa kätensä tytär Siionin vuorta, Jerusalemin kukkulaa, vastaan -

10:33 katso, silloin Herra, Herra Sebaot, katkaisee hänen latvansa kauhistavalla voimalla, vartevat rungot kaadetaan, ja korkeat kukistuvat.

10:34 Metsän tiheikkö hakataan kirveellä maahan, ja Libanon kaatuu Voimallisen edessä.

Jesaja 11 LUKU

11:1 Mutta lisain kannosta puhkeaa virpi, ja vesa versoo hänen juuristansa.

11:2 Ja hänen päällensä lepää Herran Henki, viisauden ja ymmärryksen henki, neuvon ja voiman henki, tiedon ja Herran pelon henki.

11:3 Hän halajaa Herran pelkoa; ei hän tuomitse silmän näöltä eikä jaa oikeutta korvan kuulolta,

lihavuudesta.

10:28 Hän tulee Ajatiin, hän vaelttaa Migronin lävitse, hän katselee aseensa Mikmaassa.

10:29 He vaeltavat luotupaikan ylitse; he pitävät yönsää Gebaassa; Raama peljästy, Saulin Gibeaa pakenee.

10:30 Sinä tytär Gallim, huuda vahvasti: ota vaari Laiksesta; sinä raadollinen Anatot.

10:31 Madmena menee pois tieltä, Gebimin asuwaitset juoksevat matkaansa.

10:32 Ollaan vielä päiväkuunta Nobissa; niin hän on kääntävä kätensä Zionin tyttären vuoreen päin, ja Jerusalemin korkeuden puoleen.

10:33 Katso, Herra, \Herra\ Zebaot, on hakkaava oksat väellä, ja lyhentävä sitä korkiaa; ja korkiat pitää alennettaman.

10:34 Ja tihkiä metsä pitää raudalla maahan hakattaman; ja Libanon pitää voimallisen kautta kaatumana.

11 LUKU

11:1 Ja vitsa on putkahtava Isain kannosta, ja vesa on hedelmöitsevä hänen juurestansa,

11:2 Jonka päällä \Herran\ henki lepää, viisauden ja ymmärryksen henki, neuvon ja väkevyyden henki, taidon ja \Herran\ pelvon henki.

11:3 Ja hänen haistamisensa on \Herran\ pelvossa oleva: ei hän tuomitse silmäinsä näön jälkeen, eikä nuhtelee korvainsa kuulon jälkeen,

iken pitää mätänemän lihavuudesta.

10:28 Hän tule Ajathijn/ hän waelda Migronin läpidze/ hän cadzele asens Michmasa.

10:29 Hän waelda ohidze meidän leiriäm Gebaat/ Rama peljästy. Saulin Gibeath pakenee.

10:30 Sinä tytär Gallim huuda wahwast/ ota waari Laisa/ sinä radollinen Anathoth.

10:31 Madmena mene pois tiellä/ Gebimin asuwaitset juoxewat matcaans.

10:32 Ollan/ mitämax/ päiväwacunda Nobis/ nijn hän on käändävä kätensä tyttären Zionin vuoren päin/ ja Jerusalemin korkeuden puoleen.

10:33 Mutta cadzo/ HERra HERra Zebaot/ on hackawa oxat wäellä/ ja lyhendävä sitä corkiata.

10:34 Nijn että corkiat pitää alettaman/

ja tihkiä medzä pitää raudalla maahan hacattaman/ ja Libanonin pitää sen voimallisen cautta caatuman.

XI. Lucu

11:1 JA widza on putcahtawa Isain cannosta/ ja wesa on hedelmöidzewä hänen juurestans.

11:2 Jonga päälle HERran Hengi lewäjä/ wijsauden ja ymmärryksen hengi/ neuwon ja wäkeyyden hengi.

11:3 Taidon ja HERran pelgon hengi/ ja hänen haistamisensa on HERran pelgos olewa. Ei hän duomidze silmäins nägön

11:4 vaan tuomitsee vaivaiset vanhurskaasti ja jakaa oikein oikeutta maan nöyrille; suunsa sauvalla hän lyö maata, surmaa jumalattomat huultensa henkäyksellä.

11:5 Vanhurskaus on hänen kupeittensa vyö ja totuus hänen lanteittensa side.

11:6 Silloin susi asuu karitsan kanssa, ja pantteri makaa vohlan vieressä; vasikka ja nuori leijona ja syöttöhärkä ovat yhdessä, ja pieni poikainen niitä paimentaa.

11:7 Lehmä ja karhu käyvät laitumella, niiden vasikat ja pennut yhdessä makaavat, ja jalopeura syö rehua kuin raivas.

11:8 Imeväinen leikittelee kyykäärmeen kololla, ja vieroitettu kurottaa kätensä myrkkyliskon luolaan.

11:9 Ei missään minun pyhälä vuorellani tehdä pahaa eikä vahinkoa, sillä maa on täynnä Herran tuntemusta, niinkuin vedet peittävät meren.

11:10 Sinä päivänä pakanat etsivät lisain juurta, joka on kansojen lippuna, ja hänen asumuksensa on oleva kunnia täynnä.

11:11 Ja sinä päivänä Herra vielä toisen kerran ojentaa kätensä hankkiakseen itselleen kansansa jäännöksen, joka on jäljellä Assurissa, Egyptissä, Patroksessa, Etiopiassa, Eelamissa, Sinearissa,

11:4 Vaan hän tuomitsee köyhiä vanhurskaudessa, ja nuhtelee maan raadollisia oikeudella, ja lyö maata suunsa sauvalla, ja huultensa hengellä tappaa hän jumalattoman.

11:5 Vanhurskaus on hänen kupeinsa vyö, ja usko hänen munaskuinsa side.

11:6 Sudet asuvat lammasten seassa, ja pardi makaa vohlain kanssa; vasikka myös ja nuori jalopeura, ja syötinnaudat käyvät yhdessä, ja vähä poikainen kaitsee heitä.

11:7 Niin myös lehmät ja karhut käyvät yhdellä laitumella, ja heidän vasikkansa myös ynnä makaavat; jalopeura syö olkia niinkuin härkä.

11:8 Ja imevä lapsi ihastuu vaskikäärmeen lävestä; ja vieroitettu lapsi pistää kätensä basiliskin luolaan.

11:9 Ei kenkään vahingoitse eikä turmele kaikella pyhyteni vuorella; sillä maa on täynnä \Herran\ tuntoa, niinkuin meri vedellä peitetty.

11:10 Ja tapahtuu sinä päivänä, että Isain juurta, joka seisoo kansan lippuna, pitää pakanain etsimän; ja hänen leponsa on kunniallinen oleva.

11:11 Ja tapahtuu sinä päivänä, että Herra vielä toisen kerran kokottaa kätensä ostamaan kansansa tähteitä, jotka jääneet ovat, Assyriasta, Egyptistä, Patroksesta, Etiopista, Elamista, Sinearista, Hamatista ja meren luo-

jälken/ eikä nuhtelee corwains cuullon jälkeen.

11:4 Waan hän duomidze köyhiä vanhurscaudesa/ ja nuhtule maan radollisia coh-tudella/ ja lyö maata hänen suunsa sauvalla. Ja hänen huuldens hengellä tappa hän jumalattoman.

11:5 Wanhurscaus on hänen cuwehtens vyö/ ja usco hänen munascuidens side.

11:6 Sudet asuwat lammasten seas/ ja Pardus maca woh-lain cansa. Wasicka myös ja nuori Lejoni/ ja syötin nautat käywät yhdessä/ ja vähä poikainen caidze heitä.

11:7 Nijn myös lehmät ja carhut käywät yhdellä laitumella/ ja heidän wasickans myös ynnä macawat.

11:8 Ja Lejoni syö olkia nijncuin härkä/

ja imewä lapsi ihastu wasikärmen läwestä. Ja wieroitettu lapsi pistä kätens Basiliscuxen luolaan.

11:9 Ei kengän wahingoidze eikä turmele/ caikella minun pyhydeni mäellä. Sillä maa on täynäns HERran tundo/ nijncuin meri wedellä peitetty.

11:10 JA tapahtu sinä päivänä/ että Isain juurta/ joca seiso Canssain lippuna/ pitä pacanain edzimän/ ja hänen lepons on cunnialinen olewa.

11:11 Ja HERra wielä toisen kerran cocotta kätens/ omistaman Canssans tähteitä/ jotca jäänet olit/ Assyrialaisilda/ Egyptiläisilda: Patroxel-da/ Morilaisilda/ Elamitilda/ Sineareilda/ Hamateilda/ ja

Hamatissa ja merensaarilla.

11:12 Hän nostaa viirin pakanakansoille ja kokoaa Israelin karkoitettut miehet; ja Juudan hajoitetut naiset hän kerää maan neljästä äärestä.

11:13 Silloin katoaa Efraimin kateus, ja Juudan vihat häviävät. Efraim ei kadehdi Juudaa, eikä Juuda vihaa Efraimia.

11:14 Ja he lentävät länteen päin filistealaisten niskaan, yhdessä he ryöstävät Idän miehiä. Edom ja Moab joutuvat heidän käsiinsä, ammonilaiset heidän alamaisikseen.

11:15 Ja Herra vihkii tuhon omaksi Egyptin merenlahden ja vihansa hehkussa kohottaa kätensä Eufrat-virtaa vastaan, lyö sen hajalle seitsemäksi puroksi ja tekee sen kengin kuljettavaksi.

11:16 Siitä tulee valtatie hänen kansansa jäännökselle, joka on jäljellä Assurissa, niinkuin tuli Israelille silloin, kun se Egyptin maasta lähti.

Jesaja 12 LUKU

12:1 Sinä päivänä sinä sanot: "Minä kiitän sinua, Herra, sillä sinä olit minuun vihastunut, mutta sinun vihasi asettui, ja sinä lohdutit minua.

12:2 Katso, Jumala on minun pelastukseni; minä olen turvassa enkä pelkää, sillä Herra, Herra on minun väkevyyteni ja ylistysvirteni, hän tuli minulle pelastukseksi."

doista.

11:12 Ja hän nostaa lipun pakanoissa, tuodaksensa Israelin pakolaiset, ja myös kootaksensa Juudan hajoitetut, neljästä maan äärestä.

11:13 Ja kiivaus Ephraimia vastaan pitää lakkaaman, ja Juudan viholliset pitää peräti katooman, niin ettei Ephraimin pidä kadehtiman Juudaa, ja Juudan ei pidä ahdistaman Ephraimia.

11:14 Mutta heidän pitää karkaaman Philistealaisten niskaan, länteen päin, ja ryöstämän idän puolella asuvaliset; Edom ja Moab pitää heidän käsiinsä lankeeman, ja Ammonin pojat pitää heille kuuliaiset oleman.

11:15 Ja \Herra\ on kiroova Egyptin meren lahden, ja liikuttava kätensä virtaa vastaan, tuulensa väkevyydessä; ja hän lyö sen seitsemäksi ojaksi, niin että kengässä käydään ylitse.

11:16 Ja rata on oleva hänen jääneelle kansallensa, joka Assyrialaisilta jätetty oli; niinkuin Israelille silloin tapahtui, kuin hän Egyptistä läksi.

12 LUKU

12:1 Silloin pitää sinun sanoman: minä kiitän sinua, \Herra\, ettäs vihainen olet ollut minun päälleni; mutta sinun vihas on palannut, ja sinä lohdutat minua.

12:2 Katso, Jumala on minun autuuteni, minä olen turvassa ja en mitään pelkää; sillä \Herra\, \Herra\ on minun väkevyyteni, ja minun virteni, ja hän on minun autuuteni.

meren luodoilta.

11:12 Ja hän nosta lipun pakanoisa/ cocoman poisajettuja Israelistä ja hajotettuja Judasta/ neljästä maan culmasta.

11:13 Ja kijwaus Ephraimi wastian pitä lackaman/ ja Judan wiholliset pitää peräti catoman/ nijn ettei Ephraimin pidä cadehtiman Judata/ ja Judan ei pidä ahdistaman Ephraimi.

11:14 Mutta heidän pitä carcaman Philisterein caulaan länden päin/ ja ryöstämän idän asuvaliset. Edom ja Moab pitää heidän käsijs lan-geman/ ja Ammonin pojat pitää heille cuuliaiset oleman.

11:15 Ja HERra on kirowa Egyptin meren wirran/ ja lijcuttawa kätens wirta wastian hänen tuulens wäkewydesä. Ja lyö seidzemen coske nijn että kengis käydän ylidze.

11:16 Ja rata pitää oleman hänen jäänyelle Canssallens/ joca Assyrialaisilda jätetty oli: nijncuin Israelille silloin tapahtui/ cosca hän Egyptistä läxi.

XII. Lucu

12:1 Silloin pitää sinun sanoman: Minä kijtän sinua HERra/ ettäs wihainen olet ollut minun päälleni/ mutta sinun wihäs on palannut/ ja sinä lohdutat minua.

12:2 Cadzo/ Jumala on minun autuden/ minä olen turwas ja en mitän pelkä/ sillä HERra Jumala on minun wäkewyden/ ja minun wirten ja minun autuden.

12:3 Te saatte ilolla ammentaa vettä pelastuksen lähteistä.

12:4 Ja sinä päivänä te sanotte: "Kiittäkää Herraa, julistakaa hänen nimeänsä, tehkää hänen suuret tekonsa tiettäväksi kansain keskuudessa, tunnustakaa, että hänen nimensä on korkea.

12:5 Veisatkaa ylistystä Herralle, sillä jaloja töitä hän on tehnyt; tulkoote ne tunnetuiksi kaikessa maassa.

12:6 Huutakaa ja riemuitkaa, Siionin asukkaat, sillä suuri on teidän keskellänne Israelin Pyhä."

12:3 Teidän pitää ammentaman vettä ilolla autuuden lähteistä.

12:4 Ja silloin te sanotte: kiittäkää \Herraa\, ja saarnatkaa hänen nimeänsä, julistakaa kansoissa hänen tekojansa, muistakaa kuinka korkia hänen nimensä on.

12:5 Veisatkaa kiitosta \Herral\, sillä hän on voimallisesti itsensä asettanut; se olkoon tiettävä kaikessa maassa.

12:6 Korota äänes ja veisaa, sinä Zionin asuvainen, sillä Israelin pyhä on suuri sinun keskelläs.

12:3 Teidän pitää ammuntaman wettä ilolla autuden lähteistä.

12:4 Ja silloin te sanotta: kijttäkät HERra/ ja saarnatcat hänen nimens/ julistacat Canssoisa hänen tecojans/ muistacat cuinga corkia hänen nimens on.

12:5 Weisatcat kijtost HERralle: sillä hän on woimallisest idzens asettanut: se olcon tiettävä jocaidzesa maasa.

12:6 Ihastu ja iloidze sinä Zionin asuwainen: sillä Israelin Pyhä on suuri sinun tykönäs.

Jesaja 13 LUKU

13:1 Ennustus Baabelista, Jesajan, Aamoksen pojan, näkemä.

13:2 Pystyttäkää viiri paljaalle vuoren laelle, korottakaa äänenne heille, viittokaa kädellä heitä menemään sisälle ruhtinasten porteista.

13:3 Minä olen antanut käskyn vihkiytyneilleni ja kutsunut urhoni vihani työhön, ylvääni, riemuitsevaiseni.

13:4 Kuule, vuorilla käy kuin paljon väen pauhina; kuule valtakuntain, kokoontuneitten kansojen kohinaa: Herra Sebaot katsastaa sotajoukkoansa.

13:5 He tulevat kaukaisesta maasta, taivaan ääristä, Herra ja hänen vihansa aseet, hävittämään kaiken maan.

13 LUKU

13:1 Babelin kuorma, jonka Jesaia Amotsin poika näki.

13:2 Nostakaa lippu korkialle vuorelle, huutakaa kovin heitä vastaan; nostakaa kätenne ylös, antakaa pääruhtinasten mennä porteista sisälle.

13:3 Minä olen käskenyt pyhitetyilleni, ja kutsunut väkeväni minun vihaani, jotka iloitsevat minun kunniassani.

13:4 Siellä on suuren joukon huuto vuorilla, niinkuin paljon kansan huuto, niinkuin humaus pakanain kootusta valtakunnasta: \Herra\ Zebaot varustaa joukon sotaan,

13:5 Jotka kaukaiselta maalta tulevat, taivaan ääristä: tosin itse \Herra\ vihansa joukolla, hävittämään koko maata.

XIII. Lucu

13:1 Tämä on Babelin kuorma cuin Jesaia Amoxen poica näki.

13:2 Nostacat liput corkeille wuorille/ huutacat cowin heitä wastian/ nostacat käten ylös/ andacat mennä pääruhtinasten sisälle owein cautta.

13:3 Minä olen käskenyt minun Pyhydeni/ ja cudzunut minun wäkewäni minun wihaani/ jotca iloidzewat minun cunniasani.

13:4 Siellä on huuto isoista joucosta wuorilla/ nijncuin suuresta Canssasta huuto/ nijncuin humaus pacanain cootusta waldacunnasta/ HERRA Zebaoth warusta joucon sotaan.

13:5 Jotca caucaiselda maalta tulewat/ taiwan äristä/ tosin idze HERra hänen wihans joucolla/ häwittämän coco maata.

13:6 Valittakaa, sillä Herran päivä on lähellä, se tulee kuin hävitys Kaikkivaltialta.	13:6 Valittakaa, että \Herran\ päivän on juuri läsnä; hän tulee niinkuin hävitys Kaikkivaltialta.	13:6 Surecat/ että HERran päiwä on juuri läsnä/ hän tule nijncuin häwitys Caickiwaldialda.
13:7 Sentähden herpoavat kaikki kädet, ja kaikki ihmisydämet raukeavat.	13:7 Sentähden pitää kaikki kädet lankeeman maahan, ja kaikki ihmisten sydämet vaipuman.	13:7 Sentähden pitä caicki kädet langeman maahan/ ja caicki ihmisten sydämet waipuman.
13:8 He peljästyvät, kivut ja tuskat valtaavat heidät, he vääntelevät kuin synnyttäjä, tuijottavat toisiinsa tyrmistyneinä, kasvot tulenkarvaisina.	13:8 Hämmästys, tuska ja kipu pitää tuleman heidän päällensä; heillä pitää oleman tuska niinkuin lapsen synnyttävällä: yhden pitää toista kauhistuman, heidän kasvonsa pitää oleman punaisen niinkuin tulen.	13:8 Hämmästys/ tuska ja kipu pitä tuleman heidän päällensä/ heillä pitä oleman tuscan nijncuin lapsen synnyttävällä/ yhden pitä toista cauhistuman/ heidän kasvons pitä oleman punaisen nijncuin tulen.
13:9 Katso, Herran päivä tulee, tulee armottomana, tulee kiivaus ja vihan hehku, tekemään autioksi maan ja hävittämään siitä sen syntiset.	13:9 Sillä katso, \Herran\ päivä tulee kauhiasti vihaisna ja julmana, hävittämään maata, ja siitä teloittamaan syntisiä,	13:9 Sillä cadzo/ HERran päiwä tule cauhiasti vihaisna/ julmana/ häwittämän maata/ ja sijtä teloittaman syndisitä.
13:10 Sillä taivaan tähdet ja Kalevanmiekat eivät loista valollansa, aurinko on pimeä noustessansa, kuu ei kirkkaana kumota.	13:10 Ettei tähdet taivaassa, ja hänen kointähtensä paista kirkkaasti; aurinko ylenee synkiästi, ja kuu paistaa pimiästi.	13:10 Ettei tähdet taiwasa/ ja hänen Orionins ei paista kirckast/ Auringo ylöne syngiäst/ ja Cuu paista pimiästi.
13:11 Minä kosten maanpiirille sen pahuuden ja jumalatomille heidän pahat tekonsa; minä lopetan julkeitten kopouden ja painan maahan väkivaltaisten ylpeyden.	13:11 Minä tahdon rangaista maan piirin hänen pahuutensa tähden ja jumalattomat heidän vikainsa tähden, ja tahdon lopettaa koreiden ylpeyden, ja nöyryyttää jaloin ynseyden;	13:11 Minä tahdon rangaista maan pijrin hänen pahudens tähden/ ja jumalattomat heidän wicains tähden/ ja tahdon lopetta coreitten ylpeyden/ ja nöyryttä jaloin ynseyden.
13:12 Minä teen kuolevaiset harvinaisemmiksi kuin puhdas kulta, ihmiset harvinaisemmiksi kuin Oofirin kulta.	13:12 Niin että mies pitää oleman kalliimpi puhdasta kulta, ja ihminen enempi kunnioitettu kuin kappale Ophirin kulta.	13:12 Nijn että mies pitää oleman callimbi puhdasta culda/ ja ihminen enä cunniotettu cuin cullan cappale Ophirist.
13:13 Sentähden minä järjytän taivaat, ja maa järkky paikaltansa Herran Sebaotin kiivaudesta, hänen vihansa hehkun päivänä.	13:13 Sentähden minä liikutan taivaan, niin että maan pitää vapiseman paikastansa \Herran\ Zebaotin vihan kautta, ja hänen julman vihansa päivän kautta.	13:13 Sentähden minä lijcutan taiwan/ nijn että maan pitä wapiseman paicastans HERran Zebaothin vihan kautta/ ja hänen vihans päiwän cautta.
13:14 Ja niinkuin säilytetyt gasellit ja niinkuin lampaat,	13:14 Ja hänen pitää oleman niinkuin pois ajetun metsä-	13:14 Ja hänen pitä oleman nijncuin ajetun medzä-

joilla ei ole kokoajaa, he kääntyvät kukin kansansa luokse, pakenevat kukin omalle maallensa.	vuohen, ja niinkuin lauman ilman paimenta; niin että jokaisen pitää palajaman kansansa tykö, ja jokaisen pakeneman maallensa;	wuohen/ ja nijncuin lauman ilman paimenda/ nijn että jocaidzen pitä palajaman Canssans tygö/ ja jocaidzen pakeneman hänen maallens.
13:15 Kuka ikinä tavataan, se lävistetään, kuka kiinni joutuu, se miekkaan kaatuu.	13:15 Että jokainen, joka löydetään, pitää pistettämän lävitse, ja jokainen, joka siellä läsnä on, pitää miekalla lankeeman.	13:15 Että jocainen cuin löytän/ se pitä pistettämän läpidze/ ja joca siellä läsnä on/ pitä miecalla langeman.
13:16 Heidän pienet lapsensa murskataan heidän silmäinsä edessä, heidän talonsa ryöstetään, ja heidän vaimonsa raiskataan.	13:16 Pitää myös heidän lapsensa heidän silmäinsä edessä tapettaman, heidän huoneensa ryöstettämän, ja heidän emäntänsä hävättämän.	13:16 Pitä myös heidän lapsens heidän silmäins edes tapettaman/ heidän huonens ryöstettämän/ ja heidän emändäns häväistämän.
13:17 Katso, minä herätän heitä vastaan meedialaiset, jotka eivät hopeasta huoli eivätkä kullasta välitä.	13:17 Katso, minä herätän Mediläiset heidän päällensä, jotka ei etsi hopiaa, eikä kysy kultaa;	13:17 Sillä cadzo/ minä herätän Mederit heidän päällens/ jotca ei edzi hopiata/ eikä kysy culda.
13:18 Heidän jousensa kaatavat nuoret miehet; he eivät armahda kohdun hedelmää eivätkä lapsia sääli.	13:18 Vaan ampuvat nuoria miehiä kuoliaaksi joutsilla, ja ei armahda äidin kohdun hedelmää, eikä säästä lastakaan.	13:18 Waan ambua nuoria miehiä cuoliaksi joudzilla/ ja ei armahda äitin cohdu hedelmätä/ eikä säästä lastacan.
13:19 Ja Baabelin, valtakuntain kaunistuksen, kaldealaisen ylpeyden ja loiston, käy niinkuin Sodomian ja Gomorran, jotka Jumala hävitti.	13:19 Näin pitää Babeli, se kaikkein kaunein valtakuntain seassa, Kaldealaisten koreus, tuleman; niinkuin Jumala kukisti Sodomian ja Gomorran;	13:19 Näin pitä Babelin sen caickein caunimman walda-cundain seas/ Chalderein coreuden cukistettaman Jumalalda/ nijncuin Sodoma ja Gomorra.
13:20 Ei sitä ikinä enää asuta, autioksi jää se polvesta polveen; ei arabialainen sinnetelthaansa tee, eivätkä paimenet siellä laumaansa lepuuta.	13:20 Niin ettei siellä enää pidä asuttaman ijankaikkisesti, eikä siellä asuntoa pidettämän suvusta sukuun. Niin ettei myös Arabialaisten sinne pidä yhtään majaa tekemän, eikä paimenten pidä siellä lounalla makaaman.	13:20 Nijn ettei siellä enää pidä asuttaman/ eli jocu siellä oleman ijancaickisest. Nijn ettei myös Arabein sinne pidä yhtän maja tekemän/ eikä paimenet pihatto sinne rakendamän.
13:21 Erämaan eläimet lepäävät siellä, sen huoneet ovat täynnä huuhekajia, kameликurjet asuvat siellä, ja metsänpeikot siellä hyppelevät.	13:21 Vaan metsän pedot pitää siellä makaaman, ja heidän huoneensa oleman täynnä kauheita petoja, ja yököt pitää siellä asuman, ja siellä liekkiöt hyppelemän,	13:21 Waan cauhiat linnut pitä siellä macaman/ ja heidän huonens oleman täynäns petoja/ ja Strutzit pitä siellä asuman/ ja Lieckiöt pitä siellä hyppelemän/
13:22 Sakaalit ulvovat sen palatseissa, aavikkosudet huvilinnoissa. Sen aika on lähellä, tulemaisillaan, ei sen päi-	13:22 Ja tarhapöllöt laulaman hänen kaunistetuissa huoneissansa, ja lohikäärmeet iloisissa linnoissa. Ja	13:22 Ja tarhapöllöit laulaman hänen caunistetuis huoneisans/ ja Drakit nijsä iloisissa linnoissa. Ja hänen aicans

viä pidennetä.

Jesaja 14 LUKU

14:1 Sillä Herra armahtaa Jaakobia ja valitsee vielä Israelin ja sijoittaa heidät heidän omaan maahansa; muukalaiset liittyvät heihin ja yhtyvät Jaakobin heimoon.

14:2 Kansat ottavat heidät ja tuovat heidät heidän kotiinsa, ja Israelin heimo saa heidät Herran maassa omiksensa, orjiksi ja orjattariksi, ja he vangitsevat vangitsijansa ja vallitsevat käskijöitensä.

14:3 Ja sinä päivänä, jona Herra päästää sinut rauhaan vaivastasi, tuskastasi ja siitä kovasta työstä, jota sinulla teetettiin,

14:4 sinä virität tämän pilkkaulun Baabelin kuninkaasta ja sanot: "Kuinka on käskijästä tullut loppu, tullut loppu ahdistuksesta!

14:5 Herra on murtanut jumalattomain sauvan, valtiaitten vitsan,

14:6 joka kiukussa löi kansoja, löi lakkaamatta, joka vihassa vallitsi kansakuntia, vainosi säälimättä.

14:7 Kaikki maa on saanut levon ja rauhan, he puhkeavat riemuun.

14:8 Kypressitkin sinusta iloa pitävät sekä Libanonin setrit: 'Sinun maata mentyäsi ei

hänen aikansa on pian tuleva, ja hänen päivänsä ei pidä viipymän.

14 LUKU

14:1 Sillä \Herra\ armahtaa Jakobia ja valitsee vielä nyt Israelin, ja panee heitä heidän maahansa; ja muukalaisten pitää antaman itsensä heidän allensa, ja suostuman Jakobin huoneeseen.

14:2 Ja kansat ottavat heidät, ja vievät heitä heidän paikkaansa, ja Israelin huone on omistava heitä \Herran\ maassa palvelioiksi ja piioiksi; ja pitää heitä vankina pitämän, joilta he olivat vangitut, ja niin he vallitsevat vaivaajiansa.

14:3 Ja pitää tapahtuman siihen aikaan kuin \Herra\ on antava sinulle levon sinun surustas ja vaivastas, ja siitä kovasta orjuudesta, jossa orjana pidettiin;

14:4 Että sinun pitää puhuman näin Babelin kuningasta vastaan ja sanoman: kuinka vaivaaja on tullut perikatoon, ja veron laskemus on loppuun joutunut.

14:5 \Herra\ on taittanut jumalattomain sauvan, valtiitsiain vitsan.

14:6 Joka löi kansaa julmuudessa ilman lakkaamatta, ja vallitsi pakanoita ankaruudella, ja vaivasi heitä ilman laupiutta.

14:7 Nyt on kuitenkin koko maailmalla lepo, ja on alalansa ja riemuitsee ilossa.

14:8 Ja hongat myös riemuitsevat sinusta, ja sedrit Libanonissa, (ja sanovat): ettäs makaat, niin ei nouse

on pian tulewa/ ja hänen päiväns ei pidä wipymän.

XIV. Lucu

14:1 Sillä HERra armahta Jacobin päälle/ ja walidze wielä nyt Israelin/ ja pane heitä hänen maahans/ ja muukalaisten pitä andaman idzens heidän alans/ ja suostuman Jacobin huoneeseen.

14:2 Ja Canssan pitä ottaman heitä tygöns/ ja wiemän heitä heidän paickans/ nijn että Israelin huone on omistawa heitä HERran maasa palwelioixi ja pijcoixi/ ja pitä heitä fangina pitämän/ joilda he olit fangitut/ ja nijn he wallidzewat heidän waiwaitans.

14:3 Ja sijhen aican cuin HERra on andawa sinulle lewon sinun surustas/ murhestas ja waiwastas/ ja sijtä cowasta orjudesta josas olit.

14:4 Nijn sinun pitä puhuman näin Babelin Cuningasta wastan/ ja sanoman: Cuinga waiwaja on tullut peräcaton/ ja weron laskemus on loppuun joutunut.

14:5 HERra on taittanut jumalattomain widzan/ sen wäkwän widzan.

14:6 Joca löi Canssa julmu-des ilman lackamat/ ja walidzi pacanoita angarudella/ ja waiwais heitä ilman laupiutta.

14:7 Nyt on cuitengin coco mailmalla lepo/ ja on alalans/ ja riemuidze ilosa.

14:8 Ja hongat riemuidzewat sinusta/ ja Cedrit Libanonis/ ja sanowat/ ettäs macat/

nouse kukaan meitä hakkaamaan.'

14:9 Tuonela tuolla alhaalla liikkuu sinun tähtesi, ottaaksensa sinut vastaan, kun tulet. Se herättää haamut sinun tähtesi, kaikki maan johtomiehet, nostattaa valtaistuimiltansa kaikki kansojen kuninkaat.

14:10 Kaikki he lausuvat ja sanovat sinulle: 'Myös sinä olet riutunut niinkuin mekin, olet tullut meidän kaltaiseksi.'

14:11 Alas tuonelaan on vaipunut sinun komeutesi, sinun harppujesi helinä; sinun allasi ovat vuoteena madot, toukat ovat peittonasi.

14:12 Kuinka olet taivaalta pudonnut, sinä kointähti, aamuruskon poika! Kuinka olet maahan syösty, sinä kansojen kukistaja!

14:13 Sinä sanoit sydämessäsi: 'Minä nousen taivaaseen, korkeammalle Jumalan tähtiä minä istuimeni korotan ja istun ilmestysvuorelle, pohjimmaiseen Pohjolaan.

14:14 Minä nousen pilvien kukkuloille, teen itseni Korkeimman vertaiseksi.'

14:15 Mutta sinut heitettiin alas tuonelaan, pohjimmaiseen hautaan.

14:16 Jotka sinut näkevät, ne katsovat pitkään, tarkastavat sinua: 'Onko tämä se mies, joka järjestytti maan, järkytti valtakunnat,

yhtään, joka meitä maahan hakkaa.

14:9 Helvetti vapisi alhaalla sinua, sinun tulemisestasi; se herättää sinulle kuolleet, kaiken maailman päämiehet, ja käski kaikkia pakanain kuninkaita nousta heidän istuimiltansa.

14:10 Kaikkein pitää vastaaman ja sanoman sinulle: sinä olet myös lyöty niinkuin mekin, ja sinun kätees käy niinkuin meidänkin.

14:11 Sinun ylpeytes on joutunut helvettiin alas, sinun kanteleis kilisemisellä; koin pitää oleman sinun vuotees, ja madot sinun peittees.

14:12 Kuinka sinä kaunis kointähti olet pudonnut taivaasta? kuinkas olet maan päälle langennut, joka pakanat teit heikoksi?

14:13 Vaan sinä ajattelit sydämessäs: minä astun taivaaseen, ja korotan istuimeni Jumalan tähtien ylitse: minä istutan itseni todistuksen vuorelle, sille puolelle pohjaa päin.

14:14 Minä tahdon vaeltaa korkeiden pilvien päällä, ja olla kaikkein Korkeimman vertainen.

14:15 Kuitenkin sinä sysättään helvettiin, luolan puolelle.

14:16 Joka sinun näkee, hänen pitää katseleman sinua ja katsoman päälles, (ja sanoman): onko tämä se mies, joka maailman saatti värisemään, ja valtakunnat vapisemaan?

nijn ei nouse yhtän joca meitä maahan hacka.

14:9 Helwetti wapisi alhalla sinua/ sinun tulemisestasi. Se herättä sinulle cuollet/ caiken mailman Caurit/ ja käski caickia pacanain Cuningoita nosta heidän istuimildans.

14:10 Yhden toisens perästä puhuman ja sanoman sinulle: sinä olet myös lyöty nijncuin mekin/ ja sinun kätes käy nijncuin meidängin.

14:11 Sinun coreudes on joutunut Helwettin alas sinun candeleis kilisemisellä. Coin pitä oleman sinun wuotes/ ja madot sinun peittees.

14:12 Cuinga sinä caunis cointähti olet pudonnut taivasta? cuingas olet maan päälle langennut/ joca pacanat teit heicoxi?

14:13 Etkös cummingan ajattellut sydämessäs: minä astun taiwaseen ja corgotan istuimeni Jumalan tähtejä ylidzen/ minä istutan idzeni todistuxen wuorelle/ sille puolelle pohjan päin.

14:14 Minä tahdon waelda corkeitten pilwein päällä/ ja olla caickein corkeimman wertainen.

14:15 Tosin/ sinä menet Helwettijn/ luolan puolelle.

14:16 Joca sinun näke/ hänen pitä cadzeleman sinua/ ja cadzoman päälles/ ja sanoman: ongo se se mies/ joca mailman saatti wärisemän/ ja waldacunnat wapiseman?

14:17 joka teki maanpiirin erämaaksi ja hävitti sen kaupungit, joka ei päästänyt vankejansa kotiin?'

14:18 Kansojen kuninkaat kaikki lepäävät kunniaassa, kukin kammiossansa.

14:19 Mutta sinä olet kaukana haudastasi, poisviskattuna niinkuin hylkyvesa, olet peitynyt surmattujen, miekalla lävistettyjen, kiviseen kuoppaan suistuneitten alle, olet kuin tallattu raato.

14:20 Et sinä saa yhtyä heidän kanssaan haudassa, sillä sinä olet maasi hävittänyt, kansasi tappanut. Ei ikinä enää mainita pahantekijäin sukua.

14:21 Laittakaa hänen lapsilensa verilöyly heidän isiensä pahain tekojen tähden, etteivät he nousisi ottamaan omaksensa maata ja täyttäisi maanpiiriä kaupungeilla."

14:22 Minä nousen heitä vastaan, sanoo Herra Sebaot, ja hävitän Baabelilta nimen ja jäännöksen, suvun ja jälkeläiset, sanoo Herra.

14:23 Minä teen sen tuonenkurkien perinnöksi ja vesirämeeksi, minä lakaisen sen pois hävityksen luudalla, sanoo Herra Sebaot.

14:24 Herra Sebaot on vannonut sanoen: Totisesti, mitä minä olen ajatellut, se tapahtuu, mitä minä olen päättänyt, se toteutuu:

14:25 minä muserran Assurin maassani ja tallaan hänet

14:17 Joka maan piirin autioksi saatti, ja kukisti siellä kaupungit, ja ei päästänyt vankejansa kotia?

14:18 Kaikki pakanain kuninkaat makaavat kuitenkin kunnialla, jokainen huoneessansa;

14:19 Mutta sinä olet hyljätty haudastas niinkuin kauhia vesa, niinkuin lyötyin vaatteet, jotka miekalla ovat kuoliaaksi pistetyt, jotka menevät alas kivikuoppaan, niinkuin tallattu raato.

14:20 Ei sinua pidä niin haudattaman kuin ne; sillä sinä olet hävittänyt maas, ja tappanut kansas; sentähden ei pidä ikänä muistettaman ilkiäin siementä.

14:21 Valmistakaa teurastamaan hänen lapsiansa, heidän isäinsä pahain tekoin tähden, ettei he nousisi eli perisi maata, eikä täyttäisi maan piiriä kaupungeilla.

14:22 Ja minä tulen heidän päällensä, sanoo \Herra\ Zebaot, ja hävitän Babelissa hänen nimensä, hänen jääneensä, sikiänsä ja sukukuntansa, sanoo \Herra\,

14:23 Ja teen hänen tarhapolloin perinnöksi ja vesikuljuksi; ja käväisen hänen hävityksen luudalla, sanoo \Herra\ Zebaot.

14:24 \Herra\ Zebaot on vannonut ja sanonut: mitämaks, että sen pitää niin tapahtuman kuin minä ajattelen, ja pitää niin pysymän kuin minun mielessäni on:

14:25 Että Assur telataan minun maassani, ja minä

14:17 Joca maan pijrin autiaksi saatti/ ja cukisti siellä Caupungit/ ja ei kirwottanut hänen fangejans?

14:18 Caicki pacanain Cunin-gat macawat cuitengin cunnialla/ jocainen huonesans.

14:19 Mutta sinä olet hyljätty haudastas nijncuin turmeldu oxa/ nijncuin lyötyin waattet/ jotca miecalla owat cuoliaksi pistetyt/ jotca menewät alas kiwicuoppaan/ nijncuin tallattu raato.

14:20 Ei sinua pidä nijn haudattaman cuin ne: sillä sinä olet hävittänyt sinun maas/ ja lyönyt sinun Canssas/ sentähden ei pidä ikänäns muistettaman sitä ilkiätä siementä.

14:21 Walmistacat teurastaman hänen lapsians/ heidän Isäins pahain tecoin tähden/ ettei he nousis eli pereis maata/ eikä täyttäis maan pijriä Caupungeilla.

14:22 Ja minä tulen heidän päällens/ sano HERra Zeba-oth: ja hävitän Babelis hänen muistons/ hänen jäänens/ sikiäns ja sucucundans/ sano HERra:

14:23 Ja teen hänen tarhapolloin perinnöxi ja wesiculju-xi/ ja käväisen hänen hävityxen luudalla/ sano HERra Zebaoth.

14:24 HERra Zebaoth on wannonut/ ja sanonut: mitämax/ että sen pitä nijn tapahtuman cuin minä ajattelen/ ja pitä nijn pysymän cuin minun mielesän on.

14:25 Että Assur telatan minun maasani/ ja minä tallan

vuorillani, niin että hänen ikeensä heltiää heidän päältään ja hänen kuormansa heltiää heidän hartioiltansa.

14:26 Tämä on päätös, päätetty kaikesta maasta, tämä on käsi, ojennettu kaikkien kansojen yli.

14:27 Sillä Herra Sebaot on päättänyt, - kuka sen tyhjäksi tekee? Hänen kätensä on ojennettu, - kuka sen torjuu?

14:28 Kuningas Aahaan kuolinvuotena tuli tämä ennustus:

14:29 Älä iloitse, Filistea kaikkinesi, siitä että sauva, joka sinua löi, on murtunut. Sillä käärmeen juuresta kasvaa myrkkylisko, ja sen hedelmä on lentävä käärme.

14:30 Vaivaisista kurjimmat löytävät laitumen, ja köyhät saavat turvassa levätä, mutta sinun juuresi minä tapan nälkään, ja sinun jäännöksesi surmataaan.

14:31 Valita, portti, huuda, kaupunki; menehdy pelkoon, Filistea kaikkinesi, sillä pohjoisesta tulee savu; eikä yksikään erkane vihollisen riveistä.

14:32 Ja mitä vastataan pakanakansan sanansaattajille? "Herra on perustanut Siionin, ja hänen kansansa kurjat saavat siinä turvan."

tallaan hänen minun vuorellani; että hänen ikeensä heiltä otettaisiin, ja hänen kuormansa heidän kaulastansa tulis pois.

14:26 Nämät ovat hänen juonensa, joita hän pitää kaikissa maan paikoissa; ja se on se kohotettu käsi kaikkien pakanain ylitse.

14:27 Sillä \Herra\ Zebaot on sen päättänyt, kuka tahtoo tyhjäksi tehdä? ja hänen kätensä on kokotettu, kuka voi sen vääntää pois?

14:28 Sinä vuonna kuin kuningas Ahas kuoli, nähtiin tämä kuorma:

14:29 Sinä Philistea, älä niin kovin riemuitse, että se vitsa, joka sinua löi, on taitettu; sillä käärmeen juuresta on tuleva basiliski, ja hänen hedelmänsä on tulinen lentävä käärme.

14:30 Sillä tarvitsevaisten esikoiset pitää korjaaman itsiänsä, ja köyhät suruttomasti lepäämään; mutta sinun juures tapan minä näljällä, ja suretan sinun jäänees.

14:31 Surkuttele sinuas, portti, huuda sinä kaupunki, koko Philistealaisten maa on marras! sillä pohjoisesta tulee savu, ja ei yksikään ole majassansa.

14:32 Ja mitä pakanain sanansaattajia vastataan? nimitäin, että \Herra\ on perustanut Zionin, ja siellä pitää hänen kansansa raadollisilla turva oleman.

hänen minun vuorellani/ että hänen ikens heildä otetaisin/ ja hänen cuormans heidän cauloistans tulis pois.

14:26 Nämät owat hänen juonens cuin hän pitä caikisa maan paicoisa/ ja se on se cocotettu käsi caickein pacanain ylidze.

14:27 Sillä HERra Zebaoth on sen päättänyt/ cuca tahto kieldä? ja hänen kätens on cocotettu/ cuca woi sen wäändä pois?

14:28 Slnä vuonna cuin Cuningas Ahas cuoli/ nähtin tämä cuorma.

14:29 Sinä Philistea älä nijncowin riemuidze/ että se widza/ joca sinua löi/ on taitettu: sillä kärmen juuresta on tulewa Basiliscus/ ja hänen hedelmäns on nijncuin palawan lendäwäisen Drakin.

14:30 Sillä tarwidzewaisen esicoiset pitä corjaman idzens/ ja köyhät suruttomast lepämän/ mutta sinun juures tapan minä näljällä/ ja suretan hänen jäänens.

14:31 Surcuttele sinuas owi/ huuda sinä Caupungi/ coco Philisterein maa on marras: sillä pohjaisest tule sawu/ ja ei yxikän ole hänen majasans.

14:32 Ja mitä pacanain sanansaattajat wastawat? nimitäin/ että HERra on perustanut Zionin/ ja siellä pitä raadollisille hänen Canssastans turwa oleman.

Jesaja 15 LUKU

15:1 Ennustus Mooabista. Hä-

15 LUKU

15:1 Tämä on Moabin kuorma: yöllä tulee hävitys Arin

XV. Lucu

15:1 TÄmä on Moabin cuor-

vityksen yönä tuhoutuu Aar-Mooab; hävityksen yönä tuhoutuu Kiir-Mooab.

15:2 Bait ja Diibon nousevat uhrikukkuloille itkemään, Nebolla ja Meedebassa Mooab valittaa; kaikki päät ovat paljaksi ajellut, kaikki parrat ovat leikatut.

15:3 Kaduilla he kääriytyvät säkkeihin, katoilla ja toreilla kaikki valittavat, menehtyvät itkuun.

15:4 Hesbon ja Elale huutavat; Jahaaseen asti kuuluu niiden parku. Sentähden Mooabin varustetut miehet vaikeroivat, sen sielu vapisee.

15:5 Minun sydämeni huutaa Mooabin tähden; sen pakolaisia on aina Sooriin, aina Eglat-Selisijjaan asti. Luuhitin solatietä he nousevat itkien, Hooronaimin tiellä he puhkeavat parkuun hävityksen tähden.

15:6 Nimrimin vedet ehtyvät erämaaksi, heinä kuivuu, ruoho lakastuu, vihantaa ei ole.

15:7 Sentähden he kantavat hankkimansa säästön ja tallettamansa tavaran Pajupuron yli.

15:8 Parku kiertää Mooabin rajoja, valitus kuuluu Eglaimiin asti, valitus Beer-Eelimiin asti.

15:9 Sillä Diimonin vedet ovat verta täynnä, ja vielä muuta-kin minä tuotan Diimonille: leijonan Mooabin pelastettu-

Moabissa, se on jo pois; yöllä tulee hävitys Kirin Moabissa, se on jo pois.

15:2 Bat ja Dibon menevät ylös kukkulalle itkemään, ja Moab suremaan Neboa ja Metbaa; kaikki päät ovat ajellut, koko parta on leikatut.

15:3 Kaduillansa käyvät he kiedottuina säkkeihin: kattoinsa päällä ja kaduilla he kaikki itsiänsä surkuttelevat ja tulevat itkein alas.

15:4 Hesboni ja Elale huutavat, niin että heidän äänensä kuuluu hamaan Jahtsaan; sentähden asettencantajat surkuttelevat itsiänsä Moabissa, että heidän sielullensa käy nurin.

15:5 Minun sydämeni huutaa Moabia, heidän kulkiansa pakenevat aina Zoariin, kolmikarjaista lehmää; sillä he menevät Luhitin paltaan ja itkevät, ja tiellä Horonaimiin päin nousee vaikia huuto.

15:6 Sillä Nimrimin vedet kuivuvat, niin että heinä siellä kuivettuu, ja ruoho lakastuu; ja ei yhtään viheriäistä ruohoa kasva.

15:7 Sillä ne tavarat, jotka he koonneet ovat, ja kansa, jonka he varustaneet ovat, viedään pajuojan ylitse.

15:8 Huuto hajoo Moabin rajoja ympäri, he itkevät hamaan Eglaimiin, ja itkevät Elimin kaivon tykönä;

15:9 Että Dimonin vedet ovat verta täynnä. Siihen minä tahdon vielä enempi antaa tulla Dimonin päälle, ja myös heidän päällensä, jotka Moa-

ma: yöllä tule Urin hävitys Moabis/ jo on pois/ yöllä tule Kirin hävitys Moabis/ jo on pois.

15:2 He menewät Baithin ja Dibonin Altarille/ itkemän ja sureman Nebot ja Metbat Moabis/ caicki päät ovat ajellut/ caicki parta on leikatut.

15:3 Heidän catuillans käyvät he kiedoitus säkkeihin/ heidän cattoins päällä ja catuilla he caicki idzens surcuttelevat/ ja tulewat itkein alas.

15:4 Hesboni ja Eleale huutawat/ nijn että se cuulu haman Jahzan/ sentähden asettencandajat surcuttelevat idzens Moabis/ että heidän sielullens käy nurin.

15:5 Minun sydämen huuta Moabi/ heidän culkians pakewat aina Zoarin/ colmicarjaista lehmä: sillä he menewät Luhithijn ja itkewät/ ja tiellä Horonaimin päin nouse waikia huuto.

15:6 Sillä Nimrimin wedet cuiwawat/ nijn että heinä siellä cuiwettu ja ruoho lacastu/ ja ei yhtän wiherjäistä ruoho caswa.

15:7 Sillä ne tawarat cuin he coonnet owat/ ja Canssa jonga he warustanet owat/ wiedzän pajuojan ylidzen.

15:8 Huuto hajo Moabin rajoja ymbärins/ he itkewät haman Eglaimin/ ja itkewät Elimin caiwon tykönä.

15:9 Että Dimonin wedet owat werta täynäns. Sijhen minä tahdon wielä enä anda tulla Dimonin päälle/ ja myös hei-

jen ja maahan jääneitten kimppuun.

Jesaja 16 LUKU

16:1 "Lähetäkää maanhallitsijalle tulevat lampaat Selasterämaan kautta tytär Siionin vuorelle."

16:2 Ja niinkuin pakenevat linnut, säikytetty pesue, ovat Mooabin tyttäret Arnonin kahlauspaikoilla.

16:3 "Anna neuvo, käy välitämään, tee varjosi yön kaltaiseksi keskellä päivää, kätke karkoitettut, älä ilmaise pakenevia.

16:4 Salli minun karkoitettujeni asua tykönäsi, ole Mooabille suojana hävittäjää vastaan. Sillä sortajalle tulee loppu, hävitys lakkaa, ja polkija on maasta poissa;

16:5 ja valtaistuin vahvistetaan laupeudella, ja sillä istuu vakaasti Daavidin majassa tuomari, joka harrastaa oikeutta ja vanhurskautta ahkeroitsee."

16:6 "Me olemme kuulleet Mooabin ylpeilyn, tuon ylen korskean, hänen kopeilunsa, ylpeilysä ja vihansa, hänen väärät puheensa."

16:7 Sentähden Mooab Mooabille valittaa, kaikki he valittavat; Kiir-Haresetin rypäle-kakkuja te huokailette, ratki murtuneina.

16:8 Sillä kuihtuneet ovat Hesbonin viinitarhat, Sibman viiniköynnökset; niiden jalot

bin jalopeuralta päässeet ovat, ja jääneiden päälle maassa.

16 LUKU

16:1 Lähetäkää maaherran karitsat Selasta korven tyköä Zionin tyttären vuorelle.

16:2 Mutta niinkuin lintu lentää pois, joka pesästänsä ajettu on, niin pitää Moabin tyttäreille tapahtuman Arnonin luotuspaikoissa.

16:3 Pitäkää neuvoa yhdessä, sanokaat tuomio, tee sinulles puolipäivän varjo niinkuin yö; kätke pois ajettut, ja älä ilmoita kulkioita.

16:4 Anna minun pois ajettuni asua tykönäs; ole Moabheidän varjeluksensa hävittäjää vastaan; niin vaivaaja saa lopun, kukistaja lakkaa, ja sotkuja taukoo maassa.

16:5 Mutta istuin valmistetaan armosta yhdelle istua, totuudessa, Davidin majassa, tuomita ja etsiä oikeutta, ja pikaisesti toimittaa vanhurskautta.

16:6 Mutta me kuulemme Moabin ylpeydestä, että hän on aivan ylpeä, niin että hänen ylpeytensä, koreutensa ja vihansa on suurempi kuin hänen voimansa.

16:7 Sentähden pitää yhden Moabilaisen itkemän toista, heidän pitää kaikkein itkemän; KirHaresetin (kaupungin) perustuksia pitää teidän huokaaman: ne ovat peräti kukistetut.

16:8 Sillä Hesbon on tullut autioksi maaksi, Sibmassa ovat viinapuut turmellut,

dän päällens jotca Moabin Lejonist tallella owat/ ja jäänyitten päälle maasa.

XVI. Lucu

16:1 LÄhettäkät Maanherran caridzat Selast corpeen Zionin tyttären wuorelle.

16:2 Mutta nijncuin lindu lendä pois/ joca pesästäns ajettu on/ nijn pitä Moabin tyttäreille tapahtuman/ cosca hän mene Arnonin ohidze.

16:3 Pitäkät neuwo yhdessä/ sanocat duomio/ tee sinulles puolipäiwän warjo nijncuin yö/ sala ajetus/ ja älä ilmoita culkioita.

16:4 Anna minun ajetuilleni yönsia tykönäs/ ole Moabheidän warjeluxens häwittäjätä wastan/ nijn waiwaja saa lopun/ cukistaja lacka/ ia sotcuja tauco maasa.

16:5 Mutta istuin walmistetan armosta yhdelle istua/ totudes/ Dawidin majasa/ duomita ja edziä oikeutta/ ja tehdä oikein.

16:6 Mutta me cuulemma Moabin ylpeydest/ että hän on aiwa ylpe/ nijn että hänen ylpeydens/ coreudens ja wihans on suurembi cuin hänen woimans.

16:7 Sentähden pitä yhden Moabitin itkemän toista/ heidän pitä caickein itkemän/ Kir Haresethin Caupungin perustuxia pitä rambain huocaman.

16:8 Sillä Hesbon on tullut autiaksi maaksi/ Sibmas owat wijnapuut turmellut/ Herrat

rypäleet kaatoivat kansojen valtiaita, ne ulottuivat Jaeseriin asti, harhailivat halki erämaan, niiden vesat levisivät, menivät yli meren.

16:9 Sentähden minä itken Jaeserin kanssa, itken Sibman viiniköynnöksiä, kastelen kyyneleilläni sinua, Hesbon, ja sinua, Elale, sillä hedelmän- ja viininkorjuun keskeen on kajahtanut sotahuuto.

16:10 Ilo ja riemu on tauonnut puutarhasta, viinitarhoissa ei riemuita, ei remahdella; ei poljeta viiniä viinikuurnissa. "Minä olen vaientanut ilohuudon."

16:11 Siksi väräjää minun sisimpäni Mooabin tähden niinkuin kannel, minun sydämeni Kiir-Hereksen tähden.

16:12 Ja vaikka Mooab kuinka astuisi uhrikukkulalle ja sillä itsensä uuvuttaisi ja vaikka kuinka menisi pyhäkköönsä rukoilemaan, ei se häntä auta.

16:13 Tämä on sana, jonka Herra ennen puhui Mooabille.

16:14 Mutta nyt Herra puhuu sanoen: Ennenkuin kolme vuotta on kulunut - kolme palkkalaisen vuotta - painuu halvaksi Mooabin kunnia, sen suuret laumat, ja jäännös on oleva pieni, vähäpätöinen, mitätön.

Jesaja 17 LUKU

17:1 Ennustus Damaskosta. Katso, Damasko poistetaan kaupunkien luvusta ja luhistuu raunioiksi.

pakanain herrat ovat sotkuneet hänen parhaat viinapuunsa, ja tulleet Jaeseriin asti, ja vaeltaneet korpea ympäri; hänen viina-oksansa ovat hajoitettut ja viedyt meren ylitse.

16:9 Sentähden minä itken Jaeserin tähden, ja Sibman viinapuun, ja vuodatan monta pisaraa Hesbonin ja Elealen tähden; sillä huuto on langennut sinun suvees ja tuloos!

16:10 Niin että ilo ja riemu lakkaa kedolla, ja ei viinämäissä iloita eikä huudeta, eli puserreta viinaa kuurnissa; minä olen lopettanut ilohuudon.

16:11 Sentähden minun sydämeni kumisee Moabin tähden kuin kantele, ja minun sisällykseni KirHareksen tähden.

16:12 Silloin pitää ilmoitettaman, kuinka Moab on väsynyt korkeuksissa ja mennyt kirkkoonsa rukoilemaan, ja ei kuitenkaan ole mitään aikoin saanut.

16:13 Tämä on se, minkä \Herra\ siihen aikaan puhui Moabia vastaan.

16:14 Mutta nyt puhuu \Herra\ ja sanoo: kolmena vuonna, niinkuin palvelian vuodet ovat, pitää Moabin kunnian, joka suuri on kaikissa kansoissa, tuleman pieneksi, niin että aivan vähä pitää jäämän, ja ei paljo.

17 LUKU

17:1 Tämä on Damaskun kuorma: katso, ei Damaskun pidä enää oleman kaupunkina, vaan rauvenneen kivi-

owat pacanain seas sotcunet hänen callit wijnapuuns/ ja owat tullet Jaeserin asti/ ja waeldawat corpe ymbäri/ hänen wijnaoxans owat hajotettut ja wiedyt meren ylidzen.

16:9 Sentähden minä itken Jaeserin tähden/ ja Sibman wijnapuun/ ja vuodatan monda pisarata Hesbonin ja Elealen tähden: sillä laulu on langennut sinun suvees ja tuloos/

16:10 Nijn että ilo ja riemu lacka kedolla/ ja ei wijnamäisä iloita eikä huuta/ eli puserreta wijna cuurnisa/ minä olen lopettanut laulun.

16:11 Sentähden minun sydämen cumise Moabin tähden cuin candeled/ ja minun sisällyxeni KirHarexen tähden.

16:12 Silloin pitää ilmoitettaman cuinga Moab on suuttunut Altarijn/ ja cuinga hän on mennyt kirkkoons rucoileman/ ja ei cuitengan ole mitän aicoin saanut.

16:13 Tämä on se cuin HERRa sijhen aican puhui Moabi wastan.

Mutta nyt puhu HERRa/ ja sano:

16:14 Colmena vuonna nijncuin palwelian vuodet owat/ pitää Moabin cunnian/ joca suuri ja corkia on/ tuleman pienexi/ nijn että aiwa wähän pitää jäämän/ ja ei paljo.

XVII. Lucu

17:1 TÄMÄ on Damascun cuorma: cadzo/ ei Damascun pidä oleman enä Caupungina/ waan rauwennun kiwi-

17:2 Autioiksi jäävät Aroerin kaupungit, karjalaumojen haluttuun; ne lepäävät siellä, kenenkään peloittelematta.	roukkion. 17:2 Aroerin kaupungeista pitää luovuttaman, niin että karja käy siellä laitumella, ja ei heitä kenkään aja ulos.	rouckion. 17:2 Aroerin Caupungeista pitä luowuttaman/ nijn että Peurat käywät siellä laitumella/ ja ei heitä kengän ulos aja.
17:3 Efraimilta menee suojarustus ja Damaskolta kunninkuus ja Aramista jäännöskin: niiden käy niinkuin israelilaisten kunnian, sanoo Herra Sebaot.	17:3 Ja Ephraimin linnat pitää tuleman perikatoon, ja Damaskun valtakunta. Ja jääneen Syriassa pitää oleman, niinkuin Israelin lasten kunnia, sanoo \Herra\ Zebaot.	17:3 Ja Ephraimin linnat pitää tuleman pericatoon/ ja Damascun waldacunda. Ja jääneen Syrias pitä oleman nijncuin Israelin lasten cunnia/ sano HERra Zebaoth.
17:4 Ja sinä päivänä Jaakobin kunnia köyhtyy, ja hänen ruumiinsa lihavuus laihtuu.	17:4 Silloin pitää Jakobin kunnian ohukaiseksi tuleman, ja hänen lihavan ruumiinsa laihaksi.	17:4 Silloin pitä Jacobin cunnian ohucaisexi tuleman/ ja hänen lihavan ruumins laihaxi:
17:5 Ja käy niinkuin leikkaajan kouraistessa viljaa ja hänen käsivartensa leikatessa tähkäpäitä, käy niinkuin tähkäpäitä poimittaessa Refaimin tasangolla.	17:5 Sillä hänen pitää silloin tuleman, niinkuin koska joku kokois laihoa elonaikana, ja niinkuin koska joku korjais tähkäpäitä käsivarrellansa, ja niinkuin joku noukkis tähkäpäitä Rephaimin laaksossa,	sillä hänen pitä silloin tuleman/ nijncuin cosca jocu cocoais jywiä elonaicana: 17:5 Ja nijncuin cosca jocu corjais tähkäpäitä käsiwarrellans/ ja nijncuin jocu nouckeis tähkäpäitä Rephaimin laxosa/
17:6 Se siinä jää jälkikorjuuta, mikä öljypuuta karistettaessa: pari, kolme marjaa korkealle latvaan, neljä, viisi hedelmäpuun oksiin, sanoo Herra, Israelin Jumala.	17:6 Ja joku jälkinoukkiminen tulis; niinkuin koska joku puhdistaa öljypuita, ja on kaksi eli kolme marjaa ylhäällä latvassa, eli niinkuin neljä viisi marjaa riippuvat vielä oksissa, sanoo \Herra\ Israelin Jumala,	ja jocu jälkinouckiminen tulis. 17:6 Nijncuin cosca jocu pudista öljypuita/ ja on caxi eli colme marja ylhällä ladwasa/ eli nijncuin neljä eli wijsi marja rippuwat/ wielä oxisa/ sano HERra Israelin Jumala.
17:7 Sinä päivänä ihminen luo katseen Luojaansa, ja hänen silmänsä katsovat Israelin Pyhään,	17:7 Silloin pitää ihmisen pysymän hänessä, joka hänen tehnyt on, ja hänen silmänsä pitää katseleman Israelin Pyhää,	17:7 Silloin pitä ihmisen pysymän hänesä joca hänen tehnyt on/ ja hänen silmänsä pitä cadzeleman Israelin Pyhä.
17:8 eikä hän luo katsettaan alttareihin, omain kättensä tekoon, eikä katso niihin, mitä hänen sormensa ovat tehneet, ei asera-karsikkoihin, ei auringonpatsaisiin.	17:8 Ja ei katseleman alttareita, jotka hänen kätensä ovat tehneet, eikä sitä katsoman, jonka hänen sormensa tehneet ovat, eli met-sistöitä taikka kuvia.	17:8 Ja ei pitämän Altarista jonga hänen kätens owat tehnet/ ja ei sitä cadzoman jonga hänen sormens tehnet owat/ eli meidzistöitä taicka cuwia.
17:9 Sinä päivänä ovat hänen linnakaupunkinsa niinkuin autiopaikat metsissä ja kukkuloilla, jotka jätettiin autioiksi israelilaisten tullessa, ja maa	17:9 Silloin pitää hänen väkyytensä kaupungin tuleman niinkuin hyljätyn vesan eli oksan, joka oli Israelin lasten edestä hyljätty, ja pitää tuleman autioksi.	17:9 Silloin pitä hänen wäkewydens Caupungein tuleman nijncuin hyljätyn wesan eli oxan/ joca oli Israelin lasten edest hyljätty/ ja pitä tule-

muuttuu erämaaksi.

17:10 Sillä sinä unhotit pelastuksesi Jumalan etkä muistanut suojakalliotasi. Sentähden sinä istutat ihania istutuksia ja kylvät vieraita viiniköynnöksiä;

17:11 Istuttamispäivänä sinä saat ne isonemaan, ja aamulla saat kylvösi kukoistamaan - mutta poissa on sato sairauden päivänä, ja parantumaton on kipu.

17:12 Voi paljojen kansojen pauhua - ne pauhaavat, niinkuin meri pauhaa, ja kansakuntien kohinaa - ne kohisevat, niinkuin valtavat vedet kohisevat!

17:13 Kansakunnat kohisevat, niinkuin suuret vedet kohisevat, mutta hän nuhtelee niitä, ja ne pakenevat kauas; ne karkoitetaan niinkuin akanat tuulessa vuorilla, niinkuin lentävät lehdet rajuilmassa.

17:14 Katso, ehtoolla on oleva kauhu, aamun tullen ei heitä enää ole. Tämä on riistäjäimme osa, ryöstäjäimme arpa.

Jesaja 18 LUKU

18:1 Voi siipien surinan maata, joka on tuolla puolen Ethiopian jokien,

18:2 joka lähettää sanansaattajat virralle, ruokovenheissä vesiä myöten! Lähtekää, te

17:10 Sillä sinä olet unhotanut sinun autuutes Jumalan, ja et ajatellut sinun väkemyydes kalliota; sentähden pitää sinun istuttaman ihania vesoja, mutta niin sinä olet istuttanut viina-oksia muukalaisille.

17:11 Istuttamisen ajalla sinä kyllä ahkeroitset, että sinun jyväs aikanansa kasvatsivat; mutta syksyllä, kuin sinun lyhteet korjaaman pitäis, saat sinä surullisen murheen siitä.

17:12 Voi sitä peräti paljoa kansaa, se on pauhaava niinkuin meri; ja kansan hyminä on kohiseva, niinkuin iso vesi pauhaa.

17:13 Tosin niinkuin iso vesi pauhaa, niin on kansa karkaava, mutta hän on kurittava heitä, ja heidän pitää kauvas pakeneman, ja vainoa kärsimän, niinkuin tomulle tapahtuu vuorella tuulelta, ja niinkuin ympyräiselle tapahtuu tuulispäältä.

17:14 Katso, ehtoona on peljästys käsillä, ja ennen aamua ei he ensinkään ole. Tämä on heidän palkkansa, jotka meiltä ryöstävät, ja heidän perintönsä, jotka meiltä omamme tempaavat.

18 LUKU

18:1 Voi sitä maata, joka vaelttaa siipein varjon alla, tällä puolella Ethiopian virtoja!

18:2 Joka sanansaattajat lähettää merelle, ja kulkee vedellä ruokoisessa haah-

man autiaxi.

17:10 Sillä sinä olet unhottanut sinun autuudes Jumalan/ ja et ajatellut sinun väkemydes callion päälle: sentähden pitä sinun istuttaman ihanita wesoja/ mutta nijn sinä olet istuttanut wijnaoxia muucalaisille.

17:11 Istuttamisen ajalla sinä kyllä ahkeroidzet/ että sinun jyväs aicanans caswais/ mutta syksyllä cosca lyhtet corjaman pitä/ saat sinä surullisen murhen sijtä.

17:12 Woi sitä peräti paljo Canssa/ se on pauhawa nijncuin meri/ ja Canssan hyminä on carcawa/ nijncuin isoi wesi lange.

17:13 Tosin nijncuin isoi wesi lange/ nijn on Canssa carcawa/ mutta hän on curittawa heitä/ ja heidän pitää cauwas pakeneman/ ja wainoman heitä nijncuin tomulle tapahtu vuorella tuulelda/ ja nijncuin ymyrjäiselle tapahtu tuulis pääldä.

17:14 Cadzo/ ehtona on peljästys käsillä/ ja ennen amua ei he ensingän ole. Tämä on heidän palckans/ jotca meitä ryöstävät: ja heidän perindöns/ jotca meildä meidän omam temmawat.

XVIII. Lucu

18:1 Woi sitä maata joka waelda sijpein warjon alla/ tällä puolella Ethiopian wirtoja/

18:2 Joca sanan lähettä merelle/ ja culke wedellä ruocoisesa hahdesa: Mengät no-

nopeat sanansaattajat, vartevan ja kiiltävä-ihoisen kansan luo, lähellä ja kaukana peljätyn kansan luo, väkevän sortajakansan luo, jonka maata joet halkovat.

18:3 Te kaikki maanpiirin asukkaat, te maata asuwaitset, katsokaa, milloin viiri nostetaan vuorille, ja kuunnelkaa, kun pasunaan puhalletaan.

18:4 Sillä näin on Herra minulle sanonut: "Minä pysyn hiljaa ja katselen asunnostani, niinkuin hehkuva helle päivän paistaessa, niinkuin kastepilvi elonajan helteessä."

18:5 Sillä ennen viininkorjuuta, kun kukinta on lopussa ja kukasta on tullut kypsä marja, hän hakkaa vesurilla köynnökset ja hävittää, katkoo varret.

18:6 Ne jätetään kaikki vuorten petolintujen ja maan eläinten haltuun. Petolinnut siellä kesää pitävät, ja kaikki naiset maan eläimet siellä talvehtivat.

18:7 Siihen aikaan varteva ja kiiltäväihoinen kansa, lähellä ja kaukana peljätty kansa, väkevä sortajakansa, jonka maata joet halkovat, tuodaan lahjaksi Herralle Sebaotille siihen paikkaan, missä asuu Herran Sebaotin nimi: Siionin vuorelle.

Jesaja 19 LUKU

19:1 Ennustus Egyptistä. Katso, Herra ajaa nopealla pil-

nessa: menkää nopiasti matkaan, sanansaattajat, sen kansan tykö, joka reväisty ja ryöstetty on, sen kansan tykö, joka julmempi on kuin joku muu, sen kansan tykö, joka siellä ja täällä mitattu ja tallattu on, jonka maa virtain hallussa on.

18:3 Te kaikki, jotka asutte maan päällä, ja te, jotka maassa olette, saatte nähdä, kuinka lippu nostetaan vuorella, ja kuulla, kuinka vasukitorvella soitetaan.

18:4 Sillä näin sanoo \Herra\ minulle: minä olen hiljakseni ja katselen majastani, niinkuin palavuus, joka sateen kuivaa, ja niinkuin kaste elonajan palavuudessa.

18:5 Sillä ennen elonaikaa, kuin tulo valmiiksi tulee, ja rohkamarjat kypsentyvät, täytyy oksat leikata sirpillä, ja viinapuut hakata ja heittää pois:

18:6 Niin että ne jätetään kokonansa linnuille vuorten päällä ja eläimille maassa; niin että linnut suvella tekevät siihen pesänsä, ja kaikki naiset eläimet makaavat siinä talvella.

18:7 Silloin se revitty ja ryöstetty kansa, joka julmempi on kuin joku muu, joka siellä ja täällä mitattu on ja tallattu on, jonka maa virtain hallussa on, tuo \Herralle\ Zebaotille lahjoja siihen paikkaan, jossa \Herran\ Zebaotin nimi on, Zionin vuorelle.

19 LUKU

19:1 Tämä on Egyptin maan kuorma: katso, \Herra\ on

piast matcan sanansaattajat/ sen Canssan tygö joca reväisty ja ryöstetty on/ sen Canssan tygö joca julmempi on kuin joku muu/ sen Canssan tygö joca siellä ja täällä mitattu ja tallattu on/ jonga maa wirtain hallus on.

18:3 Te caicki jotca asutta maan päällä/ ja te kuin maasa oletta/ saatte nähdä cuinga lippu nostetan vuorella/ ja cuulla cuinga wasukitorwella soitetan.

18:4 Sillä näin sano HERra minulle: minä olen hiljaxens ja cadzelen minun majastani/ nijncuin palawus joca saten cuiwa/ ja nijncuin caste elonajan palawudes:

18:5 Sillä ennen elonaica/ cosca tulo walmixi tule/ ja röhkömarjat kypsentyvät/ täyty oxat leicata sirpillä/ ja wijnapuut hacata/ ja heittä pois:

18:6 Nijn että ne jätetän coconans linnuille vuorten päällä/ ja eläimille maasa/ njn että linnut suvella tekewät sijhen pesäns/ ja caickinaiset eläimet macawat sijnä talwella.

18:7 Silloin se rewitty ja ryöstetty Canssa/ joca julmempi on kuin joku muu/ joca siellä ja täällä mitattu ja tallattu on/ jonga maa wirtain hallus on/ tuo HERralle Zebaothille lahjoja/ sijhen paickan josa HERran Zebaothin nimi on/ Zionin wuoren tygö.

XIX. Lucu

19:1 TÄMÄ on Egyptin maan cuorma: cadzo/ HERra on

vellä ja tulee Egyptiin. Silloin vapisevat Egyptin epäjumalat hänen edessään, ja sydän raukeaa Egyptin rinnassa.

19:2 Minä kiihoitan Egyptin Egyptiä vastaan, niin että he keskenänsä sotivat, ystävä ystävää vastaan, kaupunki kaupunkia vastaan, valtakunta valtakuntaa vastaan.

19:3 Egyptiltä katoaa rohkeus rinnasta, ja minä hämmennän hänen neuvonsa; ja he kysyvät epäjumalilta, henkienmanaajilta, vainaja- ja tietäjähengiltä.

19:4 Minä annan Egyptin tynlyn herran käsiin, ja kova kuningas on hallitseva heitä, sanoo Herra, Herra Sebaot.

19:5 Vedet virrasta loppuvat, joki ehtyy ja kuivuu.

19:6 Joet levittävät löyhkää, Egyptin kanavat mataloituvat ja ehtyvät, ruoko ja kaisla lakastuvat.

19:7 Ruohostot Niilivirran varilla, virran suussa, ja kaikki Niilivirran kylvömaat kuivuvat, kuihtuvat ja häviävät.

19:8 Kalastajat valittavat ja murehtivat; kaikki, jotka heittävät onkea virtaan ja laskevat verkkoa veteen, nääntyvät.

19:9 Häpeään joutuvat, jotka häkilöityjä pellavia pitelevät ja

vaeltava nopiassa pilvessä, ja tuleva Egyptiin. Silloin pitää epäjumalain Egyptissä vapisevan hänen edessänsä, ja Egyptiläisten sydämen pitää vavahtaman.

19:2 Ja minä yllytän Egyptiläiset toinen toisensa päälle, niin että yhden pitää sotimaan toista vastaan, yhden ystävän toista vastaan, yhden kaupungin toista vastaan, ja yhden valtakunnan toista vastaan.

19:3 Ja ei Egyptiläisillä pidä oleman sydäntä, ja minä teen heidän neuvonsa tyhjäksi. Niin he siis kysyvät epäjumalilta, velhoilta, noidilta, taikureilta ja tietäjiltä.

19:4 Mutta minä annan Egyptiläiset julmain herrain käsiin; ja kovan kuninkaan pitää hallitseman heitä, sanoo Herra, \Herra\ Zebaot.

19:5 Ja vesi pitää meressä vähenemän, niin myös virrat pitää kuivuman ja kureentuman.

19:6 Järvien pitää juokseman pois, niin että lampivedet pitää vähenemän ja kuivuman, ruoko ja kaisla katoaman.

19:7 Ja ruoho ojain tykönä, virtain reunalla, ja kaikkien jyvän vetten tykönä pitää lakastuman ja tyhjään tuleman.

19:8 Ja kalamiesten pitää murehtiman, ja kaikki, jotka ongen heittävät veteen, pitää valittaman, ja kaikki ne, jotka verkot veteen laskevat, pitää nääntymän.

19:9 Niin pitää häväistämän, jotka hyvää lankaa tekevät ja verkkoa kutovat.

waeldapa nopiasa pilwesä/ ja tulewa Egyptijn. Silloin pitää epäjumalain Egyptis vapisevan hänen edesäns/ ja Egyptiläisten sydämen pitää wawahtaman.

19:2 Ja minä hytytän Egyptiläiset toinen toisens päälle/ nijn että yhden weljen pitää sotiman toista wastan/ yhden ystävän toista wastan/ yhden Caupungin toista wastan/ ja yhden waldacunnan toista wastan.

19:3 Ja ei Egyptiläisillä pidä oleman sydändä/ ja minä teen heidän neuwons tyhjäxi. Nijn he siis kysywät epäjumalilda/ welhoilda/ noidilda ja tietäildä.

19:4 Mutta minä annan Egyptiläiset julmain Herrain käsijn/ ja cowan Cuningan pitää hallidzeman heitä/ sano HERra HERra Zebaoth.

19:5 Ja wesi pitää meresä cuiwuman/ nijn myös wirrat pitää wähenemän ja catoman.

19:6 Järwein pitää juoxeman pois/ nijn että lammiwedet pitää wähenemän ja cuiwuman/ ruoco ja caisila cato-man.

19:7 Ja ruoho ojain tykönä/ ja caickinainen jywä wetten tykönä/ pitää lacastuman ja tyhjään tuleman.

19:8 Ja calamiesten pitää murhettiman/ ja caicki cuin ongen heittäwät weteen/ pitää walittaman/ ja caicki ne cuin wercot weteen laskewat/ pitää murhellisexi tuleman.

19:9 Ne pitää häwäistämän jotca hywä langa tekewät/ ja

jotka kutovat pellavakankaita.

19:10 Maan peruspylväät murskataan, ja kaikki palkkalaiset ovat murheellisella mielellä.

19:11 Hulluina ovat Soonanin päämiehet kaikki, viisaimmat faraon neuvonantajista ovat neuvossaan tyhmistyneet. Kuinka voitte sanoa faraolle: "Olen viisaitten poika, muinaisajan kuninkaitten jälkeläinen"?

19:12 Missä ovat viisaasi? Ilmoittakoot sinulle - heidän tietävät - mitä Herra Sebaot on Egyptin osalle päättänyt.

19:13 Soonanin päämiehet ovat typtyneet, Noofin päämiehet ovat pettyneet. Egyptiä horjuttavat sen sukukuntain kulmakivet;

19:14 Herra on vuodattanut sen keskuuteen sekasorron hengen, ja niin he saattavat Egyptin horjumaan kaikissa menoissansa, niinkuin juopunut horjahtaa oksennukseensa.

19:15 Eikä menesty Egyptille mikään teko, tekipä sen pää tai häntä, palmunlehvä tai kaisla.

19:16 Sinä päivänä Egypti on oleva naisten kaltainen; se vapisee ja pelkää Herran Sebaotin käden heilutusta, kun hän heiluttaa kättään sitä vastaan.

19:17 Ja Juudan maa on oleva Egyptille kauhuksi; niin usein kuin sitä sille mainitaan, pelkää se Herran Sebaotin päätöstä, jonka hän siitä on päättänyt.

19:10 Ja ne, joilla on kalaarkut, kaikkein niiden kanssa, jotka lammikoita palkan edestä tekevät, pitää sureman.

19:11 Zoanin pääruhtinaat ovat tyhmät, Pharaon taitavat neuvonantajat ovat neuvossansa hulluiksi tulleet; miksi te siis sanotte Pharaosta: minä olen viisasten poika, ja olen vanhain kuningasten poika?

19:12 Kussa siis nyt ovat sinun taitavas? Anna heidän sanoa, ja opettaa sinuas, mitä \Herra\ Zebaot on Egyptistä aikonut.

19:13 Mutta Zoanin pääruhtinaat ovat tulleet tyhmiksi; Nophin pääruhtinaat ovat petetyt, he peipoittelevat Egyptin sukuin kulmakiven.

19:14 Sillä \Herra\ on vuodattanut heidän sekaansa wäärän hengen, pettämään Egyptiä kaikissa, mitä he tekevät, niinkuin juopunut horjuu oksentaessansa.

19:15 Ja ei pidä Egyptillä oleman päätä eli häntää, oksaa eli kantoa.

19:16 Silloin pitää Egyptin oleman niinkuin vaimot, pelkämän ja vavahtuman, koska \Herra\ Zebaot häälyttää kättänsä heidän päällänsä.

19:17 Ja Egyptin pitää pelkämän Juudan maata, niin että sen, joka sitä ajattelee, pitää peljästymän \Herran\ Zebaotin neuvoa, jonka hän siitä on pitänyt.

wercko cutowat.

19:10 Ja ne joilla on calaar-cut/ caickein nijden cansa jotca lammicoita palcan edest tekewät/ pitä sureman.

19:11 ZOanin pääruhtinat owat tyhmät/ Pharaon taitawat neuwonandajat owat heidän neuwosans hulluxi tullet/ mixi te sijs sanotte Pharaosta: minä olen taitawan miehen lapsi/ ja olen wanhoista Cuningoista tullut?

19:12 Cusa sijs owat nyt sinun taitawas? anna heidän sano ja opetta sinuas/ mitä HERra Zebaoth on Egyptistä aicoinut.

19:13 Mutta Zoanin pääruhtinat owat tullet tyhmixi. Nophin pääruhtinat owat petetyt/ he peipoittelewat Egyptin sucuin culmakiwen.

19:14 Sillä HERRA on wuodattanut heidän secaans wäärän hengen/ pettämän Egyptiä caikisa mitä he tekewät/ nijncuin juopunu horju oxetesans.

19:15 Ja ei pidä Egyptillä oleman päätä eli händä/ oxa eli cando.

19:16 Silloin pitä Egyptin oleman nijncuin waimot/ pelkämän ja wawahtuman/ cosca HERRA Zebaoth häälyttä kättäns heidän päälläns.

19:17 Ja Egyptin pitä pelkämän Judan maata/ nijn että sen/ joca sitä ajattele/ pitä peljästymän HERran Zebaothin neuwo/ jonga hän sijtä on pitänyt.

19:18 Sinä päivänä on viisi kaupunkia Egyptin maassa puhuva Kanaanin kieltä ja vannova valan Herralle Sebaotille. Yhtä mainitaan nimellä lir-Heres.

19:19 Sinä päivänä on oleva Herran alttari keskellä Egyptin maata ja sen rajalla Herran patsas.

19:20 Ja se on oleva merkinä ja todistuksena Herralle Sebaotille Egyptin maassa; sillä he huutavat Herraa sortajain tähden, ja hän lähettää heille vapauttajan ja puolustajan, joka pelastaa heidät.

19:21 Ja Herra tekee itsensä tunnetuksi egyptiläisille, ja egyptiläiset tuntevat Herran sinä päivänä ja palvelevat häntä teuras- ja ruokauhreilla, ja he tekevät Herralle lupauksia ja täyttävät ne.

19:22 Herra lyö egyptiläisiä, lyö ja parantaa; he palajavat Herran tykö, ja hän kuulee heidän rukouksensa ja parantaa heidät.

19:23 Sinä päivänä on oleva valtatie Egyptistä Assuriin, ja Assur yhtyy Egyptiin ja Egypti Assuriin, ja he, Egypti ynnä Assur, palvelevat Herraa.

19:24 Sinä päivänä on Israel oleva kolmantena Egyptin ja Assurin rinnalla, siunauksena keskellä maata,

19:25 sillä Herra Sebaot siunaa sitä sanoen: "Siunattu olkoon Egypti, minun kansani,

19:18 Siihen aikaan pitää viisi kaupunkia Egyptissä Kanaanin maan kielellä puhuman, ja vannoman \Herran\ Zebaotin kautta; jokainen heistä pitää häviötyksen kaupungiksi kutsutaman.

19:19 Silloin pitää \Herran\ Zebaotin alttari keskellä Egyptin maata oleman, ja \Herran\ vartiovaha hänen äärisänsä,

19:20 Joka pitää merkiksi ja todistukseksi oleman \Herralle\ Zebaotille Egyptin maassa; sillä heidän pitää \Herran\ tykö huutaman vaivajainsa tähden, niin hän heille lähettää vapahtajan ja sankarin, joka heitä auttaa.

19:21 Ja sinä päivänä pitää \Herra\ tunnettaman Egyptissä ja Egyptiläisten pitää tunteman \Herran\. Ja he palvelevat häntä uhrilla ja ruokauhrilla, ja lupaavat \Herralle\ lupausta, ja sen pitävät.

19:22 Ja \Herra\ on vaivava Egyptiläisiä, hän on vaivaava ja parantava jälleen; sillä he palajavat \Herran\ tykö, ja he rukoilevat häntä, ja hän parantaa heitä.

19:23 Silloin on tie avoin Egyptistä Assyriaan, Assyrialäisten mennä Egyptiin, ja Egyptiläisten Assyriaan; että Egyptiläiset ja Assyrialaiset ynnä palvelisivat (Jumalaa).

19:24 Silloin Israel pitää itse kolmantena oleman, Assyrialäisten ja Egyptiläisten kanssa, sen siunauksen kautta, joka on oleva keskellä maata.

19:25 Sillä \Herra\ Zebaot on siunaava heitä ja sanova: siunattu olkoon Egypti mi-

19:18 Sijhen aican pitä wijsi Caupungita Egyptisä Canaan kielellä puhuman/ ja wannoman HERran Zebaothin cautta/ jocainen heistä pitä häwiötyxen Caupungixi cudzuttaman.

19:19 Silloin pitä HERran Zebaothin Altari keskellä Egyptin maata oleman/ ja HERran wartiowaha hänen ärisänsä.

19:20 Joca pitä merkixi ja todistuxexi oleman HERralle Zebaothille Egyptin maasa: sillä heidän pitä HERran tygö huutaman heidän waiwajains tähden/ nijn hän heille lähettä wapahtajan ja Sangarin joca heitä autta.

19:21 Sillä HERra tutan Egyptis/ ja HERra tunde myös silloin Egyptiläiset. Ja he palwelewat händä uhrilla/ ja ruocauhrilla/ ja lupawat HERralle lupausta/ ja sen pitävät.

19:22 Ja HERra on waiwawa Egyptiläisiä/ ja parandawa jällens: sillä he palajawat HERran tygö/ ja hän anda rucoilla händäns/ ja paranda heitä.

19:23 Silloin on tie awoin Egyptist Assyriaan/ Assyrialäisten mennä Egyptijn/ ja Egyptiläisten Assyriaan/ että Assyrialaiset ja Egyptiläiset ynnä palwelisit Jumalata.

19:24 Silloin Israel piti idze colmandena oleman/ Assyrialäisten ja Egyptiläisten cansa/ sen siunauxen cautta joca on oleva maan päällä.

19:25 Sillä HERra Zebaot on siunawa heitä/ ja sanowa: siunattu ole sinä Egypti mi-

ja Assur, minun kätteni teko, ja Israel, minun perintöösani."

nun kansani, ja Assur minun käsialani, ja Israel minun perimiseni!

nun Canssan/ ja sinä Assur minun käsialani/ ja sinä Israel minun perimisen.

Jesaja 20 LUKU

20:1 Sinä vuonna, jona Tartan, Sargonin, Assurin kuninkaan, lähettämänä, tuli Asdodiin, ryhtyi taisteluun Asdodia vastaan ja valloitti sen -

20:2 siihen aikaan Herra puhui Jesajan, Aamoksen pojan, kautta sanoen: "Mene, riisu säkkipuku lanteiltasi ja vedä kengät jalastasi." Hän teki niin: kulki vaipatta ja avojaloin.

20:3 Sitten Herra sanoi: "Niinkuin palvelijani Jesaja on kolme vuotta kulkenut vaipatta ja avojaloin, merkiksi ja enteeksi Egyptille ja Etiopialle,

20:4 niin on Assurin kuningas kuljettava Egyptin sotavankeja ja Etiopian pakkosiirtolaisia, sekä nuoria että vanhoja, vaipattomina ja avojaloin, takapuolet paljaina - Egyptin häpeä!

20:5 Silloin he kauhistuvat ja saavat häpeän Etiopiasta, joka oli heidän toivonsa, ja Egyptistä, joka oli heidän ylpeytensä.

20:6 Ja tämän rantamaan asukkaat sanovat sinä päivänä: 'Katso, näin on käynyt meidän toivomme, jonka turviin me pakenimme apua saamaan, vapautuaksemme Assurin kuninkaasta. Kuinka me sitten itse pelastuisimme?'"

20 LUKU

20:1 Sinä vuonna, kuin Tartan tuli Asdodiin, jonka Assyrian kuningas Sargon oli lähettänyt, ja soti Asdodia vastaan ja voitti sen:

20:2 Silloin puhui \Herra\ Jesaian Amotsin pojan kautta ja sanoi: mene ja riisu säkki kupeistas ja kengät jaloistas: ja hän teki niin, ja kävi alasti ja paljain jaloin.

20:3 Sanoi siis \Herra\ : niinkuin palvelijani Jesaja käy alasti ja paljailla jaloilla, kolmen ajastajan merkiksi ja ihmeeksi Egyptille ja Etiopialle:

20:4 Niin on Assyrian kuningas ajava vangittua Egyptiä ja hävitettyä Etiopiaa, sekä nuoria että vanhoja, alastomia ja paljasjalkaisia, paljastetun hävyn kanssa, Egyptille hävyksi.

20:5 Ja heidän pitää peljästyvän ja häpeemän Etiopiaa, johon he luottivat, ja Egyptiläisiä, joista he kerskasivat.

20:6 Ja tämän luodon asukkaat pitää silloin sanoman: onko tämä meidän turvamme, johon olemme paenneet apua saamaan, että me Assyrian kuninkaalta pelastettaisiin? kuinka me olemme päässeet?

XX. Lucu

20:1 Sinä vuonna kuin Tartan tuli Asdodijn/ jonga Assyrian Cuningas Sargon oli lähettänyt/ ja sodei Asdodia vastaan ja voitti sen:

20:2 Silloin puhui HERra Jesaian Amoxen pojan kautta/ ja sanoi: mene ja riisu säkki kupeistas ja kengät jalgoistas/ ja hän teki nijn/ ja käwi alasti ja paljain jalgoin.

20:3 Sanoi siis HERra: nijn- kuin minun palwelian Jesaia käy alasti ja paljailla jalgoilla/ colmen ajastajan merkixi ja ihmexi Egyptille ja Ethiopialle:

20:4 Nijn on Assyrian Cuningas ajawa sitä fangittua Egyptiä/ ja häwitettyä Etiopiata/ sekä nuoria että wanhoja/ alastomia ja paljasjalcaisia/ paljastetun hävyn cansa/ Egyptille häwyxi.

20:5 Ja heidän pitä peljästyvän ja häpemän Ethiopiata/ johon he idzens luotit/ ja sitä wastan Ethiopian Egyptiläisiä/ joista he idzens kerscaisit.

20:6 Ja näiden luotoin asukkaat pitää silloin sanoman: ongost se meidän turwam/ johonga me olemma paennet apua saaman/ että me Assyrian Cuningalda pelastettaisiin? cuin caunist me olemma pääsnet.

Jesaja 21 LUKU

21:1 Ennustus meren viereisestä erämaasta. Niinkuin myrskytuulet kiitävät Etelämaassa, niin tulee se erämaasta, peloittavasta maasta.

21:2 Julma näky ilmoitettiin minulle: "Ryöstäjä ryöstää, hävittäjä hävittää. Hyökkää, Eelam! Piiritä, Meedia! Kaiken huokailun minä lopetan."

21:3 Sentähden minun lanteeni ovat täynnä vavistusta, minut valtaavat tuskat, niinkuin synnyttäjän tuskat; minua huimaa, niin etten kuule, kauhistuttaa, niin etten näe.

21:4 Minun sydämeni värisee, kauhu peljästyttaa minut. Ikävöimäni iltahämärän se muuttaa minulle vavistukseksi.

21:5 Pöytä katetaan, matto levitetään, syödään, juodaan. Nouskaa, te ruhtinaat, voidelkaa kilvet.

21:6 Sillä näin on Herra minulle sanonut: "Mene, aseta tähystäjä; hän ilmoittakoon, mitä näkee.

21:7 Ja kun hän näkee jonon ratsastajia parittain, jonon aaseja, jonon kameleja, niin kuunnelkoon tarkasti, hyvin tarkasti."

21:8 Ja hän huusi kuin leijona: "Tähystyspaikalla, Herra, minä seison alati, päivät pitkät, pysyn vartiopaikallani kaiket yöt.

21:9 Ja katso, tuolla tulee jonossa miehiä, parivaljakoi-

21 LUKU

21:1 Tämä on korven kuorma meren tykönä: niinkuin tuulispää tulee etelästä, joka kääntää ylösalaisin, niin se tulee korvesta, kauhiasta maasta.

21:2 Sillä minulle on osoitettu kova näky: pettäjä tulee toista vastaan, hävittäjä toista vastaan. Mene ylös Elam, piiritä heitä Madai: minä lopetan kaikki hänen huokauksensa.

21:3 Sentähden ovat minun kupeeni täynnä kipua, ja ahdistus on minun käsittänyt, niinkuin lapsen synnyttäjän ahdistus; minä kyyristän minuni, koska minä sen kuulen, ja peljästyn, koska minä sen näen.

21:4 Minun sydämeni vapisee, kauhistus on minun peljättänyt; sentähden ei ole minulla ollut suloisella yöllä yhtään lepoa.

21:5 Valmista pöytä, anna valvojain valvoa, syö, juo: nouskaat te pääruhtinaat ja voidelkaat kilvet.

21:6 Sillä Herra sanoo näin minulle: mene ja toimita vartio, joka katselis ja ilmoittais.

21:7 Mutta hän näki ratsastajat ajavan ja menevän aaseilla ja kameleilla, ja piti siitä visun vaarin.

21:8 Ja hän huusi niinkuin jalopeura: Herra, minä olen vartiolla yli päivää, ja olen minun vartiollani kaikki yöt:

21:9 Ja katso, siellä tulee yksi vaunuissa ja kaksi rat-

XXI. Lucu

21:1 TÄMÄ on corwen cuorma meren tykönä: nijncuin tuuli tule etelästä/ joka caicki käändä ylösalaisin/ nijn se tule corwesta/ cauhiasta maasta.

Sillä minulle on osotettu cowa näky.

21:2 Pettäjä tule toista vastaan/ hävittäjä toista vastaan/ mene ylös Elam/ pijritä heitä Madai/ minä lopetan caicki hänen huocauxens.

21:3 Sentähden ovat minun cupeni täynäns kipua/ ja ahdistus on minun käsittänyt nijncuin lapsen synnyttäjän/ minä kyyristän minuni cosca minä sen cuulen/ ja peljästyn cosca minä sen näen.

21:4 Minun sydämen wapise/ cauhistus on minun peljättänyt/ sentähden ei ole minulla ollut suloisella yöllä yhtään lepo.

21:5 Walmista pöytä/ anna walwoitten walwo/ syökät/ juocat/ noscat te pääruhtinat ja woidelcat kilwet.

21:6 Sillä HERra sano näin minulle: mene ja toimita vartio/ joca cadzelis ja ilmoitais.

21:7 Mutta hän näke radzastajat ajawan ja menewän Aseilla ja Cameleillä/ ja pitä sijtä wisun waarin.

21:8 Ja hän huusi/ nijncuin Lejoni/ HERra/ minä olen wartiolla yli päiwä/ ja olen minun wartiollani caicki yöt.

21:9 Ja cadzo/ siellä tule yxi waunusa/ ja caxi radzahin/

<p>ta." Ja hän lausui sanoen: "Kukistunut, kukistunut on Baabel, ja kaikki sen jumalain kuvat hän on murskannut maahan."</p>	<p>sahin, joka vastaa ja sanoo: kaatunut, kaatunut on Babylon, ja kaikki hänen jumalainsa kuvat lyötiin maahan.</p>	<p>joca wasta ja sano: Babel on langennut/ se on langennut/ ja caicki hänen jumalainsa kuvat owat lyödyt maahan.</p>
<p>21:10 Maahan puitu kansani, puimatantereella poljettuni! Mitä olen kuullut Herralta Sebaotilta, Israelin Jumalalta, sen minä teille ilmoitan.</p>	<p>21:10 O minun tappamiseni ja minun riihen permanto! mitä minä olen \Herralta\ Zebaotilta, Israelin Jumalalta, kuullut, sen minä teille ilmoitan.</p>	<p>21:10 O minun tappamisen ja minun rijheni permanto/ mitä minä olen HERralda Zebaotilta Israelin Jumalalta kuulut/ sen minä teille ilmoitan.</p>
<p>21:11 Ennustus Duumasta. Minulle huudetaan Seiristä: "Vartija, mikä hetki yöstä on? Vartija, mikä hetki yöstä on?"</p>	<p>21:11 Tämä on Duman kuorma: Seiristä huudetaan minua: vartia, mitä yö kuulu? vartia, mitä yö kuulu?</p>	<p>21:11 Tämä on Duman cuorma/ Seirist huutan minua: wartia mitä yö culu? wartia mitä yö culu?</p>
<p>21:12 Vartija vastaa: "Aamu on tullut, mutta silti on yö. Jos vielä kyselette, niin kyselkää; tulkaa uudelleen."</p>	<p>21:12 Vartia sanoi: kuin aamu tulee, niin vielä yö on; jos te vielä kysytte, niin teidän pitää vielä sitte palajaman ja taas kysymän.</p>	<p>21:12 Wartia sanoi: cuin amu tule/ nijn vielä yö on/ jos te vielä kysytte/ nijn teidän pitää vielä sijtte palajaman ja taas kysymän.</p>
<p>21:13 Ennustus Arabiaa vastaan. Yöpykää Arabian viidakoissa, dedanilaiset matkueet.</p>	<p>21:13 Tämä on Arabian kuorma: teidän pitää yötymän Arabian metsässä, Dedanimin tiellä.</p>	<p>21:13 Tämä on Arabian cuorma: teidän pitää yötymän Arabian medzäsä Dedanimin tiellä.</p>
<p>21:14 Menkää vastaan, viekää vettä janoaville. Teeman maan asukkaat ottavat pakolaiset vastaan, leipää tariten.</p>	<p>21:14 Kantakaat vettä janoava vastaan, te jotka asutte Temanin maassa: taritkaat pakenevaisille leipää.</p>	<p>21:14 Candacat wettä jano-wata wasta/ te cuin asutte Theman maasa. 21:15 Taritcat pakenewaisille leipä:</p>
<p>21:15 Sillä he ovat miekkoja paossa, paljastettua miekkaa, jännitettyä jousta ja sodan tuimuutta paossa.</p>	<p>21:15 Sillä he pakenevat miekkaa, paljasta miekkaa, jännitettyä jousta ja isoa sota.</p>	<p>sillä he pakenewat miecka/ paljasta miecka/ jännitettyä jousta/ isoja sota.</p>
<p>21:16 Sillä näin on Herra minulle sanonut: Vielä vuosi - sellainen kuin on palkkalaisen vuosi - niin kaikki Keedarin kunnia on kadonnut,</p>	<p>21:16 Sillä näin sanoo Herra minulle: vielä nyt vuosi, niinkuin palkollisen vuodet ovat, niin pitää kaiken Kedarin kunnian hukkuman.</p>	<p>21:16 Sillä nijn sano HERra minulle: vielä nyt vuosi/ nijncuin palkollisen wuodet owat/ nijn pitää caiken Kedarin cunnian huckuman.</p>
<p>21:17 ja Keedarin urhojen jousiluvun jäännös on oleva vähäinen. Sillä Herra, Israelin Jumala, on puhunut.</p>	<p>21:17 Ja jääneet ampujat, väkevät Kedarin lapsista, pitää vähemmäksi joutuman; sillä \Herra\ Israelin Jumala on sen sanonut.</p>	<p>21:17 Ja ne jäänet ambujat Kedaris pitää vähemmäxi joutuman: sillä HERra Israelin Jumala on sen sanonut.</p>

Jesaja 22 LUKU

22:1 Ennustus Näkylaaksosta. Mikä sinun on, kun sinä kaik-

22 LUKU

22:1 Tämä on Näkylaakson kuorma: mikä sinun nyt on, että te niin kaikki olette as-

XXII. Lucu

22:1 Tämä on Näkylaxon cuorma: mikä teidän on/ että

kinesi katoille nouset,	tuneet kattoin päälle?	te niijn caicki juoxette caton päälle?
22:2 sinä humuavainen, pauhaava kaupunki, sinä remuavakylä? Surmattusi eivät ole miekan surmaamia, eivät soetaan kuolleita.	22:2 Sinä olet täynnä humua: kaupunki täynnä väkeä, iloinen kaupunki: sinun lyötys ei ole miekalla lyödyt, ja ei ole kuolleet sodassa.	22:2 Sinä olet täynäns humu/ Caupungi täynäns wäke/ iloinen Caupungi/ sinun lyötys ei ole miecalla lyödyt/ ja ei ole cuollet sodasa.
22:3 Kaikki sinun päämiehesi yhdessä pakenivat, joutuivat vangiksi, josta vailla; keitä ikinä sinun omiasi tavattiin, ne vangittiin kaikki tyynni, kuinka kauas pakenivatkin.	22:3 Vaan kaikki sinun päämiehes ovat poikenneet joutsesta pois, ja ovat vangitut; kaikki kuin sinussa löyettiin, ovat vangitut, ja kauvas paenneet.	22:3 Waan caicki sinun päämiehes owat poikennet joudzesta pois/ ja owat fangitut/ caicki cuin sinusa löyttin/ owat fangitut ja cauwas paennet.
22:4 Sentähden minä sanon: "Kääntäkää katseenne minusta pois: minä itken katkerasti; älkää tunkeilko minua lohduttamaan, kun tytär, minun kansani, tuhoutuu."	22:4 Sentähden minä sanon: menkää pois minun tyköäni, antakaat minun itkeä vaikiasti; älkää ahkeroitko lohduttaa, minun kansani tyttären hävityksen tähden.	22:4 Sentähden minä sanon: mengät pois minun tyköni/ andacat minun itke waikiast/ älkät ahkeroitco minua lohdutta minun Canssani häwityxen tähden:
22:5 Sillä hämmingin, hävityksen ja häiriön päivän on Herra, Herra Sebaot, pitävä Näkylaaksossa. Muurit murrettiin, vuorille kohosi huuto.	22:5 Sillä se on kapinan, sortamisen ja surun päivä Herralta, \Herralta\ Zebaotilta, Näkylaaksossa muurien kukistamisen tähden, ja huudon tähden vuorella;	22:5 Sillä se on capinan/ sortamisen ja surun päiwä HERralda HERralda Zebaothilda/ Näkylaxosa muurein alda caiwamisen tähden/ ja huudon tähden wuorella.
22:6 Eelam nosti viinen, tullen vaunuineen, väkineen ja ratsumiehineen, ja Kiir paljasti kilven.	22:6 Että Elam lähtee viinellä, vaunuilla, wäellä, ratsamiehillä, ja Kir wälkky kilvistä.	22:6 Että Elam lähte wijnellä/ waunuilla/ wäellä/ radzasmiehillä/ ja Kir wälcky kilweistä.
22:7 Ihanimmat laaksosi täytyivät vaunuista, ratsumiehet asettuivat aseisiin portin eteen.	22:7 Ja tapahtuu, että sinun valitut laaksos ovat täynnä vaunuja; ja ratsastajat sioittavat itsensä portin eteen.	22:7 Ja tapahtu että sinun walitut laxos owat täynäns waunuja/ ja radzastajat sioittawat idzens owein eteen.
22:8 Hän riisui Juudalta verhon, ja sinä päivänä sinä loit katseesi Metsätalon asevarastoon.	22:8 Silloin pitää Juudan peite avattaman, että aseet nähdään silloin metsähuoneessa.	22:8 Silloin pitä Judan peitoxen awattaman/ että aset nähdän silloin medzähuonesana.
22:9 Te huomasitte monta repeämää Daavidin kaupungin muurissa ja kokositte vedet Alalammikkoon;	22:9 Ja te olette näkevä monta reikää Davidin kaupungissa; ja kokootte veden alimmaiseen lammikkoon.	22:9 Ja te oletta näkewät monda reickä Dawidin Caupungis/ ja cocotte weden alemmaiseen lammikkoon
22:10 te luitte Jerusalemin talot ja hajotitte taloja vahvistaaksenne muurin,	22:10 Teidän pitää lukeman huoneet Jerusalemissa, ja teidän pitää jaottaman huoneet vahvistaaksenne muureja.	22:10 Teidän pitä lukeman huonet Jerusalemis/ teidän pitä jaottaman huonet/ wahwistaxenne muureja.
22:11 ja te teitte molempien	22:11 Ja teidän pitää teke-	22:11 Ja teidän pitä tekemän

<p>muurien välille paikan, johon Vanhan lammikon vedet koottiin. Mutta hänen puoleensa te ette katsoneet, joka tämän tuotti, häntä te ette nähneet, joka tämän kauan sitten valmist.</p>	<p>män vesihaudan molempain muurien välille, vanhan kalammin vedestä; kuitenkin ette katso häntä, joka tämän tekee, ettekä katsele sitä, joka senkaltaisia on kaukaa toimittanut.</p>	<p>wesihaudan molembain muurin välille/ sijtä vanhasta lammin wedestä/ cuitengin ette cadzo händä joca tämän teke/ etkä cadzele sitä joca sencaltaisia on cauca toimittanut.</p>
<p>22:12 Ja sinä päivänä Herra, Herra Sebaot, kutsui itkuun ja valitukseen, pään paljaaksi ajamaan ja säkkiin vyöttäytymään.</p>	<p>22:12 Sentähden antaa Herra, \Herra\ Zebaot, silloin julistaa, että itketään ja murehditaan, ja hiukset ajellaan ja puetaan säkkiin.</p>	<p>22:12 Sentähden anda HERra HERra Zebaoth silloin julista/ että itketän ja murehditan/ ja hiuxet ajellan ja puetan säckijn.</p>
<p>22:13 Mutta katso: on ilo ja riemu, raavaitten tappaminen ja lammasten teurastus, lihan syönti ja viinin juonti! "Syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme."</p>	<p>22:13 (Vaikka nyt) katso, ilo ja riemu, teurastaa härkiä, tappaa lampaista, syödä lihaa, juoda viinaa, (ja sanoa): syökäämme ja juokaamme, meidän pitää kuitenkin huomenna kuoleman.</p>	<p>22:13 Waicka ei nyt mitän muuta ole/ cadzo/ cuin ilo ja riemu/ teurasta härkiä/ tappa lambaita/ syödä liha/ juoda wijna/ ja sanoa: syökäm ja juocam/ meidän pitä cuitengin huomenna cuoleman.</p>
<p>22:14 Niin kuului minun korviini Herran Sebaotin ilmoitus: "Totisesti, ei tämä teidän syntinne tule sovitetuksi, ei kuolemaan saakka, sanoo Herra, Herra Sebaot."</p>	<p>22:14 Tämä on, (sanoo) \Herra\ Zebaot, minun korvilleni tullut: mitämaks, jos minä tämän pahan teon annan anteeksi, siihenasti kuin te kuolette, sanoo Herra, \Herra\ Zebaot.</p>	<p>22:14 Tämä on HERran Zebaothin corwille tullut/ mitämax/ jos minä tämän pahan tegon annan andexi/ siihenasti cuin te cuoletta/ sano HERra HERra Zebaoth.</p>
<p>22:15 Näin sanoo Herra, Herra Sebaot: Mene tuon huoneenhaltijan tykö, Sebnan tykö, joka on linnan päällikönä.</p>	<p>22:15 Näin sanoo Herra, \Herra\ Zebaot: mene tavarahuoneen haltian Sebnan tykö ja sano hänelle:</p>	<p>22:15 Näin sano HERra HERra Zebaoth: mene Rentmestarin tygö/ Sebnan Hoffmestarin tygö/ ja sano hänelle:</p>
<p>22:16 "Mitä sinulla täällä on asiaa, ja keitä sinulla täällä on, kun tänne itsellesi haudan hakkautat, hakkautat hautasi korkeuteen, kallioon itsellesi asunnon koverrat?"</p>	<p>22:16 Mitä sinun tässä on, kenenkä oma sinä olet? että annat hakata itselles haudan niinkuin se, joka hakkauttaa itsellensä haudan korkeuteen, ja olet niinkuin se, joka antaa itsellensä tehdä asumasian vuorelle?</p>	<p>22:16 Mitä sinun täsä on/ kenengä oma sinä olet? että annat hacata idzelles haudan corkeuteen/ ja olet nijncuin se joca anda idzellens tehdä asumasian wuorelle.</p>
<p>22:17 Katso, Herra heittää sinua, mies, rajusti: hän kouraisee sinut kokoon,</p>	<p>22:17 Katso, \Herra\ ajaa sinun pois, niinkuin väkevä mies heittää jonkun pois, ja peittää sinun kokonansa,</p>	<p>22:17 Cadzo/ HERra hylkä sinun/ nijncuin wäkewä mies heittä jongun pois/ ja temma sinun alas:</p>
<p>22:18 kääriisee sinut keräksi ja paiskaa pallona menemään maahan, jossa on laajuutta joka suuntaan. Sinne sinä kuolet, ja sinne jäävät sinun</p>	<p>22:18 Ja pyörittää sinun kohta, ja peräti niinkuin kieran aukialle kedolle; siellä sinun pitää kuoleman, siellä pitää sinun kalliit vaunus, sinun Herras huoneen kans-</p>	<p>22:18 Ja pyöryttä sinun nijncuin kierican aukealla kedolla/ siellä sinun pitä cuoleman/ siellä pitä sinun callit waunus/ sinun herras huonen</p>

kunniavaunusi, sinä herrasi huoneen häpeä.	sa, tuleman häväistykseksi.	cansa tuleman häväistyxexi.
22:19 Minä syöksen sinut pois paikastasi; hän kukistaa sinut asemastasi.	22:19 Ja minä kukistan sinun säädystäs, ja sinä pannaan pois viraltas.	22:19 Ja minä cukistan sinun säädystäs/ ja panen sinun pois wiraldas.
22:20 Mutta sinä päivänä minä kutsun palvelijani Eljakimin, Hilkian pojan,	22:20 Ja silloin pitää tapah-tuman, että minä kutsun palveliani Eliakimin, Hilkian pojan,	22:20 Ja silloin cudzun minä palweliani Eliakimin/ Hilkian pojan:
22:21 ja puetan hänen yllensä sinun ihokkaasi, vyötän hänet sinun vyölläsi ja panen sinun valtasi hänen käteensä, niin että hän on oleva isänä Jerusalemin asukkaille ja Juudan suvulle.	22:21 Ja panen hänen yllensä sinun hamees, ja vyötän hänen sinun vyölläs, ja annan sinun valtas hänelle; että hän on niiden isä, jotka Jerusalemissa ja Juudan huoneessa asuvat.	22:21 Ja panen hänen pääl-lens sinun hames/ ja vyötän hänen sinun wyölläs/ ja annan sinun waldas hänelle/ että hän on nijden Isä/ jotca Jerusalemis ja Judan huone-sa asuwat.
22:22 Ja minä panen Daavidin huoneen avaimen hänen olallensa; ja hän avaa, eikä kukaan sulje, ja hän sulkee, eikä kukaan avaa.	22:22 Ja panen Davidin huoneen avaimen hänen olallensa, että hän avaa, ja ei kenkään sulje, että hän sulkee, ja ei kenkään avaa.	22:22 Ja panen Dawidin huonen awaimen hänen oljillens/ että hän awaja ja ei kengän sulkis/ että hän sulkis ja ei kengän awaja.
22:23 Minä lyön hänet vaar-naksi vahvaan paikkaan, ja hän tulee kunniaistuimeksi isänsä suvulle.	22:23 Ja lyön hänen niin-kuin naulan vahvaan paik-kaan; ja hänellä on oleva kunnian istuin, hänen isän-sä huoneessa,	22:23 Ja minä lyön hänen naulan werost wahwaan paickaan/ ja hänellä on ole-wa cunnian istuin/ hänen Isäns huones.
22:24 Hänen varaansa ripus-tautuu hänen isänsä suvun kaikki paljous, vesat ja versot, kaikki pienet astiat, maljat ja ruukut kaikki.	22:24 Että hänen päällensä ripustetaan kaikki hänen isänsä huoneen kunnia, lapset ja lasten lapset, kaikki pienet kappaleet, juoma-astiat, ja kaikkinaiset kante-leet.	22:24 Että hänen päällens ripustetan caicki hänen Isäns huonen cunnia/ lapset ja las-ten lapset/ caicki pienet cappalet/ juomaastiat ja caickinaiset candelet.
22:25 Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, pettää vahvaan paikkaan lyöty vaarna, se katkeaa ja putoaa, ja kuorma, joka oli sen varassa, särkyy. Sillä Herra on puhunut.	22:25 Silloin, sanoo \Herra\ Zebaot, naula pitää otetta-man pois, joka vahvassa pai-kassa on, niin että hänen pitää rikkoontuman, lan-keeman, putooman, ja se kuorma kuin hänen päällän-sä on, pitää hukkuman; sillä \Herra\ sen sanoo.	22:25 Silloin/ sano HERra Zebaoth/ naula pitä otetta-man pois/ joca wahwasa pai-casa on/ nijn että hänen pitä rickanduman/ langeman/ pu-toman ja hänen cuormans hukkuman: sillä HERra sen sano.

Jesaja 23 LUKU

23:1 Ennustus Tyyrosta. Valit-takaa, te Tarsiin-laivat, sillä se on hävitetty talottomaksi, käymättömäksi; kittiläisten

23 LUKU

23:1 Tämä on Tyron kuorma: valittakaa, te haahdet me-rellä; sillä se on kukistettu, niin ettei siellä ole yhtään huonetta, eikä sinne mene

XXIII. Lucu

23:1 TÄmä on Tyrin cuorma: surcutelcat teitän te hahdet merellä: sillä se on cukistet-tu/ nijn ettei siellä ole yhtän

<p>maasta he saivat tämän tiedon.</p>	<p>kenkään; Kittimin maasta pitää heidän sen äkkäämän.</p>	<p>huonetta/ eikä sinne mene kengän. 23:2 Chittimin maasta pitää heidän sen äckämän.</p>
<p>23:2 Mykistykää, te rantamaan asukkaat! Siidonin kauppamiehet, merenkulkijat, täyttivät sinut.</p>	<p>23:2 Olkaat ääneti, te luotoin asuvaiset: Zidonin kauppamiehet, jotka merellä vaelsivat, täyttivät sinun.</p>	<p>Luotoin asuwait owat yhdessä cohden/ Zidonin cauppamiehet/ jotca merelle läxit/ täytit sinun.</p>
<p>23:3 Ja suuria vesiä kulki Siihorin siemen, Niilivirran vilja; se oli Tyyron sato, ja siitä tuli kansojen kauppatavara.</p>	<p>23:3 Ja kaikkalainen hedelmä, joka Sihorin tykönä kasvaa, ja jyvät virran tykönä vietiin sinne veden ylitse; ja on pakanain kaupaksi tullut.</p>	<p>23:3 Ja caickalainen hedelmä joca Zihorin tykönä caswa/ ja jyvät wirran tykönä/ wietin sinne suuren weden ylidzen/ ja olet pacanain tuexi tullut.</p>
<p>23:4 Häpeä, Siidon, sillä näin sanoo meri, meren linnoitus: "En ole kivuissa ollut, en ole synnyttänyt, en nuorukaisia kasvattanut, en neitoja vartutanut."</p>	<p>23:4 Sinä mahdat kyllä hämmästyä, Zidon; sillä meri lausuu ja vahvin meren tykönä sanoo: en minä ole silleen raskas, en minä synnyttä, enkä myös kasvata yhtään nuorukaista, enkä ruoki neitsyttä.</p>	<p>23:4 Sinä mahdat kyllä hämmästyä Zidon: sillä meri/ ja wahwin meren tykönä sano: en minä ole sillen rascas/ en minä synnyttä/ engä myös caswata yhtän nuorucaista/ ja ruoki jotacuta neidzyttä.</p>
<p>23:5 Kun tämä kuullaan Egyptissä, niin vavistaan Tyyron kuulumisia.</p>	<p>23:5 Niinkuin kuultaissa Egyptistä hämmästyttiin, niin pitää myös hämmästyttämän, koska Tyrosta kuulaa.</p>	<p>23:5 Nijn cuin cuultais Egyptist hämmästyttiin/ nijn pitää myös hämmästyttämän/ cosca Tyroxest cuullan.</p>
<p>23:6 Menkää Tarsiiseen; valitkaa, te rantamaan asukkaat.</p>	<p>23:6 Menkää merille, valitkaa, jotka luodoissa asutte.</p>	<p>23:6 Mengät merille/ walittacat jotca luodoisa asutte.</p>
<p>23:7 Onko tämä teidän remuava kaupunkinne, jonka alku on hamasta muinaisajasta, jonka jalat kuljettivat sen kauas muukalaisena asumaan?</p>	<p>23:7 Eikö tämä ole teidän ilokaupunkinne, joka kerskaa itsiänsä vanhuudestansa? Hänen jalkansa pitää viemän hänen pitkän matkan taa vaeltamaan.</p>	<p>Eikö tämä ole teidän ilocaupungin/ joca kersca idzens wahwudestans? 23:7 Hänen jalcans pitää wiemän hänen pitkän matkan taa waeldaman.</p>
<p>23:8 Kuka on tämän päättänyt Tyyron osalle, kruunujen jakelijan, jonka kauppamiehet olivat ruhtinaita, kauppiat maanmainioita?</p>	<p>23:8 Kuka olis sitä ajatellut, että kruunatulle Tyrolle piti niin käymän? että sen kauppamiehet ovat pääruhtinaat, ja sen kauppiat ylimmäiset maassa?</p>	<p>23:8 Cuca olis sitä ajatellut/ että sille cruunatulle Tyroxelle piti nijn käymän? että sen cauppamiehet owat pääruhtinat/ ja sen cauppiat ylimmäiset maasa?</p>
<p>23:9 Herra Sebaot on sen päättänyt, häväistäkseen kaiken koreuden korskan, saatatakseen kaikki maanmainiot halveksituiksi.</p>	<p>23:9 \Herra\ Zebaot on sen niin ajatellut, että hän kaikki hänen kaunistuksensa prameuden heikoksi tekis; ja tekis ylönkatsotuksi kaikki kuuluisat maassa.</p>	<p>23:9 HERra Zebaoth on sen nijn ajatellut/ että hän caicki hänen caunistuxens heicoxi tekis/ sijnä iloisesa Caupungisa/ ja tekis ylöncazotuxi caicki cuuluisat maasa.</p>
<p>23:10 Tulvi yli maasi, tytär</p>	<p>23:10 Vaella maas lävitse</p>	<p>23:10 Waella sinun maas lä-</p>

Tarsis, niinkuin Niilivirta; ei ole patoa enää.	niinkuin virta, sinä Tarsiksen tytär; ei siellä ole enään yhtään vyötä.	pidzen nijncuin wirta/ sinä meren tytär/ ei siellä ole enä yhtän wyötä.
23:11 Hän on ojentanut kätensä meren yli, järkyttänyt valtakunnat. Herra on antanut käskyn Kanaania vastaan, että sen linnoitukset hävitetään.	23:11 Hän kokottaa kätensä meren päälle, ja peljättää valtakunnat; \Herra\ käskee Kananin hävittämään sen linnat,	23:11 Hän cocotta kätens meren päälle/ ja peljättä waldacunnat/ HERra käskee Canaast häwittä woimalliset/
23:12 Hän sanoo: "Älä enää ilakoitse, sinä häväisty neitsyt, tytär Siidon. Nouse, mene kittiläisten maahan; et sinä sielläkään saa levätä.	23:12 Ja sano: ei sinun pidä enään iloitseman, sinä häväisty neitsy Zidonin tytär: nouse ja mene matkaas Kitimiin, ei sinulla pidä sielläkään lepoa oleman.	ja sano: 23:12 Ei sinun pidä enä iloidzeman sinä häväisty neidzy Zidonin tytär. O Chittim/ nouse ja mene matcas: sillä ei sinun pidä siellä oleman.
23:13 Katso, kaldealaisten maa, kansa, jota ei ollut enää olemassa, jonka Assur oli valmistanut erämaan eläimille, - ne pystyttävät vartiotorninsa, ne kukistavat sen palatsit, tekevät sen raunioiksi.	23:13 Katso, Kaldealaisten maassa ei yhtään kansaa ollut, vaan Assur on sen perustanut korven asuvasille, ja rakentanut hänen linnansa, pannut ylös hänen huoneensa, ja on kuitenkin pantu kukistettavaksi.	23:13 Waan Calderein maasa/ josa ei yhtän Canssa ollut/ waan Assur on sen perustanut corwes/ asuwaisille/ ja pannut sinne wahwantornin/ ja rakendanut salit/ ja on cuitengin pandu cukistettawaxi.
23:14 Valittakaa, te Tarsiinlaivat, sillä hävitetty on teidän linnoituksenne."	23:14 Surekaat, te haahdet merillä; sillä teidän voimanne on tyhjä.	Surecat te hahdet merillä: 23:14 sillä teidän voiman on tyhjä.
23:15 Ja siihen aikaan Tyyron unhotetaan seitsemäskymmeneksi vuodeksi, jotka ovat kuin saman kuninkaan aikaa. Seitsemänkymmenen vuoden kuluttua käy Tyyron, niinkuin porton laulussa sanotaan:	23:15 Silloin pitää Tyro unhotettaman seitsemänkymmentä vuotta, niinkauvan kuin yksi kuningas elää; mutta seitsemänkymmenen vuoden perästä käypi Tyron niinkuin portosta veisataan:	23:15 Silloin pitä Tyrus unhotettaman seidzemenkymmentä vuotta/ nijncauwan cuin yxi Cuningas elä/ mutta seidzemenkymmenen vuoden perästä pitä Tyruxesta weisattaman porton wirsi.
23:16 "Ota kantele, kierrä kaupunkia, sinä unhotettu portto; soita kauniisti, laula vireästi, että sinut muistettaiisiin!"	23:16 Ota kantele, mene ympäri kaupunkia, sinä unhotettu portto: soita vahvasti kantelettas, ja laula lohdullisesti, että sinua taas muistettaisiin.	23:16 Ota candeale/ mene ymbärins Caupungita sinä unhotettu portto/ soita wahwast candelettas/ ja laula lohdullisest/ että sinä taas muistetaisiin.
23:17 Ja seitsemänkymmenen vuoden kuluttua Herra katsoo Tyyron puoleen, ja se pääsee jälleen portonpalkoilleen ja tekee huorin kaikkien maan valtakuntain kanssa, mitä maan päällä on.	23:17 Sillä seitsemänkymmenen vuoden perästä on \Herra\ etsiwä Tyroa, että hän tulis jälleen porttopalkoilensa, ja huorin tekis kaikkein valtakuntain kansa maan päällä.	23:17 Sillä seidzemenkymmenen vuoden perästä on HERra edziwä Tyrusta/ että hän tulis jällens porttopalcoillens/ ja huoria tekis caickein waldacundain cansa maan päällä.

23:18 Mutta sen voitto ja palkka on oleva Herralle pyhitetty; ei sitä koota eikä talleteta, vaan sen voitto on tuleva niille, jotka Herran edessä asuvat, runsaaksi ravinnoksi ja jaloksi vaatetukseksi.

Jesaja 24 LUKU

24:1 Katso, Herra tekee maan tyhjäksi ja autioksi, mullistaa sen muodon ja hajoittaa sen asukkaat.

24:2 Ja niinkuin kansan käy, niin papinkin, niinkuin orjan, niin hänen herransa, niinkuin orjattaren, niin hänen emäntänsä, niinkuin ostajan, niin myyjän, niinkuin lainanottajan, niin lainanantajan, niinkuin velallisen, niin velkojankin.

24:3 Maa tyhjentämällä tyhjennetään ja ryöstämällä ryöstetään. Sillä Herra on tämän sanan puhunut.

24:4 Maa murehtii ja lakastuu, maanpiiri näantyy ja lakastuu; kansan ylhäiset maassa näantyyvät.

24:5 Maa on saastunut asukkaittensa alla, sillä he ovat rikkoneet lait, muuttaneet käskyt, hyljänneet iankaikkisen liiton.

24:6 Sentähden kirous kalvaa maata, ja sen asukkaat syystänsä kärsivät; sentähden maan asukkaat kuumuudesta korventuvat, ja vähän jää ihmisiä jäljelle.

24:7 Viini murehtii, viiniköynnös kuihtuu, kaikki ilomieliset huokaavat.

23:18 Mutta hänen kaupansa ja porttopalkkansa pitää oleman pyhä \Herralle\. Ei sitä koota tavaraksi, eikä salata, vaan jotka asuvat \Herran\ edessä, niillä pitää hänen kaupakalunsa oleman, siitä syöä, ravita ja itsiänsä vaatetta.

24 LUKU

24:1 Katso, \Herra\ tekee maan tyhjäksi ja autioksi, ja kukistaa, mitä siinä on, ja hävittää sen asuwait.

24:2 Ja papeille tapahtuu niinkuin kansallekin, herralle niinkuin palveliallekin, emännälle niinkuin piiallekin, myyjälle niinkuin ostajallekin, lainaajalle niinkuin lainaksi ottajallekin, korkorahan ottajalle niinkuin antajallekin.

24:3 Sillä maan pitää peräti tyhjäksi ja kokonansa ryöstetyksi tuleman; sillä \Herra\ on tämän sanonut.

24:4 Maa on surkia ja hävitetään, maa pelehtyy ja häviää; kansan ylimmäiset näantyyvät maassa.

24:5 Maa on saastaiseksi tullut asuwaitistansa; sillä he tekevät lakia vastaan ja muuttavat säädyt, ja luopuvat ijankaikkisesta liitosta.

24:6 Sentähden kuluttaa kirous maan ja sen asuwait hävitetään; sentähden maan asuwait kuivettuvat, niin että vähä jää väkeä.

24:7 Viina kato, viinapuu surkastuu, ja kaikki, jotka sydämestänsä iloisina olivat, huokaavat.

Mutta hänen cauppans ja porttopalckans pitää oleman pyhä HERralle.

23:18 Ei sitä coota tawaraxi/ eikä salata/ vaan jotca asuwat HERran edes/ niillä pitää hänen cauppacaluns oleman/ sijtä syödä/ rawitta ja hywin idziäns waatetta.

XXIV. Lucu

24:1 CADzo/ HERra teke maan tyhjäxi ja autiaxi/ ja cukista mitä sijnä on/ ja häwittä sen asuwait.

24:2 Ja Papeille tapahtu nijncuin Canssallekin/ Herralle nijncuin palweliallekin/ emännälle nijncuin pijcallekin/ myyjälle nijncuin ostajallekin/ lainajalle nijncuin lainaxi ottajallekin/ corcorahan ottajalle nijncuin andajallekin.

24:3 Sillä maan pitä tyhjäxi ja ryöstetyxi tuleman/ ja HERra on tämän sanonut.

24:4 Maa on cauhia ja häwitetän/ maa pelehty ja häwiä/ Canssan ylimmäiset harwenewat maasa.

24:5 Maa on saastaisexi tullut hänen asuwaitistans: sillä he tekewät Lakia wastan/ ja muuttawat käskyt/ ja luopuwat ijancaickisesta lijtosta.

24:6 Sentähden culutta kirous maan/ jota myös sen asuwait ansaidzewat. Sentähden maan asuwait cuiwetuwat/ nijn että wäha jää wäke.

24:7 Wijna cato/ wijnapuu cuiwa/ ja caicki jotca sydämestäns iloisna olit/ huocawat.

24:8 Loppunut on vaskirumpujen riemu, lakannut remua-vaisten melu, loppunut kanteleitten riemu.	24:8 Vaskirumpuin riemu taukoo, iloitsevaisten ilo puuttuu, kanteleiden riemu loppuu.	24:8 Trumbuin riemu tauco/ iloidzewaisten ilo puuttu/ candeletten riemu loppu.
24:9 Ei laulaen viiniä juoda, väkijuoma käy karvaaksi juojillensa.	24:9 Ei lauleta viinaa juotais- taissa, ja hyvä juoma on karvas juoville.	24:9 Ei lauleta wijna juotais/ ja hywä juoma on carwas juowille.
24:10 Kukistettu on autio kaupunki, joka talo teljetty, sisään pääsemätön.	24:10 Tyhjä kaupunki on kukistettu maahan; kaikki huoneet ovat teljetyt, niin ettei yksikään sinne mene.	24:10 Tyhiä Caupungi on cu- kistettu maahan/ caicki huoneet ovat teljetyt/ nijn ettei yxikän sinne mene.
24:11 Viinistä on kaduilla valitus, kaikki ilo on mennyt mailleen, riemu maasta paennut.	24:11 Viinan puutteen tähden valitetaan kaduilla: kaikki ilo on pois, kaikki maan riemu on matkassansa.	24:11 Wijnan puutten tähden walitetan catuilla/ caicki ilo on pois/ caicki maan riemu on matcasans.
24:12 Jäljellä on kaupungissa hävitys, portti on pirstaleiksi lyöty.	24:12 Ei ole muuta jäänyt kaupunkiin kuin hävitys, ja portit ovat autiot.	24:12 Ei ole muuta jäänyt Caupungijn cuin hävitys/ ja owet owat autiat.
24:13 Sillä niin on käyvä maan päällä, kansojen keskuudessa, kuin öljypuuta karistettaessa, kuin jälkikorjuussa, viininkorjuun päätyttyä.	24:13 Sillä kansalle tapah- tuu myös maassa niinkuin öljypuillekin, koska siitä on poimittu; niinkuin sitte poimittaisiin kuin oikia viinan kokousaika on pois.	24:13 Sillä/ Canssalle tapah- tu myös maasa nijncuin öljy- puillekin/ cosca sijtä on poi- mettu/ nijncuin sijtte poime- taisin cuin oikia wijnaelon aica pois on.
24:14 Ne korottavat äänensä ja riemuitsevat, ne huutavat mereltä päin Herran valtasuurutta:	24:14 Ne korottavat äänensä ja iloitsevat; \Herran\ kunniasta he iloitsevat, hamasta merestä asti.	24:14 Ne corgottawat änen/ ylistäwät ja iloidzewat HERran cunniasta/ hamas merestä.
24:15 "Sentähden kunnioit- kaa Herraa valon mailla, ja meren saarilla Herran, Israelin Jumalan, nimeä."	24:15 Niin kiittäkää nyt \Herraa\ laaksoissa, luo- doissa \Herran\, Israelin Jumalan nimeä.	24:15 Nijn kijttäkät nyt HERra laxoisa/ luodoisa HERran Is- raelin Jumalan nime.
24:16 Maan äärestä kuulem- me ylistysvirret: "lhana on vanhurskaan osa!" Mutta minä sanon: "Riutumus, riutumus on minun osani, voi minua: ryöstäjät ryöstävät, raastaen ryöstäjät ryöstävät!"	24:16 Me kuulemme kiitos- virren maailman äärestä, vanhurskaalle kunniaksi. Ja minun pitää sanoman: miksi minä olen niin laiha? miksi minä olen niin laiha? voi mi- nua! sillä ylönkatsojat ylön- katsovat, ja ylönkatsojat ylönkatsovat,	24:16 Me cuulemma kijtoswir- ren mailman ärestä/ wan- hurscaille cunniaxi. Ja minun pitä sanoman: mixi minä olen nijn laiha? woi minua: sillä ylöncazdojat ylöncazdozat/ ja ylöncazdojat ylöncazdozat.
24:17 Kauhu ja kuoppa ja paula on edessäsi, sinä maan asukas.	24:17 Sentähden tulee tei- dän asuvainne päälle maas- sa hämmästys, kuoppa ja paula.	24:17 SEntähden tule teidän asuwitten päälle hämmästys/ cuoppa ja paula.
24:18 Joka pakenee kauhun ääntä, se putoaa kuoppaan,	24:18 Ja jos joku pakenis hämmästyksen huutoa, niin hän kuitenkin putoo kuop-	24:18 Ja jos jocu pakenis hämmästyxen huuto/ nijn hän

ja joka kuopasta nousee, se puuttuu paulaan. Sillä korkeuden akkunat aukenevat ja maan perustukset järkkyvät.

24:19 Maa murskaksi museruu, maa halkee ja hajoaa, maa horjuu ja huojuu.

24:20 Maa hoippuu ja hoipertelee niinkuin juopunut, huojuu niinkuin lehvämaja. Rasakaana painaa sitä sen rikkomus, se kaatuu eikä enää nouse.

24:21 Sinä päivänä Herra kostaa korkeuden sotajoukolle korkeudessa ja maan kuninkaille maan päällä.

24:22 Heidät kootaan sidotuina vankikuoppaan ja suljetaan vankeuteen; pitkän ajan kuluttua heitä etsiskellään.

24:23 Ja kuu punastuu, ja aurinko häpeää, sillä Herra Sebaot on kuningas Siionin vuorella ja Jerusalemissa, ja hänen vanhintensa edessä loistaa kirkkaus

Jesaja 25 LUKU

25:1 Herra, sinä olet minun Jumalani; minä kunnioitan sinua, kiitän sinun nimeäsi, sillä sinä olet tehnyt ihmeitä, sinun aivoituksesi kaukaisilta päiviltä ovat todet ja vakaat.

25:2 Sillä sinä olet tehnyt kaupungin kiviroukkioksi, varustetun kaupungin raunioiksi; muukalaisten linna on kadonnut kaupunkien luvusta, ei sitä ikinä enää rakenneta.

paan; ja jos hän pääsee kuopasta ylös, niin hän kuitenkin käsitetään paulaan, sillä korkeuden akkunat avataan, ja maan perustukset vapisevat.

24:19 Maan käy aivan pahoin: ei sen pidä ollenkaan menestymän, vaan pitää peräti raukeaman.

24:20 Maan pitää kovin hoiperteleman niinkuin juopuneen, ja vietämän pois niinkuin majan; sillä sen pahat teot painavat sen, niin että sen pitää lankeeman, ja ei enään nouseman.

24:21 Silloin on \Herra\ etsivä sitä korkiaa sotaväkeä, joka korkeudessa on, ja maan kuninkaita, jotka ovat maan päällä.

24:22 Että he kootaan yhteen niinkuin kuopassa sidotut, ja pitää oleman suljetut vankeudessa, ja suuren ajan perästä taas etsittämän.

24:23 Ja kuun pitää häpemän, ja auringon ujoileman, koska \Herra\ Zebaot on tuleva kuninkaaksi Zionin vuorella ja Jerusalemissa; ja hänen vanhimpainsa edessä pitää kunnia oleman.

25 LUKU

25:1 \Herra\, sinä olet minun Jumalani, sinua minä ylistän, minä kiitän sinun nimeäs; sillä sinä teet ihmeitä: sinun vanhat aivoitukses ovat uskolliset ja todet.

25:2 Sillä sinä teet kaupungin kiviraunioksi, sen vahvan kaupungin, että hän läjässä on; muukalaisten palatsit, niin ettei ne enää ole kaupungit, eikä ikänä enää rakenneta.

cuitengin puto cuoppaan/ ja jos hän pääse cuopasta/ niijn hän cuitengin käsitetän paulaan: sillä corkeuden ackunat owat awatut/ ja maan perustuxet wapisewat.

24:19 Maan käy pahoin/ ei sen pidä menestymän/ waan pitä raukeman.

24:20 Maan pitä hoiperteleman nijncuin juopunen/ ja wietämän pois nijncuin majan: Sillä sen pahat tegot painawat sen/ niijn että sen pitä langeman/ ja ei woi pysyä.

24:21 Silloin on HERra edziwä sitä corkiata sotawäke/ joca corkeudesä on/ ja maan Cuningoita/ jotca owat maan päällä.

24:22 Että he cootan yhteen nijncuin cuopas sidotut/ ja pitä oleman suljetut fangiude-sä/ ja suuren ajan perästä taas edzittämän.

24:23 Ja Cuun pitä häpemän ja Auringon ujoleman/ cosca HERra Zebaoth on tulewa Cuningaxi Zionin mäelle/ ja Jerusalemiss/ ja hänen wanhemmittens edes cunniasa.

XXV. Lucu

25:1 HERra sinä olet minun Jumalan/ sinua minä ylistän/ minä kijtän sinun nimes: sillä sinä teet ihmeitä/ sinun wanhath aiwoituxes owat uscolliset ja todet.

25:2 Sillä sinä teet Caupungin kiwiraunioxi/ sen wahwan Caupungin/ että hän läjäs on/ muucalaisten palazit/ niijn ettei ne sillen ole caupungit/ eikä coscan enämbi raketa.

25:3 Sentähden sinua kunnioittaa väkevä kansa, väkivaltaisten pakanain kaupunki sinua pelkää.

25:4 Sillä sinä olit turvana vaivaiselle, turvana köyhälle hänen ahdingossansa, suojana rankkasateelta, varjona helteeltä; sillä väkivaltaisten kiukku on kuin rankkasade seinää vastaan.

25:5 Niinkuin helteen kuivassa maassa, niin sinä vaimensit muukalaisten melun. Niinkuin helle pilven varjossa vaipuu väkivaltaisten voittolaulu.

25:6 Ja Herra Sebaot laittaa kaikille kansoille tällä vuorella pidot rasvasta, pidot voima-
viinistä, ydinrasvasta, puhtaasta voimaviinistä.

25:7 Ja hän hävittää tällä vuorella verhon, joka verhoaa kaikki kansat, ja peiton, joka peittää kaikki kansakunnat.

25:8 Hän hävittää kuoleman ainiaaksi, ja Herra, Herra pyyhkii kyneleet kaikkien kasvoilta ja ottaa pois kansansa häväistyksen kaikesta maasta. Sillä Herra on puhunut.

25:9 Ja sinä päivänä sanotaan: "Katso, tämä on meidän Jumalamme, jota me odotimme meitä pelastamaan; tämä on Herra, jota me odotimme: iloitkaamme ja riemuitkaamme pelastuksesta, jonka hän toi."

25:10 Sillä Herran käsi lepää tällä vuorella. Mutta Moab tallataan siihen paikkaansa,

25:3 Sentähden kunnioittaa sinua väkevä kansa, urhooliset pakanain kaupungit pelkäävät sinua.

25:4 Sillä sinä olet heikkoin väkevyys ja köyhäin vahvuus heidän vaivoissansa: myrskyssä turva, varjo helteessä, kuin tyrannit julmistuvat niinkuin rajua ilmaa seinää vastoin.

25:5 Sinä nöyryytät muukalaisten metelin, niinkuin helteen kuivassa paikassa, niinkuin helle pilven varjolla, niin tyrannein ilo painetaan alas.

25:6 Ja \Herra\ Zebaot tekee kaikille kansoille tällä vuorella lihavan pidon, pidon selkiästä viinasta, rasvasta, ytimeistä ja puhtaasta viinasta.

25:7 Ja tällä vuorella on hän kääriiliinan paneva pois, jolla kaikki ihmiset käärityt ovat, ja peittovaatteen, jolla kaikki pakanat peitettyt ovat.

25:8 Sillä kuolema pitää nieltämän ijankaikkisesti, ja Herra, \Herra\ on kyneleet pyyhkivä pois jokaisen kasvoista, ja on ottava kansansa häväistykset pois kaikissa maakunnissa; sillä \Herra\ on sen sanonut.

25:9 Silloin sanotaan: katso, tämä on meidän Jumalamme jota me odotamme, ja hän auttaa meitä; tämä on \Herra\, häntä me odotamme, iloitaksemme ja riemuitaksemme hänen autuudessaan.

25:10 Sillä \Herran\ käsi lepää tällä vuorella; mutta Moab runnellaan sen alla, niinkuin korret sotkutaan

25:3 SEntähden cunnioittaa sinua wäkevä Canssa/ urhooliset pacanain Caupungit pelkävät sinua.

25:4 Sillä sinä olet heikkoin wäkewys/ ja köyhäin turwa heidän waiwoisans. Tulispääsä toiwo/ warjo heltes/ cosca tyrannit julmistuwat nijncuin tuulispää seinä wastoin.

25:5 Sinä nöyrytät muucalais-
ten metelin/ nijncuin helden cuiwasa paicasa. Että helle tyrannein wijnaoxat poltais/ ja pilwet cuitengin warjon andaisit.

25:6 Ja HERra Zebaoth teke caikille Canssoille tällä wuorella lihawan pidon/ pidon selkiästä wijnasta/ raswasta/ ytyimestä ja rahgattomasta wijnasta.

25:7 Ja tällä wuorella on hän käärilijnan panewa pois/ jolla caicki ihmiset käärityt owat/ ja peittowaatten/ jolla caicki pacanat peitettyt owat.

25:8 Sillä cuolema pitä nieltämän/ ja HERra Zebaoth on kynelet pyhkiwä pois jocaidzen caswoista. Ja on ottawa Canssans häwäistyset pois/ caikis maacunnis/ sillä HERra on sen sanonut.

25:9 Silloin sanotan: cadzo/ tämä on meidän Jumalam/ jota me odotam/ ja hän autta meitä. Tämä on se HERra/ händä me odotam/ iloitaxem ja riemuitaxem hänen autudesans.

25:10 Sillä HERran käsi lepää tällä wuorella/ mutta Moab runnellan sen alla/ nijncuin

niinkuin oljet tallautuvat lan-
taveteen.

25:11 Ja hän haroo siinä
käsiään, niinkuin uija haroo
uidessansa, mutta Herra pai-
naa alas hänen ylpeytensä
yynnä hänen kättensä rimpui-
lut.

25:12 Sinun korkeitten muu-
riesi varustukset hän kukistaa,
painaa alas, syöksee maahan,
tomuun asti.

Jesaja 26 LUKU

26:1 Sinä päivänä lauletaan
Juudan maassa tämä laulu:
"Meillä on vahva kaupunki,
pelastuksen hän asettaa muu-
riksi ja varustukseksi.

26:2 Avatkaa portit vanhurs-
kaan kansan käydä sisälle,
joka uskollisena pysyy.

26:3 Vakaamieliselle sinä tal-
letat rauhan, rauhan, sillä
hän turvaa sinuun.

26:4 Turvatkaa Herraan aini-
aan, sillä Herra, Herra on
iankaikkinen kallio.

26:5 Sillä hän on kukistanut
korkealla asuwait, ylhäisen
kaupungin, hän painoi sen
alas, painoi maan tasalle,
syöksi sen tomuun asti.

26:6 Sitä tallaa jalka, kurjan
jalat, vaivaisten askeleet.

26:7 Vanhurskaan polku on
suora, sinä teet vanhurskaan
tien tasaiseksi.

26:8 Niin, sinun tuomioittesi
tiellä me odotamme sinua,
Herra; sinun nimeäsi ja sinun
muistoasi sielu ikävöitsee.

26:9 Minun sieluni ikävöitsee

loassa.

25:11 Ja [Herra] hajoittaa
kätensä heidän sekaansa,
niinkuin uija hajoittaa ui-
daksensa; ja hän on käsivar-
rellansa heidän prameutensa
alentava.

25:12 Ja sinun muuries kor-
kiat vahvistukset hän kallis-
taa, alentaa ja heittää to-
muun.

26 LUKU

26:1 Siihen aikaan pitää
Juudan maassa tämä veisu
veisattaman: meillä on vahva
kaupunki, hän pani autuu-
den muuriksi ja varjelukseksi.

26:2 Avatkaat portit, van-
hurskaan kansan, joka us-
kossa pysyy, käydä sisälle.

26:3 Sinä pidät aina rauhan,
vahvan lupaukses jälkeen;
sillä sinuun turvataan.

26:4 Sentähden luottakaat
\Herraan\ iankaikkisesti;
sillä \Herra\, \Herra\ on
kallio iankaikkisesti.

26:5 Ja hän notkistaa alas
ne, jotka korkialla asuvat,
hän alentaa korotetun kau-
pungin; hän sysää sen maa-
han, niin että se tomussa
makaa,

26:6 Että hän jaloilla polje-
taan, vaivaisten jaloilla ja
köyhäin kantapäillä.

26:7 Mutta vanhurskasten
tie on tasainen; sinä ojennat
vanhurskasten polut.

26:8 \Herra\, me odotamme
sinua oikeutes tiellä; sydän
himoitsee sinun nimeäs ja
muistoas.

26:9 Minä halajan sinua sy-

corret runnellan ja nijncuin
loca.

25:11 Ja HERra hajotta kä-
tens heidän secaans/ nijncuin
uipa hajotta uidaxens.

25:12 Ja hän on käsiwarrel-
lans heidän prameudens
alendapa/

ja teidän muurein corkiat
wahwistuxet callista/ alenda
ja heittä tomuun.

XXVI. Lucu

26:1 Slihen aican pitä Judan
maasa taincaltainen weisu
weisattaman: Meillä on wahwa
Caupungi/ hän pani muurit ja
warjeluxen autudexi.

26:2 Awatcat portit/ wan-
hurscan Canssan/ joca us-
cosa pysy/ käydä sisälle.

26:3 Sinä pidät aina rauhan/
wahwan lupauxes jälken: sillä
sinuun turwatan.

26:4 Sentähden luottacat
HERraan ijancaickisest: sillä
HERra Jumala on callio ijan-
caickisest.

26:5 Ja hän notkista alas ne
jotca corkialla asuwat/ hän
alenda corgotetun Caupun-
gin/ ja sysä sen maahan/
nijn että se tomusa maca.

26:6 Että hän jalgoilla polje-
tan/ Ja/ waiwaisten jalgoilla
ja köyhäin candapäillä.

26:7 Mutta wanhurscasten tie
on tasainen/ sinä oijennat
wanhurscasten polgut.

26:8 HERra me odotamme
sinua sinun oikeudes tiellä/
sydäin himoidze sinun nimes
ja muistos.

26:9 Minä halajan sinua sy-

sinua yöllä, minun henkeni sisimmässäni etsii sinua varhain; sillä kun sinun tuomiosi kohtaavat maata, oppivat maanpiirin asukkaat vanhurskautta.

26:10 Jos jumalaton saa armon, ei hän opi vanhurskautta; oikeuden maassa hän tekee vääryyttä eikä näe Herran korkeutta.

26:11 Herra, sinun kätesi on kohotettu, mutta he eivät sitä näe. He saakoot häpeäksensä nähdä sinun kiivautesi kansan puolesta; kuluttakoon heidät tuli, joka sinun vihollisesi kuluttaa.

26:12 Herra, sinä saatat meillemme rauhan, sillä myös kaikki meidän tekemämme olet sinä tehnyt.

26:13 Herra, meidän Jumalamme, meitä ovat vallinneet muut herrat, et sinä; sinua yksin me ylistämme, sinun nimeäsi.

26:14 Kuolleet eivät virkoon, vainajat eivät nouse; niin sinä olet heille kostanut, tuhonnut heidät ja hävittänyt kaiken heidän muistonsa.

26:15 Sinä olet lisännyt kansan, Herra, olet lisännyt kansan, olet kunniasi näyttänyt, olet laajentanut kaikki maan rajat.

26:16 Herra, ahdistuksessa he etsivät sinua, vuodattivat hiljaisia rukouksia, kun sinä he-

dämeistäni yöllä, minun henkeni valvoo myös minussa varhain sinun tykö; sillä kussa sinun oikeutes maakunnassa on, niin maan piirin asuvaset oppivat vanhurskautta.

26:10 Mutta ehkä jumalattomille armoja tarittaisiin, niin ei he opi kuitenkaan vanhurskautta, vaan tekevät ainoastaan paha oikeuden maalla; sillä ei he näe \Herran\ kunniaa.

26:11 \Herra\, sinun kätesi on ylennetty, vaan ei he sitä näe; mutta kuin he sen nähdä saavat, niin he häpiään tulevat kansan kiivaudesta, ja vielä sitte tuli sinun vihollises kuluttaa.

26:12 Mutta sinä, \Herra\, saatat meille rauhan; sillä kaikki, mitä me toimitamme, olet sinä meille antanut.

26:13 \Herra\ meidän Jumalamme: muut herrat tosin meitä myös vallitsevat paitsi sinua; mutta me muistamme ainoastaan kuitenkin sinussa sinun nimeäs.

26:14 Ei kuolleet eläväksi tule ja nukkuneet ei nouse; sillä sinä olet heitä etsinyt ja hävittänyt, ja kaiken heidän muistonsa kadottanut.

26:15 Mutta sinä, [Herra], olet lisännyt kansaa, sinä \Herra\ olet lisännyt kansaa, sinä olet kunnialliseksi tullut; sinä olet pannut heitä kauvas maailman ääriin.

26:16 \Herra\, kuin tuska tulee, niin sinua etsitään: koskas heitä kuritat, niin he parkuvat surkiasti.

dämeistäni yöllä/ minun henken walwo myös minussa warhain sinun tygös. Sillä cusa sinun oikeudes maacunnasa on/ nijn maan pijrin asuwaiset oppiwat wanhurscautta.

26:10 Mutta ehkä jumalattomille armoja taritaisin/ nijn ei he opi cuitengan wanhurscautta. Waan tekewät ainoastans paha wagalla maalla: sillä ei he näe HERran cunniata.

26:11 HERra/ sinun kätes on ylöTTY/ waan ei he sitä näe/ mutta cuin he sen nähdä saawat/ nijn he häpiään tulewat/ (kijwaudesas Canssan tähden) Ja wielä sijtte sinä olet heitä tulella culuttawa/ jollas sinun wihollises culutat.

26:12 Mutta sinä HERra saatat meille rauhan/ sillä caicki mitä me toimitamme/ olet sinä meille andanut.

26:13 HERra meidän Jumalam: muut herrat tosin meitä myös wallidzewat paidzi sinua/ mutta me muistamme ainoastans cuitengin sinun/ ja sinun nimes.

26:14 Ei cuollet eläwäxi tule/ ja nuckunet ei nouse. Sillä sinä olet heitä edzinyt ja häwittänyt/ ja caiken heidän muistons cadottanut.

26:15 Mutta sinä HERra olet lisännyt sinun Canssas/ sinä HERra olet lisännyt sinun Canssas/ sinä olet cunnialliseksi tullut/ sinä olet ajanut heitä cauwas pois mailman ärijn.

26:16 HERra/ cosca tusca tule/ nijn sinua edzitän/ coscas heitä curitat/ nijn he

tä kuritit.

26:17 Niinkuin raskas vaimo, joka on synnyttämäisillään, vääntelehtii ja huutaa kivuisansa, niin me olimme sinun edessäsi, Herra.

26:18 Me olimme raskaina, vääntelehdimme, mutta oli niinkuin olisimme synnyttäneet tuulta: emme saaneet aikaan pelastusta maalle, maanpiirin asukkaat eivät ilmoille päässeet.

26:19 Mutta sinun kuollesi virkoavat eloon, minun ruumiini nousevat ylös. Herätkää ja riemuitkaa, te jotka tomussa lepäätte, sillä sinun kasteesi on valkeuksien kaste, ja maa tuo vainajat ilmoille.

26:20 Mene, kansani, kammiiohisi ja sulje ovet jälkeesi, lymyä hetkinen, kunnes viha on ohitse mennyt.

26:21 Sillä katso, Herra lähete asuinsijastaan kostamaan maan asukkaille heidän pahat tekonsa, ja maa paljastaa verivelkansa eikä surmattujansa enää peitä."

Jesaja 27 LUKU

27:1 Sinä päivänä Herra kostaa kovalla, suurella ja väkevällä miekallansa Leviatanille, kiitävälle käärmeelle, ja Leviatanille, kiemurtelevalle käärmeelle, ja tappaa lohikäärmeen, joka on meressä.

27:2 Sinä päivänä sanotaan: "On viinitarha, tulisen viinin

26:17 Niinkuin raskaalla vaimolla, kuin hän synnyttämällänsä on, on ahdistus, ja hän parkuu kivullansa, niin meille myös tapahtuu, \Herra\, sinun kasvois edessä.

26:18 Me olemme raskaat ja meillä on kipu, niinkuin tuulen synnyttävällä; emme kuitenkaan voi maata auttaa, eikä maan piirin asuwaitset tahtoneet langeta.

26:19 Mutta sinun kuolles elävät, ja minun kuolleet ruumiini nousevat jälleen kuolleista. Herätkää ja kerskatkaa te, jotka maakaatte maan alla; sillä sinun kastees on viheriäisen kedon kaste, ja maa on kuolleet itsestäänsä antava.

26:20 Mene, kansani, ja käy sisälle kammioos, ja sulje sinun oves jälkees; lymytä sinus silmänräpäykseksi, niin kauvan kuin viha käy ylitse.

26:21 Sillä katso, \Herra\ on käyvä ulos siastansa etsimään maan asuvaisten pahutta heidän päällensä; niin että maa ilmoittaa heidän verensä, ja ei niitä enää peitä, jotka hänessä tapetut ovat.

27 LUKU

27:1 Silloin on \Herra\ kovalla, suurella ja väkevällä miekallansa etsivä Leviatania, joka on pitkä kärke, ja Leviatania, joka on kiperä kärke; ja on tappava lohikäärmeen meressä.

27:2 Silloin pitää oleman punaisen viinan viinamäen;

parcuwat surkiast.

26:17 Nijncuin wastoin olewa/ cosca hän synnyttämäläns on/ nijn hänellä on ahdistus/ ja parcu kiwuillans/ nijn meille myös tapahtu/ HERra/ sinun caswos edesä.

26:18 Ja mekin wastoin olemma/ ja on kipu/ nijncuin tuulen synnyttäväiset. En me cuitengan woi maata autta/ eikä maan pijrin asuwaitset tahtonet langeta.

26:19 Mutta sinun cuolles elävät/ ja minun cuollet ruumini nousewat jäl lens cuolluista. Herätkät ja kerscatcat/ te jotca macatte maan alla: sillä sinun castes on wiherjäisen kedon caste/ ja maa on cuollet hänestäns andawa.

26:20 Mene minun Canssan sinun Cammioos/ ja sulje owet jälkes/ lymy silmän räpäyxexi/ nijncauwan cuin wiha käy ylidze.

26:21 Sillä cadzo/ HERra on käypä ulos siastans/ edzimän maan asuwaisten pahutta/ heidän päällens/ nijn että maa ilmoitta heidän werens/ ja ei nijtä sillen peitä jotca hänen päälläns tapetut owat.

XXVII. Lucu

27:1 Silloin on HERra hänen cowalla/ suurella ja wäkwälä miecallans edziwä Lewiathania/ joca on pitkä kärke/ ja Lewiathania/ joca on kiperä kärke/ ja on tappawa Drakin meresä.

27:2 Silloin pitä oleman punaisen wijnan wijnamäen/

tarha; laulakaa siitä:	laulakaat hänestä:	laulacat hänestä.
27:3 'Minä, Herra, olen sen vartija, minä kastelen sitä hetkestä hetkeen; minä vartioitsen sitä öin ja päivin, ettei sitä mikään vahingoita.	27:3 Minä \Herra\ varjelen hänen, ja kastan hänen aikansa, ettei hänen lehtensä hukkuisi, minä varjelen häntä päivällä ja yöllä.	27:3 Minä HERra warjelen hänen/ ja castan hänen aicanans/ ettei hänen lehtens hukkuis/ minä warjelen händä päiwällä ja yöllä
27:4 Vihaa minulla ei ole; olisipa vain orjantappuroita ja ohdakkeita, niiden kimppuun minä kävisin sodalla ja polttaisin ne kaikki tyynni -	27:4 En ole minä vihainen. Voi jos minä saisin sotia ohdakkeiden ja orjantappurain kanssa! niin minä menisin heidän tykönsä, ja polttaisin heidät kaikki tyynni.	27:4 Ei ole Jumala minulle vihainen/ woi jos minä saisin sotia ohdackein ja orjantappurain cansa/ nijn minä menisin heidän tygöns/ ja polttaisin heidän caicki tyynni.
27:5 kaikki, jotka eivät antaudu minun turviini, eivät tee rauhaa minun kanssani, tee rauhaa minun kanssani."	27:5 Hän on minua tallella pitävä, ja toimittava minulle rauhan; rauhan on hän vielä sitte minulle saattava.	27:5 Hän on minua tallella pitävä/ ja toimittawa minulle rauhan/ rauhan on hän vielä sijtte minulle saattawa.
27:6 Tulevina aikoina juurtuu Jaakob, Israel kukkii ja kukoistaa ja täyttää maanpiirin hedelmällensä.	27:6 Siihen on se kuitenkin joutuva, että Jakob juurtuu ja Israel vihoittaa ja kukoistaa, niin että he maan piirin hedelmällä täyttävät.	27:6 Sijhen on se cuitengin joutuwa/ että Jacob juurtu/ ja Israel wihotta ja cucoista/ nijn että he maan pijrin hedelmällä täyttävät.
27:7 Löikö hän sitä, niinkuin sen lyöjät lyötiin, tapettiin se, niinkuin sen tappajat tapettiin?	27:7 Eikö hän kumminkaan tule lyödyksi, niinkuin hänen vihollisensa lyövät häntä? ja eikö hän tule tapetuksi, niinkuin hänen vihollisensa häntä tappavat?	27:7 Eiköst hän cummingan tule lyödyxi/ nijncuin hänen wihollisens lyöwät händä/ ja eikö hän tule tapetuxi nijncuin hänen wihollisens händä tappawat?
27:8 Karkoittamalla sen, lähettämällä sen pois sinä sitä rankaisit. Hän pyyhkäisi sen pois kovalla myrskyllänsä itä-tuulen päivänä.	27:8 Vaan sinä tuomitset heitä määrällä, ja kirvoitat heitä sittekuin sinä ankaralla tuulellas olet heitä murheelliseksi saattanut, koska idästä tuulee.	27:8 Waan sinä duomidzet heitä määrällä/ ja kirwotat heitä sijttecuins angaralla tuulellas olet heitä murhelisexi saattanut/ cosca idästä tuule.
27:9 Sentähden sovitetaan Jaakobin pahat teot sillä, ja se on hänen syntiensä poistamisen täysi hedelmä, että hän tekee kaikki alttarikivet rikottujen kalkkikivien kaltaisiksi: eivät kohoa enää aserkarsikot eivätkä auringonpatsaat.	27:9 Sentähden pitää Jakobin synty sen kautta anteeksi annettaman; ja se on siitä kaikki hyödytys, että hänen syntinsä otetaan pois, koska hän tekee kaikki alttarin kivet niinkuin tuhaksi muserretut kivet, ettei yhtään mestistöä eli kuvaa pidä enää jäämän.	Sentähden pitä sen Jacobin synnin cautta lackaman. 27:9 Ja se on sijtä hyödytys/ että hänen syndins otetan pois/ cosca hän teke caicki Altarin kiwet/ nijncuin tuhwaxi muserretut kiwet/ ettei yhtän medzistöä eli cuwa pidä enämbi jäämän.
27:10 Sillä varustettu kaupunki on autio, se on hyljätty maja, jätetty tyhjäksi kuin erämaa. Siellä vasikat käyvät	27:10 Sillä vahvan kaupungin pitää yksinänsä oleman, kauniit huoneet hyljättämän ja jätettämän niinkuin korpi; niin että vasikat käyvät siellä	27:10 Sillä sen wahwan Caupungin pitä yxinäns oleman/ ne caunit huonet hyljättämän ja jätettämän nijncuin corpi/

laitumella, siellä makailevat ja kaluavat sieltä vesat kaikki.

27:11 Ja kun oksat kuivuvat, niin ne taitetaan; vaimot tulevat ja tekevät niillä tulta. Sillä se ei ole ymmärtäväistä kansaa; sentähden sen tekijä ei sitä armahda, sen Luoja ei sitä sääli.

27:12 Sinä päivänä Herra karistaa hedelmät maahan, Euf-rat-virrasta aina Egyptin pu-roon asti, ja teidät, te israelilaiset, poimitaan talteen yksitellen.

27:13 Sinä päivänä puhalletaan suureen pasunaan, ja Assurin maahan hävinneet ja Egyptin maahan karkoitettut tulevat ja kumartavat Herraa pyhällä vuorella Jerusalemissa.

laitumella, oleskelevat siellä ja pureskelevat oksia.

27:11 Hänen oksansa pitää murtuman kuivuuden tähden, niin että vaimot niillä valkeata tekevät; sillä se on ymmärtämätöin kansa, sentähden ei myös se, joka heidät tehnyt on, armahda heitä, ja joka heidät luonut on, ei ole heille armollinen.

27:12 Silloin on \Herra\ heittävä meren rannasta Egyptin virtaan, ja te Israelin lapset kootaan yksi toisensa perästä.

27:13 Silloin soitetaan suurella basunalla, niin tulevat kadotettut Assyrian maalla, ja karkoitettut Egyptin maalla, ja rukoilevat \Herraa\ pyhällä Jerusalemin vuorella.

nijn että wasicat käywät siellä laitumella/ oleskelewat siellä ja pureskelewat oxia.

27:11 Hänen oxans pitä murtuman cuiwuden tähden/ njn että waimot njllä walketa tekewät: sillä se on ymmärtämätöin Canssa/ sentähden ei myös se joca heidän tehnyt on/ armahda heitä/ ja joca heidän luonut on/ ei ole heille armollinen.

27:12 Silloin on HERra heittävä meren rannasta Egyptin wirtaan/ ja Israelin lapset cootan yxi toisens perästä.

27:13 Silloin soitetan suurella Basunalla/ njn tulewat cado-tettut Assyrialaiset/ ja carco-tettut Egyptiläiset/ ja rucoile-wat HERra/ pyhällä Jerusale-min vuorella.

Jesaja 28 LUKU

28:1 Voi Efraimin juopuneitten ylvästä kruunua ja sen kunnian loisteen kuihtuvata kukkaa, joka on kukkulan laella, viinistä päihtyneitten lihavan laakson keskellä!

28:2 Katso, Herralta tulee hän, joka on väkevä ja voimallinen, niinkuin raesade, rajumyrsky. Niinkuin rankkasade, väkevään tulvavetten kuohu, hän voimalla maahan kaataa.

28:3 Jalkoihin tallataan Efraimin juopuneitten ylväs kruunu.

28:4 Ja sen kunnian loisteen

28 LUKU

28:1 Voi ylpiää Ephraimin juopuneiden kruunua! jonka kaunis kunnia on pudonnut kukkanen, joka on ylemmällä puolella lihavaa laaksoa, jossa he viinasta hoiper-televat.

28:2 Katso, väkevä ja voimallinen Herralta, niinkuin raesade, niinkuin vahingollinen tuuli, niinkuin vesimyrsky, joka väkevästi lankee, pitää väkivallalla maahan päästettämän;

28:3 Että Ephraimin juopuneiden ylpiä kruunu jaloilla tallatan.

28:4 Ja hänen kunniansa

XXVIII. Lucu

28:1 WOi sitä ylpetä juopunein Cruunua Ephraimist/ jonga caunis cunnia on pudonnut/ cuckainen joca on ylömmäisellä puolella lihawata laxo/ josa he wjnasta hoiper-telewat.

28:2 Cadzo/ wäkevä ja woi-mallinen HERralda/ njncuin rajeilma/ njncuin wahingolinen tuuli/ njncuin wesimyrsky joca wäkewäst lange/ pitä wäkiwallalla maahan päästettämän.

28:3 Että juopunein ylpiä Cruunu Ephraimist jalgoilla tallatan.

28:4 Ja ne hänen iloisen

<p>kuihtuvan kukan, joka on kukkulan laella, lihavan laakson keskellä, käy niinkuin varhaisviikunan ennen kesää: kuka vain sen näkee, tuskin se on hänen kourassaan, niin hän sen jo nielaisee.</p>	<p>kaunistuksen pudonneet kukkaset, jotka lihavata laaksoa ylemmällä puolella ovat, pitää tuleman niinkuin se, joka varhain suvella kypsyy, jonka joku nähtyänsä ja käsillä pidellessänsä syö.</p>	<p>cunnians pudonnet cuckold/ jotca lihawata laxo ylömmäisellä puolella owat/ pitä tuleman nijncuin se joca warhain suwella kypsy/ jonga jocu nähtyäns ja käsillä pidellessäns syö.</p>
<p>28:5 Sinä päivänä Herra Sebaot on oleva loistava kruunu ja kunnian seppel kansansa jäännökselle</p>	<p>28:5 Silloin \Herra\ Zebaot on jääneelle kansallensa kunnian kruunu ja kaunis seppel,</p>	<p>28:5 Silloin HERra Zebaot on jäänylle Canssalle iloinen Cruunu ja caunis seppel.</p>
<p>28:6 ja oikeuden henki sille, joka oikeutta istuu, ja väkevyyt niille, jotka torjuvat hyökkäyksen takaisin porttia kohden.</p>	<p>28:6 Ja tuomion henki hänelle, joka oikeudessa istuu, ja väkevyyt niille, jotka sodasta palaavat portin tykö.</p>	<p>28:6 Ja duomion hengi hänelle/ joca oikeudesa istu/ ja wäkwewys nijlle/ jotca sodasta palajawat portin tygö.</p>
<p>28:7 Ja nämäkin horjuvat viinistä ja hoipertelevat väkijuomasta. Väkijuomasta horjuu pappi ja profeetta; he ovat sekaisin viinistä, hoipertelevat väkijuomasta. He horjuvat näyissä, huojuvat tuomioissa.</p>	<p>28:7 Siihen myös ovat nämät hulluksi tulleet viinasta, ja hoipertelevat väkevistä juomista; sillä papit ja prophetat ovat hullut väkevistä juomasta, he ovat uponneet viinaan, ja hoipertelevat väkevistä juomasta, he ovat erhettyneet ennustuksessa, ja ei osanneet oikeutta tuomioissa.</p>	<p>28:7 Sijhen myös owat nämät hulluxi tullet wijnasta/ ja hoipertelewat wäkwewistä juomista: sillä Papit ja Prophetat owat hullut wäkwewistä juomasta/ he owat uponnet wijnaan/ ja hoipertelewat wäkwewistä juomasta/ he owat hullut ennustuxes/ ja ei osa oikeutta duomiosa.</p>
<p>28:8 Sillä täynnä oksennusta ja saastaa ovat kaikki pöydät - ei puhdasta paikkaa!</p>	<p>28:8 Sillä kaikki pöydät ovat täynnä oksennusta ja riettautta joka paikassa.</p>	<p>28:8 Sillä caicki pöydät owat täynäns oxennusta/ ja riettautta on jocapaicas.</p>
<p>28:9 "Keitähän tuokin luulee taitoon neuvovansa, keitä saarnalla opettavansa? Olemmeko me vasta maidolta vieroitettuja, äidin rinnoilta otettuja?"</p>	<p>28:9 Kenelle hän siis opettaa viisautta? kenenkä hän antaa ymmärtää saarnaa? Vieroitettuun rieskasta, eroitettuun nisistä.</p>	<p>28:9 Kenelle hän sijs opetta wijsautta? kenengä hän anda ymmärtä saarna? wieroitettuun riescasta/ eroitettuun nisistä.</p>
<p>28:10 Käsky käskyn päälle, käsky käskyn päälle, läksy läksyn päälle, läksy läksyn päälle, milloin siellä, milloin täällä!" -</p>	<p>28:10 Sillä (he sanovat:) käske, käske vielä, käske, käske vielä, odota, odota vielä, odota, odota vielä, tässä vähä, siellä vähä.</p>	<p>28:10 Sillä he sanowat: käske käske/ käske käske/ odota odota/ odota odota/ täsä wähä/ siellä wähä.</p>
<p>28:11 Niin, sopertavin huulin ja vieraalla kielellä hän on puhuva tälle kansalle,</p>	<p>28:11 Sillä hän on vihdoin pilkkaavaisilla huulilla ja toisella kielellä puhuva kansalle, jolle nyt näitä saarnataan.</p>	<p>28:11 Sillä hän on wihdoin pilckawaisilla huulilla ja toisella kielellä puhuwa tälle Canssalle/ jolle nyt näitä saarnatan.</p>
<p>28:12 hän, joka on sanonut</p>	<p>28:12 Niin saadaan lepo,</p>	<p>28:12 Nijn saadan lepo/ näin</p>

heille: "Tässä on lepo; antakaa väsyneen levätä, tässä on levähdyspaikka." Mutta he eivät tahtoneet kuulla.

28:13 Niinpä on Herran sana olevalle heille: "Käsky käskyn päälle, käsky käskyn päälle, läksy läksyn päälle, läksy läksyn päälle, milloin siellä, milloin täällä", niin että he kulkiessaan kaatuvat selälleen ja ruhjoutuvat, että heidät kiedotaan ja vangitaan.

28:14 Sentähden kuulkaa Herran sana, te pilkkaajat, te jotka hallitsette tätä kansaa Jerusalemissa.

28:15 Koska te sanotte: "Me olemme tehneet liiton kuoleman kanssa ja tuonelan kanssa sopimuksen; tulkoovitsaus kuin tulva, ei se meitä saavuta, sillä me olemme tehneet valheen turvaksemme ja piiloutuneet petokseen" -

28:16 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä lasken Siioniin peruskiven, koetellun kiven, kalliin kulmakiven, lujasti perustetun; joka uskoo, se ei pakene.

28:17 Ja minä panen oikeuden mittanuoraksi ja vanhurskauden vaa'aksi, ja rakeet hävittävät valheturvan, ja vedet huuhtovat pois piilopaikan.

28:18 Teidän liittonne kuoleman kanssa pyyhkäistään pois, ja teidän sopimuksenne tuonelan kanssa ei kestä; kunvitsaus tulee niinkuin tulva, niin se teidät maahan tallaa.

näin virvoitetaan väsyneet, niin ollaan alallansa; ja ei kuitenkaan tahdota kuulla (tätä saarna).

28:13 Sentähden pitää myös \Herran\ sana heille juuri niin oleman: káske, káske vielä, káske, káske vielä, odota, odota vielä, odota, odota vielä, tässä vähä, siellä vähä, että heidän pitää menemän pois ja kaatumen takaperin, musertuman, kiedottaman ja vangiksi tuleman.

28:14 Kuulkaat siis \Herran\ sanaa, te pilkkakirveet, jotka vallitsette tätä kansaa, joka on Jerusalemissa.

28:15 Sillä te sanotte: me olemme tehneet liiton kuoleman kanssa ja sovinnon helvetin kanssa. Kuin rangaistuksen virta tulee, ei hänen pidä meitä kohtaaman; sillä me olemme tehneet valheen turvaksemme, ja petoksen varjelukseksemme.

28:16 Sentähden sanoo Herra, \Herra\: katso, minä lasken Zioniin perustuskiiven, koetellun kiven, kalliin kulmakiven, joka hyvin on perustettu: joka uskoo, ei hänen pidä peljästyvän.

28:17 Ja minä teen tuomion ojennusnuoraksi ja vanhurskauden mitaksi, niin pitää rakeet karkoittaman pois väärän turvan, ja veden pitää viemän tulen pois;

28:18 Että teidän liittonne kuoleman kanssa pitää tyhjäksi tuleman, ja teidän sovintonne helvetin kanssa ei pidä vahva oleman; ja koska rangaistuksen virta tulee, pitää sen tallaan teitä.

wirgotetan wäsynet/ nijn olan alallans/ ja ei cuitengan tahdota cuulla tätä saarna.

28:13 Sentähden pitää myös HERran sana heille juuri nijn oleman: káske káske/ káske káske/ odota odota/ odota odota/ tásá wáhá/ siellä wáhá/ että heidän pitää menemän pois ja caatumen takaperin/ musertuman/ kiedoittaman ja fangixi tuleman.

28:14 Cuulcat sijs te pilkkakirwet/ HERran sana/ jotca wallidzetta tätä Canssa joca on Jerusalemissa:

28:15 Sillä te sanotte: me olemme tehneet liiton kuoleman cansa/ ja sovinnon helvetin cansa. Cosca wirta tule/ ei hänen pidä meitä cohtaman: sillä me olemme tehneet walhen turwaxem/ ja petoxen warjeluxexem.

28:16 SENTähden sano HERra HERra: Cadzo/ minä lasken Zionijn perustuskiwen/ coetellun kiwen/ callin culmakiwen joca hywin on perustettu/ joca usco ei hänen pidä peljästyvän.

28:17 Ja minä teen duomion oijennus nuoraxi/ ja wanhurscauden mitaxi/ nijn pitää raket carcottaman pois wäärän turwan/ ja weden pitää wiemän tuken pois.

28:18 Että teidän liiton kuoleman cansa pitää tyhjäksi tuleman/ ja teidän sowindon helvetin cansa/ ei pidä wawaha oleman: ja cosca wirta tule/ pitää hänen tallaman teitä/

<p>28:19 Niin usein kuin se tulee, tempaa se teidät valtaansa, sillä aamu aamulta se tulee, tulee päivällä ja yöllä: totisesti, kauhuksi on tämän saarnan opetus.</p>	<p>28:19 Niin pian kuin se tulee, niin sen pitää teitä viemän pois: jos se tulee aamulla, niin tapahtuu se aamulla, niin myös päivällä ja yöllä; sillä ainoastaan rangaistus opettaa ottamaan sanoista vaarin.</p>	<p>nijn pian cuin hän tule/ nijn hänen pitä teitä wiemän pois. 28:19 Jos hän tule amulla/ nijn tapahtu se amulla/ nijn myös jos hän tule päiwällä eli yöllä: sillä rangaistus opetta ainoastans ottaman sanoista waari.</p>
<p>28:20 Sillä vuode on oleva liian lyhyt ojentautua ja peitto liian kaita kääriytyä.</p>	<p>28:20 Sillä vuode on niin lyhyt, ettei saa itsiänsä ojentaa, ja peite on niin soukka, ettei sen alla taida mykäräsä olla.</p>	<p>28:20 Sillä vuode on ahdas/ nijn ettei mitän ole lijaxi/ ja peitto on nijn lyhykäinen/ että sen alla täyty mykkräs olla.</p>
<p>28:21 Sillä Herra nousee niinkuin Perasimin vuorella, hän kiivastuu niinkuin Gibeonin laaksossa tehdäkseen työnsä, oudon työnsä, ja toimittaakseen tekonsa, kumman tekonsa.</p>	<p>28:21 Sillä \Herra\ on nouseva niinkuin Peratsimin vuorella, ja vihastuva niinkuin Gibeonin laaksossa, että hän tekis työnsä, muukalaisen työnsä, ja että hän toimittais tekonsa, oudon tekonsa.</p>	<p>28:21 Sillä HERra on nousewa nijncuin Prazimin vuorella/ ja wihastupa nijncuin Gibeonin laxosa. Että hän tekis työns toisella tawalla/ ja että hän tekis tecons toisella tawalla.</p>
<p>28:22 Älkää siis pilkatko, etteivät teidän siteenne vielä kiristyi; sillä Herralta Sebaotilta minä olen kuullut hävitys- ja tuomiopäätöksen, joka on kohtaava kaikkea maata.</p>	<p>28:22 Pankaat siis pilkkanne pois, ettei siteenne kovemmaksi tulisi; sillä minä olen kuullut hävityksen ja teloituksen, joka Herralta, \Herralta\ Zebaotilta on tapahtuva kaikessa maailmassa.</p>	<p>28:22 Pangat sijs teidän pilkan pois/ että teidän siten cowemmaxi tulis: sillä minä olen cuullut häwityxen ja teloituxen/ joca HERralda HERralda Zebaothilda on tapahtuwa caikesa mailmasa.</p>
<p>28:23 Kuunnelkaa ja kuulkaa minun ääntäni, tarkatkaa ja kuulkaa minun sanojani.</p>	<p>28:23 Ottakaat korviinne ja kuulkaat minun ääneni, ymmärtäkää ja kuulkaat minun puheeni.</p>	<p>28:23 OTtacet corwijn ja cuulcat minun änen/ ymmärtäkät ja cuulcat minun puhen.</p>
<p>28:24 Ainako kyntäjä vain kyntää, kun olisi kylväminen, ainako vakoaa ja äestää maatansa?</p>	<p>28:24 Kyntääkö eli jyrästäkö taikka viljeleekö peltomies peltonsa aina jyviksi?</p>	<p>28:24 Kyndäkö eli jyrästäkö taicka wiljelekö peldomies peldons aina jywixi?</p>
<p>28:25 Eikö niin: kun hän on tasoittanut sen pinnan, hän kylvää mustaa kuminaa, sirottelee höystekuminaa, panee nisunjyvät riviin, ohran omaan paikkaansa ja kolmitahkoista vehnää vierelle?</p>	<p>28:25 Eikö niin ole? koska hän sen on tasoittanut, niin hän kylvää siihen herneitä ja heittää kuminoita, ja kylvää nisuja, ohria, jokaista kuhunka hän tahtoo, ja kaurat paikkaansa.</p>	<p>28:25 Eikö nijn ole? cosca hän sen on tasoittanut/ nijn hän kylvä sijhen herneitä ja heittä cuminoita/ ja kylvä nisuja/ ohria/ jocaista cunga hän tahto/ ja caurat paickaans.</p>
<p>28:26 Hänen Jumalansa on neuvonut hänelle oikean tavan ja opettaa häntä.</p>	<p>28:26 Juuri niin kurittaa myös heidän Jumalansa heitä rangaistuksella, ja opettaa heitä.</p>	<p>28:26 Juuri nijn curitta myös Jumala rangaistuxella/ ja opetta heitä.</p>
<p>28:27 Sillä ei mustaa kumi-</p>	<p>28:27 Sillä ei herneitä tapeta</p>	<p>28:27 Sillä ei herneitä tapeta</p>

naa puida puimaäkeellä eikä puimajyrän tela pyöri höystekuminan yli, vaan musta kumina lyödään irti sauvalla ja höystekumina vitsalla.

28:28 Puidaankos leipävilja murskaksi? Ei sitä kukaan iankaiken pui eikä aina aja sen päällitse puimajyrällään ja hevosillaan; ei sitä murskaksi puida.

28:29 Tämäkin on tullut Herralta Sebaotilta; hänen neuvonsa on ihmeellinen ja ymmärryksensä ylen suuri.

Jesaja 29 LUKU

29:1 Voi Arielia, Arielia, kaupunkia, jonne Daavid asetti leirinsä! Liittäkää vuosi vuoteen, kiertäköt juhlat kiertonsa,

29:2 niin minä ahdistan Arielia, ja se on oleva täynnä valitusta ja vaikerrusta, oleva minulle kuin Jumalan uhriliesi.

29:3 Minä asetan leirini ylt ympäri sinua vastaan ja saarran sinut vartiostoilla ja luon vallit sinua vastaan.

29:4 Silloin sinä puhut maasta matalalta, sanasi tulevat vaimeina tomusta, sinä uikutat kuin vainajahenki maasta, puheesi tulee supisten tomusta.

29:5 Mutta sinun vainolaistesi lauma on oleva niinkuin hieno pöly, ja väkivaltaisten lauma niinkuin lentävät akanaat, ja tämä tapahtuu äkkiä, silmänräpäyksessä:

29:6 Herra Sebaot etsiskelee sinua ukkosenjylinässä ja

varstalla, eikä vaunuratas anneta kuminain päällä käydä, vaan herneet varistetaan sauvalla ja kuminat vitsalla.

28:28 Se jauhetaan ja leivotaan, eikä peräti tyhjäksi tapeta, koska se vaunurattalla ja hevosilla tapetaan.

28:29 Näin tekee myös \Herra\ Zebaot; sillä hänen neuvonsa on ihmeellinen, ja sen jalosti toimittaa.

29 LUKU

29:1 Voi Ariel, Ariel! sinä Daavidin leirin kaupunki! te pidätte vuoden ajat ja pyhäpäivät.

29:2 Mutta minä vaivaan Arielia, niin että hänen pitää murehtiman ja sureman ja oleman minulle oikia Ariel.

29:3 Sillä minä piiritän sinun joka kulmalta, ja ahdistan sinun saarroilla, ja annan panna vallit sinun ympärilles.

29:4 Silloin pitää sinun itsesalentaman, ja maasta puhuman, ja mutiseman puheellas tomusta; että sinun äänes on niinkuin noidan maasta, ja sinun puhees pitää oleman niinkuin tomusta haisevaisen.

29:5 Ja niitä, jotka sinua hajottavat, pitää oleman niin monta kuin pientä tomua, ja tyranneja niin monta kuin lentäviä akanoita; ja sen pitää ratki äkisti tapahtuman.

29:6 Sillä sinun pitää \Herralta\ Zebaotilta etsi-

warstalla/ eikä waunuratas anneta cuminain päällä käydä/ vaan hernet waristetetan sauvalla ja cuminat widzalla.

28:28 Se jauhetaan ja leivotan/ eikä peräti tyhjäksi tapeta/ koska se waunurattalla ja hewoisilla tapetaan.

28:29 Näin teke myös HERra Zebaoth: sillä hänen neuwons on ihmellinen/ ja sen jalosti toimitta.

XXIX. Lucu

29:1 WOi Ariel Ariel/ sinä Dawidin leirin Caupungi/ te pidätte vuoden ajat ja pyhäpäivät.

29:2 Mutta minä waiwan Arieli/ nijn että hänen pitää murhettiman ja surcutteleman/ ja oleman minulle oikia Ariel.

29:3 Sillä minä pijritän sinun joca culmalda/ ja ahdistan sinun Skantzilla/ ja annan panna wallit sinun ymbärilles.

29:4 Silloin pitä sinun alettaman/ ja maasta puhuman/ ja mutiseman puhellas tomusta/ että sinun änes on nijncuin noidan maasta/ ja sinun puhes pitää oleman nijncuin hawisewaisen tomusta.

29:5 Ja nijtä jotca sinua hajottawat/ pitä oleman nijn monda cuin piendä tomua/ ja tyranneja nijn monda cuin lendäwiä acanoita/ ja sen pitää ratki äkisti tapahtuman.

29:6 Sillä sinun pitä HERralda Zebaothilda edzityxi tuleman/

maanjärjestyksessä, kovassa pauhinassa, myrskyssä ja rajuilmassa, kuluttavan tulen liekissä.

29:7 Niinkuin yöllinen uninäky on oleva kansain lauma, joka sotii Arielia vastaan, kaikki, jotka sotivat sitä ja sen varustuksia vastaan ja sitä ahdistavat.

29:8 Niinkuin nälkäinen on unissaan syövinänsä, mutta herää hiuka sydämessä, ja niinkuin janoinen on unissaan juovinansa, mutta herää, ja katso, hän on nääntynyt ja himoitsee juoda, niin on oleva kaikki kansain lauma, joka sotii Siionin vuorta vastaan.

29:9 Hämmästykkää ja ihmetelkkää, tuijottakaa sokeiksi itsenne ja sokeiksi jääkkää! He ovat juovuksissa, vaikkeivät viinistä, hoipertelevat, vaikkeivät väkijuomasta.

29:10 Sillä Herra on vuodattanut teidän päällemme raskaan unen hengen ja sulkenut teidän silmänne - profeettanne, ja peittänyt teidän pääanne - näkijänne.

29:11 Niin on kaikki ilmoitus teille niinkuin lukitun kirjan sanat; jos se annetaan kirjan taitavalle ja sanotaan: "Lue tämä", niin hän vastaa: "Ei voi, sillä se on lukittu",

29:12 ja jos kirja annetaan kirjantaitamattomalle ja sanotaan: "Lue tämä", niin hän vastaa: "En osaa lukea."

29:13 Ja Herra sanoi: Koska

tyksi tuleman pitkäisen jylinällä, maan järinällä, suurella äänellä, tuulen pyöriäisellä, raju-ilmalla ja kuluttavaisen tulen liekillä.

29:7 Mutta niinkuin yön näkö unessa, niin pitää kaikkein pakanain joukko oleman, jotka sotivat Arielia vastaan, kaiken joukkonsa ja saartonsa kanssa, ja niitä, jotka häntä ahdistavat.

29:8 Sillä niinkuin isoovainen on unessa syövinänsä, mutta herättyänsä on hänen sielunsa vielä tyhjä; ja niinkuin janoova on unessa juovinansa, mutta herättyänsä on hän voimaton ja janoisansa: juuri niin pitää myös kaikkein pakanain joukko oleman, jotka sotivat Zionin vuorta vastaan.

29:9 Olkaat hitaat ja ihmetelkkää, eläkkää hekumassa, huutakaat, ja juopukaat, ei kuitenkaan viinasta; horjukaat, ei kuitenkaan väkeväästä juomasta.

29:10 Sillä \Herra\ on teille raskaan unen hengen lähettänyt, ja teidän silmänne sulkenut; teidän prophetanne, päämiehenne ja näkiänne on hän sokaissut;

29:11 Niin että kaikkein prophetain näyt ovat heille niinkuin lukitun kirjan sanat. Jos joku sen antais sille, joka lukea taitaa, ja sanois: lue tätä, ja hän vastaa: en minä taida, sillä se on lukittu.

29:12 Eli jos joku antais sille, joka ei lukea taida, ja sanois: lues tätä, ja hän vastaa: en minä taida ensinkään lukea.

29:13 Ja Herra sanoo: että tämä kansa lähestyy minua

tuulella/ maan järinällä/ suurella jylinällä/ tuulen pyöriäisellä/ rajuilmalla ja culuttawaisella tulen liekillä.

29:7 MUtta nijncuin yön näkö unesa/ nijn pitä caicki ne moninaiset pacanat oleman/ jotca sotiwat Arieli wastian/ caiken jouckons ja Skantzins cansa/ ja nijtä jotca händä ahdistawat.

29:8 Sillä nijncuin isowainen mies on syöpänäns/ mutta herättyäns on hänen sieluns vielä tyhjä/ ja nijncuin janoowa mies on juopanans/ mutta herättyäns on hän woimaton ja janoisans/ juuri nijn pitä myös nijden moninaisten pacanain oleman/ jotca sotiwat Zionin vuorta wastian.

29:9 Wlipykät ja ihmetelkät/ eläkkät hecumas ja juopucacat/ ei cuitengan wijnasta/ horjuccat/ ei cuitengan wäkwestä juomasta.

29:10 Sillä HERra on teille rascan unen hengen lähettänyt/ ja teidän silmän sulkenut. Teidän Prophetan/ päämiehen ja Näkiän on hän socaisnut.

29:11 Nijn että caickein Prophetain nägyt owat teille nijncuin lukitun kirjan sanat. Jos jocu sen andais sille cuin luke taita/ ja sanois: lues tätä/ ja hän wasta: en minä taida: sillä se on lukittu.

29:12 Eli jos jocu andais sille cuin ei luke taitais/ ja sanois: lues tätä/ ja hän wasta: en minä taida ensingän luke.

29:13 Ja HERra sano: Että

tämä kansa lähestyy minua suullaan ja kunnioittaa minua huulillaan, mutta pitää sydämensä minusta kaukana, ja koska heidän jumalanpelkonsa on vain opittuja ihmiskäskyjä,

29:14 sentähden, katso, minä vielä teen tälle kansalle kummia tekoja - kummia ja ihmeitä, ja sen viisaitten viisaus häviää, ja sen ymmärtäväisten ymmärrys katoaa.

29:15 Voi niitä, jotka syvälle kätkevät hankkeensa Herralta, joiden teot tapahtuvat pimeässä ja jotka sanovat: "Kuka meitä näkee, kuka meistä tietää?"

29:16 Voi mielettömyyttänne! Onko savi savenvalajan veroinen? Ja sanooko työ tekijästään: "Ei hän ole minua tehnyt", tai sanooko kuva kuvajastaan: "Ei hän mitään ymmärrä"?

29:17 Vain lyhyt hetki enää, niin Libanon muuttuu puutarhaksi, ja puutarha on metsän veroinen.

29:18 Sinä päivänä kuurot kuulevat kirjan sanat, ja sokeiden silmät näkevät vapaina synkeästä pimeydestä.

29:19 Nöyrät saavat yhä uutta iloa Herrassa, ja ihmisistä köyhimmätkin riemuitsevat Israelin Pyhästä.

29:20 Sillä väkivaltaisista on tullut loppu, pilkkaajat ovat hävinneet, ja kaikki vääryyteen valppaat ovat tuhotut,

29:21 ne, jotka sanallansa

suullansa, ja kunnioittaa minua huulillansa; mutta heidän sydämensä on kaukana minusta, ja pelkäävät minua ihmisten käskyin jälkeen, joita he opettavat;

29:14 Niin minä myös teen tälle kansalle ihmeellisesti, hirmuisesti, ja kamalasti, että heidän viisastensa viisaus hukkuu, ja heidän ymmärtäväistensä ymmärrys kätketään.

29:15 Voi niitä, jotka tahtovat olla salatut \Herran\ edessä, ja peittää aivoituksensa, ja tekonsa pimeydessä pitää, ja sanovat: kukapa meidät näkee? eli kuka tuntee meitä?

29:16 Miksi te niin nurjat olette? Niinkuin savenvalaja pidettäisiin savena; käsiala puhuis tekiästänsä: ei hän ole minua tehnyt, ja teko sanois tekiästänsä: ei hän minua tunne.

29:17 Eikö vähän hetken perästä Libanonin pidä hedelmälliseksi kedoksi tuleman, ja hedelmällinen keto metsäksi luettaman?

29:18 Silloin kuulevat kuurot tämän kirjan sanoja; ja sokian silmät näkevät synkeydessä ja pimeydessä.

29:19 Ja raadolliset saavat ilon \Herrasta\; ja köyhät ihmisten seassa riemuitsevat Israelin Pyhässä,

29:20 Koska tyrannit hukuvat, ja pilkkaajat loppuvat, ja ne kaikki teloitetaan, jotka valvovat pahaan tehdäksensä,

29:21 Jotka ihmisen tekevät

tämä Canssa lähesty minua suullans/ ja cunnioidze minua huulillans/ mutta heidän sydämens on caucana minusta/ ja pelkävät minua ihmisten käskyin jälkeen/ joita he opettawat.

29:14 Nijn minä myös teen tälle Canssalle ihmellisest/ hirmuisest ja camalast/ että heidän wijsastens wijsaus hucku/ ja heidän ymmärtäväistens ymmärrys kätketän.

29:15 Woi nijtä jotca tahtowat olla salatut HERran edes/ peittä heidän aiwoituxens ja heidän tecons pimeydes pitä/ ja sanowat: cucasta meidän näke? eli cuca tunde meitä?

29:16 Mixi te nijn nuriat oletta? nijncuin sawenwalajan sawi ajattelis/ ja käsiala puhuis tekiästäns: ei hän ole minua tehnyt/ ja teco sanois tekiästäns: ei hän minua tunne.

29:17 Eiköst vähän hetken peräst Libanon pidä hedelmällisexi kedoxi tuleman/ ja hedelmällinen keto pitä medzäxi luettaman?

29:18 Silloin cuulewat cuuroit tämän kirjan sanoja/ ja sokiain silmät näkewät pimeydesä/ ja syngiäsä.

29:19 Ja radolliset saawat ilon HERrasta/ ja köyhät ihmisten seas riemuidzewat Israelin pyhässä.

29:20 Cosca tyrannit huckuwat ja pilckajat loppuwat/ ja ne caicki teloitetan jotca walwowat/ että he paha teki-sit.

29:21 Jotca ihmisen tekewät

langettavat ihmisiä syyhyn ja virittävät pauloja sille, joka oikeutta puolustaa portissa, ja verukkeilla syyttömän asian vääräksi vääntävät.

29:22 Sentähden Herra, joka Aabrahamin vapahti, sanoo Jaakobin heimolle näin: Ei Jaakob enää joudu häpeään, eivätkä hänen kasvonsa enää kalpene.

29:23 Sillä kun hän näkee, kun hänen lapsensa näkevät keskellensä minun kätteni työn, niin he pyhittävät minun nimeni, pitävät pyhänä Jaakobin Pyhän ja peljästyvät Israelin Jumalaa.

29:24 Ja hengessään eksyväiset käsittävät ymmärryksen, ja napisevaiset ottavat oppia.

Jesaja 30 LUKU

30:1 Voi uppiniskaisia lapsia, sanoo Herra, jotka pitävät neuvoa, mikä ei ole minusta, ja hierovat liittoa ilman minun henkeäni, kooten syntiä synnin päälle;

30:2 jotka menevät Egyptiin, kysymättä minulta, turvautukseen faraon turviin ja etsiäkseen suojaa Egyptin varjossa!

30:3 Faraon turva koituu teille häpeäksi ja suojan etsiminen Egyptin varjosta hävistykseksi.

30:4 Sillä vaikka hänen ruhtinaansa ovat Soonanissa ja hänen sanansaattajansa saapuneet Haanekseen asti,

30:5 joutuvat kaikki häpeään kansan tähden, josta heillä ei ole hyötyä - ei apua, ei hyö-

syntiseksi sanan tähden, ja vainoovat rankaisiaansa portissa, ja poikkeevat oikeudesta valheen kautta.

29:22 Sentähden sanoo \Herra\, Abrahamin lunastaja, Jakobin huoneelle näin: ei Jakob tule enää häpiään, eikä hänen kasvonsa ole enää häpeevä.

29:23 Sillä koska he saavat lapsensa nähdä, minun käsialani heidän seassansa, niin he pyhittävät minun nimeni; ja heidän pitää Jaakobin Pyhän pyhittämän, ja Israelin Jumalaa pelkäämään.

29:24 Sillä joilla eksyväinen henki on, ne ottavat ymmärryksen; turhan puhujat sallivat heitän opetettaa.

30 LUKU

30:1 Voi luopuvaisia lapsia! sanoo \Herra\: jotka ilman minua neuvoa pitävät, ja ilman minun henkeäni varjelusta etsivät, kokoovat syntiä synnin päälle;

30:2 Jotka menevät alas Egyptiin, ja ei kysy minun suutani, varustaaksensa itsiänsä Pharaon voimalla, ja varjellaksensa itsensä Egyptin varjolla.

30:3 Ja Pharaon väkevyys pitää oleman teille häpiäksi, ja Egyptin varjon turva häväistykseksi.

30:4 Sillä heidän pääruhtinaansa ovat olleet Zoanissa; ja heidän sanansaattajansa ovat tulleet Hanekseen.

30:5 Mutta heidän pitää kaikkein kuitenkin häpiään tuleman, sen kansan tähden,

syndisexi sanan tähden/ ja wainowat rangaisians portissa/ ja poickewat oikeudesta walhen cautta.

29:22 Sentähden sano HERRa/ Abrahamin lunastaja Jacobin huonelle näin: ei Jacob tule sillen häpiään/ eikä hänen caswons ole enämbi häpewä.

29:23 Sillä cosca he saawat lapsens nähdä/ minun käsialani/ heidän seasans/ nijn he pyhittäwät minun nimeni/ ja heidän pitä Pyhä Jacobis pyhittämän/ ja Israelin Jumalata pelkämän.

29:24 Sillä joilla exywäinen hengi on/ ne ottawat ymmärryksen/ ja turhan puhujat salliwat heitäns opetta.

XXX. Lucu

30:1 WOi luopuwaisia lapsia/ sano HERRa: jotca ilman minua neuwo pitäwät/ ja ilman minun hengen warjelusta edziwät/ cocowat syndiä synnin päälle.

30:2 Ne jotca menewät alas Egyptijn/ ja ei kysy minun suulleni/ warustaxens idzens Pharaon woimalla/ ja warjellaxens heitä Egyptin warjolla.

30:3 Sillä Pharaon wäkwewys pitä oleman teille häpiäxi/ ja Egyptin warjon turwa häwäistyxexi.

30:4 Heidän pääruhtinans owat ollet Zoanis/ ja heidän sanansaattajans owat tullet Hanexeen.

30:5 Mutta heidän pitä caickein cuitengin häpiään tuleman/ sen Canssan täh-

<p>tyä, vaan häpeätä ja pilkkaa.</p>	<p>joka ei heille hyväksi eli avuksi olla taida, eikä muutoin hyödytykseksi, vaan ainoasti häpiäksi ja myös pilkaksi.</p>	<p>den joca ei heille hywäxi eli awuxi olla taida/ eikä muutoin hyödytyxexi/ waan ainoastans häpiäxi ja pilcaxi.</p>
<p>30:6 Ennustus Eteläisen maan Behemotia vastaan. Halki ahdingon ja ahdistuksen maan, halki naarasleijonan ja jalopeuran maan, kyykkäärmeen ja lentävän käärmeen maan he kuljettavat aasinvarsojen selässä rikkautensa ja kamelien kyttyrällä aarteensa kansan tykö, josta ei hyötyä ole.</p>	<p>30:6 Tämä on niiden petoin kuorma, jotka etelään päin ovat, kussa vanha ja nuori jalopeura on, tuliset kyykkärmeet ja lentäväiset kärmeet murheen ja ahdistuksen maassa. He vievät riistansa varsoilla, ja tavaransa kameleihin selässä sille kansalle, joka ei heille ensinkään hyödytykseksi olla taida.</p>	<p>30:6 Tämä on nijden petoin cuorma/ jotca etelän päin menewät/ cusa wanha ja nuori Lejoni on/ tuliset kyykkärmet ja lendäväiset Drakit murhen ja ahdistuxen maasa. He wiewät rijstans warsoilla/ ja tawarans Camelein seljäsä/ sille Canssalle joca ei heille ensingän hyödytyxexi olla taida.</p>
<p>30:7 Egyptin apu on turha ja tyhjä; sentähden minä annan sille nimen: "Rahab, joka ei pääse paikaltansa."</p>	<p>30:7 Sillä ei Egypti mitään ole, ja hänen apunsa on turha, sentähden minä saarnaan siitä näin: alallansa olla on paras.</p>	<p>30:7 Sillä ei egypti mitän ole/ ja hänen apuns on turha/ sentähden minä saarnan teille sijtä näin: alallans olla on paras.</p>
<p>30:8 Mene siis nyt ja kirjoita se tauluun heidän läsnäollessaan ja piirrä se kirjaan, että se säilyisi tuleviin aikoihin, ainiaan, iankaikkisesti.</p>	<p>30:8 Mene siis nyt ja kirjoita tämä heidän eteensä tauluun, ja pane kirjaan, pysymään viimeiseen päivään asti, alati ja ijankaikkisesti.</p>	<p>30:8 Mene sijs nyt ja kirjoita tämä heidän eteens tauluun/ ja pane kirjaan/ pysymän wijmeisen päiwän asti/ alati ja ijancaickisest.</p>
<p>30:9 Sillä he ovat niskoitteleva kansa, ovat vilpillisiä lapsia, lapsia, jotka eivät tahdo kuulla Herran lakia,</p>	<p>30:9 Sillä se on tottelematon kansa, ja valhetteliat lapset: lapset, jotka ei tahdo kuulla \Herran\ lakia.</p>	<p>30:9 Sillä se on tottelematon Canssa/ ja walhetteliat lapset/ jotca ei tahdo cuulla HERran Lakia/</p>
<p>30:10 jotka sanovat näkijöille: "Älkää nähkö", ja ennustajille: "Älkää ennustako meille tosia, puhukaa meille mieluisia, ennustakaa silmänlumeita.</p>	<p>30:10 Vaan sanovat näkiöille: ei teidän pidä näkemän, ja katsojille: ei teidän pidä katsoman meille oikeutta; mutta saarnatkaat meille suloisesti, katsokaat petos.</p>	<p>waan sanowat Näkijlle: 30:10 Ei teidän pidä näkemän/ ja cadzjojille: ei teidän pidä cadzoman meille totuutta/ mutta saarnatcat meille suloisest/ cadzocat petos/</p>
<p>30:11 Poiketkaa tieltä, väistykää polulta; viekää pois silmistämme Israelin Pyhä."</p>	<p>30:11 Poiketkaat teiltä, luopukaat tästä retkestä: anta-kaat Israelin Pyhän lakata meistä.</p>	<p>30:11 poiketcat tiellä/ luopucat tästä retkestä/ Andacat Israelin Pyhän lacata meistä.</p>
<p>30:12 Sentähden, näin sanoo Israelin Pyhä: Koska te halveksitte tätä sanaa ja luotatte väkivaltaan ja vääryyteen ja siihen turvaudutte,</p>	<p>30:12 Sentähden sanoo Israelin Pyhä näin: että te hylkäätte tämän sanan, ja luotatte väkivaltaan ja vääryyteen, ja kerskaatte siitä;</p>	<p>30:12 Sentähden sano Israelin Pyhä näin: että te hyljätte tämän sanan/ ja luottate häwäisiäihin ja pettäjihin/ ja kerscatte sijtä.</p>
<p>30:13 niin tämä synti on oleva kuin repeämä korkeassa</p>	<p>30:13 Niin pitää tämän pahan teon oleman teille niin-</p>	<p>30:13 Nijn pitä tämän pahan tegon oleman teille nijncuin</p>

<p>muurissa, joka uhkaa sortua ja pullistuu; se särkyä äkkiä, yhtäkkiä.</p>	<p>kuin rako korkiassa muurissa, kuin se rupee hajoomaan, joka äkisti kaatuu maahan ylösalaisin, ja murentuu.</p>	<p>raco corkiasa muurisa/ cosca se rupee jacoman/ joca äkist puto maahan ylösalaisin/ ja murendu.</p>
<p>30:14 Se särkyä, niinkuin särkyä savenalajan astia, joka lyödään rikki säälimättä, niin ettei sen sirpaleista löydy palasta, millä ottaa tulta liedestä tai ammentaa vettä altaasta.</p>	<p>30:14 Niinkuin savi-astia muserrettu olis, joka muserretaan ja ei säästetä, siihenasti ettei siitä löydy niin suurta kappaletta, että tulta tuotaisiin totoista, eli ammentettaisiin vettä kaivosta.</p>	<p>30:14 Nijn cuin sawiastia muserrettu olis/ joca muserretan ja ei säästetä/ siihenasti ettei sijtä löytä njjn suurta cappalletta/ että tulta tuotaisiin totoista/ eli wettä caiwosta.</p>
<p>30:15 Sillä näin sanoo Herra, Herra, Israelin Pyhä: Kääntymällä ja pysymällä hiljaa te pelastutte, rauhallisuus ja luottamus on teidän väkevyytenne; mutta te ette tahtoneet,</p>	<p>30:15 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\ Israelin Pyhä: kääntymisellä ja hiljaisuudella te tulette autetuksi, hiljaisuudessa ja toivossa te väkeväsit tulette, mutta ette tahtoneet;</p>	<p>30:15 Sillä näin sano HERra HERra Israelin Pyhä/ kääntymisellä ja hiljaisuudella: te tuletta autetuxi hiljaisuudes ja toiwosa/ te wäkwäxi tuletta/ mutta et te tahtonet/</p>
<p>30:16 vaan sanoitte: "Ei! Hevosilla me tahdomme kiittää" - niinpä saatte kiittää pakoon. "Nopean selässä me tahdomme ratsastaa" - niinpä ovat vainoojanne nopeat.</p>	<p>30:16 Vaan sanoitte: ei, vaan me tahdomme paeta hevosilla; sentähden teidän pitää kulkiana oleman: ja me tahdomme nopiasti ajaa; sentähden pitää teidän vainoojanne myös nopiat oleman.</p>	<p>30:16 Ei: me tahdom paeta hewoisilla (sentähden teidän pitää culkiana oleman) ja me tahdon nopiast aja (sentähden pitää teidän wainoijan myös nopiat oleman)</p>
<p>30:17 Tuhhat pakenee yhden uhkaa; viiden uhkaa te pakenette, kunnes se, mikä teistä jää, on kuin merkipuu vuoren huipulla, kuin lipputanko kukkulalla.</p>	<p>30:17 Tuhannen teistä pitää pakeneman yhden miehen uhkauksesta, viiden uhkauksesta pitää teidän pakeneman, siihenasti että teistä jää niinkuin pielipuu vuorelle, ja niinkuin lippu korkeudelle.</p>	<p>30:17 Sillä tuhannen teistä pitää pakeneman ainoastans yhtä miestä/ wijttä pitää teidän jocapahimman pakeneman/ siihenasti että teistä jää njjn cuin pieli vuorelle/ ja njjn cuin lippu corkeudelle.</p>
<p>30:18 Sentähden Herra odottaa, että voisi olla teille armollinen, sentähden hän noussee armahtaaksensa teitä; sillä Herra on oikeuden Jumala. Autuaita kaikki, jotka häntä odottavat!</p>	<p>30:18 Sentähden \Herra\ odottaa, että hän olis teille armoinen, ja sentähden on hän noussut teitä armahtamaan; sillä \Herra\ on oikeuden Jumala. Autuaat ovat kaikki, jotka häntä odottavat.</p>	<p>30:18 SEntähden odottacat HERra/ että hän olis teille armollinen/ joca on nosnut teitä armahtaman: Sillä HERra on oikeuden Jumala/ ne owat caicki jotca händä odottawat.</p>
<p>30:19 Sinä kansa, joka asut Siionissa, Jerusalemissa, älä itke! Hän on sinulle totisesti armollinen, kun apua huudat; sen kuullessaan hän vastaa sinulle kohta.</p>	<p>30:19 Sillä Zionin kansa on asuva Jerusalemissa, ja et sinä ole katkerasti itkevä. Hän kaiketi armahtaa sinua, kuin sinä huudat; hän vastaa sinua niin pian kuin hänen kuulee.</p>	<p>30:19 Sillä Zionin Canssa on asuwa Jerusalemis/ ja et sinä ole itkewä: Hän armahtaa sinua coscas huudat/ hän wasta sinua/ njjn pian cuin hän sen cuule.</p>
<p>30:20 Vaikka Herra antaa</p>	<p>30:20 Ja Herra antaa teille</p>	<p>30:20 Ja HERra anda teille</p>

teille hädän leipää ja ahdistuksen vettä, niin ei sinun opettajasi sitten enää kätkeydy, vaan sinun silmäsi saavat nähdä sinun opettajasi.

30:21 Ja sinun korvasi kuulevat takaasi tämän sanan, milloin poikkeatte oikealle tai vasemmalle: "Tässä on tie, sitä käykää."

30:22 Silloin sinä havaitset saastaiseksi veistettyjen jumalankuviesi hopeapäällystyksen ja valettujen jumalankuviesi kultakuoren; sinä viskaat ne pois kuin inhotuksen, sinä sanot niille: "Ulos!"

30:23 Niin hän antaa sateen sinun siemenellesi, jonka maahan kylvät, ja maan sadosta leivän, joka on oleva mehevä ja lihava, ja sinun karjasi on sinä päivänä käyvä laajalla laitumella.

30:24 Härät ja aasinvarsat, jotka peltotyötä tekevät, syövät suolaista rehuviljaa, joka on viskattu hangolla ja viskimellä.

30:25 Ja kaikilla korkeilla vuorilla ja kaikilla ylhäisillä kukkuloilla on oleva puroja, vesivirtoja, suuren surmaamisen päivänä, tornien sortuessa.

30:26 Ja kuun valo on oleva kuin auringon valo, ja auringon valo on oleva seitsenkertainen, oleva niinkuin seitsemän päivän valo, sinä päivänä, jona Herra sitoo kansansa vammat ja parantaa siihen isketyt haavat.

leipää tuskassanne ja vettä ahdistuksessanne; sillä ei sinun opettajasi lennä enää pois, vaan sinun silmäsi näkevät opettajasi.

30:21 Ja korvasi kuulevat sanan takanas, sanoen: tämä on tie käykää sitä, kuin te oikialle eli vasemmalle kädelle eksyneet olette.

30:22 Silloin pitää teidän saastuttaman teidän hopiialla silatut kuvanne, ja teidän kuvainne kultaiset vaatteet; ja teidän pitää ne heittämän pois niinkuin saastaisuuden, ja niille sanoman: mene ulos.

30:23 Silloin hän antaa sateen siemenelles, jonka pellolles kylvänyt olet, ja leipää pellon tulosta ylen runsaasti; ja karjas kaitaan avaralla kedolla.

30:24 Härjät ja varsat, jotka peltos kyntävät, syövät sekoitettuja ohria, jotka viskimellä ja pohtimella ovat pohditut.

30:25 Ja kaikkein suurten vuorten päällä, ja kaikkein suurten kukkulain päällä pitää eroitetut virrat käymän, suuren surmaamisen aikana, ja kuin tornit kaatuivat.

30:26 Ja kuun valo on oleva kuin auringon paiste ja auringon paiste on oleva seitsemän kertaa kirikkaampi kuin seitsemän päivän kirikkaus; kuin \Herra\ sitoo kansansa haavat, ja sen loukkaamat parantaa.

leipä tuscasan/ ja wettä ahdistuxesan: sillä ei sinun opettajasi lennä sillen pois nijncuin sijwillä/ waan sinun silmäsi näkewät sinun opettajasi:

30:21 Ja sinun corwas cuulewat sanan tacanas/ sandoen: tämä on tie/ käykät sitä/ cosca te oikialle eli wasemalle kädelle exynet oletta.

30:22 Silloin pitä teidän saastuttaman teidän hopiialla silatut cuwan/ ja teidän cuwain cullaiset waattet/ ja teidän pitä ne heittämän pois nijncuin logan/ ja nijlle sanoman:

30:23 Silloin hän anda saten siemenelles/ jongas pellolles kylvänyt olet/ ja leipä pellon tulosta/ ylön runsast.

30:24 Silloin sinun carjas caitan avaralla kedolla/ härjät ja warsat/ jotca peldos kyndäwät/ syöwät secoitettuja ohria/ jotca wiskimellä ja pohtimella owat pohdetut.

30:25 Ja caickein suurten vuorten päälle/ ja caickein suurten cuuckulain päälle pitä eroitetut wirrat käymän/ sen suuren surmamisen aicana/ ja cosca tornit langewat.

30:26 Ja Cuun walu on nijncuin Auringon paiste olewa/ ja Auringon paiste on seidzemettä kirckambi olewa cuin nyt. Cosca HERra sito Cansans wahingon kijnni/ ja sen haawat paranda.

30:27 Katso, Herran nimi tulee kaukaa, hänen vihansa leimuaa, ja sankka savu tupruaa; hänen huulensa ovat täynnä hirmuisuutta, ja hänen kielensä on kuin kuluttava tuli.

30:28 Hänen hengityksensä on kuin virta, joka tulvii ja ulottuu kaulaan asti; se seulo kansakuntia turmion seulassa ja panee eksyttäväiset suitset kansojen suupieliin.

30:29 Silloin te veisaatte niinkuin yöllä, kun pyhä juhla alkaa, ja sydämenne riemuitsee niinkuin sen, joka huilujen soidessa astuu vaeltaen Herran vuorelle, Israelin kallion tykö.

30:30 Herra antaa kuulla äänensä voiman ja nähdä käsivartensa laskeutuvan alas vihan tuimuudessa ja kuluttavan tulen liekissä, pilvenpurkuna, rankkasateena ja raekivinä.

30:31 Sillä Herran äänestä peljästyvät Assur. Hän lyö vitsalla.

30:32 Ja jokaisella sallimuksen sauvan iskulla, jonka Herra häneen satuttaa, soivat vaskirummut ja kanteleet, ja hän sotii häntä vastaan, sotii kättä heiluttaen.

30:33 Sillä aikoja sitten on polttopaikka valmistettu; kuninkaallekin se on varattu. Syvä ja leveä on sen liesi, tulta ja polttopuita paljon. Herran henkäys kuin tulikivi virta sytyttää sen.

30:27 Katso, \Herran\ nimi tulee kaukaa, hänen vihansa polttaa ja on sangen raskas; hänen huulensa ovat hirmuisuutta täynnä, ja hänen kielensä on niinkuin kuluttava tuli.

30:28 Ja hänen henkensä niinkuin tulvaava virta, joka hamaan kurkkuun asti ulottuu, hajoittamaan pakanoita, siihenasti että he tyhjäksi tulevat, ja ajamaan kansaa sinne ja tänne, suitsilla heidän suussansa.

30:29 Silloin pitää teidän veisaaman niinkuin juhlayönä, ja sydämeštänne riemuitseman niinkuin huiluilla käytäisiin \Herran\ vuorelle, Israelin turvan tykö.

30:30 Ja \Herra\ kuuluttaa kunniallisen äänensä, että hänen kokotettu käsivartensa nähtäisiin, vihaisella haastamisella, ja kuluttavaisen tulen liekillä, säteillä, väkevällä sateella ja rakehillä.

30:31 Sillä Assurin pitää peljästyvän \Herran\ ääntä, joka häntä lyö vitsalla.

30:32 Sillä vitsan pitää kyllä sattuman ja koskeman, kuin \Herra\ sen vie heidän ylitsensä rummuilla ja kanteleilla, ja joka paikassa sotii heitä vastaan.

30:33 Sillä kuoppa on jo entisestä valmistettu, ja se on myös kuninkaalle valmistettu, kyllä syvä ja leviä. Siellä on asumus, tuli ja paljo puita; \Herran\ Henki on sen sytyttävä niinkuin jonkun tulikivisen virran.

30:27 CADzo/ HERran nimi tule cauca/ hänen wihans poltta ja on sangen rascas. Hänen huulens owat hirmuisutta täynäns/ ja hänen kielens on nijncuin culuttawa tuli.

30:28 Ja hänen hengens nijncuin wirta/ joca haman caulan ulottu. Hajottaman pacanoita siihenasti että he tyhjäxi tulewat/ ja ajaman Canssa sinne ja tänne/ suidzilla heidän suusans.

30:29 Silloin pitä teidän weisaman nijncuin juhlapäiwän yönä/ ja sydämeštän riemuidzeman/ nijncuin huiluilla käydäisin HERRAN vuorelle/ Israelin turwan tygö.

30:30 Ja HERra cuulutta hänen cunnialisen änen/ että hänen cocotettu käsiwartens nähtäisin. Wihaisella haastamisella ja culuttawaisella tulen liekillä/ säteillä/ wäkwälä satella ja rakehilla.

30:31 Sillä Assurin pitä peljästyvän HERran ändä/ joca händä lyö wiczalla.

30:32 Sillä wiczän pitä kyllä sattuman ja coseman/ cosca HERra sen wie heidän ylidzens trumbuilla ja candeleilla/ ja jocapaicas soti heitä wastan.

30:33 Sillä cuoppa on jo eilän walmistettu/ ja se on walmistettu Cuningalle/ kyllä sywä ja lewiä. Siellä on asumus/ tuli ja paljo puita/ HERran Hengi on sen sytyttäpä nijncuin jongun tulikiwisen wirran.

Jesaja 31 LUKU

31:1 Voi niitä, jotka menevät alas Egyptiin apua etsimään ja turvautuvat hevosiin, luottavat sotavaunuihin, koska niitä on paljon, ja ratsamihiin, koska niitten luku on ylen suuri, mutta eivät katso Israelin Pyhään, eivät kysy neuvoa Herralta.

31:2 Mutta myös hän on viisas, ja hän tuottaa onnettomuuden; hän ei peruuta sanojansa, vaan nousee pahantekijäin sukua vastaan ja väärintekijäin apuun tuloa vastaan.

31:3 Egypti on ihminen eikä Jumala, ja heidän hevosensa ovat lihaa eivätkä henkeä. Kun Herra ojentaa kätensä, suistuu auttaja, ja autettava kaatuu, ja yhdessä he kumpikin hukkuvat.

31:4 Sillä näin on Herra minulle sanonut: Niinkuin leijona, nuori leijona, murisee saaliinsa ääressä, kun sitä vastaan hälytetään paimenten parvi, eikä peljästy heidän huutoansa, ei huoli heidän hälinästään, niin Herra Sebaot on astuva alas sotimaan Siionin vuorella ja sen kukkullalla.

31:5 Niinkuin liitelevät linnut, niin varjelee Herra Sebaot Jerusalemiä - varjelee ja pelastaa, säästää ja vapahtaa.

31:6 Palatkaa, te israelilaiset, hänen tykönsä, josta olette niin kauas luopuneet.

31:7 Sillä sinä päivänä jokai-

31 LUKU

31:1 Voi niitä, jotka menevät alas Egyptiin apua kerjäämään, ja luottavat hevosiin, ja turvaavat vaunuihin, että niitä on monta, ja ratsamihiin, että he juuri väkevät ovat, eivätkä turvaa Israelin Pyhään, eikä kysy \Herraa\.

31:2 Mutta hän on viisas ja antaa tulla onnettomuuden, ja ei muuta sanojansa; vaan asettaa itsensä pahain huonetta vastaan, ja pahantekijäin apua vastaan.

31:3 Sillä Egypti on ihminen ja ei Jumala, ja heidän hevosensa ovat liha ja ei henki. Ja \Herra\ on kokottava kätensä, niin että auttajan pitää hoiperteleman, ja sen, jota autetaan, pitää lankeeman, ja ynnä molemmat toinen toisensa kanssa hukkuman.

31:4 Sillä näin sanoo \Herra\ minulle: niinkuin jalopeura ja nuori jalopeura kiljuu saaliinsa päällä, kuin paimenten joukko on koontunut sitä vastaan, ei peljästy heidän huudostansa, eikä hämmästy vaikka heitä monta on: juuri niin on \Herra\ Zebaot menevä alas sotimaan Zionin vuorella ja sen korkeudella.

31:5 Niinkuin linnut siivilänsä tekevät, niin \Herra\ Zebaot on varjeleva Jerusalemin: hän on suojeleva, auttava, siellä oleva ja holhova häntä.

31:6 Palatkaat, te Israelin lapset, sen tykö, josta te peräti harhailleet olette.

31:7 Sillä silloin jokainen

XXXI. Lucu

31:1 Woi niitä jotka menewät alas Egyptin apua kerjämän/ ja luottawat hewoisijn/ ja turwawat waunuijn/ että niitä on monda/ ja radzasmiehijn/ että he juuri wäkwät owat/ ja ei turwa Israelin Pyhään/ eikä kysy HERra.

31:2 Mutta hän on wijsas ja anda tulla onnettomuden/ ja ei muuta sanojans/ waan asetta idzens pahain huonetta wastan/ ja pahantekiäin apua wastan.

31:3 Sillä Egypti on ihminen ja ei Jumala/ ja heidän hewoisens owat liha ja ei hengi. Ja HERra on cocottawa kätens nijn että auttajan pitää hoiperteleman/ ja sen jota autetan pitää langeman/ ja ynnä molemmat toinen toisens cansa huckuman.

31:4 Sillä nijn sano HERra minulle: nijncuin Lejon ja nuori Lejon kilju saalins päällä/ cosca paimenden joucko huuta sen päällä/ nijn ei se peljästy heidän huudostans/ eikä hämmästy waicka heitä monda on: juuri nijn on HERra Zebaoth menewä ales sotiman Zionin vuorella ja sen corkeudella.

31:5 Ja HERra Zebaoth on warjelewa Jerusalemi (nijncuin linnut siwilläns tekewät) suojelewa/ auttawa/ siellä olewa ja holhowa händä.

31:6 Palaitcat te Israelin lapset jotca peräti harhaillet oletta:

31:7 Sillä silloin pitää jocaid-

nen hylkää hopeaiset ja kultaiset epäjumalansa, jotka kätenne ovat tehneet teille synniksi.

31:8 Ja Assur kaatuu miekkaan, joka ei ole miehen, ja hänet syö miekka, joka ei ole ihmisen; hän pakenee miekkaa, ja hänen nuorukaisensa joutuvat työorjuuteen.

31:9 Hänen kallionsa kukistuu kauhusta, ja hänen ruhtinaansa säikkyvät lipun luotapakoon, sanoo Herra, jonka tuli on Siionissa ja pätsi Jerusalemissa.

Jesaja 32 LUKU

32:1 Katso, kuningas on hallitseva vanhurskaudessa, ja valtiat vallitsevat oikeuden mukaan.

32:2 Silloin on jokainen heistä oleva turvana tuulelta ja suojana rankkasateelta, oleva kuin vesipurot kuivassa maassa, kuin korkean kallion varjo nääntyvässä maassa.

32:3 Silloin eivät näkevien silmät ole soaistut, ja kuulevien korvat kuulevat tarkkaan.

32:4 Ajattelemattomien sydän käsittää taidon, ja änkyttävään kieli puhuu sujuvasti ja selkeästi.

32:5 Ei houkkaa enää kutsuta jaloksi, eikä petollista enää sanota yleväksi.

32:6 Sillä houkka puhuu houkan lailla, ja hänen sydämensä hankkii turmiota, ja niin hän harjoittaa riettautta ja

hylkää hopia- ja kultaepäjumalansa, joita omat kätenne ovat tehneet teille synniksi.

31:8 Ja Assurin pitää lankeeman, ei miehen miekalla, ja pitää kulutettaman, ei ihmisen miekalla; ja pitää kuitenkin pakeneman miekkaa, ja hänen nuorukaisensa pitää verolliseksi tuleman.

31:9 Ja hänen pitää pelvon tähden menemän kallionsa ohitse, ja hänen pääruhtinaansa pitää lippunsa edestä pakoon menemän, sanoo \Herra\ Zebaot, jolla Zionissa tuli ja Jerusalemissa totto on.

32 LUKU

32:1 Katso, kuningas on hallitseva oikeudella; ja pääruhtinaat vallitsevat, oikeutta pitämään voimassa.

32:2 Että jokainen on niinkuin joku, joka tuulelta varjeltu on, ja niinkuin joku, joka sadekuuroilta on peitetty, niinkuin vesi-ojat kuivassa paikassa, niinkuin suuren vuoren varjo kuivassa maassa.

32:3 Ja näkeväiset silmät ei pidä pimenemän; ja kuulevaisten korvat pitää visun vaarin ottaman.

32:4 Ja hulluin pitää oppiman taitoa, ja soperakieli pitää selkeäksi tuleman ja selkeästi puhuman.

32:5 Ei hullua pidä enää pääruhtinaaksi kutsuttaman, eikä ahnetta herraksi.

32:6 Sillä tyhmä puhuu tyhmyydessä, ja hänen sydämensä on pahuudessa; että hän olis ulkokullaisuudessa; ja saarnais

zen heittämän pois hänen hopia ja culdaepäjumalans/ joita teidän käten owat tehnet teille synnixi.

31:8 Ja Assurin pitä langedman/ ei miehen miecalla/ ja pitä culutettaman/ ei ihmisen miecalla/ ja pitä cuitengin pakeneman miecka. Ja hänen nuorucaisens pitä werollisexi tuleman.

31:9 Ja hänen pitä pelgon tähden menemän hänen callions ohidze/ ja hänen pääruhtinans pitä lippuns edestä pacoon menemän/ sano HERra Zebaot/ jolla Zionis tuli ja Jerusalemis tottoi on.

XXXII. Lucu

32:1 CAdzo/ Cuningas on hallidzewa oikeudella/ ja pääruhtinat owat wallidzewat oikeutta pitämän woimasans.

32:2 Että jocainen on nijncuin jocu joca tuulelda warjeldu on/ ja nijncuin jocu joca sadecuurolda on peitetty/ nijncuin wesiojat cuiwasa paicassa/ nijncuin suuren vuoren warjo cuiwasa maasa/

32:3 Ja näkewäiset silmät ei pidä andaman idzens sowais- ta/ ja cuulewaisten corwat pitä wisusti tutkisteleman.

32:4 Ja hulluin pitä oppiman taito/ ja epäilewäinen kieli pitä selkexi tuleman ja selkesti puhuman.

32:5 Ei hullua pidä enä pääruhtinaxi cudzuttaman/ eikä ahnetta Herraxi.

32:6 Sillä tyhmä puhu tyhmydes/ ja hänen sydämens on pahudes/ että hän olis ulcucullaisudes/ ja saarnais HER-

<p>puhuu eksyttäväisesti Herras- ta, jättää tyhjäksi nälkäisen sielun ja janoavaisen juomaa vaille.</p>	<p>\Herrasta\ väärin, että hän sillä isoovaiset sielut nälkään näännyttäis, ja kieltäis ja- noovaisilta juoman.</p>	<p>rasta väärin/ että hän sillä isowaiset sielut nälkän nään- nyttäis/ ja kieltäis janowaisil- da juoman.</p>
<p>32:7 Ja pahat ovat petollisen aseet, hän miettii ilkitöitä, tuhotakseen kurjat valheen sanoilla, vaikka köyhä kuinka oikeata asiaa puhuisi.</p>	<p>32:7 Sillä ahneen hallitus ei ole muu kuin vahinko; sillä hän löytää kavaluuden hävit- täöksensä raadollisia väärillä sanoilla, silloinkin kun köy- hä oikeuttansa puhuu.</p>	<p>32:7 Sillä ahnen hallitus ei ole muu kuin wahingo: sillä hän löytä cawaluxen häwittä- xens raadollisia väärillä sanoil- la/ cosca hänen köyhän oi- keutta pitää puhuman.</p>
<p>32:8 Mutta jalo jaloja miettii ja jaloudessa lujana pysyy.</p>	<p>32:8 Mutta toimellinen pää- mies pitää toimellisia neuvo- ja; ja toimellisissa menoissa hän vahvana pysyy.</p>	<p>32:8 Mutta Förstillä pitää ole- man Förstilliset ajatuxet/ ja nijsa pysymän.</p>
<p>32:9 Nouskaa, te suruttomat naiset, kuulkaa minun ääntä- ni; te huolettomat tyttäret, tarkatkaa minun sanojani.</p>	<p>32:9 Nouskaat, te surutto- mat vaimot, kuulkaat minun ääntäni; te rohkiat tyttäret, ottakaat korviinne minun puheeni.</p>	<p>32:9 NOscat te ylpiät wai- mot/ cuulcat minun äändäni/ te jotca nijn suruttomat olet- ta/ ottacat corwijn minun puheni.</p>
<p>32:10 Vielä vuosi, ja päiviä päälle, niin vapisette, te huo- lettomat; sillä silloin on vii- ninkorjuusta tullut loppu, he- delmäncorjuuta ei tule.</p>	<p>32:10 Ajastajan ja päivän perästä pitää teidän va- piseman, jotka niin rohkiat olette; sillä ei tule yhtään viinan eloa, eikä tule yhtään kokoomusta.</p>	<p>32:10 Ajastajan ja päivän perästä pitää teidän kuin su- ruttomat olette wapiseman: sillä ei tule yhtän wijnan elo/ eikä tule yhtän cocomust.</p>
<p>32:11 Kauhistikaa, te surut- tomat, vaviskaa, te huoletto- mat, riisuutukaa, paljastukaa, vyöttäkää säkki lanteillenne.</p>	<p>32:11 Peljästykät, te surut- tomat vaimot, vaviskaat, te rohkiat; te riisutaan, paljas- tetaan ja kupeista vyötetään.</p>	<p>32:11 Peljästykät te ylpiät waimot/ wapiscat te surutto- mat/ sen pitää tapahtuman/ että te rijsutan/ paljastetan ja säkillä puetetan.</p>
<p>32:12 Silloin valitetaan ja lyödään rintoihin ihanien pel- tojen tähden ja hedelmällisten viiniköynnösten tähden,</p>	<p>32:12 Rinnoille lyödään valit- taen ihanaisista pelloista ja hedelmällisistä viinapuista.</p>	<p>32:12 Walitettaman pitää nisis- tä/ iloisista pelloista/ ja he- delmälistä wijnapuista.</p>
<p>32:13 minun kansani maan tähden, joka kasvaa orjantap- puraa ja ohdaketta, remuavan kaupungin kaikkien iloisten talojen tähden.</p>	<p>32:13 Sillä minun kansani pellossa pitää orjantappurat ja ohdakkeet kasvaman; niin myös kaikissa ilohuoneissa, iloisessa kaupungissa.</p>	<p>32:13 Sillä minun Canssani pellosa pitää orjantappurat ja ohdacket caswaman/ nijn myös caikisa ilohuoneisa/ sijnä iloisesa Caupungisa.</p>
<p>32:14 Sillä palatsi on hyljätty, kaupungin kohina lakannut, Oofel ja vartiotorni ovat jää- neet luoliksi iankaikkisesti, villiaasien iloksi ja laumojen laitumeksi.</p>	<p>32:14 Sillä salit pitää hyljät- tämän, ja kansan paljous kaupungissa pitää vä- henemän; niin että tornit ja linnat pitää tuleman ijan- kaikkiseksi luolaksi, ja met- sän pedoille iloksi, ja lau- moille laitumeksi;</p>	<p>32:14 Sillä Salit pitää hyljättä- män/ ja Canssan paljous Caupungisa pitää wähenemän/ nijn että tornit ja linnat pitää tuleman ijancaickisexi luolaxi/ ja medzän pedoille iloxi/ ja laumoille laitumexi.</p>
<p>32:15 Näin on hamaan siihen</p>	<p>32:15 Siihenasti että Henki korkeudesta vuodatetaan</p>	<p>32:15 Slihenasti että Hengi</p>

asti, kunnes meidän päällemme vuodatetaan Henki korkeudesta. Silloin erämaa muuttuu puutarhaksi,

32:16 ja puutarha on metsän veroinen. Ja erämaassa asuu oikeus, ja puutarhassa majaillee vanhurskaus.

32:17 Silloin vanhurskauden hedelmä on rauha, vanhurskauden vaikutus lepo ja turvallisuus iankaikkisesti.

32:18 Ja minun kansani asuu rauhan majoissa, turvallisissa asunnoissa, huolettomissa lepopaikoissa.

32:19 Mutta raesade tulee, metsä kaatuu, ja kaupunki alennetaan alhaiseksi.

32:20 Onnelliset te, jotka kylvätte kaikkien vetten vierille ja laskette härän ja aasin jalat valtoimina kulkemaan!

Jesaja 33 LUKU

33:1 Voi sinua hävittäjää, joka itse olet hävittämättä, sinua ryöstäjää, jota ei kenkään ole ryöstänyt! Kun olet loppuun asti hävittänyt, hävitetään sinut, kun olet ryöstösi ryöstänyt, ryöstetään sinut.

33:2 Herra, armahda meitä, sinua me odotamme. Ole näitten käsivarsi joka aamu, ole meidän apumme hädän aikana.

33:3 Kansat pakenevat sinun jylinäsi ääntä; kun sinä nouset, hajoavat kansakunnat.

meidän päällemme: silloin tulee korpi peltomaaksi, ja peltomaa luetaan metsäksi.

32:16 Ja oikeus asuu korvessa, ja vanhurskaus peltomaassas;

32:17 Ja vanhurskauden työ on rauha, ja vanhurskauden hyödytys ijankaikkinen hiljaisuus ja lepo.

32:18 Niin että minun kansani on asuva rauhan huoneessa, turvallisissa majoissa ja jalossa levossa.

32:19 Mutta rakeet pitää oleman alhaalla metsissä; ja kaupungin pitää alhaalla mataloissa paikoissa oleman.

32:20 Hyvin teidän menestyy, jotka kylvätte joka paikassa vetten tykö; ja annatte härkään ja aseihin käydä jalloillansa niiden päällä.

33 LUKU

33:1 Voi sinuas hävittäjä! luuletkos, ettei sinun pidä hävitetyksi tuleman? ja sinuas ylönkatsoja! luuletkos, ettei sinua ylönkatsota? Koska sinä olet täyttänyt hävitetykses, niin sinun myös pitää tuleman hävitetyksi; koska sinä olet täyttänyt ylönkatsees, niin sinua pitää jälleen katsottaman ylön.

33:2 \Herra\, ole meille armollinen; sillä me odotamme sinua: ole heidän käsivartensa varhain, niin myös meidän autuutemme murheen ajalla.

33:3 Kansat pakenevat sitä suurta pauhinaa; pakanat hajoitetaan, kuin sinä koro-

corkeudesta vuodatetan meidän päällem/ silloin tule corpi peldomaaxi ja peldomaa luetan medzäxi.

32:16 Ja oikeus asu corwessa/ ja wanhurscaus peldomaasa.

32:17 Ja wanhurscauden hedelmä on rauha/ ja wanhurscauden hyödytys on ijancaikkinen hiljaisuus ja lepo.

32:18 Nijn että minun Cansani on asuwa rauhan huoneesa/ suruttomisa asumapaicoisa ja jalosa lewosa.

32:19 Mutta raket pitää oleman alhalla medzisä/ ja Caupungin pitää alhalla mataloisa paicoisa oleman.

32:20 Hywin teidän menesty/ jotca kylwätte jocapaicas wetten tygö/ sillä andacat härkään ja Asein käydä jalgoilans nijden päällä.

XXXIII. Lucu

33:1 WOi sinuas sinä hävittäjä/ luuletkos ettei sinun pidä häwitetyxi tuleman? ja sinuas ylöncazvoja/ luuletkos ettei sinua ylöncazdzota? Cosca sinä olet täyttänyt sinun häwityxes/ nijn sinun myös pitää tuleman häwitetyxi: cosca sinä olet täyttänyt sinun ylöncazdes/ nijn sinua pitää jäl lens ylöncazdzottaman?

33:2 HERra ole meille armollinen: sillä me odotamme sinua/ ole heidän käsiwartens warahin/ ja meidän autudem murhen ajalla.

33:3 Anna Canssas paeta sitä suurta capinata ja pacanat hajotetta cuin sinä nouset.

	tetaan.	
33:4 Teidän saaliinne vie- dään, niinkuin tuhosirkat vie- vät; niinkuin hyppysirkat hyökkäävät, niin sen kimp- puun hyökätään.	33:4 Silloin pitää teidän saa- linne korjattaman niinkuin perhonen otetaan, ja niin- kuin heinäsiirkat karkoite- taan, koska heidän päällensä tullaan.	33:4 Silloin pitää teitä saalina korjattaman niinkuin perhoi- nen otetaan/ ja niinkuin hei- näsiirkat carcotetaan/ koska heidän päällensä tullaan.
33:5 Herra on korkea, sillä hän asuu korkeudessa. Hän täyttää Siionin oikeudella ja vanhurskaudella.	33:5 \Herra\ on korotettu; sillä hän asuu korkeudessa: hän on täyttänyt Zionin oi- keudella ja vanhurskaudella.	33:5 HERra on corgotettu: sillä hän asuu corkeudes- a/ hän on täyttänyt Zionin oi- keudella ja vanhurscaudella.
33:6 Ja hän on sinun aikojesi vakuus, avun runsaus, viisau- s ja ymmärrys; Herran pelko on oleva Siionin aarre.	33:6 Ja sinun ajallas pitää oleman usko ja voima, au- tuus, tieto, toimi, ja \Herran\ pelko pitää oleman hänen tavaransa.	33:6 Ja sinun ajallas pitää oleman usko ja voima/ au- tuus/ tieto/ toimi/ ja HERran pelko pitää oleman hänen ta- warans.
33:7 Katso, sankarit huutavat ulkona, rauhan sanansaattajat itkevät katkerasti.	33:7 Katso, heidän sanan- saattajansa huutavat ulko- na: rauhan enkelit itkevät haikiasti.	33:7 CADzo/ heidän sanan- saattajans huutawat ulkona/ rauhan Engelit itkewät hai- kiast/ ja sanowat:
33:8 Tiet ovat autioina, polul- ta on kulkija poissa: hän on rikkonut liiton, ylenkatsonut kaupungit, ei ole ihmistä mi- näkään pitänyt.	33:8 Polut ovat autiot, ei käy yksikään enään tiellä; ei hän pidä liittoa, hän hylkää kau- pungit, ja ei pidä lukua kan- sasta.	33:8 Polgut owat autiat/ ei käy yxikään enä tiellä/ ei hän pidä lijtto/ hän hylkä Cau- pungit ja ei pidä lucua Cans- sasta.
33:9 Maa murehtii ja nääntyy, Libanon kuihtuu häpeästä, Saaron on aromaaksi tullut, Baasan ja Karmel varistavat lehtensä.	33:9 Hän murehtii, ja maa on surkialla muodolla, Liba- non on häpiällä hakattu; Sa- ron on niinkuin tasainen ke- to, Basan ja Karmeli ovat hä- vitetyt.	33:9 Maa on cauhialla ja sur- kialla muodolla/ Libanon on häpiällä hacattu/ Zaron on niinkuin tasainen keto/ Basan ja Carmeli owat häwitetyt.
33:10 Nyt minä nousen, sa- noo Herra, nyt minä itseni korotan, nyt minä kohoan korkealle.	33:10 Nyt minä tahdon nousta, sanoo \Herra\: nyt minä tahdon itseni korottaa, nyt minä tahdon korkiaksi tulla.	33:10 Nyt minä tahdon nos- ta/ sano HERra: nyt minä tahdon idzeni corgotta/ nyt minä tahdon corkiaksi tulla.
33:11 Olkia te kannatte koh- dussanne, akanoita synnyttä- te; teidän kiukkunne on tuli, joka kuluttaa teidät.	33:11 Oljista olette te ras- kaat, korsia te synnyttätte; tulen pitää teitä kuluttaman teidän ylpeytenne kanssa;	33:11 Olgista oletta te ras- cat/ corsia te synnyttätte/ tulen pitää culuttaman teidän ylpeydenne cansa:
33:12 Ja kansat poltetaan kuin kalkki, kuin katkotut or- jantappurat, jotka tulessa pa- lavat.	33:12 Sillä kansa pitää pol- tettaman kalkiksi, niinkuin hakatut orjantappurat tulelle syttytetään.	33:12 Sillä Canssa pitää pol- dettaman calkixi/ niinkuin hacatut orjantappurat tulella syttytetän.
33:13 Kuulkaa, te kaukaiset, mitä minä olen tehnyt; te lähellä olevat, tuntekaa minun voimani.	33:13 Niin kuulkaat nyt te, jotka kaukana olette, mitä minä olen tehnyt; ja te, jotka olette läsnä, havaitkaat mi- nun väkevyyteni.	33:13 Nijn cuulcat nyt te/ jotca caucana oletta/ mitä minä olen tehnyt/ ja te jotca oletta läsnä/ cadzocat minun

33:14 Syntiset Siionissa peljästyvät, vavistus valtaa jumalattomat: "Kuka meistä voi asua kuluttavassa tulesta, kuka asua iankaikkisessa hehkussa?"

33:15 Joka vanhurskaudessa vaelttaa ja puhuu sitä, mikä oikein on, joka halveksii väärää voittoa, jonka käsi torjuu lahjuksia luotaan, joka tukkii korvansa kuulemasta veritöitä ja sulkee silmänsä näkemästä pahaa,

33:16 Hän on asuva kukkuloilla, kalliolinnat ovat hänen turvansa; hänelle annetaan hänen leipänsä, eikä vesi häneltä ehdy.

33:17 Sinun silmäsi saavat katsoa kuningasta hänen ihannuudessaan, saavat nähdä avaran maan.

33:18 Sinun sydämesi muistele kauhuja: missä on nyt veronlaskija, missä punnitsija, missä tornien lukija?

33:19 Et näe enää sitä röyhkeätä kansaa, kansaa, jolla on outo, käsittämätön puhe, jonka sopertavaa kieltä ei kukaan ymmärrä.

33:20 Katso Siionia, juhliemme kaupunkia. Sinun silmäsi näkevät Jerusalemin, rauhasan asuinsijan, telttamajan, jota ei muuteta, jonka vaaranoja ei ikinä reväistä irti, jonka köysistä ei yhtäkään kat-

33:14 Syntiset Zionissa ovat peljästyneet, hämmästyminen on tullut ulkokullattuina päälle (ja sanovat): kuka on meidän seassamme, joka taitaa asua kuluttavaisen tulen tykönä? kuka on meidän seassamme, joka voi asua iankaikkisten hiilien tykönä?

33:15 Joka vanhurskaudessa vaelttaa ja puhuu oikeutta; joka vääryyttä ja ahneutta vihaa, ja vetää kätensä pois, ettei hän ota lahjoja; joka tukitsee korvansa kuulemasta veren vikoja, ja peittää silmänsä näkemästä pahaa:

33:16 Hän on korkeudessa asuva, ja kalliot ovat hänen linnansa ja tukeensa: hänelle annetaan hänen leipänsä, eikä hän ole epäilevä vedestänsä.

33:17 Sinun silmäsi näkevät kuninkaan kunniassansa: ne näkevät maan levitettyinä.

33:18 Sinun sydämesi ihmettelee, (ja sanoo:) kussa nyt ovat kirjanoppineet? kussa ovat neuvonantajat? kussa tämän maailman tutkia on?

33:19 Etkä myös sinä ole näkevä sitä väkevää kansaa, sitä syväkielistä kansaa, jota ei ymmärretä, ja oudosta kielestä, jota ei taideta ymmärtää.

33:20 Katso Zionia, juhlikaupunkiamme; sinun silmäsi on näkevä Jerusalemin kauniin asumuksen, majan, jota ei viedä pois, jonka paanuja ei ikinä pidä temmattaman ylös, ja jonka köysiä ei ikinä pidä katkottaman.

wäkeyyttäni.

33:14 Syndiset Zionis owat peljästyneet/ hämmästyminen on tullut ulcocullattuina päälle/ ja sanovat: cuca on meidän seassam/ joca taita asua culuttawaisen tulen tykönä? cuca on meidän seassam/ joca woi asua ijancaickisten hijlden tykönä?

33:15 Joca wanhurscaudesa waelda ja puhu oikeutta/ joca wääryttä ja ahneutta wiha/ ja wetä kätens pois ettei hän ota lahjoja/ joca tukidze corwans cuulemast weren wicoja/ ja peittä silmänsä näkemäst paha:

33:16 Hän on corkeudesa asuwa/ ja calliot owat hänen linnans ja tukens/ hänelle annetan hänen leipäns/ eikä hän ole epäilewä hänen wewdestäns.

33:17 Sinun silmäsi näkevät Cuningan cunniasans/ sinä näet maan lewitettyinä.

33:18 Nijn että sinun sydämes juuri ihmettele/ ja sano: cusa nyt owat kirjanoppenet? cusa owat neuwonandajat? cusa owat Cantzlerit?

33:19 Etkä myös sinä ole näkewä sitä wäkwät canssa/ sitä sywäkielistä Canssa/ jota ei ymmärretä/ ja käändämättömästä kielestä/ jota ei taita ymmärtä.

33:20 Cadzo Zionita meidän juhlaaupungitam/ sinun silmäsi on näkewä Jerusalemin caunin asumuxen/ majan jota ei wiedä pois/ jonga paanuja ei ikänäns pidä temmattaman ylös/ ja jonga köysiä ei

kaista.

33:21 Sillä voimallinen on meillä siellä Herra, siellä on joet, on virrat, leveät rannasta toiseen, joita ei kulje soutualus, joiden poikki ei pääse uljas laiva.

33:22 Sillä Herra on meidän tuomarimme, Herra on johdattajamme, Herra on meidän kuninkaamme; hän pelastaa meidät.

33:23 Nyt ovat köytesi höltyneet, eivät pidä mastoa kannassaan kiinni, eivät vedä lippua liehumaan. Mutta silloin jaetaan riistosaalista runsaasti, rammatkin ryöstävät ja raastavat.

33:24 Eikä yksikään asukas sano: "Minä olen vaivanalainen." Kansa, joka siellä asuu, on saanut syntinsä anteeksi.

Jesaja 34 LUKU

34:1 Astukaa esiin, te kansat, ja kuulkaa; te kansakunnat, tarkatkaa. Kuulkoon maa ja kaikki, mitä siinä on, maanpiiri ja kaikki, mikä siitä kasvaa.

34:2 Sillä Herra on vihastunut kaikkiin kansoihin ja kiivastunut kaikkiin heidän joukoihinsa; hän on vihkinnyt heidät tuhon omiksi, jättänyt heidät teurastettaviksi.

34:3 Heidän surmattunsa viskataan pois, ja niitten raadoista nousee löyhyä, ja vuoret valuvat heidän vertansa.

34:4 Kaikki taivaan joukot menehtyvät, taivas kääritään

33:21 Sillä \Herra\ on siellä oleva väkevä meidän tykönämme, ja siellä pitää oleman leviät virrat ja ojat; ei venheellä taideta mennä sieltä ylitse, eikä laiva taida sinne purjehtia;

33:22 Sillä \Herra\ on meidän tuomarimme, \Herra\ on meidän opettajamme; \Herra\ on meidän kuninkaamme, hän auttaa meitä.

33:23 Anna heidän pingottaa köytensä, ei ne pidä kuitenkaan pitämän, niin ei pidä myös heidän hajoittaman lippua pielten päälle; sillä paljo kalliimpi saalis pitää jaettaman, niin että ontuvat myös ryöstävät.

33:24 Ja ei yhdenkään asuvaisen pidä sanoman: minä olen heikko; että kansalla, joka siellä asuu, pitää oleman syntein päästö.

34 LUKU

34:1 Tulkaat, te pakanat, ja kuulkaat, kansat ottakaat vaari; maa kuulkaan ja mitä siinä on, maan piiri ja kaikki, mitä siinä syntyy.

34:2 Sillä \Herra\ on vihainen kaikille pakanoille, ja on närkästynyt kaikille heidän joukoillensa; hän on heitä kirooiva, ja antaa teurastaa heitä.

34:3 Heidän lyötynsä pitää heitettämän pois, niin että pahan hajun pitää tuleman heidän ruumiistansa, ja vuoret kuohuman heidän verestänsä.

34:4 Ja koko taivaan joukko pitää mätänemän, ja taivas

ikänäns pidä catcoittaman.

33:21 Sillä HERra on siellä olewa wäkewä meidän tykönäm/ ja siellä pitä oleman lewiät wesicuopat/ nijn ettei wenehellä taita mennä sen ylidzen/ eikä laiwa taida sinne purjehtia:

33:22 Sillä HERra on meidän Duomarim/ HERra on meidän opettajam/ HERra on meidän Cuningam/ hän autta meitä.

33:23 Anna heidän pingotta köytens/ ei heidän pidä cuitengan pitämän/ Nijn ei pidä myös heidän hajottaman lippuja pielden päälle: sillä paljo callimbi saalis pitä jaettaman/ nijn että onduwat myös ryöstävät.

33:24 Ja ei yhdengän asuwaisen pidä sanoman: minä olen heicko: että Canssalla joca siellä asu/ pitä oleman syndein päästö.

XXXIV. Lucu

34:1 TULcat te pacanat ja cuulcat/ Canssat ottacat waari/ maa cuulcan ja mitä sijnä on/ mailman pijri tulons cansa.

34:2 Sillä HERra on wihainen caikille pacanoille/ ja on närkästynyt caikille heidän joucoillens/ hän on heitä kirowa/ ja anda teurasta heitä.

34:3 Heidän lyötyns pitä heitettämän pois/ nijn että hajun pitä tuleman heidän ruumistans/ ja vuoret cuohuman heidän werestäns.

34:4 Ja coco taiwan joucko pitä mätänemän/ ja taiwan

kokoon niinkuin kirja, ja kaikki sen joukot varisevat alas, niinkuin lehdet varisevat viinipuusta, niinkuin viikunapuusta raakaleet.

34:5 Sillä minun miekkani taivaassa on juopunut vimmaan; katso, se iskee alas Edomiin, tuomioksi kansalle, jonka minä olen vihkinnyt tuhoon.

34:6 Herran miekka on verta täynnä, rasvaa tiukkuva, karitsain ja kauristen verta, oinasten munuaisrasvaa. Sillä Herralla on uhri Bosrassa, suuri teurastus Edomin maassa.

34:7 Villihärkiä kaatuu yhteen joukkoon, mullikoita härkien mukana. Heidän maansa juoppuu verestä, ja heidän multansa tiukkuu rasvaa.

34:8 Sillä Herralla on koston päivä, maksun vuosi Siionin asian puolesta.

34:9 Edomin purot muuttuvat pieksi ja sen multa tulikiveksi; sen maa tulee palavaksi pieksi.

34:10 Ei sammu se yöllä eikä päivällä, iäti nousee siitä savu; se on oleva raunioina polvesta polveen, ei kulje sielä kukaan, iankaikkisesta iankaikkiseen.

34:11 Sen perivät pelikaanit ja tuonenkurjet, kissapöllöt ja kaarneet asuvat siellä; ja hän

pitää käärittämän kokon niinkuin kirja; ja kaikki hänen joukkonsa putooman niinkuin lehti putoo viinipuusta, ja niinkuin kuivettunut lehti fikunapuusta.

34:5 Sillä minun miekkani on taivaassa juovuksissa; ja katso, sen pitää tuleman alas Edomin päälle ja kirottun kansan päälle, sitä rankaisemaan.

34:6 \Herran\ miekka on verta täynnä, ja on paksu lihavuudesta, karitsain ja kauristen verestä, ja jääriin munaskuiden lihavuudesta; sillä \Herralla\ pitää oleman uhri Botsrassa, ja suuri teurastaminen Edomin maalla.

34:7 Yksisarvillisten pitää myös kulkeman alas heidän kanssansa, ja mullit syötettyin härkäin kanssa; sillä heidän maansa pitää juopuman verestä, ja heidän multansa lihavaksi tuleman lihavuudesta.

34:8 Sillä ne ovat \Herran\ kostopäivät, ja kostamisen vuodet, Zionin tähden.

34:9 Silloin sen ojat muutetaan pieksi, ja hänen multansa tulikiveksi; ja sen maakunta pitää muuttuman palavaksi pieksi,

34:10 Jonka ei pidä päivällä eikä yöllä sammuman, mutta savun pitää siitä iankaikkisesti nouseman; ja se pitää hävitettämän suvusta sukuun, niin ettei yhdenkään pidä käymän sen lävitse iankaikkisesta iankaikkiseen.

34:11 Vaan ruovonpäristäjän ja tarhapöllöin pitää sen omistaman, yökköin ja kaarneitten pitää siellä asuman;

pitä käärittämän cocoon niin-
cuin kirjan/ ja caicki hänen
jouckons putoman nijncuin
lehti puto wijnapuusta/ ja
nijncuin cuiwettunut lehti fi-
cunapuusta.

34:5 Sillä minun mieckan on juowuxis taiwasa/ ja cadzo/ sen pitä tuleman ales Edomin päälle/ ja kirottun Canssan päälle/ sitä rangaiseman.

34:6 HERran miecka on werta täynäns/ ja on lihawa lihawu-
wudest/ caridzan werest/
caurin werest ja jääriin mu-
nascuiden lihawudest: sillä
HERralla on suuri tappo Baz-
ras/ ja suuri surmaminen
Edomin maalla.

34:7 Yxisarwillisten pitä myös
culkeman ales heidän can-
sans/ ja mullit syötettyin
härkäin cansa: sillä heidän
maans pitä juopuman weres-
tä/ ja heidän maans lihawaxi
tuleman lihawudesta.

34:8 Sillä ne owat HERran
costopäiwät ja costamisen
wuodet/ Zionille costaman.

34:9 Silloin sen ojat muute-
tan terwaxi/ ja se maa tuliki-
wexi/ ja sen maacunda pitä
muuttuman palawaisexi terwa-
xi.

34:10 Jonga ei pidä päiwällä
eikä yöllä sammuman/ mutta
sawun pitä sijtä ijancaickisest
nouseman/ ja pitä tuleman
ilman loppumat/ nijn ettei
yhdengän pidä käymän sen
läpidzen ijancaickisest.

34:11 Waan Ruogonpäristäjän
ja tarhapöllöin pitä sen omis-
taman/ yökköin ja Carnein

<p>vetää sen ylitse autiuden mit-tanuoran ja tyhjyyden luoti-langan.</p>	<p>sillä hän on vetävä nuoran sen ylitse, niin että sen pitää autioksi tuleman, ja ojen-nuskiven, niin että sen pitää tyhjäksi tuleman.</p>	<p>pitä siellä asuman. 34:12 Sillä hän on wetävä nuoran sen ylidzen/ nijn että sen pitä autiaxi tuleman/ ja ojennusluodin/ nijn että sen pitä tyhjäksi tuleman.</p>
<p>34:12 Ei ole siellä enää yli-myksiä huutamassa ketään kuninkaaksi, kaikki sen ruhtinaat ovat poissa.</p>	<p>34:12 Niin että sen herrat pitää kutsuttaman herroiksi ilman maakuntaa: ja kaikki sen pääruhtinaat pitää saaman lopun.</p>	<p>Nijn että sen Herrat pitää cud-zuttaman Herroixi ilman maacunnata/ ja caicki sen pääruhtinat pitää saaman lopun.</p>
<p>34:13 Ja sen palatsit kasvavat orjantappuroita, sen linnat polttiaisia ja ohdakkeita; siitä tulee aavikkosutten asunto, kamelikurkien tyyssija.</p>	<p>34:13 Ja orjantappurat pitää kasvaman hänen salissansa, nokulaiset ja ohdakkeet sen linnoissa; ja pitää oleman lohikärmeitten asumasia ja yökköin laitumet.</p>	<p>34:13 Ja orjantappurat pitää caswaman heidän salisans/ noculaiset ja ohdacket sen linnoisa/ ja pitää oleman Drakein asumasiat/ ja Strutzein laitumet.</p>
<p>34:14 Siellä erämaan ulvojat ja ulisijat yhtyvät, metsänpeikot toisiansa tapaavat. Siellä yksin öinen syöjätär saa rauhan ja löytää lepopaikan.</p>	<p>34:14 Silloin pitää metsän eläimet kohtaaman toinen toistansa, yhden liekkiön pitää toista huutaman; ja kauhiat yölinnut pitää myös siellä asumasiensa saaman ja siellä levon löytämän.</p>	<p>34:14 Silloin pitää männingäiset ja köpelit cohtaman toinen toistans/ ja yhden Lieckiön pitää toista huutaman/ Kratin pitää myös siellä asumasiens saaman/ ja siellä lewon löytämän.</p>
<p>34:15 Siellä nuolikäärme pesii ja laskee munansa, kuorii ne ja kiertyy kerälle pimentoonsa. Sinne haarahaukatkin koontuvat yhteen.</p>	<p>34:15 Hyypiän pitää myös siellä pesänsä pitämän ja muniman, hautoman ja kuoriman sen varjon alla; ja korpihaukat parinensa pitää myös sinne kokoontuman.</p>	<p>34:15 Hyypiän pitää myös siellä pesäns pitämän ja muniman/ hautoman ja cuoriman sen warjon alla/ ja Hijrihaucats pitää myös sinne coconduman.</p>
<p>34:16 Etsikää Herran kirjasta ja lukekaa: ei yhtäkään näistä ole puuttuva, ei yksikään toistansa kaipaava. - "Sillä minun suuni on niin käsenyt." - Hänen henkensä on ne yhteen koonnut.</p>	<p>34:16 Etsikää nyt \Herran\ kirjaa ja lukekaat: ei yhtään näistä pidä puuttuman, ei pidä näistä kaivattaman yhtä eli toista; sillä hän on se, joka minun suuni kautta käskkee, ja hänen henkensä tuo sen kokoon.</p>	<p>34:16 Edzikät nyt HERran kirjaan ja lukecat/ ei yhtän näistä pidä puuttuman/ ei pidä näistä caiwattaman yhtä eli toista: sillä hän on se joka minun suuni cautta käske/ ja hänen hengens tuo sen cocoon.</p>
<p>34:17 Hän on heittänyt arpaa niitten kesken, ja hänen käntensä on sen niille mittanuoralla jakanut; ne perivät sen ikiajoiksi, asuvat siellä polvesta polveen.</p>	<p>34:17 Hän heittää arpaa heistä, ja kädellensä jakaa mitan heidän seassansa; että heillä pitää siellä oleman perintö ijankaikkisesti, ja suvusta sukuun siellä asuman.</p>	<p>34:17 Hän heittä arpoja heidän päällens/ ja jaca mitan heidän seasans/ että heillä pitää siellä oleman perindö ijancaickisest/ ja siellä ilman loputa pysymän.</p>

Jesaja 35 LUKU

35:1 Erämaa ja hietikko iloit-

35 LUKU

35:1 Korvet ja erämaat pitää

XXXV. Lucu

35:1 COrwet ja erimaat pitää

see, aromaa riemuitsee ja kukoistaa kuin lilja.

35:2 Se kauniisti kukoistaa ja iloitsee ilolla ja riemulla. Sille annetaan Libanonin kunnia, Karmelin ja Saaronin ihanuus. He saavat nähdä Herran kunnian, meidän Jumalamme ihanuuden.

35:3 Vahvistakaa hervonneet kädet, voimistakaa horjuvat polvet.

35:4 Sanokaa hätääntyneille sydämille: "Olkaa lujat, älkää peljätkö. Katso, teidän Jumalanne! Kosto tulee, Jumalan rangaistus. Hän tulee ja pelastaa teidät."

35:5 Silloin avautuvat sokeain silmät ja kuurojen korvat aukenevat.

35:6 Silloin rampa hyppii niinkuin peura ja mykän kieli riemuun ratkeaa; sillä vedet puhkeavat erämaahan ja aromaahan purot.

35:7 Hehkuva hiekka tulee lammikoiksi ja kuiva maa vesilähteiksi. Aavikkosutten asunnossa, missä ne makasivat, kasvaa ruoho ynnä ruoko ja kaisla.

35:8 Ja siellä on oleva valtatie, ja sen nimi on "pyhä tie": sitä ei kulje saastainen; se on heitä itseänsä varten. Joka sitä tietä kulkee, ei eksy - eivät hullutkaan.

35:9 Ei ole siellä leijonaa, ei nouse sinne raateleva peto; ei sellaista siellä tavata: lunastetut sitä kulkevat.

iloitseman, ja autio sia pitää iloinen oleman, ja niinkuin kukkanen kukoistaman.

35:2 Hän on kasvain vihoittava ja seisova riemuisna kaikessa ilossa ja riemussa; sillä Libanonin kunnia annetaan hänelle, Karmelin ja Saaronin kaunistus; ja he näkevät \Herran\ kunnian ja meidän Jumalan kauneuden.

35:3 Vahvistakaa väsyneet kädet, ja tuetkaat nääntyneet polvet.

35:4 Sanokaat heikkomielisille: olkaat turvassa ja älkää peljätkö; katso, teidän Jumalanne tulee kostamaan, Jumala, joka maksaa, hän tulee ja vapahtaa teidät.

35:5 Silloin avataan sokiain silmät, ja kuuroin korvat aukenevat.

35:6 Silloin rambat hyppäivät niinkuin peurat, ja mykäin kieli pakahtuu kiitokseen; sillä korvessa pitää vedet vuotaman, ja virrat erämaassa.

35:7 Ja karkia paikka pitää järveksi tuleman, ja kuiva maa kuohuvaksi vedeksi; ja kuopassa, jossa kärke makasi, pitää heinän, ruovon ja kaislan oleman.

35:8 Siinä myös pitää matka ja tie oleman, joka pitää pyhäksi tieksi kutsuttaman, ettei kenkään saastainen sitä vaeltaisi, ja se pitää heidän edessänsä oleman; jota käydään, niin ettei tyhmäkään eksy.

35:9 Ei siellä jalopeura oleman pidä, eikä joku julma peto mene sitä myöten, eli sieltä löydetä; vaan lunastetut sitä vaeltavat.

iloidzeman/ ja se aukia sia pitä iloinen oleman/ ja nijncuin cuckoldin cucoistaman.

35:2 Hän on kasvain vihoittava ja seisova riemuisna caikes ilos ja riemus: sillä Libanonin cunnia annetan hänelle/ Carmelin ja Saronin caunistus: ja he näkewät HERran cunnian/ ja meidän Jumalam cauniuden.

35:3 Wahwistacat wäsynet kädet ja tuetcat näändynet polwet.

35:4 Sanocat heikkomielisille: olcat turwas ja älkät peljätkö. Cadzocat/ teidän Jumalan tule costaman/ se Jumala joca maxa/ hän tuke ja vapahta teidän.

35:5 Silloin awatan sokiain silmät/ ja cuuroin corwat aukenewat.

35:6 Silloin rambat hyppäwät nijncuin peurat/ ja myckäin kieli pacahtu kijtoxeen: sillä corwesa pitä wuotaman wedet/ ja wirrat erimaasa.

35:7 Ja carkia paicka pitä järwexi sowitettaman/ cuiwa maa pitä cuohuwaxi wedexi tuleman/ ja cuopas/ josa kärke macais/ pitä heinän/ ruogon ja caisilan oleman.

35:8 Sijnä myös pitä matca ja tie oleman/ joca pitä pyhäxi tiexi cudzuttaman/ ettei kengän saastainen sitä wael-lais. Ja se pitä heidän edesäns oleman/ jota käydän/ nijn ettei tyhmäkän exy.

35:9 Ei siellä Lejonit oleman pidä/ eikä jocu julma peto mene sitä myöden/ eli sieldä löytä/ waan lunastetut sitä

35:10 Niin Herran vapahdetut palajavat ja tulevat Siioniin riemuiten, päänsä päällä ian-kaikkinen ilo. Riemu ja ilo saavuttavat heidät, mutta murhe ja huokaus pakenevat.

Jesaja 36 LUKU

36:1 Kuningas Hiskian neljännestätoista hallitusvuotena hyökkäsi Sanherib, Assurin kuningas, kaikkien Juudan varustettujen kaupunkien kimppuun ja valloitti ne.

36:2 Ja Assurin kuningas lähetti Laakiista Rabsaken suuren sotajoukon kanssa kuningas Hiskiaa vastaan Jerusalemiin, ja hän pysähtyi Ylälammikon vesijohdolle, joka on Vanuttajankedon tien varrella.

36:3 Ja Eljakim, Hilkian poika, joka oli palatsin päällikkönä, ja kirjuri Sebna ja kansleri Jooah, Aasafin poika, menivät hänen luoksensa.

36:4 Ja Rabsake sanoi heille: "Sanokaa Hiskialle: Näin sanoo suurkuningas, Assurin kuningas: 'Mitä on tuo luotamus, mikä sinulla on?'"

36:5 Minä sanon: pelkkää huulten puhetta on moinen neuvo ja voima sodankäyntiin. Keneen sinä oikein luotat, kun kapinoit minua vastaan?"

36:6 Katso, sinä luotat Egyptiin, tuohon särkyneeseen ruokosauvaan, joka tunkeutuu sen käteen, joka siihen nojaa, ja lävistää sen. Sellainen on farao, Egyptin kuningas, kai-

35:10 \Herran\ lunastetut palajavat ja tulevat sen kautta riemulla Zioniin, ja ijan-kaikkinen ilo on oleva heidän päänsä päällä. Ilon ja riemun he käsittävät, ja murhe ja huokaus pitää pakeneman.

36 LUKU

36:1 Ja tapahtui kuningas Hiskian neljännellätoista-kymmenennellä vuodella, että Assyrian kuningas Sanherib nousi kaikkia Juudan vahvoja kaupungeita vastaan, ja voitti ne.

36:2 Ja Assyrian kuningas lähetti Rabsaken Lakiksesta Jerusalemiin, kuningas Hiskian tykö, suurella väellä; ja hän astui edes ylimmäisen vesilammin kanavan päähän tiellä vanuttajan kedolle.

36:3 Ja hänen tykönsä menivät ulos Eliakim Hilkian poika, huoneenhaltia, ja Sebna kirjoittaja, ja Joah Assaphin poika, kansleri.

36:4 Ja Rabsake sanoi heille: sanokaat siis Hiskialle: näin sanoo suuri kuningas, Assyrian kuningas: millainen on se turva, johonkas turvaat?"

36:5 Minä taidan arvata, ettäs luulet itselläs vielä olevan neuvoa ja voimaa sotiakses; keneen sinä siis luotat, ettäs olet minusta luopunut?"

36:6 Katso, luotatkos muser-tuneeseen ruokosauvaan Egyptiin? joka silloin kuin nojataan sen päälle, menee käden lävitse ja pistää sen lävitse: niin on myös Pharao Egyptin kuningas kaikille

waeldawat.

35:10 HERran lunastetut palajawat ja tulewat sen cautta riemulla Zionijn/ ja ijancaickinen ilo on olewa heidän pääns päällä. Ilon ja riemun he käsittäwät/ ja murhe ja huocaus pitä pakeneman.

XXXVI. Lucu

36:1 JA tapahtui Cuningas Jehiskian neljännellä toista-kymmenellä wuodella/ meni Assyrian Cuningas Sanherib caickia Judan wahwoja Cauptungeita wastaan/ ja woitti ne.

36:2 Ja Assyrian Cuningas lähetti Rabsaken Lachixest Jerusalemijn Cuningas Jehiskian tygö suurella woimalla: ja hän astui edes wesitorin tygö ylimmäiselle puolelle lammickota/ waatetten painajan pellon tielle.

36:3 Ja hänen tygöns menit ulos Eliakim Hilkian poica/ Hofmestari/ ja Sebna Cantzleri/ ja Joah Assaphin poica/ Kirjoittaja.

36:4 Ja Rabsake sanoi heille: sanocat sijs Jehiskialle: näin sano suuri Cuningas Assyrian Cuningas: millinen on se turwa/ johongas turwat?"

36:5 Minä taidan arwata ettäs luulet idzelläs wielä nyt olewan neuwo ja woima soti-man/ keneen sinä sijs idzes luotat/ ettäs olet minusta luopunut?"

36:6 Luotackos idzes sijhen musertuneen ruocosauwaan Egyptijn/ joca silloin cuin nojatan hänen päällens/ mene hänen käteens ja pistä sen läpidzen. Nijn myös Egyptin

kille, jotka häneen luottavat.	niille, jotka häneen luottavat.	Cuningas Pharao teke caikille nijlle jotca häneen luottawat.
36:7 Vai sanotko ehkä minulle: Me luotamme Herraan, meidän Jumalaamme? Mutta eikö hän ole se, jonka uhrikukkulat ja alttarit Hiskia poisti, kun hän sanoi Juudalle ja Jerusalemille: Tämän alttarin edessä on teidän kumartaen rukoiltava?'	36:7 Ja jos sinä tahdot sanoa minulle: me luotamme \Herraan\ meidän Jumalaamme: eikö hän ole se, jonka korkeudet ja alttarit Hiskia on heittänyt pois? ja sanonut Juudalle ja Jerusalemille: tämän alttarin edessä pitää teidän rukoileman.	36:7 Jos sinä tahdot sano: me luotamme meitäm Herraan meidän Jumalaam. Eikö hän ole se jonga korkeudet ja Altarit on Jehiskia heittänyt pois/ ja sanonut Judalle ja Jerusalemille: tämän Altarin edes pitä teidän rucoileman.
36:8 Mutta lyö nyt vetoa minun herrani, Assurin kuninkaan, kanssa: minä annan sinulle kaksi tuhatta hevosta, jos sinä voit hankkia niille ratsastajat.	36:8 Lyö siis nyt veto herrani Assyrian kuninkaan kanssa; minä annan sinulle kaksituhatta hevosta, saa nähdä, jos sinä voit toimittaa niitä tyköäs, jotka niillä ajavat.	36:8 RUpe siis minun Herrani Assyrian Cuningan cansa kiusaman/ minä annan sinulle caxi tuhatta hewoista/ annas nähdä/ jos sinä voit saada nijtä tyköj jotca nijllä ajawat.
36:9 Kuinka sinä sitten voisit torjua ainoankaan käskynhaltijan, ainoankaan minun herrani vähemmän palvelijan, hyökkäyksen? Ja sinä vain luotat Egyptiin, sen vaunuihin ja ratsumiehiin.	36:9 Kuinka sinä siis tahdot ajaa takaperin yhden sodanpäämiehen, joka minun herrani vähimmästä palvelioista on? Mutta sinä luotat Egyptiin, ratasten ja ratsasmiesten tähden.	36:9 Cuinga sinä siis tahdot pysyä yhden sodanpäämiehen edesä joca minun Herrani vähimmästä palwelioista on yxi? ja sinä luotat idzes Egyptin rattaisijn ja radzasmiehin?
36:10 Olenko minä siis Herran sallimatta hyökännyt tähän maahan hävittämään sitä? Herra itse on sanonut minulle: 'Hyökkää tähän maahan ja hävitä se.'	36:10 Niin sinä luulet myös, että minä ilman \Herraa\ olen lähtenyt maakuntaan sitä hävittämään? \Herra\ sanoi minulle: mene ylös siihen maakuntaan ja hävitä se.	36:10 Nijns luulet myös päälisxi/ että minä ilman Herrata olen lähtenyt tänne maacundaan/ sitä hävittämän? Ja HERra sanoi minulle: mene ylös siihen maacundaan/ ja hävitä se.
36:11 Niin Eljakim, Sebna ja Joah sanoivat Rabsakelle: "Puhu palvelijoillesi aramin-kieltä, sillä me ymmärrämme sitä; älä puhu meille juudan-kieltä kansan kuullen, jota on muurilla."	36:11 Mutta Eliakim, Sebna ja Joah sanoivat Rabsakelle: puhu palveliais kanssa Syri- an kielellä, sillä me ymmärrämme kyllä sen, ja älä puhu Juudan kielellä meidän kanssamme, kansan kuullen, joka muurin päällä on.	36:11 MUtta Eliakim/ Sebna ja Joah sanoi Rabsakelle: puhu palwelioittes cansa Syri- an kielellä: sillä me ymmärräm kyllä sen/ ja älä puhu Judan kielellä meidän cansam/ Canssan corwain edes joca muurin päällä on.
36:12 Mutta Rabsake vastasi: "Onko minun herrani lähettänyt minut puhumaan näitä sanoja sinun herrallesi ja sinulle? Eikö juuri niille miehille, jotka istuvat muurilla ja jou- tuvat teidän kanssanne syö-	36:12 Niin sanoi Rabsake: luuletkos minun herrani lähettäneen minun sinun herras, eli sinun tyköj näitä sanoja puhumaan? ja ei paljo enemmin niille miehille, jotka istuvat muurin päällä, teidän kanssanne syömässä	36:12 Nijn sanoi Rabsake: luuletkos minun Herrani lähettänen minun sinun Herras eli sinun tygös näitä sanoja puhuman ainoastans/ ja ei paljo enemmän nijlle miehille cuin istuwat muurin päällä/

<p>mään omaa likaansa ja juomaan omaa vettänsä?"</p>	<p>omaa lokaansa, ja juomassa omaa vettänsä?</p>	<p>että heidän pitä teidän cansan syömän pascans/ ja juoman custans?</p>
<p>36:13 Sitten Rabsake astui esiin, huusi kovalla äänellä juudankielellä ja sanoi: "Kuulkaa suurkuninkaan, Assurin kuninkaan, sanoja.</p>	<p>36:13 Ja Rabsake seisoi ja huusi vahvasti Juudan kielellä, ja sanoi: kuulkaat suuren kuninkaan sanoja, Assyrian kuninkaan.</p>	<p>36:13 Ja Rabsake seisoi ja huusi wahwast Judan kielellä/ ja sanoi: cuulcat sen suuren Cuningan sanoja/ Assyrian Cuningan.</p>
<p>36:14 Näin sanoo kuningas: 'Älkää antako Hiskian pettää itseänne, sillä hän ei voi teitä pelastaa.</p>	<p>36:14 Näin sanoo kuningas: älkäät antako Hiskian pettää teitänne; sillä ei hän voi teitä pelastaa.</p>	<p>36:14 Näin sano Cuningas: älkät andaco Jehiskian pettä teitän: sillä ei hän woi teitä pelasta.</p>
<p>36:15 Älköön Hiskia saako teitä luottamaan Herraan, kun hän sanoo: Herra on varmasti pelastava meidät; ei tätä kaupunkia anneta Assurin kuninkaan käsiin.</p>	<p>36:15 Ja älkäät antako Hiskian saattaa teidät turvaamaan \Herraan\, sanoen: kyllä \Herra\ auttaa meitä: ei tätä kaupunkia anneta Assyrian kuninkaan käsiin.</p>	<p>36:15 Ja älkät andaco Jehiskian lohduutta teitän HERrasa/ että hän sano: HERra autta meitä/ ja ei tämä Caupungi anneta Assyrian Cuningan käsijn.</p>
<p>36:16 Älkää kuulko Hiskiaa.' Sillä Assurin kuningas sanoo näin: 'Tehkää sovinto minun kansani ja antautukaa minulle, niin saatte syödä kukin viinipuustanne ja viikunapuustanne ja juoda kukin kaivostanne,</p>	<p>36:16 Älkäät kuulko Hiskiaa; sillä näin sanoo Assyrian kuningas: olkaat minun mieleni nouteeksi, ja tulkaat ulos minun tyköni, niin te syötte itsekukin viinapuustansa ja fikunapuustansa, ja juotte vettä kukin kaivostansa,</p>	<p>36:16 Älkät cuulco Jehiskiat: sillä nijn sano Assyrian Cuningas: Olcat minun mieleni noutexi/ ja tulcat ulos minun tygöni/ nijn teidän idzecungin pitä syömän hänen wijnapuustans/ ja juoman hänen caiwostans.</p>
<p>36:17 kunnes minä tulen ja vien teidät maahan, joka on teidän maanne kaltainen, vilja- ja viinimaahan, leivän ja viinitarhojen maahan.</p>	<p>36:17 Siihenasti että minä tulen ja vien teidät senkaltaiseen maahan kuin teidänkin maanne on, maahan, jossa jyviä ja viinaa on, maahan, jossa leipää ja viinämäkiä on.</p>	<p>36:17 Sijhenasti että minä tulen ja wien teidän sencaltaiseen maahan kuin teidängin maan on/ maahan jossa jyviä ja wijna on/ maahan jossa leipä ja wijnamäkiä on.</p>
<p>36:18 Älköön vain Hiskia saako vietellä teitä, sanoessaan: Herra pelastaa meidät. Onko muidenkaan kansojen jumalaita kukaan pelastanut maantansa Assurin kuninkaan käsistä?</p>	<p>36:18 Älkäät antako Hiskian pettää teitänne, että hän sanoo: \Herra\ pelastaa meitä. Ovatko myös pakanain jumalat jokainen maansa vapahtaneet Assyrian kuninkaan käsistä?</p>	<p>36:18 Älkät andaco Jehiskian pettä teitän/ että sano: HERra pelasta meitä. Owatco myös pacanain jumalat jocainen maans wapahtanet Assyrian Cuningan käsistä?</p>
<p>36:19 Missä ovat Hamatin ja Arpadin jumalat? Missä ovat Sefarvaimin jumalat? Ovatko ne pelastaneet Samariaa minun käsistäni?</p>	<p>36:19 Kussa ovat Hamatin ja Arpadin Jumalat? ja kussa ovat Sepharvaimin jumalat? ovatko he myös vapahtaneet Samarian minun kädestäni?</p>	<p>36:19 Cusa owat Hamathin ja Arpadin jumalat? owatco he myös wapahtanet Samarian minun kädestäni?</p>
<p>36:20 Kuka näiden maiden kaikista jumalista on pelasta-</p>	<p>36:20 Kuka näistä kaikista maan jumalista on auttanut</p>	<p>36:20 Cuca näistä caikista maan jumalista on auttanut</p>

nut maansa minun käsistäni? Kuinka sitten Herra pelastaisi Jerusalemin minun käsistäni?"

36:21 Mutta he olivat vaiti eivätkä vastanneet hänelle mitään, sillä kuningas oli käskenyt niin ja sanonut: "Älkää vastatko hänelle."

36:22 Sitten palatsin päällikkö Eljakim, Hilikian poika, ja kirjuri Sebna ja kansleri Jooah, Aasafin poika, tulivat Hiskian luo vaatteet reväistyinä ja kertoivat hänelle, mitä Rabsake oli sanonut.

Jesaja 37 LUKU

37:1 Kun kuningas Hiskia sen kuuli, repäisi hän vaatteensa, pukeutui säkkiin ja meni Herran temppeliin.

37:2 Ja hän lähetti palatsin päällikön Eljakimin ja kirjuri Sebnan sekä pappein vanhimmat, säkkeihin puettuina, profeetta Jesajan, Aamoksen pojan, tykö.

37:3 Ja he sanoivat hänelle: "Näin sanoo Hiskia: 'Hädän, kurituksen ja häväistyksen päivä on tämä päivä, sillä lapset ovat tulleet kohdun suulle saakka, mutta ei ole voimaa synnyttää."

37:4 Ehkä Herra, sinun Jumalasi, kuulee Rabsaken sanat, joilla hänen herransa, Assurin kuningas, on lähettänyt hänet herjaamaan elävää Jumalaa, ja rankaisee häntä näistä sanoista, jotka Herra, sinun Jumalasi, on kuullut. Niin kohota nyt rukous jäännöksen puolesta, joka vielä on olemassa."

maansa minun kädestäni? että \Herra\ pelastaisi Jerusalemin minun kädestäni?

36:21 Mutta he olivat ääneti, ja ei vastanneet häntä mitään; sillä kuningas oli käskenyt ja sanonut: älkää häntä mitään vastatko.

36:22 Niin tulivat Eliakim Hilikian poika, huoneenhaltia, ja Sebna kirjoittaja ja Joah Assaphin poika, kansleri, Hiskian tykö, reväistyillä vaatteilla, ja ilmoittivat hänelle Rabsaken sanat.

37 LUKU

37:1 Kun kuningas Hiskia tämän kuuli, repäisi hän vaatteensa, ja kääri säkin ympärillensä, ja meni \Herran\ huoneeseen,

37:2 Ja lähetti Eliakimin, huoneenhaltian, ja Sebnan, kirjoittajan, ylimmäisten pappein kanssa, puettuna säkkeihin, propheta Jesaian Amotsin pojan tykö,

37:3 Sanomaan hänelle: näin sanoo Hiskia: tämä on vaihan, toran ja häväistyksen päivä; sillä lapset ovat tulleet synnyttämislle ja ei ole voimaa synnyttää.

37:4 Jospa siis \Herra\ sinun Jumalasi tahtois kuulla Rabsaken sanat, jonka hänen herransa Assyrian kuningas lähetti häpäisemään elävää Jumalaa, ja pilkkamaan senkaltaisilla sanoilla kuin \Herra\ sinun Jumalasi on kuullut; ja että tahtoisit korottaa rukoukses jääneiden edestä, jotka vielä käsissä ovat.

hänen maans minun kädestäni? että HERra pelastaisi Jerusalemin minun kädestäni?

36:21 MUTta he olit äneti ja ei wastannet händä mitän: sillä Cuningas oli käskenyt/ ja sanonut: älkät händä mitän wastacko.

36:22 Nijn tulit Eliakim Hilikian poica/ Hofmestari/ ja Sebna Cantzleri/ ja Joah Assaphin poica/ Kirjoittaja/ rewäistyillä waatteilla/ ja ilmoitit hänelle Rabsaken sanat.

XXXVII. Lucu

37:1 COsca Cuningas Jehiskia tämän cuuli/ rewäis hän waattens/

37:2 ja käärei säkin ymbärlens ja meni HERran huoneeseen. Ja lähetti Eliakimin Hofmestarin/ ja Sebnan Cantzlerin/ ylimmäisten Pappein cansa käärityt säckeijn/ Prophetan Jesaian Amoxen pojan tygö/

sanoman hänelle:

37:3 Näin sano Jehiskia: tämä on surun/ soimun ja häväistyksen päivä/ ja on nijncuin cosca lapset owat tullet synnyttämislle/ ja ei ole woima synnyttä.

37:4 Josca sijs HERra sinun Jumalasi tahdois cuulla Rabsaken sanat/ jonga hänen Herrans Assyrian Cuningas lähetti häwäisemän eläwätä Jumalata/ ja pilckaman senkaltaisilla sanoilla/ cuin HERra sinun Jumalasi on cuullut: Ja että tahdoisit corgotta rucouxes jäänyitten edestä/ jotca wielä käsissä owat.

37:5 Kun kuningas Hiskian palvelijat tulivat Jesajan tykö, 37:6 sanoi Jesaja heille: "Sanokaa näin herrallenne: 'Näin sanoo Herra: Älä pelkää niitä sanoja, jotka olet kuullut ja joilla Assurin kuninkaan poikaset ovat häväisseet minua.

37:7 Katso, minä annan hänen mennä sellaisen hengen, että hän kuultuaan sanoman palajaa omaan maahansa; ja minä annan hänen kaatua miekkaan omassa maassansa."

37:8 Ja Rabsake kääntyi takaisin ja tapasi Assurin kuninkaan sotimassa Libnaa vastaan; sillä hän oli kuullut, että tämä oli lähtenyt Laakiista pois.

37:9 Mutta kun Sanherib kuuli Tirhakasta, Etiopian kuninkaasta, sanottavan: "Hän on lähtenyt liikkeelle sotiakseen sinua vastaan", niin hän sen kuultuaan lähetti sanansaattajat Hiskian tykö ja käski sanoa:

37:10 "Sanokaa näin Hiskialle, Juudan kuninkaalle: 'Älä anna Jumalasi, johon sinä luotat, pettää itseäsi äläkä ajattele: Jerusalem ei joudu Assurin kuninkaan käsiin.

37:11 Olethan kuullut, mitä Assurin kuninkaat ovat tehneet kaikille maille, kuinka he ovat vihkineet ne tuhon omiksi. Ja sinäkö pelastuisit!

37:12 Ovatko kansain jumalat pelastaneet niitä, jotka minun isäni ovat tuhonneet: Goosania, Harrania, Resefiä ja Telassarin edeniläisiä?

37:5 Ja kuningas Hiskian palvelijat tulivat Jesaian tykö. 37:6 Mutta Jesaia sanoi heille: näin sanokaat teidän herrallenne: \Herra\ sanoo näin: älä pelkää niitä sanoja, joita sinä kuulit, joilla Assyrian kuninkaan palvelijat ovat häväisseet minua.

37:7 Katso, minä annan hänelle hengen, ja hänen pitää saaman kuulla sanoman, ja palajaman omalle maallensa; ja minä tahdon kaataa hänen miekalla hänen maassansa.

37:8 Mutta kuin Rabsake palasi, löysi hän Assyrian kuninkaan sotimasta Libnaa vastaan; sillä hän oli kuullut hänen matkustaneen Lakiksesta.

37:9 Sillä sanoma tuli Tirhakasta Etiopian kuninkaasta, sanoen: hän on lähtenyt sotimaan sinua vastaan. Kuin hän tämän kuuli, lähetti hän sanan Hiskialle, ja käski hänelle sanoa:

37:10 Sanokaat Hiskialle Juudan kuninkaalle näin: älä anna sinun Jumalasi pettää sinuas, johon sinä luotat, ja sanot: ei Jerusalem anneta Assyrian kuninkaan käteen.

37:11 Katso, sinä olet kuullut, mitä Assyrian kuninkaat kaikille maakunnille tehneet ovat, ja ne hävittäneet; ja sinä pelastettaisiin?

37:12 Ovatko myös pakanain jumalat auttaneet niitä, joita minun isäni ovat hävittäneet, Gosanin ja Haranin, Resephin, ja Edenin lapset, jotka Telassarissa olivat?

37:5 Ja Cuningas Jehiskian palvelijat tulit Jesaian tygö. Mutta Jesaia sanoi heille: näin sanocat teidän Herrallen: 37:6 HERra sano näin: älä pelkä nijtä sanoja cuins cuullit/ joilla Assyrian Cuningan palweliat owat häwäisnet minua.

37:7 Cadzo/ minä teen hänelle toisen mielen/ ja hänen pitä saaman jotakin cuulla/ jongatähden hänen pitä palajaman maahans/ ja minä tahdon caata hänen miecalla hänen maasans.

37:8 MUtta cosca Rabsake palais/ löysi hän Assyrian Cuningan sotimast Libnat wastian: sillä hän oli cuullut hänen matcustanen Lachixest.

37:9 Sillä sanoma tuli Thirhacasta Ethiopialaisten Cuningasta/ sanoden: hän on lähtenyt sotiman sinua wastian. Cosca hän tämän cuuli/ lähetti hän sanan Jehiskian tygö/ ja käski hänelle sanoa:

37:10 Sanocat Jehiskialle Judan Cuningalle näin: älä anna sinun Jumalasi pettä sinuas/ johons luotat ja sanot: ei Jerusalem anneta Assyrian Cuningan käteen.

37:11 Cadzo/ sinä olet cuullut mitä Assyrian Cuningat caikille maacunnille tehnet owat/ ja ne häwittänet/ ja sinä pelastettaisiin?

37:12 Ongo myös pacanain jumalat auttanet nijtä maacundia/ joita minun Isäni owat häwittänet? nijncuin on Gosan/ Haran/ Rezephe ja

37:13 Missä on Hamatin kuningas ja Arpadin kuningas, Sefarvaimin kaupungin, Heenan ja Iuvan kuningas?"

37:14 Kun Hiskia oli ottanut kirjeen sanansaattajilta ja lukenut sen, meni hän Herran temppeliin; ja Hiskia levitti sen Herran eteen.

37:15 Ja Hiskia rukoili Herraa ja sanoi:

37:16 "Herra Sebaot, Israelin Jumala, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat, sinä yksin olet maan kaikkien valtakuntain Jumala; sinä olet tehnyt taivaan ja maan.

37:17 Herra, kallista korvasi ja kuule; Herra, avaa silmäsi ja katso. Kuule kaikki Sanheribin sanat, jotka hän lähetti herjataukseen elävää Jumalaa.

37:18 Se on totta, Herra, että Assurin kuninkaat ovat hävittäneet kaikki maat ja omankin maansa.

37:19 Ja he ovat heittäneet niiden jumalat tuleen; sillä ne eivät olleet jumalia, vaan ihmiskätten tekoa, puuta ja kiveä, ja sentähden he voivat hävittää ne.

37:20 Mutta pelasta nyt meidät, Herra, meidän Jumalamme, hänen käsistensä, että kaikki maan valtakunnat tulisivat tietämään, että sinä, Herra, olet ainoa."

37:21 Niin Jesaja, Aamoksen poika, lähetti Hiskialle tämän sanan: "Näin sanoo Herra,

37:13 Kussa on Hamatin kuningas, ja Arphadin kuningas, ja Sepharvaimin, Henan ja Iuvan kaupungin kuningas?

37:14 Ja kuin Hiskia oli saanut kirjan sanansaattajalta ja lukenut sen, meni hän ylös \Herran\ huoneeseen, ja Hiskia levitti sen \Herran\ eteen.

37:15 Ja Hiskia rukoili \Herraa\ ja sanoi:

37:16 \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala, joka istut Kerubimin päällä, sinä, joka olet ainoa Jumala kaikkein maakuntain ylitse maan päällä: sinä olet tehnyt taivaan ja maan:

37:17 \Herra\, kallista korvasi ja kuule, \Herra\, avaa silmäsi ja näe: kuule siis kaikki Sanheribin sanat, jotka on lähettänyt häpäisemään elävää Jumalaa.

37:18 Tosi se on, \Herra\, että Assyrian kuninkaat ovat autioksi tehneet kaikki valtakunnat heidän maakuntainsa kanssa,

37:19 Ja ovat heittäneet heidän Jumalansa tuleen; sillä ei ne olleet jumalat, vaan ihmisten käten työt, puut ja kivet, ja ne he ovat hävittäneet.

37:20 Mutta nyt, \Herra\ meidän Jumalamme, auta meitä hänen kädestänsä; että kaikki valtakunnat maan päällä ymmärtäisivät sinun ainoan olevan \Herran\.

37:21 Silloin lähetti Jesaja Amotsin poika Hiskian tykö, ja käski hänelle sanoa: näin

Edomin lapset Thelassaris?

37:13 Cusa on Hamathin Cuningas/ ja Sepharwaiminin Caupungin Cuningas/ Henan ja Iwan?

37:14 JA cosca Jehiskia oli saanut kirjan sanansaattajalta/ ja lukenut sen/ meni hän ylös HERran huonesen/ ja ilmoitti sen rucouxisa HERran edesä.

37:15 Ja Jehiskia rucoili HERra/ ja sanoi:

37:16 HERra Zebaoth sinä Israelin Jumala/ joca istut Cherubimin päällä/ sinä joca olet ainoa Jumala caickein maacundain ylidzen maan päällä/ sinä olet tehnyt taivwan ja maan.

37:17 HERra cumarra corwas ja cuule/ HERra awa silmäsi ja näe/ cuule sijs caicki Sanheribin sanat/ jotca hän on lähettänyt/ häwäisemän eläwätä Jumalata.

37:18 Totta se on HERra/ Assyrian Cuningat owat autiaxi tehnet caicki waldacunnat heidän maacundains cansa/

37:19 Ja owat heittänet heidän jumalans tuleen: sillä ei ne ollet jumalat/ waan ihmisten käten työt/ puut ja kiwet/ ne owat häwitetyt.

37:20 Mutta nyt HERra meidän Jumalam/ auta meitä hänen kädestäns/ että caicki waldacunnat maan päällä ymmärräisit/ sinun ainoan olewan HERran.

37:21 Silloin lähetti Jesaja Amozin poica Jehiskian tygö/ ja käski hänelle sanoa: näin

Israelin Jumala: Koska sinä olet rukoillut minua avuksi Sanheribia, Assurin kuningasta, vastaan,

37:22 niin tämä on se sana, jonka Herra on puhunut hänestä: Neitsyt, tytär Siion, halveksii ja pilkkaa sinua; tytär Jerusalem nyökyttää ilkuen päätänsä sinun jälkeesi.

37:23 Ketä olet herjannut ja häväissyt, ja ketä vastaan olet korottanut äänesi? Korkealle olet kohottanut silmäsi Israelin Pyhää vastaan.

37:24 Palvelijaisi kautta sinä herjasit Herraa ja sanoit: 'Monilla vaunuillani minä nousin vuorten harjalle, Libanonin ääriin saakka; minä hakkasin maahan sen korkeat setrit, sen parhaat kypressit, ja tunkeuduin sen etäisimmälle harjalle, sen rehevimpään metsään;

37:25 minä kaivoin kaivoja ja join kuiviin vedet, ja jalkapohjallani minä kuivasin kaikki Egyptin virrat.'

37:26 Etkö ole kuullut: kauan sitten minä olen tätä valmistanut, muinaisuudesta saakka tätä aivoitellut! Nyt minä olen sen toteuttanut, ja niin sinä sait hävittää varustetut kaupungit autioiksi kiviroukkioiksi,

37:27 ja niiden asukkaat olivat voimattomat, he kauhistuivat ja joutuivat häpeään; heidän kävi niinkuin kedon ruohon ja niinkuin vihannan heinän, niinkuin katolla kasvavain kortten ja niinkuin laihon ennen oljelle tulemistaan.

37:28 Istuitpa sinä tai lähdit

sanoo \Herra\ Israelin Jumala: (minä olen kuullut) sen, kuin sinä minua rukoillut olet Assyrian kuninkaan Sanheribin tähden.

37:22 Niin on tämä se minkä \Herra\ hänestä sanoo: neitsy, Zionin tytär katsoo sinun ylön, ja pilkkaa sinua, ja Jerusalemin tytär vääntelee päätänsä sinun peränsä.

37:23 Ketäs olet pilkannut ja häväissyt? ketä vastaan sinä olet korottanut äänes? sinä olet nostanut silmäsi Israelin Pyhää vastaan.

37:24 Sinun palveliais kautta olet sinä häväissyt Herraa, ja sanonut: minun monilla rattaillani olen minä mennyt ylös vuorten kukkuloille Libanonin puolelle, ja tahdon hakata maahan hänen korkiat sedripuunsa ja valitut honkansa, ja mennä kukkulin ylitse hänen ääreensä, hänen ihanan vainionsa metsään.

37:25 Minä olen kaivanut ja juonut vettä; ja minun jalkapöytäni on kuivannut kaikki piiritetyt ojat.

37:26 Etkös ole kaukaa kuullut, että minä muinen juuri niin tehnyt ja sen toimittanut olen, ja vielä nyt niin teen, että vahvat kaupungit kukistetaan kivi-raunioiksi?

37:27 Ja heidän asujansa voimattomiksi ja epäileväisiksi tulevat, ja häpiään joutuvat; ja tulevat niinkuin kedon ruoho ja viheriäinen ruoho, niinkuin ruoho kattoin päällä, joka ennen kuivettuu kuin tuleentuu.

37:28 Mutta minä tiedän sinun asumukses hyvin, sinun

sano HERra Israelin Jumala/ sitä cuin sinä minua rucoillut olet Assyrian Cuningan Sanheribin tähden.

37:22 Nijn on tämä se cuin HERra hänestä sano: neidzy tytär Zion cadzo sinun ylön ja pilcka sinua/ ja tytär Jerusalemin wäändele päätänsä sinun peräs.

37:23 Ketä sinä olet pilcannut ja häwäisnyt/ kenengä päälle sinä olet corgottanut änes? ja olet nostanut silmäsi Israelin Pyhä wastan.

37:24 Sinun palwelioittes kautta olet sinä häwäisnyt HERra/ ja sanot: minun monilla rattaillani olen minä mennyt ylös vuorten cuckuloille Libanonin puolelle/ ja olen haccannut hänen corkiat Cedripuunsa ja walitut hongans/ ja olen tullut cuckulain ylidzen medzän loppuun maalla.

37:25 Minä olen caiwanut ja juonut wettä/ ja minun jalcapöytän on cuiwanut caicki kätketyt wedet.

37:26 Mutta etkös ole cuullut/ että minä muinen juuri nijn tehnyt/ ja wanhost toimittanut olen/ ja wieselä nyt nijn teen/ että wahwat Caupungit cukistetän kiwiraunioiksi?

37:27 Ja heidän asujans woimattomixi ja epäilewäisexi tulewat/ ja häpiään joutuwat/ ja tulewat kedon ruohoxi/ ja wiherjäisexi yrtixi/ nijncuin heinä cattoin päällä/ joca ennen cuiwettu cuin se kypsendy.

37:28 Mutta minä tunnen sinun

tai tulit, minä sen tiedän, niinkuin senkin, että sinä raivoat minua vastaan.

37:29 Koska sinä minua vastaan raivoat ja koska sinun ylpeytesi on tullut minun korviini, niin minä panen koukuni sinun nenääsi ja suitseni sinun suuhusi ja vien sinut takaisin samaa tietä, jota tullitkin.

37:30 Ja tämä on oleva sinulle merkinä: tänä vuonna syödään jälkikasvua ja toisena vuonna kesanto-aaluvaa, mutta kolmantena vuonna te kylväkää ja leikatkaa, istuttkaa viinitarhoja ja syökää niiden hedelmää.

37:31 Ja Juudan heimon pelastuneet, jotka ovat jäljelle jääneet, tekevät taas juurta alaspäin ja hedelmää ylöspäin.

37:32 Sillä Jerusalemista lähtee kasvamaan jäännös, pelastunut joukko Siionin vuorelta. Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevä.

37:33 Sentähden, näin sanoo Herra Assurin kuninkaasta: Hän ei tule tähän kaupunkiin eikä siihen nuolta ammu, ei tuo sitä vastaan kilpeä eikä luo sitä vastaan vallia.

37:34 Samaa tietä, jota hän tuli, hän palajaa, ja tähän kaupunkiin hän ei tule, sanoo Herra.

37:35 Sillä minä varjelen tämän kaupungin ja pelastan sen itseni tähden ja palvelija-

uloslähtemises ja sisällekäymises; ja sinun kiukuitsemises minua vastaan.

37:29 Ettäs kiukuitset minua vastaan, ja sinun ylpeytes on joutunut minun korvilleni, panen minä renkaani sinun sieraimiis ja suitseni sinun suuhus, ja vien sinun sitä tietä jälleen takaperin, jotas tullutkin olet.

37:30 Ja tämä pitää oleman sinulle merkiksi: syö tänä vuonna, mitä kasvanut on, toisena vuonna, mitä itsensä kasvaa, kolmantena vuonna kylväkää ja leikatkaa, istuttakaat viinapuita, ja syökää heidän hedelmäänsä.

37:31 Ja pelastettuina ja jääneiden Juudan huoneesta pitää taas alhaalta juurtuman, ja ylhäältä kantaman hedelmän.

37:32 Sillä Jerusalemista pitää vielä nyt jääneiden tuleman ulos, ja vapahdetut Zionin vuorelta. Tätä on \Herran\ Zebaotin kiivaus tekevä.

37:33 Sentähden sanoo \Herra\ Assyrian kuninkaasta näin: ei hänen pidä tuleman tähän kaupunkiin, eikä yhtään nuolta sinne ampuman, eli yhtä kilpeä tuoman sen eteen, taikka yhtään vallia tekemän sen ympärille;

37:34 Vaan pitää palajaman sitä tietä takaperin, jota hän tullut on, ja ei tähän kaupunkiin ensinkään tuleman, sanoo \Herra\.

37:35 Sillä minä varjelen tämän kaupungin, niin että minä autan häntä, minun

nun asumas hywin/ sinun uloslähtemises ja sisällekäymises/ ja sinun kiuckus minua wastan.

37:29 Ettäs kiucuidzet minua wastan/ ja sinun ylpeydes on joutunut minun corwijni/ panen minä rengan sinun nenääs/ ja suidzet suuhus/ ja wien sinun sitä tietä jällens cotias/ jotas tullutkin olet.

37:30 JA tämä pitää oleman sinulle merkixi: syö tänä vuonna mitä tallattu on/ toisna vuonna mitä idzestäns caswa/ colmandena vuonna kylväkä ja leicatca/ istuttaca wijnapuita ja syökät heidän hedelmätäns.

37:31 Sillä pelastettuina ja jäänyitten Judan huonesta pitää taas juurtuman/ ja ylhäldä candaman hedelmän.

37:32 Sillä Jerusalemist pitää wielä nyt jäänyitten tuleman ulos/ ja wapahdetut Zionin wuorelda: Tätä on HERran Zebaothin kijwaus tekewä.

37:33 Sentähden sano HERra Assyrian Cuningasta näin: ei hänen pidä tuleman tähän Caupungijn/ eikä yhtän nuolda sinne ambuaman/ eli yhtän kilpe tuleman sen eteen/ taicka yhtän skantzia tekemän sen ymbärille.

37:34 Waan pitää palajaman sitä tietä tacaperin/ jota hän tullutkin oli/ nijn ettei hän tähän Caupungijn ensingän tule/ sano HERra.

37:35 Sillä minä warjelen tämän Caupungin/ nijn että minä autan händä minun täh-

ni Daavidin tähden."

37:36 Niin Herran enkeli lähti ja löi Assurin leirissä sata kahdeksankymmentä viisi tuhatta miestä, ja kun noustiin aamulla varhain, niin katso, he olivat kaikki kuolleina ruumiina.

37:37 Silloin Sanherib, Assurin kuningas, lähti liikkeelle ja meni pois; hän palasi maahansa ja jäi Niiniveen.

37:38 Mutta kun hän oli keran rukoilemassa jumalansa Nisrokin temppelissä, surmasivat hänen poikansa Adramelek ja Sareser hänet miekalla; sitten he pakenivat Araratın maahan. Ja hänen poikansa Eesarhaddon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Jesaja 38 LUKU

38:1 Niihin aikoihin sairastui Hiskia ja oli kuolemaisillaan; ja profeetta Jesaja, Aamoksen poika, tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "Näin sanoo Herra: Toimita talosi; sillä sinä kuolet etkä enää parane."

38:2 Niin Hiskia käänsi kasvonsa seinään päin ja rukoili Herraa

38:3 ja sanoi: "Oi Herra, muista, kuinka minä olen vaeltanut sinun edessäsi uskollisesti ja ehyellä sydämellä ja tehnyt sitä, mikä on hyvää sinun silmissäsi!" Ja Hiskia itki katkerasti.

38:4 Mutta Jesajalle tuli tämä Herran sana:

38:5 "Mene ja sano Hiskialle:

tähteni ja minun palveliani Davidin tähden.

37:36 Silloin läksi \Herran\ enkeli ja löi Assyrian leirissä sata ja viisiyhdeksättäkymmentä tuhatta miestä. Ja kuin he varhain huomennel-tain nousivat, katso, ne kaikki olivat kuolleiden ruumiit.

37:37 Ja Assyrian kuningas Sanherib läksi matkaansa ja palasi, ja asui Ninivessä.

37:38 Ja tapahtui, kuin hän rukoili jumalansa Nisrokin huoneessa, löivät hänen poikansa Adramelek ja Saretser hänen miekalla, ja pakenivat Araratın maalle. Ja hänen poikansa Assarhaddon tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

38 LUKU

38:1 Silloin tuli Hiskia kuoleman kieliin. Ja propheta Jesaia Amotsinpoika tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: näin sanoo \Herra\: toimita talos, sillä sinun pitää kuoleman ja ei elämän.

38:2 Niin käänsi Hiskia kasvonsa seinään päin, ja rukoili \Herraa\,

38:3 Ja sanoi: ah \Herra\, muista, kuinka minä sinun edessä olen totuudessa ja vaalla sydämellä vaeltanut, ja olen tehnyt mitä sinulle on ollut otollinen! ja Hiskia itki katkerasti.

38:4 Ja \Herran\ sana tuli Jesaian tykö ja sanoi:

38:5 Mene ja sano Hiskialle:

teni/ ja minun palveliani Davidin tähden.

37:36 Silloin läxi HERran Engeli/ ja löi Assyrian leirisä/ sata ja wiisi yhdexättäkymmentä tuhatta miestä. Ja cuin he warhain huomennel-dain nousit/ cadzo/ nijn joca paicka oli cuolleita ruumita täynäns.

37:37 Ja Assyrian Cuningas Sanherib läxi matcans/ ja palais cotians/ ja oli Niniwes.

37:38 Ja tapahtui/ cosca hän rucoili hänen jumalans Nisrochin huonesä/ löit hänen poicans Adramelek ja SarEzer hänen miecalla/ ja pakenit Araratın maalle. Ja hänen poicans AssarHaddon tuli Cuningaxi hänen siaans.

XXXVIII. Lucu

38:1 Silloin tuli Jehiskia cuolema kielijn: Ja Propheta Jesaia Amozin poica tuli hänen tygöns/ ja sanoi hänelle: näin sano HERRa: toimita talois: sillä sinun pitä cuoleman/ ja ei hengisä oleman.

38:2 Nijn käänsi Jehiskia caswons seinän päin/ ja rucoili HERRa/ ja sanoi:

38:3 Ajattele cuitengin HERRa/ cuinga minä sinun edesäs olen totuudes täydellisellä sydämellä waeldanut/ ja olen tehnyt mitä sinulle on ollut otollinen. Jehiskia itki catkerast.

38:4 Silloin tuli HERran sana Jesaian tygö/ ja sanoi:

mene ja sano Jehiskialle:

'Näin sanoo Herra, sinun isäsi Daavidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukouksesi, olen nähnyt sinun kyyneleesi. Katso, minä lisään sinulle ikää viisitoista vuotta;

38:6 ja minä pelastan sinut ja tämän kaupungin Assurin kuninkaan käsistä ja varjelen tätä kaupunkia.

38:7 Ja tämä on oleva sinulle merkinä Herralta siitä, että Herra tekee, mitä on sanonut:

38:8 katso, minä annan aurinkokellon varjon siirtyä takaisin kymmenen astetta, jotka se jo on auringon mukana laskeutunut Aahaan aurinkokellossa." Ja aurinko siirtyi aurinkokellossa takaisin kymmenen astetta, jotka se jo oli laskeutunut.

38:9 Hiskian, Juudan kuninkaan, kirjoittama laulu, kun hän oli ollut sairaana ja toipunut taudistansa:

38:10 "Minä sanoin: Kesken rauhallisten päivieni minun on mentävä tuonelan porteista; jäljellä olevat vuoteni on minulta riistetty pois.

38:11 Minä sanoin: En saa minä enää nähdä Herraa, Herraa elävien maassa, en enää ihmisiä katsella manalan asukasten joukossa.

38:12 Minun majani puretaan ja viedään minulta pois niinkuin paimenen telttä; olen kutonut loppuun elämäni, niinkuin kankuri kankaansa,

näin sanoo \Herra\ sinun isäs Davidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja nähnyt sinun kyyneleesi; katso, minä lisään vielä nyt sinun päiviisi viisitoistakymmentä vuotta,

38:6 Ja minä vapahdan sinun ja tämän kaupungin Assyrian kuninkaan kädestä, ja tahdon hyvin varjella tämän kaupungin.

38:7 Ja tämä olkoon sinulle merkiksi \Herralta\, että \Herra\ on tämän tekevä niinkuin hän on sanonut:

38:8 Katso, minä tahdon vetää varjon takaperin Ahaksen Säijäristä, kymmenen juonta, kuin hän on juossut ylitse; ja niin aurinko kävi takaperin kymmenen juonta, jotka hän Säijärisissä oli juossut ylitse.

38:9 Tämä on Hiskian Juudan kuninkaan kirjoitus, kuin hän sairastanut oli, ja taudistansa terveeksi tullut:

38:10 Minä sanoin minun päiviäni lyhennettäissä: nyt minun täytyy mennä haudan ovelle, ja vuoteni lopettaa.

38:11 Minä sanoin: en minä enää \Herraa\ näe, \Herraa\ elävain maassa; en minä enään ihmisiä näe niiden seassa, jotka maailmassa asuvat.

38:12 Minun aikani kului ja on minulta otettu pois, niinkuin paimenen maja; ja minä leikkasin poikki elämäni niinkuin kankuri. Hän katkaisi minun niinkuin hienon

38:5 Näin sano HERra sinun Isäs Dawidin Jumala: Minä olen cuullut sinun rucoukes/ ja nähnyt sinun kyyneles/ cadzo/ minä lisän wielä nyt sinun päiwis wijsitoistakymmentä vuotta.

38:6 Ja wapahdan sinun tämän Caupungin cansa Assyrian Cuningan kädestä: sillä minä tahdon hywin warjella tämän Caupungin.

38:7 Ja tämä olcon merkixi HERralda/ että HERRa on tämän tekewä nijncuin hän on sanonut.

38:8 Cadzo/ minä tahdon wetä warjon tacaperin Ahaxen Säijäristä/ kymmenen juonda cuin hän on juosnut ylidzen/ nijn että Auringon pitä käymän tacaperin kymmenen juonda/ jotca hän Säijäris on juosnut ylidzen.

38:9 TÄmä on Jehiskian Judan Cuningan kirjoitus/ cosca hän sairastanut oli/ ja hänen taudistans oli terwexi tullut.

38:10 Mlnä sanoin minun päiwäini lyhettäis: nyt minun täyty mennä haudan owelle/ ennencuin minä sen huomaidzin/ ja ajattelin wielä edemmä eläxeni.

38:11 Minä sanoin: en minä sillen HERra enämbi näe/ ja HERra eläwitten maasa. En minä sillen ihmisiä näe/ nijnden seas jotca mailmasa eläwät.

38:12 Minun aican cului/ ja on minulda otettu pois/ nijncuin paimenen maja: ja minä rewain pois minun elämäni nijncuin Canguri.

minut leikataan irti loimentukaimista. Ennenkuin päivä yöksi muuttuu, sinä teet minusta lopun.

38:13 Minä viihdyttelin itseäni aamuun asti - niinkuin leijona hän murskaa kaikki minun luuni; ennenkuin päivä yöksi muuttuu, sinä teet minusta lopun.

38:14 Niinkuin pääskynen, niinkuin kurki minä kuikutan, minä kujerran kuin kyyhkynen; huieten katsovat minun silmäni korkeuteen: Herra, minulla on ahdistus, puolusta minua.

38:15 Mitä nyt sanonkaan? Hän lupasi minulle ja täytti myös: minä vaellan hiljaisesti kaikki elämäni vuodet sieluni murheen tähden.

38:16 Herra, tämänkaltaiset ovat elämäksi, ja niissä on koko minun henkeni elämä. Sinä teet minut terveeksi; anna minun elää.

38:17 Katso, onneksi muuttui minulle katkera murhe: sinä rakastit minun sieluni, nostit sen kadotuksen kuopasta, sillä sinä heitit kaikki minun syntini selkäsi taa.

38:18 Sillä ei tuonela sinua kiitä, ei kuolema sinua ylistä; eivät hautaan vaipuneet pane sinun totuutesi toivoansa.

38:19 Elävät, elävät sinua kiittävät, niinkuin minä tänä päivänä; isä ilmoittaa lapsillensa sinun totuutesi.

38:20 Herra on minun autta-

langan, sinä lopetat minun huomenesta ehtooseen asti.

38:13 Minä asetin itseni niinkuin jalopeura aamuun asti; kuitenkin särki hän kaikki minun luuni; sinä lopetat minun huomenesta ehtooseen asti.

38:14 Minä kuikutin niinkuin kurki ja pääskynen, ja vaikeroitsin niinkuin mettininen; minun silmäni rupeisivat puhkeemaan; Herra, minä kärsin tuskaa, huojenna se minulta.

38:15 Mitä minun pitää puhuman, että hän sen minulle lupasi, ja teki myös sen? Sentähden minä tahdon kaikkena elinaikanani tämän minun sieluni murheen tähden kartella.

38:16 Herra, siitä eletään, ja minun henkeni elämä on siinä kokonansa; sillä sinä annoit minun nukkua, ja teit minun taas eläväksi.

38:17 Katso, suuri hätä oli minulla turvasta; mutta sinä olet minun sieluni sydämellisesti vapahtanut, ettei se hukkuisi; sillä sinä heitit kaikki minun syntini selkäsi taa.

38:18 Sillä ei helvetti sinua kiitä, eikä kuolema sinua ylistä; ei myös ne sinun totuuttas odota, jotka alas kuoppaan menevät.

38:19 Vaan ainoastansa elävät kiittävät sinua, niinkuin minäkin nyt teen; isän pitää lapsillensa sinun totuuttas ilmoittaman.

38:20 \Herra\, auta minua;

38:13 Hän catcais minun nijncuin hienon langan/ sinä lopetat minun huomenisestä ehtosen asti.

Minä ajattelin: josca minä eläisin amun asti/ mutta hän särki caicki minun luuni nijncuin Lejoni: sillä sinä lopetat minun huomenisestä ehtosen asti.

38:14 Minä cuicutin nijncuin Curki ja Pääskyinen/ ja waikeroidzin nijncuin Mettininen: minun silmän rupeisit puhkeaman: HERra/ minä kärsin tusca/ huojenna minulda.

38:15 O cuinga minä puhua tahdon/ että hän sen minulle lupais/ ja teke myös sen. Sentähden minä tahdon caickena minun elinaicanani tämän minun sieluni murhen tähden cartella.

38:16 HERra/ sijtä eletän/ ja minun hengeni elämä on siinä coconans: sillä sinä annoit minun nuckua/ ja teit minun taas eläwäxi.

38:17 Cadzo/ suuri hätä oli minulle turwasta/ mutta sinä olet minun sieluni sydämellisest wapahtanut/ ettei se huckuis: sillä sinä heitit caicki minun syndin selkäs taa.

38:18 Ei Helwetti sinua kijtä/ eikä cuolema sinua ylistä/ ei myös ne sinun totuuttas odota/ jotca ales cuoppaan menewät.

38:19 Waan ainoastans elävät kijttäwät sinua/ nijncuin minäkin nyt teen: Isän pitä lapsillens sinun totuuttas ilmoittaman.

38:20 HERra auta minua/ nijn

jani. Minun kanteleeni soittoja soittakaamme kaikkina elinpäivinämme Herran temppelessä."

38:21 Ja Jesaja käski tuoda viikunakakkua ja hautoa paiseita, että hän tulisi terveeksi.

38:22 Niin Hiskia sanoi: "Mikä on merkinä siitä, että minä voin mennä Herran temppeleliin?"

Jesaja 39 LUKU

39:1 Siihen aikaan Merodak-Baladan, Baladanin poika, Baabelin kuningas, lähetti kirjeen ja lahjoja Hiskialle, kun oli kuullut hänen olleen sairaana ja parantuneen.

39:2 Ja Hiskia iloitsi lähettiä läistä ja näytti heille varastohuoneensa, hopean ja kullan, hajuaineet ja kalliin öljyn ja koko asehuoneensa ja kaikki, mitä hänen aarrekammiossansa oli. Ei ollut mitään Hiskian talossa eikä koko hänen valtakunnassaan, mitä hän ei olisi heille näyttänyt.

39:3 Mutta profeetta Jesaja tuli kuningas Hiskian tykö ja sanoi hänelle: "Mitä nämä miehet ovat sanoneet, ja mistä he ovat tulleet sinun tykösi?" Hiskia vastasi: "He ovat tulleet minun tyköni kaukaisesta maasta, Baabelista."

39:4 Hän sanoi: "Mitä he ovat nähneet sinun talossasi?" Hiskia vastasi: "Kaiken, mitä talossani on, he ovat nähneet; aarrekammiossani ei ole mitään, mitä en olisi heille näyttänyt."

39:5 Niin Jesaja sanoi Hiski-

niin me veisaamme minun veisuni, niinkauvan kuin me elämme, \Herran\ huoneessa.

38:21 Ja Jesaia käski ottaa voidetta fikunista ja panna paisuman päälle, että se tulisi terveeksi.

38:22 Mutta Hiskia sanoi: mikä merkki on, että minun pitää menemän ylös \Herran\ huoneeseen?

39 LUKU

39:1 Silloin lähetti Merodak Baladan, Baladanin poika, Babelin kuningas kirjoituksen ja lahjoja Hiskialle; sillä hän oli kuullut hänen sairastaneen, ja tulleen terveeksi jälleen.

39:2 Niin Hiskia tuli iloiseksi heidän kanssansa, ja näytti heille tavarahuoneensa, hopian ja kullan, yrtit, kalliit voiteet, ja kaikki asehuoneensa, ja kaiken tavarankin, mikä hänellä oli; ei ollut mitään, jota ei Hiskia heille näyttänyt, hänen huoneessansa ja hänen takanansa.

39:3 Niin tuli propheta Jesaia kuningas Hiskian tykö, ja sanoi hänelle: mitä nämä miehet ovat sanoneet, ja kusta he sinun tykösi ovat tulleet? Hiskia sanoi: he ovat tulleet kaukaiselta maalta minun tyköni, aina Babelista.

39:4 Mutta hän sanoi: mitä he ovat nähneet sinun huoneessasi? Hiskia sanoi: kaikki mitä minun huoneessani on, ovat he nähneet, ja ei ole mitään minun tavaroissani, jota en minä ole näyttänyt heille.

39:5 Ja Jesaia sanoi Hiskial-

me weisam minun weisuni/ niijncauwan cuin me eläm/ HERran huonesä.

38:21 JA Jesaia käski otta voidetta fijcunista/ ja panna paisens päälle/ että se tulis terwexi.

38:22 Mutta Jehiskia sanoi: mikä mercki on/ että minun pitä menemän ylös HERran huonesen?

XXXIX. Lucu

39:1 Silloin lähetti Merodach BalAdan/ BalAdanin poica/ Babelin Cuningas kirjoituxen/ ja lahjoja Jehiskialle: sillä hän oli cuullut hänen sairastanen/ ja tullen terwexi jällens.

39:2 Nijn Jehiskia riemuidzi/ ja näytti heille rijstahuonen/ hopian ja cullan/ yrtit/ callit woitet ja caicki hänen caluhuonens/ ja caiken tawaran cuin hänellä oli: ei ollut mitän/ jota ei Jehiskia heille näyttänyt hänen huonesans ja hänen tacanans.

39:3 Silloin tuli Propheta Jesaia Cuningas Jehiskian tygö/ ja sanoi hänelle: mitä nämä miehet sanowat/ ja custa he sinun tygös tulewat? Jehiskia sanoi: he tulewat cauca minun tygöni/ nimittäin/ Babelist.

39:4 Mutta hän sanoi: mitäst he owat nähnet sinun huonesas? Jehiskia sanoi: caicki mitä minun huonesani on/ owat he nähnet/ ja ei ole mitän minun tawaroisani/ jota ei he ole nähnet.

39:5 Ja Jesaia sanoi Jehiski-

alle: "Kuule Herran Sebaotin sana:

39:6 Katso, päivät tulevat, jolloin kaikki, mitä sinun ta- lossasi on ja mitä sinun isäsi ovat koonneet tähän päivään asti, viedään pois Baabeliin; ei mitään jää jäljelle, sanoo Herra.

39:7 Ja sinun omia poikiasi, jotka sinusta polveutuvat, jotka sinulle syntyvät, viedään hovipalvelijoiksi Baabelin kuninkaan palatsiin."

39:8 Hiskia sanoi Jesajalle: "Herran sana, jonka olet puhunut, on hyvä." Sillä hän ajatteli: "Onpahan rauha ja turvallisuus minun päivinäni."

Jesaja 40 LUKU

40:1 "Lohduttakaa, lohduttakaa minun kansaani", sanoo teidän Jumalanne.

40:2 "Puhukaa suloisesti Jerusalemile ja julistakaa sille, että sen vaivanaika on päätynyt, että sen velka on sovittettu, sillä se on saanut Herran kädestä kaksinkertaisesti kaikista synneistensä."

40:3 Huutavan ääni kuuluu: "Valmistakaa Herralle tie erämaahan, tehkää arolle tasaiset polut meidän Jumalallemme.

40:4 Kaikki laaksot korotettakoon, kaikki vuoret ja kukkulat alennettakoon; koleikot tulkoot tasangoksi ja kalliolouhut lakeaksi maaksi.

40:5 Herran kunnia ilmestyy:

le: kuule \Herra\ Zebaotin sana.

39:6 Katso, se aika tulee, että kaikki, mitä sinun huoneessasi on, ja mitä sinun isäsi koonneet ovat tähän päivään asti, pitää viettämään pois Babeliin; niin ettei mitään pidä jäävän, sanoo \Herra\.

39:7 Heidän pitää myös ottaman sinun lapses, jotka sinusta tulevat, ja sinulle synnytetään; ja heidän pitää oleman kamaripalvelioina Babelin kuninkaan huoneessa.

39:8 Ja Hiskia sanoi Jesajalle: \Herran\ sana on hyvä, jonka sinä puhunut olet. Ja sanoi: olkoon kuitenkin rauha ja uskollisuus minun päivinäni.

40 LUKU

40:1 Lohduttakaa, lohduttakaa minun kansaani, sanoo teidän Jumalanne.

40:2 Puhukaa suloisesti Jerusalemin kanssa, ja saarnatkaa hänelle, että hänen sotimiseensa on täytetty; sillä hänen rikoksensa on annettu anteeksi, että hän on saanut kaksinkertaisesti \Herran\ kädestä, kaikkein synteinsä tähden.

40:3 Huutavaisen ääni on korvessa: valmistakaa \Herran\ tietä, tehkää tasaiset polut erämaassa meidän Jumalallemme.

40:4 Kaikki laaksot pitää korotettaman, ja kaikki vuoret ja kukkulat pitää alennettaman, ja mitä on tasoittamatta, pitää tasattaman ja kolia silitettämän.

40:5 Sillä \Herran\ kunnia

alle: cuule HERran Zebaothin sana.

39:6 Cadzo/ se aica tule/ että caicki mitä sinun huoneessasi on/ ja mitä sinun Isäsi coonnet owat tähän päiwän asti/ pitä wietämän pois Babelijn/ nijn ettei mitän pidä jäävän/ sano HERra.

39:7 Heidän pitä myös päälisexi ottaman sinun lapses jotca sinusta tulewat/ ja sinulle synnytetän/ ja heidän pitä oleman Camaripalwelioina Babelin Cuningan Howisa.

39:8 Ja Jehiskia sanoi Jesajalle: HERran sana on hyvä sen cuins puhut. Ja sanoi: olcon cuitengin rauha ja uscollisus minun päiwinäni.

XL. Lucu

40:1 LOhduttacat/ lohduttacat/ minun Canssani/ sano teidän Jumalan.

40:2 Puhucat suloisest Jerusalemin cansa/ ja saarnatcat hänelle/ että hänen sotimiseens on lopetettu: sillä hänen rioxens on annettu andexi/ että hän on saanut caxikertaisest HERran kädestä/ caickein hänen syndeins tähden.

40:3 Huutawaisen äni on corwes/ walmistacat HERran tietä/ tehkät tasaiset polgut erimaasa meidän Jumalallem.

40:4 Caicki laxot pitä corgotettaman/ ja caicki vuoret ja cuckulat pitä alettaman. Ja mitä on tasoittamat/ pitä tasattaman/ ja jotca coleat owat pitä/ silitettämän.

40:5 Sillä HERran cunnia il-

kaikki liha saa sen nähdä.
Sillä Herran suu on puhunut."

40:6 Ääni sanoo: "Julista!"
Toinen vastaa: "Mitä minun
pitää julistaman?" Kaikki liha
on kuin ruoho, ja kaikki sen
kauneus kuin kedon kukka-
nen:

40:7 ruoho kuivuu, kukkanen
lakastuu, kun Herran henkäys
puhaltaa siihen. Totisesti,
ruohoa on kansa.

40:8 Ruoho kuivuu, kukkanen
lakastuu, mutta meidän Ju-
malamme sana pysyy ian-
kaikkisesti.

40:9 Nouse korkealle vuorelle,
Siion, sinä ilosanoman tuoja;
korota voimakkaasti äänesi,
Jerusalem, sinä ilosanoman
tuoja. Korota, älä pelkää, sa-
no Juudan kaupungeille:
"Katso, teidän Jumalanne!"

40:10 Katso, Herra, Herra
tulee voimallisena, hänen kä-
sivartensa vallitsee. Katso,
hänen palkkansa on hänen
mukanansa, hänen työnsä
ansio käy hänen edellensä.

40:11 Niinkuin paimen hän
kaitsee laumaansa, kokoa
karitsat käsivarrellensa ja
kantaa niitä sylissä, johdat-
telee imettäviä lampaita.

40:12 Kuka on kourallaan
mitannut vedet ja vaaksalla
määrännyt taivaitten mitat?
Kuka on kolmannesmittaan
mahduttanut maan tomun,
puntarilla punninnut vuoret,
vaa'alla kukkulat?

40:13 Kuka on Herran Hen-
keä ohjannut, ollut hänen
neuvonantajansa ja opetta-
jansa?

ilmoitetaan: ja kaikki liha on
ynnä näkevä \Herran\ suun
puhuvan.

40:6 Ääni sanoo: saarnaa. Ja
hän sanoi: Mitä minun pitää
saarnaaman? Kaikki liha on
ruoho, ja kaikki hänen hy-
vyytensä niinkuin kedon
kukkanen.

40:7 Ruoho kuivuu pois ja
kukkanen lakastuu, sillä
\Herra\ puhalsi siihen. Kan-
sa tosin on ruoho.

40:8 Ruoho kuivettuu ja
kukkanen lakastuu; mutta
meidän Jumalamme sana
pysyy ijankaikkisesti.

40:9 Zion, sinä suloinen
saarnaaja, astu korkialle
vuorelle; Jerusalem, sinä su-
loinen saarnaaja, korota ää-
nes väkevästi: korota ja älä
pelkää; sano Juudan kau-
pungeille: katso, teidän Ju-
malanne.

40:10 Sillä katso, Herra,
\Herra\ tulee väkevyydessä,
ja hänen käsivartensa on
hallitseva: katso, hänen
palkkansa on hänen myö-
tänsä, ja hänen tekonsa on
hänen edessänsä,

40:11 Niinkuin paimen on
hän kaitseva laumaansa, ko-
koo karitsat syliinsä ja kan-
taa helmassansa: tiineet
lampaat hän johdattaa.

40:12 Kuka on vedet pivol-
lansa mitannut, ja käsittänyt
vaaksallansa taivaat? ja
maan tomun sulkenut kol-
mannekseen? ja vuoret pun-
tarilla punninnut, ja kukku-
lat vaalla?

40:13 Kuka on \Herran\
henkeä opettanut? eli kuka
on hänen neuvonantajansa
ollut?

moitetan/ ja caicki liha on
ynnä näkevä HERran suun
puhuwan.

40:6 Äni sano: saarna. Ja
hän sanoi: mitäst minun pitä
saarnaman? Caicki liha on
heinä/ ja caicki hänen hywy-
dens nijncuin kedon cuckai-
nen.

40:7 Heinä cuiwa pois ja
cuckainen lacastu: sillä HERra
puhalsi sijhen.

40:8 Ja/ Canssa on heinä/
heinä cuiwettu ja cuckainen
lacastu. Mutta meidän Juma-
lam sana pysy ijancaickisest.

40:9 Zlon sinä suloinen saar-
naja/ astu corkialle vuorelle:
Jerusalem sinä suloinen
saarnaja/ corgota urhollisest
änes/ corgota ja älä pelkä.
Sano Judan Caupungeille/
cadzo/ teidän Jumalan.

40:10 Sillä cadzo/ HERra
Jumala tule wäkeyydes/ hä-
nen käsiwartens on hallidze-
wa. Cadzo/ hänen palckans
on hänen myötäns/ ja hänen
tecons on hänen edesäns.

40:11 Nijncuin paimen hän
on caidzewa laumans/ coco
caridzat sylijns/ ja canda
helmasans/ ja tijnet lambat
hän saatta.

40:12 CUca mittä wedet piol-
lans/ ja käsittä waaxallans
taiwat? ja maan tomun sulke
colmannexeen? Ja vuoret
pundarilla punnidze? ja
cuckulat waagalla?

40:13 Cuca HERran Henge
opetta/ eli cuca on hänen
Neuwonandajans?

40:14 Kenen kanssa hän on neuvotellut, joka olisi hänelle ymmärrystä antanut ja opettanut oikean polun, opettanut hänelle tiedon ja osoittanut hänelle ymmärryksen tien?	40:14 Keneltä hän neuvoa kysyy, joka hänelle ymmärrystä antais, ja opettais hänelle oikeuden tien, ja antais hänelle tiedon, ja opettais hänelle ymmärryksen tien?	40:14 Kenellä hän neuvoa kysy/ joca hänelle ymmärrystä anda? ja opetta hänelle oikeuden tien? ja anda hänelle tiedon/ ja opetta hänelle ymmärryksen tien?
40:15 Katso, kansakunnat ovat kuin pisara vesisangon uurteessa, ovat kuin tomuhiukkanen vaa'assa. Katso, merensaaret hän nostaa kuin hiekkajyvän.	40:15 Katso, pakanat ovat niinkuin pisara, joka jää ämpäriin, ja niinkuin rahtu, joka jää vaakaan; katso, luodot hän kuljettaa niinkuin piskuisen tomun.	40:15 Cadzo/ pacanat ovat nijncuin pisara joca jää ämbärijn/ ja nijncuin rahtu joca jää waacaan?
40:16 Ei Libanon riittäisi polttopuiksi eikä sen riista polttouhriksi.	40:16 Libanon olis sangen vähä tuleksi; ja hänen eläimensä ylen harvat polttouhriksi.	40:16 Cadzo/ luodot owat nijncuin piscuinen tomu/ Libanon olis sangen wähä tulexi ja hänen eläimens ylon harwat polttouhrixi.
40:17 Kaikki kansakunnat ovat niinkuin ei mitään hänen edessään, ne ovat hänelle kuin olematon ja tyhjä.	40:17 Kaikki pakanat ovat niinkuin ei mitään hänen edessänsä, ja juuri tyhjän ja turhan edestä pidetään häneltä.	40:17 Caicki pacanat owat nijncuin ei mitän hänen edesäns/ ja nijncuin juuri tyhjä/ jotca turhana pidetän.
40:18 Keneenkä siis te vertaatte Jumalan, ja minkä muotoiseksi te hänet teette?	40:18 Keneenkä te tahdotte verrata Jumalaa? eli mitä kuvaa te tahdotte hänelle tehdä?	40:18 KEnengä te tahdotta weratta Jumalaan/ eli mitä cuwa te tahdotta hänelle tehdä?
40:19 Jumalankuvanko? - Sen valaa valaja, ja kultaseppä kullalla päällystää, sepittää sille hopeaketjut.	40:19 Seppä valaa kuvan, ja hopiaseppä kultaa sen ja tekee siihen hopiakäädyt.	40:19 Tekiä wala kyllä cuwan/ ja hopiaseppä culda sen/ ja teke siihen hopiakäädyt.
40:20 Kenellä ei ole varaa sellaiseen antimeen, se valitsee puun, joka ei lahoa, hakee taitavan tekijän pystyttämään jumalankuvan, joka ei horju.	40:20 Niin myös jolla vähä vara on tehdä ylennysuhria, hän valitsee puun, joka ei mätäne, ja etsii siihen taitavan tekiän valmistamaan kuvaa, joka on kestäväinen.	40:20 Nijn myös jolla vähä wara on tehdä ylönnyshuria/ hän walidze puun joca ei mätäne/ ja edzi siihen taitawan tekiän walmistaman cuwa/ joca on kestäwäinen.
40:21 Ettekö te tiedä, ettekö kuule, eikö teille ole alusta asti ilmoitettu, ettekö ole maan perustuksista vaaria ottaneet?	40:21 Ettekö te tiedä? ettekö te kuule? eikö tämä ole ennen teille ilmoitettu? ettekö te ole sitä ymmärtäneet maan alusta?	40:21 Ettäkö te tiedä? ettäkö te cuule? eikö tämä ole ennen teille ilmoitettu? ettäkö te ole sitä ymmärtänet maan algusta?
40:22 Hän istuu korkealla maanpiirin päällä, kuin heinäsirkoja ovat sen asukkaat; hän levittää taivaan niinkuin harson, pingoittaa sen niinkuin teltan asuttavaksi.	40:22 Hän istuu maan piirin päällä, ja ne, jotka sen päällä asuvat, ovat niinkuin heinäsirkat; joka taivaan venyttää niinkuin ohukaisen nahan, ja levittää sen niinkuin teltan, asuttavaksi.	40:22 Hän istu maan pijrin ylidzen/ ja ne cuin sen päällä asuwat/ owat nijncuin heinäsircat.
		40:23 Joca taiwan wenyttä nijncuin ohucaisen nahan/ ja lewittä sen nijncuin tellan/

40:23 Hän tekee ruhtinaat olemattomiksi, saattaa maan tuomarit tyhjän veroisiksi.

40:24 Tuskin he ovat istutetut, tuskin kylvetyt, tuskin on heidän vartensa juurtunut maahan, niin hän puhalttaa heihin, ja he kuivettuvat; myrsky vie heidät kuin oljenkorret.

40:25 "Keneenkä siis te verratte minut, jonka kaltainen minä olisin", sanoo Pyhä.

40:26 Nostakaa silmänne korkeuteen ja katsokaa: kuka on nämä luonut? Hän, joka johdattaa esiin niitten joukot täysilukuisina, joka nimeltä kutsuu ne kaikki; suuri on hänen voimansa ja valtainen hänen väkensä: ei yksikään jää häneltä pois.

40:27 Miksi sinä, Jaakob, sanot ja sinä, Israel, puhut: "Minun tieni on Herralta salassa, minun oikeuteni on joutunut pois minun Jumalani huomasta"?

40:28 Etkö tiedä, etkö ole kuullut: Herra on iankaikkinen Jumala, joka on luonut maan ääret? Ei hän väsy eikä näänny, hänen ymmärryksensä on tutkimaton.

40:29 Hän antaa väsyneelle väkeä ja voimattomalle voimaa yltäkyllin.

40:30 Nuorukaiset väsyvät ja näännyvät, nuoret miehet kompastuvat ja kaatuvat;

40:31 mutta ne, jotka Herraa odottavat, saavat uuden voiman, he kohottavat siipensä

40:23 Joka pääruhtinaat tyhjäksi tekee, ja hävittää tuomarit maan päältä,

40:24 Niinkuin ei he olisi istutetut, eikä kylvetyt, eli heidän kantonsa juurtuneet maahan; niin että he kuivettuvat, kuin tuuli heidän päällensä puhalttaa, ja tuulispää vie heidät matkaansa niinkuin akanat.

40:25 Keneenkä te siis minun verrata tahdotte, jonka kaltainen minä olisin? sanoo Pyhä.

40:26 Nostakaa silmänne korkeuteen ja katsokaat, kuka ne kappaleet luonut on, ja vie edes heidän joukkonsa luvulla? kutsuu ne kaikki nimeltänsä? Hänen varansa ja väkevä voimansa on niin suuri, ettei häneltä mitään puutu.

40:27 Miksis siis sinä Jakob sanot, ja sinä Israel puhut: minun tieni on \Herralta\ salattu, ja minun oikeuteni käy minun Jumalani ohitse?

40:28 Etkös tiedä? etkös ole kuullut? \Herra\ ijankaikkinen Jumala, joka maan ääret on luonut, ei väsy eikä näänny; hänen ymmärryksensä on tutkimaton.

40:29 Hän antaa väsyneille voiman, ja väettömille kyllä väkeä.

40:30 Nuorukaiset väsyvät ja näännyvät, ja nuoret miehet peräti lankeevat;

40:31 Mutta jotka \Herraa\ odottavat, ne saavat uuden voiman, niin että he menevät

josa asutan

joca pääruhtinat tyhjäksi teke/ ja hävittää Duomarit maan päältä.

40:24 Nijn cuin ei he olisi istutetut/ eikä kylwetyt/ eli heidän candons juurtunet maahan/ njn että he cuiwettuwat/ cosca tuuli heidän päällens puhalda/ ja tuulispää wie heidän matcans njn-cuin acanat.

40:25 Keneengä sijs te minun werrata tahdotta/ jonga caltainen minä olen? sano se Pyhä.

40:26 NOstacat silmän korkeuteen/ ja cadzocat/ cuca ne cappalet luonut on/ ja wie edes heidän jouckons lugulla? joca heidän cudzu caicki nimeldäns. Hänen wans ja wäkevä woimans on njn suuri/ ettei häneldä mitän puutu.

40:27 Mixi sijs sinä Jacob sanot? ja sinä Israel puhut? minun tieni on HERralda salattu/ ja minun Jumalatani?

40:28 Etkös tiedä? etkös ole cuullut? HERra ijancaickinen Jumala/ joca maan äret on luonut/ ei wäsy eikä näänny/ hänen ymmärryxens on tutkimaton.

40:29 Hän anda wäsyneille woiman/ ja wäettömille kyllä wäke.

40:30 Nuorucaiset wäsywät ja näändywät/ ja nuoret miehet langewat.

40:31 Mutta jotca HERra odottawat/ ne saawat uden woiman/ njn että he mene-

kuin kotkat. He juoksevat eivätkä näänny, he vaeltavat eivätkä väsy.

Jesaja 41 LUKU

41:1 Vaietkaa minun edessäni, te merensaaret. Kansat verestäkööt voimansa, astukoot esiin ja puhukoot sitten; käykäämme oikeutta keskenämme.

41:2 Kuka herätti päivänkoi-ton maasta hänet, jota vanhurskaus seuraa joka askeleella? Kuka antaa kansat hänen valtaansa, kukistaa kuninkaat hänen jalkoihinsa? Kuka muuttaa heidän miekansa tomuksi, heidän jousensa lentäviksi oljenkorsiksi?

41:3 Hän ajaa heitä takaa, samoa vammatonna polkua, hänen jalkainsa ennen kulke-matonta.

41:4 Kuka on tämän tehnyt ja toimittanut? Hän, joka alusta asti kutsuu sukupolvet esiin: minä, Herra, joka olen ensimmäinen ja viimeisten luona vielä sama.

41:5 Merensaaret näkivät sen ja peljästyivät, maan ääret vapisivat. He lähestyivät, he tulivat,

41:6 he auttoivat toinen tois-taan ja sanoivat toisillensa: "Ole lujia!"

41:7 Valaja rohkaisee kul-taseppää, levyn vasaroitsija alasimen iskijää; hän sanoo juotoksesta: "Se on hyvä", ja vahvistaa sen nauloilla, niin ettei se horju.

41:8 Mutta sinä Israel, minun

siivillä ylös kuin kotkat; että he juoksevat ja ei näänny, he vaeltavat ja ei väsy.

41 LUKU

41:1 Luodot olkaan ääneti minun edessäni, ja kansa vahvistukoon; astukaan edes ja puhukaan: käykäämme oikeudelle toinen toisemme kanssa.

41:2 Kuka on herättänyt vanhurskaan idästä? kuka hänen kutsui käymään? kuka antoi pakanat ja kunin-kaat hänen eteensä, että hän tuli voimalliseksi heidän päällensä, ja antoi heidän hänen miekallensa niinkuin tomun, ja hänen joutsellensa niinkuin akanat, jotka hajoi-tetaan?

41:3 Ja hän ajoi heitä takaa, ja pääsi rauhassa sitä tietä, jota ei hänen jalkansa ennen käyneet.

41:4 Kuka tekee ja toimittaa sen, ja kutsuu sukukunnat alusta? Minä \Herra\ olen ensimmäinen, niin myös vii-meinen, itse minä.

41:5 Kuin luodot näkivät sen, pelkäsivät he, ja maan ääret peljästyivät; he lähes-tyivät ja astuivat edes,

41:6 Auttivat toinen toistan-sa, ja sanoivat lähimmäisel-lensä: ole hyvässä turvassa.

41:7 Puuseppä rohkaisi ho-piaseppää, joka tasoitti vasa-ralla alasimen päällä, ja sa-noi: kyllä se pysyy, ja he vahvistivat sen nauloilla, ett-ei se sinne tänne huljuisi.

41:8 Mutta sinä Israel, mi-

wät sijillä ylös kuin Cotcat. Että he juoxewat ja ei nään-ny/ he waeldawat ja ei wäsy.

XLI. Lucu

41:1 LUodot olcan äneti mi-nun edesäni/ ja Canssa wahwistucon/ astucan edes ja puhucan. Käykäm oikeudel-le toinen toisemme cansa.

41:2 Cuca on herättänyt wanhurscan idästä? cuca hä-nen cudzui käymän? cuca andoi pacanat ja Cuningat hänen eteens/ että hän tuli woimallisexi heidän päällens/ ja andoi heidän miecallens nijncuin tomun/ ja joudzel-lens nijncuin acanat/ jotca hajotetan.

41:3 Ja hän ajoi heitä taca ja pääsi rauhas sitä tietä/ jota ei hänen jalcans ennen käynyt.

41:4 Cuca teke ja toimitta sen/ ja cudzu sugut/ yhden toisens perästä/ aina algus-ta? Minä olen HERra sekä ensimmäinen että wijmeinen/ idze minä.

41:5 Cosca luodot näit sen/ pelkäisit he/ ja maan äret peljästyit.

41:6 He lähestyit ja astuit edes/

autit toinen toistans/ ja sa-noit lähimmäisellens: ole hy-wäs turwas.

41:7 Puuseppä otti ho-piasepän tygöns/ joca tasoitti wasaralla alaisimen päällä/ ja sanoit: kyllä se pysy. Ja he wahwistit sen nauloilla/ ettei se sinne tänne huljuis.

41:8 MUtta sinä Israel minun

palvelijani, sinä Jaakob, jonka minä olen valinnut, Aabrahamin, minun ystäväni, siemen,

41:9 jonka minä olen ottanut maan ääristä ja kutsunut maan kaukaisimmilta periltä, jolle minä sanoin: "Sinä olet minun palvelijani, sinut minä olen valinnut enkä sinua halpana pitänyt",

41:10 älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssasi; älä arkana pälyile, sillä minä olen sinun Jumalasi: minä vahvistan sinua, minä autan sinua, minä tuen sinua vanhurskauteni oikealla kädellä.

41:11 Katso, häpeän ja pilkan saavat kaikki, jotka palavat vihasta sinua vastaan; tyhjiin raukeavat ja hukkuvat, jotka sinun kanssasi riitelevät.

41:12 Hakemallakaan et löydä niitä, jotka sinua vastaan taistelivat; tyhjiin raukeavat ja lopun saavat, jotka sinun kanssasi sotivat.

41:13 Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, tartun sinun oikeaan käteesi, minä sanon sinulle: "Älä pelkää, minä autan sinua."

41:14 Älä pelkää, Jaakob, sinä mato, sinä Israelin vähäinen väki: minä autan sinua, sanoo Herra, ja sinun lunastajasi on Israelin Pyhä.

41:15 Katso, minä panen sinut raastavaksi puimaäkeeksi, uudeksi, monihampaiseksi. Sinä puit ja rouhennat vuoret,

nun palveliani Jakob, jonka minä olen valinnut, sinä Abrahamin minun ystäväni siemen.

41:9 Jonka minä olen ottanut maailman äärestä, ja olen sinun kutsunut hänen voimallisistansa, ja sanoin sinulle: minun palveliani sinä olet; sillä minä valitsin sinun, ja en hylkää sinua;

41:10 Älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssasi; älä harhaile; sillä minä olen sinun Jumalasi: minä vahvistan sinun, minä autan myös sinua, ja tuen myös sinun vanhurskauteni oikialla kädellä.

41:11 Katso, kaikki ne jotka ovat ankarat sinua vastaan, pitää häpiään tuleman ja häpeämän; ja ne miehet, jotka sinun kanssasi riitelevät, pitää joutuman niinkuin tyhjäksi ja hukkuman;

41:12 Niin että sinun pitää kysymän heitä, ja ei löytämän. Ne miehet, jotka sinun kanssasi riitelevät, pitää tuleman niinkuin ei mitään, ja ne miehet, jotka sotivat sinua vastaan, pitää saaman loppunsa.

41:13 Sillä minä olen \Herra\ sinun Jumalasi, joka tartun sinun oikeaan käteesi ja sanon sinulle: älä pelkää, minä autan sinua.

41:14 Älä siis pelkää, sinä mato Jakob, te vähä joukko Israel, minä autan sinua, sanoo \Herra\ ja sinun vapauttajasi, Israelin Pyhä.

41:15 Katso, minä olen sinun tehnyt uudeksi teräväksi rautaiseksi varstaksi, että sinä tapat vuoria, ja muserat

palveliani/ Jacob jonga minä olen valinnut/ sinä Abrahamin minun ystäväni siemen/

41:9 Jonga minä olen wawistanut aina mailman äärestä/ ja olen sinun cudzunut hänen jalgoistansa/ ja sanoin sinulle: sinun pitää oleman minun palweliani: sillä minä walidzen sinun/ ja en hyljä sinua.

41:10 Älä pelkä/ minä olen sinun cansans/ älä harhaele: sillä minä olen sinun Jumalasi/ minä wawistan sinun/ minä autan myös sinua/ minä tuen sinun minun wanhurscaudeni oikialla kädellä.

41:11 Cadzo/ caicki ne/ jotca owat angarat sinua wastan/ pitää nauroon ja häpiään tuleman/ ja joutuman nijncuin tyhjäksi/ ja ne miehet jotca sinun cansas rijtelewät/ pitää huckuman.

41:12 Nijn että sinun pitää kysymän heitä ja ei löytämän: Ne miehet jotca sinun cansas torelewät/ pitää tuleman nijncuin tyhjä/ ja ne miehet jotca sotiwat sinua wastan/ pitää saaman loppunsa.

41:13 Sillä minä olen HERra sinun Jumalasi/ joca sinun oikian kätes wawistan/ ja sanon: älä pelkä/ minä autan sinua.

41:14 Älä siis nyt pelkä sinä mato Jacob/ te köyhä joukko Israel/ minä autan sinua/ sano HERra/ ja sinun wapahtajas se Pyhä Israelis.

41:15 Cadzo/ minä olen sinun tehnyt udexi teräwäxi rautaisexi warstaxi/ että sinä tapat wuoria/ ja muserrat

muutat kukkulat akanoiksi;	rat ne, ja teet kukkulat niinkuin akanaksi.	heitä/ ja teet corkeudet nijncuin acanat/
41:16 sinä ne viskaat, ja tuuline vie ja myrsky ne hajottaa. Mutta sinä iloitset Herrassa, Israelin Pyhä on sinun kerskauksesi.	41:16 Sinun pitää hajoittaman heitä, niin että tuuli vie heidät pois, ja tuulispää viskoo heidät sinne ja tänne; mutta sinä iloitset \Herrassa\, ja kerskaat Israelin Pyhästä.	41:16 Sinun pitä hajottaman heitä/ nijn että tuuli wie heidän pois/ ja tuulispää wiscoi heidän sinne ja tänne: mutta sinä iloidzet HERrasa/ ja kerscat idzes Israelin Pyhästä.
41:17 Kurjat ja köyhät etsivät vettä, eikä sitä ole; heidän kielensä kuivuu janosta. Mutta minä, Herra, kuulen heitä, minä, Israelin Jumala, en heitä hylkää.	41:17 Raadolliset ja köyhät etsivät vettä; ja ei ole; heidän kielensä kuivettu janosta; mutta minä, \Herra\, tahdon heitä kuulla, minä Israelin Jumala en tahdo heitä hyljätä.	41:17 Radolliset ja köyhät edziwät wettä/ ja ei ole mitän. Heidän kielens cuiwettu janosta/ mutta minä HERra tahdon heitä cuulla: minä Israelin Jumala en tahdo heitä hyljätä.
41:18 Minä puhkaisen purot kalliokukkuloihin, lähteet laaksojen pohjiin; minä muutan erämaan vesilammikoiksi ja hietikon hetteiköksi.	41:18 Vaan minä avaan virrat korkeilla paikoilla, ja lähteet keskellä ketoja; minä teen korven vesilammikoksi ja kuivan maan luontolähteiksi.	41:18 Waan minä awajan wirrat corkeuxilla/ ja lähtet keskellä ketoja. 41:19 Minä teen corwen wesilammicoixi/ ja carkiat maat luondolähteixi/
41:19 Minä kasvatan erämaahan setripuita, akasioita, myrttejä ja öljypuita; minä istutan arolle kypressejä, jalavia ynnä hopeakuusia,	41:19 Minä annan korvessa sedripuita, sittimipuita, myrttejä, ja öljypuita; minä annan kedolla honkia, böökejä ja buksipuita ynnä,	Minä annan corwesa Cedri/ Sitti/ Myrthi ja Öljypuita/ minä annan kedolla Cuusen/ Böökin ja Buxpuun ynnä.
41:20 jotta he näkisivät ja tietäisivät, huomaisivat ja myös ymmärtäisivät, että Herran käsi on tämän tehnyt, Israelin Pyhä sen luonut.	41:20 Nähtää, tuta ja ymmärtää ja huomattaa, että \Herran\ käsi on nämät tehnyt, ja Israelin Pyhä on nämät luonut.	41:20 Nähtä/ tuta/ ja ymmärtä ja huomatta/ että HERran käsi on nämät tehnyt/ ja se Pyhä Israelis on nämät luonut.
41:21 Tuokaa esiin riitasianne, sanoo Herra, esittäkää todisteenne, sanoo Jaakobin kuningas.	41:21 Antakaat siis teidän asianne tulla edes, sanoo \Herra\; antakaat teidän väkevänne tulla edes, sanoo Jakobin kuningas.	41:21 ANDacat sijs teidän asian tulla edes/ sano HERra/ tuocat edes/ misä te luuletta woittawan/ sano Jacobin Cuningas.
41:22 Esittäkööt ja ilmoittakoot meille, mitä tapahtuva on; ilmoittakaa entiset, mitä ne olivat, tarkataksemme ja tietääksemme, mitä niistä on tullut, tahi antakaa meidän kuulla tulevaisia.	41:22 Anna heidän astua edes ja ilmoittaa meille tulevaisia asioita, ilmoittakaat ja ennustakaat jotain edellä, ja me tahdomme ottaa sydämellemme vaarin ja ajatella, kuinka tästedes tuleva on, eli antakaat meidän kuulla, mitä tuleman pitää.	41:22 Anna heidän astua edes/ ja ilmoitta tulevaisia asioita/ ilmoittacat meille ja ennustacat jotain edellä/ otacam sydämelläm waari/ ja ajatelcam cuinga tästedes tulewa on/ eli anna meidän cuulla mitä tuleman pitä.
41:23 Ilmoittakaa, mitä vastedes tapahtuu, tietääksemme,	41:23 Ilmoittakaat, mitä tästedes on tuleva, niin me	41:23 Ilmoittacat meille mitä tästedes on tulewa/ nijn me

oletteko te jumalia. Tehkää hyvää tai tehkää paha, niin me katsomme ja ihmettelemme.

41:24 Katso, te olette pelkkää tyhjää, ja teidän tekonne ovat turhat. Kauhistus se, joka teidät valitsee!

41:25 Minä herätin pohjoisesta hänet, ja hän tuli, päivänkoitosta hänet, joka rukoilee minun nimeäni, ja hän tallaa käskynhaltijoita kuin lokaa, niinkuin savenvalaja savea sotkee.

41:26 Kuka on sen alunpitäen ilmoittanut, että olisimme sen tietäneet, ja edeltäpäin, niin että voisimme sanoa: "Hän oli oikeassa"? Ei kukaan sitä ilmoittanut, ei kukaan sitä kuuluttanut, ei kukaan kuullut teiltä sanaakaan.

41:27 Minä ensimmäisenä sanon Siionille: "Katso, katso, siinä ne ovat!" ja annan Jerusalemlille ilosanomantuojaan.

41:28 Minä katselen ympärileni, mutta ei ole ketään; ei kenkään näistä voi antaa neuvoa, että kysyisin heiltä ja he vastaisivat.

41:29 Katso, kaikki he ovat pelkkää petosta, turhat ovat heidän työnsä; tuulta ja tyhjää ovat heidän valetut kuvansa.

Jesaja 42 LUKU

42:1 Katso, minun palvelijani, jota minä tuen, minun valittuni, johon minun sieluni mielistyi. Minä olen pannut Henkeni

ymmärrämme teidän olevan jumalat; tehkää hyvää eli paha, niin me puhumme siitä ja katselemme ynnä.

41:24 Katso, te olette tyhjästä, ja teidän tekonne on myös tyhjästä; ja joka teitä valitsee, se on kauhistus.

41:25 Mutta minä herätän yhden pohjasta, ja hän tulee; idästä hän on heille saarnava minun nimeeni; ja hän käy voimallisten päällä niinkuin saven, ja sotkuu savea niinkuin savenvalaja.

41:26 Kuka taitaa jotain ilmoittaa alusta, että me ymmärtäisimme? eli ennustaa edellä, että me sanoa mahdaisimme: sinä olet vanhurskas. Mutta ei tässä ole yhtään ilmoittajaa, ei yhtään joka jotain antaa kuulla, ei yhtään joka teidän sanojanne kuulee.

41:27 Minä olen ensimmäinen, joka sanon Zionille; katso, siellä on se; ja tahdon antaa Jerusalemlille suloisen saarnaajan.

41:28 Mutta minä katselen, ei siellä ole ketään, ja katson heidän keskellänsä, mutta ei siellä ole yhtään neuvonantajaa; minä kysyn heiltä, ja heidän pitäis vastaaman minua.

41:29 Katso, se on kaikki vääräys, heidän työnsä on turha; heidän epäjumalansa ovat tuuli ja tyhjyys.

42 LUKU

42:1 Katso, minun palvelijani, minä häntä tuen, ja minun valittuni, jossa minun sieluni mielistyi. Minä olen

ymmärräm teidän olewan jumalat/ tehkat hyvä eli paha/ niijn me puhum sijtä ja cadzelem ynnä.

41:24 Cadzo/ te oletta tyhjästä/ ja teidän tecon pahembi Kyykärmettä/ ja joca teitä walidze/ on cauhistus.

41:25 Mutta minä herätän yhden pohjasta/ ja hän tule idästä/ hän on heille saarnawa minun nimeni/ ja hän käy voimallisten päällä niincuin sawen/ ja sotcu sawe niincuin sawenwalaja.

41:26 Cuca taita jotain ilmoittaa algusta/ että me ymmärtäisim? eli ennusta edellä/ että me sanoa mahdaisim? sinä puhut oikein. Mutta ei tässä ole yhtän ilmoittajata/ ei yhtän joca jotain anda cuulla/ ei yhtän joca teildä yhdengän sanan cuule.

41:27 Minä olen ensimmäinen joca sanon Zionille: cadzo/ siellä on se/ ja andacat Jerusalemlille saarnaja.

41:28 Mutta tänne minä cadzelen/ ei siellä ole ketän ja cadzon heidän keskellänsä/ mutta ei siellä ole yhtän neuwonandajata: minä kysyn heille/ ja heidän pitäis wastaman minua.

41:29 Cadzo/ se on caicki tusca/ sula turhuus/ ja heidän työns on turha/ heidän epäjumalans owat tuuli ja tyhjys.

XLII. Lucu

42:1 CADzo/ minun palweliaini/ minä händä tuen/ ja minun walittun/ josa minun sielun hyväst mielisty. Minä olen

häneen, hän levittää kansakuntiin oikeuden.

42:2 Ei hän huuda eikä korota ääntään, ei anna sen kuulua kaduilla.

42:3 Särjettyä ruokoa hän ei muserra, ja suitsevaista kynttilänsydäntä hän ei sammuta. Hän levittää oikeutta uskollisesti.

42:4 Hän itse ei sammu eikä murru, kunnes on saattanut oikeuden maan päälle, ja mersensaaret odottavat hänen opetustansa.

42:5 Näin sanoo Jumala, Herra, joka on luonut taivaan ja levittänyt sen, joka on tehnyt maan laveuden ja mitä siinä kasvaa, antanut henkensä kansalle, joka siinä on, ja hengen niille, jotka siellä vaeltavat:

42:6 Minä, Herra, olen vanhurskaudessa kutsunut sinut, olen tarttunut sinun käteesi, varjellut sinut ja pannut sinut kansoille liitoksi, pakanoille valkeudeksi,

42:7 avaamaan sokeat silmät, päästämään sidotut vankeudesta, pimeydessä istuvat vankihuoneesta.

42:8 Minä, Herra, se on minun nimeni, minä en anna kunniaani toiselle enkä ylistystäni epäjumalille.

42:9 Katso, entiset ovat toteen käyneet, ja uusia minä ilmoitan; ennenkuin ne puhkeavat taimelle, annan minä teidän ne kuulla.

42:10 Veisatkaa Herralle uusi

hänelle minun Henkeni antanut, hänen pitää oikeuden saattaman pakanoille.

42:2 Ei hän huuda, eikä riitele, ja hänen ääntänsä ei kuulla kaduilla.

42:3 Särjettyä ruokoa ei hänen pidä murentaman, ja suitsevaista kynttilän sydäntä ei pidä hänen sammuttaman; hän saattaa oikeuden totuudella.

42:4 Ei hänen pidä nurjan eikä hirmuisen oleman, sillä hänen pitää oikeuden maan päälle säätämän; ja luodotkin pitää hänen lakiansa odottaman.

42:5 Näitä sanoo \Herra\ Jumala, joka luo taivaat, ja venyttää ne, joka levittää maan, ja hänen kasvonsa; joka kansalle, joka sen päällä on, hengittämisen antaa, ja hengen niille, jotka siinä käyvät.

42:6 Minä \Herra\ olen sinun kutsunut vanhurskaudessa, ja rupesin sinun käteesi, ja varjelin sinua, ja olen sinun antanut kansoille liitoksi ja pakanoille valkeudeksi.

42:7 Avaamaan sokiain silmiä, ja vankeja pelastamaan vankeudesta, ja tornista niitä, jotka pimeydessä istuvat.

42:8 Minä \Herra\, se on minun nimeni: en minä anna toiselle kunniaani, enkä ylistystäni epäjumalille.

42:9 Katso, entiset ovat tapahtuneet, ja vastuutista minä ilmoitan; ennenkuin se tapahtuu, annan minä teidän sen kuulla.

42:10 Veisatkaat \Herralle\

hänelle minun Hengen antanut/ hänen pitää oikeuden saattaman pacanoille.

42:2 Ei hänen pidä huutaman eli parcuman/ ja hänen äändäns ei cuulla caduilla.

42:3 Särjettyä ruoco ei hänen pidä murendaman/ ja suidzewaista kynttilän sydändä/ ei pidä hänen sammuttaman/ hän saatta oikeuden totudella.

42:4 Ei hänen pidä nurisewan eikä hirmuisen oleman: sillä hänen pitää oikeuden maan päälle säätämän. Ja luodotkin pitää hänen Lakians odottaman.

42:5 Näitä sano HERra Jumala/ joca luo ja lewittä taiwat/ ja maan teke ja hänen caswons. Joca Canssalle cuin sen päällä on/ hengittämisen anda/ ja hengen nijlle jotca sijnä käyvät.

42:6 Minä HERra olen sinun cudzunut wanhurscaudes/ ja rupeisin sinun kätees ja warjelin sinua. Ja olen sinun antanut Canssoille lijtoxi/ ja pacanoille walkeudexi.

42:7 Awajaman sokiain silmiä/ ja fangeja pelastaman fangeudesta/ ja tornista nijtä/ jotca pimeydes istuwat.

42:8 Minä HERra/ se on minun nimen/ en minä anna toiselle cunniatani/ engä ylistystäni epäjumalille.

42:9 Cadzo/ mitä tapahtuwa on/ nijtä minä ennustan/ ja ilmoitan utta: ennencuin se tapahtu annan minä sen teille cuulla.

42:10 WEisatcat HERralle utta

<p>virsi, veisatkaa hänen ylistystänsä hamasta maan äärestä, te merenkulkijat ja meri täysinensä, te merensaaret ja niissä asuvaliset.</p>	<p>uutta veisua; hänen ylistyksensä on maailman äärestä, jotka meressä vaellate, ja mitä siinä on, luodot, ja jotka niissä asutte.</p>	<p>weisua/ hänen ylistyxiens owat mailman loppun asti. Jotca meresä waeldawat/ ja mitä siinä on/ luodot ja jotca nijsä asuwat.</p>
<p>42:11 Korottakoot äänensä erämaa ja sen kaupungit, kylät, joissa Keedar asuu. Riemuitkoot kallioilla asuvaliset, vuorten huipuilta huutakoot ilosta.</p>	<p>42:11 Huutakaat korkiasti, te korvet ja kaupungit niissä, ja ne kylät, joissa Kedar asuu; riemuitkaan ne, jotka kallioissa asuvat, ja huutakaan vuorten kukkuloilta.</p>	<p>42:11 Huutacat corkiast te corwet ja Caupungit nijsä/ ja ne kylät joisa Kedar asu. Ne ihastuwat jotca calliois asuwat/ ja huutawat vuorten corkeuxista.</p>
<p>42:12 Antakoot Herralle kunnian ja julistakoot hänen ylistystään merensaarissa.</p>	<p>42:12 Antakaan \Herralle\ kunnia, ja hänen nimensä luodoissa ilmoittakaan.</p>	<p>42:12 Sallicat heidän HERralle cunniat anda/ ja hänen nimens luodoisa ilmoitta.</p>
<p>42:13 Herra lähtee sotaan niinkuin sankari, niinkuin soturi hän kiihoittaa kiivautensa; hän nostaa sotahuudon ja karjuu, uhittelee vihollisiansa.</p>	<p>42:13 \Herra\ käy niinkuin sankari ulos, hän herättää kiivautensa niinkuin sotamies; hän riemuitsee ja huutaa, hän voittaa vihollisensa.</p>	<p>42:13 HERRa käy nijncuin Sangar ulos/ hän herättä kijwauxiens nijncuin sotamies. Hän on ihastuwa ja hymisepä/ hän woitta wihollisens.</p>
<p>42:14 Minä olen ollut vaiti ikiajoista asti, olen ollut hiljaa ja pidättänyt itseni. Mutta nyt minä huudan kuin lapsensynnyttäjä, puhallan ja puuskun.</p>	<p>42:14 Vanhasta minä olen vaiti ollut, olin hiljainen ja pidätin itseni; mutta nyt minä tahdon huutaa niinkuin synnyttäjä, minä tahdon hävittää ja kaikki niellä.</p>	<p>42:14 Wanhast minä olen wai ollut/ olin hiljainen ja pidätin idzeni. Mutta nyt minä tahdon huuta nijncuin synnyttäjä/ minä tahdon hajotta heitä/ ja caicki niellä.</p>
<p>42:15 Minä teen autioiksi vuoret ja kukkulat, ja kuihdutan niiltä kaiken ruohon; minä muutan wirrat saariksi ja kuivaan vesilammikot.</p>	<p>42:15 Minä hävitän vuoret ja kukkulat, ja annan kaikki heidän ruohonsa kuivua; minä teen wirrat luodoiksi, ja järvet kuivaan pois.</p>	<p>42:15 Minä häwitän wuoret ja cuckulat/ ja annan caicki heidän ruohons cuiwua/ teen wirrat luodoixi/ ja järwet cuiwan pois.</p>
<p>42:16 Minä johdatan sokeat tietä, jota he eivät tunne; polkuja, joita he eivät tunne, minä kuljetan heidät. Minä muutan pimeyden heidän edellään valkeudeksi ja koleikat tasangoksi. Nämä minä teen enkä niitä tekemättä jätä.</p>	<p>42:16 Mutta sokiat minä johdatan sitä tietä, jota ei he tiedä, minä vien heidät niitä polkuja, joita ei he tunne; minä teen heille pimeyden valkeudeksi ja kolian tasaiseksi, näitä tahdon minä heille tehdä, ja en hylkää heitä.</p>	<p>42:16 Mutta soket minä johdatan sitä tietä/ jota ei he tiedä/ minä wien heidän nijtä polcuja/ joita ei he tunne. Minä teen heille pimeyden walkeudexi/ ja colean taisaixi/ näin tahdon minä heille tehdä/ ja en hyljä heitä.</p>
<p>42:17 Mutta ne peräytyvät ja joutuvat häpeään, jotka turvaavat veistettyyn kuvaan, jotka sanovat valetuille kuville: "Te olette meidän jumalamme."</p>	<p>42:17 Mutta niiden pitää kääntymän takaperin, ja häpiään tuleman, jotka uskaltaavat epäjumaliin ja sanovat valetuille kuville: te olette meidän Jumalamme.</p>	<p>42:17 Mutta jotca uscaldawat epäjumalihin/ ja sanowat waletuille cuwille: te oletta meidän jumalam/ heidän pitä käändymän tacaperin/ ja häpiään tuleman.</p>
<p>42:18 Te kuurot, kuulkaa, ja</p>	<p>42:18 Kuulkaat, te kuurot, ja</p>	<p>42:18 Cuulcat te cuuroit/ ja</p>

te sokeat, katsokaa ja näkää.	katsokaat, te sokiats, että te näkisitte.	cadzocat tähän te soket/ että te näkisitte.
42:19 Kuka on sokea, ellei minun palvelijani, ja kuka niin kuuro kuin minun sanansaattajani, jonka minä lähetän? Kuka on niin sokea kuin minun palkkalaiseni, niin sokea kuin Herran palvelija?	42:19 Kuka on niin sokia kuin minun palveliani? ja kuka on niin kuuro kuin minun käskyläiseni, jonka minä lähetän? Kuka on niin sokia kuin se täydellinen? ja niin sokia kuin \Herran\ palvelia?	42:19 Cuca on nijn soke cuin minun palwelian? ja cuca on nijn cuuroi cuin minun käskyläisen/ jonga minä lähetän? Cuca on nijn soke cuin se täydellinen? ja nijn soke cuin se HERran palwelia?
42:20 Paljon sinä olet nähnyt, mutta et ole ottanut varteen; korvat avattiin, mutta ei kuulla.	42:20 Sinä näet paljon, ja et kuitenkaan pidä; korvat ovat avoimet, ja ei kenkään kuule.	42:20 Kyllä saarnatan/ waan ei sitä cuitengan pidetä/ kylä heille sanotan/ waan ei he tahdo cuulla.
42:21 Herra on nähnyt hyväksi vanhurskautensa tähden tehdä lain suureksi ja ihanaksi.	42:21 Kuitenkin suo \Herra\ heille hyvää vanhurskautensa tähden, hän tekee lakinsa suureksi ja kunnialliseksi.	42:21 Cuitengin suo HERRA heille hywä hänen wanhurscaudens tähden/ ja hän teke Lakins cunnialisexi ja suurexi.
42:22 Mutta tämä on raastettu ja ryöstetty kansa, kaikki nuoret miehet ovat sidotut ja vankihuoneisiin kätkeytyt; he ovat joutuneet saaliiksi, eikä ole auttajaa, ryöstetyiksi, eikä ole, kuka sanoisi: "Anna takaisin!"	42:22 Mutta se on raadeltu ja ryöstetty kansa; he ovat kaikki saadut kiinni kuopasta, ja vankein huoneeseen lymytetyt; he ovat tehdyt saaliiksi, eikä ole yhtään auttajaa, raadellut, ja ei kuitenkaan sano: tuo ne jälleen.	42:22 Se on raadeldu ja ryöstetty Canssa/ he owat caicki saadut kijnni cuopasta/ ja fangein huoneseen lymytetyt. He owat tehdyt saalixi/ eikä ole yhtän auttajata: raadellut/ ja ei kengän sano: tuo ne jäl lens.
42:23 Kuka teistä ottaa tämän korviinsa, tarkkaa ja kuulee vastaisen varalta?	42:23 Kuka on teidän seasanne, joka näitä ottaa korviinsa? hän havaitkaan ja kuulkaan, mitä tästedes tulee.	42:23 Cuca on teidän seasan/ joca näitä otta corwijn? hän hawaitcan ja cuulcan mitä tästedes tule.
42:24 Kuka on antanut Jakobin ryöstettäväksi ja Israelin raastajain valtaan? Eikö Herra, jota vastaan me olemme syntiä tehneet, jonka teitä he eivät tahtoneet vaeltaa ja jonka lakia he eivät totelleet?	42:24 Kuka on Jakobin raatelukseksi antanut, ja Israelin ryöväreille? Eikö \Herra\ itse, jota vastaan me syntiä tehneet olemme? Ja ei he tahtoneet hänen teillänsä vaeltaa, eikä totelleet hänen lakiansa.	42:24 Cuca on Jacobin raateluxexi andanut/ ja Israelin ryöwäreille? Eikö HERRA sitä tehnyt/ jota wastan me syndiä tehnet olemma? Ja ei he tahtonet hänen teilläns waelda/ eikä totellet hänen Lakians.
42:25 Niin hän vuodatti Israelin päälle vihansa hehkun ja sodan tuimuuden. Se liekehti hänen ympärillään, mutta hän ei ollut tietääksensä; se poltti häntä, mutta hän ei siitä huolinut.	42:25 Sentähden on hän heidän päällensä vuodattanut vihansa hirmuisuuden ja väkevän sodan: ja on heidät sytyttänyt ympäri, mutta ei he tunteneet, ja hän sytytti heitä, mutta ei he sitä ottaneet mieleensä.	42:25 Sentähden on hän heidän päällens pudistanut wihans hirmuisuden/ ja wäkevän sodan. Ja on heidän sytyttänyt ymbäri/ mutta ei he tundenet/ ja hän sytytti heitä/ mutta ei he sitä ottanet mieleens.

Jesaja 43 LUKU

43:1 Mutta nyt, näin sanoo Herra, joka loi sinut, Jaakob, joka valmisti sinut, Israel: Älä pelkää, sillä minä olen lunastanut sinut, minä olen sinut nimeltä kutsunut; sinä olet minun.

43:2 Jos vetten läpi kuljet, olen minä sinun kanssasi, jos virtojen läpi, eivät ne sinua upota; jos tulen läpi käyt, et sinä kärvenny, eikä liekki sinua polta.

43:3 Sillä minä olen Herra, sinun Jumalasi, Israelin Pyhä, sinun vapahtajasi: minä annan sinun lunnaksesi Egyptin, sinun sijastasi Etiopian ja Seban.

43:4 Koska sinä olet minun silmissäni kallis ja suuriarvoinen ja koska minä sinua rakastan, annan minä ihmisiä sinun sijastasi ja kansakuntia sinun hengestäsi.

43:5 Älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssasi; minä tuon sinun siemenesi päivänkoiton ääriältä, päivän laskeilta minä sinut kokoan.

43:6 Minä sanon pohjoiselle: Anna tänne! ja etelälle: Älä pidätä! Tuo minun poikani kaukaa ja minun tyttäreni hamasta maan äärestä -

43:7 kaikki, jotka ovat otetut minun nimiini ja jotka minä olen kunniakseni luonut, jotka minä olen valmistanut ja tehnyt.

43:8 Tuo esiin sokea kansa, jolla kuitenkin on silmät, ja kuurot, joilla kuitenkin on

43 LUKU

43:1 Ja nyt, näin sanoo \Herra\, joka sinun, Jakob, loi, ja joka sinun, Israel, teki: älä pelkää; sillä minä olen sinun lunastanut; minä olen sinun nimeltäs kutsunut, sinä olet minun.

43:2 Sillä jos sinä vesissä käyt, niin minä olen tykönäs, ettei virrat sinua upota; ja jos sinä tulella käyt, et sinä pala, ja liekki ei pidä sinua sytyttämän.

43:3 Sillä minä olen \Herra\ sinun Jumalasi, Israelin Pyhä, sinun vapahtajasi. Minä olen Egyptin, Etiopian ja Seban antanut edestäs sovinnoksi.

43:4 Ettäs niin kalliiksi olet luettu minun silmäini edessä, niin sinä olet myös kunniallisena pidetty, ja minä rakastin sinua, ja annan sentähden ihmiset sinun edestäs, ja kansat sinun sielus edestä.

43:5 Älä siis nyt pelkää; sillä minä olen sinun tykönäs; idästä tahdon minä siemenes saattaa, ja lännestä tahdon sinua koota.

43:6 Minä tahdon sanoa pohjoiselle: tuo tänne, ja etelälle: älä kiellä. Tuo tänne minun poikani taampaa, ja minun tyttäreni hamasta maailman ääristä:

43:7 Kaikki, jotka minun nimelläni ovat nimitetyt, jotka minä luonut olen, valmistanut ja tehnyt minun kunniakseni.

43:8 Tuo edes sokia kansa, jolla kuitenkin silmät ovat, ja kuurot, joilla kuitenkin korvat ovat.

XLIII. Lucu

43:1 JA nyt sano HERra: joca sinun Jacob loi/ ja joca sinun Israel teki. Älä pelkä. sillä minä olen sinun lunastanut/ minä olen sinun nimeldäs cudzunut/ sinä olet minun.

43:2 Sillä jos sinä wesis käyt/ nijn minä olen tykönäs/ ettei wirrat sinua upota. Ja jos sinä tules käyt/ et sinä pala/ ja liekki ei pidä sinua sytyttämän.

43:3 Sillä minä olen HERra sinun Jumalasi/ ja Israelin Pyhä/ sinun wapahtajasi. Minä olen Egyptin/ Ethiopian ja Seban andanut sinun edestäs sowinnoxii.

43:4 Ettäs nijn callixi olet luettu minun caswoni edes/ nijn sinun täyty myös cunnialisen olla. Ja minä racastan sinua ja annan sentähden ihmiset sinun edestäs/ ja Canssat sinun sielus edestä.

43:5 Älä sijs nyt pelkä: sillä minä olen sinun tykönäs idästä tahdon minä sinun siemenes saatta/ ja lännestä tahdon sinua coota.

43:6 Minä tahdon sano pohjaiselle: tuo tänne/ ja etelälle: älä kiellä. Tuo tänne minun poicani taamba/ ja minun tyttäreni hamast mailman äristä.

43:7 Caicki jotca minun nimelläni ovat nimitetyt nimitäin/ jotca minä luonut olen/ walmistanut ja tehnyt minun cunniaxeni.

43:8 TUo edes sokia Canssa/ jolla cuitengin silmät owat: ja cuuroit/ joilla cui-

korvat.

43:9 Kaikki kansat ovat koontuneet yhteen ja kansakunnat tulleet kokoon. Kuka heistä voi ilmoittaa tämänkaltaista? Tai antakoot meidän kuulla entisiä; asettakoot todistajansa ja näyttäkööt, että ovat oikeassa: sittenpä kuulaa ja sanotaan: "Se on totta."

43:10 Te olette minun todistajani, sanoo Herra, minun palvelijani, jonka minä olen valinnut, jotta te tuntisitte minut ja uskoisitte minuun ja ymmärtäisitte, että minä se olen. Ennen minua ei ole luotu yhtäkään jumalaa, eikä minun jälkeeni toista tule.

43:11 Minä, minä olen Herra, eikä ole muuta pelastajaa, kuin minä.

43:12 Minä olen ilmoittanut, olen pelastanut ja julistanut, eikä ollut vierasta jumalaa teidän keskuudessanne. Te olette minun todistajani, sanoo Herra, ja minä olen Jumala.

43:13 Tästedeskin minä olen sama. Ei kukaan voi vapauttaa minun kädestäni; minkä minä teen, kuka sen peruuttaa?

43:14 Näin sanoo Herra, teidän lunastajanne, Israelin Pyhä: Teidän tähtenne minä lähetän sanan Baabeliin, minä syökseen heidät kaikki pakoon, syökseen kaldealaiset laivoihin, jotka olivat heidän ilonsa.

43:15 Minä, Herra, olen teidän Pyhänne, minä, Israelin

43:9 Anna kaikki pakanat tulla kokoon, ja kansan koontua, kuka on heidän seassansa, joka näitä ilmoittaa tietää, ja kuuluttaa meille edellä, mitä tapahtuman pitää? Anna heidän tuoda edes todistuksensa ja asiansa oikiaksi tehdä, niin saadaa kuulla, ja sanoa: se on totuus.

43:10 Mutta te olette minun todistajani, sanoo \Herra\, ja minun palvelijani, jonka minä valitsin, että te tietäisitte, ja uskoisitte minua, ja ymmärtäisitte, että minä se olen. Ei yhtään Jumalaa ole minun edelläni tehty, ei myös kenkään tule minun jälkeeni.

43:11 Minä, minä olen \Herra\, ja paitsi minua ei ole yhtään vapahtajaa.

43:12 Minä sen olen ilmoittanut, ja olen myös auttanut, ja olen sen teille antanut sanoa, ja ei ole muukalainen (Jumala) teidän seassanne: ja te olette minun todistajani, sanoo \Herra\, ja minä olen Jumala.

43:13 Ja minä olen itse ennenkuin joku päivä olikaan, ja ei kenkään voi minun kädestäni pelastaa; minä vaikutan, ja kuka tahtoo sitä estää?

43:14 Näin sanoo \Herra\ teidän lunastajanne, Israelin Pyhä: teidän tähtenne olen minä lähettänyt Babeliin, ja olen kukistanut kaikki teljet, ja ajanut murheelliset Kaldealaiset haaksiin.

43:15 Minä olen \Herra\ teidän Pyhänne, joka Israelin

tengin corwat owat.

43:9 Anna caicki pacanat tulla cocon/ ja Canssan cocondua/ cuca on heidän seassans/ joca näitä ilmoittaa tietä/ ja cuulutta meille edellä mitä tapahtuman pitää? Anna heidän tuoda edes todistuksensa ja osotta/ nijn saadaan cuulla/ ja sano: se on totuus.

43:10 Mutta te olette minun todistajani/ sano HERRa: ja minun palwelian/ jonga minä walidzin/ että te tiedäisitte ja uskoisitte minua/ ja ymmärtäisitte/ että Minä se olen.

43:11 Ei yhtän Jumalata ole minun edelläni tehty/ ei myös kengän tule minun jälkeen/

Minä/ Minä olen HERra/ ja paidzi minua ei ole yhtän wapahtajata.

43:12 Minä sen olen ilmoittanut/ ja olen myös auttanut ja olen sen teille andanut sanoa/ ja ei ole muucalainen Jumala teidän seasan. Te olette minun todistajani/ sano HERra/ Nijn minä Jumala olen.

43:13 Ja Minä olen ennenkuin jocu päiwä olican/ ja ei kengän woi minun kädestäni pelasta/ Minä waicutan/ cuca tahto sitä estä?

43:14 Näin sano HERra teidän lunastajan/ Israelin Pyhä: teidän tähden olen minä lähettänyt Babelijn/ ja olen kukistanut caicki teljet/ ja ajanut murhelliset Chaldealaiset haaxijn.

43:15 Minä olen HERra teidän Pyhän/ joca Israelin luonut

Luoja, olen teidän kuninkaanne.	luonut olen, teidän Kuninkaanne.	olen/ teidän Cuningan.
43:16 Näin sanoo Herra, joka teki tien mereen ja polun valtaviin vesiin,	43:16 Näin sanoo \Herra\, joka tien tekee meressä ja polun väkevässä vedessä,	43:16 Näin sano HERra joca tien teke meresä/ ja polgun wäkwäsä wedesä:
43:17 joka vei sotaan vaunut ja hevoset, sotaväen ja sankarit kaikki; he vaipuivat eivätkä nousseet, he raukenivat, sammuiivat niinkuin lampunsydän:	43:17 Joka vie rattaan ja hevosen, joukon ja voiman, niin että he yhdessä roukkiossa makaavat, eikä nouse; he sammuvat, niinkuin kynttilän sydän sammuu.	43:17 Joca wie rattan ja hewoisen/ joucon ja woiman/ nijn että he yhdessä rouckiosa macawat/ eikä nouse että he sammuwat nijncuin kyntilän sydän sammuu.
43:18 Älkää entisiä muistelko, älkää menneistä välittäkö.	43:18 Älkää muistelko entisiä, ja älkää pitäkö lukua vanhoista.	43:18 Älkät ajatelco wanha/ ja älkät pitäkö lucua endisest.
43:19 Katso, minä teen uutta; nyt se puhkeaa taimelle, etkö sitä huomaa? Niin, minä teen tien korpeen, virrat erämaahan.	43:19 Sillä katso, minä teen uutta, juuri nyt pitää sen tuleman edes; etkö te ymmärrä sitä? minä teen tietä korpeen, ja virtoja erämaihin.	43:19 Sillä cadzo/ Minä teen utta/ juuri nyt pitä sen coit-taman/ että te ymmärrätte minun tekewän tietä corpeen/ ja wirtoja erämaihin.
43:20 Minua kunnioittavat metsän eläimet, aavikkosudet ja kamelikurjet, koska minä johdan vedet korpeen, virrat erämaahan, antaakseni kansani, minun valittuni, juoda.	43:20 Että eläimet kedolla kunnioittavat minua, lohikärmeet ja yököt; sillä minä annan vettä korvessa, ja virrat erämaassa, antaakseni kansalleni, valituilleni juoda.	43:20 Että eläimet kedolla cunnioittawat minua Drakit ja Strutzit: sillä minä annan wet-tä corwesa/ ja wirrat erämaasa/ andaxeni Canssalleni minun walituilleni juoda.
43:21 Kansa, jonka minä olen itselleni valmistanut, on julistava minun kiitostani.	43:21 Tämän kansan olen minä minulleni valmistanut: sen pitää minun ylistykseni julistaman.	43:21 Tämän Canssan olen minä minulleni walmistanut/ sen pitä minun ylistyxieni julis-taman.
43:22 Mutta et ole sinä, Jakob, minua kutsunut, et ole sinä, Israel, itseäsi minun tähteni vaivannut.	43:22 Ja et sinä Jakob huu-tanut minua avukses, ja et sinä Israel ole työtä tehnyt minun tähteni.	43:22 Ei/ että sinä Jacob cudzuit minua/ ja että sinä Israel olet työtä tehnyt minua saadaxes/
43:23 Et ole tuonut minulle lampaitasi polttouhriksi, et teurasuhreillasi minua kunnioittanut; en ole minä vaivannut sinua ruokauhrilla enkä suitsutusuhrilla sinua rasittanut.	43:23 Etpä sinä minulle tuonut edes polttouhris lampaita, etkä kunnioittanut minua sinun uhrillas. En minä sinua saattanut ruokauhrias uhraamaan, enkä myös vaatinut sinua pyhää savuas tekemään.	43:23 Etpäs minulle tuonut edes polttouhris lambaita/ etkä cunnioittanut sinun uhrillas. En minä ollut iloinen/ cosca sinä ruocauhris purgit/ engä myös ihastunut sinun pyhän sawus työstä.
43:24 Et ole minulle kalmo-ruokoa hopealla ostanut etkä minua teurasuhriesi rasvalla ravinnut - et, vaan sinä olet minua synneilläsi vaivannut, rasittanut minua pahoilla töil-	43:24 Etpä sinä minulle ostanut rahalla hajavaa kal-musta, et myös minua uhris rasvalla täyttänyt; vaan sinä sait minun työtä tekemään sinun synnissäs, ja olet tehnyt minulle vaivaa sinun pa-	43:24 Etpäs minulle ostanut rahalla hajawata Calmusta/ et myös minua sinun uhris raswalla täyttänyt. Ja sinä sait minun työtä tekemän sinun synnisäs/ ja olet tehnyt

läsi.	hoissa teoissas.	minulle waiwa sinun pahoisa tegoisas.
43:25 Minä, minä pyyhin pois sinun rikkomuksesi itseni tähden, enkä sinun syntejäsi muista.	43:25 Minä, minä pyyhin sinun ylitsekäymises pois minun tähteni, ja en muista sinun syntejäas.	43:25 Minä/ Minä pyhin sinun ylidzekäymises pois minun tähteni/ ja en muista sinun syndejäas.
43:26 Muistuta sinä minua, käykäämme oikeutta keskenämme; puhu sinä ja näytä, että olet oikeassa.	43:26 Muistuta minulle, koetelkaamme oikeudella: sano sinä, millä tavalla sinä tahdot vanhurskaaksi tulla?	43:26 Muistuta minulle coetelcam oikeudella/ sanos/ millä tawallas tahdot wanhurscaxi tulla?
43:27 Jo sinun esi-isäsi teki syntiä, sinun puolusmiehesi luopuivat minusta.	43:27 Sinun ensimmäinen isäs on syntiä tehnyt, ja sinun opettajas ovat minua vastaan vääryyttä tehneet.	43:27 Sinun ensimmäinen Isäs on syndiä tehnyt/ ja sinun opettajas owat minua wastian wääryyttä tehnet.
43:28 Niin minä annoin häväistä pyhät ruhtinaat, jätin Jaakobin tuhon omaksi, Israelin alttiiksi pilkalle.	43:28 Sentähden minä saastutin pyhät esimiehet, ja olen antanut Jakobin raatelukseksi, ja Israelin pilkaksi.	43:28 Sentähden minä rijwaisin Pyhän esimiehet/ ja olen andanut Jacobin raateluxexi/ ja Israelin pilcaxi.

Jesaja 44 LUKU

44:1 Mutta nyt kuule, Jaakob, minun palvelijani, ja Israel, jonka minä olen valinnut.

44:2 Näin sanoo Herra, sinun Luojasi, joka on valmistanut sinut hamasta äidin kohdusta, joka sinua auttaa: Älä pelkää, minun palvelijani Jaakob, sinä Jesurun, jonka minä olen valinnut.

44:3 Sillä minä vuodatan vedet janoavaisen päälle ja virrat kuivan maan päälle. Minä vuodatan Henkeni sinun siemenesi päälle ja siunaukseni sinun vesojesi päälle,

44:4 niin että ne kasvavat nurmikossa kuin pajut vesipurojen partaalla.

44:5 Mikä sanoo: "Minä olen Herran oma", mikä nimittää itsensä Jaakobin nimellä, mikä piirtää käteensä: "Herran oma", ja ottaa Israelin kunnianimeksensä.

44 LUKU

44:1 Niin kuule nyt, minun palveliani Jakob, ja Israel, jonka minä valitsin.

44:2 Näin sanoo \Herra\, joka sinun tehnyt ja valmistanut on äitis kohdusta, joka sinua auttaa: älä pelkää, minun palveliani Jakob, ja sinä hurskas, jonka minä valitsin.

44:3 Sillä minä tahdon vuodattaa vedet janoavaisen päälle, ja virrat kuivan päälle; minä tahdon vuodattaa henkeni sinun siemenes päälle, ja siunaukseni jälkeentulevaistes päälle.

44:4 Että he kasvaisivat niinkuin ruoho, ja niinkuin pajut vesivirtain tykönä.

44:5 Tämän pitää sanoman: \Herran\ minä olen, ja se pitää Jakobin nimellä kutsuttaman, ja tämän pitää itsensä omalla kädellänsä \Herral\ kirjoittaman, ja pitää nimitettämän Israelin

44:1 Nlin cuule nyt minun palwelian Jacob/ ja Israel jonga minä walidzin.

44:2 Näin sano HERra/ joca sinun tehnyt ja walmistanut on/ joca sinua autti hamast äitis cohdusta. Älä pelkä minun palwelian Jabob/ ja sinä hurscas/ jonga minä walidzin.

44:3 Sillä minä tahdon wuodatta wedet janowaisen päälle/ ja wirrat carkian päälle. Minä tahdon wuodatta minun hengeni sinun siemenes päälle/ ja minun siunauxeni sinun jälkentulewaistes päälle.

44:4 Että he caswaisit nijncuin ruoho/ ja nijncuin pajut wesiwirtain tykönä.

44:5 Tämän pitä sanoman: HERran minä olen/ ja se pitää Jacobin nimen alla cudzuttaman. Ja tämän pitä idzens omalla kädelläns HERralle kirjoittaman/ ja pitä nimitet-

	nimellä.	tämän Israelin nimellä.
44:6 Näin sanoo Herra, Israelin kuningas, ja sen lunastaja, Herra Sebaot: Minä olen ensimmäinen, ja minä olen viimeinen, ja paitsi minua ei ole yhtäkään Jumalaa.	44:6 Näin sanoo \Herra\ Israelin kuningas, ja hänen pelastajansa \Herra\ Zebaot: minä olen ensimmäinen ja minä olen viimeinen, ja paitsi minua ei ole yhtään Jumalaa.	44:6 Näin sano HERra Israelin Cuningas/ ja hänen pelastajans HERra Zebaoth: Minä olen ensimmäinen ja minä olen wijmeinen/ ja paidzi minua ei ole yhtän Jumalata.
44:7 Kuka on minun kaltaiseni? Hän julistakoon ja ilmoitakoon ja osoittakoon sen minulle, siitä alkaen kuin minä perustin ikiaikojen kansan. He ilmoittakoot tulevaiset, ja mitä tapahtuva on.	44:7 Ja kuka on minun kaltaiseni, joka kutsuu ja ilmoittaa sen, ja sen minulle valmistaa? minä, joka asetan kansat maailman alusta: anna heidän ilmoittaa merkkejä ja mitä tuleva on.	44:7 Ja cuca on minun caltaisen/ joca cudzu ja ilmoitta/ ja sen minulle walmista? minä joca asetan Canssat mailman algusta:
44:8 Älkää vavisko älkääkö peljätkö. Enkö minä aikoja sitten antanut sinun kuulla ja sinulle ilmoittanut, ja te olette minun todistajani: Onko muuta Jumalaa kuin minä? Ei ole muuta pelastuskalliota, minä en ketään tunne.	44:8 Älkää peljätkö ja älkäätkämmästykö. Enkö minä silloin antanut kuulla, ja ilmoittaa sitä sinulle? Sillä te olette minun todistajani. Onko joku Jumala paitsi minua? Ei ole yhtään turvaa, en minä tiedä ketään.	44:8 Anna heidän ilmoitta merkejä ja mitä tulewa on? Älkät peljätkö ja älkät hämmästykö: Engö minä silloin andanut cuulla ja ilmoitta sitä sinulle? Sillä te oletta minun todistajani/ Ongo jocu Jumalata paidzi minua? Ei ole yhtän lohduitust/ en minä tiedä ketän.
44:9 Jumalankuvien tekijät ovat turhia kaikki tyynni, eivätkä nuo heidän rakkaansa mitään auta; niiden todistajat eivät näe eivätkä tiedä mitään, ja niin he joutuvat häpeään.	44:9 Epäjumalain tekiät ovat kaikki turhat, ja joista he paljon pitävät, ei ne ole mitään tarpeelliset; he ovat heidän todistajansa, ja ei näe mitään, eikä mitään ymmärrä: sentähden pitää heidän häpiään tuleman.	44:9 EPäjumalain tekiät owat caicki turhat/ ja mistä he paljon pitävät/ ei ole mitän tarpellinen/ He owat heidän todistajans/ ja ei näe mitän/ eikä mitän ymmärrä/ sentähden pitä heidän häpiään tuleman.
44:10 Kuka hyvänsä muovatkoon jumalan ja valakoon kuvan, ei se mitään auta.	44:10 Kutka ovat ne, jotka Jumalan tekevät, ja valavat epäjumalan, joka ei mihinkään kelpaa?	44:10 Cutca owat ne cuin Jumalan tekewät/ ja walawat epäjumalan/ joca ei mihingän kelpa.
44:11 Katso, kaikki sen seuraajat joutuvat häpeään, ja sen sepittäjät ovat vain ihmisistä. Tulkoot kokoon kaikki ja astukoot esiin: vaviskoot ja hävetkoot!	44:11 Katso, kaikki heidän kumppaninsa tulevat häpiään, sillä he ovat tekiät ihmisistä. Jos he kaikki koontuisivat ja astuisivat edes, niin heidän pitää kuitenkin pelkäämän ja häpiään tuleman.	44:11 Cadzo/ caicki heidän cumpanins tulewat häpiään: sillä he owat tekiät ihmisist. Jos he caicki coconduisit/ nijn heidän pitä cuitengin pelkämän ja häpiään tuleman.
44:12 Rautaseppä ottaa työseen ja työskentelee hiilten hehkussa, muodostelee kuvaa vasaralla ja takoo sitä käsivartensa väellä; hänen tulee	44:12 Rautaseppä tarttuu rautaan pihdeillä, pitää sen hiilissä ja valmistaa sen vasaralla, ja takoo sitä kaikella käsivartensa väellä; kärsii myös nälkää, siihenasti ettei	44:12 Yxi taco rauta pihdeillä/ pitä sen hijlisä/ ja walmista sen wasaralla/ ja taco sitä caikella hänen käsivartens wäellä/ kärsi myös näl-

nälkä, ja voima menee, hän ei saa vettä juodaksensa, ja hän nääntyy.

44:13 Puuseppä jännittää mit-tanuoran, kaavailee piirtimellä, vuolee kovertimilla, mittailee harpilla ja tekee miehen kuvan, inhimillisen kauneuden mukaan, huoneeseen asumaan.

44:14 Hän hakkaa itselleen setripuita, hän ottaa rautatammen ja tammen ja kasvat-taa ne itselleen vahvoiksi metsän puitten seassa, istut-taa lehtikuusen, ja sade kas-vattaa sen suureksi.

44:15 Se on ihmisillä poltto-puuna; hän ottaa sitä lämmitelläkseen, sytyttää uunin ja paistaa leipää, vieläpä veistää siitä jumalan ja kumartaa sitä, tekee siitä jumalankuvan ja lankeaa maahan sen eteen.

44:16 Osan siitä hän polttaa tulella, toisen osan ääressä hän syö lihaa, paistaa paistin ja tulee ravituksi; hän myös-kin lämmittelee itseänsä ja sanoo: "Hyvä, minun on lämmin, minä näen valkean."

44:17 Ja lopusta hän tekee jumalan, jumalankuvan, jonka eteen hän lankeaa maahan, jota hän kumartaa ja rukoilee sanoen: "Pelasta minut, sillä sinä olet minun Jumalani."

44:18 Eivät he tajua, eivät ymmärrä mitään, sillä suljetut ovat heidän silmänsä, niin etteivät he näe, ja heidän sydämensä, niin etteivät he käsitä.

hän enää voi, eikä juo vettä, siihenasti että hän väsy.

44:13 Puuseppä veistelee puuta, ja mittaa sitä nuoral-la, ja arvoittelee sen langalla, ja hakkaa sen, ja piirittää sen sirkkelillä; ja tekee sen miehen kuvaksi, niinkuin kauniiksi ihmiseksi, jonka pitäis asuman huoneessa.

44:14 Hän hakkaa sedripui-ta, ja ottaa böökiä ja tammea, joka metsän puiden seassa vahvistuu, ja sedripuuta, joka istutettu on ja sateesta on kasvanut.

44:15 Joka kelpaa ihmiselle polttaa, ja josta lämmitellä saadaan, jonka palamisella myös leipää kypsennetään; siitä hän myös tekee Jumalan, ja palvelee sitä; hän tekee siitä epäjumalan ja lankeee sen eteen polvillensa.

44:16 Puolen polttaa hän tulella, ja toisen puolen tykönä syö hän lihaa, hän paistaa paistin ja ravitsee itsensä, lämmittelee myös itsiänsä, ja sanoo: hoi! minä olen lämmin, että sain nähdä tulen.

44:17 Mutta mitä siitä jää, siitä tekee hän jumalan epäjumalaksensa; sen eteen lankeee hän polvillensa, ja kumartelelee sitä, rukoilee ja sanoo: vapahda minua, sillä sinä olet minun jumalani.

44:18 Ei he tiedä eikä ymmärrä mitään; sillä he ovat sovaistut, niin että heidän silmänsä ei näe mitään, ja heidän sydämensä ei äkkää mitään.

kä siihenasti ettei hän enä woi/ eikä juo wettä/ siihenasti cuin hän näändy.

44:13 Toinen weistelee puuta ja mitta sitä nuoral-la/ ja arwoittelee sen langalla/ ja hacka sen/ ja piirittä sen Cirkkellä/ ja teke sen miehen cuwaxi/ nijncuin caunixi ihmisexi/ jonga pitäis asuman huones.

44:14 Hän käy puiden seas medzäsä/ hacataxens Cedripuita/ ja ottaxens Böökiä ja Tamme/ ja Cedripuuta joca istutettu on/ ja sateesta on caswanut/

44:15 Joca kelpa ihmisille poltta/ josta lämmitellä saadan/ jonga palamisella myös leipiä kypsetän: Sijtä hän teke jumalan ja palwele sitä/ hän teke sijtä epäjumalan/ ja lange sen eteen polwillens.

44:16 Puolen poltta hän tulella/ ja toisen puolen tykönä syö hän liha/ hän paista paistin ja rawidze idzens/ lämmittelee idzens/ ja sano: hoi/ minun helle/ minä iloidzen tulesta.

44:17 Mutta jäänestä teke hän jumalan/ epäjumalaxens/ sen eteen lange hän polwillens/ ja cumartelele sitä/ rukoile ja sano: wapahda minua: sillä sinä olet minun jumalan.

44:18 Ei he tiedä eikä ymmärrä mitän: sillä he owat sovaistut/ nijn että heidän silmäns ei näe mitän/ ja heidän sydämens ei äckä mitän.

44:19 Ei tule heidän mieleensä, ei ole heillä järkeä eikä ymmärrystä, että sanoisivat: "Osan siitä olen polttanut tulesa, olen paistanut sen hiilillä leipää, paistanut lihaa ja syönyt; tekisinkö tähteestä kauhistuksen, lankeaisinko maahan puupölkyn eteen!"

44:20 Joka tuhassa kiinni riippuu, sen on petetty sydän harhaan vienyt, ei hän pelasta sieluansa eikä sano: "Eikö ole petosta se, mikä on oikeassa kädessäni?"

44:21 Muista tämä, Jaakob, ja sinä, Israel, sillä sinä olet minun palvelijani. Minä olen sinut valmistanut, sinä olet minun palvelijani: en unhotta minä sinua, Israel.

44:22 Minä pyyhin pois sinun rikkomuksesi niinkuin pilven ja sinun syntisi niinkuin sumun. Palaja minun tyköni, sillä minä lunastan sinut.

44:23 Iloitkaa, te taivaat, sillä Herra sen tekee; riemuitkaa, te maan syvyedet, puhjetkaa riemuun, te vuoret, ynnä metsä ja kaikki sen puut; sillä Herra lunastaa Jaakobin, kirjastaa itsensä Israelissa.

44:24 Näin sanoo Herra, sinun lunastajasi, joka on valmistanut sinut hamasta äidin kohdusta: Minä olen Herra, joka teen kaiken, joka yksinäni jännitin taivaan, joka levitin maan - kuka oli minun kanssani? -

44:25 joka teen tyhjäksi val-

44:19 Ja ei he johdata sydämeensä, ei ole siinä yhtään tointa eli järkeä, että he sittenkin ajattelisivat: minä olen puolen polttanut tulesa, ja olen hiilillä kypsäntänyt leipiä, ja paistanut lihaa ja syönyt; pitäiskö minun nyt tekemän sen, mikä jäänyt on, kauhistikseksi? ja pitäiskö minun kumartaman kantoa?

44:20 Hän ravitsee itsiänsä tuhalla, hänen vimmattu sydämensä pettää hänen, ettei hän taida sieluansa pelastaa, eikä ajattele: eikö petos ole minun oikeassa kädessäni?

44:21 Ajattele näitä, Jakob ja Israel, sillä sinä olet minun palvelijani; minä olen sinun valmistanut, että minun palvelijani olisit, Israel, älä minua unohda.

44:22 Minä pyyhin sinun pahat tekos pois niinkuin pilven, ja sinun syntisi niinkuin sumun; käännä sinuas minun puoleeni, sillä minä sinun lunastin.

44:23 Iloitkaat te taivaat, sillä \Herra\ itse sen teki; riemuitse sinä maa täällä alhaalla, paukkukaat te vuoret ihastuksella, metsä ja kaikki hänen puunsa; sillä \Herra\ lunasti Jakobin, ja on Israelissa kunniallinen.

44:24 Näitä sanoo \Herra\ sinun lunastajasi, joka sinun äitis kohdusta valmistanut on: minä olen \Herra\ joka kaikki teen, joka taivaat yksinäni venytän, ja levitän maan ilman apulaista;

44:25 Joka noitain merkit

44:19 Ja ei he johdata sydämeensä/ ei ole siinä yhtään toime eli järke/ että he sijt-tekin ajattelisivat: minä olen puolen polttanut tules/ ja olen hiilillä kypsändänyt leipiä/ ja paistanut liha ja syönyt: pitäiskö minun nyt tekemän sen/ cuin jäänyt on/ cauhistuxexi? ja pitäiskö minun cumartaman cando?

44:20 Hän elättä idzens tuhwalla/ hänen wimmattu sydämens pettä hänen/ ettei hän taida sieluans pelasta/ ei hän cuitengan ajattele: eikö petos ole minun oikeasa kädessäni?

44:21 Ajattele sitä Jacob ja Israel: sillä sinä olet minun palvelijani/ minä olen sinun valmistanut/ että minun palvelijani olisit/ Israel älä minua unohda.

44:22 Minä pyhin sinun pahat tecos pois nijncuin pilwen/ ja sinun syndis nijncuin sumun/ käännä sinuas minun puoleen: sillä minä sinun lunastin.

44:23 Iloitcat te taiwat: sillä HERra idze sen teki/ ihastu sinä maa täällä alhalla/ pauckucat te vuoret ihastu-xella/ medzä ja caicki hänen puuns: sillä HERra lunasti Jacobin/ ja on Israelis cunnialinen.

44:24 Näitä sano HERra sinun lunastajasi/ joca sinun äitis cohdusta valmistanut on: Minä olen se HERra joca caicki teke/ joca taiwat yxinäni wenyttäni/ ja lewitän maan ilman apulaiseta.

44:25 Joca noitain merkit

hettelijain merkit, teen taikurit tyhmiksi, joka panen tietäjät peräytymään ja muutan heidän tietonsa typeryydeksi.

44:26 Mutta palvelijani sanan minä toteutan ja saatan täytymään sanansaattajaini neuvon. Minä olen se, joka Jerusalemlle sanon: "Sinussa asuttakoon!" ja Juudan kaupungeille: "Teidät rakennettakoon!" Sen rauniot minä kotohan.

44:27 Minä olen se, joka sanon syvyydelle: "Kuivu; minä kuivutan sinun virtasi!"

44:28 joka sanon Koorekselle: "Minun paimeneni!" Hän täyttää kaiken minun tahtoni, hän sanoo Jerusalemlle: "Sinut rakennettakoon!" ja temppelille: "Sinut perustettakoon!"

tyhjäksi teen, ja tietäjät teen hulluksi; joka viisaat ajan takaperin, ja heidän taitonsa teen hulluudeksi.

44:26 Mutta hän vahvistaa palveliansa sanan ja käskyläistensä neuvon täyttää. Joka Jerusalemlle sanon: ole asuva: ja Juudan kaupungeille: olkaat rakennetut, ja heidän aukionsa minä nostan ylös.

44:27 Joka syvyydelle sanon: tule kuivaksi: minä tahdon sinun virtas kuivata.

44:28 Joka sanon Korekselle: hän on minun paimeneni, ja hänen pitää kaiken minun tahtoni täyttämän; niin että Jerusalemlle sanotaan: ole rakennettu, ja templille: ole perustettu.

tyhjäksi teen/ ja tietäjät teen hulluxi. Joca wijsat ajan takaperin/ ja heidän taitonsa teen hulludexi.

44:26 Mutta hän wahwista hänen palweliansa sanan/ ja hänen käskyläistensä neuvon täyttää. Joca Jerusalemlle sano: ole asuwa: ja Judan Caupungeille: olcat raketut/ ja minä heidän aukionsa nostan.

44:27 Minä joca sywydelle sanon: loppucut: ja wirroille: cuiwucut.

44:28 Minä joca sanon Corexelle: hän on minun paimenen/ ja hänen pitää caiken minun tahtoni täyttämän. Nijn että Jerusalemlle sanotan: ole raketu: ja Templille: ole perustettu.

Jesaja 45 LUKU

45:1 Näin sanoo Herra voidellulleen Koorekselle, jonka oikeaan käteen minä olen tarttunut kukistaakseni kansat hänen edestään ja riisuakseni kuninkaitten kupeilta vyöt, että ovet hänen edessään avautuisivat eivätkä portit sulkeutuisi:

45:2 Minä käyn sinun edelläsi ja tasoitan kukkulat, minä murran vaskiovet ja rikon rautasalvat.

45:3 Minä annan sinulle aarteet pimeään peitosta, kalleudet kätkeistäänsä, tietääksesi, että minä, Herra, olen se, joka sinut nimeltä kutsuin, minä, Israelin Jumala.

45:4 Palvelijani Jaakobin ja

45 LUKU

45:1 Näin sanoo \Herra\ voidellullensa Korekselle, jonka oikiaan käteen minä rupeen: minä taivutan pakanat hänen eteensä, ja päästän kuningasten miekat heidän suoliltansa, että ovet avataan hänen eteensä, eikä uksia suljeta.

45:2 Minä tahdon käydä sinun edelläs, ja tehdä koliait tasaisiksi; minä tahdon rikkoa vaskiovet, ja särkeä rautateljet;

45:3 Ja annan sinulle salattut tavarat ja kätkeyt kalliit kalut, että ymmärtäisit minun olevan \Herran\ Israelin Jumalan, joka sinun nimeltäs kutsun,

45:4 Jakobin minun palve-

XLV. Lucu

45:1 NÄin sano HERra Corexelle hänen woidellullensa/ jonga oikian käteen minä rupeen: minä taiwutan pacanat hänen eteens/ ja päästän Cuningasten miecat heidän suolildans/ että owet awatan hänen eteens/ eikä uxia suljeta.

45:2 Minä tahdon käydä sinun edelläs ja tehdä wäärät oikiaxi/ Minä tahdon rikko waskiowet/ ja taitta rautateljet.

45:3 Ja annan sinulle salatut tawarat ja kätkeyt callit calut/ ettäs ymmärräisit/ minun HERran Israelin Jumalan/ sinun nimeldäs nimittäny/

Jacobin minun palweliani

valittuni Israelin tähden minä kutsuin sinut nimeltä ja anoin sinulle kunnianimen, vaikka sinä et minua tuntenut.

45:5 Minä olen Herra, eikä toista ole, paitsi minua ei ole yhtään jumalaa. Minä vyötän sinut, vaikka sinä et minua tunne,

45:6 jotta tiedettäisiin aurin-gon noususta sen laskemille asti, että paitsi minua ei ole yhtäkään: minä olen Herra, eikä toista ole,

45:7 minä, joka teen valkeuden ja luon pimeyden, joka tuotan onnen ja luon onnettomuuden; minä, Herra, teen kaiken tämän.

45:8 Tiukkukaa, te taivaat, ylhäältä, vuotakoot pilvet vanhurskautta. Avautukoon maa ja antakoon hedelmänensä pelastuksen, versokoon se myös vanhurskautta. Minä, Herra, olen sen luonut.

45:9 Voi sitä, joka riitelee tekijänsä kanssa, saviastia saviastiain joukossa - maasta tehtyjä kaikki! Sanooko savi valajallensa: "Mitä sinä kelpaat tekemään? Sinun työsi on kädettömän työtä!"

45:10 Voi sitä, joka sanoo isälleen: "Mitä sinä kelpaat siittämään?" ja äidilleen: "Mitä sinä kelpaat synnyttämään?"

45:11 Näin sanoo Herra, Israelin Pyhä, joka on hänet tehnyt: Kysykää tulevaisia minulta ja jättäkää minun haltuuni minun lapseni, minun kätteni teot.

liani tähden, ja Israelin minun valittuni tähden: minä kutsuin sinun nimeltäs, ja nimitin sinun, kuin et sinä minua vielä tuntenut.

45:5 Minä olen \Herra\, ja ei yksikään muu; paitsi minua ei ole yhtään Jumalaa. Minä varustin sinun, kuin sinä et vielä minua tuntenut,

45:6 Että sekä idästä ja lännestä ymmärrettäisiin, ettei ilman minua mitään ole. Minä olen \Herra\, ja ei kenkään muu.

45:7 Minä joka teen valkeuden ja luon pimeyden, minä joka annan rauhan ja luon pahan; minä olen \Herra\, joka kaikki nämät teen.

45:8 Te taivaat, tiukkukaat ylhäältä, ja pilvet satakoon vanhurskauden; maa avatukoon itsensä ja kantakoon autuuden, ja vanhurskaus kasvukoon myös. Minä \Herra\ luon sen.

45:9 Voi sitä, joka riitelee Luojansa kanssa, saviastia saventalajan kanssa. Sanoneeko savi saventalajalle: mitäs teet? et sinä osoita kättäs sinun teossas.

45:10 Voi sitä, joka isälle sanoo: miksis minun olet siittänyt? ja vaimolle: miksis minun synnytit?

45:11 Näin sanoo \Herra\, Israelin Pyhä ja tekiä: anokaat minulta tulevaisia merkkejä, neuvokaat lapseni ja kätteni työ minun tyköni.

tähden/ ja Israelin minun valittuni tähden.

45:4 Ja minä cudzuin sinun/ nimeldäs/ ja nimitin sinun/ cosca et sinä minua vielä tundenut.

45:5 Minä olen HERra/ ja ei yxikän muu/ Ei yhtäkän jumalata ole/ waan minä.

45:6 Minä warustin sinun cuins et vielä minua tundenut/

että sekä idästä ja lännestä ymmärrettäisiin/ ettei ilman minuta mitän ole/ Minä olen HERra ja ei kengän muu.

45:7 Minä joca teen walkeuden ja luon pimeyden: Minä joca annan rauhan ja luon pahan/ Minä olen HERra joca caicki nämät teen.

45:8 Te taiwat tiuckucat ylhäldä/ ja pilwet satacon wanhurscauden: maa awatcon idzens ja candacon autuuden/ ja wanhurscaus caswaccon myös/ Minä HERra luon sen.

45:9 Woi sitä rijtele joca luojans cansa/ nimittäin: sawias-tia sawenwalajan cansa: Sanoneco sawi sawenwalajalle: mitäs teet: et sinä osota sinun kättäs sinun tegossas.

45:10 Woi sitä joca Isälle sano: mixis minun olet siittänyt? ja waimolle: mixis minun synnytit?

45:11 Nljn sano HERra/ se pyhä Israelis/ ja hänen tekiäns: anocat minulda mercki/ neuwocat minun lapseni ja minun kätteni työ minun tygöni.

<p>45:12 Minä olen tehnyt maan ja luonut ihmisen maan päälle; minun käteni ovat levittäneet taivaan, minä olen kutsunut koolle kaikki sen joukot.</p>	<p>45:12 Minä olen tehnyt maan, ja luonut ihmisen sen päälle; minä olen se, jonka kädet ovat levittäneet taivaan, ja antanut käskyn kaikelle sen joukolle.</p>	<p>45:12 Minä olen tehnyt maan/ ja luonut ihmisen sen päälle/ Minä olen se jonga kädet ovat lewittänet taiwan/ ja andanut käskyn caikelle sen joucolle.</p>
<p>45:13 Minä herätin hänet vanhurskaudessa, ja minä tasoitin kaikki hänen tiensä. Hän rakentaa minun kaupunkini ja päästää vapaiksi minun pakkosiirtolaiseni ilman maksua ja ilman lahjusta, sanoo Herra Sebaot.</p>	<p>45:13 Minä olen herättänyt hänen vanhurskaudessa, ja minä teen kaikki hänen tiensä tasaiseksi. Hänen pitää rakentaman minun kaupunkini, ja päästämän minun vankini vallallensa, ei rahan eli lahjan tähden, sanoo \Herra\ Zebaot.</p>	<p>45:13 Minä olen herättänyt hänen wanhurscaudes/ ja minä teen caicki hänen tiens tasaisexi/ Hänen pitää rakentaman minun Caupungini/ ja päästämän minun fangini walledens/ ei rahan eli lahjan tähden/ sano HERra Zebaoth.</p>
<p>45:14 Näin sanoo Herra: Egyptin työansio ja Etio-pian kauppavoitto ja sebalaiset, suurikasvuiset miehet, tulevat sinun tykösi, tulevat sinun omiksesi. Sinun perässäsi he käyvät, kulkevat kahleissa, sinua kumartavat, sinua rukoi-levat: "Ainoastaan sinun tykönäsi on Jumala, ei ole toista, ei yhtään muuta jumalaa."</p>	<p>45:14 Näin sanoo \Herra\ : Egyptilästen saanto ja Etio-pialaisten kauppa, ja se suuri Seban kansa pitää itsensä antaman sinun alles, ja ole-man sinun omas; heidän pitää noudattaman sinua, jal-kapuissa pitää heidän käymän, ja pitää lankeeman maahan sinun etees, ja ru-coileman sinua, sillä Jumala on sinun tykönäs, ja ei ole yhtään muuta Jumalaa.</p>	<p>45:14 Näin sano HERra: Eyp-tiläisten cauppa ja Ethiopia-laisten saando/ ja se suuri Seban Canssa/ pitä idzens andaman sinun alas/ ja ole-man sinun omas/ heidän pitää noutaman sinua/ jalcapuisa pitää heidän käymän/ ja pitää langeman maahan sinun etees/ ja rucoileman sinua: sillä Jumala on sinun tykönäs/ ja ei ole yhtän muuta Jumalata.</p>
<p>45:15 Totisesti, sinä olet sallattu Jumala, sinä Israelin Jumala, sinä Vapahtaja.</p>	<p>45:15 Totisesti sinä olet sallattu Jumala, sinä Jumala, Israelin Vapahtaja.</p>	<p>45:15 TOTisest sinä olet sallattu Jumala/ sinä Jumala Israelin wapahtaja.</p>
<p>45:16 Häpeän ja pilkan he saavat kaikki, pilkan alaisina he kulkevat kaikki, nuo kuvien tekijät.</p>	<p>45:16 Mutta epäjumalain tekiät täytyy kaikki häpiässä ja häväistyksessä pysyä, ja yksi toisensa kanssa häväistynä mennä pois.</p>	<p>45:16 Mutta epäjumalain tekiät täyty caicki häpias ja häwäistyxes pysyä/ ja yxi toisens cansa häwäistynä mennä pois.</p>
<p>45:17 Mutta Israelin pelastaa Herra iankaikkisella pelastuksella, te ette joudu häpeään ettekä pilkan alaisiksi, ette ikinä, hamaan iankaikkisuu-teen saakka.</p>	<p>45:17 Mutta Israel lunastetaan \Herran\ kautta ijan-kaikkisella lunastuksella, eikä tule häpiään eli pilk-kaan koskaan ijankaikkises-ti.</p>	<p>45:17 Mutta Israel lunastetan HERran cautta ijancaickisella lunastuxella/ eikä tule häpi-ään eli pilckan coscan ijan-caickisest.</p>
<p>45:18 Sillä näin sanoo Herra, joka on luonut taivaan - hän on Jumala - joka on valmis-tanut maan ja tehnyt sen; hän on sen vahvistanut, ei</p>	<p>45:18 Sillä näin sanoo \Herra\, joka taivaan luonut on, Jumala, joka maan on valmistanut, ja on sen tehnyt ja vahvistanut sen, ja ei niin sitä tehnyt, että se olis tyh-</p>	<p>45:18 Sillä nijn sano HERra joca taiwan luonut on/ se Jumala joca maan on walmis-tanut/ ja on sen tehnyt ja hanginnut. Ja ei nijn sitä teh-</p>

hän sitä autioksi luonut, asut-
tavaksi hän sen valmisti: Minä
olen Herra, eikä toista ole.

45:19 En ole minä puhunut
salassa, en pimeässä maan
paikassa; en ole sanonut
Jaakobin jälkeläisille: etsikää
minua tyhjyydestä. Minä Herra
puhun vanhurskautta, ilmoi-
tan, mikä oikein on.

45:20 Kokoontukaa ja tulkaa,
läheystykää kaikki, te henkiin-
jääneet kansakunnista. Eivät
ne mitään ymmärrä, jotka
kantavat puukuviansa ja ru-
koilevat jumalaa, joka ei voi
auttaa.

45:21 Ilmoittakaa ja esiin
tuokaa - neuvotelkoot kes-
kenänsä - kuka on tämän
julistanut hamasta muinaisuu-
desta, aikoja sitten ilmoitta-
nut? Enkö minä, Herra! Paitsi
minua ei ole yhtään jumalaa;
ei ole vanhurskasta ja autta-
vaa jumalaa muuta kuin minä.

45:22 Kääntykää minun tykö-
ni ja antakaa pelastaa itsen-
ne, te maan ääret kaikki, sillä
minä olen Jumala, eikä toista
ole.

45:23 Minä olen vannonut
itse kauttani, minun suustani
on lähtenyt totuus, peruutta-
maton sana: Minun edessäni
pitää kaikkien polvien notkis-
tuman, minulle jokaisen kielen
valansa vannoman.

45:24 Ainoastaan Herrassa -
niin pitää minusta sanotta-
man - on vanhurskaus ja
voima. Hänen tykönsä tulevat
häveten kaikki, jotka ovat pa-

jänä ollut, vaan valmisti sen
että siinä asuttaisiin: Minä
olen \Herra\, ja ei kenkään
muu.

45:19 En minä ole salaa pu-
hunut, pimiässä paikassa
maan päällä, enkä ole Jako-
bin siemenelle sanonut: etsi-
kää minua hukkaan; sillä
minä olen \Herra\, joka
vanhurskaudesta puhun, ja
ilmoitan oikeutta.

45:20 Anna pakanain sank-
rien kokoontua ja tulla yh-
teen, jotka ei mitään tiedä, ja
kantavat epäjumalansa kan-
not, ja rukoilevat sitä juma-
laa, joka ei auttaa taida.

45:21 Ilmoittakaat ja tulkaat
tänne, pitäkää neuvoa kes-
kenänne, kuka näitä alusta
kuulutti, ja silloin on sen il-
moittanut? Enkö minä
\Herra\? Ja ei ole ensinkään
Jumalaa paitsi minua: hurs-
kas Jumala ja Vapahtaja, ei
ole yksikään paitsi minua.

45:22 Kääntykää minun ty-
köni, niin te autuaaksi tulet-
te, kaikki maailman ääret;
sillä minä olen Jumala, ja ei
kenkään muu.

45:23 Minä vannon itse
kauttani, ja minun suustani
on vanhurskauden sana
käyvä ulos, ja sen pitää vah-
vana pysymän: minulle pitää
kaikki polvet kumartaman,
ja kaikki kielet vannoman,

45:24 Ja sanoman:
\Herrassa\ on minulla van-
hurskaus ja väkevyys; sen-
kaltaiset tulevat hänen ty-
könsä, mutta kaikki, jotka
seisovat häntä vastaan, ne

nyt/ että se olis tyhjänä ol-
lut/ vaan valmisti sen että
sijnä asutaisin: Minä HERra
olen ja ei kengän muu.

45:19 En minä ole sala pu-
hunut/ pimiäs paicas maan
päälle/ engä ole huckan Ja-
cobin siemenelle sanonut:
Edzikät minua: sillä minä olen
se HERra/ joca vanhurs-
caudest puhu/ ja ilmoitan
oikeutta.

45:20 ANna pacanain Sanga-
rein heitäns coota ja tulla
yhten/ jotca ei mitän tiedä/
ja candawat heidän epäjuma-
lans Cannot/ ja rucoilewat
sitä jumalata cuin ei autta
taida.

45:21 Ilmoittacat ja tulcat
tänne/ pitäkät neuwo keske-
nän/ cuca näitä algusta cuu-
lutti/ ja silloin on sen ilmoit-
tanut. Engö minä HERra ole
sitä tehnyt? ja ei ole ensin-
gän Jumalata paidzi minua/
hurscas Jumala ja wapahta-
ja/ ja ei ole ketän paidzi mi-
nua.

45:22 Käändäkät teitän minun
tygöni/ nijn te autuaxi tulet-
ta/ caicki mailman äret: sillä
minä olen Jumala/ ja ei ken-
gän muu.

45:23 Minä wannon idzelläni/
ja minun suustani on wan-
hurscauden sana käypä ulos/
ja se jää silläns/ nimittäin/
minulle pitä caicki polwet
notkistaman/ ja caicki kielet
wannoman/

ja sanoman: HERrasa minun
on vanhurscaus ja wäkewys.
45:24 Sencaltaiset tulewat
hänen tygöns/ mutta caicki
jotca ottawat händä wastan/

laneet vihasta häntä vastaan.
45:25 Herrassa tulee vanhurskaaksi kaikki Israelin siemen, ja hän on heidän kerskauksensa.

Jesaja 46 LUKU

46:1 Beel vaipuu, Nebo taipuu; heidän kuvansa joutuvat elukkain ja juhtain selkään; mitä te kulkuessa kannoitte, se sälytetään kuormaksi uupuille.

46:2 He taipuvat, he vaipuvat molemmat; he eivät voi pelastaa kuormaa, ja itse he vaeltavat vankeuteen.

46:3 Kuulkaa minua, te Jakobin heimo, te kaikki Israelin heimon tähteet, te, joita on pitänyt kantaa äidinkohdusta asti, nostaa hamasta äidin-helmasta.

46:4 Teidän vanhuuteenne asti minä olen sama, hamaan harmaantumiseenne saakka minä kannan; niin minä olen tehnyt, ja vastedeskin minä nostan, minä kannan ja pelastan.

46:5 Keneenkä te vertaatte minut, kenenkä rinnalle minut asetatte, kenenkä kaltaiseksi te minut katsotte, että olisimme toistemme vertaiset?

46:6 He kaatavat kultaa kukkarosta ja punnitsevat hopeata vaa'alla; he palkkaavat kultasepän, ja hän tekee siitä jumalan, jonka eteen he lankeavat maahan ja jota he kumartavat.

46:7 He nostavat sen olallensa, kantavat ja asettavat sen paikoilleen, ja se seisoo eikä

häpiään tulevat.

45:25 Sillä \Herrassa\ kaikki Israelin siemen vanhurskautetaan, ja saavat hänestä kerskata.

46 LUKU

46:1 Bel kallistuu kovin, Nebo on pudonnut; heidän epäjumalansa ovat joutuneet eläinten ja juhtain päälle, että he väsyvät teidän kuormianne kantaissansa.

46:2 Ja ne notkistuvat ja kallistuvat kaikki tyynni, ja ei taida kantaa pois kuormaa; vaan heidän sielunsa pitää käymän vankeudessa.

46:3 Kuulkaat minua, te Jakobin huone, ja kaikki Israelin huoneen tähteet, jotka kohdussa kannetaan ja äidistänne olette.

46:4 Minä, minä tahdon teitä kantaa hamaan vanhuuteen, ja siihenasti kuin te harmaaksi tulette; minä sen teen, minä nostan, kannan ja pelastan.

46:5 Keneenkä te vertaatte minun, ja kenenkä kaltaiseksi te teette minun? ja kenen verraksi te minua mittaatte, jonka kaltainen minä olisin?

46:6 He kaatavat kultaa säkistä, ja hopian painolla punnitsevat; ja hopiasepän palkkaavat, että hän jumalan tekis, jonka eteen he polvillensa lankeevat ja sitä kumartavat.

46:7 He nostavat sen hartioidensa ja kantavat sitä, ja panevat sen siallensa, siinä

ne häpiään tulewat.

45:25 Sillä HERrasa caicki Israelin siemen vanhurscautetan/ ja saawat idziäns hänestä kerscata.

XLVI. Lucu .

46:1 BEl callistu cowin/ Nebo on pudonnut/ heidän epäjumalans owat joutunet eläimille ja carjalle osaxi/ että he väsyvät teidän cuormian candaisans.

46:2 Ja ne putowat ja callistuwat caicki tyynni/ ja ei taida canda pois cuorma/ waan heidän sieluns pitä käymän fangiudesa.

46:3 CUulcat minua te Jacobin huonesta/ ja caicki tähtet Israelin huonesta/ jotca coh-dusa cannetan ja äitisän oletta.

46:4 Minä/ Minä tahdon teitä canda haman wanhuten/ ja siihenasti cuin harmaxi tulleta/ Minä sen teen/ Minä nostan/ kannan ja pelastan.

46:5 Keneengä te wertatte minun/ ja kenengä caltaisexi te teettä minun? ja kenen werraxi te minua mittat/ jonga caltainen minä olisin?

46:6 He pudistawat culda säkistä/ ja hopian wihtillä punnidzewat/ ja hopiasepän palckawat/ että hän jumalan tekis/ jonga eteen he polwilens langewat ja sitä cumartawat.

46:7 He nostawat sen hartioidlens ja candawat sitä/ ja panewat sen siallens/ siinä

liikahda paikaltansa. Sitä huudetaan avuksi, mutta se ei vastaa, hädästä se ei pelasta.

46:8 Muistakaa tämä ja olkaa vahvat. Menkää itseenne, te luopiot.

46:9 Muistakaa entisiä ikaajoista asti, sillä minä olen Jumala, eikä toista ole; minä olen Jumala, eikä ole minun vertaistani.

46:10 Minä ilmoitan alusta asti, mitä tuleva on, ammoisia aikoja ennen, mitä ei vielä ole tapahtunut; minä sanon: minun neuvoni pysyy, kaiken, mitä tahdon, minä teen.

46:11 Minä olen kutsunut kotkan päivänkoitosta, kaukaisesta maasta neuvopäättökseni miehen. Minkä olen puhunut, sen minä myös toteutan; mitä olen aiwoitellut, sen minä myös teen.

46:12 Kuulkaa minua, te kovasydämiset, jotka olette kaukana vanhurskaudesta.

46:13 Minä olen antanut vanhurskauteni lähestyä, se ei ole kaukana; ei viivy pelastus, jonka minä tuon. Minä annan Siionissa pelastuksen, annan kirkkauteni Israelille.

Jesaja 47 LUKU

47:1 Astu alas ja istu tomuun, sinä neitsyt, tytär Babel, istu maahan, valtaistuinta vailla, sinä Kaldean tytär; sillä ei sinua enää kutsuta hempeäksi ja hekumalliseksi.

47:2 Tartu käsikiviin ja jauha

se seisoo ja ei liiku siastansa. Jos joku häntä huutaa, niin ei hän vastaa, ja ei auta häntä hänen tuskastansa.

46:8 Muistakaa tätä, ja olkaa vahvat: te väärintekiät, menkää sydämiinne.

46:9 Muistakaa entisiä, jotka vanhasta ovat olleet; sillä minä olen Jumala ja ei ole muuta Jumalaa, eikä minun vertaistani ole,

46:10 Joka edellä ennustan, mitä vasta tuleva on, ja ennenkuin se tapahtuu, sanon minä. Minun aiwoitukseni pysyvät, ja minä teen kaikki mieleni perään.

46:11 Minä kutsun linnun idästä, ja kaukaiselta maalta miehen, joka minun aiwoitukseni tekee; minä olen sen puhunut, minä tahdon myös sen tuoda; minä olen sen aiwoitellut ja tahdon myös sen tehdä.

46:12 Kuulkaa minua, te ylpiät sydämet, te jotka olette kaukana vanhurskaudesta:

46:13 Minä olen vanhurskauteni antanut lähestyä, ei se ole kaukana, ja ei minun autuuteni viivy; sillä minä annan autuuden Zionissa, ja kunniani Israelissa.

47 LUKU

47:1 Astu alas, ja istu tomuun, sinä neitsy Babelin tytär; istu maahan, sillä ei ole yhtään istuinta enään, sinä Kaldean tytär; sillä ei sinua pidä enää kutsuttaman ihanaiseksi ja iloiseksi.

47:2 Ota mylly ja jauha jau-

se seiso ja ei liju siastans. Jos jocu händä huuta nijn ei hän wasta/ ja ei auta händä hänen tuscastans.

46:8 Sencaltaista muistacat ja olcat wahwat/ te wäärintekiät mengät sydämijn.

46:9 Muistacat endistä cuin wanhasta on ollut: sillä minä olen Jumala ja ei yxikän muu/ Jumala/ jonga wertais-ta ei cusan ole.

46:10 Minä joca edellä ennustan/ mitä edespäin tulewa on/ ja ennencuin se tapah-tu/ sanon minä. Minun aiwoituxeni pysywät/ ja minä teen caicki mieleni perän.

46:11 Minä cudzun linnun idästä/ ja miehen/ joca minun aiwoituxeni teke/ caucaiselda maalda.

46:12 Mitä minä sanon/ sen minä tulla annan/ ja mitä minä ajattelen/ sen minä myös teen.

46:13 CUulcas minua te ylpiät sydämet/ te cuin oletta caucana wanhurscaudesta:

Minä olen minun wanhurscaudeni andanut lähestyä/ ei se ole caucana/ ja ei minun autuudeni wijwy: sillä minä annan autuuden Zionis/ ja minun cunnian Israelis.

XLVII. Lucu

47:1 AStu alas neidzy/ sinä tytär Babel/ istu tomuun/ istu maahan: sillä Chalderein tyttärellä/ ei ole yhtän istuinta enä/ ei sinua pidä enä cudzuttaman ihanaisexi ja iloisexi.

47:2 Ota mylly ja jauha jau-

jauhoja, riisu huntusi, nosta helmuksesi, paljasta sääresi, kahlaa jokien poikki.	hoja; päästä hiustes palmikot, riisu kenkäs, paljasta sääres, mene virran ylitse.	hoja/ päästä hiustes palmicot/ riisu kengäs/ paljasta sääres/ cahla wirran ylidzen.
47:3 Häpysi paljastuu, häpeäsi näky; minä kosten enkä ainoatakaan armahda.	47:3 Että sinun häpys ilmoitetuksi, ja sinun riettautes nähdyksi tulis. Minä kosten, ja ei yksikään ihminen pidä rukouksellansa minua siitä estämän.	47:3 Että sinun häpys ilmoitetuxi/ ja sinun riettaudes nähdyxi tulis/ Minä costan/ ja ei yxikän ihminen pidä rucouxlans minua sijtä estämän.
47:4 Meidän lunastajamme nimi on Herra Sebaot, Israelin Pyhä.	47:4 (Tämän tekee) meidän pelastajamme, \Herra\ Zebaot on hänen nimensä, Israelin Pyhä.	47:4 Tämän teke meidän pelastajam/ joca cudzutan Heraxi Zebaothixi/ Israelin Pyhäxi.
47:5 Istu äänetönnä ja väisty pimeään, sinä Kaldean tytär; sillä ei sinua enää kutsuta valtakuntien valtiattareksi.	47:5 Istu alallas, mene pimeyteen, sinä Kaldealaisten tytär; sillä ei sinua enää pidä kutsuttaman valtakuntain kuningattareksi.	47:5 Istu alallas/ mene pimeyteen sinä Calderein tytär: sillä ei sinua enä pidä cudzuttaman waldacundain Frouwaxi.
47:6 Minä vihastuin kansaani, annoin häväistä perintöni, minä annoin heidät sinun käsiisi; et osoittanut sinä heille sääliä, vanhuksellekin sinä teit ikeesi ylen raskaaksi.	47:6 Sillä kuin minä olin vihainen kansalleni, turmelin minä perintöni, ja hylkäsin heidät sinun kätees; mutta et sinä tehnyt heille laupiutta, ja vanhoille teit sinä ikees peräti raskaaksi,	47:6 Sillä cosca minä olin wihainen minun Canssani päälle/ ja turmelin minun perindöni/ hyljäisin minä heidän sinun kätees: mutta et sinä tehnyt laupiutta/ ja wanhoille teit sinä iken peräti rascaxi/
47:7 Ja sinä sanoit: "läti minä olen valtiatar", niin ettet näitä mieleesi pannut, et loppua ajatellut.	47:7 Ja ajattelit: minä olen hallitsia ijankaikkisesti: et sinä tähän päivään asti vielä ole sitä johdattanut sydämees, eli ajatellut, kuinka heille viimein on tapahtuva.	ja ajattelit: minä olen Drotningi ijancaickisest. 47:7 Et sinä tähän päiwän asti vielä ole sitä johdattanut sydämees/ eli ajatellut cuinga heille wijmein oli tapahtuwa.
47:8 Mutta nyt kuule tämä, sinä hekumassa-eläjä, joka istut turvallisena, joka sanot sydämessäsi: "Minä, eikä ketään muuta! Minä en ole leskenä istuva enkä lapsettomuudesta tietävä."	47:8 Niin kuule nyt tätä, sinä, joka elät hekumassa, ja istut niin surutoinna, ja sanot sydämessäs: minä olen, ja ei yksikään muu; en minä leskeksi eli hedelmättömäksi tule.	47:8 Nljn cuule nyt tätä/ sinä joca elät hecumas/ ja istut nijn surutoin/ ja sanot sydämesäs: minä olen ja ei yxikän muu/ en minä leskexi eli hedelmättömäxi tule:
47:9 Mutta nämä molemmat tulevat sinun osaksesi äkisti, yhtenä päivänä: lapsettomuus ja leskeys; ne kohtaavat sinua täydeltänsä, huolimatta velhouksiesi paljoudesta, loitusjesi suuresta voimasta.	47:9 Molemmat nämät pitää sinua äkisti kohtaaman yhtenä päivänä, että sinä tulet hedelmättömäksi ja leskeksi; ja ne pitää sinuun täydellisesti sattuman, sinun monen velhos tähden, ja sinun noitais tähden, joista suuri paljous on sinun tykönäs.	molemmat nämät pitä sinua äkildä cohtaman yhtenä päiwänä/ että sinä tulet leskexi ja hedelmättömäxi. 47:9 Ja ne pitä sinuun täydellisest sattuman/ sinun monen welhois tähden/ ja sinun noitais tähden/ joista

47:10 Sinä luotit pahuuteesi, sinä sanoit: "Ei kukaan minua näe." Sinun viisautesi ja tietosi, ne sinut eksyttivät, ja niin sinä sanoit sydämessäsi: "Minä, eikä ketään muuta!"

47:11 Sentähden kohtaa sinua onnettomuus, jota et osaa manata pois; sinut yllättää tuho, josta et lunnailta pääse, äkkiä kohtaa sinua perikato, aavistamattasi.

47:12 Astu esiin loitsuinesi ja paljoine velhouksinesi, joilla olet vaivannut itseäsi nuoruudesta asti: ehkä hyvinkin saat avun, ehkä herätät pelkoa.

47:13 Sinä olet väsyttänyt itsesi paljolla neuvottelullasi. Astukoot esiin ja auttakoot sinua taivaan mittaajat, tähtien tähystäjät, jotka kuu kuulu ta ilmoittavat, mitä sinulle tapahtuva on.

47:14 Katso, he ovat kuin kuivat korret: tuli polttaa heidät; he eivät pelasta henkeään liekin vallasta. Se ei ole hiillos heidän lämmitelläkseen eikä valkea, jonka ääressä istutaan.

47:15 Tämän saat sinä niistä, joista olet vaivaa nähnyt: ne, joiden kanssa olet kauppa käynyt hamasta nuoruudesta asti, harhailevat kukin haa-

47:10 Sillä sinä olet luottanut pahuutees, koskas ajattelit: ei minua nähdä. Taitos ja tietos on sinun kukistanut, ettäs sanot sydämessäs: minäpä olen, ja ei yksikään muu.

47:11 Sentähden pitää onnettomuuden tuleman sinun päälles, niin ettei sinun pidä tietämän, koska se tulee, ja sinun vastoinkäymises pitää lankeeman sinun päälles, jotka ei sinun pidä taitaman sovittaa; sillä hävitys pitää äkisti tuleman sinun päälles, jota et sinä edellä tiedä.

47:12 Käy nyt edes velhois kanssa, ja sinun monien noitais kanssa, joiden seassa sinä olet itsiäs nuoruudessas vaivannut: jos taitaisit auttaa itsiäs, jos taitaisit vahvistaa itsiäs.

47:13 Sinä olet väsyksissä monen koettelemukses tähden. Tulkaan nyt edes ja auttakoon sinua ne taivaan juoksun tietäjät ja tähtein kurkisteliat, jotka kuukausi-en jälkeen lukevat, mitä sinulle pitää tapahtuman.

47:14 Katso, he ovat niinkuin korret, jotka tuli polttaa, ei he taida pelastaa henkeänsä liekistä; sillä ei pidä yhtään hiilistöä oleman, jossa joku taitais itsensä lämmitellä, eli tulda, jonka tykönä istuttaisiin.

47:15 Juuri niin ovat ne sinulle, joiden alla sinä sinus vaivannut olet: sinun kauppamiehes sinun nuoruudestas pitää jokaisen käymän sinne ja tänne, ja sinulla ei

suuri osa on sinun tykönäs.

47:10 Sillä sinä olet luottanut idzes sinun pahutees/ coscas ajattelit: ei minua nähdä. Sinun taitos ja tietos on sinun cukistanut/ ettäs sanot sydämessäs: minäpä olen ja ei yxikän muu.

47:11 Sentähden pitää onnettomuden tuleman sinun päälles/ nijn ettei sinun pidä tietämän cosca se tule/ ja sinun wastoinkäymises pitää langeman sinun päälles/ jota ei sinun pidä taitaman sovitta: sillä capinan pitää äkist tuleman sinun päälles/ jota et sinä edellä tiedä.

47:12 KÄys nyt edes sinun welhois cansa/ ja sinun monen noitais cansa/ joiden seas sinä olet idzes nuoruudestas waiwannut/ jos sinä taidaisit autta idzes/ jos sinä taidaisit wahwista idzes:

sillä sinä olet wäsyxis sinun monen coettelemuxes tähden.

47:13 Tulcan edes ja auttacion sinua ne taiwan juoxun tietäjät ja tähtein curkisteliat/ jotca Cuucautten jälkeen lukewat/ mitä sinulle pitää tapahtuman.

47:14 Cadzo/ he owat nijncuin corret/ jotca tuli poltta/ ei he taida pelasta heidän hengens liekistä: sillä ei pidä yhtän hijlistö oleman/ josa jocu taidais idzens lämmitellä/ eli tulda jonga tykönä istutaisin.

47:15 Juuri nijn owat ne joiden alla sinä sinus waiwannut olet/ sinun cauppamiehes sinun nuorudestas/ pitää jocaidzen käymän sinne ja tän-

rallensa, ei kukaan sinua pe-
lasta.

Jesaja 48 LUKU

48:1 Kuulkaa tämä, Jaakobin heimo, te, joita kutsutaan Israelin nimellä ja jotka olette lähteneet Juudan lähteestä, jotka vannotte Herran nimeen ja tunnustatte Israelin Jumalan, mutta ette totuudessa ettekä vanhurskaudessa -

48:2 sillä heitä kutsutaan pyhän kaupungin mukaan ja he pitävät tukenansa Israelin Jumalaa, jonka nimi on Herra Sebaot:

48:3 Entiset minä olen aikoja ennen ilmoittanut, minun suustani ne ovat lähteneet, ja minä olen ne kuuluttanut. Äkkiä minä panin ne täytöntöön, ja ne tapahtuivat.

48:4 Koska minä tiesin, että sinä olet paatunut, että sinun niskajänteesi on rautaa ja otsasi vaskea,

48:5 niin minä ilmoitin ne sinulle aikoja ennen, kuulutin ne sinulle, ennenkuin ne tapahtuivat, ettet sanoisi: "Epäjumalankuvani on ne tehnyt, veistetty kuvani ja valettu kuvani on niin säätänyt."

48:6 Sinä olet ne kuullut, katso nyt kaikkea: ettekö sitä tunnusta? Tästä lähtien minä kuulutan sinulle uusia, salatuita, joita et ole tietänyt.

48:7 Ne ovat luodut nyt, eikä aikoja sitten, ennen tätä päivää et ole niistä kuullut, ettet saattaisi sanoa: "Katso, jo minä ne tiesin!"

48 LUKU

48:1 Kuulkaat tätä, te Jakobin huone, te, joita kutsutaan Israelin nimellä, ja olette kulkeneet Juudan vedestä, te, jotka vannotte \Herran\ nimeen, ja muistatte Israelin Jumalaa, ei kuitenkaan totuudessa eikä vanhurskaudessa.

48:2 Sillä he nimittävät itsensä pyhästä kaupungista, ja luottavat Israelin Jumalaa, jonka nimi on \Herra\ Zebaot.

48:3 Minä olen ennen ilmoittanut tulevaisia, minun suustani on se lähtenyt, ja minä olen antanut sitä kuul-la, ja teen sen myös äkisti, että se tulee.

48:4 Sillä minä tiedän sinun kovaksi, ja sinun niskas on rautasuoni, ja sinun otsas on vaskesta.

48:5 Minä olen sen ilmoittanut ennen, ja olen sinun antanut kuulla, ennenkuin se tulikaan, ettes sanoisi: epäjumalani sen tekee, ja kuvani ja epäjumalani on sen käsenyt.

48:6 Kaikki nämät sinä kuulit ja näit, ja ette ole sitä ilmoittaneet; sillä minä olen edellä antanut sinun kuulla uusia ja salaisia, joita et sinä tietänyt.

48:7 Mutta nyt on se luotu, ja ei siihen aikaan; ja et sinä ole kuullut päivääkään ennen, ettei sinun pitäisi sanoman: katso, sen minä hyvin tiesin;

ne/ ja sinulla ei ole yhtän auttajata.

XLVIII. Lucu

48:1 CUulcat tätä te Jacobin huonesta/ te cuin cudzutan Israelin nimellä/ ja oletta culkenet Judan wedestä/ te jotca wannotte HERran nimeen/ ja muistatte Israelin Jumalan/ ei cuitengan totudes eikä wanhurscaudes.

48:2 Sillä he nimittävät idzens pyhästä Caupungista/ ja luottawat heitäns Israelin Jumalaan/ joca cudzutan HERraxi Zebaothixi.

48:3 Minä olen ennen ilmoittanut tulevaisia/ minun suustani on se lähtenyt/ ja minä olen andanut sitä sanoa/ ja teen sen myös äkist/ että se tule.

48:4 Sillä minä tiedän sinun cowaxi/ ja sinun niscas on rautasuoni/ ja sinun odzas on waskesta.

48:5 Minä olen sen ilmoittanut ennen/ ja olen sen sinulle andanut sanoa ennencuin se tulican/ ettes sanois: minun epäjumalan sen teke/ ja minun cuwan ja epäjumalan on sen käsenyt.

48:6 Caicki nämät sinä cuulit ja näit/ ja et ole cuitengan sitä ilmoittanut: sillä minä olen edellä andanut sinulle sanoa usia ja salaisia/ joita et sinä tiennyt.

48:7 Mutta nyt on se luotu ja ei sijhen aican/ ja et sinä sijtä ole cuullut päiwäkän ennen/ ettei sinun pitäis sanoman:

48:8 Cadzo/ sen minä hywin

48:8 Et ole sinä niistä kuulut etkä tietänyt, ei ole sinun korvasi niille aikaisemmin auennut; sillä minä tiesin, että sinä olet aivan uskonon ja luopioksi kutsuttu hamasta äidin kohdusta.

48:9 Oman nimeni tähden minä olen pitkämielinen, ylistykseni tähden minä hillitsen vihani, etten sinua tuhoaisi.

48:10 Katso, minä olen sinua sulattanut, hopeata saamatta, minä olen sinua koetellut kärsimyksen pätsissä.

48:11 Itseni, itseni tähden minä sen teen; sillä kuinka onkaan minun nimeäni häväisty! Kunniaani en minä toiselle anna.

48:12 Kuule minua, Jaakob, ja sinä, Israel, jonka minä olen kutsunut: Minä olen aina sama, minä olen ensimmäinen, minä olen myös viimeinen.

48:13 Minun käteni on perustanut maan, minun oikea käteni on levittänyt taivaan; minä kutsun ne, ja siinä ne ovat.

48:14 Kokoontukaa kaikki ja kuulkaa - kuka niistä muista on ilmoittanut tämän: että hän, jota Herra rakastaa, tekee hänen tahtonsa Baabelia vastaan, on hänen käsivartenaan kaldealaisia vastaan.

48:15 Minä, minä olen puhunut, minä olen hänet kutsunut, olen hänet tuonut, ja hän on menestynyt teillensä.

48:8 Sillä et sinä sitä kuulut, etkä sinä tietänyt, ja sinun korvasi ei ollut siihen aikaan avattu; sillä minä kylä tiesin sinun peräti sen katsovan ylö, joka olet nimitetty rikkojaksi sinun äitis kohdusta.

48:9 Minun nimeni tähden olen minä pitkämielinen, ja minun ylistykseni tähden tahdon minä säästää sinua, ettes tulisi hävitetyksi.

48:10 Katso, minä tahdon koetella sinua, mutta ei niinkuin hopiata, vaan minä teen sinun valituksi murheen pätsissä.

48:11 Minun tähteni, tosin minun tähteni tahdon minä tehdä, etten minä häväistyksi tulisi; sillä en minä anna kunniatani toiselle.

48:12 Kuule minua, Jakob, ja sinä minun kutsuttuni Israel: minä olen, minä olen ensimmäinen ja viimeinen.

48:13 Minun käteni on myös perustanut maan ja minun oikea käteni on kämmenellä mitannut taivaan: mitä minä kutsun, se on kohta valmis.

48:14 Kootkaat teitänne kaikki ja kuulkaat, kuka on heidän seassansa näitä ilmoittanut? \Herra\ rakastaa häntä, sentähden on hän osoittava tahtonsa Babelissa, ja käsivartensa Kaldealaisissa.

48:15 Minä, minä olen sen sanonut; minä olen hänen kutsunut, ja hänen johdattanut, ja hänen tiensä menestyy hänelle.

tiesin:

sillä et sinä sitä kuulut/ etkä sitä tiennyt/ ja sinun korvasi ei ollut siihen aikaan avattu. Mutta minä kyllä tiesin sinun cadzowan ylö/ joca olet nimitetty rikkojaksi sinun äitis kohdusta.

48:9 Sentähden olen minä minun nimeni tähden pitkämielinen/ ja minun ylistykseni tähden tahdon minä säästää sinua/ ettes tulis hävitetyksi.

48:10 Cadzo/ minä tahdon coetella sinua/ mutta ei niinkuin hopiata/ vaan minä teen sinun walituxi murhen pädzisä.

48:11 Minun tähteni/ Ja/ minun tähteni tahdon minä tehdä/ etten minä häväistyksi tulis: sillä en minä anna cunniatani toiselle.

48:12 CUule minua Jacob/ ja sinä minun cudzuttun Israel: Minä olen/ Minä olen ensimmäinen ja wijmeinen.

48:13 Minun käten on perustanut maan/ ja minun oikia käten on kämmenellä mitannut taiwan: mitä minä cudzun/ se on cohta valmis.

48:14 Cootcat teitän caicki ja cuulcat/ cuca on näiden seas joca näitä ilmoitta taita? HERra racasta händä/ sentähden on hän osottawa hänen tahtons Babelis/ ja käsivartens Chaldereis.

48:15 Minä/ Ja minä olen sen sanonut: Minä olen hänen cudzunut/ minä myös annan hänen tulla/ ja hänen tiens menesty hänelle.

48:16 Lähestykää minua, kuulkaa tämä: Alkujaankaan minä en ole puhunut salassa; kun nämä tapahtuivat, olin minä jo siellä. Ja nyt Herra, Herra on lähettänyt minut ynnä oman Henkensä.

48:17 Näin sanoo Herra, sinun lunastajasi, Israelin Pyhä: Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka opetan sinulle, mikä hyödyllistä on, johdatan sinua sitä tietä, jota sinun tulee käydä.

48:18 Jospa ottaisit minun käskyistäni vaarin, niin olisi sinun rauhasi niinkuin virta ja sinun vanhurskautesi niinkuin meren aallot;

48:19 sinun lastesi paljous olisi niinkuin hiekka, sinun kohtusi hedelmä niinkuin hiekkajyväset, sen nimi ei häviäisi, ei katoaisi minun kasvojeni edestä.

48:20 Lähtekää Baabelista, paetkaa Kaldeasta; riemuhuudoin ilmoittakaa, kuuluttakaa tämä, viekää tieto siitä maan ääriin asti, sanokaa: "Herra on lunastanut palvelijansa Jaakobin."

48:21 Eivät he janoa kärsineet, kun hän heitä kuljetti erämaitten halki; hän vuodatti heille vettä kalliosta, hän halkaisi kallion, ja vettä virtasi.

48:22 Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo Herra

Jesaja 49 LUKU

49:1 Kuulkaa minua, te merensaaret, ja tarkatkaa, kaukaiset kansat. Herra on minut

48:16 Tulkaat tänne minun tyköni, ja kuulkaat tätä: en minä ole ennen salaa puhunut, siitä ajasta, kuin se oli puhuttu, olin minä siellä; ja nyt lähetti minun Herra, \Herra\, ja hänen henkensä.

48:17 Näin sanoo \Herra\ sinun pelastajas, Israelin Pyhä: minä olen \Herra\ sinun Jumalasi, joka sinulle opetan mikä tarpeellinen on, ja johdatan sinua tietä, jotas käyt.

48:18 O jospa sinä pitäisit minun käskyistäni vaarin! niin sinun rauhas olis niinkuin virta, ja vanhurskautesi niinkuin meren aalto.

48:19 Ja sinun siemenes olis niinkuin santa ja kohtus hedelmä niinkuin hänen some-ronsa; joiden nimeä ei pitäisi hävitettämän eli pyyhittämän pois minun edestäni.

48:20 Lähtekää Babelista, paetkaa Kaldealaisten tyköä iloisella äänellä, ilmoittakaa ja kuuluttakaa tätä, viekää se aina maailman ääriin, ja sanokaat: \Herra\ on pelastanut palveliansa Jakobin.

48:21 Ei heitä jano vaivanut, kuin hän johdatti heitä korvessa, hän antoi heille vuotaa vettä kalliosta; hän halkaisi kallion, ja siitä vuosi vesi.

48:22 Mutta jumalattomalla, sanoo \Herra\, ei ole rauhaa.

49 LUKU

49:1 Kuulkaa minua, te luodot, ja te kaukaiset kansat, ottakaa vaari: \Herra\ on minun äidin kohdusta

48:16 Tulcat tänne minun tygöni/ ja cuulcat tätä: En minä ole ennen sala puhunut/ sijtä ajasta cuin se oli puhuttu olen/ minä siellä/ ja nyt lähettä minun HERra HERra ja hänen Hengens.

48:17 Nijn sano HERra sinun pelastajas/ se Pyhä Israelis: Minä olen sinun HERras Jumalasi/ joca sinulle opetan mikä tarpellinen on/ ja johdatan sinun tietä jotas käyt.

48:18 O jos sinä pitäisit minun käskyistäni vaarin/ nijn sinun rauhas olis nijncuin wirta/ ja wanhurscaudes nijncuin meren aldo.

48:19 Ja sinun siemenes olis nijncuin sanda/ ja cohtus hedelmä nijncuin hänen somerons/ joiden nime ei pidäis häwitettämän/ eli pyhitettämän pois minun edesäni.

48:20 Lähtekät Babelist/ paetcat Chalderein tykö iloisella änellä ilmoittacat ja cuuluttacat/ wiekät se aina mailman ärijn/ ja sanocat: HERra on pelastanut hänen palwelians Jacobin.

48:21 Ei heitä jano waiwanut/ cosca hän johdatti heitä corwesa/ hän andoi heille wuota wettä calliosta: hän halcasis callion/ ja sijtä wuoti wesi.

48:22 Mutta jumalattomalla/ sano HERra/ ei ole rauha.

XLIX. Lucu

49:1 CUulcat minua te luodot/ ja te caucaiset Canssat ottacat waari. HERra on mi-

kutsunut hamasta äidinkohdusta saakka, hamasta äitini helmasta minun nimeni mainnut.

49:2 Hän teki minun suuni terävän miekan kaltaiseksi, kätki minut kätensä varjoon; hän teki minut hiotuksi nuoleksi, talletti minut viineensä.

49:3 Ja hän sanoi minulle: "Sinä olet minun palvelijani, sinä Israel, jossa minä osoitan kirkkauteni."

49:4 Mutta minä sanoin: "Hukkaan minä olen itseäni vaivannut, kuluttanut voimani turhaan ja tyhjäin; kuitenkin on minun oikeuteni Herran huomassa, minun palkkani on Jumalan tykönä."

49:5 Ja nyt sanoo Herra, joka on minut palvelijakseen valmistanut hamasta äitini kohdusta, palauttamaan Jaakobin hänen tykönsä, niin että Israel koottaisiin hänen omaksensa - ja minä olen kallis Herran silmissä, minun Jumalani on tullut minun voimakseni -

49:6 hän sanoo: Liian vähäistä on sinulle, joka olet minun palvelijani, kohottaa ennalleen Jaakobin sukukunnat ja tuoda takaisin Israelin säilyneet: minä panen sinut pakanain valkeudeksi, että minulta tulisi pelastus maan ääriin asti.

49:7 Näin sanoo Herra, Israelin lunastaja, hänen Pyhänsä, syvästi halveksitulle, kansan inhoamalle, valtiaitten orjalle: Kuninkaat näkevät sen ja nousevat seisomaan, ruh-

kutsunut, hän muisti minun nimeni, kuin minä vielä äitini kohdussa olin,

49:2 Ja teki minun suuni niinkuin terävän miekan, kätensä varjolla hän minua peitti; ja pani minun kiiltäväksi nuoleksi; pisti minun viineensä,

49:3 Ja sanoi minulle: sinä olet minun palvelijani; Israel, sinussa minä kunnioitetaan.

49:4 Mutta minä sanoin: hukkaan minä työtä tein, turhaan ja tyhjäin minä tässä kulutin väkeni; kuitenkin on minun asiani \Herran\ kanssa, ja minun työni on minun Jumalani kanssa.

49:5 Ja nyt sanoo \Herra\, joka loi minun äidin kohdusta itsellensä palveliaksi, palauttamaan Jakobin hänelle, ettei Israel hukkuisi: sentähden olen minä kaunis \Herran\ edessä, ja minun Jumalani on minun väkevyyteni.

49:6 Ja hän sanoi: vähä se on, että olet minun palvelijani, korjaamassa Jakobin sukukuntia, ja tuomassa jälleen Israelin hajoitettuja; mutta minä panen sinun myös pakanain valkeudeksi, olemaan minun autuuteni hamaan maailman ääriin.

49:7 Näin puhuu \Herra\ Israelin lunastaja, hänen Pyhänsä, ylönkatsotuille sie-luille, sille kansalle, josta me kauhistumme, sille palvelialle, joka tuimain herrain alla on: kuningasten pitää näke-

nun äitin kohdusta cudzunut. 49:2 Hän muisti minun nimeni/ cosca minä vielä äitini kohdus olin/

ja teki minun suuni nijncuin terävän miecan. Hänen kätens warjolla hän minua peitti.

49:3 Ja pani minun kijldäwäxi nuolexi/ pisti minun wij-neens/

ja sanoi minulle: sinä olet minun palwelian/ Israel sinä olet/ josa minä cunnioitetan.

49:4 Mutta minä sanoin: huckan minä työtä tein/ turhan ja tyhjän minä täsä culutin wäkeni: cuitengin on minun asian HERran/ ja minun wircan on minun Jumalani.

49:5 Ja HERra sano/ joca loi minun hänellens kohdusta palweliäxi/ että minä palauttan Jacobin hänelle/ ettei Israel huckuis.

49:6 Sentähden olen minä caunis HERran edes/ ja minun Jumalan on minun wäkewyden.

. Ja sano: Wähä se on/ että olet minun palwelian/ corjamas Jacobin sucua ja tuomas jäl lens Israelin hajoitettuja. Mutta minä panen sinun myös pacanain walkeudexi/ ja oleman minun autuden mailman ärijn.

49:7 Nijn puhu HERra Israelin lunastaja/ hänen Pyhäns/ ylöncazdotuille sieluille/ sille Canssalle josta me cauhistum/ sille palwelialle joca Sangarein alla on/ Cuningas-

tinaat näkevät ja kumartuvat maahan Herran tähden, joka on uskollinen, Israelin Pyhän tähden, joka on sinut valinnut.

49:8 Näin sanoo Herra: Otollisella ajalla minä olen sinua kuullut ja pelastuksen päivänä sinua auttanut; minä olen valmistanut sinut ja pannut sinut kansoille liitoksi, kohottamaan ennalleen maan, ja kamaan hävitetyt perintöosat,

49:9 sanomaan vangituille: "Käykää ulos!" ja pimeässä oleville: "Tulkaa esiin!" Teiden varsilta he löytävät laitumen, kaikki kalliokukkulat ovat heillä laidunpaikkoina.

49:10 Ei heidän tule nälkä eikä jano, ei hietikon helle eikä aurinko satu heihin, sillä heidän armahtajansa johdattaa heitä ja vie heidät vesilähteille.

49:11 Minä teen kaikki vuoreni teiksi, ja minun valtatieni kulkevat korkealla.

49:12 Katso heitä, he tulevat kaukaa! Katso, nuo pohjoisesta, nuo lännestä, nuo Siinimin maalta!

49:13 Riemuitkaa, te taivaat, iloitse, sinä maa, puhjetkaa riemuun, te vuoret, sillä Herra lohduttaa kansaansa ja armahtaa kurjiansa.

49:14 Mutta Siion sanoo: "Herra on minut hyljännyt, Herra on minut unhottanut."

49:15 Unhottaako vaimo rintalapsensa, niin ettei hän ar-

män ja nouseman, päämiesten pitää rukoileman \Herran\ tähden, joka uskollinen on, Israelin Pyhän tähden, joka sinun valinnut on.

49:8 Näin sanoo \Herra\ : minä olen sinun rukoukses otollisella ajalla kuullut, ja olen autuuden päivänä sinua auttanut; ja olen varjellut sinua, ja liitoksi kansain sekaan olen sinun säätänyt, korjaamaan maata, ja haaskatuita perimisiä omistamaan,

49:9 Sanomaan vangituille: menkää ulos, ja jotka pimiässä ovat: tulkaat edes, että he teiden ohessa heittänsä elättäisivät, ja saisivat joka kukkulalla elatuksensa.

49:10 Ei heidän pidä isooman eikä janooman, ei helle eikä aurinko pidä heitä polttaman; sillä heidän armahtajansa johdattaa heitä, ja vie heitä vesilähteille.

49:11 Ja minä panen kaikki vuoreni tieksi, ja minun polkuni pitää korotettaman.

49:12 Katso, nämät tulevat kaukaa, ja katso, nämät pohjan puolesta, nämät etelän puolesta, ja muut Siinimin maalta.

49:13 Iloitkaat te taivaat, riemuitse sinä maa, kiittäkää te vuoret ihastuksella; sillä \Herra\ on kansaansa lohduttanut, ja on raadollisiansa armahtanut.

49:14 Mutta Zion sanoo: \Herra\ hylkäsi minun, Herra unohti minun.

49:15 Unohtaako vaimo lapsukaisensa, niin ettei hän

ten pitää näkemän ja nouseman/ Förstit pitää rucoileman HERran tähden/ joca uscollinen on/ Israelin Pyhän tähden/ joca sinun walinnut on.

49:8 Näin sano HERra: Minä olen sinun rucouxes otollisella ajalla cuullut/ ja olen autuden päivänä sinua auttanut. Ja olen warjellut sinua/ ja lijtoxi Canssain secaa olen sinun säätänyt/ wahwistaman maata/ ja haascatuita perimisiä omistaman.

49:9 Sanoman fangituille: mengät ulos/ ja jotca pimiäs owat: tulcat edes/ että he teiden ohes heitäns elätäisit.

49:10 Ja saisit joca cuckulalla elatuxens: ei heidän pidä isoman eikä janoman. Ei helle eikä Auringo pidä heitä polttaman: sillä heidän armahtajans wie ja johdatta heitä wesilähteille.

49:11 Ja minä panen caicki vuoreni tiexi/ ja minun polcuni pitää tallattaman.

49:12 Cadzo/ nämät tulewat cauca/ ja cadzo/ nämät pohjan puolest/ nämät etelän puolest/ ja ne muut Sinimin maalda.

49:13 Iloitcat te taiwat/ riemuidze sinä maa/ kijttäkät te vuoret ihastuxella: sillä HERra on hänen Canssans lohduttanut/ ja on hänen radollisians armahtanut.

49:14 MUtta Zion sano: HERra hyljäis minun/ HERra unohti minun.

49:15 Unohtaco waimo lapsucaisens/ nijn ettei hän ar-

mahda kohtunsa poikaa? Ja vaikka he unhottaisivatkin, minä en sinua unhota.

49:16 Katso, kätteni hipiään olen minä sinut piirtänyt, sinun muurisi ovat aina minun edessäni.

49:17 Sinun lapsesi tulevat rientäen; sinun hävittäjäsi ja raunioiksi-raastajasi menevät sinun luotasi pois.

49:18 Nosta silmäsi ja katso ympärillesi: he kokoontuvat, he tulevat sinun tykösi kaikki. Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, sinä puett heidät kaikki yllesi niinkuin koristeen ja sidot heidät vyöllesi niinkuin morsian vyönsä.

49:19 Sillä sinä - sinun rauniosi ja autiot paikkasi, sinun hävitetty maasi - sinä käyt silloin ahtaaksi asukkaille, ja kaukana ovat ne, jotka sinua söivät.

49:20 Vielä saavat sinun lapsettomuutesi lapset sanoa korviesi kuullen: "Paikka on minulle ahdas, tee tilaa, että voin asua."

49:21 Silloin sinä sanot sydämässäsi: "Kuka on nämä minulle synnyttänyt? Minä olin lapseton ja hedelmätön, karkeitettu ja hyljätty. Kuka on heidät kasvattanut? Katso, minä olin jätetty yksin. Missä nämä silloin olivat?"

49:22 Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä nostan käteni kansakuntien puoleen, kohotan lippuni kansoja kohti, niin

armahda kohtunsa poikaa? ja vaikka hän unohtais, niin en minä kuitenkaan sinua unohda.

49:16 Katso, käsiini olen minä sinun pyhältänyt; sinun muurisi ovat alati minun silmäini edessä.

49:17 Sinun rakentajas rientävät; mutta sinun kukistajas ja hävittäjäs pitää pakeneman sinusta pois.

49:18 Nosta silmäsi ympärillä ja katso, kaikki nämät kootut tulevat sinun tykösi. Niin totta kuin minä elän, sanoo \Herra\, sinun pitää kaikilla näillä niinkuin kaunistuksella itses puettaman, ja sinä käärit ne ympärillesi niinkuin morsian;

49:19 Sillä sinun autio, hävitetty ja turmeltu maasi pitää silloin ahdas oleman asuakses, kuin sinun raatelias sinusta kauvas pakenevat,

49:20 Niin että sinun hedelmättömyydes lapset pitää vielä korviis sanoman: ahdas on minulla sia, istu puolees, että minäkin asuisin sinun tykönäs.

49:21 Mutta sinä olet sanova sydämässäsi: kuka nämät minulle synnytti? sillä minä olen hedelmätön, yksinäinen, ajettu pois ja syösty ulos. Kuka nämät on minulle kasvattanut? katso, minä olen yksinäni jätetty, kussa nämät silloin olivat?"

49:22 Näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä nostan käteni pakanain puoleen, ja korotan lippuni kansain puoleen, niin he tuovat edes

mahda hänen ruumins poica? ja vaikka hän unohtais/ niin en minä cuitengan sinua unohda.

49:16 Cadzo/ käsijni olen minä sinun pyäldänyt/ sinun muurisi ovat alati minun silmäini edes.

49:17 Sinun rakendajas rientävät/ mutta sinun cukistajas ja hävittäjäs pitä pakeneman sinusta pois.

49:18 Nosta silmäsi ympärillä ja cadzo/ caicki nämät cootut tulewat sinun tugös. Nijn totta cuin Minä elän/ sano HERra/ sinun pitä caikilla näillä/ nijncuin cauniudella/ puettettaman.

49:19 Ja sinä käärit ne ympärillesi nijncuin morsian:

sillä sinun autia/ häwitetty ja turmeldu maasi pitää silloin ahdas oleman asuaxes/ cosca sinun raatelias sinusta cauwas pakenewat.

49:20 Nijn että sinun hedelmättömydes lapset/ pitää vielä sinun corwas sanoman: ahdas on minulla sia/ istu puolees/ että minäkin asuisin sinun tykönäs.

49:21 Mutta sinä olet sanowa sydämesäs: cuca nämät minulle synnytti? sillä minä olen hedelmätön/ yxinäinen/ poisajettu ja ulossyösty. Cuca nämät on minulle caswattanut? cadzo/ minä olin yxinäns jätetty/ cusa nämät silloin olit?"

49:22 Nijn sano HERra Juma-la: cadzo/ Minä nostan käteni pacanain puoleen/ ja minun lippuni corgotan Cans-

he tuovat sinun poikasi sylisänsä ja kantavat sinun tyttäresi olkapäillään.

49:23 Kuninkaista tulee sinulle lastenhoitajat, heidän ruhtinattaristaan sinulle imettäjät. Sinun edessäsi he kumartuvat maahan kasvoillensa ja nuolevat tomun sinun jaloistasi. Silloin sinä tiedät, että minä olen Herra ja että ne, jotka minua odottavat, eivät häpeään joudu.

49:24 Otetaanko sankarilta saalis, tai riistetäänkö vangit vanhurskaalta?

49:25 Sillä näin sanoo Herra: Vaikka vangit otettaisiin sankarilta ja saalis riistettäisiin väkevältä, niin minä kuitenkin taistelen sitä vastaan, joka sinua vastaan taistelee, ja minä pelastan sinun lapsesi.

49:26 Minä panen sinun sortajasi syömään omaa lihaansa, ja he juopuvat omasta verestään niinkuin rypälemehusta; ja kaikki liha on tietävä, että minä, Herra, olen sinun pelastajasi, että Jaakobin Väkevä on sinun lunastajasi.

Jesaja 50 LUKU

50:1 Näin sanoo Herra: Missä on teidän äitinne erokirja, jolla olisin lähettänyt hänet pois? Tai kuka on minun velkojani, jolle minä olisin teidät myynyt? Katso, pahojen tekojenne tähden te olette myydyt, teidän rikkomustenne tähden on äitinne lähetetty

helmassansa sinun poikias, ja sinun tyttäriäs hartioilla kannetaan.

49:23 Ja kuninkaat pitää oleman sinun holhojas, ja heidän kuningattarensa sinun imettäjäs, heidän pitää lankeeman kasvoillensa maahan sinun edessä, ja nuoleskelemaan sinun jalkais tomua. Silloin sinä tiedät, että minä olen \Herra\, ja ettei kenkään tule häpiään, joka minua toivoo.

49:24 Otetaanko saalis väkevältä pois? taitaako joku päästää hurskaan vangit?

49:25 Sillä näin sanoo \Herra\: nyt pitää vangit väkevältä otettaman pois, ja tuimain saalis irralle pääsemän; ja minä tahdon riidellä sinun riitaveljeis kanssa, ja varjella sinun lapsias.

49:26 Ja minä annan sinun hävittäjäs syödä omaa lihaansa, ja heidän pitää juopuman omasta verestänsä, niinkuin makiasta viinasta; ja kaikki liha pitää tietämän, että minä olen \Herra\, sinun auttajas ja sinun lunastajas, Jakobin väkevä.

50 LUKU

50:1 Näin sanoo \Herra\: kussa on äitinne erokirja, jolla minä olen hänen hyljännyt? eli kuka on minun korkorahani kantaja, jolle minä teidät olen myynyt? Katso, te olette synteinne tähden myydyt, ja äitinne on teidän rikostenne tähden hyljätty.

sain puoleen. Nijn he candawat edes helmasans sinun poikias/ ja sinun tyttäritäs hartioillans.

49:23 Ja Cuningat pitää oleman sinun holhojas/ ja heidän Drotningins sinun imettäjäs. Heidän pitää langeman caswoillens maahan sinun edessä/ ja nuoleskeleman sinun jalcais tomua. Silloin sinä tiedät/ että Minä HERra olen/ ja ettei kengän tule häpiään/ joca minua toivo.

49:24 OTetango saalis joldaculda Sangarilda pois? taitaaco jocu päästä jongun hurscan fangit?

49:25 Sillä näin sano HERra: nyt pitää fangit Sangarilda otettaman pois/ ja wäkewäin saalis irralle pääsemän. Ja minä tahdon riidellä sijnun riitaveljeis cansa/ ja autta sinun lapsias.

49:26 Ja minä ruokin sinun hävittäjäs heidän omalla lihallans. Ja heidän pitää juopuman omasta werestäns/ nijncuin makiasta wijnasta/ ja caicki liha pitää tietämän/ että minä olen HERra/ sinun auttajas ja sinun lunastajas/ Jacobin wäkevä.

L. Lucu

50:1 NÄin sano HERra: cusa on teidän äitin eroituskirja/ jolla minä olen hänen hyljännyt? eli/ cuca on minun corkorahani candaja/ joilla minä teidän olen myynyt? cadzo/ te oletta teidän syndein tähden myydyt/ ja teidän äitin on teidän ricosten tähden

pois.

50:2 Miksi ei ollut ketään, kun minä tulin, miksi ei kukaan vastannut, kun minä huusin? Onko minun käteni liian lyhyt vapahtamaan, olenko minä voimaton auttamaan? Katso, nuhtelullani minä kuivaan meren, minä teen virrat erämaaksi, niin että niitten kalat mätänevät, kun ei ole vettä; ne kuolevat janoon.

50:3 Minä puetaan taivaat mustiin ja panen murhepuvun niitten verhoksi.

50:4 Herra, Herra on minulle antanut opetuslasten kielen, niin että minä taidan sanalla virvoittaa väsynyttä; hän herättää aamu aamulta, herättää minun korvani kuulemaan opetuslasten tavalla.

50:5 Herra, Herra on avannut minun korvani; minä en ole niskoitellut, en vetäytynyt pois.

50:6 Selkäni minä annoin lyötäväksi, poskieni parran revitäväksi, en peittänyt kasvojani pilkalta ja syljeltä.

50:7 Herra, Herra auttaa minua; sentähden ei minuun pilkka koskenut, sentähden tein kasvoni koviksi kuin piikivi, sillä minä tiedän, etten häpeään joudu.

50:8 Lähellä on hän, joka minut vanhurskaaksi tuomitsee. Kuka voi minun kanssani riidellä? Astukaamme yhdessä esiin! Kuka on minun vastapuoleni? Tulkoon tänne lähel-

50:2 Miksi minä tulin, ja ei ollut siellä ketään? Minä huusin, ja ei yksikään vastannut? onko minun käteni niin peräti lyhentynyt, ettei hän voi pelastaa? ja eikö minulla ole voimaa vapahtaa? Katso, nuhtelemisellani teen minä meren kuivaksi, ja teen virrat korveksi, niin että kalat haisevat veden puuttumisen tähden ja kuolevat janosta.

50:3 Minä puetaan taivaan pimeydellä, ja teen hänen peitteensä niinkuin säkin.

50:4 Herra, \Herra\ antoi minulle oppineen kielen, taakseni puhua väsyneille ajallansa. Hän herättää minun joka aamu, hän herättää minulle korvan kuulemaan niinkuin opetuslapsen.

50:5 Herra, \Herra\ avasi minulle korvan, ja en ole minä tottelematoin, enkä mene takaperin.

50:6 Minä annoin selkäni niille, jotka minua pieksivät, ja poskeni niille, jotka minua repelivät; en minä kääntänyt kasvojani pois häväistyksistä ja syljestä.

50:7 Ja Herra, \Herra\ minua auttaa, sentähden en minä tule häpiään; sentähden panin minä kasvoni niinkuin limsiön, sillä minä tiedän, etten minä tule häpiään.

50:8 Se on läsnä, joka minun vanhurskauttaa; kuka tahtoo riidellä minun kanssani? Seisokaamme ynnä; kellä on oikeus minua vastaan, se tulkoon tänne minun tyköni.

hyljätty.

50:2 Mixi minä tulin/ ja ei ollut siellä ketän? Minä huusin/ ja ei yxikän wastannut? ongo minun käten nijn lyhentynyt/ ettei hän woi pelasta? eikö minulla ole woima wapahta? Cadzo/ minun ran gaistuxellani teen minä meren cuiwaxi/ ja teen wirrat nijncuin corwen/ nijn että calat haisewat weden puuttumisen tähden/ ja cuolewat janosta.

50:3 Minä puetaan taiwan pimeydellä/ ja teen hänen peitens nijncuin säkin.

50:4 HERra/ HERra andoi minulle oppenen kielen/ puhua wäsyneille ajallans.

50:5 Hän herättä minua joca amu/ herättä minulle corwan cuuleman nijncuin opetuslapset.

HERra Jumala awais minulle corwan/ ja en ole minä tottelematoin/ engä mene taca-perin.

50:6 Minä annoin selkäni nijlle jotca minua piexit/ ja poskeni nijlle jotca minua näpistit.

50:7 En minä käändänyt caswoani pois häwäistyksistä ja syljistä/

että HERra Jumala minua autta/ en minä tule häpiään. Sentähden taridzin minä heille caswoni nijncuin limpsiön/ sillä minä tiedän etten minä tule häpiään.

50:8 Se on läsnä joca minun wanhurscautta/ cuca tahto riidellä minun cansani? Käykäm yhten/ kellä on oikeus minua watan? se tulcon tänne minun tygöni.

leni!

50:9 Katso, Herra, Herra auttaa minua; kuka minut syylliseksi tuomitsee? Katso, kaikki he hajoavat kuin vaate; koi heidät syö.

50:10 Kuka teistä pelkää Herraa ja kuulee hänen palvelijansa ääntä? Joka vaeltaa pimeydessä ja valoa vailla, se luottakoon Herran nimeen ja turvautukoon Jumalaansa.

50:11 Mutta katso, te kaikki, jotka palon sytytätte, te palavilla nuolilla varustetut, suitcase oman tulenne liekkeihin, niihin palaviin nuoliin, jotka olette sytyttäneet. Minun kädestäni tämä teille tulee; vaivassa täytyy teidän asua.

Jesaja 51 LUKU

51:1 Kuulkaa minua, te jotka vanhurskauteen pyritte, te jotka Herraa etsitte. Katsokaa kalliota, josta olette lohkaistut, ja kaivos-onkaloa, josta olette kaivetut.

51:2 Katsokaa Aabrahamia, isäanne, ja Saaraa, joka teidät synnytti. Sillä hän oli vainyksi, kun minä hänet kutsuin; mutta minä siunasin hänet ja enensin hänet.

51:3 Niin Herra lohduttaa Siionin, lohduttaa kaikki sen rauniot, hän tekee sen erämaasta kuin Eedenin ja sen arosta kuin Herran puutarhan; siellä on oleva riemu ja ilo, kiitos ja ylistysvirren ääni.

51:4 Kuuntele minua, kansani, kuule minua, kansakuntani, sillä minusta lähtee laki, ja

50:9 Katso, Herra, \Herra\ auttaa minua, kuka tahtoo minua kadottaa? Katso, ne kaikki vanhenevat niinkuin vaate, koi syövät heidät.

50:10 Kuka on teidän seasanne, joka pelkää \Herraa\, joka hänen palveliansa ääntä kuuntelee. Joka pimeydessä vaeltaa, ja ei näe valkeutta, se toivokaan \Herran\ nimen päälle, ja luottakaan Jumalansa päälle.

50:11 Katso, te kaikki, jotka tulen sytytätte, jotka olette liekillä hankitut, vaeltakaat teidän tulenne valkeudessa, ja siinä liekissä, jonka te sytytitte. Se tapahtuu teille minun kädestäni; kivussa täytyy teidän levätä.

51 LUKU

51:1 Kuulkaat minua te, jotka vanhurskautta noudatatte, te jotka \Herraa\ etsitte. Katsokaat sitä kalliota, josta te lohaistut olette, ja sitä kaivoa, josta te kaivetut olette.

51:2 Katsokaat Aabrahamia teidän isäanne, ja Saaraa, joka teidät synnytti; sillä minä kutsuin hänen, kuin hän oli vielä yksinäinen, siunasin ja enensin hänen.

51:3 Sillä \Herra\ lohduttaa Zionia, hän lohduttaa kaiken hänen aukiutensa, ja tekee hänen aukiutensa niinkuin Eedenin, ja hänen erämaansa niinkuin \Herran\ yrttitarhan; että siellä löytään ilo ja riemu, kiitos ja veisun ääni.

51:4 Ottakaat minusta vaari, minun kansani, ja kuulkaat minua minun sukukuntani;

50:9 Cadzo/ HERra Jumala autta minua/ cuca tahto minua cadotta? Cadzo/ ne caicki wanhenewat nijncuin waate/ coit syöwät heidän.

50:10 CUca on teisä joca pelkä HERra? joca hänen palwelians ändä cuuldele/ joca pimeydes waelda/ ja ei näe walkeutta? Hän toiwocan HERran nimen päälle/ ja luot-tacan idzens Jumalans päälle.

50:11 Cadzo/ te caicki jotca tulen sytytätte/ jotca oletta liekillä hangitut/ waeldacat teidän tulenna walkeudes/ ja sijnä liekis jonga te sytytitte. Näitä tapahtu teille minun kädestäni/ kiwus täyty teidän lewätä.

LI. Lucu

51:1 CUulcat minua te jotca wanhurscautta noudatat/ te jotca HERra edzitte. Cadzocat sitä calliota josta te lohwaistut oletta/ ja sitä caiwo josta te caiwetut oletta.

51:2 Cadzocat Abrahami teidän Isän/ ja Saarat josta te syndynet oletta: sillä minä cudzuin hänen cosca hän oli wielä yxinäinen/ siunaisin ja enänsin hänen.

51:3 Sillä HERra lohdutta Zioni/ hän lohdutta caiken hänen aukiudens/ ja teke hänen aukiudens nijncuin Edenin. Ja hänen erimaans nijncuin HERran krydimaan/ että siellä löytän ilo ja riemu/ kijtos ja kijtoswirsi.

51:4 Ottacat minusta waari minun Canssan/ ja cuulcat minua minun sucucundan:

minä panen oikeuteni valkeudeksi kansoille.

51:5 Lähellä on minun vanhurskauteni, minun autuuteni ilmestyy, minun käsivarteni tuomitsevat kansat; minua odottavat merensaaret ja panevat toivonsa minun käsivarteeni.

51:6 Nostakaa silmänne tai vasta kohti ja katsokaa maata, joka alhaalla on, sillä tai vaat katoavat kuin savu ja maa hajoaa kuin vaate ja sen asukkaat kuolevat kuin sääsket, mutta minun autuuteni pysyy iankaikkisesti, ja minun vanhurskauteni ei kukistu.

51:7 Kuulkaa minua, te jotka vanhurskauden tunnette, kansa, jonka sydämessä on minun lakini: älkää peljätkö ihmisten pilkkaa älkääkä kauhistuko heidän herjauksiansa.

51:8 Sillä koi syö heidät niin kuin vaatteen, koiperhonen syö heidät niinkuin villan, mutta minun vanhurskauteni pysyy iankaikkisesti, minun autuuteni polvesta polveen.

51:9 Heräjä, heräjä, pukeudu voimaan, sinä Herran käsivarsi; heräjä niinkuin muinaisina päivinä, ammoisten sukupolvien aikoina. Etkö sinä ole se, joka löit Rahabin kuoliaaksi, joka lävistit lohikäärmeen?

51:10 Etkö sinä ole se, joka kuivasit meren, suuren syvyyden vedet, joka teit meren syvänteet tieksi lunastettujen

sillä minulta on laki käyvä ulos, ja minä panen oikeuteni kansoille valkeudeksi.

51:5 Minun vanhurskauteni on läsnä, minun autuuteni käy ulos, ja minun käsivarteni on kansoja tuomitseva. Luodot odottavat minua, ja vartioitsevat minun käsivartani.

51:6 Nostakaa teidän silmänne taivaasen, ja katsokaa alas maan päälle; sillä taivas on katoava niinkuin savu, ja maa vanhenee niinkuin vaate, niin myös sen asuvaiset kuolevat; mutta minun autuuteni pysyy iankaikkisesti, ja minun vanhurskauteni ei ole puuttuva.

51:7 Kuulkaa minua te, jotka vanhurskauden tunnette, kansa, jonka sydämessä minun lakini on. Älkää peljätkö, kussa ihmiset teitä häpäisevät, ja älkää vavisko, kuin he teitä pilkkaavat.

51:8 Sillä koin pitää heitä syömän niinkuin vaatetta, ja madot pitää heidän syömän niinkuin villaisia; mutta minun vanhurskauteni pysyy iankaikkisesti, ja minun autuuteni suvusta sukuun.

51:9 Ylös, ylös, pue päälles väkevyyttä, sinä \Herran\ käsivarsi; ylös, niinkuin muinen vanhaan aikaan. Etkös se ole, joka löit ylpiän, ja haavoitit lohikäärmeen?

51:10 Etkös se ole, joka meren, suuren syvän veden kuivasit? joka syvän meren tieksi teit, että lunastetut kävivät sitä myöten.

sillä minulda on Laki käypä ulos/ ja minä panen minun oikeudeni Canssoille walkeudexi.

51:5 Sillä minun vanhurscauden on läsnä/ minun wapah-tajan waelda ulos/ ja minun käsiwarten on Canssoja duomidzepa. Luodot odottawat minua/ ja wartioidzewat minun käsiwarttani.

51:6 Nostacat teidän silmän taiwaseen/ ja cadzocat ales maan päälle: sillä taiwas on catowa nijncuin sawu/ ja maa vanhene nijncuin waate/ ja jotca asuwat sijnä/ cuolewat nijncuin tämäkin. Mutta minun autuden pysy ijancaikkisest/ ja minun vanhurscauden ei ole puuttuva.

51:7 Cuulcat minua te jotka vanhurscauden tunnetta/ Canssa/ jonga sydämes minun Lakini on. Älkät peljätkö cusa ihmiset teitä häwäisewät/ ja älkät wapisco cosca he teitä pilckawat.

51:8 Sillä Coin pitä heidän syömän nijncuin waatten/ ja madot pitä heidän syömän nijncuin willaisia: mutta minun vanhurscauden pysy ijancaikkisest ja minun autuden ilman loppumat.

51:9 Ylös/ ylös/ pue päälles wäkewyttä/ sinä HERran käsiwarsi/ ylös/ nijncuin muinen wanhan aican.

51:10 Etkös se ole/ joca löit ylpiän/ ja haawoitit Drakin?

Etkös se ole/ joca meren/ sen suuren sywän weden cuiwaisit? Joca meren tiexi teki/ että lunastetut käwit

kulkea?

51:11 Niin Herran vapahdetut palajavat ja tulevat Siioniin riemuiten, päänsä päällä ian-kaikkinen ilo. Riemu ja ilo saavuttavat heidät, mutta murhe ja huokaus pakenevat.

51:12 Minä, minä olen teidän lohduttajanne; mikä olet sinä, että pelkää ihmistä, joka on kuolevainen, ihmislasta, jonka käy niinkuin ruohon,

51:13 ja unhotat Herran, joka on sinut tehnyt, joka on levittänyt taivaan ja perustanut maan, ja vapiset alati, kaiket päivät, sortajan vihaa, kun hän tähtää tuhotaksensa? Mutta missä on sortajan viha?

51:14 Pian päästetään kumaraan koukistunut vapaaksi kahleistaan: ei hän kuole, ei kuoppaan jää, eikä häneltä leipä puutu.

51:15 Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka liikutan meren, niin että sen aallot pauhaavat, jonka nimi on Herra Sebaot.

51:16 Ja minä olen pannut sanani sinun suuhusi, minä olen kätkenyt sinut käteni varjoon, pystyttäakseni taivaan ja perustaakseni maan ja sanoakseni Siionille: "Sinä olet minun kansani."

51:17 Heräjä, heräjä, nouse, Jerusalem, sinä joka olet juonut Herran kädestä hänen vihansa maljan, joka olet päihdyttävän pikarin juonut, tyhjäksi särpinyt.

51:18 Ei kukaan kaikista lap-

51:11 Niin \Herran\ lunastetut palajavat ja tulevat Zioniin riemulla, ja ijankaikkinen ilo on heidän päänsä päällä oleva; ilon ja riemun he käsittävät, murhe ja huokaus pakenee heitä.

51:12 Minä, minä olen teidän lohduttajanne; kuka siis sinä olet, ettäs kuolevaista ihmistä pelkää, ja ihmisten lapsia, jotka kulutetaan niinkuin heinä?

51:13 Ja unohdat \Herran\, joka sinun tehnyt on, joka taivaat levittää, ja maan perustaa? Mutta sinä pelkää alati yli päivää vaivaajan julmuutta, kuin hän rupee hukuttamaan. Ja kuhunka jäi vaivaajan julmuus?

51:14 Koska hän vaadittiin rientämään ja juoksemaan ympäri, että hän päästäis, ettei he kuolisi kadotukseen, eikä hänen leipänsä puuttuisi?

51:15 Sillä minä olen \Herra\ sinun Jumalasi, joka liikutan, että sen aallot pauhaavat: hänen nimensä on \Herra\ Zebaot.

51:16 Minä panen sanani sinun suuhusi, ja peitän sinun käteni varjolla, että minä taivaan istuttaisin, ja maan perustaisin ja sanoisin Zionille: sinä olet minun kansani.

51:17 Herää, herää, nouse Jerusalem, joka joit \Herran\ kädestä hänen vihansa kalkin, sen kompastuskalkin rahkan olet sinä juonut ja särkenyt ulos.

51:18 Ei kenkään hänen po-

sitä myöden.

51:11 Silläns HERran lunastetut palajawat/ ja tulewat Zionijn riemulla/ ja ijancaickinen ilo on heidän pääns päällä olewa. Ilo ja riemu on heitä käsittävä: mutta murhe ja huocaus pakene heitä.

51:12 Minä/ minä olen teidän lohduttajan/ cucast sijs sinä olet/ ettäs cuolewaista ihmistä pelkät? ja ihmisten lapsia jotca culutetan nijncuin heinä?

51:13 Ja unohdat HERran/ joca sinun tehnyt on/ joca taiwat lewittä ja maan perustata? Mutta sinä pelkät alati yli päiwä waiwajan julmutta/ cosca hän rupee hucuttaman. 51:14 Cuhunga jäi waiwajan julmuus?

cosca hän waadittin riendämän ja juoxeman ymbärins/ että hän päästäis/ ettei he cuolis cadottajalda/ eikä heidän leipäns puuttuis?

51:15 Sillä minä olen HERra sinun Jumalasi/ joca meren lijcutan että sen allot pauhawat/ hänen nimens on HERRa Zebaoth.

51:16 Minä panen sanani sinun suuhusi/ ja peitän sinun minun käteni warjolla. Että minä taiwan istuttaisin/ ja maan perustaisin/ ja sanoisin Zionille: sinä olet minun Canssan.

51:17 HERä/ herä/ nouse Jerusalem/ joca joit HERran kädest hänen hirmuisudens calkin/ sen unen calkin rahgan olet sinä juonut/ ja ne pisaratkin nuoleskellut.

51:18 Ei kengän hänen pojis-

sista, jotka hän oli synnyttänyt, ollut häntä taluttamassa; ei kukaan kaikista lapsista, jotka hän oli kasvattanut, hänen käteensä tarttunut.

51:19 Nämä kohtasivat sinua kaksittain - kuka sinua surkuttelee - tuho ja turmio, nälkä ja miekka; millä voin sinua lohduttaa?

51:20 Tajuttomina makasivat sinun poikasi joka kadun kulmassa, niinkuin antiloopit pyydyshaudassa, täynnä Herran vihaa, sinun Jumalasi nuhtelua.

51:21 Sentähden kuule tätä, sinä poloinen, joka olet juopunut, vaikka et viinistä:

51:22 Näin sanoo sinun Herrasi, Herra sinun Jumalasi, joka ajaa kansansa asian: Katso, minä otan sinun kädestäsi päihdyttävän maljan, vihani pikarin; ei tarvitse sinun siitä enää juoda.

51:23 Ja minä panen sen sinun vaivaajaisi käteen, jotka sinulle sanoivat: "Lankea maahan, kulkeaksemme sinun päällitsesi"; ja sinä panit selkäsi maaksi ja kaduksi kulki-joille.

Jesaja 52 LUKU

52:1 Heräjä, heräjä, pukeudu voimaasi, Siion; pukeudu juhlapukuusi, Jerusalem, sinä pyhä kaupunki. Sillä ei koskaan enää astu sinun sisällesi ympärileikkaamaton eikä saastainen.

52:2 Pudista päältäsi tomu, nouse istuimellesi, Jerusalem;

jistansa, jotka hän oli synnyttänyt, häntä holhonnut: eikä kenkään kaikista hänen lapsistansa, jotka hän oli kasvattanut, hänen käteensä ruvennut.

51:19 Nämät kaksi sinua kohtasivat, kuka sinua armahti? hävitys, vahinko, nälkä ja miekka: millä minä sinua lohdutan?

51:20 Sinun lapses olivat pintuneet ja makasivat kaikissa katujen päissä, niinkuin paulalla sidottu metsähärkä, täynnä \Herran\ vihaa ja sinun Jumalasi rangaistusta.

51:21 Sentähden kuule nyt tätä sinä raadollinen, ja sinä juopunut ilman viinaa.

51:22 Näin sanoo Herra, sinun \Herrasi\ ja sinun Jumalasi, joka kansansa edestä sotii: katso, minä otan kompastuskalkin sinun kädestäs, ja minun vihani kalkin rahkan; ei sinun pidä sitä enään juoman.

51:23 Vaan minä panen sen sinun raateliais käteen, jotka sanoivat sinun sielulles: kummarra sinus, että me kävisimme sinun ylitses, ja pane sinun selkäs maahan, että niinkuin katua myöten sen ylitse mentäisiin.

52 LUKU

52:1 Nouse, nouse, Zion, pue väkevyytes päälles, kaunista sinuas jalosti, sinä pyhä kaupunki Jerusalem; sillä ei tästedes yksikään ympärileikkaamaton eikä saastainen pidä sinussa hallitsemän.

52:2 Puhdista itses tomusta, nouse ja istu Jerusalem;

tans/ jotca hän oli synnyttänyt/ händä holhonnut/ eikä kengän caikista hänen lapsistans/ jotca hän oli kasvattanut/ hänen käteens ruvennut.

51:19 Nämät caxi sinua cohtaisit/ cuca sinua armahti? hävitys/ wahingo/ nälkä ja miecka oli siellä/ cucast sinua lohdutta?

51:20 Sinun lapses olit pindunet/ ja macaisit caikilla catuilla/ nijncuin paulattu medzähärkä/ täynäns wiha HERrasta/ ja rangaistusta sinun Jumalastas.

51:21 Sentähden cuule näitä sinä radollinen ja juopunut ilman wijnata.

51:22 Nijn sano HERra sinun haldias ja sinun Jumalasi/ joca Canssallens costa: Cadzo/ minä otan unen calkin sinun kädestäs/ ja minun vihani calkin rahgan/ ei sinun sitä pidä sillen juoman.

51:23 Waan minä annan sen sinun raateliais käsijn/ jotca sanoit sinun sielulles: notkista/ että me käwisin sinun ylidzes/ ja pane sinun selkäs maan päälle nijncuin caduxi/ että sitä myöden juostaisin.

LII. Lucu

52:1 NOuse/ nouse Zion/ pue sinun wäkevyytes sinun päälles/ caunista sinuas jalost sinä pyhä Caupungi Jerusalem.

52:2 Sillä ei tästedes yxikän ymbärileickamaton eikä saastainen pidä sinusa hallidze-man.

Pudista tomu/ nouse ja istu Jerusalem.

irroita kahleet kaulastasi, sinä vangittu tytär Siion.	päästä sinuas kahleista, sinä vangittu Zionin tytär.	52:3 Päästä sinus cahleista/ sinä fangittu Zionin tytär:
52:3 Sillä näin sanoo Herra: Ilmaiseksi teidät myytiin, rahatta teidät lunastetaan.	52:3 Sillä näin sanoo \Herra\; te olette tyhjään myydyt, ja ilman rahaa te lunastetaan.	sillä näin sano HERra: te oletta tyhjän mydyt/ ja ilman rahata te lunastetan.
52:4 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Minun kansani meni ensin alas Egyptiin asumaan siellä muukalaisena, ja sitten Assur sorti sitä ilman syytä.	52:4 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\; minun kansani meni ensin alas Egyptiin, olemaan siellä vieraana; ja Assur on heille väkivaltaa tehnyt ilman syytä.	52:4 Sillä nijn sano HERra Jumala: minun Canssan meni ensin alas Egyptin/ oleman siellä wierasna/ ja Assur on heille wäkiwalda tehnyt ilman syytä.
52:5 Ja nyt, mitä minulla on tekemistä täällä, sanoo Herra, kun minun kansani on viety pois ilmaiseksi? Sen valtiaat elämöivät, sanoo Herra, ja minun nimeäni pilkataan alati, kaikki päivät.	52:5 Vaan mitä nyt minulle tämän edestä tehdään? sanoo \Herra\; sillä minun kansani ilman syytä viedään pois? että ne, jotka heitä hallitsevat, saattavat heidät itkemään, sanoo \Herra\, ja minun nimeäni pilkataan päivä päivältä.	52:5 Waan mitä tämän edest tehdän? sano HERra: sillä minun Canssan huckan wietellän/ että ne jotca heitä hallidzewat/ saattawat heidän itkemän/ sano HERra.
52:6 Sentähden minun kansani on tunteva minun nimeni, sentähden se on tunteva sinä päivänä, että minä olen se, joka sanon: "Katso, tässä minä olen."	52:6 Sentähden pitää minun kansani sinä päivänä minun nimeni tunteman, että minä itse olen se, joka puhun, katso, minä se olen.	52:6 Ja minun nimen pilcatan päiwä päiwäldä sentähden pitä minun Canssan sinä päiwänä minun nimeni tundeman.
52:7 Kuinka suloiset ovat vuorilla ilosanoman tuojan jalat, hänen, joka julistaa rauhaa, ilmoittaa hyvän sanoman, joka julistaa pelastusta, sanoo Siionille: "Sinun Jumalasi on kuningas!"	52:7 O kuinka suloiset ovat evankeliumin saarnaajain jalat vuorilla, jotka rauhaa julistavat, jotka hyvää saarnaavat, autuuden ilmoittavat, jotka Zionille sanovat: sinun Jumalasi on kuningas.	52:7 Sillä cadzo/ minä puhun idze: O cuinga suloiset owat nijden jalat vuorilla jotca rauha julistawat/ jotca hywä saarnawat/ autuden ilmoittawat.
52:8 Kuule! Vartijasi korottavat äänensä, kaikki he riemuitsevat, sillä he näkevät silmästä silmään, kuinka Herra palajaa Siioniin.	52:8 Sinun vartias huutavat korkiasti ja iloitsevat ynnä, sillä se nähdään ilmeisesti, koska \Herra\ kääntää Zionin.	52:8 Jotca Zionille sanowat: sinun Jumalasi on Cuningas/ sinun wartias huutawat corkiast ja iloidzewat: sillä se nähdän ilmeisest cosca HERra käändä Zionin.
52:9 Huutakaa ilosta, riemuitkaa, kaikki te Jerusalemin rauniot, sillä Herra lohduttaa kansansa, lunastaa Jerusalemin.	52:9 Iloitkaat ja riemuitkaat ynnä, te Jerusalemin autiot; sillä \Herra\ on kansaansa lohduttanut, ja Jerusalemin päästänyt.	52:9 Iloitcat ja riemuitcat te Jerusalemin autiat: sillä HERra on hänen Canssans wahwistanut/ ja Jerusalemin päästänyt.
52:10 Herra paljastaa pyhän käsivartensa kaikkien kansojen nähden, ja kaikki maan ääret saavat nähdä meidän	52:10 \Herra\ on ilmoittanut pyhän käsivartensa kaikkein pakanain silmäin edessä, niin että kaikki maailman	52:10 HERra on ilmoittanut hänen pyhän käsiwartens caickein pacanain silmäin edes/ nijn että caicki mail-

Jumalamme autuuden.

52:11 Pois, pois! Lähtekää sieltä, älkää koskeko saastaiseen; lähtekää sen keskeltä, puhdistautukaa, te Herran aseenkantajat.

52:12 Sillä ei teidän tarvitse kiiruusti lähteä, ei paeten kulkea; sillä Herra käy teidän edellänne, Israelin Jumala seuraa suojananne.

52:13 Katso, minun palvelijani menestyy, hän on nouseva, kohoava ja sangen korkea oleva.

52:14 Niinkuin monet kauhistuivat häntä - sillä niin runneltu, ei enää ihmisenkaltainen, oli hänen muotonsa, hänen hahmonsä ei ollut ihmisten hahmo -

52:15 niin hän on saattava ihmetyksiin monet kansat, hänen tähtensä kuninkaat sulkevat suunsa. Sillä mitä heille ei ikinä ole kerrottu, sen he saavat nähdä, mitä he eivät ole kuulleet, sen he saavat havaita.

Jesaja 53 LUKU

53:1 Kuka uskoo meidän saarnamme, kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan?

53:2 Hän kasvoi Herran edessä niinkuin vesa, niinkuin juuri kuivasta maasta. Ei ollut hänellä vartta eikä kauneutta; me näimme hänet, mutta ei ollut hänellä muotoa, johon me olisimme mielistyneet.

ääret näkevät meidän Jumalamme autuuden.

52:11 Paetkaat, paetkaat, lähtekää sieltä, ja älkää mihinkään saastaiseen sattuuko; menkää ulos heidän tykönsä, puhdistakaat teitänne, te jotka \Herran\ kalua kannatte.

52:12 Sillä ei teidän pidä lähtemän nopiasti, eli vaeltaman pakenemisella; sillä \Herra\ on lähtevä teidän edellänne, ja Israelin Jumala on kokoova teitä.

52:13 Katso, minun palvelijani tekee toimellisesti: hän korotetaan, nostetaan ylös, ja tulee sangen korkiaksi.

52:14 Niin että moni sinun ylitses hämmästy, että hänen muotonsa on rumempi muita ihmisiä, ja hänen hahmonsä huonompi kuin ihmisten lasten.

52:15 Mutta niin on hän monta pakanaa priiskottava, että myös kuningasten täytyy suunsa hänen edessänsä tukita; sillä joille ei mitään hänestä ilmoitettu ollut, nekin hänen ilolla näkevät, ja jota ei he kuulleet ole, sen ne ymmärtävät.

53 LUKU

53:1 Kuka uskoo meidän saarnamme, ja kenelle \Herran\ käsivarsi ilmoitetaan?

53:2 Sillä hän nousee ylös hänen edessänsä niinkuin vesa, ja niinkuin juuri kuivasta maasta; ei hänellä ole muotoa, eikä kauneutta; me näimme hänen, vaan ei ollut hänellä sitä muotoa, joka meille olis kelpannut.

man äret näkewät meidän Jumalam autuden.

52:11 PAetcat/ paetcat/ lähtekät sieldä ja älkät mihingän saastaiseen sattuco/ mengät ulos heidän tyköns/ puhdistacat teitän/ te jotca HERran calua cannat.

52:12 Sillä ei teidän pidä lähtemän nopiast/ eli waeldaman pagolla: sillä HERra on lähtewä teidän edellän/ ja Israelin Jumala on cocowa teitä.

52:13 CADzo/ minun palwelian teke toimellisest/ ja corgotetan/ nostetan/ ja tule sangen corkiaksi.

52:14 Nijn että monda sinusta heidäns pahenda/ että hänen muotons on rymembi muita ihmisiä/ ja hänen hahmons on nijncuin ihmistengin lasten.

52:15 Mutta nijn on hän monda pacanata prijscottawa/ että myös Cuningatkin heidän suuns hänen edesäns tuckiwat: sillä joille ei mitän hänestä ilmoitettu ollut/ nekin hänen ilolla näkewät ja jotca ei mitän sijtä cuullet ole/ nekin hawaidzewat.

LIII. Lucu

53:1 MUtta cuca usco meidän saarnam? ja kenelle HERran käsiwarsi ilmoitetan?

53:2 Sillä hän putcahta hänen edesäns nijncuin wesa/ ja nijncuin juuri cuiwasta maasta. Ei hänellä ole ensingän muoto eikä cauneutta/ me näimme hänen/ waan ei ollut hänellä meille kelpawata

53:3 Hän oli ylenkatsottu, ihmisten hylkäämä, kipujen mies ja sairauden tuttava, jota näkemästä kaikki kasvonsa peittivät, halveksittu, jota emme minäkään pitäneet.

53:4 Mutta totisesti, meidän sairautemme hän kantoi, meidän kipumme hän sälytti päällensä. Me pidimme häntä rangaistuna, Jumalan lyömänä ja vaivaamana,

53:5 mutta hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta me olemme paratut.

53:6 Me vaelsimme kaikki eksyksissä niinkuin lampaat, kukin meistä poikkesi omalle tielleen. Mutta Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme.

53:7 Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen eikä suutansa avannut; niinkuin karitsa, joka teuraaksi viedään, niinkuin lammas, joka ääneti keritsijänsä edessä, niin ei hän suutansa avannut.

53:8 Ahdistettuna ja tuomituna hänet otettiin pois, mutta kuka hänen polvikunnastaan sitä ajatteli? Sillä hänet temmattiin pois elävien maasta; minun kansani rikkomuksen tähden kohtasi rangaistus häntä.

53:9 Hänelle annettiin hauta

53:3 Hän oli kaikkein ylönkatsottava ja kaikkein halvin, kipua ja sairautta täynnä. Hän oli niin ylönkatsottu, ettei kenkään kehdannut katsoa hänen päällensä, sentähden emme häntä minäkään pitäneet.

53:4 Totisesti hän kantoi meidän sairautemme, ja meidän kipumme hän sälytti päällensä; mutta me pidimme hänen Jumalalta rangaistuna, piestynä ja vaivatuna.

53:5 Vaan hän on haavoitettu meidän pahain tekoimme tähden, ja meidän synteimme tähden on hän hosuttu. Rangaistus on hänen päällensä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta olemme me parannetut.

53:6 Kaikki me vaelsimme eksyksissä niinkuin lampaat: itsekukin meistä poikkesi omalle tiellensä; mutta \Herra\ heitti kaiken meidän vääryytemme hänen päällensä.

53:7 Kuin hän rangaistiin ja vaivattiin, niin ei hän suutansa avannut; niinkuin karitsa, joka teuraaksi viedään, ja niinkuin lammas, joka keritsiänsä edessä vaikenee, niin ei hänkään suutansa avannut.

53:8 Mutta hän on otettu pois ahdistuksesta ja tuomiosta; kuka taitaa sanoa hänen elämänsä pituuden? sillä hän on sivallettu pois elävään maalta, kuin hän minun kansani pahain tekoin tähden rangaistiin.

53:9 Hänen hautansa aioto.

muoto.

53:3 Hän oli caickein ylönkadzottapa ja caickein halwin/ kipua ja sairautta täynnä. Hän oli nijn ylönkadzottu/ ettei kengän kehdannut cadzo hänen päällens/ sentähden en me häntä minäkän pitänet.

53:4 Totisest hän candoi meidän sairaudem ja meidän kipum hän sälytti päällens/ mutta me pidim hänen Jumalalda rangaistun/ piestyn ja waiwattun.

53:5 Waan hän on haawoitettu meidän pahain tecoim tähden/ ja meidän syndeim tähden on hän hosuttu. Rangaistus on hänen päällens/ että meille rauha olisi/ ja hänen haawains kautta olemme me paratut.

53:6 Me waelsimma caicki exyxis nijncuin lambat/ ja idecukin poickeis omalle tiellens.

53:7 Mutta HERra heitti caicki meidän wäärydem hänen päällens.

Cosca hän rangaistin ja waiwattin/ nijn ei hän suutans awannut. Nijncuin caridza joca teuraxi wiedän/ ja nijncuin lammas joca keridziäns edes waickene/ ja ei suutans awa.

53:8 MUTta hän on otettu pois ahdistuxest ja duomiost/ cuca tietä hänen elämänsä pituden? sillä hän on siwalttu pois eläwitten maalda/ cosca hän minun Canssani pahain tecoin tähden rangaistin.

53:9 Hän on haudattu nijn-

jumalattomain joukossa; mutta rikkaan tykö hän tuli kuoltuansa, sillä hän ei ollut vääräryyttä tehnyt eikä petosta ollut hänen suussansa.

53:10 Mutta Herra näki hyväksi runnella häntä, lyödä hänet sairaudella. Jos sinä panet hänen sielunsa vikauriksi, saa hän nähdä jälkeläisiä ja elää kauan, ja Herran tahto toteutuu hänen kauttansa.

53:11 Sielunsa vaivan tähden hän saa nähdä sen ja tulee ravituksi. Tuntemuksensa kautta hän, minun vanhurskas palvelijani, vanhurskauttaa monet, säilyttäen päällensä heidän pahat tekonsa.

53:12 Sentähden minä jaan hänelle osan suurten joukossa, ja väkevien kanssa hän saalista jakaa; sillä hän antoi sielunsa alttiiksi kuolemaan, ja hänet luettiin pahantekijäin joukkoon, hän kantoi monien synnit, ja hän rukoili pahantekijäin puolesta.

Jesaja 54 LUKU

54:1 Riemuitse, sinä hedelmätön, joka et ole synnyttänyt, huuda ilosta ja riemahda, sinä, joka et ole synnytyskiuissa ollut. Sillä hyljätyllä on lapsia enemmän kuin avio-vaimolla, sanoo Herra.

54:2 Tee avaraksi telttasi sija, levennettäköön sinun majojesi seinien kangas. Älä säästele! Pidennä telttaköytesi ja vahvista vaarnasi.

54:3 Sillä sinä olet leviävä oikealle ja vasemmalle, sinun jälkeläisesi ottavat omiksensa

tiin jumalattomain sekaan, rikkaan tykö tuli hän kuitenkin kuoltuansa. Ei hän kellenkään vääräryyttä tehnyt, eikä petosta ollut hänen suussansa.

53:10 Mutta \Herra\ tahtoi hänen niin piestä sairaudella; koska hän on henkensä vikauriksi antanut, niin hän saa nähdä siemenen ja elää kauvan, ja \Herran\ aiwoitus on hänen kädessänsä menestyvä.

53:11 Että hänen sielunsa on työtä tehnyt, saa hän ilonsa nähdä, ja tulee ravituksi. Tuntemisensa kautta minun vanhurskas palvelijani monta vanhurskauttaa; sillä hän kantaa heidän syntinsä.

53:12 Sentähden annan minä hänelle osan monessa, ja hänen pitää väkevän kanssa saalista jakaman; sentähden että hän antoi henkensä kuolemaan, ja oli pahantekijäin sekaan luettu, ja hän kantoi monen synnit, ja rukoili pahantekijäin edestä.

54 LUKU

54:1 Riemuitse sinä hedelmätöin, joka et synnytä: iloitse riemulla ja ihastu sinä, joka et raskas ole; sillä yksinäisellä on enempi lapsia kuin sillä, jolla mies on, sanoo \Herra\.

54:2 Levitä majas sia, ja venytä asumises waate, älä säästä; pitennä köytes, ja kiinnitä vaajas lujasti.

54:3 Sillä sinun pitää oikialle ja vasemmalle puolelle levenemän, ja sinun siemenes

cuin jumalattomat/ ja cuollut nijncuin ricas. Ei hän kellenkään vääräryyttä tehnyt/ eikä petost ollut hänen suusans/

mutta HERra tahdoi hänen nijn piestä sairaudella.

53:10 Cosca hän on hengens wicaurixi andanut/ nijn hän saa siemenen ja elä cauwan/ ja HERran aiwoitus on hänen kädesäns menestywä.

53:11 Että hänen sieluns on työtä tehnyt/ saa hän ilons nähdä/ ja on rawittu. Ja hänen tundemisens cautta minun wanhurscas palwelian monda wanhurscautta: sillä hän canda heidän syndins.

Sentähden annan minä hänelle monda suurexi saalixi/ ja hänelle pitä wäkwät raateluxexi oleman.

53:12 Sentähden andoi hengens cuolemaan/ ja oli pahantekiäin caltaisexi luettu. Hän candoi monen synnit/ ja rukoili pahantekiäin edestä.

LIV. Lucu

54:1 Rlemuidze sinä hedelmätöin/ joca et synnytä/ iloidze riemulla/ ja ihastu sinä joca et rascas ole. Sentähden on sillä yxinäisellä enämbi lapsia/ cuin sillä jolla mies on/ sano HERra:

54:2 Lewitä teldas sia/ ja wenyttä asumises waate/ älä säästä/ pidennä köytes/ ja kijnnitä waajas lujast.

54:3 Sillä sinun pitä oikialle ja wasemalle puolelle levenemän/ ja sinun siemenes

kansat ja tekevät autiot kaupungit asutuiksi.

54:4 Älä pelkää, sillä et sinä häpeään joudu; älä ole häpeissäsi, sillä et sinä ole pettyvä. Nuoruutesi häpeän sinä olet unhottava, leskeytesi pilkkaa et ole enää muistava.

54:5 Sillä hän, joka sinut teki, on sinun aviomiehesi, Herra Sebaot on hänen nimensä, sinun lunastajasi on Israelin Pyhä, hän joka kaiken maan Jumalaksi kutsutaan.

54:6 Sillä niinkuin hyljätyn, syvästi murheellisen vaimon on Herra sinut kutsunut - nuoruuden vaimon, joka on ollut halveksittu, sanoo sinun Jumalasi.

54:7 Vähäksi silmänräpäykseksi minä hylkäsin sinut, mutta minä kokoan sinut jälleen suurella laupeudella.

54:8 Ylitsevuotavassa vihasani minä peitin sinulta kasvoni silmänräpäykseksi, mutta minä armahdan sinut iankaikisella armolla, sanoo Herra, sinun lunastajasi.

54:9 Sillä tämä on minulle, niinkuin olivat Nooan vedet: niinkuin minä vannoin, etteivät Nooan vedet enää tulvi maan ylitse, niin minä vannon, etten enää vihastu sinuun enkä sinua nuhtele.

54:10 Sillä vuoret väistykööt ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väis-

pitää pakanat perimän, ja aukeissa kaupungeissa asuman.

54:4 Älä pelkää, sillä et sinä tule häpiään; älä ole kaino, sillä ei sinun pidä häpiään tuleman. Vaan sinun pitää nuoruutes häpiän unohtaman, ja sinun leskeytes kainoutta ei enään muistaman.

54:5 Sillä joka sinun tehnyt on, hän on sinun miehes, \Herra\ Zebaot on hänen nimensä; ja Israelin Pyhä sinun lunastajas, joka kaiken maailman Jumalaksi kutsutaan.

54:6 Sillä \Herra\ on kutsunut sinun niinkuin hyljätyn ja sydämestä murheellisen vaimon; ja sinä olit niinkuin nuori emäntä, joka hyljätty on, sanoo sinun Jumalasi.

54:7 Minä olen vähäksi silmänräpäykseksi sinun hyljännyt, mutta minä tahdon sinua suurella laupiudella koota.

54:8 Minä olen vihasani vähäksi silmänräpäykseksi kasvoni kätkenyt sinulta; mutta minä tahdon armahtaa sinua iankaikkisessa armossa, sanoo \Herra\, sinun lunastajas.

54:9 Sillä tämä on minulle oleva niinkuin Noan vesi, josta minä vannoin, ettei Noan vedet pitänyt enään käymän maan ylitse: juuri niin olen minä nyt vannonut, ettei minun enään pidä sinulle vihastuman, eikä sinua rangaikseman.

54:10 Sillä vuoret pitää välttämän ja kukkulat lankeeman; mutta minun armoni ei pidä sinusta poikkeaman, ja

pitä pacanat perimän/ ja aukeisa Caupungeisa asuman.

54:4 Älä pelkä: sillä et sinä tule häpiään/ älä ole caino: sillä ei sinun pidä häpiään tuleman. Waan sinun pitää sinun neidzydes häpiätä unohtaman/ ja sinun leskiydes cainousta ei sillen muistaman.

54:5 Sillä joca sinun tehnyt on/ hän on sinun miehes/ HERra Zebaot on hänen nimens/ ja Israelin Pyhä sinun lunastajas/ joca caiken mailman Jumalaxi cudzutan.

54:6 Sillä HERra on saattanut sinun huutoon/ että sinä olet nijncuin hyljätty/ ja sydämest murhellinen waimo/ ja nijncuin nuori emändä joca hyljätty on/ sano sinun Jumalasi.

54:7 Minä olen vähäxi silmänräpäyxexi sinun hyljännyt/ mutta minä tahdon sinua suurella laupiudella taas edziä.

54:8 Minä olen vihasani minun caswoni vähäxi silmänräpäyxexi kätkenyt sinulda/ mutta minä tahdon armahta sinua ijancaickises armos/ sano HERra sinun lunastajas:

54:9 Sillä tämä on minulle olewa nijncuin Noahn wesi/ cosca minä wannoin/ ettei Noahn wedet pitänyt sillen käymän maan ylidze. Juuri nijn olen minä nyt wannonut/ ettei minun sillen pidä sinulle wihastuman/ eikä sinua rangaikseman.

54:10 Sillä vuoret pitää välttämän ja cuckulat langeman/ mutta minun armoni ei pitää

ty, eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi.

54:11 Sinä kurja, myrskyn raastama, sinä lohduton! Katso, minä muuraan sinun kivesi kiiltokivellä, panen sinun perustuksesi safiireista,

54:12 minä teen sinun harjasi rubiineista ja sinun porttisi kristalleista ja koko sinun ympärysmuurisi jalokivistä.

54:13 Sinun lapsesi ovat kaikki Herran opetuslapsia, ja suuri rauha on sinun lapsillasi oleva.

54:14 Sinut vahvistetaan vanhurskaudella; sinä olet oleva kaukana väkivallasta, sillä ei sinulla ole pelkäämistä, ja kaukana hävityksestä, sillä ei se sinua lähesty.

54:15 Jos sinun kimppuusi karataan, ei se ole minusta; joka kimppuusi karkaa, se eteesi kaatuu.

54:16 Katso, minä olen luonut sepän, joka lietsoo hiilivalkeata ja kuonnuttaa aseensa käytäntöön; mutta minä olen myös luonut tuhontuottajan hävittämään sen.

54:17 Jokainen ase, joka valmistetaan sinun varallesi, on oleva tehoton; ja jokaisen kielen, joka nousee käymään sinun kanssasi oikeutta, sinä osoitat vääräksi. Tämä on Herran palvelijain perintöosa, tämä heidän vanhurskautensa, minulta saatu, sanoo Herra.

minun rauhani liitto ei pidä lankeeman pois, sanoo \Herra\ sinun armahtajas.

54:11 Sinä raadollinen, kovalta tuulelta häälytetty, ja sinä turvaton! katso, minä panen sinun kivesniinkuin kaunistuksen, ja tahdon sinun perustuksesi saphireilla laskea,

54:12 Ja sinun akkunasi kristallista rakentaa, ja sinun porttisi rubinista, ja kaikki sinun rajasi valituista kivistä.

54:13 Ja kaikki sinun lapsesi pitää oleman opetetut \Herralta\, ja suuri rauha sinun lapsilles.

54:14 Vanhurskaudella pitää sinun valmistetuksi tuleman: sinun pitää oleman kaukana väkivallasta, ettei sinun pidä pelkäämän, ja hämmästyksestä; sillä ei sen pidä sinua lähestymän.

54:15 Katso, kuka tahtoo sinua vastaan koota ja sortaa sinua, jos he ilman minua kokoontuvat?

54:16 Katso, minä teen sepän, joka hiilet tulella lietsoo, ja tekee aseensa työtänsä varten: niin minä myös teen raatelian hukuttamaan.

54:17 Ei yksikään ase, joka valmistetaan sinua vastaan, pidä menestymän; ja kaikki kielet, jotka heitäsä asettavat sinua vastaan, pitää sinun tuomiollas kadotettaman. Tämä on \Herran\ palvelijain perimys, ja heidän vanhurskautensa minusta, sanoo \Herra\.

sinusta poickeman/ ja minun rauhani liitto ei pidä lange-man pois/ sano HERra sinun armahtajas.

54:11 Sinä radollinen/ jonga päälidze caicki tuulet käywät/ ja sinä turvaton/ cadzo/ minä panen sinun kivesniin- cuin caunistuxen/ ja tahdon sinun perustuxes Saphireillä laskea.

54:12 Ja sinun akkunasi Christallist raketa/ ja sinun porttisi Rubinist/ ja caicki sinun äres walituista kiwistä.

54:13 Ja caicki sinun lapsesi opetetut HERralda/ ja suuri rauha walmistetän sinun lapsilles

wanhurscauden cautta.

54:14 Sinun pitää oleman caucana wäkiwallast ja wäärydest/ ettes niytä pelkä/ ja hämmästyxest: sillä ei sen pidä sinua lähestymän.

54:15 Cadzo/ cuca tahto sinua wastan coota ja sortaa sinua/ jos he ilman minuta coconduwat?

54:16 Cadzo/ minä sen teen/ että seppä/ joca hijlet tules hehgutta/ teke yhden asen työtänsä warten: niijn minä myös teen/ että raatelia hucku.

54:17 Sillä jocainen ase joca walmistetän sinua wastan/ ei pidä menestymän: ja caicki kielet jotca heitäsä asettawat sinua wastan/ pitää sinun duomios cadottaman. Tämä on HERran palwelian perimys ja heidän wanhurscaudens minusta/ sano HERra.

55:1 Kuulkaa, kaikki janoavaiset, tulkaa veden ääreen. Tekin, joilla ei ole rahaa, tulkaa, ostakaa ja syökää; tulkaa, ostakaa ilman rahatta, ilman hinnatta viiniä ja maitoa.

55:2 Miksi annatte rahan siitä, mikä ei ole leipää, ja työnnönsä siitä, mikä ei ravitse? Kuulkaa minua, niin saatte syödä hyvää, ja teidän sielunne virvoittuu lihavuuden ääressä.

55:3 Kallistakaa korvanne ja tulkaa minun tyköni; kuulkaa, niin teidän sielunne saa elää. Ja minä teen teidän kanssanne iankaikkisen liiton, annan lujat Daavidin armot.

55:4 Katso, hänet minä asetin kansoille todistajaksi, kansojen ruhtinaaksi ja käskijäksi.

55:5 Katso, sinä olet kutsuva pakanoita, joita sinä et tunne, ja pakanat, jotka eivät sinua tunne, rientävät sinun tykösi Herran, sinun Jumalasi, tähden, Israelin Pyhän tähden, sillä hän kirkastaa sinut.

55:6 Etsikää Herraa silloin, kun hänet löytää voidaan; huutakaa häntä avuksi, kun hän läsnä on.

55:7 Jumalaton hyljätköön tiensä ja väärintekijä ajatuksensa ja palatkoon Herran tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänellä on paljon anteeksiantamusta.

55:8 Sillä minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne, eivätkä teidän tienne ole minun teitäni, sanoo Herra.

55:1 Kaikki janoavaiset, tulkaat vetten tykö, tekin, joilla ei ole rahaa, tulkaat, ostakaa ja syökää; tulkaat, ostakaa, ilman rahaa ja ilman hintaa, viinaa ja rieskaa.

55:2 Miksi te annatte rahan siinä, kussa ei leipää ole, ja teidän työnnönsä siinä, kussa ei ole ravintoa? Kuulkaat minua, ja nauttikaat hyvää, ja teidän sielunne riemuitkaan lihavuudessa.

55:3 Kallistakaa korvanne ja tulkaat minun tyköni, kuulkaat, niin teidän sielunne saa elää; ja minä teen teidän kanssanne iankaikkisen liiton, lujat Davidin armot.

55:4 Katso, minä panin hänen kansoille todistajaksi, päämieheksi ja opettajaksi kansoille.

55:5 Katso, sinun pitää kutsuman pakanat, joita et sinä tunne, ja ne pakanat, jotka ei sinua tunteneet, pitää juokseman sinun tykö, \Herran\ sinun Jumalasi tähden, ja Israelin Pyhän tähden, joka sinua kaunisti.

55:6 Etsikää \Herraa\, kuin hän löytää taitaan: rukoilkaat häntä, koska hän läsnä on.

55:7 Jumalaton hyljätköön tiensä, ja pahointekiä ajatuksensa, ja palatkaan \Herran\ tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänen tykönänsä on paljon anteeksiantamusta.

55:8 Sillä minun ajatukseni ei ole teidän ajatuksenne, ja teidän tienne ei ole minun tieni, sanoo \Herra\.

55:1 CAicki janowaiset tulcat wetten tygö/ tekin joilla ei ole raha/ tulcat/ ostacat ja syökät. Tulcat/ ostacat ilman rahata ja ilman caiketa hinnata/ wijna ja riesca.

55:2 Mixi te annatte rahan/ cusa ei leipä ole? ja teidän työn/ cusa ei ole rawindota? cuulcat/ cuulcat minua/ ja nautitcat sitä hyvä/ ja teidän sielun riemuitcan lihawudes.

55:3 Callistacat corwan ja tulcat minun tygöni/ cuulcat/ nijn teidän sielun elä. Ja minä teen teidän cansan ijancaickisen lijton/ nimittäin/ lujat Dawidin armot.

55:4 Cadzo/ minä panin hänen Canssoille todistajaksi/ päämiehexi ja opettajaksi Canssoille.

55:5 Cadzo/ sinun pitää cudzuman pacanat/ joita et sinä tunne/ ja ne pacanat/ jotca ei sinua tundenet/ pitä juoxeman sinun tygös. Sinun HERras Jumalasi tähden/ ja Israelin Pyhän tähden/ joca sinua ylistä.

55:6 EDzikät HERra/ cosca hän löytä taitan/ rucoilcat händä/ cosca hän läsnä on.

55:7 Jumalaton hyljätkön hänen tiens/ ja pahointekiä ajatuxens/ ja palaitcan Herran tygö/ nijn hän armahta händä. Ja meidän Jumalam tygö: sillä hänen tykönäns on paljo andexi andamusta.

55:8 Sillä minun ajatuxeni ei ole teidän ajatuxen/ ja teidän tien ei ole minun tieni/ sano HERra.

55:9 Vaan niin paljon korkeampi kuin taivas on maasta, ovat minun tieni korkeammat teidän teitänne ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne.

55:10 Sillä niinkuin sade ja lumi, joka taivaasta tulee, ei sinne palaja, vaan kostuttaa maan, tekee sen hedelmälliseksi ja kasvavaksi, antaa kylväjälle siemenen ja syöjälle leivän,

55:11 niin on myös minun sanani, joka minun suustani lähtee: ei se minun tyköni tyhjänä palaja, vaan tekee sen, mikä minulle otollista on, ja saa menestymään sen, mitä varten minä sen lähetin.

55:12 Sillä iloiten te lähdette, ja rauhassa teitä saatetaan; vuoret ja kukkulat puhkeavat riemuun teidän edessänne, ja kaikki kedon puut paukuttavat käsiänsä.

55:13 Orjantappurain sijaan on kasvava kypressejä, nokkosten sijaan on kasvava myrttipuita; ja se tulee Herran kunniaksi, iankaikkiseksi merkiksi, joka ei häviä.

56 LUKU

56:1 Näin sanoo Herra: Noudattakaa oikeutta ja tehkää vanhurskaus, sillä minun autuuteni on lähellä ja minun vanhurskauteni ilmestyy.

56:2 Autuas se ihminen, joka tämän tekee, se ihmislapsi, joka tässä pysyy, joka pitää sapatin eikä sitä riko, joka

55:9 Vaan niin paljon korkeampi kuin taivas on maasta, niin ovat myös minun tieni korkeammat teidän teitänne, ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne.

55:10 Sillä niinkuin sade ja lumi tulee taivaasta alas, ja ei mene sinne jälleen, vaan tuorettaa maan, ja tekee sen hedelmälliseksi ja antaa sen kasvaa, ja antaa siemenen kylvettää ja leivän syötää;

55:11 Niin on myös minun sanani, joka minun suustani lähtee, ei sen pidä tyhjänä palajaman minun tyköni, vaan tekemän mitä minulle otollinen on, ja sen pitää menestymän, jota varten minä sen lähettänytkin olen.

55:12 Sillä ilossa teidän pitää lähtemän ja rauhassa saatettaman; vuoret ja kukkulat pitää teidän edessänne kiitosta veisaaman, ja kaikki puut kedolla käsillänsä yhteen lyömän.

55:13 Hongat pitää orjantappurain siassa kasvaman, ja myrttipuu nukulaisten edestä; ja se pitää oleman \Herralles\ nimeksi, iankaikkiseksi merkiksi, jota ei pidä hävitettämän.

56 LUKU

56:1 Näin sanoo \Herra\ : pitäkää oikeus, ja tehkää vanhurskautta; sillä minun autuuteni on läsnä tulemasa, ja minun vanhurskauteni, että se ilmoitetaan.

56:2 Autuas on se ihminen, joka sen tekee, ja se ihmisen lapsi, joka sen käsittää: että hän pitäis sabbatin, eikä sitä arkioksi tekisi, ja pidättäis

55:9 Waan niin paljon korkeampi kuin taivas on maasta/ niin ovat myös minun tieni korkeammat teidän teitän/ ja minun ajatukseni teidän ajatuksian.

55:10 Sillä niinkuin sade tulee taivast alas/ ja ei mene sinne jälleens/ waan tuorettaa maan/ ja teke sen hedelmöidzemän ja caswaman/ ja hän anda siemenen kylwettä/ ja leiwän syötä.

55:11 Näin on myös se sana/ joca minun suustani lähtee/ ei sen pidä tyhjänä palajaman minun tygöni: waan tekemän mitä minulle otollinen on/ ja sen pitää menestymän/ jota warten minä sen lähettänytkin olen.

55:12 Sillä ilosa teidän pitää lähtemän ja rauhasa saatettaman: vuoret ja cuckulat pitää teidän eteen ihastuxella ja kerscamisella carcajaman. 55:13 Ja caicki puut kedolla käsilläns yhten lyömän:

hongat pitää orjantappurain sias caswaman/ ja Mirtus orjantappura pensan edestä. Ja HERralla pitää oleman nimen/ ja ijancaickisen merkin/ joca ei loppuman pitää.

LVI Lucu

56:1 NÄin sano HERra: pitäkät oikeus/ ja tehkät wanhurscautta: sillä minun autuuden on läsnä tulemas: ja minun wanhurscauteni/ että se ilmoitetan.

56:2 Autuas on se ihminen joca sen teke/ ja se ihmisten lapsi/ joca sen käsittää: että hän pitäis Sabbathi/ eikä

varoo kätensä tekemästä mitään pahaa!	kätensä, ettei hän mitään pahaa tekisi.	arkioxi tekis/ ja pidätäs kätensä/ ettei hän mitän paha tekis.
56:3 Älköön sanoko muukalainen, joka on liittynyt Herraan: "Herra erottaa minut peräti kansastansa", älköönkä kuohittu sanoko: "Minä olen kuiva puu."	56:3 Ja muukalainen, joka \Herraan\ on suostunut, ei pidä sanoman: \Herra\ kaikei eroittaa minun kansastansa; ja kuohittu ei pidä sanoman: katso, minä olen kuiva puu.	56:3 JA se muucalainen joca HERraan on suostunut/ ei pidä sanoman: HERra eroitta minun hänen Canssastans. Ja cuohittu ei pidä sanoman: cadzo/ minä olen cuiwa puu.
56:4 Sillä näin sanoo Herra: Kuohituille, jotka pitävät minun sapattini ja valitsevat sen, mikä minulle otollista on, ja pysyvät minun liitossani,	56:4 Sillä näin sanoo \Herra\ kuohituille: jotka minun sabbatini pitävät, ja valitsevat mitä minulle kelpaa, ja lujasti pitävät minun liittoni:	56:4 Sillä näin sano HERra cuohituille: jotca minun Sabbathini pitävät/ ja walidzewat mitä minulle kelpa/ ja lujast pitävät minun lijttoni.
56:5 heille minä annan huoneessani ja muurieni sisällä muistomerkin ja nimen, joka on poikia ja tyttäriä parempi; minä annan heille iankaikkisen nimen, joka ei häviä.	56:5 Niin minä annan heille minun huoneessani ja muurissani paikan, ja paremman nimen kuin pojilla ja tyttärillä on; ijankaikkisen nimen minä heille annan, jota ei pidä hävitettämän.	56:5 Nijn minä annan heille minun huonesani ja muurisani paican/ ja paremman nimen cuin pojilla ja tyttärillä on. Ijancaickisen nimen minä heille annan/ joca ei ikänäs hucu.
56:6 Ja muukalaiset, jotka ovat liittyneet Herraan, palvelukseen häntä ja rakastaakseen Herran nimeä, ollakseen hänen palvelijoitansa, kaikki, jotka pitävät sapatini eivätkä sitä riko ja pysyvät minun liitossani,	56:6 Ja muukalaisten lapsille, jotka \Herraan\ suostuneet ovat häntä palvelemaan ja \Herran\ nimeä rakastamaan, ja hänen palveliansa olemaan: jokainen heistä, joka sabbatin pitää, ettei hän sitä arkioksi tekisi, vaan pitäis lujasti minun liittoni,	56:6 Ja muucalaisten lapsille/ jotca heidän HERran huoman andanet owat/ händä palweleman ja hänen nimens racastaman/ händä palweleman. Jocainen heistä cuin Sabbathin pitä/ ettei hän sitä arkioxi tekis/ ja pidäis lujast minun lijttoni.
56:7 ne minä tuon pyhälle vuorelleni ja ilahutan heitä rukoushuoneessani, ja heidän polttouhrinsa ja teurasuhrinsa ovat otolliset minun alttarillani, sillä minun huoneeni on kutsuttava kaikkien kansojen rukoushuoneeksi.	56:7 Ne minä vien pyhän vuoreni tykö, ja ilahutan heitä minun rukoushuoneessani; heidän uhrinsa ja polttouhrinsa pitää minulle otolliset oleman minun alttarillani; sillä minun huoneeni pitää kutsuttaman kaikkein kansain rukoushuoneeksi.	56:7 Ne minä wien minun pyhän vuoreni tygö/ ja ilahutan heitä minun rucoushuonesani: ja heidän uhrins ja polttouhrins pitä minulle otolliset oleman minun Altarillani: sillä minun huonen pitä cudzuttaman caickein Canssain rucoushuonexi.
56:8 Herra, Herra sanoo, hän, joka kokoaa Israelin karkoitut: Minä kokoan vielä muitakin sen koottujen lisäksi.	56:8 Herra, \Herra\, joka Israelin hyljätyt kokoo, sanoo: minä tahdon vielä enemmän hänen koottuinsa joukkoon koota.	56:8 HERra Jumala/ joca ne hyljätyt Israelis coco/ sano: minä tahdon wielä enemmän coottuin jouckoon coota.
56:9 Kaikki kedon eläimet, tulkaa syömään, te metsän eläimet kaikki.	56:9 Kaikki pedot kedolla, tulkaat ja syökää, ja kaikki pedot metsässä.	56:9 CAicki pedot kedolla tulcat ja syökät/ ja caicki pedot medzäsä.

56:10 Israelin vartijat ovat kaikki sokeita, eivät he mitään käsitä; he ovat kaikki mykkiä koiria, jotka eivät osaa haukkua. He näkevät unta, makailevat ja nukkuvat mielellään.

56:11 Ja näillä koirilla on vimmainen nälkä, ei niitä mikään täytä. Ja tällaisia ovat paimenet! Eivät pysty mitään huomaamaan, ovat kaikki kääntyneet omille teilleen, etsivät kukin omaa voittoansa, kaikki tyynni.

56:12 "Tulkaa, minä hankin viiniä, ryyptäkäämme väkevää; olkoon huomispäivä niinkuin tämäkin ylenpalttisen ihana."

56:10 Kaikki heidän vartiansa ovat sokiat, eikä tiedä mitään, he ovat kaikki mykkätkoirat, jotka ei voi haukkua; he ovat laiskat, he makaavat ja unta rakastavat.

56:11 Mutta he ovat häpeämättömät väkevät koirat, jotka ei ikänä taida tulla ravituiksi. Ei paimenet itsekään tiedä mitään eli ymmärrä; jokainen ottaa vaarin omasta tiestänsä, kukin noudattaa ahneuttansa hänen tilassansa.

56:12 Tulkaat, ottakaamme viinaa ja juopukaamme, ja olkoon huomenna niinkuin tänäpäpäkin, ja vielä paljo enempi.

56:10 Caicki heidän wartiansa ovat sokiat/ eikä tiedä mitään/ he ovat mykkät coirat/ jotca ei woi hauckua/ he owat laiscat/ he macawat ja unda racastawat.

56:11 Mutta he owat häpeämättömät wäkwät coirat/ jotca ei ikänäns taidä tulla rawituxi. Ei paimenet idzekän tiedä mitän eli ymmärrä/ jocainen otta waarin omasta tiestäns/ cukin noudatta ahneuttans hänen wirasans.

56:12 Tulcat/ ottacam wijna ja juopucam/ ja olcon huomena nijncuin tänäpäpäkin/ ja wielä paljo enämbi.

Jesaja 57 LUKU

57:1 Vanhurskas hukkuu, eikä kukaan pane sitä sydämelleen, hurskaat miehet otetaan pois kenenkään siitä välittämättä, sillä vanhurskas otetaan pois pahuutta näkemästä.

57:2 Hän menee rauhaan: jotka vakaasti vaeltavat, he saavat levätä kammioissansa.

57:3 Mutta te tulkaa tänne, te velhottaren lapset, te aviorikkojamiehen ja porttovaimon sikiöt.

57:4 Kenellä te iloanne pidätte? Kenelle avaatte suunne ammолleen ja kieltä pitkälle pistätte? Ettekö te ole rikoksen lapsia, valheen sikiöitä?

57:5 Te, jotka hehkutte himosta tammien varjossa, jo-

57 LUKU

57:1 Vanhurskas hukkuu, ja ei ajattele kenkään sitä sydämessänsä; pyhät miehet temmataan pois, ja ei siitä kenkään pidä vaaria; sillä vanhurskaat otetaan pois onnettomuudesta,

57:2 Ja jotka toimellisesti vaeltaneet ovat, tulevat rauhaan, ja lepäävät kammioissansa.

57:3 Tulkaat tänne edes, te noitain lapset, te huorintekiäin ja porttoin siemenet.

57:4 Kenenkä kanssa te nyt tahdotte iloita hecumassa? Kenenkä päälle te nyt tahdotte suutanne irvistellä, ja kieltänne pistää? Ettekö te ole rikoksen lapset ja väärä siemen?

57:5 Te jotka olette hempeät epäjumaliin kaikkein viheriäisten puiden alla, ja teuras-

LVII. Lucu

57:1 WAAn wanhurscas hucku/ ja ei ajattele kengän sitä sydämesäns. Pyhät miehet temmatan pois/ ja ei sijtä kengän pidä waaria:

57:2 Sillä wanhurscat otetan pois onnettomudest/

ja jotca toimellisest waeldanet owat/ tulewat rauhaan/ ja lepawät heidän cammioisans.

57:3 TULcat tänne edes te noitain lapset/ te huorintekiäin ja porttoin siemenet/

kenengä cansa te nyt tahdotta iloita hecumasa?

57:4 Kenengä päälle te nyt tahdotta suutan irwitellä/ ja kieldän pistä? Ettäkö te ole rioxen lapset/ ja wäärä siemen?

57:5 te jotca oletta hembet epäjumalijn caickein wiherjäs-

kaisen vihreän puun alla, te, jotka teurastatte lapsia laaksoissa, kallionrotkoissa!

57:6 Laakson sileät paadet ovat sinun osasi, siinä se on, sinun arpasi; niille sinä olet juomauhrit vuodattanut, ruokauhrit uhrannut. Siihenkö minä tyytyisin!

57:7 Korkealle ja valtavalle vuorelle sinä valmistit vuoteesi; sinne sinä myös nousit teurasuhria uhraamaan.

57:8 Oven ja pihtipielen taakse sinä panit omat merkkisi. Sillä minusta luopuen sinä paljastit itsesi ja nousit vuoteellesi, teit sen tilavaksi; sinä sovit kaupoista heidän kanssaan, makasit heidän kanssaan mielelläsi, näit heidän häpynsä.

57:9 Sinä kuljit kuninkaan tykö öljyinesi, runsaine voiteinesi; sinä lähetit sanansaattajasi kauwas, laskeuduit alas tuonelaan asti.

57:10 Sinä väsyit matkasi pituudesta, et kuitenkaan sanonut: "Turha vaiva!" Sinä sait elpyntä voimaa, sentähden et heikoksi käynyt.

57:11 Ketä sinä arkailit ja pelkäsit, koska vilpistelit etkä minua muistanut, et minusta välittänyt? Eikö niin: minä olen ollut vaiti aina ikiajoista asti, ja niin et sinä minua pelkää?

57:12 Mutta minä ilmoitan, mitä on sinun vanhurskautesi ja sinun tekosi; ne eivät sinua auta.

57:13 Kun sinä huudat, auttakoon sinua jumaliesi joukko! Mutta tuuli vie ne kaikki, hen-

tatte lapsia ojain tykönä vuorten alla.

57:6 Sinun menos on sileiden kivien seassa, ojissa, ne ovat sinun osas; niille sinä vuodatat juomauhrit, kuin sinä ruokauhria uhraat: pitäiskö minun siihen mielistymän?

57:7 Sinä teet vuotees korkialle jyrkälle vuorelle, ja menet myös itse sinne ylös uhria uhraamaan.

57:8 Oven ja pihtipielen taanpanet sinä muistos; sillä sinä vierität sinus pois minun tyköäni, menet ylös, ja levität vuotees, ja kiinnität itses heihin; sinä rakastat heidän vuodettansa, kussa ikänä sinä heidät näet.

57:9 Sinä menet kuninkaan tykö öljyllä, ja sinulla on moninaiset voiteet: ja lähetät sanas saattajat kauwas, ja olet alennettu hamaan helvettiin.

57:10 Sinä vaivasit itsiäs monissa teissä, ja et sanonut: minä suutun; vaan että löydät sinun kätes elämän, sentähden et sinä väsy.

57:11 Ketäs kartat ja pelkää? että valheessa olet, ja et muista minua, etkä johdata mielees; luuletkos minun ijäti olevan ääneti, ettes minua ensinkään pelkää?

57:12 Minä ilmoitan sinun vanhurskautes, ja sinun tekos: ja ne ei sinua pidä hyödyttämän.

57:13 Kuin sinä huudat, niin auttakoon sinun joukkos sinua; mutta tuulen pitää hei-

ten puiden alla/ ja teurastatte lapsia ojain tykönä vuorten alla.

57:6 Sinun menos on sileitten kiwein cansa ojisa/ ne ovat sinun osas/ niille sinä vuodatat sinun juomauhrit/ cuins ruocauhria uhrat/ pidäiskö minun siihen mielistymän?

57:7 Sinä teet sinun vuotes corkialle jyrkälle vuorelle/ ja menet myös idze sinne ylös uhraman.

57:8 Owen taa ja pihtipielen panet sinä sinun muistos: sillä sinä wierität sinus minun tygöni/ menet ylös ja lewität sinun vuotes/ ja kijnnität idzes heihin/ sinä racastat heidän vuodettans cusa ikänäns sinä heidän näet.

57:9 Sinä menet Cuingan tygö öljyllä/ ja sinulla on moninaiset voitet/ ja lähetät sanas saattajat cauwas/ ja olet alettu haman helwettin.

57:10 Sinä waiwaisit idzes monisa teisäs/ ja et sanonut: lepä wähäkin. Waan että löydät sinun kätes elämän/ et sinä väsy.

57:11 Kenengäs tähden olet nijn suruisas ja pelkät? että cuitengin walhes olet ja et muista minua/ etkä johdata sitä mielees: luuletkos minun jocapaicas olewan äneti/ ettes minua ensingän pelkää?

57:12 Minä ilmoitan sinun wanhurscaudes/ ja ei sinun tecos pidä mihingän tarpexi tuleman.

57:13 Cosca sinä huudat/ nijn auttacon sinun joukkos sinua/ mutta tuulen pitää hei-

käys ottaa ne pois. Mutta joka minuun turvaa, se perii maan ja ottaa omaksensa minun pyhän vuoreni.

57:14 Hän sanoo: Tehkää, tehkää tie, tasoittakaa tie, poistakaa kompastuskivet minun kansani tieltä.

57:15 Sillä näin sanoo Korkea ja Ylhäinen, jonka asumus on iankaikkinen ja jonka nimi on Pyhä: Minä asun korkeudessa ja pyhydessä ja niitten tykönä, joilla on särjetty ja nöyrä henki, että minä virvoittaisin nöyrien hengen ja saattaisin särjettyjen sydämet eläviksi.

57:16 Sillä en minä iankaiken riitele enkä vihastu ainiaaksi; muutoin henki nääntyisi minun kasvojeni edessä, ne sie-lut, jotka minä tehnyt olen.

57:17 Hänen ahneutensa synnin tähden minä vihastuin; minä löin häntä, kätkin itseni ja olin vihastunut. Mutta hän luopui minusta ja kulki oman sydämensä tietä.

57:18 Minä olen nähnyt hänen tiensä, mutta minä parannan hänet ja johdatan häntä ja annan jälleen lohdutuksen hänelle ja hänen surevillensa.

57:19 Minä luon huulten hedelmän, rauhan, rauhan kaukaisille ja läheisille, sanoo Herra, ja minä parannan hänet.

57:20 Mutta jumalattomat ovat kuin kuohuva meri, joka

dät kaikki viemän pois, ja turhuuden pitää ne ottaman pois; mutta joka minuun uskaltaa, hänen pitää maan perimän ja omistaman minun pyhän vuoreni,

57:14 Ja sanoman: tehkää tietä, tehkää tietä, levittäkää polku, sysätkää loukkaukset minun kansani tieltä pois.

57:15 Sillä näin sanoo korkia ja ylistetty, joka asuu iankaikkisuudessa, ja jonka nimi on Pyhä: minä asun korkeudessa ja pyhydessä, ja niiden tykönä, joilla särjetty ja nöyrä henki on, että minä virvoittaisin nöyryytyn hengen, ja saattaisin särjetyn sydämen eläväiseksi.

57:16 Sillä en minä ijäti tahdo riidellä, enkä vihastua ijankaikkisesti; vaan minun kasvoistani on henki lähtevä, ja minä teen hengen.

57:17 Minä olin vihainen heidän ahneutensa vääryyden tähden, ja löin heitä, lymytin itseni ja närkästyin; silloin he menivät eksyksissä oman sydämensä tiellä.

57:18 Minä näin heidän tiensä, paransin heidät, ja johdatin heitä ja lohdutin niitä, jotka heitä murehtivat.

57:19 Minä olen luonut huulten hedelmän: rauhan, rauhan sekä kaukaisille että läheisille, sanoo \Herra\, ja olen heitä parantanut.

57:20 Mutta jumalattomat ovat niinkuin lainehtiva me-

dän caicki wiemän pois/ ja turhuden pitä ne ottaman pois.

57:14 Mutta joca idzens minuun uscalda/ hän peri maan/ omista minun pyhän vuoreni/

ja sano: tehkät tietä/ tehkät tietä/ lewittäkät polcu/ sysätkät louckauxet minun Canssani tiellä pois.

57:15 Sillä näin sano corkia ja ylistetty/ joca asu ijancaickisest/ ja jonga nimi on Pyhä. Minä asun corkeudes ja pyhydes/ ja nijden tykönä/ joilla särjetty ja nöyrä hengi on: että minä wirgotaisin nöyrytetyn hengen/ ja särjetyn sydämen.

57:16 En minä ijäti tahdo riidellä/ engä wihastu ijancaickisest/ waan minun castostani on hengi lähtewä/ ja minä teen hengen.

57:17 Minä olin wihainen heidän ahneudens wäärydest/ ja löin heitä/ lymytin idzeni ja närkästyin. Silloin he menit exyxis heidän oman sydämens tiellä.

57:18 Mutta cosca minä näin heidän/ paransin minä heidän ja johdatin heitä/ ja lohdutin nijtä/ jotca heitä murhedeit.

57:19 Minä tahdon saatta hedelmäiset huulet/ jotca pitä saarnaman: rauha/ rauha/ sekä caucaisille että lähisille/ sano HERra/ ja tahdon heitä parata.

57:20 Mutta jumalattomat owat nijncuin lainehtiwa meri/

ei voi tyyntyä ja jonka aallot kuohuttavat muraa ja mutaa.

57:21 Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo minun Jumalani.

Jesaja 58 LUKU

58:1 Huuda täyttä kurkkua, älä säästä, korota äänesi niinkuin pasuna, ilmoita minun kansalleni heidän rikoksensa ja Jaakobin huoneelle heidän syntinsä.

58:2 Minua he muka etsivät joka päivä ja haluavat tietoa minun teistäni niinkuin kansa, joka tekee vanhurskautta eikä hylkää Jumalansa oikeutta. He vaativat minulta vanhurskaita tuomioita, haluavat, että Jumala heitä lähestyisi:

58:3 "Miksi me paastoamme, kun et sinä sitä näe, kurtamme itseämme, kun et sinä sitä huomaa?" Katso, paastopäivänänne te ajatte omia asioitanne ja ahdistatte työhön kaiken työväkenne.

58:4 Katso, riidaksi ja toraksi te paastotte, lyödäksenne jumalattomalla nyrkillä. Te ette nyt paastoa niin, että teidän äänenne kuulataisiin korkeudessa.

58:5 Tälläinenkö on se paasto, johon minä mielistyn, se päivä, jona ihminen kurittaa itseänsä? Jos kallistaa päänsä kuin kaisla ja makaa säkissä ja tuhassa, sitäkö sinä sanot paastoksi ja päiväksi, joka on Herralle otollinen?

ri, joka ei voi tyventyä; vaan hänen aaltonsa heittävät loan ja mudan.

57:21 Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo minun Jumalani.

58 LUKU

58:1 Huuda rohkiasti, älä säästä, korota äänesi niinkuin basuna, ja ilmoita minun kansalleni heidän ylitsekäymisensä, ja Jakobin huoneelle heidän syntinsä.

58:2 Minua tosin he etsivät joka päivä, tahtovat tietää minun tietäni, niinkuin se kansa, joka jo vanhurskautten tehnyt on, ja ei ole heidän Jumalansa oikeutta hyljännyt. He kysyvät minulta oikiaa tuomiota, ja tahtovat lähestyä Jumalaa.

58:3 Miksi me paastoamme, ja et sinä sitä katso? miksi me ruumistamme vaivaamme, ja et sinä sitä tahdo tietää? Katso, kuin te paastotte, niin te teette teidän tahtonne, ja vaaditte kaikkia teidän velvollisianne.

58:4 Katso, te paastotte toraksi ja riidaksi, pieksätte rusikalla jumalattomasti. Älkää paastotko niinkuin te nyt teette, että teidän parhunkunne kuuluu korkeuteen.

58:5 Pitäiskö se oleman senkaltainen paasto, jonka minä valitsen: että ihminen ruumistansa päivällä vaivaa eli kallistaa päänsä niinkuin kaisla, taikka säkissä eli tuhassa makaa, senkö te paastoksi kutsutte, ja \Herran\ otolliseksi päiväksi?

joca ei woi tywendyä/ waan hänen aldons heittäwät logan ja mudan.

57:21 Jumalattomilla ei ole rauha/ sano minun Jumalan.

LVIII. Lucu

58:1 HUuda rohkiast/ älä säästä corgota änes nijncuin Basuna/ ja ilmoita minun Canssalleni heidän ylidzekäymisensä/ ja Jacobin huoneelle heidän syndins.

58:2 Minua tosin he edziwät jocapäiwä/ ja tahtowat tietä minun tietäni/ nijncuin se Canssa/ joca jo wanhurscauden tehnyt on/ ja ei ole heidän Jumalans oikeutta hyljännet. He kysywät minulda oikiata duomiota/ ja tahtowat lähestyä Jumalata.

58:3 Mixi me paastomme/ ja et sinä sitä cadzo? mixi me meidän ruumistam waiwamme/ ja et sinä sitä tahdo tietä? cadzo/ cosca te paastotta/ nijn te teette teidän tahton/ ja waaditta caickia teidän welgollisian.

58:4 Cadzo/ te paastotta toraxi ja rijdaxi/ ja piexette rusicalla jumalattomast. Älkät paastotco nijncuin te nyt teettä/ että teidän parcun cuulu corkeuteen.

58:5 Pidäiskö se oleman senkaltainen paasto/ jonga minä walidzen/ että ihminen ruumistans päiwällä waiwa/ eli callista pääns nijncuin caisila/ taicka säkis eli tuhgas maca/ sengö te paastoxi cudzutta? ja HERran otollisexi päiwäxi?

58:6 Eikö tämä ole paasto, johon minä mielistyn: että avaatte vääryyden siteet, irroitatte ikeen nuorat, ja päästättte sorretut vapaiksi, että särjette kaikki ikeet?

58:7 Eikö tämä: että taitat leipäsi isoavalle ja viet kurjat kulkijat huoneeseesi, kun näet alastoman, vaatetat hänet etkä kätkeydy siltä, joka on omaa lihaasi?

58:8 Silloin sinun valkeutesi puhkeaa esiin niinkuin aamurusko, ja haavasi kasvavat nopeasti umpeen; sinun vanhurskautesi käy sinun edelläsi, ja Jumalan kunnia seuraa suojanasi.

58:9 Silloin sinä rukoilet, ja Herra vastaa, sinä huudat, ja hän sanoo: "Katso, tässä minä olen." Jos sinä keskuudestasi poistat ikeen, sormellosoittelun ja vääryyden puhumisen,

58:10 jos taritset elannostasi isoavalle ja ravitset vaivatun sielun, niin valkeus koittaa sinulle pimeydessä, ja sinun pilkkopimeäsi on oleva niinkuin keskipäivä.

58:11 Ja Herra johdattaa sinua alati ja ravitsee sinun sielusi kuivissa erämaissa; hän vahvistaa sinun luusi, ja sinä olet oleva niinkuin runsaasti kasteltu puutarha, niinkuin lähde, josta vesi ei koskaan puutu.

58:12 Sinun jälkeläisesi rakentavat jälleen ikivanhat rauniot, sinä kohotat perusmuurit, muinaisten polvien laskemat; ja sinun nimesi on

58:6 Mutta tämä on paasto, jonka minä valitsen: laske ne vallallensa, jotka vääryydellä sidotut ovat, päästä raskautetut irralle, laske vaivatut vapaaksi, ota pois kaikkinaisen kuorma.

58:7 Taita isoovalle leipäs, vie raadolliset kulkiat huoneesees: kuin sinä näet alastoman, niin vaateta häntä, ja älä käännä itsiäs pois lihas tyköä.

58:8 Silloin sinun valkeutes puhkee paistamaan niinkuin aamurusko, ja sinun parannukses on nopiasti kasvava; ja sinun vanhurskautes vaeltaa sinun edelläs, ja \Herran\ kunnia on sinun korjaava.

58:9 Silloin sinä rukoilet, ja \Herra\ kuulee sinun rukoukses; ja koska sinä huudat, niin hän sanoo: katso, tässä minä olen. Ellet sinä ketään tykönäs raskauta, eli sormellas osoita, taikka pahasti puhu.

58:10 Jos avaate sydämes isoovaiselle, ja ravitset raadolliset sielut; niin sinun valkeutes on pimiässä koittava, ja sinun hämäräs on oleva niinkuin puolipäivä.

58:11 Ja \Herra\ johdattaa aina sinua, ja ravitsee sielus poudalla, ja sinun luus vahvistaa; ja sinä olet oleva niinkuin kasvatettu yrttitarha ja niinkuin lähde, josta ei koskaan vesi puutu.

58:12 Ja se rakennetaan sinulta, joka kauvan on autiona ollut, ja sinä lasket perustuksen, joka pysyy ijankaikisesti; ja sinä pitää kutsuttaman rauvenneen tukiaksi,

58:6 MUtta tämä on paasto/ jonga minä walidzen: laske ne wallallens/ jotca sinä wäärydellä sitonut olet. Päästä ne irralle joitas rascautat/ laske ne wapaxi/ joitas ahdistat/ ota pois caickinainen cuorma.

58:7 Taita isowille leipäs/ wie radolliset huoneses. Jos sinä näet jongun alastoman/ nijn wateta händä/ ja älä cadzo lihas ylön.

58:8 Silloin sinun walkiudes puhke nijncuin amurusco/ ja sinun parannuxes on nopiast caswawa/ ja sinun wanhurscaudes waelda sinun edelläs/ ja HERran cunnia on sinun corjawa.

58:9 Silloin sinä rucoilet/ ja HERra wasta sinua. Cosca sinä huudat/ nijn hän sano: cadzo/ täsä minä olen. Ellet sinä ketän tykönäs rascauta/ eli sormellas osota/ taicka pahasti puhu.

58:10 Jos sinä awat sydämes isowaiselle/ ja rawidzet radolliset sielut/ nijn sinun walkeudes on pimiäs coittawa/ ja sinun hämäräs on olewa nijncuin puolipäiwä.

58:11 Ja HERra johdatta aina sinua/ ja rawidze sinun sielus poudalla/ ja sinun luus wawhista. Ja sinä olet olewa nijncuin castettu krydimaa/ ja nijncuin lähde/ josta ei coscan wesi puutu.

58:12 Ja se raketan sinulda joca cauwan on autiana ollut/ ja sinä lasket perustuxen joca pysy ijancaickisest. Ja sinä pitä cudzuttaman lahon

oleva: "halkeamain umpeen-
muuraaja" ja "teitten korjaaja
maan asuttamiseksi."

58:13 Jos sinä pidätät jalkasi
sapattia rikkomasta, niin ettet
toimita omia asioitasi minun
pyhäpäivänäni, vaan kutsut
sapatin ilopäiväksi, Herran
pyhäpäivän kunnioitettavaksi
ja kunnioitat sitä, niin ettet
toimita omia toimiasi, et aja
omia asioitasi etkä puhu jou-
tavia,

58:14 silloin on ilosi oleva
Herrassa, ja minä kuljetan
sinut maan kukkuloitten ylitse,
ja minä annan sinun nauttia
isäsi Jaakobin perintöosaa.
Sillä Herran suu on puhunut.

Jesaja 59 LUKU

59:1 Katso, ei Herran käsi
ole liian lyhyt auttamaan, ei-
kä hänen korvansa kuuro
kuulemaan:

59:2 vaan teidän pahat te-
konne erottavat teidät Juma-
lastanne, ja teidän syntinne
peittävät teiltä hänen kasvonsa,
niin ettei hän kuule.

59:3 Sillä teidän kätenne ovat
tahratut verellä ja sormenne
vääräydellä; teidän huulenne
puhuvat valhetta, teidän kie-
lenne latelee petosta.

59:4 Ei kukaan vaadi oikeu-
teen vanhurskaasti, eikä ku-
kaan käräjäi rehellisesti. He
turvautuvat tyhjään ja puhu-
vat vilppiä, kantavat kohdus-
saan tuhoa ja synnyttävät
turmion.

ja teiden parantajaksi, että
siinä saataisiin asua.

58:13 Jos sinä käännät jal-
kas sabbatista pois, niin et-
tes tee sinun tahtos minun
pyhäpäivänäni, niin se pitää
iloiseksi sabbatiksi kutsut-
taman, \Herran\ kunniali-
seksi pyhäksi; sillä niin sinä
häntä ylistät, kuin et tee si-
nun teitäs, etkä niistä löyde-
tä, jotka sinulle kelpaavat, eli
mitä sinä puhut.

58:14 Silloin on sinulla ilo
oleva \Herrassa\, ja minä
ylennän sinun maan kukku-
lain päälle, ja tahdon sinua
ruokkia Jakobin sinun isäs
perimisestä; sillä \Herran\
suu on sen puhunut.

59 LUKU

59:1 Katso, ei \Herran\
käsi ole lyhennetty, niin ettei hän
voi auttaa, ja ei hänen kor-
vansa raskaat, ettei hän
kuule;

59:2 Vaan teidän pahuuten-
ne eroittaa teidät ja teidän
Jumalanne toisen toisestan-
sa, ja teidän syntinne kätke-
vät pois hänen kasvonsa teil-
tä, niin ettei teitä kuulla.

59:3 Sillä teidän kätenne
ovat saastutetut verellä, ja
sormenne vääräydellä; teidän
huulenne puhuvat valhetta,
ja kielenne latelevat vääräy-
ttä.

59:4 Ei ole yhtään, joka
saarnaa vanhurskautta eli
tuomitsee uskollisesti. Tur-
huuteen luotetaan ja puhu-
taan kelpaamattomia; onnet-
tomuudesta ovat he raskaat,
ja synnyttävät tuskan.

tukiaksi/ ja teiden percajaksi/
että sijnä saadaisin asua.

58:13 JOs sinä käännät jal-
cas Sabbathista pois/ nijn
ettes tee sinun tahtos minun
pyhä päivänäni/ nijn se pitä
iloisexi Sabbathixi cudzutta-
man/ HERra pyhittämän ja
ylistämän: sillä nijns händä
ylistät/ cosca et sinä tee
sinun teitäs/ etkä nijstä löytä
jotca sinulle kelpawat/ eli
mitä sinä puhut.

58:14 Silloin on sinulle ilo
olewa HERrasta/ ja minä
ylönnän sinun maan cucku-
lain päälle/ ja minä tahdon
sinua ruockia Jacobin sinun
Isäs perimisest: sillä HERran
suu tämän puhu.

LIX. Lucu

59:1 CADzo/ ei HERran käsi
ole lyhetty/ nijn ettei hän woi
autta/ ja ei hänen corwans
ole paxut/ ettei hän cuule:

59:2 Waan teidän pahuden
eroitta teidän ja teidän Juma-
lan toinen toisestans/ ja tei-
dän syndin kätkewät pois hä-
nen caswons teildä/ nijn ettei
teitä cuulla.

59:3 Sillä teidän käten owat
saastutetut werellä/ ja teidän
sormen pahalla curilla/ tei-
dän huulen puhuwat walhet-
ta/ ja teidän kielen latelewat
wääräyttä.

59:4 Ei ole yhtän joca saarna
wanhurscautta eli duomidze
uscollisest. Turhuteen luote-
tan ja puhutan kelpamatto-
mia/ onnettomudesta owat
he rascat/ ja synnyttäwät
tuscan.

59:5 Myrkkyliskon munia he hautovat, hämähäkin verkkoja he kutovat; joka niitä munia syö, se kuolee, rikkipoljetusta puhkeaa kyykäärme.

59:6 Heidän verkkonsa eivät kelpaa vaatteenksi, heidän tekemäänsä ei voi verhoutua; heidän työnsä ovat vääryyden töitä, ja heidän kätensä ovat täynnä väkivallan tekoa.

59:7 Heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, kiiruhtavat vuodattamaan viatonta verta; heidän ajatuksensa ovat vääryyden ajatuksia, tuho ja turmio on heidän teillensä.

59:8 Rauhan tietä he eivät tunne, oikeutta ei ole heidän askeleissansa; polkunsä he tekevät mutkaisiksi, ei kukaan, joka niitä käy, tunne rauhaa.

59:9 Sentähden on oikeus meistä kaukana, eikä vanhurskaus saavuta meitä; me odotamme valoa, mutta katso, on pimeä, aamunkoittoa, mutta vaellamme yön synkeydessä.

59:10 Me haparoimme seinää pitkin niinkuin sokeat, haparoimme niinkuin silmiä vailla; me kompastelemme sydänpäivällä niinkuin hämärässä, me olemme terveitten keskelä niinkuin kuolleet.

59:11 Me murisemme kaikki kuin karhut ja kujerramme kuin kyyhkysset; me odotamme oikeutta, mutta sitä ei tule, pelastusta, mutta se on kaukana meistä.

59:5 He hautovat basiliskin munia, ja kutovat hämähäkin verkkoa: jos joku syö hänen muniansa, niin hänen täytyy kuolla, jos ne rikotaan, niin niistä tulee kyykäärme.

59:6 Heidän hämähäkkinsä verkot ei kelpaa vaatteenksi, ja heidän tekonsa ei kelpaa peitteeksi; sillä heidän työnsä ovat väärät työt, ja heidän käsissänsä on väkivalta.

59:7 Heidän jalkansa juoksevat pahaan ja ovat nopsat vuodattamaan viatonta verta; heidän ajatuksensa ovat väärät ajatukset, heidän teissänsä on hävitys ja vahinko.

59:8 Ei he tunne rauhan tietä, eikä ole oikeutta heidän käymisissäänsä; heidän polkunsä ovat karsaat: joka niitä käy, ei hänellä ole ikänä rauhaa.

59:9 Sentähden on meistä oikeus kaukana, ja vanhurskaus ei käsitä meitä; me odotimme valkeutta, katso, niin tulee pimeys: paistetta, ja katso, me vaellamme sumussa.

59:10 Me haparoitsimme seinää niinkuin sokiä, ja pitelimme niinkuin ne, joilla ei silmiä ole; me loukkaamme itsemme puolipäivänä niinkuin hämärissä, me olemme pimeydessä niinkuin kuolleet.

59:11 Me myrisemme kaikki niinkuin karhut, ja vaikeroitsimme surkiasti niinkuin mettiset, sillä me odotamme oikeutta, ja ei sitä olekaan, autuutta, ja se on meistä kaukana.

59:5 He hautovat Basiliscun munia/ ja cutovat hämähäkin wercko/ jos jocu syö hänen munians/ nijn hänen täyty cuolla/ jos myös nijtä poljetan/ nijn nijstä tule kyykäärme.

59:6 Heidän hämmähäckinsä wercot ei kelpa vaatteenksi/ ja heidän tecons ei kelpa peitoxexi: sillä heidän työns on waiwa/ ja heidän käsissääns on wäärys.

59:7 Heidän jalcans juoxewat pahaan/ ja owat nopsat wuodattaman wiatoinda wer-ta/ heidän ajatuxens owat tusca/ heidän tiens on wathingo ja häwitys.

59:8 Ei he tunne rauhan tietä/ eikä ole oikeutta heidän käymisissäänsä/ he owat wäävät heidän teisäänsä/ joca sitä käy/ ei hänellä ole ikänä rauha.

59:9 SEntähden on meistä oikeus caucana/ ja en me saa oikeutta/ me odotamme walkeutta/ cadzo/ nijn tule pimexi: paistetta/ ja cadzo/ me waellamme sumusa.

59:10 Me haparoidzem tietä nijncuin sokiä/ ja osamme nijncuin ne joilla ei silmiä ole. Me louckamme idzem puolipäivänä nijncuin hämärissä/ me olemma pimeydes nijncuin cuollet.

59:11 Me myrisemme caicki nijncuin Carhut/ ja waikeroidzemme nijncuin mettiset: sillä me odotamme oikeutta/ ja cadzo/ ei ole siellä ketän: autuutta/ ja cadzo/ se on meistä caucana.

<p>59:12 Sillä meidän rikoksemme ovat monilukuiset sinun edessäsi, ja meidän syntimme todistavat meitä vastaan; sillä meidän rikoksemme seuraavat meitä, ja pahat tekomme me tunnemme:</p>	<p>59:12 Sillä meidän rikoksimme on sinun edessäsi aivan paljo, ja meidän syntimme todistavat meitä vastaan; sillä meidän rikoksemme on meitä läsnä, ja me tunnemme pahat tekomme.</p>	<p>59:12 Sillä meidän rioxiam on sinun edessäsi aiwa paljo/ ja meidän syndim owat rascat meitä wastian: sillä meidän rioxemme on meitä läsnä/ ja me ricomme tietten/</p>
<p>59:13 me olemme luopuneet Herrasta ja kieltäneet hänet, vetäytyneet pois Jumalaamme seuraamasta, puhuneet sortoa ja kapinaa, kantaneet kohdussamme ja purkaneet sisimmästämme valheen sanoja.</p>	<p>59:13 Rikoksella ja walheella \Herraa\ vastaan me luovumme meidän Jumalastamme, puhumaan wääryyttä ja tottelemattomuutta, ajattelaksemme ja ladellaksemme wääriä sanoja sydämestämme.</p>	<p>ricoxella ja walhella HERra wastian. 59:13 Luopumisella meidän Jumalastam puhuman wääryyttä ja tottelemattomuutta/ ajatellaxem ja ladellaxem wääriä sanoja sydämestä.</p>
<p>59:14 Oikeus työnnetään takaperin, ja vanhurskaus seisoo kaukana, sillä totuus kompastelee torilla, suoruus ei voi sisälle tulla.</p>	<p>59:14 Sentähden on myös oikeus palannut takaperin, ja wakuus on kauwas mennyt; sillä totuus putoo kaduille, ja wakuus ei taida tulla edes.</p>	<p>59:14 Sentähden on myös oikeus palainnut tacaperin/ ja wacuus on cauwas mennyt: sillä totuus puto catuille/ ja wacuus ei taida tulla edes.</p>
<p>59:15 Niin oli totuus kadonnut, ja joka pahasta luopui, se ryöstettiin paljaaksi. Herra näki sen, ja se oli hänen silmissänsä paha, ettei ollut oikeutta.</p>	<p>59:15 Totuus on pois, ja joka luopuu pahasta, hänen pitää oleman jokaisen saaliina. \Herra\ näkee sen, ja se on paha hänen silmäinsä edessä, ettei oikeutta ole.</p>	<p>59:15 Totuus on pois/ ja joka luopu pahasta/ hänen pitää oleman jocaidzen saaliina. SEncaltaisia näke HERRA/ ja se on hänelle nuria ettei oikeutta ole.</p>
<p>59:16 Ja hän näki, ettei ollut yhtäkään miestä, ja hän ihmetteli, ettei kukaan astunut väliin. Silloin hänen oma käsiwärtensä auttoi häntä, ja hänen vanhurskautensa häntä tuki.</p>	<p>59:16 Ja hän näkee, ettei yhtään miestä ole, ja ihmettelee, ettei kenkään pyydä sitä sovittaa: niin hänen käsiwärtensä vapahtaa hänen, ja hänen vanhurskautensa pitää hänen tallella.</p>	<p>59:16 Ja hän näke ettei yhtän miestä ole/ ja ihmettele ettei kengän pyydä sitä sowitta. Sentähden autta hän idze händä hänen käsiwarrellans/ ja hänen wanhurscaudens pitää hänen tallella.</p>
<p>59:17 Ja hän puki yllensä vanhurskauden kuin rinta-haarniskan ja pani pelastuksen kypärin päähänsä, hän puki koston vaatteet puvuksensa ja verhoutui kiivauteen niinkuin viittaa.</p>	<p>59:17 Sillä hän pukee yllensä vanhurskauden niinkuin rautapaidan, ja panee autuuden rautalakin päähänsä; ja puettaa itsensä koston vaatteilla niinkuin puvulla, ja pukee yllensä kiivauden niinkuin hameen:</p>	<p>59:17 Sillä hän puke päällens wanhurscauden nijncuin rautapaidan/ ja pane autuuden rautalakin päähäns/ ja puetta idzens costaman/ ja puke päällens kijwauxen nijncuin hamen:</p>
<p>59:18 Tekojen mukaan hän maksaa palkan: vihan vastustajillensa, koston vihollisillensa; merensaarille hän kostaa.</p>	<p>59:18 Niinkuin se, joka maksaa vihollisillensa heidän ansionsa jälkeen ja tahtoo maksaa vihamiehillensä julmuudella, ja luodoille tahtoo hän maksaa ansion jälkeen,</p>	<p>59:18 Nijncuin se joca costa wihollisillens ja tahto maxa hänen wihamiehillens julmuudella/ ja luodoille tahto hän maxa.</p>
<p>59:19 Ja päivän laskun äärillä he pelkäävät Herran nimeä ja</p>	<p>59:19 Että \Herran\ nimeä peljättäisiin lännestä, ja hä-</p>	<p>59:19 Että HERran nime peljättäisiin lännestä/ ja hänen</p>

päivän koittamalla hänen kunniaansa. Sillä se tulee kuin padottu virta, jota Herran henki ajaa eteenpäin.

59:20 Mutta Siionille se tulee lunastajana, niille Jaakobissa, jotka synnistä kääntyvät, sanoo Herra.

59:21 Ja tämä on minun liittoni heidän kanssansa, sanoo Herra: minun Henkeni, joka on sinun päälläsi, ja minun sanani, jonka minä suuhusi panen, eivät väisty sinun suustasi, eivät lastesi suusta, eivätkä lastesi lasten suusta, sanoo Herra, nyt ja iankaikkisesti.

Jesaja 60 LUKU

60:1 Nouse, ole kirkas, sillä sinun valkeutesi tulee, ja Herran kunnia koittaa sinun ylitsesi.

60:2 Sillä katso, pimeys peittää maan ja synkeys kansat, mutta sinun ylitsesi koittaa Herra, ja sinun ylläsi näkyy hänen kunniansa.

60:3 Kansat vaeltavat sinun valkeuttasi kohti, kuninkaat sinun koitteesi kirkkautta kohti.

60:4 Nosta silmäsi, katso ympärillesi: kaikki nämä ovat kokoontuneet, tulevat sinun tykösi; sinun poikasi tulevat kaukaa, sinun tyttäriäsi kainalossa kannetaan.

60:5 Silloin sinä saat sen nähdä, ja sinä loistat ilosta, sinun sydämesi sykkii ja avartuu, kun meren aarteet kään-

nen kunniaansa idästä, kuin hän on tuleva niinkuin tydytetty virta, jonka \Herran\ tuuli ajaa matkaan.

59:20 Ja Zionille on tuleva vapahtaja, ja niille, jotka kääntyvät pois synneistä Jaakobissa, sanoo \Herra\.

59:21 Ja minä teen tämän liiton heidän kanssansa, sanoo \Herra\: minun henkeni, joka sinun päälläsi on, ja minun sanani, jotka minä sinun suuhusi pannut olen, ei pidä lähtemän sinun suustasi, eikä sinun siemenes suusta, ja lastes lasten suusta, sanoo \Herra\, nyt niin iankaikkiseen.

60 LUKU

60:1 Nouse, ole kirkas; sillä sinun valkeutesi tulee, ja \Herran\ kunnia koittaa sinun ylitses.

60:2 Sillä katso, pimeys peittää maan, ja synkeys kansan; mutta \Herra\ koittaa sinun ylitses, ja hänen kunniansa pitää sinun päälläsi nähtämän.

60:3 Ja pakanat pitää vaeltaman sinun valkeudessasi, ja kuninkaat sinun paistesasi, joka sinun ylitses koittaa.

60:4 Nosta silmäsi, katso ympärillesi, kaikki nämä kootut tulevat sinun tykösi; sinun poikasi tulevat kaukaa, ja sinun tyttäres kylkien vieressä kasvatetaan.

60:5 Silloin sinä saat sen nähdä ja iloitetset, sinun sydämes ihmettelee, ja levittää itsensä, kuin suuri paljous

cunniatans idästä/ cosca hän on tulewa nijncuin tydytetty wirta/ jonga HERran tuuli aja matcan.

59:20 Sillä nijlle Zionis on tulewa wapahtaja/ ja nijlle cuin idzens käändäwät synneistä pois Jacobis/ sano HERra.

59:21 Ja minä teen tämän lihton sinun cansas/ sano HERra: minun hengen joca sinun päälläsi on/ ja minun sanani/ jotca minä sinun suuhusi pannut olen/ ei pidä huikendeleman sinun suusas/ eikä sinun siemenes suusa/ ja lastes lasten suusa/ sano HERra/ nyt nijn ijancaickiseen.

LX. Lucu

60:1 NOuse/ ole kircas: sillä sinun walkeudes tule/ ja HERran cunnia coitta sinun ylidzes.

60:2 Sillä cadzo/ pimeys peittä maan/ ja syngeys Canssan/ mutta HERra coitta sinun päälles/ ja hänen cunnians pitä sinun ylidzes nähtämän.

60:3 Ja pacanat pitä waeldaman sinun walkeudesas/ ja Cuningat sinun paistesas/ cuin sinun ylidzes coitta.

60:4 Nosta silmäsi/ cadzo ymbärilles/ caicki nämät cootut tulewat sinulle/ sinun poicas tulewat cauca/ ja sinun tyttäres kylkein wieresä caswatetan.

60:5 Silloin sinä saat ilos nähdä ja pacahdat/ sinun sydämes ihmettele ja lewittää hänens.

tyvät sinun tykösi, kansojen rikkaudet tulevat sinulle.	meren tykönä kääntyy sinun tykösi, ja pakanain voima tulee sinulle.	60:6 Cosca se suuri paljous meren tykönä hänens käändä sinun tygös/ ja pacanain voima tule sinulle:
60:6 Kamelien paljous peittää sinut, Midianin ja Eefan varsat; kaikki tulevat Sabasta, kantavat kultaa ja suitsutusta ja Herran ylistystä ilmoittavat.	60:6 Kamelein paljous on peittävä sinun, nopsat Midianin ja Ephan kamelit; ne kaikki tulevat Sabasta; kultaa ja pyhää savua he tuovat, ja he ilmoittavat \Herran\ kiitoksen.	: sillä Camelein paljous on peittävä sinun/ ne nopsat Midianin ja Ephan Camelit. Caicki tulewat Sabast/ culda ja pyhä sawua he tuowat/ ja he ilmoittawat HERran kijto-xen.
60:7 Kaikki Keedarin laumat kokoontuvat sinun tykösi, Nebajotin oinaat palvelevat sinua; minulle otollisina ne nousevat minun alttarilleni, ja minä kirkastan kirkkauteni huoneen.	60:7 Kaikki Kedarin laumat kokoontuvat sinun tykösi, ja Nebajotin oinaat palvelevat sinua: ne pitää minun otolliselle alttarilleni uhrattaman, sillä minä tahdon minun kunniani huoneen kaunistaa.	60:7 Caicki laumat Kedaris pitää coconduman sinun tygös/ ja jäävät Nabajothis pitää sinua palweleman. Heidän pitää minun otolliselle Altarilleni uhrattaman/ sillä minä tahdon minun Majjestetini huonen caunista.
60:8 Keitä ovat nuo, jotka lentävät niinkuin pilvet ja niinkuin kyyhkyset lakkoihin-sa?	60:8 Kutka ovat nuo, jotka lentävät niinkuin pilvet, ja niinkuin mettiset akkunoil-lensa?	60:8 CUtca owat ne jotca lendävät nijncuin pilwet/ ja nijncuin mettiset heidän ac-kunoillens?
60:9 Merensaaret odottavat minua, ja etumaisina tulevat Tarsiin-laivat tuodakseen sinun lapsesi kaukaa; hopeansa ja kultansa heillä on mukansa Herran, sinun Jumalasi, nimelle, Israelin Pyhälle, sillä hän kirkastaa sinut.	60:9 Sillä minua luodot odottavat, ja haahdet meressä ensimmäisinä tuomaan sinun lapses tähän kaukaa; heidän hopiansa ja kultansa heidän kanssansa, \Herran\ sinun Jumalas ja Israelin Pyhän nimeen, joka sinua kunnioitti.	60:9 Luodot odottawat minua/ ja hahdet meresä jo aica tähänasti. Että he toisit sinun lapses tähän cauca/ ja heidän hopians ja culdans/ sinun HERras Jumalas ja Is-raelin Pyhän nimeen/ joca sinua cunnioitti.
60:10 Ja muukalaiset rakentavat sinun muurisi, ja heidän kuninkaansa palvelevat sinua; sillä vihassani minä löin sinua, mutta mielisuosiossani minä sinua armahdan.	60:10 Muukalaisten lapset pitää sinun muuris rakentaman, ja heidän kuninkaansa pitää sinua palweleman; sillä vihassani löin minä sinua, ja armoissani minä armahdan sinua.	60:10 Muucalaiset pitää sinun muuris rakendaman/ ja heidän Cuningans pitää sinua palweleman: sillä minun wihasan löin minä sinua/ ja minun armosan minä armahdan sinua.
60:11 Sinun porttisi pidetään aina auki, ei niitä suljeta päivällä eikä yöllä, että kansojen rikkaudet tuotaisiin ja heidän kuninkaansa saatettaisiin sinun tykösi.	60:11 Ja sinun porttis pitää alati avoinna oleman, ja ei pidä päivällä eikä yöllä suljettaman, että pakanain voima tuotaisiin, ja heidän kuninkaansa saatettaisiin sinun tykösi.	60:11 Ja sinun porttis pitää alati awoi oleman/ ja ei pidä päivällä eikä yöllä suljettaman: että pacanain voima tuodaisin sinun tygös/ ja heidän Cuningans saatetaisin sinun tygös.
60:12 Sillä se kansa tai val-	60:12 Sillä ne pakanat ja val-	60:12 Sillä jotca pacanat eli

takunta, joka ei sinua palvele, hukkuu, ja ne kansat hävitetään perinjuurin.

60:13 Libanonin kunnia tulee sinun tykösi, kypressit, jalavat ynnä hopeakuuset, kaunistamaan minun pyhäkköni paikkaa, ja minä saatan jalkaini sijan kunniaan.

60:14 Ja kumarassa käyden tulevat sinun tykösi sinun sortajaisi pojat, ja kaikki sinun pilkkaajasi heittäytyvät sinun jalkaisi juureen. He nimittävät sinut "Herran kaupungiksi", "Israelin Pyhän Siioniksi."

60:15 Sen sijaan, että sinä olet ollut hyljätty ja vihattu, niin ettei ollut kauttasi kuljijaa, teen minä sinut korkeaksi iankaikkisesti, iloksi polvesta polveen.

60:16 Ja sinä saat imeä kansojen maidon, imeä kuningasten rintoja, saat tuntea, että minä, Herra, olen sinun auttajasi, että Jaakobin Väkevä on sinun lunastajasi.

60:17 Minä tuon vasken sijaan kultaa, ja raudan sijaan minä tuon hopeata, puun sijaan vaskea ja kiven sijaan rautaa. Ja minä panen sinulle esivallaksi rauhan ja käskijäksi vanhurskauden.

60:18 Ei kuulu enää väkivaltaa sinun maassasi, ei tuhoa, ei turmiota sinun rajaisi sisällä, ja sinä kutsut pelastuksen muuriksesi ja kiitoksen portiksesi.

takunnat, jotka ei tahdo sinua palvella, pitää hukuttaman, ja pakanat pitää peräti hukutettaman.

60:13 Libanonin kunnia pitää tuleman sinun tykösi, honka, tammi ja buksipuu ynnä, kaunistamaan minun pyhää siaani; sillä minä tahdon jalkaini sian kunnioittaa.

60:14 Heidän pitää myös kumaroissansa sinun tykösi tuleman, jotka sinua sortaneet ovat, ja kaikki, jotka sinua pilkanneet ovat, pitää lankeeman sinun jalkaisi eteen, ja kutsuman sinun \Herran\ kaupungiksi, Israelin Pyhän Zioniksi.

60:15 Ettäs olet hyljätty ja vihattu ollut, kussa ei kenkään vaeltanut, tahdon minä sinua iankaikkiseksi korkeudeksi tehdä, ja iloksi suvusta sukuun;

60:16 Että sinun pitää pakanain rieskaa imemän, ja kuningasten nisät pitää sinua imettämän: ettäs tuntisit minun \Herraksi\ sinun vapahtajakses, ja että minä, Jakobin väkevä, olen sinun lunastajas.

60:17 Minä tahdon saattaa kultaa vasken siaan, ja hopi-aa raudan siaan, ja vaskeapuiden siaan ja rantaa kivien sijaan ja tahdon tehdä vaivas rauhaksi, ja työs vanhurskaudeksi.

60:18 Ei enään sinun maallas vääräyttä kuuluman pitää, ei vahinkoa, eikä kadotusta sinun äärissäs; vaan sinun muuris pitää autuudeksi ja sinun porttis kiitokseksi kutsuttaman.

waldacunnat ei tahdo sinua palwella/ ne pitää huckuman/ ja pacanat pitää autiaxi tuleman.

60:13 Libanonin cunnian pitää tuleman sinun tygösi/ hongatammi ja Buxpuu/ caunistaman sitä minun pyhä siani: sillä minä tahdon minun jalcani sian cunnioitta.

60:14 Heidän pitää myös cumaroisans sinun tygösi tuleman/ jotca sinua sortanet owat/ ja caicki jotca sinua pilcannet owat/ pitää langedman sinun jalcais eteen. Ja heidän pitää cudzuman sinua HERran Caupungixi/ Zionin sen pyhän Israelis.

60:15 Sillä ettäs olet hyljätty ja wihattu ollut/ cusa ei kenkän waldanut/ tahdon minä sinua ijancaickisexi coreudexi tehdä ja iloxi ijancaickisest.

60:16 Että sinun pitää pacoista riesca imemän/ ja Cuningasten nisät pitää sinua imettämän. Ettäs tundisit minun HERraxi sinun wapahtajaxes/ ja että minä wäkevä Jacobis/ olen sinun lunastajas.

60:17 Minä tahdon saattaculda wasken siaan/ ja hopiata raudan siaan/ ja waskepuiden siaan/ ja rauta kiwein siaan. Ja minä tahdon tehdä sinun hallidzias rauhallisexi/ ja sinun tettäjäs wanhurscaxi.

60:18 Ei sillen sinun maallas wääräyttä cuuluman pitää/ ei wahingota eikä cadotusta sinun ärisäs: waan sinun muuris pitää autuudexi/ ja sinun porttis kijtoxexi cudzuttaman.

60:19 Ei ole enää aurinko sinun valonasi päivällä, eikä valaise sinua kuun kumotus, vaan Herra on sinun iankaikkinen valkeutesi, ja sinun Jumalasi sinun kirkkautesi.

60:20 Ei sinun aurinkosi enää laske, eikä sinun kuusi vajene, sillä Herra on sinun iankaikkinen valkeutesi, ja päättyneet ovat sinun murheesi päivät.

60:21 Sinun kansassasi ovat kaikki vanhurskaita, he saavat periä maan iankaikkisesti, he, minun istutukseni vesa, minun kätteni teko, minun kirkkautesi ilmoitukseksi.

60:22 Pienimmästä kasvaa heimo, vähäisimmästä väkevä kansa. Minä, Herra, sen aikansa nopeasti täytän.

Jesaja 61 LUKU

61:1 Herran, Herran Henki on minun päälläni, sillä hän on voidellut minut julistamaan ilosanomaa nöyrille, lähettänyt minut sitomaan särjettyjä sydämiä, julistamaan vangituille vapautusta ja kahlituille kirvoitusta,

61:2 julistamaan Herran otollista vuotta ja meidän Jumalamme kostopäivää, lohduttamaan kaikkia murheellisia,

61:3 panemaan Siionin murheellisten päähän - antamaan heille - juhlapäähineen tuhkan sijaan, iloöljyä murheen sijaan, ylistyksen vaipan ma-sentuneen hengen sijaan, ja heidän nimensä on oleva

60:19 Ei auringon pidä enään päivällä sinulle paistaman, eikä kuun valon sinua valaiseman; vaan \Herra\ on sinun iankaikkinen valkeutes, ja sinun Jumalas on sinun ylistykses.

60:20 Ei sinun aurinkos enään laske, eikä kuus kadota valoansa; sillä \Herra\ on sinun iankaikkinen valkeutes, ja sinun murhepäiväs loppuvat.

60:21 Ja sinun kansas on kaikki vanhurskas oleva, ja maan piirin iankaikkisesti omistava, niinkuin minun istutukseni vesat ja käsialani ovat minulle ylistykseksi.

60:22 Vähäinen pitää tuhanneksi tuleman, ja piskui-nen väkeväksi kansaksi: minä \Herra\ tahdon sen ajal-lansa toimittaa.

61 LUKU

61:1 Herran, \Herran\ henki on minun päälläni, sentähden on \Herra\ minua voidellut, saarnaamaan köyhille hyvää sanomaa; hän on minun lähettänyt parantamaan särjettyjä sydämiä: saarnaamaan vangeille lunastusta ja sidotuille pääsemistä;

61:2 Saarnaamaan \Herran\ otollista vuotta, ja meidän Jumalamme kostopäivää; lohduttamaan kaikkia murheellisia;

61:3 Että minä saattaisin murheellisille Zionissa kaunistuksen tuhan edestä, ja iloöljyn murheen edestä, ja kauniit vaatteen murheellisen hengen edestä; että he vanhurskauden puuksi kutsut-taisiin, \Herran\ istuttami-

60:19 Ei Auringon pidä sillen päivällä sinulle paistaman/ eikä Cuun walon pidä sinua walistaman: waan HERra on sinun iancaickinen walkeudes/ ja sinun Jumalas on sinun ylistyxes.

60:20 Ei sinun Auringos sillen laske/ eikä Cuus cadota walons: sillä HERra on sinun iancaickinen walkeudes/ ja sinun murhepäiwäs loppuwat.

60:21 Ja sinun Canssas on caicki wanhurscas olewa/ ja maan pijrin iancaickisest omistawa/ nijncuin minun istutuxen wesat ja käsialani owat ylistyxexi.

60:22 Sijtä pienimmäst on tuhatta tulewa/ ja sijtä huonommast wäkwä Canssa. Minä HERra tahdon näitä pian toimitta.

LXI. Lucu

61:1 HERran HERran Hengi on minun päälläni/ sentähden on HERra idze minua woidellut. Hän on minun lähettänyt saarnaman köyhille hyvä sanomata/ parandaman särjetyjä sydämitä. Saarnaman fangeille lunastusta/ ja sidotuille pääsemistä.

61:2 Saarnaman HERran armollista vuotta/ ja meidän Jumalam costopäiwä/ lohduttaman caickia murhellisia.

Että minä saattaisin murhellsille Zionis caunistuxen tuhan edest/ ja iloöljyn murhen edest/ ja caunit waattet murhellisen hengen edest. 61:3 Että he wanhurscauden puuxi cudzutaisin/ HERran

<p>"vanhurskauden tammet", "Herran istutus", hänen kirk- kautensa ilmoitukseksi.</p>	<p>sen ylistykseksi.</p>	<p>istuttamisen ylistyxi.</p>
<p>61:4 Ja he rakentavat jälleen ikivanhat rauniot, kohottavat ennalleen esi-isien autiot paikat; ja he uudistavat raunio-kaupungit, jotka ovat olleet autiot polvesta polveen.</p>	<p>61:4 Ja heidän pitää vanhat autiot paikat rakentaman, ja parantaman mitä muinen on hävitetty; heidän pitää autiot kaupungit uudistaman, jotka suvusta sukuun hävitettynä olivat.</p>	<p>61:4 Ja heidän pitä wanhat autiat paicat rakendaman/ ja parandaman mitä muinen on häwitetty. Heidän pitä autiat Caupungit/ jotca sugusta su- cuun tähänasti häwitettynä olit/ udistaman.</p>
<p>61:5 Vieraat ovat teidän laumojenne paimenina, muukalaiset teidän peltomiehinänne ja viinitarhureinanne.</p>	<p>61:5 Muukalaiset pitää seisoman ja teidän laumanne kaitseman; ja vierasten lapset pitää teidän peltomiehenne ja viinamäkenne miehet oleman.</p>	<p>61:5 Muucalaiset pitä seisoman ja teidän lauman caidzeman/ ja wierat pitä teidän peldomiehen ja wijnamäken miehet oleman.</p>
<p>61:6 Mutta teitä kutsutaan Herran papeiksi, sanotaan meidän Jumalamme palvelijoiksi; te saatte nauttia kansain rikkaudet ja periä heidän kunniansa.</p>	<p>61:6 Mutta teitä pitää \Herran\ papiksi kutsuttaman, ja sanottaman: te olette meidän Jumalamme palvelijat, ja teidän pitää pakanain hyvyiden syömän, ja heidän kunniastansa pitää teidän kerskaaman.</p>	<p>61:6 Mutta teitä pitä HERran Papeixi cudzuttaman/ ja sanottaman: te oletta meidän Jumalam palweliat. Ja teidän pitä pacanain hywydet syömän/ ja heidän cunniastans pitää teidän coreileman.</p>
<p>61:7 Häpeänne hyvitetään teille kaksin kerroin, ja pilkattut saavat riemuita osastansa. Niin he saavat kaksinkertaisen perinnön maassansa; heillä on oleva iankaikkinen ilo.</p>	<p>61:7 Teidän häpiänne edestä pitää teidän kaksinkertaisesti saaman, ja häväistyksen edestä pitää heidän riemuitseman osassansa: sentähden pitää heidän kaksinkertaisesti maansa omistaman: heillä pitää ijankaikkinen riemu oleman.</p>	<p>61:7 Teidän cahtalaisen häväistyksen ja häpiän edest pitää heidän riemuidzeman heidän osans: sillä heidän pitä caxikertaisest heidän maans omistaman/ ja heillä pitää ijancaickisen riemun oleman.</p>
<p>61:8 Sillä minä, Herra, rakastan oikeutta, vihaan vääryyttä ja ryöstöä; ja minä annan heille palkan uskollisesti ja teen heidän kanssansa iankaikkisen liiton.</p>	<p>61:8 Sillä minä olen \Herra\, joka oikeutta rakastan, ja vihaan ryövättyä polttouhria: ja tahdon saattaa, ettei heidän työnsä pidä turha oleman, ja teen ijankaikkisen liiton heidän kanssansa.</p>	<p>61:8 Sillä minä olen HERra/ joka oikeutta racastan/ ja wihan raadelluita polttouhreja. Ja tahdon saatta ettei heidän työns pidä turha oleman/ ja teen ijancaickisen liiton heidän cansans.</p>
<p>61:9 Heidän siemenensä tulee tunnetuksi kansain keskuudessa ja heidän jälkeläisensä kansakuntien keskellä; kaikki, jotka näkevät heitä, tuntevat heidät Herran siunaamaksi siemeneksi.</p>	<p>61:9 Ja heidän siemenensä pitää pakanain seassa tunnettaman, ja heidän jälkeentulevaisensa kansain seassa; että jokainen, joka heidät näkee, pitää heidät tuntemaan, että he ovat siunattu siemen \Herralta\.</p>	<p>61:9 Ja heidän siemenens pitää pacanain seas tuttaman/ ja heidän jälkentulewaisens Canssain seas. Että jocainen joca heidän näke/ pitä heidän tundeman/ että he owat siunattu siemen HERralda.</p>
<p>61:10 Minä iloitsen suuresti Herrassa, minun sieluni rie-</p>	<p>61:10 Minä iloitsen suuresti \Herrassa\, ja minun sieluni</p>	<p>61:10 Mlnä iloidzen HERrasa/ ja minun sielun riemuidze</p>

mitsee minun Jumalassani, sillä hän pukee minun ylleni autuuden vaatteet ja verhoaa minut vanhurskauden viittaaan, yljän kaltaiseksi, joka kantaa juhlapäähinettä niinkuin pappi, ja morsiamen kaltaiseksi, joka on koruillansa kaunistettu.

61:11 Sillä niinkuin maa tuottaa kasvunsa ja niinkuin kasvitarta saa siemenkylvönsä versomaan, niin saattaa Herra, Herra versomaan vanhurskauden ja kiitoksen kaikkien kansojen nähden.

Jesaja 62 LUKU

62:1 Siionin tähden minä en voi vaieta, ja Jerusalemin tähden en lepoa saa, ennenkuin sen vanhurskaus nousee kuin aamunkoi ja sen autuus kuin palava tulisoihitu.

62:2 Ja kansat näkevät sinun vanhurskautesi, kaikki kuninkaat sinun kunniasi; ja sinulle annetaan uusi nimi, jonka Herran suu säätää.

62:3 Sinä tulet kauniiksi kruunuksi Herran kädessä ja kuninkaalliseksi päähineeksi Jumalasi kädessä.

62:4 Ei sinua enää sanota "hyljätyksi", eikä sinun maataksi enää sanota "autioksi"; vaan sinua kutsutaan "minun rakkaakseni" ja sinun maataksi "aviovaimoksi", sillä Herra rakastaa sinua, ja sinun maasi otetaan avioksi.

62:5 Sillä niinkuin nuori mies ottaa neitsyen avioksi, niin sinun lapsesi ottavat sinut omaksensa; ja niinkuin ylkä

riemuitsee minun Jumalassani; sillä hän puetti minun autuuden vaatteilla, ja verhoitti minun vanhurskauden hameella: niinkuin ylkä kaunistettu papillisella kaunistsella, ja niinkuin morsian kaunistettu kaunistuksesansa.

61:11 Sillä niinkuin hedelmä kasvaa maasta, ja siemen yrttitartassa putkahtaa, niin antaa Herra, \Herra\ vanhurskauden ja kiitoksen käydä ylös kaikkein pakanain edessä.

62 LUKU

62:1 Zionin tähden en minä vaikene, ja Jerusalemin tähden en minä lakkaa, siihenasti että hänen vanhurskautensa koittaa niinkuin paiste, ja hänen autuutensa palaa niinkuin tulisoitto.

62:2 Että pakanatkin näkisivät sinun vanhurskautesi, ja kaikki kuninkaat sinun kunnias. Ja sinä nimitetään uudella nimellä, jonka \Herran\ suu on nimittävä.

62:3 Ja sinun pitää oleman kunnian kruunu \Herran\ kädessä, ja kuninkaan hiipa sinun Jumalassani kädessä.

62:4 Et sinä enään kutsuta hyljätyksi, eikä sinun maataksi enään sanota hävitetyksi, vaan sinä kutsutaan: minun suosioni on hänessä, ja sinun maas asuttavaksi; sillä \Herra\ on mielistynyt sinuun, ja sinun maallas asutaan.

62:5 Sillä niinkuin nuorukainen rakastaa neitsyttä, niin sinun lapsesi pitää sinua rakastaman; ja niinkuin ylkä iloitsee morsiamestansa, niin

minun Jumalassani. Sillä hän puetti minun autuuden vaatteilla/ ja werhotti minun vanhurskauden hamella. Nijncuin ylkä caunistettu papillisella caunistuxella/ ja nijncuin morsian caunistettu hänen caunistuxesans.

61:11 Sillä nijncuin hedelmä caswa maasta ja siemen krydimaasa putcahta. Nijn pitää vanhurscaus ja kijtos pacahuman HERrast Jumalast caickein pacanain edes.

LXII. Lucu

62:1 EN minä waickene Zionin tähden/ ja Jerusalemin tähden en minä lacka/ siihenasti että hänen vanhurscaudens coitta nijncuin paiste/ ja hänen autuudens pala nijncuin tulisoitto.

62:2 Että pacanatkin näkisit sinun vanhurscaudes/ ja caicki Cuningat sinun cunnias. Ja sinä nimitetän udella nimellä/ jonga HERran suu on nimittävä.

62:3 Ja sinä olet olewa cunnian Cruunu HErran kädesä/ ja Cuningan Hijppa sinun Jumalassani kädesä.

62:4 Et sinä sillen cudzuta hyljätyxi/ eikä sinun maallas enämbi sanota: häwitys/ waan sinä cudzutan/ minun himon hänesä. Ja sinun maas: hänellä on Isändä: sillä HERralla on himo sinuun/ ja sinun maallas on Isändä.

62:5 Sillä nijncuin nuorucainen racasta neidzyttä nijn sinun lapsesi pitä sinua racastaman. Ja nijncuin ylkä iloid-

iloiitsee morsiamesta, niin sinun Jumalasi iloiitsee sinusta.

62:6 Sinun muureillesi, Jerusalemin, minä asetan vartijat; älkööt he milloinkaan vaietko, ei päivällä eikä yöllä. Te, jotka ylistätte Herraa, älkää itsellenne lepoa suoko.

62:7 Älkää antako hänelle lepoa, ennenkuin hän on asettanut ennallensa Jerusalemin, tehnyt sen ylistykseksi maassa.

62:8 Herra on vannonut oikean kätensä ja väkevyytensä käsivarren kautta: En totisesti minä enää anna jyviäsi sinun vihollistesi ruuaksi, eivätkä juon enää muukalaiset sinun viiniäsi, josta sinä olet vaivan nähnyt.

62:9 Vaan jotka viljan kokoavat, ne sen syövät ja ylistävät Herraa; ja jotka viinin korjaavat, ne sen juovat minun pyhissä esikartanoissani.

62:10 Käykää, käykää ulos porteista, tasoittakaa kansalle tie, tehkää, tehkää valtatie, raivatkaa kivet pois, kohottakaa lippu kansoille.

62:11 Katso, Herra on kuuluttanut maan ääriin asti: Sanokaa tytär Siionille: Katso, sinun pelastuksesi tulee. Katso, hänen palkkansa on hänen mukansa, hänen työnsä ansio käy hänen edellensä.

62:12 Ja heitä kutsutaan "pyhäksi kansaksi", "Herran lunastetuiksi"; ja sinua kutsutaan "halutuksi", "kaupungiksi, joka ei ole hyljätty."

myös sinun Jumalasi iloiitsee sinusta.

62:6 Jerusalemin, minä asetan vartiat muuris päälle, jotka ei ikänä päivällä eikä yöllä vaikene; ja jotka \Herran\ muistatte, ei teidän pidä vaitioleman.

62:7 Ja ei teidän pidä hänestä vaikeneman, siihenasti että hän sen vahvistaa, ja asettaa Jerusalemin maan päälle kiitokseksi.

62:8 \Herra\ vannoo oikean kätensä kautta, ja voimansa käsivarren kautta: en minä tahdo enään antaa jyviäsi vihollistesi syödä, enkä viinaas, jonka tähden sinä työtä teit, muukalaisten juoda;

62:9 Vaan jotka sen kokoavat, syövät sitä ja kiittävät \Herraa\; ja jotka sitä kokoavat, juovat sitä minun pyhyytteni esihuoneissa.

62:10 Menkää, menkää porttein kautta, peratkaa tietä kansalle: silittäkää, silittäkää polut, siirtäkää kivet pois, ylentäkää lippu kansain päälle.

62:11 Katso, \Herra\ antaa sen kuulua hamaan maailman ääriin asti: sanokaat Zionin tyttarelle: katso, sinun autuutes tulee, katso, hänen palkkansa on hänen myötänsä, ja hänen työnsä hänen edessänsä.

62:12 Ja he pitää kutsuttaman pyhäksi kansaksi, \Herran\ lunastetuiksi; ja sinä kutsutaan etsityksi ja ei hyljättyksi kaupungiksi.

ze morsiamestans: nijn myös sinun Jumalasi iloiitsee sinusta/

62:6 Jerusalemin/ minä asetan vartiat sinun muuris päälle/ jotca ei ikänäns päivällä eikä yöllä waickene/ ja jotca Herran muistawat.

62:7 Ettei teidän tykönän waikitust olis/ etkä te hänen tähtens wait olis/ siihenasti että Jerusalemin walmistetan/ ja asetetan maan päälle kitoxexi.

62:8 Herran wannoi oikean kätensä kautta/ ja voimansa käsivarren kautta: En minä tahdo sinun jyviäsi silleen anda wihollistesi syödä/ engä wijnas syöxy/ jonga tähdens työtä teit/ muucalaisten juoda.

62:9 Waan jotca sen kokoawat/ syövät sitä ja kiittävät Herran/ ja jotca sitä kokoawat/ juowat sitä minun pyhydeni esihuoneissa.

62:10 Menkät/ mengät porttein kautta/ peratcat tietä Kansalle/ silittäkät/ silittäkät polgut/ sijrtäkät kiwet pois/ ylöndäkät lippu Kansoille.

62:11 Cadzo/ Herran anda kuulutta idzens haman mailman ärin asti: sanocat Zionin tyttarelle: Cadzo/ sinun autuudes tule/ cadzo/ hänen työns ja tecons ei pidä hieldemätöin oleman.

62:12 Heitä pitää cudzuttaman pyhäxi Canssaxi/ lunastetuxi Herralda/ ja sinä cudzutan edzityxi/ ja ei hyljättyxi Caupungixi.

Jesaja 63 LUKU

63:1 Kuka tuolla tulee Edomista, tulipunaisissa vaatteissa Bosrasta, tuo puvultansa komea, joka uljaana astelee suuressa voimassansa? "Minä, joka puhun vanhurskautta, joka olen voimallinen auttamaan."

63:2 Miksi on punaa sinun puvussasi, miksi ovat vaatteesi kuin viinikuurnan polkijan?

63:3 "Kuurnan minä poljin, minä yksinäni, ei ketään kansojen joukosta ollut minun kanssani; minä poljin heidät vihassani, tallasin heidät kiivaudessa, ja niin pirskuin heidän vertansa vaatteilleni, ja minä tahrasin koko pukuni.

63:4 Sillä koston päivä oli minun mielessäni ja minun lunastettujeni vuosi oli tullut.

63:5 Ja minä katselin, mutta ei ollut auttajaa, ja minä ihmettelin, kun ei kukaan tueksi tullut. Silloin minun oma käsivarteni minua auttoi, ja minun vihani minua tuki.

63:6 Ja minä tallasin kansat vihassani ja juovutin heidät kiivaudellani; minä vuodatin maahan heidän verensä."

63:7 Herran armoitit minä julistan, Herran ylistettäviä tekoja, kaikkea, mitä Herra on meille tehnyt, suurta hyvyttä Israelin heimoa kohtaan, mitä hän on heille osoittanut laupeudessa ja

63 LUKU

63:1 Kuka on se, joka tulee Edomista, punaisilla vaatteilla Bosrasta, joka niin on kaunistettu vaatteissansa, ja käy suuressa voimassansa? Minä joka puhun vanhurskautta, ja taidan kyllä auttaa.

63:2 Miksi ovat siis vaatteesi niin punaiset, ja pukusi niin kuin viinikuurnan sotkujan?

63:3 Minä sotkun viinakuurnan yksinäni, ja ei yksikään kansasta minun kanssani. Minä tallaan heitä vihassani, ja sotkun heitä julmuudessani; siitä on heidän verensä priiskunut vaatteisiini, ja minä olen saastuttanut kaikki minun pukuni;

63:4 Sillä minä olen säätänyt itselleni kostonpäivän, ja vuosi on tullut omiani pelastaa.

63:5 Sillä minä katsoin ympärilleni, ja ei ollut auttajaa, ja minä hämmästyin, ja ei kenkään holhonnut minua; vaan minun käsivarteni vapautti minun, ja minun vihani holhoi minua.

63:6 Ja minä olen tallannut kansat vihassani, ja tehnyt heitä juovuksiin minun julmuudessani; ja sysäsin heidän voittonsa maahan.

63:7 Minä tahdon \Herran\ laupiutta muistaa, ja \Herran\ kiitosta kaikista niistä, mitkä \Herra\ meille tehnyt on, ja sitä suurta hyvyttä Israelin huoneelle, jonka hän sille tehnyt on, suuren laupiutensa ja hyvy-

LXIII. Lucu

63:1 CUca on se joca tule Edomist prijscotetuilla vaatteilla Bazrast/ joca nijn on caunistettu hänen vaatteisians/ ja käy hänen suuressa woimasans? Minä olen joca opetan wanhurscauden/ ja taidan kyllä autta.

63:2 Mixi owat sijs sinun waattes nijn punaiset/ ja sinun pucus nijncuin wijnan sotcujan?

Minä sotcun wijnacuurran yxinäns/ ja ei ole yxikän Canssast minun cansani.

63:3 Minä olen tallannut heitä minun wihasani/ ja sotcunut heitä minun julmudesani? Sijtä on heidän werens prijscotanut minun waatteni/ ja minä olen saastuttanut minun pucuni:

63:4 Sillä minä olen säätänyt idzelleni costopäiwän/ vuosi on tullut omiani pelasta.

63:5 Sillä minä cadzoin ympärilleni/ ja ei ollut auttaja/ ja minä olin wapistuxes/ ja ei kengän holhonnut minua/ waan minun käsiwarten piti auttaman minua/ ja minun wihan holhois minua.

63:6 Sentähden olen minä tallannut Canssan minun wihasani/ ja tehnyt heitä juowuxin minun julmudesani/ ja sysäisin heidän woittons maahan.

63:7 Mlnä tahdon HERran hywyttä muista/ ja HERran kijtosta/ nijsä caikisa cuin hän meille tehnyt on. Ja sitä suurta hywyttä Israelin huonen cohtan/ cuin hän sille tehnyt on hänen suuren lau-

<p>suuressa armossansa. 63:8 Ja hän sanoi: "Ovathan he minun kansani, he ovat lapsia, joissa ei ole vilppiä"; ja niin hän tuli heille vapah-tajaksi.</p>	<p>tensä kautta. 63:8 Sillä hän sanoo: he ovat tosin minun kansani, lapset, jotka ei valhetteliat ole; ja hän oli heidän vapahtajansa.</p>	<p>piudens ja hywydens cautta. 63:8 Sillä hän sano: he owat tosin minun Canssan/ lapset jotca ei walhetteliat ole/ sentähden oli hän heidän wapah-tajans.</p>
<p>63:9 Kaikissa heidän ahdis-tuksissansa oli hänelläkin ah-distus, ja hänen kasvojensa enkeli vapahti heidät. Rak-kaudessaan ja sääliväisyydes-sään hän lunasti heidät, nosti heitä ja kantoi heitä kaikkina muinaisina päivinä.</p>	<p>63:9 Kaikessa heidän ahdis-tuksessansa oli hänellä ah-distus, ja enkeli, joka hänen edessänsä on, autti heitä; rakkautensa ja armonsa tähden hän lunasti heitä, ja otti heitä ylös, ja kantoi heitä aina vanhasta tähän asti.</p>	<p>63:9 Joca heitä ahdisti/ he ahdistit myös händä/ ja se Engeli joca hänen edesäns on/ autti heitä. Hän lunasti heitä: sillä hän racasti ja ar-mahti heitä. Hän otti heitä ylös/ ja candoi heitä aina wanhast tähän asti.</p>
<p>63:10 Mutta he niskoittelivat ja saattoivat murheelliseksi hänen Pyhän Henkensä; ja niin hän muuttui heidän vihol-liseksensa, hän itse soti heitä vastaan.</p>	<p>63:10 Mutta he olivat vasta-hakoiset, ja vihoittivat hänen Pyhän Henkensä; sentähden hän muuttui heidän vihol-liseksensa, ja soti heitä vas-taan.</p>	<p>63:10 Mutta he haikiutit ja wihoitit hänen Pyhän Hen-gens/ sentähden tuli hän heidän wihollisexens/ ja sodei heitä wastan.</p>
<p>63:11 Silloin hänen kansansa muisti muinaisia päiviä, muisti Moosesta: Missä on hän, joka toi heidät ylös merestä, hei-dät ynnä hänen laumansa paimenen? Missä on hän, joka pani tämän sydämeen Pyhän Henkensä;</p>	<p>63:11 Ja hänen kansansa muisti taas entisiä Moseksen aikoja. Kussa siis nyt se on, joka heidät vei ulos merestä laumansa paimenen kanssa? Kussa on se, joka Pyhän Henkensä heidän sekaansa antoi;</p>	<p>63:11 Ja hän muisti taas sen endisen ajan/ Mosexen/ joca hänen Canssasans oli. Cusa sijs nyt se on/ joca heidän wei ulos merestä/ hänen laumans paimenden cansa? 63:12 CUsa on se joca hänen Pyhän Hengens heidän secaans andoi?</p>
<p>63:12 hän, joka antoi kunni-ansa käsivarren kulkea Moo-seksen oikealla puolella, joka halkaisi vedet heidän edes-tänsä tehdäkseen itsellensä iankaikkisen nimen;</p>	<p>63:12 Joka oikialla kädellän-sä Moseksen vei, kunnialli-sella käsivarrellansa; joka vedet jakoi heidän edellänsä, tehdäksensä itsellensä ijan-kaikkista nimeä;</p>	<p>joca oikialla kädelläns Mose-xen wei/ hänen cunnialisella käsiwarrellans. Joca wedet jacoi heidän edelläns/ tehdä-xens idzellens ijancaickista nime.</p>
<p>63:13 hän, joka kuljetti heitä syvyyksissä niinkuin hevosia erämaassa, eivätkä he kom-pastelleet?</p>	<p>63:13 Joca heitä vei syvyy-den kautta, niinkuin hevoset korvessa, ilman kompastu-mata.</p>	<p>63:13 Joca heitä wei sywyden cautta/ combastumata nijn-cuin orihita corwesa.</p>
<p>63:14 Niinkuin karja astuu alas laaksoon, niin vei Herran Henki heidät lepoon. Niin sinä olet kansaasi johdattanut, tehdäksesi itsellesi kunnialli-sen nimen.</p>	<p>63:14 Niinkuin karjan, joka kedolle menee, saatti \Herran\ Henki heidät le-pon, niin sinä myös kansas johdatit, tehdäkses itselles ijancaikkista nimeä.</p>	<p>63:14 Nijnquin carja joca ke-dolle mene/ jonga HERran Hengi aja. Nijn sinä myös Canssas johdatit/ tehdäxes idzelles ijancaickista nime.</p>
<p>63:15 Katsele taivaasta, katso</p>	<p>63:15 Niin katso nyt taivas-</p>	<p>63:15 Nijn cadzo nyt taiwast/</p>

pyhyytesi ja kirkkautesi asunnosta. Missä on sinun kiivautesi ja voimalliset tekosi? Sinun sydämesi sääli ja sinun armahtavaisuutesi ovat minulta sulkeutuneet.

63:16 Sinähän olet meidän isämme, sillä Aabraham ei meistä tiedä eikä Israel meitä tunne: sinä, Herra, olet meidän isämme; "meidän Lunastajamme" on ikiajoista sinun nimesi.

63:17 Miksi sallit meidän ekस्या pois sinun teiltäsi, Herra, ja annoit meidän sydämemme paatua, niin ettemme sinua pelkää? Palaja takaisin palvelijaisi tähden, perintöosasi sukukuntain tähden.

63:18 Vähän aikaa vain sinun pyhä kansasi sai pitää perintönsä; meidän ahdistajamme ovat tallanneet sinun pyhäkösi.

63:19 Me olemme niinkuin ne, joita sinä et ole ikinä hallinnut, olemme, niinkuin ei meitä olisi otettu sinun nimiisi.

Jesaja 64 LUKU

64:1 Oi, jospa sinä halkaisisit taivaat ja astuisit alas, niin että vuoret järkkäisivät sinun edessäsi, niinkuin risut leimahtavat tuleen, niinkuin vesi tulella kiehuu,

64:2 että tekisit nimesi tunnetuksi vastustajillesi ja kansat vapisisivat sinun kasvojesi edessä,

64:3 kun sinä teet peljättäviä tekoja, joita emme odottaa voineet! Oi, jospa astuisit

ta, ja katso tänne alas pyhästä ja kunniallisesta asuinsiastas. Kussa nyt on kiivautes ja voimas? sinun suuri sydämellinen laupiutes kovennetaan minua vastaan.

63:16 Sinä olet kuitenkin meidän Isämme; sillä ei Aabraham meistä mitään tiedä, ja ei Israel meitä tunne; mutta sinä \Herra\ olet meidän Isämme ja meidän Lunastajamme; ja se on ijäti sinun nimes.

63:17 Miksis, \Herra\, sallit meidän ekस्या sinun teiltäs, ja annoit sydämemme paatua, ettemme sinua peljänneet? Palaja palveliais tähden ja perimises sukukuntain tähden.

63:18 He omistavat lähes kaiken sinun pyhän kansas; meidän vihollisemme polkevat sinun pyhyytes alas.

63:19 Me olemme juuri niinkuin ennenkin, kuin et sinä meitä hallinnut, ja emme olleetkaan sinun nimees nimittetyt.

64 LUKU

64:1 Jospa sinä taivaat halkaisisit, ja astuisit alas, että vuoret vuotaisivat sinun edessäs, niinkuin palava vesi kiehuu pois väkevällä tulella,

64:2 Että sinun nimes tulis tiettäväksi sinun vihollisilles, ja että pakanat sinun edessäs vapisisivat.

64:3 Niiden ihmeitten tähden, jotka sinä teet, joita ei kenkään toivonut; koska si-

ja cadzo tähän alas/ sinun pyhästä ja cunnialisesta asuinsiastas. Cusa nyt on sinun kijwaudes ja sinun voimas? sinun suuri sydämellinen laupiudes cowetan minua watan.

63:16 Sinä olet cuitengin meidän Isäm: sillä ei Aabraham meistä mitän tiedä/ ja ei Israel meitä tunne. Mutta sinä HERra olet meidän Isäm ja lunastajam/ ja se on ijäti sinun nimes.

63:17 Mixis HERra sallit exyä sinun teildäs/ ja meidän sydämem paatua/ etten me sinua peljännet? Palaja palwelias tähden/ ja sinun perimises sucucunnan tähden.

63:18 He omistawat lähes caiken sinun pyhän Canssas/ sinun watanseisojas polkewat sinun pyhydes alas.

63:19 Me olemma juuri nijncuin ennengin/ cosca et sinä meitä hallinnut/ ja en me olletcan sinun nimees nimittetyt.

LXIV. Lucu

64:1 JOscas taiwat halcaisisit/ ja astuisit alas? että vuoret wuodaisit sinun edesäs/ nijncuin palawa wesi kiehu pois wäkewällä tulella.

64:2 Että sinun nimes tulis tiettäwäxi wihollistengin seas/ ja että pacanat sinun edesäs wapisisit.

64:3 Nijden ihmetten tähden jotca sinä teet/ joita ei ken-gän toiwonut/ cosca sinä

alas, niin että vuoret järkkysivät sinun edessäsi!

64:4 Ei ole ikiajoista kuultu, ei ole korviin tullut, ei ole silmä nähnyt muuta Jumalaa, paitsi sinut, joka senkaltaisia tekisi häntä odottavalle.

64:5 Sinä käyt niitä kohden, jotka ilolla vanhurskautta tekevät ja jotka sinun teilläsi sinua muistavat. Katso, sinä vihastuit, ja me jouduimme synnin alaisiksi; niin on ollut ikiajoista asti - saammeko avun?

64:6 Kaikki me olimme kuin saastaiset, ja niinkuin tahrattu vaate oli kaikki meidän vanhurskautemme. Ja kaikki me olemme lakastuneet kuin lehdet, ja pahat tekomme heittelevät meitä niinkuin tuuli.

64:7 Ei ole ketään, joka avukseen huutaa sinun nimeäsi, joka herää pitämään sinusta kiinni; sillä sinä olet peittänyt kasvosi meiltä, jättänyt meidät menehtymään syntiemme valtaan.

64:8 Mutta olethan sinä, Herra, meidän isämme; me olemme savi, ja sinä olet meidän valajamme, kaikki me olemme sinun kättesi tekoa.

64:9 Älä, Herra, vihastu ylenmäärin, äläkä ainiaan muistele pahoja tekoja. Katso ja huomaa, että me kaikki olemme sinun kansasi.

64:10 Sinun pyhät kaupunkisi ovat tulleet erämaaksi, Siion on erämaaksi tullut, Jerusalemin autioksi.

64:11 Meidän pyhä ja ihana

nä menit alas, ja vuoret edessäs sulaisivat.

64:4 Ja ei maailman alusta kuultu, eikä korville tullut ole, eli yksikään silmä nähnyt ole, paitsi sinua Jumala, mikä niille tapahtuu, jotka sinua odottavat.

64:5 Sinä kohtasit niitä iloisna, jotka tekivät vanhurskautta, ja sinua muistelivat sinun teilläsi. Katso, sinä vihastuit, koska me syntiä teimme ja kauvan niissä viivyimme, mutta kuitenkin meitä autettiin.

64:6 Mutta me olemme kaikki saastaiset, ja kaikki meidän vanhurskautemme on niinkuin saastainen vaate; me olemme kaikki lakastuneet niinkuin lehdet, ja meidän syntimme viskoivat meitä niinkuin tuuli.

64:7 Ja ei ole sitä, joka ruokoilee sinun nimeäs, ja nouse sinuun kiinni tarttumaan; sillä sinä peität kasvosi meiltä, ja annat meidät nääntyä suurissa synneissämme.

64:8 Mutta nyt \Herra\, sinä olet meidän Isämme; me olemme savi, sinä olet meidän valajamme, ja me olemme kaikki sinun käsialas.

64:9 Älä, \Herra\, niin kovin vihastu, ja älä ijäti ajattele syntiämme; katso sitä, että me olemme kaikki sinun kansas.

64:10 Sinun pyhyytes kaupungit ovat hävitetyt, Zion on autioksi tehty ja Jerusalemin on kylmillä.

64:11 Meidän pyhyitemme ja

menit alas ja vuoret edessäs sulaisit.

64:4 Nijncuin ei mailman algusta ensingän cuultu ole/ eikä corwille tullut ole/ eli yxikän silmä nähnyt ole/ paidzi sinua Jumala/ mitä nijlle tapahtu/ jotca sinua odottawat.

64:5 Sinä cohtaisit nijtä iloisna/ jotca wanhurscautta harjoittelit/ ja sinua muistelit sinun teilläsi. Cadzo/ sinä wihastuit cosca me syndiä teim ja cauwan nijsä wijwyim/ mutta cuitengin meitä autetin.

64:6 Mutta me olemme caicki saastaiset/ ja caicki meidän wanhurscaudem on nijncuin saastainen vaate. Me olemme caicki lacastunet nijncuin lehdet/ ja meidän syndim wiscoiwat meitä nijncuin tuuli.

64:7 Ei rucoile kengän sinun nimes/ eikä nouse sinua edzimän. Sillä sinä peität caswos meildä/ ja lasket meitä näändymän syndijn.

64:8 MUtta nyt HERra/ sinä olet meidän Isäm/ ja me olemme sawi/ sinä olet meidän walajam/ ja me olemme caicki sinun käsialas.

64:9 HERra älä nijn suurest wihastu/ ja älä ijät ajattele syndiä/ cadzo sitä me olemme caicki sinun Canssas.

64:10 Sinun Pyhydes Caupungit owat häwitetyt/ Zion on autiaxi tehty/ ja Jerusalemin on kylmillä.

64:11 Meidän pyhydem ja

temppelemme, jossa isämme sinua ylistivät, on tulella poltettu, ja rauniona on kaikki meille kallisarvoinen.

64:12 Vaikka nämä näin ovat, voitko, Herra, pidättää itsesi, voitko olla vaiti ja vaivata meitä ylenmäärin?

Jesaja 65 LUKU

65:1 Minä olen suostunut niiden etsittäväksi, jotka eivät minua kysyneet, niiden löydettäväksi, jotka eivät minua etsineet; minä olen sanonut kansalle, joka ei ole otettu minun nimiini: Tässä minä olen, tässä minä olen!

65:2 Koko päivän minä olen ojentanut käsiäni uppiniskais-ta kansaa kohden, joka vaeltaa tietä, mikä ei ole hyvä, omain ajatustensa mukaan;

65:3 kansaa kohden, joka vihoittaa minua alinomaa, vasten kasvojani, uhraa puutarhoissa ja suitsuttaa tiilikivialttareilla.

65:4 He asustavat haudoissa ja yöpyvät salaisiin paikkoihin; he syövät sianlihaa, ja saastaiset liemet on heillä astiois-sansa.

65:5 He sanovat: "Pysy erilläsi, älä tule minua lähelle, sillä minä olen sinulle pyhä." Nämä ovat savu minun sie-raimissani, tuli, joka palaa kaiken päivää.

65:6 Katso, se on kirjoitettu minun edessäni. En ole minä vaiti, vaan minä maksan, maksan heille helmaan

65:7 heidän pahat tekonsa

kunniamme huone, jossa meidän isämme sinua kunnioittivat, on tulella poltettu; ja kaikki meidän kauniimpamme ovat häväistyt.

64:12 \Herra\, maltatkos sinus näistä niin kovana pitää ja vaiti olla, ja lyödä meitä niin kovin alas.

65 LUKU

65:1 Minä etsitään niiltä, jotka ei kysyneet minua; minä löytään niiltä, jotka ei minua etsineet; ja pakanoille, jotka ei rukoilleet minun nimeäni, sanon minä: tässä minä olen, tässä minä olen.

65:2 Minä kokotan käteni koko päivän tottelemattomalle kansalle, joka vaeltaa ajatustensa jälkeen sitä tietä, joka ei hyvä ole;

65:3 Sille kansalle, joka vihoittaa minun, on aina minun kasvoini edessä: uhraa yrttitarhoissa, suitsuttaa tiilikivien päällä;

65:4 Asuu hautain keskellä, on yötä luolissa, syö sianlihaa, ja heillä on kauhia liemi heidän padoissansa,

65:5 Ja sanovat: mene puolelles, ja älä satu minuun, sillä minä olen pyhempi sinua: näiden pitää oleman savun minun vihassani, ja tulen, joka palaa koko päivän.

65:6 Katso, minun edessäni on kirjoitettu: en minä tahdo olla äneti, vaan minä tahdon maksaa, ja maksaa heidän helmaansa,

65:7 Sekä teidän pahat te-

cunniam huone/ josa meidän Isäm sinua cunnioitit/ on tulella poldettu/ ja caicki meidän caunimmam owat häväistyt.

HERra maldackos sinus näistä nijn cowana pitä ja wait istua/ ja lyödä meitä nijn cwin alas.

LXV. Lucu

65:1 Mlnä edzitän nijldä jotca ei kysynet minua/ Minä löytän nijldä jotca ei minua edzinet/ Ja pacanoille/ jotca ei rucoillet minun nimeni/ sanon minä: täsä minä olen/ täsä minä olen.

65:2 Sillä minä cocotan minun käteni coco päiwän tottelemattomalle Canssalle/ joca waelda ajatuxens jälken/ sitä tietä joca ei hywä ole.

65:3 Canssa joca wihoitta minun/ on aina minun caswoini edes/ uhra krydimaisa/ suidzutta tijlikiwein päällä:

65:4 Asu hautain keskellä/ on luolisa/ syö sianliha/ ja heillä on cauhia liemi heidän padoisans.

65:5 Ja sanowat: pysy cotona ja älä satu minuun: sillä minä pyhitän sinun. Näiden pitää oleman sawun minun wihasani/ ja tulen joca pala coco päiwän.

65:6 Cadzo/ minun edesäni on kirjoitettu: en minä tahdo olla äneti/ waan maxa/ ja minä tahdon maxa heille heidän helmaans.

65:7 Sekä heidän pahan te-

ynnä teidän isienne pahat teot, sanoo Herra, niiden, jotka ovat vuorilla suitsuttaneet ja kukkuloilla minua häväisseet; ja ensiksi minä mitaan heille palkan heidän helmaansa.

65:8 Näin sanoo Herra: Niinkuin sanotaan rypäleestä, jos siinä on mehua: "Älä hävitä sitä, sillä siinä on siunaus", niin teen minä palvelijaini tähden, etten kaikkea hävitäisi.

65:9 Minä tuotan Jaakobista siemenen ja Juudasta vuoreni perillisen; ja minun valittuni saavat periä maan, ja minun palvelijani saavat siinä asua.

65:10 Ja Saaron on oleva lammasten laitumena ja Aakorin laakso karjan lepopaikana minun kansallani, joka minua etsii.

65:11 Mutta te, jotka hylkääte Herran ja unhotatte minun pyhän vuoreni, jotka valmistatte Gadille pöydän ja vuodatatte uhrijuomaa Menille -

65:12 teidät minä määrään miekan omiksi ja kaikki te kumarrutte teurastettaviksi, sentähden ettette vastanneet, kun minä kutsuin, ettekä kuulleet, kun minä puhuin, vaan teitte sitä, mikä on pahaa minun silmissäni, ja valitsitte sen, mikä ei ole minulle otollista.

65:13 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minun palvelijani syövät, mutta te näette nälkää; katso, minun palvelijani juovat, mutta te

konne, ja teidän isäinne pahat teot yhtenänsä, sanoo \Herra\; ne jotka vuorilla suitsuttaneet, ja minua kukkuloilla häväisseet ovat; minä tahdon jälleen mitata heidän entiset työnsä heidän helmaansa.

65:8 Näin sanoo \Herra\; niinkuin viina löytään viinamarjoissa, ja sanotaan: älä sitä hävitä, sillä siinä on siunaus: juuri niin tahdon minä minun palveliani tähden tehdä, etten minä sitä kaikkea hävitä.

65:9 Vaan johdatan Jakobista siemenen, ja Juudasta sen, joka minun vuorellani asuman pitää; sillä minun valittuni pitää sen omistaman, ja minun palveliani siinä asuman.

65:10 Ja Saaronin pitää oleman laumain huoneen, ja Akorin laakson karjan pihatton, minun kansalleni, joka minua etsii.

65:11 Mutta te, jotka hylkääte \Herran\, ja unhotatte minun pyhän vuoreni, ja nostatte Gadille pöydän ja panette juomauhria täyteen Menille:

65:12 Olkaan, minä tahdon lukea teitä miekkaan, niin että teidän kaikkein pitää lankeeman teurastamiseen; sillä minä kutsuin, ja ette mitään vastanneet, minä puhuin, ja ette kuulleet, vaan teitte pahaa minun silmäini edessä, ja valitsitte mitä en minä tahtonut.

65:13 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: katso, minun palveliani syövät, mutta teidän pitää isooman; katso, minun palveliani juovat, mutta teidän pitää janoo-

cons/ ja heidän Isäins pahat teot yhtenänsä/ sano HERra: ne jotca vuorilla suidzuttawat ja minua cuckuloilla häväisnet owat/ minä tahdon mitata heille heidän endiset menons heidän helmaans.

65:8 NÄin sano HERra: niinkuin wijnan syöxy löytän wijnamarjoisa/ ja sanotan: älä sitä hävitä: sillä siellä on siunaus.

65:9 Juuri nijn tahdon minä palweliäni tähden tehdä/ etten minä sitä caicke hävitä.

Waan annan Jacobin siemenest caswa/ ja Judasta/ joca minun vuorellani asuman pitä: sillä minun walittuni pitä sen pitämän/ ja minun palweliäni sijnä asuman.

65:10 Ja Saronin pitä oleman laumain huonen/ ja Achorin laxon pitä oleman carjan pihatton/ minun Canssalleni joca minua edzi.

65:11 Mutta te jotca hyljätte HERran/ ja unhotatte minun pyhän vuoreni/ ja nostatte Gadille pöydän/ ja panette täyten Menille.

65:12 Olcan/ minä tahdon luke teitä mieckaan/ nijn että teidän caickein pitä teitän cumartaman teurastamiseen. Sillä minä cudzuin/ ja et te mitän wastannet/ minä puhuin/ ja et te mitän cuullet: waan teitte mitä minä pahaxi panin/ ja walidzitte sitä joca ei minulle kelwannut.

65:13 SEntähden sano HERra/ HERra näin: cadzo/ minun palweliäni syöwät/ mutta teidän pitä isoman. Cadzo/ minun palweliäni juowat/

kärsitte janoa; katso, minun palvelijani iloitsevat, mutta te joudutte häpeään.

65:14 Katso, minun palvelijani riemuitsevat sydämen onnesta, mutta te huudatte sydämen tuskasta ja voivotatte mielimurteissanne.

65:15 Ja te jätätte nimenne kirouslauseeksi minun valituilleni: "Niin sinut surmatkoon Herra, Herra!" Mutta palvelijoilleen hän on antava toisen nimen.

65:16 Joka maassa itsensä siunaa, siunaa itsensä totisen Jumalan nimeen, ja joka maassa vannoo, vannoo totisen Jumalan nimeen; sillä entiset ahdistukset ovat unhotetut ja peitossa minun silmistäni.

65:17 Sillä katso, minä luon uudet taivaat ja uuden maan. Entisiä ei enää muisteta, eivätkä ne enää ajatukseen astu;

65:18 vaan te saatte iloita ja riemuita iankaikkisesti siitä, mitä minä luon. Sillä katso, iloksi luon minä Jerusalemin, riemuksi sen kansan.

65:19 Minä iloitsen Jerusalemistä ja riemuitsen kansastani; eikä siellä enää kuulla itkun ääntä eikä valituksen ääntä.

65:20 Ei siellä ole enää lasta, joka eläisi vain muutaman päivän, ei vanhusta, joka ei täyttäisi päiviensä määrää; sillä nuorin kuolee satavuotiaana, ja vasta satavuotiaana synnintekijä joutuu kiroukseen.

man; katso, minun palvelijani iloitsevat, mutta teidän pitää häpiään tuleman.

65:14 Katso, minun palvelijani riemuitsevat hyvästä mielestä, mutta teidän pitää sydämen kivusta parkuman, ja hengen ahdistuksessa ulvoman.

65:15 Ja teidän pitää jättämän teidän nimenne minun valituilleni valaksi; ja Herra \Jumala\ on tappava sinun, mutta hänen palveliansa nimitetään toisella nimellä.

65:16 Että joka itsensä siunaa maan päällä, hän siunaa itsensä totisessa Jumalassa, ja joka vannoo maan päällä, se vannoo totisen Jumalan kautta; sillä entiset ahdistukset ovat unhotetut, ja ovat minun silmistäni peitettyt.

65:17 Sillä katso, minä luon uuden taivaan ja uuden maan, ja entisiä ei pidä muistettaman, eikä mieleen johdatettaman.

65:18 Vaan iloitkaat ja riemuitkaat ijankaikkisesti niissä, kuin minä luon; sillä katso, minä luon Jerusalemin iloksi ja hänen kansansa riemuksi.

65:19 Ja minä tahdon iloita Jerusalemistä ja riemuita minun kansastani; ja ei hänessä enään pidä kuultaman itkun ääntä eikä valituksen ääntä.

65:20 Ei siellä pidä enään lapsia oleman, jotka ei päiviinsä ulotu, eikä vanhoja, jotka ei vuosiansa täytä; sillä sadan vuotiset lapset pitää kuoleman, ja sadan ajastakaiset syntiset pitää kirotut oleman.

mutta teidän pitää janoman. Cadzo minun palvelijani riemuidze/ mutta teidän pitää häpiään tuleman.

65:14 Cadzo/ minun palvelijani ihastu hyvästä mielestä/ mutta teidän pitää sydämen kivusta parcuman/ ja surkiudest ulwoman.

65:15 Ja teidän pitää jättämän teidän nimen minun walituilleni walaxi. Ja HERRA Jumala on tappawa sinun/ mutta hänen palwelians nimitetän toisella nimellä.

65:16 Että joca hänens siuna maan päällä/ hän siuna hänens totises Jumalas: ja joca wannoo maan päällä/ se wannoo totisen Jumalan cautta: Sillä endiset ahdistuxet owat unhotetut/ ja owat minun silmistäni peitettyt.

65:17 Sillä cadzo/ minä luon uuden taiwan ja uden maan/ ettei endisiä muistetais eikä mieleen johdatetais.

65:18 Waan he riemuidzewat ijancaickisest/ ja iloidzewat nijsä cuin minä luon: sillä cadzo/ minä tahdon Jerusalemin iloxi saatta/ ja hänen Canssans riemuxi.

65:19 Ja minä tahdon iloita Jerusalemist/ ja riemuita minun Canssastani. Ja ei hänes sillen pidä cuultaman itcun ändä/ eikä walituxen ändä.

65:20 Ei siellä pidä sillen lapsia oleman/ jotca ei päiwijns ulotu: eikä wanhoja/ jotca ei heidän vuosians täytä. Waan sadan vuotiset lapset pitää cuoleman/ ja sadan ajastacaiset syndiset pitää kirotut

65:21 He rakentavat taloja ja asuvat niissä, he istuttavat viinitarhoja ja syövät niiden hedelmät;

65:22 he eivät rakenna mitten asua, eivät istuta mitten syödä; sillä niinkuin puitten päivät ovat, niin ovat elinpäivät minun kansassani. Minun valittuni kuluttavat itse kätensä työn.

65:23 He eivät tee työtä turhaan eivätkä lapsia synnytä äkkikuoleman omiksi, sillä he ovat Herran siunattujen siemen, ja heidän vesansa ovat heidän tykönänsä.

65:24 Ennenkuin he huutavat, minä vastaan, heidän vielä puhuessaan minä kuulen.

65:25 Susi ja lammas käyvät yhdessä laitumella, ja leijona syö rehua niinkuin raavas, ja käärmeen ruokana on maan tomu; ei missään minun pyhällä vuorellani tehdä pahaa eikä vahinkoa, sanoo Herra.

Jesaja 66 LUKU

66:1 Näin sanoo Herra: Taiwas on minun valtaistuimeni, ja maa on minun jalkojeni astinlauta. Mikä olisi huone, jonka te minulle rakentaisitte, mikä paikka olisi minun leposijani?

66:2 Minun käteni on kaikki nämä tehnyt, ja niin ovat kaikki nämä syntyneet, sanoo Herra. Mutta minä katson sen puoleen, joka on nöyrä, jolla on särjety henki ja arka tun-

65:21 He rakentavat huoneita, ja niissä asuvat: he istuttavat viinapuita, ja niiden hedelmistä syövät.

65:22 Ei heidän pidä muiden asua rakentaman, eikä istuttaman muiden syödä; sillä minun kansani päivät pitää oleman niinkuin puun päivät, ja heidän käsialansa pitää vanheneman minun valittuini tykönä.

65:23 Ei heidän pidä hukkaan työtä tekemän, eikä turmeluksessa synnyttämän; sillä he ovat \Herran\ siunattuina siemen, ja heidän jälkeentulevaisensa heidän kanssansa.

65:24 Ja tapahtuu, että ennenkuin he huutavat, tahdon minä vastata; koska he vielä puhuvat, tahdon minä kuulla.

65:25 Susi ja lammas pitää ynnä laitumella käymän, ja lopeura ja härkä yhdessä korsia syömän, ja kärmeet pitää maata syömän. Ei heidän pidä vahinkoa tekemän, eikä turmeleman koko minun pyhällä vuorellani, sanoo \Herra\.

66 LUKU

66:1 Näin sanoo \Herra\ : taivas on minun istuimeni, ja maa minun jalkaini astinlauta. Mikä siis on se huone, jonka te minulle rakennatte, eli mikä on minun leposiani?

66:2 Ja minun käteni on kaikki nämät tehnyt ja kaikki nämät ovat tehdyt, sanoo \Herra\ ; mutta minä katson sen puoleen, joka raadollinen ja särjetyllä hengellä on, ja

oleman.

65:21 He rakendawat huoneita/ ja nijsä asuwat/ he istuttawat wijnapuita/ ja nijden hedelmistä syöwät.

65:22 Ei heidän pidä muiden waraxi rakendaman/ eikä istuttaman muiden syödä. Sillä minun Canssani päiwät pitää oleman nijncuin puun päiwät/ ja heidän käsialans pitää wanheneman minun walittuini tykönä.

65:23 Ei heidän pidä huckan työtä tekemän/ eikä häwityxexi synnyttämän: sillä he owat HERran siunattuina siemen/ ja heidän jälkentulewaisens heidän cansans.

65:24 Ja tapahtu/ että ennencuin he huutawat/ tahdon minä wastata: cosca he wielä puhuwat/ tahdon minä cuulla.

65:25 Susi ja lammas pitää ynnä caittaman/ Lejonin pitää corsia syömän nijncuin naudandan/ ja kärmet pitää maata syömän. Ei heidän pidä wahingoittaman eikä raateleman minun coco pyhän vuoreni päällä/ sano HERra.

LXVI. Lucu

66:1 NÄin sano HERra: taiwas on minun istuimen/ ja maa minun astinlautan. Cuca sijs on se huone/ jonga te minulle rakennatte? eli cuca on se sia/ josa minun leposian on?

66:2 Minun käteni on caicki tehnyt mitä ikänäns on/ sano HERra: Mutta minä cadzon sen puoleen/ joca radollinen ja särjetyllä hengellä on/ ja joca wapise minun sanani

to minun sanani edessä.

66:3 Joka teurastaa härän, mutta myös tappaa miehen, joka uhraa lampaan, mutta myös taittaa koiralta niskan, joka uhraa ruokauhrin, mutta myös sian verta, joka polttaa suitsuketta, mutta myös ylistää epäjumalaa: nämä ovat valinneet omat tiensä. Ja niinkuin heidän sielunsa on mielistynyt heidän iljetyksiinsä,

66:4 niin minäkin valitsen heidän vaivaamisensa ja annan heille tulla sen, mitä he pelkäävät, koska ei kukaan vastannut, kun minä kutsuin, koska he eivät kuulleet, kun minä puhuin, vaan tekivät sitä, mikä on paha minun silmissäni, ja valitsivat sen, mikä ei ole minulle otollista.

66:5 Kuulkaa Herran sana, te, jotka olette aralla tunnolla hänen sanansa edessä: Teidän veljenne, jotka vihaavat teitä ja työntävät teidät luotaan minun nimeni tähden, sanovat: "Osoittakoon Herra kunniansa, että me näemme teidän ilonne!" Mutta he joutuvat häpeään.

66:6 Metelin ääni kaupungista! Ääni temppeleistä! Herran ääni: hän maksaa palkan vihollisillensa!

66:7 Ennenkuin Siion kipuja tuntee, hän synnyttää; ennenkuin hänelle tuskat tulevat, hän saa poikalapsen.

66:8 Kuka on sellaista kuulut, kuka senkaltaista nähnyt? Syntykö maa yhden päivän kivulla, tahi synnytetäänkö

joka vapisee minun sanani edessä.

66:3 Sillä joka härjän teurastaa, on niinkuin hän miehenkin tappais; joka lampaan uhraa, on niinkuin hän koiran niskat taittais; joka ruokauhria tuo, on niinkuin hän sian verta uhras; joka pyhää savua muistelee, on niinkuin hän vääryyttä kiittäis: näitä he valitsevat teissänsä, ja heidän sielunsa mielistyy heidän kauhistuksiinsa.

66:4 Sentähden tahdon minä myös valita heidän pilkkansa, ja jota he pelkäävät, sen saatan minä heidän päällensä; sentähden että minä kutsuin, ja ei kenkään vastannut, minä puhuin, ja ei he kuulleet. Ja he tekivät paha minun silmäini edessä, ja valitsivat, jota en minä tahtonut.

66:5 Kuulkaat \Herran\ sanaa te, jotka hänen sanaansa pelkätte: teidän veljenne, jotka teitä vihasivat, ja erottivat teidät heistänsä minun nimeni tähden, he sanovat: olkoon \Herra\ ylistetty! vaan ilmaantukaan hän teidän iloonne; mutta heidän pitää häpiään tuleman.

66:6 Sillä metelin ääni (pitää kuuluman) kaupungista, ääni templistä, \Herran\ ääni, joka vihollisensa kostaa ansion jälkeen.

66:7 Hän synnyttää ennenkuin hän saa kivun; hän synnyttää pojan ennenkuin hänen kipunsa tulee.

66:8 Kuka on ikänä senkaltaista kuullut? kuka on ikänä senkaltaista nähnyt? Saaneeko koko maa yhtenä päivänä synnyttämisen ki-

edes.

66:3 Sillä joka härjän teurastaa/ on niinkuin hän miehenkin tappais. Joka lampaan uhra/ on niinkuin jocu coiran caulan leickais. Joca ruocauhria tuo/ on niinkuin jocu sicain werta uhras. Joca pyhä sawua muistelee/ on niinkuin jocu wääryttä kijttäis. Sencaltaisia he walidzewat heidän teisäns/ ja heidän sieluns mielisty heidän ilkeyxijns.

66:4 Sentähden tahdon minä myös walita mitä he naurawat/ ja jota he pelkävät/ saatan minä sen heidän päällens. Sillä minä cudzuin/ ja ei kengän wastannut/ cosca minä puhuin/ nijn ei he cuulet. Ja he teit sitä cuin ei minulle kelwannut/ ja walidzit/ jota en minä tahtonut.

66:5 CUulcat HERran sana te jotca hänen sanans pelkät. Teidän weljen jotca teitä wihaisit ja eritit teidän heistäns minun nimeni tähden/ he sanowat: (cadzocam/ cuinga cunnialinen HERra on: ilman ducan hän teidän iloon) heidän pitä häpiään tuleman.

66:6 Sillä metelin ääni pitää Caupungis cuuluman/ yxi äni Templist/ HERran ääni/ joca wihollisens costa.

66:7 Hän synnyttä ennencuin hän saa kiwun/ hän synnyttä pojan ennencuin hänen kipuns tule.

66:8 Cuca on ikänäns sencaltaista cuullut? cuca on ikänäns sencaltaista nähnyt? Syndynekö jocu Canssa en-

kansa yhdellä haavaa? Siionhan tunsi kipuja ja samalla jossain synnytti lapsensa.

66:9 Minäkö avaisin kohdun sallimatta synnyttää, sanoo Herra, tahi minäkö, joka saatan synnyttämään, sulkinsin kohdun?

66:10 Iloitkaa Jerusalemin kanssa ja riemuitkaa hänestä kaikki, jotka häntä rakastatte; iloitsemalla iloitkaa hänen kanssaan, te, jotka olette hänen tähtensä surreet,

66:11 että imisitte ja tulisitte ravituiksi hänen lohduksensa rinnoista, että joisitte ja virkistysisitte hänen kunniansa runsaudesta.

66:12 Sillä näin sanoo Herra: Minä ohjaan hänen tykönsä rauhan niinkuin virran ja kansojen kunnian niinkuin tulvajoen. Ja te saatte imeä, kainalossa teitä kannetaan, ja polvilla pitäen teitä hyväilläään.

66:13 Niinkuin äiti lohduttaa lastansa, niin minä lohdutan teitä, ja Jerusalemissa te saatte lohduksen.

66:14 Te näette sen, ja teidän sydämenne iloitsee, ja teidän luonne virkistyyvät kuin vihanta ruoho; ja Herran käsi tulee tunnetuksi hänen palvelijoissansa, mutta vihollistensa hän antaa tuntea vihansa.

66:15 Sillä katso, Herra tulee tulella, ja hänen vaununsä

vun? syntyneekö kaikki kansa yhtä haavaa? kuitenkin on Zion, saatuansa synnyttämisen kivun, myös synnyttänyt.

66:9 Eikö minun, joka muut saatan synnyttämään, pitäisi itse myös synnyttämän? sanoo \Herra\; pitäiskö minun antaman muiden synnyttää, ja itse hedelmätöin oleman? sanoo sinun Jumalas.

66:10 Iloitkaat Jerusalemin kanssa, ja ihastukaat hänestä kaikki, jotka häntä rakastatte; iloitkaat suuresti hänen kanssansa kaikki te, jotka tähänasti olette hänen tähtensä murheelliset olleet.

66:11 Sillä teidän pitää imevän ja ravittaman hänen lohduksensa nisistä; teidän pitää lypsämän ja ilahuttaman teitä hänen kunniansa kirkkaudesta.

66:12 Sillä näin sanoo \Herra\; katso minä levitän hänen tykönsä rauhan niinkuin virran, ja pakanain kunnian niinkuin vuotavan ojan, jota te saatte imeä; ja teitä pitää sylissä kannettaman, ja polvien päällä ihan teleman.

66:13 Niinkuin äiti poikaansa lohduttaa, niin minä tahdon teitä lohduttaa, ja teidän pitää Jerusalemissa lohduksen saaman.

66:14 Teidän pitää sen näkemän, ja teidän sydämenne pitää iloitseman, ja teidän luonne pitää vihoittaman niinkuin ruoho; niin tunnetaan \Herran\ käsi hänen palvelioissansa, ja hänen vihollisissansa.

66:15 Sillä katso, \Herra\ tulee tulella, ja hänen rat-

nencuin se saa synnyttämisen kivun? Nyt on kuitenkin Zion lapsens ilman kivuta synnyttänyt.

66:9 Eikö minun/ joca muut saatan synnyttämän/ pitäisi idze myös synnyttämän? sano HERra: Pitäiskö minun andaman muiden synnyttä/ ja idze hedelmätöin oleman? sano sinun Jumalas.

66:10 Iloitcat Jerusalemin cansa/ ja ihastucat hänestä/ caicki te jotca händä racastatte. Iloitcat hänen cansans/ caicki te jotca tähänasti olette hänen tähtensä murheelliset ollet.

66:11 Sillä sentähden pitää teidän imevän ja rawittaman hänen lohduksensa nisistä. Teidän pitää sen edest imevän/ ja ilahuttaman teitä hänen cunnians täydellisyydest.

66:12 Sillä näin sano HERra: cadzo/ minä lewitän hänen tykönsä rauhan nijncuin virran/ ja pacanain cunnian nijncuin vuotavan ojan. Silloin te saatte ime/ ja teitä pitää sylis cannettaman/ ja polwein päällä ihaneldaman.

66:13 Minä tahdon teitä lohdutta/ nijncuin jocu hänen äitiäns lohdutta/ ja teidän pitää Jerusalemin puolest ilahutettaman.

66:14 Teidän pitää sen näkemän/ ja teidän pitää iloidseman/ ja luut pitää wihottaman nijncuin ruoho. Nijn tutan HERran käsi hänen palwelioissans/ ja sen wiha hänen wihollisissans.

66:15 Sillä cadzo/ HERRA tule tulella/ ja hänen rattans

ovat kuin myrskytuuli; ja hän antaa vihansa purkautua hehkussa ja nuhtelunsa tulenliekeissä.

66:16 Herra käy tuomiolle kaiken lihan kanssa tulella ja miekallaan; ja Herran surmaamia on oleva paljon.

66:17 Jotka pyhittäytyvät ja puhdistautuvat puutarhamenoja varten, seuraten miestä, joka on heidän keskellensä, jotka syövät sianlihaa ja muuta inhottavaa sekä hiiriä, niistä kaikista tulee loppu, sanoo Herra.

66:18 Minä tunnen heidän tekonsa ja ajatuksensa. Aika tulee, että minä kokoan kaikki kansat ja kielet, ja he tulevat ja näkevät minun kunniani.

66:19 Ja minä teen tunnuksen heidän keskellensä ja lähetän pakooppäässeitä heidän joukostansa pakanain tykö Tarsiiseen, Puuliin ja Luudiin, jousenjännittäjäin tykö, Tuubaliin ja Jaavaniin, kaukasiin merensaariin, jotka eivät ole kuulleet minusta kerrottavan eivätkä nähneet minun kunniaani, ja he ilmoittavat minun kunniani pakanain keskuudessa.

66:20 Ja he tuovat kaikki teidän veljenne kaikista kansoista uhri lahjana Herralle hevosilla, vaunuilla, kanto tuoleilla, muuleilla ja ratsukameleilla minun pyhälle vuorelleni Jerusalemiin, sanoo Herra, niinkuin israelilaiset tuovat ruokauhrin puhtaassa

taansa ovat niinkuin tuulispää; että hän kostais vihansa hirmuisuudessa, ja rangaituksen tulen liekissä.

66:16 Sillä \Herra\ on tuomitseva tulella ja miekallansa kaiken lihan; ja \Herralta\ tapetuita pitää paljo oleman.

66:17 Jotka heitäsä pyhittävät ja puhdistavat yrttitarhoissa, yksi täällä, toinen siellä, ja syövät sian lihaa, kauhistuksia ja hiiriä: kaikki nämät pitää lopetettaman yhtä haavaa, sanoo \Herra\.

66:18 Sillä minä tahdon tulla ja koota heidän ajatuksensa ja tekonsa, ynnä kaikkein pakanain ja kielten kanssa, että he tulisivat ja näkisivät minun kunniani.

66:19 Ja minä asetan merkin heidän sekaansa, ja muutamat niistä, kuin pelastetut ovat, lähetän minä pakanoille meren tykö, joutsimiehen puoleen, Puliin ja Ludiin, Tubaliin ja Javaan päin, ja niihin kaukasiin saariin, joissa ei tähänasti mitään ole minusta kuultu, ja ei ole minun kunniaani nähneet: ja heidän pitää minun kunniani pakanain seassa ilmoittaman.

66:20 Ja tuoman ulos kaikki teidän veljenne kaikista pakanoista, \Herralta\ ruokauhriksi, hevosilla ja rattailla, paareilla, muuleilla ja liukkailla juhilla Jerusalemiin minun pyhän vuoreni puoleen, sanoo \Herra\ : niinkuin Israelinkin lapset tuovat ruokauhrin puhtaassa astiassa \Herran\ huo-

ovat nijncuin tuulispää: että hän costais wihans hirmuisudes/ ja hänen rangaituxens tulen liekis.

66:16 Sillä HERra on duomidzepa tulesa/ hänen miecalans caiken lihan/ ja HERralda tapetuita pitä paljo oleman.

66:17 Jotca heitäs pyhittäwät ja puhdistawat krydimais/ yxi täällä ja toinen siellä/ ja syöwät sian liha/ cauhistuxia ja Hijriä/ caicki nämät pitä temmattaman pois yhtä haawa/ sano HERra:

66:18 Sillä minä tahdon tulla ja coota heidän ajatuxens ja tecons/ ynnä caickein pacanain ja kielden cansa/ että he tulisit ja näkisit minun cunniani.

66:19 Ja minä asetan merkin heidän secaans/ ja muutamat nijstä cuin pelastetut owat lähetän minä pacanoille meren tygö/ joudzimiesten puoleen Phulin ja Ludin. Tubalin ja Jawan päin/ ja nijhin caucaisijn saarijn/ joisa ei tähänasti mitän ole minusta cuultu/ ja ei ole minun cunniatani nähnet.

66:20 Ja heidän pitä minun cunniani pacanain seas ilmoittaman.

Ja he tuowat ulos caicki teidän weljen caikista pacanoista/ HERralle ruocauhrixi/ Orehilla ja rattahilla/ paareilla/ Muuleilla ja juhilla/ Jerusalemin minun pyhän vuoreni puoleen/ sano HERra: nijncuin Israelingin lapset tuowat ruocauhrin puhtas as-

astiassa Herran temppeliin.

66:21 Ja heitäkin minä otan leeviläisiksi papeiksi, sanoo Herra.

66:22 Niinkuin uudet taivaat ja uusi maa, jotka minä teen, pysyvät minun kasvojeni edessä, sanoo Herra, niin pysyy teidän siemenenne ja teidän nimenne.

66:23 Joka kuukausi uudenkuun päivänä ja joka viikko sapattina tulee kaikki liha kumartaen rukoilemaan minua, sanoo Herra.

66:24 Ja he käyvät ulos katselemaan niiden miesten ruumiita, jotka ovat luopuneet minusta; sillä heidän matonsa ei kuole, eikä heidän tulensa sammua, ja he ovat kauhistukseksi kaikelle lihalle.

neeseen.

66:21 Ja minä tahdon niistä ottaa papit ja Leviläiset, sanoo \Herra\.

66:22 Sillä niinkuin uudet taivaat ja uusi maa, jotka minä teen, ovat minun edessäni, sanoo \Herra\, juuri niin pitää teidän siemenenne ja nimenne pysymän.

66:23 Ja kaikki liha pitää yhdestä kuukaudesta niin toiseen, ja yhdestä sabbatista niin toiseen, tuleman kumartamaan minun eteeni, sanoo \Herra\:

66:24 Ja heidän pitää menemän ulos, ja katselemaan niiden ihmisten raatoja, jotka minua vastaan väärin tekevät; sillä ei heidän matonsa pidä kuoleman, eikä heidän tulensa sammuman, ja heidän pitää kaikelle lihalle kauhistukseksi oleman.

tias HERran huoneseen.

66:21 JA minä tahdon niistä otta Papit ja Lewitat/ sano HERra:

66:22 Sillä nijncuin se usi taiwas ja usi maa/ jotca minä teen/ owat minun edessäni/ sano HERra: juuri nijn pitä teidän siemenen ja nimen pysymän.

66:23 Ja caicki liha pitä yhdest Cuucaudest nijn toiseen/ ja yhdest Sabbathist nijn toiseen/ tuleman cumartaman minun eteeni/ sano HERra:

66:24 Ja heidän pitä menemän ulos ja cadzeleman nijden ihmisten raatoja/ jotca minua wastan wäärin teit: sillä ei heidän matons pidä cuoleman/ eikä heidän tulens sammuman/ ja heidän pitä caikelle lihalle cauhistuxexi oleman.

JEREMIA

1 LUKU

1:1 Jeremian, Hilikian pojan, sanat. Tämä oli Anatotissa, Benjaminin maassa, asuvia pappeja.

1:2 Hänelle tuli Herran sana Juudan kuninkaan Joosian, Aamonin pojan, päivinä, tämän kolmantenatoista hallitusvuotena,

1:3 ja tuli vielä Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, päivinä ja aina Juudan kuninkaan Sidkian, Joosian pojan, yhdennentoista vuoden loppumiseen asti, jolloin Jerusalemin asukkaat viidentenä kuukautena vietiin pakkosiirto-

JEREMIA

1 LUKU

1:1 Jeremian Hilikian pojan sanat, joka oli Anatotin papeista, Benjaminin maata,

1:2 Jolle \Herran\ sana tapahtui Josian Amonin pojan, Juudan kuninkaan aikana, kolmantenatoistakymmenentenä hänen valtakuntansa vuonna;

1:3 Ja sitte Josian pojan, Joojakimin, Juudan kuninkaan aikana, Zedekian Josian pojan, ensimmäisen vuoden loppuun toistakymmentä, niin Jerusalemin vankiuteen asti, viidentenä kuukautena.

Propheta Jeremia

I. Lucu

1:1 NÄmät owat Jeremian sanat/ Hilikian pojan/ Anatothin Papeista/ BenJamin maalda.

1:2 Jolle HERran sana tapahtui Josian Amonin pojan Judan Cuningan aicana/ colmandena toistakymmenenä hänen waldacundans vuonna.

1:3 Ja sijtte Josian pojan/ Joachimn Judan Cuningan aicana/ Zedechian Josian pojan Judan Cuningan/ yhdentoistakymmenen vuoden loppuun/ nijn Jerusalemin fangiuten asti/ wijdendenä Cuucautena.

laisuuteen.

1:4 Minulle tuli tämä Herran sana:

1:5 "Jo ennenkuin minä valmistin sinut äidin kohdussa, minä sinut tunsin, ja ennenkuin sinä äidistä synnyit, minä sinut pyhitin; minä asetin sinut kansojen profeetaksi."

1:6 Mutta minä sanoin: "Voi Herra, Herra! Katso, en minä kykene puhumaan, sillä minä olen nuori."

1:7 Niin Herra sanoi minulle: "Älä sano: 'Minä olen nuori', vaan mene, kunne ikinä minä sinut lähetän, ja puhu kaikki, mitä minä käsken sinun puhua."

1:8 Älä pelkää heitä, sillä minä olen sinun kanssasi ja pelastan sinut, sanoo Herra."

1:9 Ja Herra ojensi kätensä ja kosketti minun suutani. Ja Herra sanoi minulle: "Katso, minä panen sanani sinun suuhusi."

1:10 Katso, minä asetan sinut tänä päivänä yli kansojen ja valtakuntain, repimään maasta ja hajottamaan, hävittämään ja kukistamaan, rakentamaan ja istuttamaan."

1:11 Minulle tuli tämä Herran sana: "Mitä sinä näet, Jeremia?" Minä vastasin: "Minä näen mantelipuun oksan."

1:12 Herra sanoi minulle: "Sinä olet nähnyt oikein; sillä minä valvon sanaani toteuttaakseni sen."

1:13 Minulle tuli toistamiseen Herran sana, näin kuuluva: "Mitä sinä näet?" Minä vasta-

1:4 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

1:5 Minä tunsin sinun jo ennenkuin minä sinun valmistin äitis kohdussa, ja pyhitin sinun ennenkuin sinä äidistäs synnyitkään, ja panin sinun kansain prophetaksi."

1:6 Mutta minä sanoin: voi Herra, \Herra\! katso en minä kelpaa saarnaamaan; sillä minä olen nuori."

1:7 Niin \Herra\ sanoi minulle: älä sano: minä olen nuori; mutta sinun pitää kaikkiin niihin menemän, mihin minä sinun lähetän, ja puhuman kaikkia, mitä minä sinulle käsken."

1:8 Älä pelkää heitä; sillä minä olen tykönäs, ja pelastan sinun, sanoo \Herra\."

1:9 Ja \Herra\ ojensi kätensä ja tarttui minun suuhuni; ja \Herra\ sanoi minulle: katso, minä panen minun sanani sinun suuhus."

1:10 Katso, minä panen sinun tänäpäpä kansain ja valtakuntain päälle, repimään, särkemään, hukuttamaan ja kukistamaan: rakentamaan ja istuttamaan."

1:11 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi: Jeremia, mitä näet? Minä sanoin: Minä näen mandelpuisen sauvan."

1:12 Ja \Herra\ sanoi minulle: oikein sinä olet nähnyt, sillä minä tahdon kii-ruhtaa, tehdäkseni minun sanani."

1:13 Ja \Herran\ sana tapahtui toisen kerran minulle ja sanoi: mitä näet? Minä sanoin: minä näen kiehuvai-

1:4 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

1:5 Minä tunsin sinun jo ennen kuin minä sinun valmistin sinun äitis kohdus/ ja pyhitin sinun ennen cuins äitistäs synnytkän/ ja panin sinun Canssain Prophetaxi."

1:6 Mutta minä sanoin: voi HERra/ HERra/ en minä kelpa saarnaman: sillä minä olen nuori."

1:7 Nijn HERRa sanoi minulle: älä sano: minä olen nuori/ mutta sinun pitä sinne menemän kuin minä sinun lähettän/ ja saarnaman mitä minä sinulle käsken."

1:8 Älä pelkä heitä: sillä minä olen tykönäs/ ja pelastan sinun/ sano HERRA."

1:9 Ja HERra oijensi kätensä ja tartui minun suuhuni/ ja sanoi minulle:

1:10 Cadzo/ minä panen minun sanani sinun suuhus/ cadzo/ minä panen sinun tänäpäpä Canssain ja waldacundain päälle/ repimän/ särkemän/ cukistaman/ hucuttaman/ rakendaman ja istuttaman."

1:11 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi: Jeremia/ mitä näet? Minä sanoin: minä näin Mandelpuisen sauwan."

1:12 Ja HERra sanoi minulle: oikein sinä olet nähnyt: sillä minä tahdon walwo/ tehdäxeni minun sanani."

1:13 Ja HERran sana tapahtui toisen kerran minulle/ ja sanoi: mitä näet? Minä sanoin:

sin: "Minä näen kiehuvan padan; se näkyy pohjoisen puolelta."

1:14 Ja Herra sanoi minulle: "Pohjoisesta on onnettomuus purkautuva kaikkien maan asukasten yli.

1:15 Sillä katso, minä kutsun kaikki pohjoisten valtakuntain kansanheimot, sanoo Herra, ja ne tulevat ja asettavat kukin valtaistuimensa Jerusalemin porttien oville ja kaikkia sen muureja vastaan, yltymäri, ja kaikkia Juudan kaupungeja vastaan.

1:16 Sitten minä julistan heille tuomioni kaikesta heidän pahuudestaan, koska he ovat hyljänneet minut, polttaneet uhreja muille jumalille ja kumartaneet kättensä tekoja.

1:17 Mutta sinä, vyötä kupeesi, nouse ja puhu heille kaikki, mitä minä käsken sinun puhua. Älä heitä kauhistu, etten minä kauhistuttaisi sinua heidän edessään.

1:18 Sillä katso, minä teen sinusta tänä päivänä varustetun kaupungin, rautapatsaan ja vaskimuurin koko maata vastaan, Juudan kuninkaita, sen ruhtinaita, sen pappeja vastaan ja maan kansaa vastaan.

1:19 Ja he sotivat sinua vastaan, mutta eivät voita sinua, sillä minä olen sinun kanssasi, sanoo Herra, ja pelastan sinut."

Jeremia 2 LUKU

2:1 Ja minulle tuli tämä Her-

sen padan, joka näkyy pohjan puoleen.

1:14 Ja \Herra\ sanoi minulle: pohjasta on paha tuleva kaikkein maan asuvaisten päälle.

1:15 Sillä katso, minä kutsun kaikki valtakuntain sukukunnat, jotka ovat pohjassa, sanoo \Herra\; ja he tulevat ja kukin asettaa istuimensa Jerusalemin portin eteen, ja ympäri kaikkia hänen muurejansa, ja kaikkia Juudan kaupungeita,

1:16 Ja minä annan oikeuden käydä heidän päällensä kaiken heidän pahuutensa tähden; että he ovat minun hyljänneet, ja muille jumalille suitsuttaneet, ja kumartaneet omaa käsialaansa.

1:17 Niin vyötä nyt kupees, nouse ja saarnaa heille kaikki, mitä minä sinun käsken; älä pelkää heitä, etten minä sinua surmaisi heidän edessäs.

1:18 Ja katso, minä teen tänäpäpä sinun vahvaksi kaupungiksi, rautapatsaaksi ja vaskimuuriksi koko maassa: Juudan kuninkaita ja hänen ruhtinaitansa vastaan, hänen pappejansa ja maan kansaa vastaan.

1:19 Ja he sotivat sinua vastaan, ei kuitenkaan heidän pidä sinua voittaman; sillä minä olen sinun tykönäs, sanoo \Herra\, vapahtamassa sinua.

2 LUKU

2:1 Ja \Herran\ sana tapahtui

minä näen kiehuaisen padan/ ja hänen esipuolens pohjan puoleen.

1:14 Ja HERra sanoi minulle: pohjast on paha tulewa caickein maan asuwaisten päälle:

1:15 Sillä cadzo/ minä cudzun caicki waldacundain succunnat cuin on pohjas/ sano HERra/ tuleman ja asettaman istuimens Jerusalemin portin eteen/ ja ymbäri caickia hänen muurejans/ ja caickein Judan Caupungein.

1:16 Ja minä annan oikeuden käydä heidän päällens/ caiken heidän pahudens tähden/ että he owat minun hyljännet/ ja muille jumalille suidzuttanet/ ja cumartanet oma käsialans.

1:17 Nijn wyötä nyt sinun cupes/ nouse ja saarna heille caicki cuin minä sinun käsken: älä pelkä heitä/ etten minä sinua surma heidän edesäns.

1:18 Ja cadzo/ minä teen tänäpäpä sinun wahwaxi Caupungixi/ rautapadzaxi ja waskimuurixi coco maasa/ Judan Cuningaita ja hänen Ruhtinointans wastan.

1:19 Hänen Papejans ja maan Canssa wastan/

nijn että jos he wielä sotiwat sinua wastan/ ei cuitengan heidän pidä sinua woittaman: sillä minä olen sinun tykönäs/ sano HERra/ waphattamas sinua.

II. Lucu

2:1 JA HERran sana tapahtui

ran sana:

2:2 "Mene ja julista Jerusalemin kuullen ja sano: Näin sanoo Herra: Minä muistan sinun nuoruutesi armauden, morsiusaikasi rakkauden, kuinka sinä seurasit minua erämaassa, maassa, jossa ei kylvöä tehdä.

2:3 Herralle pyhitetty oli Israel, hänen satonsa esikoinen. Kaikki, jotka sitä söivät, joutuivat syynalaisiksi; onnettomuus kohtasi heitä, sanoo Herra.

2:4 Kuulkaa Herran sana, Jaakobin heimo ja kaikki Israelin heimon sukukunnat.

2:5 Näin sanoo Herra: Mitä vääryyttä teidän isänne minusta löysivät, koska he erkanivat kauas minusta ja lähtivät seuraamaan turhia jumalia ja turhanpäiväisiksi tulivat.

2:6 He eivät kysyneet: 'Missä on Herra, joka toi meidät pois Egyptin maasta, joka johdatti meitä erämaassa, arojen ja kuilujen maassa, kuivuuden ja synkeyden maassa, maassa, jossa ei kukaan kulje eikä yksikään ihminen asu?'

2:7 Minä toin teidät hedelmätarhojen maahan syömään sen hedelmää ja hyvyyttä, mutta sinne tultuanne te saastutitte minun maani ja teitte minun perintöosani kauhistukseksi.

2:8 Papit eivät kysyneet: 'Missä on Herra?' Lainkäyttäjät eivät minua tunteneet, ja paimenet luopuivat minusta;

tui minulle ja sanoi:

2:2 Mene ja saarnaa julkisesti Jerusalemissa, ja sano: Näin sanoo \Herra\; minä ajattelen sitä hyvää työtä, joka sinulle tapahtui nuoruudessas, ja sitä rakkautta, jonka minä sinulle osoitin, koskas kaunis olit, ja minua korvessa seurasit, siinä maassa, jossa ei kylvetä;

2:3 Koska Israel oli \Herran\ pyhä ja hänen ensimmäinen hedelmänsä; jokainen joka häntä söi, tuli vikapääksi, ja paha tuli hänen päällensä, sanoo \Herra\.

2:4 Kuulkaat \Herran\ sanaa, Jakobin huone ja kaikki Israelin huoneen sukukunnat.

2:5 Näin sanoo \Herra\; mitä vääryyttä teidän isänne minussa löysivät, että he erkanivat minusta ja menivät turhuuteen, ja tulivat turhaksi.

2:6 Ja ei ensinkään ajatelleet: kussa se \Herra\ on, joka meitä vei ulos Egyptin maalta, joka johdatti meitä korvessa, autiossa ja erämaassa, kuivassa ja kuoleman varjon maassa, siinä maassa, jossa ei yksikään ihminen vaeltanut eikä asunut?

2:7 Ja minä vein teidät hyvään maahan, sen hedelmää ja hyvyyttä syömään; mutta kuin te sinne tulitte, te minun maani ja minun perintöni teitte kauhistukseksi.

2:8 Papit ei ajatelleet, kussa \Herra\ on; lainoppineet ei tunteneet minua, paimenet luopuivat minusta ja prophe-

minulle/ ja sanoi:

mene ja saarna julkisesti Jerusalemissa/ ja sano: Nijn sano HERra:

2:2 Minä ajattelen sitä hywä työtä/ joca sinulle tapahtui sinun nuorudesas/ ja sitä rackautta/ jonga minä sinulle osotin/ coscas caunis olit ja minua corwes seuraisit/ sijnä maasa josa ei kylvetä:

cosca Israel oli HERran pyhä ja hänen ensimmäinen hedelmäns.

2:3 Jocainen cuin händä söi/ tuli wicapääxi/ ja paha tuli hänen päällens/ sano HERra.

2:4 CUulcat HERran sana/ te Jacobin huonesta/ ja caicki sucucunnat Israelin huonesta.

2:5 Näitä sano HERra: mitä vääryyttä teidän Isän minusa löysit/ että he ercanit minusta/ ja menit turhuteen/ tulit turhaxi ja ei ensingän ajatellet:

2:6 Cusa se HERra on/ joca meitä wei ulos Egyptin maalda/ johdatti meitä corwesa/ autiasa ja erämaasa/ cuiwasa ja pimiäsä maasa/ sijnä maasa josa ei yxikän ihminen ollut eikä asunut?

2:7 Ja minä wein teidän hyvään maahan/ sen hedelmätä ja hywyttä syömän/ mutta cosca te sinne tulitte/ saastutitta te minun maani/ ja minun perindöni teitte cauhistuxexi.

2:8 Papit ei ajatellet/ cusa HERra on/ ja oppenet ei tundenet minua/ paimenet luowuit minusta ja Prophetat

profeetat ennustivat Baalin nimessä ja seurasivat niitä, joista ei apua ole.

2:9 Sentähden minä vielä käyn oikeutta teidän kanssanne, sanoo Herra, ja teidän lastenne lasten kanssa minä käyn oikeutta.

2:10 Menkää kittiläisten saarille katsomaan ja lähettäkää Keedariin panemaan tarkoin merkille ja katsomaan, onko senkaltaista tapahtunut.

2:11 Onko mikään pakanakansa vaihtanut jumalia, vaikka ne eivät olekaan jumalia? Mutta minun kansani on vaihtanut kunniansa siihen, josta ei apua ole.

2:12 Hämmästykää tästä, te taivaat, kauhistukaa, peräti tyrmistykää, sanoo Herra.

2:13 Sillä minun kansani on tehnyt kaksinkertaisen synnin: minut, elävän veden lähteen, he ovat hyljänneet, ja ovat hakanneet itselleen vesisäiliöitä, särkyviä säiliöitä, jotka eivät vettä pidä.

2:14 Onko Israel ostettu orja tai kotona syntynyt? Minkätähden hän on joutunut saaliiksi?

2:15 Häntä vastaan kiljuivat nuoret leijonat, antoivat äänensä kuulua; ne tekivät hänen maansa autioksi, hänen kaupunkinsa hävitettiin asujatomiksi.

2:16 Myöskin noofilaiset ja tahpanheelaiset pitivät sinun päälakeasi laitumenansa.

2:17 Eikö tee tätä sinulle se, että sinä hylkää Herran, sinun Jumalasi, silloin kun hän tahtoo sinua tiellä kuljettaa?

tat ennustivat Baalin kautta ja seurasivat kelvottomia.

2:9 Sentähden minä riitelen vielä teidän kanssanne, sanoo \Herra\, ja teidän lastenne lasten kanssa riitelen minä.

2:10 Niin menkää Kittimin luotoihin ja katsokaat, ja lähettäkää Kedariin, tutkistelkaat visusti ja katsokaat, onko siellä niin tapahtunut.

2:11 Muuttavatko pakanat jumaliansa? vaikka ei ne jumalat olekaan; ja kuitenkin minun kansani on muuttanut kunniansa kelvotomaan.

2:12 Taivaat hämmästykää siitä, peljästykää ja vaviskaat, sanoo \Herra\.

2:13 Sillä minun kansani tekee kahtalaisen synnin: minun, joka olen elävän veden lähde, he hylkäävät, ja kaivavat itsellensä kaivoja, kelvottomia kaivoja, joissa ei vesi pysy.

2:14 Onko Israel ostettu orja eli kotona syntynyt? miksi hän on joutunut saaliiksi?

2:15 Sillä nuoret jalopeurat kiljuvat hänestä ja huutavat: he hävittävät hänen maansa; ja hänen kaupunkinsa ovat poltetut, niin ettei niissä kenkään asu.

2:16 Nophin ja Tahpanheksen lapset musertavat myös sinun pääs.

2:17 Näitä sinä itselles teet, että hylkää \Herran\, sinun Jumalasi, kuin hän sinua tahtoo viedä oikiaa tietä.

Propheteraisit Baalin kautta ja seuraisit kelvottomia.

2:9 Minä riitelen vielä teidän ja teidän lastenne cansa/ sano HERRA:

2:10 Mengät Chitimin luotoijn/ cadzocat ja lähettäkät Kedarijn/ tutkistelcat wisust ja cadzocat jos siellä nijn tapahtu.

2:11 Jos pacanat muuttawat heidän jumalitans/ waicka ei ne jumalat oleckan: ja cuitengin minun Canssan on muuttanut hänen cunnians kelwotomaan.

2:12 Taiwat hämmästykön sijtä/ peljästykön ja wapiscon/ sano HERra:

sillä minun Canssan teke cahtalaisen synnin.

2:13 Minun joca olen elävä lähde/ he hyljäwät/ ja caiwawat idzellens caiwoja/ pahoja caiwoja joisa ei wesi pysy.

2:14 Ongost Israel orja/ eli cotona syndynyt/ mixist hän on joutunut saalixi?

2:15 Sillä nuoret Lejonit kiljuwat hänestä/ huutawat ja häwittäwät hänen maans/ ja polttawat hänen Caupungins/ nijn ettei nijsä kengän asu.

2:16 Ne Nophin Thachpanexen lapset musertawat sinun pääs.

2:17 Näitä sinä idzelles teet/ että hyljät sinun HERras Jumalasi/ cosca hän sinua tah-to wiedä oikiata tietä.

2:18 Ja nyt, mitä menemistä sinulla on Egyptiin juomaan Siihorin vettä? Ja mitä menemistä sinulla on Assuriin juomaan Euftrat-virran vettä?

2:19 Sinun pahuutesi tuottaa sinulle kurituksen, ja luopumuksesi saattaa sinut rangaistukseen; niin tiedä ja näe, kuinka onnetonta ja katkeraa se on, että sinä hylkää Herran, sinun Jumalasi, etkä minua pelkää, sanoo Herra, Herra Sebaot.

2:20 Sillä jo ammoisista ajoista sinä olet särkenyt ikeesi, katkaissut siteesi ja sanonut: 'En tahdo palvella.' Sillä kaikilla korkeilla kukkuloilla ja kaikkien viheriäin puitten alla sinä porttona viruit.

2:21 Minä olin istuttanut sinut jaloksi viiniköynnökseksi, puhtaimmasta siemenestä; kuinka olet muuttunut minulle vieraan viinipuun villiköynnöksiksi?

2:22 Vaikka pesisit itsesi saippualla ja käyttäisit paljon lipeätä, saastaiseksi jää sitenkin sinun syntisi minun edessäni, sanoo Herra, Herra.

2:23 Kuinka saatat sanoa: 'En ole saastuttanut itseäni, en ole baaleja seurannut!' Katso menoasi laaksossa, huomaa, mitä olet tehnyt, sinä nopea, nuori naaraskameli, joka juokset sinne ja tänne;

2:24 sinä villiaasi, erämaahan tottunut, joka himossasi ilmaa ahmit! Kuka hillitsee sen kii-

2:18 Ja nyt, mitä sinun on Egyptin tiellä, ettäs tahdot juoda Siihorin vettä? eli mitä sinun on Assyria tiellä, ettäs tahdot juoda virran vedestä.

2:19 Sinun pahuutes tähden sinua nuhdellaan, ja sinun tottelemattomuutes tähden sinua kuritetaan; niin tiedä ja näe, kuinka viheliäinen ja surkia se on, ettäs hylkää \Herran\, sinun Jumalasi, ja et pelkää minua, sanoo Herra, \Herra\ Zebaot.

2:20 Sillä minä olen jo vanhasta taittanut sinun ikeesi, ja särkenyt sinun juttasi, ja sinä sanoit: en minä tahdo enään niitä palvella; kuitenkin jokaisella korkialla vuorella, ja kaikkein lehtipuiden alla juoksit sinä salavuoteudessa,

2:21 Mutta minä olen istuttanut sinun parhaaksi viinapuuksi ja totiseksi siemeneksi; kuinka sinä olet nyt muuttunut niin karvaaksi ja metsäviikunapuuksi.

2:22 Sillä jos sinä vielä lipiällä pesisit itsesi ja ottaisit paljon saippuaa, kuitenkin sinun pahuutes näkyy minun edessäni, sanoo Herra, \Herra\.

2:23 Kuinkas siis sanot: en minä ole saastainen, en minä seuraa Baalia? Katso tietäsi laaksossa, ajattele, kuinkas tehnyt olet: sinä nopsa naaras kameli, joka sinne ja tänne juokset.

2:24 Niinkuin metsä-aasi korvessa, kuin hän helteestä hengittää, kuka hänen taitaa asettaa? kaikki, jotka häntä

2:18 Mitä se sinua autta/ ettäs menet Egyptijn/ ja tahdot juoda Siihorin vettä/ eli mitä se sinua autta/ ettäs menet Assyriaan/ ja tahdot juoda virran vedestä?

2:19 Sinun pahudes tähden sinua nuhdellan/ ja sinun tottelemattomuudes tähden sinua curitetan. Näin sinä saat nähdä ja ymmärtä cuingasta se on viheliäinen ja surullinen/ ettäs hyljät sinun HERRAS Jumalasi/ ja et pelkä minua/ sano HERRA HERRA Zebaot.

2:20 Sillä minä olisin jo vanhast taittanut sinun ikeesi/ ja särkenyt sinun juttasi/ waan sinä sanoit: en minä tahdo orjuden alla olla: mutta jocaizelle corkialle wuorelle/ ja caickein lehtipuiden alla juoxit sinä salavuoteudes.

2:21 Mutta minä olen istuttanut sinun makiaksi wijnapuuxi ja hedelmälisexi siemenexi: cuingast sinä olet nyt muuttunut nijncarwaxi ja medzä wijnapuuxi?

2:22 Ja jos sinä sinus vielä lipiällä pesisit/ ja ottaisit paljon saipuata/ cuitengin sinun pahudes vielä sijttekin sitä enemmän nägyis minun edessäni/ sano HERRA HERRA.

2:23 Cuingas sijs sanot: en minä ole saastainen/ en minä pidä Baalist mitän. Cadzo/ cuingas sen laxos olet toimittanut/ ajattele cuingas tehnyt olet.

2:24 Sinä nopsa naaras Kameli/ joca sinne ja tänne juoxet nijncuin medzäasi cor-

man? Joka sitä etsii, sen ei tarvitse väsyttää itseään; sen löytää, kun tulee sen kuukausi.

2:25 Varo, ettet juokse jalakaasi anturattomaksi ja kurkuasi janoiseksi. Mutta sinä sanot: 'Se on turhaa! Ei! Sillä minä rakastan vieraita ja niitä minä seuraan.'

2:26 Niinkuin teosta tavattu varas on häpeissänsä, niin joutuu Israelin heimo häpeään, se ja sen kuninkaat, ruhtinaat, papit ja profeetat,

2:27 he, jotka sanovat puulle: 'Sinä olet minun isäni' ja kivel-
velle: 'Sinä olet minut synnyttänyt.' Sillä he ovat kääntäneet minulle selkänsä eivätkä kasvojansa; mutta onnettomuutensa aikana he sanovat: 'Nouse ja pelasta meidät.'

2:28 Mutta missä ovat sinun jumalasi, jotka olet itsellesi tehnyt? Nouskoot ne, jos voivat pelastaa sinut onnettomuutesi aikana. Sillä yhtä monta, kuin sinulla on kaupungeja, on sinulla jumalia, Juuda.

2:29 Miksi riitelette minua vastaan? Olettehan te kaikki luopuneet minusta, sanoo Herra.

2:30 Turhaan minä olen lyönyt teidän lapsianne; he eivät ole ottaneet kuritusta varteen. Teidän miekkanne on syönyt teidän profeettojanne, niinkuin hävittävä leijona.

2:31 Voi sukukuntaa - teitä!

etsivät, ei pidä väsymän; hänen kuukaudessaansa hän löydetään.

2:25 Älä ole paljasjaloin ja älä janoa kärsi. Mutta sinä sanoit: ei se auta, vaan minä rakastan muukalaisia ja juoksen heidän perässänsä.

2:26 Niinkuin varas tulee häpiään, kuin hän saadaan kiinni, niin pitää myös Israelin huoneen häpiään tuleman, kuningastensa, valtamiestensä, pappeinsa ja prophetainsa kanssa.

2:27 Jotka puulle sanovat: sinä olet isäni, ja kivel-
minun synnytit; Sillä he kääntävät selkänsä minun puoleeni ja ei kasvojansa; mutta kuin hätä tulee, sanovat he: nouse ja auta meitä.

2:28 Kussa ovat jumalas, jotka sinä itselles tehnyt olet? Nouskaan ne, katso, taitavatko he sinua auttaa sinun hätäs aikana; sillä niin monta kuin sinulla, Juuda, on kaupunkia, niin monta on myös sinulla jumalaa.

2:29 Miksi te tahdotte vielä riidellä minun kanssani? Te olette kaikki minusta luopuneet, sanoo \Herra\.

2:30 Turhaan minä rankaisin teidän lapsianne, ei he ota kuritusta; sillä teidän miekkanne syö teidän prophetanne, niinkuin turmeleva jalopeura.

2:31 Sinä paha sukukunta,

wesa: cosca hän heldestä hengittä/ cuca hänen taita asetta? caicki jotca händä edziwät/ ei pidä wäsymän/ hänen Cuucaudesans löytä hän hänen.

2:25 Seisata ja älä jano kärsi. Mutta sinä sanoit: ei se tapahdu/ minä racastan muukalaisia ja juoxen heidän peräns.

2:26 Nijn cuin waras tule häpiään/ cosca hän saadan kijnni/ nijn myös pitä Israelingin huonen häpiään tuleman/ Cuningastens/ walda miestens/ Pappeins ja Prophetains cansa.

2:27 Jotca puulle sanowat: sinä olet minun Isän: ja kiwelle: sinä minun synnytit: Sillä he käändäwät selkäns minun puoleni ja ei caswojans. Mutta cosca hätä tule/ sanowat he: nouse ja auta meitä.

2:28 Cusast owat sinun jumalas/ jotcas idzelles tehnyt olet? noscan ne/ cadzo/ jos he taitawat sinua autta sinun hätä aicanas: sillä nijn monda cuin sinulla Juda Caupungita on/ nijn monda on myös sinulla jumalata.

2:29 TAhdotcos wielä käydä minun cansani oikeudelle? te oletta caicki minusta luopunet/ sano HERra.

2:30 Turhan minä rangaisin teidän lapsian/ ei he ota opetusta: sillä teidän mieckan syö teidän Prophetan/ nijn cuin julma Lejoni.

2:31 Sinä paha sucucunda/

Katsokaa Herran sanaa: olenko minä ollut Israelille erämaa, pimeyden maa? Miksi sanoo minun kansani: 'Me juoksemme valtoimina, emme tule enää sinun tykösi.'

2:32 Unhottaako neitsyt koristeensa, morsian koruvyönsä? Mutta minun kansani on unhottanut minut epälukuisina päivinä.

2:33 Kuinka ovelasti sinä kuljet lempeä etsiessäsi! Niinpä oletkin perehtynyt pahuuden teihin.

2:34 Vaatteesi liepeetkin ovat köyhien, viatonten veressä. Et tavannut heitä murtautumastasisälle, mutta yhtäkaikki -!

2:35 Ja kuitenkin sinä sanot: 'Minä olen syytön; hänen vihansa on kaiketi kääntynyt minusta pois.' Katso, minä käyn oikeutta sinun kanssasi, koska sinä sanot: 'En ole syntiä tehnyt.'

2:36 Kuinka niin kovin kiiruhdat vaihtamaan tiesi! Egyptistäkin olet saava häpeän, niinkuin olet häpeän saanut Assurista.

2:37 Senkin tyköä olet lähtevä kädet pääsi päällä, sillä Herra on hyljännyt ne, joihin sinä luotat, ja heistä ei sinulle menestystä tule."

Jeremia 3 LUKU

3:1 Sanottu on: Jos mies lähettää pois vaimonsa ja tämä menee hänen luotansa ja joutuu toisen miehen vaimok-

ota vaari \Herran\ sanasta: olenko minä nyt tullut Israelille korveksi, eli pimiäksi maaksi? Miksi siis minun kansani sanoo: me olemme herrat, emme enään tule sinun tykö.

2:32 Unohtaako neitsy kaunistuksensa eli morsian sepeleensä? Mutta minun kansani unohtaa minun ijancaikkisesti.

2:33 Mitäs kaunistat ties, rakkautta etsiäkses? ja myös sentähden totutit sinun ties pahaksi.

2:34 Löydetään myös vaiwaisten ja viattomain sieluin veri sinun tykönäs joka paikassa, ja ei ne ole löydetty kätkettynä, vaan julki kaikissa niissä paikoissa.

2:35 Ja sinä sanot: minä olen viatoin, hän kääntäköön vihansa minusta pois. Katso, minä tahdon oikeudelle käydä sinun kanssas, että sinä sanoit: en minä ole syntiä tehnyt.

2:36 Miksi niin horjahtelet ja menet sinne ja tänne? Mutta sinun pitää Egyptiltä häpiän saaman, niinkuin sinä Assyrialtakin häpiän sait.

2:37 Sinä olet myös sieltä lähtevä ja lyövä kätes yhteen pääs päälle, sillä \Herra\ tekee tyhjäksi sinun toivos, ja ei sinulla pidä mitään menestystä niissä oleman.

3 LUKU

3:1 Sananlasku on: katso, kuin mies eroittaa vaimonsa tyköänsä, ja se menee pois hänen tyköänsä, ja ottaa toi-

ota vaari HERran sanasta: olenko minä nyt tullut Israelin erämaaxi eli autiaxi? mixi sijs minun Canssan sano: me olemma Herrat/ en me juoxe sinun peräs.

2:32 Ei neidzy unhota hänen caunistustans/ eikä morsian hänen seppelettäns/ mutta minun Canssan unhotta minun ijancaikkisest.

2:33 Mitäs caunistat sinun menos/ että minä sinua rastaaisin? joca sen warjon alla paha teet enämmin ja enämmin.

2:34 Löytän myös waiwaisten ja wiattomain sieluin weri sinun tykönäs jocapaicas/ ja ei ole se sala/ mutta julki nijsä paicoisa.

2:35 Ja sinä wielä nyt sanot: minä olen wiatoin/ hän käändäkön wihans minusta pois:

2:36 Cadzo/ minä tahdon oikeudelle käydä sinun canssas/ että sinä sanoit: en minä ole syndiä tehnyt.

Mixis nijn horjahtelet/ ja menet sinne ja tänne? mutta sinun pitä Egyptist häpiällä palajaman/ nijncuins Assyriastakin häpiällä palaisit.

2:37 Sillä sinä olet sieldä lähtewä ja lyöpä kätes yhteen pääs päälle: sillä HERra teke tyhjäxi sinun toiwos/ ja ei sinulla pidä mitän menestystä nijsä oleman

III. Lucu

3:1 Sananlascu on: cosca mies eroitta waimons tyköns/ ja waimo mene pois hänen tyköns/ ja otta toisen mie-

<p>si, saako se mies enää tulla hänen luokseen? Eikö se maa tule saastutetuksi? Mutta sinä olet harjoittanut haureutta monen ystävän kanssa, ja sinäkö saisit palata minun luokseni! sanoo Herra.</p>	<p>sen miehen, ottaako hän hänen jälleen? eikö maa niin peräti saastutettaisi? Mutta sinä olet huorin tehnyt monen ystäväs kanssa; mutta tule kuitenkin jälleen minun tyköni, sanoo \Herra\.</p>	<p>hen: ottaco hän hänen jäl- lens? eikö maa nijn saastute- tais? Mutta sinä olet huorin- tehnyt monen huorintekiän cansa/ mutta tule cuitengin jällens minun tygöni/ sano HERra.</p>
<p>3:2 Nosta silmäsi kukkuloihin ja katso: missä ei olisi sinua maattu? Teitten vieressä sinä istuit heitä odotellen, niinkuin arabialainen erämaassa, ja saastutit maan haureellisella menollasi ja pahuudellasi.</p>	<p>3:2 Nosta silmäs ylös korkeuteen ja katso, kuinka sinä jokapaikassa huorin teet. Sinä istut tiellä, ja odotat heitä niinkuin ryöväri korvessa, ja saastutat maan huoruudellas ja pahuudellas.</p>	<p>3:2 NOsta silmäs ylös cor- keuten/ ja cadzo/ cuinga sinä jocapaicas huorinteet. Sinä istut tiellä/ ja odotat heitä nijncuin ryöväri corwe- sa/ ja saastutat maan huo- rudellas ja pahudellas.</p>
<p>3:3 Sadekuurot tyrehtyivät, kevätsade jäi tulematta, mutta sinulla oli porttonaisen otsa, et tahtonut hävetä.</p>	<p>3:3 Sentähden pitää aamu- sateen tuleman pois, eikä ehtosateen tuleman; sinulla on porton kasvot, et sinä tahdo ensinkään hävetä.</p>	<p>3:3 Sentähden pitä amusaten tuleman pois/ eikä ehtosaten tuleman: sinulla on porton caswot/ et sinä tahdo ensin- gän häwetä?</p>
<p>3:4 Kuitenkin sinä nyt huudat minulle: "Isäni! - Sinä olet nuoruuteni ystävä! -</p>	<p>3:4 Ja kuitenkin sinä siitä ajasta huudat minua: minun Isäni, minun nuoruuteni johdattaja.</p>	<p>3:4 Ja cuitengin sinä huudat minua:</p>
<p>3:5 Pitääkö hän vihaa ian- kaikkisesti, kantaako hän sitä ainiaan?" Katso, näin sinä puhut, mutta sinä teet paha, ja siihen sinä pystyt.</p>	<p>3:5 Vihastuuko hän ijan- kaikkisesti, ja ei käänny jul- muudestansa? Katso, sinä opetat, ja teet paha ja ei si- nua taideta hillitä.</p>	<p>3:5 Minun Isän/ minun nuo- rudeni johdattaja/ wihastuckos ijancaickisest/ ja et käänny julmudestas? cad- zo/ sinä opetat ja teet pa- ha/ ja et taita hillitä.</p>
<p>3:6 Ja Herra sanoi minulle kuningas Joosian päivinä: "Oletko nähnyt, mitä tuo luopiovaimo, Israel, on tehnyt? Hän kuljeskeli kaikilla korkeilla vuorilla ja kaikkien viheriäin puitten alla ja harjoitti siellä haureutta.</p>	<p>3:6 Ja \Herra\ sanoi minul- le, kuningas Josian aikana: oletko sinä nähnyt, mitä vas- tahakoinen Israel teki? Hän meni kaikille korkeille vuoril- le, ja jokaisen viheriäisen puun alle, ja teki siellä huo- ruutta.</p>	<p>3:6 JA HERra sanoi minulle/ Cuningas Josian aicana: olet- cos myös nähnyt mitä se luopunut Israel teki? hän me- ni caikille vuorille/ ja jocaid- zen wiherjäisen puun ala/ ja teki siellä huorutta:</p>
<p>3:7 Ja minä sanoin, sittenkuin hän oli kaiken tämän tehnyt: 'Palaja minun tyköni.' Mutta hän ei palannut. Ja hänen sisarensa Juuda, tuo uskon, näki sen.</p>	<p>3:7 Ja kuin hän näitä kaik- kia tehnyt oli, sanoin minä: käännyt minun tyköni; mut- ta ei hän kääntynytkään; ja hänen petollinen sisarensa Juuda näki sen.</p>	<p>3:7 Ja cosca hän näitä caickia tehnyt oli/ sanoin minä: käännä sinuas minun tygöni/ mutta ei hän kään- dänytjän idzens.</p>
<p>3:8 Ja minä näin, että, vaikka minä olin lähettänyt pois tuon luopiovaimon, Israelin,</p>	<p>3:8 Ja minä näin, että vasta- hakoinen Israel kaikissa teki huorin, ja minä hylkäsin hä- nen, ja annoin hänelle ero-</p>	<p>3:8 Ja waicka hänen paatu- nut sisarens Juda näki/ cuinga minä sen luopunen Israelin huorutta nuhtelin ja hyljäisin hänen/ ja annoin</p>

juuri sen tähden, että hän oli tehnyt aviorikoksen, ja olin antanut hänelle erokirjan, ei kuitenkaan uskonon Juuda, hänen sisarensa, peljännyt, vaan meni ja harjoitti haureutta hänkin.	kirjan; ja ei hänen petollinen Juuda sitä peljännyt, vaan meni ja teki myös huorin.	hänelle erokirjan/ ei kuitenkaan hänen sisarens se paatunut Juda pelkä/ mutta mene ja teke myös huorutta.
3:9 Ja haureutensa huudolla hän saastutti maan, ja hän teki aviorikoksen kiven ja puun kanssa.	3:9 Ja hänen huoruutensa sanomasta on maakunta saastutettu; sillä hän tekee huoruutta kiven ja puun kanssa.	3:9 Ja hänen huorudens sanomast on maacunda saastutettu: sillä hän teke huorutta puun ja kiwen cansa.
3:10 Ja kaikesta tästäkään huolimatta hänen sisarensa Juuda, tuo uskonon, ei palannut minun tyköni kaikesta sydämestään, vaan petollisesti, sanoo Herra."	3:10 Ja kaikissa näissä ei hänen petollinen sisarensa Juuda kääntynyt minun tyköni kaikesta sydämestänsä, vaan petollisesti, sanoo \Herra\.	3:10 Ja caikisa näisä ei se paatunut hänen sisarens Juuda käännä idzens minun tygöni caikest sydämestäns/ mutta teeskele/ sano HERra.
3:11 Ja Herra sanoi minulle: "Luopiovaimo Israel on osoittautunut vanhurskaammaksi kuin Juuda, tuo uskonon.	3:11 Ja \Herra\ sanoi minulle: vastahakoinen Israel on jaloksi luettava petollisen Juudan suhteen.	3:11 JA HERra sanoi minulle: luopunut Israel on jaloxi luetapa paatunen Judan suhten.
3:12 Mene ja julista nämä sanat pohjoiseen päin ja sano: Palaja, sinä luopiovaimo Israel, sanoo Herra; minä en enää synkistä teille kasvojani, sillä minä olen armollinen, sanoo Herra, enkä pidä vihaa iankaikkisesti.	3:12 Mene ja saarnaa nämät sanat pohjaan päin, ja sano: käännä, sinä vastahakoinen Israel, sanoo \Herra\, niin en minä käännä kasvojani teistä pois; sillä minä olen laupias, sanoo \Herra\, ja en vihaustu ijankaikkisesti.	3:12 Mene ja saarna pohjas päin näin/ ja sano: Käännä sinus sinä luopunut Israel/ sano HERra/ nijn en minä käännä caswoani teistä pois: sillä minä olen laupias/ sano HERra/ ja en wihastu ijancaickisest.
3:13 Ainoastaan tunne rikoksesi, että olet luopunut Herrasta, Jumalastasi, ja juossut sinne ja tänne vieraitten jumalain tykö, kaikkien viheriäin puitten alle, ettekä ole kuulleet minun ääntäni, sanoo Herra.	3:13 Tunne ainoastaan sinun pahat tekos, ja ettäs olet \Herraa\ sinun Jumalaas vastaan syntiä tehnyt, ja juossut sinne tänne vierasten jumalain tykö, kaikkein viheriäisten puiden alle; ja ette kuulleet minun ääntäni, sanoo \Herra\.	3:13 Tunne ainoastans sinun pahatecos/ ja ettäs olet HERra wastan syndiä tehnyt. Ja juosnut sinne tänne wierasten jumalain tygö caickein wiherjäisten puiden ala/ etkä cuullut minun ändäni/ sano HERra.
3:14 Palatkaa takaisin, te luopuneet lapset, sanoo Herra, sillä minä olen ottanut teidät omikseni, ja minä noudan teidät, yhden ainoankin kaupungista ja kaksi sukukunnasta, ja tuon teidät Siioniin.	3:14 Kääntykää, te vastahakoiset lapset, sanoo \Herra\; sillä minä kihlaan teidät minulleni, ja otan teidät yhden kaupungista ja kaksi koko sukukunnasta, ja tahdon teidät viedä Zioniin.	3:14 Käändäkät teitän te luopunet lapset: sano HERra: sillä minä kihlan teidän minulleni/ ja otan yhden coco Caupungist/ ja coco maacunnast.
3:15 Ja minä annan teille	3:15 Ja annan teille paimen-	ja annan teille paimenet mi-

paimenet oman sydämeni mukaan, ja he kaitsevat teitä ymmärryksellä ja taidolla.

3:16 Ja kun te lisäännytte ja tulette hedelmällisiksi maassa niinä päivinä, sanoo Herra, niin ei enää puhuta Herran liitonarkista, se ei enää ajatukseen astu, eikä sitä enää muisteta; ei sitä enää kaivata, eikä sellaista enää tehdä.

3:17 Siihen aikaan sanotaan Jerusalemiä Herran valtaistuimeksi, ja kaikki kansat kokoontuvat sinne, Jerusalemiin, Herran nimen tähden eivätkä enää vaella pahan sydämensä paatumuksessa.

3:18 Niinä päivinä on Juudan heimo kulkeva Israelin heimon kanssa, ja he tulevat yhdessä pohjoisesta maasta siihen maahan, jonka minä annoin teidän isillenne perinnöksi.

3:19 Minä ajattelin: Kuinka asetankaan sinut lasten joukkoon ja annan sinulle suloisin maan, ihanan perintöosan, ihanimman kansojen maista! Ja ajattelin: Sinä olet kutsuva minua isäksi etkä ole koskaan kääntyvä minusta pois.

3:20 Mutta niinkuin vaimo on uskon puolisollensa, niin olette te, Israelin heimo, olleet uskottomat minulle, sanoo Herra.

3:21 Kuule! Kalliokukkuloilta kuuluu itku, israelilaisten rukous, sillä he ovat vaeltaneet väärää tietä, ovat unhotta-

net minun sydämeni jälkeen, jotka teitä pitää ravitseman opilla ja viisaudella.

3:16 Ja se on silloin tapahtuva, kuin te moneksi tulette ja kasvatte maassa, ettei siihen aikaan, sanoo \Herra\, pidä enään puhuttaman \Herran\ liitonarkista, eikä ajateltaman, ei myös sitä enään muistettaman, eli etsittämän, taikka enään tehtämän.

3:17 Mutta Jerusalem pitää siihen aikaan kutsuttaman \Herran\ istuimeksi, ja kaikki pakanat pitää sinne kokoontuman \Herran\ nimeen Jerusalemiin: eikä heidän pidä enää vaeltaman pahan sydämensä ajatusten jälkeen.

3:18 Siihen aikaan pitää Juudan huoneen menemän Israelin huoneen tykö, ja pitää ynnä tuleman pohjan puoliselta maalta siihen maahan, jonka minä olen antanut teidän isillenne perinnöksi.

3:19 Ja minä sanon: kuinka minä olen monta lasta antava sinulle, ja sen hyvän maan ja ihanaisen perinnön, pakanain joukon. Ja minä sanon: sinä olet kutsuva minun Isäkses, etkä luovu minusta.

3:20 Kuitenkin, niinkuin vaimo pettää rakastajansa, niin olette te minusta luopuneet, te Israelin huone, sanoo \Herra\.

3:21 Sentähden pitää kuuluman valitus, itku ja parku Israelin lapsilta korkeissa paikoissa; sillä he ovat tiensä turmelleet, ja \Herran\ Ju-

nun sydämeni jälkeen/ jotca teitä rawidzewat opilla ja wijsaudella.

Ja se on silloin tapahtuwa/ cosca te caswatte ja monexi tuletta maasa.

3:16 Ei sijhen aican/ sano HERra/ pidä enä puhuttaman HERran liiton Arkista/ eikä sitä enä muistettaman/ taicka sijtä saarnattaman/ eli sitä edzittämän/ taicka enä tehtämän.

3:17 Mutta Jerusalem cudzutan sijhen aican HERran istuimexi/ ja caicki pacanat pitä idzens sinne cocoman HERran nimen tähden/ eikä heidän pidä enä waeldaman pahan sydämens ajatusten jälkeen.

3:18 Silloin pitä Judan huonen menemän Israelin huonen tygö/ ja pitä ynnä tuleman pohjaisesta päin sijnä maasa/ jonga minä olen andanut teidän Isillen perinnöxi.

3:19 Ja minä sanon: cuinga monda lasta minä olen andawa sinulle/ ja sen hywän maan/ ja ihanaisen perinnön/ nimittäin/ pacanain joucon. Ja minä sanon sinulle: silloin sinä olet cudzuwa minun hywäxi Isäxi/ etkä pakene minua.

3:20 Mutta Israelin huone ei pidä lucua minusta/ nijncuin waimo pettä racastajans/ sano HERra.

3:21 Sentähden pitä cuuluman walitus/ itcu ja parcu Israelin lapsilda corkeudes/ että he owat pahoin tehnet/

neet Herran, Jumalansa.

3:22 Palatkaa takaisin, te luopuneet lapset, niin minä parannan teidän luopumukseenne." - "Katso, me tulemme sinun tykösi, sillä sinä olet Herra, meidän Jumalamme.

3:23 Totisesti, petosta on, mitä kukkuloilta kuuluu, pauhina vuorilla. Totisesti, Herrassa, meidän Jumalassamme, on Israelin pelastus.

3:24 Häpeäjumala on syönyt isiemme vaivannäön nuoruudestamme asti, heidän lampaansa ja raavaansa, poikansa ja tyttärensä.

3:25 Maatkaamme häpeäsämme, ja häväistyksemme peittäköön meidät, sillä Herra, meidän Jumalaamme, vastaan me olemme syntiä tehneet, me ja meidän isämme, hamasta nuoruudestamme tähän päivään asti, emmekä ole kuulleet Herran, meidän Jumalamme, ääntä."

Jeremia 4 LUKU

4:1 "Jos sinä käännyt, Israel, sanoo Herra, niin käännä minun tyköni; ja jos sinä poistat iljetyksesi minun kasvojeni edestä, niin et häädy harhailemaan;

4:2 jos sinä vannot: 'Niin totta kuin Herra elää' uskollisesti, oikein ja vanhurskaasti, niin kansat siunaavat itsensä hänen nimeensä, ja hän on heidän kerskauksensa.

malansa unohtaneet.

3:22 Niin palatkaat, te vastahakoiset lapset niin minä parannan teitä teidän tottelemattomuudestanne. Katso, me tulemme sinun tykösi; sillä sinä olet \Herra\ meidän Jumalamme.

3:23 Totisesti on sula petos kukkuloilla ja kaikilla vuorilla: totisesti on Israelin autuus (ainoassa) \Herrassa\ meidän Jumalassamme.

3:24 Ja meidän isäimme asetukset, jotka me nuoruudesta olemme pitäneet, pitää häpiällä käymän pois, ynnä heidän lammastensa, karjansa, poikainsa ja tytärtensä kanssa.

3:25 Meidän täytyy maata häpiässämme, ja meidän ylönkatseemme peittää meidät; sillä me teimme syntiä \Herraa\ meidän Jumalaamme vastaan, sekä me että meidän isämme, meidän hamasta nuoruudestamme niin tähän päivään asti, ja emme totelleet \Herran\ meidän Jumalamme ääntä.

4 LUKU

4:1 Jos sinä käännyt, Israel, sanoo \Herra\, niin käännä minun tyköni; ja jos sinä panet kauhistukset pois minun kasvoini edestä, niin et sinä tule ajetuksi pois.

4:2 Silloin sinä olet vannova: niin totta kuin \Herra\ elää, totuudessa oikeudessa ja vanhurskaudessa: ja pakanat siunataan hänessä, ja he kerskaavat hänestä.

ja HERran heidän Jumalans unohtanet:

3:22 Nijn palaitcat te luopunet lapset/ nijn minä parannan teitä teidän tottelemattomuudestan.

3:23 CADzo/ me tulemma sinun tygös: sillä sinä olet HERra meidan Jumalam.

Totisest ei ole wuoret ja cuckulat ilman petosta/ totisest ei ole Israelillä yhtän apua/ waan ainoa HERra meidän Jumalam.

3:24 Ja meidän Isäim asetuxet/ jotca me nuoruudesta olemma pitänet/ pitä häpiällä käymän pois/ ynnä heidän lammastens/ carjans/ poicains ja tytärtens cansa:

3:25 Sillä se johon me luotimme/ on meille caicki häpiäxi: ja johon me uscalsimme/ sitä meidän pitä häpemän: sillä me sen cansa teim syndiä HERra meidän Jumalattam wastan/ sekä me että meidän Isäm/ hamast meidän nuoruudestam/ nijn tähän päiwän asti/ ja en me totellet HERran meidän Jumalam ändä.

IV. Lucu

4:1 JOs sinä käännät sinus Israel/ nijn käännä sinus minun tygöni/ ja jos sinä panet sinun cauhistuxes pois minun caswoni edestä/ nijn et sinä tule ajetuxi pois.

4:2 Silloin sinä olet wannowa totudes/ oikein ja pyhäst. Nijn totta cuin HERra elä/ nijn pacanat siunatan hänessä/ ja he kerscawat heitäns hänestä.

4:3 Sillä näin sanoo Herra Juudan miehille ja Jerusalemlille: Raivatkaa itsellenne uudispelto, älkääkää kylväkö orjantappurain sekaan.

4:4 Ympärileikatkaa itsenne Herralle ja poistakaa sydämenne esinahka, te Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, ettei minun vihani syytyisi kuin tuli ja palaisi, eikä olisi sammuttajaa, teidän tekojenne pahuuden tähden.

4:5 Julistakaa Juudassa ja Jerusalemissa, kuuluttakaa ja sanokaa: Puhaltakaa pasunaan kautta maan; huutakaa täyttä kurkkua ja sanokaa: 'Kokoontukaa, ja menkäämme varustettuihin kaupunkiin.'

4:6 Nostakaa lippu Siionia kohti, paetkaa pysähtymättä; sillä minä annan tulla pohjoisesta onnettomuuden ja suuren hävityksen.

4:7 Leijona on noussut tiheiköstänsä, kansain tuhooja on lähtenyt liikkeelle, lähtenyt asuinpaikastansa, tekemään sinun maasi autioksi: sinun kaupunkisi hävitetään asujatomiksi.

4:8 Sentähden kääriytykää säkkeihin, valittakaa ja parkukaa, sillä Herran vihan hehku ei ole kääntynyt meistä pois."

4:9 Sinä päivänä, sanoo Herra, katoaa rohkeus kuninkaalta ja päämiehiltä, papit tyrmistyvät ja profeetat hämmästyvät.

4:10 Mutta minä sanoin: "Voi, Herra, Herra! Totisesti, sinä

4:3 Sillä näin sanoo \Herra\ : te Juudan ja Jerusalemin miehet, kyntäkää vastuudesta, ja älkääkää kylväkö orjantappurain sekaan.

4:4 Ympärileikatkaa teidänne \Herralle\, ja pankaa teidän sydämenne esinahka pois, te Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat; ettei minun julmuuteni pääsisi vallallensa niinkuin tuli, ja niin palaisi, ettei yksikään sitä sammuttaa taida, teidän pahuutenne tähden.

4:5 Ilmoittakaa Juudassa ja antakaa kuulla Jerusalemissa, ja sanokaa: soittakaa vaskitorvea maassa, huutakaa korkialla äänellä ja sanokaa: kootkaa teidänne, ja käykäämme kaikki vahvoin kaupunkiin.

4:6 Nostakaa lippu Zionissa, kootkaa teidänne pakoon ja älkääkää viivytekö; sillä minä annan tulla onnettomuuden pohjasta ja suuren viheliäisyyden.

4:7 Jalopeura nousee luolastansa, ja pakanain hävittäjä sanoo ja lähtee paikastansa, hävittämään sinun maatas; sinun kaupunkisi pitää kukistettaman, niin ettei kenkään niissä asu.

4:8 Sentähden puukekat säkit yllenne, itkekää ja parkukaa; sillä \Herran\ julma viha ei tahdo meistä lakata.

4:9 Siihen aikaan, sanoo \Herra\, pitää kuningasten ja pääruhtinasten sydän lankeeman, pappein pitää peljästyvän ja prophetain hämmästyvän.

4:10 Mutta minä sanoin: voi, Herra, \Herra\, sinä olet an-

4:3 Sillä näin sano HERRA: te Judan ja Jerusalemin asukkaat/ kyntäkää vastuudesta/ ja älkääkää kylväkö orjantappurain sekaan/

ymbärins leikatkaa teidän Herralle.

4:4 Te Judan miehet ja Jerusalemin asukkaat pangat teidän sydämen esinahka pois/ ettei minun julmuuden pääsisi vallallens niinkuin tuli/ ja niin palais ettei yksikään händä sammutta taida/ teidän pahuden tähden.

4:5 JA ilmoittakaa silloin Judas ja Jerusalemissa/ corkiast huutakaa ja sanokaa: soittakaa vaskitorve maassa/ huutakaa korkialla äänellä/ ja sanokaa: cootkaa teidän ja käykää caicki vahvoin kaupunkiin/ nostakaa lippu Zionissa/ cootakaa teidän pakoon ja älkääkää wijwytekö.

4:6 Sillä minä annan tulla suuren onnettomuuden pohjasta/ ja suuren pargun.

4:7 Leijoni lähtee hänen luolastansa/ ja pakanain hucuttaja hänen siastansa/ hävittämään sinun maatas ja polttaman sinun kaupungeitas/ niin ettei yksikään pidä sijä asuman.

4:8 Sentähden puukekat säkit päälleen/ itkekää ja parcukat: sillä HERRan julma viha ei tahdo lacata.

4:9 Siihen aikaan/ sano HERRA/ pitää Cuningasten ja pääruhtinasten sydän langeman/ Pappesin pitää peljästyvän ja Prophetain wapiseman.

4:10 Mutta minä sanoin: Voi HERRA/ HERRA/ sinä olet an-

saatoit tämän kansan ja Jerusalemin peräti pettymään, kun sanoit: 'Teillä on oleva rauha!' Ja kuitenkin miekka koskee sieluun asti."

4:11 Siihen aikaan sanotaan tälle kansalle ja Jerusalemile: Kuuma tuuli tulee erämaan kalliokukkuloilta tytärtä, minun kansaani, kohti - ei elon viskaamiseksi eikä puhdistamiseksi.

4:12 Tuuli, liian tuima sellaisiin, tulee minulta; nyt minä myös julistan heille tuomiot.

4:13 Katso, hän nousee niinkuin pilvi, ja hänen vaununsa ovat kuin tuulispää, hänen hevosensa ovat kotkia nopeammat. Voi meitä, sillä me olemme tuhon omat!

4:14 Pese sydämesi puhtaaksi pahuudesta, sinä Jerusalem, että pelastuisit. Kuinka kauan asuvat sinun sisimmässäsi väärät ajatukseti?

4:15 Sillä kuule! Sanansaattaja Daanista, onnettomuuden julistaja Efraimin vuorilta!

4:16 Kehoittakaa kansoja. Katso, kuuluttakaa Jerusalemia vastaan: "Piirittäjät tulevat kaukaisesta maasta ja kohottavat huutonsa Juudan kaupungeja vastaan."

4:17 Niinkuin pellon vartijat he piirittävät sitä yltympäri, koska se niskoitteli minua vastaan, sanoo Herra.

4:18 Sinun vaelluksesi ja tekosi ovat tuottaneet sinulle tämän: tämän saat pahuudestasi; niin, se on katkerata,

tanut tämän kansan ja Jerusalemin suuresti pettää itsensä, sanoen: Teillä on oleva rauha; ja kuitenkin miekka hamaan sieluun asti lähestyy.

4:11 Silloin pitää sanottaman tälle kansalle ja Jerusalemile; kuiva tuuli on tuleva vuorten ylitse korvesta minun kansani tyttären tielle, joka ei viskaa eli puhdistaa.

4:12 Sangen väkevä tuuli pitää niistä minulle tuleman. Niin minä myös nyt tahdon puhua heidän kanssansa oikeutta.

4:13 Katso, hän nousee niinkuin pilvi, ja hänen vaununsa niinkuin tuulispää, hänen hevosensa ovat nopiammat kotkaa. Voi meitä! sillä me hävitetään.

4:14 Niin pese nyt, Jerusalem, sinun sydämes pahuudesta, että autetuksi tulisit; kuinka kauvan pitää pahat ajatukset sinun tykönäs pysymän?

4:15 Sillä Daanista kuuluu sanoma ja ahdistus Efraimin vuorelta.

4:16 Sanokaat pakanoille: katso, kuuluttakaa Jerusalemissa, vartiat tulevat kaukaiselta maalta, jotka luihkaavat Juudan kaupungeita vastaan.

4:17 He piirittävät heidän kaikilta haaroilta, niinkuin vartiat kedolla; sillä he ovat vihoittaneet minun, sanoo \Herra\.

4:18 Sinun ties ja sinun harjoitukses ovat nämä sinulle tehneet; tämän on sinun pahuutes; että se niin karvas

danut tämän Canssan ja Jerusalemin suurest pettä idzens/ cosca he sanoit: teillä on oleva rauha/ waicka miecka haman sielun asti lähesty.

4:11 Silloin pitä sanottaman tälle Cansalle ja Jerusalemile: cuiwa tuuli on tulewa wuorten ylidze nijncuin corwesta/ minun Canssani tyttären tielle/ joca ei wisca eli puhdistaa.

4:12 Tuuli joca heille on sangen wäkewä olewa: Nijn minä myös silloin käyn heidän cansans oikeudelle.

4:13 Cadzo/ hän waelda pois nijncuin pilwi/ ja hänen wau-nuns nijncuin tuulispää/ hänen hewoisens owat nopiammat Cotca/ woi meitä me häwitetään.

4:14 Nijn pese nyt Jerusalem sinun sydämes pahudest/ että autetuxi tulisit: cuinga cauwan pitä turhat ajatuxet sinun tykönäs pysymän?

4:15 Sillä Danist cuulu sanoma/ ja paha ilmoitus Efraimin wuoresta.

4:16 Cadzo/ cuuluttacat Jerusalemis/ wartiat tulewan caucaiselda maalda/ jotca luihcawat Judan Caupungeita wastan.

4:17 He pijrittäwät heidän caikilda haaroilda/ nijncuin wartiat kedolla: sillä he owat wihoittanet minun/ sano HER-ra.

4:18 Se on sinun menos ja töides palcaxi/ ja nijn sinun sydämes on silloin tundewa cuinga suuri sinun pahudes

niin, se koskee sydämeesi asti.	on ja käy sinun sydämees. on	
4:19 Voi minun rintaani, voi minun rintaan! Minä vään- te-lehdin tuskasta. Voi sydämeni kammioita! Sydämeni väräjä minussa; en voi vaieta, sillä minä kuulen pasunan äänen, sotahuudon.	4:19 Kuinka on minun sy- dämeni kipiä, minun sydä- meni tykyttää ruumiissani, ja ei ole lepoa; sillä minun sieluni kuulee vaskitorven äänen ja sodan huudon.	4:19 Cuinga on minun sydä- men kipiä/ minun sydämen tykyttä minun ruumisani ja ei ole lepo/ sillä minun sielun cuule Basunan änen.
4:20 Hävitys tulee hävityksen päälle, sillä koko maa on tuhottu; äkisti ovat minun majani tuhotut, silmänräpäyk- sessä minun telttani.	4:20 Hävitys kuuluu hävi- tyksen perään, sillä koko maa hajoitetaan; ja minun majani ja peitteeni pitää sangen äkisti kukistuman.	4:20 Ja sodan huudon/ ja murhan luhkinan toinen toi- sens peräst: sillä coco maa hajotetan/ ja minun majani ja köyteni pitä äkist cukistuman.
4:21 Kuinka kauan minun täy- tyy nähdä sotalippua, kuulla pasunan ääntä?	4:21 Kuinka kauvan pitää minun näkemän lippuja ja kuuleman vaskitorven ään- tä?	4:21 Cuinga cauwan pitä mi- nun näkemän lippuja/ ja cuu- leman Basunan ändä.
4:22 Sillä minun kansani on hullu; eivät he tunne minua. He ovat tyhmiä lapsia eivätkä ymmärtäväisiä; he ovat viisai- ta tekemään pahaa, mutta tehdä hyvää he eivät taida.	4:22 Että minun kansani on hullu, ja ei tunne minua; he ovat tyhmit lapset, ja ei ymmärrä; viisaat ovat he kyl- lä pahaa tekemään, vaan hy- vää tehdä ei ole heillä taitoa.	4:22 Mutta minun Canssan on hullu ja ei usco minua/ he owat hullut eikä pidä lu- cua. He owat kyllä wijsat te- kemän sitä cuin paha on/ mutta ei he tahdo oppia hy- wä tekemän.
4:23 Minä katselin maata, ja katso, se oli autio ja tyhjä, ja taivasta, eikä siinä valoa ol- lut.	4:23 Minä katsoin maan päälle, katso, se oli tyhjä ja autio, ja taivaan päälle, ja se oli pimiä.	4:23 Minä cadzoin maan päälle/ cadzo/ se oli tyhjä ja autia: ja taiwan päälle/ ja se oli pimiä.
4:24 Minä katselin vuoria, ja katso, ne järkkäyivät, ja kaikki kukkulat huojuivat.	4:24 Minä katsoin vuorten päälle, ja katso, ne vapisivat, ja kaikki kukkulat värisivät.	4:24 Minä cadzoin vuorten päälle/ ja cadzo/ ne wapisit/ ja caicki cuckulat wärisit.
4:25 Minä katselin, ja katso, ei ollut yhtään ihmistä, ja kaikki taivaan linnut olivat paenneet pois.	4:25 Minä näin, ja katso, ei ollut siellä yhtään ihmistä; kaikki myös taivaan linnut olivat lentäneet pois.	4:25 Minä näin/ ja cadzo/ ei ollut siellä yhtän ihmist/ caicki myös taiwan linnut olit lendänet pois.
4:26 Minä katselin, ja katso, hedelmätarha oli erämaana, ja kaikki sen kaupungit olivat kukistuneet Herran, hänen vihansa hehkun, edessä.	4:26 Minä katsoin, katso, hedelmällinen pelto oli au- tiona, ja kaikki kaupungit olivat kukistetut maahan \Herralta\, ja hänen julmal- ta vihaltansa.	4:26 Minä cadzoin/ cadzo/ peldo oli autiana/ ja caicki Caupungit olit särjetyt maa- han HERralda/ ja hänen jul- malda wihaldans.
4:27 Sillä näin sanoo Herra: Koko maa tulee autioksi, vaikka minä en siitä peräti loppua tee.	4:27 Sillä näin sanoo \Herra\: koko maa pitää kylmille tuleman; ja en minä kuitenkaan sitä peräti hävi- tä.	4:27 Sillä nijn sano HERra: coco maa pitä kylmille tule- man/ ja en minä cuitengan sinua peräti häwitä.
4:28 Sentähden maa suree,	4:28 Sentähden pitää maan	4:28 Sentähden pitä maan

ja taivaat ylhäällä pukeutuvat mustiin, sillä minä olen puhunut, olen päättänyt, enkä kadu, en siitä peräydy.

4:29 Ratsu- ja jousimiesten huutoa pakenee koko kaupunki; he menevät metsäntieheikköihin ja nousevat kallioille. Jokainen kaupunki on hyljätty, eikä niissä kukaan asu.

4:30 Ja sinä tuhon oma, mitä teet, kun pukeudut purppuraan, kun koristaudut kultakoristeilla, kun suurennat silmäsi ihomaalilla? Turhaan sinä itsetsi kaunistat. Rakastajat ovat hyljänneet sinut, he etsivät sinun henkeäsi.

4:31 Sillä minä kuulen huudon, niinkuin synnyttäjän tuskanhuudon, vaivan, niinkuin ensisynnyttäjän vaivan, tytär Siionin huudon; hän vaikeroitsee, levittää kätensä: "Voi minua, minun sieluni menehtyy murhamiesten käsiin!"

Jeremia 5 LUKU

5:1 Kiertäkää Jerusalemin katuja, katsokaa ja tiedustelkaa, ja etsikää sen toreilta: jos löydätte yhdenkään, jos on ainoatakaan, joka tekee oikein, joka noudattaa uskollisuutta, niin minä annan anteeksi Jerusalemlle.

5:2 Mutta vaikka he sanovat: "Niin totta kuin Herra elää", he kuitenkin vannovat väärin.

oleman surullisen, ja taivaan ylhäältä murheellisen; sillä minä olen sanonut: minä olen sen päättänyt, ja en tahdo sitä katua, enkä siitä lakata.

4:29 Kaikki kaupungit pitää pakeneman hevosten ja jousimiesten huutoa, ja juokseman tihkuihin metsiin ja lymyttämän itsensä kivi-raunioihin; kaikki kaupungit pitää oleman kylmillä, niin ettei yksikään niissä asu.

4:30 Mitäs tahdot tehdä sinä hävitetty? Jos sinä vielä kaunistaisit sinus purppura-vaatteella ja kultakäädillä, voitelisit kasvos, niin sinä kuitenkin sinuas turhaan kaunistelet; sillä ne, jotka nyt ovat sinua rakastaneet, pitää katsoman sinua ylön, ja väijymän sinun henkeäs:

4:31 Sillä minä kuulin huudon, niinkuin synnyttäväiseltä, tuskan, niinkuin sen, joka ensimmäisen lapsen vaivassa on, Zionin tyttären äänen, joka valittaa ja hajoittaa kätensä: voi minuani! sillä sieluni on väsynyt surmaajain tähden.

5 LUKU

5:1 Käykää Jerusalemin katuja ympäri, katsokaat, koetelkaat ja etsikää hänen kaduillansa, löydättekö jonkun, joka oikein tekee ja kysyy totuutta; niin minä olen hänelle armollinen.

5:2 Ja jos he vielä sanoisivat: niin totta kuin \Herra\ elää; niin he kuitenkin vannovat väärin.

oleman surullisen/ ja taivaan ylhäältä murheellisen: sillä minä olen sanonut: minä olen sen päättänyt/ ja en tahdo sitä katua/ engä lacata:

caicki Caupungit pitää pakeneman hoimien ja joudzimiien huuto.

4:29 Ja pitää juokseman tihkuihin medzijin ja lymyttämän idzens kiwiraunioihin: Caicki Caupungit pitää oleman kylmillä/ nijin ettei yxikän nijsä asu.

4:30 Mitäs tahdot tehdä/ sinä hävitetty? jos sinä vielä caunistaisit sinus purppura-vaattella ja culdakädyillä/ ja woitelisit sinun casvos/ nijin sinä cuitengin sinuas turhan caunistelet.

4:31 Sillä ne cuin nyt owat sinua racastawanans/ pitää cadzoman sinua ylön/ ja wäijymän sinun henges:

sillä minä cuulin huudon nijincuin synnyttäväisen: tuscan/ nijncuin sen joca ensimmäisen lapsen waiwas on/ Zionin tyttären änen/ joca walitta ja hajotta kätens: woi minuani/ minun pitää pian huckuman murhen tähden.

V. Lucu

5:1 Käykät Jerusalemin catuja ymbärins/ cadzocat/ coetelcat ja edzikät hänen catuillans/ jos te löydätte jongun joca oikein teke: ja kysykät totutta/ nijin minä olen hänelle armollinen.

5:2 Ja jos he vielä sanoisit: nijin totta cuin HERra elä: nijin he cuitengin wannowat wäärin.

5:3 Herra, eivätkö sinun silmäsi katso uskollisuutta? Sinä olet lyönyt heitä, mutta he eivät tunteneet kipua; sinä olet lopen hävittänyt heidät, mutta he eivät tahtoneet ottaa kuritusta varten. He ovat kovettaneet kasvonsa kalliota kovemmiksi, eivät ole tahtoneet kääntyä.

5:4 Silloin minä ajattelin: Sellaisia ovat vain alhaiset; he ovat tyhmiä, sillä he eivät tunne Herran tietä, Jumalansa oikeutta.

5:5 Niinpä menen ylhäisten luo ja puhuttelen heitä, sillä he kyllä tuntevat Herran tien, Jumalansa oikeuden. Mutta he olivat kaikki särkeneet ikeen, katkaisseet siteet.

5:6 Sentähden surmaa heidät metsän leijona, aavikon susi haaskaa heidät, pantteri väijyy heidän kaupunkejansa. Kuka ikinä niistä lähtee, se raadellaan, sillä paljot ovat heidän rikoksensa, suuri heidän luopumustensa luku.

5:7 Kuinka minä antaisin sinulle anteeksi? Sinun lapsesi ovat hyljänneet minut ja vannoneet niiden kautta, jotka eivät jumalia ole. Minä ravitsin heitä, mutta he tekivät aviorikoksen, ja porton huoneeseen he kokoontuivat.

5:8 He ovat hyvinruokittuja, äleitä oriita; he hirnuvat kukin lähimmäisensä vaimoa.

5:3 \Herra\, eikö sinun silmäs katso uskoa? Sinä lyöt heitä, ja ei he tunne kipua; sinä vaivaat heitä, mutta ei he tahdo kuritusta vastaanottaa; heillä on kovempi kasvo kuin kivi, ja ei tahdo kääntyä.

5:4 Mutta minä sanoin: se on vaivainen joukko; he ovat ymmärtämättömät, ja ei tiedä \Herran\ tietä eikä Jumalansa oikeutta.

5:5 Minä käyn voimallisten tykö ja puhun heidän kanssansa; sillä heidän pitää tietämän \Herran\ tien ja Jumalansa oikeuden. Mutta ne ovat kaikki ikeen särkeneet, ja katkaisseet siteen.

5:6 Sentähden pitää jalo-peuran, joka metsästä tulee, repelemän heidät rikki, ja suden korvesta pitää haaskaaman heitä ja pardin pitää vartioitseman heidän kaupungeitansa, ja kaikki, jotka niistä tulevat ulos, pitää raadeltaman; sillä heidän syntejänsä on juuri monta, ja he ovat paatuneet tottelemattomuudessansa.

5:7 Kuinka siis minun pitää sinulle oleman armollinen? että lapses hylkäävät minun ja vannovat sen kautta, joka ei Jumala olekaan; ja nyt, että minä olen heitä ravinnut, tekevät he huorin ja koontuvat porton huoneeseen joukkoinensa.

5:8 Kukin hirnuu lähimmäisensä emäntää, niinkuin hyvin ruokitut joutilaat orhiit.

5:3 HERra/ sinun silmäs cadzowat usco/ sinä lyöt heitä/ ja ei he tunne/ sinä waiwat heitä/ mutta ei he paranna heitäns/ heillä on cowembi caswo cuin kiwi/ ja ei tahdo käätä heitäns.

5:4 Mutta minä ajattelin/ olcan: se waiwainen joucko on ymmärtämätöin/ joca ei tiedä HERran tietä/ eikä hänen oikeuttans.

5:5 Minä käyn voimallisten tygö ja puhun heidän cansans/ heidän pitä tietämän HERran tien ja heidän Jumalans oikeuden: mutta ne owat caicki iken särkenet/ ja catcaisnet siten.

5:6 Sentähden pitä Lejonin/ joca medzäst tule/ repelemän heidän ricki/ ja suden corwest pitä haascaman heidän/ ja Pardin pitä wartioidzeman heidän Caupungeitans/ ja caicki cuin nijstä tulewat ulos/ pitä hänen syömän: sillä heidän syndejäns on juuri monda/ ja he owat paatunet heidän tottelemattomu-desans.

5:7 Cuinga siis minun pitä sinulle oleman armollinen? Että sinun lapses nyt hyljäwät minun/ ja wannowat sen kautta joca ei Jumala olekan/ ja nyt/ että minä olen heitä rawinnut/ tekewät he huorin/ ja juoxewat porton huoneeseen.

5:8 Cukin hirnu lähimmäisens emändätä/ nijncuin hywin ruokitut joutilat orhit.

5:9 Enkö minä tällaisista ranskaisiksi, sanoo Herra, eikö minun sieluni kostaisi tämänkaltaiselle kansalle?

5:10 Nouskaa sen tarhojen pengermille ja hävittäkää, älkää kuitenkaan siitä peräti loppua tehkö; ottakaa pois sen köynnökset, sillä ne eivät ole Herran.

5:11 Sillä he ovat olleet minulle peräti uskottomat, sekä Israelin heimo että Juudan heimo, sanoo Herra.

5:12 He ovat kieltäneet Herran ja sanoneet: "Ei se ole hän! Ei meitä kohtaa onnettomuus, emme tule näkemään miekkaa emmekä nälkää.

5:13 Ja profeetat ovat pelkkää tuulta; Herra, joka puhuu, ei ole heissä - heidän itsensä käyköön niin."

5:14 Sentähden sanoo Herra, Jumala Sebaot, näin: Koska te tällaisia olette puhuneet, niin katso, minä teen sanani sinun suussasi tuleksi ja tämän kansan polttopuiksi, ja se kuluttaa heidät.

5:15 Katso minä tuon teitä vastaan, te Israelin heimo, kansan kaukaa, sanoo Herra; se on horjumaton kansa, se on ikivanha kansa, kansa, jonka kieltä sinä et ymmärrä ja jonka puhetta sinä et tajua.

5:16 Heidän viinensä on kuin avoin hauta, he ovat kaikki sankareita.

5:17 He syövät sinun satosi ja leipäsi, he syövät sinun poikasi ja tyttäresi, syövät

5:9 Eikö minun pitäis heitä senkaltaisista kurittaman, sanoo \Herra\; ja eikö minun sieluni pitäis kostaman senkaltaiselle kansalle kuin tämä on?

5:10 Kukistakaat hänen muurinsa ylösalaisin, ja älkää peräti hävittäkö, ottakaa pois hänen torninsa; sillä ei ne ole \Herran\.

5:11 Mutta he ovat petoksella minusta pois luopuneet, sekä Israelin huone että Juudan huone, sanoo \Herra\.

5:12 He kieltävät pois \Herran\ ja sanovat: ei hän se ole, ei meille käy niin pahoin, ei miekka ja nälkä tule meidän päällemme.

5:13 Prophetat puhuvat tuuleen: ei heillä ole (Jumalan) sanaa: niin heille itselleen käyköön.

5:14 Sentähden näin sanoo \Herra\ Jumala Zebaot: että te senkaltaisia puhutte, katso, niin minä teen minun sanani sinun suussasi tuleksi, ja tämän kansan puuksi, ja hänen pitää polttaman heidät.

5:15 Katso, minä annan tulla teidän päällemme, Israelin huone, sanoo \Herra\; kaukaa yhden kansan, väkevän kansan, joka on ollut ensimmäinen kansa, kansan, jonka kieltä et sinä ymmärrä, etkä taida ymmärtää, mitä he sanovat.

5:16 Heidän viinensä on avoin hauta; ja he ovat kaikki väkevät.

5:17 He syövät sinun tulos ja leipäs, jota sinun poikas ja tyttäres syöneet olisivat; he

5:9 Eiköst minun pitäis heitä senkaltaisista kurittaman/ sano HERra/ ja eikö minun sielun pitäis costaman senkaltaiselle Canssalle cuin tämä on?

5:10 Cukistacat hänen muurins ylösalaisin/ ja älkät peräti hävittäkö/ ottacat pois hänen tornins: sillä ei ne ole HERran.

5:11 Mutta he cadzowat minun ylösalaisin/ sekä Israelin huone/ että Judan huone/ sano HERra.

5:12 He kieltävät pois HERran/ ja sanovat: ei hän se ole: ei meille käy niijn pahoin: ei miekka ja nälkä tule meidän päällem.

5:13 Prophetat puhuwat tuuleen: ei heillä ole Jumalan sana: niijn heille idze käykön.

5:14 Sentähden sano HERra Jumala Zebaoth: että te senkaltaisia puhutte/ cadzo/ niijn minä teen minun sanani sinun suussasi tuleksi/ ja tämän Canssan puuxi/ ja hänen pitää polttaman heidän.

5:15 CADzo/ minä annan tulla teidän päällem Israelin huone/ sano HERra/ cauca yhden Canssan/ wäkevän Canssan/ joca on ollut ensimmäinen Canssa/ Canssan jonga kieltä et sinä ymmärrä/ etkä taida ymmärtä/ mitä he sanovat

5:16 Heidän wijnensä on awojoin hauta/ ja he owat caicki Sangarit.

5:17 He syövät sinun tulos ja leipäs/ jota sinun poicas ja tyttäres syönet olisit/ he nie-

sinun lampaasi ja raavaasi, syövät sinun viinipuusi ja viinunapuusi; he miekalla hävittävät sinun varustetut kau-punkisi, joihin sinä luotat.

5:18 Mutta niinäkään päivinä, sanoo Herra, en minä teistä peräti loppua tee.

5:19 Ja kun he kysyvät: "Miksi on Herra, meidän Jumalamme, tehnyt meille kaiken tämän?" niin vastaa heille: "Niinkuin te olette hyljänneet minut ja palvelleet vieraita jumalia maassanne, niin täytyy teidän palvella muukalaisia maassa, joka ei ole teidän."

5:20 Julistakaa tämä Jaakobin huoneessa ja kuuluttakaa se Juudassa sanoen:

5:21 Kuulkaa tämä, te tyhmä ja ymmärtämätön kansa, te, joilla on silmät, mutta ette näe, joilla on korvat, mutta ette kuule.

5:22 Ettekö pelkää minua, sanoo Herra, ettekö vapise minun edessäni, joka olen pannut hiekan meren rajaksi, ikuisiksi määräksi, jonka ylitse se ei pääse; ja vaikka se kuohuu, ei se mitään voi, ja vaikka sen aallot pauhaavat, eivät ne sen ylitse pääse?

5:23 Mutta tällä kansalla on uppiskainen ja tottelematon sydän; he ovat poikenneet ja menneet pois.

5:24 Eivätkä he sano sydämessänsä: "Peljätkäämme Herraa, Jumalamme, joka antaa sateen, syysateen ja

nielevät sinun lampaasi ja karjas; he syövät sinun viinunapuusi ja fikunapuusi; ja hävittävät sinun vahvat kau-punkisi miekalla, joihin sinä luotat.

5:18 Ja en minä silloinkaan, sanoo \Herra\, peräti hävitä teitä.

5:19 Ja jos sanotte: miksi \Herra\ meidän Jumalamme tekee meille näitä kaikkia? niin vastaa heitä: niinkuin te olette hyljänneet minun, ja palvelleet vieraita jumalia teidän omassa maassanne, niin teidän pitää myös palveleman vieraita siinä maassa, joka ei teidän olekaan.

5:20 Näitä teidän pitää ilmoittaman Jakobin huoneessa, ja saarnaaman Juudassa, ja sanoman:

5:21 Kuulkaat nyt tätä, te hullu kansa, joilla ei taitoa ole, jolla on silmät, ja ei näe, korvat, ja ei kuule.

5:22 Ettekö te tahdo peljätä minua, sanoo \Herra\? ja ettekö te pelkää minun kasvoini edessä? joka panen hiekan meren rajaksi ja ijan-kaikkiseksi määräksi, jota ei hänen pidä käymän ylitse; ja vaikka se pauhais, niin ei se kuitenkaan voi sen ylitse; ja jos hänen aaltonsa paisuvat, niin ei heidän pidä menemän sen ylitse.

5:23 Mutta tällä kansalla on vilpisteleväinen ja tottelematon sydän; he ovat harhailleet ja menneet pois.

5:24 Ja ei sano koskaan sydämessänsä: peljätkäämme nyt \Herraa\ meidän Jumalamme, joka antaa meille aamu- ja ehtosateen ajal-

lewät sinun lambas ja carjas/ he syövät sinun wijnapuusi ja ficunapuusi/ ja wahwat Caupungit/ joihin sinä sinus luotat/hävittävät he miecalla.

5:18 Ja en minä silloingan/ sano HERra/ peräti hävitä teitä.

5:19 Ja jos he sanovat: mixi HERra meidän Jumalam teke meille näitä caickia? nijn was-ta heitä: että te oletta hyljännet minun/ ja palwellet wieraita jumalita teidän omassa maasan/ nijn teidän pitää myös palweleman wieraita sijnä maasa/ joca ei teidän olekan.

5:20 Näitä teidän pitää ilmoittaman Jacobin huones ja saarnaman Judas. Ja sanoman:

5:21 cuulcat te hullu Canssa/ jolla ei taito ole/ joilla on silmät/ ja ei cuule.

5:22 Ettekö te tahdo peljätä minua/ sano HERra/ ja ettekö te pelkä minua/ joca panen heidan meren rajaxi ja ijancaickisexi määräxi/ jota ei hänen pidä käymän ylidze/ waicka se wielä pauhais/ nijn ei hän cuitengan mitän woi: ja jos hänen aldons paisuwat/ nijn ei heidän pidä menemän sen ylidzen.

5:23 Mutta tällä Canssalla on wilpistelewäinen ja tottelematon sydän/ he harhailewat enämmin ja enämmin:

5:24 Ja ei sano coscan sydämesäns: peljätkäm HERra meidän Jumalata/ joca anda meille amu ja ehtosaten

kevätsateen ajallansa, ja säilyttää meille elonkorjuun määräviikot."

5:25 Teidän pahat tekonne käänsivät nämä pois, ja teidän syntinne estivät teitä saamasta hyvää.

5:26 Sillä minun kansassani on jumalattomia; he väijyvät, niinkuin linnunpyytäjät kyykistyvät, he asettavat ansoja, pyydystävät ihmisiä.

5:27 Niinkuin häkki on täynnä lintuja, niin heidän huoneensa ovat petosta täynnä. Siitä he ovat tulleet suuriksi ja rik-

5:28 ovat tulleet lihaviksi ja kiiltäviksi. Myös käyvät heidän häijyt puheensa yli kaiken määrän; he eivät aja orpojen asiaa, niin että ne voittaisivat, eivätkä hanki köyhille oikeutta.

5:29 Enkö minä näistä tällaisista rankaisisi, sanoo Herra, eikö minun sieluni kostaisi tämänkaltaiselle kansalle?

5:30 Kauheita ja pöyristyttäviä tapahtuu maassa:

5:31 profeetat ennustavat valhetta, ja papit hallitsevat yksissä neuvoin heidän kansaan, ja sitä minun kansani rakastaa. Mutta mitä te teette, kun tästä tulee loppu?

Jeremia 6 LUKU

6:1 Paetkaa, benjaminilaiset, Jerusalemissa, puhaltakaa pasunaan Tekoassa ja nostakaa merkki Beet-Keremin kohdalle; sillä pohjoisesta nousee onnettomuus ja suuri hävitys.

lansa, ja varjelee meille joka ajastaika elonajan uskollisesti.

5:25 Mutta teidän pahat tekonne nämä estävät, ja teidän syntinne tämän hyvän teiltä kääntävät pois.

5:26 Sillä minun kansassani löytyy jumalattomia, jotka paulat ja pyydykset asettavat ihmisiä käsittääkseen, niinkuin lintumiehet satimella.

5:27 Ja heidän huoneensa on täynnä petosta, niinkuin häkki lintuja; siitä he tulevat väkeviksi ja rikkaiksi.

5:28 He kiiltävät lihavuudesta; he säkevät pahan asian, ja ei pidä oikeutta: ei he holho orpoa hänen asiassansa, ja ei he auta köyhää oikeuteen.

5:29 Eikö minun pitäisi sitä kostaman, sanoo \Herra\, ja eikö minun sieluni pitäisi kostaman senkaltaiselle kansalle kuin tämä on?

5:30 Kuinka julmasti ja kauhiasti eletään maassa?

5:31 Prophetat opettavat valhetta, papit ovat herrat virassansa, ja minun kansani tahtoo sitä mielellänsä. Mitä te viimein teette?

6 LUKU

6:1 Kootkaat teitänne, te Benjaminin lapset, Jerusalemissa, ja puhaltakaa torveen Tekoassa, ja nostakaa lippu Betkeremissä; sillä pohjasta on pahuus ja suuri viheliäisyys käsissä.

ajallans/ ja warjele joca ajastaica vuoden tulon uscolisest.

5:25 MUtta teidän pahat tecon nämät estävät/ ja teidän syndin tämän hyvän teidä käändä pois:

5:26 Sillä minun Canssasani löytän jumalattomia/ jotca paulat ja pyydyxet asettawat ihmisiä käsittäxens/ nijncuin lindumiehet satimella:

5:27 Ja heidän huonens on täynäns petosta/ nijncuin häcki linduja. Sijtä he tulewat wäkewäxi/ rickaxi ja lihawaxi.

5:28 He waeldawat pahudes ja ei pidä oikeutta: ei holho orwoja hänen asiassans/ eikä auta köyhä oikeuteen.

5:29 Eiköst minun pidäis sitä costaman/ sano HERra/ ja eiköst minun sielun pidäis costaman sencaltaiselle Canssalle cuin tämä on?

5:30 Cuinga julmast ja cauhiast eletän maasa?

5:31 Prophetat opettawat walhetta/ Papit owat herrat wirassans/ ja minun Canssan tahto sitä mielelläns/ mitä te wijmein teette?

VI. Lucu

6:1 COotcat teitän/ te Benjaminin lapset Jerusalemissa/ ja puhaldacat torween Techoasa/ ja nostacat lippun BethChemeris: sillä pohjast on pahus ja suuri wiheljäisyys käsissä.

6:2 Tytär Siionin, suloisen ja hemmotellun, minä hukutan.

6:3 Hänen tykönsä tulee paimenia laumoinensa, he pystyttävät telttansa häntä vastaan yltympäri, syöttävät alansa kukin.

6:4 Julistakaa häntä vastaan pyhä sota. "Nouskaa ja menkäämme puolipäivän aikaan! Voi meitä, sillä päivä painuu, sillä illan varjot pitenevät!

6:5 Nouskaa ja menkäämme yöllä ja hävittäkäämme hänen linnansa."

6:6 Sillä näin sanoo Herra Sebaot: Kaatakaa puita ja luokaa valli Jerusalemiä vastaan. Se on kaupunki, jota on rangaistava; siinä on pelkkää väkivaltaa.

6:7 Niinkuin kaivo pitää vetensä tuoreena, niin sekin pitää pahuutensa tuoreena; sortoa, hävitystä kuuluu sieltä, minun edessäni on aina kipu ja haavat.

6:8 Ota ojentuaksesi, Jerusalem, ettei minun sieluni vieraannu sinusta, etten tee sinua autioksi, asumattomaksi maaksi.

6:9 Näin sanoo Herra Sebaot: Israelin jäännöksestä pidetään jälkikorjuu niinkuin viinipuusta; ojenna kätesi köynnöksiä kohti niinkuin viininkorjaaja.

6:10 Kenelle minä puhuisin, ketä varoittaisin, että he kuulisivat? Katso, heidän korvansa ovat ympärileikkaamattomat, eivät he voi kuunnella. Katso, Herran sana on tullut

6:2 Minä olen verrannut Zionin tyttären kauniiseen ja ihanaiseen:

6:3 Mutta paimenet tulevat hänen tykönsä laumoinensa; he panevat majansa hänen ympärillensä, ja kukin kaitsee paikassansa,

6:4 (Ja sanoo:) pyhittäkää sota häntä vastaan, nouskaat ja käykäämme puolipäivänä ylös; voi meitä! sillä ehto joutuu ja varjo tulee suureksi.

6:5 Nouskaat ja astukaamme yöllä, ja hävittäkäämme hänen jalot huoneensa.

6:6 Sillä näin sanoo \Herra\ Zebaot: kaatakaa puita, ja tehkää multaseiniä Jerusalemiä vastaan; sillä kaupunki pitää kuritettaman, sen sisällä on sula vääryys.

6:7 Niinkuin lähde kuohuttaa vetensä; niin kuohuu myös hänen pahuutensa; vääryys ja hävitys siinä kuulaan, kitu ja vaiva on aina minun edessäni.

6:8 Anna sinuas kurittaa, Jerusalem, ettei minun sydämeni kääntyisi pois sinusta, etten minä sinua hävittäisi, niin ettei kenkään asu siinä maassa.

6:9 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: mitä Israelissa jäänyt on, se pitää myös sulaksi saaliiksi joutuman niinkuin viinapuu; kokota kätes koriin niinkuin viinamarjain poimia.

6:10 Kenelle siis minä puhun ja todistan, että joku kuulis? Katso, heidän korvansa ovat ympärileikkaamatta eikä taida kuulla; katso, he pitävät \Herran\ sanan pilkkana ja ei kärsi sitä.

6:2 Minä olen verrannut Zionin tyttären cauniseen ja ihanaiseen:

6:3 Mutta paimenet tulevat sijheen laumoinens/ he panevat majans hänen ymbärillens/ ja kukin caidze paicasans/

6:4 Ja sanovat: warustacat teitän händä wastian sotaan/ käykäm puolipäiwänä ylös/ woi meitäm/ sillä ehto joutu ja warjo tule suurexi.

6:5 Noscām ja astucām ylös/ meidän pitä sinne wielä yöllä menemän/ ja häwittämän hänen jalot huonens.

6:6 Sillä nijn sano HERra Zebaot: caatacat puita/ ja tehkät muldaseiniä Jerusalemita wastian: sillä Caupungi pitä curitettaman/ caicki on siellä wääryys.

6:7 Nijn cuin lähde cuohutta wetens: nijn cuohu myös hänen pahudens ja wäärydens/ wääryys ja häwitys siinä cuullan/ kitu ja waiwa on aina minun edessäni.

6:8 Paranna sinuas Jerusalemin/ ennencuin minun sydämen sinust käändy pois/ ja minä teen maan autiaxi/ josa ei kenengän asuman pidä.

6:9 Näitä sano HERra Zebaot: mitä Israelist jäänyt on/ se pitä myös saalixi joutuman nijncuin wijnapuu/ cocota kätes corijn nijncuin wijnamarjain poimia.

6:10 KEnelle sijs minä puhun ja todistan/ että jocu cuulis? mutta heidän corwans owat ymbärinsleickamat/ eikä taida cuulla/ cadzo/ he pitävät HERran sanan pilckana/ ja ei

heille pilkaksi, ei se heille kelpaa.

6:11 Minä olen täynnä Herran vihaa, en jaksa sitä pidättää; vuodata se lapsukaisiin kadulla, niin myös nuorukaisparveen. Sillä niin mies kuin vaimokin vangitaan, niin vanhus kuin ikäloppu.

6:12 Heidän talonsa joutuvat vieraille, niin myös pelot ja vaimot; sillä minä ojennan käteni maan asukkaita vastaan, sanoo Herra.

6:13 Sillä kaikki, niin pienet kuin suuretkin, pyytävät väärää voittoa, kaikki, niin profeetat kuin papitkin, harjoittavat petosta.

6:14 He parantavat minun kansani vamman kepeästi, sanoen: "Rauha, rauha!" vaikka ei rauhaa ole.

6:15 He joutuvat häpeään, sillä he ovat tehneet kauhistuksia; mutta heillä ei ole hävyntuntoa, he eivät osaa hävetä. Sentähden he kaatuvat kaatuvien joukkoon, sortuvat, kun minä heitä rankaisen, sanoo Herra.

6:16 Näin on Herra sanonut: "Astukaa teille ja katsokaa ja kysykää muinaisia polkuja, kysykää, mikä on hyvä tie, ja vaeltakaa sitä, niin te löydätte levon sieluillenne." Mutta he vastasivat: "Emme vaella."

6:17 Ja minä olen asettanut

6:11 Sentähden olen minä niin täynnä \Herran\ vihaa, etten minä taida lakata vuodattamasta, sekä lasten päälle kaduilla, ja myös nuorukaisten kokouksen päälle yhtä haavaa; sillä sekä mies että vaimo, ijällinen ja ikivanha pitää otettaman kiinni.

6:12 Heidän huoneensa pitää tuleman muukalaisten käsiin, heidän peltonsa ja emäntänsä yhtä haavaa; sillä minä ojennan käteni maan asujain ylitse, sanoo \Herra\.

6:13 Sillä he kaikki ahnehtivat, sekä pienet että suuret; prophetat ja papit opettavat väärin,

6:14 Ja lohduttavat kansani hänen viheliäisyydessänsä, sitä halpana pitämään, ja sanovat: rauha, rauha; ja ei rauhaa olekaan.

6:15 Sentähden pitää heidän häpiään tuleman, että he kauhistuksen tekevät; ja vaikka he tahtovat olla häpäisemättä, eikä taida hävetä, kuitenkin pitää heidän jokaisen lankeeman toinen toisensa päälle; ja koska minä heitä kuritan, silloin pitää heidän lankeeman, sanoo \Herra\.

6:16 Näin sanoo \Herra\: seisokaat teillä, katsokaat ja kysykää entisiä teitä, kuka oikia tie on, sitä te vaeltakaa, niin te löydätte levon teidän sieluillenne. Mutta he sanovat: emme vaella.

6:17 Ja minä olen pannut

kärsi sitä.

6:11 Sentähden olen minä niin täynnä HERran vaatimust/ etten minä taida lakata vuodattamast/ sekä lasten päälle catuilla/ ja myös nuorukaisten cocouxen päälle yhtä haawa: sillä sekä mies että vaimo/ ijällinen ja ikivanha pitä otettaman kijnni.

6:12 Heidän huonens pitää tuleman muucalaisten käsijn/ ja heidän peldons ja emändäns: sillä minä ojennan käteni/ sano HERra/ maan asujain ylidzen.

6:13 Jotca caicki ahnettiwat/ sekä pienet että suuret: Prophetat ja Papit opettawat väärin/

6:14 Ja lohduttawat minun Canssani hänen wiheliäisydesäns/ että hän halpana pitä/ ja sano: rauha/ rauha/ ja ei rauha oleckan.

6:15 Sentähden pitää heidän häpiään tuleman/ että he sencaltaisen cauhistuxen tekewät/ waicka he tahtowat olla häwäisemät/ eikä tahdo häwetä heitäns: sentähden pitää heidän jocaidzen langedeman toinen toisens päälle/ ja cosca minä heitä curitan/ nijn heidän pitä langeman/ sano HERra.

6:16 NÄitä sano HERra: men gät teille/ cadzocat ja kysykät endisiä teitä/ cuca oikia tie on/ ja sitä te waeldacat/ nijn te löydätte lewon teidän sieluillen.

6:17 Mutta he sanowat: en

teille vartijat: "Kuunnelkaa pasunan ääntä." Mutta he vastasivat: "Emme kuuntele."

6:18 Sentähden kuulkaa, te kansat, ja tiedä, seurakunta, mitä heille on tapahtuva.

6:19 Kuule, maa! Katso, minä tuotan onnettomuuden tälle kansalle, heidän hankkeittensa hedelmän, sillä he eivät ole kuunnelleet minun sanojani, vaan ovat hyljänneet minun lakini.

6:20 Mitä on minulle suitsutus, joka tulee Sabasta, ja paras kalmoruoko kaukaisesta maasta? Teidän polttouhrinne eivät ole minulle otolliset, eivätkä teidän teurasuhrinne minulle kelpaa.

6:21 Sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä asetan tälle kansalle kompastuskiviä, joihin he kompastuvat, isät ja pojat yhdessä, ja naapuri naapurinsa kanssa hukkuu.

6:22 Näin sanoo Herra: Katso, kansa tulee pohjoisesta maasta, suuri kansa nousee maan perimmäisiltä ääriä.

6:23 He käyttävät jouta ja keihästä, ovat julmat ja armahtamattomat. Heidän pauhinansa on kuin pauhaava meri, ja he ratsastavat hevosilla, varustettuina kuin soturi taisteluun sinua vastaan, tytär Siion.

6:24 Kun kuulemme siitä sanoman, niin meidän kätemme herpoavat; ahdistus valtaa

teille vartiat: ottakaat vaari torven äänestä; mutta he sanovat: emme ota vaaria.

6:18 Sentähden, te pakanat, kuulkaat, ja ota vaari, sinä kokous, niistä mitkä heidän seassansa tapahtuu.

6:19 Maa, kuule sinä; katso, minä annan tulla kovan onnen tälle kansalle, heidän ansaitun palkkansa, ettei he pidä lukua minun sanastani, mutta hylkäävät minun lakini.

6:20 Mitä minä lukua pidän pyhästä savusta, joka rikkaasta Arabiasta tulee, eli hyvästä kanelista, joka kaukaiselta maalta tulee? Teidän polttouhrinne ei ole minulle otollinen eikä teidän uhrinne kelpaa minulle.

6:21 Sentähden sanoo \Herra\ näin: katso, minä annan tälle kansalle lankeemuksen: siihen pitää sekä isät että lapset kaikki itsensä loukkaaman, ja kylän miehet pitää hukkuman toinen toisensa kanssa.

6:22 Näin sanoo \Herra\ : katso, kansa on tuleva pohjoisesta maakunnasta, ja suuri kansa on nouseva maan vieristä.

6:23 Jolla on joutset ja kilvet, hän on julma ja armoton; heidän äänensä pauhaa niinkuin meri; he ajavat hevosilla, he ovat niinkuin varustettu sotaväki sinua vastaan, sinä tytär Zion.

6:24 Me olemme kuulleet heistä sanoman, ja meidän kätemme ovat nääntyneet;

me tee sitä. Minä olen pannut teille wartiat/ ottacat vaari torwen äänestä: mutta he sanovat: en me tee.

6:18 Sentähden te pacanat/ cuulcat ja ottacat tästä vaari/ nijn myös teidän wäken.

6:19 Maa/ cuule sinä: cadzo/ minä annan tulla cowan onnen tälle Canssalle/ nimitäin/ heidän ansaitun palckansa/ ettei he pidä lucua minun sanastani/ mutta hyljät minun Lakini/

6:20 Mitä minä lucua pidän pyhästä sawusta/ joca rikkaasta Arabiast tule/ eli hyvästä Canelista/ joca caucaiselda maalda tule? teidän polttouhrin ei ole minulle otollinen/ eikä teidän uhrin kelpa minulle.

6:21 Sentähden sano HERra juuri näin: cadzo/ minä asetan tälle Canssalle esten/ siihen pitä sekä Isä/ että lapset caicki heitäns louckaman/ ja kylän miehet pitä hukkuman toinen toisens cansa.

6:22 NÄitä sano HERra: cadzo/ Canssa on tulewa pohjast/ ja suuri Canssa on asettawa idzens juuri meidän maamme wiereen/

6:23 Jolla on joudzet ja kilwet/ hän on julma ja armoton/ hymise nijncuin pauhainen meri/ aja hewoisilla nijncuin warustettu sotawäki sinua wastan sinä tytär Zion.

6:24 Cosca me saamme heistä cuulla/ nijn meidän kätem näändywät/ meille tule tusca

meidät, tuska, niinkuin synnyttäväisen.

6:25 Älkää menkö vainiolle, älkää vaeltako tiellä, sillä vihollisen miekka - kauhistus on kaikkialla!

6:26 Tytär, minun kansani! Kääriydy säkkiin, vieriskele tuhassa; pidä itkiäiset, niinkuin ainokaista poikaa itektään, katkerat valittajaiset, sillä äkkiarvaamatta käy kimppuumme hävittäjä.

6:27 Minä olen asettanut sinut kansani koettelijaksi, suojavarustukseksi, että oppisit tuntemaan ja koettelisit heidän vaelluksensa.

6:28 Kaikki he ovat pääniskureita, liikkuvat panettelijoina; he ovat vaskea ja rautaa, ovat kelvottomia kaikki tyynni.

6:29 Palkeet puhkuvat, tulesta lähtee vain lyijyä. Turhaan on sulatettu ja sulatettu: pahat eivät ole erottuneet.

6:30 Hylkyhopeaksi heitä sanotaan, sillä Herra on heidät hyljännyt.

Jeremia 7 LUKU

7:1 Tämä on sana, joka tuli Jeremialle Herralta:

7:2 "Asetu Herran huoneen portille ja julista siellä tämä sana ja sano: Kuulkaa Herran sana, koko Juuda, te jotka tulette näistä porteista kumartaen rukoilemaan Herraa.

7:3 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Vaeltakaa hyvin ja tehkää hyviä tekoja,

tuska ja ahdistus on meidät käsittänyt niinkuin lapsensynnyttäjän.

6:25 Älkään kenkään lähtekö pellolle, ja älköön kenkään tielle menkö; sillä joka paikassa on rauhattomuus vihollisen miekan tähden.

6:26 O sinä, minun kansani tytär, pue säkki yles ja aseta itses tuhkaan, sure niinkuin ainoaa poikaa suurella murheella; sillä hävittäjä tulee äkisti meidän päällemme.

6:27 Minä olen pannut sinun vartian torniksi ja linnaksi minun kansassani, tietämään ja koettelemaan heidän teitänsä.

6:28 He ovat kaikki peräti pois luopuneet, vaeltain petollisesti; he ovat kaikki turmeltu vaski ja rauta.

6:29 Palkeet ovat tulella poltetut, lyijy raukee pois, sulaminen on hukassa; sillä ei paha ole eroitettu.

6:30 Sentähden he myös kutsutaan hyljätyksi hopiaksi, sillä \Herra\ on heidät hyljännyt.

7 LUKU

7:1 Tämä on sana tapahtui \Herralta\ Jeremialle, sanoden:

7:2 Seiso \Herran\ huoneen portissa, saarnaa siellä tämä sana ja sano: kuulkaat \Herran\ sanaa, kaikki Juuda, jotka käytte sisälle näistä porteista rukoilemaan \Herraa\.

7:3 Näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: parantakaat elämänne ja menonne, ja minä tahdon antaa

ja murhe niinkuin lapsen kiwusa.

6:25 Älkän kengän lähtekö pellolle/ ja älkön kengän tielle mengö: sillä joca paicas on rauhatoim wihollisen miecan tähden.

6:26 O sinä minun Canssani tytär/ pue säcki päälles ja aseta idzes tuhcaan/ sure niinkuin nekin jotca suurest surulliset owat: sillä häwittäjä tule äkist meidän päällem.

6:27 Mlnä olen pannut sinun wartian tornixi ja linnaxi minun Canssasani/ tietämän ja coetteleman heidän menons.

6:28 He owat caicki luopunet/ waeldain petollisest/ he owat caicki turmeldu waski ja rauta.

6:29 Palkeet owat poldetut/ plyijy rauke pois/ sulaminen on hucas: sillä ei paha ole eroitettu.

6:30 Sentähden he myös cudzutan hyljätyxi hopiaksi: sillä HERra on heidän hyljännyt.

VII. Lucu

7:1 Tämä sana tapahdui HERralda Jeremialle/ sanoden:

7:2 Seiso HERran huonen portis/ saarna siellä tämä sana/ ja sano: cuulcat HERran sana te caicki Judas/ jotca käytte sisälle tästä portista rucoileman HERra.

7:3 Näin sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: paratcat teidän elämän ja menon/ ja

niin minä annan teidän asua tässä paikassa.	teidän asua tässä paikassa.	minä tahdon asua tässä paikassa teidän cansan.
7:4 Älkää luottako valheen sanoihin, kun sanotaan: 'Tämä on Herran temppeli, Herran temppeli, Herran temppeli!'	7:4 Älkää luottako valheen, sanoen: tässä on \Herran\ templi, tässä on \Herran\ templi, tässä on \Herran\ temppeli.	7:4 Älkät luottaco teidän walheseen/ sanoden: tässä on HERran Templi/ tässä on HERran Templi/ tässä on HERran Templi.
7:5 Vaan jos te todella parannatte vaelluksenne ja tekonne, jos te todella teette oikeuden niin toiselle kuin toisellekin,	7:5 Mutta parantakaat todella elämänne ja menonne, ja tehkää jalo oikeus yhden ja toisen välillä.	7:5 Mutta parandacat teidän elämän ja menon/ ja tehkät oikeus yhdelle ja toiselle
7:6 ette sorra muukalaista, orpoa ja leskeä, ette vuodata viatonta verta tässä paikassa ettekä seuraa muita jumalia turmioksenne,	7:6 Muukalaisille, orvoille ja leskille älkää tehkö väkivaltaa, älkää myös vuodattako viatointa verta tässä paikassa, ja älkää muita jumalia seuratko itsellenne vahingoksi;	muucalaisille/ orvoille ja leskille/ 7:6 Ja älkät tehkö wäkiwaldada/ älkät myös vuodattaco wiatoinda werta tässä paicas/ ja älkät muita jumalita seuratco/ idze teillen wahingoxi.
7:7 niin minä annan teidän asua tässä paikassa, maassa, jonka minä olen antanut teidän isillenne, iankaikkisesta iankaikkiseen.	7:7 Niin minä tahdon antaa teidän asua tässä paikassa aina ja ijankaikkisesti, tässä maassa, jonka minä annoin teidän isillenne.	7:7 Nijn minä asun teidän cansan tässä paicas ijancaikkisest/ tässä maassa jonga minä annoin teidän lsillen.
7:8 Mutta katso, te luotatte valheen sanoihin, joista ei ole hyötyä.	7:8 Mutta te luotatte valheen, joka ei mitään auta.	7:8 MUtta te luotatte teidän walheseen/ joca ei teitä auta.
7:9 Miten on? Te varastatte, tapatte, rikotte avion, vannotte väärin, poltatte uhreja Baalille ja seuraatte vieraita jumalia, joita te ette tunne.	7:9 Ja te olette vielä sittenkin varkaat, murhamiehet, huorintekiät, valapattoiset ja suitsutatte Baalille, ja noudatatte vieraita jumalia, joita ette tunne.	7:9 Ja te oletta wielä sijttekin warcat/ murhamiehet/ huorintekiät walapattoiset/ suidzutatte Baalille/ ja noudatatte wieraita jumalita/ joita ette tunne.
7:10 Ja te tulette ja astutte minun eteeni tähän huoneeseen, joka on otettu minun nimiini, ja sanotte: 'Me kyllä pelastumme' - tehdäksenne yhä kaikkia näitä kauhistuksia!	7:10 Te tulette myös ja seisotte minun edessäni tässä huoneessa, joka minun nimelläni kutsutaan, ja sanotte: ei meidän mitään hätää ole, vaikka me teemme nämät kauhistukset.	7:10 Te tuletta myös ja seisotta minun edessäni tässä huonesassa/ joca minun nimelläni cudzutan/ ja sanotta: ei meidän mitän hätä ole/ ehkä me teem nämät cauhistuxet.
7:11 Ryövärien luolaksiko te katsotte tämän huoneen, joka on otettu minun nimiini? Katso, sellaiseksi minäkin olen sen havainnut, sanoo Herra.	7:11 Pidättekö te siis tämän huoneen, joka minun nimelläni nimitetty on, ryövärien luolana? Katso, kyllä minä sen näen, sanoo \Herra\.	7:11 Pidättekö te sijs tämän huonen/ joca minun nimelleni nimitetty on/ murhan luolana? cadzo/ kyllä minä sen näen/ sano HERra.
7:12 Menkääpä minun asuinpaikkaani, joka oli Siilossa,	7:12 Mutta menkää nyt minun paikkaani, joka on Si-	7:12 Mengät minun paickani Siloon/ josa minun nimen

jossa minä ensin annoin nimeni asua, ja katsokaa, mitä minä olen sille tehnyt kansani Israelin pahuuden tähden!

7:13 Ja koska te nyt olette kaikkia näitä tekoja tehneet, sanoo Herra, ettekä ole kuulleet, vaikka minä varhaisesta alkaen olen teille puhunut, koska ette vastanneet, vaikka minä teille huusin,

7:14 niin minä teen tälle huoneelle, joka on otettu minun nimiini, johon te luotatte, ja tälle paikalle, jonka minä olen antanut teille ja teidän isillenne, samoin kuin olen tehnyt Siilolle,

7:15 ja heidän teidät pois kasvojeni edestä, niinkuin olen heittänyt pois kaikki teidän veljenne, kaikki Efraimin jälkeläiset.

7:16 Mutta sinä älä rukoile tämän kansan puolesta, älä kohota heidän puolestaan huutoa ja rukousta äläkä niillä minua ahdistaa; sillä en minä sinua kuule.

7:17 Etkö näe, mitä he tekevät Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla?

7:18 Lapset kokoavat puita, isät sytyttävät tulen, ja vaimot sotkevat taikinaa valmistaaksensa uhrikakkuja taivaan kuningattarelle, ja he vuodattavat juomauhreja muille jumalille, minulle mielikarvauksiksi.

7:19 Minulleko he tuottavat mielikarvautta, sanoo Herra, eivätkö pikemmin itselleen, omaksi häpeäksensä?

lossa, jossa minun nimeni ennen asunut on, ja katsokaat, mitä minä siellä tehnyt olen kansani Israelin pahuuden tähden.

7:13 Että te nyt kaikkia näitä töitä teette, sanoo \Herra\, ja minä olen varhain noussut ja puhunut teille, ja ette tahdo kuulla, minä huudan, ja ette tahdo vastata;

7:14 Niin minä myös tahdon tehdä tämän huoneen kanssa, joka minun nimelläni nimitetty on, johon te luotatte, ja sen paikan kanssa, jonka minä teille ja teidän isillenne annoin, niinkuin minä tein Silon kanssa,

7:15 Ja heidän teitä pois minun kasvoini edestä, niinkuin minä heitin pois kaikki teidän veljennekin, kaiken Ephraimin siemenen.

7:16 Ja ei sinun pidä rukouksien tämän kansan edestä, eikä myös yhtäkään valitusta eli rukousta tuoman edes, eli sinuas minun eteeni heidän tähtensä vaivaaman; sillä en minä tahdo sinua kuulla.

7:17 Etkös näe, mitä he tekevät Juudan kaupungeissa ja kujilla Jerusalemissa?

7:18 Lapset kantavat puita, ja isät tekevät valkiaa, ja vaimot tekevät taikinaa uhrataksensa leipiä taivaan kuningattarelle, ja antaaksensa juomauhria vieraille jumalille, että he minua vihoittaisivat.

7:19 Mutta ei he minulle tee sillä mielikarvautta, sanoo \Herra\, vaan itsellensä, ja heidän pitää häpiään tule-

ennen asunut on/ ja cadzo-cat mitä minä siellä tehnyt olen/ minun Canssani Israelin pahuuden tähden.

7:13 Että te nyt caickia sentcaltaisia töitä teettä/ sano HERra/ ja minä annan vielä jocapaicas saarnata/ ja et te tahdo cuulla: minä huudan/ ja et te tahdo wastata.

7:14 Nijn minä myös tahdon tehdä tämän huonen cansa/ joca nimelleni nimitetty on/ johon te idzen luotatte: ja sen paican cansa/ jonga minä teidän Isillenne annoin: nijncuin minä tein Silon cansa.

7:15 Ja heidän teitä pois minun caswoni edestä/ nijncuin minä heitin pois caicki teidän veljennekin/ caicki Ephraimin siemenet.

7:16 JA ei sinun pidä ruouksien tämän Canssan edest/ eikä myös yhtäkään walitust eli rucoust tuoman edes/ eli sinuas minun eteeni heidän tähtens waiwaman: sillä en minä tahdo sinua cuulla.

7:17 Sillä etkös näe mitä he tekewät Judan Caupungeis ja kujilla Jerusalemis.

7:18 Lapset candawat puita ja Isät tekewät walkiata/ ja waimot tekewät taikinata/ uhrataxens leipiä taiwan Melechille/ ja andaxens juomauhria wieraille jumalille/ että he minua wihoitaisit.

7:19 Mutta ei he minulle tee sillä melicarwautta/ sano HERra: waan idzellens/ ja heidän pitä häpiään tuleman.

<p>7:20 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minun vihani ja kiivauteni on vuotava tämän paikan ylitse, ihmisten, eläinten, kedon puitten ja maan hedelmän ylitse, ja se palaa sammumatta."</p>	<p>man. 7:20 Sentähden näin sanoo Herra, \Herra\ : katso, minun vihani ja minun julmuuteni on vuodatettu tähän paikkaan, sekä ihmisiin että karjaan, puihin metsässä ja maan hedelmään, joka pitää palaman, niin ettei yksikään sitä sammuttaa taida.</p>	<p>7:20 Sentähden sano HERra/ HERra: cadzo/ minun wihan ja minun julmuden on wuodatettu tähän paickan/ sekä Canssaan että carjaan/ puihin medzäsä/ ja maan hedelmään/ joca pitä palaman nijn ettei yxikän sitä sammutta taida.</p>
<p>7:21 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: "Lisätkää polttouhrinne teurasuhreihinne ja syökää lihaa.</p>	<p>7:21 Näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: kootkaat teidän polttouhrinne ja muut uhrinne ja syökää lihaa.</p>	<p>7:21 NÄitä sano HERra Zebaot Israelin Jumala: cootcat teidän polttouhrin ja muut uhrin/ ja syökät liha.</p>
<p>7:22 Sillä en minä puhunut enkä antanut käskyä teidän isillenne poltto- ja teurasuhrista silloin, kun minä vein heidät pois Egyptin maasta,</p>	<p>7:22 Sillä sinä päivänä, jona minä teidän isänne johdatin Egyptin maalta, en minä sanonut enkä käskyä antanut heille polttouhrista, enkä muusta uhrista;</p>	<p>7:22 Sillä sinä päiwänä jona minä teidän Isänne johdatin Egyptin maalda/ en minä sanonut engä käskyä andanut heille polttouhrista/ engä muusta uhrista.</p>
<p>7:23 vaan näin minä käskin heitä ja sanoin: Kuulkaa minun ääntäni, niin minä olen teidän Jumalanne ja te olette minun kansani; ja vaeltakaa aina sitä tietä, jota minä käsken teidän vaeltava, että menestyisitte.</p>	<p>7:23 Vaan minä käskin heille ja sanoin: kuulkaat minun sanaani, niin minä tahdon olla teidän Jumalanne, ja te olette minun kansani; ja vaeltakaa kaikilla niillä teillä, joita minä käsken, että teille kävis hyvin.</p>	<p>7:23 Waan minä käskin heille/ ja sanoin: cuulcat minun sanani/ nijn minä tahdon olla teidän Jumalan/ ja te oletta minun Canssan/ ja waeldacat caicki nijllä teillä cuin minä teidän käsken/ että teille käwis hywin.</p>
<p>7:24 Mutta he eivät kuulleet, eivät korvaansa kallistaneet, vaan vaelsivat oman neuvonsa mukaan, pahan sydämensä paatumuksessa, ja käänsivät minulle selkänsä eivätkä kasvojansa.</p>	<p>7:24 Mutta ei he tahtoneet kuulla eikä korviansa kallistaa, vaan waelsivat omassa neuvossansa ja pahan sydämensä halussa, ja kävivät takaperin ja ei edespäin.</p>	<p>7:24 Mutta ei he tahtonet cuulla/ eikä sinne corwians callista/ waan waelsit omassa neuwosans ja pahan sydämens halusa/ ja käwit tacaperin ja ei edespäin.</p>
<p>7:25 Siitä päivästä, jona teidän isänne lähtivät Egyptin maasta, aina tähän päivään asti olen minä lähettänyt teidän tyköne kaikki palvelijani, profeetat - lähettänyt varhaisesta alkaen, päivä päivältä.</p>	<p>7:25 Ja siitä päivästä, kun teidän isänne läksivät Egyptin maalta, niin tähän päivään asti, olen minä lähettänyt joka päivä teille kaikki minun palvelijani, prophetat, minä nousin varhain ja lähetin.</p>	<p>7:25 Ja sijtä päiwäst cuin minä johdatin teidän Isän Egyptin maalda/ nijn tähän päiwän asti/ olen minä lähettänyt jocapäiwä teille caicki minun palwelijani/ Prophetat:</p>
<p>7:26 Mutta kukaan ei kuullut minua, ei kallistanut korvaansa, vaan he olivat niskureita, tekivät enemmän paha kuin</p>	<p>7:26 Mutta ei he tahtoneet kuulla eikä korviansa kallistaa; vaan olivat niskurit, ja tekivät pahemmin kuin heidän isänsä.</p>	<p>7:26 Mutta et te tahtonet cuulla/ etkä corwian callista/ waan oletta niscurit/ ja teettä pahemmin cuin teidän</p>

heidän isänsä.

7:27 Ja kun sinä puhut heille kaiken tämän, niin he eivät kuule sinua, ja kun sinä heille huudat, niin he eivät sinulle vastaa.

7:28 Sentähden sano heille: Tämä on kansa, joka ei kuulut Herran, Jumalansa, ääntä eikä ottanut kuritusta varteen. Kadonnut on totuus ja hävinnyt heidän suustansa.

7:29 Leikkaa hiuksesi ja heitä ne pois ja viritä kalliokukkuiloilla itkuvirsi, sillä Herra on hyljännyt ja sysännyt pois vihansa alaisen sukupolven.

7:30 Sillä Juudan miehet ovat tehneet sen, mikä on paha minun silmissäni, sanoo Herra. He ovat asettaneet iljetyksensä temppeleihin, joka on otettu minun nimiini, ja saastuttaneet sen.

7:31 Ja he ovat rakentaneet Toofet-uhrikukkulat BenHinnomin laaksoon, polttaakseen tulella poikiansa ja tyttäriänsä, mitä minä en ole käskenyt ja mikä ei ole minun mieleeni tullut.

7:32 Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin ei enää sanota 'Toofet' ja 'BenHinnomin laakso', vaan 'Murhalaakso', ja Toofetiin haudataan, kun ei ole muualta tilaa.

7:33 Ja tämän kansan ruumiit joutuvat taivaan lintujen ja maan eläinten ruuaksi, eikä näitä kukaan karkoita.

7:34 Ja minä lopetan Juudan

7:27 Ja jos sinä kaikki nämät sanot heille, niin ei he sittekään kuule sinua; ja jos sinä huudat, niin ei he sittekään sinua vastaa.

7:28 Sentähden sano heille: Tämä on se kansa, joka ei \Herran\ Jumalansa ääntä kuule, eikä tahdo kuritusta vastaan ottaa; totuus on peräti pois ja on temmattu heidän suustansa.

7:29 Leikkaa hiuksesi ja heitä pois tyköäs, ja surkuttele sinuas valittain korkeuksissa; sillä \Herra\ on hyljännyt ja ajanut tämän sukukunnan pois, jolta hän on vihoitettu.

7:30 Sillä Juudan lapset tekevät paha minun silmäini edessä, sanoo \Herra\; he panevat siihen huoneesen kauhistuksen, joka minun nimelläni nimitetty on, saastuttaaksensa sitä.

7:31 Ja he rakentavat Tophetin alttarin Hinnomin lasten laaksossa, polttaaksensa poikiansa ja tyttäriänsä tulella; jota en minä käskenyt eikä ajatellut ole.

7:32 Sentähden katso, se aika tulee, sanoo \Herra\, ettei se pidä kutsuttaman Tophetiksi ja Hinnomin lasten laaksoksi, vaan Murhalaaksoksi; ja Tophetissa pitää haudattaman ruumiita, ettei enään ole sias.

7:33 Ja tämän kansan ruumiit pitää taivaan lintuin ja maan eläinten ruuksi tuleman, ja ei yksikään pidä heitä siitä ajaman pois.

7:34 Ja minä otan pois Juu-

lsän.

7:27 Ja jos sinä kaikki nämät sanot heille/ niijn ei he sijtteckän cuule/ ja jos sinä huudat/ niijn ei he sijtteckän wasta.

7:28 Sentähden sano heille: Tämä on se Canssa joca ei heidän HERrans Jumalatans cuule/ eikä tahdo idzens parata/ usco on peräti pois/ ja on temmattu heidän suustans.

7:29 LEicka hiuxes ja heitä pois tykös/ ja surcuttele sinuas walittain corceuxes: sillä HERra on hyljännyt ja ajanut tämän sucucunnan pois/ jol-da hän on wihoitettu.

7:30 Sillä Judan lapset tekevät paha minun silmäini edes/ sano HERra. He panevat sijhen huoneseen cauhistuxen/ joca minun nimelleni nimitetty on/ saastuttaxens sitä.

7:31 Ja he rakendawat Tophetin Altarin BenHinnomin laxosa/ polttaxens heidän poicans ja tyttärens tules/ jota en minä ikänäns käskenyt eli joscus ajatellut ole.

7:32 Sentähden cadzo/ se aica tule/ sano HERra/ ettei se enä cudzuta Tophetixi ja BenHinnomin laxoxi/ waan murhan laxoxi/ ja Tophetis pitä haudattaman ruumita/ ettei sijnä enä ole sia.

7:33 Ja tämän Canssan ruumiit pitä taiwan linduin ja maan eläinden ruaxi tuleman/ ja ei yxikän pidä heitä sijtä ajaman pois.

7:34 Ja minä otan pois Ju-

kaupungeista ja Jerusalemin kaduilta riemun ja ilon huudon, huudon yljälle ja huudon morsiamelle, sillä maa on tuleva raunioiksi."

Jeremia 8 LUKU

8:1 "Siihen aikaan, sanoo Herra, otetaan Juudan kuningasten ja sen ruhtinasten luut, pappien ja profeettain luut sekä Jerusalemin asukasten luut pois heidän haudoistansa

8:2 ja hajotetaan auringon, kuun ja kaiken taivaan joukon eteen, joita he rakastivat ja palvelivat, joita he seurasivat, etsivät ja kumartaen rukoilivat; niitä ei koota eikä haudata, vaan ne tulevat maan lannaksi.

8:3 Ja kuolema on oleva halutumpi kuin elämä koko sille jäännökselle, joka jää jäljelle tästä pahasta sukukunnasta, kaikissa paikoissa, mihin minä karkoitan nämä jäljelle jääneet, sanoo Herra Sebaot.

8:4 Ja sano heille: Näin sanoo Herra: Eikö se, joka lankeaa, nouse jälleen? Eikö se, joka kääntyy pois, käänny takaisin?

8:5 Miksi kääntyy tämä kansa, Jerusalem, pois ainaisessa luopumuksessa? Miksi he pitävät kiinni petoksesta eivätkä tahdo palata?

8:6 Minä olen tarkannut ja kuunnellut: he puhuvat sitä, mikä ei ole oikein; ei kukaan

dan kaupungeista ja Jerusalemin kaduilta ilon ja riemun äänen, yljän ja morsiamen äänen; sillä maan pitää kylmille tuleman.

8 LUKU

8:1 Siihen aikaan, sanoo \Herra\, pitää Juudan kuningasten luut, ja hänen päämiestensä luut, pappein luut, ja prophetain luut, ja Jerusalemissa asuvaisten luut, heitettämän ulos heidän haudoistansa.

8:2 Ja ne pitää hajoitettaman auringon, kuun ja kaiken taivaan sotajoukon alle, joita he rakastaneet, palvelleet, seuranneet, etsineet ja rukoilleet ovat; ei he pidä enään koottaman eikä haudattaman, vaan pitää oleman lokana maassa.

8:3 Ja kaikki jääneet tästä pahasta kansasta, missä ikänä paikassa he ovat, johon minä heitä ajanut olen, pitää paremmin tahtoman olla kuolleina kuin elävinä, sanoo \Herra\ Zebaot.

8:4 Ja sinun pitää heille sanoman: näin sanoo \Herra\: kussa on joku, jos hän lankeee, joka ei jälleen mielellänsä nouse? kussa on joku, joka käy eksyksissä, eikö hän mielellänsä jälleen oikialle tielle tule?

8:5 Miksi siis tämä Jerusalemin kansa tahtoo käydä eksyksissä palajamatta? ja riippuvat niin kovin valheessa, ettei he millään tavalla anna kääntää itseänsä pois?

8:6 Minä havaitsen ja kuulen, ettei he oikein opeta; ei ole yhtään, joka katuu pahuttansa ja sanoo: mitä

dan Caupungeista ja Jerusalemin catuilda ilon ja riemu- huudon/ yljän ja morsiamen änen: sillä maan pitä kylmille tuleman.

VIII. Lucu

8:1 Sijhen aican/ sano HERra/ pitä Judan Cuningasten luut/ Pappein luut/ Propheetain luut/ cauppamiesten luut heitettämän Jerusalemis ulos heidän haudoistans.

8:2 Ja ne pitä hajotettaman Auringon/ Cuun ja caickein taiwan jouckoin ala/ joita he racastanet/ palwellet/ seurannet/ edzinet ja rucoillet owat/ ei heitä pidä enä haettaman ja haudattaman/ waan pitä oleman locana maasa.

8:3 Ja caicki jäänet tästä pahasta Canssasta/ misä ikänäns paicas he owat/ johon minä heitä ajanut olen/ pitä paremmin tahtowan olla cuolluna cuin eläwänä/ sano HERra Zebaoth.

8:4 SEntähden sano heille: näitä sano HERra: cusa on jocu/ jos hän lange/ joca ei jällens mielelläns nouse? cusa on jocu joca käy exyxis/ eikö hän mielelläns jällens oikialle tielle tule?

8:5 Cuitengin tahto tämä Jerusalemin Canssa käydä exyxis palajamat/ ja rippuwat nijn cowin wääräs jumalan palweluxes/ ettei he millän tawalla anna käätä heitäns pois.

8:6 Minä näen ja cuulen ettei he oikein opeta/ ei ole yhtän joca catu pahuttans/ ja sano:

kadu pahuuttansa, ei ajattele: Mitä olen minä tehnyt! Kaikki he kääntyvät pois juosten juoksuansa, niinkuin orhi kii-tää taistelussa.

8:7 Haikarakin taivaalla tietää aikansa; metsäkyyhkyinen, pääskyinen ja kurki pitävät vaarin tuloajastansa, mutta minun kansani ei tunne Her-ran oikeutta.

8:8 Kuinka saatatte sanoa: 'Me olemme viisaita, ja meillä on Herran laki'? Totisesti! Katso, valheen työtä on teh-nyt kirjanoppineiden valheky-nä.

8:9 Viisaat saavat häpeän, kauhistuvat ja joutuvat kiinni. Katso, he ovat hyljänneet Herran sanan - mitä heillä on viisautta?

8:10 Sentähden minä annan heidän vaimonsa vieraille, heidän peltonsa valloittajille. Sillä kaikki, niin pienet kuin suuretkin, pyytävät väärää voittoa, kaikki, niin profeetat kuin papitkin, harjoittavat pe-tosta.

8:11 He parantavat kepeästi tyttären, minun kansani, vammaan, sanoen: 'Rauha, rauha!' vaikka ei rauhaa ole.

8:12 He joutuvat häpeään, sillä he ovat tehneet kauhis-tuksia; mutta heillä ei ole hävyntuntoa, he eivät osaa hävetä. Sentähden he kaatu-vat kaatuvien joukkoon, sor-tuvat, kun heidän rangaistuk-sensa tulee, sanoo Herra.

minä tein? He juoksevat kaikki juoksuansa niinkuin ankara hevonen sodassa.

8:7 Haikara taivaan alla tie-tää aikansa, mettininen, kurki ja pääskyinen huomaitsevat aikansa, kuin heidän pitää tuleman jälleen; vaan minun kansani ei tiedä \Herran\ oikeutta.

8:8 Kuinka te siis taidatte sanoa: me olemme viisaat, ja meillä on \Herran\ laki? Katso, se on totisesti kuiten-kin valhe, mitä kirjanoppi-neet kirjoittavat.

8:9 Sentähden pitää senkal-taiset opettajat häväistämän, peljätettämän ja otettaman kiinni: katso, he ovat hyljän-neet \Herran\ sanan, mitä viisautta pitäis heillä ole-man?

8:10 Sentähden annan minä heidän emäntänsä muuka-laisille ja heidän peltonsa niille, jotka heitä karkoitta-vat; sillä he ovat kaikki ah-neudelta voitettut, pienim-mästä niin suurimpaan, pa-pit ja prophetat opettavat kaikki valhetta.

8:11 Ja rohkaisevat minun kansani tytärtä onnetto-muudessansa, sitä turhana pitämään, ja sanovat: rauha, rauha, ja rauhaa ei olekaan.

8:12 Sentähden pitää heidän häpiään tuleman, että he kauhistuksen tekevät; ja vaikka he tahtovat ilman hä-väistystä olla, eikä taida hä-vetä, kuitenkin pitää heidän lankeeman toinen toisensa päälle, ja kuin minä heitä kuritan, silloin pitää heidän

mitä minä sijs teen? he juo-xewat caicki heidän juoxuans nijncuin julma hewoinen so-das.

8:7 Haicara taiwan alla tietä hänen aicans/ Kyhkyinen/ Curki ja Pääskyinen huomaid-zewat heidän aicans/ cosca heidän pitä tuleman jälleens: waan minun Canssan ei tah-do tietä HERran oikeutta.

8:8 CUinga te sijs taidatte sano: me olemma wijsat/ ja meillä on HERran Laki/ cad-zo/ se on totisest cuitengin walhe cuin ne kirjanoppenet kirjoittawat.

8:9 Sentähden pitä sencaltai-set opettajat häväistämän/ peljätettämän ja fangittaman: sillä mitä hywä he taitawat opetta/ jotca HERran sanan hyljäwät.

8:10 Sentähden annan minä heidän emändäns muucalaisil-le/ ja heidän peldons nijlle jotca heitä carcottawat: sillä he owat caicki ahnet/ pie-nimmäst nijn suurembaan/ Papit ja Prophetat opettawat wäärän jumalan palweluxen:

8:11 Ja rohwaisewat minun Canssani heidän onnettomu-desans/ että he sen turhana pidäisit/ ja sanowat: rauha/ rauha.

8:12 Ja ei rauha oleckan/ sentähden pitä heidän häpi-ään tuleman/ että he sencal-taista cauhistusta tekewät: ja waicka he tahtowat ilman häväistystä olla/ eikä tahdo häwetä/ sentähden pitä hei-dän langeman toinen toisens päälle/ ja cosca minä heitä

	lankeeman, sanoo \Herra\.	curitan/ silloin pitä heidän langeman/ sano HERra.
8:13 Minä tempaan heidät peräti pois, sanoo Herra. Ei ole rypäleitä viinipuussa eikä viikunoita viikunapuussa, ja lehtikin lakastuu. Minä saatan hyökkääjät heidän kimppuunsa."	8:13 Minä tahdon heitä niin poimia, sanoo \Herra\, ettei yhtäkään viinimarjaa pidä viinapuussa oleman, eikä yhtäkään fiikunapuussa, lehdet pitää variseman; ja se, minkä minä heille antanut olen, pitää heiltä otettaman pois.	8:13 Mlnä tahdon heitä nijn poimia/ sano HERra/ ettei yhtäkän wijnamarja pidä wijnapuusa oleman/ eikä yhtäkän ficunata ficunapuusa/ lehdet pitä wariseman/ ja se cuin minä heille andanut olen/ pitä heildä otettaman pois.
8:14 "Miksi istumme alallamme? Kokoontukaa! Menkäämme varustettuihin kaupunkeihin, ja siellä hukkukaamme! Sillä Herra, meidän Jumalamme, hukuttaa meidät ja juottaa meille myrkkyvettä, sillä me olemme syntiä tehneet Herraa vastaan."	8:14 Miksi me niin alallamme istumme? Kootkaat teitänne, käykäämme vahvoin kaupunkeihin ja odotta-kaamme niissä apua: sillä \Herra\ meidän Jumalamme on meidän käsenyt odottaa, ja juottanut meitä katkeralla siemenellä, että me niin teimme \Herraa\ vastaan syntiä.	8:14 Mixi me nijn alallans istumme? Ja/ cootcat teitän silloin/ käykäm wahwoin Caupungeihin/ ja odottacam nijsä apua: sillä HERra meidän Jumalam on meitä wai-kittanut catkeralla siemellä/ että me nijn teem HERra wastan syndiä.
8:15 "Odotetaan rauhaa, mutta hyvää ei tule, paranemisen aikaa, mutta katso, tulee peljästy!	8:15 Odota rauhaa ja terveyden aikaa, ehkei mitään hyvää ole käsissä, ja että te parannettaisiin, ehkei muuta ole kuin hämmästys.	8:15 Ja odota rauha ja terweyden aica/ ehkei mitän hywä ole käsis/ ja että te parataisin/ ehkei muuta ole cuin hämmästys.
8:16 Daanista kuuluu hänen hevostensa korskunta, hänen orhiensa hirnunnasta vapisee koko maa. Ja he tulevat ja syövät maan ja kaiken, mikä siinä on, kaupungin ja siinä asuvaliset.	8:16 Jo nyt kuuluu hamasta Danista hevosten hirnuminen, ja heidän orhiinsa korskuvat, niin että kaikki maa järisee. He tulevat ja syövät maan, ja kaikki mitä siinä on, kaupungin ja sen asuvaliset.	8:16 Jo nyt cuulu hamasta Danist hewoisten hirnuminen/ ja heidän orhins cuorsuwat/ nijn että caicki maa järise. He tulewat ja syöwät maan/ ja caicki mitä sijnä on/ Caupungin caickein nijden cansa cuin sijnä on.
8:17 Sillä katso, minä lähetän teidän sekaanne käärmeitä, myrkkyliskoja, joihin ei lumous tehoa, ja ne purevat teitä, sanoo Herra."	8:17 Sillä katso, minä lähettän kärmeet ja basiliskit teidän sekaanne, joita ei auta lumoomaan; vaan niiden pitää teitä pistämän, sanoo \Herra\.	8:17 Sillä cadzo/ minä lähettän kärmet ja Basiliscuxet teidän secaan/ joita ei auta lumoiman/ teitä pistämän/ sano HERra.
8:18 Missä on virvoitus minun murheeseeni? Minun sydämeni on sairas.	8:18 Minun virvoitukseni on murheella sekoitettu, ja minun sydämeni on nääntynyt.	8:18 Minun wirwotuxen on murhella secoitettu/ ja minun sydämen on näändynyt.
8:19 Katso, tyttären, minun kansani, huuto kuuluu kaukaisesta maasta: "Eikö Herra ole Siionissa, eikö ole siellä sen	8:19 Katso, minun kansani tyttären pitää vieraalta maalta huutaman: eikö \Herra\ tahdo enään olla Zionissa? eli eikö hänellä enään ole	8:19 Cadzo/ minun Canssani tyttären pitä wieralda maalda huutaman: Eikö HERRA tahdo sillen olla Zionis? eli/ eikö

kuningas?" Miksi he ovat vihoittaneet minut jumalankuvillansa, muukalaisten turhilla jumalilla?

8:20 Ohi on elonaika, lopussa kesä, mutta ei ole meille apua tullut.

8:21 Tyttären, minun kansani, murtumisen tähden olen minä murtunut, minä käyn murheasussa, kauhistus on minut vallannut.

8:22 Eikö Gileadissa ole palsamia, eikö siellä ole parantajaa? Vai miksi eivät tyttären, minun kansani, haavat kasva umpeen?

Jeremia 9 LUKU

9:1 Oi, jospa minun pääni olisi silkkaa vettä ja minun silmäni kyynelähde, niin minä itkisin päivät ja yöt tyttären, minun kansani, kaatuneita!

9:2 Oi, jospa minulla olisi erämaassa matkamiehen yömaja, niin minä jättäisin kansani ja vaeltaisin pois heidän luotaan! Sillä he ovat kaikki avionrikkomia, ovat uskottomain joukkio.

9:3 He jännittävät valheeseen kielensä jousen, eivätkä käytä totuuteen valtaansa maassa; sillä he menevät pahuudesta pahuuteen, mutta minua he eivät tunne, sanoo Herra.

9:4 Varokaa kukin lähimmäistänne, älkää yhteenkään veljeen luottako; sillä jokainen veli vieksaasti pettää ja jokainen lähimmäinen liikkuu panettelijana.

9:5 He pettävät toinen toi-

kuningasta? Miksi he vihoittivat minun kuvillansa ja turhalla vieraan jumalan palveluksella?

8:20 Elonaika on mennyt edes, suvi on loppunut, ja ei meille ei ole apua tullut.

8:21 Minä suren suuresti, että minun kansani tytär, niin turmeltu on; minä surkuttelen ja olen hämmästyksissä.

8:22 Eikö Gileadissa ole voidetta, eli eikö siellä ole parantajaa? miksi ei minun kansani tytär ole terveeksi tehty?

9 LUKU

9:1 Jospa minun päässäni olis kyllä vettä, ja minun silmäni olis kyynelten lähde, että minä voisin itkeä päivää ja yötä lyötyjä minun kansastani.

9:2 Jospa minulla olis matkamiesten maja korvessa, niin minä jättäisin minun kansani ja menisin pois heidän tykönsä; sillä he ovat kaikki huorintekiät ja paha joukko.

9:3 He ampuvat kielellänsä niinkuin joutsellansa valhetta ja ei totuutta; vaeltavat väkivallalla maassa ja menevät yhdestä pahuudesta niin toiseen, ei totellen minua, sanoo \Herra\.

9:4 Jokainen karttakoon lähimmäistänsä, ja älköön uskoko veljeänsäkään; sillä veli sortaa ja painaa alas veljensä, ja ystävä pettää ystävänsä.

9:5 Ystävä pilkkaa ystävään-

hänellä silleen ole Cuningasta? Mixi he vihoittivat minun kuvillansa ja turhalla wieran jumalan palveluksellans?

8:20 Elon aika on mennyt edes/ suvi on loppunut/ ja ei meille ole apua tullut.

8:21 Minä suren suuresti että minun Kanssan nijn turmeltu on/ minä surkuttelen ja olen pahalla mielellä.

8:22 Eikö Gileadis ole woidetta/ eli eikö siellä ole läkäritä? mixei minun Canssani tytär ole terwexi tehty?

IX. Lucu

9:1 JOsca minun päässäni olis kyllä wettä/ ja minun silmäni olisit kyynelden lähde/ että minä voisin itke yötä ja päivää/ lyödyjä minun Canssastani.

9:2 Josca minulla olis maja corwesa/ nijn minä jättäisin minun Canssani ja menisin pois heidän tyköns: sillä he owat caicki huorintekiät/ ja paha joukko.

9:3 He ambuwat caicki heidän kielelläns walhetta ja ei totuutta/ waeldawat wäkiwallalla maasa/ ja menewät yhdest pahudest nijn toiseen/ ei totellen minua/ sano HERra.

9:4 Jocainen ottacan waarin lähimmäisestäns/ älkän usco weljensä: sillä weli sorta weljens ja ystäwä ystäwätäns.

9:5 Ystäwä pilcka ystäwä-

sensa eivätkä puhu totta; he ovat totuttaneet kielensä puhumaan valhetta, ovat tehneet vääryyttä väsyksiin asti.

9:6 Sinä asut keskellä vilppiä; vilpillisyydessään he eivät tahdo tuntea minua, sanoo Herra.

9:7 Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot: Katso, minä sulatan heidät ja koettelen heitä; sillä mitä muuta minä voisin tehdä tyttären, minun kansani, tähden?

9:8 Tappava nuoli on heidän kielensä, vilppiä se puhuu; suullaan he puhuvat rauhaa lähimmäisensä kanssa, mutta sydämessään he juoniansa punovat.

9:9 Enkö minä näistä tällaisista rankaisisi heitä, sanoo Herra, eikö minun sieluni kostaisi tämänkaltaiselle kansalle?

9:10 Vuorten tähden minä puhkean itkuun ja valitukseen, erämaan laitumien tähden minä viritän itkuvirren. Sillä ne ovat poltetut, ei kukaan siellä kulje, eivätkä ne kuule karjan ääntä; paenneet ovat taivaan linnut ja eläimet, ovat menneet pois.

9:11 Ja minä teen Jerusalemin kiviroukkioksi, aavikkosutten asunnoksi, ja Juudan kaupungit minä teen autioiksi, asujattomiksi.

9:12 Kuka on viisas mies, joka tämän ymmärtää ja jolle Herran suu on puhunut, että hän sen ilmoittaisi? Minkätäh-

sä, ja ei puhu totuutta; he totuttavat kielensä puhumaan valhetta, ja ahkeroitsevat pahaan tehdä.

9:6 Sinä asut petoksen keskellä, ja ei he taida minua tuta petoksen tähden, sanoo \Herra\.

9:7 Sentähden sanoo \Herra\ Zebaot näin: katso, minä sulaan heitä; ja koettelen heitä; sillä mitä minä muuta teen minun kansani tyttären tähden?

9:8 Heidän petolliset kielensä ovat murhanuolet; suullansa he puhuvat lähimmäisensä kanssa ystävällisesti, vaan sydämessänsä he väijyvät häntä.

9:9 Eikö minun sentähden pitäisi rankaiseman heitä, sanoo \Herra\? ja eikö minun sieluni pitäisi kostaman senkaltaiselle kansalle kuin tämä on?

9:10 Minä itken ja surkuttelen vuorilla, ja valitan korvessa laitumilla; sillä he ovat peräti hajoitetut, niin ettei siitä enään kenkään vaella, ei myös siellä kuulu karjan ääntä; taivaan linnut ja kaikki karja ovat jo lentäneet ja menneet pois.

9:11 Ja minä teen Jerusalemin kiviraunioksi, ja lohikärmeiden pesäksi; ja minä hävitän Juudan kaupungit, niin ettei niissä yhtäkään pidä asuman.

9:12 Joka viisas olis, hän ajattelis sitä, ja ilmoittais, mitä \Herran\ suu hänelle sanoo. Minkätähden siis maa niin hukutetuksi ja hävite-

täns/ ja ei puhu yhtän totist sana/ he ahkeroidzewat toinen toistans pettämän/ ja heidän mielens on paha/ ett-ei he wielä pahemmin tehdä taida.

9:6 Jocapaicas on petos heidän seasans/ ja ei he taida minua tuta petoksen tähden/ sano HERra.

9:7 SEntähden sano HERRA Zebaoth näin: cadzo/ minä sulan ja coettelen heitä: sillä mitäst minä muuta teen minun Canssani tyttären nähden.

9:8 Heidän petolliset kielens owat murhanuolet/ suullans he puhuvat lähimmäisens cansa ystävälisest/ waan sydämesäns he wäijywät händä.

9:9 Eiköst minun sentähden pidäis rangaiseman heitä/ sano HERRA/ ja eiköst minun sielun pidäis costaman sen-caltaiselle Canssalle cuin tämä on?

9:10 Minä itken ja surcuttelen vuorilla/ ja walitan corwesa paimenitten tykönä: sillä he owat peräti hajotetut/ nijn ettei siellä sillen kengän asu/ ei myös siellä sillen cuulu carjan ändä/ taiwan linnut ja caicki carja on jo pois.

9:11 Ja minä teen Jerusalemin kiwiraunioxi ja Drakein pesäxi/ ja häwitän Judan Caupungit/ nijn ettei nijsä yhtäkän pidä asuman.

9:12 Joca wijsas olis hän ajattelis sitä/ ja ilmoitais mitä HERRAN sana hänelle sano: Mingätähden sijs maa nijn

den on maa hävitetty, poltetu kuin erämaa, jossa ei kukaan kulje?

9:13 Ja Herra sanoi: "Sentähden, että he ovat hyljänneet minun lakini, jonka minä heille annoin, eivätkä ole kuulleet minun ääntäni eivätkä vaeltaneet sen mukaan,

9:14 vaan ovat vaeltaneet sydämensä paatumuksessa ja seuranneet baaleja, niinkuin heidän isänsä olivat heille opettaneet,

9:15 sentähden sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, näin: Katso, minä syötän heille, tälle kansalle, koiruohoa ja juotan heille myrkkylvettä.

9:16 Ja minä hajotan heidät kansojen sekaan, joita eivät he eivätkä heidän isänsä ole tunteneet, ja lähetän heidän jälkeensä miekan, kunnes minä heidät lopetan.

9:17 Näin sanoo Herra Sebaot: Ottakaa vaari, kutsukaa itkijävaimoja tulemaan tänne. Lähettäkää hakemaan viisaita vaimoja, jotta he tulisivat,

9:18 kiiruhtaisivat ja virittäisivät meistä valitusvirren, niin että silmämme vuotaisivat kyyneleitä ja silmäripsemme tiukkuisivat vettä.

9:19 Sillä valitushuuto kuuluu Siionista: Kuinka olemmekaan hävitetyt! Me olemme peräti häpeään joutuneet, sillä meidän täytyy jättää maa, sillä kukistuneet ovat meidän asuntomme.

9:20 Kuulkaa siis, te naiset, Herran sana, ottakoon korvanne vastaan hänen suunsa

tyksi tulee, että se on niinkuin erämaa, josta ei yksikään vaella?

9:13 Ja \Herra\ sanoi: sentähden, että he hylkäävät minun lakini, jonka minä heille annoin, ja ei tottele minun ääntäni eikä elä sen jälkeen,

9:14 Vaan seuraavat oman sydämensä tahtoa ja Baalia, niinkuin heidän isänsä heitä opettaneet ovat.

9:15 Sentähden näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä syötän tämän kansan koiruoholla, ja annan heidän sappea juoda.

9:16 Minä hajotan heidät pakanain sekaan, joita ei he eikä heidän isänsä tunne, ja lähetän miekan heidän peräänsä, siihenasti että minä heidät kaikki lopetan.

9:17 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: tutkikaat tätä; toimitakaat teillenne itkeväisiä vaimoja, että he tulisivat; ja lähettäkää niiden perään, jotka taitavat ovat, että he tulisivat,

9:18 Ja kiiruhtaisivat meitä valittamaan, että meidän silmämme kyyneleitä vuodattaisivat, ja meidän silmäripsemme vettä tiukkuisivat,

9:19 Että valitus kuuluis Zionissa (näin:) voi kuinka me olemme näin hävitetyt! me olemme peräti häväistyt, sillä meidän täytyy maalta paeta, että meidän asuinsiamme ovat kukistetut.

9:20 Kuulkaa siis, te vaimot, \Herran\ sanaa, ja käsittäkää korviinne hänen suunsa

hucutetuxi ja hävitetyxi tule/ että se on nijncuin erämaa/ josa ei yxikän asu.

9:13 Ja HERRA sanoi: sentähden/ että he hyljävät minun Lakini/ jonga minä heille annoin/ ja ei tottele minun sanani/ eikä elä sen jälkeen:

9:14 Waan seurawat oman sydämens tahto ja Baalimita/ nijncuin heidän Isäns heitä opettanet owat.

9:15 Sentähden sano HERRA Zebaoth Israelin Jumala: cadzo/ minä syötän tämän Canssan coiruoholla/ ja annan heidän sappe juoda.

9:16 Minä hajotan heidän pacanain sekaan/ joita ei he eikä heidän Isäns tunne/ ja lähetän miecan heidän peräns/ siihenasti että he caicki lopetetan.

9:17 NÄin sano HERRA Zebaot: toimittacat teillen itkeväisiä/ että he tulisit/ ja lähettäkät nijden perän jotca taitawat meitä itke nopiast:

9:18 Että meidän silmäm kyneleitä wuodataisit/ ja meidän silmäripset wettä tiuckuisit.

9:19 Että walitus ja itcu cuuluis Zionis näin: nimittäin/ woi cuinga me olemma näin peräti häwitetyt ja häwäistyt? meidän täyty maalda paeta: sillä meidän asuinsiam owat cukistetut.

9:20 Cuulcat sijs te waimot HERran sana/ ja käsittäkät corwijn hänen suuns puhe/

puheen; opettakaa tyttärillenne valitusvirsi ja toinen toisellenne itkuvirsi.

9:21 Sillä kuolema on nousut sisään ikkunoistamme, on tullut meidän palatseihimme, tuhotakseen kadulta lapset, toreilta nuorukaiset.

9:22 Puhu: Näin sanoo Herra: Ihmisten ruumiita makaa maassa niinkuin lantaa vainiolla, niinkuin lyhteitä leikkaajan jäljessä, eikä ole niitten korjaajaa.

9:23 Näin sanoo Herra: Älköön viisas kerskatko viisaudestansa, älköön väkevä kerskatko väkevyydestänsä, älköön rikas kerskatko rikkaudestansa;

9:24 vaan joka kerskaa, kerskatkoon siitä, että hän on ymmärtäväinen ja tuntee minut: että minä, Herra, teen laupeuden, oikeuden ja vanhurskauden maan päällä. Sillä senkaltaisiin minä mielistyn, sanoo Herra.

9:25 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä rankaisen kaikkia, jotka ovat ympärileikattuja, mutta kuitenkin ympärileikkaamattomia:

9:26 Egyptiä, Juudaa, Edomia, ammonilaisia, Moabia ja kaikkia pääläen ympäriltä kerittyjä, jotka asuvat erämaassa; sillä kaikki pakanakansat ovat ympärileikkaamattomia, ja koko Israelin heimo on sydämeltään ympärileikkaamaton."

Jeremia 10 LUKU

10:1 Kuulkaa sana, jonka

puhe; antakaat teidän tyttärensä itkeä, ja opettakaan toinen toistansa valittamaan, (näin:)

9:21 Kuolema on tullut meidän akkunoistamme sisälle ja meidän huoneisiimme langennut, lapsia kaduilla tappamaan ja nuorukaisia kujilla.

9:22 Näin sanoo \Herra\: sano: ihmisten ruumiit pitää, niinkuin loka maan päällä, kaatumana, ja niinkuin jalalliset jäävät elomiehen perään, jossa ei ole ylösottajaa.

9:23 Näin sanoo \Herra\: älkään viisas kerskatko viisaudestansa, älkään väkevä kerskatko väkevyydestänsä, älkään myös rikas kerskatko rikkaudestansa;

9:24 Vaan joka tahtoo kerskata, niin kerskatkaan siitä, että hän tietää ja tuntee minun, että minä olen \Herra\, joka teen laupiuden, oikeuden ja vanhurskauden maan päällä; sillä se minulle kelpaa, sanoo \Herra\.

9:25 Katso, se aika tulee, sanoo \Herra\, että minä rankaisen kaikki ympärileikatut ympärileikkaamattomien kanssa:

9:26 Egyptin, Juudan, Edomin, Ammonin lapset, ja Moabin ja kaikki, jotka maan äärissä korvessa asuvat; sillä kaikilla pakanoilla on ympärileikkaamaton esinahka, mutta koko Israelin huoneella on ympärileikkaamaton sydän.

10 LUKU

10:1 Kuulkaat, mitä \Herra\ teille sanoo, te Israelin huo-

andacat teidän tyttären itke/ ja opettacan toinen toistans walittaman/ nimittäin/ näin:

9:21 Cuolema on tullut meidän ackunistam sisälle/ ja meidän palatzijm langennut/ lapsia catuilla tappaman ja nuorucaisia cujilla.

9:22 Näin sano HERra: sano: ihmisten ruumit pitä nijncuin loca maan päällä oleman/ ja nijncuin jalalliset jäävät elomiehen perän/ josa ei kengän ota ylös.

9:23 Näitä sano HERRA: älkän wijsas kerscatco wijsaudestans/ älkän wäkevä kerscatco wäkeydestäns/ älkän myös ricas kerscatco rikkaudestans:

9:24 Waan joca tahto kerscata/ nijn kerscatcan sijtä että hän tietä ja tunde minun/ että minä olen HERRA/ joca teen laupiuden/ oikeuden ja wanhurscauden maan päällä: sillä se minulle kelpa/ sano HERra:

9:25 Cadzo/ se aica tule että minä rangaisen caicki ymbärinsleicatut ymbärinsleickamattomain cansa/

nimittäin/ Egyptin/ Judan/ Edomin/ Ammonin ja Moabin lapset/ ja caicki jotca corwesa asuwat: sillä caikilla pacanoilla on ymbärinsleickamaton esinahca/ mutta coco Israelin huonella on ymbärinsleickamaton sydän.

X. Lucu

10:1 CUulcat mitä HERra teil-

Herra on puhunut teitä vastaan, te Israelin heimo.

10:2 Näin sanoo Herra: "Älkää totutelko itseänne pakanain menoon älkääkään kauhistuko taivaan merkkejä, sillä pakanat niitä kauhistuvat.

10:3 Sillä kansat noudattavat turhia jumalia; sillä ne ovat puuta, joka hakataan metsästä, puusepän käten tekemiä, työaseella tehtyjä.

10:4 Ne koristetaan hopealla ja kullalla sekä kiinnitetään nauloilla ja vasaroilla, niin etteivät ne horju.

10:5 Ne ovat kuin linnunpelätin kurkkumaalla, eivät ne voi puhua; kantamalla täytyy niitä kantaa, sillä eivät ne voi astua. Älkää peljätkö niitä, sillä eivät ne voi pahaa tehdä; mutta eivät ne myöskään voi tehdä hyvää.

10:6 Ei ole ketään sinun vertaistasi, Herra; sinä olet suuri, ja suuri ja voimallinen on sinun nimesi.

10:7 Kuka ei sinua pelkäisi, sinä kansojen kuningas? Sillä siihen sinä olet arvollinen. Sillä kaikissa kansojen viisaisissa ja kaikissa heidän valtakunnissansa ei ole yhtäkään sinun vertaistasi.

10:8 He ovat kaikki tyynni järjettömiä, tyhmiä. Turhain jumalien opettamista! Ne ovat puuta,

10:9 ohueksi taottua hopeata, joka tuodaan Tarsiista, ja Uufaan kultaa, taiturin ja kultasepän käten tekoa. Punasinistä ja punaista purppuraa on niiden puku. Taitajain

ne.

10:2 Näitä sanoo \Herra\: ei teidän pidä oppiman pakanain tapaa, eikä teidän pidä taivaan merkkejä pelkäämään; sillä pakanat niitä pelkäävät.

10:3 Sillä pakanain asetukset ei ole muu kuin turhuus; sillä he hakkaavat puun metsästä, ja työmies valmistaa sen kirveellä.

10:4 Ja kaunistaa sen hopiolla ja kullalla, ja kiinnittää sen nauloilla ja vasaralla, ettei se järky.

10:5 Ne ovat tehdyt niinkuin vahvat palmupuut, vaan ei he taida puhua; ja heitä täytyy myös kantaa, sillä ei he taida käydä; sentähden ei teidän pidä niitä pelkäämään, sillä ei ne taida pahaa eikä hyvää tehdä.

10:6 Mutta \Herra\, ei yksikään ole sinun vertaises; sinä olet suuri, ja sinun nimes on suuri; jonka sinä töillä taidat osoittaa.

10:7 Kenenkä ei pitäisi sinua pelkäämään, sinä pakanain kuningas? Sinua pitää kuultaman; sillä ei kaikkein pakanain viisasten seassa eikä yhdessäkään valtakunnassa ole sinun vertaistas.

10:8 He ovat kaikki tyhmit ja taitamattomat; sillä puu osoittaa turhuuden.

10:9 Taottu hopia tuodaan Tarsiksesta ja kulta Uphasta, valmistettu työmiehiltä ja hopiasepiltä; he puetetaan sinisillä villoilla ja purpuralla, jotka kaikki ovat taitavain työt.

le sano: te Israelin huone.

10:2 Näitä sano HERra: ei teidän pidä oppeman pakanain tapa/ eikä teidän pidä taiwan merkejä pelkämän.

10:3 Sillä pacanain jumalat ei ole muu kuin turhuus/ he hackawat puun medzästä/ ja seppä walmista sen kirwellä/

10:4 Ja caunista hopialla ja cullalla/ ja kijnittä sen nau-loilla ja wasaralla/ ettei se lange maahan.

10:5 Ne owat tehdyt nijncuin wahwat palmupuut/ waan ei he taida puhua/ ja heitä täyty myös canda: sillä ei he taida käydä/ sentähden ei teidän pidä niitä pelkämän/ sillä ei ne taidä autta eikä wahingoitta.

10:6 MUtta HERra/ ei yxikän ole sinun wertas/ sinä olet suuri/ ja sinun nimes on suuri/ jongas töillä taidat osotta.

10:7 Kenengä ei pitäis sinua pelkämän/ sinä pacanain Cuningas? sinua pitä cuultaman: sillä ei caickein pacanain lasten seas eikä yhdesäkän waldacunnas ole sinun wertas.

10:8 He owat caicki tyhmit ja taitamattomat: sillä puu osotta turhuden.

10:9 Taottu hopia tuodan meren ylidze/ ja culda tuodan Uphasta/ valmistettu tecomiehildä ja hopiasepildä/ he puetetan kellaisella silkillä ja purpuralla/ jotca caicki

tekoa ovat ne kaikki.

10:10 Mutta Herra on totinen Jumala; hän on elävä Jumala ja iankaikkinen kuningas. Hänen vihastansa vapisee maa, ja kansat eivät kestä hänen suuttumustansa.

10:11 Sanokaa heille näin: Jumalat, jotka eivät ole tehneet taivasta eikä maata, ne katoavat maan päältä ja taivaan alta.

10:12 Hän on tehnyt maan voimallansa, vahvistanut maanpiirin viisaudellansa ja levittänyt taivaat taidollansa.

10:13 Kun hän jylisee, käy vetten pauhina taivaalla, ja hän nostaa pilvet maan ääristä, tekee salamit ja sateen ja tuo tuulen sen säilytyspaikoista.

10:14 Järjetön on jokainen ihminen, tietoa vailla, häpeän saa jokainen kultaseppä veistetyistä kuvasta, petosta on hänen valamansa kuva, eikä niissä henkeä ole.

10:15 Turhuutta ne ovat, naurettavia tekeleitä; kun niiden rangaistus tulee, ne hukkuvat.

10:16 Näiden kaltainen ei ole hän, joka on Jaakobin osa, sillä hän on kaiken Luoja, ja Israel on hänen perintösukunsa: Herra Sebaot on hänen nimensä.

10:17 Kokoa tavarasi maasta pois, sinä, joka piiritettynä istut.

10:18 Sillä näin sanoo Herra: Katso, tällä haavaa minä lingon pois maan asukkaat ja

10:10 Mutta \Herra\ on totinen Jumala, elävä Jumala ja iankaikkinen kuningas; hänen vihansa edessä vapisee maa, ja pakanat ei taida kärsiä hänen uhkaustansa.

10:11 Niin sanokaat siis heille näin: jumalat, jotka ei taivasta eikä maata tehneet ole, kadotkaan maasta ja taivaan alta.

10:12 Mutta hän on tehnyt maan voimallansa, ja vahvistanut maan piirin viisaudellansa, on myös levittänyt taivaan ymmärryksellensä.

10:13 Koska hän jylistää, silloin on paljo vettä taivaan alla, ja vetää ylös udun maan ääristä; hän tekee pitkäisen leimauksen sateen kanssa, ja antaa tuulen tulla kammioistansa.

10:14 Kaikki ihmiset ovat tyhmät taidossansa, ja kaikki hopiaseppät ovat häpiässä kuvinensa; sillä heidän kuvansa ovat petos, ja ei niissä ole henkeä.

10:15 Se on kaikki turha ja petollinen työ; heidän pitää hukkuman, kuin heitä etsiskellään.

10:16 Mutta Jakobin osa ei ole senkaltainen; vaan hän on se, joka kaikki luonut on, ja Israel on hänen perintönsä vitsa: \Herra\ Zebaot on hänen nimensä.

10:17 Ota sinun kauppas pois maasta, joka asut vahvassa kaupungissa.

10:18 Sillä näin sanoo \Herra\; katso, minä heidän lingolla pois maan asuvaiset

ovat taitawain työt.

10:10 Mutta HERra on oikia Jumala/ elävä Jumala/ ja ijancaickinen Cuningas/ hänen vihans edes wapise maa/ ja pacanat ei taida kärsiä hänen uhcaustans.

10:11 Nijn sanocat sijs heille näin: jumalat jotca ei taiwasta eikä maata tehnet ole/ cadotcan maasta ja taiwan alda.

10:12 Mutta hän on tehnyt maan voimallans ja mailman pijrin wijsaudellans/ on myös lewittänyt taiwan ymmärrxeläns.

10:13 Cosca hän jylistä/ silloin on paljo wettä taiwan alla/ ja wetä ylös udun maan äristä/ hän teke pitkäisen leimauxen saten cansa/ ja anda tuulen tulla salaisesta paicasta.

10:14 Caicki ihmiset owat tyhmät heidän taidosans/ ja caicki hopiasepät owat häpiäscuwinens: sillä heidän cuwans owat petos/ ja ei heisä ole henge.

10:15 Se on caicki turha ja petollinen työ/ heidän pitä huckuman/ cosca heitä edzittelän.

10:16 Mutta Jacobin osa ei ole sencaltainen: waan hän on se joca caicki luonut on/ ja Israel on hänen perindöns widza/ hänen nimens on HERra Zebaoth.

10:17 Ota sinun cauppas pois maasta/ joca asut wahwas Caupungisa:

sillä näin sano HERra:

10:18 Cadzo/ minä heidän pois tällä haawalla maan

ahdistan heitä, niin että saavat tarpeeksensa."

10:19 Voi minua minun vamani tähden! Kipeä on minun haavani; mutta minä sanon: Tämä on minun vaivani, minun on se kannettava.

10:20 Minun telttani on hävitetty, ja kaikki minun telttaköyteni ovat katkotut; minun lapseni ovat lähteneet luotani, eikä niitä enää ole. Ei ole enää, kuka telttani pystyttäisi ja nostaisi seinieni kankaan.

10:21 Sillä paimenet olivat järjettömät eivätkä etsineet Herraa; sentähden he eivät menestyneet, vaan koko heidän laumansa hajotettiin.

10:22 Ääni kuuluu! Katso, se tulee, suuri pauhina pohjoisesta maasta, tekemään Juudan kaupungit autioiksi, aavikkosutten asunnoksi.

10:23 Minä tiedän, Herra, ettei ihmisen tie ole hänen vallassansa, eikä miehen vallassa, kuinka hän vaeltaa ja askeleensa ohjaa.

10:24 Kurita minua, Herra, mutta kohtuudella, äläkä vihassasi, ettet minua ylen vähäiseksi tekisi.

10:25 Vuodata vihasi pakanain ylitse, jotka eivät sinua tunne, ja sukukuntain ylitse, jotka eivät sinun nimeäsi avuksensa huuda. Sillä he ovat syöneet Jaakobin, ovat hänet syöneet ja lopettaneet, ja tehneet autioksi hänen asuinsijansa.

tällä erällä, ja vaivaan niin heitä, että heidän pitää sen tunteman.

10:19 Voi minun murheeni ja sydämeni suru! vaan minä luulen, että se on minun vaivani, jonka minun pitää kärsimän.

10:20 Minun majani on hajotettu, ja kaikki minun nuorani ovat katkenneet; minun lapseni ovat pois menneet minun tyköäni, eikä yhtään enään ole, eikä ole, joka rakentaa minun majani jälleen, ja ei kenkään pane ylös minun telttani.

10:21 Sillä paimenet ovat tyhmäksi tulleet, eikä kysy \Herraa\; sentähden ei he ymmärrä, vaan kaikki heidän laumansa on hajotettu.

10:22 Katso, sanoma tulee ja suuri vavistus pohjan maalta, saattamaan Juudan kaupungit kylmille ja lohikärmeiden asuinsiaksi.

10:23 Minä tiedän, \Herra\, ettei ihmisen tie ole hänen voimassansa, eikä yhdenkään miehen vallassa kuinka hän vaeltais ja käymisensä ojentais.

10:24 Kurita \Herra\ minua, mutta kuitenkin kohtuudella, ja ei sinun julmuudessas, ettes minua peräti hukuttaisi.

10:25 Mutta vuodata vihasi pakanain päälle, jotka ei sinua tunne, ja niiden sukuin päälle, jotka ei sinun nimeäsi avuksi huuda; sillä he ovat syöneet ja nielleet Jakobin, he ovat tehneet hänen kansansa lopun, ja hänen asuinsiansa hävittäneet.

asujamet/ ja waiwan niin heitä että heidän pitää sen tunteman.

10:19 Woi minun murheni ja sydämeni suru: waan minä luulen että se on minun waiwan/ jonga minun pitää kärsimän:

minun majan on hajotettu/ ja caicki minun nuorani owat catkennet.

10:20 Minun lapseni owat pois/ eikä ole joca rakenda minun majani jällens/ ja ei kengän pane ylös minun telldani.

10:21 Sillä paimenet owat tyhmäxi tullet/ eikä kysy HERra.

10:22 Sentähden ei he taida oikein opetta/ waan caicki heidän laumans on hajotettu/

cadzo/ sanoma tule/ ja suuri wapistus pohjan maalda: Judan Caupungit pitä kylmille tuleman ja Drakein asumasiaxi.

10:23 Mlnä tiedän HERra ettei ihmisen tie ole hänen woi-masans/ eikä yhdengän miehen wallas/ cuinga hän wael-lais ja käymisens ojennais.

10:24 Curita HERra minua/ mutta cuitengin cohtudella ja ei sinun julmudesas/ ettes minua peräti hucutais.

10:25 Mutta vuodata vihasi pacanain päälle/ jotca ei sinua tunne/ ja nijden sucuin päälle/ jotca ei sinun nimes rucoile: sillä he owat syönet ja niellet Jacobin/ he owat tehnet hänen cansans lopun/ ja hänen asuinsians häwittä-net.

Jeremia 11 LUKU

11:1 Sana, joka tuli Herralta Jeremialle ja kuului näin:

11:2 "Kuulkaa tämän liiton sanat ja puhukaa ne Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille;

11:3 sano heille: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Kirottu olkoon se mies, joka ei kuule tämän liiton sanoja,

11:4 jonka minä sääsin teidän isillenne silloin, kun minä vein heidät pois Egyptin maasta, rautapätsistä, ja sanoin: Kuulkaa minun ääntäni ja tehkää aivan niin, kuin minä käsken teidän tehdä, niin te olette minun kansani ja minä olen teidän Jumalanne

11:5 ja pidän valan, jonka olen vannonut teidän isillenne luvaten antaa heille maan, joka vuotaa maitoa ja mettä, niinkuin se teillä tänäkin päivänä on." Ja minä vastasin ja sanoin: "Amen, Herra!"

11:6 Ja Herra sanoi minulle: "Julista kaikki nämä sanat Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla ja sano: Kuulkaa tämän liiton sanat ja noudattakaa niitä.

11:7 Sillä minä varoittamalla varoitin teidän isiänne silloin, kun minä johdatin heidät pois Egyptin maasta, ja olen varoittanut varhaisesta alkaen tähän päivään saakka sanoen: 'Kuulkaa minun ääntäni.'

11:8 Mutta he eivät kuulleet eivätkä korvaansa kallistaneet, vaan vaelsivat kukin pahan sydämensä paatumuksessa. Niin minä tuotin heidän pääl-

11 LUKU

11:1 Tämä on se sana, joka tapahtui \Herralta\ Jeremialle, sanoen:

11:2 Kuulkaat näitä liiton sanoja, sanoaksemme niitä Juudalaisille ja Jerusalemin asuvaisille.

11:3 Ja sano heille: näin sanoo \Herra\, Israelin Jumala: kirottu olkoon se, joka ei tottele näitä liiton sanoja,

11:4 Jotka minä sinä päivänä teidän isillenne käskein, jona minä johdatin heitä Egyptin maalta, rautapätsistä, ja sanoin: kuulkaat minun ääntäni, ja tehkää niinkuin minä teidän käskenyt olen, niin teidän pitää minun kansani oleman, ja minä olen teidän Jumalanne;

11:5 Että minä vahvistaisin sen valan, jonka minä teidän isillenne vannonut olen, antaakseni heille maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa, niinkuin se tänäpäpä on.

Minä vastasin ja sanoin: Amen, \Herra\!

11:6 Ja \Herra\ sanoi minulle: saarnaa kaikki nämät sanat Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, ja sano: kuulkaat näitä liiton sanoja, ja tehkää niiden jälkeen.

11:7 Sillä minä olen kaikella ahkeruudella todistanut teidän isillenne siitä päivästä, jona minä heitä johdatin Egyptin maalta, niin tähän päivään asti, minä nousin varhain, todistin ja sanoin: kuulkaat minun ääntäni.

11:8 Mutta ei he kuulleet, eikä kallistaneet korviansa, vaan kukin meni oman pahan sydämensä tahdon jälkeen; sentähden annan minä myös kaikki nämät liiton sa-

XI. Lucu

11:1 TÄMÄ on se sana/ joca tapahtui HERRalda Jeremialle sanoden:

11:2 Cuulcat näitä liiton sanoja/ sanoaxen niitä Judalaisille ja Jerusalemin asuwaisille.

11:3 Ja sano heille: näin sanoo HERRa Israelin Jumala: kirottu olcon se joca ei tottele näitä liiton sanoja/

11:4 Jotca minä sinä päivänä teidän Isillen käskein/ jona minä johdatin heitä Egyptin maalda rautapädzistä/ ja sanoin: cuulcat minun äneni/ ja tehkät nijncuin minä teidän käskenyt olen/ nijn teidän pitää minun Canssan oleman/ ja minä olen teidän Jumalan/

11:5 Että minä pidäisin sen walan jonga minä teidän Isillen wannonut olen/ andaxeni heille maan/ joca riesca ja hunajata wuota/ nijncuin se tänäpäpä on. Minä wastaisin/ ja sanoin: Amen HERRa.

11:6 Ja HERRa sanoi minulle: saarna caicki nämät sanat Judan Caupungeisa/ ja Jerusalemin catuilla/ ja sano: cuulcat näitä liiton sanoja/ ja tehkät nijden jälkeen.

11:7 Sillä minä olen todistanut teidän Isillen sijtä päivästä/ cuin minä heitä johdatin Egyptin maalda/ nijn tähän päivän asti/ todistin joca paicas/ ja sanoin: cuulcat minun änen.

11:8 Mutta ei he cuullet eikä callistanet corwians tännepäin/ waan cukin meni oman pahan sydämens tahdon jälkeen. Sentähden annan minä

lensä kaikki tämän liiton sanat, joita minä olin käskenyt heidän noudattaa, mutta joita he eivät noudattaneet."

11:9 Ja Herra sanoi minulle: "Juudan miesten ja Jerusalemin asukasten keskuudessa on salaliitto.

11:10 He ovat kääntyneet takaisin ensimmäisten esi-isänsä pahoihin tekoihin, niiden, jotka eivät tahtoneet kuulla minun sanojani, ja he ovat seuranneet muita jumalia ja palvelleet niitä. Israelin heimo ja Juudan heimo ovat rikkoneet minun liittoni, jonka minä tein heidän isänsä kanssa.

11:11 Sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä tuotan heille onnettomuuden, josta heillä ei ole pääsyä; ja kun he minua huutavat, en minä kuule heitä.

11:12 Ja jos Juudan kaupungit ja Jerusalemin asukkaat menevät ja huutavat niitä jumalia, joille he ovat uhreja polttaneet, niin ne eivät heitä pelasta heidän onnettomuutensa aikana.

11:13 Sillä yhtä paljon kuin sinulla on kaupunkeja, on sinulla, Juuda, jumalia, ja yhtä paljon kuin Jerusalemissa on katuja, te olette pystyttäneet alttareja häpeäjumalalle, alttareja polttaaksenne uhreja Baalille.

11:14 Mutta sinä älä rukoile tämän kansan puolesta, älä kohota heidän puolestaan huutoa ja rukousta, sillä en

nat tulla heidän päällensä, jonka minä käskin pitää, ja ei he sitä tehneet.

11:9 \Herra\ sanoi minulle: minä kyllä tiedän, kuinka Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaiset sitovat itsensä yhteen.

11:10 He kääntävät itsensä entisten isänsä synteihin, jotka ei minun sanojani kuulleet, mutta seurasivat muita jumalia, ja palvelivat niitä; Israelin ja Juudan huone ovat myös rikkoneet joka paikassa minun liittoni, jonka minä heidän isänsä kanssa tehnyt olen.

11:11 Sentähden näin sanoo \Herra\; katso, minä saatan onnettomuuden heidän päällensä, jota ei heidän pidä saaman välttää; ja kuin he minua huutavat, niin en minä kuule heitä.

11:12 Anna siis silloin Juudan kaupungit ja Jerusalemin asuvaiset mennä ja huutaa niitä jumalia, joille he suitsuttaneet ovat; vaan ei he taida heitä auttaa heidän hätänsä aikana.

11:13 Sillä niin monta kuin sinulla, Juuda, kaupunkia on, niin monta sinulla jumalakin on; ja niin monta kuin katua on Jerusalemissa, niin monta häpiällistä alttaria olette te rakentaneet, suisuttaaksenne Baalille.

11:14 Älä siis rukoile tämän kansan edestä, älä myös huuda eli rukoile tämän kansan tähden; sillä en minä kuule heitä, kuin he minua

myös caicki nämät liiton sanat tulla heidän päällensä/ cuin minä käskin pitämän/ mutta ei he sitä cuitengan tehnet.

11:9 HERra sanoi minulle: minä kyllä tiedän cuinga ne Judas ja Jerusalemis sitowat idzens yhten.

11:10 He käändäwät idzens Isäins syndeijn/ jotca ei myös minun sanojani cuullet/ mutta seuraisit muita jumalita ja palwelit nijtä. Israelin ja Judan huone owat myös nijn rickonet joca paicas minun lijttoni/ jonga minä heidän Isäins cansa tehnyt olen.

11:11 Sentähden cadzo/ sano HERra: minä saatan onnettomuden heidän päällensä/ jota ei heidän pidä saaman wälttää/ ja cosca he minua huutawat/ nijn en minä cuule heitä.

11:12 Annan sijs silloin Judan Caupungit ja Jerusalemin asuwaiset mennä ja huuta nijtä jumalita/ joille he suidzuttanet owat/ waan ei he taida heitä autta heidän hädäsäns.

11:13 Sillä cuinga monda Caupungita/ nijn monda on sinulla jumalatakin Juda: ja nijn monda cuin catua on Jerusalemis/ nijn monda häpiällist Altarita oletta te rakendanet/ suidzuttaxen Baalille.

11:14 Älä sijs rukoile tämän Canssan edestä/ älä myös huuda tämän Canssan tähden: sillä en minä cuule hei-

minä kuule, kun he minua avuksi huutavat onnettomuutensa tähden.

11:15 Mitä tekee minun rakkaani minun temppeleissäni? Juoniako punoo? Ottavatko mahtimiehet, ottaako uhriliha sinusta pois pahuutesi - silloin sinä riemuitsisit!

11:16 'Vihreä öljypuu, ihana, kaunishedelmäinen' - sillä nimellä Herra sinua kutsui. Suuren jylinän pauhatessa hän sytytti sen tuleen, ja sen oksat turmeltuivat.

11:17 Ja Herra Sebaot, joka sinut istutti, on päättänyt sinun osaksesi onnettomuuden Israelin heimon ja Juudan heimon pahuuden tähden, jota he ovat harjoittaneet ja jolla ovat vihoittaneet minut, polttamalla uhreja Baalille."

11:18 Ja Herra ilmoitti minulle, ja minä sain tietää, sinä näytit minulle silloin heidän hankkeensa.

11:19 Ja minä olin kuin kesy karitsa, joka viedään teurastettavaksi, enkä tiennyt heidän pitäneen neuvoa minua vastaan: "Tuhotkaamme puu hedelminensä, hävittäkäämme hänet elävien maasta, niin ettei hänen nimeänsä enää muisteta."

11:20 Mutta Herra Sebaot on vanhurskas tuomari, joka tutkii munaskuut ja sydämen. Salli minun nähdä sinun kos-

huutavat hädässänsä.

11:15 Mitä on minun ystävälläni toimittamista minun huoneessani? He tekevät kaikkinaista koiruutta, ja luulevat pyhän lihan sen heiltänsä pois ottavan; ja koska sinä pahoin teet, niin sinä iloitset siitä.

11:16 \Herra\ kutsui sinun nimes viheriäiseksi, kauniiksi, hedelmälliseksi öljypuuksi; mutta nyt on hän suurella murhan äänellä sytyttänyt tulen ympärille, niin että sen oksat pitää hävitetyksi tuleman.

11:17 Sillä \Herra\ Zebaot, joka sinun on istuttanut, uhkasi sinulle paha, Israelin huoneen ja Juudan huoneen pahuuden tähden, jota he tekevät, ja vihoittavat minun suitsuttaissansa Baalille.

11:18 \Herra\ on minulle sen ilmoittanut, niin että minä sen tiedän; silloin sinä osoitit minulle mitä he aikoiivat.

11:19 Ja minä olen niinkuin karitsa ja niinkuin härkä, joka viedään teurastettaa, ja en minä tietänyt, että he olivat pitäneet neuvoa minua vastaan, (ja sanoneet:) turmelkaamme puu hedelminensä, ja temmatkaamme häntä ylös juurinensa elävään maasta, ettei hänen nimeänsä ikänä enää muistetaisi.

11:20 Mutta sinä \Herra\ Zebaot, sinä oikia tuomari, sinä joka tutkistelet munaskuut ja sydämen, anna minun nähdä sinun koston

tä/ cosca he minua huutawat heidän hädäsänsä.

11:15 Mltä on minun ystävälläni toimittamista minun huoneessani? he tekewät caickinaista coirutta/ ja luulewat pyhän lihan sen heidänsä ottawan: ja cosca he pahoin tekewät/ nijn he iloidzewat sijtä.

11:16 HERra cudzui sinun wiherjäisexi/ caunixi hedelmällisexi öljypuuxi/ mutta nyt on hän suurella murhan pargulla sytyttänyt tulen sen ymbäriille/ nijn että sen oxat pitää häwitetyxi tuleman.

11:17 Sillä HERra Zebaot/ joca sinun on istuttanut/ uhcais sinulle paha/ Israelin ja Judan huonen tähden cuin he tekewät/ nijn että he wihoittawat minun suidzuttaisans Baalille.

11:18 HERra on minulle sen ilmoittanut nijn että minä sen tiedän/ ja osotti minulle mitä he aicoiwat/

nimittäin/ että he tahtowat teurasta minun/ nijncuin lamban eli härjän.

11:19 Sillä en minä tiennyt että he olit pitänet neuwo minua wastaan/ ja sanonet: turmelcamme puu hedelmöinens ja temmatcamme händä ylös juurinens eläwitten maasta/ ettei hänen nimens ikänäns enämbi muistetaisi.

11:20 Mutta sinä HERRa Zebaot/ sinä oikia Duomari/ sinä joca tutkistelet sydämet ja munascuut/ anna minun

tavan heille, sillä sinun hal-
tuusi minä olen uskonut asi-
ani.

11:21 Sentähden, näin sanoo
Herra Anatotin miehistä, jotka
väijyvät sinun henkeäsi sano-
en: "Älä ennusta Herran ni-
meen, ettet kuolisi meidän
kättemme kautta" -

11:22 sentähden, näin sanoo
Herra Sebaot: "Katso, minä
koston heille; heidän nuoret
miehensä kuolevat miekkaan,
heidän poikansa ja tyttärensä
kuolevat nälkään.

11:23 Heistä ei jäännöstä jää,
sillä minä tuotan onnetto-
muuden Anatotin miehille
heidän rangaistusvuotenansa."

Jeremia 12 LUKU

12:1 Sinä, Herra, olet van-
hurskas; voisinko minä riidellä
sinua vastaan? Kuitenkin minä
kysyn sinulta, mikä oikeus on.
Miksi jumalattomain tie me-
nestyy? Miksi kaikki uskotto-
mat saavat elää rauhassa?

12:2 Sinä heidät istutat, he
myös juurtuvat; he kasvavat,
kantavat myös hedelmää.
Heidän suussansa sinä olet
lähellä, mutta kaukana heidän
sisimmästään.

12:3 Mutta sinä, Herra, tunnet
minut; sinä näet minut ja tut-
kit minun sydämeni, millainen
se on sinun edessäsi. Tem-
paa heidät pois niinkuin lam-
paat teuraiksi ja vihi heidät

heidän päällensä; sillä minä
olen asiani antanut sinun
haltuus.

11:21 Sentähden sanoo
\Herra\ näin Anatotin mie-
hiä vastaan, jotka sinun
henkeäs väijyvät ja sanovat:
älä ennusta meille \Herran\
nimeen, jolles muutoin tahdo
kuolla meidän käsissämme.

11:22 Sentähden näin sanoo
\Herra\ Zebaot: katso, minä
etsin heitä kostolla, nuoret
miehet pitää heistä miekalla
tapettaman, heidän poikansa
ja tyttärensä pitää nälässä
kuoleman,

11:23 Niin ettei heistä pidä
mitään jäämän; sillä minä
saatan Anatotin miehille on-
nettomuuden sinä vuonna,
kuin heitä kostolla pitää et-
sittämän.

12 LUKU

12:1 \Herra\, jos minä vielä
kävisin sinun kanssas oi-
keudelle, niin sinä kuitenkin
löydetään hurskaaksi; kui-
tenkin puhun minä sinun
kanssas oikeudesta. Miksi
käy jumalattomille niin hy-
vin, ja suurilla ylönannetuil-
la on kaikkinaista kyllä?

12:2 Sinä istutat heitä juur-
tumaan, kasvamaan ja kan-
tamaan hedelmän; sinä olet
läsnä heidän suussansa,
vaan kaukana heidän sydä-
mestänsä.

12:3 Mutta minun sinä,
\Herra\, tunnet, näet minun
ja tutkistelet sydämeni sinun
edessäsi; tempaa heitä niin-
kuin lampaita teuraaksi teh-
tää, ja pyhitä heitä tappami-
sen päiväksi.

nähdä sinun costos heidän
päällens: sillä minä olen mi-
nun asiani andanut sinun
haldus.

11:21 Sentähden sano HERra
Anathotin miehiä vastaan/
jotca sinun hengeens väijywät
ja sanowat: älä ennusta meil-
le HERran nimeen/ jolles
muutoin tahdo cuolla meidän
käsissäm?

11:22 Sentähden sano HERra
Zebaot juuri nijn: cadzo/
minä edzin heitä costolla/
nuoret miehet pitä heistä
miecalla tapettaman/ heidän
poicans ja tyttärens pitä näl-
jästä cuoleman.

11:23 Nijn ettei heistä pidä
mitän jäämän: sillä minä saa-
tan Anathotin miehille onnet-
tumuden/ sinä vuonna/ cos-
ca heitä costolla pitä edzit-
tämän.

XII. Lucu

12:1 HERra/ jos minä wielä
käwisin sinun cansas oikeu-
delle/ nijn sinä cuitengin löy-
tän hurscaxi/ cuitengin puhun
minä sinun cansas oikeudes-
ta. Mixi käy jumalattomille
nijn hywin/ ja ylöncadzoilla
on caickinaista kyllä.

12:2 Sinä istutat heitä juur-
tuman/ caswaman ja canda-
man hedelmän/ sinä annat
heidän paljon kerscata sinus-
tas/ joca ei ole heidän sy-
dämestäns/

mutta minun sinä HERra tun-
net/ näet myös ja tutkistelet
minun sydämeni sinun
edesäs.

12:3 Temma heitä nijncuin
lambaita teuraxi tehtä/ ja

tapon päivää varten.

12:4 Kuinka kauan täytyy maan surra ja kaiken kedon ruohon kuivettua? Eläimet ja linnut hukkuvat siinä asuvaisten pahuuden tähden; sillä nämä sanovat: "Ei tule hän näkemään meidän loppuamme."

12:5 "Jos sinä jalkamiesten kanssa juokset ja ne sinut väsyttävät, kuinka sinä kävisit kilpaan hevosten kanssa? Ja jos sinä vaarattomalla maalla oletkin turvassa, kuinka käy sinun Jordanin rantatiheikössä?"

12:6 Sillä omat veljesikin ja isäsi huone ovat petolliset sinua kohtaan, hekin huutavat täyttä kurkkua selkäsi takana. Älä usko heitä, vaikka he sinua ystävällisesti puhuttelevat.

12:7 Minä olen jättänyt huoneeni, hyljännyt perintöosani; olen antanut sieluni rakkaimman hänen vihollistensa käsiin.

12:8 Hän, minun perintöosani, oli minulle kuin leijona metsässä, hän kiljui minua vastaan, sentähden minä vihasuin häneen.

12:9 Onko minun perintöosani kirjava petolintu, jonka ympärillä on petolintuja? Menkää, kootkaa kaikki metsän eläimet, tuokaa ne ruualle.

12:10 Monet paimenet ovat turmelleet minun viinitarhani, tallanneet minun peltopalstani, tehneet ihanan peltopals-tani autioksi erämaaksi.

12:4 Kuinka kauan siis pitää maan niin surkiasti oleman, ja ruohon kaikissa paikoissa kedolla kuivuman? asuvaisten pahuuden tähden, että sekä eläimet että linnut katoavat; sillä he sanovat: hän kyllä vähän tietää, kuinka meille tästälähin käy.

12:5 Jos ne, jotka jalkaisin käyvät, väsyttävät teidät, kuinka siis silloin käy, kuin sinun täytyy hevosten kanssa juosta? Ja jos sinä etsit niissä maakunnissa suruttomuutta, joissa rauha on, mitä sinulle on tapahtuva sen ylpiän Jordanin tykönä?"

12:6 Sillä sinun veljes ja isäs huone ovat myös sinua vastaan petolliset ja pitittävät sinua täydellä kurkulla; sentähden älä usko heitä, jos he vielä ystävällisesti sinun kanssas puhuvat.

12:7 Minun täytyy antaa minun huoneeni ylös, ja paeta minun perintöäni, ja antaa minun rakkaan sieluni vihollisten käsiin.

12:8 Minun perintöni on tullut minulle niinkuin jalopeura metsässä, ja räyskyy minua vastaan, sentähden vihaan minä häntä.

12:9 Minun perintöni on niinkuin kirjava lintu, jonka ympärillä linnut heitänsä kokoovat; nouskaat ja kootkaat teitänne kaikki eläimet kedolla, tulkaat ja syökäät.

12:10 Monet paimenet ovat hävittäneet minun viinamäkeni, ja sotkuneet minun sarkani; he ovat tehneet minun kauniin sarkani korvek-si ja autioksi.

pyhitä heitä tapetta.

12:4 CUinga cauwan sijs pitää maan nijn surkiast oleman/ ja ruohon caikis paicois kedolla cuiwaman/ asuwaisten pahuden tähden/ että sekä eläimet että linnut catowat: sillä he sanowat: hän kyllä vähän tietä cuinga meille käy.

12:5 Jos he wäsyttawät teidän/ jotca jalcaisin käywät/ cuinga sijs sinun silloin käy/ cosca sinun täyty hewois-miesten cansa juosta/ ja jos sinä edzit nijsä maacunnis suruttomutta joisa rauha on/ mitä sinulle on tapahtuwa sen ylpiän Jordanin tykönä?"

12:6 Sillä weljes ja lsäs huone cadzowat myös sinun ylön ja pitittäwät sinua täydellä curculla/ sentähden älä usco heitä jos he wielä ystäwällisest sinun cansas puhuwat.

12:7 Sentähden minun täyty anda minun huoneni ylön/ ja paeta minun perindötäni/ ja anda minun rackan sieluni wihollisten käsijn.

12:8 Minun perindön on tullut minulle nijncuin Lejoni medzäs ja räysky minua wastan/ sentähden wihan minä händä.

12:9 Minun perindön on nijncuin kirjawa lindu/ jonga ympärillä linnut heidäns cocowat/ noscat ja cootcat teitän caicki eläimet kedolla/ tulcat ja syökät.

12:10 Monet paimenet owat häwittänet minun wijnamäkeni/ ja sotcunet minun peldoni/ he owat tehnet minun caunin peldoni corwexi ja au-

12:11 Se on tehty autioksi, se suree minun edessäni autiona. Koko maa on hävitetty, sillä ei ollut ketään, joka olisi pannut sitä sydämelleen.

12:12 Kaikkien erämaan kalilokukkulain ylitse tulivat hävittäjät, sillä Herran miekka syö maan toisesta äärestä hamaan toiseen; ei pelastu mikään, mikä lihaa on.

12:13 He ovat kylväneet nisuja ja niittäneet ohdakkeita; ovat nähneet vaivaa näännyksiin asti, saamatta hyötyä. Niinpä saakaa häpeä sados-tanne Herran vihan hehkun tähden."

12:14 Näin sanoo Herra kaikista minun pahoista naapureistani, jotka koskevat siihen perintöosaan, minkä minä olen antanut kansalleni Israelille: "Katso, minä tempaan heidät pois heidän maastansa, ja Juudan heimon minä tempaan pois heidän keskeltänsä.

12:15 Mutta senjälkeen kuin minä olen temmannut heidät pois, minä jälleen armahdan heitä ja palautan heidät, itsenkunkin perintöosaansa ja itsenkunkin maahansa.

12:16 Ja jos he oppivat minun kansani tiet, niin että vannovat minun nimeeni: 'Niin totta kuin Herra elää', niin kuin he opettivat minun kansani vannomaan Baalin kautta, niin heidät rakennetaan minun kansani keskeen.

12:17 Mutta jos he eivät kuu-

12:11 (Minä näen jo kaiketi) kuinka surkiasti hän on hävitetty, että koko maa on kylmillä; mutta ei yksikään sitä pannut sydämeensä.

12:12 Sillä hävittäjät tulevat kaikille kukkuloille korvessa, ja \Herran\ miekka kuluttaa yhdestä maan äärestä niin toiseen, ja ei yhdelläkään lihalla pidä rauhaa oleman.

12:13 He kylvävät nisuja, mutta heidän pitää ohdakkeita niittämän, he tekevät itsellensä paljon vaivaa, mutta ei heidän pidä sitä nautitsemän, eikä iloitsemän vuoden tulostansa, \Herran\ julman vihan tähden.

12:14 Näin sanoo \Herra\ kaikkia minun pahoja kyläni miehiä vastaan, jotka tarttuvat minun perintööni, jonka minä kansalleni Israelille jakanut olen: katso, minä revin heitä ylös heidän maastansa, ja otan ulos Juudan huoneen juuri heidän keskeltänsä.

12:15 Ja pitää tapahtuman, että kuin minä olen heidän ottanut ulos, armahdan minä jälleen heitä, ja annan kullekin oman perintönsä ja maansa jälleen.

12:16 Ja se on tapahtuva, jos he minun kansastani kaiketi oppivat vannomaan minun nimeni kautta (niin totta kuin \Herra\ elää), niinkuin he ennen minun kansani opettivat vannomaan Baalin kautta: niin pitää heitä myös rakennettaman minun kansani seassa.

12:17 Mutta jollei he kuule,

tiaksi.

12:11 Minä näen jo caiketi/ cuinga surkiast hän on hävitänyt/ että coco maa on kylmillä/ mutta ei yxikän pannut sitä sydämeens.

12:12 Sillä hävittäjät tulevat caikille cuckuloille corwesa/ ja HERran miecka culutta yhdest maan ärest nijn toiseen/ ja ei yhdelläkän lihalla pidä rauha oleman.

12:13 He kylwävät nisuja/ mutta heidän pitä ohdackeita nijttämän/ he tekewät idzelens paljon waiwa/ mutta ei heidän pidä sitä nautidzeman/ eikä iloidzeman heidän vuoden tulostans/ HERran julman wihan tähden.

12:14 Näitä sano HERra caickia pahoja minun kyläni miehiä wastan/ jotca tarttuvat minun perindööni/ jonga minä Canssalleni Israelis jakanut olen: cadzo/ minä rewin heitä ylös heidän maastans/ ja otan ulos Judan huonen juuri heidän keskeldäns.

12:15 Ja cosca minä olen heidän ottanut ulos/ armadan minä jäl lens heitä/ ja annan cullekin oman perindöns ja maans jäl lens.

12:16 Ja se on tapahtuwa/ jos he minun Canssastani oppiwat wannoman minun nimeni cautta (nijn totta cuin HERra elä) nijncuin he ennen minun Canssani opetit wannoman Baalin cautta: nijn pitää heitä myös rakettaman minun Canssani seas.

12:17 Mutta jollei he cuule/

le, niin minä tempaan pois ja hukutan sen kansan, sanoo Herra."

Jeremia 13 LUKU

13:1 Näin sanoi Herra minulle: "Mene ja osta itsellesi liinainen vyö ja pane se kupeillesi, mutta älä anna sen tulla veteen."

13:2 Ja minä ostin vyön Herran sanan mukaan ja panin sen kupeilleni.

13:3 Sitten Herran sana tuli minulle toisen kerran, tämä sana:

13:4 "Ota vyö, jonka sinä ostit ja joka on kupeillasi, ja nouse, mene Eufratille ja kätke se siellä kallion koloon."

13:5 Ja minä menin ja kätkin sen Eufratiin, niinkuin Herra oli käsenyt minun tehdä.

13:6 Ja pitkän ajan kuluttua Herra sanoi minulle: "Nouse, mene Eufratille ja ota se vyö, jonka minä käskin sinun kätkeä sinne."

13:7 Niin minä menin Eufratille, kaivoin ja otin vyön siitä paikasta, johon olin sen kätkenyt; ja katso, vyö oli turmeltunut eikä kelvannut mihinkään.

13:8 Minulle tuli tämä Herran sana:

13:9 "Näin sanoo Herra: Samalla tavoin minä tuotan turmion Juudan ja Jerusalemin suurelle ylpeydelle.

13:10 Tämä paha kansa, joka ei tahdo kuulla minun sano-

niin minä totisesti revin ylös sen kansan, ja surmaan sen, sanoo \Herra\.

13 LUKU

13:1 Näin sanoo \Herra\ minulle: mene ja osta itsellesi liinainen vyö, ja vyötä sillä kupees, ja älä sitä kasta.

13:2 Ja minä ostin vyön \Herran\ käskyn jälkeen, ja sidoin sen ympäri minun kupeitani.

13:3 Niin tapahtui \Herran\ sana toisen kerran minulle ja sanoi:

13:4 Ota vyö, jonka ostanut ja ympäri kupeitas sitonut olet; nouse ja mene Phratiin ja kätke se kiviraunioon.

13:5 Minä menin ja kätkin sen Phratin tykö, niinkuin \Herra\ minulle käsenyt oli.

13:6 Mutta pitkän ajan perästä tapahtui, että \Herra\ sanoi minulle: nouse ja mene Phratiin, ja ota se vyö jälleen, jonka minä käskin sinun sinne kätkeä.

13:7 Minä menin Phratiin, ja kaivoin sen ylös, ja otin vyön siitä paikasta, johon minä pannut olin; ja katso, vyö oli mädäntynyt, niin ettei se mitään enään kelvannut.

13:8 Niin tapahtui \Herran\ sana minulle ja sanoi:

13:9 Näin sanoo \Herra\: niin minä myös hävitän Juudan ja Jerusalemin suuren ylpeyden;

13:10 Sen pahan kansan, joka ei minun sanaani kuulla tahdo, mutta menee sydä-

nijn minä rewin ylös sen Canssan/ ja surman sen/ sano HErra.

XIII. Lucu

13:1 NÄin sano HERra minulle: mene ja osta sinulles liinainen wyö/ ja wyötä sillä cupes/ ja älä händä casta.

13:2 Ja minä ostin wyön HERran käskyn jälken/ ja sidoin sen ymbäri minun cupeitani.

13:3 Nijn tapahtui HERran sana toisen kerran minulle/ ja sanoi:

13:4 Ota wyö cuins ostanut ja ymbäri cupeitas sitonut olet/ nouse ja mene Phratijn/ ja kätke se kiwiraunioon.

13:5 Minä menin ja kätkin sen Phratin tygö/ nijncuin HERra minulle käsenyt oli:

13:6 Mutta pitkän ajan perästä/ sanoi HErra minulle: nouse ja mene Phratijn/ ja ota se wyö jällens/ jonga minä sinun käskin sinne kätke.

13:7 Minä menin Phratijn/ ja caiwoin sen ylös/ ja otin wyön sijtä paicast/ johon minä sen pannut olin/ ja cadzo/ wyö oli mädändynyt/ nijn ettei se mitän enä kelwannut.

13:8 Nijn tapahtui HERran sana minulle/ ja sanoi:

13:9 Näitä sano HERra: nijn minä myös hävitän Judan ja Jerusalemin suuren ylpeyden/

13:10 Sen pahan Canssan/ joka ei minun sanani cuulla

jani, joka vaeltaa sydämensä paatumuksessa, seuraa muita jumalia, palvelee ja kumartaa niitä, tulee tämän yön kaltaiseksi, joka ei mihinkään kelpaa.

13:11 Sillä niinkuin vyö liittyy miehen kupeisiin, niin minä liitin koko Israelin heimon ja koko Juudan heimon itseeni, sanoo Herra, että se olisi minun kansani, minulle kunniaksi, ylistykseksi ja kirkkauteksi; mutta he eivät totelleet.

13:12 Sentähden sano heille tämä sana: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Jokainen leili täytetään viinillä. Ja jos he sanovat sinulle: 'Emmekö me tietäisi, että jokainen leili täytetään viinillä?'

13:13 niin sano heille: Näin sanoo Herra: Katso, minä täytän kaikki tämän maan asukkaat, kuninkaat, jotka istuvat Daavidin valtaistuimella, papit ja profeetat ja kaikki Jerusalemin asukkaat päihtymyksellä.

13:14 Ja minä murskaan heidät, toisen toistansa vastaan, sekä isät että lapset, sanoo Herra. Minä en sääli, en säästä enkä armahda, niin että jättäisin heidät hävittämättä."

13:15 Kuulkaa, ottakaa korviinne, älkää ylpeikö, sillä Herra on puhunut.

13:16 Antakaa Herralle, teidän Jumalallenne, kunnia, ennenkuin tulee pimeä ja jalkanne loukkaantuvat vuoriin

mensä tahdon jälkeen, ja seuraa muita jumalia, palveluksensa ja kumartaaksensa niitä: hänen pitää tuleman niinkuin tämä yö, joka ei enään kelpaa.

13:11 Sillä niinkuin mies sitoo vyön ympäri kupeitansa, niin ikänä olen minä, sanoo \Herra\, minun ympärilläni vyöttänyt koko Israelin huoneen ja koko Juudan huoneen olemaan minulleni kansaksi, nimeksi, ylistykseksi ja kunniaksi; mutta ei he tahtoneet kuulla.

13:12 Niin sano nyt heille tämä sana: näin sanoo \Herra\, Israelin Jumala: kaikki leilit pitää viinalla täyttämän. Niin pitää heidän sanoman sinulle: kuka ei sitä meistä hyvin tiedä, että kaikki leilit pitää viinalla täyttämän?

13:13 Niin sano heille: näin sanoo \Herra\: katso, minä täytän kaikki ne, jotka tässä maassa asuvat, kuninkaat, jotka Davidin istuimella istuvat, ja papit ja profeetat, ja kaikki Jerusalemin asuvaset, niin että he juopuvat.

13:14 Ja hajoitan heitä toiset toisistansa, isät lapsinensa, sanoo \Herra\, en minä armahda eli säästä, enkä ole laupias heidän kadotuksensa.

13:15 Niin kuulkaa nyt ja ottakaa vaari ja älkää paisuko; sillä \Herra\ on sen sanonut.

13:16 Antakaa \Herralle\ teidän Jumalallenne kunnia, ennenkuin hän antaa pimeyden tulla, ja ennenkuin teidän jalkanne loukkaantuu

tahdo/ mutta mene sydämens tahdon jälkeen/ ja seura muita jumalita/ palwellaxens ja cumartaxens niytä/ hänen pitää tuleman nijncuin wyö/ joca ei enä kelpa.

13:11 Sillä nijncuin mies sito wyön ymbäri cupeitans: nijn ikänäns olen minä/ sano HERra/ minuani ymbäri wyöttänyt coco Israelin huonen/ ja coco Judan huonen/ oleman minun Canssani nimexi/ ylistyxexi ja cunniaxi/ mutta ei he tahtonet cuulla.

13:12 Nijn sano nyt heille tämä sana. Näin sano HERra Israelin Jumala: caicki leilit pitää wijnalla täyttämän: nijn pitää heidän sanoman: cuca ei sitä tiedä/ että caicki leilit pitää wijnalla täyttämän.

13:13 Nijn sano heille/ näin sano HERra: cadzo/ minä täytän caicki ne jotca täsä maasa asuwat/ Cuningat jotca Dawidin istuimella istuwat/ Papit ja Prophetat/ ja caicki Jerusalemin asuwaiset/ nijn että he juopuwat.

13:14 Ja hajotan heitä toiset toisistans/ Isät lapsinens/ sano HERra/ en minä armahda eli säästä/ taicka ole laupias heidän cadotuxesans.

13:15 Nijn cuulcat nyt ja otacat waari/ ja älkät haastaco: sillä HERra on sen sanonut.

13:16 Andacat HERralle teidän Jumalallen cunnia/ ennencuin se pimiäxi tule/ ja ennencuin teidän jalcan

hämärissä. Silloin te odotatte valoa, mutta hän muuttaa sen pilkkopimeäksi, tekee sen synkeydeksi.

13:17 Mutta ellette kuule tätä, niin minun sieluni salassa itkee sellaista ylpeyttä, itkee katkerasti, ja minun silmäni vuotavat kyyneleitä, kun Herran lauma viedään vankeuteen.

13:18 "Sano kuninkaalle ja kuninkaan äidille: Istukaa alhaiselle sijalle, sillä pudonnut on päästänne teidän kunnian kruununne.

13:19 Etelämaan kaupungit ovat suljetut, eikä ole avajaa; koko Juuda on viety pakkosiirtolaisuuteen, pakkosiirtolaisuuteen kaikki kansa.

13:20 Nostakaa silmänne ja katsokaa, kuinka ne tulevat pohjoisesta. Missä on lauma, joka oli sinun haltuusi annettu, nuo sinun lampaasi, sinun kunniasi?

13:21 Mitä sanot, kun hän panee sinulle päämiehiksi ne, jotka olit ystäviksesi totutellut? Eivätkö tuskat kourista sinua niinkuin synnyttävää vaimoa?

13:22 Ja jos sanot sydämesäsi: 'Minkätähden on minulle näin käynyt?' - suuren syntisi tähden sinun liepeesi kohotettiin, tehtiin väkivaltaa sinun kantapäillesi.

13:23 Voiko etiopialainen

pimiöihin vuoriin, niin että te odotatte valkeutta, ja hänen pitää sen tekemän kuoleman varjoksi ja pimeydeksi.

13:17 Mutta jollette näitä kuule, niin on kuitenkin minun sieluni salaisesti itkevä senkaltaista ylpeyttä; minun silmäni on katkerasti ja yltäkyllin vuodattava kyyneleitä, että \Herran\ lauma vangiksi tulee.

13:18 Sano kuninkaalle ja kuningattarelle: nöyryttäkää teitä ja istukaat maahan; sillä kunnian kruunu on teidän päästänne pudonnut.

13:19 Kaupungit etelänpuolella ovat suljetut, ja ei ole yhtään, joka heitä avaa; koko Juuda on viety pois, se on peräti viety pois.

13:20 Nostakaa silmänne ja katsokaat, kuinka he pohjoisesta tulevat; kussa lauma nyt on, joka sinun haltuusi annettu oli, sinun jalo laumas?

13:21 Mitäs tahdot sanoa, kuin hän näin on kostolla etsivä sinua? sillä sinä olet niin totuttanut heidät sinuas vastaan, että he ruhtinaat ja päämiehet olla tahtovat; mitämaks, sinulle pitää tuska tuleman, niinkuin vaimolle lapsen synnyttämisessä.

13:22 Ja jos sinä sydämesäsi sanoa tahtoisit: minkätähden minulle nämät tapahtuvat? Sinun moninaisen pahuutes tähden on sinun saumas ratkenneet, ja sääres väkisin paljastetut.

13:23 Taitaako musta kansa

louckandu pimeijn wuorijn/ nijn että te odotatte walkeutta/ ja hänen pitää cuitengin tekemän caicki pimeydexi ja cuoleman warjoxi.

13:17 Mutta jollet te näitä cuule/ nijn on cuitengin minun sielun salaisest itkewä sencaltaist coreutta/ minun silmän on catkerast wuodattawa kyyneleitä/ että HERran lauma fangixi tule.

13:18 SAno Cuningalle ja Drotningille: nöyryttäkät teitä ja istucat maahan: sillä cunnian Cruunu on teidän päästän pudonnut.

13:19 Caupungit meren puoles owat suljetut/ ja ei ole yhtän joca heitä awa/ coco Juda on wiety pois.

13:20 Nostacat teidän silmän/ ja cadzocat cuinga he pohjaisesta tulewat/ cusa lauma nyt on/ joca sinun haldus annettu oli/ sinun jalo laumas/

mitäs tahdot sano/ cosca hän näin on costolla edziwä sinua?

13:21 Sillä sinä olet nijn totuttanut heidän sinuas was-tan/ että he Ruhtinat ja päämiehet olla tahtowat/ mitämax/ sinulle pitää tusca tuleman/ nijncuin waimolle lapsen synnyttämisessä.

13:22 Ja jos sinä sydäimestäs sanoa tahdoisit: mingätähden minulle sencaltaista tapahtu? sinun moninaisen pahudes tähden on sinun saumas ratkennet/ ja sääres wäkisin paljastettu.

13:23 Taitaco musta Canssa

muuttaa ihonsa ja pantteri pilkkunsa? Yhtä vähän te voitte tehdä hyvää, te pahanteekoon tottuneet.

13:24 Ja minä hajotan heidät kuin oljenkorret, jotka lentävät erämaan tuulessa.

13:25 Tämä on sinun arpasi, sinun mitattu osasi minulta, sanoo Herra, koska olet unhottanut minut ja luottanut valheeseen.

13:26 Niinpä minäkin nostan sinulta liepeet kasvojen yli, ja sinun häpeäsi näkyy.

13:27 Sinun aviorikoksesi, hirnumisesi, riettaan hauroutesi, sinun iljetyksesi kedon kukkuloilla minä olen nähnyt. Voi sinua, Jerusaleml! Et sinä puhdistu, et vielä pitkään aikaan."

Jeremia 14 LUKU

14:1 Herran sana, joka tuli Jeremialle suuren kuivuuden tähden.

14:2 "Juuda murehtii, sen portit raukeavat, kallistuvat murheasussa maahan; ja Jerusalemlista nousee valitus huuto.

14:3 Heidän ylimyksensä lähettävät alaisiansa vedelle. Nämä tulevat kaivoille, eivät löydä vettä, palajavat astiat tyhjinä, ovat pettyneet ja häpeissänsä ja peittävät päänsä.

14:4 Peltomaan tähden, joka pakahtuu, kun ei ole satanut maassa, ovat peltomiehet

muuttaa nahkansa eli pardi pilkkunsa? niin te myös taidatte tehdä jotain hyvää, että te pahaan tottuneet olette.

13:24 Sentähden hajoitaminä heidät niinkuin akanat, jotka tuuli korpeen lennättää.

13:25 Se pitää oleman sinun palkkas ja osas, jonka minä sinulle jakanut olen, sanoo \Herra\, että minun unhotit ja luotit itses valheisiin.

13:26 Sentähden kirvotan minä myös paljon sinun saumastas, että sinun häpys nähtämän pitää.

13:27 Sillä minä olen nähnyt sinun huoruutes, sinun hauroutes, sinun häpeemättömän salavuoteutes ja sinun kauhiutes, sekä kukkuloilla että kedoilla. Voi sinuas Jerusaleml! koskas siis joskus tahdot puhdistaa itses?

14 LUKU

14:1 Tämä on se sana, jonka \Herra\ sanoi Jeremialle, kalliista ajasta:

14:2 Juuda murehtii, ja hänen porttinsa ovat hyljätyt, maassa ollaan surullisesti, ja Jerusalemlissa on valitus.

14:3 Ylimmäiset lähettävät alamaisensa veden perään, mutta kuin he tulevat kaivoille, niin ei he löydä vettä, ja kantavat niin astiansa kotia tyhjänä jälleen; he käyvät surullisina ja häpeevät, ja peittävät päänsä,

14:4 Että maa pakahteli, ettei sada maan päälle, peltomiehet käyvät suruissansa ja

muutta nahkans/ eli Pardi pilckuns? nijn te myös taidatte tehdä jotain hywä/ että te pahaan tottunet oletta.

13:24 Sentähden hajotan minä heidän nijncuin acanat/ jotca tuuli corpeen lennättä.

13:25 Se pitä oleman sinun palckas ja osas/ jonga minä sinulle jacanut olen/ sano HERra/ että minun unhotit.

13:26 Ja luotit idzes walheisijn/

sentähden kirwotan minä myös paljo sinun saumastas/ että se hywin nähtämän pitä.

13:27 Sillä minä olen nähnyt sinun huorudes/ sinun haurudes/ sinun häpemättömän salawuoteudes ja sinun cauhiudes/ sekä cuckuloilla että kedoilla/ woi sinua Jerusaleml/ coscas sijs joscus tahdot puhdistia idzes?

XIV. Lucu

14:1 TÄMä on se sana/ jonga HERra sanoi Jeremialle callista ajasta.

14:2 Juda murehti/ ja hänen porttins owat herwottomat/ maasa ollan surullisest/ ja Jerusalemlis on walitus.

14:3 Suuret lähettävät pienet weden perän/ mutta cosca he tulewat caiwolle/ nijn ei he löydä wettä/ ja candawat nijn astians cotia tyhjänä jäl lens/ he käywät surullisna ja murheisans/ ja peittävät pääns.

14:4 Että maa pacahteli/ ettei sada maan päälle/ peldomiehet käywät suruisans ja

pettyneinä ja peittävät päänsä.

14:5 Peurakin kedolla poikii ja hylkää vasikkansa, kun ei ole mitään vihantaa.

14:6 Ja villiaasit seisovat kal-liokukkuloilla, haukkovat ilmaa niinkuin aavikkosudet; niiden silmät ovat riutuneet, kun ei ruohoa ole."

14:7 Vaikka pahat tekomme todistavat meitä vastaan, tee työsi, Herra, nimesi tähden; sillä meidän luopumuksemme ovat monet, sinua vastaan me olemme syntiä tehneet.

14:8 Sinä Israelin toivo, sen vapahtaja ahdinon aikana, minkätähden sinä olet kuin muukalainen maassa, kuin matkamies, joka poikkeaa majaan vain yöpyäksensä?

14:9 Minkätähden sinä olet kuin tyrmistynyt mies, kuin sankari, joka ei voi auttaa? Ja kuitenkin sinä olet meidän keskellämme, Herra, ja me olemme otetut sinun nimiisi; älä meitä jätä.

14:10 Näin sanoo Herra tästä kansasta: Noin he mielellänsä harhailevat, eivät pidätä jalkojansa. Ei Herra mielisty heihin; hän muistaa nyt heidän pahat tekonsa ja rankaisee heidän syntinsä.

14:11 Ja Herra sanoi minulle: "Älä rukoile tämän kansan puolesta, sen hyväksi.

14:12 Vaikka he paastoavat, en minä kuule heidän huutoansa, ja vaikka he uhraavat

peittävät päänsä,

14:5 Sillä naaraspeurat, jotka kedolla poikivat, hylkäävät vasikkansa, ettei ruoho kasva.

14:6 Ja metsä-aasit seisovat mäillä ja haistelevat tuulta niinkuin lohikärmeet, ja heidän silmänsä nääntyvät, ettei heinä kasva.

14:7 Voi \Herra\, meidän pahat tekomme ovat sen kylällä ansainneet, mutta auta kuitenkin sinun nimes tähden; sillä meidän kovakorvaisuutemme on suuri, kuin me olemme sinua vastaan syntiä tehneet.

14:8 Sinä olet Israelin turva ja auttaja hähdässä; miksis olet niinkuin muukalainen maassa, ja niinkuin vieras, joka siihen ainoasti yötyy?

14:9 Miksis olet niinkuin mies, joka on pelkuri, ja niinkuin väkevä, joka ei auttaa taida? Sinä olet kuitenkin meidän seassamme, \Herra\, ja me nimitetään sinun nimellä; älä meitä hylkää.

14:10 Näin sanoo \Herra\ tästä kansasta: he juoksevat mielellänsä sinne ja tänne, eikä pysy alallansa; sentähden ei he kelpaa \Herralle\, vaan hän muistaa kyllä heidän pahuutensa, ja tahtoo etsiä heidän syntejensä.

14:11 Ja \Herra\ sanoi minulle: ei sinun pidä rukoileman tämän kansan edestä heidän hyväksensä.

14:12 Sillä jos he paastoavat, en minä sittekään kuule heidän rukoustansa, ja jos he polttouhria ja ruokauhria

peittävät päänsä.

14:5 Sillä naaras peurat jotca kedolla poikiwat/ hyljäwät wasickans/ ettei ruoho caswa.

14:6 Ja medzäasit seisowat mäjillä/ ja haistelewat tuulda nijncuin Drakit/ ja heidän silmäns näändywät/ ettei heinä caswa.

14:7 Woi HERra/ meidän pahat tecom owat sen kyllä ansainnet/ mutta auta cuitengin sinun nimes tähden:

14:8 Sillä meidän cowacorwaisudem on suuri/ cuin me olemma ollet sinua wastan/ sinä Israelin turwa ja auttaja hähdäs/ mixis olet nijncuin muucalainen maasa/ ja nijncuin wieras/ joca siihen ainoastans yöty.

14:9 Mixis olet nijncuin Sangari/ joca on pelcuri/ ja nijncuin wäkewä/ joca ei auttaa taida/ sinä olet cuitengin meidän seasam HERra/ ja me nimitetän sinun nimellä/ älä meitä hyljä.

14:10 Näin sano HERra tästä Canssasta: he juoxewat mielelläns sinne ja tänne eikä pysy alallans/ sentähden ei he kelpa HERralle/ waan hän muista kyllä heidän pahu-dens/ ja tahto edziä heidän syndins.

14:11 Ja HERra sanoi minulle: ei sinun pidä rucoileman tämän Canssan edest heidän hywäxens.

14:12 Sillä jos he paastowat/ en minä sijttekän cuule heidän rucoustans/ ja jos he

polttouhreja ja ruokauhreja, en minä heihin mielisty, vaan miekalla, nälällä ja rutolla minä heidät lopetan."

14:13 Niin minä sanoin: "Voi, Herra, Herra! Katso, profeetat sanovat heille: 'Ei teidän tarvitse nähdä miekkaa eikä kärsiä nälkää, vaan minä annan teille vakaan rauhan tässä paikassa.'"

14:14 Mutta Herra sanoi minulle: "Valhetta ennustavat profeetat minun nimessäni; minä en ole lähettänyt heitä, en käskenyt heitä enkä puhunut heille. Valhenäkyjä, turhia ennustuksia ja oman sydämensä petosta he ennustavat teille.

14:15 Sentähden, näin sanoo Herra profeetoista, jotka ennustavat minun nimessäni, vaikka minä en ole heitä lähettänyt, ja jotka sanovat, että miekka ja nälkä ei tule tähän maahan: miekkaan ja nälkään hukkuvat nämä profeetat.

14:16 Ja kansa, jolle he ennustavat, suistuu Jerusalemin kaduilla nälkään ja miekkaan, eikä kukaan heitä hautaa - ei heitä, ei heidän vaimojansa, poikiansa eikä tyttäriänsä. Minä vuodatan heidän pahuutensa heidän päällensä."

14:17 Ja sano heille tämä sana: Minun silmistäni vuotavat kyneleet yötä päivää, eivät lakkaa; sillä neitsyt, tytär, minun kansani, on raskaasti runneltu, ylen kipeällä

uhraavat, niin ei ne minulle kelpaa; vaan minä lopetan heidät miekalla, nälällä ja rutolla.

14:13 Niin minä sanoin: oi Herra, \Herra\, katso, prophetat sanovat heille: ei teidän pidä miekkaa näkemän, eikä saaman kallista aikaa, mutta minä annan teille hyvän rauhan tässä paikassa.

14:14 Ja \Herra\ sanoi minulle: prophetat ennustavat valhetta minun nimeeni, en ole minä heitä lähettänyt eikä käskenyt, elikkä puhunut heidän kanssansa; he saarnaavat teille vääriä näkyjä, noituutta, turhuutta ja sydämensä petosta.

14:15 Sentähden näin sanoo \Herra\ niistä prophetaista, jotka minun nimeeni ennustavat: vaikka en minä heitä ole lähettänyt, ja kuitenkin he sanovat: ei miekan ja kalliin ajan pidä tähän maahan tuleman; ne prophetat pitää kuoleman miekalla ja nälällä.

14:16 Ja kansa, jolle he ennustavat, pitää nälästä ja miekasta siellä ja täällä Jerusalemin kaduilla makavan, ja ei heillä pidä yhtään oleman, joka heitä hautaa, heitä ja heidän vaimojansa, poikiansa ja tyttäriänsä; ja minä tahdon kaataa heidän pahuutensa heidän päällensä.

14:17 Ja sinun pitää sanoman heille tämän sanan: minun silmäni vuotavat kyneleitä yli yötä ja päivää, ja ei lakkaa; sillä neitsy, minun kansani tytär, on hirmuisesti vaivattu ja surkiasti lyöty.

polttouhria ja ruocauhria uhraisit/ nijn ei nekän minulle kelpa: waan minä lopetan heidän miecalla/ näljällä ja rutolla.

14:13 Nijn minä sanoin: HERra/ HERra/ cadzo/ Prophetat sanowat heille: ei teidän pidä miecka näkemän/ eikä saaman callista aica/ mutta minä annan teille hywän rauhan täsä paicas.

14:14 Ja HERra sanoi minulle: Prophetat ennustawat walhetta minun nimeeni/ en ole minä heitä lähettänyt/ engä käskenyt/ elikkä puhunut heidän cansans/ ja he saarnawat teille wääriä näwyjä/ noituutta/ turhutta/ ja heidän sydämens petosta.

14:15 Sentähden sano HERra nijstä Prophetaista/ jotca minun nimeeni ennustawat/ waicka en minä ole heitä lähettänyt/ ja cuitengin he saarnawat/ ettei miecan ja callin ajan pidä tähän maahan tuleman: taencaltaiset Prophetat pitä cuoleman miecalla ja näljällä.

14:16 Ja Canssa/ joille he ennustawat/ pitä näljäst ja miecast siellä ja täällä Jerusalemin catuilla macaman/ ettei yxikän heitä hauta/ nijn myös heidän waimons/ poicans ja tytärtens/ ja minä tahdon caata heidän pahuudens. heidän päällens.

14:17 Ja sinun pitä sanoman heille tämän sanan: minun silmäni vuotawat kyneleitä yli päiwä ja yötä/ ja ei lacka: sillä neidzy/ minun Canssani tytär/ on hirmuisest waiwat-

iskulla.

14:18 Jos minä kedolle lähden, katso - miekan kaatamia! Jos tulen kaupunkiin, katso - kalvava nälkä! Sillä sekä profeetat että papit kiertävät maata eivätkä mitään tiedä.

14:19 Oletko sinä kokonaan hyljännyt Juudan, vierooko sielusi Siionia? Minkätähden olet lyönyt meitä, niin ettemme voi parantua? Odotetaan rauhaa, mutta hyvää ei tule, paranemisen aikaa, mutta katso, tulee peljästyksi!

14:20 Me tunnemme, Herra, jumalattomuutemme, isiemme pahat teot, sillä sinua vastaan me olemme syntiä tehneet.

14:21 Älä hylkää, nimesi tähden! Älä anna kunniasi valtaistuvaksi; muista, älä riko, liittoasi meidän kanssamme.

14:22 Onko pakanain turhista jumalista sateen antajiksi, tai taivasko antaa sadekuurot? Etkö sinä ole Herra, meidän Jumalamme? Sinua me odotamme, sillä sinä olet tehnyt kaiken tämän.

Jeremia 15 LUKU

15:1 Ja Herra sanoi minulle: "Vaikka Mooses ja Samuel seisosivat minun edessäni, ei minun sieluni taipuisi tämän kansan puoleen. Aja heidät pois minun kasvojeni edestä,

14:18 Jos minä menen kedolle, niin katso, siellä makaavat miekalla lyödyt; jos minä tulen kaupunkiin, niin katso, siellä makaavat näljettä nääntyneet; sillä profeetat ja papit pitää myös menemän pois siihen maahan, jota ei he tunne.

14:19 Oletkos Juudan peräti hyljännyt, eli ilvottaako sielusi Zionia? miksi sinä olet niin meitä lyönyt, ettei kenkään parantaa taida? Me toivoimme rauhaa, mutta ei tule mitään hyvää: parantamisen aikaa, ja katso, tässä on vielä nyt enempi vahinkoa.

14:20 \Herra\, me tunnemme jumalattoman menomme, ja isäimme pahat teot; sillä me olemme syntiä tehneet sinua vastaan.

14:21 Mutta sinun nimesi tähden älä anna meitä häväistyksi tulla, älä kunnias istuinta anna pilkatuksi tulla; muista siis, ja älä anna liittos meidän kanssamme lakata.

14:22 Ei ole kuitenkaan pakanain epäjumalain seassa, joka sateen antaa taitaa, ei taida taivas myöskään sataa; sinä ainoa olet \Herra\ meidän Jumalamme, jonka päälle me toivomme, sillä sinä olet kaikki nämät tehnyt.

15 LUKU

15:1 Ja \Herra\ sanoi minulle: Jos Mooses ja Samuel seisosivat minun edessäni, niin ei sydämeni olisi sittenkään sen kansan puoleen; aja heitä pois minun edestäni, ja anna heidän mennä.

tu/ ja surkiast lyöty.

14:18 Jos minä menen kedolle/ niijn siellä macawat miecalla lyödyt/ jos minä tulen Caupungijn/ niijn sielläkin macawat näljästä näändynet: sillä Prophetat ja Papit pitää myös menemän pois siihen maahan/ jota ei he tunne.

14:19 Oletcostas Judan hyljännyt/ eli ilgottaco sinun sielus Zionita? mixi sinä olet niijn meitä lyönyt/ ettei kengän parata taida: me toivoimme rauha/ mutta ei tule mitän hywä/ me toivoimme meidän paranewam/ ja cadzo/ täsä on wielä nyt enä wahingota.

14:20 HERra/ me tunnemme meidän jumalattoman menom/ ja meidän Isäim pahat tegot: sillä me olem syndiä tehnet sinua wasthan/

mutta sinun nimes tähden älä anna meitä häwäistyxi tulla/ älä sinun cunnias istuinda anna pilcatuxi tulla/ muista sijs/ ja älä anna sinun lijtto meidän cansam lacata.

14:21 Ei ole cuitengan pakanain epäjumalain seas joca saten anda taita/ ei taida taiwas myöskän sata/ sinä ainoa olet HERra meidän Jumalam/ jonga päälle me toiwomme: sillä sinä taidat caicki nämät tehdä.

XV. Lucu

15:1 JA HERra sanoi minulle: jos Mooses ja Samuel seisosivat minun edessäni/ niijn ei minun sydämen ole sijttengän sen Canssan tygö/ aja heitä pois minun edestäni/ ja anna hei-

he menkööt!

15:2 Ja jos he kysyvät sinulta: 'Minne meidän on mentävä?' niin vastaa heille: Näin sanoo Herra: Joka rutoon oma, se ruttoon, joka miekan, se miekkaan, joka nälän, se nälkään, joka vankeuden, se vankeuteen!

15:3 Ja minä asetan heille neljänkaltaiset käskijät, sanoo Herra: miekan surmaamaan, koirat raahaamaan, taivaan linnut ja maan eläimet syömään ja hävittämään.

15:4 Minä panen heidät kauhistukseksi kaikille valtakunnille maan päällä Manassen, Hiskian pojan, Juudan kuninkaan, tähden, kaiken tähden, mitä hän teki Jerusalemissa.

15:5 Kuka säälii sinua, Jerusalemi, kuka surkuttelee sinua, kuka poikkeaa kysymään sinun vointiasi?

15:6 Sinä olet hyljännyt minut, sanoo Herra, olet käännytynyt pois; niinpä minä olen ojentanut käteni sinua vastaan, ja minä hävitän sinut. En jaksa enää armahtaa.

15:7 Minä viskaan viskimellä heidät maan porteilla; minä teen lapsettomaksi, minä hukutan kansani, kun he eivät ole teiltänsä kääntyneet.

15:8 Heidän leskiänsä on oleva enemmän kuin meren

15:2 Ja jos he sinulle sanovat: kuhunka meidän pitää menemän? niin sano heille: näin sanoo \Herra\: jotka (ovat aiotut) kuolemaan, ne (menkään) kuolemaan; jotka miekkaan, ne miekkaan; jotka nälkään, ne nälkään; ja jotka vankiuteen, ne vankiuteen.

15:3 Sillä minä tahdon määrätä heille neljä kuritusta, sanoo \Herra\: miekan tappamaan, koirat repimään, taivaan linnut ja pedot syömään ja hukuttamaan.

15:4 Ja minä tahdon ajaa heitä sinne ja tänne jokaiseen valtakuntaan maan päällä, Manassen, Hiskian Juudan kuninkaan pojan tähden, niiden tähden, mitkä hän teki Jerusalemissa.

15:5 Sillä kuka tahtoo sinua armahtaa, Jerusalemi? kuka sinua surkuttelee? kuka pitää menemän ja saattaman rauhaa sinulle?

15:6 Sinä olet minun hyljännyt, sanoo \Herra\, ja olet minusta luopunut; sentähden olen minä ojentanut käteni sinua vastaan, hukuttaakseni sinua; minä suutun jo armahtamasta.

15:7 Minä tahdon viskata heitä viskimellä ulos maakunnan porteista; ja minun kansani, joka ei tahdo kääntyä menostansa, ne tahdon minä tehdä kaikki isättömiksi ja kadottaa.

15:8 Minulla pitää enempi leskiä olemassa heidän seas-

dän mennä.

15:2 Ja jos he sinulle sanovat: cunga meidän pitää menemän? Nijn sano heille: näitä sano HERra: jota cuolema cohta/ sitä hän cohdackon/ jota miecka cohta/ sitä se cohdackon/ jota nälkä cohta/ sitä hän cohdackon/ jota fangius cohta/ sitä se cohdackon:

15:3 Sillä minä tahdon curitta heitä neljällä curituxella/ sano HERra: Miecalla/ että he pitää tapettaman: coirilla/ jotka heitä pitää repimän/ taiwan linnuilla ja maan pedoilla/ että heidän pitää syötämän ja huckuman.

15:4 Ja minä tahdon ajaa heitä sinne ja tänne/ jocaidzen waldacundaan maan päälle/ Manassen Jeheschian Judan Cuningan pojan tähden cuin hän teki Jerusalemis.

15:5 CUca silloin tahto sinua armahta Jerusalemi? cuca sinua surcuttele? cuca silloin pitää menemän ja saattaman rauha sinulle?

15:6 Sinä olet minun hyljännyt/ sano HERra: ja olet minusta luopunut/ sentähden olen minä ojentanut käteni sinua vastaan/ hucuttaxeni sinua/ minä suutun jo armahtamast.

15:7 Minä tahdon wiscata heitä wiskimellä pois maasta/ ja minun Canssani/ joca ei tahdo kääntä idzens hänen menostans/ ne tahdon minä tehdä caicki Isättömäxi ja cadotta.

15:8 Minulla pitää enä leskejä olemassa heidän seasans/ cuin

hiekkaa; minä tuon heidän nuorukaistensa äitien kimp-puun hävittäjän keskellä päi-vää, langetan äkkiä heidän päällensä tuskan ja kauhun.

15:9 Seitsemän pojan synnyt-täjä menehtyy ja huokaisee henkensä pois; hänen aurin-konsa laski, kun vielä oli päi-vä, hän joutui häpeään, sai hävetä. Ja mitä heistä jää, sen minä annan miekalle alt-tiiksi heidän vihollistensa edessä, sanoo Herra."

15:10 Voi minua, äitini, kun minut synnytit riidan ja toran mieheksi koko maalle! En ole lainaksi antanut enkä lainaksi ottanut; kuitenkin kiroavat minua kaikki.

15:11 Herra sanoi: "Totisesti, minä kirvoitan sinut, niin että sinun käy hyvin; totisesti, mi-nä saatan viholliset pyytä-mään sinua avuksensa onnet-tomuuden ja ahdistuksen ai-kana.

15:12 Murtuuko rauta, pohjoi-sesta tuotu rauta, ja vaski? -

15:13 Sinun tavarasi ja aar-teesi minä annan ryöstettä-viksi, ilman hintaa kaikkien sinun syntiesi tähden, kaikkia rajojasi myöten.

15:14 Ja minä panen sinut vihollistesi kanssa kulkemaan maata, jota et tunne. Sillä minun vihani tuli on syttynyt;

sansa, kuin santaa meressä; minä tahdon antaa tulla nuoren hävittäjän äitiä vas-taan, julkisen hävittäjän, ja annan äkisti ja tapaturmai-sesti langeta kaupungin päälle:

15:9 Niin että se, jolla seit-semän lasta on, pitää yksi-näiseksi tuleman, ja sydä-mestänsä huokaaman; sillä hänen aurinkonsa pitää var-hain päivällä laskeman, että hänen pitää häpiään tule-man ja häpeemän; ja ne kuin jäävät, tahdon minä antaa miekan alle heidän vihollisil-lensa, sanoo \Herra\.

15:10 Voi minua, äitini, että minun synnytit riiteliäksi ja vastustajaksi koko maalle! En minä ole korkoa ottanut, eikä he ole minua kasvulle antaneet, kuitenkin kaikki minulle kiroilevat.

15:11 \Herra\ sanoi: sinun jääneilles pitää vielä hyvin käymän; minä tahdon joutua avukses hädän ja ahdistuk-sen aikana vihollista vas-taan.

15:12 Eikö rauta taitane särkeä sitä rautaa ja vaskea, joka pohjoisesta tulee?

15:13 Vaan minä tahdon (ennen) antaa sinun kalus ja tavaras raatelukseksi, ilman maksoa; ja se on kaikkein sinun synteis tähden kaikkis-sa sinun rajoissas.

15:14 Ja minä tahdon antaa sinun vietää vihollistes kans-sa siihen maahan, jota et sinä tunne; sillä tuli on mi-nun vihassani syttynyt ja

sanda meres/ minä tahdon anda tulla nuoren hävittäjän äitiä vastaan/ julkisen hävittä-jän/ ja annan äkisti ja tapa-turmast langeta Caupungin päälle:

15:9 Nijn että se jolla seid-zemen lasta on/ pitä wihel-jäisexi tuleman/ ja sydämes-täns huocaman: sillä heidän Auringons pitä warahin päi-wällä laskeman/ että heidän kehumisens ja ilons saa lo-pun/ ja ne cuin jäävät/ tah-don minä anda miecan ala heidän wihollisillens/ sano HERra.

15:10 WOi minun äitin/ että minun synnytit rijteliäxi ja co-co maalle eripuraisexi/ en minä ole corco ottanut/ en-gä caswolle andanut/ cuiten-gin caicki minua kiroilewat.

15:11 HERra sanoi: mahta kyllä/ minä tahdon muutamat teistä tallella pitä: sillä wielä nytkin hywin tapahtu/ ja minä tahdon joutua teidän auxen hädäsä ja ahdistuxes wihollis-ten seas.

15:12 Luulettaco nijn ettei josacusa jocu rauta ole/ joca taita särke sen raudan eli wasken pohjaisest?

15:13 Waan ennen tahdon minä anda teidän calun ja tawaran raateluxexi/ nijn ettei teidän pidä sijtä mitän saa-man/ ja se on caicki teidän syndeinne tähden/ jotca te caikis teidän majoisan tehnet oletta.

15:14 Ja minä tahdon anda teitä teidän wihollisten käsijn siihen maahan jota et te tun-ne: sillä tuli on minun wi-

se leimuaa teitä vastaan."	pitää teidän päällänne palaman.	hasani tullut teidän pääl.
15:15 Herra, sinä sen tiedät. Muista minua ja pidä minusta huoli ja kosta puolestani minun vainoojilleni; älä tempaa minua pois, sinä, joka olet pitkämielinen. Huomaa, kuinka minä kannan häväistystä sinun tähtesi.	15:15 Sinä, \Herra\, sen tiedät, muista minua ja pidä minusta suru, ja kosta minun vihollisilleni minun puolestani, älä viivytä vihaas, ota minua vastaan; sillä sinä tiedät, että minä sinun tähtes häväistään.	15:15 WOi sinä HERra sen tiedät/ muista meitä ja pidä meistä suru/ ja costa meidän puolestam meidän vihollisilem/ ota meitä wastan/ ja älä wijwytä sinun wihas heidän päällens/ sillä sinä tiedät että me sinun tähtes häwäistän:
15:16 Sinun sanasi tulivat, ja minä söin ne, ja sinun sanasi olivat minulle riemu ja minun sydämeni ilo; sillä minä olen otettu sinun nimiisi, Herra, Jumala Sebaot.	15:16 Sinun sanas ovat saavutetut, ja minä olen ne käsittänyt, ja sinun sanas on minulle ilo ja sydämen lohdutus; ja minä olen nimitetty sinun nimes jälkeen, \Herra\ Jumala Zebaot.	15:16 Sillä wälillä tuke meitä sinun sanas/ cosca me sen saamme/ ja sinun sanas on meille ilo ja sydämen lohdutus: ja me olemma nimitetyt sinun nimes jälken/ HERra Jumala Zebaoth.
15:17 En ole minä istunut iloitemassa ilonpitäjain seurassa. Sinun kätesi tähden minä olen istunut yksinäni, sillä sinä olet täyttänyt minut vihallasi.	15:17 En minä anna itsiäni pilkkaajain pariin, enkä iloitse (heidän kanssansa), vaan olen yksinänsä sinun kätes pelvon tähden: sillä sinä vihastut raskaasti minun päälleni.	15:17 En me anna idzem pilckaitten pariijn/ engä iloidze heidän cansans/ waan olemme yxinäns sinun kätes pelgon tähden: sillä sinä wihastut rascast meidän päällem.
15:18 Miksi kestää minun kipuni ainiaan ja haavani on paha eikä tahdo parantua? Sinä olet minulle kuin ehtyvä puro, kuin vesi, joka ei pysy.	15:18 Miksi minun ahdistukseni kestää niin kauvan, ja minun haavani ovat aivan pahat, niin ettei niitä kukaan parantaa taida? Sinä olet minulle niin kuin lähde, joka ei enään vuotaa tahdo.	15:18 Mixi meidän ahdistuxem wijpy nijn cauwan/ ja meidän haawam on aiwa pahat/ nijn ettei nijtä cucan parata taida/ sinä olet meille nijncuin lähde/ joca ei enä wuota tahdo.
15:19 Sentähden, näin sanoo Herra: "Jos sinä käännyt, niin minä sallin sinun kääntyä, ja sinä saat seisoa minun edessäni. Ja jos sinä tuot esiin jaloa, et arvotonta, niin sinä saat olla minun suunani. He kääntyvät sinun tykösi, mutta sinä et käänny heidän tykönsä.	15:19 Sentähden sanoo \Herra\ näin: jos sinä käännyt (minun tyköni), niin minä tahdon kääntää sinun, ja sinun pitää seisoman minun edessäni; ja jos sinä eroitat hyvän pahasta, niin sinun pitää oleman niinkuin minun suuni. Heidän pitää kääntymän sinun tyköns, ja et sinä käänny heidän tykönsä.	15:19 Sentähden sano HERra näin: jos sinä pidät idzes minun tygöni/ nijn minä tahdon pitä minuni sinun tygös/ ja sinun pitä oleman minun saarnajan/ ja jos sinä opetat hywät eroittaman pahoista/ nijn sinun pitä minun opettajan oleman/ ja ennencuin sinä olet käändywä heidän tygöns/ pitä heidän käändymän sinun tygös.
15:20 Ja minä teen sinut vahvaksi vaskimuuriksi tätä	15:20 Sillä minä teen sinut vahvaksi vaskiseksi muuriksi tätä kansaa vastaan, ja he	15:20 Sillä minä olen tehnyt sinun wahwaxi waskisexi muu-

kansaa vastaan, ja he sotivat sinua vastaan, mutta eivät voita sinua; sillä minä olen sinun kanssasi, minä vapahdan ja pelastan sinut, sanoo Herra.

15:21 Minä pelastan sinut pahain käsistä ja päästän sinut väkivaltaisten kourista."

Jeremia 16 LUKU

16:1 Minulle tuli tämä Herran sana:

16:2 "Älä ota itsellesi vaimoa, älköönkä sinulle tulko poikia ja tyttäriä tässä paikassa.

16:3 Sillä näin sanoo Herra niistä pojista ja tyttäristä, jotka syntyvät tässä paikassa, ja heidän äideistensä, jotka heidät synnyttävät, ja heidän isistensä, jotka heidät siittävät tässä maassa:

16:4 He kuolevat tuskallisiin tauteihin, ei heille pidetä valittajaisia, ei heitä haudata; he tulevat maan lannaksi. He hukkuvat miekkaan ja nälkään, ja heidän ruumiinsa tulevat taivaan lintujen ja maan eläinten ruuaksi.

16:5 Sillä näin sanoo Herra: Älä mene suruhuoneeseen, älä käy valittajaisiin äläkä heitä surkuttele, sillä minä otan rauhani pois tältä kansalta, sanoo Herra, armoni ja laupeuteni.

16:6 He kuolevat, sekä suuret että pienet, tässä maassa; ei heitä haudata eikä heille va-

sotivat sinua vastaan, vaan ei heidän pidä sinua voittaman; sillä minä olen sinun tykönäs auttamassa sinua ja vapahtamassa sinua, sanoo \Herra\;

15:21 Ja tahdon sinun vapahtaa ilkiäin käsistä, ja pelastaa sinua julmain vallasta.

16 LUKU

16:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

16:2 Ei sinun pidä ottaman itselles vaimoa, eikä siittämän poikia eli tyttäriä tässä paikassa.

16:3 Sillä näin sanoo \Herra\ niistä pojista ja tyttäristä, jotka tässä paikassa syntyvät, ja äideistä, jotka heitä synnyttävät, ja heidän isistensä, jotka heitä tässä maassa siittävät:

16:4 Heidän pitää kuoleman sairaudessansa, ja ei heitä pidä itkettämän eli haudattaman, vaan heidän pitää loaksi kedolle tuleman; ja heidän pitää vielä sitte miekalla ja nälällä hukkuman, ja heidän ruumiinsa pitää linnuille taivaan alla ja eläimille maassa ruuksi tuleman.

16:5 Sillä näin sanoo \Herra\: ei sinun pidä menemän murhehuoneeseen, eikä menemän itkemään eli surkuttelemaan heitä; sillä minä olen ottanut pois minun rauhani tältä kansalta, sanoo \Herra\, ja minun armoni ja laupiuteni;

16:6 Että sekä suuret että pienet pitää tässä maassa kuoleman, ja ei haudatuksi

rixi tätä Canssa wasthan/ jos he sotiwat sinua wasthan/ nijn ei heidän pidä sinua woittaman: sillä minä olen sinun tykönäs auttamas sinua ja wapahtamas/ sano HERra.

15:21 Ja tahdon sinun wapahta ylpiäin käsistä/ ja pelasta sinun julmain wallasta.

XVI. Lucu

16:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

16:2 Ei sinun pidä ottaman sinulles waimo/ eikä siittämän poica eli tytärtä tässä paicas.

16:3 Sillä nijn sano HERra/ nijstä pojista ja tyttäristä/ jotca täsä paicas syndywät/ ja äiteistä cuin heitä synnyttawät/ ja heidän lsistäns cuin heitä täsä maasa sijttawät:

16:4 Heidän pitä cuoleman sairaudesans/ ja ei heitä pidä itkettämän eli haudattaman/ waan heidän pitä loaxi kedolle tuleman: Heidän pitä wielä sijtte miecalla ja näljällä hukkuman/ ja heidän ruumins pitä linnuille taiwan alla/ ja eläimille maasa ruaxi tuleman.

16:5 Sillä nijn sano HERra: ei sinun pidä menemän peijaisijn/ eikä johonguhun paickan itkemän eli surcuttelleman heitä: sillä minä olen ottanut pois minun rauhani taldä Canssalda/ sano HERra/ ja minun armoni ja laupiuteni:

16:6 Että sekä suuret että pienet pitä täsä maasa cuoleman/ ja ei haudatuxi eli

littajaisia pidetä, ei kukaan viileskele ihoansa eikä ajele päätänsä paljaaksi heidän tähtensä.

16:7 Ei taiteta heille leipää lohdutukseksi heidän surusansa kuolleen tähden, eikä heille anneta juotavaksi lohdutusmaljaa heidän isänsä ja äitinsä tähden.

16:8 Älä mene pitotaloon istumaan heidän kanssansa, syömään ja juomaan.

16:9 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä lopetan tästä paikasta teidän silmienne edessä ja teidän päivinänne riemun ja ilon huudon, huudon yljälle ja huudon morsiamelle.

16:10 Kun sinä ilmoitat tälle kansalle kaikki nämä sanat ja he sanovat sinulle: 'Minkätähden Herra uhkaa meitä kaikella tällä suurella onnettomuudella, ja mikä on rikoksemme, mikä syntimme, jonka olemme tehneet Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan?'

16:11 niin sano heille: Sentähden että teidän isänne hylkäsivät minut, sanoo Herra, ja seurasivat muita jumalia, palvelivat niitä ja kumarsivat niitä, mutta hylkäsivät minut eivätkä noudattaneet minun lakiani.

16:12 Ja te olette tehneet pahemmin kuin teidän isänne, ja katso, te vaellatte kukin pahan sydämenne paatumuksessa, kuulematta minua.

16:13 Niin minä heitän teidät pois tästä maasta maahan,

tuleman, ja ei yhdenkään pidä itkemän eli repimän itsiänsä, eikä ajeleman hiuksiansa heidän tähtensä.

16:7 Ja ei myös pidä (leipää) jaettaman murheessa, että heitä lohdutettaisiin kuolleen tähden, eikä pidä annettaman juoda lohdutusmaljasta isänsä tähden ja äitinsä tähden.

16:8 Ja ei pidä sinun menemän pitohuoneesen, istumaan heidän viereensä, syömään ja juomaan.

16:9 Sillä näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä tahdon ottaa pois tästä siasta, teidän silmäinne edestä ja teidän eläissänne, ilon ja riemun äänen, yljän äänen ja morsiamen äänen.

16:10 Ja kuin sinä nämät kaikki tälle kansalle sanonut olet, ja he sanovat sinulle: miksi \Herra\ uhkaa meille kaikkea tätä suurta onnettomuutta? ja mikä on meidän pahatekomme ja syntimme, jolla me olemme rikkoneet \Herraa\, meidän Jumalaamme, vastaan?

16:11 Niin sinun pitää sanoman heille: että teidän isänne, sanoo \Herra\, ovat hyljänneet minun, ja seuranneet muita jumalia, palvelleet niitä ja kumartaneet niitä; mutta minun ovat he hyljänneet, ja ei pitäneet minun lakiani.

16:12 Ja te teette vielä pahemmin kuin teidän isänne; sillä katso, kukin elää oman pahan sydämensä sisun jälkeen, eikä yksikään tottele minua.

16:13 Sentähden minä tahdon ajaa teidät pois tästä

itketyxi tuleman/ ja ei yhdenkään pidä repimän hiuxians heidän tähtens.

16:7 Ja ei myös pidä leipä jaettaman sijinä itkemises/ että heitä lohdutettaisiin cuol-luen tähden/ eikä pidä annettaman juoda lohdutus maljast Isäns ja äitins tähden.

16:8 Sentähden ei pidä sinun menemän johonguun juoma-huoneesen/ istuman heidän wiereens/ syömän eli juoman.

16:9 Sillä nijn sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: cadzo/ minä tahdon otta pois tästä siasta/ teidän silmäin edest/ ja teidän eläisän ilon ja riemun änen/ yljän ja morsiamen änen.

16:10 JA cosca sinä nämät caicki tälle Canssalle sanonut olet/ ja he sanowat sinulle: mixi HERra uhca meille caicke tätä wastoinkäymistä? Cuca on se pahateco eli syndi/ jolla me olemma rickonet HERra meidän Jumalatast wastan?

16:11 Nijn sinun pitä sanoman heille: että teidän Isän/ sano HErra/ owat hyljännet minun ja seurannet muita jumalita/ palwellet nijtä ja cumartanet: mutta minun owat he hyljännet/ ja ei pitänet minun Lakiani.

16:12 Ja te teette wielä pahemmin cuin teidän Isänne: sillä cadzo/ cukin elä oman pahan sydämens sisun jälken/ eikä yxikän tottele minua.

16:13 Sentähden minä tahdon aja teidän pois tästä

jota te ette tunne eivätkä teidän isänne tunteneet, ja siellä te saatte palvella muita jumalia päivät ja yöt, sillä minä en teille armoa anna.

16:14 Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin ei enää sanota: 'Niin totta kuin Herra elää, joka johdatti israelilaiset Egyptin maasta',

16:15 vaan: 'Niin totta kuin Herra elää, joka johdatti israelilaiset pohjoisesta maasta ja kaikista muista maista, joihin hän oli heidät karkoittanut.' Sillä minä palautan heidät heidän omaan maahansa, jonka minä annoin heidän isillensä.

16:16 Katso, minä käsken tulemaan monta kalastajaa, sanoo Herra, ja ne heitä kalastavat, ja sen jälkeen minä käsken tulemaan monta metsästäjää, ja ne heitä metsästävät kaikilta vuorilta ja kaikilta kukkuloilta ja kallioiden rotkoista.

16:17 Sillä minun silmäni tarkkaavat kaikkia heidän teitensä, ne eivät ole minulta salassa, eikä heidän rikoksensa ole kätkeyty minun silmäini edestä.

16:18 Ja minä kosten ensin kaksinkertaisesti heidän rikoksensa ja syntinsä, koska he ovat saastuttaneet minun maani iljetystensä raadoilla ja täyttäneet minun perintöosani kauhistuksillansa."

maasta siihen maahan, josta ette te eikä teidän isänne mitään tiedä, siellä saatte te palvella muita jumalia yli päivää ja yötä, ja en minä tahdo siellä armoa näyttää teille.

16:14 Sentähden katso, se aika tulee, sanoo \Herra\, ettei sitte pidä enään sanottaman: niin totta kuin \Herra\ elää, joka Israelin lapset Egyptin maalta on johdattanut,

16:15 Vaan, niin totta kuin \Herra\ elää, joka Israelin lapset on johdattanut pohjan maasta ja kaikista maista, joihin hän heitä ajanut oli; sillä minä tahdon antaa heidän tulla jälleen heidän maahansa, jonka minä heidän isillensä antanut olen.

16:16 Katso, minä lähetän monta kalamiestä, sanoo \Herra\, heitä onkimaan; ja sitte lähetän minä monta metsämiestä, heitä käsittämään kaikilla vuorilla, kaikilla kukkuloilla ja kaikissa kiviraunioissa.

16:17 Sillä minun silmäni näkee kaikki heidän tiensä, ja ei ne ole peitetyt minun edessäni; ja heidän pahatekonsa on minun silmäini edessä salaamaton.

16:18 Ensisti pitää minun kaksinkertaisesti maksaman heidän pahat tekonsa ja syntinsä, että he ovat saastuttaneet minun maani kauhistustensa raadoilla, ja kauhistuksellansa täyttivät he minun perintöni.

maasta/ siihen maahan/ josta et te eikä teidän Isän mitään tiedä/ siellä pitää teidän palweleman muita jumalita ylipäiwä ja yötä/ ja en minä tahdo siellä armo näyttää teille.

16:14 SEntähden cadzo/ se aika tule/ sano HErra/ ettei sijtte pidä enä sanottaman: 16:15 Nijn totta cuin HERra elä/ joca Israelin lapset Egyptin maalda on johdattanut:

mutta nijn totta cuin HERra elä/ joca Israelin lapset on johdattanut pohjan maasta/ ja caikista maista/ joihin hän heitä ajanut oli: sillä minä tahdon anda heidän tulla jäl lens siihen maahan/ jonga minä heidän Isillens andanut olen.

16:16 CADzo/ minä lähetän monda calamiestä sano HERra/ heidän pitä heitä ongiman/ ja sijtte lähetän minä monda medzämiestä/ jotca heitä pitä käsittämän caikilla vuorilla/ caikilla cuckuloilla ja caikisa kiwiraunioisa.

16:17 Sillä minun silmäni näke caicki heidän tiens/ ettei heidän pidä taitaman kätke heitäns minun edestäni/ ja heidän pahatecons on minun silmäini edes salamaton.

16:18 Ennen pitää minun caxikertaisest maxaman heidän pahattecons ja syndins/ että he owat saastuttanet minun maani heidän epäjumaludens ruumilla/ ja täytit minun perindöni heidän cauhistuxellans.

16:19 Herra, minun voimani ja varustukseni, minun pako- paikkani hädän päivänä! Sinun tykösi tulevat pakanat maan ääristä ja sanovat: "Pe- tosta vain perivät meidän isämme, turhia jumalia, joista ei ainoakaan auttaa taida.

16:20 Voiko ihminen tehdä itsellensä jumalia? Eivät ne jumalia ole!"

16:21 "Sentähden, katso, mi- nä saatan heidät tuntemaan - tuntemaan tällä haavaa - mi- nun käteni ja minun voimani, ja he tulevat tietämään, että minun nimeni on Herra."

16:19 \Herra\, sinä olet vä- kevyytteni ja voimani, ja tur- vani hädässä; pakanat tule- vat sinun tykösi maailman ääristä ja sanovat: meidän isämme ovat tosin pitäneet vääriä ja turhia jumalia, jot- ka ei mitään auttaa taida.

16:20 Kuinka taitaa ihminen tehdä hänellensä jumalia, jotka ei kuitenkaan jumalia olekaan?

16:21 Sentähden katso, mi- nä tahdon opettaa heitä tällä haavalla, ja tehdä heille mi- nun käteni ja valtani tiettä- väksi; ja heidän pitää ym- märtämän, että minun ni- meni on \Herra\.

16:19 HERRA sinä olet minun väkewyden ja woiman ja mi- nun paconi hädässä/ pacanat pitä tuleman sinun tygös mailman äristä/ ja sanoman: meidän Isäm on pitänet wää- riä ja turhia jumalita/ jotca ei autta taida.

16:20 Cuinga taita ihminen tehdä heitä jumalixi/ jotca ei jumalat oleckan?

Sentähden cadzo/ minä tah- don opetta heitä/ ja tehdä heille minun käteni ja waldani tiettäwäxi/ heidän pitä ym- märtämän/ että minä cudzu- tan HERraxi.

Jeremia 17 LUKU

17:1 "Juudan synty on kirjoj- tettu rautapiirtimellä, timantti- kärjellä, kaiverrettu heidän sydämensä tauluun ja teidän alttarienne sarviin,

17:2 ja niin heidän lapsensa muistavat alttarinsa ja asera- karsikkonsa viheriäin puitten vieressä, korkeilla kukkuloilla.

17:3 Oman vuoreni, joka on kedolla, niin myös sinun tava- rasi, kaikki sinun aarteesi ja sinun uhrikukkulasi minä an- nan ryöstettäväksi synnin täh- den kaikkia rajojasi myöten.

17:4 Sinun on luovuttava pe- rintöosastasi, jonka minä olen sinulle antanut; ja minä saa- tan sinut vihollistesi orjuuteen maassa, jota sinä et tunne. Sillä te olette sytyttäneet mi- nun vihani tulen; se on pala- va iankaikkisesti.

17 LUKU

17:1 Juudan synty on rau- dalla ja kovalla timantilla kirjoitettu, ja heidän sydä- mensä tauluihin kaivettu, ja teidän alttarinne sarviin,

17:2 Että heidän lapsensa mieleensä johdattaisivat alt- tarit ja metsistöt viheriäisten puiden tykönä korkeilla vuo- rilla.

17:3 Mutta minä olen antava sinun korkeutes ryöviöksi, sekä vuorilla että kedoilla, sekä riistas, että kaiken si- nun tavaras, niiden syntein tähden, jotka kaikissa sinun maas äärissä on tehty.

17:4 Ja sinun pitää tuleman ajetuksi pois sinun perinnös- täs, jonka minä sinulle anta- nut olen; ja minä tahdon si- nun tehdä vihollisten orjaksi siinä maassa, jota et sinä tunne; sillä te olette sytyttä- neet vihani tulen, joka ijan- kaikkisesti palava on.

XVII. Lucu

17:1 JUdan syndi on raudalla ja cowalla Demantilla kirjoitet- tu/ ja heidän sydämens tau- luijn caewettu/ ja heidän Al- tarins sarwijn.

17:2 Että heidän lapsens mie- leens johdataisit ne Altarit ja medzistöt/ wiherjäisten pui- den tykönä corkeilla wuorilla.

17:3 Mutta minä olen andawa sinun corkeuxes ryöwiöxi/ sekä vuorilla että kedoilla/ sekä sinun rijstas/ että cai- ken sinun tawaras/ nijden syndein tähden cuin caikisa sinun maas äris on tehty.

17:4 Ja sinun pitä tuleman ajetuxi pois sinun perinnös- täs/ cuin minä sinulle anda- nut olen/ ja minä tahdon sinun tehdä wihollistes orjaxi/ sijnä maasa jota et sinä tun- ne: sillä te oletta sytyttänet minun wihani tulen/ joca ijancaickisest palawa on.

17:5 Näin sanoo Herra: Kirottu on se mies, joka turvaa ihmisiin ja tekee lihan käsivarreksensa ja jonka sydän luopuu Herrasta.

17:6 Hän jää alastomaksi aroille eikä näe mitään onnea tulevan; hän asuu poudan polttamissa paikoissa erämaassa, asumattomassa suolamaassa.

17:7 Siunattu on se mies, joka turvaa Herraan, jonka turvana Herra on.

17:8 Hän on kuin veden partaalle istutettu puu, joka ojentaa juurensa puron puoleen; helteen tuloa se ei peljästy, vaan sen lehvä on vihanta, ei poutavuonnakaan sillä ole huolta, eikä se herkeä hedelmää tekemästä.

17:9 Petollinen on sydän ylitse kaiken ja pahanilkinen; kuka taitaa sen tuntea?

17:10 Minä, Herra, tutkin sydämen, koettelen munaskuut, ja annan jokaiselle hänen vaelluksensa mukaan, hänen töittensä hedelmän mukaan.

17:11 Peltokana, joka hautoo, mitä ei ole muninut, on se, joka hankkii rikkautta vääryydellä; päiviensä puolivälissä hänen täytyy se jättää, ja hänen loppunsa on houkan loppu."

17:12 Kunnian valtaistuini, korkea ikiajoista, meidän pyhäkkömme paikka!

17:5 Näin sanoo \Herra\ : kirottu olkoon se mies, joka luottaa ihmiseen, ja panee lihan itsellensä käsivarreksi, ja jonka sydän luopuu pois \Herrasta\.

17:6 Hänen pitää tuleman niinkuin kanerva korvessa, ja ei pidä saaman nähdä tulevaista lohdutusta; ja hänen pitää asuman kuivuudessa korvessa, hedelmättömässä ja autiossa erämaassa.

17:7 Mutta se mies on siunattu, joka luottaa \Herraan\; ja \Herra\ on hänen turvansa.

17:8 Hän on niinkuin se puu, joka veden reunalle on istutettu ja ojan viereen juurtunut; sillä jos vielä palavuus tulee, niin ei hän kuitenkaan pelkää, vaan sen lehdet pysyvät viheriäisinä, eikä murehdi, kuin kuiva vuosi tulee, mutta kantaa hedelmän ilman lakkaamista.

17:9 Sydän on häijy ja pahanilkinen kappale ylitse kaikkein; kuka taitaa sitä tutkia?

17:10 Minä \Herra\ tahdon tutkia sydämen ja koetella munaskuut ja annan kullekin hänen töittensä jälkeen ja hänen töittensä hedelmän jälkeen.

17:11 Sillä niinkuin lintu hautoo ja ei kuori, niin on myös se, joka vääriin kalua kokoo; sillä hänen pitää jättämän sen kesken aikaansa, ja viimeiseltä tyhjäksi tuleman.

17:12 Mutta meidän pyhytemme sia, (Jumalan) kunnian istuin, on aina lujana pysynyt.

17:5 NÄitä sano HERra: kirottu olcon se mies joca luottaa idzens ihmiseen/ ja pane lihan idzellens käsivarrexi/ ja jonga sydän luopu pois HERrasta:

17:6 Hänen pitä tuleman nijncuin canerwa corwesa/ ja ei pidä saaman nähdä tulevaista lohdutusta/ pitä oleman cuiwudes corwesa/ hedelmättömäs ja autias erämaasa.

17:7 Mutta se mies on siunattu/ joca luotta HERraan/ ja HERra on hänen turwans.

17:8 Hän on nijncuin se puu/ joca weden reunalle on istutettu/ ja ojan viereen juurtunut on: sillä jos vielä palawus tule/ nijn ei hän cuitengan pelkä/ waan sen lehdet pysywät wiherjäisnä/ eikä murehdi cosca cuiwa vuosi tule/ mutta canda hedelmän ilman lackamat.

17:9 SYdän on häijy ja pahanelkinen cappale caickein cappalden ylidze/ cuca taita sitä tutkia.

17:10 Minä HErra tahdon tutkia sydämet ja coetella munascuut/ ja annan cullengin heidän töidens jälken/ ja hänen töidens hedelmän jälken.

17:11 Sillä nijncuin lindu muni ja ei haudo/ nijn on myös se joca wäärä calua coco: sillä hänen pitä jättämän cosca hän wähimmän ajattele/ ja pitä wielä wijmeiseldä nauroxi tuleman.

17:12 Mutta meidän pyhydem sia/ nimittäin/ Jumalan cauniuden istuin on aina lujana

17:13 Israelin toivo, sinä Herra! Kaikki, jotka sinut hylkäävät, joutuvat häpeään. "Jotka minusta luopuvat, ne kirjoitetaan tomuun. Sillä he ovat hyljänneet elävän veden lähteen, Herran."

17:14 Paranna minut, Herra, niin minä parannun, auta minua, niin olen autettu. Sillä sinä olet minun ylistykseni.

17:15 Katso, he sanovat minulle: "Missä on Herran sana? Toteutukoon se!"

17:16 Mutta minä en ole vettänyt pois olemasta paimenena, sinua seuraamasta, enkä toivonut turmion päivää; sinä tiedät sen. Mitä minun huuliltani on lähtenyt, se on sinun kasvojesi edessä.

17:17 Älä tule minulle peljetykseksi, sinä, minun turvani onnettomuuden päivänä.

17:18 Joutukoot häpeään ne, jotka minua vainoavat, mutta älä anna minun häpeään tulla; peljästykööt he, mutta älä anna minun peljästyä. Tuota heille onnettomuuden päivä ja tuhoa heidät kaksinkertaisella tuholla.

17:19 Näin sanoi Herra minulle: "Mene ja seiso Kansanportissa, josta Juudan kuninkaat tulevat ja josta he menevät, ja kaikissa Jerusalemin porteissa.

17:20 Ja sano heille: Kuulkaa Herran sana, te Juudan kuninkaat ja koko Juuda ja kaikki Jerusalemin asukkaat, jotka tulette näistä porteista.

17:13 Sinä \Herra\ olet Israelin toivo; kaikki, jotka sinun hylkäävät, pitää häpiään tuleman; ne minusta luopuneet pitää maahan kirjoitettaman; sillä he hylkäävät \Herran\, joka on elävä vesilähde.

17:14 Paranna minua, \Herra\, niin minä paranen; auta sinä minua, niin minä olen autettu; sillä sinä olet minun kerskaukseni.

17:15 Katso, he sanovat minulle: kussa siis on \Herran\ sana? annas nyt tulla!

17:16 Mutta en minä ole paennut sinusta, minun paimeneni, niin en minä ole myös toivottanut heille surkiaa päivää, sen sinä tiedät; mitä minä saarnannut olen, se on oikea sinun edessä.

17:17 Älä ole minulle hämmästykseksi; sinä olet minun turvani hädässä.

17:18 Anna heidän häpiään tulla, jotka minua vainoovat, ja älä anna minun häpiään tulla; anna heidän peljästyä, ja älä anna minun peljästyä; anna onnetoin päivä heille tulla, ja lyö rikki heitä kaksinkertaisesti.

17:19 Näin sanoi \Herra\ minulle: mene ja seiso kansanportissa, josta Juudan kuninkaat käyvät ulos ja sisälle, ja kaikissa Jerusalemin porteissa.

17:20 Ja sano heille: kuulkaat \Herran\ sanaa, te Juudan kuninkaat, ja kaikki Juudan ja Jerusalemin asukkaat, jotka tästä portista sisälle käytte.

pysynyt.

17:13 Sillä sinä HERra olet Israelin toivo/ caicki jotca sinun hyljäwät/ pitä häpiään tuleman/ ja ne luopunet pitä maahan kirjoitettaman: sillä he hyljäwät HERran/ joca on eläwäinen wesilähde.

17:14 Paranna minua HERra/ nijn minä paranen/ auta sinä minua/ nijn minä olen autettu/ sillä sinä olet minun kerscauxen.

17:15 Cadzo/ he sanowat minulle: cusa sijs on HERran sana? annas tulla.

17:16 Mutta en minä ole sentähden paennut sinust/ minun paimenen/ nijn en minä ole myös himoinnut ihmisten kehumista/ sen sinä tiedät/ mitä minä saarnannut olen/ se on oikia sinun edesäs.

17:17 Älä sinä ole minulle cauhia/ minun turwan hädässä.

17:18 Anna heidän häpiään tulla/ jotca minua wainowat/ ja ei minun: anna heidän peljästyä/ ja ei minun/ anna onnetoin päiwä heille tulla/ ja lyö ricki heitä caxiker-taisest.

17:19 Nijn sano HERra minulle: mene ja seiso Canssan portis/ josta Judan Cuningat käywät ulos ja sisälle/ ja caikis Jerusalemin porteis/

ja sano heille:

17:20 Cuulcat HERran sana te Judan Cuningat/ ja caicki Judan ja Jerusalemin asuwaiset/ jotca tästä portista käytte.

17:21 Näin sanoo Herra: Otakaa itsestänne tarkka vaari, älkää sapatinpäivänä mitään kantamusta kantako älkääkä mitään tuoko Jerusalemin porteista.

17:22 Älkää viekö sapatinpäivänä mitään kantamusta ta-loistanne älkääkä tehkö mitään työtä, vaan pyhittäkää sapatinpäivä, niinkuin minä käskin teidän isienne tehdä.

17:23 Mutta he eivät kuulleet, eivät korvaansa kallistaneet, vaan olivat niskureita, niin etteivät kuulleet eivätkä ottaneet kuritusta varteen.

17:24 Jos kuulette minua, sanoo Herra, niin ettette tuo mitään kantamusta tämän kaupungin porteista sapatinpäivänä, vaan pyhitätte sapatinpäivän, niin ettette silloin tee mitään työtä,

17:25 niin tulee tämän kaupungin porteista sisälle, ajaen vaunuilla ja hevosilla, kuninkaita ja ruhtinaita, jotka istuvat Daavidin valtaistuimella, tulevat he ja heidän ruhtinaansa, Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, ja tämä kaupunki on oleva asuttu iankaikkisesti.

17:26 Ja Juudan kaupungeista ja Jerusalemin ympäriltä, Benjaminin maasta ja Alan-komaasta, Vuoristosta ja Etelämaasta tulee niitä, jotka tuovat polttouhreja ja teurasuhreja, ruokauhreja ja suitsutusuhreja, tuovat kiitosuhreja Herran huoneeseen.

17:27 Mutta jos ette kuule

17:21 Näin sanoo \Herra\ : kavahtakaat teitänne ja älkääät sabbatina mitään kuormaa kantako, älkääät myös viekö Jerusalemin porttein lävitse;

17:22 Ja älkääät viekö yhtään taakkaa sabbatina ulos teidän huoneistanne, ja älkääät tehkö mitään työtä; vaan pyhittäkääät sabbatin päivä, niinkuin minä teidän isillenne käsenyt olen.

17:23 Mutta ei he kuule eikä kallista korviansa, vaan tulevat kankiaksi, ettei heidän pitäisi kuuleman, eikä salliman heitänsä neuvottaa.

17:24 Ja pitää tapahtuman, että, jos te uskollisesti kuulette minua, sanoo \Herra\, niin ettette yhtään kuormaa kannaa sabbatin päivänä tämän kaupungin portin lävitse; vaan pyhitätte sabbatin päivän, niin ettette myös työtä tee sinä päivänä;

17:25 Niin pitää myös tämän kaupungin portista käymän kuninkaat ja päämiehet ulos ja sisälle, jotka Davidin istuimella istuvat, ratsastavat ja vaeltavat sekä vaunuilla ja hevosilla he, ja heidän pääruhtinaansa, Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaset; ja tässä kaupungissa pitää ijankaikkisesti asuttaman.

17:26 Ja pitää tuleman Judan kaupungeista ja niistä, jotka ympäri Jerusalemin ovat, ja Benjaminin maasta, laaksoista ja vuorilta, ja lounaasta päin, ne jotka pitää viemän edes polttouhrit, uhrit, ruokauhrit ja suitsutusuhrit, niin myös ne, jotka pitää viemän kiitosuhrit \Herran\ huoneeseen.

17:27 Mutta jollette minua

17:21 Näitä sano HERra: cawattacat teitän/ ja älkät Sabbathina jotacuta cuorma candaco Jerusalemin porttein läpidze.

17:22 Ja älkät wiekö yhtän tacka Sabbathina ulos teidän huoneistan/ ja älkät tehkö työtä/ waan pyhittäkät Sabbathin päiwä/ nijncuin minä teidän Isillen käsenyt olen.

17:23 Mutta ei he cuule/ eikä callista corwians/ waan tulewat cangiaksi/ ettei heidän pidäis cuuleman ja salliman heitän neuwo.

17:24 Jos te cuuletta minua/ sano HERra/ nijn et te yhtän cuorma canna Sabbathin päivänä tämän Caupungin portin läpidze/ waan pyhitätte sen/ ja et te myös työtä tee sinä päivänä.

17:25 Nijn pitä myös tämän Caupungin portista käymän Cuningat ja Förstit ulos ja sisälle/ jotca Dawidin istuimella istuwat/ radzastawat ja waeldawat sekä waunuilla/ ja orehilla/ he ja heidän pääruhtinans/ ja caicki ne jotca Judas ja Jerusalemis asuwat/ ja täsä Caupungis pitä ijancaickisest asuttaman.

17:26 Ja pitä tuleman Judan Caupungeist/ ja nijstä jotca ymbäri Jerusalemin owat/ ja Benjaminin maasta/ laxoista ja wuorista/ ja lounasta päin/ ne jotca pitä wiemän edes polttouhrit/ uhrit/ ruocauhrit ja suidzutuxen HERran huonesen.

17:27 Mutta jollet te minua

minua ettekä pyhitä sapatinpäivää, vaan kannatte kantamuksia ja kuljette Jerusalemin porteista sapatinpäivänä, niin minä sytytän tuleen sen portit, ja tuli on kuluttava Jerusalemin palatsit, eikä se ole sammuva."

Jeremia 18 LUKU

18:1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta ja kuului:

18:2 "Nouse ja mene alas savenvalajan huoneeseen; siellä minä annan sinun kuulla sanani."

18:3 Niin minä menin alas savenvalajan huoneeseen, ja katso, hän teki työtä pyöränsä ääressä.

18:4 Ja jos astia, jota hän valmisti, meni pilalle, niinkuin savi voi mennä savenvalajan käsissä, niin hän teki siitä taas toisen astian, miten vain savenvalaja näki parhaaksi tehdä.

18:5 Silloin tuli minulle tämä Herran sana:

18:6 "Enkö minä voi tehdä teille, te Israelin heimo, niinkuin tekee tuo savenvalaja, sanoo Herra. Katso, niinkuin savi on savenvalajan kädessä, niin te olette minun kädessäni, te Israelin heimo.

18:7 Yhden kerran minä uhkaan temmata pois, hajottaa ja hävittää kansan ja valtakunnan;

18:8 mutta jos se kansa kääntyy pois pahuudestaan, josta minä sitä uhkasin, niin minä kadun sitä paha, jota

kuule, niin että te pyhitätte sabbatin päivän, ja ettette yhtään taakkaa kannata Jerusalemin porteista sabbatin päivänä: niin minä sytytän tulen sen portteihin, joka Jerusalemin huoneet kuluttaman pitää, jota ei pidä sammutettaman.

18 LUKU

18:1 Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, sanoen:

18:2 Nouse ja mene alas savenvalajan huoneeseen; siellä tahdon minä sinun antaa kuulla minun sanani.

18:3 Ja minä menin alas savenvalajan huoneeseen; ja katso, hän teki työtä pyöränsä päällä.

18:4 Ja astia, jonka hän teki savesta, särkyi savenvalajan käsissä; niin hän teki taas toisen astian, niinkuin hänelle kelpasi.

18:5 Niin tapahtui Herran sana minulle ja sanoi:

18:6 Enkö minä myös taida niin tehdä teille, te Israelin huone, kuin tämä savenvalaja, sanoo Herra? Katso, niinkuin savi on savenvalajan kädessä, niin olette te myös minun kädessäni, Israelin huone.

18:7 Äkisti minä puhun kansaa ja valtakuntaa vastaan, kukistaakseni, hävittääkseni ja hukuttaakseni sitä.

18:8 Mutta jos se kansa kääntää itsensä pahuudestansa, jota vastaan minä puhun, niin minäkin kadun sitä paha, jota minä ajatte-

cuule/ niijn ettet te pyhitä Sabbathin päiwä/ ja ette yhtän tacka canna/ Jerusalemin porteista Sabbathin päiwänä/ niijn minä sytytän tulen sen portteijn joca Jerusalemin huonet culuttaman pitä/ jota ei pidä sammutettaman.

XVIII. Lucu

18:1 TÄMÄ on se sana/ joca tapahdui HERRalda Jeremialle/ sanoden:

18:2 Nouse ja mene sawenwalajan huonesen/ siella tahdon minä sinun anda cuulla minun sanani.

18:3 Ja minä menin sawenwalajan huonesen/ ja cadzo/ hän teki työtä pyöränsä päällä.

18:4 Ja sawiastia cuin hän teki sawesta särkyi hänen käsisäns.

18:5 Nijn hän teki taas toisen sawiastian/ nijncuin hänen kelpais.

Nijn tapahtui HERRan sana minulle/ ja sanoi:

18:6 Engö minä myös taida laitta minuani nijncuin tämä sawenwalajakin/ teille Israelin huonest/ sano HERRA: Cadzo/ nijncuin sawi on sawenwalajan kädes: niijn olette te myös Israelin huonest minun kädesäni.

18:7 Äkist minä puhun Canssa ja waldacunda wasthan/ cukistaxeni/ häwittäxeni ja hucuttaxeni sitä:

18:8 Mutta jos se käändä idzens pahudestans/ jota wasthan minä puhun/ niijn minäkin cadun sitä paha/ jota

ajattelin tehdä sille.

18:9 Toisen kerran taas minä lupaan rakentaa ja istuttaa kansan ja valtakunnan;

18:10 mutta jos se tekee sitä, mikä on paha minun silmissäni, eikä kuule minun ääntäni, niin minä kadun sitä hyvää, jota olin luvannut tehdä sille.

18:11 Sano siis nyt Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille: Näin sanoo Herra: Katso, minä hankin teille onnettomuutta ja pidän neuvoiteitä vastaan. Kääntykää siis kukin pahalta tieltänne ja parantakaa vaelluksenne ja tekonne.

18:12 Mutta he vastaavat: 'Se on turhaa! Sillä me vaellamme omien neujemme mukaan, ja me teemme kukin oman pahan sydämensä paaatumuksen mukaan.'

18:13 Sentähden, näin sanoo Herra: "Kysykää kansojen keskuudessa, kuka on tämänkaltaista kuullut? Ylen kauhistuttavia tekoja on tehnyt neitsyt Israel.

18:14 Luopuuko aukealta kalliolta Libanonin lumi? Ehtyvätkö kaukaa virtaavat vedet, kylmät, kuohuwaitset?

18:15 Mutta minun kansani on unhottanut minut, he polttavat uhreja turhille jumalille. Nämä ovat saaneet heidät kompastumaan teillensä, ikivanhoilla poluilla, niin että he ovat joutuneet kulkemaan syrjäpolkuja, raivaamatonta tietä.

lin heille tehdä.

18:9 Ja minä puhun äkisti kansasta ja valtakunnasta, rakentaakseni ja istuttaakseni sitä.

18:10 Mutta jos se tekee paha minun edessäni, niin ettei hän kuule minun ääntäni, niin minä kadun myös sitä hyvää, jota minä heille luvannut olin tehdä.

18:11 Niin sano nyt Juudan miehille ja Jerusalemin asuwaitille: näin sanoo \Herra\ : katso, minä valmistan teille onnettomuuden, ja ajattelen jotakin teitä vastaan; sentähden kääntäköön kukin itsensä pahalta tieltänsä, ja parantakaa teidän menonne ja juonenne.

18:12 Mutta he sanoivat: ei se tapahdu; vaan me tahdomme vaeltaa meidän ajatustemme jälkeen, ja tehdä kukin pahan sydämensä jälkeen.

18:13 Sentähden, näin sanoo \Herra\ : kysykää pakanain seassa, kuka on joskus senkaltaista kuullut, että neitsyt Israel niin kauhian työn tekee?

18:14 Pitääkö kedon hylkäämän Libanonin lumen, yhden vahan tähden? Pitääkö juokseva vesi, vieraan kylmän veden tähden, siirrettämän?

18:15 Kuitenkin unohtaa minun kansani minun: he suitsuttavat jumalille, ja pahennuksen matkaan saattavat ilman lakkaamata, ja käyvät tallaamattomilla teillä.

minä ajattelin heille tehdä.

18:9 Ja minä puhun äkisti yhdestä Canssasta ja walda-cunnasta/ raketaxeni ja istutaxeni sitä.

18:10 Mutta jos se teke paha minun edessäni/ nijn ettei hän cuule minun ändäni/ nijn minä cadun myös sitä hywä/ cuin minä heille luwannut olin tehdä.

18:11 Nijn sano nyt heille Judas ja Jerusalemin asuwaitille: näitä sano HERra: cadzo/ minä walmistan teille onnettomuden/ ja ajattelen jotakin teitä wastaan/ sentähden käändäkön cukin pahudes-tans/ ja paratcat teidän menon ja juonen.

18:12 Mutta he sanoit: ei se tapahdu/ me tahdomma waelda meidän ajatustem jälkeen/ ja tehdä cukin pahan sydämens jälkeen.

18:13 Sentähden sano HERra: kysykät pacanain seas/ cuca on joscus sencaltaista cuullut/ että neidzy Israel nijn cauhian työn teke.

18:14 Pysykö sijs lumi enemmän aica kiwein päällä kedolla/ cosca Libanonist sata maahan/ ja ei sadewesi juoxe nijn nopiast/

cuin minun Canssan minun unhotta?

18:15 He suidzuttawat jumalille/ ja pahennuxen matcan saattawat ilman lackamat/ ja käywät tallamattomilla teillä.

18:16 Niin he tekevät maansa kauhistikseksi, ikuisiksi ivan vihellykseksi. Jokainen, joka ohitse kulkee, kauhistuu ja pudistaa päätänsä.

18:17 Niinkuin itätuuli minä hajotan heidät vihollisen edessä; minä näytän heille selkäni enkä kasvojani heidän hätänsä päivänä."

18:18 Mutta he sanoivat: "Tulkaa, pitäkäämme neuvoa Jeremiaa vastaan. Sillä ei laki lopu papilta, ei neuvo viisaalta eikä sana profeetalta. Tulkaa, lyökäämme hänet kielellä, älkäämme kuunnelko lainkaan hänen puheitansa."

18:19 Kuuntele sinä, Herra, minua ja kuule, mitä minun vastustajani puhuvat.

18:20 Onko hyvä pahalla kostettava, sillä he ovat kaivaneet minulle kuopan? Muista, kuinka minä olen seisonut sinun edessäsi ja puhunut hyvää heidän puolestansa, kääntäkseni pois sinun vihasi heistä.

18:21 Sentähden jätä heidän lapsensa nääntymään nälkään ja anna heidät alttiiksi miekalle, ja tulkoot heidän vaimonsa lapsettomiksi ja leskiksi, heidän miehensä surmatkoon rutto, ja heidän nuorukaisensa kaatakoon sodassa miekka.

18:22 Kuulukoon huuto heidän huoneistansa, kun sinä äkkiä tuot heidän kimppuunsa rosvojoukon. Sillä he ovat

18:16 Että heidän maansa pitää autioksi tuleman, heille ijäiseksi häpiäksi; niin että jokainen, joka vaelttaa ohitse, ihmettelee ja päätänsä pudistaa.

18:17 Sillä minä tahdon niinkuin itätuulella hajoittaa heitä heidän vihollistensa edessä; minä tahdon näyttää heille selkäni, ja en kasvojani heidän kadotuksensa päivänä.

18:18 Mutta he sanoivat: tulkaat, ja käykäämme neuvoa pitämään Jeremiaa vastaan; sillä ei papit taida väärin mennä laissa, viisasten neuvo ei puutu, ja ei propheeta taida väärin opettaa; tulkaat, lyökäämme häntä kielellä ja älkäämme totelko, mitä hän sanoo.

18:19 \Herra\, ota vaari minusta, ja kuule vihollisteni ääni.

18:20 Onko se oikein, että hyvä kostetaan pahalla? Sillä he ovat kaivaneet minun sielulleni kuopan; muista siis, kuinka minä olen seisonut sinun edessäsi, ja puhunut heidän parastansa, ja käänsin sinun julmuutes heidän puolestansa.

18:21 Rankaise siis heidän lapsiansa nälällä ja anna heidän miekalla langeta, että heidän vaimonsa jäisivät lapsettomiksi ja leskiksi, ja heidän miehensä lyötäisiin kuoliaaksi, ja nuoret miehet sodassa miekalla tapettaisiin;

18:22 Että huuto kuuluis heidän huoneistansa, että niin äkisti olet antanut tulla sotaväen heidän päällensä; sillä he ovat kaivaneet kuo-

18:16 Että heidän maans pitää autiaksi tuleman/ heille ijäiseksi häpiäxi/ niijn että jocainen joca waelda ohidze/ ihmettele ja päätäns pudista.

18:17 Sillä minä tahdon itä tuulella hajotta heitä heidän vihollistens edes: minä tahdon näyttä heille selkäni ja en caswojani/ cosca he cadotetan.

18:18 MUtta he sanoit: tulcat ja käykäm neuwo pitämän Jeremiata wastian: sillä ei Papit taida wäärin mennä Laisa/ wijsasten neuwo ei puutu/ ja ei Prophetat taida wäärin opetta: Tulcat ja lyökämme händä cuoliaksi kielellä/ ja älkäm totelco mitä hän sano.

18:19 HERra/ ota waari minusta/ ja cuule minun wihollisteni äni.

18:20 Ongon se oikein/ että hywä costetan pahalla? sillä he owat caiwanet minun sielulleni cuopan. Muista sijs/ cuinga minä olen seisonut sinun edesäs/ ja puhunut heidän parastans/ ja käänsin sinun julmudes heidän puolestans.

18:21 Rangaise sijs heidän lapsians näljällä/ ja anna heidän miecalla langeta/ että heidän waimons ja leskens lapsittomaxi jääwät/ ja heidän miehens lyödäisiin/ ja nuoret miehet sodas miecalla tapetaisiin.

18:22 Että huuto cuuluis heidän huoneistans/ cuingas niijn äkist olet andanut tulla sotawäen heidän päällens?

kaivaneet kuopan pyydystääkseen minut ja virittäneet sa-
laa pauloja minun jaloilleni.

18:23 Mutta sinä, Herra, tiedät kaikki heidän murha-
aikeensa minua vastaan. Älä
anna anteeksi heidän rikos-
tansa äläkä pyyhi pois heidän
syntiänsä kasvojesi edestä.
Kaatukoot he sinun kasvojesi
edessä. Tee tämä heille viha-
si aikana.

Jeremia 19 LUKU

19:1 Herra sanoi näin: "Mene
ja osta savenvalajalta ruukku
ja ota mukaasi kansan ja
pappien vanhimpia.

19:2 Lähde sitten Ben-
Hinnomin laaksoon, joka on
Sirpaleportin edustalla, ja ju-
lista siellä sanat, jotka minä
sinulle puhun.

19:3 Ja sano: Kuulkaa Herran
sana, te Juudan kuninkaat ja
Jerusalemien asukkaat: Näin
sanoo Herra Sebaot, Israelin
Jumala: Katso, minä annan
sellaisen onnettomuuden
kohdata tätä paikkaa, että
jokaisen korvat soivat, joka
sen kuulee,

19:4 sentähden että he ovat
hyljänneet minut ja muutta-
neet vieraaksi tämän paikan,
ovat polttaneet siinä uhreja
muille jumalille, joita he eivät
tunteneet, eivät he eivätkä
heidän isänsä eivätkä Juudan
kuninkaat, ja täyttäneet tä-
män paikan viattomain verel-

pan minua käsittääksensä,
ja ovat virittäneet paulan
minun jalkaini eteen.

18:23 Ja että sinä, \Herra\
tiedät kaikki heidän juonen-
sa minua vastaan, että he
tahtovat minua tappa; niin
älä anna anteeksi heidän
pahaa tekoansa, ja älä anna
heidän syntejänsä pyyhittynä
olla sinun edessä; he olkoon
kukistettuna sinun edessä,
ja tee heidän kanssansa si-
nun vihas jälkeen.

19 LUKU

19:1 Näin sanoi \Herra\
mene ja osta savi-astia sa-
venvalajalta, ja (ota kanssas
muutammat) kansan vanhim-
mista ja pappein vanhimmis-
ta.

19:2 Ja mene Benhinnomin
laaksoon, joka on tiiliportin
edessä, ja saarnaa siellä ne
sanat, jotka minä sanon si-
nulle.

19:3 Ja sano: kuulkaat
\Herran\ sanaa, te Juudan
kuninkaat ja Jerusalemien
asuvaiset: näin sanoo
\Herra\ Zebaot, Israelin Ju-
mala: katso, minä tahdon
antaa kovan onnen tulla tälle
paikalle, että jokainen, joka
sen kuulee, pitää sen hänen
korvissansa soiman:

19:4 Että he ovat hyljänneet
minun, ja antaneet tämän
sian vieraalle (jumalalle) ja
ovat suitsuttaneet siinä
muille jumalille, joita ei he,
eikä heidän isänsä eli Juu-
dan kuninkaat tunteneet, ja
ovat täyttäneet tämän sian
viattomalla verellä;

sillä he ovat caiwanet cuo-
pan minua fangitaxens/ ja
ovat wirittänet paulan minun
jalcaini eteen.

18:23 Ja että sinä HERra tie-
dät caicki heidän juonens
minua wastan/ että he tah-
towat minua tappa/ niijn älä
anna andexi heidän paha te-
cons/ ja älä anna heidän
syndejäns pyhittynä olla sinun
edesäs/ he olcon cukistettu-
na sinun edesäs/ ja tee hei-
dän cansans sinun wihas jäl-
ken.

XIX. Lucu

19:1 NÄin sanoi HERra: mene
ja osta sinullens sawiastia
sawenwalajalda/ ja muutammat
Papit ja wanhimmat Canssas.

19:2 Ja mene BenHinnomin
laxoon/ joca on tijliportin
edes/ ja saarna siellä ne
sanat cuin minä sanon sinul-
le/

ja sano:
19:3 Cuulcat HERran sana te
Judan Cuningat ja Jerusale-
min asuwaiset. Näin sano
HErra Zebaoth Israelin Juma-
la: cadzo/ minä tahdon anda
sencaltaisen cowan onnen
tulla tälle paicalle/ että joca
sen cuule/ pitä hänen cor-
wisans soiman.

19:4 Että he ovat hyljännet
minun/ ja andanet tämän
sian wieralle jumalalle/ ja
ovat suidzuttanet sijnä muille
jumalille/ joita ei he eikä
heidän Isäns eli Judan Cu-
ningat tundenet/ ja ovat
täyttänet tämän sian wiatto-
malla werellä.

lä,

19:5 ovat rakentaneet uhrikukkuloita Baalille ja polttaneet tulesa lapsiansa polttouhriksi Baalille, mitä minä en ole käsenyt eikä puhunut ja mikä ei ole minun mieleeni tullut.

19:6 Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin tätä paikkaa ei enää sanota Toofetiksi eikä Ben-Hinnomin laaksoksi, vaan 'Murhalaaksoksi.'

19:7 Ja minä teen tyhjäksi Juudan ja Jerusalemin neuvon tässä paikassa ja annan heidän kaatua miekkaan vihollistensa edessä, annan heidät niiden käsiin, jotka etsivät heidän henkeänsä, ja annan heidän ruumiinsa ruuaksi taivaan linnuille ja maan eläimille.

19:8 Ja minä teen tämän kaupungin kauhistikseksi ja ivan vihellykseksi. Jokainen, joka ohitse kulkee, kauhistuu ja viheltää kaikille sen haavoille.

19:9 Ja minä panen heidät syömään poikiensa ja tyttäriensä lihaa, ja he syövät toinen toisensa lihaa siinä hädässä ja ahdistuksessa, jolla heitä ahdistavat heidän vihollisensa, ne, jotka etsivät heidän henkeänsä.

19:10 Särje ruukku niiden miesten nähden, jotka ovat tulleet sinun kanssasi.

19:11 Ja sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot: Niin minä särjen tämän kansan ja

19:5 Sillä he ovat rakentaneet korkeuksia Baalille, polttaaksensa lapsiansa tulesa Baalille polttouhriksi; jota en minä ole käsenyt eli siitä puhunut, eikä myös minun sydämeeni tullut ole.

19:6 Sentähden katso, se aika pitää tuleman, sanoo \Herra\, ettei tätä sias pidä enään kutsuttaman Tophet, eli Benhinnomin laaksoksi, vaan Murhalaaksoksi;

19:7 Sillä minä tahdon hävittää Juudan ja Jerusalemin neuvon tässä siassa, ja tahdon antaa heidän langeta miekalla heidän vihollistensa edessä ja niiden käsiin, jotka seisovat heidän henkensä perään; ja tahdon antaa heidän ruumiinsa taivaan linnuille ja eläimille kedolla ruuaksi.

19:8 Ja tahdon tehdä tämän kaupungin autioksi ja nauruksi, niin että kaikki, jotka käyvät tästä ohitse, pitää ihmettelemän ja viheltämän kaikkia hänen vaivojansa.

19:9 Minä tahdon antaa heidän syödä poikainsa ja tyttärensä lihaa, ja heidän pitää syömän toinen toisensa lihaa siinä vaivassa ja ahdistuksessa, jolla heidän vihollisensa ja ne, jotka seisovat heidän henkensä perään, heitä ahdistaman pitää.

19:10 Ja sinun pitää rikkomman savi-astian, niiden miesten nähden, jotka ovat menneet sinun kanssas.

19:11 Ja sano heille: näin sanoo \Herra\ Zebaot: juuri niinkuin joku rikkoo savenvalajan astian, niin ettei se

19:5 Sillä he owat rakendanet corceuxia Baalille/ polttaxens lapsians Baalille polttouhrixi/ jota en minä ole heille käsenyt/ eli sijtä puhunut/ eikä myös jocus minun sydämeeni tullut ole.

19:6 Sentähden cadzo/ se aica pitä tuleman/ sano HERra/ ettei tätä sia pidä enä cudzuttaman Tophet/ eli BenHinnomin laxo/ waan murhalaxoxi.

19:7 Sillä minä tahdon hävittää Judan ja Jerusalemin Jumalan palweluxen täsä siasa/ ja tahdon anda heidän langeda miecalla ja heidän wihollistens edes/ ja heidän käsisäns cuin seiso heidän hengens perän/ ja tahdon anda heidän ruumins taiwan linnuille ja eläimille kedolla ruaxi:

19:8 Ja tahdon tehdä tämän Caupungin autiaksi ja nauroxixi/ nijn että caicki jotca käywät tästä ohidze/ pitä ihmettelemän hänen waiwojans/ ja sylkemän händä.

19:9 Minä olen andawa heidän syödä poicains ja tyttärens liha/ ja heidän pitä syömän toinen toisens liha/ sijnä waiwas ja ahdistuxes/ cuin heidän wihollisens/ ja ne cuin seisowat heidän hengens perän/ heitä ahdistaman pitää.

19:10 Ja sinun pitä rickoman sawiastian nijden miesten/ nähden cuin owat mennet sinun cansas/

ja sano heille:

19:11 Näitä sano HERra Zebaot: juuri nijncuin ihminen

tämän kaupungin, kuin särjetään savenalajan astia, ettei sitä enää eheäksi saa. Ja Toofetiin haudataan, kun ei ole muualla tilaa, minne haudata.

19:12 Niin minä teen tälle paikalle, sanoo Herra, ja sen asukkaille: minä teen tämän kaupungin Toofetin kaltaiseksi.

19:13 Jerusalemin talot ja Juudan kuningasten talot tulevat Toofetin paikan kaltaiseksi - nuo saastaiset talot kaikki tyynni, joiden katoilla he ovat polttaneet uhreja kaikelle taivaan joukolle ja vuodattaneet juomauhreja muille jumalille."

19:14 Ja Jeremia tuli Toofetista, johon Herra oli lähettänyt hänet ennustamaan, ja asettui Herran huoneen esikartanoon ja sanoi kaikelle kansalle:

19:15 "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä tuotan tämän kaupungin ylitse ja kaikkien sen alaisten kaupunkien ylitse kaiken sen onnettomuuden, jolla minä olen sitä uhannut, koska ne ovat olleet niskureita eivätkä ole kuulleet minun sanojani."

Jeremia 20 LUKU

20:1 Mutta pappi Pashur, Immerin poika, joka oli Herran temppelin ylivalvoja, kuuli Jeremian ennustavan nämä sa-

taida jälleen terveeksi tulla; niin tahdon minä myös rikkiä lyödä tämän kansan ja tämän kaupungin, ja pitää Tophetissa haudatuksi tuleman, sentähden ettei ole siasa hautaamiseen.

19:12 Näin tahdon minä tehdä tälle sialle ja asuvaisille, sanoo \Herra\, että tämän kaupungin pitää tuleman niinkuin Tophet.

19:13 Vielä sitte pitää Jerusalemin huoneet ja Juudan kuninkaan huoneet juuri niin saastaisiksi tuleman, kuin se paikka Tophet, kaikkein huonetten tähden, joissa he kattoin päällä kaikelle joukolle suitsuttaneet ja muille jumalille juomauhrin uhranneet ovat.

19:14 Ja kuin Jeremia palasi Tophetista, johon \Herra\ hänet lähettänyt oli ennustamaan, meni hän \Herran\ huoneen pihaan ja sanoi kaikelle kansalle:

19:15 Näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä annan tulla tämän kaupungin ja kaikkein hänen kaupunkieinsa päälle kaiken sen kovan onnen, jonka minä olen puhunut heitä vastaan; että he ovat uppiniskaiset, ja ei tahdo minun sanaani kuulla.

20 LUKU

20:1 Mutta kun Pashur Immerin poika, pappi, joka oli ylimmäikseksi pantu \Herran\ huoneessa, kuuli Jeremian ennustavan näitä

ricko sawenwalajan astian/ nijn ettei se taida jällens terwexi tulla:

19:12 Nijn olen minä myös porottawa ricki tämän Canssan ja tämän Caupungin/ ja pitä Tophetis haudatuxi tuleman/ sentähden ettei siellä pidä oleman muutoin yhtän sia hautamiseen.

Näin tahdon minä tehdä tälle sialle ja asuwaisille/ sano HERRa/ että tämän Caupungin pitä tuleman nijncuin Tophet.

19:13 Wielä sijtte pitä Jerusalemin huonet ja Judan Cuningan huonet/ juuri nijn saastaisexi tuleman/ cuin se paicka Tophet/ Ja/ caicki huonet joisa he cattoin päällä caikelle taiwan joucolle suidzuttanet/ ja muille jumalille juomauhri uhrannet owat.

19:14 JA cosca Jeremia palais Tophetist/ johon HERRa hänen lähettänyt oli ennustaman/ meni hän HERRan huonen pihaan/ ja sanoi Canssalle:

19:15 Näitä sano HERRa Zebaot Israelin Jumala/ cadzo/ minä annan tulla tämän Caupungin/ ja caickein hänen Caupungeins päälle caiken sen cowan onnen/ cuin minä olen puhunut heitä wastian/ että he owat uppiniscaiset/ ja ei tahdo minun sanani cuulla.

XX. Lucu

20:1 MUtta cosca Pashur Immerin poica/ Pappi/ joca oli ylimmäisexi pandu HERRan

nat.	sanoja,	huonesä/ cuuli Jeremian en-
20:2 Ja Pashur löi profeetta Jeremiaa ja pani hänet jalakapuuhun, joka oli Herran huoneeseen kuuluvassa Benjaminin yläportissa.	20:2 Löi Pashur propheta Jeremiaa, ja heitti tämän vankiuteen, Benjaminin ylimmäisessä portissa, joka \Herran\ huoneessa on.	20:2 Löi hän Prophetat Jeremiat/ ja heitti hänen fangiuteen/ BenJaminin ylimmäises portis/ joca HERran huonesä on.
20:3 Kun Pashur seuraavana päivänä päästi Jeremian jalakuusta, sanoi Jeremia hänelle: "Herra ei kutsu sinua nimellä Pashur, vaan Maagor-Missabib.	20:3 Ja toisena päivänä otti Pashur Jeremian vankiudesta. Niin Jeremia sanoi hänelle: ei \Herra\ kutsu sinun nimeäs Pashur, vaan Magor joka taholta.	20:3 Ja toisna päivänä otti Pashur Jeremian fangiudest. Nijn Jeremia sanoi hänelle: ei HErra cudzu sinua Pashurixi/ waan Magurixi/ caicki ymbärins.
20:4 Sillä näin sanoo Herra: Katso, minä teen sinut kauhistukseksi sekä itsellesi että kaikille ystävillesi; he kaatuvat vihollistensa miekkaan sinun silmiesi nähden, ja koko Juudan minä annan Baabelin kuninkaan käsiin, ja hän vie heidät Baabeliin pakkosiirtolaisuuteen ja surmaa heitä miekalla.	20:4 Sillä näin sanoo \Herra\: katso, minä annan sinun kaikkein sinun ystäväis kanssa pelkoon, ja heidän pitää kaatumen vihollistensa miekan kautta, ja sen pitää sinun silmäs näkemän; ja minä olen hylkäävä koko Juudan Babelin kuninkaan käteen, jonka pitää viemän heitä Babeliin ja tappaman miekalla.	20:4 Sillä näin sano HERra: Cadzo/ minä annan sinun caickein sinun ystäväis cansä pelcoon/ ja heidän pitää caatumen vihollistens miecan cautta/ sen pitää sinun silmiläs näkemän. Ja minä olen hyljäwä coco Judan/ Babelin Cuningan käteen/ jonga heitä pitää wiemän Babelijn ja tappaman miecalla.
20:5 Ja minä annan kaikki tämän kaupungin rikkaudet, kaiken sen vaivannäön ja kaikki sen kalleudet, kaikki Juudan kuningasten aarteet minä annan heidän vihollistensa käsiin; nämä ryöstävät ne ja ottavat ne ja vievät ne Baabeliin.	20:5 Ja minä olen antava kaiken tämän kaupungin kalun, ynnä kaiken hänen työnsä kanssa, ja kaikki kalliit kappaleet, ja kaiken Juudan kuningasten tavarän, tahdon minä antaa heidän vihollistensa käteen, niin että heidän pitää heitä ryöstämän, ottaman pois ja viemän Babeliin.	20:5 Ja minä olen andawa caiken tämän Caupungin calun/ ynnä caiken hänen työns cansä/ ja caicki callit cappalet/ ja caiken Judan Cuningasten tawaran/ heidän vihollistens käteen/ nijn että heidän pitää heitä ryöstämän/ ottaman pois ja wiemän Babelijn.
20:6 Ja sinä, Pashur, ynnä kaikki, jotka talossasi asuvat, te saatte vaeltaa vankeuteen, ja sinä tulet Baabeliin; sinne sinä kuolet ja sinne sinut haudataan, sinut ja kaikki ystäväsi, joille olet valhetta ennustanut."	20:6 Ja sinä Pashur, sinun pitää kaiken perhees kanssa menemän vankiuteen, ja menemän Babeliin; siellä pitää sinun kuoleman ja haudattaman, sinä ynnä kaikkein sinun ystäväis kanssa, joille sinä valhetta ennustanut olet.	20:6 Ja sinä Pashur/ sinun pitää caiken perhes cansä oleman fangina ja menemän Babelijn/ siellä pitää sinun cuoleman ja haudattaman/ ynnä caickein sinun ystäwittes cansä/ joille sinä walhetta saarnat.
20:7 Sinä olet taivutellut minua, Herra, ja minä olen taipunut; sinä olet tarttunut minuun ja voittanut. Minä olen	20:7 \Herra\, sinä olet minun yllyttänyt, ja minä olen yltynyt; sinä olet minulle juuri väkevä ollut, ja olet voittanut; mutta minä olen	20:7 HERra sinä olet minun yllyttänyt/ ja minä olen yldynty/ sinä olet minulle juuri wäkewä ollut/ ja olet woitta-

ollut nauruna pitkin päivää, kaikki pilkkaavat minua.

20:8 Sillä niin usein kuin minä puhun, täytyy minun parakua, huutaa väkivaltaa ja sortoa; sillä Herran sana on tullut minulle häväistykseksi ja pilkaksi pitkin päivää.

20:9 Mutta kun minä sanoin: "En tahdo ajatella häntä enkä enää puhua hänen nimesään", niin sydämessäni oli kuin polttava tuli, suljettuna minun luihini. Ja väsyksiin asti minä koetin sitä kestää, mutta en voinut.

20:10 Sillä monen minä kuulon parjaavan. Kauhistus yltä ympäri! "Ilmiantakaa! Ilmiantakamme hänet!" Kaikki minun ystäväni vaanivat, milloin minä kompastuisin: "Ehkäpä hän antaa viekoitella itsensä, niin että voitamme hänet ja saamme hänelle kostaa."

20:11 Mutta Herra on minun kanssani niinkuin väkevä sankari; sentähden minun vainoojani kompastuvat eivätkä mitään mahda. He saavat suuren häpeän, sillä he ovat olleet ymmärtämättömät, iankaikkisen pilkan, joka ei ole unhottuva.

20:12 Herra Sebaot, sinä joka tutkit vanhurskaan, näet munaskuut ja sydämen, salli minun nähdä, että kostat heille, sillä sinun huomaasi minä olen jättänyt asiani.

sentähden tullut syljetyksi joka päivä, että jokainen nauraa minua.

20:8 Sillä sittekuin minä puhunut, huutanut ja saarnannut olen siitä tuskasta ja hävityksestä, on \Herran\ sana tullut minulle pilkaksi ja nauruksi joka päivä.

20:9 Niin minä sanoin: en minä tahdo enään ajatella hänen päällensä, enkä tahdo enään saarnata hänen nimeensä; mutta minun sydämessäni oli niinkuin polttavainen tuli, suljettu minun luissani, niin että minä suutuin kärsimästä, enkä enää voinut.

20:10 Sillä minä kuulin monen panetuksen ja pelvon joka paikasta: kantakaat päälle, me tahdomme vahvasti kantaa hänen päällensä, sanovat kaikki minun ystäväni ja kumppanini, jos me taitaisimme voittaa hänen, tulla hänen kanssansa yhteen ja kostaa hänelle.

20:11 Mutta \Herra\ on minun kanssani, niinkuin väkevä sankari; sentähden pitää minun vainoojani lankeeman ja ei voittaman, vaan pitää suureen häpiään tuleman, että he niin tyhmästi toimittavat; se häpiä pitää oleman ijankaikkinen, ja ei pidä unohdettaman.

20:12 Ja nyt \Herra\ Zebaot, sinä joka koettelet vanhurskaan, sinä tutkit munaskuut ja sydämen: anna minun nähdä koston heistä; sillä minä olen antanut sinun haltuus minun asiani.

nut: mutta minä olen sentähden tullut syljetyksi jocapäivä/ että jocainen naura minua.

20:8 Sillä sijttecuin minä puhunut/ huutanut ja saarnannut olen sijtä tuscast ja hävityxest/ on HERran sana tullut minulle pilcaxi ja nauroxi jocapäivä.

20:9 Nijn joucahtui minun mieleni: en minä tahdo enä ajatella hänen päällens/ engä tahdo enä saarnata hänen nimeens: mutta minun sydämesäni ja luisani oli nijncuin polttawainen tuli/ nijn etten minä woinut sitä kärsiä/ ja olin liki huckumallans.

20:10 Sillä minä cuulen cuingamonda minua panettelewat/ ja minun pitä jocapaicas pelcuri oleman: Candacat päälle/ me tahdom wahwast canda hänen päällens/ sanowat caicki minun ystäwäni ja cumpanini/ jos me taidaisimme woitta hänen/ tulla hänen cansans yhteen/ ja costa hänelle.

20:11 Mutta HERRa on minun cansani/ nijncuin wäkewä Sangari/ sentähden pitää minun wainoojani langeman/ ja ei woittaman: waan pitä suureen häpiään tuleman/ että he nijn tyhmäst toimittawat/ se häpiä pitää oleman ijancaickinen/ ja ei pidä unhotettaman.

20:12 JA nyt HERRa Zebaot/ sinä joca coettelet wanhurscan/ sinä tutkit munascuut ja sydämen/ anna minun nähdä custos heistä: sillä minä olen andanut sinun haldus minun asiani.

20:13 Veisatkaa Herralle, ylistäkää Herra, sillä hän pelastaa köyhän pahantekijäin käsistä.

20:14 Kirottu olkoon se päivä, jona minä synnyin; älköön se päivä, jona äitini minut synnytti, olko siunattu.

20:15 Kirottu olkoon se mies, joka toi minun isälleni ilosanoman, sanoen: "Sinulle on syntynyt poikalapsi", ja saattoi hänelle suuren ilon.

20:16 Käyköön sen miehen niinkuin niiden kaupunkien, jotka Herra kukisti armahtamatta. Hän kuulkoon huudon aamulla, sotahuudon keskipäivän aikana,

20:17 koska ei surmannut minua äidinkohtuun, niin että äitini olisi ollut minun hautani ja hänen kohtunsa jäänyt iäti kantavaksi.

20:18 Miksi olen äitini kohdusta tullut näkemään tuskaa ja vaivaa, niin että minun päiväni päättyvät häpeässä?

Jeremia 21 LUKU

21:1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta, kun kuningas Sidkia lähetti hänen tykönsä Pashurin, Malkian pojan, ja pappi Sefanjan, Maasejan pojan, sanomaan:

21:2 "Kysy neuvoa Herralta meidän puolestamme, sillä Nebukadressar, Baabelin kuningas, sotii meitä vastaan. Ehkäpä Herra tekee meille

20:13 Veisatkaat \Herralle\, kiittäkää \Herraa\, joka auttaa köyhän henkeä pahain käsistä.

20:14 Kirottu olkoon se päivä, jona minä syntynyt olen; älköön se päivä olko siunattu, jona minun äitini on minun synnyttänyt.

20:15 Kirottu olkoon se mies, joka minun isälleni sanomaa toi ja sanoi: sinä olet saanut nuoren pojan; suuresti ilahuttaaksensa häntä.

20:16 Se mies olkoon niinkuin ne kaupungit, jotka \Herra\ kukisti, ja ei sitä katunut; hän kuulkaan huomeneltain parun ja puolipäivänä huudon:

20:17 Ettes siis tappanut minua äitini kohdussa, että minun äitini olisi ollut minun hautani, ja hänen kohtunsa olisi ijankaikkisesti kantava ollut.

20:18 Miksi minä siis olen äitini kohdusta tullut, tuskaa ja sydämen surua näkemään, ja kuluttamaan päiviäni häpiällä?

21 LUKU

21:1 Tämä on se sana, joka tapahtui \Herralta\ Jeremialle, kuin kuningas Zedekia lähetti hänen tykönsä Pashurin Malkian pojan, ja papin Zephanian, Maasejan pojan, ja antoi hänelle sanoa:

21:2 Kysy \Herralta\ meidän puolestamme; sillä Nebukadneczar Babelin kuningas sotii meitä vastaan: jos \Herra\ tahtoo meille tehdä kaikkein ihmettensä jälkeen,

20:13 Weisatcat HErralle/ kiittäkät HERra/ joca autta köyhän henge pahain käsistä.

20:14 Kirottu olcon se päivä/ jona minä syndynyt olen/ älkön se päivä olco siunattu/ jona minun äitin on minun synnyttänyt.

20:15 Kirottu olcon se joca minun Isälleni hywä sanomata toi/ ja sanoi: sinä olet saanut nuoren pojan/ ilahuttaxens händä.

20:16 Se mies olcon nijncuin ne Caupungit/ jotca HERra cukisti/ ja ei hän sitä catunut/ hän cuulcan huomeneltain pargun/ ja puolipäiwänä surun.

20:17 Ettes sijs tappanut minua äitini cohdusa/ että minun äitin olisi ollut minun hautan/ ja hänen cohtuns olisi ijancaickisest candawa ollut.

20:18 Mixi minä sijs olen äitini cohdusta tullut/ että minun sencaltaista tusca ja sydämen surua näkemän pitä/ ja culuttaman minun päiwäni häpiäll.

XXI. Lucu

21:1 TÄMÄ on se sana joca tapahdui HERralda Jeremialle/ cosca Cuningas Zedechia lähetti hänen tygöns Pashurin Malchian pojan/ ja Zephanian Maesejan Papin pojan/ ja andoi hänelle sano:

21:2 Kysys HErralle meidän puolestam: sillä NebucadNeczar Babelin Cuningas soti meitä wastan/ että HERra tahdois sijs meille tehdä

ihmeen, kaikkien ihmeittensä vertaisen, niin että tämä lähete pois meidän kimpustamme."	että hän menis pois meidän tyköämme.	caickein ihmettens jälkeen/ että hän menis pois meidän tyköäm.
21:3 Jeremia vastasi heille: "Sanokaa Sidkialle näin:	21:3 Jeremia sanoi heille: näin sanokaat Zedekialle:	21:3 Jeremia sanoi heille: näitä sanocat Zedechialle.
21:4 Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Katso, minä käännän takaisin sota-aseet, jotka ovat teidän käsissänne ja joilla te muurin ulkopuolella taistelette piirittäjiänne, Baabelin kuningasta ja kaldealaisia, vastaan, ja kokoan ne tämän kaupungin keskelle.	21:4 Näin sanoo \Herra\, Israelin Jumala: katso, minä tahdon kääntää ne sota-aseet takaperin, jotka teidän käsissänne ovat, joilla te soditte Babelin kuningasta vastaan ja Kaldealaisia vastaan, jotka teidän muurinne piiritäneet ovat ympäri, ja tahdon heitä koota keskelle kaupunkia kokoon.	21:4 Näin sano HERra Israelin Jumala: cadzo/ minä tahdon käändä ne aset tacaperin/ cuin te käsissänne pitelette/ joilla te soditte Babelin Cuningasta wastan/ ja Chaldealaisia wastan/ jotca teidän muurin ymbärins pijrittänet owat/ ja tahdon heitä coota keskelle Caupungita cocoon.
21:5 Ja minä itse sodin teitä vastaan ojennetulla kädellä ja väkevällä käsivarrella, vihassa ja kiivastuksessa ja suuressa suuttumuksessa.	21:5 Ja minä tahdon tapella teitä vastaan ojennetulla kädellä, väkevällä käsivarrella, julmuudella, närkästyksellä ja suurella vihalla.	21:5 Ja minä tahdon tapella teitä wastan ojetulla kädellä/ wäkwellä käsiwarrella/ suurella wihalla/ julmudella ja armottomudella.
21:6 Ja minä tuhoan tämän kaupungin asukkaat, ihmiset ja eläimet; he kuolevat suureen ruttoon.	21:6 Ja tahdon lyödä tämän kaupungin asuvaisia, sekä kansaa että karjaa, niin että heidän pitää kuoleman suureen ruttoon.	21:6 Ja tahdon lyödä tämän Caupungin asuvaisia/ sekä Canssa että carja/ nijn että heidän pitä cuoleman suureen rutton.
21:7 Ja sen jälkeen, sanoo Herra, minä annan Sidkian, Juudan kuninkaan, ja hänen palvelijansa ja kansan ja ne, jotka ovat tähän kaupunkiin jääneet jäljelle rutolta, miekalta ja nälältä, Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, käsiin ja heidän vihollistensa käsiin, niiden, jotka etsivät heidän henkeänsä, ja hän surmaa heidät miekan terällä; ei hän säästä heitä, ei sääli eikä armahda.	21:7 Ja sitte, sanoo \Herra\, tahdon minä antaa Zedekian, Juudan kuninkaan, palvelioidensa ja kansainensa, jotka tähän kaupunkiin rutolta, miekalta ja nälältä jääneet ovat, Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, käsiin, ja heidän vihollistensa käsiin, ja niiden käsiin, jotka seisovat heidän henkensä perään, että hänen pitää lyömän heitä miekan terällä, ettei siinä yhtään säästetä, eikä armoa eli laupiutta pidä oleman.	21:7 Ja sijtte/ sano HERra/ tahdon minä anda Zedechian Judan Cuningan/ palwelioinens ja Canssoinens/ jotca tähän Caupungijn rutolda/ miecalda ja näljaldä jäänet owat/ NebucadNezarin Babelin Cuningan käsijn/ ja heidän wihollisens käsijn/ ja niiden käsijn jotca seisowat heidän hengens perän/ että hänen pitä lyömän heitä miecan terällä/ ettei sijnä yhtän säästetä/ eikä armo eli laupiutta pidä oleman.
21:8 Ja sano tälle kansalle: Näin sanoo Herra: Katso, minä panen teidän eteenne elämän tien ja kuoleman tien.	21:8 Ja sano tälle kansalle: näin sanoo \Herra\: katso, minä panen teidän eteenne elämän tien ja kuoleman tien.	21:8 JA sanos tälle Canssalle: näin sano HErra: Cadzo/ minä panen teidän eteen elämän tien ja cuoleman tien.

21:9 Joka jää tähän kaupunkiin, se kuolee miekkaan, nälkään ja ruttoon; mutta joka lähtee ulos ja menee kaldealaisten puolelle, jotka teitä piirittävät, se saa elää ja pitää henkensä saaliinansa.

21:10 Sillä minä olen kääntänyt kasvoni tätä kaupunkia vastaan, sen onnettomuudeksi eikä onneksi, sanoo Herra; Baabelin kuninkaan käsiin se annetaan, ja hän polttaa sen tulella.

21:11 Ja sano Juudan kuninkaan huoneelle: Kuulkaa Herran sana:

21:12 Daavidin huone! Näin sanoo Herra: Tuomitkaa joka aamu oikeat tuomiot ja pelastakaa ryöstetty sortajan kädestä, ettei minun vihani syttyisi kuin tuli ja palaisi, eikä olisi sammuttajaa, teidän tekojenne pahuuden tähden.

21:13 Katso, minä käyn sinun kimppuusi, sinä laakson asujatar, sinä tasangon kalliolinna, sanoo Herra, teidän kimppuunne, jotka sanotte: 'Kuka voi astua alas meitä vastaan, kuka tulla meidän asuntoihimme?'

21:14 Minä rankaisen teitä teidän tekojenne hedelmän mukaan, sanoo Herra, ja sytytän tuleen sen kaupungin metsän, ja tuli kuluttaa kaiken, mitä sen ympärillä on."

Jeremia 22 LUKU

22:1 Näin sanoo Herra: "Mene alas Juudan kuninkaan linnaan ja puhu siellä tämä

21:9 Joka tässä kaupungissa asuu, hänen pitää kuoleman miekkaan, nälkään ja ruttoon; mutta joka lähtee ulos ja pakenee Kaldealaisten tykö, jotka teitä piirittävät, se saa elää ja pitää henkensä niinkuin saaliin.

21:10 Sillä minä olen asettanut kasvoni tätä kaupunkia vastaan onnettomuudeksi ja en hyväksi, sanoo \Herra\; hän pitää Babelin kuninkaan haltuun annettaman, että hän polttais hänen tulella.

21:11 Ja kuulkaat \Herran\ sanaa, te Juudan kuninkaan huoneesta.

21:12 Sinä Davidin huone, näin sanoo \Herra\; pitäkää tuomio aamulla, ja auttakaat poljettua väkivaltaisen kädestä, ettei minun julmuuteni läksisi ulos niinkuin tuli, ja palaisi, niin ettei sitä yksikään sammuttaa taida, teidän pahan menonne tähden.

21:13 Katso, sanoo \Herra\, minä sanon sinulle, joka asut laaksoissa, vuorilla ja tasaisilla kedoilla, ja jotka sanovat: kuka tahtoo karata meidän päällemme eli tulla meidän linnoihimme?

21:14 Minä tahdon etsiskellä teitä, sanoo \Herra\, teidän töidenne hedelmän jälkeen, ja tahdon tulen sytyttää teidän metsäanne, kuluttamaan kaikkia, mitä siinä ympärillä on.

22 LUKU

22:1 Näin sanoi \Herra\: mene alas Juudan kuninkaan huoneeseen, ja puhu siellä nämät sanat.

21:9 Joca täsä Caupungis on/ hänen pitä cuoleman mieckan/ nälkän ja rutton: mutta joca lähte ulos ja pakene Chaldealaisten tygö/ jotca teitä pijrittäwät/ se saa elä ja pitä hengens nijncuin saalin.

21:10 Sillä minä olen asettanut minun caswoni tätä Caupungita wastan/ onnettomu-dexi ja en hywäxi/ sano HERra: hänen pitä Babelin Cuningan haldun annettaman/ että hän poltais hänen tulella.

21:11 JA cuulcat HERran sana/ te Judan Cuningan huoneesta.

21:12 Sinä Dawidin huone/ näitä sano HERra: pitäkät duomio amulla/ ja pelastacat wäkiwallaisen käsist surullinen/ ettei minun julmuden waellais nijncuin tuli/ ja palais/ nijn ettei sitä yxikän sammutta taida/ teidän pahan menon tähden.

21:13 Cadzo/ sano HERra: Minä sanon sinulle joca asut laxoisa/ mäjillä ja tasaisilla kedoilla/ ja sanot: cuca tahto carata meidän päällem/ eli tulla meidän linnoijm?

21:14 Minä tahdon edzitellä teitä/ sano HERra/ teidän töiden hedelmän jälken/ minä tahdon tulen sytyttä teidän medzään/ culuttaman caickia cuin sijnä ymbärillä on.

XXII. Lucu

22:1 NÄitä sano HERra: mene alas Judan Cuningan huone-sen/ ja puhu siellä nämät

sana;

22:2 sano: Kuule Herran sana, sinä Juudan kuningas, joka istut Daavidin valtaistuimella, sinä ja sinun palvelijasi ja kansasi, jotka käytte sisälle näistä porteista.

22:3 Näin sanoo Herra: Tehkää oikeus ja vanhurskaus ja pelastakaa ryöstetty sortajan kädestä; muukalaiselle, orvolle ja leskelle älkää tehkö vääryyttä ja väkivaltaa älkääkä vuodattako viatonta verta tässä paikassa.

22:4 Sillä jos te teette tämän sanan mukaan, niin tulee tämän linnan porteista sisälle, ajaen vaunuilla ja hevosilla, kuninkaita, jotka istuvat Daavidin valtaistuimella, tulee kuningas ynnä hänen palvelijansa ja kansansa.

22:5 Mutta jos te ette kuule näitä sanoja, niin minä vannon itse kauttani, sanoo Herra, että tämä linna on tuleva raunioiksi.

22:6 Sillä näin sanoo Herra Juudan kuninkaan linnasta: Sinä olet minulle Gilead, olet Libanonin huippu; mutta totisesti, minä teen sinut erämaaksi, asumattomiksi kaupungeiksi.

22:7 Minä vihin hävittäjät sinua vastaan, kunkin aseineensa, ja he hakkaavat maahan sinun valioetrisi ja heittävät ne tuleen.

22:8 Monet kansat kulkevat tämän kaupungin ohitse ja kysyvät toinen toiseltansa: 'Miksi on Herra tehnyt näin

22:2 Ja sano: kuule \Herran\ sanaa, sinä Juudan kuningas, joka istut Daavidin istuimella, sekä sinä että sinun palvelias, ja sinun kansas, jotka tästä portista sisälle käytte.

22:3 Näin sanoo \Herra\: pitäkäätkä laki ja oikeus, ja auttakaat poljettua väkivaltaisen kädestä, ja älkäätkä väkivaltaiko muukalaista, orpoja ja leskiä, ja älkäätkä kellenkään tehkö vääryyttä, ja älkäätkä vuodattako viatointa verta tässä paikassa.

22:4 Sillä jos te kaiketi tämän teette, niin pitää kuninkaat, jotka Davidin istuimella istuvat, tämän huoneen portista menemään sisälle, jotka ajavat vaunuilla ja hevosilla, he itse palvelioinensa ja karjoinensa.

22:5 Mutta jollette näitä kuule, niin olen minä itselläni vannonut, sanoo \Herra\: tämä huone pitää kukistettaman.

22:6 Sillä näin sanoo \Herra\ Juudan kuninkaan huoneesta: Gilead, sinä olet minulle pää Libanonissa: mitämaks, minä tahdon sinun tehdä kylmille, ja laitan kaupungit olemaan ilman asuvia.

22:7 Ja olen määrännyt sinulle hävittäjät, kukin aseilansa, hakkaamaan maahan sinun valitut sedripuus, ja heittämään tuleen.

22:8 Niin pitää monta pakanaa käymän tämän kaupungin ohitse, ja sanoman keskenänsä: miksi on \Herra\ näin tehnyt tälle suurelle

sanat/ ja sano:

22:2 Cuule HERran sana/ sinä Judan Cuningas/ joca istut Dawidin istuimella/ sekä sinä että sinun palwelias/ ja sinun Canssas/ jotca tästä portista käytte.

22:3 Näin sano HErra: pitäkät Laki ja oikeus/ ja auttacet surullista wäkiwaldaisen kädestä/ ja älkät waiwatco muucalaista/ orwoja ja leskiä/ ja älkät kellengän tehkö wääryttä/ ja älkät täsä paicas wuodattaco wiatoinda werta.

22:4 Jos te näitä teette/ nijn pitä Cuningat/ jotca Dawidin istuimella istuwat/ tämän huonen portista menemän sisälle/ sekä wauunuilla että orehilla/ palwelioinens ja Canssoinens.

22:5 Mutta jollet te näitä cuule/ nijn olen minä idzelläni wannonut/ sano HERra/ tämä huone pitä cukistetaman.

22:6 Sillä näin sano HERra Judan Cuningan huoneista: Gilead sinä olet minulle pää Libanonis/ mitämax/ minä tahdon sinun tehdä kylmille/ ja laitan Caupungit oleman ilman asujamita:

22:7 Sillä minä olen määrännyt sinulle häwittäjän/ cungin heidän asettens cansa/ nijden pitä hackaman maahan sinun walitut Cedris ja heittämän tuleen.

22:8 Nijn pitä monda pacanata lähtemän tästä Caupungist/ ja sanoman keskenäns: mixi on HERra näin

tälle suurelle kaupungille?

22:9 Ja siihen vastataan: 'Siksi, että he hylkäsivät Herran, Jumalansa, liiton ja kumarsivat muita jumalia ja palvelivat niitä.'

22:10 Älkää kuollutta itkekö älkääkä häntä surkutelko, vaan itkekää tuota poiskulkevaa, sillä hän ei enää palaja eikä saa nähdä synnyinmaatansa.

22:11 Sillä näin sanoo Herra Sallumista, Joosian pojasta, Juudan kuninkaasta, joka tuli kuninkaaksi isänsä Joosian sijaan ja joka on vaeltanut pois tästä paikasta: Hän ei enää tänne palaja;

22:12 vaan mihin hänet on vangiksi viety, sinne hän kuolee eikä näe enää tätä maata.

22:13 Voi häntä, joka ei vanhurskaudella taloansa rakenna eikä yläsalejansa oikeudella; joka ilmaiseksi teettää työtä lähimmäisellään eikä anna hänelle hänen palkkaansa;

22:14 joka sanoo: 'Minä rakennan itselleni tilavan talon ja avarat yläsalit', joka hakauttaa siihen ikkunat, laudoittaa sen setripuulla ja maalauttaa punavärillä.

22:15 Siksikö sinä olet kuningas, että sinulla on into setripuuhun? Eikö sinun isäsikin syönyt ja juonut ja kuitenkin ollut oikeuden ja vanhurskauden tekijä? Ja silloin hänen kävi hyvin.

22:16 Hän hankki oikeuden kurjalle ja köyhälle; silloin

kaupungille?

22:9 Ja pitää vastattaman: että he \Herran\ Jumalansa liiton hyljänneet ovat, ja kumartaneet muita jumalia, ja palvelleet niitä.

22:10 Älkää itkekö kuolleita, älkää myös sureko heitä, vaan itkekää katkerasti sitä, joka menee pois, ja ei pidä ikinä palajaman isänsä maata näkemään.

22:11 Sillä näin sanoo \Herra\ Sallumista Josian, Juudan kuninkaan, pojasta, joka isänsä Josian siassa on kuningas, ja on lähtenyt tästä siasta, ettei hänen pidä tähän enään palajaman;

22:12 Sillä hänen pitää kuoleman siinä paikassa, johonka hän vangiksi viety on, ja ei saa tätä maata enää nähdä.

22:13 Voi sitä, joka ei vanhurskaudella huonettansa rakenna, vaan sioittaa asuinsiansa vääryydellä; joka antaa lähimmäisensä ilman mitään työtä tehdä, ja ei anna hänelle palkkaansa;

22:14 Vaan ajattelee: minä tahdon rakentaa minulle suuren huoneen ja avaran salin, ja antaa hakata akkunat siihen, ja kaarittaa sen sedripuilla, ja tehdä sen punaiseksi.

22:15 Ajatteletkos sinä kuningas olla, että koreilet sedripuilla? Eikö isäs ole myös syönyt ja juonut? ja pysyi kuitenkin laissa ja oikeudessa, ja menestyi.

22:16 Hän autti vaivaista ja köyhää oikeuteen, ja se me-

tehnyt tälle suurelle kaupungille?

22:9 Ja pitää vastattaman: että he heidän Herrans Jumalans liiton hyljänneet ovat/ ja kumartaneet muita jumalita/ ja palvelleet niitä.

22:10 Älkät itkekö kuolluita/ älkät myös sureco heitä/ vaan itkekät sitä cuin mene pois/ ja ei pidä ikänäns palajaman Isäns maata näkemän.

22:11 Sillä näin sano HERra Sallumist Josian Judan Cuningan pojast/ joca Isäns Josian sias on Cuningas/ ja on lähtenyt tästä siasta: waan ei hänen pidä tähän palajaman.

22:12 Mutta pitää cuoleman siinä/ johonga hän fangixi wiety on/ ja ei saa tätä maata enämbi nähdä.

22:13 WOi sitä joca ei vanhurscaudella huonettans rakenna/ waan sioitta cotons wääryydellä: joca anda lähimmäisensä ilman mitän työtä tehdä/ ja ei anna hänelle palckans:

22:14 Waan ajattele: minä tahdon rakenda minulleni suuren huoneen/ ja awaron salin: ja anda hacata ackunat sijhen/ ja caaritta sen Cedreillä/ ja tehdä sen punaisexi.

22:15 Ajatteletcostas Cuningas olla/ että coreilet Cedreillä? Eikö Isäs ole myös syönyt ja juonut/ ja pysyi cuitengin Laisa ja oikeudesa/ ja menestyi?

22:16 Hän autti waiwaista ja köyhä oikeuteen/ ja se me-

kaikki kävi hyvin. Eikö tämä juuri ole minun tuntemistani, sanoo Herra?

22:17 Mutta sinun silmäsi ja sydämesi eivät pyydä muuta kuin omaa voittoasi, muuta kuin vuodattaa viatonta verta ja harjoittaa väkivaltaa ja sortoa.

22:18 Sentähden, näin sanoo Herra Joojakimista, Joosian pojasta, Juudan kuninkaasta: Ei hänelle pidetä valittajaisia eikä huudeta: 'Voi veljeni! Voi sisareni!' Ei hänelle pidetä valittajaisia eikä huudeta: 'Voi herraamme! Voi hänen loistoansa!'

22:19 Hänet haudataan niin kuin aasi haudataan: raahataan pois ja viskataan Jerusalemin porttien tuolle puolen.

22:20 Nouse Libanonille ja huuda, korota äänesi Basanissa. Huuda Abarimin vuorilta, sillä kaikki sinun rakastajasi ovat murskaksi muserretut.

22:21 Minä puhuin sinulle onnesi päivinä. Sinä vastasit: 'En tahdo kuulla.' Tämä on ollut sinun tapasi nuoruudestasi asti: et ole kuullut minun ääntäni.

22:22 Myrskytuuli on kaitseva kaikkia sinun kaitsijoitasi, ja sinun rakastajasi menevät vankeuteen; silloin sinä saat häpeän ja pilkan kaiken pahutesi tähden.

22:23 Sinä, joka asut Libanonissa, pidät pesääsi setripuisa: kuinka olet voihkiva, kun

nestyi hänelle hyvin. Eikö se ole tuta minua? sanoo \Herra\.

22:17 Mutta sinun silmäsi ja sydämesi ei niin ole, vaan sinun ahneutes, vuodattaakses viatonta verta, ja tehdäkset väkivaltaa ja vääryyttä.

22:18 Sentähden näin sanoo \Herra\ Jojakimista Josian, Juudan kuninkaan pojasta: ei häntä pidä itkettämän: voi veljeni! voi sisareni! ei häntä pidä itkettämän; voi herra! voi kuuluisa mies!

22:19 Hän pitää haudattaman niinkuin aasi, riepoitetaman ja heitettämän ulos Jerusalemin portin eteen.

22:20 Mene ylös Libanoniin ja huuda, ja anna äänes kuulua Basanissa, ja huuda Abarimista; sillä kaikki rakastajas ovat surkiasti surmatut.

22:21 Minä olen sinulle sanonut sen, silloin kuin sinun vielä myöten kävi; mutta sinä sanoit: en minä tahdo kuulla. Juuri näin olet sinä tehnyt hamasta nuoruudestas, ettes ole kuullut minun ääntäni.

22:22 Tuuli ajaa pois kaikki sinun paimenes, ja sinun rakastajas menevät vangiksi; siinä pitää sinua sitte syljettämän, ja sinun pitää häpiään tuleman kaiken sinun pahuutes tähden.

22:23 Sinä, joka nyt asut Libanonissa, ja siellä pesää pidät sedripuisa; kuinka kauniisti sinun pitää katso-

nestyi hänelle hyvin/ eikö se ole oikein tuta minua? sano HERra.

22:17 Mutta sinun silmäsi ja sydämesi ei niijn ole/ vaan on ahneuteen/ vuodattaxens wiatoinda werta/ ja tehdäxens wäkiwalda ja wääryttä.

22:18 Sentähden sano HERra/ Jojachimist Josian Judan Cuningan pojasta: ei händä pidä itkettämän/ sanoden: woi weljen/ woi sisaren: ei händä pidä itkettämän/ sanoden: woi herra/ woi cuuluisa mies:

22:19 Hän pitä haudattaman niijn cuin Asi/ riepoitettaman ja wetkättämän Jerusalemin portin eteen.

22:20 Ja mene myös nyt Libanonijn ja huuda/ ja anna sinus cuulla Basanis/ ja huuda Abarimista: sillä caicki sinun racastajas owat surkiast surmatut.

22:21 Minä olen ennen sinulle sanonut sen/ cuin sinun wielä myöden käwi: mutta sinä sanoit: en minä tahdo cuulla. Juuri näin olet sinä tehnyt caiken sinun ikäs/ ettes ole cuullut minun äändäni.

22:22 Tuuli aja pois caicki sinun paimenes/ ja caicki sinun racastajas menewät fangixi/ sijnä pitä sinua sijtte syljettämän/ ja häpiään tuleman caiken sinun pahudes tähden.

22:23 Sinä joca nyt asut Libanonis ja siellä pesä pidät Cedrisä/ cuinga caunist sinun

sinulle tuskat tulevat, kouristus niinkuin synnyttäväselle!

22:24 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra: olkoon Konja, Joojakimin poika, Juudan kuningas, vaikka sinetisormus minun oikeassa kädessäni - siitäkin minä sinut repäisen irti.

22:25 Ja minä annan sinut niiden käsiin, jotka etsivät sinun henkeäsi, niiden käsiin, joita sinä kauhistut: Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, ja kaldealaisten käsiin.

22:26 Ja minä heitän sinut ja sinun äitisi, joka on sinut synnyttänyt, vieraalle maalle, missä te ette ole syntyneet, ja sinne te kuulette.

22:27 Mutta maahan, jonne heidän sielunsa halajaa palata, sinne he eivät palaa.

22:28 Onko sitten tämä mies, Konja, arvoton, rikottu astia, kelvoton kapine? Minkätähden on hänet ja hänen jälkeläisensä heitetty pois, viskattu pois - maahan, jota eivät tunne?

22:29 Maa, maa, maa! Kuule Herran sana!

22:30 Näin sanoo Herra: Merkitkää tämä mies lapsittomaksi, mieheksi, jolla ei elinpäivinänsä onnea ole. Sillä ei kenellekään hänen jälkeläisistensä sitä onnea tule, että istuisi Daavidin valtaistuimella ja hallitsisi vielä Juudaa."

man, kuin tuska ja kipu sinulle tulee niinkuin lapsensynnyttäjän?

22:24 Niin totta kuin minä elän, sanoo \Herra\ : jos Konia Jojakimin, Juudan kuninkaan, poika olis sinetisormus minun oikeassa kädessäni, niin minä sittenkin repäisisin sinun siitä pois,

22:25 Ja antaisin sinun heidän käsiinsä, jotka seisovat sinun henkes perään, ja joitatas pelkää, ja Nebukadnessarin, Babelin kuninkaan käsiin, ja Kaldealaisten käsiin.

22:26 Ja tahdon ajaa sinun ja sinun äitisi, joka sinun synnyttänyt on, toiseen maahan, jossa ette syntyneet ole; ja siellä pitää teidän kuoleman.

22:27 Ja siihen maahan, jossa he mielellänsä olisivat, ei pidä heidän palajaman.

22:28 Mikä viheliäinen, ylönkatsottu ja hyljätty mies on Konia? kelvotoin astia. Voi! miksi on hän ynnä siemenensä kanssa ajettu pois, ja tuntemattomaan maahan hyljätty?

22:29 Oi maa, maa, maa, kuule \Herran\ sana!

22:30 Näin sanoo \Herra\ : kirjoittakaat tämä mies lapsittomaksi ja onnettomaksi kaikkena hänen elinai-kanansa: sillä ei hänellä pidä onnea oleman, että joku hänen siemenestänsä istuis Davidin istuimella, eli enää Juudaa hallitsis.

pitä cadzoman/ cosca tusca ja kipu sinulle tule/ nijncuin lapsen waiwas.

22:24 Nijn totta cuin minä elän/ sano HErra: jos Jecho- nia Jojachimin Judan Cunin- gan poica/ olis sinetti sor- mus minun oikeasa kädessäni/ nijn minä sijttekin wielä re- wäisisin sinun sijtä pois.

22:25 Ja andaisin sinun hei- dän käsijs/ jotca seisowat sinun henges perän/ ja joitcas pelkät/ nimittäin/ Nebucad- Nezarin Babelin Cuningan kä- sijn/ ja Chaldealaisten käsijn:

22:26 Ja tahdon aja sinun/ ja sinun äitisi cuin sinun syn- nyttänyt on/ toiseen maa- han/ joca ei teidän Isänne maa ole/ ja siellä pitä teidän cuoleman.

22:27 Ja sijhen maahan josa he mielelläns olisit/ ei pidä heidän palajaman.

22:28 Mikä wihelijäinen/ ylön- cadzottu ja hyljätty mies on Chania? kelwotoin astia. Woi mixi on hän ynnä hänen sie- menens cansa ajettu pois/ ja tundemattoman maahan hyl- jätty?

22:29 O maa/ maa/ maa/ cuule HERran sana.

22:30 Näitä sano HERra: kir- joittacat tämä mies lapsitto- maxi/ onnettomaxi/ caickena hänen elinaicanans.

22:31 Sillä ei hänellä pidä onne oleman/ että jocu hä- nen siemenestäns istu Dawi- din istuimella/ eikä enä Ju- dat hallidze.

Jeremia 23 LUKU

23:1 "Voi paimenia, jotka hu-

23 LUKU

23:1 Voi teitä paimenet, jot-

XXIII. Lucu

23:1 Woi teitä paimenet/

kuttavat ja hajottavat minun
laitumeni lampaat, sanoo
Herra.

23:2 Sentähden näin sanoo
Herra, Israelin Jumala, pai-
menista, jotka kaitsevat mi-
nun kansaani: Te olette ha-
jottaneet minun lampaani ja
karkoittaneet ne pois ettekä
ole pitäneet niistä huolta.
Katso, minä pidän huolen
teidän pahain tekojenne ran-
kaisemisesta, sanoo Herra.

23:3 Ja minä kokoan lampait-
teni tähteet kaikista maista,
joihin olen ne karkoittanut, ja
tuon ne takaisin laitumelleen,
ja ne ovat hedelmälliset ja
lisääntyvät.

23:4 Ja minä herätän heille
paimenia, ja ne kaitsevat hei-
tä; eivät he enää pelkää ei-
vätkä säiky, eikä heistä yhtä-
kään puutu, sanoo Herra.

23:5 Katso, päivät tulevat,
sanoo Herra, jolloin minä he-
rätän Daavidille vanhurskaan
vesan; hän on hallitseva ku-
ninkaana ja menestyvä, ja
hän on tekevä oikeuden ja
vanhurskauden maassa.

23:6 Hänen päivinensä pelas-
tetaan Juuda ja Israel asuu
turvassa. Ja tämä on hänen
nimensä, jolla häntä kutsu-
taan: 'Herra on meidän van-
hurskautemme.'

23:7 Sentähden, katso, päivät
tulevat, sanoo Herra, jolloin
ei enää sanota: 'Niin totta
kuin Herra elää, joka johdatti
israelilaiset Egyptin maasta',

ka turmelette ja hajoitatte
minun laitumeni lauman!
sanoo \Herra\.

23:2 Sentähden näin sanoo
\Herra\, Israelin Jumala,
niistä paimenista, jotka mi-
nun kansaani kaitsevat: te
olette hajoittaneet minun
laumani ja ajaneet pois, ja
ette etsineet sitä; katso, minä
tahdon etsiä teitä teidän pa-
han elämänne tähden, sanoo
\Herra\.

23:3 Ja minä tahdon koota
laumani tähteet kaikista
maakunnista, joihin minä
heidät ajanut olen, ja tahdon
saattaa heitä kotia jälleen
heidän asuinsioihinsa, ja
heidän pitää kasvaman ja
enenemän.

23:4 Ja minä tahdon panna
heille paimenet, joiden pitää
heitä kaitseman, ettei heidän
enään pidä pelkäämän eli
vapiseman, eikä heitä pidä
ahdistettaman, sanoo
\Herra\.

23:5 Katso, se aika tulee,
sanoo \Herra\, että minä
herätän Davidille vanhurs-
kaan vesan, joka on kunin-
kaaksi tuleva, ja on hyvin
hallitseva ja toimittava oi-
keuden ja vanhurskauden
maan päällä.

23:6 Hänen aikanansa pitää
Juudaa autettaman, ja Israel
hyvässä turvassa asuman; ja
tämä on hänen nimensä ole-
va kuin häntä kutsutaan:
\Herra\ meidän vanhurs-
kautemme.

23:7 Sentähden katso, se
aika tulee, sanoo \Herra\,
ettei heidän pidä enään sa-
noman: niin totta kuin
\Herra\ elää, joka Israelin
lapset johdatti Egyptin maal-
ta;

jotca turmelette ja hajotatte
minun laitumeni lauman/
sano HERRa.

23:2 Sentähden/ sano HERRa
Israelin Jumala niistä pai-
menista/ jotca minun Cans-
sani caidzewat: te oletta ha-
jottanet minun laumani ja
ajanet pois/ ja etten edzinet
händä/ cadzo/ minä tahdon
edziä teitä teidän pahan elä-
männe tähden/ sano HERRa.

23:3 Ja minä tahdon coota
tähtet minun laumastani cai-
kista maacunnista/ joihin mi-
nä heidän ajanut olen/ ja
tahdon saatta heitä cotia
jällens heidän huonesens/
että he caswawat ja
enänewät.

23:4 Ja minä tahdon panna
heille paimenet/ jotca heitä
pitä caidzeman/ ettei heidän
enä pidä pelkämän eli wa-
piseman/ eikä heitä pidä ah-
distettaman/ sano HERRa.

23:5 CADzo se aica tule/
sano HERRa/ että minä herä-
tän Dawidille wanhurscauden
hedelmän/ joca on Cuningaxi
tulewa/ ja on hywin hallidze-
wa/ ja toimittawa oikeuden ja
wanhurscauden maan päällä.

23:6 Silloin Judat autetan/ ja
Israel asu surutoinna/ ja tä-
mä on hänen nimens olewa
cuin hän cudzutan: HERRa
meidän wanhurscaudem.

23:7 Sentähden cadzo/ se
aica tule/ sano HERRa/ ettei
heidän pidä enä sanoman:
nijn totta cuin HERRa elä/
joca Israelin lapset johdatti
Egyptin maalda.

23:8 vaan: 'Niin totta kuin Herra elää, joka johdatti ja toi Israelin heimon jälkeläiset pohjoisesta maasta ja kaikista muista maista, joihin minä olin heidät karkoittanut.' Ja niin he saavat asua omassa maassansa."

23:9 Profeettoja vastaan. Minun sydämeni on murtunut rinnassani, kaikki luuni raukeavat. Minä olen kuin juopunut mies, kuin sankari, jonka viini on voittanut, Herran edessä ja hänen pyhien sanojensa edessä.

23:10 "Sillä maa on täynnä avionrikkokkia, maa murehtii kirouksen tähden, erämaan laitumet kuivuvat; he rientävät pahuuteen, ja heidän väkevyytensä on väärä meno.

23:11 Sillä he ovat jumalattomia, niin profeetta kuin pappikin; omasta huoneestani minä olen tavannut heidän pahuutensa, sanoo Herra.

23:12 Sentähden heidän tiensä on oleva heille kuin liukas polku pimeässä, he suistuvat sillä ja kaatuvat; sillä minä tuotan heille onnettomuuden heidän rangaistusvuotensa, sanoo Herra.

23:13 Samarian profeetoissa minä näin pahennuksen: he ennustivat Baalin nimessä ja eksyttivät minun kansani Israelin.

23:14 Mutta Jerusalemin profeetoissa minä olen nähnyt kauhistuksia: aviorikosta ja valheessa vaeltamista; he vahvistavat pahantekijäin kä-

23:8 Vaan niin totta kuin \Herra\ elää, joka Israelin huoneen siemenen toi ulos ja johdatti pohjoisesta maasta ja kaikista maakunnista, joihin minä heidät ajanut olin; niin että he nyt saavat asua omassa maassansa.

23:9 Prophetaita vastaan: Minun sydämeni tahtoo haljeta minussa, kaikki minun luuni vapisevat. Minä olen niinkuin juopunut mies ja niinkuin se, joka viinasta horjuu, \Herran\ edessä ja hänen pyhäin sanainsa edessä.

23:10 Että maa on niin täynnä huorintekiöitä, että maa niin surkia on, että hän kirottu on, ja kedot metsissä kuivuvat; ja heidän elämänsä on paha, ja ei heidän hallituksensa mitään kelpaa.

23:11 Sillä sekä prophetat että papit ovat pahanilkiset; ja minä löydän heidän pahuutensa minun huoneestani, sanoo \Herra\.

23:12 Sentähden on heidän tiensä niinkuin liukastus pimiässä, jossa heidän pitää livistelemän ja lankeeman; sillä minä tahdon antaa onnettomuuden tulla heille heidän kuritusvuotensa, sanoo \Herra\.

23:13 Ja Samarian prophetaissa olen minä nähnyt hulluuden; sillä he ennustivat Baalin kautta, ja hukuttelivat minun kansani Israelin.

23:14 Mutta Jerusalemin prophetaissa näen minä kauhistuksen, kuinka he huorin tekevät ja valheessa vaeltavat, ja vahvistavat pahoja, ettei yhdenkään pitäisi

23:8 Mutta/ niin totta kuin Herra elä/ joca Israelin huoneen siemenen toi ulos ja johdatti pohjaisesta maasta/ ja caikista maacunnista/ joihin minä heidän ajanut olin/ niin että he nyt saavat asua omassa maassansa.

Prophetaita vastaan.

23:9 Minun sydämen tahto haljeta minusa/ caicki minun luuni wapisewat/ minä olen niinuin juopunut mies/ ja niinuin se joca wijnasta horju/ HErran edes/ ja hänen pyhäin sanains edes.

23:10 Että maa on niin täynnäs huorintekiöitä/ että maa niin surkia on/ että hän kirottu on/ ja kedot medzisa cuiuwat/ ja heidän elämäns on paha/ ja ei heidän hallituxens mitän kelpa.

23:11 Sillä sekä Prophetat että Papit owat pahanilkiset/ ja minä löydän heidän pahuutensa minun huonesani/ sano HERra.

23:12 Sentähden on heidän tiens niinuin liucastus pimiässa/ josa heidän pitä liwistelemän ja langeman: sillä minä tahdon anda tulla heille onnettomuden/ heidän curitusvuotenans/ sano HERra.

23:13 Samarian Prophetais olen minä nähnyt hulluden: sillä he propheteraisit Baalin kautta/ ja hucuttelit minun Canssani Israelin.

23:14 Mutta Jerusalemin Prophetais näen minä cauhistuxen/ cuinga he huorin tekewät/ ja walhesa waeldawat/ ja wahwistawat pahoja/

siä, niin ettei kukaan käänny pois pahuudestansa. He ovat minun edessäni kaikki kuin Sodoma, ja kaupungin asukkaat kuin Gomorra.

23:15 Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot profeetoista: Katso, minä syötän heille koiruohoa ja juotan heille myrkyvettä; sillä Jerusalemin profeetoista on jumalattomuus levinnyt koko maahan.

23:16 Näin sanoo Herra Sebaot: Älkää kuulko profeettain sanoja, noiden, jotka teille ennustavat täyttäen teidät tyhjillä toiveilla: oman sydämensä näkyjä he puhuvat, mutta eivät sitä, mikä tulee Herran suusta.

23:17 He hokevat minun halveksijoilleni: 'Herra on sen sanonut: Teillä on oleva rauha!' Ja kaikille, jotka vaeltavat sydämensä paatumuksessa, he sanovat: 'Ei teitä kohtaa onnettomuus.'

23:18 Mutta kuka on seisonut Herran neuvottelussa ja nähnyt ja kuullut hänen sanansa? Kuka on tarkannut ja kuullut hänen sanansa?"

23:19 Katso, Herran myrsky, kiivastus, puhkeaa, pyörremyrsky vyöryy kohti jumalattomien päätä.

23:20 Eikä Herran viha asetu, ennenkuin hän on toteuttanut ja täyttänyt sydämensä aivoitukset. Aikojen lopulla te tullette sen hyvin ymmärtämään.

23:21 "Minä en ole lähettänyt noita profeettoja, mutta silti he juoksevat. Minä en ole puhunut heille, mutta kuitenkin

pahuudestansa kääntymän; he ovat kaikki minun edessäni niinkuin Sodoma, ja sen asuwaitset niinkuin Gomorra.

23:15 Sentähden sanoo \Herra\ Zebaot prophetaista näin: katso, minä tahdon syöttää heitä koiruoholla, ja antaa heidän juoda sappea; sillä Jerusalemin prophetaista tulee ulkokullaisuus koko maalle.

23:16 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: älkää kuulko prophetain sanoja, jotka teille ennustavat; he pettävät teidät, sillä he saarnaavat sydämensä näkyjä, mutta ei \Herran\ suusta.

23:17 He sanovat köykäisesti niille, jotka minua pilkkaavat: \Herra\ on sen sanonut: teillä pitää rauha oleman; ja kaikille niille, jotka vaeltavat sydämensä ajatusten jälkeen, sanovat he: ei yksikään onnettomuus tule teidän päällenne.

23:18 Sillä kuka on \Herran\ neuvossa ollut, joka hänen sanansa nähnyt ja kuullut on? kuka kuulteli ja kuuli hänen sanansa?

23:19 Katso, \Herran\ tuuli on julmuuden kanssa tuleva, ja hirmuinen ilma on lankeeva jumalattomain pään päälle.

23:20 Ei \Herran\ viha lakkaa, siihenasti kuin hän tekee ja täyttää sen mikä hänen mielessänsä oli. Viimein pitää teidän sen kyllä ymmärtämän.

23:21 En minä lähettänyt prophetaita, kuitenkin he juoksivat; en minä puhunut heille, kuitenkin he ennusti-

ettei yhdengän pidäis pahuudestans kääntymän/ he owat caicki minun edessäni nijncuin Sodoma/ ja sen asuwaitset nijncuin Gomorra.

23:15 Sentähden sano HERra Zebaoth Prophetaista näin: cadzo/ minä tahdon syöttä heitä coiruoholla/ ja anda heidän sappe juoda: sillä Jerusalemin Prophetaista tule ulcocullaisuus coco maalle.

23:16 Älkät cuulco Prophe-tain sanoja/ jotca teille ennustawat/ he pettäwät teidän: sillä he saarnawat heidän sydämens näkyjä/ mutta ei HERran suusta.

23:17 He sanowat nijlle jotca minua pilckawat: HERra on sen sanonut: teille käy hywin/ ja caikille nijlle jotca waeldawat heidän sydämens ajatusten jälkeen/ sanowat he: ei yxikän onnettomus tule teidän päällen:

23:18 Sillä cuca on HErran neuwos ollut/ joca hänen sanans nähnyt ja cuullut on? cuca cuuldeli ja cuuli hänen sanans?

23:19 Cadzo/ HERran tuuli on julmuden cansa tulewa/ ja hirmuinen ilma on langewa jumalattomain pään päälle.

23:20 Ei HErran wiha lacka/ siihenasti cuin hän teke ja täyttä sen joca hänen mielesäns oli/ tästälähin pitä teidän sen kyllä ymmärtämän.

23:21 En minä lähettänyt Prophetaita/ cuitengin he juoxit/ en minä puhunut heille/ cuitengin he ennustit.

kin he ennustavat.

23:22 Jos he olisivat seisoneet minun neuvottelussani, niin he julistaisivat minun sanani kansalleni ja kääntäisivät heidät pois heidän pahalta tieltään ja pahoista teoistansa.

23:23 Olenko minä Jumala vain lyhyeltä matkalta, sanoo Herra; enkö ole Jumala myöskin kaukaa?

23:24 Saattaako joku niin piiloon piiloutua, etten minä häntä näe? sanoo Herra. Enkö minä täytä taivasta ja maata? sanoo Herra.

23:25 Minä olen kuullut, mitä sanovat nuo profeetat, jotka ennustavat minun nimessäni valhetta sanoen: 'Minä olen nähnyt unta, olen nähnyt unta.'

23:26 Kuinka kauan? Mitä on mielessä noilla profeetoilla, jotka ennustavat valhetta, ennustavat oman sydämensä petosta?

23:27 Aikovatko he unillaan, joita he kertovat toinen toisellensa, saattaa minun kansani unhottamaan minun nimeni, niinkuin heidän isänsä ovat unhottaneet minun nimeni Baalin tähden?

23:28 Se profeetta, jolla on uni, kertokoon unensa; mutta se, jolla on minun sanani, puhukoon minun sanani uskollisesti. Mitä tekevät oljet jyvien seassa? sanoo Herra.

23:29 Eikö minun sanani ole niinkuin tuli, sanoo Herra, ja niinkuin vasara, joka kallion murtaa?

vat.

23:22 Sillä jos he olisivat pysyneet minun neuvossani, ja olisivat saarnanneet kansalleni minun sanaani, niin he olisivat heidät kääntäneet pahasta menostansa ja töidensä pahuudesta.

23:23 Enkö minä Jumala, joka läsnä olen, sanoo \Herra\, ja en ole se Jumala, joka kaukana on?

23:24 Luuletkos, että joku taitaa itsensä niin salaisesti kätkeä, etten minä häntä näe? sanoo \Herra\; enkö minä se ole, joka täytän taivaan ja maan? sanoo \Herra\.

23:25 Minä kuulen, että prophetat saarnaavat ja ennustavat valhetta minun nimeeni, ja sanovat: minä näin unta, minä näin unta.

23:26 Koska siis prophetat tahtovat lakata? ne jotka valhetta ennustavat, ja ennustavat oman sydämensä petoksia,

23:27 Ja tahtovat, että minun kansani pitäis unhottaman minun nimeni heidän uniensa tähden, joita he toinen toisellensa saarnaavat, niinkuin heidän isänsäkin unhottivat minun nimeni Baalin tähden.

23:28 Propheta, jolla unia on, hän saarnatkaan unia; mutta jolla on minun sanani, hän saarnatkaan minun sanaani oikein. Mitä akanat ovat nisujen suhteen? sanoo \Herra\.

23:29 Eikö minun sanani ole niinkuin tuli, sanoo \Herra\, ja niinkuin vasara, joka vuoren murentaa?

23:22 Sillä jos he olisit pysyneet minun neuwosani/ ja olisit saarnannet Canssalleni minun sanani/ nijn he olisit heidän käändänet pahasta menostans ja elämästäns.

23:23 Engö minä ole Jumala/ joca läsnä olen/ sano HERra/ ja en ole se Jumala joca caucana on?

23:24 Luuletcos että jocu taita hänenns nijn salaisest kätke/ etten minä händä näe? sano HERra: engö minä se ole/ joca täytän taiwan ja maan? sano HERra.

23:25 Mlnä cuulen että Prophetat saarnawat ja ennustawat walhetta minun nimeeni/ ja sanowat: minä näin unda/ minä näin unda.

23:26 Cosca sijs Prophetat tahtowat lacata/ ne jotca walhetta ennustawat? ja ennustawat oman sydämens petoxia:

23:27 Ja tahtowat että minun Canssan pidäis unhottaman minun nimeni heidän uneins tähden/ joita he toinen toisellens saarnawat/ nijncuin heidän Isänskin unhotit minun nimeni Baalin tähden.

23:28 Propheta/ jolla unia on/ hän saarnatcan unia: mutta jolla on minun sanan/ hän saarnatcan minun sanani oikein: mitä acanat owat nisuen suhten? sano HERra.

23:29 Eikö minun sanan ole nijncuin tuli/ sano HERra/ ja nijncuin wasara joca wuoren murenda?

23:30 Katso, sentähden minä käyn niiden profeettain kimp- puun, sanoo Herra, jotka va- rastavat minun sanani toinen toiseltansa.

23:31 Katso, minä käyn nii- den profeettain kimppuun, sanoo Herra, jotka ottavat sanansa omalta kieleltään, mutta sanovat: 'Se on Herran sana.'

23:32 Katso, minä käyn nii- den kimppuun, jotka ennusta- vat valheunia, sanoo Herra, ja kertovat niitä ja eksyttävät minun kansaani valheillansa ja kerskumisellansa, vaikka minä en ole heitä lähettänyt enkä käsenyt ja vaikka heis- tä ei ole mitään hyötyä tälle kansalle, sanoo Herra.

23:33 Ja kun tämä kansa tai profeetta tai pappi sinulta kysyy sanoen: 'Mikä on Her- ran ennustuksen kuorma?' niin sano heille: 'Mikä kuor- ma? - Teidät minä heitän pois', sanoo Herra.

23:34 Ja sitä profeettaa, pappia ja kansaa, joka sanoo: 'Herran kuorma' - sitä miestä ja hänen huonettansa minä rankaisen.

23:35 Näin sanokaa kes- kenänne, toinen toisellenne: 'Mitä on Herra vastannut?' ja 'Mitä on Herra puhunut?'

23:36 Mutta 'Herran kuormaa' älkää enää mainitko; sillä kuormaksi on tuleva jokaiselle hänen oma sanansa. Te vääntelette elävän Jumalan,

23:30 Sentähden katso, mi- nä tahdon tehdä niitä prophetaita vastaan, sanoo \Herra\, jotka minun sanani toinen toiseltansa varastavat.

23:31 Katso, minä tahdon niitä prophetaita vastaan tehdä, sanoo \Herra\, jotka omia puheitansa puhuvat ja sanovat: hän on sen sano- nut.

23:32 Katso, minä tahdon tehdä niitä vastaan, jotka pettäväisiä unia ennustavat, sanoo \Herra\, ja saarnaavat niitä, vietellen minun kansa- ni valheillansa ja turhilla ju- tuillansa, vaikka en minä ole heitä lähettänyt, enkä heitä käsenyt, ei myös he tälle kansalle ole ensinkään hyö- dylliset, sanoo \Herra\.

23:33 Jos tämä kansa, eli joku propheta, taikka pappi kysyy sinulta ja sanoo: Mikä on \Herran\ kuorma? niin sinun pitää vastaaman heil- le: mikä kuorma? Minä tah- don heittää teidät pois, sa- noo \Herra\.

23:34 Ja jos joku propheta, taikka pappi, elikkä kansa on sanova: tämä on \Herran\ kuorma; sitä tah- don minä kurittaa ja hänen huonettansa.

23:35 Mutta näin pitää ku- kin puhuman toisellensa ja sanoman keskenänsä: mitä \Herra\ vastaa? ja mitä \Herra\ sanoo?

23:36 Ja älkää sitä enään kutsuko \Herran\ kuormak- si; sillä kullekin pitää oma sanansa oleman kuormaksi, että te niin elävän Jumalan, \Herran\ Zebaotin, meidän

23:30 Sentähden cadzo/ mi- nä tahdon tehdä niittä Prophetaita wastan/ sano HERra/ jotca minun sanani toinen toiseldans warastawat.

23:31 Cadzo/ minä tahdon niittä Prophetaita wastan teh- dä/ sano HERra/ jotca omia puheitans puhuwat/ ja sano- wat: hän on sen sanonut.

23:32 Cadzo/ minä tahdon tehdä niittä wastan/ jotca pettäväisiä unia ennustawat/ sano HERra/ ja saarnawat niittä/ wietellen minun Cans- sani heidän walheillans ja turhilla jutuillans/ waicka en minä ole heitä lähettänyt en- gä käsenyt/ ei myös he täl- le Canssalle ole hyödylliset/ sano HERra.

23:33 JOs tämä Canssa/ eli jocu Propheta/ taicka Pappi kysy sinulle/ ja sano: cuca on HERran cuorma? niijn si- nun pitä wastaman heille: mikä cuorma se on? Minä tahdon heittä teidän pois/ sano HERra.

23:34 Ja jos jocu Propheta/ taicka Pappi/ elickä Canssa on sanowa: tämä on HERran cuorma: sitä tahdon minä curitta/ ja hänen huonettans.

23:35 Mutta näin pitä cugin puhuman toisellens/ ja sa- noman keskenäns: mitä HER- ra wasta? ja mitä HERRA sa- no? ja/ älkät sitä enä cudzu- co HERran cuormaxi:

23:36 Sillä cullekin pitä oma sanans oleman cuormaxi/ että te niijn elävän Jumalan/ HERRan Zebaothin/ meidän Jumalam sanan käännätte.

Herran Sebaotin, teidän Jumalanne, sanoja.

23:37 Näin sano profeetalle: 'Mitä on Herra sinulle vastannut? Mitä on Herra puhunut?'

23:38 Mutta jos te sanotte: 'Herran kuorma', silloin Herra sanoo näin: Koska te sanotte tämän sanan: 'Herran kuorma', vaikka minä olen lähettänyt teidän tyköenne sanomaan: Älkää sanoko: 'Herran kuorma',

23:39 sentähden katso: minä kokonaan unhotan teidät ja heitän pois kasvojeni edestä teidät ja tämän kaupungin, jonka minä annoin teille ja teidän isillenne.

23:40 Ja minä panen teidän päällenne iankaikkisen häpeän ja iankaikkisen pilkan, joka ei ole unhottuva."

Jeremia 24 LUKU

24:1 Ja Herra näytti minulle näyn, ja katso, kaksi viikunakoria oli asetettu Herran temppelin edustalle, sen jälkeen kuin Nebukadressar, Baabelin kuningas, oli siirtänyt pois Jekonjan, Joojakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja Juudan päämiehet sekä sepät ja lukkosepät Jerusalemista ja vienynt heidät Baabeliin.

24:2 Toisessa korissa oli ylen hyviä viikunoita, uudisviikunain kaltaisia, ja toisessa korissa oli ylen huonoja viikunoita, niin huonoja, ettei niitä voinut syödä.

24:3 Ja Herra sanoi minulle: "Mitä sinä näet, Jeremia?"

Jumalamme sanan käännänte.

23:37 Sentähden pitää sinun sanoman prophetalle näin: mitä \Herra\ vastaa? ja mitä \Herra\ sanoo?

23:38 Että te sanotte: \Herran\ kuorma, sentähden sanoo \Herra\ näin: että te kutsutte sanan \Herran\ kuormaksi, niin minä olen lähettänyt teidän tyköenne ja antanut sanoa, ettei teidän pitänyt sitä kutsuman \Herran\ kuormaksi.

23:39 Sentähden katso, minä tahdon teidät peräti unhottaa, ja heittää teitä pois ynnä kaupunkinne kanssa, jonka minä teille ja teidän isillenne antanut olen, minun kasvoini edestä;

23:40 Ja tahdon saattaa teitä ijankaikkiseksi pilkaksi ja ijankaikkiseksi häpiäksi, jota ei ikänä pidä unhottettaman.

24 LUKU

24:1 Katso, \Herra\ osoitti minulle kaksi fikunakoria, pantua \Herran\ temppelin eteen, sittekuin Nebukadnessar, Babelin kuningas, oli vienynt pois Jekonjan Joojakimin pojan Juudan kuninkaan, ja Juudan päämiehet, työmiehet ja sepät Jerusalemista, ja tuonut Babeliin.

24:2 Yhdessä korissa olivat aivan hyvät fikunat, niinkuin ensin kypsytetyt fikunat; mutta toisessa korissa olivat aivan pahat fikunat, niin ettei niitä taidettu syödä, että he olivat niin pahat.

24:3 Ja \Herra\ sanoi minulle: Jeremia, mitä näet?

23:37 Sentähden pitää teidän sanoman Prophetalle näin: mitä Herra vasta? ja/ mitä HERra sano?

23:38 Että te sanotta Herran kuorma: sentähden sano HERra näin: että te cudzutta sanan Herran kuormaksi/ ja minä olen lähettänyt teidän tygön/ ja andanut sano/ ettei teidän pitänyt sitä cudzuman HERran kuormaksi.

23:39 Cadzo/ minä tahdon teidän otta pois/ ja heittä teitä pois/ ynnä Caupungin cansa/ jonga minä teille/ ja teidän Isillen andanut olen/ minun caswoini edest:

23:40 Ja tahdon saatta teitä ijancaickisexi pilcaxi ja ijancaickisexi häpiäxi/ jota ei ikänäns pidä unhottettaman.

XXIV. Lucu

24:1 CADzo/ HERra osotti minulle caxi ficuna coria/ pandua HERran Templin eteen (sijttecuin Nebucadnessar Babelin Cuningas oli vienynt pois Jechonian Joojakimin pojan Judan Cuningan/ ja Judan päämiehet ja sepät Babelijn)

24:2 Yhdesä corisa oli aiwa hyvät ficunat/ nijncuin ensin kypsytetyt ficunat owat: mutta toises coris olit aiwa pahat ficunat/ nijn ettei niytä taittu syödä/ että he olit nijn pahat.

24:3 Ja HERra sanoi minulle: Jeremia/ mitä näet? minä

Minä vastasin: "Viikunoita. Hyvät viikunat ovat ylen hyviä, mutta huonot ovat ylen huonoja, niin huonoja, ettei niitä voi syödä."

24:4 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

24:5 "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Niinkuin näitä hyviä viikunoita, niin minä katselen hyvällä suosiolla Juudan pakkosiirtolaisia, jotka minä lähetin tästä paikasta kaldealaisten maahan.

24:6 Ja minä käännän katseeni heihin, heidän hyväksensä, ja tuon heidät takaisin tähän maahan. Minä rakennan heidät enkä hajota, minä istutan heidät enkä revi pois.

24:7 Ja minä annan heille sydämen, heidän tunteakseen minut, että minä olen Herra; ja he saavat olla minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa; sillä he kääntyvät minun tyköni kaikesta sydämestänsä.

24:8 Mutta niinkuin tehdään huonoille viikunoille, joita ei voi syödä, kun ovat niin huonoja, niin minä, sanoo Herra, teen Sidkialle, Juudan kuninkaalle, ja hänen ruhtinailleen ja Jerusalemin jäännökselle, niille, jotka ovat jääneet jäljelle tähän maahan, ja niille, jotka asuvat Egyptin maassa:

24:9 Minä teen heidät kauhistukseksi ja onnettomuudeksi kaikille valtakunnille maan päällä, häväistykseksi ja sananparreksi, pistopuheeksi ja kIROUSSANAKSI kaikissa pai-

Minä sanoin: fikunia; hyvät fikunat ovat aivan hyvät, ja pahat ovat aivan pahat, ettei niitä taideta syödä, niin pahat ne ovat.

24:4 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

24:5 Näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala; niinkuin nämät fikunat ovat hyvät, niin minä tahdon myös armollisesti korjata Juudan vankeja, jotka minä tästä kaupungista olen lähettänyt Kaldean maalle hyväksi;

24:6 Ja tahdon armollisesti katsoa heidän puoleensa, ja tuoda heitä tähän maahan jälleen, ja rakentaa heitä ja en tahdo lyödä maahan, minä tahdon heitä istuttaa ja en repiä ylös,

24:7 Ja antaa heille sydämen, että he minun tuntevat, että minä olen \Herra\; ja he ovat minun kansani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa; sillä heidän pitää kaikesta sydämestänsä minun tyköni itsensä kääntämän.

24:8 Mutta niinkuin pahat fikunat ovat pahat, ettei kukaan niitä syödä taida, sanoo \Herra\, niin tahdon minä myös hyljätä Zedekian, Juudan kuninkaan, niin myös hänen päämiehensä, ja mitä Jerusalemiin jäänyt on, ja jotka tässä maassa vielä ovat, ja jotka Egyptin maassa asuvat.

24:9 Minä tahdon saattaa heille onnettomuuden ja en tahdo antaa heidän olla josakussa valtakunnassa maan päällä, niin että heidän pitää häpiään tuleman, sananparreksi, jutuksi ja kIRO-

sanoin: ficunita: hyvät ficunat ovat aiwa hyvät/ ja pahat ovat aiwa pahat/ ettei niittä taita syödä niijn pahat he ovat.

24:4 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

24:5 Näitä sano HERra Israelin Jumala: nijncuin nämät ficunat ovat hyvät: niijn minä tahdon myös armollisest korjata Judan fangeja/ jotca minä tästä Caupungist olen lähettänyt Chaldean maalle:

24:6 Ja tahdon armollisest cadzo heidän puoleens/ ja tahdon tuoda heitä tähän maahan jällens/ ja tahdon raketa heitä ja en lyödä maahan: minä tahdon heitä istutta ja en repiä ylös.

24:7 Ja tahdon anda heille sydämen että he minun tuntevat/ että minä olen HERra/ ja he ovat minun Canssan/ ja minä tahdon olla heidän Jumalans: sillä heidän pitää caikest heidän sydämestäns minun tygöni idzens käändämän.

24:8 Mutta nijncuin pahat ficunat ovat pahat/ ettei cuncan niittä syödä taida/ sano HERra: niijn tahdon minä myös hyljätä Zedechian Judan Cuningan/ niijn myös hänen päämiehens/ ja mitä Jerusalemin jäänyt on/ ja jotca Egyptis asuwat.

24:9 Minä tahdon saatta heille onnettomuden/ ja en tahdo anda heidän olla josacusa waldacunnas maan päällä/ niijn että heidän pitää häpiään tuleman/ sanan parrexi/ ju-

koissa, mihin minä heidät karkoitan.

24:10 Ja minä lähetän heidän sekaansa miekan, nälän ja ruton, kunnes he ovat hävinneet siitä maasta, jonka minä olen antanut heille ja heidän isillensä."

Jeremia 25 LUKU

25:1 Sana, joka tuli Jeremialle, sana koko Juudan kansaa vastaan, Joojakimin, Joosian pojan, Juudan kuninkaan, neljäntenä vuotena, se on Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, ensimmäisenä vuotena -

25:2 sana, jonka profeetta Jeremia lausui koko Juudan kansaa ja kaikkia Jerusalemin asukkaita vastaan sanoen:

25:3 Joosian, Aamonin pojan, Juudan kuninkaan, kolmannestatoista vuodesta alkaen tähän päivään saakka - kaksikymmentä kolme vuotta - on Herran sana tullut minulle, ja minä olen teille puhunut varhaisesta alkaen, mutta te ette ole kuulleet.

25:4 Ja Herra on lähettänyt teidän tykönnä kaikki palvelijansa, profeetat, varhaisesta alkaen, mutta te ette ole kuulleet, ette kallistaneet korvaanne kuullaksenne,

25:5 kun he sanoivat: "Kääntykää itsekukin pahalta tieltänne ja pahoista teoistanne, niin saatte asua maassa, jonka Herra on antanut teille ja teidän isillenne, iankaikkisesta iankaikkiseen.

ukseksi joka paikassa, kuhunka minä heidät ajava olen.

24:10 Ja tahdon lähettää miekan, nälän ja ruton heidän sekaansa, siihenasti kuin heidän pitää maasta hukkuman, jonka minä heille ja heidän isillensä antanut olen.

25 LUKU

25:1 Tämä on se sana, joka tapahtui Jeremialle koko Juudan kansasta, neljäntenä Joojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan vuotena, joka oli ensimmäinen Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, vuosi;

25:2 Jonka propheta Jeremia puhui kaikelle Juudan kansalle ja kaikille Jerusalemin asuvaisille, ja sanoi:

25:3 \Herran\ sana on tapahtunut minulle Josian Aamonin pojan, Juudan kuninkaan, kolmannesta vuodesta toistakymmentä tähän päivään asti; ja minä olen sitä kolme ajastaikaa kolmattakymmentä teille ahkerasti saarnannut, vaan ette koskaan tahtoneet kuulla.

25:4 Niin on myös \Herra\ lähettänyt teidän tykönnä kaikki palveliansa, profeetat, juuri ahkerasti; mutta ette kuulleet ettekä kallistaneet korvianne kuulemaan.

25:5 Koska hän sanoi: kääntäkää teitänne kukin pahalta tieltänsä ja teidän pahasta menostanne, niin teidän pitää pysymän siinä maassa, jonka \Herra\ teille ja teidän isillenne antanut on, iankaikkisesta iankaikkiseen.

tuxi ja kirouxexi jocapaicas/cuhunga minä heidän poisajawa olen/

24:10 ja tahdon lähettä miecan/ näljän ja ruton heidän secaans/ siihenasti cuin heidän pitä maasta huckuman/ jonga minä heille ja heidän lsillens andanut olen.

XXV. Lucu

25:1 TÄMÄ on se sana joca tapahdui Jeremialle/ coco Judan Canssasta/ neljäntenä Joojakimin Josian pojan Judan Cuningan vuotena/ 25:2 (Joca oli ensimmäinen NebucadNezarin Babelin Cuningan vuosi)

25:2 Jonga myös Propheta Jeremia puhui caikelle Judan Canssalle/ ja caikille Jerusalemin asuwaisille/ ja sanoi: 25:3 HERran sana on tapahtunut minulle/ colmannest toistakymmenest Josian Aamonin pojan Judan Cuningan vuodesta/ tähän päiwän asti/ ja minä olen sitä colme ajastaica colmattakymmendä teille ahkerast saarnannut/ waan et te coscan tahtonet cuulla.

25:4 Nijn on myös HERra lähettänyt teidän tygön caicki hänen palwelians Prophetat juuri ahkerast/ mutta et te cuullet heitä/ etkä callistanet corwian cuuleman/

cosca hän sanoi:

25:5 Käändäkät teitän cukin pahalda tieldäns/ ja teidän pahasta menostan/ nijn teidän pitä pysymän sijnä maassa/ jonga HERra teille ja teidän lsillen andanut on ijan-

25:6 Älkää seuratko muita jumalia, älkää palvelko ja kumartako niitä älkääkä vihoittako minua kättenne töillä, etten tuottaisi teille onnettomuutta." -

25:7 "Mutta te ette kuulleet minua, sanoo Herra, ja niin te vihoititte minut kättenne töillä, omaksi onnettomuudeksenne.

25:8 Sentähden näin sanoo Herra Sebaot: Koska te ette ole kuulleet minun sanojani,

25:9 niin katso, minä lähetän sanan, minä nostan kaikki pohjanpuolen kansanheimot, sanoo Herra, sanan Nebukadnessarille, Baabelin kuninkaalle, palvelijalleni, ja tuon heidät tätä maata ja sen asukkaita vastaan ja kaikkia näitä ympärillä olevia kansoja vastaan. Ja nämä minä vihin tuhon omiksi ja teen heidät kauhistukseksi, ivan vihellykseksi ja ikuisiksi raunioiksi.

25:10 Minä hävitän heidän keskuudestaan riemun ja ilon huudon, huudon yljälle ja huudon morsiamelle, käsikivien äänen ja lampun valon.

25:11 Niin koko tämä maa tulee raunioiksi, autioksi, ja nämä kansat palvelevat Baabelin kuningasta seitsemänkymmentä vuotta.

25:12 Mutta kun seitsemänkymmentä vuotta on täyttynyt, niin minä kostan Baabelin kuninkaalle ja sille kansal-

25:6 Älkäätkä muita jumalia seuratko, niin että te palvellette ja kumarratte heitä; ette minua teidän kättenne töillä vihoittaisi, ja minä teille kovan onnen saattaisin.

25:7 Mutta ette tahtoneet kuulla minua, sanoo \Herra\; että te minun kumminkin vihoititte kättenne töillä omaksi onnettomuudeksenne.

25:8 Sentähden sanoo \Herra\ Zebaot: ettette kuulleet minun sanojani,

25:9 Katso, niin minä tahdon lähettää ja antaa tulla kaikki kansat pohjoisesta, sanoo \Herra\, ja palveliani Nebukadnessarin, Babelin kuninkaan, ja tuoda hänen tälle maalle niiden päälle, jotka siinä asuvat, ja kaiken tämän kansan päälle, joka tässä ympäristöllä on; ja tahdon antaa heidät haaskaksi ja hävitykseksi, ja vihellykseksi ja ijankaikkiseksi autioksi;

25:10 Ja tahdon heiltä ottaa pois kaiken ilon ja riemun äänen, yljän äänen ja morsiamen äänen, myllyn äänen, ja kynttilän valistuksen.

25:11 Että kaikki tämä maa pitää kylmillä ja hävitettynä oleman, ja nämä kansat pitää Babelin kuningasta palveleman seitsemänkymmentä ajastaikaa.

25:12 Ja pitää tapahtuman, että kuin ne seitsemänkymmentä vuotta kuluneet ovat, niin minä tahdon kostaa Baabelin kuninkaalle ja tälle

caickisest.

25:6 Älkät muita jumalita seuratko/ niijn että te palvelette ja cumarratte heitä/ ettet te minua teidän kätten töillä vihoitais/ ja minä teillen cowan onnen saattaisin.

25:7 Mutta et te tahtonet cuulla minua/ sano HERra/ että te minun cummingin vihoititte teidän kätten töillä/ teidän omaksi onnettomuudeksen.

25:8 Sentähden sano HERra Zebaoth: ettet te cuullet minun sanojani/

cadzo/ niijn minä tahdon lähettä ja anda tulla caicki Canssat pohjaisesta/ sano HERra/ ja minun palwelian Nebucadnessarin Babelin Cuningan/

25:9 Ja tahdon tuoda heidän tälle maalle/ nijden päälle jotca sijnä asuvat/ ja caiken tämän Canssan päälle/ cuin täsä ymbäristöllä on/ ja tahdon anda heidän haascaxi ja häwityxexi/ ja tahdon tehdä heitä häwäistyxexi/ ja ijancaickisexi autioxi.

25:10 Ja tahdon heildä otta pois caiken ilon wirren/ yljän ja morsiamen änen/ myllyn änen ja kyntilän walituxen.

25:11 Että caicki tämä maa pitä kylmillä ja häwitettynä oleman. Ja nämät Canssat pitää Babelin Cuningasta palveleman seidzemenkymmendä ajastaica.

25:12 COsca ne seidzemenkymmendä vuotta culunet owat/ niijn minä tahdon costa Babelin Cuningalle/ sano

le, sanoo Herra, heidän pahat tekonsa, kosten kaldealaisten maalle ja teen sen ikuisiksi erämaaksi.

25:13 Ja minä tuotan sen maan ylitse kaikki sanani, jotka minä olen puhunut sitä vastaan, kaiken, mitä tähän kirjaan on kirjoitettu, mitä Jeremia on ennustanut kaikkia niitä kansoja vastaan.

25:14 Sillä hekin joutuvat palvelemaan monia kansoja ja suuria kuninkaita, ja minä maksan heille heidän tekojensa ja kättensä töiden mukaan."

25:15 Sillä näin sanoi Herra, Israelin Jumala, minulle: "Ota tämä vihan viinin malja minun kädestäni ja juota sillä kaikki kansat, joiden tykö minä sinut lähetän.

25:16 He juovat ja horjuvat ja tulevat mielettömiksi miekan edessä, jonka minä lähetän heidän keskellensä."

25:17 Ja minä otin maljan Herran kädestä ja juotin kaikkia kansoja, joiden tykö Herra minut lähetti:

25:18 Jerusalemla ja Juudan kaupunkeja, sen kuninkaita ja ruhtinaita, tehdäkseni heidät raunioiksi, kauhistikseksi, ivan vihellykseksi ja kiroukseksi, niinkuin tänä päivänä tapahtuu;

25:19 faraota, Egyptin kuninkasta, ja hänen palvelijoihinsa ja ruhtinaitansa ja koko hänen kansaansa;

kansalle, sanoo \Herra\, heidän pahain tekoinsa tähden, siihen myös Kaldealaisten maalle, ja tehdä sen ijankaikkiseksi autioksi.

25:13 Ja näin minä tahdon antaa tulla tämän maan päälle kaikki minun sanani, jotka minä olen puhunut häntä vastaan, kaiken sen, mikä tässä Raamatussa on kirjoitettu, jonka Jeremia kaikille kansoille on ennustanut.

25:14 Ja heidän pitää myös palveleman, vaikka he voimallinen kansa ja valtiat kuninkaat ovat. Näin tahdon minä maksaa heille heidän ansionsa jälkeen ja heidän kättensä tekoin jälkeen.

25:15 Sillä näin sanoo \Herra\, Israelin Jumala, minulle: ota tämä viinamalja minun kädestäni täynnänsä vihaa, ja kaada sitä kaikille kansoille, joiden tykö minä sinun lähetän.

25:16 Että se joisivat, horjuisivat ja hokariksi tulisivat miekan edessä, jonka minä heidän sekaansa tahdon lähettää.

25:17 Ja minä otin maljan \Herran\ kädestä, ja kaasin kaikille kansoille, joiden tykö \Herra\ minun lähetti:

25:18 Jerusalemlle, Juudan kaupungeille, hänen kuninkailhensa ja päämiehillensä, että heidän pitää oleman pilkkana ja kirouksena, niinkuin tänäpäpä on:

25:19 Pharaolle, Egyptin kuninkaille, palvelioihensa, ruhtinainensa ja kaikelle hänen kansallensa,

HERra/ heidän pahain tekoins tähden/ siihen myös Chaldealisten maalle/ ja tahdon tehdä ijancaickisexi autioksi.

25:13 Cadzo/ näin minä tahdon anda tulla tämän maan päälle caicki minun sanani/ cuin minä olen puhunut händä wastan/ nimittäin/ caiken sen cuin Ramatus on kirjoitettu/ jota Jeremia caikelle Canssalle on ennustanut.

25:14 Ja heidän pitä myös palweleman/ waicka he voimallinen Canssa ja waldiat Cuningat owat. Näin tahdon minä maxa heille heidän ansions jälkeen/ ja heidän kättens tecoin jälkeen.

25:15 Sillä näin sano HERra Israelin Jumala minulle: ota tämä wijnamalja minun kädestäni täynnäns wiha/ ja caada sijtä caikille Canssoille/ joiden tygö minä sinun lähetän.

25:16 Että he joisit/ horjuisit ja hocarixi tulisit miecan edes/ jonga minä heidän secaans tahdon lähettä.

25:17 Ja minä otin maljan HERran kädestä/ ja caadin caikille Canssoille/ joiden tygö HERra minun lähetti/

25:18 Nimittäin/ Jerusalemlle/ Judan Caupungeille/ hänen Cuningaillens/ ja Försteillens/ että heidän pitä kylmillä ja cukistettuna oleman/ ja pitä oleman pilckana/ ja kirousna/ nijncuin tänäpäpä on.

25:19 Sijtte Pharaolle Egyptin Cuningalle/ palwelioihens/ Ruhtinoinens ja Canssoihens/

25:20 kaikkea sekakansaa ja kaikkia Uusin maan kuninkaita ja kaikkia filistealaisten maan kuninkaita ja Askelonia ja Gassaa ja Ekronia ja Asdodin tähteitä;	25:20 Kaikille maille etelään päin, kaikille kuninkaille Uusin maalla, kaikille kuninkaille Philistealaisten maalla, Askalonin, Gatsan, Akaronin ja Asdodin jääneiden kanssa,	25:20 Caikille maille etelän päin/ caikille Cuningaille Uzin maalla/ caikille Cuningaille Palestinan maalla/ Achalonin/ Gazan/ Acharonin ja Asdodin jäänyitten cansa.
25:21 Edomia, Mooabia ja ammonilaisia;	25:21 Edomilaisille, Moabilaisille ja Ammonin lapsille,	25:21 Edomitereille/ Moabitereille/ Ammonitereille/
25:22 kaikkia Tyyron kuninkaita ja kaikkia Siidonin kuninkaita ja rantamaan kuninkaita, jotka ovat meren tuolla puolen;	25:22 Kaikille Tyron kuninkaille, kaikille Sidonin kuninkaille, luotoin kuninkaille sillä puolen merta,	25:22 Caikille Tyrin Cuningaille/ caikille Sidonin Cuningaille/ luotoin Cuningaille sillä puolen merta/
25:23 Dedania, Teemaa ja Buusia ja kaikkia päälaen ympäriltä kerittyjä;	25:23 Dedanille, Temalle, Busille ja kaikille maan ääriässä asuvaisille,	25:23 Dedanille/ Themalle/ Busille ja caikille culmis asuvaisille/
25:24 kaikkia Arabian kuninkaita ja kaikkia sekakansan kuninkaita, jotka asuvat erämaassa;	25:24 Kaikille Arabian kuninkaille, kaikille kuninkaille lännen puolessa, jotka korvessa asuvat,	25:24 Caikille Arabian Cuningaille/ caikille etelän Cuningaille/ jotca corwesa asuwat.
25:25 kaikkia Simrin kuninkaita ja kaikkia Eelamin kuninkaita ja kaikkia Meedian kuninkaita;	25:25 Kaikille Simrin kuninkaille, kaikille kuninkaille Elamissa, kaikille kuninkaille Madaissa,	25:25 Caikille Simrin Cuningaille/ caikille Cuningaille Elamis/ caikille Cuningaille Madais.
25:26 kaikkia pohjanpuolen kuninkaita, läheisiä ja kaukaisia, toista toisensa jälkeen, ja kaikkia maan valtakuntia, mitä maan päällä on. Ja heidän jälkeensä on Seesakin kuningas juova.	25:26 Kaikille kuninkaille pohjoisessa, sekä läsnä että kaukana toinen toisensa kanssa, ja kaikille valtakunnille maan päällä, jotka maan piirin päällä ovat; ja kuningas Sesakin pitää juoman näiden jälkeen.	25:26 Caikille Cuningaille pohjaises/ sekä läsnä että caucana toinen toisens cansa/ ja caikille Cuningaille maan päälle/ jotca maan pijrin päällä owat/ ja Cuningas Sesachin pitä juoman näiden perän.
25:27 "Sano heille: Näin sano Herra Sebaot, Israelin Jumala: Juokaa ja juopukaa, oksentakaa ja kaatukaa, älkääkää enää nousko, - miekan edessä, jonka minä lähetän teidän keskellenne.	25:27 Ja sano heille: näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: juokaat ja juopukaat, oksentakaaat ja langetkaat, ja ette taida nousta miekan edessä, jonka minä teidän sekaanne lähettää tahdon.	25:27 Ja sano heille: näitä sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: juocat ja juopucat/ oxendat ja langetcat/ ja ette taida nosta miecan edestä/ jonga minä teidän sekaan lähettä tahdon.
25:28 Mutta jos he eivät tahdo ottaa maljaa sinun kädestäsi ja juoda, niin sano heille: Näin sano Herra Sebaot: Teidän täytyy juoda.	25:28 Ja jollei he tahdo ottaa maljaa sinun kädestäs ja juoda, niin sano heille: näin sanoo \Herra\ Zebaot: teidän pitää kaiketi juoman;	25:28 Ja jollei he tahdo ottaa malja sinun kädestäs/ ja juoda/ nijn sano heille: juuri näin sano HERra Zebaot: teidän pitää juoman:
25:29 Sillä katso, siitä kaupungista alkaen, joka on	25:29 Sillä katso, siinä kaupungissa, joka minun nimel-	25:29 Sillä cadzo/ sijnä Caupungis joca minun nimelläni

otettu minun nimiini, minä alotan onnettomuuden tuottamisen; ja tekö jäisitte rankaisematta! Te ette jää rankaisematta, sillä minä kutsun miekan kaikkia maan asukkaita vastaan, sanoo Herra Sebaot.

25:30 Mutta sinä, ennusta heille kaikki nämä sanat ja sano heille: Herra ärjyy korkeudesta, antaa äänensä kaikua pyhästä asunnostansa. Hän ärjyy väkevästi yli laitumensa. Hän nostaa kuin viinikuurnan polkijat huudon kaikkia maan asukkaita vastaan.

25:31 Pauhina käy maan ääriin asti, sillä Herralla on riita-asia kansoja vastaan, hän käy oikeutta kaiken lihan kanssa: jumalattomat hän antaa miekalle alttiiksi, sanoo Herra.

25:32 Näin sanoo Herra Sebaot: Katso, onnettomuus kulkee kansasta kansaan, ja suuri myrsky nousee maan perimmäisistä ääristä.

25:33 Ja Herran surmaamia on oleva sinä päivänä maan äärestä maan ääreen. Ei heille pidetä valittajaisia, ei heitä koota eikä haudata; he tulevat maan lannaksi.

25:34 Parkukaa, te paimenet, ja huutakaa, vieriskelkää tuhassa, te lauman valtiaat; sillä aika on tullut teidän joutua teurastettaviksi. Te hajotte pirstoiksi, te kaadutte niinkuin kallisarvoinen astia.

25:35 Mennyt on paimenilta pakopaikka ja pelastus lau-

läni nimitetty on, rupeen minä vaivaamaan; luuletteko että teidän pitää rankaisematta pääsemän? Ei teidän pidä rankaisematta pääsemän; sillä minä kutsun miekan kaikkein niiden päälle, jotka maalla asuvat, sanoo \Herra\ Zebaot.

25:30 Ja sinun pitää ennustaman heille kaikki nämät sanat, ja sanoman heille: \Herra\ on kiljuva korkeudesta, ja antava kuulla äänensä pyhästä asuinsiastansa, hän on kaiketi kiljuva majastansa, hän veisaa virren, niinkuin viinan sotkuja, kaikista maan asuvaisista,

25:31 Jonka ääni on kuuluva maan ääriin; sillä \Herra\ toimittaa pakanat oikeuden eteen, ja tahtoo tuomita kaiken lihan; jumalattomat antaa hän miekan alle, sanoo \Herra\.

25:32 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: katso, vaiva tulee kansasta kansaan, ja suuri ilma nousee maan sivusta.

25:33 Niin pitää \Herralta\ lyötyjä sinä päivänä oleman yhdestä maan äärestä niin toiseen asti; ei pidä heitä itkettämän eikä korjattaman, eli haudattaman, vaan pitää oleman kedolla ja loaksi tuleman.

25:34 Parkukaat nyt, te paimenet, huutakaat ja vieritelkää teitänne tuhassa, te lauman valtiaat; sillä aika on tullut teitä teurastaa ja hajottaa, ja teidän pitää putoaman rikki, niinkuin kallis astia.

25:35 Ja ei paimenten pidä taitaman paeta, ja lauman valtiaat ei pidä pääsemän

nimitetty on/ rupen minä waiwaman: luulettaco että teidän pitä rangaisemata pääsemän? ei teidän pidä rangaisemata pääsemän: sillä minä cudzun miecan caickein nijden päälle jotca maalla asuwat/ sano HERra Zebaoth.

25:30 JA sinun pitä ennustaman heille caicki nämät sanat/ ja sano heille: HERra on räskywä corkeudesta/ ja andawa cuulla jylinäns hänen pyhästä asuinsiastans/ hän on räskywä hänen majastans/ hän weisa wirren/ nijncuin wijnan polkia/ caikista maan asuwaisista.

25:31 Jonga äni on cuuluwa maan ärijn: sillä HERra toimitta pacanat oikiuden eteen/ ja tahto duomita caiken lihan: jumalattomat anda hän miecan ala/ sano HERra.

25:32 Näitä sano HERra Zebaot: cadzo/ waiwa tule toiselda Canssaldä toiselle/ ja suuri ilma nouse maan siwusta.

25:33 Nijn pitä HERralda lyötyjä sinä päiwänä oleman toisesta maan ärestä toisen asti/ ei pidä heitä itkettämän eikä corjattaman eli haudattaman/ waan pitä oleman kedolla/ ja loaxi tuleman.

25:34 Parcucat nyt te paimenet/ huutacat ja wieritelkät teitän tuhwas te lauman walldiat: sillä aica on tullut teitä teurasta ja hajotta/ ja teidän pitä putoman ricki/ nijncuin callis astia.

25:35 Ja ei paimenden pidä taitaman paeta/ ja lauman

man valtiailta.

pois.

waldiat ei pidä pääsemän
pois.

25:36 Kuule paimenten huu-
toa, lauman valtiaitten valitus-
ta! Sillä Herra hävittää heidän
laumansa;

25:36 Niin pitää paimenet
surkiasti huutaman, ja lau-
man valtiaat surkutteleman,
että \Herra\ on niin hävittä-
nyt heidän laitumensa.

25:36 Nijn pitä paimenet huu-
taman/ ja lauman waldiat
surcutteleman/ että HERra on
nijn häwittänyt heidän lai-
tuimens.

25:37 heidän rauhaisat laitumensa
ovat tuhoutuneet Her-
ran vihan hehkusta.

25:37 Ja heidän niittynsä,
jotka niin kauniit olivat, ovat
hävitetyt \Herran\ julmalta
vihalta.

25:37 Ja heidän nijttuns/
jotca nijn caunit olit/ owat
häwitetyt HERran julmalda
wihalda.

25:38 Hän on lähtenyt niin-
kuin nuori leijona pensaikos-
taan: heidän maansa on tul-
lut autioksi hävittäjän vihan
hehkusta, Herran vihan heh-
kusta."

25:38 Hän on hyljännyt ma-
jansa, niinkuin nuori jalo-
peura; ja heidän maansa on
niin hävitetty hävittäjän vi-
halta ja hänen julmalta vi-
haltansa.

25:38 Hän on hyljännyt hä-
nen majans/ nijncuin nuori
Lejoni/ ja heidän maans on
nijn häwitetty hävittäjän wi-
halda/ ja hänen julmalda wi-
haldans.

Jeremia 26 LUKU

26 LUKU

XXVI. Lucu

26:1 Joojakimin, Joosian po-
jan, Juudan kuninkaan, halli-
tuksen alussa tuli Herralta
tämä sana:

26:1 Jojakimin Josian pojan,
Juudan kuninkaan, valta-
kunnan alussa tapahtui tä-
mä sana \Herralta\ ja sanoi:

26:1 JOjachimin Josian pojan
Judan Cuningan waldacunnan
algusa/ tapahdui tämä sana
HERralda/ ja sanoi:

26:2 "Näin sanoo Herra: Ase-
tu Herran temppelin esipihaan
ja puhu kaikkia Juudan kau-
punkeja vastaan, jotka tulevat
kumartaen rukoilemaan Her-
ran temppeliin, kaikki ne sa-
nat, jotka minä olen käsenyt
sinun sanoa heille: älä jätä
pois sanaakaan.

26:2 Näin sanoo \Herra\
seiso \Herran\ huoneen kar-
tanolla ja saarnaa kaikkein
Juudan kaupunkien edessä,
jotka tänne tulevat rukoile-
maan \Herran\ huoneessa,
kaikki ne sanat, jotka minä
sinulle käsenyt olen, sano-
akses heille; älä mitään siitä
vähennä:

26:2 Näitä sano HERra: mene
cartanoon HERran huonen
eteen/ ja saarna caickein
Judan Caupungein edesä/
cuin tänne tulewat rucoile-
man/ HERran huonesä/
caicki ne sanat jotca minä
sinulle käsenyt olen/ sano-
axes heille.

26:3 Ehkäpä he kuulevat ja
kääntyvät itsekukin pois pa-
halta tieltään, ja niin minä
kadun sitä onnettomuutta,
jonka minä olen aikonut heil-
le tuottaa heidän pahojen
tekojensa tähden.

26:3 Jos he mitämaks taita-
vat kuulla ja kääntyä kukin
pahasta menostansa, että
minäkin katuisin sitä pahaa,
jonka minä heille ajattelin
tehdä heidän pahan menon-
sa tähden.

26:3 Ja älä mitän sijtä wä-
hennä: jos he/ mitämax/ tai-
tawat cuulla ja käändä hei-
täns/ cukin pahasta menos-
tans/ että minäkin caduisin
sitä paha/ cuin minä heille
ajattelin tehdä/ heidän pahan
menons tähden.

26:4 Ja sano heille: Näin sa-
noo Herra: Jollette kuule mi-
nua ja vaella minun lakini
mukaan, jonka minä olen teil-
le antanut,

26:4 Ja sano heille: näin sa-
noo \Herra\
kuule, niin että te vaellatte
minun laissani, jonka minä
olen pannut teidän eteenne,

26:4 Ja sano heille: näitä
sano HERra: jos et te minua
cuule/ nijn että te waellatte
minun Laisani/ jonga minä
olen pannut teidän eteen.

26:5 ettekä kuule palvelijaini,

26:5 Että te kuulette minun

26:5 Että te cuuletta minun

profeettain, sanoja, niiden, jotka minä olen lähettänyt teidän tyköne, varhaisesta alkaen, vaikka ette ole kuulleet heitä,

26:6 niin minä teen tälle temppelille niinkuin Siilolle, ja minä teen tämän kaupungin kiroussanaksi kaikille maan kansoille."

26:7 Ja papit ja profeetat ja koko kansa kuulivat Jeremian puhuvan nämä sanat Herran temppelissä.

26:8 Ja kun Jeremia oli puhunut loppuun kaiken, minkä Herra oli käskenyt hänen puhua kaikelle kansalle, niin papit ja profeetat ja koko kansa ottivat hänet kiinni sanoen: "Sinun on kuolemalla kuoltava!

26:9 Miksi olet ennustanut Herran nimessä sanoen: Tälle temppelille on käyvä niinkuin Siilolle, ja tämä kaupunki on tuleva raunioiksi, asujattomaksi?" Ja kaikki kansa koontui Jeremiaa vastaan Herran temppelissä.

26:10 Kun Juudan päämiehet tämän kuulivat, menivät he kuninkaan palatsista Herran temppeliin ja istuivat Herran uuden portin ovelle.

26:11 Silloin papit ja profeetat sanoivat päämiehille ja kaikelle kansalle näin: "Kuoleman tuomio tälle miehelle! Sillä hän on ennustanut tätä kaupunkia vastaan, niinkuin olette omin korvin kuulleet."

26:12 Mutta Jeremia sanoi kaikille päämiehille ja kaikelle kansalle näin: "Herra on lä-

palveliaini, prophetain sanat, jotka minä varhain ja usiasti teille lähettänyt olen, ja ette kuitenkaan tahtoneet kuulla;

26:6 Niin tahdon minä tehdä tälle huoneelle niinkuin Siilolle, ja tahdon tehdä tämän kaupungin kaikille pakanoille maan päällä kiroukseksi.

26:7 Kuin papit, prophetat ja kaikki kansa kuulivat Jeremian näitä sanoja puhuvan \Herran\ huoneessa,

26:8 Ja kuin Jeremia oli lopettanut puheensa, kaiken sen, minkä \Herra\ hänen käskenyt oli sanoa kaikelle kansalle, tarttuivat papit häneen, ja prophetat ja kaikki kansa, ja sanoivat: sinun pitää kaiketi kuoleman.

26:9 Miksi sinä tohdit ennustaa \Herran\ nimeen ja sanoa: niin pitää tälle huoneelle tapahtuman kuin Siilollekin, ja tämä kaupunki pitää niin kylmille tuleman, ettei siinä kenkään enään asu? Ja kaikki kansa koontui \Herran\ huoneessa Jeremiaa vastaan.

26:10 Kuin Juudan ruhtinaat sen kuulivat, menivät he ylös kuninkaan huoneesta \Herran\ huoneeseen, ja istuivat \Herran\ uuden portin eteen.

26:11 Ja papit ja prophetat puhuivat ruhtinasten ja kaiken kansan edessä ja sanoivat: tämä mies on kuolemaan viallinen; sillä hän on ennustanut tätä kaupunkia vastaan, niinkuin te korvillanne kuulleet olette.

26:12 Mutta Jeremia puhui kaikille ruhtinaille ja kaikelle kansalle, sanoen: \Herra\ on

palweliain Prophetain sanat/ jotka minä joca paickan teille lähettänyt olen/ ja et te cuitengan tahtonet cuulla.

26:6 Nijn tahdon minä tehdä tälle huonelle nijncuin Silolle/ ja tahdon tehdä tämän Caupungin caikille pacanoille maan päällä kirouxexi.

26:7 COsca Papit/ Prophetat ja caicki Canssa cuulit Jeremian sencaltaisita puheita puhuwan HERran huonesä:

26:8 Ja Jeremia oli lopettanut puhens/ caiken sen cuin HERra hänen käskenyt oli sanoa caikelle Canssalle: tartuit Papit häneen/ ja Propheetat/ ja caicki Canssa/ ja sanoit: sinun pitä cuoleman.

26:9 Mixi sinä tohdit ennusta HERran nimeen/ ja sanoa: nijn pitä tälle huonelle tapahtuman cuin Silollengin/ ja tämä Caupungi pitä nijn kylmille tuleman/ ettei sijnä kengän enä asu. Ja caicki Canssa cocondui HERran huonesä Jeremiat wastan.

26:10 COsca Judan Ruhtinat sen cuulit/ menit he Cuningan huonest HERran huonesen/ ja istuit HERran uden portin eteen.

26:11 Ja Papit ja Prophetat puhuit Ruhtinasten ja caickein Canssain edes/ ja sanoit: tämä on cuolemaan wiallinen: sillä hän on saarnannut tätä Caupungita wastan/ nijncuin te corwillan cuullet oletta.

26:12 Mutta Jeremia sanoi caikille Ruhtinaille ja caikelle Canssalle: HERra on minun

hettänyt minut ennustamaan tätä temppeleä ja tätä kaupunkia vastaan kaikki ne sanat, jotka olette kuulleet.

26:13 Parantakaa siis nyt vaelluksenne ja tekonne ja kuulkaa Herran, teidän Jumalanne, ääntä, niin Herra katuu sitä onnettomuutta, jolla hän on teitä uhannut.

26:14 Mutta katso, minä olen teidän käsissänne; tehkää minulle, mitä katsotte hyväksi ja oikeaksi.

26:15 Mutta se tietäkää, että te, jos minut surmaatte, saatatte viattoman veren pääl- lenne ja tämän kaupungin ja sen asukasten päälle, sillä totisesti on Herra lähettänyt minut teidän tyköne puhumaan kaikki nämä sanat teidän korvienne kuullen."

26:16 Silloin päämiehet ja kaikki kansa sanoivat papeille ja profeetoille: "Ei kuoleman tuomiota tälle miehelle! Sillä hän on puhunut meille Herran, meidän Jumalamme, nimeksi."

26:17 Ja muutamat maan vanhimmista nousivat ja sanoivat kaikelle kansan joukolle näin:

26:18 "Miika, mooresetilainen, ennusti Hiskian, Juudan kuninkaan, päivinä ja sanoi kaikelle Juudan kansalle näin: Näin sanoo Herra Sebaot: 'Siion kynnetään pelloksi, ja Jerusalem tulee kiviraunioksi ja temppeleivori metsäkukkulaksi.'

26:19 Surmasivatko hänet

minun lähettänyt kaikkia näitä, joita te kuulleet olette, ennustamaan tätä huonetta ja tätä kaupunkia vastaan.

26:13 Niin parantakaa nyt menonne ja olonne, ja kuulkaat \Herran\ Jumalanne ääntä; niin tahtoo myös \Herra\ katua sitä paha, jonka hän on puhunut teitä vastaan.

26:14 Mutta minä, katso, minä olen teidän käsissänne: tehkää minun kanssani, niinkuin teille parhain kelpaa.

26:15 Kuitenkin pitää teidän täydellisesti tietämän, että jos te minun tapatte, niin te tuotatte viattoman veren teidän pääl- lenne, ja tämän kaupungin ja hänen asuvais- tensa päälle; sillä \Herra\ on totisesti minun lähettänyt teidän tyköne, puhumaan näitä kaikkia teidän korvianne edessä.

26:16 Silloin sanoivat ruhtinaat ja kaikki kansa papeille ja prophetaille: ei tämä mies ole viallinen kuolemaan; sillä hän on puhunut meille \Herran\ Jumalamme nimeen.

26:17 Ja muutamat maan vanhimmista nousivat, ja puhuivat kaikelle kansan joukolle ja sanoivat:

26:18 Hiskian, Juudan kuninkaan, aikana oli yksi propheta, nimeltä Miika, Maresasta; hän puhui kaikelle Juudan kansalle ja sanoi: näin sanoo \Herra\ Zebaot: Zion pitää kynnettämän niinkuin pelto, ja Jerusalem pitää kiviraunioksi tuleman ja templin vuori metsän kukkulaksi.

26:19 Antoiko Hiskia, Juu-

lähettänyt caickia näitä cuin te cuullet oletta/ saarnaman tätä huonetta ja tätä Caupungita vastaan.

26:13 Nijn parandacat nyt teidän menon ja olon/ cuulcat HERran teidän Jumalan ändä: njn tahto myös HERracua sitä paha/ cuin hän on puhunut teitä vastaan.

26:14 Cadzo/ minä olen teidän käsissän/ tehkät minun cansani njncuin teidän kelpa.

26:15 Cuitengin pitä teidän tietämän/ että jos te minun tapatte/ njn te tuotatte wiat- toman weren teidän pääl- len/ tämän Caupungin ja hänen asuwaistens päälle: sillä HERra on totisest minun lähettänyt teidän tygön/ puhuman näitä caickia teidän corwain edes.

26:16 Silloin sanoit Ruhtinat ja caicki Canssa Papeille ja Prophetaille: ei tämä ole wial- linen cuolemaan: sillä hän on puhunut meille HERran meidän Jumalamme nimeen.

26:17 Ja muutamat maan wanhimmista nousit ja puhuit caikelle joucolle Canssast/ ja sanoit:

26:18 Jehiskian Judan Cunin- gan aicana oli yxi Propheta nimeldä Micha Maresast/ hän puhui caikelle Judan Canssal- le/ ja sanoi: Näitä sano HERra Zebaot: Zion pitä kynnet- tämän njncuin peldo/ ja Je- rusalem pitä kiwiraunioxi tu- leman/ ja HERran huonen mäki medzän corwexi.

26:19 Ei cuitengan Jehiskia

silloin Hiskia, Juudan kuningas, ja koko Juuda? Eikö hän peljännyt Herraa ja lepyttänyt häntä, niin että Herra katui sitä onnettomuutta, jolla hän oli heitä uhannut? Mutta mekö tuottaisimme suuren onnettomuuden itsellemme?"

26:20 Mutta oli toinenkin mies, joka ennusti Herran nimessä: Uuria, Semajan poika, Kirjat-Jearimista; hän ennusti tätä kaupunkia ja tätä maata vastaan aivan niinkuin Jeremia.

26:21 Kun kuningas Joojakim ja kaikki hänen urhonsa ja kaikki päämiehet kuulivat hänen sanansa, niin kuningas etsi häntä tappaaksensa. Sen kulttuansa Uuria peljästy, pakeni ja meni Egyptiin.

26:22 Mutta kuningas Joojakim lähetti miehiä Egyptiin: Elnatanin, Akborin pojan, ja muita hänen kanssansa Egyptiin.

26:23 Ja he toivat Uurian Egyptistä ja veivät hänet kuningas Joojakimin eteen. Tämä surmautti hänet miekalla ja heittäi hänen ruumiinsa rahvaan hautaan.

26:24 Mutta Ahikamin, Saafanin pojan, käsi oli Jeremian suojana, niin ettei häntä jätetty kansan käsiin surmattavaksi.

Jeremia 27 LUKU

27:1 Joojakimin, Joosian pojan, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa tuli Herralta

dan kuningas, ja koko Juudan kansa hänen tappaa? eikö he peljänneet \Herraa\ ja rukoilleet \Herran\ edessä? ja \Herra\ katui sitä paha, minkä hän oli puhunut heitä vastaan; sentähden me teemme aivan pahoin meidän sielujamme vastaan.

26:20 Oli myös yksi mies, joka ennusti \Herran\ nimeen, Uria, Semajan poika Kirjatjearimista; hän ennusti tätä kaupunkia vastaan ja tätä maakuntaa vastaan, niinkuin Jeremiakin.

26:21 Mutta kuin kuningas Joojakim ja kaikki hänen voimallisensa ja valtamiehensä kuulivat hänen sanansa, tahtoi kuningas antaa hänen tappaa. Kun Uria ymmärsi sen, pelkäsi hän ja pakeni ja meni Egyptiin.

26:22 Mutta kuningas Joojakim lähetti miehet Egyptiin, Elnatanin Akborin pojan, ja muita hänen kanssansa, (jotka menivät) Egyptiin.

26:23 Ja ne toivat Uurian Egyptistä ja veivät kuningas Joojakimin eteen, ja hän antoi hänen tappaa miekalla, ja heittää hänen ruumiinsa yhteisen kansan hautoihin.

26:24 Kuitenkin oli Ahikamin, Saphanin pojan käsi Jeremian kanssa, ettei hän tullut kansan käsiin tapetta.

27 LUKU

27:1 Joojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, valtakunnan alussa tapahtui tämä sana \Herralta\ Jeremi-

Judan Cuningas/ ja coco Judan Canssa andanet händä tappa/ waan he pelkäisit HERra/ ja rucoilit andexi HERralda. Ja HERra catui sitä paha/ cuin hän oli puhunut heitä wasta/ sentähden me teemme aiwa pahoin meidän sielujamme wasta.

26:20 OLi myös yxi joca ennusti HERran nimeen/ Uria Semajan poica KirjathJearimist: hän ennusti tätä Caupungita wasta/ ja tätä maacunda wasta/ nijncuin Jeremiakin.

26:21 Mutta cosca Cuningas Joojachim/ ja caicki hänen woimallisens ja waldamiehens cuulit hänen sanans/ tahdoi Cuningas anda hänen tappa.

26:22 Cosca Uria ymmärsi sen/ nijn hän pakeni ja meni Egyptijn. Mutta Cuningas Joojachim lähetti muutamat miehet Egyptijn/ ELNathanin Achborin pojan/ ja muita hänen cansans.

26:23 Ne toit Egyptist/ ja weit Cuningas Joojachimin eteen/ ja hän andoi hänen tappa miecalla/ ja andoi huonost haudata.

26:24 Nijn myös oli Ahikamin Saphanin pojan käsi Jeremian cansa/ ettei hän tullut Canssan käsijn/ tapetta.

XXVII. Lucu

27:1 JOjachimin Josian pojan Judan Cuningan waldacunnan algusa/ tapahdui tämä sana

tämä sana Jeremialle:	alle ja sanoi:	HERralda Jeremialle/ ja sanoi:
27:2 Näin sanoo Herra minulle: "Tee itsellesi ies siteinensä ja pane se kaulaasi.	27:2 Näin sanoo \Herra\ minulle: tee sinulles siteet ja pane kaulaas,	27:2 Sen sano HERra minulle: tee sinulles ijes ja ripusta caulaas/
27:3 Lähetä se Edomin kuninkaalle, Mooabin kuninkaalle, ammonilaisten kuninkaalle, Tyyron kuninkaalle ja Siidonin kuninkaalle niiden lähettiläiden mukana, jotka ovat tulleet Jerusalemiin Sidkian, Juudan kuninkaan, tykö.	27:3 Ja lähetä ne Edomin kuninkaalle, Moabin kuninkaalle, Ammonin lasten kuninkaalle, Tyron kuninkaalle ja Sidonin kuninkaalle, niiden sanansaattajain kanssa, jotka olivat tulleet Zedekian, Juudan kuninkaan, tykö Jerusalemiin,	27:3 Ja lähetä Edomin Cuningalle/ Moabin Cuningalle/ Ammonin lasten Cuningalle/ Tyrin Cuningalle ja Sidonin Cuningalle/ niiden sanansaattajain cansa/ jotca olit tulleet Zedechian Judan Cuningan tygö Jerusalemijn.
27:4 Ja käske heidän sanoa herroillensa: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Näin sanokaa herroillenne:	27:4 Ja käske, että he sanovat herroillensa: näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: näin pitää teidän sanoman herroillenne:	27:4 Ja käske että he sanovat heidän herroillens: näitä sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: Näin pitä teidän sanoman teidän herroillen:
27:5 Minä olen tehnyt maan sekä ihmiset ja eläimet, jotka maan päällä ovat, suurella voimallani ja ojennetulla käsiwarrellani, ja minä annan sen, kenelle hyväksi näen.	27:5 Minä olen tehnyt maan, ja ihmisen, ja eläimet, jotka maan päällä ovat, suurella voimallani ja ojennetulla käsiwarrellani, ja annan sen kelle minä tahdon.	27:5 Minä olen tehnyt maan ja ihmisen/ ja eläimet jotca maan päällä owat/ minun suurella voimallani/ ja ojetulla käsiwarrellani/ ja annan sen kelle minä tahdon.
27:6 Ja nyt minä annan kaikki nämä maat Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, palvelijani, käsiin, ja myöskin metsän eläimet minä annan hänelle, palvelemaan häntä.	27:6 Mutta nyt olen minä antanut kaikki nämät maakunnat palveliani Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, käteen, ja olen myös antanut hänelle pedot maan päällä, palvelemaan häntä.	27:6 Mutta nyt olen minä andanut caicki nämät maakunnat minun palweliani NebucadNezarin Babelin Cuningan käteen/ ja olen myös andanut hänelle pedot maan päällä/ että heidän pitä händä palweleman.
27:7 Ja kaikki kansat palvelevat häntä ja hänen poikaansa ja hänen poikansa poikaa, kunnes tulee hänenkin maansa aika ja monet kansat ja suuret kuninkaat tekevät hänet palvelijakseen.	27:7 Ja kaikki kansat pitää häntä palweleman, hänen poikaansa ja hänen poikansa poikaa, siihenasti kuin hänenkin maansa aika tulee; sillä monta kansaa ja suuret kuninkaat pitää häntä palweleman.	27:7 Ja caicki Canssat pitää händä palweleman/ hänen poicans ja hänen poicans poica/ siihenasti cuin hänengin maans aica tule: sillä monda Canssa ja suuret Cuningat pitää händä palweleman.
27:8 Ja sitä kansaa ja sitä valtakuntaa, joka ei tahdo palvella häntä, Nebukadnessaria, Baabelin kuningasta, ja joka ei anna kaulaansa Baabelin kuninkaan ikeeseen, sitä	27:8 Vaan sen kansan ja valtakunnan, joka ei tahdo palvella Babelin kuningasta Nebukadnetsaria, eikä anna niskaansa Babelin kuninkaan ikeen alle, tahdon minä kurittaa miekalla, nälällä ja	27:8 Waan se Canssa ja waldacunda/ joca ei tahdo palwella Babelin Cuningasta NebucadNezarita/ eikä anna niscans Babelin Cuningan iken ala/ tahdon minä curitta

kansaa minä rankaisen miekalla, näljällä ja rutolla, sanoo Herra, kunnes minä teen heistä lopun hänen kädellensä.

27:9 Ja te, älkää kuulko profeettojanne, tietäjiänne, unianne, ennustelijoitanne ja velhojanne, jotka sanovat teille näin: 'Ette te joudu palvelemaan Baabelin kuningasta.'

27:10 Sillä valhetta he ennustavat teille ja toimittavat teidät kauas pois maastanne: minä karkoitan teidät, ja te hukutte.

27:11 Mutta sen kansan, joka taivuttaa kaulansa Baabelin kuninkaan ikeen alle ja palvelee häntä, sen minä annan jäädä omaan maahansa, sanoo Herra; se saa sitä viljellä ja siinä asua."

27:12 Sidkialle, Juudan kuninkaalle, minä puhuin aivan samalla tavalla, sanoen: Taivuttakaa kaulanne Baabelin kuninkaan ikeen alle ja palvelkaa häntä ja hänen kansaansa, niin te saatte elää.

27:13 Miksi pitäisi teidän kuolla, sinun ja sinun kansasi, miekkaan, nälkään ja ruttoon, niinkuin Herra on uhannut sitä kansaa, joka ei tahdo palvella Baabelin kuningasta?

27:14 Ja älkää kuulko niiden profeettain sanoja, jotka sanovat teille näin: "Ette te joudu palvelemaan Baabelin kuningasta"; sillä valhetta he ennustavat teille.

27:15 Sillä minä en ole lähettänyt heitä, sanoo Herra,

rutolla, sanoo \Herra\, siihenasti että minä hukutan heidät hänen kätensä kautta.

27:9 Sentähden älkää kuulko prophetaitanne, ennustajianne, unianne, tietäjiänne ja noitianne, jotka teille sanovat: ei teidän pidä palveleman Babelin kuningasta.

27:10 Sillä he ennustavat teille valhetta, saattaaksensa teitä kauvas teidän maastanne; ja minä ajan silloin teitä ulos, ja teidän pitää hukkuman.

27:11 Sillä kuka kansa kumartaa kaulansa Babelin kuninkaan ikeen alle ja palvelee häntä, sen tahdon minä antaa olla maassansa, että he sitä saavat nautita ja siinä asua, sanoo \Herra\.

27:12 Ja minä puhuin kaikki nämät Zedekialle, Juudan kuninkaalle, ja sanoin: kumartakaa kaulanne Babelin kuninkaan ikeen alle, ja palvelkaat häntä ja hänen kansaansa, niin te saatte elää.

27:13 Miksi te tahdotte kuolla, sinä ja sinun kansasi miekalla, näljällä ja rutolla? niinkuin \Herra\ on siitä kansasta sanonut, joka ei Babelin kuningasta palvella tahdo.

27:14 Sentähden älkää kuulko prophetainne sanoja, jotka teille sanovat: ei teidän pidä Babelin kuningasta palveleman; sillä he ennustavat teille valhetta.

27:15 Sillä en minä ole heitä lähettänyt, sanoo \Herra\;

miecalla/ näljällä ja rutolla/ sano HERra/ siihenasti että minä hukutan heidän hänen kättens cautta.

27:9 SEntähden älkät cuulco teidän Prophetaitan/ ennustaitan/ unen selittäitän/ päivän eroittaitan ja noitian/ jotca teille sanovat: ei teidän pidä palveleman Babelin Cuningasta:

27:10 Sillä he ennustawat teille walhetta/ että heidän pitäis teitä cauwas teidän maastan saattaman/ ja minä ajan silloin teitä ulos/ ja tahdon hucutta.

27:11 Sillä cuca Canssa cumarta caulans Babelin Cuningan iken ala/ ja palwele händä/ ne tahdon minä anda olla heidän maasans/ että he sitä saawat nautita/ ja siinä asua/ sano HERra.

27:12 JA minä puhuin caicki nämät Zedechialle Judan Cuningalle/ ja sanoin: cumartacat teidän caulan Babelin Cuningan iken ala/ ja palwelcat händä ja hänen Canssans/ nijn te saatte elä.

27:13 Mixi te tahdotta cuolla/ sinä ja sinun Canssas/ miecalla/ näljällä ja rutolla? nijncuin HERra on sijtä Canssast sanonut/ joca ei Babelin Cuningast palwella tahdo.

27:14 Sentähden älkät cuulco nijden Prophetain sanoja/ jotca teille sanovat: ei teidän pidä Babelin Cuningast palveleman: sillä he ennustawat teille walhetta/

ja en minä ole heitä lähettänyt/ sano HERra.

vaan he ennustavat minun nimessäni valhetta ja saattavat minut karkoittamaan teidät, ja te hukutte, te ja nuo profeetat, jotka teille ennustavat.

27:16 Ja papeille ja koko tälle kansalle minä puhuin sanoen: Näin sanoo Herra: Älkää kuulko profeettainne sanoja, niiden, jotka ennustavat teille sanoen: "Katso, Herran temppelin astiat tuodaan nyt kohta takaisin Baabelista"; sillä valhetta he ennustavat teille.

27:17 Älkää kuulko heitä. Palvelkaa Baabelin kuningasta, niin te saatte elää. Miksi pitäisi tämän kaupungin tulla raunioiksi?

27:18 Mutta jos he ovat profeettoja ja jos heillä on Herran sana, niin rukoilkoot Herra Sebaotia, etteivät ne astiat, jotka vielä ovat jäljellä Herran temppelissä ja Juudan kuninkaan linnassa ja Jerusalemissa, joutuisi nekin Baabeliin.

27:19 Sillä näin sanoo Herra Sebaot pylväistä, vaskimerestä, altaiden telineistä ja muista kaluista, jotka vielä ovat jäljellä tässä kaupungissa

27:20 ja joita Nebukadnessar, Baabelin kuningas, ei ottanut mukaansa, kun hän vei Jekonjan, Joojakimin pojan, Juudan kuninkaan, sekä kaikki Juudan ja Jerusalemin ylimykset Jerusalemistä pakko-siirtolaisuuteen Baabeliin.

27:21 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, astioista, jotka vielä ovat jäljellä

vaan he ennustavat valhetta minun nimeeni, että minä ajaisin teitä ulos, ja te hukuisitte ynnä prophetain kanssa, jotka teille ennustavat.

27:16 Ja papeille ja kaikelle tälle kansalle puhuin minä ja sanoin: näin sanoo \Herra\ : älkää kuulko prophetainne sanoja, jotka teille ennustavat ja sanovat: katso, \Herran\ huoneen astiat tulevat nyt kohta jälleen Babelista; sillä he ennustavat teille valhetta.

27:17 Älkää heitä kuulko, vaan palvelkaat Babelin kuningasta, niin te saatte elää. Miksi pitäisi tämän kaupungin kylmille tuleman?

27:18 Jos he ovat prophetat, ja jos heillä on \Herran\ sana, niin rukoilkaat nyt \Herralta\ Zebaotilta, ettei jääneet astiat \Herran\ huoneessa ja Juudan kuninkaan huoneessa, ja Jerusalemissa myös vietäisi Babeliin.

27:19 Sillä näin sanoo \Herra\ Zebaot patsaista, ja merestä, ja istuimista, ja astioista, jotka vielä tähän kaupunkiin jääneet ovat,

27:20 Joita Nebukadnetsar, Babelin kuningas ei ottanut pois, kuin hän vei pois Juudan kuninkaan Jekonian Joojakimin pojan Jerusalemistä Babeliin, ja kaikki Juudan ja Jerusalemin valtamiehet:

27:21 Sillä näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala, niistä astioista, jotka vielä jääneet ovat \Herran\

27:15 Waan he ennustawat walhetta minun nimeeni/ että minä ajaisin teitä ulos/ ja te huckuisit ynnä Prophetain cansa/ jotca teille ennustawat.

27:16 Ja Papeille ja caikelle tälle Canssalle puhuin minä/ ja sanoin: näitä sano HERra: älkät cuulco teidän Prophe-tain sanoja/ jotca teille en-nustawat/ ja sanowat: cad-zo/ HERran huonen astiat tulewat nyt cohta jälleens Babelist: sillä he ennustawat teille walhetta.

27:17 Älkät heitä cuulco/ waan palwelcat Babelin Cuningast/ nijn te saatte elä/ mixi pidäis tämän Caupungin kylmille tuleman?

27:18 Jos he owat Prophe-tat/ ja heille on HERran sana: nijn rucoilcat HERralda Zebaothilda/ ettei jäänet astiat HERran huones/ ja Judan Cuningan huones/ ja Jerusalemis/ myös wiedäis Babelijn.

27:19 Sillä näin sano HERra Zebaoth padzaista/ ja merestä/ ja istuimista/ ja astioista/ jotca vielä tähän Caupungijn jäänet owat:

27:20 Joita NebucadNesar Babelin Cuningas ei ottanut pois/ cosca hän wei pois Judan Cuningan Jechonian Jojachimin pojan/ Jerusalemist Babelijn/ ja caicki Judan ja Jerusalemin waldamiehet.

27:21 Sillä näin sano HERra Zebaoth Israelin Jumala/ niistä astioista jotca vielä jäänet

Herran temppelissä, Juudan kuninkaan linnassa ja Jerusalemissa:

27:22 "Baabeliin ne viedään, ja sinne ne jäävät siihen päivään asti, jolloin minä katson niiden puoleen, sanoo Herra, ja annan tuoda ja palautan ne tähän paikkaan."

Jeremia 28 LUKU

28:1 Sinä vuonna, Sidkian, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa, hänen neljäntenä hallitusvuotenaan, viidennessä kuussa, sanoi profeetta Hananja, Assurin poika, joka oli kotoisin Gibeonista, minulle Herran temppelissä pappien ja kaiken kansan silmien edessä näin:

28:2 "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Minä särjen Baabelin kuninkaan ikeen.

28:3 Vielä kaksi vuotta, ja minä palautan tähän paikkaan kaikki Herran temppelin astiat, jotka Nebukadnessar, Baabelin kuningas, otti tästä paikasta ja vei Baabeliin.

28:4 Ja Jekonjan, Joojakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja kaikki Juudan pakkosiirtolaiset, jotka menivät Baabeliin, minä palautan tähän paikkaan, sanoo Herra; sillä minä särjen Baabelin kuninkaan ikeen."

28:5 Mutta profeetta Jeremia sanoi profeetta Hananjalle pappien ja kaiken Herran temppelissä seisovan kansan silmien edessä;

huoneesen, ja kuninkaan huoneesen, ja Jerusalemiin:

27:22 Ne pitää Babeliin viettämän ja siellä pysymän siihen päivään asti, että minä etsin heitä, sanoo \Herra\, ja annan heidän viettää ylös ja taas tuottaa tähän paikkaan siallensa.

28 LUKU

28:1 Ja tapahtui sinä vuotena, Zedekian Juudan kuninkaan valtakunnan alussa, viidentenä kuukautena neljännellä vuodella, että Hanania Assurin poika, Gibeonin propheta, puhui minulle \Herran\ huoneessa, pappein ja kaiken kansan edessä, ja sanoi:

28:2 Näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala, sanoen: minä olen taittanut rikki Babelin kuninkaan ikeen,

28:3 Ja ennenkuin kaksi ajastaikaa kuluu, tahdon minä antaa tulla jälleen tähän siaan kaikki \Herran\ huoneen astiat, jotka Nebukadnessar, Babelin kuningas, täältä ottanut ja Babeliin vienyt on.

28:4 Vielä sitte tahdon minä myös Jekonian Jojakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja kaikki Juudan vangit, jotka Babeliin viedyt ovat, antaa tulla tähän siaan jälleen, sanoo \Herra\; sillä minä tahdon taittaa rikki Babelin kuninkaan ikeen.

28:5 Niin propheta Jeremia sanoi propheta Hananialle, pappein ja kaiken joukon läsnä ollessa, jotka seisovat \Herran\ huoneessa,

owat/ HERran huonesen/ ja Cuningan huonesen/ ja Jerusalemiin.

27:22 Ne pitää Babelijn viettämän/ ja siellä pysymän siihen päivään asti/ että minä edzin heitä/ sano HERra/ ja annan heidän taas tuota tähän paikkaan siallensa.

XXVIII. Lucu

28:1 JA sinä vuotena/ Zedekian Judan Cuningan valtakunnan algusa/ wijdendenä Cuucautena neljännellä vuodella/ puhui Hanania Azurin poika/ Gibeonin Propheta/ minulle HERran huonesen/ Pappein ja caiken Canssan läsnä olles/ ja sanoi:

28:2 Näin sano HERra Zebaot Israelin Jumala: minä olen taittanut rikki Babelin Cuningan iken:

28:3 Ja ennen kuin caxi ajastaica culu/ tahdon minä antaa tulla jälleen tähän siaan HERran huonen astiat/ jotca NebucadNesar Babelin Cuningas täädä ottanut ja Babelijn wienyt on.

28:4 Wielä sijtte tahdon minä myös Jechonian/ Jojachinin pojan Judan Cuningan/ ja caicki Judan fangit/ jotca Babelijn wiedyt owat/ anda tulla tähän siaan jälleen/ sano HERra: sillä minä tahdon taitta rikki Babelin Cuningan iken.

28:5 Silloin wastais Propheta Jeremia Prophetat Hananialle/ Pappein ja caiken joucon läsnä olles/ jotca olit HERran huonesen/ ja sanoi:

<p>28:6 profeetta Jeremia sanoi: "Amen. Niin Herra tehkään. Täyttäkään Herra sinun sanasi, jotka olet ennustanut, ja palauttakoon Herran temppelein astiat ja kaikki pakkosiirtolaiset Baabelista tähän paikkaan.</p>	<p>28:6 Ja propheta Jeremia sanoi: Amen. \Herra\ tehkään niin! \Herra\ vahvistakoon sinun sanas, jonka ennustanut olet, että hän antais \Herran\ huoneen astiat ja kaikki vangit tulla tähän paikkaan jälleensä.</p>	<p>28:6 HERra tehkөн niijn/ HERra wahwistacon sanas/ jongas ennustanut olet/ että hän andais HERran huonen astiat/ ja caicki fangit tulla tähän paickan jälleensä.</p>
<p>28:7 Kuule kuitenkin tämä sana, jonka minä puhun sinun kuultesi ja kaiken kansan kuullen.</p>	<p>28:7 Mutta kuule kuitenkin tätä sanaa, jonka minä puhun sinun korvais ja kaiken kansan korvain edessä puhun:</p>	<p>28:7 Mutta cuule cuitengin tätä sana/ jonga minä sinun corwais/ ja caiken Canssan corwain edes puhun:</p>
<p>28:8 Ne profeetat, jotka ovat olleet ennen minua ja ennen sinua muinaisuudesta asti, ovat ennustaneet sotaa, onnettomuutta ja ruttoa monia maita ja suuria valtakuntia vastaan.</p>	<p>28:8 Ne prophetat, jotka minun edelläni ja sinun edelläs vanhasta olleet ovat, he ovat ennustaneet monta maakuntaa ja suuria valtakuntia vastaan sotaa, onnettomuutta ja ruttoa.</p>	<p>28:8 Ne Prophetat jotca minun edelläni ja sinun edelläs wanhast ollet owat/ he owat ennustanet monda maacunda ja suuria waldacundia watan/ sota/ onnettomutta ja rutto.</p>
<p>28:9 Mutta se profeetta, joka ennustaa rauhaa, tunnetaan siitä, että hänen sanansa toteutuu, profeetaksi, jonka Herra totisesti on lähettänyt."</p>	<p>28:9 Mutta kuin propheta ennustaa rauhaa, niin tunnetaan, kuin hänen sanansa täytetyksi tulee, että \Herra\ hänen totisesti on lähettänyt.</p>	<p>28:9 Mutta cosca Propheta ennusta rauha/ niijn hän tutan jos HERra hänen totisest on lähettänyt/ cosca hänen sanans täytetyxi tule.</p>
<p>28:10 Silloin profeetta Hananja otti ikeen profeetta Jeremian kaulasta ja särki sen.</p>	<p>28:10 Niin propheta Hanania otti ikeen propheta Jeremian kaulasta ja taitti sen rikki.</p>	<p>28:10 Silloin otti Hanania iken Jeremian caulasta/ ja taitti sen ricki.</p>
<p>28:11 Ja Hananja sanoi kaiken kansan silmien edessä: "Näin sanoo Herra: Näin minä särjen Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, ikeen kaikkien kansojen kaulasta, ennenkuin kaksi vuotta on kulunut." Mutta profeetta Jeremia meni pois.</p>	<p>28:11 Ja Hanania sanoi kaiken kansan edessä: näin sanoo \Herra\: niin tahdon minä myös taittaa rikki Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, ikeen kaikkein kansain kaulasta, ennenkuin kaksi ajastaikaa kuluneet ovat. Ja propheta Jeremia meni pois omaa tietänsä.</p>	<p>28:11 Ja Hanania sanoi joucon läsnä olles: näin sano HERra: niijn tahdon minä myös taitta ricki NebucadNezarin Babelin Cuningan iken/ caickein Canssain caulast/ ennencuin caxi ajastaica culunet owat. Ja Propheta Jeremia meni pois oma tietäns.</p>
<p>28:12 Ja tämä Herran sana tuli Jeremialle, sen jälkeen kuin profeetta Hananja oli särkenyt ikeen profeetta Jeremian kaulasta:</p>	<p>28:12 Mutta \Herran\ sana tapahtui Jeremialle, sittenkuin propheta Hanania oli rikkonut ikeen propheta Jeremian kaulasta, ja sanoi:</p>	<p>28:12 MUTta HERran sana tapahdui Jeremialle/ sijttecuin Propheta Hanania oli rickonut iken Prophetan Jeremian caulasta/ ja sanoi:</p>
<p>28:13 "Mene ja sano Hananjalle: Näin sanoo Herra: Sinä olet särkenyt puisen ikeen, mutta tehnyt sen sijaan rauhtaisen ikeen.</p>	<p>28:13 Mene ja sano Hananialle: näin sanoo \Herra\: sinä olet taittanut rikki puu-ikeen, niin tee nyt rauta-ijesen siaan.</p>	<p>28:13 Mene ja sano Hananialle: näin sano HERra: sinä olet taittanut ricki puuiken/ niijn tee nyt rautaijes sen siaan.</p>

28:14 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: rautaisen ikeen olen minä pannut kaikkien näiden kansojen kaulaan, että ne palvelisivat Nebukadnessaria, Baabelin kuningasta; ja niiden on palveltava häntä. Metsän eläimetkin minä olen antanut hänelle."

28:15 Ja profeetta Jeremia sanoi profeetta Hananjalle: "Kuule, Hananja! Ei Herra ole sinua lähettänyt, vaan sinä olet saattanut tämän kansan turvaamaan valheeseen.

28:16 Sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä toimitan sinut pois maan päältä: tänä vuonna sinä kuolet, sillä sinä olet julistanut luopumusta Herrasta."

28:17 Ja profeetta Hananja kuoli sinä vuonna, seitsemännessä kuussa.

Jeremia 29 LUKU

29:1 Nämä ovat sen kirjeen sanat, jonka profeetta Jeremia lähetti Jerusalemissa pakkosiirtolaisten vanhimmille, mikä heitä vielä oli jäljellä, papeille ja profetoille sekä kaikelle kansalle, jotka Nebukadnessar oli siirtänyt Jerusalemissa pois Baabeliin,

29:2 sen jälkeen kuin kuningas Jekonia ja kuninkaan äiti, hoviherat, Juudan ja Jerusalemin ruhtinaat sekä sepät ja lukkosepät olivat lähteneet Jerusalemissa.

29:3 Hän lähetti kirjeen Elasan, Saafanin pojan, ja Gemarjan, Hilikian pojan, muka-

28:14 Sillä näin sanoo \Herra\ Zebaot Israelin Jumala: minä olen ripustanut rauta-ikeen kaikkien näiden kansain kaulaan, palvelemaan Nebukadnetsaria, Baabelin kuningasta, ja heidän pitää palveleman häntä; sillä minä olen myös antanut hänelle pedot kedolta.

28:15 Ja propheta Jeremia sanoi propheta Hananialle: kuule nyt Hanania, ei \Herra\ ole sinua lähettänyt, ja sinä olet tehnyt, että tämä kansa luottaa valheeseen.

28:16 Sentähden sanoo \Herra\ näin: katso, minä tahdon ottaa sinun pois maasta; tänä vuonna pitää sinun kuoleman, sillä sinä olet puheellas kääntänyt heidät \Herrasta\ pois.

28:17 Ja niin propheta Hanania kuoli sinä vuonna, seitsemännellä kuukaudella.

29 LUKU

29:1 Nämät ovat kirjoituksen sanat, jotka Jeremia propheta lähetti Jerusalemissa jääneille vanhimmille, jotka olivat vietyt pois, ja papeille, ja prophetaille ja kaikelle kansalle, jotka Nebukadnetsar oli vienyt Jerusalemissa Baabeliin,

29:2 Sittekuin kuningas Jekonia ja kuningatar, kamari-palveliat, ja Juudan ja Jerusalemin päämiehet sekä puuseppäin ja seppäin kanssa olivat pois Jerusalemissa,

29:3 Elasan Saphanin pojan ja Gemarjan Hilikian pojan kautta, jotka Juudan kuningas Zedekia lähetti Nebu-

28:14 Sillä näin sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: Minä olen ripustanut rautaisen caickein näiden Canssain caulaan/ jolla heidän pitää palveleman NebucadNezaria Babelin Cuningasta/ ja heidän pitää palveleman händä: sillä minä olen myös andanut hänelle pedot.

28:15 Ja Propheta Jeremia sanoi Prophetalle Hananialle: cuule Hanania/ ei HERra ole sinua lähettänyt/ ja sinä olet tehnyt/ että tämä Canssa luotta idzens walheseen.

28:16 Sentähden sano HERra näin: cadzo/ minä tahdon otta sinun pois maasta/ tänä vuonna pitää sinun cuoleman: sillä sinä olet sinun puhellas heidän HERrasta käändänyt pois.

28:17 Ja nijn Propheta Hanania cuoli sinä vuonna/ wijdennellä Cuucaudella.

XXIX. Lucu

29:1 NÄmät ovat kirjoituxen sanat/ cuin Jeremia Propheta lähetti Jerusalemist jäänyille wanhemmille/ jotca olit wiedyt pois: ja Papeille/ ja Prophetaille/ ja caikelle Canssalle/ jotca NebucadNazar oli wienyt Jerusalemist Babelijn.

29:2 (Sijtte cuin Cuningas Jechania ja Drotningi/ Camarerein/ ja Judan/ ja Jerusalemin Förstein/ sekä puuseppäin ja seppäin cansa olit pois Jerusalemist.)

29:3 Eleasan Zaphanin pojan/ ja Gemarian Hilikian pojan kautta/ jotca Judan Cuningas

na, jotka Sidkia, Juudan kuningas, lähetti Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, tykö Baabeliin; se kuului näin:

29:4 "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, kaikille pakkosiirtolaisille, jotka minä olen siirtänyt Jerusalemist pois Baabeliin:

29:5 Rakentakaa taloja ja asukaa niissä, istuttakaa puutarhoja ja syökää niiden hedelmiä.

29:6 Ottakaa itsellenne vaimoja ja siittäkää poikia ja tyttäriä; ottakaa pojillenne vaimoja ja naittakaa tyttärensä, että he synnyttäisivät poikia ja tyttäriä. Lisääntykää siellä älkääkä vähentykö.

29:7 Ja harrastakaa sen kaupungin menestystä, johon minä olen teidät siirtänyt, ja rukoilkaa sen puolesta Herraa, sillä sen menestys on teidän menestyksenne.

29:8 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Älkää antako profeettainne, joita on keskuudessanne, ja tietäjänne pettää itseänne, älkääkä totelko unianne, joita te uneksutte.

29:9 Sillä valhetta he ennustavat teille minun nimessäni; minä en ole lähettänyt heitä, sanoo Herra.

29:10 Sillä näin sanoo Herra: Vasta kun ne seitsemänkymmentä Baabelin vuotta ovat täyttyneet, minä katson teidän puoleenne ja panen täytäntöön teitä kohtaan hyvän lupaukseni ja palautan teidät

kadnetsarin, Babelin kuninkaan, tykö Babeliin; sanoen:

29:4 Näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala, kaikille vangeille, jotka minä olen antanut viedä pois Jerusalemist Babeliin:

29:5 Rakentakaa huoneita, joissa te taidatte asua, istuttakaa puutarhoja, joissa te saisitte syödä hedelmiä.

29:6 Naikaat emäntiä, ja siittäkää poikia ja tyttäriä, ja antakaa pojillenne emäntiä, ja naittakaa tyttärensä miehille, että he synnyttäisivät poikia ja tyttäriä; enentäkää itsiänne siellä, ettette vähenisi.

29:7 Katsokaat sen kaupungin parasta, johon minä olen teitä antanut viettää, ja rukoilkaa sen edestä \Herraa\; sillä kuin se menestyy, niin myös te menestytte.

29:8 Sillä näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: älkää antako profeettainne, jotka teidän tykönnänne ovat, ja tietäjänne pettää teitä, ja älkää totelko unianne, joita te unissanne näette.

29:9 Sillä he ennustavat teille valhetta minun nimeeni: en minä ole heitä lähettänyt, sanoo \Herra\.

29:10 Sillä näin sanoo \Herra\: kuin Babelissa seitsemänkymmentä vuotta ovat kuluneet, niin minä tahdon etsiä teitä, ja herättää armollisen sanani teidän päällenne, niin että minä tahdon antaa teidän tulla tähän

Zedechia lähetti Babelijn kuningas Nebucadnezarin tykö.

29:4 Ja sanoi: näitä sano HERra Zebaot Israelin Jumala/ kaikille fangeille jotka minä olen andanut viedä pois Jerusalemist Babelijn.

29:5 Rakentakaa huoneita/ joissa te taidatte asua/ istuttakaa puita/ joista te saisitte syödä hedelmiä.

29:6 Naikat idzellen emänditä/ ja siittäkät poikia ja tyttäritä/ ja andacat teidän pojillenen emänditä/ ja teidän tyttärrillen miehiä/ että he synnyttäisit poikia ja tyttäritä/ enändäkät idziän siellä/ niinet te vähenis.

29:7 Cadzocat Caupungin parast/ sinne cuin minä olen andanut teitä viedä pois/ ja rucoilcat hänen edestäns HERra: sillä cosca hän menesty/ niijn myös te menestytte:

29:8 Sillä näitä sano HERra Zebaot Israelin Jumala: älkät andaco Prophetain/ jotka teidän tykönnän owat/ ja tietäjäin pettä teitä/ ja älkät totelco teidän unian/ cuin te unisan näette:

29:9 Sillä he ennustawat teille walhetta minun nimeeni: en minä ole heitä lähettänyt/ sano HERra.

29:10 Sillä niijn sano HERra: cosca Babelis owat seitsemenkymmendä vuotta culunet/ niijn minä tahdon edziä teitä/ ja tahdon herättä minun armollisen sanani teidän päällen/ niijn että minä tah-

tähän paikkaan.

29:11 Sillä minä tunnen ajatukseni, jotka minulla on teitä kohtaan, sanoo Herra: rauhan eikä turmion ajatukset; minä annan teille tulevaisuuden ja toivon.

29:12 Silloin te huudatte minua avuksenne, tulette ja ruukoilette minua, ja minä kuulen teitä.

29:13 Te etsitte minua ja löydätte minut, kun te etsitte minua kaikesta sydämestänne.

29:14 Ja niin minä annan teidän löytää itseni, sanoo Herra, ja minä käännän teidän kohtalonne ja kokoan teidät kaikista kansoista ja kaikista paikoista, joihin olen teidät karkoittanut, sanoo Herra, ja palautan teidät tähän paikkaan, josta minä siirsin teidät pois.

29:15 Jos te sanotte: 'Herra on herättänyt meille profeettoja Baabelissa',

29:16 niin sanoo Herra näin kuninkaasta, joka istuu Daavidin valtaistuimella, ja kaikesta kansasta, joka asuu tässä kaupungissa, teidän veljistänne, joiden ei täytynyt lähteä teidän kanssanne pakkosiirtolaisuuteen:

29:17 Näin sanoo Herra Sebaot: Katso, minä lähetän heidän sekaansa miekan, nälän ja ruton ja teen heidät inhottaviksi kuin viikunat, jotka ovat niin huonoja, ettei

paikkaan jälleensä.

29:11 Sillä minä kyllä tiedän, mitkä teistä minun ajatukseni ovat, sanoo \Herra\: rauhan ja ei murheen ajatukset; että minä olen antava teille sen lopun, jonka te toivotte.

29:12 Ja teidän pitää minua ruukoileman, käymän ja anoman minulta, ja minä kuulen teitä.

29:13 Teidän pitää etsimän minua ja löytämän minun: sillä jos te etsitte minua kaikesta sydämestänne,

29:14 Niin minä tahdon antaa itseni löytää teiltä, sanoo \Herra\, ja kääntää teidän vankiutenne, ja koota teidän kaikesta kansasta ja kaikista paikoista, joihin minä teidät ajanut olin, sanoo \Herra\; ja tahdon antaa teidän tulla jälleensä tähän paikkaan, josta minä olen antanut viedä teitä pois.

29:15 Mutta jos te ajattelette: \Herra\ on herättänyt meille prophetaita Babelissa;

29:16 Niin sanoo \Herra\ näin siitä kuninkaasta, joka istuu Davidin istuimella, ja kaikesta kansasta, joka tässä kaupungissa asuu, teidän veljistänne, jotka ei teidän kanssanne lähteneet vankiuteen,

29:17 Näin tosin sanoo \Herra\ Zebaot: katso, minä lähetän heidän sekaansa miekan, nälän ja ruton, ja teen heille niinkuin pahoille fikunoille, joita ei syödä taideta, että ne niin pahat ovat.

don anda tulla tähän paikkaan teidän jälleensä:

29:11 Sillä minä kyllä tiedän mitkä teistä minun ajatukseni ovat/ sano HERra/ nimittäin/ rauhalliset ajatukset/ ja ei murhelliset/ että minä olen andawa teille sen lopun cuin te toiwotte.

29:12 Ja teidän pitä minua rucoileman/ käymän ja anoman minulda/ ja minä cuulen teitä.

29:13 Teidän pitä edzimän minua/ ja löytämän minun: sillä jos te edzitte minua caikesta sydämestän:

29:14 Nijn minä tahdon anda idzeni löytä teildä/ sano HERRA. Ja käännän teidän fangiuten/ ja cocon teidän caikesta Canssasta/ ja caikis-ta paicoista/ joihin minä teidän ajanut olin/ sano HERra/ ja tahdon anda teidän tulla jälleensä tähän paikkaan/ josta minä olen andanut wiedä teitä pois.

29:15 Sillä te luuletta HERran herättänen teillen Prophetaita Babelis.

29:16 Sillä näitä sano HERra sijtä Cuningast/ joca istu Dawidin istuimella/ ja caikes-ta Canssasta/ joca täsä Caupungis asu/ nimittäin/ teidän welijstän/ jotca ei teidän cansan lähtenet fangiuteen/ näin sano HERra Zeba-oth:

29:17 Cadzo/ minä lähetän heidän secaans miecan/ näljän ja ruton/ ja teen heille nijncuin pahoille ficunoille/ joita ihminen syömäst suuttu.

niitä voi syödä.

29:18 Ja minä ajan heitä takaa miekalla, nälällä ja rutolla ja teen heidät kauhuksi kaikille valtakunnille maan päällä, kiroukseksi ja kauhistukseksi, ivan vihellykseksi ja häväistykseksi kaikkien kansojen keskuudessa, mihin minä heidät karkoitan,

29:19 sentähden etteivät he kuulleet minun sanojani, sanoo Herra, kun minä lähetin heidän tykönsä palvelijoitani, profettoja, varhaisesta alkaen. Te ette ole kuulleet, sanoo Herra.

29:20 Mutta kuulkaa te Herran sana, kaikki te pakkosiirtolaiset, jotka minä olen lähettänyt Jerusalemissa Babeliin.

29:21 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, Ahabista, Koolajan pojasta, ja Sidkiasta, Maasejan pojasta, jotka ennustavat teille minun nimeeni valhetta: Katso, minä annan heidät Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, käsiin, ja hän lyö heidät kuoliaaksi teidän silmämme edessä.

29:22 Ja heistä tulee kirous sana kaikille Juudan pakkosiirtolaisille, jotka ovat Babelissa; sanotaan: 'Herra tehköön sinulle niinkuin Sidkialle ja Ahabile, jotka Baabelin kuningas korvensi tulesa.'

29:23 Sillä he ovat tehneet häpeällisen teon Israelissa, ovat tehneet huorin lähimmäistensä vaimojen kanssa ja puhuneet minun nimessäni

29:18 Ja vainoon heitä miekalla, nälällä ja rutolla, ja panen heidät kulkiaksi kaikissa valtakunnissa maan päällä, että heidän pitää tuleman kiroukseksi, ihmeeksi, häväistykseksi ja pilkaksi kaikkein kansain seassa, kuhunka minä heidät ajava olen;

29:19 Ettei he kuulleet minun sanojani, sanoo \Herra\, joita minä varhain minun palveliaini prophetain kanssa heille lähettänyt olen; mutta ette tahtoneet kuulla, sanoo \Herra\.

29:20 Mutta te kaikki, jotka vangittuina olette viedyt pois, jotka minä olen Jerusalemissa antanut mennä Babeliin, kuulkaat \Herran\ sanaa:

29:21 Näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala, Ahabia Kolajan poikaa ja Zedekiaa Maasejan poikaa vastaan, jotka teille minun nimeeni valhetta ennustavat: katso, minä annan heidät Nebukadnessarin, Babelin kuninkaan, käsiin, hänen pitää antaman heitä lyödä teidän silmämme edessä.

29:22 Ja heitä pitää sadattaman kaikkein Juudan vankein seassa, jotka ovat Babelissa, ja sanottaman: \Herra\ tehköön sinulle niinkuin Zedekialle ja Ahabile, jotka Babelin kuningas antoi tulesa paistaa:

29:23 Että he tekivät hulluuden Israelissa, ja makasivat muiden emäntiä, ja saarnasivat valhetta minun nimeeni, jota en minä ollut heille käskenyt. Ja minä sen

29:18 Ja wainon heitä miecalla/ näljällä ja rutolla/ ja en anna heidän olla josacusa waldacunnas maan päällä/ että heidän pitää tuleman kirouxi/ ihmexi/ häväistyxexi ja pilcaxi caickein Canssain seas/ cunga minä heidän ajawa olen.

29:19 Ettei he cuullet minun sanojani/ sano HERra/ joita minä jocapaicas minun palveliain Prophetain cansa teille lähettänyt olen/ mutta et te tahtonet cuulla/ sano HERra.

29:20 MUtta te caicki jotca fangittuna oletta wiedyt pois/ jotca minä olen Jerusalemissa andanut mennä Babelijn/ cuulcat HERran sana.

29:21 Näitä sano HERra Zebaot Israelin Jumala/ Ahabi Kolajan poica/ ja Zedechiat Masejan poica wasthan/ jotca teille minun nimeeni walhetta ennustawat.

29:22 Cadzo/ minä annan heidän NebucadNesarin Babelin Cuningan käsijn/ hänen pitää andaman heitä lyödä teidän silmämme edes/

nijn että heitä pitää jo sadatteldaman caickein Judan fangein seas/ jotca owat Babelis/ ja sanottaman: HERra tehkön sinulle nijncuin Zedechialle ja Ahabile/ jotca Babelin Cuningas andoi tulesa paista.

29:23 Että he teit hulluden Israelis/ ja macaisit muiden emänditä/ ja saarnaisit walhetta minun nimeeni/ jota en minä ollut heille käskenyt/

valhepuhetta, jota minä en ole käskenyt heidän puhua. Minä olen se, joka sen tiedän ja todistan, sanoo Herra."	tiedän ja todistan, sanoo \Herra\.	tämän minä tiedän/ ja wahwistan sen/ sano HERra.
29:24 Ja nehelamilaiselle Semajalle puhu, sanoen:	29:24 Ja Semajaa vastaan Nehalamista pitää sinun puhuman, sanoen:	29:24 JA Semajat wastan Nehalamist/ pitä sinun sanoman:
29:25 "Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: Sentähden että sinä olet lähettänyt omassa nimessäsi tämän kirjeen kaikelle kansalle, joka on Jerusalemissa, ja pappi Sefanjalle, Maasejan pojalle, ja kaikille papeille:	29:25 Näin puhuu \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala, sanoen: että sinä sinun nimelläs olet lähettänyt kirjoituksen kaikelle kansalle, joka on Jerusalemissa, ja papille Zephanielle Maasejan pojalle, ja kaikille papeille, ja sanonut:	29:25 Tätä sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: että sinä sinun nimelläs olet lähettänyt kirjoituxen caikelle Canssalle/ joca on Jerusalemmis/ ja Papille Zephanielle Masejan pojalle/ ja caikille Papeille/ ja sanonut:
29:26 Herra on asettanut sinut papiksi pappi Joojadan sijaan, että olisi järjestyksenvalvoja Herran temppelissä kaikkien hullujen ja ennustajain varalle, ja niin sinä voit panna sellaiset jalkapuuhun ja kaularautaan.	29:26 \Herra\ on asettanut sinun papiksi, papin Jehojudan siaan, olemaan esimiehenet \Herran\ huoneessa, ylitse kaikkein mielipuolten ennustajain, panemaan heitä vankiuteen ja jalkapuuhun.	29:26 HERra on asettanut sinun Papixi/ Papin Jehojudan siaan/ että teidän pitää oleman Näkiät HERran huoneesa/ ylidzen caickein mielipuolten ja tietäitten/ että sinun pitää paneman heitä fangeuteen ja jalcapuuhun.
29:27 Miksi et siis ole nuhdellut anatotilaista Jeremiaa, joka ennustaa teille?	29:27 Miksi et sinä siis nuhtele Jeremiaa Anatotista, joka teille ennustaa?	29:27 Mixet sinä sijs nuhtele Jeremiat Anathotist joca teille ennusta?
29:28 Niinpä hän on saattanut lähettää meille Baabeliin tämän sanan: 'Se kestää vielä kauan. Rakentakaa taloja ja asukaa niissä, istuttakaa puutarhoja ja syökää niiden hedelmiä.'	29:28 Sillä hän on lähettänyt meidän tykömme Babeliin, ja antanut meille sanoa: vielä nyt pitää oleman aikaa, rakentakaa huoneita ja asukkaat niissä, ja istuttakaa puutarhoja, syödäksenne niistä hedelmiä.	että hän on lähettänyt meidän tygöm Babelijn/ ja antanut meille sano: 29:28 Wielä nyt pitää oleman cappale aica/ raketcat huoneita cusa te asutta/ ja istuttacat puita/ syödäxen niistä hedelmätä.
29:29 Ja pappi Sefanja luki tämän kirjeen profeetta Jeremian kuullen.	29:29 Ja kuin pappi Zephania oli lukenut sen kirjoituksen Jeremian prophetan kuullen,	29:29 Sillä Pappi Zephania oli lukenut sen kirjoituxen/ ja andanut Jeremian Prophetan sitä cuulla.
29:30 Silloin tuli Jeremialle tämä Herran sana:	29:30 Niin tapahtui \Herran\ sana Jeremialle ja sanoi:	29:30 Sentähden tapahdui HERran sana Jeremialle/ ja sanoi:
29:31 "Lähetä kaikille pakko-siirtolaisille tämä sana: Näin sanoo Herra nehelamilaisesta Semajasta: Koska Semaja on ennustanut teille, vaikka minä	29:31 Lähetä kaikkein vankeihin tykö ja anna heille sanoa: näin sanoo \Herra\ Semajaa vastaan Nehalamista: että Semaja ennustaa teille, ja en kuitenkaan minä	29:31 Lähetä caickein fangeihin tygö/ ja anna heille sano: tätä sano HERra Semajat wastan Nehalamist: että Semaja ennusta teille/ ja en

en ole lähettänyt häntä, ja saattanut teidät turvaamaan valheeseen,

29:32 sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä kosten nehelamilaiselle Semajalle ja hänen jälkeläisillensä. Hänellä ei ole oleva ketään, joka saa asua tämän kansan keskuudessa, eikä hän ole näkevä sitä hyvää, jonka minä teen kansalleni, sanoo Herra; sillä hän on julistanut luopumusta Herrasta."

ole häntä lähettänyt, ja on tehnyt, että te luotatte valheeseen,

29:32 Sentähden sanoo \Herra\ näin: katso, minä tahdon kostaa Semajalle Nehalamista ja hänen siemenelensä, niin ettei yhdenkään pidä hänen omistansa pysymän tämän kansan seassa, eikä pidä näkemän sitä hyvää, jonka minä tahdon tehdä kansalleni, sanoo \Herra\; sillä hän on puheellansa kääntänyt heidät pois \Herrasta\.

cuitengan minä ole händä lähettänyt/ ja tehnyt että te luotatte teitän walheseen.

29:32 Sentähden sano HERra/ juuri näin cadzo/ minä tahdon costa Semajalle Nehalamist/ ja hänen siemenelensä/ nijn ettei yhdengän pidä hänen omistans pysymän tämän Canssan seas/ eikä pidä näkemän sitä hywä/ cuin minä tahdon tehdä minun Canssalleni/ sano HERra: sillä hän on käändänyt heidän pois puhellans HERrasta.

Jeremia 30 LUKU

30:1 Sana, joka tuli Herralta Jeremialle ja kuului näin:

30:2 "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Kirjoita kaikki sanat, jotka minä olen sinulle puhunut, kirjaan.

30:3 Sillä katso, tulee aika, sanoo Herra, jolloin minä käännän kansani Israelin ja Juudan kohtalon, sanoo Herra, ja palautan heidät maahan, jonka olen antanut heidän isillensä, ja he saavat periä sen."

30:4 Ja nämä ovat ne sanat, jotka Herra on puhunut Israelista ja Juudasta.

30:5 Näin sanoo Herra: "Pelon huudon me kuulemme: on hirmu, ei rauha!

30:6 Kysykää ja katsokaa: synnyttääkö miehenpuoli? Miksi näen kaikkien miesten pitelevän käsin lanteitansa synnyttäväisten tavalla, ja miksi ovat kaikki kasvot käyneet valjuiksi?

30 LUKU

30:1 Tämä on se sana, joka tapahtui \Herralta\ Jeremialle, sanoen:

30:2 Näin sanoo \Herra\ Israelin Jumala, sanoen: kirjoita itselles kirjaan kaikki ne sanat, jotka minä puhun sinulle.

30:3 Sillä katso, se aika tulee, sanoo \Herra\, että minä tahdon kääntää kansani vankiuden, sekä Israelin että Juudan, sanoo \Herra\, ja annan heidän tulla jälleen siihen maahan, jonka minä heidän isillensä antanut olen, että he sen omistaman pitää.

30:4 Ja nämät ovat ne sanat, jotka \Herra\ puhui Israelista ja Juudasta.

30:5 Sillä näin sanoo \Herra\: me kuulemme pelvon äänen, siellä on sula pelko ja ei yhtään rauhaa.

30:6 Kysykää nyt ja katsokaat, taitaako miehenpuoli synnyttää? Kuinkasta siis minä näen kaikkein miesten kädet lanteissansa niinkuin lapsensynnyttäjän, ja että kaikki kasvot ovat niin valjut?

XXX. Lucu

30:1 TÄmä on se sana cuin tapahdui HERralda Jeremialle:

30:2 Näitä sano HERra Israelin Jumala: kirjoita idzellens caicki ne sanat kirjaan/ jotca minä puhun sinulle:

30:3 Sillä se aica tule/ sano HERra/ että minä minun Canssani fangeuden/ sekä Israelin että Judan/ käätä tahdon/ sano HERra/ ja annan heidän tulla jäljens siihen maahan cuin minä heidän Isillens andanut olen omista.

30:4 Ja nämät owat ne sanat jotca HERra puhui Israelist ja Judast/ sillä nijn sano HERra:

30:5 Me cuulemma pelgon änen/ siellä on sula pelco/ ja ei yhtän rauha.

30:6 Mutta kysykät cuitengin sitä ja nähkät jos miehenpuoli taita synnyttä? Cuingast sijs silloin on/ että minä näen caickein miesten pitävän kä tens heidän cupeisans/ nijn- cuin waimoin lapsen kiwusa/

30:7 Voi! Suuri on se päivä, ei ole sen kaltaista. Se on Jaakobille ahdistuksen aika, mutta hän on pelastuva siitä.

30:8 Ja sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, minä särjen ikeen sinun kaulastasi ja katkaisen sinun siteesi. Eivät tee enää muukalaiset heitä palvelijoihin,

30:9 vaan he saavat palvella Herraa, Jumalaansa, ja Daavidia, kuningastansa, jonka minä heille herätän.

30:10 Mutta sinä, minun palvelijani Jaakob, älä pelkää, sanoo Herra, älä säiky, Israel. Sillä katso, minä pelastan sinut kaukaisesta maasta, sinun jälkeläisesi heidän vankeutensa maasta. Ja Jaakob on palajava, elävä rauhassa ja turvassa, kenenkään peljättämättä.

30:11 Sillä minä olen sinun kanssasi, sanoo Herra, ja pelastan sinut. Minä teen lopun kaikista kansoista, joiden sekaan minä olen sinut hajottanut; ainoastaan sinusta minä en loppua tee: minä kuritan sinua kohtuudella, mutta ranskaisematta minä en sinua jätä.

30:12 Sillä näin sanoo Herra: Paha on sinun vammasi, kiipeä on saamasi isku.

30:7 Voi! se on suuri päivä, ja ei ole senkaltaista ollut; ja murheen aika on Jakobissa, kuitenkin pitää heitä siitä autettaman.

30:8 Mutta sen pitää tapahtuman siihen aikaan, sanoo \Herra\ Zebaot, että minä taitan hänen ikeensä rikki kaulastas, ja repäisen sinun sitees, niin ettei heidän enään siellä pidä muukalaisia palveleman;

30:9 Vaan heidän pitää palveleman \Herraa\ Jumalaansa ja Davidia kuningastansa, jonka minä heille herättänyt olen.

30:10 Sentähden älä pelkää palvelijani Jakob, sanoo \Herra\, ja Israel älä hämmästy! sillä katso, minä tahdon auttaa sinua kaukaa, ja sinun siementäs vankiutensa maasta, niin että Jakobin pitää tuleman jälleensä, elämän rauhassa ja oleman hyvässä levossa, ja ei kenenkään pidä häntä peljättämän.

30:11 Sillä minä olen sinun tykönäs, sanoo \Herra\, auttamassa sinua; ja teloitän kaikki pakanat, joihin minä olen sinut hajoittanut; mutta en minä sinua lopeta, vaan tahdon sinua kurittaa kohtuudella, ja en tahdo sinua peräti viattomana pitää.

30:12 Sillä näin sanoo \Herra\: sinun haavas on kuoleman haava, ja sinun kipus juuri paha.

ja että caicki caswot owat nijn waljut.

30:7 Woi/ se on suuri päivä/ ja ei ole hänen wertais-tans ollut/ ja murhen aica on Jacobis/ cuitengin pitä heitä sijtä autettaman.

30:8 MUtta sen pitä tapahtuman siihen aican/ sano HERra Zebaoth/ että minä taitan hänen ikens ricki sinun caulastas/ ja rewäisen sinun sites/ nijn ettei sinun enä siellä pidä muucalaisia palweleman.

30:9 Waan heidän pitä palweleman HERra heidän Jumalantans ja Dawidita heidän Cuningastans/ jonga minä heille herättänyt olen.

30:10 Sentähden älä pelkä minun palwelian Jacob/ sano HERra/ ja Israel älä näänny: sillä cadzo/ minä tahdon autta sinua caucaiselda maalda/ ja sinun siemendäs hänen fangiudens maasta/ nijn että Jacobin pitä tuleman jälleensä elämän rauhas/ ja yldäkyllä oleman/ ja ei kenengän pidä händä peljättämän.

30:11 Sillä minä olen sinun tykönäs/ sano HERra/ auttamassa sinua/ ja teloitän caicki pacanat/ cunga minä olen sinun hajottanut. Mutta en minä sinua lopeta/ waan tahdon sinua curitta cohtu-della/ ja en tahdo sinua peräti wiattomana pitää.

30:12 Sillä näitä sano HERra: sinun haawas on cuoleman haawa/ ja sinun reikes on juuri paha/

30:13 Ei kukaan aja sinun asiaasi; sinun haavaasi ei paranneta, se ei kasva umpeen.

30:14 Kaikki sinun rakastajasi ovat sinut unhottaneet, sinua he eivät kysy. Sillä niinkuin vihollista lyödään, olen minä sinua lyönyt, kovalla kurituksella, koska sinun rikoksesi on suuri, sinun syntisi monilukuiset.

30:15 Miksi valitat vammaasi, kipusi kovuutta? Koska sinun rikoksesi on suuri, sinun syntisi monilukuiset, olen minä sinulle tämän tehnyt.

30:16 Niin myös kaikki sinun syöjäsi syödään, ja kaikki sinun ahdistajasi, kaikki tyynni, vaeltavat vankeuteen; sinun ryöstäjäsi joutuvat ryöstetyiksi, ja kaikki saalistajasi minä annan saaliiksi.

30:17 Sillä minä kasvatan umpeen sinun haavasi ja parannan sinut saamistasi iskuista, sanoo Herra, sinut, Siion, jolla on nimenä 'hyljätty', 'se, josta ei kukaan välitä.'

30:18 Näin sanoo Herra: Katso, minä käännän Jaakobin majojen kohtalon, minä armahdan hänen asuntojansa; kaupunki rakennetaan kukkullensa, ja linna on oleva oikealla paikallansa.

30:19 Ja niistä on kaikuvaa ylistyslaulu ja iloitsevaisten ääni. Minä enennän heidät, eivätkä he vähene; minä saa-

30:13 Ei toimita kenkään sinun asias sortajaa vastaan; ei kenkään taida sinua parantaa.

30:14 Kaikki sinun rakastajasi unhottavat sinun, ja ei kysy sinua; sillä minä olen lyönyt sinua, niinkuin vihollista armottomalla kurituksella, suurten pahaintekoisten tähden ja raskasten synteisten tähden.

30:15 Mitäs huudat haavais tähden ja suuresta kivustas? Minä olen tämän tehnyt sinulle suurten pahaintekoisten ja raskasten synteisten tähden.

30:16 Sentähden kaikki, jotka sinua ovat syöneet, heitä pitää taas syötämän, ja kaikki sinun vihollises pitää vangiksi tuleman; jotka sinua ovat ryöstäneet, pitää jälleen ryöstettämän, ja kaikki ne, jotka sinun ovat ryövänneet, tahdon minä saaliiksi antaa.

30:17 Mutta sinun minä jälleen parannan, ja teen terveeksi haavas, sanoo \Herra\, sillä he ovat sinun kutsuneet ulosajetuksi ja Zionin siksi, jota ei kenkään kysy.

30:18 Näin sanoo \Herra\: katso, minä käännän Jaakobin majan vankiuden, ja armahdan hänen asumistansa; ja kaupunki pitää jälleen mäelle rakennettaman, ja kirkon pitää oleman entisellä muodollansa.

30:19 Ja kiitoksen ja riemun äänen pitää siitä kuuluman; sillä minä tahdon heitä enentää ja en vähentää, minä tahdon heitä kunnioittaa, ja

30:13 Ei toimita kengän sinun asiatas/ että hän ne sitois/ ei kengän taida sinua parata.

30:14 Caicki sinun racastajasi unhottawat sinun/ ja ei kysy sitä/ minä olen lyönyt sinua/ niijncuin minä löisin vihollista/ ja niijncuin armotoin suominut sinua sinun suurten pahaintekoisten tähden/ ja sinun rascasten syndeisten tähden.

30:15 Mitäs huudat sinun haawais tähden/ ja sinun suuresta kiwustas? minä olen tämän tehnyt sinulle sinun suurten pahaintekoisten/ ja rascasten syndeisten tähden.

30:16 SEntähden caicki jotca sinua owat syönet/ heitä pitää taas syötämän/ ja caicki jotca sinua owat ahdistanet/ pitää fangixi tuleman/ ja jotca sinua owat ryöstänet/ pitää jällens ryöstettämän/ ja jocainen joca sinua on nylkenyt/ pitää taas nyljettämän.

30:17 Mutta sinun minä jälleens parannan/ ja teen terwexi sinun haawas/ sano HERra: että sinä cudzutan ajetuxi/ ja Zion/ sixi jota ei kengän kysy.

30:18 Näitä sano HERra: cadzo/ minä käännän Jacobin majan fangeuden/ ja armahdan hänen asumistans/ ja Caupungin pitää jällens mäelens rakettaman/ ja Kircon pitää oleman endisellä muodollans.

30:19 Ja kijtoxen ja riemun pitää sijtä cuuluman: sillä minä tahdon heitä enätä/ ja en wähetä/ minä tahdon tehdä

tan heidät kunniaan, eivätkä he halvoiksi jää.

30:20 Silloin hänen poikansa ovat niinkuin muinoin, ja hänen seurakuntansa pysyy vahvana minun edessäni; minä rankaisen kaikki hänen sortajansa.

30:21 Ja hänen valtiaansa nousee hänestä itsestänsä, hänen hallitsijansa lähtee hänen keskeltänsä; ja minä sallin hänen käydä tyköni, niin että hän saattaa minua lähestyä. Sillä kuka panee henkensä alttiiksi minua lähestyäkseen? sanoo Herra.

30:22 Ja niin te olette minun kansani, ja minä olen teidän Jumalanne."

30:23 Katso, Herran myrsky, kiivastus, puhkeaa, pyörremyrsky vyöryy kohti jumalattomien päätä.

30:24 Eikä Herran vihan hehku asetu, ennenkuin hän on toteuttanut ja täyttänyt sydämensä aivoitukset. Aikojen lopulla te tulette sen ymmärtämään.

Jeremia 31 LUKU

31:1 "Siihen aikaan, sanoo Herra, minä olen kaikkien Israelin sukukuntien Jumala, ja he ovat minun kansani."

31:2 Näin sanoo Herra: "Kansa, miekalta säästynyt, löysi erämaassa armon; minä menen saattamaan sen, Israelin, rauhaan."

31:3 Kaukaa ilmestyy minulle Herra: "lankaikkisella rakkauksella minä olen sinua rakastanut, sentähden minä olen

ei heidän pidä huonoksi tuleman.

30:20 Hänen poikansa pitää oleman niinkuin ennenkin, ja hänen yhteinen kansansa pitää menestymän minun edessäni; sillä minä tahdon rangaista kaikki ne, jotka heitä vaivaavat.

30:21 Ja hänen ruhtinaansa pitää itse hänestä syntymän, ja hänen hallitsiansa tuleman itse hänestä. Ja minä tahdon antaa hänen lähestyä ja tulla minun eteeni; sillä kuka on se, joka minua niin sydämellisesti lähestyy? sanoo \Herra\.

30:22 Ja teidän pitää oleman minun kansani, ja minä olen teidän Jumalanne.

30:23 Katso, \Herran\ ilma on tuleva julmuudella, kauhia rajuilma on lankeeva jumalattomain pään päälle.

30:24 \Herran\ julma viha ei ole taukoava, siihenasti kuin hän tekee ja toimittaa, mitä hänen mielessänsä on. Viimein pitää teidän sen kyllä ymmärtämän.

31 LUKU

31:1 Sillä ajalla, sanoo \Herra\, tahdon minä kaikkein Israelin sukukuntain Jumala olla; ja heidän pitää minun kansani oleman.

31:2 Näin sanoo \Herra\: se kansa, joka miekalta jäi, on armon korvessa löytänyt siinä, että minä ahkeroin saattaa Israelin lepoon.

31:3 \Herra\ ilmestyy minulle kaukaa: minä olen iankaikkisella rakkaudella sinua rakastanut, sentähden

heidä suurixi/ ja en vähimmi-xi.

30:20 Hänen poicains pitää oleman nijncuin ennengin/ ja hänen yhteinen Canssans pitää menestymän minun edessäni: sillä minä tahdon rangaista caicki ne cuin heitä waiwawat.

30:21 Ja hänen Ruhtinans pitää idze hänestä syndymän/ ja hänen hallidzians tuleman idze hänestäns. Ja minä tahdon hänen anda tulla minun eteeni: sillä cuca on muutoin/ joca minua nijn sydämellisest lähesty/ sano HERra/

30:22 Ja teidän pitää oleman minun Canssan/ ja minä olen teidän Jumalan.

30:23 CADzo/ HERran ilma on tulewa julmudella/ cauhia rajuilma on langewa jumalattomain päähän:

30:24 Sillä HERran julma wiha ei ole taucowa/ siihenasti cuin hän teke ja toimitta/ mitä hänen mielesäns on/ wijmein sen pitää teidän kyllä ymmärtämän.

XXXI. Lucu

31:1 Sillä ajalla/ sano HERra/ tahdon minä caickein Israelin sucucundain Jumala olla/ ja heidän pitää minun Canssan oleman.

31:2 Näin sano HERra: se Canssa joca miecalda jäi/ on armon corwesa löytänyt/ siinä että minä ahkeroidzin saatta Israeli lepoon/

HERra ilmestyi minulle caucaisella maalla.

31:3 Minä olen aina ja alati sinua racastanut/ sentähden

vetänyt sinua puoleeni armos- ta.	olen minä vetänyt sinua puo- leeni sulasta armosta.	olen minä wetänyt sinua puo- leeni sulasta armosta.
31:4 Minä rakennan sinut jäl- leen, ja sinä tulet rakenne- tuksi, neitsyt Israel. Sinä kau- nistat itsesi jälleen käsirum- muillasi ja lähdet iloitsevais- ten karkeloon.	31:4 Minä tahdon rakentaa sinua jälleen, ja sinun, neit- sy Israel, pitää rakennetuksi tuleman. Sinun pitää kau- nistetuksi tuleman sinun kanteleillas, ja menemän nii- den kanssa, jotka ilossa hyppäävät.	31:4 Minä tahdon raketa si- nua jällens/ että sinä neidzy Israel raketuxi cudzutan. Si- nun pitä ilolla trumbua lyö- män/ ja menemän dantzijn:
31:5 Sinä istutat jälleen viini- tarhoja Samarian vuorille; ne, jotka istuttavat, saavat korja- ta hedelmätkin.	31:5 Sinun pitää taas istut- taman viinapuita Samarian vuorilla, istuttaman ja nau- titseman.	31:5 Sinun pitä taas istutta- man wijnapuita Samarian vuorilla/ istuttaman ja nau- titzeman.
31:6 Sillä päivä on tuleva, jolloin vartijat huutavat Ef- raimin vuorella: 'Nouskaa, lähtekäämme Siioniin Herran, meidän Jumalamme, tykö.'	31:6 Sillä vielä on se aika tuleva, että vartiat pitää Ephraimin vuorella huuta- man: nouskaat, käykäämme ylös Zioniin, \Herran\ mei- dän Jumalamme tykö.	31:6 Sillä wielä on se aica tulewa/ että wartiat pitä Eph- raimin vuorilla huutaman: noscat/ käykäm ylös Zionijn/ meidän HERram Jumalamme tygö.
31:7 Sillä näin sanoo Herra: Riemuitkaa iloiten Jaakobista, kohottakaa riemuhuuto hänel- le, joka on kansojen pää; kuuluttakaa, kiittäkää ja sa- nokaa: 'Auta, Herra, kansaasi, Israelin jäännöstä.'	31:7 Sillä näin sanoo \Herra\: huutakaat Jakobis- ta ilolla, ja ihastukaat pa- kanain pään tähden: huuta- kaat korkiasti, ylistäkää ja sanokaat: \Herra\, auta kansaas, Israelin jääneitä.	31:7 Sillä näin sano HERra: huutacat Jacobist ilolla/ ja ihastucat pacanain pään täh- den/ huutacat corkiast/ ylis- täkät ja sanocat: HERra auta Canssas/ Israelin tähteitä.
31:8 Katso, minä tuon heidät pohjoisesta maasta, kokoon heidät maan perimmäisiltä ääriltä. Heissä on sokeita ja rampoja ynnä raskaita ja synnyttäväisiä: suurena jouk- kona he palajavat tänne.	31:8 Katso, minä tahdon an- taa heidän tulla pohjoisesta maakunnasta, ja tahdon hei- tä koota maan ääristä, soki- at, rammat, raskaat, synnyt- täväiset yhdessä; niin että heidän tänne suuressa jou- kossa pitää tuleman jällensä.	31:8 Cadzo/ minä tahdon heitä pohjaisest maacunnast anda tulla/ ja tahdon heitä coota maan äristä/ soki- at/ rammat/ rascat/ synnyttä- väiset/ nijn että heidän tän- ne suures joucos pitä tule- man jällens.
31:9 Itkien he tulevat, ja minä johdatan heitä, kun he kulke- vat rukoillen. Minä vien heidät vesipuroille, tasaista tietä, jolla he eivät kompastu. Sillä minä olen Israelin isä, ja Ef- raim on minun esikoiseni.	31:9 Heidän pitää itkien ja rukoillen tuleman, niin minä heitä johdatan. Minä tahdon heitä johdattaa vesiojain reunalla tasaista tietä, ettei he loukkaisi itseänsä; sillä minä olen Israelin isä, ja Ephraim on minun esikoise- ni.	31:9 Heidän pitä itkein ja rucoillen tuleman/ nijn minä heitä johdatan. Minä tahdon heitä johdatta wesiojain reu- nalla tasaista tietä/ ettei he louckais heitäns: sillä minä olen Israelin Isä ja Ephraim on minun esicoisen.
31:10 Kuulkaa Herran sana, te kansat, ilmoittakaa kaukai- sissa merensaarissa ja sano- kaa: Hän, joka Israelin hajotti,	31:10 Kuulkaat pakanat, \Herran\ sanaa, ja julista- kaat kaukana luodoissa, ja sanokaat: joka Israelin ha- joitti, se kokoo hänen jälleen,	31:10 CUulcat pacanat HER- ran sana/ ja julistacat sitä caucana luodoisa/ ja sano- cat: Joca Israelin hajotti/ se

on sen kokoava ja varjeleva sitä niinkuin paimen laumansa.	ja on häntä vartioitseva niinkuin paimen laumaansa.	coco hänen jällens/ ja on händä wartioidzewa nijncuin paimen laumans.
31:11 Sillä Herra on lunastanut Jaakobin ja vapahtanut hänet häntä väkevämmän kädestä.	31:11 Sillä \Herra\ on lunastava Jaakobin, ja on pelastava häntä sen kädestä, joka häntä väkevämpi on.	31:11 Sillä HERra on päästävä Jacobin/ ja on auttawa händä wäkwän kädestä.
31:12 Ja he tulevat ja riemuitsevat Siionin kukkulalla, tulevat virtanaan Herran hyvyden tykö, jyväin, viinin ja öljyn ääreen, karitsain ja karjan ääreen. Ja heidän sielunsa on oleva niinkuin runsaasti kasteltu puutarha, eivätkä he enää näänny.	31:12 He tulevat ja Zionin korkeudella veisaavat, ja heidän pitää joukolla \Herran\ lahjain tykö tuleman, jyväin, viinan, öljyn, karitsain ja vasikkain tykö; niin että heidän sielunsa pitää oleman niinkuin kastettu yrttitarha, eikä enää surullinen oleman.	31:12 He tulewat ja Zionin corkeudella ihastuwat/ ja heidän pitä joucolla HERran lahjain tygö tuleman/ nimitäin/ jywäin/ nuoren wijnan/ öljyn/ caridzain ja härkäin: Nijn että heidän sieluns pitää oleman cuin jocu castettu krydimaa/ eikä enä surullisen oleman.
31:13 Silloin neitsyt iloitsee karkelossa ja nuorukaiset ja vanhukset yhdessä. Minä muutan heidän surunsa riemuksi, annan heille lohdutuksen ja ilon heidän murheensa jälkeen.	31:13 Silloin pitää neitset hypyssä iloiset oleman, siihen myös nuoret miehet ynnä vanhain kanssa; sillä minä tahdon heidän murheensa iloksi kääntää, ja lohduttaa heitä, ja ilahutan heitä murheestansa.	31:13 Silloin pitää neidzet dantzis iloiset oleman/ siihen myös nuoret miehet ynnä vanhain cansa: sillä minä tahdon heidän murhens iloxi käätä/ ja lohdutta heitä/ ja ilahutan heitä heidän murhens perän.
31:14 Ja minä virvoitan pappien sielut lihavuuden ääressä, ja minun kansani ravitaan minun hyvydelläni, sanoo Herra.	31:14 Ja minä tahdon pappien sydämet ilolla täyttää, ja minun kansani pitää minun lahjastani ravittaman, sanoo \Herra\.	31:14 Ja minä tahdon Pappien sydämet ilolla täyttä/ ja minun Canssan pitää minun lahjastani kyllyden saaman/ sano HERra.
31:15 Näin sanoo Herra: Kuule, Raamasta kuuluu valitus, katkera itku: Raakel itkee lapsiansa, hän ei lohdutuksesta huoli surussaan lastensa tähden, sillä niitä ei enää ole.	31:15 Näin sanoo \Herra\: Raamasta kuuluu parkuvaisen ääni ja katkera itku; Raakel itkee lapsiansa, ja ei tahdo itsiänsä lohdutettaa lastensa tähden, ettei he ole.	31:15 Näin sano HERra: corkeudes cuulu parcuwaisten äni ja catkera itcu/ Rachel itke lapsians/ ja ei tahdo anda idziäns lohdutta hänen lastens tähden/ että he huckunet owat.
31:16 Näin sanoo Herra: Pidätä äänesi itkusta, silmäsi kyyneleistä, sillä sinun työstäsi on tuleva palkka, sanoo Herra, ja he palajavat vihollisen maasta.	31:16 Näin \Herra\ sanoo näin: lakkaa parkumasta ja itkemästä, ja pyyhi silmistäs kyneleet; sillä sinun työlläs pitää palkka oleman, sanoo \Herra\, ja heidän pitää palajaman vihollisten maasta.	31:16 Mutta HERra sano näin: lacka parcumast ja itkemäst/ ja pyhi silmistäs kyneleet: sillä ei sinun työs pidä turha oleman/ sano HERra.
31:17 Sinulla on tulevaisuuden toivo, sanoo Herra: sinun	31:17 Ja sinun jälkeentulevaisillas pitää toivo oleman, sanoo \Herra\; sillä sinun	31:17 Heidän pitä palajaman wihollisten maasta/ ja sinun jälkentulewaises pitää paljon hywyttä toiwoman/

lapsesi palajavat omalle maalleen.

31:18 Minä olen kyllä kuullut Efraimin valittavan: 'Sinä olet kurittanut minua, olen saanut kuritusta niinkuin vikuroiva vasikka. Palauta minut, niin minä palajan; sillä sinä olet Herra, minun Jumalani.

31:19 Sillä käännyttyäni minä kadun, ja päästyäni ymmärrykseen minä yön lanteeseeni. Minä häpeän, tunnen häpeätä, sillä minä kannan nuoruuteni pilkkaa.'

31:20 Eikö Efraim ole minun kallis poikani, minun lempilapseni? Sillä niin usein kuin minä puhunkin häntä vastaan, alati minä häntä muistan. Siksi minun sisimpäni väräjäähänen tähtensä: minun täytyy armahtaa häntä, sanoo Herra.

31:21 Pystytä itsellesi kivi-merkkejä, aseta itsellesi tienviittoja, paina mieleesi tie, polku, jota olet kulkenut. Palaja, neitsyt Israel, palaja näihin kaupunkeihisi.

31:22 Kuinka kauan sinä mutkistelet sinne ja tänne, sinä luopiotytär? Sillä Herra luo maahan uutta: nainen miestä piirittää.

31:23 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Vieläkerran sanotaan Juudan maassa ja sen kaupungeissa, kun minä käännän heidän kohtalonsa, tämä sana: 'Herra

lapses pitää tuleman maallensa jälleen.

31:18 Kyllä minä olen kuullut, kuinka Ephraim valittaa: sinä olet minua kurittanut minua, ja minä olen myös kuritettu, niinkuin hillimätöin vasikka. Palauta minua, niin minä palajan, sillä sinä, \Herra\, olet minun Jumalani.

31:19 Koska minä palautettiin, niin minä kaduin; sillä sittekuin minä taitavaksi tulilin, niin minä löin lanteitani. Minä olin häväisty ja häpeen myös, sillä minun täytyy kärsiä nuoruuteni pilkkaa.

31:20 Eikö Ephraim ole rakas poikani ja ihana lapseni? Sillä minä kyllä hyvin muistan, mitä minä hänelle puhunut olen; sentähden minun sydämeni halkee laupiudesta hänen kohtaansa, että minä kaiketi armahdan häntä, sanoo \Herra\.

31:21 Pane sinulles muistomerkit, ja aseta sinulles murheenmuisto, ja kohenna sydämes oikialle tielle, jota sinun vaeltaman pitää. Palaja, neitsyt Israel, palaja näiden sinun kaupunkeis tykö.

31:22 Kuinka kauvan sinä tahdot eksyksissä käydä, sinä vastahakoinen tytär? Sillä \Herra\ on jotakin uutta maalla luova, vaimon pitää miestä piirittämän.

31:23 Näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: Vielä tämä sana sanotaan Juudan maassa ja hänen kaupungeissansa, kun minä heidän vankiutensa kääntävä olen: \Herra\ siunatkoon

sano HERra: sillä sinun lapses pitä tuleman maallens jälleens.

31:18 Kyllä minä olen cuullut cuinga Ephraim walitta: Sinä olet minua curittanut/ ja minä olen myös curitettu/ niincuin hillimätöin wasicka. Palauta minua/ niijn minä palajan: sillä sinä HERra olet minun Jumalan.

31:19 Cosca minä palautettiin/ niijn minä caduin/ sillä sijttecuin minä taitawaxi tulिन/ niijn minä löin landeitani. Minä olen häväisty/ ja häpen/ sillä minun täyty kärsiä minun nuorudeni pilcan.

31:20 Eikö Ephraim ole minun racas poican/ ja minun ihana lapsen? Sillä minä wielä kyllä muistan/ mitä minä hänelle puhunut olen/ sentähden minun sydämen halke laupiudest hänen cohtans/ että minä caiketi armahdan händä/ sano HERra.

31:21 Toimita sinulles muistomerkit/ ja aseta sinulles murhen muisto/ ja cohenna sydämes oikialle tielle/ jota minä olen waeldanut. Palaja sinä neidzy Israel/ palaja näiden sinun Caupungeis tygö.

31:22 Cuinga cauwan sinä tahdot exyxis käydä/ sinä horjahtawainen tytär? Sillä HERra on jotakin utta maalla luopa/ waimon pitä miestä pijrittämän.

31:23 NÄin sano HERra Zebaot Israelin Jumala: wielä tämä sana sanotan Judan maasa ja hänen Caupungeisans/ cosca minä heidän fangeudens käändävä olen.

siunatkoon sinua, sinä vanhurskauden asuinsija, sinä pyhä vuori.'	sinua, sinä vanhurskauden asumus, sinä pyhä vuori.	HERra siunatcon sinua sinä vanhurscauden asumus/ sinä pyhä vuori.
31:24 Ja Juuda kaikkine kaupunkeineen asuu siellä yhdessä, peltomiehet ja ne, jotka vaeltavat laumoineen.	31:24 Ja Juuda ynnä kaikkein hänen kaupunkeinsa kanssa pitää siellä asuman, niin myös peltomiehet, ja jotka laumansa kanssa vaeltavat.	31:24 Ja Judan ynnä caickein hänen Caupungeins cansa pitä siellä asuman/ nijn myös peldomiehet/ ja jotca laumans cansa waeldawat ymbäri.
31:25 Sillä minä virvoitan väsyneen sielun, ja jokaisen nääntyvän sielun minä ravitsen."	31:25 Sillä minä tahdon väsyneen sielut virvoittaa, ja murheelliset sielut ravita.	31:25 Sillä minä tahdon wäsytytyt sielut wirgotta/ ja surkiat sielut rawita.
31:26 Siihen minä heräsin ja katselin, ja uneni oli minusta suloinen.	31:26 Sentähden minä heräsin ja katselin, jossa minä olin makiasti maannut.	31:26 Sentähden minä heräsin ja cadzelin/ josa minä olin makiast maannut.
31:27 "Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä kylvän Israelin maahan ja Juudan maahan ihmisen siementä ja karjan siementä.	31:27 Katso, aika tulee, sanoo \Herra\, että minä tahdon Israelin huoneen ja Juudan huoneen kylvää ihmisen siemenellä ja karjan siemenellä.	31:27 Cadzo/ aica tule/ sano HERra/ että mina tahdon Judan ja Israelin huonet kylvä/ sekä Canssalla että carjalla.
31:28 Ja niinkuin minä olen valvonut repiäkseni ja kukistaakseni heitä, hajottaakseni ja hävittääkseni, tuottaakseni onnettomuutta, niin minä olen valvova rakentaakseni ja istuttaakseni heitä, sanoo Herra.	31:28 Ja pitää tapahtuman, että niinkuin minä olin valpas heitä hävittämään, repimään, raatelemaan, kadottamaan ja rankaisemaan: niin minä myös tahdon valpas olla heitä rakentamaan ja istuttamaan, sanoo \Herra\.	31:28 Ja cosca minä walwoin heitä/ häwittämän/ repimän/ raateleman/ cadottaman ja rangaiseman: nijn minä myös walwon heitä rakendaman ja istuttaman/ sano HERra.
31:29 Niinä päivinä ei enää sanota: 'Isät söivät raakoja rypäleitä, lasten hampaat heltyivät';	31:29 Ei silloin enään pidä sanottaman: isät ovat happamia viinamarjoja syöneet, ja lasten hampaat ovat huoltuneet.	31:29 Ei silloin enä sanota: Isät owat racoja wijnamarjoja syönet/ ja lasten hambat owat huoldunet.
31:30 vaan jokaisen on kuoltava oman syntivelkansa tähden. Jokaiselta ihmiseltä, joka syö raakoja rypäleitä, heltyvät hänen omat hampaansa.	31:30 Vaan jokaisen pitää pahan tekonsa tähden kuoleman, ja kuka ihminen syö happamia viinamarjoja, hänen hampaansa pitää huoltuman.	31:30 Waan jocaidzen pitää pahantecons tähden cuoleman/ ja cuca ihminen syö racoja wijnamarjoja/ hänen hambans pitä huoloittuman.
31:31 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton;	31:31 Katso, se aika tulee, sanoo \Herra\, että minä teen uuden liiton Israelin huoneen kanssa ja Juudan huoneen kanssa.	31:31 CADzo/ se aica tule sano HERra/ että minä teen Uden lijton Israelin ja Judan huonen cansa.
31:32 en sellaista liittoa kuin se, jonka minä tein heidän	31:32 En senkaltaista kuin entinen liitto oli, jonka minä heidän isäinsä kanssa tein,	31:32 En sencaltaista cuin endinen lijtto oli/ jonga minä

isäinsä kanssa silloin, kun minä tartuin heidän käteensä ja vein heidät pois Egyptin maasta, ja jonka liittoni he ovat rikkoneet, vaikka minä olin ottanut heidät omikseni, sanoo Herra.

31:33 Vaan tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa niiden päivien tultua, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän sisimpäänsä ja kirjoitan sen heidän sydämiinsä; ja niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.

31:34 Silloin ei enää toinen opeta toistansa eikä veli veljeänsä sanoen: 'Tuntekaa Herra.' Sillä he kaikki tuntevat minut, pienimmästä suurimpaan, sanoo Herra; sillä minä annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejensä.

31:35 Näin sanoo Herra, joka on pannut auringon valaisemaan päivää, kuun ja tähdet lakiensa mukaan valaisemaan yötä, hän, joka liikuttaa meren, niin että sen aallot pauhaavat - Herra Sebaot on hänen nimensä:

31:36 Jos väistyvät nämä lait minun kasvojeni edestä, silloin myös lakkaavat Israelin jälkeläiset olemasta kansa minun kasvojeni edessä ainiin.

31:37 Näin sanoo Herra: Jos voidaan mitata taivaat ylhäällä ja tutkia maan perustukset

kun minä heidän käteensä rupesin, heitä Egyptin maalta johdattaakseni; jota liittoa ei he pitäneet, ja minä vallitsin heitä, sanoo \Herra\.

31:33 Mutta tämän pitää se liitto oleman, jonka minä Israelin huoneen kanssa teen tämän ajan perästä, sanoo \Herra\; minä tahdon minun lakini antaa heidän sydämeensä ja sen heidän mieleensä kirjoittaa; ja minä tahdon olla heidän Jumalansa, ja heidän pitää minun kansani oleman.

31:34 Ja ei pidä kenenkään lähimmäistensä opettaman, eikä veli veljeänsä, ja sanoman: tunne \Herraa\; sillä heidän pitää kaikkein minun tunteman, sekä pienten että suurten, sanoo \Herra\; sillä minä tahdon heidän pahat tekonsa antaa anteeksi, ja en ikinä enään muista heidän syntejensä.

31:35 Näin sanoo \Herra\, joka auringon antaa päivällä valkeudeksi, kuun ja tähtien järjestyksen yöllä valkeudeksi: joka meren liikuttaa, että hänen aaltonsa pauhaavat, \Herra\ Zebaot on hänen nimensä:

31:36 Kun senkaltaiset säädöt minun edestäni hukkuvat, sanoo \Herra\, silloin myös Israelin siemenen pitää puuttuman, ettei se ole enään kansa minun edessäni ijankaikkisesti.

31:37 Näin sanoo \Herra\; jos taivasta taidetaan ylhäällä mitata, ja maan perustusta alhaalla tyynni tutkiskella;

heidän Isäinsä kanssa tein/ cosca minä heidän käteensä rupeisin/ heitä Egyptin maalta johdattakseni. Jota liitto ei he pitäneet/ ja minun pitää heitä vaatiman/ sano HERra.

31:33 Mutta tämän pitää sen liiton oleman/ jonka minä Israelin lasten kanssa teen/ tämän ajan perästä/ sano HERra. Minä tahdon minun Lakini anda heidän sydämeensä/ ja sen heidän mielejns kirjoittaa: ja heidän pitää minun Canssan oleman/ niin minä tahdon olla heidän Jumalans.

31:34 Ja ei pidä kenenkään toistans opettaman/ eikä weli weljens/ ja sanoman: tunne HERra: mutta heidän pitää caickein minun tunteman/ sekä pienden että suurten/ sano HERra: sillä minä tahdon heidän pahat tecons anda andexi/ ja en ikinä enään muista heidän synnejäns.

31:35 Näin sano HERra/ joka Auringon anda päivällä walkeudexi/ ja Cuun ja tähdet yöllä walkeudexi/ heidän culkemisensä jälkeen. Joca meren lijcutta/ että hänen aldons pauhawat/ HERra Zebaot on hänen nimens.

31:36 Cosca sencaltaisest säädöt minun edestäni huckuwat/ sano HERra/ silloin myös Israelin siemenen pitää puuttuman/ ettei se ole enään Canssa minun edessäni ijancaickisest.

31:37 Näin sano HERra: jos taiwas taitan ylhäällä mitata/ ja maan perustus tyynni tut-

alhaalla, silloin vasta minä hylkään Israelin jälkeläiset kaikki, kaiken sen tähden, mitä he ovat tehneet, sanoo Herra.

31:38 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Herran kaupunki rakennetaan jälleen Hananelin-tornista Kulmaporttiin asti.

31:39 Ja edelleen mittanuora kulkee suoraan Gaarebin kukkulalle ja kääntyy sitten Gooaan.

31:40 Ja koko laakso, ruumiineen ja tuhkineen, ja kaikki keto Kidronin puroon asti, Hevosportin kulmaan saakka itään päin, on oleva Herralle pyhitetty. Ei sitä enää ikinä hävitetä eikä kukisteta."

Jeremia 32 LUKU

32:1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta Sidkian, Juudan kuninkaan, kymmenentenä vuotena, se on Nebukadresarin kahdeksantenatoista vuotena.

32:2 Silloin Baabelin kuninkaan sotajoukko piiritti Jerusalemiä, ja profeetta Jeremia oli suljettuna vankilan pihaan, joka on Juudan kuninkaan linnassa.

32:3 Sinne oli Sidkia, Juudan kuningas, hänet sulkenut sanoen: "Miksi sinä ennustat näin: Näin sanoo Herra: Katso, minä annan tämän kaupungin Baabelin kuninkaan käsiin, ja hän valloittaa sen?"

32:4 Ja Sidkia, Juudan kuningas, ei pääse kaldealaisten

niin myös minä tahdon heittää pois koko Israelin siemenen kaikkein, niiden tähden, mitkä he tehneet ovat, sanoo \Herra\.

31:38 Katso, aika tulee, sanoo \Herra\, että \Herran\ kaupunki rakennetaan jälleen Hananeelin tornista Kulmaporttiin asti.

31:39 Ja mittanuora pitää siellä kohdastansa käymän hamaan Garebin kukkulaan asti, ja käymän ympäri Gooaan.

31:40 Ja kaiken ruumisten ja tuhkalaakson, ja kaikki pelot, hamaan Kidronin ojaan saakka, ja hamaan Hevosportin kulmaan, itään päin, pitää \Herralle\ pyhä oleman, niin ettei sitä ikinä särjetä eli rikota.

32 LUKU

32:1 Tämä on se sana, joka tapahtui \Herralta\ Jeremialle, kymmenentenä Zedekian, Juudan kuninkaan, vuonna, joka on Nebukadnetsarin kahdeksastoista-kymmenes vuosi.

32:2 Silloin Babelin kuninkaan sotajoukko piiritti Jerusalemin; mutta propheta Jeremia oli vankina pihassa vankihuoneen edessä, joka oli Juudan kuninkaan huoneessa.

32:3 Johonka Zedekia, Juudan kuningas, oli antanut panna hänen, sanoen: miksi sinä ennustat ja sanot: näitä sanoo \Herra\: katso, minä annan tämän kaupungin Babelin kuninkaan käsiin, ja hän on voittava sen?"

32:4 Ja Zedekian, Juudan kuninkaan, ei pidä kaldealaisilta pääsemän, vaan

kistella/ niin myös minä tahdon heittää pois koko Israelin siemenen caickein tähden kuin he tekewät/ sano HERra.

31:38 Cadzo/ aica tule/ sano HERra/ että HERran Caupungi raketan/ Hananeelin tornista culmaporttiin asti.

31:39 Ja tasausuora pitää siellä cohastans käymän/ haman Garebin cuckulan asti/ kääten Gaathi päin.

31:40 Ja coco cuolluitten ja tuhgan laxo/ ja coco peldo/ haman Kidronin ojan saacka: Ja haman hewoisportin culman itän päin/ pitä HERralle pyhä oleman/ niin ettei se ikänäns särjetä eli ricota.

XXXII. Lucu

32:1 TAMä on se sana/ joca tapahdui HERralda Jeremialle/ kymmendenä Zedechian Judan Cuningan vuonna/ joca on NebucadNezarin cahdexastoistakymmenes vuosi.

32:2 Silloin Babelin Cuningan sotajoukko pijritti Jerusalemin: Mutta Propheta Jeremia oli fangina pihasa fangihuonen edesä/ Judan Cuningan huonessa:

32:3 Cuhunga Zedechia Judan Cuningas oli andanut hänen panda/ sanoden: mixi sinä ennustat/ ja sanot: näitä sano HERra: cadzo/ minä annan tämän Caupungin Babelin Cuningan käsijn/ ja hän on woittawa sen.

32:4 Ja Zedechian Judan Cuningan ei pidä Chaldealaisilda

käsistä, vaan hänet annetaan Baabelin kuninkaan käsiin, ja hänen täytyy puhua hänen kanssaan suusta suuhun ja nähdä hänet silmästä silmään.

32:5 Ja hän kuljettaa Sidkian Baabeliin, ja sinne hän jää, kunnes minä katson hänen puoleensa, sanoo Herra. Kun te taistelette kaldealaisia vastaan, ei teillä ole menestystä."

32:6 Ja Jeremia sanoi: "Minulle tuli tämä Herran sana:

32:7 Katso, Hanamel, setäsi Sallumin poika, tulee sinun luoksesi ja sanoo: 'Osta minun peltoni, joka on Anatotissa, sillä sinulla on lunastusoikeus, niin että saat ostaa sen.'"

32:8 Ja Hanamel, setäni poika, tuli Herran sanan mukaan minun luokseni vankilan pihaan ja sanoi minulle: "Osta minun peltoni, joka on Anatotissa, Benjaminin maassa, sillä sinulla on perintöoikeus ja sinulla on lunastusoikeus: osta se itsellesi." Silloin minä ymmärsin, että se oli Herran sana.

32:9 Ja minä ostin Hanamelilta, setäni pojalta, pellon, joka on Anatotissa, ja punnitsin hänelle rahat, seitsemäntoista sekeliä hopeata,

32:10 kirjoitin kauppakirjan ja sinetöin sen, otin todistajat ja punnitsin rahat vaa'alla.

32:11 Sitten minä otin sine-

minä kaiketi annan hänen Babelin kuninkaan käsiin, niin että hänen pitää suusta suuhun häntä puhutteleman, ja silmillänsä hänen silmänsä näkemän.

32:5 Ja hänen pitää viemän Zedekian Babeliin; siellä hänen pitää myös pysymän, siihenasti kuin minä etsin häntä, sanoo \Herra\. Vaikka te soditte kaldealaisia vastaan, ei sen kuitenkaan pidä teille menestyvän.

32:6 Ja Jeremia sanoi: \Herran\ sana on tapahtunut minulle ja sanoi:

32:7 Katso, Hanamel Sallumin, sinun setäs poika, tulee sinun tykö, ja on sanova: osta minun peltoni Anatotissa, sillä sinulla on lähimmäinen oikeus sitä ostaa.

32:8 Ja niin Hanamel minun setäni poika tuli minun tyköni, niinkuin \Herra\ oli sanonut, pihalla vankihuoneen edessä, ja sanoi minulle: osta minun peltoni Anatotissa, joka on Benjaminin maalla; sillä sinulla on siihen perintö-oikeus, ja sinä olet lähimmäinen: osta se sinulles. Niin minä ymmärsin, sen olevan \Herran\ sanan.

32:9 Ja ostin Hanamelilta minun setäni pojalta pellon, joka on Anatotissa, ja punnitsin hänelle rahaa seitsemäntoista sikliä ja kymmenen hopea penninkiä.

32:10 Ja kirjoitin kirjaan, ja vahvistin sen sinetillä, ja otin todistukset, ja punnitsin rahan vaa'alla.

32:11 Ja otin sinetillä vah-

pääsemän/ vaan minä annan hänen Babelin Cuningan käsiin/ niijn että hänen pitää suusta suuhun händä puhutteleman ja silmilläns näkemän.

32:5 Ja hänen pitää Zedechian wiemän Babelijn/ siellä myös pitää hänen pysymän/ siihenasti cuin minä edzin händä/ sano HERra/ sillä waicka te soditta Chaldealaisia vastaan/ ei sen cuitengan pidä teille menestymän.

32:6 JA Jeremia sanoi: HERran sana on tapahtunut minulle/ ja sanoi:

cadzo/ Hanameel Sallumin poica tule sinun tygös/ ja on sanowa:

32:7 Ostas minun peldon Anathothista: sillä sinulla on lähimmäinen oikeus sitä osta.

32:8 Ja niijn Hanameel minun setäni poica tuli minun tygöni/ niijn cuin HERra oli sanonut pihalla fangihuonen edessä/ ja sanoi minulle: Ostas minun peldon Anathothis/ joka on Benjaminin maalla: sillä sinulla on sijhen perintööikeus/ ja sinä olet lähimmäinen/ osta se.

32:9 Niijn minä ymmärsin sen olewan HERran sanan/

ja ostin pellon Hanameelildä minun setäni pojalta Anathothis/ ja punnidzin hänelle raha seidzementoistakymmen-dä hopia sicliä:

32:10 Ja kirjoitin kirjoituxen/ ja wahwistin sen sinetillä/ ja otin sijhen todistuxet/ ja punnidzin rahan waagalla/

32:11 Ja otin sinetillä wah-

töidyn kauppakirjan, sopimuk-
sen ja määräykset sekä
avoimen kirjan,

32:12 ja annoin kauppakirjan
Baarukille, Neerian, Mahsejan
pojan, pojalle, serkkuni Ha-
namelin nähden ja todistajain
nähden, jotka olivat kirjoitta-
neet kauppakirjan alle, ja
kaikkien juutalaisten nähden,
jotka istuivat vankilan pihas-
sa,

32:13 ja minä käskin Baaru-
kia heidän nähtensä sanoen:

32:14 "Näin sanoo Herra Se-
baot, Israelin Jumala: Ota
nämä kirjat, tämä kauppakirja,
sekä sinetöity että tämä
avoin kirja, ja pane ne sa-
viastiaan, että ne säilyisivät
kauan aikaa.

32:15 Sillä näin sanoo Herra
Sebaot, Israelin Jumala: Vielä
kerran ostetaan tässä maas-
sa taloja ja peltoja ja viini-
tarhoja."

32:16 Ja annettuani kauppa-
kirjan Baarukille, Neerian po-
jalle, minä rukoilin Herraa
sanoen:

32:17 "Oi Herra, Herra! Katso,
sinä olet tehnyt taivaan ja
maan suurella voimallasi ja
ojennetulla käsivarrellasi: ei
mikään ole sinulle mahdoton-
ta;

32:18 sinä, joka teet laupeu-
den tuhansille, mutta kostat
isäin pahat teot heidän jäl-
keensä heidän lastensa hel-
maan; sinä suuri, voimallinen
Jumala, jonka nimi on Herra
Sebaot,

32:19 suuri neuvossa ja vä-

vistetun kauppakirjan tykö-
ni, oikeuden ja tavan jäl-
keen, ja myös avoimen kir-
jan,

32:12 Ja annoin kauppakir-
jan Barukille Neerijan pojalle,
Mahsejan pojan, Haname-
lin, minun setäni pojan sil-
mäin edessä ja todistajain
silmäin edessä, jotka kaup-
pakirjan allekirjoittaneet oli-
vat, ja kaikkien Juudalaisten
silmäin edessä, jotka pihassa
vankihuoneen edessä asui-
vat.

32:13 Ja minä käskin Baru-
kia heidän silmäinsä edessä
ja sanoin:

32:14 Näin sanoo \Herra\
Zebaot, Israelin Jumala: ota
nämä kirjat, tämä sinetillä
vahvistettu kauppakirja, ja
tämä avoin kirja, ja pane ne
saviastiaan, että ne olisivat
kauvan aikaa tallella.

32:15 Sillä näin sanoo
\Herra\
Zebaot, Israelin Ju-
mala: vielä nyt pitää ostet-
taman huoneita, peltoja ja
viinämäkiä tässä maassa.

32:16 Ja kun minä olin an-
tanut Baarukille Nerijan po-
jalle kauppakirjan, rukoilin
minä \Herraa\
ja sanoin:

32:17 Ah Herra, \Herra\
katso, sinä olet tehnyt tai-
vaat ja maan suurella voi-
mallas ja ojennetulla käsi-
varrellas; ei ole mitään sinul-
le mahdotonta.

32:18 Sinä, joka monelle tu-
hannelle teet hyvin, ja kostat
isäin pahat teot heidän las-
tensa helmaan heidän jäl-
keensä; sinä suuri ja väkevä
Jumala, \Herra\
Zebaot on
sinun nimes,

32:19 Suuri neuvossa ja vä-

wistetun cauppakirjan tygöni/
oikeuden ja tawan jälken/ ja
myös awojoman kirjan.

32:12 Ja annoin cauppakirjan
Baruchille Nerian pojalle/
Mahasean pojan Hanameelin
minun setäni pojan/ ja todis-
tajain jotca cauppakirjasa olit
ja caickein Judalaisten läsnä
olles/ jotca pihasa fangihuo-
nen edesä istuit.

32:13 Ja käskin Baruchia
heidän silmäins edes/ ja sa-
noin:

32:14 Näitä sano HERra Ze-
baoth Israelin Jumala: ota
nämät kirjat/ tämä sinetillä
wahwistettu cauppakirja/ ja
tämä awojoin kirja/ ja pane
ne sawiastiaan/ että he olisit
cappalen aica tallella.

32:15 Sillä nijn sano HERra
Zebaoth Israelin Jumala: wiesel
nyt pitä ostettaman huonei-
ta/ peldoja ja wijnamäkiä
näisä maisa.

32:16 JA cuin minä olin an-
danut Baruchille Nerian pojalle
cauppakirjan/ rucoilin minä
HERra/ ja sanoin:

32:17 O HERra Jumala/ cad-
zo/ sinä olet tehnyt taiwan
ja maan sinun suurella woi-
mallas/ ja sinun cocotetulla
käsiwarrellas/ ja ei ole mitän
sinulle mahdotoinda.

32:18 Sinä joca monelle tu-
hannelle teet hywin/ ja cos-
tat Isäin pahat tegot heidän
lastens helmaan heidän jäl-
kens/ sinä suuri ja wäkewä
Jumala/ HERra Zebaoth on
sinun nimes:

32:19 Isoi neuwos ja wäkewä

kevä teossa, sinä, jonka silmät ovat avoimet tarkkaamaan kaikkia ihmislasten teitä, antaaksesi itsekullekin hänen vaelluksensa ja hänen töittensä hedelmän mukaan;

32:20 sinä, joka teit tunnus- tekoja ja ihmeitä Egyptin maassa ja olet tehnyt niitä hamaan tähän päivään asti sekä Israelissa että muitten ihmisten seassa, ja joka olet tehnyt itsellesi nimen, senkaltaisen kuin se tänäkin päivänä on.

32:21 Sinä veit kansasi Israelin pois Egyptin maasta tunnusteilla ja ihmeillä, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, suurella peljätöksellä,

32:22 ja annoit heille tämän maan, jonka sinä heidän isillensä vannotulla valalla olit luvannut antaa heille, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä.

32:23 Mutta kun he olivat tulleet ja ottaneet sen omaksensa, eivät he kuulleet sinun ääntäsi eivätkä vaeltaneet sinun lakisi mukaan; he eivät tehneet mitään siitä, mitä sinä olit käskenyt heidän tehdä. Silloin sinä annoit kaiken tämän onnettomuuden kohdata heitä.

32:24 Katso, piiritysvallit ovat edenneet aivan kaupunkiin asti, niin että se valloitetaan, ja kaupunki joutuu miekan, nälän ja ruton pakosta kaldealaisten valtaan, jotka sotiivat sitä vastaan. Mitä sinä olet puhunut, on tapahtunut, ja katso, sinä näet sen.

32:25 Mutta kuitenkin sinä,

kevä töissä, ja sinun silmät ovat avoinna kaikkein ihmisten lasten teiden päälle, antaaksesi kullekin heidän menonsa jälkeen ja heidän töitensä hedelmän jälkeen.

32:20 Sinä, joka Egyptin maalla merkkejä ja ihmeitä teit, ja aina tähän päivään asti, sekä Israelin että ihmisten kanssa, ja teit sinulles nimen, niinkuin se tänäpä on.

32:21 Sinä veit kansas Israelin ulos Egyptin maalta merkeillä ja ihmeillä ja väkevällä kädellä, ojennetulla käsivarrella, ja suurella pelvolla,

32:22 Ja annoit heille tämän maan, jonka sinä heidän isillensä vannonut olit, sen heille antaaksesi: maan, joka rieskaa ja hunajaa vuosi.

32:23 Ja koska he sinne tulivat ja omistivat sen, ei he kuulleet sinun ääntäs, eikä vaeltaneet sinun lakisi jälkeen; ja kaikkea mitä sinä käskenyt olit heidän tehdä, ei he sitä tehneet; sentähden sinä annoit myös kaiken tämän onnettomuuden heille tapahtua.

32:24 Katso, tämä kaupunki on piiritetty, niin että se pitää voitettaman, ja kaupunki annettaman Kaldealaisten käsiin, jotka sotivat sitä vastaan miekalla, nälällä ja ruttolla; ja niinkuin sinä olet sanonut, niin nyt tapahtuu, sen sinä näet.

32:25 Ja sinä Herra,

töisä/ ja sinun silmät owat awoi caickein ihmisten lasten teiden päälle/ andaxes cul- lengin heidän menons jälkeen/ ja heidän menons hedelmän jälkeen.

32:20 Sinä joca Egyptin maalla merkkejä ja ihmeitä teit/ aina tähän päivään asti/ sekä Israelin että ihmisten cansa/ ja teit sinulles nimen/ nijncuin se tänäpä on.

32:21 Ja weit sinun Cansas Israelin ulos Egyptin maalda/ merkeillä ja ihmeillä ja väkevällä kädellä/ cocotetulla käsiwarrella/ ja suurella pelgolla/

32:22 Ja annoit heille tämän maan/ jongs heidän Isillens wannonut olit/ sen heille andaxes/ maan josa riesca ja hunajata wuoti.

32:23 Ja cosca he sinne tulit ja omistit sen/ ei he cuullet sinun ändäs/ eikä waeldanet sinun Lakis jälkeen/ ja caickia mitä sinä käskenyt olit heidän tehdä/ ei he sitä tehnet/ sentähden sinä annoit myös caiken tämän onnettomuden heille tapahtua.

32:24 Cadzo/ tämä Caupungi on pijritetty/ nijn että se pitää woitettaman/ ja miecan/ näljän ja ruton tähden Chalde rein käsijn/ jotca sotiwat sitä wastan/ annettaman/ ja nijncuin sinä olet sanonut/ nijn nyt tapahtu/ sen sinä näet.

32:25 Ja sinä HERra Jumala

Herra, Herra, sanoit minulle: 'Osta rahalla itsellesi pelto ja ota todistajat', vaikka kaupunki joutuu kaldealaisten käsiin."	\Herra\, sanoit minulle: osta sinulles pelto rahalla, ja ota todistukset, vaikka kaupunki pitää annettaman joutuu Kaldealaisten käsiin.	sanot minulle: osta peldo rahalla/ ja ota siihen todistuxet/ waicka Caupungi pitää annettaman Chalderein käsijn.
32:26 Ja Jeremialle tuli tämä Herran sana:	32:26 Ja \Herran\ sana tapahtui Jeremialle ja sanoi:	32:26 JA HERran sana tapahtui Jeremialle/ ja sanoi:
32:27 "Katso, minä olen Herra, kaiken lihan Jumala; onko minulle mitään mahdotonta?"	32:27 Katso, minä \Herra\ olen kaiken lihan Jumala: pitäiskö minulle jotain oleman mahdotointa?	32:27 cadzo/ minä HERra olen caiken lihan Jumala/ Pidäiskö minulle jotain oleman mahdotoinda.
32:28 Sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä annan tämän kaupungin kaldealaisen käsiin ja Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, käsiin, ja hän valloittaa sen.	32:28 Sentähden sanoo \Herra\ näin: katso, minä annan tämän kaupungin Kaldealaisten käsiin ja Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan käteen, ja hän on sen voittava.	32:28 Sentähden sano HERra näin: cadzo/ minä annan tämän Caupungin Chalderein käsijn/ ja NebucadNezarin Babelin Cuningan käteen/ ja hän on sen woittawa.
32:29 Ja kaldealaiset, jotka sotivat tätä kaupunkia vastaan, tulevat ja sytyttävät tämän kaupungin tuleen ja polttavat sen niine taloineen, joiden katoilla on poltettu uhreja Baalille ja vuodatettu juomauhreja vieraille jumalille, minulle mielikarvaudeksi.	32:29 Ja Kaldealaisten, jotka sotivat tätä kaupunkia vastaan, pitää tänne tuleman, ja sytyttävät tämän kaupungin tuleen ja polttavat sen niine taloineen, ja tähän kaupunkiin tulen sytyttämän, ja polttaman sen huoneinensa, kussa he Baalille kattoin päällä suitsuttaneet, ja muille jumalille juomauhreja uhranneet ovat, minua vihoittaaksensa.	32:29 Ja Chalderein/ jotca sotiwat tätä Caupungita vastaan/ pitää tänne tuleman/ ja tähän tulen sytyttämän/ ja polttaman sen huoneinens/ cusa he Baalille cattoin päällä suidzuttanet/ ja muille jumallille juomauhria uhrannet owat/ minua wihoittaxens.
32:30 Sillä Israelin ja Juudan miehet ovat hamasta nuoruudesta tehneet vain sitä, mikä on paha minun silmissäni, sillä israelilaiset ovat tuottaneet minulle ainoastaan mielikarvautta kättensä teoilla, sanoo Herra.	32:30 Sillä Israelin lapset ja Juudan lapset ovat tosin nuoruudestansa tehneet paha minun silmäini edessä; ja Israelin lapset ovat vihoittaneet minun kättensä töillä, sanoo \Herra\.	32:30 Sillä Israelin ja Judan lapset owat heidän nuorudestans tehnet/ mitä ei minulle ole kelwannut/ ja Israelin lapset owat wihoittanet minun heidän kättens töillä/ sano HERra.
32:31 Sillä tämä kaupunki on ollut minulle vihaksi ja kiivastukseksi hamasta siitä päivästä, jona he sen rakensivat, aina tähän päivään asti; ja niin minä heitän sen pois kasvojeni edestä	32:31 Siitä ajasta, kuin tämä kaupunki rakennettiin, niin tähän päivään asti, on hän tehnyt minun vihaiseksi ja julmaksi, niin että minun täytyi heittää hänen pois kasvojeni edestä,	32:31 Sillä siitä ajasta cuin tämä Caupungi raketin/ nijn tähän päiwän asti/ on hän tehnyt minun wihaisexi ja julmaxi/ nijn että minun täytyi heittää hänen pois minun caswoni edest.
32:32 kaiken sen pahan tähden, minkä israelilaiset ja Juudan miehet ovat tehneet	32:32 Kaikkein Israelin lasten ja Juudan lasten pahuden tähden, jonka he ovat	32:32 Caickein Israelin ja Judan lasten pahuden tähden/ jonga he owat tehnet/ minua

minulle mielikarvaudeksi - he, heidän kuninkaansa, ruhtinaansa, pappinsa ja profeetansa sekä Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat.

32:33 He ovat kääntäneet minulle selkänsä eivätkä kasvojansa; ja vaikka minä olen opettanut heitä varhaisesta alkaen, he eivät ole kuulleet eivätkä ottaneet varteen kuritusta.

32:34 He ovat asettaneet iljetyksensä temppeleihin, joka on otettu minun nimiini, ja saastuttaneet sen.

32:35 Ja he ovat rakentaneet Baalille uhrikukkulat, jotka ovat Ben-Hinnomin laaksossa, polttaakseen poikiansa ja tyttäriänsä uhrina Molokille, mitä minä en ole käskenyt ja mikä ei ole minun mieleeni tullut. Tällaisia kauhistuksia he tekivät ja saivat Juudan syntiä tekemään.

32:36 Mutta nyt sanoo Herra, Israelin Jumala, näin tästä kaupungista, jonka te sanotte joutuvan Baabelin kuninkaan käsiin miekan, nälän ja ruton pakosta:

32:37 Katso, minä kokoan heidät jälleen kaikista maista, joihin minä heidät vihassani, kiivastuksessani ja suuressa suuttumuksessani karkoitan, ja palautan heidät tähän paikkaan ja annan heidän asua turvassa.

32:38 Silloin he ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa.

tehneet, minua vihoittaaksensa, he ja heidän kuninkaansa, ruhtinaansa, pappinsa ja prophetansa, sekä Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaiset.

32:33 He ovat kääntäneet selkänsä minulle ja ei kasvojansa; vaikka minä annoin aikansa ja alinomaan opettaa heitä, mutta ei he tahtoneet kuulla eikä oppia ottaa.

32:34 Päälliseksi he ovat panneet kauhistuksensa siihen huoneeseen, jolla minusta on nimi, saastuttaaksensa sitä.

32:35 Ja ovat rakentaneet Baalin korkeuksia Ben-Hinnomin laaksossa, polttaakseen poikiansa ja tyttäriänsä Molokille, jota en minä ole heidän käskenyt, eikä myös ole minun mieleeni joutunut, että heidän tämän kauhistuksen piti tekemän, jolla he Juudan saattivat syntiä tekemään.

32:36 Ja nyt sentähden sanoo \Herra\, Israelin Jumala näin tästä kaupungista, josta te sanotte, että hän pitää miekan, nälän ja ruton kautta Babelin kuninkaan käsiin annettaman.

32:37 Katso, minä tahdon heidät koota kaikista maakunnista, joihin minä olen heitä sysännyt pois suuressa vihassani, hirmuisuudessani ja julmuudessani ja tahdon tuottaa heitä jälleen tähän paikkaan, että heidän turvalisesti asuman pitää;

32:38 Ja heidän pitää minun kansani oleman, ja minä tahdon olla heidän Jumalan-

wihoittaxens. Cadzo/ heidän Cuningans/ Ruhtinans/ Pappins ja Prophetans/ ja ne jotca asuwat Judas ja Jerusalemis/

32:33 Owat käändänet selkän minun puoleeni ja ei caswojans/ waicka minä annoin jocapaicas opetta heitä/ mutta ei he tahtonet cuulla eikä parata heitäns.

32:34 Päälisexi owat he panneet heidän cauhistuxens siihen huonesen/ jolla minusta on nimi/ saastuttaxens sitä.

32:35 Ja owat rakendanet Baalin corkeuxia BenHinnomin laxoon/ polttaxens heidän poikians ja tyttäritäns Molochille/ jota en minä ole heidän käskenyt/ eikä myös jocus ole minun mieleeni iohtunut/ että heidän sencaltaisia cauhistuxia piti tekemän/ joilla he Judan saatit rickoman.

32:36 JA nyt sentähden sano HERra Israelin Jumala näin: tästä Caupungista/ josta te sanotta/ että hänen pitää miecan/ näljän ja ruton kautta Babelin Cuningan käsijn annettaman.

32:37 Cadzo/ minä tahdon heitä coota caikista maacunnista/ joihin minä heitä olen sysännyt pois minun suuresa wihasani/ hirmuisudesani/ ja julmudesani. Ja tahdon tuottaa heitä jällens tähän paickan/ että heidän irstasti asuman pitää.

32:38 Ja heidän pitää minun Canssan oleman/ ja minä tahdon olla haidän Jumalans.

32:39 Ja minä annan heille yhden sydämen ja yhden tien, niin että he pelkäävät minua kaiken elinaikansa, ja niin heidän käy hyvin ja heidän lastensa heidän jälkeensä.

32:40 Ja minä teen heidän kanssansa iankaikkisen liiton, niin etten käänny heistä pois, vaan teen heille hyvää; ja minä annan pelkoni heidän sydämiinsä, niin etteivät he minusta luovu.

32:41 Ja minä iloitsen heistä, siitä että teen heille hyvää; minä istutan heidät tähän maahan uskollisesti, kaikesta sydämestäni ja kaikesta sielustani.

32:42 Sillä näin sanoo Herra: Niinkuin minä olen tuottanut tälle kansalle kaiken tämän suuren onnettomuuden, niin minä myös tuotan heille kaiken sen hyvän, minkä minä heille lupaan.

32:43 Vielä ostetaan peltoja tässä maassa, josta te sanotte: 'Se on oleva autio, vailla ihmisiä ja eläimiä, kaldealais-ten käsiin annettu.'

32:44 Peltoja ostetaan rahalla, kauppakirjoja kirjoitetaan ja sinetöidään ja todistajia otetaan Benjaminin maassa, Jerusalemin ympäristössä ja Juudan kaupungeissa, Vuoriston, Alankomaan ja Etelämaan kaupungeissa, sillä minä käänän heidän kohtalonsa, sanoo Herra."

sa.

32:39 Ja tahdon heille yhden sydämen ja yhden tien antaa, että he pelkäisivät minua kaikkena elinaikansa, että heille ja heidän lapsillensa heidän jälkeensä pitäis hyvästi käymän.

32:40 Ja tahdon iankaikkisen liiton tehdä heidän kanssansa, niin etten minä lakkaa heille hyvää tekemästä; ja tahdon minun pelkoni antaa heidän sydämihinsä, ettei he poikkeaisi minusta.

32:41 Ja se pitää minun iloni oleman, että heille hyvää teen; ja tahdon heitä tähän maahan istuttaa uskollisesti, kaikesta minun sydämestäni ja kaikesta sielustani.

32:42 Sillä näin sanoo \Herra\; niinkuin minä olen antanut tulla tämän kansan päälle kaiken tämän tämän suuren onnettomuuden, niin myös minä annan tulla heidän päällensä kaiken sen hyvän, kuin minä olen heille puhunut.

32:43 Ja vielä nyt pitää peltoja ostettaman tässä maassa, josta te sanotte: sen pitää autiona oleman, niin ettei siinä väkeä eli karjaa oleman pidä, ja pitää Kaldealaisen käsiin annettaman.

32:44 Kuitenkin pitää vielä nyt peltoja ostettaman rahalla ja kirjoituksella, niin sine-tilillä vahvistettaman ja todistajilla: Benjaminin maalla, ja ympäri Jerusalemia, ja Juudan kaupungeissa, jotka vuorilla ovat sillä minä tahdon kääntää heidän vankiutensa, sanoo \Herra\.

32:39 Ja tahdon heille yhtäläisen sydämen ja menon anda/ että he pelkäisit minua caickena elinaicanans/ että heille ja heidän lapsillens heidän jälkens/ pitäis hyvästi käymän.

32:40 Ja tahdon ijancaikkisen liiton tehdä heidän cansans/ niijn etten minä lacka heille hywä tekemäst. Ja tahdon minun pelconi anda heidän sydämihins/ ettei he poickeis minusta.

32:41 Ja se pitä minun ilon oleman/ että minä heille hywä teen. Ja minä tahdon heidän tähän maahan lujast istutta/ caikest minun sydämestäni ja sielustani.

32:42 Sillä niijn sano HERra: niijn cuin minä olen andanut tulla tämän Canssan päälle caiken tämän suuren onnettomuden: niijn myös minä annan tulla heidän päällens cai-ken sen hywän cuin minä olen heille luwannut.

32:43 Ja wielä nyt pitä peltoja ostettaman näisä maisa/ joista te sanotta: sen pitä autiana oleman/ niijn ettei sijnä wäke eli carja oleman pidä/ ja pitä Chalde- rein käsijn annettaman.

32:44 Cuitengin pitä wielä nyt peldoja ostettaman rahalla/ ja kirjoituxella/ niijn myös si- netillä wahwistettaman/ ja BenJamin maalla julistetta- man/ ja ymbärins Jerusale- mia/ ja Judan Caupungeisa/ Caupungeisa jotca wuorilla owat/ laxoCaupungeisa/ ja Caupungeisa jotca etelä päin

owat: sillä minä tahdon
käändä heidän fangeudens/
sano HERra.

Jeremia 33 LUKU

33:1 Herran sana tuli Jeremi-
alle toistamiseen, kun hän
vielä oli suljettuna vankilan
pihaan; se kuului näin:

33:2 "Näin sanoo Herra, joka
sen myös tekee, Herra, joka
valmistaa sen ja vahvistaa
sen - Herra on hänen nimen-
sä:

33:3 Huuda minua avuksesi,
niin minä vastaan sinulle ja
ilmoitan sinulle suuria ja sa-
lattuja asioita, joita sinä et
tiedä.

33:4 Sillä näin sanoo Herra,
Israelin Jumala, tämän kau-
pungin taloista ja Juudan
kuningasten linnoista, jotka
sortuvat piiritysvallien ja mie-
kan edessä,

33:5 ja niistä, jotka ovat tul-
leet taistelemaan kaldealaisia
vastaan, ja täyttämään talot
ihmisten ruumiilla, jotka minä
surmaan vihassani ja kiivas-
tuksessani ja joiden kaiken
pahuuden tähden minä olen
kätkenyt kasvoni tältä kau-
pungilta:

33:6 Katso, minä kasvatan
umpeen ja lääkitsen sen haa-
vat, ja minä parannan heidät
ja avaan heille rauhan ja to-
tuuden runsauden.

33:7 Minä käännän Juudan
kohtalon ja Israelin kohtalon
ja rakennan heidät muinaisel-
leen.

33:8 Ja minä puhdistan hei-

33 LUKU

33:1 Ja \Herran\ sana ta-
pahtui toisen kerran Jeremi-
alle, kuin hän oli vielä suljet-
tu vankihuoneen pihassa, ja
sanoi:

33:2 Näin sanoo \Herra\
joka sen tekee, \Herra\
joka sen päättää ja toimittaa,
\Herra\ on hänen nimensä:

33:3 Huuda minua, niin mi-
nä tahdon kuulla sinua, ja
tahdon ilmoittaa sinulle suu-
ria ja voimallisia asioita, nii-
tä, joita et tiedäkään.

33:4 Sillä näin sanoo
\Herra\ Israelin Jumala tä-
män kaupungin huoneista ja
Juudan kuningasten huo-
neista, jotka ovat maahan
kukistetut, niistä tehtää
multaseiniä varjelukseksi,

33:5 Ja niistä, jotka tänne
ovat tulleet sotimaan Kal-
dealaisia vastaan, että he
täyttäisivät ne ihmisten
ruumiilla, jotka minä minun
vihassani ja julmuudessani
lyövä olen; sillä minä olen
kätkenyt minun kasvoni tä-
män kaupungin edestä, kai-
ken heidän pahuutensa täh-
den:

33:6 Katso, minä tahdon si-
toa heidän haavansa ja teh-
dä heidät terveeksi, ja tah-
don kuulla heidän rukouk-
sensa rauhasta ja uskollis-
suudesta;

33:7 Sillä minä tahdon kään-
tää Juudan vankiuden ja Is-
raelin vankiuden, ja raken-
nan heidät niinkuin alusta.

33:8 Ja puhdistan heidät

XXXIII. Lucu

33:1 JA HERran sana tapah-
dui toisen kerran Jeremialle/
cuin hän oli vielä suljettu
pihasa fangihuonen edessä/ ja
sanoi:

33:2 Näitä sano HERra/ joca
tämän teke/ päättä ja toimit-
ta/ HERra on hänen nimens.

33:3 Huuda minua/ nijn minä
tahdon cuulla sinua/ ja tah-
don ilmoitta sinulle suuria ja
woimallisia asioita/ nijtä cuin
et sinä tiedäkän.

33:4 Sillä nijn sano HERra
Israelin Jumala tämän Cau-
pungin huoneista/ ja Judan
Cuningasten huoneista/ jotca
owat maahan cukistetut/ nijs-
tä tehtä scantzia/ warjeluxexi.

33:5 Ja nijstä cuin tänne
owat tullet sotiman Chaldere-
jä wastian/ että he täyttäisit
hänen cuolluilla ruumijlla/
jotca minä minun wihasani ja
julmudesani lyöpä olen: sillä
minä olen kätkenyt minun
caswoni tämän Caupungin
edestä/ caiken heidän pa-
huhdens tähden.

33:6 CADzo/ minä tahdon
sito heidän haawans/ ja teh-
dä heitä terwexi/ ja tahdon
cuulla heidän rucouxens rau-
hasta ja uscollisudesta:

33:7 Sillä minä tahdon kään-
dä Judan fangeuden/ ja Is-
raelin fangeuden/ ja raken-
nan heidän nijncuin algusta/

33:8 Ja puhdistan heidän

dät kaikista heidän pahoista teoistansa, joilla he ovat rikkoneet minua vastaan, ja minä annan anteeksi kaikki heidän pahat tekonsa, joilla he ovat rikkoneet minua vastaan ja minusta luopuneet.

33:9 Ja tämä kaupunki on oleva minulle kunniaksi ja iloksi, ylistykseksi ja kirkkauteksi kaikkien maan kansojen edessä, jotka kuulevat kaiken sen hyvän, minkä minä sille teen; he peljestyvät ja vapisevat kaikkea sitä hyvää ja kaikkea sitä onnea, jonka minä sille annan.

33:10 Näin sanoo Herra: Vielä kerran kuullaan tässä paikassa, josta te sanotte: 'Se on oleva rauniona, vailla ihmisiä ja eläimiä.' Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin autioilla kaduilla, joilla ei ihmistä, ei asukasta, ei eläintä ole,

33:11 riemun ja ilon huuto, huuto yljälle ja huuto morsiamelle, niiden huuto, jotka sanovat: 'Kiittäkää Herraa Sebaotia, sillä Herra on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti', ja niiden, jotka tuovat Herran huoneeseen kiitosuhreja. Sillä minä käänän maan kohtalon muinaiselleen, sanoo Herra.

33:12 Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä kerran on tässä paikassa, joka on rauniona, vailla ihmisiä ja eläimiä, ja kaikilla sen kaupungeilla oleva laitumia, joilla paimenet lepuuttavat lampaitansa.

kaikesta pahasta teostansa, joilla he ovat rikkoneet minua vastaan, ja tahdon antaa heille anteeksi kaiken pahan teon, joilla he ovat rikkoneet ja harhailleet minua vastaan.

33:9 Ja se on oleva minulle ilonimeksi, ylistykseksi ja kunniaksi kaikkein pakanain seassa maan päällä, kuin he saavat kuulla kaiken sen hyvän, minkä minä heille teen; ja heidän pitää peljästyvän ja hämmästyvän kaikkea sitä hyvää ja kaikkea sitä rauhaa, jonka minä heille antaa tahdon.

33:10 Näin sanoo \Herra\ : tässä paikassa, josta te sanotte: se on autio, ettei ihmisiä eikä karjaa Juudan kaupungeissa ja kaduilla Jerusalemissa ole (jotka niin hävitetyt ovat, ettei väkeä eikä asuvaisia, ei myös karjaa siellä ole,)

33:11 Pitää vielä nyt kuultaman riemun ja ilon ääni, yljän ääni ja morsiamen ääni, ja niiden ääni jotka sanovat: kiittäkää \Herraa\ Sebaotia, että \Herra\ on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti, ja niidenkin, jotka kiitosuhria \Herran\ huoneeseen kantavat; sillä minä käänän maan vanhiuden, niinkuin alusta, sanoo \Herra\.

33:12 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: tässä paikassa, joka autiona on, niin ettei ihmisiä eikä karjaa siinä ole, ja kaikissa hänen kaupungeissa, pitää vielä nyt paimenten huoneet oleman, jotka ruokkivat laumoja;

caikesta pahasta tegosta/ jolla he owat rikkonet minua wastan/ ja tahdon anda heille andexi caiken pahan tegon/ jolla he owat rikkonet ja harhaillet minua wastan.

33:9 Ja se on olewa minulle ilonimexi/ ylistyxexi ja cunniaxi/ caickein pacanain seas maan päällä/ cosca he saawat cuulla caiken sen hywän cuin minä heille teen/ ja heidän pitä ihmettelemän ja peljästyvän caicke sitä hywä ja rauha/ cuin minä heille anda tahdon.

33:10 Näitä sano HERra täsä paicas/ josta te sanotta: se on autia/ ettei Canssa eikä carja Judan Caupungeisa ja catuilla Jerusalemis ole (jotca nijn häwitetyt owat/ ettei wäke eikä asuwaisia/ ei myös carja siellä ole)

33:11 Siellä pitä wielä nyt cuultaman riemun ja ilon äni/ yljän ja morsiamen äni/ ja nijden äni jotca sanowat: kijtätäkät HERra Zebaothi/ että hän on nijn hywä/ ja teke aina hywin ijancaickisest/ ja nijdengin jotca kijtotosuhria HERran huoneeseen candawat: sillä minä käänän maan fangiuden/ nijncuin algusta/ sano HERra.

33:12 Näin sano HERra Zebaot: täsä paicas/ joca nijn autian on/ nijn ettei Canssa/ eikä carja sijnä ole/ ja caikissa hänen Caupungeisans/ pitä wielä nyt paimenden huonet oleman/ jotca ruockiwat laumoja ,

<p>33:13 Vuoriston kaupungeissa, Alankomaan kaupungeissa ja Etelämaan kaupungeissa, Benjaminin maassa, Jerusalemin ympäristössä ja Juudan kaupungeissa on vielä kerran lampaita kulkeva laskijan käten ohi, sanoo Herra.</p>	<p>33:13 Sekä kaupungeissa, jotka vuorilla ovat, ja laakso-kaupungeissa, jotka Etelämaassa ovat, Benjaminin maalla ja Jerusalemin ympärillä, ja Juudan kaupungeissa, sieltä pitää vielä menemän ulos ja sisälle luetut laumat, sanoo \Herra\.</p>	<p>33:13 Sekä Caupungeisa/ jotca wuorilla owat/ ja laxo-caupungeisa/ ja Caupungeisa jotca etelä päin owat/ Benjaminin maalla ja Jerusalemin ymbärillä/ ja Judan Caupungeisa/ sielä pitä wielä menemän ulos ja sisälle luetut laumat/ sano HERra.</p>
<p>33:14 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä täytän sen hyvän lupauksen, jonka minä olen lausunut Israelin heimosta ja Juudan heimosta.</p>	<p>33:14 Katso, aika tulee, sanoo \Herra\, että minä tahdon sen armollisen sanan herättää, jonka minä olen Israelin huoneelle puhunut, ja Juudan huoneelle:</p>	<p>33:14 CADzo/ aica tule/ sano HERra: että minä tahdon sen armollisen sanan herättä/ jonga minä olen Israelin huonelle luwannut/ ja Judan huonelle.</p>
<p>33:15 Niinä päivinä ja siihen aikaan minä kaswatan Daavidille vanhurskauden vesan, ja hän on tekevä oikeuden ja vanhurskauden maassa.</p>	<p>33:15 Niinä päivinä ja sillä ajalla tahdon minä antaa Daavidille kasvaa vanhurskauden vesan, ja hän on toimittava oikeuden ja vanhurskauden maan päällä.</p>	<p>33:15 Nijnä päiwinä ja sillä ajalla/ tahdon minä anda Dawidille wanhurscauden wesan/ joca on Cuningas olewa/ ja hywästi hallidzewa/ ja toimitta oikeutta ja wanhurscautta maan päällä.</p>
<p>33:16 Niinä päivinä Juuda pelastetaan, ja Jerusalem asuu turvassa, ja tämä on se nimi, jolla sitä kutsutaan: 'Herra, meidän vanhurskaudemme.'</p>	<p>33:16 Sillä ajalla pitää Juuda autetuksi tuleman, ja Jerusalem levossa asuman, ja häntä kutsutaan: \Herra\, meidän vanhurskaudemme.</p>	<p>33:16 Sillä ajalla pitä Juda autetuxi tuleman/ ja Jerusalem lewos asuman/ ja hän cudzutan: HERra meidän wanhurscaudem.</p>
<p>33:17 Sillä näin sanoo Herra: Aina on mies Daavidin suvusta istuva Israelin heimon valtaistuimella.</p>	<p>33:17 Sillä näin sanoo \Herra\: ei pidä Daavidilta puuttuman mies, joka istuu Israelin huoneen istuimella;</p>	<p>33:17 Sillä nijn sano HERra: ei sen pidä puuttuman/ yxi pitä Dawidista Israelin huonen istuimella istuman.</p>
<p>33:18 Ja aina on mies leeviläisten pappien suvusta oleva minun edessäni uhraamassa polttouhria ja sytyttämässä ruokauhria ja toimittamassa teurasuhria joka päivä."</p>	<p>33:18 Ei myös pidä koskaan edestäni puuttuman pappeja ja Leviläisiä, jotka polttouhria uhraavat ja ruokauhria sytyttävät, ja uhreja joka aika teurastavat.</p>	<p>33:18 Ei myös pidä Papit ja Lewitat coscan minun edestäni puuttuman/ jotca polttouhria sytyttäwät/ ja uhreja ijancaickisest teurastawat.</p>
<p>33:19 Ja Jeremialle tuli tämä Herran sana:</p>	<p>33:19 \Herran\ sana tapahdui Jeremialle ja sanoi:</p>	<p>33:19 Ja HERran sana tapahdui Jeremialle/ ja sanoi:</p>
<p>33:20 "Näin sanoo Herra: Jos saatte rikotuksi minun liittoni päivän kanssa ja minun liittoni yön kanssa, niin että päivä ja yö eivät enää tule ajallansa,</p>	<p>33:20 Näin sanoo \Herra\: jos te taidatte lakkauttaa minun liittoni päivän ja yön kanssa, ja ettei päivä ja yö ole ajallansa:</p>	<p>33:20 Näitä sano HERra: jos minun lijtton lacka päiwän ja yön cansa/ ettei päiwä eikä yö ole ajallans:</p>

33:21 niin rikkoutuu myös minun liittoni palvelijani Daavidin kanssa, niin ettei hänellä enää ole poikaa, joka istuu kuninkaana hänen valtaistuimellansa, ja minun liittoni leeviläisten pappien, minun palvelijaini, kanssa.

33:22 Niinkuin taivaan joukkoa ei voida lukea eikä meren hiekkaa mitata, niin monilukuisiksi minä teen palvelijani Daavidin jälkeläiset ja leeviläiset, jotka minua palvelevat."

33:23 Ja Jeremialle tuli tämä Herran sana:

33:24 "Etkö ole huomannut, mitä tämä kansa puhuu sanoen: 'Ne kaksi sukukuntaa, jotka Herra valitsi, hän on hyljännyt'? Ja he halveksivat minun kansaani, niinkuin se ei enää olisikaan kansa heidän silmissänsä.

33:25 Näin sanoo Herra: Jos minun liittoni päivän ja yön kanssa on olematon, jos en ole säätänyt taivaan ja maan lakeja,

33:26 niin minä myös hylkään Jaakobin ja palvelijani Daavidin jälkeläiset, niin etten ota hänen jälkeläisistensä hallitsijoita Aabrahamin, lisäkin ja Jaakobin jälkeläisille. Sillä minä käännän heidän kohtalonsa ja armahdan heitä."

Jeremia 34 LUKU

34:1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta, kun Nebukadnessar, Baabelin kuningas, ja

33:21 Niin ei myös minun liittoni Davidin minun palvelijani kanssa, pidä miksikään olemassa, ettei hänellä enää ole poikaa kuninkaaksi hänen istuimellansa, ja Leviäisten ja pappein, minun palvelijaini kanssa.

33:22 Niinkuin ei taivaan sotaväkeä taideta lukea eikä meren sandaa mitata, juuri niin tahdon minä palvelijani Davidin siemenen enentää ja Leviläiset, jotka minua palvelevat.

33:23 Ja \Herran\ sana tapahtui Jeremialle ja sanoi:

33:24 Etkös ole nähnyt, mitä tämä kansa puhuu ja sanoo: \Herra\ on hyljännyt ne kaksi sukukuntaa, jotka hän valinnut oli; ja he häpäisevät minun kansaani, niinkuin ei he enään minun kansani heidän edessänsä olisikaan.

33:25 Näin sanoo \Herra\ : jos en minä pidä liittoani päivän ja yön kanssa, ja järjestystäni taivaan ja maan kanssa:

33:26 Niin tahdon myös hyljätä Jaakobin ja Davidin minun palvelijaini siemenen, niin etten minä ota niitä hänen siemenestänsä, jotka pitää vallitseman Abrahamin, Isaakin ja Jakobin siementä; sillä minä tahdon kääntää heidän vankiutensa ja armahtaa heitä.

34 LUKU

34:1 Tämä on sana, joka tapahtui Jeremialle \Herralta\, kun Nebukadnessar, Baabelin kuningas, ja kaikki hänen

33:21 Nijn ei myös minun liitton Dawidin minun palvelijani cansa pidä mixikän olemassa/ ettei hänellä ole poica Cuningaxi hänen istuimellans/ ja Lewitain ja Pappein minun palwelijaini cansa.

33:22 Nijn cuin ei taiwan sotawäke taita luetta/ eikä meren sanda mitatta/ juuri njin tahdon minä minun palwelijaini Dawidin siemenen enätä/ ja Lewitat jotca minua palwelewat.

33:23 Ja HERran sana tapahtui Jeremialle/ ja sanoi:

33:24 Ongosta HERra hyljännyt ne caxi sucucunda/ jotca hän walinnut oli/ ja häwäisevät minun Canssani/ njin cuin ei he enä minun Canssan heidän edesäns oliscan.

33:25 Näitä sano HERra: engö minä pidä lijttoni päiwän ja yön cansa/ ja minun järjestystäni taiwan ja maan cansa?

33:26 Nijn myös minä tahdon hyljätä Jacobin ja Dawidin minun palwelijaini siemenen/ njin etten minä ota njitä heidän siemenestäns/ njitä cuin pitä wallidzeman Abrahamin/ Isaachin ja Jacobin siemendä: sillä minä tahdon käändä heidän fangiudens/ ja armah-ta heitä.

XXXIV. Lucu

34:1 TÄmä on sana joca tapahtui HERralda Jeremialle/ cosca NebucadNezar Baabelin

koko hänen sotajoukkonsa ja kaikki hänen valtansa alaisen maan valtakunnat ja kaikki kansat sotivat Jerusalemiä ja kaikkia sen alaisia kaupunkeja vastaan; se kuului näin:

34:2 "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Mene ja sano Sidkialle, Juudan kuninkaalle, sano hänelle: Näin sanoo Herra: Katso, minä annan tämän kaupungin Baabelin kuninkaan käsiin, ja hän polttaa sen tulella.

34:3 Ja sinä et pääse hänen käsistään, vaan sinut otetaan kiinni ja annetaan hänen käsiinsä, ja sinun täytyy nähdä Baabelin kuningas silmästä silmään, ja hän puhuu sinun kanssasi suusta suuhun, ja sinä joudut Baabeliin.

34:4 Mutta kuule Herran sana, Sidkia, Juudan kuningas: Näin sanoo Herra sinusta: Sinä et ole kuoleva miekkaan.

34:5 Sinä saat kuolla rauhassa; ja niinkuin sinun isillesi, aikaisemmille kuninkaille, jotka olivat ennen sinua, niin poltetaan sinun kunniaksesi kuolinsuitsutus ja sinulle pidetään valittajaiset ja huudetaan: 'Voi herraamme!' Sillä minä olen sen sanonut, sanoo Herra."

34:6 Ja profeetta Jeremia puhui Sidkialle, Juudan kuninkaalle, kaikki nämä sanat Jerusalemissa,

34:7 kun Baabelin kuninkaan sotajoukko taisteli Jerusalemiä vastaan ja kaikkia vielä

sotajoukkonsa, ja kaikki valtakunnat maan päällä, jotka hänen vallassansa olivat, ja kaikki kansat sotivat Jerusalemiä ja kaikkia hänen kaupungeitansa vastaan; ja sano:

34:2 Näin sanoo \Herra\, Israelin Jumala: mene ja puhu Zedekian, Juudan kuninkaan kanssa, ja sano hänelle: näin sanoo \Herra\: katso, minä annan tämän kaupungin Babelin kuninkaan käsiin, ja hänen pitää se tulella polttaman.

34:3 Ja ei sinun pääsemän hänen kädestänsä, vaan totisesti käsitettämän ja hänen käteensä annettaman, niin että sinun pitää silmilläs Babelin kuninkaan silmät näkemän, ja hän on suusta suuhun sinua puhutteleva, ja sinä olet menevä Babeliin.

34:4 Mutta kuule siis sinä, Zedekia, Juudan kuningas, \Herran\ sanaa: näin sanoo \Herra\ sinusta: ei sinun pidä miekalla kuoleman.

34:5 Sinun pitää kuoleman rauhassa, ja niinkuin sinun isilles, jotka sinun edelläs ovat kuninkaat olleet, on poltettu, niin pitää myös sinulle poltettaman, ja sinua pitää itkettämän: voi herra! sillä minä olen sen sanonut, sanoo \Herra\.

34:6 Ja propheta Jeremia puhui kaikki nämä sanat Zedekialle, Juudan kuninkaalle Jerusalemissa,

34:7 Kuin Babelin kuninkaan sotajoukko jo soti Jerusalemiä vastaan, ja Juu-

Cuningas caikella hänen sotajoucollans ja caikilla walda-cunnillans maan päällä/ jotca hänen wallasans olit/ ja caikilla Canssoilla/ sotei Jerusalemita/ ja caickia hänen Caupungeitans wastan/ ja sano:

34:2 Näitä sano HERra Israelin Jumala: mene ja puhu Zedechian Judan Cuningan cansa/ ja sano hänelle: näin sano HERra: cadzo/ minä annan tämän Caupungin Babelin Cuningan käsijn/ ja hänen pitä sen tulella polttaman.

34:3 Ja ei sinun pidä pääsemän hänen kädestäns/ waan käsitettämän/ ja hänen käteens annettaman/ nijn että sinun pitä hänen silmilläs näkemän/ ja händä suusta suuhun puhutteleman/ ja menemän Babelijn.

34:4 Cuule sijs sinä Zedechia Judan Cuningas HERran sana: Näitä sano HERra sinusta:

34:5 Ei sinun pidä miecalla cuoleman/ waan sinun pitä cuoleman rauhassa. Ja nijncuin sinun Isilles/ jotca sinun edelläs owat Cuningat ollet/ on poldettu/ nijn pitä myös sinulle poldettaman ja sinua itkettämän: woi Herra: sillä minä olen sen sanonut/ sano HERra:

34:6 Ja Propheta Jeremia puhui caicki nämät sanat Zedechialle Judan Cuningalle/ Jerusalemissa.

34:7 Cosca Babelin Cuningan sotajoucko jo sodeit Jerusalemita wastan/ ja caickia Ju-

jäljellä olevia Juudan kaupungeja vastaan, Laakista ja Asekaa vastaan, sillä nämä olivat jääneet jäljelle Juudan kaupungeista, varustetuista kaupungeista.

34:8 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta, sen jälkeen kuin kuningas Sidkia oli tehnyt liiton kaiken kansan kanssa, joka oli Jerusalemissa, ja heille julistanut vapautuksen, 34:9 että jokaisen tuli päästää vapaaksi orjansa ja orjattarensa, hebrealainen mies ja hebrealainen nainen, niin etteivät heitä orjinansa pitäisi, eikä kukaan juutalaista veljeänsä.

34:10 Ja sen kuulivat kaikki päämiehet ja kaikki kansa, jotka olivat menneet tähän liittoon, että jokaisen tuli päästää vapaaksi orjansa ja orjattarensa eikä enää pitää heitä orjinansa; ja he tottelivat ja päästivät heidät.

34:11 Mutta jälkeenpäin he peräytyivät liitosta ja ottivat takaisin ne orjat ja orjattaret, jotka he olivat päästäneet vapaiksi, ja pakottivat heidät orjikkeeseen ja orjattarikkeeseen.

34:12 Silloin tuli Jeremialle Herralta tämä Herran sana:

34:13 "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä tein teidän isäinne kanssa liiton silloin, kun minä vein heidät pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä, sanoen:

34:14 Seitsemän vuoden kulluttua päästäkää veljenne, hebrealainen: joka on myynyt

dan jääneitä kaupungeita vastaan, Lakista ja Asekaa vastaan; sillä nämä vahvat kaupungit olivat vielä Juudan kaupungeista jääneet.

34:8 Tämä on sana, joka tapahtui \Herralta\ Jeremialle, sitten kun kuningas Zedekia oli tehnyt liiton kaiken kansan kanssa, joka Jerusalemissa oli, ja luvannut kulluttaa heille vapautta,

34:9 Niin että jokaisen piti päästämän orjansa, joko se oli miehen eli vaimonpuoli, jotka Hebrealaiset olivat, niin ettei Juudalaisen pitänyt oleman veljensä orjana.

34:10 Silloin kaikki ruhtinaat ja kaikki kansa, joka siihen liittoon oli mielistynyt, olivat hänelle kuuliaiset, että jokaisen piti päästämän sekä mies- että vaimo-orjansa vapaaksi, ja ei enään pitämän heitä orjanansa, ja he päästivät heidät.

34:11 Mutta vähää jälkeen käänivät he itsensä, ja ottivat orjat miehen- ja vaimonpuolista taas tykönsä, jotka he olivat vapaaksi päästäneet, ja vaativat heitä taas orjaksensa.

34:12 Silloin tapahtui \Herran\ sana Jeremialle \Herralta\ ja sanoi:

34:13 Näin sanoo \Herra\, Israelin Jumala: minä olen tehnyt liiton teidän isäinne kanssa, kun minä vein heidät Egyptin maalta orjuuden huoneista, ja sanoin:

34:14 Kun seitsemän vuotta ovat kuluneet, pitää jokaisen teistä päästämän veljensä, joka Hebrealainen on ja on

dan jääneitä Caupungeita wastaan/ nimittäin/ Lachista ja Asekata wastaan: sillä nämät/ nijncuin wahwimmat Caupungit/ olit wielä Judan Caupungeista jäänet.

34:8 TÄmä on sana joca tapahtui HERralda Jeremialle/ sijttecuin Cuningas Zebechia/ oli tehnyt lijton caiken Canssan cansa Jerusalemis/ cuulutetta wapauswuotta.

34:9 Nijn että jocaidzen piti päästämän hänen orjans/ joco se oli miehen eli waimon puoli/ wallallens/ jotca Hebererit olit/ nijn ettei toisen Judalaisen pitänyt oleman toisen orjana.

34:10 Silloin caicki Ruhtinat/ ja caicki Canssa/ joca siihen lijttoon oli mielistynyt/ olit hänelle cuuliaiset/ että jocaidzen piti päästämän orjans wapaxi/ ja ei enä heitä pitämän peräti orjanans/ ja he päästit heitä wallallens.

34:11 Mutta wähä jälken/ käänit he idzens/ ja otit orjat miehen ja waimoin puolista taas tygöns/ jotca he olit wapaxi päästänet/ ja waadeit heitä taas orjixens.

34:12 Silloin tapahdui HER-RAN sana Jeremialle HERralda/ ja sanoi:

Näitä sano HERRA Israelin Jumala:

34:13 Minä olen tehnyt lijton teidän Isäin cansa/ cosca minä vein heidän Egyptin maalda orjuden huonesta/ ja sanoin:

34:14 Cosca seidzemen wuotta owat culunet/ nijn pitä jocaidzen hänen weljens/ joca

itsensä sinulle ja palvelut sinua kuusi vuotta, se päästä luotasi vapaaksi. Mutta teidän isänne eivät kuulleet minua, eivät korvaansa kallistaneet.

34:15 Vaan nyt te olette kääntyneet ja tehneet teon, joka on oikea minun silmissäni, julistaessanne vapautuksen kukin lähimmäisellensä, ja olette tehneet teon, joka on oikea minun silmissäni, julistaessanne vapautuksen kukin lähimmäisillensä, ja olette tehneet liiton minun kasvojeni edessä temppelessä, joka on otettu minun nimiini.

34:16 Mutta sitten te olette jälleen kääntyneet pois ja häväisseet minun nimeni: olette ottaneet takaisin jokainen orjansa ja orjattarensa, jotka olitte päästäneet vapaiksi omiin valtoihinsa, ja olette pakottaneet heidät olemaan orjinnan ja orjattarinanne.

34:17 Sentähden näin sanoo Herra: Te ette kuulleet minua ettekä julistaneetkaan vapautusta kukin veljellensä ja lähimmäisellensä; katso, minä julistan teille vapautuksen, sanoo Herra: menon miekkaan, ruttoon ja nälkään. Ja minä teen teidät kauhistukseksi kaikille valtakunnille maan päällä.

34:18 Ja minä annan ne miehet, jotka ovat rikkoneet minun liittoni, jotka eivät ole pitäneet sen liiton sanoja, jonka he tekivät minun edessäni halkaisten kahtia uhri-vasikan ja käyden sen puolik-

itsensä sinulle myynyt, ja on jo kuusi vuotta sinua palvelut; ja sinun pitää hänen vapaaksi päästämän. Mutta ei teidän isänne totelleet minua, eikä kallistaneet siihen korviansa.

34:15 Niin te olette nyt tänäpäpä kääntäneet teitä ja tehneet, mitä minulle kelpaa, että te olette antaneet kuuluttaa vapautta, jokainen lähimmäisellensä, ja olette siitä tehneet liiton minun edessäni siinä huoneessa, joka minun nimelläni nimetty on.

34:16 Mutta te olette taas siitä poikenneet, ja saastuttaneet minun nimeni, että jokainen on taas ottanut sekä mies- että vaimo-orjansa, jotka te olitte vapaaksi tehneet, että heidän piti oleman itse omansa, ja vaaditte heitä taas orjaksenne.

34:17 Sentähden sanoo \Herra\ näin: ettette kuulleet minua, että teidän piti kuuluttaman vapautta, jokainen veljellensä ja lähimmäisellensä: katso, niin minä kuulutan, sanoo \Herra\, teille vapauden miekkaan, ruttoon ja nälkään, ja panen teidät kulkiaksi kaikissa valtakunnissa maan päällä.

34:18 Ja jotka minun liitostani harhailevat, eikä pidä liiton sanoja, jonka he minun edessäni tehneet ovat, niin minä teen niinkuin sille vasikalle, jonka kahdeksi kappaleeksi hakkasivat, ja kävivät molempain kappalten välitse,

ca Hebreri on/ ja on idzens hänelle myynyt/ ja jo cuusi vuotta palwellut/ päästämän wallallens: mutta ei teidän Isänne totellet minua/ eikä callistanet siihen corwians.

34:15 Nijn te oletta nyt tänäpäpä käändänet teitä/ ja tehnet mitä minulle kelpa/ että te oletta andanet cuulutta wapaus vuotta/ jocainen lähimmäisellens/ ja oletta sijtä tehnet liiton minun edesäni/ nijsä huoneisa jotca minun nimelläni owat nimitetyt.

34:16 Mutta te oletta taas sijtä poikennet/ ja saastuttanet minun nimeni/ että jocainen on taas ottanut hänen orjans/ jotca te oletta wapaxi tehnet/ että heidän piti oleman idze omans/ ja nijn waaditta heitä taas teidän orjixen.

34:17 SEntähden sano HERra näin: et te cuullet minua/ että teidän piti cuuluttaman wapaus vuotta/ jocainen weljellens ja lähimmäisellens/ cadzo/ nijn minä cuulutan/ sano HERra/ teille wapaus wuoden/ mieckaan/ ruttoon/ nälkään/ engä anna teitä olla josacusa waldacunnasa maan päällä.

34:18 Ja jotca minun lijstotani harhailewat/ eikä pidä liiton sanoja/ jonga he minun edesäni tehnet owat/ nijlle minä teen nijncuin sille wasicalle/ jonga he cahdexi capalexixi hackaisit/ ja käwit mo-

kaiden välitse, nämä miehet -

34:19 Juudan ruhtinaat ja Jerusalemin ruhtinaat, hoviherrat ja papit sekä kaiken maan kansan, jotka kävivät vasikan puolikkaiden välitse -

34:20 ne minä annan heidän vihollistensa käsiin, niiden käsiin, jotka etsivät heidän henkeänsä; ja heidän ruumiinsa joutuvat taivaan lintujen ja maan eläinten ruuaksi.

34:21 Ja Sidkian, Juudan kuninkaan, ja hänen ruhtinaansa minä annan heidän vihollistensa käsiin, niiden käsiin, jotka etsivät heidän henkeänsä, Baabelin kuninkaan sotajoukon käsiin, joka on lähtenyt pois teidän kimpustanne.

34:22 Katso, minä käsken heitä, sanoo Herra, ja palautan heidät tämän kaupungin kimppuun, ja he sotivat sitä vastaan, valloittavat sen ja polttavat sen tulella; ja Juudan kaupungit minä teen autioiksi, asujattomiksi."

Jeremia 35 LUKU

35:1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, päivinä; se kuului:

35:2 "Mene reekabilaisten tykö ja puhuttele heitä ja vie heidät Herran temppeliin, yhteen sen kammioista, ja anna heille viiniä juoda."

35:3 Ja minä otin Jaasanjan, joka oli Jeremian, Habassinjan pojan, poika, sekä hänen veljensä ja kaikki hänen poi-

34:19 Juudan pääruhtinaille, Jerusalemin päämiehille, kamaripalvelioille, papeille ja kaikelle maan kansalle, jotka vasikan kappalten välitse käyneet ovat.

34:20 Ja tahdon antaa heitä heidän vihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka heidän henkeänsä väijyvät, niin että heidän ruumiinsa pitää tuleman taivaan linnuille ja maan pedoille ruaksi.

34:21 Ja Zedekian, Juudan kuninkaan, ja hänen pääruhtinaansa annan minä vihollisten käsiin, ja niiden käsiin, jotka heidän henkeänsä väijyvät, ja Babelin kuninkaan sotajoukon käsiin, joka nyt teidän tyköänne on mennyt pois.

34:22 Katso, minä käsken heitä, sanoo \Herra\, ja annan taas tulla tämän kaupungin eteen, ja heidän pitää sotiman sitä vastaan, ja voitaman sen, ja tulella polttaman, ja minä hävitän Juudan kaupungit, niin ettei kenkään niissä pidä enään asuman.

35 LUKU

35:1 Tämä on se sana, joka \Herralta\ tapahtui Jeremialle, Joojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, aikana, sanoen:

35:2 Mene Reekabilaisten huoneeseen, ja puhu heidän kanssansa, ja vie heitä \Herran\ huoneeseen, yhteen kammioon, ja anna heille viinaa.

35:3 Niin minä otin Jasanin Jeremian pojan, Habatsinin pojan, sekä hänen veljensä ja kaikki hänen poikansa, ja

lembain cappalden wälidze.

34:19 Nimittäin/ Judan Pääruhtinaille/ Jerusalemin Förs-teille/ Camaripalweliolle/ Pa-peille/ ja caikille maan Cans-soille/ jotca cappalden wälid-ze wasicasta käynet owat.

34:20 Ja tahdon anda heidän/ heidän wihollistens kä-sijn/ ja nijden käsijn jotca heidän hengens wäijywät/ nijn että heidän ruumins pitä tuleman taiwan linnuille ja maan pedoille ruaxi.

34:21 Ja Zedechian Judan Cuningan/ ja hänen Pääruh-tinans annan minä wihollisten käsijn/ ja nijden käsijn jotca heidän hengens wäijywät/ ja Babelin Cuningan sotajoucon käsijn/ joca nyt teidän tykö-än on mennyt pois.

34:22 Sillä cadzo/ minä käs-ken heitä/ sano HERra/ ja annan taas tulla tämän Cau-pungin eteen/ ja heidän pitä sotiman sitä wastan/ ja woit-taman sen/ ja tulella poltta-man nijn ettei kenengän siellä pidä enä asuman.

XXXV. Lucu

35:1 TÄmä on se sana joca HERralda tapahdui Jeremialle Joojakimin Josian pojan Judan Cuningan aicana/ ja sanoi:

35:2 Mene Rechabiterein huoneeseen/ ja puhu heidän cansans/ ja wie heitä HERran huoneeseen yhteen Camarijn/ ja anna heille wijna.

35:3 Nijn minä otin Jasanian Jeremian pojan/ Habazinian pojan/ sekä hänen weljens/ ja caicki hänen poicans/ ja

<p>kansa ja kaikki reekabilaiset 35:4 ja vein heidät Herran temppeleihin, Jumalan miehen Haananin, Jigdalian pojan, poikien kammioon, joka on päämiesten kammion vieressä, ovenvartija Maasejan, Sallumin pojan, kammion yläpuolella. 35:5 Ja minä asetin reekabi- laisten eteen täysiä viiniruuk- kuja ynnä maljoja ja sanoin heille: "Juokaa viiniä."</p>	<p>koko Reekabilaisten huoneen, 35:4 Ja vein heidät \Herran\ huoneeseen, Hananin lasten, Jigdalian pojan, Jumalan miehen kammioon, joka päämiesten kammion tykönä on, ylempänä Maasejan Sal- lumin pojan, ovenvartian kammiota. 35:5 Ja minä panin Reekabi- laisten huoneen lasten eteen kannut ja maljat täyteen vii- naa, ja sanoin heille: juokaat viinaa.</p>	<p>coco Rechabiterein huonen. 35:4 Ja vein heidän HERran huoneeseen/ Hananin lasten/ Jegdalian pojan Jumalan miehen Camarijn/ joca För- stein Camarein tykönä on/ ylemmä Maseian Sallumin pojan/ owiwartian Camarita. 35:5 Ja minä panin Rechabi- terein huonen lasten eteen/ cannut ja maljat täyten wij- na/ ja sanoin heille: juocat wijna.</p>
<p>35:6 Mutta he vastasivat: "Me emme juo viiniä; sillä meidän isämme Joonadab, Reekabin poika, on antanut meille tä- män käskyn: Älkää, te ja tei- dän lapsenne, ikinä viiniä juoko;</p>	<p>35:6 Mutta he vastasivat: me emme juo viinaa; sillä mei- dän isämme Jonadab, Reka- bin poika on käskenyt meitä ja sanonut: te ja teidän lap- senne ei pidä ikänä viinaa juoman,</p>	<p>35:6 Mutta he wastaisit: en me juo wijna: sillä meidän Isämme Jonadab Rechabin poica on käskenyt meitä/ ja sanonut: te ja teidän lapsen ei pidä ikänäns wijna juoman.</p>
<p>35:7 älkää rakentako taloja älkääkään kylväkö siementä; älkää istuttako viinitarhoja, älköönkään niitä teillä olko, vaan asukaa teltoissa kaikki- na elämänne päivinä, että kauan eläisitte siinä maassa, jossa te olette muukalaisina.</p>	<p>35:7 Ja ei huonetta raken- taman, ei jyviä kylvämän, ei viinapuuta istuttaman eikä pitämän; vaan pitää asuman majoissa kaikkena teidän elinaikananne, että te kau- van eläisitte maassa, jossa te muukalaiset olette.</p>	<p>35:7 Ja ei huonetta raken- daman/ ei jyviä kylwämän/ ei wijnapuuta istuttaman eikä pitämän/ waan pitä asuman majoisa caickena teidän elinaicanan/ että te cauwan eläisitte maasa cusa te wael- latte.</p>
<p>35:8 Ja me olemme kuuliai- set isällemme Joonadabile, Reekabin pojalle, kaikessa, mitä hän on käskenyt meidän tehdä, niin että emme kos- kaan juo viiniä elämämme päivinä, emme me eivätkä vaimomme, eivät poikamme eivätkä tyttäremme,</p>	<p>35:8 Ja me olemme kuuliai- set meidän isämme Jonada- bin Reekabin pojan äänelle kaikissa, mitä hän on meille käskenyt, niin ettemme vii- naa juo kaikkena meidän elinaikanamme, me ja mei- dän emäntämme, poikamme ja tyttäremme.</p>	<p>35:8 Juuri nijn me olemma cuuliaiset meidän Isämme Jonadabin Rechabin pojan änelle caikisa cuin hän on meille käskenyt/ nijn etten me wijna juo meidän elinai- canam/ en me eikä meidän emändäm/ meidän poicam eli tyttärem.</p>
<p>35:9 emmekä rakenna taloja asuaksemme, eikä meillä ole viinitarhoja, ei peltoa eikä kylvöä.</p>	<p>35:9 Ja emme rakenna huo- netta asuaksemme; ja ei meillä ole viinamäkiä eikä peltoja, eli jyviä;</p>	<p>35:9 Ja en me rakenna huo- netta asuaxem/ ja ei meillä ole wijnamäkiä eikä peldoja/ eli jyviä.</p>
<p>35:10 Vaan me asumme tel- toissa ja olemme kuuliaiset ja teemme kaiken, mitä isämme Joonadab on käskenyt mei- dän tehdä.</p>	<p>35:10 Vaan asumme majois- sa, ja olemme kuuliaiset, ja teemme kaikki niinkuin mei- dän isämme Jonadab on meille käskenyt.</p>	<p>35:10 Waan asumme majois- sa/ ja olemma cuuliaiset ja teemme caicki nijncuin mei- dän Isäm Jonadab on meille käskenyt.</p>

35:11 Mutta kun Nebukadresar, Baabelin kuningas, hyökkäsi maahan, niin me sanoimme: 'Tulkaa, menkäämme Jerusalemiin kaldealaisten sotajoukkoa ja aramilaisten sotajoukkoa pakoon', ja me asetuimme Jerusalemiin."

35:12 Ja Jeremialle tuli tämä Herran sana:

35:13 "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Mene ja sano Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille: Ettekö ota kuritusta varteen ja kuule minun sanojani? sanoo Herra.

35:14 Joonadabin, Reekabin pojan, sanat, joilla hän kielsi poikiansa juomasta viiniä, pidetään voimassa, ja niin he eivät ole juoneet tähän päivään asti, sillä he ovat kuuliaiset isänsä käskylle. Mutta minä olen puhunut teille varhaisesta alkaen, ja te ette ole kuulleet minua.

35:15 Ja minä olen lähettänyt teidän tykönne kaikki palvelijani, profeetat, varhaisesta alkaen, sanoen: Kääntykää kukin pahalta tieltänne ja parantakaa tekonne, älkää seuratko muita jumalia älkääkä niitä palvelko, niin te saatte asua siinä maassa, jonka minä olen antanut teille ja teidän isillenne; mutta te ette ole kallistaneet korvaanne, ette ole kuulleet minua.

35:16 Joonadabin, Reekabin pojan, jälkeläiset ovat siis pitäneet voimassa isänsä

35:11 Mutta kun Nebukadnestsar, Babelin kuningas, meni tänne maahan ylös, sanoimme me: tulkaat, käykäämme Jerusalemiin Kaldealaisten ja Syrialaisten sotajoukon edestä; ja niin me olemme sitte olleet tässä Jerusalemissa.

35:12 Silloin tapahtui \Herran\ sana Jeremialle, sanoen:

35:13 Näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: mene ja sano Juudan miehille ja Jerusalemin asuvasille: ettekö te tahdo itseänne parantaa, niin että te tottelette minun sanaani? sanoo \Herra\.

35:14 Jonadabin Rekabin pojan sanat, jotka hän oli käskenyt lapsillensa, ettei heidän pitänyt viinaa juoman, ettei he tähän päivään asti juo viinaa, että he isänsä käskyille kuuliaiset olisivat. Mutta minä olen antanut aikaisin teille sanoa, kuitenkin ette kuule minua.

35:15 Niin olen minä myös lähettänyt varhain ja usein tykönne kaikki minun palvelijani prophetat, ja antanut sanoa: kääntäkää teistä jokainen itsensä pahasta menostansa, ja parantakaa teidän elämänne, ja älkää seuratko muita jumalia, palvelaksenne heitä; niin te saatte olla maassa, jonka minä teille ja teidän isillenne antanut olen; mutta ette tahtoneet kallistaa korvianne siihen, ettekä kuulleet minua.

35:16 Jonadabin Rekabin pojan lapset ovat pitäneet isänsä käskyn, jonka hän

35:11 Mutta cosca Nebucad-Nezar Babelin Cuningas meni tänne maahan ylös/ sanoimme me: tulcat/ käykäm Jerusalemiijn/ Chalderein ja Syrialaisten sotajoucon edestä/ ja nijn me olemma sijtte ollet täsä Jerusalemis.

35:12 Silloin tapahtui HERran sana Jeremialle/ ja sanoi:

Näitä sano HERra Zebaoth Israelin Jumala:

35:13 Mene ja sano heille Judas ja Jerusalemin asuvasille: ettäkö te tahdo idzen parata/ nijn että te totteletta minun sanani? sano HERra:

35:14 Jonabadin Rechabin pojan sanat/ jotca hän oli käskenyt hänen lapsillens/ ettei heidän pitänyt wijna juoman/ ne pidetän ettei he tähän päiwän asti juo wijna/ että he heidän Isäns käskylle cuuliaiset olisit: mutta minä olen andanut joca paicas teille sano/ cuitengin et te cuule minua.

35:15 Nijn olen minä myös lähettänyt joca paickan teidän tygön/ caicki minun palveliani Prophetat/ ja andanut sano: käändäkän teistä jocainen pahasta menostans/ ja parandacat teidän elämän/ ja älkät seuratco muita jumalita/ palwellaxen heitä/ nijn te saatte olla maasa/ jonga minä teille ja teidän Isillen andanut olen/ mutta et te tahtonet callista teidän corwian sijhen/ etkä cuullet minua.

35:16 Jonadabin Rechabin pojan lapset ovat pitäneet heidän Isäns käskyt/ jotca

käskyn, jonka hän heille antoi, mutta tämä kansa ei ole kuullut minua.

35:17 Sentähden, näin sanoo Herra, Jumala Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä annan tulla Juudalle ja kaikille Jerusalemin asukkaille kaiken sen onnettomuuden, jolla minä olen heitä uhannut, koska he eivät kuulleet, kun minä heille puhuin, eivätkä vastanneet, kun minä heitä kutsuin."

35:18 Ja reekabilaisille sanoi Jeremia: "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Koska te olette olleet kuuliaiset isänne Joonadabin käskylle ja noudattaneet kaikkia hänen käskyjensä ja tehneet kaiken, mitä hän käski teidän tehdä,

35:19 sentähden, näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Joonadabin, Reekabin pojan, suvussa on aina oleva mies, joka seisoo minun kasvojeni edessä."

Jeremia 36 LUKU

36:1 Juudan kuninkaan Jojakimin, Joosian pojan, neljäntenä hallitusvuotena tuli tämä sana Jeremialle Herralta; se kuului:

36:2 "Ota kirjakäärö ja kirjoita siihen kaikki ne sanat, jotka minä olen puhunut sinulle Israelista ja Juudasta ja kaikista pakanakansoista siitä päivästä asti, jolloin minä aloin sinulle puhua, Joosian päivistä, aina tähän päivään saakka.

heille oli käskenyt; mutta tämä kansa ei kuule minua.

35:17 Sentähden näin sanoo \Herra\ Jumala Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä annan tulla Juudan ja kaikkein Jerusalemin asuvaisten päälle kaiken sen onnettomuuden, jonka minä heitä vastaan olen puhunut, että minä olen heille puhunut, ja ei he tahdo kuulla: minä olen huutanut, mutta ei he tahdo minua vastata.

35:18 Ja Reekabilaisten huoneelle sanoi Jeremia: näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: että te teidän isänne Joonadabin käskylle olitte kuuliaiset, ja piditte kaikki hänen käskynsä, ja teitte kaikki, mitä hän teille oli käskenyt;

35:19 Sentähden sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala näin: ei Joonadabilta Reekabin pojalta pidä ikinä puuttuman mies, joka alati minun edessäni seisoo.

36 LUKU

36:1 Neljäntenä Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan vuonna, tapahtui tämä sana \Herralta\ Jeremialle, sanoen:

36:2 Ota kirja ja kirjoita siihen kaikki se puhe, jonka minä sinulle olen puhunut Israelista, Juudasta ja kaikista kansasta, siitä ajasta kuin minä sinulle olen puhunut, Joosian ajasta, niin tähän päivään asti.

hän heille oli käskenyt. Mutta tämä Canssa ei cuule minua.

35:17 Sentähden nijn sano HERra Jumala Zebaoth/ ja Israelin Jumala: cadzo/ minä annan tulla Judan ja caickein Jerusalemin asuvaisten päälle/ caiken sen onnettomuden cuin minä heitä wastian olen puhunut: että minä olen heille puhunut/ ja ei he tahdo cuulla: minä olen huutanut/ mutta ei he tahdo minua wastata.

35:18 JA Rechabiterein huoneelle sanoi Jeremia: Näitä sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: että teidän Isän Joonadabin käskylle olitta cuuliaiset/ ja pidittä caicki hänen käskyns/ ja teitte caicki cuin hän teille oli käskenyt.

35:19 Sentähden sano HERra Zebaoth Israelin Jumala näin: ei Joonadabilda Rechabin pojalta pidä ikänäns puuttuman/ joca hänen siemenestäns alati minun edesäni seisoo.

XXXVI. Lucu

36:1 NELjändenä Jojachimin Josian pojan Judan Cuningan vuonna/ tapahdui tämä sana HERralda Jeremialle/ ja sanoi:

36:2 Ota kirja ja kirjoita siihen caicki se puhe cuin minä sinulle olen puhunut Israelist/ Judast/ ja caikesta Canssasta/ sijtä ajasta cuin minä sinulle olen puhunut/ nimitäin/ Josian ajasta nijn tähän päiwän asti.

36:3 Ehkäpä Juudan heimo, kuultuaan kaiken sen onnettomuuden, jonka minä aion heille tuottaa, kääntyy, kukin pahalta tieltään, ja niin minä annan anteeksi heidän pahat tekonsa ja syntinsä."

36:4 Silloin Jeremia kutsui Baarukin, Neerian pojan, ja Baaruk kirjoitti kirjakääröön Jeremian suusta kaikki ne sanat, jotka Herra oli hänelle puhunut.

36:5 Sitten Jeremia käski Baarukia sanoen: "Minä olen estetty, en voi mennä Herran temppeliin.

36:6 Mene sinä ja lue kirjakääröstä, jonka olet kirjoittanut suoraan minun suustani, Herran sanat kansan kuullen Herran temppelissä paastopäivänä; myöskin koko Juudan kuullen, kaikkien, jotka tulevat kaupungeistansa, on sinun ne luettava.

36:7 Ehkäpä he rukouksessa lankeavat alas Herran eteen ja kääntyvät kukin pahalta tieltään. Sillä suuri on viha ja kiivastus, jolla Herra on uhannut tätä kansaa."

36:8 Ja Baaruk, Neerian poika, teki kaikki, niinkuin profeetta Jeremia oli käskenyt hänen tehdä, ja luki kirjasta Herran sanat Herran temppelissä.

36:9 Mutta Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, viidentenä hallitusvuotena, yhdeksännessä kuussa, oli kaikki Jerusalemin kansa ja

36:3 Jos mitämaks Juudan huone, kuin he kuulevat kaiken sen onnettomuuden, joka minun mielessäni on heille tehdä, on itsensä kääntävä, jokainen pahasta menostansa, että minä antaisin anteeksi heidän pahat tekonsa ja rikoksensa.

36:4 Silloin Jeremia kutsui Barukin, Nerijan pojan, ja Baruk kirjoitti kirjaan Jeremian suusta kaikki \Herran\ sanat, jotka hän hänelle oli puhunut.

36:5 Ja Jeremia käski Barukia ja sanoi: minä olen vangittu, niin etten saa mennä \Herran\ huoneeseen.

36:6 Mutta mene sinä sinne ja lue kirja, johon sinä \Herran\ sanat minun suustani kirjoittanut olet, kansan korvain edessä \Herran\ huoneessa, paastopäivänä; ja sinun pitää myös ne lukeman koko Juudan korvain edessä, jotka heidän kaupungeistansa tulleet ovat.

36:7 Jos he mitämaks nöyryyttävät itsensä rukouksella \Herran\ edessä, ja kääntyvät jokainen pahasta menostansa; sillä viha ja julmuus on suuri, jonka \Herra\ on tätä kansaa vastaan puhunut.

36:8 Ja Baruk Nerijan poika teki kaikki, mitä propheta Jeremia oli hänelle käskenyt, ja luki ja luki kirjasta \Herran\ sanat kirjasta \Herran\ huoneessa.

36:9 Mutta tapahtui Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, viidentenä vuonna ja yhdeksäntenä kuukautena, että paasto kuulutettiin \Herran\ edessä

36:3 Jos/ mitämax/ Judan huone/ cosca he cuulewat caiken sen onnettomuden cuin minun mielesän on heille tehdä/ on idzens käändävä/ jocainen pahasta menostans/ että minä andaisin heille andexi heidän pahat tecons ja ricoxens.

36:4 Silloin Jeremia cudzui Baruchin Nerian pojan. Baruch kirjoitti kirjaan Jeremian suusta caicki HERran sanat jotca hän hänelle oli puhunut.

36:5 Ja Jeremia käski Baruchi/ ja sanoi: minä olen fangittu nijn etten minä saa mennä HERran huoneseen:

36:6 Mutta mene sinä sinne/ ja lue kirja/ johons HERran sanat minun suustani kirjoittanut olet/ Canssan edes HERran huonesa paastopäivänä. Ja sinun pitä myös ne lukeman coco Judan corwain edes/ jotca heidän Caupungistans tulleet owat.

36:7 Jos he/ mitämax/ nöyryyttävät idzens rucouxella HERran edes/ ja käändävät jocainen idzens pahasta menostans: sillä wiha ja julmuus on suuri/ jonga HERra on tätä Canssa wastian puhunut.

36:8 Ja Baruch Nerian poica teki caicki mitä Propheta Jeremia oli hänen käskenyt/ ja luki HERran sanat kirjasta HERran huonesa.

36:9 MUtta se tapahdui Jojakimin Josian pojan Judan Cuningan wijdendenä vuonna ja yhdexändenä Cuucautena/ että paasto cuulutettin HER-

<p>kaikki se kansa, joka oli tullut Juudan kaupungeista Jerusalemiin, kutsuttu pitämään paastoa Herran edessä.</p>	<p>kaikelle kansalle Jerusalemissa, ja kaikelle kansalle, joka Juudan kaupungeista tuli Jerusalemiin.</p>	<p>ran edes caikelle Canssalle Jerusalemis/ ja caikelle Canssalle/ joca Judan Caupungeista tuli Jerusalemiijn.</p>
<p>36:10 Silloin Baaruk luki kirjasta Jeremian sanat Herran temppelissä, kirjuri Gemarjan, Saafanin pojan, kammiossa, ylemmässä esipihassa, Herran temppelin uuden portin ovela, kaiken kansan kuullen.</p>	<p>36:10 Ja Baruk luki kirjasta Jeremian sanat \Herran\ huoneessa, Gemarian, Saphanin pojan kirjoittajan kammiossa, ylemmässä pihassa, \Herran\ huoneen uuden ovein edessä, kaiken kansan kuullen.</p>	<p>36:10 Ja Baruch luki kirjasta Jeremian sanat/ HERran huonesä/ Gemarian Saphanin Cantzlerin pojan Camaris/ ylimmäises pihäs/ HERran huonen uden owen edes/ caiken Canssan cuulden.</p>
<p>36:11 Kun Miika, Gemarjan, Saafanin pojan, poika, oli kuullut kaikki Herran sanat kirjasta,</p>	<p>36:11 Kuin Mikaja Gemarian poika, Saphanin pojan, kaikki \Herran\ sanat kirjasta oli kuullut,</p>	<p>36:11 Cosca Michaia Gemarian poica Saphanin pojan/ caicki HERran sanat kirjasta oli cuullut:</p>
<p>36:12 niin hän meni alas kuninkaan linnaan, kirjurin kammioon, ja katso, siellä istuivat kaikki päämiehet: kirjuri Elisama ja Delaja, Semajan poika, ja Elnatan, Akborin poika, ja Gemarja, Saafanin poika, ja Sidkia, Hananjan poika, ja kaikki muut päämiehet.</p>	<p>36:12 Meni hän alas kuninkaan huoneeseen, kirjoittajan kammioon, ja katso, siellä istuivat kaikki pääruhtinaat, Elisama kirjoittaja, Delaja Semajan poika, Elnatan Akborin poika, Gemaria Saphanin poika, ja Zedekia Hannian poika, ja päämiehet kaikki.</p>	<p>36:12 Meni hän ylös Cuningan huonesen Cancelijn/ ja cadzo/ siellä istuit caicki Pääruhtinat/ Elisama Cantzleri/ Delaia Semaian poica/ EINathan Achborin poica/ Gemaria Saphanin poica/ ja Zedechia Hanaman poica/ caickein Pääruhtinain cansä.</p>
<p>36:13 Heille Miika ilmoitti kaikki sanat, jotka hän oli kuullut Baarukin lukevan kirjasta kansan kuullen.</p>	<p>36:13 Ja Mikaja sanoi heille kaikki ne sanat, jotka hän oli kuullut, kuin Baruk luki kirjasta kansan korvain edessä.</p>	<p>36:13 Ja Michaia sanoi heille caicki ne sanat jotca hän oli cuullut/ cosca Baruch luki kirjasta Canssan corwain edes.</p>
<p>36:14 Silloin kaikki päämiehet lähettivät Baarukin tykö Jehudin, joka oli Netanjan poika, joka Selemjan poika, joka Kuusin poika, ja käskivät sanoa: "Ota käteesi kirjakäärö, josta luit kansan kuullen, ja tule tänne." Ja Baaruk, Neerian poika, otti kirjakäärön käteensä ja meni heidän tykönsä.</p>	<p>36:14 Silloin lähettivät kaikki pääruhtinaat Juudin Nethanian pojan, Selemian pojan, Kusin pojan, Baarukin perään, ja käskivät hänelle sanoa: ota myötäs kirja, josta sinä kansan edessä luit, ja tule tänne. Ja Baruk, Nerijan poika otti kirjan myötänsä ja tuli heidän tykönsä.</p>	<p>36:14 Silloin lähetit caicki Pääruhtinat Judin Nethanian pojan Selemian poian Chusin pojan/ Baruchin perän/ ja käskit hänelle sano: ota se kirja myötäs/ jostas Canssan edes luit/ ja tule tänne. Ja Baruch Nerian poica otti kirjan myötäns/ ja tuli heidän tygöns.</p>
<p>36:15 Ja he sanoivat hänelle: "Istu ja lue meidän kuultemme", ja Baaruk luki heidän kuultensa.</p>	<p>36:15 Ja he sanoivat hänelle: istu nyt ja lue, että me saisimme kuulla; ja Baaruk luki heidän korvainsa kuullen.</p>	<p>36:15 Ja he sanoit hänelle: istu ja lue/ että me saisimme cuulla/ ja Baruch luki heidän corwains cuulden.</p>
<p>36:16 Mutta kun he olivat</p>	<p>36:16 Ja kuin he kaikki sa-</p>	<p>36:16 Ja cuin he caicki sanat</p>

kuulleet kaikki sanat, katsoivat he toisiinsa peljästyneinä ja sanoivat Baarukille: "Meidän täytyy ilmoittaa kuninkaalle kaikki nämä sanat."

36:17 Ja he kysyivät Baarukilta sanoen: "Ilmoita meille, kuinka sinä kirjoitit kaikki nämä sanat hänen suustansa."

36:18 Baaruk vastasi heille: "Hän saneli minulle suustansa kaikki nämä sanat, ja minä kirjoitin ne musteella kirjaan."

36:19 Silloin päämiehet sanoivat Baarukille: "Mene ja piiloudu, sinä ja Jeremia, älköönkään kukaan saako tietää, missä te olette."

36:20 Niin he menivät kuninkaan tykö esipihaan, mutta kirjakäärön he jättivät talteen kirjuri Elisaman kammioon. Ja he ilmoittivat kuninkaalle kaikki.

36:21 Silloin kuningas lähetti Jehudin hakemaan kirjakääröä, ja hän haki sen kirjuri Elisaman kammioista. Sitten Jehudi luki sen kuninkaan kuullen ja kaikkien päämiesten kuullen, jotka seisoivat kuninkaan edessä.

36:22 Mutta kuningas istui talvihuoneessa - oli yhdeksäs kuukausi - ja hänen edessään oli palamassa hiilipannu.

36:23 Ja aina kun Jehudi oli lukenut kolme tai neljä paltta, leikkasi kuningas ne pois kirjurinveitsellä ja viskasi tulleen, joka oli hiilipannussa, kunnes koko kirjakäärö oli palanut loppuun tules, joka oli hiilipannussa.

nat olivat kuulleet, peljästyivät he toinen toisensa kanssa, ja sanoivat Barukille: me tahdomme kaiketi ilmoittaa kuninkaalle kaikki nämä sanat.

36:17 Ja he kysyivät Barukilta, sanoen: sanos meille, kuinka sinä olet kaikki nämä sanat kirjoittanut hänen suustansa?

36:18 Baruk sanoi heille: hän luki minun edessäni kaikki nämä sanat suullansa, ja minä kirjoitin ne pläkällä kirjaan.

36:19 Silloin sanoivat pääruhtinaat Barukille: mene ja lymytä itses Jeremian kanssa, niin ettei kenkään tiedä, kussa te olette.

36:20 Ja menivät kuninkaan eteen esihuoneeseen, ja antoivat kirjan jäädä kirjoittajan Elisaman makaushuoneeseen, ja sanoivat kuninkaan edessä kaikki nämä sanat.

36:21 Niin kuningas lähetti Juudin kirjaa noutamaan, ja hän otti sen Elisaman kirjoittajakammioista; ja Juudi luki sen kuninkaan edessä ja kaikkein pääruhtinasten, jotka seisoivat kuninkaan edessä.

36:22 Mutta kuningas istui talvihuoneessa yhdeksäntenä kuukautena, ja tuli paloi totossa hänen edesssänsä.

36:23 Kuin Juudi kolme eli neljä kappaletta oli lukenut, leikkasi hän sen rikki kynäveitsellä ja heitti tuleen, joka totossa oli, siihenasti että kirja peräti paloi tules, joka totossa oli.

olit cuullet/ peljästyit he toinen toisens cansa/ ja sanoit Baruchille: me tahdomma ilmoittaa Cuningalle caicki nämä sanat.

36:17 Ja he kysyit Baruchille: sanos meille/ cuinga sinä olet caicki nämä sanat kirjoittanut hänen suustans?

36:18 Baruch sanoi heille: Hän luki minun edesäni caicki nämä sanat hänen suullans/ ja minä kirjoitin ne pläkällä kirjaan.

36:19 Silloin sanoit Pääruchtinat Baruchille: mene ja lymytä idzes Jeremian cansa/ nijn ettei kengän tiedä cusa te oletta.

36:20 Mutta he menit Cuningan eteen esihuoneeseen/ ja annoit kirjan jäädä Elisaman Catzlerin Camarijn/ ja sanoit Cuningan edes caicki nämä sanat.

36:21 Nijn Cuningas lähetti Judin kirja noutaman/ hän otti sen Elisaman Cantzlerin Camarista. Ja Judi luki sen Cuningan edes/ ja caickein Pääruchtinasten/ jotca seisoit Cuningan edes.

36:22 Mutta Cuningas istui talwihuonesä totoin edesä/ yhdexändenä Cuucautena.

36:23 Cosca Judi colme eli neljä cappaletta oli lukenut/ leickais hän sen ricki kynäweidzellä ja heitti tuleen/ joca totosa oli/ siihenasti että kirja peräti paloi tules.

36:24 Mutta ei kuningas eikä kukaan hänen palvelijoistaan, jotka kuuluivat kaikki nämä sanat, peljästyneet eikä reväissyt vaatteitansa.

36:25 Ja vaikka Elnatan ja Delaja ja Gemarja pyysivät hartaasti kuningasta, ettei hän polttaisi kirjakääröä, ei hän heitä kuullut.

36:26 Ja kuningas käski Jerahmeelin, kuninkaan pojan, ja Serajan, Asrielin pojan, ja Selemjan, Abdeelin pojan, ottaa kiinni kirjuri Baarukin ja profeetta Jeremian; mutta Herra kätki heidät.

36:27 Mutta sen jälkeen kuin kuningas oli polttanut kirjakäärön ynnä sanat, jotka Baaruk oli kirjoittanut Jeremian suusta, tuli Jeremialle tämä Herran sana:

36:28 "Ota taas itsellesi toinen kirjakäärö ja kirjoita siihen kaikki entiset sanat, jotka olivat edellisessäkin kirjakäärössä, jonka Juudan kuningas Joojakim poltti.

36:29 Ja sano Juudan kuninkaasta Joojakimista: Näin sanoo Herra: Sinä olet polttanut tämän kirjakäärön sanon: 'Miksi olet kirjoittanut siihen näin: Baabelin kuningas on tuleva ja hävittävä tämän maan ja lopettava siitä ihmiset ja eläimet?'

36:30 Sentähden sanoo Herra Juudan kuninkaasta Joojakimista näin: Hänellä ei ole oleva jälkeläistä, joka istuisi Daavidin valtaistuimella; ja hänen ruumiinsa viskataan

36:24 Ja ei kenkään peljästyneet eikä vaatteitansa reväissyt rikki, ei kuningas eikä hänen palveliansa, jotka kuitenkin kaikki nämä sanat olivat kuulleet.

36:25 Vaikka Elnatan, Delaja ja Gemaria rukoilivat kuningasta, ettei hän olisi polttanut kirjaa; ei hän kuitenkaan heitä totellut.

36:26 Päälliseksi käski kuningas Jerahmeelin Hammelekin pojan, Serajan Asrielin pojan, ja Selamian Abdeelin pojan, käsittämään Barukia kirjoittajaa ja Jeremiaa prophetaa; mutta \Herra\ oli heidät kätkenyt.

36:27 Silloin tapahtui \Herran\ sana Jeremialle, sittekuin kuningas oli polttanut kirjan ja ne sanat, jotka Baruk Jeremian suusta oli kirjoittanut, ja sanoi:

36:28 Ota sinulles taas toinen kirja ja kirjoita siihen kaikki entiset sanat, jotka ensimmäisessäkin kirjassa olivat, jonka Joojakim, Juudan kuningas, on polttanut.

36:29 Ja sano Joojakimille, Juudan kuninkaalle: näin sanoo \Herra\: sinä olet polttanut sen kirjan ja sanonut; miksi sinä siihen olet kirjoittanut ja sanonut, että Babelin kuningas on kaiketi tuleva ja hävittävä tämän maan, ja tekevä niin, ettei ihmistä eikä karjaa enään siinä pidä oleman?

36:30 Sentähden sanoo \Herra\ Joojakimista, Juudan kuninkaasta, ei pidä yhtään hänen siemenestänsä istuman Davidin istuimella, ja hänen ruumiinsa pitää heitettämän ulos, makaamaan

36:24 Ja ei kengän peljästyneet/ eikä vaatteitans reväissyt rikki/ ei Cuningas eikä hänen palvelians/ jotca cuingengin caicki nämä sanat olit cuullet.

36:25 Waicka EINathan/ Delaja ja Gemaria rucoilit Cuningasta/ ettei hän olis polttanut kirja/ mutta ei hän heitä totellut.

36:26 Päälisexi käski Cuningas Jerahmeelin Hamelechin pojan/ ja Seraian Asrielin pojan/ ja Selemian Abdeelin pojan/ että heidän piti käsittämän Baruchi kirjoittaja ja Jeremiat Prophetat: Mutta HERra oli heidän kätkenyt.

36:27 Silloin tapahdui HERran sana Jeremialle/ sijttecuin Cuningas oli polttanut kirjan/ ja ne sanat jotca Baruch Jeremian suusta oli kirjoittanut/ ja sanoi:

36:28 Ota sinulles toinen kirja/ ja kirjoita caicki endiset sanat sijhen/ cuin ensimmäisesäkin kirjas olit/ jonga Jooachim Judan Cuningas on polttanut.

36:29 Ja sano Jooachimille Judan Cuningalle: näitä sano HERra: sinä olet polttanut kirjan ja sanonut: mixi sinä sijhen olet kirjoittanut/ että Babelin Cuningas on tulewa ja häwittäwä tämän maan/ ja tekewä nijn ettei Canssa eikä carja enä siinä pidä oleman?

36:30 Sentähden sano HERra Jooachimist Judan Cuningast: ei pidä yhtän hänen siemenestäns istuman Dawidin istuimella/ ja hänen ruumins pitä heitettämän ulos/ ja

pois, virumaan päivän helteessä ja yön kylmässä.

36:31 Ja minä rankaisen häntä ja hänen jälkeläisiänsä ja hänen palvelijoitansa heidän pahojen tekojensa tähden. Ja minä annan tulla heille ja Jerusalemin asukkaille ja Juudan miehille kaiken sen onnettomuuden, jolla minä olen heitä uhannut, vaikka he eivät ole kuulleet."

36:32 Sitten Jeremia otti toisen kirjakäärön ja antoi sen kirjuri Baarukille, Neerian pojalle; ja tämä kirjoitti siihen Jeremian suusta kaikki sen kirjan sanat, jonka Juudan kuningas Joojakim oli tullessa polttanut. Ja niihin lisättiin vielä paljon samankaltaisia sanoja.

Jeremia 37 LUKU

37:1 Ja Sidkia, Joosian poika, tuli kuninkaaksi Konjan, Joojakimin pojan, sijaan; sillä Nebukadressar, Baabelin kuningas, asetti hänet kuninkaaksi Juudan maahan.

37:2 Mutta ei hän eivätkä hänen palvelijansa eikä maan kansa totelleet Herran sanoja, jotka hän puhui profeetta Jeremian kautta.

37:3 Ja kuningas Sidkia lähetti Juukalin, Selemjan pojan, ja pappi Sefanjan, Maasejan pojan, profeetta Jeremian tykö ja käski sanoa: "Rukoile meidän puolestamme Herra, meidän Jumalaamme."

37:4 Silloin vielä Jeremia sai tulla ja mennä kansan keskel-

helteessä päivällä ja vilussa yöllä.

36:31 Ja minä tahdon rankaista häntä ja hänen siementänsä, ja hänen palvelijoitansa heidän pahain tekoinsa tähden: ja minä annan tulla heidän päällensä, ja Jerusalemin asuvaisten päälle, ja Juudan miesten päälle, kaiken onnettomuuden, jonka minä heille olen puhunut; ja ei he kuitenkaan tahtoneet kuulla.

36:32 Niin Jeremia otti toisen kirjan ja antoi Barukille Nerijan pojalle, kirjoittajalle. Ja hän kirjoitti siihen Jeremian suusta kaikki ne sanat, jotka entisessäkin kirjassa olivat, jonka Joojakim, Juudan kuningas, oli tullessa polttanut; ja siihen oli vielä paljon enempi senkaltaisia sanoja lisätty.

37 LUKU

37:1 Ja Zedekia Josian poika tuli kuninkaaksi Konian Joojakimin pojan sijaan; sillä Nebukadnetsar, Babelin kuningas, teki hänen Juudan maan kuninkaaksi.

37:2 Mutta hän ja hänen palveliansa ja maan kansa ei totelleet \Herran\ sanaa, jonka hän propheta Jeremian kautta puhui.

37:3 Kuitenkin lähetti kuningas Zedekia Jukalin Selemjan pojan, ja Zephanian Maasejan pojan, papin, propheta Jeremian tykö sanomaan: rukoile meidän edestämme \Herraa\ meidän Jumalaamme.

37:4 Sillä Jeremia kävi ulos ja sisälle kansan seassa, ja ei

macaman heldesä päiwällä/ ja wilusa yöllä.

36:31 Ja minä tahdon rankaista häntä ja hänen siementänsä/ ja hänen palvelijoitans heidän pahain tecoins tähden. Ja minä annan tulla heidän päällens/ ja Jerusalemin asuvaisten päälle/ ja nijden päälle Judas caiken onnettomuden/ cuin minä heille olen puhunut/ ja ei he cuitengan tahtonet cuulla.

36:32 Nijn Jeremia otti toisen kirjan/ ja andoi Baruchille Nerian pojalle/ kirjoittajalle. Ja hän kirjoitti siihen Jeremian suusta/ caicki ne sanat/ jotca endisesäkin kirjas olit/ jonga Joojakim Judan Cuningas oli tules polttanut. Ja nijhin endisihin oli wielä paljo enämbi sanoja lisätty.

XXXVII. Lucu

37:1 JA Zedechia Josian poika tuli Cuningaxi Jechanian Joojakimin pojan sijaan: sillä NebucadNezar Babelin Cuningas teki hänen Judan maan Cuningaxi.

37:2 Mutta hän ja hänen palwelians ja maan Canssa ei totellet HERran sana/ jonga hän Prophetan Jeremian cautta puhui.

37:3 Cuitengin lähetti Cuningas Zedechia Juchalin Selemjan pojan/ ja Zephanian Maaseian pojan/ Papin/ Propheetan Jeremian tygö/ ja käski hänelle sano: rucoile HERra meidän Jumalatom meidän edestäm.

37:4 Sillä Jeremia käwi ulos ja sisälle Canssan seas/ ja ei

lä, sillä häntä ei oltu pantu vankeuteen.	kenkään pannut häntä vankeuteen.	kengän pannut händä fangiuteen.
37:5 Mutta faraon sotajoukko oli lähtenyt liikkeelle Egyptistä; ja kun kaldealaiset, jotka piirittivät Jerusalemiä, kuuluivat siitä sanoman, lähtivät he pois Jerusalemin kimpusta.	37:5 Niin oli Pharaon sotajoukko lähtenyt Egyptistä; ja Kaldealaiset, jotka olivat Jerusalemin piirittäneet, kuuluivat heistä sanoman, ja läksivät pois Jerusalemista.	37:5 Nijn oli Pharaon sotajoukko lähtenyt Egyptist/ ja Chalderit jotca olit Jerusalemin edes/ cuin he sencaltaisen sanoman cuulit/ olit lähtenit Jerusalemist.
37:6 Silloin tuli profeetta Jeremialle tämä Herran sana:	37:6 Ja \Herran\ sana tapahtui propheta Jeremialle ja sanoi:	37:6 Ja HERran sana tapahdui Prophetalle Jeremialle/ ja sanoi:
37:7 "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sanokaa näin Juudan kuninkaalle, joka on lähettänyt teidät minun tyköni kysymään minulta neuvoa: Katso, faraon sotajoukko, joka on lähtenyt teidän avuksenne, on palaava takaisin maahansa Egyptiin.	37:7 Näin sanoo \Herra\, Israelin Jumala: näin sanokaat Juudan kuninkaalle, joka teidät on minun tyköni lähettänyt kysymään minulta: katso, Pharaon joukko, joka teidän avuksenne on lähtenyt, pitää jälleen menemän kotiansa Egyptiin.	37:7 Näitä sano HERra Israelin Jumala: nijn sanocat Judan Cuningalle/ joca teidän on minun tygöni lähettänyt kysymän minulda: cadzo/ Pharaon joucko joca teidän auxen on lähtenyt/ pitä taas menemän cotians Egyptijn.
37:8 Sitten kaldealaiset tulevat takaisin ja sotivat tätä kaupunkia vastaan, valloittavat sen ja polttavat tulella.	37:8 Ja Kaldealaisten pitää palajaman ja sotiman tätä kaupunkia vastaan, ja voittaman sen, ja polttaman sen tulella.	37:8 Ja Chalderein pitä palajaman ja sotiman tätä Caupungita wastan/ ja woittaman hänen/ ja sen polttaman tulella.
37:9 Näin sanoo Herra: Älkää pettäkö itseänne sanoen: 'Kaldealaiset lähtevät pois meidän kimpustamme.' Sillä he eivät lähde.	37:9 Sentähden sanoo \Herra\ näin: älkää pettäkö teidän sielujanne, ajatellen: Kaldealaiset menevät peräti pois meidän tyköämme, sillä ei heidän pidä menemän pois.	37:9 Sentähden sano HERra näin: älkät pettäkö teidän sielujan/ ajatellen: Chalderit menewät matcans.
37:10 Ja vaikka te voittaisitte koko kaldealaisten sotajoukon, joka sotii teitä vastaan, niin ettei heistä jäisi jäljelle kuin muutamia haavoitettuja miehiä, niin nämä nousisivat pystyyn, kukin teltassansa, ja tulella polttaisivat tämän kaupungin."	37:10 Ja vaikka te vielä löisitte koko Kaldealaisten sotajoukon, jotka teitä vastaan sotivat, ja muutamat heistä saisivat haavoja; niin pitäis heidän vielä sittenkin kukin majastansa nouseman, ja polttaman tämän kaupungin tulella.	37:10 Ei heidän pidä menemän matcans: ja waicka te wielä löisitte co co Chalderein sotajoucon/ jotca teitä wastan sotiwat/ ja muutamat heistä saisit haavoja/ nijn pitäis heidän wielä sijtte cuningin majastans nouseman/ ja polttaman tämän Caupungin tulella.
37:11 Mutta kun kaldealaisten sotajoukko faraon sotajoukon tähden oli lähtenyt pois Jerusalemiä piirittämästä,	37:11 Kuin Kaldealaisten sotajoukko oli lähtenyt Jerusalemista, Pharaon sotajoukon tähden,	37:11 COsca Chalderein sotajoukko oli lähtenyt Jerusalemist/ Pharaon sotajoucon tähden:
37:12 yritti Jeremia lähteä Jerusalemista mennäkseen	37:12 Meni Jeremia ulos Jerusalemista, ja tahtoi mennä	37:12 Meni Jeremia ulos Jerusalemist/ ja tahdoi mennä

Benjaminin maahan ottamaan perintömaan jaossa osansa siellä, kansan keskuudessa.

37:13 Mutta kun hän oli tullut Benjaminin portille, niin siinä oleva vartionpäällikkö, jonka nimi oli Jiiria, Selemjan, Hananjan pojan, poika, otti kiinni profeetta Jeremian sanoen: "Sinä aiot karata kaldealaisten puolelle."

37:14 Jeremia vastasi: "Se on valhe! Minä en aio karata kaldealaisten puolelle." Mutta Jiiria ei kuunnellut häntä, vaan otti Jeremian kiinni ja vei hänet päämiesten tykö.

37:15 Ja ruhtinaat vihastuivat Jeremiaan ja löivät häntä ja panivat hänet vankeuteen kirjuri Joonatanin taloon, sillä sen he olivat laittaneet vankilaksi.

37:16 Niin Jeremia joutui vankiluolaan ja holveihin, ja Jeremia jäi sinne kauaksi aikaa.

37:17 Sitten kuningas Sidkia lähetti hakemaan hänet, ja kuningas kysyi häneltä salaa linnassansa ja sanoi: "Onko sanaa Herralta?" Jeremia vastasi: "On." Ja hän sanoi: "Sinut annetaan Baabelin kuninkaan käsiin."

37:18 Ja Jeremia sanoi kuningas Sidkialle: "Mitä minä olen rikkonut sinua ja sinun palvelijoitasi vastaan ja tätä kansaa vastaan, koska te olette panneet minut vankeuteen?"

37:19 Ja missä ovat teidän profeettanne, jotka ennustivat teille sanoen: 'Ei tule Baabe-

Benjaminin maalle, ratkaisemaan ja kirvottamaan itsiänsä siellä kansan seasta.

37:13 Ja kuin hän tuli Benjaminin porttiin, niin siellä oli oven vartion päämies, nimeltä Jirja Selemjan poika, Hananian pojan; se tarttui propheta Jeremiaan, ja sanoi: sinä tahdot mennä Kaldealaisten tykö.

37:14 Jeremia sanoi: ei se ole tosi, en minä mene Kaldealaisten tykö. Mutta ei Jirja tahtonut häntä kuulla, vaan otti Jeremian kiinni ja vei hänen pääruhtinasten tykö.

37:15 Ja pääruhtinaat olivat Jeremialle vihaiset, ja antoivat lyödä häntä, ja heittivät hänen vankiuteen Jonatanin, kirjoittajan, huoneeseen; sillä sen he panivat vankihuoneeksi.

37:16 Niin meni Jeremia luolaan ja vankiuteen, ja oli siellä kauvan aikaa.

37:17 Ja kuningas Zedekia lähetti noutamaan häntä, ja kysyi salaa häneltä huoneesansa ja sanoi: onko nyt joku sana ilmaantunut \Herralta\? Jeremia sanoi: on, ja sanoi: sinä pitää annettaman Babelin kuninkaan käsiin.

37:18 Ja Jeremia sanoi kuningas Zedekialle: mitä minä olen rikkonut sinua, palvelioitas ja tätä kansaa vastaan, että te minun vankiuteen olette heittäneet?

37:19 Kussa nyt ovat teidän prophetanne, jotka teille ennustivat ja sanoivat: ei Babelin kuningas tule teidän

Benjaminin maalle/ ratkaiseman ja kirvottaman siellä idziäns Canssan seast.

37:13 Ja cosca hän tuli Benjaminin oween/ nijn siellä oli owenwarta/ nimittäin/ Jeria SelemJan poica Hananian pojan/ se käsitti Prophetan Jeremian/ ja sanoi: sinä tahdot mennä Chalderein tygö.

37:14 Jeremia sanoi: ei se ole tosi/ en minä tahdo mennä Chalderein tygö. Mutta ei Jeria tahtonut händä cuulla/ waan käsitti Jeremian/ ja wei hänen Pääruhtinasten tygö.

37:15 Ja Pääruhtinat olit Jeremialle vihaiset/ ja annoit lyödä händä/ ja heitit hänen fangiuteen Jonathanin kirjoittajan huoneeseen/ sen he panit fangihuonexi.

37:16 Nijn meni Jeremia luolaan ja fangeuteen/ ja oli siellä cauwan aica.

37:17 JA Cuningas Zedechia lähetti noutaman händä/ ja kysyi sala hänelle hänen huonensans/ ja sanoi: ongo nyt jocu sana ilmandunut HERralda? Jeremia sanoi: on: sillä sinun pitä annettaman Babelin Cuningan käsijn.

37:18 Ja Jeremia sanoi Cuningas Zedechialle: mitä minä olen rikkonut sinua/ sinun palwelioitas ja tätä Canssa wastan/ että he minun fangiuteen owat heittänet?

37:19 Cusa nyt owat teidän Prophetan/ jotca teille ennustit/ ja sanoit: ei Babelin Cu-

lin kuningas teidän kimp-
puunne eikä tämän maan
kimppuun'?

37:20 Ja kuule nyt, herrani,
kuningas, salli minun rukouk-
seni langeta sinun eteesi älä-
kä lähetä minua takaisin kir-
juri Joonatanin taloon, etten
kuolisi siellä."

37:21 Silloin kuningas Sidkia
käski säilyttää Jeremiaa van-
kilan pihassa, ja hänelle an-
nettiin leipäkakku päivässä
Leipurienkadulta, kunnes kaik-
ki leipä oli kaupungista lop-
punut. Ja Jeremia jäi vankilan
pihaan.

Jeremia 38 LUKU

38:1 Mutta Sefatja, Mattanin
poika, ja Gedalja, Pashurin
poika, ja Juukal, Selemjan
poika, ja Pashur, Malkian poi-
ka, kuulivat ne sanat, jotka
Jeremia puhui kaikelle kansal-
le sanoen:

38:2 "Näin sanoo Herra: Joka
jää tähän kaupunkiin, se kuo-
lee miekkaan, nälkään ja rut-
toon; mutta joka menee kal-
dealaisten luo, se saa elää,
pitää henkensä saaliinansa ja
jää eloon.

38:3 Näin sanoo Herra: Tämä
kaupunki annetaan Baabelin
kuninkaan sotajoukon käsiin,
ja hän valloittaa sen."

38:4 Silloin päämiehet sanoi-
vat kuninkaalle: "Tämä mies
on kuolemalla rangaistava,
sillä hän herpaisee niiden
sotamiesten kädet, jotka ovat
jäljellä tässä kaupungissa, ja

päällemme, eikä tämän maan
päälle.

37:20 Ja nyt, herrani kunin-
gas, kuule minua, ja anna
minun rukoukseni tulla si-
nulta kuulluksi, ja älä minua
taas lähetä Jonatanin, kir-
joittajan, huoneesen, etten
minä siellä kuolisi.

37:21 Silloin käski kuningas
Zedekia, että Jeremia piti
tallella pidettämän pihassa
vankihuoneen edessä, ja
käski hänelle antaa päiväksi
osan leipää Leipojan kujalta,
siihenasti kuin kaikki leivät
kaupungista kuluneeksi tuli-
vat. Niin Jeremia siis oli
vankihuoneen pihassa.

38 LUKU

38:1 Mutta Saphatja Matta-
nin poika ja Gedalia Pashu-
rin poika, ja Jukal Selamjan
poika, ja Pashur Malakian
poika kuulivat ne sanat, jot-
ka Jeremia puhui kaikelle
kansalle ja sanoi:

38:2 Näin sanoo \Herra\
joka pysyy tässä kaupungis-
sa, hänen pitää kuoleman
miekkaan, nälkään ja rut-
toon; mutta joka menee Kal-
dealaisten tykö, hän jää elä-
mään, ja pitää henkensä
niinkuin saaliin, ja saa elää.

38:3 Sillä näin sanoo
\Herra\
tämä kaupunki pi-
tää totisesti annettaman Ba-
belin kuninkaan sotajoukol-
le, jotka sen voittavat.

38:4 Silloin sanoivat päärüh-
tinaat kuninkaalle: anna siis
tappaa tämä mies; sillä tällä
tavalla hän peljättää sen so-
taväen, joka vielä on jäljellä
tässä kaupungissa, niin
myös kaiken kansan, että

ningas tule teidän eikä tämän
maan päälle.

37:20 Ja nyt minun Herran
Cuningas/ cuule minua/ ja
anna minun rucouxen tulla
sinulda cuulduxi/ ja älä mi-
nua taas lähetä Jonathanin
kirjoittajan huoneeseen cuole-
man.

37:21 Silloin käski Cuningas
Zedechia/ että Jeremia piti
tallella pidettämän pihas fan-
gihuonen edes/ ja käski hä-
nelle anda päiwäxi osan leipä
leipojan kujalda/ siihenasti
cuin caicki leiwät Caupungista
culunexi tulit.

37:22 Nijn Jeremia sijs oli
fangihuonen pihasa.

XXXVIII. Lucu

38:1 MUtta SaphatJa Matha-
nin poica ja Gedalia Pashurin
poica/ ja Juchal SelemJan
poica/ ja Pashur Malchian
poica/ cuulit ne sanat jotca
Jeremia puhui coco Canssal-
le/ ja sanoi:

38:2 Näitä sano HERra: joca
pysy täsä Caupungis/ hänen
pitä cuoleman mieckaan/
nälkään ja ruttoon/ mutta
joca mene Chalderein tygö/
hän jää elämän/ ja pitä hen-
gens nijncuin saalin:

38:3 Sillä nijn sano HERra:
tämän Caupungin pitä annet-
taman Babelin Cuningan sota-
joucolle/ jotca sen woittawat.

38:4 Silloin sanoit Pääruchtinat
Cuningalle: anna sijs tämä
mies tappa: sillä tällä tawalla
hän käändä pois sen sotawä-
en/ joca wielä on jäljellä tä-
sä Caupungis/ nijn myös cai-

<p>kaiken kansan kädet, kun hän heille puhuu tällaisia sanoja. Sillä ei tämä mies etsi tämän kansan menestystä, vaan onnettomuutta."</p>	<p>hän näitä sanoja heille sanoo; sillä ei se mies etsi kansan parasta, vaan vahinkoa.</p>	<p>ken Canssan/ että hän sentcaltaisia sanoja heille sano: sillä ei se mies edzi Canssan parasta/ waan wahingota.</p>
<p>38:5 Kuningas Sidkia vastasi: "Katso, hän on teidän käsissänne. Sillä eihän kuningas voi mitään teitä vastaan."</p>	<p>38:5 Niin kuningas Zedekia sanoi: katso, hän on teidän käsissänne; sillä ei kuningas voi mitään teitä vastaan.</p>	<p>38:5 Cuningas Zedechia sanoi: cadzo/ hän on teidän käsissän: sillä ei Cuningas woi mitän teitä wastan.</p>
<p>38:6 Silloin he ottivat Jeremian ja heittivät hänet Malkian, kuninkaan pojan, kaivoon, joka oli vankilan pihassa; he laskivat Jeremian köysillä alas. Mutta kaivossa ei ollut vettä, vaan liejua, ja Jeremia vajosi liejuun.</p>	<p>38:6 Niin he ottivat Jeremian ja heittivät Malkian Hammelkin pojan luolaan, joka pihassa vankihuoneen edessä oli, ja laskivat Jeremian alas köydellä luolaan, kussa ei vettä ollut, vaan lokaa; ja Jeremia vajosi lokaan.</p>	<p>38:6 Nijn he otit Jeremian/ ja heitit Malchiaan Hamelechin pojan luolaan/ joca pihasa fangihuonen edesä oli/ ja laskit hänen alas köydellä luolaan/ cusa ei wettä ollut waan loca: ja Jeremia wajois locaan.</p>
<p>38:7 Mutta etiopialainen Ebed-Melek, hoviherra, joka oli kuninkaan linnassa, kuuli, että he olivat panneet Jeremian kaivoon; mutta kuningas istui Benjaminin portissa.</p>	<p>38:7 Kuin Ebedmelek Etiopialainen, kuninkaan huoneen kamaripalvelia, kuuli Jeremian luolaan heitetyksi, ja kuningas istui Benjaminin portissa;</p>	<p>38:7 COsa EbedMelech Etiopialainen/ Cuningan huonen Camarerari cuuli Jeremian luolaan heitetyxi/ ja Cuningas istui BenJaminin owes.</p>
<p>38:8 Niin Ebed-Melek meni kuninkaan linnasta ja puhutti kuningasta sanoen:</p>	<p>38:8 Niin Ebedmelek meni kuninkaan huoneesta ja puhui kuninkaalle ja sanoi:</p>	<p>38:8 Nijn EbedMelech meni Cuningan huonestä/ ja puhui Cuningalle/ ja sanoi:</p>
<p>38:9 "Herrani, kuningas! Nuo miehet ovat pahoin tehneet kaikessa, mitä ovat tehneet profeetta Jeremialle: he ovat heittäneet hänet kaivoon, kuolemaan nälkään siihen paikkaansa." Sillä kaupungissa ei ollut enää leipää.</p>	<p>38:9 Herrani kuningas, ne miehet tekevät propheta Jeremialle pahoin, että he ovat hänen luolaan heittäneet, kussa hänen täytyy nälkään kuolla, sillä ei kaupungissa ole enään leipää.</p>	<p>38:9 Minun Herran Cuningas/ ne miehet tekewät Prophetalle Jeremialle pahoin/ että he owat hänen luolaan heittänet/ cusa hänen täyty nälkän cuolla: sillä ei Caupungis ole enä leipä.</p>
<p>38:10 Silloin kuningas käski etiopialaista Ebed-Melekiä sanoen: "Ota mukaasi täältä kolmekymmentä miestä ja nosta profeetta Jeremia kaivosta, ennenkuin hän kuolee."</p>	<p>38:10 Silloin käski kuningas Ebedmelekiä Etiopialaista ja sanoi: ota kolmekymmentä miestä näistä kanssas, ja ota propheta Jeremia ylös luolasta ennenkuin hän kuolee.</p>	<p>38:10 Silloin käski Cuningas EbedMelechiä Ethiopialaista/ ja sanoi: ota colmekymmendä miestä näistä cansas/ ja ota Propheta Jeremia ylös luolasta ennencuin hän cuole.</p>
<p>38:11 Ja Ebed-Melek otti miehet mukaansa ja meni kuninkaan linnaan, aarrekammion alla olevaan paikkaan, ja otti sieltä rikkinäisiä ja kuluneita vaateriepuja ja laski</p>	<p>38:11 Ja Ebedmelek otti miehet kanssansa, ja meni kuninkaan huoneesen, kaluhuoneen alle, ja otti sieltä vanhoja rikkinäisiä vaateriysyjä, ja laski ne köydellä Jeremian tykö luolaan.</p>	<p>38:11 Ja EbedMelech otti miehet cansans/ ja meni Cuningan huoneseen/ caluhuonen ala/ ja otti sieldä wanhoja ja kiscotuita räpäleitä/ ja laski ne köydellä Jeremian</p>

ne köysillä Jeremialle kai-
voon.

38:12 Sitten etiopialainen Ebed-Melek sanoi Jeremialle: "Pane nämä rikkinäiset ja kuluneet vaaterievut kainaloihisi köytten alle", ja Jeremia teki niin.

38:13 Sitten he vetivät Jeremian köysillä ylös ja nostivat hänet kaivosta. Ja Jeremia jäi vankilan pihaan.

38:14 Mutta kuningas Sidkia lähetti hakemaan profeetta Jeremian tykönsä Herran temppelein kolmanteen sisäänkäytävään. Ja kuningas sanoi Jeremialle: "Minä kysyn sinulta jotakin; älä salaa minulta mitään."

38:15 Mutta Jeremia vastasi Sidkialle: "Jos minä sinulle jotakin ilmoitan, niin sinähän surmautat minut. Ja jos minä sinua neuvon, et sinä minua kuule."

38:16 Silloin kuningas Sidkia vannoni salaa Jeremialle sanoen: "Niin totta kuin Herra elää, joka on luonut tämän meidän elämämme: minä en sinua surmauta enkä jätä sinua näiden miesten käsiin, jotka etsivät sinun henkeäsi."

38:17 Silloin Jeremia sanoi Sidkialle: "Näin sanoo Herra, Jumala Sebaot, Israelin Jumala: Jos sinä menet Baabelin kuninkaan päämiesten tykö, niin sinun henkesi säilyy, eikä tätä kaupunkia tulella polteta, ja sinä ja sinun huoneesi saatte elää."

38:18 Mutta jos sinä et mene Baabelin kuninkaan päämiesten tykö, niin tämä kaupunki

38:12 Ja Ebedmelek Etiopialainen sanoi Jeremialle: pane nämä vanhat rikkinäiset ryysyt käsivartees alle köösiin alle; ja Jeremia teki niin.

38:13 Ja he vetivät Jeremian ylös luolasta köydellä; ja niin Jeremia oli pihassa vankihuoneen edessä.

38:14 Ja kuningas Zedekia lähetti noutamaan profeetta Jeremiaa tykönsä, kolmanteen \Herran\ huoneen läpikäytävään; ja kuningas sanoi Jeremialle: minä tahdon sinulta jotain kysyä, älä mitään salaa minulta.

38:15 Jeremia sanoi Zedekialle: jos minä sinulle jotain sanon, niin sinä tosin tapat minun, ja jos minä sinua neuvon, niin et sinä tottele.

38:16 Niin kuningas Zedekia vannoni Jeremialle salaa ja sanoi: niin totta kuin \Herra\ elää, joka meidän sielumme on tehnyt, en minä sinua tapa, enkä anna sinua niiden miesten käsiin, jotka sinun henkeäsi väijyvät.

38:17 Ja Jeremia sanoi Zedekialle: näin sanoo \Herra\ Jumala Zebaot, Israelin Jumala: jos sinä menet Babelin kuninkaan pääruhtinasten tykö, niin sinä jätät henkiin, ja ei tätä kaupunkia pidä tulella poltettaman; vaan sinä ja sinun huoneesi jää elämään.

38:18 Mutta jollet sinä mene Babelin kuninkaan pääruhtinasten tykö, niin tämä kaupunki annetaan Kal-

luolaan.

38:12 Ja EbedMelech Etiopialainen sanoi Jeremialle: pane nämä vanhat ja kiskotut räpälet käsiwärttes ala/ köyden ymbärille: ja Jeremia teki niijn.

38:13 Ja he wedit Jeremian ylös luolasta köydellä: ja niijn Jeremia oli pihasa fangihuonen edesä.

38:14 JA Cuningas Zedechia lähetti noutaman Prophetat Jeremiat tygöns/ colmandeen HERran huonen läpikäytävään. Ja Cuningas sanoi Jeremialle: minä tahdon sinulle jotain kysyä/ älä mitän sala minulda.

38:15 Jeremia sanoi Zedechialle: jos minä sinulle jotain sanon/ niijn sinä tapat minun/ ja jos minä sinua neuvon/ niijn et sinä tottele.

38:16 Niijn Cuningas Zedechia wannoi Jeremialle sala/ ja sanoi: niijn totta cuin HERra elä/ joca meidän sielum on tehnyt/ en minä sinua tapa/ engä anna sinua niiden miesten käsijn jotca sinun henges väijywät.

38:17 Ja Jeremia sanoi Zedechialle: näitä sano HERra Jumala Zebaoth Israelin Jumala: jos sinä menet Babelin Cuningan pääruhtinasten tygö/ niijn sinä jätät hengijn/ ja ei tätä Caupungita pidä poltettaman.

38:18 Waan sinä ja sinun huones jää elämän: mutta jollet sinä mene Babelin Cu-

annetaan kaldealaisten käsiin, ja he polttavat sen tulella, etkä sinäkään pelastu heidän käsistensä."

38:19 Silloin kuningas Sidkia sanoi Jeremialle: "Minä pelkään niitä juutalaisia, jotka ovat menneet kaldealaisten puolelle, pelkään, että minut jätetään heidän käsiinsä ja he pitävät minua pilkkanansa."

38:20 Mutta Jeremia sanoi: "Ei jätetä. Kuule vain Herran ääntä, kuule, mitä minä sinulle puhun, niin sinun käy hyvin, ja sinun henkesi säilyy.

38:21 Mutta jos sinä et tahdo mennä, niin tämä on se sana, jonka Herra on minulle näyttänyt:

38:22 Katso, kaikki naiset, jotka ovat jäljellä Juudan kuninkaan linnassa, viedään Baabelin kuninkaan päämies-ten luokse, ja katso, he sanovat: 'Sinun ystäväsi ovat sinut viekoitelleet ja saaneet sinut valtaansa; sinun jalkasi vajosivat liejuun - he vetäytyivät pois.'

38:23 Ja kaikki sinun vaimosi ja lapsesi viedään kaldealais-ten luokse, etkä sinä pelastu näiden käsistä, vaan Baabelin kuninkaan käsi tarttuu sinuun, ja sinä saatat tämän kaupungin tulella poltettavaksi."

38:24 Silloin Sidkia sanoi Jeremialle: "Älköön kukaan saako tietää tästä puhelusta, muutoin sinä kuolet.

38:25 Mutta jos päämiehet

dealaisten käsiin, ja heidän pitää sen polttaman tulella: ja et sinäkään pääse heidän käsistensä.

38:19 Kuningas Zedekia sanoi Jeremialle: minä pelkään annettavani Juudalaisten käsiin, jotka ovat Kaldealais-ten tykö menneet, niin että he pilkkaavat minua.

38:20 Jeremia sanoi: ei sinua anneta; kuule siis \Herran\ ääntä, jonka minä sinulle sanon, niin sinä menestyt ja jätät elämään;

38:21 Mutta jollet tahdo mennä, niin on tämä se sana, jonka \Herra\ on minulle osoittanut.

38:22 Katso, kaikki vaimot, jotka vielä jäljellä ovat Juudan kuninkaan huoneessa, viedään ulos Babelin kunin-kaan ruhtinasten tykö; niiden pitää silloin sanoman: voi! sinun lohduttajas ovat pettäneet ja vietelleet sinun, ja vieneet sinun alas lokaan, ja menneet pois.

38:23 Ja pitää vietämän kaikki sinun emäntäs ja lap- ses ulos Kaldealaisten tykö ja ei sinun itsekään pidä taitaman päästä heidän kä- sistensä; vaan sinä pitää Babelin kuninkaalta käsitet- tämän, ja tämä kaupunki pitää tulella poltettaman.

38:24 Ja Zedekia sanoi Je- remialle: katso, ettei ken- kään saa tietää näitä sanoja, niin ei sinua tapeta.

38:25 Ja jos ruhtinaat saa-

ningan päaruhtinasten tygö/ niijn tämä Caupungi annetan Chalderein käsijn/ ja heidän pitä sen polttaman tules/ ja et myös sinäkään pääse hei- dän käsistensä.

38:19 Cuningas Zedechia sa- noi Jeremialle: minä pelkän annettawani Judalaisten kä- sijin/ jotca owat Chalderein tygö mennet/ niijn että pilckawat minua.

38:20 Jeremia sanoi: ei sinua anneta: cuule sijs HERran än- dä/ jonga minä sinulle sa- non/ niijn sinä menestyt/ ja jätät elämän.

38:21 Mutta jolles mene/ niijn on tämä se sana/ jonga/ HERra on minulle osottanut:

38:22 Cadzo/ caicki waimot jotca wielä jäljellä owat Ju- dan Cuningan huonesa/ pitä ulos Babelin Cuningan Ruh- tinasten tygö. Nijden pitä sil- loin sanoman: woi sinun loh- duttajas owat pettänet ja wie- telledet sinun/ ja wienet sinun alas locan/ ja andawat nyt sinun sijnä olla.

38:23 Juuri niijn pitä silloin caicki sinun emändäs ja lap- ses tuleman ulos Chalderein tygö/ ja ei sinun idzekän pi- dä taitaman päästä heidän käsistensä/ waan sinä pitää Babelin Cuningalda käsitettä- män/ ja tämä Caupungi pitää tulella poldettaman.

38:24 JA Zedechia sanoi Je- remialle: cadzo/ ettei kengän saa tietä näitä sanoja/ niijn et sinä tapeta.

38:25 Ja jos Ruhtinat saawat

kuulevat, että minä olen puhunut sinun kanssasi, ja tulevat sinun luoksesi ja sanovat sinulle: 'Ilmoita meille, mitä olet puhunut kuninkaalle ja mitä kuningas on puhunut sinulle - älä salaa sitä meiltä, muutoin me surmaamme sinut' -

38:26 niin sano heille: 'Minä annoin rukoukseni langeta kuninkaan eteen, ettei hän lähettäisi minua takaisin Jonatanin taloon, kuolemaan sinne.'

38:27 Ja kaikki ruhtinaat tulivat Jeremian tykö ja kysyivät häneltä, ja hän ilmoitti heille kaiken, mitä kuningas oli käskenyt hänen ilmoittaa. Niin he jättivät hänet rauhaan, sillä asiasta ei oltu mitään kuultu.

38:28 Ja Jeremia jäi olemaan vankilan pihassa siihen päivään asti, jona Jerusalem valloitettiin.

Jeremia 39 LUKU

39:1 Kun Jerusalem oli valloitettu - sillä Juudan kuninkaan Sidkian yhdeksäntenä hallitusvuotena, kymmenennessä kuussa, oli Nebukadnessar, Baabelin kuningas, kaikkine sotajoukkoineen hyökännyt Jerusalemin kimppuun ja saartanut sen,

39:2 ja Sidkian yhden-tenätoista hallitusvuotena, neljännessä kuussa, kuukauden yhdeksäntenä päivänä, oli kaupunki vallattu

39:3 - niin kaikki Baabelin kuninkaan päämiehet tulivat ja asettuivat Keskiporttiin:

vat tietää, että minä olen puhunut sinun kanssasi, ja tulevat sinun tykö, ja sanovat: sanos nyt meille, mitä sinä olet kuninkaan kanssa puhunut: älä meiltä sitä salaa, niin emme sinua tapa, ja mitä kuningas on puhunut sinun kanssasi?

38:26 Niin sano heille: minä olen rukoillut kuningasta, ettei hänen pitäisi antaman minua taas tulla Jonatanin huoneeseen, etten minä siellä kuolisi.

38:27 Silloin kaikki ruhtinaat tulivat Jeremian tykö, ja kysyivät häneltä. Ja hän sanoi heille niinkuin kuningas oli hänen käskenyt. Niin he vaikenivat ja jättivät hänen, ettei he mitään häneltä saaneet tietää.

38:28 Ja Jeremia oli pihassa vankihuoneen edessä, aina siihen päivään asti kuin Jerusalem voitettiin. Ja se tapahtui, että Jerusalem voitettiin.

39 LUKU

39:1 Yhdeksäntenä Zedekian, Juudan kuninkaan vuotena, kymmenentenä kuukautena, tuli Nebukadnessar, Babelin kuningas, ja kaikki hänen sotajoukkonsa Jerusalemin eteen ja piirittivät sen.

39:2 Ja Zedekian ensimmäisenä vuotena toistakymmentä, yhdeksäntenä päivänä neljäntenä kuukautena, kukistettiin kaupunki.

39:3 Ja kaikki Babelin kuninkaan ruhtinaat menivät sisälle, ja pysähtyivät keski-

tietä että minä olen puhunut sinun kanssasi/ ja he tulevat sinun tykö/ ja sanovat: sanos/ mitä sinä olet Cuningan cansa puhunut? älä meidän sitä sala/ niin en meidän sinua tapa: ja mitä Cuningas on puhunut sinun kanssasi?

38:26 Niin sano: Minä olen rukoillut Cuningasta/ ettei hänen pitäisi antaman minua taas tulla Jonathanin huoneeseen/ etten minä siellä kuolisin.

38:27 Silloin kaikki Ruhtinat tulivat Jeremian tykö/ ja kysyivät hänelle: Ja hän sanoi heille niinkuin Cuningas oli hänen käskenyt. Niin he jättivät hänen/ ettei he mitään häneltä saaneet tietää.

38:28 Ja Jeremia oli pihassa vankihuoneen edessä/ aina siihen päivään asti kuin Jerusalem voitettiin.

XXXIX. Lucu

39:1 JA tapahtui/ että Jerusalem voitettiin: sillä yhdeksäntenä Judan Cuningan Zedekian vuotena/ kymmenentenä Cuucautena tuli Nebucadnessar Babelin Cuningas/ ja kaikki hänen sotajoukkonsa/ Jerusalemin eteen/ ja piirittivät sen.

39:2 Ja Zedekian ensimmäisenä vuotena toistakymmentä/ yhdeksäntenä päivänä neljäntenä Cuucautena/ hyökäsivät he Caupungijn.

39:3 Ja kaikki Babelin Cuningan Ruhtinat menivät sisälle/ ja pysähtyivät keskimmäiseen

Neergal-Sareser, Samgar-Nebo, Sarsekim, ylimmäinen hoviherra, Neergal-Sareser, ylimmäinen tietäjä, ja kaikki muut Baabelin kuninkaan päämiehet.

39:4 Kun Sidkia, Juudan kuningas, ja kaikki sotilaat näkivät heidät, niin he pakenivat ja lähtivät yöllä kaupungista kuninkaan puutarhaa kohti molempain muurien välisestä portista, ja hän lähti Aromaa-han päin.

39:5 Mutta kaldealaisten sotajoukko ajoi heitä takaa, ja he saavuttivat Sidkian Jerikon aroilla. Ja he ottivat hänet kiinni ja veivät hänet Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, eteen Riblaan, joka on Hamatin maassa, ja tämä julisti hänelle tuomion.

39:6 Ja Baabelin kuningas teurastutti Sidkian pojat Riblassa hänen silmiensä edessä; ja kaikki Juudan ylimykset Baabelin kuningas teurastutti.

39:7 Sitten hän sokaisutti Sidkian silmät ja kytketti hänet vaskikahleisiin viedäkseen hänet Baabeliin.

39:8 Kuninkaan linnan ja kansan talot kaldealaiset polttivat tulella, ja Jerusalemin muurit he repivät maahan.

39:9 Ja loput kansasta, jotka olivat jäljellä kaupungissa, sekä ne, jotka olivat menneet hänen puolellensa - loput kansasta, jotka olivat jäljellä - vei Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin.

39:10 Mutta köyhimmät kan-

mäiseen porttiin, Nergalsaretser, Samgarnebo, Sarsekim kamaripalveliain päämies, Nergalsaretser magi-laisten päämies ja kaikki muut Babelin kuninkaan ruhtinaat.

39:4 Ja tapahtui, että kuin Zedekia, Juudan kuningas, ja hänen sotaväkinsä heidät näkivät, pakenivat he yöllä kaupungista, kuninkaan yrtitarhan tietä, portista, joka oli kahden muurin välillä, ja menivät korven tietä.

39:5 Mutta Kaldealaisten sotajoukko ajoi heitä takaa, ja käsitti Zedekian Jerikon kedolla, otti hänen ja vei Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, tykö Riblatiin, joka on Hamatin maalla; ja hän tuomitsi hänen.

39:6 Ja Babelin kuningas antoi tappa Zedekian lapset hänen nähtensä Riblatissa; ja kaikki Juudan ruhtinaat antoi Babelin kuningas tappaa.

39:7 Ja antoi puhkaista ulos Zedekian silmät, ja sitoa hänen kaksilla vaskikahleilla, viedäksensä häntä Babeliin.

39:8 Ja Kaldealaiset polttivat sekä kuninkaan huoneen että asuvaisten huoneet, ja jaottivat Jerusalemin muurit.

39:9 Mutta mitä jäljellä oli kaupungissa kansasta, ja ne, jotka muutoin olivat hänen allensa itsensä antaneet, ja jääneen kansan, vei Nebusaradan, huovinhaltia, Babeliin.

39:10 Mutta muutamat köy-

oween/ nimittäin/ NergalSarEzer/ SangarNebo/ Sarsechim RabSaris/ NergalSarEzer RabMag/ ja caicki muut Babelin Cuningan Ruhtinat.

39:4 COsca Zedechia Judan Cuningas ja hänen sotaväkens heidän näit: pakenit he yöllä Caupungista/ Cuningan krydimaan tykö/ owesta joca oli cahden muurin wälillä/ ja menit keto päin.

39:5 Mutta Calderein sotajoukko ajoit heitä taca/ ja käsittit Zedechian Jerihon kedolla/ otit hänen/ ja weit Babelin Cuningan Nebucad-Nezarin tygö Riblathijn/ joca on Hemathin maalla: ja hän duomidzi hänen.

39:6 Ja Babelin Cuningas andoi tappa Zedechian lapset hänen nähdens Riblathis/ ja tappoi caicki Judan Ruhtinat.

39:7 Mutta hän andoi puhgaista Zedechian silmät/ ja sito teräscahlella/ wiedäxens händä Babelijn.

39:8 JA Chalderit poldit sekä Cuningan huonen että asuwaisten huonet/ ja jaotit Jerusalemin muurit.

39:9 Mutta mitä jäljellä oli Caupungis Canssasta/ ja ne jotca muutoin olit hänen alans idzens andanet/ wei NebusarAdan Hofmestari caicki fangina Babelijn.

39:10 Mutta muutamat köy-

sasta, joilla ei ollut mitään, Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, jätti Juudan maahan ja antoi heille sinä päivänä viinitarhoja ja peltoja.

39:11 Ja Nebukadressar, Baabelin kuningas, oli antanut Nebusaradanille, henkivartijain päällikölle, Jeremiasta tämän käskyn:

39:12 "Ota hänet ja pidä hänestä huoli; älä tee hänelle mitään pahaa, vaan tee hänelle niin, kuin hän itse sinulle sanoo."

39:13 Silloin lähettivät Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, Nebusasban, ylimmäinen hoviherra, Neergar-Sareser, ylimmäinen tietäjä, ja kaikki muut Baabelin kuninkaan ylimmäiset

39:14 - nämä lähettivät noutamaan Jeremian vankilan pihasta ja antoivat hänet Gedaljalle, Saafanin pojan Ahikamin pojalle, että tämä veisi hänet kotiin, ja niin hän jäi kansan keskuuteen.

39:15 Jeremialle oli tullut tämä Herran sana hänen ollessaan suljettuna vankilan pihaan:

39:16 "Mene ja sano etiopialaiselle Ebed-Melekille näin: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä toteutan sanani tälle kaupungille onnettomuudeksi eikä onneksi; ja tämä tapahtuu sinun edessäsi sinä päivänä.

39:17 Mutta sinut minä pelastan sinä päivänä, sanoo Her-

hstä väestä, joilla ei mitään ollut, antoi Nebusaradan, huovinhaltia, jäädä Juudan maalle, ja antoi heille viinämäkiä ja peltoja sinä päivänä.

39:11 Mutta Nebukadnetsar, Babelin kuningas, oli käskennyt Nebusaradania, huovinhaltiaa, Jeremiasta ja sanonut:

39:12 Ota häntä ja katso hänen parastansa, ja älä hänelle tee mitään pahaa: vaan niinkuin hän anoo sinulta, niin tee hänelle.

39:13 Silloin lähetti Nebusaradan, huovinhaltia, ja Nebusasban kamaripalveliain päämies, Nergaisaretser magilaisten päämies, ja kaikki Babelin kuninkaan ruhtinaat,

39:14 He lähettivät ja antoivat noutaa Jeremian vankihuoneen pihasta, ja antoivat hänen Gedalian Ahikamin pojan, Saphanin pojan, haltuun, että hänen piti ottaman hänen huoneesensa, ja että hän asuis läsnä kansan tykönä.

39:15 Oli myös \Herran\ sana tullut Jeremialle, kuin hän vielä oli vankina vankihuoneen pihassa, ja oli sanonut:

39:16 Mene ja sano EbedMelekille Etiopialaiselle: näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä tahdon antaa minun sanani tulla tähän kaupunkiin onnettomuudeksi ja ei miksiäkään hyväksi, ja sinun pitää se siihen aikaan näkemän.

39:17 Mutta sinun minä silloin vapahdan, sanoo

hstä väestä/ joilla ei mitään ollut/ andoi NebusarAdan/ sodanpäämies/ siihen aican jäädä Judan maalle/ ja andoi heille wijnamäkiä ja peldoja.

39:11 MUtta NebucadNesar Babelin Cuningas oli käskennyt NebusarAdanin sodanpäämiehen Jeremiasta/ ja sanonut:

ota händä ja cadzo hänen parastans/ ja älä hänen tee mitän paha:

39:12 Waan nijncuin hän ano sinulda nijn tee hänelle.

39:13 Silloin lähetti NebusarAdan sodanpäämies/ ja NebuSasban ylimmäinen Camarerari/ NergalSarEzer Hofmestari/ ja caicki Babelin Cuningan Ruhtinat.

39:14 Ja annoit nouta Jeremian pihasta fangihuonen edestä/ ja annoit hänen Sedalian Ahikamin pojan/ Saphanin pojan halduun/ että hänen piti pitämän hänen huonesans/ ja että hän olis läsnä Canssan tykönä.

39:15 OLi myös HERran sana tullut Jeremialle/ cosca hän wielä oli fangina pihasa fangihuonen edes/ ja oli sanonut:

39:16 Mene ja sano EbedMelechille Ethiopialaiselle: näitä sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: cadzo/ minä tahdon anda minun sanani tulla tähän Caupungijn/ onnettomuudexi/ ja ei mixikän hywäxi/ ja sinun pitä sen siihen aican näkemän.

39:17 Mutta sinun minä silloin wapahdan/ sano HERra/

ra, etkä sinä ole joutuva niiden miesten käsiin, joita sinä pelkää.

39:18 Sillä minä pelastan sinut, niin ettet kaadu miekkaan, vaan saat pitää henkesi saaliinasi, koska sinä turvasit minuun, sanoo Herra."

Jeremia 40 LUKU

40:1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta, sen jälkeen kuin Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, oli päästänyt hänet menemään Raamasta, jonne hän oli haettanut hänet, kun hän oli kahleilla sidottuna kaikkien Baabeliin vietävien Jerusalemin ja Juudan pakosiirtolaisten joukossa.

40:2 Henkivartijain päällikkö haetti Jeremian ja sanoi hänelle: "Herra, sinun Jumalasi, on uhannut tällä onnettomuudella tätä paikkaa,

40:3 ja Herra on antanut sen tulla ja on tehnyt, niinkuin hän on puhunut; sillä te olette tehneet syntiä Herraa vastaan etkä ole kuulleet hänen ääntänsä, ja niin on tämä tapahtunut teille.

40:4 Ja katso, nyt minä tänä päivänä päästän sinut kahleista, jotka ovat käsissäsi. Jos näet hyväksi tulla minun kanssani Baabeliin, niin tule, ja minä pidän sinusta huolen. Mutta jos et näe hyväksi tulla minun kanssani Baabeliin, niin älä tule. Katso, koko maa on edessäsi; minne näet hyväksi ja oikeaksi mennä, sinne mene."

\Herra\, ja en anna sinua niiden miesten käsiin, joita sinä pelkää;

39:18 Sillä minä tahdon sinua totisesti siitä auttaa, niin ettei sinun pidä miekalla lankeeman, vaan pitämän henkes niinkuin saaliin, etkäs luotit minuun, sanoo \Herra\.

40 LUKU

40:1 Tämä on se sana, joka tapahtui \Herralta\ Jeremialle, kuin Nebusaradan, huovinhaltia, päästi hänen Ramassa vallallensa; sillä hän oli sidottu kahleilla kaikkien niiden seassa, jotka Jerusalemissa ja Juudassa vangitut olivat, vietäviksi pois Babeliin.

40:2 Kuin huovinhaltia oli antanut noutaa Jeremian tykönsä, sanoi hän hänelle: \Herra\, sinun Jumalasi on puhunut tämän onnettomuuden tälle paikalle;

40:3 Ja on \Herra\ myös antanut tulla ja tehnyt niinkuin hän on sanonut; sillä te olette rikkoneet \Herraa\ vastaan, ja ette totelleet hänen ääntänsä, sentähden on tämä teille tapahtunut.

40:4 Ja nyt katso, minä olen sinun tänäpäpäni päästänyt kahleista, joilla sinun kätes olivat sidotut. Jos sinulle kelpaa mennä minun kanssani Babeliin, niin tule, minä tahdon katsoa sinun parastasi; ja jollet sinä tahdo tulla minun kanssani Babeliin, niin anna olla: katso, siellä on sinulle koko maa edessä: kussa sinä luulet itselles hyvän olevan ja sinulle kelpaa, niin mene sinne.

ja en anna sinua heidän käsiinsä joitas pelkät:

sillä minä tahdon sinua sijtä autta/ niijn ettei sinun pidä miecalla langeman/ waan pitämän henges niijn cuin saalin/ ettäs idzes luotit minuun/ sano HERra.

XL. Lucu

40:1 TÄMÄ on se sana joka tapahdui HERralda Jeremialle/ cosca NebusarAdan/ sodanpäämies/ päästi hänen Ramas wallallens: sillä hän oli sidottu cahleilla caickein niijden seas/ jotca Jerusalemis ja Judas fangitut olit/ wietä pois Babelijn.

40:2 Cosca sodanpäämies oli andanut nouta Jeremian tygöns/ sanoi hän hänelle: HERra sinun Jumalasi on puhunut tämän onnettomuden tälle paicalle:

40:3 Ja on myös andanut tulla ja tehnyt niijn cuin hän sijtä on sanonut: sillä te olette rickonet HERra wastan/ ja et totellet hänen äändäns/ sentähden on sencaltaista teille tapahtunut.

40:4 Cadzo/ minä olen sinun tänäpäpäni päästänyt cahleista/ joilla sinun kätes olit sidotut/ jos sinun kelpaa mennä minun cansani Babelijn/ niijn tule/ minä tahdon tietä sinun parhastas: ja jollet sinä tahdo tulla minun cansani Babelijn/ niijn anna olla/ cadzo/ siellä on sinun coco maa edesäs. Cusa sinä luulet idzes hywän olewan ja sinulle kelpaa/ niijn

40:5 Mutta kun tämä vielä viivytteli palaamistaan, sanoi hän: "Palaa Gedaljan tykö, joka on Saafanin pojan Ahikamin poika, hänen, jonka Baabelin kuningas on asettanut Juudan kaupunkien käs-kynhaltijaksi, ja jää hänen luoksensa kansan keskuuteen; tahi mene, minne vain näet oikeaksi mennä." Ja henkivartijain päällikkö antoi hänelle evästä ja lahjoja ja päästi hänet menemään.

40:6 Niin Jeremia meni Gedaljan, Ahikamin pojan, tykö Mispaan ja asui hänen luonaan maahanjääneen kansan keskuudessa.

40:7 Kun kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat maaseudulla, he ja heidän miehensä, kuulivat, että Baabelin kuningas oli asettanut Gedaljan, Ahikamin pojan, käs-kynhaltijaksi maahan ja jättänyt hänen haltuunsa ne miehet, vaimot ja lapset sekä ne maan köyhät, joita ei oltu siirretty Baabeliin,

40:8 niin he tulivat Gedaljan luo Mispaan: Ismael, Netanjan poika, Joohan ja Joonatan, Kaarehin pojat, Seraja, Tanhumetin poika, netofalaisen Eefain pojat ja Jesanja, maakatilaisen poika, he ja heidän miehensä.

40:9 Ja Gedalja, Saafanin pojan Ahikamin poika, vannoni heille ja heidän miehilleen sanoen: "Älkää peljätkö palvelulla kaldealaisia; asukaa maassa ja palvelkaa Baabelin kuningasta, niin teidän käy

40:5 Sillä tästedes ei ole enään yhtään palausta, sentähden sinä mahdat palata Gedalian Ahikamin pojan, Saphanin pojan, tykö, jonka Babelin kuningas on pannut Juudan kaupunkien päälle, ja asu hänen tykönänsä kansan seassa, eli mene sinne, mihinkä sinulle parahin kelpaa. Ja huovinhaltia antoi hänelle evästä ja lahjoja, ja antoi hänen mennä.

40:6 Niin tuli Jeremia Gedalian Ahikamin pojan tykö Mitspaan, ja asui hänen tykönänsä kansan seassa, joka vielä maalle jäänyt oli.

40:7 Kuin kaikki sodanpäämiehet, jotka kedolla olivat sotaväkensä kanssa, saivat kuulla, että Babelin kuningas oli pannut Gedalian Ahikamin pojan maata hallitsemaan, ja että hän oli jättänyt hänen kanssansa sekä miehiä että vaimoja, lapsia ja pienimpiä, joita ei viety Baabeliin;

40:8 Tulivat Gedalian tykö Mitspaan Ismael Netanjan poika, Johanan ja Jonatan Karean pojat, ja Seraja Tanhumetin poika, ja Ephain pojat Netophatista, Jesania Maakatin poika, he ja heidän miehensä.

40:9 Ja Gedalia Ahikamin poika, Saphanin pojan, teki heille ja heidän miehilleen valan ja sanoi: älkää peljätkö olla Kaldealaisille alamaiset, pysykää maassa ja olkaat Babelin kuninkaalle alamaiset, niin te menestytte.

mene sinne:

40:5 Sillä tästedes ei ole enään yhtään palausta/ sentähden sinä mahdat palata Gedalian Ahikamin pojan/ Saphanin pojan tygö/ jonga Babelin Cuningas on pannut Judan Caupungein päälle/ ja ole hänen tykönänsä Canssan seas/ eli mene sinne cuin sinulle parahin kelpa. Ja sodanpäämies andoi hänelle evästä ja lahjoja/ ja andoi hänen mennä.

40:6 Nijn tuli Jeremia Gedalian Ahikamin pojan tygö Mizpas/ ja oli hänen tykönänsä Canssan seas/ cuin wielä maalle jäänyt oli.

40:7 COsca sodanpäämiehet/ jotca kedolla olit/ heidän sotawäkensä cansa/ sait cuulla/ että Babelin Cuningas oli pannut Gedalian Ahikamin pojan maalle hallidzeman/ sekä miehiä että waimoja/ lapsia ja pienimbitä/ joita ei wiety Baabelijn:

40:8 Tulit he Gedalian tygö Mizpas/ nimittäin/ Ismael Nethanlan poica/ Johanan ja Jonathan Kareahn pojat/ ja SeraJa Thanhumethin poica/ ja Ephain pojat Nethophatist/ ja Jesania Mahachathin poica/ heidän miestens cansa.

40:9 Ja Gedalia Ahikamin poica/ Saphanin pojan/ teki heille ja heidän miehilleen walan/ ja sanoi: älkät peljätkö olla Caldereille alemmais/ pysykät maassa/ ja olcat Babelin Cuningalle alemmai-

hyvin.

40:10 Katso, minä itse asun Mispassa palvelakseni niitä kaldealaisia, jotka tulevat meidän luoksemme; mutta te kootkaa viiniä ja hedelmiä ja öljyä ja pankaa astioihinne ja asukaa kaupungeissanne, jotka olette ottaneet haltuunne."

40:11 Ja kaikki nekin juudalaiset, jotka olivat Mooabissa ja ammonilaisten keskuudessa ja Edomissa sekä kaikissa muissa maissa, saivat kuulla, että Baabelin kuningas oli jättänyt Juudaan jäännöksen ja asettanut näille käskynhaltijaksi Gedaljan, joka oli Saafanin pojan Ahikamin poika.

40:12 Ja niin kaikki juudalaiset palasivat takaisin kaikista paikoista, joihin heitä oli karkoitettu, ja tulivat Juudan maahan Mispaan, Gedaljan tykö, ja he korjasivat viiniä ja hedelmiä ylen runsaasti.

40:13 Mutta Joohanin poika, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat maaseudulla, tulivat Gedaljan tykö Mispaan

40:14 ja sanoivat hänelle: "Tiedätkö, että ammonilaisten kuningas Baalis on lähettänyt Ismaelin, Netanjan pojan, lyömään sinut kuoliaaksi?" Mutta Gedalja, Ahikamin poika, ei uskonut heitä.

40:15 Silloin Joohanin poika, Kaareahin poika, sanoi Gedaljalta Mispassa salaa näin: "Minäpä menen ja lyön kuoliaaksi Ismaelin, Netanjan pojan, kenenkään tietämättä! Miksi hän saa lyödä sinut kuoliaaksi,

40:10 Ja minä, katso, minä asun tässä Mitspassa, että minä palvelisin Kaldealaisia, jotka tulevat meidän tykömme; kootkaat te sentähden viinaa ja suvituloa ja öljyä ja pankaat teidän astioihinne, ja asukaat teidän kaupungeissanne, jotka te saanee olette.

40:11 Niin myös kaikki Juudalaiset, jotka Moabissa olivat, ja Ammonin lasten seas; ja Edomissa, ja kaikissa maakunnissa, kuin he kuulivat, että Babelin kuningas oli jättänyt muutamia Juudaan, ja oli pannut Gedalian Ahikamin pojan, heitä hallitsemaan.

40:12 Tulivat kaikki Juudalaiset jälleen kaikista paikoista, sieltä kuhunka he olivat ajetus ulos, Juudan maahan Gedalian tykö Mitspaan, ja kokosivat aivan paljon viinaa ja suvituloa.

40:13 Mutta Joohanin poika ynnä kaikkein sodanpäämiesten kanssa, jotka kedolla olivat olleet, tulivat Gedalian tykö Mitspaan,

40:14 Ja sanoivat hänelle: tiedätkös että Baalis, Ammonin lasten kuningas, on lähettänyt Ismaelin Netanjan pojan sinua tappamaan? Mutta ei Gedalia Ahikamin poika uskonut heitä.

40:15 Silloin sanoi Joohanin poika Gedalialle salaa Mitspassa: minä tahdon nyt mennä ja lyödä Ismaelin Netanjan pojan kuoliaaksi, niin ettei kenenkään pidä saamaan tietää. Miksi hänen pitää lyömän sinua, että

set/ niin te menestytte.

40:10 Cadzo/ minä asun tässä Mizpas/ että minä palvelisin Chalderejä/ jotka tulevat meidän tygömme/ cootcat sentähden wijna ja ficunita/ ja öljyä/ ja pangat teidän astioihin/ ja asucat teidän Caupungeisan/ jotka te saanee olette.

40:11 Ja kaikki Judalaiset jotka Moabis olit/ ja Ammonin lasten seas/ ja Edomis/ ja caikis maacunnis/ cosca he cuulit että Babelin Cuningas oli jättänyt muutamia Judaan/ ja oli pannut Gedalian Ahikamin pojan/ Saphanin pojan heitä hallidzeman:

40:12 Tulit he caicki jällens caikista paicoista/ siellä cuin he olit ajetus/ Judan maahan Gedalian tygö Mizpas/ ja cooisit aiwa paljo wijna ja suwitulo.

40:13 MUtta Joohanin Kaareahn poica ynnä caickein sodanpäämiesten cansa/ jotka kedolla olit ollet/ tulit Gedalian tygö Mizpaan/

40:14 Ja sanoit hänelle: tiedäköös että Baalis Ammonin lasten Cuningas on lähettänyt Ismaelin NethanJan pojan sinua tappaman? mutta ei Gedalia Ahikamin poica tahotonut sitä uscoa.

40:15 Silloin sanoi Joohanin Kaareahn poica Gedalialle salaa Mizpas: minä tahdon mennä ja lyödä Ismaelin NethanJan pojan cuoliaxi/ niin ettei kenengän pidä saaman tietä: mixi hänen pitää lyömän si-

niin että kaikki juutalaiset, jotka ovat kokoontuneet sinun luoksesi, hajaantuvat ja Juudan jäännös hukkuu?"

40:16 Mutta Gedalja, Ahikamin poika, vastasi Jooahananille, Kaareahin pojalle: "Älä tee sitä, sillä sinä puhut valhetta Ismaelistä."

Jeremia 41 LUKU

41:1 Mutta seitsemännessä kuussa Ismael, Elisaman pojan Netanjan poika, joka oli kuninkaallista sukua ja kuninkaan ylimmäisiä, tuli Gedaljan, Ahikamin pojan, tykö Mispaan, mukanaan kymmenen miestä. Siellä Mispassa he sitten aterioivat yhdessä.

41:2 Silloin nousi Ismael, Netanjan poika, ynnä ne kymmenen miestä, jotka olivat hänen kanssaan, ja he löivät miekalla kuoliaaksi Gedaljan, joka oli Saafanin pojan Ahikamin poika. Niin Ismael surmasi hänet, jonka Baabelin kuningas oli asettanut kätynhaltijaksi maahan.

41:3 Myöskin kaikki juutalaiset, jotka olivat Gedaljan luona Mispassa, sekä kaldealaiset, jotka sieltä tavattiin, sotamiehet, Ismael löi kuoliaaksi.

41:4 Toisena päivänä, sen jälkeen kuin hän oli surmannut Gedaljan, kun ei kukaan sitä vielä tietänyt,

41:5 tuli Sikemistä, Siilosta ja Samariasta kahdeksankymmentä miestä, parta ajettuna, vaatteet revittyinä ja iho vii-

kaikki Juudalaiset, jotka sinun tykö ovat kootut, pitää hajoitettaman, ja ne, jotka vielä Juudasta jääneet ovat, hukkuman?

40:16 Mutta Gedalia Ahikamin poika sanoi Johananille Karean pojalle: ei sinun pidä sitä tekemän; sillä ei se ole tosi, mitä sinä Ismaelistä sanot.

41 LUKU

41:1 Mutta seitsemäntenä kuukautena tuli Ismael Netanjan poika, Elisaman pojan, kuninkaallisesta suvusta, ynnä kuninkaan päämiesten kanssa, ja kymmenen miestä hänen kanssansa, Gedalian Ahikamin pojan tykö Mitspaan; ja he söivät toinen toisensa kanssa Mitspassa.

41:2 Mutta Ismael Netanjan poika nousi, ja ne kymmenen miestä, jotka hänen kanssansa olivat, ja löivät Gedalian, Ahikamin pojan, Saphanin pojan, kuoliaaksi miekalla, jonka Babelin kuningas oli pannut koko maan päälle.

41:3 Päälliseksi löi Ismael kaikki Juudalaiset, jotka Gedalian tykönä olivat Mitspassa, ja Kaldealaiset, jotka siellä löydettiin, ja kaikki sotamiehet.

41:4 Toisena päivänä kuin Gedalia lyöty oli, ja ei kenkään sitä vielä tietänyt,

41:5 Tuli kahdeksankymmentä miestä Sikemistä, Siilosta ja Samariasta, ja olivat ajelleet partansa ja reväisseet vaatteensa, ja haavoittaneet

nuu/ että caicki Judalaiset/ jotca sinun tygös owat cootut/ pitä hajotettaman/ ja ne jotca wielä Judasta jäänet owat/ hukkuman?

Mutta Gedalia Ahikamin poica sanoi Johananille Kareahn pojalle: ei sinun pidä sitä tekemän/ ei se ole tosi cuins Ismaelist sanot

XLI. Lucu

41:1 MUtta seidzemendenä Cuucautena/ tuli Ismael NetanJan poica Elisaman pojan/ Cuningalisest sugust/ ynnä Cuningan päämiesten cansa/ ja kymmenen miestä hänen cansans/ Gedalian Ahikamin pojan tygö Mizpas/ ja he söit toinen toisens cansa Mizpas.

41:2 Mutta Ismael NethanJan poica nousi/ ja ne kymmenen miestä jotca hänen cansans olit/ ja löit Gedalian Ahikamin pojan cuoliaxi miecalla/ että Babelin Cuningas oli pannut hänen coco maan päälle.

41:3 Päälisexi löi Ismael caicki Judalaiset/ jotca Gedalian tykönä olit Mizpas/ ja Chalderit jotca siellä löyttin/ ja caicki sotamiehet.

41:4 TOisna päiwänä cuin Gedalia lyöty oli/ ja ei kenگان sitä wielä tienny/

41:5 Tulit cahdexankymmendä miestä Sichemist/ Silost ja Samariast/ ja olit ajellet partans/ ja rewäisnet waattens

leskeltynä, ja heillä oli käsissä ruokauhreja ja suitsutusta, vietäväksi Herran temppeeliin.

41:6 Ja Ismael, Netanjan poika, meni Mispasta heitä vastaan, lakkaamatta itkien käydessänsä. Ja kun hän kohtasi heidät, sanoi hän heille: "Tulkaa Gedaljan, Ahikamin pojan, tykö."

41:7 Mutta kun he olivat tulleet keskelle kaupunkia, teurastivat heidät Ismael, Netanjan poika, ja ne miehet, jotka olivat hänen kanssaan, ja heittivät heidät kaivoon.

41:8 Mutta heidän joukossaan oli kymmenen miestä, jotka sanoivat Ismaelille: "Älä surmaa meitä, sillä meillä on kedolla kätkössä nisuja, ohria, öljyä ja hunajaa." Niin hän herkesi eikä surmannut heitä heidän veljiensä joukkoon.

41:9 Ja kaivo, johon Ismael heitti kaikkien niiden miesten ruumiit, jotka hän oli lyönyt kuoliaaksi, samoin kuin Gedaljan, oli se, jonka kuningas Aasa oli teettänyt Baesan, Israelin kuninkaan, hyökkäyksen varalta; sen täytti nyt Ismael, Netanjan poika, murhatuilla.

41:10 Sitten Ismael otti vangeiksi kaikki kansan tähteet, mitä Mispassa oli, kuninkaan tyttäret ja kaiken Mispaan jäljelle jääneen kansan, jonka käskynhaltijaksi Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, oli asettanut Gedaljan, Ahikamin pojan - ne Ismael, Netanjan poika, otti vangeiksi ja lähti kulkemaan pois ammonilais-

itsensä, ja toivat ruokauhrin ja suitsutuksen myötänsä, viedäksensä \Herran\ huoneeseen.

41:6 Ja Ismael Netanjan poika meni Mitspasta heitä vastaan, käyskenteli ja itki. Kuin hän tuli heidän tykönsä, sanoi hän heille: teidän pitää tuleman Gedalian Ahikamin pojan tykö.

41:7 Mutta kuin he tulivat keskelle kaupunkia, tappio heidät Ismael Netanjan poika, ja ne miehet, jotka hänen kanssansa olivat, kaivon tykönä.

41:8 Mutta siinä oli seassa kymmenen miestä, jotka sanoivat Ismaelille: älä meitä tapa, meillä on tavaroita pelloissa, nisuja, ohria, öljyä ja hunajaa. Ja niin pidätti hän itsensä, ettei hän heitä heidän veljeinsä kanssa tappanut.

41:9 Mutta kaivo, johon Ismael kaikkein kuolleiden ruumiit heitti, jotka hän oli yynnä Gedalian kanssa tappanut, on se, jonka kuningas Assa antoi tehdä Baesaa, Israelin kuningasta varten; sen täytti Ismael Netanjan poika tapetuilla.

41:10 Ja kaiken kansan, joka oli jäljellä Mitspassa, kuninkaan tyttäret, ja kaiken kansan, joka oli Mitspaan jätetty, vei Ismael Netanjan poika pois vangiksi, joiden päälle Nebusaradan, huovinhaltia, oli pannut Gedalian Ahikamin pojan, ja Ismael Netanjan poika otti ne vangiksi, läksi pois ja tahtoi ylitse Ammonin lasten tykö.

ja haavoittanet idzens/ ja toit ruocauhrins ja suidzutuxen myötäns/ wiedäxens HERran huoneseen.

41:6 Ja Ismael NathanJan poica meni Mizpast heitä wastan/ käwi ja itki. Cosca hän tuli heidän tygöns/ sanoi hän heille: teidän pitä tuleman Gedalian Ahikamin pojan tygö.

41:7 Mutta cuin he tulit keskelle Caupungita/ tappoi heidän Ismael NethanJan poica/ ja ne miehet jotca hänen cansans olit caiwon tykönä.

41:8 Mutta sijnä oli seas kymmenen miestä/ jotca sanoit Ismaelille: älä meitä tapa/ meillä on tawaroita pelloisa/ nisuja/ ohria/ öljyä ja hunajata. Ja nijn pidätti hän idzens/ ettei hän heitä muiden cansa tappanut.

41:9 Mutta caiwo johon Ismael nijden cuolluitten ruumit heitti/ jotca hän oli Gedalian cansa tappanut/ on se jonga Cuningas Assa andoi tehdä Baesat Israelin Cuningasta wastan/ sen täytti Ismael NethanJan poica lyödyillä.

41:10 Ja sen Canssan joca oli jäljellä Mizpas/ ja Cuningan tyttäret/ wei Ismael NethanJan poica pois fangixi/ ja caiken Canssan joca oli Mizpaan jätetty/ joiden päälle NebusarAdan sodanpäämies oli pannut Gedalian Ahikamin pojan/ läxi pois ja tahtoi ylidze Ammonin lasten tygö.

ten luo.

41:11 Mutta kun Joohanin, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat hänen kanssaan, saivat kuulla kaiken sen pahan, minkä Ismael, Netanjan poika, oli tehnyt,

41:12 niin he ottivat kaikki miehensä ja lähtivät taistelemaan Ismaelia, Netanjan poikaa, vastaan; ja he tapasivat hänet suuren vesilammikon luona, joka on Gibeonissa.

41:13 Mutta kun kaikki kansa, joka oli Ismaelin mukana, näki Joohanin, Kaareahin pojan, ja kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat hänen kanssaan, niin he ihastuivat;

41:14 ja kaikki kansa, jonka Ismael oli ottanut vangiksi Mispasta, kääntyi takaisin ja meni Joohanin, Kaareahin pojan, puolelle.

41:15 Mutta Ismael, Netanjan poika, pääsi kahdeksan miehen kanssa Joohanania pakkoon ja lähti ammonilaisten luo.

41:16 Ja Joohanin, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat hänen kanssaan, ottivat kaikki kansan tähteet, jotka hän oli palauttanut Ismaelin, Netanjan pojan, tyköä Mispasta, sen jälkeen kuin tämä oli lyönyt Gedaljan, Ahikamin pojan, kuoliaaksi: miehiä, sotilaita, naisia ja lapsia ja hoviherroja, jotka hän oli palauttanut Gibeonista.

41:17 Ja he kulkivat, mutta pysähtyivät Kimhamin maja- paikkaan, joka on lähellä

41:11 Mutta kuin Johanan Karean poika, ja kaikki sodanpäämiehet, jotka hänen kanssansa olivat, saivat tietää kaiken sen pahan, minkä Ismael Netanjan poika tehnyt oli,

41:12 Ottivat he kaiken kansan tykönsä, ja läksivät Ismaelia Netanjan poikaa vastaan sotaan, ja saavuttivat hänen Gibeonissa suuren veden tykönä.

41:13 Kuin kaikki kansa, joka Ismaelin kanssa oli näki Johanan Karean pojan, ja kaikki sodanpäämiehet, jotka hänen kanssansa olivat, niin he iloitsivat.

41:14 Ja kaikki kansa, jonka Ismael oli vienyt Mitspasta, palasi ja antautui Johanan Karean pojan tykö.

41:15 Mutta Ismael Netanjan poika, pääsi Johanan edestä kahdeksan miehen kanssa, ja pakeni Ammonin lasten tykö.

41:16 Ja Johanan Karean poika ynnä kaikkein sodanpäämiesten kanssa, jotka hänen kanssansa olivat, ottivat kaiken jääneen kansan Mitspasta tykönsä, jonka he Ismaelilta Netanjan pojalta olivat ottaneet, sittekuin hän Gedalian Ahikamin pojan oli tappanut, väkevät sotamiehet, vaimot ja lapset, ja kamaripalveliat, jotka he Gibeonista olivat tuoneet jälleensä;

41:17 Menivät pois ja tulivat majoille Kinhamiin, Bethlehemin tykö, ja tahtoivat mennä Egyptiin,

41:11 MUtta cosca Johanan Kareahn poica/ caickein sodanpäämiesten cansa/ jotca hänen cansans olit/ sait tietä caiken sen pahan cuin Ismael NethanJan poica tehnyt oli:

41:12 Otit he Canssan tygöns/ ja läxit Ismaeli NethanJan poica wastan sotaan/ ja saawutit hänen Gibeonis sen suuren weden tykönä.

41:13 Cosca Canssa/ joca Ismaelin cansa oli/ näki Johanan Kareahn pojan/ ja caicki sodanpäämiehet jotca hänen cansans olit/ olit he iloiset.

41:14 Ja caicki Canssa jonga Ismael oli wienyt pois Mizpast/ palaisit ja annoit idzens Johanan Kareahn pojan tygö.

41:15 Mutta Ismael NethanJan poica pääsi cahdexan miehen cansa/ ja pakeni Ammonin lasten tygö.

41:16 JA Johanan Kareahn poica ynnä caickein sodanpäämiesten cansa/ jotca hänen cansans olit/ otit caiken jäänen Canssan (jonga he Ismaelildä NethanJan pojaldä olit ottanet) Mizpast tygöns/ että Gedalia Ahikamin poica oli tapettu/ nimittäin/ wäkevät sotamiehet/ waimot ja lapset/ ja Camarerit/ jotca he Gibeonist olit tuonet jälleens:

41:17 Menit pois ja tulit majoille Kimhamijn Bethlehemin tygö/ ja tahdoit aina mennä

Beetlehemii, lähteäkseen siten Egyptiin

41:18 kaldealaisia pakoön, sillä he pelkäsivät heitä, koska Ismael, Netanjan poika, oli lyönyt kuoliaaksi Gedaljan, Ahikamin pojan, jonka Baabelin kuningas oli asettanut käskynhaltijaksi maahan.

Jeremia 42 LUKU

42:1 Silloin astuivat esiin kaikki sotaväen päälliköt ja Joohan, Kaareahin poika, ja Jesanja, Hoosajan poika, ynnä kaikki kansa, pienimmästä suurimpaan,

42:2 ja sanoivat profeetta Jeremialle: "Langetkoon rukouksemme sinun eteesi, ja rukoile puolestamme Herraa, Jumalaasi, kaiken tämän jäännöksen puolesta; sillä suuresta luvusta on meitä jäänyt jäljelle vähän, niinkuin omat silmäsi näkevät meitä olevan.

42:3 Ja Herra, sinun Jumalasi, ilmoittakoon meille, mitä tietä meidän on kuljettava, ja mitä meidän on tehtävä."

42:4 Silloin profeetta Jeremia vastasi heille: "Minä kuulen. Katso, minä rukoilen Herraa, teidän Jumalaanne, niinkuin sanotte, ja kaiken sen, mitä Herra teille vastaa, minä ilmoitan teille; en salaa teiltä mitään."

42:5 Ja he sanoivat Jeremialle: "Olkoon Herra totinen ja luotettava todistaja meitä vastaan, jollemme tee aivan sen sanan mukaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, lähet-

41:18 Kaldealaisten edestä; sillä he pelkäsivät heitä, että Ismael Netanjan poika oli tappanut Gedalian Ahikamin pojan, jonka Babelin kuningas on pannut maata hallitsemaan.

42 LUKU

42:1 Silloin astuivat kaikki sodanpäämiehet edes, Johanan Karean poika, Jesanja Hosajan poika, ja kaikki kansa sekä pienet että suuret,

42:2 Ja sanoivat profeetta Jeremialle: annas meidän rukouksemme tulla kuulluksi sinun edessä, ja rukoile meidän edestämme \Herraa\ Jumalaas kaikista näistä jätetyistä; sillä meitä on harvat monesta jääneet, niinkuin sinä itse meidät näet silmilläs:

42:3 Että \Herra\ sinun Jumalas tahtois ilmoittaa meille, kuhunka meidän vaeltaman ja mitä meidän tekemän pitää.

42:4 Ja profeetta Jeremia sanoi heille: minä tahdon kuulla teitä: katso, minä tahdon rukoilla \Herraa\ teidän Jumalaanne, niinkuin te olette sanoneet, ja kaiken, mitä \Herra\ teille vastaa, sen minä tahdon teille ilmoittaa, enkä tahdo mitään teiltä salata.

42:5 Ja he sanoivat Jeremialle: \Herra\ olkoon vahva ja totinen todistaja meidän vaiheellamme, jollemme me tee kaikkia, mitä \Herra\ sinun Jumalas on meitä kärkevä.

Egyptijn/ Calderein edest:

41:18 Sillä he pelkäsivät heitä/ että Ismael NethanJan poika oli tappanut Gedalian Ahikamin pojan/ jonga Babelin Cuningas oli pannut maata hallidzeman.

XLII. Lucu

42:1 Silloin astuit caicki sodanpäämiehet edes/ Johanan Kareahn poica/ Jesanja Hosajan poica/ ja caicki Canssa sekä pienet että suuret.

42:2 Ja sanoit Prophetalle Jeremialle: annas meidän rukouksem tulla cuulduxi sinun edessä/ ja rucoile meidän edestäm HERra sinun Jumalatas caikista näistä jätetyistä (sillä/ sen pahembi/ meitä on harwat monest jäänet/ nijncuins idze näet silmilläs)

42:3 Että HERra sinun Jumalas tahdois ilmoitta meille/ cunga meidän waeldaman/ ja mitä meidän tekemän pitää.

42:4 Ja Propheta Jeremia sanoi heille: minä tahdon cuulla teitä/ ja cadzo/ minä tahdon rucoilla HERra teidän Jumalatan/ nijncuin te oletta sanonet/ ja caiken mitä HERra teille wasta/ sen minä tahdon teille ilmoitta/ engä tahdo mitän teildä salata.

42:5 Ja he sanoit Jeremialle: HERra olcon wahwa ja totinen todistaja meidän waihellam/ jollem me tee caickia mitä HERra sinun Jumalas on meitä kärkevä.

tää sinut meille tuomaan.

42:6 Olkoon se hyvä tahi paha: Herran ääntä, meidän Jumalamme, jonka tykö me sinut lähetämme, me tottelemme, että meidän hyvin kävisi, kun tottelemme Herran, meidän Jumalamme, ääntä."

42:7 Kymmenen päivän kulu-
tua tuli Herran sana Jeremi-
alle,

42:8 ja hän kutsui Joohana-
nin, Kaareahin pojan, ja kaikki
sotaväen päälliköt, jotka oli-
vat tämän kanssa, ynnä kai-
ken kansan, pienimmästä
suurimpaan.

42:9 Ja hän sanoi heille:
"Näin sanoo Herra, Israelin
Jumala, jonka tykö te lähetti-
te minut laskemaan rukouk-
senne hänen eteensä:

42:10 Jos te jäätte tähän
maahan, niin minä rakennan
teidät enkä hajota maahan,
istutan teidät enkä revi pois,
sillä minä kadun sitä onnet-
tomuutta, jonka olen tuotta-
nut teille.

42:11 Älkää peljätkö Baabelin
kuningasta, jota te nyt pel-
kätte. Älkää peljätkö häntä,
sanoo Herra; sillä minä olen
teidän kanssanne, minä autan
teitä ja pelastan teidät hänen
käsistänsä.

42:12 Ja minä annan teille
armon, niin että hän teitä
armahtaa ja antaa teidän
palata takaisin maahanne.

42:13 Mutta jos te sanotte:
'Me emme jää tähän maa-
han', ettekä tottele Herran,

42:6 Olkoon hyvä eli paha,
niin me tahdomme olla kuu-
liaiset \Herran\ Jumalamme
äänelle, jonka tykö me sinun
lähetämme, että meille me-
nestyis, koska me \Herran\
meidän Jumalamme äänelle
olemme kuuliaiset.

42:7 Kymmenen päivän pe-
rystä tapahtui \Herran\
sana Jeremialle.

42:8 Silloin kutsui hän Jo-
hanan Karean pojan, ja
kaikki sodanpäämiehet, jot-
ka hänen kanssansa olivat,
ja kaiken kansan sekä pienet
että suuret,

42:9 Ja sanoi heille: näin
sanoo \Herra\ Israelin Ju-
mala, jonka tykö te olette
minun lähettäneet, että minä
teidän rukouksenne kantai-
sin hänen eteensä:

42:10 Jos te pysytte tässä
maassa, niin minä tahdon
rakentaa teitä ja en kukis-
taa: minä tahdon istuttaa
teitä ja en repiä ylös; sillä
minä kadun sitä paha, jon-
ka minä teille tehnyt olen.

42:11 Te saatte olla kyllä
Babelin kuninkaalta rauhas-
sa, jota te pelkätte; ei teidän
pidä häntä pelkäämään, sa-
noo \Herra\; sillä minä tah-
don olla teidän tykönänne,
niin että minä autan ja va-
pahdan teitä hänen kädes-
tänsä.

42:12 Minä tahdon osoittaa
teille laupiuden, ja armahtaa
teitä, ja vien teitä taas teidän
maallenne.

42:13 Mutta jos te sanotte:
emme tahdo asua tässä
maassa, ettette olisi kuuliai-
set \Herran\ teidän Juma-

42:6 Olcon hyvä eli paha/
nijn me tahdom olla cuuliai-
set meidän HERram Jumalam
änelle/ jonga tygö me sinun
lähetämme/ että meille me-
nestyis/ cosca me HERran
meidän Jumalam änelle
olemma cuuliaiset.

42:7 KYmmenen päiwän pe-
rystä tapahdui HERran sana
Jeremialle.

42:8 Silloin cudzui hän Joha-
nan Kareahn pojan/ ja caicki
sodanpäämiehet jotca hänen
cansans olit/ ja caiken Cans-
san sekä pienet että suuret/

ja sanoi heille:
42:9 Näitä sano HERra Israe-
lin Jumala/ jonga tygö te
oletta minun lähettänet/ että
minä teidän rucouxenne can-
naisin hänen eteens.

42:10 Jos te pysytte täsä
maasa/ nijn minä tahdon
raketa teitä ja en cukista/
minä tahdon istutta teitä ja
en repiä ylös: sillä sitä paha
cuin minä teille tehnyt olen/
cadun minä jo parhallans.

42:11 Te saatte olla kyllä
Babelin Cuningalda rauhas/
jota te pelkätte/ sano HER-
ra/ ei teidän pidä händä pel-
kämän: sillä minä tahdon olla
teidän tykönän/ nijn että mi-
nä autan ja wapahdan teitä
hänen kädestäns.

42:12 Minä tahdon osotta
teille laupiuden/ armahta tei-
tä/ ja wien teitä taas teidän
maallen.

42:13 Mutta jos te sanotta:
en me tahdo olla täsä maa-
sa/ ettet te olis cuuliaiset

teidän Jumalanne, ääntä,	lanne äänelle,	HERran teidän Jumalanne äänelle/
42:14 vaan sanotte: 'Ei! Me lähdemme Egyptiin, jossa meidän ei tarvitse nähdä sootaa, ei kuulla pasunan ääntä eikä kärsiä leivän nälkää, ja sinne me jäämme asumaan'	42:14 Sanoen: emme suinkaan, vaan me tahdomme mennä Egyptin maalle, ettemme kapinaa näkisi, emmekä kuulisi basunan ääntä, eli kärsisi nälkää leivän puuttumisen tähden: siellä me tahdomme olla;	waan sanotte: 42:14 En/ me tahdomme mennä Egyptin maalle/ etten me capinata näkis/ engä cuulis Basunan ändä/ eli kärkeis nälkä leiwän puuttumisen tähden/ siellä me tahdom olla.
42:15 niin kuulkaa siis nyt Herran sana, te Juudan tähteet: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Jos te todella käännätte kasvonne Egyptiä kohti ja menette sinne asumaan muukalaisina,	42:15 Kuulkaa siis nyt \Herran\ sanaa, te jääneet Juudasta, näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: jos te panette teidän kasvonne menemään Egyptiin, niin että te tahdotte siellä olla:	42:15 Cuulcat sijs nyt HERran sana te jäänet Judasta/ näitä sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: jos te panetta teidän caswon menemän Egyptijn/ nijn että te tahdotte siellä olla:
42:16 niin miekka, jota te pelkäätte, on saavuttava teidät siellä Egyptin maassa, ja nälkä, joka teitä huolettaa, seuraa kintereillänne Egyptiin, ja sinne te kuulette.	42:16 Niin miekan, jota te pelkäätte, pitää sattuman teihin Egyptin maalla, ja nälän, jota te pelkäätte, pitää teitä siellä noudattaman Egyptissä, ja teidän pitää siellä kuoleman.	42:16 Nijn miecan pitä/ jota te pelkäätte/ sattuman teihin Egyptin maalla/ ja näljän/ jota te pelkäätte/ pitä joca paicas teitä noudattaman Egyptis/ ja teidän pitä siellä cuoleman.
42:17 Ja kaikki ne miehet, jotka kääntävät kasvonsa Egyptiä kohti asuakseen siellä muukalaisina, kuolevat miekkaan, nälkään ja ruttoon, eikä ainoakaan heistä pääse pakoon eikä pelastu siitä onnettomuudesta, jonka minä annan heille tulla.	42:17 Sillä olkoon kutka tahansa, jotka kasvonsa sinne asettavat, mennäksensä Egyptiin olemaan siellä, heidän pitää kuoleman miekkaan, nälkään ja ruttoon; ja ei pidä kenenkään jäämän eli pääsemän siitä pahasta jonka minä annan tulla heidän päällensä.	42:17 Sillä/ olcon cutca tah tons/ jotca caswons sinne asettawat mennäxens Egyptijn oleman/ heidän pitä cuoleman mieckaan/ nälkään ja ruttoon/ ja ei pidä kenengän jäämän eli pääsemän sijtä pahasta cuin minä annan tulla heidän päällens.
42:18 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Niinkuin minun vihani ja kiivastukseni on vuodatettu Jerusalemin asukasten ylitse, niin minun kiivastukseni on vuotava teidän ylitsenne, jos te menette Egyptiin, ja te tulette kiroukseksi ja kauhistukseksi, kiroussanaksi ja häväistykseksi ettekä enää saa nähdä tätä paikkaa.	42:18 Sillä näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala; niinkuin minun vihani ja julmuuteni on tullut Jerusalemin asuvaisten päälle, niin pitää minun vihani myös tuleman teidän päälle, jos te menette Egyptiin, että teidän pitää tuleman kiroukseksi, ihmeeksi, sadatukseksi ja häpiäksi, ja ei pidä teidän ikänä enään tätä paikkaa saaman nähdä.	42:18 Sillä nijn sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: nijn cuin minun wihan ja julmuden on tullut Jerusalemin asuvaisten päälle: nijn pitä sen myös tuleman teidän päällen/ jos te menette Egyptijn/ että teidän pitä tuleman kirouxexi/ ihmexi/ sadatuxexi ja häpiäxi/ ja ei pidä ikänäns enä tätä paicka saaman nähdä.
42:19 Herra sanoo teille, te	42:19 \Herran\ sana tulee	42:19 HERran sana tule teihin

Juudan tähteet: Älkää menkö Egyptiin." Se tietäkää, että minä olen tänä päivänä teitä varoittanut.

42:20 Te eksytitte itsenne, kun lähetitte minut Herran, teidän Jumalanne, tykö sanoen: "Rukoile puolestamme Herraa, meidän Jumalaamme; ja kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, sanoo, ilmoita meille, niin me teemme sen."

42:21 Minä olen sen tänä päivänä teille ilmoittanut, mutta te olette tottelemattomat Herran, teidän Jumalanne, äänelle kaikessa, mitä varten hän on lähettänyt minut teidän tyköne.

42:22 Nyt siis tietäkää, että te kuolette miekkaan, nälkään ja ruttoon siinä paikassa, johon te haluatte mennä, siellä muukalaisina asumaan.

Jeremia 43 LUKU

43:1 Mutta kun Jeremia oli loppuun asti puhunut kaikelle kansalle kaikki Herran, heidän Jumalansa, sanat, jotka Herra, heidän Jumalansa, oli lähettänyt hänet tuomaan heille - kaikki ne sanat, -

43:2 niin Asarja, Hoosajan poika, ja Joohan, Kaa-reahin poika, ja kaikki julkeat miehet sanoivat Jeremialle: "Sinä puhut valhetta; Herra, meidän Jumalamme, ei ole lähettänyt sinua sanomaan: 'Älkää menkö Egyptiin, siellä muukalaisina asumaan';

43:3 vaan Baaruk, Neerian

teihin, te jääneet Juudasta, ettette menisi Egyptiin; sentähden se täydellisesti tietäkää, että minä tänäpäpä todistan teille.

42:20 Sillä te teette pahoin teidän sielullenne, että te lähetitte minun \Herran\ teidän Jumalanne tykö, ja sanoitte: rukoile \Herraa\ meidän Jumalaamme meidän edestämme, ja kaikki, mitä \Herra\ meidän Jumalamme on sanova, niin ilmoita meille, ja me tahdomme sen jälkeen tehdä.

42:21 Sen minä olen tänäpäpä teidän tietää antanut; mutta ette ole tahtoneet kuulla \Herran\ teidän Jumalanne ääntä, eli kaikkia, mitä Hän minun kauttani on teille käskenyt.

42:22 Niin teidän pitää nyt täydellisesti tietämän, että teidän pitää miekkaan, nälkään ja ruttoon kuoleman siinä paikassa, kuhunka te aiotte mennä asumaan.

43 LUKU

43:1 Kuin Jeremia oli kaikki \Herran\ heidän Jumalansa sanat kaikelle kansalle puhunut, niinkuin \Herra\ heidän Jumalansa hänen oli lähettänyt sanomaan heille kaikki nämä sanat:

43:2 Sanoi Asaria Hosajan poika, ja Johanan Karean poika, ja kaikki ylpiät miehet Jeremialle ja puhuivat: sinä valehtelet, ei \Herra\ meidän Jumalamme ole lähettänyt sinua eikä sanonut: ei teidän pidä menemän Egyptiin asumaan siellä;

43:3 Mutta Baruk Nerijan

te jääneet Judasta/ ettet te mene Egyptijn: sentähden tietäkät että minä tänäpäpä todistan teille/

muutoin te teette pahoin teidän sielullen.

42:20 Sillä te lähetitte minun teidän HERran Jumalanne tygö/ ja sanoitte: rucoile HERra meidän Jumalata meidän edestäm/ ja caicki mitä HERra meidän Jumalam on sanowa/ nijn ilmoita meille/ ja me tahdom sen jälkeen tehdä.

42:21 Sen minä olen tänäpäpä teidän tietä andanut/ mutta et te ole tahtonet cuulla HERran teidän Jumalan ändä/ eli caickia mitä hän minun cauttani on teille käskenyt.

42:22 Nijn teidän nyt pitää tietämän/ että teidän pitää mieckaan/ nälkään ja ruttoon cuoleman/ sijnä paicas cunga te aiwoitte mennä asuman.

XLIII. Lucu

43:1 COsca Jeremia oli caicki HERran heidän Jumalans sanat caikelle Canssalle puhunut/ nijncuin HERra heidän Jumalans hänen oli käskenyt sanoa heille caicki nämät sanat.

43:2 Sanoi Asaria HasaJan poica/ ja Johanan Kareahn poica/ ja caicki ylpiät miehet Jeremialle: sinä walhettelet/ ei HERra meidän Jumalam ole lähettänyt sinua meidän tygöm/ eikä sanonut: ei teidän pidä menemän Egyptijn asuman.

43:3 Mutta Baruch Nerian

<p>poika, kiihoittaa sinua meitä vastaan antaakseen meidät kaldealaisten käsiin tapettaviksi tai vietäviksi pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin."</p>	<p>poika yllyttää sinua meitä vastaan, että me annettaisiin Kaldealaisten käsiin, tapetaan ja vietää Babeliin.</p>	<p>poica yllyttä sinun meitä vastaan/ että me annetaisiin Chaldereille/ tapetta ja wietä Babelijn.</p>
<p>43:4 Ja Joohanan, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt ja kaikki kansa olivat tottelemattomat Herran äänelle eivätkä jääneet Juudan maahan.</p>	<p>43:4 Näin ei tahtonut Johanan Karean poika, ja kaikki sodanpäämiehet, ja kaikki kansa totella \Herran\ ääntä, että he olisivat pysyneet Juudan maalla.</p>	<p>43:4 Näin ei tahtonut Johanan Kareahn poica/ ja caicki sodanpäämiehet/ ja caicki Canssa totella HERran ändä/ että he olisit pysynet Judan maalla.</p>
<p>43:5 Niin Joohanan, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt ottivat kaikki Juudan tähteet, jotka olivat kaikista kansakunnista, jonne heidät oli karkoitettu, palanneet asumaan Juudan maahan:</p>	<p>43:5 Vaan Johanan Karean poika ja kaikki sodanpäämiehet ottivat tykönsä kaikki jääneet Juudasta, ne jotka kaikista kansoista sinne paenneet ja palanneet olivat asumaan Juudan maalla;</p>	<p>43:5 Waan Johanan Kareahn poica ja caicki sodanpäämiehet otit tygöns caicki jäänet Judast/ ne jotca caikesta Canssasta sinne paennet ja palainnet olit asuman Judan maalle:</p>
<p>43:6 miehet, naiset ja lapset, kuninkaan tyttäret ja kaiken sen väen, jonka Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, oli jättänyt Gedaljan huostaan, joka oli Saafanin pojan Ahikamin poika, sekä profeetta Jeremian ja Baarukin, Neerian pojan.</p>	<p>43:6 Miehet ja vaimot ja lapset, niin myös kuninkaan tyttäret, ja kaikki sielut, jotka Nebusaradan, huovinhaltia, Gedalian Ahikamin pojan, Saphanin pojan, haltuun oli jättänyt, ja propheta Jeremian ja Barukin Nerijan pojan.</p>	<p>43:6 Nimittäin: miehet/ waimot ja lapset/ nijn myös Cuningan tyttäret/ ja caicki sielut jotca NebusarAdan sodanpäämies Gedalian Ahikamin pojan/ Saphanin pojan tygö oli jättänyt/ ja Propheetan Jeremian/ ja Baruchin Nerian pojan/</p>
<p>43:7 Ja he menivät Egyptin maahan, sillä he eivät kuulleet Herran ääntä. Ja niin he tulivat Tahpanheeseen.</p>	<p>43:7 Ja menivät Egyptin maalle, sillä ei he tahtoneet kuulla \Herran\ ääntä, ja tulivat Tahpanhekseen.</p>	<p>ja menit Egyptin maalle: 43:7 Sillä ei he tahtonet cuulla HERran ändä/ ja tulit Thaphanexeen.</p>
<p>43:8 Ja tämä Herran sana tuli Jeremialle Tahpanheessa:</p>	<p>43:8 Ja \Herran\ sana tapahtui Jeremialle Tahpanheksessa ja sanoi:</p>	<p>43:8 JA HERran sana tapahtui Jeremialle Thaphanexes/ ja sanoi:</p>
<p>43:9 "Ota käsiisi suuria kiviä ja kätke ne muurilaastiin, tiilikivipenkereeseen, joka on faraon linnan oven edustalla Tahpanheessa, juutalaisten miesten nähden.</p>	<p>43:9 Ota kätees suuret kivet, ja kaiva ne maahan tiilipätsiin, joka on Pharaon huoneen oven kohdalla Tahpanheksessa, niin että Juudan miehet sen näkevät.</p>	<p>43:9 Ota suuret kiwet ja caiwa ne maahan tiilipädzijn/ joca on Pharaon huonen owen cohdalla Thaphanexes/ nijn että Judan miehet sen näkewät.</p>
<p>43:10 Ja sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä lähetän hakemaan palvelijani Nebukadnessarin, Baabelin kunin-</p>	<p>43:10 Ja sano heille: näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä lähetän ja annan noutaa palvelijani Nebukadnessarin, Babelin kuninkaan, ja ase-</p>	<p>43:10 Ja sano heille: näin sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: Cadzo/ minä lähetän/ ja annan nouta palvelijani/ NebucadNesarin Babelin</p>

kaan, ja asetan hänen valtaistuimensa näiden kivien päälle, jotka minä olen kätkenyttä, ja hän on levittävä loistomattonsa niiden yli.

43:11 Ja hän tulee ja lyö Egyptin maata: joka ruton oma, se ruttoon, joka vankeuden, se vankeuteen, joka miekan, se miekkaan!

43:12 Ja minä sytytän Egyptin jumalien temppelit tuleen, ja hän polttaa ne ja vie jumalat pois saaliinansa. Ja hän puhdistaa Egyptin maan syöpäläisistä, niinkuin paimen puhdistaa vaatteensa syöpäläisistä, ja lähtee sieltä vammatonna.

43:13 Ja hän murskaa patsaat Egyptin maan Beet-Semeksestä, ja Egyptin jumalien temppelit hän polttaa tulella."

Jeremia 44 LUKU

44:1 Sana, joka tuli Jeremialle kaikkia niitä juutalaisia vastaan, jotka asuivat Egyptin maassa, asuivat Migdolissa, Tahpanheessa, Noofissa ja Patroksen maakunnassa; se kuului:

44:2 "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Te olette nähneet kaiken sen onnettomuuden, jonka minä olen antanut tulla Jerusalemin ja kaikille Juudan kaupungeille. Katso, ne ovat nyt raunioina, eikä niissä asukasta ole,

44:3 heidän pahuutensa tähden, jota he tekivät, vihoittaren minut, kun menivät ja

tan hänen istuimensa näiden kivien päälle, jotka minä olen tähän maahan kaivanut; ja hän on paneva majansa sen päälle.

43:11 Ja hän on tuleva ja lyövä Egyptin maata; jotka kuolemaan (aiotut ovat), ne (joutuvat) kuolemaan, ja jotka vankiuteen, ne vankiuteen, ja jotka miekkaan, ne miekkaan.

43:12 Ja minä sytytän tulen epäjumalain huoneisiin Egyptissä, niin että hän polttaa ja vie heidät pois; ja hänen pitää puettaman itsensä Egyptin maahan, niinkuin paimen puettaa itsensä hameesensa, ja pitää menemän sieltä matkaansa rauhassa.

43:13 Ja hänen pitää murskaksi lyömän Betsemeksen patsaat Egyptissä, ja polttaman Egyptin epäjumalain huoneet tulella.

44 LUKU

44:1 Tämä on se sana, joka Jeremialle tapahtui, kaikista Juudalaisista, jotka Egyptin maalla asuivat, jotka asuivat Migdolissa, Tahpanheksessa, Nophissa, Patroksen maalla, ja sanoi:

44:2 Näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: te olette nähneet kaiken sen pahan, jonka minä olen antanut tulla Jerusalemin päälle, ja kaikkein Juudan kaupunkien päälle; ja katso, tänäpäpä ovat ne hävitettynä, niin ettei kenkään niissä asu:

44:3 Heidän pahuutensa tähden, jonka he tekivät vihoittaen minua, ja menivät ja suitsuttivat ja palvelivat

Cuningan/ ja asetan hänen istuimens näiden kiwein päälle/ jotca minä olen tähän maahan caiwanut/ ja hän on panewa majans sen päälle.

43:11 Ja hän on tulewa ja lyöpä Egyptin maata/ ja tap-pawa kenengä hän sijnä osa/ ja wiemän fangina pois jonga hän osa/ ja miecalla lyömän kenengä hän osa.

43:12 Ja minä sytytän tulen epäjumalain huonesijn Egyptis/ nijn että hän poltta ja wie heidän pois: ja hänen pitä puettaman idzens Egyptin maahan/ nijncuin paimen pu-etta idzens hameseens/ ja pitä menemän siellä matcans rauhas.

43:13 Ja hänen pitä murscaxi lyömän BethSemexen cuw-padzat/ ja polttaman Egyptin epäjumalain kircot tulella.

XLIV. Lucu

44:1 TÄmä on se sana cuin Jeremialle tapahdui/ caikist Judalaisist jotca Egyptin maalla asuit/ nimittäin/ Migdalis/ Thaphanexes/ Nophis/ ja nijstä jotca Pathroxen maalla asuit/ ja sanoi:

44:2 Näitä sano HERra Zeba-oth Israelin Jumala: te oletta nähnet caiken sen pahan/ jonga minä olen andanut tulla Jerusalemin päälle/ ja caickein Judan Caupungein päälle/ ja cadzo/ tänäpäpä ne owat autiat/ nijn ettei kengän nijsä asu.

44:3 Ja se heidän pahudens tähden/ jonga he teit/ että he wihoitaisit minun/ ja menit

<p>polttivat uhreja muille jumalille, palvelivat niitä, joita he eivät tunteneet, eivät he etkä te eivätkä teidän isänne.</p>	<p>muuta jumalia, joita ei he, eli te, eikä teidän isänne tunte-neet.</p>	<p>ja suidzutit ja palwelit muita jumalita/ joita ei he eli te/ eikä teidän Isän tundenet.</p>
<p>44:4 Ja varhaisesta alkaen minä lähetin teidän tykönnne kaikki palvelijani, profeetat, sanomaan: 'Älkää tehkö näitä kauhistuksia, joita minä vihaan.'</p>	<p>44:4 Ja minä lähetin varhain ja usein teidän tykönnne kaikki palveliani prophetat, ja käsinkin teille sanoa: älkää tehkö senkaltaisia kauhistuksia, joita minä vihaan;</p>	<p>44:4 Ja minä lähetin joca paickaan teidän tygön caicki minun palweliani Prophetat/ ja käsinkin teille sano: älkät tehkö sencaltaisia cauhistuxia/ joita minä wihan.</p>
<p>44:5 Mutta he eivät kuulleet, eivät korvaansa kallistaneet, niin että olisivat kääntyneet pois pahuudestansa ja lakanneet polttamasta uhreja muille jumalille.</p>	<p>44:5 Mutta ei he totelleet, eikä kallistaneet korviansa kääntymään pahuudestansa, ja ei suitsuttamaan muille jumalille.</p>	<p>44:5 Mutta ei he totellet/ eikä cumartanet corwians heidän pahudens tähden/ että he olisit käändänet idzens/ ja ei suidzuttanet muille jumalille.</p>
<p>44:6 Ja niin vuoti minun kii-vastukseni ja vihani alas ja paloi Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, ja ne tulivat raunioiksi, autioiksi, niinkuin ne tänä päivänä ovat.</p>	<p>44:6 Sentähden syttyi myös minun vihani ja julmuuteni, ja paloi Juudan kaupunkien päällä, ja Jerusalemin katuin päällä, niin ne ovat kukistetuiksi ja autioiksi tulleet, niinkuin se tänäpäpä löydetään.</p>	<p>44:6 Sentähden syttyi myös minun wihan ja julmuden/ ja paloi Judan Caupungein päällä/ ja Jerusalemin catuinpäällä/ nijn että he owat kukistetuxi ja autiuxi tullet/ nijncuin se tänäpäpä löytän.</p>
<p>44:7 Ja nyt sanoo Herra, Jumala Sebaot, Israelin Jumala, näin: Miksi tuotatte itsellenne suuren onnettomuuden, hävitätte miehet ja vaimot, lapset ja imeväiset Juudasta, niin ettette jätä itsestänne jäännöstkään?</p>	<p>44:7 Nyt, näin sanoo \Herra\ Jumala Zebaot, Israelin Jumala: miksi te teette tämän suuren pahan vastaan omaa henkeänne? että teidän seassanne pitää hävitettämän sekä mies että waimo, sekä lapset että imeväiset Juudasta, ja ei pidä yhtään teistä jäämän,</p>	<p>44:7 Nyt/ nijn sano HERra Jumala Zebaoth Israelin Jumala: mixi te teette tämän suuren pahan wistan teidän oman hengen? että teidän seasan pitä häwitettämän sekä mies että waimo/ sekä lapset että imewäiset Judasta/ ja ei pidä yhtän teistä jäämän.</p>
<p>44:8 Te vihoitatte minut kättenne töillä, kun poltatte uhreja muille jumalille Egyptin maassa, johon te olette tulleet, täällä muukalaisina asumaan. Niin te tuotatte itsellenne häviön ja tulette kiroussanaksi ja häväistykseksi kaikissa maan kansoissa.</p>	<p>44:8 Että te niin vihoitatte minun kättenne töillä, ja suitsutatte muille jumalille Egyptin maalla, johon te olette menneet asumaan, että teidän pitää hävitetyksi, ja kiroukseksi ja häväistykseksi kaikkein pakanain seassa maan päällä tuleman.</p>	<p>44:8 Että te nijn vihoitatte minun teidän kättenne töillä/ ja suidzutatte muille jumalille Egyptin maalla/ cunga te oletta mennet asuman/ että teidän pitä häwitetyxi/ ja kirouxexi ja häwäistyxexi caickein pacanain seas maan päällä tuleman.</p>
<p>44:9 Oletteko unhottaneet isänne pahat teot ja Juudan kuningasten pahat teot ja heidän vaimojensa pahat teot,</p>	<p>44:9 Oletteko te unhottaneet isänne onnettomuuden, Juudan kuningasten onnettomuuden, heidän emäntäinsä onnettomuuden, niin</p>	<p>44:9 Olettaco te unhottanet teidän Isäin onnettomuden/ Judan Cuningasten onnettomuden/ heidän emändäinsä</p>

omat pahat tekonne ja vaimojenne pahat teot, mitä he ovat tehneet Juudan maassa ja Jerusalemin kaduilla?

44:10 He eivät ole murtuneet tähän päivään asti, eivät pelkää, eivät vaella minun lakini ja minun käskyjeni mukaan, jotka minä olen antanut teille ja teidän isillenne.

44:11 Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä käännän kasvoni teitä vastaan onnettomuudeksi, hävittääkseni koko Juudan.

44:12 Ja minä tempaan pois Juudan jäännöksen, ne jotka käänisivät kasvonsa Egyptin maata kohti mennäkseen siellä muukalaisina asumaan, ja he hukkuvat kaikki. Egyptin maassa he kaatuvat miekkaan, hukkuvat nälkään, pienimmästä suurimpaan asti he kuolevat miekkaan ja nälkään; ja he tulevat kiroukseksi ja kauhistukseksi, kiroussanaksi ja häväistykseksi.

44:13 Ja minä rankaisen niitä, jotka asuvat Egyptin maassa, niinkuin minä rankaisin Jerusalemlaisia, miekalla, nälällä ja rutolla.

44:14 Ei jää pakoontähtä, ei pelastuneita Juudan jäännöksestä, niistä, jotka ovat tulleet asumaan muukalaisina täällä Egyptin maassa, eivätkä he palaa Juudan maahan, jonne heidän sielunsa halajaa jälleen, heidän siellä asuaksensa; sillä sinne on palaava

myös teidän oman onnettomuutenne, ja teidän emäntänne onnettomuuden, joka teille on tapahtunut Juudan maalla ja Jerusalemin kaduilla?

44:10 Kuitenkin ei he vielä ole tähän päivään asti itsiänsä nöyryyttäneet, ja ei myös mitään pelkää; ja ei vaella minun laissani ja säädyissäni, jotka minä teidän eteenne ja teidän isäinne eteen pannut olen.

44:11 Sentähden sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala näin: katso, minä panen minun kasvoni teitä vastaan onnettomuudeksi, ja koko Juudan pitää hävitetyksi tuleman.

44:12 Ja minä otan jääneet Juudasta, jotka ovat kasvonsa tavoittaneet mennäksensä Egyptin maalle, asumaan siellä, ja he kaikki pitää lopettaman, Egyptin maalla pitää heidän miekalla kaatumen ja nälällä hukkuman, sekä pienet että suuret; heidän pitää kuoleman miekalla ja nälällä, ja pitää tuleman sadatukseksi, ihmeeksi, kiroukseksi ja häväistykseksi.

44:13 Minä tahdon rangaista Egyptin maan asuvaisia miekalla, nälällä ja rutolla, niinkuin minä tein Jerusalemlaisille;

44:14 Niin ettei Juudan jääneistä ketään pidä pääsemän eikä jäämän, jotka kuitenkin sitä varten tänne Egyptin maalle asumaan tulleet ovat, että he taas Juudan maalle palajaisivat, johonka he mielellänsä jälleen asumaan tulisivat; mutta ei heidän pidä sinne palajaman, paitsi niitä, jotka täältä pakenevat.

onnettomuden/ siihen myös teidän oman onnettomuuden/ ja teidän emändäin onnettomuuden/ joca teille on tapahtunut Judan maalla ja Jerusalemin catuilla?

44:10 Cuitengin ei he vielä ole tähän päivään asti idzens nöyryttäneet/ ja ei myös mitään pelkä. Ja ei waella minun Laisani ja oikeuxisani/ jotca minä teidän ja teidän Isäinne eteen pannut olen.

44:11 Sentähden sano HERra Zebaoth Israelin Jumala näin: cadzo/ minä panen minun caswoni teitä wastan onnettomudexi/ ja coco Judan pitää häwitetyxi tuleman.

44:12 Ja minä otan jääneet Judasta jotca owat caswons tawoittanet mennäxens Egyptijn asuman/ he caicki pitää lopetettaman Egyptin maalla/ miecalla heidän pitää caatumen ja näljällä hukkuman sekä pienet että suuret: heidän pitää cuoleman miecalla ja näljällä/ ja pitää tuleman sadatuxexi/ ihmexi/ kirouxexi ja häväistyexi.

44:13 Minä tahdon myös rangaista Egyptin maan asuvaisia miecalla/ näljällä ja rutolla/ ikänäns cuin minä tein Jerusalemlille.

44:14 Nijn ettei Judan jääneistä ketän pidä pääsemän eikä jäämän/ jotca cuitengin sitä warten tänne Egyptin maalle mennet owat/ asuman täällä/ että he taas Judan maalle tulisit/ johonga he mielelläns jällens asuman tulisit/ mutta ei heidän pidä

vain muutamia pakolaisia."

44:15 Mutta kaikki miehet, jotka tiesivät vaimojensa polttavan uhreja muille jumalille, ja kaikki naiset, jotka seisovivat siellä suurena joukkona, ja kaikki kansa, joka asui Egyptin maassa, Patroksessa, vastasivat Jeremialle sanoen:

44:16 "Mitä sinä olet Herran nimessä meille puhunut, siinä me emme sinua tottele;

44:17 vaan me täytämme joka lupauksen, mikä suustamme on lähtenyt, polttamme uhreja taivaan kuningattarelle ja vuodatamme hänelle juomauhreja, niinkuin teimme me ja meidän isämme, meidän kuninkaamme ja ruhtinaamme Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla; ja silloin meillä oli leipää yltäkyllin, ja meidän oli hyvä olla emmekä nähneet onnettomuutta.

44:18 Mutta siitä asti, kun me lakkasimme polttamasta uhreja taivaan kuningattarelle ja vuodattamasta hänelle juomauhreja, on osanamme ollut kaiken puute ja hukuminen miekkaan ja nälkään.

44:19 Ja kun me polttamme uhreja taivaan kuningattarelle ja vuodatamme hänelle juomauhreja, niin miestemme luvattako teemme hänelle uhrikakkuja, hänen kuvansa muotoisia, ja vuodatamme hänelle juomauhreja?"

44:20 Silloin Jeremia sanoi kaikelle kansalle, miehille ja naisille, kaikelle kansalle, joka

44:15 Niin kaikki ne miehet vastasivat Jeremiaa, jotka kyllä tiesivät, että heidän emäntänsä muille jumalille olivat suitsuttaneet, niin myös kaikki vaimot, joita siellä suuri joukko oli, ja kaikki kansa, jotka Egyptin maalla, Patroksessa asuivat, ja sanoivat:

44:16 Sen sanan jälkeen, jonka sinä meille \Herran\ nimeen sanot, emme tahdo sinua suinkaan kuulla;

44:17 Vaan me tahdomme kaiketi tehdä kaiken sen sanan perään, joka meidän suustamme käy, ja tahdomme taivaan kuningattarelle suitsuttaa, ja hänelle juomauhria uhrata, niinkuin me ja meidän isämme, meidän kuninkaamme ja päämiehemme tehneet ovat Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla. Silloin meillä oli leipää kyllä, ja me olimme autuaat, ja emme nähneet onnettomuutta.

44:18 Mutta sittekuin kuin me lakkasimme suitsuttamasta taivaan kuningattarelle, ja juomauhria hänelle uhreramasta, niin me kaikki köyhiksi tulimme ja olemme miekan ja nälän kautta hukuneet.

44:19 Ja vaikka me taivaan haltiattarelle suitsuttaisimme ja juomauhria uhraisimme, niin emme sitä tee ilman meidän miestemme tahtoa, kuin me hänelle leipiä leivomme ja juomauhria uhramme.

44:20 Silloin Jeremia sanoi kaikelle kansalle, sekä miehille että vaimoille, ja kaikelle kansalle, joka häntä niin

sinne pääsemän/ paidzi nijtä jotca teildä pakenewat.

44:15 Nijn caicki ne miehet wastaisit Jeremialle/ jotca kyllä tiesit että heidän emändäns muille jumalille olit pyhä sawua suidzuttanet: ja caicki waimot/ joita siellä suuri joucko oli/ caiken Canssan cansa/ jotca Egyptin maalla ja Pathroxes asuit/ ja sanoit:

44:16 Sen sanan jälken/ jon gas meille HERran nimeen sanot/ en me tahdo sinua suingan cuulla:

44:17 Waan me tahdom tehdä caicki sen sanan perän/ joca meidän suustam käy/ ja tahdom taiwan Melechettle suidzutta/ ja hänelle juomauhria uhrata: nijncuin me ja meidän Isäm/ meidän Cuningam ja Päämiehem tehnet owat/ Judan Caupungeis ja Jerusalemin catuilla. Silloin meillä myös oli leipä kyllä/ ja me olimma autuat/ ja en me nähnet onnettomutta.

44:18 Mutta sijttecuin me lackaisimme suidzuttamast taiwan Melechettle/ ja juomauhria hänelle uhramast/ nijn me caicki köyhäxi tulimme/ ja olemme miecan ja näljän cautta huckunet.

44:19 Ja waicka me taiwan Melechettle suidzutaisim/ ja juomauhria uhraisimme/ nijn en me sitä tee ilman meidän miestem tahdota/ cosca me hänelle leipiä leiwomme/ ja juomauhria uhramme/ palwelaxem händä.

44:20 Silloin Jeremia sanoi caikelle Canssalle/ sekä miehille että waimoille/ ja caikel-

oli hänelle näin vastannut:

44:21 "Eikö sitä uhrisavua, jota te olette suitsuttaneet Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, te ja teidän isänne, teidän kuninkaanne ja ruhtinaanne ja maan kansa, Herra muista ja pidä mielesänsä?"

44:22 Eikä Herra voinut sitä enää kärsiä teidän tekojenne pahuuden tähden, kauhistusten tähden, joita te teitte, ja niin teidän maanne tuli raunioiksi ja autioksi ja kirousanaksi, tuli asujattomaksi, niinkuin se tänä päivänä on.

44:23 Sentähden että te poltatte uhreja ja teitte syntiä Herraa vastaan, ette totelleet Herran ääntä ettekä vaelta- neet hänen lakinsa, käskyjensä ja säädöksiensä mukaan, sentähden tämä onnettomuus on kohdannut teitä, niinkuin nyt on tapahtunut."

44:24 Jeremia sanoi vielä kaikelle kansalle ja kaikille naisille: "Kuulkaa Herran sana, kaikki Juuda, joka olet Egyptin maassa.

44:25 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Mitä te ja teidän vaimonne olette suullanne puhuneet, sen te panette käsillänne täytäntöön, sanoen: 'Me täytämme lupauksemme, joilla olemme luvanneet polttaa uhreja tai- vaan kuningattarelle ja vuodattaa hänelle juomauhreja.' Niinpä pitääkää lupauksenne, pankaa lupauksenne täytän- töön!

vastannut oli sanoen:

44:21 Sepä se on, että \Herra\ on muistanut sen suitsuttamisen, jonka Juudan kaupungeissa ja Jerusa- lemin kaduilla tehneet olette, ynnä teidän isänne, kunin- gastenne, päämiestenne ja kaiken maakunnan kansan kanssa, ja pani sen sydä- meensä.

44:22 Niin ettei \Herra\ voi- nut teidän paha menoaanne enään kärsiä ja niitä kauhis- tuksia, joita te teitte; joista myös teidän maanne on au- tioksi, ihmeeksi ja kirouk- seksi tullut, niin ettei ken- kään siinä asu, niinkuin tä- näpänä nähtävä on.

44:23 että te suitsutitte, ja \Herraa\ vastaan syntiä teit- te, ja ette totelleet \Herran\ ääntä, ette myös hänen lais- sansa, säädöksiensä ja todis- tuksissansa vaeltaaneet; sen- tähden myös tämä onnetto- muus teille tapahtuu, niin- kuin tänäpäpä nähtävä on.

44:24 Ja Jeremia sanoi kai- kelle kansalle ja kaikille vai- moille: kuulkaat \Herran\ sanaa kaikki, jotka Juudasta Egyptin maassa olette.

44:25 Näin puhuu \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala, sa- noen: te ja teidän vaimonne olette suullanne puhuneet ja käsillänne täyttäneet, mitä te sanoitte: meidän lupauk- semme me kaiketi tahdomme pitää, jonka me taivaan ku- ningattarelle luvanneet olemme, että me hänelle py- hää savua suitsuttaisimme, ja juomauhria uhraisimme: te olette lupauksenne kyllä pitäneet, ja lupauksenne työllä täyttäneet.

le Canssalle joca händä nijn wastannut oli:

44:21 Sepä se on/ että HER- ra on muistanut sen suidzut- tamisen/ cuin te Judan Cau- pungeis ja Jerusalemin catuil- la tehnet oletta/ ynnä teidän Isäin/ Cuningasten/ päämies- ten/ ja caiken maacunnan Canssan cansa: ja nijn hän pani sen sydämeens.

44:22 Nijn ettei hän voinut teidän paha menoan sillen kärsiä/ ja nijtä cauhistuxia/ joita te teitte: joista myös teidän maan on autiaxi/ ih- mexi ja kirouxexi tullut/ nijn ettei kengän sijnä asu/ cuin tänäpäpä nähtävä on.

44:23 Että te suidzutitte/ ja HERra wastan syndiä teitte/ ja et te totellet HERran än- dä/ et te myös hänen Lai- sans/ oikeudesans/ ja todis- tuxisans waeldanet. Sentäh- den myös tämä onnettomus teille tapahtu/ nijncuin tänä- päpä nähtävä on.

44:24 Ja Jeremia sanoi cai- kelle Canssalle/ ja caikille waimoille: cuulcat HERran sa- na caicki jotca Judast Egyptin maasa oletta/

44:25 Näin sano HERra Ze- baoth Israelin Jumala: te ja teidän waimon oletta teidän suullan puhunet/ ja teidän käsillän täyttänet/ mitä te sanoitta: Meidän lupauxemma me tahdomma pitää/ jonga me taiwan Melechetille lu- wannet olemma/ että me hänelle pyhä sawua suidzu- taisimme/ ja juomauhria uh- raisimme. Te oletta teidän lupauxenna pitänet/ ja teidän

44:26 Sentähden kuulkaa Herran sana, kaikki Juuda, te jotka asutte Egyptin maassa: Katso, minä vannon suuren nimeni kautta, sanoo Herra: Totisesti, ei ole ainoakaan Juudan mies enää mainitseva suullaan minun nimeäni, niin että sanoisi: 'Niin totta kuin Herra, Herra elää' - ei koko Egyptin maassa.

44:27 Katso, minä valvon, mutta heille onnettomuudeksi, ei onneksi; ja jokainen Juudan mies, joka on Egyptin maassa, on hukkuva miekkaan ja nälkään, kunnes heistä on tullut loppu.

44:28 Vain vähäinen joukko miekasta pelastuneita on palajava Egyptin maasta Juudan maahan; ja Juudan koko jäännös, ne jotka tulivat Egyptin maahan, siellä muukalaisina asumaan, tulevat tietämään, kumpaisenko sana toteutuu, minun vai heidän.

44:29 Ja tämä on oleva sen merkinä, sanoo Herra, että minä rankaisen teitä tässä paikassa, tietääksenne, että minun sanani teitä vastaan toteutuvat, teille onnettomuudeksi:

44:30 Näin sanoo Herra: Katso, minä annan farao Hofran, Egyptin kuninkaan, hänen vihollistensa käsiin, niiden käsiin, jotka etsivät hänen henkeänsä, niinkuin minä olen antanut Sidkian, Juudan kuninkaan, Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, käsiin,

44:26 Niin kuulkaat siis \Herran\ sanaa, kaikki Juudasta, jotka Egyptin maalla asutte: katso, minä vannon suuren nimeni kautta, sanoo \Herra\: ettei minun nimeni pidä enään jonkun ihmisen suusta Juudasta koko Egyptin maassa nimitettämän, joka sanois: niin totta kuin Herra, \Herra\ elää.

44:27 Katso, minä tahdon valvoa heitä vastaan heidän pahaksensa ja en heidän hyväksensä, niin että jokainen, joka Juudasta Egyptin maalla on, pitää miekalla ja nälällä hukkuman, siihenasti että he lopetetuksi tulevat.

44:28 Mutta jotka miekan välttävät, niiden pitää kuitenkin Egyptin maalta Juudan maahan vähässä joukossa palajaman. Ja niin pitää kaikki jääneet Juudasta, jotka Egyptin maahan asumaan menneet olivat, ymmärtämän, kummanko sanat todeksi joutuvat, minun vai heidän.

44:29 Ja tämä olkoon teille merkiksi, sanoo \Herra\: sillä minä tahdon teitä tässä paikassa rangaista, että tietäisitte minun sanani tulevan todeksi, teille onnettomuudeksi;

44:30 Näin sanoo \Herra\: katso, minä tahdon hyljätä Pharaon Hophran, Egyptin kuninkaan, hänen vihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka hänen henkeänsä väijyvät, niinkuin minä Zedekiankin, Juudan kuninkaan, hylkäsin Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, hänen vihollistensa käteen, ja sen

lupauxen työllä täyttäneet.

44:26 Nijn cuulcat sijs HERran sana caicki Judast/ jotca Egyptin maalla asutte: Cadzo/ minä wannon minun suuren nimeni kautta/ sano HERra: ettei minun nimen pidä sillen jongun ihmisen suusta Judast coco Egyptin maasa nimitettämän/ joca sanois: njjn totta cuin HERra Jumala elä.

44:27 Cadzo/ minä tahdon walwo heitä/ heidän pahaxens ja en hywäxens/ njjn että joca Judast Egyptin maalla on/ sen pitä miecalla ja näljällä huckuman/ siihenasti että he lopetetuxi tulewat.

44:28 Mutta jotca miecan wälttawät/ njjn heidän pitä cuitengin Egyptin maalda Judan maahan wähäs joucos palajaman. Ja njjn pitä caicki jäänet Judast/ jotca Egyptin maahan asuman mennet olit/ ymmärtämän cummanga sanat todexi joutuwat/ Minun eli heidän.

44:29 JA tiedoxi/ sano HERra/ että minä teitä täsä paicas rangaista tahdon/ tietäxen minun sanani tulewan todexi teille onnettomudexi/ sano HERra näin:

44:30 Cadzo/ minä tahdon hyljätä Pharaon Haphran Egyptin Cuningan/ hänen wihollistens käsijn/ ja njjden käsijn jotca hänen hengens wäijywät/ njjncuin minä cedechiangin Judan Cuningan hyljännyt olin NebucadNezarin Babelin Cuningan hänen wihollistensa käteen, ja sen

joka oli hänen vihollisensa ja joka hänen henkeänsä väijyi. hollisens käteen/ ja sen joca etsi hänen henkeänsä." hänen hengens väijyi.

Jeremia 45 LUKU

45:1 Sana, jonka profeetta Jeremia puhui Baarukille, Neerian pojalle, kun tämä kirjoitti nämä sanat kirjaan Jeremian suusta Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, neljäntenä hallitusvuotena; se kuului:

45:2 "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, sinusta, Baaruk:

45:3 Sinä sanot: 'Voi minua! Sillä Herra on antanut minulle murhetta kipuni lisäksi; minä olen uupunut huokaamisestani enkä lepoa löydä.'

45:4 Sano hänelle näin: Näin sanoo Herra: Katso, minkä olen rakentanut, sen minä hajotan, ja minkä olen istuttanut, sen minä revin irti; ja tämä kohtaa koko maata.

45:5 Sinä pyydät itsellesi suuria! Älä pyydä; sillä katso, minä tuotan onnettomuuden kaikelle lihalle, sanoo Herra. Mutta sinulle minä annan henkesi saaliiksi, mihin paikkaan sinä menetkin."

Jeremia 46 LUKU

46:1 Herran sana, joka tuli profeetta Jeremialle pakanakansoja vastaan.

46:2 Egyptiä vastaan: Farao Nekon, Egyptin kuninkaan, sotajoukkoa vastaan, joka oli Eufrat-virran rannalla Karke-miissa ja jonka Nebukadres-

45 LUKU

45:1 Tämä on se sana, jonka propheta Jeremia puhui Baarukille Nerijan pojalle, kuin hän nämät sanat kirjoitti kirjaan Jeremian suusta, neljäntenä Joojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan vuonna, ja sanoi:

45:2 Näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala, sinusta Baruk:

45:3 Sinä sanoit: voi nyt minua! kuinka on \Herra\ waiwaa minun kivulleni lisännyt; minä huokaan minuni väsyksiin, ja en löydä lepoa.

45:4 Sano hänelle näin: näin sanoo \Herra\ : katso, mitä minä rakensin, sen minä kukistan, ja mitä minä istutin, sen minä hävitän, niin myös koko tämän maan.

45:5 Ja sinä etsit itselles suuria kappaleita. Älä niitä pyydä, sillä katso, minä tahdon antaa tulla onnettomuuden kaikelle lihalle, sanoo \Herra\ ; mutta sinun sielus minä tahdon sinulle niinkuin saaliin antaa joka paikassa, kuhunka sinä vaellat.

46 LUKU

46:1 Tämä on \Herran\ sana, joka tapahtui propheta Jeremialle, pakanoita vastaan,

46:2 Egyptiä vastaan, Pharaon Nekon, Egyptin kuninkaan, joukkoa vastaan, joka on Phratin virran tykönä Karke-miksessa, jonka Nebukadnetsar, Babelin kuningas, löi

XLV. Lucu

45:1 TÄMÄ on se sana/ cuin Propheta Jeremia puhui Baaruchille Nerian pojalle/ cosca hän nämät sanat kirjoitti Jeremian suusta neljäntenä Joojakimin Josian pojan Juudan Cuningan vuonna/ ja sanoi:

45:2 Näin sano HERra Zeba-oth/ Israelin Jumala sinusta Baruch:

45:3 Sinä sanot: woi minua/ cuinga on HERra waiwa minun kiwulleni lisännyt/ minä huocan minuni wäsyxin/ ja en löydä lepo.

45:4 Sanos hänelle näin: Näin sano HERra/ cadzo/ mitä minä rakensin/ sitä minä rircon/ ja mitä minä istutin/ sitä minä häwitän/ nijn myös coco tämän maan.

Ja sinä edzit idzelles suuria cappalita.

45:5 Älä nijtä pyydä/ sillä cadzo/ minä tahdon anda tulla onnettomuden caikelle lihalle/ sano HERra/ mutta sinun sielus minä tahdon sinulle nijncuin saalin anda/ cuhungas waellat.

XLVI. Lucu

46:1 TÄMÄ on HERran sana/ joca tapahtui Prophetalle Jeremialle caickia pacanoita wastan.

46:2 Egyptiä wastan. Pharaon Nechon Egyptin Cuningan joucko wastan/ joca oli Phrathin wirran tykönä Charchemis/ jonga NebucadNesar

<p>sar, Baabelin kuningas, voitti Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, neljäntenä hallitusvuotena.</p>	<p>neljäntenä Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, vuonna.</p>	<p>Babelin Cuningas löi neljäntenä Jojachimin Josian pojan Judan Cuningan vuonna.</p>
<p>46:3 "Varustakaa pienet ja suuret kilvet, käykää tänne taisteluun.</p>	<p>46:3 Valmistakaaat kilpi ja keihäs, ja lähtekää sotaan.</p>	<p>46:3 Walmistacat kilpi ja keihäs/ ja lähtekät tappelukseen/</p>
<p>46:4 Valjastakaa hevoset, nouskaa ratsujen selkään, käykää esiin kypärit päässä. Kiilloittakaa keihäät, puukekaa yllenne rintahaarniskat.</p>	<p>46:4 Valjastakaaat hevoset, ja antakaat ratsastajat astua hevosten selkään; pankaat rautalakit päähänne, teroitakaaat keihäät, puukekaaat rautahame yllenne.</p>	<p>46:4 Waljastacat hewoiset/ ja andacat radzastajat astu hewoisten selkään/ pangat rautalakit päähän/ ja teroittacat keihät/ ja pukecat rautahame päälle.</p>
<p>46:5 Miksi minä näen heidän peljästyvän, peräytyvän? Heidän sankarinsa sortuvat. He syöksyvät pakoon eivätkä käänny; kauhistus on kaikkialla, sanoo Herra.</p>	<p>46:5 Mutta kuinka minä näen heidät epäileväiseksi ja takaperin ajetuksi, ja heidän sankarinsa lyödyksi; he pakenevat, niin etteivät he katso taaksensa, hämmästys on joka taholta, sanoo \Herra\.</p>	<p>46:5 Mutta cuinga se tapahdu/ minä näen heidän epäilewäisexi ja pakenewaisexi/ ja heidän Sangarins lyödyxi. Ne pakenewat/ nijn ettei he cadzo mitän ymbärillens/ hämmästys on joca tahwolla/ sano HERra.</p>
<p>46:6 Ei pääse nopea pakoon, ei sankari pelastu; pohjan puolella, Eufrat-virran vierellä he kompastuvat ja kaatuvat.</p>	<p>46:6 Nopsa ei taida paeta eikä väkevä päästä: pohjaan päin Phratin virran tykönä ovat he kaatuneet ja maahan lyödyt.</p>	<p>46:6 Nopsa ei taida paeta eikä wäkewä päästä/ pohja päin Phrathin wirran tykönä owat he caatunet ja maahan lyödyt.</p>
<p>46:7 Kuka on tuo, joka nousee niinkuin Niilivirta, jonka vedet vyöryvät kuin virrat?</p>	<p>46:7 Kussa on nyt se, joka tänne menee ylös niinkuin virta? ja hänen aaltonsa nousevat kuin virrat?</p>	<p>46:7 Cusa on nyt se joca tänne meni ylös nijncuin wirta/ ja hänen aldons nostit idzens nijncuin wirrasa:</p>
<p>46:8 Egypti nousee niinkuin Niilivirta, sen vedet vyöryvät kuin virrat; se sanoo: 'Minä nouden ja peitän maan, hävitän kaupungin ja siinä asuvaset.'</p>	<p>46:8 Egypti menee ylös niinkuin virta, ja hänen aaltonsa nostavat itsensä niinkuin virrat, ja sanoo: minä tahdon mennä ylös, ja peittää maan, ja hävittää kaupungin ynnä niiden kanssa, jotka siinä asuvat.</p>	<p>46:8 Egypti meni ylös nijncuin wirta/ ja hänen aldons nostit idzens nijncuin wirrasa/ ja sanoi: Minä tahdon mennä ylös/ ja peittä maan ja häwittä Caupungin/ ynnä nijden cansa jotca sijnä asuwat.</p>
<p>46:9 Hyökätkää, hevoset, ajakaa hurjasti, vaunut! Lähtekööt liikkeelle sankarit, etiopialaiset ja puutilaiset, kilven käyttäjät, ja luudilaiset, jousen käyttäjät, jousen jännittäjät!</p>	<p>46:9 Istukaat hevosten päälle, samotkaat lentäen vauunuilla, antakaat sankarit mennä ulos, Etiopialaiset ja Lybiasta kilven kantajat, ja ampujat Lydiasta.</p>	<p>46:9 Istucat hewoisten päälle/ culjeskelcat matcan wauunuilla/ andacat Sangarit mennä ulos/ Ethiopialaiset ja Lybiasta/ ja ambujat Lydiasta.</p>
<p>46:10 Tämä päivä on Herran, Herran Sebaotin, päivä, kos-</p>	<p>46:10 Sillä tämä on Herran, \Herran\ Zebaotin päivä,</p>	<p>46:10 Sillä tämä on HERran HERran Zebaothin päiwä/</p>

ton päivä, jona hän kostaa vihollisillensa; miekka syö ja tulee kylläiseksi, juopuu heidän verestänsä, kun Herralla, Herralla Sebaotilla, on uhriteurastus pohjoisessa maassa, Eufirat-virran varrella.

46:11 Mene Gileadiin, hae balsamia, sinä neitsyt, tytär Egypti - turhaan sinä paljon lääkkeitä hankit: ei kasva haavasi umpeen.

46:12 Kansat kuulevat sinun häpeäsi, ja sinun valitushuutosi täyttää maan, sillä sankari kompastuu sankariin, yhdessä he kaatuvat molemmat."

46:13 Tämä on se sana, jonka Herra puhui profeetta Jeremialle, ilmoittaen Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, tulevan lyömään Egyptin maata.

46:14 "Julistakaa Egyptissä ja kuuluttakaa Migdolissa, kuuluttakaa Noofissa ja Tahpanheessa, ja sanokaa: 'Astu esiin, ole valmis, sillä miekka syö sinun ympärilläsi.'

46:15 Miksi ovat sinun urhosi maahan syösty? He eivät pysyneet pystyssä, sillä Herra heidät nujersi.

46:16 Hän saattoi monet kompastumaan, ja he kaatuvat toinen toisensa päälle ja sanoivat: 'Nouse! Palatkaamme kansamme luo ja synninmaahamme hävittäjän

kostopäivä, että hän kostais vihollisiansa: miekan pitää syömän ja heidän verestänsä täyteen tuleman ja juopuman; sillä heidän pitää tuleman Herralle, \Herralle\ Zebaotille teurasuhriksi pohjan maalla, Phratin virran tykönä.

46:11 Mene ylös Gileadiin ja tuo voidetta, sinä neitsy, Egyptin tytär; mutta se on turha, ettäs paljon parannusta etsit, et sinä kuitenkaan tule terveeksi.

46:12 Sinun häpys on tullut tietäväksi pakanain seassa, sinun valitustas on määtäynnänsä; sillä toinen sankari kaatuu toisen päälle, ja molemmat makaavat yhdessä ylösalaisin.

46:13 Tämä on \Herran\ sana, jonka hän puhui profeetta Jeremialle, kuin Nebukadnetsar, Babelin kuninkas, läksi matkaan lyömään Egyptin maata:

46:14 Ilmoittakaa se Egyptissä ja kuuluttakaa Migdolissa, antakaa kuulla Nophissa ja Tahpanheksessa, ja sanokaat: seiso, valmista sinus, sillä miekan pitää syömän kaikki, mitä sinun ympärillä on.

46:15 Kuinka se on, että sinun väkeväs kaatuvat maahan, ja ei taida pysyä seisolla? sillä \Herra\ on niin lykännyt heidät ylösalaisin.

46:16 Hän tekee, että monta heistä kaatuvat, että yksi toisen kanssa makaa maassa ylösalaisin. Niin he sanoivat: ylös, käykäämme meidän kansamme tykö isäimme maahan jälleen, murhaajan

costopäivä/ että hän costais hänen vihollisillens/ miecan pitää syömän ja heidän werestäns täyten tuleman/ sillä heidän pitää tuleman HERralle HERralle Zebaothille teurasuhrixi pohjan maalle Phrathin virran tykönä.

46:11 Mene ylös Gileadijn/ ja tuo woidetta sinä neidzy/ tytär Egyptist/ mutta se on turha/ ettäs parannusta edzit/ et sinä cuitengan tule terwexi.

46:12 Sinun häpys on tullut tietäväxi pacanain seas/ sinun walitustas on maa täynnäns: Sillä toinen Sangari caatu toisen päälle/ ja molemmat macawat yhdessä ylösalaisin.

46:13 TÄMä on HERran sana/ cuin hän puhui Prophe-talle Jeremialle/ cosca NebucadNesar Babelin Cuningas läxi matcan lyömän Egyptin maata:

46:14 Ilmoittacat se Egyptis/ ja sanocat Migdalis/ andacat cuulla Nophis ja Thachpanexes/ ja sanocat: laita idzes tuexi/ sillä miecan pitää syömän caicki mitä sinun ymbärillä on.

46:15 Cuinga se on/ että sinun wäkeväs caatuwat maahan/ ja ei taida pysy seisolla?

46:16 HERra on niijn lykännyt heidän ylösalaisin

hän teke että monda heistä caatuwat/ että yxi toisen cansa maca maasa ylösalaisin. Niijn he sanoit: Ylös/ läh-tekäm meidän Canssam tygö meidän Isämme maahan jäl-

miekkaa pakoon.'

46:17 Siellä huudetaan: 'Farao, Egyptin kuningas, on hu-kassa! Hän on lyönyt laimin aikansa.'

46:18 Niin totta kuin minä elän, sanoo kuningas - Herra Sebaot on hänen nimensä: hän tulee, hän joka on kuin Taabor vuorten joukossa, kuin merestä ylenevä Karmel.

46:19 Tee itsellesi matkavarusteet, sinä valtiatar, tytär Egypti; sillä Noof tulee autioksi, hävitetään asujattomaksi.

46:20 Kaunis hieho on Egypti. Paarma tulee, tulee pohjoisesta!

46:21 Palkkasoturitkin, jotka sillä on keskellensä, nuo syöttövasikkain kaltaiset, nekin kääntyvät pakoon kaikki tyynni: he eivät kestä; sillä heidän hätänsä päivä on tullut heidän päällensä, heidän rangaistuksensa aika.

46:22 Se sähisee kuin käärme mennessänsä, sillä ne tulevat sotavoimalla ja käyvät sen kimppuun kirveillä, niinkuin puiden hakkaajat.

46:23 He kaatavat siltä metsän, sanoo Herra, tuon määrättömän suuren, sillä heitä on enemmän kuin heinäsirckoja, he ovat lukemattomat.

46:24 Häpeään joutuu tytär Egypti, hänet annetaan pohjoisen kansan käsiin.

46:25 Herra Sebaot, Israelin

miekan edestä.

46:17 Sitä siellä huudetaan; Pharao Egyptin kuningas on metelin nostanut: ei hän ole pitänyt määrättyä aikaansa.

46:18 Niin totta kuin minä elän, sanoo se Kuningas, jonka nimi on \Herra\ Zebaot, hänen pitää tuleman niin (korkiana) kuin Tabor on vuorten seassa, ja niinkuin Karmel on meren tykönä.

46:19 Laita itses matkustamaan, sinä tytär, asuvainen Egyptissä; sillä Nophin pitää autioksi tuleman ja poltettaman, niin ettei kenenkään pidä siellä asuman.

46:20 Egypti on juuri kaunis vasikka; mutta teurastaja tulee kaiketi pohjoisesta.

46:21 Ja hänen päivämiehensä, jotka siinä asuvat, ovat myös kuin syötetyt vasikat; mutta heidän pitää kumminkin palajaman, kaikki tuleman karkuriksi, ja ei taitaman pysyä; sillä heidän onnettomuutensa päivä pitää heidän päällensä tuleman, heidän rangaistuksensa aika.

46:22 He tulevat havisten niinkuin kärmeet, ja tulevat sotajoukon voimalla, ja tulevat kirveillä hänen päällensä, niinkuin puiden hakkaajat.

46:23 Heidän pitää hävittämän hänen metsänsä, sanoo \Herra\, ettei pidä voitaman lukea; sillä heitä on enempi kuin heinäsirckoja, joita ei kenkään lukea taida.

46:24 Egyptin tytär häpee, sillä hän on pohjoisen kansan käsiin annettu.

46:25 \Herra\ Zebaot, Israe-

lens/ julman miecan edest.

46:17 Sitä siellä huutetaan/ Pharao Egyptin Cuningas on ylpiä/ ei hän ole pitänyt hänen määrätty aicans.

46:18 Nijn totta cuin minä elän/ sano se Cuningas joca cudzutan HERra Zebaoth/ hänen pitä tuleman njin corkiana/ cuin Thaborin wuori on vuorten seas/ ja njincuין Carmeli on meren tykönä.

46:19 Laita idzes matcustaman sinä tytär asuvainen Egyptis/ sillä Nophin pitä autiaksi tuleman ja poltettaman/ njin ettei kenengän pidä siellä asuman.

46:20 EGYpti on juuri caunis wasicka: mutta teurastaja tule pohjasta.

46:21 Ja päivämiehet/ jotca sijnä asuwat/ owat myös cuin syötetyt wasicat/ mutta heidän pitä cummingin palajaman/ caicki tuleman carcurixi/ ja ei taitaman pysy: sillä heidän onnettomudens päivän pitä heidän päällens tuleman/ nimittäin/ heidän rangaistuxens aica.

46:22 He tulewat hawisten njincuין kärmet/ ja tulewat sotajoucon woimalla/ ja tuowat kirweitä heidän päällens/ njincuין puiden hackajat.

46:23 Heidän pitä häwittämän heidän medzäsäns/ sano HERra/ ettei pidä witaman luke: sillä heitä on enä cuin heinäsirckoja/ joita ei kengän woi luke.

46:24 Tytär Egypti häpeä/ sillä hän on pohjalaisen Canssan käsijn annettu.

46:25 HERra Zebaoth Israelin

Jumala, sanoo: Katso, minä rankaisen Aamonian, joka on Noossa, niin myös faraota ja Egyptiä, sen jumalia ja sen kuninkaita, sekä faraota että niitä, jotka häneen turvaavat.

46:26 Ja minä annan heidät niiden käsiin, jotka etsivät heidän henkeänsä, Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, käsiin ja hänen palvelijainsa käsiin. Mutta sen jälkeen siellä asutaan niinkuin muinaisina aikoina, sanoo Herra.

46:27 Mutta sinä, minun palvelijani Jaakob, älä pelkää, älä säiky, Israel. Sillä katso, minä pelastan sinut kaukaisesta maasta, sinun jälkeäisesi heidän vankeutensa maasta. Ja Jaakob on palajava, elävä rauhassa ja turvassa, kenenkään peljättämättä.

46:28 Sinä, minun palvelijani Jaakob, älä pelkää, sanoo Herra, sillä minä olen sinun kanssasi. Minä teen lopun kaikista kansoista, joiden sekaan minä olen sinut karkoittanut; mutta sinusta minä en loppua tee: minä kuritan sinua kohtuudella, mutta rankaisematta minä en sinua jätä."

Jeremia 47 LUKU

47:1 Herran sana filistealaisia vastaan, joka tuli profeetta Jeremialle, ennenkuin farao valloitti Gassan:

47:2 "Näin sanoo Herra: Katso, vedet nousevat pohjoisesta, ja niistä tulee tulvavirta;

lin Jumala sanoo: katso, minä tahdon rangaista Noon holhojan, ja Pharaon ja Egyptin, heidän jumalainsa ja kuningastensa kanssa, ja Pharaon kaikkein niiden kanssa, jotka häneen luottavat:

46:26 Niin että minä annan heidät niiden käsiin, jotka heidän henkeänsä väijyvät, ja Nebukadnessarin, Babelin kuninkaan käsiin, ja hänen palveliainsa käsiin; ja sitte pitää (siinä) asuttaman, niinkuin muinenkin, sanoo \Herra\.

46:27 Mutta sinä minun palvelijani Jakob, älä mitään pelkää, ja sinä Israel, älä mitään epäile; sillä katso, minä autan sinua kaukaa, ja sinun siemenes vankiutensa maasta, niin että Jakobin pitää tuleman jälleen, ja oleman rauhassa ja levossa, ja ei pidä kenenkään häntä peljättämän.

46:28 Sentähden älä mitään pelkää, sinä Jakob minun palvelijani, sanoo \Herra\, sillä minä olen sinun tykönäs; sillä minä lopetan kaikki pakanat, kuhunka minä olen sinut ajanut; mutta en minä sinua lopeta, vaan tahdon kurittaa sinua kohtuudella, ja en sinua peräti rankaisematta pidä.

47 LUKU

47:1 Tämä on \Herran\ sana, joka tapahtui propheta Jeremialle Philistealaisia vastaan, ennenkuin Pharao löi Gatsan.

47:2 Näin sanoo \Herra\: katso, vedet pitää nouseman pohjoisesta, josta pitää tule-

Jumala sano: cadzo/ minä tahdon rangaista Noon Canssa/ ja Pharaon ja Egyptin/ heidän jumalains ja Cuningastens cansa/ ja Pharaon caickein nijden cansa/ jotca häneen idzens luottawat/

46:26 Nijn että minä annan heidän nijden käsijn/ jotca heidän hengens väijywät/ ja Nebucadnessarin Babelin Cuningan ja hänen palwelioittens käsijn/ ja sijtte pitä sinusta asuttaman/ nijncuin muinen- gin/ sano HERra.

46:27 MUtta sinä minun palvelijani Jacob älä mitän pelkä/ ja sinä Israel älä mitän epäile: Sillä cadzo/ minä autan sinua cauca/ ja sinun siemenes hänen fangiudens maasta/ nijn että Jacobin pitä tuleman jälleens/ ja oleman rauhas/ ja hänellä kyllä oleman/ ja ei pidä kenengän händä peljättämän.

46:28 Sentähden älä mitään pelkä sinä Jacob minun palvelijani/ sano HERra/ sillä minä olen sinun tykönäs. Minä lopetan caicki pacanat/ cuhunga minä olen sinun ajanut. Mutta en minä sinua lopeta/ waan tahdon curitta sinua cohtudella/ ja en sinua peräti wiatoinna pidä.

XLVII. Lucu

47:1 TÄmä on HERran sana joca tapahdui Prophetalle Jeremialle Philisterejä wastian/ ennencuin Pharao löi Gazan.

47:2 Näin sano HERra: Cadzo/ wedet pitä nouseman pohjasta/ josta pitä tuleman

ne tulvivat yli maan ja kaiken, mitä siinä on, yli kaupungin ja siinä asuvaisten. Ja ihmiset huutavat, kaikki maan asukkaat valittavat.

47:3 Kun kuuluu hänen orhensa kavoitten töminä, hänen vaunujensa jyrinä, hänen rattaistensa ryske, eivät isät käänny lapsiansa auttamaan, sillä hervottomat ovat heidän kätensä

47:4 päivän tähden, joka tulee ja tuhoaa kaikki filistealaiset, hävittää Tyyrolta ja Siidonilta kaikki auttajat, mitä jäljellä on; sillä Herra on tuhoava filistealaiset, mitä on tähteenä Kaftorin saarelta tulleista.

47:5 Kaljuksi tullut on Gassa, hävitetty on Askelon, se mitä oli jäljellä heidän laaksossansa. Kuinka kauan sinä ihoasi viileskelet?

47:6 Voi, Herran miekka! Milloinka vihdoinkin lepää? Mene takaisin tuppeesi, taltu ja ole hiljaa.

47:7 Mutta kuinka saisi se levätä, kun Herra on sille käskyn antanut? Askelonia ja meren rantaa vastaan hän on sen asettanut."

Jeremia 48 LUKU

48:1 Mooabia vastaan. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: "Voi Neboa, sillä se on hävitetty! Häpeään joutu-

man tulvavirta, niin että se käy ylitse maan, ja mitä sen päällä on, ja kaupungit niiden kanssa, jotka niissä asuvat: ja ihmisten pitää huutaman, kaikkein maan asuvaisten valittaman,

47:3 Humun tähden heidän väkevistä hevosistansa, jotka siellä juoksevat, ja heidän vaununsa töminän tähden, ja heidän ratastensa kopinan tähden; niin ettei isäin pidä ympärillensä katsoman lastensa perään, niin epäilyksissä pitää heidän oleman,

47:4 Sen päivän tähden, joka tulee kukistamaan kaikki Philistealaiset, ja hävittäämään Tyroa ja Sidonia, ynnä kaikkein muiden heidän auttajainsa kanssa; sillä \Herra\ on kukistava Philistealaisia, jääneitä Kaphtorin luodossa.

47:5 Gatsan pitää paljaspääksi joutuman, ja Ascalon ynnä jääneiden kanssa heidän laaksoissansa hävittämän; kuinka kauvan sinä itsiäs repelet?

47:6 Kuinka kauvan sinä, \Herran\ miekka, et tahdo lakata? mene jo tuppees, lepää ja ole alallas.

47:7 Mutta kuinka sinä taidat lakata, että \Herra\ on antanut sinulle käskyn Ascalonia vastaan, ja asettanut sinun meren satamia vastaan.

48 LUKU

48:1 Moabia vastaan sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala näin: voi Neboa! sillä se on kukistettu ja on surkiana,

wirta/ niin että sekä maan ja mitä sen päällä on/ ja Caupungit niiden cansa cuin niissä asuwat/ pitä menemän matcans/ ja ihmisten pitää huutaman/ ja caickein maan asuwaisten walittaman.

47:3 Humun tähden heidän wäkwewistä hewoisistans/ jotca siellä juoxewat/ ja heidän waunuins töminän tähden/ ja heidän ratastens copinan tähden/ niin ettei Isäin pidä ymbärillens cadzoman lastens perän/ niin epäilyxis pitä heidän oleman/

47:4 Sen päivän edellä joca tule cukistaman caicki Philisterit/ ja häwittämän Tyri ja Zidoni/ ynnä caickein muiden heidän auttajains cansa.

47:5 Sillä HERra on cukistawa jäänyitä Philisterejä ja Caph-torin luodos/

Gazan pitä paljaspääxi joutuman/ Ascalon ynnä jäänyitten cansa/ heidän laxoisans häwitettämän.

47:6 Cuinga cauwan sinä tahdot sotia O sinä HERran miecka? cosca sijs sinä tahdot lacata/ mene jo sinun tuppees/ ja lewä ja ole alallas.

47:7 Mutta cuinga sinä taidat lacata/ että HERra on andanut sinulle käskyn Ascaloni wastan/ ja asettanut sinun meren satamita wastan.

XLVIII. Lucu

48:1 MOabia wastan: Näin sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: woi Nebon Caupungita: Sillä se on cukistettu/ ja

nut, valloitettu on Kirjataim, häpeään joutunut, kauhistunut on linnoitus.	Kirjataim on voitettu: linna on surkialla muodolla, ja on kukistettu.	on surkiana/ Kirjathaim on voitettu/ linna on surkialla muodolla/ ja on cukistettu.
48:2 Mennyt on Mooabin maine, Hesbonissa hankitaan sille pahaa: 'Tulkaa hävittäkäämme se kansojen luvusta.' Myöskin sinä, Madmena, kukistut, miekka on sinun kintereilläsi.	48:2 Moabin kerskaaminen on pois, joka hänellä oli Hesbonista; sillä jotain pahaa hänelle aiotaan: (nimittäin) tulkaat, me tahdomme hävittää hänen peräti, ettei hän enään pidä kansa oleman; ja sinun Madmen pitää myös oleman hävitetyn, miekan pitää sinun perässäs tuleman.	48:2 Moabin haastaminen on pois/ joca hänellä oli Hesbonist. Sillä jotain paha hänelle aiwoitan/ nimittäin: Tulcat/ me tahdom hävittää hänen peräti/ ettei hän enä ole Canssa/ ja sinun Madmen pitä myös oleman hävitetyn/ miecan pitä sinun peräs tuleman.
48:3 Kuule! Huuto Hooronaimista! Tuho ja suuri hävitys!	48:3 Horonaimista kuuluu hävityksen ja suuren valituksen ääni.	48:3 Horonaimis cuulu äni häwityxest ja suurest walituxest.
48:4 Hävitetty on Mooab, sen pienokaisten parku kuuluu.	48:4 Moab on lyöty maahan; hänen nuoret lapsensa kuuluvat huutavan.	48:4 Moab on lyöty maahan/ hänen nuoret lapsens cuuluvat huutawan:
48:5 Luuhitin solatietä noutaan itkien, Hooronaimin rinteeltä kuuluu tuskan huuto hävityksen tähden.	48:5 Sillä he käyvät itkien tietä myöten ylös Luhitiin, ja vihollisten hävityshuuto kuullaan tietä myöten alas Horonaimista:	48:5 Sillä he käywät itkein tietä myöden ylös Luhithin/ ja wiholliset cuulewat walituxhuudon tietä myöden alas Horonaimist/
48:6 Paetkaa, pelastakaa henkenne ja olkaa kuin alaston puu erämaassa.	48:6 (Nimittäin) rientäkää pois, ja pelastakaa henkenne; mutta teidän pitää oleman niinkuin kanerva korvessa.	nimittäin: riendäkäs teidän pois ja pelastacat teidän hengen. 48:6 Mutta sinun pitä oleman nijncuin canerwa corwesa.
48:7 Sillä koska sinä turvaat omiin töihisi ja aarteisiisi, niin sinutkin valloitetaan, ja Kemos lähtee pakkosiirtolaisuuteen ja hänen pappinsa ja ruhtinaansa hänen kanssaan.	48:7 Että sinä luotit rakennukseen ja tavaroihis, pitää sinun myös tuleman voitetuksi, ja Kamoksen pitää menemän ulos vangittuna ynnä pappeinsa ja ruhtinastensa kanssa.	48:7 Että sinä luotit idzes sinun rakennuxees/ ja sinun tawaroihis/ pitä sinun myös tuleman voitetuxi. Ja Chamoxen pitä ulos/ ja menemän tietäns/ fangittuna hänen Pappeins ja Ruhtinastens cansa.
48:8 Hävittäjä tulee jokaiseen kaupunkiin, ei pelastu yksikään kaupunki; laakso hävitetään ja tasanko tuhotaan, niinkuin Herra on puhunut.	48:8 Sillä hävittäjän pitää tuleman kaikkiin kaupunkiin, niin ettei yhtään kaupunkia pidä pääsemän; siellä pitää sekä laaksot turmeltuman, ja tasaiset kedot hävitettämän; sillä \Herra\ on sen sanonut.	48:8 Sillä häwittäjän pitä tuleman caickijn Caupungeihin/ nijn ettei yhtän Caupungita pidä pääsemän/ siellä pitä sekä laxot turmeldaman ja tasaiset kedot häwitettämän: Sillä HERra on sen sanonut.
48:9 Antakaa siivet Mooabille, sillä lentämällä on hänen	48:9 Antakaat Moabille sulkia; sillä hänen pitää lentäen	48:9 Andacat Moabille sulkia/ hänen pitä leten menemän/

<p>lähdeittävä pois. Hänen kaupunkinsa tulevat autioiksi, niin ettei niissä yhtään asukasta ole.</p>	<p>menemän, ja hänen kaupunkinsa autioksi tuleman, niin ettei yhdenkään pidä niissä asuman.</p>	<p>ja hänen Caupungins autiana oleman/ nijn ettei yhdengän pidä nijsä asuman.</p>
<p>48:10 Kirottu olkoon se, joka Herran työn laiskasti tekee, kirottu olkoon se, joka pidättää miekkansa verestä.</p>	<p>48:10 Kirottu olkoon, joka tekee \Herran\ työn laiskasti, ja kirottu olkoon, joka miekkansa antaa lakata verä vuodattamasta.</p>	<p>48:10 Kirottu olcon joca teke HERran työn laiscasti/ kirottu olcon joca mieckans anda lacata werta vuodattamast.</p>
<p>48:11 Surutonna on Mooab ollut nuoruudestaan asti ja levännyt rauhassa sakkansa päällä; ei sitä ole tyhjennetty astiasta astiaan, eikä se ole pakkosiirtolaisuuteen vaelta- nut. Sentähden siihen on jäänyt sen oma maku, eikä sen haju ole muuttunut.</p>	<p>48:11 Moab on nuoruudestansa ollut surutoin, ja on rahkansa päällä alallansa ollut, ja ei ole koskaan vuodatetuksi tullut yhdestä astiasta niin toiseen, eikä koskaan mennyt vankiuteen: sentähden on hänellä hänen makunsa tallella, ja hänen hajunsa ei ole muuttunut.</p>	<p>48:11 Moab on nuorudestans ollut surutoin/ ja on rahcans päällä alallans ollut/ ja ei ole coscan vuodatetuxi tullut yhdestä astiasta nijn toiseen/ eikä joscus mennyt fangiuteen: Sentähden on hänellä hänen macuns tallella/ ja hänen hajuns ei ole muuttanut idzens.</p>
<p>48:12 Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä lähetän sille viinilaskijat, jotka sen laskevat ja tyhjentävät sen astiat ja rikovat sen leilit.</p>	<p>48:12 Sentähden katso, se aika tulee, sanoo \Herra\, että minä lähetän hänelle vieraita, jotka hänen pitää laskeman, ja tekemän hänen astiansa tyhjäksi ja rikkomän hänen leilinsä.</p>	<p>48:12 Sentähden cadzo/ sano HERra: se aica tule että minä lähetän hänelle wieraita jotca hänen pitä laskeman/ ja tekemän hänen astians tyhjäksi/ ja rickoman hänen leilins.</p>
<p>48:13 Ja Mooab joutuu häpeään Kemoksen tähden, niinkuin Israelin heimo joutui häpeään Beetelin tähden, johon se turvasi.</p>	<p>48:13 Ja Moabin pitää Kemoksen tähden tuleman häpiään, niinkuin Israelin huone on Betelin tähden häpiään tullut, joihinka he luottivat.</p>	<p>48:13 Ja Moabin pitä Chomoxen tähden tuleman häpiään/ nijncuin Israelin huone on BethElin tähden häpiään tullut/ joihinga he idzens cuitengin luotit.</p>
<p>48:14 Kuinka te sanotte: 'Me olemme sankareita ja aimomiehiä taisteluun'?</p>	<p>48:14 Kuinka te rohkeatte sanoa: me olemme sankarit ja miehuulliset sotamiehet?</p>	<p>48:14 CUinga te rohkette sanoa: Me olemma Sangarit ja oikiat sotamiehet?</p>
<p>48:15 Mooab hävitetään, sen kaupunkeihin hyökätään, ja sen valionuorukaiset vaipuvat teurastettaviksi, sanoo kuningas - Herra Sebaot on hänen nimensä.</p>	<p>48:15 Vaikka Moab pitää hävitetyksi tuleman, ja hänen kaupunkinsa poljettaman, ja hänen parhaat nuoret miehensä käymän alas tapettaviksi, sanoo Kuningas, jonka nimi on \Herra\ Zebaot.</p>	<p>48:15 Waicka Moab pitä häwitetyxi tuleman/ ja hänen Caupungins poljettaman/ ja hänen parhat miehens pitä käymän alas tapetta/ sano Cuningas/ joca cudzutan HERra Zebaoth.</p>
<p>48:16 Lähellä, tulossa on Mooabin turmio, sen onnettomuus kiiruhtaa kovin.</p>	<p>48:16 Sillä Moabin onnettomuus on pian tuleva, ja hänen kova onnensa on kyllä kiiruhtava.</p>	<p>48:16 Sillä Moabin onnettomuus on pian tulewa/ ja hänen cowa onnens on kyllä idzens kijuhtawa.</p>
<p>48:17 Surkutelkaa sitä, kaikki</p>	<p>48:17 Surkutelkaat siis hän-</p>	<p>48:17 Surcutelcat sijs händä/</p>

sen naapurit, kaikki, jotka tunnette sen nimen. Sanokaa: 'Voi, kuinka onkaan murrettu voiman valtikka, kunnian sauva!'	tä kaikki te, jotka hänen ympärillensä asutte ja hänen nimensä tunnette, ja sanokaat: kuinka on se vahva vitisa ja se jalo sauva niin taitettu rikki?	te jotca hänen ympärillensä asutte/ ja hänen nimensä tunnette/ ja sanotte: Cuinga on se wahwa widza/ ja se jalo sauwa nijn taitettu ricki?
48:18 Astu alas kunniasta ja istu janoiseen erämaahan, sinä valtiatar, tytär Diibon; sillä Mooabin hävittäjä hyökkää sinun kimppuusi, kukistaa sinun linnoituksesi.	48:18 Astu alas jaloudesta ja istu kuivalle, sinä tytär, joka Dibonissa asut; sillä Moabin hävittäjän pitää tuleman ylös sinun tykö, ja turmeleman sinun linnas.	48:18 Astu alas jaloudesta/ sinä tytär joca Dibonis asut/ ja istu cuiwalle: Sillä Moabin hävittäjän pitää tuleman ylös sinun tygös/ ja ottaman sinun linnas.
48:19 Seiso tiellä ja tähystele, sinä Aroerin asukas; kysy pakolaisilta ja pelastuneilta, sano: 'Mitä on tapahtunut?'	48:19 Seiso tiellä ja katsele, sinä Aroerin asuvainen; kysy niiltä, jotka pakenivat ja pääsivät, ja sano: mitä on tapahtunut?	48:19 Mene tielle sinä Aroerin asuwainen/ ja cadzo/ kysy nijlle jotca pakenit ja pääsit/ ja sano: Cuinga on?
48:20 Häpeään on joutunut Mooab, sillä se on kukistettu. Valittakaa ja huutakaa, julistakaa Arnonin äyräillä, että Mooab on hävitetty.	48:20 Moab on häpiään joutunut, sillä hän on turmeltu; valittakaa ja huutakaa: ilmoittakaa se Arnonissa, että Moab on turmeltu.	48:20 Woi Moab on häwitetty ja turmeldu/ walittacat ja huutacat/ ilmoittacat se Arnonis/ että Moab on turmeldu.
48:21 Tuomio on tullut tasangon maalle, Hoolonille, Jahaalle ja Meefaatille,	48:21 Rangaistus on tullut tasaiselle kedolle, Holoniin, Jahtsaan, Mephatiin,	48:21 Rangaistus on tullut tasaiselle kedolle/ nimittäin: Holonijn/ Jahzaan/ Mephaathijn/
48:22 Diibonille, Nebolle ja Beet-Diblataimille,	48:22 Diboniin, Neboon, Betdiblataimiin,	48:22 Dibonijn/ Neboon/ BethDiblathaimijn/
48:23 Kirjataimille, Beet-Gaamulille ja Beet-Meonille,	48:23 Kirjataimiin, Betgamuliin, Betmeoniin,	48:23 Kirjathaimijn/ BethGamulijn/ BethMeonijn/
48:24 Kerijotille, Bosralle ja kaikille Mooabin maan kaupungeille, kaukaisille ja läheisille.	48:24 Keriotiin, Bostraan, ja kaikkiin Moabin maan kaupunkeihin, joko he kaukana eli läsnä ovat.	48:24 Kirjothijn/ Bazraan/ ja caickijn Moabin maan Caupungeihin/ joco he caucana eli läsnä owat.
48:25 Katkaistu on Mooabin sarvi ja murskattu hänen käsivartensa, sanoo Herra.	48:25 Moabin sarvi on lyöty pois, ja hänen käsivartensa on taitettu, sanoo \Herra\.	48:25 Moabin sarwi on lyöty pois/ ja hänen käsiwartens on taitettu/ sano HERRA.
48:26 Juovuttakaa hänet, sillä hän on ylpeillyt Herraa vastaan, niin että Mooab suistuu omaan oksennukseensa ja tulee nauruksi hänkin.	48:26 Juovuttakaa häntä, sillä hän on korottanut itsensä \Herraa\ vastaan; että hän oksennuksessansa itseänsä kääntelis, ja myös pilkakaksi tulis.	48:26 Juowuta händä (sillä hän on corgottanut idzens HERra wastian) että hän oxennais/ wäändäis käsiäns/ ja myös tulis pilcaxi.
48:27 Vai eikö Israel ollut sinulle nauruksi? Onko hänet tavattu varasten joukosta, koska sinä, milloin vain hänestä puhuit, pudistit päätäsi?	48:27 Sillä Israel on ollut sinun häväistykses, niinkuin hän olis löytty varasten seasta. Ja että sinä senkaltaisia häntä vastaan olet puhunut, pitää sinä vietämän myös	48:27 Sillä Israel on ollut sinun häwäistyxes/ nijncuin hän olis löytty warasten seast. Ja että sinä sencaltaista händä wastian olet puhunut/

	pois.	pitä sinä wietämän myös pois.
48:28 Jättäkää kaupungit ja asukaa kallioilla, te Mooabin asukkaat, ja olkaa kuin kyyhkynen, joka tekee pesänsä ammottavan kuilun taakse.	48:28 Te Moabin asuwait, jättäkää kaupungit ja asukkaat vuoren kukkuloilla, ja tehkää niinkuin kyyhkynen, joka pesänsä tekee luolan reunoille.	48:28 O te Moabin asuwait/ jättäkät Caupungit/ ja asucat wuorten cuckuloilla/ ja tehkät nijncuin mettiset jotca asuwat corkialla läwisä.
48:29 Me olemme kuulleet Mooabin ylpeilyn, tuon ylen ylpeän, hänen korskeutensa, ylpeilynsä ja kopeilunsa ja hänen sydämensä pöyhkeyden.	48:29 Me olemme kuulleet Moabin ylpeyden, että hän on juuri ylpiä, hänen korkeutensa, röyhkeytensä, öykkäämisensä ja sydämensä paisumisen.	48:29 JOpa on sanottu Moabin ylpeydestä/ että hän on juuri ylpiä/ öyckäri/ röykiä/ rohkia/ ynsiä:
48:30 Minä tunnen, sanoo Herra, hänen vihansa ja hänen väärät puheensa; väärin he ovat tehneet.	48:30 Minä kyllä tunnen, sanoo \Herra\, hänen vihansa, ja ei hänellä ole voimaa; hän kerskaa, eikä niin taida tehdä.	48:30 Mutta HERRA sano: Minä tunnen kyllä hänen vihans/ ettei hän nijn paljo woi/ ja hän otta enä tehdäxens/ cuin hänellä on woima.
48:31 Siksi minä valitan Mooabin tähden, koko Mooabin tähden minä huudan; Kiir-Hereksen miesten tähden huokaillaan.	48:31 Sentähden minä valitan Moabin tähden, huudan koko Moabin tähden; Kirherexen miehiä pitää muredittaman.	48:31 Sentähden minä walitan Moabin tähden/ ja huudan coco Moabin tähden/ ja murhetin Kirherexen Canssa.
48:32 Enemmän kuin Jaeser itkee, itken minä sinua, Sibman viinipuu; sinun köynnökseksi menivät yli meren, ulottuivat Jaeserin mereen asti. Sinun hedelmän- ja viininkorjuusi keskeen on hävittäjä hyökännyt.	48:32 Minä itken sinua yli Jaeserin itkun, sinä Sibman viinapuu; sinun oksas ovat kulkeneet meren ylitse ja tulleet Jaeserin mereen saakka; hävittäjä on hyökännyt sinun eloos ja viinan hakemisees.	48:32 Minä itken sinua Jaeser/ sinä Sibman wijnapuu: Sillä sinun oxas owat culkenet meren ylidzen/ ja tullet Jaeserin mereen/ hävittäjä on hyökännyt sinun eloos ja wijnan hakemisees/
48:33 Ilo ja riemu on tauonnut hedelmätarhoista ja Mooabin maasta. Viinin minä olen lopettanut viinikuurnista; ei poljeta enää viiniä ilohuudoin, ilohuuto ei ole enää ilohuuto.	48:33 Ilo ja riemu on paennut kedolta ja Moabin maalta, ja ei pidä ensinkään viinaa enään siellä puserrettaman. Viinan polkian ei pidä enään laulaman ilovirttänsä, ilovirsi ei pidä enään ilovirsi olemän.	48:33 Ilo ja riemu on paennut kedolda ja Moabin maalta/ ja ei pidä ensingän wijna enä siellä puserrettaman. Wijnan polkian ei pidä enä laulaman wirttäns/
48:34 Hesbonin parku kuuluu Elaleen, Jahaaseen asti, he antavat äänensä kuulua Soarista Hooronaimiin, Eglat-Selisijaan asti, sillä Nimrimin vedet ehtyvät erämaaksi.	48:34 Hesbonin huudon tähden hamaan Elealeen, joka kuuluu Jahtsan Zoarista, kolmevuotisesta lehmästä, Horonaimiin asti; sillä Nimrimin vedet pitää myös kuivuman.	48:34 Hesbonin huudon tähden haman Elealen/ joca cuulu Jazan Zoarist colme wuotisest lehmäst/ Horonaimin asti: Sillä Nimrimin wedet pitä myös cuiwaman.
48:35 Minä lopetan Mooabista, sanoo Herra, kukkuloilla-	48:35 Ja minä teen Moabissa lopun, sanoo \Herra\, ettei	48:35 Ja minä/ sano HERRa/ teen Moabis lopun/ ettei hei-

uhraajat, ne, jotka polttavat uhreja jumalillensa.

48:36 Siksi minun sydämeni väräjä Mooabin tähden niinkuin huilu, minun sydämeni väräjä Kiir-Hereksen miesten tähden niinkuin huilu, sillä mennyttä on heidän hankkimansa säästö.

48:37 Kaikki päät ovat paljaksi ajellut ja kaikki parrat leikatut, kaikki kädet viileskelyt, ja lanteilla on säkit.

48:38 Kaikilla Mooabin katoilla ja toreilla on pelkkää valitusta, sillä minä olen murskannut Mooabin kuin kelpaamattoman astian, sanoo Herra.

48:39 Kuinka se on kauhuisansa! Valittakaa! Kuinka Mooab kääntykään selin ja häpesi! Mooab on tullut nauruksi ja kauhuksi kaikille naapureilleen.

48:40 Sillä näin sanoo Herra: Katso, kotkan kaltainen liittää siivet levällään Mooabia kohti.

48:41 Kerijot valloitetaan ja vuorilinnokit vallataan; sinä päivänä on Mooabin sankarien sydän niinkuin synnytystuskissa olevan vaimon sydän.

48:42 Ja Mooab hävitetään kansojen luvusta, sillä se on ylpeillyt Herraa vastaan.

48:43 Kauhu ja kuoppa ja paula on edessäsi, sinä Moo-

heidän enään pidä uhraaman kukkuloilla, ja suitsuttaman jumalillensa.

48:36 Sentähden pauhaa minun sydämeni Moabia vastaan niinkuin huilu, ja Kirhereksen miesten päälle pauhaa minun sydämeni niinkuin huilu; he ovat paljon alkaneet, sentähden pitää heidän hukkuman.

48:37 Sillä kaikki päät pitää tuleman paljaaksi ja kaikki parta ajelluksi; kaikki kädet pitää oleman revityt, ja jokaisen pitää itsensä puettaman säkkiin.

48:38 Kaikkein kattoin päällä ja kaduilla joka paikassa Moabissa pitää itkettämän; sillä minä olen särkenyt Moabin, niin kuin kelpaamattoman astian, sanoo \Herra\.

48:39 Kuinka hän on turmeltu? kuinka hän valittaa, kuinka hän ripustaa päänsä ja häpee? ja Moab on tullut nauruksi ja pelvoksi kaikille ympärillä asuvaisille.

48:40 Sillä näin sanoo \Herra\: katso, hän lentää pois niinkuin kotka, ja ojentaa siipensä Moabin ylitse.

48:41 Kerijot on voitettu, ja vahvat kaupungit ovat saadut; ja Moabin sankarien sydän pitää oleman silloin niinkuin synnyttäväisen vaimon sydän.

48:42 Sillä Moabin pitää turmelluksi tuleman, niin ettei hänen enään kansana oleman pidä, että hän on itsensä korottanut \Herraa\ vastaan.

48:43 Pelko, luola ja paula tulee sinun päälles, sinä

dän enä pidä uhraaman kukkuloilla/ ja suidzuttaman heidän jumalillens.

48:36 Sentähden pauha minun sydämeni Moabia vastaan niinuin waskitorwi/ ja Kirhereksen Canssan päälle pauha miun sydämeni niinuin waskitorwi: Sillä he owat paljon alcanet/ sentähden pitää heidän hukkuman.

48:37 Caicki päät pitää tuleman kerityxi/ ja caicki parta ajelluxi/ caicki kädet pitää oleman rewityt/ ja jocaidzen pitää idzens puettaman säckijn.

Caickein cattoin päällä ja cattuilla jocapaicas Moabis pitää itkettämän:

48:38 Sillä minä olen särkenyt Moabin/ niinuin kelpaamattoman astian/ sano HERra.

48:39 O cuinga hän on turmeldu/ cuinga hän walitta/ cuinga häpiälisestä hän ripusta pääns/ ja Moab on tullut nauroxi/ ja pelgoxi caikille ymbärinsasuwaisille.

48:40 Sillä näin sano HERra: Cadzo/ hän lendä pois niinuin Cotca/ja oijenda sijpens Moabin ylidzen.

48:41 Kirjath on voitettu/ ja wahwat Caupungit owat saadut/ ja Moabin sangaritten sydän pitää oleman silloin/ niinuin waimon sydän lapsen kiwus.

48:42 Sillä Moabin pitää turmelluxi tuleman/ niin ettei hänen enä Canssana oleman pidä: että hän on idzens corgottanut HERra vastaan.

48:43 Pelco/ luola ja paula tule sinun päälles sinä Moa-

abin asukas, sanoo Herra.

48:44 Joka pakenee kauhua, se putoaa kuoppaan, ja joka kuopasta nousee, se puuttuu paulaan; sillä minä tuotan Mooabille heidän rangaistusvuotensa, sanoo Herra.

48:45 Hesbonin varjossa seisovat pakolaiset voimaa vaila. Sillä tuli lähti Hesbonista, liekki Siihonin vaiheilta; ja se kulutti Mooabin ohimon ja melskeen miesten pääläen.

48:46 Voi sinua, Mooab! Hukunut on Kemoksen kansa, sillä sinun poikasi ovat vangeiksi otetut ja tyttäresi vietyt vankeuteen.

48:47 Mutta minä käännän Mooabin kohtalon aikojen lopulla, sanoo Herra." Tähän asti Mooabin tuomiosta.

Jeremia 49 LUKU

49:1 Ammonilaisia vastaan. Näin sanoo Herra: "Eikö Israelilla olekaan lapsia, tahi eikö hänellä ole perillistä? Miksi Malkam on perinyt Gaadin ja hänen kansansa asettunut sen kaupunkiin?"

49:2 Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä annan sotahuudon kuulua ammonilaisten Rabbaa vastaan, ja siitä on tuleva rauniokumpu, autio, ja sen tytärkaupungit tulessa palavat. Silloin Israel on perivä perijänsä, sanoo Herra.

49:3 Valita, Hesbon, sillä Ai

Moabin asuvainen, sanoo \Herra\.

48:44 Joka pääsee pelvosta, sen pitää putoaman luolaan, ja joka luolasta pääsee, se pitää paulalla saataman. Silloin minä tahdon antaa Moabin päälle tulla hänen rangaistuksensa vuoden, sanoo \Herra\.

48:45 Jotka taposta pakenevat, pitää etsimän turvaa Hesbonissa; mutta tulen pitää käymän Hesbonista ja liekin Siihonista, joka Moabin paikat ja sotivaisen kansan nielemän pitää.

48:46 Voi sinua Moab! Kemoksen kansa on kadotettu; sillä sinun poikas ja tyttäres ovat otetut ja vietyt vangiksi.

48:47 Mutta viimeisinä aikoina tahdon minä käännätä Moabin vankiuden, sanoo \Herra\. Olkoon se niin sanottu nyt Moabin rangaistuksesta.

49 LUKU

49:1 Ammonin lapsia vastaan sanoo \Herra\ näin: eikö Israelilla lapsia ole, eli eikö hänellä perillistä ole? Miksi siis Malkom omistaa Gadin maan ja hänen kansansa asuu hänen kaupungeissansa?

49:2 Sentähden katso, aika tulee, sanoo \Herra\, että minä annan kuulla sotariekunan Ammonin lasten Rabbatin ylitse, että sen pitää yhdessä koossa autiona oleman, ja kylinensä tulella poltettaman; mutta Israelin pitää omistaman heidät, joilta he ovat omistetut olleet, sanoo \Herra\.

49:3 Valita, o Hesbon, sillä

bin asuvainen/ sano HERra.

48:44 Joka pääsee pelgost/ hänen pitä putoman luolaan/ ja joka luolaan tule/ hänen pitä paulalla saataman. Silloin minä tahdon anda Moabin päälle tulla hänen rangaistuksens vuoden/ sano HERra.

48:45 Jotca taposta pakenevat/ pitä edzimän turwa Hesbonis. Mutta tulen pitää käymän Hesbonist ja liekin Siihonist/ joca Moabin paicat ja sotiweisen Canssan nielemän pitää.

48:46 Woi sinua Moab/ Chamoxen Canssa on cado-tettu: sillä sinun poicas ja tyttäres owat otetut ja wiedyt fangixi.

Mutta tulewaisella ajalla/ pitää minun käändämän Moabin fangiuden/ sano HERra. Olcon se nijn sanottu nyt Moabin rangaistuxest.

XLIX. Lucu

49:1 AMmonin lapsia wastan/ sano HERra näin: Eikö Israelillä lasta ole/ eli eikö hänellä perillistä ole? Mixi sijs Malchom omista Gadin maan/ ja hänen Canssans asu hänen Caupungeisans?

49:2 Sentähden/ cadzo/ aica tule/ sano HERra/ että minä annan cuulla sotariecunan Ammonin lasten Rabbathin ylidzen/ että sen pitä yhdes cogos autiana oleman/ ja kylinens tulella poltettaman: Mutta Israelin pitä omistaman heidän/ joilda he owat omistetut ollet/ sano HERra.

49:3 Walita O Hesbon: sillä

on hävitetty; huutakaa, te Rabban tyttäret, kääriytykää säkkeihin, pitäkää valittajaiset ja harhailkaa ympäri karjatarhoissa, sillä Malkam menee pakkosiirtolaisuuteen ja hänen pappinsa ja ruhtinaansa hänen kanssaan.

49:4 Miksi kerskaat laaksoistasi, laaksosi yltäkülläisydestä, sinä luopiotytär, joka luotat aarteisiisi sanoen: 'Kukä käy minun kimppuuni?'

49:5 Katso, minä tuotan sinulle peljätyksen joka taholta, sanoo Herra, Herra Sebaot, ja teidät karkoitetaan, mikä minnekin, eikä ole pakenevilla kokoajaa.

49:6 Mutta sen jälkeen minä käännän ammonilaisten kotalon, sanoo Herra."

49:7 Edomia vastaan. Näin sanoo Herra Sebaot: "Eikö ole enää viisautta Teemanissa? Loppunut on ymmärtäväsiltä neuvo, rauennut heidän viisautensa.

49:8 Paetkaa, kääntykää, piiloutukaa syvälle, te Dedanin asukkaat; sillä minä tuotan Esaulle turmion, hänen rangastuksensa ajan.

49:9 Jos viininkorjaajat käyvät kimppuusi, eivät he jälkikorjuuta jätä; jos varkaat tulevat yöllä, hävittävät he tarpeek-sensa.

49:10 Sillä minä paljastan Esaun, tuon ilmi hänen kät-

Ai on kukistettu; huutakaat, te Rabban kylät, ja puukeaat itsenne säkkeihin, itkekäät ja juoskaat ympäri muureja; sillä Malkom viedään vankina pois, pappeinsa ja ruhtinastensa kanssa.

49:4 Mitä sinä röyhkeilet laaksoistas? Sinun laaksos ovat upotetut, sinä tottelematoin tytär, joka luotat tavaroihis, (ja sanot sydämesäs:) kuka tohtii tulla minun tyköni?

49:5 Katso, minä annan tulla pelvon sinun päälles, sanoo Herra, \Herra\ Zebaot, kaikista niistä, jotka asuvat sinun ympärillä; niin että te jokainen pitää ajettaman pois toisensa tyköä, ja ei pidä kenenkään karkureita kokooman.

49:6 Mutta sitte minä käännän Ammonin lasten vankiuden, sanoo \Herra\.

49:7 Edomia vastaan sanoo \Herra\ Zebaot näin: eikö tietoa enään ole Temanissa? Eikö neuvoa enään ole taitavilla? joko heidän tietonsa loppui?

49:8 Paetkaat, palatkaat ja kätkekäät teitänne syvälle, Te Dedanin asuwait; sillä minä annan Esaulle tulla onnettomuuden, hänen etsikkonsa ajan.

49:9 Viinan hakiat pitää tuleman sinun päälles, joiden ei pidä mitään sinulle jättämän jälkeensä; ja varkaat pitää yöllä tuleman sinun päälles, heidän pitää kyllä varastaman.

49:10 Sillä minä olen paljastanut Esaun, ja ilmoittanut

Ai on cukistettu/ huutacat te Rabban kylät/ ja pukecat idzenne säkein/ itkekät/ ja juoscat ymbärins muureja: Sillä Malchom wiedän fangina pois/ Pappeins ja Ruhtinastens cansa.

49:4 Mitä sinä röyckäilet sinun laxoistas. Sinun laxos owat upotetut/ sinä cuulematoin tytär/ joca luotat idzes sinun tawaroihis/ ja sanot sydämesäs: cuca tohti tulla minun tygöni?

49:5 Cadzo/ näitä sano HERra HERra Zebaoth: Minä annan tulla pelgon sinun päälles caikista nijstä jotca asuwat sinun ymbärillä/ nijn että jocainen pitä ajettaman pois toisens tykö/ ja ei pidä kenengän carcureita cocoman.

49:6 Mutta sijtte minä käännän Ammonin lasten fangiuden/ sano HERra.

49:7 Edomia wasthan. Näitä sano HERra Zebaoth: eikö tieto enä ole Themanis? Eikö neuwo enä ole taitawilla? joco heidän tietons loppui?

49:8 Paetcat/ palaitcat ja kätkekät teitän sywälle te Dedanin asuwait: Sillä minä annan Esaulle tulla onnettomuden/ hänen edzicons ajan.

49:9 Wijnan hakiat pitä tuleman sinun päälles/ joiden ei pidä mitän sinulle jättämän heidän peräns/ ja warcat pitä yöllä tuleman sinun päälles/ heidän pitä kyllä warastaman.

49:10 Sillä minä olen paljastanut Esaun/ ja ilmoittanut

könsä, eikä hän voi lymytä; hänen lapsensa, veljensä ja naapurinsa hävitetään, niin ettei häntä enää ole.

hänen salaisen paikkansa, niin ettei hän taida itsiänsä kätkeä; hänen siemenensä, hänen veljensä ja hänen kylänsä miehet ovat hävitetyt, niin ettei yhtään enään ole.

hänen salaisen paikkans/ niin ettei hän taida idzens kätke/ hänen siemenens/ hänen weljens/ ja hänen kyläns miehet owat häwitetyt/ niin ettei yhtän heistä enä ole käsillä.

49:11 Jätä orposi minun elättäväkseni, ja sinun leskesi turvatkoot minuun.

49:11 Kuitenkin niiden, jotka jäävät orvoistas, tahdon minä suoda elää; ja sinun leskeis pitää minuun luottaman.

49:11 Cuitengin nijlle cuin jäävät orwoistas/ tahdon minä suoda elä/ sinun leskeis pitä minuun luottaman.

49:12 Sillä näin sanoo Herra: Katso, niidenkin, jotka eivät ole vikapääät siitä maljasta juomaan, täytyy siitä juoda; ja sinäkö jäisit rankaisematta? Sinä et jää rankaisematta, vaan sinun täytyy juoda.

49:12 Sillä näin sanoo \Herra\: katso, jotka ei ole syypääät juomaan kalkkia, niiden pitää totisesti juoman, ja sinun pitäis rankaisematta pääsemän? Ei sinun pidä rankaisematta pääsemän, vaan sinun pitää kaiketi juoman.

49:12 Sillä nijn sano HERRa: Cadzo/ ne jotca ei ole ansainnet juoda calckia/ heidän pitä juoman/ ja sinun pidäis rangaisemata pääsemän? Ei sinun pidä rangaisemata pääsemän/ waan sinun pitä myös juoman.

49:13 Sillä minä olen vannonut itse kauttani, sanoo Herra, että Bosra on tuleva kauhistukseksi, häpeäksi, tyrmistykseksi ja kiroussanaksi, ja kaikki sen tytärkaupungit tulevat ikuisiksi raunioiksi."

49:13 Sillä minä olen vannonut itse kauttani, sanoo \Herra\, että Botsran pitää tuleman ihmeeksi, häväistykseksi, hävitykseksi ja kiroukseksi; ja kaikki hänen kaupunkinsa ijankaikkiseksi autioksi.

49:13 Sillä minä olen wannonut idzelläni/ sano HERRa/ että Bazran pitä tuleman ihmexi/ häväistyxxexi/ häwityxxexi ja kirouxexi ja caicki/ hänen Caupungins ijancaickisexi autiaxi.

49:14 Minä olen kuullut sanoman Herralta, ja sanansaattaja on lähetetty kansakuntiin: "Kokoontukaa ja käykää sitä vastaan ja nouskaa sotaan." -

49:14 Minä olen kuullut sanoman \Herralta\, että sanansaattaja on lähetetty pakanoille: kootkaat teitänne ja tulkaat tänne häntä vastaan, ja sotikaat.

49:14 Mlnä olen cuullut HERralda/ että sana on lähetetty pacanoille: Cootcat teitän ja tulcat tänne händä watan ja soticat.

49:15 "Sillä katso, minä teen sinut vähäiseksi kansojen seassa, ylenkatsotuksi ihmisten kesken.

49:15 Sillä katso, minä olen sinun alentanut pakanain seassa, ja tehnyt sinun ylönkatsotuksi ihmisten seassa.

49:15 Sillä cadzo/ minä olen sinun alendanut pacanain seas/ ja tehnyt sinun ylön-cadzotuxi ihmisten seas.

49:16 Sinun peljättävyytesi, sinun sydämesi ylpeys on pettänyt sinut, joka asut kallionrotkoissa, vallitset kukkulin korkeudet. Vaikka tekisit pesäsi korkealle niinkuin kotka, minä syökseen sinut sieltä alas, sanoo Herra.

49:16 Sinun ylpeytes ja sinun sydämes koreus on sinun pettänyt, että sinä asut vuorten raoissa ja vallitset korkiat vuoret. Jos sinä tekisit pesäs niin korkiaksi kuin kotka, niin minä kuitenkin sieltä sinun kukistan alas, sanoo \Herra\.

49:16 Sinun ylpeydes ja sinun sydämes coreus on sinun pettänyt/ että sinä asut vuorten raois/ ja wallidzet corkiat vuoret. Jos sinä tekisit pesäs nijn corkiaxi cuin Cotca/ nijn minä cuitengin sieldä sinun cukistan alas/ sano HERRa.

49:17 Ja Edom tulee kauhis-

49:17 Juuri niin pitää Edom

49:17 Juuri nijn pitä Edomi

<p>tukseksi; jokainen, joka ohitse kulkee, kauhistuu ja viheltää kaikille sen haavoille.</p>	<p>autioksi tuleman; ja kaikkein, jotka siitä käyvät ohitse, pitää ihmettelemän ja viheltämän kaikkia hänen vajojansa.</p>	<p>autiaxi tuleman/ ja caickein jotca sijtä käywät ohidzen pitä ihmettelemän/ ja hawiseman hänen waiwastans:</p>
<p>49:18 Niinkuin oli silloin, kun Sodoma ja Gomorra ja niiden naapurit hävitettiin, sanoo Herra, niin ei sielläkään ole kenkään asuva, ei yksikään ihmislapsi oleskeleva.</p>	<p>49:18 Niinkuin Sodoma ja Gomorra lähikyläinsä kanssa kukistetut ovat, sanoo \Herra\, niin ettei kenkään siellä asu, eikä joku ihminen siellä olla taida.</p>	<p>49:18 Nijn cuin Sodoma ja Gomorra heidän lähikyläins cansa cukistetut owat/ sano HERra/ nijn ettei kengän siellä asu/ eikä jocu ihminen siellä olla taida.</p>
<p>49:19 Katso, niinkuin leijona karkaa Jordanin rantatiheiköstä lakastumattomalle laitumelle, niin minä äkisti karkoitan heidät sieltä pois. Ja hänet, joka valittu on, minä asetan sinne kaitsijaksi. Sillä kuka on minun vertaiseni, ja kuka vetää minut tilille? Ja kuka on se paimen, joka voi kestää minun edessäni?</p>	<p>49:19 Katso, hän tulee ylös niinkuin jalopeura ylpeästä Jordanista vahvoja majoja vastaan; sillä minä tahdon antaa hänen nopiasti sieltä juosta, ja kuka tietää sen nuorukaisen, jonka minä varustan heitä vastaan? Sillä kuka on minun kaltaiseni? kuka tahtoo minun eteeni panna ajan? Ja kuka paimen voi olla minua vastaan?</p>	<p>49:19 Sillä cadzo/ hän tule ylös nijncuin Lejon ylpestä Jordanist suloisia nijttyjä wastan/ sillä minä tahdon anda hänen nopiast sinne juosta/ ja cuca tietä sen nuorucaisen/ jonga minä warustan heitä wastan? Sillä/ cuca on minun caldaiseni/ cuca tahto minua opetta? Ja cuca paimen woi olla minua wastan?</p>
<p>49:20 Sentähden kuulkaa Herran päätös, jonka hän on päättänyt Edomia vastaan, ja hänen aivoituksensa, jotka hän on aivoitellut Teemanin asukkaita vastaan: Totisesti, ne raastetaan pois, nuo lauman vähäiset; totisesti, niiden laidun kauhistuu niiden tähden.</p>	<p>49:20 Kuulkaat siis \Herran\ neuvoa, jonka hän piti Edomista, ja hänen ajatuksiansa, jotka hän ajatteli Temanin asuvasista: mitämaks että karjalapset pitää riepoittaman heitä, ja kukistaman heidän asumasiansa;</p>	<p>49:20 CUulcat sijs HERran neuwo Edomist/ ja hänen ajatuxians Themanin asuwaisista: mitämax/ että carjalapset pitä riepoittaman heitä/ cukistaman heidän asumisans/</p>
<p>49:21 Heidän sortumisensa pauhusta vapisee maa; huudetaan, niin että ääni kuuluu Kaislamerelle asti.</p>	<p>49:21 Niin että maan pitää vapiseman heidän lankeemissanssa, ja heidän parkunsa ja huutonsa pitää kuultaman Punaisessa meressä.</p>	<p>49:21 Nijn että maan pitä wapiseman heidän lange-misesans/ ja heidän huutons pitä cuulttaman punaises meres.</p>
<p>49:22 Katso, kotkan kaltainen kohoaa ja liittää siivet levälään Bosraa kohti; sinä päivänä on Edomin sankarien sydän niinkuin synnytystuskisasa olevan vaimon sydän."</p>	<p>49:22 Katso, hän lentää ylös niinkuin kotka, ja hajoittaa siipensä Botsran ylitse; silloin pitää Edomin sankarien sydän oleman niinkuin synnyttäväisen vaimon sydän.</p>	<p>49:22 Cadzo/ hän lendä ylös nijncuin Cotca/ ja pitä hajottaman sijpens Bazran ylidzen/ silloin pitä Edomin Sangaritten sydämet oleman nijncuin waimon sydämen lapsen kiwus.</p>
<p>49:23 Damaskoa vastaan. "Hamat ja Arpad joutuvat häpeään, sillä he kuulevat pa-</p>	<p>49:23 Damaskua vastaan: Hematissa ja Arpadissa on surkia meno; he epäilevät,</p>	<p>49:23 Damascua wastan. Hemathis ja Arpadis on surkia meno/ he epäilewät/ sillä he</p>

han sanoman, he menehtyvät pelkoon - levottomuus kuin meressä, joka ei voi tyyntyä!

49:24 Damasko lannistuu, kääntyy pakoon, hirmu on sen vallannut; sitä kouristaa ahdistus ja tuska niinkuin synnyttäväistä!

49:25 Kuinka hyljätty onkaan ylistetty kaupunki, minun iloni kaupunki!

49:26 Sentähden sen nuorukaiset kaatuvat sen kaduilla, ja kaikki sotamiehet saavat surmansa sinä päivänä, sano Herra Sebaot.

49:27 Ja minä sytytän Damaskon muurit tuleen, ja se on kuluttava Benhadadin palatsit."

49:28 Keedaria ja Haasorin valtakuntia vastaan, jotka Nebukadressar, Baabelin kuningas, voitti. Näin sanoo Herra: "Nouskaa, käykää Keedarin kimppuun ja hävittäkää Idän miehet.

49:29 Heidän majansa ja lampaansa otetaan pois, heidän telttansa ja kaikki heidän tavaransa ja heidän kamelinsa viedään heiltä, ja heistä huudetaan: 'Kauhistus kaikkialta!'

49:30 Lähtekää pakoon, paetkaa nopeasti, piiloutukaa syvälle, te Haasorin asukkaat, sanoo Herra, sillä Nebukadressar, Baabelin kuningas, on päättänyt teistä päätöksen, on pitänyt neuvoa teitä vastaan.

49:31 Nouskaa, käykää kansan kimppuun, joka asuu

sillä he kuulevat pahoja sanomia; asuvaiset meren tykönä ovat hämmästyksissä, niin ettei heillä ole lepoa.

49:24 Damasku epäilee ja pakenee: hän vapisee ja on ahdistuksessa ja kivussa, niinkuin synnyttäväinen.

49:25 Kuinka? Eikö se kuuluisa kaupunki ole hyljätty, minun ilokaupunkini?

49:26 Sentähden pitää hänen nuorukaisensa lankeeman hänen kaduillansa, ja kaikki hänen sotaväkensä tapettaman siihen aikaan, sanoo \Herra\ Zebaot.

49:27 Ja minä sytytän tulen Damaskun muurien päälle, niin että sen pitää polttaman Benhadadin huoneet.

49:28 Kedaria vastaan ja Hatsorin valtakuntia vastaan, jotka Nebukadnetsar, Babelin kuningas löi. Näin sanoo \Herra\ : ylös, menkää Kedariin, ja kukistakaat idän lapset.

49:29 Heidän majansa ja laumansa pitää heiltä otettaman pois, heidän telttansa ja kaikki heidän kappaleensa, ja heidän kamelinsa pitää heidän ottaman myötänsä; ja pitää julmasti huuttaman heidän tähtensä ympäristöltä.

49:30 Paetkaat, joutukaat kiiruusti, menkää syvään asumaan, te Hatsorin asuvaiset, sanoo \Herra\. Sillä Nebukadnetsar, Babelin kuningas, on teistä neuvoa pitänyt, ja ajattelee ja aikoo jotain teitä vastaan.

49:31 Ylös, menkää kansaa vastaan, joka levossa on ja

cuulewat pahoja sanomita/asuvaiset meren tykönä ovat hämmästyxis/ niijn ettei heillä ole lepo.

49:24 Damascu epäile ja pakene/ hän wapise ja on ahdistuxes/ ja kiwus/ nijncuin waimo lapsen waiwas.

49:25 Cuinga? Eikö hän ole hyljätty se cuuluisa ja iloinen Caupungi?

49:26 Sentähden pitä hänen nuorucaisens macaman pihalla/ ja caicki hänen sotawäkens langeman siihen aican/ sano HERra Zebaoth.

49:27 Ja minä toimitan tulen Damascun muurein päälle/ nijn että sen pitä nielemän Benhadadin huonen.

49:28 Kedarin ja Hazorin waldacunda wasthan/ jonga NebucadNezar Babelin Cuningas löi.

49:29 Näitä sano HERra: ylös/ mengät ylös Kedarin/ ja cukistacat idän lapset.

Heidän majans ja laumans pitä heildä otettaman pois/ heidän teldans ja caicki heidän cappalens/ ja heidän pitä wiemän Camelit pois/ ja pitä julmast huuttaman heidän tähtens ymbäristöldä.

49:30 Paetcat/ joutucat sielä/ lymytkät sywään te Hazorin asuvaiset/ sano HERra: Sillä NebucadNezar Babelin Cuningas on teistä neuvo pitänyt/ ja ajattele ja aicoi jotain teitä wasthan.

49:31 Ylös/ mengät ylös Canssa wasthan jolla kyllä on/

<p>rauhassa ja turvallisena, sano Herra; ei ole sillä ovia eikä salpoja, he asuvat yksinänsä.</p>	<p>asuu suruttomasti, sanoo \Herra\; ei heillä ole ovea eikä telkeä, ja he asuvat yksinänsä.</p>	<p>ja asu suruttomast/ sano HERra/ ei heillä ole owe eikä telke/ ja he asuwat yxinäns.</p>
<p>49:32 Ja heidän kamelinsa joutuvat ryöstettäviksi ja heidän karjansa paljous saaliiksi; ja minä hajotan heidät kaikkiin tuuliin, nuo pääläen ympäriltä kerityt, ja joka puolelta minä tuotan heille turmion, sanoo Herra.</p>	<p>49:32 Heidän kamelinsa pitää ryöstettämän, ja heidän karjansa paljous otettaman pois; ja minä hajoitan heidät joka tuuleen, jotka nurkissa asuvat, ja joka taholta annan minä heidän onnettomuutensa tulla heidän päällensä, sanoo \Herra\.</p>	<p>49:32 Heidän Camelins pitää ryöstettämän/ ja heidän carjan paljoudens otettaman pois/ ja minä hajotan heidän joca tuuleen/ jotca nurkisa asuwat/ ja joca tahwolda annan minä heidän onnettomudens tulla heidän päällens/ sano HERra.</p>
<p>49:33 Ja Haasor tulee aavikosutten asunnoksi, autioksi iankaikkisesti; ei kenkään ole siellä asuva, ei yksikään ihmislapsi siellä oleskeleva."</p>	<p>49:33 Ja Hatsorin pitää tuleman lohikärmetten asumasiaksi ja ijankaikkiseksi autioksi, niin ettei kenenkään pidä siellä asuman, ja ei yhdenkään ihmisen siellä oleman.</p>	<p>49:33 Ja Hazorin pitää tuleman Drakin asumasiaksi ja ijancaickisexi autiaksi/ nijn ettei kenengän pidä siellä asuman/ ja ei yhdengän ihmisen siellä oleman.</p>
<p>49:34 Herran sana, joka tuli profeetta Jeremialle Eelamia vastaan Juudan kuninkaan Sidkian hallituksen alussa; se kuului:</p>	<p>49:34 Tämä on \Herran\ sana, joka tapahtui Jeremialle, prophetalle Elamia vastaan, Zedekian Juudan kuninkaan valtakunnan alussa, ja sano:</p>	<p>49:34 Tämä on HERran sana/ joca tapahdui Jeremialle Prophetalle Elamia wastan/ Zedechian Judan Cuningan waldacunnan algusa/ ja sano:</p>
<p>49:35 "Näin sanoo Herra Sebaot: Katso, minä murran Eelamin jousen, heidän väkevyytensä parhaimmat.</p>	<p>49:35 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: katso, minä taitan Elamin joutsen, heidän ylimmäisen voimansa.</p>	<p>näin sano HERra Zebaoth: 49:35 Cadzos/ minä taitan Elamin joudzen heidän ylimmäisen woimans/</p>
<p>49:36 Ja minä tuotan Eelamia vastaan neljä tuulta taivaan neljältä ääreltä ja hajotan heidät kaikkiin näihin tuuliin; eikä ole oleva kansaa, johon ei tulisi Eelamin karkoitettuja.</p>	<p>49:36 Ja annan tulla Elamin päälle neljä tuulta neljästä taivaan äärestä, ja hajoitan heidät kaikkiin niihin tuuliin, niin ettei yhtään kansaa pidä oleman, kuhunka ei joku Elamin hajoitetuista tule.</p>	<p>49:36 Ja annan tulla heidän päällens neljä tuulda/ neljäsentä taiwan culmasta/ ja hajotan heidän caickijn njihin tuulijn/ nijn ettei yhtän Canssa pidä oleman/ cuhunga ei jocu Elamist pidä tuleman</p>
<p>49:37 Ja minä saatan Eelamin kauhistumaan vihollistensa edessä, niiden edessä, jotka etsivät heidän henkeänsä, ja minä annan onnettomuuden kohdata heitä, vihani hehkun, sanoo Herra, ja minä lähetän heidän jälkeensä miekan, kunnes minä heidät lopetan.</p>	<p>49:37 Ja minä saatan Elamin epäilemään heidän vihollistensa edessä ja niiden edessä, jotka väijyvät heidän henkeänsä, ja annan onnettomuuden tulla heidän päällensä, minun julman vihani, sanoo \Herra\; ja lähetän miekan heidän päällensä, siihenasti että minä heidät lopetan.</p>	<p>49:37 Ja minä teen Elamin epäilemän heidän wihollistens edes/ ja nijden edes jotca wäijywät heidän hengens/ ja annan onnettomuden tulla heidän päällens minun julmalta wihallani/ sano HERra/ ja lähetän miecan heidän päällens/ siihenasti että minä heidän lopetan.</p>

49:38 Ja minä asetän valtais-tuimeni Eelamiin ja hävitän sieltä kuninkaan ja ruhtinaat, sanoo Herra.

49:39 Mutta aikojen lopulla minä käännän Eelamin kohtalon, sanoo Herra."

Jeremia 50 LUKU

50:1 Sana, jonka Herra puhui Baabelia vastaan, kaldealaisen maata vastaan, profeetta Jeremian kautta.

50:2 "Julistakaa kansojen keskuudessa ja kuuluttakaa, nostakaa lippu; kuuluttakaa, älkää salatko. Sanokaa: Baabel on valloitettu, Beel on joutunut häpeään, kauhistunut on Merodak; sen jumalankuvat ovat joutuneet häpeään, kauhistuneet ovat sen kivijumalat.

50:3 Sillä sen kimppuun käy kansa pohjoisesta ja tekee sen maan autioksi, niin ettei siellä asukasta ole: niin ihmiset kuin eläimet pakenevat, menevät pois.

50:4 Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, tulevat israelilaiset yhdessä Juudan miesten kanssa; he kulkevat itkien lakkaamatta ja etsivät Herraa, Jumalaansa.

50:5 Siionia he kysyvät, sitä kohden ovat heidän kasvonsa käännettyt. Tulkaa! He liittyvät Herran kanssa iankaikkiseen liittoon, jota ei pidä unhotettaman.

50:6 Kadonnut lammaslauma oli minun kansani. Heidän paimenensa olivat vieneet

49:38 Minun istuimeni panen minä Elamiin, ja hävitän sieltä sekä kuninkaan että ruhtinaat, sanoo \Herra\.

49:39 Mutta viimeisellä ajalla käännän minä Elamin vanhiuden, sanoo \Herra\.

50 LUKU

50:1 Nämät ovat ne sanat, jotka \Herra\ on propheta Jeremian kautta puhunut Babelin ja Kaldealaisen maata vastaan.

50:2 Julistakaa pakanain seassa ja tiettäväksi tehkää, nostakaa lippu ylös, kuuluttakaa ja älkää sitä salatko, ja sanokaat: Babel on voitettu, Bel on häpiään joutunut, Merodak on rikottu, hänen epäjumalansa ovat häpiään tulleet, ja hänen jumalansa ovat murskaksi lyödyt.

50:3 Sillä pohjoisesta nousee kansa heitä vastaan, jonka pitää heidän maansa hävittämän, niin ettei kenenkään pidä siinä asuman, vaan sekä ihmiset että eläimet sieltä pakeneman.

50:4 Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo \Herra\, pitää Israelin lasten Juudan lasten kanssa tuleman, ja pitää jouduksaasti käymän ja itkemän, ja etsimän \Herraa\ Jumalaansa.

50:5 Heidän pitää kysymän tietä Zioniin ja kääntämän itsensä sinne: tulkaat, ja me tahdomme pysyä \Herrassa\ iankaikkisella liitolla, joka ei ikänä pidä unhotettaman.

50:6 Minun kansani on tullut kadonneeksi laumaksi; heidän paimenensa ovat hei-

49:38 Minun istuimeni panen minä Elamijn/ ja hävitän sieltä sekä Cuningat että Ruhtinat/ sano HERra.

49:39 Mutta tulevaisella ajalla käännän minä Elamin fangeuden/ sano HERra.

L. Lucu

50:1 NÄmät ovat ne sanat jotca HERra on Prophetan Jeremian cautta puhunut Babelita ja Chalderein maata wastian.

50:2 Julistacat pacanain seas/ ja tiettäwäxi tehkät/ nostacat lippu ylös/ kuuluttacat ja älkät sitä salatco/ ja sanocat: Babel on woitettu/ Bel on häpiään joutunut/ Merodach on ricottu/ hänen epäjumalans owat häpiään tullet/ ja hänen jumalansa owat murscaxi lyödyt.

50:3 Sillä pohjaisest pitä nouseman Canssan heitä wastian/jonga pitä heidän maans häwittämän/ nijn ettei kenengän pidä sijnä asuman/ waan sekä Canssan että carjan sieldä pakeneman.

50:4 Nijnä päiwinä ja siihen aican/ sano HERRA/ pitä Israelin lasten Judan lasten cansa tuleman/ ja pitä käymän ja itkemän/ ja edzimän HERra heidän Jumalatans.

50:5 Heidän pitä kysymän tietä Zionijn/ ja käändämän idzens sinne: Tulcat/ ja me tahdomme pysyä HERrasa ijancaickisella lijtolla/ joca ei ikänäns pidä unhotettaman.

50:6 Sillä minun Canssani on tullut nijncuin cadonnuxi laumaxi/ heidän paimenens

heidät harhaan eksyttävälle vuorille; he kulkivat vuorelta kukkulalle, unhottivat lepopaikkansa.

50:7 Kaikki, jotka heitä tapasivat, söivät heitä, ja heidän vihollisensa sanoivat: 'Emme joudu syynalaisiksi.' Sillä he olivat tehneet syntiä Herraa vastaan, vanhurskauden asu-
musta, Herraa, heidän isiensä toivoa, vastaan.

50:8 Paetkaa Baabelista, läh-
tekää pois kaldealaisten maasta, ja käykää kuin johtokauriit lauman edellä.

50:9 Sillä katso, minä herätän ja tuon Baabelia vastaan suurten kansojen joukon pohjoisesta maasta, ja ne asettuvat sotarintaan sitä vastaan. Sieltäkäsinkin se valloitetaan; heidän nuolensa ovat kuin voitollisen sankarin, joka ei tyhjänä palaja.

50:10 Ja Kaldea joutuu ryöstettäväksi, kaikki sen ryöstäjät saavat yltäkyllin, sanoo Herra.

50:11 Iloitkaa vain, riemuitkaa vain, te minun perintöosani riistäjät, hypelkää kuin puiva hieho, ja hirnukaa kuin orhit:

50:12 kuitenkin joutuu äitinne suureen häpeään, synnyttäjänne saa hävetä. Katso, pakanakansoista vihoviimeinen! Erämaa, kuiva maa ja aro-
maa!

50:13 Herran vihan tähden se

dät viettelleet ja antaneet heidän eksyksissä kävellä vuorilla, niin että he ovat vuorilta menneet kukkuloille, ja ovat unhottaneet majansa.

50:7 Kuka ikänä heidän tykönsä tuli, se söi heitä, ja heidän vihollisensa sanoivat: emmepä me tee väärin, sillä he ovat rikkoneet \Herraa\ vastaan vanhurskauden asumuksessa, ja \Herraa\ vastaan, joka heidän isänsä toivo on.

50:8 Paetkaat Babelista ja läh-
tekää pois Kaldealaisten maasta ulos, ja laittakaat teitänne niinkuin kauriit lauman edellä.

50:9 Sillä katso, minä nostan suuren väen joukoittain pohjan maalta, ja annan heidän tulla Babelin eteen; heidän pitää varustaman itsensä häntä vastaan, ja voittaman hänen. Heidän nuolensa ovat niinkuin taitavan sotamiehen, joka ei tyhjään ammu.

50:10 Ja Kaldean maa pitää tuleman saaliiksi, niin että kaikkein, jotka sitä ryöstävät, pitää siitä kyllä saaman, sanoo \Herra\.

50:11 Että te iloitsette siitä ja kerskaatte itsiänne, että te olette minun perintöni ryöstäneet, ja hyppelite niinkuin lihavat vasikat, ja hirnutte niinkuin väkevät (hevosek).

50:12 Teidän äitinne on suureen häpiään joutunut, ja se häpee, joka teidät on synnyttänyt; katso, hän on pakanain seassa kaikkein huonoin, autio, kuiva ja hävinnyt.

50:13 \Herran\ vihan täh-

owat heidän viettellet/ ja antaneet heidän exyxisä kävellä vuorilla/ niijn että he owat vuorilda mennet cuckuloille/ ja owat unhottanet heidän majans.

50:7 Mitä ikänäns heidän tygöns tuli/ se söi heidän ylös/ ja heidän wihollisens sanoit: embä me tee väärin: sillä he owat rickonet HERra wastan wanhurscauden asu-
muxes/ ja HERra wastan joca heidän Isäins toiwon on.

50:8 PAetcat Babelist/ ja läh-
tekät Chalderein maasta ulos/ ja laittacat teitän niijn-
cuin caurit lauman edellä.

50:9 Sillä cadzo/ minä nostan suuren väen joucoittain pohjan maalda/ ja annan heidän tulla Babelin eteen/ heidän pitä warustaman idzens händä wastan/ ja voittaman hänen/ heidän nuolens owat niijn-
cuin hywän sotamiehen/ joca ei tyhjän ambu.

50:10 Ja Chalderin maan pitää tuleman saalixi/ niijn että caickein jotca sitä ryöstävät/ pitä sijtä kyllä saaman/ sano HERra.

50:11 Että iloidzette sijtä ja kerscatte idzen että te olette minun perindöni ryöstänet/ ja hyppelite niijn-
cuin lihawat wasicat/ ja hirnutte niijn-
cuin wäkwät hewoiset.

50:12 Teidän äitinne on suureen häpiään joutunut/ ja joca teidän on synnyttänyt/ on tullut pilcaxi/ Cadzo/ hän on pacanain seas caickein huonoin/ autia/ cuiwa/ ja häwinnyt.

50:13 Sillä HERran vihan

on oleva asumaton, aivan autio. Jokainen, joka kulkee Baabelin ohitse, kauhistuu ja viheltää kaikille sen haavoille.

50:14 Asettukaa sotarintaan Baabelia vastaan, yltympäri, kaikki jousenjännittäjät. Ampukaa sitä, älkää nuolia säästäkö; sillä se on tehnyt syntiä Herraa vastaan.

50:15 Nostakaa sotahuuto sitä vastaan joka taholta. Se antautuu, sen pylväätkäatuvat, sen muurit sortuvat. Sillä tämä on Herran kosto. Kostakaa sille, tehkää sille, niinkuin sekin on tehnyt.

50:16 Tuhotkaa kylväjät Baabelista ja ne, jotka elonaikana sirppiin tarttuvat. Hävittäjän miekkaa pakoon he kääntyvät kukin oman kansansa tykö, pakenevat kukin omaan maahansa.

50:17 Eksynyt lammas on Israel, leijonat ovat sen ek-syksiin ajaneet. Ensiksi Assurin kuningas söi sen, ja nyt viimeksi Nebukadressar, Baabelin kuningas, kalusi sen luut.

50:18 Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä rankaisen Baabelin kuningasta ja hänen maahansa, niinkuin minä rankaisin Assurin kuningasta.

50:19 Ja minä tuon Israelin takaisin sen omille laidunmaille, ja se on käyvä laitumella Karmelilla ja Baasanissa ja tyydyttävä nälkensä Efraimin

den ei pidä siinä asuttaman, vaan se kokonansa autiona oleman; niin että kaikkein, jotka menevät ohitse Baabelia, pitää ihmettelemän ja viheltämän kaikkein hänen vainsa tähden.

50:14 Varustakaat teitänne Baabelia vastaan, joka taholta kaikki ampujat, ampukaa häntä, älkää säästäkö nuolia; sillä hän on rikkonut \Herraa\ vastaan.

50:15 Riekukaat häntä vastaan joka taholta; hänen pitää myötä antaman, hänen perustuksensa ovat langenneet, ja hänen muurinsa hajooneet; sillä se on \Herran\ kosto, kostakaa hänelle, ja tehkää hänelle niinkuin hän on tehnyt.

50:16 Hävittäkää sekä kylväjä että se, joka sirppiin rupee elonaikana; niin että jokainen kääntää itsensä kansansa tykö hävittäjän miekan tähden, ja jokainen pakenee maallensa.

50:17 Israelin täytyy olla hajoitettun lammaislauman, jonka jalopeurat ovat hajoitaneet. Ensisti söi Assurian kuningas hänen, sitte särki Nebukadnetsar, Baabelin kuningas, hänen luunsa.

50:18 Sentähden sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala, näin: minä etsin Baabelin kuninkaan ja hänen maansa, niinkuin minä olen Assurian kuninkaan etsinyt.

50:19 Mutta Israelin minä annan tulla jälleen kotia asumasiaansa, niin että hänen pitää itsensä elättämän Karmelissa ja Basanissa, ja Ephraimin vuorella, ja Gi-

tähden pitää hänen rakendamoinna/ ja peräti autiana oleman/ niijn että caickein jotca Baabelit menewät ohidzen/ pitää ihmettelemän/ ja wilistelemän caickein hänen waiwains tähden.

50:14 Warustacat teitän Baabelia wastan/ jocatahwolda caicki ambujat/ ambucathändä/ älkät säästäkö nuolia: 50:15 Sillä hän on rickonut HERra wastan.

Riecucath hänen tähtens/ hänen pitää myötä andaman/ hänen perustuxens owat langennet/ ja hänen muurins owat jaonnet: Sillä se on HERran costo/ costacathänelle/ ja tehkät hänelle niijn-cuin hän on tehnyt.

50:16 Häwittäkät sekä kylväjä että niijttäjä/ niijn että jocainen käändä idzens hänen Canssans tygö/ häwittäjän miecan tähden/ ja jocainen pakene hänen maahans.

50:17 Israelin täytyy olla hajotettun lauman/ jonga Lejonit owat hajottanet: Ensist söi Assyrian Cuningas hänen/ sijtte häwitti hänen Nebucad-Nezar Baabelin Cuningas.

50:18 Sentähden sano HERra Zebaoth Israelin Jumala näin: Cadzos/ minä edzin Baabelin Cuningan ja hänen maans/ niijn-cuin minä olen Assyrian Cuningan edzinyt.

50:19 Mutta Israelin minä annan tulla jällens cotia hänen asumuxeens/ niijn että hänen pitää idzens elättämän Carmelil ja Basanis/ ja Ephraimin

vuorilla ja Gileadissa.	leadissa pitää hänen sielunsa ravituksi tuleman.	wuorella ja Gileadis pitää hänen sielunsa ravituksi tuleman.
50:20 Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, etsitään Israelin rikkomusta, eikä sitä enää ole, ja Juudan syntiä, eikä sitä löydetä; sillä minä annan anteeksi niille, jotka minä jäännökseksi jätän.	50:20 Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo \Herra\, pitää Israelin pahateko etsittämän, ja ei löytämän, ja Juudan synti, ja ei pidä löytämän; sillä minä olen armollinen niille, jotka minä jätän.	50:20 Silloin ja niinä päiwinä pitää Israelin pahateko edzittämän/ sano HERra: mutta ei pidä löytämän. Ja Judan syndi/ ja ei pidä löytämän: Sillä minä olen armollinen niille jotka minä jätän.
50:21 Käy Merataimin maan kimppuun ja Pekodin asukasten kimppuun. Aja heitä takaa, hävitä, vihi tuhon omaksi heidät, sanoo Herra, ja tee kaikki, mitä minä olen käskennyt sinun tehdä.	50:21 Mene kapinan nostajain maahan, mene sinne ylös, ja etsi etsikon asuvaisia; hävitä ja tapa heidän jälkeentulevaisensa, sanoo \Herra\, ja tee kaikki, mitä minä olen käskennyt sinulle.	50:21 MEne siihen maahan joca coco mailma on waiwannut/ mene sinne ylös/ ja edzi edzicon asuwaisia/ häwitä ja tapa heidän jälkentulevaisens/ sano HErra/ ja tee caicki mitä minä olen käskennyt sinun.
50:22 Sotahuuto kuuluu maassa, suuri hävityksen melske!	50:22 Maalla on sodanriekuna ja iso suru.	50:22 Maalla on sodan riecu-na ja isoi suru.
50:23 Kuinka rikottu ja särjetty onkaan se vasara, joka löi koko maanpiiriä! Kuinka onkaan Baabel tullut kauhistukseksi kansojen seassa!	50:23 Kuinka se on tullut, että koko maailman vasara on taitettu ja rikottu? Kuinka Babel on autioksi joutunut pakanain seassa?	50:23 Cuinga se on tullut/ että coco mailman wasara on taitettu ja ricottu. Cuinga se on tullut/ että Babel on autiaksi joutunut pacanain seas.
50:24 Minä viritin sinulle pyydysten, ja niin sinut, Baabel, vangittiin tietämättäsi. Sinut tavattiin ja otettiin kiinni, sillä Herraa vastaan sinä ryhdyit taisteluun.	50:24 Minä olen virittänyt paulan sinun etees, Babel, sentähden olet sinä myös vangittu, ennen kuin sinä havaitsitkaan; sinä olet osattu ja olet käsitetty, sillä sinä olet kehoittanut \Herran\.	50:24 Minä olen wirittänyt paulan etees Babel: sentähden olet sinä myös fangittu/ ennen cuins hawaidzitcan/ sinä olet osattu/ ja sinä olet käsitetty: Sillä sinä olet kehoittanut HERran.
50:25 Herra avasi asehuoneensa ja toi ulos vihansa aseet. Sillä Herra, Herra Sebaot, on tekevä työnsä kaldealaisten maassa.	50:25 \Herra\ on avannut tavarahuoneensa, ja vetänyt edes vihansa aseet; sillä tämä on Herran, \Herran\ Zebaotin työ Kaldealaisten maalla.	50:25 HERra on awannut tavarahuonens/ ja wetänyt edes hänen wihans aset: sillä sencaltaisia on HERra HERra Zebaoth Chalderein maalle toimittanut.
50:26 Käykää sen kimppuun kaikilta ääriä, avatkaa sen aitat, heittäkää ulos, mitä siinä on, läjään niinkuin lyhteet. Vihkikää se tuhon omaksi, älköön siitä tähdettä jääkö.	50:26 Tulkaat tänne häntä vastaan, te viimeisistä ääristä, avatkaa hänen jyvahuoneensa, paiskatkaa häntä kokoon, ja tappakaat häntä, niin ettei hänelle mitään jää.	50:26 Tulcat tänne händä wastan te wijmeisistä äristä/ awatcat hänen jywähuonens/ paiscatcat händä cocoon/ ja tappacat händä/ niijn ettei mitän jää.
50:27 Hävittäkää kaikki sen	50:27 Surettakaat kaikki	50:27 Surettacat caicki hänen

härät, astukoot ne teurastet-
taviksi. Voi heitä! Sillä heidän
päivänsä on tullut, heidän
rangaistuksensa aika.

50:28 Kuule! Pakenevia ja
pakolaisia tulee Baabelin
maasta Siioniin ilmoittamaan
Herran, meidän Jumalamme,
kosta, kosta Hänen temp-
pelinä puolesta.

50:29 Kutsukaa ampujat ko-
koon Baabelia vastaan, kaikki
jousenjännittäjät: leirytykää
sen ympärille, älköön pääsko
pakoon ainoakaan. Maksakaa
sille sen tekojen mukaan; kai-
ken sen mukaan, mitä se on
tehnyt, tehkää sillekin. Sillä
se on uhitellut Herraa, Israe-
lin Pyhää.

50:30 Sentähden sen nuoru-
kaiset kaatuvat sen kaduilla,
ja kaikki sotamiehet saavat
surmansa sinä päivänä, sa-
noo Herra.

50:31 Katso, minä käyn sinun
kimppuusi, sinä ylpeä, sanoo
Herra, Herra Sebaot, sillä si-
nun päiväsi on tullut, sinun
rangaistuksesi aika.

50:32 Ylpeä kompastuu ja
kaatuu, eikä ole hänen nosta-
jaansa. Ja minä sytytän hä-
nen kaupunkinsa tuleen, ja se
kuluttaa ne ja kaiken, mitä
hänen ympärillensä on.

50:33 Näin sanoo Herra Se-
baot: Sorrettuja ovat niin is-
raelilaiset kuin Juudan mie-
het, ja kaikki heidän vangitsi-
jansa pitävät heitä kiinni, he
eivät tahdo päästää heitä irti.

hänen mullinsa, viekät hän-
tä alas teurastettaa; voi hei-
tä! sillä päivä on tullut, hei-
dän etsikkonsa aika.

50:28 Huuto kuuluu paen-
neilta ja päässeiltä Babelin
maasta, että heidän pitää
julistaman Zionissa
\Herran\ meidän Juma-
lamme kosta ja hänen kirck-
konsa kosta.

50:29 Kutsukaat monta Ba-
belia vastaan, piirittäkää
häntä kaikki joutsenampujat
joka taholta ympäri, ja älkää
yhtään päästäkö; kostakaa
hänelle niin kuin hän on an-
sainnut; kaiken sen jälkeen
kuin hän on tehnyt, niin
tehkää hänelle jälleen; sillä
hän on ylpiästi tehnyt
\Herraa\ vastaan, Pyhää Is-
raelissa.

50:30 Sentähden pitää hä-
nen nuorukaisensa lankee-
man hänen kaduillansa, ja
kaikki hänen sotamiehensä
hukkuman siihen aikaan,
sanoo \Herra\.

50:31 Katso, sinä ylpeä, mi-
nä tahdon sinun kimppuus,
sanoo Herra, \Herra\ Zeba-
ot: sillä sinun päiväs on tul-
lut, sinun etsikkos aika.

50:32 Silloin pitää ylpeän
itsensä loukkaaman ja lan-
keeman, niin ettei kenen-
kään pidä häntä auttaman
ylös; ja minä sytytän hänen
kaupunkinsa palamaan tu-
lella, jonka pitää kuluttaman
kaikki, mitä siinä ympärillä
on.

50:33 Näin sanoo \Herra\
Zebaot: katso, Israelin lasten
ja Juudan lasten pitää ynnä
väkivaltaa ja vääryyttä kär-
simän; kaikki ne, jotka hei-
dän ovat vankina vieneet,
pitävät heidät, ja ei tahdo
heitä päästää vallallensa.

lapsens/ wiekät händä alas
teurastetta/ woi heitä/ sillä
päiwä on tullut/ heidän edzi-
cons aika.

50:28 Huuto cuulu paennuilla
ja pääsnyilda Babelin maasta:
Että heidän pitä julgistaman
Zionis/ HERran meidän Juma-
lam costo/ ja hänen kirckons
costo.

50:29 Cudzucat monda Babe-
lia wastan/ pijrittäkät händä
joudzen ambujat joca tahwol-
da ymbärins/ ja älkät yhtän
päästäkö/ costacat hänelle
nijncuin hän on ansainnut/
nijncuin hän on tehnyt/ nijn
tehkät hänelle jällens. Sillä
hän on ylpiäst tehnyt HERra
wastan/ sitä Pyhä Israelis.

50:30 Sentähden pitä hänen
nuorucaisens langeman ca-
tuilla/ ja caicki hänen sota-
miehens huckuman siihen ai-
can/ sano HERRa.

50:31 Cadzo/ sinä ylpe/ mi-
nä tahdon sinun kimpuus/
sano HERra HERra Zebaot:
Sillä sinun päiwäs on tullut/
sinun edzicos aika.

50:32 Silloin pitä sen ylpiän
cuoleman/ ja langeman/ nijn
ettei kenengän pidä händä
auttaman ylös. Minä sytytän
hänen Caupungins palaman
tulella/ jonga pitä culuttaman
caicki mitä sijnä ymbärillä on.

50:33 Näitä sano HERra Ze-
baot: Cadzo/ Israelin lasten
sekä Judan lasten pitä wäki-
walda ja wäärtytä kärsimän/
caicki ne jotca heidän owat
fangina wienet/ pitawät hei-
dän/ ja ei tahdo heitä pääs-
tä wallallens

50:34 Mutta heidän lunastajansa on väkevä, Herra Sebaot on hänen nimensä. Hän ajaa heidän asiansa, tuo rauhahan maan päälle, mutta Babelin asukkaille vavistuksen.

50:35 Miekka kaldealaisten kimppuun, sanoo Herra, ja Baabelin asukasten kimppuun, sen ruhtinasten ja tietäjain kimppuun!

50:36 Miekka valhettelijain kimppuun, ja he typertyvät! Miekka sen sankarien kimppuun, ja he kauhistuvat!

50:37 Miekka sen hevosten ja vaunujen kimppuun ja kaiken sekakansan kimppuun, joka on sen keskellä, ja he muuttuvat naisiksi! Miekka sen aarteiden kimppuun, ja ne ryöstetään!

50:38 Helle sen vetten kimppuun, ja ne kuivuvat! Sillä se on jumalankuvien maa, ja hirmujumaliinsa he uskaltavat mielettömästi.

50:39 Sentähden tulevat sen asukkaiksi erämaan ulvojat ja ulisijat, ja kamelikurjet siellä asustavat. Ei sitä ikinä enää asuta, autioksi jää se polvesta polveen.

50:40 Niinkuin oli silloin, kun Jumala hävitti Sodomian ja Gomorran ja niiden naapurit, sanoo Herra, niin ei sielläkään ole kenkään asuva, ei yksikään ihmislapsi oleskeleva.

50:34 Mutta heidän vapahtajansa on väkevä, \Herra\ Zebaot on hänen nimensä, hän on niin toimittava heidän asiansa, että hän saattaa maan lepäämään ja Babelin asuvaset värisemään.

50:35 Miekan pitää tuleman, sanoo \Herra\, Kaldealaisten päälle, ja Babelin asuvaisten päälle, ja hänen ruhtinastensa päälle, ja hänen tietäjäinsä päälle.

50:36 Miekan pitää tuleman hänen noitainsa päälle, niin että heidän pitää tyhmäksi tuleman; miekan pitää tuleman hänen väkeväinsä päälle, että heidän pitää epäilemään.

50:37 Miekan pitää tuleman hänen hevostensa ja ratastensa päälle ja kaiken yhteisen kansan päälle, joka hänen keskellänsä on, niin että heidän pitää tuleman niinkuin vaimot; miekan pitää tuleman hänen riistahuoneensa päälle, niin että ne pitää ryöstetyksi tuleman.

50:38 Kuivuuden pitää tuleman hänen vettensä päälle, niin että ne pitää kuivuman; sillä se on epäjumalain maa, ja he röyhkeilevät kauheista epäjumalistansa.

50:39 Sentähden pitää petoin ja julmain lintuin siellä asuman, ja yökköin pitää myös siellä asuman; ja ei pidä ikänä enään siinä asuttaman, eikä jonkun siinä oleman suvusta sukuun.

50:40 Niinkuin Herra Sodomian ja Gomorran lähikyläinsä kanssa kukistanut on, sanoo \Herra\, niin ei siellä kenenkään asuman pidä, eli jonkun ihmisen siellä oleman.

50:34 Mutta heidän wapahtajans on wäkewä/ HERra Zebaot/ hän on nijn toimittawa heidän asians/ että hän teke maan wapiseman/ ja Babelin asuvaset wärisemän.

50:35 Miecan pitä tuleman/ sano HERra/ Chalderein päälle/ ja Babelin asuvaset päälle/ ja hänen Ruhtinastensa päälle/ ja hänen tietäjäins päälle.

50:36 Miecan pitä tuleman hänen noitains päälle/ nijn että heidän pitä tyhmixi tuleman/ miecan pitä tuleman hänen wäkewäins päälle/ että heidän pitä epäilemän/

50:37 Miecan pitä tuleman hänen hewoistens ja ratastens päälle/ ja caikelle yhteiselle Canssalle/ joca siellä on/ nijn että heidän pitä tuleman nijn cuin waimot.

50:38 Miecan pitä tuleman hänen rijtahuonens päälle/ nijn että se pitä ryöstetyxi tuleman.

Cuiwuden pitä tuleman hänen wettens päälle/ nijn että ne pitä cuiwuman: Sillä se on epäjumalan maa/ ja he röyckäilewät heidän cauheista epäjumalistans.

50:39 Sentähden pitä petoin ja julmain linduin siellä asuman/ ja yököit/ ja ei pidä ikänäns enä sijnä asuttaman eli jongun siellä oleman ijancaickisest.

50:40 Nijn cuin HERra Sodomian ja Gomorran heidän lähimmäistens cansa cukistanut on/ sano HERra/ nijn ettei siellä kenengän asuman pidä/ eli jongun ihmisen siellä

50:41 Katso, kansa tulee pohjoisesta; suuri kansa ja monet kuninkaats nousevat maan perimmäisiltä ääriiltä.

50:42 He käyttävät jousta ja keihästä, ovat julmat ja armatamattomat. Heidän pauhinansa on kuin pauhaava meri, ja he ratsastavat hevosilla, varustettuina kuin soturi taisteluun sinua vastaan, tytär Baabel.

50:43 Kun Baabelin kuningas kuulee sanoman heistä, niin hänen kätensä herpoavat; ahdistus valtaa hänet, tuska, niinkuin synnyttäväisen.

50:44 Katso, niinkuin leijona karkaa Jordanin rantatiheiköistä lakastumattomalle laitumelle, niin minä äkisti karkoitan heidät sieltä pois. Ja hänet, joka valittu on, minä asetan sinne kaitsijaksi. Sillä kuka on minun vertaiseni, ja kuka vetää minut tilille? Ja kuka on se paimen, joka voi kestää minun edessäni?

50:45 Sentähden kuulkaa Herran päätös, jonka hän on päättänyt Baabelia vastaan, ja hänen aivoituksensa, jotka hän on aivoitellut kaldealaisen maata vastaan: Totisesti, ne raastetaan pois, nuo lauman vähäiset; totisesti, laidun kauhistuu niiden tähden.

50:46 Huuto käy: 'Baabel on valloitettu!' ja maa vapisee, parku kuuluu kansoissa."

50:41 Katso, kansa tulee pohjoisesta; monta pakanaa ja monta kuningasta pitää nouseman maan ääristä.

50:42 Heillä on joutsu ja kilpi, he ovat julmat ja armatomat; heidän huutonsa on niinkuin meren pauhina; he ajavat hevosilla niinkuin sotamiehet, varustetut sinua vastaan, sinä Babelin tytär.

50:43 Kuin Babelin kuningas on kuuleva heidän sanomansa, silloin pitää hänen kätensä maahan putooman; ahdistus pitää tuleman hänen päällensä, niinkuin synnyttäväisen vaiva.

50:44 Katso, hän nousee ylös niinkuin jalopeura ylpeästä Jordanista vahvoja majoja vastaan, sillä minä annan hänen nopiasti juosta sieltä; ja kuka tietää sen nuorukaisen, jonka minä olen varustava heitä vastaan? Sillä kuka on minun vertaiseni? kuka tahtoo minulle ajan määrätä? ja kuka on se paimen, joka voi olla minua vastaan?

50:45 Kuulkaats siis nyt \Herran\ neuvoa, jonka hän piti Babelista, ja hänen ajatuksiensa, jotka hän ajatteli Kaldean maan asuwaisista: mitämax että karjalaisten pitää riepoittaman heitä, ja kukistaman heidän asumansa.

50:46 Ja maan pitää vapisevan riekunasta, ja pitää kuuluman pakanain seassa, kuin Babel voitetaan.

oleman.

50:41 Cadzo/ Canssa tule pohjasta/ monda pacanata ja monda Cuningasta pitä nouseman maan äristä.

50:42 Heillä on joudzi ja kilpi/ he owat julmat ja armatomat/ heidän huutons on nijncuin meren pauhina/ he ajawat hewoisilla nijncuin sotamiehet warustetut sinua wastan/ sinä tytär Babel.

50:43 Cosca Babelin Cuningas on cuulewa heidän sanomans: silloin pitä hänen kätens maahan putoman/ ahdistus ja murhe pitä tuleman hänen päällens/ nijncuin waimolle lapsen waiwas.

50:44 Cadzos/ hän nouse ylös nijncuin Lejoni/ sijtä yläpiästä Jordanist/ nijtä wahvoja majoja wastan/ sillä minä annan hänen nopiast juosta sinne/ ja cuca tietä sen nuorucaisen/ jonga minä olen warustawa heitä wastan? Sillä cuca on minun wertaiseni/ cuca tahto minua opetta/ ja cuca on se paimen/ joca woi olla minua wastan?

50:45 Cuulcat sijs nyt HERran neuwo Babelist/ ja hänen ajatuxians Chalderein maan asuwaisista: mitämax/ että carjalasten pitä riepoittaman heitä/ ja cukistaman heidän asumans/

50:46 Ja maan pitä vapisevan riekunast/ ja pitä kuuluman pacanain seas/ cosca Babel woitetan.

Jeremia 51 LUKU

51:1 Näin sanoo Herra: "Katso, minä herätän Baabelia vastaan, Leeb-Kaamain asukkaita vastaan hävittäjän hengen.

51:2 Ja minä lähetän Baabeliin muukalaisia, jotka hajottavat sen ja tyhjentävät sen maan, sillä joka taholta he tulevat sitä vastaan onnettomuuden päivänä.

51:3 Jousimies jännittääkään jousensa sitä vastaan, joka jousen jännittää, ja sitä vastaan, joka uljastelee rintahaarniskassaan. Älkää säälikö sen nuorukaisia, vihkikää tuhon omaksi koko sen sotajoukko.

51:4 Haavoitettuja kaatuu kaldealaisten maassa ja lävistettyjä sen kaduilla.

51:5 Sillä ei Israel eikä Juuda ole Jumalansa, Herran Sebotin, hylkäämä, vaan noiden maa on täynnä syntivelkaa Israelin Pyhän edessä.

51:6 Paetkaa Baabelista ja pelastakoon kukin henkensä, älkää hukkuo sen syntiin. Sillä tämä on Herran koston aika, hän maksaa sille, mitä se on ansainnut.

51:7 Baabel oli Herran kädessä kultainen malja, joka juovutti kaiken maan. Sen viinistä joivat kansat; sentähden kansat tulivat mielettömiksi.

51:8 Äkisti on Baabel kaatunut ja murskaantunut. Valitta-

51 LUKU

51:1 Näin sanoo \Herra\ : katso, minä nostan ankaran ilman Babelia vastaan ja hänen asuvaisiansa vastaan, jotka itsensä ovat asettaneet minua vastaan.

51:2 Ja lähetän viskaajat Babeliin, joiden pitää häntä viskaaman, ja tyhjentämän hänen maansa; näiden pitää joka paikassa oleman hänen ympärillensä hänen onnettomuutensa päivänä.

51:3 Sillä hänen ampujansa ei pidä taitaman ampua, ja hänen varustettunsa ei pidä taitaman itsiänsä varjella. Älkäät siis säästäkö hänen nuorukaisiansa, tappakaat kaikki hänen sotajoukkonsa.

51:4 Niin että lyödyt makasivat Kaldean maalla, ja pistetyt hänen kaduillansa.

51:5 Sillä Israel ja Juuda ei pidä Jumalaltansa, \Herralta\ Zebaotilta leskeksi hyljättämän; vaikka heidän maansa on kovin rikkonut Israelin Pyhää vastaan.

51:6 Paetkaat Babelista, että jokainen pelastais sielunsa, ettette hukkuisi hänen pahuudessansa; sillä tämä on \Herran\ koston aika ja hän tahtoo hänelle maksaa hänen ansionsa jälkeen.

51:7 Kultainen malja on Babel \Herran\ kädessä, joka on koko maailman juovuttanut; pakanat ovat juoneet hänen viinastansa, sentähden ovat pakanat niin hulluiksi tulleet.

51:8 Kuinka pian Babel on kaatunut ja murskaksi lyöty!

LI. Lucu

51:1 NÄitä sano HERra: Cadzos/ minä nostan angaran ilman Babelita wastian/ ja hänen asuwaisians wastian/ jotca idzens owat asettanet minua wastian.

51:2 Minä lähetän wiscajat Babelijn/ joidenga pitä händä wiscaman/ ja käwäisemän hänen maans/ näiden pitä jocapaicas oleman hänen ymbärilläns hänen onnettomudens päiwänä.

51:3 Sillä hänen ambujans ei pidä taitaman ammuta/ ja hänen warustettuns ei pidä taitaman idzens warjella. Älkät sijs säästäkö hänen nuorucaisians/ tappacat caicki hänen jouckons/

51:4 Nijn että lyödyt macaisit Chalderein maalla/ ja pistetyt hänen catuillans:

51:5 Sillä Israelin ja Judan ei pidä hyljättämän HERralda Zebaothilda heidän Jumalaldans nijncuin lesket/ waicka heidän maans on cown rickonut Israelin Pyhä wastian:

51:6 Paetcat Babelist/ että jocainen auttais sieluans/ ettet te huckuis hänen pahu-desans? sillä tämä on HERran coston aica/ ja hän tahto hänen maxa.

51:7 Cullainen calcki Babel/ joca on coco mailman juowuttanut/ on HERran kädes/ caicki pacanat owat juonet hänen wijnastans/ sentähden owat pacanat nijn hulluxi tullet.

51:8 Cuinga pian Babel on langennut ja murscaxi lyöty/

kaa hänen tähtensä! Hakekaa balsamia hänen kipuunsa, ehkä hän paranee.

51:9 'Me olemme koettaneet parantaa Baabelia, mutta ei hän ole parantunut. Jättäkää hänet ja menkäämme pois, kukin omaan maahansa; sillä hänen tuomionsa ulottuu tai vaaseen asti, kohoa pilviin saakka.

51:10 Herra on tuonut ilmi meidän vanhurskautemme; tulkaa, julistakaamme Siionissa Herran, meidän Jumalamme, tekoja.'

51:11 Teroittakaa nuolet, täyttäkää viinet! Herra on herättänyt Meedian kuningasten hengen, sillä hänen ajatuksensa käy Baabelia vastaan, sen hävittämiseksi. Tämä on Herran kosto, kosto hänen temppelinsä puolesta.

51:12 Kohottakaa lippu Babelin muureja vastaan, vahvistakaa vartiosto, asettakaa vartijat, valmistakaa väijytykset; sillä mitä Herra on ajatellut, sen hän tekeekin, sen minkä hän on puhunut Babelin asukkaita vastaan.

51:13 Sinä, joka asut suurten vetten partailla, joka olet aarteista rikas, sinun loppusi on tullut, sinun väärän voittosi raja.

51:14 Herra Sebaot on vannonut itse kauttansa. Totisesti, minä täytän sinut ihmisillä niinkuin heinäsirkoilla, ja he virittävät sinusta viininkorjuulaulun.

51:15 Hän on tehnyt maan voimallansa, vahvistanut

valittakaa häntä, ottakaa myös voidetta hänen haavallensa, jos hän mitämaks taitais parantua.

51:9 Me paransimme Babelia, mutta ei hän terveeksi tullut; antakaa siis hänen olla, ja käykäämme itsekukin maallensa; sillä hänen rangastuksensa ulottuu hamaan taivaaseen, ja astuu pilviin ylös.

51:10 \Herra\ on tuonut edes meidän vanhurskautemme: tulkaa ja luetelkaamme \Herran\ meidän Jumalamme töitä Zionissa.

51:11 Teroittakaa nuolet, ja valmistakaa kilvet: \Herra\ on herättänyt Medin kuningasten sydämen; sillä hänen ajatuksensa on Babelia vastaan, hävittää häntä. Sillä tämä on \Herran\ kosto, hänen temppelinsä kosto.

51:12 Ripustakaa lippu ylös Babelin muurille, asettakaa vartio, pankaa vartiat, toimittakaa väijyjät; sillä \Herra\ ajattelee jotain, ja on myös täyttävä, mitä hän Babelin asuvaisia vastaan on puhunut.

51:13 Sinä, joka suuren veden tykönä asut, jolla myös ovat suuret tavarat, sinun loppus on tullut, ja sinun ahneutes on lakannut.

51:14 \Herra\ Zebaot on vannonut itse kauttansa: minä tahdon täyttää sinun ihmisillä, niinkuin ruohomadoilla, heidän pitää laulaman sinusta ilovirren.

51:15 Joka maan voimallansa tehnyt on, ja maanpiirin viisaudellansa vahvistanut,

walittacat händä/ ottacat myös woidellusta hänen haavallens/ jos hän/ mitämax/ taidais parata.

51:9 Me parannamme Babeli/ mutta ei hän tahdo terwexi tulla/ andacat sijs hänen olla/ ja käykäm idzecukin maallens: Sillä hänen rangastuxens ulottu haman taiwasen/ ja astu pilwin ylös.

51:10 HERra on tuonut edes meidän wanhurscaudem/ tulcat ja luetelcam HERran meidän Jumalam töitä Zionis.

51:11 Ja teroittacat nuolet hywin/ ja walmistacat kilwet/ HERra on herättänyt Medenin Cuningasten sydämen: Sillä hänen ajatuxens owat Babelita wasthan/ häwittä händä: Sillä tämä on HERran costo/ hänen Templins costo.

51:12 Ja ripustacat nyt lippu ylös muurein päälle Babelis/ asettacat wartia/ pangat wartiat/ toimittacat wäijyjät: Sillä HERra ajattele jotain/ ja on myös täyttävä mitä hän Babelin asuwaisi wasthan on puhunut.

51:13 Sinä joca suuren weden tykönä asut/ jolla myös owat suuret tawarat/ sinun loppus on tullut/ ja sinun ahneudes on lacannut.

51:14 HERra Zebaoth on wannonut sen sieluns cautta: Minä tahdon täyttä sinun ihmisillä/ nijncuin ruohomadoilla/ heidän pitä laulaman sinulle wirren.

51:15 JOca maan woimallans tehnyt on/ ja mailman pijrin

maanpiirin viisaudellansa ja levittänyt taivaat taidollansa.

51:16 Kun hän jylisee, käy vetten pauhina taivaalla, ja hän nostaa pilvet maan ääristä, tekee salamat ja sateen ja tuo tuulen sen säilytyspaikoista.

51:17 Järjetön on jokainen ihminen, tietoa vailla, häpeän saa jokainen kultaseppä veistetyistä kuvasta, petosta on hänen valamansa kuva, eikä niissä henkeä ole.

51:18 Turhuutta ne ovat, naurettavia tekeleitä; kun niiden rangaistus tulee, ne hukuvat.

51:19 Näiden kaltainen ei ole hän, joka on Jaakobin osa, sillä hän on kaiken luoja, ja Jaakob on hänen perintösukunsa: Herra Sebaot on hänen nimensä.

51:20 Sinä olit minun vasarani, minun sota-aseeni, sinulla minä musersin kansoja, sinulla minä hävitin valtakuntia.

51:21 Sinulla minä musersin hevosen ja ratsastajan, sinulla minä musersin vaunut ja ajajan.

51:22 Sinulla minä musersin miehen ja vaimon, sinulla minä musersin vanhan ja nuoren, sinulla minä musersin nuorukaisen ja neitosen.

51:23 Sinulla minä musersin paimenen ja hänen laumansa, sinulla minä musersin pelto-miehen ja hänen juhtaparinsa, sinulla minä musersin käsynhaltijat ja päämiehet.

51:24 Minä maksan Baabelille

ja taivaat toimellisuudellansa venyttänyt.

51:16 Kuin hän jylisee, niin on paljo vettä taivaan alla; hän tempaa pilvet ylös hamasta maan äärestä; hän tekee leimaukset sateessa, ja tuo tuulen kammioistansa.

51:17 Kaikki ihmiset ovat tomppelit taidossansa, ja jokainen kultaseppä häväistään kuvinensa; sillä heidän kuvansa ovat petos, ja ei ole niissä henkeä.

51:18 Ne ovat sula turhuus ja petollinen työ; heidän täytyy hukkuu, kuin heitä etsitään.

51:19 Mutta Jakobin osa ei ole senkaltainen, vaan hän on se, joka kaikki luonut on, (Israel on) hänen perimisensä valtikka: \Herra\ Zebaot on hänen nimensä.

51:20 Sinä olet minun vasarani, minun sota-aseeni: ja minä lyön kauttas pakanat ja hävitän valtakunnat.

51:21 Minä lyön sinun kauttas hevokset, ratsastajat, ja rikon sinun kauttas vaunut ja niiden ajajat.

51:22 Minä lyön sinun kauttas miehet ja vaimot, ja lyön sinun kauttas vanhat ja nuoret, ja sinun kauttas nuorukaiset ja neitset.

51:23 Minä lyön sinun kauttas paimenet ja heidän laumansa, minä lyön sinun kauttas peltomiehet ja juhdat, ja lyön sinun kauttas ruhtinaat ja päämiehet.

51:24 Sillä minä tahdon

hänen taidollans walmisti/ ja taiwan toimellisuudellans wennytti.

51:16 Cosca hän jylise/ niijn paljo wettä taiwast tule alas: hän temma pilwet ylös hamast maan ärestä. Hän teke leimaukset sates/ ja tuo tuulen salaisist sioistans.

51:17 Caicki ihmiset owat tomppelit heidän taidosans/ ja jocainen culdaseppä häväistän cuwinens.

51:18 Sillä heidän epäjumalans owat wietellyxet/ ja ei ole heisä elämätä.

He owat sula turhuus ja pettäwäiset tegot/ heidän täyty huckua/ cosca heitä edzitän.

51:19 Mutta ei se niijn ole/ joca Jacobin tawara on/ waan se on se/ joca caicki luo/ ja Israel on hänen perimisens waldicka/ HERra Zebaot on hänen nimens.

51:20 Slnä olet minun wasaran/ minun sotaasen/ ja minä lyön sinun cauttas Canssat/ ja häwitän waldacunnat/

minä lyön sinun cauttas hewoiset/ ja radzastajat.

51:21 Minä ricon sinun cauttas waunut ja heidän ajajans/

minä lyön sinun cauttas miehet ja waimot.

51:22 Minä lyön sinun cauttas wanhat ja nuoret/ minä lyön nuorucaiset ja neidzet/

minä lyön sinun cauttas paimenet ja laumat:

51:23 Minä lyön sinun cauttas peldomiehet ja iket/ minä lyön sinun cauttas Ruhtinat ja Herrat.

51:24 Sillä minä tahdon maxa

<p>ja kaikille Kaldean asukkaille kaiken sen pahan, minkä he ovat tehneet Siionille teidän silmäinne edessä, sanoo Herra.</p>	<p>maksaa Babelille ja kaikille Kaldean asuvalle kaiken heidän pahuutensa, jonka he ovat Zionille tehneet, teidän silmäinne edessä, sanoo \Herra\.</p>	<p>Babelille ja kaikille Chalderein asuvalle kaiken heidän pahudens/ cuin he owat Zionille tehnet/ teidän silmäinne edes/ sano HERra.</p>
<p>51:25 Katso, minä käyn sinun kimppuusi, sinä hävityksen vuori, joka hävitit koko maan, sanoo Herra. Ja minä ojennan käteni sinua vastaan ja vieritän sinut alas kalliolta ja teen sinusta poltetun vuoren.</p>	<p>51:25 Katso, minä tulen sinun tykö, sinä vahingollinen vuori, joka koko maailman turmelet, sanoo \Herra\, ja ojennan käteni sinun ylitses, ja vieritän sinun alas vuorelta, ja teen poltetun vuoren sinusta.</p>	<p>51:25 Cadzo/ minä tulen tygös sinä vahingollinen vuori/ joca coco mailman turmelet/ sano HERra. Minä ojennan minun käteni sinun ylidzes/ ja wieritän sinun alas wuorelda/ ja teen poltetun vuoren sinusta.</p>
<p>51:26 Eikä sinusta oteta enää kulmakiveä eikä perustuskiiveä, vaan sinä jäät ikuisiksi erämaaksi, sanoo Herra.</p>	<p>51:26 Niin ettei sinusta ei kulmakiviä eikä perustuskiiviä taideta ottaa; vaan sinun pitää oleman ijankaikkisen aution, sanoo \Herra\.</p>	<p>51:26 Nijn ettei sinusta eikä culmakiwiä eli perustuskiwiä taita otta: Waan sinun pitää oleman ijancaikkisen autian/ sano HERRA.</p>
<p>51:27 Nostakaa lippu maassa, puhaltakaa pasunaan kansoissa, vihkikää kansat häntä vastaan, kutsukaa häntä vastaan Araratin, Minnin ja Askenaan valtakunnat, asettakaa päämies häntä vastaan, antakaa tulla hevosia kuin pörheitä heinäsiirkoja.</p>	<p>51:27 Nostakaat lippu ylös maalla, soittakaat torvella pakanain seassa, varustakaat pakanat häntä vastaan, kutsukaat häntä vastaan (nämät) valtakunnat: Ararat, Minni ja Askenas; toimittakaat sodanpäämiehet häntä vastaan, tuokaat hevoset niinkuin julmat vapsaiset.</p>	<p>51:27 NOstacat lippu ylös maalla/ soittacat waskitorwe pacanain seas/ warustacat pacanat händä wastian/ cudzucacat händä wastian nämät waldacunnat: Ararat/ Meni ja Ascenas: toimittacat sodanpäämiehet händä wastian/ tuocat hewoiset/ nijncuin hörräwäiset wapsaiset.</p>
<p>51:28 Vihkikää kansat häntä vastaan, Meedian kuninkaat, sen käskenhaltijat ja kaikki päämiehet ja koko sen vallan alainen maa.</p>	<p>51:28 Varustakaat pakanat häntä vastaan, Median kuninkaat, hänen ruhtinaansa ja kaikki hänen päämiehensä, ja kaikki hänen valtansa maakunta.</p>	<p>51:28 Warustacat pacanat händä wastian/ nimittäin: Medenin Cuningat heidän Ruhstinastens ja Herrains cansa/ ja caicki heidän maans walian/</p>
<p>51:29 Ja maa vapisee ja vääntelehtii tuskasta, sillä Herran aivoitukset täyttyvät Baabelia vastaan: hän tekee Baabelin maasta asumattoman erämaan.</p>	<p>51:29 Ja maan pitää vapisevan ja peljästyvän; sillä \Herran\ ajatukset tahtovat tulla täytetyksi Babelia vastaan, niin että hän tekee Babelin maan autioksi, jossa ei kenenkään pidä asuman.</p>	<p>nijn että maa wapisis ja peljästyis. 51:29 Sillä HERran ajatuxet tahtowat tulla täytetyxi Babelita wastian/ nijn että hän teke Babelin maan autiaksi/ joisa ei kenengän pidä asuman.</p>
<p>51:30 Baabelin sankarit lakkaavat taistelemasta, he istuvat linnoituksissaan, heidän voimansa on kuihtunut, he</p>	<p>51:30 Babelin sankarit ei pidä uskaltaman mennä sootaan, vaan linnoissa pysymän, heidän väkevyytensä on pois, ja ovat tulleet niin-</p>	<p>51:30 Babelin Sangarit ei pidä uscaldaman mennä sootaan: Waan linnoisa pysymän/ heidän wäkeydens on</p>

ovat naisiksi muuttuneet; sen asunnot ovat poltetut, sen salvat rikotut.

51:31 Juoksija juoksee juoksijaa vastaan, sanansaattaja sanansaattajaa vastaan, ilmoittamaan Baabelin kuninkaalle, että hänen kaupunkinsa on valloitettu äärestä toiseen,

51:32 kahlauspaikat vallatut, linnoitukset tulella poltetut ja sotamiehet kauhun vallassa.

51:33 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Tytär Baabel on kuin puimatanner poljettaessa; vielä vähän aikaa, niin hänen elonaikansa tulee.

51:34 Nebukadressar, Baabelin kuningas, on minut syönyt, hävittänyt minut, pannut syrjään kuin tyhjän astian; hän on niellyt minut niinkuin lohikäärme, täyttänyt vatsansa minun herkuillani ja huuhtonut minut pois.

51:35 'Kärsimäni väkivalta ja minun raadeltu lihani tulkoon Baabelin päälle', sanoo Siionin asukas. 'Minun vereni tulkoon Kaldean asukasten päälle', sanoo Jerusalem.

51:36 Sentähden näin sanoo Herra: Katso, minä ajan sinun asiasi ja kostan sinun kostosi. Minä kuivaan hänen virtansa ja ehdytän hänen lähteensä.

51:37 Ja Baabel tulee kiviroukkioksi, aavikkosutten asunnoksi, kauhistukseksi ja ivan vihellykseksi, aivan asujattomaksi.

51:38 He kiljuvat kaikki kuin

kuin vaimot; hänen asumisensa ovat sytytetyt, ja hänen telkensä taitetut rikki.

51:31 Tässä juoksee yksi toisensa editse, ja yksi sanansaattaja kohtaa toista, ilmoittamaan Babelin kuninkaalle, että hänen kaupunkinsa on hamaan loppuun asti voitettu,

51:32 Ja luotuspaikat suljetut, ja järvet poltetut, ja sotaväki pelkuriksi tullut.

51:33 Sillä näin sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala: Babelin tytär on niinkuin riihen permanto, hänen tappamisensa aika on tullut; vielä vähän ajan perästä tulee hänen niittämisensä aika.

51:34 Nebukadnetsar, Babelin kuningas on minun syönyt, ja kukistanut minun; hän on tehnyt minun tyhjäksi astiaksi; hän on niellyt minun niinkuin lohikäärme, hän on täyttänyt vatsansa minun herkuistani; hän on minun ajanut pois.

51:35 Mutta nyt löytään Babelissa se vääräys, jota minulle ja minun lihalleni on tehty, sanoo Zionin asuva, ja minun vereni Kaldean asuvaisten päälle, sanoo Jerusalem.

51:36 Sentähden sanoo \Herra\ näin: katso, minä toimitan sinun asias, ja kostan sinun kostos; minä kuivaan hänen merensä, ja annan kuivata hänen kaivonsa.

51:37 Ja Babelin pitää tuleman kiviraunioksi ja lohikäärmeiden asumasiaksi, ihmeksi ja viheltämiseksi, niin ettei kenenkään pidä siellä asuman.

51:38 Heidän kaikkein pitää

pois/ ja ovat tulleet nijncuin waimot/ hänen asumisensa ovat sytytetyt/ ja hänen telkens taitetut ricki.

51:31 Täsä juoxe yxi toisen edidzen/ ja yxi sanansaattaja cohta toista/ ilmoittaman Babelin Cuningalle/ että hänen Caupungins on haman loppun voitettu/

51:32 Ja maan tiet suljetut/ ja meret poldetut/ ja sotawäki pelcurixi tullut.

51:33 Sillä näitä sano HERra Zebaoth Israelin Jumala: Tytär Babel on nijncuin rijhen permanto/ hänen tappamisens aica on tullut. Hänen nijttämisens aica on tullut.

51:34 NebucadNezar on minun syönyt/ ja cukistanut minun/ hän on tehnyt minun tyhjäxi astiaxi/ hän on niellyt minun nijncuin Draki/ hän on täyttänyt hänen wadzans minun hercullisudestani/ hän on minun ajanut pois:

51:35 Mutta nyt löytän Babelis se coirus joca minulle ja minun lihalleni on tehty/ sano Zionin asuwa: ja minun werelleni Chaldean asuwaisten päälle/ sano Jerusalem.

51:36 Sentähden sano HERra näin: Cadzo/ minä toimitan sinun asias/ ja costan sinun/ minä cuiwan hänen merens/ ja annan cuiwata hänen caiwons.

51:37 Ja Babelin pitä tuleman kiwiraunioxi ja Drakein asumasiaxi/ ihmexi/ ja wilistämisexi/ nijn ettei kenengän pidä siellä asuman.

51:38 Heidän caickein pitää

nuoret leijonat, murisevat kuin naarasleijonain pennut.	kiljuman niinkuin jalopeurat, ja huutaman niinkuin nuoret jalopeurat.	räyskymän/ nijncuin Lejonin/ ja huutaman nijncuin nuorten Lejonein:
51:39 Kun he ovat himossansa kiihkeimmillään, teen minä heille juomingit ja juovutan heidät, että he riemastuvat ja nukkuvat ikuiseen uneen eivätkä enää heräjä, sanoo Herra.	51:39 Minä panen heidän juomisensa helteesen, ja juovutan heidät, niin että heidän pitää iloiseksi tuleman, ja makaaman ijankaikkista unta, josta ei heidän ikänä pidä heräämään, sanoo \Herra\.	51:39 Minä panen heidän/ heidän juomisensa cansa helteeseen/ ja juovutan heidän/ nijn että heidän pitä iloisexi tuleman ja macaman ijancaickista unda/ josta ei heidän ikänäns pidä herämään/ sano HERra.
51:40 Minä vien heidät teurastettaviksi, niinkuin karitsat, niinkuin oinaat ja kauriit.	51:40 Minä vien heidät alas niinkuin karitsat teurastetaan, niinkuin oinaat ja kauriit.	51:40 Minä wien heidän alas nijncuin caritzat teurastetta/ nijncuin jäävät ja caurit:
51:41 Kuinka onkaan valloitettu Seesak, vallattu se, jota ylisti kaikki maa! Kuinka onkaan Baabelista tullut kauhistus kansojen seassa!	51:41 Kuinka Sesak on niin voitettu, ja ylistetty koko maailmassa niin kiinni otettu? Kuinka on Babel tullut ihmeeksi pakanain seassa?	51:41 Cuinga Sesach on nijn voitettu/ ja se ylistetty cocomailmasa nijn otettu? Cuinga on Babel tullut ihmexi caickein pacanain seas?
51:42 Meri nousi Baabelin yllä, sen aaltojen pauhuun se peitettiin.	51:42 Meri on käynyt Babelin ylitse, ja se on peitetty monella aallolla.	51:42 Meri on käynyt Babelin ylidzen/ ja se on peitetty monella allolla.
51:43 Sen kaupungit ovat tulleet autiomaaksi, kuivaksi maaksi ja aromaaksi, maaksi, jossa ei asu kenkään, jossa ei ihmislapsi kulje.	51:43 Hänen kaupunkinsa ovat hyljätyt, kuivaksi ja kylmäksi maaksi tulleet, maaksi, jossa ei kenkään asu, ja kussa ei yhtään ihmistä vaella.	51:43 Hänen Caupungins ovat hyljätyt/ cuiwaxi ja kylmäxi maaxi tullet/ maaxi josa ei kengän asu/ ja cusa ei yhtän ihmistä waella.
51:44 Minä kosten Beelille Baabelissa ja vedän ulos hänen kidastaan sen, mitä hän on niellyt; eivätkä kansat enää virtaa hänen tykönsä. Baabelin muurikin on kaatunut.	51:44 Sillä minä etsin Belia Babelissa, ja repäisen hänen kurkustansa ulos sen, minkä hän on niellyt; ja pakanain ei pidä enään juokseman hänen tykönsä; Babelin muurit ovat myös maahan jaonneet.	51:44 Sillä minä olen edzinyt Beli Babelis/ ja rewäisnyt hänen curcustans sen cuin hän on niellyt. Ja pacanain ei pidä enä juoxeman hänen tygöns: Sillä Babelin muurit ovat myös maahan jaonnet.
51:45 Lähde pois sen keskeltä, minun kansani, ja pelastakoon kukin henkensä Herran vihan hehkusta.	51:45 Lähtekäät sieltä ulos, minun kansani, ja jokainen pelastakoon sielunsa \Herran\ julmasta vihasta.	51:45 LÄhtekät siellä ulos minun Canssan/ jocainen auttacan hänen sieluans/ HERran julmasta wihasta.
51:46 Älköön sydämenne säikkykö, älkää peljätkö sitä sanomaa, joka kuuluu maassa, kun tulee tänä vuonna tämä sanoma ja sitten toisena vuonna tuo sanoma, kun maassa on väkivalta ja hallit-	51:46 Teidän sydämenne taitais muutoin pehmeäksi tulla ja nääntyä siitä sanomasta, jonka maalla pitää kuuluman; sillä yhtenä vuonna pitää sanoman kuuluman, niin myös toisena vuonna, sanoman väkivallasta maalla, ja yhden ruhtinaan ole-	51:46 Teidän sydämen taitais muutoin pehmexi tulla/ ja näändyä sijtä sanomast cuin maalla pitä cuuluman: Sillä yhtenä vuonna pitä sanoma cuuluman/ nijn myös toisna vuonna wäkiwallast maalla/

sija hallitsijaa vastaan.

51:47 Sentähden katso, päivät tulevat, jolloin minä koston Baabelin jumalankuville, jolloin koko sen maa joutuu häpeään ja kaikki kaatuvat surmattuina sen keskellä.

51:48 Silloin riemuitsevat Baabelin kohtalosta taivas ja maa ja kaikki, mitä niissä on, kun pohjoisesta tulevat sen hävittäjät, sanoo Herra.

51:49 Baabelinkin on kaatuminen, te Israelin surmatut, niinkuin Baabelin tähden kaatui surmatuita kautta kaiken maan.

51:50 Te miekasta pelastuneet, menkää, älkää pysähtykö, muistakaa Herraa kaukaisella maalla ja pitäkää mielessänne Jerusalem.

51:51 'Me häpeämme, sillä me kuulemme pilkkaa; häpeä peittää meidän kasvomme, sillä muukalaiset ovat käyneet Herran temppelin pyhyyksien kimppuun.'

51:52 Sentähden katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä koston sen jumalankuville ja sen maa on täynnä haavoitettujen voihkinaa.

51:53 Vaikka Baabel astuisi ylös taivaaseen, vaikka se korkeuteen linnansa vahvistaisi, sittenkin tulevat sille minulta hävittäjät, sanoo Herra.

51:54 Kuule, huuto Baabelista, suuri hävityksen melske kaldealaisten maasta!

51:55 Sillä Herra hävittää

man toista vastaan.

51:47 Sentähden katso, aika tulee, että minä Babelin epäjumalat etsin, ja koko hänen maansa pitää tuleman häpiään, ja kaikki hänen lyötynsä pitää siellä makaaman.

51:48 Taivaan ja maan ja kaikki, mitä niissä on, pitää iloitseman Babelista, että hänen kukistajansa ovat tulleet pohjasta, sanoo \Herra\.

51:49 Ja niinkuin Babel Israelissa on kaatanut lyödyt, niin pitää myös lyödyt Babelissa kaattaman kaikessa maassa.

51:50 Menkää siis matkaanne te, jotka olette vältäneet miekan, ja älkää kauvan viipykö; ajatelkaat \Herran\ päälle kaukaisella maalla, ja pitäkää Jerusalem mielessänne.

51:51 Me olemme häpiään tulleet, kuin me kuulimme sen häväistyksen; ja häpiä peitti meidän kasvomme, kuin muukalaiset tulivat \Herran\ huoneen pyhään.

51:52 Sentähden katso, aika tulee, sanoo \Herra\, että minä hänen epäjumalansa etsin; ja koko maalla pitää kuolemahaavoilla lyödyt huokaaman.

51:53 Jos Babel astuisi ylös taivaaseen ja kiinnittäisi itsensä korkeuteen, niin pitää kuitenkin minulta kukistajat tuleman hänen päällensä, sanoo \Herra\.

51:54 Ääni kuuluu Babelista, suuri valitus Kaldean maalta.

51:55 Sillä \Herra\ hävittää

ja yhden Ruhtinan pitää oleman toista vastaan.

51:47 Sentähden cadzo/ aica tule/ että minä Babelin epäjumalat edzin/ ja coco heidän maans pitää tuleman häpiään/ ja hänen lyötyns pitää siellä macaman.

51:48 Taiwan ja maan/ ja mitä nijsä on/ pitää iloidzeman Babelist/ että hänen cukistajans owat tulleet pohjasta/ sano HERra.

51:49 Ja nijncuin Babel Israelis on caatanut lyödyt: nijn pitää myös lyödyt Babelis caattaman coco maasa.

51:50 Mengät sijs matcaan te cuin oletta wälttänet miecan/ ja älkät cauwan wijpykö/ ajatelcat HERran päälle/ caucalaisella maalla/ ja pitäkät Jerusalem mielesän.

51:51 Me olemme häpiään tulleet/ cuin me cuulimme sen häväistyksen/ ja häpiä peitti meidän caswom/ cosca muucalaiset tulit HERran huonen Pyhään.

51:52 Sentähden cadzo/ aica tule/ sano HERra/ että minä hänen epäjumalans edzin/ ja coco maalla pitää cuolemahaawat saanet huocaman.

51:53 Ja jos Babel astuisi ylös taiwasen/ ja kijnnitäs idzens corkeuteen/ nijn pitää cuitengin cukistaitten tuleman minulda hänen päällens/ sano HERra.

51:54 Äni cuulu Babelist/ suuri walitus Chalderein maalda.

51:55 Sillä HERra häwittä Ba-

<p>Baabelin ja lopettaa sieltä suuren äänten melun. Heidän aaltonsa pauhaavat kuin suuret vedet, korkea on heidän äänensä kohina.</p>	<p>Babelin, hän hävittää hänen niin suurella riekunalla ja kapinalla, että hänen aaltonsa pauhaavat, niinkuin isot vedet.</p>	<p>belin/ hän hävittä hänen niijn suurella riecunalla ja capinal-la/ että hänen aldons pauhawat/ nijncuin isoit wedet.</p>
<p>51:56 Sillä hävittäjä käy Baabelin kimppuun, ja sen sankarit vangitaan, heidän jousensa murretaan; sillä Herra on koston Jumala: hän maksaa tarkoin.</p>	<p>51:56 Sillä hävittäjä on tullut Babelin päälle, hänen sankarinsa käsitetään, heidän joutsensa taitetaan; sillä koston Jumala, \Herra\ maksaa täydellisesti hänelle.</p>	<p>51:56 Sillä hävittäjä on tullut Babelin päälle/ hänen Sangarinsa käsitetän/ heidän joudzens taitetan: Sillä coston Jumala/ HERra maxa hänelle.</p>
<p>51:57 Minä juovutan sen ruhtinaat ja tietäjät, sen käskynhaltijat, päämiehet ja sankarit; ja he nukkuvat ikuiseen uneen eivätkä enää heräjä, sanoo Kuningas; Herra Sebaot on hänen nimensä.</p>	<p>51:57 Minä juovutan hänen ruhtinaansa, tietäjänsä, herransa, päämiehensä ja voimallisensa, niin että heidän pitää lepäämään ijankaikkista unta, josta ei heidän enään pidä heräämään, sanoo Kuningas, jonka nimi on \Herra\ Zebaot.</p>	<p>51:57 Minä juowutan hänen Ruhtinans/ Tietäjäns/ Herrans/ Sodanpäämiehensä ja sotawäkensä/ nijn että heidän pitä lewäjämän ijancaickist unda/ josta ei heidän enä pidä heräjämän/ sano Cuningas jonga nimi on HERra Zebaot:</p>
<p>51:58 Näin sanoo Herra Sebaot: Baabelin leveä muuri hajotetaan maahan, ja sen korkeat portit poltetaan tulella. Niin tekevät kansat työtä tyhjän tähden, kansakunnat tulen hyväksi, ja vaivaavat itsensä väsyksiin."</p>	<p>51:58 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: suuren Babelin muurit pitää alta kaivettaman, ja hänen korkiat ovensa tulella poltettaman, että pakanain työn pitää turhan oleman, ja poltettaman, mitä kansa vaivalla on rakentanut.</p>	<p>51:58 Näitä sano HERra Zebaot: Muurit pitää sen suuren Babelin ymbärildä sala caiwettaman/ ja hänen corkiat owens tulella poltettaman/ että pacanain työn pitää turhan oleman/ ja poltettaman mitä Canssa waiwalla owat rakendanet.</p>
<p>51:59 Asia, jonka profeetta Jeremia antoi Serajalle, Neriaan, Mahsejan pojan, pojalle toimitettavaksi, kun tämä lähti Sidkian, Juudan kuninkaan, kanssa Baabeliin hänen neljäntenä hallitusvuotensa. Seraja oli majoituspäällikkö.</p>	<p>51:59 Tämän on se sana, jonka propheta Jeremia käski Serajalle Nerijan pojalle, Mahsejan pojan, kuin hän Zedekian, Juudan kuninkaan kanssa meni Babeliin hänen valtakuntansa neljäntenä vuotena. Ja Seraja oli rauhallinen ruhtinas.</p>	<p>51:59 NÄmät owat sanat jotca Propheta Jeremia käski SeraJalle Nerian pojalle Mashean pojan/ cosca hän Zedechian Judan Cuningan cansa meni Babelijn hänen waldacundans neljäntenä vuotena. Ja SeraJa oli rauhallinen Ruhtinas.</p>
<p>51:60 Jeremia kirjoitti kaiken sen onnettomuuden, joka oli tuleva Baabelille, erityiseen kirjaan, kaikki nämä sanat, jotka ovat kirjoitetut Baabelia vastaan.</p>	<p>51:60 Ja Jeremia kirjoitti yhteen kirjaan kaiken onnettomuuden, joka piti Babelin päälle tuleman, kaikki nämä sanat, jotka ovat kirjoitetut Baabelia vastaan.</p>	<p>51:60 Ja Jeremia kirjoitti caiken onnettomuden/ joca piti Babelin päälle tuleman/ kirjaan/ nimittäin/ caicki nämät sanat jotca owat kirjoitetut Babelita wastan.</p>
<p>51:61 Ja Jeremia sanoi Serajalle: "Kun tulet Baabeliin, niin</p>	<p>51:61 Ja Jeremia sanoi Serajalle: kuin sinä tulet Babeliin, niin katso ja lue kaikki</p>	<p>51:61 Ja Jeremia sanoi Serajalle: Cuin sinä tulet Babeliin,</p>

katso, että luet kaikki nämä sanat.

51:62 Ja sano: Herra, sinä olet puhunut tätä paikkaa vastaan: sinä olet hävittävä sen, niin ettei siinä asukasta ole, ei ihmistä eikä eläintä, vaan että se jää ikuisiksi erämaaksi.

51:63 Ja kun olet lukenut tämän kirjan loppuun, sido siihen kivi ja viskaa se keskelle Eufratia,

51:64 ja sano: Näin uppoaa Baabel eikä nouse enää siitä onnettomuudesta, jonka minä sille tuotan, vaan he vaipuvat." Näin pitkälle Jeremian sanat.

Jeremia 52 LUKU

52:1 Sidkia oli kahdenkymmenen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta.

52:2 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, aivan samoin kuin Joojakim oli tehnyt.

52:3 Sillä Herran vihan tähden kävi näin Jerusalemille ja Juudalle, kunnes hän vihdoin heitti heidät pois kasvojensa edestä.

52:4 Sidkia kapinoi Baabelin kuningasta vastaan. Hänen yhdeksäntenä hallitusvuotenaan, sen kymmenennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, hyökkäsi Nebukadressar, Baabelin ku-

nämät sanat.

51:62 Ja sano: \Herra\! sinä olet puhunut tätä paikkaa vastaan, hävittääksesi sitä, niin ettei kenenkään pitäisi asuman tässä, ei ihmistä eikä eläintä, vaan oleman ijankaikkisena autiona.

51:63 Ja kuin olet lukenut kaiken tämän kirjan, niin sido siihen kivi, ja paiskaa se keskelle Phratia,

51:64 Ja sano: näin pitää Babeli upotettaman, ja ei jälleen nouseman ylös siitä onnettomuudesta, jonka minä tuotan hänen päällensä, vaan hukkuman. Tähän asti ovat Jeremian sanat.

52 LUKU

52:1 Zedekia oli yhdenkymmenekymmentä vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmenekymmentä vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal Jeremian tytär Libnasta.

52:2 Ja hän teki pahaa \Herran\ edessä, niinkuin Joojakimkin oli tehnyt.

52:3 Sillä \Herran\ viha oli Jerusalemin ja Juudan päällä, siihenasti että hän heitti heidät pois kasvojensa edestä. Ja Zedekia luopui Babelin kuninkaasta.

52:4 Ja tapahtui hänen valtakuntansa yhdeksäntenä vuotena, kymmenentenä päivänä, kymmenennessä kuukaudessa, että Nebukadnessar, Babelin kuningas tuli kaiken joukkonsa kanssa Jerusalemiä vastaan; ja he

lijn/ nijn cadzo ja lue caicki nämät sanat/ ja sano:

51:62 HERra sinä olet puhunut tätä paikka vastaan/ häwittäxes sitä/ nijn ettei kenengän pidäis asuman täsä/ eikä Canssa eli carja:

51:63 Waan oleman ijancaickisna autiana.

Ja coscas olet lukenut caiken kirjan: nijn sido siihen kiwi/ ja paisca händä Phrathijn/

ja sano: Näin pitä Babelin upotettaman/ ja ei jällens nouseman ylös sijtä onnettomudesta/ jonga minä tuotan hänen päällensä/ waan hukkuman. Aina tähän asti on Jeremia puhunut.

III. Lucu

52:1 ZEdechia oli yxi colmatkymmendä vuotta wanha tulduans Cuningaxi/ ja hallidzi yxitoistakymmendä vuotta Jerusalemis. Hänen äitins cudzuttin Hamutal Jeremian tytär Libnas/

52:2 Ja teki mitä ei HERralle kelwannut/ nijncuin Jojachimikin oli tehnyt.

52:3 Sillä HERran wiha oli Jerusalemin ja Judan päällä/ siihenasti että hän heitti heidän pois caswoins edest: Ja Zedechia luopui Babelin Cuningasta.

52:4 Mutta yhdexändenä hänen waldacundans wuotena/ kymmenendenä päiwänä/ kymmenennesä Cuucaudesa/ tuli NebucadNesar Babelin Cuningas caiken jouckons cansa Jerusalemita vastaan ja

ningas, koko sotajoukollaan Jerusalemin kimppuun; ja he asettuivat leiriin sitä vastaan ja rakensivat saartovarusteet sitä vastaan yltympäri.

52:5 Näin kaupunkia piiritettiin kuningas Sidkian yhdeentoista hallitusvuoteen asti.

52:6 Mutta neljännessä kuussa, kuukauden yhdeksäntenä päivänä, kun nälänhätä ahdisti kaupunkia eikä maakansalakaan ollut leipää,

52:7 valloitettiin kaupunki, ja kaikki sotilaat pakenivat ja lähtivät ulos kaupungista yöllä molempien muurien välitse vievää porttitietä, joka on kuninkaan puutarhan puolella, kaldealaisten ollessa kaupungin ympärillä, ja he kulkivat Aromaahan päin.

52:8 Mutta kaldealaisten sotajoukko ajoi kuningasta takaa, ja he saavuttivat Sidkian Jerikon aroilla; ja kaikki hänen sotaväkinsä oli jättänyt hänet ja hajaantunut.

52:9 Ja he ottivat kuninkaan kiinni ja veivät hänet Baabelin kuninkaan eteen Riblaan, joka on Hamatin maassa, ja tämä julisti hänelle tuomion.

52:10 Ja Baabelin kuningas teurastutti Sidkian pojat hänen silmiensä edessä, ja myöskin kaikki Juudan ruhtinaat hän teurastutti Riblasa.

52:11 Ja Sidkialta Baabelin kuningas sokaisutti silmät, kytketti hänet vaskikahleisiin ja vei hänet Baabeliin, ja hän

sioittuivat sen eteen, ja rakensivat saarron sen ympärille joka taholta.

52:5 Ja kaupunki oli niin piiritetty hamaan yhteentoistakymmenenteen kuningas Zedekian vuoteen asti.

52:6 Yhdeksäntenä päivänä neljännessä kuukaudessa sai nälkä vallan kaupungissa, ja ei ollut maakunnan kansalla enään mitään syötävää.

52:7 Niin kukistettiin kaupunki, ja kaikki sotamiehet pakenivat ja menivät ulos kaupungista, yöllä, porttitietä, joka oli kahden muurin välillä kuninkaan yrttitarhaa kohden; mutta Kaldealaiset makasivat kaupungin ympärillä, ja nämät menivät pois tietänsä myöten kedolle.

52:8 Niin ajoi Kaldealaisten sotajoukko kuningasta takaa, ja saavutti Zedekian Jerikon kedolla, ja kaikki hänen sotajoukkonsa oli hänestä hajonnut.

52:9 Ja he ottivat kuninkaan kiinni ja veivät hänet Babelin kuninkaan tykö Riblathiin, joka on Hamatin maalla, ja hän sanoi tuomion hänestä.

52:10 Ja Babelin kuningas antoi tappa Zedekian lapset, hänen silmäinsä edessä; ja tappoi kaikki Juudan ruhtinaat Riblatissa.

52:11 Mutta Zedekialta hän antoi puhkaista silmät, ja antoi hänen sidotta kaksilla vaskikahleilla; ja Babelin kuningas vei hänen Babeliin,

pijritti hänen/ ja scantzais hänen ymbärins joca tahwolda.

52:5 Ja Caupungi oli nijn pijritetty haman yhtentoistakymmenden Cuningas Zedechian vuoten asti.

52:6 Mutta yhdeksäntenä päivänä neljännessä Cuucaudessa/ sai nälkä wallan Caupungisa/ ja ei ollut maan Cansalla enä mitä syötävättä.

52:7 Silloin hyökyttin Caupungijn/ ja caicki sotawäki pakenit/ ja menit ulos Caupungista yöllä/ owen tietä myöden/ joca oli cahden muurin wälillä Cuningan krydimaata cohden.

52:8 Mutta Chalderit macaisit Caupungin ymbärillä/ ja cuin nämät menit pois tietäns myöden kedolle:

ajoi Chalderein joucko Cuningasta taca/ ja sawutit Zedechian Jerihon kedolla.

52:9 Silloin hajotti idzens co co hänen jouckons hänestä.

Ja he otit Cuningan fangixi/ ja weit hänen Babelin Cuningan tygö Riblathijn joca on Hemathin maalla. Hän sanoi duomion hänest.

52:10 Siellä andoi Babelin Cuningas tappa Zedechian lapset hänen silmäins edes/ ja tappoi caicki Judan Ruhtinat Riblathis.

52:11 Mutta Zedechialda hän andoi puhgaista silmät/ ja andoi hänen sidotta teräscahllella/ ja Babelin Cuningas wei

pani hänet vankihuoneeseen, jossa hän oli kuolinpäiväänsä asti.

52:12 Viidennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, Baabelin kuninkaan Nebukadressarin yhdeksäntenätoista hallitusvuotena, tuli Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, joka palveli Baabelin kuningasta, Jerusalemiin.

52:13 Hän poltti Herran temppelin ja kuninkaan linnan ja kaikki Jerusalemin talot; kaikki ylhäisten talot hän poltti tulella.

52:14 Ja koko kaldealaisten sotajoukko, joka henkivartijain päälliköllä oli mukanaan, repi maahan kaikki Jerusalemin muurit, yltympäri.

52:15 Ja Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, siirsi maasta pois osan kansan köyhiä ja kansan tähteitä, mitä oli jäljellä kaupungissa, sekä ne, jotka olivat menneet Baabelin kuninkaan puolelle, ja loput käsityöläisistä.

52:16 Mutta osan maan köyhiä Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, jätti jäljelle viinitarhureiksi ja peltomiehiksi.

52:17 Vaskipylväät, jotka olivat Herran temppelissä, altaiden telineet ja vaskimeren, jotka olivat Herran temppelissä, kaldealaiset särkivät ja veivät kaiken niiden vasken Baabeliin.

52:18 Ja kattilat, lapiot, veitset, maljat, kupit ja kaikki vaskikalut, joita oli käytetty jumalanpalveluksessa, he ottivat pois.

ja hän pani hänen vankihuoneeseen, siihenasti kuin hän kuoli.

52:12 Kymmenentenä päivänä, viidentenä kuukautena, joka oli Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan yhdeksästoistakymmenes vuosi, tuli Nebusaradan, huovinhaltia, joka seisoi Babelin kuninkaan edessä, Jerusalemiin.

52:13 Ja poltti \Herran\ huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaikki huoneet Jerusalemissa; kaikki suuret huoneet poltti hän tulella.

52:14 Ja kaikki Kaldealaisten sotajoukko, joka huovinhaltian kanssa oli, jaotti kaikki muurit Jerusalemissa joka taholta ympärinsä.

52:15 Mutta köyhän väen ja muun kansan, joka oli vielä jäänyt kaupunkiin, ja ne, jotka olivat itsensä antaneet Babelin kuninkaan alle, ja jääneet kansasta, vei Nebusaradan, huovinhaltia, vangittuna pois.

52:16 Ja Nebusaradan, huovinhaltia, antoi monikahdat köyhästä maan väestä jäädä viinamäkien ja peltoin rakentajiksi.

52:17 Mutta vaskipatsaat, jotka olivat \Herran\ huoneessa, ja istuimet ja vaskimeren, joka \Herran\ huoneessa oli, rikkoivat Kaldealaiset, ja veivät kaiken vasken Babeliin.

52:18 Ja kattilat, lapiot, veitset, vaskimaljat, lusikat ja kaikki vaski-astiat, joilla palveltiin, ottivat he pois.

hänen Babelijn/ ja pani hänen fangiuteen siihen asti kuin hän kuoli.

52:12 KYmmendenä päivänä wijdendenä Cuucautena/ joca oli NebucadNezarin Babelin Cuningan yhdexäs toistakymmenes vuosi: tuli NebuzarAdan sodanpäämies joca joca paicas oli Babelin Cuningan tykönä/ Jerusalemijn/

52:13 Ja poltti HERran huonen ja Cuningan huonen/ ja caicki huonet Jerusalemis/ caicki suuret huonet poltti hän tulella.

52:14 Ja caicki Chalderein joukko joca sodanpäämiesten cansa oli/ jaotit caicki muurit Jerusalemis joca tahwolda ymbärins.

52:15 Mutta köyhän väen/ ja muun Canssan joca oli vielä jäänyt Caupungijn/ ja ne jotca olit idzens andanet Babelin Cuningan ala/ ja jäänet Canssat/ wei NebuzarAdan sodanpäämies fangittuna pois.

52:16 Ja NebuzarAdan sodanpäämies annoi monicahdat sijtä köyhästä maan väestä jäädä wijnamäkein ja peldoin rakendaixi.

52:17 MUtta waskipadzat jotca olit HERran huones ja istuimet/ ja waskimeren HERran huones ricoit Chaldealaiset/ ja weit caiken wasken sijtä Babelijn.

52:18 Ja cattilat/ lapiot/ weidzet/ waskimaljat/ maljat ja caicki waskiastiat/ jotca Jumalan palweluxes tarwittin/ otit he pois.

<p>52:19 Samoin otti henkivartijain päällikkö vadit, hiilipan- nut, maljat, kattilat, lampunja- lat, kupit ja kulhot, jotka oli- vat läpeensä kultaa tai ho- peata.</p>	<p>52:19 Otti myös huovinhaltia pois kaikki, mitkä kullasta ja hopeasta oli, juoma-astiat, savi-astiat, maljat, kattilat, kynttilälajalat, lusikat ja kupit.</p>	<p>52:19 Sijhen myös otti sodanpäämies pois kaikki mitä cullast ja hopiast oli/ juomaastiat/ sawuastiat/ maljat/ kattilat/ kynttilälajalat/ lusicat ja maljat.</p>
<p>52:20 Molempien pylväiden, meren ja niiden kahdentoista vaskiraavaan, jotka olivat telien alla - kaikkien niiden esineiden, jotka Salomo oli teettänyt Herran temppeliin - niiden vaski ei ollut punnittavissa.</p>	<p>52:20 Ne kaksi patsasta, sen yhden meren, ne kaksitoistakymmentä vaskihärkää, jotka seisoivat jalkain alla, jotka kuningas Salomo oli antanut tehdä \Herran\ huoneeseen, näistä astioista karttui ylönpalttinen vaski.</p>	<p>52:20 Ne caxi padzasta/ sen yhden meren/ ne caxitoista kymmendä vaskihärkä jotka seisoit jalcain alla/ jotca Cuningas Salomo oli andanut tehdä HERran huoneseen/ näistä astiosta carttui ylönpalttinen vaski.</p>
<p>52:21 Pylväistä oli toisen pylvään korkeus kahdeksantoista kyynärää, ja kahdentoista kyynärän pituinen nauha ulottui sen ympäri. Sen vahvuus oli neljä sormenleveyttä; se oli ontto.</p>	<p>52:21 Mutta patsaat oli kumpikin kahdeksantoistakymmentä kyynärää korkiat, ja kaksitoista kyynärää nuoraa oli mitta hänen ympäriltänsä, ja oli neljän sormenpaksuus, ja avoin sisältä.</p>	<p>52:21 Mutta molemmat padzat olit cumbikin cahdexantoiastakymmendä kynärätä corkia/ ja caxitoistakymmendä kynärätä nuora oli mitta hänen ymbärildäns/ ja oli neljän sormen paxuus/ ja oli tyhjä sisäldä.</p>
<p>52:22 Ja sen päässä oli pylväänpää vaskesta; toisen pylväänpään korkeus oli viisi kyynärää, ja pylväänpään päällä oli ristikkokoriste ja granaattiomenia yltympäri, kaikki vaskea; ja samanlaiset oli toisessa pylväässä ynnä granaattiomenat.</p>	<p>52:22 Ja kruunu sen päällä oli myös vaskesta, joka oli viisi kyynärää korkia, ja verkko ja granatin omenat ympäri kruunun olivat kaikki vaskesta; tainkaltainen oli myös toinen patsas ja granatin omenat.</p>	<p>52:22 Ja cummangin päällä oli waskicnuppi wijttä kynärätä corkia/ ja wyöt ja Granatin omenat olit cummangin cnuopin päällä aina ymbärins/ caicki waskesta/ ja yxi padzas oli nijncuin toinengin/ Granatin omenat myös.</p>
<p>52:23 Granaattiomenia oli yhdeksänkymmentä kuusi ulospäin; kaikkiaan oli granaattiomenia sata ristikkokoristeen päällä yltympäri.</p>	<p>52:23 Ja oli sen päällä yhdeksänkymmentä ja kuusi granatin omenaa; kaikki granatin omenat olivat sata yhden verkon päällä aina ympärinsä.</p>	<p>52:23 Ja oli sen päällä yhdeksänkymmendä ja cuusi Granatin omenata/ caicki Granatin omenat olit sata yhden wyön päällä aina ymbärins.</p>
<p>52:24 Ja henkivartijain päällikkö otti ylimmäisen papin Serajan ja häntä lähimmän papin Sefanjan sekä kolme ovenvartijaa,</p>	<p>52:24 Ja huovinhaltia otti papin Serajan ensimmäisestä järjestyksestä, ja papin Zephanian toisesta järjestyksestä ja kolme ovenvartiaa.</p>	<p>52:24 JA sodanpäämies otti Papin SeraJan ensimmäisestä järjestyxest/ ja Papin Zephanian toisesta järjestyxestä ja colme owenwartiata/</p>
<p>52:25 ja kaupungista hän otti yhden hoviherran, joka oli sotaväen tarkastaja, ja seitsemän kuninkaan lähintä miestä, jotka tavattiin kau-</p>	<p>52:25 Ja hän otti yhden kamarihaltian kaupungista, joka oli pantu sotaväen päälle, ja seitsemän miestä niistä, jotka aina seisoivat kuninkaan edessä, jotka kau-</p>	<p>52:25 Ja yhden Camarerin Caupungista/ joca oli pandu sotawäen päälle/ ja seitsemän miestä/ joiden piti oleman Cuningan tykönä/ jotca</p>

pungista, sekä sotapäällikön kirjurin, jonka tehtävänä oli ottaa maan kansaa sotapalvelukseen, ja kuusikymmentä miestä maakansasta, jotka tavattiin kaupungista.

52:26 Nämä otti Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, ja vei heidät Baabelin kuninkaan eteen Riblaan.

52:27 Ja Baabelin kuningas antoi lyödä heidät kuoliaaksi Riblassa Hamatin maassa. Ja niin Juuda siirrettiin pois maastansa.

52:28 Tämä on se kansa, jonka Nebukadressar vei pakkosiirtolaisuuteen: seitsemäntenä vuotena kolmetuhatta kaksikymmentä kolme juutalaista,

52:29 Nebukadressarin kahdeksantenatoista hallitusvuotena kahdeksansataa kolmekymmentä kaksi henkeä Jerusalemissa.

52:30 Nebukadressarin kahdentenkymmenentenä kolmantena hallitusvuotena vei Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, seitsemänsataa neljäkymmentä viisi juutalaista pakkosiirtolaisuuteen - yhteensä neljätuhatta kuusisataa henkeä

52:31 Mutta kolmantenkymmenentenä seitsemäntenä vuotena siitä, kun Joojakin, Juudan kuningas, oli viety pakkosiirtolaisuuteen, kahdennessatoista kuussa, kuukauden kahdentenkymmenentenä viidentenä päivänä, korotti Evil-Merodak, Baabelin kuningas, samana vuonna, jona

pungissa löydettiin, niin myös joukon ylimmäisen kirjoittajan, joka kirjoitti maan väen, ja kuusikymmentä miestä maan kansasta, jotka kaupungissa löydettiin;

52:26 Nämät otti Nebusaradan, huovinhaltia, ja vei heidät Babelin kuninkaan tykö Riblattiin.

52:27 Ja Babelin kuningas tappoi heidät Riblatissa, Hamatin maalla. Niin Juuda vietiin vankina pois maaltansa.

52:28 Tämä on se kansa, jonka Nebukadnetsar vei pois: seitsemäntenä vuonna, kolmetuhatta ja kolme kolmattakymmentä Juudalaista;

52:29 Mutta Nebukadnetsarin kahdeksantenatoista-kymmenentenä vuotena, kahdeksansataa kaksineljätkymmentä sielua Jerusalemissa.

52:30 Ja Nebukadnetsarin kolmantena vuonna kolmattakymmentä vei Nebusaradan, huovinhaltia, pois seitsemänsataa ja viisiviidettä-kymmentä sielua Juudasta; kaikki sielut ovat neljätuhatta ja kuusisataa.

52:31 Mutta seitsemäntenä vuonna neljätkymmentä sen jälkeen kuin Joojakin, Juudan kuningas, oli viety pois, viidentenä päivänä kolmattakymmentä toisessa kuukaudessa toistakymmentä, nosti Evilmerodak, Babelin kuningas, sinä vuonna, jona hän tuli kuninkaaksi, Joojakinin Juudan kuninkaan päälle, ja otti hänen van-

Caupungisa löytin/ siihen myös joucon ylimmäisen kirjoittajan/ joca kirjoitti maan väen/ siihen myös kuusikymmentä miestä maan Canssasta joca Caupungisa löytin.

52:26 Nämät otti Nebusaradan sodanpäämies/ ja vei heidän Babelin Cuningan tygö Riblathijn.

52:27 Ja Babelin Cuningas tappoi heidän Riblathin/ joca on Hemathin maalla. Nijn Juuda wietin fangina hänen maaldans.

52:28 Tämä on se Canssa jonga NebucadNezar wei pois/ nimittäin: seidzemendenä vuonna: colme tuhatta/ ja colme colmattakymmentä Judalaista.

52:29 Mutta NebucadNezarin cahdexanna toistakymmenentenä vuotena/ cahdexan sata ja caxi neljätkymmentä sielua Jerusalemissa.

52:30 Ja NebucadNezarin colmandena vuonna colmattakymmentä wei Nebusaradan sodanpäämies pois seidzemen sata ja wijsi wijdettä-kymmentä sielua Judasta/ caicki sielut owat neljä tuhatta ja cuusi sata.

52:31 Mutta seidzemendenä vuonna neljätkymmentä sen jälkeen kuin Joojakin Juudan Cuningas wiety oli pois/ wijdendenä päivänä colmattakymmentä cahdes toistakymmenennes Cuucaudes nosti EuilMerodach Babelin Cuningas/ sinä vuonna cossa hän tuli Cuningaxi/ Jo-

hän tuli kuninkaaksi, Juudan kuninkaan Joojakinin pään ja päästi hänet pois vankilasta.

52:32 Ja hän puhutteli häntä ystävällisesti ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi muitten kuningasten istuimia, jotka olivat hänen tykönänsä Baabelissa.

52:33 Hän sai panna pois vanginpuvun ja aina aterioida hänen luonaan, niin kauan kuin eli.

52:34 Ja hän sai Baabelin kuninkaalta elatuksensa, vakinaisen elatuksen, mitä kunakin päivänä tarvitsi, kuolinpäiväänsä asti, niin kauan kuin eli.

kihuoneesta;

52:32 Ja puhui hänen kansansa ystävällisesti, ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi niiden kuningasten istuimia, jotka hänen tykönänsä olivat Babelissa;

52:33 Ja muutti hänen vankiutensa vaatteet; ja hän söi hänen edessänsä leipää aina kaikkena elinaikanansa.

52:34 Ja hänelle annettiin alinomaa Babelin kuninkaalta hänen elatuksensa, niin kuin hänelle oli määrätty kaikeksi hänen elinajaksensa, aina hänen kuolemaansa asti.

jachinin Judan Cuningan pään/ ja otti hänen fangiudesta/

52:32 Ja puhui hänen cansans ystävällisest/ ja asetti hänen istuimens ylömmä niiden Cuningasten istuimita/ jotka hänen tykönäns olit Babelis:

52:33 Ja muutti hänen fangiudens waattet/ ja hän söi hänen edesäns joca paicas hänen elinaicanans.

52:34 Ja hänelle annettiin joca paicas Babelin Cuningalta hänen elatuxens/ nijncuin hänelle oli määrätty caikexi hänen alinajaxens/ aina hänen cuolemans asti.

VALITUSVIRRET

1 LUKU

1:1 Kuinka istuukaan yksinänsä tuo väkirikas kaupunki! Kuinka onkaan lesken kaltaiseksi tullut se, joka oli suuri kansakuntien joukossa! Ruhinatatar maakuntien joukossa on tullut työveron alaiseksi.

1:2 Se katkerasti itkee yössä, ja sillä on kyyneleet poskilansa. Ei ole sillä lohduttajaa kaikkien sen rakastajain seassa. Uskottomia ovat sille olleet kaikki sen ystävät, ovat sille vihamiehiksi tulleet.

1:3 Juuda on siirtynyt maastansa kurjuutta ja työn kovuutta pakoon. Se istuu pakanakansain seassa eikä lepoa löydä. Kaikki sen vainoojat saavuttivat sen, kun se oli ahdistuksien keskellä.

JEREMIAN VALITUSVIRRET

1 LUKU

1:1 Kuinka se kaupunki niin yksinäinen on, joka täynnä kansaa oli? Hän on niinkuin leski. Joka ylimmäinen oli pakanain seassa ja vallan päällä maakunnissa, sen täytyy nyt veronalaisena olla.

1:2 Yli yötä hän katkerasti itkee, niin että hänen kyynelensä poskilta vuotavat; ei hänen ystävistänsä kenkään häntä lohduta, vaan kaikki hänen lähimmäisensä katsovat hänen ylön, ja ovat hänen vihollisiksensa tulleet.

1:3 Juuda on vangittu raadollisuudessa ja raskaassa orjuudessa; hän asuu pakanain seassa, ja ei löydä lepoa; kaikki hänen vihollisensa pahasti menevät hänen kanssansa.

Jeremian Walituswirret

I. Lucu

1:1 CUinga se Caupungi nijn autiana on/ joca täynnäns Canssa oli? Hän on nijncuin leski. Joca ylimmäinen oli pacanain seas/ ja wallan päällä oli maacunnisa/ sen täyty nyt weron alaisna olla.

1:2 Yli yötä hän itke/ nijn että kynelet poskilda wuotawat/ ei hänen ystävistäns kengän händä lohduta. Waan caicki hänen lähimmäisens cadzowat hänen ylön/ ja owat hänen wihollisexens tullet.

1:3 Juda on fangittu radollisudes ja rascas orjudes/ hän asu pacanain seas/ ja ei löydä lepo/ caicki hänen wihollisens pahasti menewät hänen cansans.

1:4 Siionin tiet surevat, sillä juhliiletulijoita ei ole. Kaikki sen portit ovat autioina, sen papit huokailevat, sen neitsyet ovat murheissaan, ja sillä itsellään on katkera mieli.

1:5 Sen viholliset ovat voitolle päässeet, sen vihamiehet menestyvät. Sillä Herra on saatanut sen murheelliseksi sen rikkomusten paljouden tähden. Sen pienet lapset ovat menneet vankeuteen vihollisen viemänä.

1:6 Mennyt on tytär Siionilta kaikki hänen kauneutensa. Hänen ruhtinaansa ovat kuin peurat, jotka eivät laidunta löydä; he kulkivat voimattomina vainoojan edessä.

1:7 Jerusalemin muistelee kurjuutensa päivinä ja kodittomuudessaan kaikkea kallisarvoista, mitä sillä oli muinaisista päivistä asti. Kun sen kansa sortui vihollisen käsiin eikä sillä ollut auttajaa, katsoivat viholliset sitä ja naurivat sen turmiota.

1:8 Jerusalemin on raskaasti syntiä tehnyt, sentähden se on saastaksi tullut. Kaikki, jotka sitä kunnioittivat, halveksivat sitä nyt, kun ovat nähneet sen alastomuuden. Itsekin se huokaa ja kääntyy pois päin.

1:9 Sen tahrat ovat sen liepeissä. Se ei ajatellut, mikä sille tuleva oli, ja niin se sortui hämmästyttävästi. Ei ole sillä lohduttajaa. Katso, Herra, minun kurjuuttani, sillä viha-

1:4 Zionin tiet murehtivat, ettei kenkään juhille tule; kaikki hänen porttinsa ovat autiona, hänen pappinsa huokaavat, ja hänen neitseensä surkiasti katsovat, ja hän itse on murheissansa.

1:5 Hänen vihollisensa voitti, hänen vihollisillensa käy hyvästi; sillä \Herra\ on hänen surkeudella täyttänyt hänen pahain tekoinsa paljouden tähden; hänen lapsensa ovat vankina menneet pois vihollisten edellä.

1:6 Ja kaikki kaunistus on Zionin tyttäriltä lähtenyt pois; hänen päämiehensä ovat niinkuin ne peurat, jotka ei laidunta löydä, ja voimattomina käyvät vaatian edessä.

1:7 Jerusalemin muistaa tällä ajalla, kuinka raadollinen ja hyljätty hän on, ja kuinka paljo hyvää hänellä vanhaan aikaan ollut on, että hänen kansansa vihollisen kädessä on, ja ei kenkään heitä auta; hänen vihollisensa näkevät hänen, ja nauravat hänen lepoansa.

1:8 Jerusalemin on raskaasti syntiä tehnyt, sentähden täytyy hänen olla niinkuin saastainen vaimo; kaikki, jotka häntä kunnioittavat, katsovat hänen ylönsä, että he hänen häpiänsä näkevät; mutta hän huokaa ja lankeehaan.

1:9 Hänen saastaisuutensa tarttuu kiinni hänen liepeensä; ei hän olisi luullut, että hänelle näin pitäisi viimein käymän; hän on tosin ylen hirmuisesti kukistettu maahan, ja ei kenkään sitte-

1:4 Zionin tiet ovat autiat/ ettei kengän juhille tule/ caicki hänen porttins ovat autiana/ hänen Pappins huocawat/ ja hänen neidzens surkiast cadzowat/ ja hän idze on murheisans.

1:5 Hänen vihollisens voitti/ hänen vihollisillens käy hyväst/ sillä HERra on hänen surkiudella täyttänyt/ hänen pahain tecoins paljouden tähden/ ja hänen lapsens ovat fangina mennet pois vihollisten edellä.

1:6 Ja caicki caunistus on Zionin tyttärildä lähtenyt pois/ hänen päämiehens ovat nijncuin ne jäävät jotca ei laiduinda löydä/ ja voimattoinna käywät edes vaatian eteen.

1:7 Jerusalemin muista tällä ajalla/ cuinga radollinen ja hyljätty hän on/ ja cuinga paljo hän vanhast hyvä pitänyt on/ että caicki hänen Canssans vihollisen alla on/ ja ei kengän heitä auta/ hänen vihollisens näkewät heidän ilons hänes/ ja naurawt hänen lepons.

1:8 Jerusalemin on syndiä tehnyt/ sentähden täyty hänen olla nijncuin saastainen waimo/ caicki jotca händä cunnioitit/ cadzowat hänen ylöns/ että he hänen häpiäns näkewät/ mutta hän huoca ja lange maahan.

1:9 Hänen saastaisuudens tarttu kijnni hänen liepesens/ ei hän olis luullut/ että hänelle näin pitäis wijmein käymän/ hän on tosin ylöns hirmuisesta kukistettu maahan/ ja ei

mies ylvästelee.

kään ole, joka häntä lohduttaa: \Herra\, katso minun raadollisuuttani, sillä vihollinen suuresti kerskaa.

kengän sijttekän ole joca händä lohdutta/ HERra/ cadzo minun radollisuttani/ sillä wihollinen suurest kersca.

1:10 Vihollinen levitti kätensä kaikkia sen kalleuksia kohti. Niin, sen täytyi nähdä, kuinka pakanat tunkeutuivat sen pyhäkköön, ne, jotka sinä olit kieltänyt tulemasta sinun seurakuntaasi.

1:10 Vihollinen on pannut kätensä kaikkein hänen kallisten kaluinsa päälle; sillä hänen täytyy katsoa päältä, että pakanat hänen pyhytensä kävivät, joista sinä kieltänyt olet, ettei heidän pitänyt sinun seurakuntaas tuleman.

1:10 Wihollinen on pannut kätens caickein hänen callisten caluins päälle/ sillä hänen täyty cadzo päädä/ että pacanat hänen pyhyteens käwit/ joista sinä kieldänyt olet/ ettei heidän pitänyt sinun seuracundaas tuleman.

1:11 Kaikki sen kansa huokaa etsiessänsä leipää: he antavat, mitä heillä kallista on, ruuasta, saadakseensa nälkäänsä tyydytetyksi. Katso, Herra, ja näe, kuinka halveksittu minä olen.

1:11 Kaikki hänen kansansa huokaavat, leipää kerjäten; he antoivat parhaat kappaleensa ruusta, että he sielunsa virvoittaisivat. \Herra\, katso siis ja näe, kuinka minä olen halvaksi tullut.

1:11 Caicki hänen Canssans huocawat leipä keriaten/ he annoit parhat cappalens ruast/ että he sieluns wirgoitaisit/ HERra/ cadzo sijs/ ja näe/ cuinga minä olen halvaxi tullut.

1:12 Eikö tämä koske teihin, kaikki ohikulkijat? Katsokaa ja nähkää: onko kipua, minun kipuni vertaista, joka on minun kannettavakseni pantu, jolla Herra on murehduttanut minut vihansa hehkun päivänä?

1:12 Eikö tämä teihin koske, kaikki jotka tästä käynte ohitse, katsokaat siis ja nähkää, jos joku kipu on niinkuin minun kipuni, joka minua niin syö; sillä \Herra\ täytti minun surulla hirmuisen vihansa päivänä.

1:12 Teille caikille minä sanon/ jotca tästä käynte ohidze/ cadzocat sijs ja nähkät/ jos jocu kipu on/ nijncuin minun kipun/ joca minua nijn syö/ sillä HERra täytti minun surulla/ hänen hirmuisen wihans päiwänä.

1:13 Hän lähetti tulen korkeudesta minun luihini ja kuritti niitä. Hän viritti verkon minun jalkaini varalle, hän pani minut peräytymään, hän teki minut autioksi, ainiaan sairaaksi.

1:13 Korkeudesta hän lähetti tulen minun luihini, ja antoi sen voimallisen olla niissä; minun jalkani eteen viritti hän verkon, ja sysäsi minun takaperin: hän on tehnyt minun autioksi, että minun ylipäivää täytyy murehtia.

1:13 Corkeudesta hän lähetti tulen minun luihini/ ja andoi sen woimallisen olla nijsä/ minun jalcani eteen wiritti hän wercon/ ja sysäis minun tacaperin/ hän on tehnyt minun autiaxi/ että minun yli päiwä täyty murehtia.

1:14 Hänen kätensä satoi minun rikosteni ikeen: ne kiidottiin yhteen, tulivat minun niskalleni; hän saattoi horjumaan minun voimani. Herra antoi minut niiden käsiin, joita minä en voi vastustaa.

1:14 Minun syntini ijes on sidottu, ne ovat väätyt hänen kädessänsä, ja astuneet minun kaulani päälle; hän on minun voimani heikoksi tehnyt; Herra on antanut minua niiden käsiin, joista en minä voi nousta ylös.

1:14 Minun rascat syndini owat herännet hänen rangaituxens cautta/ ja ynnä caicki tullet minun caulani päälle/ nijn että caicki minun wäken minus hucku/ nijn HERra on minulle tehnyt/ etten minä woi sillen nosta ylös.

1:15 Herra hylkäsi kaikki minun urhoni, joita minun keskuudessani oli; hän kutsui

1:15 Herra on tallannut kaikki minun väkeväni alas, jotka minulla olivat, hän on antanut minusta kokouksen

1:15 HERra on tallannut caicki wäkewät alas/ cuin minulla olit/ hän on andanut

kokoon juhlan minua vastaan murskatakseensa minun nuorukaiseni. Herra polki viinikuurnan neitsyelle, tytär Juudalle.

1:16 Näitä minä itken, minun silmäni, silmäni vuotaa vettä; sillä kaukana on minusta lohduttaja, joka virvoittaisi minun sieluani. Hävitetyt ovat minun lapseni, sillä vihamies on väkevä.

1:17 Siion levittää käsiänsä: ei ole hänellä lohduttajaa. Herra on nostattanut Jaakobia vastaan sen viholliset joka taholta; Jerusalemin on tullut saastaksi heidän keskellänsä.

1:18 Vanhurskas on hän, Herra; sillä hänen käskyänsä vastaan minä olen niskoittelut. Kuulkaa, te kansat kaikki, ja katsokaa minun kipuani: minun neitsyeni ja nuorukaiseni ovat vankeuteen menneet.

1:19 Minä kutsuin rakastajiani: ne pettivät minut. Minun pappini ja vanhimpani ovat kuolleet kaupungissa, kun he etsivät ruokaa tyydyttääkseen nälkäänsä.

1:20 Katso, Herra, kuinka ahdistettu minä olen, minun sisukseni kuohuvat, sydämeni väänny rinnassani, sillä minä olen ollut ylen uppiskainen. Ulkona on miekka minulta riistänyt lapset, sisällä rutto.

1:21 He ovat kuulleet, kuinka

kuuluttaa, minun nuoria miehiäni kadottamaan; Herra on sotkunut viinakuurnan neitseelle, Juudan tyttärelle.

1:16 Sentähden minä niin itken, ja molemmat minun silmäni vettä vuotavat, että lohduttaja, joka minun sieluani pitäis virvoittaman, on minusta kaukana; minun lapseni ovat pois, sillä vihollinen on voittanut.

1:17 Zion ojentaa kätensä, vaan ei kenkään ole joka häntä lohduttaa; \Herra\ on käskenyt Jakobista, että ne, jotka hänen ympärillensä ovat, hänen vihollisensa olisivat; sillä Jerusalemin pitää heidän seassansa niinkuin saastainen vaimo oleman.

1:18 \Herra\ on vanhurskas; sillä minä olen hänen suulensa tottelematon ollut. Kuulkaat, kaikki kansat, ja katsokaat minun kipuani; minun neitseni ja nuorukaiseni ovat vankiuteen menneet.

1:19 Minä kutsuin ystäväni (avukseni), mutta he ovat minun viettelleet; minun pappini ja vanhimmat kaupungissa ovat nääntyneet, sillä he kerjäävät leipää henkeänsä virvoittaaksensa.

1:20 \Herra\, katso, kuinka minä olen ahdistuksessa, että se kaikki minun sisällyksiäni kivistelee, minun sydämeni tykyttää minun ruumiissani; sillä minä olen täynnä murhetta; ulkona miekka ja kotona kuolema on minun leskeksi tehnyt.

1:21 Kyllä se kuuluu, että

minusta juhlan kuulutta/ minun nuoria miehiäni kadottaman/ HERra andoi neidzen/ Judan tyttären wijnacuopas polke.

1:16 Sentähden minä niin itken/ ja molemmat minun silmäni wettä wuotawat/ että lohduttaja/ joca minun sieluani pidäis wirgottaman/ on minusta caucana/ minun lapseni owat pois/ sillä wihollinen on woittanut.

1:17 Cuin Zion kätens ojenja/ nijn ei kengän ole joca händä lohdutta/ HERra on käskenyt Jacobist/ että ne jotca hänen ymbärilläns owat hänen wihollisens olisit/ sillä Jerusalemin pitä heidän seassans nijncuin saastainen waimo oleman.

1:18 Wanhurscas on HERra: sillä minä olen hänen suulensa tottelematon ollut/ cuulcat caicki Canssat ja cadzocat minun kipuani/ minun neidzeni ja nuorucaiseni owat fangiuteen mennet.

1:19 Minä cudzuin ystäwäni awuxeni/ mutta he owat minun wietellet/ minun Pappini ja wanhimmat Caupungisa owat näändynet/ sillä he kerjät wäwät leipä/ hengens wirgot taxens.

1:20 HERra/ cadzos/ cuinga minä olen ahdistuxes/ että se caicki minun sisällystäni kiwistele/ minun sydämen tykyttä minun ruumisani: sillä minä olen täynäns murhetta: ulcona miecka/ ja huonesa cuolema on minun leskexi tehnyt.

1:21 Kyllä se cuulu/ että mi-

minä huokailen. Ei ole minulla lohduttajaa. Kaikki minun vihamieheni ovat kuulleet minun onnettomuuteni; he iloitsivat, kun sinä olet tämän tehnyt: sinä olet antanut tulla sen päivän, jonka olit ilmoittanut. Mutta käyköön heidän samoin kuin minun.

1:22 Tulkoon kaikki heidän pahuutensa sinun kasvojesi eteen, ja pane heille kannettavaksi se, minkä olet minulle pannut kaikkien minun rikoksieni tähden. Sillä monet ovat minun huokaukseni, ja minun sydämeni on sairas.

Valitusvirret 2 LUKU

2:1 Kuinka onkaan Herra vihassaan pilvillä peittänyt tytär Siionin! Hän heitti taivaasta maahan Israelin kunnian eikä muistanut jalkainsa astinlautaa vihansa päivänä.

2:2 Herra on hävittänyt säälimättä kaikki Jaakobin majat, on hajottanut vihastuksissaan tytär Juudan linnoitukset, pannut ne maan tasalle. Hän on häväissyt valtakunnan ja sen ruhtinaat.

2:3 Hän on vihan hehkussa hakannut poikki Israelin sarven kokonansa. Hän veti oikean kätensä takaisin vihamiehen edestä ja poltti Jaakobia kuin liekitsevä tuli, joka kuluttaa kaiken yltympäri.

2:4 Hän jännitti jousensa kuin vihamies, seisoi oikea käsi koholla kuin vihollinen ja tappoi kaiken, mihin silmä oli ihastunut. Tytär Siionin ma-

minä huokaan, ja ei kuitenkaan minulla ole lohduttajaa; kaikki minun viholliseni kuulevat minun onnettomuuteni, ja siitä riemuitsevat, sillä sinä sen teet. Niin anna siis sen päivän tulla, jonka sinä kuuluttanut olet, että heille kävis kuin minulkin.

1:22 Anna kaikki heidän pahuutensa tulla sinun etees, ja tee heille, niinkuin sinä minullekin teit kaikkein minun pahain tekoini tähden; sillä minun huokaukseni on suuri, ja minun sydämeni on murheissansa.

2 LUKU

2:1 Kuinka Herra on vihoissansa Zionin tyttären pimitänyt? Hän on Israelin kunnian heittänyt taivaasta maan päälle. Ei hän ole muistanut jalkainsa astinlautaa vihapäivänänsä?

2:2 Herra on armottomasti kadottanut kaikki Jakobin asumiset; hän on hirmuisuudessaansa Juudan tyttären linnan särkenyt, ja lyönyt heitä maahan; hän on hyljännyt hänen valtakuntansa ja päämiehensä.

2:3 Hän on Israelin kaiken sarven hirmuisessa vihasansa särkenyt, on oikean kätensä vetänyt takaperin, kuin vihollinen tuli, ja on Jakobissa niinkuin tulen liekin sytyttänyt, joka kuluttaa kaikki ympärinsä.

2:4 Hän on joutsensa jännittänyt, niinkuin vihollinen; hänen oikean kätensä on hän vienyt, niinkuin vainollinen, ja on tappanut kaikki mitä suloinen oli nähdä; hän

nä huocan/ ja ei cuitengan minulla ole lohduttaja/ caicki minun viholliseni cuulewat minun onnettomudeni/ ja sijtä riemuidzewat/ sinä sen teet. Nijn anna sijs se päiwä tulla/ jongas cuuluttanut olet/ että heillen käwis/ cuin minullengin.

1:22 Anna caicki heidän pahuudens tulla sinun etees/ ja tee heille/ nijncuins minullengin teit caickein minun pahain tecoini tähden: sillä minun huocauxen on suuri/ ja minun sydämen on murheissans.

II. Lucu

2:1 CUinga HERra on wihoisans Zionin tyttären pimitänyt? hän on Israelin cunnian heittänyt taiwasta maan päälle. Ei hän ole muistanut astinlautans hänen wihapäiwänänsä?

2:2 HERra on armottomast cadottanut caicki Jacobin asumiset. Hän on hirmuisudesans Judan tyttären scantzit särkenyt/ ja lyönyt heitä maahan. Hän on rijwanut/ sekä waldacundans/ että päämiehens.

2:3 Hän on Israelin wäkewyden hänen hirmuises wihasans särkenyt. Hän on oikian kätens wetänyt tacaperin/ cosca wihollinen tuli/ ja on Jacobis tulen sytyttänyt/ joca culutta caicki ymbärins.

2:4 Hän on joudzens jännittänyt/ nijncuin wihollinen/ hänen oikian kätens on hän wienyt/ nijncuin wainollinen/ ja on tappanut caicki mitä

jaan hän vuodatti kiivautensa kuin tulen.

2:5 Herra on ollut niinkuin vihamies, on hävittänyt Israelin: hän hävitti kaikki sen palatsit, turmeli sen linnoitukset ja antoi tytär Juudalle paljon valitusta ja vaikerrusta.

2:6 Hän särki aitauksensa niinkuin puutarhan aidan, hävitti juhlanviettopaikkansa. Herra on saattanut unhotuksiin Siionissa juhla-ajat ja sapatit ja on kiivaassa suuttumuksessaan pitänyt halpana kuninkaat ja papit.

2:7 Herra on hyljännyt alttarinsa, syössyt häväistykseen pyhäkkönsä, luovuttanut vihamiehen käteen palatsiensa muurit. He nostivat huudon Herran huoneessa, huudon kuin juhlapäivänä.

2:8 Herra oli päättänyt turmella tytär Siionin muurit: hän jännitti mittanuoran, ei pidättänyt kättänsä hävittämästä, saattoi murheeseen varustukset ja muurit; ne yhdessä nääntyvät.

2:9 Sen portit ovat vajonneet maahan, hän poisti ja särki sen salvat. Sen kuningas ja ruhtinaat ovat pakanain seassa; lakia ei ole, eivätkä sen profeetat saa näkyjä Herralta.

2:10 Maassa istuvat ääneti tytär Siionin vanhimmat. He ovat heittäneet tomua päänsä päälle, vyöttäytyneet säkkei-

on vihansa niinkuin tulen vuodattanut Zionin tyttären majaan.

2:5 Herra on niinkuin viholinen, hän on Israelin raadelut, kaikki hänen huoneensa raadellut, ja hänen linnansa turmellut; hän on Juudan tyttäreille paljon valitusta ja murhetta tehnyt.

2:6 Ja on hajoittanut hänen majansa, niinkuin kryytimaan, ja hänen kokouksensa turmellut; \Herra\ on antanut unhottaa Zionissa sekä juhlat että sabbatit, ja antanut hirmuisessa vihassansa häväistä sekä kuninkaat että papit.

2:7 Herra on heittänyt alttarinsa pois, ja pyhyytensä alttiiksi antanut, ja hyljännyt huoneensa muurit vihollisen käsiin; niin että he ovat \Herran\ huoneessa huutaneet, niinkuin juhlapäivänä.

2:8 \Herra\ ajatteli hajoittaaksensa Zionin tyttären muurit, hän on nuoran vetänyt sen ylitse, ja ei vetänyt kättänsä takaperin hukuttamasta; vaan on jaottanut vallit, ja muurit ovat ynnä kukistetut.

2:9 Hänen porttinsa ovat vajotetut maahan, hän on särkenyt hänen salpansa, ja tyhjäksi tehnyt. Hänen kuninkaansa ja päämiehensä ovat pakanain seassa, jossa ei he lakia saa kuulla, eikä heidän prophetansa löydä näkyä \Herralta\.

2:10 Zionin tyttären vanhimmat makaavat maassa, ja ovat ääneti, heittävät multaa päänsä päälle, ja ovat puettaneet itsensä säkkiin;

suloinen oli nähdä/ ja hänen vihans niinkuin tulens vuodattanut/ Zionin tyttären majaan.

2:5 HERra on niinkuin vihollinen/ hän on Israelin raadelut/ hän on kaikki hänen huonens raadellut/ ja on hänen scantzins turmellut. Hän on Judan tyttärille paljo valitust ja murehta tehnyt.

2:6 Ja hän hajotti hänen majans/ niinkuin krydimaan/ ja hänen asumisens turmeli/ HERra on andanut unohta Zionis sekä juhlat että Sabbathit/ ja on andanut hänen hirmuises vihasans/ sekä Cuningat että Papit häväistä.

2:7 HERRa on heittänyt hänen Altarins pois/ ja hänen pyhydens aldixi andanut/ ja hän on hyljännyt hänen huonens muurit vihollisen käsijn/ niijn että he owat HERran huones huutaneet/ niinkuin juhalla.

2:8 HERra ajatteli hajottaxens Zionin tyttären muurit/ hän on nuoran wetänyt sen ylidze/ ja ei ole käändänyt käsiäns pois/ siihenasti että hän sen hucutais/ torni seiso surkiast/ ja muuri on cukistettuna.

2:9 Hänen porttins owat wajotetut maahan/ hän särkenyt hänen salpans ja tyhjäxi tehnyt/ hänen Cuningans ja päämiehens owat pacanain seas/ josa ei he Lakia saa cuulla/ eikä heidän Prophe-tans näkyä HERralda löydä.

2:10 Zionin tyttären wanhimmat macawat maan päällä/ ja owat äneti/ he heittäwät tuhca pääns päälle/ ja owat

hin; maata kohden ovat painaneet päänsä Jerusalemin neitsyet.

2:11 Minun silmäni ovat itkusta hiuenneet, minun sisukseni kuohuvat, minun maksani on maahan vuodatettu tyttären, minun kansani, sortumisen tähden. Sillä lapset ja imeväiset nääntyvät kaupungin kaduilla.

2:12 He sanovat äideillensä: "Missä on leipää ja viiniä?" kun he nääntyvät niinkuin kaatuneet kaupungin kaduilla, heittävätkä henkensä äitiensä syliin.

2:13 Minkä sinulle mainitsisin, mihin vertaisin sinua, tytär Jerusalemi? Minkä asettaisin rinnallesi lohduttaakseni sinua, neitsyt, tytär Siion? Sillä suuri niinkuin meri on sinun sortumisesi; kuka voi sinut parantaa?

2:14 Profeettasi ovat sinulle nähneet petollisia, äiteliä näkyjä. Eivät he ole paljastaneet sinun syntiäsi, niin että olisivat kääntäneet sinun kohtalosi, vaan ovat nähneet sinulle petollisia, eksyttävääisiä ennustuksia.

2:15 Sinulle paukuttavat kämmeniänsä kaikki ohikulijat, he viheltävät ja nyökyttävät ilkkuen päätänsä tytär Jerusalemi: "Tämäkö on kaupunki, jota sanottiin kauneuden täydellisyydeksi, kaiken maan ihastukseksi?"

2:16 Suu ammollaan sinua vastaan ovat kaikki sinun vi-

Jerusalemin neitset käyvät päät alas päin.

2:11 Niin olen minä itkenyt, että minun silmäni puhkeavat, sisällykseni kivistelevät, maksani on vuodatettu maan päälle, kansani tyttären surkeuden tähden, koska imeväiset ja piskuiset kaupungin kaduilla nääntyivät,

2:12 Koska he sanoivat äidillensä: kussa on leipä ja viina? koska he kaupungin kaduilla nääntyivät, niinkuin surmaan haavoitetut, ja antoivat henkensä ylönsä syliin.

2:13 Voi sinä Jerusalemin tytär, keneen minä vertaan sinun, eli minkä kaltaisena minä sinun pidän? sinä neitsyt Zionin tytär, mihinkä minä sinua vertaan, jolla minä sinua lohduttaisin? sillä sinun hävintös on suuri niinkuin meri, kuka taitaa sinua parantaa?

2:14 Sinun prophetas ovat sinulle saarnanneet turhuutta ja hulluja näkyjä, ja ei sinun pahoja tekojas sinulle ilmoittaneet, jolla he olisivat sinun vankiutes estää tainneet, vaan ovat sinulle saarnanneet turhia saarnoja, joilla he saarnasivat sinun ulos maastas.

2:15 Kaikki ohitsekäyväiset paukuttavat käsiänsä sinun tähtes, ja viheltelevät sinua, ja pudistelevat päätänsä Jerusalemin tyttären ylitse: tämäkö se kaupunki on, josta sanottiin: se on kaikkein jaloin, josta koko maakunta iloitsee?

2:16 Kaikki vihollises ammottelevat suutansa sinua vastaan, viheltelevät sinua,

puettanet idzens säckijn/ Jerusalemin neidzet käyvät alla päin.

2:11 Nijn olen minä itkenyt/ että minun silmäni puhkewat/ nijn että minun sisällyxeni kiwistele/ minun maxan on vuodatettu maan päälle/ minun Canssani tyttären tähden/ cosca imewäiset ja piskuiset Caupungin catuilla näännyit.

2:12 Cosca he sanoit äitillens: cusa on leipä ja wijna? cosca he Caupungin catuilla näännyit/ nijncuin surman haawoitetut/ ja annoit hengens ylönsä heidän äitins syliin.

2:13 Ah sinä Jerusalemin tytär/ keneen minä wertautan sinun/ eli minä minä sinun pidän? sinä neidzy Zionin tytär/ mihingä minä sinua wertautan/ jolla minä sinua lohduttaisin? sillä sinun wahingos on suuri nijncuin meri/ cuka taita sinua paranda?

2:14 Sinun Prophetas owat sinulle saarnannet turhutta/ ja hulluja näkyjä/ ja ei sinun pahoja tecojas sinulle ilmoittanet/ jolla he olisit sinun fangiudes estä tainnet/ waan owat sinulle saarnannet turhia saarnoja/ joilla he saarnasit sinun ulos maastas.

2:15 Caicki ohidzekäywäiset paucuttawat käsiänsä sinun tähtes/ ja wiheltelewät sinua/ ja pudistelewat päätänsä Jerusalemin tyttärele. Tämäkö se Caupungi on/ josta sanotan: se on cackein jaloin/ josta coco maacunda iloidze?

2:16 Caickein wiholliset ammottelewat suutans sinua

hamiehesi. He viheltävät, kiriselevät hampaitaan ja sanovat: "Me olemme sen hävittäneet. Tämä on juuri se päivä, jota olemme toivoneet; se on meille tullut, olemme sen nähneet."

2:17 Herra on tehnyt, mitä oli aikonut. Hän on täyttänyt sanansa, sen, mitä oli päättänyt muinaisista päivistä asti: hän on repinyt alas säälimättä, on antanut vihamiesten iloita sinusta ja kohottanut sinun vihollistesi sarven.

2:18 Heidän sydämensä huutaa Herran puoleen. Sinä, tytär Siionin muuri, anna kyyneleesi virtana vuotaa yötä päivää! Älä suo itsellesi lepoa, älköön silmäteräsi ummistuko.

2:19 Nouse, kohota valitus huuto yöllä, kun alkavat yövartiot. Anna sydämesi vuotaa kuin vesi Herran kasvojen edessä. Kohota kätesi häntä kohden pienten lastesi elämän puolesta, kun ne nääntyvät nälkään kaikkien katujen kulmissa.

2:20 Katso, Herra, ja tarkkaa, ketä olet antanut tämän kohdata: pitäisikö vaimojen syödä oma hedelmänsä, vaalimansa pienet lapset; pitäisikö Herran pyhäkössä tapettaman papit ja profeetat?

2:21 Maassa, kaduilla, makaa nuorta ja vanhaa; minun neitsyeni ja nuorukaiseni ovat kaatuneet miekkaan. Sinä olet surmannut vihasi päivänä, olet teurastanut säälimättä.

ja kiristävät hampaitansa, ja sanovat: me olemme hänen hukuttaneet: tämä on se päivä, jota me halusimme, me olemme sen saaneet ja nähneet.

2:17 Sen on \Herra\ tehnyt, kuin hän oli ajatellut, hän on täyttänyt sanansa, jonka hän aikaa ennen käskenyt oli; hän on armottomasti hukuttanut, ja on ilahuttanut vihollisen sinusta, ja sinun vainollistes vallan korottanut.

2:18 Heidän sydämensä huutaa Herran tykö: Voi sinä Zionin tyttären muuri! anna päivällä ja yöllä kyyneleesi vuotaa niinkuin ojan, älä myös lakkaa, ei myös sinun silmämunas mahda lakata.

2:19 Nouse ja huuda yöllä, ensimmäisessä vartiossa, vuodata sydämes niinkuin vettä Herran eteen, nosta kätesi hänen puoleensa sinun piskuistes sieluin tähden, jotka nälästä nääntyneet ovat joka kadun päässä.

2:20 \Herra\ näe ja katso sitä, jonka sinä niin turmelut olet; pitääkö siis vaimoin ruumiinsa hedelmän syömän, vähät lapset, jotka vielä käsillä kannetaan? pitääkö papit ja prophetat Herran Pyhässä niin tapetuksi tuleman?

2:21 Kaduilla maassa makasivat nuoret ja vanhat; minun neitseeni ja nuorukaiseni ovat miekan kautta langenneet; sinä olet tappanut vihapäivänä, sinä olet armottomasti teurastanut.

wastan/ wilstävät sinua/ ja kiristävät hambaitans/ ja sanovat: me olemme hänen hucuttanet/ tämä on se päivä/ jota me halaisim/ me saimme sen/ me olemme nijn cauwan elänet.

2:17 Se HERra on tehnyt nijncuin hän oli ajatellut/ hän on täyttänyt sanans/ jonga hän aica ennen käskenyt oli/ hän on armottomat hucuttanut/ hän on ilauttanut wihollises sinust/ ja sinun wainollistes wallan corgottanut.

2:18 Heidän sydämens huuta HERran tygö. O sinä Zionin tyttären muuri/ anna päiwällä ja yöllä kyyneleet wuota/ nijncuin ojan/ älä myös lacka/ älkön myös sinun silmäis munat.

2:19 Nouse yöllä ja huuda/ wuodata sinun sydämes ensimmäises walwos HERran eteen/ nijncuin wettä/ nosta kätes hänen puoleens/ sinun piscuistes sieluin tähden/ jotca näljästä näändynet owat/ jocaidzen catun nurkisa.

2:20 HERra näe ja cadzo/ jongas nijn turmellut olet/ pitäkö myös waimotkin hänen ruumins hedelmät syömän/ ne nuorimmat lapsucaisetkin/ tuscalla waaxan pituet? pitäkö Prophetat ja Papit/ HERran Pyhäs nijn tapetuxi tuleman.

2:21 Catuilla maasa olit nuoret ja wanhat/ minun neidzenei ja nuorucaiseni owat miecan cautta langennet/ sinä olet tappanut sinun wihapäiwänäs/ sinä olet armottomast teurastanut.

2:22 Sinä kutsuit kuin juhlapäivän viettoon minun peljättäjäni joka taholta; eikä jäänyt Herran vihan päivänä pe-lastunutta, ei pakooppäässyt-tä. Jotka minä olin vaalinut ja isoiksi saanut, ne minun vi-hamieheni lopetti.

2:22 Sinä olet minun vihol-liseni ympäristöltä kutsunut kokoon niinkuin juhlapäi-väksi, niin ettei kenkään \Herran\ vihan päivänä ole päässyt eikä jäänyt; sillä jot-ka minä kasvatin ja ruokin, ne minun viholliseni on hu-kuttanut.

2:22 Sinä olet minun vihol-liseni ymbäristöldä cudzunut/ nijncuin juhlapäiwänä/ nijn ettei kengän HERran vihan päiwänä ole pääsnyt eikä jäänyt: sillä jotca minä cas-watin ja ruokein/ ne minun vihollisen on mestannut.

Valitusvirret 3 LUKU

3:1 Minä olen se mies, joka olen kurjuutta nähnyt hänen vihastuksensa vitsan alla.

3:2 Minut hän on johdattanut ja kuljettanut pimeyteen eikä valkeuteen.

3:3 Juuri minua vastaan hän kääntää kätensä, yhäti, kai-ken päivää.

3:4 Hän on kalvanut minun lihani ja nahkani, musertanut minun luuni.

3:5 Hän on rakentanut varus-tukset minua vastaan ja piirit-tänyt minut myrkyllä ja vaival-la.

3:6 Hän on pannut minut asumaan pimeydessä niinkuin ikaikojen kuolleet.

3:7 Hän on tehnyt muurin minun ympärilläni, niin etten pääse ulos, on pannut minut raskaisiin vaskikahleisiin.

3:8 Vaikka minä huudan ja parun, hän vaientaa minun rukoukseni.

3:9 Hakatuista kivistä hän on tehnyt minun teilleni muurin, on mutkistanut minun polkuni.

3:10 Vaaniva karhu on hän minulle, piilossa väijyvä leijo-na.

3:11 Hän on vienyt harhaan

3 LUKU

3:1 Minä olen mies, jonka viheliäisyyttä nähdä täytyy hänen hirmuisuutensa vit-san kautta.

3:2 Hän johdatti minua ja vei pimeyteen ja ei valkeuteen.

3:3 Hän on kätensä kääntä-nyt minua vastaan, ja toimit-taa toisin aina minun kans-sani.

3:4 Hän on tehnyt lihani ja nahkani vanhaksi, ja luuni musertanut.

3:5 Hän rakensi minua vas-taan, ja sapella ja vaivalla hän minua kääri.

3:6 Hän on minut pannut pimeyteen, niinkuin aikaa kuolleet.

3:7 Hän on minut muuran-nut sisälle, etten minä pääse ulos, ja minut kovaan jalka-puuhun pannut.

3:8 Ja vaikka minä huudan ja parun, niin hän kuitenkin korvansa tukitsee minun ru-kouksestani.

3:9 Hän on muurannut tieni kiinni vuojonkivillä, ja pol-kuni sulkenut.

3:10 Hän on väijynyt minua niinkuin karhu, niinkuin ja-lopeura salaisuudessa.

3:11 Hän on minun antanut

III. Lucu

3:1 Mlnä olen se mies/ jonga wihelijäisyyttä nähdä täyty hä-nen hirmuisudens widzan ca-utta.

3:2 Hän johdatti minua ja wei pimeyteen ja ei walkiuteen.

3:3 Hän on kätens kääändänyt minua wastan/ ja toimitta toisin aina minun cansani.

3:4 Hän on tehnyt minun li-hani ja minun nahcani wan-haxi/ ja minun luuni muser-tanut.

3:5 Hän rakensi minua was-tan/ ja sapella ja waiwalla hän minua kääri.

3:6 Hän on minun pannut pimeyteen/ nijncuin aica cuollet.

3:7 Hän on minun muurannut sisälle/ etten minä pääse ulos/ ja minua cowaan jalca-puuhun pannut.

3:8 Ja waicka minä pargun ja huudan/ nijn hän corwans tukidze minun rucouxestani.

3:9 Hän on muurannut minun tieni kijnni wuojon kiwillä/ ja minun polcuni sulkenut.

3:10 Hän on wäijynyt minua/ nijncuin carhu/ nijncuin Lejo-ni salaudes.

3:11 Hän on minun andanut

minun tieni ja repinyt minut kappaleiksi, hän on minut autioksi tehnyt.	tieltä eksyä, ja minut repinyt säpäleiksi, ja minut autioksi tehnyt.	tiellä exyä/ hän on minua repinyt säpäleiksi/ ja turhaksi tehnyt.
3:12 Hän on jännittänyt joutsensa ja asettanut minut nuoltensa maalitauluksi.	3:12 Hän on joutsensa jännittänyt, ja asettanut minun nuolella tarkoitettavaksi.	3:12 Hän on joudzens jännittänyt/ ja asetti minun nuolella tarcoitetta.
3:13 Hän on ampunut munuaisiini nuolet, viinensä lapset.	3:13 Hän ampui minun munaskuihini viinensä nuolet.	3:13 Hän ambuis minun munascuihini hänen wijnistäns.
3:14 Minä olen joutunut koko kansani nauruksi, heidän jokapäiväiseksi pilkkalauluksensa.	3:14 Minä olen kaiken minun kansani nauru, ja heidän jokapäiväinen virtensä.	3:14 Minä olen caiken minun Canssani nauro/ ja heidän jocapäiväinen wirtens.
3:15 Hän on ravinnut minua katkeruudella, juottanut minua koiruoholla.	3:15 Hän on haikeudella minut ravinnut, ja koiruoholla juovuttanut.	3:15 Hän on haikiudella minun rawinnut/ ja coiruoholla juowuttanut.
3:16 Hän on purettanut minulla hampaat rikki soraan, painanut minut alas tomuun.	3:16 Hän on hampaani somerolla rikki musertanut, hän kieritti minun tuhassa.	3:16 Hän on minun hambani säpäleiksi musertanut/ hän kieritti minun tuhgasä.
3:17 Sinä olet syössyt minun sieluni ulos, rauhasta pois, minä olen unhottanut onnen.	3:17 Minun sieluni on ajettu pois rauhasta, minun täytyy hyvän unohtaa.	3:17 Minun sielun on ajettu pois rauhasta/ minun täyty hywän unohta.
3:18 Ja minä sanon: mennyt on minulta kunnia ja Herran odotus.	3:18 Minä sanoin: minun voimani ja minun toivoni \Herran\ päälle on kadonnut.	3:18 Minä sanoin: minun woiman ja minun toiwon HERran päälle on pois.
3:19 Muista minun kurjuuttani ja kodittomuuttani, koiruohoa ja myrkyä.	3:19 Muista siis, kuinka minä niin raadollinen ja hyljätty, koiruoholla ja sapella juotettu olen.	3:19 Muista sijs/ cuinga minä nijn radollinen ja hyljätty/ coiruoholla ja sapella juotettu olen.
3:20 Sinä kyllä muistat sen, että minun sieluni on alaspainettu.	3:20 Minun sieluni sen kyllä muistaa, ja sitä itsellensä tutkistelee.	3:20 Sinä cuitengin sitä ajattelet: Sillä minun sielun sano sitä/
3:21 Tämän minä painan sydämeeni, sentähden minä toivon.	3:21 Minä panen sen sydämeeni; sentähden minä vielä nyt toivon.	3:21 minä panen sydämeni/ sentähden minä wielä nyt toiwon.
3:22 Herran armoa on, ettemme ole aivan hävinneet, sillä hänen laupeutensa ei ole loppunut:	3:22 \Herran\ laupiudesta se on, ettemme ratki hukku-neet; ei hänen laupiutensa vielä loppunut.	3:22 HERran laupiudesta se on/ etten me ratki huckunet/ ei hänen laupiudens wielä loppunut:
3:23 se on joka aamu uusi, ja suuri on hänen uskollisuutensa.	3:23 Vaan joka huomen se on uusi, ja sinun uskollisuutes on suuri.	3:23 Waan joca huomen se on usi/ ja sinun uscollisudes on suuri.
3:24 Minun osani on Herra, sanoo minun sieluni; sentähden minä panen toivoni häneen.	3:24 \Herra\ on minun osani, sanoo minun sieluni; sentähden tahdon minä häneen toivoa.	3:24 HERra on minun osan sano minun sielun/ sentähden tahdon minä häneen toiwon.

3:25 Hyvä on Herra häntä odottaville, sille sielulle, joka häntä etsii.	3:25 \Herra\ on hyvä niille, jotka häneen toivovat, ja niille sieluille, jotka häntä kysyvät.	3:25 Sillä HERra on hyvä niille/ jotca häneen toiwowat/ ja nijlle sieluille/ jotca händä kysywät.
3:26 Hyvä on hiljaisuudessa toivoa Herran apua.	3:26 Hyvä on olla kärsivällisenä ja \Herralta\ apua toivoa.	3:26 Hywä on olla kärsiwäisenä/ ja HERralda apua toiw.
3:27 Hyvä on miehelle, että hän kantaa iestä nuoruudessaan.	3:27 Hyvä on ihmiselle ijestä kantaa nuoruudessansa;	3:27 Hywä on ihmiselle/ ijestä canda nuorudesans.
3:28 Istukoon hän yksin ja hiljaa, kun Herra on sen hänen päällensä pannut.	3:28 Että hän istuu yksinänsä, on vaiti, kuin jotakin hänen päällensä tulee,	3:28 Että hän istu yxinäns/ on wait/ cosca jotakin hänen päällens tule/
3:29 Laskekoon suunsa tomuun - ehkä on vielä toivoa.	3:29 Ja panee suunsa tomuun, ja odottaa toivoa,	3:29 Ja pane suuns tomu- hun/ ja odotta toiw/
3:30 Ojentakoon hän posken sille, joka häntä lyö, saakoon kylläلتi häväistystä.	3:30 Ja antaa löydä poskille, ja paljon pilkkaa kärsii.	3:30 Ja anda lyödä poskille/ ja paljo pilcka kärsi.
3:31 Sillä ei Herra hylkää iankaikkisesti;	3:31 Sillä ei Herra syökse pois ijankaikkisesti.	3:31 Sillä ei HERra syöxä pois ijancaickisest/ waan hän saatta murhellisexi/
3:32 vaan jos hän on murheelliseksi saattanut, hän osoittaa laupeutta suuressa armoassansa.	3:32 Vaan hän saattaa murheelliseksi, ja taas armahtaa suuresta laupiudestansa.	3:32 Ja taas armahta hänen suurest laupiudestans/
3:33 Sillä ei hän sydämensä halusta vaivaa eikä murehduksia ihmislapsia.	3:33 Sillä ei hän sydämes-tänsä ihmisiä kurita eikä murheesen saata,	3:33 Sillä ei hän sydämestäns ihmisiä curita/ eikä murheeseen saata.
3:34 Kun jalkojen alle poljetaan kaikki vangit maassa,	3:34 Niinkuin hän tahtois raadolliset maan päällä ratki jalkainsa alla polkea,	3:34 Nijn cuin hän tahdois radolliset maan päällä anda paina ratki alas/
3:35 kun väännetään miehen oikeutta Korkeimman kasvojen edessä,	3:35 Ja antais jonkun miehen oikeuden Ylimmäisen edessä tulla käännetyksi pois,	3:35 Ja heidän syyns anda Jumalan edes wääränä olla/
3:36 kun ihmiselle tehdään vääryyttä hänen riita-asiassaan - eikö Herra sitä näkisi?	3:36 Ja ihmistä wäärin tuomita asiassansa, niinkuin ei Herra sitä näkisikään.	3:36 Ja heitä wäärin duomita/ nijncuin ei HERra sitä näkiskän.
3:37 Onko kukaan sanonut, ja se on tapahtunut, jos ei Herra ole käskenyt?	3:37 Kuka tohtii siis sanoa: senkaltaiset tapahtuvat ilman Herran käskyä?	3:37 CUca tohti sijs sano: sencaltaiset tapahtuwat ilman HERran käskytä?
3:38 Eikö lähde Korkeimman suusta paha ja hyvä?	3:38 Eikö paha ja hyvä tule Korkeimman suusta?	3:38 Ja ettei hywä eli paha tule hänen käskyns cautta?
3:39 Miksi tuskittelee ihminen eläessään, mies syntiensä	3:39 Miksi siis ihmiset nuri-sevat eläissänsä? Jokainen nuriskaan syntejänsä vas-	3:39 Mixi sijs ihmiset nurisewat heidän eläisäns? Jo-

palkkaa?	taan.	cainen nuriscan hänen syndejäns wastan.
3:40 Koetelkaamme teitä, tutkikaamme niitä ja palatkaamme Herran tykö.	3:40 Tutkistelkaamme ja etsikäämme meidän menoamme, ja palatkaamme \Herran\ tykö.	3:40 Tutkistelcam ja edzikäm meidän menom ja palaitkam HERran tygö.
3:41 Kohottakaamme sydämemme ynnä kätemme Jumalan puoleen, joka on taivaassa.	3:41 Nostakaamme meidän sydämemme ja kätemme taivasen päin, Jumalan tykö.	3:41 Nostacam meidän sydämem ja kätem taiwasen päin/ Jumalan tygö.
3:42 Me olemme luopuneet pois ja olleet kapinalliset; sinä et ole antanut anteeksi,	3:42 Me, me olemme syntiä tehneet ja kovakorvaiset olleet; (sentähden) et sinä säästänytkään.	3:42 Me/ me olemma syndiä tehnet/ ja cowacorvaiset ollet/ sentähden sinä oikein teit/ ettes säästänytkän.
3:43 olet peittänyt itsesi vihassasi, ajanut meitä takaa, surmannut säälimättä;	3:43 Vaan sinä olet vihalla meitä peittänyt ja vainonnut, ja armottomasti surmannut.	3:43 Waan sinä olet wihalla meitä pimittänyt/ ja wainonnut/ ja armottomast surmannut.
3:44 olet peittänyt itsesi pilvellä, niin ettei rukous pääse lävitse.	3:44 Sinä verhoitit itses pilvellä, ettei rukous päässyt sen lävitse.	3:44 Sinä werhotit idzes pilwellä/ ettei rucous pääsnyt sen läpidze.
3:45 Tunkioksi ja hyllyksi sinä olet meidät tehnyt kansojen seassa.	3:45 Sinä olet meitä tunkioksi ja saastaisuudeksi kansain seassa tehnyt.	3:45 Sinä olet meitä loaxi ja saastaisudexi Canssain seas tehnyt.
3:46 Suut ammollaan meitä vastaan ovat kaikki meidän vihamiehemme.	3:46 Kaikki meidän vihollisemme ovat suutansa ammottaneet meitä vastaan.	3:46 Caicki meidän wihollisem owat suutans ammottanet meitä wastan.
3:47 Osaksemme on tullut kauhu ja kuoppa, turmio ja sortuminen.	3:47 Me painetaan alas ja rangaistaan pelvolla ja ahdistuksella.	3:47 Me painetan alas ja rangaistan pelgolla ja ahdistuxella.
3:48 Vesipurot juoksevat minun silmistäni tyttären, minun kansani, sortumisen tähden.	3:48 Minun silmäni vuotavat vesi-ovia minun kansani tyttären surkeuden tähden.	3:48 Minun silmäni vuotawat wesiojia/ minun Canssani tyttären surkiuden tähden.
3:49 Minun silmäni vuotaa lakkaamatta, hellittämättä	3:49 Minun silmäni vuotavat ja ei taida lakata; ei he asetu,	3:49 Minun silmäni vuotawat/ ja ei taida lacata/
3:50 siihen asti, kunnes katsoo, kunnes näkee Herra taivaasta.	3:50 Siihenasti että \Herra\ katsoo taivaasta alas ja näkee.	3:50 Sillä ei he asetu/ siihenasti että HERra cadzo taiwast alas ja näke.
3:51 Silmäni tuottaa tuskaa minun sielulleni kaikkien minun kaupunkini tyttärien tähden.	3:51 Minun silmäni kuluttaa minulta elämäni kaikkein minun kaupunkini tyttärien tähden.	3:51 Minun silmäni culutta minulda elämäni/ minun Caupungini tyttärien tähden.
3:52 Kiihkeästi pyydystivät minua kuin lintua ne, jotka syyttä ovat vihamiehiäni.	3:52 Minun viholliseni ovat minua kovin ajaneet takaa, niinkuin lintua ilman syytä.	3:52 Minun wiholliseni owat minun ajanet/ nijncuin linnun ilman syytä.
3:53 He sulkivat kuoppaan	3:53 He ovat minun elämäni	3:53 He owat minun elämäni

minun elämäni ja heittivät päälleni kiviä.	kuoppaan salvanneet, ja heittäneet kiven minun päälleni.	cuoppaan salwannet/ ja heittänet kiwen minun päälleni.
3:54 Vedet tulvivat minun pääni ylitse; minä sanoin: olen hukassa.	3:54 Ovat myös vedet minun pääni ylitse käyneet; niin minä sanoin: nyt minä ratki hukassa olen.	3:54 He owat myös minun pääni wedellä walanet/ nijn minä sanoin: nyt minä ratki hucas olen.
3:55 Minä huusin sinun nimeäsi, Herra, kuopan syvyydestä.	3:55 Minä huusin avukseni sinun nimeäs, \Herra\, alhaalta kuopasta;	3:55 Mutta minä huudin sinun nimes/ HERra/ alhaldasta/ cuopasta/
3:56 Sinä kuulit minun huutoni: "Älä peitä korvaasi minun avunhuudoltani, että sais hengähtää."	3:56 Ja sinä kuulit minun ääneni, älä korvias kätke minun huokauksestani ja huudostani.	3:56 Ja sinä cuulit minun äneni/ Älä sinun corwias kätke minun huocauxestani ja huudostani.
3:57 Sinä olit läsnä silloin, kun minä sinua huusin; sinä sanoit: "Älä pelkää."	3:57 Sinä lähenet kuin minä sinua huudan, ja sanot: älä pelkää.	3:57 Lähene/ cosca minä sinua huudan/ ja sano: älä pelkä.
3:58 Sinä, Herra, ajoit minun riita-asiani, lunastit minun henkeni.	3:58 Sinä, Herra, ratkaiset minun sieluni asian, ja lunastat minun henkeni.	3:58 Ratcaise sinä HERra minun sieluni asia/ ja lunastat minun hengen.
3:59 Olethan nähnyt, Herra, minun kärsimäni sorron: hanki minulle oikeus.	3:59 \Herra\ katso, kuinka minulle niin vääryyttä tehdään, ja tuomitse minun oikeuteni.	3:59 HERra cadzo/ cuinga minun nijn wääryyttä tehdän/ ja auta minua minun oikeuteni.
3:60 Olethan nähnyt kaiken heidän kostonhimonsa, kaikki heidän juonensa minua vastaan.	3:60 Sinä näet kaikki heidän kostonsa ja kaikki heidän ajatuksensa minusta.	3:60 Sinä näet caicki heidän costons/ ja caicki heidän ajatuxens minusta.
3:61 Sinä olet kuullut heidän häväistyksensä, Herra, kaikki heidän juonensa minua vastaan.	3:61 \Herra\, sinä kuulet heidän pilkkansa ja kaikki heidän ajatuksensa minua vastaan,	3:61 HERra/ sinä cuulet heidän pilckans/ ja caicki heidän ajatuxens minua wastan/
3:62 Minun vastustajaini huulet ja heidän aikeensa ovat minua vastaan kaiken päivää.	3:62 Minun vainollisten huulet ja heidän neuvonsa minua vastaan yli päivää.	3:62 Minun wainollisten huulet ja heidän neuwons minua wastan yli päiwä.
3:63 Istuivatpa he tai nousivat, katso: minä olen heillä pilkkalauluna.	3:63 Katso, kuin he istuvat eli nousevat, niin he minusta virsiä laulavat.	3:63 Cadzo sijs/ cosca he maata panewat eli nousewat/ nijn he minusta wirsiä laulawat.
3:64 Kosta heille, Herra, heidän kättensä teot.	3:64 Kosta heille, \Herra\, niinkuin he ansainneet ovat, heidän kättensä töiden jälkeen.	3:64 Costa heille HERra nijn- cuin he ansainnet owat.
3:65 Paaduta heidän sydämensä, kohdatkoon heitä sinun kirouksesi.	3:65 Anna heidän sydämensä wavista ja sinun kiroustas tuta.	3:65 Anna heidän sydämens wapista/ ja sinun kiroustas tuta.
3:66 Aja heitä takaa vihassasi	3:66 Vainoo heitä hirmui-	3:66 Waino heitä hirmuisudel-

ja hävitä heidät Herran taivaan alta.

suudella, ja hukuta heitä \Herran\ taivaan alta.

la/ ja hucuta heitä HERran taiwan alda.

Valitusvirret 4 LUKU

4:1 Kuinka onkaan kulta tummunut, muuttunut hyvä kulta; kuinka ovat pyhät kivet viskeltynä kaikkien katujen kulmiin!

4:2 Siionin pojat, nuo kalliit, punnitut puhtaimman kullan arvoisiksi - kuinka he ovatkaan saviastian arvossa, savenvalajan käten tekojen!

4:3 Aavikkosudetkin taritsevat nisiänsä, imettävät pentujansa; mutta tytär, minun kansani, on tullut tylyksi kuin kamelikurki erämaassa.

4:4 Imeväisen kieli tarttuu suulakeen janon tähden. Lapsukaiset pyytävät leipää; ei ole, kuka sitä heille taittaisi.

4:5 Jotka herkkuja söivät, ne näänntyvät kaduilla. Joita punapurppuran päällä kanneltiin, ne tunkioita syleilevät.

4:6 Tyttären, minun kansani, syntivelka on Sodomian syntiä suurempi; Sodoma hävitettiin yhtäkkiä käten siellä riehumatta.

4:7 Siionin ruhtinaat olivat lunta puhtaammat, maitoa valkoisemmat, heidän ruumiinsa oli koralleja rusottavampi, heidän hahmonsa oli kuin safiiri.

4:8 Nyt on heidän muotonsa nokea mustempi, ei voi heitä tuntea kaduilla. Rypyssä on heillä nahka luitten päällä, se on kuivettunut kuin puu.

4 LUKU

4:1 Kuinka on kulta niin mustunut, ja jalo kulta niin muuttunut? pyhät kivet ovat joka kadun päässä hajoitetut.

4:2 Zionin kempit pojat, puhtaan kullan verraksi luetut, kuinka ne ovat saviastian kaltaiseksi arvatut, jotka savenvalaja tekee?

4:3 Lohikärmeet taritsevat nisiä pojillensa ja imettävät heitä; mutta minun kansani tyttären täytyy armotoinna olla, niinkuin yökkö korvesa.

4:4 Imeväisten kieli tarttuu suun lakeen janon tähden; nuoret lapsukaiset anovat leipää, ja ei ole ketään, joka heille sitä jakaa.

4:5 Jotka ennen söivät herkullisesti, ne ovat kadulla näänntyneet; jotka ennen olivat silkillä vaatetetut, niiden täytyy nyt loassa maata.

4:6 Minun kansani tyttären synti on suurempi kuin Sodomian synti, joka äkisti kukistettiin ja ei yksikään käsi siihen ruvennut.

4:7 Hänen nasirinsa olivat puhtaammat kuin lumi ja valkeammat kuin rieska; heidän ihonsa oli punaisempi kuin koralli, heidän kauneutensa niinkuin saphir.

4:8 Mutta nyt on heidän muotonsa niin mustaksi muuttunut, ettei heitä kaduilla tuta taideta; heidän nahkansa riippuu heidän luissansa, se kuivettui niinkuin puu.

IV. Lucu

4:1 Cuinga on culda nijn mustennut? ja jalo culda nijn muuttunut? ja pyhän kivet ovat joca catulla hajotetut.

4:2 Zionin kempit pojat/ culan werraxi luetut/ cuinga ne ovat sawiastian caltaisexi arwatut/ jotca sawenwalaja teke.

4:3 Drakit taridzewat nisiät pojillens/ ja imettävät heitä/ mutta minun Canssani tyttären täyty armotoin imewäisille olla/ nijncuin yöcköi corwesa.

4:4 Imewäisten kieli tartui suun lakeen janon tähden/ ne nuoret lapsucaiset anowat leipä/ ja ei ole ketän/ joca heille sitä jaca.

4:5 Jotca muinen söit herculisest/ he owat catulla näändynet/ jotca muinen olit silkillä vaatetetut/ heidän täyty nyt loasa maata.

4:6 Minun Canssan tyttären syndi on suurempi/ cuin Sodomian syndi/ joca äkistä cukistettin/ ja ei yxikän käsi siihen ruvennut.

4:7 Hänen Nazareins olit puhtammat cuin lumi/ ja wolkemmat cuin riesca/ heidän ihons oli punaisempi cuin Coralli/ heidän cadzandons oli nijncuin Saphir.

4:8 Mutta nyt on heidän ihons nijn mustennut syngeydest/ ettei he catuilla tuta taita/ heidän nahcans rippu heidän luisans/ se cuiwetui nijncuin puu.

4:9 Parempi oli miekan kaatamien kuin nälän kaatamien, jotka menehtyivät, kuin lävitsepistetyt, pellon viljaa vailla.	4:9 Miekalla tapetuille oli parempi kuin niille, jotka nälkään kuolivat, jotka nääntymän ja hukkuman piti maan hedelmän puuttumisesta.	4:9 Miecalla tapetuille oli parempi/ cuin nijlle/ jotca nälkään cuolit/ jotca näändymän ja hukkuman piti näljäs-tä.
4:10 Armeliaat vaimot keittivät omin käsin lapsiansa: ne tulivat heille ruuaksi tyttären, minun kansani, sortuessa.	4:10 Laupiaammat vaimot ovat omia lapsiansa keittäneet ruuksensa, minun kansani tyttären surkeudessa.	4:10 Laupiammat vaimot täyty omia lapsians keittä ruaxens/ minun Canssani tyttären surkiudes.
4:11 Herra on pannut täytän-töön kiivautensa, vuodattanut vihansa hehkun; hän on sytyttänyt Siioniin tullen, joka on kuluttanut sen perustukset.	4:11 \Herra\ on vihansa täyttänyt, hän on vuodattanut julman vihansa, ja Zionissa tulen sytyttänyt, joka myös hänen perustuksensa polttanut on.	4:11 HERra on hänen hirmuisudens täyttänyt/ hän on vuodattanut hänen julman vihans/ hän on Zionis tulen sytyttänyt/ joca myös hänen perustuxens polttanut on.
4:12 Eivät olisi uskoneet maan kuninkaat, ei maanpiirin asukkaista kenkään, että vihollinen ja vainomies hyökkää sisään Jerusalemin porteista.	4:12 Ei kuninkaat maan päällä sitä olisi uskoneet, eikä kaikki maan piirin asu-vaiset, että vihamiehen ja vihollisen piti tuleman Jerusalemin portista sisälle.	4:12 Ei Cuningat maan päällä sitä olis usconet/ eikä caicki ihmiset maan päällä/ että wainollisen ja wihollisen piti tuleman Jerusalemin portist sisälle.
4:13 Sen profeettain syntien tähden kävi näin, sen pappien pahain tekojen tähden, niiden, jotka siellä olivat vuodattaneet vanhurskaitten verta.	4:13 Mutta se on hänen prophetainsa syntein tähden ja hänen pappeinsa pahain tekoin tähden, jotka siinä vanhurskasten veren vuodattivat.	4:13 Mutta se on hänen Prophetains syndein tähden/ ja heidän Pappeins pahain tecoin tähden/ jotca siellä wanhurscasten weren wuodattit.
4:14 He harhailivat sokeina kaduilla, verellä tahrattuina, niin ettei voinut koskea heidän vaatteisiinsa.	4:14 He kävivat sinne ja tänne kaduilla, niinkuin sokiats, ja olivat itsensä vereen saattaneet, ja ei taitaneet heidän vaatteisiinsa ruveta.	4:14 He käwit sinne ja tänne catuilla/ nijncuin sokiats/ ja olit werellä rywetetyt/ ja ei tainnet heidän waatteisins ruweta.
4:15 "Väistykää! Saastainen!" huudettiin heistä. "Väistykää, väistykää, älkää koskeko!" Paettuaankin he yhä harhailivat; pakanain seassa sanottiin: "Eivät he saa kauemmin asustaa täällä."	4:15 Vaan he huusivat heitä: välttäkää, saastaiset, välttäkää, älkää mihinkään ruvetko; sillä he välttivät ja pakenivat, niin että myös pakanain seassa sanottiin: ei he kauvan siellä pysy.	4:15 Waan huusit heitä/ wälttäkät saastaiset/ wälttäkät/ wälttäkät/ älkät mihingän ruwetco: sillä he wälttit heitä/ ja pakenit heitä/ nijn että myös pacanain seas sanottin: ei he cauwan siellä pysy.
4:16 Herran kasvot ovat hajottaneet heidät, hän ei heihin enää katso. Papeista ei välitetty, vanhimpia ei armahdettu.	4:16 Sentähden on \Herran\ wiha heitä hajottanut, ja ei enään katso heidän päällensä, ettei he pappeja kunnioittaneet eikä vanhoja armah-taneet.	4:16 Sentähden on HERran wiha heitä hajottanut/ ja ei sillen cadzo heidän päällens/ ettei he Pappia cunnioittanet/ eikä wanhoja armahtanet.
4:17 Vieläkin me, silmät rauenneina, turhaan odotimme	4:17 Kuitenkin meidän silmämme kurkistelevat tyhjiin	4:17 Cuitengin meidän silmäm curkistelit tyhjän awun jälkeen/

apua; tähytyspaikastamme me tähyilimme kansaa, josta ei pelastusta tullut.

4:18 Meidän askeleitamme vaanittiin, niin ettemme voineet kulkea kaduillamme. Meidän loppumme lähestyi, päivämme täyttyivät - niin, loppumme tuli.

4:19 Meidän vainoojamme olivat nopeammat kuin kotkat taivaalla. Vuorilla he ajoivat meitä takaa, väijyivät meitä erämaassa.

4:20 Hän, meidän elämänhenkemme, Herran voideltu, joutui vangiksi heidän kuoppiinsa, hän, josta me olimme sanoneet: hänen varjossaan me saamme elää pakanakan-sain seassa.

4:21 Iloitse ja riemuitse, tytär Edom, joka asut Uusin maassa! Mutta malja on tuleva sinunkin kohdallesi: sinä juovut ja paljastat itsesi.

4:22 Sinun syntivelkasi, tytär Siion, on loppunut: ei Herra ole enää siirtävä sinua pois. Sinun syntivelkasi, tytär Edom, hän on etsiskelevä, on paljastava sinun syntisi.

Valitusvirret 5 LUKU

5:1 Muista, Herra, mitä meille on tapahtunut; katso ja näe meidän häväistyksemme.

5:2 Meidän perintöosamme on siirtynyt vieraille, meidän talomme muukalaisille.

5:3 Me olemme tulleet orvoiksi, isättömiksi, meidän

avun jälkeen, siihenasti että he väsyivät, kuin me odotimme sitä kansaa, joka ei meitä auttaa voinut.

4:18 He väijyvät meidän askeleitamme, niin ettemme rohkene meidän kaduillamme käydä; meidän loppumme on lähestynyt, meidän päivämme ovat täytetyt, sillä meidän loppumme on tullut.

4:19 Meidän vainoojamme olivat nopiammat kuin kotkat taivaan alla; vuorilla he myös meitä vainosivat, ja korvessa he meitä vartioitsivat.

4:20 \Herran\ voideltu, joka meidän turvamme oli, on vangittu heidän verkkoihinsa, josta me sanoimme, että me hänen varjonsa alla elämme pakanain seassa.

4:21 Iloitse ja riemuitse, sinä Edomin tytär, joka asut Utsin maalla; sillä sen maljan pitää myös sinulle tuleman, ja sinun pitää myös juopuman, ja alasti itses riisuman.

4:22 Mutta sinun vääryydelläs on loppu, sinä Zionin tytär, ei hän enään anna sinua viedä pois, mutta sinun vääryytes, Edomin tytär, hän etsii, ja sinun syntis ilmoittaa.

5 LUKU

5:1 Muista, \Herra\, kuinka meille tapahtui: katso ja näe meidän ylönkatsettamme.

5:2 Meidän perintömme on muukalaisten osaksi tullut, ja huoneemme ulkonaisten omaksi.

5:3 Me olemme orvot ilman isää, ja äitimme ovat niinkuin lesket.

sijhenasti että he väsyit: cosca me odotimme sitä Canssa/ joca ei meitä autta voinut.

4:18 He väijyvät meitä/ nijn etten me rohke meidän ca-tuillam käydä/ silloin myös meidän loppum tuli/ meidän päiwäm culuit/ meidän loppum on tullut.

4:19 Meidän wainojam olit nopiammat cuin Cotcat taiwan alla/ vuorilla he myös meitä wainoisit/ ja corwesa he meitä wartioidzit.

4:20 HERran woideltu/ joca meidän turwam oli/ on fangittu heidän werckoihins/ cosca he meitä hajotit/ johon me turwaisim/ että me hänen warjons alla eläisim pacanain seas.

4:21 Lloidze ja riemuidze sinä Edomin tytär/ joca asut Uzin maalla: sillä sen calkin pitää myös sinulle tuleman/ ja sinun pitää myös juopuman ja alasti tuleman.

4:22 Mutta sinun pahoilla te-goillas on loppu/ sinä Zionin tytär/ ei hän sillen anna sinua wiedä pois/ mutta sinun pahat tecos/ Edomin tytär/ pitää hänen edzimän/ ja sinun syndis ilmoittaman.

V. Lucu

5:1 MUista HERra/ cuinga meille tapahtui/ cadzo/ ja näe meidän ylöncazzettam.

5:2 Meidän perimyxem on muucalaisten osaxi tullut/ ja meidän huonem ulconaisten.

5:3 Meidän äitim owat nijn-cuin lesket.

äitimme ovat kuin lesket.

5:4 Oman juomavetemme me ostamme rahalla; omat puumme saamme, jos makamme hinnan.

5:5 Vainoojamme ovat meidän niskassamme; kun uuvumme, ei meille lepoa suoda.

5:6 Egyptille me lyömme kättä ja Assurille saadaksemme leipää ravinnoksi.

5:7 Meidän isämme ovat syntiä tehneet; heitä ei enää ole. Me kannamme heidän syntivelkaansa.

5:8 Orjat hallitsevat meitä; ei ole sitä, joka tempaisi meidät heidän käsistensä.

5:9 Henkemme kaupalla me noudamme leipämme, väistämien miekkaa erämaassa.

5:10 Meidän ihomme halkeilee kuin uuni nälän poltteen takia.

5:11 Naisia raiskataan Sionissa, neitsyitä Juudan kaupungeissa.

5:12 Ruhtinaita heidän kätensä hirttävät, vanhinten kasvoja ei pidetä arvossa.

5:13 Nuorukaiset kantavat myllynkiviä, poikaset kompas-televat puutaakkojen alla.

5:14 Poissa ovat vanhukset porteista, nuorukaiset kieli-soittimiensa äärestä.

5:15 Poissa on ilo sydämistämme, karkelomme on valitukseksi muuttunut.

5:16 Pudonnut on päästämme kruunu. Voi meitä, sillä me olemme syntiä tehneet!

5:4 Vettä, joka meidän omamme oli, me joimme rahalla, omat halot me ostimme hinnalla.

5:5 Kaulallamme me vaivaa kärsimme; ja ehkä me jo väsyneet olimme, ei kuitenkaan meille lepoa annettu.

5:6 Meidän piti Egyptin ja Assyrian alle meitämme antaman, että me sittekin leipää ravinnoksemme saaneet olisimme.

5:7 Meidän isämme ovat syntiä tehneet, ja ei enään ole käsissä; ja meidän pitää heidän pahoja tekojansa nautitsemän.

5:8 Orjat meitä vallitsevat; ja ei ole kenkään, joka meitä heidän käsistensä pelastaa.

5:9 Meidän pitää hakeman leipämme hengen paolla, miekan edessä korvessa.

5:10 Meidän ihomme on poltettu, niinkuin pätsissä, hirmuisen nälän tähden.

5:11 He ovat vaimot Zionissa raiskanneet ja neitset Juudan kaupungeissa.

5:12 Ruhtinaat he ovat hirttäneet, ja vanhimpia ei he kunnioittaneet.

5:13 Nuorukaiset piti jauhaman, ja piskuisten täytyi puita kantaissansa kompastua.

5:14 Vanhat puuttuivat porteista, ja nuorukaiset ei enään kanteletta soita.

5:15 Meidän sydämemme ilo loppui, meidän tanssimme on kääntynyt murheeksi.

5:16 Meidän päästämme on kruunu pudonnut; voi nyt meitä, että me niin olemme syntiä tehneet!

5:4 Vettä/ joca meidän omam oli/ me joimme rahallam/ omat halgot me ostim hinnalla.

5:5 Caulallam me waiwa kärsim/ ja ehkä me jo wäsyneet olimme/ ei cuitengan meille lepo annettu.

5:6 Meidän piti Egyptin ja Assyrian ala meitäm andaman/ että me sijttekin leipä meidän rawinnoxem saisimme.

5:7 Meidän Isäm owat syndiä tehnet/ ja ei sillen ole käsis/ ja meidän pitä heidän pahoja tecojans nautidzeman.

5:8 Oriat meitä wallidzewat/ ja ei ole kengän/ joca meitä heidän käsistäns pelasta.

5:9 Meidän pitä hakeman meidän leipäm hengen pacolla/ miecan edes corwesa.

5:10 Meidän ihom on poldettu nijncuin pädzis/ sen hirmuisen näljän tähden.

5:11 He owat waimot Zionis raiscannet/ ja neidzet Judan Caupungeisa.

5:12 Ruhtinat he owat hirttänet/ ja wanhimbita ei he cunnioittanet.

5:13 Nuorucaiset piti jauhaman/ ja piscuiset puita candaisans piti combastuman.

5:14 Wanhat puutuit porteista/ ja nuorucaiset ei sillen candeletta soita.

5:15 Meidän sydämem riemu loppui/ meidän dantzim on käändynyt murhexi.

5:16 Meidän päästäm on Cruunu pudonnut/ woi meitä/ että me nijn olemma

5:17 Tästä syystä on sydämemme tullut sairaaksi, näitten tähden ovat silmämme pimenneet -

5:18 Siionin vuoren tähden, joka on autiona, jolla ketut juoksentelevat.

5:19 Sinä, Herra, hallitset iankaikkisesti, sinun valtaistuimesi pysyy suvusta sukuun.

5:20 Miksi unhotat meidät ainiaaksi, hylkäätkä meidät ikäpäiviksi?

5:21 Palauta meidät, Herra, tykösi, niin me palajamme; uudista meidän päivämme muinaiselleen.

5:22 Vai oletko meidät peräti hyljännyt, vihastunut meihin ylenmäärin?

5:17 Sentähden on myös sydämemme murheissansa; niiden tähden ovat meidän silmämme pimenneet;

5:18 Zionin vuoren tähden, että se niin hävitetty on, että ketut hänessä juoksentelevat.

5:19 Mutta sinä \Herra\, joka iankaikkisesti olet, ja istuimes ijästä ikään!

5:20 Miksis meidät iankaikkisesti unohdat, ja niin kauvan meitä peräti hylkäätkä?

5:21 Palauta, \Herra\, meitä jälleen sinun tykösi, että me taas palaisimme; uudista meidän päivämme niinkuin ne alusta olivat.

5:22 Oletkos meitä peräti heittänyt pois, ja sangen suuresti vihastunut meidän päällemme?

syndiä tehnet !

5:17 Sentähden on myös meidän sydämem murehisans/ ja meidän silmämme owat piminnet.

5:18 Zionin vuoren tähden/ että se niijn häwitetty on/ että ketut hänes juoxendelewat.

5:19 Mutta sinä HERRa/ joka ijancaikkisest olet/ ja sinun istuimes ijästä ikän.

5:20 Mixis meidän niijn unohdat? ja niijn cauwan meitä peräti hyljät?

5:21 Palauta HERRa meitä jällens sinun tygös/ että me taas palajaisimme/ udista meidän päiwäm niijn cuin he algusta olit.

5:22 Sillä sinä olet meitä heittänyt pois/ ja sinä olet sangen suurest wihastunut meidän päällem.

HESEKIEL

1 LUKU

1:1 Kolmantenakymmenentenä vuotena, neljännessä kuussa, kuukauden viidentenä päivänä, kun minä olin pakkosiirtolaisten joukossa Kebar-joen varrella, aukenivat taivaat, ja minä näin Jumalan näkyjä.

1:2 Kuukauden viidentenä päivänä, kuningas Joojakinin pakkosiirtolaisuuden viidentenä vuotena,

1:3 tuli Jumalan sana pappi Hesekielille, Buusin pojalle, Kaldean maassa Kebar-joen varrella, ja hänen päällensä tuli siellä Herran käsi.

HESEKIEL

1 LUKU

1:1 Kolmantenakymmenentenä vuotena, viidentenä päivänä neljännessä kuussa, kuin minä olin vankein seas- sa Kebarin wirran tykönä, aukenivat taivaat ja minä näin Jumalan näyt.

1:2 Viidentenä päivänä kuussa, viidennellä vuodella, sittekuin Jojakin, Juudan kuningas oli viety vankina pois,

1:3 Tapahtui \Herran\ sana Hesekielille, papin Busin pojalle, Kaldean maassa, Kebarin wirran tykönä; siellä tuli \Herran\ käsi hänen päällensä.

Propheta Hesekiel

I. Lucu

1:1 COLmandena kymmendenä vuotena/ wijdendenä päivänä neljännessä Cuusa/ cuin minä olin fangein seas/ Chebarin wirran tykönä/ aukeni taiwas/ ja Jumala osotti minulle näyt.

1:2 Se wijdes päivä Cuusa oli wijdennellä vuodella sijttecuin Jojachin Judan Cuningas oli wiety fangina pois.

1:3 Silloin tapahdui HERRan sana Hesekielille Busin pojalle/ Papin Chaldean maassa/ Chebarin wirran tykönä/ siellä tuli HERRan käsi hänen päällensä.

<p>1:4 Ja minä näin, ja katso: myrskytuuli tuli pohjoisesta, suuri pilvi ja leimahteleva tuli, ja pilveä ympäröitsi hohde, ja tulen keskeltä näkyi ikäänkuin hehkuvaa malmia, keskeltä tulta.</p>	<p>1:4 Ja minä näin, ja katso, siellä tuli rajutuuli pohjan puolesta, suuren pilven kanssa, täynnänsä tulta, niin että se kuumotti kaikki ympärinsä, ja tulen keskeltä oli se sangen kirkas.</p>	<p>1:4 JA minä näin/ ja cadzo/ siellä tuli raju tuuli pohjan puolest/ suuren pilwen can- sa/ täynnäns tulda/ nijn että se cuumotti caicki ymbärins/ ja keskeldä tulen oli se san- gen kircas.</p>
<p>1:5 Ja sen keskeltä näkyivät neljän olennon hahmot. Ja näöltänsä ne olivat tällaiset: niillä oli ihmisen hahmo.</p>	<p>1:5 Ja siinä keskellä oli niin- kuin neljä eläintä, ja tämä oli heidän muotonsa: he olivat ihmisen muotoiset.</p>	<p>1:5 Ja sijnä keskellä oli nijn- cuin neljä eläindä/ ja yxi heistä oli nijncuin ihminen.</p>
<p>1:6 Ja niillä oli neljät kasvot kullakin ja neljä siipeä kulla- kin.</p>	<p>1:6 Ja kullakin heillä oli nel- jät kasvot, ja kullakin neljä siipeä.</p>	<p>1:6 Ja heillä oli neljä caswo/ ja neljä sijpe.</p>
<p>1:7 Ja säärivarret niillä oli suorat ja jalkaterät kuin vasi- kansorkat, ja ne välkkyivät kuin kiiltävä vaski.</p>	<p>1:7 Ja heidän säärensä sei- soivat oikiana, mutta heidän pöytäjalkansa olivat niinkuin härjän sorkat, ja paistivat niinkuin kiiltävä vaski.</p>	<p>1:7 Ja heidän säärens seisoit oikiana/ mutta heidän jalcans olit nijncuin härjän jalgat/ ja paistit nijncuin kijldäwä waski.</p>
<p>1:8 Ja siipiensä alla niillä oli, neljällä eri puolellansa, ihmis- kädet. Kasvot ja siivet niillä neljällä olivat näin:</p>	<p>1:8 Ja ihmisen kädet olivat heidän siipeinsä alla, heidän neljällä tahollansa, sillä heil- lä oli neljät kasvot ja neljä siipeä.</p>	<p>1:8 Ja ihmisen kädet olit heidän sijpeins alla/ heidän neljällä tahwollans/ sillä heillä oli neljä caswo ja neljä sijpe.</p>
<p>1:9 Niiden siivet koskettivat toisiansa. Kulkiessaan ne ei- vät kääntyneet: ne kulkivat kukin suoraan eteenpäin.</p>	<p>1:9 Ja heidän siipensä olivat yhdistetyt toinen toiseensa; ja kuin he kävivät, ei he erinneet toinen toisestansa; vaan kuhunka he menivät he kohdastansa eteenpäin.</p>	<p>1:9 Ja sijwet olit yhdistetyt toinen toiseens. Ja cuin he käwit/ ei he erinnet toinen toisestans: Waan cuhunga he menit/ menit he cohdastans.</p>
<p>1:10 Ja niiden kasvot olivat ihmiskasvojen kaltaiset; mutta oikealla puolen oli niillä nel- jällä leijonankasvot, vasem- malla puolen oli niillä neljällä häränkasvot, myös oli niillä neljällä kotkankasvot.</p>	<p>1:10 Ja niiden neljän kasvot oikiällä puolella olivat niin- kuin ihmisen kasvot ja jalo- peuran kasvot; mutta va- semmalla puolella olivat niil- lä neljällä kasvot, niinkuin härjän kasvot, ja kotkan kasvot.</p>	<p>1:10 HEidän caswons/ oikiällä puolella/ olit nijncuin ihmisen ja Lejonin/ mutta wasemalla puolella olit heidän caswons/ nijncuin härjän ja Cotcan.</p>
<p>1:11 Niin niiden kasvot. Mutta siivet niillä oli levällään ylös- päin. Kullakin oli kaksi, jotka koskettivat toisen siipiä, ja kaksi, joilla ne peittivät ruu- mistansa.</p>	<p>1:11 Ja niin olivat heidän kasvonsa; mutta heidän sii- pensä olivat erotetut ylhääl- tä, niin että kaksi siipeä löi juuri yhteen, ja kahdella sii- vellä peittivät he ruumiinsa.</p>	<p>1:11 Ja heidän caswons ja sijpens olit erotetut/ nijn että caxi päälimmäistä sijpe löit juuri yhteen/ ja cahdella sijwellä peitit he heidän ruu- mins.</p>
<p>1:12 Ja ne kulkivat suoraan eteenpäin. Minne henki vaati kulkemaan, sinne ne kulkivat. Kulkiessaan ne eivät käänty- neet.</p>	<p>1:12 Kuhunka he menivät, niin he menivät kohdastan- sa; ja menivät sinne, kuhun- ka henki ajoi, ja ei erinneet täydessänsä toinen toises- tansa.</p>	<p>1:12 Cuhunga he menit/ nijn he menit cohdastans/ ja he menit sinne/ cuhunga hengi ajoi/ ja ei erinnet käydesäns toinen toisestans.</p>

1:13 Ja olentojen hahmo oli näöltänsä kuin tuliset hiilet, jotka paloivat tulisoihutujen näköisinä. Tulita liekehti olentojen välissä, ja tuli hohti, ja tulesta lähti salamoita.

1:14 Ja olennot kiitivät edestakaisin ja olivat nähdä kuin salamanleimaus.

1:15 Mutta kun minä katselin olentoja, niin katso: yksi pyörä oli maassa olentojen kohdalla, kunkin niiden neljän etupuolella.

1:16 Pyörät olivat näöltään ja teoltaan niinkuin krysoliitti, ja niillä neljällä oli sama muoto, ja ne olivat näöltään ja teoltaan, kuin olisi ollut sisäkkäin pyörä pyörässä.

1:17 Ne kulkivat neljään eri suuntaansa, kun kulkivat.

1:18 Kulkiessaan ne eivät kääntyneet. Ja niiden kehät olivat korkeat ja peljättävät; ja niiden kehät olivat täynnä silmiä, yltympäri, niissä neljässä.

1:19 Ja kun olennot kulkivat, kulkivat pyörät niiden ohella; ja kun olennot kohosivat ylös maasta, kohosivat myös pyörät.

1:20 Minne henki vaati kulkemaan, sinne ne kulkivat - minne vain henki kulkemaan vaati. Ja pyörät kohosivat samalla kuin nekin, sillä olentojen henki oli pyörissä.

1:21 Kun olennot kulkivat, kulkivat nämäkin; kun ne seisovat, seisovat nämäkin; kun ne kohosivat ylös maasta,

1:13 Ja eläimet olivat näköänsä niinkuin tuliset hiilet, jotka palavat niinkuin tulisoitto, joka kävi eläinten vaiheella; mutta tuli kuumotti, ja tulesta kävi ulos pitkäisen leimaus.

1:14 Ja eläimet juoksivat edes ja takaisin niinkuin pitkäisen tuli.

1:15 Kuin minä näin nämät eläimet: katso, niin seisovat siellä yhden rattaan maan päällä, neljän eläimen tykönä, ja olivat näköänsä niinkuin neljät rattaat.

1:16 Ja ne rattaat olivat teostansa niinkuin yksi turkos, ja olivat kaikki neljä yhden muotoiset; ja ne olivat näköänsä ja tekoansa niinkuin yhden rattaan olisivat olleet toinen toisestansa.

1:17 Kuin yksi heistä meni, niin menivät kaikki neljä, ja ei erinneet toinen toisestansa.

1:18 Niiden pyörät ja korkeus oli sangen ihmeellinen, ja ne olivat täynnä silmiä kaikki ympäri neljää ratasta.

1:19 Ja kuin eläimet kävivät, niin kulkivat myös rattaat heitä myöten; ja kuin eläimet ylensivät itsensä maasta, niin ylensivät myös rattaat itsensä.

1:20 Kuhunka henki meni, sinne menivät he myös, ja rattaat ylensivät itsensä heidän kanssansa; sillä elävä henki oli rattaissa.

1:21 Kuin he menivät, niin menivät nämät myös, kuin he seisovat, seisovat nämät myös; ja kuin he ylensivät itsensä maasta, niin ylensi-

1:13 Ja eläimet olit näkyänsä niinkuin tuliset hiilet/ jotca palawat/ ja niinkuin tulisoitto oli eläinten waihellä. Mutta tuli cuumotti/ ja tulesta käwi ulos pitkäisen leimaus.

1:14 Ja eläimet juoxit sinne ja tänne niinkuin pitkäisen tuli.

1:15 COsca minä näin nämät eläimet: cadzo/ nijn seisoi siellä rattat maan päällä/ nijden neljän eläimen tykönä/ ja olit näkyänsä niinkuin neljät rattat.

1:16 Ja ne rattat olit/ nijncuin yxi Turcos/ ja olit caicki ne neljä yhden muotoiset. Ja ne olit näkyänsä/ nijncuin yhden rattat olisit ollet toisen sisällä.

1:17 Cosca yxi heistä meni/ nijn menit caicki ne neljä/ ja ei erinnet toinen toisestans.

1:18 Nijden pyörät ja corkeus oli sangen ihmellinen/ ja ne olit täynänsä silmiä caicki ymbärins niytä neljä ratasta.

1:19 Ja cuin eläimet käwit/ nijn cuuljit myös rattat heitä myöden/ ja cosca eläimet ylönsit idzens maasta/ nijn ylönsit myös rattat idzens.

1:20 Cuhunga hengi meni/ sinne menit he myös/ ja rattat ylönsit idzens heidän cansans: Sillä yxi eläwä hengi oli rattaissa.

1:21 Cosca he menit/ nijn menit nämät myös/ cosca he seisoi/ nijn seisoi nämät myös/ ja cuin he ylensit id-

<p>kohosivat pyörät samalla kuin nekin, sillä olentojen henki oli pyörissä.</p>	<p>vät myös rattaat itsensä heitä myöten; sillä elävä henki oli rattaissa.</p>	<p>zens maasta/ nijn ylensit myös rattat idzens heitä myöden: Sillä yxi elävä hengi oli rattaissa.</p>
<p>1:22 Ja olentojen päitten ylle hahmottui taivaanvahvuus, niinkuin peljättävä kristalli, kaartuen ylös niiden päitten ylitse.</p>	<p>1:22 Mutta eläinten pään päällä oli niinkuin taivas, kuin peljättävä kristalli, juuri heidän päällitsensä levitetty.</p>	<p>1:22 Mutta eläinden päällä oli nijncuin taiwas/ cuin Cristal/ peljättävä/ juuri heidän päälidzens lewitetty.</p>
<p>1:23 Ja taivaanvahvuuden alla oli niillä siivet suorina, toisen siipi toisen siipeä kohti. Kullakin oli kaksi, jotka sitä peittivät - kaksi, jotka peittivät sen ruumista.</p>	<p>1:23 Niin että taivaan alla seisoivat heidän siipensä taisaisesti, yksi juuri toiseen päin; ja kaksi siipeä peitti jokaisen heidän ruumiinsa.</p>	<p>1:23 Nijn että taiwan alla seisoit heidän sijpens/ ja yxi juuri toisen päin/ ja caxi sijpe peitit jocaidzen heidän ruumins.</p>
<p>1:24 Ja minä kuulin niiden siipien kohinan niinkuin paljon vetten kohinan, niinkuin Kaikkivaltiaan jylinän, kun ne kulkivat; pauhinan ääni oli niinkuin sotaleirin pauhu. Kun ne seisoivat, laskivat ne siipensä alas.</p>	<p>1:24 Minä kuulin heidän siipiensä äänen, niinkuin suurten vetten pauhinan ja niinkuin Kaikkivaltiaan jylinän, kuin ne liikkuivat, ja pauhinan äänen niinkuin sotajoukon hyminän; mutta kuin he alallansa seisoivat, niin laskivat he siipensä alas.</p>	<p>1:24 Ja minä cuulin sijpein äänen/ nijncuin suurten wetten pauhinan/ ja nijncuin jylinän/ sildä Caickiwaldialda/ cosca ne lijcuit/ ja nijncuin hyminän sota joucosta.</p>
<p>1:25 Ja kuului ääni taivaanvahvuuden yläpuolelta, joka oli niitten pään päällä. - Kun ne seisoivat, laskivat ne siipensä alas.</p>	<p>1:25 Ja ääni kuului taivaasta, joka oli heidän päänsä päällä, kuin he seisoissansa laskivat siipensä alas.</p>	<p>1:25 Mutta cosca he alallans seisoit/ nijn laskit he sijpens alas/ ja cosca he alallans seisoit/ ja laskit sijpens alas/ nijn jylishi taiwasa heidän pääläns.</p>
<p>1:26 Ja taivaanvahvuuden yläpuolella, joka oli niitten pään päällä, oli valtaistuimen muotoinen, näöltään kuin safiirikiveä. Ja valtaistuimen muotoisella istui hahmo, ihmisen näköinen, kohoten korkealle.</p>	<p>1:26 Ja taivaan päällä, joka heidän ylitsensä oli, oli istuin näkyänsä niinkuin saphir, ja istuimella istui ihmisen muotoinen.</p>	<p>1:26 Ja taiwan päällä/ joca heidän ylidzens oli/ oli istuin näkyäns nijncuin Saphir/ ja istuimella istui ihmisen muotoinen.</p>
<p>1:27 Ja minä näin ikäänkuin hehkuvaa malmia, tulen näköistä, jota ympäröi kehä ylöspäin siitä, mikä näytti hänen lanteiltansa; ja alaspäin siitä, mikä näytti hänen lanteiltansa, minä näin kuin tulen näköistä, ja sitä ympäröitsi hohde.</p>	<p>1:27 Ja minä katsoin hänen päällensä, ja hän oli kuin kirkas valkeus, ja sisältä oli se kuin tuli kaikki ympärinsä; hänen kupeistansa ylös ja alas näin minä niinkuin tulen kuumottavan hänen ympärillänsä.</p>	<p>1:27 Ja minä cadzoin hänen päällensä/ ja hän oli cuin kircas walkeus/ ja sisäldä oli se cuin tuli caicki ymbärins: hänen cupeistans ylös ja alas näin minä nijncuin tulen cuumottawan caicki ymbärins.</p>

1:28 Kuin kaari, joka on pilvessä sadepäivänä, niin oli näöltään sitä ympäröivä hohde. Senkaltainen oli katsoa Herran kirkkauden hahmo. Ja kun minä sen näin, lankesin minä kasvoilleni. Ja minä kuulin äänen, kun joku puhui.

Hesekiel 2 LUKU

2:1 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, nouse jaloillesi, niin minä puhuttelen sinua.

2:2 Niin minuun tuli henki, kun hän puhui minulle, ja se nosti minut jaloilleni, ja minä kuulin hänen puhuvan minulle.

2:3 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, minä lähetän sinut israelilaisten tykö, kapinallisten pakanain tykö, jotka ovat kapinoineet minua vastaan; he ja heidän isänsä ovat luopuneet minusta, hamaan tähän päivään asti.

2:4 Nuo lapset, joilla on kasvot ja paatuneet sydämet - niitten luokse minä sinut lähetän, ja sinun on sanottava heille: Näin sanoo Herra, Herra.

2:5 Kuulkoot tai olkoot kuulematta - sillä uppiniskainen suku he ovat - he tulevat kuitenkin tietämään, että profetta on ollut heidän keskelänsä.

2:6 Mutta sinä, ihmislapsi, älä pelkää heitä, äläkä pelkää heidän sanojansa, vaikka edessäsi on ohdakkeita ja orjantappuroita ja sinä asut

1:28 Niinkuin taivaan kaari näkyy pilvessä, kuin satanut on, niin oli myös sen kirkkauden näky ympärinsä. Tämä oli \Herran\ kunnian näky. Ja kuin minä sen nähnyt olin, lankesin minä kasvoilleni, ja kuulin äänen puhuvan.

2 LUKU

2:1 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, seiso jaloillas, niin minä tahdon puhua sinun kanssas.

2:2 Ja kuin hän puhui minun kanssani, niin minä vahvistuin hengessä, ja hän asetti minun jaloilleni; ja minä kuulteli häntä, joka puhui minun kanssani.

2:3 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, minä lähetän sinun Israelin lasten tykö, jotka minusta luopuneet ovat, jotka isäinsä kanssa hamaan tähän päivään asti ovat minua vastaan rikkoneet.

2:4 Mutta ne lapset, joiden tykö minä sinun lähetän, ovat niskurit ja paatuneet sydämeistä; niille pitää sinun sanoman; näin sanoo Herra, \Herra\:

2:5 Jos he sen kuulevat, taikka katsovat ylön, sillä se on tottelematon huone, niin pitää heidän kuitenkin tietämän, että propheta heidän seassansa on.

2:6 Ja sinä ihmisen lapsi, ei sinun pidä pelkäämän heitä, ei myös heidän sanojansa pelkäämän, he ovat tosin vastahakoiset ja terävät orjantappurat sinua vastaan,

1:28 Nijncuin taiwan caari näky pilwen peitos cosca satanut on/ nijn walaisi se caicki ymbärins. Tämä oli HERran cunnian näky.

2:1 Ja cosca minä sen nähnyt olin/ langeisin minä caswoilleni/ ja cuulin änen puhuvan.

II. Lucu

2:2 JA hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ seiso jalgoillas/ nijn minä tahdon puhua sinun cansas.

Ja cuin hän puhui minun cansani: nijn minä wahwistuini/ ja seisoin minun jalgoillani/ ja cuudelin händä joca puhui minun cansani.

2:3 Ja hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ minä lähetän sinun Israelin lasten tygö/ sen luopuwaisen Cansan tygö/ jotca minusta luopunet ovat. Jotca heidän Isäins cansa/ haman tähän päiwän asti/ owat minua wastian rickonet.

2:4 Mutta ne lapset/ joiden tygö minä sinun lähetän/ owat niscurit ja paatunet sydämeistä/ nijlle pitä sinun sanoman:

2:5 Näitä sano HERra HERra/ jos he sen cuulewat taicka cadzowat ylön. Se on kyllä tottelematon huone/ nijn pitä heidän cuitengin tietämän/ että Propheta heidän seasans on.

2:6 JA sinä ihmisen lapsi/ ei sinun pidä pelkämän heitä cuinga he sinusta duomidzewat/ he owat tosin wastahacoiset/ ja terävät orjantappu-

skorpionien seassa; älä pelkää heidän sanojansa äläkä arkaile heidän kasvojansa, sillä he ovat uppiniskainen suku.

2:7 Vaan puhu heille minun sanani, kuulkoott tai olkoott kuulematta; sillä uppiniskaisia he ovat.

2:8 Mutta sinä, ihmislapsi, kuule, mitä minä sinulle sanon. Älä ole uppiniskainen, niinkuin uppiniskainen suku on. Avaa suusi ja syö, mitä minä sinulle annan.

2:9 Niin minä näin, ja katso: käsi ojennettiin minua kohti, ja katso: siinä oli kirjakäärö.

2:10 Ja hän levitti sen minun eteeni, ja katso: se oli kirjoitettu täyteen sisältä ja päältä. Ja siihen oli kirjoitettu itkuvirret ja huokaukset ja voihudot.

Hesekiel 3 LUKU

3:1 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, syö, minkä tässä saat; syö tämä kirjakäärö, mene ja puhu Israelin heimolle.

3:2 Niin minä avasin suuni, ja hän antoi tämän kirjakäärön minun syödäkseni.

3:3 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, ravitse vatsasi ja täytä sisälmyksesi tällä kirjakääröllä, jonka minä sinulle annan. Niin minä söin, ja se oli minun suussani makea kuin hunaja.

ja sinä asut skorpionein seassa; mutta ei sinun pidä pelkäämään heidän sanojansa, eikä hämmästyvän heidän kasvojansa, vaikka he ovat tottelematoin huone.

2:7 Mutta sinun pitää sanoman heille minun sanani, jos he sen kuulevat taikka katsovat ylön; sillä he ovat vastahakoiset.

2:8 Mutta sinä ihmisen lapsi, kuules, mitä minä sinulle sanon, ja älä ole tottelematoin huone. Avaa suus ja syö, mitä minä sinulle annan.

2:9 Ja minä näin, ja katso, käsi oli ojennettu minun puoleeni, ja katso, siinä oli kääritty kirja,

2:10 Jonka hän avasi minun eteeni, ja se oli kirjoitettu ulkoa ja sisältä; ja siinä olivat kirjoitetut valitukset, ja huokaukset, ja voi!

3 LUKU

3:1 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, syö mitä sinun edessä on: syö tämä kirja, ja mene ja saarnaa Israelin huoneelle.

3:2 Niin minä avasin suuni, ja hän antoi sen kirjan minun syödäkseni,

3:3 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, sinun pitää tämän kirjan, jonka minä annan sinulle, syömän ruumises ja täyttämän sillä vatsas. Niin minä söin sen, ja se oli minun suussani niin makia kuin hunaja.

rat sinua vastaan/ ja sinä asut Scorpionein seas: Mutta ei sinun pidä pelkäämään heidän sanojansa/ eikä hämmästyvän heidän caswojansa/ 2:7 Waicka he owat tottelematoin huone:

Mutta sinun pitää sanoman heille minun sanani/ jos he sen cuulewat/ taicka cadzowat ylön: sillä se on cowacorwainen Canssa.

2:8 Mutta sinä ihmisen lapsi/ cuules mitä minä sinulle sanon/ ja älä ole tottelematoin/ nijncuin he tottelematomat owat: awa suus ja syö mitä minä sinun annan.

2:9 Ja minä näin/ ja cadzo/ käsi oli ojettu minun puoleeni/ josa oli kääritty kirja:

jonga hän awais minun eteeni/ ja se oli kirjoitettu ulco ja sisäldä/ ja sijnä oli kirjoitetut walituxet/ ja pargut.

III. Lucu

3:1 JA hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ syö mitä sinun edessä on/ nimittäin tämä kirja/ ja mene ja saarna Israelin huonelle.

3:2 Nijn minä awaisin suuni/ ja hän annoi sen kirjan minun syödäkseni.

3:3 Ja sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ sinun pitää tämän kirjan/ jonga minä annan sinulle/ syömän sinun ruumisees/ ja täyttämän sillä wadzas. Nijn minä söin sen/ ja se oli minun suussani nijn makia cuin hunaja.

3:4 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, mene nyt Israelin heimon tykö ja puhu heille minun sanani.

3:5 Sillä ei sinua lähetetä outokielisen ja kankeapuheisen kansan tykö, vaan Israelin heimon tykö;

3:6 ei monien kansojen tykö, outokielisten ja kankeapuheitte, joiden puhetta et ymmärrä. Jos niiden tykö lähettäisin sinut, he sinua kuulisivat.

3:7 Mutta Israelin heimo ei tahdo sinua kuulla, koska he eivät tahdo minua kuulla. Sillä koko Israelin heimolla on kova otsa ja paatunut sydän.

3:8 Katso, minä teen sinun kasvosi yhtä kovaksi kuin heidän kasvonsa ja sinun otsasi yhtä kovaksi kuin heidän otsansa.

3:9 Timantin kaltaiseksi, kiveä kovemmaksi minä teen sinun otsasi. Älä pelkää heitä äläkä arkaile heidän kasvojansa, sillä he ovat uppiniskainen suku.

3:10 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, kaikki minun sanani, jotka minä sinulle puhun, ota sydämeesi ja kuule korvillasi.

3:11 Ja nyt mene pakkosiirtolaisten tykö, kansasi lasten tykö; puhu heille ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra - kuulkoott he tai olkoott kuulematta.

3:12 Niin henki nosti minut,

3:4 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, mene Israelin huoneesen ja saarnaa heille minun sanani.

3:5 Sillä en minä sinua lähettä sen kansan tykö, jolla outo puhe ja vieras kieli on, vaan Israelin huoneesen,

3:6 Ja en suuren kansan tykö, joilla outo puhe ja vieras kieli olis, joiden puhetta et sinä ymmärrä. Ja jos minä vielä lähettäisin sinun niiden tykö, niin pitäis heidän kuitenkin mielellänsä kuuleman sinua.

3:7 Mutta Israelin huone ei tahdo sinua kuulla, sillä ei he tahdo kuulla itse minuaakaan; sillä koko Israelin huoneella on kova otsa ja paatunut sydän.

3:8 Mutta katso, kuitenkin olen minä tehnyt sinun kasvosi lujaksi heidän kasvojaan vastaan ja sinun otsasi lujaksi heidän otsaansa vastaan.

3:9 Ja minä olen tehnyt sinun otas niin kovaksi kuin timantin, joka kovempi on kuin kallio: älä pelkää heitä, älä myös hämmästy heidän edessänsä, ehkä he ovat tottelematoin huone.

3:10 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, kaikki minun sanani, jotka minä sanoin sinulle, ota sinun sydämeesi ja pane korviis.

3:11 Ja mene pois sinun kansas vankien tykö, ja saarnaa heille, ja sano heille: näin sanoo Herra, \Herra\ : jos he kuulevat sen, taikka katsovat ylön.

3:12 Ja henki otti minun

3:4 JA hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ mene Israelin huoneeseen/ ja saarna heille minun sanani.

3:5 Sillä en tosin minä sinua lähettä sen Canssan tygö/ jolla outo puhe ja vieras kieli on/ vaan Israelin huoneeseen:

3:6 Ja en suuren Canssan tygö/ joilla outo puhe ja vieras kieli olis/ joiden puhetta et sinä ymmärrä: Ja jos minä vielä lähettäisin sinun nijden tygö/ nijn pidäis heidän cuitengin mielellänsä cuuleman sinua.

3:7 Mutta Israelin huone ei tahdo sinua cuulla: sillä ei he tahdo cuulla idze minuacan: sillä coco Israelin huonella on paha pää ja cowa sydän.

3:8 Mutta cuitengin olen minä tehnyt sinun caswos lujaxi heidän caswojans wastan/ ja sinun odzas heidän odzans wastan.

3:9 Ja minä olen tehnyt sinun odzas nijn cowaxi cuin Demantin/ ja cowemmaxi cuin callion: Sentähden älä pelkä heitä/ älä myös hämmästy heidän edesäns/ ehkä he owat sencaltainen tottelematoin Canssa.

3:10 JA hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ caicki minun sanani/ jotca minä sanon sinulle/ ota ne sinun sydämeesi/ ja corwijs:

3:11 Ja mene pois sinun Canssas fangein tygö/ ja saarna heille/ ja sano heille: Näitä sano HERra HERra/ jos he cuulewat sen/ taicka cadzowat ylön.

3:12 Ja hengi otti minun

ja minä kuulin takaani suuren, jylisevän äänen: Kiitetty olkoon Herran kirkkaus, siinä kussa se on!

3:13 ja olentojen siipien kohinan, kun ne löivät toisiinsa, samalla pyöräin jyrinän ja suuren, jylisevän äänen.

3:14 Ja henki nosti minut ja otti minut, ja minä kuljin murheellisena henkeni kiivauudessa, ja Herran käsi oli väkevänä minun päälläni.

3:15 Ja minä tulin Tell-Aabibiin pakkosiirtolaisten tykö, jotka asuivat Kebar-joen varrella; ja siellä, missä he asuivat, minä istuin jäykistyneenä heidän keskuudessaan seitsemän päivää.

3:16 Mutta seitsemän päivän kuluttua tuli minulle tämä Herran sana:

3:17 Ihmislapsi, minä olen asettanut sinut Israelin heimolle vartijaksi. Kun kuulet sanan minun suustani, on sinun varoitettava heitä minun puolestani.

3:18 Jos minä sanon jumalattomalle: sinun on kuolemalla kuoltava, mutta sinä et häntä varoita etkä puhu varoittaaksesi jumalatonta hänen jumalattomasta tiestänsä, että pelataisit hänen henkensä, niin jumalaton kuolee synnissänsä, mutta hänen verensä minä vaadin sinun kädestäsi.

3:19 Mutta jos sinä varoitat jumalatonta ja hän ei käänny jumalattomuudestaan eikä

ylös, ja minä kuulin jälissäni suuren humauksen äänen (sanovan): siunattu olkoon \Herran\ kunnia hänen siassansa!

3:13 Ja minä kuulin eläinten siipien äänen, jotka löivät toiseensa ja ratasten jyrinän, jotka juuri niiden tykönä olivat, ja suuren humauksen äänen.

3:14 Niin henki nosti minut ylös, ja vei minut pois; ja minä menin pois, ja olin suuresti hämmästynyt mutta \Herran\ käsi piti minun vahvana.

3:15 Ja minä tulin vankien tykö Telabibiin, jotka asuivat Kebarin virran tykönä, ja viivyin heidän tykönänsä, kussa he istuivat, ja olin siellä seitsemän päivää hämmästyksissä heidän keskellänsä.

3:16 Ja kuin ne seitsemän päivää olivat kuluneet, tapahtui \Herran\ sana minulle ja sanoi:

3:17 Sinä ihmisen lapsi, minä olen pannut sinun Israelin huoneen vartiaksi; sinun pitää kuuleman sanan minun suustani, ja varaaman heitä minun puolestani.

3:18 Kuin minä sanon jumalattomalle: sinun pitää totisesti kuuleman, ja et sinä varaa häntä etkä sano hänelle sitä, että jumalatoimilakais jumalattomasta menotansa ja sais elää, niin pitää sen jumalattoman kuuleman synteinsä tähden; mutta hänen verensä tahdon minä vaatia sinun kädestäs.

3:19 Mutta jos sinä varaat sitä jumalatoimintaa, ja ei hän käänny jumalattomuudes-

ylös/ ja minä kuulin minun jälissäni suuren humauksen äänen/ (Siunattu olcon Herran kunnia/ hänen siassans)

3:13 Ja minä kuulin eläinten siipein äänen/ jotca löit toinen toiseens/ ja ratasten jyrinän/ jotca juuri niiden tykönä olit/ ja suuren humauksen äänen.

3:14 Nijn hengi nosti minun ylös/ ja wei minun pois/ ja minä menin pois/ ja oli suuresti hämmästynyt: mutta Herran käsi piti minun vahvana.

3:15 Ja minä tulin fangein tygö Thel Abibin/ jotca asuit Chebarin wirran tykönä/ ja istuin heidän tygöns/ cusa he istuit/ ja olin siellä heidän keskuudessaan seitsemän päivä/ rascasa murhesa.

3:16 JA cosca ne seitsemän päivä olit culunet/ tapahdui Herran sana minulle: ja sanoi:

3:17 Sinä ihmisen lapsi/ minä olen pannut sinun Israelin huonen vartiaksi/ sinun pitää kuuleman sanan minun suustani/ ja waraman heitä minun puolestani.

3:18 JOs minä sanon jumalattomalle: sinun pitää totisest kuuleman/ ja et sinä wara häntä/ etkä sano hänelle sitä/ että jumalatoimilackais hänen jumalattomasta menotans/ ja sais elä: nijn pitää sen jumalattoman kuuleman hänen syndeins tähden/ mutta hänen werens tahdon minä vaatia sinun kädestäs.

3:19 Mutta jos sinä warat sitä jumalatoimintaa/ ja ei hän käänny hänen jumalattomasta

jumalattomalta tieltänsä, niin hän kuolee synnissänsä, mutta sinä olet sielusi pelastanut.

3:20 Ja jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestansa ja tekee vääryyttä ja minä panen kompastuksen hänen eteensä, niin hän kuolee - kun et sinä häntä varoittanut, niin hän synnissänsä kuolee, ja vanhurskautta, jota hän oli harjoittanut, ei muisteta - mutta hänen verensä minä vaadin sinun kädestäsi.

3:21 Mutta jos sinä vanhurskasta varoitat, ettei vanhurskas tekisi syntiä, ja hän ei tee syntiä, niin hän totisesti saa elää, koska otti varoituksesta vaarin, ja sinä olet sielusi pelastanut.

3:22 Herran käsi tuli siellä minun päälleni, ja hän sanoi minulle: Nouse ja mene laaksoon, niin minä siellä puhutelen sinua.

3:23 Niin minä nousin ja menin laaksoon, ja katso, siellä seiso i Herran kirkkaus, samankaltainen kuin kirkkaus, jonka minä olin nähnyt Kebar-joen varrella. Ja minä lankesin kasvoilleni.

3:24 Mutta minuun tuli henki ja nosti minut jaloilleni, ja hän puhutteli minua ja sanoi minulle: Mene, sulkeudu sisälle huoneeseesi.

3:25 Ja sinä, ihmislapsi! Katso, sinut pannaan köysiin ja sidotaan niillä, niin ettet voi mennä ulos heidän keskuu-

tansa ja jumalattomasta tieltänsä, niin hänen pitää syn-teinsä tähden kuoleman; mutta sinä olet sielusi vapah-tanut.

3:20 Ja kuin vanhurskas luopuu vanhurskaudestansa ja tekee paha, niin minä sallin hänen loukata itsensä, ja hänen pitää kuoleman; sentähden, ettes ole häntä varannut, pitää hänen syn-teinsä tähden kuoleman, ja hänen entistä vanhurskaut-tansa, jonka hän tehnyt on, ei pidä muistettaman; mutta hänen verensä tahdon minä vaatia sinun kädestäs.

3:21 Mutta jos sinä varaat vanhurskasta, ettei hän syn-tiä tekisi, ja ei hän myös syn-tiä tee, niin pitää hänen toti-esti elämän, että hän on neuvon ottanut; olet sinä myös sielusi vapah-tanut.

3:22 Ja siellä tuli \Herran\ käsi minun päälleni ja sanoi minulle: nouse ja mene ulos kedolle, siellä tahdon minä puhua sinun kanssa.

3:23 Ja minä nousin ja menin ulos kedolle, ja katso, siellä seiso i Herran\ kun-nia, niinkuin se kunnia, jon-ka minä Kebarin virran ty-könä ennen nähnyt olin; ja minä lankesin maahan kas-voilleni,

3:24 Ja tulini virvoitetuksi hengessä, ja hän asetti mi-nun jaloilleni, ja puhui mi-nun kanssani, ja sanoi mi-nulle: mene ja sulje itses huoneeses.

3:25 Ja sinä ihmisen lapsi, katso, nuorat pitää panta-man sinun päälles, ja he si-tovat sinun niillä, ettei sinun

menostans ja teistäns: nijn pitä hänen syndeins tähden cuoleman: mutta sinä olet wapahtanut sinun sielusi.

3:20 Ja jos se vanhurskas luopu hänen vanhurscaudes-tans/ ja teke paha/ nijn mi-nä sallin hänen loucata id-zens/ ja hänen pitä cuole-man. Sentähden ettes ole händä warannut/ pitä hänen syndeins tähden cuoleman/ ja hänen endistä vanhurs-cauttans/ cuin hän tehnyt on/ ei pidä muistettaman: 3:21 Mutta hänen werens tahdon minä kysyä sinun kä-destäs

Mutta jos sinä warat wan-hurscasta/ ettei hän syndiä tekis/ ja ei hän myös syndi tee: nijn pitä hänen elämän: ja että sinä waraisit händä/ olet sinä myös sinun sielusi wapahtanut.

3:22 JA siellä tuli HERran käsi minun päälleni/ ja sanoi minulle: Nouse ja mene ke-dolle/ siellä tahdon minä puhua sinun cansas.

3:23 Ja minä nousin/ ja me-nin kedolle/ ja cadzo/ nijn siellä seiso i HERran cunnia/ nijncuin minä sen Chebarin wirran tykönä ennen nähnyt olin/ ja minä langeisin maa-han minun caswoilleni.

3:24 Ja minä tulini wirwotetu-xi/ ja seisoin minun jalgoilla-ni/ ja hän puhui minun can-sani/ ja sanoi minulle: Mene ja sulje idzes sinun huoneses.

3:25 JA sinä ihmisen lapsi/ cadzo/ sitet pitä pandaman sinun päälles/ ja he sitowat sinun nijllä/ ettei sinun pidä

teensa.

3:26 Ja minä tartutan sinun kielesi suusi lakeen, niin että mykistyt etkä voi olla heille nuhtelijana, sillä he ovat uppiskainen suku.

3:27 Mutta kun minä puhutellen sinua, avaan minä sinun suusi, ja sinun on sanottava heille: Näin sanoo Herra, Herra. Kuulkoon, joka kuulee, ja olkoon kuulematta, joka ei kuule; sillä he ovat uppiskainen suku.

Hesekiel 4 LUKU

4:1 Ja sinä ihmislapsi, ota itsellesi tiilikivi ja aseta se eteesi ja piirrä siihen kaupunki, Jerusalem.

4:2 Ja pane se piirityksiin, rakenna sitä vastaan saarto-varusteet, luo sitä vastaan valli, aseta sitä vastaan sotalairejä ja pane sitä vastaan yltympäri muurinmurtajia.

4:3 Ota sitten itsellesi rautaisen leivinlevy ja aseta se rautamuuriksi itsesi ja kaupungin väliin ja suuntaa kasvosi kaupunkia kohti, niin että se tulee piirityksiin, ja piiritä sitä. Tämä on oleva merkki Israelin heimolle.

4:4 Ja sinä pane maata vasemmalle kyljellesi ja aseta sitä painamaan Israelin heimon syntivelka. Yhtä monta päivää, kuin sinä makaat sillä, on sinun kannettava heidän syntivelkaansa.

4:5 Ja minä panen sinulle

pidä pääsemän heiltä.

3:26 Ja minä tahdon sinun kieles antaa tarttua suusi lakeen, niin että sinun pitää tuleman mykäksi, ja ei enään taitaman nuhdella heitä; sillä se on vastahakoinen huone.

3:27 Mutta kuin minä puhun sinun kanssas, niin tahdon minä avata sinun suusi, että sinun heille sanoman pitää: näin sanoo Herra, \Herra\: joka kuulee, se kuulkaan, ja joka hylkää, se hyljätäkään; sillä se on tottelematon huone.

4 LUKU

4:1 Ja sinä ihmisen lapsi, ota sinulles tiilikivi, pane se etees, ja piirusta sen päälle Jerusalemin kaupunki.

4:2 Ja lyö leiri sen ympärille, ja rakenna siihen aita, ja tee siihen valli, ja aseta siihen sotaväki, ja pane sota-aseet sitä vastaan joka taholta.

4:3 Mutta ota etees rautapannu, ja anna sen olla rautaisen seinän edestä sinun ja kaupungin välillä, ja aseta kasvosi häntä vastaan, niin kuin piiritettävä, ja piiritä se. Se olkoon Israelin huoneelle merkiksi.

4:4 Sinun pitää myös makaaman vasemmalla kyljellä, ja Israelin huoneen pahat teot paneman sen päälle. Niin monta päivää kuin sinä makaat sen päällä, niin kauvan pitää sinun myös kantaman heidän pahoja tekojansa.

4:5 Mutta minä tahdon tehdä

pääsemän heidän.

3:26 Ja minä tahdon sinun kieles anda tarttua sinun suusi lakeen/ niin että sinun pitää tuleman mykäxi/ ja ei enä taitaman nuhdella heitä. 3:27 Sillä se on cowacorwainen Canssa.

Mutta cosca minä puhun sinun cansas/ niin tahdon minä awata sinun suusi/ että sinun heille sanoman pitää: Näitä sano HERra HERra/ joca sen cuule/ hän cuulcan: Joca sen cadzo ylön/ cadzocan: Sillä se on tottelematon Canssa.

IV. Lucu

4:1 JA sinä ihmisen lapsi/ ota tijlikiwi/ pane se sinun etees/ ja pijrusta sen päälle Jerusalemin Caupungi/

4:2 Ja lyö leiri sen ymbärille/ ja rakenna sijhen aita/ ja tee sijhen walli/ ja aseta sijhen sotawäki/ ja pane sotaaset sen ymbärille.

4:3 Mutta ota sinun etees rautapannu/ anna se olla rautaisen muurin edestä/ sinun ja Caupungin wälillä/ ja aseta sinun caswos händä wastian/ ja pijritä se: Se olcon Israelin huonelle merkixi.

4:4 Sinun pitää myös macaman wasemalla kyljellä/ ja Israelin huonen pahat tegot paneman sen päälle. Niin monda päiwä cuin sinä macat sen päällä: niin cauwan pitää sinun myös candaman heidän pahoja tecojans.

4:5 Mutta minä tahdon tehdä

saman luvun päiviä, kuin on heidän syntivelkansa vuosia: kolmesataa yhdeksänkymmentä päivää; niin sinun on kannettava Israelin heimon syntivelkaa.

4:6 Ja kun olet saanut ne päättymään, on sinun pantava maata toistamiseen, oikealle kyljellesi, ja kannettava Juudan heimon syntivelkaa neljäkymmentä päivää; päivän kutakin vuotta kohti minä olen sinulle pannut.

4:7 Ja suuntaa kasvosi ja paljastettu käsivartesi piirrettyä Jerusalemiä kohti ja ennusta sitä vastaan.

4:8 Ja katso, minä panen sinut köysiin, niin ettet voi kääntyä kyljeltä toiselle, kunnes olet saanut päättymään piirityspäiväsi.

4:9 Ota sinä myös itsellesi nisuja, ohria, papuja, herneitä, hirssiä ja kolmitahkoista vehnää, pane ne samaan astiaan ja tee niistä itsellesi leipää. Yhtä monta päivää, kuin makaat kyljelläsi, kolmesataa yhdeksänkymmentä päivää, on sinun syötävä sitä.

4:10 Ja ruoka, jota syöt, on sinun syötävä painon mukaan: kaksikymmentä sekeliä päivässä; sinun on syötävä se määräaikana.

4:11 Ja vettä sinun on juotava mitan mukaan: kuudennes hiin-mittaa; sinun on juotava määräaikana.

dä sinulle heidän pahain tekoinsa vuosikaudet päiviksi: kolmeksisadaksi ja yhdeksäksikymmeneksi päiväksi; niin kauvan pitää sinun kannettaman Israelin huoneen pahoja töitä.

4:6 Ja kuin ne olet täyttänyt, sitte pitää sinun makaaman Juudan huoneen pahoja töitä neljäkymmentä päivää; sillä minä annan sinulle tässä myös päivän joka vuoden edestä.

4:7 Ja aseta kasvosi ja paljas käsivartes ympäri piiritettyä Jerusalemiä vastaan, ja ennusta häntä vastoin.

4:8 Ja katso, minä panen nuorat sinun päälles, niin ettei sinun pidä saaman kääntää itsiäs yhdeltä kyljeltä toiselle, siihenasti että sinä olet lopettanut piirittämises päivät.

4:9 Niin ota nyt nisuja, rukijta ja ohria, papuja, herneitä ja kaurvoja, ja pane ne yhteen astiaan, ja tee itselles siitä niin monta leipää kuin monta päivää on, jotka sinun kyljelläsi makaaman pitää, että sinulla olis siitä syömistä kolmeksisadaksi ja yhdeksäksikymmeneksi päiväksi.

4:10 Niin että sinun ruokas, jonka sinun kunakin päivänä syömän pitää, pitää painaman kaksikymmentä sekeliä. Tämän sinun syömän pitää yhdestä päivästä niin toiseen.

4:11 Vettä pitää sinun myös juoman määrällä, kuudennes osan hinniä; ja sen sinun pitää juoman yhdestä päivästä niin toiseen.

sinulle heidän pahain tecoins vuosicaudet/ päiwixi/ nimitäin/ colmexi sadaxi ja yhdeksi kymmenexi päiwäxi: nijn cauwan pitä sinun candaman Israelin huonen pahoja töitä.

4:6 Ja coscas ne olet täyttänyt: sijtte pitä sinun macaman sinun oikialla kyljelläsi/ ja candaman Judan huonen pahoja töitä/ neljäkymmentä päiwä: Sillä minä annan sinulle tässä myös päiwän joka vuoden edest.

4:7 Ja aseta sinun caswos ja sinun paljas käsiwartes/ sitä ymbärinspiiritettyä Jerusalemita wastan/ ja ennusta händä wastoin.

4:8 Ja cadzo/ minä tahdon panna sitet sinun päälles/ nijn ettei sinun pidä saaman käändä idzes yhdeldä kyljeldä toiselle/ siihenasti että sinä olet lopettanut sinun pijrittämises päiwät.

4:9 Nijn ota nyt sinulles nisuja/ rukijta/ ja ohria/ papuja/ herneitä ja cauroja/ ja pane ne caicki yhteen astiaan/ ja tee sinulles nijn monda leipä sijtä/ cuin monda päiwä on/ jotca sinun kyljelläsi macaman pitä/ että sinulla olis sijtä syömist/ colmexi sadaxi ja yhdexäxi kymmenexi päiwäxi.

4:10 Nijn että sinun ruocas/ jonga sinun cunakin päiwänä syömän pitää/ pitä painaman caxikymmentä Sicli: Tämän sinun syömän pitää/ yhdestä päiwästä nijn toiseen.

4:11 Wettä pitä sinun myös juoman määrällä/ nimittäin/ cuudennen osan Hinnist/ ja sen sinun pitä juoman yhdes-

4:12 Ja ohrakaltiaisena on sinun se syötävä, ja ihmisulostuksella on sinun se paistettava heidän silmänsä edessä.

4:13 Ja Herra sanoi: Näin tulevat israelilaiset syömään leipänsä saastaisena pakanain joukossa, jonne minä heidät karkoitan.

4:14 Mutta minä sanoin: Voi Herra, Herra! Katso, ei milloinkaan ole minun sieluni ollut saastutettu, minä en ole syönyt itsestään kuollutta enkä kuoliaaksi raadeltua nuoruudestani tähän asti, eikä ole mitään saastaista lihaa minun suuhuni tullut.

4:15 Niin hän sanoi minulle: Katso, minä annan sinulle eläimen lannan ihmisen jäljen sijaan; valmista leipäsi sen päällä.

4:16 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, katso, minä murran leivän tuen Jerusalemilta, ja he saavat syödä leipää painon mukaan ja huolissansa sekä juoda vettä mitan mukaan ja kauhuissansa,

4:17 niin että he joutuvat leivän ja veden puutteeseen ja yhdessä nääntyvät ja riutuvat syntivelkansa tähden.

Hesekiel 5 LUKU

5:1 Ja sinä, ihmislapsi, ota itsellesi terävä miekka; ota se partaveitsekseksi, ja ajele sillä hiuksesi ja partasi. Ota sitten vaaka ja jaa ne.

4:12 Ohraisia leipiä pitää sinun syömän, jotka sinun heidän silmänsä edessä ihmisen jäljellä kypsentämän pitää.

4:13 Ja \Herra\ sanoi: ratki näin pitää Israelin lapset syömän saastaista leipäänsä pakanain seassa, kuhunka minä heitä ajava olen.

4:14 Mutta minä sanoin: voi Herra, \Herra\, katso, minun sieluni ei ole koskaan vielä saastutettu; sillä en ole minä ikänä, hamasta minun nuoruudestani tähän asti, mitään raatoa taikka raadeltua syönyt, ja ei saastainen liha ole koskaan suuhuni tullut.

4:15 Mutta hän sanoi minulle: katso, minä tahdon antaa sinulle karjan sonda ihmisen jäljen edestä, jolla sinun leipäs tekemän pitää.

4:16 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, katso, minä tahdon ottaa pois leivän aineen Jerusalemistä, niin että heidän pitää leipää syömän painolla ja murheella, ja juoman vettä määrällä ja surulla.

4:17 Että leipä ja vesi puuttuman pitää, ja yhden pitää sureman toisen kanssa, ja nääntymän pahoissa teoisansa.

5 LUKU

5:1 Ja sinä, ihmisen lapsi, ota sinulles niin terävä miekka kuin partaveitsi, ja keritse sillä pääs ja partas; ja ota vaaka ja jaa ne sillä.

tä päivästä niin toiseen.

4:12 Ohraisia leipiä pitää sinun syömän/ jotca sinun heidän silmäns edes ihmisen jäljellä kypsendamän pitää.

4:13 Ja HERra sanoi: ratki näin pitää Israelin lapset syömän heidän saastaista leipäns pacanain seas/ cuhunka minä heitä ajawa olen.

4:14 Mutta minä sanoin: Woi HERra HERra/ cadzo/ minun sielun ei ole coscan vielä saastutettu: Sillä en ole minä ikänäns hamasta minun nuoruudestani/ niin tähän aican asti mitän raato taicka raadeldua syönyt/ ja ei saastainen liha ole coscan minun suuhuni tullut.

4:15 Mutta hän sanoi minulle: cadzo/ minä tahdon anda sinulle carjan sonda ihmisen jäljen edest/ jolla sinun leipäs kypsendamän pitää:

4:16 Ja sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ cadzo/ minä tahdon otta pois leiwän rawinnon Jerusalemis/ niin että heidän pitää leipä syömän painolla ja murhella/ ja juoman wettä määrällä ja surulla.

Että sekä leipä ja wesi puuttuman pitää/ ja yhden pitää sureman toisen cansa/ ja näändymän heidän pahoisa tegoisans.

V. Lucu

5:1 JA sinä ihmisen lapsi/ ota niin terävä miecka cuin partaweidzi/ ja keridze pääs ja partas/ ja ota waaca/ ja jaga ne sillä.

5:2 Polta kolmannes tulessa keskellä kaupunkia, sittenkuin piirityspäivät ovat lopussa. Kolmannes ota ja lyö miekalla sen ympärillä. Kolmannes hajota tuuleen, ja minä ajan niitä takaa paljastetulla miekalla;

5:3 ota niistä sitten vähäinen määrä ja sido ne helmukseesi,

5:4 ja ota niistä vielä osa, viskaa ne tuleen ja polta ne tulessa. Siitä lähtee tuli koko Israelin heimoon.

5:5 Näin sanoo Herra, Herra: Tämä on Jerusalem; pakanain keskelle minä olen sen asettanut, ja niiden maat ovat sen ympärillä.

5:6 Mutta se on niskoittelut minun oikeuksiani vastaan jumalattomammin kuin pakanat ja minun käskyjäni vastaan jumalattomammin kuin maat, jotka ovat sen ympärillä; sillä minun oikeuteni he ovat pitäneet halpoina ja minun käskyjeni mukaan he eivät ole vaeltaneet.

5:7 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska teidän metelinne on ollut pahempi kuin pakanain, jotka ympärillänne ovat, ja koska te ette ole vaeltaneet minun käskyjeni mukaan, ette ole noudattaneet minun oikeuksiani ettekä ole tehneet niiden pakanainkaan oikeuksien mukaan, jotka ympärillänne ovat,

5:8 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, myös minä käyn sinun kimppuusi ja

5:2 Kolmannen osan pitää sinun tulella polttaman keskellä kaupunkia, kuin piiritämisen päivät ovat täytetyt; toinen kolmas osa ota ja hakkaa miekalla kaupungin ympärillä; viimeinen kolmas osa heitä tuleen, että minä vetäisin miekan ulos heidän jälkeensä.

5:3 Mutta ota vähä niistä luvalla ja sido hamees kulmaan.

5:4 Ja ota taas vähä niistä, ja heitä se tuleen, ja polta se tulessa; siitä pitää tulen tuleman koko Israelin huoneeseen.

5:5 Näin sanoo Herra, \Herra\; tämä on Jerusalem, jonka minä pakanain keskelle asettanut olen, ja maakunnat hänen ympärillensä.

5:6 Mutta hän on kääntänyt minun oikeuteni jumalattomuudeksi, enemmän kuin pakanat, ja minun säätyini enemmän kuin ne maakunnat, jotka hänen ympäristönlänsä ovat; sillä he heittävät minun oikeuteni pois, ja ei tahdo elää minun säätyini jälkeen.

5:7 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: että te enemmän pahuutta teette kuin pakanat, jotka ovat teidän ympärillänne, ja ette vaella minun säädyissäni, ettekä tee minun oikeuteni jälkeen, ette myös tee pakanainkaan oikeuden jälkeen, jotka ovat teidän ympärillänne:

5:8 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: katso, minä tulen sinun tykösi, minä

5:2 Colmannen osan pitää sinun tulella polttaman keskellä Caupungita/ cosca piirittämisen päivät ovat täytetyt: toinen colmas osa ota ja hacka miecalla/ Caupungin ymbärillä: Wijmeinen colmas osa heitä tuuleen/ että minä wedäisin miecan ulos heidän jälkens.

5:3 Mutta ota vähä niistä ja sido sinun hames culmaan.

5:4 Ja ota taas vähä niistä/ ja heitä se tuleen/ ja polta se tulesa/ siitä pitää tulen tuleman coco Israelin huoneeseen.

5:5 Näin sano HERra HERra: Tämä on Jerusalem jonga minä pacanain keskelle asettanut olen/ ja caicki maacunnat hänen ymbärillensä:

5:6 Mutta hän on kääntänyt minun Lakin jumalattomaksi opixi/ enemmän kuin pakanat/ ja minun oikeudeni enemmän kuin ne maacunnat/ jotca hänen ymbäristönläns owat: Sillä he heittävät minun Lakini pois/ ja ei tahdo elä minun oikeudeni jälkeen.

5:7 Sentähden sano HERra HERra näin: Että te enemmän pahutta teette kuin pacanat/ jotca owat teidän ymbärillän/ ja et te waella minun käskyisäni/ ettekä tee minun oikeudeni jälkeen: Mutta teette pacanain tawan jälkeen/ jotca owat teidän ymbärillän.

5:8 Nijn sano HERra HERra näin: Cadzo/ minä tulen myös sinun tygösi/ ja tahdon

<p>teen tuomiot sinun keskelläsi pakanain silmien edessä</p>	<p>myös tulen, ja tahdon tuomita sinun pakanain silmäin edessä.</p>	<p>duomita sinun/ nijn että pacanat pitä sen näkemän.</p>
<p>5:9 ja teen sinulle kaikkien kauhistustesi tähden, mitä en ole ennen tehnyt ja minkäkaltaista en vasta ole tekevä.</p>	<p>5:9 Ja tahdon niin tehdä sinun kanssas, kuin en minä ikänä ennen tehnyt ole, enkä myös tästedes tehdä tahdo, kaikkein sinun kauhistustes tähden.</p>	<p>5:9 Ja tahdon nijn tehdä sinun cansas/ cuin en ikänäns minä ennen tehnyt ole/ engä myös tästedes tehdä tahdo/ caickein sinun cauhistustes tähden/</p>
<p>5:10 Sentähden tulevat sinun keskelläsi isät syömään lapsiansa, ja lapset tulevat syömään isiänsä, ja minä teen sinussa tuomiot ja hajotan sinun jäännöksesi kaikkiin tuuliin.</p>	<p>5:10 Sentähden pitää isäin syömän lapsensa sinun keskelläs, ja lasten syömän isänsä. Ja tahdon sinun niin tuomita, että kaikki sinun jäänees pitää kaikkiin tuuliin hajoitetuksi tuleman.</p>	<p>5:10 Nijn että sinusa pitä Isät syömän lapsens/ ja lapset heidän Isäns. Ja tahdon sinun nijn duomita/ että caicki sinun jäänes pitä caickijn tuulijn hajotetuxi tuleman.</p>
<p>5:11 Sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: Totisesti, koska olet saastuttanut minun pyhäkköni kaikilla iljetyksilläsi ja kaikilla kauhistuksillasi, käännyn minäkin pois, en sääli enkä armahda.</p>	<p>5:11 Sentähden niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\; että olet saastuttanut minun Pyhäni kaikilla sinun turmeluksillas ja kaikilla sinun kauhistuksillas, niin tahdon minä myös hukuttaa sinun pois, ja minun silmäni ei pidä sinua säästämän, ei myös armahtaman.</p>	<p>5:11 Sentähden nijn totta cuin minä elän/ sano HERra HERra/ että sinä olet sinun cauhistustes ja epäjumaltes cansa saatuttanut minun Pyhäni/ nijn tahdon minä myös hucutta sinun pois/ ja minun silmän ei pidä sinua säästämän/ eli armahtaman sinua.</p>
<p>5:12 Kolmannes sinusta kuolee ruttoon ja nääntyy nälkään sinun keskelläsi. Kolmannes kaatuu miekkaan sinun ympärilläsi. Kolmanneksen minä hajotan kaikkiin tuuliin, ja minä ajan niitä takaa paljastetulla miekalla.</p>	<p>5:12 Kolmas osa sinusta pitää rutolla kuoleman ja nälkään nääntymän sinun keskelläs; ja toinen kolmas osa pitää lankeeman miekalla sinun ympäristölläs; ja sen viimeisen kolmannen osan tahdon minä hajoittaa kaikkiin tuuliin, ja vetää ulos miekan heidän jälkeensä.</p>	<p>5:12 Colmas osa sinusta pitää rutolla cuoleman ja nälkän näändymän: ja se toinen colmas osa pitää langeman miecalla sinun ymbäristölläs: Ja sen wijmeisen colmannen osan tahdon minä hajotta caickijn tuulijn/ ja wetä miecan heidän jälkens.</p>
<p>5:13 Ja minun vihani täyttyy, ja minä tyydytän kiivauteni heissä ja kosten. Ja he tulevat tietämään, että minä, Herra, olen puhunut kiivaudessaani, kun minä panen vihani täytäntöön heissä.</p>	<p>5:13 Näin pitää minun vihani täytetyksi tuleman, ja minun hirmuisuuteni saatan minä heidän päällensä, että minä saisin lohdutuksen; ja heidän pitää ymmärtämän, että minä \Herra\ minun kiivaudessaani puhunut olen, kuin minä hirmuisuuteni heissä täyttänyt olen.</p>	<p>5:13 Näin pitää minun vihani täytetyxi tuleman/ ja minun hirmuisudeni saatan minä heidän päällens/ että minä saisin lohdutuxen heistä/ ja heidän pitää ymmärtämän/ että minä HERra minun kiwauxesani puhunut olen/ cosca minä minun hirmuisudeni heisä täyttänyt olen.</p>
<p>5:14 Ja minä teen sinut rau-</p>	<p>5:14 Minä tahdon saattaa</p>	<p>5:14 Minä tahdon saatta si-</p>

nioksi ja häväistykseksi pakanain kesken, jotka sinun ympärilläsi ovat, jokaisen ohikulkijan silmäin edessä.

5:15 Ja se on oleva häväistys ja herjaus, varoitus ja peljäytys pakanain seassa, jotka ympärilläsi ovat, kun minä teen sinussa tuomiot vihassa ja kiivaudessa ja kiivailla rangaistuksilla - minä, Herra, olen puhunut -

5:16 kun minä lähetän heidän kimppuunsa nälän pahat nuolet, joista tulee tuhoaja ja jotka minä lähetän teitä tuhoamaan; ja minä vielä lisään teille nälkää ja murran teiltä leivän tuen.

5:17 Ja minä lähetän teidän kimppuunne nälän ja pahat petoeläimet, jotka riistävät sinulta lapset; rutto ja veri käyvät sinun ylitsesi, ja minä annan miekan tulla sinun ylitsesi. Minä, Herra, olen puhunut.

Hesekiel 6 LUKU

6:1 Minulle tuli tämä Herran sana:

6:2 Ihmislapsi, käännä kasvosi Israelin vuoria kohti ja ennusta niitä vastaan

6:3 ja sano: Israelin vuoret, kuulkaa Herran, Herran sana. Näin sanoo Herra, Herra vuorille ja kukkuloille, puronotkoille ja laaksoille: Katso, minä annan miekan tulla teidän

sinun autioksi ja pilkaksi pakanoille, jotka sinun ympärilläsi ovat, kaikkein niiden silmäin eteen, jotka käyvät sieltä ohitse.

5:15 Ja se häväistys ja pilkka pitää oleman opiksi ja ihmeeksi pakanoille, jotka ovat sinun ympärilläsi, kuin minä annan oikeuteni käydä sinun päälles vihan, julmuuden ja rangaistusten kanssa. Minä \Herra\ olen sen sanonut.

5:16 Ja kuin minä ne pahat nälän nuolet heidän sekaansa lähettävä olen, jotka vahingolliset oleman pitää, jotka minä lähetän hukkaamaan teitä; ja annan teille nälän enemmäksi ja enemmäksi tulla, ja ottaman pois leivän aineen.

5:17 Ja nälän ja pahat pedot tahdon minä antaa tulla teidän sekaan, ne pitää teitä tekemän lapsettomaksi. Ja siellä pitää ruton ja veren liikkuman sinun seassas ja miekan tahdon minä antaa tulla sinun päälles. Minä \Herra\ olen sen sanonut.

6 LUKU

6:1 Ja \Herran\ sana tapahdun minulle, sanoen:

6:2 Sinä ihmisen lapsi, käännä kasvosi Israelin vuoria päin, ja ennusta heitä vastaan,

6:3 Ja sano: te Israelin vuoret, kuulkaat Herran, \Herran\ sanaa: näin sanoo Herra, \Herra\ sekä vuorille että mäille, sekä ojille että laaksoille: katso, minä, minä tahdon antaa tulla miekan

nun autiaksi ja pilcaxi caikille pacanoille/jotca sinun ympärilläsi ovat/ caickein nijden silmäin eteen/ jotca käyvät sieltä ohidze.

5:15 Ja sinun pitää oleman häväistyxexi/ pilcaxi/ opixi ja ihmexi caikille pacanoille/ jotca owat sinun ympärilläsi/ cosca minä annan oikeudeni käydä sinun päälles/ wihan/ julmuden ja rangaistusten cansa (sen sanon minä HERra)

5:16 Ja cosca minä ne pahat näljän nuolet heidän secaans lähettävä olen/ jotca wahingoliset oleman pitää/ ja jotca minun pitää lähettämän huckaman teitä/ ja andaman näljän enämmäxi ja enämmäxi tulla teille/ ja ottaman pois leiwän rawinnon.

5:17 Ja näljän ja pahat pedot tahdon minä anda tulla teidän secaan/ ne pitää teitä tekemän lapsittomixi. Ja siellä pitää ruton ja weren lijckuman sinun seassas/ ja miecan tahdon minä anda tulla sinun päälles/ Minä HERra olen sen sanonut.

VI. Lucu

6:1 JA HERRAN sana tapahdun minulle/ ja sano:

6:2 Sinä ihmisen lapsi/ käännä sinun caswos Israelin vuoria päin/ ja ennusta heitä wastan/ ja sano:

6:3 Te Israelin vuoret/ cuulcat HERran HERran sana/ näitä sano HERra HERra/ sekä vuorille että mäille/ sekä ojille että laxoille: cadzo/ minä tahdon anda tulla mie-

ylitsenne ja hävitän teidän uhrikukkulanne.

6:4 Teidän alttarinne jäävät autioiksi, auringonpatsaanne murskataan, ja teidän surmatujenne minä annan kaatua teidän kivijumalainne eteen.

6:5 Minä panen israelilaisten ruumiit heidän kivijumalainsa eteen ja hajotan heidän luunsa heidän alttariensa ympärille.

6:6 Kaikilla teidän asuinpaikoillanne tulevat kaupungit raunioiksi ja uhrikukkulat autioiksi; niin jäävät teidän alttarinne raunioiksi ja autioiksi, teidän kivijumalanne murskataan ja hävitetään, teidän auringonpatsaanne särjetään, ja teidän tekeleenne pyyhkäistään pois,

6:7 surmattuja kaatuu teidän keskellänne, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

6:8 Mutta minä jätän jännöksen: teillä on oleva miekasta pelastuneita pakanain seassa, kun teidät on hajotettu niiden maihin;

6:9 ja ne teistä, jotka pelastuvat, muistavat minut pakanain seassa, mihin ovat vangeiksi viedyt, sillä minä särjen heidän haureellisen sydämensä, joka poikkesi minusta pois, ja heidän silmänsä, jotka haureellisina kulkivat heidän kivijumalainsa jäljessä. Ja heitä kyllästyttää oma itsensä pahain töitten tähden, joita he ovat tehneet, kaikkien heidän kauhistustensa tähden.

6:10 Ja he tulevat tietämään,

teidän päällenne, ja lyödä teidän kukkulanne maahan;

6:4 Että teidän alttarinne pitää kukistetuksi tuleman, ja teidän epäjumalanne rikki lyödyksi; ja minä tahdon antaa teidän ruumiinne tapetta kuvainne eteen,

6:5 Ja lyödä maahan Israelin lasten ruumiit teidän kuvainne eteen, ja hajoittaa teidän luunne ympäri teidän alttareitanne.

6:6 Kussa te ikänä asutte, pitää kaupungit kylmille tuleman, ja kukkulat hävitettämän, että teidän alttarinne pitää lyötämän maahan ja autioiksi tehtämän, ja rikottaman teidän epäjumalanne ja hävitettämän, ja särjettämän teidän kuvanne ja teidän työnne tyhjäksi tehtämän.

6:7 Ja maahan lyödyt pitää makaaman teidän seassanne, että teidän tietämän pitää minun olevan \Herran\.

6:8 Mutta minä tahdon antaa muutamat teistä jäädä, jotka pitää miekalta jäämän pakanain sekaan, kuin minä teitä maakuntiin hajoittanut olen.

6:9 Jääneet teistä pitää muistaman minua pakanain seassa, kussa heidän vankina oleman pitää, että minä olen särjetty heidän haureellisen sydämensä tähden, joka minusta luopunut on, ja heidän kiiluvain silmäinsä tähden, jotka ovat katsoneet epäjumaltensa jälkeen; ja niiden pitää suuttuman itsensä sen pahuuden tähden, jotka he kaikkein kauhistustensa kautta tehneet ovat.

6:10 Ja heidän pitää tietä-

can teille/ ja lyödä teidän cuckulan maahan/

6:4 Että teidän Altarin pitää kukistetuksi tuleman/ ja teidän epäjumalan rikki lyödyksi/ ja tahdon anda teidän ruumin tapetta cuwain eteen.

6:5 Ja minä tahdon lyödä maahan Israelin lasten ruumiit teidän cuwain eteen/ ja hajotta teidän luun/ ymbäri teidän Altareitan.

6:6 Cusa te asutta/ sillä Caupungit pitää kylmille tuleman/ ja cuckulat hävitettämän. Sillä teidän Altarin pitää lyötämän maahan ja autioiksi tehtämän ja ricottaman teidän epäjumalan/ hävitettämän/ ja särjettämän teidän cuwan/ ja tyhjäksi tehtämän teidän sääty.

6:7 Ja maahan lyödyt pitää macaman teidän seasan/ että teidän tietämän pitää minun olevan HERran.

6:8 Mutta minä tahdon anda muutamat teistä jäädä/ jotca pitää miecalda jäämän pacanain sekaan/ cosca minä teitä maille hajottanut olen.

6:9 Jäänet teistä pitää silloin muistaman minua pacanain seas/ cusa heidän fangina oleman pitää/ cosca minä särkenyt olen heidän haureellisen sydämensä/ joca minusta luopunut on/ ja heidän kijluwat silmänsä/ jotca owat cadzonet heidän epäjumaltens jälkeen/ ja nijden pitää catuman sitä pahutta/ cuin he caickein heidän cauhistustens cautta tehnet owat/

6:10 Ja heidän pitää tietä-

että minä olen Herra; en ole turhaan puhunut, että minä tuotan teille tämän onnettomuuden.

6:11 Näin sanoo Herra, Herra: Paukuta käsiäsi ja polje jalkaasi ja sano: 'Voi!' kaikista Israelin heimon häijyistä kauhistuksista, heidän, jotka kaatuvat miekkaan, nälkään ja ruttoon.

6:12 Kaukainen kuolee ruttoon, läheinen kaatuu miekkaan, jäljellejäänyt ja säilynyt kuolee nälkään, ja minä panen vihani täytäntöön heissä.

6:13 Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun heitä on surmattuina heidän kivijumalainsa keskellä, heidän alttariensa ympärillä, jokaisella korkealla kukkulalla, kaikilla vuorten huipuilla, jokaisen viheriän puun alla ja jokaisen tuuhean tammen alla, missä paikassa vain he ovat tarinneet suloista tuoksua kaikille kivijumalillensa.

6:14 Ja minä ojennan käteni heitä vastaan ja teen maan autiommaksi ja hävitetyymmäksi, kuin on Diblatan erämaa, kaikilla heidän asuinpaikoilansa; ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

Hesekiel 7 LUKU

7:1 Minulle tuli tämä Herran sana:

7:2 Sinä, ihmislapsi, näin sanoo Herra, Herra Israelin

män, että minä olen \Herra\; ja en ole hukkaan puhunut, tehdäkseni heille tätä pahaa.

6:11 Näin sanoo Herra, \Herra\: lyö käsiäs yhteen, ja tömistä jalkojas, ja sano: voi! kaikkea pahuuden kauhistusta Israelin huoneessa, jonka tähden he miekan, nälän ja ruton kautta lankeeman pitää.

6:12 Se joka kaukana on, hänen pitää ruttoon kuoleman, ja se joka juuri läsnä on, hänen pitää miekalla lankeeman; mutta se joka jää ja niistä päässyt on, sen pitää nälkään kuoleman. Näin tahdon minä täyttää minun hirmuisuuteni heidän seassansa.

6:13 Ja teidän pitää tietämän, että minä olen \Herra\, kuin heidän tapettunsa pitää makaaman heidän epäjumaltensa seassa ympäri heidän alttareitansa, kaikilla vuorten kukkuloilla, ja kaikkein viheriäisten puiden alla, ja kaikkein paksuitten tammien alla, joissa paikoissa he kaikille epäjumalillensa makiaa savu-uhria tehneet ovat.

6:14 Minä tahdon ojentaa käteni heitä vastaan ja tehdä heidän maansa tyhjäksi ja autioksi, hamasta Diblatin korvesta, kaikissa heidän asumasioissansa; ja heidän pitää tietämän, että minä olen \Herra\.

7 LUKU

7:1 Ja \Herran\ sana tapahdun minulle ja sanoi:

7:2 Sinä ihmisten lapsi, näin sanoo Herra, \Herra\, Israelin

män/ että minä olen HERra ja en ole hukkan puhunut/ että minun taincaltaisen pahahan pitäis heille tekemän.

6:11 Näitä sano HERra HERra: Lyö käsiäs yhten ja tömistä jalcojas/ ja sano: woi caicke pahuden cauhistusta Israelin huones/ jonga tähden he sekä miecan/ näljän ja ruton cautta langeman pitä:

6:12 Se cuin caucana on/ hänen pitä rutton cuoleman/ ja se cuin juuri läsnä on/ hänen pitä miecalla langedman: Mutta se cuin jää/ ja nijstä pääsnyt on/ sen pitä nälkän cuoleman.

6:13 Näin tahdon minä täyttää minun hirmuisudenä heidän seasans/

että teidän tietämän pitä että minä olen HERra/ cosca heidän tapettuns pitä macaman heidän epäjumaltens seas/ ymbäri heidän Altareitans/ caikilla cuckuloilla ja caikilla wuorilla/ ja caickein wiherjäisten puiden alla/ ja caickein paxuin tammein alla/ joisa paicoisa he caickinaisille epäjumaloille makiata sawuuhria tehnet owat.

6:14 Minä tahdon ojeta käteni heitä wastian/ ja tehdä heidän maans tyhjäksi ja autioxi/ hamasta Diblathin corwesta/ ehkä cusa he asuwat/ ja heidän pitä tietämän/ että minä olen HERra.

VII. Lucu

7:1 JA HERran sana tapahdun minulle/ ja sanoi:

7:2 Sinä ihmisen lapsi/ näitä sano HERRA HERRA/ Israelin

maalle: Loppu! Maan neljälle äärelle tulee loppu.	lin maasta: loppu tulee; koko neljän maan äären loppu tulee.	maasta: Loppu tule/ coco neljän maan äären loppu tule.
7:3 Nyt tulee sinulle loppu, ja minä lähetän vihani sinua vastaan, tuomitsen sinut vaelluksesi mukaan ja annan kaikkien kauhistustesi kohdata sinua.	7:3 Nyt tulee sinun loppus; sillä minä tahdon lähettää minun hirmuisuuteni sinun päälles, ja tuomita sinua, niinkuin sinä ansainnut olet, ja antaa sinulle, mitä kaikkiin sinun kauhistuksiis tulee.	7:3 Sillä minä tahdon lähettää minun hirmuisudeni sinun päälles/ ja tahdon duomita sinua/ nijncuin sinä ansainnut olet/ ja tahdon anda sinulle/ mitä caickijn sinun cauhistuxijs tule.
7:4 En sääli sinua enkä armahda, vaan annan vaelluksesi kohdata sinua, ja kauhistuksesi tulevat sinun keskellesi, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.	7:4 Minun silmäni ei pidä säästämän sinua, eikä armahtaman; mutta minä tahdon antaa sinulle, niinkuin sinä ansainnut olet, ja sinun kauhistukses pitää tuleman sinun sekaas, että teidän tietämän pitää, että minä olen \Herra\.	7:4 Minun silmän ei pidä säästämän sinua/ eikä armahtaman sinua: Mutta minä tahdon anda sinulle/ nijncuin sinä ansainnut olet/ ja sinun cauhistuxes pitä tuleman sinun secaas/ että teidän tietämän pitä/ että minä olen HERra.
7:5 Näin sanoo Herra, Herra: Onnettomuus! Yksi ja ainoa onnettomuus! Katso, se tulee!	7:5 Näin sanoo Herra, \Herra\: katso, yksi onnettomuus tulee toisen jälkeen.	7:5 Näitä sano HERra HERra: cadzo/ yxi onnettomus tule toisen jälken.
7:6 Loppu tulee, tulee loppu! Se heräjää sinua vastaan! Katso, se tulee!	7:6 Loppu tulee, loppu tulee; se valvoo sinua vastaan; katso, se tulee.	7:6 Loppu tule/ loppu tule/ hän lyckä sinun päälles/
7:7 Vuoro tulee sinulle, maan asuja. Aika tulee, päivä on lähellä: hämminki, ei ilohuuto vuorilta.	7:7 Se käy jo ylös ja tulee niinkuin aamu sinun päälles, sinä joka maassa asut; aika tulee, tuskapäivä on juuri läsnä, ettei vuorilla pidä laulettaman.	7:7 Cadzo/ hän tule/ hän käy jo ylös/ ja tule pian sinun päälles/ sinä joca asut maan päällä/ aica tule/ tuscapäiwä on juuri läsnä/ ettei laulajat pidä wuorella oleman.
7:8 Nyt minä kohta vuodatan kiivauteni sinun ylitsesi, panen vihani täytäntöön sinussa, tuomitsen sinut vaelluksesi mukaan ja annan kaikkien kauhistustesi kohdata sinua.	7:8 Nyt tahdon minä pian vuodattaa minun hirmuisuuteni sinun päälles, ja täyttää vihani sinussa ja tuomita sinun, niinkuin sinä ansainnut olet, ja antaa sinulle, mitä kaikkiin sinun kauhistuksiis tulee.	7:8 Nyt tahdon minä pian wuodatta minun hirmuisudeni sinun päälles/ ja täyttä minun wihani sinussa/ ja duomita sinun nijncuins ansainnut olet/ ja anda sinulle mitä caickijn sinun cauhistuxijs tule.
7:9 En sääli enkä armahda; minä annan vaelluksesi kohdata sinua, ja kauhistuksesi tulevat sinun keskellesi, ja te tulette tietämään, että minä, Herra, olen se, joka lyön.	7:9 Minun silmäni ei pidä säästämän sinua eikä armahtaman; minä tahdon antaa sinulle, niinkuin sinä ansainnut olet, ja sinun kauhistukses pitää tuleman sinun sekaas, että teidän tietämän pitää, että minä olen	7:9 Minun silmän ei pidä säästämän sinua/ eikä armahtaman sinua/ mutta minä tahdon anda sinun nijncuin sinä ansainnut olet/ ja sinun cauhistuxes pitä tuleman sinun secaas/ että teidän tie-

	\Herra\, joka teitä lyön.	tämän pitä/ että minä olen HERra/ joca teitä lyön.
7:10 Katso, päivä! Katso, se tulee! Vuoro on tullut, vitsa kukkii, julkeus versoo.	7:10 Katsos päivää, katso, se tulee; aamu tulee edes, vitsa kukoistaa, ja ylpiä viheriöitsee.	7:10 CADzos/ päiwä/ cadzo/ hän tule/ hän tule edes/ widza cucoista/ ja se ylpiä wiherjoidze.
7:11 Väkivalta on noussut vitsaksi jumalattomuudelle, ei mitään jää heistä, ei heidän pauhaavasta joukostansa, ei heidän melustansa; poissa on heidän komeutensa.	7:11 Tyranni on itsensä valmistanut jumalattomain vitsaksi, niin ettei kenkään heitä eli heidän kansaansa taikka heidän joukkoansa pidä valittaman.	7:11 Tyranni on idzens valmistanut jumalattomain widzaxi/ nijn ettei kengän heitä eli heidän Canssans/ taicka heidän jouckoans pidä walittaman.
7:12 Tullut on aika, joutunut päivä, älköön ostaja iloitko, älköön myyjä murehtiko, sillä viha tulee kaiken siellä pauhaavan joukon ylitse.	7:12 Aika tulee, päivä lähestyy, ostaja älköön iloitko, ja myyjä älköön murehtiko; sillä viha tulee kaiken heidän joukkonsa päälle.	7:12 Sillä aica tule/ päiwä lähesty/ ostaja älkön iloitco/ ja myypä älkön murehtico: Sillä wiha tule caiken heidän jouckons päälle.
7:13 Sillä myyjä ei enää palaja myynnöksillensä, vaikka he vielä jäisivätkin henkiin, sillä näky kaikkea sen pauhaavaa joukkoa vastaan ei peräydy, eikä kukaan synnilänsä vahvista elämäänsä.	7:13 Sillä myyjän ei pidä enään myydyn kalunsa tykö palajaman, vaikka he vielä hengissäkin olisivat; sillä ennustus kaikesta heidän paljoudestansa ei pidä käymän takaperin, eikä kenkään taida vahvistaa elämäänsä pahuutensa kautta.	7:13 Sentähden myyjän ei pidä enä lucua pitämän hänen myydystä calustans/ sillä se cuin elä/ pitä sen omistaman: Sillä ennustus caikes-ta heidän rickaudestans/ ei pidä käymän tacaperin: Ei kengän taida wahwista elämä-täns pahudens cautta.
7:14 Puhalletaan torviin, varustetaan kaikki, mutta ei ole lähtijää sotaan, sillä minun vihani tulee kaiken siellä pauhaavan joukon ylitse.	7:14 Soittakaat vaskitorveen, ja valmistakaat kaikki; ei kuitenkaan yksikään sotaan ole lähtevä; sillä minun vihani tulee kaiken hänen kansansa päälle.	7:14 SOittacat Basunalla/ ja walmistacat caicki/ ei cuitengan siellä yxikän sotaan ole lähtewä: Sillä minun hirmuisudeni tule caiken hänen Canssans päälle.
7:15 Miekka on ulkona, sisällä rutto ja nälkä. Kedolla oleva kuolee miekkaan, kaupungissa olevan syö nälkä ja rutto.	7:15 Ulkona liikkuu miekka, sisällä rutto ja nälkä; se joka kedolla on, hänen pitää miekalla lankeeman, mutta se joka kaupungissa on, hänen pitää ruttoon ja nälkään vaipuman.	7:15 Ulcona lijcku miecka/ sisällä rutto ja nälkä/ se cuin kedolla on/ hänen pitä miecalla langeman/ mutta se cuin Caupungis on/ hänen pitä rutton ja nälkän waipuman.
7:16 Ja jos heitä joitakin pe-lastuu ja pääsee pakoon, ovat he vuorilla kuin laaksojen kyyhkyset, ja he vaikertelevat kaikki, syntiänsä kukin.	7:16 Ja jotka heiltä pääsevät pakoon, pitää oleman vuorilla niinkuin kyhkyiset laaksoissa, ja kaikkein pitää valittaman, kukin pahuuttansa.	7:16 Ja jotca heildä pääsewät/ pitä oleman vuorilla nijncuin mettiset laxosa/ ja caickein pitä walittaman/ cu-kin pahuttans.
7:17 Kaikki kädet herpoavat, kaikki polvet käyvät veltoiksi	7:17 Kaikki kädet pitää nääntymän, ja kaikki polvet	7:17 Caicki kädet pitä nään-dymän/ ja caicki polwet pitä

kuin vesi.

7:18 He kääriytyvät säkkeihin, heidät peittää vavistus, kaikilla kasvoilla on häpeä, ja kaikki päät ovat paljaiksi ajellut.

7:19 Hopeansa he viskaavat kaduille, ja heidän kultansa tulee heille saastaksi. Heidän kultansa ja hopeansa eivät voi heitä pelastaa Herran vihan päivänä, eivät he sillä nälkäänsä tyydytä eivätkä vatsaansa täytä; sillä siitä tuli heille kompastus syntiin.

7:20 Siitä tehtyjen korujen loistolla he ylpeilivät, siitä he tekivät kauhistavat kuvansa, iljetyksensä; sentähden minä teen sen heille saastaksi.

7:21 Ja minä annan sen vieraitten käsiin ryöstettäväksi ja maan jumalattomien saaliiksi, ja ne häpäisevät sen.

7:22 Minä käännän kasvoni heistä pois, niin että minun aarteeni häväistään: väkivaltaiset menevät sinne ja häpäisevät sen.

7:23 Valmista kahle, sillä maa on täynnä verivelkain tuomiota, ja kaupunki on täynnä väkivaltaa.

7:24 Ja minä tuon pakanoista pahimmat, ja ne ottavat omiksensa teidän talonne. Minä teen lopun voimallisten ylpeydestä, ja heidän pyhäkönsä häväistään.

horjuman niinkuin vesi.

7:18 Ja heidän pitää itsensä säkkiin puettaman, ja pelko pitää heidät peittämän, ja kaikki kasvot surkiasti katsovan, ja kaikki päät paljaaksi tuleman.

7:19 Heidän pitää hopiansa heittämän kaduille, ja heidän kultansa kauvas joutuman; sillä heidän hopiansa ja kultansa ei pidä taitaman auttaa heitä \Herran\ vihan päivänä; ja ei taitaman sieluansa ravita, eikä vatsaansa täyttää; sillä se on ollut heille pahennus, heidän pahoihin töihinsä.

7:20 Kalliista kaluistansa, joilla he ylpeilivät, ovat he kauhistustensa ja epäjumalainsa kuvat tehneet; sentähden tahdon minä tehdä heille sen saastaisuudeksi,

7:21 Ja antaa sen muukalaisten käsiin, että ne sen ryöväämän pitää, ja jumalattomille maan päällä saaliiksi, että ne sen saastuttavat.

7:22 Minä tahdon minun kasvoni kääntää sieltä pois, että he juuri minun majani turmelevat; ja ryövärit pitää tuleman sinne, ja sen saastuttaman.

7:23 Tee kahleet; sillä maa on täynnä veren vikoja, ja kaupunki täysi väkivaltaa.

7:24 Niin tahdon minä antaa tulla kaikkein pahimmat pakanain seasta, että ne pitää heidän huoneensa omistaman, ja tahdon lopettaa voimallisten ylpeyden, ja heidän pyhänsä pitää saastutetuksi

horjuman nijncuin vesi.

7:18 Ja heidän pitä idzens säckijn puettaman/ ja pelgolla rascautettaman/ ja caicki caswot pitä surkiast cadzoman/ ja caicki päät paljaksi tuleman.

7:19 Heidän pitä hopians heittämän catuille/ ja heidän culdans locana pitämän: sillä heidän hopians ja culdans ei pidä taitaman autta heitä/ sinä HERran vihan päiwänä: Ja ei semmengän pidä taitaman sillä heidän sieluans rawita/ eli täyttä sillä heidän wadzans/ Sillä se on ollut heille yxi pahennus/ heidän pahoin töihins.

7:20 Heidän calleista caluistans/ joilla he ylpeilit/ owat he heidän julmudens ja cauhistuxens cuwat tehnet/ sentähden tahdon minä tehdä heille sen saastaisudexi/

7:21 Ja tahdon anda sen muucalaisten käsijn/ että ne sen ryöwämän pitä/ ja jumalattomille maan päälle saaliixi/ että ne sen saastuttawat.

7:22 Minä tahdon minun caswoni käändä sieldä pois/ että he juuri minun majani rijwawat/ ja ryöwärit pitä tuleman sinne/ ja sen saastuttaman.

7:23 Tee cahlet: Sillä maa on täynäns weren wicoja/ ja Caupungi täysi wäkiwalda.

7:24 Nijn tahdon minä anda tulla caickein pahimmat pacanain seasta/ että ne pitää heidän huonens omistaman/ Ja minä tahdon lopetta woimallisten ylpeyden/ ja rijwata

<p>7:25 Tulee hätä, ja he etsivät pelastusta, mutta sitä ei ole.</p>	<p>tuleman.</p> <p>7:25 Hävittäjä tulee; niin pitää heidän rauhaa etsimän, ja ei se pidä oleman heillä.</p>	<p>heidän kirckons.</p> <p>7:25 Hävittäjä tule/ niijn pitä heidän rauha edzimän/ ja ei se pidä oleman heillä.</p>
<p>7:26 Häviö tulee häviön jälkeen, sanoma tulee sanoman jälkeen. He havittelevat näkyä profeetalta; papilta katoaa opetus ja vanhimmilta neuvo.</p>	<p>7:26 Yksi onnettomuus pitää tuleman toisen jälkeen, yksi sanoma toisen päälle, niin pitää heidän prophetailta näkyä etsimän; mutta siellä ei laki enään ole pappien tykönä, eikä neuvo vanhain tykönä.</p>	<p>7:26 Yxi onnettomus pitää tuleman toisen jälkeen/ yxi sanoma sen toisen päälle/ niijn pitä heidän silloin Prophetailda näkyä edzimän/ mutta siellä eikä Laki pidä enä oleman Pappain tykönä/ eikä neuwo vanhain tykönä.</p>
<p>7:27 Kuningas murehtii, päämies pukeutuu kauhuun, ja maan kansan kädet pelosta vapisevat. Minä teen heille heidän teittensä mukaan, ja tuomitsen heidät heidän tuomioittensa mukaan, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.</p>	<p>7:27 Kuninkaan pitää murheessa oleman ja päämiehet surullisissa vaatteissa, ja maassa kansan kädet vapiseman. Minä tahdon niin laittaa itseni heidän kansansa, kuin he eläneet ovat, ja tuomita heitä, niinkuin he ansainneet ovat: ja heidän pitää tietämän, että minä olen \Herra\.</p>	<p>7:27 Cuningan pitää murhesa oleman/ ja Päämiehet surullisis waatteis/ ja maasa Canssan kädet pitää wapiseman/ minä tahdon niijn laitta idzeni heidän cansans/ cuin he elänet owat/ ja tahdon duomita heitä/ niijn cuin he ansainnet owat/ että heidän pitää tietämän/ että minä olen HERra.</p>

Hesekiel 8 LUKU

8:1 Kuudentena vuotena, kuudennessa kuussa, kuukauden viidentenä päivänä minä istuin huoneessani, ja Juudan vanhimmat istuivat minun edessäni; silloin Herran, Herran käsi laskeutui siellä minun päälleni.

8:2 Ja minä näin, ja katso: tulennäköinen hahmo! Ja alaspäin siitä, mikä näytti sen lanteilta, oli tulta, ja ylöspäin sen lanteista näkyi loiste, joka oli nähdä niinkuin hehkuva malmi.

8:3 Hän ojensi ikäänkuin käden ja otti minua pääni hiusuortuvasta, ja henki nosti minut maan ja taivaan välille ja vei minut Jerusalemiin Jumalan näyissä, sisemmän

8 LUKU

8:1 Ja tapahtui kuudentena vuonna, viidentenä päivänä kuudennetta kuuta, että minä istuin huoneessani, ja Juudan vanhimmat istuivat minun edessäni: siellä tuli Herran, \Herran\ käsi minun päälleni.

8:2 Ja minä näin, ja katso, se mikä oli hänen kupeensa alla, se oli niinkuin tuli; mutta päältä hänen kupeensa oli se sangen kirkas, niinkuin kaikkein kirkkain valkeus.

8:3 Ja hän ojensi ulos niinkuin käden, ja otti minun kiinni pääni hiuksista; niin otti minun henki ylös maan ja taivaan välille, ja vei minun Jerusalemiin Jumalan näyissä, sisällisen oven tykö,

VIII. Lucu

8:1 JA tapahdui cuudendena vuonna/ wijdendenä päiwänä cuudennesta Cuusta/ että minä istuin minun huonesani/ ja Judan wanhimmat istuit minun edesäni/ siellä tuli HERran HERran käsi minun päälleni.

8:2 Ja cadzo/ minä näin/ että se cuin oli hänen cupens alla/ se oli niijn cuin tuli/ mutta päädä hänen cupens oli se sangen kircas/ niijn cuin caickein puhtain waski.

8:3 Ja hän ojensi ulos niijn cuin käden/ ja otti minun kijnni minun pääni hiuxist/ niijn otti minun hengi ylös taiwan ja maan wälillä/ ja wei minun Jerusalemijn Juma-

<p>portin ovelle, joka on pohjoista kohden, sinne missä oli kiivauspatsas, joka oli herättänyt Herran kiivauden.</p>	<p>joka pohjan puolella on, kussa kiivauksen kuva seisoi, joka kiivauksen kehoitti.</p>	<p>lan nägys/ sisällisen owen tygö/ joca pohjan puoles on/ cusa kijwauxen cuwa seisoi/ joca kijwauxen kehoitti.</p>
<p>8:4 Ja katso, siellä oli Israelin Jumalan kirkkaus, samankaltainen nähdä kuin se, minä minä olin nähnyt laaksossa.</p>	<p>8:4 Ja katso, siellä oli Israelin Jumalan kunnia, niin kuin minä sen ennen nähnyt olin kedolla.</p>	<p>8:4 Ja cadzo/ siellä oli Israelin Jumalan cunnia/ nijncuin minä sen ennen nähnyt olin kedolla.</p>
<p>8:5 Hän sanoi minulle: Ihmlapsi, nosta silmäsi pohjoista kohti. Niin minä nostin silmäni pohjoista kohti, ja katso: pohjoiseen päin alttariportista oli tuo kiivauspatsas sisäänkäytävässä.</p>	<p>8:5 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, nosta nyt silmäsi pohjoiseen päin. Ja kuin minä silmäni nostin pohjan puoleen, katso, niin seisoi kiivauksen kuva pohjan puolella alttariportin tykönä, kusta käydään sisälle.</p>	<p>8:5 Ja hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ nosta silmäsi pohjaisen päin. Ja cuin minä silmäni nostin pohjan puoleen: Cadzo/ nijn seisoi wihan sytyttäjä cuwa pohjan puoles Altariportin tykönä/ custa käydän sisälle.</p>
<p>8:6 Ja hän sanoi minulle: Ihmlapsi, näetkö sinä, mitä he tekevät - suuria kauhistuksia, joita Israelin heimo tekee täällä, että minä menisin kauas pois pyhäköstäni? Mutta sinä saat nähdä vielä suurempia kauhistuksia.</p>	<p>8:6 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, näetkö, mitä nämät tekevät? niitä suuria kauhistuksia, jotka Israelin huone tässä tekee, että he juuri ajavat minun kauwas minun Pyhästäni? Mutta sinun pitää vielä nyt näkemän suuremmat kauhistukset.</p>	<p>8:6 Ja hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ näetkö, mitä nämät tekewät? nimitäin/ ne suuret cauhistuxet jotca Israelin huone täsä teke/ että he juuri ajawat minun cauwas/ minun Pyhästäni: Mutta sinun pitä wielä nyt näkemän suuremmat cauhistuxet.</p>
<p>8:7 Ja hän vei minut esipihan ovelle, ja minä näin, ja katso: seinässä oli jokin aukko.</p>	<p>8:7 Ja hän vei minun kartanon porttiin: siellä minä näin, ja katso, siellä oli läpi seinässä.</p>	<p>8:7 Ja hän wei minun cartanon Porttijin/ siellä minä näin/ ja cadzo/ siellä oli läpi seinäsä.</p>
<p>8:8 Ja hän sanoi minulle: Ihmlapsi, murtaudu läpi seinän.</p>	<p>8:8 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, kaiva nyt seinä lävitse. Ja kuin minä kaivoin seinän lävitse, katso, niin oli siellä yksi ovi.</p>	<p>8:8 Ja hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ caiwa seinä läpidze.</p>
<p>8:9 Niin minä murtauduin läpi seinän, ja katso: jokin ovi! Ja hän sanoi minulle: Mene ja katso häijyjä kauhistuksia, joita he täällä tekevät.</p>	<p>8:9 Ja hän sanoi minulle: mene sisälle ja katso niitä ilkeitä kauhistuksia, joita he tässä tekevät.</p>	<p>Ja cuin minä caiwoin seinän läpidze: Cadzo/ nijn oli siellä yxi owi. 8:9 Ja hän sanoi minulle: Mene sinne/ ja cadzo nijtä ilkiöitä cauhistuxia/ cuin he täsä tekewät.</p>
<p>8:10 Niin minä menin ja näin, ja katso: kaikenkaltaisia inhoittavia matelijain ja karjaeläinten kuvia ja kaikenkalta-</p>	<p>8:10 Ja kuin minä menin sisälle ja katsoin, katso, siellä olivat kaikkinaiset matoin ja eläinten kuvat, kaikki</p>	<p>8:10 Ja cosca minä menin sisälle/ ja cadzoin: Cadzo/ nijn siellä olit caickinaiset matoin ja eläinden cuwat/</p>

sia Israelin heimon kivijumalia oli piirretty seinään yltympäri.

8:11 Ja niiden edessä seisoi seitsemänkymmentä miestä, Israelin heimon vanhimpia, ja näiden keskellä seisoivat Jaasanja, Saafanin poika; ja kullakin heillä oli suitsutusastia kädessään, ja suitsutuspilvestä nousi tuoksu.

8:12 Niin hän sanoi minulle: Näetkö, ihmislapsi, mitä Israelin heimon vanhimmat tekevät pimeässä, itsekukin kuvakammiossansa? Sillä he sanovat:

8:13 'Ei Herra meitä näe: Herra on hyljännyt tämän maan.' Ja hän sanoi minulle: Sinä saat nähdä vieläkin suurempia kauhistuksia, joita he tekevät.

8:14 Ja hän vei minut Herran huoneen portin ovelle, joka on pohjoista kohden, ja katso: siellä istui naisia itkemässä Tammusta.

8:15 Ja hän sanoi minulle: Näetkö, ihmislapsi? Vieläkin sinä saat nähdä kauhistuksia, vielä suurempia kuin nämä.

8:16 Ja hän vei minut Herran huoneen sisemmälle esipihalle, ja katso: Herran temppelin ovella, eteisen ja alttarin välillä, oli noin kaksikymmentä viisi miestä. Heillä oli selät Herran temppeliin päin ja kasvot itään päin, ja päin itää he kumarsivat aurinkoa.

tyynni kauhistus, ja kaikki naiset Israelin huoneen epäjumalat, joka paikkaan ympäri seiniä tehdyt,

8:11 Joiden edessä seisoivat seitsemänkymmentä miestä Israelin huoneen vanhimmistat, ja Jasania Saphanin poika seisoivat myös heidän seasansa, ja jokaisella heillä oli pyhän savun astia kädessä, ja paksu löyhkä kävi ylös savu-uhrista.

8:12 Ja hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi, näetkö, mitä Israelin huoneen vanhimmat tekevät pimeydessä, itsekukin kauniimmassa kammiossansa? sillä he sanovat: ei \Herra\ näe meitä, \Herra\ on maan hyljännyt.

8:13 Ja hän sanoi minulle: sinun pitää vielä nyt näkemän suurempia kauhistuksia, joita he tekevät.

8:14 Ja hän vei minut sen portin tykö, \Herran\ huoneessa, joka on pohjan puolella, ja katso, siellä istuivat vaimot, jotka itkivät Tammusta.

8:15 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, näetkö näitä? Mutta sinun pitää vielä nytkin suurempia kauhistuksia näkemän, kuin nämät ovat.

8:16 Ja hän vei minun sisälliseen kartanoon \Herran\ huoneeseen päin, ja katso, \Herran\ temppelin oven edessä, esihuoneen ja alttarin välillä, oli lähes viisikolmattakymmentä miestä, jotka olivat kääntäneet selkensä \Herran\ temppelin puoleen ja kasvonsa itään, ja rukoilivat auringon ylenemiseen päin.

caikki tyynni cauhistus/ ja caickinaiset Israelin huoneen epäjumalat/ joca paikkaan ymbärins seiniä tehdyt/

8:11 Joiden edes seisoit seidzemenkymmendä miestä/ Israelin huoneen vanhimmista/ ja Jasania Saphan poica/ seisoivat myös heidän seasans/ ja jocaidzella heillä oli pyhän sawun astia kädessä/ ja paxu löhkä kävi ylös Sawuuhrista.

8:12 Ja hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ näetkö, mitä Israelin huoneen vanhimmat tekewät pimeydes/ idzecukin hänen caunimmas Camarisans? Sillä he sanowat:

ei HERra näe meitä: Mutta HERra on maan hyljännyt.

8:13 Ja hän sanoi minulle: Sinun pitää vielä nyt näkemän surembia cauhistuxia/ joita he tekewät.

8:14 Ja hän wei minun sen portin tygö/ HERran huoneessa/ joca on pohjan puoles/ ja cadzo/ siellä istuit waimot jotca itkit Thamust.

8:15 Ja hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ näetkö nämät? Mutta sinun pitää vielä suurembia cauhistuxia näkemän/ cuin nämät owat.

8:16 Ja hän wei minun sijhen sisälliseen cartanoon HERran huonesen päin/ ja cadzo/ HERran Templin owen edes/ esihuonen ja Altarin wälillä oli wijsi colmattakymmendä miestä jotca olit käändänet heidän selkän HERran Templin puoleen/ ja caswons itään/ ja rucoilit Auringon ylonemisen päin.

8:17 Ja hän sanoi minulle: Näitkö, ihmislapsi? Eikö ole Juudan heimolle kylliksi, että he tekevät kauhistuksia, joita täällä on tehty, koska he täyttävät maan väkivallalla ja niin aina uudelleen vihoittavat minut? Katso, kuinka he vievät viiniköynnöksen lehvään nenänsä eteen!

8:18 Mutta minäkin teen, minkä teen, vihassani: en sääli enkä armahda; ja vaikka he huutavat minun korviini suurella äänellä, minä en heitä kuule.

Hesekiel 9 LUKU

9:1 Sitten hän huusi suurella äänellä minun korviini ja sanoi: Tulkaa, kaupungin rangaitsijat, ja kullakin olkoon tuhoaseensa kädessään!

9:2 Ja katso, kuusi miestä tuli Yläportilta päin, joka on pohjoista kohden, ja kullakin oli kädessä hävitysaseensa. Mutta yksi mies oli heidän keskellään, puettu pellava-vaatteisiin ja vyöllänsä kirjoitusneuvot. Ja he tulivat ja asettuivat seisomaan vaskialttarin ääreen.

9:3 Mutta Israelin Jumalan kirkkaus oli kohonnut yläpuolelta kerubin, jonka yllä se oli ollut, huoneen kynnykselle ja huusi pellava-vaatteisiin puettulle miehelle, jolla oli kirjoitusneuvot vyöllänsä;

9:4 ja Herra sanoi hänelle:

8:17 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, näetkös näitä? Onko tämä Juudan huoneelle vähä, että he tässä näitä kauhistuksia tekevät, jotka myös muutoin koko maan vääryydellä täyttävät, ja asettavat itsensä minua vihoittamaan? Ja katso, he pitävät viinapuun oksan nenänsä edessä.

8:18 Sentähden tahdon minä myös tehdä minun hirmuisuudessani, ja ei pidä minun silmäni säästämän enkä minä armahda heitä; ja he huutavat korkialla äänellä minun korvissani, en minä kuitenkaan kuule heitä.

9 LUKU

9:1 Ja hän huusi korkialla äänellä minun korvissani ja sanoi: se on jo käsissä, että kaupunki pitää rangaistaman, ja jokaisella on murhaase kädessänsä.

9:2 Ja katso, kuusi miestä tuli ylimmäisen portin tietä, joka pohjan puolella on, ja jokaisella oli vahingollinen ase kädessänsä. Mutta yksi mies heidän seassansa oli liinavaatteilla vaatetettu, ja kirjoitustaulu hänen vyöllänsä; ja he menivät sisälle, ja astuivat vaskialttarin tykö.

9:3 Ja Israelin Jumalan kunnia nousi Kerubimin päältä, jonka päällä hän oli, ja lähestyi huoneen kynnyksen asti, ja huusi sitä miestä, jonka yllä oli liinavaate, ja kirjoitustaulu vyöllä.

9:4 Ja \Herra\ sanoi hänelle:

8:17 Ja hän sanoi minulle: Sinä ihmisen lapsi/ näetkös nämät? Ongo tämä Judan huoneelle vähä/ että he tässä caicki taincaltaiset cauhistuxet tekewät/ jotca myös muutoin coco maan wäkiwallalla ja wäärydellä täyttävät/ asettawat idzens minua wihoittaman? Ja cadzo/ he pitävät wijnapuun oxan nenäns edes.

8:18 Sentähden tahdon minä myös waelda heitä wastian hirmuisudella/ ja ei pidä minun silmäni säästämän heitä/ eikä minun armoni tuleman heitä. Ja jos he wielä huutawat corkialla änellä/ minun corwisani: nijn en cuitengan minä cuule heitä.

IX. Lucu

9:1 JA hän huusi corkialla änellä minun corwisani/ ja sanoi: se on jo käsissä/ että Caupungi pitä rangaistaman ja jocaidzella on murhaase hänen kadesäns.

9:2 Ja cadzo/ siellä tuli cuusi miestä ylimmäisen portin tietä/ joca pohjan puoles on/ ja jocaidzella oli wahingolinen ase kadesä. Mutta siellä oli yxi heidän seasans/ joca oli lijnawaatteis/ ja kirjoitus calut hänen wyölläns/ ja he menit sisälle/ ja astuit waskialttarin tygö.

9:3 Ja Israelin Jumalan cunnia nousi Cherubimin päälldä/ joidenga päällä hän oli/ ja lähestyi huonen kynnyxen asti/ ja huusi sitä/ jonga päällä oli lijnawaate/ ja kirjoitus calut wyöllä.

9:4 Ja HERra sanoi hänelle:

Kierrä kaupungin, Jerusalemin läpi ja tee merkki niitten miesten otsiin, jotka huokavat ja valittavat kaikkia kauhista, mitä sen keskuudessa tehdään.

9:5 Ja niille toisille hän sanoi minun kuulteni: Kiertäkää kaupungin läpi hänen jäljesään ja surmatkaa. Älkää säälikö, älkää armahtako,

9:6 tappakaa tyyten vanhukset, nuorukaiset, neitsyet, lapset ja vaimot, mutta älkää koskeko keneenkään, jolla on otsassaan merkki; ja aloittakaa minun pyhäköstäni. Niin he alottivat niistä miehistä, vanhimmista, jotka olivat temppelin edessä.

9:7 Ja hän sanoi heille: Saattakaa temppeli ja täyttäkää esipihat surmatuilla. Menkää! Niin he menivät ja surmasivat kaupungissa.

9:8 Mutta kun minä heidän surmatessaan olin jäänyt jäljelle, lankesin minä kasvoilleni, huusin ja sanoin: Voi Herra, Herra! Hävitätkö sinä Israelin koko jäännöksen, kun vuodatat vihasi Jerusalemin ylitse?

9:9 Niin hän sanoi minulle: Israelin ja Juudan heimon syntivelka on ylen suuri; maa on täynnä verivelkoja, ja kaupunki on täynnä oikeuden vääristelyä, sillä he sanovat: 'Herra on hyljännyt tämän maan, ei Herra näe.'

9:10 Niinpä minäkään en sääli enkä armahda. Minä annan heidän vaelluksensa

le: mene Jerusalemin kaupungin lävitse, ja kirjoita ne miehet heidän otsissansa, jotka huokaavat ja huutavat sitä kauhista, joka siinä tapahtuu.

9:5 Mutta muille sanoi hän, minun kuulteni: menkää hänen jäljessään kaupungin lävitse, ja lyökää; teidän silmänne ei pidä säästämän, eikä armoa tekemän.

9:6 Lyökää sekä vanhat että nuoret, neitseet, lapset ja vaimot kuoliaaksi; mutta joiden päällä kirjoitus on, ei yhteenkään niihin pidä teidän rupeeman. Ruvetkaat ensin minun Pyhästäni. Ja he rupeesivat niistä vanhoista miehistä, jotka huoneen edessä olivat.

9:7 Ja hän sanoi heille: saattakaa huone, ja täyttäkää kartanot tapetuilla, menkää sitte ulos. Ja he menivät ulos ja tappoivat kaupungissa.

9:8 Ja kuin he olivat tappaneet heidät, jäin minä vielä, ja lankesin kasvoilleni, huusin ja sanoin: ah Herra, \Herra\, tahdotkos siis hukuttaa kaikki jääneet Israelissa, ettäs niin vuodatat sinun vihasi Jerusalemin päälle?

9:9 Ja hän sanoi minulle: Israelin ja Juudan huoneen paha työ on sangen suuri, maa on täytetty murhalla, ja kaupunki täynnä pahuutta. Sillä he sanovat: \Herra\ on hyljännyt maan, ja ei \Herra\ näe.

9:10 Sentähden ei minun silmäni pidä säästämän, enkä minä tahdo armahtaa; mutta minä tahdon antaa

Mene Jerusalemin Caupungin läpidze/ ja kirjoita ne miehet heidän odzisans/ jotca huocawat ja surewat sitä cauhistusta/ cuin sijnä tapahtu.

9:5 Mutta muille/ sanoi hän minun cuulden. Mengät hänen jälisäns Caupungin läpidze/ ja lyökät siellä/ teidän silmän ei pidä ketän säästämän/ eikä armo tekemän.

9:6 Lyökät sekä wanhat että nuoret/ neidzet/ lapset ja waimot cuoliaksi: Mutta joiden päällä kirjoitus on/ ei yhtengän njihin pidä teidän rupe-man. Ruwetcat ensin minun Pyhästäni. Ja he rupeisit niistä wanhoista miehistä/ jotca huonen edes olit.

9:7 Ja hän sanoi heille: saattacat huone/ ja täyttäkät cartanot cuolluitten ruumeilla/ mengät sijtte ulos.

9:8 Ja he menit ulos/ ja tapoit Caupungisa.

Ja cosca he olit tappanet heidän/ jäin minä wielä. Ja minä langeisin minun caswoilleni/ huusin ja sanoin: Woi HERra HERra/ tahdotcos sijs hucutta caicki jäänet Israelis/ ettäs njih wuodatat sinun wihhas Jerusalemin päälle?

9:9 Ja hän sanoi minulle: Israelin ja Judan huonen paha työ on sangen suuri/ ei ole muu cuin wäkiwalda ja wääritys maalla ja Caupungis: Sillä he sanowat: HERra on hyljännyt maan/ ja ei HERra näe meitä.

9:10 Sentähden ei minun silmäni pidä säästämän: mutta minä tahdon tehdä heille/

tulla heidän oman päänsä päälle.

9:11 Ja katso, pellavavaatteisiin puettu mies, jolla oli kirjoitusneuvot vyöllänsä, toi tämän sanan: Minä olen tehnyt, niinkuin sinä käskit minun tehdä.

Hesekiel 10 LUKU

10:1 Sitten minä näin, ja katso: taivaanvahuuden yläpuolella, joka oli kerubien pään päällä, oli ikäänkuin safiirikivi, näöltään valtaistuimen kaltainen; se näkyi heidän yläpuolellansa.

10:2 Ja hän sanoi pellavavaatteisiin puetulle miehelle näin: Mene rattaiden väliin, kerubin alle ja täytä kahmalosi tulisilla hiilillä kerubien välistä ja sirottele ne yli kaupungin. Niin hän meni minun silmäini edessä.

10:3 Ja kerubit seisoivat temppelein oikealla puolella, kun mies meni; ja pilvi peitti sisemmän esipihan.

10:4 Ja Herran kirkkaus kohosi kerubin yltä temppelein kynnykselle, ja pilvi täytti temppelein, ja esipiha tuli täyteen Herran kirkkauden hohdetta.

10:5 Ja kerubien siipien kohina kuului ulompaan esipihaan asti kuin kaikkivaltiaan Jumalan ääni, kun hän puhuu.

10:6 Ja kun hän käski pellavavaatteisiin puettua miestä sanoen: Ota tulta rattaiden välistä, kerubien välistä, niin

heidän päänsä päälle, niinkuin he ansainneet ovat.

9:11 Ja katso, se mies, jonka yllä liinavaate oli, ja kirjoitustaulu vyöllä, vastasi ja sanoi: minä olen tehnyt, niinkuin sinä minulle käskenyt olet.

10 LUKU

10:1 Ja minä näin, ja katso, taivaassa oli Kerubimin päällä niinkuin saphir, ja niiden päällä niinkuin istuin.

10:2 Ja hän sanoi sille miehelle, joka oli liinavaatteissa: mene sisälle ratasten välille Kerubimin aalle, ja ota kätes täyteen tulisista hiiliä, jotka Kerubimin välillä ovat, ja hajota ne kaupungin päälle; ja hän meni sisälle minun silmäini edessä.

10:3 Mutta Kerubimit seisoivat oikialla puolella huoneessa, kuin mies sisälle meni, ja sumu täytti sisällisen kartanon.

10:4 Ja \Herran\ kunnia nousi Kerubimin päältä huoneen kynnykseen asti, ja huone täytettiin sumulla ja kartano \Herran\ kunnian kirkkaudella.

10:5 Ja Kerubimin siipein humaus kuului hamaan ulkonaiseen kartanoon asti, niinkuin kaikkivaltiaan Jumalan ääni kuin hän puhuu.

10:6 Ja kuin hän oli käskenyt miestä, joka oli liinavaatteissa, ja sanonut: ota tulta ratasten keskeltä Kerubimin

nijncuin he ansainnet ovat.

9:11 Ja cadzo/ se mies jolla lijnawaate päällä oli/ ja kirjoituscalut wyöllä/ wastais ja sanoi: minä olen tehnyt nijncuin sinä minulle käskenyt olet.

X. Lucu

10:1 JA minä näin/ ja cadzo/ taiwas oli Cherubimin pään päällä/ nijncuin Saphir/ja sen päällä oli nijncuin istuin.

10:2 Ja hän sanoi sille miehelle/ joca oli lijnawaatteis: mene sisälle ratasten välille Cherubimin ala/ ja ota kätes täyten tulisita hijliä/ jotca Cerubimin wälillä owat/ ja hajota ne Caupungin päälle. Ja hän meni sisälle/ nijn että minä näin cosca hän meni sinne.

10:3 Mutta Cherubimit seisoit oikialla puolen huonesa/ ja sumu täytti sisällisen cartanon.

10:4 Ja HERran cunnia nosti idzens Cherubimin päaldä ylös/ haman huonen kynnyxen asti/ ja huonet täytettin sumulla/ ja cartano HERran cunnian kircaudella.

10:5 Ja Cherubimin sijpein humaus cuului haman ulconaisen Cartanon asti/ nijncuin Caickiwaldian Jumalan äni/ cosca hän puhuu.

10:6 Ja cosca hän oli käskenyt sitä miestä/ joca oli lijnawaatteis/ ja sanonut: Ota tulta ratasten keskeldä Che-

tämä meni ja seisahtui pyörän ääreen.	alta; niin hän meni sinne sisälle, ja astui rattaan tykö.	rubimin alda: hän meni sinne sisälle ja astui rattan tygö.
10:7 Ja kerubi ojensi kätensä kerubien välitse tuleen, joka oli kerubien välissä, otti sitä ja antoi pellavavaatteisiin puetun kahmaloon. Tämä otti sen ja meni ulos.	10:7 Ja Kerubim ojensi kätensä keskellä Kerubimeja, tuleen päin, joka oli Kerubimin välillä, otti siitä ja antoi sen miehen käsiin, joka oli liinavaatteissa; ja hän otti sen ja meni ulos.	10:7 Ja Cherubim ojensi kätensä keskellä Cherubimi/ tulen päin joca oli Cherubimin välillä/ otti sijtä ja annoi se miehen käsijn joca oli lijnavaatteis.
10:8 Silloin näkyi kerubeilla ikäänkuin ihmiskäsi heidän siipiensä alta.	10:8 Ja näkyi Kerubimeissa, niinkuin ihmisen käsi heidän siipeinsä alla.	10:8 Hän otti sen ja meni ulos. Ja se näyi Cherubimis/ nijncuin ihmisen käsi heidän sijpeins alla.
10:9 Ja minä näin, ja katso: kerubien kohdalla oli neljä pyörää, yksi pyörä aina yhden kerubin ohella, ja pyörät olivat näöltään niinkuin kryso-liittikivi.	10:9 Ja minä näin, ja katso, neljät rattaat seisoivat Kerubimein tykönä, jokaisen Kerubimin tykönä yhdet rattaat, ja rattaat olivat näköänsä niinkuin turkos.	10:9 JA minä näin/ ja cadzo/ neljät rattat seisoit Cherubimin tykönä/ jocaidzen Cherubimin tykönä yhdet rattat.
10:10 Ja niillä neljällä näytti olevan sama muoto, niinkuin olisi ollut sisäkkäin pyörä pyörässä.	10:10 Ja olivat kaikki ne neljä yksi niinkuin toinenkin, niinkuin yhdet rattaat olisivat olleet toisten sisällä.	10:10 Ja rattat olit näkyäns nijncuin Turkos. Ja olit caicki ne neljä yxi nijncuin toinengin/ nijncuin yhdet rattat olisit ollet toisen sisällä.
10:11 Ne kulkivat neljään eri suuntaansa, kun kulkivat. Kulkiessaan ne eivät kääntyneet, sillä minnepäin etumainen meni, sinne ne kulkivat sen jäljessä; ne eivät kääntyneet kulkiessaan.	10:11 Kuin yksi heistä meni, niin menivät kaikki neljä, ja ei erinneet toinen toisestansa kulkeissansa; mutta kuhunka ensimmäinen meni, sinne menivät ne jälissä, ja ei erinneet toinen toisestansa.	10:11 Cosca yxi heistä meni/ nijn menit caicki neljä/ ja ei erinnet toinen toisestans culkeisans: Mutta cuhunga ensimmäinen meni/ sinne menit he jälis/ ja ei erinnet toinen toisestans/
10:12 Ja niillä oli koko ruumis ja selät ja kädet ja siivet ja pyörät täynnä silmiä, yltä ympäri.	10:12 Ja heidän koko ruumiinsa, selkänsä, kätensä ja siipensä, niin myös rattaat olivat täynnä silmiä kaikki ympärinsä, ne neljät rattaat.	ja heidän coco ruumins/ seljät/ kädet ja sijwet. 10:12 Ja rattat olit täynnä silmiä caicki ymbärins/ ne neljät rattat.
10:13 Niillä neljällä oli pyöränsä; ja pyöriä nimitettiin minun kuulteni rattaiksi.	10:13 Ja rattaille sanottiin: pyörikäät, niin että minä sen kuulin.	10:13 Ja rattaille sanottin: Galgal/ nijn että minä sen cuulin.
10:14 Ja kullakin oli neljät kasvot: yhdet kerubinkasvot, toiset ihmiskasvot, kolmannet leijonankasvot ja neljännet kotkankasvot.	10:14 Niin oli myös jokaisella eläimellä neljät kasvot: yhdet kasvot olivat ihmisen kasvot, toiset kasvot olivat ihmisen kasvot, kolmannet jalopeuran kasvot, ja neljännet kotkan kasvot.	10:14 Nijn oli myös jocaidzella eläimellä neljä caswo: ensimmäinen oli Cherubimin caswo/ toinen oli ihmisen/ colmas Lejonin/ neljäs Cotcan caswo.
10:15 Ja kerubit kohosivat -	10:15 Ja Kerubimit korotet-	10:15 Ja Cherubim corgotet-

ne olivat samat olennot, jotka minä olin nähnyt Kebar-joen varrella. -	tiin. Tämä on se eläin, jonka minä näin Kebarin virran tykönä.	tin: Tämä on juuri se eläin/ jonga minä näin Chebarin virran tykönä.
10:16 Kun kerubit kulkivat, kulkivat pyörät niiden ohella, ja kun kerubit nostivat siipensä kohotaksensa ylös maasta, eivät myöskään pyörät kääntyneet pois niiden ohelta.	10:16 Kuin Kerubimit kävivät, niin kulkivat myös rattaat heitä myöten; ja kuin Kerubimit nostivat siipiänsä, maasta nousemaan, niin ei myös rattaat heistä erinneet.	10:16 Cosca Cherubimit käwit/ nijn culjit myös rattat heitä myöden/ ja cosca Cherubimit ylöndelit sijpiäns/ että heidän piti maasta nouseman/ nijn ei myös rattat heistä erinnet.
10:17 Kun ne seisahtuivat, seisahtuivat nämäkin, ja kun ne kohosivat, kohosivat nämä niiden kanssa, sillä olentojen henki oli näissä.	10:17 Kuin he seisoivat, niin seisoivat nämät myös, kuin he nousivat, niin nousivat myös nämät; sillä elävä henki oli heissä.	10:17 Cosca ne seisoit/ nijn seisoit nämät myös/ cosca ne nostit idzens/ nijn nostit myös nämät idzens: sillä elävä hengi oli heisä.
10:18 Sitten Herran kirkkaus lähti temppelin kynnykseltä ja asettui kerubien ylle.	10:18 Ja \Herran\ kunnia meni taas huoneen kynnykseltä, ja istui Kerubimein päälle.	10:18 JA HERran cunnia meni taas huonen kynnyxeldä/ ja istutti idzens Cherubimein päälle.
10:19 Ja lähtiessään kerubit nostivat siipensä ja kohosivat maasta minun silmäini edessä, ja pyörät samalla kuin ne; ja ne seisahtuivat Herran huoneen itäportin ovelle, ja niiden yläpuolella oli Israelin Jumalan kirkkaus.	10:19 Niin ylentelivät Kerubimit siipiänsä, ja nousivat maasta ylös, minun silmäini edessä; ja kuin he menivät ulos, menivät rattaat heitä myöten; ja he astuivat idän puoleiselle ovelle \Herran\ huonetta, ja Israelin kunnia oli heidän päällänsä.	10:19 Nijn ylöndelit Cherubimit sijpiäns/ ja nostit idzens maasta ylös/ minun silmäini edes. Ja cuin he menit ulos/ menit rattat heitä myöden/ ja he astuit idän puolisellem owelle HERran huonetta/ ja Israelin Jumalan cunnia oli heidän päälläns.
10:20 Nämä olivat samat olennot, jotka minä olin nähnyt Israelin Jumalan alla Kebar-joen varrella; ja minä tulin tietämään, että ne olivat kerubeja.	10:20 Tämä on se eläin, jonka minä näin Israelin Jumalan alla Kebarin virran tykönä; ja minä tunsin ne olevan Kerubimit.	10:20 Tämä on se eläin/ jonga minä näin Israelin Jumalan alla Chebarin virran tykönä/ ja merkidzin ne olevan Cherubimit.
10:21 Neljät kasvot oli kullakin ja neljä siipeä kullakin, ja niiden siipien alla oli ikäänkuin ihmiskädet.	10:21 Jokaisella olivat neljät kasvot ja neljä siipeä, ja siipein alla niinkuin ihmisen kädet.	10:21 Joilla ne neljä caswo oli/ ja neljä sijpe/ ja sijpein alla nijncuin ihmisen kädet.
10:22 Ja niiden kasvot olivat muodoltaan samat, jotka minä olin nähnyt - sekä niiden näön että ne itsensä - Kebar-joen varrella. Ne kulkivat kukin suoraan eteenpäin.	10:22 Heidän kasvonsa olivat niinkuin minä ne näin Kebarin virran tykönä; ja ne kukin kävivät kohdastansa eteensä päin.	10:22 Heidän caswons olit nijncuin minä ne näin Chebarin virran tykönä/ ja he käwit cohdistans.

Hesekiel 11 LUKU

11:1 Sitten Henki nosti minut ja vei minut Herran huoneen itäportille, joka on itään päin. Ja katso: portin ovella oli kaksikymmentä viisi miestä, ja minä näin niitten keskellä Jaasanjan, Assurin pojan, ja Pelatjan, Benajan pojan, kansan päämiehet.

11:2 Ja hän sanoi minulle: Ihmlapsi, nämä ovat ne miehet, jotka miettivät turmiota ja pitävät paha neuvoa tätä kaupungia vastaan,

11:3 jotka sanovat: 'Ei ole nyt kohta rakennettava taloja: se on pata, me olemme liha.'

11:4 Sentähden ennusta heitä vastaan, ennusta, ihmlapsi.

11:5 Niin Herran Henki laskeutui minun päälleni ja sanoi minulle: Sano: Näin sanoo Herra: Näin te, Israelin heimo, sanotte, ja minä tunnen, mitä teidän hengestänne nousee.

11:6 Paljon on teidän surmaamianne tässä kaupungissa, ja sen kadut te olette surmatuilla täyttäneet.

11:7 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Surmattunne, jotka te olette heittäneet sen keskelle, ne ovat liha, ja tämä kaupunki on pata, mutta teidät minä sen keskeltä vien pois.

11:8 Miekkaa te pelkääte, mutta miekan minä annan tulla teidän päällenne, sanoo Herra, Herra.

11 LUKU

11:1 Ja henki nosti minun ylös ja vei minun portin eteen \Herran\ huoneen puoleen, joka itään päin on, ja katso: portissa oli viisi-kolmattakymmentä miestä. Ja minä näin niiden seassa Jasanian Assurin pojan, ja Pelatian Benajan pojan, kansan päämiehet.

11:2 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, näillä miehillä ovat väärät ajatukset ja vahingolliset neuvot tässä kaupungissa,

11:3 Jotka sanovat: ei se vielä niin läsnä ole, rakentakaamme huoneita; tämä on pata, me olemme liha.

11:4 Sentähden ennusta sinä heitä vastaan, ennusta, sinä ihmisen poika.

11:5 Ja \Herran\ henki lankesi minun päälleni, ja sanoi minulle: sano: näin sanoo \Herra\: te Israelin huoneesta olette niin puhuneet: minä tiedän kyllä teidän henkenne ajatukset.

11:6 Te olette monta tappaneet tässä kaupungissa, ja hänen katunsa täyttäneet tapetuilla.

11:7 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: ne jotka te siellä tappaneet olette, ne ovat liha, ja tämä on pata; mutta minä tahdon teitä viellä tästä ulos.

11:8 Miekkan, jota te pelkääte, annan minä tulla teidän päällenne, sanoo Herra, \Herra\.

XI. Lucu

11:1 JA Hengi nosti minun ylös/ ja wei minun portin eteen HERran huonen puoleen/ joca itän päin on/ ja cadzo: Sijnä portis oli wijsi colmattakymmendä miestä. Ja minä näin nijden seasa JasanJan Assurin pojan/ ja Pilatian BanaJan pojan/ jotca Förstit olit Canssasa.

11:2 Ja hän sanoi minulle: Sinä ihmisen poica/ näillä miehillä owat wäärät ajatuxet ja wahingoliset neuwot tälle Caupungille/

sillä he sanowat:
11:3 Ei se wielä nijn läsnä ole/ raketcamme huoneita/ hän on pata/ me olemma liha.

11:4 Sentähden pitä sinun ihmisen poica ennustaman heitä wastan.

Ja HERran Hengi langeis minun päälleni/ ja sanoi minulle:
11:5 Sano/ näin sano HERra: Te Israelin huonestä oletta puhunet/ minä tiedän kyllä teidän hengen ajatuxet.

11:6 Te oletta monda tappanet täsä Caupungis/ ja hänen catuns owat täynäns cuolluita.

11:7 Sentähden sano HERra HERra näin: ne jotca te sielä tappanet oletta/ ne owat se liha/ ja hän on pata: mutta teidän täyty (lähte) tästä ulos.

11:8 Miecän/ jota te pelkätte/ minä annan tulla teidän päällen/ sano HERra HERra.

11:9 Pois minä vien teidät sen keskeltä ja annan teidät muukalaisten käsiin ja teen teidän seassanne tuomiot.

11:10 Te kaadutte miekkaan, Israelin rajalla minä teidät tuomitsen; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

11:11 Ei tämä tule teille padaksi ettekä te siihen lihaksi: Israelin rajalla minä teidät tuomitsen.

11:12 Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra - te, jotka ette ole vaeltaneet minun käskyjeni mukaan ettekä ole tehneet minun oikeuksieni mukaan, vaan olette tehneet niiden pakanain oikeuksien mukaan, jotka ovat teidän ympärillänne.

11:13 Kun minä ennustin, niin Pelatja, Benajan poika, kuoli. Niin minä lankesin kasvoilleni, huusin kovalla äänellä ja sanoin: Voi Herra, Herra! Aivan-ko sinä teet lopun Israelin jäännöksestä?

11:14 Sitten tuli minulle tämä Herran sana:

11:15 Ihmislapsi, sinun veljesi, sinun veljesi, sukulaisesi ja koko Israelin heimo, kaikki, joille Jerusalemin asukkaat sanovat: 'Olkaa te vain kaukana Herrasta, meille on tämä maa annettu perinnöksiksi!'

11:16 Sano sentähden: Näin sanoo Herra, Herra: Koska minä olen vienyt heidät kauas pakanain sekaan ja hajottanut heidät muihin maihin, olen minä ollut heille pyhäk-

11:9 Minä tahdon ajaa teitä sieltä ulos, ja antaa teitä muukalaisten käsiin, ja tehdä teille oikeuden.

11:10 Teidän pitää miekalla lankeeman; Israelin maan äärissä minä tahdon tuomita teitä, ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\.

11:11 Mutta ei tämä pidä oleman teidän patanne, ettekä te lihana siinä; vaan Israelin maan äärissä tahdon minä tuomita teitä.

11:12 Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\; sillä ette ole vaeltaneet minun säätyini jälkeen, ja ette ole pitäneet minun oikeuksiani, mutta olette tehneet pakanain tavan jälkeen, jotka teidän ympärillänne ovat.

11:13 Ja kuin minä näin ennustin, niin Pelatia Benjan poika kuoli. Ja minä lankesin kasvoilleni, ja huusin korkialla äänellä ja sanoin: Voi Herra, \Herra\, sinä lopetat peräti Israelin jääneet.

11:14 Niin tuli \Herran\ sana minulle ja sanoi:

11:15 Sinä ihmisen poika, ne ovat sinun veljes, sinun veljes ja lähimmäiset lankos, ja koko Israelin huone, joille Jerusalemin asuvaset sanoneet ovat: menkää kauwas \Herrasta\, maa on meille annettu omaisuudeksi.

11:16 Sentähden sano sinä: näin sanoo Herra, \Herra\: totta minä olen antanut ajaa heitä kauwas pakanain sekaan, ja olen tosin hajottanut heitä maakuntiin, niin tahdon minä kuitenkin äkisti

11:9 Minä tahdon aja teitä sieltä ulos/ ja annan teitä muucalaisten käsiin/ ja tahdon tehdä teille oikeuden.

11:10 Teidän pitä miecalla langeman/ Israelin maan äris minä tahdon duomita teitä/ ja teidän pitä ymmärtämän että minä olen HERra.

11:11 Mutta ei Caupungi pidä oleman teidän patan/ etkä te lihana sijnä: waan Israelin maan äris tahdon minä duomita teitä.

11:12 Ja teidän pitä ymmärtämän että minä olen HERra. Sillä et te ole waeldanet minun käskyni jälken/ ja et te ole pitänet minun Lakiani/ mutta oletta tehnet pacanain tawan jälken/ jotca teidän ymbärillän owat.

11:13 JA cosca minä näin ennustin: nijn Platia BanaJan poica cuoli. Ja minä langeisin minun caswoilleni/ ja huusin corkialla änellä ja sanoin: Woi HERra HERra/ sinä lope-tat peräti Israelin.

11:14 Nijn tuli HERran sana minulle/ ja sanoi:

11:15 Sinä ihmisen poica: Sinun weljes ja lähimmäiset langos/ ja coco Israelin huone/ joca wielä nyt Jerusale-mis asu/ sano tosin kes-kenäns: ne muut owat cauwas paennet HERrasta/ mutta meidän hallusam on maa.

Sentähden sano sinä: näin sano HERra HERra:

11:16 Totta minä olen andanut aja heitä cauwas pa-canain sekaan/ ja olen hajot-tanut heitä maacunnas: nijn

könä vähän aikaa niissä maissa, joihin he ovat joutuneet.

11:17 Sano sentähden: Näin sanoo Herra, Herra: Minä koan teidät kansojen seasta ja kerään teidät maista, joihin teidät on hajotettu, ja annan teille Israelin maan.

11:18 Ja he tulevat sinne ja poistavat siitä kaikki sen iljetykset ja kaikki sen kauhistukset.

11:19 Ja minä annan heille yhden sydämen, ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäänne, ja minä poistan kivisydämen heidän ruumiistansa ja annan heille lihasydämen,

11:20 niin että he vaeltavat minun käskyjeni mukaan ja noudattavat minun oikeuksiani ja pitävät ne; ja he ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa.

11:21 Mutta joitten sydän vaelttaa heidän iljetystensä ja kauhistustensa mieltä myöten, niitten vaelluksen minä annan tulla heidän oman päänsä päälle, sanoo Herra, Herra.

11:22 Sitten kerubit nostivat siipensä ja pyörät samalla kuin ne, ja Israelin Jumalan kirkkaus oli heidän yläpuolelansa;

11:23 ja Herran kirkkaus kohosi ylös, pois kaupungin keskeltä, ja asettui vuorelle, joka on itään päin kaupungista.

11:24 Mutta Henki nosti ja

olla heidän pyhityksensä niissä maakunnissa, joihinkä he joutuneet ovat.

11:17 Sano sentähden: näin sanoo Herra, \Herra\; minä tahdon koota teitä niistä kansoista, ja koota teitä niistä maakunnista, joihinkä te hajoitettut olette, ja tahdon antaa teille Israelin maan.

11:18 Sinne pitää heidän tuleman ja ottaman sieltä ulos kaiken hänen saastaisuutensa ja kaikki hänen kauhistuksensa.

11:19 Ja minä tahdon antaa heille yhden sydämen, ja antaa teihin uuden hengen, ja tahdon ottaa pois kivisen sydämen heidän lihastansa, ja antaa heille lihaisen sydämen;

11:20 Että heidän pitää vaeltaman minun säädyissäni, ja pitämän minun oikeuteni, ja tekemän sen jälkeen; ja heidän pitää oleman minun kanssani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa.

11:21 Mutta niille, jotka vaeltavat sydämensä kauhistuksen ja hirmuisuuden jälkeen, niille minä tahdon panna heidän tekonsa heidän päänsä päälle, sanoo Herra, \Herra\.

11:22 Niin nostivat Kerubimit siipiänsä, ja rattaat kävivät heidän sivussansa, ja Israelin Jumalan kunnia oli heidän päällänsä.

11:23 Ja \Herran\ kunnia kävi keskellä kaupunkia ylös, ja asettui sille vuorelle, joka on itään päin kaupungista.

11:24 Ja henki otti minun, ja

tahdon minä cuitengin äkist olla heidän apunsa/ sijnä maacunnas/ johonga he joutunet owat.

11:17 SAno sentähden: näin sano HERra HERra: minä tahdon coota teitä sijtä maacunnasta/ johonga te hajotettut oletta/ ja tahdon anda teille Israelin maan.

11:18 Sinne heidän pitä tuleman/ ja ottaman siellä ulos caiken cauhistuxen ja saastaisuden.

11:19 Ja minä tahdon anda teille yximielisen sydämen/ ja tahdon anda teihin uden Hengen/ ja tahdon otta pois kiwisen sydämen teidän ruumistan/ ja tahdon anda teille lihaisen sydämen.

11:20 Että heidän pitä waeldaman minun käskysäni/ ja pitämän minun Lakini/ ja tekemän sen jälken/ ja heidän pitä oleman minun Canssan/ nijn minä tahdon olla heidän Jumalans.

11:21 Mutta nijlle jotca waeldawat heidän sydämens cauhistuxen ja hirmuisuden jälken/ nijlle minä tahdon panna heidän tecons heidän pääns päälle/ sano HERra HERra.

11:22 Nijn lijcutit Cherubimit sijpiänsä/ ja rattat käwit heidän siwusans/ ja Israelin Jumalan cunnia oli heidän pääläns.

11:23 Ja HERran cunnia käwi Caupungist ylös/ ja asetti idzens sille vuorelle/ joca on itän päin Caupungist.

11:24 Ja hengi otti minun/ ja

vei minut Kaldeaan pakkosiirtolaisten tykö, näyssä, Jumalan Hengen voimalla; ja näky, jonka olin nähnyt, katosi minulta.

11:25 Ja minä puhuin pakkosiirtolaisille kaikki Herran sanat, jotka hän oli minulle näyttänyt.

Hesekiel 12 LUKU

12:1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

12:2 Ihmislapsi, sinä asut uppiniskaisen suvun keskellä, niiden, joilla on silmät nähdä, mutta eivät näe, ja korvat kuulla, mutta eivät kuule; sillä he ovat uppiniskainen suku.

12:3 Sinä, ihmislapsi, tee itsellesi matkavarusteet ja mene päiväiseen aikaan heidän silmänsä edessä pakkosiirtolaisuuteen; sinun on mentävä pakkosiirtolaisuuteen omalta paikkakunnaltasi toiseen paikkakuntaan heidän silmänsä edessä. Ehkäpä he näkevät sen, sillä he ovat uppiniskainen suku.

12:4 Ja vie ulos varusteesi, niinkuin pakkosiirtolaiset varusteensa, päiväiseen aikaan heidän silmänsä edessä; mutta lähde itse illalla heidän silmänsä edessä, niinkuin pakkosiirtolaiset lähtevät.

12:5 Murtaudu läpi seinän heidän silmänsä edessä ja vie ne siitä ulos.

12:6 Nosta ne hartioillesi

johdatti minun näyssä ja Jumalan hengessä Kaldean maalle vankien tykö; ja se näky, jonka minä näin, katosi minun edestäni.

11:25 Ja minä sanoin vangeille kaikki \Herran\ sanat, jotka hän minulle osoittanut oli.

12 LUKU

12:1 Ja \Herran\ sana tuli minulle ja sanoi:

12:2 Ihmisen poika, sinä asut kovakorvaisen kansan seassa, jolla kyllä silmät ovat nähdä, ja ei kuitenkaan tahdo nähdä, ja korvat kuulla, eikä tahdo kuitenkaan kuulla; sillä se on tottelematon huone.

12:3 Sentähden sinä ihmisen poika, tee itselles vaelusaseet, ja vaella valkialla päivällä heidän silmänsä edessä; sinun pitää vaeltaman siastas toiseen paikkaan heidän silmänsä edessä, jos he, mitämaks, tahtovat ymmärtää, että he kovakorvainen kansa ovat.

12:4 Ja sinun pitää tuoman sinun asees edes, niinkuin sinä tahtoisit vaeltava valkialla päivällä heidän silmänsä edessä, niiden uloslähtemisen tavalla, jotka vaeltava tahtovat.

12:5 Ja sinun pitää murtauman sinuas seinän lävitse heidän silmänsä edessä, ja menemän siitä ulos.

12:6 Ja olallas kantaman

johdatti minun näys ja Jumalan Henges Chaldean maalle fangein tygö/ ja se näky jonka minä nähnyt olin/ catois minun edestäni.

Ja minä sanoin fangeille caicki HERran sanat/ jotca hän minulle osottanut oli.

XII. Lucu

12:1 JA HERran sana tuli minulle/ ja sanoi: ihmisen poica/

12:2 Sinä asut cowacorwaisen Canssan seas/ jolla kyllä silmät owat nähdä/ ja ei cuitengan tahdo nähdä/ ja corwat cuulla/ eikä tahdo cuitengan cuulla/ mutta on tottelematon huone.

12:3 Sentähden sinä ihmisen poica/ teeskele sinus waeldaman ja menemän matcas walkialla päiwällä heidän silmäns edes: sinun pitä waeldaman sinun siastas toiseen paikkaan heidän silmäns eds/ jos he/ mitämax/ tahtowat ymmärtä/ että he cowacorwainen Canssa owat.

12:4 Ja sinun pitä tuoman sinun ases edes/ nijncuin sinä tahdoisit waelda walkeal-la päiwällä heidän silmäns edes/ ja sinun pitä lähtemän matcas ehtona heidän silmäns edes/ nijncuin menemän pois cosca waelda tahdotan.

12:5 Ja sinun pitä cangotta-man sinuas seinän läpidzen heidän silmäns edes/ ja mene siitä ulos.

12:6 Ja sinun pitä ottaman

heidän silmäinsä edessä ja vie ulos pilkkopimeässä; peitä kasvosi, niin ettet näe maata. Sillä enusmerkiksi minä olen sinut pannut Israelin heimolle.

12:7 Ja minä tein, niinkuin minua oli käsketty: minä vein ulos päiväiseen aikaan varusteeni, niinkuin pakkosiirtolaiset varusteensa, mutta illalla minä murtauduin käsin läpi seinän; pilkkopimeässä minä ne vein ulos, minä nostin ne hartioilleni heidän silmäinsä edessä.

12:8 Mutta aamulla minulle tuli tämä Herran sana:

12:9 Ihmislapsi, eikö ole Israelin heimo, uppiniskainen suku, sinulle sanonut: 'Mitä sinä teet?'

12:10 Sano heille: Näin sano Herra, Herra: Ruhtinasta, joka on Jerusalemissa, koskee tämä ennustus ja kaikkea Israelin heimoa, mikä on heidän keskuudessaan.

12:11 Sano: Minä olen teille enusmerkki: niinkuin minä tein, niin heille tehdään, pakkosiirtolaisuuteen, vankeuteen he menevät.

12:12 Ruhtinas, joka on heidän keskellensä, nostaa nostettavansa hartioilleen ja lähtee ulos pilkkopimeässä; seinästä he murtautuvat läpi, viedäkseen siitä ulos vietävänsä. Kasvonsa hän peittää, koska hän ei ole silmillänsä näkevä maata.

12:13 Minä levitän verkkoni

heidän silmäinsä edessä, ja kuin pimiä tullut on, menemän matkaas. Sinun pitää kasvosi peittämän, ettet sinä saa nähdä maata; sillä minä olen pannut sinun ihmeeksi Israelin huoneelle.

12:7 Ja minä tein, niinkuin minulle käsketty oli, ja kannoin aseeni edes, niinkuin minun piti vaeltaman valkiällä päivällä, ja ehtona kangotin minä itseni lävitse seinän kädellä. Ja kuin pimiä oli tullut, otin minä sen olaleni ja kannoin sen ulos heidän silmäinsä edessä.

12:8 Ja huomeneltain varhain tuli \Herran\ sana minulle ja sanoi:

12:9 Sinä ihmisen poika, eikö Israelin huone, tottelematon huone, ole sanonut sinulle: mitä sinä teet?

12:10 Niin sano siis heille: näin sano Herra, \Herra\: tämä kuorma tulee päämiehen päälle Jerusalemissa, ja koko Israelin huoneen päälle, joka siellä on.

12:11 Sano siis: minä olen teidän ihmeenne: niinkuin minä tehnyt olen, niin teille tapahtuman pitää, että teidän pitää vaeltaman ja vankina vietämän pois.

12:12 Heidän päämiehensä pitää vietämän pois olkapäillä pimeydessä, ja pitää käymän ulos seinän lävitse, jonka heidän särkemän pitää, että heidän pitää vaeltaman sen lävitse; hänen kasvonsa pitää peitettämän, ettei hän yhdelläkään silmällä näe maata.

12:13 Minä tahdon myös

sen sinun olalles heidän silmäinsä edes/ ja cosca pimiä tullut on/ menemän matcas. Sinun pitää kasvosi peittämän/ ettet sinä saa nähdä maata: sillä minä olen pannut sinun ihmeksi Israelin huonesä.

12:7 Ja minä tein niinkuin minulle käsketty oli/ ja kannoin minun aseeni edes/ niinkuin minun piti waeldaman walkealla päivällä/ ja ehtona kangotin minä läpidzen seinän kädellä. Ja cosca pimiä oli tullut/ otin minä sen olaleni/ ja kannoin sen ulos heidän silmäinsä edes.

12:8 JA huomeneltain warhain tuli HERran sana minulle/ ja sanoi:

12:9 Sinä ihmisen poica/ eikö Israelin huone/ se tottelematon Canssa/ ole sanonut sinulle:

12:10 Mitä sinä teet? Nijn sano sijs heille/ näitä sano HERra HERra: tämä cuorma tule Förstein Jerusalemissa/ ja coco Israelin huonen päälle cuin siellä on.

12:11 Sano sijs: minä olen teidän ihmien/ nijncuin minä tehnyt olen/ nijn teille tapahtuman pitä/ että teidän pitää waeldaman/ ja fangina wietämän pois.

12:12 Heidän Förstins pitää wietämän pois olcapäillä pimeydes/ ja pitää käymän ulos seinän läpidze/ jonga heidän särkemän pitä/ että heidän pitää waeldaman sen läpidzen/ hänen caswons pitää peitettämän/ ettei hän yhdelläkään silmällä näe maata.

12:13 Minä tahdon myös

hänen ylitsensä, ja hän taker-
tuu minun pyydykseeni; minä
vien hänet Baabeliin, kal-
dealasten maahan, mutta
sitä hän ei saa nähdä, ja
sinne hän kuolee.

12:14 Ja kaikki, keitä hänellä
on ympärillään apunansa, ja
kaikki hänen sotajoukkonsa
minä hajotan kaikkiin tuuliin,
ja minä ajan niitä takaa pal-
jastetulla miekalla.

12:15 Ja he tulevat tietä-
mään, että minä olen Herra,
kun minä hajotan heidät pa-
kanain sekaan ja sirotan hei-
dät muihin maihin.

12:16 Mutta vähäisen määrän
heitä minä jätän miekasta,
nälästä ja rutosta jäljelle ker-
tomaan pakanain seassa,
siellä, minne he joutuvat, kai-
kista kauhistuksistansa; ja ne
tulevat tietämään, että minä
olen Herra.

12:17 Ja minulle tuli tämä
Herran sana:

12:18 Ihmislapsi, syö leipäsi
vavisten, juo vetesi väristen ja
huolenalaisena

12:19 ja sano maan kansalle:
Näin sanoo Herra, Herra Jeru-
salemin asukkaista Israelin
maassa: He tulevat syömään
leipänsä huolenalaisina ja
juomaan vetensä kauhun val-
lassa, ja sen maa tulee auti-
oksi kaikesta, mitä siinä on,
kaikkien siinä asuvaisten väki-
valtaisuuden tähden.

12:20 Asutut kaupungit joutu-

heittää minun verkkoni hä-
nen päällensä, että hän mi-
nun verkollani pitää otetta-
man kiinni; ja minä tahdon
antaa hänen tulla Babeliin
Kaldean maalle, jota ei hä-
nen kuitenkaan näkemän
pidä, ja siellä hänen pitää
kuoleman.

12:14 Ja kaikki, jotka ovat
hänen ympärillensä, hänen
apumiehensä, ja kaiken so-
tajoukkonsa tahdon minä
hajoittaa kaikkiin tuuliin, ja
vetää ulos miekan heidän
jälkeensä.

12:15 Ja niin heidän pitää
ymmärtämän, että minä olen
\Herra\, kuin minä ajan hei-
tä pois pakanain sekaan, ja
hajoitan heitä maakuntiin.

12:16 Mutta minä tahdon
muutamia harvoja heistä tal-
lella pitää miekan, nälän ja
ruton edestä; että heidän pi-
tää jutteleman kaikki kau-
histuksensa pakanain seas-
sa, kuhunka heidän tuleman
pitää, ja ymmärtämän, että
minä olen \Herra\.

12:17 Ja \Herran\ sana tuli
minulle ja sanoi:

12:18 Sinä ihmisen poika,
sinun pitää syömän leipäs
vavistuksella, ja juoman ve-
tes väristyksellä ja murheel-
la,

12:19 Ja sanoman maakun-
nan kansalle: näin sanoo
Herra, \Herra\ Jerusalemin
asuvaisista Israelin maalla:
heidän pitää syömän leipän-
sä murheessa, ja juoman ve-
tensä vaivaisuudessa; sillä
maa pitää hävitetyksi tule-
man kaikesta, mitä siinä on,
kaikkein asuvaisten pahuu-
den tähden.

12:20 Ja ne kaupungit, jotka

heittää minun werckoni hänen
päällensä/ että hän minun
saartamisesan pitää fangixi
otettaman/ ja minä tahdon
anda hänen tulla Babelijn
Chalderein maalle/ jota ei
hänen cuitengan näkemän
pidä/ ja siellä hänen pitää
cuoleman.

12:14 Ja caicki jotca ovat
hänen ymbärilläns/ hänen
apumiehensä/ ja hänen cum-
panins tahdon minä hajotta
caickijn tuulijn/ ja wetä mie-
can heidän jälkens.

12:15 Ja nijn heidän pitää
ymmärtämän/ että minä olen
HERra/ cosca minä ajan hei-
tä pois pacanain sekaan/ ja
hajotan heitä maacundijn.

12:16 Mutta minä tahdon
muutamita harvoja heistä
tallella pitää miecan/ näljän ja
ruton edest: että heidän pitää
ilmoittaman heidän cauhiut-
tans pacanain seas/ cuhunga
heidän tuleman pitää/ ja hei-
dän pitää ymmärtämän/ että
minä olen HERra.

12:17 JA HErran sana tuli
minulle/ ja sanoi:

12:18 Sinä ihmisen poica/
sinun pitää syömän leipäs wa-
pistuxella/ ja juoman wetes
väristyxellä ja murhella.

12:19 Ja sano maacunnalle:
näin sano HERra HERra Jeru-
salemin asuwaisist Israelin
maalla: heidän pitää syömän
leipäns murhesa/ ja juoman
wetens waiwaisudesä: sillä
maa pitää häwitetyxi tuleman
caikista/ cuin sijnä on/
caickein asuwaisten pahuden
tähden.

12:20 Ja ne Caupungit jotca

<p>vat raunioiksi, ja maa tulee autioksi; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.</p>	<p>hyvin asetetut ovat, pitää tyhjäksi ja maa kylmille tuleman; ja niin teidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\.</p>	<p>hywin asetetut owat/ pitä tyhjäksi/ ja maa kylmille tuleman/ ja nijn teidän pitä ymmärtämän/ että minä olen HERra.</p>
<p>12:21 Ja minulle tuli tämä Herran sana:</p>	<p>12:21 Ja \Herran\ sana tuli minulle ja sanoi:</p>	<p>12:21 JA HERran sana tuli minulle/ ja sanoi:</p>
<p>12:22 Ihmislapsi, miksi teillä on tämä pilkkalause Israelin maasta, kun sanotte: 'Aika venyy pitkälle, ja tyhjään raukeavat kaikki näyt?'</p>	<p>12:22 Sinä ihmisen poika, mikä sananlasku on teillä Israelin maalla, että te sanotte: että se viipyy niin kauvan, niin kaikki ennustus turhaan raukee.</p>	<p>12:22 Sinä ihmisen poica/ mikä sananlascu on teillä Israelin maalla? ja sanotta: Että se wijpy nijn cauwan/ nijn ei nyt mitän enämbi ole teidän ennustuxestan.</p>
<p>12:23 Sentähden sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Minä teen lopun tästä pilkkalauseesta, niin ettei sitä enää lausuta Israelissa. Sano heille päinvastoin: Lähellä on aika ja kaikkien näkyjen täyttymys.</p>	<p>12:23 Sentähden sano heille: näin sanoo Herra, \Herra\: minä tahdon hyljätä sen sananlaskun, ettei sitä enään pidä pidettämän Israelissa; ja sano heille: aika on juuri läsnä, ja kaikki, mitä ennustettu on.</p>	<p>12:23 Sentähden sano heille: näin sano HERra HERra: minä tahdon hyljätä sen sananlascun/ ettei sitä sillen pidä pidettämän Israelis/ ja sano heille: aika on juuri läsnä/ ja caicki mitä ennustettu on.</p>
<p>12:24 Sillä ei ole oleva enää petollista näkyä, ei liukasta ennustelua Israelin heimon keskuudessa.</p>	<p>12:24 Sillä tästedes ei yksikään näky pidä puuttuman, eikä ennustus valehteleman Israelin huoneessa.</p>	<p>12:24 Sillä teidän pitä nyt ymmärtämän tästedes/ ettei yxikän pidä puuttuman/ eikä yxikän ennustus walehteleman Israelin huonetta watan.</p>
<p>12:25 Sillä minä, Herra, minä puhun; ja minkä sanan minä puhun, se tapahtuu eikä enää viivy. Sillä teidän aikananne, uppiskainen suku, minä sanan puhun ja sen myös täytän, sanoo Herra, Herra.</p>	<p>12:25 Sillä minä \Herra\ sen puhun, mitä minä puhun, sen pitää tapahtuman, ja ei edemmä viivytettämän; mutta teidän ajallanne, sinä tottelematoin huone, pitää minun tekemän sen minkä minä puhun, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>12:25 Sillä minä olen HERra/ mitä minä puhun/ se pitä tapahtuman/ ja ei edemmä wijwytettämän: mutta teidän ajallan te tottelematoin cansa pitä minun tekemän sen cuin minä puhun/ sano HERra HERra.</p>
<p>12:26 Ja minulle tuli tämä Herran sana:</p>	<p>12:26 Ja \Herran\ sana tuli minulle ja sanoi:</p>	<p>12:26 JA HERran sana tuli minulle/ ja sanoi:</p>
<p>12:27 Ihmislapsi, katso, Israelin heimo sanoo: 'Niihin näkyihin, joita tämä näkee, on päiviä paljon, ja hän ennustaa kaukaisista ajoista.'</p>	<p>12:27 Sinä ihmisen poika: katso, Israelin huone sanoo: se näky, jonka tämä näkee, on vielä kaukana, ja ennustaa siitä ajasta, joka vielä nyt kaukana on.</p>	<p>sinä ihmisen poica: Cadzo/ Israelin huone sano: 12:27 Se näky jonga tämä näke/ on wielä caucana/ ja ennusta sijtä ajasta/ joca wielä nyt caucana on.</p>
<p>12:28 Sentähden sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Ei viivy enää yksikään minun sanani: Minkä sanan minä puhun, se tapahtuu, sanoo</p>	<p>12:28 Sentähden sano heille: näin sanoo Herra, \Herra\: ei yhtään minun sanastani pidä enään viivytetyksi tuleman; mutta se sana, jonka minä puhun, pitää tapahtu-</p>	<p>12:28 Sentähden sano heille: näin sano HERra HERra: mitä minä puhun/ ei pidä sillen wijwytetyxi tuleman: mutta pitä tapahtuman/ sano HERra</p>

Herra, Herra.

man, sanoo Herra, \Herra\. HERra.

Hesekiel 13 LUKU

13:1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

13:2 Ihmislapsi, ennusta Israelin ennustavista profeetoista ja sano noille, jotka ovat profeettoja oman sydämensä voimasta: Kuulkaa Herran sana.

13:3 Näin sanoo Herra, Herra: Voi profeettahoukkia, jotka seuraavat omaa henkeänsä ja sitä, mitä eivät ole nähneet!

13:4 Niinkuin ketut raunioissa ovat sinun profeettasi, Israel.

13:5 Te ette ole nousseet muurin aukkoihin ettekä korjanneet muuria Israelin heimon ympärillä, että se kestäisi sodassa, Herran päivänä.

13:6 Mitä he ovat nähneet, on petosta, ja heidän ennustelunsa on valhetta, kun he sanovat: 'Näin sanoo Herra', vaikka Herra ei ole heitä lähettänyt; ja he muka odottavat, että hän toteuttaisi heidän sanansa.

13:7 Ettekö ole petollisia näkyjä nähneet ja valheennusteluja puhuneet, kun olette sanoneet: 'Näin sanoo Herra', vaikka minä en ole puhunut?

13:8 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska te olette puhuneet petosta ja nähneet valhenäkyjä, niin sentähden, katso, minä käyn teidän kimppuunne, sanoo Herra, Herra.

13:9 Minun käteni on profeet-

13 LUKU

13:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

13:2 Sinä ihmisen poika, ennusta Israelin prophetaita vastaan, jotka ennustavat, ja sano niille, jotka omasta sydämestänsä ennustavat: kuulkaat \Herran\ sanaa.

13:3 Näin sanoo Herra, \Herra\ : voi niitä hulluja prophetaita, jotka omaa henkeänsä seuraavat, ja ei ole mitään nähneet.

13:4 Israel, sinun prophetas ovat niinkuin ketut korvessa.

13:5 Ei he astu ylös särjetyn paikan eteen, eikä aseta heitänsä muuriksi Israelin huoneen ympärille, ja ei ole seisovaiset sodassa \Herran\ päivänä.

13:6 Heidän näkynsä on tyhjä, ja heidän ennustuksensa on valhe; he sanovat: \Herra\ on sen sanonut, vaikka ei \Herra\ ole heitä lähettänyt; ja ahkeroitsevat pitääksensä sanansa vahvana.

13:7 Eikö teidän näkynne ole turha, ja teidän ennustukseenne kaikki tyynni valhe? Te sanotte: \Herra\ on sen sanonut, ja en minä kuitenkaan ole sitä sanonut.

13:8 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: että te puhutte turhaa ja ennustatte valhetta, niin minä tahdon teidän tyköenne, sanoo Herra, \Herra\.

13:9 Ja minun käteni tulee

XIII. Lucu

13:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

Sinä ihmisen poica/ ennusta Israelin Prophetaita vastaan/ ja sano niille jotca omasta sydämestäns ennustawat.

13:2 Cuulcat HERran sana/ näin sano HERra HERra.

13:3 Woi nijtä hulluja Propheetaita/ jotca heidän oma hengens seurawat/ ja ei ole cuitengan heillä yhtän näkö.

13:4 Israel sinun Prophetas ovat nijncuin ketut corwes.

13:5 Ei he käy edes läwen eteen/ eikä aseta heitäns muurixi Israelin huonen ymbärille/ ja ei ole seisowaiset sodasa/ sinä HERran päiwänä.

13:6 Heidän näkyns on tyhjä/ ja heidän ennustuxens ei ole ilman walheita/ he sanowat: HERra on sen sanonut/ waicka ei HERRa ole heitä lähettänyt/ ja ahkeroidzewat pitäxens sanans wahwana.

13:7 Eikö teidän näkyn ole turha/ ja teidän ennustuxen caicki tyynni walhe? ja te sanotte cuitengin: HERra on sen sanonut/ waicka en minä sitä sanonut ole.

13:8 Sentähden sano HERra HERra näin: että te saarnatte sitä josta ei mitän tule/ ja ennustatte walhetta: nijn minä tahdon teidän tygön/ sano HERra HERra.

13:9 Ja minun käten tule nij-

<p>toja vastaan, jotka petosnäky- ja näkevät ja valhetta ennustelevat. Ei pidä heidän oleman minun kansani yhteydessä, ei heitä kirjoiteta Israelin heimon kirjaan, eivätkä he tule Israelin maahan; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, Herra.</p>	<p>niiden prophetain päälle, jotka näkevät turhaa ja ennustavat valhetta. Ei heidän pidä oleman minun kansani seurakunnassa, ja ei Israelin huoneen kirjoituksessa kirjoitetut oleman, taikka tuleman Israelin maalle; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, \Herra\.</p>	<p>den Prophetain päälle/ jotka saarnawat sitä josta ei mitän tule/ ja ennustawat walhetta. Ei heidän pidä oleman minun Canssani seuracunnas/ ja ei Israelin huonen lugus kirjoitetut oleman/ taicka tuleman Israelin maalle/ ja teidän pitää ymmärtämän että minä olen HERra HERra.</p>
<p>13:10 Koska he, koska he vievät minun kansani harhaan, sanoen: 'rauha!', vaikka ei rauhaa ole, ja katso, koska he, kun kansa rakentaa seinän, valkaisevat sen kalkilla, 13:11 niin sano noille kalkilla-valkaisijoille, että se kaatuu. Tulee kaatosade, te syöksytte alas, raekivet, ja sinä pusket puhki, myrskynpuuska,</p>	<p>13:10 Sentähden, tosin sentähden, että he viettelevät minun kansani, sanoen: rauha, ja ei siellä ole rauhaa; tämä (kansa) rakentaa seinän; mutta he sivuvat sen sekoittamattomalla kalkilla. 13:11 Sanos niille, jotka sekoittamattomalla kalkilla sivuvat, että sen pitää putoaman; sillä iso sade on tuleva, ja suuret rakeet lankeevat, ja tuulispää sitä syöksemän.</p>	<p>13:10 Sentähden että he wiettelewät minun Canssan/ ja sanowat: Rauha/ waicka ei siellä ole rauha. Canssa rakenda seinän: mutta he siuwat sen wetelällä calcilla. 13:11 Sanos nijlle jotca wetelällä calcilla siuwat/ että sen pitä putoman: sillä isoi sade on tulewa ja suuret racket langewat/ ja tuulispää pitä sitä syöxemän/</p>
<p>13:12 ja katso, seinä kaatuu! Eikö silloin teiltä kysyt: 'Missä on valkaisu, jonka olette sivelleet?'</p>	<p>13:12 Katso, niin pitää seinän lankeeman; eikö silloin teille sanota: kussa nyt se pyyhkimys on, jonka te siivunneet olette?</p>	<p>cadzo/ nijn pitä seinän langeman/ mitämax/ silloin teille sanotan: 13:12 Cusa nyt se pyhkimys on/ jonga te siwunet oletta.</p>
<p>13:13 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Minä kiivaudesani annan myrskynpuuskan puhjeta, kaatosade tulee minun vihastani ja raekivet minun kiivaudestani, niin että tulee loppu.</p>	<p>13:13 Näin sanoo Herra, \Herra\: minä tahdon antaa pauhata suuren tuulispään minun julmuudessani, ja ison sateen minun vihassani, ja suuria raekiviä minun hirmuisuudessani; ne pitää kaikki maahan lyömän.</p>	<p>13:13 Näin sano HERra HERra: minä tahdon anda pauhata suuren tuulispään minun julmudesani/ ja isoin saten minun wihasani/ ja suuria raken kiwiä minun hirmuisudesani/ ne pitä caicki maahan lyömän.</p>
<p>13:14 Minä hajotan seinän, jonka te olitte kalkilla valkaiseet, ja syöksen sen maahan, niin että sen perustus paljastuu; niin se kaatuu, ja te saatte siinä lopun. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.</p>	<p>13:14 Ja niin minä lyön seinän alas, jonka te sekoittamattomalla kalkilla siivunneet olette, ja heitän sen maahan, niin että sen perustus pitää näkymän, ja että se maahan kaatuu, ja teidän myös pitää siinä hukkuman, ja ymmärtämän, että minä olen \Herra\.</p>	<p>13:14 Ja nijn minä lyön seinän alas/ jonga te wetelällä calcilla siwunet oletta/ ja heitän sen maahan/ nijn että hänen perustuxens näky/ ja että se maasa maca/ ja teidän myös pitä siellä hukkuman/ ja ymmärtämän että minä olen HERra.</p>
<p>13:15 Niin minä panen kiivaudenteni täytäntöön seinässä ja</p>	<p>13:15 Ja niin minä tahdon täyttää minun hirmuisuuteni seinän päälle ja niiden pääl-</p>	<p>13:15 Ja nijn minä tahdon täyttä minun hirmuisudeni</p>

<p>niissä, jotka sen kalkilla valkaisivat, ja sanon teille: Ei ole enää seinää eikä sen valkaisijoita,</p>	<p>le, jotka sen sekoittamattomalla kalkilla sivuvat, ja sanoa teille: ei täällä ole seinää, eikä yhtään sivujaa.</p>	<p>seinän päälle/ ja niiden päälle/ jotca sen wetelällä kalkilla siuwat/ ja sanowat teille: ei täällä ole seinä/ eikä siwuja-ta.</p>
<p>13:16 Israelin profeettoja, jotka ennustivat Jerusalemissa ja näkivät sille rauhan näkyjä, vaikka ei rauhaa ollut; sanoo Herra, Herra.</p>	<p>13:16 Nämät ovat Israelin prophetat, jotka Jerusalemissa ennustavat ja näkevät hänelle rauhan näkyjä; ja ei siellä rauhaa ole, sanoo Herra \Herra\.</p>	<p>13:16 Nämät owat Israelin Prophetat/ jotca Jerusalemissa ennustawat ja saarnawat rauhast: waicka ei siellä rauha ole/ sano HERra HERra.</p>
<p>13:17 Ja sinä, ihmislapsi, käännä kasvosi kansasi tyttäriä vastaan, jotka joutuvat hurmoksiin oman sydämensä voimasta, ja ennusta heitä vastaan</p>	<p>13:17 Ja sinä ihmisen poika, aseta kasvosi kansasi tyttäriä vastaan, jotka ennustavat sydämensä, ja ennusta heitä vastaan.</p>	<p>13:17 JA sinä ihmisen poika/ aseta caswos Canssasi tyttäriä wastan/ jotca ennustawat heidän sydämensä/ ja ennusta heitä wastan/</p>
<p>13:18 ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Voi niitä naisia, jotka sitovat taikasiteet kaikkiin ranteisiin ja tekevät hunut kaikenkorkuisiin päihin pyydystääksensä sieluja! Toisia sieluja te pyydystätte minun kansaltani pois, toisten sielujen annatte elää omaksi eduksenne.</p>	<p>13:18 Ja sano: näin sanoo Herra, \Herra\: voi teitä, jotka ompelette ihmisille pehmityksiä kainalon alle, ja päänalasia sekä nuorille että vanhoille, käsittääksenne sieluja. Kuin te nyt olette käsittäneet minun kansani sielut, niin te lupaatte heille elämän;</p>	<p>ja sano: näin sano HERra HERra: 13:18 Woi teitä jotca teette ihmisille pehmityxiä heidän cainalons ala/ ja päänalaisia sekä nuorille että wanhoille/ käsittäxen sieluja. Cosca te nyt oletta käsittänet minun Canssani sielut/ nijn te lupat- te heille elämän.</p>
<p>13:19 Ja te häpäisette minun kansani edessä muutamista ohrakourallisista ja leipäpalasista, kun kuoletatte sieluja, joiden ei olisi kuoltava, ja annatte elää sielujen, jotka eivät saisi elää; kun valhetlette minun kansalleni, joka kuuntelee valhetta.</p>	<p>13:19 Ja saastutatte minun, minun kansani seassa, ohrapivon ja leivän palan tähden, että te tuomitsette ne sielut kuolemaan, jotka ei pidä kuoleman, ja tuomitsette ne elämään, jotka ei pidä elämän, teidän valheen kautta minun kansani seassa, jotka mielellänsä valhetta kuulevat.</p>	<p>13:19 Ja saastutatte minun/ minun Canssan seas ohrapivon/ ja leiwän palan tähden: että te duomidzetta ne sielut cuolemaan/ jotca ei cuitengan pitäis cuoleman/ ja duomidzetta ne elämän/ jotca ei cuitengan pitäis elämän/ teidän walhen kautta minun Canssan seas/ jotca mielelläns walhetta cuulewat.</p>
<p>13:20 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Minä käyn käsiksiksi teidän taikasiteisiinne, joilla olette pyydystäneet sieluja niinkuin lintuja, ja revin ne teidän käsivarsistanne ja lasken ne sielut irti - sielut, jotka te olette pyydystäneet niinkuin linnut.</p>	<p>13:20 Sentähden näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tahdon teidän pehmityksenne tykö, jolla te sieluja käsitätte ja uskotatte, ja tahdon ne repiä pois teidän kainalonne alta, ja tahdon pelastaa ne sielut, jotka te käsitätte ja uskotatte.</p>	<p>13:20 Sentähden sano HERra HERra: Cadzo/ minä tahdon teidän päänalaisenne tygö/ jolla te sieluja käsitätte ja uscotatte/ ja tahdon ne repiä pois teidän cainalon alda/ ja tahdon pelasta ne sielut/ jotca te käsitätte ja uscotat- te.</p>

13:21 Ja minä revin teidän huntunne ja pelastan kansani teidän käsistänne, niin etteivät he enää joudu teidän kätenne saaliiksi; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

13:22 Koska olette valheella murehduttaneet vanhurskaan sydämen, vaikka minä en tahdonut häntä murehduttaa, ja olette vahvistaneet jumalattoman käsiä, ettei hän kääntyisi pahalta tieltänsä ja saisi elää,

13:23 sentähden ette enää saa petosnäkyjä nähdä ettekä ennustella ennustelujanne, vaan minä pelastan kansani teidän käsistänne; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

Hesekiel 14 LUKU

14:1 Minun luokseni tuli miehiä Israelin vanhinten joukosta, ja he istuivat minun eteeni.

14:2 Niin minulle tuli tämä Herran sana:

14:3 Ihmislapsi, nämä miehet ovat sulkeneet kivijumalansa sydämeensä ja asettaneet kasvojensa eteen sen, mikä heille oli kompastukseksi syntiin. Antaisinko minä heidän kysyä minulta neuvoa?

14:4 Sentähden puhuttele heitä ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Kuka ikinä israelilainen sulkee kivijumalansa sydämeensä ja asettaa kasvojensa eteen sen, mikä hänelle oli kompastukseksi syntiin, ja sitten menee profeetan tykö, hänelle minä,

13:21 Ja tahdon teidän päänalaisenne reväistä rikki, ja pelastaa minun kansani teidän kädestänne, ettei teidän pidä heitä enään käsittämän; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\.

13:22 Että te petollisesti saatatte surulliseksi vanhurskaan sydämen, jota en minä ole surulliseksi tehnyt, ja olette vahvistaneet jumalattoman kädet, niin ettei se palajaisi pahasta tiestänsä, ja saisi elää.

13:23 Sentähden ei teidän pidä enään saarnaaman turhaa oppia, eikä ennustusta ennustaman; mutta minä tahdon vapahtaa minun kansani teidän kädestänne, ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\.

14 LUKU

14:1 Ja minun tyköni tuli monikahtoja Israelin vanhimpia ja he istuivat minun tyköni.

14:2 Niin tapahtui \Herran\ sana minulle ja sanoi:

14:3 Sinä ihmisen poika, nämät miehet riippuvat sydämellänsä epäjumalissansa, ja pysyvät lujana vääryytensä pahennuksessa: pitäisikö heidän ollenkaan minulta kysymän?

14:4 Sentähden puhuttele heitä ja sano heille: näitä sanoo Herra, \Herra\: kuka ihminen Israelin huoneesta riippuu sydämellänsä epäjumalissansa, ja pysyy lujana vääryytensä pahennuksessa, ja tulee prophetan tykö, niin tahdon minä \Herra\ vastata häntä, niin kuin hän ansainnut on suu-

13:21 Ja tahdon teidän päänalaisen reweistä ricki/ ja pelastan minun Canssani teidän kädestän/ ettei teidän pidä heitä enä käsittämän/ ja teidän pitä ymmärtämän/ että minä olen HERra.

13:22 Että te petollisest saatatte surullisexi wanhurscasten sydämet/ joita en minä ole surullisexi tehnyt/ ja oletta wahwistanet jumalattomain kädet/ nijn ettei he käännä idziäns heidän pahasta menostans/ että he eläisit.

13:23 Sentähden ei teidän pidä enä saarnaman turha oppia/ taicka ennustaman: mutta minä tahdon vapahta minun Canssan teidän kädestän/ ja teidän pitä ymmärtämän/ että minä olen HERra.

XIV. Lucu

14:1 JA minun tygöni tulit monicahtoja Israelin wanhimmita/ ja istuit minun tygöni.

14:2 Nijn tapahtui HErran sana minulle/ ja sanoi:

14:3 Sinä ihmisen poica/ nämät miehet rippuwat sydämelläns epäjumalisans/ ja pysywät lujana heidän wäärydens pahennuxes/ pidäisköst minun wastaman heitä/ cosca he minulda kysywät?

14:4 Sentähden puhuttele heitä/ ja sano heille: näitä sano HERra HERra: Cuca ihminen Israelin huonest rippu sydämelläns epäjumalisans/ ja pysy lujan hänen wäärydens pahannuxes/ ja tule Prophetan tygö: nijn tahdon minä HERra wastata händä

<p>Herra, kyllä annan vastauksen - hänelle ja hänen monille kivijumalilleen,</p>	<p>rella epäjumalan palveluksel- lansa,</p>	<p>nijn cuin hän ansainnut on hänen suurella epäjumalan palweluxellans.</p>
<p>14:5 ja tartun Israelin heimoa sydämeen, koska he ovat kääntyneet minusta pois kaikki tyynni seuraamalla kivijumaliansa.</p>	<p>14:5 Että Israelin huone pitää vietelleyksi tuleman sydämässän: sentähden että he kaikki ovat minusta luopuneet epäjumalainsa kautta.</p>	<p>14:5 Että Israelin huone pitää wietelleyxi tuleman sydämässän: Sentähden että he caicki owat minust luopunet epäjumalan palweluxen cautta.</p>
<p>14:6 Sentähden sano Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: Kääntykää, ja kääntykää pois kivijumalistanne ja kääntäkää kasvonne pois kaikista kauhistuksistanne.</p>	<p>14:6 Sentähden pitää sinun sanoman Israelin huoneelle: näitä sanoo Herra, \Herra\ : kääntäkää itseenne ja luopukaat teidän epäjumalan palveluksestanne, ja kääntäkää teidän kasvonne kaikesta teidän kauhistuksestanne.</p>	<p>14:6 Sentähden pitää sinun sanoman Israelin huonelle: näitä sano HERra HERra: käändäkät idzen ja luopucat teidän epäjumalan palweluxestan/ ja käändäkät teidän caswon caikest teidän cauhistuxestan.</p>
<p>14:7 Sillä kuka ikinä israelilainen tai muukalainen, joka asuu Israelissa, luopuu minusta ja sulkee kivijumalansa sydämeensä ja asettaa kasvonsa eteen sen, mikä hänelle oli kompastukseksi syntiin, ja sitten menee profetaan tykö kysymään itsellensä neuvoa minulta, hänelle minä, Herra, itse annan vastauksen.</p>	<p>14:7 Sillä kuka ihminen Israelin huoneesta, taikka joku muukalainen, joka Israelissa asuu, luopuu minusta ja sydämellänsä riippuu epäjumalansa palveluksen pahennuksessa, ja tulee profetan tykö kysymään minulta hänen kauttansa, hänelle minä \Herra\ tahdon itse vastata.</p>	<p>14:7 Sillä cuca ihminen Israelin huonesta/ taicka joku muucalainen joca Israelis asu/ luopu minust ja sydämellän rippu epäjumalis/ ja lujana pysy hänen epäjumalans palweluxen pahennuxes/ ja tule Prophetan tygö kysymän minulda hänen cauttans/ hänelle minä HERra tahdon idze wastata.</p>
<p>14:8 Minä käännän kasvoni sitä miestä vastaan, teen hänet merkiksi ja sananlaskuksi ja hävitän hänet kansastani; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.</p>	<p>14:8 Ja tahdon asettaa minun kasvoni häntä vastaan, ja tehdä häntä autioksi, ihmeksi ja sananlaskuksi, ja hävittää hänen minun kansastani: ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\.</p>	<p>14:8 Ja tahdon asetta minun caswoni händä wastan/ ja tehdä händä autiaksi/ ihmexi ja sananlascuxi/ ja tahdon häwittä hänen minun Cansastani/ ja teidän pitä ymmärtämän/ että minä olen HERra.</p>
<p>14:9 Mutta jos profeetta antaa viekoitella itsensä ja sanoo sanan, niin minä, Herra, olen sen profetan viekoitellut; ja minä ojennan käteni häntä vastaan ja hävitän hänet kansastani Israelista.</p>	<p>14:9 Mutta jos vietelty profeta jotakin saarnaa, hänen minä \Herra\ annan vietelleyksi tulla; ja tahdon ojentaa minun käteni hänen päällensä, ja hävittää hänen minun kansastani Israelista.</p>	<p>14:9 Mutta jos wieteldy Propheta jotakin saarna: hänen minä HERra annan wietelleyxi tulla/ ja tahdon cocotta minun käteni hänen päällens/ ja häwittä hänen minun Canssastani Israelist.</p>
<p>14:10 Heidän on kannettava syntinsä - niinkuin kysyjän synti, niin on profetankin synti -</p>	<p>14:10 Ja niin heidän molempain pitää väärän tekonsa maksun saaman; niinkuin kysyjän väärä teko, niin pitää myös profetan väärä</p>	<p>14:10 Ja nijn heidän molempitten pitä heidän väärän tecons maxon saaman/ nijn cuin kysyjän väärä teco/ nijn</p>

	teko oleman,	pitä myös Prophetan wäärä teco oleman.
14:11 etteivät he, Israelin heimo, enää eksyisi minusta pois eivätkä enää saastuttaisi itseänsä kaikilla rikkomuksillaan, vaan olisivat minun kansani ja minä olisin heidän Jumalansa; sanoo Herra, Herra.	14:11 Ettei Israelin huone enään pidä erhettymän minua seuraamasta, ja ei enempi saastuttaman itsiänsä kaikissa ylitsekäymisisänsä; mutta heidän pitää oleman minun kansani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa, sanoo Herra, \Herra\.	14:11 Ettei heidän enä pidä wietteleman Israelin huonetta minun tygöni/ ja ei enämbi saastuttaman idziäns heidän caickinaisis ylidzekäymisisäns/ mutta heidän pitää oleman minun Canssan/ ja minä tahdon olla heidän Jumalans/ sano HERra HERra.
14:12 Ja minulle tuli tämä Herran sana:	14:12 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:	14:12 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:
14:13 Ihmislapsi! Jos maa tekisi syntiä minua vastaan olemalla uskoton ja minä ojentaisin sitä vastaan käteni ja murtais in siltä leivän tuen ja lähettäisin siihen nälän ja hävittäisin siitä ihmiset ja eläimet,	14:13 Sinä ihmisen poika, kuin maakunta syntiä tekee minua vastaan, ja pyrkii edespäin synnissä, niin minä tahdon ojentaa minun käteni sen päälle, ja ottaa leivän aineen pois, ja lähettää nälän sinne, hukuttaakseni siellä sekä ihmiset että eläimet.	14:13 Sinä ihmisen poica/ cosca maacunda syndi teke minua wastan/ ja sijtte wielä häwäise minua/ nijn minä tahdon ojenda minun käteni sen päälle ja otta leiwän ainen pois/ ja lähettä näljän sinne/ hucuttaxeni siellä sekä ihmiset että eläimet.
14:14 ja sen keskellä olisivat nämä kolme miestä: Nooa, Daniel ja Job, niin oman henkensä he vanhurskaudellaan pelastaisivat; sanoo Herra, Herra.	14:14 Ja jos vielä ne kolme miestä, Noa, Daniel ja Job siellä olisivat, niin he ainoastaan pelastaisivat sielunsa vanhurskaudellansa, sanoo Herra, \Herra\.	14:14 Ja jos wielä ne colme miestä Noah/ Daniel ja Hiob siellä olisit: nijn he ainoastans pelastawat heidän sielunsa heidän wanhurscaudellans/ sano HERra HERra.
14:15 Jos minä antaisin pahain petoeläinten käydä halkimaan ja ne riistäisivät siltä lapset ja se tulisi autioksi, niin ettei kukaan siellä kulkisi petoeläinten tähden,	14:15 Ja jos minä antaisin tulle pahat pedot maakuntaan, jotka sen tekisivät lapsettomaksi ja hävittäisivät, niin ettei yksikään siellä taitaisi vaelttaa petoin tähden;	14:15 JA jos minä andaisin tulla pahat pedot maacuntaan/ jotca Canssan ajaisit pois ja häwitäisit/ nijn ettei yxikän siellä taidais waelda petoin tähden/
14:16 niin nämä kolme miestä, jos olisivat sen keskellä, eivät voisi - niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra - pelastaa poikiansa eikä tyttäriänsä; ainoastaan he itse pelastuisivat, mutta maa tulisi autioksi.	14:16 Ja nämät kolme miestä olisivat siellä, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\, ei pitäisi heidän taitaman vapahtaa poikia eikä tyttäriä; vaan ainoastaan itse vapahdettaman, ja maa autioksi tuleman.	ja nämät colme miestä olisit siellä: 14:16 Nijn totta cuin minä elän/ sano HERra HERra: ei pidä heidän taitaman wapah-ta eikä poikia eikä tyttäritä: waan ainoastans idzens/ ja maan pitää autiaxi tuleman.
14:17 Taikka jos minä antaisin miekan tulla tämän maan yli ja sanoisin: 'Miekka, käy halki maan!' ja hävittäisin sii-	14:17 Taikka jos minä antaisin tulla miekan sen maan päälle, ja sanoisin: miekka, käy maan lävitse, ja niin tulisivat sekä ihmiset että	14:17 TAicka jos minä annaisin tulla miecan sen maan päälle/ ja sanoisin: miecka/ käy maan läpidzen/ ja nijn

tä ihmiset ja eläimet,

14:18 ja sen keskellä olisivat nämä kolme miestä, eivät he voisi - niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra - pelastaa poikiansa eikä tyttäriänsä, vaan ainoastaan he itse pelastuisivat.

14:19 Taikka, jos minä lähettäisin ruton tähän maahan ja vuodattaisin vihani sen ylitse verenä, niin että hävittäisin siitä ihmiset ja eläimet,

14:20 ja Nooa ja Daniel ja Job olisivat sen keskellä, eivät he voisi -niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra - pelastaa poikaansa eikä tyttärensä; vain itse he vanhurskaudellaan pelastaisivat henkensä.

14:21 Mutta näin sanoo Herra, Herra: Mitä sitten, kun minä lähettän Jerusalemin yli neljä kovaa tuomiotani: miekan, nälän, pahat petoeläimet ja ruton hävittämään siitä ihmiset ja eläimet!

14:22 Mutta katso, sinne on jäävä jäljelle pelastuneita, poikia ja tyttäriä, jotka vietään pois. Katso, ne tulevat teidän luoksenne, ja te näette heidän vaelluksensa ja tekonsa ja tulette lohdutetuiksi siitä onnettomuudesta, jonka minä olen tuottanut Jerusalemlle, kaikesta, minkä olen sille tuottanut.

14:23 He lohduttavat teitä,

eläimet hävitetyksi;

14:18 Ja ne kolme miestä olisivat siellä, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\, ei heidän pitäisi taitaman pelastaa poikia eli tyttäriä, vaan ainoastaan he itse tulisivat vapahdetuiksi.

14:19 Taikka jos minä lähettäisin ruton siihen maakuntaan, ja vuodattaisin minun vihani sen päälle verellä, hävittämään sieltä ihmisiä ja eläimiä;

14:20 Ja Noa, Daniel ja Job olisivat siellä, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\, ei heidän pitäisi taitaman auttaa poikia eli tyttäriä, vaan ainoasti vanhurskaudellansa pelastamaan omia sielujansa.

14:21 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\: kuin minä lähettän ne neljä minun paha rangaistustani, miekan, nälän ja pahat pedot, ja ruton Jerusalemiin, hävittämään siellä sekä ihmiset että eläimet;

14:22 Ja katsos, niin pitää muutamia sinne jätetyitä kirvoitettaman, poikia ja tyttäriä; ja katso, heidän pitää tuleman tänne teidän tyköne, että teidän pitää näkemän, kuinka heidän käy, ja lohduttaman teitä sen onnettomuuden tähden, jonka minä Jerusalemlle olen antanut tulla, ja kaikkein muiden tähden, jotka minä olen antanut tulla heidän päällensä.

14:23 He pitää oleman tei-

tulisit sekä Canssa että eläimet hävitetyxi/

ja ne colme miestä olisit siellä.

14:18 Nijn totta cuin minä elän/ sano HERra HERra: ei heidän pitäisi taitaman pelastaa poikia eli tyttäritä/ vaan ainoastans he tulisit wapadetuixi.

14:19 TAicka jos minä lähettäisin ruton maacundaan/ ja vuodataisin hirmuisudeni sen päälle/ werellä hävittämän siellä ihmisiä Canssa ja eläimitä.

14:20 Ja Noah/ Daniel ja Hiob olisit siellä: njn totta cuin minä elän sano HERra HERra/ ei heidän pitäisi heidän vanhurscaudellans taitaman autta poikia eli tyttäritä/ vaan ainoastans omia sielujans.

14:21 Sillä näin sano HERra HERra: jos minä lähettäisin ne neljä minun paha rangaistustan/ cuin on: miecka/ nälkä ja pahat pedot/ ja rutto/ Jerusalemiijn/ hävittämän siellä sekä ihmiset että eläimet.

14:22 Cadzos/ njn pitä muutamita sinne jätetyitä kirvoitettaman/ jotca poikia ja tyttäritä siellä johdattaman pitää/ ja tuleman tänne teidän tygön/ että teidän pitä näkemän cuinga heidän käy/ ja lohduttaman teitä sen onnettomuden tähden/ jonga minä Jerusalemlle olen andanut tulla/ ja caickein muiden tähden/ cuin minä olen andanut tulla heidän päällens.

14:23 He pitä oleman teidän

kun näette heidän vaelluksen-
sa ja tekonsa. Ja te tulette
tietämään, etten minä syyttä
ole tehnyt sitä kaikkea, minkä
olen sille tehnyt; sanoo Her-
ra, Herra.

Hesekiel 15 LUKU

15:1 Ja minulle tuli tämä
Herran sana:

15:2 Ihmislapsi, mikä parempi
on viinipuu kuin kaikki muut
puut, tuo köynnös, joka on
metsän puitten seassa?

15:3 Otetaanko siitä puuta,
josta tehdään tarviskalu? Ote-
taanko siitä vaarnaakaan,
johon ripustetaan kaikkea
tavaraa?

15:4 Katso, se annetaan tu-
len kulutettavaksi. Sen mo-
lemmat päät on tuli kulutta-
nut, ja sen keskus on kärven-
tynyt - kelpaako se tarviska-
luksi?

15:5 Katso, silloinkaan, kun
se eheä oli, ei siitä voinut
tarviskalua tehdä, saati sitten,
kun tuli on sen kuluttanut ja
se on kärventynyt - silloinko
siitä tehtäisiin tarviskalu?

15:6 Sentähden, näin sanoo
Herra, Herra: Niinkuin metsän
puitten seassa käy viinipuulle,
jonka minä olen antanut tu-
len kulutettavaksi, niin minä
annan käydä myös Jerusale-
min asukkaille.

15:7 Minä käännän kasvoni
heitä vastaan: tulesta he ovat
päässeet, mutta tuli heidät
kuluttaa; ja te tulette tietä-
mään, että minä olen Herra,
kun minä käännän kasvoni

dän lohdutuksenne, kuin te
saatte nähdä, kuinka heidän
käy, ja taidatte ymmärtää,
etten minä ilman syytä teh-
nyt ole kaikkia, mitä minä
siellä tehnyt olen, sanoo Her-
ra, \Herra\.

15 LUKU

15:1 Ja \Herran\ sana ta-
pahtui minulle ja sanoi:

15:2 Sinä ihmisen poika, mi-
tä on viinapuu parempi mui-
ta puita, eli viinapuun oksa
parempi metsäpuuta?

15:3 Otetaanko siitä puu
tehtää jotain työtä? taikka
tehdäänkö niistä koukku,
johonka jotakin ripustetaan?

15:4 Katso, se heitetään tu-
leen kulutettavaksi, niin että
tuli molemmat päät kulut-
taa, ja hänen keskipaikkansa
pala: mihinkä se nyt pitäis
kelpaaman, kelvanneeko se
mihinkään?

15:5 Katso, kuin se vielä ko-
konainen oli, ei siitä silloin-
kaan taidettu mitään tehdä:
kuinka paljon vähemmin tai-
detaan tästälähin siltä jota-
kin tehdä, kuin tuli sen ku-
luttanut ja polttanut on?

15:6 Sentähden näin sanoo
Herra, \Herra\ : niinkuin mi-
nä annan viinapuun oksat
tulella poltettaa metsäpuiden
kanssa, niin pitää myös mi-
nun tekemän Jerusalemin
asuvaisille.

15:7 Ja tahdon asettaa mi-
nun kasvoni heitä vastaan,
ettei heidän pidä välttämän
tulda; mutta tulen pitää heitä
polttaman. Ja teidän pitää
ymmärtämän, että minä olen
\Herra\, kuin minä asetan

lohdutuxen/ cosca te saatte
nähdä cuinga heidän käy/ ja
taidat ymmärtä/ etten minä
ilman syytä tehnyt ole/ mitä
minä siellä tehnyt olen/ sano
HERra HERra.

XV. Lucu

15:1 JA HERran sana tapahtui
minulle/ ja sanoi:

15:2 Sinä ihmisen poica/ mi-
tä on wijnapuu parempi muita
puita/ eli wijnapuun oxa pa-
rembi medzän puita?

15:3 Otetango ne ja tehdän-
gö nijstä mitän? taicka teh-
dängö nijstä coucku/ johonga
jotakin ripustetan?

15:4 Cadzos/ se heitetän
tuleen culutetta/ nijn että tuli
molemmat päät culutta/ ja
hänen keskipaickans pala/
mihingä se nyt pidäis kelpa-
man/ kelwanneco se mihin-
gän?

15:5 Cadzos/ cosca se vielä
coconans oli/ ei sijtä silloin-
gan taittu mitän tehdä/ cuin-
ga paljon vähemmin taitan
tästälähin sijtä tehtä/ cosca
tuli sen culuttanut ja poltta-
nut on?

15:6 Sentähden sano HERra
HERra: nijncuin minä annan
wijnapuun oxat tulella poldet-
ta muiden puiden cansa/ nijn
pitä myös minun tekemän
Jerusalemin asuwaisille.

15:7 Ja minun pitä asetta-
man minun caswoni heitä
wastan/ ettei heidän pidä
wälttämän tulda: mutta tulen
pitä heitä polttaman.

15:8 Ja teidän pitä ymmär-

heitä vastaan.

15:8 Ja minä teen maan autioksi, koska he ovat olleet uskottomat; sanoo Herra, Herra.

Hesekiel 16 LUKU

16:1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

16:2 Ihmislapsi, ilmoita Jerusalemile sen kauhistukset

16:3 ja sano: Näin sanoo Jerusalemile Herra, Herra: Sinun sukusi ja syntysi on kanaanilaisten maasta; isäsi oli amorilainen ja äitisi heettäläinen.

16:4 Ja näin oli sinun syntymäsi: sinä päivänä, jona synnyit, sinulta ei leikattu napanuoraa, sinua ei pesty vedellä, että olisit puhdistunut, sinua ei hierottu suolalla eikä sinua käärityt kapaloihin.

16:5 Ei kenkään sinua säälinyt, niin että olisi tehnyt sinulle mitään tällaista ja armahtanut sinua, vaan sinut pantiin heitteille kedolle: niin halpana pidettiin sinun henkesi sinä päivänä, jona synnyit.

16:6 Mutta minä kuljin ohitsesi ja näin sinut, kun sätkytelit verissäsi. Ja minä sanoin sinulle, kun olit siinä verissäsi: 'Sinun pitää elämän' - niin sanoin minä sinulle, kun olit siinä verissäsi: 'Sinun pitää elämän,

16:7 minä teen sinut kymmentuhansiksi kuin pellon

kasvoni heitä vastaan.

15:8 Ja teen maakunnan kylmille, että he ovat pilkanneet minua, sanoo Herra, \Herra\.

16 LUKU

16:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

16:2 Sinä ihmisen poika, ilmoita Jerusalemile hänen kauhistuksensa!

16:3 Ja sano: näin sanoo Herra, \Herra\ Jerusalemile: sinun sukusi ja syntys on Kanaanealaisten maalta, sinun isäs Amorilaisista ja sinun äitis Hetiläisistä.

16:4 Sinun sukusi ei ole sinulta napaa leikanneet, kuin synnyit, ei ole sinua myös saunoitettu vedellä, että olisit puhtaaksi tullut, eikä suolalla tahottu, eikä kapaloihin käärityt.

16:5 Sillä ei kenkään sinua surkutellut, että hän olisi armahtanut sinua, ja osoittanut sinulle yhdenkin näistä, mutta sinä heitettiin kedolle, niin ylönkatsottu oli sinun sielusi, kuin synnyit.

16:6 Mutta minä kävin sinun ohitses, ja näin sinun veressäsi makaavan, ja sanoin sinulle: sinun pitää elämän, kuin sinä niin sinun veressäsi makasit; totta sinulle sanoin minä, kuin niin veressäsi makasit: sinun pitää elämän.

16:7 Ja minä olen enentänyt sinun moneksi tuhanneksi ja

tämän/ että minä olen HERRA/ cosca minä asetan kasvoni heitä vastaan/

ja teen maakunnan kylmille: että he ovat pilkanneet minua/ sano HERRA HERRA.

XVI. Lucu

16:1 JA HERRAN sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

16:2 Sinä ihmisen poika/ ilmoita Jerusalemin Caupungille hänen kauhistuksensa/ ja sano:

16:3 Näitä sano HERRA HERRA Jerusalemile: sinun sukusi ja syntys on Cananereihin maasta/ sinun isäs Amorilaisista/ ja sinun äitis Hettäläisistä.

16:4 Sinun sukusi ei ole sinulta napa leikanneet coscas synnyit/ niin et sinä myös saunoitettu vedellä/ että olisit puhtaaksi tullut/ eikä suolalla tahottu/ eikä kapaloihin käärityt.

16:5 Sillä ei kengän sinua surkutellut/ että hän olisi armahtanut sinua/ ja osoittanut sinulle jotain näistä cappaleista. mutta sinä heitettiin kedolle/ niin ylönkatsottu oli sinun sielusi coscas synnyit.

16:6 MUTTA minä kävin sinun ohidzes/ ja näin sinun veressäsi macawan/ ja sanoin sinulle: sinun pitää elämän/ cosca sinä niin sinun veressäsi macasit/ totta sinulle sanoin minä/ coscas niin veressäsi macasit: sinun pitää elämän.

16:7 Ja minä olen caswattanut sinun ja andanut sinun

laihon.' Sitten sinä vartuit, tulit isoksi ja ehdit kauneimpaan kukoistukseesi, rintasi paisuivat, ja hiuksesi kasvoivat; mutta vielä sinä olit alaston ja paljas.

16:8 Niin minä kuljin ohitsesi ja näin sinut, ja katso, sinun aikasi oli lemmen aika. Ja minä levitin liepeeni sinun ylitsesi ja peitin häpysi. Ja minä vannoin sinulle ja menin liittoon sinun kanssasi, sanoo Herra, Herra; ja sinä tulit minun omakseni.

16:9 Minä pesin sinut vedellä, huuhtelin sinut verestäsi ja voitelin sinut öljyllä.

16:10 Minä puetin sinut kirjaeltuihin vaatteisiin, kengitsin sinut sireeninnahkakenziin, sidoin päähäsi hienopellavaisen siteen ja hunnutin sinut silkillä.

16:11 Minä koristin sinut koruilla, panin rannerenkaat käsiisi ja käädyt kaulaasi,

16:12 panin nenärenkaan nenääsi, korvarenkaat korviisi ja päähäsi kauniin kruunun.

16:13 Niin koristettiin sinut kullalla ja hopealla, sinun pukusi oli hienoa pellavaa, silkkiä ja kirjaeltua vaatetta, ja sinä sait syödä lestyjä jauhoja, hunajata ja öljyä. Sinusta tuli ylenmäärin kaunis, ja sinä kelpasit kuninkaalliseen arvoon.

16:14 Ja sinun maineesi kulki

antanut sinun suureksi tulla, niinkuin hedelmän maan päällä, ja sinä olit kasvanut isoksi ja aivan kauniiksi tullut, sinun nisäs olivat kasvaneet, ja sinä olit saanut kauniit pitkät hiukset, mutta sinä olit vielä alastoin ja kaino.

16:8 Ja minä kävin ohitses ja katsoin päälles, ja katso, sinä olit täysikasvuinen, niin minä hajoitin hameeni liepeen sinun ylitses, ja peitin sinun häpiäs; ja minä vannoin sinulle, ja annoin itseni liittoon sinun kanssas, sanoo Herra, \Herra\, että sinun piti minun oleman.

16:9 Ja pesin sinun vedellä, ja virutin sinun verestäs, ja voitelin sinun öljyllä.

16:10 Ja vaatetin sinun neulotuilla vaatteilla, ja kengitin sinun Tekasjimin nahalla, ja annoin sinulle kalliit liinavaatteet, puetin sinun silkkiin.

16:11 Ja kaunistin sinun kaunistuksella, ja panin käsi-sirenkaat sinun kätees ja käädyt sinun kaulaas.

16:12 Ja annoin otsalehden sinun otsaas, ja korvarenkaat korviis ja kunnian kruunun päähäs.

16:13 Niin sinä kaunistettiin kullalla ja hopiolla, ja vaatettiin kalliilla liinavaatteella, silkillä ja neulotulla työllä; sinä söit myös sämpyläleipää, hunajaa ja öljyä; ja olit ylenpaljon kaunistettu, ja sait valtakunnan.

16:14 Ja sinun nimes kuului

isoixi tulla/ nijncuin hedelmän maan päällä/ ja olit caswanut isoixi ja caunixi tullut/ sinun nisäs olit caswanet/ ja sinä olit saanut caunit pitkät hiuxet: mutta sinä olit vielä alastoin ja caino.

16:8 Ja minä käwin ohidzes ja cadzoin päälles/ ja cadzo/ sinä olit täysicaswoinen/ nijn minä hajotin hameni liepen sinun ylidzes/ ja peitin sinun häpiäs/ ja minä kihlaisin sinun/ ja annoin idzeni lijton sinun cansas/ sano HERra HERra/ että sinun piti minun oleman.

16:9 Ja minä pesin sinun wedellä/ ja wirutin sinun werestäs/ ja voitelin sinun Balsamilla.

16:10 Ja vaatetin sinun neulotuilla vaatteilla/ ja caunist sinun kengitin/ ja annoin sinulle caunit lijnawaattet ja puetin sinun silckijn.

16:11 Ja caunistin sinun caunistuxella/ ja panin käsi-rengat sinun kätees/ ja käädyt sinun caulaas/

16:12 Ja annoin odzaladin sinun odzaas/ ja corwarengat corwijs/ ja caunin Cruunun päähäs.

16:13 Nijn sinä caunistettin cullalla ja hopiolla/ ja vaatettin parhalla lijnawaattella/ silkillä ja neulotulla työllä/ sinä söit myös sämbyläleipä/ hunajata ja öljy/ ja olit sangen caunis/ ja sait walda-cunnan.

16:14 Ja sinun sanomas cuu-

<p>pakanakansoihin kauneutesi tähden, sillä se oli täydellinen niiden kaunistusten takia, jotka minä sinun ylläsi panin; sanoo Herra, Herra.</p>	<p>nun kauneutes tähden, joka juuri täydellinen oli, senkaltaisten kaunistusten kautta, jotka minä olin pannut päälles, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>lui cauwas pacanain seas/ sinun cauniudes tähden/ joca juuri täydellinen oli/ sencaltaisten caunistusten cautta/ jotca minä olin pannut päälles/ sano HERra HERra.</p>
<p>16:15 Mutta sinä luotit kauneutesi ja harjoitit haureutta maineesi nojalla ja vuodatit haureuttasi jokaiselle ohikuljalle: 'Saakoon tuokin!'</p>	<p>16:15 Mutta sinä uskalsit kauneutes; ja ettäsin niin ylistetty olit, teit sinä huorin, niin että sinä itset teit yhteiseksi jokaiselle, jotka kävivät ohitses, ja teit hänen tahtonsa.</p>	<p>16:15 MUtta sinä uscalsit sinun cauniutes/ ja ettäsin niin ylistetty olit/ teit sinä huorin/ nijn että sinä idzes teit yhteisexi/ jocaidzelle jotca käwit ohidzes/ ja teit hänen tahtons.</p>
<p>16:16 Sinä otit vaatteitasi ja teit itsellesi kirjavia uhrikukuloita ja harjoitit haureutta niiden päällä - moista ei ole tapahtunut eikä ole tapahtuva -.</p>	<p>16:16 Ja otit sinun vaatteistas, ja teit siitä kirjavat alttarit itselles, ja teit huoruuttas niiden päällä; joca ei ikänä tapahtunut ole, eikä pidä tapahtuman.</p>	<p>16:16 Sinä otit sinun vaatteistas/ ja teit sijtä kirjawan Altarin idzelles/ ja teit huoruttas sen päällä/ joca ei ikänäns tapahtunut ole/ eikä pidä tapahtuman.</p>
<p>16:17 Sinä otit korukalujasi, minun kultaani ja hopeatani, jota minä olin sinulle antanut, ja teit itsellesi miehenkuvia ja harjoitit haureutta niiden kanssa.</p>	<p>16:17 Ja otit sinun kunnialkaluistas, jotka minä sinulle minun kullastani ja hopiastani antanut olin, ja teit niistä miehen kuvat itselles, ja teit huorin niiden kanssa.</p>	<p>16:17 Ja sinä otit sinun caunista calustas/ jotca minä sinulle minun cullastani ja hopiastani andanut olin/ ja teit sijtä miehen cuwat idzelles/ ja teit huorin nijden cansa.</p>
<p>16:18 Sinä otit kirjaeltu ja vaatteitasi ja verhosit ne niillä; ja minun öljyni ja suitsukeeni sinä panit niiden eteen.</p>	<p>16:18 Ja otit neulotut vaattees ja peitit ne niillä, ja minun öljyni ja suitsutukseni asetit sinä heidän eteensä.</p>	<p>16:18 Ja otit neulotut vaattes ja peitit ne sillä/ ja minun öljyni ja suidzutuxeni asetit sinä heidän eteens.</p>
<p>16:19 Ruokani, jota minä sinulle annoin - minähän syötin sinua lestyillä jauhoilla, öljyllä ja hunajalla - sinä panit niiden eteen suloiseksi tuoksuksi. Näin tapahtui, sanoo Herra, Herra.</p>	<p>16:19 Ruokani, jonka minä annoin syödäkses, sämpylöitä, öljyä ja hunajaa, asetit sinä heidän eteensä makiaksi hajuksi; ja niin se oli, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>16:19 Ruocani jonga minä annoin syödäxes/ sämbylöitä/ oljyä ja hunajata asetit sinä heidän eteens makiaxi hajuxi.</p>
<p>16:20 Sinä otit poikasi ja tyttäresi, jotka olit minulle synnyttänyt, ja teurastit heidät niiden syödä. Eikö riittänyt sinulle haureutesi,</p>	<p>16:20 Ja sinä otit poikas ja tyttäres, jotka minulle synnyttänyt olit, ja uhrasit ne heille syötää; luuletkos niin halvaksi huoruutes?</p>	<p>16:20 Sijhen se joutui/ sano HERra HERra/ ettäsin otit poicas ja tyttäres/ jotcas minulle synnyttänyt olit/ ja uhrasit ne heille syötä.</p>
<p>16:21 kun vielä teurastit minun poikani ja annoit heidät poltettaviksi uhrina niille?</p>	<p>16:21 Ja sinä teuraaksi teit minun lapseni, ja annoit polttaa heitä heidän edesänsä.</p>	<p>16:21 Luuletkos nijn halvaxi sinun huorudes? ettäsin teuraxi teet minun lapseni/ ja annat heitä poldetta heidän edesäns.</p>

<p>16:22 Ja kaikkien kauhistus- tesi ja haureutesi ohessa sinä et muistanut nuoruutesi päi- viä, jolloin olit alaston ja pal- jas ja sätkyttelit verissäsi.</p>	<p>16:22 Et kuitenkaan sinä ole kaikessa kauhistuksessas ja huoruudessas koskaan aja- tellut nuoruutes aikaa, kuinka paljas ja alastoin si- nä olit, ja makasit veressäs.</p>	<p>16:22 Et cuitengan sinä ole caikes sinun cauhistuxesas ja huorudesas coscan ajatellut nuorudes aica/ cuinga paljas ja alastoin sinä olit/ ja ma- caisit weresäs.</p>
<p>16:23 Ja kaiken muun pahuu- tesi lisäksi - voi, voi sinua! sanoo Herra, Herra -</p>	<p>16:23 Joka tapahtui kaiken sinun pahuutes jälkeen. Voi! voi sinuas! sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>16:23 Ylidzen caickein näiden sinun pahudes (woi woi si- nuas) sano HERra HERra:</p>
<p>16:24 sinä rakensit itsellesi korokkeita ja teit itsellesi kumpuja kaikille toreille;</p>	<p>16:24 Sinä rakensit itselles korkeudet, ja teit sinulles kukkulat kaikille kaduille.</p>	<p>16:24 Rakensit sinä idzelles corkeuxet/ ja teit sinulles cuckulat caikille catuille.</p>
<p>16:25 kaikkiin kadunkulmiin sinä rakensit kumpujasi ja häpäisit kauneutesi, levitit sääresi jokaiselle ohikulkijalle ja yhä lisäsit haureuttasi.</p>	<p>16:25 Ja kaikkein teiden suihin rakensit sinä kukku- las, ja teit sinun kauneutes kauhistukseksi; sinä hajoitit jalkas jokaiselle, joka kävi siitä ohitse, ja teit suurta sala- lavuoteutta.</p>	<p>16:25 Ja caickein teiden sui- hin rakensit sinä cuckulas/ ja teit sinun cauniudes cauhistu- xexi/ sinä hajotit jalcas jo- caidzelle jotca käwit sijtä ohidzen/ ja teit suurta sala- vuoteutta.</p>
<p>16:26 Sinä harjoitit haureutta naapuriesi, Egyptin suurijäse- nisten poikain, kanssa ja yhä lisäsit haureuttasi ja niin vi- hoitit minut.</p>	<p>16:26 Ensin sinä teit sala- vuoteutta lähimmäistes Egyptin lasten kanssa, joilla suuri liha oli, ja teit suurta salavuoteutta kehoittaakses minua.</p>	<p>16:26 Ensin sinä teit sala- vuoteutta lähimmäises Eglyp- tin lasten cansa/ joilla suuri liha oli/ ja teit suurta sala- vuoteutta/ kehoittaxes minua.</p>
<p>16:27 Ja katso, minä ojensin käteni sinua vastaan ja vä- hensin sinun määräsasi ja jätin sinut vihollistes, filis- tealaisten tyttären, raivon valtaan, jotka häpesivät sinun iljettävää vaellustasi.</p>	<p>16:27 Ja katso, minä ojensin käteni sinua vastaan ja hil- litsin senkaltaisen tapas, ja hylkäsin sinun vihollistes Philistealaisten tyttären tah- toon, jotka häpesivät sinun häpeemätöntä työtäs.</p>	<p>16:27 Mutta minä ojensin kä- teni sinua wasthan/ ja hillidzin sencaltaisen tapas/ ja hyljäi- sin sinun/ sinun wihollistes Philisterein tyttärillen tah- toon/ jotca häpeisit sinun häpemätöindä työtäs.</p>
<p>16:28 Sitten sinä harjoitit haureutta Assurin poikain kanssa, koska et voinut saa- da kyllääsi; ja vaikka harjoitit haureutta heidän kanssansa, et sittenkään kyllääsi saanut.</p>	<p>16:28 Sitte sinä teit huoruut- ta Assurin lasten kanssa, ja et taitanut heistä kyllääs saada; ja kuin sinä olit teh- nyt huoruutta heidän kans- sansa, ja et taitanut heistä kyllääntyä;</p>	<p>16:28 Sijtte sinä teit huorutta Assurin lasten cansa/ ja et tainnut heistä kylläs saada/ ja cosca sinä olit tehnyt huo- rutta heidän cansans/ ja et tainnut heistä kylländyä.</p>
<p>16:29 Sitten sinä yhä enensit haureuttasi kauppiasten maa- han päin, Kaldeaan, mutta et siitäkään saanut kyllääsi.</p>	<p>16:29 Enensit sinä vielä sitte sinun huoruuttas Kanaanin maalla, Kaldeaan asti, ja et sinä vielä sittenkään taitanut silläkään kyllääntyä.</p>	<p>16:29 Enänsit sinä wielä sijtte sinun huoruttas Canaan maalla Chaldeasta asti/ nijn et wielä sijttekän tainnut sinä silläkän kylländyä:</p>
<p>16:30 Kuinka himosta hiukea- va olikaan sinun sydämesi, sanoo Herra, Herra, kun teit</p>	<p>16:30 Kuinka siis minun pi- täis ympärileikkaaman sinun sydämes, sanoo Herra, \Herra\: että senkaltaisen</p>	<p>16:30 Cuingast sijs minun pidäis ymbärinsleickaman si- nun sydämes? sano HERra</p>

tämän kaiken, niinkuin tekee itse pääportto;	julkihuoran töitä teet?	HERra/ ettäs sencaltaisen julki huoran töitä teet/
16:31 kun rakensit korokkeesi kaikkiin kadunkulmiin ja teit kumpusi kaikille toreille! Mutta siinä sinä olit erilainen kuin muut portot, että halveksuit portonpalkkaa -	16:31 Siinä, ettäs niin rakennat korkeutes joka tien suuhun, ja teet kukkulas kaikille kaduille, ja et ole niinkuin muu portto, joka rahalla ostettaman pitää,	sen cansa ettäs nijn rakennat corkeuxes joca tien suihin/ ja teet cuckulas caikille catuille.
16:32 avionrikkoja-vaimo, joka miehensä sijaan ottaa vieraita!	16:32 Taikka niinkuin joku huorivaimo, joka miehensä sijaan laskee toisen.	16:31 Sltälikin/ et sinä ollut nijncuin muu portto/ joca rahalla ostettaman pitää.
16:33 Kaikille muille portoille annetaan lahja, mutta sinä annoit portonlahjojasi kaikille rakastajillesi ja haureudessasi lahjoit heitä tulemaan luoksesi joka taholta.	16:33 Kaikille portoille annetaan lahjoja; mutta sinä annat kaikille sinun värtämiehilles palkan, ja lahjoitat heitä, että heidän joka paikasta sinun tykös tuleman pitäis, huoruutta tekemään sinun kanssas.	16:32 Taicka nijncuin jocu huoriwaimo joca miehens sijaan laske toisen.
16:34 Sinun oli haureudessasi laita päinvastoin kuin muitten naisten: sinun perässäsi ei juostu haureuteen, ja sinä maksoit portonpalkkaa, mutta sinulle portonpalkkaa ei maksettu; näin se oli päinvastoin.	16:34 Ja löydetään sinun tykönäs sinun huotuudessas juuri vastoin sitä mikä tapa on muiden vaimoin kanssa, ettei sinun perässäs juosta; ja että sinä palkan annat, ja ei sinulle palkkaa anneta, niin sinä teet juuri vastahakoisin.	16:33 Sillä caikille muille portoille annetan raha/ mutta sinä annat caikille sinun wärtämiehilles raha/ ja lahjoitat heitä/ että heidän jocapaicas sinun tygös tuleman pidäis huorutta tekemän sinun cansas.
16:35 Sentähden, sinä portto, kuule Herran sana:	16:35 Sentähden sinä portto, kuule \Herran\ sanaa:	16:34 Ja löytän sinus/ sinun huorudesas juuri wastoin sitä cuin tapa on muiden waimoin cansa: ettei sinun peräs juosta: mutta sinä myös rahakin annat/ ja ei sinulle yhtäkän raha anneta/ ja näin sinä teet juuri wastahacoisin.
16:36 Näin sanoo Herra, Herra: Koska olet antanut riettautesi vuotaa ja olet paljastanut häpysi haureudessasi kaikille rakastajillesi ja kaikille kauhistaville kivijumalillesi, sekä lastesi veren tähden, jonka olet niille antanut,	16:36 Näin sanoo Herra, \Herra\; ettäs niin mielelläs annat rahaa, ja julistat häpiäs huoruutes kautta värtämiehelles ja kaiken sinun kauhistukses epäjumalain kanssa, ja vuodatat lastes veren, jonkas heille uhraat;	16:35 SEntähden sinä portto cuule HERran sana: näitä sano HERra HERra:
16:37 sentähden, katso, minä kokoan kaikki sinun rakastajasi, jotka olivat sinulle mieleen, kaikki, joita sinä rakastit, ja kaikki, joihin kyllästyit, ne minä kokoan sinua vastaan joka taholta ja paljastan heille sinun häpysi, niin että	16:37 Sentähden, katso, minä tahdon koota kaikki sinun värtämiehes, joiden kanssa sinä olet hekumassa elänyt, ynnä kaikkein niiden kanssa, joita ystävinäs pidät, ja joita vihaat; ja minä tahdon ne koota sinua vastaan joka taholta, ja julistaa sinun	16:36 Ettäs nijn mielelläs annat raha/ ja julistat sinun häpiäs huorudes cautta/ wärtämiehilles/ ja caiken sinun cauhistuxes epäjumalita wastan/ ja wuodatat lastes weren/ jongas heille uhtrat:

he näkevät koko häpysi.

16:38 Minä tuomitsen sinut sen mukaan, mitä on säädetty avionrikkoja- ja verenvuodattaja-naisista, ja annan vihassa ja kiivaudessa sinun veresi vuotaa.

16:39 Ja minä annan sinut heidän käsiinsä, ja he hajottavat sinun korokkeesi, kukistavat sinun kumpusi, raastavat sinulta vaatteesi, ottavat korukalusi ja jättävät sinut alastomaksi ja paljaaksi.

16:40 He nostattavat kansanjoukon sinua vastaan, ja ne kivittävät sinut, hakkaavat sinut maahan miekoillansa,

16:41 polttavat tulella sinun talosi ja panevat sinussa toimeen tuomiot paljojen naisten silmäin edessä. Minä teen lopun sinun porttona-olostasi, etkä sinä enää sitten portonpalkkoja maksa.

16:42 Niin minä tyydytän vihani sinussa, niin että minun kiivauteni sinusta väistyy, ja minä tyynnyn enkä enää ole vihastunut.

16:43 Koska et muistanut nuoruutesi päiviä, vaan ärsyitit minut kaikilla näillä, niin katso: minäkin annan sinun vaeluksesi tulla oman pääsi päälle, sanoo Herra, Herra. Etkö sinä tehnyt näitä iljetyksiä kaikkien kauhistustesi lisäksi?

häpiäs, että heidän kaikki sinun häpiäs näkemän pitää.

16:38 Ja minä annan käydä huoran ja verenvuodattajan oikeuden sinun ylitses, ja annan vuodattaa sinun veres julmuudella ja kiivaudella.

16:39 Ja minä annan sinut heidän käsiinsä, että heidän pitää särkemän sinun korkeutes, ja kukistaman sinun kukkulas, ja riisuman sinun vaattees, ja ottaman sinulta pois sinun kunniakappalees, ja antaman istua sinun alasti ja paljaana.

16:40 Ja heidän pitää antaman tulla sinun vastaas suuren väkijoukon, jotka pitää sinua kivittämän kuoli-aaksi ja hakkaaman miekoillansa rikki;

16:41 Ja tulella polttaman sinun huonees, ja näyttämän sinulle sinun oikeutes monen vaimon silmäin edessä; ja minä tahdon tehdä lopun sinun huoruudelles, ettei sinun enään pidä antaman rahaa.

16:42 Ja kuin minä olen antanut minun vihani levätä sinun päälläs, niin pitää minun kiivauteni sinusta lupuman, että minä mahtaisin olla levossa, ja en enään vihastua.

16:43 Ettes muistanut nuoruutes aikaa, vaan kehoitit minua näillä kaikilla, sentähden tahdon minä myös panna kaikki sinun menos sinun pääs päälle, sanoo Herra, \Herra\, ettes tekisi sitä pahaa kaikkein sinun kauhistustes kanssa.

nua watan jocapaicas/ ja tahdon julista sinun häpiäs/ että heidän caicki sinun häpiäs näkemän pitä.

16:38 Ja minä annan käydä huoran ja werenwuodattajan oikeuden sinun ylidzes/ ja tahdon wuodatta sinun weres julmudella ja kijwaudella.

16:39 Ja tahdon sinun anda heidän käsijns/ että heidän pitä särkemän sinun korkeuxes/ ja cukistaman sinun cuckulas/ ja rijsuman sinun waattes/ ja ottaman sinulda pois sinun caunit cappales/ ja andaman istua sinun alasti ja paljasna.

16:40 Ja heidän pitä andaman tulla sinun wastas suuren wäkijoucon/ jotca pitää sinua kiwittämän ja hackaman miecallans ricki:

16:41 Ja tulella polttaman sinun huones/ ja näyttä sinulle sinun oikeudes monen waimon silmäin edes/ ja minä tahdon tehdä lopun sinun huorudes cansa/ ettei sinun sillen pidä andaman raha.

16:42 Ja tahdon sammutta minun vihani sinuun/ ja täytätä minun kijwauteni sinuun/ että minä mahdaisin tytyä/ ja en tarwidzis enä wihastua:

Ettes muistanut nuorudes aika: waan kehoitit minua näillä caikilla.

16:43 Sentähden tahdon minä panna myös caicki sinun työs sinun pääs päälle/ sano HERra HERra: Ettes tekis sitä paha caickein sinun cauhistustes cansa.

16:44 Katso, jokainen, joka sananlaskuja lausuu, on lausuva sinusta: 'Tyttö tulee äitiinsä.'

16:45 Sinä olet äitisi tytär, hänen, joka vieroi miestänsä ja lapsiansa, ja olet sisartesi sisar, heidän, jotka vieroivat miehiänsä ja lapsiansa: teidän äitini oli heittiläinen ja isäni amorilainen.

16:46 Isompi sisaresi oli Samaria tyttäriinensä, joka asui vasemmalla puolellasi, ja pienempi sisaresi, joka asui oikealla puolellasi, oli Sodoma tyttäriinensä.

16:47 Mutta sinä et vaeltanut heidän teittänsä etkä tehnyt kauhistuksia samalla tavoin kuin he: vähän aikaa vain, niin sinä jo teit kelvottomammin kuin he kaikilla teilläsi.

16:48 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: ei totisesti sisaresi Sodoma tyttäriinensä tehnyt sitä, mitä sinä tyttäriinensä olet tehnyt.

16:49 Katso, tämä oli sisaresi Sodomian synty: ylpeys, leivän yltäkyläisyys ja huoleton lepo hänellä ja hänen tyttäriillään; mutta kurjaa ja köyhää hän ei kädestä ottanut.

16:50 He korskeilivat ja tekivät kauhistuksia minun edessäni, ja minä, kun sen näin, toimitin heidät pois.

16:51 Ja Samaria ei tehnyt

16:44 Katso, kaikki jotka itänsä sananlaskussa harjoittavat, ne pitää tämän sananlaskun sinusta sanoman: tyttö on niinkuin äitini.

16:45 Sinä olet äitisi tytär, joka hylkäsi miehensä ja lapsensa; ja sinä olet sisartesi sisar, jotka jättivät pois miehensä ja lapsensa; teidän äitini on Hettiläinen, ja teidän isäni Amorilainen.

16:46 Samaria on sinun vanhempi sisaresi tyttäriinensä, joka vasemmalla puolellasi tykkönäs asuu; ja Sodoma on sinun nuorempi sisaresi tyttäriinensä, joka asuu oikealla puolellasi.

16:47 Vaikka et sinä kuitenkaan heidän teittänsä vaeltanut, taikka tehnyt heidän kauhistustensa jälkeen, niin ei siitä paljo puutu, ettet sinä pahempia asioita tehnyt ole kuin he, kaikissa sinun menoissasi.

16:48 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\, Sodoma, sinun sisaresi tyttäriinensä, ei ole niin tehnyt kuin sinä ja sinun tyttäres.

16:49 Katso, se oli sinun sisaresi, Sodomian synty: ylpeys, ja kaikissa yltäkyläisyys, ja hyvä rauha, joka hänellä ja hänen tyttäriillään oli: mutta köyhiä ja tarvitsevia ei he auttaneet;

16:50 Mutta he olivat ylpiät, ja tekivät kauhistuksen minun edessäni; sentähden olen myös minä heittänyt heidät pois, kuin minä sen näin.

16:51 Niin ei myös Samaria

16:44 CADzos/ caicki jotca idzens sananlascus harjoittawat/ ne pitä tämän sananlascun sinusta sanoman: tyttö on nijncuin äitini/

joka juoksi pois miehensä ja lapsens tykö/ sinä olet sisartesi sisar/ joka jätti pois miehensä ja lapsens.

16:45 Teidän äitini on Hettiläinen/ ja teidän isäni Ammorrealainen.

16:46 Samaria on sinun vanhempi sisaresi tyttäriinensä/ joka wasemalla puolellasi tykkönäs asu/ ja Sodoma on sinun nuorempi sisaresi tyttäriinensä/ jotca asuwat oikealla puolellasi:

16:47 Waicka et sinä cuitengan ole elänyt heidän menons jälkeen/ taikka tehnyt heidän cauhistuxens jälkeen/ ei sijtä paljo puutu/ ettet sinä pahembita asioita tehnyt ole cuin he/ caikis sinun menoissasi.

16:48 Nijn totta cuin minä elän/ sano HERra HERra: Sodoma sinun sisaresi tyttäriinensä ei ole nijn tehnyt cuin sinä ja sinun tyttäres.

16:49 Cadzo/ se oli sinun sisaresi Sodomian syndi/ ylpeys/ ja caikis yldäkyläisyys/ ja hywä rauha joka hänellä ja hänen tyttäriillään oli: mutta köyhiä ja tarwidzepi ei he auttanet:

mutta olit ylpiät ja teit cauhistuxen minun edessäni.

16:50 Sentähden olen myös minä heittänyt heidät pois/ cosca minä sijhen rupeisin cadzoman.

16:51 Nijn ei myös Samaria

puoltakaan sinun syntiesi ver-
taa; mutta sinä olet tehnyt
kauhistuksia paljon enemmän
kuin he, niin että olet kaikilla
kauhistuksillasi, joita olet teh-
nyt, saanut sisaresi näyttä-
mään vanhurskailta.

16:52 Niinpä kannan myös
sinä häpeäsi, kun olet hank-
kinut moisen hyvityksen sise-
rillesi: sinun syntiesi takia,
kun olet menetellyt vielä kau-
histavammin kuin he, ovat he
vanhurskaampia kuin sinä.
Häpeä sinäkin ja kannan hä-
peäsi, kun olet saanut sisare-
si näyttämään vanhurskailta.

16:53 Ja minä tahdon kääntää
heidän kohtalonsa: So-
doman ja hänen tyttäriensä
kohtalon sekä Samarian ja
hänen tyttäriensä kohtalon; ja
minä tahdon kääntää sinun
kohtalosi, sinun, joka olet
heidän keskellänsä,

16:54 että kantaisit häpeäsi
ja olisit häpeissäsi kaikesta,
mitä teit, kun lohdutit heidät.

16:55 Sinun sisaresi - Sodo-
ma tyttäreineen saa palata
entisellensä, ja Samaria tyttä-
rineen saa palata entisellen-
sä. Ja sinä tyttärinesi saat
palata entisellesi.

16:56 Eikö ollut sisaresi So-
doma huhupuheena sinun
suussasi sinun ylpeytesi aika-
na,

16:57 ennenkuin sinun oma

ole tehnyt puoliakaan sinun
syntejäsi; mutta sinä olet pal-
jon enemmän tehnyt sinun
kauheuttas kuin hän, ettäs
olet tehnyt sisaresi hyväksi
kaikkein sinun kauhistustes
suhteen, joita sinä tehnyt
olet.

16:52 Niin kannan myös hä-
piäs, sinä, joka sisaresi hy-
väksi teet synteis kautta,
joissa sinä suuremmat ja olet
tehnyt heitä paremmaksi
kuin sinä olet: niin häpeäsi nyt
ja kannan häpiäs, ettäs sise-
res, hyväksi tehnyt olet.

16:53 Mutta minä tahdon
kääntää heidän vankiutensa:
Sodoman vankiuden ja hä-
nen tyttärensä, ja Samarian
vankiuden ja hänen tyttä-
rensä, ja sinun vankiutes
vangit heidän keskellänsä,

16:54 Niin että sinun täytyy
kantaa sinun häpiäs ja pilk-
kas kaiken sen edestä, jonka
tehnyt olet, jolla heitä olet
lohduttava.

16:55 Ja sinun sisaresi So-
doma ja hänen tyttärensä
pitää käännetyksi tuleman,
niinkuin he ennen ovat ol-
leet, ja Samaria ja hänen tyt-
tärensä pitää käännetyksi
tuleman, niinkuin he ennen
ovat olleet; ja sinun myös
tyttäres kanssa pitää kää-
netyksi tuleman, niinkuin te
ennen olleet olette.

16:56 Ja ei pidä (enää) So-
doma sinun sisares huutoon
tuleman sinun suussasi,
(niinkuin) ylpeytes aikana.

16:57 Kuin pahuutes ei vielä

ole tehnyt puoliakaan sinun
syntejäsi: mutta sinä olet pal-
jo enemmän tehnyt sinun
cauhiuttas kuin hän/ ettäs
olet tehnyt sisaresi hyväksi
caickein sinun cauhistuxes
suhteen kuin sinä tehnyt olet.

16:52 Nijn kannan myös häpi-
äs sinä joca sisaresi hyväksi
teet synteis cautta/ joisa
sinä suuremmat cauhistuxet
tehnyt olet kuin he/ ja olet
tehnyt heitä parammaxi kuin
sinä olet: nijn häpeäsi idzes
nyt/ ja kannan häpiäs/ ettäs
sisaresi hyväksi tehnyt olet.

16:53 MUtta minä tahdon
kääntää heidän fangiutensa/ ni-
mittäin/ näiden Sodoman
fangiuden ja hänen tyttärensä/
ja näiden Samarian fangiuden
ja hänen tyttärensä/ ja sinun
fangiudes fangit ynnä heidän
cansans.

16:54 Nijn että sinun täytyy
canda sinun häpiäs ja pilckas
caiken sen edestä/ jongas
tehnyt olet/ ja teidän sijtte
cuitengin pitää lohdutetuxi tu-
leman.

16:55 Ja sinun sisaresi tämä
Sodoma ja hänen tyttärensä
pitä käätyxi tuleman nijncuin
he ennen ovat ollet/ ja Sa-
maria ja hänen tyttärensä pitä
käätyxi tuleman/ nijncuin he
ennen ovat ollet/ ja sinun
myös tyttäres cansa pitää kää-
tyxi tuleman/ nijncuin te en-
nen ollet olette.

16:56 Ja ei sinun pidä
enämbi ylistämän sisartas
Sodomata/ nijncuin ylpeydes
aicana.

16:57 Cosca pahudes ei vielä

<p>pahuutesi paljastui, silloin kun jouduit Aramin tyttärien ja kaikkien heidän ympärillään asuvaisten, filistealaisten tyttärien, häväistäväksi, jotka joka taholta pilkkaavat sinua?</p>	<p>julki ollut, niinkuin siihen aikaan, kuin Syrian ja Philistealaisten tyttäret häpäisivät sinua joka paikassa, ja kaikki sen ympäristö katsoi sinun ylön;</p>	<p>julki ollut/ niinuin Syrian ja Philisterin tyttäret häväisit sinua jocapaicas/ ja cadzoit sinun ylön caicki ymbäristö:</p>
<p>16:58 Sinä saat kantaa iljetyksesi ja kauhistuksesi, sano Herra.</p>	<p>16:58 Kuin sinun täytyi kantaa pahuuttas ja kauheuttas, sanoo [Herra], \Herra\.</p>	<p>16:58 Cosca teidän täytyi canda teidän pahuttan ja cauhiuttan/ sano HERra HERra.</p>
<p>16:59 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Minä olen tehnyt sinulle sen mukaan, kuin sinä olet tehnyt, kun olet pitänyt valan halpana ja rikkonut liiton.</p>	<p>16:59 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\; minä tahdon tehdä sinulle, niinkuin sinä tehnyt olet, ettäs valan katsoit ylön ja särjit liiton.</p>	<p>16:59 Sillä nijn sano HERra HERra: Minun pitä tekemän sinulle niinuin sinä tehnyt olet/ ettäs walan cadzoit ylön/ ja särjit lijton.</p>
<p>16:60 Mutta minä muistan liittoni, jonka tein sinun kanssasi sinun nuoruutesi päivinä, ja minä teen sinun kanssasi iankaikkisen liiton.</p>	<p>16:60 Mutta minä tahdon muistaa minun liittoni, jonka minä kanssas tehnyt olen nuoruutes aikana, ja tahdon tehdä ijankaikkisen liiton sinun kanssas.</p>	<p>16:60 Mutta minä tahdon muista minun lijtoni/ jonga minä cansas tehnyt olen nuorudes aicana. Ja tahdon tehdä ijancaickisen lijton sinun cansas.</p>
<p>16:61 Ja sinä muistat vaeluksesi ja häpeät, kun otat vastaan sisaresi, ne, jotka ovat sinua isommat, ynnä ne, jotka ovat sinua pienemmät, ja minä annan heidät sinulle tyttäreiksi; mutta en sinun liitostosi voimasta.</p>	<p>16:61 Niin sinun pitää mielees johdattaman sinun teitäs, ja häpeemän, kuin olet ottava tykös vanhemmat ja nuoremman sisares, jotka minä sinulle tyttäreikses antava olen; vaan ei sinun liitostas.</p>	<p>16:61 Nijn sinun pitä mielees johdattaman sinun teitäs/ ja häpemän/ coscas olit ottawa tygös wanhemman ja nuoremman sisares/ jotca minä sinulle tyttäreixes andawa olen: waan ei sinun lijtostas.</p>
<p>16:62 Ja minä teen liittoni sinun kanssasi, ja sinä tulet tietämään, että minä olen Herra.</p>	<p>16:62 Mutta minä tahdon tehdä minun liittoni sinun kanssas, että sinun ymmärtämän pitää, että minä olen \Herra\:</p>	<p>16:62 Mutta minä tahdon tehdä minun lijtoni sinun cansas/ että sinun ymmärtämän pitä/ että minä olen HERra:</p>
<p>16:63 Niin sinä muistat ja häpeät etkä voi häpeäsi tähden suutasi avata, kun minä annan sinulle anteeksi kaikki, mitä sinä tehnyt olet; sanoo Herra, Herra.</p>	<p>16:63 Ettäs sitä ajattelisit ja häpeäisit, ja et rohkeaisi häpiän tähden suutas avata, koska minä sinulle anteeksi antava olen kaikki, mitä tehnyt olet, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>16:63 Ettäs sitä ajattelisit ja häpeisit/ ja et rohkeis häpiän tähden suutas awata/ cosca minä andexi andawa olen caicki mitä tehnyt olet/ sano HERra HERra.</p>

Hesekiel 17 LUKU

17:1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

17:2 Ihmislapsi, esitä arvoitus ja lausu vertaus Israelin hei-

17 LUKU

17:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

17:2 Sinä ihmisen poika, anna Israelin huoneelle ta-

XVII. Lucu

17:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

17:2 Sinä ihmisen poica/ anna Israelin huonelle yxi tapa-

molle

17:3 ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Suuri kotka, suurisiipinen, pitkäsulkainen, täysihöyheninen, kirjava, tuli Libanonille ja otti latvuksen setripuusta.

17:4 Hän taittoi siitä latvlehvän ja vei sen kauppiasten maahan, asetti sen kauppurien kaupunkiin.

17:5 Sitten hän otti siitä maasta taimen ja pani sen kylvöpeltoon. Hän otti sen ja pani pajuksi runsaan veden ääreen.

17:6 Se verso, ja siitä tuli rehevä viinipuu, matalakasvuisen; sen oksien tuli kääntyä kotkaan päin ja sen juurten olla hänen allansa. Siitä tuli viinipuu, se teki haaroja, työnsi oksia.

17:7 Mutta oli toinen suuri kotka, suurisiipinen, runsashöyheninen; ja katso, tämä viinipuu ojensi juurensa sitä kotkaa kohti ja työnsi oksansa siihen päin, sen kasteltaviksi, siitä penkereestä, johon se oli istutettu.

17:8 Se oli istutettu hyvään peltoon, runsaan veden ääreen, että se tekisi lehviä, kantaisi hedelmää ja tulisi ihanaksi viinipuuksi.

17:9 Sano: Näin sanoo Herra, Herra: Menestyyköhän se? Eiköhän kotka kisko ylös sen juuria ja raasta sen hedelmiä; niin että kaikki siitä versoneet lehdet kuivuvat ja puu kuivuu? Eikä tarvita suurta voimaa, ei paljoa väkeä sen nostamiseksi juuriltansa.

paus ja juttele vertaus,

17:3 Ja sano: näin sanoo Herra, \Herra\: suuri kotka suurella lennolla ja pitkällä siivillä ja täynnä sulkia, jotka olivat kirjavat, tuli Libanonin päälle, ja otti sedripuun latvan.

17:4 Ja mursi pois sen pienten vesain latvan, ja vei sen kauppamaahan, ja pani sen kauppiamiesten kaupunkiin.

17:5 Ja otti myös siemeniä siitä maakunnasta ja kylvine hyvään peltoon, ja asetti siihen, kussa paljo vettä läsnä oli, ja istutti sen taitavasti.

17:6 Ja se kasvoi ja tuli avaraksi viinapuuksi, vaan matalaksi varreltansa, sillä oksat taittivat itsensä siihen päin, ja olivat juuret sen alla; ja se tuli jaloksi viinapuuksi, ja kasvoi oksat, ja putkautti itsestänsä vesat.

17:7 Ja siellä oli toinen suuri kotka, jolla olivat isot siivet ja paljo sulkia, ja katso, tämä viinapuu sovitti juurensa hänen puoleensa, ja ojensi oksansa hänen puoleensa, että sen piti kastetuksi tuleman hänen ojistansa.

17:8 Ja oli kuitenkin hyvällä maalla paljon veden tykönä istutettu, niin että se kyllä sai kasvaa oksia, hedelmää kantaa ja suureksi viinapuuksi tulla.

17:9 Niin sano nyt: näin sanoo Herra, \Herra\: pitäisikö sen menestymän? eikö sen juuret pidä reväistämän ylös, ja sen hedelmät varistetaman, että se kuivettuis? sen pitää kuivettuman kaikissa vesoissansa, ja ei suuren käsivarren, taikka paljon kansan kautta, juurinsa revit-

us ja wertaus/ ja sano:

17:3 Näitä sano HERra HERra: yxi isoi Cotca suurella lennolla ja pitkällä sijillä ja täynäns sulkia/ ja tuli kirjawana Libanonin päälle/

17:4 Ja otti oxat pois Cedristä/ ja mursi pois ylimmäisen ladwan/ ja wei sen cauppa maahan/ ja pani sen cauppiamiesten Caupungijn.

17:5 Ja hän otti myös siemenitä sijtä maacunnasta ja kylwi sen hywään maahan/ cusa paljo wettä oli/ ja istutti nijncuin halapajun/

17:6 Ja se caswoi ja tuli suurexi wijnapuuxi/ waan sangen matalaxi/ sillä hänen oxans taitit idzens maahan juurta päin/ ja oli nijn yxi wijnapuu joca oxat ja lehdet sai.

17:7 JA siellä oli toinen isoi Cotca suurten sijpein ja moinein sulcain cansa/ ja cadzo/ tämä wijnapuu sowitti hänen juurens hänen puoleens/ ja ojensi oxans hänen puoleens/ että sen piti castetuxi tuleman hänen ojastans.

17:8 Ja oli cuitengin hyvällä maalla paljon weden tykönä istutettu/ nijn että se kyllä sais oxia/ hedelmätä canda/ ja suurexi wijnapuuxi tulla.

17:9 Nijn sano nyt: näin sano HERra HERra: pidäiskö sen menestymän? eiköstä hänen juurens pidä rewäistämän ylös ja sen hedelmät otettaman pois/ että hän cuiwettuis ja hänen pitä cuiwettuman caikis hänen wesoisans. Ja ei sen pidä tapahtuman suuren

tämän ylös.

17:10 Katso, istutettu se on - menestyyköhän se? Eiköhän se kuivu, kun siihen käy itä-tuuli, kuivu penkereessä, jossa se versoi?

17:11 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

17:12 Sano uppiniskaiselle suvulle: Ettekö te tiedä, mitä tämä tarkoittaa? Sano: Katso, Baabelin kuningas tuli Jerusalemiin, otti sen kuninkaan ja päämiehet ja vei heidät luoksansa Baabeliin.

17:13 Ja hän otti yhden kuninkaallisesta suvusta, teki hänen kanssansa liiton ja otti häneltä valan, mutta maan mahtavat hän vei mukanaan,

17:14 että valtakunta tulisi vähäpätöiseksi eikä kohoaisi, että se pitäisi liittonsa ja liitto pysyisi.

17:15 Mutta hän kapinoi häntä vastaan ja laittoi lähettäänsä Egyptiin, että hänelle annettaisiin hevosia ja paljon väkeä. Menestyyköhän se, pelastuukohan se, joka täläistä tekee? Pelastuuko se, joka liiton rikko?

17:16 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: sen kuninkaan asuinpaikalla, joka hänet kuninkaaksi teki, jonka valan hän on halpana pitänyt ja jonka liiton hän on rikkonut, sen luona, keskellä Baa-

17:10 Katso, se on istutettu; vaan pitäiskö sen menestymän? ja niin pian kuin siihen tulee itä-tuuli, niin pitää sen kuivettuman paikoinensa.

17:11 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

17:12 Sanos tälle kovakorvaiselle huoneelle: ettekö te tiedä, mikä tämä on? ja sano: katso, Babelin kuningas tuli Jerusalemiin, ja otti hänen kuninkaansa ja päämiehensä, ja vei heidät tykönsä Babeliin.

17:13 Ja otti yhden kuninkaallisesta siemenestä, ja teki liiton hänen kanssansa, ja otti valan häneltä; mutta ne jalot maakunnassa otti hän pois.

17:14 Että valtakunta piti nöyryytetyksi tuleman, ja ei itsiänsä paisuttaman, että liitto piti pidettämän ja seisovainen oleman.

17:15 Mutta se luopui hänestä, ja lähetti käskyläisensä Egyptiin, että hänelle piti lähettämän hevosta ja paljon väkeä; pitäiskö se menestymän hänelle? taikka pitäiskö hänen hyvin siitä pääsemän, joka senkaltaista tekee? ja se kuin liiton särkee, pitäiskö sen pääsemän?

17:16 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\ : sen kuninkaan paikassa, joka hänen kuninkaaksi asetti, jonka valan hän katsoi ylös, ja jonka liiton hän särki, siellä hänen pitää kuoleman Babelissa.

käsiwarren/ taicka suuren Canssan cautta/ että hänen oxistans wiedäisin pois.

17:10 Cadzos/ se on istutettu: waan pidäiskö sen menestymän? ja nijn pian cuin siihen tule itä tuuli/ nijn pitää sen cuiwettuman paickoinens.

17:11 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

sanos tälle cowacorwaiselle Canssalle:

17:12 Ettäkö te tiedä mikä tämä on? ja sano: cadzo Cuningas Babelist tuli Jerusalemijn/ ja otti hänen Cuningans ja hänen Förstins ja wei heidän Babelijn/

17:13 Ja otti yhden Cuningaligest siemenest/ ja teki lijton hänen cansans/ ja otti walan häneldä:

17:14 Mutta ne jalot maakunnassa otti hän pois/ että waldacunda piti nöyrytetyksi tuleman/ ja ei idziäns paisuttaman/ että lijtto piti pidettämän/ ja seisowainen oleman.

17:15 Mutta se siemen luopui hänestä ja lähetti käskyläisensä Egyptijn/ että hänelle piti lähetettämän hewoisita ja paljo wäke: pidäiskö se menestymän hänelle? taicka pidäiskö hänen hywin sijtä pääsemän joca sencaltaista teke? ja se cuin lijton särke/ pidäiskö sen pääsemän?

17:16 Nijn totta cuin minä elän/ sano HERra HERra: sen Cuningan paicas joca hänen Cuningaxi asetti/ jonga walan hän cadzoi ylös/ ja jonga lijton hän särki/ siellä hänen pitä cuoleman/ nimittäin/

belia, hänen totisesti on kuol-
tava.

17:17 Ja farao suurella sota-
joukollaan ja paljolla väellään
ei tee mitään hänen hyväk-
seen sodassa, kun luodaan
valli ja rakennetaan saartova-
rusteet paljojen ihmisten hä-
vittämiseksi.

17:18 Hän piti halpana valan
ja rikkoi liiton; katso, vaikka
oli kättä lyönyt, hän teki kai-
ken tämän - ei hän pelastu.

17:19 Sentähden, näin sanoo
Herra, Herra: Niin totta kuin
minä elän, niin valani, jonka
hän halpana piti, ja liittoni,
jonka hän rikkoi, minä annan
totisesti tulla hänen päänsä
päälle.

17:20 Minä levitän verkkoni
hänen ylitsensä, ja hän taker-
tuu minun pyydykseeni. Minä
vien hänet Baabeliin ja käyn
siellä oikeutta hänen kans-
sansa hänen uskottomuudes-
taan, jota hän on osoittanut
minua kohtaan.

17:21 Ja kaikki hänen pako-
laisensa kaikista hänen sota-
joukoistaan kaatuvat miek-
kaan, ja jäljellejääneet hajote-
taan kaikkiin tuuliin. Ja te
tulette tietämään, että minä,
Herra, olen puhunut.

17:22 Näin sanoo Herra, Her-
ra: Mutta minä otan yhden
latvuksen siitä korkeasta set-
ripuusta ja istutan sen; hen-
non latvalehvän minä siitä
taitan ja istutan korkealle ja

17:17 Ja Pharaon ei pidä
seisovaisen oleman häntä
auttaissansa sodassa, sota-
joukolla ja paljolla väellä,
koska vallit pantaman ylös ja
multaseinät rakennettaman
pitää, että monta sielua
surmattaisiin.

17:18 Sillä hän on katsonut
valan ylös, ja särkenyt liiton;
katso, että hän on kätensä
ojentanut, ja kaikkia näitä
tekee, niin ei hänen pidä
pääsemän.

17:19 Sentähden sanoo Her-
ra, \Herra\ näin: niin totta
kuin minä elän, tahdon minä
valani, jonka hän on katso-
nut ylös, ja liittoni, jonka
hän särkenyt on, antaa tulla
hänen päänsä päälle.

17:20 Sillä minä tahdon heit-
tää verkkoni hänen pääl-
lensä, ja hän pitää minun pyy-
dyksilläni otettaman kiinni;
ja minä tahdon antaa hänen
vietää Babeliin, ja tahdon
siellä olla oikeudella hänen
kanssansa, että hän niin it-
sensä on asettanut minua
vastaan.

17:21 Ja kaikki, jotka pake-
nevat ja hänen puoltansa
pitävät, pitää miekalla lan-
keeman, ja ne, jotka heistä
pääsevät, pitää kaikkiin tuu-
liin hajoitetuiksi tuleman; ja
teidän pitää ymmärtämän,
että minä \Herra\ olen tä-
män puhunut.

17:22 Näin sanoo Herra,
\Herra\; minä tahdon myös
ottaa korkian sedrin latvasta,
ja murtaa nuorten vesain
latvan, ja minä tahdon istut-
taa sen korkialle vuorelle.

Babelis.

17:17 Ja Pharaon ei pidä
seisovaisen oleman hänen
cansans sodasa/ sotajoucolla
ja paljolla väellä/ cosca wal-
lit ylösheitettämän ja scantzit
rakettaman pitä/ että paljo
Canssa lyödäisin.

17:18 Sillä hän on cadzonut
walan ylös/ ja särkenyt lijton
johon hän on kätensä ojen-
danut/ ja caickia näitä teke/
nijn ei hänen pidä pääsemän.

17:19 Sentähden sano HERra
HERra näin: njn totta cuin
minä elän/ tahdon minä mi-
nun walani/ jonga hän on
cadzonut ylös/ ja minun lij-
toni/ jonga hän särkenyt on/
anda tulla hänen pääns pääl-
le.

17:20 Sillä minä tahdon heit-
tä minun werckoni hänen
päällens/ ja hänen pitä mi-
nun wercosani otettaman
kijnni. Ja minä tahdon anda
hänen tulla Babelijn/ ja siellä
minä tahdon olla oikeudella
hänen cansans: Että hän njn
idzens on asettanut minua
wastan.

17:21 Ja caicki jotca pa-
kenewat ja hänen puoldans
pitävät/ pitä miecalla lange-
man/ ja ne jotca heistä pää-
sewät pitä caickijn tuulijn ha-
jotetuxi tuleman/ ja teidän
pitä ymmärtämän/ että minä
HERra olen tämän puhunut.

17:22 Näitä sano HERra HER-
ra: Minä tahdon myös otta
corkian Cedrin ladwasta ja
murta ylimmäisistä caickein
parhan oxan/ ja tahdon istut-
ta sen corkialle vuorelle:

jyrkälle vuorelle.

17:23 Israelin vuoren korkeuteen minä sen istutan: ja se kantaa lehviä ja tekee hedelmää, ja siitä tulee mahtava setri. Ja sen alla asuvat kaikki linnut, kaikki, mitä siivekäs-tä on; ne asuvat sen oksain varjossa.

17:24 Ja kaikki metsän puut tulevat tietämään, että minä olen Herra, joka teen korkean puun matalaksi ja matalan puun korkeaksi, tuoreen puun kuivaksi ja kuivan puun kuikoistavaksi. Minä, Herra, Herra, olen puhunut, ja minä sen teen.

Hesekiel 18 LUKU

18:1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

18:2 Mikä teillä on, kun te lausutte tätä pilkkalauseetta Israelin maasta: 'Isät söivät raakoja rypäleitä, lasten hampaat heltyivät'?

18:3 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei tule teidän enää lausua tätä pilkkalauseetta Israelissa.

18:4 Katso, kaikki sielut ovat minun: niinkuin isän sielu, niin pojankin sielu - ne ovat minun. Se sielu, joka syntii tekee - sen on kuoltava.

18:5 Jos mies on vanhurskas ja tekee oikeuden ja vanhurskautta kauden:

18:6 ei syö uhrivuorilla, ei luo silmiänsä Israelin heimon kivi-jumaliin, ei saastuta lähimmäisensä vaimoa, ei ryhdy

17:23 Minä tahdon sen korkealle Israelin vuorelle istuttaa, että sen pitää oksa saaman, ja hedelmän kantaman, ja suureksi sedripuuksi tuleman: niin että kaikkinaiset linnut pitää taitaman asua hänen allansa, ja hänen oksainsa varjon alla lepäämään.

17:24 Ja kaikki puut maan päällä pitää tietämään, että minä \Herra\ olen korkian puun alentanut, ja matalan puun ylentänyt, ja viheriäisen puun kuivannut, ja kuivan puun viheriäiseksi tehnyt; minä \Herra\ sen puhun, ja teen sen myös.

18 LUKU

18:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

18:2 Mitä te pidätte keskenänne Israelin maalla tätä sananlaskua, ja sanotte: isät ovat syöneet happamia viinamarjoja, mutta lasten hampaat ovat huoltuneet?

18:3 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\, senkaltainen sananlasku ei pidä enään oleman teidän seassanne Israelissa.

18:4 Sillä katso, kaikki sielut ovat minun, isän sielu on niin minun kuin pojankin sielu; se sielu, joka syntii tekee, sen pitää kuoleman.

18:5 Jos joku on hurskas, joka oikein ja hyvin tekee;

18:6 Joka ei vuorilla syö, joka ei nosta silmiänsä ylös Israelin huoneen epäjumalain puoleen, ja ei saastuta lähimmäisensä emäntää, ei-

17:23 Nimittäin/ minä tahdon sen korkealle Israelin vuorelle istutta/ että hänen pitää oksa saaman/ ja hedelmän cantaman/ ja suureksi Cedripuuksi tuleman/ niin että caickinaiset linnut pitää taitaman asua hänen allans/ ja hänen oxains warjon alla.

Ja caicki puut maan päällä pitää ymmärtämän/ että minä HERra olen corkian puun alendanut/ ja matalan puun ylöndänyt/ ja wiherjäisen puun cuiwannut/ ja sen cuiwan puun wiherjäiseksi tehnyt: minä HERra sen puhun/ ja teen sen myös.

XVIII. Lucu

18:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

18:2 Mitä te pidätte keskenän Israelin maalla tätä sananlascua/ ja sanotte? Isät owat syönet happamita wijnamarjoja/ mutta lasten hambat owat sijtä huoldunet.

18:3 Nijn totta cuin minä elän/ sano HERra HERra/ sencaltainen sananlascu ei pidä sillen oleman teidän seasan Israelis.

18:4 Sillä cadzo/ caicki sielut owat minun/ Isän sielu on nijn minun cuin pojangin sielu: se sielu joca syndiä teke/ sen pitää cuoleman.

18:5 JOs jocu on hurscas joca oikein ja hywin teke.

18:6 Joca ei vuorilla syö/ joca ei nosta silmiäns ylös Israelin huonen epäjumalten puoleen/ ja ei saastuta lä-

<p>naiseen, joka on kuukautistilassa,</p>	<p>kä makaa vaimon kanssa hänen taudissansa;</p>	<p>himmäisens emändä/ eikä maca waimon cansa hänen taudisans/</p>
<p>18:7 ei sorra toista, vaan antaa takaisin velanpanttin, ei riistä eikä raasta, vaan antaa leipäänsä nälkäiselle, verhoaa vaatteella alastonta,</p>	<p>18:7 Joka ei kenellekään vahinkoa tee, joka velkamiehille antaa panttinsa jälleen, joka ei keltäkään mitään ota pois väkivallalla, joka jakaa leipänsä isoovaiselle, ja vaatetta alastoman.</p>	<p>18:7 Joca ei kenellengän wahingota tee/ joca welcamiehille anda panttins jällens/ joca ei keldäkän mitän ota pois wäkiwallalla/ joca jaca leipäns isowaiselle/ ja waatetta alastoman/</p>
<p>18:8 ei anna rahaansa korolle, ei ota voittoa, vaan pidättää kätensä vääryydestä, tekee oikean tuomion miesten välillä,</p>	<p>18:8 Joka ei korolle anna, joka ei voittoa ota, joka vääryydestä kätensä tempaa pois, joka ihmisten vaiheella oikein tuomitsee;</p>	<p>18:8 Joca ei corcoraha ota/ joca ei woitto ota/ joca ei auta wääryttä tekemän/ joca ihmisten waihella oikein duomidze/</p>
<p>18:9 vaeltaa minun käskyjeni mukaan ja noudattaa minun oikeuksiani, niin että tekee sitä, mikä oikein on - hän on vanhurskas, hän totisesti saa elää, sanoo Herra, Herra.</p>	<p>18:9 Joka minun säätyini jälkeen vaeltaa, ja minun oikeuteni pitää, niin että hän todesta sen jälkeen tekee; se on hurskas mies, hänen pitää totisesti saaman elää, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>18:9 Joca minun oikeudeni jälken waelda/ ja minun käskyni pitä/ nijn että hän todest sen jälken teke: se on hurscas mies/ hänen pitää saaman elä/ sano HERra HERra.</p>
<p>18:10 Mutta jos hänelle on syntynyt poika, väkivaltainen, verenvuodattaja, joka tekee yhtäkin näistä,</p>	<p>18:10 Mutta jos hän pojan siittää, ja se tulee murhajaksi, joka verta vuodattaa, eli tekee jonkun näistä kappaleista.</p>	<p>18:10 Mutta jos hän pojan synnyttä/ ja se tule murhaxi joca werta wuodatta/ eli teke jongun näistä cappaleista/</p>
<p>18:11 mitä hän itse ei ole tehnyt: syö uhrivuorilla, saastuttaa lähimmäisensä vaimon,</p>	<p>18:11 Ja ei yhtään niistä muista kappaleista tee; mutta syö myös vuorilla, ja saastuttaa lähimmäisensä emännän;</p>	<p>ja ei yhtän nijstä muista cappaleista tee: 18:11 Mutta syö wuorilla/ ja saastutta lähimmäisens emännän:</p>
<p>18:12 sortaa kurjaa ja köyhää, riistää ja raastaa, ei anna takaisin panttia, luo silmänsä kivijumaliin, tekee kauhistuksia,</p>	<p>18:12 Tekee köyhille ja waisille wahinkoa, ottaa jotain väkivallalla, ei anna panttia jälleen ja nostaa silmänsä epäjumalain puoleen, jolla hän kauhistuksen tekee,</p>	<p>18:12 Teke köyhille ja waisille wahingota/ otta jotain wäkiwallalla/ ei anna panttia jällens/ nosta silmäns epäjumalten puoleen/ jolla hän cauhistuxen teke/</p>
<p>18:13 antaa rahansa korolle ja ottaa voittoa - saisiko tämä elää? Ei hän saa elää: kaikkia näitä kauhistuksia hän on tehnyt, hänet on kuolemalla rangaistava; hän on verivelan alainen.</p>	<p>18:13 Antaa kasvulle, ottaa voittoa: pitäisikö hänen elämän? Ei hänen pidä elämän; mutta että hän senkaltaisen kauhistuksen tehnyt on, niin hänen pitää totisesti kuoleman, hänen verensä pitää hänen päällensä oleman.</p>	<p>anda caswolla/ otta woitto: 18:13 Pidäiskö hänen elämän? Ei hänen pidä elämän: mutta että hän sencaltaisen cauhistuxen tehnyt on/ nijn hänen pitää totisesta cuoleman/ hänen werens pitää hänen päällens oleman.</p>

18:14 Mutta katso, jos tälle on syntynyt poika ja hän näkee kaikki isänsä synnit, jotka tämä on tehnyt - näkee ne eikä tee sellaisia:

18:15 ei syö uhrivuorilla, ei luo silmiänsä Israelin heimon kivijumaliin, ei saastuta lähimmäisensä vaimoa,

18:16 ei sorra toista, ei ota panttia, ei riistä eikä raasta, vaan antaa leipäänsä nälkäiselle, verhoaa vaatteella alastonta,

18:17 pidättää kätensä kurjasta, ei ota korkoa eikä voittoa, vaan tekee minun oikeuksieni mukaan, vaeltaa käskyjeni mukaan - hänen ei ole kuoltava isänsä syntivelan tähden, hän totisesti saa elää.

18:18 Hänen isänsä taas kun teki väkivallan töitä, riisti ja raastoi veljensä ja teki kansansa keskuudessa sitä, mikä ei ole hyvää, niin katso, hänen oli kuoltava syntivelkansa tähden.

18:19 Ja vielä te kysytte: 'Minkätähden ei poika kanna isän syntivelkaa?' Kun poika on tehnyt oikeuden ja vanhurskauden, noudattanut kaikkia minun käskyjäni ja tehnyt niitten mukaan, hän totisesti saa elää. Se sielu, joka syntiä tekee - sen on kuoltava.

18:20 Poika ei kanna isän syntivelkaa, eikä isä kanna pojan syntivelkaa. Vanhurskaan ylitse on tuleva hänen vanhurskautensa, ja jumalattoman ylitse on tuleva hänen

18:14 Mutta jos hän pojan siittää, joka kaikki näkee, isänsä synnit jotka hän tehnyt on; ja hän pelkää, ja ei tee niin;

18:15 Ei syö vuorilla, ei silmiänsä nosta Israelin huoneen epäjumalain puoleen, ei saastuta lähimmäisensä emäntää;

18:16 Ei tee kenellekään vahinkoa, ei pidä panttia tykönänsä, ei mitään ota väärilydellä; jakaa leipänsä isovaisille, ja vaatettaa alastoman;

18:17 Ei vaivaisille tee väärilyttä, ei ota korkoa eikä voittoa, mutta pitää minun oikeuteni, ja elää minun säätyini jälkeen: ei hänen pidä kuoleman isänsä pahan teon tähden, vaan totisesti elämän.

18:18 Mutta hänen isänsä, joka paljon väkivaltaa ja suurta väärilyttä tehnyt on veljeänsä vastaan, ja kansansa seassa tehnyt on sitä mikä ei kelpaa, katso, hänen pitää kuoleman pahan teonsa tähden.

18:19 Niin te sanotte: miksi ei pojan pidä kantaman isänsä paha tekoo? että hän on tehnyt oikein ja hyvin, pitänyt ja tehnyt kaikki minun säätyini, niin hän saa totisesti elää.

18:20 Sillä se sielu, joka syntiä tekee, sen pitää kuoleman; ei pojan pidä kantaman isänsä syntiä, eikä isän pojan syntiä; mutta vanhurskaan vanhurskaus pitää hänen itse päällänsä oleman, ja

18:14 Mutta jos hän pojan synnyttää joca caicki hänen Isäns synnit näke/ ja hän pelkä/ ja ei tee nijn/

18:15 Ei syö vuorilla/ ei silmiäns nosta Israelin huoneen epäjumalten puoleen/ ei saastuta lähimmäisens emändätä:

18:16 Ei tee kenengän wahingota/ ei pidä pantti tykönäns/ ei mitän ota väärilydellä/ jaca leipäns isowaiselle/ ja vaatetta alastoman/

18:17 Ei waiwaisille tee väärilyttä/ ei ota corco eikä voittoa/ mutta pitä minun käskyjeni/ ja elä minun Lakini jälkeen: Ei hänen pidä cuoleman Isäns pahan tegon tähden/ waan elämän.

18:18 Mutta hänen Isäns joca wäkiwalda ja wäärilyttä tehnyt on/ ja hänen Canssansa seas tehnyt on sitä cuin ei kelpa/ cadzos/ hänen pitää cuoleman hänen pahan tecons tähden.

18:19 Nijn te sanotte/ mi-xeikä pojan pidä candaman Isäns paha teco/ että hän on tehnyt oikein ja hywin/ pitänyt ja tehnyt caicki minun lakin/ nijn hän saa elä.

18:20 Sillä se sielu joca syntiä teke/ sen pitä cuoleman: ei pojan pidä candaman Isäns syndi/ eikä Isän pojan syndi: mutta wanhurscan wanhurscan pitä hänen idze

jumalattomuutensa.

18:21 Ja jos jumalaton kääntyy pois kaikesta synnistänsä, mitä hän on tehnyt, ja noudattaa kaikkia minun käskyjäni ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, hän totisesti saa elää; ei hänen ole kuoltava.

18:22 Ei yhtäkään hänen synneistänsä, jotka hän on tehnyt, muisteta; vanhurskautensa tähden, jota hän on noudattanut, hän saa elää.

18:23 Olisiko minulle mieleen jumalattoman kuolema, sanoo Herra, Herra; eikö se, että hän kääntyy pois teiltänsä ja elää?

18:24 Ja jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestansa ja tekee vääryyttä, tekee kaikkien niiden kauhistusten kaltaisia, joita jumalaton tekee - saisiko hän tehdä niin ja elää? Ei yhtäkään hänen vanhurskasta tekoansa, jonka hän on tehnyt, muisteta. Uskottomuutensa tähden, johon hän on langennut, ja syntinsä tähden, jota on tehnyt, niiden tähden hänen on kuoltava.

18:25 Ja vielä te sanotte: 'Herran tie ei ole oikea.' Kuulkaa siis, te Israelin heimo! Minunko tieni ei olisi oikea? Eikö niin: teidän omat tienne eivät ole oikeat!

18:26 Jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestansa ja tekee vääryyttä, sentähden hänen on kuoltava; vääryy-

väärän pahuus pitää hänen päällänsä oleman.

18:21 Mutta jos jumalaton kääntyy kaikista synneistänsä, joita hän tehnyt on, ja pitää kaikki minun säätyni, ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, niin hän saa totisesti elää, ja ei pidä kuoleman.

18:22 Kaikkia hänen ylitsekäymisiänsä, joita hän tehnyt on, ei pidä muistettaman; mutta hän saa elää vanhurskauden tähden, jonka hän tehnyt on.

18:23 Luuletkos, että minulla on joku ilo jumalattoman kuolemasta, sanoo Herra, \Herra\, ja ei paljo enempi, että hän palajaa teistänsä, ja saa elää?

18:24 Ja jos vanhurskas kääntyy vanhurskaudestansa, ja tekee pahaa, ja elää kaiken sen kauhistuksen jälkeen, jonka jumalaton tekee: pitäiskö hänen saaman elää? Ja tosin kaikkea hänen vanhurskauttansa, jota hän tehnyt on, ei pidä muistettaman; mutta hänen pitää kuoleman ylitsekäymistensä ja synteinsä tähden, joita hän tehnyt on.

18:25 Ja vielä sitte te sanotte: ei Herra tee oikein. Niin kuulkaat nyt, te Israelin huoneesta: eikö minulla oikeus ole, ja teillä vääryys?

18:26 Kuin vanhurskas kääntyy vanhurskaudestansa, ja tekee pahaa, niin hänen pitää kuoleman; mutta hänen pitää kuoleman pa-

päällens oleman/ ja sen väärän pahus pitää hänen päällens oleman.

18:21 Mutta jos jumalaton kääntä idzens caikist hänen synneistäns jotca hän tehnyt on/ ja pitä caicki minun Lakinini/ ja teke oikein ja hywin: nijn hän saa elä/ ja ei pidä cuoleman:

18:22 Mutta caickia hänen ylidzekäymisiäns jotca hän tehnyt on/ ei pidä muistettaman: mutta hän saa elä sen vanhurscauden tähden cuin hän teke.

18:23 Luuletkos että minulla on ilo jumalattoman cuolemast/ sano HERra HERra/ ja ei paljo enämbi/ että hän kääntä idzens hänen pahasta menostans.

18:24 JA jos vanhurscas kääntä idzens hänen vanhurscaudestans/ ja teke paha/ ja elä caiken sen cauhistuxen jälkeen cuin jumalaton teke: pitäiskö hänen saaman elä? ja tosin caicki hänen vanhurscaudens cuin hän tehnyt on/ ei pidä muistettaman:

18:25 Mutta hänen pitä cuoleman hänen Jumalans häwäistyxes ja synneisäns jotca hän tehnyt on.

Ja vielä sijtte te sanotte: Ei HERra tee oikein.

18:26 Sentähden cuulcat nyt te Israelin huonesta: eikö minulla oikeus ole/ ja teillä wääryys:

sillä cosca vanhurscas kääntä idzens hänen vanhurscaudestans/ ja teke paha: nijn hänen pitä cuoleman/

<p>tensä tähden, jota on tehnyt, hänen on kuoltava.</p>	<p>huutensa tähden, jonka hän tehnyt on.</p>	<p>mutta hänen pitää cuoleman hänen pahudens tähden cuin hän tenhyt on.</p>
<p>18:27 Ja jos jumalaton kääntyy pois jumalattomuudesta, jota on harjoittanut, ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, hän säilyttää sielunsa elossa.</p>	<p>18:27 Ja koska jumalatoimikääntyy väärydestänsä, jonka hän tehnyt on, ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, hän saa pitää sielunsa elävänä.</p>	<p>18:27 Sitä vastaan koska jumalatoimikääntä idzens hänen väärydestänsä josta hän tehnyt on: ja nyt teke oikein ja hywin/ hän saa pitää sielunsa elävänä.</p>
<p>18:28 Koska hän näki ja kääntyi pois kaikista synneistensä, joita oli tehnyt, hän totisesti saa elää; ei hänen ole kuoltava.</p>	<p>18:28 Sillä koska hän näkee, ja lakkaa pahuudestaan, niin hänen pitää totisesti elämän ja ei kuoleman.</p>	<p>18:28 Sillä hän näke/ ja lacka pahudestans/ niin hänen pitää elämän ja ei cuoleman.</p>
<p>18:29 Mutta Israelin heimo sanoo: 'Herran tie ei ole oikea.' Minunko tieni eivät olisi oikeat, te Israelin heimo? Eikö niin: teidän omat tienne eivät ole oikeat!</p>	<p>18:29 Ja Israelin huone sanoo: ei Herra tee oikein. Pitäisikö minulla vääryys oleman, te Israelin huone? Eikö teillä ole vääryys?</p>	<p>18:29 Ja vielä nyt sanovat ne Israelin huonesta: ei HERRA tee oikein.</p>
<p>18:30 Niinpä minä tuomitsen teidät, te Israelin heimo, itsenkunin hänen teittensä mukaan, sanoo Herra, Herra. Kääntykää, palatkaa pois kaikista synneistänne, ja älköön syntivelka tulko teille lankeemukseksi.</p>	<p>18:30 Sentähden tahdon minä tuomita teitä, te Israelin huoneesta, jokaisen hänen tiensä jälkeen, sanoo Herra, \Herra\. Sentähden kääntykää, ja palatkaat kaikista väärydestänne, ettette lankeaisi pahan tekonne tähden.</p>	<p>18:30 Pidäisikö minulla vääryys oleman? Teillä Israelin huonesta on vääryys.</p>
<p>18:31 Heittäkää pois päältäne kaikki syntinne, joilla te olette rikkoneet, ja tehkää itsellenne uusi sydän ja uusi henki. Ja minkätähden te kuolisitte, Israelin heimo?</p>	<p>18:31 Heittäkää pois tyköänne kaikki ylitsekäymisenne, jolla te rikkoneet olette, ja tehkää teillenne uusi sydän ja uusi henki; sillä miksi pitäis teidän kuoleman, sinä Israelin huone?</p>	<p>18:30 Sentähden tahdon minä duomita teitä/ te Israelin huonesta joiden hänen työnsä jälkeen/ sano HERRA HERRA. Sentähden kääntäkät idzen/ kaikest teidän väärydestän/ ettet te langeis pahan teconne tähden.</p>
<p>18:32 Sillä ei ole minulle mieleen kuolevan kuolema, sanoo Herra, Herra. Siis kääntykää, niin te saatte elää.</p>	<p>18:32 Sillä ei minulla ole yhtään iloa hänen kuolemansansa, joka kuolee, sanoo Herra, \Herra\. sentähden kääntykää, niin te saatte elää.</p>	<p>18:31 Heittäkät pois tykön caicki teidän ylidzekäymisen/ jolla te rikkonet oletta/ ja tehkät teillen usi sydän/ ja usi hengi.</p>
<p>18:32 Sillä ei ole minulle mieleen kuolevan kuolema, sanoo Herra, Herra. Siis kääntykää, niin te saatte elää.</p>	<p>18:32 Sillä ei minulla ole yhtään iloa hänen kuolemansansa, joka kuolee, sanoo Herra, \Herra\. sentähden kääntäkät idzenne/ niin te saatte elää.</p>	<p>18:32 Sillä mixi pitäis teidän cuoleman sinä Israelin huone: sillä ei minulla ole yhtäkän ilo hänen cuolemahans joca cuole/ sano HERRA HERRA. Sentähden kääntäkät idzenne/ niin te saatte elää.</p>

Hesekiel 19 LUKU

19:1 Mutta sinä, viritä itkuvirsi Israelin ruhtinaista

19:2 ja sano: Mikä naarasleijona olikaan sinun äitisi lei-

19 LUKU

19:1 Mutta tee sinä valitusitku Israelin päämiehistä.

19:2 Ja sano: miksi sinun äitis naaras jalopeura maka-

XIX. Lucu

19:1 MUtta tee walitusitcu Israelin Försteistä/

sinun äitis naaras Lejoni maka Lejonein seas/ ja caswat-

jonain joukossa! Se makasi nuorten jalopeurain keskellä, kasvatti poikasiansa	si jalopeurain seassa, ja kasvatti penikkansa nuorten jalopeurain seassa.	ta poicans nuorten Lejonein seas?
19:3 ja sai ylenemään yhden poikasistaan: siitä tuli nuori jalopeura, se oppi saalista raatelemaan, se söi ihmisiä.	19:3 Yhden hän niistä kasvatti, ja siitä tuli nuori jalopeura, se tottui julmasti repimään ja syömään ihmisiä.	19:3 Yhden hän niistä kasvatti/ ja siitä tuli nuori Lejoni/ se tottui repimän ja syömän ihmisiä.
19:4 Mutta kansat kuulivat siitä: se pyydystettiin heidän kuoppaansa ja vietiin turpakoukussa Egyptin maahan.	19:4 Kuin pakanat sen hänestä kuulivat, ottivat he sen kiinni luolassansa, ja veivät sen kahleissa Egyptin maalle.	19:4 Cosca pacanat sencaltaista hänestä cuulit: Otit he sen kijnni luolasans/ ja weit sen cahleis Egyptin maalle.
19:5 Kun emo näki, että viipyi, että hukkuu hänen toivonsa, otti se toisen poikasistaan, sai sen nuoreksi jalopeuraksi.	19:5 Kuin nyt äiti sen näki, että hänen toivonsa oli pois, otti hän toisen pojistansa ja teki siitä nuoren jalopeuran.	19:5 COsca nyt äiti sen näki/ että hänen toiwons oli pois/ otti hän toisen pojistans/ ja teki siitä nuoren Lejonin.
19:6 Se käyskenteli leijonain keskellä, siitä tuli nuori jalopeura, se oppi saalista raatelemaan, se söi ihmisiä.	19:6 Kuin se vaelsi jalopeurain seassa, tuli se nuoreksi jalopeuraksi, joka myös harjaantui julmasti raatelemaan ja syömään ihmisiä.	19:6 Cosca se waelsi Lejonein seas/ tuli se nuorexi Lejonixi/ joca myös harjandui raateleman ja syömän ihmisiä.
19:7 Se ryhtyi heidän leskiinsä ja teki autioiksi heidän kaupunkinsa, ja maa ja kaikki, mitä siinä on, kauhistui sen ärjynnän äänestä.	19:7 Se oppi heidän leskensä tuntemaan ja hävitti heidän kaupunkinsa, niin että maa ja mitä siinä oli, kauhistui hänen kiljumisensa ääntä.	19:7 Se oppi heidän leskens tundeman ja häwitti heidän Caupungins/ nijn että maa ja mitä sijnä oli cauhistui hänen räskywäistä äändäns.
19:8 Silloin kansat maakunnista yltympäri asettivat ja virittivät sille verkkonsa; se pyydystettiin heidän kuoppaansa.	19:8 Niin asettivat pakanat itsensä kaikista maakunnista hänen ympärillensä, ja heittivät verkkonsa hänen päällensä, ja käsittivät hänen luolassansa.	19:8 Nijn asetit pacanat idzens caikist maacunnist hänen ymbärillens/ ja heitit werckons hänen päällens/ ja käsitit hänen luolasans.
19:9 Ja se pantiin häkkiin, turpakoukkuun ja vietiin Babelin kuninkaan eteen. Se vietiin vuorilinnoihin, ettei sen ääni enää kuuluisi Israelin vuorille.	19:9 Ja panivat hänen kahleissa vankiuteen, ja veivät hänen Babelin kuninkaan tykö; ja hän vietiin varustuksiin, ettei hänen äänensä pitänyt enää kuultaman Israelin vuorilla.	19:9 Ja panit hänen sidottuna rautacarsinaan/ ja weit sen cahleis Cuningan tygö Babelijn/ ja se kätketin/ ettei hänen änenäns pitänyt enämbi cuultaman Israelin vuorilla.
19:10 Sinun äitisi oli sinulle kuin verevä viinipuu, veden ääreen istutettu. Se tuli runsaasta vedestä hedelmöitseväksi ja tuuhealehväiseksi.	19:10 Sinun äitisi on sinun levossas niinkuin viinapuu veden reunalla istutettu; ja sen hedelmät ja oksat kasvovat siitä paljosta vedestä.	19:10 Snun äitisi oli nijncuin wijnapuu sinun allas ollesas/ joca weden reunalla istutettu oli/ ja sen hedelmät ja oxat caswoit siitä paljosta wedestä/
19:11 Siihen tuli ylväitä oksia	19:11 Että sen oksat niin vahvaksi tulivat, että ne her-	19:11 Että sen oxat nijn

hallitsijain valtiokoiksi, ja sen runko kohosi korkealle tiheän lehvistön keskellä ja näkyi kauas korkeana ja runsasoksaaisena.

19:12 Mutta se temmattiin vihaisesti irti, viskattiin maahan, ja itätuuli kuivasi sen hedelmät, ne revittiin hajalleen, ja sen ylväät oksat kuivuivat, ne kulutti tuli.

19:13 Nyt se on istutettuna erämaahan, kuivaan ja janoiseen maahan.

19:14 Ja sen valtaoksasta on lähtenyt tuli, se on kuluttanut sen hedelmät, ja ylvästä oksaa hallitusvaltikaksi ei siinä enää ole. Itkuvirsi tämä oli oleva, ja itkuvirsi siitä on tulut.

Hesekiel 20 LUKU

20:1 Seitsemäntenä vuotena, viidennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä tuli miehiä Juudan vanhinten joukosta kysymään neuvoa Herralta, ja he istuivat minun eteeni.

20:2 Niin minulle tuli tämä Herran sana:

20:3 Ihmislapsi, puhu Israelin vanhimmille ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Tekö tulette minulta neuvoa kysymään? Niin totta kuin minä elän, en anna minä teidän kysyä minulta neuvoa, sanoo Herra, Herra.

20:4 Etkö tuomitse heitä, etkö tuomitse, ihmislapsi? Tee heille tietäväksi heidän isiensä kauhistukset

rain valtikaksi kelpasivat, ja se tuli korkiaksi paksuin oksain seassa. Ja kuin se nähtiin, että se niin korkia oli, ja että hänellä niin monta oksaa oli;

19:12 Reväistiin se maahan vihassa, ja heitettiin pois, itätuuli kuivasi hänen hedelmänsä; ja sen vahvat oksat murrettiin rikki, niin että ne kuivetuksi ja tulelta poltetuiksi tulivat.

19:13 Mutta nyt se on istutettu korpeen, kuivaan ja karkiaan maahan.

19:14 Ja tuli kävi ulos sen vahvoista oksista, se söi sen hedelmän, niin ettei sen päällä enään vahvoja oksia ole herrain valtikaksi. Se on valitettava ja surullinen asia.

20 LUKU

20:1 Ja tapahtui seitsemäntenä vuotena, kymmenentenä päivänä viidennessä kuukaudessa, että muutamia Israelin vanhimmista tuli kysymään \Herralta\; ja he istuivat minun eteeni.

20:2 Silloin tapahtui \Herran\ sana minulle ja sanoi:

20:3 Sinä, ihmisen poika, puhu Israelin vanhimpain kanssa, ja sano heille: näin sanoo Herra, \Herra\: oleteko te tulleet kysymään minulta? Niin totta kuin minä elän, en tahdo minä teitä vastata, sanoo Herra, \Herra\.

20:4 Mutta jos sinä ihmisen poika tahdot tuomita heitä, niin tuomitse heitä näin: ilmoita heille heidän isänsä kauhistus.

wahwaxi tulit/ että ne Herrain waldicaxi kelpaisit/ ja se tuli corkiaxi paxuin oxain seas. Ja cosca se nähtin/ että se nijn corkia oli/ ja että hänellä nijn monda oxa oli:

19:12 Rewäistin se maahan hirmuisudes ja heitettin pois/ itä tuuli cuiwais hänen hedelmäns/ ja sen wahwat oxat murttin ricki/ nijn että ne cuiwetuxi ja poljetuxi tulit.

19:13 Mutta nyt se on istutettu corpeen/ cuiwaan ja carkiaan maahan/

ja tuli käwi ulos sen wahwoista oxista/ se sawu söi sen hedelmän/ nijn ettei sen päällä sillen wahwoja oxia ole Herran waldicaxi: se on wali-tettapa ja surullinen asia.

XX. Lucu

20:1 JA se tapahtui seidzemenä vuotena kymmenenän päivänä wijdennes Cuucaudes/ tulit muutamita wanhemmista Israelis kysymän HERralda/ ja istuit minun eteeni.

20:2 Silloin tapahtui HERran sana minulle/ ja sanoi:

Sinä ihmisen poica/ puhu Israelin wanhemmitten cansa/ ja sano heille: näitä sano HERra HERra:

20:3 Olettaco tullet kysymän minulda: Nijn totta cuin minä elän/ en tahdo minä teitä wastata/ sano HERra HERra.

20:4 Mutta jos sinä ihmisen poica tahdot rangaista heitä/ nijn rangaise heitä näin: ilmoita heille heidän Isänsä

20:5 ja sano heille: Näin sano Herra, Herra: Sinä päivänä, jona minä Israelin valitsin, minä kättä kohottaen lupasin Jaakobin heimon jälkeläisille, minä tein itseni heille tunnetuksi Egyptin maassa ja kättä kohottaen lupasin heille sanoen: 'Minä olen Herra, teidän Jumalanne.'

20:6 Sinä päivänä minä kättä kohottaen lupasin heille, että vien heidät pois Egyptin maasta siihen maahan, jonka olin heille katsonut ja joka vuotaa maitoa ja mettä - se on kaunistus kaikkien maitten joukossa. -

20:7 Ja minä sanoin heille: 'Heittäkää, itsekukin, pois silmienne iljetykset älkääkä saastuttako itseänne Egyptin kivijumalilla: minä olen Herra, teidän Jumalanne.'

20:8 Mutta he niskoittelivat minua vastaan eivätkä tahtoneet minua kuulla; eivät heittäneet pois itsekukin silmiensä iljetyksiä eivätkä hyljänneet Egyptin kivijumalia. Niin minä ajattelin vuodattaa kiivauteni heidän ylitsensä ja panna vihani täytäntöön heissä keskellä Egyptin maata.

20:9 Mutta minä tein, minkä tein, oman nimeni tähden, ettei se tulisi häväistyksi pakanain silmissä, joitten keskellä he olivat ja joitten silmäin edessä minä olin tehnyt itseni heille tunnetuksi viemällä heidät pois Egyptin maasta.

20:10 Ja kun olin vienyt hei-

20:5 Ja sano heille: näin sano Herra, \Herra\: siihen aikaan, kuin minä valitsin Israelin, nostin minä käteni Jakobin huoneen siemenelle, ja annoin heidän tuta minuani Egyptin maalla; ja tosin minä nostin käteni heille, ja sanoin: minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

20:6 Mutta minä nostin heille käteni sillä ajalla, että minun piti johdattaman heitä Egyptin maalta siihen maakuntaan, jonka minä heille edes katsonut olin, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa, joka on paras kaikkein maakuntain seassa.

20:7 Ja sanoin heille: heittäkään jokainen kauhistuksen pois silmäinsä edestä, ja älkäätkä saastuttako itseänne Egyptin epäjumalista; sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne.

20:8 Mutta he olivat minulle kovakorvaiset ja ei tahtoneet kuulla minua; ja ei yksikään heistä heittänyt kauhistustansa pois silmäinsä edestä, ja ei hyljänneet Egyptin epäjumalia. Niin minä ajattelin vuodattaa vihani heidän päällensä, ja antaa minun hirmuisuuteni käydä heidän ylitsensä Egyptin maassa.

20:9 Mutta en minä tehnyt sitä minun nimeni tähden, ettei sen pitänyt saastutetuksi tuleman pakanain edessä, joiden seassa he olivat, ja joille minä olin itseni ilmoittanut, että minä heidät tahdoin johdattaa ulos Egyptin maalta.

20:10 Ja kuin minä heidät

cauhistus/

ja sano heille.

20:5 Näitä sano HERra HERra/ siihen aican cosca minä walidzin Israelin/ nostin minä käteni Jacobin huonen siemenelle/ ja annoin heidän tuta minuani Egyptin maalla/ ja tosin minä nostin käteni heille/ ja sanoin: Minä olen HERra teidän Jumalan.

20:6 Mutta minä nostin käteni sillä ajalla/ että minun piti johdattaman heitä Egyptin maalda/ maacundaan/ jonga minä heille edescadzonut olin/ joca riesca ja hunajata vuota/ joca on caickein paras maacunda.

20:7 Ja sanoin heille: heittäkän jocainen cauhistuxen pois silmäins edestä/ ja älkät te saastuttaco idzenne Egyptiläisten epäjumalis: Sillä minä olen HERran teidän Jumalan.

20:8 Mutta he olit minulle cowacorwaiset ja ei tahtonet cuulla minua/ ja ei yxikän heistä heittänyt cauhistustans pois silmäins edestä/ ja ei hyljännet Egyptin epäjumalita. Nijn minä ajattelin vuodatta hirmuisudeni heidän päällensä/ ja anda caiken minun wihan käydä heidän ylidzens Egyptin maasa:

20:9 Mutta en minä tehnyt sitä minun nimeni tähden/ ettei sen pitänyt saastutetuxi tuleman pacanain edes/ joiden seas he olit/ ja joille minä olin idzeni ilmoittanut/ että minä heidän tahdoin johdatta Egyptin maalda.

20:10 Ja cosca minä heidän

dät pois Egyptin maasta ja tuonut heidät erämaahan,

20:11 niin minä annoin heille käskyni ja tein heille tietäväksi oikeuteni: se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä.

20:12 Myöskin sapattini minä annoin heille, olemaan merkinä minun ja heidän välillä, että he tulisivat tietämään, että minä olen Herra, joka pyhitän heidät.

20:13 Mutta Israelin heimo niskoitteli minua vastaan erämaassa: he eivät vaelta- neet minun käskyjeni mukaan, ylenkatsoivat minun oikeuteni, jotka ihmisen on pidettävä, että hän niistä eläisi, ja minun sapattini he kovin rikkoivat. Niin minä ajattelin vuodattaa kiivauteni heidän ylit- sensä erämaassa ja lopettaa heidät.

20:14 Mutta minä tein, minkä tein, oman nimeni tähden, ettei se tulisi häväistyksi pakanain silmissä, joitten silmäin edessä minä olin vienyt heidät pois.

20:15 Kuitenkin minä kättä kohottaen vannoin heille erämaassa, etten heitä tuo siihen maahan, jonka olin antanut heille, joka vuotaa maitoa ja mettä - se on kauri- nistus kaikkien maitten jou- kossa -

20:16 koska he pitivät minun oikeuteni halpoina, eivät vael- taneet minun käskyjeni mu- kaan, vaan rikkoivat minun sapattini; sillä heidän sydä- mensä vaelsi heidän kivijuma- lainsa jäljessä.

Egyptin maalta olin johdat- tanut ulos, ja antanut hei- dän tulla korpeen:

20:11 Annoin minä heille minun säätyini, ja minun oi- keuteni heille tietäväksi tein: se ihminen joka ne te- kee, hän elää niissä.

20:12 Minä annoin myös heille minun sabbatini mer- kiksi minun ja heidän vai- heellansa, että heidän piti tietämän, että minä olen \Herra\, joka heitä pyhitän.

20:13 Mutta Israelin huone oli minulle kovakorvainen korvessa, ja ei elänyt minun säätyini jälkeen, ja katsoi minun oikeuteni ylön, joissa se ihminen elää, joka ne te- kee; ja he saastuttivat minun sabbatini sangen suuresti: niin minä ajattelin vuodattaa minun vihani heidän pääl- lensä korvessa, ja peräti ka- dottaa heitä.

20:14 Mutta en minä sitä tehnyt minun nimeni täh- den, ettei sen pitänyt turmel- luksi tuleman pakanain se- assa, joista minä heidät olin johdattanut ulos heidän sil- mäinsä edessä.

20:15 Ja minä nostin käteni heitä vastaan korvessa, etten minä tahtonut heitä antaa tulla siihen maahan, jonka minä heille antanut olin, jo- ka rieskaa ja hunajaa vuo- taa, joka on paras kaikkein maakuntain seassa,

20:16 Että he katsoivat mi- nun oikeuteni ylön, ja ei elä- neet minun säätyini jälkeen, ja turmelivat minun sabbati- ni; sillä heidän sydämensä vaelsi heidän epäjumalainsa jälkeen.

Egyptin maalda johdattanut olin ja andanut heidän tulla corpeen.

20:11 opetin minä heille mi- nun käskyni ja Lakini/ joiden cautta ihminen elä joca ne pitää.

20:12 Minä annoin myös heil- le minun Sabbathin merkixi/ heidän/ ja minun waihellani/ että heidän pitä oppeman että minä olen HERra/ joca heitä pyhitän.

20:13 Mutta Israelin huone oli minulle myös cowacorwainen corwesa/ ja ei elänyt minun käskyni jälkeen/ ja cadzoi mi- nun Lakini ylön/ joiden caut- ta ihminen elä joca ne pitää/ ja saastutti minun Sabbathini sangen suuresti. Nijn minä ajattelin vuodatta minun hir- muisudeni heidän päällens corwesa/ ja peräti cadotta heitä:

20:14 Mutta en minä sitä tehnyt minun nimeni tähden/ ettei sen pitänyt turmelluxi tuleman pacanain seas/ jois- ta minä heidän johdattanut olin.

20:15 Ja minä nostin käteni heitä wastan corwesa/ etten minä tahtonut heitä anda tulla siihen maahan jonga minä heille andanut olin/ joca riesca ja hunajata wuo- ta/ joca on caickein paras maacundain seas:

20:16 Että he cadzoit minun Lakini ylön/ ja ei elänet mi- nun käskyn jälkeen/ ja turmelit minun Sabbathin: Sillä he waelsit heidän sydämens epä- jumalten jälkeen.

20:17 Mutta minä säälin heitä, niin etten heitä hävittänyt enkä tehnyt heistä loppua erämaassa.

20:18 Sitten minä sanoin heidän lapsillensa erämaassa: Älkää vaeltako isäinne käskyjen mukaan, heidän oikeuksiansa älkää noudattako älkääkä saastuttako itseänne heidän kivijumalillansa.

20:19 Minä olen Herra, teidän Jumalanne; minun käskyjeni mukaan vaeltakaa, minun oikeuksiani noudattakaa, ne pitäkää

20:20 ja pyhittäkää minun sapattini; ne olkoot merkinä välillämme, minun ja teidän, että tulisitte tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne.

20:21 Mutta lapset niskoittelivat minua vastaan: he eivät vaeltaneet minun käskyjeni mukaan, eivät noudattaneet minun oikeuksiani, niin että olisivat ne pitäneet, - jotka ihmisen on pidettävä, että hän niistä eläisi - ja rikkoivat minun sapattini. Niin minä ajattelin vuodattaa kiivauteni heidän ylitsensä ja panna vihani heissä täytäntöön erämaassa.

20:22 Mutta minä pidätin käteni ja tein, minkä tein, oman nimeni tähden, ettei se tulisi häväistyksi pakanain silmissä, joitten silmäin edessä minä olin vienyt heidät pois.

20:23 Kuitenkin minä kättä kohottaen vannoin heille erämaassa, että minä hajotan heidät pakanain sekaan ja sirotan heidät muihin maihin,

20:17 Mutta minun silmäni armahti heitä, etten minä heitä kadottanut, enkä peräti tyhjäksi tehnyt heitä korvessa.

20:18 Ja minä sanoin heidän lapsillensa korvessa: ei teidän pidä elämän teidän isäinne säätyin jälkeen, eikä pitämän heidän oikeuksiansa, eli saastuttaman itsiänne heidän epäjumaliinsa;

20:19 Sillä minä olen \Herra\ teidän Jumalanne: minun säätyini jälkeen pitää teidän elämän, ja minun oikeuteni pitämän, ja niiden jälkeen tekemän.

20:20 Ja minun sabbatini pitää teidän pyhittämän, että ne pitää oleman merkiksi minun ja teidän vaiheellanne, että teidän pitää tietämän, että minä \Herra\ olen teidän Jumalanne.

20:21 Mutta lapset olivat minulle myös kovakorvaiset, ja ei eläneet minun säätyini jälkeen, eikä pitäneet minun oikeuksiani, tehdäksensä niiden jälkeen, joissa ihminen elää, joka ne pitää, ja he turmelivat minun sabbatini; niin minä ajattelin vuodattaa minun vihani heidän päällensä, ja antaa minun hirmuisuuteni käydä heidän ylitsensä korvessa.

20:22 Mutta minä käänsin käteni, ja en tehnyt sitä minun nimeni tähden, ettei sen pitänyt turmelluksi tuleman pakanain edessä, joista minä heitä olen johdattanut ulos heidän silmäinsä edessä.

20:23 Minä nostin myös minun käteni heitä vastaan korvessa, hajoittaakseni heitä pakanain sekaan ja maakuntiin,

20:17 Mutta minun silmäni armahti heitä/ etten minä cadottanut/ taicka peräti tyhjäksi tehnyt heitä corwesa.

20:18 JA minä sanoin heidän lapsillens corwesa: Ei teidän pidä elämän teidän Isäin käsken jälkeen/ eikä pitämän heidän Lakians/ eli saastuttaman idzenne heidän epäjumalijs.

20:19 Sillä minä olen HERra teidän Jumalan. Minun käsken jälkeen teidän pitä elämän/ ja minun Lakin teidän pitä pitämän/ ja sen jälkeen tekemän.

20:20 Ja minun Sabbathin pitä teidän pyhittämän/ että ne pitää oleman merkixi minun ja teidän waihellan/ että teidän pitä tietämän että minä HERra olen teidän Jumalan.

20:21 Mutta lapset olit minulle myös cowacorwaiset/ ei elänet minun käskeni jälkeen/ eikä pitänet minun Lakian/ nijn että he sen jälkeen teit/ joiden cautta ihminen elä joca ne pitä/ ja he turmelit minun Sabbathin.

20:22 Nijn minä ajattelin vuodatta minun hirmuisudeni heidän päällens/ ja anda caiken minun wihan käydä heidän ylidzens corwesa.

Mutta minä käänsin minun käteni/ ja en tehnyt sitä minun nimeni tähden/ ettei sen pitänyt turmelluxi tuleman pacanain edes/ joista minä heitä johdattanut olen.

20:23 Minä nostin myös minun käteni heitä wastian corwesa/ hajottaxen heitä pacanain sekaan/ ja maacundijn.

20:24 koska he eivät pitäneet minun käskyjäni, vaan ylenkatsoivat minun käskyäni, rikkoivat minun sapattini ja heidän silmänsä pälyivät heidän isiensä kivijumalain perään.

20:25 Niinpä minäkin annoin heille käskyjä, jotka eivät olleet hyviä, ja oikeuksia, joista he eivät voineet elää,

20:26 ja annoin heidän saastua lahjoistansa, siitä, että polttivat uhrina kaiken, mikä avasi äidinkohdun, jotta saataisin heidät kauhun valtaan ja he tulisivat tietämään, että minä olen Herra.

20:27 Sentähden puhu Israelin heimolle, ihmislapsi, ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Vielä niinkin ovat isänne minua herjanneet, että ovat olleet uskottomat minua kohtaan.

20:28 Kun minä toin heidät maahan, jonka olin kättä kohohtaen luvannut heille antaa, niin missä vain he näkivät korkean kukkulan tai tuuhean puun, siinä he uhrasivat teurasuhrinsa ja antoivat vihasuttavat uhrilahjansa, siinä panivat esiin suloisesti tuoksuvat uhrinsa ja siinä vuodattivat juomauhrinsa.

20:29 Niin minä sanoin heille: 'Mikä tämä uhrikukkula on, jolle te menette?' Ja niin sai sellainen nimen uhrikukkula aina tähän päivään asti.

20:30 Sentähden sano Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: Ettekö te saastuta itseänne isienne tiellä? Ettekö

20:24 Ettei he pitäneet minun oikeuksiani, ja katsoivat minun säätyäni ylönsä, ja turmelivat minun sabbatini, ja katselivat isäinsä epäjumalaita.

20:25 Sentähden annoin minä heille säädyt, jotka ei hyvät olleet, ja oikeudet, joissa ei heille ollut elämää,

20:26 Ja hylkäsin heidän uhrinsa koska he käyttivät tulella kaikki esikoiset, että minun piti heitä hävittämän, ja että heidän piti tietämän, että minä olen \Herra\.

20:27 Sentähden puhu, sinä ihmisen poika, Israelin huoneelle, ja sano heille: näin sanoo Herra, \Herra\: teidän isänne ovat vielä enemmän minua pilkanneet, hyvällä ehdolla minua vastaan rikkoissansa.

20:28 Sillä kuin minä olin antanut heidän tulla siihen maahan, jonka ylitse minä käteni nostanut olin, että minun piti sen antaman heille; kussa he joskus näkivät korkean vuoren taikka pak-suoksaisen puun, siellä he uhrasivat uhrinsa ja kantoivat sinne uhrinsa vihan kehoitukseksi, ja suitsuttivat siellä makian hajunsa ja vuodattivat siellä juomauhrinsa.

20:29 Mutta minä sanoin heille: mihinkä pitää siis oleman sen kukkulan, johonka te menette? Ja siitä kutsutaan se kukkulaksi aina tähän päivään asti.

20:30 Sentähden sano Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, \Herra\: te saastutate itsenne teidän isänne menoissa, ja teette huorin

20:24 Ettei he pitäneet minun käskyäni ja cadzoit minun Lakini ylönsä/ ja turmelit minun Sabbathini/ ja cadzelit heidän Isäins epäjumalaita.

20:25 Sentähden annoin minä heille säädyt jotka ei hyvät ollet/ ja oikeuden josa ei heille ollut elämätä.

20:26 Ja minä hylkäisin heidän uhrinsa/ koska he käyttit tules caicki esikoiset: Että minun pitä heitä hävittämän/ ja että heidän piti oppiman/ että minä olen HERra.

20:27 Sentähden puhu sinä ihmisen poika Israelin huoneelle/ ja sano heille: näitä sano HERra HERra: teidän Isän owat vielä enemmän pilcannet ja häväisnet minua.

20:28 Sillä koska minä olin andanut heidän tulla maahan/ jonga ylidzen minä käteni nostanut olin/ että minun piti sen andaman heille: Cusa he joskus näit corkian vuoren taicka paxuoxaisen puun/ siellä he uhrasit uhrinsa ja cannoit sinne heidän kelwottomat lahjans/ ja suidzuitit siellä makian hajuns ja vuodatit siellä juomauhrinsa.

20:29 Mutta minä sanoin heille: mihingä pitä sijs oleman sen cuckulan/ johonga te menette? ja sijtä cudzutan se cuckulaxi aina tähän päiwän asti.

20:30 Sentähden sanos Israelin huoneelle: näitä sano HERra HERra: Te saastutate idzenne teidän Isäin menois/ ja

kulje uskottomina heidän iljetystensä jäljessä?

20:31 Ettekö ole saastuttaneet itseänne kaikilla kivijumalillanne aina tähän päivään asti, kun tuotte lahjojanne ja panette lapsenne käymään tulen läpi? Ja minäkö antaisin teidän kysyä minulta neuvoa, te Israelin heimo? Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, en anna minä teidän kysyä minulta neuvoa.

20:32 Se, mikä on tullut teidän mieleenne, ei totisesti ole tapahtuva - se, mitä sanotte: 'Me tahdomme olla pakanain kaltaisia, muitten maitten sukukuntain kaltaisia, niin että palvelemme puuta ja kiveä.'

20:33 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: totisesti minä olen hallitseva teitä väkevällä kädellä, ojennetulla käsivarrella ja vuodatetulla vihalla.

20:34 Ja minä vien teidät pois kansojen seasta ja kookoan teidät maista, joihin olitte hajotetut, väkevällä kädellä, ojennetulla käsivarrella ja vuodatetulla vihalla.

20:35 Ja minä tuon teidät kansojen erämaahan, ja siellä minä käyn oikeutta teidän kanssanne kasvoista kasvoihin.

20:36 Niinkuin minä kävin oikeutta isienne kanssa Egyptinmaan erämaassa, niin minä käyn oikeutta teidän kanssanne, sanoo Herra, Herra.

20:37 Minä panen teidät kul-

heidän kauhistustensa kanssa;

20:31 Ja saastutatte itsenne teidän epäjumalissanne, joille te uhraatte teidän lahjanne, ja poltatte teidän poikanne tulesa hamaan tähän päivään asti: ja minun pitäis antaman teille vastausta, sinä Israelin huone? Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\: en tahdo minä vastausta antaa teille.

20:32 Ja se mikä tulee teidän mieleenne, ei siitä pidä mitään oleman: että te sanotte: me tahdomme tehdä niinkuin pakanat ja muut kansat maakunnissa, ja palvelella kantoja ja kiviä.

20:33 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\, minä tahdon hallita teitä väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, ja vuodatetulla hirmuisuudella.

20:34 Ja tahdon johdattaa teitä pois kansoista, ja koota teitä niistä maakunnista, joihinka te hajotetut olette, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, ja vuodatetulla hirmuisuudella.

20:35 Ja tahdon teidän antaa tulla kansain korpeen, ja olla siellä oikeudella teidän kanssanne, kasvoista niin kasvoihin.

20:36 Niinkuin minä teidän isäinne kanssa Egyptinmaan korvessa oikeudella olin: juuri sillä tavalla tahdon minä olla oikeudella teidän kanssanne, sanoo Herra, \Herra\.

20:37 Minä tahdon antaa

teette huorin teidän cauhistuksen cansa.

20:31 Ja saastutatte idenne teidän epäjumalisan/ joille te uhratte teidän lahjan/ ja poltatte teidän poicanne ja tyttärenne tulesa haman tähän päivään asti: ja minun pitäis andaman teille vastausta Israelin huone? Nijn totta cuin minä elän/ sano HERRa HERRa: En tahdo minä vastausta anda teille.

20:32 Nijn myös cosca te ajatteletta: me tahdomme tehdä nijncuin pacanat ja muu Canssa maacunnasa/ ja rucoilla candoja ja kiwiä: nijn sengin pitä puuttuman teildä.

20:33 Nijn totta cuin minä elän/ sano HERRa HERRa: Minä tahdon hallita teitä wäkevällä kädellä/ ja ojetulla käsivarrella/ ja vuodatetulla hirmuisudella.

20:34 Ja tahdon johdatta teitä pois Canssasta/ ja tahdon coota teitä nijstä maacunnista cuhunga te hajotetut oletta wäkwellä kädellä/ ojetulla käsivarrella/ ja vuodatetulla hirmuisudella.

20:35 Ja tahdon teidän anda tulla Canssan corpeen/ ja tahdon olla siellä oikeudella teidän cansanne caswosta nijn caswoon.

20:36 Nijncuin minä teidän Isäin cansa corwesa Egyptin tykönä oikeudella olin/ juuri sillä tawalla tahdon minä olla oikeudella teidän cansan/ sano HERRa HERRa.

20:37 Minä tahdon anda tei-

kemaan sauvan alitse ja saat teidät liiton siteeseen.

20:38 Ja minä erotan teistä ne, jotka kapinoivat minua vastaan ja luopuvat minusta: muukalaisuutensa maasta minä vien heidät pois, mutta Israelin maahan he eivät tule; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

20:39 Mutta te, Israelin heimo! Näin sanoo Herra, Herra: Menkää vain ja palvelkaa itsekin omia kivijumalianne. Mutta vastedes te totisesti kuulette minua ettekä enää häpäise minun pyhää nimeäni lahjoillanne ynnä kivijumalillanne.

20:40 Sillä minun pyhällä vuorellani, Israelin korkealla vuorella, sanoo Herra, Herra, siellä he palvelevat minua, koko Israelin heimo, kaikki tyynni, mitä maassa on. Siellä minä heihin mielistyn, siellä minä halajan teidän antimianne, uutisverojanne, kaikkinaisia teidän pyhiä lahjojanne.

20:41 Niinkuin suloisesti tuoksuvaan uhriin minä teihin mielistyn, kun minä vien teidät pois kansojen seasta ja kokoan teidät maista, joihin olette hajotetut, ja osoitan teissä pyhyteni pakanain silmien edessä.

20:42 Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun minä tuon teidät Israelin

teidän tulla vitsan alle, ja johdattaa teitä liiton siteellä.

20:38 Ja tahdon perata pois vastahakoiset ja minusta luopuvaiset teidän seastanne. Ja tosin minä tahdon johdattaa heitä ulos asuma-maastansa, ja en anna heitä tulla Israelin maalle, että teidän tietämän pitää, että minä olen \Herra\.

20:39 Sentähden te, Israelin huone, näin sanoo Herra, \Herra\: ettette kuitenkaan tahdo kuulla minua, niin tehkää niinkuin teille kelpaa, ja jokainen teitä palvelkaan epäjumalaansa tästäkin lähin; mutta minun pyhän nimeni antakaat tästedes pilkkaamatta olla teidän uhreissanne ja epäjumalissanne.

20:40 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\: minun pyhällä vuorellani, korkialla Israelin vuorella, siellä pitää koko Israelin huone ja kaikki, jotka maakunnassa ovat, palvelleman minua; siellä pitää heidän minulle oleman otolliset, ja siellä minä tahdon anoa teiltä ylennysuhria ja teidän uhrinne esikoista kaiken sen kanssa, jolla te minua pyhitätte.

20:41 Te olette minulle otolliset makiällä savulla, kuin minä annan teidän tulla pois kansoista, ja kokoon teitä siitä maasta, kuhunka te hajoitettut olette, ja pyhitän itseni teissä, pakanain edessä.

20:42 Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\, koska minä olen antanut teidän tulla Israelin

dän tulla widzan ala/ ja waatia teitä liiton sitellä.

20:38 Ja minä tahdon perata pois wastahacoiset ja luopuvaiset teidän seastan. Ja tosin minä tahdon johdatta heitä sijtä maasta josa te asutte nyt/ ja en anda heitä tulla Israelin maalle/ että teidän oppiman pitää/ että minä olen HERra.

20:39 SEntähden te Israelin huonesta/ näitä sano HERra HERra: Ettet te cuitengan tahdo cuulla minua/ nijn tehkät nijncuin teidän kelpa/ ja jocainen teistä palwelcan hänen epäjumalatans: mutta minun pyhä nimen andacat tästedes pilckamata olla/ teidän uhreisan ja epäjumalisan.

20:40 Sillä näitä sano HERra HERra: Minun pyhällä vuorellani/ sillä corkialla Israelin vuorella/ siellä pitä coco Israelin huone/ ja caicki jotca maacunnas owat palweleman minua/ siellä pitä heidän minulle oleman otolliset/ ja siellä minä tahdon anoa teidän ylönnyuhria/ ja teidän uhrin esicoista caiken sen cansa jolla te minua pyhitätte.

20:41 Te oletta minulle otolliset makiällä sawulla/ cosca minä annan teidän tulla pois Canssasta/ ja cocoon teitä sijtä maasta cuhunga te hajotettut oletta/ ja pyhitän teitä pacanain edes.

20:42 Ja teidän pitää ymmärtämän/ että minä olen HERra/ cosca minä olen andanut

maahan, siihen maahan, jonka minä kättä kohottaen olin luvannut antaa teidän isillenne.

20:43 Ja te muistatte siellä vaelluksenne ja kaikki tekonne, joilla olette itsenne saastuttaneet, ja teitä kyllästyttää oma itsenne kaikkien pahaintöittenne tähden, mitä olette tehneet.

20:44 Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun minä teen teille, minkä teen, oman nimeni tähden, en teidän pahan vaelluksenne enkä riettaiden tekojenne ansion mukaan, te Israelin heimo; sanoo Herra, Herra.

20:45 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

20:46 Ihmislapsi, käännä kasvosi etelää kohti, vuodata sanasi etelää vastaan ja ennusta kedon metsikköä vastaan, joka on Etelämaassa.

20:47 Ja sano Etelämaan metsikölle: Kuule Herran sana. Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä sytytän sinut tulleen, ja se kuluttaa kaikki sinun tuoret puusi ja kuivat puusi. Ei sammu leimuava liekki, ja siitä kärventyvät kaikki kasvot, etelästä pohjoiseen asti;

20:48 ja kaikki liha on näkevä, että minä, Herra, olen sen sytyttänyt: se ei sammu.

20:49 Niin minä sanoin: Voi Herra, Herra! Ne sanovat minusta: 'Tämähän puhuu pelkkiä vertauksia.'

maalle, siihen maahan, josta minä nostin käteni, että minun piti teidän isillenne sen antaman.

20:43 Siellä pitää teidän muistaman teidän menonne ja kaikki teidän tekonne, joilla te itsenne saastuttaneet olette, ja teidän pitää suuttuman itseenne kaiken teidän pahuutenne tähden, jonka te tehneet olette.

20:44 Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\, koska minä teen teidän kanssanne minun nimeni tähden, ja ei teidän pahan menonne ja vahingollisen työnne jälkeen, sinä Israelin huone, sanoo Herra, \Herra\.

20:45 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

20:46 Sinä, ihmisen poika, aseta kasvosi oikean käden puoleen, ja pisaroitse lounaan puoleen, ja ennusta metsää vastaan, kedolla lounaan päin,

20:47 Ja sano lounaan puoliselle metsälle: kuule \Herran\ sanaa: näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tahdon sinussa tulen sytyttää, sen pitää sekä tuoret että kuivat puut polttaman, ettei hänen ankaraa liekkiänsä taideta sammuttaa, vaan kaikki pitää poltettaman, mitä lounaasta pohjaan käsin on.

20:48 Ja kaikki liha pitää näkemän, että minä \Herra\ sen sytyttänyt olen; ja ei pidä sitä sammutettaman.

20:49 Ja minä sanoin: ah! Herra, \Herra\, he sanovat minusta: tämä puhuu paljaita tapauksia.

teidän tulla Israelin maalle/ siihen maahan josta minä nostin käteni/ että minun pitää teidän isillenne sen antaman.

20:43 Siellä pitää teidän muistaman teidän menon ja kaikki teidän tekonne/ joilla te saastutetut olette/ ja teidän pitää suuttuman caickeen teidän pahuteen cuin te tehneet olette.

20:44 Ja teidän pitää ymmärtämän/ että minä olen HERRa: Cosca minä teen teidän cansan minun nimeni tähden/ ja ei teidän pahan menonne jälkeen ja vahingollisen työn/ sinä Israelin huone/ sano HERRa HERRa.

20:45 JA HERRan sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

20:46 Sinä ihmisen poika/ aseta kasvosi oikean käden puoleen/ ja pisaroidze lounan puoleen/ ja ennusta medzä wastan/ kedolla lounan päin.

20:47 Ja sano lounan puoliselle medzälle: Cuule HERRan sana/ näin sano HERRa: cadzo/ minä tahdon sinussa tulen sytyttä/ sen pitää sekä tuoret että cuiwat puut polttaman/ ettei hänen lieckiänsä taita sammutetta/ waan caicki pitää poltettaman/ mitä lounast pohjan käsin on.

20:48 Ja caicki liha pitää näkemän/ että minä HERRa sytyttänyt olen/ ja ettei kengän sammuttais:

20:49 Ja minä sanoin: Woi HERRa HERRa/ he sanovat minusta: tämä puhuu aiwa tapauxia.

Hesekiel 21 LUKU

21:1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

21:2 Ihmislapsi, käännä kasvosi Jerusalemia kohti, vuodata sanasi pyhäköitä vastaan ja ennusta Israelin maata vastaan ja sano Israelin maalle:

21:3 Näin sanoo Herra: Katso, minä käyn sinun kimppuusi, vedän miekkani tupesta ja hävitän sinusta vanhurskaan ja jumalattoman.

21:4 Koska minä tahdon hävittää sinusta vanhurskaan ja jumalattoman, sentähden lähtee tupesta minun miekkani kaiken lihan kimppuun, etelästä pohjoiseen asti.

21:5 Ja kaikki liha tulee tietämään, että minä, Herra, olen vetänyt miekkani tupesta; eikä se siihen enää pala.

21:6 Mutta sinä, ihmislapsi, huokaile! Lanteet murtuneina, katkerassa tuskassa huokaile heidän silmiensä edessä.

21:7 Ja kun he sinulta kysyvät: 'Minkätähden sinä huokaillet?' niin sano: Sanoman tähden, sillä se saapuu, ja kaikki sydämet raukeavat, kaikki kädet herpoavat, kaikkien henki tyrmistyy, kaikki polvet käyvät veltoiksi kuin vesi. Katso, se tulee, se tapahtuu; sano Herra, Herra.

21:8 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

21:9 Ihmislapsi, ennusta ja

21 LUKU

21:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

21:2 Sinä, ihmisen poika, aseta kasvosi Jerusalemia vastaan, ja ennusta Israelin maata vastaan.

21:3 Ja sano Israelin maalle: näin sanoo \Herra\: katso, minä tahdon sinun kimppuusi, minä tahdon vetää miekkani tupesta ulos, ja tahdon sinussa hävittää sekä hurskaat että väärät.

21:4 Että minä sinussa sekä hurskaat että väärät hävitän, niin minun miekkani tupesta lähtee kaiken lihan päälle etelästä niin pohjoiseen asti.

21:5 Ja kaikki liha pitää ymmärtämän, että minä \Herra\ olen vetänyt minun miekkani tupesta ulos; ja ei pidä enään siihen pistettämän.

21:6 Ja sinä, ihmisen poika, huokaa siihenasti että lanteet pakottavat ja kipiäksi tulevat: ja sinun pitää huokaaman, niin että he näkevät sen:

21:7 Ja kuin he sinulle sanovat: mitäs huokaillet? pitää sinun sanoman: sen huudon tähden, joka tulee, jota kaikki sydämet hämmästyvät, ja kaikki kädet putoavat alas, kaikki rohkeus tulee pois, ja kaikki polvet niinkuin vedet vuotavat: katso, se tulee ja tapahtuu, sano Herra, \Herra\.

21:8 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

21:9 Sinä, ihmisen poika,

XXI. Lucu

21:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

21:2 Sinä ihmisen poica/ aseta casvos Jerusalemita wastan/ ja pisaroidze Pyhä wastan/ ja ennusta Israelin maata wastan/ ja sano Israelin maalle.

21:3 Näitä sano HERra HERra/ cadzo/ minä tahdon sinus kimpuus/ minä tahdon wetä miekkani tupesta ulos/ ja tahdon sinusa hävittää sekä hurscat että väärät.

21:4 Että minä sinusa sekä hurscat että väärät hävitän/ nijn minun mieckan tupesta lähte caiken lihan päälle etelästä nijn pohjaisen asti.

21:5 Ja caicki liha pitä ymmärtämän/ että minä HERra olen wetänyt mieckani tupestan ulos/ ja ei pidä enä siihen pistettämän.

21:6 Ja sinun ihmisen poica/ pitä huocaman siihenasti että landes kipiäxi tulewat/ ja sinun pitä huocaman catkerast/ nijn että he näkewät sen.

21:7 Ja cosca he sinulle sanowat/ mitäs huocaillet? pitää sinun sanoman: sen huudon tähden/ joca tule/ jota caicki sydämet hämmästywät/ ja caicki kädet putowat alas/ caicki rohkius tule pois/ ja caicki polwet nijncuin wedet wuotawat/ cadzo/ se tule/ ja tapahtu/ sano HERra HERra.

21:8 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

21:9 Sinä ihmisen poica/ en-

sano: Näin sanoo Herra. Sano: Miekka, miekka on teroitettu, on myös kirkkaaksi hiottu.	ennusta ja sano: näin sanoo Herra: sano: miekka, miekka on teroitettu ja myös hiottu.	nusta ja sano: Näin sano Herra: Sano/ miecka miecka on teroitettu ja hiottu/
21:10 Teurasta teurastamaan se on teroitettu, salamoitsevaksi se on hiottu. Vai iloitsimmeko? Vitsa, joka lyö minun poikaani, pitää halpana kaiken, mikä puuta on.	21:10 Se on teroitettu teurastamaan, se on hiottu välkkymään. Kuinka me taidamme iloita? minun poikani vitsa katsoo kaikki puut ylön.	se on teroitettu teurastaman/ se on hiottu wälckymän. 21:10 Cuinga me taidamme iloita? minun poicani widza cadzo caicki puut ylön.
21:11 Ja hän on antanut sen hioa otettavaksi käteen; se miekka on teroitettu, on hiottu annettavaksi surmaajan käteen.	21:11 Mutta hän on miekan hiottaa antanut, että se käteen otettaman pitää: miekka on teroitettu ja se on hiottu, tappajan käteen annetta.	21:11 Mutta hän on miecan hiotta andanut/ että se otettaman pitä/ se on teroitettu ja hiottu/ tappajan käteen annetta.
21:12 Huuda ja valita, ihmislapsi, sillä tämä tapahtuu minun kansaani vastaan, kaikkia Israelin ruhtinaita vastaan: he ovat annetut alttiiksi miekalle, he ynnä minun kansani; lyö sentähden lanteeseesi	21:12 Huuda ja ulvo sinä, ihmisen poika, sillä se tapahtuu minun kansalleni ja kaikille Israelin haltioille; pelko miekan tähden pitää minun kansani tykönä oleman; sentähden lyö reisiäs.	21:12 Huuda ja ulwo sinä ihmisen poica/ sillä se tapahtuu minun Canssalleni/ ja kaikille Israelin haldioille jotca mieckaan/ minun Canssani cansa cootut owat. 21:13 Sentähden lyö reisiäs/
21:13 Sillä vitsaa on jo koeteltu. Mutta entäpä, jos vitsa pitääkin halpana tämän kaiken? Se ei tapahdu, sanoo Herra, Herra.	21:13 Sillä hän on heitä koetellut; vaan mitä se auttaa, jollei ylenkatsova vitsa tule, sanoo Herra, \Herra\.	sillä hän on usein heitä curittanut/ mitä se on auttanut: jollei ylöncadzowa widza tule/ sano HERra HERra.
21:14 Mutta sinä, ihmislapsi, ennusta ja lyö käsiäsi yhteen; tulkoon miekasta kaksi miekkaa, tulkoon kolme; se on surmattujen surmamiekka, miekka, joka surmaa suuretkin, joka kiertää heitä yltymäpäri,	21:14 Ja sinä ihmisen poika, ennusta ja lyö käsiäs yhteen; sillä miekka pitää kaksinkertaisesti, vielä kolminkertaisestikin tuleman, murhamiekka, suuren tapon miekka, niin että se myös käy lävitse heidän sisimäisiin kammioihinsa.	21:14 Ja sinä ihmisen poica/ ennusta ja lyö käsiäs yhteen/ sillä miecka pitä caxiker-taisest/ vielä colmikertaisestakin tuleman/ murhamiecka/ suuren tapon miecka/ nijn että se myös sattu sisälmäisin camareihin/ joihin he pakenewat.
21:15 että sydän pelkoon menehtyisi, että kompastuksia olisi paljon. Kaikille heidän porteillensa minä olen asettanut miekan välkkymään. Voi, se on tehty salamaksi, on hiottu teurastukseen!	21:15 Minä annan sen miekan helistä, että sydämet pitää hämmästyvän, ja monta pitää kaatumana kaikissa heidän porteissansa: voi kuin se välkky, ja on hiottu tappamaan!	21:15 Minä annan sen miecan helistä/ että sydämet pitää hämmästyvän/ ja monda pitää caatumana heidän porteisansa/ woi cuin se wälcky/ ja on hiottu tappaman.
21:16 Lyö terävästi oikealle, ojennu vasemmalle, mihin vain teräsi suunnataan.	21:16 Yhdistä sinus, lyö oikealle ja vasemmalle puolelle, mitä edessä on.	21:16 Ja sanowat: lyö oikealle ja wasemalle puolelle/ mitä edessä on.

21:17 Minäkin lyön käsiäni yhteen ja tyydytän kiivauteni. Minä, Herra, olen puhunut.

21:18 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

21:19 Sinä, ihmislapsi, laita kaksi tietä, Baabelin kuninkaan miekan tulla. Samasta maasta lähtekööt molemmat. Ja veistä viitta; veistä se kaupunkiin vievän tien suuhun.

21:20 Laita tie miekan tulla ammonilaisten Rabbaan sekä Juudaan, varustettuun Jerusalemiin.

21:21 Sillä Baabelin kuningas seisahtuu tien haaraan, molempain teitten suuhun, taikojansa taikomaan: hän puhdistaa nuolia, kysyy kotijumalilta, tarkkaa maksaa.

21:22 Hänen oikeaan käteensä tulee Jerusalemin arpana muurinmurtajia, avata suu ärjyntään, kohottaa sota-huuto, panna muurinmurtajia portteja vastaan, luoda valli, rakentaa saartovarusteet.

21:23 Mutta Jerusalemin asukkaiden silmissä tämä on pettävää taikomista: heillä on valoisen valat; mutta hän saattaa muistoon syntivelan, että he joutuisivat kiinni.

21:24 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska te olette saattaneet muistoon syntivelkanne, kun rikkomuksenne ovat tulleet julki, niin että

21:17 Sillä minä tahdon myös käsilläni yhteen lyödä siitä, ja antaa minun vihani mennä: minä \Herra\ olen sen puhunut.

21:18 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

21:19 Ja sinä, ihmisen poika, tee kaksi tietä, joita myöten Babelin kuninkaan miekka tuleman pitää, mutta ne molemmat pitää tuleman yhdeltä maalta; ja pane viitta tien haaraan kaupunkia päin,

21:20 Ja tee tie miekan tulla Ammonin lasten Rabbatiin ja Juudan vahvaan kaupunkiin, Jerusalemiin.

21:21 Sillä Babelin kuningas laittaa itsensä ensimmäiseksi kahden tien haaraan, tietämään tietäjältä, ampuamaan nuolella arvosta, epäjumalilta kysymään, maksaan katsomaan.

21:22 Niin pitää arpa lankeeman hänen oikialle puolelleen Jerusalemiä päin, ja hän antaa sinne viedä sota-aseita, ja läven (muuriin) avata, murhaamaan, suurella äänellä huutamaan, panna sota-aseita porttien eteen, tekemään saartoa ja rakentamaan multaseiniä.

21:23 Vaan se näkyy heille heidän silmänsä edessä turhaksi aavistukseksi, vaikka he valan heidän edessään vannoisivat: mutta hän muistaa heidän paha tekoansa, että he kiinni otettiin.

21:24 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: että teidän pahat työnne ovat muistetut, ja teidän kovakorvaisuutenne ilmi on, että teidän syntinne nähdään kaikissa tei-

21:17 Silloin minä tahdon käsilläni yhteen lyödä siitä/ ja anda minun vihani mennä/ minä HERra olen se puhunut.

21:18 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

21:19 Sinä ihmisen poika/ tee kaksi tietä/ joita myöden Babelin Cuningan miekka tuleman pitää/ mutta ne molemmat pitää tuleman yhdeltä maalta.

21:20 Ja pane viitta tien haaraan Caupungia päin.

Ja tee tie miekan tulla Ammonin lasten Rabbathijn/ ja Judan vahvaan Caupungijn Jerusalemiin.

21:21 Sillä Babelin Cuningas laittaa idzens ensimmäiseksi kahden tien haaraan/ andaman noitua edesäns/ ambuaman nuolella osast/ hänen epäjumalallens kysymän ja maxoja cadzoman.

21:22 Ja noitus näyttää oikealle puolelle Jerusalemita/ että hän caurista sinne viedä anda/ ja läpiä tehdä/ ja suurella huudolla ja murhalla carcais päälle/ ja että hän caurita weis porttia cohden wallia sinne tehtä ja bolwerkiä raketa.

21:23 Mutta se noitus näkyy heille wääräxi/ hän wannocan nijn lujast cuin hän tahto/ mutta hän muista pahoja töitä/ että hän woittais hänen.

21:24 Sentähden sano HERra HERra näin: että teidän pahat työnne ovat muistetut minulle/ ja teidän cowacorwaisuden ilmei on/ että teidän syndin

teidän syntinne on näkyvissä kaikissa teidän teoissanne, niin - koska te olette saate-
tut muistoon - teidät otetaan käsin kiinni.

21:25 Ja sinä saastutettu, jumalaton, sinä Israelin ruhtinas, jonka päivä on silloin tullut, kun syntivelka on loppumäärässään!

21:26 Näin sanoo Herra, Herra: Ota pois käärelakki, nosta pois kruunu.

21:27 Tämä ei jää tällensä: alhainen korotetaan, korkea alennetaan. Raunioiksi, raunioiksi, raunioiksi minä panen tämän; eikä tästä ole jäävä mitään, kunnes tulee hän, jolla on oikeus, ja minä annan sen hänelle.

21:28 Ja sinä, ihmislapsi, ennusta ja sano: Näin sanoo Herra, Herra ammonilaisia ja heidän herjauksiansa vastaan: Sano näin: Miekka, miekka on paljastettu, teurastukseen hiottu, saamaan kyllänsä, salamoitsemaan,

21:29 vaikka sinulle petollisia näkyjä nähdään, valheita ennustellaan, että sinut mukapannaan tallaamaan saastaiten, jumalattomien niskaa, joitten päivä on silloin tullut, kun syntivelka on loppumäärässään.

21:30 Pane se tuppeensa takaisin. Paikassa, jossa olet luotu, synnyinmaassasi, minä

dän töissäanne; ja että teitä muistetaan, pitää te käsillä kiinni otettaman.

21:25 Ja sinä paha ja jumalaton Israelin päämies, jonka päivä lähestyy, koska pahat työt loppuneet ovat.

21:26 Näin sanoo Herra, \Herra\; pane kuninkaan lakki pois, ja ota kruunu pois; sillä ei niitä pidä siellä enään oleman; alennettu pitää ylennettämän, ja korkia alennettaman.

21:27 Minä tahdon sen (kruunun) tyhjäksi, tyhjäksi, tyhjäksi tehdä; ei sen myös pidä oleman siihenasti kuin se tulee, jonka sen saaman pitää, hänelle minä sen annan.

21:28 Ja sinä, ihmisen poika, ennusta ja sano: näin sanoo Herra, \Herra\, Ammonin lapsista ja heidän häväistyksensä; sano siis: miekka, miekka on vedetty tappamaan, se on hiottu surmaamaan ja että se on niin välkky;

21:29 Ettäs petollisia näkyjä sinulles sanoa annat, ja valhetta ennustaa; että sinä myös hyljättäisiin jumalattomien tapettujen sekaan, joiden päivä tuli, koska pahat työt loppuneet olivat.

21:30 Ja vaikka se tuppeensa jälleen pistettäisiin, niin minä kuitenkin tuomitsen sinun siinä paikassa, kussas

nähdän caikisa teidän töisän/ ja että teitä muistetan/ wieden te wäkiwallalla fangixi.

21:25 JA sinä paha ja jumalaton Israelin Försti/ jonga päivä lähesty/ cosca pahat työt loppunet owat.

21:26 Näitä sano HERra HERra: pane lacki pois/ ja ota Cruunu pois:

Sillä ei lackia eikä Cruunua pidä siellä oleman: Waan se joca idzens on ylöndänyt/ pitä alettaman/ ja joca idzens on alendanut/ pitä ylettämän.

21:27 Minä tahdon sen Cruunun tyhjäksi/ tyhjäksi/ tyhjäksi tehdä/ siihenasti cuin se tule/ jonga sen saaman pitä/ hänelle minä sen annan.

21:28 JA sinä ihmisen poica/ ennusta ja sano: Näin sano HERra HERra Ammonin lapsista ja heidän häväistyksensä/ ja sano: Miecka/ miecka on wedetty tappaman/ se on hiottu surmaman/ ja pitä wälckymän.

21:29 Ettäs petollisia näkyjä sinulles sano annat/ ja walhetta ennusta/ että sinä myös hyljätäisiin jumalattomien tapettuiden sekaan/ joiden päivä tuli/ cosca pahat työt loppunet olit.

21:30 Ja waicka se tuppeensa pistetäisiin jälle/ nijn minä cuitengin duomidzen sinun

tahdon sinut tuomita.

21:31 Minä vuodatan sinun ylitsesi kiivastukseni, puhallan sinuun vihani tulen ja annan sinut raakain miesten käsiin, turmiontekijäin.

21:32 Tulen kulutettavaksi sinut annetaan, sinun veresi on oleva keskellä maata, ei sinua enää muisteta. Sillä minä, Herra, olen puhunut.

Hesekiel 22 LUKU

22:1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

22:2 Sinä, ihmislapsi, etkö tuomitse, etkö tuomitse verilvelkojen kaupunkia? Tee sille tiettäväksi kaikki sen kauhistukset

22:3 ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Voi kaupunkia, joka on vuodattanut keskuudessaan verta, että tulisi sen aika, ja tehnyt itselleen kivi-jumalia, että se siitä saastuisi!

22:4 Verestäsi, jonka olet vuodattanut, sinä olet tullut vikapääksi, ja kivijumalistasi, jotka olet tehnyt, sinä olet saastunut; sinä olet jouduttanut päiviäsi ja olet vuottesi määrään päässyt. Sentähden minä annan sinut pakanain häväistäväksi ja kaikkien maitten pilkaksi.

22:5 Läheiset ja kaukaiset pilkkaavat sinua, jonka nimi

luotu olet, ja siinä maassa, kussas syntynyt olet;

21:31 Ja tahdon vuodattaa minun vihani sinun päälles, minä tahdon minun hirmuisuuteni tulen sinun päälles puhaltaa, ja tahdon antaa sinun kiukkuisten miesten käsiin, jotka hukuttamaan tottuneet ovat, jotka polttaa ja hukuttaa taitavat.

21:32 Sinun pitää tulen ruaksi tuleman, ja sinun veres maalla vuodatettaman, ja ei sinua pidä enään muistettaman; sillä minä \Herra\ olen sen puhunut.

22 LUKU

22:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

22:2 Sinä, ihmisen poika, etkös tahdo nuhdella, etkös tahdo nuhdella murhakaupunkia ja hänelle näyttää kaikkia hänen kauhistuksiansa?

22:3 Sano: näin sanoo Herra, \Herra\: o sinä kaupunki, joka omais veren vuodatat, että sinun aikas tulis, ja sinä, joka epäjumalia tykönäs teet, että itses saastuttaisit!

22:4 Sinä teet itses vikapääksi siihen vereen, jota vuodatat, ja saastutat itses jumalissa, joita teet; näillä sinä joudutat sinun päiväs, ja saatat, että sinun vuotes tuleman pitää; sentähden tahdon minä sinun nauruksi tehdä pakanain seassa, ja saattaa pilkaksi kaikissa maakunnissa.

22:5 Sekä läsnä että kaukana pitää heidän sinua syl-

sijnä paicas/ cusas luotu olet/ ja sijnä maasa/ cusas syndynyt olet.

21:31 Ja tahdon vuodatta minun vihani sinun päälles/ minä tahdon minun hirmuisudeni tulen sinun päälles puhalda/ ja anda sinun nijlle ihmisille/ jotca poltta ja hukutta taitawat.

21:32 Sinun pitä tulen ruaxi tuleman/ ja sinun weres pitä maalla vuodatettaman/ ja ei sinua pidä enä muistettaman. Sillä minä HERra olen sen puhunut.

XXII. Lucu

22:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

22:2 Sinä ihmisen poica/ etkös tahdo nuhdella murha Caupungita/ ja hänelle näyttää caickia hänen cauhistuxians?

22:3 Sano: näin sano HERra HERra/ O sinä Caupungi joca omais weren vuodatat/ että sinun aicas tulis/ ja sinä joca epäjumaloita tykönäs teet/ että idzes saastutaisit.

22:4 Sinä teet idzes wicapääxi sijhen wereen/ jotas vuodatat/ ja saastutat idzes jumalisa/joitas teet/ näillä sinä joudutat sinun päiwäs/ ja saatat että sinun vuotes tuleman pitää.

22:5 Sentähden tahdon minä sinun nauroxi tehdä pacanain seas/ ja saatta pilcaxi caikis maacunnis.

Sekä läsnä että caucana pitää heidän sinua sylkemän/ että

on saastutettu ja jossa on hämminkiä paljon.	kemän, että sinun häpiällisen sanoman ja suuren waiwan kärsimän pitää.	sinun häpiällisen sanoman ja suuren waiwan kärsimän pitä.
22:6 Katso, Israelin ruhtinaat sinussa luottavat kukin omaan käsivarteensa vuodattaaksensa verta.	22:6 Katso, Israelin päämiehet ovat kukin väkevä sinussa verta vuodattamaan.	22:6 Cadzo/ Israelin Förstit/ idzecukin on wäkevä sinussa werta vuodattaman.
22:7 Isää ja äitiä sinussa ylenkatsotaan, muukalaiselle sinun keskelläsi tehdään väkivaltaa, orpoa ja leskeä sinussa sorretaan.	22:7 Isänsä ja äitinsä he katsovat ylön sinussa: muukalaisille he väkivaltaa ja wääryyttä tekevät; orpoja ja leskiä he sortavat sinussa.	22:7 Isäns ja äitins he cadzowat ylön/ muucalaisille he wäkiwalda ja wääryyttä tekevät/ leskiä ja orwoja he sortawat.
22:8 Mikä on minulle pyhitettyä, sitä sinä halveksit, minun sapattini sinä rikot.	22:8 Sinä katsot minun pyhytyeni ylön, ja turmelet minun sabbatini.	22:8 Sinä cadzot minun Pyhydeni ylön ja turmelet minun Sabbathini.
22:9 Sinussa on niitä, jotka panettelevat vuodattaaksensa verta. Uhrivuorilla sinussa syödään. Ilkitöitä sinun keskelläsi tehdään.	22:9 Pettäjät ovat sinussa verta vuodattamaan; he syövät vuorilla, ja tekevät ylöllistä sinussa.	22:9 Pettäjät owat sinussa werta vuodattaman/ he syöwät vuorilla ja tekewät ylöllistä sinussa.
22:10 Isän häpy sinussa paljastetaan. Naiselle, joka on saastainen kuukautistilansa tähden, tehdään sinussa väkivaltaa.	22:10 He paljastavat isänsä hävyn sinussa, ja waivaavat saastaisia waimoja heidän taudissansa,	22:10 He paljastawat Isäins häpiän/ ja waiwawat saastaisexi waimoja.
22:11 Toinen harjoittaa kauhistusta toisensa vaimon kanssa, mies saastuttaa sukurutsauksessa miniänsä, mies tekee sinussa väkivaltaa sisarelleen, isänsä tyttäreille.	22:11 Ja tekevät kauheutta lähimmäisensä vaimon kanssa: he häpäisevät omat miniänsä ilkivaltaisesti, he tekevät väkivaltaa omille sisarillensa, isänsä tyttärille.	22:11 Ja tekewät cauheita cappaleita sucu sucuns waimon cansa/ he häwäisewät omat miniäns elkiwallaisest/ he tekewät wäkiwalda omille sisarillens/ heidän Isäins tyttärille.
22:12 Sinussa otetaan lahjuksia veren vuodattamiseksi, sinä otat korkoa ja voittoa, kiskot väkivaltaisesti lähimmäistäsi, mutta minut sinä unhotat, sanoo Herra, Herra.	22:12 He ottavat lahjoja sinussa, verta vuodattaaksensa; sinä otat koron ja voitton, ja ahnehdit lähimmäiseltäs väkivallalla, ja näin unohdat minun, sanoo Herra, \Herra\.	22:12 He ottawat lahjoja/ werta vuodattaxens/ he ottawat corgon ja woittawat toinen toisens/ ja ahnettiwat lähimmäiseldäns/ ja tekewät toinen toisellens wäkiwalda/ ja näin unhottawat minun/ sano HERra HERra.
22:13 Mutta katso, minä lyön käsiäni yhteen sinun wäärän voittosi tähden, jota olet hankkinut, ja sinun verivelkokesi tähden, joita keskuudesasi on.	22:13 Katso, minä lyön käsiäni yhteen sinun ahneutes tähden, jotas tehnyt olet, ja sen veren tähden, joka sinussa vuodatettu on.	22:13 Cadzo minä lyön käsiäni yhteen sinun ahneudes tähden/ ja sen weren tähden/ cuin sinus vuodatettu on.

22:14 Kestääköhän rohkeute-
si, pysyvätköhän kätesi lujina
niinä päivinä, joina minä si-
nulle teen, minkä teen? Minä,
Herra, olen puhunut, ja minä
teen sen.

22:15 Minä hajotan sinut pa-
kanain sekaan ja sirotan si-
nut muihin maihin ja poistan
sinusta saastaisuutesi.

22:16 Sinä tulit saastaiseksi
oman itsesi tähden kansojen
silmissä, mutta sinä tulet tie-
tämään, että minä olen Her-
ra.

22:17 Ja minulle tuli tämä
Herran sana:

22:18 Ihmislapsi, Israelin hei-
mo on kuonaksi tullut. He
ovat kaikki tyynni vaskea, ti-
naa, rautaa ja lyijyä ahjossa;
he ovat tulleet hopean kuon-
naksi.

22:19 Sentähden, näin sanoo
Herra, Herra: Koska te kaikki
tyynni olette tulleet kuonaksi,
sentähden, katso, minä koko-
an teidät keskelle Jerusale-
mia.

22:20 Niinkuin hopea, vaski,
rauta, lyijy ja tina kootaan
keskelle ahjoa, että niihin
lietsottaisiin tulta ja ne sula-
tettaisiin, niin minä vihassani
ja kiivaudessaani teidät kokoan
ja asetan ahjoon ja sulatan.

22:21 Minä kerään teidät ja
lietson teihin vihani tulta, ja
te sulatte keskellä Jerusale-
mia.

22:22 Niinkuin hopea sulate-
taan keskellä ahjoa, niin sula-
tetaan teidät sen keskellä. Ja
te tulette tietämään, että mi-
nä, Herra, olen vuodattanut
kiivauteni teidän ylitsenne.

22:14 Mutta luuletkos sinun
sydämes voivan kärsiä, ja
sinun kätes kestää niinä päi-
vinä kuin minä sinulle teke-
vä olen? Minä \Herra\ olen
sen puhunut, minä myös
teen sen.

22:15 Ja tahdon sinun ha-
joittaa pakanain sekaan ja
ajaa sinun maakuntiin, ja
tahdon sinun saastaisuutes
lopettaa;

22:16 Niin että sinä pa-
kanain seassa pitää kirottu-
na pidettämän, ja sinun pi-
tää ymmärtämän minun ole-
van \Herra\.

22:17 Ja \Herran\ sana ta-
pahtui minulle ja sanoi:

22:18 Sinä, ihmisen poika,
Israelin huone on minulle
karreksi tullut; kaikki heidän
vaskensa, tinansa, rautansa
ja lyijynsä on ahjossa hopian
karreksi tullut.

22:19 Sentähden sanoo Her-
ra, \Herra\ näin: että te
kaikki olette karreksi tulleet,
sentähden katso, minä ko-
koon teidät Jerusalemiin.

22:20 Niinkuin hopia, vaski,
rauta, lyijy ja tina ahjoon
kootaan, että tuli sen alle
puhallettaisiin ja ne sulaisi-
vat: niin tahdon minä vihas-
sani ja hirmuisuudessaani
koota, panna sisälle ja sulata
teitä.

22:21 Ja minä tahdon koota
teidät, ja minun vihani tulen
teidän seassanne puhalttaa,
että te siellä sulaisitte.

22:22 Niinkuin hopia ahjos-
sa sulaa, niin teidän pitää
myös siinä sulaman; ja tei-
dän pitää ymmärtämän, että
minä \Herra\ olen vuodatta-
nut vihani teidän päällemme.

22:14 Mutta luuletkos sinun
sydämes woivan kärsiä/ ja
sinun kätes kestä/ silloin
cuiin minä sinulle tekewä
olen? Minä HERra olen sen
puhunut/ minä myös teen.

22:15 Ja tahdon sinun hajot-
ta pacanain sekaan/ ja aja
sinun maacundijn/ ja tahdon
sinun saastaisuudes lopetta.

22:16 Nijn että sinä pacanain
seas pitä kirottuna pidettä-
män/ ja ymmärtämän minun
olewan HERran.

22:17 JA HERran sana tapah-
tui minulle/ ja sanoi:

22:18 Sinä ihmisen poica/
Israelin huone on minulle car-
rexi tullut/ caicki heidän
waskens/ tinans/ rautans/ ja
Blyijyns/ on ahjos hopian
carrexi tullut.

22:19 Sentähden sano HERra
HERra näin/ että te caicki
oletta carrexi tullet/ cadzo/
nijn minä teidän caicki Jeru-
salemijn cocon.

22:20 Nijn cuin hopia/ waski/
rauta/ Blyijy ja tina ahjoon
cootan/ että tuli sen ala pu-
haltettaisiin/ ja ne sulaisit.

22:21 Ja/ minä tahdon coota
teidän/ ja minun vihani tulen
teidän seasan puhalda/ että
te siellä sulaisitte.

22:22 Nijn cuin hopia ahjos
sula/ njn teidän pitä ymmär-
tämän/ että minä HERRA
olen vuodattanut minun wi-
hani teidän päällen.

22:23 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

22:24 Ihmislapsi, sano sille: Sinä olet maa, jota ei ole puhdistettu, joka ei ole saanut sadetta vihan päivänä.

22:25 Profeettain salaliitto sen keskellä on niinkuin ärjyvä, saalista raateleva leijona: he syövät sieluja, ottavat aarteet ja kalleudet ja lisäävät sen keskuudessa sen leskien lukua.

22:26 Sen papit tekevät väkivaltaa minun lailleni ja häpäisevät sitä, mikä on minulle pyhitetty, eivät tee erotusta pyhän ja epäpyhän välillä, eivät tee tiettäväksi, mikä on saastaista, mikä puhdasta, ja sulkevat silmänsä minun sapateiltani, niin että minä tulen häväistyksi heidän keskellänsä.

22:27 Sen päämiehet siellä ovat niinkuin saalista raatelevaiset sudet: he vuodattavat verta, hukuttavat sieluja kiskoaksensa väärää voittoa.

22:28 Sen profeetat valkaisevat heille kaiken kalkilla, kun näkevät petollisia näkyjä ja ennustelevat heille valheita sanoen: 'Näin sanoo Herra, Herra', vaikka Herra ei ole puhunut.

22:29 Maan kansa harjoittaa väkivaltaa, riistää ja raastaa: kurjaa ja köyhää he sortavat, muukalaiselle tekevät väkivaltaa oikeudesta välittämättä.

22:30 Minä etsin heidän joukostansa miestä, joka korjaisi muurin ja seisoi muurinaukossa minun edessäni

22:23 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

22:24 Sinä, ihmisen poika, sano heille: sinä olet se maa, joka ei ole puhdistettu, niinkuin se, joka ei sadetta saa vihan ajalla.

22:25 Prophetat, jotka siellä ovat, ovat vannoneet heitänsä yhteen, niinkuin kiljuva jalopeura, kuin se saaliin saa; he syövät sieluja, temppaavat tavaran ja rahan, ja tekevät sinne paljon leskiä.

22:26 Heidän pappinsa rikkovat minun lakini, ja turmelevat minun pyhäni; ei he pidä pyhain ja saastaisten välillä erotusta, eikä opeta mikä puhdas ja saastainen on, eikä tottele minun sabbatiani, ja minä saastutetaan heidän seassansa.

22:27 Heidän päämiehensä heidän seassansa ovat niinkuin raatelevaiset sudet, verta vuodattamaan ja sieluja surmaamaan ahneutensa tähden.

22:28 Ja heidän prophetansa sivuvat heitä sekoittamattomalla kalkilla, saarnaavat turhuutta, ja ennustavat heille valheita, ja sanovat: näin sanoo Herra, \Herra\; vaikka ei \Herra\ sitä puhunut olekaan.

22:29 Maan kansa tekee väkivaltaa, ja he ryöstävät ryövydellä ja sortavat köyhän ja raadollisen, ja tekevät muukalaiselle väkivaltaa ja vääryyttä.

22:30 Minä etsin heidän seassansa sitä miestä, joka aidan panis ja seisoi veräjällä minun edessäni, etten minä

22:23 Ja HERran sana tapahtui minulle ja sanoi:

22:24 Sinä ihmisen poika/ sano heille: Sinä olet se maa/ jota ei puhdistetta taita/ nijncuin se joca ei sadetta saa vihan ajalla.

22:25 Prophetat jotca siellä ovat/ ovat wannonet yhten sieluja syömän/ nijncuin kiljuwa Lejoni/ cosca se saalin saa/ he temmawat tawaran ja rahan/ ja tekewät sinne paljo leskejä.

22:26 Heidän Pappins tekewät wääryttä Lain warjon alla/ ja turmelewat minun pyhäni/ ei he pidä pyhain ja saastaisten wälillä erotust/ eikä opeta mikä puhdas ja saastainen on/ eikä tottele minun Sabbathiani/ ja minä saastutetan heidän seasans.

22:27 Heidän Förstins siellä ovat nijncuin raatelewaiset sudet/ werta wuodattaman/ ja sieluja surmaman heidän ahneudens tähden.

22:28 Ja heidän Prophetans siuwat heitä waldaimella kalkilla/ saarnawat turhutta/ ja ennustawat heille walheita/ ja sanowat: Näitä sano HERra HERra/ waicka ei HERra sitä puhunut olekan.

22:29 Canssa maalla teke wäkiwalda/ ja ryöstawät rohkias/ ja nylkewät köyhiä ja radollisia/ ja tekewät muucalaisille wäkiwalda ja wääryttä.

22:30 Minä edzein heidän seasans/ jos jocu seinän tekis ja seisoi raos minun edesäni/ etten minä maata

maan puolesta, etten minä sitä hävittäisi, mutta en löytänyt.

22:31 Sentähden minä vuodatan heidän ylitsensä kiivaute- ni, hukutan heidät vihani tu- lella ja annan heidän vaelluk- sensa tulla heidän päänsä päälle, sanoo Herra, Herra.

Hesekiel 23 LUKU

23:1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

23:2 Ihmislapsi, oli kaksi nais- ta, saman äidin tyttäriä.

23:3 He harjoittivat haureutta Egyptissä; nuoruudessaan he haureutta harjoittivat. Siellä heidän rintojansa likisteltiin ja heidän neitsyellisiä nisiänsä puristeltiin.

23:4 Heidän nimensä olivat: vanhemman Ohola ja hänen sisarensa Oholiba. Sitten he tulivat minun omikseni ja synnyttivät poikia ja tyttäriä. Heidän nimensä: Samaria on Ohola ja Jerusalem Oholiba.

23:5 Mutta Ohola harjoitti haureutta, vaikka oli minun, ja himoitsi rakastajiansa, as- surilaisia, naapureita,

23:6 jotka olivat punasiniseen purppuraan puettuja ja olivat käskynhaltijoita ja päämiehiä, komeita nuorukaisia kaikki, ratsumiehiä, hevosen selässä ajajia.

23:7 Ja hän antautui haureu- teen näiden kanssa, jotka olivat Assurin valiopoikia kaikki; ja keitä vain hän hi- moitsi, niiden kaikkien kanssa hän saastutti itsensä kaikilla

maata turmelisi; mutta en minä ketään löytänyt.

22:31 Sentähden vuodatan minä vihani heidän päällens- sä, ja hirmuisuuteni tulella minä lopetan heidät, ja an- nan heidän tiensä heidän päänsä päälle, sanoo Herra, \Herra\.

23 LUKU

23:1 Ja \Herran\ sana ta- pahtui minulle ja sanoi:

23:2 Sinä, ihmisen poika, kaksi vaimoa oli yhden äidin tyttäriä:

23:3 Nämät tekivät huorin Egyptissä, he tekivät huorin nuoruudessaan; siellä an- toivat he pidellä rintojansa, ja taputella neitsyytensä ni- siä.

23:4 Suuremman nimi oli Ohola, ja hänen sisarensa Oholiba. Ja minä otin heidät aviokseni, ja he synnyttivät poikia ja tyttäriä. Ja Ohola kutsuttiin Samariaksi ja Oholiba Jerusalemiiksi.

23:5 Ohola teki huorin, kuin minä hänen ottanut olin, ja rakasti vartämiehiänsä Assy- rialaisia, jotka hänen tykönsä tulivat:

23:6 Silkillä vaatetettuja päämiehiä ja esimiehiä, kaikkia nuoria ihanaisia miehiä, hevostmiehiä, jotka hevosilla ajoivat;

23:7 Ja makasi kaikkein nuorten miesten kanssa As- syriasta, ja saastutti itsensä kaikkiin heidän jumaliinsa, kussa ikänä hän jonkun osasi.

turmelis: Mutta en minä ketän löytänyt.

22:31 Sentähden vuodatin minä vihani heidän päällens/ ja minun hirmuisudeni tulella minä lopetin heidän/ ja an- noin heidän ansions pääns päälle/ sano HERra HERra.

XXIII. Lucu

23:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

23:2 Sinä ihmisen poica/ caxi waimo oli yhden äitin tyttäriä:

23:3 Nämät teit huorin Egp- tis heidän nuorudesans/ siel- lä annoit he pidellä heidän rindans/ ja taputella heidän nisäns/ heidän neidsyelläns.

23:4 Suurembi cudzuttin Aha- laxi/ ja hänen Sisarens Ahali- baxi. Ja minä otin heidän awioxeni/ ja he synnytit mi- nulle poikia ja tyttäritä/ ja Ahala cudzuttin Samariaxi ja Ahaliba Jerusalemixi.

23:5 Ahala teki huorin/ cos- ca minä hänen ottanut olin/ ja oli racas Assyrialaisia hä- nen coinaitans wastan/ jotca hänen tygöns tulit.

23:6 Förstejä ja Herroja was- tan/ jotca silkillä vaatetut olit/ ja caickia nuoria ihanai- sia miehiä wastan/ nimittäin/ hewoismiehiä ja waunuja was- tan.

23:7 Ja macais caickein nuorten miesten cansa Assy- riast/ ja saastutti idzens caickijn heidän jumalihins/ cusa ikänäns hän jongun osais.

heidän kivijumalillaan.

23:8 Mutta Egyptin-aikaista haureuttansa hän ei jättänyt, sillä he olivat maanneet hänen kanssansa hänen nuoruudessaan, olivat puristelleet hänen neitsyellisiä nisiänsä ja vuodattaneet hänen ylitsensä haureuttaan.

23:9 Sentähden minä annoin hänet rakastajainsa käsiin, Assurin poikain käsiin, joita hän oli himoinnut.

23:10 He paljastivat hänen häpynsä ja ottivat hänen poikansa ja tyttärensä ja tappoivat hänet itsensä miekalla, niin että hänestä tuli varoitettava esimerkki muille naisille, ja panivat hänessä toimeen tuomiot.

23:11 Mutta hänen sisarensa Oholiba, vaikka näki tämän, oli himossaan vielä häntäkin riettaampi ja oli haureudessaan vielä riettaampi, kuin hänen sisarensa oli ollut haureudessaan.

23:12 Hän himoitsi Assurin poikia, jotka olivat käskynhaltijoita, päämiehiä, naapureita, pulskasti puettuja, ratsumiehiä, hevosen selässä ajajia, komeita nuorukaisia kaikki.

23:13 Silloin minä näin, että hän saastutti itsensä: sama oli tie kumpaisellakin.

23:14 Mutta hän meni vielä pitemmälle haureudessaan; kun hän näki seinään piirrettyjä miehiä, kaldealaisten kuvia, punavärillä piirrettyjä,

23:15 vyö vyötettynä kupeille, 23:15 Kupeista vyötetyitä ja

23:8 Vielä sitte ei hän hyljännyt huoruuttansa Egyptin kanssa; että he hänen kanssansa maanneet olivat hänen nuoruudessaan, ja jotka hänen neitsyytensä nisiä tapputelleet, ja suuressa huoruudessa hänen kanssansa olleet olivat.

23:9 Sentähden minä hylkäsin hänet vartämiestensä käsiin, Assurin lasten käsiin, joita hän himostansa rakasti.

23:10 He paljastivat hänen häpynsä, ja ottivat hänen poikansa ja tyttärensä pois, mutta hänen he miekalla tappoivat. Ja sanoma kuului vaimoin seassa, että tämä rangaistus oli.

23:11 Mutta kuin Oholiba, hänen sisarensa, sen näki, syttyi se rakkaudesta pahemmin kuin toinen, ja teki enemmän huorin kuin hänen sisarensa huoruus oli.

23:12 Ja rakasti Assurin lapsia, päämiehiä ja esimiehiä, jotka hänen tykönsä tulivat kauniisti vaatetettuna, hevostmiehiä, jotka hevosilla ajoivat, kaikkia nuoria ihanaisia miehiä.

23:13 Silloin minä näin, että he molemmat yhdellä tavalla itsensä saastuttaneet olivat.

23:14 Mutta tämä teki vielä enemmän huorin; sillä kuin hän näki punaisella maalilla maalatuista miehiä seinissä, Kaldealaisten kuvia,

23:15 Kirjavit lakit heidän pääs-

23:8 Vielä sijtte ei hän hyljännyt huoruttans Egyptin cansa/ jotca hänen cansans maannet olit hänen nuorudestans ja jotca neidzydens nisiä taputellet/ ja suures huorudes hänen cansans ollet olit.

23:9 Silloin minä hyljäisin hänen/ hänen coinaittens Assurin lasten käsijn/ jota he himost racastit.

23:10 He paljastit hänen häpiäns/ ja otit hänen poicans ja tyttärens pois/ mutta hänen he miecalla tapoit. Ja sanoma cuului/ että nämät waimot rangaistut olit.

23:11 Mutta cosca Ahaliba hänen sisarens sen näki/ syttyi se rackaudesta pahemmin cuin toinen/ ja enemmän teki huorin cuin hänen sisarens.

23:12 Ja racasti Assurin lapsia/ nimittäin/ Förstejä ja Herroja/ (jotca hänen tygöns tulit caunist vaatetettuna) hewoismiehiä ja waunuja/ ja caickia nuoria ihanaisia miehiä.

23:13 Silloin minä näin/ että he molemmat yhdellä tawalla saastuttanet olit.

Mutta tämä enemmän teki huorin.

23:14 Sillä cosca hän näki punaisella färillä maalatuista miehiä seinis/ Chalderein cuwia.

23:15 Cupehista wyötetyitä ja soucat kirjawat lakit heidän

karien näköisiä kaikki, Baabelin poikain muotoisia, joiden synnyinmaa on Kaldea,

23:16 niin hän silmän näkemältä sai himon heihin ja lähetti lähettiläitä heidän luoksensa Kaldeaan.

23:17 Niin Baabelin pojat tulivat ja makasivat hänen kanssaan hekumassa ja saastuttivat hänet haureudellaan, niin että hän saastui heistä. Sitten hänen sielunsa vieraantui heistä.

23:18 Mutta kun hän paljasti haureutensa ja paljasti häpynsä, niin minun sieluni vieraantui hänestä, niinkuin minun sieluni oli vieraantunut hänen sisarestansa.

23:19 Mutta hän yhä enesi haureuttaan, kun muisti nuoruutensa päivät, jolloin oli haureutta harjoittanut Egyptin maassa.

23:20 Ja hän sai himon heidän hekumoitsijoihinsa, joilla on jäsen kuin aaseilla ja vuoto kuin orheilla.

23:21 Ja sinä etsit nuoruutesi iljettävyyttä, jolloin egyptiläiset puristelivat nisiäsi nuorekkaiden rintojesi tähden.

23:22 Sentähden, Oholiba, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä nostatan sinun kimppuusi rakastajasi, joista sielusi on vieraantunut, ja tuon heidät sinun kimppuusi joka taholta:

23:23 Baabelin pojat ja kaikki kaldealaiset, Pekodin, Sooran ja Kooan ja heidän kanssaan

sänsä, jotka kaikki olivat nähä niinkuin päämiehet, niinkuin Babelin lapset ja Kaldealaiset pitävät isänsä maalla,

23:16 Syttyi hän heihin niinpian kuin hän näki heidät, ja hän lähetti sanansaattajat heidän tykönsä Kaldeaan.

23:17 Kuin nyt Babelin lapset hänen tykönsä tulivat, häntä makaaman hekumasansa, saastuttivat he hänen huoruudellansa; ja se saastutti itsensä heidän kanssansa, niin että hän heihin suuttui.

23:18 Ja kuin hänen huoruutensa ja häpiänsä niin peräti ilmituli, suutu minä myös häneen, niinkuin minä hänen sisarensa suuttunut olin.

23:19 Mutta hän teki aina enemmän huorin ja muisti nuoruutensa aikaa, jona hän Egyptissä huorin tehnyt oli.

23:20 Ja syttyi himoon heidän jalkavaimoinsa kanssa, joiden liha on niinkuin aasi-en liha, ja heidän himonsa niinkuin hevosten himo.

23:21 Ja sinä teit häpiäs, niinkuin nuoruudessas, kuin Egyptissä sinun rintaas pideltiin, ja sinun nuoruutes nisiä taputeltiin.

23:22 Sentähden, Oholiba, näin sanoo Herra, \Herra\ : katso, minä tahdon sinun väärtämiehes, joihinkas suuttunut olet, kehoittaa sinua vastaan, ja tahdon heitä tuoda joka taholta sinua vastaan:

23:23 Babelin lapset ja kaikki kaldealaiset, päämiehet, herrat ja valtamiehet, ja kaikki Assyrialaiset heidän

pääsäns/ jotca caicki olit nähä nijncuin woimalliset miehet/ nijncuin Babelin lapset ja Chaldealaiset pitävät Isäns maalla:

23:16 Syttyi hän heihin/ niinpian cuin hän näki heidän/ ja lähetti sanansaattajat heidän tygöns Chaldeaan.

23:17 Cosca nyt Babelin lapset hänen tygöns tulit/ händä macaman hecumasans/ saastutti hän sen hänen huoruudellans/ ja se saastutti idzens heidän cansans/ että hän heihin suuttui.

23:18 Ja cosca heidän molembain huorudens ja häpiäns nijn peräti ilmei tuli/ suutu minä myös heihin/ nijncuin minä myös heidän sisarehens suuttunut olin.

23:19 Mutta hän aina enemmän teki huorin/ ja muistit heidän nuorudens aica/ cosca he Egyptis huorin tehnet olin.

23:20 Ja syttyi coinaihins/joiden himo oli/ cuin Asein ja hewoisten himo.

23:21 Ja teit sinun häpiäs/ nijncuin nuorudellas/ cosca Egyptis sinun rindas pideltin ja sinun nisäs taputeldin.

23:22 Sentähden Ahaliba/ näin sano HERra HERra: Cadzo/ minä tahdon sinun coinajas/ joihingas suuttunut olet/ kehoitta sinua vastaan/ ja tahdon heitä tuoda joca taholda sinua vastaan/

23:23 Nimittäin/ Babelin lapset/ ja caicki Chalderit päämiehinens/ Försteinens ja

kaikki Assurin pojat - komeita nuorukaisia, käskynhaltijoita ja päämiehiä kaikki, sankareita ja mainioita miehiä, ratsumiehiä, hevosten selässä ajajia kaikki.

23:24 He tulevat sinun kimp-puusi, mukanaan paljon vau-nuja ja rattaita ja suuret jou-kot kansoja; suurine ja pieni-ne kilpineen ja kypärineen he käyvät sinua vastaan joka taholta. Minä annan heille tuomiovallan, ja he tuomitse-vat sinut oikeuksiensa mu-kaan.

23:25 Minä osoitan sinussa kiivauteni, niin että he kohtelevat sinua tuimasti: he leik-kaavat sinulta pois nenän ja korvat, ja sinun jälkeläisesi kaatuvat miekkaan. He otta-vat sinun poikasi ja tyttäresi, ja sinun jälkeläisesi kuluttaa tuli.

23:26 He raastavat sinulta vaatteesi ja ottavat korukalu-si.

23:27 Niin minä teen lopun sinun iljettävydestäsi, jo Egyptin-aikaisesta haureudes-tasi; etkä sinä sitten luo sil-miäsi heihin etkä enää muis-tele Egyptiä.

23:28 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä annan sinut niitten käsiin, joita vi-haat, niitten käsiin, joista sie-lusi on vieraantunut.

23:29 Ja he kohtelevat sinua vihamielisesti, ottavat kaiken vaivannäkösi ja jättävät sinut alastomaksi ja paljaaksi; ja sinun haureellinen häpysi ja iljettävytesi ja haureutesi

kanssansa, kauniit, nuoret miehet, kaikki päämiehet ja esimiehet, valtamiehet, ja ylimmäiset, ja kaikkinaiset hevostmiehet.

23:24 Ja he tulevat valmis-tettuna sinun päälles vau-nuilla ja rattailta ja suurella väen joukolla, ja piirittävät sinun keihäillä, kilvillä ja rautalakeilla joka taholta. Niiden haltuun minä oikeu-den annan, että he sinun tuomitsevat lakinsa jälkeen.

23:25 Minä annan minun kiivauteni tulla sinun pääl-les, että he armottomasti si-nun kanssas toimittavat; heidän pitää sinun nenäs ja korvas leikkaaman, ja mitä jää, pitää miekalla lankee-man. Heidän pitää sinun poikas ja tyttäres ottaman pois, ja tähteet pitää poltet-taman tulella.

23:26 Heidän pitää sinun vaattees riisuman, ja sinun kaunistukses ottaman pois.

23:27 Näin minä tahdon si-nun haureutes ja sinun huoruutes Egyptin maasta lopet-taa, ettes enää silmiäs nosta heidän peräänsä, etkä Eryp-tiä enää muistaman pidä.

23:28 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\; katso, minä tahdon sinun niiden haltuun antaa, joita vihaat, ja joihin suuttu-nut olet.

23:29 Ne pitää sinulle teke-män niinkuin viholliset, ja ottaman kaikki, mitäs koon-nut olet, ja sinut alastomaksi ja paljaaksi jättämän, että sinun saastainen häpiäs ilmi tulis sinun haureutes ja

Herroinens/ ja caicki Assyria-laiset heidän cansans/ caunit nuoret miehet/ caicki Förstit ja Herrat/ Riddarit ja Adelit/ ja caickinaiset hewoismiehet.

23:24 Ja tulewat walmistettu-na sinun päälles/ waunuilla ja rattailta ja suurella wäen joucolla/ ja pijrittävät sinun keihäillä/ kilvillä ja rautala-keilla joca taholda. Nijden halduun minä oikeuden an-nan/ että he sinun duomid-zewat heidän lakins jälken.

23:25 Minä annan minun kij-wauteni tulla sinun päälles/ että he armottomast sinun toimittawat/ heidän pitä nenät ja corwat leickaman/ ja mitä jää pitä miecalla lange-man.

23:26 Heidän pitä sinun poi-cas ja tyttäres ottaman pois/ ja tähtet polttaman tulella.

23:27 Heidän pitä sinun waattes rijsuman/ ja sinun caunistuxes ottaman pois.

Näin minä tahdon sinun hau-reudes ja sinun huorudes Egyptin cansa lopetta/ ettes enämbi silmiäs nosta heidän peräns/ etkä Egyptiä enämbi muistaman pidä.

23:28 Sillä näin sano HERra HERra: Cadzo/ minä tahdon sinun nijden halduun anda/ jotca sinun wihollises owat/ ja joihingas suuttunut olet.

23:29 Ne pitä sinulle tekemän nijncuin wiholliset/ ja otta-man caicki mitäs coonnut olet/ ja sinun alastomaxi ja paljaxi jättämän/ että sinun häpiäs ilmei tulis sinun hau-

paljastuu.

23:30 Näin sinulle tehdään sentähden, että uskottomana juoksit pakanain perässä, että saastutit itsesi heidän kivijumalillansa.

23:31 Sinä vaelsit sisesi tietä, ja minä annan hänen maljansa sinun käteesi.

23:32 Näin sanoo Herra, Herra: Sisesi maljan sinä juot, syvän ja laajan ja paljon vetävän. Sinä tulet nauruksi ja pilkaksi.

23:33 Tulet juopumusta ja murhetta täyteen: kauhun ja häviön malja on sinun sisesi Samarian malja.

23:34 Sen sinä juot ja särvit, sen sirpaleita sinä kaluat ja niillä rintasi revit. Sillä minä olen puhunut, sanoo Herra, Herra.

23:35 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska sinä olet minut unhottanut, minut selkäsi taakse heittänyt, niin kannan myös iljettävyytesi ja haureutesi.

23:36 Ja Herra sanoi minulle: Ihmislapsi, etkö tuomitse Oholaa ja Oholibaa? Ilmoita heille heidän kauhistuksensa.

23:37 Sillä he ovat rikkoneet avion, ja heidän käsissään on verta; kivijumalainsa kanssa he ovat avion rikkoneet, ja myös lapsensa, jotka he olivat minulle synnyttäneet, he

huoruutes kanssa.

23:30 Näitä pitää heidän sinulle tekemän sinun huoruutes tähden, jota sinä pakanain kanssa tehnyt olet, joiden jumalissa sinä itses saastuttanut olet.

23:31 Sinä olet käynyt sisesi tietä, sentähden annan minä myös hänen maljansa sinun kätees.

23:32 Näin sanoo Herra, \Herra\: sinun pitää juoman sisesi maljan, syvän ja leviän; sinun pitää niin suureksi nauruksi ja pilkaksi tuleman, että se on ylönpalttinen.

23:33 Sinun pitää siitä väkevästä juomasta ja vaivasta itses juovuksiin juoman; sillä sinun sisesi Samarian malja on vaivan ja hävityksen malja.

23:34 Sen sinun pitää puhtaaksi juoman, ja lyömän sen kappaleiksi, ja sinun rintasi repimän rikki; sillä minä olen sen puhunut, sanoo Herra, \Herra\.

23:35 Sentähden näin sanoo Herra, \Herra\: ettäs minun unhottanut ja minun selkäsi taakse heittänyt olet, niin kannan nyt sinun haureuttas ja huoruuttas.

23:36 Ja \Herra\ sanoi minulle: sinä ihmisen poika, etkö sinä Oholaa ja Oholibaa nuhdella tahdo? näytä heille heidän kauhistuksensa,

23:37 Kuinka he ovat huoruudessa olleet ja verta vuotaneet, ja avionsa rikkoneet epäjumalainsa kanssa; niin myös lapsensa, jotka he minulle synnyttäneet olivat, polttivat he niille uhriksi.

reudes ja huorudes cansa.

23:30 Sencaltaiset pitää sinulle tapahtuman sinun huorudes tähden/ cuin sinä pacanain cansa tehnyt olet/ joiden jumalisa sinä idzes saastuttanut olet.

23:31 Sinä olet käynyt sinun sisesi teitä/ sentähden annan minä myös hänen calckins sinun kätees.

23:32 Näin sano HERra HERra/ sinun pitää juoman sinun sisesi calkin/ nijn sywä ja lewiä cuin se on. Sinun pitää nijn suurexi nauroxi ja pilcaxi tuleman/ että se on ylönpalttinen.

23:33 Sinun pitää siitä väkevästä juomast ja waiwast idzes juowuxin juoman: sillä sinun sisesi Samarian calcki on waiwan ja murhen calcki.

23:34 Sen sinun pitää puhtaxi juoman/ ja lyömän sen cappaleixi/ ja sinun rindas repimän rikki/ sillä minä olen sen puhunut/ sano HERra HERra.

23:35 Sentähden näin sano HERra HERra/ ettäs minun unhottanut/ ja minun selkäsi taakse heittänyt olet/ nijn canna nyt sinun haureuttas ja huoruuttas.

23:36 Ja HERra sanoi minulle: Sinä ihmisen poica/ etkö sinä Ahalat ja Ahalibat nuhdella tahdo? ja heille näyttää heidän cauhistuxians.

23:37 Cuinga he owat huorudes ollet/ ja werta wuodattanet/ ja awions rickonet owat epäjumalten cansa/ nijn myös heidän lapsens/ jotka he minulle synnyttänet olit/

ovat polttaneet, ruuaksi niille.

23:38 Vielä tämänkin he ovat minulle tehneet: ovat samana päivänä saastuttaneet minun pyhäkköni ja rikkoneet minun sapattini.

23:39 Teurastettuaan lapsiansa kivijumalilleen he samana päivänä tulivat minun pyhäkköni ja niin häpäisivät sen. Katso, näin he ovat tehneet keskellä minun huonettani.

23:40 Vieläpä he lähettivät sanan miehille, jotka tulivat kaukaa: katso, ne tulivat siinä samassa, kun sana oli lähetetty, nuo, joita varten sinä peseydyit ja maalasit silmäluomesi ja panit päällesi korut.

23:41 Ja sinä istuit komealle vuoteelle, sen ääressä oli katettu pöytä, ja sille sinä panit minun suitsukkeeni ja öljyni.

23:42 Sitten sieltä kuului suruton melu. Ihmisjoukosta otettujen miesten lisäksi tuotiin erämaasta juomareita, ja ne panivat noiden naisten käsiin rannerenkaat ja heidän päähänsä kauniit kruunut.

23:43 Mutta minä sanoin: 'Tuollekin kuihtuneelle kelpaa aviorikos! Hänen kanssaan nyt harjoitetaan haureutta - ja vielä hänkin!'

23:44 Hänen luoksensa tultiin, aivan kuin tullaan porttonaisen luo: niin tultiin Oholan ja Oholiban luokse - noiden iljettävien naisten.

23:45 Mutta vanhurskaat miehet tulevat tuomitsemaan heidät sen mukaan, mitä on

23:38 Päällisiksi ovat he sen minulle tehneet, että he ovat silloin minun pyhäni saastuttaneet, ja minun sabbatini rikkoneet.

23:39 Sillä kuin he lapsensa epäjumalille tappaneet olivat, menivät he sinä päivänä minun pyhäni, sitä saastuttamaan; katso, niin ovat he minun huoneessani tehneet.

23:40 He ovat myös lähettäneet miesten perään, jotka kaukaisilta mailta tuleman piti; kuin sana oli lähetetty heidän tykönsä, niin katso, he tulivat; ja sinä pesit itse heidän tähtensä, ja voitelit silmäsi ja kaunistit sinus kaunistuksella,

23:41 Ja istuit kauniilla vuoteella, jonka edessä pöytä oli valmistettu; ja sinä suitsutit ja uhrasit minun öljyni sen päällä.

23:42 Siellä oli suruttoman kansan ääni; ja paitsi niitä miehiä yhteisestä kansasta, tuotiin myös sinne Sabealaisia korvesta, jotka antoivat renkaita heidän käsiinsä ja kauniita seppeleitä heidän päähänsä.

23:43 Mutta minä ajattelin: se on tottunut huoruuteen vanhuudesta, ei se taida lakata huoruudestaan.

23:44 Sillä hänen tykönsä mennään niinkuin huoran tykö; juuri niin mennään Oholan ja Oholiban, hävyttömäin vaimoin tykö.

23:45 Sentähden hurskaat miehet rankaisevat heitä, niinkuin avionsa rikkojat ja veren vuodattajat rangaista-

poltit he niille uhriksi.

23:38 Päälisexi ovat he sen minulle tehnet/ he ovat silloin minun Pyhäni saastuttaneet/ ja ricoit minun Sabbatini.

23:39 Sillä cosca he heidän lapsens epäjumalille tappaneet olit/ menit he sinä päivänä minun Pyhäni/ sitä saastuttaman/ cadzo/ sencaltaisita ovat he minun huonesani tehnet.

23:40 He ovat myös sanan lähettäneet miesten perän/ jotca caucaisilda mailda tuleman piti/ ja cadzo/ cosca he tulit/ pesit sinä sinus ja caunistit sinus/ ja caunistit sinus rengahilla heidän cunniaxens.

23:14 Ja istuit caunis vuotes/ jonga edes pöytä oli valmistettu/ sen päällä sinä suidzutit/ ja uhraisit minun öljyäni sen päällä.

23:42 Siellä nousi suuri riemuhuuto/ ja he annoit miehille/ jotca jocapaicast suuresta Canssasta/ ja corwesta tullet olit/ rengaita heidän käsijs/ ja caunita Cruunuja heidän päihins.

23:43 Mutta minä ajattelin/ se on tottunut huoruuteen wanhudest/ ei se taida laccata huoruudestans.

23:44 Sillä hänen tygöns mennän nijncuin huoran tygö/ juuri nijn mennän Ahalan ja Ahaliban hävyttömäin waimoin tygö.

23:45 Sentähden ne miehet jotca oikeuden tekewät/ rangaisevat heitä nijncuin awions

säädetty avionrikkoja-naisista ja mitä on säädetty verenvuodattaja-naisista; sillä he ovat rikkoneet avion, ja heidän käsissään on verta.

23:46 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Nostatettakoon kansanjoukko heitä vastaan, ja heidät pantakoon kauhistukseksi ja ryöstettäköön.

23:47 Ja kansanjoukko kivittäköön heidät ja hakatkoon kappaleiksi miekoillansa; tappakoot ne heidän poikansa ja tyttärensä ja polttakoot heidän talonsa tulella.

23:48 Niin minä lopetan iljetävän menon maasta. Ja kaikki naiset ottavat siitä ojentuakseen, niin etteivät harjoita iljettävää menoa, niinkuin te.

23:49 Teidän iljettävyytenne pannaan teidän päällemme, ja te saatte kantaa kivijumalainne kanssa tehdyt syntinne. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, Herra.

man pitää; sillä he ovat huorat, ja heidän kätensä on verta täynnä.

23:46 Näin sanoo Herra, \Herra\ : vie suuri joukko heidän päällensä, ja anna heitä ryöstöksi ja saaliiksi,

23:47 Jotka heidät kivittäisivät ja heidät miekoillansa pistäisivät lävitse, ja heidän poikansa ja tyttärensä surmaisivat, ja heidän huoneensa tulella polttaisivat.

23:48 Näin minä tahdon huoruuden maalta lopettaa; että kaikki vaimot pitää oppiman, eikä tekemän senkaltaista haureutta.

23:49 Ja teidän haureutenne pannaan teidän päällemme, ja teidän pitää epäjumalainne syntiä kantaman, tietääksenne minun olevan Herran, \Herran\.

rickojat ja weren vuodattajat rangaistaman pitä/ sillä he owat huorat/ ja heidän kätens on werta täynnä.

23:46 NÄin sano HERra HERra/ wie suuri joucko heidän päällens/ ja anna heitä ryöstöxi ja saalixi.

23:47 Jotca heidän kiwitäisit ja heidän miecoillans pistäisit läpidze/ ja heidän poicans ja tyttärens surmaisit/ ja heidän huonens tulella polttaisit.

23:48 Näin minä tahdon huoruden maalla lopetta/ että caicki waimot pitä sen näkemän/ eikä tekemän sencaltaista haureutta.

23:49 Ja teidän haureuden pannaan teidän päanne päälle/ ja pitä teidän epäjumalaiden syndiä candaman/ tietäxen minun olevan HERran HERran.

Hesekiel 24 LUKU

24:1 Tämä Herran sana tuli minulle yhdeksäntenä vuotena, kymmenennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä:

24:2 Ihmislapsi, kirjoita muistiisi päivän nimi - juuri tämän päivän nimi: Baabelin kuningas rynnistää Jerusalemia vastaan juuri tänä päivänä.

24:3 Lausu uppiskaiselle suvulle vertaus ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Pane pata liedelle, pane. Kaada myös siihen vettä.

24 LUKU

24:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle, yhdeksäntenä vuonna, kymmenentenä päivänä kymmenennestä kuusta, ja sanoi:

24:2 Sinä, ihmisen poika, kirjoita sinulles tämän päivän nimi, juuri tämä päivä; sillä Babelin kuningas on juuri tänäpäivänä Jerusalemia vastaan hankinnut.

24:3 Ja pane tottelemattoman kansan eteen vertaus, ja sano heille: näin sanoo Herra, \Herra\ : pane pata ja valmista, ja pane siihen vettä.

XXIV. Lucu

24:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ydexändenä vuonna/ kymmendenä päivänä kymmenennestä cuusta/ ja sanoi:

24:2 Sinä ihmisen poica/ kirjoita tämä/ juuri tämä päivä: Sillä Babelin Cuningas on juuri tänäpäin Jerusalemita was-tan hanginnut.

24:3 Ja pane sen tottelemattoman Canssan eteen werta-us/ ja sano heille: Näin sano HERra HERra/ pane pata/ walmista ja pane sijhen wettä.

<p>24:4 Kokoile siihen lihakappaleet - kaikki hyvät kappaleet, reittä ja lapaa - ja täytä se valituilla luilla.</p>	<p>24:4 Pane kappaleet siihen kokoon, kaikki ne parhaat kappaleet, reisi ja lapa; ja täytä se parhailta luukappaleilla.</p>	<p>24:4 Pane cappalet cocon siihen/ jotca sinne pandaman pitä/ ja ne parahat cappalet/reidet ja lapa/ ja täytä se parahilla ydyin cappaleilla.</p>
<p>24:5 Ota valiolampaita, lado myös halkoja sen alle. Anna sen kiehumistaan kiehua, niin että siinä luutkin tulevat keitettyiksi.</p>	<p>24:5 Ota paras laumasta, ja tee valkia alle luukappaleita keittääkses; ja anna vahvasti kiehua, ja luukappaleet hyviä kypsyä.</p>	<p>24:5 Ota paras laumasta/ ja tee walkia ala/ ydyin cappaletta keittäxes/ ja anna wahwast kiehua/ ja ydyin cappalet hywin kypsyä.</p>
<p>24:6 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Voi verivelkojen kaupunkia, pataa, joka on ruostunut ja josta ei lähde sen ruoste! Tyhjennä se kappale kappaleelta: sille ei ole langennut arpaosaa.</p>	<p>24:6 Sentähden näin sanoo Herra, \Herra\ : voi murhakaupunkia! joka senkaltainen pata on, jossa ruoste riippuu kiinni, niin ettei sen ruoste tahdo eritä. Ota kappale kappaleen jälkeen siitä ulos, sillä ei tarvita siitä arpaa heittää.</p>	<p>24:6 Sentähden sano HERra HERra/ woi murhacaupungita/ joca sencaltainen pata on/ josa ruoste rippu kijnni/ ja ei eritä tahdo. Ota cappale cappalen jälkeen siellä pois/ ja et sinä tohdi arpa heittä/ cuca ensist ulos pitä.</p>
<p>24:7 Sillä sen vuodattama veri on sen keskellä, paljaalle kalliolle se on sen koonnut, ei ole vuodattanut sitä maahan, tomun peitettäväksi.</p>	<p>24:7 Sillä hänen verensä on siellä, joka paljaalle kalliolle pantu on, ja ei maan päälle vuodatettu, että se mullalla peitettäisiin.</p>	<p>24:7 Sillä hänen werens on siellä/ jonga he paljalle calliolle/ ja ei maan päälle/ wuodattanet owat/ että maalla cuitengin olis peitettä taittu.</p>
<p>24:8 Nostattaakseni kiivauden, tuottaakseni koston minä olen pannut sen veren paljaalle kalliolle, ettei se peityisi.</p>	<p>24:8 Ja minä olen myös sentähden heidän antanut sen veren paljaalle kalliolle vuodattaa, ettei se peitettäisi, että viha tulis heidän päälensä, ja heille kostettaisiin.</p>	<p>24:8 Ja minä olen myös sentähden heidän andanut sen weren paljalle calliolle wuodatta/ ettei se peitetäis/ että hirmuisus tulis heidän päälensä/ ja heille costetaisin.</p>
<p>24:9 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Voi verivelkojen kaupunkia! Minäkin suurennan liettä.</p>	<p>24:9 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: voi murhakaupunkia! jonka minä suureksi valkiaksi teen.</p>	<p>24:9 SEntähden sano HERra HERra näin: Woi murhacaupungita/ jonga minä suurexi walkiaxi teen.</p>
<p>24:10 Lisää halkoja, viritä tulta, keitä liha loppuun, kiehuta liemi kuiviin, polta luut karreksi.</p>	<p>24:10 Kanna vaivoin paljon puita, sytytä tuli, että liha kypsäksi tulis, ja pane hyvin yrttejä sen päälle, että luukappaleet palaisivat.</p>	<p>24:10 Canna waiwoin paljon puita tähän/ sytytä tuli/ että liha kypsexi tulis/ ja pane hywin krydiä sen päälle/ että ydyin cappalet palaisit.</p>
<p>24:11 Anna sen sitten olla tyhjänä hiiltensä päällä, niin että se kuumenee, sen vaski hehkuu ja sen saastat siitä sulavat, sen ruosteesta tulee loppu.</p>	<p>24:11 Pane myös pata tyhjänä hiilille, että se kuumaksi tulis, ja sen vaski palais, jos sen saastaisuus sulais, ja sen ruoste läksis.</p>	<p>24:11 Pane myös pata tyhjänä hijlille/ että hän cuumaxi tulis/ ja hänen waskens palais/ jos hänen saastaisudens sulais/ ja hänen ruostens läxis.</p>
<p>24:12 Siitä on ollut vaivaa</p>	<p>24:12 Vaan ruoste, ehkä se</p>	<p>24:12 Waan ruoste/ ehkä se</p>

väsämykseen asti, mutta ei ole lähtenyt siitä sen ruosteen paljous. Tuleen sen ruoste!

24:13 Sinun iljettävän saastaisuutesi takia - koska minä tahdoin puhdistaa sinut, mutta sinä et puhdistunut saastaisuudestasi - sinä et enää puhdistu, ennenkuin minä olen tyydyttänyt kiivauteni sinussa.

24:14 Minä, Herra, olen puhunut. Se tapahtuu, ja minä teen sen. Minä en hellitä, en säästä enkä kadu: teitteesi ja tekojesi mukaan sinut tuomitaan, sanoo Herra, Herra.

24:15 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

24:16 Ihmislapsi, katso, minä otan sinulta äkkikuolemalla pois silmiesi ihastuksen, mutta älä valita, älä itke, älköönkään tulko sinulta kyyneltä.

24:17 Huokaile hiljaa, mutta älä pane toimeen kuolleenvallittajaisia. Sido juhlapäähine päähäsi, pane kengät jalcaasi, älä peitä partaasi äläkä syösuruleipää.

24:18 Ja minä puhuin kansalle aamulla, mutta illalla kuoli minun vaimoni; sitten aamulla minä tein, niinkuin minun oli käsketty tehdä.

kuinka kovin poltetaan, ei tahdo lähteä, sillä se on aivan kovin ruostunut, se pitää tulella sulattaman.

24:13 Sinun saastaisuutes on sula ilkeys, että vaikka minä sinua mielelläni puhdistaisin, et kuitenkaan sinä tahdo itsiäs puhdistaa antaa; sinun saastaisuudestas et sinä tästedes enää taida puhdistettaa, siihenasti että minun hirmuisuuteni sinussa sammunut on.

24:14 Minä \Herra\ olen sen puhunut; se pitää tuleman, minä tahdon tehdä, ja en viivytää, en minä tahdo armahtaa, enkä kadu; vaan heidän pitää sinun tuomitseman, niinkuin sinä elänyt ja tehnyt olet, sanoo Herra, \Herra\.

24:15 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

24:16 Sinä ihmisen poika, katso, minä tahdon sinulta silmäis himon ottaa pois rangaistuksen kautta; mutta ei sinun pidä valittaman, eikä itkemän, eikä kyynelitä vuodattaman.

24:17 Salaa sinä mahdat huoaata, mutta kuolleen valitusta ei sinun pidä pitämän, vaan sinun pitää kaunistukses paneman päälles, ja kengät jalcaas kenkimän; ei sinun pidä suutas peittämän, eikä murheellisten leipää syömän.

24:18 Ja kuin minä huomeneltain varhain kansalle puhuin, kuoli minulta ehtona minun emäntäni. Ja minä tein toisena huomenna, kuin minulle käsketty oli.

cuinga cowin poltetan/ ei tahdo lähte/ sillä se on aiwa cowin ruostunut/ se pitää tules sulattaman.

24:13 Sinun saastaisuudes on nijn cowendunut/ että waicka minä sinua mielelläni puhdistaisin/ et cuitengan sinä tahdo idzes puhdistaa anda sinun saastaisuudestas. Sentähden et sinä tästedes enä taita puhdistetta/ siihenasti että minun hirmuisuden sinussa sammunut on.

24:14 Minä HERRa olen sen puhunut/ se pitää tuleman/ minä tahdon tehdä/ ja en wijwytä/ en minä tahdo armahta/ engä cadu/ waan heidän pitää sinun duomidzeman/ nijncuin sinä elänyt ja tehnyt olet/ sano HERRa HERRa.

24:15 JA HERRan sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

24:16 Sinä ihmisen poica/ Cadzo/ minä tahdon sinulda sinun silmäis himon ottaa pois rangaistuxen cautta. Mutta ei sinun pidä walittaman/ eikä itkemän/ eikä kyynelitä wuodattaman.

24:17 Sala sinä mahdat huogata/ mutta cuolluen walitust ei sinun pidä pitämän/ waan sinun pitää caunistuxes paneman päälles/ ja kengät jalcas kengimän. Ei sinun pidä suutas peittämän/ eikä murhen leipä syömän.

24:18 Ja cosca minä huomeneltain warhain Canssalle puhuin/ cuoli minulda ehtona minun emändän. Ja minä tein toisna huomenna/ cuin minulle käsketty oli.

24:19 Niin kansa sanoi minulle: Etkö meille ilmoita, mitä se tietää meille, kun sinä noin teet?

24:20 Minä sanoin heille: Minulle tuli tämä Herran sana: Sano Israelin heimolle:

24:21 Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä häpäisen pyhäkköni, joka on teidän varustuksenne ja ylpeytenne, teidän silmienne ihastus ja sielujenne ikävä; ja teidän poikanne ja tyttärenne, jotka teidän on ollut jätettävä, kaatuvat miekkaan.

24:22 Sitten te teette, niin kuin minä olen tehnyt; ette peitä partaanne ettekä syö suruleipää,

24:23 juhlapäähineen pidätte päässäanne ja kengät jalsanne, ette valita ettekä itke, mutta te riudutte syntivelkanne tähden ja huokailette toinen toisellenne.

24:24 Hesekiel on oleva teille ennusmerkki: aivan niin, kuin hän on tehnyt, niin tekin teette. Kun tämä tapahtuu, te tulette tietämään, että minä olen Herra, Herra.

24:25 Ja sinä, ihmislapsi! Sinä päivänä, jona minä otan heiltä heidän varustuksensa, ihanan ilonsa, silmiensä ihastuksen, sielujensa halajamisen, heidän poikansa ja tyttärensä,

24:26 sinä päivänä tulee paikolainen sinun luoksesi ilmoittamaan tätä korvaisi kuullen.

24:19 Ja kansa sanoi minulle: etkös siis ilmoita meille, mitä tämä meille ennustaa, minkä sinä teet?

24:20 Ja minä sanoin heille: \Herra\ on minun kanssani puhunut ja sanonut:

24:21 Sano Israelin huoneelle, että \Herra\ näin sanoo: katso, minä tahdon minun pyhäni, teidän korkeimman lohdutuksenne, teidän silmäinne himon ja teidän sydämenne toivon saastuttaa; ja teidän poikanne ja tyttärenne, jotka teidän hylkäämään pitää, lankeevat miekan kautta.

24:22 Ja teidän täytyy tehdä, niinkuin minä tehnyt olen: teidän suutanne ei teidän pidä peittämän, eikä murheellisen leipää syömän.

24:23 Vaan pitää teidän kaunistuksenne teidän päähänne paneman, ja kenkimän itsenne; ei teidän pidä valittaman eikä itkemän, vaan teidän synnissänne nääntymän, ja keskenänne toinen toisenne kanssa huokaileman.

24:24 Ja pitää niin Hesekiel teille ihmeeksi olemän, että teidän tekemän pitää kaiken sen jälkeen, minkä hän tehnyt on; että kuin se tulee, te ymmärtäisitte, että minä Herra, \Herra\ olen.

24:25 Ja sinä, ihmisen poika, silloin kuin minä heiltä olen ottava pois heidän voimansa ja lohdutuksensa, heidän silmäinsä himon ja heidän sydämensä toivon, heidän poikansa ja tyttärensä;

24:26 Silloin pitää yksi, joka päässyt on, tuleman sinun tykö, ja sinulle ilmoittaman.

24:19 Ja Canssa sanoi minulle: Etkös siis ilmoita meille/ mitä tämä meille ennusta cuin sinä teet?

24:20 JA minä sanoin heille: HERra on minun cansani puhunut/ ja sanonut.

24:21 Sano Israelin huonelle/ että HERra HERra näin sano: Minä tahdon minun pyhäni/ teidän corkeiman lohdutuxen/ teidän silmäin himon/ ja teidän sydämen toiwon saastutta.

24:22 Ja teidän poican ja tyttären/ jotca teidän hyljämän pitä/ langewat miecan cautta.

Ja teidän täyty tehdä/ cuin minä tehnyt olen/ teidän suitan ei teidän pidä peittämän/ eikä murheleipä syömän.

24:23 Waan pitä teidän cauhistuxen teidän päähän paneman/ ja kengimän idzenne. Ei teidän pidä walittaman eikä itkemän/ waan teidän synnisän näändymän/ ja keskenän huocaileman.

24:24 Ja pitä nijn Hesekiel teille ihmexi olemän/ että teidän tekemän pitä/ cuin hän tehnyt on/ cosca se tule/ että te ymmärräisitte/ että minä HERra HERra olen.

24:25 Ja sinä ihmisen poica/ silloin cosca minä heidä olen ottawa pois heidän woimans ja lohdutuxens/ heidän silmäins himon ja heidän sydämens toiwon/ heidän poicans ja tyttären.

24:26 Silloin pitä yxi joca pääsnyt on/ tuleman sinun tygös/ ja sinulle ilmoittaman.

24:27 Sinä päivänä avautuu sinun suusi yhtäkaikaa kuin paikolaisen, ja sinä puhut etkä enää ole mykkänä. Sinä olet oleva heille ennusmerkki, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

Hesekiel 25 LUKU

25:1 Minulle tuli tämä Herran sana:

25:2 Ihmislapsi, käännä kasvosi ammonilaisia kohti ja ennusta heitä vastaan

25:3 ja sano ammonilaisille: Kuulkaa Herran, Herran sana: Näin sanoo Herra, Herra: Koska sinä sanoit: 'Kas niin!' minun pyhäköstäni, kun se häväistiin, ja Israelin maasta, kun se hävitettiin, ja Juudan heimosta, kun he menivät pakkosiirtolaisuuteen,

25:4 sentähden, katso, minä annan sinut Idän miehille omaksi, ja he laittavat sinuun leiripaikkansa ja asettavat sinuun asuntonsa. He syövät sinun hedelmäsi ja juovat maitosi.

25:5 Ja Rabban minä panen kameliensa laitumeksi ja ammonilaisten maan lammaslaumojen leposijaksi. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

25:6 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Koska sinä käsiä taputit ja jalkaa poljit ja, sielutäynnä ylenkatsetta, pidit iloa Israelin maasta,

25:7 sentähden, katso, minä

24:27 Silloin pitää sinun suusi avattaman, ja sen joka päässyt on, että sinun puhuman pitää, ja ei enää vaikeuden. Ja sinun pitää heille ihmeksi oleman, että he ymmärtäisivät minun olevan \Herran\.

25 LUKU

25:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

25:2 Sinä, ihmisen poika, aseta kasvosi Ammonin lasten puoleen, ja ennusta heitä vastaan,

25:3 Ja sano Ammonin lapsille: kuulkaat Herran, \Herran\ sanaa: näin sanoo Herra, \Herra\: että te minun pyhäköni pititte, sanon: jopa se saastutettu on, ja Israelin maata: se on kylmillä, ja Juudan huonetta, että se on vankina viety pois;

25:4 Sentähden katso, minä tahdon sinun antaa itäisen maan lapsille perinnöksi, että heidän linnojojansa sinne rakentaman ja asuinsiansa sinne tekemän pitää; ja heidän pitää sinun hedelmäs syömän, ja sinun rieskas juoman.

25:5 Ja tahdon Rabban kamelien huoneeksi tehdä, ja Ammonin lapset lammaspihatoksi; ja teidän pitää tietämän, että minä olen \Herra\.

25:6 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\: että sinä käsiä paukutit, ja tömistelit jaloillasi, ja Israelin maasta kaikesta sydämestäs niin äikistellen iloitsit,

25:7 Sentähden katso, minä

24:27 Silloin pitää sinun suusi avattaman/ ja sen joka päässyt on/ että sinun puhuman pitää/ ja ei enämbi vaikeuden. Sillä sinun pitää heille ihmeksi oleman/ että he ymmärräisit minun olevan HERran.

XXV. Lucu

25:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

25:2 Sinä ihmisen poika/ aseta kasvosi Ammonin lasten puoleen/ ja ennusta heitä vastaan/ ja sano Ammonin lapsille.

25:3 Cuulcat HERran HERran sana/ näin sano HERra HERra. Että te minun pyhäni pititte: Jopa se saastutettu on/ ja Israelin maasta/ se on kylmillä/ ja Judan huonesta/ että se on fangina wiety pois.

25:4 Sentähden cadzo/ minä tahdon sinun anda idäisen maan lapsille/ että he linnojojansa siellä rakendawat/ ja heidän asuinsians sinne tekemän pitää/ ja heidän pitää sinun hedelmäs syömän/ ja sinun rieskas juoman.

25:5 Ja tahdon Rabbathin Camelein huonexi tehdä/ ja Ammonin lapset lammaspihatoksi/ ja pitää tietämän/ että minä HERra olen.

25:6 Sillä/ näin sano HERra HERra/ että sinä käsiä paucutit ja tömistelit jalgoillas/ ja Israelin maasta caikesta sydämestäs nijn äikistellen iloidzit.

25:7 Sentähden cadzo/ minä

<p>ojennan käteni sinua vastaan ja annan sinut pakanain ryöstettäväksi ja hävitän sinut kansojen joukosta ja hukutan sinut maitten luvusta ja tuhoan sinut. Ja sinä tulet tietämään, että minä olen Herra.</p>	<p>tahdon minun käteni ojentaa sinun ylitses, ja antaa sinun pakanoille ryöstöksi, ja hävittää sinun kansoista, ja maakunnista surmata; minä kadotan sinun, ja sinun pitää tietämän, että minä olen \Herra\.</p>	<p>tahdon minun käteni ojenda sinun ylidzes/ ja anda sinun pacanoille ryöstöxi/ ja hävitä sinun Canssoista/ ja maacunnista surmata/ ja cadotan sinun/ ja pitää tietämän/ että minä HERra olen.</p>
<p>25:8 Näin sanoo Herra, Herra: Koska Mooab ja Seir ovat sanoneet: 'Katso, Juudan heimon käy samoin kuin kaikkien muitten kansain',</p>	<p>25:8 Näin sanoo Herra, \Herra\: että Moab ja Seir sanovat: katso, Juudan huone on niinkuin kaikki muutkin pakanat;</p>	<p>25:8 NÄin sano HERra HERra/ että Moab ja Seir sanowat: Cadzos/ Judan huone on nijncuin caicki muutkin pacanat.</p>
<p>25:9 sentähden, katso, minä teen avonaiseksi Mooabin vuoriselänteen, paljaaksi kaupungeista - kaupungeista sen rajasta toiseen - jotka ovat maan kaunistus: Beet-Jesimot, Baal-Meon ja Kirjataim.</p>	<p>25:9 Sentähden katso, niin minä tahdon Moabin kyljen avata kaupungeista, hänen kaupungeistansa ja hänen rajoistansa: sen kalliin maan, Betjesimotin, Baalmeonin ja Kirjataimin,</p>	<p>25:9 Cadzo/ nijn minä tahdon Moabin kyljen awata hänen Caupungeisans/ ja hänen rajoisans/ sen callin maan/ nimittäin/ BethJesimothin/ BaalMeonin ja Kirjathaimin.</p>
<p>25:10 Idän miehille omaksi minä annan sen ynnä ammonilaiset, niin ettei ammonilaisia enää muisteta kansojen seassa,</p>	<p>25:10 Itäisen maan lapsille, Ammonin lapsia vastaan, ja annan heidät heille perinnöksi, ettei Ammonin lapsia enää muistettaman pidä pakanain seassa;</p>	<p>25:10 Idäisen maan lapsille/ Ammonin lasten cansa/ ja annan heidän heille perinnöxi/ ettei Ammonin lapsia enämbi muistettaman pidä pacanoitten seas.</p>
<p>25:11 ja Mooabissa minä panen toimeen tuomiot. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.</p>	<p>25:11 Ja annan tuomita Moabin: ja heidän pitää tietämän minun olevan \Herran\.</p>	<p>25:11 Ja annan duomita Moabin/ ja pitää tietämän minun olevan HERran.</p>
<p>25:12 Näin sanoo Herra, Herra: Koska Edom menetteli kovin kostonhimoisesti Juudan heimoa kohtaan ja tuli suuresti syynalaiseksi, kostessansa heille,</p>	<p>25:12 Näin sanoo Herra, \Herra\: että Edom Juudan huoneelle ankarasti kostanut on, ja kostamisellansa itsensä vikapääksi saattanut;</p>	<p>25:12 NÄin sano HERra HERra/ että Edom Judan huonelle costanut on/ ja hänen costamisellans hänens wicapääxi saattanut.</p>
<p>25:13 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Minä ojennan käteni Edomia vastaan ja hävitän siitä ihmiset ja eläimet. Teemanista lähtien minä panen sen raunioiksi, ja Dedenia myöten he kaatuvat miekkaan.</p>	<p>25:13 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: minä tahdon käteni ojentaa Edomin päälle, ja tahdon hänestä hävittää sekä ihmiset että eläimet, ja tahdon sen autioksi tehdä Temanista, ja Dedeniin asti pitää heidän miekalla kaatuman.</p>	<p>25:13 Sentähden sano HERra HERra näin: Minä tahdon käteni ojenda Edomin päälle/ ja tahdon hänestä hävittää sekä ihmiset että eläimet/ ja tahdon sen autiaxi tehdä Themanist Dedanin asti/ ja miecalla caata.</p>
<p>25:14 Ja kostoni, joka Edomia kohtaa, minä annan kansani Israelin käteen, ja he</p>	<p>25:14 Ja koston jälleen Edomille minun kansani Israelin kautta, ja heidän pitää Edomin kanssa tekemän mi-</p>	<p>25:14 Ja costan jällens Edomille/ minun Canssani Israelin cautta/ ja pitää Edomin</p>

tekevät Edomia kohtaan minun vihani ja kiivauteni mukaan. Ja Edom saa tuntea minun kostoni, sanoo Herra, Herra.

25:15 Näin sanoo Herra, Herra: Koska filistealaiset menettelivät kostonhimoisesti ja, ylenkatse sielussaan, kostivat kovasti, ikivihassa tuottaak-sensa tuhon,

25:16 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä ojennan käteni filistealaisia vastaan, hävitän kreetit, hukutan, mitä on jäljellä meren rannikolla,

25:17 ja teen heille suuret kostoteot, rangaisten kiivau-
dessa. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä annan kostoni heitä kohdata.

Hesekiel 26 LUKU

26:1 Yhdentenätoista vuotena, kuukauden ensimmäisenä päivänä tuli minulle tämä Herran sana:

26:2 Ihmislapsi, koska Tyyro sanoi Jerusalemissa: 'Kas niin! Murrettu on kansojen ovi, minuun päin se on kääntynyt, minä tulen täyteen - se on rauniona!'

26:3 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinun kimppuusi, Tyyro, ja nostatan monet kansat sinua vastaan, niinkuin meri nostaa aaltonsa.

26:4 Ne hävittävät Tyyron

minun vihani ja hirmuisuuteni jälkeen; että heidän minun kostoni tuntemaan pitää, sanoo Herra, \Herra\.

25:15 Näin sanoo Herra, \Herra\: että Philistealaiset kostaneet ovat ja vanhan vihansa sammuttaneet, kaiketi oman tahtonsa perään (minun kansani) vahingoksi;

25:16 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: katso, minä tahdon minun käteni ojentaa Philistealaisten päälle; ja Kreetiläiset hävittää, ja tahdon jääneet meren satamissa surmata;

25:17 Ja tahdon heille suuresti kostaa, ja vihassa heitä rangaista, että heidän ymmärtämän pitää minun olevan \Herran\, koska minä heille kostanut olen.

26 LUKU

26:1 Ja tapahtui ensimmäisenä vuotena toistakymmentä, ensimmäisenä päivänä (ensimmäisessä kuussa), että \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

26:2 Sinä ihmisen poika, että Tyro sanoo Jerusalemissa: niin piti! Kansan portit ovat särjetyt: se on kääntynyt minun tyköni; minä täytetään, hän hävitetään;

26:3 Sentähden näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tahdon sinun kimppuusi, Tyyro, ja tahdon antaa monta pakanaa tulla sinun päälles, niinkuin meri nousee aaltonsa.

26:4 Niin pitää heidän kaa-

cansa tekemän minun vihani ja hirmuisuuteni jälkeen/ että heidän minun kostoni tuntemaan pitää/ sano HERRA HERRA.

25:15 Näin sano HERra HERra/ että Philisterit costanet owat/ ja wanhan vihans sammuttanet/ caiketi oman tahtons perän (minun Cansani) wahingoxi.

25:16 Sentähden sano HERra HERra näin: Cadzo/ minä tahdon minun käteni ojenda Philisterein päälle/ ja sotamiehet hävittää/ ja tahdon jäänet meren satamis surmata.

25:17 Ja tahdon heille suuresti costa/ ja hirmuisudes heitä rangaista/ että heidän ymmärtämän pitää minun olevan HERran/ cosca minä heille costanut olen.

XXVI. Lucu

26:1 JA se tapahtui ensimmäisenä toistakymmentenä vuotena/ ensimmäisenä päivänä/ ensimmäises cuusa/ tapahtui HERran sana minulle/ ja sanoi:

26:2 Sinä ihmisen poika/ että Tyrus sano Jerusalemissa: nijn piti/ Canssan portit owat särjetyt/ se on kääntynyt minun tygöni: minä täytetään/ hän häwitetään.

26:3 Sentähden näin sano HERra HERra: cadzo/ minä tahdon sinun kimpuusi sinä Tyrus/ ja tahdon anda tulla monda pacanata sinun päälles/ nijncuin meri nouse aldoins/

26:4 Nijn pitää heidän caata-

muurit, repivät maahan sen tornit, ja minä lakaisen siitä pois sen tomutkin ja panen sen paljaaksi kallioksi.

26:5 Siitä tulee verkkojen kivauspaikka keskelle merta. Sillä minä olen puhunut, sano Herra, Herra; ja se joutuu kansojen ryöstettäväksi.

26:6 Sen tytärkaupungit, jotka ovat mantereella, surmataank miekalla, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

26:7 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä tuon Tyron kimppuun Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan pohjoisesta, kuninkaitten kuninkaan, hevosten ja vaunujen ja ratsumiesten ja suuren väenpaljouden kanssa.

26:8 Sinun tytärkaupunkisi, jotka ovat mantereella, hänsurmaa miekalla ja asettaa sinua vastaan saartovarusteet, luo sinua vastaan vallin, nostaa sinua vastaan kilpikatoksen,

26:9 suuntaa sinun muureihisimurtajansa iskut ja kukistaa tornisi rauta-aseillansa.

26:10 Hänen hevostensa paljous peittää sinut pölyyn. Ratsumiesten, pyöräin ja vaunujen ryskeestä sinun muurisi vapisevat, kun hän hyökkää sisälle sinun porteistasi, niin kuin valloitettuun kaupunkiin hyökätään.

taman muurit Tyrossa, ja kukistaman hänen torninsa, ja minä tahdon käväistä pois tomunkin siitä, ja tahdon tehdä hänestä paljaan kalliion.

26:5 Hänen pitää tuleman luodoksi keskellä merta, jonka päälle kalaverkot hajoitetaan; sillä minä olen sen puhunut, sano Herra, \Herra\, ja hänen pitää tuleman pakanoille saaliiksi,

26:6 Ja hänen tyttärensä, jotka kedolla ovat, pitää miekalla tapettaman; ja hänen pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\.

26:7 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tahdon antaa tulla Tyron päälle Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, pohjoisesta, kuningasten kuninkaan, hevosilla, vaunuilla, ratsasmiehillä ja suurella kansan joukolla.

26:8 Hänen pitää miekalla tappaman sinun tyttäres, jotka kedolla ovat; mutta sinua vastaan pitää hänen multaseinät rakentaman ja tekemän saarron, ja ylentämän kilvet sinua vastaan.

26:9 Hänen pitää sota-aseilla sinun muuris maahan sysämän, ja miekoillansa kukistaman sinun tornis.

26:10 Hänen monien hevostensa tomun pitää sinun peittämän; niin pitää myös sinun muuris vapisevan hänen hevostensa, vaunuinsa ja ratsumiestensä töminästä, kuin hänen sinun porteistas vaeltaa sisälle, niinkuin siihen kaupunkiin mennään, joka maahan kukistettu on.

man muurit Tyrin/ ja kukistaman hänen tornins/ ja minä tahdon käväistä pois tomungin sijtä/ ja tehdä hänestä paljan callion/

ja luodoksi meressä/ jona päälle calawercot hajotetan. 26:5 Sillä minä olen sen puhunut/ sano HERra HERra/ ja hänen pitää tuleman pakanoille saaliiksi.

26:6 Ja hänen tyttärensä jotka kedolla ovat/ pitää miekalla tapettaman/ ja pitää ymmärtämän että minä HERra olen.

26:7 Sillä niin sano HERra HERra: cadzo/ minä tahdon anda tulla Tyruksen päälle NebucadNezarin Babelin Cuningan pohjaisest/ (joca caickein Cuningasten Cuningas on) hewoisilla/ waunuilla/ radzasmiehillä ja suurella Canssan joucolla.

26:8 Hänen pitää miekalla tappaman sinun tyttäres jotka kedolla ovat: Mutta sinua vastaan pitää hänen skandzit rakendaman ja tekemän wallin ja ylöndämän kilwet sinua vastaan.

26:9 Hänen pitää cauristen cansa sinun muuris maahan sysämän/ ja hänen sotaaseillans kukistaman sinun Tornis/

26:10 Hänen monen hewoisstens tomun pitää sinun peittämän/ niin pitää myös sinun muuris vapisevan hänen hewoistens/ waunuins/ ja radzasmienstens töminäst/ cosca hän sinun porteistas waelda sisälle/ nijncuin sijhen Caupungijn mennän joca maahan kukistettu on.

26:11 Hevostensa kavioilla hän tallaa rikki sinun katusi kaikki, surmaa miekalla sinun kansasi, ja sinun mahtavat patsaasi kaatuvat maahan.

26:12 He riistävät sinun rikkautesi ja ryöstävät kauppatavarasi, repivät muurisi maahan ja kukistavat kauniit talosi, ja kivesi, puusi, tomusi he heittävät meren syvyyteen.

26:13 Minä lakkautan laulujesi helinän, eikä kuulu enää kaneltesi soitto.

26:14 Minä panen sinut paljaaksi kallioksi, sinusta tulee verkkojen kuivauspaikka, eikä sinua enää rakenneta. Sillä minä, Herra, olen puhunut, sanoo Herra, Herra.

26:15 Näin sanoo Herra, Herra Tyyrolle: Eivätkö sinun kukistumisesi pauhusta, kun haavoitetut voihkivat, kun surman omat surmataa sinun keskelläsi, saaret vapise?

26:16 Valtaistuimiltaan astuvat alas kaikki meren ruhtinaat. He heittävät pois viittansa ja riisuvat kirjaellut vaatteensa, he pukeutuvat kauhuun ja istuvat maahan, värisevät joka hetki, tyrmistyneinä sinun tähtesi.

26:17 He virittävät sinusta itkuvirren ja sanovat sinulle: 'Kuinka olet sinä, joka olit

26:11 Hänen pitää hevosten- sa kavioilla tallaaman rikki kaikki sinun katus; sinun kansas hän miekalla tappaa, ja sinun vahvat patsaas maahan kaataa.

26:12 Heidän pitää sinun tavaras ryöstämän, ja sinun kauppas ottaman pois, sinun muuris kaataman, ja sinun kauniit huonees kukistaman; ja heittämän sinun kives, puus ja tomus veteen.

26:13 Niin tahdon minä lopettaa sinun laulus äänen, ettei enään kuultaman pidä sinun kantelees helinää.

26:14 Ja minä tahdon tehdä sinusta paljaan kallion ja luodon, jonka päälle kalaverkot hajoitetaan, ja ei sinun pidä enään rakennettaman; sillä minä \Herra\ olen sen puhunut, sanoo Herra, \Herra\.

26:15 Näin sanoo Herra, \Herra\ Tyroa vastaan: mitämaks että luotoin pitää vapise- man, kuin sinä niin hirmuisesti kaadut, ja sinun haavoitettu huutavat, jotka sinussa hirmuisesti tapetaan.

26:16 Ja kaikki ruhtinaat meren tykönä pitää astuman alas istuimiltansa, ja riisuman hameensa, ja paneman pois yltänsä neulotut vaatteet, ja pitää käymän murhe- vaatteissa ja istuman maahan, ja pitää hämmästy- män ja tyhmistymän, sinun äkillisest lankeemisestas.

26:17 Heidän pitää valittaman sinua, ja sanoman sinusta: voi, kuinka sinä olet niin peräti autioksi tullut,

26:11 Hänen pitää hänen hevoistens jalwoilla tallaman ricki caicki sinun catus/ sinun Canssas pitää hänen miecalla tappaman/ ja sinun wahwat padzas maahan caataman.

26:12 Heidän pitää sinun tavaras ryöstämän/ ja sinun cauppas ottaman pois/ sinun muuris pitää heidän caataman/ ja sinun caunit huones kukistaman/ ja heittämän sinun kiwes/ puus ja tomus weteen.

26:13 Nijn tahdon minä lopetta sinun laulus änen/ ettei enä cuuluman pidä sinun candeles helinätä.

26:14 Ja minä tahdon tehdä sinust paljan callion ja luodon/ jonga päälle calawercot hajotetan/ nijn että sinun pitää sijnä autiana oleman: Sillä minä olen HERra joca tätä puhun/ sano HERra HERra.

26:15 Näitä sano HERra HERra Tyrusta wastian/ mitämax/ että luotoin pitää wapiseman/ cosca sinä nijn hirmuisest caadut/ ja sinun hawoitetus huocawat/ jotca sinusa hirmuisest tapetan.

26:16 Caicki Ruhtinat meren tykönä pitää astuman alas heidän istuimeldans/ ja riisuman heidän hamens/ ja paneman pois päaldäns neulotut waattet/ ja pitää käymän murhewaatteis ja istuman maahan/ ja pitää hämmästy- män ja tyhmistymän sinun äkillisest langemisestas.

26:17 Heidän pitää walittaman sinua/ ja sanoman sinusta: Woi/ cuinga sinä olet nijn

asuttu, hävinnyt meriltä, sinä ylistetty kaupunki, väkevä merellä, sinä ja sinun asukkaasi, jotka levittivät kauhuansa kaikkiin siellä asuvaisiin.

26:18 Nyt värisevät saaret sinun kukistumisesi päivänä, merensaaret kauhistuvat sinun loppuasi.'

26:19 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Kun minä teen sinusta aution kaupungin, niinkuin asumattomat kaupungit ovat, kun minä annan syvyyden käydä sinun ylitsesi ja paljot vedet peittävät sinut,

26:20 silloin minä syökseen sinut alas hautaanvaipuneitten pariin, ikiaikojen kansan tykö, ja annan sinulle asunnon maan syvyyksissä, niinkuin siellä ovat ikiaikojen rauniot, hautaanvaipuneitten parissa, ettei sinussa asuttaisi; mutta ihanuuden minä annan eläviin maahan.

26:21 Sinut minä panen kauhuksi, sinua ei sitten enää ole; ja jos sinua etsitään, ei sinua enää löydy, hamaan ikiaikoihin asti, sanoo Herra, Herra.

Hesekiel 27 LUKU

27:1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

27:2 Sinä, ihmislapsi! Viritä itkuvirsi Tyyrosta

27:3 ja sano Tyyrolle, joka asuu meren porteilla ja käy kauppaa kansojen kanssa, monilukuisilla saarilla: Näin

sinä kuuluisa kaupunki! sinä joka meren tykönä olit, joka niin voimallinen olit meren tykönä ynnä sinun asuvaistes kanssa, että kaiken maan täytyi sinua peljätä.

26:18 Nyt tyhmistyvät luodot sinun lankeemistas, ja luotokunnat meressä hämmästyvät sinun loppuasi.

26:19 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\: minä tahdon sinua tehdä autioksi kaupungiksi, niinkuin ne kaupungit, joissa ei kenkään asu, ja annan tulla suuren virran sinun päälles, suuret vedet sinua peittämään;

26:20 Ja annan sinun mennä alas niiden kanssa, jotka menevät alas hautaan, mui-naisen kansan tykö, ja tahdon kukistaa sinut maan alle, ja teen sinut niinkuin ijäiseksi autioksi niiden kanssa, jotka hautaan menevät, ettei kenenkään sinussa pidä asuman; ja annan kauneuden elävään maahan.

26:21 Ja teen sinun hämmästykseksi, ettei sinun enää pidä oleman; niin että kuin sinua kysytään, niin ei ikänä pidä kenenkään sinua enään löytämän, sanoo Herra, \Herra\.

27 LUKU

27:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

27:2 Sinä ihmisen poika, tee valitusitku Tyrosta,

27:3 Ja sano Tyrolle, joka asuu meren tykönä ja tekee kauppaa monen luodon kanssa kanssa: näin sanoo Her-

peräti autiaksi tullut/ sinä kuuluisa Caupungi/ sinä joka meren tykönä olit/ ja nijn voimallinen olit meren tykönä ynnä sinun asuvaistes cansa/ että caiken maan täydyi sinua peljätä/

26:18 Woi cuinga luodot tyhmistyvät sinun langemistas/ ja luotocunnat meresä hämmästyvät sinun paha loppuasi.

26:19 Nijn sano HERra HERra: minä tahdon sinua tehdä autiaksi Caupungixi/ nijncuin muut Caupungit/ joisa ei kengän asu/ ja annan tulla suuren wirran sinun päälles/ suuret wedet sinua peittämän ja sinua cukistaman luolaan/ nimittäin/ cuolluitten tygö.

26:20 Minä cukistan sinun maan ala/ ja teen sinun nijncuin ijäisexi autiaksi/ nijden cansa jotca hautaan menevät/ ettei kenengän sinusa pidä asuman/ ja annan cauneuden elävitten maahan.

26:21 Ja minä teen sinun hämmästyxexi/ ettei sinun enä pidä oleman/ nijn että cosca sinua kysytän/ nijn ei ikänäns pidä kenengän sinua enä löytämän/ sano HERra HERra.

XXVII. Lucu

27:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

27:2 Sinä ihmisen poica/ tee walitusitcu Tyrist.

27:3 Ja sano Tyroxelle/ joca on meren tykönä ja teke cauppa monen luodon Cansan cansa. Näitä sano HERra

<p>sanoo Herra, Herra: Tyyro, sinä sanot: 'Minä olen kau- neuden täydellisyys!'</p>	<p>ra, \Herra\ : o Tyro, sinä olet sanonut: minä olen kaikkein kaunein.</p>	<p>HERra: O Tyrus/ sinä olet sanonut: minä olen caickein caunin.</p>
<p>27:4 Meren sydämessä on sinun alueesi, rakentajasi te- kivät sinun kauneutesi täydel- liseksi,</p>	<p>27:4 Sinun rajat ovat keskel- lä merta; ja sinun rakentajas ovat valmistaneet sinun kaikkein kauneimmaksi.</p>	<p>27:4 Sinun rajat ovat keskel- lä merta/ ja sinun rakentajas ovat valmistaneet sinun caickein caunimmaxi.</p>
<p>27:5 Senirin kypresseistä he rakensivat sinuun kaiken, mi- kä laudoista on, ottivat Liba- nonin setrin tehdäkseen si- nuun maston,</p>	<p>27:5 Kaikki sinun lautas on hongasta Seniristä, ja olet antanut tuoda sedripuita Li- banonista tehdäkseen sinulles haahden pielen.</p>	<p>27:5 Caicki sinun lautas on hongasta Samrist/ ja olet andanut tuoda Cedriä Liba- nonist/ 27:6 Ja olet tehnyt sinun pie- les sijtä/</p>
<p>27:6 tekivät Baasanin tammis- ta airosi, kantesi tekivät nor- sunluusta ja Kittiläis-saarten hopeakuusesta.</p>	<p>27:6 Sinun airos olivat teh- dyt Basanin tammesta, si- nun piittas elephantin luista, Kittimin luodoista:</p>	<p>sinun airos Basamin tam- mest/ sinun piittas Elephantin luista/ ja sinun istuimes Chit- himin luodoista:</p>
<p>27:7 Kirjaeltua Egyptin pella- vaa oli purjeesi, ja se oli si- nulla lippuna. Katoksesi oli punasinistä ja purppuranpu- naista Elisa-saarten kangasta.</p>	<p>27:7 Sinun purjees oli Eryp- tin kalliista liinasta neulottu, sinulle merkiksi; sinun peit- tees oli sinivilloista ja Elisan luotoin purpurasta.</p>	<p>27:7 Sinun purjes oli Egyptin Silkist/ ja sinun merckis neu- lottu siihen/ sinun peittes kellaisest Silkist ja Elisan luo- don Purpurast.</p>
<p>27:8 Siidonin ja Arvadin asukkaat olivat sinulla soutu- jina; omat viisaasi, Tyyro, oli- vat sinussa - he olivat laivu- reinasasi.</p>	<p>27:8 Zidonista ja Arvadista olivat sinun haaksimiehes; ja sinulla olivat toimelliset mie- het Tyrosta, haahden haltiat.</p>	<p>27:8 Zidonist ja Arwadist olit sinun haaximieja sinulla olit toimelliset miehet Tyrist hah- den perämiesnä.</p>
<p>27:9 Gebalin vanhimmat ja viisaat olivat sinussa vuoto- kohtain korjaajina. Meren kaikki laivat merimiehineen olivat sinussa tavaroitasi vaih- tamassa.</p>	<p>27:9 Vanhimmat ja taitavat Gebalista paransivat sinun laivas. Kaikki laivat meressä ja haaksimiehet löyttiin si- nun tykönäs; he tekivät kauppaa sinussa.</p>	<p>27:9 Wanhimmat ja taitawat Gebalist rakendawat sinun laiwas: Caicki laivat meresä ja haaximiehet löyttin sinun tykös/ he teit cauppa sinusa.</p>
<p>27:10 Persia ja Luud ja Puut olivat sotajoukossasi, sinun sotureinasasi. He ripustivat si- nuun kypäreitä ja kilpiä; ne sinua koristivat.</p>	<p>27:10 Persiasta, Lydiasta ja Lybiasta olivat urhoolliset miehet sinun sotajoukossas; jotka kilpensä ja otansa si- nussa ripustivat, ne sinun kaunistivat.</p>	<p>27:10 Persiast/ Lydiast ja Lybiast olit sinun sotawäkes/ jotca heidän kilpens ja otans sinusa ripustit/ ja sillä sinun caunistit.</p>
<p>27:11 Arvadilaniset ja muu sotajoukkosi olivat muureillasi yltympäri ja gammadilaiset torneissasi. He ripustivat va- rustuksensa sinun muureillesi yltympäri; ne tekivät sinun kauneutesi täydelliseksi.</p>	<p>27:11 Arvadin lapset olivat sinun sotajoukossas, kaikki ympäri sinun muurias, ja vartiat sinun tornissas. He ripustivat kilpensä sinun muuris päälle kaikki ympäri; ne tekivät niin sinun ihanak- si.</p>	<p>27:11 Arwadist olit sinun so- tajoucosas/ caicki ymbärins sinun muurias/ ja wartiat si- nun Tornisas ripustit heidän kilpens sinun muuris päälle caicki ymbärins/ ja teit nijn sinun ihanaxi.</p>
<p>27:12 Tarsis oli kauppatuttusi</p>	<p>27:12 Tarsis teki kauppaa</p>	<p>27:12 Sinun cauppas oli me-</p>

sinun kaikkinaisten rikkauksiesi runsauden takia: hopealla, raudalla, tinalla ja lyijyllä he maksoivat sinun tavarasi.	sinun kanssa kaikkinaisen kalun paljoudella: hopialla, raudalla, tinalla ja lyijyllä, joita he toivat sinun markkinoilles.	rellä ja annoit tuoda caickinaista calua/ hopiata/ rautaa/ tina/ ja Blyijy sinun marckinalles.
27:13 Jaavan, Tuubal ja Mesek kävivät kauppaa sinun kanssasi: orjilla ja vaskikaluuilla he maksoivat sinun vaihtotavarasi.	27:13 Javan, Tubal ja Mesek teki kauppaa sinun kanssa, ja toivat ihmisiä ja vaskiastioita sinun kaupalles.	27:13 Jawan/ Tubal/ ja Mesek teki cauppa sinun kanssa/ ja toit orjia ja waskiasioita sinun marckinalles.
27:14 Toogarman heimo maksoi sinun tavarasi hevosilla, sotaratsuilla ja muuleilla.	27:14 Togarmasta toivat he hevosia ja vaunuja ja muuleja sinun markkinoilles.	27:14 Thogarmast toit he sinulle hewoisita ja waunuja ja muuleja sinun marckinalles.
27:15 Dedanilaiset kävivät kauppaa sinun kanssasi. Monilukuiset saaret olivat kauppatuttujasi, sinun käskysi alaisia; norsunhampaista ja mustaa puuta ne toivat sinulle verona.	27:15 Dedanin lapset olivat sinun kauppamiehes, ja sinä teit kauppaa joka paikassa luotokunnissa; he antoivat sinulle elephantin luita ja Hebenpuita hinnaksi.	27:15 Dedanist olit sinun cauppamieja sinä teit cauppa joca paicas luotocunnis/ he annoit sinulle Elephantin luita ja Heben puita lahjaksi.
27:16 Aram oli kauppatuttusi sinun tuotteittesi runsauden takia: rubiineilla, punapurpuralla, kirjaellulla kankaalla, valkopellavalla, koralleilla ja jaspiksella he maksoivat sinun tavarasi.	27:16 Syrialaiset noutivat sinun töitäs, joitas teit, toivat rubiinia, purppuraa, tapeteja, silkkiä ja samettia, ja kristallia sinun markkinoilles.	27:16 Syrialaiset noudit sinun töitäs joitas teit/ toit Rubijni/ Purpurat/ Tapetejä/ Silkkiä ja Sametti/ ja Christalleja sinun marckinalles.
27:17 Juuda ja Israelin maa kävivät kauppaa sinun kanssasi: Minnitin nisulla, leivoksilla, hunajalla, öljyllä ja balsamalla he maksoivat sinun vaihtotavarasi.	27:17 Juuda ja Israelin maa teki myös kauppaa sinun kanssa, ja toi sinun markkinoilles nisuja Minnitistä, ja balsamia ja hunajaa, ja öljyä ja mastiksia.	27:17 Juda ja Israelin maa teit myös cauppa sinun kanssa/ ja toit sinun marckinalles nisuja Minnithist ja Balsamita ja hunajata/ ja öljyä ja Mastixi.
27:18 Damasko oli kauppatuttusi sinun tuotteittesi runsauden ja kaikkinaisten rikkauksiesi runsauden takia: Helbonin viiniä ja Saharin villoja.	27:18 Nouti myös Damasku sinun töitäs sinusta paljoudessa, ja paljon kaikkinaisia kaluja, väkevän viinan ja kalliin villan edestä.	27:18 Nouti myös Damascu sinun töitäs sinusta/ ja caickinaisia caluja/ wäkwän wijnan ja callin willan edest.
27:19 Vedan ja Jaavan maksoivat sinun tavarasi kehruteoksilla; taottua rautaa, kassia ja kalmoruokoa tuli sinulle vaihtotavarana.	27:19 Dan ja Javanmehusal toivat myös sinun markkinoilles rautakalua, kassia- ja kalmus-yrttejä sinun kauppa tehdäkses.	27:19 Dan ja Jawan ja Mehusal toit myös sinun marckinalles silitetyi raudoja/ Casia ja Calmust/ sinun cauppa tehdäxes.
27:20 Dedan kävi kauppaa sinun kanssasi ratsastussatula loimilla.	27:20 Dedan osti sinulta kalliita vaatteita, joiden päällä ajoissa istutaan.	27:20 Dedan osti sinulda waatteita/ joiden päällä istutan.
27:21 Arabia ja kaikki Keeda-	27:21 Atabia ja kaikki Keba-	27:21 Arabia ja caicki Kedarin

rin ruhtinaat olivat kauppatut-taviasi, sinun käskysi alaisia: lampaita, oinaita ja vuohipuk-keja he sinulle kauppasivat.	rin ruhtinaat kaupitsivat si-nulle lampaita, oinaita ja kauriita; niillä he tekivät si-nun kanssa kauppaa.	Ruhtinat caupidzit sinulle lambaita/ oinaita ja caurita.
27:22 Saban ja Raman kaup-piaat kävivät kauppaa sinun kanssasi: kaikkinaisilla parhail-la balsameilla, kaikilla kalliilla kivillä ja kullalla he maksoivat sinun tavarasi.	27:22 Saban ja Ragman kauppamiehet tekivät sinun kanssa kauppaa, ja toivat sinun markkinoilles kaikkinaisia kalliita yrttejä, kalliita kiviä ja kultaa.	27:22 Saban ja Raeman cauppamiehet teit sinun can-sas cauppa/ ja toit sinun marckinalles caickinaisia cal-leita kryydejä/ calleita kiwiä ja culda.
27:23 Haaran ja Kanne ja Eden, Saban kauppiaat, Assur ja Kilmad kävivät kauppaa sinun kanssasi;	27:23 Haran ja Kanne, ja Eden ynnä Seban kauppa-miesten kanssa, Assur ja Kilmad olivat myös sinun kauppamiehes.	27:23 Haran ja Canne/ ja Eden ynnä Seban cauppa-miesten cansa/ Assur ja Kil-mad olit myös sinun caup-pamiehes.
27:24 he kävivät kanssasi kauppaa sinun markkinoillasi kauniilla vaatteilla, punasinisil-lä ja kirjaelluilla vaipoilla, kir-javakuteisilla matoilla ja pu-notuilla, kestäväillä köysillä.	27:24 Kaikki nämät kaupit-sivat sinulle kalliita vaatteita, silkkiä ja neulotuita hameita, jotka he kalliissa seder-arkuissa hyvin tallella pan-tuna toivat sinun markki-noilles.	27:24 Caicki nämät caupidzit sinulle calleita vaatteita/ Silckiä ja neulotuita hameita/ jotca he calleisa Cederarcuisa hywin tallella panduna/ toit sinun marckinoilles.
27:25 Tarsiin-laivat kuljettivat sinun vaihtotavaroitasi. Niin sinä tulit täpötäyteen ja ylen raskaaseen lastiin merten sydämässä.	27:25 Mutta Tarsiksen laivat olivat ylimmäiset sinun kau-passas; niin sinä olet peräti rikkaaksi ja jaloksi tullut keskellä merta.	27:25 Mutta meren laivat olit ylimmäiset sinun caupasas. 27:26 Nijn sinä olet peräti rickaxi ja jaloxi tullut keskellä merta/
27:26 Soutajasi vievät sinut suurille vesille. - Itätuuli sär-kee sinut merten sydämässä.	27:26 Ja sinun haaksimie-hes toivat sinun suurilla ve-sillä; mutta itätuulen pitää sinun musertaman rikki keskellä merta:	ja sinun haaximietoit sinulle suurilla wesillä. 27:27 MUtta itä tuulen pitä sinun musertaman rikki kes-kellä merta/
27:27 Sinun rikkautesi, tava-rasi, vaihtotavarasi, merimiehesi ja laivurisi, vuotokohtaisi korjaajat, tavaravaihtajasi ja kaikki sotamiehesi, jotka ovat sinussa ja koko suuressa jou-kossasi, joka sinun keskelläsi on, vaipuvat merten sydä-meen sinun kukistumisesi päi-vänä.	27:27 Niin että sinun tava-ras, kauppakalus, ostajas, haaksimiehes, laivain halti-as, laivain rakentajas ja si-nun kaupitsias, ja kaikki si-nun sotamiehes, ja kaikki sinussa sinussa pitää huk-kuman keskellä merta, sinun lankeemises päivänä;	nijn että sinun tawaras/ cauppamiehes/ ostajas/ haa-ximiehes/ laiwain haldias/ laiwain rakendajas ja sinun caupidzias/ ja caicki sinun sotamiehes/ ja caicki Canssa sinusa/ pitää huckuman kes-kellä merta/ silloin cuin sinä hucut.
27:28 Laivuriesi parkunan ää-nestä vapisevat tantereet.	27:28 Niin että satamatkin pitää vapiseman sinun haah-teis haltiain huudosta.	27:28 Nijn että satamatkin pitää vapiseman sinun hahtein haldiais huudost.
27:29 Alas haaksistansa astu-vat kaikki aironpiteljät, meri-	27:29 Ja kaikki, jotka soutu-vat haaksimiesten ja haah-	27:29 Ja caicki jotca soutu-wat haaximiesten ja hahtein

miehet ja kaikki meren laivurit astuvat maihin,

27:30 huutavat sinun tähtesi suurella äänellä ja parkuvat haikeasti, heittävät tomua päänsä päälle ja vieriskelevät tuhassa.

27:31 He ajelevat sinun tähtesi päänsä paljaaksi, kääriytyvät säkkeihin ja itkevät sinun tähtesi, mieli murheellisenä, valittaen haikeasti.

27:32 He valittaessaan virittävät sinusta itkuvirren ja laulavat sinusta: 'Kuka oli Tyyron vertainen, hänen, joka nyt on niin hiljaa keskellä merta?

27:33 Kun sinun tavarasi saapuivat meriltä, ravitsit sinä monet kansat. Rikkauksiesi ja vaihtotavaraisi runsaudella sinä teit rikkaiksi maan kuninkaat.

27:34 Nyt, kun jouduit haak-sirikkoon, pois meriltä, vetten syvyyksiin, vaipuivat sinun mukanasin sinne vaihtotavarasi ja koko sinun suuri joukkosi.'

27:35 Sinun tähtesi tyrmistyvät kaikki saarten asukkaat, ja heidän kuninkaansa ovat kauhun vallassa, vavistus kasvoillansa.

27:36 Sinulle viheltävät kauppatutut kansojen joukossa. Kahuksi olet sinä tullut, eikä sinua enää ole, hamaan ikiaikoihin asti.

Hesekiel 28 LUKU

28:1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

28:2 Ihmislapsi, sano Tyyron ruhtinaalle: Näin sanoo Herra, Herra: Koska sinun sydämesi

tein haltiain kanssa, pitää laivoista menemän maalle seisomaan,

27:30 Ja pitää kovin huutaman sinun tähtesi, ja vaikiasti valittaman, ja heittämän tomua päänsä päälle, ja tuhkaan itsensä tahraaman.

27:31 Heidän pitää ajeleman hiukset päästänsä, ja pukeman säkit yllensä, ja sydämestänsä itkemän sinua, ja haikiasti murehtiman.

27:32 Heidän pitää valitussansa sinua itkemän ja surkutteleman: voi! kuka on ikänä niin pois tullut merellä kuin Tyro!

27:33 Kuin sinä kauppaat teit merellä, ravitsit sinä monta kansaa; ja sinun monella tavarallas ja kaupallas teit sinä maan kuninkaat äveriäiksi.

27:34 Mutta nyt sinä olet mereltä sysätty, juuri syvään veteen, niin että sinun kauppas ja kaikki sinun kansas sinussa on hukkunut.

27:35 Kaikki, jotka luodoissa asuvat, hämmästyvät sinua, ja heidän kuninkaansa tyhmistyvät ja katsovat murheellisesti.

27:36 Kansain kauppamiehet viheltävät sinua, että sinä niin äkisti hävinnyt olet, ja et silleen enään taida tulla ylös ijankaikkisesti.

28 LUKU

28:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

28:2 Sinä ihmisen poika, sano Tyron ruhtinaalle: näin sanoo Herra, \Herra\: että sinun sydämes paisuu, ja

haldioitten cansa/ pitää laivoista maalle menemän.

27:30 Ja cowin huutaman sinun tähtesi/ waikiast walittaman ja heittämän tomua pääns päälle/ ja tuhkaan idzens tahraman.

27:31 Heidän pitä ajeleman hiuxet päästän/ ja pukeman säkit päällens ja sydämestän itkemän sinua ja murhettiman.

27:32 Heidän pitä heidän walituxesans sinua itkemän: Woi cuca ikänäns nijn on alallans merellä/ cuin Tyrus?

27:33 Cosca sinä cauppa teit merellä: teit sinä monda maata rickaxi/ ja sinun monella tawarallas ja sinun caupallas teit sinä maan Cuningat äwerjäxi.

27:34 Mutta nyt sinä olet mereldä sysätty/ juuri sywään weteen/ nijn että sinun cauppas ja caicki sinun Canssas sinusa on huckunut.

27:35 Caicki jotca luodoisa asuwat hämmästywät sinua/ ja heidän Cuningans tyhmistywät/ ja cadzowat murhelisest.

27:36 Maan cauppamiehet wilistäwät sinua/ että sinä nijn äkistä häwinnyt olet/ ja et sillen enä taida tulla ylös.

XXVIII. Lucu

28:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

28:2 Sinä ihmisen poica/ sanos Tyrin Ruhtinalle: näitä sano HERra HERra: Että sinun

on ylpistynyt ja sinä sanot: 'Minä olen jumala, jumalain istuimella minä istun merten sydämessä', ja olet kuitenkin ihminen, et jumala, vaikka omasta mielestäsi olet jumalan vertainen -

28:3 ja katso, viisaampi sinä oletkin kuin Daniel, ei mikään salaisuus ole sinulta pimitetty;

28:4 viisaudessasi ja ymmärtäväsyydessäsi olet hankkinut itsellesi rikkautta, hankkinut kultaa ja hopeata aarreaittoihisi,

28:5 ja suuressa viisaudessasi olet kaupankäynnillä kartuttanut rikkautesi, ja niin sinun sydämesi on ylpistynyt rikkaudestasi -

28:6 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska omasta mielestäsi olet jumalan vertainen,

28:7 sentähden, katso, minä tuon sinun kimppuusi muukalaiset, julmimmat pakanoista; he paljastavat miekkansa sinun viisautesi kauneutta vastaan ja häpäisevät sinun ihanuutesi.

28:8 He syöksevät sinut alas kuoppaan, ja sinä kuolet, niinkuin kaadetut kuolevat, merten sydämessä.

28:9 Vieläköhän sanot surmaajasi edessä: 'Minä olen jumala', kun kuitenkin olet ihminen, et jumala, kaatajaisi käsissä?

28:10 Niinkuin kuolevat ympärileikkaamattomat, niin sinä

sinä sanot: minä olen Jumala, minä istun Jumalan istuimella keskellä merta; vaikka sinä olet ihminen ja et Jumala, kuitenkin yltyy sinun sydämes, niin kuin Jumalan sydän.

28:3 Katso, sinä olet olevinas viisaampi Danielia, ettei sinulta mitään salattu olisi;

28:4 Ja että sinä toimellas ja taidollas olet sen voiman saanut, ja koonnut sinun tavaroihis kultaa ja hopiaa,

28:5 Ja olet sinun suurella viisaudellas ja kaupallas niin suuren voiman saanut; siitä sinä olet niin ylpiäksi tullut, että sinä niin voimallinen olet.

28:6 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: että sinun sydämes ylpeilee, niinkuin sinä Jumala olisit;

28:7 Sentähden katso, minä tahdon lähettää muukalaiset sinun päälles, julmat pakanaat; heidän pitää miekkansa vetämän sinun kaunista viisauttas vastaan, ja tekemän sinbun suuren kunnias häpiäksi.

28:8 Heidän pitää sinun paaskaaman luolaan, että sinun pitää kuoleman keskellä merta, niinkuin tapetut.

28:9 Mitämaks, jos sinä murhaajalles sanot: minä olen Jumala; vaikka et sinä Jumala ole, vaan ihminen, ja olet sinun murhaajas kädesä.

28:10 Sinun pitää kuoleman, niinkuin ympärileikkaamat-

sydämes paisu/ ja sinä sanot: Minä olen Jumala/ minä istun istuimella nijncuin Jumala keskellä merta/ waicka sinä olet ihminen ja et Jumala/ cuitengin yldy sinun sydämes/ nijncuin sinä olisit Jumala.

28:3 Cadzo/ sinä olet olevanas wijsambi Danieli/ ettei sinulda mitän salattu olis/

28:4 Ja että sinä sinun toimellas ja taidollas olet sen-caltaisen voiman matcan saattanut/ ja coonnut tawaroita culda ja hopiata/

tawaroita culda ja hopiata/ 28:5 Ja olet sinun suurella wijsaudellas ja caupallas nijn suuren voiman saanut: sijtä sinä olet nijn ylpiäxi tullut/ että sinä nijn woimallinen olet.

28:6 Sentähden sano HERra HERra näin: että sinun sydämes ylpeile nijncuin sinä Jumala olisit.

28:7 Sentähden cadzo/ minä tahdon lähettä muucalaisia sinun päälles/ nimittäin/ julmat pacanat/ heidän pitä mieckans wetämän sinun caunista wijsauttas watan/ ja tekemän sinun suuren cunnias häpiäxi.

28:8 Heidän pitä sinun paiscaman luolaan/ että sinun pitä cuoleman keskellä merta nijncuin tapetut.

28:9 Mitämax/ jos sinä sinun murhajalles sanot: minä olen Jumala? waicka et sinä Jumala ole/ waan ihminen/ ja olet sinun murhajas kädes.

28:10 Sinun pitä cuoleman nijncuin ymbärileickamatto-

<p>kuolet muukalaisten käden kautta. Sillä minä olen puhunut, sanoo Herra, Herra.</p>	<p>tomat, muukalaisten käsiin; sillä minä olen sen sanonut, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>mat/ muucalaisten käsijn: Sillä minä olen sen sanonut/ sano HERra HERra.</p>
<p>28:11 Ja minulle tuli tämä Herran sana:</p>	<p>28:11 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:</p>	<p>28:11 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:</p>
<p>28:12 Ihmislapsi, viritä itkuvirsi Tyyron kuninkaasta ja sano hänelle: Näin sanoo Herra, Herra: Sinä olet sopusuhtaisuuden sinetti, täynnä viisautta, täydellinen kauneudessa.</p>	<p>28:12 Sinä, ihmisen poika, itke valitusitku Tyron kuninkaasta, ja sano hänelle: näin sanoo Herra, \Herra\: sinä olet kauniisti tehty sinetti, täynnä viisautta ja sangen ihana.</p>	<p>28:12 Sinä ihmisen poica/ itke walitusitcu Tyrin Cunin-gast/ ja sano hänelle: näitä sano HERra HERra: Sinä olet jaloin caunista tegosta/ täynäns wijsautta/ ja sangen ihana.</p>
<p>28:13 Eedenissä, Jumalan puutarhassa, sinä olit. Peitteenäsi olivat kaikkinaiset kalliit kivet; karneolia, topaasia ja jaspista, krysoliittia, onyksia ja berylliä, safiiria, rubiinia ja smaragdia sekä kultaa olivat upotus- ja syvennystyöt sinussa, valmistetut sinä päivänä, jona sinut luotiin.</p>	<p>28:13 Sinä olet Edenissä, Jumalan yrttitarhassa, ja kaunistettu kaikkinaisilla kalliilla kivillä, sardilla, topasilla, timantilla, turkosilla, onikilla, jaspiksilla, saphirilla, rubinilla, smaragdilla ja kullalla: sinä päivänä, kuin sinä luotiin, olivat valmiina sinun tykönäs sinun rumpus ja huilus.</p>	<p>28:13 Sinä olet Jumalan krydimaa ja caunistettu caickinaisilla calleilla kiwillä/ nimitäin/ Sardeilla/ Topatzeilla/ Demanteilla/ Turkoseilla/ Onicheilla/ Jaspixilla/ Saphireillä/ Rubineillä/ Smaragdeilla ja cullalla/ sinä päiwänä kuin sinä luotin/ piti oleman walmin sinun tykönäs sinun trombus ja huilus.</p>
<p>28:14 Sinä olit kerubi, laajalti suojaavainen, ja minä asetin sinut pyhälle vuorelle; sinä olit jumal'olento ja käyskentelet sähkövään kivien keskellä.</p>	<p>28:14 Sinä olet niinkuin Kerub, voideltu peittämään; ja minä olen sinun asettanut, ja sinä olet Jumalan pyhällä vuorella, että sinun kuumain kivien seassa vaeltaman pittäis.</p>	<p>28:14 Sinä olet nijncuin voideltu Cherub/ joca idzens lewiäldä hajotta ja idzens peittä/ ja minä olen sinun asettanut Jumalan vuorella/ että sinun cuumain kiwein seas waeldaman pitäis.</p>
<p>28:15 Nuhteeton sinä olit vaellukseltasi siitä päivästä, jona sinut luotiin, siihen saakka, kunnes sinussa löydettiin vääryys.</p>	<p>28:15 Ja olit vakaa sinun teissäs, siitä päivästä kuin sinä luotu olit, siihenasti kuin sinun pahuutes löydettiin.</p>	<p>28:15 Ja olit sangen ihana algusta/ siihenasti kuin sinun pahudes löyttin.</p>
<p>28:16 Suuressa kaupankäynnissäsi tuli sydämesi täyteen väkivaltaa, ja sinä teit syntiä. Niin minä karkoitin sinut häväistynä Jumalan vuorelta ja hävitin sinut, suojaava kerubi, pois sähkövään kivien keskeltä.</p>	<p>28:16 Sillä sinä olet sisältä täynnä pahuutta sinun suuresta kaupastas, ja olet syntiä tehnyt: sentähden tahdon minä sinun eroittaa Jumalan vuorelta, ja tahdon sysätä pois sinua, sinä peittävä Kerub kuumista kivistä.</p>	<p>28:16 Sillä sinä olet sisäldä täynäns pahutta/ sinun suuresta caupastas/ ja olet syntiä tehnyt: Sentähden tahdon minä sinun eroitta Jumalan vuorelda/ ja tahdon sysätä pois sinua sinä hajotettu Cherub cuumista kiweistä.</p>
<p>28:17 Sinun sydämesi ylpistyi sinun kauneudestasi, ihanuutesi tähden sinä kadotit vii-</p>	<p>28:17 Ja että sinun sydämes paisuu, ettäsin niin ihana olet, ja olet antanut kavaluutes sinus pettää koreudessa;</p>	<p>28:17 Ja että sinun sydämes paisu/ ettäsin nijn ihana olet/ ja sinä olet andanut sinun</p>

sautesi. Minä viskasin sinut maahan, annoin sinut alttiiksi kuninkaille, heidän silmänherkukseen.

28:18 Paljoilla synneilläsi, tekemällä vääryyttä kaupoissasi, sinä olet häväissyt pyhäkkösi. Niin minä annoin sinun keskeltäsi puhjeta tulen; se kulutti sinut. Ja minä panin sinut tuhaksi maahan kaikkien silmäin edessä, jotka sinut näkivät.

28:19 Kaikki tuttavasi kansojen seassa ovat tyrmistyneet sinun tähtesi. Kauhukseksi olet sinä tullut, eikä sinua enää ole, hamaan ikaikoihin asti.

28:20 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

28:21 Ihmislapsi, käännä kasvosi Siidonia kohti ja ennusta sitä vastaan

28:22 ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinun kimppuusi, Siidon, ja näytän kunniani sinun keskuudessasi. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä siinä panen toimeen tuomiot ja näytän siinä pyhyteni.

28:23 Minä lähetän sinne ruton ja verta sen kaduille, ja kaatuneita on viruva sen keskellä, kaatuneita miekkaan, joka käy sen kimppuun joka taholta. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

28:24 Sitten ei Israelin heimolle enää ole pistävänä or-

sentähden tahdon minä kukistaa sinun maahan, ja tehdä sinun ihmeeksi kuninkaille.

28:18 Sillä sinä turmelit sinun pyhyytes suurella pahudellas ja väärällä kaupallas: sentähden tahdon minä antaa tulen sinusta tulla, joka sinun kuluttaman pitää, ja teen sinun tuhaksi maan päällä kaikkein niiden silmäin edessä, jotka sinun näkevät.

28:19 Kaikki, jotka sinun tuntevat pakanain seassa, pitää hämmästyvän sinun tähtes; sinä olet suureksi pelvoksi, ettes ikänä enään taida tulla ylös.

28:20 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

28:21 Sinä ihmisen poika, aseta kasvosi Zidonia vastaan, ja ennusta häntä vastaan,

28:22 Ja sano: näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tahdon sinun kimppuusi, Zidon, ja tahdon voittaa kunnian sinusta, että ymmärrettäisiin, että minä olen \Herra\, kuin minä annan oikeuden käydä hänen yllensä, ja hänessä osoitan, että minä pyhä olen.

28:23 Ja lähetän ruton hänen sekaansa ja veren vuodatuksen hänen kaduillensa, ja heidän pitää kuolemahavoissa lankeeman miekallas, jonka pitää tuleman heidän päällensä joka taholta; ja heidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\.

28:24 Ja ei pidä sitte ympäri Israelin huoneita, joissa hei-

cawaludes sinus pettä sinun coreudesas: Sentähden tahdon minä kukista sinun maahan/ ja tehdä sinun ihmeksi Cuningoille.

28:18 Sillä sinä turmelit sinun pyhydes sinun suurella pahudellas ja väärällä caupallas: Sentähden tahdon minä anda tulen sinusta tulla/ joca sinun culuttaman pitä/ ja teen sinun tuhwaxi maan päällä/ että coco mailma sen pitää näkemän:

28:19 Caicki jotca sinun tun dewat pacanain seas/ pitää ihmettelemän sinua/ ettäs nijn äkist hucut/ ja et ikänäns enä taida tulla ylös.

28:20 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

28:21 Sinä ihmisen poica/ aseta sinun caswos Zidonita wastan/ ja ennusta händä wastan/

ja sano:

28:22 Näin sano HERra HERra: cadzos/ minä tahdon sinun kimpuus Zidon/ ja tahdon woitta cunnian sinusta/ että ymmärrettäisiin/ että minä olen HERra/ cosca minä annan oikeuden käydä hänen ylidzens/ ja hänesä osotan/ että minä pyhä olen.

28:23 Ja minä lähetän ruton hänen secaans/ ja weren wuodatuxen hänen catuillens/ ja heidän pitää cuolemahawois langeman miecalla/ jonga pitää tuleman heidän päällens joca paicas/ ja heidän pitää ymmärtämän/ että minä HERra olen.

28:24 Ja ei pidä sijtte ymbärins Israelin huoneita/ joisa

jantappurana eikä vaivaavana ohdakkeena yksikään sen naapureista, jotka ovat heitä halveksineet. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, Herra.

28:25 Näin sanoo Herra, Herra: Kun minä kokoan Israelin heimon kansoista, joitten sekaan he ovat hajotetut, silloin minä näytän pyhyiteni heissä pakanakansain silmien edessä, ja he saavat asua maassansa, jonka minä annoin palvelijalleni Jaakobille.

28:26 He asuvat siinä turvalisesti ja rakentavat taloja ja istuttavat viinitarhoja. Turvallisesti he asuvat, kun minä panen toimeen tuomiot kaikille heidän naapureillensa, jotka ovat heitä halveksineet. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, heidän Jumalansa.

Hesekiel 29 LUKU

29:1 Kymmenentenä vuotena, kymmenennessä kuussa, kuu-kauden kahdentenatoista päivänä tuli minulle tämä Herran sana:

29:2 Ihmislapsi, käännä kasvosi faraota, Egyptin kuningasta, kohti ja ennusta häntä ja koko Egyptiä vastaan.

29:3 Puhu ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinun kimppuusi, farao, Egyptin kuningas - suuri krokodiili, joka makaat virtojesi keskellä, joka sanot: 'Nii-livirtani on minun, ja minä

dän vihollisensa ovat, orjantappuroita, jotka pistävät, eikä ohdakkeita, jotka heitä vaivaavat, jäämän, että heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, \Herra\.

28:25 Näin sanoo Herra, \Herra\: kuin minä Israelin huonetta kokoon kansoista, joihin he hajotetut ovat, niin minä tahdon heissä osoittaa pakanoille, että minä pyhä olen; ja heidän pitää asuman maallansa, jonka minä palveliilleni Jakobille antanut olin.

28:26 Ja heidän pitää murheetoinna asuman siinä, ja huoneita rakentaman, ja istuttaman viinapuita, juuri murheetoinna he asuvat, kuin minä annan oikeuden käydä kaikkein heidän vihollistensa ylitse heidän ympärillänsä; ja heidän pitää ymmärtämän, että minä \Herra\ olen heidän Jumalansa.

29 LUKU

29:1 Kymmenentenä vuotena, kymmenentenä päivänä toisessa kuussa toistakymmentä, tapatui \Herran\ sana minulle ja sanoi:

29:2 Sinä, ihmisen poika, aseta kasvosi Pharaota, Egyptin kuningasta vastaan, ja ennusta häntä ja koko Egyptin maakuntaa vastaan.

29:3 Saarnaa ja sano: näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tahdon sinun kimppuus, Pharao, sinä Egyptin kuningas, sinä suuri lohikäärme, joka makaat keskellä virtoja, ja sanot: virta on minun, minä olen sen minulle-

heidän vihollisens owat/ orjantappuroita/ jotca pistävät/ eikä ohdakkeita/ jotca heitä waiwawat/ jäämän/ että heidän pitä ymmärtämän/ että minä olen HERra HERra.

28:25 Näitä sano HERra HERra: Cosca minä Israelin huonetta cocon Canssoista/ joihin he hajotetut owat: Nijn minä tahdon heisä osotta pacanoille/ että minä pyhä olen.

28:26 Ja heidän pitä asuman heidän maallans/ jonga minä minun palweliilleni Jacobille andanut olin/

ja murhetoina pitä heidän asuman sijnä/ ja huoneita rakendaman/ ja istuttaman wijnapuita/ juuri murhetoina he asuwat/ cosca minä annan oikeuden käydä caickein heidän wihollistens ylidze caicki ymbärins/ ja heidän pitä ymmärtämän/ että minä HERra olen heidän Jumalans.

XXIX. Lucu

29:1 KYmmendenä vuotena/ kymmendenä päivänä/ cahdes toistakymmenesä cuusa/ tapahtui HERran sana minulle/ ja sanoi:

29:2 Sinä ihmisen poica/ aseta caswos Pharaota Egyptin Cuningasta wastan/ ja ennusta händä ja coco Egyptin maacunda wastan/

saarna ja sano:
29:3 Näitä sano HERra HERra: cadzo/ minä tahdon sinun kimpuus/ Pharao sinä Egyptin Cuningas/ sinä isoi Draki joca wedesä olet/ ja sanot: Wirta on minun/ minä olen

olen sen itselleni tehnyt.'

29:4 Minä panen koukut sinun leukoihisi, tartutan virtojesi kalat sinun suomuihisi ja nostan sinut ylös virtojesi keskeltä sekä kaikki virtojesi kalat, jotka ovat suomuihisi tarttuneet.

29:5 Minä viskaan erämaahan sinut ja kaikki virtojesi kalat. Sinä putoat kedolle, ei sinua korjata, ei koota. Metsän pedoille ja taivaan linnuille minä annan sinut ruuaksi.

29:6 Ja kaikki Egyptin asukkaat tulevat tietämään, että minä olen Herra. Sillä he ovat ruokosauva Israelin heimolle:

29:7 kun he kädellä tarttuvat sinuun, niin sinä säryt ja lävistät heiltä olkapäät kaikki; ja kun he nojaavat sinuun, niin sinä murrut ja jäykistät heiltä lanteet kaikki.

29:8 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä tuon sinun kimppuusi miekan ja hävitän sinusta ihmiset ja eläimet,

29:9 ja Egyptin maa tulee autioksi ja raunioksi. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra. Sillä hän on sanonut: 'Niilivirta on minun, ja minä olen sen tehnyt.'

29:10 Sentähden, katso, minä käyn sinun ja sinun virtojesi kimppuun ja teen Egyptin maan raunioiksi, kuivaksi ja autioksi Migdolista Seveeneen ja hamaan Ethiopian rajaan

ni tehnyt.

29:4 Mutta minä tahdon panna ongen sinun suuhus, ja tahdon ripustaa kalat sinun wirrassas sinun suomuksiis; ja tahdon vetää sinun ylös virroistas, ynnä kaikkein kalain kanssa sinun virroissas, jotka sinun suomuksissas riippuvat.

29:5 Ja tahdon paiskata sinun korpeen, sinun ja kaikki sinun virtas kalat; sinun pitää lankeeman kedolla, ja ei jälleen noudetuksi ja kootuksi tuleman; vaan metsän pedoille ja taivaan linnuille ruuksi annan minä sinun.

29:6 Ja kaikki, jotka Egyptissä asuvat, pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\, että he Israelin huoneelle ruokosauvana olivat.

29:7 Kuin he sinuun rupesivat, menit sinä rikki, ja viilsit koko heidän kylkensä; kuin he nojasivat sinun päälles, murrut sinä, ja saatit heidän kupeensa horjumaan.

29:8 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: katso, minä annan miekan tulla sinun päälles, ja tahdon hävittää sinussa ihmiset ja eläimet.

29:9 Ja Egyptin maa pitää tuleman tyhjäksi ja autioksi, ja heidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\, että hän sanoo: virta on minun, ja minä olen sen tehnyt.

29:10 Sentähden katso, minä tahdon sinun ja sinun virtas kimppuun, ja teen Egyptin maan peräti tyhjäksi ja autioksi, Sevenan tornista Ethiopian rajaan asti.

hänen minulleni tehnyt.

29:4 Mutta minä tahdon panna ongen sinun suuhus/ ja tahdon ripusta calat sinun wirrassas sinun suomuxijs/ ja tahdon wetä sinua sinun wirrastas/ ynnä caickein calain cansa sinun wirrassas/ jotka sinun suomuxisas riippuvat.

29:5 Minä tahdon paiscata sinun caloinens sinun wedestäs corpeen/ sinun pitää lankeeman kedolla/ ja ei jällens noutuxi ja cootuxi tuleman/ waan medzän pedoille ja taiwan linnuille raadoxi joutuman.

29:6 Ja caicki jotca Egyptis asuvat pitää ymmärtämän/ että minä olen HERra: Että he Israelin huonelle ruocosauwana olit/

29:7 Joca meni ricki/ cosca he siihen rupeisit/ ja pisti heitä kylkeen/ cuin he nojasit hänen päällens/ murtuis ja pisti heitä cupeseen.

29:8 SEntähden sano HERra HERra näin: cadzo/ minä annan miecan tulla sinun päälles/ ja tahdon hävittää sinusa sekä Canssan että carjan.

29:9 Ja Egyptin maa pitää tuleman tyhjäksi ja autiaksi/ ja heidän pitää ymmärtämän/ että minä olen HERra.

29:10 Että hän sano: Wirta on minun/ ja minä olen sen tehnyt:

cadzos/ minä tahdon sinun ja sinun wirtas kimpuun/ ja teen Egyptin maan tyhjäksi ja autiaksi/ Sienen Tornist Ethiopian rajan asti.

saakka.

29:11 Ei käy siellä ihmisjalka, ei käy siellä eläimen jalka, eikä asuta siellä neljäänkymmeneen vuoteen.

29:12 Autioksi minä teen Egyptin maan autioksi tehtyjen maitten joukossa, ja sen kaupungit tulevat olemaan autiaina raunioiksi pantujen kaupunkien joukossa neljäkymmentä vuotta, ja egyptiläiset minä hajotan kansojen sekaan ja sirotan heidät muihin maihin.

29:13 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Neljänkymmenen vuoden kuluttua minä kokoan egyptiläiset kansoista, joiden sekaan he olivat hajotetut,

29:14 käännän Egyptin kohtalon ja tuon heidät takaisin Patroksen maahan, synnyinmaahansa. Siellä he tulevat olemaan vähäpätöisenä valtakuntana.

29:15 He tulevat olemaan vähäpätöisin valtakunnista, eivätkä enää kohoa kansakuntien ylitse. Minä vähennän heidät niin, etteivät he enää kansoja vallitse.

29:16 Eivätkä he enää kelpaa turvaksi Israelin heimolle: he saattavat muistoon Israelin syntivelan, jos se kääntyy heitä seuraamaan. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, Herra.

29:17 Kahdentenkymmenentenä seitsemäntenä vuotena, ensimmäisessä kuussa, kuu-kauden ensimmäisenä päivänä tuli minulle tämä Herran

29:11 Ei sen lävitse pidä ihmisen eikä eläimen jalka käymän, eikä siinä asuttaman neljässäkymmenessä ajastajassa.

29:12 Sillä minä hävitän Egyptin maan hävinneiden maiden keskellä, ja annan sen kaupungit autioksi tulla hävitettyin kaupunkien keskellä neljäksikymmeneksi ajastajaksi; ja tahdon hajottaa Egyptiläiset pakanain sekaan, ja hajottaa heitä maakuntiin.

29:13 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\: kuin neljäkymmentä ajastaikaa kuluvat, niin minä taas kokoon Egyptiläiset niistä kansoista, joihinkä he hajotetut ovat.

29:14 Ja käännän Egyptin vankiuden, ja tuon heitä Patroksen maalle jälleen, jossa heidän asuma-maansa on; ja se pitää oleman halpa valtakunta.

29:15 Sillä sen pitää oleman halvan muiden maakuntain suhteen, ja ei enään hallitseman pakanoita; ja minä tahdon vähentää heitä niin, ettei heidän vallitseman pidä pakanoita.

29:16 Ja Israelin huoneen ei pidä enään luottaman heihin, vaan muistaman syntiänsä, koska he heidän päällensä katsovat, ja ymmärtävät, että minä olen Herra, \Herra\.

29:17 Ja se tapahtui seitsemäntenä vuotena kolmattakymmentä, ensimmäisenä päivänä ensimmäisessä kuussa, että \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

29:11 Ettei siinä carja eli Canssa käymän eli asuman pidä neljäsäkymmenesä ajastajasa.

29:12 Sillä minä hävitän Egyptin maan nijncuin sen häwinnet rajat/ ja annan sen Caupungit autiaxi tulla/ nijncuin muut Caupungit neljäksikymmenexi ajastajaxi/ ja tahdon hajotta Egyptiläiset pacanain sekaan/ ja tahdon aja heitä pois maalda.

29:13 Cuitengin näitä sano HERra HERra: cosca ne neljäkymmendä ajastaica culuwat/ nijn minä taas cocon Egyptiläiset caikesta Canssasta/ johonga he hajotetan.

29:14 Ja käännän Egyptin fangiuden/ ja tuon heitä Patroxen maalle jällens/ josa heidän Isäns maa on/ ja se pitää oleman wähä waldacunda.

29:15 Sillä sen pitää oleman wähäisen muiden walcacundain suhten/ ja ei enä hallidzeman pacanoita/ ja minä tahdon wähetä heitä nijn/ ettei heidän wallidzeman pidä pacanoita.

29:16 Ja Israelin huonen ei pidä enä luottaman idzens heihin/ ja syndiä tekemän että he heihijn turwawat/ ja pitää ymmärtämän/ että minä olen HERra HERra.

29:17 JA se tapahdui seitsemendenä colmattakymmenendenä vuotena ensimmäisnä päivänä ensimmäisesä cuusa/ että HERran sana tapahtui

sana:

29:18 Ihmislapsi, Baabelin kuningas Nebukadressar on teettänyt sotajoukoillansa raskasta työtä Tyyroa vastaan: kaikki päät ovat käyneet kaljuiksi ja kaikki olkapäät lyöpyneet; mutta palkkaa ei Tyyrosta ole tullut hänelle eikä hänen sotajoukkoilleen työstä, jota ovat tehneet sitä vastaan.

29:19 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä annan Baabelin kuninkaalle Nebukadressarille Egyptin maan. Hän vie sen tavaran paljouden, saa sen saaliit, ryöstää sen ryöstökset: se on oleva hänen sotajoukkojensa palkka.

29:20 Palkaksi, jonka toivossa hän on työtä tehnyt, minä annan hänelle Egyptin maan; sillä minun hyväkseni he ovat sitä tehneet, sanoo Herra, Herra.

29:21 Sinä päivänä minä annan puhjeta Israelin heimolle sarven, ja sinulle minä annan voiman avata suusi heidän keskellensä. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

Hesekiel 30 LUKU

30:1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

30:2 Ihmislapsi, ennusta ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Valittakaa: 'Voi sitä päivää!'

30:3 Sillä lähellä on päivä, lähellä Herran päivä; se on

29:18 Sinä, ihmisen poika, Nebukadnetsar, Babelin kuningas on vinyt sotajoukkonsa suurella vaivalla Tyron eteen; niin että koko pää on paljas, ja kaikki olkapäät kuluneet, ja hänen vaivansa, jonka hän on nähnyt Tyroa vastaan, on vielä hänelle ja hänen sotajoukollensa makSAMATTA.

29:19 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: katso, minä annan Nebukadnetsarille, Babelin kuninkaalle Egyptin maan, että hänen pitää ottaman pois kaikki hänen tavaran, ja peräti ryöstämän ja ryöväämän hänen saaliinsa, että hän antais sotajoukollensa palkan.

29:20 Hänen työstänsä, jonka hän siinä tehnyt on, annan minä hänelle Egyptin maan; sillä he ovat sen minulle tehneet, sanoo Herra, \Herra\.

29:21 Silloin minä annan Israelin huoneen sarven kasvaa, ja tahdon avata sinun suusi heidän seassansa; että heidän ymmärtämän pitää, että minä \Herra\ olen.

30 LUKU

30:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

30:2 Sinä, ihmisen poika, ennusta ja sano: näin sanoo Herra, \Herra\: valittakaa ja sanokaat: voi sitä päivää!

30:3 Sillä päivä on sangen läsnä, ja \Herran\ päivä on

minulle/ ja sanoi:

29:18 Sinä ihmisen poica/ NebucadNezar Babelin Cuningas on wienyt hänen sotajoukkons suurella waiwalla Tyruksen eteen/ niijn että co co pää on paljas/ ja caicki olcapäät culunet/ ja hänen työns on cuitengin wielä hänelle ja hänen sotajoucolens/ Tyruksen edes/ maxamat.

29:19 Sentähden sano HERra HERra näin: Cadzo/ minä annan NebucadNezarille Babelin Cuningalle Egyptin maan/ että hänen pitä ottaman pois caicki hänen tawarans/ ja pitä ryöstämän ja ryöwämän sitä/ että hän annais hänen sotajoucollens palcan.

29:20 Mutta Egyptin maan minä annan hänelle työstäns/ cuin hän siinä tehnyt on: Sillä he owat minua palwellet/ sano HERra HERra.

29:21 Silloin minä annan Israelin huonen sarwen caswa/ ja tahdon awata sinun suusi heidän seasans/ että heidän ymmärtämän pitä/ että minä HERra olen.

XXX. Lucu

30:1 JA HERRAN sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

30:2 Sinä ihmisen poica/ ennusta ja sano: Näitä sano HERra HERra:

30:3 Walittacat ja sanocat: Woi sitä päiwä/

sillä päiwä on sangen läsnä/ ja HERran päiwä on lähesty-

pilvinen päivä, pakanakansojen aika.	lähestynyt, pilvinen päivä: aika on käsissä, että pakanat tuleman pitää.	nyt/ pimiä päivä/ aica on käsis/ että pacanat tuleman pitää/
30:4 Miekka yllättää Egyptin, ja Etiopialla on tuska, kun surmattuja kaatuu Egyptissä, kun siltä otetaan pois tavarain paljous ja revitään perustukset.	30:4 Ja miekka tulee Egyptin päälle, Ethiopian pitää hämäämään, kuin lyödyt Egyptissä lankeevat, ja sen kansa viedään pois, ja sen perustus revitään ylös.	30:4 Ja miecka tule Egyptin päälle ja Ethiopian pitää hämäämään/ cosca lyödyt Egyptis langewat/ ja sen Canssa wiedän pois/ ja sen perustus rewitan ylös.
30:5 Etiopia, Puut ja Luud, kaikki sekakansa, Kuub ja liittoutuneen maan miehet kaatuvat heidän kanssansa miekkaan.	30:5 Etiopia, ja Lydia, ja Lydia, kaikki kansoinensa, ja Kub, ja jotka liiton maakunnasta ovat, kaatuvat miekalla.	30:5 Ethiopian/ ja Lybian/ ja Lydian/ caicki Canssoinens ja Chub/ ja jotca liiton maacunnast owat/ pitää miecalla langeman.
30:6 Näin sanoo Herra: Egyptin tuet kaatuvat, ja sen ylpeä uhma alenee. Migdolista Seveeneen asti he siellä kaatuvat miekkaan, sanoo Herra, Herra.	30:6 Näin sanoo \Herra\, [Herra]: Egyptin holhoja lankee, ja sen väkevyyden ylpeys on hukkuva: Sevenan tornista pitää heidän miekalla lankeeman, sanoo Herra, \Herra\.	30:6 Näitä sano HERra HERra: Egyptin holhojat pitää langeman/ ja sen wäen ylpeys on huckuwa/ Sienen tornist pitää heidän miecalla langeman/ sano HERra HERra:
30:7 Autioiksi he joutuvat autioiksi tehtyjen maitten joukossa, ja heidän kaupunkinsa tulevat olemaan raunioiksi pantujen kaupunkien joukossa.	30:7 Ja heidän autiot rajansa pitää kylmille tuleman, hävitettyin maakuntain keskellä, ja heidän kaupunkinsa hävitettämän muiden autioiden kaupunkien seassa.	30:7 Ja heidän autiat rajans pitää kylmille tuleman/ ja heidän Caupungins hävitettämän muiden autiain Caupungein seas.
30:8 Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä sytytän Egyptin tuleen ja kaikki sen auttajat murtuvat.	30:8 Että heidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\, kuin minä teen tulen Egyptiin, ja kaikki, jotka heitä auttavat, hukkuvat.	30:8 Että heidän pitää ymmärtämän/ että minä HERra olen/ cosca minä teen tulen Egyptijn/ ja caicki jotca heitä auttavat/ pitää huckuman.
30:9 Sinä päivänä lähtee minun tyköäni laivoilla lähettiläitä peljästyttämään levossa elävää Etiopiaa, ja heille tulee tuska niinkuin Egyptin päivänä; sillä katso, se tulee.	30:9 Silloin sanansaattajat lähtevät ulos minun tyköäni haaksilla, peljättämään Etiopiaa, joka nyt niin surutoin on; ja hämmästyksen pitää oleman heidän seassansa, niinkuin se tapahtui Egyptille, kuin hänen aikansa tuli; sillä katso, se tulee.	30:9 Silloin pitää sanansaattajat lähtemän minun tyköni hahdella/ peljättämän Etiopiat/ joca nyt nijn surutoin on/ ja hämmästyksen pitää oleman heidän seasans/ nijncuin se tapahtui Egyptille/ cosca hänen aicans tuli: Sillä/ cadzo/ se tule totisest.
30:10 Näin sanoo Herra, Herra: Minä teen lopun Egyptin meluavista joukoista Baabelin kuninkaan Nebukadressarin käden kautta.	30:10 Näin sanoo Herra, \Herra\: minä vähennän sen paljouden Egyptistä Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan kautta.	30:10 Näitä sano HERra HERra: Minä vähennän sen paljouden Egyptistä NebucadNezarin Babelin Cuningan kautta.
30:11 Hän ja hänen väkensä	30:11 Sillä hän ja hänen	30:11 Sillä hän ja hänen

hänen kanssaan, julmimmat pakanoista, tuodaan hävittämään maata, ja he paljastavat miekkansa Egyptiä vastaan ja täyttävät maan surmatuilla.

30:12 Minä panen virrat kuiville ja myyn maan pahojen käsiin ja teen autioksi maan ja kaiken, mitä siinä on, muukalaisten käden kautta. Minä, Herra, olen puhunut.

30:13 Näin sanoo Herra, Herra: Minä tuhoan kivijumalat ja lopetan epäjumalat Noofista ja ruhtinaat Egyptistä: niitä ei ole enää oleva; ja minä saatan Egyptin maan pelon valtaan.

30:14 Minä teen Patroksen autioksi, sytytän Soosanin tuleen ja panen toimeen tuomiot Noossa.

30:15 Minä vuodatan kiivauteni Siiniin, Egyptin linnoitukseen, hävitän Noon meluavat joukot

30:16 ja sytytän Egyptin tuleen. Siin kierii tuskassa, Noo valloitetaan, ja Noof - ahdistajia selvällä päivällä!

30:17 Aavenin ja Piibesetin nuorukaiset kaatuvat miekkaan, ja ne itse menevät vankeuteen.

30:18 Tehafneheessa päivä pimenee, kun minä siellä särjen Egyptin ikeen, ja siinä saalopun sen ylpeä uhma. Sen itsensä peittää pilvi, ja sen tyttäret menevät vankeuteen.

30:19 Niin minä panen tuomiot toimeen Egyptissä, ja he

kansansa, ne pakanain tyrannit, ovat siihen kutsutut hävittämään maata, ja vetämään miekkansa Egyptiä vastaan, että maakunta piti lyödyillä täytettämän.

30:12 Ja minä tahdon kuivata virrat, ja myydä maan tyyliin ihmisten käsiin, ja hävitän maakunnan ja mitä siinä on, muukalaisten kautta. Minä \Herra\ olen sen puhunut.

30:13 Näin sanoo Herra, \Herra\ : minä hävitän kuvat, ja lopetan epäjumalat Nophista; ja Egyptillä ei pidä ruhtinaita oleman, ja minä lähetän hämmästyksen Egyptin maahan.

30:14 Ja teen Patroksen autioksi, ja sytytän tulen Zoaniin, ja annan oikeuden käydä Noon päälle.

30:15 Ja kaadan minun julmuuteni Sinin päälle, joka Egyptin vahvuus on, ja hävitän Noon paljouden.

30:16 Ja sytytän tulen Egyptissä, ja Sinissä pitää oleman hädän ja tuskan, ja Noo pitää kukistettaman maahan: ja Nophilla pitää jokapäiväiset viholliset oleman.

30:17 Nuoret miehet Avenissa ja Pibastissa pitää miekalla lankeeman; ja vaimot vankina vietämän pois.

30:18 Tahpanheksella pitää oleman pimiä päivä, kuin minä siellä Egyptin ijestä lyön, niin että hänen väkevyytensä ylpeys pitää siinä loppuman; hänen pitää pilvellä peitetyksi tuleman, ja hänen tyttärensä viedään pois vankina.

30:19 Ja minä annan oikeuden käydä Egyptin ylitse; ja

Cansans ja pacanain Tyrannit owat siihen cudzutut hävittämän maata/ ja wetämän mieckans Egyptiä watan/ että maacunnan pitä jocapai-cas lyödyillä täytettämän.

30:12 Ja minä tahdon cuiwata virrat ja myydä maan tyyliin ihmisten käsijn ja häwitän maacunnan/ ja mitä sijnä on muucalaisten cautta: Minä HERra olen sen puhunut.

30:13 Näitä sano HERra HERra: Minä häwitän Nophien cuwan/ ja lopetan epäjumalat/ ja Egyptillä ei pidä Ruhtinoita oleman/ ja minä lähetän hämmästyksen Egyptin maahan:

30:14 Minä teen Patroxen autiaksi ja sytytän tulen Zoanijn/ ja annan oikeuden käydä Noon päälle.

30:15 Minä caadan minun julmudeni Sinin päälle/ joca Egyptin wahwus on/ ja häwitän Noon paljouden.

30:16 Minä sytytän tulen Egyptis/ ja Sinis pitä oleman hädän ja tuskan/ ja No pitää cukistettaman maahan/ ja Noph jocapäiwä murhettiman.

30:17 Nuoret miehet Onis ja Bubastos pitä miecalla langeman/ ja waimot fangina wetämän pois.

30:18 Tahpanhexella pitää oleman pimiä päiwä/ cosca minä Egyptin ijestä lyön/ nijn että hänen woimans ylpeys pitä sijnä loppuman/ hänen pitä pilwellä peitetyxi tuleman/ ja hänen tyttärens wiedän pois fangina.

30:19 Ja minä annan oikeuden käydä Egyptin ylidzen/ ja

tulevat tietämään, että minä olen Herra.

30:20 Yhdenteentoista vuotena, ensimmäisessä kuussa, kuukauden seitsemäntenä päivänä tuli minulle tämä Herran sana:

30:21 Ihmislapsi, minä olen murskannut faraon, Egyptin kuninkaan, käsivarren, ja katso, sitä ei sidota, ei paranna, ei panna kääreeseen, että se sidottuna vahvistuisi tarttuaksensa miekkaan.

30:22 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn faraon, Egyptin kuninkaan, kimppuun ja murskaan häneltä käsivarret, sekä voimakkaan että murskatun käden, ja pudotan miekan hänen kädestänsä.

30:23 Minä hajotan egyptiläiset kansojen sekaan ja sirotan heidät muihin maihin.

30:24 Baabelin kuninkaan käsivarret minä vahvistan ja annan miekkani hänen käteensä; mutta faraolta minä murskaan käsivarret, ja hän voihkii hänen edessänsä, niinkuin kaadettu voihkii.

30:25 Niin, minä vahvistan Baabelin kuninkaan käsivarret, mutta faraon käsivarret vaipuvat alas. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä annan miekkani Baabelin kuninkaan käteen, että hän ojentaa sen Egyptin maata vastaan.

30:26 Ja minä hajotan egyptiläiset kansojen sekaan ja

heidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\.

30:20 Ja tapahtui ensimmäisenä vuotena toistakymmentä, seitsemäntenä päivänä ensimmäisessä kuussa, että \Herran\ sana tapahtui minulle, sanoen:

30:21 Sinä ihmisen poika, minä taitan rikki Pharaon, Egyptin kuninkaan käsivarren; ja katso, ei sitä pidä sirottaman, että hän paranis, eli siteillä käärittämän, että hän vahvistuisi, ja miekkaan ruveta taitais.

30:22 Sentähden näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tahdon Pharaon, Egyptin kuninkaan kimppuun, ja taitan hänen käsivartensa rikki, sekä sen vahvan että särjetyn, ja pudotan miekan hänen kädestänsä.

30:23 Ja hajoitatan egyptiläiset pakanain sekaan, ja ajan heitä maakuntiin.

30:24 Mutta Babelin kuninkaan käsivarren minä vahvistan, ja annan hänelle minun miekkani käteensä, ja muserran Pharaon käsivarret rikki, että hänen pitää huokaaman hänen edessänsä, niinkuin se, joka kuolemahaavan saanut on.

30:25 Ja minä vahvistan Baabelin kuninkaan käsivarret; ja Pharaon käsivarret pitää muserrettaman rikki, että heidän pitää tietämän, että minä olen \Herra\, kuin minä annan Babelin kuninkaalle minun miekkani käteen, että hänen sen Egyptiä vastaan vetämän pitää.

30:26 Ja minä hajoitatan egyptiläiset pakanain se-

heidän pitää ymmärtämän/ että minä olen HERra.

30:20 JA tapahtui ensimmäisnä vuotena/ seidzemendenä päivänä/ ensimmäises cuusa/ tapahtui HERran sana minulle/ sanoden:

30:21 Sinä ihmisen poica/ minä taitan ricki Pharaon Egyptin Cuningan käsiwarren/ ja cadzo/ ei händä pidä sirottaman/ että hän paranis/ eli siteillä käärittämän/ että hän wahwistuis/ ja mieckan ruweta taidais.

30:22 Sentähden näin sano HERra HERra/ cadzo/ minä tahdon Pharaon Egyptin Cuningan kimpuun/ ja taitan hänen käsiwartens ricki/ sekä wäkewän että heicon/ että miecka puto hänen kädestänsä.

30:23 Ja hajotan egyptiläiset pacanain sekaan/ ja ajan heitä maihin.

30:24 Mutta Babelin Cuningan käsiwarren minä wahwistan/ ja annan hänelle minun mieckani hänen käteens/ ja muserran Pharaon käsiwarret rikki/ että sen hänelle haiseman pitää/ nijncuin se joca cuolemahaawan on saanut.

30:25 Ja minä wahwistan Baabelin Cuningan käsiwarren/ että Pharaon käsiwarret pitää muserrettaman ricki: että heidän pitää tietämän/ että minä olen HERra/ cosca minä annan Babelin Cuningalle minun mieckani käteen/ että hänen sen Egyptiä watan wetämän pitää/

30:26 Ja minä hajotan egyptiläiset pacanain sekaan/ ja

sirotan heidät muihin maihin. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

Hesekiel 31 LUKU

31:1 Yhdentenätoista vuotena, kolmannessa kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä tuli minulle tämä Herran sana:

31:2 Ihmislapsi, sano faraolle, Egyptin kuninkaalle, ja hänen meluaville joukoillensa: Kenen kaltainen sinä olet suuruudessaasi?

31:3 Katso, Assur oli setri Libanonilla, kaunislevhäinen, taajavarjoinen, korkeakasvuisen, ja sen latva oli tiheän lehvistön keskellä.

31:4 Vedet olivat sen suureksi kasvattaneet, korkeaksi oli sen saanut syvyys, joka virtoinensa kiersi sen istutusmaata ja lähetti ojiansa kaikille metsän puille.

31:5 Sentähden siitä tuli korkeakasvuisin kaikista metsän puista, se sai haaroja paljon, ja oksat, joita se levitti, venyivät pitkiksi runsaista vesistä.

31:6 Sen lehvillä pesivät kaikki taivaan linnut, sen oksien alla synnyttivät kaikki metsän eläimet, ja sen varjossa asuivat kaikki suuret kansat.

31:7 Kaunis se oli suuruudessaan, oksiansa pituudessa, sillä sen juuri oli runsasten vetten ääressä.

31:8 Eivät olleet setrit sen

kaan, ja ajan heitä maakuntiin, että heidän ymmärtämän pitää, että minä olen \Herra\.

31 LUKU

31:1 Ja tapahtui ensimmäisenä vuotena toistakymmentä ensimmäisenä päivänä kolmannessa kuukaudessa, että \Herran\ sana tapahtui minulle, sanoen:

31:2 Sinä, ihmisen poika, sano Pharaolle, Egyptin kuninkaalle ja hänen kansallensa: kenen vertaiseksi sinä luulet itses sinun suuruudessa?

31:3 Katso, Assur oli niinkuin sedripuu Libanonissa, ihanaisilla oksilla, paksuilla lehdillä, sangen korkia, että hänen latvansa oli kaikkein korkein muiden paksuin oksain seassa,

31:4 Vedet tekivät hänen suureksi ja syvyys korkiaksi; hänen virtansa kävivät ympärillä hänen kantoansa, ja ojansa antoi hän vuotaa kaikkien puiden tykö maalla.

31:5 Sentähden tuli hän muita puita korkiammaksi, ja sai monta oksaa ja pitkää varpua; sillä hänellä oli kyllä vettä, itsiänsä levittää.

31:6 Kaikki taivaan linnut tekivät pesänsä hänen oksiansa, ja kaikki pedot kedolla poikivat hänen varpujensa alla, ja hänen varjonsa alla asuivat kaikki suuret kansat.

31:7 Hänellä oli kauniit ja pitkät oksat; sillä hänen juurillansa oli paljon vettä.

31:8 Ja ei yksikään sedripuu

ajan heitä maacundijn/ että heidän ymmärtämän pitää/ että minä HERra olen.

XXXI. Lucu

31:1 Ja se tapahtui ensimmäisenä toistakymmentenä vuotena/ ensimmäisenä päivänä colmannes Cuucaudes/ tapahtui HERran sana minulle/ sanoden:

31:2 Sinä ihmisen poica/ sano Pharaolle Egyptin Cunnigalle/ ja caikelle hänen Canssallens: kenen sinä luulet wertaisexes sinun cunniasas?

31:3 CADzo/ Assur oli niincuin Cedri Libanonis/ ihanaisilla oxilla/ paxuilla lehdeillä sangen corkia/ että hänen ladwans oli caickein corkein muiden paxuin oxain seas.

31:4 Wesi teki hänen suurexi/ ja sywyys corkiaksi/ hänen wirtans käwit ymbäri hänen candoans/ ja hänen ojans caickein puiden tygö maalla.

31:5 Sentähden tuli hän muita puita corkiammaxi/ ja sai monda oxa ja pitkä warpua: sillä hänellä oli kyllä wettä/ idziäns lewittä.

31:6 Caicki taiwan linnut teit pesäns heidän oxijns/ ja caicki pedot kedolla pojeit hänen warpuens alla/ ja hänen warjons alla asuit caicki suuret Canssat.

31:7 Hänellä olit caunit ja pitkät oxat/ sillä hänen juurilans oli paljo wettä.

31:8 Ja ei yxikän Cedri ollut

vertaiset Jumalan puutarhasa, eivät kypressit sen oksien veroiset, eivät plataanit niinkuin sen haarat. Ei yksikään puu Jumalan puutarhassa ollut sen veroinen kauneudessa.

31:9 Minä tein sen niin kauniiksi oksarunsaudessaan, että kaikki Eedenin puut Jumalan puutarhassa sitä kadehtivat.

31:10 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska se tuli korkeakasvuiseksi ja sen latva oli tiheän lehvistön keskellä ja sen sydän ylpistyi sen korkeudesta,

31:11 annan minä sen pakoista mahtavimman käsiin, ja hän tekee sille, minkä tekee; jumalattomuutensa tähden minä sen olen karkoittanut.

31:12 Ja sen hakkasivat muukalaiset, julmimmat pakoista, ja heittivät sen maahan. Vuorille ja kaikkiin laaksoihin kaatuivat sen haarat, ja sen oksat murskaantuivat kaikkiin maan puronotkoihin. Kaikki maan kansat laskeutuivat alas sen varjosta ja jättivät sen.

31:13 Sen kaatuneella rungolla asuvat kaikki taivaan linnut, ja sen oksien ääressä oleskelevat kaikki metsän eläimet -

31:14 ettei yksikään puu vetten vierellä kasvaisi niin korkeaksi eikä ojentaisi latvaan-

ollut Jumalan puutarhassa hänen veransa, eikä hongatkaan olleet hänen oksiansa verrattavat, ei myös platanepuut olleet mitään hänen oksainsa suhteen; ja ei Jumalan puutarhassa ollut yhtään puuta hänen kaltaistansa kauneudessa.

31:9 Minä olen sen kauniiksi tehnyt saamaan niin monta oksaa, että kaikki ihanaiset puut Jumalan puutarhassa kadehtivat häntä.

31:10 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin että hän niin korkiaksi tullut on, että hänen latvansa seisoi suurten ja korkiain paksuin oksain seassa, ja hänen sydämensä paisui hänen korkeutensa tähden:

31:11 Sentähden annoin minä hänen kaikkein väkevimmän käsiin pakanain seassa, joka hänen kanssansa mielensä jälkeen toimittaa; ja minä ajoin hänen pois, niinkuin hän jumalattomalla menollansa ansainnut oli:

31:12 Että muukalaiset pakanain tyrannit hänen hävitäisivät, ja hajoittaisivat hänen, että hänen oksansa vuorella ja kaikissa laaksoissa makaisivat, ja hänen oksansa murtuneina kaikissa maan ojissa olisivat; että kaikkein kansain maan päällä täytyy hänen varjoansa paeta, ja sen jättää.

31:13 Ja kaikki taivaan linnut istuivat hänen langenneilla kannoillansa, ja kaikki pedot kedolla nojasivat hänen oksiansa.

31:14 Ettei enään yksikään puu veden tykönä iso olisi korkeudestansa, eikä sen latva seisoi korkiana suur-

Jumalan krydimaas hänen wertans/ eikä Hongatcan ollet hänen oxijns werrattawat/ ei myös Castanea puut ollet mitän hänen oxains suhten/ ja/ ei Jumalan krydimaas ollut yhtän puuta caunembata händä.

31:9 Minä olen sen caunixi tehnyt/ saaman nijn monda oxa/ että caicki ihanaiset puut Jumalan krydimaas ca-detit händä.

31:10 Sentähden sano HERra HERra näin: että hän nijn corkiaxi tullut on/ että hänen ladwans seisoi suurten ja corkiain paxuin oxain seas/ ja hänen sydämens paisui hänen corkeudens tähden:

31:11 Sen tähden annoin minä hänen caickein wäkwäm-bäin käsijn pacanain seas/ jotca hänen toimitaisit ja ajaisit pois/ nijncuin hän hänen jumalattomalla menollans ansainnut oli.

31:12 Että muucalaiset hänen häwitäisit/ nimittäin/ pacanain tyrannit/ ja hajotaisit hänen/ että hänen oxans vuorilla ja caikis laxois ma-caisit/ ja hänen oxans murtununa caikis maan ojis olisit.

31:13 Että caicki Canssat maan päällä/ hänen warjons täyty paeta/ ja sen jättä.

. Ja caicki taiwan linnut hänen langenneilla cannoillans istuit/ ja caicki pedot kedolla nojaisit idzens hänen oxijns.

31:14 Ettei sillen yxikän puu weden tykönä isoi olis hänen corkeudestans/ että hänen

sa pilvien väliin ja etteivät mahtavimmatkaan niistä, ei mitkään, jotka vettä juovat, olisi pysyväisiä korkeudessaan, sillä ne ovat kaikki annetut alttiiksi kuolemalle, menemään maan syvyyteen, hautaanvaipuneitten pariin yhdessä ihmislusten kanssa.

31:15 Näin sanoo Herra, Herra: Sinä päivänä, jona hän astui alas tuonelaan, minä verhosin syvyyden suruun hänen tähtensä, pidätin virrat, niin että paljot vedet pysähtyivät juoksussaan, ja puin Libanonin hänen tähtensä mustiin, ja kaikki metsän puut nääntyivät hänen tähtensä.

31:16 Hänen kaatumisensa ryskeestä minä panin kansakunnat vapisemaan, kun minä syöksin hänet alas tuonelaan, hautaanvaipuneitten pariin. Mutta lohdutetuiksi tulivat maan syvyydessä kaikki Eedenin puut, Libanonin valiot ja parhaat, kaikki, jotka vettä juovat.

31:17 Myöskin ne olivat hänen kanssansa astuneet alas tuonelaan, miekalla kaadettujen pariin; samoin hänen auttajansa, ne, jotka istuivat hänen varjossaan kansojen joukossa.

31:18 Oliko yhtään Eedenin puista sinun vertaistasi kunniasa ja suuruudessa? Mutta sinut on Eedenin puitten kanssa syösty alas maan syvyyteen; ympärileikkaamattomien keskellä sinä makaat miekallakaadettujen parissa. Näin käy faraon ja koko hänen meluavan joukkonsa, sa-

ten paksuin oksain seassa, ja ettei yksikään puu veden tykönä tekisi itsiänsä suuremmaksi muita; sillä heidän kaikkein pitää maan alle ja kuolemalle annetuksi tuleman, niinkuin muutkin ihmiset, jotka kuoppaan menevät.

31:15 Näin sanoo Herra, \Herra\: siihen aikaan, kuin hän meni alas helvettiin, tein minä murheen, ja annoin syvyyden peittää hänen, ja hänen virtansa piti oleman alallansa, ja ne suuret vedet ei taitaneet juosta, ja tein, että Libanon murehti hänen tähtensä, ja kaikki puut kedolla kuivettuivat hänen tähtensä.

31:16 Minä peljätin pakanat, kuin he kuuluivat hänen langenneeksi, ja että minä syöksin hänen alas helvettiin niiden sekaan, jotka kuoppaan menevät; ja kaikki ihanaiset puut maassa, parhaat ja jaloiimmat Libanonissa, ja kaikki, jotka olivat seisoneet veden tykönä, saivat siitä lohdutuksen.

31:17 Sillä heidän piti myös alas menemän heidän kanssansa helvettiin miekalla tapettuina tykö, että he hänen käsivartensa varjon alla pakanain seassa asuneet olivat.

31:18 Kuinka suureksi sinä (Pharao) luit sinun ylpeytes ja suuruutes niiden ihanain puiden seassa? Sillä sinun täytyy ihanain puiden kanssa mennä alas maan alle, ja ympärileikkaamattomain seassa maata, jotka miekalla tapetut ovat. Niin pitää Pharaolle tapahtuman, ja kaikelle hänen kansallensa, sanoo Herra, \Herra\.

ladwans seiso suurten paxuin oxain seas/ ja ettei yxikän puu weden tykönä tekis idzens suuremmaxi muita: sillä heidän caickein pitä maan ala/ ja cuolemalle annetuxi tuleman/ nijncuin muutkin ihmiset/ jotca cuoppaan menewät.

31:15 Nijn sano HERra HERra: sijhen aican cosca hän meni alas helwettin/ murehdin minä/ että sywyys peitti hänen/ ja hänen wirtans piti oleman alallans/ ja ne suuret wedet ei tainnet juosta/ ja tein että Libanon murehti hänen tähtens.

31:16 Minä peljätin pacanat cosca he cuulit hänen langennexi/ ja minä syöxin hänen alas helwettin/ nijden sekaan jotca cuoppaan menewät. Ja caicki ihanaiset puut maan päällä/ parhat ja jaloiimmat Libanonis/ ja caicki jotca olit seisonet weden tykönä/ soit sen kyllä hänelle.

31:17 Sillä heidän piti myös alas helwettin miecalla tapettuina tygö/ että he hänen käsivartens warjon alla pacanain seas asunet olit.

31:18 CUinga suurexi/ sinä (Pharao) luit sinun ylpeydes ja coreudes/ nijden ihanain puiden seas? sillä sinun täyty ihanain puiden cansa mennä alas maan ala/ ja ymbärileickamattomain seas maata/ jotca miecalla tapetut owat. Nijn pitä Pharaolle tapahtuman/ ja caikelle hänen Cans-

noo Herra, Herra.

sallens/ sano HERra HERra.

Hesekiel 32 LUKU

32:1 Kahdententoista vuotena, kahdennessatoista kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä tuli minulle tämä Herran sana:

32:2 Ihmislapsi, viritä itkuvirsi faraosta, Egyptin kuninkaasta, ja sano hänelle: Nuori leijona kansojen seassa, sinä olet hukassa! Sinä olit kuin krokodiili virroissa: sinä kuohutit virtojasi, sotkit vettä jaloillasi ja hämmensit sen virtoja.

32:3 Näin sanoo Herra, Herra: Minä levitytän verkkoni sinun ylitsesi monien kansojen suurella joukolla, ja ne vetävät sinut ylös minun pyydykselläni.

32:4 Minä viskaan sinut maalle, heitän sinut kedolle, panen asustamaan sinun ylläsi kaikki taivaan linnut ja syötän sinusta kylläisiksi kaiken maan eläimet.

32:5 Minä jätän sinun lihasi vuorten hyviksi ja täytän raatokasallasi laaksot,

32:6 juotan maan sillä, mikä sinusta valuu, sinun verelläsi aina vuorille asti, ja purojen uomat tulevat sinusta täyteen.

32:7 Minä peitän taivaan, kun sinut sammutan, ja puen mustiin sen tähdet; auringon minä peitän pilviin, eikä kuu anna valonsa loistaa.

32:8 Kaikki taivaan loistavat valot minä puen mustiin sinun tähtesi ja peitän sinun

32 LUKU

32:1 Ja tapahtui toisena vuotena toistakymmentä, ensimmäisenä päivänä toisesa kuukaudessa toistakymmentä, että \Herran\ sana tapahtui minulle ja sano:

32:2 Sinä, ihmisen poika, tee valitus Pharaosta, Egyptin kuninkaasta, ja sano hänelle: sinä olet niinkuin nuori jalopeura pakanain seassa, ja niinkuin valaskala meressä, joka juokset sinun virroissas, ja pyörrät veden jaloissas, ja teet sen virrat sekaisiksi.

32:3 Näin sanoo Herra, \Herra\: minä heitän minun verkkoni sinun päälles suurella kansan joukolla, jotka sinun minun verkkooni ajavat.

32:4 Ja minä tahdon sinun maalle vetää ja kedolle paiskata, ja antaa kaikki linnut taivaan alla istua sinun päälles, ja kaikki eläimet maalla sinusta ravituksi tulla.

32:5 Ja tahdon sinun raatos vuorille heittää, ja sinun korkeudellas laaksot täyttää.

32:6 Maan, jossa uit, tahdon minä sinun verestäs punaiseksi tehdä vuoriin asti, että ojat sinusta täytettäisiin,

32:7 Ja koskas peräti jo poissa olet, tahdon minä taivaan peittää, ja hänen tähtensä pimittää, ja peitän auringon pilvellä, eikä kuu pidä paistaman,

32:8 Kaikki taivaan walkeudet tahdon minä pimiäksi saattaa sinun ylitses, ja pimeyden sinun maalles läh-

XXXII. Lucu

32:1 JA toisna toistakymmenenä vuotena/ ensimmäisenä päivänä/ toises Cuaudes toistakymmendä/ tapahtui HERran sana minulle ja sano:

32:2 Sinä ihmisen poica/ tee walitus Pharaost Egyptin Cuningast/ ja sano hänelle: sinä olet nijncuin Lejoni pacanain seas/ ja nijncuin meridraki/ joca juoxet sinun wirrois/ ja pyörrät weden jalgoillas/ ja teet sen wirrat secaisxi.

32:3 Näin sano HERra HERra: minä heitän minun werckoni sinun päälles suurella Canssan joucolla/ jotca sinun minun werckoni ajawat.

32:4 Ja tahdon sinun maalle wetä ja kedolle paiscata/ että caicki linnut taiwan alla istuwat sinun päälles/

32:5 Ja caicki eläimet maalla/ sinusta rawituxi tulewat.

32:6 Ja tahdon sinun raatos vuorille heittä/ ja sinun korkeudellas laxot täyttä/

maan/ josas uit/ tahdon minä sinun werestäs punaisexi tehdä vuorin asti/ että ojat sinusta täytettäisiin.

32:7 Ja coscas peräti jo pois olet/ tahdon minä taiwan peittä/ ja hänen tähtens pimittä/ ja peitän Auringon pilwillä/ eikä Cuun pidä paistaman.

32:8 Caicki taiwan walkeudet tahdon minä pimiäxi saatta sinun ylidzes/ ja tahdon pi-

maasi pimeyteen, sanoo Herra, Herra.	tää, sanoo Herra, \Herra\.	meiden sinun maalles lähettä/ sano HERra HERra.
32:9 Minä murehdutan monien kansain sydämet, kun saat tiedoksi sinun perikatosi kansakunnille, maihin, joita sinä et tuntenut;	32:9 Tahdon myös monen kansan sydämet peljättää, kuin minä sinun vaivas pakanoille tietäväksi teen, ja monelle maakunnalle, joita et sinä tunne.	32:9 Tahdon myös monen Canssan sydämet peljättä/ cosca minä sinun waiwas pakanoille tiettäwäxi teen/ ja monelle maacunnalle/ joita et sinä tunne.
32:10 ja minä tyrmistytän sinun tähtesi monet kansat, ja heidän kuninkaansa kovin värisevät sinun tähtesi, kun minä heilutan miekkaani heidän nähtensä, ja he vapisevat joka hetki kukin omaa henkeänsä sinun kukistumisesi päivänä.	32:10 Paljo kansaa pitää sinua ihmettelemän, ja heidän kuninkaansa pitää sinun tähtes kovin pelkäämän, kuin minä annan minun miekkani heitä vastaan wälkyä; ja heidän pitää äkisti peljästymän kukin sydämesänsä sinun lankeemises päivänä.	32:10 Paljo Canssa pitä sinua ihmettelemän/ ja heidän Cuningans pitä sinun tähtes pelkämän/ cosca minä minun mieckani heitä wastan wälckyä annan/ ja heidän pitä äkist peljästymän/ että heisä sydän hiweldy/ sinun langemises tähden.
32:11 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Baabelin kuninkaan miekka yllättää sinut.	32:11 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\: Babelin kuninkaan miekka pitää sinuun sattuman.	32:11 Sillä nijn sano HERra HERra: Babelin Cuningan miecka pitä sinuun sattuman.
32:12 Minä kaadan sinun meluisan joukkosi sankarien miekoilla; ne ovat julmimpia pakanoista kaikki tyynni. He kukistavat Egyptin komeuden, kaikki sen meluisa joukko tuhotaan.	32:12 Ja minä tahdon sinun väkes langettaa sankarien miekan kautta ja kaikkinaisten pakanain tyrannein kautta: heidän pitää Egyptin ylpeyden hävittämän, että kaikki hänen kansansa teloitettaisiin.	32:12 Ja minä tahdon sinun wäkes langetta Sangaritten miecan kautta/ ja caickinaisten pacanain Tyrannein kautta/ heidän pitä Egyptin cunian hävittämän/ että caicki hänen Canssans teloitettaisin.
32:13 Ja minä hävitän siitä kaiken karjan runsasten wetten ääriältä. Eikä niitä enää sotke ihmisen jalca, eivätkä sotke niitä karjan sorkat.	32:13 Ja tahdon kaikki hänen eläimensä suurten wetten tyköä peräti hävittää, ettei yhdenkään ihmisen jalca, eikä yhdenkään eläimen sorkka pidä sitä ollenkaan enään tallaaman.	32:13 Ja tahdon caicki hänen eläimens suurten wetten tykö peräti hävittä/ ettei yhden-gän ihmisen jalca/ eikä yhdengän pedon sorcka pidä sitä pydertämän.
32:14 Silloin minä annan sen vetten laskeutua kirrkaiksi, ja minä panen sen virrat juoksemaan kuin öljyn, sanoo Herra, Herra.	32:14 Silloin tahdon minä heidän vetensä selkiäksi tehdä, että heidän virtansa juoksevat niinkuin öljy, sanoo Herra, \Herra\;	32:14 Cadzo/ silloin tahdon minä heidän wetens selkiäxi tehdä/ että heidän wirtans juoxewat nijncuin öljy/ sano HERra HERra.
32:15 Kun minä teen Egyptin maan autioksi, kun maa tulee autioksi kaikesta, mitä siinä on, ja kun minä surmaan kaikki sen asukkaat, tulevat he tietämään, että minä olen Herra.	32:15 Kuin minä Egyptin maan, ja mitä siinä maassa on, peräti hävittänyt, ja kaikki jotka siinä asuvat, tappanut olen; että he ymmärtäisivät, että minä olen \Herra\.	32:15 Cosca minä Egyptin maan hävittänyt/ ja caicki cuin sijnä asu/ tappanut olen/ että he ymmärräisit/ että minä olen HERra.
32:16 Itkuvirsi tämä on, ja	32:16 Sepä se surkeus on,	32:16 Sepä se surkeus on/

sitä kyllä viritetään. Pa-
kanakansain tyttäret sitä virit-
tävät - virittävätkin sitä Egyptistä
ja kaikesta sen meluisasta
joukosta, sanoo Herra, Herra.

32:17 Kahdententoista vuo-
tena, kuukauden viiden-
tenätoista päivänä tuli minulle
tämä Herran sana:

32:18 Ihmislapsi, veisaa kuo-
linvalitus Egyptin meluisasta
joukosta, saata se ja mahta-
vain pakanakansojen tyttäret
alas maan syvyyskuoppiin, hau-
taanvaipuneitten pariin.

32:19 Oletko vielä kaikkia
muita ihanampi? Astu alas ja
anna laittaa makuusijasi ym-
pärileikkaamattomien pariin.

32:20 He kaatuvat miekal-
lasurmattujen joukkoon. Miek-
ka on jo annettu! Temmatkaa
pois Egypti kaikkine meluisine
joukkoineen.

32:21 Mahtavimmat sankareis-
ta puhuvat tuonelan keskeltä
sille ynnä sen auttajille: 'Alas
ovat astuneet, siellä makaa-
vat ympärileikkaamattomat,
miekillä surmatut.'

32:22 Siellä on Assur kaikkine
joukkoineensa. Niitten haudat
ovat hänen ympärillensä.
Kaikki tyynni ovat surmattuja,
miekkään kaatuneita.

32:23 Hänen hautansa ovat
pohjimmassa kuopassa, ja
hänen joukkonsa on hänen
hautansa ympärillä; ne ovat
kaikki tyynni surmattuja,
miekkään kaatuneita, nuo,
jotka levittivät kauhua elävien
maassa.

jota kyllä valitetaan, ja mon-
ta pakanain tyttäret pitää sitä
valittaman; Egyptiä ja kaik-
kea hänen kansaansa pitää
valitettaman, sanoo Herra,
\Herra\.

32:17 Ja tapahtui toisena
vuotena toistakymmentä,
viidentenä päivänä toista-
kymmentä siitä kuukaudes-
ta, että \Herran\ sana ta-
pahtui minulle, sanoen:

32:18 Sinä, ihmisen poika,
itke Egyptin kansaa, ja syök-
se heitä väkevään sankarien
tytärten kanssa alas maan
alle, niiden tykö, jotka kuop-
paan menevät.

32:19 Kenen sinä luulit voit-
tavas ihanaisuudessa? astu
alas ja pane itses ympäri-
leikkaamattomain sekaan.

32:20 Heidän pitää surmat-
tuin kanssa miekillä kaatu-
man; jopa miekka on sival-
lettu ulos; viekäätsiis häntä
pois hänen joukkoineensa.

32:21 Siitä puhuvat väkevät
sankarit helvetissä apulaisten
kanssa, jotka kaikki
ovat menneet alas, ja ma-
kaavat siellä ympärileikkaa-
mattomain miekillä tapet-
tuin kanssa.

32:22 Siinä Assur makaa
kaiken kansansa kanssa
ympäristölle haudattu, jotka
kaikki tapetut ja miekillä
kaatuneet ovat.

32:23 Heidän hautansa ovat
kuopan vieressä, ja hänen
kansansa makaa joka pai-
kassa ympäri haudattuna,
jotka kaikki tapetut ja mie-
kalla kaatuneet ovat, joita
myös koko maailma pelkäsi.

jota kyllä walitetan/ ja mon-
da pacanain tyttäret pitä näin
Egyptiä walittaman/ ja caickia
hänen Canssans pitää walitet-
taman.

32:17 Ja toisnä toistakym-
mendenä vuotena/ wijdende-
nä toistakymmendenä päiwä-
nä sijtä Cuucaudesta/ tapah-
dui HERran sana minulle/
sanoden:

32:18 Sinä ihmisen poica/
itke Egyptin Canssa/ ja syöxe
heitä wäkewäin Sangaritten
tytärten cansa alas maan
ala/ nijden tygö jotca cuop-
pan menewät.

32:19 Cusa nyt sinun hecu-
mas on? astu alas ja pane
idzes ymbärinsleickamatto-
main sekaan.

32:20 Heidän pitä surmattu-
cansa miecalla caatuman/
jopa miecka on siwaltu ja
wedetty ulos coco hänen
Canssans wastan.

32:21 Sijtä puhuwat wäkewät
Sangarit helwetis apulaistens
cansa/ jotca caicki owat
mennet alas/ ja macawat
siellä ymbärinsleickamatto-
main cansa/ ja miecalla ta-
pettuin cansa.

32:22 Slinä Assur maca cai-
ken Canssans cansa ymbäris-
tölle haudattu/ jotca caicki
tapetut ja miecalla caatunet
owat.

32:23 Heidän hautans owat
sywäldä cuopas/ ja hänen
Canssans maca jocapaicas
ymbärins haudattuna/ jotca
caicki tapetut/ ja miecalla
caatunet owat/ joita myös
coco mailma pelkäis.

32:24 Siellä on Eelam, ja koko hänen meluisa joukkonsa on hänen hautansa ympärillä; kaikki tyynni surmattuja, miekkaan kaatuneita, jotka ympärileikkaamattomina astuivat alas maan syvyykseen, nuo, jotka levittivät kauhua elävien maassa, mutta saavat kantaa häpeänsä hautaanvaipuneitten parissa.

32:25 Surmattujen keskellä on makuusija annettu hänelle ynnä kaikelle hänen meluisalle joukolleen. Niitten haudat ovat hänen ympärillensä. Kaikki tyynni ne ovat ympärileikkaamattomia, miekalla surmattuja, sillä he olivat kauhuna elävien maassa, mutta saavat kantaa häpeänsä hautaanvaipuneitten parissa. Surmattujen keskelle on hänet pantu.

32:26 Siellä on Mesek-Tuubal kaikkine meluisine joukkoinen. Niitten haudat ovat hänen ympärillensä; ne ovat kaikki tyynni ympärileikkaamattomia, miekalla surmattuja, sillä ne levittivät kauhua elävien maassa.

32:27 He eivät makaa sankarien parissa, jotka ovat kaatuneet ympärileikkaamattomien joukosta, jotka ovat astuneet alas tuonelaan sotaaseinensa, joitten pään alle on pantu heidän miekkansa ja joitten luiden yllä on heidän syntivelkansa, sillä sankarien kauhu oli elävien maassa.

32:28 Sinutkin muserretaan ympärileikkaamattomien joukossa, ja sinä saat maata

32:24 Siinä myös makaa Elam koko joukkonsa kanssa ympäristölle haudattu, jotka kaikki tapetut ja miekalla kaatuneet ovat, ja menneet alas niinkuin ympärileikkaamattomat maan alle, joita myös koko maailma pelkäsi, ja heidän täytyy häpiänsä kantaa niiden kanssa, jotka kuoppaan alas menevät.

32:25 He panivat vuoteensa tapettuun sekaan, ynnä koko joukkonsa kanssa, ja maakaavat ympäristölle haudatut, ja ovat kaikki ympärileikkaamattomat ja miekalla tapetut, joita myös koko maailma pelkäsi, ja heidän täytyy häpiänsä kantaa niiden kanssa, jotka kuoppaan menevät, ja pitää tapettuun seassa oleman.

32:26 Siinä makaa Mesek ja Tubal koko joukkonsa kanssa ympäristöllä haudatut, jotka kaikki ympärileikkaamattomat ja miekalla tapetut ovat, joita myös koko maailma pelkäsi.

32:27 Ja ei heidän pidä makaaman sankarien kanssa, jotka ympärileikkaamattomista kaatuneet ovat, jotka sotaaseinensa menivät alas helvettiin, ja panivat miekkansa päänsä alle, ja heidän pahantekonsa oli heidän luissansa, sillä he olivat voimallisten pelko koko maailmassa.

32:28 Niin sinä myös kaiketi ympärileikkaamattomain seassa murskaksi lyödään; ja sinun täytyy niiden seassa

32:24 Slinä myös maca Elam coco jouckons cansa/ ymbäristölle haudattu/ jotca caicki tapetut ja miecalla caatunet owat/ ja mennet ales nijncuin ymbärinsleickamattomat/ maan ala/ jota myös coco mailma pelkäis/ ja täyty heidän häpiäns canda/ nijden cansa jotca cuoppan menevät.

32:25 He pandin tapettuun sekaan/ ynnä coco heidän jouckons cansa/ ja macawat ymbäristölle haudatut/ ja owat caicki nijncuin ymbärinsleickamattomat ja miecalla tapetut/ joita myös coco mailma pelkäis/ ja heidän täyty canda nijden cansa jotca cuoppan menewät/ ja pitä tapettuun seas oleman.

32:26 Slinä maca Mesech ja Tubal coco heidän jouckons cansa ymbäristöllä haudatut/ jotca caicki ymbärinsleickamattomat ja miecalla tapetut owat/ joita myös coco mailma pelkäis:

32:27 Ja caicki muut Sangarit jotca ymbärinsleickamattomain sekaan caatunet owat/ ja heidän sotaaseinens owat helwettijn mennet/ ja heidän täyty panna mieckans pääns ala/ ja heidän pahatecons on tullut heidän luidens päälle/ jotca myös hirmuiset Sangarit olit cocomailmas/ nijn pitä myös heidän macaman.

32:28 Nijn sinä myös caiketi ymbärinsleickamattomain seas muurscaxi lyödän/ ja sinun

<p>miekallasurmattujen parissa.</p> <p>32:29 Siellä on Edom, sen kuninkaat ja kaikki sen ruhtinaat, jotka sankaruudessaan pantiin miekallasurmattujen pariin. He makaavat ympärileikkaamattomien ja hautaanvaipuneitten parissa</p>	<p>maata, jotka miekalla tapetut ovat.</p> <p>32:29 Siinä makaa Edom kuninkainensa ja kaikki hänen ruhtinaansa, jotka väkevyydessänsä ovat annetut miekalla tapettuina sekaan; ja heidän pitää makaaman ynnä muiden kanssa, jotka kuoppaan menevät.</p>	<p>täyty niiden seas maata/ jotca miecalla tapetut owat.</p> <p>32:29 Slinä maca Edom Cuningoinens ja caicki hänen Ruhtinans/ miecalla tapettuina seas/ ja ymbärinsleickamattomain seas/ ynnä muiden cansa jotca cuoppaan menevät/ jotca myös wäkwät ollet owat.</p>
<p>32:30 Siellä ovat kaikki pohjoisen maan ruhtinaat ja kaikki siidonilaiset, jotka ovat astuneet surmattujen pariin kauhistavuudessaan, ovat tulleet häpeään sankaruudessaan ja makaavat ympärileikkaamattomina miekallasurmattujen parissa ja saavat kantaa häpeänsä hautaanvaipuneitten parissa. -</p>	<p>32:30 Sinne pitää myös menemän kaikki päämiehet pohjoisesta ja kaikki Zidonialaiset, jotka tapettuina kanssa ovat menneet alas, ja heidän hirmuinen voimansa häpiään tullut, ja täyty maata ympärileikkaamattomain seassa ja niiden seassa, jotka miekalla tapetut ovat, ja heidän häpiänsä kantaa ynnä niiden kanssa, jotka kuoppaan menevät.</p>	<p>32:30 Ja/ sinne pitä myös menemän caicki Förstit pohjast/ ja caicki Zidonialaiset/ jotca tapettuina cansa owat menneet alas/ ja heidän hirmuinen woimans on häpiään tullut/ ja täyty maata ymbärinsleickamattomain seas/ ja niiden seas jotca miecalla tapetut owat/ ja heidän häpiäns canda ynnä niiden cansa/ jotca cuoppaan menewät.</p>
<p>32:31 Ne on farao näkevä ja tuleva lohdutetuksi kaikesta meluisasta joukostansa. Miekalla on surmattu farao kaikine sotaväkineen, sanoo Herra, Herra.</p>	<p>32:31 Näitä pitää Pharaon näkemän, ja itsiänsä lohduttaman kaiken kansansa kanssa, jotka miekalla tapetut ovat, Pharao ja koko hänen sotajoukkonsa, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>32:31 Näitä pitä Pharaon näkemän ja idzens lohduttaman coco Canssans cansa/ jotca hänen allans miecalla tapetut owat/ ja coco hänen jouckons cansa/ sano HERra HERra.</p>
<p>32:32 Sillä minä levitin hänen kauhuansa elävien maassa, mutta faraolle ynnä kaikelle hänen meluisalle joukolleen laitetaan makuusija ympärileikkaamattomien sekaan, miekallasurmattujen pariin, sanoo Herra, Herra.</p>	<p>32:32 Sillä koko maailman pitää myös minua kerran pelkäämän, että Pharao ja koko hänen paljoutensa pitää ympärileikkaamattomain seassa ja miekalla tapettuina seassa makaaman, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>32:32 Sillä coco mailman pitää myös minua kerran pelkäämän/ että Pharao ja coco hänen paljoudens pitä ymbärinsleickamattomain seas ja miecalla tapettuina seas macaman/ sano HERra HERra.</p>

Hesekiel 33 LUKU

33:1 Minulle tuli tämä Herran sana:
33:2 Ihmislapsi, puhu kansasi lapsille ja sano heille: Jos minä annan miekan tulla maan kimppuun ja maan kansa on ottanut yhden mie-

33 LUKU

33:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle, sanoen:
33:2 Sinä ihmisen poika, saarnaa kansasi lapsille ja sano heille: jos minä vetäisin miekan maakunnan ylitse, ja maan kansa ottais yhden miehen huonommistansa ja

XXXIII. Lucu

33:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ sanoden:
33:2 Sinä ihmisen poika/ saarna Canssans wastan ja sano hänelle: jos minä wettäisin miecan maacunnan ylidze/ ja maan Canssa ot-

hen joukostansa ja asettanut hänet vartijakseen	tekis sen vartiaksensa;	tais miehen idze hänestäns/ ja tekis sen wartiaxens.
33:3 ja jos hän näkee miekan tulevan maan kimppuun ja puhaltaa pasunaan ja varoittaa kansaa,	33:3 Ja hän näkis miekan tulevan maan ylitse, ja soit-tais vaskitorvea ja varais kansaa;	33:3 Ja hän näkis miecan tulewan maan ylidze/ ja soit-tais waskitorwe ja warais Canssa.
33:4 ja joku kuulee pasunan äänen, mutta ei ota varoituksesta vaaria, ja miekka tulee ja ottaa hänet pois, niin hänen verensä tulee hänen oman päänsä päälle:	33:4 Joka sitte soittamisen kajahduksen täydellisesti kuulee, ja ei tahdo itsiänsä kavahtaa, ja miekka tulis ja ottais hänen pois; sen veri olkoon hänen päänsä päällä.	33:4 Joca sijtte soittamisen cajahduksen cuule/ ja ei tahdo idzens cawahta/ ja miecka tulis ja ottais hänen pois/ sen weri olcon hänen pääns päälle:
33:5 hän kuuli pasunan äänen, mutta ei ottanut varoituksesta vaaria; hänen verensä tulee hänen päällensä. Jos olisi ottanut varoituksesta vaarin, olisi hän pelastanut sielunsa.	33:5 Sillä hän kuuli soittamisen kajahduksen, ja ei kuitenkaan itsestänsä pitänyt vaaria, sentähden olkoon hänen verensä hänen päällensä. Mutta joka neuvoa tottelee, hän pelastaa henkensä.	33:5 Sillä hän cuuli soittamisen cajahduksen/ ja ei cuitengan idzestäns pitänyt waaria/ sentähden olcon hänen werens hänen päälläns: mutta joca neuwo tottele/ hän pelasta sijtä hengens.
33:6 Jos taas vartija näkee miekan tulevan, mutta ei puhalla pasunaan eikä kansaa varoitusta, ja miekka tulee ja ottaa pois jonkun sie-lun heistä, on hän otettu pois synnissänsä, mutta hänen verensä minä vaadin vartijan kädestä.	33:6 Mutta jos vartia näkis miekan tulevan, ja ei soittaisi vaskitorvea, eikä kansa pitäisi vaaria, ja miekka tulis ja ottais jonkun pois: hän tosin otettaisiin pois syntein-sä tähden, mutta hänen verensä tahdon minä vartian kädestä vaatia.	33:6 Mutta jos wartia näkis miecan tulewan/ ja ei soitais waskitorwe/ eikä neuwois Canssans/ ja miecka tulis ja ottais muutamat pois/ jotca tosin otetaisin pois heidän syndeins tähden/ mutta heidän werens tahdon minä wartian kädestä vaatia.
33:7 Ja sinä, ihmislapsi! Minä olen asettanut sinut Israelin heimolle vartijaksi. Kun kuulet sanan minun suustani, on sinun varoitettava heitä minun puolestani.	33:7 Ja sinä ihmisen poika, minä olen pannut sinun Israelin huoneen vartiaksi, kuin sinä jotakin minun suustani kuulet, että sinun pitäis heitä minun puolestani varaaman.	33:7 Ja nyt ihmisen poica/ minä olen pannut sinun Israe-lin huonen wartiaxi/ cosca sinä jotakin minun suustani cuulet/ että sinun pitäis heitä minun puolestani waraman.
33:8 Jos minä sanon jumalattomalle: jumalaton, sinun on kuolemalla kuoltava, mutta sinä et puhu varoittaaksesi jumalatonta hänen tiestänsä, niin se jumalaton kuolee synnissänsä, mutta hänen verensä minä vaadin sinun kädestäsi.	33:8 Kuin minä sanon jumalattomalle: sinä jumalato-in, sinun pitää totisesti kuoleman, ja et sinä hänelle sitä sano, että jumalato-in ottais vaarin menostansa; niin pitää jumalattoman syntinsä tähden kuoleman, mutta hänen verensä tahdon minä sinun kädestäs vaatia.	33:8 Cosca minä sanon jumalattomalle: sinä jumalato-in/ sinun pitä totisest cuoleman/ ja et sinä hänelle sitä sano/ etkä jumalato-in ottais waarin menostans/ nijn pitä jumalattoman hänen jumalattoman menons tähden cuoleman/ mutta hänen werens tahdon minä sinun kädestäs vaatia.
33:9 Mutta jos sinä varoitat	33:9 Mutta jos sinä jumala-	33:9 Mutta jos sinä händä

jumalatonta hänen tiestänsä, että hän kääntyisi siltä pois, eikä hän tieltänsä käänny, niin hän kuolee synnissänsä, mutta sinä olet sielusi pelastanut.

33:10 Ja sinä, ihmislapsi! Sano Israelin heimolle: Näin te sanotte: 'Niin, rikoksemme ja syntimme ovat meidän päällämme, ja me riudumme niiden tähden. Kuinka me voisimme pysyä elossa?'

33:11 Sano heille: Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei ole minulle mieleen jumalattoman kuolema, vaan se, että jumalaton kääntyy tieltänsä ja elää. Kääntykää, kääntykää pois pahoilta teiltänne; ja minkätähden te kuolisitte, Israelin heimo!

33:12 Ja sinä, ihmislapsi! Sano kansasi lapsille: Vanhurskasta ei pelasta hänen vanhurskautensa sinä päivänä, jona hän rikkoo, ja jumalaton pääsee suistumasta turmioon jumalattomuutensa tähden sinä päivänä, jona hän kääntyy pois jumalattomuudestaan, ja vanhurskas ei voi elää vanhurskautensa turvin sinä päivänä, jona hän syntiä tekee.

33:13 Jos minä sanon vanhurskaalle, että hän totisesti saa elää, mutta hän sitten luottaa vanhurskauteensa ja tekee vääryyttä, niin hänen vanhurskauttansa ei ensinkään muisteta, vaan hän kuolee vääryydessään, jota on tehnyt.

tointa varoitat hänen tiestänsä, että hän siitä kääntyy, ja hän ei palaja tieltänsä; niin pitää hänen syntinsä tähden kuoleman, ja sinä olet pelastanut sielusi.

33:10 Sentähden sinä, ihmisen poika, sano Israelin huoneelle: te lausutte näin, sanoen: meidän pahatekomme ja rikoksemme makaavat meidän päällämme, että me niiden alla hukummme, kuinka me taidamme elää?

33:11 Niin sano heille: niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\, ei minulle kelpaa jumalattoman kuolema, mutta että jumalaton kääntyis tiestänsä ja eläis. Palatkaat, palatkaat teidän pahoista teistänne! ja miksi teidän pitäis kuoleman, te Israelin huone?

33:12 Ja sinä, ihmisen poika, sano sinun kansas lapsille: sinä päivänä, jona hurskas paha tekee, ei hänen vanhurskautensa pidä häntä auttaman; ja jumalattoman ei pidä jumalattomuudeksansa lankeeman sinä päivänä, kuin hän itsensä kääntää jumalattomuudestansa; ja vanhurskas ei taida elää vanhurskautensa tähden sinä päivänä, jona hän syntiä tekee.

33:13 Kuin minä hurskaalle sanon: hänen pitää totisesti elämän, ja hän luottaa vanhurskauteensa, ja tekee paha; niin ei pidä hänen vanhurskauttansa ensinkään muistettaman, mutta hänen pitää kuoleman pahuudeksansa, jonka hän tekee.

waroit hänen jumalattoman menons tähden/ että hän sitä catuis/ nijn pitä hänen syndins tähden cuoleman/ ja sinä olet pelastanut sielus.

33:10 SEntähden ihmisen poica/ sano Israelin huonelle: te sanotte näin: meidän pahatecom ja ricoxem macawat meidän päälläm/ että me nijden alla hucumme/ cuingast me taidamme elä?

33:11 Nijn sano heille: nijn totta cuin minä elän/ sano HERra HERra: ei minulle kelpa jumalattoman cuolema/ mutta että jumalaton paranda idzens hänen jumalattomasta menostans/ ja elä.

33:12 Nijn parandacat sijs nyt teitän teidän pahasta menostan/ mixi te tahdotta cuolla te Israelin huonesta?

Ja sinä ihmisen poica/ sano sinun Canssalles/ cosca hurscas paha teke/ nijn ei händä pidä auttaman/ että hän hywä on ollut/ ja cosca jumalaton hywä teke/ nijn ei se pidä olemän hänelle wahingoxi/ että hän jumalaton on ollut.

33:13 Nijn ei taida hurscas elä cosca hän paha teke:

sillä jos minä hurscalle sanon: hänen pitää elämän/ ja hän luotta hänen vanhurscauteens ja teke paha/ nijn ei pidä hänen vanhurscauttans ensingän muistettaman/ mutta hänen pitää cuoleman hänen pahudesans/ cuin hän teke.

<p>33:14 Ja jos minä sanon jumalattomalle, että hänen totisesti on kuoltava, mutta hän kääntyy pois synnistänsä ja tekee oikeuden ja vanhurskauden</p>	<p>33:14 Ja kuin minä jumalattomalle sanon: sinun pitää totisesti kuoleman, ja hän parantaa itsensä synnistänsä, ja tekee oikein ja hyvin,</p>	<p>33:14 Ja cosca minä jumalattomalle sanon: hänen pitää cuoleman/ ja hän paranda idzens hänen synnistäns/ ja teke oikein ja hywin:</p>
<p>33:15 - antaa takaisin, tuo jumalaton, pantin, korvaa riistämänsä ja vaeltaa elämän käskyjen mukaan, niin ettei vääryyttä tee - niin totisesti hän saa elää; ei hänen ole kuoltava.</p>	<p>33:15 Niin että jumalatoimintoin pantin antaa jälleen, ja maksaa mitä hän on ryövännyt, ja elämän sanan jälkeen elää, ettei hän pahaa tee; niin hän saa totisesti elää, ja ei pidä kuoleman.</p>	<p>33:15 Nijn että jumalatoimintoin pandin anda jällens/ ja maxa mitä hän on warastanut/ ja elämän sanan jälken elä/ ettei hän paha tee/ nijn hän saa elä ja ei cuole/</p>
<p>33:16 Hänen syntejensä, jotka hän on tehnyt, ei ensinkään muisteta: hän on tehnyt oikeuden ja vanhurskauden, hän totisesti saa elää.</p>	<p>33:16 Kaikki hänen syntinsä, jotka hän tehnyt on, pitää unhotettaman; sillä hän tekee, mikä hyvä ja oikia on, sentähden hän saa totisesti elää.</p>	<p>ja caicki hänen syndins jotca hän tehnyt on pitä unhotettaman: 33:16 Sillä hän teke ainoastans mikä hywä ja oikia on/ sentähden hän saa elä.</p>
<p>33:17 Ja vielä sinun kansasi lapset sanovat: 'Herran tie ei ole oikea.' Juuri heidän omat tiensä eivät ole oikeat.</p>	<p>33:17 Ja sinun kansa lapset sanovat: ei Herra oikein tuomitse; ja kuitenkin heillä on vääryys.</p>	<p>33:17 Ja sinun Canssas sano ei HERra oikein duomidze/ ja cuitengin heillä on wääryys:</p>
<p>33:18 Jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestansa ja vääryyttä tekee, on hänen sentähden kuoltava.</p>	<p>33:18 Sillä jos hurskas kääntää itsensä pois hurskaudestansa, ja tekee pahaa, niin hän kuolee syystä sentähden.</p>	<p>33:18 Sillä jos hurscas käändä idzens pois hänen hurscaudestans/ ja teke paha/ nijn hän cuole syyst sen tähden.</p>
<p>33:19 Ja jos jumalaton kääntyy pois jumalattomuudestansa ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, saa hän sentähden elää.</p>	<p>33:19 Ja jos jumalatoimintoin parantaa itsensä jumalattomasta menostansa, ja tekee oikein ja hyvin, niin hän saa sentähden kaiketi elää.</p>	<p>33:19 Ja jos jumalatoimintoin paranda idzens hänen jumalattomasta menostans/ ja teke oikein ja hywin/ nijn hän saa caiketi elä.</p>
<p>33:20 Ja vielä te sanotte: 'Herran tie ei ole oikea': minä tuomitsen teidät, te Israelin heimo, itsekunkin hänen teitensä mukaan.</p>	<p>33:20 Kuitenkin te sanotte: ei Herra oikein tuomitse; vaikka minä teille, te Israelin huone, kullekin menonsa jälkeen tuomitsen.</p>	<p>33:20 Cuitengin te sanotte: ei HERra oikein duomidze/ waicka minä teille/ te Israelin huonest/ cullengin hänen menons jälken duomidzen.</p>
<p>33:21 Kahdentenatoista meidän pakkosiirtolaisuutemme vuotena, kymmenennessä kuussa, kuukauden viidentenä päivänä tuli minun luokseni pakolainen Jerusalemissa ja sanoi: Kaupunki on valloitettu.</p>	<p>33:21 Ja tapahtui toisena vuotena toistakymmentä meidän vankiudestamme, viidentenä päivänä kymmenennessä kuukaudessa, että minun tyköni tuli yksi paennut Jerusalemissa, ja sanoi: kaupunki lyötiin.</p>	<p>33:21 JA tapahdui toisna vuotena toistakymmentä meidän fangiudestam/ wijdendenä toistakymmentenä päiwänä/ kymmenennes Cuccaudes/ että minun tygöni tuli yxi carcuri Jerusalemissa/ ja sanoi: Caupungi lyötiin.</p>

33:22 Herran käsi oli tullut minun päälleni jo illalla, ennen pakolaisen tuloa, ja hän avasi minun suuni ennen tämän tuloa aamulla. Niin avautui minun suuni, enkä minä enää ollut mykkänä.

33:23 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

33:24 Ihmislapsi, ne, jotka asuvat noilla raunioilla Israelin maassa, sanovat näin: 'Aabraham oli vain yksi, ja hän peri maan; meitä on paljon, meille on maa perinnöksi annettu.'

33:25 Sano sentähden heille: Näin sanoo Herra, Herra: Te syötte lihaa verinensä, luotte silmänne kivijumaliinne ja vuodatatte verta; ja tekö perisitte maan?

33:26 Te seisotte miekkanne varassa, harjoitatte kauhistuksia ja saastutatte toistenne vaimoja; ja tekö perisitte maan?

33:27 Näin on sinun heille sanottava: Näin sanoo Herra, Herra: Niin totta kuin minä elän, niin ne, jotka ovat raunioilla, kaatuvat miekkaan, ja ne, jotka ovat kedolla, minä annan petoeläimille syötäväksi, ja ne, jotka ovat vuorenhuipuilla ja luolissa, kuolevat ruttoon.

33:28 Ja minä teen maan autioksi ja hävitetyksi, ja heidän ylpeästä uhmostaan tulee loppu, ja Israelin vuoret joutuvat autioksi, niin ettei siellä kenkään kulje.

33:22 Ja \Herran\ käsi oli minun päälläni ehtona, ennenkuin se paennut tuli, ja avasi minun suuni, siksi kuin hän tuli huomeneltain minun tyköni; ja niin hän avasi minun suuni, etten minä taitanut enää vaiti olla.

33:23 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

33:24 Sinä ihmisen poika, tämän korven asuwait Israelin maalla sanovat näin: Abraham oli ainoasti yksi mies, ja peri tämän maan; mutta meitä on paljon, niin meillä on siis tämä maa sitä oikeammin.

33:25 Sano siis heille: näin sanoo Herra, \Herra\ : te olette verta syöneet, ja nostaneet teidän silmänne epäjumalain tykö, ja olette verta vuodattaneet, ja te luulette, että te omistatte maan?

33:26 Te seisotte aina miekka kädessä ja teette kauhistuksia, ja toinen häpäisee toisen emännän ja te luulette, että te omistatte maan?

33:27 Niin sano heille: näin sanoo Herra, \Herra\ : niin totta kuin minä elän, niin pitää kaikki, jotka korvessa asuvat, miekan kautta lankeeman, ja mitä kedolla on, annan minä pedoille syötää, ja ne jotka linnoissa ja luolissa ovat, pitää ruttoon kuoleman.

33:28 Sillä minä tahdon maan peräti hävittää, ja sen ylpeydelle ja voimalle lopun tehdä, että Israelin vuoret pitää niin autioksi tuleman, ettei kenenkään pidä vaeltaman siitä ohitse.

33:22 Ja HERran käsi oli minun päälläni ehtona/ ennenkuin carcuri tuli/ ja awais minun suuni/ siihenasti cuin hän tuli huomeneltain minun tygöni/ ja nijn awais minun suuni/ etten minä tainnut enä wait olla.

33:23 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

33:24 Sinä ihmisen poica/ tämän corwen asuwait Israelin maalla/ sanowat näin: Abraham oli ainoastans yxi mies/ ja peri tämän maan/ mutta meitä on paljo/ nijn meillä on sijs tämä maa sitä oikemmin.

33:25 Sano sijs heille: näin sano HERRA HERRA: te oletta werta syönet/ ja nostanet teidän silmän epäjumalain tygö/ ja oletta werta vuodatantet/ ja te luuletta että te omistatte maan?

33:26 Ja/ te tapatte ja teette cauhistuxia/ ja toinen häwäise toisen emännän/ ja te luuletta että te omistatte maan?

33:27 Nijn sano heille: näin sano HERRA HERra: nijn totta cuin minä elän/ nijn pitä caicki jotca corwes asuwat miecan cautta langeman/ ja mitä kedolla on/ annan minä pedoille syödä/ ja ne jotca linnois ja luolis owat/ pitä rutton cuoleman.

33:28 Sillä minä tahdon maan peräti häwittä/ ja sen ylpeydelle ja woimalle lopun tehdä/ että Israelin vuoret pitä nijn autiaxi tuleman/ ettei kenengän pidä waeldaman

33:29 Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä teen maan autioksi ja hävitetyksi kaikkien kauhistusten tähden, joita he ovat harjoittaneet.

33:30 Ja sinä, ihmislapsi! Sinun kansasi lapset puhuvat sinusta seinänvierustoilla ja talojen ovilla ja sanovat keskenään, toinen toisellensa, näin: 'Lähtekää kuulemaan, millainen sana nyt on tullut Herralta.'

33:31 He tulevat sinun luoksesi joukoittain, istuvat edessäsi minun kansanani ja kuuntelevat sinun sanojasi, mutta he eivät tee niitten mukaan, sillä he osoittavat rakkautta suullansa, mutta heidän sydämensä kulkee väärän voiton perässä.

33:32 Ja katso, sinä olet heille kuin rakkauslaulu, kauniisti laulettu ja hyvin soitettu: he sanojasi kyllä kuuntelevat, mutta eivät tee niitten mukaan.

33:33 Mutta kun se toteutuu - ja katso, se toteutuu - silloin he tulevat tietämään, että heidän keskuudessa on ollut profeetta.

Hesekiel 34 LUKU

34:1 Minulle tuli tämä Herran sana:

34:2 Ihmislapsi, ennusta Israelin paimenia vastaan, ennusta ja sano heille - paimenille: Näin sanoo Herra, Herra: Voi Israelin paimenia, jotka ovat itseänsä kainneet! Eikö paimenten ole kaittava

33:29 Ja heidän pitää tietävän, että minä olen \Herra\, koska minä olen maan peräti hävittänyt kaikkien heidän kauhistustensa tähden, joita he tehneet ovat.

33:30 Ja sinä ihmisen poika, sinun kansas lapset puhuvat sinua vastaan siellä ja täällä, seinillä ja ovien edessä, ja toinen sanoo toisellensa, kukin veljellensä, sanoen: käykäämme kuulemaan, mitä \Herra\ sanoo.

33:31 Ja he tulevat sinun tykösi seurakuntaan, ja istuvat sinun edessäsi niinkuin minun kansani, ja kuulevat sinun sanas, mutta ei he tee ensinkään sen jälkeen; he tekevät tosin ystävyyttä suullansa, mutta sydämellensä he seuraavat ahneuttansa.

33:32 Ja katso, sinun täytyy olla heidän ilovirtensä, jota he mielellänsä laulavat ja soittavat; niin he sinun sanas kyllä kuulevat, mutta ei he tee sen jälkeen.

33:33 Mutta kuin se tulee, joka tuleva on, katso, niin he saavat nähdä, että propheta on heidän seassansa ollut.

34 LUKU

34:1 Ja \Herran\ sana tapautui minulle ja sanoi:

34:2 Sinä, ihmisen poika, ennusta Israelin paimenia vastaan, ennusta ja sano heille, jotka paimenet ovat: näin sanoo Herra, \Herra\: voi Israelin paimenia, jotka itsiänsä ruokkivat! eikö paimenten pitäisi laumaa ruok-

sijtä ohidze.

33:29 Ja heidän pitää näkemän/ että minä olen HERra/ koska minä olen maan peräti hävittänyt/ kaikkein kauhistusten tähden kuin heillä on.

33:30 Ja sinä ihmisen poika/ sinun Canssas puhu sinua vastaan siellä ja täällä catuilla ja owein edessä/ ja toinen sano toisellens: käykäm cuuleman mitä HERRA sano.

33:31 Ja he tulevat sinun tygösi seuracundaan/ ja istuvat sinun edessäsi nijncuin minun Canssan/ ja cuulevat sinun sanas/ mutta ei he tee ensingän sen jälkeen/ vaan wilistelewät sinua/ ja elävät heidän ahneudens jälkeen.

33:32 Ja cadzo/ sinun täytyy olla heidän wirtens/jota he mielelläns laulawat ja soittawat. Nijn he sinun sanas kyllä cuulewat/ mutta ei he tee sen jälkeen.

33:33 Mutta koska se tulee joca tulewa on/ cadzo/ nijn he saawat nähdä että Propheta on heidän seasans ollut.

XXXIV. Lucu

34:1 Ja HERran sana tapautui minulle/ ja sanoi:

34:2 Sinä ihmisen poica/ ennusta Israelin paimenita vastaan: ennusta/ ja sano heille: näin sano HERra: woi Isrealin paimenita/ jotca idziäns ruockiwat/ eiköst paimenden pidäis lauma ruockiman?

lampaista?

34:3 Te olette syöneet rasvat, pukeneet päällenne villat, teurastaneet lihavat; mutta ette ole kainneet laumaa,

34:4 ette ole vahvistaneet heikkoja, ette ole parantaneet sairaita, sitoneet haavoittuneita, tuoneet takaisin eksyneitä, etsineet kadonneita, vaan te olette vallinneet niitä tylästi ja väkivaltaisesti.

34:5 Ja niin ne ovat hajaantuneet paimenta vailla ja joutuneet kaikkien metsän petojen syötäväksi - hajaantuneet ne ovat.

34:6 Minun lampaani harhailivat kaikilla vuorilla ja kaikilla korkeilla kukkuloilla; pitkin koko maata ovat minun lampaani hajallaan, eikä kenkään niistä välitä eikä niitä etsi.

34:7 Sentähden, paimenet, kuulkaa Herran sana:

34:8 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, totisesti, koska minun lampaani ovat ryöstettävänä ja koska minun lampaani ovat kaikkien metsän petojen syötävänä, kun paimenta ei ole ja kun minun paimeneni eivät välitä minun lampaistani, vaan minun paimeneni kaitsevat itseänsä, eivätkä kaitse minun lampaistani,

34:9 sentähden, paimenet, kuulkaa Herran sana:

34:10 Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn paimenten kimppuun, vaadin lampaani heidän kädestänsä ja

kiman?

34:3 Mutta te syötte lihavaa, ja verhoitatte teitä villoilla, ja teurastatte syötetyitä; mutta ette tahdo ruokkia lampaista.

34:4 Heikkoja ette tue, sairaita ette paranna, haavoitettuja ette sido, eksyneitä ette palauta, kadonneita ette etsi; mutta kovin ja ankarasti hallitsette heitä.

34:5 Ja minun lampaani ovat hajotetut, niinkuin ne, joille ei paimenta ole, ja ovat kaikille pedoille ruaksi tulleet, ja ovat peräti hajotetut,

34:6 Ja käyvät eksyksissä kaikilla vuorilla ja korkeilla kukkuloilla; ja ovat kaikkeen maahan hajotetut, ja ei ole ketään, joka heitä kysyy eli tottelee.

34:7 Sentähden te paimenet, kuulkaat \Herran\ sanaa:

34:8 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\: että te annatte minun lampaani raatelukseksi ja minun laumani kaikille pedoille ruaksi, ettei heillä ole paimenta, ja minun paimeneni ei pidä lukua minun laumastani; vaan ovat senkaltaiset paimenet, jotka itsiänsä ruokkivat, mutta minun lampaistani ei he tahdo ruokkia;

34:9 Sentähden, te paimenet, kuulkaat \Herran\ sanaa:

34:10 Näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tahdon paimenien kimppuun, ja tahdon minun laumani heidän käsistänsä vaatia, ja

34:3 Mutta te syötte sitä lihavaa/ ja verhoitatte teitä villoilla/ ja teurastatte syötetyitä/ mutta et te tahdo ruokkia lampaista.

34:4 Huonoist et te lucua pidä/ sairaita et te paranna/ haavoitettuja et te sido/ eksyneitä et te nouda/ kadonneita et te edzi/ mutta cowin ja angarast hallidzet heitä.

34:5 Ja minun lambani ovat hajotetut/ nijncuin ne joilla ei paimenda ole/ ja ovat caikille pedoille ruaxi tullet/ ja ovat peräti pahoin haavoitettut:

34:6 Ja käyvät exyxis sinne ja tänne/ vuorilla ja korkeilla kukkuloilla/ ja ovat caicken maahan hajotetut/ ja ei ole ketän joca heitä kysy eli tottele.

34:7 Sentähden te paimenet kuulcat HERran sana:

34:8 Nijn totta cuin minä elän/ sano HERra HERra: että te annatte minun lambani raateluxexi/ ja minun laumani caikille pedoille ruaxi/ ettei heillä ole paimenda/ ja minun paimeneni ei tottele minun laumani/ waan ovat sencaltauiset paimenet/ jotca idziäns ruockiwat/ mutta minun lambaitani ei he tahdo ruockia.

34:9 Sentähden te paimenet kuulcat HERran sana:

Näin sano HERra HERra: 34:10 Cadzo/ minä tahdon paimenitten kimpuun/ ja tahdon minun laumani heidän

teen lopun heidän lammas-ten-kaitsennastaan, eivätkä paimenet saa enää kaita itseänsä. Minä pelastan lampaani heidän kidastansa, eivätkä ne sitten enää ole heidän syötävinänsä.

34:11 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä itse etsin lampaani ja pidän niistä huolen.

34:12 Niinkuin paimen pitää huolen laumastaan, kun hän on lampaittensa keskellä ja ne ovat hajallaan, niin minä pidän huolen lampaistani, ja minä pelastan ne joka paikasta, minne ne ovat hajaantuneet pilvisenä ja pimeänä päivänä.

34:13 Minä vien ne pois kansojen seasta ja kokoan ne muista maista, tuon ne omaan maahansa ja kaitsen niitä Israelin vuorilla, puronotkoissa ja kaikissa maan asuttavissa paikoissa.

34:14 Hyvillä ruokamailla minä niitä kaitsen, ja Israelin korkeilla vuorilla on niillä oleva laitumensa. Siellä ne saavat levätä hyvällä laitumella, ja lihava ruokamaa niillä on oleva Israelin vuorilla.

34:15 Minä itse kaitsen lampaani ja vien itse ne lepäämään, sanoo Herra, Herra.

34:16 Kadonneet minä tahdon etsiä, eksyneet tuoda takaisin, haavoittuneet sitoa, heikkoja vahvistaa; mutta lihavat ja väkevät minä hävittän. Minä kaitsen niitä niin,

tahdon heitä lopettaa, ettei heidän pidä enään paimenena oleman eikä itsiänsä ruokkiman; minä tahdon minun lampaani heidän suustansa temmata ulos, ja ei ne pidä oleman heidän ruokansa.

34:11 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tahdon itse pitää murheen lampaittani, ja tahdon heitä etsiä.

34:12 Niinkuin paimen etsii lampaittansa, kuin he laumastansa eksyneet ovat, niin tahdon minä myös minun lampaittani etsiä; ja tahdon heitä kaikista paikoista pelastaa, joihin he hajotetut ovat, siihen aikaan kuin sumu ja pimiä oli.

34:13 Ja tahdon heitä kaikista kansoista viedä ulos, ja kaikista maakunnista koota, ja heitä omalle maallensa viedä; ja kaita heitä Israelin vuorilla, ojain tykönä kaikissa suloisissa paikoissa,

34:14 Ja heitä parhaalle laitumelle viedä, ja heidän majansa pitää korkeilla Israelin vuorilla seisoman; siinä heidän pitää levollisessa varjossa makaaman, ja heillä pitää oleman lihava laidun Israelin vuorilla.

34:15 Minä tahdon itse minun lampaani ruokkia, ja minä tahdon heitä sioittaa, sanoo Herra, \Herra\.

34:16 Kadonneet tahdon minä etsiä ja eksyneet tallelle tuottaa, haavoitetut sitoa, heikkoja vahvistaa; lihavia ja väkeviä tahdon minä hävittää, ja kaitsen heitä toimellisesti.

käsistäns waatia/ ja tahdon heitä lopetta/ ettei heidän pidä enä paimenena oleman/ eikä idziäns ruockiman/ minä tahdon minun lambani heidän kidastans pelasta/ ettei he heitä wasta saa syödä.

34:11 Sillä näin sano HERra: cadzo/ minä tahdon idze pitä murhen lambaistani/ ja tahdon heitä edziä:

nijn cuin paimen edzi lambaitans/ cosca he laumastans exynet owat:

34:12 Nijn tahdon minä myös minun lambaitani edziä/ ja tahdon heitä caikist paicoist pelasta/ joihin he hajotetut owat/ siihen aican cosca sumu ja pimiä oli.

34:13 Minä tahdon heitä caikista Canssoista wiedä ulos/ ja caikista maacunnista coota/ ja tahdon heitä omalle maallens wiedä/ ja caidzen heitä Israelin vuorilla/ caikisa nijtuisa ja caikisa suloisisa paicoisa.

34:14 Minä tahdon heitä parhalle laitumelle wiedä/ ja heidän majans pitä corkeilla Israelin vuorilla seisoman/ siinä heidän pitä lewollises warjos macaman/ ja heillä pitä oleman lihawa laiduin Israelin vuorilla.

34:15 Minä tahdon idze minun lambani ruockia/ minä tahdon heitä sioitta/ sano HERra HERra:

34:16 Cadonnet minä tahdon edziä/ ja exynet tallelle tuotta/ haawoitettut sito/ heickoja cadzo/ lihawita ja wäkwewitä tahdon minä kätke/ ja teen heille nijn cuin sopikin.

kuin oikein on.

34:17 Mutta te, minun lampaani! Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä tahdon tuomita lampaan ja lampaan, oinasten ja vuohipukkien välillä.

34:18 Eikö teille riitä, että olette hyvällä lautumella, kun vielä tallaatte jaloillanne loput lautumestanne, ja että saatte juoda kirkasta vettä, kun vielä hämmennätte jaloillanne loput?

34:19 Ja onko minun lampaaitteni oltava lautumella siinä, mitä jalkanne ovat tallanneet, ja juotava sitä, mitä jalkanne ovat hämmentäneet?

34:20 Sentähden sanoo Herra, Herra niille näin: Katso, minä, minä tuomitsen lihavan lampaan ja laihan lampaan välillä.

34:21 Koska te olette kylkiä ja niskavoimalla sysineet ja sarvillanne puskenneet kaikkia heikkoja, kunnes olette saaneet ne ajetuiksi ulos ja hajallensa,

34:22 niin minä tahdon vapauttaa lampaani, etteivät ne enää jää ryöstettäviksi; ja minä tahdon tuomita lampaan ja lampaan välillä.

34:23 Ja minä herätän heille yhden paimenen heitä kaitsemaan, palvelijani Daavidin; hän on kaitseva heitä ja oleva heidän paimenensa.

34:24 Ja minä, Herra, olen heidän Jumalansa, ja minun palvelijani Daavid on ruhtinas

34:17 Mutta teille, minun laumani, sanoo Herra, \Herra\ näin: katso, minä tahdon tuomita lampaan ja lampaan välillä ja oinasten ja kauristen välillä.

34:18 Eikö siinä kyllä ole, että teillä niin hyvä laidun on, ja jääneet teidän lautumestanne te jaloillanne tallaatte, ja niin jalot lähtet juoda, että te jääneet jaloillanne tallaatte?

34:19 Että minun lampaani pitää syömän sitä, jota te olette jaloillanne sotkuneet, ja pitää myös juoman sitä, jota te tallanneet olette jaloillanne.

34:20 Sentähden näin sanoo Herra, \Herra\ heille: katso, minä tahdon tuomita lihavan ja laiham lammasten välillä,

34:21 Että te potkutte jaloillanne, ja puskette heikkoja sarvillanne, siihenasti kuin te heidät hajoitatte ulos.

34:22 Ja minä tahdon auttaa minun laumaani, ettei sitä pidä enään raatelukseksi annettaman, ja tahdon tuomita lampaan ja lampaan välillä.

34:23 Ja minä tahdon yhden ainokaisen paimenen herättää, joka heitä on ravitseva, palvelijani Davidin: hän on heitä ravitseva ja on heidän paimenensa oleva.

34:24 Ja minä \Herra\ tahdon olla heidän Jumalansa, mutta minun palvelijani Da-

34:17 MUtta teille/ minun laumani/ sano HERra HERra näin: cadzo/ minä tahdon duomita lamban ja lamban wälillä/ ja oinasten ja cauristen wälillä.

34:18 Eikö siinä kyllä ole/ että teillä niin hyvä laidun on ja niin wiljalda/ että te sen jalgoilla tallatte/ ja niin jalot lähtet juoda niin wiljalda/ että te niihin astutte ja pyderrättä ne.

34:19 Että minun lambani pitää syömän sitä cuin te oletta jalgoillanne sotcunet/ ja pitää myös juoman sitä cuin te saastaisexi/ tehnet oletta jalgoillanne.

34:20 Sentähden sano HERra HERra heille: cadzo/ minä tahdon duomita lihawain ja laiham lammasten wälillä.

34:21 Että te potkitta teidän jalgoillan/ ja pusketta heikkoja teidän sarwillan/ siihenasti cuin te heidän caicki teistän hajotatte.

34:22 Ja minä tahdon auttaa minun laumani/ ettei sitä pidä enä raateluxexi annettaman/ ja tahdon duomita lamban ja lamban wälillä.

34:23 Ja minä tahdon yhden ainocaisen paimenen herättä/ joca heitä on rawidzewa/ nimittäin/ minun palweliani Dawidin/ hän on heitä rawidzewa ja on heidän paimenens oleva.

34:24 Ja minä HERra tahdon olla heidän Jumalans/ mutta minun palwelian Dawid on

heidän keskellensä. Minä, Herra, olen puhunut.

34:25 Ja minä teen heidän kanssansa rauhan liiton; minä lopetan maasta pahat eläimet, niin että he asuvat turvallisesti erämaassa ja nukkuvat metsiköissä;

34:26 ja minä teen siunatuiksi heidät ja kaiken, mitä minun kukkulani ympärillä on, ja vuodatan sateen ajallansa - ne ovat siunauksen sateita.

34:27 Ja kedon puut kantavat hedelmänsä, ja maa antaa satonsa, ja he saavat olla turvassa maassansa. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä särjen heidän ikeensä puut ja pelastan heidät heidän orjuuttajainsa käsistä.

34:28 Eivätkä he enää ole pakanain ryöstettävänä, eivätkä metsän pedot heitä syö, vaan he asuvat turvassa, kenenkään peloittelematta.

34:29 Ja minä annan nousta heille istutuksen, joka on oleva kunniaksi, niin ettei heidän tarvitse siinä maassa menehtyä nälkään eikä enää kärsiä pakanain pilkkaa.

34:30 Ja he tulevat tietämään, että minä, Herra, heidän Jumalansa, olen heidän kanssansa ja että he, Israelin heimo, ovat minun kansani, sanoo Herra, Herra.

34:31 Niin, te olette minun lampaani, minun laitumeni lampaat, te ihmiset; minä olen teidän Jumalanne, sa-

vid on heidän seassansa päämies oleva; minä \Herra\ olen sen puhunut.

34:25 Ja minä tahdon rauhan liiton heidän kanssansa tehdä, ja kaikki pahat eläimet maalta ajaa pois, että he surutoinna korvessa asuivat ja metsissä makaisivat.

34:26 Ja tahdon heidät ja kaikki minun kukkulani siunata; ja annan heille sataa oikialla ajalla, joka on armon sade oleva,

34:27 Että puut kedolla hedelmänsä kantavat ja maa antaa kasvunsa, ja he asuvat surutoinna maassa; ja heidän pitää tietämän, että minä olen \Herra\, koska minä heidän ikeensä jutun katkaisen, ja heitä olen pelastanut niiden käsistä, joita heidän pitää palveleman.

34:28 Ja ei heidän pidä enään pakanoille raatelukseksi oleman, ja ei maan pedot pidä enään heitä syömän, mutta heidän pitää surutoinna ja pelkäämättä asuman.

34:29 Ja minä tahdon heille kuuluisan vesan herättää; ettei heidän pidä enään nälkää maalla kärsimän, eikä heidän pilkkansa pakanain seassa kantaman.

34:30 Ja heidän pitää tietämän, että minä \Herra\, Heidän Jumalansa, olen heidän tykönänsä, ja Israelin huone on minun kansani, sanoo Herra, \Herra\.

34:31 Ja te ihmiset pitää oleman minun laitumeni lauma; ja minä tahdon olla teidän Jumalanne, sanoo Herra, \Herra\.

heidän seasans Försti olewa/ sen minä HERra sanon.

34:25 Ja minä tahdon rauhan liiton heidän cansans tehdä/ ja caicki pahat eläimet aja maalda pois/ että he surutoinna corwes asuisit/ ja laxois macaisit.

34:26 Minä tahdon heidän ja caicki minun cuckulani siunata/ ja annan heille sata oikialla ajalla/ joca on armon sade olewa.

34:27 Että puut kedolla hedelmän candawat/ ja maa anda caswons/ ja he asuwat surutoinna maasa/ että he saawat nähdä/ että minä olen HERra/ cosca minä heidän ikens jutun catcaisen ja heitä olen pelastanut nijden käsist/ joita heidän pitä palweleman.

34:28 Ja ei heidän pidä sillen pacanoille raateluxexi oleman/ ja ei maan pedot pidä sillen heitä syömän/ mutta heidän pitä surutoin ja pelkämät asuman.

34:29 Ja minä tahdon heille cuuluisan wesan herättä/ ettei heidän pidä enä nälkä maalla kärsimän/ eikä heidän pilckans pacanain seas candaman.

34:30 Ja heidän pitä näkemän/ että minä HERra heidän Jumalans olen heidän tykönäns/ ja ne Israelin huonest owat minun Canssan/ sano HERra HERra.

34:31 Ja te ihmiset pitää oleman minun laitumeni lauma/ ja minä tahdon olla teidän Jumalan/ sano HERra HERra.

noo Herra, Herra.

Hesekiel 35 LUKU

35:1 Minulle tuli tämä Herran sana:

35:2 Ihmislapsi, käännä kasvosi Seirin vuorta kohti ja ennusta sitä vastaan

35:3 ja sano sille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinun kimppuusi, Seirin vuori, ojennan käteni sinua vastaan ja teen sinut autioksi ja hävitetyksi.

35:4 Sinun kaupunkisi minä teen raunioiksi ja sinä itse tulet autioksi. Ja sinä tulet tietämään, että minä olen Herra.

35:5 Koska sinä pidit ikuista vihaa ja annoit israelilaiset alttiiksi miekalle heidän onnettomuutensa aikana, aikana, jolloin syntivelka tuli loppumääräänsä,

35:6 sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, minä teen sinut veriviraksi, ja veri on sinua vainoava: totisesti, vereen saakka sinä olet vihannut, ja veri on sinua vainoava.

35:7 Minä teen Seirin vuoren tyhjäksi ja autioksi ja hävitän sieltä menjän ja tulijan.

35:8 Sen vuoret minä täytän sen surmatuilla. Miekalla surmattuja kaatuu sinun kukkuloillasi ja laaksoissasi ja kaikissa puronotkoissasi.

35 LUKU

35:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

35:2 Sinä, ihmisen poika, pane kasvosi Seirin vuorta vastaan, ja ennusta sitä vastaan.

35:3 Ja sano sille: näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tahdon sinun kimppuus, sinä Seirin vuori; ja minun käteni ojennan minä sinua vastaan, ja tahdon sinun peräti hävittää.

35:4 Minä tahdon sinun kaupunkisi hävittää, että sinun pitää autioksi tuleman; ja sinun pitää tietämän, että minä olen \Herra\.

35:5 Että te aina ja alinomaan vihaatte Israelin lapsia, ja ajoitte heitä miekkaan, kuin heille pahoin kävi, ja heidän rikoksensa loppu;

35:6 Sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\, tahdon minä sinun myös veriseksi tehdä, ja ei sinun pidä veren vuotamisesta pääsemän; ja että veri sinulle kelpaa, niin ei sinun pidä verestä pääsemän.

35:7 Ja minä tahdon kaiken Seirin vuoren hävittää ja autioksi tehdä, ettei ketään siitä pidä käymän eikä vaeltaman.

35:8 Ja minä tahdon hänen vuorensa tapetuilla täyttää; sinun kukkuloilles, laaksoihis ja kaikkiin sinun virtoihis pitää miekalla tapetut lankeeman.

XXXV. Lucu

35:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

35:2 Sinä ihmisen poica/ pane sinun kasvosi Seirin vuorta vastaan/ ja ennusta sitä vastaan/

ja sano sille:

35:3 Näin sano HERra HERra: cadzo/ minä tahdon sinun kimppuus/ sinä Seirin vuori/ ja minun käteni ojennan sinua vastaan/ ja tahdon sinun peräti hävittää.

35:4 Minä tahdon sinun Caupungis hävittää/ että sinun pitää autiaksi tuleman/ ja näkemän että minä olen HERra.

35:5 Että te aina ja alinomat vihatte Israelin lapsia/ ja ajoitta heitä mieckan/ cosca heille pahoin kävi/ ja heidän rioxens loppui.

35:6 Sentähden/ nijn totta kuin minä elän/ sano HERra HERra/ tahdon minä sinun myös weriseksi tehdä/ ja ei sinun pidä weren vuotamisesta pääsemän/ ja että weri sinulle kelpa/ nijn ei sinun pidä werestä pääsemän.

35:7 Ja minä tahdon Seirin vuoren hävittää ja autiaksi tehdä/ ettei ketän siitä pidä käymän eikä waeldaman.

35:8 Ja tahdon hänen vuorens/ ja caicki cuckulat/ laxot ja matalat paicat cuolluilta täyttä/ jotca miecalla tapettaman pitää ja siellä macaman

35:9 Minä teen sinut ikautioksi, ja sinun kaupunkisi jäävät asumattomiksi. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

35:10 Koska sinä olet sanonut: 'Ne kaksi kansaa ja kaksi maata ovat minun, me otamme ne omiksemme', vaikka siellä on Herra,

35:11 sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, minä teen sinun kiukusi ja kiivautesi mukaan, teen sen, minkä sinä vihassasi olet heille tehnyt. Ja minä teen itseni heille tunnetuksi, kun niin tuomitsen sinut,

35:12 ja sinä tulet tietämään, että minä olen Herra. Minä olen kuullut kaikki sinun pilkkasi, jotka olet puhunut Israelin vuoria vastaan, kun olet sanonut: 'Ne ovat autioina, ne ovat annetut meidän syötäviksemme.'

35:13 Te suuretelitte minua vastaan suullanne, ja ylenpalttiset olivat teidän puheenne minua vastaan: minä olen ne kuullut.

35:14 Näin sanoo Herra, Herra: lloksi kaikelle maalle minä teen sinut autioksi.

35:15 Niinkuin sinä iloitsit Israelin heimon perintöosasta, kun se tuli autioksi, niin teen minäkin sinulle: autioksi tulet sinä, Seirin vuori, samoin koko Edom kaikinensa. Ja niin he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

35:9 Minä tahdon sinun tehdä ijankaikkiseksi hävitykseksi, ettei kenenkään pidä sinun kaupungissas asuman; ja teidän pitää tietämän, että minä olen \Herra\.

35:10 Ja että sinä sanot: molemmat kansat ja molemmat maakunnat pitää minun oleman, ja me tahdomme ne ottaa, vaikka \Herra\ niissä asuu;

35:11 Sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, \Herra\, tahdon minä sinulle vihas ja vainos jälkeen tehdä, niinkuin sinä hänelle sulasta vainosta tehnyt olet; ja tahdon heidän seassansa ilmoitetuksi tulla, kuin minä sinun rangaissut olen.

35:12 Ja sinun pitää tietämän, että minä \Herra\ kaikki sinun pilkkas kuullut olen, jonka sinä Israelin vuoria vastaan puhunut olet, ja sanonut: he ovat hävitetyt ja meille hävittääksemme annetut.

35:13 Ja olette minua vastaan suullanne suuresti kerskanneet, ja tuimasti puhuneet, jonka minä olen kuullut.

35:14 Näin sanoo Herra, \Herra\: minä teen sinun autioksi, että koko maakunta pitää iloitseman.

35:15 Niinkuin sinä iloinnut olet Israelin perikuntaa ottaissas, että se autiona oli; niin tahdon minä sinun kanssas tehdä; että Seirin vuori pitää autiona oleman, ynnä koko Edomin kanssa, ja heidän pitää tietämän, että minä olen \Herra\.

35:9 Minä tahdon sinun tehdä ijancaikkisexi hävityxexi/ ettei kenengän pidä sinun Caupungisas asuman/ ja teidän pitää näkemän että minä olen HERra.

35:10 Ja että sinä sanot molemmat Canssat ja molemmat maacunnat pitää minun oleman/ ja me tahdom ne otta/ waicka HERra nijsä asu.

35:11 Sentähden/ nijn totta cuin minä elän sano HERra/ tahdon minä sinulle sinun vihas ja vainos jälken tehdä/ cuin sinä hänelle sulast wainost tehnyt olet/ ja tahdon heidän seasans ilmoitetuxi tulla/ cosca minä heitä rangaisnut olen.

35:12 Ja sinun pitää näkemän/ että minä HERra sinun pilckas cuullut olen/ cuins Israelin wuorta watan puhunut olet/ ja sanonut: he owat häwitetyt ja meille häwittäxem annetut.

35:13 Ja olet minua watan kerscannut/ ja tuimast puhunut/ jonga minä olen cuullut.

35:14 Näin sano HERra HERra: minä teen sinun autiaxi/ että coco maacunda pitää iloidzeman.

35:15 Ja cuin sinä iloinnut olet Israelin pericunda ottaissas/ että se autiana oli: nijn tahdon minä sinun canssas tehdä/ että Seirin wuori pitää autiana oleman/ ynnä coco Edomin cansa/ ja pitää näkemän/ että minä olen HERra.

Hesekiel 36 LUKU

36:1 Ja sinä, ihmislapsi, ennusta Israelin vuorista ja sano:

36:2 Israelin vuoret, kuulkaa Herran sana: Näin sanoo Herra, Herra: Koska vihollinen on sanonut teistä: 'Kas niin!' ja: 'Ikkuiset kukkulat ovat tulleet meille perinnöksi',

36:3 sentähden ennusta ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Koska - niin, koska teitä on hävitetty ja poljettu joka taholta, että joutuisitte muiden kansain omaisuudeksi, ja koska te olette joutuneet pahain kielten ja kansan panettelun alaisiksi,

36:4 sentähden, Israelin vuoret, kuulkaa Herran, Herran sana: Näin sanoo Herra, Herra vuorille ja kukkuloille, puronotkoille ja laaksoille, autioille raunioille ja hyljätuille kaupungeille, jotka ovat joutuneet saaliiksi ja pilkaksi muille kansoille, mitä ympärillä on.

36:5 Sentähden sanoo Herra, Herra näin: Totisesti, kiivaute- ni tullessa minä puhun muita kansoja vastaan ja koko Edomia vastaan, jotka ovat kaikesta sydämestään iloiten ja sielu täynnä ylenkatsetta ottaneet omakseen minun maani karkoittaaksensa siitä ihmiset ja ryöstääksensä sen.

36:6 Sentähden ennusta Israelin maasta ja sano vuorille ja kukkuloille, puronotkoille ja laaksoille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, kiivaudessani ja vihassani minä puhun, koska teidän täytyy kärsiä pa-

36 LUKU

36:1 Ja sinä, ihmisen poika, ennusta Israelin vuorille ja sano: kuulkaat \Herran\ sanaa, te Israelin vuoret!

36:2 Näin sanoo Herra, \Herra\: että vihollinen pittää, sanoen: ne ijäiset vuoret ovat meidän perintömme!

36:3 Sentähden ennusta ja sano: näin sanoo Herra, \Herra\: sentähden, ja tosin sentähden, että te joka paikassa hävitetään ja sorretaan, olette myös jääneille pakanoille osaksi joutuneet, ja kansan kieliin ja pilkaksi tulleet.

36:4 Sentähden kuulkaat, te Israelin vuoret, Herran, \Herran\ sanaa: näin sanoo Herra, \Herra\, sekä vuorille että kukkuloille, ojille ja laaksoille, hävitetyille autiolle ja hyljätuille kaupungeille, jotka jääneille pakanoille joka taholta ympäri saaliiksi ja nauruksi tulleet ovat.

36:5 Sentähden näin sanoo Herra, \Herra\: minä olen minun palavassa kiivaudessani puhunut jääneitä pakanoita vastaan, ja koko Edomia vastaan, jotka ovat ottaneet minun maani perinnöksensä, sydämellisellä ilolla ja pilkalla sitä hävittääksensä ja sortaaksensa.

36:6 Sentähden ennusta Israelin maasta, ja sano vuorille ja kukkuloille, ojille ja laaksoille: näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä olen puhunut minun kiivaudessani ja julmuudessani, että te olette senkaltaista häväs-

XXXVI. Lucu

36:1 JA sinä ihmisen poica/ ennusta Israelin vuorille/ ja sano:

36:2 Cuulcat HERran sana te Israelin vuoret/ näitä sano HERra HERra:

36:3 Että vihollinen pittää teitä: ne ijäiset vuoret owat meidän.

Sentähden ennusta/ ja sano: näitä sano HERra HERra: että te jocapaicas häwitetän ja sorretan/ oletta myös jääneille pacanoille osaxi joutunet/ jotca teitä jocapaicas pilkawat.

36:4 Sentähden cuule sinä Israelin wuori HERran sana: Näin sano HERra HERra/ sekä wuorille että cuckuloille/ ojille ja laxoille/ hyljätulle autialle/ ja ylönannetuille Caupungeile/ jotca jääneille pacanoille jocatahwolda ymbärins saalixi ja nauroxi tullet owat.

36:5 Ja/ näin sano HERra: minä olen minun palawasa kijwauxesani puhunut jääneitä pacanoita wastaan/ ja coco Edomita wastaan/ jotca owat ottanet minun maani asuin- sioxens/ sydämelisellä ilolla ja pilcalla/ sitä häwittäxsens ja sortaxens.

36:6 Sentähden ennusta Israelin maasta/ ja sano wuorille ja cuckuloille/ ojille ja laxoille: Näitä sano HERra HERra: cadzo/ minä olen puhunut minun kijwauxesani ja julmu- desani/ että te oletta sancal-

kanakansain pilkkaa.

36:7 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Minä kohotan käteni: totisesti saavat pakanakansat, jotka teidän ympärillänne ovat, itse kärsiä oman pilkkansa.

36:8 Mutta te, Israelin vuoret, teette lehvänne ja kannatte hedelmänne minun kansalleni Israelille, sillä he ovat aivan lähellä, ovat tulossa.

36:9 Sillä katso, minä tulen teidän tyköne ja käännyn teidän puoleenne, ja teidät viljellään ja teihin kylvetään.

36:10 Ja minä lisään teille ihmisiä runsaasti - kaiken Israelin heimon kokonansa - ja kaupungit asutetaan ja rauniot rakennetaan.

36:11 Ja minä lisään teille ihmisiä ja karjaa runsaasti, ja ne lisääntyvät ja ovat hedelmälliset. Minä teen teidät asutuiksi, niinkuin olitte muinaisina päivinänne, ja teen hyvää vielä enemmän kuin alkuaikoinanne. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

36:12 Minä annan teidän kukkuloillanne kulkea ihmisten, kansani Israelin; ja he ottavat sinut omaksensa, ja sinä tulet heille perintöosaksi, ja sinä et enää tästälähin riistä heidän lapsiansa.

36:13 Näin sanoo Herra, Herra: Koska teille on sanottu: 'Sinä olet ihmissyöjätär, oman kansasi lasten riistäjä',

tystä pakanoilta kärsineet.

36:7 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: minä ylennän minun käteni, niin että teidän lähimmäisenne, pakanat joka taholta ympäri, pitää kantaman häpiänsä.

36:8 Mutta te, Israelin vuoret, teidän pitää viheriöitsemän, joka pian pitää tapahtuman.

36:9 Sillä katso, minä käännän itseni taas teidän tyköne, että te viljeltäisiin ja kylvettäisiin.

36:10 Ja teen teidän tykönänne paljon kansaa, koko Israelin huoneen kaikki tyynni; ja kaupungissa pitää taas asuttaman, ja autiot rakennettaman.

36:11 Minä annan teidän kansanne ja karjanne lisääntyä, niin että te enenette ja kasvatte; ja panen teidän siihen jälleen asumaan niinkuin muinenkin ja teen teille enempi hyvää kuin joskus ennen; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen \Herra\.

36:12 Minä annan kansan tulla teidän tyköne, minun kansani Israelin, heidän pitää sinussa asuman, ja sinun pitää oleman heidän perintönsä, ja ei sinun pidä enään lapsettomaksi tuleman.

36:13 Näin sanoo \Herra\; että sinusta sanotaan: sinä olet syönyt ihmisiä, ja olet tehnyt sinun kansas lapsettomaksi;

taista häväistystä pacanoilta kärsineet.

36:7 Sentähden sano HERra HERra näin: minä ylennän minun käteni/ niijn että teidän lähimmäisen/ pacanat jocatahwolda ymbärins/ pitä taas candaman heidän häpiäns.

36:8 Mutta te Israelin vuoret/ teidän pitä taas wiherjöldzemän/ ja candaman minun Canssalleni Israelille hedelmän/ joca pian pitä tapahtuman.

36:9 Sillä cadzo/ minä käännän idzeni taas teidän tygön/ että te raketaisin ja kylwetäisiin/

ja teen teidän tykönän paljo Canssa/ coco Israelin huonen caicki tyynni/ ja Caupungeisa pitä taas asuttaman/ ja autiat rakettaman.

36:10 Minä annan teidän Canssan ja carjan lisändyä/ niijn että te enänettä ja caswatte.

36:11 Ja minä panen teidän siihen jällens cusa te ennen asuite/ ja teen teille enä hywä cuin joskus ennen/ ja teidän pitä ymmärtämän että minä olen HERra.

36:12 Minä annan Canssan tulla teidän tygön/ joiden minun Canssan pitä oleman/ Israel/ heidän pitä sinusa asuman/ ja sinun pitä oleman heidän perindöns/ ja ei sinun pidä enä heitä lapsittomaksi tekemän.

36:13 Näitä sano HERra: että näitä sinusta sanotan/ sinä olet syönyt ihmisiä/ ja olet tehnyt sinun Canssas lapsittomaksi;

36:14 sentähden et sinä ole enää syövä ihmisiä etkä enää riistävä lapsia omalta kansaltasi, sanoo Herra, Herra.

36:15 Enkä minä enää anna sinun joutua kuulemaan pakanakansojen pilkkaa, eikä tarvitse sinun enää kärsiä kansojen herjauksia, et myöskään sinä enää omaa kansaasi kaada, sanoo Herra, Herra.

36:16 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

36:17 Ihmislapsi, kun Israelin heimo asui maassansa, he saastuttivat sen vaelluksellaan ja teoillaan. Niinkuin kuukautistilan saastaisuus oli minun edessäni heidän vaelluksensa.

36:18 Niin minä vuodatin kiihvauteni heidän ylitsensä veren tähden, jota he olivat vuodattaneet maassa, ja heidän kivi-jumalainsa tähden, joilla he olivat sen saastuttaneet.

36:19 Ja minä hajotin heidät pakanakansojen sekaan, ja heidät siroteltiin muihin maihin. Vaelluksensa ja tekojensa mukaan minä heidät tuomitsin.

36:20 Niin he tulivat pakanakansain sekaan; minne tulivatkin, he häpäisivät minun pyhän nimeni, kun heistä sanottiin: 'Nämä ovat Herran kansa, mutta heidän on täytynyt lähteä pois hänen maastansa.'

36:21 Niin minun tuli sääli pyhää nimeäni, jonka Israelin

36:14 Sentähden ei enään sinun pidä syömän ihmisiä, eli kansaas tekemän lapsettomaksi, sanoo Herra, \Herra\.

36:15 Ja en minä tahdo antaa enään sinun kuulla pakanain pilkkaa, eikä sinun pidä enään kansain häväistystä kantaman, ei myös sinun kansaas enään lapsettomaksi tekemän, sanoo Herra, \Herra\.

36:16 Ja \Herran\ sana tapahtui vielä minulle ja sanoi:

36:17 Sinä ihmisen poika, kuin Israelin huone asui maallansa, ja saastutti sen menollansa ja töillänsä, niin että heidän menonsa oli minun edessäni niinkuin vaimon saastaisuus hänen taudissansa;

36:18 Silloin minä vuodatin vihani heidän päällensä, sen veren tähden, jonka he maalla olivat vuodattaneet, ja olivat sen epäjumalillansa saastuttaneet.

36:19 Ja minä hajoitin heidät pakanain sekaan, ja he hajoitettiin maakuntiin; ja minä tuomitsin heitä heidän menonsa ja tekoinsa jälkeen.

36:20 Ja kuin he myös tulivat pakanain tykö, kuhunka he tulivat, häpäisivät he minun pyhän nimeni, että heistä sanottiin: onko tämä \Herran\ kansa, jonka piti maaltansa lähtemän?

36:21 Mutta minä säästin minun pyhän nimeni tähden,

tomaxi.

36:14 Sentähden ei sinun enään pidä syömän ihmisitä eli Canssas tekemän lapsittomaxi/ sano HERra HERra.

36:15 Ja ei pacanain pidä enään pilckaman sinua/ eikä häväisemän sinua Canssain seas/ ja ei sinun pidä enään andaman sinun Canssas horjahtua/ sano HERra HERra.

36:16 JA HERran sana tapahtui vielä minulle/ ja sanoi:

36:17 Sinä ihmisen poica/ cosca Israelin huone asui maallans/ ja saastutti sen hänen menollans ja töilläns/ nijn että heidän menons oli minun edessäni nijncuin vaimon saastaisuus hänen taudisans.

36:18 Silloin minä ammunsin minun julmudeni heidän päällens/ sen weren tähden/ cuin he maalla olit vuodattanet/ ja olit sen heidän epäjumalillans saastuttanet.

36:19 Ja minä hajotin heidän pacanain sekaan/ ja ajoin heidän maihin/ ja duomidzin heitä heidän menons ja tecoins jälken.

36:20 Ja he olit nijncuin pacanat cunga he tulit/ ja häväisit minun pyhän nimeni/ että heistä sanottin: ongost tämä HERran Canssa/ jonga piti maaldans lähtemän?

36:21 Mutta minä säästin minun pyhän nimeni tähden/

heimo saastutti pakanakan-sain seassa, minne tulivatkin.

36:22 Sentähden sano Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: En tee minä teidän tähtenne, Israelin heimo, sitä minkä teen, vaan oman pyhän nimeni tähden, jonka te olette häväisseet pakanakan-sain seassa, minne tulittekin.

36:23 Minä pyhitän suuren nimeni, joka on häväisty pakanakansain seassa, jonka te olette häväisseet heidän keskellensä. Ja pakanakansat tulevat tietämään, että minä olen Herra, sanoo Herra, Herra, kun minä osoitan teissä pyhyytteni heidän silmäinsä edessä.

36:24 Minä otan teidät pois pakanakansoista ja kokoon teidät kaikista maista ja tuon teidät omaan maahanne.

36:25 Ja minä vihmon teidän päällenne puhdasta vettä, niin että te puhdistutte; kaikista saastaisuuksistanne ja kaikista kivijumalistanne minä teidät puhdistan.

36:26 Ja minä annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäanne. Minä poistan teidän ruumiistanne kivisydämen ja annan teille lihasydämen.

36:27 Henkeni minä annan teidän sisimpäanne ja vaikutan sen, että te vaellatte minun käskyjeni mukaan, noudatatte minun oikeuksiani ja pidätte ne.

jonka Israelin huone häpäisi pakanain seassa, kuhunka he tulivat.

36:22 Sentähden pitää sinun sanoman Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, \Herra\ : en minä sitä tee teidän tähtenne, te Israelin huone, vaan minun pyhän nimeni tähden, jonka te pakanain seassa olette häväisseet, joiden tykö te tulleet olette.

36:23 Sillä minä tahdon pyhittää minun suuren nimeni, joka teiltä pakanain seassa suuresti häväisty on, ja pakanain pitää ymmärtämän minun olevan \Herran\, sanoo Herra, \Herra\, koska minä itseni osoitan teissä heidän edessänsä, että minä olen pyhä.

36:24 Sillä minä tuon teidät pakanoista, ja kokoon teitä kaikista maakunnista, ja annan teidän tulla jälleen teidän maahanne.

36:25 Ja priiskotan puhdasta vettä teidän päällenne, niin että te tulette puhtaaksi; kaikesta teidän saastaisuudestanne ja kaikista teidän epäjumalistanne puhdistan minä teitä.

36:26 Ja annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen annan minä teihin; ja otan pois teidän lihastanne kivisen sydämen, ja annan teille sydämen lihasta.

36:27 Ja annan minun henkeni teihin, ja teen niin, että te vaellatte minun säädyisäni, ja pidätte minun oikeuteni, ja teette niiden jälkeen.

jonka Israelin huone häväis pacanain seas/ cunga he tulit.

36:22 SEntähden pitä sinun sanoman Israelin huoneelle: näitä sano HERra HERra: en minä sitä tee teidän tähten te Israelin huonesta/ waan minun pyhän nimeni tähden/ jonga te pacanain seas oletta häväisnet/ joiden tygö te tullet oletta.

36:23 Sille minä tahdon pyhittää ja suurexi tehdä minun nimeni/ joca teildä pacanain seas häväisty on/ ja pacanain pitä ymmärtämän minun olevan HERRAN/ (sano HERra HERra) cosca minä idzeni osotan teisä heidän edesäns/ että minä olen pyhä.

36:24 Sillä minä tuon teidän pacanoista/ ja cocon teitä caikesta maasta/ ja annan teidän tulla jälleens teidän maahan.

36:25 Ja prijscotan puhdasta wettä teidän päällen/ nijn että te tulletta puhtaxi caikes-ta saastaisuudesta/ ja minä puhdistan teitä caikista teidän epäjumalistan.

36:26 Ja minä annan teille uuden sydämen/ ja uuden hengen teihin/ ja otan pois teidän lihastan kiwisen sydämen/ ja annan teille sydämen lihasta.

36:27 Minä annan minun hengeni teihin/ ja teen teistä sencaltaisen Canssan/ joca waelda minun käskyisäni/ ja pitä minun oikeudeni/ ja teke sen jälken.

36:28 Niin te saatte asua maassa, jonka minä annoin teidän isillenne; ja te olette minun kansani, ja minä olen teidän Jumalanne.

36:29 Minä vapahdan teidät kaikista saastaisuuksistanne. Ja minä kutsun esiin viljan ja teen sen runsaaksi enkä anna teille nälänhätää.

36:30 Minä teen runsaaksi puitten hedelmän ja pellon sadon, niin ettette enää joudu kärsimään kansojen seas- sa herjausta nälän takia.

36:31 Niin te muistatte huonon vaelluksenne ja tekonne, jotka eivät olleet hyvät, ja teitä kyllästyttää oma itsenne rikostenne ja kauhistustenne tähden.

36:32 En minä teidän tähtenne sitä tee, sanoo Herra, Herra: se olkoon teille tiettävä. Hävetkää ja tuntekaa häpeätä vaelluksenne tähden, te Israelin heimo.

36:33 Näin sanoo Herra, Herra: Sinä päivänä, jona minä teidät puhdistan kaikista pahoista teoistanne, minä asutan kaupungit, ja rauniot rakennetaan jälleen,

36:34 ja autiomaan viljellään, sen sijaan että se on ollut autiona jokaisen ohitsekulijan silmäin edessä.

36:35 Silloin sanotaan: 'Tästä maasta, joka oli autiona, on tullut kuin Eedenin puutarha;

36:28 Ja teidän pitää asuman sillä maalla, jonka minä olen teidän isillenne antanut; ja teidän pitää oleman minun kansani, ja minä tahdon olla teidän Jumalanne.

36:29 Minä vapahdan teitä kaikista teidän saastaisuuksistanne, ja sanon jywälle, että hänen pitää hyvin menestymän, enkä anna teidän nähdä nälkää.

36:30 Minä enennän hedelmän puissa ja kasvatan tulon kedolla, ettei pakanain pidä teitä enään nälän tähden pilkkaaman.

36:31 Silloin teidän pitää ajatteleman teidän paha menoanne ja teidän töitänne, ettei ne olleet hyvät; ja teidän pitää itseenne suuttuman, teidän rikostenne ja teidän epäjumalanpalveluksenne tähden.

36:32 En minä näitä tee teidän tähtenne, sanoo Herra, \Herra\, sen pitää teidän tietämän; vaan teidän pitää suuresti häpeemän teitänne, te Israelin huone.

36:33 Näin sanoo Herra, \Herra\: sinä päivänä, kuin minä teitä olen puhdistava kaikista teidän rikoksistanne, niin minä taas tahdon panna asujat kaupungeihin, ja autiamet pitää taas rakennettaman.

36:34 Ja hävitetty maa pitää kynnettämän, että se oli turmeltu, kaikkein ohitsekäyväisten silmäin edessä.

36:35 Ja heidän pitää sanoman: tämä maa oli turmeltu, ja se on nyt niinkuin Eedenin ilotarha; ja nämät kaupungit

36:28 Ja teidän pitää asuman sillä maalla/ jonga minä olen teidän isillenne andanut/ ja teidän pitää oleman minun Canssan/ ja minä olen teidän Jumalan.

36:29 Minä wapahdan teitä caikesta teidän saastaisudestan/ ja sanon jywälle että hänen pitää hywin menestymän/ engä anna teidän nähdä nälkä.

36:30 Minä enännän hedelmän puisa ja caswatan tulon kedolla/ ettei pacanain pidä teitä enä näljän tähden pilckaman.

36:31 Silloin teidän pitää ajatteleman teidän paha menoan ja teidän töitän/ ettei ne ollet hyvät/ ja teidän pitää teidän ricoxihin suuttuman/ ja teidän epäjumalan palwelu- xeen.

36:32 En minä näitä tee teidän tähten/ sano HERra HERra/ että teidän pitää sen tietämän/ waan teidän pitää silloin häpemän ja muistaman te Israelin huonesta teidän menostanne.

36:33 Näitä sano HERra HERra: silloin cuin minä teitä olen puhdistawa caikista teidän ricoxistanne/ nijn minä taas tahdon panna asujamet Caupungeihin/ ja autiamet pitää taas rakettaman.

36:34 Ja hävitetty maa pitää taas kynnettämän/ että se oli turmeldu/ että caicki ohidzenkäyväiset pitää sen näkemän/

ja sanoman:

36:35 Tämä maa oli turmeldu/ ja se on nyt nijncuin

ja raunioina olleet, autiot ja maahan revityt kaupungit ovat varustettuja ja asuttuja.'

olivat kukistetut, jaotetut ja autiot, ja ovat nyt vahvat, ja niissä asutaan.

ihana krydimaa/ ja nämät Caupungit olit cukistetut/ ja-gotetut ja autiat/ ja owat nyt hywin raketut ja täynäns wä-ke.

36:36 Niin tulevat pakanakan-sat, joita on jäljellä teidän ympärillänne, tietämään, että minä, Herra, rakennan jälleen alasrevityn ja istutan aution: minä, Herra, olen puhunut, ja minä teen sen.

36:36 Ja jääneet pakanat teidän ympärillänne pitää ymmärtämän, että minä \Herra\ olen jaotetut jälleen rakentanut, ja hävitetyt istuttanut. Minä \Herra\ sen sanonut ja tehnyt olen.

36:36 Ja ne jäänet pacanat teidän ympärillän pitä ymmärtämän minun olewan HERran/ joca jagonnen rakenda/ ja turmellun istutta/ Minä HERra sen sanon ja teen myös.

36:37 Näin sanoo Herra, Her-ra: Vielä tätäkin annan Israe-lin heimon minulta anoa, että tekisin heille sen: minä lisään heille ihmisiä runsaasti kuin lammauslaumaa.

36:37 Näin sanoo Herra, \Herra\: Israelin huoneen pitää taas minua kysymän, että minä itseni heille osoi-tan, ja minä enennän heitä, niinkuin ihmisten lauman.

36:37 Näitä sano HERra HER-ra: Israelin huonen pitä taas löytämän minun/ että minä idzeni heille osotan/ ja minä enännän heitä.

36:38 Niinkuin on pyhitettyjen uhrilammasten laumaa, niin-kuin Jerusalemin lammas-laumaa sen juhliassa, niin tule-vat raunioina olleet kaupungit täyteen ihmislaumaa. Ja niin he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

36:38 Niinkuin pyhän lau-man, niinkuin Jerusalemin lauman hänen juhlinansa, niin pitää hävitetyt kaupun-git täyteen tuleman ihmisten laumoista; ja heidän pitää ymmärtämän minun olevan \Herran\.

36:38 Nijncuin lauma/ nijn-cuin pyhä lauma Jerusalemis heidän juhlians: nijn pitä turmellut Caupungit täyten tuleman ihmisten laumoista/ ja pitä ymmärtämän minun olewan HERran.

Hesekiel 37 LUKU

37:1 Herran käsi tuli minun päälleni ja vei minut pois Herran hengessä ja laski mi-nut keskelle laaksoa. Ja se oli täynnä luita.

37:2 Ja hän kuljetti minua ympäri niitten ohitse; ja kat-so, niitä oli hyvin paljon laak-son kamaralla, ja katso, ne olivat hyvin kuivia.

37:3 Niin hän sanoi minulle: Ihmislapsi, voivatkohan nämä luut tulla eläväksi? Mutta minä sanoin: Herra, Herra, sinä sen tiedät.

37:4 Niin hän sanoi minulle: Ennusta näistä luista ja sano

37 LUKU

37:1 Ja \Herran\ käsi rupesi minuun, ja \Herra\ vei mi-nun hengessä ja asetti mi-nun lakialle kedolle, joka oli luita täynnä.

37:2 Ja hän johdatti minun niiden kautta aina ympärin-sä; ja katso, siinä oli sangen paljo luita kedolla, ja katso, ne olivat peräti kuivettuneet.

37:3 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, luulet-kos nämät luut jälleen elä-väksi tulevan? Ja minä sa-noin: sinä Herra, \Herra\ sen tiedät.

37:4 Ja hän sanoi minulle: ennusta näistä luista, ja sa-

XXXVII. Lucu

37:1 JA HERran käsi rupesi minuun/ ja wei minun HERran Hengesä lakialle kedolle/ jo-ca oli luita täynnä/

ja hän johdatti minun niiden cautta ympärins.

37:2 Ja cadzo/ sijnä oli san-gen paljo luita kedolla/ ja cadzo/ ne olit peräti cuiwe-tut.

37:3 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poica/ luuletcos nämät luut jällens eläwäxi tulewan? ja minä sanoin: sinä sen tiedät HERra HERra.

37:4 Ja hän sanoi minulle: ennusta näistä luista/ ja sa-

niille: Kuivat luut, kuulkaa Herran sana.

37:5 Näin sanoo Herra, Herra näille luille: Katso, minä annan tulla teihin hengen, ja te tulette eläväksi.

37:6 Minä panen teihin jän-teet, kasvatan teihin lihan, vedän yllenne nahan ja annan teihin hengen, ja te tulette eläväksi. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

37:7 Minä ennustin, niinkuin minua oli käsketty. Ja kävi humahdus, kun minä ennustin; ja katso, kuului kolina, ja luut lähenivät toisiaan, luu luutansa.

37:8 Minä näin, ja katso: niihin tulivat jän-teet ja kasvoi liha, ja päälle vetäytyi niihin nahka; mutta henkeä niissä ei ollut.

37:9 Niin hän sanoi minulle: Ennusta hengestä, ennusta, ihmislapsi, ja sano hengelle: Näin sanoo Herra, Herra: Tule, henki, neljästä tuulesta ja puhalla näihin surmattuihin, että ne tulisivat eläväksi.

37:10 Minä ennustin, niinkuin hän oli minua käsenyt, ja niihin tuli henki, ja ne tulivat eläväksi ja nousivat ylös jaloil-lensa: ylenmäärin suuri joukko.

37:11 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, nämä luut ovat koko Israelin heimo. Katso, he sanovat: 'Meidän luumme ovat kuivettuneet, toivomme on mennyttä, me olemme

no heille: te kuivettuneet luut, kuulkaat \Herran\ sanaa.

37:5 Näin sanoo Herra, \Herra\ näistä luista: katso, minä annan tulla teihin hengen, ja teidän pitää eläväksi tuleman.

37:6 Ja annan teille suonet, ja kasvatan lihan teidän päällenne, ja vedän nahan teidän päällenne, ja annan teille hengen, että te jälleen eläväksi tulette; ja teidän pitää tietämän, että minä olen \Herra\.

37:7 Ja minä ennustin niinkuin minulle käsketty oli. Niin tuli hyso, ne rupesivat liikkumaan, ja luut tulivat jälleen yhteen kukin jäsenensä.

37:8 Ja minä näin, ja katso, siihen tulivat suonet ja liha päälle, ja hän peitti ne nahalla; mutta ei niissä vielä henkeä ollut.

37:9 Ja hän sanoi minulle: ennusta hengelle, ennusta sinä, ihmisen poika, ja sano hengelle: näin sanoo Herra, \Herra\: sinä henki, tule tähän neljästä tuulesta, ja puhalla näiden tapettuina päälle, että he jälleen eläväksi tulisivat.

37:10 Ja minä ennustin niinkuin hän oli minun käsenyt: niin tuli henki heihin, ja he tulivat eläväksi, ja seisovat jaloillansa, ja heitä oli sangen suuri joukko.

37:11 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, nämät luut ovat koko Israelin huone; katso, he sanovat: meidän luumme ovat kuivuneet, meidän toivomme on kadonnut, ja me olemme hukku-

no heille: te cuiwetut luut/ cuulcat HERran sana.

37:5 Näin sano HERra HERra näistä luista/ cadzo/ minä annan tulla teihin hengen/ ja teidän pitä eläwäxi tuleman.

37:6 Ja annan teille suonet/ ja caswatan lihan teidän päällen/ ja wedän nahgan teidän päällen/ ja annan teille hengen/ että te jällens eläwäxi tuletta. Ja pitä tietämän/ että minä olen HERra.

37:7 Ja minä ennustin niinkuin käsketty oli. Ja cadzo/ siellä oli suuri hyminä/ cosca minä ennustin/ ja luut tulit jällens yhten cukin jäsenehens.

37:8 Ja minä näin/ ja cadzo/ siihen caswoi suonet ja liha päälle/ ja hän peitti ne nahgalla/ mutta ei heisä wielä henge ollut.

37:9 Ja hän sanoi minulle: ennusta hengelle/ ennusta sinä ihmisen poica/ ja sano hengelle/ näin sano HERra HERra: sinä hengi tule tähän neljästä tuulesta ja puhalla cuolluitten päälle/ että he jällens eläwäxi tulisit.

37:10 Ja minä ennustin niinkuin hän oli minun käsenyt/ silloin tuli hengi heihin/ ja he tulit eläwäxi/ ja seisoit jalgoillans/ ja heitä oli sangen suuri joucko.

37:11 JA hän sanoi minulle: sinä ihmisen poica/ nämät luut ovat coco Israelin huone/ cadzo/ he sanowat: me olemma cuiwetut luut/ ja ei meillä ole toiwo/ ja me

hukassa.'

37:12 Sentähden ennusta ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä avaan teidän hautanne ja nostan teidät, minun kansani, ylös haudoistanne ja vien teidät Israelin maahan.

37:13 Ja siitä te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun minä avaan teidän hautanne ja nostan teidät, minun kansani, ylös haudoistanne.

37:14 Ja minä annan teihin henkeni, niin että te tulette eläviksi, ja sijoitan teidät omaan maahanne. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra: minä olen puhunut, ja minä sen teen, sanoo Herra.

37:15 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

37:16 Sinä, ihmislapsi, ota puusauva ja kirjoita siihen: 'Juudalle ja häneen liittyneille israelilaisille.' Ota sitten toinen puusauva ja kirjoita siihen: 'Joosefille; Efraimin ja kaiken häneen liittyneen Israelin heimon sauva.'

37:17 Ja pane ne lähekkäin, pääksytysten, niin että ne tulevat yhdeksi sinun kädesäsi.

37:18 Kun sitten kansasi lapset sanovat sinulle näin: 'Etkö selitä meille, mitä sinä tällä tarkoitat?'

37:19 niin puhu heille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä otan Joosefin sauvan, joka on Efraimin kädessä, ja

neet.

37:12 Sentähden ennusta ja sano heille: näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä avaan teidän hautanne ja tahdon teitä, minun kansani, sieltä tuoda ulos, ja saatan teitä Israelin maalle.

37:13 Ja teidän pitää tietävän, että minä olen \Herra\, koska minä olen teidän hautanne avannut, ja teitä, minun kansani, sieltä tuonut ulos.

37:14 Ja minä tahdon antaa minun henkeni teihin, että te jälleen virkootte, ja tahdon saattaa teitä teidän maallenne; ja teidän pitää ymmärtävän, että minä olen \Herra\. Minä sen puhun, ja minä myös sen teen, sanoo \Herra\.

37:15 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

37:16 Sinä ihmisen poika, ota sinulles yksi puu, ja kirjoita siihen Juudasta ja heidän kumppaneistansa Israelin lapsista; ja ota vielä sitte yksi puu, ja kirjoita siihen Josephin ja Ephraimin suku, ja koko Israelin huone, heidän kumppaninsa.

37:17 Ja liitä heitä molempia yhteen, sinulle yhdeksi puuksi, niin että se tulee kaikki yhdeksi kädessäs.

37:18 Jos siis sinun kansa lapset puhuvat sinulle, sanoen: etkös tahdo meille ilmoittaa, mitäs sillä ajattelet?

37:19 Niin sano heille: näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä otan Josephin puun, joka on Ephraimin tykönä, ynnä heidän kumppaneinsa

olemma huckunet.

37:12 Sentähden ennusta/ ja sano heille: näin sano HERra HERra: cadzo/ minä awan teidän hautan/ ja tahdon teitä/ minun Canssan/ sieldä tuoda ulos/ ja saatan teitä Israelin maalle.

37:13 Ja teidän pitä tietävän/ että minä olen HERra/ cosca minä olen teidän hautan awannut/ ja teitä/ minun Canssan/ sieldä tuonut ulos.

37:14 Ja minä tahdon anda minun Hengeni teihin/ että te jällens wircotta/ ja saatta teitä teidän maallan/ ja teidän pitä ymmärtävän/ että minä olen HERra. Minä sen puhun/ ja minä myös sen teen/ sano HERra.

37:15 Ja HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

37:16 Sinä ihmisen poica/ ota sinulles yxi puu/ ja kirjoita siihen Judasta ja heidän cumpaneistans Israelin lapsista.

37:17 Ja ota vielä sijtte yxi puu/ ja kirjoita siihen Josephin ja Ephraimin sucu/ ja coco Israelin huone/ heidän cumpanins/

ja lijtä heitä molembita yhten sinun kädesäs/ nijn että se tule caicki yhdexi puuxi.

37:18 Jos sijs sinun Canssas puhu sinulle/ ja sano: etkös tahdo meille ilmoitta/ mitäs sillä ajattelet?

37:19 Nijn sano heille: näitä sano HERra HERra/ cadzo/ minä otan Josephin puun/ joca on Ephraimin tykönä/

häneen liittyneet Israelin sukukunnat, ja minä asetan ne yhteen Juudan sauvan kanssa ja teen niistä yhden sauvan, niin että ne tulevat yhdeksi minun kädessäni.

37:20 Ja kun sauvat, joihin olet kirjoittanut, ovat sinun kädessäsi, heidän silmäinsä edessä,

37:21 niin puhu heille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä otan israelilaiset pois pakanakansojen keskuudesta, minne vain he ovat kulkeutuneet, kokoan heidät joka taholta ja tuon heidät omaan maahansa.

37:22 Minä teen heidät yhdeksi kansaksi siinä maassa, Israelin vuorilla, ja yksi kuningas on oleva kuninkaana heillä kaikilla. Eivätkä he enää ole kahtena kansana eivätkä enää jakaantuneina kahdeksi valtakunnaksi.

37:23 Eivät myöskään he enää saastuta itseänsä kivi-jumalillaan, iljetyksillään eivätkä millään rikkomuksillansa, vaan minä vapautan heidät kaikista asuinpaikoistaan, joissa ovat syntiä tehneet, ja puhdistan heidät. Ja he ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa.

37:24 Minun palvelijani Daavid on oleva heidän kuninkaansa, ja heillä kaikilla on oleva yksi paimen. Ja he vaeltavat minun oikeuksieni mukaan ja noudattavat minun käskyjäni ja pitävät ne.

37:25 He saavat asua maassa, jonka minä annoin palveli-

Israelin sukuin kanssa, ja panen heidät Juudan puun tykö, ja teen heistä molemmista yhden puun minun kädessäni.

37:20 Ja sinun pitää ne puut, joihin sinä kirjoittanut olet, sinun kädessäs niin pitämän, että he sen näkevät.

37:21 Ja sinun pitää heille sanoman: näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tuon jälleen Israelin lapset pakanoista, joihin he menneet ovat, ja kokoon heidät joka paikasta, ja annan heidän tulla maallensa jälleen.

37:22 Ja teen kaikki yhdeksi kansaksi maalla, Israelin vuorilla; ja heillä kaikilla pitää oleman yksi kuningas, ja ei pidä enään kaksi kansaa eli kahteen valtakuntaan jaetut oleman.

37:23 Ei heidän myös pidä enään saastuttaman itsiänsä epäjumalistansa, kauhistuksissa ja kaikkinaisissa rikoksissa. Minä autan heitä kaikista paikoista, joissa he ovat rikkoneet, ja puhdistan heitä, ja heidän pitää oleman minun kanssani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa.

37:24 Ja minun palvelijani David pitää oleman heidän kuninkaansa, ja kaikkein heidän yksinäinen paimenensa; ja heidän pitää vaeltaman minun oikeudesani, ja pitämän minun säätyäni, ja tekemän niiden jälkeen.

37:25 Ja heidän pitää asuman sillä maalla, jonka minä palvelialleni Jakobille anta-

ynnä heidän cumpaneins Israelin sukuin cansa/ ja panen heidän Judan puun tygö/ ja teen heistä molemmista yhden puun minun kädessäni.

37:20 Ja sinun pitää ne puut/ joihins kirjoittanut olet/ sinun kädessäs nijn pitämän/ että he sen näkewät.

37:21 Ja sinun pitää heille sanoman: näitä sano HERra HERra: cadzo/ minä tuon jälleens Israelin lapset pakanoista/ joihin he menneet owat/ ja cocon jocapaicast heidän/ ja annan heidän tulla maallens jälleens:

37:22 Ja teen caicki yhdexi Canssaxi maalla/ Israelin vuorilla/ ja heillä caikilla pitää oleman yxi Cuningas/ ja ei pidä enä caxi Canssa eli cahteen waldacundaan jaetut oleman.

37:23 Ei heidän myös pidä enä saastuttaman idzens epäjumalis/ cauhistuxis ja caickinaisicis ricoxis. Minä autan heitä caikista paicoista/ joisa he owat rickonet/ ja puhdistan heitä/ ja heidän pitää oleman minun Canssan/ ja minä tahdon olla heidän Jumalans.

37:24 Ja minun palwelian Dawid pitää oleman heidän Cuningans/ ja caickein heidän yxinäinen paimenens. Ja heidän pitää waeldaman minun oikeudesani ja pitämän minun käskyni ja tekemän sen jälkeen.

37:25 Ja heidän pitää taas asuman maalla/ jonga minä

jalleni Jaakobille ja jossa teidän isänne ovat asuneet. Siinä saavat asua he, heidän lapsensa ja lastensa lapset iankaikkisesti, ja minun palvelijani Daavid on oleva heidän ruhtinaansa iankaikkisesti.

37:26 Minä teen heidän kanssansa rauhan liiton - se on oleva iankaikkinen liitto heidän kanssansa - istutan ja runsaasti kartutan heidät ja asetan pyhäkköni olemaan heidän keskellensä iankaikkisesti.

37:27 Minun asumukseni on oleva heidän yllänsä, ja minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.

37:28 Ja pakanakansat tulevat tietämään, että minä olen Herra, joka pyhitän Israelin, kun minun pyhäkköni on heidän keskellensä iankaikkisesti.

Hesekiel 38 LUKU

38:1 Minulle tuli tämä Herran sana:

38:2 Ihmislapsi, käännä kasvosi kohti Gogia Maagogin maassa, Roosin, MeseKin ja Tuubalin ruhtinasta, ja ennusta häntä vastaan

38:3 ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinun kimppuusi, Gog, sinä Roosin, MeseKin ja Tuubalin ruhtinas.

38:4 Minä kuljetan sinua, panen kourut sinun leukoihisi ja nostatan sotaan sinut ja kaiken sinun sotaväkesi: hevokset ja ratsumiehet, kaikki pulskas-

nut olen, jossa teidän isänne asuneet ovat; heidän ja heidän lapsensa ja lastensa lapset pitää siellä iankaikkisesti asuman; ja minun palvelijani David pitää oleman heidän ruhtinaansa iankaikkisesti.

37:26 Ja minä teen heidän kanssansa rauhan liiton, sen pitää heille iankaikkisen liiton oleman; ja holhon heitä, ja enennän heitä, ja minun pyhäni pitää oleman heidän seassansa iankaikkisesti.

37:27 Ja minun majani pitää oleman heidän seassansa, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa; ja heidän pitää oleman minun kansani.

37:28 Niin että pakanainkin pitää ymmärtämän, että minä \Herra\ pyhitän Israelin; ja minun Pyhäni pitää oleman heidän tykönänsä iankaikkisesti.

38 LUKU

38:1 Ja \Herran\ sana tapahtui minulle ja sanoi:

38:2 Sinä, ihmisen poika, käännä itses Gogia vastaan, joka on Magogin maalla, ja on ylimmäinen MeseKin ja Tubalin päämies, ja ennusta hänestä,

38:3 Ja sano: näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tulen kimppuusi, sinä Gog, joka olet ylimmäinen MeseKin ja Tubalin päämies.

38:4 Ja palautan sinun, ja panen suitset sinun suuhusi ja vien sinun ulos kaiken sinun joukkos, hevostes ja ratsasmiestes kanssa, jotka kaikki ovat jalosti valmiste-

minun palvelialleni Jacobille andanut olen/ josa teidän Isän asunet owat/ heidän ja heidän lapsens ja lasten lapset pitä siellä ijancaickisest asuman. Ja minun palvelian Dawid pitä oleman heidän Ruhtinans ijancaickisest.

37:26 Ja minä teen heidän cansans armon liiton/ sen pitä ijancaickisen liiton heidän cansans oleman/ ja holhon heitä ja enännän heitä/ ja minun Pyhän pitä oleman heidän seasans ijancaickisest.

37:27 Ja minä asun heidän seasans/ ja olen heidän Jumalans/ ja heidän pitä oleman minun Canssan.

37:28 Nijn että pacanaingin pitä ymmärtämän minun olewan HERran/ joca Israelin pyhäxi teke/ ja minun Pyhän pitä oleman heidän tykönäns ijancaickisest.

XXXVIII. Lucu

38:1 JA HERran sana tapahtui minulle/ ja sanoi:

38:2 Sinä ihmisen poica/ käännä idzes Gogi wastan/ joca on Magogin maalla/ ja on jaloin Mesechin ja Tubalin Försti/ ja ennusta hänestä/

ja sano:
38:3 Näitä sano HERra HERra: cadzo/ minä tulen kimpuusi sinä Gog joca olet jaloin Mesechin ja Thubalin Försti.

38:4 Cadzo/ minä palautan sinun/ ja panen suidzet sinun suuhusi/ ja wien sinun ulos caicken sinun jouckos/ hewoistes ja miestes cansa/

<p>ti puettuja, suuren joukon suurine ja pienine kilpineen, miekankantajia kaikki.</p>	<p>tut, joita on suuri joukko, ja kantavat kaikki keihäitä, kilpiä ja miekkoja.</p>	<p>jotca caicki owat jalost walmistetut/ joita on suuri joucko/ ja candawat caicki keihäitä/ kilpejä ja mieckoja.</p>
<p>38:5 Persia, Etiopia ja Puut ovat heidän kanssansa, kilvet ja kypärit on heillä kaikilla.</p>	<p>38:5 Sinun myötäs ovat Perstialaiset, Etiopialaiset ja Putilaiset, jotka kaikki kantavat kilpiä ja rautalakkeja;</p>	<p>38:5 Sinun myötäs on Persialaiset/ Ethiopialaiset ja Putilaiset/ jotca caicki candawat kilpejä ja rautalackeja.</p>
<p>38:6 Goomer ja kaikki sen sotalaumat, Toogarman heimo pohjan periltä ja kaikki sen sotalaumat - lukuisat kansat ovat sinun kanssasi.</p>	<p>38:6 Gomer ja kaikki hänen joukkonsa, ja myös Togarman huone, joka pohjaan päin on, kaiken hänen joukkonsa kanssa; ja sinun myötäs on paljo kansaa.</p>	<p>38:6 Gomer ja hänen jouckons/ ja myös Thogarman huone joca pohja päin on/ caiken hänen juockons cansa/ ja sinun myötäs on paljo Canssa.</p>
<p>38:7 Ole valmis, varustaudu, sinä ja kaikki joukkosi, jotka ovat kokoontuneet sinun luoksesi, ja ole sinä varalla heitä varten.</p>	<p>38:7 Valmista itses, varusta itses hyvin, sinä ja kaikki sinun joukkos, joka sinun myötäs on: ja ole sinä heidän päämiehensä;</p>	<p>38:7 Olcon/ warusta idzes hywin/ sinä ja caicki sinun jouckos/ joca sinun myötäs on/ ja ole sinä heidän päämiehensä/</p>
<p>38:8 Pitkien aikojen perästä sinä saat määräyksen, vuoteten lopulla sinun on karattava maahan, joka on tointunut miekan jäljiltä, koottu monien kansain seasta, - mentävä Israelin vuorille, jotka kauan aikaa olivat olleet rauhaniomaana; se on tuotu pois kansojen seasta, ja he asuvat turvallisina kaikki tynni.</p>	<p>38:8 Sinun pitää kuitenkin viimein rangaistuksi tuleman. Viimeisellä ajalla pitää sinun tuleman siihen maahan, joka on jälleen saatu miekalla, on myös koottu monesta kansasta, Israelin vuorelle, joka kauvan aikaa on autiona ollut; ja on nyt monesta kansasta johdatettu ulos, ja kaikki surutoinna asuvat.</p>	<p>sinun pitä cuitengin wijmein rangaistuxi tuleman. 38:8 Wlimeisellä ajalla pitä sinun tuleman siihen maahan/ joca on jälleens saatu miecalla/ on myös coottu monesta Canssasta/ nimitäin/ Israelin vuorelle/ joca cauwan aica on autiana ollut/ ja on nyt monesta Canssasta johdatettu ulos/ ja caicki surutoinna asuwat.</p>
<p>38:9 Sinä hyökkäät kuin rajuilma, tulet kuin pilvi, peittääksesi maan, sinä ja kaikki sotalaumasasi ja lukuisat kansat, jotka ovat sinun kanssasi.</p>	<p>38:9 Sinun pitää menemän ylös ja tuleman suurella rajuilmalla, ja sinun pitää oleman niinkuin pilvi, joka maan peittää; sinä ja sinun joukkos, ja kansan paljous sinun kanssas.</p>	<p>38:9 Sinun pitä menemän ylös ja tuleman suurella rajuilmalla/ ja sinun pitä oleman nijncuin pilwen/ joca maan peittä/ sinä ja sinun jouckos/ ja Canssan paljous sinun cansas.</p>
<p>38:10 Näin sanoo Herra, Herra: Mutta sinä päivänä tulee mieleesi jotakin, ja sinä mietit pahan juonen</p>	<p>38:10 Näin sanoo Herra, \Herra\: siihen aikaan pitää sinun senkaltaisia aikoman sinun mielessäs, ja pitää pahoja juonia ajatteleman;</p>	<p>38:10 Näitä sano HERra HERra: siihen aican pitä sinun sencaltaisia aicoiman/ ja sinun mielesäs pitä oleman pahoja juonia ja ajatteleman:</p>
<p>38:11 ja sanot: Minä hyökkään suojattomaan maahan, karkaan rauhallisten ihmisten</p>	<p>38:11 Sinun pitää sanoman: minä tahdon hyökätä maakyliin, ja menen heidän päällensä, jotka surutoinna ja</p>	<p>38:11 Minä tahdon hyökytä maan kylihin/ ja menen heidän päällensä/ jotca surutoin-</p>

kimppuun, jotka asuvat turvalisina - asuvat muuria vailla kaikki tyynni, ja joilla ei ole salpoja, ei ovia.

38:12 Sinä aiot saalista saada, ryöstettävää ryöstää, ojentaa kätesi raunioita kohti, jotka on saatu asutuiksi, ja kansaa kohti, joka on koottu pakanakansain seasta, joka on hankkinut karjaa ja omaisuutta ja asuu maan navassa.

38:13 Saba ja Dedan ja Tarsiin kauppiaat ja kaikki heidän nuoret jalopeuransa kyselevät sinulta: 'Oletko sinä menossa saalista saamaan, ryöstettävää ryöstämään? Oletko koonnut joukkosi kantamaan hopeata ja kultaa, ottamaan karjaa ja omaisuutta, suurta saalista saamaan?'

38:14 Sentähden ennusta, ihmislapsi, ja sano Gogille: Näin sanoo Herra, Herra: Sinä päivänä sinä kyllä huomaat, että minun kansani Israel asuu turvallisena,

38:15 ja lähdet asuinpaikastasi pohjan periltä, sinä ja sinun kanssasi lukuisat kansat, jotka kaikki ratsastavat hevosilla: suuri joukko, lukuisa sotaväki.

38:16 Sinä hyökkäät minun kansani Israelin kimppuun kuin pilvi, peittääksesi maan. Päivien lopulla on tämä tapahtuva. Ja minä annan sinun karata maahani, että pakanakansat tulisivat tuntemaan minut, kun minä osoitan pyhyiteni sinussa, Gog, heidän silmäinsä edessä.

murheetoinna asuvat; nämä kaikki asuvat ilman muuria, joilla ei telkiä eikä porttia ole,

38:12 Ettäs kovin ryöstäisit ja julmasti raatelisit, ja antaisit kätes käydä hävitettyjä vastaan, jotka palaneet ovat, ja sitä kansaa vastaan, joka pakanoista koottu on, jotka karjaa kaitsevat ja kauppaatekevät, ja asuvat keskellä maata.

38:13 Rikas Arabia, Dedan, ja meren kauppamiehet, ja kaikki voimalliset, jotka siellä ovat, pitää sinun sanoman: oletkos ollenkin tullut ryöstämään, ja koonnut joukkos perin raatelemaan, ottaakses pois hopian ja kullan ja kootakses karjaa ja tavaraa, ja suurta saalista saadakses?'

38:14 Sentähden ennusta sinä, ihmisen poika, ja sano Gogille: näin sanoo Herra, \Herra\: etkös ymmärrä, koska minun kansani Israel asuu suruttomasti,

38:15 Niin sinä tulet silloin paikastasi, pohjan ääristä, sinä ja paljo kansaa kanssas, kaikki hevosilla, suuri ja väkevä sotajoukko?'

38:16 Ja sinun pitää menemän ylös minun kansaani Israelia vastaan, niinkuin pilvi, joka maan peittää. Viimeisellä ajalla pitää sinun oleman, mutta minä tahdon sentähden antaa sinun tulla minun maalleni, että pakanain pitää oppiman minua tuntemaan, koska minä sinussa, Gog, pyhitetyksi tulen heidän silmäinsä edessä.

na ja murheetoinna asuvat/ nijncuin ne jotca caicki ilman muurita istuwat/ ja joilla ei telkiä eikä porttia ole.

38:12 Ettäs ryöstäisit ja raatelisit/ ja annaisit kätes käydä hävitettyjä wastian/ jotca palainnet owat/ ja sitä Canssa wastian/ joca pacanoista coottu on/ jotca carja caidzewat ja cauppa tekewät/ ja asuwat keskellä maata.

38:13 Ricas Arabia/ Dedan/ ja meren cauppamiehet/ ja caicki jalot jotca siellä owat/ heidän pitä sinulle sanoman: minä luulen ettäs olet tullut ryöstämän/ ja olet coonnut jouckos raateleman/ ottaxes pois hopian ja cullan/ ja cootaxes carja ja tawarata/ ja suurta saalista saadaxes.

38:14 SEntähden ennusta sinä ihmisen poica/ ja sano Gogille: näitä sano HERra HERra:

38:15 Etkös ymmärrä? cosca minun Canssan Israel asu suruttomast/

nijn sinä tulet silloin sinun paicastas/ nimittäin/ pohjan äristä/ sinä ja paljo Canssa cansas/ caicki hewoisilla/ suuri ja wäkewä joucko.

38:16 Ja sinun pitä menemän ylös minun Canssani Israeli wastian/ nijncuin pilwi/ joca maan peittä. Sencaltaisia pitää wijmeisellä ajalla tapahtuman/ mutta minä tahdon sentähden anda sinun tulla minun maaleni/ että pacanain pitä oppiman minua tundeman/ cosca minä sinus Gog pyhite-tyxi tulen heidän silmäinsä

38:17 Näin sanoo Herra, Herra: Etkö se ole sinä, josta minä muinaisina päivinä puhuin palvelijaini, Israelin profeettain, kautta, jotka niinä päivinä ennustivat, vuodesta vuoteen, että minä annan sinun karata heidän kimp- puunsa?

38:18 Mutta sinä päivänä, jona Goog karkaa Israelin maahan, sanoo Herra, Herra, nousee minun vihani hehku.

38:19 Kiivaudessani, tuimuu- teni tuleessa minä sanon: To- tisesti tulee sinä päivänä suu- ri maanjäristys Israelin maa- han.

38:20 Ja minun edessäni va- pisevat meren kalat ja tai- vaan linnut ja metsän eläimet ja kaikki maassa liikkuvat ma- telijat ja kaikki ihmiset, jotka maan pinnalla ovat; ja vuoret luhistuvat, ja vuorenpenger- mät sortuvat, ja kaikki muurit sortuvat maahan.

38:21 Ja minä kutsun häntä vastaan kaikille vuorilleni mie- kan, sanoo Herra, Herra: toi- sen miekka on oleva toista vastaan.

38:22 Minä käyn oikeutta hä- nen kanssansa rutolla ja ve- rellä. Ja minä annan sataa kaatosadetta, raekiviä, tulta ja tulikiveä hänen päällensä, hänen sotalaumojensa päälle ja lukuisain kansojen päälle, jotka hänen kanssansa ovat.

38:23 Niin minä osoitan suu-

38:17 Näin sanoo Herra, \Herra\: sinä olet se, josta minä olen muinen sanonut minun palvelijaini Israelin prophetain kautta, jotka sii- hen aikaan ennustivat, mi- nun tahtovani antaa sinun tulla heidän päällensä.

38:18 Ja sen pitää silloin ta- pahtuman, koska Gog tulee Israelin maata vastaan sanoo Herra, \Herra\, pitää minun vihani nouseman minun julmuudessani.

38:19 Ja minä puhun näitä minun kiivaudessani, ja mi- nun vihani tuleessa: että sil- loin pitää suuren vavistuk- sen oleman Israelin maalla;

38:20 Että minun kasvoini edessä pitää kalat meressä vapiseman, linnut taivaan alla, eläimet kedolla, ja kaik- ki, jotka matelevat ja liikku- vat maan päällä, ja kaikki ihmiset, jotka maan päällä ovat, ja vuoret pitää kukis- tettaman, ja seinät ja kaikki muurit maahan putooman.

38:21 Mutta minä kutsun miekan häntä vastaan kaikil- la minun vuorillani, sanoo Herra, \Herra\; niin että jo- kaisen miekan pitää tuleman toinen toistansa vastaan.

38:22 Ja minä tuomitsen hänen rutolla ja verellä; ja annan sataa räntää ja raeki- viä, tulta ja tulikiveä hänen ja hänen joukkonsa päälle, ja sen paljon kansan päälle, joka hänen kanssansa on.

38:23 Juuri niin pitää minun

edes.

38:17 Näitä sano HERra HER- ra: sinä olet se/ josta minä olen muinen sanonut minun palweliaini Israelin Prophetain cautta/ jotca siihen aican ennustit minun tahtowani an- da sinun tulla heidän pääl- lens.

38:18 Ja sen pitä silloin ta- pahtuman/ cosca Gog tule caicke Israelin maata wastian/ sano HERra HERra/ pitä mi- nun wihan nouseman minun julmudesani.

38:19 Ja minä puhun näitä minun kijwauxesani/ ja minun wihani tulesa: sillä silloin pitä suuren wapistuxen oleman Israelin maalla.

38:20 Että minun caswoni edes pitä calat meres wa- piseman/ linnut taiwan alla/ eläimet kedolla/ ja caicki jotca matelewat ja lijckuwat maan päällä/ ja caicki ihmi- set jotca maan päällä owat/ ja vuoret pitä cukistettaman/ ja seinät ja caicki muurit maahan putoman.

38:21 MUtta minä cudzun miecan heidän päällens caikil- la minun wuorillani/ sano HERra HERra/ nijn että jo- caidzen miecan pitä tuleman toinen toistans wastian.

38:22 Ja minä duomidzen heitä rutolla ja werellä/ ja annan sata rändä rakehitten cansa/ tulda ja tulikiwe hä- nen ja hänen jouckons pääl- le/ ja sen paljon Canssan päälle/ joca hänen cansans on.

38:23 Juuri nijn pitä minun

ruuteni ja pyhytyeni sekä teen itseni tunnetuksi lukuisain pakanakansain silmien edessä. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

Hesekiel 39 LUKU

39:1 Ja sinä, ihmislapsi, ennusta Gogia vastaan ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä tulen sinun tykösi, Gog, sinä Roosin, Mese-kin ja Tuubalin ruhtinas.

39:2 Minä kuljetan sinua, taltutan sinua, nostatan sinut pohjan periltä ja annan sinun hyökätä Israelin vuorille.

39:3 Mutta minä lyön joutsesi sinun vasemmasta kädestäsi ja pudotan nuolesi sinun oikeasta kädestäsi.

39:4 Israelin vuorille sinä olet kaatuva, samoin kaikki sinun sotalaumasi ja kansat, jotka sinun kanssasi ovat: minä annan sinut petolinnuille, kailkille siivekkäille ja metsän eläimille ruuaksi.

39:5 Kentälle sinä kaadut. Sillä minä olen puhunut, sano Herra, Herra.

39:6 Ja minä lähetän tulen Maagogiin ja rantamaalla turvassa asuvien keskeen. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

39:7 Ja pyhän nimeni minä teen tunnetuksi kansani Israelin keskuudessa enkä enää salli häväistävän pyhää nimeäni. Ja pakanakansat tulevat tietämään, että minä olen

suureksi, pyhäksi ja tutuksi tuleman monien pakanain edessä, että heidän pitää ymmärtämän minun olevan \Herra\.

39 LUKU

39:1 Ja sinä, ihmisen poika, ennusta Gogia vastaan ja sano: näin sanoo Herra, \Herra\: katso, minä tulen sinun kimppuusi, Gog, sinä joka olet Mese-kin ja Tubalin ylimmäinen päämies;

39:2 Ja tahdon sinun palauttaa ja houkutella ulos, ja noudan sinun pohjan ääristä, ja annan sinun tulla Israelin vuorille:

39:3 Ja lyön joutsen pois sinun vasemmasta kädestäs ja heitän sinun nuolesi oikeasta kädestäs.

39:4 Israelin vuorilla pitää sinun kaatuman, kaiken sinun joukkos kanssa ja sen väen kanssa, joka sinun tykönsä on. Minä annan sinun linnuille, kusta ikänä he lentävät, ja eläimille ruuksi.

39:5 Sinun pitää lankeeman kedolla; sillä minä Herra, \Herra\ olen sen sanonut.

39:6 Ja minä heitän tulen Magogin päälle ja niiden päälle, jotka luodoissa surutoinna asuvat; ja heidän pitää ymmärtämän minun olevan \Herran\.

39:7 Ja minä tahdon tehdä minun pyhän nimeni tiettäväksi minun kansani Israelin seassa, ja en tahdo enään antaa minun pyhää nimeäni häväistä; vaan pakanain pitää ymmärtämän minun ole-

jaloxi/ pyhäxi ja tutuxi tuleman monein pacanain edes/ että heidän pitää ymmärtämän minun olevan HERran.

XXXIX. Lucu

39:1 JA sinä ihmisen poica/ ennusta Gogi wastan/ ja sano:

39:2 Näitä sano HERra HERra: cadzo/ minä tulen sinun kimpuus Gog/ sinä joca olet Mesechin ja Thubalin jaloin Försti:

cadzo/ minä tahdon sinun palautta ja haucutella ulos/ ja noudan sinun pohjan äristä/ ja annan sinun tulla Israelin vuorille:

39:3 Ja lyön joudzen pois sinun wasemasta kädestäs/ ja heitän sinun nuoles pois sinun oikeasta kädestäs.

39:4 Israelin vuorilla pitä sinä woitettaman/ caiken sinun jouckos cansa/ ja sen wäen cansa joca sinun tykönsä on. Minä annan sinun linnuille/ custa ikänäns he lendäwät/ ja kedon eläimille ruaxi.

39:5 Sinun pitä langeman kedolla: sillä minä HERra HERra olen sen sanonut.

39:6 Ja minä heitän tulen Magogin päälle/ ja nijden päälle jotca luodoisa surutoinna asuwat/ ja heidän pitää ymmärtämän minun olevan HERran:

39:7 Sillä minä tahdon tehdä minun pyhän nimeni tiettäwäxi minun Canssani Israelin seas/ ja en tahdo enä anda minun pyhä nimeni häwäistä: waan pacanain pitää ymmärtämän

Herra, Israelin Pyhä.	van \Herran\ Israelin pyhän.	minun olewan HERran Israelin pyhän.
39:8 Katso, se tulee, se tapahtuu, sanoo Herra, Herra: tämä on se päivä, josta minä olen puhunut.	39:8 Katso, jos se on parhaallansa tullut ja tapahtunut, sanoo Herra, \Herra\: se on se päivä, josta minä olen puhunut.	39:8 Cadzo/ jo se on parhaallans tullut ja tapahtunut/ sano HERra HERra: se on se päiwä/ josta minä olen puhunut.
39:9 Israelin kaupunkien asukkaat menevät ulos ja sytyttävät ja polttavat aseita, pieniä ja suuria kilpiä, jousia, nuolia, käsikarttuja ja keihäitä. He pitävät niitä polttoaineina seitsemän vuotta;	39:9 Ja Israelin kaupunkien asuvaisten pitää lähtemän ulos, ja tekemän valkian, ja polttaman sota-aseet, kaikelaiset kilvet, nuolet, seipäät ja kanget; jotka kestävät palaa seitsemän ajastaikaa.	39:9 Ja Israelin Caupungin asuvaisten pitä lähtemän ulos ja tekemän walkian/ ja polttaman aset/ kilwet/ keihät/ joudzet/ nuolet/ seipät ja canget/ jotca kestävät pala seidzemen ajastaica.
39:10 eivät he kannu puita kedolta eivätkä hakkaa metsistä, vaan pitävät polttoaineina aseita. Näin he saalistavat saalistajiaan ja ryöstävät ryöstäjiään, sanoo Herra, Herra.	39:10 Niin ettei tarvita hakea puita kedolta, eli pidä metsästä hakattaman; sillä he polttavat sota-aseita; ja pitää ryöstämän niitä, joilta he ovat ryöstetyt, ja raateleman niitä, joilta he olivat raadelut, sanoo Herra, \Herra\.	39:10 Nijn ettei tarwita hake puita kedolda/ eli pidä medzästä hacattaman: waan ne kestävät pala: Ja pitä ryöstämän nijldä/ joilda he owat ryöstetyt/ ja raateleman nijtä/ joilda he olit raadeltut/ sano HERRA HERRA.
39:11 Sinä päivänä minä annan Googille siellä, Israelissa, hautasijan, 'Kulkijain laakson', itää kohden merestä; se sulkee tien noilta kulkijoilta. Sinne haudataan Goog ja koko hänen meluisa joukkonsa, ja sille pannaan nimeksi: 'Googin meluisan joukon laakso.'	39:11 Ja sen pitää silloin tapahtuman, että minä annan Gogille paikan hautaamiseksi Israelissa, sen laakson, josta meren tykö itään päin mennään, niin että ne, jotka siitä menevät ohitse, pitää sieramensa tukitseman; ja heidän pitää Gogin joukkoinensa siihen hautaaman, ja se pitää kutsuttaman Gogin joukon laaksoksi.	39:11 JA sen pitä silloin tapahtuman/ että minä annan Gogille paican hautamisexi Israelis/ nimittäin/ sen laxon josta meren tygö itän päin mennän/ nijn että ne jotca sijtä menewät ohidze/ pitä sijtä cauhistuman/ että Gog on jouckoinens siihen haudattu/ ja se pitä cudzuttaman Gogin joucon laxoxi.
39:12 Niitä hautaa Israelin heimo seitsemän kuukautta puhdistaa maan.	39:12 Mutta Israelin huoneen pitää heitä hautaaman, että maa sen kautta pitää puhdistettaman koko seitsemän kuukautta.	39:12 Mutta Israelin huonen pitä heitä hautaman coco seidzemen Cuucautta/ että maa sen cautta pitä puhdistettaman.
39:13 Koko maan kansa haudataa heitä, ja se on koitua heille kiitokseksi sinä päivänä, jona minä näytän kunniani, sanoo Herra, Herra.	39:13 Ja kaikella maakunnan kansalla pitää tekemistä oleman heidän hautaamisesansa, ja pitää saaman siitä kuuluisan nimen; että minä sinä päivänä kunnioitetuksi tulen, sanoo Herra, \Herra\.	39:13 Ja caikella Canssalla maalla pitä tekemist oleman heidän hautamisesans/ ja pitä saaman sijtä ylistyksen/ että minä olen sinä päiwänä osottanut minun jaloudeni/ sano HERra HERra.
39:14 Valitaan vakinaiset	39:14 Ja heidän pitää aset-	39:14 Ja heidän pitä lähet-

<p>miehet, jotka kulkevat maata ja hautaavat noita kulkijoita, mitä niitä vielä on jäljellä maan pinnalla, puhdistaa sensa sen; seitsemän kuukauden kuluttua he sen tutkivat läpikotaisin.</p>	<p>taman miehiä käymään joka päivä maata ympäri, ja heidän kanssansa kuolleiden hautain kaivajat, hautaaman jääneitä maan päällä, että se puhdistettaisiin; seitsemän kuukauden perästä pitää heidän rupeeman sitä tutkistelemaan.</p>	<p>tämän miehet käymän joca paicas maata ymbärins/ ja heidän cansans cuolluitten hautain caiwajat/ hautaman jäänyitä maan päällä/ että se puhdistettaisiin: seidzemen Cuucauden perästä pitä heidän rupeman sitä tutkisteleman.</p>
<p>39:15 Kun nämä kulkijat kulkevat maata ja joku heistä näkee ihmisen luut, laittaa hän niitten ääreen kivimerkin, siihen asti että haudankaivajat saavat ne haudatuiksi 'Googin meluisan joukon laaksoon.'</p>	<p>39:15 Ja ne, jotka maata käyvät ympäri ja jossakussa paikassa ihmisen luut näkevät, heidän pitää siihen merkin paneman; siihenasti kuin haudankaivajat ne myös Gogin joukon laaksoon hautavat.</p>	<p>39:15 Ja ne jotca maata käyvät ymbärins/ ja josacusa paicas ihmisen luut näkewät/ heidän pitä siihen merkin paneman/ siihenasti cuin haudan caiwajat ne myös Gogin joucon laxoon hautawat.</p>
<p>39:16 Onpa eräällä kaupungillakin nimenä Hamona. - Niin he puhdistavat maan.</p>	<p>39:16 Kaupunki myös pitää siellä kutsuttaman Hamonaksi: niin pitää heidän maan perkaaman.</p>	<p>39:16 Caupungi myös pitää siellä cudzuttaman Hamonaxi. Nijn heidän pitä maan percaman.</p>
<p>39:17 Ja sinä, ihmislapsi! Näin sanoo Herra, Herra: Käske lintuja, kaikkia siivekkeitä, ja kaikkia metsän eläimiä: Kokoontukaa, tulkaa, yhtykää joka taholta minun teurasuhrilleni, jonka minä teitä varten uhraan, suurelle teurasuhrille Israelin vuorille; syökää lihaa ja juokaa verta.</p>	<p>39:17 Nyt sinä ihmisen poika, näin sanoo Herra, \Herra\: sano kaikille linnuille, kusta ikänä he lentävät, ja kaikille eläimille kedolla: kokoontukaat ja tulkaat tänne, tulkaat kokoon joka paikasta ympäriltä minun teurasuhrilleni, jonka minä teille teurastan suureksi teurasuhriksi Israelin vuorilla, ja syökää lihaa, ja juokaat verta.</p>	<p>39:17 NYt sinä ihmisen poica/ näin sano HERra HERra: sano caikille linnuille custa ikänäns he lendäwät ja caikille eläimille kedolla: cootcat teitän ja tulcat tänne/ tulcat cocoon jocapaicast ymbärildä minun teurasuhrilleni/ jonga minä teille teurastan/ suurexi teurasuhrixi Israelin wuorilla/ ja syökät liha/ ja juocat werta.</p>
<p>39:18 Syökää sankarien lihaa ja juokaa maan ruhtinaitten verta - oinaita, lampaita, kauriita ja härkiä, kaikki tynni Baasanissa syötettyjä.</p>	<p>39:18 Teidän pitää syömän väkevän lihaa, ja juoman maan päämiesten verta; oinaisten, karitsain, kauristen, härkäin, jotka kaikki lihavat ja hyvin syötetyt ovat.</p>	<p>39:18 Teidän pitä syömän wäkewän liha ja juoman Förstein werta maan päällä/ jääräin/ caridzain/ cauristen/ härkäin/ jotca caicki lihawat ja hywin syötetyt owat.</p>
<p>39:19 Syökää itsenne kylläiksi rasvasta ja juokaa itsenne juovuksiin verestä, teurasuhrista, jonka minä teitä varten uhraan.</p>	<p>39:19 Ja teidän pitää syömän lihavuutta, niin että te ravituksi tulette, ja juoman verta, niin että te juovuksiin tulette, siitä teurasuhrista, jonka minä teille teurastan.</p>	<p>39:19 Ja teidän pitä syömän sitä lihawat/ njn että te rawituxi tuletta/ ja juoman werta/ njn että te juoxin tuletta/ sijtä teurasuhrista/ cuin minä teille teurastan.</p>
<p>39:20 Tulkaa kylläisiksi minun</p>	<p>39:20 Ravitkaat teitänne mi-</p>	<p>39:20 Rawitcat teitän minun</p>

pöydässäni ratsuista ja vau-
nuhevosista, sankareista ja
kaikenkaltaisista sotamiehistä,
sanoo Herra, Herra.

39:21 Minä asetan kunniani
pakanakansojen keskeen, ja
kaikki pakanakansat saavat
nähdä minun tuomioni, jonka
minä toimitan, ja käteni, jon-
ka minä lasken heidän pääl-
lensä.

39:22 Mutta Israelin heimo
tulee tietämään, että minä,
Herra, olen heidän Jumalansa
siitä päivästä lähtien ja aina
eteenpäin.

39:23 Ja pakanakansat tule-
vat tietämään, että Israelin
heimo joutui pakkosiirtolaisuus-
teen syntivelkansa tähden,
koska olivat olleet minulle
uskottomat, ja minä kätkin
heiltä kasvoni, ja niin minä
annoin heidät heidän vihollis-
tensa käsiin, ja he kaatuivat
miekkaan kaikki tyynni.

39:24 Minä tein heille heidän
saastaisuutensa ja rikkomus-
tensa mukaan ja kätkin heiltä
kasvoni.

39:25 Sentähden, näin sanoo
Herra, Herra: Nyt minä kään-
nän Jaakobin kohtalon ja
armahdan kaikkea Israelin
heimoa ja kiivailen pyhän ni-
meni puolesta.

39:26 Ja häpeänsä ja kaiken
uskottomuutensa, jota he
ovat minulle osoittaneet, he
unhottavat, asuessaan nyt
maassansa turvallisina, ke-
nenkään peloittelematta.

nun pöydälläni hevosista ja
ratsastajista, väkevistä ja
kaikkinaisesta sotaväestä,
sanoo Herra, \Herra\.

39:21 Ja minä annan minun
kunniani tulla pakanain se-
kaan, niin että kaikki paka-
nat pitää näkemän minun
tuomioni, jonka minä olen
tehnyt, ja minun käteni, jon-
ka minä olen pannut heidän
päällensä.

39:22 Ja Israelin huoneen
pitää ymmärtämän, että mi-
nä \Herra\ olen heidän Ju-
malansa, siitä päivästä ja
aina edemmä.

39:23 Niin myös kaikkein
pakanain pitää ymmärtämän
Israelin huoneen pahain te-
koinsa tähden viedyksi pois,
sentähden että he minua
vastaan rikkoneet ovat; ja
minä peitin kasvoni heidän
edestänsä, ja annoin heitä
vihollistensa käsiin, niin että
heidän kaikkein piti miekan
kautta lankeeman.

39:24 Niinkuin heidän saas-
taisuutensa ja pahat tekonsa
ansainneet olivat, tein minä
heille, ja peitin minun kas-
voni heidän edestänsä.

39:25 Sentähden näin sanoo
Herra, \Herra\ : nyt minä
tahdon pelastaa Jakobin
vangit, ja armahtaa koko Is-
raelin huonetta, ja kiivoitella
minun pyhän nimeni tähden.

39:26 Mutta heidän pitää
kantaman häväistyksensä ja
rikoksensa, joilla he ovat
rikkoneet minua vastaan,
koska he surutoinna maal-
lansa asuvat, niin ettei ken-
kään heitä peljätä.

päydälläni hewoisista ja rad-
zastaista/ wäkwistä/ ja
caickinaisesta sotaväestä/
sano HERra HERra.

39:21 Ja minä annan minun
jaloudeni tulla pacanain se-
caan/ nijn että caicki paca-
nat pitä näkemän minun
duomioni/ jonga minä olen
tehnyt: ja minun käteni/ jon-
ga minä olen pannut heidän
päällens.

39:22 Ja Israelin huonen pitä
juuri näin ymmärtämän/ mi-
nun HERran/ olewan heidän
Jumalans/ sijtä päiwästä ja
aina edemmä.

39:23 Nijn myös caickein pa-
canain pitä ymmärtämän Is-
raelin huonen heidän pahain
tecoins tähden/ ja cuin he
minua watan rickonet owat/
wiedyxi pois: mingätähden
minä lymytin minun caswoni
heidän edestäns/ ja annoin
heidän wihollistens käsijn/
nijn että heidän caickein pitä
miecan cautta langeman/

39:24 Nijn cuin heidän rico-
xens ja pahat tecons ansain-
net olit/ tein minä heille/ ja
lymytin minun caswoni heidän
edestäns.

39:25 SAno sijs HERra HERra:
nyt minä tahdon pelasta Ja-
cobin fangit/ ja armahta co-
co Israelin huonetta/ ja kij-
woitella minun pyhän nimeni
tähden.

39:26 Mutta heidän pitä can-
daman heidän häwäistyxsens
ja ricoxens/ jolla he owat
rickonet minua watan: cosca
he surutoinna heidän maal-
lans asuwat/ nijn ettei ken-
gän heitä peljätä.

39:27 Kun minä tuon heidät takaisin kansojen seasta ja kokoan heidät heidän vihamiestensä maista, niin minä osoitan heissä pyhytyeni lukuisain pakanakansain silmien edessä.

39:28 Ja he tulevat tietämään, että minä, Herra, olen heidän Jumalansa, kun minä, vietyäni heidät pakkosiirtolaisuuteen pakanakansojen luokse, kokoan heidät omaan maahansa enkä jätä sinne jäljelle ainoatakaan heistä.

39:29 Enkä minä enää kätke heiltä kasvojani, sillä minä vuodatan Henkeni Israelin heimon päälle, sanoo Herra, Herra.

Hesekiel 40 LUKU

40:1 Meidän pakkosiirtolaisuutemme kahdentenakymmenentenä viidentenä vuotena, vuoden alussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, neljäntenätoista vuotena kaupungin valloituksen jälkeen, juuri sinä päivänä tuli minun päälleni Herran käsi, ja hän vei minut sinne.

40:2 Jumalan näyissä hän vei minut Israelin maahan ja laski minut hyvin korkealle vuorelle, jolla oli ikäänkuin kaupunki rakennettuna, etelään päin.

40:3 Hän vei minut sinne. Ja katso, oli mies, näöltänsä vasken kaltainen, ja pella-vanuora oli hänellä kädesänsä sekä mittaruoko, ja hän seisoi portilla.

39:27 Ja minä olen heidät kansoista jälleen kotia tuonut, ja koonnut heitä viholistensa maalta, ja olen heissä pyhitetyksi tullut monien pakanain silmäin edessä.

39:28 Ja niin pitää heidän ymmärtämän, että minä \Herra\ olen heidän Jumalansa, joka olen antanut viedä heitä pois pakanain sekaan, ja antanut taas koota heitä maallensa, ja en antanut yhtäkään heistä sinne jäädä.

39:29 Ja en minä enään tahdo peittää minun kasvojani heidän edestänsä; sillä minä olen vuodattanut minun henkeni Israelin huoneen päälle, sanoo Herra, \Herra\.

40 LUKU

40:1 Viidentenä vuotena kolmattakymmentä meidän vankiudestamme, vuoden alussa, kymmenentenä päivänä ensimmäisessä kuukaudessa, se on neljästoista kymmenes vuosi, sittekuin kaupunki hävitettiin, juuri sinä päivänä tuli \Herran\ käsi minun päälleni, ja vei minun sinne.

40:2 Ja Jumalan näyissä vei hän minut Israelin maalle ja asetti minun sangen korkialle vuorelle; ja siellä oli niin kuin rakennettu kaupunki etelään päin.

40:3 Ja koska näyissä vei hän minut Israelin maalle ja asetti minun sangen korkialle vuorelle; ja siellä oli niin kuin rakennettu kaupunki etelään päin.

39:27 Ja minä olen heidän Canssoista jälleens cotia tuonut/ ja coonnut heitä viholistens maalda/ ja minä olen heissä pyhitetyxi tullut/ moinein pacanain silmäin edes.

39:28 Ja nijn pitä heidän ymmärtämän/ että minä HERra olen heidän Jumalans/ joca olen andanut heitä wiedä pois pacanain secaa/ ja andanut taas heitä coota heidän maallens/ ja en yhtäkän heistä andanut sinne jäädä.

39:29 Ja en minä enä tahdo peittä minun caswoni heidän edestäns: sillä minä olen wuodattanut minun hengeni Israelin huonen päälle/ sano HERra HERra.

XL. Lucu

40:1 Wljddenä vuotena colmattakymmendä meidän fangiudestam/ vuoden algus/ kymmendenä päivänä ensimmäises Cuucaudes/ se on neljästoistakymmenes vuosi sijtte cuin Caupungi häwitettin.

40:2 Juuri sinä päivänä tuli HERran käsi minun päälleni/ ja wei minun sinne pois Jumalan näyn cautta/ nimitäin/ Israelin maalle/ ja asetti minun sangen corkialle vuorelle/ siellä rakettin nijncuin Caupungita eteläsä päin.

40:3 JA cosca hän minun oli sinne wienyt/ cadzo/ nijn siellä oli yxi mies/ jonga caswo wälckyi nijncuin waski/ hän seisoi portis/ ja hänellä oli mittanuora/ ja mittariucu

40:4 Ja mies puhui minulle: Ihmislapsi, katso silmilläsi, kuule korvillasi ja ota huomiosi kaikki, mitä minä sinulle näytän; sillä sinut on tuotu tänne sitä varten, että nämä sinulle näytettäisiin. Ilmoita kaikki, mitä näet, Israelin heimolle.

40:5 Ja katso, oli muuri temppelin ulkopuolella, yltymäpäri sen. Ja miehen kädessä oli mittaruoko, kuusikyynäräinen, kyynärään luettuna kyynärä ja kämmenenleveys. Ja hän mittasi muurirakennuksen leveyden: yksi ruoko, ja korkeuden: yksi ruoko.

40:6 Sitten hän meni portille, jonka etupuoli oli itää kohden, nousi ylös sen portaita ja mittasi portin kynnyksen: se oli yhden ruovon levyinen - ensimmäinen kynnyks: yhden ruovon levyinen.

40:7 Sivuhuone oli aina yhden ruovon pituinen ja yhden ruovon levyinen, ja sivuhuoneitten väliä oli viisi kyynärää. Portin kynnyks porttieteisen laidassa, sisäpuolella: yksi ruoko.

40:8 Ja hän mittasi porttieteisen, joka oli sisäpuolella: yksi ruoko.

40:9 Ja hän mittasi porttieteisen: kahdeksan kyynärää, ja sen seinäpatsaat: kaksi kyynärää. Ja porttieteinen oli sisemmällä puolen.

40:10 Itää kohden antavan portin sivuhuoneita oli kolme

40:4 Ja se mies sanoi minulle: sinä, ihmisen poika, katso silmilläs ja kuule korvillas, ja pane sydämees kaikki, mitä minä sinulle osoitan; sillä sentähden olen minä sinun tänne tuonut osoittaakseni sinulle, että kaikki ne, mikä sinä tässä näet, Israelin huoneelle ilmoittaisit.

40:5 Ja katso, muuri oli ulkonaisella puolella ympäri kaiken huoneen. Ja miehellä oli mittariuku kädessä, kuusi kyynärää ja kämmenenleveyden pitkä; ja hän mittasi rakennuksen leveydelle ja korkeudelle, kaikki yhdellä riuvulla.

40:6 Ja hän tuli portin tykö, joka oli itään päin, ja meni ylös hänen astuimistansa; ja mittasi portin kynnyksen, kummankin yhden riukumitan leveäksi.

40:7 Ja kammiot, jotka olivat molemmilla puolilla porttia, mittasi hän myös yhden riukumitan leveäksi, ja kammioitten välin viisi kyynärää leveäksi, ja hän mittasi myös portin kynnyksen, esihuoneen portin tykönä sisimmäisellä puolella, yhden riukumitan.

40:8 Ja mittasi portin esihuoneen sisimmäisellä puolella yhden riukumitan.

40:9 Ja mittasi esihuoneen portin kahdeksan kyynärää ja sen kynnykset kaksi kyynärää, ja esihuoneen portin sisimmäisellä puolella.

40:10 Ja kammioita oli kolme kummallakin puolella, portin tykönä itään päin, yk-

hän kädessänsä.

40:4 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poica/ cadzo/ ja cuule tarcasti/ ja ota wari sijtä cuin minä sinulle osoitan: sillä sentähden olen minä sinun tänne tuonut osotaxeni sinulle/ että caicki ne cuins täsä näet/ Israelin huonelle ilmoitaisit.

40:5 Ja cadzo/ yxi seinä oli huonen ulcoisella puolella caicki ymbärins/ ja miehellä oli mittariucu kädes/ se oli cuutta kynärätä ja kämmenenleweyttä pitkä/ ja hän mittais rakennuxen leweydelle ja corkeudelle/ caicki tällä riugulla.

40:6 Ja hän tuli portin tygö/ joca oli itä päin/ ja meni ylös hänen trapuistans/ ja mittais portin kynnyxen/ cummangin yhtä riucumitta lewexi.

40:7 Ja Camarit jotca olit molemmilla puolilla porttia/ mittais hän myös yhtä riucumitta pitkäxi ja yhtä riucumittata lewiäxi/ ja Camarein wälin wijttä kynärätä lewiäxi. Ja hän mittais myös portin kynnyxen/ esihuonen portin tykönä sisälmaisellä puolella yhtä riucumitta.

40:8 Ja hän mittais portin/ esihuonen sisälmaisellä puolella/ yhtä riucumitta:

40:9 Ja mittais esihuonen portin cahdexata kynärätä/ ynnä kynnysten cansa/ ja esihuonen portin sisälmaisellä puolella.

40:10 Ja Camareita oli colme cummallakin puolella portin

kummallakin puolella. Ne kolme olivat yhtä suuria, ja niiden seinäpatsaat kummallakin puolella olivat yhtä suuria.	si niin avara kuin toinenkin. Ja molemmilla puolilla olivat kynnykset, jotka olivat yhdensuuruiset.	tykönä itä päin/ yxi niijn awara cuin toinengin. Ja molemmilla puolilla olit kynnyxet/ jotca olit yhden suurudet.
40:11 Ja hän mittasi portin oviaukon leveyden: kymmenen kyynärää, ja portin pituuden: kolmetoista kyynärää.	40:11 Sitte mittasi hän oven leveyden kymmenen kyynärää ja portin korkeuden kolmetoistakymmentä kyynärää.	40:11 Sijtte mittais hän coco portin sian/ nimittäin/ kymmenen kynärätä/ ja corkeuden portin tygö colmetoistakymmendä kynärätä.
40:12 Mutta sivuhuoneitten edessä oli aitaus: yksi kyynärä, samoin toisella puolella oleva aitaus: yksi kyynärä; ja kukin sivuhuone kummallakin puolella: kuusi kyynärää.	40:12 Ja kammioin edessä oli sia molemmilla puolilla, kyynärän leveydeltä; mutta kammiot olivat kuusi kyynärää molemmille puolille.	40:12 Ja Camarein edes olit siat molemmilla puolilla/ kyynärän leweydeldä: mutta Camarit olit cuusi kynärätä molemmilla puolilla.
40:13 Ja hän mittasi portin, yhden sivuhuoneen katosta toisen kattoon: leveys oli kaksikymmentä viisi kyynärää, ovet vastatusten.	40:13 Ja hän mittasi portin, yhden kammion katosta toiseen, viisikolmattakymmentä kyynärää leveydelle; ja ovet olivat suutasuuksin.	40:13 Ja hän mittais portist/ yhden Camarin catosta toisen Camarin catton/ wijsicolmatta kymmendä kynärätä/ leweydelle: ja owet olit suuta suurin.
40:14 Sitten hän otti mitan seinäpatsaista: kaksikymmentä kyynärää. Seinäpatsaisiin liittyi esipiha portin ympärillä.	40:14 Hän teki myös oven päälliset kuusikymmentä kyynärää ja esihuoneen oven päällisen yltäylitse porttia.	40:14 Hän teki myös päälliset cuusikymmendä kynärätä/ ja esihuonen päällisen yldäylidzen porttia.
40:15 Ja sisäänkäyntiportin edestä sisäportin eteisen eteen oli viisikymmentä kyynärää.	40:15 Ja portin läpikäytävää esihuoneen tykö sisimäiseen porttiin oli viisikymmentä kyynärää.	40:15 Ja esihuonen tygö sisälmäiseen porttijn oli wijsikymmendä kynärätä.
40:16 Portissa yltympäri oli sisäänpäin, sivuhuoneisiin ja niitten seinäpatsaisiin päin, avartuvia ikkuna-aukkoja; samoin eteisissä. Ikkuna-aukot ympärinsä laajenivat sisäänpäin. Ja seinäpatsaissa oli palmukoristeita.	40:16 Ja siinä olivat ahtaat akkunat kammioissa ja päällisissä, sisimäisellä puolella yltäylitse portin; juuri niin oli myös sisäpuolella kaikki ympäri, ja oven päällisessä olivat kauniit palmupuut.	40:16 Ja sijnä olit soucat ackunat Camareisa ja päällisissä/ sisälmäisellä puolella yldäylidzen portin. Ja ackunat olit myös esihuones caicki ymbärins/ ja päällises olit caicki ymbärins caunit palmupuut leicatut.
40:17 Sitten hän vei minut ulompaan esipihaan. Ja katso: ympäri esipihaan oli kammioita ja kivillä laskettu permanto. Kivillä lasketun permannon laidassa oli kolmekymmentä kammiota.	40:17 Ja hän vei minun vielä edemmäksi äärimäiseen kartanohon, ja katso, siellä olivat majat, ja permanto laskettu kartanon yli ympäri, ja kolmekymmentä kammiota permannolla.	40:17 Ja hän wei minun vielä edemmä/ ärimmäiseen cartanohon/ ja cadzo/ siellä olit majat/ ja permando/ cartanos caicki ymbärins/ ja colmekymmendä Camarita permannolla.
40:18 Kivillä laskettu perman-	40:18 Ja permanto oli mo-	40:18 Ja permando oli mo-

to oli porttien sivuseinämillä, porttien pituuden mukaisesti; tämä oli alempi kivillä laskettu permanto.

40:19 Ja hän mittasi leveyden alemman portin edestä sisemmän esipihan edustalle, ulkopuolelle: sata kyynärää sekä itä- että pohjoispuolella.

40:20 Sitten hän mittasi sen portin pituuden ja leveyden, jonka etupuoli oli pohjoista kohden ja joka vei ulompaan esipihaan.

40:21 Siinä oli kolme sivuhuonetta kummallakin puolella, ja sen seinäpatsaat ja eteinen olivat yhtä suuret kuin ensimmäisessä portissa. Sen pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentä viisi kyynärää.

40:22 Ja sen ikkuna-aukot, eteinen ja palmukoristeet olivat yhtä suuret kuin portin, jonka etupuoli oli itää kohden, ja sinne noustiin seitsemää porrasta, ja niistä eteenpäin oli sen eteinen.

40:23 Sisemmällä esipihalla oli portti porttia vastassa pohjoista ja itää kohden. Ja hän mittasi portista porttiin: sata kyynärää.

40:24 Sitten hän kuljetti minua etelää kohden, ja katso, tuli portti, joka antoi etelää kohden. Ja hän mittasi sen seinäpatsaat ja eteisen: ne olivat yhtä suuret kuin nuo toiset.

40:25 Ja siinä ja sen eteisesä oli ikkuna-aukkoja ympärinsä, samanlaisia kuin nuo toiset ikkuna-aukot. Pituus oli

lemmissa porteissa niin pitkä kuin portitkin olivat; ja tämä oli alimainen permanto.

40:19 Ja hän mittasi alimaisesta portista leveyden sisimmäiseen kartanohon asti ulkopuolelta, sata kyynärää itään ja pohjaan.

40:20 Niin hän myös mittasi pohjaportin äärimäiseen kartanohon asti, pituudelle ja leveydelle.

40:21 Siinä oli myös jokaisella sivulla kolme kammiota; ja hänen oven päällisensä ja esihuoneensa olivat yhden suuruiset, niinkuin entisenkin portin, viisikymmentä kyynärää pituudelle ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveydelle.

40:22 Ja hänen akkunansa, esihuoneensa ja palmupuunsa olivat niinkuin itäisenkin portin, ja siinä oli myös seitsemän astuinta, joita myöten mentiin ylös, ja esihuone oli sen edessä.

40:23 Ja sisimäisen esihuoneen portti oli pohjoisen ja itäisen portin kohdalla; ja hän mittasi sata kyynärää yhdestä portista niin toiseen.

40:24 Sitte vei hän minun myös etelään päin, ja katso, siellä oli myös yksi portti; ja hän mittasi hänen ovensa päälliset ja esihuoneensa niin suureksi kuin ne muutkin.

40:25 Siinä olivat myös akkunat ja esihuoneet yltäpäri niinkuin muutkin akkunat, viisikymmentä kyynärää pitkät ja viisikolmattakym-

lemmis porteis niin pitkä kuin portitkin olit. Ja tämä oli alimmainen permanto.

40:19 Ja hän mittais äärimäisestä portista leveyden sisilmäisen cartanohon asti/ nimittäin/ sata kynärätä/ itään ja pohjaan.

40:20 Niin hän myös mittais pohjaportin/ äärimmäisen cartanohon asti/ pitudella ja leweydellä.

40:21 Sillä oli myös jocaizella sivulla kolme Camarita: ja hänen päälisensä ja esihuonens olit yhden suurudet/ nijncuin endisengin portin/ wijsikymmendä kynärätä pitudella/ ja wijsicolmattakymmendä kynärätä leweydellä.

40:22 Ja hänen ackunans/ esihuonens ja palmupuuns olit nijncuin itäisengin portin/ ja sijnä oli myös seidzemen trappua/ joita mendin ylös/ ja esihuone oli hänen edesäns.

40:23 Ja hän mittais myös sisilmäisen esihuoneen portin/ joca oli pohjaisen ja idäisen portin cohdalla: ja hän mittais sata kynärätä yhdest portista nijn toiseen.

40:24 Sljtte wei hän minun myös etelän päin/ cadzo/ siellä oli myös yxi portti/ ja hän mittais hänen päälisensä ja esihuonens nijn suurexi kuin ne muutkin.

40:25 Heillä olit myös ackunat ja esihuonet ymbärillä/ nijncuin muutkin ackunat/ wijttäkymmendä kynärätä pit-

viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentä viisi kyynärää.

40:26 Sen ylöskäytävässä oli seitsemän porrasta, ja niistä eteenpäin oli sen eteinen. Ja siinä oli palmukoristeet, yksi kummallakin puolella, sen seinäpatsaissa.

40:27 Sisemmässä esipihassa oli portti etelää kohden. Ja hän mittasi portista porttiin etelää kohden: sata kyynärää.

40:28 Sitten hän vei minut sisempään esipihaan eteläportin kautta. Ja hän mittasi eteläportin: se oli yhtä suuri kuin nuo toiset.

40:29 Ja sen sivuhuoneet, seinäpatsaat ja eteinen olivat yhtä suuret kuin nuo toiset. Ja siinä ja sen eteisessä oli ikkuna-aukkoja ympärinsä. Pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentä viisi kyynärää.

40:30 Ja eteisiä oli ympärinsä; pituus kaksikymmentä viisi kyynärää, leveys viisi kyynärää.

40:31 Sen eteinen oli ulompaan esipihaan päin, ja sen seinäpatsaissa oli palmukoristeita. Sen portaisissa oli kahdeksan porrasta.

40:32 Sitten hän vei minut sisempään esipihaan itää kohden. Ja hän mittasi portin: se oli yhtä suuri kuin nuo toiset.

40:33 Ja sen sivuhuoneet, seinäpatsaat ja eteinen olivat yhtä suuret kuin nuo toiset. Ja siinä ja sen eteisessä oli

mentä kyynärää leveät.

40:26 Ja siinä oli myös seitsemän astuinta ylöspäin, ja esihuone sen edessä; ja palmupuut joka sivulla sen oven päällisissä.

40:27 Ja hän mittasi myös sisimäisen kartanon portin etelään päin, sata kyynärää yhdestä eteläportista toiseen.

40:28 Ja hän vei minun eteläportin kautta sisimäiseen kartanoon, ja mittasi sen portin etelään päin, niin suureksi kuin muutkin,

40:29 Ja hänen kammionsa, ja oviensa päälliset, ja esihuoneensa juuri sillä suuruudella ja hänen akkunansa ja esihuoneensa joka taholta, viisikymmentä kyynärää pituudelle ja viisikolmatakymmentä kyynärää leveydelle.

40:30 Ja siinä olivat esihuoneet ympärillä, viisikolmatakymmentä kyynärää pitkät ja viisi kyynärää leveät.

40:31 Ja hänen esihuoneensa olivat äärimäisen kartanon edessä, ja palmupuut hänen ovensa päällisissä; ja siinä oli kahdeksan astuinta, joita myöten mentiin ylös.

40:32 Sitte vei hän myös minun sisimäiseen porttiin itään päin ja mittasi sen portin niin suureksi kuin muutkin;

40:33 Hänen kammioinsa, oviensa päälliset ja esihuoneensa, ja heidän akkunansa ja esihuoneensa entisen suuruisiksi ympärinsä, vii-

kät/ ja wijttäcolmattakymmentä kynärätä lewet.

40:26 Ja sijnä olit myös seidzemen trappua ylöspäin/ ja esihuone sen edes/ ja palmupuut joca sivulla heidän päällisissäns.

40:27 Ja hän mittais myös sisilmäisen cartanon portin etelän päin/ nimittäin/ sata kynärätä yhdest eteläportist toiseen.

40:28 Ja hän wei minun wielä edemmä/ eteläportin cautta sisilmäiseen cartanohon/ ja mittais sen portin etelän päin/ nijn suurexi cuin muutkin.

40:29 Hänen Camarins/ päälisens ja esihuonens/ ja ackunains ja yhden esihuonens suurudexi ymbärillens: wijsikymmendä kynärätä pitkä/ ja wijsicolmattakymmendä kynärätä lewe.

40:30 Ja sijnä oli esihuone ymbärillä/ wijsicolmattakymmendä kynärätä pitkä/ ja wijttä kynärätä lewe.

40:31 Se oli ärimmäisen cartanon edes/ ja palmupuut olit myös hänen päälisissäns/ ja sijnä oli myös cahdexan trappua joita mendin ylös.

40:32 Sljtte wei hän myös minun sisilmäiseen porttijn itä päin/ ja mittais sen nijn suurexi cuin muutkin.

40:33 Hänen Camarins/ päälisens ja esihuonens/ ja heidän ackunans ja esihuonens yhden suurudexi ymbärilläns/

ikkuna-aukkoja ympärinsä. Pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentä viisi kyynärää.

40:34 Sen eteinen oli ulompaan esipihaan päin, ja sen seinäpatsaissa oli palmukoristeita kummallakin puolella. Sen portaissa oli kahdeksan porrasta.

40:35 Sitten hän vei minut pohjoisportille ja mittasi: yhtä suuret kuin nuo toiset

40:36 olivat sen sivuhuoneet, seinäpatsaat ja eteinen. Ja ikkuna-aukkoja oli siinä ympärinsä. Pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentä viisi kyynärää.

40:37 Sen eteinen oli ulompaan esipihaan päin, ja sen seinäpatsaissa oli palmukoristeita kummallakin puolella. Sen portaissa oli kahdeksan porrasta.

40:38 Ja oli kammio, jonka ovi oli seinäpatsaissa, porteissa. Siellä oli polttouhri huuhdottava.

40:39 Ja porttieteisessä oli kaksi pöytää kummallakin puolella; niillä oli polttouhri, syntiuhri ja vikauhri teurastettava.

40:40 Ja ulkopuolisella sivuseinämällä, portin ovelle noustessa, pohjoispuolella, oli kaksi pöytää; samoin porttieteisen toisella sivuseinämällä kaksi pöytää:

40:41 neljä pöytää portin sivuseinämällä kummallakin puolella, siis kahdeksan pöytää. Niillä oli teurastettava.

sikymmentä kyynärää pitkäksi ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveäksi.

40:34 Ja hänellä oli myös esihuonee äärimäisen kartanon kohdalla, ja palmupuuta oven päällisissä molemmilla sivuilla, ja kahdeksan astuinta ylöspäin.

40:35 Sitte vei hän minun pohjan puoliseen porttiin; sen hän mittasi niin suureksi kuin ne muutkin,

40:36 Hänen kammionsa, oviensa päällisten, esihuoneidensa ja heidän akkunainsa kanssa siinä ympärillä, viisikymmentä kyynärää pitkäksi ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveäksi.

40:37 Hänellä oli myös esihuone äärimäisen kartanon kohdalla, ja palmupuut ovenpäällisissä molemmilla puolilla, ja kahdeksan astuinta ylöspäin.

40:38 Ja siellä oli kammio, ja sen ovi oli porttien pihtipielissä, kussa polttouhri pestiin.

40:39 Mutta esihuoneessa portin edessä oli jokaisella sivulla kaksi pöytää, joilla polttouhri, rikosuhri ja vikauhri piti teurastettaman.

40:40 Ja ulkoisella puolella, kussa pohjaporttia päin mennään ylös, oli myös kaksi pöytää; ja toisella puolella, portin esihuoneen tykönä, oli myös kaksi pöytää.

40:41 Niin oli jokaisella sivulla porttien edessä neljä pöytää, se on kahdeksan pöytää yhteen, joilla teurastettiin.

wijttäkymmendä kynärätä pitkäxi ja wijttäcolmattakymmendä kynärätä lewexi.

40:34 Ja hänellä oli myös esihuone ärimmäisen cartanon cohdalla/ ja palmupuuta päälisis molemmilla siuilla/ ja cahdexan trappua ylöspäin.

40:35 Sijtte wei hän minun myös toiseen porttiin pohjan päin/ sen hän mittais nijn suurexi cuin ne muutkin.

40:36 Hänen Camareins/ päälisens/ esihuoneins ja heidän ackunains cansa sijnä ymbärins/ wijttäkymmendä kynärätä pitkäxi/ ja wijttäcolmattakymmendä kynärätä lewexi.

40:37 Hänellä oli myös esihuone ärimmäisen cartanon cohdalla/ ja palmupuut päälisis molemmilla puolilla/ ja cahdexan trappua ylöspäin.

40:38 Ja päälisten alla jocaidzes portis oli yxi Camari owinens/ cusa polttouhri pestin.

40:39 Mutta esihuonesä portin edes oli jocaidzella siwulla caxi pöytä/ joilla polttouhri/ rikosuhri ja wicauhri piti teurastettaman.

40:40 Ja ulcoisella puolella/ custa pohjaporttia päin mennän ylös/ olit myös caxi päytä ja toisella puolella portin esihuonen tykönä/ olit myös caxi pöytä.

40:41 Nijn sijs olit jocaidzella siwulla portein edes neljä pöytä/ se on cahdexan pöytä yhten/ joilla teurastettiin.

<p>40:42 Ja ylöskäytävän ääresä oli neljä pöytää hakatuista kivistä. Ne olivat puolentoista kyynärän pituisia, puolentoista kyynärän levyisiä ja yhden kyynärän korkuisia. Niille oli laskettava ne aseet, joilla teurastettiin polttouhri ja teurasuhri.</p>	<p>40:42 Ja ne neljä pöytää olivat tehdyt polttouhria varten vuojonkivistä, puolitoista kyynärää pitkäksi ja puolitoista kyynärää korkeiksi: joille pantiin kaikkinaiset aseet, joilla myös polttouhri ja muut uhrit teurastettiin.</p>	<p>40:42 Ja ne neljä pöytä olit tehdyt polttouhria varten wuojoinkivistä/ puolda toista kynärätä pitkäxi ja lewexi/ ja kynärätä corkexi/ joille pandin caickinaiset aset/ joilla myös polttouhri ja muut uhrit teurastettin.</p>
<p>40:43 Ja haarukkakoukkuja, kämmenenleveyttä pitkiä, oli kiinnitetty ympäri huonetta, mutta uhriliha pantiin pöydille.</p>	<p>40:43 Ja tottoin kivet olivat kämmenen korkiat joka taholta; ja niille pöydille piti pantaman uhriliha.</p>	<p>40:43 Ja tottoin kiwet olit kämmendä corkiat/ ja nijlle pöydille piti pandaman uhriliha.</p>
<p>40:44 Sisemmän portin ulkopuolella oli kaksi kammiota sisemmässä esipihassa, toinen pohjoisen portin sivuseinämällä, etupuoli etelää kohden, ja toinen eteläisen portin sivuseinämällä, etupuoli pohjoista kohden.</p>	<p>40:44 Ja ulkoisella puolella sisällistä porttia olivat kammiot veisaajilla sisimäisessä kartanossa, yksi sivulla pohjan porttia päin, joka katsoi etelään, toinen portin sivulla itään päin, se katsoi pohjaan.</p>	<p>40:44 JA ulcoisella puolella sisällistä porttia olit Camarit weisaila/ sisälmäises cartanos/ yxi siwulla pohjan porttia päin/ joca cadzoi etelään: toinen portin siwulla itän päin/ se cadzoi pohjaan.</p>
<p>40:45 Ja hän puhui minulle: Tämä kammio, jonka etupuoli on etelää kohden, on pappeja varten, jotka hoitavat temppelitehtäviä.</p>	<p>40:45 Ja hän sanoi minulle: se kammio, joka on etelään päin, on pappein, joiden pitää huoneessa palveleman;</p>	<p>40:45 Ja hän sanoi minulle: se Camari/ joca on etelä päin/ on Pappein/ joiden pitä huonesa palweleman:</p>
<p>40:46 Ja kammio, jonka etupuoli on pohjoista kohden, on pappeja varten, jotka hoitavat alttaritehtäviä. Ne ovat Saadokin jälkeläiset, ne leeviläisistä, jotka saavat lähestyä Herraa häntä palvellakseen.</p>	<p>40:46 Mutta se kammio pohjaan päin on niiden pappein, jotka alttarilla palvelevat; ne ovat Zadokin lapset, joiden pitää Levin lapsista astuman \Herran\ eteen, häntä palvelemaan.</p>	<p>40:46 Mutta se Camari pohja päin/ on nijden Pappein/ jotca Altarilla palwelewat/ ne owat Zadochin lapset/ joiden ainoastans Lewin lapsist pitä astuman HERran eteen/ händä palweman.</p>
<p>40:47 Ja hän mittasi esipihan: pituus oli sata kyynärää ja leveys sata kyynärää; se oli neliön muotoinen. Ja alttari oli temppelin edustalla.</p>	<p>40:47 Ja hän mittasi esihuoneen sata kyynärää pitkäksi ja sata kyynärää leveäksi, nelikulmaiseksi; ja alttari oli juuri templin edessä.</p>	<p>40:47 Ja hän mittais esihuonenen/ nimittäin/ sata kynärätä pitkäxi/ ja sata kynärätä lewexi neliculmaisexi/ ja Altari oli juuri Templin edes.</p>
<p>40:48 Sitten hän vei minut temppelin eteiseen ja mittasi eteisen seinäpatsaan: viisi kyynärää kummallakin puolella, ja portin leveyden: kolme kyynärää kummallakin puolella.</p>	<p>40:48 Ja hän vei minun templin esihuoneeseen ja mittasi esihuoneen oven päällisen, viisi kyynärää kummallakin puolelle, ja portin leveyden kolme kyynärää molemmin puolin.</p>	<p>40:48 JA hän wei minun Templin esihuoneeseen ja mittais esihuonenen/ wijttä kynärätä cummallakin puolella/ ja portin leweyden/ colme kynärätä molemmin puolin.</p>
<p>40:49 Eteisen pituus oli kak-</p>	<p>40:49 Mutta esihuone oli</p>	<p>40:49 Mutta esihuone oli ca-</p>

sikymmentä kyynärää ja leveys yksitoista kyynärää. Sinne nousiin kymmentä porrasta. Ja seinäpatsaitten ääressä oli pylvää, yksi kummallakin puolella.

Hesekiel 41 LUKU

41:1 Sitten hän vei minut temppelisaliin ja mittasi seinäpatsaat; ne olivat kuutta kyynärää leveitä kummallakin puolella: ilmestysmajan leveys.

41:2 Ja oviaukko oli kymmentä kyynärää leveä, ja oviaukon sivuseinät kummallakin puolella olivat viisikyynäriset. Hän mittasi temppelisalin pituuden: neljäkymmentä kyynärää, ja leveyden: kaksikymmentä kyynärää.

41:3 Sitten hän meni sisimpään ja mittasi oviaukon seinäpatsaan: kaksi kyynärää, oviaukon: kuusi kyynärää, ja oviaukon leveyden: seitsemän kyynärää.

41:4 Ja hän mittasi sen pituuden: kaksikymmentä kyynärää, ja leveyden: kaksikymmentä kyynärää temppelisalin puolelta. Ja hän sanoi minulle: Tämä on kaikkeinpyhin.

41:5 Sitten hän mittasi temppelein seinän: kuusi kyynärää, ja sivukammion leveyden: neljä kyynärää, yltympäri temppelein.

41:6 Ja sivukammioita oli: kolme sivukammioita päällekkäin, kolmeenkymmeneen kertaan; ja ne kulkivat ympärinsä sen temppeliseinän varassa, joka oli sivukammioihin päin,

kaksikymmentä kyynärää pitkä ja yksitoistakymmentä kyynärää leveä, ja astuimet, joista mentiin ylös; ja patsaat olivat oven päällisten tykönä, yksi kummallakin puolella.

41 LUKU

41:1 Ja hän vei minun tempelin, ja mittasi patsaat seiniä myöten, ja ne olivat joka taholla kuusi kyynärää leveät, niin leveältä kuin huone oli.

41:2 Ja ovi oli kymmenen kyynärää leveä, mutta kukin seinä molemmin puolin ovea viisi kyynärää leveä. Ja hän mittasi sian templissä, se oli neljäkymmentä kyynärää pituudelle ja kaksi kymmentä kyynärää leveydelle.

41:3 Ja hän meni sisimäiselle puolelle, ja mittasi oven patsaat kaksi kyynärää, ja ovi oli kuusi kyynärää, ja oven leveys seitsemän kyynärää.

41:4 Ja hän mittasi sen pituuden kaksikymmentä kyynärää ja leveyden kaksikymmentä kyynärää templissä, ja sanoi minulle: tämä on kaikkien pyhin.

41:5 Ja hän mittasi huoneen seinän kuusi kyynärää: siellä olivat sivukammiot, neljä kyynärää leveät, joka paikassa ympäri huonetta;

41:6 Ja sivulla kammiot kaikilla puolilla kolmeneljättäkymmentä toinen toisessa kiinni; ja siinä olivat patsaat huoneen seinää myöten kaikki ympäri, jotka niitä kiinnittivät; ja ei kuitenkaan

xikymmendä kynärätä pitkä/ ja yxitoistakymmendä kynärätä lewe/ ja traput joista mendin ylös/ ja padzat olit päälisen tykönä/ yxi cummallakin puolella.

XLI. Lucu

41:1 JA hän wei minun Templijn/ ja mittais padzat seiniä myöden/ ja ne olit joca tahwolla cuusi kynärätä lewet/ nijn lewiäldä cuin huone oli.

41:2 Ja owi oli kymmenen kynärätä lewe/ mutta cukin seinä molemmin puolin owe oli wijsi kynärätä lewe. Ja hän mittais sian Templis/ se oli neljäkymmendä kynärätä pitudelle/ ja caxikymmendä kynärätä leweydelle.

41:3 Ja hän meni sisälmäiselle puolelle/ ja mittais owen padzat caxi kynärätä/ ja owen leweyden seidzemen kynärätä.

41:4 Ja hän mittais pituden caxikymmendä kynärätä/ ja leweyden caxikymmendä kynärätä Templis. Ja hän sanoi minulle: tämä on se caickein Pyhin.

41:5 Ja hän mittais huonen seinän cuusi kynärätä: siellä olit siwucamarit/ neljä kynärätä lewet/ jocapaicas ymbäri huonetta.

41:6 Ja siwulla olit Camarit caikilla puolilla/ colme neljättäkymmendä/ toinen toisesans kijnni. Ja sijnä olit padzat alhalla huonen seinä myöden caicki ymbärins/ jot-

niin että pysyivät siinä kiinni, mutta ne eivät olleet kiinnitetyt tempeliseinän sisään.

41:7 Ja sivukammiot olivat aina sitä leveämpiä kiertäessä, mitä ylempänä olivat, sillä tempelin ympäriskammiot ulottuivat yleemmäksi ja yleemmäksi ympäri tempelin, ollen siten ylhäällä leveämmät sisäänpäin. Ja alakerrasta noustiin yläkertaan keskikeroksen kautta.

41:8 Ja minä näin, että tempelillä oli koroke ympärinsä: sivukammioitten perustukset, koko ruovon korkuiset, kuusi kyynärää, reunustaan asti.

41:9 Sivukammioitten ulkoseinän paksuus oli viisi kyynärää; yhtä leveä oli avoin tila sivukammiorakennuksen ääressä, joka tempeliin kuului.

41:10 Välimatkaa pihakammiorakennuksiin oli kahtakymmentä kyynärää leveästi ympäri tempelin - yltympäri.

41:11 Ja sivukammioista vei ovi avoimeen tilaan: yksi ovi pohjoista kohden ja toinen ovi etelää kohden. Ja avoimen tilan leveys oli viisi kyynärää yltympäri.

41:12 Ja rakennus, joka oli eristetyn alueen laidassa lännen puoleisella sivulla, oli seitsemäkymmentä kyynärää leveä. Rakennuksen seinän paksuus oli viisi kyynärää, ympärinsä, ja sen pituus oli yhdeksänkymmentä kyynärää.

41:13 Sitten hän mittasi tempelin: pituus oli sata kyynärää, sekä eristetyn alueen ja rakennuksen seininen-

olleet huoneen seinässä kiinni.

41:7 Ja ylhäällä näiden päällä olivat vielä usiammat käytävät ympärinsä, ja ne ylimmäiset käytävät ympäri huoneen olivat leveämmät, niin että alimmaisesta mentiin keskimmäiseen ja keskimmäisestä ylimmäiseen.

41:8 Ja minä näin huoneen korkeuden joka taholta, ja kammioin perustukset olevan täyttä mittaa kuusi kyynärää.

41:9 Ja seinän leveys, joka oli kammion ulkoisella puolella, oli viisi kyynärää; ne muut olivat huoneen käytävät sisimäisellä puolella.

41:10 Ja kammioiden välillä ympäri huoneen oli leveys kaksikymmentä kyynärää.

41:11 Ja siellä oli kaksi ovea, eripaikan kohdalla, yksi pohjoista päin ja toinen etelää, ja eripaikka viisi kyynärää joka taholta.

41:12 Ja rakennus länteen päin oli seitsemänkymmentä kyynärää leveä, ja seinä viisi kyynärää leveä ja yhdeksänkymmentä kyynärää pitkä.

41:13 Ja hän mittasi huoneen pituuden sata kyynärää, nimittäin, eripaikan, rakennuksen ja sen seinän pituus oli kaikkiansa sata

ca niitä kiinnitit.

41:7 Ja ylhällä näiden päällä olit vielä usiammat käytävät ympärinsä/ ja ne ylimmäiset käytävät olit lewemmät/ niin että alimmaisest mendin keskimmäiseen/ ja keskimmäisest ylimmäiseen.

41:8 Ja jocainen oli cuusi kynärätä ylömbänä toista.

41:9 Ja ylimmäisen käytävän leweys oli wijsi kynärätä/ ja padzat cannatit huonen käytävät.

41:10 Ja yhdestä seinästä toiseen/ ymbärins huonen/ oli caxikymmendä kynärätä.

41:11 Ja siellä oli caxi owe/ tyhjän paican cohdalla/ yxi pohjaista päin/ ja toinen etelätä/ ja tyhjä paicka oli wijsi kynärätä lewiä.

41:12 Ja muuri länden päin oli seidzemenkymmendä kynärätä lewiä/ ja seinä wijttä kynärätä lewiä/ ja yhdexänkymmendä kynärätä pitkä.

41:13 Ja hän mittais huonen pituden sata kynärätä/ ja pituus oli caickians sata kynärätä.

sä: pituus sata kyynärää.	kyynärää.	
41:14 Temppelein etupuolen ja eristetyn alueen leveys itään päin oli sata kyynärää.	41:14 Ja huoneen leveys edestä, sen eripaikan kanssa itään päin, oli myös sata kyynärää.	41:14 Ja huoneen leveys edestä itän päin/ ja se mitä sijnä siwus oli/ oli myös sata kynärätä.
41:15 Sitten hän mittasi sen rakennuksen pituuden, joka oli eristetyn alueen laidassa, sen takana, ynnä sen käytävät, kummallakin puolella: sata kyynärää; ja sisemmän temppeლისalin, esipihan eteiset,	41:15 Ja hän mittasi rakennuksen pituuden, eripaikan edestä, yhdestä päästä niin toiseen, joka haaralta sata kyynärää, sisällisen templin ja esihuoneen kartanon kanssa.	41:15 Ja hän mittais rakennuksen pituden/ caiken sen cansa cuin sijnä oli/ yhdestä päästä nijn toiseen/ oli joca haaralda sata kynärätä/ sisällisen Templin ja esihuoneen cartanon cansa/
41:16 kynnykset, sisäänpäin avartuvat ikkuna-aukot, käytävät niitten kolmen ympärillä - kynnyksen edessä oli puulaudoitus yltympäri - ja välin maasta ikkuna-aukkoihin. Ja ikkuna-aukot olivat peitetyt.	41:16 Siinä olivat kynnykset ja ne ahtaat akkunat ja käytävät ympäri, niiden kolmen edessä, olivat kaunistetut puuteolla yltympäri, aina maasta akkunoihin asti; itse akkunat myös olivat kaunistetut.	41:16 Owet/ ackunat/ culmat/ ja colme caunist laudoitettua käytäväätä/ caicki ymbärins.
41:17 Oviaukkojen yläpuolelta lähtien sekä sisempään temppeleihin asti että ulos asti, koko seinällä yltympäri, sisä- ja ulkopuolella, oli mitatut alat,	41:17 Sitte oven päältä, niin aina kaikkein pyhimpään, ulkonaiselta ja sisimäiseltä puolelta yltympäri, aina mitalla.	41:17 Hän mittais myös cuingä corkialda se oli maasta ackunoihin asti/ ja ackunat olit peitetyt: ja hän mittais owesta nijn aina caickein Pyhimbään ulcomaiselda ja sisälmäiseldä puolelda/ caicki ymbärins.
41:18 ja niihin oli tehty kerubeja ja palmuja, palmu aina kahden kerubin väliin. Ja kulakin kerubilla oli kahdet kasvot:	41:18 Ja se oli tehty Kerubimeilla ja palmupuilla, niin että yksi palmupuun oli kunkin Kerubimin välillä, ja Kerubimilla oli kahdet kasvot:	41:18 Ja se oli tehty Cherubimeillä ja palmupuilla/ nijn että yxi palmupuun oli cuningin Cherubimin päällä.
41:19 ihmisen kasvot palmuun päin toisaalle ja leijonan kasvot palmuun päin toisaalle. Niin oli tehty koko temppeleissä yltympäri:	41:19 Yhdellä puolella niinkuin ihmisen kasvot palmupuun kohdalla, ja toisella niinkuin nuoren jalopeuran kasvot palmupuun kohdalla: se oli niin tehty kaiken huoneen ympärille.	41:19 Ja jocaidzella Cherubimillä oli caxi caswo/ yhdellä puolella nijncuin ihmisen caswo/ ja toisella puolella nijncuin Lejonin caswo:
41:20 maasta alkaen ja aina oviaukkojen yläpuolelle oli tehty kerubeja ja palmuja, samoin temppeლისalin seinälle	41:20 Maasta ylimmäisen oven päälliseen asti olivat Kerubimit ja palmupuut tehdyt, niin myös templin seinäniin.	41:20 Ja ylimmäisen owen päälisen asti olit Cherubimit ja palmupuut tehdyt Templin seinijn.
41:21 Temppeლისalissa oli nelikulmaiset ovenpielet. Mutta pyhimmän edessä näkyi	41:21 Ja templin ovipielet olivat nelikulmaiset, ja kaikki pyhässä taitavasti toinen toiseensa sovitetut.	41:20 Ja Templin owi oli neliculmainen/ ja caicki olit taitawast toinen toiseens sowitzetut.

41:22 ikäänkuin alttari, puinen, kolmea kyynärää korkea, ja sen pituus oli kaksi kyynärää. Siinä oli nurkkaukset, ja sen jalusta ja seinät olivat puuta. Ja hän sanoi minulle: Tämä on pöytä, joka on Herran edessä.

41:23 Sekä temppelialisissa että pyhimmässä oli kaksois-ovet.

41:24 Ja ovissa oli kaksi ovipuoliskoa, kaksi kääntyvää ovipuoliskoa: kumpaisessakin ovessa oli kaksi ovipuoliskoa.

41:25 Ja niihin, temppelialisin oviin, oli tehty kerubeja ja palmuja, samoin kuin oli tehty seiiniin. Ulkona, eteisen edessä, oli puinen porraskatos.

41:26 Ja eteisen sivuseinissä, kummallakin puolella, oli sisäänpäin avartuvia ikkunaukkoja ja palmuja; samoin temppelin sivukammioissa ja porraskatoksissa.

Hesekiel 42 LUKU

42:1 Sitten hän vei minut ulompaan esipihaan pohjoista kohden viepää tietä myöten, vei minut pihakammio-rakennuksen luo, joka oli eristettyä aluetta vastassa ja pohjoispuolista muurirakennusta vastassa,

42:2 satakyynäräisen pitkän sivun edustalle, jossa oli oviaukko pohjoiseen päin; leveys taas oli viisikymmentä kyynärää.

42:3 Sen kaksikymmenkyynäräisen paikan edustalla, joka kuului sisempään esipihaan, ja vastapäätä sitä kivil-

41:22 Ja puualttari kolme kyynärää korkia ja kaksi kyynärää pitkä, ja sen kulmat, leveys ja seinät olivat puusta. Ja hän sanoi minulle: tämän on pöytä, joka pitää \Herran\ edessä oleman.

41:23 Ja oli myös kaksi ovea sekä templiin että kaikkein pyhimpään.

41:24 Ja taas olivat kaksinkertaiset ovet, kaksi vähää ovea yhdessä ja kaksi toisessa.

41:25 Ja templin oviin olivat tehdyt Kerubimit ja palmupuut, niinkuin seinissäkin; ja siinä oli paksu puu esihuoneen edessä ulkoisella puolella.

41:26 Ja olivat ahtaat akkunat ja paljo palmupuuta, kaikki ympäri esihuoneen; niin myös huoneen kammiot ja malat.

42 LUKU

42:1 Ja hän vei minun ulos äärimäiseen kartanoon, tielle pohjoista päin, ja vei minun siihen kammioon, joka oli eripaikan kohdalla, joka oli rakennuksen tykönä pohjoista päin.

42:2 Ja se paikka oli sata kyynärää pitkä siitä portista pohjoiseen päin, ja viisikymmentä kyynärää leveä.

42:3 Niiden kahdenkymmenen kyynärän kohdalla sisimmäisessä kartanossa, ja permannon kohdalla äärimäisessä kartanossa, oli

41:21 Ja puualttari oli kolme kynärätä korkia ja cahta kyynärätä pitkä ja lewiä/ ja sen kulmat ja caicki siwut olit puusta.

41:22 Ja hän sanoi minulle: tämä on pöytä/ joca pitää HERran edes oleman.

41:23 Ja oli myös caxi owe sekä Templijn että caickein Pyhimbään.

41:24 Ja taas olit caxikertaiset owet.

41:25 Ja sijnä olit Cherubimit ja palmupuut päällä/ nijncuin seinäsäkin/ ja sijnä oli paxu puu esihuonen edes ulcoisella puolella.

41:26 Ja olit ahtat ackunat/ ja paljo palmupuuta caicki ymbärins esihuonen edes/ ja seinisä.

XLII. Lucu

42:1 JA hän wei minun ulos ärimmäiseen cartanoon pohjaista päin/ nijden Camaritten secaa/ jotca olit rakennuxen cohdalla/ joca oli Templin tykönä pohjaista päin.

42:2 Ja se paicka oli sata kynärätä pitkä sijtä portista pohjaisen päin/ ja wijttäkym-mendä kynärätä lewiä.

42:3 Cazikymmendä kynärätä oli sitä sisällistä cartanota wasta/ ja permannon cohdalla sijnä ärimmäises car-

lä laskettua permanttoa, joka oli ulommassa esipihassa, oli käytävä käytävää vastassa, kolmessa kerroksessa.

42:4 Kammioiden editse meni kulkutie, kymmentä kyynärää leveä, sisempään esipihaan, sataa kyynärää pitkä, ja ovi-aukot olivat pohjoiseen päin.

42:5 Mutta ylimmät kammiot olivat kapeimmat, sillä käytävät ottivat niiltä tilaa enemmän kuin alimmilta ja keskimmaisilta kammioilta rakennuksessa.

42:6 Sillä nämä olivat kolminkertaiset, mutta niissä ei ollut pylväitä, niinkuin esipihoissa oli pylväät; sentähden ne tulivat olemaan kaitaisemmat kuin alimmat ja keskimmäiset, maasta lukien.

42:7 Oli myös muuri, joka ulkopuolella kulki yhtä suuntaa kammioiden kanssa ulompaa esipihaa kohden kammioiden editse; sen pituus oli viisikymmentä kyynärää.

42:8 Sillä niiden kammioiden pituus, jotka olivat ulompaan esipihaan päin, oli yhteensä viisikymmentä kyynärää; mutta, katso, temppelialisalin puolella sata kyynärää.

42:9 Ja näiden kammioiden alapuolella oli sisäänkäynti idästäpäin, kun tultiin niitten luokse ulommasta esipihasta,

42:10 esipihaa ympäröivän muurin leveyspuolella. Etelää kohden, eristetyn alan edustalla ja rakennuksen edustalla,

käytävä käytävää vastaan, aina kolmessa kerrassa.

42:4 Ja kammioiden edessä oli käytävä kymmenen kyynärää leveä sisältä, ja tie yksi kyynärä; ja niiden ovet olivat pohjoista päin.

42:5 Ja ylimmäiset kammiot olivat ahtaammat muita; sillä käytäviin oli niistä otettu enempi kuin huoneen alimmaisista ja keskimmaisista.

42:6 Se oli kolmen huoneen korkeus, ja ei ollut niissä patsaita niinkuin kartanoin patsaat; sentähden ne olivat ahtaammat kuin alimaiset ja keskimäiset maasta.

42:7 Ja ulkonainen muuri, joka oli kammioin tykönä, päin ulkoista kartanoa kammioiden edessä, oli viisikymmentä kyynärää pitkä.

42:8 Sillä kammiot, jotka olivat ulkoisella kartanolla, olivat viisikymmentä kyynärää pitkät; mutta katso, templin edusta oli sata kyynärää pitkä.

42:9 Ja alhaalla kammioiden edessä oli läpikäytävä itään päin, josta äärimmäisestä kartanosta mennään ulos.

42:10 Ja esikartanon muurin avaruudessa idän puolella, eripaikan ja rakennuksen kohdalla, oli myös kammioita.

tanos/ ja colmekymmendä kynärätä yhdest culmast nijn toiseen.

42:4 Ja sisälmäisellä puolella Camaritten edes/ oli yxi paicka kymmenen kynärätä lewiä owein edes/ Camareita päin/ ja se caicki oli pohjais-ta päin.

42:5 Ja näiden Camaritten päällä olit toiset ahtammat Camarit: sillä ei nijsä alammaisisa ja keskimmäisissä Camareisa ollut paljon sia.

42:6 Se oli colmen huonen corkeus/ ja ei ollut sentähden yhtäkän padzast/ nijn-cuin cartanoisa padzat olit: sentähden he olit ahtammat cuin caickein alimmaiseta ja keskimmäiseta/ maasa/ mutta olit pannut tasaisest toinen toisens päälle.

42:7 Ja ärimmäinen cartano oli pijritetty muurilla/ josa Camarit olit/ se oli wijttä-kymmendä kynärätä pitkä.

42:8 Ja Camarit olit toinen toisens peräsä/ ja olit wijttä-kymmendä kynärätä pitkät/ ylistä cartanota päin: mutta Templin edusta oli sata kynärätä pitkä.

42:9 Ja alhalla Camaritten edes oli läpikäytävä itän päin/ cosca ärimmäisest cartanost mennän ulos.

42:10 Ja muurin tykönä itän päin oli myös Camareita.

la, oli kammioita,

42:11 ja niiden editse kävi tie. Ne olivat samanmuotoisia kuin ne kammiot, jotka olivat pohjoista kohden: yhtä pitkiä ja leveitä. Samanlaisia olivat kaikki näitten uloskäytävät, laitteet ja oviaukot.

42:12 Ja samoin kuin olivat niiden kammioiden oviaukot, jotka olivat etelää kohden, oli se oviaukko, joka oli tien päässä - tien, joka kulki senpuolisen muurin viertä itää kohden, sinne tullessa.

42:13 Ja hän sanoi minulle: Pohjoiskammiot ja eteläkammiot, jotka ovat eristetyt alan edustalla, ne ovat pyhiä kammioita, joissa papit, jotka lähestyvät Herraa, syövät sitä, mikä on korkeasti-pyhää. Sinne he pankoot korkeasti-pyhän: ruokauhrin, syntiuhrin ja vikauhrin; sillä se paikka on pyhä.

42:14 Kun papit ovat tulleet, älkööt he menkö pyhäköstä ulos esipihaan muutoin, kuin että tänne panevat vaatteensa, joissa toimittavat virkaansa, sillä ne ovat pyhät, ja pukeutuvat toisiin vaatteisiin; sitten lähestykööt paikkaa, mikä on kansaa varten.

42:15 Kun hän oli saanut loppuun sisemmän temppeleinmittaamisen, vei hän minun ulos sille portille, jonka etupuoli oli itää kohden. Ja hän mittasi sen ympärinsä.

42:16 Hän mittasi itäilmalta mittaruovolla: viisi sataa ruokoa mittaruovon mukaan. Hän

42:11 Ja siinä oli myös eripaikka niiden edessä, niinkuin niidenkin kammioiden pohjoista päin, ja kaikilla oli yksi pituus ja leveys; ja kaikki heidän uloskäymisensä heidän muotonsa ja ovensa jälkeen.

42:12 Ja niiden kammioiden oven muodon jälkeen, jotka etelään päin olivat, oli oven suussa, joka oli sen jalan muurin edessä, josta itään päin kohdastansa mennään.

42:13 Ja hän sanoi minulle: ne kammiot pohjoista päin, ja ne kammiot etelään päin eripaikan kohdalla ovat kaikkein pyhimmän sian kammiot, kussa papit pitää syömän, kuin he kaikkein pyhintä uhria \Herralles\ uhravat, ruokauhria, syntiuhria ja vikauhria; sillä se on pyhä sia.

42:14 Ja kuin papit siihen sisälle menevät, niin ei heidän pidä jälleen tuleman pyhästä ulos äärimäiseen kartanoon, mutta pitää ennen riisuman vaatteensa, joissa he ovat palvelleet; sillä ne ovat pyhät. Ja heidän pitää ottaman toiset vaatteet yllensä, ja sitte menemän kansan sekaan.

42:15 Ja kuin hän kaiken huoneen oli sisältä mitannut, vei hän minun ulos porttiin itään päin, ja mittasi siitä kaiken ympärinsä.

42:16 Itään päin mittasi hän mittariuvulla viisisataa ruokumittaa joka taholta.

42:11 Ja siinä oli myös tyhjä paikka edes/ nijncuin muidengin Camareitten/ pohjaista päin. Ja kaikilla oli yksi pituus ja leveys: ja caicki mitä sen päällä oli/ nijncuin ennengin muiden päällä.

42:12 Ja merta päin oli myös sencaltaisia Camareita owinens/ ja sen tyhjän paican edes oli owi lounasen päin/ josta tullan sen muurin tygö/ joca itä päin on.

42:13 Ja hän sanoi minulle: ne Camarit pohjaista päin/ ja ne Camarit merta päin Tempelin kohdalla/ owat caickein pyhimmän sian omat/ cusa papit pitä syömän/ cosca he caickein pyhindä uhria Herralles uhrawat/ nimittäin/ ruocauhria/ syndiuhria/ ja wicauhria: sillä se on pyhä sia.

42:14 Ja cosca Papit siihen menewät/ nijn ei heidän pidä jälleens tuleman Pyhästä ulos äärimäiseen cartanohon/ mutta pitä ennen rijsuman waattens siinä Camaris josa he owat palvellet: sillä ne owat pyhät. Ja heidän pitää ottaman toiset waattet päälens/ ja sijtte menemän Canssan sekaan.

42:15 Ja cosca hän caiken huoneen oli sisäldä mitannut/ wei hän minun ulos siihen porttijn itä päin/ ja hän mittais sijtä caiken ymbärins.

42:16 Itä päin mittais hän wijsi sata riucumitta.

kääntyi

42:17 ja mittasi pohjoisilmalta: viisisataa ruokoa mittaruovon mukaan. Hän kääntyi

42:18 ja mittasi eteläilmalta: viisisataa ruokoa mittaruovon mukaan.

42:19 Hän kääntyi ja mittasi länsi-ilmalta: viisisataa ruokoa mittaruovon mukaan.

42:20 Neljältä ilmansuunnalta hän sen mittasi. Siinä oli muuri yltympäri; pituutta viisisataa ja leveyttä viisisataa. Sen tuli erottaa pyhä epäpyhästä.

Hesekiel 43 LUKU

43:1 Sitten hän kuljetti minut portille - sille portille, joka antoi itää kohden.

43:2 Ja katso: Israelin Jumalan kunnia tuli idästä päin. Sen kohina oli niinkuin paljojen vetten kohina, ja maa kirkastui hänen kunniastansa.

43:3 Ja näky, jonka minä näin, oli samanlainen kuin se näky, jonka olin nähnyt tulllessani hävittämään kaupunkia; samanlaiset olivat näyt kuin se näky, jonka olin nähnyt Kebar-joen varrella. Niin minä lankesin kasvoilleni.

43:4 Ja Herran kunnia kulki temppeliin sen portin kautta, jonka etupuoli oli itää kohden.

43:5 Ja henki nosti minut ja vei minut sisempään esipihaan. Ja katso: Herran kunnia täytti temppelin.

43:6 Ja minä kuulin jonkun puhuttelevan minua temppe-

42:17 Pohjoista päin mittasi hän myös viisisataa riukumittaa mittariuvulla ympäri.

42:18 Niin myös lounaasen päin mittasi hän viisisataa riukumittaa sillä mittariuvulla.

42:19 Ja kuin hän tuli länteen päin, mittasi hän myös viisisataa riukumittaa sillä mittariuvulla.

42:20 Näin oli muuri, jonka hän mittasi, joka neljältä taholta viisisataa riukumittaa pituudelta ja viisisataa leveydeltä, kaikki ympäri; että pyhä piti oleman eroitettu pyhättömästä.

43 LUKU

43:1 Ja hän johdatti minun porttiin, siihen porttiin, joka on itään päin.

43:2 Ja katso, Israelin Jumalan kunnia tuli itätietä, ja pauhasi, niinkuin suuri vesi pauhaa; ja maa kirkastui hänen kunniastansa.

43:3 Ja tämä näky, jonka minä näin, oli senkaltainen kuin sekin näky, jonka minä näin, kuin minä tulin kaupunkia hävittämään; ja nämät näyt olivat juuri niinkuin sekin näky, jonka minä näin Kebarin virran tykönä; ja minä lankesin maahan kasvoilleni.

43:4 Ja \Herran\ kunnia tuli templiin itäisen portin kautta.

43:5 Ja henki otti minun ja vei sisälliseen esikartanoon; ja katso, huone oli täynnä \Herran\ kunniaa.

43:6 Ja minä kuulin puheen minun tyköni huoneesta, ja

42:17 Pohjaista päin mittais hän myös wijsi sata riucumitta.

42:18 Nijn myös lounaasen päin wijsi sata riucumitta.

42:19 Ja cosca hän tuli läntden päin/ mittais hän myös wijsi sata riucumitta.

42:20 Näin oli muuri/ jonga hän mittais joca neljäldä tahwolda wijsi sata riucumitta/ caicki ymbärins/ että pyhä piti oleman eroitettu pyhättömästä.

XLIII. Lucu

43:1 JA hän johdatti minua porttijn/ itän päin.

43:2 Ja cadzo/ Israelin Jumalan cunnia tuli idästä/ ja pauhais/ nijncuin suuri wesi pauha/ ja maa kircastui hänen cunniastans.

43:3 Ja minä näin sencaltaisen näyn/ cuin ennengin Chebarin wirran tykönä/ cosca Caupungin häwitys minulle ilmoitettin/ ja minä langeisin maahan caswoilleni.

43:4 Ja HERran cunnia tuli Templijn itäisen portin cautta.

43:5 Ja Hengi otti minun/ ja wei sisälliseen esicartanohon/ ja cadzo/ huone oli täynäns HERran cunniata.

43:6 Ja minä cuulin änen huonesta: ja yxi mies seisoi

listä; mutta mies seiso minun vieressäni.

43:7 Se ääni sanoi minulle: ihmislapsi, tämä on minun valtaistuimeni sija ja minun jalkapohjaini sija, jossa minä tahdon asua israelilaisten keskellä iankaikkisesti. Ja Israelin heimo ei ole enää saastuttava minun pyhää nimeäni - eivät he eivätkä heidän kuninkaansa - haureudellansa, kuninkaittensa ruumiilla ja uhrikukkuloillansa.

43:8 Kun he asettivat kynnyksensä minun kynnykseni ääreen, ovenpielensä minun ovenpielteni ääreen, niin että muuri vain oli minun ja heidän välillään, niin he saastuttivat minun pyhän nimeni kauhistuksillansa, joita harjoittivat, ja minä lopetin heidät vihassani.

43:9 Nyt he vievät haureutensa ja kuninkaittensa ruumiit kauas minusta, ja minä asun heidän keskellensä iankaikkisesti.

43:10 Sinä, ihmislapsi, saata Israelin heimolle sanoma tästä temppelistä, että he häpeäisivät rikkomuksiansa; ja he mitatkoot sen sopusuhtaisuuden.

43:11 Ja jos he häpeävät kaikkea, mitä ovat tehneet, niin tee heille tiettäväksi temppelin muoto sekä sen sisustus, uloskäytävät, sisäänkäytävät, kaikki muodot, kaikki säädökset, kaikki muodot ja kaikki lait; kirjoita ne heidän silmiensä eteen, että he

ynksi mies seiso minun tykönäni,

43:7 Joka sanoi minulle: sinä ihmisen poika, tämä on minun istuimeni paikka ja minun pöytäjalkaini sia, jossa minä tahdon asua Israelin lasten seassa ijankaikkisesti; ja ei Israelin huone pidä enään saastuttaman minun pyhää nimeäni, ei he itse eikä heidän kuninkaansa huoruudellansa, eli kuningastensa raatoin kautta kukkuloillansa,

43:8 Jotka asettivat kynnyksensä minun kynnykseni viereen ja ovensa minun oveni sivuun, ja seinä oli minun ja heidän vaiheellansa; ja he saastuttivat minun pyhän nimeni kauhistuksillansa, joita he tekivät, jonkatähden minä heitä vihassani hukuttin.

43:9 Mutta nyt heidän pitää huoruutensa kauvas hylkäämän, ja kuningastensa haudat minun tyköäni; niin minä asun heidän tykönänsä ijankaikkisesti.

43:10 Sinä, ihmisen poika, osoita Israelin huoneelle templi, että he häpeäisivät pahoja töitönsä, ja anna heidän mitata kaikki muoto.

43:11 Ja kuin he kaikkia töitönsä häpeävät, niin osoita heille huoneen rakennuksen muoto, läpikäytävät, kuvat, kaikki menot, järjestykset ja oikeudet; ja kirjoita heidän eteensä, että he kaikki sen muodot ja kaikki sen säädöt pitäisivät ja tekisivät.

minun tykönäni/

43:7 Joca sanoi minulle: sinä ihmisen poica/ tämä on minun istuimeni paicka/ jonga päällä minä istun/ josa minä tahdon asua Israelin lasten seas ijancaickisest: ja ei Israelin huone pidä enä saastuttaman minun pyhä nimeni/ ei he idze eikä heidän Cuningans/ heidän huorudellans/ eli heidän Cuningastens raatoin cautta/ ja heidän cuckuloillans.

43:8 Asettain heidän kynnyxens minun kynnyxeni viereen/ ja heidän owens minun oweni siwuun/ ja seinän minun ja heidän waihellans/ saastuttain minun pyhän nimeni cauhistuxillans joita he teit/ jongatähden minä myös heitä minun wihasani hucutin.

43:9 Mutta nyt pitä heidän huorudens hyljämän/ ja heidän Cuningastens haudat minun tyköni/ nijn minä asun heidän tykönäns ijancaickisest.

43:10 Ja sinä ihmisen poica/ osota Israelin huonelle Tempeli/ että he heitäns häpeisit heidän pahoista töistäns/ ja anna heidän otta sijtä idzelens caicki muoto.

43:11 Ja cosca he heitäns caikista heidän töistäns häpewät/ nijn osota heille huonen rakennuxen muoto/ läpikäytävä/ cuwat/ caicki menot/ käskyt/ järjestyxet ja oikeudet/ ja kirjoita se heidän eteensä/ että he sen käskyt ja tawat pitäisit ja

ottaisivat vaarin sen koko muodosta ja kaikista säädöksistä ja tekisivät niiden mukaan.

43:12 Tämä on temppelin laki: sen koko alue vuorella yltymäri on korkeasti-pyhä. Katso, tämä on temppelin laki.

43:13 Ja nämä olivat alttarin mitat kyynärissä, kyynäriin luettuna kyynäri ja kämmenenleveys: sen alusta oli kyynäriin korkuinen ja kyynäriin levyinen, ja sen reunusta ympäri sen laidan oli yhden vaaksan mittainen. Tämä oli alttarin koroke.

43:14 Alustasta, joka oli maassa, alimmalle välireunalle: kaksi kyynäriä sekä leveyttä yksi kyynäri; ja pienemältä välireunalta suuremmalle välireunalle: neljä kyynäriä sekä leveyttä kyynäri.

43:15 Jumalan lieteen oli neljä kyynäriä, ja Jumalan lieteestä ylöspäin olivat ne neljä sarvea.

43:16 Jumalan lieden pituus oli kaksitoista kyynäriä ja leveys kaksitoista, niin että sen neljästä sivusta tuli neliö.

43:17 Välireunan pituus oli neljätoista kyynäriä ja leveys neljätoista, sen neljältä sivulta. Sitä ympäröivä reunusta oli puolikyynäriäinen, ja sen alusta oli kyynäriäinen ympäriinsä. Ja sen portaot olivat itäisellä puolella.

43:18 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, näin sanoo Herra, Herra: Nämä ovat alttaria

43:12 Tämä on huoneen laki: vuorten kukkuloilla pitää kaikki sen rajat jotka tahtolta pyhimmät oleman; katso, tämä on huoneen laki.

43:13 Mutta tämä on alttarin mitta, sen kyynäriin jälkeen, joka on kämmenen leveys pitempi yhteistä kyynäriä: sen jalka oli kyynäriä korkia ja kyynäriä leveä, ja sen äärestä reunaan, ympäri yksi vaaksa; ja tämä on alttarin korkeus.

43:14 Ja jalasta maan päältä eroitukseen oli kaksi kyynäriä korkeutta ja kyynäriä leveyttä; mutta vähemmästä eroituksesta enempiä, neljä kyynäriä korkeutta ja kyynäriä leveyttä.

43:15 Mutta Harel neljä kyynäriä korkia, ja neljä sarvea ylhäällä Arielista.

43:16 Ja Ariel oli kaksitoistakymmentä kyynäriä pitkä ja kaksitoistakymmentä kyynäriä leveä, nelikulmainen joka neljältä taholtansa.

43:17 Ja alttarin päällinen oli neljätoistakymmentä kyynäriä pitkä ja neljätoistakymmentä kyynäriä leveä, nelikulmainen joka neljältä taholta; ja reuna kävi ympäri, puoli kyynäriä leviä, ja sen jalka kyynäriä korkia, ja sen astuimet olivat itään päin.

43:18 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, näin sanoo Herra, \Herra\ : nämät

tekisit.

43:12 Tämä on huoneen Laki: vuorten kukkuloilla ja caicki sen rajat pitää pyhimmät oleman. Tämä on huoneen Laki.

43:13 MUtta tämä on Altarin mitta/ sen kynäriin jälkeen joka on kämmenen leweyttä pidembi kuin muut kynäriä/ sen pohja on kynäriä corkia ja kynäriä lewiä/ ja ymbäriins reuna waaxa lewiä.

43:14 Ja tämä on Altarin corkeus: pohjasta maan päällä erihuoneeseen/ on caxi kynäriä corkeutta/ ja kynäriä leweyttä/ mutta vähemmästä erihuonest suurembaan on neljä kynäriä corkeutta/ ja kynäriä leweyttä.

43:15 Mutta Harel neljä kynäriä corkia/ ja neljä sarwe ylhällä Arielist.

43:16 Ja Ariel oli caxitoistakymmentä kynäriä pitkä/ ja caxitoistakymmentä kynäriä lewiä/ neliculmainen.

43:17 Ja Altarin päällimäinen oli neljätoistakymmentä kynäriä pitkä/ ja neljätoistakymmentä kynäriä lewiä/ neliculmainen/ ja reuna kävi ymbäriins puolda kynäriä lewiä/ ja sen pohja kynäriä corkia ja sen traput olit itään päin.

43:18 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika/ näitä sano HERra Jumala: nämät

koskevat säädökset: Sinä päivänä, jona se on saatu tehdyksi, niin että voidaan sillä uhrata polttouhria ja vihmoa sille verta,

43:19 anna papeille, leeviläisille, jotka ovat Saadokin jälkeläisiä ja saavat minua lähestyä palvellaksensa minua, sanoo Herra, Herra, mullikka syntiuhriksi.

43:20 Ota sen verta ja sivele alttarin neljään sarveen ja välireunan neljään kulmaan ja reunustaan yltympäri; niin on sinun puhdistettava se ja toimitettava sen sovitus.

43:21 Ota sitten syntiuhrimullikka ja polta se säädetyssä, temppelille kuuluvassa paikassa, pyhäkön ulkopuolella.

43:22 Tuo toisena päivänä virheetön kauris syntiuhriksi; alttari on puhdistettava, samoin kuin se puhdistettiin mullikalla.

43:23 Suoritettuasi loppuun puhdistuksen tuo virheetön mullikka ja virheetön oinas pikkukarjasta.

43:24 Tuo ne Herran eteen, ja papit heittäköt niiden päälle suolaa ja uhratkoot ne polttouhriksi Herralle.

43:25 Uhraa joka päivä, seitsemänä päivänä, syntiuhrikauris; myös on uhrattava mullikka ja oinas pikkukarjasta, virheettömät.

43:26 Seitsemänä päivänä toimitettakoon alttarin sovitus ja puhdistettakoon ja vihittä-

pitää oleman alttarin säädyt, kuin se tehdään, että uhrataisiin siinä polttouhria, ja priiskotettaisiin verta sen päälle.

43:19 Ja papeille, Leviläisille Zadokin suvusta, jotka minun edelläni käyvät, palvelen minua, sanoo Herra, \Herra\, pitää sinun antaman nuoren härjän syntiuhriksi.

43:20 Ja sen verta pitää sinun ottaman ja priiskottaman sillä sen neljä sarvea ja neljä kulmaa reunan ympäri: sillä pitää sinun sen sovittaman ja pyhittämän.

43:21 Ja pitää ottaman syntiuhrihärjän, ja polttaman sen huoneen eripaikassa, ulkona pyhästä.

43:22 Ja toisena päivänä pitää sinun uhraaman virheettömän kauriin syntiuhriksi; ja heidän pitää puhdistaman alttarin niinkuin härjälläkin puhdistettiin.

43:23 Kuin se on tapahtunut, niin sinun pitää uhraaman nuoren virheettömän mullin ja virheettömän oinaan laumasta.

43:24 Ja uhraa ne molemmat \Herran\ edessä; ja heittäkään papit siihen suolaa, ja uhratkaan ne \Herran\ polttouhriksi.

43:25 Näin sinun pitää seitsemän päivää uhraaman, kauriin joka päivä syntiuhriksi: mullin ja oinaan laumasta, jotka molemmat virheettömät olemaan pitää.

43:26 Ja näin heidän pitää alttarin sovittaman seitsemän päivää, ja puhdistaman sen, täyttämän kätensä.

pitä oleman Altarin säädyt/ cosca jocu uhra sijnä polttouhria/ ja prijscotta werta sen päälle/

43:19 Ja Papeille/ Lewitaille Zadochin sugusta/ jotca minun edelläni käyvät/ palvelen minua/ sano HERra HERra: pitä sinun andaman nuoren härjän syndiuhrixi.

43:20 Ja sen werestä pitä sinun ottaman ja prijscottaman sillä hänen neljä sarwens ja neljä culmans ja reunan ymbärins/ sillä pitä sinun sen sowittaman ja pyhittämän.

43:21 Ja pitä ottaman syndiuhri härjän/ ja polttaman sen erihuonen paicas/ ulcona Pyhästä.

43:22 Ja toisna päivänä pitä sinun uhraman wiattoman caurin syndiuhrixi/ ja puhdistata Altari cuin härjälläkin puhdistettin.

43:23 Cosca se on tapahtunut/ nijn sinun pitä uhraman nuoren wiattoman calpein/ ja wiattoman oinan laumasta.

43:24 Ja uhra ne molemmat HERran edes/ ja heittäkän Papit sijhen suola/ ja nijn ne pitä uhraman HERralle polttouhrixi.

43:25 Näin sinun pitä seidzemen päiwä uhraman/ caurin syndiuhrixi/ calpein ja jäärän laumasta/ jotca molemmat owat wiattomat.

43:26 Ja näin pitä Altarin sowittaman seidzemen päiwä/ ja puhdistaman sen ja täyt-

köön se.

43:27 Niiden päivien kuluttua papit kahdeksantena päivänä ja aina edelleen uhratkoot alttarilla polttouhrejansa ja yhteysuhrejansa. Ja niin minä teihin mielistyn, sanoo Herra, Herra.

Hesekiel 44 LUKU

44:1 Sitten hän vei minut takaisin pyhäkön ulommalle portille, sille, joka antoi itään päin; mutta se oli suljettu.

44:2 Niin Herra sanoi minulle: Tämä portti on oleva suljettuna: sitä ei saa avata, eikä kenkään saa käydä siitä sisälle, sillä Herra, Israelin Jumala, on käynyt siitä sisälle. Se on oleva suljettu.

44:3 Ruhtinas ainoastaan saakoon ruhtinaana istua siellä ja aterioida Herran edessä; käyköön hän sisään porttieteisen kautta ja tulkoon ulos samaa tietä.

44:4 Sitten hän vei minut pohjoisportin kautta temppelin edustalle, ja minä näin, ja katso: Herran kunnia täytti Herran temppelin. Niin minä lankesin kasvoilleni.

44:5 Ja Herra sanoi minulle: Ihmislapsi, ota huomioosi, katso silmilläsi ja kuule korvillasi kaikki, mitä minä sinulle puhun kaikista Herran temppelin säädöksistä ja kaikista sen laeista, ja ota huomioosi, kuinka temppeliin on mentävä kustakin pyhäkön uloskäytävistä.

44:6 Ja sano niille uppiniskaisille, sano Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: Jo

43:27 Ja niiden seitsemän päivän perästä pitää papit, kahdeksantena päivänä ja sitte aina, uhraaman alttarille teidän polttouhrinne ja kiitosuhrinne; niin minä tahdon teille olla armollinen, sanoo Herra, \Herra\.

44 LUKU

44:1 Ja hän vei minun jälleen pyhän äärimäisen portin tietä itään päin; mutta se oli kiinni.

44:2 Ja \Herra\ sanoi minulle: tämä portti pitää oleman kiinni, ja ei pidä avattaman, eikä yksikään pidä siitä käymän; sillä \Herra\ Israelin Jumala on siitä käynyt; ja pitää vielä sitte oleman kiinni.

44:3 Päämiehen se oleman pitää, päämiehen pitää siinä istuman ja syömän leipää \Herran\ edessä; esihuoneesta pitää hänen menemän sisälle, ja ja siitä jälleen tuleman ulos.

44:4 Siitä vei hän minun pohjoisen portin tietä esihuoneen kohdalle; ja minä näin, ja katso, \Herran\ huone oli täynnä \Herran\ kunniaa. Ja minä lankesin kasvoilleni.

44:5 Ja \Herra\ sanoi minulle: sinä, ihmisen poika, pane sydämees, ja katso silmilläs, ja kuule korvillas kaikkia, mitä minä sinulle sanon kaikista \Herran\ huoneen säädystä ja asetuksista, ja ota vaari, kuinka (ihmisen) itsensä pyhässä käyttäytymän pitää.

44:6 Ja sano kovakorvaiselle Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, \Herra\; te Israe-

tämän kätens.

43:27 Ja nijden seidzemen päivän peräst pitä Papit cahdexandena päivänä/ ja sijtte aina uhraman Altarille teidän polttouhrin ja kijtosuhrin: nijn minä tahdon teille olla armollinen/ sano HERra HERra.

XLIV. Lucu

44:1 JA hän wei minun jälleens sijhen ärimmäisen itäisen porttin saacka/ Pyhä päin/ mutta se oli kijnni.

44:2 Ja HERra sanoi minulle: tämä portti pitä oleman kijnni ja ei pidä awattaman/ eikä yxikän pidä sijtä käymän/ mutta ainoastans HERra Israelin Jumala/ ja pitää wielä sijtte oleman kijnni/ paidzi Förstiä.

44:3 Sillä Förstin pitä sijnä istuman ja syömän leipä HERran edes: esihuonesta pitä hänen menemän sisälle/ ja sijtä jällens tuleman ulos.

44:4 Sijtä wei hän minun pohjaisen portin esihuoneen cohdalle. Ja minä näin/ ja cadzo/ HERran huone oli täynäns HERran cunniata/ ja minä langeisin caswoilleni.

44:5 Ja HERra sanoi minulle: sinä ihmisen poica/ ota waa-ri/ ja cadzo/ ja cuule tarcast caickia mitä minä sinulle sanon caikista HERran huonen säädystä ja asetuxista/ ja ota waari cuinga ihmisen idzens Pyhäkäyttämän pitä.

44:6 Ja sano cowacorwaisille Israelin huonest: Näin sano HERra HERra: te Israelin huo-

riittävät kaikki teidän kauhistuksenne, te Israelin heimo,

44:7 te kun olette tuoneet muukalaisia, sydämeltään ja ruumiiltaan ympärileikkaamattomia, minun pyhäkköni olemaan siellä ja häpäisemään minun temppeleäni, samalla kuin olette uhranneet minun leipääni ja rasvaa ja verta; ja niin te olette rikkoneet minun liittoni - kaikkien muitten kauhistustenne lisäksi.

44:8 Te ette ole itse hoitaneet minulle suoritettavia pyhiä tehtäviä, vaan olette panneet heitä puolestanne hoitamaan minulle pyhäkössäni suoritettavia tehtäviä.

44:9 Näin sanoo Herra, Herra: ei yksikään muukalainen, sydämeltään ja ruumiiltaan ympärileikkaamaton, saa tulla minun pyhäkköni, olkoon se kuka tahansa muukalainen, joka israelilaisten keskuudessa on.

44:10 Vaan ne leeviläiset, jotka menivät minun luotani kauas, silloin kun Israel oli joutunut eksyksiin, nuo, jotka eksyivät pois minusta kivijumalainsa jälkeen, kantakoot syntinsä;

44:11 he toimittakoot minun pyhäkössäni vartioinnin temppelein porteilla ja toimittakoot temppeleipalveluksen: he teurastakoot polttouhrit ja teurasuhrit kansalle ja seisokoot heidän edessään heitä palvelemassa.

44:12 Koska he ovat heitä palvelleet heidän kivijumalainsa edessä ja olleet Israelin

lin huone, olette tähänasti kaikilla teidän kauhistuksillanne kyllä tehneet:

44:7 Että te annatte muukalaisia, joilla on ympärileikkaamaton liha, tulla minun pyhäni, jolla te minun huoneeni saastutatte, uhratesanne minun leipääni, lihavuutta ja verta, ja näin rikotte kaikki minun liittoni kaikilla teidän kauhistuksillanne.

44:8 Ja ette pidä minun pyhäni tapoja, mutta olette tehneet itsellenne uuden tavan minun pyhästäni.

44:9 Sentähden sanoo Herra, \Herra\ näin: ei yhdenkään vieraan, jolla on ympärileikkaamaton sydän ja ympärileikkaamaton liha, pidä tuleman minun pyhäni, kaikista muukalaisista, jotka Israelin lasten seassa ovat.

44:10 Ja ei myös ne Leviläiset, jotka minusta luopuneet, ja Israelin kanssa epäjumalainsa jälkeen erhtykseen menneet ovat; sentähden pitää heidän kantaman omat syntinsä.

44:11 Mutta heidän pitää vartioitseman minun pyhäni ovea, ja oleman huoneen palveliat, ja teurastaman polttouhria ja muita uhreja kansan edestä, ja seisoman heidän edessään, palvelleen heitä.

44:12 Että he ovat palvelleet heitä heidän epäjumalainsa edessä, ja ovat antaneet Israelin huoneelle pahennuk-

nesta oletta tähänasti caikilla teidän cauhistuxillan kyllä tehnet:

44:7 Että te annatte tulla muucalaisia/ joilla on ymbärinsleickamaton sydän/ ja ymbärinsleickamaton liha/ minun Pyhäni/ jolla te minun huoneeni saastutatte/ uhratesan minun leipäni/ lihavutta ja werta/ ja näin ricotte caicki minun lijttoni/ caikilla teidän cauhistuxillan.

44:8 Ja et te pidä minun Pyhäni tapoja/ mutta oletta tehnet idzellen uden tawan minun Pyhäsäni.

44:9 Sentähden sano HERra Jumala näin: ei yhdengän wieran/ jolla on ymbärinsleickamaton sydän/ ja ymbärinsleickamaton liha/ pidä tuleman minun Pyhäni caikista muucalaisista/ jotca Israelin lasten seas owat.

44:10 Ja ei myös ne Lewitat/ jotca minusta luopunet owat/ ja Israelin cansa epäjumalains jälken erhtyheen mennet owat/ sentähden pitää heidän candaman omat syndins.

44:11 Mutta heidän pitää wartioidzeman minun Pyhäni owe/ ja pitää oleman muiden palweliat/ ja pitää ainoastans teurastaman polttouhria/ ja muita uhreja/ mitä Canssa tuo/ ja seisoman Pappein edes/ palwellen heitä.

44:12 Että he owat palwellet heidän epäjumalains edes/ ja owat andanet Israelin huonel-

<p>heimolle kompastuksena syn- tiin, sentähden minä kättä kohottaen vakuutan heistä, sanoo Herra, Herra, että hei- dän on kannettava syntinsä.</p>	<p>sen; sentähden olen minä ojentanut käteni heidän päällensä, sanoo Herra, \Herra\, että heidän pitää kantaman heidän syntinsä,</p>	<p>le pahennuxen/ sentähden olen minä ojendanut käteni heidän päällens/ sano HERra Jumala/ että heidän pitä candaman heidän syndins.</p>
<p>44:13 He eivät saa lähestyä minua, niin että toimittaisivat minun edessäni papinvirkaa ja lähestyisivät mitään minulle pyhitettyä, mitään korkeasti- pyhää, vaan heidän on kan- nettava häpeänsä ja kauhis- tuksensa, joita ovat tehneet.</p>	<p>44:13 Ja ei pidä uhraaman minun edessäni, eikä oleman minun pappini, ei myös mi- nun pyhääni tuleman, kaik- kein pyhimpään; mutta pitää kantaman häpynsä ja kau- histuksensa, joita he tehneet ovat.</p>	<p>44:13 Ja ei pidä uhraman minun edessäni/ eikä oleman minun Pappini/ ei myös mi- nun Pyhääni tuleman/ siihen caickein pyhimbään/ mutta pitä candaman heidän häpyns ja cauhistuxens/ jotca he tehnet owat.</p>
<p>44:14 Ja minä panen heidät hoitamaan temppelissä suori- tettavia tehtäviä, mitä siellä vain on palvelijantyötä ja toimitettavaa.</p>	<p>44:14 Sentähden olen minä tehnyt heitä huoneen oven vartiaksi kaikessa sen palve- luksessa, ja kaikissa, mitä siinä tehdään.</p>	<p>44:14 Sentähden olen minä tehnyt heitä owen wartiaksi huonen palweluxes/ ja muille palwelioixi.</p>
<p>44:15 Mutta ne leeviläiset papit, Saadokin jälkeläiset, jotka hoitivat minun pyhäkös- säni suoritettavat tehtävät silloin, kun israelilaiset olivat eksyneet minusta pois, he saavat lähestyä minua, palvel- la minua ja seisoa minun edessäni uhraamassa minulle rasvaa ja verta, sanoo Herra, Herra.</p>	<p>44:15 Mutta papit ja Leviläi- set Zadokin pojat, jotka mi- nun pyhäni säädyt pitäneet ovat, kuin Israelin lapset luopuivat minusta, ne pitää minun edelläni käymän, pal- vellen minua, ja minun edes- säni seisoman, ja uhraaman minulle lihavuutta ja verta, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>44:15 MUtta Papit ja Lewitat Zadochin sugusta/ jotca mi- nun Pyhäni säädyt pitänet owat/ cosca Israelin lapset luowuit minusta/ ne pitä mi- nun edelläni käymän/ palwel- len minua/ ja minun edessäni seisoman/ ja pitä uhraman minulle lihawutta ja werta/ sano HERra Jumala.</p>
<p>44:16 He saavat tulla minun pyhäkkööni ja saavat lähestyä minun pöytäni, palvelen mi- nua ja hoitaen minulle suori- tettavat tehtävät.</p>	<p>44:16 Ja heidän pitää me- nemän minun pyhääni, ja tuleman minun pöytäni eteen, palvelen minua ja pi- täin minun säätyäni.</p>	<p>44:16 Ja heidän pitä mene- män minun Pyhääni/ ja tule- man minun pöytäni eteen/ palwellen minua ja pitäin mi- nun säätyäni.</p>
<p>44:17 Ja tullessaan sisemmän esipihan porteille he pukeutu- koot pellavavaatteisiin älkööt- kä pitäkö yllänsä villaista toimittaessaan virkaansa si- semmän esipihan porteissa ja sisällä temppelissä.</p>	<p>44:17 Ja kuin he tahtovat mennä portista sisälliseen kartanoon, niin heidän pitää pukeman yllensä liinavaat- teet, ja ei villoista tehtyjä, niin kauvan kuin he sisälli- sessä kartanossa palvelevat.</p>	<p>44:17 Ja cosca he tahtowat mennä portista sisälliseen cartanohon/ nijn heidän pitä pukeman päällens lijnawaat- tet/ ja ei willoista tehtyjä/ nijncauwan cuin he sisällises cartanos palwelewat.</p>
<p>44:18 Pellavaiset juhlapäähi- neet olkoon heillä päässä ja pellavakaatiot lanteilla. Älkööt he panko vyötäisillensä mi- tään hiostuttavaa.</p>	<p>44:18 Ja liinahiipat pitää oleman heidän päässänsä ja liinaiset vaatteet heidän ku- peillansa, ja ei pidä sitoman itsiänsä hikiliinoilla,</p>	<p>44:18 Ja lijnahiipat pitä ole- man heidän pääsäns/ ja alaswaattet heidän cupehil- lans/ ja ei pidä sitoman id- zens cowin.</p>

44:19 Kun he sitten menevät pois ulompaan esipihaan, kansan tykö ulompaan esipihaan, riisukoot vaatteensa, joissa ovat virkaa toimittaneet, jättäkööt ne pyhäkön kammioihin ja pukekoot yllensä toiset vaatteet, etteivät pyhittäisi kansaa vaatteillansa.

44:20 Älkööt he ajelko päätänsä, mutta älkööt myöskään antako tukkansa valtoinaan kasvaa: heidän on leikkattava hiuksensa.

44:21 Viiniä älköön kukaan pappi juoko tultuansa sisempään esipihaan.

44:22 Leskeä ja hyljättyä älkööt he ottako vaimoksensa, vaan ottakoot neitsyen Israelin heimon jälkeläisistä tai lesken, joka on leskenä papin jälkeen.

44:23 Ja opettakoot he minun kansalleni erotuksen pyhän ja epäpyhän välillä sekä tehköt heille tiettäväksi, mikä on saastaisista, mikä puhdasta.

44:24 Riita-asioissa he seisokoot tuomitsemassa ja tuomitkoot niissä minun oikeuksieni mukaan. Minun lakejani ja käskyjäni he noudattakoot kaikkien minun juhlien vietossa ja pyhittäkööt minun sabbattini.

44:25 Älköön hän menkö kuolleen ihmisen luo ja siten tulko saastaiseksi; ainoastaan isästä ja äidistä, pojasta ja tyttärestä, veljestä ja sisaresta, jos tämä ei ollut naitu,

44:19 Ja kuin he menevät ulkoiseen ja äärimäiseen kartanohon kansan tykö, niin heidän pitää paneman ne vaatteet pois, joissa he palveluksen tehneet ovat, ja kätkemän ne pyhiin kammioihin; ja heidän pitää ottaman toiset vaatteet yllensä, ettei he kansaa pyhittäisi omissa vaatteissansa.

44:20 Ei heidän pidä ajelman päätänsä, eikä pitkiä hiuksia kasvattaman; mutta pitää antaman hiuksensa tasaisesti leikata ympäri.

44:21 Ei myös yksikään pappi pidä viinaa juoman, kuin hänen sisimäiseen kartanohon sisälle menemän pitää.

44:22 Ei myös pidä ottaman yhtään leskeä eli hyljättyä avioksensa, mutta neitseen Israelin suvusta, eli ottakaan papin lesken.

44:23 Ja opettakaan minun kansaani tietämään erotuksen pyhän ja pyhättömän välillä, että he puhtaan ja saastaisen välillä erotuksen tietäisivät.

44:24 Ja kuin riita tulee heidän eteensä, niin heidän pitää seisoman ja tuomitseman ja puhuman minun lakini ja säätyäni jälkeen, ja pitämän minun käskyni, ja kaikki minun pyhäpäiväni ja sabbattini pyhittämän.

44:25 Ja ei pidä menemän yhdenkään kuolleen ihmisen tykö saastuttamaan itsiänsä; vaan ainoasti isänsä ja äitinsä, poikansa ja tyttärensä, veljensä ja sisarensa, jolla ei miestä ole ollut, niiden täh-

44:19 Ja cosca he menewät ulkoiseen ja ärimmäiseen cartanohon Canssan tygö/ nijn heidän pitä paneman ne waattet pois/ joisa he palveluxen tehnet owat/ ja kätkemän ne Pyhään/ ja heidän pitä ottaman jällens toiset waattet päällens/ ettei he Canssa pyhitäis omis waatteisans.

44:20 Ei heidän pidä ajelman päätäns/ eikä pitkiä hiuxia caswattaman/ mutta pitää andaman leicata ymbärins.

44:21 Ei myös yxikän Pappi pidä wijna juoman/ cosca hänen sisälmäises cartanos palvelust tekemän pitä.

44:22 Ei myös yhtän leske eli hyljättyä pidä ottaman awioxens/ mutta neidzen Israelin sugust/ eli Papin lesken.

44:23 Ja opettacan minun Canssani pitämän eroitusta pyhän ja saastaisen wälillä.

44:24 Ja cosca rijta tule heidän eteens/ nijn heidän pitää seisoman ja duomidzeman ja puhuman minun oikeudeni ja säätyeni jälken/ ja pitämän minun käskyni/ ja caicki minun pyhä päiwäni ja Sabbattini pyhittämän.

44:25 Ja ei pidä menemän yhdengän cuollen tygö saastuttaman idziäns/ mutta ainoastans Isäns ja äitins/ poicans ja tyttärens/ weljens ja sisarens/ jolla ei miestä ole

hän saa näin saattaa itsensä saastaiseksi.	den joku saa itsensä saastut-taa;	ollut/ niiden tähden jocu saa idzens saastutta.
44:26 Mutta puhdistuksensa jälkeen luettakoon hänelle vielä seitsemän päivää;	44:26 Mutta että he puhdis-tavat itsensä jälleen seitse-män päivää.	44:26 Mutta että he puhdis-tawat idzens jällens seitze-men päiwä.
44:27 ja sinä päivänä, jona hän tulee pyhäkköön, sisem-pään esipihaan, toimittamaan virkaansa pyhäkössä, hän uh-ratkoon syntiuhrinsa, sanoo Herra, Herra.	44:27 Ja kuin hän jälleen menee pyhään, sisimäiseen kartanoon, palvelemaan py-hässä, niin pitää hänen uh-raaman syntiuhrinsa, sanoo Herra, \Herra\.	44:27 Ja cosca hän jällens mene Pyhään/ sisälmäiseen cartanoon/ palweleman Py-häs/ nijn pitä hänen uhra-man syndiuhrins/ sano HER-RA HERRA.
44:28 Ja tämä on oleva hei-dän perintöosansa: minä olen heidän perintöosansa. Teidän ei tule antaa heille perintö-maata Israelissa: minä olen heidän perintömaansa.	44:28 Ja se on heille perin-nöksi; minä tahdon olla hei-dän perintönsä; sentähden ei teidän pidä heille perimistä antaman Israelissa; sillä mi-nä olen heidän perintönsä.	44:28 Mutta sen perinnön/ jonga heidän pitä saaman/ se tahdon minä idze olla/ sentähden ei teidän pidä heil-le perimyst andaman Israelis: sillä minä olen heidän perin-döns.
44:29 Ruokauhrin, syntiuhrin ja vikauhrin he saavat syödä, ja kaikki, mikä on tuhon omaksi vihittyä Israelissa, on tuleva heille.	44:29 Heidän pitää saaman elatuksensa ruokauhrista, syntiuhrista ja vikauhrista; ja kaikki kiroitut Israelissa pitää heidän oleman.	44:29 Heidän pitä saaman elatuxens ruocauhris/ syn-diuhrist ja wicauhris/ ja caicki kiroitut Israelis pitä hei-dän oleman.
44:30 Paras kaikesta uutises-ta, kaikenlaatuisesta, ja kaikki annit, mitä laatua hyvänsä antinne ovatkin, tulevat pa-peille; ja parhaat jyvärouheis-tanne on teidän annettava papille, että sinä tuottaisit siunauksen huoneellesi.	44:30 Ja kaikki ensimmäi-nen hedelmä ja esikoiset kaikista teidän ylennysuh-reistanne pitää pappein ole-man. Teidän pitää myös an-taman papeille esikoiset tei-dän taikinastanne, että siu-naus olis sinun huoneessas.	44:30 Ja caicki ensimmäinen hedelmä/ ja esicoiset caikista ylönnysuhreista/ pitä Pappein oleman. Teidän pitä myös andaman Papeille esicoiset caikist syötäwist/ että siuna-us olis sinun huonesas.
44:31 Papit älkööt syökö mi-tään itsestään kuollutta tai kuoliaaksi raadeltua, ei lintua eikä raavasta.	44:31 Mutta joka kuollut on eli metsän pedolta haaskat-tu, linnusta eli eläimestä, sitä ei pidä pappein syömän.	44:31 Mutta joca cuollut on/ eli medzän pedolda haascat-tu/ linnust eli eläimest/ sitä ei pidä Pappein syömän.

Hesekiel 45 LUKU

45:1 Kun te arvotte maata perintöosiksi, niin antakaa Herralle anti, pyhä osa maas-ta, kahtakymmentäviittä tuhat-pitkä ja kahtakymmentä tuhatta leveä. Se olkoon pyhä koko alueeltaan, yltympäri.

45 LUKU

45:1 Kuin te maata jaatte arvalla, niin teidän pitää eroittman osan maasta \Herralle\ pyhäksi, viisikol-mattakymmentä tuhatta riu-kumittaa pituudelle ja kym-mentuhatta leveydelle: se paikka on pyhä kaikissa ra-joissansa ympäri.

XLV. Lucu

45:1 COsca te maata jagatte arwalla/ nijn teidän pitä eroittaman osan maasta/ HERralle pyhäxi/ wijsicolmat-takymmendä tuhatta riucumit-ta pituudelle/ ja kymmenen tuhatta leweydelle/ ja se paicka on pyhä nijn lewiäldä cuin se on.

45:2 Siitä tulkoon pyhäkölle neliö, viisisataa ja viisisataa joka taholta, ja sen lisäksi avointa tilaa viisikymmentä joka taholta.

45:3 Ja mittaa tästä mitatus-ta alueesta kahtakymmentä-viittä tuhatta pitkälti ja kymmentätuhatta leveältä, ja siinä olkoon pyhäkkö, korkeasti-pyhä.

45:4 Se olkoon pyhä osa maasta papeille, jotka palvelevat pyhäkössä, jotka lähes-tyvät ja palvelevat Herraa; se olkoon talojen sijana heitä varten ja pyhänä paikkana pyhäkköä varten.

45:5 Kahtakymmentäviittä tuhatta pitkälti ja kymmentätuhatta leveältä on tuleva leevi-läisille, jotka toimittavat palvelusta pyhäkössä, heille perintömaaksi - kaksikymmentä kammiota - .

45:6 Kaupungille antakaa perintömaata viittätuhatta leveältä ja kahtakymmentäviittä tuhatta pitkälti, pyhän anti-maan viereltä; se olkoon kai-ken Israelin heimon oma.

45:7 Ja ruhtinaalle: molem-milta puolin pyhää antimaata ja kaupungin perintömaata, pyhän antimaan sivusta ja kaupungin perintömaan sivus-ta, lännen puolelta länteen päin ja idän puolelta itään päin, maata yhtä pitkälti kuin on yhden sukukuntaosan pi-tuus länsirajasta itärajaan.

45:2 Ja tästä pitää oleman pyhään viisisataa riukumit-taa, nelikulmainen ympäri-nä, ja esikaupungiksi viisi-kymmentä kyynärää.

45:3 Ja sillä paikalla, joka on viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkä ja kymmenentuhatta leveä, pitää pyhän oleman, ja kaikkein pyhimmän.

45:4 Se pitää maasta pyhä oleman, ja pitää pappein oleman, jotka pyhässä palvelevat, ja \Herran\ eteen tulevat palvelemaan häntä, että heillä pitää oleman sia huoneelle, se pitää myös pyhä oleman.

45:5 Mutta Leviläisten, jotka huoneessa palvelevat, pitää myös saaman viisikolmatta-kymmentä tuhatta riukua pituudelle ja kymmenentu-hatta leveydelle heidän osak-sensa, kahdellekymmenelle kammiolle.

45:6 Ja kaupungin omai-suudeksi pitää teidän yhden paikan jättämän, viisituhatta riukua leveydelle ja viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pituudelle, sen maan sivusta, joka pyhää ylennysuhria varten eroitettu on: se pitää kaikelle Israelin huoneelle oleman.

45:7 Päämiehelle pitää tei-dän myös antaman yhden paikan, molemmille puolille pyhän ylennysuhrin osaa ja kaupungin omaisuutta, juuri pyhän ylennysuhrin osan ja kaupungin omaisuuden eteen läntisestä kulmasta niin länteen ja itäisestä kulmasta itään päin; sen pituus pitää vastaaman yhtä niistä muista osista, länsirajasta niin itärajaan asti.

45:2 Ja tästä pitä nyt tuleman Pyhään/ wijsi sata riucumitta/ neliculmainen/ ja esicaupungixi wijsikymmendä kynärätä.

45:3 Ja sillä paicalla joca on wijsicolmattakymmendä tuhatta riucua pitkä/ ja kymmenen tuhatta lewiä/ pitä Pyhä oleman/ ja caickein Pyhimmän.

45:4 Se muu sijtä pyhästä maasta pitä Pappain oleman/ jotca Pyhä palwelewat/ Ja HERran eteen tulewat palweleman händä/ että heillä pitä oleman sia huoneille/ se pitä myös pyhä oleman.

45:5 Mutta Lewitat/ jotca huones palwelewat/ pitä myös saaman wijsicolmatta-kymmendä tuhatta riucua pituudelle/ ja kymmenen tuhatta leweydelle heidän osaxens/ cahdelle kymmenelle Camarille.

45:6 Ja Caupungita warten pitä myös teidän yhden paican jättämän coco Israelin huonelle wijsi tuhatta riucua leweydelle/ wijsicolmattakym-mendä tuhatta riucua pituudelle/ sen maan sivusta/ joca Pyhä warten eroitettu on.

45:7 Förstille pitä teidän myös andaman yhden paican/ molemmille puolille Pappain sian ja Caupungin/ itän ja länden/ ja pitä oleman yhtä pitkä/ itän ja länden.

<p>45:8 Se olkoon hänellä maana, perintömaana Israelissa; ja älkööt minun ruhtinaani enää sortako minun kansaani, vaan jättäkööt muun maan Israelin heimolle sukukunnittain.</p>	<p>45:8 Se pitää oleman hänen oma osansa Israelissa; ettei minun päämieheni pidä enempi ottaman minun kansaltani, joka heidän on, vaan pitää antaman maan Israelin huoneelle heidän sukukunnissansa.</p>	<p>45:8 Se pitää oleman hänen oma osans Israelis/ ettei minun Förstin pidä enä ottaman minun Canssaldani/ joca heidän on/ mutta pitää andaman olla Israelin huoneelle heidän sucucunnisans.</p>
<p>45:9 Näin sanoo Herra, Herra: Jo riittää, te Israelin ruhtinaat! Heittäkää pois väkivalta ja sorto, noudattakaa oikeutta ja vanhurskautta, heretkää häätämistä mailtansa minun kansaani, sanoo Herra, Herra.</p>	<p>45:9 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\; eikö siinä kyllä ole, te Israelin päämiehet? lakatkaat kaikesta vääryydestä ja väkivallasta, ja tehkääät oikeus ja vanhurskaus; ja älkääät enempää rasittako minun kansaani, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>45:9 Sillä näin sano HERRA HERRA: eikö siinä kyllä ole/ te Israelin Förstit? lacatcat caikesta väärydest ja väkivallast/ ja tehkät oikein/ ja älkät enä rasittaco minun Canssani/ sano HERra Jumala.</p>
<p>45:10 Olkoon teillä oikea paino, oikea eefa-mitta ja oikea bat-mitta.</p>	<p>45:10 Teidän pitää pitämän oikian puntarin, ja oikian vaa'an, ja oikian mitan.</p>	<p>45:10 Teidän pitää pitämän oikian pundarin/ ja oikian waagan/ ja oikian mitan.</p>
<p>45:11 Eefa- ja bat-mitta olkoot tarkoin yhtä suuret: bat vetäköön kymmenenneksen hoomer-mittaa ja eefa kymmenenneksen hoomer-mittaa; hoomerin mukaan määrättäköön kumpaisenkin suuruus.</p>	<p>45:11 Epha ja bat pitää kaikki yhtä oleman, niin että bat pitää kymmenen osan homeria, ja epha kymmenen osan homeria; sillä homerilla pitää ne molemmat mitattaman.</p>	<p>45:11 Epha ja Bath pitää caicki yhtä oleman/ niijn että Bath pitää kymmenennen osan Homerist/ ja Epha kymmenennen osan Homerist: sillä Homerilla pitää ne molemmat mitattaman.</p>
<p>45:12 Sekelissä olkoon kaksikymmentä geeraa; miina olkoon teillä kaksikymmentä sekeliä, kaksikymmentäviisi sekeliä, viisitoista sekeliä.</p>	<p>45:12 Mutta siklin pitää pitämän kaksikymmentä geeraa; ja kaksikymmentä sikliä, viisikolmattakymmentä sikliä ja viisitoistakymmentä sikliä tekevät minan.</p>	<p>45:12 Mutta Siclin pitää pitämän caxikymmendä Geraht: ja caxikymmendä Sicli/ wijsicolmattakymmendä Sicli ja wijsitoistakymmendä Sicli tekewät Minan.</p>
<p>45:13 Tämä on anti, joka teidän on annettava: kuudennes eefaa nisuhoomerista ja kuudennes eefaa ohrahoomerista;</p>	<p>45:13 Tämä on ylennysuhri, jonka teidän antaman pitää: kuudes osa ephaa ja homeria nisuja, ja kuudes osa ephaa ja homeria ohria.</p>	<p>45:13 Tämä on ylönnyshri/ jonga teidän andaman pitää/ nimittäin/ cuudes osa Ephast ja Homerist nisuja/ ja cuudes osa Ephast ja Homerist ohria.</p>
<p>45:14 öljyn määrä bat-mitasta öljyä: kymmenennes batia koor-mitasta - kymmenestä batista, hoomerista - sillä hoomer on kymmenen batia;</p>	<p>45:14 Mutta öljyä, joka batilla mitataan, pitää teidän antaman batin, joka on kymmenes osa koria, eli kymmenennes homeria; sillä kymmenen batia tekevät homerin.</p>	<p>45:14 Mutta öljyst/ joca Bathilla mitatan/ pitää teidän andaman kymmenenen osan Bathi Corist/ eli kymmenennes Homerist: sillä kymmenen Bathi tekewät Homerin.</p>
<p>45:15 pikkukarjasta: kahdestasadasta yksi lammas Israelin runsasvetisiltä laitumilta ruokauhriksi, polttouhriksi ja</p>	<p>45:15 Ja yksi uuhinen karitsa kahdestasadasta lampaasta, Israelin lammaslaitumelta, ruokauhriksi, polttouhriksi, kiitosuhriksi, so-</p>	<p>45:15 Ja yxi lammas cahdesta sadasta lambasta/ Israelin lammas laitumelta/ ruocauhrixi/ polttouhrixi/ kijtosuhrixi/</p>

yhteysuhriksi, että voitaisiin toimittaa heille sovitus, sanoo Herra, Herra.	vinnoksi heidän edestänsä, sanoo Herra, \Herra\.	sowinnoxii/ sano HERra HERra.
45:16 Kaikki maan kansa on velvoitettu tähän antiin Israelin ruhtinaalle.	45:16 Kaikki maan kansa pitää tuoman ylennysuhrin Israelin päämiehelle.	45:16 Caicki maan Canssa pitä tuoman sencaltaisen ylönnyshuhrin Israelin Förstille.
45:17 Mutta ruhtinas toimittakoon polttouhrit, ruokauhrin ja juomauhrin juhlina, uusinakuina ja sapatteina, kaikkina Israelin heimon juhla-aikoina; hän uhratkoon syntiuhrin, ruokauhrin, polttouhrin ja yhteysuhrin toimittaakseen sovituksen Israelin heimolle.	45:17 Ja päämiehen pitää uhraaman polttouhrinsa, ruokauhrinsa, ja juomauhrinsa juhlapäivänä, uudella kuulla ja sabbatina, ja kaikkina Israelin huoneen suurina juhlapäivinä; hänen pitää myös tekemän syntiuhrin ja ruokauhrin, polttouhrin ja kiitosuhrin, sovinnoksi Israelin huoneen edestä.	45:17 Ja förstin pitää uhraman polttouhrins/ ruocauhrins ja juomauhrins/ juhlapäivänä/ udella Cuulla ja Sabbathina/ ja caickina Israelin huonen suurina juhlapäivinä/ pitä myös tekemän syndiuhrin ja ruocauhrin/ polttouhrin ja kijosuhrin/ sowinnoxii Israelin huonen edestä.
45:18 Näin sanoo Herra, Herra: Ota ensimmäisessä kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä virheetön mullikka ja puhdistista pyhäkkö.	45:18 Näin sanoo Herra, \Herra\: ensimmäisenä päivänä ensimmäistä kuuta pitää sinun ottaman virheettömän mullin, ja puhdistaman pyhän.	45:18 Näin sano HERRa HERRa: ensimmäisnä päivänä ensimmäisestä Cuusta/ pitä sinun ottaman wiattoman calpein/ ja puhdistaman Pyhän.
45:19 Ja pappi ottakoon syntiuhrin verta ja sivelkөөn sitä temppelein ovenpieliin ja alttarin välireunan neljään kulmaan ja sisemmän esipihan portin ovenpieliin.	45:19 Ja pappi ottakaan syntiuhrin verestä, ja priiskottakaan sillä huoneen pihtipielet ja neljä alttairn kulmaa, niin myös sisimäisen kartanon portin pihtipielet.	45:19 Ja Pappi ottacan syntiuhrin werest/ ja prijscottacan sillä huonen pihtipielet/ ja caicki neljä Altarin culma/ nijn myös sisälmäisen cartanon portin pihtipielet.
45:20 Samoin tee kuukauden seitsemäntenä päivänä sen varalta, että joku olisi erehdyksestä tai tietämättömyydestä rikkonut. Ja niin te toimitatte temppelein sovituksen.	45:20 Ja näin sinun pitää tekemän seitsemäntenä päivänä kuuta, jos joku tietämättä erehtynyt on, että te huoneen pyhittäisitte.	45:20 Ja näin sinun pitää tekemän seidzemendenä päivänä Cuusta/ jos jocu wieteldy eli erhetynyt on/ että te huonen pyhitäisitte.
45:21 Ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä, on teillä pääsiäinen. Se on seitsenpäiväinen juhla. Syötäkөөn silloin happamatoita leipää.	45:21 Neljäntenätoistakymmenentenä päivänä ensimmäistä kuuta pitää teidän pääsiäistä pitämän, ja pitämän pyhää seitsemän päivää, ja syömän happamatoita leipää.	45:21 Neljändenä toistakymmenendenä päivänä/ ensimmäisestä Cuusta/ pitä teidän Pääsiäistä pitämän/ ja pitämän pyhä seidzemen päivä/ ja syömän happamatoinda leipä.
45:22 Sinä päivänä uhratkoon ruhtinas omasta puolestansa ja maan kaiken kansan puolesta mullikan syntiuhriksi.	45:22 Sinä päivänä pitää päämiehen uhraaman itse edestänsä ja kaiken maan kansan edestä mullin syntiuhriksi.	45:22 Sinä päivänä pitä Förstin uhraman idze edestäns/ ja caiken Canssan maasa/ calpein syndiuhrixi.
45:23 Ja seitsemäntenä juh-	45:23 Mutta niinä seitsemä-	45:23 Mutta nijnä seidzemenä

lapäivänä hän uhratkoon polttouhriksi Herralle seitsemän mullikkaa ja seitsemän oinasta, virheettömiä, joka päivä seitsemänä päivänä, ja syntiuhriksi kauriin joka päivä.

45:24 Ja ruokauhriksi hän uhratkoon eefa-mitan mullikkaa ja eefa-mitan oinasta kohti sekä öljyä hiin-mitan eefaa kohti.

45:25 Seitsemännessä kuussa, kuukauden viidentenätoista päivänä, juhlanan, hän uhratkoon samalla tavoin - niin seitsemänä päivänä - samankaltaisen syntiuhrin, polttouhrin ja ruokauhrin sekä saman määrän öljyä.

Hesekiel 46 LUKU

46:1 Näin sanoo Herra, Herra: Sisemmän esipihan portti, se, joka antaa itään päin, olkoon suljettuna kuusi työpäivää. Mutta sapatinpäivänä se avattakoon; myös avattakoon se uudenkuun päivänä.

46:2 Silloin tulkoon ruhtinas porttieteisen kautta ulkoa ja asettukoon portin ovenpieleen; ja kun papit uhraavat hänen polttouhriansa ja yhteysuhriansa, niin hän kumartaa rukoilkoon portin kynnyksellä ja menköön sitten ulos. Mutta porttia älköön suljettakoon ennen iltaa.

46:3 Ja maan kansa kumartaen rukoilkoon sen portin ovella sapatteina ja uusinakuina Herran edessä.

46:4 Ja polttouhrina, joka ruhtinaan on uhrattava Herralle sapatinpäivänä, olkoon:

nä päivänä, juhlina, pitää hänen joka päivä tekemän \Herralle\ polttouhria, seitsemän mullia ja seitsemän oinasta, jotka virheettömät ovat, ja kauriin joka päivä syntiuhriksi.

45:24 Mutta ruokauhriksi pitää hänen uhraaman ephan mullille ja ephan oinaalle, ja hinnin öljyä ephalle.

45:25 Viidentenätoistakymmenentenä päivänä seitsemättä kuukautta pitää hänen pyhänä pitämän seitsemän päivää järjestänsä, niinkuin ne muutkin seitsemän päivää; ja sillä tavalla pitämän syntiuhrin kanssa, polttouhrin, ruokauhrin ja myös öljyn kanssa.

46 LUKU

46:1 Näin sanoo Herra, \Herra\: sisimäisen kartanon portti, joka itään päin on, pitää kuutena arkipäivänä oleman kiinni, mutta sabbatina ja uudella kuulla avattaman.

46:2 Ja päämiehen pitää menemän ulkoiselle puolelle huoneen porttia ja seisattaman portin kynnykselle; ja pappein pitää uhraaman hänen polttouhriensa ja kiihtosuhriensa, mutta hänen pitää rukoileman portin kynnyksellä, ja sitte jälleen menemän ulos; mutta portin pitää ehtoosen asti avoinna oleman.

46:3 Maan kansan pitää myös rukoileman \Herran\ edessä, sen portin ovesa, sabbatina ja uudella kuulla.

46:4 Mutta polttouhriksi, jonka päämiehen \Herralle\ uhraaman pitää sabbatina,

päivänä juhlina/ pitää hänen jocapäivä tekemän HErralle polttouhria seidzemen calpeja ja seidzemen oinasta/ jotca wiattomat owat/ ja caurin syndiuhrixi.

45:24 Mutta ruocauhrixi pitää hänen uhraman Ephan jocaidzelle calpeille/ ja Ephan cullengin oinalle/ ja Hinnin öljyä Ephalle.

45:25 Wijtenä toistakymmenenä päivänä seidzemennessä Cuucaudesta/ pitää hänen pyhänä pitämän seidzemen päivä järjestäns/ nijncuin ne muutkin seidzemen päivä/ ja sillä tawalla pitämän syndiuhrin/ polttouhrin/ ruocauhrin/ ja myös öljyn cansa.

XLVI. Lucu

46:1 NÄitä sano HERra HERra: sisälmäisen cartanon portti/ joca itän päin on/ pitää nijnä cuutena arkio päivänä oleman kijnni/ mutta Sabbathina ja udella Cuulla awattaman.

46:2 Ja Förstin pitää menemän ulkoiselle puolelle huoneen porttia/ ja seisattaman portin kynnyxelle. Ja Papit pitää uhraman hänen polttouhriensa ja kijosuhriensa/ mutta hänen pitää rucoileman portin kynnyksellä/ ja sijtte jällens menemän ulos/ mutta portin pitää ehtosen asti awoi oleman.

46:3 Maan Canssa pitää myös rucoileman HERran edes/ sen portin owesa Sabbathina udella Cuulla.

46:4 Mutta polttouhrin/ jonga Försti HErralle uhraman pitää Sabbathina/ pitää oleman

kuusi virheetöntä karitsaa ja virheetön oinas;

46:5 ja ruokauhrina: eefamitta oinasta kohti, mutta ruokauhrina karitsoita kohti se, mitä hän voi ja tahtoo antaa, ynnä hiinmitta öljyä eefaa kohti.

46:6 Uudenkuun päivänä olkoon polttouhrina: virheetön mullikka, kuusi karitsaa ja oinas, virheetömiä;

46:7 ja ruokauhrina hän uhratkoon eefan mullikkaa kohti ja eefan oinasta kohti sekä karitsoita kohti sen, mitä hän saa hankituksi, ynnä öljyä hiinmitan eefaa kohti.

46:8 Ja kun ruhtinas tulee, niin tulkoon porttieteisen kautta ja menköön ulos samaa tietä.

46:9 Mutta kun maan kansa tulee juhlina Herran eteen, niin se, joka pohjoisportin kautta tuli kumartaen rukoilemaan, menköön ulos eteläportin kautta, ja joka tuli eteläportin kautta, se menköön ulos pohjoisportin kautta; älköön kenkään palatko sen portin kautta, josta tuli, vaan menköön ulos vastakkaisesta.

46:10 Ja ruhtinas tulkoon heidän joukossansa, kun he tulevat, ja menköön ulos, kun he menevät.

46:11 Juhlina ja juhla-aikoina olkoon ruokauhri: eefa mullikka kohti ja eefa oinasta kohti sekä karitsoita kohti se, mitä mikin voi ja tahtoo antaa, ynnä öljyä hiinmitta ee-

pitää oleman kuusi virheetöntä karitsaa ja virheettömän oinaan,

46:5 Ja ephan sämpyläjauhoja oinaan kanssa ruokauhriksi, ja karitsain kanssa ruokauhriksi, mitä kukin voi, ja hinnin öljyä ephaan.

46:6 Mutta uudella kuulla pitää uhrattaman nuori virheetöin härkä, ja kuusi karitsaa, ja virheetöin oinas.

46:7 Ja epha härjän kanssa, ja epha oinaan kanssa ruokauhriksi; mutta karitsan kanssa niin paljo kuin hän käteensä saa, ja hinni öljyä ephaan.

46:8 Ja kuin päämies sinne menee, niin hänen pitää menemän portin esihuoneen kautta, ja siitä tuleman ulos jälleen.

46:9 Mutta maan kansa, jotka \Herran\ eteen tulevat suurina juhlapäivinä, ja käyvät pohjoisen portin kautta rukoilemaan, ne pitää jälleen tuleman ulos eteläportista; ja jotka eteläportista tulevat, ne pitää käymän ulos pohjoisesta portista. Ja ei pidä tuleman ulos jälleen siitä portista, josta he ovat menneet sisälle, mutta kohdastansa toiselta puolelta menemän ulos.

46:10 Päämiehen pitää ulos ja sisälle heidän kanssansa käymän.

46:11 Ja pyhäpäivinä ja juhlapäivinä pitää uhrattaman ruokauhriksi mullin kanssa epha, ja oinaan kanssa epha, ja karitsan kanssa niin paljon kuin hän saa käteensä,

kuusi wirhitöindä caridzata/ ja wirhittömän jäärän.

46:5 Ja Ephan sämbiläjauhoja jäärän cansa ruocauhrixi/ ja Hinnin öljyä Ephaseen.

46:6 Mutta udella Cuulla pitää uhrattaman nuori wirhitöin härkä/ ja kuusi caridzata/ ja wirhitöin jäärä.

46:7 Ja Epha härjän cansa/ ja Epha jäärän cansa ruocauhrixi/ mutta caridzan cansa nijn paljo kuin hän kätens saa/ ja Hinni öljyä Ephaseen.

46:8 Ja cosca Försti sinne cansa mene/ nijn hänen pitää menemän portin esihuoneen kautta/ ja sijtä tuleman ulos jällens.

46:9 Mutta maan Canssa/ jotca HERran eteen tulewat suurina juhlapäiwinä/ ja käyvät pohjaisen portin kautta rucoileman/ ne pitää jällens tuleman ulos etelä portista. Ja jotca etelä portista tulewat/ ne pitää käymän ulos pohjaisesta portista. Ja ei pidä tuleman ulos jällens sijtä portista/ josta he owat menet sisälle/ mutta cohdastans jällens palajaman ulos.

46:10 Förstin pitä ulos ja sisälle heidän cansans käymän.

46:11 Ja pyhä päiwinä ja juhla päiwinä pitä uhrattaman ruocauhrixi calpein cansa Epha/ ja jäärän cansa Epha/ ja caridzan cansa nijn paljon kuin hän saa kätens/ ja Hin-

faa kohti.

46:12 Milloin ruhtinas uhraa vapaaehtoisia lahjoja, polttouhrin tai yhteysuhrin vapaaehtoisena lahjana Herralle, avattakoon hänelle portti, joka antaa itään päin, ja hän uhratkoon polttouhrinsa sekä yhteysuhrinsa samoin, kuin hän uhraa sapatinpäivänä, ja menköön ulos; ja hänen mentyänsä suljettakoon portti.

46:13 Uhraa vuoden vanha virheetön karitsa joka päivä polttouhriksi Herralle: uhraa se joka aamu.

46:14 Ja sen lisäksi uhraa ruokauhriksi joka aamu kuudennes eefaa ynnä öljyä kolmannes hiin-mittaa lestyjen jauhojen kostuttamiseksi. Tämä on ruokauhri Herralle - ikuinen, pysyvä säädös.

46:15 Niin uhratkaa joka aamu karitsa, ruokauhri ja öljy jokapäiväiseksi polttouhriksi.

46:16 Näin sanoo Herra, Herra: Jos ruhtinas antaa jollekin pojistansa lahjan, on se tämän perintöosa. Se on tuleva hänen pojillensa: se on perintöosana heidän omaisuuttansa.

46:17 Mutta jos hän antaa lahjan perintöosastaan jollekin palvelijoistansa, olkoon se tämän omana vapautusvuoteen saakka, mutta sitten tulkoon takaisin ruhtinaalle: se hän on hänen perintöosaansa ja on tuleva hänen pojilleen.

46:18 Älköönkä ruhtinas otta- ko kansan perintöosia, niin

ja hinni öljyä ephan kanssa.

46:12 Mutta kuin päämies tahtoo tehdä vapaaehtoisen polttouhrin eli kiitosuhrin \Herralle\, niin hänelle pitää avattaman itäportti, että hän saa uhrata polttouhrinsa ja kiitosuhrinsa, niinkuin hänen sabbatinakin uhraa; ja koska hän jälleen tulee ulos, niin pitää portti pantaman kiinni hänen jälkeensä.

46:13 Ja sinun pitää tekemän \Herralle\ joka päivä polttouhria, vuotisen virheetömän karitsan; sen pitää sinun uhraaman joka aamulla,

46:14 Ja joka aamulla paneman siihen päälle kuudennen osan ephaa ruokauhriksi, ja kolmannen osan hinniä öljyä, sekoitettu sämpyläjauhoihin: se pitää oleman jokapäiväinen ruokauhrin sääty \Herralle\.

46:15 Ja näin pitää heidän aina uhraaman karitsan ruokauhrin ja öljyn kanssa joka aamu alinomaiseksi polttouhriksi.

46:16 Näin sanoo Herra, \Herra\: kuin päämies antaa yhdelle pojistansa lahjan hänen perinnöstänsä, sen pitää oleman hänen poikansa oma perintö.

46:17 Mutta jos hän antaa lahjan yhdelle palvelijoistansa hänen perinnöstänsä, niin se pitää sen oma oleman vapaavuoteen saakka, ja niin pitää se jälleen päämiehelle tuleman; sillä hänen osansa pitää ainoasti hänen poikansa perimän.

46:18 Ja ei päämiehen pidä mitään ottaman kansan pe-

ni öljyä Ephan cansa.

46:12 Mutta cosca Försti tahto tehdä wapaehdoisen polttouhrin eli kijosuhrin HERralle: nijn hänelle pitä awattaman itä portti/ että hän saa uhrata hänen polttouhrins ja kijosuhrins/ nijncuin hän sen Sabbathinakin uhra/ ja cosca hän jällens tule ulos/ nijn pitä portti taas pandaman kijnni hänen jälkens.

46:13 Ja hänen pitä tekemän HERralle jocapäiwä polttouhria/ nimittäin/ vuotisen wirhittömän caridzan/ sen pitä hänen uhraman joca amulla.

46:14 Ja pitä joca amulla paneman sijhen päälle cuudennen osan Ephast ruocauhrixi/ ja colmannen osan Hinni öljyä/ secoitettu toinen toiseens/ se pitä oleman jocapäiwäinen ruocauhri HERralle.

46:15 Ja näin pitä heidän aina uhraman caridzan ruocauhrin ja öljyn cansa/ joca amulla ijancaickisexi polttouhrixi.

46:16 Näin sano HERra HERra: cosca Försti anda yhdelle hänen pojistans lahjan hänen perinnöstäns/ sen pitä oleman hänen poicans oma perindö.

46:17 Mutta jos hän anda jotakin yhdelle hänen palweli-oistans hänen perinnöstäns/ nijn ne pitä sen pitämän wapa wuoten saacka/ ja nijn pitä jällens Förstille tuleman: sillä hänen osans pitä ainoastans hänen poicans perimän.

46:18 Ja ei Föstin pidä mitän ottaman Canssaldans heidän

että sortaisi heitä pois heidän perintömaaltansa. Omasta perintömaastaan hän antakoon perintöosia pojillensa, ettei kukaan minun kansastani tulisi hädetyksi pois omalta perintömaaltansa.

46:19 Sitten hän vei minut siitä sisäänkäytävästä, joka oli portin sivuseinämällä, niiden kammioiden luo, jotka olivat pyhitettyjä papeille ja jotka antoivat pohjoiseen päin. Ja katso, siellä oli eräs paikka kauimpana länttä kohti.

46:20 Ja hän sanoi minulle: Tämä on paikka, missä pappien on keitettävä vikauhri ja syntiuhri sekä leivottava ruokauhri, etteivät veisi ulos sitä ulompaan esipihaan ja siten tulisi pyhittäneeksi kansaa.

46:21 Sitten hän vei minut ulompaan esipihaan ja johdatti minut esipihan neljän nurkkauksen ohitse, ja katso, esipihan joka nurkkauksessa oli piha.

46:22 Esipihan neljässä nurkkauksessa oli suljetut pihat, neljänkymmenen pituiset ja kolmenkymmenen levyiset; nämä neljä nurkka-alaa olivat yhtä suuret.

46:23 Ja niissä neljässä oli ympärinsä kivikehä, ja alas kivikehään oli tehty keittoliesiä ympärinsä.

46:24 Ja hän sanoi minulle: Nämä ovat keittäjäin suojat, joissa temppeleipalvelijat keittävät kansan teurasuhrin.

rinnöstä, eli ajaman heitä pois heidän omastansa; mutta pitää antaman lapsille heidän perintönsä, ettei minun kansani tulisi hajoitetuksi pois omaisuudestansa.

46:19 Ja hän vei minun läpikäytävän sivulle pohjan porttia päin, pyhän kammioidiin, jotka pappein olivat; ja katso, siellä oli yksi siä kahdessa kulmassa länteen päin.

46:20 Ja hän sanoi minulle: tämä on se sia, jossa papit vikauhrin ja syntiuhrin keittämän pitää, ja leipoman ruokauhrin, ettei heidän tarvitse niitä ulkonaiselle kartanolle kantaa, pyhittämään kansaa.

46:21 Ja hän vei minun ulos ulkonaiseen kartanoon, ja johdatti minun neljään kartanon kulmiin; ja katso, siellä oli esihuone kussakin kulmassa toinen toisensa edessä.

46:22 Jokaisessa neljässä kartanon kulmassa olivat esihuoneet toinen toisensa kanssa, neljäkymmentä kyynärää pitkät ja kolmekymmentä kyynärää leveät, eroitettut vähiin paikkoihin, niin leviää yksi kuin toinenkin.

46:23 Ja siellä kävi yksi vähä muuri ympäri kaikkia niitä neljää; ja siellä olivat totot tehdyt alhaalla ympäri muurin.

46:24 Ja hän sanoi minulle: nämät ovat keittosiat, joissa palveliat, jotka huoneessa palvelusta tekevät, keittämän pitää kansan uhrin.

perinnöstäns/ eli ajaman pois heidän omastans/ mutta pitää andaman lapsille heidän perintöns/ että cukiin sucu pitäis omans.

46:19 JA hän wei minun läpikäytävän sivulle pohjan porttia päin Pyhän Camareihin/ jotca Pappein olit/ ja cadzo/ siellä oli yxi sia cahdes culmas länden päin.

46:20 Ja hän sanoi minulle: tämä on se sia/ josa Papit wicauhrin ja syndiuhrin keittämän pitä/ ja leipoman ruokauhrin/ ettei he tarwidze niytä ulcoiselle cartanolle canda/ pyhittämän Canssa.

46:21 Ja hän wei minun ulos siihen ulcoiseen cartanoon/ niihin neljään cartanon culmijn/ ja cadzo/ siellä oli esihuone toinen toisens edes/

46:22 Jocaidzes neljäs cartanon culmas olit esihuonet toinen toisens cansa/ neljäkymmendä kynärätä pitkät/ ja colmekymmendä kynärätä lewiät/ eroitettut vähin paickoihin/ niijn lewiä yxi cuin toinengin.

46:23 Ja siellä käwi yxi vähä muuri ymbärins caickia niytä neljä/ ja siellä olit totot tehdyt alhalla ymbärins muurin.

46:24 Ja hän sanoi minulle: nämät owat keitossiat/ joisa palweliat/ jotca huones palwelust tekewät/ keittämän pitä/ sen mitä Canssa uhra-

wat.

Hesekiel 47 LUKU

47:1 Sitten hän vei minut takaisin temppelin ovelle. Ja katso, vettä kumpusi temppelin kynnyksen alta itään päin, sillä temppelin etusivu oli itää kohti. Ja vesi juoksi alas temppelin oikeanpuolisen sivuseinämän alitse, alttarin eteläpuolitse.

47:2 Sitten hän toi minut ulos pohjoisportin kautta ja kierrätti minut ulkopuolitse ulkoportille, joka antoi itää kohden; ja katso, vesi virtasi oikeanpuoliselta sivuseinämältä päin.

47:3 Mennessänsä itää kohti mies, mittanuora kädessään, mittasi tuhat kyynärää ja antoi minun käydä veden poikki: vettä oli nilkkoihin asti.

47:4 Sitten hän mittasi tuhat ja antoi minun käydä veden poikki: vettä oli polviin asti. Sitten hän mittasi tuhat ja antoi minun käydä poikki: vettä oli lanteisiin asti.

47:5 Sitten hän mittasi tuhat: tuli virta, jonka poikki minä en voinut käydä, sillä vesi nousi uimavedeksi, virraksi, josta ei voinut käydä poikki.

47:6 Niin hän kysyi minulta: Oletko nähnyt, ihmislapsi? ja kuljetti minua ja toi takaisin pitkin virran rantaa.

47:7 Mutta kun minä tulin takaisin, niin katso: virran rannalla kasvoi hyvin paljon

47 LUKU

47:1 Ja hän vei minun jälleen templin oven eteen, ja katso, siellä juoksi vesi templin kynnyksen alitse itään päin; sillä templin ovi oli itään päin; ja vesi juoksi templin oikialta puolelta lounaaseen päin, alttarin ohitse.

47:2 Ja hän vei minun ulos pohjoista porttia päin, ja vei minun ympäri sitä tietä ulkoisesta portista itään päin; ja katso, vesi juoksi oikialta puolelta sieltä ulos.

47:3 Ja mies läksi itään päin, ja mittanuora oli hänen kädessään, ja mittasi tuhannen kyynärää, ja hän vei minun veteen minun pöytäjalkoihini saakka.

47:4 Ja mittasi vielä tuhannes kyynärää, ja vei minun veteen polviini saakka; ja mittasi jälleen tuhannen kyynärää ja antoi minun mennä siihen kupeisiin saakka.

47:5 Niin hän mittasi vielä tuhannen, että niin syvä tuli, etten minä enään pohjaan ulottunut; sillä vesi oli niin syvä, että siinä täytyi uida, ja ei ulottunut pohjaan.

47:6 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, tämän olet sinä kyllä nähnyt; ja hän vei minun jälleen ojan reunalle.

47:7 Ja kuin minä itseni käänsin, katso, siellä oli sangen monta puuta rannal-

XLVII. Lucu

47:1 JA hän wei minun jäl lens Templin owen eteen/ ja cadzo/ siellä juoxi wesi Templin kynnyxen alaidzen itän päin: sillä Templin owi oli itän päin/ ja wesi juoxi Templin oikialda puolelda lounasen päin/ Altarin ohidze.

47:2 Ja hän wei minun ulos pohjaista porttia päin/ ulcoisesta portista itän päin/ ja cadzo/ wesi juoxi oikialda puolelda siellä ulos.

47:3 Ja mies läxi itän päin/ ja mittanuora oli hänen kädessänsä/ ja mittais tuhannen kynärätä/ ja hän wei minun weteen/ minun pöytäjalcoini saacka.

47:4 Ja mittais vielä tuhannen kynärätä/ ja wei minun weteen polwini saacka. Ja mittais jällens tuhannen kynärätä ja andoi minun mennä siihen cupeisiin saacka.

47:5 Nijn hän mittais vielä tuhatta kynärätä/ että nijn sywä tuli/ etten minä enä pohjaan ulottunut: sillä wesi oli nijn sywä/ että sijnä olis jocu uida tainnut/ ja ei ulottunut pohjaan.

47:6 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poica/ tämän olet sinä kyllä nähnyt: ja hän wei minun jällens ojan reunalle.

47:7 Ja cadzo/ siellä seisoit sangen monda puuta rannalla molemmilla puolilla.

<p>puita molemmilla puolin. 47:8 Ja hän sanoi minulle: Nämä vedet juoksevat itäiselle alueelle, virtaavat alas Aromaahan ja tulevat mereen; niiden jouduttua mereen vesi siinä paranee.</p>	<p>la molemmilla puolilla. 47:8 Ja hän sanoi minulle: tämä vesi, joka itään päin juoksee, pitää juokseman paljaan maan lävitse mereen; ja kuin se tulee mereen, niin sen vedet terveellisiksi tulevat.</p>	<p>47:8 Ja hän sanoi: tämä wesi joca Galileaan juoxe/ pitää juoxeman paljan maan läpidze mereen/ ja cosca se tule mereen/ nijn caicki wedet terwellisexi tulewat.</p>
<p>47:9 Ja kaikki elolliset, kaikki, jotka liikkuvat, virkoavat elämään kaikkialla, mihin tämä kaksoisvirta tulee. Ja kaloja on oleva hyvin paljon; sillä kun nämä vedet sinne tulevat ja vesi paranee, niin kaikki virkooa elämään, minne vain virta tulee.</p>	<p>47:9 Ja kaikki, jotka siinä elävät ja liikkuvat, kuhunka nämät virrat tulevat, niiden pitää elämän; ja pitää oleman sangen paljo kaloja; ja kaikki pitää terveet oleman ja elämän, kuhunka tämä virta tulee.</p>	<p>47:9 Ja caicki jotca sijnä eläwät ja lijckuwat/ cuhunga tämä wirta tule/ heidän pitä elämän. Ja pitä oleman sangen monda cala/ ja caicki pitä terwet oleman ja elämän/ cuhunga tämä wirta tule.</p>
<p>47:10 Ja kalastajia seisoo sen rannalla. Een-Gedistä Een-Eglaimiin asti se on oleva yhtä verkkoapajaa. Siinä on kaikenlaisia kaloja, aivan kuin suuren meren kaloja, hyvin paljon.</p>	<p>47:10 Siinä pitää oleman kalamiehet; Engeddistä niin Eneglaimiin asti pitää verkoja pantaman; sillä siinä pitää oleman lajinsa jälkeen sangen paljo kaloja, niinkuin suuressakin meressä.</p>	<p>47:10 Sijnä pitä oleman kalamiehet/ Engeddistä nijn aina EnEglaimijn pitä werckoja pandaman: sillä sijnä pitä oleman sangen paljo caloja/ nijncuin suuresakin meresä.</p>
<p>47:11 Sen rämeet ja lätäköt eivät parane: ne jätetään suolan valtaan.</p>	<p>47:11 Mutta järvet ja suovedet ei pidä oleman terveelliset, mutta suolaiseksi tuleman.</p>	<p>47:11 Mutta järwet ja suowedet ei pitä oleman terwelliset/ mutta suolaiset.</p>
<p>47:12 Mutta virran varrella, sen molemmilla rannoilla, kasvaa kaikkinaisia hedelmäpuita. Niistä eivät lakastu lehdet eivätkä lopu hedelmät: joka kuukausi ne kantavat tuoreet hedelmät, sillä niitten vedet juoksevat pyhäköstä, ja niitten hedelmät ovat ravitsevaiset ja niitten lehdet parantavaiset.</p>	<p>47:12 Ja molemmin puolin ojan rantoja pitää kasvaman kaikkinaisia hedelmällisiä puita, joiden lehdet ei pidä variseman, eikä hedelmät mätänemän; ja heidän pitää joka kuu kantaman uuden hedelmän; sillä heidän wetsensä vuotaa pyhästä, heidän hedelmänsä kelpaavat ruoaksi, ja heidän lähteensä lääkitykseksi.</p>	<p>47:12 Ja molemmin puolin sen lähten randoja pitä kasvaman caickinaisia hedelmäisiä puita/ joiden lehdet ei pidä wariseman/ eikä hedelmä mätänemän/ ja heidän pitä joca Cuu candaman uden hedelmän: sillä heidän wetsens wuota pyhästä/ heidän hedelmäns kelpawat ruaxi/ ja heidän lehtens läkityxexi.</p>
<p>47:13 Näin sanoo Herra, Herra: Tämä on raja, jonka mukaan teidän on jaettava maa perintöösiksi kahdelletoista Israelin sukukunnalle - Joosef saakoon kaksi osaa -.</p>	<p>47:13 Näin sanoo Herra, \Herra\; nämät ovat rajat, joiden jälkeen teidän pitää kahdelletoistakymmenelle Israelin sukukunnalle maan jakaman; mutta kaksi osaa tulee Josephin suvulle.</p>	<p>47:13 Näitä sano HERra HERra: nämät owat rajat/ joiden jälken teidän pitä cahdelletoistakymmenelle Israelin succunnalle maan jacaman/ mutta caxi osa tule Josephin sugulle.</p>
<p>47:14 Ja te saatte siitä pe-</p>	<p>47:14 Ja teidän pitää sen</p>	<p>47:14 Ja teidän pitää sen yh-</p>

rintöosan jokainen kohdaltansa; sillä minä olen kättä kottottaen luvannut antaa sen teidän isillenne, ja niin tämä maa tulee teille perintöosaksi.

47:15 Tämä on maan pohjoispuolinen raja: Suuresta merestä Hetlonin tietä siihen asti, mistä mennään Sedadiin.

47:16 Hamat, Beerota, Sibraim, joka on Damaskon alueen ja Hamatin alueen välissä, keskimmäinen Haaser, joka on Hauranin rajalla;

47:17 ja näin menee raja merestä Hasar-Eenoniin - Damaskon alue jää pohjoiseen ja pohjoiseen myös Hamatin alue. Tämä on pohjoispuoli.

47:18 Sitten itäpuoli: Hauranin ja Damaskon välistä sekä Gileadin ja Israelin maan välistä, Jordania pitkin. Mitatkaa se rajasta Idänmereen. Tämä on itäpuoli.

47:19 Sitten eteläpuoli, päivään päin: Taamarista Meriban veteen, joka on Kaadeknessa, Puroon ja Suureen mereen. Tämä on päivänpuoli, etelään päin.

47:20 Sitten länsipuoli: Suuri meri rajasta sen paikan kohdalle, mistä mennään Hamatiin. Tämä on länsipuoli.

47:21 Jakakaa tämä maa keskenänne Israelin sukukuntien mukaan.

47:22 Ja arpokaa se perintöosiksi itsellenne ja muukalaisille, jotka asuvat teidän keskuudessanne ja ovat synnyttäneet lapsia teidän keskuudessanne. Olkoot he teille samanarvoisia kuin maassa

yhtäläisesti jakaman, niin yhdelle kuin toisellekin; sillä minä olen vannonut sen antaakseni teidän isillenne, ja tämä maa pitää tuleman teille perinnöksi.

47:15 Tämä on maan raja: pohjaan päin, isosta merestä, Hetlonin tietä niin aina Zedadiin,

47:16 Hematiin, Berotoon, Sibraimiin, jotka Damaskun ja Hematin rajain välillä ovat, ja HatsarTikoniin, joka Hawran rajaan ulottuu.

47:17 Ja raja merestä niin Hatsar-Enoniin on Damaskun raja, ja Zaphon pohjaan päin Hamatin raja: ja se on pohjan puoleinen kulma.

47:18 Mutta rajan itään päin pitää teidän mittaaman Hawran ja Damaskun väliltä ja Gileadin väliltä, ja koko Israelin väliltä, Jordanin tykönä, rajasta itämereen saakka; se pitää oleman raja itään päin.

47:19 Mutta raja lounaaseen päin on Tamarista aina Kaadeksssen riitaveteen saakka, ja virtaan asti suuren meren tykönä; sen pitää oleman rajan lounaasen päin.

47:20 Ja raja länteen päin on isosta merestä, rajasta kohdastansa aina Hamatiin; se on raja länteen päin.

47:21 Ja näin teidän pitää jakaman maan teillenne Israelin sukukunnissa.

47:22 Ja kuin te arvan heittäte maata jakaissanne teidän välillänne, niin teidän pitää muukalaisia pitämän, jotka asuvat teitä läsnä, ja elävät eli siittävät lapsia teidän seassanne, niinkuin he olisivat Israelin lasten seassa

teisest jacaman/ nijn yhdelle cuin toisellengin: sillä minä olen vannonut/ andaxeni teidän Isillen ja teille maan perinnöxi.

47:15 Tämä on maan raja pohja päin: isoista merestä/ Hethlonist nijn aina Zedadijn.

47:16 Nimittäin/ Hemathijn/ Berothoon/ Sibraimijn/ jotca Damascun ja Hemathin rajat owat/ ja Hazar Thitonijn/ joca Hawran raja on.

47:17 Tämä pitä raja oleman merestä nijn aina Hazar Enonijn/ Damascu ja Hemath pitä oleman loppu pohjaisen päin.

47:18 Mutta sen rajan itän päin/ pitä teidän mittaman Hawran ja Damascun wälillä/ ja Gileadin wälillä/ ja coco Israelin wälillä/ Jordanin tykönä idäsä/ meren saacka/ se pitä oleman raja itän päin.

47:19 Mutta se raja lounaisen päin/ on Thamarist aina Cadexen rijtaweten saacka/ ja wirtan asti suuren meren tykönä/ sen pitä oleman rajan lounasen päin.

47:20 Ja se raja länden päin/ on isoista merestä cohdistans aina Hemathijn/ se on raja länden päin.

47:21 Ja näin teidän pitä jacaman maan Israelin sucucunnis.

47:22 Ja cosca te arwan heittäte maata jacaisan teidän wälillän/ nijn teidän pitä muucalaisia pitämän/ jotca asuwat teitä läsnä/ ja eläwät eli sijttäwät lapsia teidän seasan/ nijncuin he olisit Is-

syntyneet israelilaiset: he saakoot arvalla perintöosan Israelin sukukuntain keskuudessa teidän kanssanne.

47:23 Missä sukukunnassa muukalainen asuu, siinä antaa hänelle perintöosa, sanoo Herra, Herra.

Hesekiel 48 LUKU

48:1 Ja nämä ovat sukukuntain nimet: Pohjois-äärellä, pitkin Hetlonin tien vartta siihen asti, mistä mennään Hamatiin, ja siitä Hasar-Eenamiin - Damaskon alue jää pohjoiseen Hamatin sivulle -; tämä tulee hänelle idän puolelta lännen puolelle asti: Daan, yksi osa.

48:2 Daanin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Asser, yksi osa.

48:3 Asserin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Naftali, yksi osa.

48:4 Naftalin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Manasse, yksi osa.

48:5 Manassen alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Efraim, yksi osa.

48:6 Efraimin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Ruuben, yksi osa.

48:7 Ruubenin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Juuda, yksi osa.

48:8 Juudan alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti, on oleva se antimaa, joka teidän on annettava, kahtakymmentäviittä tuhatta leveä ja niin pitkä kuin yksi sukukuntaosa idän puolelta

syntyneet lapset.

47:23 Ja muukalaisten pitää saaman osansa maasta, kukin sen suvun seassa, jota läsnä hän asuu, sanoo Herra, \Herra\.

48 LUKU

48:1 Nämät ovat sukukuntain nimet: pohjoisesta Hetlonin tien vierestä, siihenasti kuin tullaan Hamatiin, HasarEnoniin, Damaskun rajaan pohjaan päin, Hamatin sivulle; sen pitää Danin pitämän osaksensa, itään ja länteen päin.

48:2 Likin Danin rajaa pitää Asserin osa oleman, idän puolesta länteen.

48:3 Likin Asseria pitää Naphtalin osa oleman, idän puolesta länteen.

48:4 Likin Naphtalin rajaa pitää Manassen osa oleman, idän puolesta länteen,

48:5 Likin Manassen rajaa pitää Ephraim osansa saaman, idän puolesta länteen.

48:6 Likin Ephraimin rajaa pitää Rubenin osa oleman, idän puolesta länteen.

48:7 Likin Rubenin rajaa pitää Juudan osan oleman, idän puolesta länteen.

48:8 Mutta likin Juudan rajaa pitää teidän eroittaman yhden osan idästä niin länteen, joka on viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkä ja leveä, niinkuin muu osa on idästä niin länteen: siinä pitää pyhän oleman.

raelin lasten seas syndynet lapset.

47:23 Ja pitää vielä sijttekin saaman heidän osans maasta/ cugin sen sugun seas/ jota läsnä hän asu/ sano HERra HERra.

XLVIII. Lucu

48:1 NÄmät ovat sucucuntain nimet pohjaista päin Hethlonist/ haman Hemathin ja HazarEnonin/ ja Damascust nijn pohjan päin/ Hemathijn/ sen pitää Danin pitämän osaxens/ itän ja läntden päin.

48:2 Likin Dani/ pitää Asserin osa oleman/ itän ja länden päin.

48:3 Likin Asserita/ pitää Nephtalin osa oleman/ itään ja ländeen.

48:4 Likin Nephtalia/ pitää Manassen osa oleman/ itään ja ländeen.

48:5 Likin Manasseta/ pitää Ephraim osans saaman/ itään ja ländeen.

48:6 Likin Ephraimin raja/ pitää Rubenin osa oleman/ itään ja ländeen.

48:7 Likin Rubenin raja/ pitää Judan osa oleman/ itään ja ländeen.

48:8 MUtta likin Judan raja/ pitää teidän eroittaman yhden osan idästä nijn ländeen/ joca on wijsicolmattakymmentä tuhatta riucua pitkä ja lewiä/ nijncuin muu osa on idästä nijn ländeen/ sijnä

lännen puolelle; ja pyhäkkö olkoon sen keskellä.

48:9 Antimaa, joka teidän on annettava Herralle, olkoon kahtakymmentäviittä tuhatta pitkä ja kahtakymmentä tuhatta leveä.

48:10 Ja pyhää antimaata tulkoon seuraaville: papeille pohjoisesta kahtakymmentäviittä tuhatta, lännestä kymmentätuhatta leveästi, idästä kymmentätuhatta leveästi ja etelästä kahtakymmentäviittä tuhatta pitkälti; ja Herran pyhäkkö olkoon siinä keskellä.

48:11 Papeille, niille Saadokin jälkeläisistä, jotka ovat pyhitettyjä, jotka ovat hoitaneet minulle suoritettavat tehtävät ja jotka eivät eksyneet, niinkuin leeviläiset eksyivät, silloin kun israelilaiset joutuivat ek-

48:12 heille se tulkoon verona antimasta, korkeasti-pyhänä; tulkoon leeviläisten alueen vierestä.

48:13 Leeviläiset saakoot samanlaisen alueen kuin papit, kahtakymmentäviittä tuhatta pitkän ja kymmentätuhatta leveän. Koko pituus olkoon kaksikymmentäviisi tuhatta ja leveys kaksikymmentä tuhatta.

48:14 Älkööt he myykö siitä mitään, älköönkä parasta maata vaihdettako tai luovuttetako, sillä se on pyhitetty Herralle.

48:15 Mutta viittätuhatta leveä maa, mikä jää yli kah-

48:9 Ja siitä pitää teidän eroittaman uhriksi \Herralle\ osan, viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkän ja kymmentätuhatta riukua leveän.

48:10 Ja sen pyhän osan pitää pappein oleman, viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkä, pohjoiseen ja etelään päin, ja kymmentätuhatta leveä, itään ja länteen päin. Ja \Herran\ pyhän pitää siinä keskellä oleman.

48:11 Se pitää papeille pyhitetty oleman Zadokin lapsista, jotka minun säätyneet ovat, ja ei ole Israelin lasten kanssa luopuneet, niinkuin Leviläiset luopuivat.

48:12 Ja sentähden pitää heillä oleman oma osa eroitetusta maasta, se kaikkein pyhin, joka on Leviläisten rajan tykönä.

48:13 Mutta Leviläisillä pitää myös osa oleman, viisikolmattakymmentä tuhatta leveä, pappein rajan tykönä; sillä kaikki pituus pitää oleman viisikolmattakymmentä tuhatta riukua ja leveys kymmentätuhatta riukua.

48:14 Ja ei pidä siitä mitään myytämän pois eikä vaihettettaman, ei myös maan uutisesta pidä mitään tuleman pois; sillä se on pyhitetty \Herralle\.

48:15 Mutta ne viisituhatta riukua, jotka jäävät leveydelle, viidestäkolmattakymme-

pitä Pyhän oleman.

48:9 Ja sijtä pitää teidän eroittaman HERralle osan/ wijsicolmattakymmentä tuhatta riucua pitkän/ ja kymmenen tuhatta riucua lewiän.

48:10 Ja sen Pyhän osan pitää Pappein oleman/ nimitäin/ wijsicolmattakymmentä tuhatta riucua pitkä/ pohjaisen ja etelän päin/ ja kymmenen tuhatta lewiä/ itän ja länden päin.

48:11 Ja HERran Pyhän pitää sijnä keskellä oleman/ se on Pappein oma/ jotca pyhitetyt owat Zadochin lapsista/ jotca minun säätyneet pitänet owat/ ja ei ole Israelin lasten cansa luopunet/ nijncuin Lewitat luowuit.

48:12 Ja sentähden pitää heillä oleman oma osa eroitetusta maasta/ josta se caickein Pyhin on Lewitain rajoista.

48:13 Mutta Lewitailla/ pitää myös osa oleman/ wijsicolmattakymmentä tuhatta riucua pitkä/ ja kymmenen tuhatta lewiä/ Pappein rajan tykönä/ nijncuin muillakin: sillä caicki pituus pitää oleman wijsicolmattakymmentä tuhatta riucua/ ja leweys kymmenen tuhatta riucua.

48:14 Ja ei pidä sijtä mitän myytämän pois/ eikä waihetettaman/ ei sijtä eroitetusta maasta pidä tuleman pois: sillä se on pyhitetty HERralle.

48:15 Mutta ne wijsi tuhatta riucua/ jotca jäävät lewey-

denkymmenenviiden tuhannen sivusta, on kaupungin yhteisomaisuutta asumuksia ja avointa tilaa varten; ja kaupunki olkoon sen keskellä.

48:16 Ja nämä olkoot sen mitat: pohjoispuoli neljätuhatta viisisataa, eteläpuoli neljätuhatta viisisataa, itäpuoli neljätuhatta viisisataa ja länsipuoli neljätuhatta viisisataa

48:17 Ja kaupungilla olkoon avoin tila: pohjoiseen päin kaksisataa viisikymmentä, etelään päin kaksisataa viisikymmentä, itään päin kaksisataa viisikymmentä ja länteen päin kaksisataa viisikymmentä.

48:18 Mutta niin pitkälti kuin jää yli pyhän antimaan viereltä, kymmenentuhatta itään päin ja kymmenentuhatta länteen päin, se olkoon pyhän antimaan vierellä, ja sen sato tulkoon leiväksi kaupungin työmiehille;

48:19 ja sitä viljelköt kaupungin työmiehet kaikista Israelin sukukunnista.

48:20 Koko antimaa on kahtakymmentäviittä tuhatta ja kahtakymmentäviittä tuhatta. Neliönmuotoisena on teidän annettava pyhä antimaa ynnä kaupungin perintömaa.

48:21 Mikä jää yli, se tulkoon ruhtinaalle: molemmilta puolilta pyhää antimaa ja kaupungin perintömaata, niitten kahdenkymmenenviiden tuhannen - antimaan - sivusta itärajaan asti, ynnä länteen

nestä tuhannesta riukumittasta pituudelle, pitää oleman kaupungille yhteiseksi asuinsijaksi ja esikaupungiksi; ja sen keskellä pitää kaupungin oleman.

48:16 Ja tämän pitää oleman hänen mittansa: neljätuhatta ja viisisataa riukua pohjoiseen ja lounaaseen päin, niin myös itään ja länteen päin neljätuhatta ja viisisataa.

48:17 Mutta esikaupunkia varten pitää oleman kaksisataa ja viisikymmentä riukua, pohjaan ja lounaan päin, niin myös itään ja länteen kaksisataa ja viisikymmentä riukua.

48:18 Mutta mitä jää pituudesta pyhän ylennysuhrin osan kohdalle, kymmenentuhatta riukua itään päin ja kymmenentuhatta riukua länteen päin, juuri pyhän ylennysuhrin osan kohdalla, sen sisälletulo pitää oleman kaupungin palvelioille elätukseksi.

48:19 Ja jotka kaupungissa palvelevat, ne pitää oleman kaikista Israelin sukukunnista.

48:20 Ja kaikista näistä eroitetuista osista, joka on molemmilta puolilta pituudelle ja leveydelle viisikolmattakymmentä tuhatta riukua, pitää teidän eroittaman neljän osan; sen pitää kaupungin oman oleman.

48:21 Mutta mitä vielä jää molemmille puolille siitä eroitetusta pyhästä osasta ja kaupungin osasta, viisikolmattakymmentä tuhatta riukua sekä itään että länteen, se pitää päämiehen oma oleman; mutta pyhä maa,

delle/ wijdestcolmattakymmenest tuhannest riucumittast pitudelle/ pitä oleman yhteiseksi asuinsiaxi/ Caupungille esicaupungixi/ ja sen keskellä pitä Caupungin oleman

48:16 Ja tämän pitä oleman hänen mittans: neljä tuhatta ja wijsi sata riucua pohjaisen ja lounasen päin: nijn myös itän ja länden päin neljä tuhatta ja wijsi sata.

48:17 Mutta esicaupungita varten pitä oleman caxi sata ja wijsikymmendä riucua/ pohjan ja lounan päin: nijn myös itän ja länden caxi sata ja wijsikymmendä riucua.

48:18 Mutta mitä jää sijtä pitudest/ sijnä pyhäsa maa/ nimittäin/ kymmenen tuhatta riucua itän päin/ ja kymmenen tuhatta riucua länden päin/ sen pitä oleman Caupungin palwelioitten elatuxexi.

48:19 Ja jotca Caupungis palwelewat/ ne pitä oleman caikista Israelin sucucunnista.

48:20 Ja caikista näistä eroitetuista osista/ joca on molemmilda puolilda pitudelle ja leweydelle/ wijsicolmattakymmendä tuhatta riucua/ pitä teidän eroittaman neljän osan/ sen pitä Caupungin oman oleman.

48:21 Mutta mitä vielä jää molemmille puolille sijtä eroitetusta pyhästä osasta/ ja Caupungin osasta/ nimittäin/ wijsicolmattakymmendä riucua itään ja ländeen sucucundain osis/ se pitä caicki Förstin

<p>päin niitten kahdenkymmenenviiden tuhannen sivusta länsirajaan asti, on ruhtinaalle tuleva sukukuntaosia vastaava maa; ja pyhä antimaa sekä temppelipyhäkkö olkoot sen keskellä.</p>	<p>jossa pyhä huone on, pitää siitä eroitettu oleman.</p>	<p>oma oleman. Mutta pyhä maa/ josa pyhä huone on/ pitää sijtä eroitettu oleman.</p>
<p>48:22 Leeviläisten perintömaasta ja kaupungin perintömaasta asti, jotka ovat ruhtinaalle tulevan maan keskellä, tulee ruhtinaalle se, mikä on Juudan alueen ja Benjaminin alueen välissä.</p>	<p>48:22 Mutta mitä on Levi-läisten osan ja kaupungin osan välillä, joka keskellä on, mitä jää Juudan ja Benjaminin rajan välille, se pitää päämiehen oma oleman.</p>	<p>48:22 Mutta mitä on Lewitain osan ja Caupungin osan välillä/ joca keskellä on/ mitä jää Judan ja Benjaminin rajan välille/ se pitää Förstin oma oleman.</p>
<p>48:23 Sitten muut sukukunnat: Idän puolelta lännen puolelle asti: Benjamin, yksi osa.</p>	<p>48:23 Sitte pitää muut sukukunnat oleman: Benjaminin osa idän puolesta länteen.</p>	<p>48:23 Sijtte pitää muut sucukunnat oleman Benjaminin osa idästä ländeen.</p>
<p>48:24 Benjaminin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Simeon, yksi osa.</p>	<p>48:24 Mutta Benjaminin rajan tykönä pitää Simeonin osa oleman idän puolesta länteen.</p>	<p>48:24 Mutta Benjaminin rajan tykönä pitää Simeonin osa oleman/ itään ja ländeen.</p>
<p>48:25 Simeonin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Isaskar, yksi osa.</p>	<p>48:25 Simeonin rajan vieressä pitää Isaskarin osan oleman, idän puolesta länteen.</p>	<p>48:25 Simeonin rajan wieres pitää Isascharin osan oleman/ itään ja ländeen.</p>
<p>48:26 Isaskarin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Sebulon, yksi osa.</p>	<p>48:26 Isaskarin rajalla pitää Zebulonin osan oleman, idän puolesta länteen.</p>	<p>48:26 Isascharin rajas pitää Zebulonin osan oleman/ itään ja ländeen.</p>
<p>48:27 Sebulonin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Gaad, yksi osa.</p>	<p>48:27 Zebulonin rajalla pitää Gadin osan oleman, idästä länteen.</p>	<p>48:27 Zebulonin rajas pitää Gadin osan oleman/ itään ja ländeen.</p>
<p>48:28 Ja Gaadin alueen sivua, etelän puolella, päivään päin, menee raja Taamarista Meriban veteen, Kaadekseen, Puroon ja Suureen mereen.</p>	<p>48:28 Mutta likin Gadia on lounaan raja, Temanin, Tamarista niin Kadexsen riitaveteen saakka, niin ojaan asti, joka isoon mereen juoksee.</p>	<p>48:28 Mutta likin Gadi on lounan raja/ Themanijn/ Thamarist nijn Cadexen rijta-weten saacka/ nijn ojan asti/ joca isoijn mereen juoxe.</p>
<p>48:29 Tämä on maa, joka teidän on arvottava perintöosiksi Israelin sukukunnille, ja nämä ovat heidän osuutensa, sanoo Herra, Herra.</p>	<p>48:29 Näin pitää maa jaettu oleman Israelin lasten sukukuntain perinnöksi; ja sen pitää oleman heidän osansa, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>48:29 Näin maa pitää jaettu oleman Israelin lasten sucucundain perinnöxi/ ja sen pitää oleman heidän perindöns/ sano HERRA HERRA.</p>
<p>48:30 Ja nämä ovat kaupungin uloskäytävät: Pohjoispuolella on mitta neljä tuhatta viisisataa.</p>	<p>48:30 Ja näin leveltä pitää kaupungin oleman; neljä tuhatta ja viisisataa riukua pohjoista päin.</p>	<p>48:30 JA näin lewiäldä pitää Caupungin oleman: neljä tuhatta ja wijsi sata riucua pohjaista päin.</p>

48:31 Ja kaupungin portteja, jotka ovat nimitetyt Israelin sukukuntain mukaan, on pohjoisessa kolme: Ruubenin portti yksi, Juudan portti toinen ja Leevin portti kolmas.

48:32 Itäpuolella: neljätuhatta viisisataa, ja portteja kolme: Joosefin portti yksi, Benjaminin portti toinen ja Daanin portti kolmas.

48:33 Eteläpuolella on mitta neljätuhatta viisisataa, ja portteja kolme: Simeonin portti yksi, Isaskarin portti toinen ja Sebulonin portti kolmas.

48:34 Länsipuolella: neljätuhatta viisisataa, ja portteja kolme: Gaadin portti yksi, Asserin portti toinen ja Naftalin portti kolmas.

48:35 Ympäriinsä: kahdeksantoista tuhatta. Ja kaupungin nimi on tästedes oleva: Herra on täällä.

48:31 Ja kaupungin portit pitää Israelin sukukuntain nimeltä nimitetyt oleman: kolme porttia pohjoista päin: ensimmäinen Rubenin, toinen Juudan, kolmas Levin.

48:32 Niin myös itään päin neljätuhatta ja viisisataa riukua, ja kolme porttia: ensimmäinen Josephin, toinen Benjaminin, kolmas Danin.

48:33 Etelään päin myös neljätuhatta ja viisisataa riukua, ja kolme porttia: ensimmäinen Simeonin, toinen Isaskarin, kolmas Zebulonin.

48:34 Niin myös länteen päin neljätuhatta ja viisisataa riukua, ja kolme porttia: ensimmäinen portti Gadin, toinen Asserin, kolmas Naphtalin.

48:35 Näin pitää tämä kaikki ympäri oleman, kahdeksantoistakymmentä tuhatta riukua: ja niin pitää kaupunki tästä päivästä kutsuttaman: tässä on \Herra\.

48:31 Ja Caupungin portit pitää Israelin sucucundain nimeä nimitetyt oleman: kolme porttia pohjaista päin: ensimmäinen Rubenin/ toinen Judan/ kolmas Lewin.

48:32 Nijn myös itän päin neljä tuhatta ja wijsi sata riu-
cua/ ja colme porttia: nimitäin/ ensimmäinen Josephin/ toinen BenJaminin/ colmas Danin.

48:33 Etelän päin myös neljä tuhatta ja wijsi sata riu-
cua/ ja colme porttia/ ensimmäinen Simeonin/ toinen Isascharin/ colmas Zebulonin.

48:34 Nijn myös länden päin neljä tuhatta ja wijsi sata riu-
cua/ ja colme porttia: ensimmäinen portti Gadin/ toinen Asserin/ colmas Nephtalin.

48:35 Näin pitä tämä caicki ymbärins oleman/ cadexan-
toistakymmendä tuhatta riu-
cua/ ja nijn pitä Caupungin cudzuttaman: täsä on HERRA.

DANIEL

1 LUKU

1:1 Joojakimin, Juudan kuninkaan, kolmantena hallitusvuotena tuli Nebukadnessar, Baabelin kuningas, Jerusalemin edustalle ja piiritti sitä.

1:2 Ja Herra antoi hänen käsiinsä Joojakimin, Juudan kuninkaan, sekä osan Jumalan huoneen astioita, ja hän vei ne Sinearin maahan, jumalansa huoneeseen. Ja hän vei astiat jumalansa aarre-kammioon.

DANIEL

1 LUKU

1:1 Kolmantena Joojakimin, Juudan kuninkaan, valtakunnan vuotena tuli Nebukadnetsar, Babelin kuningas Jerusalemin eteen, ja piiritti sen.

1:2 Ja Herra antoi Joojakimin, Juudan kuninkaan hänen käsiinsä, ja muutamia astioita Jumalan huoneesta; ne antoi hän viedä Sinearin maalle, jumalansa huoneeseen, ja pani ne astiat jumalansa tavarahuoneeseen.

Propheta Daniel

1:1 COLmandena Joojakimin JuCuningan waldacunnan vuotena/ tuli NebucadNezar Babelin Cuningas Jerusalemin eteen/ ja pijritti sen.

1:2 Ja HERra andoi Joojakimin JuCuningan hänen käsijs/ ja muutamita astioita Jumalan huonesta/ ne andoi hän wiedä Sinearin maalle/ hänen jumalans huonesen/ ja pani ne astiat hänen jumalans tawaraarckuin.

1:3 Ja kuningas käski ylimmäisen hoviherransa Aspenaan tuoda israelilaisia poikia, jotka olivat kuninkaallista sukua tai ylimysperheistä,

1:4 nuorukaisia, joissa ei ollut mitään virheä ja jotka olivat kaunismuotoisia, jotka kykenivät käsittämään kaikkea viisautta, olivat terävä-älyisiä ja hyväoppisia ja jotka olisivat kelvollisia palvelemaan kuninkaan hovissa; heille hänen tuli opettaa kaldealaisten kirjoitusta ja kieltä.

1:5 Ja kuningas määräsi heille jokapäiväiseksi ravinnoksi ruokaa kuninkaan pöydästä ja viiniä, jota hän itse joi. Niin heitä oli kasvatettava kolme vuotta, ja niiden kuluttua heidän tuli astua kuninkaan palvelukseen.

1:6 Heidän joukossaan olivat juutalaiset pojat Daniel, Hananja, Miisael ja Asarja.

1:7 Ja hoviherrain päällikkö pani heille nimet: Danielille hän pani nimen Beltsassar, Hananjalle nimen Sadrak, Miisaelille nimen Meesak ja Asarjalle nimen Abednego.

1:8 Mutta Daniel päätti lujasti olla saastuttamatta itseään kuninkaan pöydän ruualla ja viinillä, jota tämä joi, ja anoi hoviherrain päälliköltä, ettei hänen tarvitsisi itseään saastuttaa.

1:9 Ja Jumala salli Danielin saada suosion ja armon hoviherrain päällikön edessä.

1:10 Mutta hoviherrain päällikkö sanoi Danielille: "Minä

1:3 Ja kuningas sanoi Aspenaalle, ylimmäiselle kamaripalveliallensa, että hänen piti Israelin lapsista kuninkaallisesta suvusta ja Herrain lapsista valitseman,

1:4 Virheettömiä poikia, kauniita, toimellisia, viisaita, ymmärtäväisiä, taitavia, jotka soveliaat olisivat palvelemaan kuninkaan huoneessa, ja piti opettaman heille Kaldean kirjoituksia ja kieltä.

1:5 Niille toimitti kuningas, mitä heille joka päivä annettaman piti kuninkaan ruasta ja sitä viinaa, jota hän itse joi; että he niin kolme vuotta kasvatettaman ja sitte kuninkaan edessä palveleman piti,

1:6 Joiden seassa olivat Juudan lapsista: Daniel, Hanania, Misael ja Asaria.

1:7 Ja ylimmäinen kamaripalvelia antoi heille nimet, ja nimitti Danielin Belsatsariksi ja Hananian Sadrakiksi, ja Misaelin Mesakiksi, ja Asarian Abednegoksi.

1:8 Mutta Daniel aikoi sydämässensä, ettei hän kuninkaan ruualla eikä sillä viinillä, jota hän itse joi, itseänsä saastuttaisi; ja rukoili ylimmäistä kamaripalveliaa, ettei hän itseänsä saastuttaisi.

1:9 Ja Jumala antoi Danielille, että ylimmäinen kamaripalvelia oli hänelle ystävällinen ja armollinen.

1:10 Ja ylimmäinen kamaripalvelia sanoi Danielille: minä pelkään minun herraani,

1:3 JA Cuningas sanoi Aspenalle ylimmäiselle camari-palveliallens/ että hänen piti Israelin lapsista Cuningalisesta sugusta ja Herrain lapsista walidzeman/

1:4 Wirhettämiä poikia/ caunita/ toimellisia/ wijsaita/ ymmärtäväisiä/ taitawita/ jotka soweliat olisit palveleman Cuningasta/ ja oppiman Chaldean kirjoituxia ja kieldä.

1:5 Nijlle toimitti Cuningas mitä heille jocapäiwä annettaman piti omasta ruastans/ ja sijtä wijnasta jota hän idze joi/ että he nijn colme wuot-ta caswatettaman/ ja sijtte Cuningan edes palweleman piti.

1:6 Joiden seas olit Daniel/ Hanania/ Misael ja Asaria Julapsista.

1:7 Ja se ylimmäinen camari-palvelia nimitti heidän/ ja nimitti Danielin Belsazerixi/ ja Hananian Sadrachixi/ ja Misaelin Mesachaxi/ ja Asarian AbedNegoxi.

1:8 Mutta Daniel aicoi sydämesäns/ ettei hän Cuningan ruualla eikä sillä wijnalla/ jota hän idze joi/ händäns saastutais/ ja rucoili ylimmäistä camaripaweliata/ ettei hän idzens saastutais:

1:9 Ja Jumala andoi Danielille/ että hänelle ylimmäinen camaripawelia ystäwälinen ja armollinen oli.

1:10 Se sanoi hänelle: Minä pelkän minun Herrani Cunin-

pelkään, että jos herrani, kuningas, joka on määrännyt teidän ruokanne ja juomanne, huomaa teidän kasvonne laihemmiksi kuin muiden ikäisten nuorukaisten, niin te saatatte minun pääni vaaraan kuninkaan edessä."

1:11 Silloin Daniel sanoi katsastajalle, jonka hoviherrain päällikkö oli määrännyt pitämään silmällä Danielia, Hananjaa, Miisaelia ja Asarjaa:

1:12 "Koettele palvelijoitasi kymmenen päivää, ja annettakoon meille vihannesruokaa syödäksemme ja vettä juodaksemme.

1:13 Sitten tarkastettakoon sinun edessäsi, miltä me näytämme ja miltä näyttävät ne nuorukaiset, jotka syövät kuninkaan pöydän ruokaa; ja tee sitten palvelijoillesi sen mukaan, mitä silloin havaitset."

1:14 Ja hän kuuli heitä tässä asiassa ja koetteli heitä kymmenen päivää.

1:15 Mutta kymmenen päivän kuluttua havaittiin heidät muodoltaan kauniimmiksi ja ruumiiltaan lihavammiiksi kuin yksikään niistä nuorukaisista, jotka söivät kuninkaan pöydän ruokaa.

1:16 Ja niin katsastaja jätti pois heille määrätyn ruuan ja heidän juotavansa viinin ja antoi heille vihannesruokaa.

1:17 Ja Jumala antoi näille neljälle nuorukaiselle taidon käsittää kaikki kirjoitukset ja kaiken viisauden; ja Daniel ymmärsi myös kaikkinaiset näyt ja unet.

kuningasta, joka teille teidän ruokanne ja juomanne toimittanut on; jos hän näkis teidän kasvonne laihemmiksi kuin muiden teidän ikäisten, niin te minun sitte saatte kuninkaan tykönä pois hengeltäni.

1:11 Niin sanoi Daniel Melzarille, jolle ylimmäinen kamaripalvelia Danielista, Hananiasta, Misaelista ja Asariasta käskyn antanut oli:

1:12 Koettele palvelioitas kymmenen päivää, ja annettakaan meille puuroa syödäksemme ja vettä juodaksemme.

1:13 Ja anna niin meidän muotomme ja niiden poikain muoto, jotka kuninkaan ruusta syövät, katsottaa; ja niinkuin sinä sitte näet, tee niin palvelioilles.

1:14 Ja hän totteli heitä siinä, ja koetteli heitä kymmenen päivää.

1:15 Ja kymmenen päivän perästä olivat he kauniimmat ja lihavammat ruumiilta kuin kaikki nuorukaiset, jotka kuninkaan ruusta söivät.

1:16 Niin pani Melzari pois heidän määrätyn ruokansa ja viinajuomansa, ja antoi heille puuroa.

1:17 Vaan näille neljälle nuorukaiselle antoi Jumala taidon ja ymmärryksen kaikkinaisissa kirjoituksissa ja viisaudessa; ja Danielille antoi hän ymmärryksen kaikkinaisissa näyissä ja unissa.

gasta/ joca teille teidän ruokan ja juoman toimittanut on/ jos hän näkis teidän kasvonne laihemmaksi/ cuin muiden teidän ikäisten/ nijn te minun sijtte saatte Cuningan tykönä pois hengeldäni.

1:11 Nijn sanoi Daniel Melzarille/ jolle ylimmäinen kamaripalvelia Danielist/ Hananiast/ Misaelist ja Asariast käskyn andanut oli.

1:12 Coettele sinun palvelioitas kymmenen päivä/ ja annettacan meille puuro syödäxem ja wettä juodaxem.

1:13 Ja anna nijn meidän muotom ja nijden poicain/ jotca Cuningan ruusta syöwät/ cadzotta/ ja nijncuin sinä sijtte näet/ tee nijn palvelioilles.

1:14 Ja hän totteli heitä siinä/ ja coetteli heitä kymmenen päivä.

1:15 Ja kymmenen päivän peräst olit he caunimmat ja lihawammat ruumilda/ cuin caicki nuorucaiset/ jotca Cuningan ruast söit.

1:16 Nijn pani Melzari pois heidän määrätyn ruocans ja juomans/ ja andoi heille puuro.

1:17 Waan näiden neljän Jumala andoi heille taidon ja ymmärryxen caickinaisis kirjoituxis ja wijsaudes: Waan Danielille annoi hän ymmärryxen caickinaisis näyis ja unis.

1:18 Kun sitten ne päivät olivat kuluneet, joiden jälkeen kuningas oli käsenyt tuoda heidät esiin, niin hoviherrain päällikkö toi heidät Nebukadnessarin eteen.

1:19 Kun nyt kuningas keskusteli heidän kanssaan, ei ollut heidän joukossansa yhtäkään Danielin, Hananjan, Miisaelin ja Asarjan vertaista. Niin he tulivat kuninkaan palvelijoiksi.

1:20 Ja kaikissa viisautta ja ymmärrystä vaativissa asioissa, joita kuningas heiltä kyse- li, hän havaitsi heidät kymmentä vertaa etevämmiksi kuin kaikki tietäjät ja noidat, mitä koko hänen valtakunnassaan oli.

1:21 Ja Daniel oli siellä kuningas Kooreksen ensimmäiseen vuoteen asti.

Daniel 2 LUKU

2:1 Nebukadnessarin toisena hallitusvuotena näki Nebukadnessar unia, ja hänen mielensä oli levoton eikä hän enää saanut unta.

2:2 Silloin kuningas käski kut- sua tietäjät ja noidat, velhot ja kaldealaiset ilmoittamaan kuninkaalle hänen unensa; ja he tulivat ja astuivat kunin- kaan eteen.

2:3 Ja kuningas sanoi heille: "Minä olen nähnyt unen, ja mieleni on levoton, kunnes saan tietää sen unen.

2:4 Silloin kaldealaiset puhui- vat kuninkaalle araminkielellä: "Eläköön kuningas iankaikki- sestä! Sano uni palvelijoillesi,

1:18 Ja kuin se aika kulunut oli, jonka kuningas määrän- nyt oli, että he piti tuotaman edes, vei heidät ylimmäinen kamaripalvelia Nebukadnet- sarin eteen.

1:19 Ja kuningas puhui hei- dän kanssansa, ja ei kaik- kein seassa yhtäkään löydet- ty, joka Danielin, Hananian, Misaelin ja Asarian kaltainen oli; ja he tulivat kuninkaan palvelioiksi.

1:20 Ja kuningas löysi hei- dät, kuin hän heitä tutkisteli kaikissa asioissa, kymmenen kertaa toimellisemmiksi ja ymmärtäväisemmiksi kuin kaikki tähtientutkiat ja vii- saat koko valtakunnassansa.

1:21 Ja Daniel oli siellä ha- maan ensimmäiseen Koreksen vuoteen asti.

2 LUKU

2:1 Toisena Nebukadnetsarin valtakunnan vuotena näki Nebukadnetsar unta, josta hän hämmästy, niin että hän heräsi.

2:2 Ja kuningas käski täh- tientutkiat ja viisaat ja noi- dat ja Kaldealaiset kutsuttaa kokoon, sanomaan kunin- kaalle hänen untansa. Ja he tulivat ja astuivat kuninkaan eteen.

2:3 Ja kuningas sanoi heille: minä näin unta, josta minä peljästyin, ja minä mielelläni tahtoisin tietää, mikä se uni oli.

2:4 Niin sanoivat Kaldealai- set kuninkaalle Syrian kielel- lä: kuningas eläköön kau- van! sano palvelioilles uni, niin me tahdomme selittää

1:18 JA cosca se aica culu- nut oli jonga Cuningas mää- rännyt oli/ wei heidän ylim- mäinen camaripalvelia Nebu- cadNezarin eteen.

1:19 Ja Cuningas puhui hei- dän cansans/ ja ei caickein seas yhtäkän löyty/ joca Danielin/ Hananian/ Misaelin ja Asarian caltainen oli/ ja he tulit Cuningan palvelioixi.

1:20 Ja Cuningas löysi hei- dän caikis asiois kymmenen kerta toimellisemmaxi ja ym- märtäväisexi/ cuin caicki täh- tein tutkiat/ ja wijsat coco hänen waldacunnasans.

1:21 Ja Daniel oli siellä ha- man ensimmäisen Corexen wuoten asti.

II. Lucu

2:1 TOisna NebucadNezarin waldacunnan wuonna/ näki NebucadNezar unda/ josta hän hämmästy/ nijn että hän heräis.

2:2 Ja hän käski caicki täh- tein tutkiat ja wijsat ja noidat ja Chalderit cudzua cocon/ sanoman Cuningalle hänen undans. Ja he tulit ja astuit Cuningan eteen.

2:3 Ja Cuningas sanoi heille: minä näin unda/ josta minä peljästyin/ ja minä mielelläni tahdoisin tietä/ mikä se uni oli.

2:4 Nijn sanoit Chalderit Cu- ningalle Syrian kielellä: Herra Cuningas/ Jumala andacon sinun cauwan elä: sano sinun

niin me ilmoitamme sen selityksen."

2:5 Kuningas vastasi ja sanoi kaldealaisille: "Tämä minun sanani on peruuttamaton: Ellette ilmoita minulle unta ja sen selitystä, niin teidät hakataan kappaleiksi ja teidän talonne tehdään soraläjiksi.

2:6 Mutta jos te ilmoitate minulle unen ja sen selityksen, niin te saatte minulta lahjoja ja antimia ja suuren kunnian. Sentähden ilmoitkaa minulle uni ja sen selitys."

2:7 He vastasivat toistamiseen ja sanoivat: "Kuningas sanokoon unen palvelijoilleen, niin me ilmoitamme sen selityksen."

2:8 Kuningas vastasi ja sanoi: "Minä huomaan selvästi, että te vain koetatte voittoa aikaa, koska näette peruuttamattomaksi tämän minun sanani,

2:9 että ellette ilmoita minulle unta, on teillä edessä vain yksi tuomio. Sillä te olette sopineet keskenänne, että puhutte minun edessäni valheellista ja turmiollista puhetta toivoen, että aika muuttuu. Sentähden sanokaa minulle uni; silloin minä tiedän, että te osaatte ilmoittaa minulle selityksen siihen."

2:10 Kaldealaiset vastasivat kuninkaan edessä ja sanoivat: "Ei ole maan päällä ihmistä, joka kykenisi selittämään sen, mitä kuningas sanoi. Eikä yksikään suuri ja voimallinen kuningas ole koskaan vaatinut tämänkaltaista asiaa keneltäkään tietäjältä, noidalta

sen. 2:5 Kuningas vastasi ja sanoi Kaldealaisille: minä olen unhottanut; jollette minulle ilmoita unta ja selitä sitä, niin te pitää kappaleiksi hakattaman, ja teidän huoneenne lokaläjäksi kukistettaman.

2:6 Vaan jos te minun tietää annatte unen ja selityksen, niin teidän pitää saaman lahjoja, antimia ja suuren kunnian minulta: sentähden sanokaat minulle uni ja sen selitys.

2:7 He vastasivat jälleen ja sanoivat: kuningas sanokaan palvelioillensa unen, me tahdomme sen selittää.

2:8 Kuningas vastasi ja sanoi: totisesti minä ymmärrän, että te aikaa kulutate, koska te näette minun sen unohtaneeksi.

2:9 Mutta jollette minulle unta sano, niin tuomio käy teidän ylitsenne, että te olette aikoneet minun edessäni puhua vääryyttä, siihenasti että aika kuluis: sentähden sanokaat minulle uni, niin minä ymmärrän, että te myös selityksen osaatte.

2:10 Niin vastasivat Kaldealaiset kuninkaan edessä ja sanoivat: ei yhtään ihmistä ole maan päällä, joka sanoa taitaa, mitä kuningas anoo; niin ei ole myös yhtään kuningasta, kuinka suuri ja voimallinen hän olis, joka senkaltaista tähtientutkialta, viisaalta eli Kaldealaiselta vaatii.

palvelioilles uni/ nijn me tahdom selittä sen.

2:5 Cuningas wastais/ ja sanoi Chaldereille: minä olen unhottanut/ jollet te minulle ilmoita unda ja selitä händä/ nijn te pitä caicki peräti tappettaman/ ja teidän huonen häpiälisest cukistettaman.

2:6 Waan jos te minun tietä annatte unen ja selityxen/ nijn teidän pitä saaman lahjoja/ andimita ja suuren cunnian minulda: sentähden sanocat minulle uni ja selitys.

2:7 He wastaisit jällens/ ja sanoit: Cuningas sanocan hänen palvelioillens unen/ nijn me tahdom selittä.

2:8 Cuningas wastais/ ja sanoi: totisest minä ymmärrän/ että te aica culutate/ cosca te näette minun sen unhotanexi.

duomittaman/ nijncuin ne jotca walheitans ja juttujans minun edesäni puhuman ruwennet owat/ siihenasti että aica culuis.

2:10 Sentähden sanocat minulle uni/ nijn minä ymmärrän/ että te myös selityxen osatte.

Nijn wastaisit Chalderit Cuningan edes/ ja sanoit hänelle: Ei yhtän ihmistä ole maan päällä/ joca sano taita/ mitä Cuningas ano/ ei ole myös yhtän Cuningast cuinga suuri ja voimallinen hän sijtte olis/ joca sencaltaista joldaculda tähtein tutkialda/ wjssalda eli

tai kaldealaiselta.

2:11 Sillä asia, jota kuningas vaatii, on vaikea, eikä ole ketään, joka voisi sen kuninkaalle selittää, paitsi jumalat, joiden asuinsija ei ole ihmisten tykönä."

2:12 Tästä kuningas suuttui ja julmistui kovin ja käski tappaa kaikki Baabelin viisaat.

2:13 Kun tästä oli käsky annettu ja viisaat piti tapettaman, etsittiin Danielia ja hänen tovereitaan tapettaviksi.

2:14 Silloin Daniel antoi viisaan ja taitavan vastauksen Arjokille, kuninkaan henkivartioväen päällikölle, joka oli lähtenyt tappamaan Baabelin viisaita.

2:15 Hän vastasi ja sanoi Arjokille, kuninkaan päällikölle: "Miksi on kuningas antanut niin ankaran käskyn?" Silloin Arjok kertoi Danielille asian.

2:16 Niin Daniel meni palatsiin ja pyysi kuningasta antamaan hänelle aikaa, että hän saisi ilmoittaa kuninkaalle selityksen.

2:17 Sitten Daniel meni kotiinsa ja kertoi asian tovereilensa Hananjalle, Miisaelille ja Asarjalle

2:18 kehoittaen heitä rukoukseen lemaan armoa taivaan Jumalalta tämän salatun asian tähden, ettei Danielia ja hänen tovereitansa tapettaisi muiden Baabelin viisaitten kanssa.

2:19 Silloin salaisuus ilmoitettiin Danielille yöllisessä näyssä. Niin Daniel kiitti taivaan

2:11 Sillä se, jota kuningas anoo, on ylen korkia, ja ei yksikään ole, joka sen kuninkaalle sanoa taitaa, paitsi jumalia, jotka ihmisten seas- sa ei asu.

2:12 Silloin vihastui kuningas sangen suuresti, ja käski kaikki viisaat Babelissa tapettaa.

2:13 Ja tuomio annettiin, että viisaat tapettaman piti; ja Danielia hänen kumppaniensa kanssa myös etsittiin tapettaviksi.

2:14 Silloin saatti Daniel toisen neuvon ja käskyn Ariokille, kuninkaan ylimmäiselle päämiehelle, joka meni ulos tappamaan viisaita Babelissa.

2:15 Ja hän vastasi ja sanoi kuninkaan käskyläiselle Ariokille: miksi niin ankara tuomio on käynyt ulos kuninkaalta? Ja Ariok antoi Danielin tietää sen asian.

2:16 Niin meni Daniel ylös ja rukoili kuningasta, että hän antais hänelle aikaa, sanoaksensa kuninkaalle selitystä.

2:17 Ja Daniel meni kotia ja ilmoitti sen kumppaneilensa Hananialle, Misaelille ja Asarialle,

2:18 Että he taivaan Jumalalta armoa rukoilisivat sen salaisen asian tähden, ettei Daniel kumppaninensa ynnä muiden viisasten kanssa Babelissa hukkuisi.

2:19 Niin ilmoitettiin Danielille se salainen asia yöllä näyssä: niin Daniel kiitti Jumalaa taivaasta,

Chalderildä waati.

2:11 Sillä se jota Cuningas ano/ on ylön korkia/ ja ei yxikän muista ole/ joca sen Cuningalle sano taita/ paidzi jumalita/ jotca ihmisten seas ei asu.

2:12 Silloin wihastui Cuningas sangen suuresti/ ja käski caicki wijsat Babelis tappa.

2:13 Ja duomio annettin/ että wijsat tapettaman piti/ ja Danielit hänen cumpanittens cansa myös edzittin tapetta.

2:14 Nijn Daniel tietä andoi sencaltaisen duomion ja käskyn Ariochille Cuningan ylimmäiselle päämiehelle/ joca meni ulos tappaman wijsaita Babelis.

2:15 Ja hän rupeis/ ja sanoi Cuningan käskyläiselle Ariochille: mixi nijn angara duomio on käynyt ulos Cuningalda? Ja Arioch annoi Danielin tietä.

2:16 Nijn meni Daniel ylös/ ja rucoili Cuningasta/ että hän andais hänelle aica/ sanoxens Cuningalle selityst.

2:17 JA Daniel meni cotia ja ilmoitti sen cumpanillens Hananialle/ Misaelille ja Asarialle.

2:18 Että he Jumalalda armo rucoilisit sencaltaisen salaisen asian tähden/ ettei Daniel cumpaninens ynnä muiden wijsasten cansa Babelis huckuis.

2:19 Nijn ilmoitettin Danielille sencaltainen salainen asia yöllä näysä.

Jumalaa.

2:20 Daniel lausui ja sanoi: "Olkoon Jumalan nimi kiitetty iankaikkisesta iankaikkiseen, sillä hänen on viisaus ja voima.

2:21 Hän muuttaa ajat ja hetket, hän syöksee kuninkaat vallasta ja korottaa kuninkaat valtaan, hän antaa viisaille viisauden ja taidollisille ymmärryksen.

2:22 Hän paljastaa syvät ja salatut asiat, hän tietää, mitä pimeydessä on, ja valkeus asuu hänen tykönänsä.

2:23 Sinua, minun isieni Jumala, minä kiitän ja ylistän siitä, että olet antanut minulle viisauden ja voiman ja että nyt annoit minun tietää, mitä me sinulta rukoilimme. Sillä sinä annoit meidän tietää kuninkaan asian."

2:24 Sitten Daniel meni Arjokin tykö, jolla oli kuninkaan määräys tappaa Baabelin viisaat. Hän meni ja sanoi hänelle näin: "Älä tapa Baabelin viisaita; vie minut kuninkaan eteen, niin minä ilmoitan kuninkaalle selityksen."

2:25 Silloin Arjok vei kiiruusti Danielin kuninkaan eteen ja sanoi tälle näin: "Minä olen löytänyt juutalaisten pakkosiirtolaisten joukosta miehen, joka ilmoittaa kuninkaalle selityksen."

2:26 Kuningas vastasi ja sanoi Danielille, jonka nimenä oli Beltsassar: "Voitko sinä ilmoittaa minulle unen, jonka minä näin, ja sen selityksen?"

2:20 Vastasi ja sanoi: kiitetty olkoon Jumalan nimi iankaikkisesta iankaikkiseen! sillä hänen on viisaus ja väkkyys.

2:21 Hän muuttaa ajat ja hetket; panee pois kuninkaat ja asettaa kuninkaat; hän antaa viisaille viisauden ja ymmärtäväisille taidon ja ymmärryksen.

2:22 Hän ilmoittaa syvät ja salaiset asiat; hän tietää, mitä pimiässä on, sillä hänen tykönänsä on sula valkeus.

2:23 Minä kiitän ja ylistän sinua minun isäni Jumala, että minulle viisautta ja väkkyyttä lainaat, ja nyt minulle ilmoittanut olet, jota me sinulta rukoilimme; sinä olet meille kuninkaan asian ilmoittanut.

2:24 Silloin meni Daniel Ariokin tykö, jolla kuninkaalta käsky oli viisaita Babelissa hukuttaa; hän meni ja sanoi hänelle näin: älä tapa viisaita Babelissa, vaan vie minut ylös kuninkaan tykö, minä tahdon kuninkaalle selityksen sanoa.

2:25 Ariok vei Danielin kiiruusti kuninkaan eteen, ja sanoi hänelle näin: minä olen löytänyt yhden miehen Juudalaisten vankien seasta, joka kuninkaalle selityksen sanoa taitaa.

2:26 Kuningas vastasi ja sanoi Danielille, joka Belsatsariksi kutsuttiin: oletko sinä se, joka minulle sen unen, jonka minä nähnyt olen, ja hänen selityksensä ilmoittaa taidat?

2:20 Josta Daniel kiitti Jumalata taiwast/ alcoi ja sanoi: kiitetty olcon Jumalan nimi ijancaickisest ijancaickiseen/ sillä hänen on wijsaus ja wäkewys.

2:21 Hän muutta ajat ja hetket. Hän pane pois Cuningaita/ ja pane Cuningaita siallens/ hän anda wijsaille heidän wijsaudens/ ja ymmärtäväisille heidän ymmärryens.

2:22 Hän ilmoitta mitkä syvät ja salatut owat/ hän tietä mitä pimiäs on/ sillä hänen tykönäns on sula walkeus.

2:23 Minä kijtän ja ylistän sinua minun Isäni Jumala/ että minulle wijsautta ja wäkewyttä lainat/ ja nyt ilmoittanut olet/ jota me sinulda rucoilim/ nimittäin/ sinä olet meille Cuningan asian ilmoittanut.

2:24 Silloin meni Daniel Ariochin tygö/ jolla Cuningalta käsky oli wijsaita Babelis hucutta/ ja sanoi hänelle näin: Älä tapa wijsaita Babelis/ waan wie minua ylös Cuningan tygö/ minä tahdon Cuningalle selityxen sanoa.

2:25 Arioch wei Danielin kii- rust Cuningan eteen/ ja sanoi hänelle näin: yxi on löytty Judalaisten fangein seast/ joca Cuningalle sen selityxen sano taita.

2:26 Cuningas wastais/ ja sanoi Danielille/ joca Belsarzerixi cudzuttin. Oletco sinä se/ joca minulle sen unen/ jonga minä nähnyt olen/ ja hänen selityxens ilmoitta tai-

2:27 Daniel vastasi kuninkaalle ja sanoi: "Salaisuutta, jonka kuningas tahtoo tietää, eivät viisaat, noidat, tietäjät eivätkä tähtienselittäjät voi ilmoittaa kuninkaalle.

2:28 Mutta on Jumala taivaassa; hän paljastaa salaisuudet ja ilmoittaa kuningas Nebukadnessarille, mitä on tapahtuva aikojen lopussa. Tämä on sinun unesi, sinun pääsi näky, joka sinulla oli vuoteessasi.

2:29 Kun sinä, kuningas, olit vuoteessasi, nousi mieleesi ajatus, mitä tämän jälkeen on tapahtuva; ja hän, joka paljastaa salaisuudet, ilmoitti sinulle, mitä tapahtuva on.

2:30 Ja tämä salaisuus on paljastettu minulle, ei oman viisauteni voimasta, ikäänkuin minulla olisi sitä enemmän kuin kenelläkään muulla ihmisellä, vaan sentähden että selitys ilmoitettaisiin kuninkaalle ja sinä saisit selville sydämesi ajatukset.

2:31 Sinä näit, kuningas, katso, oli iso kuvapatsas. Se kuvapatsas oli suuri, ja sen kirkkaus oli ylenpalttinen. Se seisoi sinun edessäsi, ja se oli hirvittävä nähdä.

2:32 Kuvan pää oli parasta kultaa, sen rinta ja käsivarret hopeata, sen vatsa ja lanteet vaskea.

2:33 Sen sääret olivat rautaa, sen jalat osaksi rautaa, osaksi savea.

2:27 Daniel vastasi kuninkaan edessä ja sanoi: sitä salautta, jota kuningas anoo, ei viisaat, tähtientutkijat, oppineet ja noidat taida kuninkaalle ilmoittaa.

2:28 Vaan Jumala on taivaassa, joka taitaa salaiset asiat julistaa, hän tietäväksi teki kuningas Nebukadnessarille, mitä tulevaisina aikoina tapahtuman pitää. Tämä on sinun unesi ja sinun näkys, kuin sinä makasit.

2:29 Sinä kuningas vuoteessasi ajattelit mitä tästedes tapahtuman pitäis; ja se, jonka salaiset ilmoittaa, hän on sinulle osoittanut, kuinka tapahtuman pitää.

2:30 Niin ovat senkaltaiset asiat minulle ilmoitetut, ei minun viisauteni tähden, niinkuin se olis suurempi kuin kaikkein, jotka elävät, vaan sentähden että sen selitys pitäis kuninkaalle tietäväksi tuleman, ja sinä saisit sinun sydämes ajatukset tietää.

2:31 Sinä kuningas näit, ja katso, suuri ja korkia kuva seisoi suurella kirkkaudella sinun edessäsi; ja se oli hirmuinen nähdä.

2:32 Sen kuvan pää oli parhaimmasta kullasta; mutta sen rinta ja käsivarret olivat hopiasta; sen vatsa ja lanteet olivat vaskesta.

2:33 Sen sääret olivat raudasta; sen jalat olivat puolittain raudasta ja puolittain savesta.

dat?

2:27 DANiel wastais Cuningan edes/ ja sanoi: Sitä salaust/ cuin Cuningas anoi tietä/ ei wijsat/ oppenet/ tähtein tutkiat ja noidat taida Cuningalle ilmoitta.

2:28 Waan Jumala taiwast/ hän taita salaiset asiat julista/ ja tiettäwäxi teki Cuningas NebucadNezarille/ mitä tulewaisis aigois tapahtuman pitää.

2:29 Nijn on tämä sinun unes/ ja sinun näkys/ cuin sinä macaisit.

Sinä Cuningas sinun wuotesas ajattelit/ mitä tästedes tapahtuman pidäis/ ja se joca salaiset ilmoitta/ hän on sinulle osottanut/ cuinga tapahtuman pitää.

2:30 Nijn owat sencaltaiset salaiset asiat minulle ilmoitetut/ ei minun wijsaudeni tähden/ cuin se olis suurempi/ cuin caickein jotca eläwät. Waan sentähden on se minulle ilmoitettu/ että sen selitys pidäis Cuningalle tiettäwäxi tuleman/ ja sinä saisit sinun sydämes ajatuxet tietä.

2:31 Sinä Cuningas näit/ ja cadzo/ suuri ja corkia cuwa seisoi sinun edesäs/ ja se oli hirmuinen nähdä.

2:32 Sen cuwam pää oli parahimmast cullast/ mutta rinda ja käsiwarret olit hopiast/ sen wadza ja landet olit waskest.

2:33 Sen sääret olit raudast/ sen jalgat olit puolittain raudast/ ja puolittain sawest.

2:34 Sinun sitä katsellessasi irtautui kivilohkare - ei ihmiskäden voimasta - ja iski kuvapatsasta jalkoihin, jotka olivat rautaa ja savea, ja murskasi ne.

2:35 Silloin musertuivat yhdellä haavaa rauta, savi, vaski, hopea ja kulta, ja niiden kävi kuin akanain kesäisillä puimantereilla: tuuli vei ne, eikä niistä löydetty jälkeäkään.

Mutta kivistä, joka oli kuvapatsaan murskannut, tuli suuri vuori, ja se täytti koko maan.

2:36 Tämä oli se uni, ja nyt sanomme kuninkaalle sen selityksen.

2:37 Sinä, kuningas, olet kuningasten kuningas, jolle taivaan Jumala on antanut valan, voiman, väkevyyden ja kunnian

2:38 ja jonka käteen hän on antanut ihmiset, missä ikinä heitä asuu, ja kedon eläimet ja taivaan linnut, asettaen sinut kaikkien niiden valtiaaksi: sinä olet se kultainen pää.

2:39 Mutta sinun jälkeesi nousee toinen valtakunta, joka on halvempi kuin sinun; ja sitten kolmas valtakunta, joka on vaskea ja joka hallitsee kaikkea maata.

2:40 Ja neljäs valtakunta on tuleva, luja kuin rauta; niinkuin rauta musertaa ja särkee kaiken, niinkuin rauta murskaa, niin se on musertava ja murskaava ne kaikki.

2:41 Ja että sinä näit jalkain ja varvasten olevan osittain

2:34 Sen sinä näit, siihenasti kuin yksi kivi temmattiin ilman käsiä, ja löi sen kuvan jalkoihin, jotka raudasta ja savesta olivat, ja murensi ne rikki.

2:35 Silloin tulivat ne kaikki muserretuksi, rauta, savi, vaski, hopia ja kulta, ja tulivat niinkuin akanat suvirihessä, ja tuuli vei ne pois, niin ettei niiden siaa ensinkään löydetty; mutta kivi joka kuvaa löi, tuli suureksi vuoreksi, niin että se kokonaan maan täytti.

2:36 Tämä on uni; nyt me tahdomme kuninkaalle sen selityksen sanoa:

2:37 Sinä kuningas olet kuningasten kuningas, jolle Jumala taivaasta valtakunnan, voiman, väkevyyden ja kunnian antanut on;

2:38 Ja kaikki, joissa ihmisen lapset asuvat, ja eläimet kedolla ja linnut taivaan alla on hän sinun käsiis antanut, ja sinulle näiden kaikkein päälle lainasi vallan: sinä se kultainen pää olet.

2:39 Sinun jälkees pitää toisen valtakunnan tuleman, halvemmän kuin sinä; sitte se kolmas valtakunta, joka vaskinen on, jonka pitää kaikki maakunnat hallitseman.

2:40 Sen neljännen valtakunnan pitää kovan oleman niinkuin raudan; sillä niinkuin rauta särkee ja murentaa kaikki, ja niinkuin rauta kaikki rikkoo, juuri niin tämän piti myös särkemän ja murentaman.

2:41 Mutta ettäs näit jalat ja varpaat, puolittain savesta ja

2:34 Sencaltaista sinä näit/ siihenasti cuin yxi kiwi temmattin ilman käsitä/ ja löi sen cuwan jalcoin/ jotca raudast ja sawest olit/ ja murensi heidän.

2:35 Silloin tulit ne caicki muserretuxi/ rauta/ sawi/ waski/ hopia ja culda/ ja tulit nijncuin acanat suwirijhes/ ja tuuli wei ne pois/ nijn ettei nijtä sillen taittu löyttä: mutta kiwi joca cuwa löi/ tuli suurexi wuorexi/ nijn että se coco maan täytti.

2:36 Tämä on se uni/ nyt me tahdomma Cuningalle sen selityxen sanoa.

2:37 Slnä Cuningas olet Cuningasten Cuningas/ jolle Jumala taiwast waldacunnan/ woiman/ wäkeyyden/ ja cunnian andanut on.

2:38 Ja caicki joisa ihmisen lapset asuwat/ ja eläimet kedolla/ ja linnut taiwan alla on hän sinun käsijs andanut/ ja sinulle näiden caickein päälle lainais wallan.

2:39 Sinä se cullainen pää olet/

sinun jälkes pitä yhden toisen waldacunnan tuleman/ halvembi cuin sinä. Sijtte se colmas waldacunda/ joca waskinen on/ jonga pitä caicki maacunnat hallidzeman.

2:40 Sen neljännen pitä cowan oleman nijncuin raudan/ sillä nijncuin rauta särke ja murenda caicki/ ja nijncuin rauta caicki ricko/ juuri nijn tämän pitä myös caicki särkemän ja murendaman.

2:41 Mutta ettäs näit jalgat ja warpat/ puolittain sawest ja

savenvalajan savea, osittain rautaa, se merkitsee, että se on oleva hajanainen valtakunta; kuitenkin on siinä oleva raudan lujuuutta, niinkuin sinä näit rautaa olevan saven seassa.

2:42 Ja että jalkojen varpaat olivat osaksi rautaa, osaksi savea, se merkitsee, että osa sitä valtakuntaa on oleva luoja, osa sitä on oleva hauras.

2:43 Että sinä näit rautaa olevan saven seassa, se merkitsee, että vaikka ne sekaantuvat toisiinsa ihmissiemenellä, ne eivät yhdisty toinen toiseensa, niinkuin ei rautakaan sekaannu saveen.

2:44 Mutta niiden kuningasten päivinä on taivaan Jumala pystyttävä valtakunnan, joka on kukistumaton iankaikkisesti ja jonka valtaa ei toiselle kansalle anneta. Se on muusertava kaikki ne muut valtakunnat ja tekevä niistä lopun, mutta se itse on pysyvä iankaikkisesti,

2:45 niinkuin sinä näit, että kivilohkare irtautui vuoresta - ei ihmiskäden voimasta - ja murskasi raudan, vasken, saven, hopean ja kullan. Suuri Jumala on ilmoittanut kuninkaalle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva. Ja uni on tosi ja sen selitys luotettava."

2:46 Silloin kuningas Nebukadnessar lankesi kasvoillensa ja kumartui maahan Danielin edessä ja käski uhrata hänelle ruokauhria ja suitsutusta.

2:47 Kuningas vastasi Danielille ja sanoi: "Totisesti on

puolittain raudasta, sen pitää jaetun valtakunnan oleman; kuitenkin pitää raudan vahvuudesta siihen jäämän, niinkuin sinä näit raudan olevan savella sekoitetun.

2:42 Ja että varpaat sen jaloissa puolittain rautaa ja puolittain savea oli, niin sen pitää puolittain vahvan ja puolittain heikon valtakunnan oleman.

2:43 Ja että näit raudan sekoitetun savella, niin he kyllä ihmisen siemenellä sekoitetaan, mutta ei he kuitenkaan riipu kiinni toinen toisessansa; niinkuin ei rautaa taideta sekoittaa saven kanssa yhteen.

2:44 Mutta näiden kuningasten aikana on Jumala taivaasta yhden valtakunnan asettava, jota ei ikänä kukisteta, ja hänen valtakuntansa ei pidä toiselle kansalle annettaman: sen pitää kaikki nämät valtakunnat särkemän ja hajottaman, mutta sen pitää iankaikkisesti pysymän.

2:45 Niinkuin sinä näit kiiven, ilman käsiä vuoresta temmatun, joka raudan, vasken, saven, hopian ja kullin murensi: niin on suuri Jumala kuninkaalle näyttänyt, kuinka tästälähin tapahtuman pitää; ja tämä on totinen uni ja sen selitys on oikia.

2:46 Niin lankesi kuningas Nebukadnetsar kasvoillensa, ja kumarsi Danielia, ja käski tehdä hänelle ruokauhria ja polttouhria.

2:47 Ja kuningas vastasi Danielia ja sanoi: totisesti on teidän Jumalanne kaikkein

puolittain raudast/ sen pitää jaetun waldacunnan oleman. Cuitengin pitää rauistuttamisest siihen jäämän/ nijncuin sinä näit rauolewan savella sekoitetun.

2:42 Ja että warpat sen jalois/ puolittain rauta/ ja puolittain sawi oli/ sen pitää puolittain wahwan/ ja puolittain heicon waldacunnan oleman.

2:43 Ja että näit rausecoitetun sawella/ kyllä he ihmisen siemenellä sekoitetan/ mutta ei he cuitengan ripu kijnni toinen toisesans/ nijncuin ei rauta taita sekoitetta sawen cansa yhten.

2:44 Mutta näiden waldacundain aicana on Jumala taivasta yhden waldacunnan asettawa/ joca ei ikänäns cukisteta/ ja hänen waldacundans ei pidä toiselle Canssalle annettaman/ sen pitää caicki nämät särkemän ja hajottaman/ mutta sen pitää ijancaickisest pysymän.

2:45 Nijncuin sinä näit kiwen/ ilman käsitä temmatun/ joca raudan/ wasken/ sawen/ hopian ja cullan muserta. Nijn on suuri Jumala Cuningalle näyttänyt/ cuinga tästälähin tapahtuman pitää/ ja tämä on totisest se uni/ ja sen selitys on oikia.

2:46 Nijn langeis Cuningas NebucadNezar caswoillens/ ja cumarsi Danieli/ ja käski tehdä hänelle ruocauhria ja polttouhria.

2:47 Ja Cuningas wastais Danielille/ ja sanoi: Ilman

teidän Jumalanne jumalien Jumala ja kuningasten herra ja se, joka paljastaa salaisuudet; sillä sinä olet voinut paljastaa tämän salaisuuden."

2:48 Sitten kuningas korotti Danielin ja antoi hänelle paljon suuria lahjoja ja asetti hänet koko Baabelin maakunnan herraksi ja kaikkien Baabelin viisaitten ylimmäiseksi päämieheksi.

2:49 Ja Danielin anomuksesta kuningas antoi Sadrakin, Meesakin ja Abednegon hoitoon Baabelin maakunnan hallinnon. Mutta Daniel jäi kuninkaan hoviin.

Daniel 3 LUKU

3:1 Kuningas Nebukadnessar teetti kultaisen kuvapatsaan, jonka korkeus oli kuusikymmentä kyynärää ja leveys kuusi kyynärää, ja pystytti sen Duuran lakeudelle Baabelin maakuntaan.

3:2 Ja kuningas Nebukadnessar lähetti kokoamaan satraapit, maaherrat, käskynhaltijat, neuvonantajat, aarteiden hoitajat, lainoppineet, tuomarit ja kaikki muut maakuntain virkamiehet, että he tulisivat sen kuvapatsaan vihkiäisiin, jonka kuningas Nebukadnessar oli pystyttänyt.

3:3 Silloin kokoontuivat satraapit, maaherrat, käskynhaltijat, neuvonantajat, aarteiden hoitajat, lainoppineet, tuomarit ja kaikki muut maakuntain virkamiehet sen kuvapatsaan vihkiäisiin, jonka kuningas

jumalain Jumala ja kaikkein kuningasten Herra, joka salaiset asiat ilmoittaa, että tämän salaisen asian olet ilmoittaa taitanut.

2:48 Niin kuningas korotti Danielin, ja antoi hänelle suuria ja paljon lahjoja, ja asetti hänen kaikkein Baabelin valtakuntain päälle ja päämieheksi kaikkein viisaitten päälle Babelissa.

2:49 Ja Daniel rukoili kuningasta, että hän pani Baabelin maakuntain päälle Sadrakin, Mesakin ja Abednegon; mutta Daniel itse oli kuninkaan tykönä hänen kartanossansa.

3 LUKU

3:1 Kuningas Nebukadnessar teetti kultaisen kuvan, kuusikymmentä kyynärää korkean ja kuusi kyynärää leveän, ja antoi sen panna Duuran kedolle Baabelin maalla.

3:2 Ja kuningas Nebukadnessar lähetti päämiesten, herrain, maanvanhimpain, tuomarein, käskyläisten, neuvonantajain, virkamiesten ja kaikkein voimallisten perään maalla, että he tulisivat kokoon sitä kuvaa vihkimään, jonka kuningas Nebukadnessar oli antanut panna ylös.

3:3 Silloin tulivat kokoon päämiehet, herrat, maanvanhimmat, tuomarit, käskyläiset, neuvonantajat, virkamiehet ja kaikki voimalliset maalta kuvaa vihkimään, jonka kuningas Nebukadnessar oli antanut panna ylös; ja

epäilemät teidän Jumalan on caickein jumalain Jumala/ ja caickein Cuningasten HERra/ joca salaiset asiat ilmoittaa taita/ että tämän salaisen asian olet ilmoittaa taitanut.

2:48 Ja Cuningas corgotti Danielin/ ja annoi hänen suuria ja paljon lahjoja/ ja teki hänen Förstixi coco Baabelin maacunnas/ ja pani hänen Päämiehexi caickein wjstasten päälle Babelis.

2:49 Ja Daniel rucoili Cuningasta/ että hän panis Baabelin maacundain päälle Sadrachin/ Mesachin/ AbedNegin: Mutta Daniel idze oli Cuningan tykönä hänen cartanosans.

III. Lucu

3:1 Cuningas NebucadNesar teetti culdaisen cuwan cuutta kymmendä kynärätä corkian ja cuutta kynärätä lewiän/ ja andoi sen panna Baabelin maalla caunille kedolle.

3:2 Ja Cuningas NebucadNesar lähetti Förstein/ Herrain/ maanwanhimbain/ Duomarein/ käskyläisten/ Raadiherrain/ wircamiesten ja caickein woimallisten perän maalla/ että he tulisit cocon sitä cuwa wihkimän/ jonga Cuningas NebucadNesar oli andanut panna ylös.

3:3 Silloin tulit cocon Förstit/ Herrat/ maanwanhimmat/ Duomarit/ käskyläiset/ Raadiherrat/ wircamiehet ja caicki woimalliset maalda/ cuwa wihkimän/ jonga Cuningas NebucadNesar oli anda-

Nebukadnessar oli pystyttänyt, ja he asettuivat sen kuvapatsaan eteen, jonka kuningas Nebukadnessar oli pystyttänyt.

3:4 Ja kuuluttaja huusi voimallisesti: "Teille, kansat, sukukunnat ja kielet, julistetaan:

3:5 heti kun te kuulette torvien, huilujen, kitarain, harppujen, psalttarien, säkkipillien ja kaikkinaisten muiden soittimien äänen, langetkaa maahan ja kumartaen rukoilkaa kultaista kuvapatsasta, jonka kuningas Nebukadnessar on pystyttänyt.

3:6 Mutta joka ei lankea maahan ja kumarra, se heitetään sillä hetkellä tuliseen pätsiin."

3:7 Sentähden, heti kun kaikki kansat kuulivat torvien, huilujen, kitarain, harppujen, psalttarien, säkkipillien ja kaikkinaisten muiden soittimien äänen, lankesivat kaikki kansat, sukukunnat ja kielet maahan ja kumartaen rukoilivat kultaista kuvapatsasta, jonka kuningas Nebukadnessar oli pystyttänyt.

3:8 Silloin astui heti kaldealaisia miehiä esiin syyttämään juutalaisia.

3:9 He lausuivat ja sanoivat kuningas Nebukadnessarille: "Kuningas eläköön iankaikkisesti!

3:10 Sinä, kuningas, olet antanut käskyn, että jokainen, joka kuulee torvien, huilujen, kitarain, harppujen, psalttarien, säkkipillien ja kaikkinais-

heidän piti astuman kuvan eteen, jonka Nebukadnessar oli antanut panna ylös.

3:4 Ja kuuluttaja huusi väkevästi: se olkoon teille sanottu, te kansat, sukukunnat ja kielet:

3:5 Kuin te kuulette basunan helinän, huilut, harput, kanteleet, psaltarit, trometit ja kaikkinaiset soittamiset, niin teidän pitää lankeeman maahan, ja kumartaman kultaista kuvaa, jonka kuningas Nebukadnessarin on antanut panna ylös.

3:6 Mutta joka ei silloin lanke maahan ja kumarra, se pitää kohta pätsiin heittämän.

3:7 Kuin he siis kuulivat basunan helinän, huilut, harput, kanteleet, psaltarit ja kaikkinaiset soittamiset, lankesivat kaikki kansat, maakunnat ja kielet maahan, ja kumarsivat sitä kultaista kuvaa, jonka kuningas Nebukadnessar oli antanut panna ylös.

3:8 Kohta sillä hetkellä astuivat monikahdat Kaldean miehet edes, ja kantoivat Juudalaisten päälle,

3:9 Ja sanoivat kuningas Nebukadnessarille: Kuningas eläköön kauvan!

3:10 Sinä kuningas olet antanut yhden käskyn, että kaikki ihmiset, jotka kuulivat basunan helinän, harput, huilut, kanteleet, psaltarit, trometit ja kaikkinaiset soit-

nut panna ylös/ ja heidän piti astuman kuvan eteen/ jonka Nebukadnessar oli antanut panna ylös.

3:4 Ja kuuluttaja huusi caickein cuulden/ se olcon sanottu Canssalle/ wäelle ja kielille.

3:5 Cosca te cuuletta Basunan helinän/ huilut/ harput/ Candelet/ Psaltarit/ Trometit/ ja caickinaiset soittamiset/ nijn teidän pitä langedan maahan ja sitä culdaista cuwa cumartaman/ jonga Cuningas NebucadNesar on andanut panna ylös.

3:6 Mutta joca ei silloin lange maahan ja cumarra/ sen pitää cohta cuumaan pädzijn heitetämän.

3:7 Cosca he sijs cuulit Basunan helinän/ huilut/ harput/ candelet/ Psaltarit ja caickinaiset soittamiset/ langesit caicki Canssa maahan/ wäki ja kielet/ ja cumarsit sitä culdaista cuwa/ jonga Cuningas NebucadNesar oli andanut panna ylös.

3:8 COhta sillä hetkellä astuit monicahdat Chaldean miehet edes/ ja cannoit Judalaisten päälle.

3:9 Ja sanoit Cuningas NebucadNesarille: Herra Cuningas/ Jumala suocon sinun cauwan elä.

3:10 Sinä olet andanut yhden käskyn/ että caicki ihmiset/ cosca heidän cuuleman piti Basunan helinän/ Trometit/ harput/ huilut/ candelet/

ten muiden soittimien äänen, langetkoon maahan ja kumartaen rukoilkoon kultaista kuvapatsasta,

3:11 ja että joka ei lankea maahan ja kumarra, se heitetään tuliseen pätsiin.

3:12 On juutalaisia miehiä, joiden hoitoon sinä olet antanut Baabelin maakunnan hallinnon, Sadrak, Meesak ja Abednego: nämä miehet eivät välitä sinun käskystäsi, kuningat; he eivät palvele sinun jumaliasi eivätkä kumartaen rukoile kultaista kuvapatsasta, jonka sinä olet pystyttänyt."

3:13 Silloin Nebukadnessar vihan vimmassa käski tuoda Sadrakin, Meesakin ja Abednegon. Kun nämä miehet oli tuotu kuninkaan eteen,

3:14 lausui Nebukadnessar ja sanoi heille: "Aivanko tahallanne te, Sadrak, Meesak ja Abednego, ette tahdo palvella minun jumalaani ettekä kumartaen rukoilla kultaista kuvapatsasta, jonka minä olen pystyttänyt?"

3:15 Nyt, jos te siinä silmänräpäyksessä, kun kuulette torvien, huilujen, kitarain, harppujen, psalttarien, säkkipillien ja kaikkinaisten muiden soittimien äänen, olette valmiit lankeamaan maahan ja kumartaen rukoilemaan kuvapatsasta, jonka minä olen teettänyt, niin hyvä! Mutta ellette kumarra, niin teidät heti paikalla heitetään tuliseen pätsiin; ja kuka on se jumala, joka pelastaa teidät minun kädestäni?"

tamiset, piti lankeeman maahan, ja kultaista kuvaa kumartaman.

3:11 Vaan joka ei lankeaisi maahan ja kumartaisi, piti tuliseen pätsiin heitettämän.

3:12 Nyt on Juudan miehiä, jotkas virkoihin Babelin maakunnassa asettanut olet, Sadrak, Mesak ja Abednego, ne miehet katsovat ylön sinun käskystäsi, ja ei kunnioita sinun jumaliasi, eikä kumarra kultaista kuvaa, jonka olet antanut panna ylös.

3:13 Silloin käski Nebukadnessar kiukussa ja vihoisiansa, että Sadrak, Mesak ja Abednego tuotaisiin edes; ja miehet vietiin kuninkaan eteen.

3:14 Silloin puhui Nebukadnessar ja sanoi heille: Kuinka, ettekö te tahdo, Sadrak, Mesak ja Abednego, minun jumalani kunnioittaa, ja kumartaa kultaista kuvaa, jonka minä olen antanut panna ylös?"

3:15 Nyt siis valmistakaat teitänne, niin pian kuin te kuulette basunan äänen, trometit, harput, huilut, kanteleet, psaltarit ja kaikkinaiset soittamiset, niin langetkaat maahan ja kumartakaat kuvaa, jonka minä olen antanut tehdä. Ja katso, jollette kumarra, niin te pitää tuliseen pätsiin heitettämän. Annas nähdä, kuka se Jumala on, joka teitä minun käsistäni pelastaa taitaa.

Psaltarit ja caickinaiset soittamiset/ piti heidän langeman maahan/ ja sitä culdaista cuwa cumartaman.

3:11 Waan joca ei langeis maahan ja cumarras piti cuumaan pädzijn heitettämän.

3:12 Nyt on Jumiehiä/ jotcas wircoihin Babelin maacunnas asettanut olet/ Sadrach/ Mesach/ AbedNego/ ne cadzowat ylön sinun käskystäsi/ ja ei cunnioita sinun jumalitasi/ eikä cumarra sitä culdaista cuwa/ jongas olet andanut panna ylös.

3:13 Silloin käski NebucadNesar kiucus ja wihoisans/ että hänen eteensä tuotaisiin Sadrach/ Mesach ja AberNego: ja miehet wietin Cuningan eteen.

3:14 Silloin puhui NebucadNesar/ ja sanoi heille: Cuingaga? ettekö tahdo Sadrach/ Mesach/ AbedNego/ minun jumalatasi cunnioitta/ ja sitä culdaista cuwa cumarta/ jongaga minä olen andanut panna ylös.

3:15 Nyt siis walmistacat teitän/ nijn pian cuin te cuuleta Basunan änen/ Trometit/ harput/ huilut/ candelet/ Psaltarit ja caickinaiset soittamiset/ nijn langetcat maahan ja cumartacat cuwa/ jonga minä olen andanut tehdä. Jollet te cumarra/ nijn teidän pitä cohta cuumaan pädzijn heitettämän. Annas nähdä/ cusa se Jumala on/ joca teitä minun kädestäni pelasta taita.

3:16 Sadrak, Meesak ja Abednego vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: "Nebukadnessar! Ei ole tarpeellista meidän vastata sinulle tähän sanaan.

3:17 Jos niin käy, voi meidän Jumalamme kyllä pelastaa meidät tulisesta pätsistä, ja hän pelastaa myös sinun kädestäsi, kuningas.

3:18 Ja vaikka ei pelastaisikaan, niin tiedä se, kuningas, että me emme palvele sinun jumaliasi emmekä kumartaen rukoile kultaista kuvapatsasta, jonka sinä olet pystyttänyt."

3:19 Silloin Nebukadnessar tuli kiukkua täyteen Sadrakia, Meesakia ja Abednegoa kohtaan ja hänen hahmonsa muuttui. Ja hän käski ja sanoi, että pätsi oli kuumennettava seitsemän kertaa kuumemmaksi kuin tavallisesti.

3:20 Ja hän käski sotajoukkonsa väkevimpien miesten sitoa Sadrakin, Meesakin ja Abednegon ja heittää heidät tuliseen pätsiin.

3:21 Silloin nämä sidottiin vaippoineen, takkeineen, päähineineen ja muine vaatteineen ja heitettiin tuliseen pätsiin.

3:22 Koska nyt kuninkaan sana oli niin ankara ja pätsi niin kovin kuumennettu, tapoi tulen liekki ne miehet, jotka veivät ylös Sadrakin, Meesakin ja Abednegon.

3:23 Mutta nämä kolme miestä, Sadrak, Meesak ja Abednego, suistuivat sidottuina

3:16 Silloin vastasivat Sadrak, Mesak ja Abednego ja sanoivat kuninkaalle: Nebukadnessar, ei tarvita, että me sinua siihen vastaamme.

3:17 Katso, meidän Jumalamme, jota me kunnioitamme, taitaa meitä kyllä auttaa tulisesta pätsistä, niin myös sinun kädestäs pelastaa.

3:18 Ja jos ei hän sitä tee, niin tiedä kuitenkin se, kuningas, ettemme sinun jumalias kunnioita, emmekä sitä kultaista kuvaa, jonka olet antanut panna ylös, kumartaa tahdo.

3:19 Niin Nebukadnessar tuli täyteen kiukkua, ja hänen hahmonsa muuttui Sadrakia, Mesakia ja Abednegoa vastaan, ja käski, että pätsi piti seitsemän kertaa kuumemmaksi tehtämän, kuin muulloin tehtiin.

3:20 Ja käski väkeviä miehiä, jotka hänen sotajoukkonsa olivat, sitomaan Sadrakia, Mesakia ja Abednegoa ja tuliseen pätsiin heittämään.

3:21 Niin sidottiin nämät miehet hameinensa, lakkinensa, kenkinensä ja muine vaatteinensa, ja heitettiin keskelle tulista pätsiä.

3:22 Sillä kuninkaan käsky piti kiiruusti tehtämän, ja pätsi oli lämmitetty aivan kovin, että ne miehet, jotka Sadrakin, Meesakin ja Abednegon sisälle heittivät, kuolivat tulen liekistä.

3:23 Mutta ne kolme miestä Sadrak, Mesak ja Abednego putoivat keskelle tulista

3:16 Silloin vastaisit Sadrach/ Mesach/ AbedNego/ ja sanoit Cuningas NebucadNesarille: Ei tarwita/ että me sinua sijhen wastamme.

3:17 Cadzo/ meidän Jumalam jota me cunnioitam/ taita meitä kyllä autta cuumasta pädzistä/ nijn myös sinun kädestäs pelasta.

3:18 Ja jos ei hän sitä tee/ nijn tiedä cuitengin se/ etten me sinun jumalitas cunnioita/ emmengä sitä culdaista cuwa/ jongas olet andanut panna ylös/ cumarta tahdo.

3:19 Nijn NebucadNesar tuli täyten kiuckua/ ja asetti idzens hirmuisexi/ Sadrachi/ Mesachi ja AbedNegot was-tan/ ja käski/ että pädzi piti seidzemen kerta cuumemmaxi tehtämän/ cuin muullain tehtiin.

3:20 Ja käski parahille sotamiehillens cuin hänen sotajoucosans olit/ sitoman Sadrachi/ Mesachi ja AbedNegot/ ja cuumaan pädzijn heittämän.

3:21 Nijn sidottin nämät miehet hameinens/ kenginens/ lackinens/ ja muina waatteinens/ ja heitettin cuumaan pädzijn.

3:22 Sillä Cuningan käsky piti kijrust tehtämän/ ja tuli kehoitettin pädzisä nijn cowan/ että ne miehet jotca Sadrachi/ Mesachi ja AbedNegot polttaman piti/ cuolit tulen liekistä.

3:23 Mutta ne colme miestä Sadrach/ Mesach/ ja AbedNego/ putoisit cuumaan pädz-

tuliseen pätsiin.

3:24 Silloin kuningas Nebukadnessar hämmästyí ja nousi kiiruusti ylös ja lausui hallituspömhilleen sanoen: "Emmekö heittäneet kolme miestä sidottuina tuleen?" He vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: "Totisesti, kuningas!"

3:25 Hän vastasi ja sanoi: "Katso, minä näen neljä miestä kävelevän vapaina tuleessa, eivätkä he ole vahingoittuneet, ja neljäs on näöltänsä niinkuin jumalan poika."

3:26 Silloin Nebukadnessar meni tulisen pätsin aukolle, lausui ja sanoi: "Sadrak, Meesak ja Abednego, te korkeimman Jumalan palvelijat, astukaa ulos ja tulkaa tänne." Sadrak, Meesak ja Abednego astuivat silloin ulos tulesta.

3:27 Satraapit, maaherrat, käsöynhaltijat ja kuninkaan hallitusmiehet kokoontuivat ja näkivät, ettei tuli ollut voinut mitään näiden miesten ruumiille, etteivät heidän päänsä hiukset olleet kärventyneet eivätkä heidän vaatteensa vioittuneet; eikä heissä tuntunut tulen käryä.

3:28 Silloin Nebukadnessar lausui ja sanoi: "Kiitetty olkoon Sadrakin, Meesakin ja Abednegon Jumala, joka lähetti enkelinsä ja pelasti palvelijansa, jotka häneen turvasivat eivätkä totelleet kuninkaan käskyä, vaan antoivat ruumiinsa alttiiksi, ennemmin kuin palvelivat ja kumartaen rukoilivat muuta jumalaa kuin omaa Jumalaansa.

pätsiä, niinkuin he sidotut olivat.

3:24 Silloin hämmästyí kuningas Nebukadnetsar suu-
restí ja meni nopiasti ylös ja sanoi neuvonantajillensa: Emmekö me kolme miestä sidottuna antaneet tuleen heittää? He vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: Totta, herra kuningas.

3:25 Hän vastasi ja sanoi: Katso, ja minä näen neljä miestä vallallansa käyvän tulen keskellä, ja ovat kulumatta; ja se neljäs on niinkuin Jumalan poika.

3:26 Silloin Nebukadnetsar meni tulisen pätsin suulle ja sanoi: Sadrak, Mesak ja Abednego, te kaikkein korkeimman Jumalan palveliat. Lähtekää ulos ja tulkaa tänne; silloin läksi Sadrak, Mesak ja Abednego ulos tulesta.

3:27 Ja päämiehet, herrat, käsöyläiset ja kuninkaan neuvonantajat tulivat kokoon, ja katselivat näitä miehiä, ettei tuli mitään heidän ruumiillensa tehnyt, eikä heidän hiuskarvaansaakaan polttanut, eikä heidän vaatteitansa muuttanut; eikä myös tulen kartuakaan heissä tuntunut.

3:28 Silloin puhui Nebukadnetsar ja sanoi: Kiitetty olkoon Sadrakin, Mesakin ja Abednegon Jumalala, joka enkelinsä lähetti ja palveliansa pelasti, jotka häneen uskalsivat, ja ei kuninkaan käskyä pitäneet, vaan antoivat ruumiinsa vaaraan, ettei he yhtään muuta Jumalaa kunnioittaisi eikä kumartaisi, vaan ainoastaan Jumalaansa.

zijn/ nijncuin he sidotut olit.

3:24 Silloin hämmästyí Cuningas NebucadNezar/ ja meni nopiast ylös/ ja sanoi Neuwonandajillens: Emmekö me colme miestä sidottuna andanet tuleen heittä? He vastaisit/ ja sanoit Cuningalle/ totta Herra Cuningas.

3:25 Hän wastais ja sanoi: Cadzo/ ja minä näen neljä miestä wallallans tules käywän/ ja owat culumata/ ja se neljäs on nijncuin hän olis Jumalan poica.

3:26 Ja NebucadNezar meni cuuman pädzin suulle/ ja sanoi: Sadrach/ Mesach/ AbedNego/ te caickein korkeimman Jumalan palweliat/ lähtekät ulos/ ja tulcat tänne:

3:27 Silloin läxít Sadrach/ Mesach ja AbedNego ulos tulest/ ja Förstit/ Herrat/ käsöyläiset/ ja Cuningan Neuwonandajat tulit cocon/ ja näit/ ettei tuli mitän näiden miesten ruumille tehnyt/ eikä heidän hiuscarwans polttanut/ eikä heidän waatteitans culuttanut/ eikä myös taittu tulen hajua heisä tuta.

3:28 Silloin rupeis NebucadNezar ja sanoi: kijtetty olcon Sadrachin/ Mesachin ja AbedNegon Jumala/ joca hänen Engelins lähetti/ ja hänen palwelians pelastanut on/ jotca häneen uscaldanet owat: ja ei Cuningan käskyä pitänet ole/ waan andanet heidän ruumins waaraan/ ettei he yhtän muuta jumalata cunnioitais eikä cumarrais/

3:29 Ja minä annan käskyn, että jokainen, olkoon hän mitä kansaa, kansakuntaa ja kieltä tahansa, joka puhuu pilkaten Sadrakin, Meesakin ja Abednegon Jumalasta, hakattakoon kappaleiksi, ja hänen talonsa tehtäköön soraläjäksi; sillä ei ole muuta jumalaa, joka niin voi pelastaa kuin tämä."

3:30 Sitten kuningas asetti Sadrakin, Meesakin ja Abednegon suureen valtaan Babelin maakunnassa.

3:31 "Kuningas Nebukadnessar kaikille kansoille, kansakunnille ja kielille, jotka asuvat kaiken maan päällä: suuri olkoon teidän rauhanne!

3:32 Minä olen nähnyt hyväksii ilmoittaa ne tunnustet ja ihmeet, jotka korkein Jumala on minulle tehnyt.

3:33 Kuinka suuret ovat hänen tunnustekonsa ja kuinka voimalliset hänen ihmeensä! Hänen valtakuntansa on iankaikkinen valtakunta ja hänen valtansa pysyy suvusta suvuun."

Daniel 4 LUKU

4:1 "Minä Nebukadnessar elin rauhassa huoneessani ja onnellisena palatsissani.

4:2 Minä näin unen, ja se peljästytti minut; ja unikuivat, joita minulla oli vuoteessani, minun pääni näyt, kauhistuttivat minut.

4:3 Niin minä annoin käskyn

3:29 Niin olkoon nyt tämä minun käskyni: Kuka ikänä kaikissa kansoissa, sukukunnissa ja kielissä Sadrakin, Mesakin ja Abednegon Jumalaa pilkkaa, hän pitää kappaleiksi hakattaman, ja hänen huoneensa lokaläjäksi kukistettaman; sillä ei yhtään muuta Jumalaa ole, joka niin pelastaa taitaa, kuin tämä.

3:30 Ja kuningas antoi suuren vallan Sadrakille, Mesakille ja Abednegolle Babelin maalla.

3:31 Kuningas Nebukadnessar kaikille kansoille, sukukunnille ja kielille, jotka asuvat kaikessa maassa: Teille olkoon paljon rauhaa!

3:32 Minä näen sen hyväksi, että minä ilmoitan teille ne merkit ja ihmeet, jotka korkein Jumala minulle tehnyt on.

3:33 Sillä hänen merkkinsä ovat suuret ja hänen ihmeensä voimalliset; hänen valtakuntansa on iankaikkinen valtakunta, ja hänen valtansa pysyy suvusta suvuun.

4 LUKU

4:1 Minä Nebukadnessar, hyvässä levossa ollessani minun huoneessani, ja kuin kaikki hyvin oli minun linnassani,

4:2 Näin unta, ja hämmästyin; ja ne ajatukset, jotka minulla olivat vuoteessani sen näyn tähden, saattivat minut murheelliseksi.

4:3 Ja minä käskin kaikki

waan ainoastans heidän Jumalatans.

3:29 Nijn olcon nyt tämä minun käskyn: Cuca ikänäns caikis Canssois/ sucucunnis ja kielis Sadrachin/ Mesachin ja AbedNegon Jumalata pilcka/ hänen pitä huckuman ja hänen huonens häpiälisest cukistettaman. Sillä ei yhtän muuta Jumalata ole/ joca nijn pelasta taita/ cuin tämä.

3:30 Ja Cuningas andoi suuren wallan Sadrachille/ Mesachille ja AbedNegolle Babelin maalla.

3:31 Cuningas NebucadNezar/ caikelle Canssalle/ wäetle ja kielille: Jumala andacon teille paljon rauha:

3:32 Minä näen sen hywäxi/ että minä ilmoitan teille ne merkit ja ihmet cuin corkein Jumala minulle tehnyt on.

3:33 Sillä hänen merckins owat suuret/ ja hänen ihmens owat voimalliset/ ja hänen waldacundans on ijancaickinen waldacunda/ ja hänen waldans pysy sugusta sucuhun.

IV. Lucu

4:1 Mlnä NebucadNezar/ hywäs lewos ollesani minun huonesani/ ja cosca caicki hywin oli minun linnasani.

4:2 Näin unda/ ja hämmästyin/ ja ne ajatuxet cuin minulla olit wuotesani sen näyn tähden saatit minun murhelisexi.

4:3 Ja minä käskin caicki

tuoda eteeni kaikki Baabelin viisaat, että he ilmoittaisivat minulle unen selityksen.

4:4 Silloin tulivat tietäjät, noitat, kaldealaiset ja tähtienselittäjät, ja minä kerroin heille unen, mutta he eivät voineet ilmoittaa minulle sen selitystä.

4:5 Mutta viimein tuli minun eteeni Daniel, jonka nimi on minun jumalani nimen mukaan Beltsassar ja jossa on pyhien jumalien henki; ja minä kerroin hänelle unen:

4:6 'Beltsassar, sinä tietäjäin päämies, jossa minä tiedän olevan pyhien jumalien hengen ja jolle mikään salaisuus ei ole liian vaikea! Sano, mitä olivat ne näyt, jotka minä unessani näin, ja mikä on sen selitys.

4:7 Nämä olivat minun pääni näyt, jotka minulla oli vuoteessani. Minä näin: Katso, oli puu keskellä maata, ja sen korkeus oli suuri.

4:8 Puu kasvoi ja vahvistui, niin että sen latva ulottui taivaaseen ja se näkyi kaiken maan ääriin.

4:9 Sen lehvät olivat kauniit ja sen hedelmät suuret, ja siinä oli ravintoa kaikille. Sen alla etsivät varjoa kedon eläimet, ja sen oksilla asuivat taivaan linnut, ja kaikki liha sai siitä ravintonsa.

4:10 Minä näin pääni näyissä, joita minulla oli vuoteessani: katso, pyhä enkeli astui alas taivaasta.

4:11 Hän huusi voimallisesti ja sanoi näin: hakatkaa puu

viisaat Babelista tuoda minun eteeni, sanomaan minulle, mitä se uni tietäis.

4:4 Niin tulivat edes tähtientutkiat, viisaat, Kaldealaiset ja tietäjät, joiden edessä minä unen juttelin; vaan ei he taitaneet sen selitystä minulle ilmoittaa.

4:5 Siihenasti että viimein Daniel tuli minun eteeni, joka minun Jumalani nimen jälkeen Belsatsariksi kutsutaan, jolla on pyhain jumalain henki; ja minä juttelin hänelle unen.

4:6 Belsatsar, sinä ylimmäinen tähtientutkiain seassa, jolla minä tiedän pyhain jumalain hengen olevan, ja sinulta ei mitään salattu ole; sano minun uneni näky, jonka minä nähnyt olen, ja mitä se tietää.

4:7 Tämä on näky, jonka minä nähnyt olen minun vuoteessani: Katso, keskellä maata seisoj puu, joka oli sangen korkia.

4:8 Se oli suuri ja paksu puu. Sen korkeus ulottui taivaaseen asti ja näkyi koko maan ääriin.

4:9 Sen oksat olivat kauniit, ja kantoivat paljon hedelmää, josta kaikki syödä saivat; kaikki eläimet kedolla löysivät varjon sen alla, ja taivaan linnut istuivat sen oksilla, ja kaikki liha elätti itsensä siitä.

4:10 Ja minä näin yhden näyn minun vuoteessani, ja katso, pyhä vartia tuli alas taivaasta.

4:11 Se huusi korkiasti ja sanoi näin: Hakatkaa se

wijsat Babelist tuoda minun eteeni/ sanoman mitä se uni tietäis.

4:4 Nijn tuotin edes tähtien tutkiat/ wijsat/ Chalderit ja tietäjät/ joille minä unen juttelin/ waan ei he tainnet sano mitä se tiesi.

4:5 Sijhenasti että wijmein Daniel tuli minun eteeni/ joca Belsazerixi cudzutan/ minun Jumalani nimen jälken/ jolla on pyhain Jumalain hengi/ ja minä juttelin hänelle sen unen.

4:6 Belsazer sinä ylimmäinen tähtien tutkiain seas/ jolla minä tiedän pyhain Jumalain hengen olewan/ ja sinulda ei mitän salattu ole/ sano minun uneni näky/ jonga minä nähnyt olen/ ja mitä se tietä.

4:7 TÄmä on näky/ jonga minä nähnyt olen minun vuotesani: Cadzo/ yxi puu seisoj keskellä maacunda/ joca oli sangen corkia.

4:8 Suuri ja paxu/ hänen corkeudens ulottui taiwasen asti/ ja hajotti idzens haman coco maacunnan ärin.

4:9 Hänen oxans olit caunit/ ja cannoit paljon hedelmätä josta caicki syödä sait/ caicki pedot kedolla löysit warjon hänen allans/ ja linnut taiwan alda istuit hänen oxillans/ ja caicki liha elätti idzens hänestä.

4:10 Ja minä näin yhden näyn minun vuotesani/ ja cadzo/ pyhä wartia tuli alas taiwast:

4:11 Se huusi corkiast/ ja sanoi: Hacamcat se puu

<p>poikki ja karsikaa sen oksat, riipikää sen lehvät ja hajotta- kaa sen hedelmät. Paetkoot eläimet sen alta ja linnut sen oksilta.</p>	<p>puu poikki ja karsikaat oksat ja repikää lehdet ja hajoitta- kaat sen hedelmät, että eläimet sen alta lähtisivät pois, ja linnut sen oksilta.</p>	<p>poicki/ ja carsicat oxat/ ja repikät lehdet/ ja hajottacat sen hedelmät/ että pedot jotca hänen allans macawat/ juoxisit pois/ ja linnut lendäi- sit pois hänen oxildans.</p>
<p>4:12 Mutta sen kanto juuri- neen jättäkää maahan, rauta- ja vaskikahleissa kedon ruo- hikkoon. Taivaan kasteesta hän kastukoon, ja niinkuin eläinten olkoon hänen osansa maan ruoho.</p>	<p>4:12 Kuitenkin jättäkää kanto juurinensa maahan, mutta hänen pitää rautaisis- sa ja vaskisissa kahleissa kedolla ruohossa käymän. Hänen pitää makaaman tai- vaan kasteen alla ja kastu- man ja ruokkiman itsensä eläinten kanssa maan ruo- hoista.</p>	<p>4:12 Cuitengin jättäkät cando juurinens maahan/ mutta hä- nen pitä rautaisis ja waskisis cahleis kedolla ruohos käy- män/ hänen pitä macaman taiwan casten alla/ ja castu- man/ ja ruockiman idzens petoin cansa maan ruohoista.</p>
<p>4:13 Hänen sydämensä muu- tetaan, niin ettei se ole ihmi- sen sydän, ja hänelle annea- taan eläimen sydän. Ja niin kulukoon häneltä seitsemän aikaa.</p>	<p>4:13 Ja ihmisen sydän pitää otettaman häneltä pois ja eläimen sydän hänelle jälleen annettaman; siihenasti että seitsemän aikaa häneltä ku- luneet ovat.</p>	<p>4:13 Ja ihmisten sydän pitä otettaman häneldä pois/ ja pedollinen sydän hänelle jäl- lens annettaman/ siihenasti että seidzemen aica häneldä culunet owat.</p>
<p>4:14 Tämä on säädetty enke- lien päätöksellä, ja niin ovat tästä asiasta pyhät sanoneet, että elävät tietäisivät Kor- keimman hallitsevan ihmisten valtakuntaa ja antavan sen, kenelle hän tahtoo, ja asetta- van sen päämieheksi ihmisistä halvimmän.'</p>	<p>4:14 Se on vartiain neuvossa päätetty, ja pyhain kanssa puheessa vahvistettu, että elävät tuntisivat Ylimmäisellä vallan olevan ihmisten valta- kuntain päälle, ja antavan ne kellenkä hän tahtoo, ja että hän asettaa kaikkein nöy- rimmän ihmisen niiden pääl- le.</p>	<p>4:14 Se on wartiain neuwos päätetty/ ja pyhain cansapu- heis suositeldu/ Että elävät tundisit ylimmäisellä wallan olewan ihmisten waldacundain päälle/ ja andawan ne kel- lengä hän tahto/ ja corgot- tawan aletut siihen.</p>
<p>4:15 Tämän unen näin minä, kuningas Nebukadnessar. Ja sinä, Beltsassar, sano sen selitys, koska ei yksikään mi- nun valtakuntani viisaista voi minulle ilmoittaa sen selitystä. Mutta sinä sen voit, sillä si- nussa on pyhien jumalien henki."</p>	<p>4:15 Tämän unen olen minä kuningas Nebukadnetsar nähnyt. Vaan sinä Belsatsar sano sen selitys; sillä kaikki viisaat minun valtakunnas- sani ei taida minulle ilmoit- taan sen selitystä; vaan sinä kyllä taidat, sillä pyhain ju- malain henki on sinun ty- könäs.</p>	<p>4:15 Sencaltaisen unen olen minä Cuningas NebucadNezar nähnyt. Waan sinä Belsazer sano mitä se tietä. Sillä caicki wijsat minun waldacun- nasani ei taida minulle ilmoit- ta mitä se tietä: waan sinä kyllä taidat/ sillä pyhain Ju- malain hengi on sinun ty- könäs.</p>
<p>4:16 Silloin Daniel, jonka ni- menä oli Beltsassar, hämmäs- tyi hetkeksi, ja hänen ajatuk- sensa peljästyttivät häntä. Kuningas lausui ja sanoi: "Beltsassar, älköön uni ja sen selitys sinua peljästyttävä."</p>	<p>4:16 Silloin hämmästyti Da- niel, joka Belsatsariksi kut- suttiin, hetkeksi aikaa, ja hänen ajatuksensa saattivat hänet murheelliseksi. Mutta kuningas sanoi: Belsatsar, se uni ja sen selitys ei mahda sinua murheelliseksi saattaa.</p>	<p>4:16 Silloin hämmästyti Da- niel/ joca Belsazerixi cudzut- tin hetcexi aica/ ja hänen ajatuxens murhellisexi saatit hänen: Mutta Cuningas sanoi: Belsazer/ älä sijtä unesta ja hänen selityxestäns murhel-</p>

<p>Beltsassar vastasi ja sanoi: "Herrani, koskekoon uni sinun vihollisiasi ja sen selitys sinun vastustajiasi.</p>	<p>Belsatsar vastasi ja sanoi: Ah minun herrani, tämä uni olkoon sinun vihollisilles ja sen selitys sinun vainoojilles!</p>	<p>Ah lisexi tule. Belsazer wastais/ ja sanoi: Ah minun Herran/ tämä uni sinun wihollisilles ja sen selitys sinun wainojilles olcon.</p>
<p>4:17 Puu, jonka sinä näit ja joka kasvoi ja vahvistui, niin että sen latva ulottui taivaaseen ja se näkyi kaikkeen maahan,</p>	<p>4:17 Se puu, jonkas nähnyt olet, että se suuri ja paksu oli, ja hänen korkeutensa taivaasen ulottui, ja näytti itsensä kaiken maan päälle.</p>	<p>4:17 Se puu/ jongas nähnyt olet/ että se suuri ja paxu oli/ ja hänen corkeudens taiwasen ulottui/ ja hajotti idzens caiken maan päälle.</p>
<p>4:18 jonka lehvät olivat kauniit ja hedelmät suuret ja jossa oli ravintoa kaikille, jonka alla kedon eläimet asuivat ja jonka oksilla taivaan linnut oleskelivat,</p>	<p>4:18 Ja sen oksat olivat kauniit, ja sen hedelmiä oli paljo, josta kaikki ravittiin ja eläimet kedolla asuivat sen alla, ja taivaan linnut istuivat sen oksilla:</p>	<p>4:18 Ja hänen oxans olit caunit/ ja hänen hedelmitäns oli paljo/ josta caicki rawittin/ ja pedot kedolda asuit hänen allans/ ja taiwan linnut istuit hänen oxillans.</p>
<p>4:19 - se puu olet sinä, kuningas, joka olet kasvanut ja vahvistunut; sinun suuruutesi on kasvanut ja ulottuu taivaaseen ja sinun valtasi maan ääriin.</p>	<p>4:19 Se olet sinä, kuningas, joka niin suuri ja voimallinen olet; sillä sinun voimas on suuri ja ulottuu taivaasen, ja sinun valtas maailman ääriin.</p>	<p>4:19 Se olet sinä Cuningas/ joca nijn suuri ja voimallinen olet/ sillä sinun voimas on suuri/ ja ulottu taiwasen/ ja sinun waldas mailman äriin.</p>
<p>4:20 Ja että kuningas näki pyhän enkelin astuvan alas taivaasta ja sanovan: 'Hakatkaa puu poikki ja turmelkaa se, mutta jättäkää sen kantojuurineen maahan, rauta- ja vaskikahleissa kedon ruohikkoon; taivaan kasteesta hän kastukoon, ja niinkuin kedon eläinten olkoon hänen osansa, kunnes häneltä on kulu- nut seitsemän aikaa',</p>	<p>4:20 Mutta että kuningas pyhän vartian nähnyt on taivaasta tulevan alas ja sanovan: Hakatkaat se puu poikki ja turmelkaat se. Kuitenkin kantojuurineensa jättäkää maahan, mutta hänen pitää rautaisissa ja vaskisis- sa kahleissa kedolla ruohossa käymän ja pitää makaman taivaan kasteen alla ja kastuman ja itsensä eläinten kanssa kedolla ruokkiman; siihen asti että seitsemän aikaa häneltä kuluneet ovat.</p>	<p>4:20 Mutta että Cuningas pyhän wartian nähnyt on taivast tulewan alas/ ja sanowan: Hacamcat se puu poikki/ ja turmelcat se/ cuitengin cando juurineens jättäkät maahan/ mutta hänen pitää rautaisis ja waskisis cahleis kedolla ruohos käymän/ ja macaman taiwan casten alla/ ja castuman/ ja idzens petoin cansa kedolla ruockiman/ siihenasti että seidzemen aica häneldä culunet owat.</p>
<p>4:21 sen selitys, oi kuningas, ja Ylimmäisen päätös, joka on kohdannut minun herraani, kuningasta, on tämä:</p>	<p>4:21 Tämä on selitys, herra kuningas, ja tämä on sen Korkeimman neuvo, joka tulee minun herralleni kuninkaalle:</p>	<p>4:21 Tämä on selitys/ Herra Cuningas/ ja sencaltainen corkeimman neuwo tule Herralleni Cuningallen.</p>
<p>4:22 Sinut ajetaan pois ihmisten seasta, ja kedon eläinten parissa on sinun asuinpaikkasi oleva; sinä joudut syömään ruohoa niinkuin raavaat, ja</p>	<p>4:22 Sinä ajetaan pois ihmisten seasta, ja täytyy eläinten seassa kedolla olla, ja annetaan ruohoja syödäkses niinkuin härkäin, ja olet maakaava taivaan kasteen alla,</p>	<p>4:22 Sinä ajetan pois ihmisten seast/ ja täyty petoin seas kedolla olla/ ja annetan ruohoja syödä nijncuin härjän/ ja olet macawa taiwan</p>

<p>sinä olet kastuva taivaan kasteesta; ja niin on sinulta kuuluva seitsemän aikaa, kunnes tulet tuntemaan, että Korkein hallitsee ihmisten valtakuntaa ja antaa sen, kenelle hän tahtoo.</p>	<p>ja kastuva, siihenasti kuin seitsemän aikaa sinulta kuuluneet ovat, ettäs tuntisit Korkeimmalla vallan olevan ihmisten valtakuntain päälle, ja hänen antavan ne kellenkään hän tahtoo.</p>	<p>casten alla/ ja castuwa/ siihenasti cuin seidzemen aica sinulda culunet owat. Ettäs tundisit corkeimmalla wallan olewan ihmisten waldacundain päälle/ ja andawan ne kellenlä hän tahto.</p>
<p>4:23 Mutta että käskettiin jättää maahan puun kanto juurineen, se tietää, että sinun valtakuntasi pysytetään sinulla, ja sinä saat sen, niin pian kuin tulet tuntemaan, että valta on taivaan.</p>	<p>4:23 Mutta että sanottu on, että kanto kuitenkin juurineensa puulle jäämän pitää, niin sinun valtakuntas pysyy sinulle, koska tuntenut olet taivaan vallan.</p>	<p>4:23 Mutta että sanottu on/ että cando cuitengin juurineens jäämän pitä. Sinun waldacundas pysy sinulle/ coscas tundenut olet taiwan wallan.</p>
<p>4:24 Sentähden, kuningas, kelvatkoon sinulle minun neuvoni: kirvoita synnit itsestäsi almuilla ja pahat tekosi vaivaisia armahtamalla; ehkäpä silloin onnesi kestäisi."</p>	<p>4:24 Sentähden, herra kuningas, kelvatkoon sinulle minun neuvoni, ja päästä itses synnistäs vanhurskaudella, ja vapaaksi sinun pahoista töistäs laupiudella vaivaisia kohtaan, niin hän sinun rauhas pitentää.</p>	<p>4:24 Sentähden Herra Cuningas/ kelwatcon sinulle minun neuwon/ ja päästä idzes synnistäs wanhurscaudella/ ja wapaxi sinun pahoista töistäs hywillä töillä waiwasten cöhtan/ nijn hän sinun rauhas pidendä.</p>
<p>4:25 Tämä kaikki kohtasi kuningas Nebukadnessaria.</p>	<p>4:25 Nämät kaikki tapahtuivat kuningas Nebukadnetsarille.</p>	<p>4:25 Nämät caicki tapahduit Cuningas NebucadNezarille.</p>
<p>4:26 Kaksitoista kuukautta tämän jälkeen, kun kuningas oli kävelemässä kuninkaallisen palatsinsa katolla Baabelissa,</p>	<p>4:26 Sillä kahdentoistakymmenen kuukauden perästä, kuin hän kuninkaallisessa linnassansa Babelissa käyskenteli,</p>	<p>4:26 Sillä cahdentoistakymmenen cuucauden perästä/ cosca Cuningas Cuningalises linnasans Babelis käyskendeli/ rupeis Cuningas ja sanoi:</p>
<p>4:27 hän puhkesi puhumaan sanoen: "Eikö tämä ole se suuri Baabel, jonka minä väkevällä voimallani olen rakentanut kuninkaalliseksi linnaksi, valtasuuruuteni kunniaksi!"</p>	<p>4:27 Puhui kuningas ja sanoi: Eikö tämä ole se suuri Babel, jonka minä rakentanut olen kuninkaalliseksi huoneeksi, minun suuren voimani kautta, minun kuniani ylistykseksi?</p>	<p>4:27 Tämä on se suuri Babel/ jonga minä rakendanut olen Cuningalisexi huonexi minun suuren woimani cautta/ minun jaloudeneni cunniaxi.</p>
<p>4:28 Vielä oli sana kuninkaan suussa, kun taivaasta tuli ääni: "Sinulle, kuningas Nebukadnessar, julistetaan: Sinun valtakuntasi on otettu sinulta pois.</p>	<p>4:28 Ennenkuin kuningas nämät sanat puhunut oli, tuli ääni alas taivaasta: Sinulle kuningas Nebukadnessar sanotaan: Sinun valtakuntas otetaan sinulta pois.</p>	<p>4:28 Ennencuin Cuningas nämät sanat puhunut oli/ tuli äni taiwast: Sinulle Cuningas NebucadNezar sanotan: Sinun waldacundas otetan sinulda</p>
<p>4:29 Sinut ajetaan pois ihmisten seasta, ja kedon eläinten parissa on sinun asuinpaikkasi oleva; sinä joudut syömään</p>	<p>4:29 Ja sinä ajetaan pois ihmisten seasta; sinun pitää eläinten seassa kedolla oleman. Ruohoja sinun annetaan syödä niinkuin härkäin</p>	<p>4:29 Ja sinä ihmisten seast ajetan pois/ sinun pitä petoin seas kedolla oleman/ ruohoja sinun annetan syödä nijncuin</p>

ruohoa niinkuin raavaat, ja niin on sinulta kuluva seitsemän aikaa, kunnes tulet tuntemaan, että Korkein hallitsee ihmisten valtakuntaa ja antaa sen, kenelle hän tahtoo."

4:30 Sillä hetkellä se sana toteutui Nebukadnessarissa: hänet ajettiin pois ihmisten seasta, ja hän söi ruohoa niinkuin raavaat, ja hänen ruumiinsa kastui taivaan kasteesta, kunnes hänen hiuksensa kasvoivat pitkiksi kuin kotkan sulat ja hänen kyn tensä kuin lintujen kynnet.

4:31 "Mutta sen ajan kuluttua minä, Nebukadnessar, nostin silmäni taivasta kohti, ja minun järkeni palasi. Ja minä kiitin Korkeinta, minä ylistin ja kunnioitin häntä, joka elää iankaikkisesti, jonka hallitus on iankaikkinen hallitus ja jonka valtakunta pysyy suvusta sukuun.

4:32 Kaikki maan asukkaat ovat tyhjänveroiset; ja hän tekee, niinkuin hän tahtoo, taivaan joukoille ja maan asukkaille, eikä ole sitä, joka pidättää hänen kätensä ja sanoo hänelle: 'Mitäs teet?'

4:33 Siihen aikaan palasi minun järkeni, ja palasi minun valtasuuruuteni ja loistoni, minun valtakuntani kunniaksi. Ja minun hallitusmieheni ja ylimykseni etsivät minut, ja minut pantiin jälleen hallitsemaan valtakuntaani, ja minun valtani lisääntyi ylenpalttisesti.

siihenasti että seitsemän aikaa sinulta kuluneet ovat, että tuntisit Korkeimmalla vallan olevan ihmisten valtakuntain päälle, ja hänen antavan ne kenelle hän tahtoo.

4:30 Kohta sillä hetkellä täytettiin sana kuningas Nebukadnessarissa, ja hän ajettiin pois ihmisten seasta ja söi ruohoja niinkuin härkä, ja hänen ruumiinsa oli taivaan kasteen alla ja kastui siihen asti, että hänen hiuksensa kasvoivat niin suuriksi kuin kotkan höyhenet, ja hänen kyntensä niinkuin linnun kynnet.

4:31 Sen ajan perästä nostin minä Nebukadnessar silmäni taivaasen päin ja tulin jälleen taidolleni, ja kiitin sitä Korkeinta. Minä ylistin ja kunnioitin sitä, joka elää iankaikkisesti, jonka valta on iankaikkinen valta, ja hänen valtakuntansa pysyy suvusta sukuun.

4:32 Jonka suhteen kaikki, jotka asuvat maan päällä, ovat luetut niinkuin ei mitään. Hän tekee, kuinka hän tahtoo taivaan sotajoukon kanssa, jotka asuvat maan päällä, ja ei kenkään taida hänen kätensä estää, eikä hänelle sanoa: Mitäs teet?

4:33 Silloin tulin minä jälleen taidolleni, ja kuninkaalliseen kunniaani ja jalouteeni ja minun muotooni. Ja minun neuvonantajani ja voimalliseni etsivät minua, ja minä pantiin jälleen valtakuntaani, ja sain vielä suuremman kunnian.

härjän/ siihenasti että seitsemän aikaa sinulta kuluneet ovat. Että tuntisit korkeimmalla vallan olevan ihmisten valtakuntain päälle/ ja antawan ne kelle hän tahtoo.

4:30 Cohta sillä hetkellä täytettiin sana Cuningas Nebucadnessar/ ja hän ajettiin pois ihmisten seasta/ ja hän söi ruohoja niinkuin härkä/ ja hänen ruumiinsa oli taivaan kasteen alla/ ja kastui/ siihenasti hänen hiuksensa kasvoivat niin suuriksi kuin kotkan höyhenet/ ja hänen kyntensä niinkuin linnun kynnet.

4:31 Sen perästä nostin minä Nebucadnessar minun silmäni taivaasen päin/ ja tulin jälleen taidolleni/ ja kiitin sitä korkeinta/ minä ylistin ja kunnioitin sitä kuin elä iankaikkisesti/ josta valda on iankaikkinen/ ja hänen valtakuntansa pysyy suvusta sukuun.

4:32 Josta suhteen kaikki, jotka asuvat maan päällä tyhjänä luettavat ovat. Hän tekee, kuinka hän tahtoo/ sekä taivaan voimain cansa/ ja niiden cansa jota asuvat maan päällä/ ja ei kenkään taida hänen kätensä estää/ eikä hänelle sanoa: mitäs teet?

4:33 Silloin tulin minä jälleen taidolleni/ ja minun Cuningalliseen kunniaani ja jalouteeni ja minun muotooni: ja minun neuvonantajani ja voimalliseni edzeit minua/ ja minä pandin jälleen minun valtakuntaani/ ja sain vielä suuremman kunnian.

4:34 Nyt minä, Nebukadnessar, kiitän, ylistän ja kunnioitan taivaan kuningasta; sillä kaikki hänen työnsä ovat totiset ja hänen tiensä oikeat. Ja hän voi nöyryyttää ne, jotka ylpeydessä vaeltavat."

Daniel 5 LUKU

5:1 Kuningas Belsassar laittoi suuret pidot tuhannelle ylimyksellensä, ja hän joi viiniä näiden tuhannen edessä.

5:2 Kun viini oli makeimmillaan, käski Belsassar tuoda ne kulta- ja hopea-astiat, jotka hänen isänsä Nebukadnessar oli ottanut Jerusalemin temppelistä, että kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja sivuvaimonsa joisivat niistä.

5:3 Silloin tuotiin ne kulta-astiat, jotka oli otettu temppelistä, Jumalan huoneesta, Jerusalemistä, ja niistä joivat kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja sivuvaimonsa.

5:4 He joivat viiniä ja ylistivät kultaisia ja hopeisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia.

5:5 Sillä hetkellä ilmestyivät ihmiskäden sormet ja kirjoittivat kuninkaan palatsin kalkitulle seinälle, vastapäätä lampunjalkaa, ja kuningas näki käden, joka kirjoitti.

5:6 Silloin kuninkaan kasvot kalpenivat, ja hänen ajatuksensa peljästyttivät hänet; hänen lanteittensa nivelet herposivat, ja hänen polvensa tutisivat.

4:34 Sentähden kiitän minä Nebukadnessar ja kunnioitan ja ylistän taivaan kuningasta; sillä kaikki hänen työnsä on totuus ja hänen tiensä oikiat; ja joka ylpiä on, sen hän taitaa nöyryyttää.

5 LUKU

5:1 Kuningas Belsassar teki kuuluisan pidon tuhannelle päämiehellensä, ja joi itsensä viinasta juovuksiin näiden tuhannen kanssa.

5:2 Ja kuin hän juopunut oli, käski hän tuoda ne kultaiset ja hopiaiset astiat, jotka Nebukadnessar, hänen isänsä Jerusalemin templistä ottanut oli, juodaksensa niistä voimallistensa, emäntäinsä ja vaimoinsa kanssa.

5:3 Niin tuotiin ne kultaiset astiat, jotka templistä, Jumalan huoneesta, Jerusalemistä otetut olivat; ja kuningas, hänen voimallisensa, emäntänsä ja vaimonsa joivat niistä.

5:4 Ja kuin he joivat viinaa, kiittivät he kultaisia, hopiaisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia.

5:5 Juuri sillä hetkellä kävivät sormet niinkuin ihmisen käsi, kirjoittamaan kynttiläjalan kohdalle seinään kuninkaan salissa, ja kuningas äkkäsi kirjoittajan käden.

5:6 Silloin muuttui kuningas, ja hänen ajatuksensa peljättivät hänen, niin että hänen lanteensa horjuivat, ja hänen polvensa vapisivat.

4:34 Sentähden kiitän minä Nebucadnessar/ ja kunnioitan ja ylistän taivaan Cuningasta/ sillä kaikki hänen työnsä on totuus/ ja hänen tiensä oikiat/ ja joka ylpiä on/ sen hän taita nöyryyttää.

V. Lucu

5:1 Cuningas Belsazer teki kuuluisan pidon hänen voimallisillensä ja Päämiehillensä/ ja joi idzens juowuxin heidän cansans.

5:2 Ja cosca hän juopunut oli/ käski hän tuoda ne culdaiset ja hopiaiset astiat/ jotca Nebucadnessar hänen Isänsä Jerusalemin Templistä ottanut oli/ juodaxens niistä/ hänen voimallistensa/ emäntäinsä ja waimoins cansa.

5:3 Nijn tuotin ne culdaiset astiat/ jotca Templist/ Jumalan huonest Jerusalemist otetut olit/ ja Cuningas/ hänen voimallisensa/ emäntänsä/ ja waimons/ joit niistä.

5:4 Ja cosca he joit/ kiittit he culdaisia/ hopiaisia/ vaskisia/ rautaisia/ puisia ja kiivisiä jumalita.

5:5 JUuri sillä hetkellä käwit sormet nijncuin ihmisen käsi/ kirjoittaman kyntiläjalan kohdalle seinään Cuningan Salis/ ja Cuningas äckäis kirjoittajan käden.

5:6 Silloin muundui Cuningas/ ja hänen ajatuxensa peljätit hänen/ nijn että hänen cups horjuit/ ja hänen polwens wapisit.

5:7 Kuningas huusi kovalla äänellä ja käski tuoda noidat, kaldealaiset ja tähtienselittäjät. Kuningas lausui ja sanoi Baabelin tietäjille: "Kuka ikinä voi lukea tämän kirjoituksen ja ilmoittaa minulle sen selityksen, hänet puetaan purpuraan, ja hänen kaulaansa pannaan kultakäädyt, ja hän on oleva yksi valtakunnan kolmesta valtamiehestä."

5:8 Silloin tulivat kaikki kuninkaan viisaat, mutta he eivät voineet lukea kirjoitusta eikä ilmoittaa kuninkaalle sen selitystä.

5:9 Kuningas Belsassar peljästy silloin suuresti, ja hänen kasvonsa kalpenivat, ja hänen ylimyksensä tyrmistyivät.

5:10 Kuninkaan äiti tuli kuninkaan ja hänen ylimystensä puheen tähden pitohuoneeseen. Kuninkaan äiti lausui ja sanoi: "Eläköön kuningas iankaikkisesti! Älkööt sinun ajatuksesi peljättäkö sinua, älköökä kasvosi kalvetko.

5:11 Sinun valtakunnassasi on mies, jossa on pyhien jumalien henki ja jolla sinun isäsi päivinä havaittiin olevan valistus ja ymmärrys ynnä viisaus, samankaltainen kuin jumalien; hänet asetti isäsi, kuningas Nebukadnessar, tietäjäin, noitien, kaldealaiden ja tähtienselittäjien päämieheksi - sinun isäsi, kuningas -

5:12 sentähden, että erinomainen henki ja tieto ynnä myös taito selittää unia, arvausta arvoituksia ja ratkaista ongelmia havaittiin juuri hänes-

5:7 Ja kuningas huusi korkiasti, että viisaat, Kaldealaiset ja tietäjät tuotaisiin; ja käski sanoa viisaille Babelissa: Kuka ikänä tämän kirjoituksen lukee, ja ilmoittaa minulle sen selityksen, hän pitää purpuralla vaatetettaman, ja kultakäädyt kaulasansa kantaman ja kolmas Herra oleman tässä valtakunnassa.

5:8 Silloin tulivat kaikki kuninkaan viisaat edes, vaan ei he taitaneet sitä kirjoitusta lukea, eikä sen selitystä kuninkaalle ilmoittaa.

5:9 Siitä hämmästy kuningas Belsatsar vielä kovemmin, ja hänen muotonsa muuttui, ja hänen voimallisansa tulivat murheellisiksi.

5:10 Sentähden meni kuninkatar kuninkaan ja hänen voimallistensa asian tähden pitohuoneeseen, ja sanoi: Kuningas eläköön kauvan! Älä niin peljästy sinun ajatuksistasi ja älä niin muotoas muuta.

5:11 Sinun valtakunnassasi on mies, jolla on pyhain jumalain henki, sillä sinun isäs aikana löydettiin hänessä valistus, toimi ja viisaus, niinkuin jumalten viisaus on; ja sinun isäs Nebukadnetsar pani hänen tähtientutkiaain, viisasten, Kaldealaiden ja tietäjien päälle. Niin teki kuningas, sinun isäs.

5:12 Että korkiampi henki hänen tykönänsä löydettiin, niin myös ymmärrys ja taito unia selittämään, osamaan pimeitä puheita ja salaisia asioita ilmoittamaan. Daniel,

5:7 Ja Cuningas huusi korkiast/ että wijsat/ Chalderit/ ja tietäjät tuotaisin. Ja käski sano wijsaille Babelis: Cuca ikänäns tämän kirjoituxen luke/ ja taita sano mitä se tietä/ hänen pitä purpuralla waatettaman/ ja culdakäädyt caulasans candaman/ ja colmas Herra oleman minun waldacunnasani.

5:8 Silloin tuotin caicki Cuningan wijsat edes/ waan ei he taitanet eikä kirjoitusta luke/ eikä sen selitystä Cuningalle ilmoitta.

5:9 Sijtä hämmästy Cuningas Belsazer vielä cowemmin/ ja hänen muotons muuttui/ ja hänen voimallisens tulit murhellisexi.

5:10 Silloin meni Drotningi sencaltaisen Cuningan ja hänen voimallistens asian tähden Salijn/ ja sanoi: Herra Cuningas/ Jumala suocon sinun pitkä ikä. Älä nijn peljästy sinun ajatuxistas/ ja älä nijn muotos muuta.

5:11 Sinun waldacunnasas on yxi mies/ jolla on pyhain Jumalain hengi/ sillä sinun Isäs aicana löyttin hänes walistus/ toimi/ wijsaus/ nijncuin Jumalden wijsaus on. Ja sinun Isäs NebucadNesar pani hänen tähtein tutkiaain/ wijsasten/ Chalderein ja tietäjien päälle.

5:12 Että corkiambi hengi hänen tykönäns löyttin/ nijn myös ymmärrys ja taito unia selittämän/ osaman pimeitä puheita/ ja salaisita asioita

<p>sä, Danielissa, jolle kuningas oli antanut nimen Beltsassar. Kutsuttakoon nyt Daniel, niin hän ilmoittaa selityksen."</p>	<p>jonka kuningas antoi Belsarsariksi nimittää; niin kutsutakaan Daniel; hän sanoo, mitä se tietää.</p>	<p>ilmoittaman/ nimittäin/ Daniel/ josta Cuningas annoi Belsazerixi nimittä. Nijn cudzuttacan Daniel/ hän sano mitä se tietä.</p>
<p>5:13 Silloin Daniel tuotiin kuninkaan eteen. Kuningas lausui ja sanoi Danielille: "Oletko sinä Daniel, joka on niitä juutalaisia pakkosiirtolaisia, mitkä minun isäni, kuningas, on tuonut Juudasta?"</p>	<p>5:13 Silloin vietiin Daniel kuninkaan eteen. Ja kuningas puhui ja sanoi Danielille: Oletko sinä Daniel, yksi Juudalaisista vangeista, jotka kuningas, minun isäni, Juudeasta tänne tuonut on?</p>	<p>5:13 Silloin wieten Daniel Cuningan eteen. Ja Cuningas sanoi Danielille: oletko sinä Daniel yxi Judalaisista fangeista/ jotca Cuningas/ minun Isän/ Judeast tänne tuonut on?</p>
<p>5:14 Minä olen kuullut sinusta, että sinussa on jumalien henki ja että sinussa on havaittu valistus, taito ja erinomainen viisaus.</p>	<p>5:14 Minä olen kuullut sinusta, että sinulla on pyhäin jumalain henki, että myös valistus, ymmärrys ja korkia viisaus sinussa löydetty on.</p>	<p>5:14 Minä olen cuullut sinusta sanottawan/ että sinulla on pyhäin Jumalain hengi/ ja walistus/ ymmärrys ja corkia wijsaus sinusa löytyy on.</p>
<p>5:15 Ja nyt tuotiin minun eteeni viisaat ja noidat lukemaan tätä kirjoitusta ja ilmoittamaan minulle sen selitys, mutta he eivät voineet sen selitystä ilmoittaa.</p>	<p>5:15 Minä olen antanut kutsumia eteeni toimelliset ja viisaat tätä kirjoitusta lukemaan ja sen selitystä minulle ilmoittamaan, ja ei he taida sanoa, mitä se tietää.</p>	<p>5:15 Minä olen andanut cudzua eteeni toimelliset ja wijaat tätä kirjoitusta lukeman/ ja ilmoittaman mitä se tietä/ ja ei he taida minulle sano mitä se tietä.</p>
<p>5:16 Mutta sinun minä olen kuullut voivan antaa selityksiä ja ratkaista ongelmia. Nyt siis, jos voit lukea kirjoituksen ja ilmoittaa minulle sen selityksen, niin sinut puetaan purpurään, ja kultakäädyt pannaan sinun kaulaasi, ja sinä olet oleva yksi valtakunnan kolmesta valtamiehestä."</p>	<p>5:16 Mutta minä kuulen sinusta, että sinä taidat pimiät asiat selittää ja salatut ilmoittaa. Jos sinä nyt taidat tämän kirjoituksen lukea ja minulle ilmoittaa, mitä se tietää, niin sinä pitää purpuralla puetettaman ja kultakäädyt kaulassas kantaman ja kolmas herra oleman tässä valtakunnassa.</p>	<p>5:16 Mutta minä cuulen sinusta/ että sinä taidat selittä ja salatut ilmoitta. Jos sinä nyt taidat tämän kirjoituxen luke/ ja minulle ilmoitta mitä se tietä/ njn sinun pitä purpuralla puetettaman/ ja culdakäädyt caulassas canda-man/ ja colmas Herra oleman minun waldacunnasani.</p>
<p>5:17 Silloin Daniel vastasi ja sanoi kuninkaalle: "Lahjasi pidä itse, ja antimesi anna toiselle. Mutta kirjoituksen minä luen kuninkaalle ja ilmoitan hänelle sen selityksen.</p>	<p>5:17 Niin vastasi Daniel ja sanoi kuninkaalle: Pidä itse lahjas ja anna antimes muille. Minä luen kuitenkin kuninkaalle kirjoituksen, ja ilmoitan sen selityksen hänelle.</p>	<p>5:17 Nijn wastais Daniel/ ja sanoi Cuningalle: Pidä idze lahjas/ ja anna sinun andimes muille/ minä luen cuintengin Cuningalle kirjoituxen/ ja ilmoitan mitä se tietä.</p>
<p>5:18 Sinä kuningas! Korkein Jumala antoi sinun isällesi Nebukadnessarille kuninkuuden, voiman, kunnian ja valtasuuruuden.</p>	<p>5:18 Herra kuningas, korkein Jumala on sinun isälles Nebukadnetsarille valtakunnan, voiman, kunnian ja jalouden antanut.</p>	<p>5:18 Herra Cuningas/ korkein Jumala on sinun Isälles NebucadNezarille waldacunnan/ woiman/ cunnian ja jalouden andanut.</p>
<p>5:19 Ja sen voiman tähden, jonka hän oli hänelle antanut,</p>	<p>5:19 Ja sen voiman tähden, joka hänelle annettu oli, pel-</p>	<p>5:19 Ja sen woiman tähden cuin hänelle annettu oli/ pel-</p>

vapisivat kaikki kansat, kansakunnat ja kielet ja pelkäsivät hänen edessään. Hän tappoi, kenen hän tahtoi, hän jätti henkiin, kenen hän tahtoi, hän ylensi, kenen hän tahtoi, hän alensi, kenen hän tahtoi.

5:20 Mutta kun hänen sydämensä paisui ja hänen henkensä kävi korskeaksi ja ylpeäksi, syöstiin hänet kuninkaalliselta valtaistuimeltansa, ja hänen kunniansa otettiin häneltä pois.

5:21 Hänet ajettiin pois ihmisten seasta, ja hänen sydämensä tuli eläinten sydämen kaltaiseksi; hänen asuntonsa oli villiaasien parissa, ja hän joutui syömään ruohoa niinkuin raavaat; hänen ruumiinsa kastui taivaan kasteesta, kunnes hän tuli tuntemaan, että korkein Jumala hallitsee ihmisten valtakuntaa ja asettaa sen päämieheksi, kenen hän tahtoo.

5:22 Mutta sinä, hänen poikansa Belsassar, et ole nöyryyttänyt sydäntäsi, vaikka tämän kaiken tiesit;

5:23 vaan sinä olet korottanut itsesi taivaan Herraa vastaan: hänen huoneensa astiat on tuotu sinun eteesi, ja sinä ja sinun ylimyksesi, sinun puoliso ja sivuvaimosi olette juoneet niistä viiniä, ja sinä olet ylistänyt hopeisia ja kultaisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia, jotka eivät näe, eivät kuule eivätkä mitään tiedä. Mutta sitä Jumalaa, jonka kädessä on sinun henkesi ja kaikki sinun

käsivät ja karttoivat häntä kansat, sukukunnat ja kielet. Hän tappoi kenen hän tahtoi, hän jätti elämään kenen hän tahtoi, hän ylensi kenen hän tahtoi, hän alensi kenen hän tahtoi.

5:20 Mutta koska hänen sydämensä paisui, ja hänen henkensä ylpeyteen paisu-neeksi tuli, hyljättiin hän kuninkaalliselta istuimelta, ja tuli pois kunniastansa,

5:21 Ja ajettiin pois ihmisten seasta. Ja hänen sydämensä tuli eläinten kaltaiseksi, ja täytyi metsän eläinten kanssa juosta, ja söi ruohoja niinkuin härkä, ja hänen ruumiinsa oli taivaan kasteen alla, ja kastui, siihenasti, että hän oppi, että korkeimmalla Jumalalla on valta ihmisten valtakuntain päälle, ja hän antaa ne kellenkä hän tahtoo.

5:22 Ja sinä Belsatsar, hänen poikansa, et ole sydäntäs nöyryyttänyt, ehkäs kaikki kyllä ne tiesit;

5:23 Vaan olet itses korottanut taivaan Herraa vastaan. Ja hänen huoneensa astiat piti kannettaman sinun etees, ja sinä, sinun voimallises, sinun emäntäs ja vaimos olette niistä viinaa juoneet. Niin myös hopiaisia, kultaisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia kiittäneet, jotka ei näe eikä kuule, eikä tuta taida. Mutta sitä Jumalaa, jonka kädessä sinun henkes on, ja jonka tykönä kaikki sinun ties ovat, et sinä ole kunnioittanut.

käisit ja cartoit händä Canssat/ wäet ja kielet. Hän tappoi kenen hän tahtoi/ hän jätti elämän kenen hän tahtoi/ hän ylönsi kenen hän tahtoi/ hän alensi kenen hän tahtoi.

5:20 Mutta cosca hänen sydämens paisui/ ja ylpiäxi/ ja paisunexi tuli/ hyljättin hän Cuningaliselda istuimelda/ ja tuli pois cunniastans.

5:21 Ja ajettin pois ihmisten seast/ ja hänen sydämens tuli petoin caltaisexi/ ja täytyi petoin cansa juosta/ ja söi ruohoja nijncuin härkä/ ja hänen ruumins oli taiwan casten alla/ ja castui. Sijhenasti että hän oppi/ että korkeimmalla Jumalalla on walda ihmisten waldacundain päälle/ ja anda ne kellengä hän tahto.

5:22 JA sinä Belsazer hänen poicans/ et ole sinun sydändäs nöyryttänyt/ ehkäs caicki ne kyllä tiesit.

5:23 Waan olet idzes corgottanut taiwan HERra wastan/ ja hänen huonens astiat piti cannettaman sinun etees/ ja sinä/ sinun woimallises/ sinun emändäs ja waimos oletta nijstä juonet/ Nijn myös hopiaisia/ culdaisia/ waskisia/ rautaisia/ puisia/ kiwisiä jumalita kijttänet/ jotca eikä näe/ eikä cuule/ eikä tuta taida: Mutta sitä Jumalata/ jonga kädes sinun henges ja caicki sinun ties owat/ et

tiesi, sinä et ole kunnioittanut.

5:24 Sentähden on tämä käsi lähetetty hänen tyköönsä ja tämä kirjoitus kirjoitettu.

5:25 Ja tämä on kirjoitus, joka on tuonne kirjoitettu: 'Mene, mene, tekel, ufarsin.'

5:26 Ja tämä on sen selitys: mene merkitsee: Jumala on laskenut sinun valtakuntasi luvun ja on tehnyt siitä lopun.

5:27 Tekel: sinut on vaa'alla punnittu ja köykäiseksi havaittu.

5:28 Peres: sinun valtakuntasi on pirstottu ja annettu meedialaisille ja persialaisille."

5:29 Silloin Belsassar antoi käskyn, että Daniel oli puettava purppuraan ja kultakäädtyt pantava hänen kaulaansa ja julistettava, että hän oli oleva yksi valtakunnan kolmesta valtamiehestä.

5:30 Samana yönä tapettiin Belsassar, kaldealaisten kuningas,

5:31 ja Daarejaves, meedialainen, sai haltuunsa valtakunnan ollessaan noin kuumikymmenen kahden vuoden ikäinen.

Daniel 6 LUKU

6:1 Daarejaves näki hyväksi asettaa valtakuntaansa sata kaksikymmentä satraappia, että heitä olisi kaikkialla valtakunnassa.

6:2 Ja heitä ylempänä oli kolme valtaherraa, joista Daniel oli yksi. Heille tuli satraappien tehdä tili, ettei kuningas kärsisi vahinkoa.

5:24 Sentähden on häneltä lähetetty tämä käsi, ja tämä kirjoitus kirjoitettu.

5:25 Ja tämä on kirjoitus, joka siinä kirjoitettu on: Mene, Mene, Tekel, Upharsin.

5:26 Ja tämä on selitys: Mene; se on: Jumala on sinun valtakuntas lukenut ja lopettanut.

5:27 Tekel; se on: Sinä olet vaa'alla punnittu, ja aivan köykäiseksi löydetty.

5:28 Peres; se on: Sinun valtakuntas on jaettu ja Meedialaisille ja Persialaisille annettu.

5:29 Silloin käski Belsatsar, että Daniel purpuralla puetettaman piti, ja kultakäädty hänen kaulaansa annettaman, ja antoi hänestä kuuluttaa, että hän kolmas herra on valtakunnassa.

5:30 Mutta juuri sinä yönä tapettiin Belsatsar, Kaldean kuningas.

5:31 Ja Darius Mediläinen sai valtakunnan, kuin hän kahdenseitsemättäkymmentä ajastajan vanha oli.

6 LUKU

6:1 Ja Darius näki sen hyväksi panna koko valtakuntaan sata ja kaksikymmentä maanvanhinta.

6:2 Näiden päälle pani hän kolme päämiestä, joista Daniel yksi oli, joille maanvanhimmat piti luvun tekemän, ettei kuningas kärsisi vahinkoa.

sinä ole cunnioittanut.

5:24 Sentähden on häneldä lähetetty tämä käsi/ ja kirjoitus joca sijnä kirjoitettu on.

5:25 JA tämä on kirjoitus cuin sijnä kirjoitettu on: Mene/ Mene/ Tekel/ Upharsin.

5:26 Ja tämä on selitys: Mene/ se on/ Jumala on sinun waldacundas lukenut ja lopettanut.

5:27 Tekel/ se on/ sinä olet waagalla punnittu/ ja aiwa köykäisexi löyetty.

5:28 Peres se on/ sinun waldacundas on jaettu/ ja Meedille ja Persialaisille annettu.

5:29 Silloin käski Belsazer/ että Daniel purpuralla puetettaman piti/ ja culdakäädtyt hänen caulaans annettaman/ ja andoi hänestä cuulutta: että hän colmas Herra on waldacunnas.

5:30 Mutta sinä yönä tapettiin Belsazer Chalderein Cuningas.

5:31 JA Darius Medist sai waldacunnan/ cosca hän caxi seidzemettä kymmendä ajastaiwa oli.

VI. Lucu

6:1 Ja Darius näki sen hyväksi/ panna coco waldacundan sata ja caxi kymmendä maanwanhinda.

6:2 Näiden päälle pani hän colme Förstiä/ joista Daniel yxi oli/ joille maanwanhimmat piti lugun tekemän/ wähen-däin Cuningan waiwan.

6:3 Mutta Daniel oli etevämpi muita valtaherroja sekä satarappeja, sillä hänessä oli erinomainen henki; ja kuningas aikoi asettaa hänet koko valtakunnan päämieheksi.

6:4 Silloin toiset valtaherrat sekä satraapit etsivät Danielia vastaan syytä valtakunnan hallinnossa. Mutta he eivät voineet löytää mitään syytä eikä rikkomusta, sillä hän oli uskollinen, eikä hänestä laininlyöntiä eikä rikkomusta löydetty.

6:5 Silloin nämä miehet sanoivat: "Me emme löydä tuossa Danielissa mitään syytä - ellemme löydä sitä hänen jumalanpalveluksessaan."

6:6 Senjälkeen nämä valtaherrat ja satraapit riensivät kiiruusti kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle näin: "Kuningas Daarejaves eläköön iankaikkisesti!

6:7 Kaikki kuninkaalliset valtaherrat, maaherrat, satraapit, hallitusmiehet ja käskynhaltijat ovat keskenänsä neuvotelleet, että olisi annettava kuninkaallinen julistus ja vahvistettava kielto, että kuka ikinä kolmenkymmenen päivän kuluessa rukoilee jotakin yhdelläkään jumalalta tai ihmiseltä, paitsi sinulta, kuningas, se heitettäkään jalopeurain luolaan.

6:8 Nyt, kuningas! Säädä kielto ja kirjoita kirjoitus, jota meedialaisten ja persialaisten peruuttamattoman lain mukaan ei voida muuttaa."

6:3 Mutta Daniel voitti kaikki päämiehet ja maanvanhimmat, sillä hänessä oli korkeampi henki. Sentähden ajatteli kuningas pannaksensa hänet koko valtakunnan päälle.

6:4 Jonka tähden päämiehet ja maanvanhimmat etsivät syytä Danielia vastaan valtakunnan puolesta, vaan ei he taitaneet yhtään syytä eikä rikosta löytää, sillä hän oli uskollinen, ettei hänessä mitään vikaa eikä rikosta löytää taidettu.

6:5 Niin sanoivat ne miehet: Emme löydä yhtään syytä tämän Danielin kanssa, ellemme löydä hänen Jumalansa palveluksessa.

6:6 Silloin tulivat päämiehet ja maanvanhimmat joukoittain kuninkaan eteen ja sanoivat hänelle näin: Kuningas Darius eläköön kauvan!

6:7 Valtakunnan päämiehet, herrat, maanvanhimmat, neuvonantajat ja valtamiehet ovat ajatelleet, että kuninkaallinen käsky annettaisiin ja ankara kielto, että jos joku kolmenakymmenenä päivänä joltakulta jumalalta eli ihmiseltä, paitsi sinulta, kuningas, ainoasti jotakin anoo, pitää jalopeurain luolaan heitettämän.

6:8 Sentähden, herra kuningas, vahvista se käsky ja kirjoita alle, ettei sitä jälleen muutettaisi, Mediläisten ja Persian oikeuden jälkeen, jota ei kenkään rikkoa tohdi.

6:3 MUTTA Daniel voitti kaikki Förstit ja maanvanhimmat/ sillä hänes oli corkiambi henki/ sentähden ajatteli Cuningas pannaxens hänen coco waldacunnan päälle.

6:4 Jongatähden Förstit ja maanvanhimmat edzeit syytä Danieli wastan/ joca waldacunda wastan olis. Waan ei he tainnet yhtän syytä eikä paha työtä löytä/ sillä häntä oli uscollinen/ ettei hänes mitän wica eikä paha työtä löytä taittu.

6:5 Nijn sanoit miehet: En me löydä yhtän syytä Danielin cansa/ paidzi hänen Jumalan palwelustans.

6:6 Silloin tulit Förstit ja maanvanhimmat joucoittain Cuningan eteen/ ja sanoit hänelle näin: Herra Cuningas Darius: Jumala suocon sinulle pitkä ikä.

6:7 Waldacunnan Förstit/ Herrat/ maanvanhimmat/ Neuwonandajat ja wircamiehet owat ajatellet/ että Cuningalinen käsky annetaisin ja angara kieldo/ että jos jocu colmenakymmenenä päiwänä/ joldaculda jumalalda eli ihmisedä/ paidzi sinulda Cuningas ainoastans/ jotakin ano/ pitä Lejonein tygö luolaan heitettämän.

6:8 Sentähden racas Cuningas/ wahwista sencaltainen käsky ja kirjoita ala/ ettei sitä jällens muutetais/ Medein ja Persian oikeuden jälken/ jota ei kengän ricko tohdi.

6:9 Niin kuningas Daarejaves kirjoitti kirjoituksen ja kiellon.

6:10 Niin pian kuin Daniel oli saanut tietää, että kirjoitus oli kirjoitettu, meni hän ta-loonsa, jonka yläsalin ikkunat olivat avatut Jerusalemiin päin. Ja hän lankesi kolmena hetkenä päivässä polvillensa, rukoili ja kiitti Jumalaansa, aivan niinkuin hän ennenkin oli tehnyt.

6:11 Silloin nuo miehet riensivät kiiruusti sinne ja tapasivat Danielin rukoilemasta ja avuksi huutamasta Jumalaan-sa.

6:12 Sitten he astuivat kunin-kaan eteen ja muistuttivat kuninkaan kiellosta: "Etkö ole kirjoittanut kieltoa, että kuka ikinä kolmenkymmenen päivän kuluessa rukoilee jotakin yh-deltäkään jumalalta tai ihmi-seltä, paitsi sinulta, kuningas, se heitettäköön jalopeurain luolaan?" Kuningas vastasi ja sanoi: "Kielto on luja, mee-dialaisten ja persialaisten pe-ruuttamattoman lain mukaan."

6:13 Silloin he vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: "Daniel, joka on juutalaisia pakkosiir-tolaisia, ei välitä sinusta, ku-ningas, eikä kiellosta, jonka olet kirjoittanut, vaan kolme-na hetkenä päivässä hän toimittaa rukouksensa."

6:14 Mutta kun kuningas sen kuuli, tuli hän sangen mur-heelliseksi, ja hän mietti, mi-ten voisi pelastaa Danielin; auringon laskuun asti hän

6:9 Niin kirjoitti kuningas Darius sen kirjoituksen ja käskyn alle.

6:10 Kuin Daniel sai tietää kirjoitetuksi sen käskyn alle, meni hän ylös huoneesensa, ja hänen suvihuoneensa ak-kunat olivat avoimet Jerusa-lemia päin, ja lankesi kolme kertaa päivässä polvillensa; rukoili, kiitti ja ylisti Juma-laansa, niinkuin hänen ta-pansa oli ennenkin tehdä.

6:11 Silloin tulivat ne miehet joukoittain ja löysivät Da-nielin rukoilevan ja avuksen-sa huutavan Jumalaansa.

6:12 Niin he astuivat edes ja puhuivat kuninkaan kanssa siitä kuninkaallisesta käs-kystä ja sanoivat: Etkös kir-joittanut käskyn alle, että jos joku ihminen kolmenakym-menenä päivänä jotakin ano-va olis joltakulta jumalalta eli ihmiseltä, paitsi sinulta ainoastansa, kuningas, se pitää jalopeurain luolaan heitettämän? Kuningas vas-tasi ja sanoi: Se on tosi, ja Mediläisten ja Persialaisten oikeutta ei pidä kenenkään rikkoman.

6:13 He vastasivat ja sanoi-vat kuninkaalle: Daniel, yksi Juudalaisista vangeista, ei tottele sinua, herra kunin-gas, eikä sinun käskyäs, jonka allekirjoittanut olet; sillä hän rukoilee kolmasti päivässä.

6:14 Kuin Kuningas sen kuuli, tuli hän sangen mur-heelliseksi ja ahkeroitsi suu-resti, että hän Danielin va-pahtais; ja vaivasi itsiänsä auringon laskemaan asti,

6:9 Nijn kirjoitti Cuningas Da-rius ala.

6:10 COsca nyt Daniel ym-märsi kirjoitetuxi sencaltaisen käskyn ala/ meni hän ylös hänen huonesens/ ja hänen suvihuonens ackunat olit awojomat Jerusalemi päin/ ja langeis colme kerta päiwäs polwillens/ rucoili/ kijtti ja ylisti hänen Jumalatans/ nijn-cuin hänen tapans oli ennen-gin tehdä.

6:11 Silloin tulit ne miehet joucoittain ja löysit Danielin rucoilewan ja tunnustawan hänen Jumalatans.

6:12 Ja astuit edes ja puhuit Cuningan cansa sijtä Cunin-galisesta käskyst/ ja sanoit: Herra Cuningas/ etkös kirjoit-tanut käskyn ala/ että jos jocu colmena kymmenenä päiwänä jotakin anowa olis joldaculda jumalalda eli ih-miseldä/ paidzi sinulda ai-noastans Cuningas/ piti Lejo-nein tygö luolaan heitettä-män? Cuningas wastais/ ja sanoi: se on totta/ ja Medein ja Persialaisten oikeutta ei pidä kenengä rickoman.

6:13 He wastaisit/ ja sanoit Cuningalle: Daniel yxi Juda-laisist fangeista/ ei tottele sinua eikä sinun käskyäs/ jongas ala kirjoittanut olet/ sillä hän rucoile colmasti päiwäs.

6:14 COsca Cuningas sen cuuli/ tuli hän sangen mur-hellisexi/ ja ahkeroidzi suu-resti/ että hän Danielin wa-pahdais/ ja waiwais idzens

vaivasi itseään vapauttaak- sensa hänet.	että hän hänet pelastais.	Auringon laskeman asti/ että hän hänen pelastais.
6:15 Silloin ne miehet riensi- vät kiiruusti kuninkaan tykö ja sanoivat kuninkaalle: "Tiedä, kuningas, meedialaisten ja persialaisten laki on, ettei mitään kuninkaan vahvista- maa kieltoa tai julistusta pe- ruuteta."	6:15 Vaan ne miehet tulivat joukoittain kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle: Tiedä, herra kuningas, että Medi- läisten ja Persialaisten oike- us on, että kaikki kiellot ja käskyt, joita kuningas päät- tänyt on, pitää muuttumat- tomat oleman.	6:15 Waan ne miehet tulit joucoittain Cuningan tygö/ ja sanoit hänelle: Sinä tiedät Herra Cuningas/ että Medein ja Persialaisten oikeus on/ että caicki kiellot ja käskyt cuin Cuningas päättänyt on/ pitä muuttamattomat oleman.
6:16 Silloin kuningas käski tuoda Danielin ja heittää hä- net jalopeurain luolaan. Ja kuningas puhui Danielille ja sanoi: "Sinun Jumalasi, jota sinä lakkaamatta palvelet, pelastakoon sinut." Sitten tuo- ttiin kivi ja pantiin luolan suul- le,	6:16 Silloin kuningas käski, ja he toivat Danielin edes ja heittivät hänet jalopeurain luolaan. Mutta kuningas pu- hui ja sanoi Danielille: Sinun Jumalas, jotas lakkaamatta palvelet, auttakoon Sinua!	6:16 Silloin käski Cuningas Danielin tuota edes: Ja heitit hänen Lejonein tygö luolaan: Mutta Cuningas sanoi Da- nielille: Sinun Jumalas/ jotas lackamat palvelet/ auttacon sinua.
6:17 ja kuningas sinetöi sen omallaan ja ylimystensä sine- teillä, ettei Danielin asiassa muutosta tapahtuisi.	6:17 Ja he toivat kiven ja panivat luolan ovelle: Sen painoi kuningas omalla sine- tillänsä ja voimallistensa si- netillä, ettei kuninkaan tahto muutettaisi Danielia vas- taan.	6:17 Ja he toit kiwen/ sen he panit luolan owelle/ sen painoi Cuningas omalla sine- tilläns/ ja hänen voimallis- tens sinetillä/ ettei Cuningan tahto muutetais Danieli was- tan:
6:18 Sitten kuningas meni palatsiinsa ja vietti yönsä paastoten eikä sallinut tuoda eteensä naisia, ja hänen unensa pakeni häneltä.	6:18 Ja kuningas meni lin- naansa ja kulutti yön syö- mättä ja ei antanut mitään huvitusta tuoda eteensä, ei- kä myös yhtään unta saa- nut.	6:18 Ja Cuningas meni pois linnaans/ ja oli syömätä/ ja ei andanut mitän ruoca tuo- da hänen eteens/ eikä myös taitanut maata.
6:19 Aamun sarastaessa ku- ningas sitten nousi ja meni kiiruusti jalopeurain luolalle.	6:19 Aamulla varhain päivän koittaissa nousi kuningas ylös ja meni kiiruusti jalo- peurain luolan tykö.	6:19 AMulla varhain päivän coittais/ nousi Cuningas ylös/ ja meni kijrusta luolan tygö/ josa Lejonit olit.
6:20 Ja lähestyessään luolaa hän huusi Danielille murheel- lisella äänellä, ja kuningas lausui ja sanoi Danielille: "Daniel, sinä elävän Jumalan palvelija, onko sinun Jumala- si, jota lakkaamatta palvelet, voinut pelastaa sinut jalo- peuroilta?"	6:20 Ja kuin hän luolan tykö lähestyi, huusi hän Danielia surkialla äänellä ja kuningas puhui ja sanoi Danielille: Daniel, sinä elävän Jumalan palvelia, onko Jumalas, jotas ilman lakkaamatta palvelet, voinut sinut jalopeuroilta pelastaa?	6:20 Ja cuin hän haudalle tuli/ huusi hän Danieli surki- alla änellä/ ja Cuningas sa- noi Danielille: Daniel sinä elävän Jumalan palwelija/ ongon sinun Jumalas/ jotas ilman lackamat palvelet/ woinut sinun Lejoneilda pelas- ta.
6:21 Silloin Daniel vastasi kuninkaalle: "Kuningas elä-	6:21 Niin Daniel puhui ku- ninkaan kanssa sanoen: Ku-	6:21 Mutta Daniel puhui Cu- ningan cansa: Herra Cunin-

köön iankaikkisesti!

6:22 Minun Jumalani on lähettänyt enkelinsä ja sulkenut jalopeurain kidat, niin etteivät ne ole minua vahingoittaneet, sillä minut on havaittu nuhteettomaksi hänen edessänsä, enkä minä ole sinuakaan vastaan, kuningas, rikosta tehnyt."

6:23 Silloin kuningas ihastui suuresti ja käski ottaa Danielin ylös luolasta. Ja kun Daniel oli otettu ylös luolasta, ei hänessä havaittu mitään vammaa; sillä hän oli turvannut Jumalaansa.

6:24 Ja kuningas käski tuoda ne miehet, jotka olivat syyttäneet Danielia, ja heittää heidät lapsineen ja vaimoineen jalopeurain luolaan; eivätkä he ehtineet luolan pohjaan, ennenkuin jalopeurat hyökkäsivät heidän kimppuunsa ja murskasivat kaikki heidän luunsa.

6:25 Sitten kuningas Daarejaves kirjoitti kaikille kansoille, kansakunnille ja kielille, mitä koko maan päällä asuu: "Suuri olkoon teidän rauhanne!

6:26 Minä olen antanut käskyn, että minun valtakuntani koko valtapiirissä vavistakoon ja peljättäköön Danielin Jumalaa. Sillä hän on elävä Jumala ja pysyy iankaikkisesti. Hänen valtakuntansa ei häviä, eikä hänen herrautensa loppu.

6:27 Hän pelastaa ja vapah-
taa, hän tekee tunnustekoja

ningas eläköön kauvan!

6:22 Minun Jumalani on lähettänyt enkelinsä, joka jalopeurain kidat on pitänyt kiinni, ettei he minulle mitään pahaa tehneet ole, sillä minä olen hänen edessänsä viattomaksi löydetty. En myöskin ole minä sinua vastaan, herra kuningas, mitään tehnyt.

6:23 Niin kuningas ihastui siitä suuresti, ja käski Danielin luolasta ylös ottaa. Ja he ottivat Danielin ylös luolasta, ja ei hänessä yhtään haavaa löydetty, sillä hän oli turvannut Jumalaansa.

6:24 Silloin käski kuningas; ja ne miehet tuotiin edes, jotka olivat kantaneet Danielin päälle, ja jalopeurain luolaan heitettiin lapsinensa ja vaimoinensa. Ja ennenkuin he luolan pohjaan tulivat, tarttuivat heihin jalopeurat ja murensivat heidän luunsaakin.

6:25 Silloin antoi kuningas Darius kirjoittaa kaikille kansoille, sukukunnille ja kielille, jotka asuvat kaikessa maassa: Teille olkoon paljon rauhaa!

6:26 Se käsky on minulta asetettu, että kaikessa minun kuninkaan valtakunnassani Danielin Jumalaa peljättämän ja vavistaman pitää, sillä hän on elävä Jumala, joka iankaikkisesti pysyy, ja hänen valtakuntansa on katoomatoin, ja hänen voimansa loppumatoin.

6:27 Hän on vapahtaja ja hädässä auttaja, ja hän tekee tunnustähtiä ja ihmeitä

gas/ Jumala suocon sinun pitkä ikä.

6:22 Minun Jumalan on lähettänyt hänen Engelins/ joca Lejonein kidat on pitänyt kiinni/ ettei he minulle mitään paha tehnet ole/ sillä minä olen hänen edessänsä viattomaksi löydetty/ en myöskin ole minä sinua vastaan/ Herra Cuningas/ mitään tehnyt.

6:23 Nijn Cuningas ihastui suuresti/ ja käski Danielin luolast otta. Ja he otit Danielin luolast/ ja ei hänessä mitään vahingota tuttu. Sillä hän oli turwannut hänen Jumalaans.

6:24 Silloin käski Cuningas tuoda ne miehet/ jotca olit candanet Danielin päälle/ ja Lejonein tygö luolaan heittä/ lapsinens ja vaimoinens. Ja ennencuin he pohjaan tulit/ tartuit heihin Lejonit/ murensit heidän luunsackin.

6:25 Silloin annoi Cuningas Darius kirjoitta caikille Cansoille/ wäelle ja kielille: Jumala andacon teille paljon rauha.

6:26 Se on minun käskyn/ että caikes minun Cuningan waldacunnasani Danielin Jumalata peljättämän ja wapistaman pitä. Sillä hän on se elävä Jumala/ joca ijancaikkisest pysy/ ja hänen waldacundans on catomatoin/ ja hänen woimans on loppumatoin.

6:27 Hän on wapahtaja ja hädäs auttaja/ ja hän teke

ja ihmeitä taivaassa ja maan päällä, hän, joka pelasti Danielin jalopecurain kysistä."

6:28 Ja tämä Daniel oli korkeassa arvossa ja kunniasa Daarejaveksen valtakunnassa sekä persialaisen Kooreksen valtakunnassa.

Daniel 7 LUKU

7:1 Belsassarin, Baabelin kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena Daniel näki unen, päänsä näyn, vuoteessansa. Sitten hän kirjoitti tämän unen.

7:2 Kertomuksen alku on tämä: Daniel lausui ja sanoi: Minä näin yöllä näyssäni, ja katso, taivaan neljä tuulta kuohutti suurta merta.

7:3 Ja merestä nousi neljä suurta petoa, kukin erilainen kuin toinen.

7:4 Ensimmäinen oli kuin leijona, mutta sillä oli kotkan siivet. Minun sitä katsellessani reväistiin siltä siivet, ja se nostettiin maasta pystyyn ja asetettiin kahdelle jalalle niin kuin ihminen, ja sille annettiin ihmisen sydän.

7:5 Ja katso, oli toinen peto, joka oli karhun näköinen. Se nostettiin toiselle kyljellensä, ja sillä oli suussa kolme kylkiluuta, hammasten välissä; ja sille sanottiin näin: "Nouse ja syö paljon lihaa."

7:6 Tämän jälkeen minä näin, ja katso, oli taas toinen peto, pantterin kaltainen, ja sen selässä oli neljä linnunsiipeä.

sekä taivaassa että maan päällä. Hän on Danielin jalopecurain käsistä pelastanut.

6:28 Ja Daniel tuli voimalliseksi Dariuksen valtakunnassa ja Koreksen Persialaisen valtakunnassa.

7 LUKU

7:1 Ensimmäisenä Belsatsarin, Babelin kuninkaan vuotena näki Daniel unen ja näyn vuoteessansa; ja hän kirjoitti sen unen, ja käsitti sen näin:

7:2 Daniel puhui ja sanoi: Minä näin näyn yöllä, ja katso, neljä tuulta taivaan alla pauhasivat toinen toistansa vastaan suurella merellä.

7:3 Ja neljä suurta petoa nousi merestä, aina toinen toisen muotoinen kuin toinen.

7:4 Ensimmäinen niinkuin jalopecura, jolla olivat kotkan siivet. Ja minä katsoin siihen asti, että siivet temmattiin pois häneltä ja hän otettiin ylös maasta, ja seisoi jaloilansa niinkuin ihminen, ja hänelle annettiin ihmisen sydän.

7:5 Ja katso, toinen peto oli karhun muotoinen ja seiso yhdellä puolella, ja oli hänen suussansa hammastensa seassa kolme kylkiluuta. Ja hänelle sanottiin: Nouse ja syö paljon lihaa.

7:6 Tämän jälkeen minä näin, ja katso, toinen peto oli pardin muotoinen. Hänellä oli neljä linnunsiipeä hänen selässensä, ja sillä pedolla oli

tunnustähtiä ja ihmeitä sekä Taiwas että maan päällä/ se on Danielin Lejoneilda pelastanut.

6:28 Ja Daniel tuli voimallisiksi Dariuxen waldacunnas/ ja Corexen Persian waldacunnas.

VII. Lucu

7:1 ENSimäisnä Belsazerin Babelin Cuningan vuonna/ näki Daniel unen ja näyn hänen vuotesans/ ja hän kirjoitti sen unen ja käsitti hänen näin:

7:2 Minä Daniel näin näyn yöllä/ ja cadzo/ neljä tuulda taiwan alla pauhaisit toinen toistans wastian suurella merellä.

7:3 Ja neljä suurta peto nousit merestä/ aina toinen toisen muotoinen kuin toinen.

7:4 ENSimäinen nijncuin Lejon/ jolla olit sijwet nijncuin Cotcalla. Minä cadzoin/ siihenasti että sijwet temmattin pois häneldä ja hän otettin pois maasta/ ja hän seiso hänen jalwoillans nijncuin ihmisen/ ja hänelle annettin ihmisen sydän.

7:5 JA cadzo/ toinen peto oli Carhun muotoinen/ ja seiso yhdellä puolella/ ja oli hänen suusans hänen hammastens seas colme suurta hammasta/ ja hänelle sanottin: Nouse ja syö paljon liha.

7:6 TÄmän jälken minä näin/ ja cadzo/ toinen peto Pardin muotoinen/ hänellä oli neljä sijpe nijncuin linnulla hänen

Sillä pedolla oli neljä päätä, ja sille annettiin valta.

7:7 Sen jälkeen minä näin yöllisessä näyssäni, ja katso, oli neljäs peto, kauhea, hirmuinen ja ylen väkevä; sillä oli suuret rautaiset hampaat, ja se söi ja murskasi ja tallasi tähteet jalkoihinsa. Se oli erilainen kuin kaikki edelliset pedot, ja sillä oli kymmenen sarvea.

7:8 Minä tarkkasin sarvea, ja katso, eräs muu pieni sarvi puhkesi niiden välistä, ja kolme edellisistä sarvista reväistiin pois sen edestä. Ja katso, sillä sarvella oli silmät kuin ihmisen silmät, ja suu, joka herjaten puhui.

7:9 Minun sitä katsellessani valtaistuimet asetettiin, ja Vanhaikäinen istuutui. Hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi ja hänen päänsä hiukset kuin puhdas villa. Hänen valtaistumuksensa oli tulen liekkiä, ja sen pyörät olivat palavaa tulta.

7:10 Tulivirta vuoti, se kävi ulos hänestä; tuhannen tuhanta palveli häntä, ja kymmenen tuhatta kertaa kymmenen tuhatta seisoi hänen edessänsä. Oikeus istui tuomiolle, ja kirjat avattiin.

7:11 Minä katselin, ja silloin, niiden herjaavien sanojen tähden, joita sarvi puhui, minun katsellessani peto tapettiin, ja sen ruumis hävitettiin ja heitettiin tuleen palamaan.

7:12 Ja muiltakin pedoilta

neljä päätä, ja hänelle annettiin valta.

7:7 Sen jälkeen minä näin tässä näyssä yöllä, ja katso, neljäs peto oli kauhia ja hirmuinen ja sangen väkevä, ja hänellä olivat suuret rautaiset hampaat. Söi ympäriltänsä ja murensi ja liian hän tallasi jaloillansa. Se oli myös paljon toisin kuin ne muut pedot, jotka hänen edellensä olivat, ja hänellä oli kymmenen sarvea.

7:8 Minä katselin tarkasti sarvia, ja katso, niiden seassa puhkesi toinen vähä sarvi, jonka edestä kolme niistä ensimmäisistä sarvista reväistiin pois. Ja katso, sillä sarvella olivat silmät niinkuin ihmisen silmät ja suu, joka puhui suuria asioita.

7:9 Nämät minä näin, siihenasti, että istuimet pantiin. Ja istui vanha-ikäinen, jonka vaatteet olivat lumivalkeat, ja hänen päänsä hiukset niinkuin puhdas villa, hänen istuimensa oli niinkuin tulen liekki, ja hänen rattaansa niinkuin polttava tuli.

7:10 Tulinen virta juoksi ja kävi ulos hänen kasvoinsa edestä. Tuhannen kertaa tuhannen palveli häntä ja sata kertaa tuhannen tuhatta seisoi hänen edessänsä. Tuomio pidettiin, ja kirjat avattiin.

7:11 Minä katsoin niiden suurten puhetten äänen tähden, joita se sarvi puhui; minä katselin, siihenasti, että peto tapettu oli, ja hänen ruumiinsa hukkuu, ja tuleen palamaan heitettiin.

7:12 Ja muiden petoin valta

seljäsänsä/ ja sillä pedolla oli neljä päätä/ ja hänelle annettiin valta.

7:7 Sen jälkeen minä näin tässä näyssä yöllä/ ja cadzo/ neljäs peto oli cauhja ja hirmuinen ja sangen väkevä/ ja hänellä olit suuret rautaiset hambat/ söi ymbärlidäns ja murensi/ ja lijan hän tallais jalwoillans/ se oli myös paljo toisin kuin ne muut/ ja hänellä oli kymmenen sarwe.

7:8 Mutta cosca minä sarveja cadzelin/ cadzo/ puhkeis nijden seast toinen vähä sarwi/ jonga edestä ne kolme ensimmäistä sarwe rewäistiin pois/ ja cadzo/ sillä sarvella olit silmät nijncuin ihmisen silmät/ ja suu joca puhui suuria asioita.

7:9 Nämät minä näin/ siihenasti että istuimet pandin/ ja se wanha istui/ jonga waattet olit lumiwalkiat/ ja hänen pääns hiuxet nijncuin puhdas willa/ hänen istuimens oli aiwa tulen liecki/ ja hänen rattans paloiti nijncuin tuli.

7:10 Ja sijtä käwi pitkä tulinen säde. Tuhannen kerta tuhannen palwelit händä/ ja kymmenen kerta sata tuhatta seisoi hänen edesänsä/ duomio pidettin/ ja kirjat awattin.

7:11 Minä cadzoin/ nijden suurten puhetten tähden/ cuin se sarwi puhui/ minä cadzelin siihenasti että se peto tapettu oli/ ja hänen ruumins huckui ja tuleen heitettin.

7:12 Ja muiden petoin walda

otettiin valta pois; niiden elämän pituus oli määrätty aikaa ja hetkeä myöten.

7:13 Minä näin yöllisessä näyssä, ja katso, taivaan pilvissä tuli Ihmisen Pojan kaltainen; ja hän saapui Vanhaikäisen tykö, ja hänet saatettiin tämän eteen.

7:14 Ja hänelle annettiin valta, kunnia ja valtakunta, ja kaikki kansat, kansakunnat ja kielet palvelivat häntä. Hänen valtansa on iankaikkinen valta, joka ei lakkaa, ja hänen valtakuntansa on valtakunta, joka ei häviä.

7:15 Minä, Daniel, tunsin henkeni tulevan murheelliseksi ruumiissani, ja minun näkemäni näyt peljättivät minua.

7:16 Minä lähestyin yhtä sielä seisovista ja pyysin häneltä varmaa tietoa kaikista näistä asioista. Niin hän vastasi minulle ja ilmoitti minulle niiden selityksen:

7:17 "Nuo suuret pedot, joita on neljä, ovat neljä kuningasta, jotka nousevat maasta.

7:18 Mutta Korkeimman pyhät saavat valtakunnan ja omistavat valtakunnan iankaikkisesti - iankaikkisesta iankaikkiseen."

7:19 Senjälkeen minä tahdoin saada varmuuden neljännessä pedosta, joka oli erilainen kuin kaikki muut ja ylen hirmuinen; jolla oli rautaiset hampaat ja vaskiset kynnet, joka söi ja murskasi ja tallasi tähteet jalkoihinsa;

myös loppui; sillä heillä oli määrätty aika ja hetki, kuinka kauvan kukin oleman piti.

7:13 Minä näin tässä näyssä yöllä, ja katso; yksi tuli taivaan pilvissä niinkuin ihmisen poika, ja hän tuli hamaan vanha-ikäisen tykö, ja vietiin hänen eteensä.

7:14 Ja hän antoi hänelle voiman, kunnian ja valtakunnan, että häntä kaikki kansat, sukukunnat ja kielet palveleman pitää. Hänen valtansa on iankaikkinen valta, joka ei huku, ja hänen valtakunnallansa ei ole loppua.

7:15 Minä Daniel hämmästyin sitä minun hengessäni, ja ne minun näkyneet peljättivät minua.

7:16 Ja minä menin yhden tykö niistä, jotka siinä seisovat, ja rukoilin häntä, että hän minulle näistä kaikista tiedon antais. Ja hän puhui minun kanssani, ja ilmoitti minulle niiden sanain selityksen.

7:17 Nämät neljä suurta petoa ovat neljä kuningasta, jotka nousevat maasta.

7:18 Vaan sen Korkeimman pyhät pitää valtakunnan omistaman ja pitää siinä asuman iankaikkisesti ja iankaikkisesta iankaikkiseen.

7:19 Sitte minä olisin mielelläni tahtonut tietää totista tietoa neljännessä pedosta, joka paljo toisin oli kuin kaikki ne muut; sangen hirmuinen, jolla rautaiset hampaat ja vaskiset kynnet olivat; joka ympäriltänsä söi ja murensi ja liian jaloillansa tallasi;

myös loppui. Sillä heillä oli määrätty aika ja hetki/ kuinka kauvan kukin oleman piti.

7:13 Minä näin tässä näyssä yöllä/ ja cadzo/ yxi tuli taivaan pilwis/ nijncuin ihmisen poica haman wanhan tygö/ ja wietin hänen eteens.

7:14 Hän andoi hänelle woiman/ cunnian ja waldacunnan/ että händä caicki Cansa/ wäki ja kielet palweleman pitä/ hänen waldans on ijancaickinen/ joca ei hucu/ ja hänen waldacunnallans ei ole loppua.

7:15 Mlnä Daniel hämmästyin sitä/ ja sencaltainen näky peljätti minun:

Ja minä menin yhden tygö niistä jotca sijnä seisoi/ ja rucoilin händä/ että hän minulle näistä caikista tiedon andais.

7:16 Ja hän puhui minun cansani/ ja osotti minulle mitä se tiesi.

7:17 Nämät neljä suurta peto ovat neljä waldacunda/ jotca pitä tuleman maan päälle.

7:18 Waan sen corkeiman pyhät pitä waldacunnan omistaman/ ja pitä sijnä asuman ijancaickisest ijancaickiseen.

7:19 Sljtte minä olisin mielelläni tahtonut tietä totista tietoa/ sijtä neljännessä pedosta joca paljo toisin oli cuin ne muut/ sangen hirmuinen/ jolla rautaiset hambat ja waskiset kynnet olit/ joca ymbä-rildäns söi ja murensi/ ja

7:20 sekä pedon pään kymmenestä sarvesta ynnä siitä sarvesta, joka puhkesi ja jonka edestä kolme putosi; jolla sarvella oli silmät ja herjauksia puhuva suu ja joka näytti suuremmalta kuin ne muut;

7:21 se sarvi, jonka minä näin sotivan pyhiä vastaan ja voittavan heidät,

7:22 siihen asti kunnes Vanhaikäinen tuli ja oikeus annettiin Korkeimman pyhille ja aika joutui ja pyhät saivat omaksensa valtakunnan.

7:23 Hän vastasi näin: "Neljäset peto on neljäs valtakunta, joka syntyy maan päälle, erilainen kuin kaikki muut valtakunnat. Se syö kaiken maan ja tallaa ja murskaa sen.

7:24 Ja ne kymmenen sarvea ovat kymmenen kuningasta, jotka nousevat siitä valtakunnasta. Ja heidän jälkeensä nousee eräs muu, ja hän on erilainen kuin edelliset, ja hän kukistaa kolme kuningasta.

7:25 Hän puhuu sanoja Korkeinta vastaan ja hävittää Korkeimman pyhiä. Hän pyrkii muuttamaan ajat ja lain, ja ne annetaan hänen käteensä ajaksi ja kahdeksi ajaksi ja puoleksi ajaksi.

7:26 Sitten oikeus istuu tuomiolle, ja hänen valtansa otetaan pois ja hävitetään ja tuhotaan loppuun asti.

7:27 Ja valtakunta ja valta ja valtakuntien voima kaiken taivaan alla annetaan Kor-

7:20 Ja niistä kymmenestä sarvesta hänen päässänsä ja siitä toisesta, joka putkahti ulos; jonka edestä putosivat pois kolme; ja siitä sarvesta, jolla silmät olivat ja suu, joka suuria asioita puhui ja suurrempi oli kuin ne, jotka hänen tykönänsä olivat.

7:21 Ja minä näin sen sarven sotivan pyhiä vastaan ja voittavan heidät.

7:22 Siihen asti, että vanhaikäinen tuli, ja tuomio annettiin sen Korkeimman pyhille, ja aika joutui, että pyhät valtakunnan omistivat.

7:23 Hän sanoi näin: Neljäset peto on neljäs valtakunta maailmassa, joka on erinäinen kaikista valtakunnista. Se syö kaiken maan, tallaa ja turmelee sen.

7:24 Ne kymmenen sarvea ovat kymmenen kuningasta, jotka siitä valtakunnasta nousevat. Ja niiden jälkeen tulee toinen, joka erinäinen on entisistä, ja nöyryyttää kolme kuningasta.

7:25 Hän puhuu Korkeinta vastaan ja hävittää Korkeimman pyhät ja rohkenee ajat ja lain muuttaa. Mutta he annetaan hänen käsiinsä yhdeksi hetkeksi ja monikahdoiksi ajoiksi ja puoleksi ajaksi.

7:26 Sen jälkeen pidetään tuomio, ja hänen valtansa otetaan pois, että hän peräti hukutetaan ja kadotetaan.

7:27 Vaan valtakunta, valta ja voima kaiken taivaan alla annetaan Korkeimman pyhälle kansalle, jonka valta-

lijan jalwoillans tallais.

7:20 Ja niistä kymmenestä sarvesta hänen päässänsä/ ja siitä toisesta/ joca edes putkahti/ jonga edestä putoisit pois colme/ ja siitä sarvesta/ jolla silmät olit/ ja suu joca suuria asioita puhui/ ja suurempi oli kuin ne/ jotca hänen tykönäns olit.

7:21 Ja minä näin sen sarven sotiwan pyhiä wastian/ ja woittawan heidän.

7:22 Sijhenasti että wanha tuli/ ja duomidzi sen korkeimman pyhain edes/ ja aica joutui/ että pyhät waldacunnan omistit.

7:23 Hän sanoi näin: Se neljäset peto/ on se neljäs waldacunda mailmas/ joca wäkwämbi on kuin caicki waldacunnat/ se syö/ tallaa ja muserta caicki maacunnat.

7:24 Ne kymmenen sarvea ovat kymmenen Cuningasta/ jotca siitä waldacunnasta nousewat. Mutta sen jälkeen tule yxi toinen/ joca wäkwämbi on kuin yxikän niittä endisitä/ ja nöyryttä colme Cuningasta.

7:25 Hän pilkka sitä korkeinda/ ja häwittä sen korkeimman pyhät/ ja rohke ajat ja lait muutta. Mutta he annetan hänen käsijns yhdexi hetkexi/ ja monicahdoixi ajoixi/ ja puolexi aica.

7:26 Sen jälkeen pidetän duomio/ silloin otetan pois hänen waldans/ että hän peräti hucutetan ja cadotetan.

7:27 Waan waldacunda/ wäki ja woima caiken taiwan alla/ annetan sen korkeimman py-

keimman pyhien kansalle. Hänen valtakuntansa on iankaikkinen valtakunta, ja kaikki vallat palvelevat häntä ja ovat hänelle alamaiset."

7:28 Tähän loppuu kertomus. Minua, Danielia, peljättivät minun ajatukseni suuresti, ja minun kasvoni kalpenivat, ja minä kätkin asian sydämeeni.

Daniel 8 LUKU

8:1 Kuningas Belsassarin kolmantena hallitusvuotena näin minä, Daniel, näyn, sen jälkeen kuin minulla jo ennen oli ollut näky.

8:2 Kun minä näyssä katselin, havaitsin minä olevani Suusanin linnassa, Eelamin maakunnassa; ja kun minä näyssä katselin, olin minä Uulaijoen rannalla.

8:3 Minä nostin silmäni ja katsoin. Ja katso, oinas seisoi päin jokea, ja sillä oli kaksi sarvea; ja sarvet olivat korkeat, ja toinen oli toista korkeampi; ja korkeampi puhkesi esiin myöhemmin.

8:4 Minä näin oinaan puskevan länteen, pohjoiseen ja etelään päin, eikä yksikään eläin kestänyt sen edessä, eikä kukaan voinut pelastaa sen vallasta. Se teki, mitä tahtoi; ja se tuli suureksi.

8:5 Sitten minä tarkkasin, ja katso: tuli kauris päivän laskun puolelta, kulki koko maan ylitse eikä maata koskettanut; ja kauriilla oli keskellä otsaa uhkea sarvi.

kunta on iankaikkinen valtakunta, ja kaikki vallat pitää häntä palveleman ja kuuleman.

7:28 Tämä oli sen puheen loppu. Vaan minä Daniel olin sangen murheellinen minun ajatuksissani ja minun muotoni muuttui. Kuitenkin minä kätkin puheet sydämesäni.

8 LUKU

8:1 Kolmantena kuningas Belsatsarin valtakunnan vuotena näin minä Daniel näyn sen jälkeen, joka minulle ensin näkynyt oli.

8:2 Mutta kuin minä näyn näin, olin minä Susanin linnassa Elamin maalla; ja minä näin näyssäni olevani Ulain virran tykönä.

8:3 Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, oinas seisoi virran tykönä, jolla oli kaksi korkiaa sarvea, toinen korkiampi kuin toinen, ja korkiampi puhkesi jällestä ulos.

8:4 Sitte minä näin oinaan puskevan sarvillansa länteen päin, pohjaan päin ja etelään päin, ja ei yksikään peto tainnut seisoa hänen edessänsä, eikä hänen käsistänsä pelastettaa, vaan hän teki, mitä hän tahtoi ja tuli suureksi.

8:5 Ja kuin minä näistä otin vaarin, katso, niin tuli kauris koko maan päälle, niin ettei hän sattunut maahan, ja kauriilla oli jalo sarvi silmäinsä välillä.

hälle Canssalle/ jonga waldacunda on ijancaickinen/ ja caicki wallat pitää händä palweleman ja cuuleman.

7:28 Tämä oli puhen loppu. Waan minä Daniel olen sangen murheellinen minun ajatusisani/ ja minun muoton muuttui/ cuitengin minä kätkin puhen minun sydämesäni.

VIII. Lucu

8:1 Colmandena Cuningas Belsazerin vuonna/ näin minä Daniel näyn/ nijncuin minulle ensistäkin näkynyt oli.

8:2 Mutta cosca minä näyn näin/ olin minä Susanin linnas Elamin maalla/ Ulain wirran tykönä.

8:3 Ja minä nostin silmäni/ ja näin/ ja cadzo/ oinas seisoi wirran tykönä/ jolla oli caxi corkiata sarwe/ toinen corkembi cuin toinen/ ja se corkembi wijmein caswoi:

8:4 Sijtte minä näin sen oinnan puskevan sarwillans länteen päin/ pohjan päin ja etelän päin/ ja ei yxikän peto tainnut seiso hänen edesäns/ eikä hänen käsistäns pelastetta/ waan hän teki mitä hän tahtoi/ ja tuli suurexi.

8:5 JA cosca minä näistä otin waarin/ Cadzo/ nijn tuli cauris lännest coco maan päälle/ nijn ettei hän sattunut maahan/ ja caurilla oli jalo sarwi hänen silmäins wälillä.

8:6 Ja se tuli aivan sen kak-sisarvisen oinaan luokse, jonka minä olin nähnyt seisovan päin jokea, ja karkasi sen kimppuun vihansa väessä.

8:7 Ja minä näin sen käyvän kiinni oinaaseen ja kiukuisaan puskevan oinasta ja murskaavan sen molemmat sarvet. Eikä oinaalla ollut voimaa kestää sen edessä, vaan kauris heitti sen maahan ja tallasi sitä; eikä ollut ketään, joka olisi voinut pelastaa oinaan sen vallasta.

8:8 Ja kauris tuli ylen suureksi; mutta kun se oli väkevimmillään, särkyi suuri sarvi, ja sen sijalle kasvoi neljä uhkeata sarvea, taivaan neljää tuulta kohti.

8:9 Ja yhdestä niistä puhkesi esiin sarvi, alussa vähäpäätöinen. Se kasvoi suuresti etelään päin ja itään päin ja lhanaan maahan päin.

8:10 Ja se kasvoi taivaan sotajoukkoon asti ja pudotti maahan osan siitä sotajoukosta ja tähdistä ja tallasi niitä.

8:11 Hän ylpeili sotajoukon ruhtinastakin vastaan, ja tältä otettiin pois jokapäiväinen uhri, ja hänen pyhäkkönsä paikka kukistettiin.

8:12 Myös sotajoukko jokapäiväisen uhrin lisäksi annettiin rikollisesti alttiiksi tuholle. Se sarvi heitti totuuden maahan, ja mitä se teki, siinä se menestyi.

8:13 Sitten minä kuulin yhden pyhän puhuvan, ja toinen pyhä sanoi sille, joka puhui:

8:6 Ja hän tuli hamaan kak-sisarvisen oinaan tykö, jonka minä seisovan näin wirran tykönä. Ja hän juoksi vihoisansa väkevästi hänen tykönsä.

8:7 Ja minä näin, että hän tuli tuimasti oinaan tykö, ja julmistui hänen päällensä ja puski oinasta ja särki hänen molemmat sarvensa. Ja oinaalla ei ollut voimaa seisoa hänen edesssänsä, vaan hän heitti hänet maahan ja tallasi hänet. Ja ei kenkään tainnut oinasta hänen käsistensä pelastaa.

8:8 Ja kauris tuli sangen suureksi ja kuin hän väkevämmäksi tullut oli, lohaisiin suuri sarvi, ja sen siaan kasvoi neljä kaunista jälleen neljää taivaan tuulta kohden.

8:9 Ja yhdestä niistä kasvoi yksi vähä sarvi: Se tuli sangen suureksi etelään päin, itään päin ja ihanaisen maan puoleen.

8:10 Ja se kasvoi taivaan sotajoukkoon asti ja heitti monikahdat sotajoukosta ja tähdeistä maahan ja tallasi ne.

8:11 Ja se tuli suureksi sotajoukon päämieheen asti ja otti häneltä pois jokapäiväisen uhrin ja hävitti hänen pyhänsä huoneen.

8:12 Vaan senkaltainen voima oli hänelle annettu jokapäiväistä uhria vastaan synnin tähden, että hän totuuden maahan löis. Ja hän tekee sen ja menestyy.

8:13 Mutta minä kuulin yhden pyhän puhuvan. Ja se pyhä sanoi yhdelle ja puhui: Kuinka kauvan senkaltainen

8:6 Ja hän tuli haman sen caxisarvisen oinan tygö/ jonga minä seisowan näin wirran tykönä/ ja hän juoksi vihoisans väkewäst hänen tygöns.

8:7 Ja minä näin että hän tuli tuimast oinan tygö/ ja julmistui hänen päällens/ ja puski oinasta ja särki hänen molemmat sarwens. Ja oinalla ei ollut voima händä wastian/ waan hän heitti hänen maahan ja tallais hänen/ ja ei kengän tainnut oinasta hänen käsistäns pelasta.

8:8 Ja se cauris tuli sangen suurexi/ ja cosca hän wäkwemmäxi tullut oli/ lohwaistin se suuri sarwi/ ja sen siaan caswoi neljä caunista jällens/ neljä taiwan tuulda cohden.

8:9 JA yhdestä nijstä caswoi yxi vähä sarwi/ se tuli sangen suurexi etelän päin/ itän päin ja ihanaisen maan puoleen.

8:10 Ja se caswoi taiwan jouckon asti/ ja heitti monicahdat nijstä ja tähdeistä maahan ja tallais ne.

8:11 Ja se caswoi joucon Förstin asti/ ja otti häneldä pois jocapäiwäisen uhrin/ ja häwitti hänen Pyhäns huonen.

8:12 Waan sencaltainen woima oli hänelle annettu jocapäiwäistä uhria wastian/ synnin tähden/ että hän totuden maahan löis/ ja mitä hän teki/ piti menestymän.

8:13 Mutta minä cuulin yhden pyhän puhuwan/ ja se pyhä sanoi yhdelle joca puhui/

"Kuinka pitkää aikaa tarkoittaa näky jokapäiväisestä uhrista ja kauhistavasta rikoksesta: pyhäkön ja sotajoukon alttiiksi antamisesta tallattavaksi?"

8:14 Ja hän sanoi minulle: "Kahtatuhatta kolmeasataa iltaa ja aamua; sitten pyhäkö asetetaan jälleen oikeuteensa."

8:15 Kun minä, Daniel, olin nähnyt tämän näyn ja koetin sitä ymmärtää, niin katso, minun edessäni seisoj miehen muotoinen olento.

8:16 Ja minä kuulin ihmisen äänen Uulain keskeltä, ja se huusi ja sanoi: "Gabriel, selitä tälle se näky!"

8:17 Silloin hän tuli aivan lähelle sitä paikkaa, jossa minä seisojin; ja hänen tullessansa minut valtasi pelko, ja minä lankesin kasvoilleni. Ja hän sanoi minulle: "Tarkkaa, ihmislapsi, sillä näky tarkoittaa lopun aikaa."

8:18 Ja kun hän puhui minulle, olin minä horroksissa, kasvot maata vasten; mutta hän tarttui minuun ja nosti minut seisomaan.

8:19 Sitten hän sanoi: "Katso, minä ilmoitan sinulle, mitä on tapahtuva viimeisenä vihan aikana; sillä lopun aikaa tämä tarkoittaa."

8:20 Kaksisarvinen oinas, jonka sinä näit, on: Meedian ja Persian kuninkaat.

8:21 Ja kauris on Jaavanin kuningas, ja suuri sarvi, joka

näky jokapäiväisistä uhreista viipymän pitää ja synnistä, jonka tähden tämä hävitys tapahtuu, että sekä pyhä ja sotajoukko tallataan?

8:14 Ja hän vastasi minua: Aamusta ehtoosen asti kaksoituhatta ja kolmesataa päivää, niin pyhä jälleen vihitään.

8:15 Ja kuin minä Daniel sen näyn näin ja olisin mielelläni ymmärtänyt, katso, niin seisoj minun edessäni niinkuin miehen muotoinen.

8:16 Ja minä kuulin Ulain keskellä ihmisen äänen, joka huusi ja sanoi: Gabriel, selitä hänelle tämä näky, että hän ymmärtäis.

8:17 Ja hän tuli juuri liki minua, mutta minä hämmästyin, kuin hän tuli, ja lankesin kasvoilleni. Ja hän sanoi minulle: Ota vaari, ihmisen poika, sillä tämä näky ajallansa täytetään.

8:18 Ja kuin hän minun kanssani puhui, putoisin minä näännyksiin maahan kasvoilleni. Ja hän rupej minuun, ja nosti minut seisolle.

8:19 Ja sanoi: katso, minä tahdon sinulle osoittaa, kuinka viimeisen vihan aikana käypä on, sillä lopulla on hänen määrätty aikansa.

8:20 Kaksisarvinen oinas, jonka näit, ovat Median ja Persian kuninkaat.

8:21 Mutta karvainen kauris on Grekan maan kuningas,

cinga cauwan sencaltainen näky jocopäiväisistä uhreista viipymän pitä/ ja synnistä/ jonga tähden tämä hävitys tapahtu/ että sekä Pyhä ja joukko tallatan?

8:14 Ja hän wastais minua: Caxi tuhatta ja colme sata päiwä länneestä lukein etelän päin/ nijn Pyhä jälleens wihitän.

8:15 JA cosca minä Daniel sencaltaisen näyn näin/ ja olisin mielelläni ymmärtänyt/ cadzo/ nijn seisoj minun edesäni/ nijncuin yxi mies.

8:16 Ja minä cuulin Ulain keskellä ihmisen änen/ joca huusi ja sanoi: Gabriel/ selitä hänelle tämä näky/ että hän ymmärräis. Ja hän tuli juuri liki minua.

8:17 Mutta minä hämmästyin cosca hän tuli/ ja langeisin caswoilleni. Mutta hän sanoi minulle: Ota waari ihmisen poica/ sillä tämä näky wijmeisillä aigoilla täytetään.

8:18 Ja cosca hän minun cansani puhui/ putoisin minä näännyxihin maahan minun caswoilleni. Waan hän rupeis minuun/ ja nosti minun seisolle.

8:19 Ja hän sanoi: cadzo/ minä tahdon sinulle osotta/ cuinga wijmeisen vihan aicana käypä on/ sillä lopulla on hänen määrätty aicans.

8:20 SE caxisarwinen oinas/ jongs näit/ owat Medin ja Persian Cuningat:

Mutta se carwainen cauris on Grekin maan Cuningas.

sillä oli keskellä otsaa, on ensimmäinen kuningas.

8:22 Ja että se särkyi ja neljä nousi sen sijalle, se on: neljä valtakuntaa nousee siitä kansasta, ei kuitenkaan niin väkevää kuin hän.

8:23 Ja heidän valtansa loppulla, kun luopiot ovat täytäneet syntiensä mitan, nousee kuningas, kasvoilta röyhkeä ja juonissa taitava.

8:24 Ja väkevä on hänen voimansa, vaikka ei tosin hänen omasta voimastaan, ja ihmeellisen paljon hän saa aikaan hävitystä; ja hän menestyy siinä, mitä hän tekee, ja hän tuottaa turmion väkeville ja pyhien kansalle.

8:25 Ja hänen oveluutensa tähden onnistuu petos hänen kädessään. Hän hautoo suuria sydämessään, ja keskellä rauhaa hän tuottaa turmion monille. Ruhtinasten ruhtinastakin vastaan hän nousee, mutta ilman ihmiskättä hänet muserretaan.

8:26 Ja näky illoista ja aamuista, josta oli puhe, on tosi. Mutta sinä lukitse näky, sillä se tarkoittaa kaukaista aikaa."

8:27 Ja minä, Daniel, olin raukea ja sairastin jonkin aikaa. Sitten minä nousin ja toimitin palvelusta kuninkaan tykönä; ja minä olin hämmästyksissäni näyn tähden enkä sitä ymmärtänyt.

ja se suuri sarvi hänen silmäinsä välillä on se ensimmäinen kuningas.

8:22 Mutta että neljä nousivat sen sarven siaan, kuin se särjetty oli, ennustaa, että neljä valtakuntaa siitä kansasta tulee, vaan ei niin väkevää kuin hän oli.

8:23 Näiden valtakuntain jälkeen, kuin pahointekiät vallan saaneet ovat, nousee häpeemätön kuningas ja kavalat tapauksissa.

8:24 Se on voimallinen, mutta ei väkensä kautta. Hän hävittää ihmeellisesti ja menestyy ja toimittaa. Hän hukuttaa väkevät ja pyhän kansan.

8:25 Ja hänen kavaluutensa kautta menestyy hänen petoksensa. Ja paisuu sydämessänsä ja myötäkäymisen kautta hän monta hävittää. Ja hän korottaa itsensä kaikkein ruhtinasten Ruhtinasta vastaan, vaan ilman käsiä hän pitää rikottaman.

8:26 Se näky ehtoosta ja aamusta, joka sinulle sanottu oli, on tosi. Vaan sinun pitää tämän näyn salassa pitämisen, sillä siihen on vielä paljo aikaa.

8:27 Ja minä Daniel väsyin ja sairastin monikahdat päivät. Sen perästä nousin minä ja toimitin kuninkaan askaareet. Ja minä ihmettelin sitä näkyä, ja ei kenkään ollut, joka minua neuvoi.

8:21 Se suuri sarvi hänen silmäinsä välillä/ on se ensimmäinen Cuningas.

8:22 Mutta että neljä nousivat sen sarven siaan/ cosca se särjetty oli/ ennusta/ että neljä waldacunda sijtä Cansasta tule/ waan ei niijn wäkewätä cuin hän oli.

8:23 NÄiden waldacundain jälken/ cosca pahoin tekiät wallan saanet owat/ nouse yxi häpemätöin ja cawala Cuningas tapauxis.

8:24 Se on woimallinen/ mutta ei hänen wäkens cautta. Hän häwittä ihmellisest/ ja hän menesty/ ja toimitta. Hän hucutta wäkewät ja pyhän Canssan.

8:25 Ja hänen cawaludens cautta menesty hänen petoxens. Ja hän paisu hänen sydämesäns/ ja myötäkäymisen cautta hän monda häwittä/ ja corgotta idzens caickein Ruhtinasten Ruhtinasta wastan/ waan ilman käsitä hän pitä ricottaman.

8:26 Se näky lännestä ja etelästä/ cuin sinulle sanottu on/ on tosi/ waan sinun pitää tämän näyn sala pitämisen/ sillä sijhen on wielä pitkä aicca.

8:27 Ja minä Daniel wäsyin ja sairastin monicahdat päivät. Sen peräst nousin minä ja toimitin Cuningan ascaret/ ja ihmettelin sitä näkyä/ ja ei kengän ollut/ joca minua neuwai.

Daniel 9 LUKU

9:1 Daarejaveksen, Ahasveroksen pojan, ensimmäisenä hallitusvuotena, hänen, joka oli meedialaista sukua ja oli tullut kaldealaisten valtakunnan kuninkaaksi -

9:2 hänen ensimmäisenä hallitusvuotenaan, minä, Daniel, kirjoituksista huomasi vuosien luvun, josta Herran sana oli tullut profeetta Jeremialle, että Jerusalem oli oleva rauhainoina seitsemänkymmentä vuotta.

9:3 Ja minä käänsin kasvoni Herran Jumalan puoleen hartaassa rukouksessa ja anomisessa, paastossa, säkissä ja tuhassa.

9:4 Minä rukoilin Herraa, Jumalaani, tunnustin ja sanoin: "Oi Herra, sinä suuri ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden niille, jotka sinua rakastavat ja noudattavat sinun käskyjäsi.

9:5 Me olemme syntiä tehneet, olemme väärin tehneet, olleet jumalattomat ja uppiniskaiset; me olemme poikenneet pois sinun käskyistäsi ja oikeuksista

9:6 emmekä ole kuulleet sinun palvelijoihisi, profeettoja, jotka puhuivat sinun nimessäsi kuninkaillemme, ruhtinaillemme ja isillemme ja kaikelle maan kansalle.

9:7 Sinun, Herra, on vanhurskaus, mutta meidän on häpeä, niinkuin se on tänä päivänä Juudan miesten ja Jerusalemin asukasten ja koko

9 LUKU

9:1 Ensimmäisenä Dariuksen Ahasveruksen pojan vuonna Mediläisten suvusta, joka Kaldean valtakuntaa hallitsi.

9:2 Juuri sinä ensimmäisenä hänen valtakuntansa vuotena, löysin minä Daniel kirjoista vuosiluvun, josta \Herra\ puhunut oli Jeremialle prophetalle, että Jerusalemin hävitys piti täytettämän seitsemäntenäkymmenentenä ajastaikana.

9:3 Ja minä käänsin minuni etsimään Herraa Jumalaa rukouksella ja anomisella, paastolla säkissä ja tuhassa.

9:4 Ja rukoilin \Herraa\ minun Jumalaani, tunnustin ja sanoin: Herra, sinä suuri ja hirmuinen Jumala, joka liiton ja armon pidät niille, jotka sinua rakastavat ja sinun käskys pitävät.

9:5 Me olemme syntiä ja väärin tehneet, jumalattomat ja tottelemattomat olleet. Me olemme sinun käskyistäsi ja oikeuksista poikenneet.

9:6 Emme totelleet sinun palvelioitas prophetaita, jotka saarnasivat sinun nimees meidän kuninkaillemme, päämiehillemme ja isillemme ja myös kaikelle kansalle maakunnassa.

9:7 Sinä Herra olet vanhurskas. Mutta meidän täytyy hävetä, niinkuin tänäpäpä tapahtuu Juudan miehille ja Jerusalemin asuvalle ja kaikelle Israelille, sekä niille,

IX. Lucu

9:1 ENSIMÄISNÄ Dariuxen Ahasweruxen pojan vuonna Medin sugusta/ joca Chalderin waldacunda hallidzi.

9:2 Juuri sinä ensimmäisnä hänen waldacundans vuonna/ löysin minä Daniel kirjoista vuosi lugun/ josta HERra puhunut oli Jeremialle Prophetalle/ että Jerusalemin hävitys piti täytettämän seidzemendenä kymmendenä ajastaicana.

9:3 Ja minä käänsin minuni edzimän HERra Jumalata rucouxella ja anomisella ja paastolla/ säkis ja tuhwas.

9:4 Ja minä rucoilin HERra minun Jumalatani/ tunnustin ja sanoin: HERra sinä suuri ja hirmuinen Jumala/ joca lijton ja armon pidät nijlle jotca sinua racastawat/ ja sinun käskys pitävät.

9:5 Me olemma syndiä ja väärin tehnet/ jumalattomat ja tottelemattomat ollet/ me olemma sinun käskyistäsi ja oikeuksista poikennet.

9:6 Emme totellet sinun palvelioitas Prophetaita/ jotca sinun nimes meidän Cunin-gaillem/ Försteillem ja Isillem ja caikelle Canssallem maacunnas saarnaisit.

9:7 Sinä HERra olet wanhurscas/ mutta meidän täyty häwetä/ nijncuin nyt tapahtu nijlle Judaista ja Jerusalemita ja caikelle Israelille/ sekä

Israelin, läheisten ja kaukais-
ten, kaikissa maissa, joihin
sinä olet heidät karkoittanut
heidän uskottomuutensa täh-
den, jota he ovat sinulle
osoittaneet.

9:8 Herra, meidän on häpeä,
meidän kuninkaittemme, ruh-
tinaittemme ja isiemme, koska
me olemme tehneet syntiä
sinua vastaan.

9:9 Herran, meidän Juma-
lamme, on armo ja anteek-
siantamus, sillä me olemme
olleet hänelle uppinkaiset;

9:10 me emme ole kuulleet
Herran, meidän Jumalamme,
ääntä emmekä vaeltaneet
hänen laissansa, jonka hän
asetti meidän eteemme palve-
lijainsa, profeettain, kautta.

9:11 Vaan koko Israel rikkoi
sinun lakisi ja poikkesi pois
eikä kuullut sinun ääntäsi, ja
niin vuodatettiin meidän pääl-
lemme se kirous ja vala, joka
on kirjoitettu Mooseksen, Ju-
malan palvelijan, laissa; sillä
me olimme tehneet syntiä
häntä vastaan.

9:12 Ja hän toteutti sanansa,
jonka hän on puhunut meitä
ja meidän tuomareitamme
vastaan, jotka meitä tuomitsi-
vat, ja antoi meidän pääl-
lemme tulla niin suuren on-
nettomuuden, ettei senkaltais-
ta ole tapahtunut koko tai-
vaan alla, kuin Jerusalemissa
tapahtui.

9:13 Niinkuin on kirjoitettu
Mooseksen laissa, niin tuli
kaikki tämä onnettomuus
meidän päällemme. Mutta me
emme koettaneet lepyttää
Herraa, meidän Jumalaamme,

jotka läsnä että niille, jotka
kaukana ovat kaikissa maa-
kunnissa, kuhunka sinä hei-
tä hyljännyt olet heidän pa-
hain tekoinsa tähden, joita
he ovat tehneet sinua vas-
taan.

9:8 Ja \Herra\; meidän ja
meidän kuninkaamme, mei-
dän päämiehemme ja meidän
isämme täytyy hävetä, että
me olemme syntiä tehneet
sinua vastaan.

9:9 Herra meidän Juma-
lamme on laupius ja anteeksi-
antamus, vaikka me olemme
vastahakoiset olleet.

9:10 Ja emme totelleet
\Herran\ meidän Juma-
lamme ääntä, että me vael-
taneet olisimme hänen käs-
kyissänsä, jotka hän meille
antoi palveliainsa prophetain
kautta.

9:11 Vaan koko Israel rikkoi
sinun lakisi ja suuttui kuu-
lemasta sinun ääntäs. Sen-
tähdän on myös se kirous ja
vala sattunut meihin, joka
kirjoitettu on Mooseksen Ju-
malan palvelian laissa, että
me olemme syntiä tehneet
häntä vastaan.

9:12 Ja hän on sanansa pi-
tänyt, jonka hän puhunut on
meitä ja meidän tuomarei-
tamme vastaan, jotka meitä
tuomitsivat; että hän niin
suuren onnettomuuden on
antanut tulla meidän pääl-
lemme, ettei sen kaltaista
kaiken taivaan alla tapahtu-
nut ole kuin Jerusalemissa
tapahtunut on.

9:13 Niinkuin kirjoitettu on
Mooseksen laissa, niin on
kaikki tämä onnettomuus
meille tapahtunut. Emme
myös rukoilleet \Herran\
meidän Jumalamme edessä,
että me synnistä palajaisim-

niille jotca läsnä että cauca-
na owat/ caikis maacunnis/
cuhungas heitä hyljännyt olet
heidän pahain tecoins täh-
den/ cuin he owat tehnet
sinua wastan.

9:8 Ja HERra/ me/ meidän
Cuningam/ meidän Förstim/
ja meidän Isäm/ täyty häwe-
tä/ että me olem syndiä
tehnet sinua wastan.

9:9 Mutta sinun HERra mei-
dän Jumalam on laupius ja
andexi andamus. Sillä me
olemma wastahacoiset ollet.

9:10 Ja emme totellet mei-
dän HERram Jumalam ändä/
että me waeldanet olisim hä-
nen käskyisäns/ jotca hän
meille andoi hänen palwe-
liains Prophetain cautta:

9:11 Waan coco Israel ricoi
sinun käskys ja suuttui cuu-
lemast sinun ändäs. Sentäh-
den on myös se kirous ja
wala sattunut meihin/ joca
kirjoitettu on Mosexen Juma-
lan palwelian Lais/ että me
olemma syndiä tehnet händä
wastan.

9:12 Ja hän on sanans pitä-
nyt/ jonga hän puhunut on/
meitä ja meidän Duomareitam
wastan/ jotca meitä duomid-
zeman piti/ että hän nijn
suuren onnettomuden on an-
danut tulla meidän päällem/
ettei sencaltaista caiken tai-
wan alla tapahtunut ole/ cuin
Jerusalemille tapahtunut on.

9:13 Nijn cuin kirjoitettu on
Mosexen Lais/ nijn on caicki
tämä suuri onnettomus meille
tapahtunut. Emme myös ru-
coillet HERran meidän Juma-
lam edes/ että me synnistä

niin että olisimme kääntyneet pois synneistämme ja otta-
neet vaarin sinun totuudesta-
si.

9:14 Sentähden Herra valvoi ja antoi tämän onnettomuuden tulla meidän päällemme; sillä Herra, meidän Jumalamme, on vanhurskas kaikissa töissäänsä, jotka hän tekee, mutta me emme ole kuulleet hänen ääntänsä.

9:15 Ja nyt, Herra, meidän Jumalamme, joka toit kansasi pois Egyptin maasta väkevällä kädellä ja teit itsellesi nimen, niinkuin se vielä tänä päivänä on: me olemme syntiä tehneet ja olleet jumalattomat.

9:16 Herra, kaiken vanhurskautesi tähden, kääntyköön sinun vihasi ja kiivastuksesi pois sinun kaupungistasi Jerusalemissa, sinun pyhästä vuorestasi; sillä meidän syntiemme tähden ja meidän isäimme pahojen tekojen tähden on Jerusalem ja sinun kansasi tullut kaikkien häväistäväksi, jotka meidän ympärillämme ovat.

9:17 Ja nyt, meidän Jumalamme, kuule palvelijasi rukous ja hänen anomisensa ja valista kasvosi pyhäkkösi ylitse, joka on autiona; Herran tähden.

9:18 Minun Jumalani, kallista korvasi ja kuule, avaa silmäsi ja katso meidän hävitystämme ja sitä kaupunkia, joka on otettu sinun nimiisi; sillä me annamme rukouksiemme langetta sinun eteesi, emme omaan vanhurskauteemme,

me ja sinun totuutes ymmärtäisimme.

9:14 Sentähden on myös \Herra\ valvonut tässä onnettomuudessa, ja on sen saattanut meidän päällemme. Sillä \Herra\ meidän Jumalamme on hurskas kaikissa töissäänsä, joita hän tekee, koska emme totelleet hänen ääntänsä.

9:15 Ja nyt Herra meidän Jumalamme, joka sinun kansas Egyptistä olet johdattanut ulos väkevällä kädellä ja tehnyt itsellesi nimen, niinkuin se tänäpäivänä on: Me olemme syntiä tehneet, ja jumalattomat olleet.

9:16 Ah Herra! Kaiken sinun vanhurskautes tähden kääntyköön nyt sinun vihasi ja hirmuisuutes pois sinun kaupungistas Jerusalemissa ja sinun pyhästä vuorestasi! Sillä meidän syntimme tähden ja meidän isäimme pahain tekoin tähden häväistään Jerusalem ja sinun kansas kaikkein seassa, jotka meidän ympärillämme ovat.

9:17 Ja nyt meidän Jumalamme, kuule palvelias rukous ja anomus, ja katso armollisesti sinun pyhästä puoleen, joka kukistettu on, Herran tähden.

9:18 Kallista korvasi, minun Jumalani ja kuule. Ja avaa silmäsi ja näe, kuinka me hävitetyt olemme ja se kaupunki, joka sinun nimelläsi nimitetty on. Sillä emme rucoile sinua meidän omassa vanhurskaudessaamme, vaan sinun suuren laupiutes tähden.

palajaisimme ja sinun totuutes ymmärtäisimme.

9:14 Sentähden on myös HERra walwonut tässä onnettomuudes/ ja on sen saattanut meidän päällem: Sillä HERra meidän Jumalam on hurscas caikisa hänen töisäänsä cuin hän teke: sillä en me totellet hänen äändänsä.

9:15 Ja nyt HERra meidän Jumalam/ joca sinun Canssas Egyptist johdattanut olet wäkevällä kädellä/ ja olet tehnyt idzelles nimen/ niincuin tämä päivä todista/ me olem syndiä tehnet/ ja olem jumalattomat ollet.

9:16 Ah HERra caiken sinun wanhurscaudes tähden/ lacka sinun wihastas ja hirmuisudestas sinun Caupungistas Jerusalemissa/ ja sinun pyhästä vuorestas. Sillä meidän syndeim tähden/ ja meidän Isäim pahain tecoin tähden häwäistän Jerusalem ja sinun Canssas/ caickein seas jotca meidän ymbärilläm owat.

9:17 Ja nyt HERRA meidän Jumalam/ cuule sinun palwelias rucous ja anomus/ ja cadzo armollisest sinun Pyhästä puoleen joca cukistettu on/ HERran tähden.

9:18 Callista sinun corwas/ minun Jumalan/ ja cuule/ ja awaja sinun silmäsi/ ja näe: cadzo/ cuinga me häwitetyt olemma/ ja se Caupungi joca sinun nimelläsi nimitetty on. Sillä en me rucoile sinua meidän omas wanhurs-

vaan sinun suureen armoosi luottaen.

9:19 Herra, kuule, Herra, anna anteeksi, Herra, huomaa ja tee tekosi itsesi tähden, älä viivyttelä, minun Jumalani; sillä sinun kaupunkisi ja sinun kansasi ovat sinun nimiisi otetut."

9:20 Ja vielä minä puhuin ja rukoilin ja tunnustin syntini ja kansani Israelin synnit ja annoin rukoukseni langeta Herran, Jumalani, eteen minun Jumalani pyhän vuoren puolesta.

9:21 Ja kun minä vielä puhuin rukouksessa, tuli se mies, Gabriel, jonka minä olin nähnyt ennen näyssä, kiiruusti kiitäen minun tyköni ehtoouhrin aikana.

9:22 Ja hän opetti minua, puhui minulle ja sanoi: "Daniel, nyt minä olen lähtenyt neuvomaan sinua ymmärrykseen.

9:23 Kun sinä aloit rukoilla, lähti liikkeelle sana, ja minä olen tullut sitä ilmoittamaan; sillä sinä olet otollinen. Käsitä siis se sana ja ymmärrä näky.

9:24 Seitsemänkymmentä viikkoa on säädetty sinun kansallesi ja pyhälle kaupungillesi; silloin luopumus päättyy, ja synti sinetillä lukitaan, ja pahat teot sovitetaan, ja iankaikkinen vanhurskaus tuodaan, ja näky ja profeetta sinetillä vahvistetaan, ja kaikkeinpyhin voidellaan.

9:25 Ja tiedä ja käsitä: siitä ajasta, jolloin tuli se sana, että Jerusalemi on jälleen ra-

9:19 Oi Herra, kuule. Oi Herra, ole armollinen. Oi Herra, ota vaari ja tee se ja älä viivy itse tähtes, minun Jumalani! Sillä sinun kaupunkisi ja sinun kansasi on sinun nimellä nimitetty.

9:20 Kuin minä vielä puhuin ja rukoilin ja minun syntiäni ja minun kansani Israelin syntiä tunnustin ja olin minun rukouksissani \Herran\ minun Jumalani edessä, minun Jumalani pyhän vuoren tähden;

9:21 Juuri silloin, kuin minä näin rukoilin, lensi äkisti minun tyköni se mies Gabriel, jonka minä ennen nähnyt olin näyssä, ja rupeesi minuun ehtoouhrin ajalla.

9:22 Ja hän neuvoi minua, puhui minun kanssani ja sanoi: Daniel, nyt minä olen lähtenyt sinua neuvomaan, ettäs ymmärtäisit.

9:23 Sinun rukoustes alussa kävi ulos käsky, ja minä tulin sinulle ilmoittamaan, sillä sinä olet otollinen. Niin ota nyt vaari sanasta, ettäs näyn ymmärtäisit.

9:24 Seitsemänkymmentä viikkoa on määrätty sinun kansallesi ja pyhälle kaupungilles, niin ylitse käyminen lopetetaan ja synnit peitetään ja pahat teot sovitetaan ja iankaikkinen vanhurskaus tuodaan edes. Ja näky ja ennustus suljetaan ja se kaikkeinpyhin voidellaan.

9:25 Niin tiedä nyt ja ota vaari, että siitä ajasta kuin käsky annetaan ulos, että heidän pitää jälleen kotia

caudesam/ waan sinun suuren laupiudes tähden.

9:19 Ah HERra/ cuule/ Ah HERra/ ole armollinen/ Ah HERra/ ota waari/ ja tee se/ ja älä wijwy idze tähtes/ minun Jumalan/ sillä sinun Caupungis ja sinun Canssas on sinun nimellä nimitetty.

9:20 COsca minä vielä puhuin ja rucoilin/ ja minun/ ja minun Canssani syndiä tunnustin/ ja olin minun rucoxisani HERran minun Jumalani edes/ minun Jumalani pyhän vuoren tähden.

9:21 Juuri silloin/ cosca minä näin rucoilin: Lensi Gabriel jonga minä ennen nähnyt olin näys/ ja rupeis minuun ehtoouhrin ajalla.

9:22 Ja hän neuvoi minua/ puhui minun cansani/ ja sanoi: Daniel/ nyt minä olen lähtenyt sinua neuwoman.

9:23 Sillä coscas rucoileman rupeisit/ tuli tämä käsky/ ja minä tulin sinulle ilmoittaman: Sillä sinä olet otollinen ja kelwollinen: Nijn ota nyt waari/ ettäs näyn ymmärräisit.

9:24 SEidzemenkymmendä wijcko on määrätty sinun Canssalles ja Pyhälle Caupungilles/ nijn ylidzekäymiset lackawat/ ja synnit peitetän/ ja pahat tegot sowitetan/ ja ijancaickinen wanhurscaus tuoedes/ ja näky ja ennustus suljetan/ ja se caickein Pyhin woidellan.

9:25 Nijn tiedä nyt ja ota sijtä ajasta waari cuin käsky annetan/ että Jerusalemi pitää

kennettava, voideltuun, ruhtinaaseen, asti, on kuluva seitsemän vuosiviikkoa; ja kuusikymmentäkaksi vuosiviikkoa, niin se jälleen rakennetaan toreinensa ja vallihautoinensa, mutta keskellä ah-taita aikoja.

9:26 Ja kuudenkymmenen kahden vuosiviikon mentyä tuhotaan voideltu, eikä hänel-tä jää ketään. Ja kaupungin ja pyhäkön hävittää hyökkää-vän ruhtinaan väki, mutta hän itse saa loppunsa tulvassa. Ja loppuun asti on oleva so-ta: hävitys on säädetty.

9:27 Ja hän tekee liiton ras-kaaksi monille yhden vuosivii-
kon ajaksi, ja puoleksi vuosi-
viikoksi hän lakkauttaa teu-
rasuhrin ja ruokauhrin; ja hä-
vittäjä tulee kauhistuksen sii-
villä. Tämä loppuu vasta, kun
säädetty tuomio vuodatetaan
hävittäjän ylitse."

Daniel 10 LUKU

10:1 Persian kuninkaan Koo-
reksen kolmantena hallitus-
vuotena ilmoitettiin sana Da-
nielille, jota kutsuttiin Beltsas-
sariiksi; ja se sana on totuus
ja merkitsee suurta vaivaa. Ja
hän ymmärsi sanan, ja hän
käsitti näyn.

10:2 Niinä päivinä minä, Da-
niel, murehdin kolmen viikon
päivät.

10:3 Herkullista ruokaa minä
en syönyt, ei liha eikä viini
tullut minun suuhuni, enkä
minä voidellut itseäni öljyllä,
ennenkuin kolmen viikon päi-
vät olivat loppuun kuluneet.

10:4 Ensimmäisen kuun kah-

palajaman ja Jerusalemin ra-
kennettaman, päämieheen
Kristukseen asti, on seitse-
män viikkoa. Niin myös kak-
siseitsemättäkymmentä viik-
koa, joina kadut ja muurit
jälleen rakennetaan, vaikka
surkialla ajalla.

9:26 Ja kahden viikon peräs-
tä seitsemättäkymmentä
surmatahan Kristus, ja ei
enää ole. Ja päämiehen kan-
sa tulee ja kukistaa kaupun-
gin ja pyhän, niin että ne
loppuvat, niinkuin virran
kautta. Ja sodan loppuun
asti pitää sen hävitettynä
oleman.

9:27 Mutta hän monelle lii-
ton vahvistaa yhdessä vii-
kossa. Ja puolessa viikossa
lakkauttaa uhrin ja ruo-
kauhrin. Ja siipien tykönä
seisoo hävityksen julmuus.
Ja on päätetty, että se lop-
puun asti pitää hävitetty
oleman.

10 LUKU

10:1 Kolmantena Koreksen,
Persian kuninkaan vuonna,
ilmoitettiin Danielille, joka
myös Belsatsariksi kutsut-
tiin, totinen asia suuresta
sodasta. Ja hän ymmärsi sen
asian, ja ymmärrys oli hänel-
lä näyssä.

10:2 Siihen aikaan murehdin
minä Daniel kolme viikkoa.

10:3 En minä syönyt mitään
herkullista ruokaa. Liha ja
viina ei tullut minun suuhu-
ni, enkä ollenkaan voidellut
itsiäni siihen asti kuin kolme
viikkoa loppuneet olivat.

10:4 Neljäntenä päivänä

jällessä rakettaman: Christuxen
Förstin asti on seidzemen
wijcko ja caxi seidzemettä-
kymmendä wijcko/ nijn catut
ja muurit jällessä raketan/
waicka surkialla ajalla.

9:26 Ja cahden wijcon peräs-
tä seidzemettäkymmendä
surmatan Christus/ ja ei
enämbi ole. Ja Päämiehen
Canssa tule ja cukista Cau-
pungin ja Pyhän/ nijn että ne
loppuwat/ nijncuin wirran ca-
utta/ ja soloppun asti piti
sen hävitettynä oleman.

9:27 Mutta hän monelle lijton
wahwista yhdes wijcos/ ja
keskellä wijcko lacka uhri ja
ruocauhri/ ja sijpein tykönä
seiso häwityxen julmus/ ja on
päätetty/ että loppun asti
pitä häwitetty oleman.

X. Lucu

10:1 Colmandena Corexen
Persian Cuningan vuonna/
ilmoitettin Danielille/ joca
myös Belsazerixi cudzuttin/
jotakin joca tosi on/ ja suu-
rista asioista/ ja hän otti
nijstä waarin/ ja ymmärsi sen
näyn hywin.

10:2 Sijhen aican murhetin
minä Daniel colme wijcko.

10:3 En minä syönyt mitän
hercullista ruoca/ liha ja wij-
na ei tullut minun suuhuni/
engä woidellut idzeni/ sij-
henasti cuin colme wijcko
loppunet olit.

10:4 Neljäntenä päivänä

dentenäkymmenentenä neljän-tenä päivänä minä olin suuren virran, Hiddekelin, rannalla.

10:5 Minä nostin silmäni ja näin, ja katso: oli eräs mies, puettuna pellavavaatteisiin ja kupeet vyötettyinä Uufaan kullalla.

10:6 Hänen ruumiinsa oli kuin krysoliitti, hänen kasvonsa olivat kuin salaman leimaus, hänen silmänsä kuin tulisoihdut, hänen käsivartensa ja jalkansa kuin kiiltävän vasken välke; ja hänen sanojensa ääni oli kuin suuren kansanjoukon pauhina.

10:7 Ja minä, Daniel, yksin näin sen näyn, mutta miehet, jotka olivat minun kanssani, eivät näkyä nähneet; kuitenkin valtasi heidät suuri pelko, ja he pakenivat ja lymysivät.

10:8 Ja minä jäin yksin. Ja kun minä näin tämän suuren näyn, meni minulta kaikki voima; minun verevä muotoni muuttui kaamean näköiseksi, eikä minussa ollut voimaa mihinkään.

10:9 Ja minä kuulin hänen sanainsa äänen; ja kuullessani hänen sanainsa äänen minä vaivuin horrokseen kasvoilleni, kasvot maata vasten.

10:10 Ja katso, käsi kosketti minua ja ravisti minut hereille, polvieni ja kätteni varaan.

10:11 Ja hän sanoi minulle: "Daniel, sinä otollinen mies, ota vaari niistä sanoista, jotka minä sinulle puhun, ja

kolmattakymmentä ensimmäisessä kuussa olin minä sen suuren Hiddekelin virran tykönä.

10:5 Ja nostin silmäni ja näin ja katso, siinä seiso yksi mies liinasisissä vaatteissa, ja kultainen vyö oli hänen suolissansa.

10:6 Hänen ruumiinsa oli niinkuin turkos, hänen kasvonsa kuin pitkäisen tuli, hänen silmänsä niinkuin tulisoitot, hänen käsivartensa ja jalkansa niinkuin kiiltävä vaski, ja hänen puheensa ääni niinkuin suuri hyminä.

10:7 Ja minä Daniel näin sen näyn yksinäni, ja ne miehet, jotka minun tykönäni olivat, ei sitä nähneet. Kuitenkin tuli suuri pelko heidän päällensä, että he pakenivat ja lymyttivät heitänsä.

10:8 Ja minä jäin yksinäni ja näin tämän suuren näyn, ja ei minuun mitään väkeä jäänyt, ja minä tulin sangen rumaksi, ja ei minussa enää väkeä ollut.

10:9 Ja minä kuulin hänen puheensa äänen. Ja kuin minä kuulin hänen puheensa äänen, putosin minä näännyksiin kasvoilleni, ja minun kasvoni olivat maahan päin.

10:10 Ja katso, yksi käsi tarttui minuun ja autti minua ylös polvilleni ja minun kätteni päälle.

10:11 Ja sanoi minulle: Daniel, sinä otollinen mies. Ota näistä sanoista vaari, joita minä sinun kanssas puhun ja ojenna itses seisomaan,

colmattakymmendä ensimmäises Cuusa olin minä sen suuren Hidekelin weden tykönä.

10:5 Ja nostin silmäni/ ja näin/ ja cadzo: Sijnä seiso yxi mies silkisä/ ja culdainen vyö oli hänen suolisans.

10:6 Hänen ruumins oli nijncuin Turkos/ hänen caswons oli cuin pitkäisen tuli/ hänen silmäns olit nijncuin tulisoitot/ hänen käsiwartens ja jalcans nijncuin cuuma waski/ ja hänen puhens oli nijncuin suuri hyminä.

10:7 Ja minä Daniel näin sencaltaisen näyn yxinäni/ ja ne miehet jotca minun tykönäni olit/ ei sitä nähnet/ cuitengin tuli suuri pelco heidän päällens/ että he pakenit ja lymytit heidäns.

10:8 Ja minä jäin yxinäni/ ja näin tämän suuren näyn. Mutta ei minuun mitän väke jäänyt/ ja minä tulin sangen rumaxi/ ja ei minus enä väke ollut.

10:9 Ja minä cuulin hänen puhens/ ja cuin minä cuulin/ putoisin minä caswoilleni maahan.

10:10 Ja cadzo/ yxi käsi tartui minuun/ ja autti minua polwilleni/ ja minun kätteni päälle/

ja sanoi minulle:

10:11 Racas Daniel/ ota näistä sanoista waari/ jotca minä sinun cansas puhun/ ja

nouse seisomaan, sillä minut on nyt lähetetty sinun tykösi." Ja hänen puhuessansa minulle tämän sanan minä nousin vavisten.

10:12 Ja hän sanoi minulle: "Älä pelkää, Daniel, sillä ensimmäisestä päivästä asti, jona sinä taivutit sydämesi ymmärrykseen ja nöyryyteen Jumalasi edessä, ovat sinun sanasi tulleet kuulluiksi; ja sinun sanojesi tähden minä olen tullut.

10:13 Persian valtakunnan enkeliruhtinas seisoj vastustamassa minua kaksikymmentäyksi päivää, mutta katso, Miikael, yksi ensimmäisistä enkeliruhtinaista, tuli minun avukseni, sillä minä olin jäänyt yksin sinne, Persian kuningasten tykö.

10:14 Ja minä tulin opettamaan sinulle, mitä on tapahtuva sinun kansallesi päivien lopulla; sillä vielä tämäkin näky koskee niitä päiviä."

10:15 Ja hänen näitä minulle puhuessansa minä käänsin kasvoni maahan päin ja olin ääneti.

10:16 Ja katso, olento, ihmisten muotoinen, kosketti minun huuliani; silloin minä avasin suuni ja puhuin ja sanoin edessäni seisovalle: "Herrani, nähdessäni näyn valtasi minut tuska, ja minulta meni kaikki voima.

10:17 Ja kuinka voi herrani palvelija, tällainen kuin minä, puhutella sellaista, kuin minun herrani on? Sillä siitä asti ei minussa ole voimaa, tuskin

sillä minä olen sinun tykösi nyt lähetetty. Ja kuin hän tämän sanan minun kansani puhui, ojensin minä itseni ja vapaisin.

10:12 Ja hän sanoi minulle: Älä pelkää Daniel, sillä siitä ensimmäisestä päivästä, kuin sinä sydämeštäs pyysit tietää ja vaivasit sinuas sinun Jumalasi edessä, ovat sinun sanasi kuullut. Ja minä olen tullut sinun sanais tähden.

10:13 Mutta Persian valtakunnan päämies on ollut minua vastaan yhden päivän kolmattakymmentä. Ja katso; Mikael, yksi niistä ylimmäisistä päämiehistä, tuli minun avukseni, niin minä pysyin siellä Persian kuningasten tykönä.

10:14 Mutta nyt minä tulen neuvomaan sinua, kuinka sinun kansallesi viimeisinä aikoina tapahtuu, sillä näky pitää tapahtuman hetken ajan perästä.

10:15 Ja kuin hän näitä minun kanssani puhui, käänsin minä kasvoni maahan päin ja olin ääneti.

10:16 Ja katso, yksi ihmisen muotoinen rupesi minun huuliini, niin minä avasin suuni ja puhuin ja sanoin sille, joka seisoj minun edessäni: Minun herrani, minun jäseneni vapisevat siitä näystä, ja ei minussa ole enään ensinkään väkeä.

10:17 Ja kuinka taitaa minun herrani palvelia puhua minun herrani kanssa, ettei minussa ensinkään enään väkeä ole, eikä myös minussa enään henkeä ole.

ojenna idzes/ sillä minä olen sinun tygös nyt lähetetty. Ja cosca hän sencaltaista minun cansani puhui/ ojensin minä idzeni ja wapisin.

10:12 Ja hän sanoi minulle: Älä pelkä Daniel/ sillä sijtä ensimmäisestä päivästä/ cuin sinä sydämeštäs pyysit tietä/ ja waiwaisit sinuas sinun Jumalasi edes/ owat sinun sanasi cuultut/ ja minä olen tullut sinun tähtes.

10:13 Mutta Persian waldakunnan Försti on ollut minua wastian yhden päiwän colmattakymmentä/ ja cadzo/ Michael yxi nijstä ylimmäisistä Försteistä tuli minun awuxeni/ nijn minä pysyin Persian Cuningasten tykönä.

10:14 Mutta nyt minä tulen neuwoman sinua/ cuinga sinun Canssalles tästedes tapahtu. Sillä näky pitä tapahtuman hetken ajan perästä.

10:15 Ja cosca hän näitä minun cansani puhui/ käänsin minä caswoni maahan päin/ ja olin äneti.

10:16 JA cadzo/ yxi ihmisen muotoinen rupeis minun huulihin/ nijn minä awaisin suuni ja puhuin/ ja sanoin sille joca seisoj minun edessäni: Minun Herran/ minun jäseneni wapisewat sijtä näystä/ ja ei minussa ole sillen ensingän wäke.

10:17 Ja cuinga taita minun Herrani palwelia puhua minun Herrani cansa/ ettei minus ensingän enä wäke ole/ eikä myös minus enämbi henge

enää henkeäkään."

10:18 Silloin kosketti minua jälleen se ihmisen muotoinen ja vahvisti minua.

10:19 Ja hän sanoi: "Älä pelkää, sinä otollinen mies, rauha olkoon sinulle. Vahvistu! Vahvistu!" Ja hänen puhuesaan minulle minä vahvistuin ja sanoin: "Puhukoon herrani, sillä sinä olet minua vahvistanut."

10:20 Ja hän sanoi: "Tiedätkö, mitä varten minä olen tullut sinun tykösi? Nyt minä käyn jälleen sotimaan Persian enkeliruhtinasta vastaan, ja kun minä olen päässyt hänestä, niin katso: tulee Jaavanin enkeliruhtinas

10:21 Mutta minä ilmoitan sinulle, mitä on kirjoitettuna totuuden kirjassa. Eikä ole ketään muuta vahvistamassa minua heitä vastaan paitsi teidän enkeliruhtinaanne Miikael.

Daniel 11 LUKU

11:1 Ja minä seisoin meedialaisen Daarejaveksen ensimmäisenä hallitusvuotena häntä vahvistamassa ja suojelemassa."

11:2 Ja nyt minä ilmoitan sinulle totuuden: Katso, vielä nousee kolme kuningasta Persiassa, ja neljäs rikastuu kaikkia muita rikkaammaksi. Ja kun hän on vahvistunut rikkaudessaan, panee hän kaiken liikkeelle Jaavanin valtakuntaa vastaan.

11:3 Sitten nousee sankarikuningas; hän hallitsee suurella vallalla ja tekee, mitä

10:18 Niin rupesi taas minuun ihmisen muotoinen ja vahvisti minua.

10:19 Ja sanoi: Älä pelkää, sinä otollinen mies, rauha olkoon sinulle! Vahvista sinus ja rohkaise sinus! Ja kuin hän minun kanssani puhui, vahvistuin minä ja sanoin: Puhu minun herrani, sillä sinä olet minun vahvistanut.

10:20 Ja hän sanoi: Tiedätkö, minkä tähden minä olen tullut sinun tykösi? Nyt minä jälleen menen sotimaan Persian päämiehen kanssa. Mutta kuin minä menen pois, katso, niin tulee Grekan maan päämies.

10:21 Kuitenkin tahdon minä sinulle ilmoittaa, mitä kirjoitettu on, että se pitää totisesti tapahtuman. Ja ei kenkään ole, joka minua auttaa häntä vastaan, vaan teidän päämiehenne Mikael!

11 LUKU

11:1 Niin minä myös seisoin hänen kanssansa ensimmäisenä Dariuksen Mediläisen vuotena, auttamassa ja vahvistamassa häntä.

11:2 Ja nyt minä ilmoitan sinulle totuuden: Katso, kolme kuningasta pitää vielä Persiassa oleman, vaan neljäs saa enemmän rikkautta, kuin kaikki muut. Ja koska hän rikkaudessaansa väkeväksi tulee, nostaa hän kaikki Grekan valtakuntaa vastaan.

11:3 Sen perästä tulee voimallinen kuningas ja voimallisesti hallitsee. Ja mitä hän

ole?

10:18 Nijn rupeis taas minuun ihmisen muotoinen/ ja wahwisti minua/

ja sanoi:

10:19 Älä pelkä/ racas mies/ rauha olcon sinulle/ ole rohkia/ ole rohkia. Ja cosca hän minun cansani puhui: wahwistin minä idzeni/ ja sanoin: puhu minun Herran/ sillä sinä olet minun wahwistanut.

10:20 Ja hän sanoi: tiedätkös mingä tähden minä olen tullut sinun tygös? Nyt minä jällens menen sotiman Persian Förstiä watan. Mutta cosca minä menen pois/ cadzo/ nijn tule Grekin maan Försti.

10:22 Cuitengin tahdon minä sinulle ilmoittaa/ mitä kirjoitettu on/ se pitää totisest tapahtuman.

11:1 Ja ei kengän ole/ joca minua autta händä watan/ waan teidän Förstin Michael/

XI. Lucu

sillä minä myös seisoin hänen cansans/ ensimmäisnä Dariuxen vuonna Medist/ auttamas ja wahwistamas händä.

11:2 Ja nyt minä ilmoitan sinulle/ mitä totisest tapahtuman pitä. Cazo/ Kolme kuningast pitä Persias oleman/ waan se neljäs saa enemmän rikkautta/ cuin caicki muut/ Ja cosca hän rickahin on/ nosta hän caicki Grekin maan waltacunta watan.

11:3 SEn perän tule yxi voimallinen Cuningas/ ja voimallisest hallidze/ ja mitä

tahtoo.

11:4 Mutta juuri kun hän on noussut, hajoaa hänen valtakuntansa ja jakautuu neljään taivaan tuuleen. Se ei joudu hänen jälkeläisilleen eikä ole niin mahtava kuin hänen hallitessaan. Sillä hänen valtakuntansa kukistuu ja joutuu muille, ei heille.

11:5 Ja Etelän kuningas on voimistuva sekä yksi hänen ruhtinaistaan; tämä on voimistuva vielä enemmän kuin hän, ja hänen valtansa on oleva suuri valta.

11:6 Ja vuosien kuluttua he tekevät keskenään liiton, ja Etelän kuninkaan tytär menee Pohjan kuninkaan tykö saadakseen aikaan sopimuksen. Mutta häneltä menee hänen käsivartensa voima; eikä pysy Pohjan kuningas, ei hänen käsivartensa. Ja tytär itse annetaan alttiiksi ja ne, jotka olivat hänet tuoneet, ja hänen isänsä ja se, joka häntä aikoinaan auttoi.

11:7 Sitten hänen juurtensa vesoista nousee eräs hänen sijaansa ja tulee sotajoukkoa vastaan, tulee Pohjan kuninkaan linnoitukseen ja tekee heille mielensä mukaan ja on väkevä.

11:8 Myöskin heidän jumalansa ja valetut kuvansa ja kallisarvoiset astiansa, hopeat ja kullat hän vie saaliinansa Egyptiin; sitten hän muutamia vuosia pysyy Pohjan kuninkaasta erillään.

11:9 Tämä hyökkää Etelän kuninkaan valtakuntaan, mut-

tahtoo, sen hän tekee.

11:4 Ja kuin hän korkeimmalle joutunut on, särjetään hänen valtakuntansa ja jetaan neljään taivaan tuuleen. Ei hänen jälkeen tulevaisillensa eikä senkaltaisella voimalla, mikä hänellä ollut on, sillä hänen valtakuntansa hävitetään, ja tulee muiden osaksi.

11:5 Ja etelän kuningas, joka yksi hänen päämiehistänsä on, tulee voimalliseksi. Mutta häntä vastaan tulee myös yksi väkeväksi ja hallitsee, jonka valta on suuri.

11:6 Mutta monikahtain vuotten jälkeen yhdistävät he itsensä toinen toisensa kanssa. Ja etelän kuninkaan tytär tulee pohjan kuninkaan tykö ystävyyttä tekemään. Mutta ei hän pysy käsivarren voimassa. Eikä hänen käsivartensa ole pysyväinen, vaan hän hyljätään niiden kanssa, jotka hänen tuoneet ovat ja sen kanssa, joka hänen siittänyt on ja niiden kanssa, jotka hänen hetkeksi aikaa vahvistaneet olivat.

11:7 Mutta vesa tulee hänen suvustansa, joka tulee sotajoukon voimalla ja menee pohjan kuninkaan vahvoihin paikkoihin ja toimittaa ja voittaa.

11:8 Ja vie pois heidän jumalansa ja ruhtinaansa ja kalliit kappaleensa hopian ja kullan Egyptiin ja menestyy monikahdat vuodet pohjan kuningasta vastaan.

11:9 Ja kuin etelän kuningas on vaeltanut hänen valtakuntansa lävitse, palajaa

hän tahto/ sen hän teke.

11:4 Ja cuin hän korkeimmalle joutunut on/ särjetän hänen waldacundans/ ja hän jaca idzens neljään taiwan tuuleen/ ei hänen jälkentulevaisillens/ eikä sencaltaisella woimalla/ cuin hänellä ollut on/ sillä hänen waldacundans häwitetään/ ja tule muiden osaxi.

11:5 JA etelän Cuningas/ joca yxi hänen Försteistäns on/ tule woimallisexi/ mutta händä wastian tule myös yxi wäkewäxi/ ja hallidze/ jonga walda on suuri.

11:6 Mutta monikahtain wuotten jälkeen/ yhdistäwät he idzens toinen toisens cansa/ ja Cuningan tytär etelästä/ tule Pohjan Cuningan tygö ystäwyttä tekemän. Mutta ei hän pysy käsiwarren woimas/ eikä hänen siemenens ole pysywäinen. Waan hän hyljätän nijden cansa jotca hänen weit/ ja lasten cansa/ ja nijden cansa/ jotca hänen hetkexi aica wahwistanet olit.

11:7 Mutta wesa tule hänen sugustans/ joca tule sotajoucon woimalla/ ja mene Pohjan Cuningan wahwoin paickoin/ ja toimitta ja woitta.

11:8 Ja wie pois heidän jumalans ja cuwans ja callit cappelens/ hopian ja cullan Egyptijn/ ja menesty monikahdat wuodet pohjan Cuningasta wastian.

11:9 Ja cosca hän on waeldanut hänen waldacundans

ta palajaa takaisin maahansa. hän omalle maallensa.

11:10 Ja hänen poikansa varustautuvat ja kokoavat suuret sotavoimat. Ja hän hyökkää ja kuohuu ja tulvii, hän tulee toistamiseen ja tunkeutuu hänen linnoitukseensa asti.

11:11 Silloin Etelän kuningas kiukustuu ja lähtee sotimaan häntä vastaan, Pohjan kuningasta vastaan. Tämä nostattaa suuren joukon, mutta se joukko joutuu hänen valtaansa.

11:12 Ja kun se joukko on raivattu pois, paisuu hänen sydämensä. Hän kaataa kymmeniä tuhansia, mutta ei ole kyllin vahva.

11:13 Pohjan kuningas nostattaa jälleen joukon, entistä suuremman, ja muutaman ajan, muutaman vuoden kulluttua hyökkää suurella sotavoimalla ja runsailla varustuksilla.

11:14 Niinä aikoina monet nousevat Etelän kuningasta vastaan; ja sinun omasta kansastasi nousee väkivallan miehiä, että näky kävisi toteen, mutta he itse lankeavat.

11:15 Ja Pohjan kuningas hyökkää ja luo vallin ja valloittaa varustetun kaupungin. Eivät kestä Etelän käsivarret, ei sen valioväki, ei ole sillä voimaa seisoa vastaan.

11:16 Ja hän, joka hyökkää sitä vastaan, tekee, mitä tahtoo, eikä kukaan voi seisoa häntä vastaan. Hän asettuu lhanaan maahan, ja hävitys

11:10 Vaan hänen poikansa vihastuvat ja kokoovat suuren sotajoukon, ja yksi tulee ja menee edeskäsin niinkuin virta ja taas kehoittaa muut vihaan valtakuntaansa vastaan.

11:11 Silloin julmistuu etelän kuningas ja menee ulos ja sotii pohjan kuningasta vastaan ja kokoo niin suuren joukon, että toinen joukko hänen käsiinsä annetaan.

11:12 Ja hän vie pois sen suuren joukon ja paisuttaa sydämensä, että hän on lyönyt niin monta tuhatta maahan. Mutta ei hän siitä väkemmäksi tule.

11:13 Sillä pohjan kuningas tulee jälleen ja kokoo suuremman joukon kuin entinen oli. Ja monikahtain vuotten perästä tulee hän kaiketi suuren sotajoukon ja paljon tavaran kanssa.

11:14 Ja siihen aikaan asettaa moni itsensä etelän kuningasta vastaan. Korottavat myös muutamat huikentelevaiset sinun kansastas itsensä ja täyttävät näyn ja lankeevat.

11:15 Niin pohjan kuningas tulee ja tekee vallit ja voittaa vahvat kaupungit ja etelän käsivarret. Ja hänen paras väkensä ei voi seisoa eikä yhtään voimaa vastaan seisoa.

11:16 Vaan hän, kuin hän tulee hänen tykönsä, tekee tahtonsa jälkeen. Ja ei kenkään taida seisoa hänen edessänsä. Ja hän tulee myös siihen ihanaiseen

läpidzen/ palaja hän omalle maallens.

11:10 Waan hänen poicans wihastuwat/ ja suuren sotajoucon cocowat/ ja yxi tule ja mene edeskäsin nijncuin wirta/ ja taas kehoitta muut wihaan hänen waldacundans wastan.

11:11 Silloin julmistu etelän Cuningas/ ja mene/ ja soti pohjan Cuningasta wastan/ ja coco sencaltaisen suuren joucon/ että se toinen joucko hänen käsihins annetan/

ja hän wie pois sen joucon. 11:12 Sijtä hänen sydämens paisu/ että hän on lyönyt nijn monda tuhatta maahan/ mutta ei hän sentähden woi-ta.

11:13 Sillä Pohjan Cuningas/ coco jällens suuremman joucon kuin endinen oli/ ja monicahtain vuotten perästä mene hän sinne/ suuren sotajoucon ja tawaran cansa.

11:14 Ja siihen aican asetta moni idzens etelän Cuningasta wastan/ corgottawat myös muutamat huikendelewaiset sinun Canssastas idzens ja täyttävät Prophetian.

11:15 Ja nijn mene pohjan Cuningas/ ja teke wallit/ ja woitta wäkewät Caupungit/ ja etelän käsiwarret ei woi warjella/ ja hänen paras wäkens ei woi seiso wastan.

11:16 Waan hän/ cosca hän tule hänen tygöns/ teke hänen tahtons/ ja ei kengän taida seiso händä wastan.

11:17 Hän tule myös siihen

<p>tulee hänen kätensä kautta.</p>	<p>maahan ja hävittää sen kätensä kautta.</p>	<p>ihanaiseen maahan/ ja täyttää hänen kätensä kautta.</p>
<p>11:17 Ja nyt hän aikoo hyökätä valtakuntansa koko voimalla; mutta sopimus on hänellä mielessä, ja hän saa sen aikaan. Hän antaa hänelle yhden tyttärästään, tälle turmioksi. Mutta siitä ei tule pysyväistä eikä ole hänelle etua.</p>	<p>11:17 Ja kääntää kasvonsa tullaksensa kaiken valtakuntansa voimalla. Mutta hän sopii hänen kanssansa ja antaa tyttärensä hänelle emännäksi, että hän hänen hävittäisi. Mutta ei se menesty hänelle, eikä siitä mitään tule.</p>	<p>Ja kääntä kasvons tullaxens caiken waldacundans woimalla. Mutta hän sopi hänen cansans/ ja anda tyttärens hänelle emännäxi/ että hän hänen häwitäisi/ mutta ei se menesty hänelle/ eikä siitä mitään tule.</p>
<p>11:18 Sitten hän kääntyy rantaamaita vastaan ja ottaa valtaansa monet. Mutta eräs sotapäällikkö tekee hänen herjauksistaan lopun ja koskaa hänelle hänen herjauksensa.</p>	<p>11:18 Sitte kääntää hän itsensä luotoja vastaan ja monta niistä voittaa. Vaan päämies opettaa hänen häpiällä lakkaamaan, ettei häntä enää häpäisisi.</p>	<p>11:18 Sijtte kääntä hän idzens Luotoja wastian/ ja monda nijstä woitta. Waan yxi Försti opetta hänen häpiällä lackaman/ ettei hän händä enä häwäisis.</p>
<p>11:19 Silloin hän kääntyy oman maansa linnoituksiin, mutta kompastuu ja kaatuu, eikä häntä enää ole.</p>	<p>11:19 Ja niin hän jälleen palajaa maansa linnoihin ja loukkaa itsensä ja lankee, ettei häntä enään löydetä.</p>	<p>11:19 Ja nijn hän jällens palaja hänen waldacundans maahan/ ja loucka idzens ja lange/ ettei händä custacan enä löytä.</p>
<p>11:20 Ja hänen sijaansa nousee eräs, joka antaa veronvaatijan käydä läpi valtakunnan ihanimman maan. Mutta muutamien päivien kulluttua hänet tuhotaan, ei kuitenkaan vihan väellä eikä sodalla.</p>	<p>11:20 Ja hänen siaansa tulee se, joka vaatian antaa käydä ympäri valtakunnalle kunniaksi. Mutta muutamain päiväin perästä hän särjetään; ei kuitenkaan vihan eikä sodan kautta.</p>	<p>11:20 Ja hänen siaans tule/ joca istu Cuningalises cunnias/ nijncuin tyly ihminen/ mutta muutamain päiwäin perästä hän särjetän/ ei cuitengan wihan eikä sodan kautta.</p>
<p>11:21 Ja hänen sijaansa nousee kelvoton, joka ei ollut saapa kuninkaan arvoa. Hän tulee keskellä rauhaa ja anastaa juonilla kuninkuuden.</p>	<p>11:21 Hänen siaansa tulee kelvotoin mies, jolle kuninkaallinen kunnia ei ollut aiottu. Hän tulee ja menestyy ja saa valtakunnan makeilla sanoilla.</p>	<p>11:21 Hänen siaans tule kelwotoin mies/ jolle Cuningalinen cunnia ei aiwoittu ollut. Hän tule ja menesty/ ja saa waldacunnan makioilla sanoilla.</p>
<p>11:22 Ja sotajoukkojen tulva huuhtoutuu pois hänen edestänsä ja menee murskaksi, niin myös liiton ruhtinas.</p>	<p>11:22 Ja käsivarret, jotka niinkuin virta juoksevat, hänen edessänsä virralla voitetaan ja särjetään. Niin myös se päämies, jonka kanssa liitto tehty oli.</p>	<p>11:22 Ja käsiwarret (jotca nijncuin wirta juoxe) hänen edesäns nijn wirralla woitetan ja särjetän/ nijn myös se Försti/ jonga cansa lijtto tehty oli.</p>
<p>11:23 Siitä saakka kun liittoudutaan hänen kanssansa, hän harjoittaa petosta. Hän</p>	<p>11:23 Sillä sittekuin hän hänen kanssansa itsensä yhdistänyt on, tekee hän kavalasti häntä vastaan ja menee</p>	<p>11:23 Sillä sijtte cuin hän hänen cansans idzens yhdistänyt on/ teke hän cawalasta</p>

lähtee liikkeelle ja saa ylival-
lan vähällä väellä.

11:24 Keskellä rauhaa hän
hyökkää maakunnan lihavim-
piin seutuihin ja tekee, mitä
eivät hänen isänsä eivätkä
hänen isiensä isät olleet teh-
neet: ryöstösaalista ja tava-
raa hän jakelee omilleen; ja
linnoituksia vastaan hän han-
kitsee juoniansa, säädettyyn
aikaan asti.

11:25 Ja hän panee liikkeelle
voimansa ja rohkeutensa Ete-
län kuningasta vastaan, hyö-
käten suurella sotajoukolla.
Mutta Etelän kuningas varus-
tautuu sotaan suurella ja ylen
väkevällä sotajoukolla. Hän ei
kuitenkaan kestä, sillä häntä
vastaan hankitaan juonia.

11:26 Ja ne, jotka syövät
hänen pöydästä, tuhoavat
hänet, ja hänen sotajoukkon-
sa huuhdotaan pois, ja on
paljon kaatuneita ja haavoit-
tettuja.

11:27 Ja kumpaisellakin ku-
ninkaalla on paha mielessä
toistansa vastaan. Samassa
pöydässä he puhuvat valhet-
ta; mutta se ei onnistu; sillä
säädetty aika ei ole vielä lo-
pussa.

11:28 Silloin hän palaa maa-
hansa paljoine tavaroineen,
mieltien hankkeita pyhää liit-
toa vastaan; hän toteuttaa ne
ja palaa maahansa.

11:29 Määräaikana hän hyök-
kää jälleen Etelämaahan, mut-

ylös ja vähällä väellä itsensä
vahvistaa.

11:24 Ja hän menestyy, että
hän parhaisiin maan kau-
punkeihin tuleva on ja niitä
tekee, joita ei hänen isänsä
eikä esivanhempansa tehdä
taitaneet. Heidän ryöstämi-
sensä, saaliinsa ja tavaransa
hän hajoittaa ja ajattelee
juoniansa heidän linnojansa
vastaan kauvan aikaa.

11:25 Ja hän kehoittaa voi-
mansa ja sydämensä etelän
kuningasta vastaan suurella
sotajoukolla. Silloin etelän
kuningas tulee kehoitetuksi
sotaan suuren, väkevän so-
tajoukon kanssa. Mutta ei
hän voi pysyä, sillä häntä
vastaan pidetään juonia.

11:26 Ja juuri ne, jotka hä-
nen leipäänsä syövät, autta-
vat häntä turmelukseen ja
hänen joukkoansa sorta-
maan, että sangen paljon
lyödyksi tulee.

11:27 Ja molempain kunin-
gasten sydän ajattelee, kuin-
ka he toinen toisellensa va-
hinkoa tekisivät. Ja yhden
pöydän tykönä petollisesti
toinen toisensa kanssa pu-
huvat, vaan ei se menesty,
sillä loppu on vielä toiseksi
ajaksi määrätty.

11:28 Ja hän menee taas
kotiansa suurella tavaralla,
ja asetta sydämensä sitä
pyhää liittoa vastaan. Siinä
hän jotakin toimittaa ja niin
hän menee kotia omalle
maallensa.

11:29 Määrätyllä ajalla me-
nee hän jälleen etelään päin,
mutta ei hänelle menesty toi-

händä vastaan/ ja mene ylös
ja vähällä väellä hänen voit-
ta.

11:24 Ja hän menesty/ että
hän parhaisin maan Caupun-
geihin tulewa on/ ja niijn toi-
mitta ettei hänen Isäns ja
esivanhembans tehdä taitanet
ryöstämisellä/ häwittämisellä
ja saalilla/ ja pyrki caickein
wahwimbain Caupungeiden
perän cauwan aica.

11:25 JA hän kehoitta hänen
wäkens ja sydämens pohjan
Cuningasta vastaan/ suurella
sotajoucolla. Silloin etelän
Cuningas tule kehoitetuxi so-
taan/ suuren wäkewän sota-
joucon cansa/ mutta ei hän
woi pysyä.

11:26 Sillä händä vastaan
tehdän petos.

Ja juuri ne jotca hänen lei-
päns syöwät/ auttawat händä
turmeluxeen/ ja hänen
jouckons sortaman/ että
sangen paljo lyödyxi tule.

11:27 Ja molembain Cunin-
gasten sydämet ajattelewat/
cuinga he toinen toisellens
wahingota tekisit/ ja cuiten-
gin yhden pöydän tykönä
petollisest toinen toisens
cansa puhuwat/ waan ei se
menesty/ sillä loppu on wielä
toisexi ajaxi määrätty.

11:28 Sen peräst mene hän
taas cotians suurella tawaral-
la/ ja asetta sydämens sitä
pyhä lijtto vastaan: sijnä hän
jotakin toimitta/ ja niijn hän
mene cotia omalle maallens.

11:29 Senjälken mene hän
tilalla etelän päin/ mutta ei

ta tällä viimeisellä retkellä ei käy niinkuin ensimmäisellä.

11:30 Häntä vastaan hyökkäävät kittiläisten laivat, ja hän menettää rohkeutensa, kääntyy takaisin ja purkaa kiukkunsa pyhää liittoa vastaan. Kotiin palattuaan hän suo huomiota niille, jotka hylkäävät pyhän liiton.

11:31 Hänen lähettämänsä sotajoukot nousevat ja häväisevät pyhäkön linnoituksiin, poistavat jokapäiväisen uhrin ja asettavat sinne hävityksen kauhistuksen.

11:32 Ja liitonrikkajat hän viettelee luopumukseen houkutuksillaan, mutta niitten joukko, jotka tuntevat Jumalansa, pysyy lujana ja tekee tehtävänsä.

11:33 Ja taidolliset kansan seassa opettavat monta, mutta heitä sorretaan miekalla, tulella, vankeudella ja ryöstöllä, jonkun aikaa.

11:34 Ja keskellä sortoa heille suodaan pieni menestys, ja monet liittyvät heihin teeskennellen.

11:35 Ja taidollisista jotkut kompastuvat, että heidän joukkonsa koeteltaisiin, seuloitettiin ja puhdistettiin lopun ajaksi, sillä vielä kestää, ennenkuin määräaika on.

11:36 Ja kuningas tekee, mitä hän tahtoo, ja korottaa itsensä ja uhittelee jokaista jumalaa, itse jumalien Jumalaa vastaan hän puhuu kauheita. Ja hän menestyy, kunnes vihan aika on lopussa;

sella erällä, niinkuin ensimmäisellä.

11:30 Sillä Kittimistä tulevat haahdet häntä vastaan, niin että hän epäilee ja palajaa ja vihastuu sitä pyhää liittoa vastaan. Ja menestyy ja kääntää itsensä ja suostuu niihin, jotka pyhän liiton hylkäävät.

11:31 Ja hänen käsivartensa pitää hänen puolestansa seisoman. Ne saastuttavat pyhän vahvistuksen ja saattavat pois jokapäiväisen uhrin ja nostavat hävityksen kauhistuksen.

11:32 Ja hän saattaa liiton rikkajat ulkokullatuksi makeilla sanoilla. Mutta se kansa, joka Jumalansa tuntee, rohkaisee itsensä ja menestyy.

11:33 Ja ne ymmärtäväiset kansan seassa opettavat monta. Sentähden heitä vainotaan miekalla, tulella, vankiudella ja ryöstämisellä kauvan aikaa.

11:34 Ja kuin he niin kaatuivat, tapahtuu heille kuitenkin vähä apua. Mutta monta menevät heidän tykönsä petollisesti.

11:35 Ja ymmärtäväisistä muutamat lankeevat, että he koeteltaisiin, puhtaaksi ja selkiäksi tulisivat siihenasti, että loppu tulee, sillä se viipyy vielä määrättyyn aikaan asti.

11:36 Ja kuningas tekee, mitä hän tahtoo ja korottaa itsensä ja ylentää itsensä kaikkia vastaan, mikä Jumalalla on. Ja puhuu hirmuisesti jumalain Jumalaa vastaan. Ja se on hänelle menestyvä siihenasti kuin viha täyte-

hänen menesty toisella erällä/ niinkuin ensimmäisellä.

11:30 Sillä Chitimist tulevat haahdet häntä vastaan/ niin että hän epäilee/ ja palaja. 11:31 Silloin hän julmistu sitä pyhä liitto vastaan/ ja menestyy/ ja cadzo ymbärillens/ ja coco tygöns/ jotca sen pyhän liiton hyljäwät.

Ja hänen käsiwartens pitää sijinä oleman/ ne saastuttawat Pyhän wahwistuxes/ ja saattawat pois jocapäiwäisen uhrin/ ja nostawat häwityxen cauhistuxen.

11:32 Ja hän teeskele ja anda hywiä sanoja jumalattomille/ jotca liiton rickowat.

11:33 MUtta se Canssa/ joca heidän Jumalans tunde/ rohwise idzens ja menesty.

Ja ne ymmärtäväiset Canssan seas opettawat monda/ sentähden heitä wainotan miecalla/ tulella/ fangiudella ja ryöstämisellä/ cauwan aica.

11:34 Ja cosca he niijn caatuwat/ tapahtui heille cuitengin vähä apua: mutta monda menewät heidän tygöns petollisest.

11:35 Ja ymmärtäväisistä muutamat langewat/ että he coeteldaisin/ puhtaxi/ ja selkiäxi tulisit/ siihenasti että loppu tule. Sillä wielä nyt toinen aica on käsis.

11:36 Ja Cuningas teke mitä hän tahto/ ja hän corgotta idzens ja ylönda idezns caickia watan cuin Jumalaa on. Ja hän puhu hirmuisest jumalain Jumalata watan/ ja se on hänelle menestywä/

sillä mikä on säädetty, se tapahtuu.

11:37 Hän ei välitä isäinsä jumalista, ei naisten lempijumalasta, eikä hän välitä mistään muustakaan jumalasta, sillä hän uhittelee niitä kaikkia.

11:38 Mutta sen sijaan hän kunnioittaa linnoitusten jumalaa. Sitä jumalaa, jota hänen isänsä eivät tunteneet, hän kunnioittaa kullalla ja hopealla, kalliilla kivillä ja muilla kalleuksilla.

11:39 Ja tätä hän tekee vahvoille linnoituksille - hän vieraine jumaliseen. Niille, jotka hän omikseen tuntee, hän osoittaa suurta kunniaa ja panee heidät monien hallitsijaksi ja jakaa heille maata palkaksi.

11:40 Mutta lopun ajalla Etelän kuningas iskee yhteen hänen kanssansa. Ja Pohjan kuningas käy tämän kimpun vaunuilla ja ratsuilla ja monilla laivoilla, hyökkää hänen maihinsa, tulvana leviten niiden ylitse.

11:41 Hän hyökkää myös Ihanan maahan, ja monta kaatuu. Mutta hänen kädestänsä pelastuvat nämä: Edom ja Moab ja ammonilaisten pääosa.

11:42 Ja hän ojentaa kätensä maita kohti; Egyptin maa ei ole säästyvä.

11:43 Hän valtaa kulta- ja hopea-aarteet ja kaikki Egyptin kalleudet, ja liibyalaiset ja

tään, sillä se on päätetty, kuinka kauvan se on olewa.

11:37 Isäinsä Jumalaa ei hän tottele, eikä vaimoin rakkautta. Eli ei yhdestäkään Jumalasta lukua pidä, sillä kaikkia vastaan hän itsensä korottaa.

11:38 Mutta jumalaansa Maosimia hän palvelee paikallansa, sitä jumalaa, josta ei hänen isänsä mitään tietäneet, pitää hänen kunnioittaman kullalla, hopiolla, kalliilla kivillä ja kauniilla kalleuksilla.

11:39 Ja hän on niille, jotka häntä auttavat Maosimia vahvistamaan, sen muukalaisen jumalan kanssa, jonka hän valinnut on, suuren kunnian tekevä. Ja asetta heitä monen herraksi ja jakaa heille maan palkaksi.

11:40 Ja lopun ajalla pitää etelän kuninkaan hänen kanssansa puskeleman. Ja pohjoisen kuninkaan pitää äkisti karkaaman häntä vastaan rattailla, ratsasmiehillä ja monella haahdella. Ja hänen pitää maakuntiin sisälle menemän ja haaskaaman ja vaeltaman lävitse.

11:41 Ja ihanaan maahan tuleman, ja monta pitää lankeeman. Mutta nämät pitää hänen kädestänsä pääsemän: Edom, Moab ja Ammonin lasten esikoiset.

11:42 Ja hänen pitää kätensä maakuntiin ojentaman ja ei Egyptinkään maan pidä häneltä pääsemän.

11:43 Vaan hänen pitää omistaman itsellensä kullaa ja hopian ja kaiken Egyptin

sijhenasti cuin wiha täytetän: sillä se on päätetty/ cuinga cauwan se on olewa.

11:37 Hänen Isäinsä Jumalata ei hän tottele/ eikä vaimoin rakkautta/ eli yhdestäkään Jumalasta lucua pidä: Sillä caickia wastan hän idzens corgotta.

11:38 Mutta hänen oma jumalatans Maosimi hän palwelle: Sitä jumalata/ josta ei hänen Isänsä mitään tietäneet/ pitää hänen cunnioittaman/ cullalla/ hopiolla/ calleilla kiwillä/ ja cauneilla caluilla.

11:39 Ja hän on niille/ jotca händä auttavat Maosimi wahwistaman/ sen muucalaisen jumalan cansa/ jonga hän walinnut on/ suuren cunnian tekewä. Ja asetta heitä monen Herraxi/ ja jaca heille maan palcaxi.

11:40 JA lopusa pitää etelän Cuningan hänen cansans puskeleman/ ja pohjaisen Cuningan pitää äkist carcajan händä wastan/ rattailla/ radzasmiehillä/ ja monilla haaxilla. Ja hänen pitää maille menemän/ haascaman ja waeldaman läpidze.

11:41 Ja hänen pitää ihanaan maahan tuleman/ ja monda surmatan.

11:42 Mutta nämät pitää hänen kädestänsä pääsemän/ Edom/ Moab/ ja Ammonin lasten esikoiset.

Ja hänen pitää woimans maihin lähettämän/ ja ei Egyptinkään pidä häneldä pääsemän.

11:43 Waan hänen pitää omistaman idzellens/ cullan ja hopian/ ja caiken Egyptin

etiopialaiset liittyvät häntä seuraamaan.

11:44 Mutta sanomat idästä ja pohjoisesta säikädyttävät häntä, ja hän lähtee täynnä kiukkua hävittämään monia ja vihkimään heitä tuhon omiksi.

11:45 Hän pystyttää hoviteltansa meren ja pyhäkön ihanan vuoren välille. Mutta hänen loppunsa tulee, eikä häntä kukaan auta.

Daniel 12 LUKU

12:1 Siihen aikaan nousee Miikael, se suuri enkeliruh-tinas, joka seisoo sinun kansasi lasten suojana. Ja se on oleva ahdistuksen aika, jonka kaltaista ei ole ollut siitä saakka, kuin kansoja on ollut, hamaan siihen aikaan asti. Mutta siihen aikaan pelastetaan sinun kansasi, kaikki, jotka kirjaan kirjoitetut ovat.

12:2 Ja monet maan tomussa makaavista heräjävät, toiset iankaikkiseen elämään, toiset häpeään ja iankaikkiseen kauhistukseen.

12:3 Ja taidolliset loistavat, niinkuin taivaanvahvuus loistaa, ja ne, jotka monta vanhurskauteen saattavat, niinkuin tähdet, aina ja iankaikkisesti.

12:4 Mutta sinä, Daniel, lukitse nämä sanat ja sinetöi tämä kirja lopun aikaan asti. Monet sitä tutkivat, ja ymmärrys lisääntyy.

12:5 Ja minä, Daniel, näin, ja katso, siellä seisoi kaksi muuta, toinen virran täällä rannal-

tavaran. Lybian ja Ethiopian pitää häntä seuraaman.

11:44 Mutta sanoma idästä ja pohjasta pitää häntä peljättämän. Ja hän käy ulos suuressa vihassa monta kadottamaan ja hukuttamaan.

11:45 Ja hänen pitää majansa asettaman kahden meren välille, sen ihanan pyhän vuoren tykö siihen asti kuin hänen loppunsa tulee, ja ei kenkään häntä auta.

12 LUKU

12:1 Silloin nousee suuri päämies Mikael, joka sinun kansas lasten edessä seisoo, sillä surkia aika on tuleva, jonka kaltaista ei ikänä ole ollut sittekuin ihmiset rupe-sivat olemaan, hamaan tähän aikaan asti. Sillä ajalla sinun kansas vapahdetaan. Kaikki, jotka kirjassa kirjoitetut ovat.

12:2 Ja monta, jotka maan tomussa makaavat, heräjävät, muutamat ijankaikkiseen elämään, ja muutamat ijankaikkiseen pilkkaan ja häpiään.

12:3 Mutta opettajat paistavat, niinkuin taivaan kirkkaus, ja jotka monta opettavat vanhurskauteen, niinkuin tähdet alati ja iankaikkisesti.

12:4 Ja sinä Daniel, peitä nämät sanat ja sulje kirjaan hamaan viimeiseen aikaan asti. Siloin pitää sen tykö monta tuleman ja suuren ymmärryksen löytämän.

12:5 Ja minä Daniel näin ja katso, kaksi muuta seisoi siellä, toinen täällä virran

tavaran/ Lybian ja Ethiopian pitä händä seuraman.

11:44 MUtta sanoma idästä ja pohjaisesta pitä händä peljättämän/ ja hän käy ulos suurella julmudella/ ajatellen monda cadotta ja hucutta.

11:45 Ja hänen pitä majans asettaman cahden meren wälille/ sen ihanan pyhän vuoren tygö. Sijhenasti cuin hänen loppuns tule/ ja ei ken-gän händä auta.

XII. Lucu

12:1 Silloin nouse se suuri Försti Michael/ joca sinun Canssas edes seiso. Sillä yxi surkia aica on tulewa/ jonga caltainen ei ikänäns ollut ole/ sijttecuin ihmiset rupeisit oleman/ haman sijhen aican asti. Sillä ajalla sinun Canssas wapahdetan/ caicki jotca kirjas kirjoitetut owat.

12:2 Ja monda/ jotca maan tomus macawat/ heräjäwät/ muutamat ijancaickiseen elämään/ ja muutamat ijancaic-kiseen pilckan ja häpiään.

12:3 Mutta opettajat paistawat/ nijncuin taiwan kirckaus/ ja jotca monda opettawat wanhurscauten/ nijncuin tähdet alati ja ijancaickisest.

12:4 Ja sinä Daniel peitä nämät sanat/ ja sulje nämät kirjoituxet haman wijmeisen aican. Silloin pitä sen tygö monda tuleman/ ja suuren ymmärryxen löytämän.

12:5 JA minä Daniel näin/ ja cadzo/ caxi muuta seisoi siellä/ toinen täällä wirran

la, toinen virran tuolla rannalla.

12:6 Ja toinen sanoi pellavapukuiselle miehelle, joka oli virran vetten yläpuolella:

"Kuinka kauan on vielä näiden ihmeellisten asiain loppuun?"

12:7 Ja minä kuuntelin pellavapukuista miestä, joka oli virran vetten yläpuolella, ja hän nosti oikean ja vasemman kätensä taivasta kohti ja vannoi hänen kauttansa, joka elää iankaikkisesti: "Siihen on vielä aika, kaksi aikaa ja puoli aikaa. Ja kun pyhän kansan yhden osan hajotus on loppunut, silloin nämä kaikki täyttyvät."

12:8 Ja minä kuulin, mutta en ymmärtänyt, ja minä sanoin: "Herrani, mikä on oleva näitten päätös?"

12:9 Niin hän sanoi: "Mene, Daniel, sillä ne sanat pysyvät lukittuina ja sinetöityinä lopun aikaan asti.

12:10 Monet puhdistetaan, kirkastetaan ja koetellaan, mutta jumalattomat pysyvät jumalattomina, eikä yksikään jumalaton ymmärrä tätä, mutta taidolliset ymmärtävät.

12:11 Ja siitä ajasta, jolloin jokapäiväinen uhri poistetaan ja hävityksen kauhistus asetetaan, on oleva tuhat kaksisataa yhdeksänkymmentä päivää.

12:12 Autuas se, joka odottaa ja saavuttaa tuhat kolmesataa kolmekymmentä viisi päivää.

reunalla ja toinen toisella virran reunalla.

12:6 Ja hän sanoi sille miehelle, joka oli liiniaisilla vaatteilla puetettu, joka seisoi ylempänä virtaa: Koska näiden ihmetten loppu tulee?

12:7 Niin minä otin hänestä vaarin, joka liiniaisilla vaatteilla puetettu oli, joka seisoi ylempänä virtaa. Ja hän nosti oikian ja vasemman kätensä taivaasen päin ja vannoi sen kautta, joka ijankaikkisesti elää, että sen pitää ajan, ja muutamat ajat ja puolen aikaa viipymän. Ja kuin pyhän kansan hajotus saa lopun, silloin kaikki nämä tapahtuvat.

12:8 Minä tosin kuulin tämän, vaan en minä ymmärtänyt. Ja minä sanoin: Herrani, mitä näiden lopulla tapahtunee?

12:9 Mutta hän sanoi: Mene Daniel, sillä se on peitetty ja suljettu hamaan viimeiseen aikaan.

12:10 Monta puhdistetaan, kirkastetaan ja koetellaan, mutta jumalattomat pitävät jumalattoman menon ja jumalattomat ei näitä tottele, mutta ymmärtäväiset ottavat näistä vaarin.

12:11 Ja siitä ajasta, kuin se jokapäiväinen uhri on otettu pois ja hävityksen kauhistus sinne pannaan, on tuhannen kaksisataa ja yhdeksänkymmentä päivää.

12:12 Autuas on, joka odottaa ja ulottuu tuhanteen kolmeensataan ja viiteen päivään neljättäkymmentä.

reunalla/ ja toinen toisella reunalla.

12:6 Ja hän sanoi sille/ joca oli lijnaisilla waatteilla puetettu/ joca ylempänä seisoi wirran tykönä/ cosca näiden ihmetten loppu tulle?

12:7 Nijn minä otin hänestä vaarin/ joca lijnaisilla waatteilla puetettu oli/ joca ylempänä seisoi wirran tykönä. Ja hän nosti oikian ja waseman kätens taiwasen päin/ ja wannoi sen cautta joca ijancaikkisest elä/ että sen pitää ajan/ ja muutamat ajat/ ja puolen aica wijpymän. Ja cuin sen pyhän Canssan hajotus saa lopun/ silloin caicki nämät tapahtuwat.

12:8 Minä tosin tämän cuulin/ waan en minä ymmärtänyt/ ja sanoin: racas HERra mitä sijtte tapahtune?

12:9 Mutta hän sanoi: mene Daniel/ sillä se on peitetty ja suljettu/ haman wijmeisen aican.

12:10 Monda puhdistetan/ kircastetan/ ja coetellan/ mutta jumalattomat pitävät jumalattoman menon. Ja jumalattomat ei näitä tottele/ mutta ymmärtäväiset ottawat näistä vaarin.

12:11 Ja sijtä ajasta/ cosca se jocapäiwäinen uhri on otettu pois/ ja häwityxen cauhistus sinne pannan/ owat tuhatta/ caxi sata ja yhdexänkymmendä päiwä.

12:12 Autuas on/ joca odottaa ja ulottu tuhanteen/ colmen sataan ja wijten päiwään neljättäkymmendä.

12:13 Mutta sinä, mene, siksi kunnes loppu tulee; ja lepää, ja nouse osaasi päivien loppussa."

HOOSEA

1 LUKU

1:1 Herran sana, joka tuli Hoosealle, Beerin pojalle, Juudan kuningasten Ussian, Jootamin, Aahaan ja Hiskian päivinä ja Israelin kuninkaan Jerobeamin, Jooaan pojan, päivinä.

1:2 Kun Herra alkoi Hoosealle puhua, sanoi Herra Hoosealle: "Mene, ota itsellesi haureellinen vaimo ja haureudesta syntyneet lapset, sillä maa on peräti rikkonut avion luopumalla Herrasta."

1:3 Niin hän meni ja otti Goomerin, Diblainin tyttären. Ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti hänelle pojan.

1:4 Ja Herra sanoi hänelle: "Pane hänelle nimeksi Jisreel, sillä vähän aikaa vielä, ja minä kosten Jisreelin verivelat Jeehun suvulle ja teen lopun Israelin heimon kuningaskunnasta.

1:5 Ja sinä päivänä minä särjen Israelin jousen Jisreelin laaksossa."

1:6 Ja vaimo tuli jälleen raskaaksi ja synnytti tyttären, ja Herra sanoi Hoosealle: "Pane hänelle nimeksi Loo-Ruhama, sillä en minä enää tästedes armahda Israelin heimoa, niin että antaisin heille anteeksi.

1:7 Mutta Juudan heimoa

12:13 Mutta sinä mene pois, siihen asti kuin loppu tulee ja lepää, ettäs nousisit sinun osaas päiväin lopulla.

HOOSEA

1 LUKU

1:1 Tämä on \Herran\ sana, joka tapahtui Hosealle, Beerin pojalle, Ussian, Jotamin, Ahaksen, Hiskian, Juudan kuningasten ajalla, ja Jerobeamin Joaksen pojan, Israelin kuninkaan ajalla.

1:2 Kuin \Herra\ rupesi ensisti Hosean kautta puhumaan, sanoi \Herra\ Hosealle: Mene, ota portto aviokses, ja porton lapset; sillä maakunta karkaa pois \Herralta\ huoruuteen.

1:3 Ja hän meni ja otti Gomerin, Diblainin tyttären, joka tuli raskaaksi, ja synnytti hänelle pojan.

1:4 Ja \Herra\ sanoi hänelle: Nimitä häntä Jisreeliksi; sillä vielä on vähän aikaa, ja minä tahdon etsiä veren viat Jisreelissä, Jehun huoneen päälle, ja lopettaa Israelin huoneen valtakunnan.

1:5 Ja siihen aikaan pitää tapahtuman, että minä tahdon rikkoa Israelin joutsen Jisreelin laaksossa.

1:6 Ja hän taas tuli raskaaksi ja synnytti tyttären. Ja hän sanoi hänelle: Nimitä se Loryhhamaksi; sillä en minä enää armahda Israelin huonetta, mutta tahdon heidät peräti heittää pois.

1:7 Juudan huonetta tahdon minä kuitenkin armahtaa, ja

12:13 Mutta sinä Daniel mene pois/ siihenasti cuin loppu tule/ ja lewä/ ettäs nousisit sinun osasas/ päiwäin loppun asti.

Propheta Hosea

I. Lucu

1:1 TÄmä on HERran sana/ joka tapahtui Hosealle Beherin pojalle/ Usian/ Jothamin/ Ahaxen/ Jehiskian/ Judan Cuningasten ajalla/ ja Jerobeamin Joaxen pojan Israelin Cuningan ajalla.

1:2 Ja cosca HERra rupeis ensist Hosean cautta puhuman/ sanoi hän hänelle: mene/ nai ja ota portto awioxes/ ja porton lapset: sillä maacunda carca pois HERralda huoruuteen.

1:3 Ja hän meni ja otti GomerDiblainin tyttären/ joca tuli rascaxi ja synnytti hänelle pojan.

1:4 Ja HERra sanoi hänelle: nimitä händä Jesreelixi: sillä wielä on wähä aica/ cuin minä edzin ne wiattomat weret Jesreelis Jehun huonen päälle/ ja loputan Israelin huonen waldacunnan.

1:5 Ja siihen aican ricon minä Israelin joudzen Jesreelin laxosa.

1:6 Ja hän taas tuli rascaxi/ ja synnytti tyttären. Ja hän sanoi hänelle: nimitä se LoRihamaxi: sillä en minä enä armahda Israelin huonetta/ mutta tahdon heidän heittää pois.

1:7 Judan huonetta minä cui-

minä armahdan: minä pelastan heidät Herran, heidän Jumalansa, avulla, mutta en pelasta heitä jousella, miekalla enkä sodalla, en hevosilla enkä ratsumiehillä."

1:8 Kun vaimo oli vieroittanut Loo-Ruhaman, tuli hän ras-kaaksi ja synnytti pojan.

1:9 Ja Herra sanoi: "Pane hänelle nimeksi Loo-Ammi, sillä te ette ole minun kansani, enkä minä tahdo olla teidän omanne.

1:10 Mutta israelilaisten luku on oleva niinkuin meren hiekka, jota ei voi mitata eikä lukea. Ja siinä paikassa, jossa heille on sanottu: 'Te ette ole minun kansani', heille sanotaan: 'Elävän Jumalan lapset!'

1:11 Ja Juudan miehet ja Israelin miehet kokoontuvat yhteen ja asettavat itsellensä yhteisen pään; ja he lähtevät sotaan siitä maasta, sillä suuri on Jisreelin päivä.

auttaa heitä \Herran\, heidän Jumalansa kautta; ja en minä tahdo heitä auttaa joutsella, miekalla, sodalla, oriilla taikka ratsasmiehillä.

1:8 Ja kuin hän oli Loryhhaman vieroittanut, niin hän taas siitti ja synnytti pojan.

1:9 Ja hän sanoi: Nimitä häntä Loammiksi; sillä ette ole minun kansani, niin en minäkään ole teidän.

1:10 Mutta Israelin lasten luku pitää oleman niinkuin meren hiekka, jota ei mitata eikä luettaa taideta; ja pitää tapahtuman, että siinä paikassa, missä heille sanottiin: Ette ole minun kansani, pitää heille sanottaman: Te elävän Jumalan lapset.

1:11 Sillä Juudan lapset ja Israelin lapset pitää kokoon-tuman ja pitämän heittänsä yhden pään alla, ja menemän ylös pois maasta; sillä Jisreelin päivä pitää suuri oleman.

tengin armahdan/ ja autan heitä HERran heidän Jumalans kautta. En minä heitä auta joudzella/ miecalla/ sodalla/ orehilla taikka hevoismiehillä.

1:8 Ja cosca hän oli LoRihaman wieroittanut/ nijn hän taas sijtti ja synnytti pojan.

1:9 Ja hän sanoi: nimitä händä LoAmmixi: Sillä et te ole minun Canssan/ nijn en minäkän ole teidän.

1:10 MUtta Israelin lasten lucu pitä oleman nijncuin meren sanda/ jota ei mitata eikä luetta taita. Ja sijnä siassa pitä oleman cuin heille sanottu on: et te ole minun Canssan/ sanotan heille: te elävän Jumalan lapset:

1:11 Sillä Judan lapset ja Israelin lapset pitä coconduman ja pitämän heidäns yhden pään alla/ ja menemän ylös/ pois maasta: sillä Jesreelin päiwä pitä suuri päiwä oleman.

Hoosea 2 LUKU

2:1 Sanokaa veljiänne Ammiksi ja sisarianne Ruhamaksi."

2:2 "Riidelkää äitinne kanssa, riidelkää, sillä ei hän ole minun vaimoni, enkä minä ole hänen miehensä. Poistakoon hän haureutensa kasvoistansa ja aviorikoksensa rintainsa välistä,

2:3 etten minä riisuisi häntä alasti ja asettaisi häntä, niinkuin hän oli syntymänsä päi-

2 LUKU

2:1 Sanokaat teidän veljillenne: He ovat minun kansani, ja teidän sisarillenne: He ovat armossa.

2:2 Riidelkää teidän äitinne kanssa, riidelkää, sillä ei hän ole minun emäntäni, enkä minä ole hänen miehensä, että hän heittäis pois haureutensa kasvoistansa ja huoruutensa rinnoistansa:

2:3 Etten minä häntä alasti riisuisi, ja panisi häntä niinkuin hän syntyissänsä oli, ja

II. Lucu

2:1 Sanocat teidän weljillen: he owat minun Canssan: ja teidän sisarillen: he owat armosa.

2:2 SANocat duomio teidän äitistän/ rijdelkätt sillä ei hän ole minun emändän/ engä minä ole hänen miehensä. Käskekät hänen heittä pois haureudens hänen caswoistans/ ja hänen huorudens hänen rinnastans.

2:3 Etten minä händä alasti rijsuis/ raatelis ja panis händä nijncuin hän syndyisäns

vänä, etten tekisi häntä erämaan kaltaiseksi, saattaisi häntä kuivan maan kaltaiseksi ja kuolettaisi häntä janoon.

2:4 Ja hänen lapsiansa minä en armahda, sillä he ovat haureudesta syntyneitä lapsia.

2:5 Sillä heidän äitinsä on harjoittanut haureutta, heidän kantajansa on häpeällisesti elänyt, hän on sanonut: 'Minä kuljen rakastajaini perässä, jotka antavat minulle leipäni ja veteni, villani ja pellavani, öljyni ja juomani.'

2:6 Sentähden, katso, minä aitaan sinun tiesi orjantappuroilla, minä muuraan muurin hänen eteensä, niin ettei hän löydä polkujansa.

2:7 Ja hän ajaa takaa rakastajiansa, mutta ei heitä saavuta; etsii heitä, mutta ei löydä. Ja hän on sanova: 'Minä menen takaisin entisen mieheni luokse, sillä parempi oli minulla olo silloin kuin nyt.'

2:8 Hän ei ole tajunnut, että minä olen hänelle antanut jyvät ja viinin ja öljyn, olen kartuttanut hänelle hopeata ja myös kultaa, joka on käytetty Baalin hyväksi.

2:9 Sentähden minä otan takaisin jyväni ajallansa ja viini määräaikaansa ja temppaan pois villani ja pellavani, jonka piti peittää hänen alastomuutensa.

2:10 Nyt minä paljastan hänen häpynsä hänen rakastajainsa silmäin eteen, eikä ku-

panisi myös häntä niinkuin hävitettyä ja niinkuin karkiaa maata, enkä janoon häntä kuolettaisi;

2:4 Ja en armahtaisi hänen lapsiansa; sillä he ovat huoran lapset.

2:5 Sillä heidän äitinsä on huorin tehnyt, ja se, joka heidät siitti, käytti itsensä häpiällisesti, ja sanoi: Minä tahdon juosta rakastajaini perässä, jotka minulle antavat leipää, vettä, villoja, pelavia, öljyä ja juomaa.

2:6 Sentähden katso, minä aitaan sinun tiesi orjantappuroilla ja panen aidan eteen, ettei hän löytäisi polkujansa.

2:7 Ja kuin hän juoksee rakastajainsa perässä, niin ei hänen pidä heitä käsittämän, eikä löytämän, kuin hän heitä etsii; ja hänen pitää sanoman: Minä menen ja palajan entisen mieheni tykö, sillä silloin oli minun parempi kuin nyt.

2:8 Ja ei hän tahdo tietää minua siksi, joka hänelle annoin jyviä, viinaa ja öljyä, ja että minä annoin hänelle paljon hopiaa ja kultaa, josta he Baalimit tekivät.

2:9 Sentähden minä palajan ja otan aikaansa jälleen minun jyväni, ja minun viinani ajallansa, ja otan pois villani ja pellavani, joilla hän häpiänsä peittää.

2:10 Ja minä tahdon paljastaa hänen häpiänsä, hänen rakastajainsa silmäin eteen; ja ei pidä kenenkään häntä

oli. Ja panis myös häntä nijncuin häwitettyä ja nijncuin carkiata maata/ engä janoon häntä cuoletais.

2:4 Ja en armahdais hänen lapsians: sillä he owat huoran lapset/ ja heidän äitins on portto.

2:5 Ja joca heidän sijtti/ hän käytti idzens häpiälisest/ ja sano: minä tahdon carata racastajani jälkeen/ joca minullen anda leipä/ wettä/ willoja/ pellowita/ öljyä ja wijna.

2:6 Sentähden cadzo/ minä aitan sinun tiesi orjantappuroilla/ ja panen aidan eteen/ ettei hän löytäis hänen polcujans.

2:7 Ja cosca hän carcaja racastajains jälkeen/ nijn ei hänen pidä heitä käsittämän/ eikä löytämän/ cosca hän heitä edzi/ ja hänen pitä sanoman: minä menen ja palajan minun endisen mieheni tygö/ josa minä parammin menestyn cuin minun nyt käteni käy.

2:8 Ja ei hän tahdo tietä minua sixi/ joca hänelle annoin jyviä/ wijna ja öljyä/ ja että minä annoin hänelle paljon hopiata ja culda/ josta he Baalimin teit.

2:9 Sentähden minä otan aicanans jällens minun jywäni/ wijnani ja willani/ ja raatelen minun pellowani/ jolla hän häpiäns peittää.

2:10 Ja minä tahdon rijsua hänen häpiäns/ hänen racastajains silmäin eteen/ ja ei

kaan ole pelastava häntä minun kädestäni.	minun käsistäni päästämän.	pidä kenengän händä minun käsistäni päästämän.
2:11 Minä teen lopun kaikesta hänen ilonpidostansa: hänen juhlistansa, uusistakuitansa ja sapateistansa ja kaikista hänen pyhäpäivistänsä.	2:11 Ja minä lakkautan kaiken hänen ilonsa, juhlanga, uuden kuunsa, lepopäivänsä ja kaikki hänen pyhäpäivänsä.	2:11 Ja minä lackautan caiken hänen ilons/ juhlanga/ uuden Cuuns/ lepopäiwäns/ ja caicki hänen pyhäpäiwäns.
2:12 Ja minä hävitän hänen viiniköynnöksensä ja viikunapuunsa, joista hän on sanonut: 'Ne ovat minun portonpalkkani, jonka rakastajani ovat minulle antaneet.' Minä teen ne metsäksi, ja metsän eläimet syövät niitä.	2:12 Minä hävitän myös hänen viinapuunsa ja fikunapuunsa, että hän sanoi: Se on minun palkkani, jonka minun rakastajani minulle antaneet ovat; minä teen niistä metsän, että metsän pedot ne syövät.	2:12 Minä häwitän myös hänen wijnapuuns ja fikunapuuns/ joista hän sanoi: se on minun palckan/ jonga minun racastajani minulle andawat. Minä teen nijstä medzän/ että medzän pedot ne syövät.
2:13 Ja minä kosten hänelle baalien päivät, joina hän niille poltti uhreja, koristi itsensä renkaillaan ja kaulakäädyillä ja kulki rakastajainsa jäljessä, mutta unhotti minut, sanoo Herra.	2:13 Juuri niin etsin minä häntä Baalimin päivinä, joina hän heille savu-uhria sytytti, ja kaunisti itsensä kultalehdillä ja kaulakaunistuksella, ja juoksi rakastajainsa perässä; ja niin unhotti minun, sanoo \Herra\.	2:13 Juuri nijn edzin minä händä Baalimin päiwänä/ jona hän sawuuhria sytytti/ ja caunisti hänen culda lehdeillä ja caulahopeilla. Ja juoxe racastajans jälken/ ja nijn unohti minun/ sano HERra.
2:14 Sentähden, katso, minä taivuttelen hänet, kuljetan hänet erämaahan ja viihdyttelen häntä.	2:14 Sentähden katso, minä tahdon häntä houkutella, viedä hänen korpeen ja puhua suloisesti hänen kansansa.	2:14 SEntähden cadzo/ minä tahdon händä haucutella/ wien hänen corpeen ja puhun suloisest hänen cansans.
2:15 Minä annan hänelle sielutän alkaen hänen viinimäkensä ynnä Aakorin laakson toivon oveksi, ja hän on oleva siellä kuuliainen niinkuin nuoruutensa päivinä, niinkuin sinä päivänä, jona hän Egyptin maasta läksi.	2:15 Silloin annan minä hänelle hänen viinamäkensä ja Aakorin laakson, ja tahdon toivon avata; siellä hän on lauleskeleva, niinkuin nuorella ijällänsä ja niinkuin sinä päivänä, jona hän Egyptin maalta läksi.	2:15 Silloin annan minä hänelle hänen wijnamäkensä/ ja Achorin laxon/ ja tahdon toiwon avata. Siellä hän on lauleskelewa/ nijncuin nuorella ijälläns: ja nijncuin sinä päiwänä jona hän Egyptin maalda läxi.
2:16 Sinä päivänä, sanoo Herra, sinä puhuttelet minua: 'Minun mieheni', etkä enää puhuttele minua: 'Minun Baalini';	2:16 Ja sinä päivänä pitää tapahtuman, sanoo \Herra\, että minun kutsut miehekses, ja et enään minua kutsu Baalimiksi.	2:16 Ja sinä päiwänä pitä oleman/ sano HERra/ että minun cudzut miehexes/ ja et sillen minua cudzu Baalimixes.
2:17 ja minä poistan baalien nimet hänen suustansa, eikä niiden nimiä enää mainita.	2:17 Sillä minä tahdon Baalimin nimet ottaa pois hänen suustansa, niin ettei kenenkään pidä sitä nimeä enään muistaman.	2:17 Sillä minä tahdon Baalimin nimet otta pois hänen suustans/ nijn ettei kenengän pidä sitä nime sillen muistaman.
2:18 Ja sinä päivänä minä teen heidän hyväksensä liiton	2:18 Vaan minä tahdon tehdä heille sillä ajalla liiton,	2:18 Waan minä tahdon tehdä heille sillä ajalla lijton/

metsän eläinten ja taivaan lintujen kanssa ja maan maatelevaisten kanssa; ja jousen ja miekan ja sodan minä särjen maasta ja annan heidän asua turvassa.

2:19 Ja minä kihlaan sinut itselleni ikiajoiksi, kihlaan sinut itselleni vanhurskaudella ja tuomiolla, armolla ja laupeudella,

2:20 kihlaan sinut itselleni uskollisuudella, ja sinä olet tunteva Herran.

2:21 Sinä päivänä minä kuulen, sanoo Herra, minä kuulen taivasta, ja se kuulee maata,

2:22 ja maa kuulee jyviä, viiniä ja öljyä, ja nämä kuulevat Jisreeliä.

2:23 Ja minä kylvän hänet itselleni tähän maahan, minä armahdan Loo-Ruhamaa ja sanon Loo-Ammille: 'Sinä olet minun kansani'; ja hän vastaa: 'Minun Jumalani.'

Hoosea 3 LUKU

3:1 Sitten sanoi Herra minulle: "Mene vielä ja rakastanaista, jota hänen puolisonsa rakastaa, mutta joka rikkoo avion, niinkuin Herra rakastaa israelilaisia, mutta nämä kääntyvät muiden jumalien puoleen ja rakastavat rypäle-kakkuja."

3:2 Niin minä hankin hänet itselleni viidellätoista sekelillä

petoin kanssa kedolla, lintuin kanssa taivaan alla ja matoain kanssa maan päällä; ja tahdon ottaa pois joutsen, miekan ja sodan maalta, ja annan heidän asua turvallisesti.

2:19 Minä kihlaan sinun itselleni ijankaikkisesti; ja minä kihlaan sinun itselleni vanhurskaudessa, tuomiossa, armossa ja laupiudessa.

2:20 Minä kihlaan tosin sinun itselleni uskossa, ja sinun pitää \Herran\ tunteman.

2:21 Sillä ajalla, sanoo \Herra\; tahdon minä kuulla, minä tahdon taivaasta kuulla, ja taivaan pitää maata kuuleman.

2:22 Mutta maan pitää kuuleman jyviä, viinaa ja öljyä, ja niiden pitää Jisreeliä kuuleman.

2:23 Ja minä tahdon sen itselleni pitää siemeneksi maan päälle, ja tahdon sitä armahtaa, jota ei ole armahdettu. Ja sanon hänelle, joka ei ollut minun kansani: Sinä olet minun kansani, ja hänen pitää sanoman: Sinä olet minun Jumalani.

3 LUKU

3:1 Ja \Herra\ sanoi minulle: Mene vielä ja rakastalavuoteista vaimoa ja porttoa, niinkuin \Herra\ rakastaa Israelin lapsia, jotka kuitenkin kääntyivät muukalaisten jumalain tykö, ja rakastavat viinaleiliä.

3:2 Ja minä sovin hänen kanssansa, viiteentoista-

petoin cansa kedolla/ linduin cansa taiwan alla/ ja matoain cansa maan päällä. Ja tahdon otta pois joudzen/ miecan/ ja sodan maalda/ ja annan heidän asua turwalisest.

2:19 Minä kihlan sinun idzeleni ijancaikkisest/ minä kihlan sinun idzelleni wanhurscaudesa/ duomiosa/ armosa ja laupiudesa.

2:20 Minä kihlan tosin sinun idzelleni uscosa/ ja sinun pitä HERran tundeman.

2:21 Sillä ajalla/ sano HERra/ tahdon minä cuullella/ minä tahdon taiwan cuullella/ ja taiwan pitä maata cuuldeleman.

2:22 Mutta maan pitä cuuleman jywä/ wijna/ öljyä/ ja nijtä pitä Jesreelin cuuleman.

2:23 Ja minä tahdon sen idzelleni pitä siemenexi maan päälle/ ja tahdon sitä armahdeta/ jota ei ole armahdettu. Ja sanon hänelle: joca ei ollut minun Canssan: sinä olet minun Canssan: ja hänen pitää sanoman: sinä olet minun Jumalan.

III. Lucu

3:1 JA HERra sanoi minulle: mene vielä kerta/ ja hala sitä salawuoteista waimo ja portto. Nijn cuin HERra racasta Israelin lapsia/ jotca cuitengin käänniyit muucalaisten jumalain tygö/ ja halawat wijnacannun tähden.

3:2 Ja minä sowin hänen cansans/ wijtentoistakym-

hopeata ynnä hoomer-mitalla ja letek-mitalla ohria.	kymmeneen hopenningin ja puoleentoista homeriin ohria.	menden hopenningijn/ ja puoleentoista Homerijn ohria/ ja sanoin hänelle:
3:3 Ja minä sanoin hänelle: "Ole kauan aikaa minua var- ten; älä harjoita haureutta äläkä mene muille miehille. Minä myös teen samoin sinua kohtaan."	3:3 Ja sanoin hänelle: Pidä sinus minun tyköni monta päivää, ja älä huorin tee ja älä toiseen ryhdy; niin minä tahdon myös sinun tykö- itseni pitää.	3:3 Odota minua monda päi- wä ja älä huorin tee/ älä toiseen ryhdy: sillä minä tah- don myös sinuakin odotta.
3:4 Sillä kauan aikaa saavat israelilaiset olla ilman kunin- gasta ja ruhtinasta, ilman uh- ria ja patsasta, ilman kasuk- kaa ja kotijumalia.	3:4 Sentähden että Israelin lapset pitää monta päivää ilman kuningasta, ilman päämiestä, ilman uhria, il- man alttaria, ilman pääl- lishametta ja ilman epäjuma- lain kuvia olevan.	3:4 Sentähden että Israelin lapset pitä monda päivä il- man Cuningasta/ ilman Pää- miestä/ ilman uhrita/ ilman Altarita/ ilman päälishameta/ ja ilman Jumalan palvelusta oleman.
3:5 Senjälkeen israelilaiset kääntyvät ja etsivät Herraa, Jumalaansa, ja Daavidia, ku- ningastansa. Vavisten he lä- hestyivät Herraa ja hänen hy- vyyttänsä päivien lopulla.	3:5 Sitte Israelin lapset pala- javat ja \Herraa\ heidän Jumalaansa etsivät, ja Davi- dia kuningastansa; ja heidän pitää pelvolla tuleman \Herran\ ja hänen hyvyyten- sä tykö viimeisillä ajoilla.	3:5 Sijtte Israelin lapset pala- jawat/ ja heidän HERrans Jumalatans/ ja Dawidita hei- dän Cuningastans edziwät. Ja pitä HERra ja hänen armons wijmeisellä ajalla cunnioitta- man.

Hoosea 4 LUKU

4:1 Kuulkaa Herran sana, te
israelilaiset, sillä Herralla on
oikeudenkäynti maan asukas-
ten kanssa; sillä ei ole uskol-
lisuutta, ei laupeutta eikä
Jumalan tuntemusta maassa.

4:2 Vannotaan ja valhetel-
laan, murhataan, varastetaan
ja rikotaan avioidut, murtaudu-
taan taloihin, ja verityö veri-
työtä seuraa.

4:3 Sentähden maa murehtii,
ja kaikki siinä asuvaset nään-
tyvät, metsän eläimet ja tai-
vaan linnut; myöskin kalat
merestä katoavat.

4:4 Älköön vain kukaan nuh-
delko, älköön kukaan ojenta-

4 LUKU

4:1 Kuulkaat \Herran\ sa-
naa, te Israelin lapset! Sillä
\Herralla\ on syy niitä nuh-
della, jotka maassa asuvat;
sentähden ettei totuutta, ei-
kä laupiutta, eikä Jumalan
tuntoa ole maassa.

4:2 Mutta valapattoisuus,
valhe, murha, varkaus ja
huoruus, ne ovat vallan saa-
neet, ja yksi veren vika ta-
pahtuu toisen jälkeen.

4:3 Sentähden pitää maa-
kunnan surkiana oleman, ja
kaikki, jotka siinä asuvat,
pitää nääntymän, ynnä
eläinten kanssa kedolla ja
taivaan lintuin kanssa; ja
kalat meressä pitää myös
hukkaantumman.

4:4 Tosin ei saa kenkään
nuhdella eikä rangaista ke-

IV. Lucu

4:1 CUulcat HERran sana te
Israelin lapset: sillä HERralla
on syy nijtä nuhdella/ jotca
maasa asuwat. Sentähden
ettei siellä ole totuutta eikä
rackautta/ eikä Jumalan sana
ole maasa.

4:2 Mutta pilcka/ walhe/
murha/ warcaus ja huoruus
owat wallan saanet/ ja yxi
weren wica tapahtu toisen
jälken.

4:3 Sentähden pitä maacun-
nan surkian oleman/ ja
caicki/ jotca sijnä asuwat/
pitä häwitettämän: Ja medzän
pedot/ ja linnut taiwan alla/
ja calat meres pitä huckan-
duman.

4:4 Ei saa kengän nuhdella
eikä rangaista ketän: sillä

ko, vaikka sinun kansasi on kuin pappien nuhtelijoita!	tään; sillä sinun kansas on niinkuin pappein nuhtelia.	sinun Canssas on nijncuin Pappein rangaisia.
4:5 Niin sinä kompastut päivällä, myös profeetta kompastuu yhdessä sinun kanssasi yöllä; ja minä hävitän sinun äitisi.	4:5 Sentähden pitää sinun päivällä lankeeman, ja propheta sinun kanssas yöllä; ja minä tahdon äitis hukuttaa.	4:5 Sentähden sinun pitää päivällä langeman/ ja Prophetas yöllä/ näin minä tahdon äitis hillitä.
4:6 Minun kansani joutuu häviöön, sillä se on taitoa vaila. Koska sinä olet hyljännyt taidon, hylkään minä sinut, niin ettet saa olla minun pappinani. Koska olet unhotanut Jumalasi lain, unhotan myös minä sinun lapsesi.	4:6 Minun kansani on turmeltu, ettei heillä ole ymmärrystä; että sinä hylkäsit ymmärryksen, tahdon minä myös sinun hyljätä, ettei sinun pidä enään minun pappini oleman: ja sinä unohdit sinun Jumalasi lain, sentähden tahdon minä myös unohtaa sinunkin lapses.	4:6 Minun Canssan on turmeldu/ eikä tahdo oppia. Että sinä hyljäisit Jumalan sanat/ tahdon minä myös sinun hyljätä/ ettei sinun pidä enä minun Pappin oleman. Ja sinä unohdat sinun Jumalasi Lain/ sentähden minä myös unohtan sinungin lapses.
4:7 Niin paljon kuin heitä on, niin paljon he ovat tehneet syntiä minua vastaan. Minä muutan heidän kunniansa häpeäksi.	4:7 Jota enempi heitä on, sitä enemmän he tekevät syntiä minua vastaan; sentähden teen minä heidän kunniansa häpiäksi.	4:7 Jota enämbi heitä on/ sitä enämmin he tekewät syndiä minua wastian/ sentähden teen minä heidän cunnians häpiäxi.
4:8 Minun kansani synnistä he saavat ruokansa, heidän pahoja tekojansa heidän sielunsa himoitsee.	4:8 He syövät minun kansani syntiuhria ja himoitsevat heidän syntejänsä.	4:8 He syövät minun Canssani syndiuhria/ ja himoidzewat heidän syndejänsä.
4:9 Mutta papin on käyvä niinkuin kansankin: minä rannaisen häntä hänen vaelluksestansa ja kosten hänelle hänen tekonsa.	4:9 Kansalle pitää niinkuin papeillekin tapahtuman; sillä minä tahdon heidän pahat tekonsa etsiä, ja kosten heille niinkuin he ansainneet ovat;	4:9 Canssalle pitää nijncuin Papeillekin tapahtuman: sillä minä tahdon heidän pahat tecons edziä/ ja costan heille nijncuin he ansainnet owat.
4:10 He syövät, mutta eivät tule ravituiksi, he harjoittavat haureutta, mutta eivät lisäänty, sillä he eivät ole tahtoneet ottaa vaaria Herrasta.	4:10 Niin että he syövät, ja ei tule ravituksi; he tekevät huoruutta, ja ei heidän pidä menestymän; sillä he ovat hyljänneet \Herran\, ja ei totelleet häntä.	4:10 Nijn että he syövät ja ei tule rawituxi/ he tekewät huorutta/ ja ei heidän pidä menestymän: sillä he owat hyljännet HERran/ ja ei totellet händä.
4:11 Haureus ja viini ja rypälemehu vievät järjen.	4:11 Huoruus, viina ja väkevä juoma hulluksi saattavat.	4:11 huoruus/ wijna ja juoma hulluxi saattawat.
4:12 Minun kansani kysyy puultansa, ja sen sauva sille vastaa; sillä haureuden henki on eksyttäväinen: haureudessa he ovat luopuneet tottelemasta Jumalaansa.	4:12 Minun kansani kysyy neuvoa puulta ja hänen sauwansa saarnaa hänelle; sillä huoruuden henki vietteli heitä, niin että he tekivät huorin Jumalaansa vastaan.	4:12 Minun Canssan tutki puulda/ ja hänen sauwansa saarna hänelle: sillä huoruden hengi wiettele heitä/ nijn että he teit huorin Jumalatans wastian.
4:13 Vuorten huipuilla he uh-	4:13 Vuorten kukkuloilla he	4:13 Wuorten cuckuloilla he

raavat, polttavat uhreja kukuloilla, rautatammen, haavan ja tammen alla, sillä niiden varjo on suloinen. Sentähden tulee teidän tyttäristänne porttoja, ja teidän miniänne rikkovat avion.

4:14 En minä rankaise teidän tyttäriänne siitä, että he porttoja ovat, enkä miniöitänne siitä, että he avion rikkovat, sillä miehet itse poikkeavat syrjään porttojen kanssa ja uhraavat pyhäkköporttojen kanssa; ja ymmärtämätön kansa kukistuu.

4:15 Jos sinä, Israel, harjoitatkin haureutta, älköön Juuda saattako itseänsä synnalaiseksi: älkää lähtekö Gilgaliin, älkää menkö ylös Beet-Aaveniin älkääkä vannoko: "Niin totta kuin Herra elää."

4:16 Sillä niinkuin niskuri lehmä on Israel niskoitellut; nyt on Herra kaitseva heitä niinkuin karitsaa laajalla laatumella.

4:17 Efraim on liitossa epäjumalain kanssa - anna hänen olla.

4:18 Kun heidän juopottelunsa on lopussa, he harjoittavat törkeätä haureutta. Ne, jotka ovat hänen kilpensä, rakastavat häpeätä.

4:19 Tuuli siivillänsä ahdistaa häntä, he saavat häpeän uhrilaterioistansa.

Hoosea 5 LUKU

5:1 Kuulkaa tämä, te papit, tarkatkaa, Israelin heimo, ja ottakaa korviinne, kuninkaan

uhraavat, ja korkeuksilla he suitsuttavat, tammien alla, haapain ja saarnien alla, että ne antavat suloisen varjon; sentähden tulevat teidän tyttärenne portoiksi ja teidän morsiamenne huoraksi.

4:14 En minä tahdo etsiä teidän tyttäriänne, koska he salavuoteudessa elävät, enkä teidän morsiamianne, koska he huorin tekevät; sillä he eroittavat itsensä huorain sekaan, ja porttoin kanssa uhraavat; ja se ymmärtämätön kansa saa haavoja.

4:15 Israel, jos sinä kuitenkin tahdot huorin tehdä, niin älköön Juuda sentähden vialliseksi tulko! Älkää menkö Gilgaliin, ja älkää tulko ylös Betaveniin, ja älkää vannoko: Niin totta kuin \Herra\ elää!

4:16 Sillä Israel on hillimätön niinkuin kiiliväinen lehmä; niin \Herra\ on myös kaitseva heitä, kuin lammasta avarassa paikassa.

4:17 Sillä Ephraim on suostunut epäjumaliin; anna hänen mennä.

4:18 He ovat itsensä juopumiseen ja huoruuteen laskeneet, ja heidän valtamiehensä rakastavat antimia häpiäksi.

4:19 Tuulispään pitää siivillänsä heidät sidottuina ajaman pois, ja heidän pitää häpiään tuleman uhreistansa.

5 LUKU

5:1 Kuulkaat siis papit, ja Israelin huone, ottakaa vaari, ja ota korviis sinä kunin-

uhrawat/ ja corkiuxilla he suidzuttawat/ tammein alla/ haapain/ ja saarnein alla/ että ne andawat suloisen warjon. Sentähden tulewat teidän tyttären portoixi/ ja teidän morsiamenne huorixi.

4:14 Jota en minä tahdo etsä/ cosca teidän tyttären ja morsiamen häwäistän ja huoraxi tulewat. että tekin toista Jumalata palweletta huorain cansa/ ja uhratte ilkein porttoin cansa: sillä hullu edzi haawoja.

4:15 ISrael/ jos sinä cuitengin tahdot huorin tehdä/ nijn älkön Juda sentähden wiallisexi tulco. Älkät mengö Gilgalijn/ ja älkät tulco ylös BethAwenin/ ja älkät wannoco: nijn totta cuin HERra elä:

4:16 Sillä Israel kijli nijncuin kijliwäinen lehmä. Nijn HERra on myös caidzewa heitä/ cuin exywäistä lammasta awaras paicas.

4:17 Sillä Ephraim on suostunut epäjumalijn: Anna silläns olla.

4:18 He owat heitäns juopumiseen ja huoruteen laskenet/ ja heidän waldamiehens iloidzewat pahannusten kehointuxest.

4:19 Tuulispään pitä heidän sijwilläns sidottuna ajaman pois/ ja heidän pitä häpemän heidän Jumalan palweluxestans.

V. Lucu

5:1 Cuulcat sijs Papit ja Israelin huone ottacat waari/ ja ota corwijs sinä Cuningan

<p>huone: teille on tämä tuomio; sillä te olette olleet paula Mispalle, verkko, joka on levitetty Taaborille.</p>	<p>kaan huone; sillä tuomio pitää tuleman teidän päällenne, te, jotka Mitspassa paulan ja levitetyn verkon Taborrissa virittäneet olette.</p>	<p>huone: sillä rangaistus pitää tuleman teidän päällen/ te jotca Mizpas paulan/ ja levitetyn wercon Thaboris wirittänet oletta.</p>
<p>5:2 Luopiot ovat syvälle vajonneet turmiontekoon, mutta minä olen kuritus heille kaikille.</p>	<p>5:2 Ne luopuvaiset teurastavat sangen paljon; sentähden tulee minun heitä kaikkia rangaista.</p>	<p>5:2 He teurastawat sangen paljo/ ja nijllä wiettelewät Canssa/ sentähden tule minun heitä caickia rangaista.</p>
<p>5:3 Minä tunnen Efraimin, eikä Israel ole minulta kätkössä; sillä nyt sinä, Efraim, olet haureutta harjoittanut, Israel on saastuttanut itsensä.</p>	<p>5:3 Kyllä minä tunnen Ephraimin, ja ei Israel ole minun edestäni peitetty; että Ephraim on nyt portto ja Israel saastainen.</p>	<p>5:3 Kyllä minä tunnen Ephraimin/ ja ei Israel ole minun edestäni peitetty/ että Ephraimin on portto/ ja Israel saastainen.</p>
<p>5:4 Heidän tekonsa eivät salli heidän kääntyä Jumalansa puoleen, sillä haureuden henki on heidän sisimmässäsä eivätkä he tunne Herraa.</p>	<p>5:4 Ei he ajattele palata Jumalansa tykö; sillä huoruden henki on heidän sydämessäsä, ja ei he tottele \Herraa\.</p>	<p>5:4 Ei he ajattele palaita Jumalans tygö: sillä heillä on huoruden sydän/ ja ei he tottele HERRa.</p>
<p>5:5 Israelin ylpeys syyttää häntä vasten silmiä, ja Israel ja Efraim kompastuvat syntivelkaansa; myös Juuda kompastuu heidän kanssansa.</p>	<p>5:5 Sentähden pitää Israelin ylpeys hänen kasvoinsa edessä nöyryytettämän; ja Israel ja Ephraim pitää pahain tekoinsa tähden lankeeman; Juudan pitää myös heidän kanssansa lankeeman.</p>	<p>5:5 Sentähden pitä Israelin coreus heidän caswoins edes nöyrytettämän/ ja Israel ja Ephraim pitä pahain tecoins tähden langeman: Judan pitää myös heidän cansans langeman.</p>
<p>5:6 Lampainensa ja raavainensa he tulevat, etsiäkensä Herraa, mutta eivät löydä: hän on vetäytynyt heistä pois.</p>	<p>5:6 He menevät sitte etsimään \Herraa\ lampaillansa ja karjallansa, vaan ei heidän pidä sittekään häntä löytämän; hän on itsensä heiltä kääntänyt pois.</p>	<p>5:6 He edziwät sijtte HERRa carjoinens ja lambainens/ waan ei heidän pidä sijttekän händä löytämän.</p>
<p>5:7 He ovat olleet uskottomat Herralle, sillä he ovat synnyttäneet vieraita lapsia. Nyt uudenkuun juhla syö heidät ja heidän peltonsa.</p>	<p>5:7 He ovat rikkoneet \Herraa\ vastaan ja synnyttäneet vieraita lapsia; sentähden pitää myös uuden kuun syömän heitä ynnä heidän osainsa kanssa.</p>	<p>5:7 Sillä hän on idzens heidä käändänyt pois.</p> <p>5:7 Sillä hän on idzens heidä käändänyt pois. He cadzowat HERran ylön ja synnyttawät äpäpä lapsia/ sentähden pitää myös uden Cuun syömän heitä uhreinens.</p>
<p>5:8 Puhaltakaa pasunaan Gibeassa, vaskitorveen Raamassa, nostakaa sotahuuto Beet-Aavenissa. Ovat jo sinun kintereilläsi, Benjamin!</p>	<p>5:8 Soittakaat basunaa Gibeassa, soittakaat torvea Ramassa, huutakaat Betavenissa: Sinun jälkees Benjamin!</p>	<p>5:8 Ja/ soittacat Basunata Gibeas/ Ja/ soittacat torwe Ramasa/ Ja/ huutacat BethAwenis/ tuolla puolen Benjaminin.</p>
<p>5:9 Efraim on tuleva autioksi kurituksen päivänä. Israelin heimokuntia vastaan minä</p>	<p>5:9 Sillä Ephraimin pitää rangaistuksen päivänä kylmillä oleman; josta minä Israelin sukukuntia uskollises-</p>	<p>5:9 Sillä Ephraimin pitä rangaistuxen päiwänä kylmillä oleman/ josta minä Israelin</p>

ilmoitan, mikä totta on.

5:10 Juudan ruhtinaat ovat tulleet rajan siirtäjäin kaltaisiksi. Minä vuodatan heidän päällensä vihani niinkuin vedet.

5:11 Sorrettu on Efraim, loukattu hänen oikeutensa, sillä hän tahtoi vaelttaa ihmiskäskyjen mukaan.

5:12 Minä olen Efraimille kuin koi ja Juudan heimolle kuin mätä.

5:13 Mutta kun Efraim näki sairautensa ja Juuda paiseensa, meni Efraim Assuriin, lähetti sanan sotaiselle kuninkaalle; mutta tämä ei voinut teitä parantaa, ei tehdä terveeksi teidän paisettanne.

5:14 Sillä minä olen Efraimille kuin leijona, Juudan heimolle kuin nuori jalopeura: minä, minä raatelen, menen ja kannan pois, eikä pelastajaa ole.

5:15 Minä menen takaisin paikoilleni, kunnes he ovat syystänsä kärsineet ja etsivät minun kasvojani: ahdistuksessansa he minua etsivät.

Hoosea 6 LUKU

6:1 Tulkaa, palatkaamme Herran tykö, sillä hän on raadelut meitä, ja parantaa meidät, hän on lyönyt meitä, ja sitoo meidät.

6:2 Hän tekee meidät eläväksi kahden päivän kuluttua, kolmantena päivänä hän meidät

ti olen neuvonut.

5:10 Juudan päämiehet ovat niinkuin rajan siirtäjät; sentähden tahdon minä vihani vuodattaa heidän päällensä, niinkuin veden.

5:11 Ephraim kärsii väkivaltaa ja ahdistetaan, joka hänelle oikein tapahtuu; sillä hän antoi itsensä (ihmisten) käskyihin.

5:12 Minä olin Ephraimille niinkuin koi, ja Juudan huoneelle turmelus.

5:13 Mutta kuin Ephraim tunsii sairautensa ja Juuda haavansa, niin Ephraim meni Assyriaan, ja lähetti kuninkaan Jarebin tykö; vaan ei hän voinut teitä auttaa, eikä parantaa teidän haavojanne.

5:14 Sillä minä olen Ephraimille niinkuin julma jalopeura, ja Juudan huoneelle niinkuin nuori jalopeura. Minä, minä itse heitä raatelen, ja menen pois, minä vien heidät pois, ja ei kenkään heitä voi pelastaa.

5:15 Minä menen ja palajan taas sijalleni, siihenasti kuin he syntinsä tuntevat, ja minun kasvojani etsivät; kuin heille pahoin käy, niin heidän pitää varhain minua etsimän (ja sanoman:)

6 LUKU

6:1 Kuulkaat ja palatkaamme \Herran\ tykö; sillä hän on meitä repinyt, hän myös meidät parantaa; hän on meitä lyönyt, hän myös meitä sitoo.

6:2 Hän tekee meitä eläväksi kahden päivän perästä; kolmantena päivänä hän meitä

sucucundia uscollisest olen neuwonut.

5:10 JUdan Päämiehet ovat nijncuin rajain siirtäjät/ sentähden tahdon minä minun vihani vuodatta heidän päällens nijncuin weden.

5:11 Ephraim kärsi wäkiwalda ja ahdistetan/ joca hänelle oikein tapahtu: sillä hän antoi idzens ihmisten käskyihin.

5:12 Minä olen Ephraimille nijncuin coi/ ja Judan huonelle widzaus.

5:13 Mutta cosca Ephraim tunsii sairaudens ja Juda haawans/ nijn Ephraim meni Assyriaan/ ja lähetti Jarebin Cuningan tygö. Waan ei hän woinut teitä cuitengan autta/ eikä parata teidän haawojan.

5:14 Sillä minä olen Ephraimille nijncuin wanha Lejon/ ja Judan huonelle nijncuin nuori Lejon. Minä/ minä idze heitä raatelen ja menen pois/ minä wien heidän pois/ ja ei kengän heitä woi pelasta.

5:15 Mlnä menen ja palajan taas sialleni/ siihenasti cuin he syndins tundewat/ ja minun caswoani edziwät.

6:1 Cosca heille wastoin käy/ nijn heidän pitä minua edzimän/ ja sanoman:

VI. Lucu

Tulcat ja palaitcam HERran tygö/ sillä hän on meitä repinyt/ hän myös meidän paranda.

6:2 Hän on meitä lyönyt/ hän myös meidän paranda.

Hän teke meitä eläwäxi cahden päiwän perästä/ colmantena päiwänä hän meitä wir-

herättää, ja me saamme elää hänen edessänsä.

6:3 Niin tuntekaamme, pyrkikäämme tuntemaan Herra: hänen nousunsa on varma kuin aamurusko, hän tulee meille kuin sade, kuin kevät-sade, joka kostuttaa maan.

6:4 Mitä on minun tehtävä sinulle, Efraim, mitä on minun tehtävä sinulle, Juuda, kun teidän rakkautenne on kuin aamun pilvi, kuin varhain haihtuva kaste?

6:5 Sentähden minä olen antanut heille iskuja profeettain kautta, olen kuolettanut heitä suuni sanoilla. Ja sinun tuomiosi nousevat kuin aamun valo.

6:6 Sillä laupeutta minä haluan enkä uhria, ja Jumalan tuntemista enemmän kuin polttouhreja;

6:7 mutta he ovat ihmisten tavalla rikkoneet liiton: siinä he ovat olleet minulle uskotomat.

6:8 Gilead on pahantekijäin kaupunki, täynnä veren jälkiä.

6:9 Ja väijyväisten rosvojen kaltainen on pappien joukko: he murhaavat Sikemin tiellä; ilkitöitä he tekevät.

6:10 Israelin heimon keskuudessa minä olen nähnyt kauhistuttavia tekoja: siellä on Efraimin haureus, Israel on itsensä saastuttanut.

6:11 Myös sinun varallesi,

virvoittaa, niin että me saamme elää hänen edessänsä.

6:3 Niin me otamme siitä vaarin, ja sitä pyytelemme, että me \Herran\ tuntisimme; sillä hän koittaa niinkuin kaunis aamurusko, ja hän tulee meille niinkuin sade, niinkuin ehtoosade aikansa maan päälle.

6:4 Mitä minun pitäis sinulle Efraim tekemän? Mitä minun pitäis sinulle Juuda tekemän? Teidän jumalisuutenne on niinkuin aamullinen pilvi, ja niinkuin varhainen kaste, joka pois raukee.

6:5 Sentähden vuoleskelen minä heitä prophetain kautta, ja kuoletan heitä minun suuni sanoilla, että sinun Jumalas sanat ilmaantuivat.

6:6 Sillä minulle kelpaa armo ja ei uhri; Jumalan tunto ja ei polttouhri.

6:7 Mutta he käyvät sen liiton ylitse niinkuin Adam; siinä he ovat petollisesti tehneet minua vastaan.

6:8 Sillä Gilead on kaupunki vääryyttä ja veren vikoja täynnä.

6:9 Papit ovat joukkoinensa niinkuin ryövärit, jotka väijyvät; he murhaavat Sikemin tiellä; sillä he tekevät, mitä he tahtovat.

6:10 Minä näen Israelin huoneessa, jota minä kauhistun; sillä Efraim tekee huorin, ja Israel saastuttaa itsensä.

6:11 Juuda on myös sinulle pannut elon ajan, kuin minä

gotta/ niin että me saamme elä hänen edesäns.

6:3 Nijn me otam sijtä waarin/ ja pyytelem/ että me HERran tundisim: Sillä hän coitta nijncuin caunis amurusco/ ja hän tule meille nijncuin sade/ nijncuin wihmasade/ joca maan tuoreutta.

6:4 Cuinga minä sinulle Ephraim hywä teen? cuinga minä sinulle Juda hywä teen? sillä se armo/ jonga minä teile osotan/ on nijncuin amullinen pilwi/ ja nijncuin caste/ joca huomeneltain warhain lange.

6:5 Sentähden vuoleskelen minä heitä Prophetain kautta/ ja cuoletan heitä minun suuni sanoilla/ että sinun Jumalas sanat ilmaunduisit:

6:6 Sillä minulle kelpa armo ja ei uhri/ Jumalan tundo ja ei polttouhri.

6:7 Mutta he käyvät sen liiton ylidze nijncuin Adam/ jolla he cadzowat minun ylön.

6:8 Sillä Gilead on Caupungi wääräyttä ja weren wicoja täynnäns.

6:9 Papit owat jouckoinens nijncuin ryöwärit/ jotca wäijywät ja murhawat Sichemin tiellä: sillä he tekewät mitä he tahtowat.

6:10 Minä näen Israelin huonesa/ jota minä cauhistun: sillä Efraim teke huorin/ ja Israel saastutta idzens.

6:11 Mutta Judalla on wielä

Juuda, on asetettu elonleikkuu, silloin kun minä käännän kansani kohtalon.

Hoosea 7 LUKU

7:1 Kun minä Israelia parannan, silloin tulevat julki Efraimin rikokset ja Samarian pahuudet; sillä he harjoittavat petosta, varas tunkeutuu sisään, ja rosvojoukko ryöstää ulkona.

7:2 Eivät he ajattele sydämessään, että minä muistan kaiken heidän pahuutensa. Nyt heidän tekonsa piirittävät heidät, ne ovat tulleet minun kasvojeni eteen.

7:3 He ilahuttavat pahuudellansa kuningasta ja valheilansa ruhtinaita.

7:4 Kaikki he ovat avionrikkoojia; he ovat kuin leipojan sytyttämä uuni: hän jättää tulen kohentamatta taikinan sotkemisesta sen happanemiseen asti.

7:5 Meidän kuninkaamme päivänä ovat ruhtinaat sairaina viinin hehkusta. Hän lyö kättä pilkkaajain kanssa.

7:6 Sillä he ovat juonillaan saattaneet sydämensä kuumaksi kuin uuni; koko yön heidän leipojansa nukkuu, aamulla se palaa kuin liekitsevä tuli.

7:7 He ovat kaikki kuumia kuin uuni, he syövät tuomarinsa: kaikki heidän kuninkaansa ovat kaatuneet, ei yksikään niistä ole minua avuksi huutanut.

kansani vankiuden palautan.

7 LUKU

7:1 Kuin minä Israelin parantaa tahdon, niin äsken nähdään Ephraimin vääräys ja Samarian pahuus; sillä he tekevät petollisuutta: varas menee sisälle, ja ryövärit ulkona ryöstävät.

7:2 Ja ei he kuitenkaan ajattele sydämessänsä, että minä muistan kaiken heidän pahuutensa; nyt ovat heidän työnsä heidän ympärillensä, ja ovat julki minun kasvoieni edessä.

7:3 He ilahuttavat kuninkaan pahuudellansa ja päämiehet valheellansa.

7:4 Ja ovat kaikki huorintekiät, niinkuin pätsi, jonka leipoja lämmittää; joka lakkaa valvomasta, sitte kuin hän on taikinan sotkunut, siihen asti kuin se happanee.

7:5 Tänäpäni on meidän kuninkaamme juhla, ja päämiehet ovat sairaaksi tulleet viinasta; hän kutsuttaa pilkkaajat tykönsä.

7:6 Sillä heidän sydämensä on palava niinkuin pätsi, kuin he väijyvät; mutta heidän leipojansa makaa kaiken yönä, ja palaa aamulla niinkuin tulen liekki.

7:7 He ovat kaikki palavat niinkuin pätsi: he syövät tuomarinsa; kaikki heidän kuninkaansa lankeevat; ei ole yhtäkään heissä, joka minua avuksensa huutaa.

elon aica olewa/ cosca minä minun Canssani fangiuden palautan.

VII. Lucu

7:1 COsca minä Israeli autta tahdon/ nijn äsken nähdän Ephraimin wääräys/ ja Samarian pahuus/ nijn että he sitä enemmän epäjumalita palwelawat:

7:2 Sillä waicka he keskenäns warasten/ ja ulcona ryöwäritten cansa rangaistan/

ei he cuitengan huomaidze/ että minä otan waarin caikes-ta heidän pahudestans. Mutta minä näen kyllä heidän menons/ jota he jocapaicas pitävät.

7:3 He ilahuttawat Cuningan pahudellans/ ja Päämiehet walhellans/

ja owat caicki huorintekiät.

7:4 Nijncuin pädzi/ jonga leipoja lämmittä/ cosca hän on sotcunut/ anda hän taikinan hapata ja nosta.

7:5 Tänäpäni on meidän Cuningam juhla/ ja Päämiehet lämbiäwät wijnasta/ nijn hän cudzutta pilckajat tygöns.

7:6 Sillä heidän sydämens on palawa nijncuin pädzi/ cosca he uhrawat ja Canssa wiettelawat. Mutta heidän leipojans maca caiken yösen/ ja palamalla tulen liekisä.

He owat wielä caicki palawat nijncuin pädzi.

7:7 Waicka heidän Duomarins syödän/ ja caicki heidän Cuningans langewat/ ei ole sijtekän yhtäkän heisä/ joca minua rucoile.

7:8 Efraim sekaantuu kansojen joukkoon. Efraim on tullut leivän kaltaiseksi, jota ei ole käännetty.

7:9 Muukalaiset syövät hänen voimansa, mutta ei hän sitä ymmärrä. Hänen hiuksensakin ovat jo harmaiksi käyneet, mutta hän ei ymmärrä.

7:10 Israelin ylpeys syyttää häntä vasten silmiä, eivätkä he palaja Herran, Jumalansa, tykö, eivät etsi häntä, vaikka kaikki näin on.

7:11 Efraim on tullut kyyhkysen kaltaiseksi, joka on tyhjä ja taitamaton: he huutavat avuksi Egyptiä, he menevät Assuriin.

7:12 Juuri kun ovat menossa, minä levitän verkkoni heidän päällensä ja pudotan heidät alas kuin taivaan linnut; minä kuritan heitä, niinkuin on julistettu heidän seurakunnallensa.

7:13 Voi heitä, sillä he ovat menneet minua pakoon! Häviö heille, sillä he ovat minusta luopuneet! Minä tahdoin lunastaa heidät, mutta he puhuivat minua vastaan valheita.

7:14 Eivät he huuda minun puoleeni sydämestänsä, vaan ulvovat vuoteissansa. Jyvien ja viinin tähden he kokoontuvat. Minua vastaan he niskoittelevat.

7:15 Minä olen heitä kurittanut, minä olen vahvistanut heidän käsivartensa, mutta minua vastaan he ovat aikoneet pahaa.

7:8 Ephraim sekoittaa itsensä kansoihin: Ephraim on niinkuin kyrsä, jota ei kengään käännä.

7:9 Vaan muukalaiset syövät hänen voimansa, jota ei hän kuitenkaan tottele. Hän on myös harmaat karvat saanut, ei hän sittekään sitä huoli.

7:10 Ja Israelin ylpeys nöyrytetään heidän silmäinsä edessä; vaan ei he käännä itsiänsä \Herran\ Jumalansa tykö, eikä hänestä pidä lukua näissä kaikissa.

7:11 Sillä Ephraim on niinkuin hullu kyyhkyinen, joka ei mitään huomaitse; he avuksensa huutavat Egyptiä, he juoksevat Assuriin.

7:12 Mutta kuhunka ikänä he juoksentelevat, heidän minä verkkoni heidän päällensä, ja tempaan alas niinkuin linnut taivaan alta. Minä tahdon heitä rangaista, niinkuin he seurakunnissansa kuulleet ovat.

7:13 Voi heitä, että he minusta luopuneet ovat! Heidän täytyy turmeltua; sillä he ovat minua vastaan rikkoneet. Minä olisin heidät kyllä päästänyt, jollei he olisi valhetta opettaneet minua vastaan.

7:14 Niin ei he myös minua huuda sydämestänsä, vaan ulvovat vuoteissansa. He kokoontuvat jyväin ja viinan tähden, ja ovat minulle kovakorvaiset.

7:15 Minä kuritan heitä ja vahvistan heidän käsivartensa; mutta he ajattelevat pahaa minua vastaan.

7:8 Ephraim sekoittaa idzens Canssoijn: Ephraim on nijncuין kyrsä/ jota ei kengän käännä.

7:9 Waan muucalaiset syövät hänen voimansa/ jota ei hän cuitengan tottele. Hän on myös harman carwan saanut/ ei hän sijtekän sitä huole.

7:10 Ja Israelin coreus nöyrytetän heidän silmäins edesä/ ei he sengän tähden käännä idzens heidän HERrans Jumalans tygö/ eikä hänestä pidä lucua näisä caikisa.

7:11 Sillä Ephraim on nijncuין hullu mettinen/ joca ei mitän huomaidze/ toisinans hän auxens huuta Egyptiä/ ja toisinans he juoxewat Assurijn.

7:12 Mutta että he nijn sinne ja tänne juoxendelewat/ heidän minä minun werckoni heidän päällens/ ja temman alas nijncuין linnut taiwan alda. Minä tahdon heitä rangaista/ nijncuין heidän seuracunnisans saarnatan.

7:13 Woi heitä/ että he minusta horjahtuwat/ heidän täyty turmeldua: sillä he owat minusta luopunet. Minä olisin heidän kyllä päästänyt/ jollei he olis walheita opettanet.

7:14 Nijn ei he myös minua huuda sydämestäns/ waan ulwowat heidän luolisans. He coconduwat syömisen ja juomisen tähden/ ja owat minulle cowacorwaiset.

7:15 Minä opetan heitä ja wahwistan/ mutta pahasti he minua kijttäwät.

7:16 He kääntyvät, mutta eivät korkeutta kohti. He ovat kuin pettävä jousi. Heidän ruhtinaittensa pitää kaatumien miekkaan kieltensä kiukkuisuuden tähden. Tästä he saavat pilkan Egyptin maassa.

7:16 He palajavat, mutta ei Korkeimman tykö, vaan ovat niinkuin hellinnyt joutsit; sentähden pitää heidän päämiehensä miekan kautta lankeeman, heidän uhkautensa tähden: Tämä on heidän pilkkansa Egyptin maalla.

7:16 He palajawat/ mutta ei oikein/ waan owat nijncuin carsas joudzi. Sentähden pitää heidän Päämiestens miecan cautta langeman/ heidän uhcauxens pitä Egyptis nauroxi tuleman.

Hoosea 8 LUKU

8:1 Suuhusi pasuna! Kotkan lailla Herran temppeleä vastaan - sillä he ovat rikkoneet minun liittoni, ovat luopuneet minun laistani!

8:2 Minun puoleeni he huutavat: "Minun Jumalani!" - "Me Israel, me tunnemme sinut."

8:3 Israel on hyljännyt hyvän. Vihollinen sitä vainotkoon.

8:4 He ovat asettaneet kuninkaita, mutta ei se ole ollut minusta; ovat asettaneet ruhtinaita, mutta minä en ole siitä tiennyt. Hopeansa ja kultansa he ovat tehneet epäjumaliksi, että tulisi hävitys.

8:5 Inhottava on sinun vasikkasi, Samaria; minun vihani on syttynyt heitä vastaan. Kuinka kauan? - Eivät he voi päästä rankaisematta.

8:6 Sillä Israelista se on tullut: seppä sen on tehnyt, eikä se ole jumala, vaan pirstaleiksi on menevä Samarian vasikka.

8:7 Sillä tuulta he kylvävät, ja myrskyä he leikkaavat. Ei se pääse korrelle, laiho ei tuota jauhoja; ja minkä ehkä tuottaa, sen muukalaiset nielevät.

8 LUKU

8:1 Huuda selkiästi niinkuin basuna (ja sano): Hän tulee jo \Herran\ huoneen ylitse niinkuin kotka, että he ovat minun liittoni rikkoneet, ja ovat minun laistani luopuneet.

8:2 Niin heidän pitää minua huutaman: Sinä olet minun Jumalani; me Israel tunnemme sinun.

8:3 Israel hylkää hyvän; sentähden pitää vihollisen heitä vaivaaman.

8:4 He asettavat kuninkaita ilman minua, he panevat päämiehiä ilman minun tietämättäni; hopiastansa ja kullastansa tekevät he epäjumalia, että he juuri nopiasti häviäisivät.

8:5 Sinun vasikkas, Samaria, sysää sinun pois; minun vihani on julmistunut; ei se taida kauvan olla, heitä pitää rangaistaman.

8:6 Sillä se on myös tullut Israelista, jonka seppä on tehnyt, ja ei se ole Jumala: Sentähden pitää Samarian vasikka tomuksi tehtämän.

8:7 Sillä he kylvivät tuulen; ja heidän pitää jälleen tuulispään niittämän; ei heidän siemenensä pidä tuleman ylös, eikä hedelmänsä jauhoja antaman; ja jos hän vielä

VIII. Lucu

8:1 HUuda selkiäst nijncuin Basuna/ ja sano: hän tule jo HERran huonen ylidzen nijncuin Cotca.

8:2 Että he owat minun lijttoni rikkonet/ ja owat minun Laistani luopunet.

Nijn heidän pitä minua huutaman: sinä olet minun Jumalan/ me Israel tunnemme sinun.

8:3 Israel hylkä hywän/ sentähden pitä wihollisen heitä waiwaman.

8:4 He asettawat Cuningat ja ei tottele minua/ he panewat Päämiehet/ ja ei minun pidäis sitä tietämän. Cullastans ja hopiastans tekewät he epäjumalita/ että he juuri nopiast häwiäisit.

8:5 Sinun wasickas Samaria hän sysä pois/ minun wihan on julmistunut/ ei se taida cauwan olla/ heitä pitä rangaistaman.

8:6 Sillä wasicka on tullut Israelist/ jonga on seppä tehnyt/ ja ei taida Jumala olla. Sentähden pitä Samarian wasican tomuxi tehtämän:

8:7 Sillä he kylwit tuulen/ ja heidän pitä jällens tuulispään nijttämän. Ei heidän siemenens pidä tuleman ylös/ eikä hedelmäns jauho anda-

antais, niin muukalaiset pitää ne syömän.

8:8 Niilty on Israel. He ovat nyt pakanain seassa kelpaamattoman astian arvoiset.

8:9 Sillä Assuriin ovat he menneet - villiaasi, joka kulkee yksinänsä. Efraim ostelee lahjoilla rakasteluja.

8:10 Ostelkoot vain pakanain seassa, minä heidät nyt kookoan, ja he alkavat käydä vähäpätöisiksi ruhtinasten kuninkaan verojen painosta.

8:11 Koska Efraim on rakentanut paljon alttareita tehdäkseen syntiä, ovat alttarit tulleetkin hänelle synniksi.

8:12 Kirjoitinpa minä hänelle lakejani vaikka kymmentuhansin, muukalaisina niitä pidetään.

8:13 Minun uhrilahjoikseni he uhraavat lihaa ja syövät. Ei Herra niihin mielisty. Nyt hän muistaa heidän rikoksensa ja rankaisee heidän syntinsä: Egyptiin on heidän palattava.

8:14 Israel on unhottanut tekijänsä ja rakentanut palatseja, ja Juuda on rakentanut paljon varustettuja kaupunkia; mutta minä lähetän tulen hänen kaupunkeihinsa, ja se kuluttaa niiden palatsit.

Hoosea 9 LUKU

9:1 Älä iloitse, Israel, älä riemuitse, niinkuin muut kansat, sillä sinä olet haureudessa luopunut Jumalastasi, olet rakastanut portonpalkkoja

8:8 Israel tulee syödyksi; pakanat pitävät hänen nyt keltottomana astiana;

8:9 Että he juoksivat ylös Assurin tykö, niinkuin yksinäinen metsä-aasi: Ephraim palkkaa itsellensä lahjoilla rakastajia.

8:10 Ja että he lahjoja lähettävät pakanoille, niin tahdon minä nyt heitä koota; ja heidän pitää kuninkaan ja päämiesten kuormaan pian suuttuman.

8:11 Sillä Ephraim on tehnyt monta alttaria syntiä tehdäksensä; niin pitää myös alttarit hänelle synniksi luettaman.

8:12 Vaikka minä paljon heille minun laistani kirjoitan; niin he lukevat sen kuitenkin muukalaiseksi opiksi.

8:13 Ehkä he nyt paljon uhraavat, ja lihaa tuovat edes ja syövät, niin ei se kuitenkaan ole Herralle otollinen; mutta hän tahtoo muistaa heidän pahuutensa, ja heidän syntinsä etsiä, jotka Egyptiin kääntyvät.

8:14 Israel unhotti Luojansa, ja rakensi templiä, ja Juuda teki myös monta vahvaa kaupunkia; mutta minä lasken tulen hänen kaupunkeihinsa, joka hänen huoneensa polttaman pitää.

9 LUKU

9:1 Älä riemuitse, Israel, äläkä öykkää niinkuin kansat; sillä sinä olet huorin tehnyt sinun Jumalaas vastaan, sinä etsit porton palkkaa kaikkein jyväluvain tykönä.

man: ja jos hän vielä annais/ nijn muucalaiset pitää sen syömän.

8:8 Israel tule syödyxi/ ja pacanat pitävät hänen saastaisna astiana.

8:9 Että he juoxit Assurin tygö/ nijncuin exynyt Hirwi.

8:10 Ephraim lahjoi racastaitans/

ja anda pacanoille weron. Ne minä cocon heidän päällens/ heidän pitää Cuningaan ja Päämiehin pian suuttuman.

8:11 Sillä Ephraim on tehnyt monda Altarita syndiä tehdäxens/ nijn pitää myös Altarit hänelle synnixi luettaman.

8:12 Waicka minä paljo heille minun Laistani kirjoitan/ nijn he lukewat sen cuitengin muucalaisexi opixi.

8:13 Että he nyt paljo uhrawat/ ja liha tuowat edes/ ja syöwät/ nijn ei se cuitengan ole HERralle otollinen. Mutta hän tahto muista heidän pahudens/ ja heidän syndins edziä/ jotca Egyptijn heidäns käändäwät.

8:14 Israel unhotta luojans ja rakenda Kircko. Ja Juda teke myös monda wahwa Caupungita/ mutta minä lasken tulen hänen Caupungeihins/ joca hänen huonens polttaman pitää.

IX. Lucu

9:1 El sinua tarwita riemuidzeman Israel/ eikä öyckämän nijncuin Canssat.

9:2 Sillä sinun jumalan palveluxes on huoruus sinun Ju-

kaikilla viljan puimatanterilla.

9:2 Puimatanner ja viinikuurna eivät heitä elätä, rypälemehu hänet pettää.

9:3 Eivät he saa asua Herran maassa, vaan Efraimin on palattava Egyptiin, ja Assurissa he syövät saastaista.

9:4 Eivät he vuodata viiniä juomauhriksi Herralle, eivätkä heidän teurasuhrinsa hänelle kelpaa. Ne ovat heille kuin murheen leipä: kaikki, jotka sitä syövät, saastuttavat itsensä; sillä heidän leipänsä tulee heidän omaan nälkäänsä, ei tule se Herran temppeliin.

9:5 Mitä teette, kun tulee juhla-aika, Herran juhlapäivä?

9:6 Sillä katso, heidän on mentävä hävitystä pakoon: Egypti heidät kokoaa, Moof heidät hautaa. Orjantappurat valtaavat heidän hopeakalleutensa, ohdakkeita on oleva heidän majoissansa.

9:7 Rangaistuksen päivät tulevat, koston päivät tulevat, Israel saa tuntea sen. Hulluna on oleva profeetta, mieletönä hengen mies sinun paljojen rikoksiesi ja paljon vainoamisen tähden.

9:8 Efraim on väijyjä minun Jumalaani vastaan. Profeetta

9:2 Sentähden ei luvat eikä kuurnat pidä heitä elättämän, eikä viinan pidä hänelle menestymän.

9:3 Ja ei heidän pidä asuman \Herran\ maalla; mutta Ephraimin pitää jälleen menemän Egyptiin, ja pitää Assyriassa saastaista syömän.

9:4 Jossa ei taideta \Herralle\ viinasta juomauhria tehdä, eli muuta tehdä hänen mielensä nouteeksi; heidän uhrinsa pitää oleman niinkuin murheellisten leipä, josta kaikki saastuttavat itsensä, jotka sitä syövät; sillä heidän leipänsä pitää heidän itse syömän, ja ei sitä pidä \Herran\ huoneesen viettä-

9:5 Mitä te silloin tahdotte vuosikauden pyhinä ja \Herran\ juhlapäivinä tehdä?

9:6 Sillä katso, heidän pitää raateliaa pakeneman; Egyptin pitää heidät kokooman, ja Moph pitää heidät hautaman. Nukulaiset pitää siellä kasvaman, jossa nyt heidän rakkaan epäjumalansa hopiat ovat, ja orjantappurat pitää oleman heidän majoissansa.

9:7 Etsikon aika on tullut, ja kostamisen aika on tullut, jonka Israelin pitää kyllä tunteman: Prophetat ovat tomppelit, ja kerskaajat ovat mielipuolet, sinun suurten pahain tekois tähden ja suuren vastahakoisuuden tähden.

9:8 Vartiat Ephraimissa pitivät heitänsä hetken minun

malatas wastan/ jollas porton palcka edzit/ että caicki aitat jyllillä täytetäisin.

Sentähden ei pidä aitat eikä cuurnat sinua elättämän/ eikä wijnan pidä sinulle menestymän.

9:3 Ja ei heidän pidä oleman HERran maalla/ mutta Ephraimin pitää jälleens menemän Egyptijn/ ja pitää Assyrias saastaista syömän.

Josa ei taita HERralle wijnasta juomauhria tehdä/ eli muuta tehdä hänen mielens noutexi.

9:4 Heidän uhrins pitää oleman nijncuin murhellisten leipä/ josta caicki saastuwat jotca sitä syövät: Sillä heidän leipäns pitää heidän idze syömän/ ja ei sitä pidä HERran huonesen wietämän.

9:5 Mitä te silloin tahdotta vuosicaunna ja HERran juhlapäivänä tehdä?

9:6 Cadzo/ heidän pitää raateliata pakeneman/ Egypti pitää heidän cocoman/ ja Moph pitää heidän hautaman. Noculaiset pitää siellä caswaman/ josa nyt heidän rackan epäjumalans hopiat owat/ ja orjantappurat heidän majoissans.

9:7 Edzimisen aica on tullut ja costamisen aica/ jonga Israelin pitää kyllä tundeman. Prophetat owat tompelit/ ja hengelliset owat mielipuolet/ sinun suurten pahain tekois tähden/ ja sen suuren ja cauhian epäjumalan palweluxen tähden.

9:8 Wartiat Ephraimis pidit heidäns hetken minun Juma-

- hänen kaikilla teillään on pyydystäjän paula, vainoamista on hänen Jumalansa temppelissä.

9:9 He ovat syvälle vajonneet turmiontekoon niinkuin Gibeon päivinä. Hän muistaa heidän rikoksensa, rankaisee heidän syntinsä.

9:10 Niinkuin rypäleet erämaassa minä löysin Israelin; niinkuin varhaisedelmät viikunapuussa, sen alkurunsaudessa, minä näin teidän isänne. He tulivat Baal-Peoriin, vihkiytyivät häpeäjumalalle ja tulivat kauhistaviksi, niinkuin tuo heidän rakastettunsa.

9:11 Efraim - lintuna lentää pois heidän kunniansa: ei synnyttämistä, ei raskautta, ei sikiämistä enää.

9:12 Ja vaikka he saisivat lapsensa isoiksi, teen minä heidät lapsettomiksi, niin ettei ihmisiä jää. Voi heitä itseensäkin, kun minä heistä luovun!

9:13 Efraim on, kun minä sitä katson Tyyroon päin, istutettu laidunmaalle; mutta Efraimin täytyy viedä lapsensa surmaajalle.

9:14 Anna heille, Herra - mitä antaisitkaan? - anna heille hedelmätön kohtu ja kuivettuneet rinnat.

9:15 Kaikki heidän pahuutensa on Gilgalissa, sillä siellä minä rupesin heitä vihaamaan. Heidän tekojensa pa-

Jumalani tykö; mutta nyt he ovat prophetat, jotka hänelle paulan kaikilla hänen teillensä panevat, sillä vainollisella epäjumalan palveluksella heidän Jumalansa huoneessa.

9:9 He ovat syvästi itsensä turmelleet, niinkuin Gibeon aikana; sentähden pitää hänen heidän pahat tekonsa muistaman, ja heidän syntinsä etsimän.

9:10 Minä löysin Israelin niinkuin viinamarjat korvessa, ja näin teidän isänne niinkuin fikunapuussa uutisfikunat; mutta he menivät sitte Baalpeorin tykö, ja lupasivat heitäsä sille häpiäliselle epäjumalalle, ja tulivat niin julmaksi kuin se, jota he rakastivat.

9:11 Sentähden pitää Ephraimin kunnian lentämän pois niinkuin lintu; niin ettei heidän pidä synnyttämän, eikä kantaman eli siittämän.

9:12 Ja ehkä vielä lapsiansa kasvattaisivat, niin minä tahdon kuitenkin heidät lapsettomaksi tehdä, ettei heidän pidä ensinkään kansa oleman. Voi myös heitä, kuin minä heistä luovun!

9:13 Ephraim, jonka minä näen, on istutettu ja kaunis niinkuin Tyro; mutta hänen täytyy nyt surmaajalle lapsensa antaa.

9:14 \Herra\, anna heille; mutta mitäs tahdot heille antaa? Anna heille hedelmätön kohtu ja tyhjät nisät.

9:15 Kaikki heidän pahuutensa tapahtuu Gilgalissa; siellä minä heitä vihaan, ja ajan heidät pois minun huoneistani, heidän pahan me-

lani tygö/ mutta nyt he owat Prophetat/ jotca hänelle paulan caikilla hänen teilläns panevat/ sillä wainollisella epäjumalan palweluxella/ heidän Jumalans huonesä.

9:9 He käywät ylön sywästi ja owat turmellut/ nijncuin Gibeon aicana/ sentähden pitää hänen heidän pahat tecons muistaman/ ja heidän syndins edzimän.

9:10 Mlnä löysin Israelin corwesa nijncuin wijnamarjat/ ja näin teidän Isän nijncuin fikunapuus utis ficunat. Mutta he menit sijtte BaalPeorin tygö/ ja lupaisit heidäns sille häpiäliselle epäjumalalle/ ja tulit nijn julmaxi cuin heidän racastajanskin.

9:11 Sentähden pitä Ephraimin cunnian lendämän pois nijncuin lindu/ nijn ettei heidän pidä synnyttämän eikä candaman eli sijttämän.

9:12 Ja ehkä he wielä lapsians caswataisit/ nijn minä tahdon cuitengin heidän lapsettomaxi tehdä/ ettei heidän pidä ensingän Canssa oleman: Woi heitä/ cosca minä myös heistä luowun.

9:13 Ephraim/ jonga minä näen/ on istutettu ja caunis nijncuin Tyrus/ mutta hänen täyty nyt surmajalle lapsens anda.

9:14 HERra anna heille: mutta mitäs tahdot heille anda? anna heille hedelmätöin cohtu ja mahot nisät.

9:15 Caicki heidän pahudens tapahtu Gilgalis/ siellä minä heitä wihan/ ja minä ajan heidän pois minun huonestä-

huuden tähden minä karkoit-
tan heidät temppeleistäni pois.
En minä enää heitä rakasta:
kaikki heidän ruhtinaansa
ovat niskureita.

9:16 Ephraim on hakattu maa-
han, heidän juurensa on kui-
vettunut: hedelmää he eivät
tee. Ja jos synnyttävätkin,
kuoletan minä heidän kohtun-
sa kalleimmat.

9:17 Minun Jumalani on hyl-
käävä heidät, sillä he eivät
ole häntä totelleet. He joutu-
vat pakolaisiksi pakanain se-
kaan.

Hoosea 10 LUKU

10:1 Israel oli rehevä viini-
köynnös, joka teki hedelmiä.
Mitä runsaampi sen hedelmä
oli, sitä runsaammin se teki
alttareita; mitä parempi sen
maa oli, sitä parempia patsai-
ta se pystytti.

10:2 Liukas oli heidän sydä-
mensä; nyt he saavat siitä
kärsiä: hän särkee heidän
alttarinsa, hävittää heidän
patsaansa.

10:3 Nyt he saavat sanoa: "Ei
ole meillä kuningasta, sillä
me emme ole peljänneet Her-
raa; ja mitä hyvää kuningas
meille tekisi?"

10:4 He puheita pitävät, vää-
rin vannovat, liittoja tekevät;
mutta tuomio versoo kuin
koiruoho pellon vaosta.

10:5 Beet-Aavenin vasikkain
tähden joutuvat pelkoon Sa-
marian asukkaat. Sillä vasikan

nonsa tähden, enkä tahdo
heitä enään rakastaa; sillä
kaikki heidän päämiehensä
ovat langenneet pois.

9:16 Ephraim on lyöty; hä-
nen juurensa ovat kuivettu-
neet, ettei ne enään taida
hedelmää kantaa; ja vaikka
he vielä kantaisivat, niin mi-
nä tahdon kuitenkin heidän
ruumiinsa ihanat hedelmät
kuolettua.

9:17 Minun Jumalani on
heittävä heidät pois, ettei he
häntä kuulleet; ja heidän pi-
tää pakanain seassa kulkia-
na vaeltaman.

10 LUKU

10:1 Israel on tyhjä viina-
puu, hedelmän hän itsellen-
sä pitää: Ja niin paljo kuin
hänellä hedelmää on, niin
monta alttaria hän myös te-
kee; siinä, jossa maa paras
on, siihen he rakentavat
kauniimmat kuvat.

10:2 Heidän sydämensä on
jaettu; ja he löytävät syntin-
sä; mutta hän tahtoo heidän
alttarinsa kukistaa, ja hei-
dän kuvansa hävittää.

10:3 Sillä nyt pitää heidän
sanoman: Ei meillä kunin-
gasta ole; sillä emme ole
\Herraa\ peljänneet, mitä
kuninkaan pitäis meitä aut-
taman?

10:4 He vannovat turhaan
liittoa tehdessänsä; ja sen-
caltainen neuvo vihoittaa
niinkuin myrkyllinen ruoho
pellon vaossa.

10:5 Samarian asujaiset
pelkäävät Betavenin vasik-
kain tähden; sillä hänen

ni/ heidän pahan menons
tähden. Engä heille sillen
osota rackautta: sillä caicki
heidän Päämiehens owat lan-
gennet pois.

9:16 Ephraim on lyöty/ hä-
nen juurens owat cuiwet-
tunet/ ettei ne sillen taida
hedelmätä canda. Ja waicka
he wielä candaisit/ nijn minä
tahdon cuitengin sen ihanan
hedelmän heidän ruumistans
cioletta.

9:17 Minun Jumalan on heit-
tävä heidän pois/ ettei he
häändä cuullet/ ja heidän pitä
pacanain seas exyxisä wael-
daman.

X. Lucu

10:1 ISrael on tullut häwinne-
xi wijnapuuxi/ sencaltainen
on myös hänen hedelmäns.
Ja nijn paljo cuin hänellä he-
delmätä on/ nijn monda hän
myös teke Altarita. Sijnä josa
maa paras on/ sijhen he ra-
kendawat caunimmat Kircot.

10:2 Heidän sydämens on
jaettu/ ja he löytävät heidän
syndins: mutta heidän Altarins
pitä cukistettaman/ ja heidän
Kirckons häwitettämän.

10:3 Silloin pitä heidän sa-
noman: ei meillä Cuningast
ole/ sillä en me ole HERra
paljännet/ mitä sen Cuningan
pidäis meitä auttaman?

10:4 He wannowat turhan ja
tekewät lijton/ ja sencaltai-
nen neuwo wihotta nijncuin
myrkyllinen ruoho caikis wa-
gois kedolla.

10:5 Samarian asujamet co-
cowat heitäns wasican tygö
BethAwenis: sillä hänen Cans-

tähden vaikeroi sen kansa, ja vasikan tähden sen papit vapisevat, sen kunnian tähden, kun se siltä vaeltaa pois.

10:6 Se itsekkin viedään Assuriin lahjaksi sotaiselle kuninkaalle. Häpeän saa Efraim, ja häpeään joutuu Israel neuvonpiteistänsä.

10:7 Hukassa on Samaria kuninkaineen, on kuin vaahto veden pinnalla.

10:8 Aavenin uhrikukkulat, Israelin synti, hävitetään; orjantappuraa ja ohdaketta on kasvava heidän alttareillansa. Ja he sanovat vuorille: "Peitäkää meidät", ja kukkuloille: "Langetkaa meidän päällemme."

10:9 Gibeon päivästä asti sinä olet syntiä tehnyt, Israel. Sinne he ovat asettuneet. Eikö saavuttaisi heitä Gibeassa sota, sota vääryyden miehiä vastaan?

10:10 Haluni mukaan minä olen heitä kurittava, ja heitä vastaan kokoontuvat kansat, kun minä kytken heidät kiinni heidän kahteen rikokseensa.

10:11 Efraim on lehmä, joka on totutettu mielellänsä puiimaan, mutta minä käyn käsiksi hänen kauniiseen kaulaansa. Minä valjastan Efraimin: Juuda saa kyntää, Jaakob äestää.

10:12 Kylväkää itsellenne vanhurskauden kylvö, niin saatte leikata laupeuden leik-

kansansa on murehtinut häntä, ja hänen pappinsa, jotka hänen tähtensä olivat (ennen) riemuinneet, hänen kunniansa puolesta; sillä hän on viety heiltä pois.

10:6 Ja se (vasikka) on viety Assyriaan kuninkaalle Jarebille lahjaksi; niin pitää myös Ephraimin häpiään tuleman, ja Israelin pitää häpeemän neuvonsa tähden.

10:7 Sillä Samarian kuningas on rauennut niinkuin vaahto veden päältä.

10:8 Avenin kukkulat ovat pyyhityt pois, joilla Israel on syntiä tehnyt. Ohdakkeet ja orjantappurat kasvavat heidän alttareillansa; ja heidän pitää sanoman vuorille: peitäkää meitä, ja kukkuloille: kaatukaat meidän päällemme.

10:9 Israel, sinä olet syntiä tehnyt hamasta Gibeon ajasta; siihen myös he ovat jääneet; mutta senkaltainen sota, mikä pahoja ihmisiä vastaan Gibeassa tapahtui, ei pidä heitä käsittämän.

10:10 Vaan minä rankaisen heitä minun mieleni jälkeen, niin että kansat pitää heidän ylitsensä kokoontuman, kuin minä heitä rankaisen heidän kahden syntinsä tähden.

10:11 Ephraim on vasikka, joka on tottunut mielellänsä riihtä tappamaan, ja niin minäkin tahdon käydä hänen kauniin kaulansa päällä; minä ajan Ephraimilla, Judan pitää kyntämän, ja Jakobin itsellensä äestämän.

10:12 Kylväkää teillenne vanhurskaudeksi, niittäkää laupiudeksi, kyntäkää teil-

sans on parcunut hänen tähtens/ jota hänen Camarins owat tottunet riemuidzeman hänen cunnians puolesta: sillä hän on wiety heildä pois.

10:6 Ja se wasicka on wiety Assyriaan Jarebin Cuningan lahjaksi: niijn pitä myös Ephraimin häpiällä oleman/ ja Israelin pitä häpiälisest käymän hänen aiwoituxens kanssa.

10:7 Sillä Samarian Cuningas on rauennut niijn cuin waaxi weden päälldä.

10:8 Awenin cuckulat owat pyhityt pois/ joilla Israel on syndiä tehnyt. Ohdacket ja orjantappurat caswawat heidän Altarillans/ ja heidän pitä sanoman: te wuoret peitäkät meitä/ ja mäet caatucat meidän päällem.

10:9 Israel sinä olet syndiä tehnyt hamast Gibeon ajasta/ siihen myös he owat jäänet. Mutta sencaltainen sota/ cuin niijtä pahoja ihmisiä wastian Gibeas tapahdui/ ei pidä heitä käsittämän.

10:10 Waan minä rangaisen heitä minun mieleni jälken/ niijn että Canssat pitä heidän ylidzens coconduman/ cosca minä heitä rangaisen heidän cahden syndins tähden.

10:11 Ephraim on wasicka/ joca on tottunut rihtä tappaman/ ja niijn minäkin tahdon käydä hänen caunin caulans päällä. Minä ajan Ephraimi/ Judan pitä kyndämän ja Jakobin teillä äjestämän.

10:12 Sentähden kylwäkät wanhurscautta/ nijtäkät rackautta ja kyndäkät toisin/

kuun. Raivatkaa itsellenne uudispelto, silloin kun on aika etsiä Herraa, kunnes hän tulee ja antaa sataa teille vanhurskautta.

10:13 Te olette kyntäneet jumalattomuutta, leikanneet vääryyttä ja syöneet valheen hedelmää; sillä sinä olet luottanut omaan tiehesi, sankariisi paljouteen.

10:14 On nouseva pauhina sinun kansojesi kesken, ja kaikki sinun linnoituksesi hävitetään, niinkuin Salman hävitti Beet-Arbelin sodan päivänä: äiti ruhjotaan lastensa päälle.

10:15 Tämän tekee teille Beetel teidän ylenpalttisen pahuutenne tähden: aamunkoitossa Israelin kuningas tuhotaan.

Hoosea 11 LUKU

11:1 Kun Israel oli nuori, rakastin minä sitä, ja Egyptistä minä kutsuin poikani.

11:2 Aina kun kutsujat heitä kutsuivat, he menivät pois heidän kasvojensa edestä, uhrasivat baaleille ja polttivat uhreja epäjumalille.

11:3 Minä opetin Ephraimin kävelemään. - Hän otti heidät käsivarsillensa. - Mutta he eivät ymmärtäneet, että minä heidät paransin.

11:4 Ihmissiteillä minä heitä vedin, rakkauden köysillä; minä ikäänkuin nostin ikeen heidän leukapieliltänsä, kumarruin heidän puoleensa ja syötin.

lenne kyntö; että nyt on aika \Herraa\ etsiä, siihen asti kuin hän tulee, ja saattaa teille vanhurskauden.

10:13 Te kynnätte jumalattomuutta, ja niitätte vääryyttä, ja syötte valheen hedelmiä. Että sinä turvaat omaan menoos ja sinun moneen sankariis,

10:14 Niin pitää meteli nouseman sinun kansas seassa, ja kaikki sinun linnas pitää hävitettämän, niinkuin Salman hävitti Arbelin huoneen sodan aikana, ja äiti lapsinensa kuoliaaksi lyötiin.

10:15 Niin pitää teillekin Beetelissä tapahtuman, teidän suuren pahuutenne tähden; että Israelin kuningas pitää aamulla varhain lyötämän maahan.

11 LUKU

11:1 Kuin Israel nuori oli, pidin minä hänen rakkaana, ja minä kutsuin Egyptistä minun poikani.

11:2 Mutta kuin heitä nyt kutsutaan, niin he kääntyvät pois, ja uhraavat Baalimille, ja suitsuttavat kuville.

11:3 Minä opetin Ephraimin käymään, ja talutin häntä käsivarsista, vaan nyt ei he tahdo tietää, että minä heitä parantanut olen.

11:4 Minä annoin heidän vetää ihmisen ijestä, ja käydä rakkauden ohjissa, ja minä autin heitä, otin ikeen heidän kaulastansa, ja annoin heille elatuksen.

että nyt on aika HERra edziä/ siihenasti cuin hän tule/ ja sata teille vanhurscauden.

10:13 Sillä te kynnätte jumalattomuutta/ ja niitätte pahoja tecoja ja syötte walhen hedelmitä. Että sinä turwat sinus sinun omaan menos/ ja sinun moneen Sangarijs,

nijn pitä meteli nouseman sinun Canssas seas.

10:14 Nijn että caicki sinun linnas pitä häwitettämän/ nijncuin Salman cadotti Arbelin huonen sodan aicana/ ja äiti pitä lapsinens tapettaman.

10:15 Nijn pitä teillengin BethElis tapahtuman/ teidän suuren pahudenne tähden/ että Israelin Cuningas pitä amulla warahin lyötämän maahan.

XI. Lucu

11:1 COsca Israel nuori oli/ pidin minä hänen rackana/ ja cudzuin Egyptist minun poicani.

11:2 Mutta cosca hän nyt cudzutun/ nijn he käändywät pois/ ja uhrawat Baalimille/ ja suidzuttawat cuwille.

11:3 Minä otin Ephraimin käsiwarresta ja talutin händä/ waan nyt he owat minun apuni unohtanet.

11:4 Minä annoin heidän wetä ihmisen ijestä/ ja käydä rackauden ohjisa/ ja minä autin heitä/ otin iken heidän caulastans ja annoin heille elatuxen/

11:5 Eivätkö he joutuisi jälleen Egyptin maahan, eikä Assur tulisi heille kuninkaaksi, koska he eivät ole tahtoneet kääntyä?

11:6 Miekka on riehuva hänen kaupungeissansa, on hävittävä hänen salpansa, on syövä syötävänsä, heidän neuvonpiteittensä takia.

11:7 Minun kansallani on halu kääntyä minusta pois; ja kun sitä kutsutaan korkeutta kohti, ei kenkään heistä ylenny.

11:8 Kuinka minä jättäisin sinut, Efraim, heittäisin sinut, Israel? Kuinka jättäisin sinut niinkuin Adman, tekisin sinulle niinkuin Seboimille? Minun sydämeni kääntyy, minun säälini herää.

11:9 En minä pane täytöntöön vihani hehkua, en enää hävitä Efraimia. Sillä minä olen Jumala enkä ihminen, olen Pyhä sinun keskelläsi; en tule minä vihan tuimuudessa.

11:10 Ja he vaeltavat Herran jäljessä. Hän ärjyy kuin leijona - niin, hän ärjyy, ja vavisten tulevat lapset mereltä päin.

11:11 Vavisten he tulevat Egyptistä kuin linnut, Assurin maasta kuin kyyhkysset, ja minä saatan heidät asumaan kodeissansa, sanoo Herra.

Hoosea 12 LUKU

12:1 Efraim on ympäröinyt

11:5 Ei heidän pidä palajaman Egyptin maalle, vaan Assur pitää heidän kuninkaansa oleman; sillä ei he tahdo itsiänsä kääntää.

11:6 Sentähden pitää miekan tuleman heidän kaupunkinsa päälle, ja heidän salpansa tempaaman ylös, ja syömän ne, heidän neuvonsa tähden.

11:7 Minun kansani väsy kääntymästä minun puoleeni; ehkä kuinka heille saarnattaisiin, niin ei kenkään hankitse kuulemaan.

11:8 Mitä minun pitää sinusta tekemän, Ephraim? Varjelenko minä sinua, Israel? Pitäiskö minun sinulle tekemän niinkuin Adamalle, ja asettaman sinun niinkuin Zeboimin? Mutta minun sydämelläni on toinen mieli, minun laupiuteni on ylen palava:

11:9 Etten minä tee hirmuisen vihani jälkeen, enkä palaja Ephraimia kadottamaan; sillä minä olen Jumala, ja en ihminen, ja olen pyhä teidän keskelläne, ja en tahdo tulla kaupunkiin.

11:10 Silloin \Herraa\ seurataan, ja hän on kiljuva niinkuin jalopeura; ja kuin hän kiljuu, niin ne peljästyvät, jotka lännessä ovat.

11:11 Ja Egyptissä ne myös peljästyvät niinkuin lintu, ja ne Assurin maasta niinkuin kyyhkyinen; ja minä tahdon heitä asettaa huoneisiinsa, sanoo \Herra\.

12 LUKU

12:1 Ephraimissa on joka

ettei he olis palainnet Egyptijn.

11:5 Waan nyt on Assur tullut heidän Cuningaxens: sillä ei he tahdo palaita.

11:6 Sentähden pitä miekan tuleman heidän Caupungins päälle/ ja pitä heidän salpans temmaman ylös/ ja syömän ne heidän aiwoituxens tähden.

11:7 Minun Canssan väsy käändymästä minun puoleeni/ ehkä cuinga heille saarnataisin/ nijn ei kengän hangidze cuuleman.

11:8 Mltä minun pitä sinusta tekemän Ephraim? warjelengo minä sinua Israel? Pidäiskö minun sinulle tekemän nijncuin Adamalle/ ja asettaman sinun nijncuin Zeboimin?

11:9 Mutta minun sydämelläni on toinen mieli/ minun laupiuden on ylön palawa:

Etten minä tee minun hirmuisen vihani jälken/ engä palaja Ephraimi cadottaman: sillä minä olen Jumala ja en ihminen/ ja olen Pyhä teidän keskelläne/ en cuitengan minä tahdo tulla Caupungijn.

11:10 Silloin HERra noudate-tan/ ja hän on kiljuva nijncuin Lejoni. Ja cosca hän kilju/ nijn ne peljästyvät/ jotca lännessä owat.

11:11 Ja ne Egyptis myös peljästyvät nijncuin lindu/ ja ne Assurin maasta nijncuin mettinen/ ja minä tahdon heitä jällens asetta heidän huoneisins/ sano HERra.

XII. Lucu

11:12 Ephraimis on jocapai-

minut valheella ja Israelin huone vilpillä. Juuda juoksee yhä valtoimena, välittämättä Jumalasta, Pyhästä, Totisesta.

12:2 Efraim tavoittelee tuulta, ajaa takaa itätuulta ja kartuttaa kaiken aikaa valhetta ja hävitystä; tehdään liittoja Assurin kanssa, ja viedään öljyä Egyptiin.

12:3 Mutta Herralla on oikeudenkäynti Juudan kanssa, ja hän tahtoo rangaista Jakobia sen teitten mukaan, hän on kostava sille sen tekojen mukaan.

12:4 Äidin kohdussa tämä petti veljensä, ja miehuutensa voimassa hän taisteli Jumalan kanssa.

12:5 Hän taisteli enkelin kanssa ja voitti, hän itki ja rukoili tätä. Beetelissä tämä löysi hänet ja puhui siellä meidän kanssamme.

12:6 Herra, Jumala Sebaot - Herra on hänen nimensä.

12:7 Ja sinä - käänny Jumalasi tykö, noudata laupeutta ja oikeutta ja pane alati toivosi Jumalaasi.

12:8 Kanaan - hänen kädesänsä on petollinen vaaka, halusta hän tekee vääryyttä.

12:9 Efraim sanoo: "Olenpas rikastunut, olen saanut itselteni omaisuutta; ei mikään minun työansioni tuota minulle syyllisyyttä, joka olisi syntiä."

12:10 Mutta minä, joka olen

paikassa valhe minua vastaan, ja Israelin huoneessa petos; mutta Juuda hallitsee vielä Jumalan kanssa, ja on uskollinen pyhäin kanssa.

12:2 Ephraim ruokkii itsensä tuulella, ja samoo itätuulen perään, ja enentää joka päivä valhetta ja vahinkoa. He tekivät Assurin kanssa liiton, ja vievät öljyä Egyptiin.

12:3 On myös \Herralla\ riita Juudan kanssa, etsiä Jakobia hänen menonsa jälkeen, ja kostaa hänelle hänen ansionsa jälkeen.

12:4 Hän on äitinsä kohdussa polkenut alas veljensä, ja kaikella voimallansa Jumalan kanssa taistellut.

12:5 Hän paineli myös enkelin kanssa ja voitti; hän itki ja rukoili häntä; Beetelissä löysi hän hänen, ja siellä hän on puhunut meidän kanssamme.

12:6 Mutta se \Herra\ on Jumala Zebaot, \Herra\ on hänen muistonimensä.

12:7 Niin käänny nyt sinun Jumalasi tykö; tee laupius ja oikeus, ja turvaa alati sinun Jumalaasi.

12:8 Mutta kauppamiehellä on väärä vaaka kädessä, ja pettää mielellänsä.

12:9 Ja Ephraim sanoo: Minä olen rikas, minulla on kyllä; ei yhdessäkään minun työssäni löydetä pahatekoa, joka synti olisi.

12:10 Mutta minä olen

cas walhe minua vastaan/ ja Israelin huonesä väärä jumalan palvelus. Mutta Juda pitää vielä kiinni Jumalasta/ ja oikian pyhän Jumalan palveluksen.

12:1 Ephraim ruocki idzens tuulella ja samo itä tuulen perän/ ja palwele jocapäiwä epäjumalita/ ja enändä wahingota. He tekewät Assurin cansa lijton/ ja wiewät Balsamita Egyptijn.

12:2 Sentähden warjele HERra Judan/ ja edzi Jacobi hänen menons jälken/ ja costa hänelle hänen ansions jälken.

12:3 Hän on äitinsä kohdusta polkenut alas hänen veljensä/ ja caikella woimallans Jumalan cansa taistellut.

12:4 Hän paineli myös Engelin cansa ja voitti: sillä hän itki ja rukoili häntä/ BethElis löysi hän hänen/ ja siellä hän on puhunut meidän cansam.

12:5 Mutta se HERra on Jumala Zebaot/ HERra on hänen nimensä.

12:6 Nijn käännä nyt sinuas sinun Jumalasi tygö/ tee laupius ja oikeus/ ja turwa alati sinun Jumalaasi.

12:7 Mutta cauppamiehellä on väärä waaca kädes ja pettä mielelläns:

12:8 Sillä Ephraim sano: minä olen ricas/ minulla on kyllä/ ja ei yhdessäkään minun työsäni löytä pahateco/ joca syndi olisi.

12:9 Mutta minä olen sinun

Herra, sinun Jumalasi, hamasta Egyptin maasta lähtien, minä saatan vielä sinut asumaan teltoissa niinkuin juhlapäivinä.

12:11 Minä olen puhunut profeetoille, olen antanut paljon näkyjä ja puhunut vertauksia profeettain kautta.

12:12 Jos Gilead on pelkkää petosta ollutkin, niin he pelkäksi turhuudeksi tulevatkin. Gilgalissa on uhrattu härkiä, niinpä tuleekin heidän alttareistansa kuin kiviröykkiötä, joita on pellon vaoilla.

12:13 Jaakob pakeni Aramin kedoille, ja Israel palveli naisen tähden, naisen tähden hän paimensi.

12:14 Mutta profeetan kautta vei Herra Israelin Egyptistä pois, ja profeetta sitä paimensi.

12:15 Efraim nosti katkeran mielikarvouden. Hänen Herransa on heittävä hänen verivelkansa hänen päällensä ja kääntävä hänen häpäisevän menonsa häneen itseensä.

Hoosea 13 LUKU

13:1 Milloin Efraim puhui, syntyi kauhu: korkealle kohosi hän Israelissa. Mutta hän joutui synnalaiseksi Baalin takia, ja hän kuoli.

13:2 Nyt he jatkavat synnintekoa, tekevät itselleen valetuja kuvia hopeastansa, epäjumalankuvia ymmärryksensä mukaan, taitoniekkein tekemiä kaikki tyynni. Niille he puhuvat; ihmisiä teurastavat, vasi-

\Herra\ sinun Jumalasi hamasta Egyptin maasta; minä annan sinun vielä majoissa asua, niinkuin juhlinta tapahtuu.

12:11 Ja puhun prophetaille, olen myös se, joka niin monet ennustukset annan, ja prophetain kautta minuni julistan.

12:12 Sillä Gileadissa on epäjumalan palvelus, ja Gilgalissa he uhraavat härkiä hukkaan, ja heillä on niin monta alttaria, kuin kuhilaita on pellolla.

12:13 Jakobin täytyy Syrian maahan paeta, ja Israelin täytyy palvella vaimon tähden; vaimon tähden tosin täytyy hänen karjaa kaita.

12:14 Mutta sitte vei \Herra\ Israelin Egyptistä prophetan kautta, ja antoi prophetan kautta häntä korjata.

12:15 Vaan Ephraim vihoittaa hänen nyt epäjumalillansa; sentähden pitää heidän verensä tuleman heidän päällensä, ja heidän Herransa on kostava heidän pilkkansa.

13 LUKU

13:1 Kuin Ephraim puhui, niin siitä tuli pelko; hän korrotti itsensä Israelissa, ja teki syntiä Baalimin kautta, ja kuoli.

13:2 Mutta nyt he vielä enemmän syntiä tekevät, ja valavat kuvia hopiastansa, ymmärryksensä jälkeen epäjumalia, joka kaikki sepän työ on; joista he saarnaavat: Joka tahtoo niiden vasikkain suuta antaa, sen pitää ihmi-

Jumalasi hamasta Egyptin maasta/ joca sinun anda vielä majoissa asua/ nijncuin juhlinta tapahtuu.

12:10 Ja puhun Prophetaille/ olen myös se joca nijn monet ennustukset annan/ ja Prophetain kautta julistan/ cuca minä olen.

12:11 Sillä Gileadis on epäjumalan palvelus/ ja Gilgalissa he uhraavat härkiä huckan/ ja heillä on nijn monda Altarita/ cuin cuhiloita on pellolla.

12:12 Jacobin täyty Syrian maahan paeta/ ja Israelin täyty palvella vaimon tähden/ vaimon tähden tosin täyty hänen caita.

12:13 Mutta sijtte wei HERra Israelin Egyptistä Prophetan kautta/ ja andoi sen Prophetan kautta händä corjata.

12:14 Waan Ephraim vihoittaa hänen nyt epäjumalittens cansa/ sentähden pitää heidän werens tuleman heidän päällens/ ja heidän HERrans on costawa heidän pilckans.

XIII. Lucu

13:1 COsca Ephraim Israelis corgotettin/ nijn hän hirmuisest opetti/ ja teki sijtte syndiä Baalimin kautta/ ja sen kautta surmattin.

13:2 Mutta nyt he paljo enemmän syndiä tekewät/ ja walawat cuwia hopiast/ nijncuin he taitawat ajatella/ ni mittäin/ epäjumalit/ jotca caicki cuitengin sepän tegot owat: joista he saarnawat/ ja

koita suutelevat.

13:3 Sentähden he ovat kuin aamupilvi, kuin kaste, joka varhain haihtuu, kuin akanat, jotka puimatantereelta lentävät, kuin savu, joka häipyi ikkunasta.

13:4 Mutta minä olen Herra, sinun Jumalasi, hamasta Egyptin maasta lähtien; muuta Jumalaa sinä et tunne kuin minut, eikä ole muuta auttaja kuin minä.

13:5 Minä tunsin sinut erämaassa, kuivassa maassa.

13:6 Sen mukaan kuin heidän laitumensa olivat, he kylläisiksi tulivat. He tulivat kylläisiksi, ja heidän sydämensä tuli yläpeäksi; sentähden he unhottivat minut.

13:7 Niin minusta tuli heille ikäänkuin leijona, niinkuin pantteri tien ohessa minä heitä väijyin.

13:8 Minä käyn heidän kimpuunsa kuin karhu, jolta on riistetty poikaset, revin heidän sydänkalvonsa ja syön heidät siinä paikassa kuin naarasleijona. Metsän pedot raatelevat heidät.

13:9 Se on sinun turmiosi, Israel, että olet minua vastaan, joka olen sinun apusi.

13:10 Missä on nyt sinun kuninkaasi, että hän auttaisi sinua kaikissa kaupungeissasi, ja sinun tuomarisi, joista olet sanonut: "Anna minulle kuningas ja ruhtinaat"?

siä uhraaman.

13:3 Sentähden pitää heidän oleman niinkuin aamu-utu ja varhain lankeeva kaste, joka raukee, niinkuin akanat, jotka puhalletaan pois luvasta, ja niinkuin savu tosta.

13:4 Mutta minä olen \Herra\ sinun Jumalasi hamasta Egyptin maasta; ei tosin sinun pitäisi muuta jumalaa tuntemaan paitsi minua, eikä yhtään vapahtajaa, vaan minua ainoaa.

13:5 Minä tunsin sinun korvessa, karkiassa maassa.

13:6 Mutta että he ovat ravitut, ja kyllänsä saaneet; he saivat kyllänsä ja heidän sydämensä paisui: Sentähden he minun unhottavat.

13:7 Minä myös tahdon olla heidän kohtaansa niinkuin jalopeura, ja tahdon heitä väijyä niinkuin pardi tiellä.

13:8 Minä tahdon heitä kohdata niinkuin karhu, jonka pojat ovat otetut pois, ja reväistä heidän paatuneen sydämensä rikki, ja tahdon heidät siellä syödä ylös, niinkuin jalopeura; metsän pedot pitää heidät rikki repimän.

13:9 Itse sinä olet sinun kadotuksesi, Israel! Vaan minussa on sinun apus.

13:10 Missä on sinun kuninkaasi, joka sinua taitais auttaa kaikissa kaupungeissasi? Ja sinun tuomarisi, joista sinä sanoit: Anna minulle kuningas ja päämiehiä.

joca tahto niiden wasickain suuta anda/ sen pitää ihmisiä uhraaman.

13:3 Ne saawat amu udun/ ja sen casten joca warahin lange. Ja nijncuin acanat jotca puhalletan pois luvasta/ ja nijncuin sawu totoista.

13:4 Mutta minä olen sinun HERras Jumalasi Egyptin maasta/ ei tosin sinun pitäisi muuta Jumalata tundeman paidzi minua/ eikä yhtään vapahtajata/ waan minua ainoata.

13:5 Minä surin tosin sinun tähtes corwesa/ sijnä carkiasa maassa.

13:6 Mutta että he owat ravitut/ ja kylläns saanet/ nijn heidän sydämens paisui/ ja sentähden minun unohtawat.

13:7 Minä myös tahdon olla heidän cohtans nijncuin Lejoni/ ja tahdon heitä väijyä nijncuin Pardi tiellä.

13:8 Minä tahdon heitä cohdata nijncuin Carhu jonga pojat owat otetut pois. Ja tahdon rewäistä heidän paatunen sydämens ricki/ ja tahdon heidän siellä syödä/ nijncuin Lejon repi pedot ricki.

13:9 Israel/ sinä wiet sinus onnettomuten/ waan sinun terweydes on minus ainoas.

13:10 Cusa on sinun Cuningas? joca sinua taidais autta caikis sinun Caupungeisas? ja sinun Duomaris joista sinä sanoit: anna minulle Cuningas ja Päämiehiä.

13:11 Kuninkaan minä annan sinulle vihassani ja otan pois kiivastuksessani.

13:12 Efraimin rikos on sidottu kokoon, talteen on pantu hänen syntinsä.

13:13 Hänelle tulee synnyttäjän tuskat. Hän on älytön lapsi, sillä hän ei aikansa tule esiin kohdusta.

13:14 Tuonelan kädestä minä heidät päästän, kuolemasta minä heidät lunastan. Missä on sinun ruttosi, kuolema, missä sinun surmasi, tuonela? Katumus on peitetty minun silmiltäni.

13:15 Vaikka hän veljien seassa on hedelmöitseväinen, on itätuuli tuleva, on nouseva Herran tuuli erämaasta, ja hänen kaivonsa kuivuu, ja hänen lähteensä ehtyy: se on ryöstävä hänen aarteensa, kaikki hänen kallisarvoiset kalunsa.

Hoosea 14 LUKU

14:1 Samaria joutuu syystänsä kärsimään, koska se on niskoitellut Jumalaansa vastaan: he kaatuvat miekkaan, heidän pienet lapsensa ruhjotaan, ja heidän raskaat vaimonsa halkaistaan.

14:2 Palaja, Israel, Herran, sinun Jumalasi, tykö, sillä sinä olet kompastunut rikoksiisi.

13:11 Minä tosin annoin sinulle kuninkaan minun vihassani, ja otan sen sinulta pois minun hirmuisuudessani.

13:12 Ephraimin pahateko on sidottu kokoon, ja hänen syntinsä ovat salatut.

13:13 Hänelle pitää tuleman synnyttäväisen kipu; hän on tyhmä lapsi, sillä ei hän taida sitä aikaa lasten synnyttämisessä pysyväinen olla.

13:14 Mutta minä tahdon heitä päästää helvetin vallsa, ja vapahtaa heitä kuolemasta. Kuolema, minä tahdon olla sinulle myrkky, helvetti, minä tahdon olla sinulle surma! Kuitenkin on se lohdutus minun silmäini edestä peitetty.

13:15 Sillä hänen pitää veljesten vaiheella hedelmää tekemän: \Herran\ itätuulen pitää tuleman korvesta, ja hänen kaivonsa pitää kurehtuman, ja hänen lähteensä kuivuman, sen pitää raateleman kaikkein kalleimmat kalut ja tavarat.

14 LUKU

14:1 Samaria pitää autioksi tuleman, sillä hän on Jumalallensa kovakorvainen ollut; heidän pitää miekalla lankeeman, ja heidän nuoret lapsensa paiskattaman rikki, ja heidän raskaat vaimonsa pitää reväistämän rikki.

14:2 Käänny, Israel, \Herran\ sinun Jumalasi tykö; sillä sinä olet langennut sinun pahain tekois tähden.

13:11 Minä tosin annoin sinulle Cuningan minun vihassani/ ja otan sen sinulta pois minun hirmuisuudessani.

13:12 Ephraimin pahateko on sidottu cocon/ ja hänen syndins owat salatut?

13:13 Sillä hänelle pitää kipu tapahtuman nijncuin was-toinolewaiselle: sillä hän on tyhmä lapsi. Ja sen ajan pitää tuleman/ ettei heidän pidä taitaman kärsiä heidän lastens surkiutta.

13:14 Mutta minä tahdon heitä päästä helwetist/ ja vapahta cuolemast. Cuolema/ minä tahdon olla sinulle myrkky/ helwetti/ minä tahdon olla sinulle surma.

13:15 Cuitengin on se lohdutus minun silmäini edest peitetty:

sillä hänen pitää veljesten waihella hedelmätä tekemän.

13:16 Itätuulen pitää tuleman corwesta ja hänen caiwons curehtuman/ ja hänen lähtens cuiwaman/ sen pitää raateleman caickein callimmat calut ja tawarat.

XIV. Lucu

14:1 SAMaria pitää autiaksi tuleman: sillä hän on hänen Jumalallens cowacorwainen: heidän pitää miecalla langedman/ ja heidän nuoret lapsens paiscattaman ricki/ ja heidän rascat woimons pitää rewäistämän ricki.

14:2 Käännä sinus Israel sinun HERRas Jumalasi tykö: sillä sinä olet langennut sinun pahain tecois tähden.

14:3 Ottakaa mukaanne sanoja ja palatkaa Herran tykö ja sanokaa hänelle: "Anna anteeksi kaikki rikokset, ota armoihisi, niin me tuomme sinulle uhrimulleiksi huultemme uhrin."

14:4 Assur ei ole meitä auttava, hevosilla emme tahdo ratsastaa, emmekä enää sanokättemme teoille: 'Meidän jumalamme'; sillä sinussa saa orpo armon."

14:5 Minä parannan teidän luopumuksenne, omasta halustani minä teitä rakastan; sillä minun vihani on kääntynyt hänestä pois.

14:6 Minä olen oleva Israelille kuin kaste, se on kukoistava kuin lilja ja juurtuva syväälle kuin Libanon.

14:7 Sen vesat leviävät, sen kauneus on oleva kuin öljypuun ja sen tuoksu kuin Libanonin.

14:8 Sen varjossa asuvaset kasvattavat jälleen viljaa ja kukoistavat kuin viiniköynnös. Sen maine on oleva kuin Libanonin viinin.

14:9 Ephraim! Mitä on minulla enää tekemistä epäjumalien kanssa? Minä kuulen häntä, minä katson hänen puoleensa, minä, joka olen kuin viheriöitsevä kypressi: minusta on sinun hedelmäsi.

14:10 Kuka on viisas ja ymmärtää nämä? Kuka taitava

14:3 Ottakaat teillenne nämät sanat, ja kääntykät \Herran\ tykö, ja sanokaat hänelle: Anna meille kaikki synnit anteeksi, ja tee meille hyvin, niin me uhraamme sinulle meidän huultemme mullit.

14:4 Ei Assur meitä auta, emme myös tahdo enään astua orhitten päälle, emmekä sano enään meidän käsialallemme: Te olette meidän jumalamme; sillä sinun tykönäs löytää orpo armon.

14:5 Niin minä taas olen parantava heidän erhetyksensä, mielelläni minä heitä rakastan; sillä minun vihani on käännetty heistä pois.

14:6 Minä tahdon Israelille olla niinkuin kaste, että hän kukoistaa niinkuin kukkainen, ja hänen juurensa leviävät niinkuin Libanon.

14:7 Hänen oksansa pitää hajooman, että hän itse olis ihanainen niinkuin öljypuu, ja hänen pitää hajuaman niinkuin Libanon.

14:8 Ja heidän pitää taas istuman hänen varjonsa alla, ja jyvistä itsensä ravitseman, ja kukoistuman niinkuin viinapuu. Ja hänen muistonsa pitää niinkuin Libanonin viinana oleman.

14:9 Ephraim (sanokaan): Mitä minun on enää epäjumalain kanssa? Minä tahdon häntä kuulla ja katsoa; minä tahdon olla niinkuin viheriäinen honka; minussa pitää sinun hedelmäs löydetämän.

14:10 Kuka on viisas, että hän näitä ymmärtäis? Ja ymmärtäväinen, joka näitä

14:3 Ottacat teillen nämät sanat/ ja käändäkät teidän HERran tygö/ ja sanocat hänelle: anna meille caicki synnit andexi/ ja tee meille hyvä/ nijn me uhramme sinulle meidän huuldem mullit.

14:4 Ei Assur meitä auta/ en me myös tahdo sillen astua orhitten päälle/ engä sano enämbätä meidän käsialam tygö: te oletta meidän Jumalam/ waan anna orwoiden armo löytä sinun tykönäs.

14:5 Nijn minä taas olen parandawa heidän erhetyxens/ mielelläni minä heitä racastan/ ja silloin minä olen käändäwä heistä pois minun wihani.

14:6 Minä tahdon Israelille olla nijncuin caste/ että hän cucoista nijncuin cuckoldainen/ ja hänen juurens lewiäwät nijncuin Libanon.

14:7 Ja hänen oxans pitä hajoman/ että hän idze olis iloinen nijncuin öljupuu/ ja hänen pitä hajaman nijncuin Libanonin.

14:8 Ja heidän pitä taas istuman hänen warjons ala/ ja jywistä heitäns rawidzeman/ ja cucoistuman nijncuin wijnapuu. Ja hänen muistons pitä nijncuin Libanonin wijnan oleman.

14:9 Ephraim/ pois epäjumalais cansa/ minä tahdon händä cuulla ja johdatta. Minä tahdon olla nijncuin wiheriäinen hongga/ minusa pitä sinun hedelmäs löyttämän.

14:10 Cuca on wijasas/ että hän näitä ymmärräis: ja nop-

ja käsittää nämä? Sillä Herran tiet ovat suorat: vanhurskaat niillä vaeltavat, mutta luopiot niillä kompastuvat.

huomaitis? Sillä \Herran\ tiet ovat oikiat, ja vanhurskaat vaeltavat niillä, mutta ylitsekäymärit niissä lankevat.

sa/ joca näitä huomaidzis? Sillä HERran tiet owat oikiat/ ja wanhurscat waeldawat nijlä/ mutta ylidzekäymärit nijsä langewat.

JOOEL

1 LUKU

1:1 Herran sana, joka tuli Joelille, Petuelin pojalle.

1:2 Kuulkaa tämä, te vanhimmat, ja ottakaa korviinne, kaikki maan asukkaat. Onko tällaista tapahtunut teidän päivinänne taikka teidän isienne päivinä?

1:3 Kertokaa tämä lapsillenne, ja teidän lapsenne kertokoot sen lapsillensa ja heidän lapsensa tulevalle polvelle:

1:4 Mitä kalvajasirkalta jäi, sen söi heinäsiirikka. Ja mitä heinäsiirikka jäi, sen söi syöjäsiirikka. Ja mitä syöjäsiirikka jäi, sen söi tuhosirkka.

1:5 Herätkää, te juopuneet, ja itkekää, valittakaa, kaikki viininjuojat, rypälemehun tähden, sillä se on otettu pois teidän suustanne.

1:6 Sillä minun maahani on hyökännyt kansa, väkevä ja epäluokainen. Sen hampaat ovat leijonan hampaat, ja sillä on naarasleijonan leuka-luut.

1:7 Se on raastanut minun viiniköynnökseni ja katkonut minun viikunapuuni, on ne paljaksi kuorinut ja karsinut; niiden oksat ovat valjenneet.

1:8 Valita niinkuin neitsyt,

JOEL

1 LUKU

1:1 Tämä on \Herran\ sana, joka tapahtui Joelille Petuelin pojalle.

1:2 Kuulkaat tätä vanhimmat, ja ottakaa korviinne kaikki maan asuvaset; onko tämä teidän eli teidän isäin-ne aikana tapahtunut.

1:3 Sanokaat siitä teidän lapsillenne, ja antakaat teidän lastenne sitä lapsillensa sanoa, ja nekin lapset muille jälkeentulevaisillensa.

1:4 Mitä ruohomato jättää, sen heinäsiirikka syö, ja mitä heinäsiirikka jättää, sen lehtimato syö, ja mitä lehtimato jättää, sen jyvämato syö.

1:5 Herätkää juopuneet, ja itkekää ja ulvokaat kaikki viinan juomarit nuoren viinan tähden; sillä se on temmattu pois teidän suustanne.

1:6 Sillä väkevä kansa menee pois minun maani päälle, joka on lukematon; hänen hampaansa ovat niinkuin jalopeuran hampaat, ja syömähampaat niinkuin julmalla jalopeuralla.

1:7 He hävittivät minun viinämäkeni, ja minun fikunapuuni kaivoivat, kuorivat ja heittivät pois, että sen oksat valkiana ovat.

1:8 Valita niinkuin neitsyt, joka säkin yllensä pukee

Propheta Joel .

I. Lucu

1:1 Tämä on se HERRAN sana/ joca tapahtui Joelille Pethuelin pojalle.

1:2 Cuulcat wanhimmat/ ja corwijn ottacat caicki maan asujamet/ jos on teidän eli teidän Isäin aicana sencialtaista tapahtunut.

1:3 Sanocat sijtä teidän lapsillen/ ja andacat teidän lasten sitä heidän lapsillens sanoa/ ja nekin lapset muille heidän jälkentulewaisillens.

1:4 Nimittäin/ mitä mato jättä/ sitä heinäsiircka syö/ ja mitä heinäsiircka jättä/ sitä sijwicko syö/ ja mitä sijwicko jättä/ sitä tai syö.

1:5 Herätkät juopunet ja itkekät/ ja ulwocat caicki wijnan juomarit nuoren wijnan tähden/ joca on temmattu pois teidän suustan.

1:6 Sillä wäkewä Canssa mene ylös minun maani päälle/ joca on lukematon/ jolla owat hambat nijncuin Lejonilla/ ja söymähambat nijncuin julmalla Lejonilla.

1:7 He häwitit minun wijnamäkeni/ ja minun ficunapuuni calwoit/ cuorit ja heitit pois/ että hänen oxans walkiana owat.

1:8 Pargu nijncuin neidzy/

joka on vyöttäytynyt säkkiin nuoruutensa yljän tähden.	nuoruutensa yljän tähden.	joca säkin päällens wetä hänen ylkäns tähden.
1:9 Pois on otettu ruokauhri ja juomauhri Herran huoneesta. Papit, jotka toimittavat Herran palvelusta, murehtivat.	1:9 Sillä ruokauhri ja juomauhri on pois \Herran\ huoneesta; ja papit [Herran] huoneesta; ja papit \Herran\ palveliat murehtivat.	1:9 Sillä ruocauhri ja juomauhri on pois HERran huoneesta/ ja Papit HERran palveliat murehtiwat.
1:10 Hävitetty on pelto, maa murehtii; sillä vilja on hävitetty, viinistä on tullut kato, öljy on kuivunut.	1:10 Pelto on hävitetty, maa on murheissansa, että jyvät ovat turmellut, viina on kuivunut pois, ja öljy puuttunut.	1:10 Kedot owat häwinnet ja peldo on nurja/ että jyvät owat turmellut.
1:11 Peltomiehet ovat joutuneet häpeään, viinitarhurit valittavat nisun ja ohran tähden, sillä mennyt on pellon sato.	1:11 Peltomiehet katsovat huonosti, ja viinamäen miehet parkuvat nisuin ja ohrain tähden, ettei wainiossa ole mitään tuloa.	1:11 Wijna on surkia ja öljy walitta/ peldomiehet huonosta cadzowat/ ja wijnamäen miehet parcuwat/ nisuin ja ohrain tähden/ ettei wainiosta ole mitän tulo.
1:12 Viiniköynnöstä on kohdannut kato, viikunapuu on kuihtunut, granaattipuu ja myös palmu ja omenapuu; kaikki kedon puut ovat kuivettuneet. Niin, häpeään on joutunut ilo, ihmislasten joukosta pois.	1:12 Viinapuu kuivettui ja fikunapuu on lahonnut; granatipuu, palmupuu, omenapuu ja kaikki kedon puut ovat kuivettuneet; sillä ihmisten riemu on surkeudeksi tullut.	1:12 Wijnapuu cuiwetui ja ficunapuu on lahoinut/ Granatipuu/ palmupuu/ omenapuu/ ja caicki kedon puut owat cuiwettunet: sillä ihmisten riemu on surkiudexi tullut.
1:13 Vyöttäytykää säkkiin, pitäkää valittajaiset, te papit; valittakaa, te jotka toimitatte palvelusta alttarilla. Käykää sisälle, viettäkää yö säkkeihin puettuina, te jotka toimitatte minun Jumalani palvelusta. Sillä poissa on teidän Jumalanne huoneesta ruokauhri ja juomauhri.	1:13 Sonnustakaat teitänne ja valittakaat, te papit! parkukaat, te alttarin palveliat, menkää (templiin), ja levätkää, te minun Jumalani palveliat, säkeissä oli yötä; sillä ruokauhri ja juomauhri on pois teidän Jumalanne huoneesta.	1:13 Sonnustacat teitän ja walittacat te Papit/ parcucacat te Altarin palweliat/ mengät Templijn/ ja lewätkät te Jumalan palweliat säkeis yliyötä: sillä ruocauhri ja juomauhri on pois teidän Jumalanne huonesta.
1:14 Kuuluttakaa pyhä paasto, kutsukaa koolle juhlokous, kootkaa vanhimmat ja kaikki maan asukkaat Herran, teidän Jumalanne, huoneeseen ja huutakaa Herran puoleen.	1:14 Pyhittäkää paasto, kutsukaat seurakunta koon, ja kootkaa vanhimmat, ja kaikki maakunnan asuwait, \Herran\ teidän Jumalanne huoneesen, ja huutakaat \Herran\ tykö:	1:14 Pyhittäkät paasto/ cudzucacat seuracunda cocon/ ja cootcat wahwimmat ja caicki maacunnan asuwait teidän HERran Jumalan huoneseen/ ja huutacacat HERran tygö:
1:15 Voi sitä päivää! Sillä lähellä on Herran päivä, ja se tulee niinkuin hävitys Kaikkivaltiaalta.	1:15 Voi, voi sitä päivää! sillä \Herran\ päivä on juuri läsnä, ja tulee niinkuin kadotus Kaikkivaltiaalta.	1:15 Woi/ woi sitä päiwä: sillä HERran päiwä on juuri läsnä/ ja tule nijncuin cadoctus Caickiwaldialda.
1:16 Eikö ole otettu meiltä	1:16 Eikö ruoka oteta pois	1:16 Silloin ruoca otetan pois

ruoka silmäimme edestä sekä meidän Jumalamme huoneesta ilo ja riemu?

1:17 Surkastuneet ovat siemenjyvät multiensa alla, varastohuoneet autiot, aitat puretut, kun viljasta on kato.

1:18 Kuinka huokaa karja, kuinka hädissään ovat raavaslaumat, sillä ei ole niillä laidunta! Myös lammasslaumat joutuvat perikatoon.

1:19 Sinua, Herra, minä huudan, sillä tuli on kuluttanut erämaan laitumet ja liekki polttanut kaikki kedon puut.

1:20 Metsän eläimetkin sinua ikävöivät, sillä vesipurot ovat kuivuneet ja tuli on kuluttanut erämaan laitumet.

Joel 2 LUKU

2:1 Puhaltakaa pasunaan Siionissa, toitottakaa torvia minun pyhällä vuorellani. Jokainen maan asukas on vapiseva, sillä Herran päivä tulee.

Niin, se on lähellä:

2:2 pimeyden ja synkeyden päivä, pilvien ja pilkkopimeän päivä. Vuorille levinneenä niinkuin aamurusko on lukuisa ja väkevä kansa, jonka vertaista ei ole ollut ikiajoista asti eikä tämän jälkeen enää tule, tulevaisten polvien vuosiin saakka.

2:3 Sen edellä käy kuluttava tuli, sen jäljissä polttava liekki. Niinkuin Eedenin puutarha on maa sen edessä, sen jäljissä on autio erämaa, eikä jää ketään, joka olisi siltä pelastunut.

meidän silmäimme edestä, ja meidän Jumalamme huoneesta ilo ja riemu?

1:17 Siemenet mätänivät maassa, jyvääitot ovat hävitetyt, riihet ovat hajoitetut; sillä elo on kuivunut pois.

1:18 Voi, kuinka karja huokaa, ja laumat ammuvat! ettei heillä ole laidunta, ja lammasslaumat nääntyvät.

1:19 \Herra\, sinun tykösinä huudan, että kulo on polttanut laitumet korvessa, ja liekki on kaikki puut vainiossa sytyttänyt.

1:20 Metsän eläimet myös sinun tykösinä huutavat, että vesi-ojat kuivuneet ovat, ja että kulo on polttanut laitumet korvessa.

2 LUKU

2:1 Soittakaa basunalla Zionissa, huutakaa minun pyhällä vuorellani, vaviskaat kaikki maan asuvaset; sillä \Herran\ päivä tulee ja on läsnä:

2:2 Pimiä päivä, synkiä päivä, sumuinen päivä ja utuinen päivä; niinkuin aamurusko itsensä levittää vuorten ylitse; suuri ja väkevä kansa, jonka kaltaista ei ikänä ole ollut, eikä vasta tule ijankaikkiseen aikaan.

2:3 Hänen edellensä käy kuluttavainen tuli, ja hänen jäljissensä polttavainen liekki. Maa on hänen edessensä niinkuin Eedenin puutarha, mutta hänen jäljissensä niinkuin autio erämaa, ja ei pidä kenenkään pääsemän häneltä pois.

meidän silmäim edest/ ja meidän Jumalam huonesta ilo ja riemu.

1:17 Jywät mätänit maas/ ohra salwot owat tyhjänä ja rijhet owat langennet: sillä elo on turmeldu.

1:18 Woi cuinga carja huoca/ ja laumat ammuwat: ettei heillä ole laiduinda/ ja lammasslaumat näändywät.

1:19 HERra/ sinua minä huudan/ että culo on polttanut kedot warpeis/ ja liekki on caicki puut wainios sytyttänyt.

Medzän eläimet myös sinua huutawat/ että wesiojat cuiwannet owat/ ja että culo on polttanut kedot warpeis.

II. Lucu

2:1 SOittacat Basunalla Zionis/ huutacat minun pyhän wuoreni päällä/ wapiscat caicki maan asuwaset:

2:2 Sillä HERran päivä tule/ ja on läsnä.

Pimiä päivä/ syngiä päivä/ sumuinen päivä ja utuinen päivä. Nijnquiu amurusco idzens lewittä wuorten ylidze/ nimittäin suuri ja wäkewä Canssa/ jonga caltaista ei ikänäns ole ollut/ eikä vasta tule ijancaickiseen aican.

2:3 Hänen edelläns käy tähtetöin tuli/ ja hänen jälisäns palawa liekki. Maa on hänen edesäns nijncuiu krydimaa/ mutta hänen jälisäns nijncuiu autia erimaa/ ja ei pidä kenenängän pääsemän häneldä pois.

2:4 Ne ovat näöltänsä kuin hevoset, ja niinkuin ratsut ne juoksevat.

2:5 Ryskyen kuin sotavaunut ne hyppivät vuorten huipuilla, räiskyen kuin tulen liekki, joka kuluttaa oljet; ne ovat kuin väkevä kansa, sotarintaan asettunut.

2:6 Niitten edessä kansat vapisevat, kaikki kasvot kalpenevat.

2:7 Ne juoksevat kuin sankarit, kuin soturit ne nousevat muurille. Jokainen kulkee tietänsä suoraan, ei mutkittele polullansa.

2:8 Toinen ei syisi toistansa: jokainen kulkee omaa suuntaansa. Heittoaseitten välitse ne syöksyvät pysähtymättä.

2:9 Kaupunkiin ne hyökkäävät, ryntäävät muurille, nousevat taloihin, tulevat ikkunoista sisään kuin varas.

2:10 Niitten edessä maa vapisee, ja taivaat järkkyvät; aurinko ja kuu käyvät mustiksi, ja tähdet kadottavat valonsa.

2:11 Ja Herra antaa äänensä jylhistä sotajoukkonsa edellä, sillä ylen lukuisa on hänen väkensä, sillä väkevä on hänen käskynsä täyttäjä, sillä suuri on Herran päivä ja sangen peljättävä; kuka voi sitä kestää?

2:12 Mutta vielä nytkin, sanoo Herra, kääntykää minun tyköni kaikista sydämestänne, paastoten, itkien ja valittaen.

2:4 Hänen muotonsa on niinkuin hevosten muoto; ja he karkaavat niinkuin ratsasmiehet.

2:5 He hyppäävät ylhäällä vuorten kukkuloilla niinkuin rattaat kitisevät, niinkuin liekki korsissa kihisis; niinkuin väkevä kansa, joka sotaan on hankittu.

2:6 Kansat pitää hänen edessänsä hämmästyvän, että kaikki kasvot valjuksi muuttuvat.

2:7 He juoksevat niinkuin uljaat, ja karkaavat muurien ylitse niinkuin sotamiehet; ja kukin käy kohdastansa edes, ja ei poikkee ulos tiestänsä.

2:8 Ei estä kenkään kumpianiensa, vaan kukin matkustaa asetuksessansa; ja kuin he sota-aseiden välistä tunkevat sisälle, niin ei heitä haavoiteta.

2:9 He ajelewat ympäri kaupungissa, ja muurien päällä juoksevat, ja kiipeevät huoneisiin, ja tulevat akkunoista sisälle, niinkuin varas.

2:10 Hänen edessänsä vapisee maa, ja taivas värisee: aurinko ja kuu pimenevät, ja tähdet peittävät valkeutensa.

2:11 Sillä \Herra\ on paneva jylhinänsä hänen sotaväkensä edellä; sillä hänen sotaväkensä on sangen suuri ja väkevä, joka hänen käskynsä toimittaa; sillä \Herran\ päivä on suuri ja sangen hirmuinen, kuka sitä voi kärsiä?

2:12 Niin sanoo nyt \Herra\: kääntykää kaikista sydämestänne minun tyköni, paastolla, itkulla ja murheella.

2:4 Hänen hahmons on nijncuin orihit/ ja he carcajawat nijncuin radzasmiehet.

2:5 He hyppäwät ylhällä wuorilla nijncuin rattat kituisit/ nijncuin liecki corsis kihisis/ ja nijncuin wäkewä Canssa joca sotaan on hangittu.

2:6 Canssat pitä händä hämmästyvän/ että caicki caswot tulewat nijn walkexi cuin sawiastia.

2:7 He juoxewat nijncuin uljat/ ja carcajawat muurein ylidze nijncuin sotamiehet/ ja cukin käy cohdistans edes/ ja ei wijwytä heitäns.

2:8 Ei estä kengän toistans/ waan cukin matcusta asetuksesans/ ja cosca he tungewat ja sisälle langewat/ nijn ei heitä haawoiteta.

2:9 He ajelewat ymbärins Caupungis/ ja muurein päällä juoxewat/ ja kijpewät huoneisiin/ ja tulewat ackunasta sisälle/ nijncuin waras.

2:10 Hänen edesäns wapise maa/ ja taiwas wärise/ Auringo ja Cuu pimenevät ja tähdet peittäwät walkeudens.

2:11 Sillä HERra on panewa jylhinäns hänen sotawäkens edellä: sillä hänen sotawäkens on sangen suuri ja wäkewä/ ja cuca woi händä kärsiä? Sillä HERran päiwä on suuri ja sangen hirmuinen/ cuca sitä woi kärsiä?

2:12 Nijn sano nyt HERra: käändäkät teitän caikest sydämestän minun tygöni/ paastolla/ itculla ja murhella:

<p>2:13 Reväiskää rikki sydämenne, älkää vaatteitanne, ja kääntykää Herran, teidän Jumalanne, tykö; sillä hän on armahtavainen ja laupias, pitkämielinen ja armosta rikas, ja hän katuu pahaa.</p>	<p>2:13 Leikatkaat teidän sydämenne, ja älkää teidän vaatteitanne, ja palatkaat \Herran\ teidän Jumalanne tykö; sillä hän on armollinen ja laupias, pitkämielinen ja suuresta hyvydestä, ja katuu rangaistusta.</p>	<p>2:13 Leicatcat teidän sydämen ja ei teidän vaatteitan/ ja palaitcat teidän HERran Jumalanne tygö: sillä hän on armollinen/ laupias/ kärsiväinen/ ja suuresta hyvydestä/ ja catu pian rangaistustans/</p>
<p>2:14 Ehkä hän vielä katuu ja jättää jälkeensä siunauksen: ruokauhrin ja juomauhrin Herralle, teidän Jumalallenne.</p>	<p>2:14 Kukaties hän kääntyy ja katuu, ja jättää jälkeensä siunauksen, ruokauhrin ja juomauhrin \Herralle\ teidän Jumalallenne.</p>	<p>cuca tietä? 2:14 Wielä hän nytkin meitä armahta/ ja rangaistuxens jälken armons osotta/ ruocauhrijn ja juomauhrijn teidän Jumalallen.</p>
<p>2:15 Puhaltakaa pasunaan Siionissa, kuuluttakaa pyhä paasto, kutsukaa koolle juh-lakokous.</p>	<p>2:15 Soittakaa basunalla Zionissa, pyhittäkää paasto, kutsukaat seurakunta kokoon.</p>	<p>2:15 Soittacat Basunalla Zionis/ pyhittäkät paasto/ cudzucacat seuracunda cocon/</p>
<p>2:16 Kootkaa kansa, pitäkää pyhä seurakuntakokous, kerätkää vanhukset, kootkaa lapset ja rintoja imeväiset; lähteköön ylkä huoneestansa ja morsian kammioistansa.</p>	<p>2:16 Kootkaat kansa, pyhittäkää kokous, kutsukaat yhteen vanhimmat, saattakaa yhteen nuorukaiset ja imeväiset; ylkä lähtekään kammioistansa, ja morsian makaushuoneestansa.</p>	<p>cootcat Canssa/ pyhittäkät yhteys/ yhten cudzucacat vanhimmat/ yhten saattacat nuorucaiset ja imewäiset. 2:16 Ylkä lähtekän cammios-tans/ ja morsian macaus huonestans.</p>
<p>2:17 Eteisen ja alttarin välillä itkekööt papit, jotka toimittavat Herran palvelusta, ja sanokoot: "Säästä, Herra, kansaasi äläkä anna perintöosaasi häväistäväksi, pakanain pilkattavaksi. Miksi pitäisi sanottaman kansain seassa: 'Missä on heidän Jumalansa?'"</p>	<p>2:17 Papit, \Herran\ palveliat, itkekään esihuoneen ja alttarin välillä, ja sanokaan: armahda, \Herra\, sinun kansaas, ja älä laske sinun perikuntaas pilkkaan, niin ettei pakanat saisi valtaa heidän päällensä! miksi pitäisi sanottaman kansain seassa: kussa on nyt heidän Jumalansa?</p>	<p>2:17 Papit HERran palweliat/ itkekät esihuonen ja Altarin välillä/ ja sanocat: armahda HERra sinun Canssas/ ja älä laske sinun pericundas pilckan/ nijn ettei pacanat sais walda heidän päällens. 2:18 Mixis sallit sanoa Canssain seas? cusa on nyt heidän Jumalans?</p>
<p>2:18 Niin Herra kiivaili maansa puolesta ja sääli kansaansa.</p>	<p>2:18 Niin \Herralla\ on kiivaus maastansa; ja hän armahtaa kansaansa.</p>	<p>Nijn HERralla on olewa kijwaus maastans/ ja hän armahta Canssans.</p>
<p>2:19 Ja Herra vastasi ja sanoi kansalleen: Katso, minä lähetän teille viljaa, viiniä ja öljyä, niin että te tulette niistä ravituiksi. Enkä minä anna enää häväistä teitä pakanain seassa.</p>	<p>2:19 Ja \Herra\ vastaa ja sanoo kansallensa: katso, minä lähetin teille jyviä, viinaa ja öljyä, että teillä piti niistä kyllä oleman; ja en salli teitä enään häpiään tulla pakanain sekaan.</p>	<p>2:19 Ja HERra wasta/ ja sano Canssallens: cadzo/ minä lähetin teille jywiä/ wijna ja öljyä runsast/ että teillä piti nijstä kyllä oleman. Ja en minä salli teitä sillen häpiään tulla pacanain secaan.</p>
<p>2:20 Ja mikä pohjoisesta tu-</p>	<p>2:20 Ja tahdon sen, joka</p>	<p>2:20 Ja tahdon sen teildä</p>

lee, sen minä karkoitan teistä kauas ja syöksen sen kuivaan ja autioon maahan, sen alkupäähän Idänmereen ja sen loppupäähän Länsimereen. Ja siitä nousee löyhyä, nousee katku. Sillä suuria se on yrittänyt.

2:21 Älä pelkää, maa. Iloitse ja riemuitse, sillä Herra on tehnyt suuria.

2:22 Älkää peljätkö, metsän eläimet, sillä erämaan laitumet viheriövät, sillä puu kantaa hedelmänsä, viikunapuu ja viiniköynnös antavat voimansa.

2:23 Ja te, Siionin lapset, iloitkaa ja riemuitkaa Herrassa, teidän Jumalassanne, sillä hän antaa teille syysateen, vanhurskauden mukaan, vuodattaa teille sateen, syysateen ja kevätsateen, niinkuin entisaikaan.

2:24 Ja puimatantereet tulevat jyviä täyteen, ja kuurnaaltaat pursuvat viiniä ja öljyä.

2:25 Ja minä korvaan teille ne vuodentulot, jotka heinäsiirikka, syöjäsiirikka, tuhosiirikka ja kalvajasirikka söivät, minun suuri sotajoukkoni, jonka minä lähetin teitä vastaan.

2:26 Ja te syötte kyllä ja tulette ravituiksi ja kiitätte Herran, teidän Jumalanne, nimeä, hänen, joka on tehnyt ihmeitä teitä kohtaan. Eikä minun kansani joudu häpeään, iankaikkisesti.

2:27 Ja te tulette tietämään, että Israelin keskellä olen

pohjoisesta tullut on, teiltä kauvas saattaa, ja ajaa hänen pois korkiaan ja hävitettyyn maahan, hänen kasvonsa itäistä merta päin, ja hänen loppunsa äärimäisen meren puoleen; ja hänen pitää mätänemän ja haiseman; sillä hän on suuria tehnyt.

2:21 Älä pelkää, sinä maa, vaan iloise ja riemuitse; sillä \Herra\ taitaa myös suuria tehdä.

2:22 Älkää peljätkö, te pedot kedolla; sillä laitumet korvessa pitää viheriöitsemän, ja puut hedelmänsä kantaman, fikunapuut ja viinapuut kyllä hedelmöitsemän.

2:23 Ja te, Zionin lapset, iloitkaa ja riemuitkaa \Herrassa\ teidän Jumalassanne, joka teille antaa vanhurskauden opettajan, ja laskee alas teille aamu- ja ehtoosateen niinkuin ennenkin;

2:24 Että aitat jyviä täynnä olisivat, ja kuurnat nuoresta viinasta ja öljystä ylitse vuotaisivat.

2:25 Ja minä saatan teille jälleen ne vuodet, jotka heinäsiirikka, lehtimato, jyvämato ja ruohomato söi; se minun suuri sotaväkeni, jonka minä teidän sekaan lähetin;

2:26 Että teidän pitää kyllä syömän ja ravituksi tuleman, ja ylistämän \Herran\ teidän Jumalanne nimeä, joka teidän seassanne on ihmeitä tehnyt; ja ei minun kansani pidä ikänä häpiään tuleman.

2:27 Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Israe-

pohjaisest cauwas aja pois carkiaan ja hävitettyn maahan/ nimittäin/ hänen kasvons meren päin/ ja hänen loppuns ärimmäisen meren puolen.

2:21 Hänen pitää mätänemän ja haiseman: sillä hän on suuria tehnyt.

Älä pelkä sinä maa/ vaan paremmin iloidze ja ole turwas: sillä HERra taita myös suuria tehdä.

2:22 Älkät peljätkö te pedot kedolla: sillä asumiset korvessa pitää viherjöldzemän/ ja puut pitää hedelmäns candaman/ ficunapuut ja wijnapuut pitää kyllä hedelmöldzemän.

2:23 TE Zionin lapset iloitcat ja riemuitcat teidän HERrasan Jumalasan/ joca teille anda vanhurscauden opettajat/ ja laske alas teille amu ja ehto saten nijncuin ennengin.

2:24 Että aitat jywistä/ ja cuurnat tuoresta wijnasta ja öljystä täynä olisit.

2:25 Ja minä saatan teille jällens ne vuodet/ jotca ruohomadot/ heinäsiircat/ täit ja etanat (jotca minun suuri sotawäkeni olit/ ja minä teidän sekaan lähetin) syönet olit.

2:26 Että teillä on kyllä syötävä/ ja te ylistäisitte teidän HERran Jumalan nime/ joca teidän seasan on ihmeitä tehnyt/ ja ei minun Canssan pidä sillen häpiään tuleman.

2:27 Ja teidän pitää ymmärtämän/ että minä olen Israe-

minä. Ja minä olen Herra, teidän Jumalanne, eikä toista ole. Eikä minun kansani joudu häpeään, iankaikkisesti.

2:28 Näitten jälkeen minä olen vuodattava Henkeni kaiken lihan päälle, ja teidän poikanne ja tyttärenne ennustavat, vanhuksenne unia uneksuvat, nuorukaisenne näkyjä näkevät.

2:29 Ja myös palvelijain ja palvelijattarien päälle minä niinä päivinä vuodatan Henkeni.

2:30 Minä annan näkyä ihmisille taivaalla ja maassa: verta ja tulta ja savupatsaita;

2:31 aurinko muuttuu pimeydeksi ja kuu vereksi, ennenkuin Herran päivä tulee, se suuri ja peljättävä.

2:32 Ja jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu. Sillä Siionin vuorella ja Jerusalemissa ovat pelastuneet, niinkuin Herra on sanonut; ja pakooppäässeitten joukossa ovat ne, jotka Herra kutsuu.

Joel 3 LUKU

3:1 Sillä katso, niinä päivinä ja siihen aikaan, kun minä käännän Juudan ja Jerusalemin kohtalon,

3:2 minä kokoan kaikki pakanakansat, vien ne alas Joosafatin laaksoon ja käyn siellä oikeutta niitten kanssa kansani ja perintöosani, Israelin, tähden. Sillä he ovat ha-

lin keskellä, ja että minä olen \Herra\ teidän Jumalanne ja ei kenkään muu; eikä minun kansani pidä ikänä häpiään tuleman.

2:28 Ja sitte pitää tapahtuman, että minä tahdon vuodattaa minun Henkeni kaiken lihan päälle; ja teidän poikanne ja tyttärenne pitää ennustaman, teidän vanhimpinne pitää unia uneksuman, ja teidän nuorukaisenne pitää näkyjä näkemän.

2:29 Ja myös niinä päivinä tahdon minä palveliain ja piikain päälle vuodattaa minun Henkeni.

2:30 Ja tahdon antaa tapahtua tunnustähdet taivaassa ja maassa, veren, tulen ja savun suitsun.

2:31 Auringon pitää muuttuman pimiäksi, ja kuun vereksi; ennenkuin se suuri ja hirmuinen \Herran\ päivä tulee.

2:32 Ja on tapahtuva, että jokainen, joka \Herran\ nimeä avuksensa huutaa, se tulee autuaaksi; sillä Zionin vuorella ja Jerusalemissa on vapaus oleva, niinkuin \Herra\ on luvannut, ja jääneiden tykönä, jotka \Herra\ kutsuva on.

3 LUKU

3:1 Sillä katso, niinä päivinä ja sillä ajalla, kuin minä Juudan ja Jerusalemin vanhiuden palautan,

3:2 Tahdon minä koota kaikki pakanat, ja viedä heitä alas Josaphatin laaksoon; ja tahdon siellä heidän kanssansa riidellä, minun kansani ja minun perimiseni Israelin tähden, jonka he pa-

lin keskellä/ ja että minä olen teidän HERran Jumalan/ ja ei kengän muu/ eikä minun Canssan pidä sille häpiään tuleman.

2:28 Ja sijtte minä tahdon vuodatta minun Hengeni kaiken lihan päälle: ja teidän poican ja tyttären pitää ennustaman/ teidän vanhimpain pitää unia unexuman/ ja teidän nuorucaisen pitää näkyjä näkemän.

2:29 Ja nijnä päiwinä tahdon minä minun Hengeni/ sekä poicain että pijcain päälle vuodatta.

2:30 Ja tahdon anda tapahtua tunnustähdet taiwasa ja maasa/ nimittäin/ weren/ tulen ja sawun suidzun.

2:31 Auringon pitää muuttuman pimiäxi/ ja Cuun werexi/ ennencuin se suuri ja hirmuinen HERran päivä tule.

2:32 Ja on tapahtuva/ että jocainen cuin HERran nime rucoile/ hän tule autuaxi: sillä Zionin vuorella ja Jerusalemissa on wapaus olewa/ nijncuin HERra on luwannut/ ja jäänyttien tykönä/ jotca HERra cudzuwa on.

III. Lucu

3:1 Sillä cadzo/ nijnä päiwinä ja sillä ajalla/ cosca minä Judan ja Jerusalemin fan-giuxen palautan/

tahdon minä coota caicki pacanat. 3:2 Ja tahdon heitä wiedä alas Josaphatin laxoon/ ja tahdon siellä heidän cansans taistella/ minun Canssan ja

jottaneet sen pakanakansain sekaan, ovat jakaneet minun maani	kanain sekaan hajoittivat, ja jakoivat minun maani itselensä,	minun perimiseni Israelin tähden/ jonga he pacanain secaa hajotit/ ja jagoit minun maani heillens/
3:3 ja heittäneet minun kansastani arpaa; ovat antaneet pojan porttoa vastaan sekä myyneet tytön viinistä, jonka ovat juoneet.	3:3 Ja ovat minun kansastani arpaa heittäneet; ja ovat pojan porton edestä antaneet, ja piian myyneet viinan edestä, ja sen juoneet.	ja owat minun Canssastani arpa heittänet. 3:3 Ja owat pojat ruasta andanet/ ja pijcat wijnasta/ ja juonet.
Tyyro ja Siidon ja kaikki filistealaisten alueet? Tahdotteko te kostaa minulle, mitä minä olen tehnyt, vai itse tehdä minulle jotakin? Nopeasti, kii ruusti minä annan koston kohdata teidän päätänne siitä, mitä olette tehneet,	3:4 Mitä myös minun on teidän kanssanne, te Tyrosta ja Zidonista, ja te kaikki Philistealaisten rajat? vai tahdotteko te minulle kaiketi kostaa? Jos te minulle tahdotte kostaa, niin minä tahdon sen äkisti ja pian kostaa teidän päänne päälle.	3:4 Mitä myös minun on teidän cansan/ te Zorrist ja Zidonist ja te caicki Philisteerein rajat? wai/ tahdottaco te minun cansani haastella? aha/ jos te haasteletta minua/ nijn minä tahdon sen äkist ja pian costa teidän päänne päälle.
3:5 te, jotka olette ottaneet minun hopeani ja kultani, vieneet minun ihanat kalleuteni temppeleihinne	3:5 Sillä te olette minun hopiani ja kultani ottaneet, ja minun kauniit kappaleeni teidän kirkkoihinne vieneet;	3:5 Te jotca oletta minun hopiani ja rahani ottanet/ ja minun caunit cappaleni/ ja oletta ne teidän kirkkoin wienet.
3:6 sekä myyneet Juudan ja Jerusalemin lapsia jaavanilaisille, poistaaksenne heidät kauas omalta maaltansa.	3:6 Ja myyneet Juudan ja Jerusalemin lapset Grekiläisille, heitä kauwas heidän rajoistansa saattaaksenne.	3:6 Ja myytte myös Judan ja Jerusalemin lapset Grekeille/ heitä cauwas heidän rajoistans saattaxen.
3:7 Katso, minä herätän heidät liikkeelle siitä paikasta, johon te olette heidät myyneet, ja annan koston teostanne kohdata teidän päätänne:	3:7 Katso, minä tahdon heidät sieltä herättää, johonka te heidät myyneet olette; ja tahdon sen kostaa teidän päänne päälle;	3:7 Cadzo/ minä tahdon heidän siellä herättä/ johonga te heidän myynet oletta/ ja tahdon sen costa teidän pään päälle.
3:8 minä myyn teidän poikianne ja tyttäriänne Juudan poikien käsiin, ja he myyvät ne sabalaisille, kaukaiselle kansalle. Sillä Herra on puhunut.	3:8 Ja tahdon myydä jälleen teidän poikanne ja tyttärenne Juudan lasten kautta; ne pitää heidät rikkaasen Arabiaan, kaukaisen maan kansalle myymän; sillä \Herra\ on sen puhunut.	3:8 Ja tahdon myydä jälleens teidän poican ja tyttären Judan lasten cautta/ ne pitää heidän rickasen Arabiaan/ caucaisen maan Canssalle myymän: sillä HERra on sen puhunut.
3:9 Julistakaa tämä pakanakansain seassa, alkakaa pyhä sota, innostakaa sankareita, lähestykööt, hyökätkööt kaikki soturit.	3:9 Julistakaa näitä pakanain seassa, pyhittäkää sota, herättäkää väkevät, käyköön edes, ja menköön ylös kaikki sotaväki.	3:9 Julistacat näitä pacanain seas/ pyhittäkät sota/ herättäkät wäkwät/ käykön edes ja mengön ylös caicki sotaväki.
3:10 Takokaa vantaanne mie-	3:10 Tehkää vannanne mie-	3:10 Tehkät teidän wannois-

koiksi ja vesurinne keihäiksi. Sanokoon heikko: "Minä olen sankari."

3:11 Käykää avuksi, tulkaa, kaikki kansakunnat joka taholta. He kokoontuvat sinne. Anna, Herra, sankariesi astua sinne alas.

3:12 Lähtekööt liikkeelle, hyökätkööt kansakunnat Joosaphatin laaksoon; sillä siellä hän istuu tuomitsemassa kaikkia pakanakansoja, joka taholta tulleita.

3:13 Lähettäkää sirppi, sillä sato on kypsynyt. Tulkaa polkemaan, sillä kuurna on täynnä ja kuurna-altaat pursuvat ylitse; sillä heidän pahutensa on suuri.

3:14 Meluavia joukkoja, meluavia joukkoja ratkaisulaaksossa! Sillä lähellä on Herran päivä ratkaisulaaksossa.

3:15 Aurinko ja kuu käyvät mustiksi, ja tähdet kadottavat valonsa.

3:16 Herra ärjyy Siionista ja antaa äänensä kuulua Jerusalemissa, ja taivaat ja maa järkkyvät; mutta Herra on kansansa suoja, Israelin lasten turva.

3:17 Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka asun Siionissa, pyhällä vuorellani. Ja Jerusalem on oleva pyhä, ja vieraat eivät enää kulje sen läpi.

3:18 Sinä päivänä vuoret tiukkuvat rypälemehua, ja kukkulat vuotavat maitoa;

koiksi ja viikahteenne keihäiksi. Ja joka heikko on, se sanokaan: minä olen väkevä.

3:11 Kootkaat teitänne, ja tulkaat tänne kaikki pakanat ympäristöltä, ja kootkaat teitänne; anna, \Herra\, sinun väkevät sinne astua alas.

3:12 Nouskaat pakanat ja menkää ylös Josaphatin laaksoon; sillä minä tahdon siellä istua, ja tuomita kaikki pakanat ympäristöltä.

3:13 Sivaltakaat viikahteella, sillä elo on kypsä; tulkaat ja astukaat alas; sillä kuurnat ovat täydet, ja kuurna-astiat kuohuvat; sillä heidän pahutensa on suuri.

3:14 Paljo kansaa pitää oleman ympärillä joka paikassa Tuomiolaaksossa; sillä \Herran\ päivä on läsnä Tuomiolaaksossa.

3:15 Aurinko ja kuu pimenevät, ja tähdet peittävät valkeutensa.

3:16 Ja \Herra\ on Zionista kiljuva, ja antaa kuulla äänensä Jerusalemissa, että taivaan ja maan pitää vapisevan. Mutta \Herra\ on kansansa turva, ja linna Israelin lapsille.

3:17 Ja teidän pitää tietävän, että minä \Herra\ teidän Jumalanne asun Zionissa minun pyhällä vuorellani; silloin on Jerusalem pyhäksi tuleva, ja ei pidä muukalaisen käymän enään sen lävitse.

3:18 Sillä ajalla pitää vuoret makiata viinaa tiukkuman, ja kukkulat rieskaa vuotaman,

tanna miecat/ ja teidän sirpeistännä keihät.

3:11 Ja joca heikko on/ se sanocan: minä olen väkewä.

Cootcat teitän ja tulcat tänne caicki pacanat/ caicki ymbäristöldä/ ja cootcat teitän: siellä on HERra sinun väkewäs paistawa alas.

3:12 Noscat pacanat ja men-gät Josaphatin laxoon: sillä minä tahdon siellä istua/ ja caicki pacanat duomita/ caicki ymbäristöldä.

3:13 Paiscatcat wicahtella/ sillä elo on kypsi/ tulcat ja astucat alas: sillä cuurnat owat täydet/ ja cuurnat cuohuwat: sillä heidän pahudens on suuri.

3:14 Paljo Canssa pitä oleman ymbärillä jocapaicas/ duomion laxosa.

3:15 Auringo ja Cuu pimene-wät/ ja tähdet peittä-wät walkeudens.

3:16 Ja HERra on Zionista kiljuwa/ ja anda cuulla änens Jerusalemist/ että taiwan ja maan pitä wapiseman.

3:17 Mutta HERra on Canssans turwa olewa/ ja linna Israelin lapsille.

Ja teidän pitä tundeman/ että minä HERra teidän Jumalan asun Zionis minun Pyhällä vuorellani. Silloin on Jerusalem pyhäxi tulewa/ ja ei pidä kenengän muucalaisen käymän sillen hänen läpidzens.

3:18 Sillä ajalla pitä vuoret makiata wijna tiukkuman/ ja cuckulat riesca wuotaman/ ja

kaikissa Juudan puronotkois-
sa virtaa vettä, ja Herran
huoneesta juoksee lähde, ja
se kastelee Akasialaakson.

3:19 Egypti tulee autioksi, ja
Edom tulee autioksi erämaak-
si väkivallan tähden, jota ne
ovat tehneet Juudan lapsille,
kun ovat vuodattaneet viaton-
ta verta heidän maassansa.

3:20 Mutta Juuda on oleva
asuttu iankaikkisesti ja Jeru-
salem polvesta polveen.

3:21 Ja minä julistan heidät
puhtaksi verivelasta, josta en
ole heitä puhtaksi julistanut.
Ja Herra on asuva Siionissa.

AAMOS

1 LUKU

1:1 Aamoksen sanat, hänen,
jolla oli lammaislaumoja Te-
koassa; mitä hän näyissä näki
Israelista Ussian, Juudan ku-
ninkaan, päivinä ja Jero-
beamin, Jooaan pojan, Israe-
lin kuninkaan, päivinä, kaksi
vuotta ennen maanjäristystä.

1:2 Ja hän sanoi: Herra ärjyy
Siionista, hän jylisee Jerusa-
lemista, ja paimenten laitumet
lakastuvat, ja Karmelin laki
kuivuu.

1:3 Näin sanoo Herra: Da-
maskon kolmen rikoksen, nel-
jän rikoksen tähden minun
päätökseni on peruuttamaton.
Koska he ovat puineet Gi-
leadin rautaisilla puimaäkeillä,

1:4 sentähden minä lähetän

ja kaikki Juudan ojat pitää
vettä täynnä oleman; ja läh-
de pitää \Herran\ huoneessa
käymän, ja Sittimin ojaan
juokseman.

3:19 Vaan Egyptin pitää au-
tioksi tuleman, ja Edom syn-
kiäksi erämaaksi; sen vää-
ryyden tähden, mikä Juudan
lapsille tehty on, että he viat-
toman veren heidän maas-
sansa vuodattaneet ovat.

3:20 Mutta Juudassa pitää
ijankaikkisesti asuttaman, ja
Jerusalemis ijancaikkiseen
aikaan.

3:21 Ja minä tahdon puhdis-
taa heidän verensä, jota en
minä ennen ole puhdistanut;
ja \Herra\ on asuva Zionis-
sa.

AAMOS

1 LUKU

1:1 Tämä on se, minkä
Amos, joka paimenien seassa
Tekoassa oli, näki Israelissa,
Ussian Juudan kuninkaan
ajalla, ja Jerobeamin Joak-
sen pojan, Israelin kunin-
kaan ajalla, kahta vuotta en-
nen maan järistystä.

1:2 Ja sanoi: \Herra\ on
Zionista kiljuva, ja Jerusa-
lemista antaa hän äänensä
kuulla, että paimenien lai-
dun surkiana oleman pitää,
ja Karmeli ylhäältä kuivu-
man.

1:3 Näin sanoo \Herra\
kolmen ja neljän Damaskun
vian tähden en tahdo minä
häntä säästää, että he Gi-
leadin rautaisilla vaunuilla
runtelivat.

1:4 Vaan minä lähetän tulen
Hasaelin huoneesen; sen pi-

caicki Judan ojat pitää wettä
täynnä oleman. Ja lähde pitää
HERran huoneesta käymän/
sitä pitää Sittimin wirran wetyt-
tämän.

3:19 Waan Egyptin pitää au-
tiana oleman/ ja Edomin
syngiänä erimaana/ sen wää-
ryyden tähden/ cuin Judan
lapsille tehty on/ että he
wiattoman weren heidän
maasans vuodattanet owat.

3:20 Mutta Judas pitää ijan-
caickisest asuttaman/ ja Je-
rusalemis ijancaickiseen ai-
caan.

3:21 Ja en minä anna olla
heidän wertans costamat: Ja
HERra on asuwa Zionis.

Propheta Amos

I. Lucu

1:1 TÄMÄ on se cuin Amos/
joca paimenitten seas Theco-
as oli/ näki Israelist Usian
Judan Cuningan ajalla/ ja
Jerobeamin Joaxen pojan
Israelin Cuningan/ cahta
wuotta ennen maan järistystä.

1:2 Ja sanoi: HERra on Zio-
nista kiljuwa/ ja Jerusalemist
anda hän änenens cuulla/ että
paimenitten laiduin nijn sur-
kiana oleman pitä/ ja Carme-
li ylhäldä cuiwaman.

1:3 NÄin sano HERra: colmen
ja neljän Damascun wian
tähden/ en tahdo minä hän-
dä säästä/ että he Gileadin
rautaisilla warstoilla warstoit.

1:4 Waan minä lähetän tulen

<p>tulen Hasaelin linnaa vastaan, ja se kuluttaa Benhadadin palatsit.</p>	<p>tää Benhadadin huoneet kulluttaman.</p>	<p>Hasaelin huonesen/ sen pitää Benhadadin Pallazit culuttaman.</p>
<p>1:5 Minä särjen Damaskon salvat, ja minä hävitän Bikat-Aavenin asukkaat ja Beet-Edenin valtikanpitäjät, ja Aramin kansa viedään pakkosiirtolaisuuteen Kiiriin, sanoo Herra.</p>	<p>1:5 Ja rikon Damaskun salvat, ja hävitän Avenin laakson asuvaset, ja sen, joka valtikkaa pitää, siitä kauniista huoneesta; niin että Syrian kansa pitää Kiriin viettä-män, sanoo \Herra\.</p>	<p>1:5 Ja ricon Damascun salwat/ ja hävitän Avenin laxon asuvaset/ ja sen joca waldicca pitää sijtä caunista huones-ta/ nijn että Syrian Canssa pitää Kirijn wietämän/ sano HERra.</p>
<p>1:6 Näin sanoo Herra: Gassan kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Koska he ovat vieneet pakkosiirtolaisuuteen ja luovuttaneet Edomille kaiken väen,</p>	<p>1:6 Näin sanoo \Herra\: kolmen ja neljän Gatsan wian tähden en minä tahdo häntä säästää, että he ovat vangitut vielä vanginneet, ja heidät Edomiin ajaneet.</p>	<p>1:6 NÄin sano HERra: colmen ja neljän Gazan wian tähden/ en minä tahdo heitä säästä/ että he owat fangitut vielä fanginnet/ ja heidän Edomijn ajanet.</p>
<p>1:7 sentähden minä lähetän tulen Gassan muuria vastaan, ja se kuluttaa sen palatsit.</p>	<p>1:7 Vaan minä lähetän tulen Gatsan muuriin, joka heidän huoneensa pitää kuluttaman.</p>	<p>1:7 Waan minä lähetän tulen Gazan muurijn/ joca heidän Pallazins pitää syömän.</p>
<p>1:8 Minä hävitän Asdodin asukkaat ja Askelonin valtikanpitäjät, ja minä käännän käteni Ekronia vastaan, ja filistealaisten tähteet hukuttavat, sanoo Herra, Herra.</p>	<p>1:8 Ja tahdon Asdodin asuvaset, ja sen, joka valtikkaa pitää, Askalonista hävittää; ja minun käteni on olewa Akronia vastaan, niin että hukuman pitää, mitä Philistealaisista jäänyt on, sanoo Herra, \Herra\.</p>	<p>1:8 Ja tahdon Asdodin asujamet/ ja sen joca waldicat pitää/ Ascalonist häwittä. Ja minun käteni on olewa Akronia wastan/ nijn että pitää huckuman mitä Philistereist jäänyt on/ sano HERra Juma-la.</p>
<p>1:9 Näin sanoo Herra: Tyyron kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Koska he ovat luovuttaneet kaiken väen pakkosiirtolaisina Edomille eivätkä ole muistaneet veljesten liittoa,</p>	<p>1:9 Näin sanoo \Herra\: kolmen ja neljän Tyron wian tähden en tahdo minä häntä säästää, että he ovat vangit edemmä Edomin maata ajaneet, ja ei ole muistaneet veljesten liittoa.</p>	<p>1:9 NÄin sano HERra: colmen ja neljän Zorin Caupungin wian tähden/ en tahdo minä händä säästä/ että he owat fangit edemmä Edomin maata ajanet/ ja ei ole muistanet weljesten ljtto.</p>
<p>1:10 sentähden minä lähetän tulen Tyyron muuria vastaan, ja se kuluttaa sen palatsit.</p>	<p>1:10 Vaan minä tahdon tulen Tyron muuriin lähettää, jonka pitää kulluttaman hänen huoneensa.</p>	<p>1:10 Waan minä tahdon tulen Zorin muurijn lähettä/ jonga hänen Pallazins pitää syömän.</p>
<p>1:11 Näin sanoo Herra: Edomin kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Koska se on vainonnut miekalla veljeänsä ja tukahdutta-</p>	<p>1:11 Näin sanoo \Herra\: kolmen ja neljän Edomin wian tähden en tahdo minä häntä säästää, että hän on weljeänsä miekalla vainonnut, ja turmellut halunsa, ja on ollut aina hänelle paha</p>	<p>1:11 NÄin sano HERra: colmen ja neljän Edomin wian tähden/ en tahdo minä händä säästä/ että hän on weljens miecalla wainonnut/ ja hänen lapsens hucuttanut/ ja</p>

nut kaiken armahtavaisuuden ja pitänyt ikuista vihaa ja säilyttänyt kiukkunsa ainaisesti,

1:12 sentähden minä lähetän tulen Teemania vastaan, ja se kuluttaa Bosran palatsit.

1:13 Näin sanoo Herra: Ammonilaisten kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Koska he ovat halkaisseet Gileadin raskaat vaimot, laajentaakseen aluettansa,

1:14 sentähden minä sytytän tulen Rabban muuria vastaan, ja se kuluttaa sen palatsit, sotahuudon kaikuessa sodan päivänä, myrskyn pauhatessa rajuilman päivänä.

1:15 Ja heidän kuninkaansa vaeltaa pakkosiirtolaisuuteen, hän ja hänen ruhtinaansa kaikki tyynni, sanoo Herra.

Aamos 2 LUKU

2:1 Näin sanoo Herra: Moabin kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton.

Koska se on polttanut Edomin kuninkaan luut kalkiksi,

2:2 sentähden minä lähetän tulen Mooabia vastaan, ja se kuluttaa Kerijotin palatsit. Ja Mooab kuolee sodan melkeessä, sotahuudon ja pasunan pauhinassa.

2:3 Ja minä hävitän tuomarin keskeltä, ja kaikki sen päämiehet minä tapan yhdessä sen kanssa, sanoo Herra.

2:4 Näin sanoo Herra: Juudan kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun pää-

vihoillansa ja alati hirmuisuutensa näyttäneet.

1:12 Vaan minä lähetän tulen Temaniin, jonka pitää kuluttaman Botsran huoneet.

1:13 Näin sanoo \Herra\: kolmen ja neljän Ammonin lasten vian tähden en tahdo minä heitä säästää, että he ovat raskaat vaimot halki leikanneet Gileadissa, levittääksensä rajojansa.

1:14 Vaan minä sytytän tulen Rabban muuriin; sen pitää kuluttaman hänen huoneensa. Niinkuin sodan aikana parutaan, ja niinkuin tuuli tulee tuulispään aikana:

1:15 Niin pitää myös heidän kuninkaansa ja päämiehensä ynnä vietämän pois vangittuina, sanoo \Herra\.

2 LUKU

2:1 Näin sanoo \Herra\: kolmen ja neljän Moabin vian tähden en tahdo minä heitä säästää, että he ovat Edomin kuninkaan luut tuhaksi polttaneet.

2:2 Vaan minä tahdon tulen Moabiin lähettää; sen pitää Kerijotissa huoneet kuluttaman; ja Moab on metelissä kuoleva, huudossa ja vaskitorven helinässä.

2:3 Ja minä tahdon tuomarin temmata pois häneltä, ja tappaa kaikki hänen päämiehensä ynnä hänen kansansa, sanoo \Herra\.

2:4 Näin sanoo \Herra\: kolmen ja neljän Juudan vian tähden en tahdo minä säästää, että he katsovat

on ollut aina hänelle paha vihoillans/ ja on alati hänen hirmuisudens näyttäneet.

1:12 Waan minä lähetän tulen Themanin päin/ jonga pitää Bazran Pallazit syömän.

1:13 NÄin sano HERra: colmen ja neljän Ammonin lasten vian tähden/ en tahdo minä heitä säästä/ että he owat wastoinolewaiset ricki hacannet Gileadis/ lewittäxens heidän rajojans.

1:14 Waan minä sytytän tulen Rabban muuriin/ sen pitää hänen Pallazins syömän.

1:15 Nijncuin sodan aicana pargutan/ ja nijncuin tuuli tule tuulispään aicana:

nijn pitää myös heidän Cuningans ja Päämiehens wietämän pois fangittuna/ sano HERra.

II. Lucu

2:1 NÄin sano HERra: colmen ja neljän Moabin wian tähden/ en tahdo minä heitä säästä/ että he owat Edomin Cuningan luut tuhwaxi polttanet.

2:2 Waan minä tahdon tulen Moabiin lähettä/ sen pitää Kirjotthis Pallazit syömän.

2:3 Ja Moab pitää metelissä cuoleman/ pargus ja Basunan hyminäs.

Ja minä tahdon Duomarin temmata pois häneldä/ ja caicki hänen Päämiehens tappa/ ynnä hänen cansans/ sano HERra.

2:4 NÄin sano HERra: colmen ja neljän Judan wian tähden/ en tahdo minä säästä/ että

tökseni on peruuttamaton. Koska he ovat hyljänneet Herran lain eivätkä ole pitäneet hänen käskyjensä, vaan heidän valhejumalansa, joiden perässä jo heidän isänsä kulivat, ovat heidät vietelleet,

2:5 sentähden minä lähetän tulen Juudaa vastaan, ja se kuluttaa Jerusalemin palatsit.

2:6 Näin sanoo Herra: Israelin kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Sillä he myyvät hurskaan rahasta ja köyhän kenkäparista,

2:7 polkevat maan tomuun vaivaisten pään ja vääntävät mutkaiseksi nöyrien tien. Ja poika ja isä käyvät saman naisen pariin häväisten minun pyhän nimeni.

2:8 He loikovat pantiksi ote- tuilla vaatteilla jokaisen alttarin ääressä ja juovat sakotet- tujen viiniä jumalansa huoneessa.

2:9 Ja kuitenkin minä hävitin heidän edestänsä amorilaiset, jotka olivat korkeakasvuiset kuin setrit ja vahvat kuin tammets, ja minä hävitin niiden hedelmän ylhäältä ja niiden juuret alhaalta.

2:10 Ja minä johdatin teidät Egyptin maasta ja kuljetin teitä erämaassa neljäkymmentä vuotta, että saisitte ottaa omaksenne amorilaisten maan.

2:11 Ja minä herätin teidän pojistanne profeettoja ja nuorukaisistanne nasiireja. Vai eikö niin ole, te israelilaiset? sanoo Herra.

\Herran\ lain ylön, ja ei pitäneet hänen säätyjensä, ja antavat itseänsä valheella vietellä, jota heidän isänsä ovat seuranneet.

2:5 Vaan minä tahdon tulen Juudaan lähettää; sen pitää Jerusalemin huoneet kuluttaman.

2:6 Näin sanoo \Herra\ : kolmen ja neljän Israelin vian tähden en minä tahdo säästää, että he vanhurskaat rahaan ja köyhät kenkäpariin myyneet ovat.

2:7 He tallaavat vaivaisen maan tomuun, ja estävät raadollisia joka paikassa; poika ja isä makaa yhden vaimon kanssa, jolla he minun pyhän nimeni häpäisevät.

2:8 Ja jokaisen alttarin tykö- nänä he pitoa pitävät pantti- vaatteista, ja juovat viinaa sakkorahoista epäjumalainsa huoneessa.

2:9 Ja minä olen kuitenkin Amorilaisen heidän edestän- sä kadottanut, jonka korkeus oli niinkuin sedripuiden korkeus, ja joka oli niin vahva kuin tammets; ja minä turmelin ylhäältä hänen hedelmänsä, ja hänen juurensa alhaalta.

2:10 Minä olen se, joka teitä Egyptin maalta toin, ja johdattain teitä korvessa neljä- kymmentä ajastaikaa, että te Amorilaisten maan omistitte.

2:11 Ja olen teidän lapsis- tanne prophetat herättänyt, ja teidän nuorukaisistanne nasiirit; eikö se niin ole, te Israelin lapset? sanoo

he cadzowat HERRAN Lain ylön/ ja ei pitänet hänen oi- keuttans/ ja andawat heidäns walhella wietellä/ jota heidän Isäns owat seurannet.

2:5 Waan minä tahdon tulen Judaan lähettä/ sen pitä Jerusalemin Pallazit syömän.

2:6 NÄin sano HERra: colmen ja neljän Israelin wian tähden/ en minä tahdo säästä/ että he wanhurscat rahaan/ ja köyhät kengä parihin myy- net owat.

He tallawat waiwaisten päät jalgoillans locaan/ ja estävät raadollisia jocapaicas.

2:7 Poica ja Isä maca yhden waimon cansa/ jolla he minun pyhän nimeni rijwawat.

2:8 Ja jocaidzen Altarin tykö- nä he pito pitävät pantti- waatteista/ ja juowat wijna heidän epäjumalains huonesa ja sackorahoista.

2:9 Ja minä olen cuitengin Amorrerin heidän edestäns cadottanut/ jonga corkeus oli nijncuin Cedrein/ ja oli nijn wäkewä cuin tammets owat/ ja minä turmelin ylhäldä hä- nen hedelmäns/ ja hänen juurens alhalda.

2:10 Minä olen se joca teitä Egyptin maalda toin/ ja joh- datin teitä corwesa neljä- kymmendä ajastaica/ että te Amorrerein maan omistitte.

2:11 Ja olen teidän lapsistan Prophetat herättänyt/ ja tei- dän nuorucaisistan Nazareit: eikö se nijn ole/ te Israelin lapset/ sano HERra.

	\Herra\.	
2:12 Mutta te juotitte nasii- reille viiniä, ja profeettoja te kielsitte sanoen: "Älkää en- nustako."	2:12 Mutta te annoitte nasii- rein viinaa juoda, ja prophe- taita te haastoitte, sanoen: ei teidän pidä ennustaman.	2:12 Mutta te annoitte Naza- reille wijna juoda/ ja Prophe- taita te haastoitta/ sanoden: ei teidän pidä propheteraman.
2:13 Katso, minä rusennan teidät alallenne, niinkuin täy- teen kuormattu puimajyrä rusentaa lyhteet.	2:13 Katso, minä tahdon tei- tä niin ahdistaa kuin kuor- ma on kiinnitetty, eloja täynnä;	2:13 Cadzo/ minä tahdon teidän seasan kitinän tehdä/ nijncuin ratas kitise/ joca on lyhteitä täynnä.
2:14 Silloin nopeakaan ei pääse pakoon, ei väkevällä ole apua voimastaan, eikä sankari pelasta henkeänsä;	2:14 Että se, joka nopia on, ei pidä pääsemän pakene- maan, eikä väkevä mitään voiman; ja ei urhoollisen pi- dä voiman henkeänsä vapah- taa.	2:14 Että se joca nopia on/ ei pidä pääsemän/ eikä wä- kewä mitän woiman/ ja ei urhollisen pidä woiman hen- gens wapahta.
2:15 Jousimies ei kestä pai- kallansa, nopeajalkainen ei pelastu, eikä ratsumies pelas- ta henkeänsä.	2:15 Ja ei joutsimiesten pidä seisoman, ja joka nopia on juoksemaan, ei pidä pääse- män; ja joka hevosella ajaa, ei pidä henkeänsä vapahta- man.	2:15 Ja ei joudzimiesten pidä seisoman/ ja joca nopia on juoxeman/ ei pidä pääse- män/ ja jotca ajawat/ ei pi- dä hengens wapahtaman.
2:16 Ja sankareista rohkein pakenee alasti sinä päivänä, sanoo Herra.	2:16 Ja joka väkevään seassa kaikkein miehuullisin on, sen pitää alasti pakeneman sillä ajalla, sanoo \Herra\.	2:16 Ja joca wäkwään seas caickein miehullisin on/ sen pitä alasti pakeneman sillä ajalla/ sano HERra.

Aamos 3 LUKU

3:1 Kuulkaa tämä sana, jonka
Herra on puhunut teitä vas-
taan, te israelilaiset, koko sitä
sukukuntaa vastaan, jonka
minä olen johdattanut Egyptin
maasta, sanoen:

3:2 Ainoastaan teidät minä
olen valinnut kaikista maan
sukukunnista; sentähden minä
koston teille kaikki teidän pa-
hat tekonne.

3:3 Kulkeeko kaksi yhdessä,
elleivät ole keskenänsä sopi-
neet?

3:4 Ärjyykö leijona metsässä,
ellei sillä ole raadeltavaa?
Kiljuuko nuori leijona luolas-
tansa, ellei se ole saalista
saanut?

3 LUKU

3:1 Kuulkaat tätä sanaa,
jonka \Herra\ puhuu teistä,
te Israelin lapset, kaikista
sukukunnista, jotka minä
olen vienyt ulos Egyptin
maalta, ja sanoin:

3:2 Kaikista sukukunnista
maan päällä olen minä teidät
ainoastaan korjannut; sen
tähdän tahdon minä myös
teidä etsiä kaikissa teidän
pahoissa töissäanne.

3:3 Taitaako kaksi yhdessä
vaeltaa, ellei he yhteen sovi?

3:4 Kiljuuko jalopeura met-
sässä, jos ei hänellä ruokaa
ole? Parkuuko jalopeuran
penikka luolastansa, ellei
hän jotakin saanut ole?

III. Lucu

3:1 CUulcat mitä HERra teille
puhu te Israelin lapset/ nimit-
täin/ caicki pericunnat/ jotca
minä olen wienyt ulos Egyptin
maalda/ ja sanoin:

3:2 Caikista sucucunnista
maan päällä/ olen minä tei-
dän ainoastans corjannut/
sentähden tahdon minä myös
teidä edziä/ caikisa teidän
pahoisa tegoisanne.

3:3 Malttawatco caxi ynnä
waelda/ ellei he yhtäläiset
keskenäns ole?

3:4 Kiljuco Lejon medzäs/
cosca ei hänellä ruoca ole?
Parcuco Lejonin penicka luo-
lastans/ ellei hän jotakin
saanut ole?

3:5 Käykö lintu maassa paulaan, ellei sen varalle ole pyydystä pantu? Nouseeko paula maasta saaliin siihen tarttumatta?

3:6 Puhalletaanko pasunaan kaupungissa, niin ettei kansa peljästy? Tahi tapahtuuko kaupungissa onnettomuutta, jota ei Herra ole tuottanut?

3:7 Sillä ei Herra, Herra, tee mitään ilmoittamatta salaisuuttaan palvelijoilleensa profeteoille.

3:8 Leijona ärjyy: kuka ei pelkäisi? Herra, Herra puhuu: kuka ei ennustaisi?

3:9 Julistakaa Asdodin palatseille ja Egyptin maan palatseille ja sanokaa: Kokoontukaa Samarian vuorille ja katsokaa, mikä suuri meteli on sen keskellä ja mikä sorto sen sisällä.

3:10 He eivät ymmärrä tehdä sitä, mikä oikein on, sanoo Herra; he kokoovat väkivaltaa ja sortoa palatseihinsa.

3:11 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Vihollinen on oleva kaikkialla maassa, ja hän kukistaa sinun linnoituksesi, ja sinun palatsisi ryöstetään.

3:12 Näin sanoo Herra: Niinkuin paimen saa pelastetuksi leijonan kidasta pari säärilua tai kappaleen korvaa, niin pelastuu israelilaisiakin, niitä, jotka istuvat Samariassa sohvankulmassa ja kirjosiikkisellä leposijalla.

3:13 Kuulkaa ja todistakaa Jaakobin heimoa vastaan, sanoo Herra, Herra, Jumala

3:5 Menneekö lintu paulaan maan päällä, kussa ei pyytäjää ole? Ottaneeko hän paulansa maasta, joka ei mitään vielä saanut ole?

3:6 Soitetaanko vaskitorvea kaupungissa, ja ei kansa hämmästy? Onko myös jotain pahaa kaupungissa, jota ei \Herra\ tee?

3:7 Sillä ei Herra, \Herra\ tee mitään, ellei hän ilmoita salauttansa palvelioilleensa profetaille.

3:8 Jalopeura kiljuu, kuka ei pelkää? Herra, \Herra\ puhuu, kuka ei ennusta?

3:9 Julistakaa Asdodin huoneissa ja Egyptin maan huoneissa, ja sanokaat: kootkaat teitänne Samarian vuorille, ja katsokaat, kuinka suuri vääräys ja väkivalta siellä on.

3:10 Ei he taida oikeutta tehdä, sanoo \Herra\; vaan kokoovat tavaroita huoneisiansa väkivallalla ja ryöstämisellä.

3:11 Sentähden näin sanoo Herra, \Herra\: tämä maa piiritetään; ja sinä paiskataan alas sinun vallastas, ja sinun huonees raadellaan.

3:12 Näin sanoo \Herra\: Niinkuin paimen tempaa ulos jalopeuran suusta kaksi reittä eli korvan kappaleen; niin myös Israelin lapset pitää temmatuksi tuleman, jotka Samariassa asuvat, vuoteen loukkaassa ja kehdon kulmassa.

3:13 Kuulkaat ja todistakaa Jakobin huoneessa, sanoo Herra, \Herra\ Jumala Zebaot.

3:5 Mennekö lintu paulaan maan päällä/ cusa ei pyytäjätä ole? Ottaneco hän paulans maasta/ joca ei mitään vielä saanut ole?

3:6 Soittaneco jocu Basunata Caupungis/ ja ei Canssa hämmästy? Ongon myös jotain paha Caupungis/ jota ei HERRA tee?

3:7 Sillä ei HERra Jumala tee mitään/ ellei hän ilmoita salauttans hänen palvelioisans Prophetais.

3:8 Lejon kilju/ cuca ei pelkä? HERra Jumala puhu/ cuca ei prophetera?

3:9 Julistacat Asdodin Palla-zeis/ ja Egyptin maan Palla-zeis/ ja sanocat: cootcat teitän Samarian vuorilla/ ja cadzocat/ cuinga suuri wääräys ja pelgon parcu siellä on.

3:10 Ei he oikeutta tottele/ sano HERra/ waan he cocowat tawaroita wäkiwallalla ja ryöstämisellä heidän Palla-zisans.

3:11 Sentähden sano HERra Jumala: tämä maa pijritetän/ ja sinä paiscatan alas sinun wallastas/ ja sinun huones raadellan.

3:12 Näin sano HERra: Nijn- cuin paimen pelasta Lejonin suusta caxi reittä eli corwan cappalen/ nijn myös Israelin lapset pitää temmatuxi tuleman/ jotca Samarias asuwat/ ja pitävät Culmas wuoten/ ja Louckas kehdon.

3:13 Cuulcat ja todistacat Jacobin huone/ sano HERra Jumala Zebaoth.

Sebaot:

3:14 Sinä päivänä, jona minä koston Israelille hänen rikoksensa, minä koston myös Beetelin alttareille, niin että alttarinsarvet hakataan irti ja putoavat maahan.

3:15 Ja minä sorran maahan talvihuoneen ja kesähuoneen, ja norsunluuhuoneet kukistuvat, ja paljoista huoneista tulee loppu, sanoo Herra.

Aamos 4 LUKU

4:1 Kuulkaa tämä sana, te Baasanin lehmät, jotka olette Samarian vuorella, jotka sorratte vaivaisia ja runtelette köyhiä, jotka sanotte herroille: "Tuokaa meille juomista."

4:2 Herra, Herra on vannonut pyhyytensä kautta: Totisesti, katso, päivät tulevat teille, jolloin teidät temmataan ylös koukuilla ja viimeisetkin teistä kalaongilla.

4:3 Ja muurin halkeamista te lähdette ulos, kukin suorinta tietä, ja teidät heitetään Harmoniin päin, sanoo Herra.

4:4 Menkää Beeteliin ja tehkää syntiä, ja Gilgaliin ja tehkää vielä enemmän syntiä; tuokaa aamulla teurasuhrinne, kolmantena päivänä kymmenyksenne.

4:5 Uhratkaa hapanta kiitosuhriksi, kuuluttakaa, julistakaa vapaaehtoisia lahjoja, sillä niinhän te haluatte, te israelilaiset, sanoo Herra, Herra.

3:14 Sillä silloin, kuin minä Israelin synnit etsin, tahdon minä myös Beetelin alttarin etsiä; ja alttarin sarvet pitää hakattaman pois, ja ne lankeeman maahan.

3:15 Ja tahdon talvihuoneen ja suvihuoneen maahan lyö-dä; ja elephantin luiset huoneet pitää hukkuman, ja paljo huoneita pitää häviämän, sanoo \Herra\.

4 LUKU

4:1 Kuulkaat tätä sanaa, te lihavat lehmät, jotka Samarian vuorella olette, ja teette köyhille vääryyttä, ja murenatte vaivaisen, ja sanotte teidän herroille: tuos tänne, anna meidän juoda.

4:2 Herra, \Herra\ on pyhyytensä kautta vannonut: katso, se aika pitää tuleman teidän päällemme, että te temmataan pois orjantappuroilla, ja teidän jälkeentulevaisenne kalain ongella.

4:3 Ja itsekunkin teistä pitää menemän ulos särjetyn muurin lävitse, ja ylönantamaan huoneensa, sanoo \Herra\.

4:4 Tulkaat Beteliin, ja tehkää syntiä, ja Gilgaliin, että te syntiä lisääsitte; ja tuokaat aamulla teidän uhrinne, ja teidän kymmenyksenne kolmena päivänä.

4:5 Ja suitsuttakaat hapattuksesta kiitosuhriksi, ja kuuluttakaat ja kootkaat vapaaehdon uhreja; sillä niin te sen mielellänne pidätte, te Israelin lapset, sanoo Herra, \Herra\.

3:14 Sillä silloin cosca minä Israelin synnit edzin/ tahdon minä myös Bethelin Altarit edziä/ ja sen Altarin culmat taitta pois/ että ne pitää langeman maahan.

3:15 Ja tahdon talvihuoneen ja suvihuoneen maahan lyö-dä/ ja Elephantin luiset huonet pitää hukkuman/ ja paljo huoneita pitää häviämän/ sano HERra.

IV. Lucu

4:1 CUulcat tätä sana te lihawat lehmät/ jotca Samarian vuorella olette/ ja teette köyhille vääryttä/ ja murenatte waiwaisen/ ja sanotte teidän Herroillen: tuos tänne/ anna meidän juoda.

4:2 HERra Jumala on pyhydens cautta wannonut: cadzo/ se aica pitä tuleman teidän päällemme/ että te temmataan pois coucuilla/ ja teidän jälkentulewaisen wiedzän pois calain ongella/

4:3 Ja idzecungin pitä teistä menemän ulos auckoin cautta/ ja Harmonin heitettämän pois/ sano HERra.

4:4 JA/ tulcat tänne BethElijn ja tehkät syndiä/ ja Gilgalijn/ että te syndiä lisääsitte: ja tuocat amulla teidän uhrinne/ ja teidän kymmenexenne colmandena päiwänä.

4:5 Ja suidzuttacat hapattuxest kijtosuhrixi/ ja saarnatcat wapaehdon uhrist/ ja sijtä sanocat: sillä nijn te sen mielellän pidätte/ te Israelin lapset/ sano HERra Jumala.

4:6 Minä kyllä tein teidän hampaanne joutilaiksi kaikissa teidän kaupungeissanne ja tuotin leivän puutteen kaikkiin teidän paikkakuntiinne. Mutta te ette kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.

4:7 Minä pidätin teiltä sateen, kun vielä oli kolme kuukautta elonkorjuuseen. Minä annoin sataa toiselle kaupungille, mutta toiselle kaupungille en antanut sataa; toinen pelto sai sadetta, ja toinen, jolle ei satanut, kuivui.

4:8 Ja niin kaksi, kolme kaupunkia hoippui yhteen kaupunkiin vettä juomaan, saamatta kyllikseen. Mutta te ette kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.

4:9 Minä rankaisin teitä nokitähkillä ja viljanruosteella; teidän monet puutarhanne, viinimäkenne, viikunapuunne ja öljypuunne söi kalvajasirka. Mutta te ette kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.

4:10 Minä lähetin teihin ruton niinkuin Egyptiin; minä tapoin miekalla teidän nuoret miehenne, ja teidän ratsunne otettiin saaliiksi; ja minä annoin löyhkän teidän leireistänne nousta teidän sieraimiinne. Mutta te ette kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.

4:11 Minä panin toimeen hävityksen teidän seassanne, niinkuin Jumala hävitti Sodomian ja Gomorran, ja te olitte

4:6 Sentähden minä myös olen kaikissa kaupungeissa teille joutilaat hampaat antanut, ja leivän puuttumisen jokaisissa teidän paikoissanne; ja ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo \Herra\.

4:7 Olen myös minä pidättänyt teiltä sateen, kuin vielä kolme kuukautta oli elonaikaan, ja minä annoin sataa yhden kaupungin päälle, ja toisen kaupungin päälle en antanutkaan sataa; yhden saran päälle satoi, ja toinen sarka, jonka päälle ei satanut, kuivettui.

4:8 Ja kaksi eli kolme kaupunkia meni yhteen kaupunkiin vettä juomaan, ja ei saaneet tarvettansa; ja ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo \Herra\.

4:9 Minä rankaisin teitä poudalla ja nokipäillä, ja ruohomadot söivät kaikki, mitä teidän yrttitarhoissanne, viinamäissänne, fikunapuissanne ja öljypuissanne kasvoi; ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo \Herra\.

4:10 Minä lähetin ruton teidän sekaan niinkuin Egyptiin, ja tapoin miekalla teidän nuoret miehenne, ja annoin viedä pois teidän hewosenne vankina; ja annoin haisun teidän leirissänne teidän sieramiinne mennä; ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo \Herra\.

4:11 Minä kukistin ylösalaisin muutamat teistä, niinkuin Jumala Sodomian ja Gomorran kukisti, ja te olitte niinkuin tulesta otettu kekä-

4:6 Sentähden minä myös olen caikis Caupungeis teille joutilat hambat andanut/ ja leivän puuttumisen jocaidzis teidän paicoisan/ ja et te sijttekän kääändänet teitän minun tygöni/ sano HERra.

4:7 Olen myös minä pitänyt teildä pois saten/ cosca vielä colme Cuucautta oli elonaican/ ja minä annoin sata yhden Caupungin päälle/ ja toisen Caupungin päälle en andanutcan sata. Yhden peldon päälle satoi/ ja toinen peldo/ jonga päälle ei satanut/ cuiwetui.

4:8 Ja caxi eli colme Caupungita menit yhten Caupungijn saaman wettä juoda/ ja ei he saanet heidän tarwetans/ ja et te sijttekän kääändänet teitän minun tygöni/ sano HERRa.

4:9 Minä rangaisin teitä poudalla ja nokipäillä/ ja ruohomadot söit caicki mitä teidän krydimaasan/ wijnamäesän/ ficunapuisan ja öljypuisan caswoi: et te sijttekän kääändänet teitän minun tygöni/ sano HERra.

4:10 Minä lähetin ruton teidän secaa/ nijncuin Egyptijn. Ja minä tapoin miecalla teidän nuoret miehenne/ ja annoin teidän hewoisenne wiedä pois fangina. Ja minä annoin haisun teidän leirisän teidän sieraimihin mennä: et te sijttekän kääändänet teitän minun tygöni/ sano HERra.

4:11 Minä cukistin ylösalaisin muutamat teistä/ nijncuin Jumala Sodomian ja Gomorran cukisti/ että te olitte

kuin tulesta temmattu kekäle. Mutta te ette kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.

4:12 Sentähden minä teen sinulle, Israel, näin. Koska minä tämän sinulle teen, niin valmistaudu, Israel, kohtamaan Jumalaasi.

4:13 Sillä katso: hän on se, joka on tehnyt vuoret ja luonut tuulen, joka ilmoittaa ihmiselle, mikä hänen aivoitukseksensa on, joka tekee aamuruskon ja pimeyden ja joka kulkee maan kukkulain ylitse - Herra, Jumala Sebaot, on hänen nimensä.

Aamos 5 LUKU

5:1 Kuulkaa tämä Herran sana, itkuvirsi, jonka minä viritän teistä, te Israelin heimo.

5:2 Kaatunut on neitsyt Israel eikä enää nouse; hän viruu kaadettuna maassansa, eikä ole, kuka hänet nostaisi.

5:3 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Kaupunkiin, josta ennen lähti tuhat, jää jäljelle sata; ja josta lähti sata, siihen jää kymmenen jäljelle, Israelin heimoa.

5:4 Sillä näin sanoo Herra Israelin heimolle: Etsikää minua, niin te saatte elää.

5:5 Älkää etsikö Beeteliä, älkää menkö Gilgaliin älkääkä vaeltako Beersebaan. Sillä Gilgal viedään pakkosiirtolaisuuteen, ja Beetel joutuu tu-

le; ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo \Herra\.

4:12 Sentähden tahdon minä sinulle näin tehdä, Israel; että minä nyt näin sinulle tehdä tahdon, niin valmistu sinuas, Israel, ja mene Jumalaas vastaan.

4:13 Sillä katso, hän on se, joka on tehnyt vuoret, ja luonut tuulen, ja ilmoittaa ihmiselle, mitä hänen puhuman pitää; hän tekee aamuruskon ja pimeyden; hän käy maan korkeutten päällä; hänen nimensä on \Herra\ Jumala Zebaot.

5 LUKU

5:1 Kuulkaat te, Israelin huone, näitä sanoja; sillä minun täytyy tämän valitusveisun teistä nostaa.

5:2 Neitsy Israel on langennut, niin ettei hän voi jälleen nousta ylös; hän on kukistettu maahan, ja ei kenkään häntä auta ylös.

5:3 Sillä näin sanoo Herra, \Herra\: siihen kaupunkiin, josta tuhannen käy ulos, pitää ainoasti sata jäämän, ja josta sata käy ulos, pitää kymmenen jäämän, Israelin huoneesta.

5:4 Sentähden näin sanoo \Herra\ Israelin huoneelle: etsikää minua, niin te saatte elää.

5:5 Ja älkää Beteliä etsikö, ja älkää tulko Gilgaliin, älkää myös Bersebaan menkö; sillä Gilgal pitää viettämän vangittuna pois, ja Betel tyhjäksi tuleman.

nijncuin tulesta otettu kekäle/ et te sijttekän kääändänet teitän minun tygöni/ sano HERra.

4:12 SEntähden tahdon minä sinulle näin tehdä Israel. Että minä nyt näin sinulle tehdä tahdon/ nijn walmista sijs sinuas Israel/ ja mene Jumalatas wastan:

4:13 Sillä cadzo/ hän on se/ joca on tehnyt vuoret/ ja luonut tuulen/ ja ilmoitta ihmiselle mitä hänen puhuman pitä. Hän teke amuruscon ja pimeyden/ hän käy maan corkeuxen päällä/ hänen nimens on HERra Jumala Zebaoth.

V. Lucu

5:1 CUulcat te Israelin huonesta näitä sanoja/ sillä minun täytyy tämän walitusweisun teistä nosta.

5:2 Neidzy Israel on langennut/ nijn ettei hän woi nosta jällens/ hän on cukistettu maahan/ ja ei kengän händä auta.

5:3 Sillä näin sano HERra Jumala: sijhen ylpeen Caupungijn/ josta tuhatta käywät ulos/ pitä ainoastans sata jäämän: ja josta käywät ulos sata/ pitä kymmenen jäämän Israelin huonesa.

5:4 Sentähden sano HERra Israelin huonelle: edzikät minua/ nijn te elätte.

5:5 Älkät BethElitä edzikö/ ja älkät tulco Gilgalia päin/ älkät myös BerSebat päin mengö: sillä Gilgal pitä wiettämän fangittuna pois/ ja

hon omaksi.

5:6 Etsikää Herraa, niin te saatte elää, ettei hän tulena tunkeutuisi Joosefin huoneeseen ja kuluttaisi sitä eikä olisi sammuttajaa Beetelillä -

5:7 te, jotka muutatte oikeuden koiruohoksi ja vanhurskauden maahan kukistatte.

5:8 Hän, joka on tehnyt Otavan ja Kalevanmiekan ja muuttaa synkeyden aamuksi ja pimentää päivän yöksi ja kutsuu kokoon meren vedet ja vuodattaa ne maan pinnalle - Herra on hänen nimensä,

5:9 hänen, joka äkisti tuottaa väkevälle hävityksen, ja niin tulee hävitys linnoitukseen.

5:10 He vihaavat sitä, joka portissa oikeutta puoltaa, ja totuuden puhuja on heille kauhistus.

5:11 Sentähden, koska te poljette vaivaista ja otatte häneltä viljaveroa, niin vaikka te rakennatte taloja hakatusta kivistä, te ette niissä asu; vaikka te istutatte ihania viinitarhoja, te ette niistä viiniä juo.

5:12 Sillä minä tiedän, että teidän rikoksenne ovat monet ja teidän syntinne raskaat: te vainoatte vanhurskasta ja otatte lahjuksia ja väännätte vääräksi portissa köyhäin asian.

5:13 Sentähden ymmärtäväinen vaikenee tänä aikana, sillä se on paha aika.

5:14 Etsikää hyvää, älkääkä pahaa, että te eläisitte. Silloin Herra, Jumala Sebaot, on

5:6 Etsikää \Herraa\, niin te saatte elää, ettei tuli Josephin huoneeseen sytyttäisi, ja kuluttaisi, ja ei olisi sammuttajaa Betelissä.

5:7 Te käännätte oikeuden koiruohoksi, ja kukistatte maahan vanhurskauden.

5:8 Hän tekee Otavan ja Kointähden, ja muuttaa kuoleman varjon aamuksi, ja päivästä pimiän yön tekee; joka vedet meressä kutsuu, ja kaataa ne maan piirin päälle, hänen nimensä on \Herra\;

5:9 Joka raateluksen asettaa väkevän ylitse, ja että raatelialia uskaltaa vahvan kaupungin päälle karata.

5:10 Mutta he vihaavat sitä, joka heitä julkisesti nuhtelee, ja sitä he kauhistuvat, joka oikein opettaa.

5:11 Sentähden, että te köyhää sorraratte, ja otatte häneltä suuret kuormat jyviä, ei pidä teidän niissä huoneissa asuman, jotka te vuojonkivistä rakentaneet olette; te olette istuttaneet kauniit viinamäet, vaan ei teidän pidä niistä viinaa juoman.

5:12 Sillä minä tiedän teidän pahat tekonne, joita paljon on, ja teidän syntinne, jotka raskaat ovat: te ahdistatte vanhurskaita ja otatte sovinnon, vaivaisia myös tuomion edessä sorraratte.

5:13 Sentähden täytyy ymmärtäväisen sillä ajalla vaijeta; sillä se on paha aika.

5:14 Etsikää hyvää, ja älkääkä pahaa, että te eläisitte; niin \Herra\ Jumala Zebaot

BethEl tyhjäksi tuleman.

5:6 Edzikät HERra nijn te saatte elä/ ettei tuli Josephin huonesen sytyttäis/ joca culutta/ jota ei kengän saa sammutta BethElis.

5:7 Te käännätte oikeuden Coiruohoxi/ ja cukistatte maahan wanhurscauden.

5:8 Hän teke otawan ja coin tähden/ joca pimeydest amun/ ja päiwäst pimiän yön teke. Joca weden meres cudzu/ ja caata maan pijrin päälle/ hänen nimens on HERra.

5:9 Joca raateluxen asetta wäkewän ylidze/ ja että raatelialia uscalda wahwan Caupungin päälle carata.

5:10 Mutta he wihawat händä/ joca heitä julkisest nuhtelee/ ja sitä he cauhistuwat/ joca oikein opetta.

5:11 Että te köyhä sorraratte/ ja otatte händä suuret cuormat jywiä/ nijn ei teidän pidä nijsä huoneisa asuman/ jotca te wuojonkiwistä rakendanet oletta. Ja ei teidän pidä sitä wijna juoman/ jota te cauneisa wijnamäisä istutanet oletta.

5:12 Sillä minä tiedän pahat-teconna joita paljon on/ ja teidän syndin/ jotca rascat owat: te ahdistatte wanhurscaita/ ja otatte weren rahan/ waiwaisita myös duomion edes sorraratte.

5:13 Sentähden täyty cawalan sillä ajalla waiketa: se on paha aika.

5:14 EDzikät hywä ja ei paha/ että te eläisitte/ nijn HERra Jumala Zebaoth on

oleva teidän kanssanne, niin- kuin te sanotte.	on teidän kanssanne, niin- kuin te kerskaattekin.	teidän cansan/ nijncuin te kerscattakin.
5:15 Vihatkaa pahaa ja ra- kastakaa hyvää ja saattakaa oikeus voimaan portissa: eh- käpä Herra, Jumala Sebaot, armahtaa Joosefin jäännöstä.	5:15 Vihatkaat pahaa, ja ra- kastakaa hyvää, toimitta- kaat oikeus porteissa: niin \Herra\ Jumala Zebaot on armollinen Josephin jääneil- le.	5:15 Wihatcat paha/ ja ra- castacat hyvä/ ja asettacat oikeutta porteisa/ nijn HERra Jumala Zebaoth on armolli- nen Josephin tähteille.
5:16 Sillä näin sanoo Herra, Jumala Sebaot, Herra: Kaikilla toreilla on valitus, kaikilla ka- duilla sanotaan: "Voi! Voi!" Peltomiehiä kutsutaan surun viettoon ja itkuvirren taitajia valittajaisiin.	5:16 Sentähden näin sanoo \Herra\ Jumala, \Herra\ Zebaot: jokaisella kadulla on parku oleva, ja jokaisessa kujassa sanottava: voi! voi! ja peltomiehes kutsutaan mur- heeseen parkumaan niiden kanssa, jotka valitusveisun taitavat.	5:16 Sentähden sano HERra/ se Jumala Zebaoth/ se HER- ra: jocaidzella catulla pitä parcu oleman/ ja jocaidzes cujas sanottaman: woi/ woi: ja peldomies cudzutan mur- heseen parcuman/ joca itke taita.
5:17 Ja kaikissa viinitarhoissa on valitus, sillä minä käyn sinun keskitseksi, sanoo Herra.	5:17 Niin myös jokaisessa viinamäessä on parku oleva; sillä minä tahdon sinun kauttas vaeltaa, sanoo \Herra\.	5:17 Nijn myös jocaidzes wij- namäes pitä parcu oleman: sillä minä tahdon sinun caut- tas waelda/ sano HERra.
5:18 Voi teitä, jotka toivotte Herran päivän tulemista. Miksi hyväksi on teille Herran päi- vä? Se on oleva pimeys, eikä valkeus -	5:18 Voi niitä, jotka \Herran\ päivää pyytävät! Sillä mitä siitä on teille? Se \Herran\ päivä on pimeys ja ei valkeus.	5:18 Woi nijtä jotca HERran päiwä pyytävät/ sillä mitäst hän teille? cosca HERran päiwä on pimeys ja ei walke- us.
5:19 ikäänkuin jos joku pa- kenisi leijonaa ja häntä koh- taisi karhu, tahi joku tulisi kotiin ja nojaisi kätensä sei- nään ja häntä pistäisi käär- me.	5:19 Niinkuin joku pakenis jalopeuran edestä, ja karhu kohtais häntä; ja niinkuin joku tulis huoneesen, ja no- jais kätensä seinälle, ja kär- meeltä pistettäisiin.	5:19 Nijncuin jocu Lejoni pa- kenis ja cohtais Carhua: ja nijncuin jocu tulis jongun huonesen/ ja nojais kätens seinälle/ ja kärmeldä pistetäi- sin.
5:20 Eikö Herran päivä ole pimeys, eikä valkeus, eikö se ole synkeys, jossa ei valoa ole?	5:20 Eikö \Herran\ päivä ole pimiä, ja ei valkia, synkiä ja ei selkiä?	5:20 Sillä HERran päivä on pimiä ja ei walkia olewa/ syngiä ja ei selke.
5:21 Minä vihaan, minä hal- veksin teidän juhlianne enkä mielisty teidän juhlakokouk- siinne.	5:21 Minä vihaan ja hylkään teidän juhlapäivänne, en myös tahdo haistaa teidän uhrienne.	5:21 Mlnä wihan teidän juhla- päiwän/ ja cadzon ne ylön/ en myös malda haista teidän cocouxian.
5:22 Sillä vaikka te tuotte minulle polttouhreja ja ruo- kauhrejanne, eivät ne minulle kelpaa, enkä minä katso tei- dän yhteysuhrienne, syöttö- vasikkainne, puoleen.	5:22 Ja vaikka te minulle uhraisitte polttouhria ja ruo- kauhria, en minä kuitenkaan ota niitä otolliseksi, enkä katso teidän lihavaa kii- tosuhrienne.	5:22 Ja waicka te minulle uhraisitte polttouhria ja ruo- cauhria/ en minä cuitengan ota nijtä otollisexi/ engä cadzo teidän lihawata kij- tosuhrian.
5:23 Vie pois minun edestäni	5:23 Vie pois minun edestäni	5:23 Wie pois sinun wirtes
	sinun virtes jyrinä; sillä en	

virttesi pauhina, en tahdo kuulla sinun harppujesi soittoa.

5:24 Mutta oikeus virratkoon kuin vesi ja vanhurskaus niinkuin ehtymätön puro.

5:25 Toitteko te teurasuhreja ja ruokauhreja minulle erämaassa neljänäkymmenenä vuotena, te Israelin heimo?

5:26 Te olette kantaneet kuningastanne Sikkutia ja Kijjunin-kuvianne, tähtijumalaa, sitä, jonka te olette itsellenne tehneet.

5:27 Sentähden minä vien teidät pakkosiirtolaisuuteen tuolle puolelle Damaskon, sanoo Herra. Jumala Sebaot on hänen nimensä.

Aamos 6 LUKU

6:1 Voi suruttomia Siionissa, huolettomia Samarian vuorella, kansoista ensimmäisen ylimyksiä, joiden tykö Israelin heimo tulee!

6:2 Menkää Kalneen ja katsokaa, sieltä kulkekaa Suureen Hamatiin ja käykää filistealaisten Gatiin: ovatko ne paremmat kuin nämä valtakunnat, onko niiden alue suurempi kuin teidän alueenne?

6:3 Voi teitä, jotka lykkäätte kauas pahan päivän, mutta vedätte luoksenne väkivallan, valtaistuimelle istumaan;

6:4 jotka makaatte norsunluusohvilla ja venytte leposijoillanne, syötte karitsoita

minä voi sinun kanteleittes laulua kuunnella.

5:24 Mutta oikeus pitää julistettaman niinkuin vesi, ja vanhurskaus niinkuin väkevää virttä.

5:25 Oletteko te, Israelin huone, minulle teurasuhria ja ruokauhria tehneet neljänäkymmenenä vuotena korvessa?

5:26 Te kannoitte teidän Melekinne majoja, ja teidän epäjumalainne kuvia, teidän jumalainne tähteä, jotka te itse teillenne tehneet olitte.

5:27 Niin minä siis annan teidän tästä edemmä Damaskua viedä, sanoo \Herra\, jonka nimi on Jumala Zebaot.

6 LUKU

6:1 Voi suruttomia Zionissa, ja niitä, jotka Samarian vuoreen luottavat, jotka kutsutaan ylimmäisiksi pakanain seassa, ja Israelin huoneessa hallitsevat!

6:2 Menkää Kalneen ja katsokaat, ja menkää sieltä suureen Hamatin kaupunkiin, ja sieltä käykää alas Philistealaisten Gatiin: ovatko ne paremmat kuin nämä valtakunnat, ovatko heidän rajansa laviammat, kuin teidän rajanne:

6:3 Te jotka luulette itsenne kaukana olevan pahoista päivistä, ja vedätte puoleenne väkivaltaisen istuimen,

6:4 Ja makaatte elephantin luisessa vuoteessa, ja koreillette ylönpalttisuudessa tei-

dyrinä: sillä en minä voi sinun Psaltarleickiäs cuullella.

5:24 Mutta oikeus pitää julistettaman nijncuin wesi/ ja wanhurscaus nijncuin wäkewä wirtta.

5:25 Olettaco te Israelin huonesta minulle teurasuhria ja ruocauhria tehnet neljänäkymmenenä vuotena corwesa?

5:26 Te cannoitta teidän Molochin majoja/ ja teidän epäjumalain cuwia/ teidän jumalainne tähden/ jotca te idze teillen tehnet olitta.

5:27 Nijn minä sijs annan teidän tästä edemmä Damascua wiedä/ sano HERra/ joca Jumala Zebaoth cudzutan.

VI. Lucu

6:1 WE suruttomille Zionis/ ja nijlle jotca heitäns Samarian vuoreen luottawat/ jotca heitäns caickein parahimmaxi pacanain seas kehuwat/ ja Israelin huonesa hallidzewat.

6:2 Mengät Calneen ja cadzocat/ ja mengät sieldä siihen suureen Hemathin Caupungijn/ ja sieldä käykät Philisterein Gathi päin/ jotca parammat waldacunnat owat ollet cuin nämät/ ja heidän rajans owat suuremmat cuin teidän rajanna.

6:3 Te jotca luulette teidän caucana olewan pahoista paicoista/ ja aina ajatteletta wäkiwallaist waldacunda.

6:4 Ja macat Elephantin luises wuotes/ ja coreilletta teidän waatteillanna: te syötte

laumasta ja vasikoita navetas- ta;	dän makaussiallanne, ja syötte parhaimmat laumasta ja syötetyt vasikat karjan se- asta,	parahimmat laumasta/ ja syötetyt wasicat carjan seas- ta.
6:5 jotka sepustatte lauluja harpulla säestäen ja sommit- telette soittimia kuin mikäkin Daavid;	6:5 Ja soitatte psaltarilla, ja ajattelette teillenne lauluja niinkuin David,	6:5 Ja soitatte Psaltarilla/ ja ajatteletta teillen lauluja nijn- cuin Dawid.
6:6 jotka juotte viiniä maljois- ta ja voitelette itsenne par- haalla öljyllä, mutta ette mu- rehdi Joosefin sortumista!	6:6 Ja juotte viinaa maljois- ta, ja voitelette teitänne par- haalla voiteella; ja ei ken- kään sure Josephin vahin- koa.	6:6 Ja juotta wijnan maljois- ta/ ja woiteletta teitän Bal- samilla. Ja et te sure Jo- sephin wanhingosta.
6:7 Sentähden heidän nyt täytyy mennä pakkosiirtolai- suuteen pakkosiirtolaisten etunenässä. Silloin lakkaavat venyjäin ilohuudot.	6:7 Sentähden pitää heidän nyt käymän niiden edellä, jotka viedään pois vangittu- na, ja öykkärien vieraspito on lakkaava.	6:7 Sentähden pitä heidän nyt käymän nijden edellä/ jotca wiedzän pois fangittuna/ ja öyckaritten tuhlaus pitä lackaman.
6:8 Herra, Herra on vannonut itse kauttansa, sanoo Herra, Jumala Sebaot: Jaakobin yl- peys on minulle kauhistus, minä vihaan hänen palatse- jansa, ja minä jätän alttiiksi kaupungin kaikkimensa.	6:8 Sillä Herra, \Herra\ on vannonut itse kauttansa, sa- noo \Herra\ Jumala Zebaot: minua kauhistaa Jakobin ylpeys, ja minä vihaan hänen koreita huoneitansa, ja tah- don sen kaupungin hyljätä ja kaikki mitä hänessä on.	6:8 Sillä HERra HERra on wannonut sieluns cautta/ sa- no HERra Jumala Zebaoth: Minä närkeästyn Jacobin core- utta/ ja wihan hänen Palla- zians/ ja tahdon sen Cau- pungin hyljätä/ ja caicki cuin hänes on.
6:9 Ja jos silloin kymmenen miestä jää jäljelle yhteen ta- loon, niin he kuolevat.	6:9 Ja pitää tapahtuman, että vaikka kymmenen mies- tä yhteen huoneeseen jäisi, niin pitää heidän kuitenkin kuoleman,	6:9 Ja waicka wielä kymme- nen miestä yhten huonesen jäisit/ cuitengin pitä heidän cuoleman.
6:10 Ja jos kuolleen korjaa hänen omaisensa ja poltta- jansa, viedäkseen luut pois talosta, ja jos hän kysyy jol- takin, joka on talon perim- mäisessä sopessa: "Onko si- nun tykönäsi vielä ketään?" niin tämä vastaa: "Ei ole", ja toinen sanoo: "Hiljaa!" - sillä Herran nimeä ei saa mainita.	6:10 Että hänen setänsä ja enonsa veis hänen luunsa ulos huoneesta, ja sanois sille, joka sen huoneen vie- ressä on: vieläkö sinun ty- könäs ketään on? ja se vas- taa: jo ovat kaikki pois. Ja niiden pitää sanoman: ole vaiti, sillä ei he tahtoneet, että \Herran\ nimeä olis muistutettu.	6:10 Että cukin setäns ja enoins luut ottais huonesta/ ja sanois nijlle jotca sen Ca- maris owat: wieläkö siellä enä on? ja he wastawat: jo owat caicki pois. Ja nijden pitä sanoman: ole wait/ sillä ei he tahtonet/ että HERran nimi olis muistettu.
6:11 Sillä katso, Herra antaa käskyn, ja hän lyö suuren talon kappaleiksi ja pienen talon pirstaleiksi.	6:11 Sillä katso, \Herra\ on käskenynt lyödä suuria hu- oneita rikki, ja vähiä huoneita hajoomaan.	6:11 Sillä cadzo/ HERra on käskenynt lyödä suuria huonei- ta/ että he aucon saisit/ ja pieniä huoneita/ että he raot saisit.
6:12 Juoksevatko hevoset kallionseinää, kynnetäänkö	6:12 Taitavatko hevoset kal- liolla samota? taidetaanko	6:12 Cuca taita orihten cansa samota/ eli härjillä calliota

sitä härjillä? Sillä te muutatte oikeuden myrkyksi ja vanhurskauden hedelmän koiruohoksi,

6:13 te, jotka iloitsette Loodabarista ja jotka sanotte: "Emmekö omalla voimallamme valloittaneet Karnaimia?"

6:14 Sillä katso, minä nostan teitä vastaan, te Israelin heimo, sanoo Herra, Jumala Sebaot, kansan, joka on ahdistava teitä siitä asti, mistä mennään Hamatiin, hamaan Pajupuroon saakka.

Aamos 7 LUKU

7:1 Tämän näytti minulle Herra, Herra: Katso, hän loi heinäsirkoja, kun äpäreheinä alkoi nousta; ja katso, se oli äpäreheinä kuninkaan nioston jälkeen.

7:2 Ja kun ne olivat syöneet loppuun maan kasvit, sanoin minä: "Herra, Herra, anna anteeksi. Kuinka voi Jaakob pysyä, sillä hän on vähäinen?"

7:3 Niin Herra katui sitä. "Ei se ole tapahtuva", sanoi Herra.

7:4 Tämän näytti minulle Herra, Herra: Katso, Herra, Herra kutsui tulen toimittamaan tuomiota, ja se kulutti suuren syvyyden, ja se kulutti peltoaan.

7:5 Niin minä sanoin: "Herra, Herra, lakkaa jo. Kuinka voi Jaakob pysyä, sillä hän on vähäinen?"

7:6 Niin Herra katui sitä. "Ei sekään ole tapahtuva", sanoi

sitä härjillä kyntää? sillä te muuttelette oikeuden sapeksi ja vanhurskauden hedelmän koiruohoksi,

6:13 Ja iloitsette tyhjästä asiasta, ja sanotte: emmekö me kyllä väkevät ole meidän sarvillamme?

6:14 Sentähden katso, minä tahdon teidän päällenne, te Israelin huone, kansan herättää, sanoo \Herra\ Jumala Zebaot; joka teitä pitää siitä paikasta ahdistaman, kuin Hamatiin mennään, hamaan korven ojaan asti.

7 LUKU

7:1 Niin Herra, \Herra\ osoitti minulle näyssä; ja katso, yksi seiso, joka heinäsirkoja teki, juuri silloin, kuin oras rupeksi käymään ylös, toisen kerran sittekuin kuningas oli antanut niittä.

7:2 Kuin ne niin tahtoivat kaiken tulon syödä maalta, sanoin minä: voi Herra, \Herra\, ole armollinen! kuka tahtoo Jakobin taas auttaa? sillä hän on aivan vähä.

7:3 Niin \Herra\ katui sitä: ei sen pidä tapahtuman, sanoi \Herra\.

7:4 Niin Herra, \Herra\ osoitti minulla näyssä, ja katso, Herra, \Herra\ kutsui tulen rankaisemaan, jonka piti suuren syvyyden syömän, ja se söi jo parhaan osan.

7:5 Niin minä sanoin: voi Herra, \Herra\, lakkaa nyt, kuka tahtoo Jakobia taas auttaa? sillä hän on aivan vähä.

7:6 Niin \Herra\ katui myös sitä: ei senkään pidä tapahtuman, sanoi Herra,

kyndä? sillä te muuttelette oikeuden sapexi/ ja vanhurskauden hedelmän Coiruohoksi.

6:13 Ja turwatte aiwa turhaan asiaan/ ja sanotte: engö me kyllä woi meidän sarwillamme?

6:14 Sentähden cadzo/ minä tahdon teidän päällen/ jotca Israelin huonesta oletta/ Canssan herättä/ sano HERra Jumala Zebaoth/ joca teitä pitä sijtä paicast ahdistaman/ cuin Hemathijn mennän/ haman ojan asti corwes.

VII. Lucu

7:1 Näin HERra Jumala osotti minulle nägyn/ ja cadzo yxi seiso joca ruohomatoja teki/ juuri silloin cosca ruoho rupeis putcahtaman/ sijttecuin Cuningas oli andanut nijttä.

7:2 Cosca he nijn tahtoit caicki tulon syödä maalda/ sanoin minä: Ah HERra Jumala ole armollinen/ cuca tahto Jacobi taas autta? sillä hän on tosin sangen huono.

7:3 Nijn HERra catui sitä/ ja sanoi: ei sen pidä tapahtuman.

7:4 HERRA Jumala osotti minulle nägyn/ ja cadzo/ HERra Jumala cudzui tulen rankaiseman/ joca piti suuren sywyden syömän/ ja se söi jo parhaan osan.

7:5 Nijn minä sanoin: Ah HERra Jumala/ lacka/ cuca tahto Jacobi taas autta? sillä hän on tosin sangen huono.

7:6 Nijn HERra catui myös sitä. Ja HERra Jumala sanoi:

Herra, Herra.	\Herra\.	ei sengän pidä tapahtuman.
7:7 Tämän hän näytti minulle: Katso, Herra seisoj pystsuo ralla muurilla, kädessänsä luotilanka.	7:7 Mutta hän osoitti minulle tämän näyssä, ja katso, Her- ra seisoj muurin päällä, joka mittanuoralla mitattu oli, ja hän piti mittanuoran kädes- sänsä.	7:7 Mutta hän osotti minulle tämän nägyn/ ja cadzo/ HERra seisoj muurin päällä/ joca mittanuoralla mitattu oli/ ja hän piti sen mit- tanuoran kädesäns.
7:8 Ja Herra sanoi minulle: "Mitä sinä näet, Aamos?" Mi- nä vastasin: "Luotilangan." Ja Herra sanoi minulle: "Katso, minä olen laskenut luotilan- gan kansani Israelin keskelle. Minä en enää mene säästäen sen ohitse,	7:8 Ja \Herra\ sanoi minul- le: mitä näet, Aamos? minä sanoin: mittanuoran. \Herra\ sanoi: katso, minä tahdon vetää mittanuoran keskelle minun kansaani Is- raelia, ja en käy enään häntä ohitse.	7:8 Ja HERra sanoi minulle: mitä näet Aamos? minä sa- noin: mittanuoran. HERra sa- noi minulle: Cadzo/ minä tahdon wetä mittanuoran keskelle minun Canssani Isra- eli/ ja en käy sillen händä ohidze.
7:9 vaan lisakin uhrikukkulat tulevat autioiksi ja Israelin pyhäköt raunioiksi. Ja minä nousen ja nostan miekan Je- robeamin sukua vastaan."	7:9 Vaan Isaakin korkeudet pitää autioksi tuleman, ja Israelin pyhyedet pitää hävi- tettämän; ja minä tahdon nostaa miekan Jerobeamin huonetta vastaan.	7:9 Waan Isaachin corkeudet pitä autiaksi tuleman/ ja Israe- lin kircot pitä häwitettämän/ ja minä tahdon nosta miecan Jerobeamin huonetta wastan.
7:10 Silloin Amasja, Beetelin pappi, lähetti Jerobeamille, Israelin kuninkaalle, tämän sanan: "Aamos on tehnyt sa- laliiton sinua vastaan Israelin heimon keskuudessa. Ei maa kestä kaikkea, mitä hän pu- huu.	7:10 Niin Betelin pappi Amatsia lähetti Israelin ku- ninkaan tykö, sanoen: Aamos tekee kapinan sinua vastaan Israelin huoneessa, eipä maakaan voi kaikkia hänen sanojansa kärsiä.	7:10 Nijn BethElin Pappi Ama- zia lähetti Israelin Cuningan tygö/ sanoden: Aamos teke capinan sinua wastan Israelin huonesä/ eipä maacan woi hänen sanojans kärsiä.
7:11 Sillä näin on Aamos sa- nonut: 'Jerobeam kuolee miekkaan, ja Israel viedään pakkosiirtolaisuuteen, pois omasta maastansa."	7:11 Sillä näin sanoo Aamos: Jerobeamin täytyy miekalla kuolla, ja Israel pitää vietä- män vangittuna pois maas- tansa.	7:11 Sillä näin Aamos sano: Jerobeamin täyty miecalla cuolla/ ja Israelin pitä wietä- män fangittuna pois maas- tans.
7:12 Ja Amasja sanoi Aa- mokselle: "Sinä näkijä, mene matkaasi ja pakene Juudan maahan, syö leipäsi siellä ja ennusta siellä.	7:12 Ja Amatsia sanoi Amokselle: sinä näkiä, mene pois, ja ennusta siellä.	7:12 Ja Amazia sanoi Amo- xelle: sinä Näkiä/ mene pois ja pakene Judan maalle/ ja elätä sinus siellä ja prophete- ra siellä.
7:13 Mutta Beetelissä älä en- nusta enää, sillä se on ku- ninkaan pyhäkkö ja valtakun- nan temppeli."	7:13 Ja älä Betelissä enään ennusta; se on kuninkaan pyhä sia ja valtakunnan huone.	7:13 Ja älä BethElis sillen Prophetera: sillä se on Cu- ningan kircko ja waldacunnan huone.
7:14 Niin Aamos vastasi ja sanoi Amasjalle: "En minä ole profeetta enkä profeetanoppi- las, vaan minä olen paimen	7:14 Aamos vastasi ja sanoi Amatsialle: en minä ole propheta enkä prophetan poika, vaan minä olen karjan paimen ja marjain hakia.	7:14 Aamos wastais/ ja sanoi Amazialle: en minä ole Propheta/ engä jongun Prophetan poica/ waan minä

ja metsäviikunapuiden viljelijä.

7:15 Ja Herra otti minut laumojeni äärestä, ja Herra sanoi minulle: 'Mene ja ennusta minun kansaani Israelia vastaan.'

7:16 Kuule siis nyt Herran sana: Sinä sanot: 'Älä ennusta Israelia vastaan, äläkä saarnaa lisäkin heimoa vastaan.'

7:17 Sentähden, näin sanoo Herra: Sinun vaimosi joutuu portoksi kaupungissa, sinun poikasi ja tyttäresi kaatuvat miekkaan, sinun maasi jaetaan mittanuoralla, sinä itse kuolet saastaisessa maassa, ja Israel viedään pakkosiirtolaisuuteen, pois omasta maastansa."

Aamos 8 LUKU

8:1 Tämän näytti minulle Herra, Herra: Katso, oli korillinen kypsiä hedelmiä.

8:2 Ja hän sanoi: "Mitä sinä näet, Aamos?" Minä vastasin: "Korillisen kypsiä hedelmiä." Ja Herra sanoi minulle: "Minun kansani Israel on kypsä saamaan loppunsa: en minä enää mene säästään sen ohitse.

8:3 Ja sinä päivänä palatsin laulut muuttuvat valitukseksi, sanoo Herra, Herra. Paljon on oleva ruumiita, joka paikkaan heitettyjä. Hiljaa!"

8:4 Kuulkaa tämä, te jotka poljette köyhiä ja tahdotte tehdä lopun maan nöyristä,

8:5 sanoen: "Milloin loppuu uusikuu, että saamme myydä

7:15 Mutta \Herra\ otti minun karjasta, ja sanoi minulle: mene ja ennusta minun kansaani Israelia vastaan.

7:16 Niin kuule siis \Herran\ sanaa: sinä sanot: älä ennusta Israelia vastaan, älä myös puhu Isaakin huonetta vastaan;

7:17 Sentähden sanoo \Herra\ näin: sinun emändäs pitää kaupungissa raiskattaman, ja sinun poikas ja tyttäres pitää miekalla lankeeman, ja sinun peltos pitää nuoralla jaettaman; mutta itse sinun pitää saastaisessa maassa kuoleman, ja Israel pitää ajettaman peräti pois maastansa.

8 LUKU

8:1 Herra, \Herra\ osoitti minulle näyssä, ja katso, siellä oli kori suvituloa.

8:2 Ja hän sanoi: mitäs näet, Amos? minä vastasin: korin suvituloa. Niin \Herra\ sanoi minulle: minun kansani Israelin loppu on tullut, en minä tahdo enään mennä häntä ohitse.

8:3 Ja sinä päivänä pitää veisut templissä itkuksi kääntymän, sanoo Herra, \Herra\; monta kuollutta ruumista pitää joka paikassa makaaman, jotka viedään salassa pois.

8:4 Kuulkaat tätä te, jotka köyhää sorraratte, ja vaivaisia maakunnassa hävitätte,

8:5 Ja sanotte: koska uusi kuu loppuu, että me sai-

olen carjan paimen/ ja willificunain hakia.

7:15 Mutta HERra otti minun carjasta/ ja sanoi minulle: mene/ ja prophetera minun Canssan Israeli wastan.

7:16 Nijn cuule sijs HERran sana. Sinä sanot: älä prophetera Israeli wastan/ älä myös puhu Isaachin huonetta wastan.

7:17 Sentähden sano HERra näin: sinun emändäs pitää Caupungis raiscattaman/ ja sinun poicas ja tyttäres pitää miecalla langeman/ ja sinun peldos pitää nuoralla jaettaman. Mutta idze sinun pitää saastaisesa maasa cuoleman/ ja Israelin pitää ajettaman pois hänen maastans.

VIII. Lucu

8:1 HERRA Jumala osotti minulle nägyn/ ja cadzo/ siellä oli Cori suwitulo.

8:2 Ja hän sanoi: mitäs näet, Amos? minä wastaisin: Corin suwitulo. Nijn HERra sanoi minulle: minun Canssani Israelin loppu on tullut/ en minä tahdo händä mennä sillen ohidzen.

8:3 Ja sinä päiwänä pitää weisut Templeis itcuxi käändymän/ sano HERra: monda cuollutta ruumista pitää mones paicas macaman/ jotca wiedzän sala pois.

8:4 CUulcat tätä te jotca köyhä sorraratte/ ja waiwaisia maacunnas häwitätte.

8:5 Ja sanotte: cosca usi Cuu loppu/ että me saisim

viljaa, ja milloin sapatti, että saamme avata jyvääitan, pienentää eefa-mitan ja suurentaa painon ja pettää väärällä vaa'alla,

8:6 että saamme ostaa vai-
vaiset rahasta ja köyhän ken-
käparista ja myydä akanoita
jyvinä?"

8:7 Herra on vannonut hänen
kauttansa, joka on Jaakobin
kunnia: Totisesti, minä en
ikinä unhotta yhtäkään heidän
tekoansa.

8:8 Eikö senkaltaisesta maa
jo vapise ja kaikki sen asuk-
kaat murehdi? Eikö se nouse
kaikkienensa niinkuin Niili, kuo-
hu ja alene niinkuin Egyptin
virta?

8:9 Ja on tapahtuva sinä
päivänä, sanoo Herra, Herra,
että minä annan auringon
laskea sydänpäivällä ja teen
maan pimeäksi keskellä kir-
kasta päivää.

8:10 Minä muutan teidän juh-
lanne murheeksi ja kaikki tei-
dän laulunne valitusvirsiksi.
Minä panen kaikkien lanteille
säckkipuvun ja teen kaljuksi
jokaisen pään. Ja minä saa-
tan teidät suremaan, niinkuin
ainokaista poikaa surraan, ja
se päättyy, niinkuin päättyy
katkera päivä.

8:11 Katso, päivät tulevat,
sanoo Herra, Herra, jolloin
minä lähetän nälän maahan:
en leivän nälkää enkä veden
janoa, vaan Herran sanojen
kuulemisen nälän.

8:12 Silloin he hoippuvat me-

simme jyviä myydä; ja sab-
bati, että me ohria kaup-
paisimme, ja mitan vähen-
täisimme, ja hinnan korot-
taisimme, ja vaa'at vääriksi
tekisimme;

8:6 Että me saisimme köyhät
rahallamme haltuumme ja
hätäytyneet kenkäparilla, ja
myisimme akanat jyvän
edestä?

8:7 \Herra\ on vannonut
Jakobin korkeutta vastaan:
mitämax, jos minä ikänä
kaikki ne heidän työnsä
unohdan.

8:8 Eikö maan sentähden
pitäisi vapiseman, ja kaikki
sen asuvaset murehtiman?
Ja pitää nouseman kaiken
sen päälle niinkuin virta, vie-
tämän pois ja upotettaman
niinkuin Egyptin virralla.

8:9 Sillä ajalla, sanoo Herra,
\Herra\, tahdon minä laskea
auringon alas puolipäivästä,
ja pimittää maan valkialla
päivällä.

8:10 Minä tahdon teidän
juhlapäivänne kääntää mur-
heeksi, ja kaikki teidän vei-
sunne valitukseksi, ja tah-
don antaa säkin jokaisen
kupeisiin tulla, ja kaikki päät
paljaaksi tehdä; ja tahdon
heille murheen saattaa, niin-
kuin joku ainoaa poikaa mu-
rehtii; ja heidän pitää surki-
an lopun saaman.

8:11 Katso, ne päivät tulevat,
sanoo Herra, \Herra\, että
minä lähetän nälän maan
päälle; ei nälkää leivän pe-
rään, eli janoa veden perään,
vaan \Herran\ sanan kuu-
lemisen jälkeen,

8:12 Niin että heidän pitää

jyviä myydä: ja Sabbathi/
että me ohria cauppaisim ja
spannin vähennäisim/ ja hin-
nan corgotaisim/ ja waagat
wääräxi tekisim.

8:6 Että me saisim köyhät
rahallam haldum/ ja hätäyn-
net kengäparilla/ ja myisim
acanat jyvän edestä.

8:7 HERra on wannonut Ja-
cobin huonen coreutta was-
tan/ mitämax/ jos minä sen-
caltaiset heidän työns unoh-
dan.

8:8 Eikö maan sencaltaisist
asioist pitäis vapiseman/ ja
caicki sen asuvaset mureh-
timan? Ja se pitä coconans/
nijncuin wirralla/ juostaman
ylidze/ wietämän pois ja pei-
tettämän/ nijncuin wirta teke
Egyptis.

8:9 Sillä ajalla/ sano HERra
Jumala/ tahdon minä laskia
Auringon alas puolipäivästä/
ja pimittä maan kirckalla päi-
vällä.

8:10 Minä tahdon teidän juh-
lapäivän kääntä murhexi/ ja
caicki teidän weisunne pargu-
xi: ja minä tahdon anda säkin
jocaidzen cupeseen tulla/ ja
caicki päät paljaksi tehdä. Ja
tahdon heille murhen saatta/
nijncuin jocu ainoata poica
murehti/ ja heidän pitää surki-
an lopun saaman.

8:11 CADzo/ ne päivät tule-
wat/ sano HERra Jumala/
että minä lähetän näljän
maan päälle: ei nälkä leiwän
perän/ eli jano weden perän/
waan HERran sanan cuulemi-
sen jälken.

8:12 Nijn että heidän pitää

restä mereen, pohjoisesta itään; he samoavat etsien Herran sanaa, mutta eivät löydä.

8:13 Sinä päivänä nääntyvät janoon kauniit neitsyet ja nuorukaiset,

8:14 ne, jotka vannovat sen nimeen, joka on Samarian syntivelka, ja sanovat: "Niin totta kuin sinun jumalasi elää, Daan, ja niin totta kuin elävät Beerseban menot!" - He kaatuvat eivätkä enää nouse.

Aamos 9 LUKU

9:1 Minä näin Herran seisovan alttarin ääressä, ja hän sanoi: Lyö pylväänpäihin, niin että kynnykset vapisevat, lyö ne pirstaleiksi kaikkien heidän päähänsä. Sitten minä tapan miekalla heistä viimeisetkin. Ei yksikään heistä pääse pakoon, ei yksikään heistä pelastu.

9:2 Vaikka he tuonelaan murtautuisivat, sieltäkin minun käteni heidät tempaa. Vaikka he taivaaseen nousisivat, sieltäkin minä syöksen heidät alas.

9:3 Vaikka he Karmelin laelle kätkeytyisivät, sieltäkin minä etsin ja tempaan heidät. Ja vaikka he meren pohjaan lymyisivät minun silmieni edestä, sielläkin minä käsken käärmeen heitä pistämään.

9:4 Ja vaikka he vankeuteen vaeltaisivat vihollistensa edessä, sielläkin minä käsken

juokseman yhdestä merestä niin toiseen, pohjasta niin itään; heidän pitää juokse-teleman etsimään \Herran\ sanaa, ja ei kuitenkaan pidä löytämän.

8:13 Sinä päivänä pitää kauniit neitset ja nuorukaiset nääntymän janosta.

8:14 Ja jotka nyt Samarian rikoksen kautta vannovat ja sanovat: niin totta kuin sinun jumalasi Danissa elää, niin totta kuin sinun jumalasi Bersebassa elää: niiden pitää niin lankeeman, ettei he voi jälleen nousta ylös.

9 LUKU

9:1 Minä näin Herran seisovan alttarilla; ja hän sanoi: lyö oven päälliseen, niin että pihtipielet värisevät; sillä minä tahdon haavoittaa niitä kaikkia, jotka heille päänä ovat, ja heidän alamaisensa miekalla tappaa. Ei sen pidä pääsemän, joka paennut on, eikä itsiänsä pelastaman, jotka välttänyt on.

9:2 Ja vaikka he itsiänsä hamaan helvettiin kaivaisivat, niin minun käteni on kuitenkin heitä sieltäkin hakeva; ja jos he astuisivat ylös taivaaseen, niin minä kuitenkin tahdon syöstä heidät sieltä alas.

9:3 Ja jos he lymyittäisivät itsensä Karmelin kukkulalle, niin minä tahdon heidät sieltäkin etsiä ja temmata pois; ja jos he itseänsä minun silmäini edestä kätkisivät meren syvyyteen, niin minä käsken kärmettä, että se heitä siellä pistäis.

9:4 Ja jos he vihollisillensa vangiksi tulevat, niin minä sieltä käsken miekkaa, että

juokseman yhdestä merestä niin toiseen/ pohjasta niin itään/ edzimän HERran sana/ ja ei cuitengan pidä heidän löytämän.

8:13 Sinä päivänä pitää caunit neidzet ja nuorucaiset näändymän janosta:

8:14 Ja jotca nyt Samarian kirouxen cautta wannovat/ ja sanowat: nijn totta cuin sinun Jumalasi Danis elä/ nijn totta cuin sinun Jumalasi BerSebas elä: sillä heidän pitä nijn lan-geman/ ettei he woi jällens nosta.

IX. Lucu

9:1 Minä näin Herran Altarilla seisowan. Ja hän sanoi: lyö knuppijn/ nijn että pihtipielet värisevät: sillä heidän ahneudens pitää tuleman caickein heidän pääns päälle. Ja minä tahdon heidän jälkentulewaisens tappa miecal-la/ nijn ettei kengän pääse pakeneman.

9:2 Ja waicka he heitäns haman Helwettin caiwaisit/ nijn minun käten on cuitengin heitä sieldäkin hakewa. Ja jos he astuisit ylös taiwasen/ nijn minä cuitengin tahdon syöstä heidän alas.

9:3 Ja jos he lymyisit Carmelin cuckulalle/ nijn minä tahdon heidän sieldäkin edziä ja temmata pois. Ja jos he heidäns minun caswoni edest werhoisit meren sywydellä/ nijn minä käsken kärmelle/ että hän heitä siellä pistäis.

9:4 Ja jos he heidän wihollisillans fangina owat/ nijn minä cuitengin käsken miecalle/

miekan heidät tappamaan. Sillä minä kiinnitän katseeni heihin, heille pahaksi, ei hyväksi.

9:5 Herra, Herra Sebaot, hän, joka koskettaa maata, niin että se sulaa, että kaikki sen asukkaat murehtivat, että se nousee kaikkienensa niinkuin Niili ja alenee niinkuin Egyptin virta,

9:6 hän, joka rakentaa ylikammionsa taivasiin ja perustaa holvinsa maan päälle, joka kutsuu meren vedet ja vuodattaa ne maan pinnalle - Herra on hänen nimensä.

9:7 Ettekö te, israelilaiset, ole minulle niinkuin etiopialaisetkin? sanoo Herra. Enkö minä johdattanut israelilaisia Egyptin maasta ja filistealaisia Kaftorista ja aramilaisia Kiiristä?

9:8 Katso, Herran, Herran silmät ovat syntistä valtakuntaa vastaan, ja minä hävitän sen maan pinnalta; kuitenkin en minä Jaakobin heimoa kokonaan hävitä, sanoo Herra.

9:9 Sillä katso, minä käsken seuloa Israelin heimoa kaikkien kansain seassa, niinkuin seulalla seulotaan: ei jyvääkään putoa maahan.

9:10 Miekkaan kuolevat kaikki minun kansani syntiset, jotka sanovat: "Ei saavuta, ei kohtaa meitä onnettomuus."

9:11 Sinä päivänä minä pystytän jälleen Daavidin sortuneen majan ja korjaan sen

se heitä tappais: sillä minä pidän silmäni heidän ylitsensä pahaksi ja en hyväksi;

9:5 Sillä kuin Herra, \Herra\ Zebaot maahan rupee, niin se sulaa, että kaikki asuvaset murehtiman pitää; ja että se pitää nouseman sen päälle niinkuin virta, ja se upotettaman niinkuin Egyptin virralla.

9:6 Hän on se, joka salinsa taivaasen rakentaa, ja perustaa majansa maan päälle; hän kutsuu meren vedet, ja vuodattaa maan päälle: hänen nimensä on \Herra\.

9:7 Ettekö te, Israelin lapset, minulle ole niinkuin Etiopialaiset? sanoo \Herra\. Enkö minä vienyt Israelia ulos Egyptin maalta, ja Philistealaiset Kaphtorista, ja Syrialaiset Kiiristä?

9:8 Katso, Herran, \Herran\ silmät näkevät syntisen valtakunnan, niin että minä sen juuri maan päältä peräti kadotan; vaikka en minä kuitenkaan Jakobin huonetta ratki kadota, sanoo \Herra\.

9:9 Sillä katso, minä tahdon käskeä, ja antaa Israelin huoneen kaikkein pakanain seassa seulottaa, niinkuin seulalla seulotaan, ja ei jyvänkään pidä lankeeman maan päälle.

9:10 Kaikki syntiset minun kanssani pitää miekalla kuuletettaman, jotka sanovat: ei onnettomuus ole niin läsnä, eikä kohtaa meitä.

9:11 Sillä ajalla tahdon minä taas kaatuneen Davidin majan rakentaa, ja hänen reikänsä paikata, ja parantaa

että se heitä siellä tappais: sillä minä pidän silmäni heidän ylidzens pahudexi ja en hywydexi.

9:5 Sillä HERra Jumala Zebaot on sencaltainen/ cosca hän maahan rupe niijn se sulla/ että caicki asuvaset itkemän pitä/ ja että se juoxe caickein heidän ylidzens niijn cuin wesi/ ja se wajotetan/ niijn cuin Egyptin wirta teke.

9:6 Hän on se joca Salins taiwasen rakenda/ ja perusta majans maan päälle. Hän cudzu weden meresä ja wuodatta maan päälle/ hänen nimens on HERra.

9:7 Ettekö Israelin lapset minulle ole niijn cuin Ethiopialaiset/ sano HERra: engö minä wienyt Israeli ulos Egyptist/ ja Philisterit Caphthorist/ ja Syrit Kirist?

9:8 CADzo/ HERran Jumalan silmät näkewät syndisen waldacunnan/ niijn että minä sen juuri maan päaldä peräti cadotan/ waicka en minä Jacobin huonetta ratki cadota/ sano HERra.

9:9 Cadzo/ minä tahdon cuitengin käske/ ja Israelin huonen caickein pacanain seas anda seulotta/ niijn cuin seulalla seulotan/ ja ei jywäin pidä langeman maan päälle.

9:10 Caicki syndiset minun Canssasani pitä miecalla cuoletettaman/ jotca sanowat: ei onnettomus ole niijn läsnä/ eikä cohta meitä.

9:11 Sillä ajalla tahdon minä taas caatunen Dawidin majan raketa/ ja hänen reikäns pai-

repeämät ja pystytän sen luhistumat, ja rakennan sen sellaiseksi, kuin se oli muinaisina päivinä,

9:12 niin että he saavat omiksensa Edomin jäännöksen ja kaikki pakanakansat, jotka minun nimiini otetaan, sanoo Herra, joka tämän tekee.

9:13 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin kyntäjä tavoittaa leikkaajan ja rypäleitten polkija siemenenkylväjän, jolloin vuoret tiukkuvat rypälemehua ja kaikki kukkulat kuohkeiksi muuttuvat.

9:14 Silloin minä käännän kansani Israelin kohtalon, ja he rakentavat jälleen autiot kaupungit ja asuvat niissä, he istuttavat viinitarhoja ja juovat niiden viiniä, he tekevät puutarhoja ja syövät niiden hedelmiä.

9:15 Minä istutan heidät omaan maahansa, eikä heitä enää revitä pois maastansa, jonka minä olen heille antanut, sanoo Herra, sinun Jumalasi. Aamos

jälleen mitä särjetty on, ja tahdon sen rakentaa, niin kuin se entisellä ajalla tullut on,

9:12 Että he saavat nautita Edomin jääneet ja kaikki pakanat, joiden seassa minun nimeni pitää saarnattaman; sanoo \Herra\, joka näitä tekee.

9:13 Katso, se aika tulee, sanoo \Herra\, että yhtä haavaa kynnetään ja niitetään, ja yhtä haavaa viinamarjat sotkutaan ja kylvetään, ja vuoret makiava viinaa tiukkuvat, ja kaikki mäet ovat hedelmälliset.

9:14 Sillä minä käännän minun kansani Israelin vanhiuden, että he rakentavat autiot kaupungit, ja niissä asuvat; istuttavat viinapuita, ja niistä viinaa juovat, tekevät puutarhoja, ja niistä hedelmiä syövät.

9:15 Ja minä tahdon heitä heidän maassansa istuttaa; niin ettei heitä enään temmata pois maastansa, jonka minä heille antanut olen, sanoo \Herra\ sinun Jumalasi.

cata/ ja parata jällens mitä särjetty on/ ja tahdon heitä raketa/ nijncuin se endisellä ajalla ollut on.

9:12 Että he saavat nautita Edomin tähtet/ ja caickein pacanain tähtet/ joiden seas minun nimeni pitä saarnattaman/ sano HERra/ joca näitä teke.

9:13 Cadzo/ se aica tule/ sano HErra/ että yhtä haawa kynnetän ja nijtetän/ ja yhtä haawa wijna puserretan ja kylwetän/ ja vuoret makiata wijna tiuckuwa/ ja caicki mäet owat hedelmälliset.

9:14 Sillä minä käännän minun Canssan Israelin fan-giuxen/ että he rakendawat autiat Caupungit/ ja nijsä asuwa. Istuttawat wijnapuita/ ja nijstä juowat/ tekewät krydimaita/ ja nijstä hedelmitä syöwät:

9:15 Sillä minä tahdon heitä heidän maasans istutta/ nijn ettei heitä sillen temmata pois maastans/ jonga minä heille andanut olen/ sano HERra sinun Jumalasi.

OBADJA

1 LUKU

1:1 Obadjan näky. Herra, Herra sanoo Edomista näin: Me olemme kuulleet sanoman Herralta, ja sanansaattaja on lähetetty kansakuntiin: "Nouskaa, nouskaamme sotaan sitä vastaan!"

1:2 Katso, vähäiseksi minä teen sinut kansojen seassa, ylen halveksittu olet sinä ole-

OBADJA

1 LUKU

1:1 Tämä on Obadjan näky. Näin sanoo Herra, \Herra\ Edomista: me olemme \Herralta\ sanoman kuulleet, että sanansaattaja on pakanain sekaan lähetetty: nouskaat, ja käykäämme häntä vastaan sotaan!

1:2 Katso, minä olen sinun alentanut pakanain seassa, ja sangen ylönkatsotuksi

Propheta ObadJa

1 LUKU

1:1 TÄMÄ on se ObadJan näky. Näin sano HERra Jumala Edomist: me olemma Herralda cuullet/ että lähetyssana on pacanain sekaan lähetetty/ noscat ja soticam heitä wastan.

1:2 Cadzo/ minä olen sinun huonoxi tehnyt pacanain seas/ ja sangen ylönkadzotu-

<p>va.</p> <p>1:3 Sinun sydämesi ylpeys on pettänyt sinut, joka asut kalionrotkoissa, istut korkealla ja sanot sydämessäsi: "Kuka voi syöstä minut maahan?"</p>	<p>tehnyt.</p> <p>1:3 Sinun sydämes ylpeys on sinun vietellyt, että vuorten rotkoissa asut, sinun korkeissa linnoissas, ja sanot sydämessäsi: kuka taitaa minun syöstä maahan?</p>	<p>xi.</p> <p>1:3 Sinun sydämes coreus on sinun wietellyt/ että vuorten rotcois asut/ sinun corkeisa linnoissas/ ja sanot sydämesäs: cuca taita minun tästä syöstä maahan?</p>
<p>1:4 Vaikka tekisit pesäsi korkealle niinkuin kotka ja vaikka sen sija olisi tähtien välissä, minä syöksen sinut sieltä alas, sanoo Herra.</p>	<p>1:4 Vaikkas ylös korkialle menisit niinkuin kotka, ja tekisit pesäs tähtien keskelle; niin minä kuitenkin syöksen sinun alas sieltä, sanoo \Herra\.</p>	<p>1:4 Waickas ylhälle corkeuxin menisit nijncuin cotca/ ja tekisit pesäs tähtein keskelle/ nijn minä cuitengin syöxän sinun alas sieldä/ sano HERra.</p>
<p>1:5 Jos varkaat tulisivat kimppuusi, jos yölliset rosvot, kuinka voisit tulla niin hävityksi: eivätkö he varastaisi vain sen, mitä tarvitsevat? Jos viininkorjaajat tulisivat luoksesi, eivätkö he jättäisi jälkikorjuuta?</p>	<p>1:5 Jos varkaat eli raateliat tulevat yöllä sinun tykö, kuinka sinä niin lyöty olet? Eikö he varasta niin paljon, että heillä kyllä on? Jos viinanhakiat tulevat sinun tykö, eikö he jätä viinamarjan oksia?</p>	<p>1:5 Jos warcat eli raateliat tulewat yöllä sinun päälles/ cuinga sinun pitä silloin wait oleman/ ja heidän pitä kyllä warastaman. Ja jos wijnan hakiat tulewat/ nijn ei heidän pidä sinulle jälki poimenist jättämän.</p>
<p>1:6 Mutta kuinka onkaan Eesaun läpikotaisin etsitty, hänen kätöksensä pengotut!</p>	<p>1:6 Voi kuinka heidän pitää Esaun tutkiman, ja hänen kätketyt tavaransa etsimän.</p>	<p>1:6 Ah cuinga heidän pitä Esaun tutkiman/ ja hänen tawarans edzimän.</p>
<p>1:7 Sinut on ajettu rajalle asti, kaikki liittolaisesi ovat sinut pettäneet. Ystäväsi ovat vieneet sinusta voiton, ovat panneet taritsemasi leivän paulaksi sinun eteesi. - Ei ole hänessä taitoa.</p>	<p>1:7 Kaikki, jotka sinun kanssas liitossa ovat, pitää ajaman sinun pois maaltas; miehet, joihin sinä turvaat, pettävät sinun, ja voittavat sinun; jotka sinun leipäs syövät, pettävät sinun; ei si- nulla ole ymmärrystä.</p>	<p>1:7 Caicki jotca sinun cansas lijtos owat/ pitä ajaman sinun pois maaldas: miehet/ joihins turwat/ pettävät sinun/ ja maahan sortawat: jotca sinun leipäs syöwät/ pettävät sinun ennencuins huomaidzet.</p>
<p>1:8 Totisesti, sinä päivänä, sanoo Herra, minä lopetan viisaat Edomista ja taidon Eesaun vuorelta.</p>	<p>1:8 Mitämaks, sanoo \Herra\, minä kadotan silloin Edomin viisaat ja ymmärryksen Esaun vuorelta.</p>	<p>1:8 Mitämax/ sano HERra/ minä teen silloin Edomin wij-sat houckioxi/ ja cawaluden Esaun wuoren päällä.</p>
<p>1:9 Ja sinun sankarisi, Teman, kauhistuvat, niin että viimeinenkin mies häviää Eesaun vuorelta murhatöitten tähden.</p>	<p>1:9 Sillä sinun väkeväs, Teman, pitää hämmästyvän, että heidän kaikkein pitää murhasta Esaun vuorella hukkuman.</p>	<p>1:9 Sillä sinun wäkwäs The-manis pitä epäilemän/ että heidän caickein pitä murhesta Esaun wuorella huckuman.</p>
<p>1:10 Väki-vallan tähden veljeäsi Jaakobia kohtaan peittää sinut häpeä, ja sinut hävitetään ikiajoiksi.</p>	<p>1:10 Sen vääryyden tähden, jonka sinä veljelles Jakobille tehnyt olet, pitää sinun häpiään tuleman, ja ijankaikkisesti hävitettämän.</p>	<p>1:10 Sinun weljes Jacobin wäärän sortamisen tähden/ silloin coscas olit händä was-tan.</p>

1:11 Sinä päivänä, jona sinäkin olit läsnä, päivänä, jona vieraat veivät pois hänen rikkautensa, jona muukalaiset tunkeutuivat sisään hänen porteistaan ja heittivät Jerusalemissa arpa, olit myöskin sinä niinkuin yksi heistä.

1:12 Mutta älä katso iloiten veljesi päivää, hänen onnettomuutensa päivää; älä ilku juutalaisia heidän turmionsa päivänä äläkä suullasi suurenteleviä ahdistuksen päivänä.

1:13 Älä tunkeudu sisään minun kansani portista heidän hätäpäivänensä. Älä katso iloiten, myös sinä, hänen onnettomuutensa hänen hätäpäivänensä. Älä ojenna kättesi hänen rikkauteensa hänen hätäpäivänensä.

1:14 Älä seiso tienhaarassa hävittämässä hänen pelastuneitansa. Älä luovuta hänen pakooppäisseitänensä ahdistuksen päivänä.

1:15 Sillä lähellä on Herran päivä kaikkia pakanakansoja: Niinkuin sinä olet tehnyt, niin sinulle tehdään; kosto sinun teostasi kohtaa sinun omaa päätäsi.

1:16 Sillä niinkuin te olette juoneet minun pyhällä vuorellani, niin tulevat kaikki pakanakansat juomaan ainiaan:

1:11 Silloin sinä seisoit häntä vastaan, kuin muukalaiset hänen sotaväkensä veivät pois vangittuna, ja vieraat menivät sisälle hänen porteistansa, ja Jerusalemissa arvan heittivät; silloin sinä olit niinkuin yksi heistä.

1:12 Ei sinun pidä mielelläs katselemaan veljes viheliäisyyden aikaa, eikä riemuitseman Juudalaisten surkeuden aikana, ei myös sinun suus pidä niin suuria sanoja puhuman heidän tuskansa aikana.

1:13 Ei sinun pidä menemän sisälle minun kansani porteista heidän surkeutensa aikana, eikä mielelläs katselemaan heidän onnettomuutensa heidän vaivansa aikana, eikä kättäs ojentaman heidän kaluunsa heidän surkeutensa aikana.

1:14 Ei sinun pidä teiden haaroissa seisoman, murhaamassa heidän pakenevaisiansa, ei myös kiinnittämän heidän jääneitänensä ahdistuksensa aikana.

1:15 Sillä \Herran\ päivä on läsnä kaikkia pakanoita; niinkuin sinä tehnyt olet, niin pitää sinulle jälleen tapahtuman, ja niinkuin sinä ansainnut olet, niin pitää sinun pääs päälle jälleen tuleman.

1:16 Sillä niinkuin te olette minun pyhällä vuorellani juoneet, niin pitää kaikki pakanat alati juoman, ryyppäämään ja nielemään, ja ole-

1:11 Cosca muukalaiset weit pois fangittuna hänen sotaväkensä/ ja muukalaiset menit sisälle hänen porteistansa/ ja Jerusalemissa arwan heitit/ silloin sinä olit nijncuin jocu heistä/ sentähden pitä sinun häpiään tuleman/ ja ijancaic-kisest häwitettämän.

1:12 Ei sinun pidä enä näkemän sinun ilos weljistäs heidän wihelijäisydens aicana/ eikä sinun pidä enä riemuidzeman Judalaisten surkiuden aicana/ ei myös sinun suus pidä nijn röyckiöitä sanoja puhuman heidän tuscans aicana.

1:13 Ei sinun pidä menemän sisälle minun Canssani porteista heidän surkiudens aicana/ ei sinun pidä ilos näkemän heidän onnettomudestans/ heidän waiwans aicana.

1:14 Ei sinun pidä heidän sotawäkensä wastian lähettämän heidän surkiudens aicana/ ei sinun pidä teiden haarois seisoman/ murhamas heidän pakenewaisians/ ei sinun pidä pettämän hänen jäänyitän heidän ahdistuxens aicana.

1:15 Sillä HERran päiwä on läsnä caickia pacanoita: nijncuin sinä tehnyt olet/ nijn pitä sinun jällens tapahtuman/ ja nijncuin sinä ansainnut olet/ nijn pitä sinun pääs päälle jällens tuleman.

1:16 Sillä nijncuin te oletta minun pyhällä vuorellani juonet/ nijn pitä caicki pacanat jocapäiwä juoman/ ryyppä-

he juovat ja särpivät ja ovat, niinkuin ei heitä olisi ollutkaan.

1:17 Mutta Siionin vuorella saavat olla pelastuneet, ja se on oleva pyhä, ja Jaakobin heimo on perivä perintönsä.

1:18 Jaakobin heimo on oleva tuli ja Joosefin heimo liekki, mutta Eesaun heimo kuin olki, ja ne polttavat sen ja kuluttavat sen; eikä jää pakooppäässyttä Eesaun heimosta. Sillä Herra on puhunut.

1:19 Ja he ottavat perinnöksensä Etelämaan ynnä Eesaun vuoren, Alankomaan ynnä filistealaiset; he ottavat perinnöksensä Efraimin maan ja Samarian maan, Benjaminin ynnä Gileadin.

1:20 Ja tästä väestä, israelilaisista, viedyt pakkosiirtolaiset ottavat perinnöksensä kanaanelaiset Sarpatiin asti. Ja Jerusalemin pakkosiirtolaiset, jotka ovat Sefaradissa, ottavat perinnöksensä Etelämaan kaupungit.

1:21 Pelastajat nousevat Siionin vuorelle tuomitsemaan Eesaun vuorta. Ja kuninkuus on oleva Herran.

JOONA

1 LUKU

1:1 Joonalle, Amittain pojalle, tuli tämä Herran sana:

man niinkuin ei he olleetkaan olisi.

1:17 Mutta Zionin vuorella pitää vapaus oleman, ja heidän pitää pyhät oleman, ja Jakobin huoneen pitää perintönsä omistaman.

1:18 Ja Jakobin huone pitää tuli oleman, ja Josephin huonen tulen liekki, mutta Eesaun huone kortena, jonka heidän pitää sytyttämän ja kuluttaman, niin ettei Eesaun huoneesta pidä mitään jäämän; sillä \Herra\ on sen puhunut.

1:19 Ja heidän pitää perimän koko etelänpuolisen maan, ynnä Eesaun vuoren kanssa, ja lakeuden Philistealaisten kanssa, ja heidän pitää myös Ephraimin ja Samarian kedon omistaman, ja Benjaminin Gileadin.

1:20 Ja ne viedyt pois Israelin lasten sotaväestä, jotka Kanaanealaisten seassa hamaan Sarpattiin asti ovat, ja ne viedyt pois Jerusalemin kaupungista, jotka Sepharadissa ovat, pitää kaupungit etelään päin omistaman.

1:21 Ja vapahtajat pitää Zionin vuorelle tuleman tuomitsemaan Eesaun vuorta; ja niin pitää valtakunta \Herran\ oleman.

JONA

1 LUKU

1:1 Ja \Herran\ sana tapahdun Jonalle Amittain pojalle, sanoen:

män ja nielemän/ että he ovat nijncuin ei ensingän olletcan olis.

1:17 Mutta Zionin vuorella pitää vielä muutamat autetuxi tuleman/ heidän pitää oleman pyhitetyt/ ja Jacobin huonen pitää hänen haldioitans wallidzeman/ ja Jacobin huonen pitää tulen oleman/ ja Josephin huonen liekin.

1:18 Mutta Eesaun huonen corren/ jonga heidän pitää sytyttämän ja culuttaman/ nijn ettei Eesaun huonesta pidä mitän jäämän: sillä HERra on sen puhunut.

1:19 Ja ne eteläs/ pitää asuman Eesaun vuorilla/ ja laxoin asuwaiset pitää Philisterit omistaman. Ja heidän pitää myös Ephraimin ja Samarian kedon omistaman/ ja Benjaminin Gileadin vuoren.

1:20 Ja ajetut pois Israelin lasten sotaväestä/ jotca Cananerein seas haman Zarpahin päin owat/ ja ajetut pois Jerusalemin Caupungist/ jotca Zepharadis owat/ pitää ne Caupungit etelän päin omistaman.

1:21 Ja wapahtajat pitää Zionin vuorelle tuleman/ duomidzeman Eesaun vuoria. Ja nijn pitää waldacunda HERran oleman.

Propheta Jona

I. Lucu

1:1 HERRAN sana tapahdun Jonalle Amithain pojalle/ sanoen:

1:2 "Nouse, mene Niiniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarnaa sitä vastaan; sillä heidän pahuutensa on nousut minun kasvojeni eteen."

1:3 Mutta Jona nousi pae-taksensa Tarsiiseen Herran kasvojen edestä ja meni alas Jaafoon ja löysi laivan, joka oli lähtevä Tarsiiseen. Ja hän suoritti laivamaksun ja astui siihen mennäkseen heidän kanssansa Tarsiiseen, pois Herran kasvojen edestä.

1:4 Mutta Herra heitti suuren tuulen merelle, niin että merellä nousi suuri myrsky ja laiva oli särkymäisillään.

1:5 Niin merimiehet pelkäsivät ja huusivat avuksi itsekukin jumalaansa. Ja he heittivät mereen tavarat, mitä laivassa oli, keventääkseen sitä. Mutta Jona oli mennyt alas laivan pohjalle ja pannut maata, ja hän nukkui raskaasti.

1:6 Niin laivuri tuli hänen luoksensa ja sanoi hänelle: "Mitäs nukut? Nouse ja huuda jumalaasi. Ehkäpä se jumala muistaa meitä, niin ettemme huku."

1:7 Ja he sanoivat toisillensa: "Tulkaa, heittäkäämme arpaa, saadaksemme tietää, kenen tähden tämä onnettomuus on meille tullut." Mutta kun he heittivät arpaa, lankesi arpa Joonalle.

1:8 Niin he sanoivat hänelle: "Ilmoita meille, kenen tähden tämä onnettomuus on meille tullut. Mikä on toimesi ja mistä tulet? Mikä on sinun maasi

1:2 Nouse ja mene suureen kaupunkiin Niniveen, ja saarnaa siinä; sillä heidän pahuutensa on tullut minun kasvoini eteen.

1:3 Mutta Jona nousi ja tah-toi paeta Tarsikseen \Herran\ kasvoin edestä. Ja hän tuli Japhoon, ja kuin hän löysi haahden, joka tah-toi Tarsikseen mennä, antoi hän palkan, ja astui siihen menemään heidän kanssan-sa Tarsikseen \Herran\ kas-voin edestä.

1:4 Niin \Herra\ antoi suuren tuulen tulla merelle, ja suuri ilma nousi merellä, niin että haaksi luultiin rik-kaantuvan.

1:5 Ja haaksimiehet pelkäsi-vät, ja kukin huusi jumalan-sa tykö, ja he heittivät kalut, jotka haahdessa olivat, me-reen keviämmäksi tullaksen-sa. Mutta Jona oli astunut alas haahden toiselle pohjal-le, ja makasi uneen nukku-neena.

1:6 Niin haahdenhaltia meni hänen tykönsä, ja sanoi hänelle: miksis makaat? nouse, ja rukoile Jumalaas, että Jumala muistais meitä, ettemme hukkuisi.

1:7 Niin he sanoivat toinen toisellensa: tulkaat, ja heit-täkäämme arpaa, tietääk-semme, kenenkä tähden tä-mä onnettomuus meillä on; ja kuin he heittivät arpaa, lankesi arpa Jonan päälle.

1:8 Niin he sanoivat hänelle: ilmoita nyt meille, kenen tähden tämä onnettomuus meillä on? mikä sinun tekos on, ja kustas tulet? kusta maakunnasta eli kansasta

noden:

1:2 Nouse/ ja mene siihen suureen Caupungijn Nini-ween/ ja saarna heille: sillä heidän pahudens on tullut minun caswoni eteen.

1:3 Mutta Jona nousi ja pa-keni HERran edestä/ ja tah-doi merelle/ ja tuli Japhoon. Ja cuin hän löysi haahden/ joca tahdoi merelle mennä/ andoi hän palcan/ ja astui siihen/ menemän heidän cansans merelle/ HERran caswon edestä.

1:4 Nijn HERra andoi suuren tuulen tulla merelle/ ja suuri ilma nousi merellä/ nijn että haaxi luultin rickandunen.

1:5 Ja haaximiehet pelkäisit/ ja cukin huusi jumalatans/ ja heitit calut/ jotca haahdes olit/ mereen/ kewiämmäxi tuleman. Mutta Jona oli as-tunut alas haahden pohjan/ ja macais unesta rascautettu.

1:6 Nijn Skippari meni hänen tygöns/ ja sanoi hänelle: mi-xis macat? nouse/ ja rucoile Jumalatas/ että Jumala muistais meitä/ etten me huckuis.

1:7 Nijn he sanoit toinen toi-sellens: tulcat ja heittäkäm arwat/ tietäxem kenengä tähden meidän nijn pahasti käy: ja cuin he heitit/ langeis arpa Jonan päälle.

1:8 Nijn he sanoit hänelle: sanos meille/ mixi nijn pa-hasti meille käy? mikä sinun tecos on? custas tulit? ja custa maacunnast eli Cans-

ja mistä kansasta olet?"

1:9 Hän vastasi heille: "Minä olen heprealainen, ja minä pelkään Herraa, taivaan Jumalaa, joka on tehnyt meren ja kuivan maan."

1:10 Niin miehet peljästyivät suuresti ja sanoivat hänelle: "Miksi olet tehnyt näin?" Sillä miehet tiesivät, että hän oli pakenemassa Herran kasvojen edestä; hän oli näet ilmaissut sen heille.

1:11 He sanoivat hänelle: "Mitä on meidän tehtävä sinulle, että meri tulisi meille tyveneksi?" Sillä meri myrskysi myrskyämistensä.

1:12 Hän vastasi heille: "Ottakaa minut ja heittäkää minut mereen, niin meri teille tyventyy. Sillä minä tiedän, että tämä suuri myrsky on tullut teille minun tähteni."

1:13 Miehet soutivat päästäkseen jälleen kuivalle maalle, mutta eivät voineet, sillä meri myrskysi vastaan myrskyämistensä.

1:14 Ja he huusivat Herraa ja sanoivat: "Voi, Herra, älä anna meidän hukkua tämän miehen hengen tähden äläkä lue syyksemme viatonta verta, sillä sinä, Herra, teet, niinkuin sinulle otollista on."

1:15 Sitten he ottivat Joonan ja heittivät hänet mereen, ja meri asettui raivostansa.

1:16 Ja miehet pelkäsivät suuresti Herraa, uhrasivat Herralle teurasuhrin ja tekivät lupauksia.

sinä olet?

1:9 Hän sanoi heille: minä olen Hebrealainen, ja minä pelkään \Herraa\ Jumalaa taivaasta, joka meren ja karikian on tehnyt.

1:10 Niin ne miehet pelkäsivät suuresti, ja sanoivat hänelle: miksis näin teit? Sillä ne miehet tiesivät hänen \Herran\ edestä paenneen; sillä hän oli heille sen sanonut.

1:11 Niin he sanoivat hänelle: mitä meidän pitää sinulle tekemän, että meri meille tyventyis? Sillä meri kävi ja lainehti heidän ylitsensä.

1:12 Hän sanoi heille: ottakaaat minut ja heittäkää mereen, niin meri teille tyvenee; sillä minä tiedän, että tämä suuri ilma tulee teidän päällemme minun tähteni.

1:13 Ja miehet koettivat saada haahden kuivalle; mutta ei he voineet, sillä meri kävi väkevästi heidän ylitsensä.

1:14 Niin he huusivat \Herran\ tykö ja sanoivat: voi \Herra\! älä anna meidän hukkua tämän miehen sielun tähden, ja älä lue meillen tätä viatointa verta! sillä sinä, \Herra\, teet niinkuin sinä tahdot.

1:15 Niin he ottivat Jonan ja heittivät mereen; ja meri asettui lainehtimasta.

1:16 Ja miehet pelkäsivät \Herraa\ suuresti, ja tekivät \Herral\ uhria ja lupausta.

sast sinä olet?

1:9 Hän sanoi heille? minä olen Ebreri/ ja minä pelkän sitä HERra Jumalata taiwast/ joca meren ja carkian on tehnyt.

1:10 Nijn ne miehet pelkäisit suurest/ ja sanoit hänelle: mixis näin teit? (sillä he tiesit hänen HERran edestä paennen/ sillä hän oli heille sen sanonut.)

1:11 Nijn he sanoit: mitä meidän pitä sinulle tekemän/ että meri meille tywennyis? sillä meri käwi ja lainehti heidän ylidzens.

1:12 Hän sanoi: ottacat minua ja heittäkät mereen/ nijn meri teille tywene: sillä minä tiedän/ että tämä suuri ilma tule teidän päällemme minun tähteni.

1:13 Ja ne miehet soudit/ että he maan jällens saisit: mutta ei he woinet: sillä meri käwi wäkevästi heidän ylidzens.

1:14 Nijn he huusit HERra/ ja sanoit: Ah HERra/ älä anna meidän huckua tämän miehen sielun tähden/ ja älä lue meillen tätä wiatoinda werta: sillä sinä HERra teet nijncuins tahdot.

1:15 Nijn he otit Jonan/ ja heitit mereen/ ja meri asetui lainehtimast.

1:16 Ja ne miehet pelkäisit HERra suurest/ ja teit HERralle uhria ja lupausta.

Joona 2 LUKU

2:1 Mutta Herra toimitti suuren kalan nielaisemaan Joonaan. Ja Joona oli kalan sisässä kolme päivää ja kolme yötä.

2:2 Ja Joona rukoili Herraa, Jumalaansa, kalan sisässä

2:3 ja sanoi: "Minä huusin ahdistuksessani Herraa, ja hän vastasi minulle. Tuonelan kohdussa minä huusin apua, ja sinä kuulit minun ääneni.

2:4 Sinä syöksit minut syvyyteen, merten sydämeen, ja virta ympäröitsi minut, kaikki sinun kuohusi ja aaltosi vyöryivät minun ylitseni.

2:5 Minä ajattelin: Olen karkoitettu pois sinun silmiesi edestä. Kuitenkin minä saan vielä katsella sinun pyhää tempeliäsi.

2:6 Vedet piirittivät minut aina sieluun asti, syvyys ympäröitsi minut, kaisla kietoutui päähäni.

2:7 Minä vajosin alas vuorten perustuksiin asti, maan salvat sulkeutuivat minun ylitseni iankaikkisesti. Mutta sinä nostit minun henkeni ylös haudasta, Herra, minun Jumalani.

2:8 Kun sieluni nääntyi minussa, minä muistin Herraa, ja minun rukoukseni tuli sinun tykösi, sinun pyhään tempeliisi.

2:9 Ne, jotka kunnioittavat väärää jumalia, hylkäävät armonantajansa.

2:10 Mutta minä tahdon uhraata sinulle kiitoksen kaikues-
sa. Mitä olen luvannut, sen

2 LUKU

2:1 Mutta \Herra\ toimitti suuren kalan, nielemään Joonaan. Ja Jona oli kalan vatsassa kolme päivää ja kolme yötä.

2:2 Ja Jona rukoili \Herraa\ Jumalaansa kalan vatsassa,

2:3 Ja sanoi: minä huusin \Herraa\ minun ahdistuksessani, ja hän vastasi minua; minä paruin helvetin vatsasta, ja sinä kuulit minun ääneni.

2:4 Sinä heitit minun syvyyteen keskelle merta, niin että aallot minua pyörsivät ympäröiväsi; kaikki sinun lainees ja aaltos kävivät minun pääl-
litseni.

2:5 Minä ajattelin minuni hyljätyksi sinun silmäis edestä; kuitenkin saan minä vielä nähdä sinun pyhän templis.

2:6 Vedet piirsivät minua ympäri sieluuni asti; syvydet piirittivät minun; kaislisto peitti minun pääni.

2:7 Minä vajosin vuorten perustukseen asti; maa salpasi minun teljillänsä iankaikkisesti; mutta sinä otit minun elämäni ulos kadotuksesta, \Herra\ minun Jumalani.

2:8 Kuin minun sieluni epäili minussa, niin minä muistin \Herraa\; ja minun rukoukseni tuli sinun tykösi, sinun pyhään tempeliisi.

2:9 Mutta jotka luottavat turhaan valheeseen, ne hylkäävät laupiuden itse kohtaansa.

2:10 Mutta minä tahdon uhraata sinulle kiitoksella, minä tahdon maksaa lupaukseni;

II. Lucu

2:1 MUTTA HERRa toimitti suuren calan/ nielemän Jonata. Ja Jona oli calan wadzas colme päiwä ja colme yötä.

2:2 JA Jona rucoili hänen HERrans Jumalatans calan wadzast/ ja sanoi:

2:3 Minä huusin HERRa minun ahdistuxesani/ ja hän wastais minua: minä parguin Helwetin wadzast/ ja sinä cuulit minun äneni.

2:4 Sinä heitit minun sywyteen keskelle merta/ nijn että allot minua pyörsit ymbärins/ caicki sinun laines ja aldos käwit minun päällidzeni.

2:5 Minä ajattelin minuni hyljätyxi sinun silmäis edestä/ cuitengin saan minä wielä nähdä sinun pyhän Templis.

2:6 Wedet piirsit minua ymbärins sieluni asti/ sywydet pijritit minun/ caisilisto peitti minun pääni.

2:7 Minä wajoisin wuorten perustuxen asti/ maa salpais minun teljilläns ijancaickisest: mutta sinä otit minun sieluni cadotuxest/ HERRa minun Jumalan.

2:8 Cosca minun sielun epäili minusa/ nijn minä muistin HERran päälle: ja minun rucouxen tuli sinun tygös/ sinun pyhäsä Templisäs.

2:9 Mutta jotca luottawat turhaan/ ei he armo löydä.

2:10 Mutta minä tahdon uhraata kijtoxella/ minä pidän lupauxeni HERralle/ että hän

minä täytän. Herrassa on pe-
lastus."

2:11 Sitten Herra käskei kalaa,
ja se oksensi Joonan kuivalle
maalle.

Joonan 3 LUKU

3:1 Joonalle tuli toistamiseen
tämä Herran sana:

3:2 "Nouse ja mene Niini-
veen, siihen suureen kaupun-
kiin, ja saarnaa sille se saar-
na, minkä minä sinulle pu-
hun."

3:3 Niin Joonan nousi ja meni
Niiniveen Herran sanan mu-
kaan. Ja Niinive oli suuri
kaupunki Jumalan edessä:
kolme päivänmatkaa.

3:4 Ja Joonan käveli kaupun-
gissa aluksi yhden päivän-
matkan ja saarnasi sanoen:
"Vielä neljäkymmentä päivää,
ja Niinive hävitetään."

3:5 Niin Niiniven miehet us-
koivat Jumalaan, kuuluttivat
paaston ja pukeutuivat säk-
keihin, niin suuret kuin pienet.

3:6 Ja kun tieto tästä tuli
Niiniven kuninkaalle, nousi
hän valtaistuimeltaan, riisui
yltään vaippansa, verhoutui
säkkiin ja istui tuhkaan.

3:7 Ja hän huudatti Niinives-
sä: "Kuninkaan ja hänen yli-
mystensä määräys kuuluu:
Älkööt ihmiset älköötäkään eläi-
met - raavaat ja lampaat -
maistako mitään, käykö lai-
tumella tai vettä juoko.

3:8 Verhoutukoot ihmiset ja

\Herran\ tykönä on apu.

2:11 Ja \Herra\ sanoi kalal-
le, että hän oksensi Jonan
maan päälle.

3 LUKU

3:1 Niin \Herran\ sana ta-
pahtui toisen kerran Jonalle
ja sanoi:

3:2 Nouse, mene suureen
kaupunkiin Niiniveen, saar-
naamaan siellä sitä saarnaa,
jonka minä sinulle sanon.

3:3 Silloin Joonan nousi ja me-
ni Niiniveen \Herran\ sanan
jälkeen. Ja Niinive oli Juma-
lan suuri kaupunki, kolmen
päiväkunnan matka.

3:4 Ja kuin Joonan rupesi siinä
käymään yhden päiväkun-
nan matkan, huusi hän ja
sanoi: vielä on neljäkymmen-
tä päivää; niin Niiniven pitää
hukkuman.

3:5 Niin Niiniven miehet us-
koivat Jumalan päälle, ja an-
toivat saarnata, että paastot-
taisiin, ja pukivat säkit yl-
lensä sekä pienet että suu-
ret.

3:6 Ja kuin Niiniven kunin-
gas sen kuuli, nousi hän is-
tuimeltaan ja riisui kalliit
vaatteensa, kääri itsensä
säkkiin ja istui tuhkaan.

3:7 Ja antoi kuuluttaa ja sa-
noa Niinivessä kuninkaan
tahdosta ja hänen sankar-
einsa käskystä, sanoen: et-
tei yksikään ihminen taikka
eläin, karja eli lampaat pidä
mitään maistaman eikä lai-
tumelle ajettaman, ja ei vet-
täkään juoman;

3:8 Vaan ihmiset ja eläimet

autti minua.

2:11 Ja HERran sanoi calalle/
että hän oxensi Jonan maan
päälle.

III. Lucu

3:1 Nijn HERran sana tapah-
dui toisen kerran Jonalle/
ja sanoi:

3:2 Nouse ja mene siihen
suureen Caupungijn Niini-
ween/ saarnaman sitä saar-
na/ jonga minä sinulle sa-
non.

3:3 Silloin Joonan nousi/ ja
meni Niiniveen HERran sanan
jälkeen. Ja Niinive oli Jumalan
Caupungi/ colme päiväkunda
suuri.

3:4 Ja cosca Joonan rupes
sijnä käymän yhden päivä-
cunnan/ saarnais hän/ ja
sanoi: vielä ovat neljäkym-
mendä päivä/ nijn Niiniven
pitä hukkuman.

3:5 Nijn Niiniven miehet us-
coit Jumalan päälle/ ja an-
noit saarnata/ että paasto-
taisin/ ja puit säkit päällens/
sekä pienet että suuret.

3:6 Ja cosca Niiniven Cunin-
gas sen cuuli/ nousi hän
istuimeltaan/ ja riisui purpura
waattens/ ja käärei idzens
säckiijn ja istui tuhcan.

3:7 Ja andoi kuulutta ja sano
Niiniven Cuningan tahdosta ja
Sangarein käskystä/ ettei
yxikään ihminen taikka eläin/
naudat eli carja pidä mitän
maistaman/ eikä laituimelle
ajettaman/ ja ei wettäkän
juoman.

3:8 Waan ihmiset ja eläimet

eläimet säkkeihin, huutakoot väkevästi Jumalaa ja kääntyköt itsekukin pois pahalta tieltänsä sekä väkivallasta, mikä heidän käsiänsä tahraa.

3:9 Ehkäpä Jumala jälleen katuu ja kääntyy vihansa hehkusta, niin ettemme huku."

3:10 Kun Jumala näki heidän tekonsa, että he kääntyivät pois pahalta tieltänsä, niin Jumala katui sitä pahaa, minkä hän oli sanonut tekevänsä heille, eikä tehnyt sitä.

Joonan 4 LUKU

4:1 Mutta Joonan pahastui tästä kovin, ja hän vihastui.

4:2 Ja hän rukoili Herraa ja sanoi: "Voi Herra! Enkö minä sitä sanonut, kun olin vielä omassa maassani? Siksihän minä ehäin pakenemaan Tarsiiseen. Sillä minä tiesin, että sinä olet armahtavainen ja laupias Jumala, pitkämielinen ja armosta rikas, ja että sinä kadut pahaa.

4:3 Ja nyt, Herra, ota minun henkeni, sillä kuolema on minulle parempi kuin elämä."

4:4 Mutta Herra sanoi: "Onko vihastumisesi oikea?"

4:5 Niin Joonan lähti kaupungista ja asettui kaupungin itäpuolelle. Hän teki itsellensä sinne lehtimajan ja kävi istumaan sen alle varjoon, kunnes näkisi, miten kaupungin oli käyvä.

4:6 Mutta Herra Jumala toimitti risiinikasvin kasvamaan Joonan päälle ylitse, varjosta-

pitää säkkiin puetettaman, ja heidän pitää lujasti Jumalan tykö huutaman. Ja jokainen palatkaan pahasta tieltänsä ja kätensä väkivallasta.

3:9 Kukaties Jumala taitaa kääntyä ja katua, ja lakata hirmuisesta vihastansa, ettemme huku.

3:10 Kun Jumala näki heidän työnsä, että he palasivat pahasta tieltänsä, katui Jumala sitä pahaa, jota hän oli puhunut heille tehdäkseen, ja ei tehnyt sitä.

4 LUKU

4:1 Niin Joonan pani sen kovin pahaksensa, ja vihastui.

4:2 Rukoili \Herraa\ ja sanoi: voi \Herra!\ sepä se on, minkä minä sanoin, kuin minä olin vielä maassani, sentähden minä tahdoin myös Tarsiikseen paeta; sillä minä tiedän, että sinä Jumala olet armollinen, laupias, pitkämielinen, suuresta hyvydestä ja kadut pahaa.

4:3 Niin ota nyt, \Herra\, minun sieluni minusta pois; sillä minä kuolisin paremmin kuin eläisin.

4:4 Mutta \Herra\ sanoi: luuletkos oikein vihastunees?

4:5 Ja Joonan läksi kaupungista ja istui kaupungista itään päin, ja teki siellä itsellensä majan ja istui sen alla varjossa, siihenasti kuin hän näkisi, mitä kaupungille tapahtuisi.

4:6 Mutta \Herra\ Jumala toimitti yhden pensaan, joka kasvoi Joonan ylitse, että se

pitä sakkijän puetettaman/ ja heidän pitää lujasti Jumalata huutaman. Ja jokainen palaitcan pahasta tieltänsä/ ja hänen kätensä väkivallast.

3:9 Cuca tietä/ Jumala taita kääntyä ja katua/ ja lacka hirmuisest vihastans/ ettemme hucu.

3:10 Cosca Jumala näki heidän työnsä/ että he palaisit pahasta tieltänsä/ catui hän sitä paha/ jota hän oli puhunut heille tehdäkseen/ ja ei tehnyt sitä.

IV. Lucu

4:1 Sljtä närkästyi Joonan sangen kovin/ ja pani pahaksensa.

4:2 Rukoili Jumalata/ ja sanoi: ah HERra/ sepä se on kuin minä sanoin/ cosca minä olin vielä maassani/ sentähden minä tahdoin myös merelle paeta: sillä minä tiedän/ että olet armollinen/ laupias/ pitkämielinen/ ja suuresta hyvydestä cadut sitä paha.

4:3 Nijän ota nyt minun sielun minusta pois HERra/ sillä minä cuolisin paremmin kuin eläisin.

4:4 Mutta HERra sanoi: luuletkos oikein vihastunees?

4:5 JA Joonan läksi Caupungista/ ja istui Caupungista itään päin/ ja teki siellä hänellensä majan/ ja istui sen alla varjossa/ siihenasti kuin hän näkisi mitä Caupungille tapahtuisi.

4:6 Mutta HERra Jumala toimitti yhden pensan/ joka caswoi Joonan ylitse/ että se

maan hänen päätänsä ja päästämään häntä hänen mielipahastaan. Ja Joonaa iloitsi suuresti risiinikasvusta.

4:7 Mutta seuraavana päivänä, aamun sarastaessa, Jumala toimitti madon kalvaamaan risiinikasvia, niin että se kuivui.

4:8 Ja auringon noustua Jumala toimitti tulikuuman itätuulen, ja aurinko paahtoi Joonaa päähän, niin että häntä näännytti. Niin hän toivotti itsellensä kuolemaa ja sanoi: "Parempi on minulle kuolema kuin elämä."

4:9 Mutta Jumala sanoi Joonalle: "Onko vihastumisesi risiinikasvin tähden oikea?" Tämä vastasi: "Oikea on vihastumiseni kuolemaan asti."

4:10 Niin Herra sanoi: "Sinä armahdat risiinikasvia, josta et ole vaivaa nähnyt ja jota et ole kasvattanut, joka yhden yön lapsena syntyi ja yhden yön lapsena kuoli."

4:11 Enkö siis minä armahdaisi Niiniveä, sitä suurta kaupunkia, jossa on enemmän kuin sata kaksikymmentä tuhatta ihmistä, jotka eivät vielä tiedä, kumpi käsi on oikea, kumpi vasen, niin myös paljon eläimiä?"

MIIKA

1 LUKU

1:1 Herran sana, joka tuli mooresetilaiselle Miikalle Jootamin, Aahaan ja Hiskian, Juudan kuningasten, päivinä; se, mitä hän näki Samariaa

olis hänen päänsä varjonnut, ja virvoittanut häntä hänen vaivassansa; ja Jona riemuitsi siitä pensaasta suurella ilolla.

4:7 Mutta Herra toimitti madon huomeneltain, kuin aamurusko koitti, joka söi sitä pensaasta, että se kuivettui.

4:8 Mutta kuin aurinko noussut oli, toimitti Jumala suuren itätuulen, ja aurinko paisti Jonan päähän, että hän tuli voimattomaksi. Niin hän toivotti sielullensa kuolemaa, ja sanoi: minä kuolisin ennenkuin minä eläisin.

4:9 Niin Jumala sanoi Jonalle: luuletkos oikein vihastunees siitä pensaasta? Ja hän sanoi: minä vihastun hamaan kuolemaan asti.

4:10 Ja \Herra\ sanoi: sinä armahdat pensaasta, josta et mitään vaivaa nähnyt, etkä sitä kasvattanut, joka ynnä kasvoi ja ynnä katosi:

4:11 Eikö minun pitänyt armahdaman suurta kaupunkin Niniveä, jossa on enempi kuin sata tuhatta ja kaksikymmentä tuhatta ihmistä, jotka ei tiedä eroittaa kumpi oikia eli kumpi vasen käsi on, niin myös paljo eläimiä?"

MIIKA

1 LUKU

1:1 Tämä on \Herran\ sana, joka tapahtui Miikalle Mooresasta, Jotamin, Ahaksen ja Jehiskian, Juudan kuningasten aikana, jonka hän näki Samariasta ja Jerusa-

olis hänen päänsä varjonnut/ ja wirgottanut häntä hänen waiwasans: ja Jona riemuidzi sijtä pensasta suurest.

4:7 Mutta HERra toimitti madon huomeneltain/ cuin amurusco coitti/ joca söi sitä pensasta/ että se cuiwetui.

4:8 Mutta cosca Auringo nosnut oli/ toimitti Jumala suuren itätuulen/ ja Auringo paisti Jonan päähän/ että hän tuli woimattomaxi. Nijn hän toiwotti sielullens cuolemata/ ja sanoi: minä cuolisin ennencuin minä eläisin.

4:9 Nijn Jumala sanoi Jonalle: luuletcos oikein wihastunes sijtä pensasta? Ja hän sanoi: minä wihastun haman cuoleman asti.

4:10 Ja HERra sanoi: sinä armahdat pensaasta/ jostas et mitän waiwa nähnyt/ etkä sitä caswattanut/ joca yönä caswoi/ ja yönä catois.

4:11 Eiköst minun pidäis armahdaman sitä suurta Caupungita? josa on enä cuin sata tuhatta ja caxikymmendä tuhatta ihmistä/ jotca ei tiedä eroitta cumbi oikia eli cumbi wasen käsi on/ nijn myös paljo eläimitä.

Propheta Micha

I. Lucu

1:1 TÄmä on HERran sana/ joca tapahdui Michalle Maresast/ Jothamin/ Ahaxen/ ja Jehiskian/ Judan Cuningasten aicana/ jonga hän

ja Jerusalemia vastaan.

1:2 Kuulkaa, kaikki kansat; ota korviisi, maa, ja kaikki, mitä maassa on. Ja olkoon Herra, Herra todistaja teitä vastaan, Herra pyhästä templistänsä.

1:3 Sillä katso, Herra lähtee asumuksestaan, astuu alas ja polkee maan kukkuloita.

1:4 Vuoret sulavat hänen allansa, ja laaksot halkeavat niinkuin vaha tulen hohteessa, niinkuin vedet, jotka syöksyvät jyrkännettä alas.

1:5 Jaakobin rikoksen tähden tapahtuu tämä kaikki ja Israelin heimon syntien tähden. Mistä on Jaakobin rikos? Eikö Samariasta! Ja mistä Juudan uhrikukkulat? Eivätkö Jerusalemissa!

1:6 Niinpä minä panen Samarian kiviraunioksi kedolle, viinitarhan istutusmaaksi, syöksen laaksoon sen kivet ja paljastan sen perustukset.

1:7 Kaikki sen jumalankuvat särjetään, kaikki sen portonpalkat poltetaan tulessa, ja kaikki sen epäjumalankuvat minä hävitän; sillä portonpalkoista se on ne koonnut, ja portonpalkoiksi pitää niitten jälleen tuleman.

1:8 Tämän tähden minä tahdon valittaa ja voivotella, käydä avojaloin ja vaipatta, virittää valituslaulun kuin aavikkosudet, suruhuudon kuin kamelikurjet.

lemista.

1:2 Kuulkaat kaikki kansat; sinä maa, ota vaari, ja kaikki, mitä siinä on; ja Herra \Jumala\ olkoon todistaja teitä vastaan, Herra pyhästä templistänsä,

1:3 Katso, \Herra\ lähtee siastansa, astuu alas ja polkee maan korkeuksia:

1:4 Niin että vuoret sulavat hänen allansa, ja laaksot halkeavat, niinkuin medenwaha sulaa tulen edessä, ja niinkuin vedet, jotka korkialta alas vuotavat.

1:5 Kaikki nämät tapahtuvat Jakobin ylitsekäymisen tähden, ja Israelin huoneen syntein tähden. Kuka siis on Jakobin ylitsekäymys? Eikö Samaria? ja kutka ovat Juudan korkeudet? Eikö Jerusalemissa?

1:6 Minä teen Samarian kivi-raunioksi kedolla, joka pannaan viinamäen ympäri, ja vieritän hänen kivensä laaksoon, ja särjen perustukseen asti maahan.

1:7 Kaikki heidän epäjumalansa pitää rikottaman, ja kaikki heidän palkkansa tulella poltettaman, ja minä hävitän kaikki heidän kuvansa; sillä he ovat porton palkasta kootut; sentähden pitää heidän jälleen porton palkaksi tuleman.

1:8 Sitä minun täytyy valittaa ja parkua, minun täytyy riisuttuna ja alasti käydä; minun pitää valittaman niinkuin lohikärmeet ja murehtiman niinkuin nälkäkurki.

näki Samariast ja Jerusalemissa.

1:2 CUulcat caicki Canssa/ sinä maa/ ota waari/ ja caicki cuin sijnä on: sillä HERran Jumalan on puhumist teidän cansan/ ja HERran hänen pyhästä Templistänsä.

1:3 Cadzo HERra lähte siastans/ astu alas ja polke maan corkeutta.

1:4 Nijn että vuoret pitä sulaman hänen allans/ ja laxot halkeman/ nijncuin medenwaha sula tulen edes/ ja nijncuin ne wedet/ jotca wuotawat ales.

1:5 Caicki nämät tapahtuwat Jacobin ylidzekäymisen tähden/ ja Israelin syndein tähden. Cuca sijs on Jacobin ylidzekäymys? eikö Samaria ole? ja cutca owat Judan corkeudet? eikö Jerusalem ole?

1:6 Minä teen Samarian kiwiraunioxi kedolla/ jotca pannan wijnamäen ymbärins/ wieritän heidän kiwens laaksoon/ ja särjen perustuxen asti maahan.

1:7 Caicki heidän epäjumalans pitä ricottaman/ ja caicki heidän porton palckans tulella poldettaman/ ja minä häwitän caicki heidän cuwans: sillä he owat huoran palcasta cootut/ sentähden pitä heidän jällens huoran palcaxi tuleman.

1:8 Sltä minun täyty walittaa ja parcua/ minun täyty alasti ja paljasna käydä/ minun pitää walittaman nijncuin Drakit/ ja murehtiman nijncuin Strutzit.

1:9 Sillä parantumaton on sen haava; se ulottuu Juudaan asti, se käy minun kansani porttiin saakka, aina Jerusalemiin saakka.

1:10 Älkää ilmoittako sitä Gatissa, älkää, älkää itkekö. Minä vieriskelen tuhassa Beet-Leafrassa.

1:11 Käy matkaan, Saafirin asujatar, häpeällisesti paljastettuna! Saananin asujatar ei lähde. Beet-Eselin valitus riistää teiltä pysähdyspaikan.

1:12 Onnea odottaa tuskaisesti Maarotin asujatar; mutta onnettomuus tulee Herralta Jerusalemin portille.

1:13 Valjasta hevoset vaunujen eteen, Laakiin asujatar; sieltä on alku tytär Siionin syntiin, sillä sinussa tavattiin Israelin rikokset.

1:14 Sentähden sinä annat eron Mooreset-Gatille. Aksibin talot tulevat olemaan pettymys Israelin kuninkaille.

1:15 Minä tuon vieläkin perijän sinulle, Maaresan asujatar. Adullamiin asti kulkee Israelin kunnia.

1:16 Ajele ja keritse pääsi paljaaksi lasten tähden, jotka olivat sinun ilosi. Ajele pääsi leveästi paljaaksi, niinkuin on korppikotkalla, sillä he menevät luotasi pois pakkosiirtolaisuuteen.

Miika 2 LUKU

2:1 Voi niitä, jotka miettivät

1:9 Sillä tähän vitsaukseen ei ole yhtään neuvoa; joka jo Juudaan asti on tullut, ja pitää ulottuman minun kansani porttiin asti, Jerusalemiin asti.

1:10 Älkää sitä Gatissa ilmoittako, älkää antako kuulla teidän itkuanne; vaan menkää tuhkahuoneeseen ja istukaat tuhkaan.

1:11 Lähde pois, sinä kauniin kaupungin asuvainen, häpiällä paljastettu. Karja-kaupungin asuvaset ei tule ulos, että valitus on lähipai-koissa, jotka saavat teiltä ylöspitämisensä.

1:12 Se surullinen kaupunki murehtii sen hyvän tähden; sillä onnettomuus pitää \Herralta\ tuleman hamaan Jerusalemiin porttiin.

1:13 Sinä kaupunki Lakis, valjasta ratasten eteen liukkaat hevoset, ja mene matkaas; sinä olet Zionin tyttäreille synnin alku ollut, sillä sinussa on löydetty Israelin rikoksia.

1:14 Sinun täytyy niin lahjat antaa kuin Gatikin; Aksibin huoneen pitää Israelin kuningasten liitosta luopuman.

1:15 Minä saatan sinulle, Maresa, oikian perillisen, ja Israelin kunnian pitää Adullamiin asti tuleman.

1:16 Tee pääs paljaaksi, ja keritse sinus, sinun kaunisten lastes tähden; ajele pääs paljaaksi niinkuin kotka, sillä he ovat viedyt sinulta pois vangittuina.

2 LUKU

2:1 Voi niitä, jotka vahinkoa

1:9 Sillä tähän widzauxeen ei ole yhtän neuwo/ joca jo Judan asti on tullut/ ja pitää ulottuman minun Canssani porttin Jerusalemis.

1:10 Älkät sitä Gathis ilmoit-taco/ älkät andaco cuulla teidän itcuan/ waan mengät murhecammioon/ ja istucat tuhcan.

1:11 Sinä caunis Caupungi caikella häpiällä cukistetan/ jalon ei pidä sillen coreileman ahdistuxens tähden: sillä hänen kylänmiehens otta hä-neldä pois mitä hänellä on.

1:12 Se surullinen Caupungi ei taida idziäns lohdutta: sillä onnettomus pitää HERralda tuleman haman Jerusalemin porttin.

1:13 Sinä Caupungi Lachis/ waljasta ratasten eteen wiriät orihit/ ja mene matcas: sillä sinä olet Zionin tyttäreille synnin alcu ollut/ sinus on löytyt Israelin ricoxet.

1:14 Sinun täyty niijn lahjat anda cuin Gathikin: Achsibin Caupungin pitää Israelin Cuningasten lijtost luopuman.

1:15 Minä saatan sinulle Maresa oikian perillisen/ ja Is-raelin cunnian Adullamin asti.

1:16 Keridze sinus ja käy paljasna sinun ihmistes lasten tähden: tee sinus juuri paljaksi nijncuin Cotca: sillä he owat wiedyt sinusta pois fangittu-na.

II. Lucu

2:1 WOi nijtä jotca wahingoit-

turmiota ja valmistelevat paha vuoteillansa! Aamun valjettua he sen tekevät, sillä heillä on siihen valta.

2:2 He himoitsevat peltoja ja ryöstävät ne, taloja, ja ottavat ne; he sortavat miestä ja hänen taloansa, miestä ja hänen perintöosaansa.

2:3 Sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä mietin tätä sukua vastaan onnettomuutta: siitä te ette saa kaulanne irti ettekä voi ylpeästi astella; sillä se on oleva paha aika.

2:4 Sinä päivänä viritetään teistä pilkkalaulu ja veisataan valitusvirsi. "Se on tapahtunut", sanotaan, "me olemme perin hävitetyt, hän on vaihtanut pois minun kansani osan. Kuinka hän siirtää sen minulta pois! Hän jakaa meidän peltomme luopioille."

2:5 Sentähden ei sinulla ole oleva ketään, joka heittäisi arpaa maaosuudesta Herran seurakunnassa.

2:6 "Älkää saarnatko", saarnaavat he, "sellaisista ei pidä saarnata; eikö väisty pois häpäiseminen?"

2:7 Onko tämä Jaakobin heimon puhetta? Onko Herra pikavihainen? Ovatko sellaisia hänen tekonsa? Eivätkö hänen puheensa ole hyvät sitä kohtaan, joka oikein vaeltaa?

2:8 Mutta aikoja sitten on minun kansani asettunut viholliseksi; vaatteiden päältä

ajattelevat, ja pahoja juonia vuoteissansa ahkeroitsevat! että he sen täyttäsivät kuin aamu valistaa; sillä heilläpä valta on.

2:2 He ahnehtivat peltoja, jotka he väkivallalla ottavat, ja huoneita, jotka he omistavat; ja tekevät ylöllistä jokaisen huoneen kanssa ja jokaisen perinnön kanssa.

2:3 Sentähden sanoo \Herra\ näin: katso, minä ajattelen tälle sukukunnalle paha, josta ei teidän pidä voiman vetää pois teidän kansanne, eikä teidän pidä niin ylpeästi käymän; sillä paha aika tulee.

2:4 Sillä ajalla pitää teistä sananlasku otettaman, ja surkia valitus valitettaman, sanoen: me olemme peräti hävitetyt; minun kansani osa on muutettu; kuinka hän meiltä pelot ottaa pois, ja ne jakaa.

2:5 Ja tosin ei teillä pidä osaa \Herran\ seurakunnassa oleman.

2:6 Ei teidän pidä (sanovat he) saarnaaman, muiden pitää saarnaaman; ei niiden pidä saarnaaman niinkuin te: emme niin ratki häpiään tule.

2:7 Niin Jakobin huone itsensä lohduttaa: luuletkos \Herran\ hengen lyhenne-tyksi? eikö hänen näitä pitäisi tekemän? eikö minun puheeni ole hyvä sille, joka oikein vaeltaa?

2:8 Mutta minun kansani on jo ennen tätä hankkinut niinkuin vihollinen; he ryös-

ta ajattelewat/ ja pahoja juonia cammioisans ahkeroidzewat/ että he sen täyttäisit cuin amu walista: sillä heilläpä woima on.

2:2 He repiwät heillens pellost ja ottawat huonet/ jotca he tahtowat. Nijn he tekewät ylöllist jocaidzen huonen cansa/ ja jocaidzen perimisen cansa.

2:3 Sentähden sano HERra näin: cadzo/ minä ajattelen tälle sugulle paha/ josta ei teidän pidä woiman wetä pois teidän caulanne/ eikä teidän pidä njn coriast käymän: sillä paha aica tule.

2:4 Sillä ajalla teistä wirsi weisatan/ ja walitus. Sano-tan/ me olemma peräti häwinnet. Minun Canssani osa on muutettu. Cosca hän meille pellost anda jällens/ cuin hän otti pois meildä?

2:5 Ja tosin ei teidän pidä osa HERran seuracunnas oleman.

2:6 HE sanowat: ei pidä saarnaman: sillä ei sen caltaiset saarnat meihin satu/ en me njn ratki häpiään tule.

2:7 Nijn Jacobin huone idziäns lohdutta/ luuletkos HERran hengen njn ratki mennen pois? näitäkö hänen pidäis tekemän? se on tosi/ minun puheni owat hywille suloiset.

2:8 Mutta minun Canssan on hanginnut njncuin wihollinen: sillä hän teke njn/ että mi-

te kiskotte vaipan niiltä, jotka huoleti kulkevat, jotka sotaa väistävät.

2:9 Minun kansani naiset te ajatte pois heidän kodeistansa, jotka ovat heidän ilonsa; heidän pieniltä lapsiltansa te otatte minun kunniani aini-aaksi.

2:10 Nouskaa ja menkää pois: ei tässä ole leposijaa saastutuksen tähden, joka on saanut aikaan turmion, parantumattoman turmion.

2:11 Jos tulisi mies, joka tuulta tavoittelisi ja petollisuudessaan valhettelisi: "Minä saarnaan sinulle viinistä ja väkijuomasta", siinä olisi saarnaaja tälle kansalle.

2:12 Minä tahdon tarkoin koota sinut, Jaakob, kaikkinesi, visusti kerätä Israelin jääneet, saattaa heidät yhteen, niinkuin lampaat tarhaan, niinkuin lauman laitumellensa: on oleva ihmisten kohina!

2:13 Tien aukaisija käy heidän edellänsä; he aukaisevat tiensä, kulkevat portille ja lähtevät siitä ulos. Heidän kuninkaansa käy heidän edellänsä, ja Herra heitä johdattaa.

Miika 3 LUKU

3:1 Ja minä sanoin: Kuulkaa, Jaakobin päämiehet ja Israelin heimon ruhtinaat! Eikö teidän tulisi tuntea oikeus,

tävät sekä hameen että päälisvaatteen niinkuin sodassa niiltä, jotka suruttomasti vaeltavat.

2:9 Te ajatte pois minun kansani vaimot kauniista huoneistansa, ja alati otatte pois heidän nuorukaisiltansa minun kaunistukseni.

2:10 Sentähden nouskaat ja menkää pois; sillä ette saa tässä olla; saastaisuutensa tähden pitää heidän armottomasti häviämän.

2:11 Jos joku lipilaari olis ja valheen saarnaaja, (joka sanois:) minä tahdon saarnata, kuinka teidän pitää viinaa ja väkevää juomaa juoman; senkaltainen saarnaaja olis tälle kansalle sovelias.

2:12 Mutta minä tahdon sinua, Jadob, kokonansa koota, ja jääneet Israelissa saattaa kokoon, ja tahdon heitä, niinkuin Botsran lauman, yhteen saattaa; niinkuin lauma pihatossa, niin myös sen pitää ihmisistä kopiseman.

2:13 Yksi särkiä pitää astuman ylös heidän edellänsä; heidän pitää särkemän lävitse, ja käymän portista ulos ja sisälle; ja heidän kuninkaansa pitää käymän heidän edellänsä, ja \Herra\ kaikkein ensin heitä.

3 LUKU

3:1 Ja minä sanoin: kuulkaat siis te Jakobin päämiehet, ja te Israelin huoneen esimiehet: eikö teidän pitäisi oikeutta tietämän?

nun täyty hänen vihollisensa olla. He ryöstävät sekä hameen että päälisvaatteen/ niinkuin sodassa/ ne jotca ei ensingän pelkä.

2:9 Te ajatte pois minun Canssani vaimot rackaimmist huoneistans/ ja alati otatte pois heidän nuorucaisildans minun caunistuxeni.

2:10 Sentähden noscat ja mengät pois: sillä et te saa tässä olla heidän saastaisudens tähden/ heidän pitä armottomast häviämän.

2:11 Jos minä olisin lipilaari/ ja walhen saarnaja/ ja saarnaisin cuinga heidän pitäis juopuman ja hywiä päiwiä pitämän/ sencaltainen saarnaja olis tälle Canssalle sovelias.

2:12 MUtta minä tahdon sinua Jacob coconans coota/ ja jäänet Israelis saatta coccon/ ja minä tahdon heitä/ nijncuin lauman/ yhden toisen cansa/ wahwaan nawetan tuoda/ ja nijncuin lauma pihatos/ nijn myös sen ihmisist pitä copiseman.

2:13 Yxi särkiä pitä astuman ylös heidän edelläns/ heidän pitä särkemän läpidze/ ja käymän portist ulos ja sisälle/ ja heidän Cuningans pitä käymän heidän edelläns/ ja HERra ensimmäisnä.

III. Lucu

3:1 JA minä sanoin: cuulcat siis te Päämiehet Jacobin huones/ ja te esimiehet Israelin huones. Teidän tulisi oikein olla/ ne jotca oikeu-

3:2 teidän, jotka vihaatte hyvää ja rakastatte pahaa, jotka raastatte ihmisten nahan heidän päältänsä ja lihan irti heidän luistansa?

3:3 Ne, jotka syövät minun kansani lihan ja nylkevät nahan heidän päältänsä ja murskaavat heidän luunsa, paloittelevat niinkuin pataan, niinkuin lihan kattilaan -

3:4 kerran he huutavat Herran puoleen, mutta hän ei vastaa heille, vaan kätkee heiltä kasvonsa sinä aikana, koska he ovat pahoja töitä tehneet.

3:5 Näin sanoo Herra niitä profeettoja vastaan, jotka eksyttävät minun kansaani, jotka huutavat: "Rauha!", kun heidän hampaissaan on purtavaa, mutta julistavat pyhän sodan sille, joka ei anna mitään heidän suuhunsa:

3:6 Sentähden tulee teille yö, näkyjä vailla, teille tulee pimeys, ennustelua vailla. Auringo laskee näiltä profeetoilta, ja päivä heiltä pimenee.

3:7 Näkijät joutuvat häpeään, ja ennustelijat punastuvat. Kaikki he peittävät partansa, sillä Jumalan vastausta ei tule.

3:8 Mutta minä olen täynnä voimaa, Herran Henkeä, oikeutta ja väkevyyttä ilmoittaakseni Jaakobille sen rikokset ja Israelille sen synnit.

3:2 Mutta te vihaatte hyvää ja rakastatte pahaa; te nyljette heiltä heidän nahkansa, ja kalvatte lihan heidän luistansa;

3:3 Ja syötte minun kansani lihan, ja kuin te olette heiltä nahan nylkeneet, niin te särjette heidän luunsa, ja hakkaatte rikki ne niinkuin pataan, ja niinkuin lihan kattilaan.

3:4 Sentähden kuin te \Herran\ tykö huudatte, niin ei hän teitä kuule, vaan peittää silloin teiltä kasvonsa, niinkuin te olette teidän pahalla menollanne ansainneet.

3:5 Näin sanoo \Herra\ niistä prophetaista, jotka minun kansaani viettelevät: he saarnaavat rauhaa, kuin heille syötävää annetaan; mutta kuin ei heidän suuhunsa mitään anneta, saarnaavat he sodan tulevan.

3:6 Sentähden pitää teidän näkynne yöksi, ja teidän aavistuksenne pimeydeksi tuleman. Auringon pitää laskeman niiden prophetain ylitse, ja päivän pitää pimenemän heidän päältänsä.

3:7 Ja näkiäin pitää häpiään tuleman, ja ennustajain häpeemän, ja kaikkein täytyy suunsa peittää, ettei siellä ole Jumalan sanaa.

3:8 Mutta minä olen täynnä \Herran\ hengen voimaa, ja oikeutta ja väkevyyttä, että minä tohdin ilmoittaa Jakobille ylitsekäymisensä ja Israelille syntinsä.

den tietämän pitäis.

3:2 Mutta te vihatte hyvä ja racastatte paha: Te kiscotta heildä heidän nahcans/ ja caluatte lihan heidän luistans: ja syötte minun Canssani lihan.

3:3 Ja cosca te olette heildä nahan nylkenet/ nijn te särjettä heidän luuns/ ja hackatte ricki ne nijncuin pataan/ ja nijncuin lihan kattilaan.

3:4 Sentähden cosca te HERra huudatte/ nijn ei hän teitä cuule/ waan peittä silloin teistä caswons/ nijncuin te oletta teidän pahalla menollanna ansainnet.

3:5 NÄin sanoi HERra nijstä Prophetaista/ jotca minun Canssani wiettelewät. He saarnawat hywin käywän/ cosca heille syötäväätä annetan: mutta cosca ei heidän suuhuns mitän anneta/ saarnawat he sodan tulewan.

3:6 Sentähden pitä teidän näkyn yöxi/ ja teidän noituxen pimeydexi tuleman. Auringon pitä laskeman nijden Prophetain ylidze/ ja päivän pitä pimenemän heidän pääländäns.

3:7 Ja näkiät pitä häpiään ja noidat pilckan tuleman/ ja caickein täyty heidän suuns peittä/ ettei siellä ole Jumalan sana.

3:8 MUtta minä olen täynäns woima ja HERran henge/ täynäns oikeutta ja wäkewyttä/ että minä tohdin ilmoittaa Jacobille hänen ylidzekäymisensä/ ja Israelille hänen syndins.

3:9 Kuulkaa tämä, Jaakobin heimon päämiehet ja Israelin heimon ruhtinaat, te, jotka halveksitte oikeutta ja vääristätte kaiken suoran,

3:10 rakennatte Siionia veritöillä ja Jerusalemia vääryydellä.

3:11 Sen päämiehet jakavat oikeutta lahjuksia vastaan, sen papit opettavat maksusta, ja sen profeetat ennustelevat rahasta. Mutta Herraan he turvautuvat, sanoen: "Eikö Herra ole meidän keskellämme? Ei tule meille onnettomuutta."

3:12 Siitä syystä, teidän tähtenne, Siion kynnetään peloksi, Jerusalem tulee kivi-raunioksi ja temppelivuori metsäkukkulaksi.

Miika 4 LUKU

4:1 Aikojen lopussa on Herran temppelin vuori seisova vahvana, ylimmäisenä vuorisista, ja se on oleva korkein kukkuloista, ja sinne virtaavat kansat.

4:2 Monet pakanakansat lähtevät liikkeelle sanoen: "Tulkaa, nouskaamme Herran vuorelle, Jaakobin Jumalan temppeliin, että hän opettaisi meille teitänsä ja me vaeltaisimme hänen polkujansa; sillä Siionista lähtee laki, Jerusalemissa Herran sana."

4:3 Ja hän tuomitsee monien

3:9 Niin kuulkaat siis tätä, te Jakobin huoneen päämiehet, ja te Israelin huoneen esimiehet: te, jotka oikeutta kauhistutte, ja käännätte toisin kaikki, mikä toimellinen on;

3:10 Te jotka Zionin verellä rakennatte, ja Jerusalemin vääryydellä.

3:11 Hänen päämiehensä tuomitsevat lahjain tähden, hänen pappinsa opettavat palkan tähden, ja heidän prophetansa aavistavat rahan tähden; luottavat kuitenkin \Herraan\, ja sanovat: eikö \Herra\ ole meidän seassamme? Ei taida onnettomuus meitä käsittää.

3:12 Sentähden pitää Zion kynnettämän teidän tähtenne niinkuin pelto, ja Jerusalem pitää tuleman kiviraunioksi, ja templin vuori metsän kukkulaksi.

4 LUKU

4:1 Mutta viimeisinä päivinä pitää sen vuoren, jolla \Herran\ huone on, vahvistuman, ja oleman korkeimman kaikkia muita vuoria, ja korotettaman kukkulain ylitse; ja kansat pitää sinne juokseman.

4:2 Ja moninaiset pakanat sinne menemän ja sanoman: tulkaat ja astukaamme ylös \Herran\ vuorelle ja Jakobin Jumalan huoneen tykö, että hän opettaisi meille teitänsä, ja me vaeltaisimme hänen poluillansa. Sillä Zionista on laki tuleva, ja \Herran\ sana Jerusalemissa.

4:3 Ja hän on tuomitseva

3:9 Nijn kuulcat sijs tätä te Jacobin Päämiehet/ ja te Israelin huonen esimiehet/ te jotca oikeutta cauhistutte/ ja käännätte toisin caicki mitä toimellinen on.

3:10 Te jotca Zionin weren cansa rakennatte/ ja Jerusalemin wääryden cansa.

3:11 Hänen Päämiehens duomidzewat lahjain tähden/ hänen Pappins opettawat palkan tähden/ ja heidän Prophetans noituwat rahan tähden. Luottawat heitäns HERraan/ ja sanowat: eikö HERra ole meidän seasam? ei taida onnettomus meitä käsittää.

3:12 SEntähden pitä Zion kynnettämän teidän tähten nijncuin peldo/ ja Jerusalem pitä tuleman kiwiraunioxi/ ja Templin vuori autiaxi korkeudexi.

IV. Lucu

4:1 MUtta wijmeisinä päiwinä pitä sen vuoren/ jonga päällä HERran huone on/ wahvistuman/ ja oleman korkeimman caickia muita vuoria/ ja pitä corgotettaman cuckulain ylidze.

4:2 Ja Canssat pitä sinne juoxeman/ ja monilaiset pakanat sinne menewät/ ja sanowat: tulcat ja astucam HERran vuorelle/ ja Jacobin Jumalan huonen tygö/ että hän opetaisi meille hänen teitänsä/ ja me waellaisim hänen polguillans: sillä Zionista on laki tulewa/ ja HERran sana Jerusalemissa.

4:3 Hän on duomidzewa suu-

kansojen kesken, säätää oikeutta väkeville pakanakansoille, kaukasiin maihin saakka. Niin he takovat miekkansa vantaiksi ja keihäänsä vesureiksi; kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä he enää opettele sotimaan.

4:4 He istuvat kukin oman viinipuunsa ja viikunapuunsa alla kenenkään peljättämättä. Sillä Herran Sebaotin suu on puhunut.

4:5 Sillä kaikki kansat vaeltavat jumalansa nimessä kukin, mutta me vaellamme Herran, meidän Jumalamme, nimessä aina ja iankaikkisesti.

4:6 Sinä päivänä, sanoo Herra, minä tahdon koota ontuvat ja kerätä hajalleen-ajetut ja ne, joille minä olin tuottanut onnettomuutta.

4:7 Minä teen ontuvista talteenjäävät ja kauasjoutuneista väkevän kansan. Ja Herra on oleva heidän kuninkaansa Siionin vuorella siitä alkaen ja iankaikkisesti.

4:8 Ja sinä Karjatorni, tytär Siionin kukkula! Sinun luoksesi on tuleva, on saapuva entinen hallitus, tytär Jerusalemia vallinnut kuninkuus.

4:9 Ja nyt - miksi sinä ääneen vaikeroit? Eikö sinulla ole kuningasta, onko sinun neuvonantajasi kadonnut, koska kipu on vallannut sinut niinkuin synnyttäväisen?

4:10 Vääntelehdi vain kouris-

paljon kansan seassa, ja rankaiseva väkevät pakanat kaukaisissa maakunnissa; silloin pitää heidän miekkansa vannaiksi tekemän ja keihäänsä viikahteiksi. Ei yhdenkään kansan pidä toista kansaa vastaan miekkaa nostaman, eikä enään totuman sotimaan.

4:4 Jokaisen pitää viinipuunsa ja fikunapuunsa alla pelkäämättä asuman; sillä \Herran\ Zebaotin suu on sen puhunut.

4:5 Jokainen kansa pitää Jumalansa nimessä vaeltaman; mutta meidän pitää vaeltaman \Herran\ meidän Jumalamme nimeen, aina ja iankaikkisesti.

4:6 Sillä ajalla, sanoo \Herra\, tahdon minä ontuvaiset koota, ja saattaa hyljättyt kokoon, ja sen, jota minä vaivannut olen.

4:7 Ja tahdon ontuvaiselle perillisiä saattaa, ja heikon suureksi kansaksi tehdä. Ja \Herra\ on itse oleva heidän kuninkaansa Zionin vuorella tästä ajasta hamaan iankaikkisuuteen.

4:8 Ja sinä Ederin torni, Zionin tyttären linna, sinun tykösi pitää tuleman, ja pitää tuleman sen entinen esivalta, Jerusalemin tyttären valtakunta.

4:9 Miksi sinä nyt niin lakkaamatta huudat? Eikö kuningas ole sinun kanssas? Ovatko sinun neuvonantajasi hukkuneet, että kipu tarttui sinuun niinkuin synnyttäväiseen?

4:10 Murehdi ja huokaa si-

ren Canssan seas/ ja rankaiseva paljo pacanoita caucasis maacunnis. Silloin pitää heidän mieckans wannaxi tekemän/ ja heidän keihäns wicahdexi. Ei yhdengän Canssan pidä toista Canssa vastaan mieckaa nostaman/ eikä heidän pidä sillen sotiman oppeman.

4:4 Jocaidzen pitää wijnapuuns ja ficunapuuns alla pelkämätä asuman: sillä HERran Zebaotihin suu on sen puhunut.

4:5 Jocainen Canssa pitää hänen Jumalans nimes waeldaman/ mutta meidän pitää waeldaman meidän HERram Jumalam nimeen/ aina ja ijancaickisest.

4:6 Sillä ajalla/ sano HERra Jumala/ tahdon minä ontuvaiset coota/ ja saatta hyljättyt cocon/ ja jota minä waiwannut olen.

4:7 Ja tahdon onduvaiselle perillisiä saatta/ ja heicon suurexi Canssaxi tehdä. Ja HERra on idze oleva heidän Cuningans Zionin vuorella/ tästä ajasta haman ijancaickisuten.

4:8 JA sinä Ederin torni/ Zionin tyttären linna/ sinun tygös pitää tuleman/ ja pitää tuleman se endinen esivalda/ Jerusalemin tyttären waldacunda.

4:9 Mixis nyt nijn lackamat huudat? eiköst Cuningas ole sinun cansas? owatco sinun Neuwonandajas pois? että kipu tartui sinuun nijncuin synnyttäväiseen.

4:10 Kärsi sijs sencaltaista

tuksissasi, tytär Siion, niinkuin synnyttävä, sillä nyt sinun on lähde ulos kaupungista ja asuttava kedolla ja mentävä Baabeliin asti: siellä sinut pelastetaan; siellä lunastaa sinut Herra vihamiestesesi käsistä.

4:11 Nyt kokoontuu sinua vastaan paljon pakanoita, jotka sanovat: "Se saastutet takoon; katselkoot meidän silmämme iloksensa Siionia!"

4:12 Mutta he eivät tunne Herran aivoituksia eivätkä ymmärrä hänen neuvoansa, sillä hän kokoaa heidät niinkuin lyhteet puimatantereelle.

4:13 Nouse ja pui, tytär Siion, sillä minä annan sinulle rautasarvet ja vaskisorkat minä sinulle annan, ja sinä survot murskaksi monet kansat. Ja minä vihin Herralle, tuhon omaksi, heidän väärän voittonsa, kaiken maan Herralle heidän rikkautensa.

Miika 5 LUKU

5:1 Nyt yhdy laumaksi, sinä hyökkääjäin ahdistama tytär! Meitä piiritetään, he lyövät sauvalla poskelle Israelin tuomaria.

5:2 Mutta sinä, Beethoven Ephrata, joka olet vähäinen olemaan Juudan sukujen joukossa, sinusta minulle tulee se, joka on oleva hallitsija Israelissa, jonka alkuperä on muinaisuudesta, iankaikkisista ajoista.

5:3 Sentähden Herra antaa heidät alttiiksi siihen aikaan asti, jolloin synnyttävä on

nä, Zionin tytär, niinkuin synnyttäväinen: sillä sinun täytyy mennä ulos kaupungista ja kedolla asua, ja mennä hamaan Babeliin; mutta sinä päästetään taas sieltä, siellä on \Herra\ sinun päästävä sinun vihollises kädestä.

4:11 Sillä monet pakanat pitää kokoontuman sinua vastaan, ja sanoman: hän on alttiiksi annettu, me tahdomme meidän himomme nähdä Zionista.

4:12 Mutta ei he \Herran\ ajatuksista mitään tiedä, eikä ota vaaria hänen neuvostansa; sillä hän on hakenut heitä kokoon, niinkuin lyhteet riiheen.

4:13 Sentähden nouse ja tapa riittä sinä Zionin tytär; sillä minä tahdon sinulle tehdä rautaiset sarvet ja vaskiset kynnet, ettäs paljon kansaa runtelet. Niin minä tahdon myös heidän tavaransa alttiiksi antaa \Herralle\, ja heidän hyvytensä kaiken maailman hallitsialle.

5 LUKU

4:14 Mutta hankitse nyt, sinä sotanainen: sillä meitä piiritetään; ja Israelin tuomaria vitsalla poskelle lyödään.

5:1 Ja sinä, Beethoven Ephrata, joka vähäinen olet Juudan tuhanten seassa, sinusta on minulle se tuleva, joka Israelissa on hallitsia oleva, jonka uloskäymys on ollut alusta ja ijankaikkisuudesta.

5:2 Hän antaa heitä siihen aikaan asti vaivattaa, kuin se on synnyttänyt, jonka pitää

kipua/ ja sinä Zionin tytär/ ähgy nijncuin synnyttäväinen: sillä sinun täyty mennä ulos Caupungist ja kedolla asua/ ja mennä Babelijn. Mutta sinä päästetään taas sieltä/ siellä on HERra sinun päästävä sinun vihollisistas.

4:11 Sillä monet pacanat pitää coconduman sinua vastaan/ ja sanoman: hän on aldixi annettu/ me tahdom meidän himom nähdä Zionist.

4:12 Mutta ei he HERran ajatuxist mitän tiedä/ eikä ota waari hänen neuwostans: sillä hän on hakenut heitä cocon/ nijncuin lyhtet rijhen.

4:13 Sentähden nouse ja tapa sinä Zionin tytär: sillä minä tahdon sinulle tehdä rautaiset sarvet ja vaskiset kynnet/ ettäs paljo Canssa rundelet. Nijn minä tahdon myös heidän tawarans aldixi anda HERralle/ ja heidän hywydens caiken mailman haldialle.

V. Lucu

4:14 Mutta hangidze nyt sinä sotanainen: sillä meitä pijrite-tän/ ja Israelin Duomarita widzalla poskelle lyödän.

5:1 JA sinä Beethoven Ephrata/ joca vähäinen olet Judan tuhannen seas/ sinusta on se tulewa/ joca Israelis on hallidzia olewa/ jonga uloskäymys on ollut algusta ja ijancaickisudest.

5:2 Hän anda heitä sijhenasti waiwatta/ cuin se on synnyttänyt/ joca pitää synnyttämän.

synnyttänyt; silloin jäljellejääneet hänen veljistänsä palajivat israelilaisten luokse.

5:4 Ja hän on astuva esiin ja kaitseva Herran voimassa, Herran, Jumalansa, nimen valtasuuruudessa. Ja he asuvat alallansa, sillä silloin on hän oleva suuri hamaan maan ääriin saakka.

5:5 Ja hän on oleva rauha: jos Assur hyökkää maahamme, jos se astuu palatseihimme, niin me asetamme sitä vastaan seitsemän paimenta ja kahdeksan ruhtinasta.

5:6 Nämä kaitsevat miekalla Assurin maata, Nimrodin maata sen omain ovien ääressä. Hän on pelastava meidät Assurin vallasta, jos se hyökkää meidän maahamme, jos se astuu meidän alueellemme.

5:7 Ja ne, jotka ovat jäljellä Jaakobista monien kansain seassa, ovat niinkuin kaste, joka tulee Herralta, niinkuin sadekuuro ruohikolle; se ei odota miestä, ei varro ihmislapsia.

5:8 Ja ne, jotka ovat jäljellä Jaakobista, pakanain seassa, monien kansain keskellä, ovat niinkuin leijona metsäneläinten seassa, niinkuin nuori jalopeura lammasmaun keskellä: jos se hyökkää, tallea maahan ja raatelee, ei pelastajaa ole.

5:9 Kohotkoon sinun kätesi vihollisiasi vastaan, ja sinun vihamiehesi hävitkööt.

synnyttämän; ja jääneet hänen veljistänsä pitää tuleman jälleen Israelin lasten tykö.

5:3 Mutta hän on astuva edes, ja kaitseva \Herran\ väkevyyden kautta, ja \Herran\ Jumalansa nimen korkeuden kautta, ja heidän pitää levossa asuman; sillä hän on nyt kuuluisaksi tuleva niin lavialta kuin maailma on.

5:4 Me saamme myös rauhan Assurilta, joka nyt meidän maallemme tullut on, ja meidän huoneemme tallannut on; sillä häntä vastaan pitää seitsemän paimenta ja kahdeksan päämiestä herättämän.

5:5 Jotka Assurin maan miekalla hävittävät, ja Nimrodin maan heidän omissansa; niin me Assurista päästetyksi tulemme, joka meidän maallemme tullut on, ja meidän rajamme tallannut on.

5:6 Ja jääneet Jakobissa pitää myös monen kansan seassa oleman, niinkuin kaste \Herralta\, ja niinkuin saateen pisarat ruoholla, joka ei ketään odota, eikä ihmistä tottele.

5:7 Ja jääneet Jakobista pitää pakanain seassa, monen kansan tykönä oleman, niinkuin jalopeura metsän petoin seassa, ja niinkuin nuori jalopeura lammasmaun seassa, jota ei kenkään voi karkottaa, kuin hän menee lävitse, sotkuu ja repelee.

5:8 Sinun kätes saa voiton kaikkia vihollisiasi vastaan, että kaikki sinun vihollises hävitetään.

Silloin jääneet hänen veljistänsä pitää tuleman jälleens Israelin lasten tygö.

5:3 Mutta hän on astuva edes/ ja caidzewa HERran väkewyden cautta/ ja hänen Jumalans nimen woiton cautta/ ja heidän pitää lewosa asuman: sillä hän on sillä ajalla cunnialisexi tulewa/ nijn lawialda cuin mailma on.

5:4 ME saamme myös rauhan Assurist/ joca nyt meidän maallem tullut on/ ja meidän huonemma tallannut on. Sillä händä wastian pitää seidzemen paimenda ja cahdexan Päämiestä herätettämän:

5:5 Jotca Assurin maan pitää miecalla häwittämän/ ja Nimrodin maan heidän paljalla asellans. Nijn me Assurist päästetyxi tulemma/ joca meidän maallem tullut on/ ja meidän rajam tallannut on.

5:6 Ja jääneet Jacobis pitää myös monen Canssan seas oleman/ nijncuin caste HERralda/ ja nijncuin pisarat ruohoilla/ joca ei ketän odota/ eikä ihmistä tottele.

5:7 Ja jääneet Jacobist pitää monein pacanain tykönä oleman/ nijncuin Lejon petoin seas medzäs/ ja nijncuin nuori Lejon lammasmaun seas/ joita ei kengän woi carcotta/ cosca hän mene läpidzen/ sotcu ja repele.

5:8 Sillä sinun kätes saa woiton caickia sinun wihollisias wastian/ että caicki sinun

5:10 Sinä päivänä, sanoo Herra, minä hävitän sinulta hevosesi ja teen lopun sinun vaunuistasi.

5:11 Minä hävitän sinun maasi kaupungit ja hajotan maahan kaikki sinun varustuksesi.

5:12 Minä hävitän loitsut sinun käsistäsi, eikä sinulle enää jää ennustelijoita.

5:13 Minä hävitän sinun jumalankuvasi ja patsaasi, etkä sinä enää kumarra kättesi tekoa.

5:14 Minä kukistan aserakarsikkosi sinun keskuudestasi ja tuhoan sinun kaupunkisi.

5:15 Ja minä kostan vihassa ja kiivaudessa pakanakansoille, jotka eivät olleet kuuliaisia.

Miika 6 LUKU

6:1 Kuulkaa, mitä Herra sanoo: Nouse ja käy oikeutta vuorten kanssa, ja kukkulat kuulkoot sinun äänesi.

6:2 Kuulkaa Herran oikeudenkäyntiä, vuoret, te iäti kestävät, maan perustukset; sillä oikeudenkäynti on Herralla kansaansa vastaan, ja Israelin kanssa hän käy tuomiolle:

6:3 "Minun kansani, mitä minä olen sinulle tehnyt, ja millä olen sinut väsyttänyt? Vastaa minulle!

6:4 Minähän olen johdattanut sinut Egyptin maasta, vapahdattanut sinut orjuuden pesästä; ja minä lähetin Mooseksen, Aaronin ja Mirjamin käymään

5:9 Sillä ajalla, sanoo \Herra\, tahdon minä ottaa sinulta pois sinun hevoset, ja kadottaa sinun rattaas,

5:10 Ja tahdon sinun maasi kaupungit hävittää, ja kaikki sinun linnas särkeä;

5:11 Ja tahdon velhot sinussa hävittää, ettei yksikään tietäjä pidä sinun tykönäs oleman.

5:12 Minä tahdon temmata pois sinun kuvasi ja epäjumalas sinusta, ettei sinun pidä enää kumartaman sinun kättes tekoja.

5:13 Ja tahdon hakata maahan sinun metsistösi, ja sinun kaupunkisi hävittää.

5:14 Ja minä tahdon kostaa hirmuisuudella ja vihalla kaikki pakanat, jotka ei tahdo kuulla.

6 LUKU

6:1 Kuulkaat siis, mitä \Herra\ sanoo: nouse ja nuhtele vuoria, ja kuulkaan kukkulat sinun ääntäs.

6:2 Kuulkaat, te vuoret, \Herran\ riitaa, ja te väkevät maan perustukset; sillä \Herralla\ on riita kansaansa kanssa, ja Israelin kanssa tahtoo hän kamppailla.

6:3 Minun kansani, mitä minä olen sinulle tehnyt, eli millä minä olen sinua raskauttanut? Sano minulle!

6:4 Minä olen kuitenkin sinun Egyptin maalta vienyt ylös, ja lunastin sinun orjuuden huoneesta; ja lähetin sinun etees Moseksen, Aaro-

wihollises hävitetän.

5:9 Sillä ajalla/ sano HERra/ tahdon minä otta sinulda pois sinun orihis/ ja cadotta sinun rattas.

5:10 Ja tahdon sinun maasi Caupungit häwittä/ ja caicki sinun linnas särke.

5:11 Ja tahdon welhot sinus häwittä/ ettei yxikän tietäjä pidä sinun tykönäs oleman.

5:12 Minä tahdon temmata pois sinun cuwas ja epäjumalas sinusta/ ettei sinun pidä sillen cumartaman sinun kättes tecoja.

5:13 Ja tahdon hacata maahan sinun medzistösi/ ja sinun Caupungis häwittä.

5:14 Ja minä tahdon costa hirmuisudella ja wihalla/ cailkille pacanoille/ jotca ei tahdo cuulla.

VI. Lucu

6:1 CUulcat siis mitä HERra sano: nouse ja nuhtele wuoria/ ja cuulcan cuckulat sinun ändäs.

6:2 Cuulcan wuoret/ cuinga HERra tahto rangaista ynnä sen wäkwän maan perustuxen cansa: sillä HERra tahto Canssans rangaista/ ja Israeli curitta.

6:3 Minun Canssan/ mitä minä olen sinulle tehnyt/ eli millä minä olen sinua rascauttanut? sanos minulle.

6:4 Minä olen cuitengin sinun Egyptin maalda wienyt/ ja lunastin sinun orjuden huonestä/ ja lähetin sinun etees Mosexen/ Aaronin ja MirJa-

sinun edelläsi.

6:5 Muista, kansani, mitä oli mielessä Baalakilla, Mooabin kuninkaalla, ja mitä Bileam, Beorin poika, hänelle vastasi, Sittimistä lähtien Gilgaliin asti, että käsittäisit Herran vanhurskaat teot." -

6:6 "Mitä tuoden minä voisin käydä Herran eteen, kumartua korkeuden Jumalan eteen? Käynkö hänen eteensä tuoden polttouhreja, vuodenvanhoja vasikoita?

6:7 Ovatko Herralle mieleen tuhannet oinaat, kymmenet tuhannet öljyvirrät? Annanko esikoiseni rikoksestani, ruumiini hedelmän sieluni syntihriksi?" -

6:8 Hän on ilmoittanut sinulle, ihminen, mikä hyvä on; ja mitä muuta Herra sinulta vaatii, kuin että teet sitä, mikä oikein on, rakastat laupeutta ja vaellat nöyrästi Jumalasi edessä?

6:9 Herran ääni huutaa kaupungille - ja ymmärtäväsyyttä on, että sinun nimestäsi otetaan vaari. Totelkaa vitsaa ja häntä, joka on sen määrännyt.

6:10 Vieläkö ovat jumalattoman talossa vääryyden aarteet ja vajaa, kirottu eefamitta?

6:11 Olisinko minä puhdas, jos minulla olisi väärä vaaka ja kukkarossa petolliset punnuskivet?

nin ja Mirjamin.

6:5 Minun kansani, muista siis, mitä neuvoa Balak Moabin kuningas piti, ja mitä Bileam Peorin poika häntä vastasi, Sittimistä hamaan Gilgaliin asti, että te tietäisitte \Herran\ vanhurskaita töitä.

6:6 Millä minun pitää \Herraa\ lepyttämän? kumarruksellako korkian Jumalan edessä? pitääkö minun häntä lepyttämän polttouhrella ja vuosikuntaisilla vasikoilla?

6:7 Luuletkos, että \Herra\ mielistyy moneen tuhanteen oinaasen, taikka öljyyn, vaikka sitä epälukuiset virrat täynnä olisivat? Eli pitääkö minun antaman esikoisen poikani minun ylitsekäymiseni tähden, eli minun ruumiini hedelmän minun sieluni synnin tähden?

6:8 Se on sinulle sanottu, ihminen, mikä hyvä on, ja mitä \Herra\ sinulta vaatii, nimittäin, että kätket Jumalan sanan, ja harjoitat rakkautta, ja olet nöyrä sinun Jumalasi edessä.

6:9 \Herran\ äänen pitää kuuluman kaupungin ylitse, mutta joka sinun nimeäs pelkää, pitää menestymän: kuulkaat vitsaa, ja kuka sen on toimittanut.

6:10 Eikö vielä ole väärä tavara jumalattomien huoneissa, ja vähä mitta kauhistukseksi?

6:11 Eli pitäiskö minun väärät va'at ja petolliset punarit säikeissä kohtuulliseksi arvaaman?

min.

6:5 Minun Canssan/ ajattele siis/ mitä neuvo Balaach Moabin Cuningas piti/ ja mitä Bileam Peorin poika häntä vastais/ Sittimistä haman Gilgalin asti/ että te muistaisitte/ cuinga HERra caickia hyvä teille on tehnyt.

6:6 Millä minun pitää HERra lepyttämän? cumarruxella sen corkian Jumalan edes? pitääkö minun häntä lepyttämän polttouhrella ja vuosikuntaisilla wasicoilla?

6:7 Luuletkos että HERra mielistyy moneen tuhanteen oinaan? taikka öljyyn/ waicka sitä epälukuiset wirrat täynnä olisit? eli/ pitääkö minun andaman minun esikoisen poikani/ minun ylitsekäymiseni tähden? eli minun ruumiini hedelmän/ minun sieluni synnin tähden?

6:8 Se on sinulle sanottu ihminen/ mikä hyvä on/ ja mitä HERra sinulta vaatii/ nimittäin/ että kätket Jumalan sanan/ ja harjoitat rakkautta/ ja olet nöyrä sinun Jumalasi edes.

6:9 HERran äänen pitää kuuluman Caupungin ylitse/ mutta joka sinun nimes pelkää/ hänen pitää menestymän. Cuulcat widza/ ja cuca sen on toimittanut.

6:10 Vielä on väärä tavara jumalattomien huoneissa/ ja wihollisen vähä Epha.

6:11 Eli pitäiskö minun väärät waagat ja petolliset punarit säikeis cohtulisexi arwaman?

6:12 Sen rikkaat ovat täynnä väkivaltaa, sen asukkaat puhuvat valhetta, kieli heidän suussansa on pelkkää petosta.

6:13 Niinpä minäkin lyön sinut sairaaksi, teen sinut autioksi sinun syntiesi tähden.

6:14 Sinä syöt, mutta et tule ravituksi, ja sinun vatsassasi on tyhjyys. Minkä viet pois, sitä et saa pelastetuksi; ja minkä pelastetuksi saat, sen minä annan alttiiksi miekalle.

6:15 Sinä kylvät, mutta et leikkaa. Sinä puserrat öljyä, mutta et öljyllä itseäsi voitele, ja rypälemehua, mutta et viiniä juo.

6:16 Mutta Omrin ohjeita noudatetaan ja kaikkia Ahabin suvun tekoja; ja heidän neuvojensa mukaan te vaellatte, että minä saattaisin sinut autioksi ja sen asukkaat pilkaksi; ja te saatte kantaa minun kansani häväistyksen.

Miika 7 LUKU

7:1 Voi minua, sillä minun käy niinkuin hedelmänkorjuussa, niinkuin viinisadon jälkikorjuussa: ei ole rypälettä syödäkseni, ei varhaisviikunaa, jota minun sieluni himoitsee.

7:2 Poissa ovat hurskaat maasta, eikä oikeamielisiä ole ihmisten seassa. Kaikki he väijyvät verta, pyydystävät verkolla toinen toistansa.

6:12 Joiden kautta hänen rikkaansa paljon vääryyttä tekevät, ja hänen asuvaisensa valhettelevat; ja pettäväinen kieli on heidän suussansa.

6:13 Sentähden minä rupeen myös sinua rankaisemaan, ja hävitän sinua sinun synteis tähden.

6:14 Sinä syöt, ja et taida ravituksi tulla, ja sinä pitää sinussas nöyryytettämän. Mitäs kätket, ei sen pidä pääsemän, ja mitä pääsee, sen minä miekalle annan.

6:15 Sinä kylvät, ja et leikkaa; sinä sotkut öljypuita, ja et saa itsiäs öljyllä voidella, ja kuurnitset viinaa, ja et saa sitä juoda.

6:16 Sillä Omrin säädyt ahkerasti pidetään, ja kaikki Ahabin huoneen teot, ja te vaellatte heidän neuvoissansa; sentähden tahdon minä sinun autioksi tehdä, ja sen maan asuvaiset pilkaksi, ja teidän pitää minun kansani häpiän kantaman.

7 LUKU

7:1 Voi minua! sillä minulle tapahtuu niinkuin sille, joka viinamäessä tähteitä hakee, kussa ei viinamarjoja löytä syötää; ja minun sieluni himoitsee varhaista hedelmää.

7:2 Hyvät ovat maasta kadonneet pois, ja vanhurskaat ei ole enään ihmisten seassa; kaikki he väijyvät verta vuodattaaksensa, jokainen vakoo toista, käsittääksensä häntä.

6:12 Joiden kautta hänen rickans paljo vääryyttä tekevät/ ja hänen asuvaisens walhettelewat/ ja pettäväinen kieli on heidän suussans.

6:13 Sentähden minä rupeen myös sinua rangaiseman/ ja hävitän sinua sinun syndeis tähden.

6:14 Ei sinulla pidä tarpexi syötäväätä oleman/ mutta sinun pitää näändymän. Mitäs käsität/ ei sen cuitengan pidä pääsemän/ ja mitä pääsee/ sen minä miecalle annan.

6:15 Sinä kylvät/ ja et leicka: sinä cuurnidzet öljyä/ ja et saa idzes sillä woidella: 6:16 Ja sinä cuurnidzet nuorta wijna/ ja et saa sitä juoda.

Sillä te pidätte Amrin epäjumalan palweluxet/ ja caicki Ahabin huonen tegot/ ja heidän neuwons.

6:17 Sentähden tahdon minä sinua autiaksi tehdä/ ja hänen asuvaisens/ nijn että heitä wilistellän/ ja minun Canssani pitää tuleman häpiän ala.

VII. Lucu

7:1 WOI/ minulle tapahtu nijncuin sille joca wijnamäes tähteitä hake/ cusa ei wijnamarjoja löytä syötä/ ja cuitengin tahdois mielelläns parhan hedelmän.

7:2 Tästä maasta owat hyvät miehet pois/ ja wanhurscat ei ole sillen ihmisten seas/ caicki he väijywät werta wuodattaxens/ jocainen wacoi toista/ häwittäxens hän-

7:3 Pahantekoon molemmin käsin! Sitä taidolla tekemään! Päämies vaatii, tuomari mak-
susta tuomitsee, ja mahtava
puhuu julki sielunsa himon;
senkaltaista he punovat.

7:4 Paras heistä on kuin or-
jantappura, oikeamielisin pa-
hempi kuin terävöökainen
aita. Sinun tähyistäjäisi ilmoit-
tama päivä, kosto sinulle,
tulee. Silloin he joutuvat se-
kasortoon.

7:5 Älkää uskoko ystävää,
älkää luottako uskottuun;
vaimolta, joka sylissäsi lepää,
varo suusi ovet.

7:6 Sillä poika halveksii isää,
tytär nousee äitiänsä vastaan,
miniä anoppiansa vastaan;
ihmisen vihamiehiä ovat hä-
nen omat perhekuntalaisensa.

7:7 Mutta minä panen toivoni
Herraan, odotan pelastukseni
Jumalaa: minun Jumalani on
minua kuuleva.

7:8 Älkää iloitko, minun vihol-
liseni, minusta: jos minä olen
langennut, niin minä nousen;
jos istun pimeydessä, on Her-
ra minun valkeuteni.

7:9 Minä tahdon kantaa Her-
ran vihaa, sillä minä olen
tehnyt syntiä häntä vastaan,
siihen asti että hän minun
asiani toimittaa ja hankkii
minulle oikeuden. Hän tuo

7:3 Ja luulevat hyvästi teke-
vänsä, koska he pahasti te-
kevät. Mitä päämies tahtoo,
sitä tuomari sanoo, että se
hänelle jotakin hyvää jälleen
tekis; väkevät puhuvat oman
tahtonsa jälkeen vahingoit-
taaksensa, ja vääntelevät
niinkuin he tahtovat.

7:4 Kaikkein paras on hei-
dän seassansa niinkuin or-
jantappura, ja kaikkein toi-
mellisin on niinkuin ohdak-
keet. Mutta kuin sinun saar-
naajais päivät tulevat, ja sinä
tulet rangaistuksi, silloin ei
he tiedä, kuhunka heidän
menemän pitää.

7:5 Älköön kenkään uskoko
lähimmäistänsä; älköön
kenkään uskaltako päämies-
ten päälle; kätke sinun suus
ovi siltä, joka makaa hel-
massas.

7:6 Sillä poika katsoo ylön
isänsä, tytär karkaa äitiänsä
vastaan, ja miniä anoppiansa
vastaan; ja ihmisen viholliset
ovat hänen oma perheensä.

7:7 Mutta minä tahdon kat-
soa \Herran\ päälle, ja mi-
nun autuuteni Jumalaa
odottaa; minun Jumalani on
minua kuuleva.

7:8 Älä iloitse, minun vihol-
liseni, minusta, että minä
lankesin, minä olen taas
nouseva, ja vaikka minä pi-
meydessä istun, niin
\Herra\ on kuitenkin minun
valkeuteni.

7:9 Minä tahdon kantaa
\Herran\ vihan, sillä minä
olen häntä vastaan syntiä
tehnyt, siihenasti kuin hän
minun asiani toimittaa, ja
saattaa minulle oikeuden;
hän vie minun ulos valkeu-

dä.

7:3 Ja luulewat heidäns hy-
västi tekewän/ cosca he pa-
hasti tekewät. Mitä Försti tah-
to/ sitä Duomari sano/ että
se hänelle jotakin hywä jäl-
lens tekis. Wäkewät puhuwat
oman tahtons jälkeen wahin-
goittaxens/ ja wäändelewät
nijncuin he tahtowat.

7:4 Caickein paras on heidän
seasans nijncuin orjantappu-
ra/ ja caickein toimellisin on
nijncuin ohdacket. Mutta cos-
ca sinun saarnajais päiwät
tulewat/ ja sinä tulet rangais-
tuxi/ silloin ei he tiedä cu-
hunga heidän menemän pitä.

7:5 Älön kengän uscoco lä-
himmäistäns/ älön kengän
uscaldaco Förstein päälle.
Kätke sinun suus owi sildä
cuin maca helmasas.

7:6 Sillä poica cadzo ylön
lsäns/ tytär carca äitiänsä
wastan/ ja miniä anoppians
wastan/ ja ihmisen wiholliset
owat hänen oma perhens.

7:7 MUtta minä tahdon cad-
zo HERRan päälle/ ja minun
autuudeni Jumalata odotta/
minun Jumalan on minua
cuulewa.

7:8 Älä iloidze minun wihol-
liseni minusta/ että minä
langeisin/ minä olen taas
nousewa/ ja waicka minä
pimeydes istun/ nijn HERRa
on cuitengin minun walkeu-
deni.

7:9 Minä tahdon canda HER-
ran wihan: sillä minä olen
händä wastan syndi tehnyt/
sijhenasti cuin hän minun
asiani toimitta/ ja saatta mi-
nulle oikeuden. Hän wie mi-

minut walkeuteen, minä saan nähdä hänen vanhurskautensa.

7:10 Minun viholliseni saavat nähdä sen, ja häpeä on peittävä heidät, jotka sanovat minulle: "Missä on Herra, sinun Jumalasi?" Minun silmäni saavat ilokseen katsoa heitä: silloin he joutuvat tallattaviksi kuin katujen loka.

7:11 Tulee päivä, jolloin sinun muurisi rakennetaan; sinä päivänä on raja oleva kaukana:

7:12 sinä päivänä tullaan sinun tykösi Assurista ja Egyptin kaupungeista, kaikkialta, Egyptistä aina Eufrat-virtaan, merestä mereen, vuoresta vuoreen.

7:13 Ja maa tulee autioksi asukkaittensa tähden, heidän töittensä hedelmän takia.

7:14 Kaitse kansaasi sauvalasi, perintölaumaasi, joka erillänsä asuu metsässä, keskellä Karmelia. Käykööt he laitumella Baasanissa ja Gileadissa niinkuin ikiaikoina ennen. -

7:15 "Niinkuin sinun lähtösi päivinä Egyptin maasta minä annan hänen nähdä ihmeitä." -

7:16 Sen näkevät pakanakansat ja saavat häpeän kaikesta väkevyydestänsä. He panevat käden suullensa, heidän korvansa menevät lumpeen.

7:17 He nuolevat tomua kuin käärme, kuin maan matelijat. Vavisten he tulevat varustuk-

teen, että minä saan nähdä hänen vanhurskautensa.

7:10 Minun viholliseni pitää sen näkemän, ja peräti häpiään tuleman, joka nyt sanoo minulle: kussa on \Herra\ sinun Jumalasi? Minun silmäni pitää hänen näkemän, että hän pitää niinkuin loka kaduilla poljettaman.

7:11 Sillä ajalla pitää rakennettaman jälleen sinun muurisi, ja Jumalan sana lawialta julistettaman.

7:12 Sillä ajalla pitää sinun tykösi Assyriasta ja vahvoista kaupungeista tultaman, hamasta vahvoista kaupungeista niin virtaan asti, yhdestä merestä niin toiseen, yhdestä vuoresta niin toiseen.

7:13 Sillä maan pitää autioksi tuleman asuvaistensa tähden, heidän töittensä hedelmän tähden.

7:14 Kaitse kansaasi sauvalasi, sinun perimises laumaa, joka asuu yksinänsä, metsässä vainioin keskellä; anna heitä kaita Basanis ja Gileadissa, niinkuin entiseen aikaan.

7:15 Minä annan heidän ihmeitä nähdä, niinkuin muiden, kuin he Egyptin maalta läksivät.

7:16 Että pakanat sen näkisivät, ja kaikki heidän voimallisena häpeäisivät, ja panisivat kätensä suunsa päälle, ja korvansa tukitsisivat.

7:17 Heidän pitää tomua nuoleman niinkuin kärme, ja niinkuin madot maan päällä

nun walkeuteen/ että minä saan iloisna nähdä hänen armons.

7:10 Minun vihollisen pitää sen näkemän/ ja peräti häpiäs oleman/ joca nyt sano minulle: cusa on sinun HERRAS Jumalasi? Minun silmän pitää näkemän/ että pitää hänen nijncuin loan catuilla poljettaman.

7:11 Sillä ajalla pitää rakentaman jälleens sinun muurisi/ ja Jumalan sana lawialda julistettaman.

7:12 Sillä ajalla pitää sinun tygös Assyriast ja wahwoista Caupungeista tuldaman/ hamast ja wahwoista Caupungeista nijn wirtan asti/ yhdestä merestä nijn toiseen/ yhdestä vuoresta nijn toiseen.

7:13 Sillä maan pitää autiaksi tuleman hänen asuwaistens tähden/ heidän töidens hedelmän tähden.

7:14 Mutta caidze Canssas sinun sauwallas/ sinun perimises lauma/ joca asu sekä yxinäns medzäs/ että pellon nurmis. Anna heitä caita Basanis ja Gileadis/ nijncuin endiseen aican.

7:15 Minä annan heidän ihmeitä nähdä/ nijncuin muiden cosca he Egyptin maalda läxit.

7:16 Että pacanat sen näkisit/ ja caicki heidän woimalisens häpiäisit/ ja panisit kätens suuns päälle/ ja corwans tukidzisit?.

7:17 Heidän pitää tomua nuoleman nijncuin kärme/ ja wärisemän aucoisans/ nijncuin

sistansa, lähestyvät väristen Herraa, meidän Jumalaamme; he pelkäävät sinua.

7:18 Kuka on Jumala, niin kuin sinä olet, joka annat pahat teot anteeksi ja käyt ohitse perintösi jäännöksen rikosten? Ei hän pidä vihaa iäti, sillä hänellä on halu laupeuteen.

7:19 Hän armahtaa meitä jälleen, polkee maahan meidän pahat tekomme. Kaikki heidän syntinsä sinä heität meren syvyyteen.

7:20 Sinä osoitat Jaakobille uskollisuutta, Aabrahamille armoa, niinkuin olet vannonut meidän isillemme muinaisista päivistä asti.

pesästänsä liikkuman. Heidän pitää pelkäämän \Herraa\ meidän Jumalaamme, ja vapisevan sinun edessä.

7:18 Kuka on senkaltainen Jumala kuin sinä olet, joka synnit annat anteeksi? hän menee ohitse perimisensä jääneiden rikoksia; ei hän pidä vihaa iäti, sillä hänellä on halu laupiuteen.

7:19 Hän kääntyy, ja armahtaa meidän päällemme, ja polkee alas meidän pahat tekomme, ja kaikki meidän syntimme meren syvyyteen heittää.

7:20 Sinä pidät Jakobille uskollisuuden, ja Aabrahamille sen armon, jonka muinen meidän isillemme vannonut olet.

madot maan päällä. Heidän pitää pelkäämän HERra/ meidän Jumalata/ ja wapiseman sinun edessä.

7:18 CUca on sencaltainen Jumala cuin sinä olet? joca synnit annat andexi/ ja sowit nijden cansa/ jotca owat sinun perimises tähteitä/ joca ei wiha iäti pidä.

7:19 Sillä hän on laupias/ hän armahta wielä nytkin meidän päällem/ ja polke alas meidän pahat tecomma/ ja caicki meidän syndim meren sywyten heittä.

7:20 Pidä Jacobille wacuu/ ja Aabrahamille se armo/ jongas muinen meidän Isillem wannonut olet.

NAAHUM

1 LUKU

1:1 Ennustus Niinivestä. Elkosilaisen Naahumin näyn kirja.

1:2 Kiivas Jumala ja kostaja on Herra. Herra on kostaja ja vihastuvainen. Herra kostaa vihollisilleen ja pitää vihaa vihamiehillensä.

1:3 Herra on pitkämielinen ja suuri voimassansa, mutta Herra ei jätä rankaisematta. Hänen tiensä käy tuulispäässä ja myrskyssä, ja pilvi on hänen jalkojensa tomu.

1:4 Hän nuhtelee merta ja kuivaa sen, ja kaikki wirrat hän ehdyttää. Baasan ja Karmel kuihtuvat, ja Libanonin kukoistus kuihtuu.

NAHUM

1 LUKU

1:1 Tämä on Niniven kuorma, ja Nahumin Elkosilaisen ennustuskirja.

1:2 \Herra\ on kiivas Jumala ja kostaja, ja \Herra\ on kostaja ja vihainen; \Herra\ on kostaja vihollisiansa vastaan, joka ei vainollisiansa unohda.

1:3 \Herra\ on pitkämielinen ja suuri voimassa, jonka edessä ei kenkään ole viatoin; \Herran\ tie on tuulesa ja tuulispäässä jonka jalkain tomu pilvi on.

1:4 Joka nuhtelee merta, ja kuivaa sen, ja tekee kaikki wirrat kuivaksi; Basan ja Karmel taipuu, ja se näännytä mitä Libanonin vuorella kukoistaa.

Propheta Nahum

I. Lucu

1:1 Tämä on Niniwen cuorma/ ja Nahumin ennustuskirja Elkost.

1:2 HERra on kijwas Jumala ja costaja/ ja HERra on costaja ja hirmuinen.

1:3 HERra on costaja wihollisians wasta/ ja joca ei hänen wainollisians unohda.

HERra on kärsiwäinen ja suuri woimasta/ jonga edes ei kengän ole wiatoin: hän on HERra/ jonga tiet tuulis ja tuulispäis owat/ jonga jalcain tomu pilwi on.

1:4 Joca nuhtelee merta ja cuiwa sen/ ja teke caicki wirrat märjättömäxi. Basan ja Carmel taipu/ ja se näändy mitä Libanonin vuorella cu-

1:5 Vuoret järkkivät hänen edessänsä ja kukkulat sulavat. Hänen kasvojensa voimasta kohoaa maa, maanpiiri ja kaikki sen asuvaset.

1:6 Kuka seisoo hänen tuimutensa edessä, ja kuka kestää hänen vihansa hehkua? Hänen vihastuksensa vuotaa niinkuin tuli, ja kalliot halkeilevat hänen edessänsä.

1:7 Hyvä on Herra, turva ahdistuksen päivänä, ja hän tuntee ne, jotka häneen luotavat.

1:8 Mutta paisuvalla tulvalla hän tekee lopun sen paikasta; ja vihamiehiänsä hän ahdistaa pimeydellä.

1:9 Mitä teillä on mielessä Herraa vastaan? Lopun hän tekee: ei nouse ahdistus kahda kertaa.

1:10 Sillä vaikka he olisivat yhteenkietoutuneita kuin orjantappurat ja yhtä märkiä viinistä kuin itse heidän viininsä, heidät syö tuli niinkuin kuivat oljet - kokonansa.

1:11 Sinusta on lähtenyt se, jolla on paha mielessä Herraa vastaan, turmion hankitsija.

1:12 Näin sanoo Herra: Olkoot he kuinka täysissä voimissa, olkoon heitä miten paljon tahansa, heidät tuhoetaan; mennyttä he ovat. Mutta jos minä olenkin vaivannut sinua en minä sinua enää vaivaa.

1:13 Nyt minä särjen hänen ikeensä painamasta sinua ja

1:5 Vuoret vapisevat hänen edessänsä, ja kukkulat sulavat; maa palaa hänen edessänsä, ja maan piiri, ja kaikki, jotka siinä asuvat.

1:6 Ja kuka seisoo hänen vihansa edessä? eli kuka voi pysyä hänen hirmuisuutensa edessä? hänen vihansa palaa niinkuin tuli, ja kalliot lohkeevat hänen edessänsä.

1:7 \Herra\ on laupias, ja turva hädän aikana; ja tuntee ne, jotka uskaltavat hänen päällensä.

1:8 Kuin vedenpaisumus juoksee, niin hän sen lopettaa; mutta hänen vihollisiansa hän vainoo pimeydellä.

1:9 Mitä te ajattelette \Herraa\ vastaan? Hän on se, joka kuitenkin tekee lopun; ei ahdistus kahdesti tule.

1:10 Sillä niinkuin orjantappurat, jotka sekaseuraisin kasvavat ja kaikkein tuoreimmat ovat, poltetaan niinkuin kuivat korret;

1:11 Niin pitää oleman se kavala juoni, joka sinusta tulee ulos, ja paha ajattelee \Herraa\ vastaan.

1:12 Näin sanoo \Herra\ : vaikka he ovat rauhassa, ja heitä on tosin monta, kuitenkin heidän pitää maahan hakatuksi tuleman ja menemän pois; sillä minä olen sinua nöyryttänyt, mutta en tahdo kuitenkaan enempää vaivata.

1:13 Vaan tahdon silloin hänen ikeensä sinusta särkeä, ja reväistä rikki sinun sitees.

coista.

1:5 Wuoret wapisewat hänen edesäns/ ja cuckulat huckuwat/ maa pala hänen edesäns ja maan pijri/ ja caicki jotca signä asuwat.

1:6 Ja cuca seiso hänen wihans edes? eli cuca woi py-syä hänen hirmuisudens edes? hänen wihans pala nijncuin tuli/ ja calliot lohke-wat hänen edesäns.

1:7 HERra on laupias/ ja turwa hädän aicana/ ja tun-de ne jotca uscaldawat hänen päällens.

1:8 Cosca wedenpaisumus juoxe/ nijn hän sen lopetta/ mutta hänen wihollisians hän waino pimeydellä.

1:9 Mltä te ajatteletta HERra wastan? hän on se joca cui-tengin teke lopun. Eipä on-nettomus cahdesti tule.

1:10 Sillä nijncuin orjantappurat/ jotca secaseuraisin cas-wawat/ ja caickein tuorem-mat owat/ poldetan nijncuin cuiwat corret.

1:11 Nijn pitä oleman se ca-wala juoni/ joca sinusta tule/ ja paha ajattele HERra wastan.

1:12 Näitä sano HERra: he tulcon hangittuna ja wäkwänä nijncuin he tahtowat/ cui-tengin heidän pitä maahan hacatuxi tuleman/ ja menemän pois: sillä minä olen sinua nöyryttänyt/ mutta en tahdo cuitengan peräti tur-mella.

1:13 Waan tahdon silloin hänen ikens sinusta särke/ ja

katkaisen sinun kahleesi.

1:14 Mutta sinusta on Herra antanut käskyn: Ei kasva enää sinun nimellesi siementä. Minä hävitän sinun jumalasi temppelistä veistetyt ja valetut jumalankuvat. Minä teen sinulle haudan, sillä sinä olet rauennut tyhjiin.

1:15 Katso, jo ovat vuorilla ilosanoman tuojan jalat, hänen, joka julistaa rauhaa: "Juhli, Juuda, juhliasi, maksa lupauksesi; sillä ei tule enää sinun kimppuusi turmiontuojaa, hän on hävitetty kokonansa."

Naahum 2 LUKU

2:1 Hajottaja hyökkää sinua vastaan! Vartioitse varustuksia, tähyistä tietä, vahvista vyötäiset, kokoa kaikki voimasi.

2:2 Sillä Herra saattaa entiselleen Jaakobin korkeuden niinkuin myös Israelin korkeuden, sillä ryöstäjät ovat niitä ryöstäneet ja turmelleet niiden viiniköynnökset.

2:3 Hänen sankariensa kilvet ovat punaiset, urhot purppurapukuiset, sotavaunut säihkyvät teräksen tulta hänen varustautumispäivänänsä, ja kypressikeihäät heiluvat.

2:4 Sotavaunut karkaavat hurjasti kaduilla, syöksyvät sekaisin toreilla; ne ovat nähdä kuin tulenliekit, ne kiihtävät kuin salammat.

2:5 Hän muistaa ylhäisensä.

1:14 Mutta sinua vastaan on \Herra\ käskenyt, ettei yksikään sinun nimes siemen pysymän pidä. Sinun Jumalasi huoneesta tahdon minä hukuttaa sinun epäjumalasi, ja kuvas tahdon minä sinulle haudaksi tehdä; sillä sinä olet tyhjäksi tullut.

1:15 Katso, suloisten saarnaajain jalat ovat vuorilla, niiden jotka rauhaa julistavat; pidä sinun juhlapäiväs, Juuda, ja maksa lupaukses; sillä ei se jumalatoiminnat pidä enään tuleman sinun päälles, joka on kokonaan hävitetty.

2 LUKU

2:1 Haaskaaja astuu ylös sinua vastaan, ja piirittää linnan; mutta ota ahkerasti vaari teistäs, hankitse itses jalosti, ja vahvista sinun voimas väkevästi.

2:2 Sillä \Herra\ tuo jälleen Jakobin suuren kunnian, niinkuin Israelinkin suuren kunnian, vaikka ryöstäjät ovat hänen tyhjentäneet ja viinapuunsa oksat turmelleet.

2:3 Hänen väkevänsä kilvet ovat punaiset, hänen sotaväkinsä on niinkuin purpura; hänen rattaansa valistavat niinkuin tulisoihdut, kuin sotaan mennään: heidän keihänsä häälyvät.

2:4 Rattaat vierivät kaduilla, ja kolisevat kujilla; he wälkyvät niinkuin tulisoitto, ja juoksevat niinkuin pitkäisen leimaus.

2:5 Mutta hän ajattelee väkeviänsä; kuitenkin heidän

rewäistä ricki sinun sites.

1:14 Mutta sinua wastan on HERra käskenyt/ ettei yxikän sinun nimes siemen pysymän pidä. Sinun Jumalasi huonesta tahdon minä sinun hucutta. Sinun epäjumalasi ja cuwas minä tahdon häwittä/ sinun epäjumalasi ja cuwas tahdon minä sinulle haudaxi tehdä: sillä sinä olet tyhjäksi tullut.

1:15 CADzo/ wuorelle tulewat hywän sanoman jalat/ jotca rauha saarnawat/ pidä sinun juhlapäiwäs Juda/ ja maxa lupauxes: sillä ei se jumalatoiminnat Tyranni pidä sillen tuleman sinun päälles/ joca on juuri häwitetty.

II. Lucu

2:1 HAascaja pitä astuman ylös sinua wastan/ mutta ota ahkerast waari teistäs/ han-gidze idzes jalosti/ ja wah-wista sinus wäkewästi/

cuitengin sinä poimetan pois ja sinun oxas turmellan.

2:2 HERra costa Jacobin ylpeyden/ nijncuin Israelingin ylpeyden costa.

2:3 HÄnen wäkewäns kilwet owat ruskiat/ hänen sotawäkins on nijncuin purpura/ hänen rattans walistawat nijncuin tuli/ cosca sotaan mennän/ heidän keihäns häälywät.

2:4 Rattat wierijawät catuilla/ ja colisewat kujilla/ he wälckywät nijncuin tulisoitto/ ja menewät secaseuraisin/ nijncuin pitkäisen leimaus.

2:5 Mutta hän ajattele hänen

Ne tulevat niin, että kaatuilevat, kiiruhtavat sen muurille. Mutta suojakatos on pantu kuntoon.

2:6 Virranpuoleiset portit on aukaistu, palatsi menehtyy pelkoon.

2:7 Päätös on tullut: se on paljastettu, viety pois; ja sen orjattaret huokailevat, kujertaen kuin kyyhkyset, lyöden rintoihinsa.

2:8 Niinive on ollut kuin vetten täyttämä lammikko päiviensä alusta asti. Nyt ne pakenevat! - "Seis! Seiskää!" Mutta yksikään ei käänny.

2:9 Ryöstäkää hopeata, ryöstäkää kultaa. Loppumattomat ovat varat, ylen paljon kaikkinaisia kalliita kaluja.

2:10 Tyhjänä kaikki, työpötyhjänä, hävitettynä! Sydämet raukeavat, polvet tutisevat, kaikki lanteet vapisevat, ja kaikkien kasvot ovat kalpeat.

2:11 Missä on nyt leijonain tyyssija, nuorten jalopeurain syöntipaikka, jossa leijona käyskenteli, naarasleijona ja leijonanpentu, kenenkään peilittelematta?

2:12 Leijona raateli, mitä sen pennut tarvitsivat, ja surmasi naarasleijonillensa, täytti luolansa saaliilla ja tyyssijansa raatelemallaan.

2:13 Katso, minä käyn sinun kimppuusi, sanoo Herra Sebaot, poltan savuksi sinun

pitää lankeeman, vaikka kuhunka he tahtovat; ja heidän pitää rientämän muureihinsa päin, ja siihen varjelukseen, kussa he irstaana olisivat.

2:6 Mutta portit virtain tykönä kuitenkin avataan, ja huone hajoitetaan.

2:7 Kuningatar pitää viettämän pois vangittuna, ja hänen piikansa huokaaman niinkuin mettiset, ja rintoihinsa lyömän.

2:8 Ninive on ollut aikansa niinkuin kalalammikko vettä täynnä, mutta nyt he pakenevat. Seisokaat, seisokaat, (pitää heitä huutaman); vaan ei ole ketään, joka taaksensa katsoo.

2:9 Niin ryöstäkää hopiaa, ryöstäkää kultaa; sillä tässä on tavaraa ilman loppumata, ja kaikkinaisten kalliiden kappaleiden paljous.

2:10 Mutta nyt sen täytyy tyhjennetyksi, peräti paljastetuksi ja hävitetyksi tulla; sydän on rauvennut pois, polvet horjuvat, ja kaikki lanteet vapisevat, ja kaikkein kasvot mustaksi muuttuvat.

2:11 Kussa nyt on jalopeurain asuinsia ja nuorten jalopeurain laidun, johon jalopeura meni, ja naaras jalopeura, jalopeuran penikan kanssa, ja ei tohtinut kenkään heitä karkottaa?

2:12 Vaan jalopeura raateli kyllä penikoillensa ja mursi naarasjalopeuroillensa; ja täytti luolansa raateluksesta ja pesänsä ryöstämisestä.

2:13 Katso, minä tulen sinun tykö, sanoo \Herra\ Zebaot, ja sytytän sinun rattaas sa-

wäkewitäns/ cuitengin heidän pitä langeman/ waicka cuhunga he tahtowat/ ja heidän pitä riendämän muureins päin/ ja siihen varjelukseen/ cusa he irstana olisit.

2:6 Mutta portit wirtain tykönä cuitengin awatan/ ja Pallatzin pitä lyötämän ales.

2:7 Drotningin pitä wiettämän pois fangittuna/ ja hänen neidzens pitä huocaman nijncuin mettiset/ ja rindoins lyömän.

2:8 Sillä Niniwe on nijncuin lammicko wettä täynäns/ mutta sen täyty wuota. Seisocat/ seisocat (pitä heidän huutaman) mutta ei pidä kenengän palajaman.

2:9 Nijn ryöstäkät nyt hopiata/ ryöstäkät culda: sillä tässä on tawarata ilman loppumata/ ja caickinaisten callein cappalein paljous.

2:10 Mutta nyt sen täyty juuri poispoimetuxi ja häwitetyxi tulla/ että hänen sydämens kyllä epäilis/ polwet horjuwat/ landet wapisewat/ ja caicki posket walkenewat nijncuin sawiastia.

2:11 CUsa nyt on Lejonin asumus/ ja Lejonin penickain laiduin/ josa Lejoni ja naaras Lejoni asui/ Lejonein penickain cansa/ ja ei tohtinut kengän heitä carcotta.

2:12 Waan Lejoni raateli runsast penicoillens/ ja mursi naaras Lejoneillens/ ja täytti luolans raateluxest ja pesäns repimisest.

2:13 Cadzo/ minä tulen sityn tygös/ sano HERra Zebaot: ja sytytän sinun rattas

sotavaunusi, ja sinun nuoret jalopeurasi syö miekka. Minä lopetan maan päältä sinun raatelusi, eikä kuulla enää sinun sanansaattajaisi ääntä.

Naahum 3 LUKU

3:1 Voi verivelkojen kaupunkia, joka on täpötäynnä valhetta ja raastosaalista; ei taukoa ryöstäminen!

3:2 Kuule! Ruoskat läiskyvät, pyörät ryskyvät, hevoset kiitävät, vaunut hyppivät,

3:3 ratsut karkaavat pystyyn, miekat välkkyvät, keihäät salamoivat. Paljon kaatuneita, läjittäin ruumiita, loppumatta raatoja! Heidän raatoihinsa lankeillaan.

3:4 Kaikki tämä porton suuren haureuden tähden, tuon ihanan sulottaren, ovelan velhottaren, joka myi kansakunnat haureudellaan, sukukunnat velhouksillansa.

3:5 Katso, minä käyn sinun kimppuusi, sanoo Herra Sebaot, nostan sinun liepeesi kasvojesi yli ja näytän kansakunnille sinun alastomuutesi, valtakunnille sinun häpeäsi.

3:6 Ja minä viskaan likaa sinun päällesi, häpäisen sinut ja panen sinut julkinähtäväksi.

3:7 Ja kaikki, jotka näkevät sinut, kaikkoavat sinusta kauas ja sanovat: "Hävitetty on Niinive! Kuka sitä surkuttelisi, mistä minä etsisin sinulle

vuun, ja miekan pitää sinun nuoret jalopeuras syömän; ja minä teen lopun sinun ryöstämisestä maassa, ettei enään pidä sinun sanansaattajas ääntä kuuluman.

3 LUKU

3:1 Voi sitä murhakaupunkia, joka on täynnä valhetta ja ryöstöä, eikä tahdo ryöstänsä lakata!

3:2 Sillä siinä kuullaan ruoskat vinkuvan ja ratasten pyörät kitisevän, hevoset hirnuvan ja rattaat vierivän.

3:3 Hän vie ratsastajat välkkyväisillä miekoilla, ja kiiltävillä keihäillä; siinä monta tapettua makaa, ja suuret ruumisten läjät, niin että ruumiit ovat lukemattomat ja niihin täytyy langeta.

3:4 Kaikki nämät sen kauniin ja rakkaan porton suuren huoruuden tähden, joka on taitava noita, joka huorudellansa pakanat, ja velhoudellansa maat ja kansat myynyt on.

3:5 Katso, minä tulen sinun kimppuusi, sanoo Herra Sebaot, minä avaan sinun vaattees palteen sinun kasvoistas, ja näytän sinun häpys pakanoille, ja sinun häpiäs valtakunnille osoitan.

3:6 Ja teen sinun sangen kauhistavaiseksi, ja häpäisen sinun, ja teen sinun saastaisuudeksi.

3:7 Ja pitää tapahtuman, että kaikki, jotka sinun näkevät, pitää sinua pakeneman, ja sanoman: Niinive on raadeltu, ja kuka tahdo häntä armahtaa, ja kusta

sawuun/ ja miecan pitää sinun nuoret Lejonis syömän/ ja teen lopun sinun ryöstämisestä maassa/ ettei silleen pidä sinun sanansaattajas ändä kuuluman.

III. Lucu

3:1 Woi sitä murhacaupungita/ joca on täynäns walhetta ja ryöstäyttä/ eikä tahdo hänen ryöstäxestäns lacata.

3:2 Sillä sijnä cuullan ruoscat winisewän/ ja pyörät kitisevän/ orhit hirnuwat/ ja rattat wieriwät.

3:3 Hän wie radzastajat wälckywäisillä miecoilla/ ja kijldäwillä keihäillä. Sijnä monda tapettua maca/ ja suuret ruumin läjät/ nijn että he owat lukemattomat/ ja nijhin täyty langeta.

3:4 Caicki nämät sen caunin ja rackan porton suuren huoruden tähden/ joca noitu/ joca huorudellans pacanat/ ja welhoullans maat ja Cansat ansainnut on.

3:5 Cadzo/ minä tulen sinun kimpuusi/ sano HERra Zebaoth/ minä awan sinun waattes palden sinun caswoistas/ ja näytän sinun alastomudes pacanoille/ ja sinun häpiäs waldacunnille osotan.

3:6 Ja minä teen sinun sangen cauhistawaisexi/ ja häwäisen sinun/ ja teen sinusta cauhistuxen.

3:7 Että caicki jotca sinun näkewät/ pitä sinua pakeneman/ ja sanoman: Niinive on raadeldu/ ja cuca tahto händä armahta? ja mi-

lohduttajia?"

3:8 Oletko sinä parempi, kuin oli Noo-Ammon, joka istui hallitsijana virtojen ääressä, vetten ympäröimänä, jolla oli virta varustuksena ja virta muurina?

3:9 Sen väkevyytenä oli Etiopia ja egyptiläiset, joilla ei ollut määrää. Auttajinasi olivat Puut ja libyalaiset.

3:10 Sekin meni pakkosiirtolaisuuteen, vankeuteen. Senkin pienet lapset murskattiin kaikkien katujen kulmissa, sen ylhäisistä heitettiin arpaa, ja kaikki sen suurmiehet pantiin kahleisiin.

3:11 Myös sinä olet juopuva ja vaipuva pimeyteen; myös sinä olet etsivä suojaa vihamiehen uhatessa.

3:12 Kaikki sinun varustuksesi ovat viikunapuita, joissa on varhaisviikunoita: jos niitä pudistellaan, ne putoavat syöjän suuhun.

3:13 Katso, sotaväkesi, mikä sinulla on, on naisia. Sinun maasi portit ovat selkoselälään sinun vihamiehillesi. Tuli kuluttaa sinun salpasi.

3:14 Ammenna itsellesi vettä piirityksen varalta, vahvista varustuksiasi, astu liejuun, polje savea, käy kiinni tiilenmuottiin.

3:15 Siinä on tuli sinut kuluttava, miekka on sinut tuhoava, se on syövä sinut niinkuin syöjäsiirrat, vaikka lisääntyisit

minun pitäis sinulle lohduttajaa etsimän?

3:8 Oletkos parempi kuin hallitsiain kaupunki No? joka virtain keskellä oli, ja vesi juoksi hänen ympärillensä, jonka muurit ja vahvistukset olivat meren reunassa.

3:9 Etiopia ja Egypti oli hänen lukematoim väkensä; Put ja Lybia olivat sinun apunas.

3:10 Ja kuitenkin hänen täytyi pois ajettuna olla, ja mennä pois vangittuna; ja hänen lapsensa ovat kaikkien katuin suissa lyödyt, ja hänen kunniallisistansa heitettiin arpaa, ja kaikki hänen ylimmäisensä pantiin kahleisiin.

3:11 Juuri niin täytyy sinun myös juopua, ja sinuas lymyttää, ja turvaa vihollistes edestä etsiä.

3:12 Kaikki sinun vahvat kaupunkis ovat niinkuin fikunapuut, joissa kypsät fikunat ovat: kuin niitä pudistetaan, niin he putoavat sen suuhun, joka niitä syödä tahtoo.

3:13 Katso, sinun kansas pitää tuleman niinkuin vaimot, ja sinun maas ovet pitää sinun vihollisilles kokonansa aukeneman, ja tulen pitää sinun salpas syömän.

3:14 Ammenna sinulles vettä siinä, missä sinä piiritetään; vahvista sinun linnas, mene saveen ja sotke sitä, ja tee vahvoja tiilejä.

3:15 Mutta tulen pitää sinua syömän, ja miekan sinua surmaaman; sen pitää sinun syömän niinkuin paarmat;

nun pitäis sinulle lohduttajata edzimän.

3:8 Oletcos parambi cuin hallidziain Caupungi No? joca wirtain tykönä oli/ ja wesi juoxi hänen ymbärilläns/ jonga muurit ja wahwistuxet olit meri.

3:9 Ethiopia ja Egypti oli hänen lukematoim wäkensä/ Put ja Lybia olit sinun apunas.

3:10 Ja cuitengin hänen täyty pois ajettuna olla/ ja mennä pois fangittuna/ ja hänen lapsens owat caikilla catuilla lyödyt/ ja hänen wäkewistäns heitettin arpa/ ja caicki hänen ylimmäisensä pandin cahleisin ja siteisin.

3:11 Juuri nijn täyty sinun myös juopua/ ja sinuas lymyttä/ ja linna sinun wihollistes edest edziä.

3:12 Caicki sinun wahwat Caupungis owat nijncuin fikunapuut/ joisa kypset ficunat owat/ cosca nijtä pudistetän/ nijn he putowat sen suuhun joca nijtä syödä tahto.

3:13 Cadzo/ sinun Canssas pitä tuleman nijncuin waimot/ ja sinun maas owet pitä sinun wihollisilles aukeneman/ ja tulen pitää sinun salpas syömän.

3:14 Ammunna sinulles wettä: sillä sinä pijritetän: paranna sinun linnas/ mene saween ja sotke sitä/ ja tee wahwoja tijlejä.

Mutta tulen pitää sinun syömän/ ja miecan surmaman.
3:15 Sen pitää sinun syömän nijncuin parmat/ sen pitää

kuin syöjäsirokot, vorkko li-sääntyisit heinäsirokkojen tavin.

3:16 Sinä olet lisännyt kauppiasi lukuisammiksi kuin tavaan tähdet: syöjäsirokot ryöstävät ja lentävät pois.

3:17 Sinulla on ennusmiehiä kuin heinäsirokkoja, kirjureita kuin sirokoparvea, joka asettuu aidoille kylmänä päivänä; kun aurinko on noussut, ne pakenevat, eikä kukaan tiedä paikkaa, missä ne ovat.

3:18 Sinun paimenesi, Assurin kuningas, ovat nukkuneet, sinun ylhäisesi jääneet liikkumattomiksi. Sinun väkesi on hajaantunut vuorille, eikä ole kokoajaa.

3:19 Auttamaton on sinun perikatosi, parantumaton sinun haavasi. Kaikki, jotka kuulevat sanoman sinusta, paukuttavat sinulle käsiänsä. Sillä ketä ei olisi yhäti kohdannut sinun pahuutesi?

HABAKUK

1 LUKU

1:1 Ennustus, jonka profeetta Habakuk näki.

1:2 Kuinka kauan, Herra, minun täytyy apua huutaa, ja sinä et kuule, parkua sinulle: "Väkivaltaa!" ja sinä et auta?

sen pitää lankeeman sinun päälles niinkuin ruohomadot.

3:16 Enempi sinulla on kauppiamiehiä kuin tähtiä taivaassa; mutta nyt heidän pitää itsensä hajoittaman niinkuin paarmat, ja lentämän siitä pois.

3:17 Sinun ylimmäistäs on niin monta niinkuin ruohomatoja, ja päämiehiäs niinkuin paarmoja, jotka heitänsä aidoille vilun aikana sioittavat; mutta kuin aurinko nousee, niin he sieltä lähtevät, ettei siaakaan tuta, kussa he olivat.

3:18 Sinun paimenes, sinä Assurin kuningas, pitää maakaaman, ja sinun voimallises pitää maata paneman; sinun kansas pitää vuorille hajoitettaman, ja ei pidä kenenkään heitä kokooman.

3:19 Ei pidä kenenkään sinun vahinkoas parantaman, eikä sinun rangaistuksestas sureman; vaan kaikki, jotka näitä sinusta kuulevat, pitää käsiänsä sinusta yhteen lyömän; sillä ketä ei ole sinun pahuutes ilman lakkaamata kohdannut.

HABAKUK

1 LUKU

1:1 Tämä on se raskaus, jonka propheta Habakuk on nähnyt.

1:2 \Herra\, kuinka kauan minun pitää huutaman, ja et sinä tahdo kuulla? kuinka kauan minun pitää parkuman väkivallan tähden, ja et sinä tahdo auttaa?

langeman sinun päälles nijncuin ruohomadot.

3:16 Enämbi sinulla on kauppiamiehiä kuin tähtiä on taiwas. Mutta nyt heidän pitää idzens hajottaman nijncuin parmat/ ja lendämän sijtä pois.

3:17 Sinun Herras on nijnmonda nijncuin ruohomato/ ja Päämiestäs nijncuin parmoja/ jotca heitänsä aidoille wilupäiwinä sioittawat. Mutta cosca Auringo nouse/ nijn he sieldä lähtewät/ ettei tietäckän cuhunga he jäävät.

3:18 Sinun paimenes/ Assurin Cuningas/ pitää macaman/ ja sinun voimallises pitää maata paneman/ ja sinun Canssas pitää vuorille hajotettaman/ ja ei pidä kenengän heitä comoman.

3:19 Ei pidä kenengän sinun wahingotas walittaman/ eikä sinun rangaistuxestas sureman/ waan caicki jotca näitä sinusta cuulewat/ pitää käsiläns sinusta paucuttaman: sillä ketä ei ole sinun pahuudes ilman lackamat cohdannut?

Propheta Habacuc

I. Lucu

1:1 TÄMÄ on se rascaus/ jonga Propheta Habacuc on nähnyt:

1:2 HERra/ cuinga cauwan minun pitää huutaman/ ja et sinä tahdo cuulla/ cuinga cauwan minun pitää parcuman wäkiwallan tähden/ ja et sinä

1:3 Minkätähden sinä annat minun nähdä vääryyttä ja itse katselet turmiota? Minun edessäni on hävitys ja väkivalta; on syntynyt riita, ja on noussut tora.

1:4 Sentähden on laki heikko, ja oikeus ei tule milloinkaan voimaan. Sillä jumalaton saartaa vanhurskaan; sentähden oikeus vääristetään.

1:5 Katsokaa kansojen joukkoon, katselkaa ja kauhistukaa, sillä minä teen teidän päivinänne teon, jota ette uskoisi, jos siitä kerrotaisiiin.

1:6 Sillä katso, minä nostan kaldealaiset, tuiman ja rajun kansan, joka kulkee maata lavealti ja ottaa omaksensa asuinsijat, jotka eivät ole sen.

1:7 Se on hirmuinen ja peljättävä, siitä itsestään tulee sen oikeus ja sen korkeus.

1:8 Sen hevoset ovat nopeammat kuin pantterit, ne juoksevat kiivaammin kuin sudet illoin. Sen ratsumiehet kiidättävät - kaukaa tulevat sen ratsumiehet, ne lentävät, niinkuin kotka syöksyy syönökselleen.

1:9 Se tulee kaikinensa väkivallan tekoon, heidän kasvonsa suunta on suoraan eteenpäin; se kokoaa vankeja kuin hietaa.

1:10 Pilkkanaan pitää se kuninkaat ja naurunansa ruhtinaat. Se nauraa kaikille varustuksille, kasaa kokoon

1:3 Miksis minulle vaivaa ja työtä osoitat? miksis minun annat nähdä ryövyyttä ja väkivaltaa minun ympärilläni? riita ja tora saa vallan.

1:4 Sentähden hyljätään laki, ja oikeus ei koskaan saa edes käydä; sillä jumalaton sortaa vanhurskasta, sentähden tehdään väärät tuomiot.

1:5 Katsokaat pakanain seassa, katsokaat ja ihmetelkää, ja hämmästykää; sillä minä teen työn teidän aikanne, jota ei teidän pidä uskoman, kuin siitä puhutaan.

1:6 Sillä katso, minä herätän Kaldealaiset, haikian ja nopian kansan, jonka pitää vaeltaman niin leviältä kuin maa on, ja omistaman ne asumiset, jotka ei heidän omansa ole;

1:7 Joka pitää hirmuinen ja julma oleman, käskemän ja vaatiman, niinkuin hän tahtoo.

1:8 Hänen hevosensa ovat nopiammat kuin pardit, ja purevaisemmat kuin sudet ehtoolla; hänen ratsasmiehensä vaeltavat lavalta; ja hänen ratsasmiehensä tulevat kaukaa, ja lentävät, niinkuin kotka rientää raadolle.

1:9 He tulevat kaikki vahingoittamaan; he kääntävät kasvonsa itään päin, ja koovot vankeja niinkuin san-taa.

1:10 Heidän pitää kuninkaita pilkkaaman ja päämiehiä nauraman; kaikki linnat pitää heidän leikkinänsä oleman; sillä he tekevät vähät

tahdo autta:

1:3 Mixis minulle waiwa ja työtä osotat? mixis minulle ryövyttä ja wäkiwalda osotat? 1:4 Wäkiwalda woitta oikeuden/

sentähden käy paljo toisin/ cuin oikein on: sillä jumalaton sorta wanhurscasta/ sentähden tehdän wäärät duomiot.

1:5 CADzocat pacanain seas/ cadzocat ja ihmetelkät: sillä minä teen jotakin teidän aicanan/ jota ei teidän pidä uscoman/ cosca sijtä puhutan.

1:6 Sillä cadzo/ minä herätän Chalderit/ haikian ja nopian Canssan/ jonga pitä waeldaman nijn lewiäldä cuin maa on/ ja omistaman ne asumiset/ jotca ei heidän omans ole.

1:7 Joca pitä hirmuinen ja julma oleman/ käskemän ja vaatiman/ nijncuin hän tahto.

1:8 Hänen orhins owat nopiammat cuin Pardit ehtona/ ja purewaiset cuin sudet. Hänen radzastajans waeldawat cauca suurin joucoin nijncuin he lennäisit/ ja nijncuin cotca riendä raadolle.

1:9 He tulewat caickia wahingoittaman: cuhunga he tah-towat/ nijn he carcawat läpidze cuin itätuuli/ ja he c-cowat fangeja nijncuin sanda.

1:10 Heidän pitä Cuningoita nauraman ja Päämiehiä pilckaman/ caicki linnat pitä heidän leickinäns oleman:

hiekkaa ja valloittaa ne.

vallit, ja voittavat ne.

sillä he tekewät cuopat/ ja sijttekin heidän woittawat.

1:11 Sitten se tuulena kiittää ja hyökkää, mutta joutuu syynalaiseksi, tuo, jolla oma voimansa on jumalana.

1:11 Silloin he muuttavat mielensä, ylitsekäyvät ja rikovat, että he kerskaavat voimansa olevan jumalansa.

1:11 Silloin he ottawat uuden mielen/ aina syndiä tehdäxens: ja sijtte täyty heidän woittons heidän Jumalallens omistetta.

1:12 Etkö sinä ole ikiajoista asti Herra, minun pyhä Jumalani? Me emme kuole! Sinä, Herra, olet pannut sen tuomioksi; sinä, kallio, olet asettanut sen kuritukseksi.

1:12 Etkös sinä, \Herra\, ole alusta, minun Jumalani, minun pyhäni. Älä anna meidän kuolla, vaan anna heidän olla, o \Herra\, meille ainoasti rangaistukseksi, ja anna heidän, o meidän turvamme, meitä ainoasti kurittaa.

1:12 MUtta sinä HERra/ minun Jumalan/ minun pyhän/ joca olet ijancaickisest/ älä anna meitä cuolla/ waan anna heidän olla/ o HERra/ meille ainoastans rangaistuxexi: ja anna heidän/ o meidän turwam/ meitä ainoastans curitta.

1:13 Sinun silmäsi ovat puhtaat, niin ettet voi katsoa pahaa etkä saata katsella turmiota. Minkätähden sinä katselet uskottomia, olet vaiti, kun jumalaton nielee hurskaampansa,

1:13 Sinun silmäs ovat puhtaat, niin ettes voi pahaa nähdä, ja et tahdo katsoa surkeutta; miksis katsot siis ylönkatsojia, ja vaikenet, kuin jumalaton nielee sen, joka häntä hurskaampi on?

1:13 Sinun silmäs owat puhatat/ nijn ettes woi paha nähdä/ ja et tahdo cadzo surkiutta. Mixis cadzot sijs ylön-cadzoita/ ja waickenet cosca jumalaton sen niele/ joca händä hurscambi on.

1:14 teet ihmiset samankaltaisiksi kuin meren kalat, kuin matelevaiset, joilla ei ole haltijaa?

1:14 Ja miksis teet ihmisen niinkuin kalat meressä, niinkuin madot, joilla ei haltijaa ole?

1:14 Ja annat ihmiset käydä nijncuin calat meresä/ nijncuin madot/ joilla ei haldiata ole.

1:15 Se nostaa heidät kaikki ylös koukulla, vetää heidät pyydyksessään ja kokoaa heidät verkkoonsa. Sentähden se iloitsee ja riemuitsee.

1:15 He onkivat kaikki ongelia, ja vetävät nuotallansa ja saavat verkoillansa; josta he iloitsevat ja riemuitsevat.

1:15 He ongiwat caicki ongel-la/ ja wetäwät heidän nuotal-lans ja saawat heidän wercoillans/ josta he iloidzewat ja riemuidzewat.

1:16 Sentähden se uhraa pyydykselleen ja polttaa uhreja verkollensa, sillä niitten turvin sen osa on rasvainen, sen ruoka lihava.

1:16 Sentähden he uhraavat nuotillensa ja suitsuttavat verkoillensa; että heidän osansa niiden kautta lihavaksi tullut on, ja ruokansa herkulliseksi.

1:16 Sentähden he uhrawat nuotillens ja suidzuttawat wercoillens/ että heidän osans nijden cautta lihawaxi tullut on/ ja ruocans herculisexi.

1:17 Saako se sentähden tyhjentää pyydyksensä, aina surmata kansoja säälimättä?

1:17 Sentähden he vielä alati heittäwät nuottansa ulos, eikä lakkaa kansaa tappamasta.

1:17 Sentähden he wielä alati heittäwät nuottans ulos/ eikä lacka Canssa tappamast.

Habakuk 2 LUKU

2 LUKU

II. Lucu

2:1 Minä seison vartiopaikallani, asetun varustukseen ja tähytän, nähdäkseni, mitä

2:1 Tässä minä seison minun vartiossani, ja astun minun linnaani; ja katselen

2:1 TÄsä minä olen minun wartiosani/ ja astun minun linnaani/ ja cadzelen nähdä-

hän minulle puhuu, mitä hän valitukseeni vastaa.

2:2 Ja Herra vastasi minulle ja sanoi: "Kirjoita näky ja piirrä selvästi tauluihin, niin että sen voi juostessa lukea."

2:3 Sillä näky odottaa vielä aikaansa, mutta se rientää määränsä päähän, eikä se petä. Jos se viipyy, odota sitä; sillä varmasti se toteutuu, eikä se myöhästy.

2:4 Katso, sen kansan sielu on kopea eikä ole suora; mutta vanhurskas on elävä uskostansa.

2:5 Ja vielä: viini on petollista, urho on röyhkeä; mutta hän ei ole pysyväinen, hän, joka levittää kitansa kuin tuonela ja on täyttymätön kuin kuolema, kokoaa itselleen kaikki kansakunnat ja kerää itselleen kaikki kansat.

2:6 Mutta ne kaikki virittävät hänestä pilkkalaulun, ivarunon, arvoituslaulun; he sanovat: "Voi sitä, joka hankkii paljon omaisuutta, mikä ei ole hänen - ja kuinkahan pitkäksi aikaa? - ja kasaa päällensä pantteja!

2:7 Eivätkö nouse äkisti sinun vaivaajasi, eivätkö heräjä sinun ravistajasi? Ja sinä joudut niiden ryöstettäväksi.

2:8 Sillä niinkuin sinä olet riistänyt monia kansakuntia, niin riistävät sinua kaikki jäljellejääneet kansat ihmisveren tähden ja väkivallan tähden,

nähdäkseni, mitä minulle sanotaan, ja mitä minulle sanotaan, ja mitä minä sitä vastaan, joka minua nuhtelee.

2:2 Mutta \Herra\ vastasi minua ja sanoi: kirjoita se näky, ja piirrä tauluun, että ohitsekäypä sen lukis.

2:3 Sillä se ennustus pitää ajallansa täytettämän, ja pitää sittekin ilmaantumana ja ei vilpistelemän. Jos se viipyy, niin odota häntä; hän tulee totisesti, ja ei viivyttele.

2:4 Mutta joka sitä vastaan on, ei hänen sielunsa pidä menestymän; sillä vanhurskas on elävä uskostansa.

2:5 Mutta viina tekee ylpiän miehen petolliseksi, ettei hän taida pysyä siassansa; joka sielunsa levittää niinkuin helvetti, ja on niinkuin kuolema, joka tyytymätön on; hän tempaa puoleensa kaikki pakanat, ja kokoo tykönsä kaikki kansat.

2:6 Mitä maks, nämät kaikki pitää hänestä sananlaskun tekemän, ja puheen ja tapauksen, ja sanoman: voi sitä, joka kokoo tavaransa muiden hyvydestä! kuinka kauvan se kestää? ja sälyttää paljon lokaa päällensä.

2:7 Oo kuinka äkisti ne pitää tuleman, jotka sinua purevat, ja ne heräävät, jotka sinun syöksevät pois? ja sinun täytyy tulla heille saaliiksi.

2:8 Että sinä olet monet pakanat ryövännyt, niin pitää kaikki jääneet kansoista taas sinua ryövämän, ihmisten veren tähden, ja maan ja kaupungin ja kaikkein sen

xeni mitä minulle sanotan/ ja mitä minä sitä vastaan/ joca minua nuhtele.

2:2 Mutta HERra wasta minua/ ja sano: kirjoita se näky/ ja piirrä tauluun/ että ohidzekäypä sen lukis.

2:3 Nimittäin/ se ennustus pitää ajallans täytettämän/ ja pitää sijttekin ilmanduman ja ei wilpistelemän.

2:4 Mutta jos se wijpy/ niijn odota händä/ hän tule totisest/ ja ei wijwyttele.

Mutta joca sitä wastaan on/ ei pidä hänen sieluns menestymän: sillä wanhurskas on elävä uscostans.

2:5 MUtta wijna pettä ylpiän miehen ettei hän taida pysyä/ joca sielunsa lewittä niijn cuin helwetti/ ja on niijn cuin cuolema/ joca tytymätön on. Hän temma puoleens cacki pacanat/ ja coco tygöns caicki Canssat.

2:6 Mitämax/ nämät caicki pitää hänestä sananlascun tekemän/ ja puhen ja tapauxen/ ja sanoman. Woi händä/ joca corgotta tawarans muiden hywydest/ cuinga cauwan se kestä? ja sälyttä paljo loca päällens.

2:7 O cuinga äkist ne pitää tuleman/ jotca sinua purewat/ ja ne heräwät/ jotca sinun syöxewät pois/ ja sinun täyty tulla hänen osaxens.

2:8 Että sinä olet monet pakanat ryövännyt/ niijn pitää caicki jäänet Canssoista taas sinua ryövämän ihmisten veren tähden/ ja maan ja Cau-

joka on tehty maalle, kaupungille ja kaikille sen asukkaille.

2:9 Voi sitä, joka kiskoo väärää voittoa huoneensa hyväksi laittaakseen pesänsä korkealle, pelastuakseen kovan onnen kourista!

2:10 Sinä olet neuvoillasi tuottanut häpeätä huoneellesi, tuhoamalla paljon kansoja, ja olet oman henkesi rikkinut.

2:11 Sillä kivi seinästä on huutava ja orsi katosta on vastaava.

2:12 Voi sitä, joka rakentaa kaupungin verivelkojen varaan ja perustaa linnan vääryden varaan!

2:13 Katso, eikö tule se Herralta Sebaotilta, että kansat näkevät vaivaa tulen hyväksi ja kansakunnat väsyttävät itseänsä tyhjän hyväksi?

2:14 Sillä maa on oleva täynnä Herran kunnian tuntemusta, niinkuin vedet peittävät meren.

2:15 Voi sitä, joka juottaa lähimmäistänsä, joka sekoittaa juoman sinun vihallasi ja juovuttaa hänet nähdäkseen hänen alastomuutensa!

2:16 Sinä ravitset itsesi häpeällä, et kunnialla: niinpä juo sinäkin ja paljasta ympärileikkaamattomuutesi. Sinun kohdallesi on kiertyvä Herran oikean käden malja ja hävitys kunnian sijaan.

2:17 Sillä sinut on peittävä Libanonille tekemäsi väkivalta

asuvaisten tähden, jotka ryöstetyt ovat.

2:9 Voi sitä, joka ahne on oman huoneensa pahuudeksi, että hän panis pesänsä korkeuteen, ja pelastais itsensä onnettomuudesta.

2:10 Mutta sinun neuvos pitää sinun huonees häpiäksi joutuman; sillä sinä olet ylen paljon kansoja lyönyt, ja ylpiästi syntiä tehnyt.

2:11 Sillä kivetkin seinässä pitää huutaman, ja malat harjalta pitää heitä vastamaan.

2:12 Voi sitä, joka kaupungin verellä rakentaa, ja valmistaa kaupunkia väärydellä.

2:13 Katso, eikö nämät \Herralta\ Zebaotilta tapahdu? Mitä kansat ovat sinulle tehneet, se poltetaan tules, ja jonka tähden ihmiset ovat väsyttetyt, se täytyy hukutetaan.

2:14 Sillä maan pitää oleman täynnä \Herran\ kunnian tuntoa, niinkuin vedet, jotka meren peittävät.

2:15 Voi sinua, joka lähimmäiselles panet sisälle, sekoitat siihen julmuutes ja juovutat häntä, että hänen häpiänsä näkisit.

2:16 Sinun pitää häpiällä ravittaman kunnian edestä: niin juo sinä myös nyt, että häpys paljastaisit; sillä \Herran\ oikian käden malja pitää sinun tykö poikkeaman, ja sinun täytyy häpiälisesti oksentaa sinun kunniaas vastaan.

2:17 Sillä se väkivalta, joka Libanonissa tehty on, pitää

puungin ja caickein sen asuvaisten vääryden tähden.

2:9 Woi händä/ joca ahne on oman huonens pahudexi/ että hän panis pesäns korkeuteen ja wäldäis onnettomuden.

2:10 Mutta sinun neuwos pitää sinun huones häpiäxi joutuman: sillä sinä olet ylön paljon Canssoja lyönyt/ ja ylpiästi syndiä tehnyt.

2:11 Sillä kiwetkin pitää muureis huutaman/ ja malat harjalda pitää heitä wastaman.

2:12 Woi händä/ joca Caupungin werellä rakenda/ ja walmista Caupungita wäärydellä.

2:13 Eikö nämät HERralda Zebaotilda tapahdu: Mitä Canssat owat sinulle tehnet/ se poldetan tules/ ja jongatähden ihmiset owat wäsyttetyt/ se täyty hucutetta.

2:14 Sillä maan pitää oleman täynäns HERran tundemisest/ niijncuin wedet jotca meren peittäwät.

2:15 Woi sinua/ joca lähimmäiselles panet sisälle/ secoitat sijhen sappes ja juotat händä/ että hänen häpiäns näkisit.

2:16 Sinua pitää häpiällä ravittaman cunnian edest. Nijn juo sinä myös nyt että maasa macaisit: sillä HERran oikian käden calcki pitää sinua ymbärins sattuman/ ja sinun täyty häpiälisest oxenda sinun cunnias tähden:

2:17 Sillä Libanonin wääritys pitää langeman sinun päälles/

ja eläimiä kohdannut hävitys, joka on ne säikyttänyt, ihmisen tähden ja väkivallan tähden, joka on tehty maalle, kaupungille ja kaikille sen asukkaille.

2:18 Mitä hyötyä on veistetyistä kuvasta, että sen valmistaja veistää sen, ja valehusta kuvasta ja valheen opettajasta, että sen valmistaja siihen luottaa ja tekee mykkiä epäjumalia?

2:19 Voi sitä, joka sanoo puulle: 'Heräjä!' ja mykälle kivelle: 'Nouse!' Sekö voisi opettaa? Katso, se on silattu kullalla ja hopealla, ja henkeä siinä ei ole, ei ensinkään.

2:20 Mutta Herra on pyhässä temppelissänsä, hänen edesään vaietkoon kaikki maa."

Habakuk 3 LUKU

3:1 Profeetta Habakukin rukous; virren tapaan.

3:2 Herra, minä olen kuullut sinulta sanoman, ja olen peljästynt. Herra, herätä eloon tekosi jo kesken vuotten, tee se jo kesken vuotten tietäväksi. Muista vihassasi laupeutta.

3:3 Jumala tulee Teemanista, Pyhä Paaranin vuorelta. Sela. Hänen valtasuuruutensa peittää taivaat, hänen ylistystänensä on maa täynnä.

3:4 Hänen hohteensa on kuin aurinko, hänestä käyvät säteet joka taholle; se on hänen voimansa verho.

lankeeman sinun päälles, ja haaskatut eläimet pitää sinua peljättämän, ihmisten veren tähden, ja maan ja kaupungin ja kaikkein sen asuvaisten tähden, jotka ryöstetyt ovat.

2:18 Mitä siis kuva auttaa taitaa, jonka puuseppä tehnyt on? eli valettu kuva ja valheen saarnaaja? Miksi se, joka niitä tekee, luottaa siihen, että hän mykkiä epäjumalia tehdä taitaa?

2:19 Voi sitä, joka sanoo kannolle: heräjä! ja mykälle kivelle: nouse! Senkö pitäis opettaman? Katso, se on kullalla ja hopiolla silattu, ja ei ole siinä ensinkään henkeä.

2:20 Mutta \Herra\ on pyhässä templissänsä; vaietkoon kaikki maailma hänen kasvoinensa edessä.

3 LUKU

3:1 Tämä on propheta Habakukin rukous viattomain edestä.

3:2 \Herra\, minä kuulin sinun sanomas, ja hämmästyin. \Herra\, virvoita sinun käsialas vuosikautten keskellä, ja tee se tietäväksi vuosikautten keskellä; vihasa muista laupiutta.

3:3 Jumala tuli etelästä ja pyhä Paaranin vuorelta, Sela! hänen kunniansa peitti taivaat, ja hänen kiitöksensä täytti maan.

3:4 Hänen paisteensa oli niinkuin valkeus, säteet kävivät hänen käsistänensä; siellä oli hänen väkevyytensä salattu.

ja haaskatut eläimet pitää sinua peljättämän ihmisten veren tähden/ ja maan ja Caupungin ja caickein sen asuvaisten wääryden tähden.

2:18 Mitä siis Cuwa auttaa taita/ jonga puuseppä tehnyt on/ ja walettu cuwa/ johon hänen seppäns luotti/ että hän mykät epäjumalat teki?

2:19 Woi händä/ joca sano cannolle: heräjä: ja mykälle kiwelle: nouse. Cuinga se opetta? Cadzo/ sen cullalla ja hopiolla silattu/ ja ei ole heisä henge.

2:20 Mutta HERra on hänen pyhäsä Templisän/ waiketcon caicki mailma hänen edesän.

III. Lucu

3:1 TÄmä on Prophetan Habacuchin rucous/ wiattomain edestä.

3:2 HERra/ minä olen sinun sanomas cuullut/ nijn että minä hämmästyin. HERra/ sinä wirgotat sinun käsialas vuosicautten keskellä/ ja teet sen tietäväxi vuosicautten keskellä/ tuscas ajattelet laupiutta.

3:3 Jumala tuli eteläst/ ja pyhä Paaranin vuorelda/ Sela. Hänen kijtostans olit taiwat täynäns/ ja hänen cunniatans oli maa täynäns.

3:4 Hänen paistens oli nijncuin walkeus/ kirckaus käwi hänen käsistän: siellä oli hänen wäkewydens salattu.

3:5 Hänen edellensä käy rutto ja polttotauti tulee hänen jäljessensä.

3:6 Hän seisahtuu ja mittaa maan, hän katsahtaa ja saa kansat vapisemaan. Ikivuoret särkyvät, ikuiset kukkulat vapuvat, hänen polkunsä ovat iankaikkiset.

3:7 Vaivan alaisina minä näen Kuusanin majat, Midianin maan telttavaatteet vapisevat.

3:8 Virtoihinko Herra on vihastunut? Kohtaako sinun vihasi virtoja, merta sinun kiivastuksesi, koska ajat hevosillasi, pelastuksesi vaunuilla?

3:9 Paljas, paljastettu on sinun jousesi: valat, vitsat, sana. Sela. Virroilla sinä halkaiset maan.

3:10 Vuoret näkevät sinut ja järkkyvät, rankkasade purkaa vettä, syvyys antaa äänensä, kohottaa kätensä korkealle.

3:11 Aurinko ja kuu astuvat majaan sinun kiitävien nuoltesi valossa, sinun keihäsi salaman hohteessa.

3:12 Kiivastuksessa sinä astut maata, puit kansoja vihassa.

3:13 Sinä olet lähtenyt auttamaan kansaasi, auttamaan voideltuasi. Sinä murskaat pään jumalattoman huoneesta, paljastat perustukset kaulan tasalle. Sela.

3:14 Sinä lävistät heidän omilla keihäillään pään heidän johtajitansa, jotka hyökkäävät hajottamaan minua - se on heidän ilonsa - aivan

3:5 Hänen edellensä kävi rutto, ja vitsaus hänen jalkainsa edessä.

3:6 Hän seiso ja mittasi maan, hän katseli ja hajoitti pakanat, niin että ijankaikkiset vuoret musertuivat, ja ijäiset kukkulat notkistuivat; kuin hän maailmassa vaelsi.

3:7 Minä näin Ethiopian majat surkiana, ja Midianilaisten teltat vapisevan.

3:8 Etkös, \Herra\, ollut vihainen virrassa, ja sinun hirmuisuutes vesissä ja närkästykses meressä? kuin ajoit hevosillas, ja sinun ratas saivat voiton.

3:9 Sinä veit sinun joutsedes, niinkuin sinä olet sukukunnille vannonut ja sanonut, Sela! ja jaoit virrat maassa.

3:10 Vuoret näkivät sinun, ja vapisivat, virta meni pois, syvyys antoi itsestensä äänen, ja nosti sivunsa korkeuteen.

3:11 Aurinko ja kuu seisovat siällansa; sinun nuoles menivät kirkkaudella, ja sinun sauvas pitkäisen leimauksella.

3:12 Sinä tallasit maan vihassas, ja survoit rikki pakanat hirmuisuudessa.

3:13 Sinä läksit kansaas auttamaan, auttamaan voideltus kanssa; sinä särjit jumalattomain huoneessa, ja paljastit perustukset, kaulaan asti, Sela!

3:14 Jospa sinä vielä kiroisit pään valtikkaa kylinensä! jotka tulevat niinkuin tuulispää minua hajoittamaan, ja iloitsevat niinkuin he olisivat köyhän syöneet salaisesti.

3:5 Hänen edellensä kävi rutto/ ja widzaus meni/ cuhunga hän sijtte meni.

3:6 Hän seiso ja mittais maata/ hän cadzeli ja hajotti pacanat/ nijn että mailman vuoret muserruit/ ja caicki cuckulat mailmas notkistuit/ cosca hän mailmas waelsi.

3:7 Minä näin Ethiopian majat murhellisna/ ja Midianiterein tellat wapisewan.

3:8 Etkös HERra ollut vihainen wirrasa? ja sinun hirmuisudes wesisä/ ja närkästyxes meresä? Cosca sinä ajoit orehillas/ ja sinun ratas sait woiton.

3:9 Sinä weit sinun joudzes edes/ nijncuins olet sucucunnille wannonut/ Sela/ ja jaoit wirrat maasa.

3:10 Wuoret näit sinun ja tulit murhellisexi/ wirta meni pois/ sywyys annoi idzestäns änen ja nosti käsiäns corkeuteen.

3:11 Auringo ja Cuu seisoi alallans/ sinun nuoles menit kirkkaudella/ ja sinun sauwas pitkäisen leimauksella.

3:12 Sinä tallasit maan vihasas/ ja survoit ricki pacanat hirmuisudesas.

3:13 Sinä läxit Canssas auttaman/ auttaman woideltuas. Sinä särjit pään jumalattomain huonesä/ ja rijsuit perutuxet alasti haman caulan asti Sela.

3:14 JOsca sinä wielä kiroisit pään waldicata kylinens/ jotca tulewat nijncuin tuulispää minua hajottaman/ ja iloidzewat nijncuin he olisit köy-

kuin pääsisivät syömään kurjaa salassa.

3:15 Sinä ajat hevosillasi merta, paljojen vetten kuohua.

3:16 Minä kuulin tämän, ja minun ruumiini vapisee, minun huuleni värisevät huudosta, mätä menee minun luihini, minä seison paikallani ja tutisen, kun minun täytyy hiljaa odottaa ahdistuksen päivää, jolloin kansan kimppuun käyhyökkääjä.

3:17 Sillä ei viikunapuu kukoista, eikä viiniköynnöksissä ole rypäleitä; öljypuun sato pettää, eivätkä pellot tuota syötävää. Lampaat ovat kadonneet tarhasta, eikä ole karjaa vajoissa.

3:18 Mutta minä riemuitsen Herrassa, iloitsen autuuteni Jumalassa.

3:19 Herra, Herra on minun voimani. Hän tekee minun jalkani nopsiksi niinkuin peurat ja antaa minun käydä kukkuloillani. Veisuunjohtajalle; minun kielisoittimillani.

SEFANJA

1 LUKU

1:1 Herran sana, joka tuli Sefanjalle, Kuusin pojalle, joka oli Gedaljan poika, joka Amarjan poika, joka Hiskian poika, Juudan kuninkaan Joosian, Aamonin pojan, päivinä.

1:2 Totisesti minä otan kaiken pois maan pinnalta, sa-

3:15 Sinä ajoit hevosillas meressä suurten vetten loassa.

3:16 Että minä sen kuulen, niin minun sydämeni murehtii, minun huuleni värisevät huudosta; märkä on mennyt minun luihini, minä olen murheellinen minussani; jospa minä saisin levätä waiwani ajalla, kuin me menemme sen kansan tykö, joka sotii meitä vastaan.

3:17 Sillä ei fikunapuun pidä vihoittaman eikä viinapuuksa pidä hedelmää oleman: öljypuiden työ vilpistelee, ja ei pellot anna elatusta; ja lampaat pitää pihatosta karkeitettaman, eikä karjaa pidä navetassa oleman.

3:18 Mutta minä iloitsen \Herrassa\, ja riemuitsen Jumalassa minun lunastajassani.

3:19 \Herra\, Herra on minun voimani, joka asettaa minun jalkani niinkuin peuran jalat, ja vie minun korkialle, niin että minä soitan kanteleitani.

ZEPHANJA

1 LUKU

1:1 Tämä on \Herran\ sana, joka tapahtui Zephanjalle Kusin pojalle, Gedalian pojalle, Amarian pojalle, Hiskian pojalle, Josian Aamonin pojan, Juudan kuninkaan ajalla.

1:2 Minä tahdon kaikki maalta ottaa peräti pois, sa-

hän syönet salaisest.

3:15 Sinun orhis käywät meresä/ suurten wetten logas.

3:16 Että minä sencaltaistuulen/ nijn minun wadzan murehti/ minun huulen wärisewät huudosta/ märkä lijcku minun luisani/ minä olen murehisani. Josca minä saisin lewätä waiwani ajalla/ cosca me menemmä sen Canssan tygö/ joca soti meitä wastan.

3:17 Sillä ei ficunapuun pidä wihottaman/ eikä wijnapuuksa pidä hedelmätä oleman. Öljypuiden työ wilpistelee/ ja ei pellot anna elatusta. Jo lampaat pitä pihatosta carcotettaman/ eikä carja pidä nawetas oleman.

3:18 MUtta minä iloidzen HERrasa/ ja riemuidzen Jumalasa minun lunastajassani.

3:19 Sillä HERra Jumala on minun woiman/ joca asetta minun jalcani nijncuin peuran jalat. Ja wie minun corkiallen/ nijn että minä soitan minun candelettani.

Propheta ZephanJa

I. Lucu

1:1 TÄmä on HERran sana/ joca tapahdui ZephanJalle Chusin pojalle Gedalian pojalle/ Amarian pojalle/ Jehiskian pojalle/ Josian Aamonin pojan/ Judan Cuningan ajalla.

1:2 Mlnä tahdon caicki maalda otta pois/ sano HERRA.

noo Herra.

1:3 Minä otan pois ihmiset ja eläimet, otan pois taivaan linnut ja meren kalat, viette-lykset ja jumalattomat. Minä hävitän ihmiset maan pinnalta, sanoo Herra.

1:4 Minä ojennan käteni Juudaa vastaan ja kaikkia Jerusalemin asukkaita vastaan, ja minä hävitän tästä paikasta Baalin jätteet, epäjumalain pappien nimet ynnä myös Herran papit,

1:5 ne, jotka katoilla kumartaen rukoilevat taivaan joukkoa, sekä ne, jotka kumarteen rukoilevat Herraa ja vannovat hänen kauttansa, mutta myös vannovat Melekinsä kautta,

1:6 ynnä ne, jotka ovat luopuneet seuraamasta Herraa, eivät etsi Herraa eivätkä häntä kysy.

1:7 Vaiti Herran, Herran edessä! Sillä Herran päivä on lähellä; sillä Herra on laittanut teurasuhrin, on vihkinnyt kutsuttunsa.

1:8 Ja Herran teurasuhrin päivänä minä rankaisen päämiehiä ja kuninkaan poikia ja kaikkia muukalaispukuun puettuja.

1:9 Ja minä rankaisen sinä päivänä kaikkia kynnyksen yli hyppääjiä, jotka täyttävät herransa huoneen väkivallalla ja petoksella.

1:10 Sinä päivänä, sanoo Herra, kuuluu huuto Kalaportilta ja valitus toisesta kaupunginosasta ja suuri hävitys kukkuloilta.

noo \Herra\.

1:3 Minä tahdon ottaa pois ihmiset ja karjan, linnut tai-vaan alta ja kalat merestä otan minä pois, niin myös pahennuksen ja jumalattoman, ja minä tahdon ihmiset maan päältä hävittää, sanoo \Herra\.

1:4 Minä ojennan minun käteni Juudan päälle ja kaikkein niiden päälle, jotka Jerusalemissa asuvat, ja hävitän Baalin jääneet, ja munkkien ja pappien nimen tästä paikasta;

1:5 Ja ne, jotka kattoin päällä taivaan sotaväkeä kumartavat, ja jotka kumartavat ja vannovat \Herran\ kautta, ja vannovat myös Molokinsa kautta;

1:6 Ja ne, jotka \Herrasta\ luopuvat, ja jotka ei \Herraa\ ensinkään etsi, eikä häntä tottele.

1:7 Vaijetkaat Herran, \Herran\ edessä; sillä \Herran\ päivä on läsnä, ja \Herra\ on teurasuhrin valmistanut, ja vieraansa siihen kutsunut.

1:8 Ja \Herran\ teurasuhrin päivänä on tapahtuva, että minä etsin päämiehiä ja kuninkaan lapsia, ja kaikkia, jotka outoja vaatteita kantavat.

1:9 Minä etsin myös niitä sillä ajalla, jotka hyppäävät kynnyksen ylitse, jotka herrainsa huoneet varkaudella ja petoksella täyttävät.

1:10 Sillä ajalla, sanoo \Herra\, pitää huudon ääni kuuluman kalaportissa, ja ulvominen toisella puolella, ja suuri surkeus kukkuloilla.

1:3 Minä tahdon ihmiset ja carjan/ linnut taiwan alda/ ja calat merest otta pois/ pahannuxen ja jumalattoman/ ja/ minä tahdon ihmiset maasta hävittää sano/ HERRA.

1:4 Minä ojennan minun käteni Judan päälle/ ja caickein nijden päälle/ jotca Jerusalemis asuwat. Nijn myös minä häwitän Baalimin tähtet/ ja Camarimin ja Pappain nimet tästä paicasta.

1:5 Ja ne jotca cattoin päällä taiwan sotawäke cumartawat/ ja wannowat cuitengin HERran cautta/ ja myös Malchomin cautta.

1:6 Ja ne jotca HERrasta luopuwat/ ja jotca ei HERra ensingän edzi/ eikä händä tottele.

1:7 Waiketcat HERran Jumalan edes: sillä HERran päiwä on läsnä/ ja HERra on teurasuhrin walmistanut/ ja wierans siihen cudzunut.

1:8 Ja HERran teurasuhrin päiwänä edzin minä Päämiehiä ja Cuningan lapsia/ ja caickia jotca outoja waatteita candawat.

1:9 Minä edzin myös nijtä sillä ajalla/ jotca hyppäwät kynnyxen ylidze/ jotca heidän herrans huonet warcaudella ja petoxella täyttäwät.

1:10 Sillä ajalla/ sano HERra/ pitä ilmeinen parcu cuuluman calaportisa/ ja ulwominen toisesa portisa/ ja suuri surkeus cuckuloilla.

1:11 Valittakaa, te Huhmaren asukkaat, sillä tuhottu on kaikki kauppaakäypä väki, hävitetty kaikki hopean punnitsijat.

1:12 Siihen aikaan minä tutkin lampuilla Jerusalemin ja rankaisen ne miehet, jotka rauhassa makaavat pohjasakansa päällä ja sanovat sydämessään: "Ei Herra tee hyvää eikä pahaa."

1:13 Heidän rikkautensa joutuu ryöstettäväksi, ja heidän talonsa jäävät autioiksi. He ovat rakentaneet taloja, mutta eivät saa niissä asua; ovat istuttaneet viinitarhoja, mutta eivät saa niistä viiniä juoda.

1:14 Lähellä on Herran suuri päivä, se on lähellä ja tulee sangen kiiruusti. Kuule, Herran päivä! Silloin sankarit haikeasti huutavat.

1:15 Vihan päivä on se päivä, tuskan ja ahdistuksen päivä, häviön ja hävityksen päivä, pimeyden ja synkeyden päivä, pilven ja sankan sumun päivä,

1:16 pasunan ja sotahuudon päivä varustettuja kaupungeja ja korkeita muurinkulmia vastaan.

1:17 Minä saatan ihmiset ahdistukseen, niin että he kulkevat kuin sokeat, sillä he ovat tehneet syntiä Herraa vastaan. Ja heidän verensä vuodatetaan niinkuin tomu, ja heidän elinnesteensä niinkuin saasta.

1:18 Eivätkä voi pelastaa heitä heidän hopeansa ja kul-

1:11 Ulvokaat te, jotka myllyssä asutte; sillä kaikki kaupitsia-kansa on hävitetty, ja kaikki, jotka rahaa kokooivat, ovat kadotetut.

1:12 Sillä ajalla tahdon minä Jerusalemin kynttilällä etsiä, ja etsiskellä niitä miehiä, jotka rahkansa päällä makavat, ja sanovat sydämessään: ei \Herra\ tee hyvästi eikä pahasti.

1:13 Ja heidän tavaransa pitää raatelukseksi tuleman ja huoneensa autioksi; he rakentavat huonetta, ja ei saa niissä asua, ja istuttavat viinapuita, mutta ei he saa niistä viinaa juoda.

1:14 Sillä \Herran\ suuri päivä on läsnä, se on läsnä sangen kiiruusti; kuin \Herran\ päivän parku on tuleva, niin väkevään pitää silloin haikiasti huutaman.

1:15 Sillä se päivä on kauheuden päivä, vaivan ja ahdistuksen päivä, tuulen ja tuulispään päivä, pimeyden ja synkeyden päivä, pilven ja sumun päivä,

1:16 Basunan ja vaskitorven päivä, vahvoja kaupungeita ja korkeita linnoja vastaan.

1:17 Minä tahdon ihmisille ahdistuksen tehdä, ja heidän pitää käymän niinkuin soki-at, että he ovat \Herraa\ vastaan syntiä tehneet; heidän verensä pitää vuodatettaman, niinkuin tomu, ja heidän lihansa niinkuin loka.

1:18 Ei heidän hopiansa eikä kultansa pidä heitä sinä \Herran\ vihan päivänä

1:11 Ulwocat te jotca myllyasutte: sillä caicki caupidziain Canssa on hävitetty/ ja caicki jotca raha cocowat/ owat cadotetut.

1:12 Sillä ajalla tahdon minä Jerusalemin kyntilällä tutkia/ ja tahdon edzi niitä miehiä/ jotca rahgasans macawat/ ja sanowat sydämisäns: ei HERra tee hywästi eikä pahasti.

1:13 Ja heidän tawarans pitää raateluxexi tuleman/ ja huonens autioxi: he rakendawat huoneita/ ja ei saa nijsä asua. He istuttawat wijnapuita/ mutta ei he saa nijsä juoda.

1:14 Sillä HERran suuri päiwä on läsnä/ hän on läsnä sangen kijrusti. Cosca HERran päiwän parcu on tulewa/ nijn wäkewitten pitä silloin carwas-ti parcuman.

1:15 Sillä se päiwä on cauhiuden päiwä/ waiwan ja ahdistuxen päiwä/ tuulen ja tuulispään päiwä/ pimeyden ja syngeyden päiwä/ pilwen ja sumun päiwä.

1:16 Basunain ja trometein päiwä/ wahwoja Caupungeita ja corkeita linnoja wastan.

1:17 Minä tahdon Canssalle ahdistuxen tehdä/ että he käywät ymbärins nijncuin soki-at/ että he owat HERra wastan syndiä tehnet. Heidän werens pitä wuodatettaman/ nijncuin se olis tomu: ja heidän ruumins/ nijncuin se olis loca.

1:18 Ei heidän hopians eikä culdans pidä heitä sinä HER-

tansa Herran vihan päivänä: hänen kiivautensa tulessa kuluu koko maa. Sillä lopun, äkkilopun, hän tekee kaikista maan asukkaista.

voiman auttaa, vaan koko maa pitää hänen kiivautensa tulelta kulutettaman; sillä hän tekee nopiasti lopun kaikkein kanssa, jotka maassa asuvat.

ran vihan päivänä woiman autta: waan coco maa pitää hänen kijwaudens tulelda syötämän: sillä hän teke nopiast lopun caickein cansa jotca maasa asuwat.

Sefanja 2 LUKU

2:1 Menkää itseenne, kootkaa ajatuksenne, te häpeämätön kansa,

2:2 Ennenkuin neuvopäätös on synnyttänyt - päivä kiittää pois kuin akanat - ennenkuin teidän päällemme tulee Herran vihan hehku, ennenkuin teidän päällemme tulee Herran vihan päivä.

2:3 Etsikää Herraa, kaikki maan nöyrät, te, jotka pidätte hänen oikeutensa. Etsikää vanhurskautta, etsikää nöyryyttä; ehkä te saatte suojan Herran vihan päivänä.

2:4 Sillä Gassa on oleva hyljätty ja Askelon autio, Asdod ajetaan pois keskipäivällä, ja Ekron hävitetään.

2:5 Voi meren rannikon asukkaita, kreettien kansaa! Herran sana on teitä vastaan, Kanaan, filistealaisten maa; ja minä hävitän sinut asujattomaksi.

2:6 Ja meren rannikko on oleva laitumina, joilla on paimenten vesikuoppia ja lammasrastoja.

2:7 Ja rannikko joutuu Juudan heimon jäännökselle. Siellä he laiduntavat; Askalonin huoneisiin he asettuvat

2 LUKU

2:1 Kootkaat teitänne ja tulkaat tänne, te vihattava kansa,

2:2 Ennenkuin tuomio tulee: että te siwalletaan päivällä pois niinkuin akanat, ennenkuin \Herran\ hirmuinen vihan tulee teidän päällemme, ennenkuin \Herran\ vihan päivä tulee teidän päällemme.

2:3 Etsikää \Herraa\, kaikkia siviät maassa, te jotka hänen oikeutensa pidätte; etsikää vanhurskautta, etsikää nöyryyttä, että te \Herran\ vihan päivänä varjelluksi tulisitte.

2:4 Sillä Gatsa pitää hyljättämän, ja Askalon autioksi tehtämän; Asdod pitää puolipäivästä ajettaman pois, ja Ekron hävitettämän.

2:5 Voi niitä, jotka meren puolessa asuvat ja ovat vahvat sotamiehet! \Herran\ sana on tulewa teidän päällemme, te Kanaanealaiset Filistealaisten maakunnassa; minä tahdon sinun hukuttaa, ettei kenenkään pidä sinussa asuman.

2:6 Se maa merta liki pitää paimenten majoiksi ja lammaspihatoiksi ja laitumiksi tuleman.

2:7 Ja se maa pitää Juudan huoneen jääneitten oma oleman, joissa heidän pitää kaitseman, ja Askalonin huoneissa ehtona makaa-

II. Lucu

2:1 COotcat teitän ja tulcat tänne/ te wihattawa Canssa/ ennencuin duomio tule:

2:2 Että te siwalletan päivällä pois nijncuin acanat/ ennenkuin HERran hirmuinen wiha tule teidän päällemme/ ennenkuin HERran vihan päivä tule teidän päällemme.

2:3 Edzikät HERra caicki radolliset maasa/ te jotca hänen oikeuttans pidätte/ edzikät wanhurscautta/ edzikät nöyryttä/ että te HERran wihan päivänä warjeluxi tulisitte.

2:4 Sillä Gaza pitää hyljättämän/ ja Ascalon autiaksi tehtämän. Asdod pitää myös puolipäivästä ajettaman pois/ ja Accaron häwitettämän.

2:5 Woi niittä jotca meren puoles asuwat/ sotiwaiset/ HERran sana on tulewa teidän päällemme. Sinä Canaan Philisterin maacunnas/ minä tahdon sinun hucutta/ ettei kenengän pidä sinus asuman.

2:6 MEn puoles pitää aiwa paimenden majoja ja lammaspihatoita oleman.

2:7 Ja sen pitää jääneille Juudan huonesta osaxi tuleman/ joisa heidän pitää caidzeman. Ehtona pitää heidän Ascalonin

makaamaan illoin. Sillä Herra, heidän Jumalansa, on pitävä heistä huolen ja kääntävä heidän kohtalonsa.

2:8 Minä olen kuullut Moabin häväistykset ja ammonilaisten pilkat, joilla he ovat häväisseet minun kansaani ja ylvästelleet sen aluetta vastaan.

2:9 Sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, on Mooab tuleva Sodomankaltaiseksi ja ammonilaiset Gomorran kaltaisiksi, nokkospehkojen maaksi, suolakuopaksi, autioksi iankaikkisesti. Jääneet minun kansastani ryöstävät heitä, ja minun kansakuntani jäännökset ottavat heidät perintöosaksensa.

2:10 Tämä tulee heille heidän ylpeydestään, siitä, että ovat herjanneet, ovat ylvästelleet Herran Sebaotin kansaa vastaan.

2:11 Peljättävä on Herra heille oleva, sillä hän tekee voimattomiksi kaikki maan jumalat; ja kaikki pakanain saaret, kukin paikastansa, tulevat häntä kumartaen rukoilemaan.

2:12 Myöskin teidät, etiopialaiset, on minun miekkani kaatava - heidätkin!

2:13 Ja hän on ojentava kätensä pohjoista kohden ja on hukuttava Assurin, tekevä Niniiven autioksi, kuivaksi kuin erämaa.

2:14 Sen keskellä makaa laumoja, kaikkia villieläimiä joukoittain. Pelikaani ja tuonenkurki yöpyvät sen patsaanpäissä. Kuule, kuinka ne

man; sillä \Herra\, heidän Jumalansa on heitä etsinyt, ja heidän vankiutensa palauttanut.

2:8 Minä olen Moabin pilkan ja Ammonin lasten häväistytksen kuullut, kuin he minun kansaani häväisivät, ja kerskanneet heidän rajoistansa.

2:9 Niin totta kuin minä elän, sanoo \Herra\ Zebaot, Israelin Jumala, Moab pitää tuleman niinkuin Sodoma, ja Ammonin lapset niinkuin Gomorra, ja niinkuin nokulaspensa ja suolakuopan, ja iankaikkisesti hävitettynä oleman; jääneet minun kansastani pitää heitä ryöstämän, ja jääneet minun kansastani pitää heitä perimän.

2:10 Sen pitää heille tapahtuman heidän ylpeytensä tähden, että he ovat \Herran\ Zebaotin kansaa pilkanneet, ja siitä kerskanneet.

2:11 \Herra\ on hirmuinen heitä vastaan oleva, sillä hän on kaikki jumalat maan päältä kadottava; ja kaikki pakanain luodot pitää häntä kumartaman, kukin paikastansa.

2:12 Etiopialaiset pitää myös minun miekkallani tapettaman.

2:13 Ja hänen pitää kätensä pohjaan päin ojentaman ja Assurin kadottaman; Niniiven on hän tekevä autioksi ja karkiaksi niinkuin korven.

2:14 Ja laumat pitää keskellä sitä makaaman, niiden pakanain kaikkinaiset eläimet; niin myös ruovonpärissä ja tarhapöllöt pitää heidän torneissansa asuman, ja

huoneisa heidäns sioittaman/ cosca HERra heidän Jumalansa on heitä edzinyt/ ja heidän fangeudens palauttanut.

2:8 Minä olen Moabin pilkan/ ja Ammonin lasten häväistytksen cuullut/ cuin he minun Canssani häväisnet owat/ ja kerscannet heitäns heidän rajoistans.

2:9 Nijn totta cuin minä elän/ sano HERra Zebaoth Israelin Jumala/ Moab pitää nijncuin Sodoma/ ja Ammonin lapset nijncuin Gomorra/ ja nijncuin noculaispensa ja suolacuopan/ ja nijncuin ijancaickinen autio oleman. JÄänet minun Canssastani pitää heitä ryöstämän/ ja jäänet minun Canssastani pitää heitä perimän.

2:10 Sen pitä heille tapahtuman heidän coreudens tähden/ että he owat HERran Zebaothin Canssa pilcannet/ ja heitäns sijtä kerscannet.

2:11 HERra on hirmuinen heitä wastaan olewa: sillä hän on caicki jumalat maan päälä cadottawa: ja caicki luodot pitää händä cumartaman/ cuikin paicastans.

2:12 ETHiopialaiset pitää myös miecalla tapettaman.

2:13 Ja hänen pitää kätens pohja päin ojendaman ja Assurin cadottaman. Niniwen on hän tekewä autiaksi ja carkiaksi nijncuin corwen:

2:14 Että siihen caickinaiset eläimet pacanain secaa idzens cocowat. Cacarit ja hypiät pitää heidän tornisans asuman/ ja änen pitää laula-

laulavat akkuna-aukossa!
Kynnyksellä on tyhjiys. Setri-
laudoituksen hän on paljasta-
nut.

2:15 Tämä oli se riemuisa
kaupunki, joka asui turvallise-
na, joka sanoi sydämessään:
"Minä, eikä ketään muuta!"
Kuinka autioksi se on tullut,
villieläinten makuusijaksi! Jo-
kainen, joka käy siitä ohitse,
viheltää ja huiskuttaa kättä.

äänen pitää laulaman heidän
akkunissansa, ja hävitys
heidän kynnyksillensä; sillä
sedrilaudat pitää revittämän
pois.

2:15 Tämä on se iloinen
kaupunki, joka niin irstaana
asui, ja sanoi sydämessänsä:
minä olen, ja ei yksikään
muu. Kuinka hän on niin
autioksi tehty, että eläimet
siinä makaavat? Ja joka käy
sen ohitse, hän viheltää hän-
tä, ja paukuttaa käsiänsä.

man heidän ackunoisans/ ja
hävitys heidän kynnyksillän:
sillä Cedrilaudat pitää rewittä-
män pois.

2:15 Tämä on se iloinen
Caupungi/ joca nijn irstana
asu/ ja sanoi hänen sydä-
mesäns: minä se olen/ ja ei
kengän muu. Cuinga hän on
nijn autiaksi tehty? että eläi-
met sijnä asuwat/ ja joca
käy sen ohidze/ hän wilistä
händä/ ja paucutta käsiäns
hänen päällens.

Sefanja 3 LUKU

3:1 Voi uppiniskaista ja saas-
tutettua, voi väkivaltaista
kaupunkia!

3:2 Se ei ole totellut ääntä,
ei huolinut kurituksesta, ei
luottanut Herraan, ei lähesty-
nyt Jumalaansa.

3:3 Sen päämiehet sen kes-
kellä ovat ärjyviä leijonia. Sen
tuomarit ovat kuin sudet illal-
la, jotka eivät säästä mitään
aamuksi.

3:4 Sen profeetat ovat hui-
kentelijoita, uskottomia mie-
hiä. Sen papit saastuttavat
pyhän ja tekevät väkivaltaa
laille.

3:5 Herra on vanhurskas sen
keskellä, hän ei tee väärin.
Joka aamu hän tuo valoon
oikeutensa, ei se tulematta
jää. Mutta väärintekijä ei tun-
ne häpeätä.

3:6 Minä olen hävittänyt pa-
kanakansat, niiden muurin-
kulmat ovat autioina. Minä
olen tehnyt niiden kadut rau-

3 LUKU

3:1 Voi sitä kauhiala, rietasta
ja väkivaltaista kaupunkia!

3:2 Ei hän tahdo kuulla, eikä
antaa itsiänsä kurittaa; ei
hän tahdo uskaltaa
\Herran\ päälle, eikä pidä
itsiänsä Jumalansa tykö.

3:3 Hänen päämiehensä ovat
hänessä niinkuin kiljuvat
jalopeurat, ja hänen tuoma-
rinsa niinkuin sudet ehtool-
la, jotka ei mitään jätä huo-
meneksi.

3:4 Hänen prophetansa ovat
irstaiset ja petturit; hänen
pappinsa saastuttavat py-
hyiden, ja kääntävät lain
väkivaltaisesti.

3:5 Mutta \Herra\, joka hei-
dän seassansa on, on van-
hurskas, ja ei tee mitään
väärin; vaan antaa joka aa-
mulla oikeutensa julkisesti
opettaa, eikä lakkaa; vaan
väärintekijä ei taida hävetä.

3:6 Minä olen antanut paka-
nat hävittää ja heidän lin-
nansa autioksi tehdä, ja hei-
dän katunsa niin tyhjentää,
ettei kenkään niitä pidä

III. Lucu

3:1 WOi sitä cauhiata/ rietast
ja wäkiwallaist Caupungi.

3:2 Ei hän tahdo cuulla eikä
anda händäns curitta. Ei hän
tahdo uscalda HERran päälle/
eikä pidä händäns hänen
Jumalans tygö.

3:3 Hänen Förstins owat hä-
nes nijncuin kiljuwat Lejonit/
ja hänen Duomarins nijncuin
sudet ehtona/ jotca ei mitän
jätä huomenexi.

3:4 Hänen Prophetans owat
irstaiset ja ylöncadzojat/ hä-
nen Pappins rijwawat Pyhy-
den/ ja käändäwät Lain wä-
kiwallaisest.

3:5 Mutta HERra/ joca heidän
seasans on/ opetta oikein/
ja ei tee mitän wäärin: waan
anda joca amulla hänen oi-
keudens julkisest opetta/ eikä
lacka/ mutta se paha Canssa
ei tahdo oppia häpemän.

3:6 Sentähden tahdon minä
tämän Canssan häwittää/ ja
heidän linnans autioxi tehdä/
ja heidän catuns nijn tyhjätä/

nioiksi, kulkijattomiksi; niiden kaupungit ovat hävitetyt ihmisettömiksi, asujattomiksi.

3:7 Minä olen sanonut: Ainoastaan pelkää minua ja ota varteen kuritus, niin ei hävitetä tytär Siionin asumusta, ei mitään siitä, mitä minä olen hänelle säätänyt. Kuitenkin he varhaisesta alkaen ovat aina pahemmin tehneet.

3:8 Sentähden odottakaa minua, sanoo Herra, odottakaa sitä päivää, jona minä nousen saaliille. Sillä minun tuomioni on, että minä kokoan pakanakansat, saatan kokoon valtakunnat vuodattaakseni heidän päällensä tuimuuteni, vihani kaiken hehkun; sillä minun kiivauteni tuli kuluttaa koko maan.

3:9 Silloin minä muutan puhtaiksi kansain huulet, niin että ne kaikki rukoilevat Herran nimeä, palvelevat häntä yksimielisesti.

3:10 Tuolta puolen Etiopian virtain tuovat minun rukoilijani - tytär, minun hajoitettu joukoni - minulle ruokauhreja.

3:11 Sinä päivänä ei sinun tarvitse hävetä yhtäkään niistä teoistasi, joilla olet rikkonut minua vastaan, sillä silloin minä poistan sinun keskuudestasi sinun ylvääsi, riemuitsevaisesi, etkä sinä sitten enää ylpeile minun pyhällä vuorellani.

3:12 Mutta minä jätän jäljelle sinun keskuutesi kurjan ja

käymän. Heidän kaupunkinsa ovat hävitetyt, ettei kenenkään pidä niissä enään asuman.

3:7 Minä annoin sinulle sanoa: kuitenkin pitää sinun minua pelkäämän, ja antaman sinuas kurittaa, niin ei pidä hänen asuinsiansa hävitettämän, eikä mitään, josta minä olen häntä nuhdellut; mutta he ahkeroitsevat kaikkinaista pahuutta.

3:8 Sentähden, sanoo \Herra\, täytyy myös teidän minua odottaa, siihenasti kuin minäkin aikanani nousen saaliille; kuin minä myös tuomitsen, ja kokoon pakanat, ja valtakunnat yhteen saatan ja vihani heidän päällensä vuodatan, ja kaiken minun vihani hirmuisuuden; sillä koko maan pitää minun kiivauteni tuli syömän.

3:9 Silloin minä tahdon kansoille tosin antaa saarnata suloisilla huulilla, että heidän kaikkein pitää \Herran\ nimeä avuksensa huutaman, ja häntä yksimielisesti palveleman.

3:10 Jotka minua kumartavat, ne hajoitetut siltä puolelta Etiopian virtoja, pitää minulle lahjaksi tuotaman.

3:11 Siihen aikaan ei pidä sinun enään häpeemän kaikkia sinun tekojas, joilla minua vastaan olet syntiä tehnyt; sillä minä tahdon ylpiät pyhät silloin sinun seastas ottaa pois, niin ettes enää tohdi itsiäs korottaa minun vuoreni tähden.

3:12 Minä tahdon sinusta antaa jäädä köyhän ja halvan kansan; heidän pitää

ettei kengän sitä pidä käymän. Heidän Caupungins pitää hävitettämän/ ettei kenengän pidä nijsä sillen asuman.

3:7 Mlnä annoin sinulle sanoa: Minua pitää sinun pelkäämän/ ja andaman sinus curitta/ niijn ei olis hänen asuinsians hävitetty/ ja ei olis mitän/ josta minä olisin händä nuhdellut: mutta he ahkeroidzewat caickinaista pahuutta.

3:8 Sentähden/ sano HERra/ täyty myös teidän minua odotta/ siihenasti cuin minäkin aicanans nousen/ cosca minä myös duomidzen ja cocon pacanat/ ja waldacunnat yhten saatan/ ja wihani heidän päällens wuodatan/ ja caiken minun wihani hirmuisuden: sillä coco mailman pitää minun kijwauden tuli syömän.

3:9 Silloin minä tahdon Cansoille toisin anda saarnata suloisilla huulilla/ että heidän caickein pitää HERran nime rucoileman/ ja händä yximielisest palweleman.

3:10 Jotca minua cumartawat/ nimittäin/ hajotetut sildä puolelda Ethiopian wirta/ pitää minulle lahjaxi tuotaman.

3:11 Sijhen aican ei pidä sinun sillen häpemän caickia sinun tecojas/ joillas minua wastan olet syndiä tehnyt: sillä minä tahdon ne corjat pyhät silloin sinun seastas otta pois/ niijn ettes tohdi idzes corgotta minun wuoreni tähden.

3:12 Minä tahdon sinust anda jäädä köyhän ja halwan

vaivaisen kansan, ja he luotavat Herran nimeen.	\Herran\ nimeen turvaaman.	Canssan/ heidän pitä HERran nimeen turwaman.
3:13 Israelin jäännökset eivät tee väärin, eivät puhu valhetta, eikä heidän suussaan tavata vilpillistä kieltä. Sillä he kaitsevat kaittaviansa ja maakaavat kenenkään peloittelematta.	3:13 Jääneet Israelista ei pidä mitään pahaa tekemän, eikä valhetta puhuman, ja ei heidän suussansa pidä viestikasta kieltä löydettämän; vaan he elätetään levossa, ja ei ole ketään peljättäjää.	3:13 Jäänet Israelist ei pidä mitän paha tekemän/ eikä walhetta puhuman/ ja ei heidän suusans pidä wiecast kieldä löyttämän/ waan he elätetän lewos ilman pelgota.
3:14 Iloitse, tytär Siion, puhkea huutoon, Israel; ihastu ja ratkea riemuun kaikesta sydämestäsi, tytär Jerusalem.	3:14 Riemuitse, sinä Zionin tytär, huuda, Israel, iloitse ja riemuitse kaikesta sydämes-täs, sinä tytär Jerusalem.	3:14 Riemuidze sinä Zionin tytär/ huuda Israel/ iloidze ja riemuidze caikest sydämes-täs/ sinä tytär Jerusalem.
3:15 Herra on poistanut sinun tuomiosi, kääntänyt pois sinun vihollisesi. Israelin kuningas, Herra, on sinun keskelläsi. Ei tarvitse sinun enää onnettomuutta nähdä.	3:15 Sillä \Herra\ on sinun rangaistukses ottanut pois, ja sinun vihollises kääntänyt pois; \Herra\ Israelin kuningas on sinun tykönäs, ettes enään pelkää onnettomuutta.	3:15 Sillä HERra on sinun rangaistuxes ottanut pois/ ja sinun wihollises käändänyt pois. HERra Israelin Cuningas on sinun tykönäs/ ettes sillen pelkä onnettomutta.
3:16 Sinä päivänä sanotaan Jerusalemlle: "Älä pelkää, Siion, älkööt kätesi hervotko.	3:16 Siihen aikaan sanotaan Jerusalemlle: älä pelkää, ja Zionille: älä käsiäs laske alas!	3:16 Sijhen aican sanotan Jerusalemlle: älä pelkä: ja Zionille: älä käsiäs laske alas.
3:17 Herra, sinun Jumalasi, on sinun keskelläsi, sankari, joka auttaa. Hän ilolla iloitsee sinusta, hän on ääneti, sillä hän rakastaa sinua, hän sinusta riemulla riemuitsee."	3:17 Sillä \Herra\ sinun Jumalasi on sinun tykönäs, väkevä vapahtaja; hän on sinusta suuresti riemuitseva, ja on oleva sinulle suloinen, ja antava anteeksi, ja sinusta pitää kiitoksella riemuittaman.	3:17 Sillä HERra sinun Jumalasi on sinun tykönäs/ wäkewä vapahtaja.
3:18 Jotka murehtivat, kaukana juhlakokouksista, ne minä kokoon: nehän ovat sinusta, niitä häväistys kuormana painaa.	3:18 Jotka murehtivat sitä, ettei he ole tulleet juhlakokoukseen, ja ovat sinusta, ne minä tahdon koota; tämä pilkka on heille kuormaksi.	3:18 Hän on sinusta riemuidzewa/ ja on olewa sinulle suloinen/ ja andawa andexi/ ja sinusta pitä cajahduxella riemuittaman.
3:19 Katso, siihen aikaan minä teen tekoni kaikille sinun nöyryyttäjillesi. Minä pelastan ontuvat ja kokoon karkoitettut ja teen heidät ylistetyiksi ja mainehikkaiksi jokaisessa maassa, jossa he olivat häpeänalaisina.	3:19 Katso, minä tahdon siihen aikaan kaikki lopettaa, jotka sinua vaivaavat, ja tahdon ontuvaisia auttaa, ja hyljätyt koota, ja saatan heidät kiitokseksi ja nimeksi kaikessa maassa, jossa he katsottiin ylön.	3:18 Jotca murehtiwat sitä ettei he ole tullet juhlan cocouxeen/ ja owat sinusta/ ne minä tahdon cogota: tämä pilcka oli heillä cuorma.
3:20 Siihen aikaan minä tuon teidät takaisin - siihen aikaan, jona minä teidät kokoon. Sillä	3:20 Siihen aikaan tahdon minä teidät tänne tuoda, ja sillä ajalla teitä koota; sillä	3:19 Cadzo/ minä tahdon/ siihen aican/ caicki lopetta/ jotca sinua waiwawat/ ja tahdon onduwaista autta/ ja hyljätyt coota/ ja saatan heidän cunniaan/ ja kijtoxen caikesa maasa/ josa he cadzottin ylön.
		3:20 Sijhen aican tahdon minä teidän tähän tuoda/ ja sillä ajalla teitä coota: sillä

minä teen teidät mainehikkaiksi ja ylistetyiksi kaikissa maan kansoissa, kun minä käännän teidän kohtalonne teidän silmäinne nähden; sano Herra.

HAGGAI

1 LUKU

1:1 Kuningas Daarejaveksen toisena vuotena, kuudennessa kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä, tuli tämä Herran sana profeetta Haggain kautta Juudan käskynhaltijalle Serubbaabelille, Sealtielin pojalle, ja ylimmäiselle papille Joosualle, Joosadakin pojalle:

1:2 "Näin sanoo Herra Sebaot: Tämä kansa sanoo: Aika ei ole tullut rakentaa Herran huonetta."

1:3 Mutta profeetta Haggain kautta tuli tämä Herran sana:

1:4 "Onko sitten aika teidän asua panelilla kaunistetuissa huoneissanne, kun tämä huone on rauniona?"

1:5 Ja nyt sanoo Herra Sebaot näin: Ottakaa vaari teistänne.

1:6 Te kylvätte paljon, mutta saatte vähän. Te syötte, mutta ette tule ravituiksi. Te juotte, mutta jano ei sammuu. Te vaatetatte itsenne, mutta ei tule lämmin. Ja palkkatyöläinen panee työpalkan reikäiseen kukkaraan.

1:7 Näin sanoo Herra Sebaot: Ottakaa vaari teistänne.

1:8 Nouskaa vuorille, tuokaa

minä asetan teidät nimeksi ja ylistykseksi kaikkein kansain seassa maan päällä, kuin minä teidän vankiutenne käännän teidän silmäinne edessä, sanoo \Herra\.

HAGGAI

1 LUKU

1:1 Toisena kuningas Dariuksen vuotena, kuudentena kuukautena, ensimmäisenä päivänä kuuta, tapahtui \Herran\ sana prophetan Haggain kautta Serubbabelille Sealtielin pojalle, Juudan päämiehelle, ja Josualle Jotسادakin pojalle, ylimmäiselle papille, ja sanoi:

1:2 Näin puhuu \Herra\ Zebaot, sanoen: tämä kansa sanoo: ei aika vielä ole tullut \Herran\ huonetta rakentaa."

1:3 Ja \Herran\ sana tapahtui propheta Haggain kautta, sanoen:

1:4 Kylläpä teidän aikaanne on tullut asua kaunistetuissa huoneissanne, ja tämän huoneen täytyy autiona olla?"

1:5 Nyt siis sanoo \Herra\ Zebaot näin: katsokaat, kuinka teidän käy.

1:6 Te kylvätte paljon, ja vähän viette aittaan; te syötte, ja ette tule ravituksi; te juotte, ja ette saa kylläänne; te verhootte teitänne, ja ette tule lämpimäksi; ja joka rahaa ansaitsee, hän panee sen lävälliseen kukkaraan.

1:7 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: katsokaat siis, kuinka teidän käy.

1:8 Menkää vuorille ja ha-

minä asetan teidän kijtosexin ja cunniaxi caickein Canssain seas maan päällä/ cosca minä teidän fangiuxenne käännän teidän silmäin edes/ sano HERra.

Propheta Haggai

I. Lucu

1:1 TOisna Cuningas Dariuxen vuonna/ cuudendena Cuucautena/ ensimmäisnä päivänä Cuusta/ tapahdui HERran sana Prophetan Haggain kautta/ SeruBabelille Sealthielin pojalle/ Judan Förstille/ ja Jesualle Jozadachin pojalle/ ylimmäiselle Papille/ ja sanoi:

1:2 Nijn sano HERra Zebaot: tämä Canssa sano: ei aica wielä ole tullut HERran huonetta raketa.

1:3 Ja HERran sana tapahdui Prophetan Haggain kautta/ sanoden:

1:4 Kylläpä teidän aican on tullut asua caunistetuisa huoneisa/ ja minun huonen täyty autiana olla?"

1:5 Nyt/ sano HERra Zebaot: cadzocat cuinga teille käy.

1:6 Te kylwätte paljon ja vähän wiette aittan: te syötte ja et te tule cuitengan rawituxi: te juotta/ ja et te saa cuitengan kyllän: te werhotta teitän/ ja et te cuitengan lämbymäxi tule/ ja joca raha ansaidze/ hän pane ne läwiliseen cuckaron.

1:7 Nijn sano HERra Zebaot: cadzocat sijs cuinga teille käy.

1:8 Mengät wuorille ja hake-

puita ja rakentakaa temppele, niin minä siihen mielistyn ja näytän kunniani, sanoo Herra.

1:9 Te odotatte paljota, mutta se menee vähiin. Te tuotte kotiin, mutta minä puhallan sen pois. Minkätähden? sanoo Herra Sebaot. Minun huoneeni tähden, kun se on rauniona ja te juoksette kukin oman huoneenne hyväksi.

1:10 Sentähden teiltä taivas pidättää kasteen ja maa pidättää satonsa.

1:11 Ja minä olen kutsunut kuivuuden maahan ja vuorille, viljalle, viinille ja öljylle, ja mitä vain maa tuottaa, ja ihmisille ja eläimille ja kaikelle kätten vaivannäölle."

1:12 Niin Serubbaabel, Sealtielin poika, ja ylimmäinen pappi Joosua, Joosadakin poika, ja kansan koko jäännös kuuli Herran, Jumalansa ääntä ja profeetta Haggain sanoja, jota varten Herra, heidän Jumalansa, oli hänet lähettänytkin, ja kansa pelkäsi Herraa.

1:13 Haggai, Herran sanansaattaja, sanoi, saattaen Herran sanan, kansalle näin: "Minä olen teidän kansanne, sanoo Herra."

1:14 Ja Herra herätti Juudan käskynhaltijan Serubbaabelin, Sealtielin pojan, hengen ja ylimmäisen papin Joosuan, Joosadakin pojan, hengen ja kansan koko jäännöksen hengen, ja he tulivat ja ryhtyivät rakentamaan Herran Sebaotin, heidän Jumalansa, temppeleä

kekaat puita, ja rakentakaa huone; se on minulle otollinen oleva, ja minä tahdon minun kunniani osoittaa.

1:9 Kyllä tosin te paljon toivotte, vaan se tulee vähäksi; ja vaikka te parhaallansa kotia veisitte, niin minä sen kuitenkin puhallan pois. Miksi niin? sanoo \Herra\ Zebaot: minun huoneeni tähden, että se on autiona, ja kukin teistä rientää oman huoneensa kanssa.

1:10 Sentähden on taivas teiltä kasteen pidättänyt, ja maa kieltänyt hedelmänsä.

1:11 Ja minä olen poudan kutsunut, sekä maan että vuorten päälle, jyvän, viinan, öljyn ja kaiken päälle, mitä maasta tulee, ihmisten ja karjan päälle, ja kaiken kätten työn päälle.

1:12 Niin kuuli Serubbabel Sealtielin poika, ja Josua Jotsadakin poika, ylimmäinen pappi, ja kaikki jääneet kansasta, \Herran\ Jumalansa äänen ja propheta Haggain sanat, niinkuin \Herra\ heidän Jumalansa hänen lähettänyt oli; ja kansa pelkäsi \Herraa\.

1:13 Niin sanoi Haggai, \Herran\ sanansaattaja, \Herran\ käskystä kansan tykö: minä olen teidän kansanne, sanoo \Herra\.

1:14 Ja \Herra\ herätti Serubbabelin Sealtielin pojan, Juudan päämiehen hengen, ja Josuan Jotsadakin pojan, ylimmäisen papin hengen, ja kaiken jääneen kansan hengen, tulemaan ja työtä tekemään \Herran\ Zebaotin heidän Jumalansa huoneessa,

cat puita/ ja rakendacat huone/ se on minulle otollinen oleva/ ja minä tahdon minun cunniani osotta.

1:9 Kyllä tosin te paljon toivotte/ waan se tule vähäxi. Ja waicka te parhallans cotia weisittä/ nijn minä sen cuitengin puhallan pois. Mixi nijn? sano HERra Zebaoth: että minun huonen on autiana/ ja cukin riendä oman huonens cansa.

1:10 Sentähden on taiwas teidä castens pidättänyt/ ja maa hedelmäns.

1:11 Ja minä olen poudan cudzunut/ sekä maan että vuorten päälle/ jywän/ wijnan/ öljyn/ ja caiken cuin maasta tule/ ihmisten/ carjan ja caickein kätten päälle.

1:12 Nijn cuuli SeruBabel Sealthielin poica/ ja Jesua Jozadachin poica ylimmäinen Pappi/ ja caicki jäänet Cansasta/ sencaltaisen heidän HERrans Jumalans änen/ ja Prophetan Haggain sanat/ nijncuin HERra heidän Jumalans hänen lähettänyt oli. Ja Canssa pelkäis HERra.

1:13 Nijn sanoi Haggai HERran Engeli/ jolla HERran sanan saattamus oli Canssan tygö: Minä olen teidän cansan/ sano HERra.

1:14 Ja HERra herätti SeruBabelin Sealthielin pojan/ Judan Päämiehen hengen/ ja Jesuan Jozadachin pojan/ ylimmäisen Papin hengen/ ja caiken Canssan hengen/ tuleman ja työtä tekemän HERran Zebaothin heidän Jumalans huonesa.

1:15 kahdentenkymmenente-
nä neljäntenä päivänä kuu-
dennessa kuussa, kuningas
Daarejaveksen toisena vuote-
na.

Haggai 2 LUKU

2:1 Seitsemännessä kuussa,
kuukauden kahdentenkym-
menentenä ensimmäisenä
päivänä tuli profeetta Haggain
kautta tämä Herran sana:

2:2 "Sano Juudan käskynhal-
tijalle Serubbaabelille, Seal-
tielin pojalle, ja ylimmäiselle
papille Joosualle, Joosadakin
pojalle, ja kansan jäännöksel-
le näin:

2:3 Kuka teidän joukossanne
on jäljelle jäänyt, joka on
nähty tämän temppelin sen
entisessä kunniasa? Ja miltä
näyttää se teistä nyt? Eikö se
ole tyhjän veroinen teidän
silmissänne?

2:4 Mutta nyt ole luja, Serub-
baabel, sanoo Herra, ja ole
luja, Joosua, Joosadakin poi-
ka, ylimmäinen pappi, ja ole
luja, maan koko kansa, sanoo
Herra, ja tehkää työtä; sillä
minä olen teidän kanssanne,
sanoo Herra Sebaot.

2:5 Sen liiton sana, jonka
minä tein teidän kanssanne,
kun te läksitte Egyptistä, ja
minun Henkeni pysyy teidän
keskellänne. Älkää peljätkö.

2:6 Sillä näin sanoo Herra
Sebaot: Vielä vähän aikaa, ja
minä liikutan taivaat ja maan,
meren ja kuivan.

2:7 Ja minä liikutan kaikki

1:15 Neljäntenä päivänä
kolmattakymmentä, kuuden-
tena kuukautena, kuningas
Dariuksen toisena vuotena.

2 LUKU

2:1 Ensimmäisenä päivänä
kolmattakymmentä, seitse-
mäntenä kuukautena, ta-
pahtui \Herran\ sana
propheta Haggain kautta ja
sanoi:

2:2 Puhu nyt Serubbabelille
Sealtielin pojalle, Juudan
päämiehelle, ja Josualle Jot-
sadakin pojalle, ylimmäiselle
papille, ja jätetylle kansalle,
ja sano:

2:3 Kuka on jääneissä, joka
tämän huoneen entisessä
kunniasansa nähnyt on? ja
kuinka se nyt teille näyttää?
eikö se ole sen suhteen niin-
kuin ei mitään teidän sil-
männe edessä?

2:4 Ja nyt Serubbabel, ole
hyvässä turvassa, sanoo
\Herra\; ole sinäkin hyvässä
turvassa, Josua Jotsadakin
poika, ylimmäinen pappi;
olkaat kaikki kansa maa-
kunnassa hyvässä turvassa,
sanoo \Herra\, ja tehkää
työtä; sillä minä olen teidän
kanssanne, sanoo \Herra\
Zebaot.

2:5 Sen sanan jälkeen kuin
minä tein teidän kanssanne
liiton, kuin te Egyptistä vael-
sitte, ja minun henkeni pitää
teidän keskellänne pysymän:
älkää peljätkö.

2:6 Sillä näin sanoo \Herra\
Zebaot: vielä on vähän aikaa,
niin minä taivaan, maan,
meren ja mantereen saatan
liikkumaan.

2:7 Ja tahdon saattaa kaikki

2:1 Neljäntenä kolmattakym-
menenä päivänä/ cuuden-
dena Cuucautena/ Cuningas
Dariuxen toisna vuonna/

II. Lucu

2:2 Ensimmäisnä kolmattakym-
menenä päivänä/ seidze-
menenä Cuucautena/ ta-
pahdui HERran sana Prophe-
tan Haggain kautta/ ja sanoi:

2:3 Sanos SeruBabelille
Sealthielin pojalle Judan
Päämiehelle/ ja Jesualle Jo-
zadachin pojalle/ ylimmäiselle
Papille/ ja jätetylle Canssalle:
ja sano:

2:4 Cuca on jäänyisä/ joca
tämän huonen endises cun-
niasans nähnyt on? ja cuinga
se nyt teille näyttää? eikö se
minäkän ole endisen suhten?

2:5 Ja/ SeruBabel/ ole hy-
wäs turwas/ sano HERra: ole
sinäkin turwas Jesua Joza-
dachin poica/ ylimmäinen
Pappi: olcat caicki Canssa
maacunnasa hywäs turwas/
sano HERra/ ja tehkät työtä:
sillä minä olen teidän can-
san/ sano HERra Zebaoth:

2:6 Sen sanan jälken/ cuin
minä tein teidän cansan lij-
ton/ cosca te Egyptist wael-
sitta/ pitä minun hengen tei-
dän seasan pysymän/ älkät
peljätkö.

2:7 Sillä nijn sano HERRA
Zebaoth: wiesel on wäähä aica/
cuin minä taiwan/ maan/
meren ja manderen lijcutan/
ja/ caicki pacanat tahdon

<p>pakanakansat, ja kaikkien pakanakansojen kalleudet tulevat, ja minä täytän tämän temppelin kunnialla, sanoo Herra Sebaot.</p>	<p>pakanat liikkumaan; silloin tulee kaikkein pakanain toivo, ja minä täytän tämän huoneen kunnialla, sanoo \Herra\ Zebaot.</p>	<p>minä liicutta. 2:8 Silloin tule caickein pacanain turwa/ ja minä täytän tämän huonen cunnialla/ sano HERra Zebaoth.</p>
<p>2:8 Minun on hopea, ja minun on kulta, sanoo Herra Sebaot.</p>	<p>2:8 Sillä minun on hopia ja minun on kulta, sanoo \Herra\ Zebaot.</p>	<p>2:9 Sillä minun on hopia ja culda/ sano HERra Zebaoth.</p>
<p>2:9 Tämän temppelin myöhempi kunnia on oleva suurempi kuin aikaisempi, sanoo Herra Sebaot. Ja tässä paikassa minä annan vallita rauhan, sanoo Herra Sebaot."</p>	<p>2:9 Tämän jälkimmäisen huoneen kunnia on suurempi oleva kuin ensimmäisen, sanoo \Herra\ Zebaot; ja minä tahdon antaa rauhan tälle paikalle, sanoo \Herra\ Zebaot.</p>	<p>2:10 Tämän jälkimmäisen huoneen cunnian pitää suuremman oleman/ cuin ensimmäisen on ollut/ sano HERra Zebaoth. Ja minä tahdon antaa rauhan tälle paicalle/ sano HERra Zebaoth.</p>
<p>2:10 Yhdeksännen kuun kahdentenäkymmenentenä neljantenä päivänä, Daarejaveksen toisena vuotena, tuli profeetta Haggain kautta tämä Herran sana:</p>	<p>2:10 Neljantenä päivänä kolmattakymmentä, yhdeksäntenä kuukautena toisena Dariuksen vuotena, tapahtui \Herran\ sana propheta Haggaille ja sanoi:</p>	<p>2:11 Neljändenä colmattakymmenendenä päivänä/ yhdeksändenä Cuucautena/ toisena Dariuxen vuonna/ tapahtui HERran sana Prophetalle Haggaille/ ja sanoi:</p>
<p>2:11 "Näin sanoo Herra Sebaot: Pyydä papeilta opetusta ja sano:</p>	<p>2:11 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: kysy papeilta lakia ja sano:</p>	<p>2:12 Nijn sano HERra Zebaoth: kysy Papeille Laista/ ja sano:</p>
<p>2:12 Katso, mies kantaa pyhää lihaa vaatteensa liepeesä ja koskettaa liepeellensä leipää tai keittoa, viiniä, öljyä tai muuta ruokaa, mitä hyvänsä; tuleeko se siitä pyhäksi?" Niin papit vastasivat ja sanoivat: "Ei."</p>	<p>2:12 Jos joku kantais pyhitettyä lihaa helmassansa, ja satuttais sitte vaatteensa helman leipään, puuroon, viinaan, öljyyn, eli mikä ruoka se olis, tulisko se myös pyhäksi? ja papit vastasivat ja sanoivat: ei.</p>	<p>2:13 Jos jocu cannais pyhitettyä liha helmasans/ ja satuttais sijtte waattens helman leipään/ puuroon/ wijnaan/ öljyyn/ eli mitä ruoca se olis/ tulisco se myös pyhäxi? 2:14 Ja Papit wastaisit/ ja sanoit: Ei.</p>
<p>2:13 Ja Haggai sanoi: "Jos joku, joka on kuolleesta saastunut, koskettaa jotakin näistä, tuleeko se saastaiseksi?" Niin papit vastasivat: "Tulee saastaiseksi."</p>	<p>2:13 Haggai sanoi: jos joku raadosta saastutettu yhtenäistä sattuis, tulisko se saastaiseksi? Papit vastasivat ja sanoivat: se tulee saastaiseksi.</p>	<p>Haggai sanoi: jos jocu saastainen jostacusta satutetusta raadosta/ yhtenäistä sattuis/ tulisco se saastaisexi: Papit wastaisit/ ja sanoit: tulis.</p>
<p>2:14 Silloin Haggai lausui ja sanoi: "Sellaista on tämä väki, sellaista tämä kansa minun edessäni, sanoo Herra. Sellaiset ovat kaikki heidän kättensä työt ja se, mitä he siellä uhriksi tuovat: se on saastaista.</p>	<p>2:14 Niin Haggai vastasi ja sanoi: juuri niin on tämä kansa, ja nämät ihmiset minun edessäni, sanoo \Herra\, ja kaikki heidän kättensä työt, ja mitä he uhraavat, on saastainen.</p>	<p>2:15 Nijn Haggai wastais/ ja sanoi: juuri njn on tämä Canssa/ ja nämät ihmiset minun edesäni/ sano HERra/ ja caicki heidän kättens työt/ ja mitä he uhrawat/ on saastainen.</p>

- 2:15 Ja nyt ottakaa vaari, kuinka käy tästä päivästä lähtien eteenpäin. Kun ei vielä oltu pantu kiveä kiven päälle Herran temppelissä,
- 2:16 sitä ennen, mentiin kahdenkymmenen mitan viljakasalle, mutta oli vain kymmenen; mentiin viinikuurnalle ammentamaan viisikymmentä mittaa, mutta oli kaksikymmentä.
- 2:17 Minä löin teitä, kaikkia teidän kätenne töitä, nokitähkällä ja viljanruosteella ja rakeilla, mutta ei kenkään teistä kääntynyt minun puoleeni, sanoo Herra.
- 2:18 Ottakaa vaari, kuinka käy tästä päivästä lähtien eteenpäin, yhdeksännen kuun kahdennestakymmenennestä neljännestä päivästä, Herran temppelin perustamispäivästä, lähtien. Ottakaa vaari!
- 2:19 Onko aitassa enää siementä? Ja viiniköynnös, viikunapuu, granaattiomenapuu ja öljypuu, nekään eivät ole kantaneet hedelmää. Tästä päivästä lähtien minä annan siunauksen."
- 2:20 Ja Herran sana tuli toistamiseen Haggaille kuukauden kahdentenakymmenentenä neljäntenä päivänä; se kuului:
- 2:21 "Sano Juudan käskynhaltijalle Serubbaabelille: Minä liikutan taivaat ja maan.
- 2:22 Ja minä kukistan kuningaskuntien valtaistuimet, hävitän pakanain kuningaskuntien väkevyyden ja kukistan vau-
- 2:15 Ja katsokaat, kuinka teille käynyt on tästä päivästä ja ennenkuin joku kivi pantiin toisen päälle \Herran\ templissä.
- 2:16 Että kuin joku tuli ohraläjän tykö, jolla piti kaksikymmentä mittaa oleman, niin siellä oli kymmenen; koska hän tuli viinakuurnan tykö, ja luuli viisikymmentä aamia täyttävänsä, niin siellä oli kaksikymmentä.
- 2:17 Sillä minä vaivasin teitä poudalla, nokipäillä ja rakeilla, kaikissa teidän kätenne töissä; ette kuitenkaan kääntyneet minun tyköni, sanoo \Herra\.
- 2:18 Niin pankaat nyt mieleenne tästä päivästä ja ennen, nimittäin neljännestä päivästä kolmattakymmentä, yhdeksäntenä kuukautena, hamaan siihen päivään, jona \Herran\ templi perustettiin, pankaat mieleenne.
- 2:19 Sillä siemenet ovat vielä salvossa, ja ei vielä mitään kasva, ei viinapuu, fikunapuu, granatipuu, eikä öljypuu; mutta tämän päivän perästä tahdon minä antaa siunauksen.
- 2:20 Ja \Herran\ sana tapahtui toisen kerran Haggaille, neljäntenä päivänä kolmattakymmentä siinä kuukaudessa, ja sanoi:
- 2:21 Sano Serubbabelille, Juudan päämiehelle: minä tahdon taivaan ja maan liikuttaa;
- 2:22 Ja tahdon valtakuntain istuimet kukistaa, ja pakanain voimalliset valtakunnat kadottaa; ja kukistan
- 2:16 Ja cadzocat/ cuinga teille käynyt on tästä päivästä ja ennencuin joku kiwi pandin toisen päälle HERran Templis.
- 2:17 Että cosca jocu tuli ohraläjän tygö/ jolla piti caxikymmendä mitta oleman/ niijn siellä olit näpiäst kymmenen. Cosca hän tuli wijnacuuran tygö/ ja luuli wijsikymmendä Amia täyttäväns/ niijn siellä olit näpiäst caxikymmendä.
- 2:18 Sillä minä waiwaisin teitä poudalla/ nokipäillä ja rakehilla/ caikisa teidän töisän. Ette cuitengan kääändänet teitän minun tygöni/ sano HERra.
- 2:19 Niijn cadzocat nyt sitä/ tästä päivästä ja ennen/ nimittäin/ neljännestä colmattakymmenestä päivästä/ yhdeksändenä Cuucautena/ haman siihen päivän/ cuin HERran Templi perustettin/ cadzocat sitä:
- 2:20 Sillä siemenet owat wielä salwos/ ja ei wielä mitän caswa/ ei wijnapuu/ fikunapuu/ granatipuu/ eikä öljypuu: mutta tästälähin tahdon minä anda siunauxen.
- 2:21 JA HERran sana tapahdui toisen kerran Haggaille/ neljändenä colmattakymmenenä päivänä sijnä Cuucaudes/ ja sanoi:
- 2:22 Sanos SeruBabelille Judan Päämiehelle: minä tahdon taiwan ja maan lijcutta:
- 2:23 Ja tahdon waldacundain istuimet cukista/ ja pacanain woimalliset waldacunnat cadotta/ ja cukistan rattat ja

nut ajajineen; ja hevoset ja niiden ratsastajat kaatuvat, mies toisensa miekkaan.

2:23 Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, minä otan sinut, palvelijani Serubbaabel, Sealtielin poika, sanoo Herra, ja panen sinut ikäänkuin sinnettisormukseksi. Sillä sinut minä olen valinnut, sanoo Herra Sebaot."

rattaat ja ratsasmiehet, niin että hevonen ja mies pitää kukistettaman, kukin kumppaninsa miekalla.

2:23 Sillä ajalla, sanoo \Herra\ Zebaot, tahdon minä sinua korjata, sinä Serubbabel Sealtielin poika, minun palveliani, sanoo \Herra\, ja tahdon sinun pitää niinkuin sinettisormuksen; sillä minä olen sinun valinnut, sanoo \Herra\ Zebaot.

radzasmiehet/ nijn että orhi ja mies pitä cukistettaman/ cukin toisen miecalla.

2:24 Sillä ajalla/ sano HERRa Zebaoth/ tahdon minä sinua SeruBabel corjata/ sinua Sealthielin poica/ minun palvelian/ sano HERra/ ja tahdon sinua nijncuin sinettisormusta pitä: sillä minä olen sinun walinnut/ sano HERRa Zebaoth.

SAKARJA

1 LUKU

1:1 Kahdeksannessa kuussa Daarejaveksen toisena vuotena tuli profeetta Sakarjalle, Berekjan pojalle, joka oli Iddon poika, tämä Herran sana:

1:2 "Herra on tuimasti vihastunut teidän isiinne.

1:3 Sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot: Kääntykää minun tyköni, sanoo Herra Sebaot, niin minä käännyn teidän tyköne, sanoo Herra Sebaot.

1:4 Älkää olko isienne kaltaiset, joille entiset profeetat ovat saarnanneet sanoen: Näin sanoo Herra Sebaot: Kääntykää pois pahoilta teiltänne ja pahoista teoistanne; mutta he eivät kuulleet, eivät kuunnelleet minua.

1:5 Teidän isänne - missä he ovat? Ja profeetat - ovatko he eläneet iäti?

1:6 Mutta minun sanani ja käskyni, jotka minä olen sääntänyt palvelijoilleni profeetoille - eivätkö ne ole kohdanneet

SAKARJA

1 LUKU

1:1 Kahdeksantena kuukautena toisena Dariuksen vuotena, tapahtui \Herran\ sana Sakarjalle Berekian pojalle, Iddon pojalle, prophetalle, sanoen:

1:2 \Herra\ on ollut vihainen teidän isillenne sangen kovasti.

1:3 Sano siis heille: näin sanoo \Herra\ Zebaot: kääntykää minun tyköni, sanoo \Herra\ Zebaot; niin minä käännyn teidän tyköne, sanoo \Herra\ Zebaot.

1:4 Älkää olko niinkuin teidän isänne, joille entiset prophetat saarnasivat, sanoen: näin sanoo \Herra\ Zebaot: palatkaat teidän pahoista teistänne ja teidän häijystä menostanne; mutta ei he kuulleet, eikä totelleet minua, sanoo \Herra\.

1:5 Kussa nyt ovat teidän isänne? ja vieläkö prophetat elävät?

1:6 Eikö niin ole tapahtunut, että minun sanani ja oikeuteni, jotka minä minun palveliaini prophetain kautta

Propheta ZacharJa

I. Lucu

1:1 CAhdexandena Cuucautena/ toisna Cuningas Dariuxen vuonna/ tapahdui tämä HERran sana ZacharJalle Berekian pojalle/ Iddon pojalle/ Prophetalle/ ja sanoi:

1:2 HERra on ollut wihainen teidän Isillen.

1:3 Nijn sano HERra Zebaoth: käändäkät teitän minun tygöni/ sano HERra Zebaoth/ nijn minä käännän minuni teidän tygönne/ sano HERra Zebaoth.

1:4 Älkät olco nijncuin teidän Isän/ joille endiset Prophetat saarnaisit/ sanoden: nijn sano HERra Zebaoth/ palaitcat teidän pahoista teistän/ ja teidän häijystä menostan. Mutta ei he cuullet eikä totellet minua/ sano HERra.

1:5 Cusa nyt owat teidän Isän ja Prophetan? wieläkö he eläwät?

1:6 Eikö nijn ole tapahtunut? että minun sanan ja oikeuden/ jotca minä minun palveliaini Prophetain cautta

teidän isiänne: ja niin he kääntyivät ja sanoivat: 'Niin- kuin Herra Sebaot aikoi meille tehdä, meidän vaelluksemme ja tekojemme mukaan, niin hän on meille tehnyt.'

1:7 Kahdentenkymmenentenä neljäntenä päivänä yhdennesätoista kuussa, joka on sebat-kuu, Daarejaveksen toisena vuotena, tuli profeetta Sakarjalle, Berekjan pojalle, joka oli Iddon poika, tämä Herran sana:

1:8 Minä näin yöllä, katso, mies ratsasti punaisenruskealla hevosella, ja hän seisahtui myrttien keskelle laaksoon, ja hänen jäljessään oli punaisenruskeita ja punaisia ja valkeita hevosia.

1:9 Niin minä kysyin: "Mitä nämä ovat, Herra?" Enkeli, joka puhutteli minua, vastasi minulle: "Minä näytän sinulle, mitä ne ovat."

1:10 Ja mies, joka seiso myrttien keskellä, lausui ja sanoi: "Nämä ovat ne, jotka Herra on lähettänyt maata kuljeksimaan."

1:11 Niin ne vastasivat Herran enkelille, joka seiso myrttien keskellä, ja sanoivat: "Me olemme kuljeksineet maata, ja katso, koko maa on alallansa ja rauhassa."

1:12 Ja Herran enkeli lausui ja sanoi: "Herra Sebaot, kuinka kauan sinä viivyt etkä armahda Jerusalemia ja Juudan kaupungeja, joille olet ollut vihainen nämä seitsemän-

käskin, ovat teidän isiiinne sattuneet? että heidän täytyi palata ja sanoa: niinkuin \Herra\ Zebaot ajatteli meille tehdä meidän teittemme ja töittemme jälkeen, niin hän on myös meille tehnyt.

1:7 Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä ensimmäisessä kuukaudessa toistakymmentä, joka on Sebatin kuu, toisena Dariuksen vuotena, tapahtui \Herran\ sana Sakarjalle Berekian pojalle, Iddon pojalle, prophetalle, ja hän sanoi:

1:8 Minä näin yöllä, ja katso, mies istui ruskian hevosen päällä, ja seisahti myrttien sekaan laaksossa, ja hänen takanansa olivat ruskiat ja maksankarvaiset ja valkiat hevoset.

1:9 Ja minä sanoin: minun herrani, kutka nämät ovat? Ja enkeli, joka minun kansani puhui, sanoi minulle: minä osoitan sinulle, kutka nämät ovat.

1:10 Ja mies, joka myrttien seassa oli, vastasi ja sanoi: nämät ovat ne, jotka \Herra\ on lähettänyt vaeltamaan lävitse maan.

1:11 Mutta he vastasivat \Herran\ enkelille, joka myrttien seassa oli, ja sanoivat: me olemme vaeltaneet maan lävitse, ja katso, kaikki maa istuu alallansa.

1:12 Niin vastasi \Herran\ enkeli ja sanoi: \Herra\ Zebaot, kuinka kauan et sinä tahdo armahtaa Jerusalemia, ja Juudan kaupungeita, joille vihainen olet ollut nyt seitsemänkymmentä ajastai-

käskin/ ovat teidän Isijn sattuneet? Että heidän täyty palata ja sano: cuinga HERra Zebaoth ajatteli meille tehdä? sen jälkeen kuin me meidän käytim ja teim/ nijn hän on myös meille tehnyt.

1:7 NEljändenä colmattakymmenenä päivänä/ ensimmäises Cuucaudes toistakymmentä/ joca on Sebatin Cuu/ toisna Cuningas Dariuxen vuonna/ tapahdui tämä HERran sana ZacharJalle Berechian pojalle/ Iddon pojalle/ Prophetalle/ ja sanoi:

1:8 Minä näin yöllä/ ja cadzo/ yxi mies istui ruskian hewoisen päällä/ ja seisatti Myrtein secaa laxos/ ja hänen tacanans olit ruskiat ja maxan carwaiset ja walkiat hewoiset.

1:9 Ja minä sanoin: minun Herran/ cutca nämät ovat? Ja Engeli/ joca minun cansani puhui/ sanoi minulle: 1:10 Minä osotan sinulle/ cutca nämät ovat.

Ja se mies joca Myrtein seas oli/ wastais ja sanoi: nämät ovat/ jotca HERra on lähettänyt waeldaman läpidze maan.

1:11 Mutta he wastaisit Herran Engelille/ joca Myrtein seas oli/ ja sanoit: me olemma waeldanet maan läpidzen/ ja cadzo/ caicki maacunnat istuwat alallans.

1:12 Nijn wastais HERran Engeli: HERra Zebaoth/ cuinga cauwan et sinä tahdo armahda Jerusalemin päälle/ ja nijden Judan Caupungein päälle/ joilles vihainen olet ollut/

kymmentä vuotta?"

1:13 Niin Herra vastasi enkelille, joka puhutteli minua, ja lausui hyviä, lohdullisia sanoja.

1:14 Ja enkeli, joka puhutteli minua, sanoi minulle: "Saarna ja sano: Näin sanoo Herra Sebaot: Minä kiivailen Jerusalemin ja Siionin puolesta suurella kiivaudella.

1:15 Suurella vihalla minä olen vihastunut suruttomiin pakanoihin, jotka, kun minä vähän vihastuin, auttoivat onnettomuutta tapahtumaan.

1:16 Sentähden sanoo Herra näin: Minä käännyn Jerusalemin puoleen armahtavaisuudessa. Minun temppelini siellä rakennetaan, sanoo Herra Sebaot, ja mittanuora jännitetään Jerusalemin ylitse.

1:17 Saarna vielä ja sano: Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä minun kaupunkini ovat hyvyydestä ylitsevuotavaiset, ja vielä Herra lohduttaa Siionin ja valitsee vielä Jerusalemin."

1:18 Ja minä nostin silmäni ja katsoin. Ja katso: neljä sarvea.

1:19 Ja minä sanoin enkelille, joka puhutteli minua: "Mitä nämä ovat?" Niin hän sanoi minulle: "Nämä ovat ne sarvet, jotka ovat hajottaneet Juudan ja Israelin ja Jerusalemin."

1:20 Sitten Herra näytti minulle neljä seppää.

1:21 Minä sanoin: "Mitä nämä ovat tulleet tekemään?" Ja hän vastasi näin: "Nuo sarvet

kaa?"

1:13 Ja \Herra\ vastasi sille enkelille, joka minun kansani puhui, hyvillä ja lohdullisilla sanoilla.

1:14 Ja enkeli, joka minua puhutteli, sanoi minulle: saarna ja sano: näin sanoo \Herra\ Zebaot: minä olen suuresti kiivastunut Jerusalemmille ja Zionille;

1:15 Mutta minä olen juuri vihainen myös suruttomille pakanoille; sillä minä olin ainoasti vähän vihainen, mutta he auttivat hävitykseen.

1:16 Sentähden näin sanoo \Herra\ : minä palajan Jerusalemiin laupiudella, ja minun huoneeni pitää hänessä rakennettaman, sanoo \Herra\ Zebaot; ja Jerusalemin päälle pitää mittanuora vedettämän.

1:17 Ja saarna vielä ja sano: näin sanoo \Herra\ Zebaot: taas pitää minun kaupungeilleni hyvin käymän, ja \Herra\ on Zionia taas lohduttava, ja Jerusalem taas valitaan.

1:18 Ja minä nostin silmäni ja näin: ja katso, siellä oli neljä sarvea.

1:19 Ja minä sanoin enkelille, joka puhui minun kansani: mitä nämä ovat? Hän sanoi minulle: nämä ovat ne sarvet, jotka Juudan, Israelin ja Jerusalemin hajoittaneet ovat.

1:20 Ja \Herra\ osoitti minulle neljä seppää.

1:21 Silloin minä sanoin: mitä ne tahtovat tehdä? Hän sanoi: ne ovat ne sarvet, jot-

näinä sedzemenä kymmenenä ajastaicana?

1:13 Ja HERra wastais sille Engelille/ joca minun cansani puhui/ ystäwäisillä ja lohdullisilla sanoilla.

1:14 Ja se Engeli/ joca minua puhutteli/ sanoi minulle: saarna ja sano/ näitä sano HERra Zebaoth: Minä olen suurest wihastunut Jerusalemmille ja Zionille.

1:15 Mutta minä olen juuri wihainen myös nijlle coreille pacanoille: sillä minä olin ainoastans wähä wihainen/ mutta he autit häwityxeen.

1:16 Sentähden sano HERra: minä palajan Jerusalemiin laupiudella/ ja minun huonen pitä hänes raketaman/ sano HERra Zebaoth ja Jerusalemin päälle pitä mittanuora wedettämän.

1:17 Ja saarna enä/ ja sano: näitä sano HERra Zebaoth: taas pitä minun Caupungilleni hywin käymän/ ja HERra on Zionita taas lohduttawa/ ja Jerusalem taas walitan.

1:18 JA minä nostin silmäni/ ja näin/ ja cadzo/ siellä oli neljä sarwe.

1:19 Ja minä sanoin Engelille/ joca puhui minun cansani: cutca nämä owat? Hän sanoi minulle: nämä owat ne sarwet/ jotca Judan/ Israelin ja Jerusalemin hajottanet owat.

1:20 Ja HERra osotti minulle neljä seppä.

1:21 Silloin minä sanoin: mitä ne tahtowat tehdä? Hän sanoi: Me owat ne sarwet/ jot-

ovat ne, jotka ovat hajottaneet Juudan, niin ettei yksikään mies voi päätänsä nostaa; ja nämä ovat tulleet saattamaan ne pelkoon ja heittämään maahan niiden pakanakansain sarvet, jotka ovat nostaneet sarven Juudan maata vastaan hajottaaksensa sen."

Sakarja 2 LUKU

2:1 Ja minä nostin silmäni ja katsoin. Ja katso, oli mies ja hänen kädessänsä mittanuora.

2:2 Minä sanoin hänelle: "Mihin sinä olet menossa?" Ja hän vastasi minulle: "Mittamaan Jerusalemlia, nähdäkseeni, kuinka leveä ja kuinka pitkä se on oleva."

2:3 Ja katso, enkeli, joka puhutteli minua, lähti liikkeelle, ja toinen enkeli lähti häntä vastaan.

2:4 Ja hän sanoi tälle: "Juokse, puhu tälle nuorukaiselle ja sano: Jerusalemin on oleva muuriton paikkakunta, sillä niin paljon siinä on ihmisiä ja eläimiä.

2:5 Mutta minä olen oleva, sanoo Herra, tulimuuri sen ympärillä ja kunnia sen keskellä.

2:6 Voi, voi, paetkaa pohjoisesta maasta, sanoo Herra! Sillä minä olen hajottanut teidät neljään taivaan tuuleen, sanoo Herra.

2:7 Voi, Siion, pelastaudu, sinä, joka asut tytär Baabelin luona!

2:8 Sillä näin sanoo Herra Sebaot: Kunniaksensa hän on

ka Juudan hajoittaneet ovat, juuri niin, ettei kenkään ole voinut päätänsä nostaa; nämä ovat tulleet niitä karkottamaan, ja lohkaisemaan pakanain sarvia, jotka Juudan maan ylitse sarven nostaneet ovat sitä hajottaaksensa.

2 LUKU

2:1 Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, miehen kädessä oli mittanuora.

2:2 Ja minä sanoin: kuhunkas menet? Mutta hän sanoi minulle: mittamaan Jerusalemlia, ja katsomaan, kuinka pitkä ja leviä se on oleva.

2:3 Ja katso, enkeli, joka puhui minun kanssani, läksi ulos, ja toinen enkeli meni häntä vastaan,

2:4 Ja sanoi hänelle: juokse tuonne, ja puhu sille pojalle ja sano: Jerusalemissa pitää ilman muureja asuttaman, ihmisten ja karjan paljouden tähden, joka siinä oleva on.

2:5 Ja minä tahdon olla, sanoo \Herra\, tulinen muuri hänen ympärillensä, ja tahdon itse olla kunniaksi hänen keskellensä.

2:6 Hoi! hoi! paetkaat pohjan maasta, sanoo \Herra\; sillä minä hajoitin teitä neljään tuuleen taivaan alla, sanoo \Herra\.

2:7 Hoi Zion, joka asut Babelin tyttären tykönä! pelasta sinus.

2:8 Sillä näin sanoo \Herra\ Zebaot: joka sen (ilmoitetun)

ca Judan hajottaneet ovat/ ettei kengän ole voinut päätänsä nosta. Nämät ovat tulleet niitä carcottaman/ ja lohkaiseman pacanain sarveja/ jotca Judan maan ylidze sarwen nostanet owat/ sitä hajottaxens.

II. Lucu

2:1 JA minä nostin silmän/ ja näin/ ja cadzo/ yhden miehen kädessä oli mittanuora.

2:2 Ja minä sanoin: cuhungas menet? Mutta hän sanoi minulle: minä menen Jerusalemlia mittaman/ ja cadzoman cuinga pitkä ja lewiä se oleman pitä.

2:3 Cadzo/ Engeli joca puhui minun cansani/ läxi ulos/ ja toinen Engeli meni händä wastan/ ja sanoi:

2:4 Juoxe tuonne/ ja puhu sille pojalle/ ja sano: Jerusalemlis pitä ilman muurita asuttaman/ ihmisten ja carjan paljouden tähden/ cuin sijnä olewa on.

2:5 Ja minä tahdon olla/ sano HERra/ tulinen muuri hänen ymbärillensä/ ja tahdon idze olla hänes/ ja tahdon idzeni sijnä cunnialisest pitä.

2:6 Woi woi/ paetcat pohjan maasta/ sano HERra/ sillä minä hajotin teitä neljään tuuleen taiwan ala/ sano HERRA.

2:7 Woi sinuas Zion/ joca asut Babelin tyttären tykönä/ pakene:

2:8 Sillä nijn sano HERra Zebaot: Hän lähetti minun nij-

lähettänyt minut pakanakansojen luokse, jotka ovat teitä saalistaneet. Sillä joka teihin koskee, se koskee hänen silmäteräänsä.

2:9 Sillä katso, minä heilutan kättäni heitä vastaan, ja he joutuvat orjiensa saaliiksi. Ja te tulette tietämään, että Herra Sebaot on lähettänyt minut.

2:10 Riemuitse ja iloitse, tytär Siion! Sillä minä tulen ja asun sinun keskelläsi, sanoo Herra.

2:11 Sinä päivänä liittyy paljon pakanakansoja Herraan, ja he tulevat hänen kansaksansa, ja minä asun sinun keskelläsi, ja sinä tulet tietämään, että Herra Sebaot on lähettänyt minut sinun tykösi.

2:12 Ja Herra ottaa Juudan perintöosaksensa pyhässä maassa ja valitsee vielä Jerusalemin.

2:13 Vaiti Herran edessä, kaikki liha! Sillä hän on nousnut pyhästä asuinsijastansa."

Sakarja 3 LUKU

3:1 Ja hän näytti minulle ylimmäisen papin Joosuan seisomassa Herran enkelin edessä ja saatanan seisomassa hänen oikealla puolellaan, häntä syyttämässä.

3:2 Ja Herra sanoi saatanal-le: "Herra nuhdelkoon sinua, saatana. Nuhdelkoon sinua Herra, joka on valinnut Jerusalemin. Eikö tämä ole kekä-

kunnian jälkeen lähetti minun niiden pakanain tykö, jotka teitä raatelivat: joka teihin rupee, se rupee hänen silmänsä terään.

2:9 Sillä katso, minä nostan käteni heidän ylitsensä, että heidän pitää oleman niille saaliiksi, jotka ennen heitä palvelivat; että teidän pitää ymmärtämän \Herran\ Zebaotin minua lähettäneeksi.

2:10 Veisaa ja riemuitse, Zionin tytär; sillä katso, minä tulen ja tahdon asua sinun tykönäs, sanoo \Herra\.

2:11 Silloin pitää paljon pakanoita \Herrassa\ kiinni riippuman, jotka minun kansani pitää oleman: ja minä tahdon asua sinun tykönäs, että ymmärtäisit \Herran\ Zebaotin lähettäneen minun sinun tykö.

2:12 Ja \Herra\ on perivä Juudan osaksensa siinä pyhässä maassa, ja on taas Jerusalemin valitseva.

2:13 Vajetkoon kaikki liha \Herran\ edessä; sillä hän on noussut pyhästä asuinsijastansa.

3 LUKU

3:1 Ja hän osoitti minulle ylimmäisen papin Josuan, joka seiso i \Herran\ enkelin edessä: ja saatana seiso hänen oikialla kädellänsä, seisomassa häntä vastaan.

3:2 Ja \Herra\ sanoi saatanal-le: \Herra\ rangaiskoon sinua, saatana, se \Herra\ sinua rangaiskoon, joka Jerusalemin valitsi! Eikö tämä ole kekäle, joka tulesta tem-

den pacanain tygö/ jotca teitä raatelit/ heidän waldans sai lopun. Joca teihin rupe/ hän rupe hänen silmäns terään.

2:9 Sillä cadzo/ minä nostan minun käteni heidän ylidzens/ että heidän pitä oleman nijlle raateluxexi/ jotca ennen heitä palwelit. Että teidän pitä ymmärtämän/ HERran Zebaothin minua lähettänexi.

2:10 Illoidze ja riemuidze Zionin tytär: sillä cadzo/ minä tulen ja tahdon asua sinun tykönäs/ sano HERra.

2:11 Silloin pitä paljo pacanoita heitäns aldixi andaman HERralle/ jotca minun Canssan pitä oleman. Ja minä tahdon asua sinun tykönäs/ että ymmärräisit HERran Zebaothin lähettänen minua sinun tygös.

2:12 Ja HERra on periwä Judan osaxens sijnä pyhäsä maasa/ ja on taas Jerusalemin walidzewa.

2:13 Waiketcon caicki liha HERran edes: sillä hän on nosnut hänen pyhästä sias-tans.

III. Lucu

3:1 JA minulle osotettin ylimmäinen Pappi Josua/ joca seiso HERran Engelin edes. Ja Sathan seiso hänen oikialla kädelläns/ seisomas händä watan.

3:2 Ja HERra sanoi Sathanalle: HERra rangaiscon sinua Sathan/ se HERra sinua rangaiscon/ joca Jerusalemin walidzi. Eikö tämä ole kekäle/

le, joka on tulesta temmatu?"

3:3 Ja Joosua oli puettu saastaisiin vaatteisiin, ja hän seiso i enkelin edessä.

3:4 Niin tämä lausui ja sanoi näin niille, jotka seisoivat hänen edess änsä: "Riisukaa pois saastaiset vaatteet hänen ylt änsä." Ja hän sanoi hänelle: "Katso, minä olen ottanut sinulta pois pahat tekosi, ja minä puetan sinut juhla vaatteisiin."

3:5 Minä sanoin: "Pantakoon puhdas k äärelakki hänen pääh änsä." Niin he panivat puhtaan k äärelakin hänen pääh änsä ja pukivat hänet vaatteisiin. Ja Herran enkeli seiso i siinä.

3:6 Ja Herran enkeli todisti Joosualle sanoen:

3:7 "Näin sanoo Herra Sebaot: Jos sinä vaellat minun teillääni ja hoidat minun sää tämäni tehtävät, saat sinä myös tuomita minun huonettani ja vartioida minun esikartanoitani, ja minä annan sinulle pääsyn näiden joukkoon, jotka tässä seisovat.

3:8 Kuule, Joosua, ylimmäinen pappi, sinä ja sinun ystäväsi, jotka edessäsi istuvat. Sillä ennusmerkin miehiä he ovat; sillä katso, minä annan tulla palvelijani, Vesan.

3:9 Sillä katso: kivi, jonka minä olen asettanut Joosuan eteen - siihen yhteen kiveen päin on seitsemän silmää! Katso, minä kaiverran kaiverukset siihen, sanoo Herra Sebaot, ja otan pois tämän

mattu on?

3:3 Ja Josua oli puetettu saastaisilla vaatteilla, ja seiso i enkelin edessä.

3:4 Joka vastasi ja sanoi niille, jotka hänen tykönsä olivat, sanoen: ottakaat hä neltä pois saastaiset vaatteet; ja hän sanoi hänelle: katso, minä olen ottanut sinulta pois sinun syntis, ja puettanut sinun juhla vaatteisiin.

3:5 Ja sanoi: pankaat puhdas lakki hänen pääh änsä. Ja he panivat puhtaan lakin hänen pääh änsä, ja puettivat hänen vaatteisiin. Ja \Herran\ enkeli seiso i siinä.

3:6 Ja \Herran\ enkeli todisti Josualle ja sanoi:

3:7 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: jos sinä vaellat minun teillääni, ja jos sinä pidät minun vartioida, niin sinä saat minun huonettani hallita, ja minun kartanoitani varjella; ja minä annan sinulle näistä muutamia, jotka tässä seisovat, saattamaan sinua.

3:8 Kuule nyt, Josua, sinä ylimmäinen pappi, sinä ja sinun ystäväsi, jotka sinun edessäsi asuvat; sillä he ovat ihmeelliset miehet: katso, minä annan palvelijani, Vesan tulla.

3:9 Sillä katso, se on se kivi, jonka minä panen Josuan eteen, ja sillä yhdellä kivellä on seitsemän silmää; katso, minä tahdon sen vuolla, sanoo \Herra\ Zebaot, ja tahdon sen maan synnit ottaa pois yhtenä päivänä.

joca tulesta temmattu on:

3:3 Ja Josua oli puetettu saastaisilla vaatteilla/ ja seiso i Engelin edes.

3:4 Joca sanoi niille jotca hänen tykönsä olit: ottacat hä neldä pois saastaiset vaatteet. Ja hän sanoi hänelle: cadzo/ minä olen ottanut sinulda pois sinun syndis/ ja puettanut sinun juhla vaatteisiin.

3:5 Ja sanoi: pangat puhdas lacki hänen pääh äns. Ja he panit puhtaan lakin hänen pääh äns/ ja he puetit hänen vaatteisiin. Ja HERran Engeli seiso i siellä.

3:6 Ja HERran Engeli todisti Josualle/ ja sanoi:

3:7 Näin sano HERra Zebaot: jos sinä vaellat minun teillääni ja pidät minun vartioida/ nijns saat minun huonettani hallita/ ja minun kartanoitani kätke. Ja minä annan sinulle näistä muutamia cuin täsä seisovat/ saattamaan sinua.

3:8 OTa waari Josua/ sinä ylimmäinen Pappi/ sinä ja sinun ystäväsi/ jotca sinun edessäsi asuvat: sillä he owat sula ihme.

3:9 Cadzo/ minä annan minun palvelijani Zemahn tulla/ sillä cadzo/ ainoastans sijnä kiwesä/ jonga minä olen laskenut Josuan eteen/ pitä seidzemen silmä oleman. Mutta cadzo/ minä tahdon sen vuolta/ sano HERra Zebaot: ja tahdon sen maan synnit

maan pahat teot yhtenä päivänä.

3:10 Sinä päivänä te kutsutte, kukin ystävänsä, viinipuun ja viikunapuun alle."

Sakarja 4 LUKU

4:1 Ja Herran enkeli, joka puhutteli minua, palasi ja herätti minut, niinkuin joku herätetään unestansa.

4:2 Ja hän sanoi minulle: "Mitä sinä näet?" Minä vastasin: "Minä näen, katso: lampunjalka, kokonansa kultaa, ja sen yläpuolella sen öljyastia, ja lampunjalassa sen seitsemän lamppua, ja seitsemän öljyputkea lamppuihin, jotka ovat siinä ylimpänä.

4:3 Ja kaksi öljyvuuta sen ääressä, toinen öljyastian oikealla, toinen vasemmalla puolella."

4:4 Minä lausuin ja sanoin näin enkelille, joka puhutteli minua: "Mitä nämä ovat, Herra?"

4:5 Niin enkeli, joka puhutteli minua, vastasi ja sanoi minulle: "Etkö tiedä, mitä ne ovat?" Minä sanoin: "En, Herra."

4:6 Ja hän lausui ja sanoi minulle näin: "Tämä on Herran sana Serubbaabelille, näin kuuluva: Ei sotaväellä eikä voimalla, vaan minun Hengelläni, sanoo Herra Sebaot.

4:7 Mikä olet sinä, suuri vuori, Serubbaabelin edessä? Laakeudeksi sinä! Hän on paneva paikoillensa huippukiven huu-

3:10 Silloin, sanoo \Herra\ Zebaot, kukin kutsuu kumppaninsa viinapuunsa ja fikunapuunsa alle.

4 LUKU

4:1 Ja enkeli, joka minun kanssani puhui, tuli jälleen ja herätti minun, niinkuin joku unestansa herätettäisiin.

4:2 Ja sanoi minulle: mitäs näet? Mutta minä sanoin: minä näen, ja katso, kynttilälajalka seiso kokonansa kullasta, ja malja sen pään päällä, ja seitsemän lamppua oli hänessä, ja seitsemän kauhaa kussakin lampussa, jotka olivat sen pään päällä.

4:3 Oli myös sen tykönä kaksi öljyvuuta: yksi maljan oikealla puolella ja toinen vasemmalla.

4:4 Ja minä vastasin ja sanoin sille enkelille, joka minun kanssani puhui, sanoen: minun herrani, mikä se on?

4:5 Ja enkeli, joka minun kanssani puhui, vastasi ja sanoi minulle: etkös tiedä, mikä se on? Mutta minä sanoin: en, minun herrani.

4:6 Ja hän vastasi ja puhui minulle, sanoen: se on \Herran\ sana Serubbabelista, joka sanoo: ei se pidä tapahtuman sotaväellä eikä voimalla, vaan minun Hengelläni, sanoo \Herra\ Zebaot.

4:7 Kuka olet sinä, suuri vuori? jonka kuitenkin täytyy Serubbabelin edessä tasaiseksi kedoksi tulla; ja hänen

otta pois yhtenä päivänä.

3:10 Silloin/ sano HERra Zebaot: toinen cudzu toisen wijnapuuns ja ficunapuuns ala.

IV. Lucu

4:1 JA Engeli/ joca minun cansani puhui/ tuli jällens/ ja herätti minun/ nijncuin jocu unest herätettäisin. Ja sanoi minulle: mitäs näet?

4:2 Mutta minä sanoin: minä näen ja cadzo/ kyntilälajca seiso coconans cullasta/ ja malja sen pään päällä/ ja seidzemen lampua olit hänes/ ja seidzemen cauha cusakin lampus.

4:3 Oli myös sen tykönä caxi öljyvuuta yxi maljan/ oikialla puolella/ ja toinen wasemalla.

4:4 Ja minä wastaisin ja sanoin sille Engelille/ joca minun cansani puhui: minun Herran/ mikä se on?

4:5 Ja Engeli/ joca minun cansani puhui/ wastais/ ja sanoi minulle: etkös tiedä mikä se on? mutta minä sanoin: en minun Herran.

4:6 Ja hän wastais/ ja sanoi minulle: se on HERran sana ZeruBabelist/ jonga ei pidä tapahtuman sotawäellä eli woimalla/ waan minun Hengelläni/ sano HERra Zebaot:

4:7 Cuca sinä olet suuri vuori/ jonga cuitengin täyty ZeruBabelin edes tasaisexi kedoxi tulla. Ja hänen pitä en-

tojen kaikuessa: "Suosio, suosio sille!"	pitää ensimmäisen kiven laskeman, ja pitää huutaman: armo, armo olkoon hänelle!	simäisen kiiven laskeman/ että huutan: onnexi/ onnexi.
4:8 Ja minulle tuli tämä Herran sana:	4:8 Ja \Herran\ sana tapahdui minulle ja sanoi:	4:8 JA HERran sana tapahdui minulle/ ja sanoi:
4:9 "Serubbaabelin kädet ovat tämän temppelein perustaneet, ja hänen kätensä sen valmiiksi saattavat. Ja sinä tulet tietämään, että Herra Sebaot on lähettänyt minut teidän luoksenne.	4:9 Serubbabelin kädet ovat tämän huoneen perustaneet, hänen kätensä pitää myös sen päättämän, tietääkses, että \Herra\ on minun lähettänyt teidän tyköenne.	4:9 ZeruBabelin kädet ovat tämän huoneen perustaneet/ hänen kätensä pitää myös sen päättämän/ tietäksenne että HERra on minun lähettänyt teidän tygön:
4:10 Sillä kuka pitää halpana pienten alkujen päivän, kun nuo seitsemän Herran silmää, jotka tarkastavat koko maata, iloitsevat nähdessään luotilangan Serubbaabelin kätensä?"	4:10 Sillä kuka on se, joka nämät halvat päivät katsoo ylönsä? jossa kuitenkin pitää iloittaman, ja nähtämän muurin luoti Serubbabelin kädessä, ja ne seitsemän \Herran\ silmää, jotka katselevat kaikkea maata.	4:10 Sillä cuca on se/ joka nämät halvat päivät cadzo ylönsä? josa cuitengin pitää iloittaman/ ja nähtämän muurin luodi ZeruBabelin kätessä/ ja seidzemen/ jotca HERran silmät ovat/ cadzelemas caicke maata.
4:11 Ja minä lausuin ja sanoin hänelle: "Mitä ovat nämä kaksi öljyvuuta lampunjalan oikealla ja vasemmalla puolella?"	4:11 Ja minä vastasin ja sanoin hänelle: mitä nämät kaksi öljyvuuta, jotka ovat oikiällä ja vasemmalla puolella kynttilänjalkaa?"	4:11 JA minä vastaisin/ ja sanoin hänelle: mitä nämät caxi öljyvuuta ovat oikiällä ja wasemalla puolella kyntiläjalka.
4:12 Sitten minä toistamiseen lausuin ja sanoin hänelle: "Mitä ovat nuo kaksi öljyvuuta terttua kahden kultaisen putken kohdalla, jotka vuodattavat sisästänsä öljyinkultaa?"	4:12 Ja minä vastasin toisen kerran ja sanoin hänelle: mitä nämät kaksi öljyvuuta oksaa, jotka ovat kahden kultaisen piipun keskellä, joista kultainen öljy vuotaa?"	4:12 Ja minä vastaisin toisen kerran/ ja sanoin hänelle? mitä nämät caxi öljyvuuta oxa/ jotca ovat cahden cul-laisen nijstimen tykönä/ joilla nijstetän.
4:13 Niin hän sanoi minulle näin: "Etkö tiedä, mitä ne ovat?" Minä vastasin: "En, Herra."	4:13 Ja hän sanoi minulle: etkös tiedä, mitä nämät ovat? Ja minä sanoin; en, minun herrani.	4:13 Ja hän sanoi minulle: etkös tiedä mitä nämät ovat? Ja minä sanoin: en minun Herran.
4:14 Hän sanoi: "Nämä ovat ne molemmat öljyllä voidellut, jotka seisovat kaiken maan Herran edessä."	4:14 Ja hän sanoi: ne ovat kaksi öljyvuuta täynnä öljyä, jotka aina seisovat kaiken maan Herran tykönä.	4:14 Ja hän sanoi: nämät ovat caxi öljyvuuta/ jotca seisovat caiken maan HERran tykönä.

Sakarja 5 LUKU

5:1 Minä nostin jälleen silmäni, ja katso: oli lentävä kirjakkäärö.

5:2 Ja hän sanoi minulle: "Mitä sinä näet?" Minä vasta-

5 LUKU

5:1 Ja minä taas nostin silmäni ja näin, ja katso, siinä oli lentävä kirja.

5:2 Ja hän sanoi minulle: mitäs näet? Mutta minä sanoin: minä näen lentävän

V. Lucu

5:1 JA minä nostin silmäni/ ja näin/ ja cadzo/ sijnä oli lendävä kirja.

5:2 Ja hän sanoi minulle: mitäs näet? Mutta minä sa-

sin: "Minä näen lentävän kirjakkäärön, kahtakymmentä kyynärää pitkän ja kymmentä kyynärää leveän."

5:3 Hän sanoi minulle: "Tämä on kirous, joka käy yli kaiken maan. Sillä tämän kirouksen mukaisesti siitä puhdistetaan pois jokainen varas, ja jokainen vannoskelija puhdistetaan siitä pois."

5:4 Minä lasken sen irti, sano Herra Sebaot, ja se menee varkaan kotiin ja sen kotiin, joka vannoo väärin minun nimeeni. Se jää sisälle hänen kotiinsa ja kalvaa sen loppuun asti, sekä sen puut että sen kivet."

5:5 Sitten enkeli, joka puhuteli minua, lähti liikkeelle ja sanoi minulle: "Nosta silmäsi ja katso: mikä tuo on, joka lähtee liikkeelle?"

5:6 Minä sanoin: "Mikä se sitten on?" Ja hän vastasi: "Tämä on eefa-mitta, joka lähtee liikkeelle." Ja hän sanoi: "Tämän näköisiä ne ovat koko maan päällä";

5:7 ja katso, lyijykansi kohosi, ja siinä istui eräs nainen eefa-mitan sisällä.

5:8 Ja hän sanoi: "Tämä on jumalattomuus." Ja hän paiskasi hänet sisälle eefamittaan ja paiskasi lyijypainon sen suulle.

5:9 Ja kun minä nostin silmäni, näin minä, katso, kaksi naista lähtevän liikkeelle, ja niillä oli tuulta siivissään, ja niiden siivet olivat kuin haika-

kirjan, joka on kaksikymmentä kyynärää pitkä ja kymmenen kyynärää leviää.

5:3 Ja hän sanoi minulle: se on se kirous, joka käy kaiken maan ylitse: sillä jokainen varas tästä (kansasta) niinkuin muistakin sanoo itsensä viattomaksi; ja kaikki valapattoiset tästä niinkuin muutkin sanovat itseänsä viattomaksi.

5:4 Mutta minä tahdon sen tuottaa edes, sanoo \Herra\ Zebaot, että sen pitää tuleman varkaan huoneeseen, ja sen huoneeseen, joka minun nimeni kautta väärin vannoo: ja sen pitää pysymän heidän huoneessansa; ja se on sen kuluttava puinensa ja kivinensä.

5:5 Ja enkeli, joka minun kanssani puhui, läksi ulos, ja sanoi minulle: nosta nyt silmäsi ja katso, mitä sieltä käy ulos.

5:6 Ja minä sanoin: mikä se on? Hän sanoi: sieltä käy ephan mitta ulos; ja sanoi: se on heidän näkönsä kaikessa maassa.

5:7 Ja katso, lyijyinen kansinousi auki; ja siellä istui yksi vaimo keskellä ephaa.

5:8 Ja hän sanoi: se on jumalattomuus; ja hän heitti sen keskelle mittaa, ja laski lyijyn kappaleen myös mitan suulle.

5:9 Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, kaksi vaimoa läksi ulos, joilla olivat siivet, joita tuuli ajoi, ja heidän siipensä olivat niinkuin nälkäkurjen siivet, ja ne nostivat

noin: minä näen lendävän kirjan/ joca on caxikymmen-dä kynärätä pitkä/ ja caxikymmendä kynärätä lewiää.

5:3 Ja hän sanoi minulle: se on se kirous/ joca käy caiken maan ylidze: sillä jocainen varas duomitan tällä kirjalla hurscaxi/ ja caicki walapattoiset duomitan tällä kirjalla wiattomaxi.

5:4 Mutta minä tahdon sen tuotta edes/ sano HERra Ze-baoth/ että sen pitä tuleman warcaille cotia/ ja nijlle jotca minun nimeni cautta väärin wannowat. Ja sen pitä pysymän heidän huoneisans/ joca sen on culuttawa puinens ja kiwinens.

5:5 JA Engeli/ joca minun cansani puhui/ läxi ulos/ ja sanoi minulle: nosta silmäsi ja näe mitä sieltä käy ulos.

5:6 Ja minä sanoin: mikä se on? hän sanoi: sieltä käy yxi wacka ulos/ ja sanoi: se on heidän muotons jocaidzes maacunnas.

5:7 Ja cadzo/ Centneri plyijyä häälly tuulesa/ ja siellä istui yxi waimo keskellä wacka.

5:8 Ja hän sanoi: se on se jumalatoim oppi. Ja hän heitti sen wacan keskelle/ ja laski sen blyijyn cappalen myös wacan suulle.

5:9 JA minä nostin silmäni/ ja näin/ ja cadzo/ caxi waimo läxit ulos/ joilla olit sijwet/ joita tuuli ajoi/ ja heidän sijpens olit nijncuin

ran siivet; ja ne kantoivat eefa-mittaa taivaan ja maan välitse.

5:10 Niin minä sanoin enkelille, joka puhutteli minua: "Mihin ne kuljettavat eefa-mittaa?"

5:11 Ja hän vastasi minulle: "Ne menevät rakentamaan hänelle huonetta Sinearin maahan. Ja kun se on valmis, lasketaan hänet sinne paikoil-lensa."

Sakarja 6 LUKU

6:1 Minä nostin jälleen silmäni ja näin, katso, neljät vaunut, jotka lähtivät liikkeelle kahden vuoren välistä; ja ne vuoret olivat vaskivuoria.

6:2 Ensimmäisten vaunujen edessä oli punaisenruskeat hevoset, toisten vaunujen edessä oli mustat hevoset,

6:3 kolmansien vaunujen edessä oli valkeat hevoset, ja neljänsien vaunujen edessä oli täplikkäät, väkevät hevoset.

6:4 Minä lausuin ja sanoin enkelille, joka puhutteli minua: "Mitä nämä ovat, Herra?"

6:5 Enkeli vastasi ja sanoi minulle: "Ne ovat neljä taivaan tuulta, jotka lähtevät liikkeelle seisottuansa kaiken maan Herran edessä.

6:6 Ne, joitten edessä on mustat hevoset, lähtevät pohjoiseen maahan, ja valkeat lähtevät niiden jäljessä. Täplikkäät lähtevät eteläiseen maahan.

ephan mitan maan ja taivaan välille.

5:10 Ja minä sanoin enkelille, joka minun kanssani puhui: kuhunka he sen mitan vievät?

5:11 Hän sanoi minulle: että hänelle rakennettaisiin huone Sinearin maalla, ja se valmistettaisiin, ja asetettaisiin perustuksensa päälle.

6 LUKU

6:1 Ja minä taas nostin silmäni ja näin: ja katso, siellä olivat neljät rattaat, jotka lähtivät kahden vuoren välistä; ja ne vuoret olivat vaskiset vuoret.

6:2 Ensimmäisten ratasten edessä olivat ruskiat orhiit, ja toisten ratasten edessä mustat orhiit;

6:3 Mutta kolmanten ratasten edessä valkiat orhiit, ja neljänten ratasten edessä kirjavat, väkevät orhiit.

6:4 Ja minä vastasin ja sanoin enkelille, joka minun kanssani puhui: minun herrani, mitä nämät ovat?

6:5 Ja enkeli vastasi ja sanoi minulle: ne ovat neljä tuulta taivaan alla, jotka tulevat ulos, astumaan kaiken maan hallitsian eteen.

6:6 Jossa ne mustat orhiit, ne menivät pohjaa päin, ja valkiat noudattivat niitä; mutta kirjavat menivät etelää päin.

Storckein sijwet. Jotca sen wacan nostit maan ja taiwan välille.

5:10 Ja minä sanoin Engelille/ joca minun cansani puhui/ cuhunga he sen wacan wiewät?

5:11 Hän sanoi minulle: että hänelle raketaisin huone Sinearin maalla/ walmistettaisin/ ja asetettaisin perustuxens päälle.

VI. Lucu

6:1 JA minä taas nostin silmäni/ ja näin/ ja cadzo/ siellä olit neljät rattat/ jotca juoxit cahden vuoren keskel-dä/ ja ne vuoret olit waski-set vuoret.

6:2 Ensimmäisten ratasten edes olit ruskiat orhit/ ja toisten ratasten edes olit mustat orhit.

6:3 Mutta colmanden ratasten edes olit walkiat orhit/ ja neljänten ratasten edes olit kirjawat wäkwät orhit.

6:4 Ja minä wastaisin/ ja sanoin sille Engelille/ joca minun cansani puhui/ minun Herran/ cutca nämät owat?

6:5 Ja Engeli wastais/ ja sanoi minulle: ne owat ne neljä tuulda taiwan alla/ jotca tulewat ulos/ että he astuisit caickein maiden haldian eteen.

6:6 Josa ne mustat orhit olit/ ne menit pohja päin/ joita ne walkiat noudatit/ mutta kirjawat menit etelätä päin.

6:7 Ne väkevät lähtevät, ja menevät halusta, kuljeksimaan maata." Ja hän sanoi: "Menkää, kuljeksikaa maata." Ja ne kuljeksivat maata.

6:8 Sitten hän huusi minut ja sanoi minulle näin: "Katso, ne, jotka lähtivät pohjoiseen maahan, saattavat minun Henkeni lepäämään pohjoisessa maassa."

6:9 Minulle tuli tämä Herran sana:

6:10 "Ota vastaan siirtolaisuudessa eläviltä Heldailta, Tobialta ja Jedajalta - mene tänä päivänä, mene Joosian, Sefanjan pojan, taloon, johon he ovat tulleet Baabelista, -

6:11 ja ota vastaan hopea ja kulta, tee kruunu ja pane se ylimmäisen papin Joosuan, Joosadakin pojan, päähän

6:12 ja sano hänelle näin: "Näin sanoo Herra Sebaot: Katso, mies nimeltä Vesa! Omalta pohjaltansa hän on kasvava, ja hän on rakentava Herran temppelin.

6:13 Herran temppelin hän on rakentava, ja valtasuuruutta hän on kantava, ja hän on istuva ja hallitseva valtaistuimellansa; hän on oleva pappi valtaistuimellansa, ja rauhan neuvo on vallitseva niitten molempien välillä.

6:14 Ja kruunu on oleva muistona Herran temppelissä Helemistä ja Tobiasta ja Jedajasta ja Sefanjan pojan suosiollisuudesta.

6:15 Ja kaukana asuwait tulevat ja rakentavat Herran

6:7 Ja ne väkevät läksivät ja menivät ympärinsä, niin että he kaikki maat vaelsivat. Ja hän sanoi: menkää ja vaeltakaat maata ympäri; ja he vaelsivat maan lävitse.

6:8 Ja hän kutsui minua, puhutteli minua ja sanoi: katso, ne jotka pohjaan menevät, antavat minun henkeni levätä pohjan maalla.

6:9 Ja \Herran\ sana tapahdui minulle ja sanoi:

6:10 Ota vangeilta, Heldailta ja Tobialta ja Jedajalta, ja tule jälleen sinä päivänä, ja mene Josian Zephanjan pojan huoneeseen, jotka Babelista tulleet ovat.

6:11 Mutta ota hopiaa ja kulta, ja tee kruunuja, ja pane Josuan Jotsadakin pojan, ylimmäisen papin päähän,

6:12 Ja sano hänelle: näin sanoo \Herra\ Zebaot: katso, yksi mies on, jonka nimi on Vesa; sillä hänen allansa pitää kasvaman, ja hän on rakentava \Herran\ templin.

6:13 Ja \Herran\ templin on hän rakentava, ja hänen pitää kunnian kantaman, istuman ja hallitseman istuimellansa, ja oleman papin istuimellansa, ja heillä pitää molemmilla rauha oleman.

6:14 Ja ne kruunut pitää oleman Helemin, Tobian, Jedajan ja Henin, Zephanjan pojan, muistoksi \Herran\ templissä.

6:15 Heidän pitää kaukaa tuleman ja rakentaman

6:7 Ja ne väkevät läxit/ ja menit ymbärins/ niijn että he caicki maat waelsit/ ja hän sanoi: mengät ja waeldacat maata ymbärins.

6:8 Ja he waelsit maan läpidze/ ja hän cudzui minun/ ja puhutteli minua/ ja sanoi: Cadzo/ ne jotca pohjaan menewät/ andawat minun Hengeni lewätä pohjan maalla.

6:9 JA HERran sana tapahdui minulle/ ja sanoi:

6:10 Ota fangilda/ Heldailda ja Tobialda ja Jedajalda/ ja tule jällens sinä päiwänä/ ja mene Josian Zephanian pojan huonesen/ jotca Babelist tullet owat.

6:11 Mutta ota hopiata ja culda/ ja tee Cruunuja/ ja pane Josuan ylimmäisen Papin päähän/ Jozadachin pojan.

6:12 Ja sano hänelle: niijn sano HERra Zebaoth: Cadzo yxi mies on joca cudzutan Zemas: sillä hänen allans pitää sen caswaman/ ja hänen pitää rakendaman HERran Templin.

6:13 Ja/ HERran Templin pitää hänen rakendaman/ ja hänen pitää cunnian candaman/ istuman ja hallidzeman hänen istuimellans. Hänen pitää myös Papin oleman istuimellans/ ja heillä pitää molemmilla rauha oleman.

6:14 Ja ne Cruunut pitää oleman/ Helemin/ Tobian/ Jedajan ja Henin Zephanian pojan muistoxi HERran Tempelisä.

Heidän pitää cauca tuleman ja rakendaman hänen Templins.

temppeleä. Ja te tulette tietämään, että Herra Sebaot on lähettänyt minut teidän tyköne. Näin on tapahtuva, jos te hartaasti kuulette Herran, teidän Jumalanne, ääntä."

Sakarja 7 LUKU

7:1 Kuningas Daarejaveksen neljäntenä vuotena tuli Herran sana Sakarjalle, neljäntenä päivänä yhdeksännessä kuussa, kislev-kuussa.

7:2 Beetel oli lähettänyt Sareserin ja Regem-Melekin miehinensä etsimään Herran mielisuosiota

7:3 ja kysymään Herran Sebaotin temppelein papeilta ynnä profeetoilta näin: "Onko minun viidennessä kuussa itkettävä ja noudatettava pidättyväisyyttä, niin kuin minä olen tehnyt jo kuinka monina vuosina?"

7:4 Niin minulle tuli tämä Herran Sebaotin sana:

7:5 "Sano kaikelle maan kansalle ja papeille näin: Kun te olette paastonneet ja valittanneet viidennessä ja seitsemännessä kuussa, ja jo seitsemänkymmenenä vuotena, niin minulleko te olette paastonneet paastonneet?"

7:6 Ja kun olette syöneet ja juoneet, niin ettekö te olette itsellenne syöneet ja juoneet?"

7:7 Eikö niin: pitäkää ne sanat, jotka Herra on julistanut entisten profeettain kautta, kun Jerusalem vielä oli asuttuna ja levossa, ympärillään

\Herran\ templin, ja teidän pitää ymmärtämän \Herran\ Zebaotin lähettäneen minun teidän tyköne. Tämä pitää tapahtuman, jos te muutoin \Herran\ teidän Jumalanne äänelle hyvin kuuliaisit olette.

7 LUKU

7:1 Ja neljäntenä kuningas Dariuksen vuotena tapahtui \Herran\ sana Sakarjalle, neljäntenä päivänä yhdeksännessä kuukaudessa, joka kutsutaan Kislev.

7:2 Kuin he lähettivät Sareserin, ja Regemmelekin, ja heidän miehensä Jumalan huoneeseen rukoilemaan \Herran\ eteen,

7:3 Ja sanomaan papeille, jotka olivat \Herran\ Zebaotin huoneessa, ja propheetaille: vieläkö minun nyt pitää itkemän viidentenä kuukautena, ja vaivaaman minuani, niinkuin minä tähän asti muutamina vuosina tehnyt olen?"

7:4 Ja \Herran\ Zebaotin sana tapahtui minulle ja sanoi:

7:5 Puhu kaikelle maan kansalle ja papeille, sanoen: kuin te paastositte ja paruitte viidennellä ja seitsemännessä kuukaudella, nyt seitsemänkymmentä vuotta, oletteko te minulle paastonneet?"

7:6 Ja kuin te syötte ja juotte, ettekö te syö ja juo itsellenne?"

7:7 Eikö tämä se ole, jota \Herra\ antoi entisten prophetain saarnata, kuin vielä Jerusalemissa asuttiin, ja oli lepo kaupungeissa ym-

6:15 Silloin te ymmärrätte HERran Zebaothin lähettäneen minun teidän tygön. Tämä piti tapahtuman/ jos te muutoin HERran Jumalan änelles kuuliaisit olette.

VII. Lucu

7:1 JA neljäntenä Cuningas Dariuxen vuotena/ tapahdui HERran sana ZacharJalle/ neljäntenä päivänä yhdeksännessä Cuucaudes/ joca Chisleu cudzutan.

7:2 Cosca SarEzer ja Regem-Melech/ heidän miestens cansa/ lähetit BethElijn ruoileman HERran eteen.

7:3 Ja annoit sanoa Papeille/ jotca olit HERran Zebaothin huonen ymbärillä: ja Propheetaille: vieläkö minun nyt tule itke wijdendenä Cuucautena/ ja pitä waiwaman minuani/ nijncuin minä tähänasti muutamina vuosina tehnyt olen?"

7:4 Ja HERran Zebaothin sana tapahdui minulle/ ja sanoi:

7:5 Sanos caikille maan Canssoille ja Papeille/ sanden: cosca te paastoisitta ja parguitta wijdennellä ja seidzemennellä Cuucaudella/ näillä seidzemennellä kymmenellä wuodella/ olettaco te minulle paastonneet?"

7:6 Eli/ cosca te söittä ja joitta/ ettäkö te syönet ja juonet idze teillenene?"

7:7 Eikö tämä se ole/ jota HERra andoi endisten Propheetain saarnata/ cosca vielä Jerusalemissa asuttin/ ja oli lepo Caupungeis ymbärillä/

alaisensa kaupungit, ja Etelä- maa ja Alankomaa olivat asu- tut?"	pärillä, kuin asuttiin sekä etelään päin että laaksoissa?	cosca ihmisiä asui sekä ete- län päin että laxoisa.
7:8 Ja Sakarjalle tuli tämä Herran sana:	7:8 Ja \Herran\ sana tapah- tui Sakarjalle, sanoen:	7:8 JA HERran sana tapahdui ZacharJalle/ sanoden:
7:9 "Näin sanoo Herra Seba- ot: Tuomitkaa oikea tuomio, tehkää laupeus ja olkaa ar- mahtavaiset kukin veljellenne,	7:9 Näin sanoo \Herra\ Ze- baot: tuomitkaat oikein, ja tehkää jokainen hyvää ja laupiutta veljellensä.	7:9 Nijn sano HERra Zebaoth: Duomitcat oikein/ ja osotta- can jocainen hywä ja laupiut- ta weljellens.
7:10 leskeä, orpoa, muuka- laista ja kurjaa älkää sortako, älkääkä miettikö mielessänne pahaa, kukin veljeänsä vas- taan.	7:10 Ja älkäätkö tehkö wääryyt- tä leskille ja orvoille, muuka- laisille ja köyhille: ja älkään kenkään ajatelko pahaa sydä- mässänne veljiänsä vas- taan.	7:10 Ja älkät tehkö wääryttä leskille ja orvoille/ muucalai- sille ja köyhille/ ja älkän kengän ajatelco paha sydä- mesäns wejiäns wastan.
7:11 Mutta he eivät tahtoneet ottaa vaaria, vaan käänivät uppiniskaisina selkänsä ja kovettivat korvansa, etteivät kuulisi.	7:11 Mutta ei he näistä tah- toneet ottaa vaaria, vaan käänivät selkänsä minua vastaan, ja tukitsivat korvi- ansa, ettei he kuulisi;	7:11 Mutta ei he näistä tah- tonet otta waari/ waan kää- nit selkän minua wastan/ ja tukidzit corwians/ ettei he cuulis.
7:12 Ja he tekivät sydämensä kovaksi kuin timantti, etteivät kuulisi lakia eikä niitä sanoja, mitkä Herra Sebaot on lähet- tänyt Henkensä voimalla en- tisten profeettain kautta; ja niin on Herralta Sebaotilta tullut suuri vihastus.	7:12 Ja asettivat sydämensä niinkuin timantin, ettei he kuulisi lakia ja sanoja, jotka \Herra\ Zebaot hengellensä lähetti entisten prophetain kautta: sentähden on niin suuri viha \Herralta\ Zeba- otilta tullut.	7:12 Ja asetit sydämens njn- cuiin Demantin/ ettei he cuu- lis Lakia ja sanoja/ jotca HERra Zebaoth Hengelläns lähetti endisten Prophetain cautta.
7:13 Samoin kuin hän huusi, mutta he eivät kuulleet, sa- moin he huutavat, mutta mi- nä en kuule, sanoo Herra Sebaot.	7:13 Ja se on niin tapahtu- nut kuin saarnattiinkin; mutta ettei he tahtoneet kuulla, niin en minäkään tahtonut kuulla, kuin he huusivat, sanoo \Herra\ Ze- baot.	7:13 Sentähden on njn suuri wiha HERralda Zebaothilda tullut/ ja se on njn tapahtunut cuiin saarnattingin. Mutta ettei he tahtonet cuulla/ njn en mi- näkän tahtonut cuulla cosca he huusit/ sano HERra Zeba- oth.
7:14 Ja minä myrskynä kar- koitan heidät kaikkien pa- kanakansojen sekaan, joita he eivät tunne, ja maa jää hei- dän jälkeensä autioksi meni- jöistä ja tulijoista. Ihanan maan he tekevät autioksi."	7:14 Ja niin minä olen hei- dät hajoittanut kaikkein pa- kanain sekaan, joita ei he tunteneet; ja maa on heidän jälkeensä autioksi jäänyt, ettei kenkään siinä vaella eikä asu; sillä he ovat sen ihanan maan hävittäneet.	7:14 Ja njn minä olen hei- dän hajottanut caickein pa- canain sekaan/ joita ei he tundenet. Ja maa on heidän jäлкens autiaxi jäänyt/ ettei kengän sijinä waella eikä asu/ ja se ihana maa on autiaxi tehty.

Sakarja 8 LUKU

8:1 Sitten tuli tämä Herran
Sebaotin sana:

8 LUKU

8:1 Ja \Herran\ Zebaotin
sana tapahtui (minulle) ja

VIII. Lucu

8:1 JA HERran sana tapahdui
minulle/ ja sanoi:

sanoi:

8:2 "Näin sanoo Herra Sebaot: Minä kiivailen Siionin puolesta suurella kiivaudella, suurella vihalla minä sen puolesta kiivailen.

8:3 Näin sanoo Herra: Minä käännyn jälleen Siionin puoleen ja tulen asumaan Jerusalemin keskelle, ja Jerusalemia kutsutaan Uskolliseksi Kaupungiksi ja Herran Sebaotin vuorta Pyhäksi Vuoreksi.

8:4 Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä on Jerusalemin toreilla istuva vanhuksia ja vanhoja vaimoja, sauvansa kädessään kullakin päivien paljouden vuoksi.

8:5 Ja kaupungin torit tulevat olemaan täynnä poikasia ja tyttösiä, jotka leikkivät sen toreilla.

8:6 Näin sanoo Herra Sebaot: Jos tämä onkin ihmeellistä tämän kansan jäännöksen silmissä niinä päivinä, pitäisikö sen olla ihmeellistä myös minun silmissäni, sanoo Herra Sebaot?

8:7 Näin sanoo Herra Sebaot: Katso, minä olen vapauttava kansani auringon nousun maasta ja laskun maasta.

8:8 Ja minä tuon heidät asumaan Jerusalemin keskele. Ja he ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa, uskollinen ja vanhurskas.

8:9 Näin sanoo Herra Sebaot: Olkoot lujat teidän kätenne, teidän, jotka tähän aikaan olette kuulleet nämä sanat profeettain suusta, sinä päi-

8:2 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: minä olen Zionin tähden suuresti kiivannut, ja olen suuressa vihassa sentähden kiivannut.

8:3 Näin sanoo \Herra\ : minä käännyn taas Zionin tykö, ja tahdon asua Jerusalemin keskellä; niin että Jerusalempitä totuuden kaupungiksi kutsuttaman, ja \Herran\ Zebaotin vuori pyhyiden vuoreksi.

8:4 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: vielä nyt pitää Jerusalemin kaduilla asuman vanhat miehet ja vaimot, jotka sauvan päälle nojaavat vanhuutensa tähden.

8:5 Ja kaupungin kadut pitää oleman täynnä pieniä poikia ja piikaisia, jotka sen kaduilla leikitsevät.

8:6 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: jos tämä on ihmeellinen tämän jääneen kansan silmäin edessä, pitäisikö se sentähden oleman ihmeellinen minun silmäini edessä? sanoo \Herra\ Zebaot.

8:7 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: katso, minä tahdon lunastaa minun kansani itäiseltä maalta ja länsimaalta.

8:8 Ja minä tahdon heitä saattaa Jerusalemiin asumaan; ja heidän pitää minun kansani oleman, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa totuudessa ja vanhurskaudessa.

8:9 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: vahvistakaat kätenne, te jotka tällä ajalla nämät sanat kuulette prophetain suun kautta, sinä päivänä, jona \Herran\ Zebaotin

8:2 Näin sano HERra Zebaot: Minä olen Zionin tähden suurest kijwannut/ ja olen suures wihass sentähden kijwannut.

8:3 Näin sano HERra: Minä käännän idzeni taas Zionin tygö/ ja tahdon asua Jerusalemis/ nijn että Jerusalempitä totuden Caupungixi cudzuttaman/ ja HERran Zebaotihin vuori pyhyden wuorexi.

8:4 Näin sano HERra Zebaot: tästedes pitää Jerusalemin caduilla asuman wanhat miehet ja waimot/ jotca sauwan päälle nojawat wanhudens tähden.

8:5 Ja Caupungin catu pitää oleman täynäns pieniä poikia ja pijcaisita/ jotca sijnä riemuidzewat.

8:6 Näin sano HERra Zebaot/ jos tämä on mahdotoin nyt tämän jääneen Canssan silmäin edes/ pidäiskö se sentähden oleman mahdotoin minun silmäini edes/ sano HERra Zebaot.

8:7 Näin sano HERra Zebaot: cadzo/ minä tahdon lunasta minun Canssani idäiseldä maalda/ ja länsimaalda

tahdon minä heitä saatta Jerusalemiijn asuman.

8:8 Ja heidän pitää minun Canssan oleman/ ja minä olen heidän Jumalans totudes ja wanhurscaudes.

8:9 NÄin sano HERra Zebaot: wahwistacat teidän kätenne/ jotca tällä ajalla nämät sanat cuuletta Propheetain suun cautta/ sinä päi-

wänä, jona laskettiin Herran Sebaotin huoneen, rakennettavan temppelein, perustus.

8:10 Sillä ennen sitä aikaa ei saatu palkkaa ihmisen työstä, ei palkkaa juhdan työstä, eikä ollut menijällä, ei tulijalla rauhaa ahdistajalta, ja minä laskin irti kaikki ihmiset, toisen toisensa kimppuun.

8:11 Mutta nyt minä en ole tämän kansan jäännökselle samanlainen, kuin olin entisinä päivinä, sanoo Herra Sebaot.

8:12 Sillä rauhan kylvö kylvetään, viiniköynnös antaa hedelmänsä, maa antaa satonsa, taivas antaa kasteensa, ja tämän kansan jäännökselle minä annan perintöosaksi kaiken tämän.

8:13 Ja niinkuin te olette olleet kirouksena pakanakansain seassa, te Juudan heimo ja Israelin heimo, niin te, kun minä teidät vapahdan, tulette olemaan siunauksena. Älkää peljätkö, olkoot teidän kätenne lujat.

8:14 Sillä näin sanoo Herra Sebaot: Niinkuin minulla oli mielessä tehdä teille paha, kun teidän isänne vihoittivat minut, sanoo Herra Sebaot, enkä minä sitä katunut,

8:15 niin on taas tähän aikaan minulla mielessä tehdä hyvää Jerusalemile ja Juudan heimolle. Älkää peljätkö.

8:16 Näitä te tehkää: Puhukaa totta toinen toisellenne. Tuomitkaa porteissanne oi-

huoneen perustus laskettiin, sen rakennettavaksi.

8:10 Sillä ennen näitä päiviä olivat ihmisten työt turhat, ei juhtain työ myös mitään ollut; eikä ollut niillä rauhaa vihollisilta, jotka menivät ulos ja sisälle; vaan minä sallin kaikki ihmiset mennä, jokaisen lähimmäistensä vastaan.

8:11 Mutta en minä niin tahdo nyt tehdä tälle jääneelle kansalle, niinkuin entisinä päivinä, sanoo \Herra\ Zebaot;

8:12 Vaan heidän pitää rauhan siemen oleman: viinapuu pitää hedelmänsä antaman, ja maa kasvunsa, taivas pitää kasteensa antaman, ja jääneet minun kansastani pitää nämät kaikki omistaman.

8:13 Ja pitää tapahtuman, että teitä, jotka Juudan ja Israelin huoneesta olette olleet kirous pakanain seassa, tahdon minä lunastaa, että teidän pitää siunauksen oleman. Niin älkää siis peljätkö, mutta vahvistakaat kätenne.

8:14 Sillä näin sanoo \Herra\ Zebaot: niinkuin minä ajattelin teitä kadottaa, kuin teidän isänne minun vihoittivat, sanoo \Herra\ Zebaot, ja en sitä katunut,

8:15 Niin minä nyt jälleen ajattelen näinä päivinä tehdä hyvää Jerusalemile ja Juudan huoneelle. Älkää peljätkö.

8:16 Mutta tämä on se, minä teidän tekemän pitää: jokainen puhukaan totuutta lähimmäisensä kanssa; tuo-

wänä jona HERran Zebaothin huoneen perustus laskettiin/ Templi raketta.

8:10 Sillä ennen näitä päiviä olit ihmisten työt turhat/ ei juhtain työ myös mitään ollut/ eikä ollut niillä rauha vihollisilta/ jotca menit ulos ja sisälle. Waan minä sallin caicki ihmiset mennä/ jocaidzen lähimmäistäns wasan.

8:11 Mutta en minä nijn tahdo nyt tehdä minun jääneelle Canssalleni/ nijncuin endisinä päiwinä/ sano HERra Zebaoth.

8:12 Waan heidän pitä rauhan siemen oleman. Wijnapuun pitä hänen hedelmäns andaman/ ja maan hänen caswons/ taiwan pitä hänen castens andaman/ ja jäänet minun Canssastani/ pitä nämät caicki omistaman.

8:13 Ja pitä tapahtuman/ että te jotca Judan ja Israelin huonesta oletta ollet kiwus pacanain seas/ nijn tahdon minä teitä lunasta/ että teidän pitä siunauxen oleman? Nijn älkät sijs peljätkö/ mutta wahwistacat teidän käten.

8:14 Näin sano HERra Zebaoth: cosca minä ajattelin teitä cadotta/ cuin teidän Isän minun vihoitit/ sano HERra Zebaoth/ ja en sitä catunut.

8:15 Nijn minä nyt jällens ajattelen näinä päiwinä tehdä hywä Jerusalemile ja Judan huonelle/ älkät suingan peljätkö.

8:16 Mutta tämä on se cuin teidän tekemän pitä: jocainen puhucan totuutta lähim-

kein, tuomitkaa rauhan tuomio.	mitkaat oikein ja saattakaat rauha teidän portteihinne.	mäisens cansa/ duomitcat oikein ja saattacat rauha teidän portteihin.
8:17 Älkää hautoko mielesänne pahaa toinen toisellenne, älkääkä rakastako väärää valaa. Sillä kaikkia näitä minä vihaan, sanoo Herra."	8:17 Ja älkään kenkään ajatelko paha sydämessänsä, lähimmäistänsä vastaan, ja älkäätkä rakastako väärää valoja; sillä näitä kaikkia minä vihaan, sanoo \Herra\.	8:17 Ja älkän kengän ajatelco paha sydämesäns hänen lähimmäistäns wastan/ ja älkät racastaco wääriä waloja: sillä näitä caickia minä wihan/ sano HERra.
8:18 Ja minulle tuli tämä Herran Sebaotin sana:	8:18 Ja \Herran\ Zebaotin sana tapahtui minulle ja sanoi:	8:18 Ja HERran Zebaothin sana tapahdui minulle/ ja sanoi:
8:19 "Näin sanoo Herra Sebaot: Neljännen kuun paasto ja viidennen paasto ja seitsemännen paasto ja kymmenennen paasto on oleva Juudan heimolle ilo ja riemu ja mieluinen juhla. Mutta rakastakaa totuutta ja rauhaa.	8:19 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: neljännen, viidennen, seitsemännen ja kymmenennen kuukauden paastot pitää kääntymän Juudan huoneelle iloksi ja riemuksi ja ihanaiseksi vuoden juhlaaksi. Rakastakaa ainoasti totuutta ja rauhaa.	8:19 Nijn sano HERra Zebaoth: neljännen/ wijdennen/ seidzemennen ja kymmenennen Cuucauden paastot/ pitää käändymän Judan huonelle iloxi ja riemuxi/ ja ihanaisexi vuoden juhlaixi/ racastacat ainoastans totuutta ja rauha.
8:20 Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä tulee kansoja, monien kaupunkien asukkaita,	8:20 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: tästedes pitää vielä paljo kansaa tuleman, ja monen kaupungin asuvaisia.	8:20 NÄitä sano HERra Zebaoth: tästedes pitä wielä paljo Canssa tuleman:
8:21 ja toisen asukkaat menevät toiseen ja sanovat: 'Lähtekäämme, käykäämme etsimään Herran mielisuosiota, etsimään Herraa Sebaotia.' - 'Minäkin lähdän.'	8:21 Ja yhden asuvaiset pitää menemän toisen tykö ja sanoman; käykäämme wilpittömästi rukoilemaan \Herran\ kasvoin eteen, ja etsimään \Herraa\ Zebaotia; minä tahdon myös käydä teidän kanssanne.	8:21 Ja monein Caupungein asuvaiset pitää menemän sen toisen tygö/ ja sanoman: käykäm rucoileman HERran eteen/ ja edzimän HERra Zebaothi/ me tahdomma käydä teidän cansan.
8:22 Ja monet kansat, väkevät pakanakansat, tulevat Jerusalemiin etsimään Herraa Sebaotia, etsimään Herran mielisuosiota.	8:22 Niin tulee paljo kansaa ja pakanat tulevat joukoin, etsimään \Herraa\ Zebaotia Jerusalemiin, ja rukoilemaan \Herran\ kasvojen eteen.	8:22 Nijn tule paljo Canssa ja pacanat tulewat joucoin/ edzimän HERra Zebaothi Jerusalemiijn/ ja rucoileman HERRAN eteen.
8:23 Näin sanoo Herra Sebaot: Niinä päivinä tarttuu kymmenen miestä kaikista pakanakansain kielistä, tarttuu Juudan miestä liepeeseen sanoen: 'Me tahdomme käydä teidän kanssanne, sillä me olemme kuulleet, että Jumala on teidän kanssanne.'	8:23 Näin sanoo \Herra\ Zebaot: sillä ajalla pitää kymmenen miestä kaikkinaisista pakanain kielistä todella tarttuman yhden Juudan miehen vaatteen palteesen, ja sanoman: me tahdomme käydän teidän kanssanne; sillä me kuulimme, että Jumala on teidän kanssanne.	8:23 Nijn sano HERra Zebaoth: sillä ajalla pitä kymmenen miestä caickinaisist pacanain kielist tarttuman yhden Judan miehen waatten palteseen/ ja sanoman: me tahdomma käydä teidän cansan: sillä me cuulimma/ että Jumala on teidän cansan.

Sakarja 9 LUKU

9:1 Ennustus, Herran sana, Hadrakin maata vastaan, ja Damaskoon se laskeutuu. Sillä Herran silmä katsoo ihmisiä, kaikkia Israelin sukukuntia

9:2 ja myös Hamatia, joka on sen kanssa rajatusten, sekä Tyyroa ja Siidonia, sillä ne ovat sangen viisaat.

9:3 Tyyro on rakentanut itselensä linnoituksia ja kasannut kokoon hopeata kuin tomua ja kultaa kuin katujen lokaa.

9:4 Katso, Herra köyhdyttää sen ja syöksee mereen sen voiman, ja se itse poltetaan tulella.

9:5 Sen näkee Askelon ja peljästy, ja Gassa, ja vapisee kovin, ja Ekron, sillä sen toivo joutuu häpeään. Ja Gassasta hukkuu kuningas, eikä Askelonissa enää asuta.

9:6 Asdodissa asuu sekasikiöitä, ja minä hävitän filistealaisten ylpeyden.

9:7 Mutta minä poistan veret hänen suustansa ja heidän iljetyksensä hänen hampaitensa välistä, ja hänestäkin jää jäännös meidän Jumalallemme; hän on oleva niinkuin sukuruhtinas Juudassa, ja Ekron on oleva niinkuin jebusilainen.

9:8 Minä teen leirini temppelelini suojaksi sotajoukoilta, jotka tulevat ja menevät, eikä tule käskijä enää heidän

9 LUKU

9:1 Tämä on \Herran\ sanan kuorma Hadrakin maasta, ja Damaskusta, jossa se on pysyvä; sillä \Herralla\ on silmä, joka näkee ihmiset ja kaikki Israelin sukukunnat.

9:2 Niin myös Hamatista, joka heidän rajassansa on, ja Tyrosta ja Sidonista, jotka ylen viisaat ovat.

9:3 Sillä Tyro rakentaa itselensä linnaa ja kokoo hopiaa niinkuin santaa, ja kultaa niinkuin lokaa kaduilta.

9:4 Katso, Herra ajaa ulos hänen, ja lyö alas hänen voimansa, joka hänellä merellä on: ja hän pitää tulella kulutettaman.

9:5 Kuin Askalon sen näkee, niin hän peljästy, ja Gatsan pitää kovin surullisen oleman, niin myös Ekron, että hänen toivonsa on häpiään tullut; sillä ei Gatsassa pidä kuningasta oleman, eikä Askalonissa asuttaman.

9:6 Asdodissa pitää muukalaisen äpärän asuman, ja niin pitää Philistealaisten ylpeys lyötämän maahan.

9:7 Ja minä tahdon ottaa pois heidän verensä heidän suustansa ja heidän kauhistuksensa heidän hampaitensa; että he myös jäisivät meidän Jumalallemme, ja olisivat niinkuin päämiehet Juudassa, ja Ekron olis niinkuin Jebusilaiset.

9:8 Ja minä tahdon itse minun huoneeni piirittää sotaväellä, jotka vaeltavat ulos ja sisälle, ettei heitä enään pidä vaatian vaivaaman; sillä mi-

IX. Lucu

9:1 TÄMÄ on se cuorma josta HERra puhu Hadrachin maast/ ja Damascust/ johon se hänens luotta (sillä HERra näke ihmiset ja caicki Israelin sucucunnat)

9:2 Nijn myös Hamathist/ joka heidän rajasans on: ja Tyrist ja Sidonist/ jotca ylön wijsat owat:

9:3 Sillä Tyrus rakenda linna/ ja coco hopiata nijncuin sanda/ ja culda nijncuin loca catuilda.

9:4 Mutta cadzo/ HERra on rangaisewa händä/ ja lyö alas hänen woimans/ cuin hänellä merellä on/ nijn että hänen pitä oleman nijncuin sen joca tulella poldettu on.

9:5 Cosca Ascalon sen näke nijn hän peljästy/ ja Gazan pitä cowin surullisen oleman: Ekronin pitä myös murehtiman/ cosca hän tämän näke: sillä ei Gazas pidä Cuningasta oleman/ eikä Ascalonis asuttaman.

9:6 Asdodis pitä muucalaiset asuman/ ja nijn pitä Philistein coreus lyötämän maahan.

9:7 Ja minä tahdon otta pois heidän werens heidän suustans/ ja heidän cauhistuxens heidän hambaistans. Että he myös jäisit meidän Jumalallem/ ja olisit nijncuin Päämiehet Judas/ ja Ekron olis nijncuin Jebuserit.

9:8 Ja minä tahdon idze minun huoneni pijrittä sotawäellä/ jotca waeldawat ulos ja sisälle/ ettei heitä sillen pidä

kimppuunsa, sillä nyt olen minä sen omin silmin nähnyt.

9:9 Iloitse suuresti, tytär Siion, riemuitse, tytär Jerusalemi, sillä sinun kuninkaasi tulee sinulle! Vanhurskas ja auttaja hän on, on nöyrä ja ratsastaa aasilla, aasintamman varsalla.

9:10 Ja minä hävitän vaunut Efraimista ja hevoset Jerusalemistä. Sodan jousi hävittäään, ja hän julistaa rauhan kansoille. Ja hänen hallituksensa ulottuu merestä mereen, Eufirat-virrasta hamaan aäriin.

9:11 Ja myös sinun vankisi minä sinun liittosi veren tähden päästän pois vedettömästä kuopasta.

9:12 Tulkaa takaisin varustukseen, te vangit, joilla on toivo; myös tänä päivänä minä julistan: kaksin verroin minä sinulle korvaan.

9:13 Sillä minä jännitän Juudan jousekseni, panen siihen nuoleksi Efraimin ja nostan sinun poikasi, Siion, sinun poikiasi vastaan, Jaavan, ja teen sinut sankarin miekan kaltaiseksi.

9:14 Herra on näkyvä heidän yllänsä, ja hänen nuolensa lähtee kuin salama. Herra, Herra puhaltaa pasunaan ja kulkee etelän myrskytuulissa.

9:15 Herra Sebaot on suojaava heitä, ja he syövät, ja he tallaavat linkokiviä, he juovat ja pauhaavat niinkuin viinistä

nä katsoin nyt sitä minun silmilläni.

9:9 Iloitse, sinä Zionin tytär, suuresti, ja riemuitse, sinä Jerusalemin tytär! Katso, sinun kuninkaasi tulee sinulle, vanhurskas, ja auttaja, köyhä, ja ajaa aasilla ja aasintamman varsalla.

9:10 Sillä minä tahdon mahaan lyödä rattaan Ephraimista ja hevosen Jerusalemistä, ja sodan jousi pitää särjettämän; sillä hän puhuu ystävällisesti pakanain seas, ja hänen hallituksensa on oleva merestä hamaan mereen asti, ja virrasta hamaan maailman loppuun asti.

9:11 Sinä lasket myös liittosi veren kautta vankis ulos vedettömästä kuopasta.

9:12 Niin palatkaat siis linnaan, te jotka toivossa vangitut olette; sillä tänäpäni minä tahdon myös ilmoittaa, ja kaksinkertaisesti sinulle maksaa.

9:13 Sillä minä olen Juudan minulleni joutseksi vetänyt, ja Ephraimin valmistanut; ja tahdon sinun lapses, Zion, herättää Grekan maan lapsia vastaan, ja asetan sinun niinkuin sankarin miekan.

9:14 \Herra\ on heille ilmestyvä, ja hänen nuolensa pitää lähtemän ulos niinkuin pitkäisen leimaus; ja Herra, \Herra\, on basunalla soittava, ja menee niinkuin lounatuulen pyöriäiset.

9:15 \Herra\ Zebaot on heitä suojeleva, että he söisivät, ja saisivat allensa linkokivillä, ja joisivat ja riemuitsisivat niinkuin viinasta, ja tulisivat

waatia waiwaman: sillä minä cadzoin nyt sitä minun silmilläni.

9:9 MUtta iloidze sinä Zionin tytär suurest/ ja riemuidze sinä Jerusalemin tytär. Cadzo/ sinun Cuningas tule sinulle/ vanhurscas/ ja auttaja/ köyhä/ ja aja Asilla/ ja Asin tamman warsalla.

9:10 Sillä minä tahdon ottarattan pois Ephraimist/ ja orhit Jerusalemist/ ja sodan joudzi pitä särjettämän: sillä hän on opettawa rauha pakanain seas. Ja hänen hallituxens on olewa merest haman meren asti/ ja wirrasta haman mailman loppun asti.

9:11 Sinä lasket myös ulos sinun weres lijton cautta sinun fangis/ sijtä wedettömästä cuopasta.

9:12 Nijn palaitcat sijs linnaan/ te jotca toiwosa fangitut oletta: sillä tänäpäni minä tahdon myös ilmoitta/ ja caxikertaisesti sinulle maxa.

9:13 Sillä minä olen Judan minulleni joudzexi wetänyt/ ja Epraimin hanginnut. Ja tahdon sinun lapses Zion herättä ylidze Grekin maan lapsia/ ja asetan sinun nijncuin Sangeritten miecan.

9:14 HERra on heille ilmestyvä/ ja hänen nuolens pitää lähtemän ulos nijncuin pitkäisen leimaus. Ja HERra Jumala on Basunalla soittawa/ ja mene nijncuin lounat tuuli.

9:15 HERra Zebaoth on heitä suojelewa/ että he söisit/ ja saisit alans lingokiwillä. Että he joisit ja riemuidzisit nijn-

ja ovat täynnä, niinkuin uhri-
maljat, niinkuin alttarin kul-
mat.

9:16 Ja Herra, heidän Juma-
lansa, on sinä päivänä autta-
va heitä, kansaansa, joka on
kuin hänen lammaslaumansa;
sillä he ovat kruunuun kiinni-
tettyjä kiviä, jotka kohoavat
yli hänen maansa.

9:17 Sillä kuinka suuri on-
kaan oleva heidän onnensa,
heidän ihanuutensa: vilja saa
kasvamaan nuorukaiset ja
rypälemehu neitsyet!

Sakarja 10 LUKU

10:1 Rukoilkaa Herralta sa-
detta kevätsateen aikana:
Herra tekee ukkospilvet ja
antaa heille sadekuurot, an-
taa kasvit joka miehen pellol-
le.

10:2 Sillä kotijumalat puhuvat
tyhjiä, ja tietäjät näkevät pe-
tosnäkyjä, puhuvat valheunia,
lohduttelevat turhilla. Sentäh-
den he saavat lähteä mat-
kaan kuin lammaslauma ja
kärsivät vaivaa, kun ei ole
paimenta.

10:3 Paimenia kohtaan syttyy
minun vihani, ja johtomiehiä
minä rankaisen; sillä Herra
Sebaot pitää huolen laumas-
tansa, Juudan heimosta, ja
asettaa sen ikäänkuin kunnia-
ratsuksensa sodassa.

10:4 Siitä on lähtevä kulmaki-
vi, siitä kiinnityspaalu, siitä
sotajousi, siitä lähtevät käski-
jät kaikki.

10:5 Ja he ovat niinkuin san-
karit, jotka polkevat katujen

täyteen niinkuin malja, ja
niinkuin alttarin kulmat.

9:16 Ja \Herra\ heidän Ju-
malansa on heitä sillä ajalla
auttava, niinkuin kansansa
laumaa; sillä pyhät kivet pi-
tää merkiksi hänen maallen-
sa nostettaman.

9:17 Sillä kuinka paljon hyvää
heillä on, ja kuinka suuri
kauneus heillä on? Jyvät
siittävät nuorukaiset ja viina
neitseet.

10 LUKU

10:1 Anokaat \Herralta\ eh-
too sadetta, niin \Herra\ te-
kee pilven, ja antaa teille kyl-
lä sataa, kaikelle kedon kas-
vulle.

10:2 Sillä epäjumalat puhu-
vat turhuutta, ja aavistajat
näkevät valheen; ja puhuvat
turhia unia, ja heidän lohdu-
tuksensa ei ole mitään: sen-
tähdän he käyvät eksyksissä
niinkuin lampaat, ja näänty-
vät, ettei heillä ole yhtään
paimenta.

10:3 Minun vihani on julmis-
tunut paimenten päälle, ja
minä tahdon kauriit etsiä;
sillä \Herran\ Zebaot on et-
sivä laumansa, Juudan huon-
neen, ja valmistaa heitä
niinkuin hankituita sotahe-
vosia.

10:4 Häneltä ovat nurkat,
häneltä naulat, häneltä sota-
joutsit, häneltä myös ynnä
kaikki vaatiat tulleet.

10:5 Ja heidän pitää kuiten-
kin oleman niinkuin sankarit

cuin wijnasta/ ja tulisit täyten
nijncuin malja/ ja nijncuin
Altarin sarwet.

9:16 Ja HERra heidän Juma-
lans on heitä sillä ajalla aut-
tawa/ nijncuin hänen Cans-
sans lauma: sillä pyhät kiwet
pitä hänen maallans nostet-
taman?

9:17 Sillä mitä hyvä heillä on
enä cuin muilla? eli mitä
cauniutta heillä on enä cuin
muilla? Jyvät elättävät nuo-
rucaiset/ ja wijna neidzet.

X. Lucu

10:1 Nijn anocat nyt HERral-
da ehtosadetta/ nijn HERra
teke pilwen/ ja anda teille
kylä sata/ caikelle kedon
caswolle.

10:2 Sillä epäjumalat puhuvat
sula waiwa/ ja noidat näke-
vät sulan walhen/ ja puhu-
wat ainoastans unia/ ja hei-
dän lohduuxens ei ole mitän.
Sentähden he käyvät exyxis
nijncuin lauma/ ja näändy-
vät/ ettei heillä ole yhtän
paimenda.

10:3 Minun wihan on julmis-
tunut paimenden päälle/ ja
minä tahdon caurit edziä:
Sillä HERra Zebaoth on edzi-
wä hänen laumans/ nimit-
täin/ Judan huonen/ ja wal-
mista heitä nijncuin hangituita
sotahewoisita.

10:4 Nurcat/ naulat/ sota-
joudzi/ ja waatiat/ pitä heil-
dä tuleman pois.

10:5 Ja heidän pitää cuitengin
oleman nijncuin Sangarit/

lokaa sodassa. He sotivat, sillä Herra on heidän kansansa; ja häpeään joutuvat hevosilla-ratsastajat.

10:6 Minä teen väkeväksi Juudan heimon ja autan Joosefin heimoa. Minä saatan heidät kotiin, sillä minä armahdan heitä, ja he tulevat olemaan, niinkuin en minä olisi heitä hyljännytkään. Sillä minä olen Herra, heidän Jumalansa, ja kuulen heidän rukouksensa.

10:7 Ephraim on oleva niinkuin sankari, ja heidän sydämensä on iloitseva niinkuin viinistä. Heidän lapsensa näkevät sen ja iloitsevat; heidän sydämensä riemuitsee Herrassa.

10:8 Minä olen viheltävä heille ja kokoava heidät, sillä minä lunastan heidät, ja he lisääntyvät, niinkuin lisääntyvät ennen.

10:9 Kun minä sirotan heidät kansojen sekaan, muistavat he minua kaukaisissa maissa; ja he lastensa kanssa saavat elää ja palata takaisin.

10:10 Minä tuon heidät takaisin Egyptin maasta ja kokoan heidät Assurista; minä vien heidät Gileadin maahan ja Libanonille, eikä heille ole riittävästi tilaa.

10:11 Hän käy ahdistuksen meren lävitse, hän lyö meren aaltoja, ja kaikki Niilivirran syvyydet kuivuvat, Assurin ylpeys painuu alas, ja Egyptin valtikka väistyy pois.

10:12 Mutta heidät minä teen

rit, jotka loan tallaat kaduilla sodassa, ja pitää sotiman, sillä \Herra\ on heidän kanssansa, että ratsasmiehet häpiään tulevat.

10:6 Ja minä tahdon vahvistaa Juudan huoneen, ja varjella Josephin huonetta, ja tahdon heitä asetta jälleen sijoilleensa; sillä minä armahdan heitä; ja he ovat niinkuin he ennenkin olivat, kuin minä heidät sysäsin pois; sillä minä \Herra\ heidän Jumalansa tahdon heitä kuulla.

10:7 Ja Ephraim on oleva niinkuin sankari, ja heidän sydämensä on iloitseva niinkuin viinasta; ja heidän lapsensa saavat myös sen nähdä, ja riemuitsevat, että heidän sydämensä on iloinen \Herrassa\.

10:8 Minä tahdon heille viheltää, ja koota heitä, sillä minä tahdon heitä lunastaa; ja he lisääntyvät niinkuin he ennenkin olleet olivat.

10:9 Ja tahdon kylvää heitä kansain sekaan, että he muistaisivat minua kaukaisissa maakunnissa, ja eläisivät lastensa kanssa ja palajaisivat.

10:10 Sillä minä tahdon heitä tuoda jälleen Egyptin maalta, ja koota heitä Assyriasta, ja saattaa heitä Gileadin maahan ja Libanoniin, ja ei siinäkään pidä heillä kyllä oleman.

10:11 Ja hänen pitää käymän sen ahtaan meren lävitse, ja meren aaltoja lyömän, että kaikki ojain syvyydet kuivuisivat; silloin Assyrian ylpeys alennetaan, ja Egyptin valtikka lakkaa.

10:12 Minä tahdon heitä

jotka loan tallawat kaduilla sodassa/ ja pitää cuitengin sotiman: sillä HERra on heidän cansans/ että radzasmiehet häpiään tulewat.

10:6 Ja minä tahdon wahwista Judan huonen/ ja autta Josephin huonetta/ ja tahdon heitä asetta jälleensioillens: sillä minä armahdan heitä/ ja he owat nijncuin he ennengin olit/ cosca minä heidän sysäisin pois.

10:7 Sillä minä HERra heidän Jumalans tahdon heitä cuulla: Ja Ephraimi on olewa nijncuin Sangari/ ja heidän sydämens on iloidzewa nijncuin wijnasta. He saawat nähdä myös lapsens/ ja riemuidzewat/ että heidän sydämens on iloinen HERrasa.

10:8 Minä tahdon heille puhalda/ ja coota heitä: sillä minä tahdon heitä lunasta/ ja he lisändywät nijncuin he ennengin ollet olit.

10:9 Ja minä tahdon kylwä heitä Canssan sekaan/ että he muistaisit minua caucasismaacunnis/ ja he eläwät lastens cansa/ ja palajawat.

10:10 Sillä minä tahdon heitä tuoda jälleens Egyptin maalda/ ja cocon heitä Assyriasta/ ja saatan heitä Gileadin maahan ja Libanonijn/ ja ei sijnäkan pidä heille täytymän.

10:11 Ja hänen pitää käymän sen ahtan meren läpidze ja meren aldoja lyömän/ että caicki ojain sywydet cuiwaisit. Silloin Assyrian coreus aletan/ ja Egyptin waldicka lacka.

Minä tahdon heitä wahwista

väkeviksi Herrassa, ja hänen nimensä on heidän kerskauksensa, sanoo Herra.

vahvistaa \Herrassa\, ja heidän pitää vaeltaman hänen nimeensä, sanoo \Herra\.

HERrasa/ että he waeldawat hänen nimeensä/ sano HERRa.

Sakarja 11 LUKU

11:1 Avaa ovesi, Libanon! Tuli on kuluttava sinun setrisi.

11:2 Valittakoon kypressi, sillä setri on kaatunut, hävitetyt ovat nuo mahtavat. Valittakaa, te Baasanin tammet, sillä sankka metsä on sortunut.

11:3 Kuule paimenten valitusta, kun on hävitetty nuo heidän mahtavansa. Kuule nuorten leijonain ärjyntää, kun on hävitetty Jordanin rantatiheikkö.

11:4 Näin sanoi Herra, minun Jumalani:

11:5 "Kaitse teuraslampaita, joita niiden ostajat teurastavat tuntematta syynalaisuutta, ja joista niiden myyjät sanovat: 'Kiitetty olkoon Herra, minä olen rikastunut', ja joita niiden paimenet eivät sääli.

11:6 Sillä minä en enää sääli maan asukkaita, sanoo Herra. Katso, minä annan ihmisten joutua toistensa käsiin ja kuninkaansa käsiin, ja he hävitävät maan, enkä minä pelasta ketään heidän käsistänsä."

11:7 Niin minä siis kaitsin teuraslampaita, lampaista kurjimpia. Ja minä otin itselleni kaksi sauvaa; minä nimitin toisen "Suloudeksi", toisen minä nimitin "Yhteydeksi", ja niin minä kaitsin lampaista.

11 LUKU

11:1 Avaa, Libanon, porttis, että tuli sinun sedripuus polttais.

11:2 Ulvokaat, te hongat, sillä sedripuut ovat langenneet, ja ylimmäiset ovat hävitetyt. Ulvokaat, te Basanin tammet; sillä vahva metsä on hakattu pois.

11:3 Paimenet kuullaan ulvovan, sillä heidän väkevänsä ovat hävitetyt; jalopeurain penikkain kiljumus kuulaa, sillä Jordanin ylpeys on hävitetty.

11:4 Näin sanoo \Herra\ minun Jumalani: kaitse teuraslampaita;

11:5 Sillä heidän omistajansa teurastavat niitä, ja ei luule siitä syntiä olevan; myyvät niitä, ja sanovat: kiitetty olkoon \Herra\, että minä olen rikastunut; ja ei heidän paimenensa heitä säästä.

11:6 Sentähden en minä tahdo enää säästää maan asuvaisia, sanoo \Herra\; ja katso, minä jätän ihmisen jokaisen kumppaninsa käsiin, ja heitä kuninkainsa käsiin, että he maan musertaisivat, enkä tahdo heitä auttaa heidän käsistänsä.

11:7 Ja minä kaitsen teuraslampaita, raadollisten lammasten tähden. Ja minä otin minulleni kaksi sauvaa: yhden minä kutsuin suloiseksi, mutta toisen sitovaiseksi, ja kaitsin lampaista.

XI. Lucu

11:1 AWa Libanon porttis/ että tuli sinun Cedris poltais.

11:2 Ulwocat te Hongat: sillä Cedrit owat langennet/ ja cunnialinen rakennus on häwitetty. Ulwocat te Tammet Basanis: sillä wahwa medzä on hacattu pois.

11:3 Paimenet cuullan ulowan: sillä heidän cunnialinen rakennus on häwitetty. Lejonein penickain kiljumus cuullan: sillä Jordanin coreus on häwitetty.

11:4 NÄitä sano HERRa minun Jumalan: caidze teuraslampaita:

11:5 Sillä heidän Herrans teurastawat niijtä/ ja ei luule sijtä syndiä olewan. Myyväät niijtä/ ja sanowat: kijtetty olcon HERRa/ jopa minä ricas olen: ja ei heidän paimenens heitä säästä.

11:6 Sentähden en minä tahdo säästä enä maan asuwaisia/ sano HERRa. Ja cadzo/ minä jätän ihmiset jocaidzen toinen toisens käsijn/ ja heidän Cuningains käsijn/ että he maan muserraisit/ engä tahdo heitä autta heidän käsistänsä.

11:7 Ja minä caidzen teuraslampaita/ radollisten lammasten tähden. Ja otin minulleni caxi sauwa/ yhden minä cudzuin suloiseksi/ mutta toisen cowaxi/ ja caidzin lampaita.

11:8 Ja minä hävitin kolme paimenta yhtenä kuukaute-
na, mutta minä kävin kärsimättö-
mäksi lampaille, ja hekin kyl-
lästyivät minuun.

11:9 Niin minä sanoin: "Minä
en tahdo enää teitä kaita.
Kuolkoon, joka kuolee; hävit-
köön, joka häviää; ja jäljelle-
jäävät syökööt kukin toisensa
lihaa."

11:10 Ja minä otin sauvani
Sulouden ja katkaisin sen
purkaakseni liittoni, jonka olin
tehnyt kaikkien kansojen
kanssa.

11:11 Ja sinä päivänä se
purkautui, ja niin lampaista
kurjimmat, jotka ottivat mi-
nusta vaarin, tulivat tietä-
mään, että se oli Herran sa-
na.

11:12 Sitten minä sanoin heil-
le: "Jos teille hyväksi näkyy,
niin antakaa minulle palkkani;
jollei, niin olkaa antamatta."
Niin he punnitsivat minun
palkakseni kolmekymmentä
hopearahaa.

11:13 Ja Herra sanoi minulle:
"Viskaa se savenvalajalle, tuo
kallis hinta, jonka arvoiseksi
he ovat minut arvioineet."
Niin minä otin ne kolmekym-
mentä hopearahaa ja viskasin
ne Herran huoneeseen saven-
valajalle.

11:14 Sitten minä katkaisin
toisen sauvani, Yhteyden,
purkaakseni veljeyden Juudan
ja Israelin väliltä.

11:15 Sitten Herra sanoi mi-
nulle: "Ota vielä itsellesi hul-
lun paimenen kapineet.

11:16 Sillä katso, minä olen

11:8 Ja minä hukutin kolme
paimenta yhtenä kuukaute-
na; sillä en minä voinut heitä
kärsiä, eikä he minuakaan
kärsineet.

11:9 Ja minä sanoin: en mi-
nä tahdo teitä kaita; joka
kuolee, se kuolkaan, joka
näännyy, se näännyköön, ja
jääneet syököön toinen toi-
sensa lihan.

11:10 Ja minä otin suloisen
sauvani ja särjin sen, rikko-
akseni minun liittoni, jonka
minä kaikille kansoille teh-
nyt olin.

11:11 Ja se rikottiin sinä
päivänä; ja raadolliset lam-
paat, jotka minun kanssani
pitivät, tunsivat siitä, että se
\Herran\ sana oli.

11:12 Ja minä myös sanoin
heille: jos teille niin kelpaa,
niin tuokaat tänne niin pal-
jon kuin minä maksan; jollei,
niin sallikaat olla; ja he pun-
nitsivat niin paljon kuin mi-
nä maksoin, kolmekymmen-
tä hopiapenninkiä.

11:13 Niin sanoi \Herra\
minulle: heitä se pois, annet-
tavaksi savenvalajalle; sitä
suurta hintaa, johon minä
heiltä arvattu olen! Ja minä
oltin ne kolmekymmentä ho-
piapenninkiä ja heitin
\Herran\ huoneeseen, an-
nettavaksi savenvalajalle.

11:14 Ja minä särjin minun
toisen sitovaisen sauvani,
rikkoakseni veljeyden Juu-
dan ja Israelin vaiheella.

11:15 Ja \Herra\ sanoi mi-
nulle: ota vielä itselles hullun
paimenen aseet.

11:16 Sillä katso, minä herä-

11:8 Ja minä hucutin colme
paimenda yhtenä Cuucautena:
sillä en minä voinut kärsiä/
eikä he minuacan kärsinet.

11:9 Ja minä sanoin: en mi-
nä tahdo teitä caita/ joca
cuole/ cuolcan/ joca nään-
dy/ näändykön/ ja jäänet
syökön toinen toisens lihan.

11:10 Ja minä otin sen suloi-
sen sauvani ja särjin/ ricko-
xen minun lijttoni/ jonga mi-
nä caikille Canssoille tehnyt
olin.

11:11 Ja se ricottin sinä päi-
wänä: ja radolliset lambat/
jotca minun cansani pidit/
tunsit sijtä että se HERran
sana oli.

11:12 Ja minä myös sanoin
heille: jos teille nijn kelpa/
nijn tuocat tänne nijn paljo
cuin minä maxan/ jollei/ nijn
sallicat olla. Ja he punnidzit
nijn paljo cuin minä maxoin/
colmekymmendä hopiapennin-
gitä.

11:13 Nijn sanoi HERra minul-
le: heitä pois/ annetta sa-
wenwalajalle/ oho sitä jalo
coco/ johon minä heildä ar-
wattu olen. Ja minä otin ne
colmekymmendä hopiapennin-
gitä/ ja heitin HERran huone-
sen/ annetta sawenwalajalle.

11:14 Ja minä särjin minun
toisen sauvani/ cowan/
rickoxeni weljein kescuxet Ju-
dan ja Israelin waihella.

11:15 JA HERra sanoi minul-
le: ota wielä sinulles hullun
paimenen aset.

11:16 Sillä cadzo/ minä he-

herättävä maahan paimenen: hukkaantuneista hän ei pidä huolta, hajaantunutta hän ei etsi, ruhjoutunutta hän ei paranna, pystyssäpysyvää hän ei tue; mutta hän syö lihavien lihaa ja halkaisee niiden sorakat.

11:17 Voi hullua paimenta, joka lampaat hylkää! Käyköön miekka hänen käsivarteensa ja oikeaan silmäänsä. Hänen käsivartensa kuivettukoon, ja hänen oikea silmänsä soetkoon."

Sakarja 12 LUKU

12:1 Ennustus, Herran sana Israelista. Näin sanoo Herra, joka on jännittänyt taivaan ja perustanut maan ja joka on luonut ihmisen hengen hänen sisimpäänsä:

12:2 Katso, minä teen Jerusalemin juovuttavaksi maljaksi kaikille kansoille yltympäri, ja myös Juudan kohdalle se on tuleva Jerusalemiä piiritetäessä.

12:3 Ja sinä päivänä minä teen Jerusalemin väkikiveksi kaikille kansoille: kaikki, jotka sitä nostavat, repivät pahoin itsensä; ja kaikki maan kansakunnat kokoontuvat sitä vastaan.

12:4 Sinä päivänä, sanoo Herra, minä lyön kaikki hevoset vauhkoudella ja niiden ratsastajat hulluudella. Mutta Juudan heimoa kohti minä avaan silmäni, ja kaikki kansojen hevoset minä lyön sokeudella.

tän paimenen maassa, joka ei etsi nääntyvää, ei holho nuorta heikkoa, ei paranna särjettyä, eikä tottele tervettä; vaan syö lihavain lihaa, ja repäisee heidän sorkkansa rikki.

11:17 Voi sitä kelvotointa paimenta, joka lauman hylkää! tulkaan miekka hänen käsivarteensa ja oikiaan silmään; kuivukoon hänen käsivartensa peräti, ja hänen oikea silmänsä tulkoon kokonansa pimiäksi!

12 LUKU

12:1 Tämä on \Herran\ sanan kuorma Israelista: \Herra\, joka taivaat venyttää, ja maan perustaa, ja tekee ihmisen hengen hänessä, sanoo:

12:2 Katso, minä tahdon Jerusalemin tehdä unimaljaksi kaikille kansoille siinä ympärillä; sillä sen pitää myös Juudaa kohtaaman, kuin Jerusalem piiritetään.

12:3 Ja sillä ajalla tahdon minä Jerusalemin tehdä kaikille kansoille kuormakiveksi; niin monta kuin häntä siirtää tahtovat, pitää itsensä siihen rikki repimän; sillä kaikki pakanat maan päällä kokoontuvat häntä vastaan.

12:4 Silloin, sanoo \Herra\, tahdon minä kaikki hevoset pelkuriksi saattaa, ja heidän ratsastajansa tyhmäksi; mutta Juudan huoneelle tahdon minä avata minun silmäni, ja kaikki kansain hevoset lyödä sokeudella.

rätän paimenet maasa/ jotca ei näändywätä edzi/ särjettyä ja muserrettua ei paranna/ eikä tottele terwettä. Waan syöwät paremmin lihawain liha/ ja rewäisewät heidän sorckans ricki.

11:17 O epäjumaliset paimenet/ jotca lauman hyljävät. Tulcan miekka heidän käsivarteens/ ja oikiaan silmääns. Cuiwatcon heidän käsivartens/ ja heidän oikia silmäns tulcon pimiäxi.

XII. Lucu

12:1 TÄMÄ on HERran sanan cuorma Israelist/ sano HERra/ joca taiwat wenyttä/ ja maan perusta/ ja teke ihmiseen hengen.

12:2 Cadzo/ minä tahdon Jerusalemin tehdä horjuwaxi maljaxi/ caikille Canssoille sijnä ymbäriä: sillä sen pitää myös Judat cohtaman/ cosca Jerusalem pijritetän.

12:3 Ja sillä ajalla tahdon minä cuitengin Jerusalemin tehdä caikille Canssoille cuormakiwexi. Nijn monda cuin händä sijrtä tahtowat/ pitää heitäns sijhen repimän: sillä caicki pacanat maan päällä pitää cocoman heitäns händä watan.

12:4 Silloin/ sano HERra/ tahdon minä caicki orhit carcawaisexi saatta/ ja heidän radzastajans tyhmäxi. Mutta Judan huonelle tahdon minä awata minun silmäni/ ja caickein Canssain orhit rangaista sokeudella.

12:5 Silloin Juudan sukuruhtinaat sanovat sydämessään: "Minun väkevyyteni ovat Jerusalemin asukkaat Herrassa Sebaotissa, heidän Jumalassansa."

12:6 Sinä päivänä minä teen Juudan sukuruhtinaat ikäänkuin tulipannuksi puitten sekaan ja ikäänkuin tulisoihdukksi lyhteitten sekaan, ja he kuluttavat oikealta ja vasemmalta, kuluttavat kaikki kansat ylytymperi. Ja Jerusalemin saa yhäti asua paikoillansa - Jerusalemissa.

12:7 Ja Herra on ensiksi vapauttava Juudan majat, ettei Daavidin suvun kunnia ja Jerusalemin asukasten kunnia ylvästelisi Juudaa vastaan.

12:8 Sinä päivänä on Herra suojaava Jerusalemin asukkaita; ja kompastuvainen heidän seassansa on sinä päivänä oleva niinkuin Daavid, ja Daavidin suku on oleva niinkuin jumal'olento, niinkuin Herran enkeli heidän edessänsä.

12:9 Mutta sinä päivänä minä tahdon hävittää kaikki pakanakansat, jotka hyökkäävät Jerusalemiä vastaan.

12:10 Ja minä vuodatan Daavidin suvun päälle ja Jerusalemin asukasten päälle armon ja rukouksen hengen. He katsovat minuun, jonka he ovat lävistäneet. Ja he valittavat häntä, niinkuin valitaan ainokaista, murehtivat häntä katkerasti, niinkuin murehditaan katkerasti esikoista.

12:5 Ja Juudan päämiesten pitää sanoman sydämessään: olkoon Jerusalemin asuvaset vain hyvässä turvassa, \Herrassa\ Zebaotissa, heidän Jumalassansa.

12:6 Sillä ajalla tahdon minä panna Juudan päämiehet niinkuin tulipätsiksi puiden sekaan, ja niinkuin tulisoiton jalallisen, syömään sekä oikialta että vasemmalta puolelta kaikki kansat ympäriltä; ja Jerusalemin asutaan taas siällansä Jerusalemissa.

12:7 Ja \Herra\ on vapahtava Juudan majat niinkuin alustakin, ettei Davidin huoneen kunnia ylen paljo kerskaisi, eikä Jerusalemin asuvasen kunnia, Juudaa vastaan.

12:8 Niinä päivinä on \Herra\ Jerusalemin asuvaset varjelevat; ja on tapahtuva, että se, joka silloin heidän seassansa heikko on, on oleva niinkuin David, ja Davidin huone on oleva niinkuin Jumalan huone, niinkuin \Herran\ enkeli heidän edessänsä.

12:9 Silloin ajattelin minä hukuttaa kaikkia pakanoita, jotka ovat lähteneet Jerusalemiä vastaan.

12:10 Mutta Davidin huoneelle ja Jerusalemin asuvasille tahdon minä vuodattaa armon ja rukouksen hengen; sillä heidän pitää katsoman minun puoleeni, jonka he lävitse pistäneet ovat; ja pitää valittaman, niinkuin joku valittaa ainokaista poikaansa, ja heidän pitää häntä murehtiman, niinkuin joku itkis esikoistansa.

12:5 Ja Judan Päämiehet pitää sanoman sydämisänsä/ olcon Jerusalemin asuvaset waiwain hyvässä turvas/ HERras Zebaotissa heidän Jumalassansa.

12:6 Sillä ajalla tahdon minä Judan Päämiehet cuumaxi pädzixi panna puiden secaa/ ja nijncuin tulisen kekalen corresa/ syömän sekä oikialda että wasemmalda puoleldans caicki Canssat ymbärildä. Ja Jerusalemin asutan taas siällansä Jerusalemissa.

12:7 Ja HERra on wapahtawa Judan majat nijncuin muinengin. Ettei Dawidin huone ylön paljo kerskais/ eikä Jerusalemin asuvaset Judat vastaan.

12:8 Nijnä päiwinä on HERra Jerusalemin asuvaset warjelewa/ ja on tapahtuwa/ että se joca silloin heidän seasans heicko on/ on olewa nijncuin Dawid. Ja Dawidin huone on olewa nijncuin Jumalan huone/ nijncuin HERran Engeli heidän edesänsä.

12:9 Silloin ajattelen minä hucutta caickia pacanoita/ jotca owat lähtenet Jerusalemita watan.

12:10 MUtta Dawidin huonelle/ ja Jerusalemin asuwasille tahdon minä wuodatta armon ja rucouxen Hengen: sillä heidän pitää cadzoman minun puoleeni/ jonga he läwistänet owat: ja pitää parcuman/ nijncuin jocu parcu ainocaista poicans. Ja heidän pitää händä murehtiman/ nijncuin jocu itkis ainocaista poicans.

12:11 Sinä päivänä pidetään Jerusalemissa suuret valittajaiset, niinkuin olivat Hadadrimmonin valittajaiset Megiddon laaksossa.

12:12 Ja maa pitää valittajaisia, kukin sukukunta erikseen: Daavidin huoneen sukukunta erikseen ja heidän naisensa erikseen, Naatanin huoneen sukukunta erikseen ja heidän naisensa erikseen,

12:13 Leevin huoneen sukukunta erikseen ja heidän naisensa erikseen, siimeiläisten sukukunta erikseen ja heidän naisensa erikseen. Kaikki muut sukukunnat, kukin sukukunta erikseen ja heidän naisensa erikseen.

Sakarja 13 LUKU

13:1 Sinä päivänä on Daavidin suvulla ja Jerusalemin asukkailla oleva avoin lähde syntiä ja saastaisuutta vastaan.

13:2 Ja sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, minä hävitän epäjumalain nimet maasta, eikä niitä enää muisteta. Myöskin profeetat ja saastaisuuden hengen minä ajan maasta pois.

13:3 Ja jos joku vielä ennustaa, sanovat hänen isänsä ja äitinsä, hänen vanhempansa, hänelle: "Sinä et saa elää, koska olet puhunut valhetta Herran nimeen." Ja hänen isänsä ja äitinsä, hänen vanhempansa, lävistävät hänet hänen ennustamisensa tähden.

12:11 Silloin pitää suuren valitusitkun oleman Jerusalemissa, niinkuin Hadadrimmonin itku Megiddon kedolla.

12:12 Ja maan pitää valittaman, jokainen sukukunta erinänsä; Davidin huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän vaimonsa erinänsä; Naatanin huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän vaimonsa erinänsä;

12:13 Levin huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän vaimonsa erinänsä; Simein huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän vaimonsa erinänsä;

12:14 Niin myös kaikki muut jääneet sukukunnat, kukin erinänsä, ja heidän vaimonsa myös erinänsä.

13 LUKU

13:1 Sillä ajalla on avoin lähde Davidin huoneelle ja Jerusalemin asuvasille oleva syntiä ja saastaisuutta vastaan.

13:2 Sillä ajalla, sanoo \Herra\ Zebaot, tahdon minä epäjumalain nimet maasta kadottaa, ettei heitä enään pidä muistettaman; tahdon myös väärät prophetat ja saastaisen hengen ajaa pois maalta.

13:3 Ja pitää tapahtuman, että jos joku vielä ennustais, niin hänen isänsä ja äitinsä, jotka hänen synnyttäneet ovat, pitää hänelle sanoman: et sinä saa elää, sillä sinä olet valehdellut \Herran\ nimeen. Ja niin hänen isänsä ja äitinsä, jotka hänen synnyttäneet ovat, pitää hänen pistämän lävitse, kuin hän ennustaa.

12:11 Silloin pitää suuren valitusitkun oleman Jerusalemissa/ niinkuin se oli liki Hadadrimmoni/ Megiddon kedolla.

12:12 Ja maan pitää valittaman/ jokainen sucucunda erinäns: Dawidin huoneen sucucunda erinäns/ ja heidän waimons erinäns.

12:13 Nathanin huoneen sucucunda erinäns/ ja heidän waimons erinäns.

Lewin sucucunda erinäns/ ja heidän waimons erinäns. Simein huoneen sucucunda erinäns/ ja heidän waimons erinäns.

Nijn myös caicki muut jäänet sucucunnat/ kukin erinäns/ ja heidän waimons myös erinäns.

XIII. Lucu

13:1 Sillä ajalla pitää awojoin lähde Dawidin huonelle ja Jerusalemin asuvasille oleman syndiä ja saastaisuutta vastaan.

13:2 Sillä ajalla/ sano HERra Zebaoth/ tahdon minä epäjumalain nimet maasta cadotta/ ettei sillen heitä pidä muistettaman: tahdon myös noidat ja saastaiset aja pois maalda.

13:3 Että pitää tapahtuman/ jos joku noiduis/ nijn hänen Isäns ja äitins pitää hänelle sanoman/ jotca hänen synnyttänet owat: sinun täyty cuolla: sillä sinä walehtelet HERran nimeen. Ja nijn hänen Isäns ja äitins/ jotca hänen synnyttänet owat/ pitää hänen pistämän läpidze/ cosca hän

13:4 Sinä päivänä häpeävät profeetat itsekukin näkyään, kun he ennustavat, eivätkä he valhetellakseen pue yllensä karvaista vaippaa.

13:5 Hän sanoo: "En ole profeetta, vaan peltomies, sillä eräs mies on ostanut minut orjaksi jo nuoruudessani."

13:6 Ja jos häneltä kysytään: "Mitä ovat nuo haavat sinun rinnassasi?" vastaa hän: "Ne lyötiin minun ystäväini huoneessa."

13:7 Heräjä, miekka, minun paimentani vastaan ja minun lähintä miestäni vastaan, sano Herra Sebaot. Lyö paimenta, ja joutukoot lampaat hajallensa; mutta minä käännän jälleen käteni pienimpiä kohden.

13:8 Ja näin on käyvä koko maassa, sanoo Herra: kaksi osaa siitä hävitetään ja saa surmansa, mutta kolmas osa siitä jää jäljelle.

13:9 Ja sen kolmannen osan minä vien tuleen; minä sulatan heidät, niinkuin hopea sulatetaan, ja koettelen heitä, niinkuin kulta koetellaan. He huutavat avuksi minun nimeäni, ja minä vastaan heille. Minä sanon: "Se on minun kansani", ja se sanoo: "Herra, minun Jumalani."

13:4 Sillä silloin pitää tapahtuman, että prophetat näkyinsä kanssa tulevat häpiään, kuin he ennustavat; ja ei heidän pidä enää yllensä puukevan karvavaatteita, joilla he viettelevät.

13:5 Mutta pitää sanoman: en minä ole propheta, vaan minä olen peltomies; sillä minä olen nuoruudestani orjana ollut.

13:6 Mutta jos hänelle sanotaisiin: mitkä haavat ovat sinun käsissä? niin hänen pitää vastaaman: niin minä olen haavoitettu niiden huoneessa, jotka minua rakastivat.

13:7 Herää, miekka minun paimeneni päälle ja sen miehen päälle, joka minulle lähinen on, sanoo \Herra\ Zebaot: lyö paimenta, niin lampaat hajoovat! ja niin minä käteni käännän piskuisia päin.

13:8 Ja pitää tapahtuman, sanoo \Herra\, että jokaisessa maakunnassa kaksi osaa häviää ja hukkuu, ja kolmas osa siihen jääpi.

13:9 Ja kolmannen osan tahdon minä viedä tulen lävitse, ja puhdistaa sen, niinkuin hopia puhdistetaan, ja tahdon sen kirkastaa, niinkuin kulta kirkastetaan. Nämät minun nimeäni avuksi huutavat, ja minä tahdon heitä kuulla, ja sanoa: se on minun kansani; ja heidän pitää sanoman: \Herra\ minun Jumalani.

noitu.

13:4 Sillä silloin pitää tapahtuman/ että noidat pitää näkyinsä cansa häpiään tuleman/ cosca he niistä noituwat: ja ei heidän pidä enä jouhiwaatteita pukeman/ joilla he wiettelewät.

13:5 Mutta heidän pitää sanoman: en minä ole Prophe-ta/ waan peldomies: sillä minä olen nuoruudestani orjana ollut.

13:6 Mutta jos hänelle sanotaisin: mitkä haawat ovat sinun käsissä? nijn hänen pitää wastaman: nijn minä olen haawoitettu nijden huones/ jotca minua racastawat.

13:7 HERä miecka minun paimeneni päälle/ ja sen miehen päälle/ joca minulle lähinen on/ sano HERra Zebaot: lyö paimenda/ nijn lauma hajo: ja nijn minä käteni käännän piscuisita päin.

13:8 Ja pitää tapahtuman/ sano HERra/ josa maacunnas on caxi osa/ nijn ne pitää häwiämän ja huckuman/ ja colmas osa pitää sijhen jäämän.

13:9 Ja sen colmannen osan tahdon minä wiedä tulen läpidze/ ja puhdistaa sen/ nijncuin hopia puhdistetan/ ja tahdon sen kircasta nijncuinculda kircastetan. Nämät pitää sijs minun nimeni huutaman/ ja minä tahdon heitä cuulla/ ja sanoa: se on minun Cansan: ja heidän pitää sanoman: HERra minun Jumalan.

Sakarja 14 LUKU

14:1 Katso, Herran päivä on tuleva, ja sinun saaliisi jaetaan sinun keskelläsi.

14:2 Minä kokoan kaikki pakanat sotaan Jerusalemiä vastaan. Kaupunki valloitetaan, talot ryöstetään, naiset raiskataan, ja puoli kaupunkia lähtee pakkosiirtolaisuuteen, mutta jäljelle jäävää kansaa ei hävitetä kaupungista.

14:3 Ja Herra on lähtevä liikkeelle ja sotiva näitä pakanoita vastaan, niinkuin sotimispäivänänsä, taistelun päivänä.

14:4 Hänen jalkansa seisovat sinä päivänä Öljymäellä, joka on Jerusalemin edustalla itää kohti. Ja Öljymäki halkeaa kahtia idästä länteen hyvin suureksi laaksoksi: toinen puoli mäkeä siirtyy pohjoiseen ja toinen puoli etelään päin.

14:5 Ja te pakenette minun mäkieni väliseen laaksoon, sillä mäkienvälinen laakso on ulottuva Asaliin asti. Te pakenette, niinkuin pakenitte maanjäristystä Ussian, Juudan kuninkaan, päivinä. Ja Herra, minun Jumalani, tulee; kaikki pyhät sinun kanssasi.

14:6 Sinä päivänä ei ole valoa: loistavat tähdet sammuvat.

14:7 Se on oleva yhtämittäistä päivää - Herralle on se tunnettu - ei vaihdu päivä ja yö; ja ehtoolla on oleva va-

14 LUKU

14:1 Katso, päivä tulee \Herralle\, jona sinun saaliis sinussa jaetaan.

14:2 Sillä minä olen kokoava kaikkinaiset pakanat sotaan Jerusalemiä vastaan, ja kaupunki voitetaan, huoneet ryöstetään ja vaimot raiskataan. Puoli osaa kaupunkia viedään vangiksi, ja jääneitä kansasta ei ajeta ulos kaupungista.

14:3 Mutta \Herra\ on lähtevä sotimaan pakanoita vastaan, niinkuin hän on tottunut sodan ajalla sotimaan.

14:4 Silloin hänen jalkansa pitää Öljymäellä seisoman, joka on läsnä Jerusalemiä itään päin; ja Öljymäen pitää halkeaman keskeltä itään ja länteen, sangen leviältä toinen toisestansa; toinen osa mäkeä pitää erkaneman pohjoiseen päin ja toinen etelään päin.

14:5 Ja teidän pitää pakeneman sitä laaksoa, joka on näiden vuorten vaiheella, sillä se laakso mäkienvälisellä pitää ulottuman Atsaliin asti; ja pitää paettaman niinkuin muinen paettiin maanjäristyksen tähden, Ussian Juudan kuninkaan aikana. Silloin \Herra\ minun Jumalani on tuleva, ja kaikki pyhät hänen kanssansa.

14:6 Ja siihen aikaan pitää tapahtuman, ettei valkeus pidä oleman kallis eikä sumuinen.

14:7 Ja yksi päivä on oleva, joka \Herralle\ tuttu on, ei päivä eikä yö; vaan pitää tapahtuman, että ehtoona pi-

XIV. Lucu

14:1 CADzo/ se päiwä tule HERralle/ että sinun saalis pitä sinusa jaettaman:

14:2 Sillä minä olen cocowa caickinaiset pacanat sotiman Jerusalemita wastan. Ja Caupungi pitä woitettaman/ huonet ryöstetän ja waimot raiscatan. Puoli osa Caupungista pitä fangixi wietämän/ ja jäänet Canssasta/ ei pidä ajettaman ulos Caupungist.

14:3 MUTta HERra on lähtewä sotiman pacanoita wastan/ nijncuin hän on tottunut sodan ajalla sotiman.

14:4 Silloin hänen jalcans pitää öljymäellä seisoman/ joca on läsnä Jerusalemita itän päin. Ja öljymäen pitää halkeman/ idästä haman läntden/ sangen lewiäldä toinen toisestans: toinen osa mäke pohjaisen päin/ ja toinen etelän päin.

14:5 Ja teidän pitä pakeneman sen laxon tähden/ joca on näiden minun wuorteni waihella: sillä se laxo mäkein waihella pitä ulottuman Azalin asti. Ja pitä paettaman nijncuin muinen paettin maan järistyksen tähden/ Usian Judan Cuningan aicana. Silloin minun HERran Jumalan on tulewa/ ja caicki pyhät hänen cansans.

14:6 Sijhen aican ei pidä se callis walo oleman/ waan wilu ja pacainen.

14:7 Ja yxi päiwä pitä oleman joca HERralle tuttawa on/ ei päiwä eikä yö/ ja ehton puolen pitä walkius ole-

loisata.

14:8 Sinä päivänä elävät vedet virtaavat Jerusalemita: toiset puolet niistä Idänmerta kohti, toiset puolet Länsimeren kohti. Niin on tapahtuva kesät ja talvet.

14:9 Herra on oleva koko maan kuningas. Sinä päivänä on Herra oleva yksi ja hänen nimensä yksi.

14:10 Koko maa muuttuu tasaiseksi kuin Aromaa Gebasta Rimmoniin asti, Jerusalemin eteläpuolelle. Ja tämä on oleva korkea ja oleva asuttu, paikallansa, Benjaminin portista entisen portin sijaan asti, Kulmaporttiin ja Hananelin-torniin asti, kuninkaan viinikuurniin asti.

14:11 He asuvat siellä, eikä vihitä sitä enää tuhon omaksi, ja Jerusalemin on oleva asuttu, oleva turvassa.

14:12 Ja tämä on oleva viitsaus, jolla Herra rankaisee niitä kansoja, jotka sotivat Jerusalemita vastaan: hän mädättää siltä kansalta lihan, kun se vielä seisoo jaloillaan, sen silmät mätänevät kuopissansa, ja sen kieli mätänee sen suussa.

14:13 Sinä päivänä on tuleva Herralta suuri hämminki heidän sekaansa, niin että he käyvät kiinni toinen toisensa käteen ja toisen käsi kohoaa toisen kättä vastaan.

14:14 Myös Juuda on sotiva

tää valkeus oleman.

14:8 Silloin pitää Jerusalemita elävät vedet vuotaman, puoli osa itäistä merta päin, ja toinen puoli hamaan äärimäiseen mereen; ja sen pitää sekä kesällä että talvella tapahtuman.

14:9 Ja \Herra\ on kaiken maan Kuningas oleva; siihen aikaan on ainoastaan yksi \Herra\ oleva, ja hänen nimensä yksi.

14:10 Ja koko maakunnassa pitää käytämän ympäri niinkuin tasaisella kedolla, Gibeasta niin Rimmoniin asti, lounaan puolella Jerusalemita; sillä se korotetaan ja asutaan hänen siassansa, Benjaminin portista hamaan ensimmäisen portin paikkaan, hamaan Kulmaporttiin, ja Hananeelin tornista niin kuninkaan viinakuurniin asti.

14:11 Ja hänessä pitää asuttaman, eikä enään pidä yhtään kirousta oleman, sillä Jerusalemin pitää turvallisesti asuman.

14:12 Ja tämä on rangaistus oleva, jolla \Herra\ kaikkia kansoja on rankaiseva, jotka ovat sotineet Jerusalemita vastaan: heidän lihansa pitää raukeaman jaloillansa seisoissansa, ja heidän silmänsä pitää lävissänsä vaipuman, ja heidän kielensä suussansa raukeaman.

14:13 Siihen aikaan on \Herra\ suuren metelin heidän sekaansa nostava, että jokainen pitää kumppaninsa käteen rupeeman, ja pane-man kätensä kumppaninsa käden päälle.

14:14 Sillä Juuda on myös

man.

14:8 Silloin pitää Jerusalemita elävät vedet vuotaman/ puoli osa idäistä merta päin/ ja toinen puoli osa haman meren loppua päin/ ja sen pitää sekä kesällä että talvella tapahtuman.

14:9 Ja HERra on caiken maan Cuningas olewa. Sijhen aican on ainoastans yxi HERra olewa/ ja hänen nimensä yxi.

14:10 Ja coco maacunnas pitää käytämän ymbäri nijncuin tasaisella kedolla/ Gibeast nijn Rimonin asti/ lounast nijn Jerusalemin asti: sillä se corgotetan ja asutan hänen siasans/ BenJaminin portist haman ensimmäisen portin paickan/ haman culmaporttin/ ja Hananeelin tornist nijn Cuningan wijnacuurann asti.

14:11 Ja hänesä pitää asuttaman/ eikä sillen pidä yhtän raatelust oleman: sillä Jerusalemin pitää sangen irstast asuman.

14:12 JA tämän pitää rangaituxen oleman/ jolla HERra caicke Canssa on rangaisewa/ jotca owat sotinet Jerusalemita wastan. Heidän lihans pitää raukeman jalgoillans seisoisans/ ja heidän silmäns waipuwat heidän läwisäns/ ja heidän kielens rauke heidän suusans.

14:13 Sijhen aican on HERra suuren metelin heidän secaans nostawa/ että jocainen pitää toisens käteen rupeman/ ja panemankätens toisen käden päälle.

14:14 Sillä Juda on myös

<p>Jerusalemissa, ja kaikkien pakanakansojen rikkaudet kootaan joka taholta: kullat ja hopeat ja ylen paljon vaatteita.</p>	<p>Jerusalemissa sotiva; ja sen ympärille kootaan kaikkein pakanain tavarat, kultaa, hopiaa ja sangen palju vaateteita.</p>	<p>sotiwa Jerusalemita wastaan/ ja sen ymbärille cootan caickein pacanain tawarat/ culda/ hopena ja sangen palju vaateteita.</p>
<p>14:15 Samoin on vitsaus kohtaava hevosia ja muuleja ja kameleja ja aaseja ja kaikkea karjaa, mitä niissä leireissä on - samankaltainen vitsaus.</p>	<p>14:15 Ja niin on tämä rangaistus tapahtuva hevosille, muuleille, kameleille, aaseille ja kaikkinaisille eläimille, jotka heidän leirissänsä ovat, niinkuin tämä rangaistus on.</p>	<p>14:15 Ja silloin pitää tämä rangaistus tapahtuman hewoisille/ muuleille/ Cameleille Aseille ja caickinaisille eläimille/ jotca sen sotawäen seas owat/ nijncuin tämä rangaistus on.</p>
<p>14:16 Mutta kaikki niiden pakanakansain tähteet, jotka ovat hyökänneet Jerusalemiä vastaan, käyvät vuosi vuodelta sinne ylös kumartaen rukoilemaan kuningasta, Herraa Sebaotia, ja viettämään lehtimajanjuhlaa.</p>	<p>14:16 Ja kaikki jääneet kaikkein pakanain seassa, jotka läksivät Jerusalemiä vastaan, menevät joka vuosi kumartamaan Kuningasta, \Herraa\ Zebaotia, ja lehtimajan juhlaa pitämään.</p>	<p>14:16 JA caicki jäänet caickein pacanain seas/ jotca läxit Jerusalemita wastaan/ pitää joca vuosi menemän cumartaman Cuningast HERra Zebaothi/ ja Lehtimajan juhla pitämän.</p>
<p>14:17 Ja mitkä maan sukukunnista eivät käy ylös Jerusalemiin kumartaen rukoilemaan kuningasta, Herraa Sebaotia, niille ei tule sadetta.</p>	<p>14:17 Ja on tapahtuva, että joka maan sukukunnista ei mene ylös Jerusalemiin tätä Kuningasta, \Herraa\ Zebaotia, kumartamaan, ei pidä heille sadetta tuleman.</p>	<p>14:17 Mutta jocainen sucucunda maan päällä/ cuin ei tule Jerusalemiin tätä Cuningasta HERra Zebaothi cumartaman/ ei pidä heille sadetta tuleman?</p>
<p>14:18 Ja jos egyptiläisten sukukunta ei käy eikä tule sinne ylös, ei tule sitä heillekään; vaan heitä on kohtaava se vitsaus, millä Herra rankaisee niitä pakanakansoja, jotka eivät tule sinne ylös viettämään lehtimajanjuhlaa.</p>	<p>14:18 Ja ellei Egyptiläisten sukukunta menisi ylös ja tulisi, niin ei heidänkään päällensä pidä sataman; tämä on se rangaistus, jolla \Herra\ on pakanat rankaiseva, jotka ei tule lehtimajan juhlaa pitämään.</p>	<p>14:18 Ja ellei Egyptiläisten sucucunda menis ylös ja tulis/ nijn ei heidängän päällensä pidä sataman. Tämä on se rangaistus jolla HERra on caicki pacanat rangaisewa/ jotca ei tule Lehtimajan juhla pitämän:</p>
<p>14:19 Tämä on oleva egyptiläisten synnin palkka ja kaikkien niiden pakanakansojen synnin palkka, jotka eivät käy sinne ylös viettämään lehtimajanjuhlaa.</p>	<p>14:19 Sillä se on Egyptiläisten synti ja kaikkein pakanain synti, jotka ei tule lehtimajan juhlaa pitämään.</p>	<p>14:19 Sillä se on Egyptiläisten ja caickein pacanain syndi/ jotca ei tule Lehtimajan juhla pitämän.</p>
<p>14:20 Sinä päivänä on oleva hevosten kulkusissa kirjoitus: "Pyhitetty Herralle." Ja padat Herran temppelissä ovat uhrimaljain vertaisia, jotka ovat alttarin edessä.</p>	<p>14:20 Siihen aikaan pitää hevosten kelloin päälle (kirjoitettu) oleman: \Herran\ pyhyys; ja kattilat \Herran\ huoneessa pitää oleman niinkuin maljat alttarin edessä.</p>	<p>14:20 Sijhen aican pitää orihnten kelloisa oleman: HERran Pyhyys/ ja HERran huonen cattilat pitää oleman nijncuin waskimaljat Altarin edes:</p>

14:21 Ja jokainen pata Jerusalemissa ja Juudassa on oleva pyhitetty Herralle Sebaotille, ja kaikki uhraajat tulevat ja ottavat niitä ja keittävät niissä. Eikä ole enää sinä päivänä yhtään kaupustelijaa Herran Sebaotin temppeleissä.

14:21 Sillä kaikki kattilat Jerusalemissa ja Juudassa pitää \Herralle\ Zebaotille pyhitetyt oleman; että kaikkein, jotka uhrata tahtovat, pitää tuleman ja ne ottaman ja niissä keittämän. Ja ei yksikään Kanaanealainen pidä enää \Herran\ Zebaotin huoneessa oleman siihen aikaan.

14:21 Sillä Judan ja Jerusalemin kattilat pitää HERralle Zebaothille pyhitetyt oleman. Että caicki jotca uhrata tahtovat/ pitää tuleman ja ne ottaman/ ja nijsä keittämän. Ja ei yxikän Cananeri pidä sillen HERran Zebaothin huones oleman/ siihen aican.

MALAKIA

1 LUKU

1:1 Ennustus, Herran sana Israelille, Malakian kautta.

1:2 Minä olen teitä rakastanut, sanoo Herra. Mutta te sanotte: "Missä sinä olet osoittanut rakkautesi meihin?" Eikä Eesau ollut Jaakobin veli, sanoo Herra, ja Jaakobia minä rakastin,

1:3 mutta Eesauta minä vihasin; ja minä tein hänen vuorensa autioiksi ja annoin hänen perintöosansa erämaan aavikkosusille.

1:4 Jos Edom sanoo: "Me olemme ruhjotut, mutta me rakennamme rauniot jälleen", niin Herra Sebaot sanoo näin: He rakentakoot, mutta minä revin maahan; ja heidän niemensä olkoon: "jumalattomuuden maa" ja "kansa, johon Herra on vihastunut iankaikkisesti."

1:5 Ja teidän silmänne saavat nähdä sen, ja te sanotte: "Herra on suuri Israelin rajojen ulkopuolellakin."

1:6 Poika kunnioittakoon isää ja palvelija herraansa. Mutta jos minä olen isä, missä on

MALAKIA

1 LUKU

1:1 Tämä on \Herran\ sanan kuorma Israelin tykö, Malakian kautta.

1:2 Minä rakastin teitä, sanoo \Herra\. Niin te sanotte: missäs meitä rakastit? Eikö Esau ole Jakobin veli, sanoo \Herra\? ja minä rakastin Jakobia,

1:3 Ja vihasin Esauta; olen myös autioiksi tehnyt hänen vuorensa, ja hänen perimensä lohikärmeille erämaaksi.

1:4 Ja jos Edom sanois: me olemme köyhtyneet, mutta me tahdomme autiot jälleen rakentaa; niin sanoo \Herra\ Zebaot näin: jos he rakentavat, niin minä tahdon maahan kukistaa; ja ne pitää kutsuttaman jumalattomuuden rajaksi ja siksi kansaksi, jolle \Herra\ on vihainen iankaikkisesti.

1:5 Sen pitää teidän silmänne näkemän, ja teidän pitää sanoman: \Herra\ on ylistetty Israelin maan ääriässä.

1:6 Pojan pitää kunnioittaman isäänsä, ja palvelian isäntäänsä. Jos minä siis isä olen, kussa on minun kun-

Propheta Maleachi

I. Lucu

1:1 TÄMÄ on se cuorma/ jonga HERra puhui Israeli wastan/ Maleachin kautta.

1:2 Minä racastin teitä/ sano HERra: Nijn te sanotta: misäs meitä racastit? Eikö Esau ole Jacobin weli/ sano HERra? ja cuitengin minä Jacobita racastan.

1:3 Ja wihan Esauta/ olen myös autioxi tehnyt hänen vuorens/ ja hänen perimisens Drakeille erimaaxi.

1:4 Ja jos Edom sanois: me olemma turmelut/ mutta me tahdomma autiat jällens rakenta. Nijn sano HERra Zebaoth näin: jos he rakendawat/ njn minä särjen maahan/ ja ne pitää cudzuttaman cadotetuixi maan ärixi/ ja sixi Canssaxi/ jolle HERra on wihainen ijancaickisest.

1:5 Sen näkewät teidän silmän/ ja te sanotte: HERra on ylistetty Israelin maan äris.

1:6 POjan pitä cunnioittaman Isäns/ ja palwelian isändätäns. Jos minä siis Isä olen/

minun kunnioitukseni? Ja jos minä olen Herra, missä on minun pelkoni? sanoo Herra Sebaot teille, te papit, jotka pidätte halpana minun nimeni. Mutta te sanotte: "Miten me olemme pitäneet halpana sinun nimesi?"

1:7 Siten, että tuotte minun alttarilleni saastutettua leipää. Mutta te sanotte: "Miten me olemme sinut saastuttaneet?" Siten, että sanotte: "Herran pöytä on halpana pidettävä."

1:8 Ja kun te tuotte uhriksi sokean eläimen, niin se muka ei ole paha! Ja kun tuotte ontuvan ja sairaan, niin se muka ei ole paha! Vie se maaherrallesi: mielistyykö hän sinuun, ja onko hän sinulle suosiollinen? sanoo Herra Sebaot.

1:9 Ja nyt: lepyttäkää Jumalaa, että hän meitä armahtaisi. Tällaista on teidän kädestänne tullut: olisiko hän teille suosiollinen? sanoo Herra Sebaot.

1:10 Jospa olisi teidän joukossanne joku, joka sulkisi ovet, ettette pitäisi tulta minun alttarillani turhaan! Ei ole minulla mielisuosiota teihin, sanoo Herra Sebaot, enkä minä mielisty ruokauhriin, joka tulee teidän kädestänne.

1:11 Sillä auringon noususta hamaan sen laskuun on minun nimeni oleva suuri pakanain seassa, ja joka paikassa uhrataan ja tuodaan minun nimeni kunniaksi puh-

niani? Jos minä isäntä olen, kussa on minun pelkoni? sanoo \Herra\ Zebaot teille, papit, jotka katsotte ylön minun nimeni. Niin te sanotte: missä me katsomme ylön sinun nimes?

1:7 Silloin kuin te uhraatte minun alttarilleni saastaista leipää. Niin te sanotte: kuinka me uhraamme sinulle saastaista? Siinä että te sanotte: \Herran\ pöytä on katsottu ylön.

1:8 Ja kuin te uhraatte jotakin, joka sokia on, niin ette sano sitä pahaksi; ja kuin te uhraatte jotakin ontuvaa eli sairasta, niin ei sitäkään sanota pahaksi. Vie senkaltaista sinun päämiehilles, mitämaks, jos sinä olet hänelle otollinen, eli jos hän katsoo sinun puolees, sanoo \Herra\ Zebaot.

1:9 Niin rukoilkaat nyt Jumalaa, että hän armahtais meidän päällemme, sillä se on tapahtunut teiltä. Luuletteko, että hän katsoo teidän puoleenne? sanoo \Herra\ Zebaot.

1:10 Kuka on myös teidän seassanne, joka sulkee oven (ilman palkkaa)? ette myös viritä tulta minun alttarilleni ilman mitäkään. Ei minulla ole suosiota teihin, sanoo \Herra\ Zebaot, ja ruokauhri teidän käsistänne ei ole minulle otollinen.

1:11 Vaan hamasta auringon koitosta niin laskemiseen asti pitää minun nimeni suureksi tuleman pakanain seassa, ja jokapaikassa pitää minun nimelleni suitsutettaman, ja puhdas ruokauhri

cusast on minun cunnian? Jos minä isändä olen/ cusa on minun pelcon? sano HERra Zebaoth/ teille Papit jotca cadzotte ylön minun nimeni. Nijn te sanotta: milläst me cadzomma ylön sinun nimes?

1:7 Silloin cuin te uhratte minun Altarilleni saastaista leipä. Nijn te sanotta: cuinga me uhramme sinulle saastais-ta? Sijnä että te sanotta: HERran pöytä on cadzottu ylön.

Ja cosca te uhratte jotakin cuin sokia on/ nijn et te sano sitä pahaxi.

1:8 Ja cosca te uhratte jotakin onduwat eli sairasta/ nijn ei sitäkän sanota pahaxi. Wie sancaltaisia sinun Päämiehilles/ mitämax/ jos sinä olet hänelle otollinen/ eli jos hän cadzo sinun puolees/ sano HERra Zebaoth.

1:9 Nijn rucoilcat nyt Jumalata/ että hän armahdais teidän päällen: sillä se on tapahtunut teildä. Luulettaco että hän cadzo teidän puoleen? sano HERra Zebaoth.

1:10 Cuca on myös teidän seasan/ joca sulke owen? et te myös wiritä tulda huckan minun Altarilleni andimexi. Ei minun ole suosio teihin/ sano HERra Zebaoth: ja ruocauhri teidän käsistän ei ole minulle otollinen.

1:11 WAan hamast Auringon coitosta nijn laskemisen asti/ pitä minun nimen ylistettämän pacanain seas/ ja jocaidzes paicas pitä minun nimelleni suidzutettaman/ ja puhdas

das ruokauhri. Sillä minun nimeni on oleva suuri pakanain seassa, sanoo Herra Sebaot.

1:12 Mutta te häpäisette sen, kun sanotte: "Herran pöytä on saastutettu, ja sen hedelmän syönti on halpana pidettävä."

1:13 Ja te sanotte: "Mikä vai va!" ja ylenkatsotte sen, sanoo Herra Sebaot, ja tuotte ryöstettyä, ontuvaa ja sairasta - tuotte uhrilahjaksi. - Minäkö mielistyisin ottamaan sen teidän kädestänne? sanoo Herra.

1:14 Kirottu olkoon pettäjä, jolla on laumassaan koiraspuoli ja joka on luvannut sen, mutta uhraakin Herralle viallisen. Sillä suuri kuningas olen minä, sanoo Herra Sebaot, ja minun nimeni on peljättävä pakanain seassa.

Malakia 2 LUKU

2:1 Ja nyt teille tämä käsky, te papit!

2:2 Jos ette kuule ja paina sydämeenne, niin että annatte kunnian minun nimelleni, sanoo Herra Sebaot, lähetän minä teitä vastaan kirouksen ja kiroan teille suodut siunaukset. Minä olenkin ne jo kironnut, sillä te ette ole painaneet tätä sydämeenne.

2:3 Minä kiellän teiltä jälkeläiset, ja minä viskelen rapaa teidän kasvoihinne, teidän juhlahurienne rapaa, ja siihen teidät itsenne kannetaan.

uhrattaman; sillä minun nimeni pitää suureksi tuleman pakanain seassa, sanoo \Herra\ Zebaot.

1:12 Mutta te turmelette sen sillä, kuin te sanotte: Herran pöytä on saastutettu, ja sen uhri on katsottu ylön ja hänen ruokansa.

1:13 Ja te sanotte: katso, se on sula vaiva, ja lyötte sen tuleen, sanoo \Herra\ Zebaot. Ja te uhraatte ryöväytyä, ontuvaa ja sairasta, ja ne te uhraatte ruokauhriksi. Pitäiskö se minulle otollinen oleman teidän käsistänne? sanoo \Herra\.

1:14 Mutta kirottu olkoon pettäjä, jonka laumassa on oinas, ja kuin hän tekee lupauksen, niin hän uhraa Herralle kelvottoman; sillä minä olen suuri kuningas, sanoo \Herra\ Zebaot, ja minun nimeni on peljättävä pakanain seassa.

2 LUKU

2:1 Ja te papit, tämä käsky tulee nyt teille.

2:2 Ellette sitä kuule, ja ellette pane sydämeenne, että te niin antaisitte minun nimelleni kunnian, sanoo \Herra\ Zebaot, niin minä lähetän teidän sekaanne kirouksen, ja kiroon teidän siunauksianne; jopa minä olen myös niitä kironnut, ettette sitä tahtoneet panna sydämeenne.

2:3 Katso, minä tahdon turmella teidän siemenenne, ja paiskaan sonnan teidän kasvoillenne, teidän juhlapäivänne sonnan, niin että se ijäksi teihin tarttuu.

ruocauhri uhrattaman: sillä minun nimeni pitää ylistetyxi tuleman pacanain seas/ sano HERra Zebaoth.

1:12 Mutta te oletta sen riijwannet: sillä cosca te sanotta: HERran pöytä on saastutettu/ sen uhri on cadzottu ylön ja hänen ruocans.

1:13 Ja te sanotte: cadzo/ se on sula waiwa/ ja lyötte sen tuuleen/ sano HERra Zebaoth. Ja te uhratte ryöwäytyä/ onduwata/ ja sairasta/ ja ne te uhratte ruocauhrixi. Pidäiskö minulle sencaltaiset teidän käsistän otolliset oleman? sano HERra.

1:14 Mutta kirottu olcon wieteliä/ jonga laumas on jäärä/ ja cuin hän teke lupauxen/ nijn hän uhra HERralle kelwottoman: sillä minä olen suuri Cuningas/ sano HERra Zebaoth/ ja minun nimen on peljättäpä pacanain seas.

II. Lucu

2:1 JA te Papit/ tämä käsky tule teillen:

2:2 Ellet te sitä cuule/ taicka laske sydämeen/ että te nijn annaisitta minun nimelleni cunnian/ sano HERra Zebaoth. Nijn minä lähetän teidän secaan kirouxen/ ja kiron teidän siunauxian/ ja minun pitä nijtä kiroileman/ ettet te sitä tahtonet laske sydämeen.

2:3 Cadzo/ minä tahdon teitä/ ja teidän jälkentulewaisian sadatella/ ja paiscan teidän juhla pascanne teidän caswol-len/ nijn että se ijäxi teihin tarttu.

2:4 Ja te tulette tietämään, että minä olen lähettänyt teille tämän käskyn, jotta minun liittoni Leevin kanssa pysyisi, sanoo Herra Sebaot.

2:5 Minun liittoni hänen kansansa oli elämä ja rauha, ja minä annoin sen hänelle peloksi; ja hän pelkäsi minua, vapisi minun nimeni edessä.

2:6 Oikea opetus oli hänen suussansa, eikä vääryyttä tavattu hänen huuliltansa. Rauhassa ja vakaasti hän vaelsi minun kanssani, ja monet hän käänsi pois pahoista töistä.

2:7 Sillä papin huulten pitää tallettaman tieto, ja hänen suustansa etsitään opetus; sillä hän on Herran Sebaotin sanansaattaja.

2:8 Mutta te olette poikenneet tieltä, olette opetuksellanne saattaneet monet kompastumaan, olette turmelleet Leevin liiton, sanoo Herra Sebaot.

2:9 Niinpä minäkin teen teidät halpana pidetyiksi ja alhaisiksi kaiken kansan edessä, koska te ette ole pitäneet minun teitäni, vaan olette olleet puolueelliset opetuksessa.

2:10 Eikö meillä kaikilla ole sama Isä? Eikö sama Jumala ole meitä luonut? Miksi me olemme uskottomat toinen toisellemme ja rikomme isiemme liiton?

2:11 Juuda on ollut uskon, Israelissa ja Jerusalemissa on tehty kauhistus. Sillä Juuda

2:4 Niin te saatte tuta, että minä sen käskyn teille lähettänyt olen, että sen piti minun liittoni Levin kanssa oleman, sanoo \Herra\ Zebaot.

2:5 Sillä minun liittoni oli hänen kanssansa elämään ja rauhaan, ja minä annoin ne pelvoksi hänelle, pelkäämään minua, ja minun nimeäni hämmästyttämään.

2:6 Totuuden laki oli hänen suussansa, ja ei löydetty mitään paha hänen huuliltansa; hän vaelsi rauhallisesti ja toimillisesti minun edessäni, ja käänsi monta pois synnistä.

2:7 Sillä papin huulet pitää opin kätkemän, että lakia hänen suustansa kysyttäisiin; sillä hän on \Herran\ Zebaotin enkeli.

2:8 Mutta te olette tieltä poikenneet, pahoitatte monta laissa, ja olette Levin liiton rikkoneet, sanoo \Herra\ Zebaot.

2:9 Sentähden olen minä myös tehnyt, että te olette hyljätyt ja ylönkatsotut kaiken kansan edessä, ettette pidä minun teitäni, mutta katsotte ihmisten muotoa laissa.

2:10 Eikö meillä kaikilla ole yksi Isä? eikö yksi Jumala meitä luonut ole? Miksi me katsomme ylön toinen toisemme, ja rikomme sen liiton, joka meidän isäimme kanssa tehty oli?

2:11 Sillä Juuda on ylönkatsojaksi tullut, Israelissa ja Jerusalemissa on tapahtu-

2:4 Silloin te saatte tuta/ että minä sencaltaisen käskyn teille lähettänyt olen/ että sen piti minun liittoni Lewin cansa oleman/ sano HERra Zebaoth.

2:5 Sillä minun liittoni oli hänen cansans elämään ja rauhaan/ ja minä annoin hänelle pelgon/ pelkämän minua/ ja minun nimeni hämmästyttämään.

2:6 Totuden Laki oli hänen suusans/ ja ei löyty mitään paha hänen huuliltans. Hän vaelsi rauhallisest ja toimellisest minun edesäni/ ja käänsi monda pois synnistä.

2:7 Sillä Papin huulet pitää opin kätkemän/ että Laki hänen suustans kysyttäisiin: sillä hän on HERran Zebaothin Engeli.

2:8 Mutta te olette tieltä poikenneet/ ja pahoitat monda Laisa/ ja olette Lewin liiton rikkoneet/ sano HERra Zebaoth.

2:9 Sentähden olen minä myös tehnyt/ että te olette hyljätyt ja ylönkadzotut coco Canssan edes/ ettet te pidä minun teitäni/ mutta cadzotta muoto Laisa.

2:10 Sillä eikö meillä kaikilla ole yxi Isä? eikö yxi Jumala meitä luonut ole? Mixist me cadzomme ylön toinen toisem/ ja rijwamme sen liitton/ joca meidän Isäim cansa tehty oli?

2:11 Sillä Juda on ylönkadzoxi tullut/ Israelis ja Jerusalemis on tapahtunut cauhis-

on häväissyt Herran pyhäkön, jota Herra rakastaa, ja on ottanut avioksi vieraan jumalan tyttäriä.

2:12 Hävittäköön Herra siltä mieheltä, joka tämän tekee, Jaakobin majoista valvojan ja vastaajan ja Herran Sebaotin uhrilahjan tuojan.

2:13 Ja toiseksi te olette tehneet tämän: olette saattaneet Herran alttarin peitetuksi kyynelillä ja itkulla ja huokauksilla, niin ettei hän enää käänny uhrilahjojen puoleen eikä mielisty ottamaan mitään teidän kädestänne.

2:14 Mutta te sanotte: "Minkätähden niin?" Sentähden, että Herra on todistaja sinun ja sinun nuoruutesi vaimon välillä, jolle sinä olet ollut uskoton, vaikka hän on sinun puoliso, sinun aviovaimosi.

2:15 Niin ei tee yksikään, jolla on jäännöskään Hengestä. "Mutta kuinkas se yksi -?" Hän pyrki saamaan Jumalan lupaamia jälkeläisiä. - Ottakaa siis vaari hengestänne älkääkään olko uskottomat nuoruutenne vaimolle.

2:16 Sillä minä vihaan hylkäämistä, sanoo Herra, Israelin Jumala, ja sitä, joka verhoaa vaatteensa vääryydellä, sanoo Herra Sebaot. Siis ottakaa vaari hengestänne älkääkään olko uskottomat.

2:17 Te väsyttätte Herran puheillanne. Mutta te sanotte:

nut kauhistus; sillä Juuda turmelee \Herran\ pyhän, jota hän itse rakasti, ja ottaa vieraan jumalan tyttäriä emänniksansä.

2:12 Vaan \Herra\ hävittää hänen, joka sen tekee, Jakobin majasta, sekä opettajan että opetuslapsen, ja sen, joka vie \Herral\ Zebaotille ruokauhria.

2:13 Te teette myös sen toisen, että \Herran\ alttarin edessä ovat kyyneleet, itkut ja huokaukset, niin etten minä enään tahdo katsoa ruokauhria päin, eli ottaa vastaan jotakin otollisesti teidän käsistänne.

2:14 Ja te sanotte: minkätähden? Sentähden, että \Herra\ on sinun ja sinun nuoruutes vaimon vaiheella todistanut, jonka katsot ylön, joka on sinun kumppanis ja sinun vaimos, johon sinä liitolla itses kiinni sitonut olet.

2:15 Sillä eikö hän heitä yhdeksi tehnyt, vaikka hänellä olis ollut muita henkiä? Mutta mitä se yksi tekee? Hän etsii Jumalan siementä. Sentähden karttakaat teidän henkeänne, ja älköönkään katsoko ylön nuoruutensa vaimoa.

2:16 Että ([Jumala]) vihaa sitä hylkäämistä, sanoo \Herra\ Israelin Jumala, kuin joku peittää vääryytensä niinkuin vaatteella, sanoo \Herra\ Zebaot: sentähden karttakaat teidän henkeänne, ja älkääts katsoko heitä ylön.

2:17 Te olette \Herraa\ teidän puheillanne vaivanneet;

tus: sillä Juda turmelee Herran Pyhän/ jota hän idze racasti/ ja maca wieran jumalan tytärden cansa.

2:12 Waan HERra hävittää hänen/ joca sen teke/ Jacobin majasta/ sekä opettajan että opetuslapsen/ ja sen joca wie HERralle Zebaothille ruocauhria.

2:13 TE teette myös/ että HERran Altarin edes owat sulat kynelet/ itcut ja huocauxet: nijn etten minä enä tahdo cadzo ruocauhria päin/ eli otta wastan jotakin otollisest teidän käsistän.

2:14 Ja te sanotte: mingätähden? sentähden/ että HERra on sinun ja sinun rackan waimos waihella todistanut/ jongas cadzot ylön/ joca on sinun elämäs cumpani/ johon sinä lijtolla sidoit idzes kijnni.

2:15 Ei se ainoa nijn tehnyt/ joca cuitengin oli suurest Hengestä: mutta mitäst se ainoa teki? hän edzei sitä siemendä/ joca Jumalalda luwattu oli. Sentähden carttacat teidän Hengen/ ja älkön kengän cadzoco ylön hänen racasta waimons.

2:16 Mutta jos sinä händä wihat/ nijn eroita se idzes-täs/ sano HERra Israelin Jumala/ ja anna hänelle waattet werhoxi häwäistyxen tähden/ sano HERra Zebaoth. Sentähden carttacat teidän Hengestän/ ja älkät cadzoco heitä ylön.

2:17 TE oletta HERra teidän puhellan härsyttänet/ sentäh-

"Miten väsyttämme?" Siten, että sanotte: "Jokainen, joka paha tekee, on hyvä Herran silmissä, ja niihin hänellä on mielisuosio"; tahi: "Missä on tuomion Jumala?"

Malakia 3 LUKU

3:1 Katso, minä lähetän sannaattajani, ja hän on valmistava tien minun eteeni. Ja äkisti on tuleva temppeleinsä Herra, jota te etsitte, ja liiton enkeli, jota te halajatte. Katso, hän tulee, sanoo Herra Sebaot.

3:2 Mutta kuka kestää hänen tulemisensa päivän, ja kuka voi pysyä, kun hän ilmestyy? Sillä hän on niinkuin kultasepän tuli ja niinkuin pesijän saippua.

3:3 Ja hän istuu ja sulattaa ja puhdistaa hopean, hän puhdistaa Leevin pojat, saane puhtaiksi kuin kullan ja hopean ja sitten he tuovat Herralle uhrilahjoja vanhurskaudessa.

3:4 Ja Herralle ovat otollisia Juudan ja Jerusalemin uhrilahjat niinkuin ammoin menneinä päivinä ja muinaisina vuosina.

3:5 Ja minä lähestyn teitä pitääkseni tuomion ja tulen kiiruusti todistajaksi velhoja ja avionrikkomia ja väärinvannoja vastaan ja niitä vastaan, jotka sortavat palkkalaista palkanmaksussa, leskeä ja orpoa ja vääntävät vääräksi muukalaisen asian eivätkä pelkää minua, sanoo Herra Sebaot.

ja te sanotte: missä me häntä olemme vaivanneet? Siinä kuin te sanotte: jokainen, joka paha tekee, se kelpaa \Herralle\, ja että senkaltaiset ovat hänelle otolliset; eli kussa on se Jumala, joka rankaisee?

3 LUKU

3:1 Katso, minä lähetän minun enkelini, joka minun eteeni pitää tien valmistaman; ja kohta tulee templiinsä se Herra, jota te etsitte, ja liiton enkeli, jota te tahdotte; katso, hän tulee, sanoo \Herra\ Zebaot.

3:2 Mutta kuka voi hänen tulemisensa päivää kärsiä? ja kuka voi seisoa, kuin hän ilmaantuu? Sillä hän on niinkuin hopiasepän tuli ja niinkuin pesiän saippua.

3:3 Hän on istuva ja sulaava ja selittävä hopian; hän on puhdistava ja hivuttava Lewin pojat, niinkuin kullan ja hopian. Silloin pitää heidän tuoman \Herralle\ ruokauhria vanhurskaudessa.

3:4 Ja Juudan ja Jerusalemin ruokauhrit pitää kyllä \Herralle\ kelpaaman, niinkuin muinen ja entisinä vuosina.

3:5 Ja minä tahdon tulla teidän tykönnä ja rangaista teitä, ja tahdon olla nopia todistaja noitia vastaan, huorintekiöitä ja valapattoisia vastaan, ja niitä vastaan, jotka palkkiselältä palkan pidättävät, leskille ja orvoille väkivaltaa ja vääryyttä tekevät, ja jotka muukalaisia sortavat, eikä pelkää minua, sanoo \Herra\ Zebaot.

den te sanotta: cuingast me händä härsyttelim? silloin cosca te sanotta: joca paha teke/ ja kelpa HERralle/ ja sencaltaiset owat hänelle otolliset: eli: cusa on se Jumala joca rangaise?

III. Lucu

3:1 CAdzo/ minä lähetän minun Engelini/ joca minun eteeni pitää tien valmistaman. Ja hänen Tempelijns tule coh-ta se HERra/ jota te edzitte: ja lijton Engeli/ jota te halajatte. Cadzo hän tule/ sano HERra Zebaoth.

3:2 Mutta cuca woi hänen tulemisens päiwä kärsiä? ja cuca woi seiso/ cosca hän ilmandu? sillä hän on nijncuin hopiasepän tuli/ ja nijncuin pesiän saippua.

3:3 Hän on istuwa ja sulawa ja selittävä hopian/ hän on puhdistawa ja hiuttawa Lewin pojat/ nijncuin hopian ja cul-lan.

3:4 Silloin pitä heidän tuoman HERralle ruocauhria wanhurscaudes/

ja Judan ja Jerusalemin ruocauhrit pitä kyllä HERralle kelpaman/ nijncuin muinen ja endisinä vuosina.

3:5 JA minä tahdon tulla teidän tygönnä/ ja rangaista teitä/ ja tahdon olla nopia todistaja/ noitia/ huorin tekiöitä ja walapattoisia watan. Ja nijtä watan/ jotca palcol-lisille/ leskille ja orwoille wäkiwaldä ja wääryttä tekewät/ ja jotca muucalaisia sortawat/ eikä pelkä minua/ sano

3:6 Sillä minä, Herra, en muutu, ettekä te, Jaakobin lapset, herkeä:

3:7 isienne päivistä asti te olette poikenneet minun käskyistäni ettekä noudata niitä. Kääntykää minun tyköni, niin minä käännyn teidän tyköne, sanoo Herra Sebaot. Mutta te sanotte: "Missä asiassa meidän on käännyttävä?"

3:8 Riistääkö ihminen Jumalalta? Te kuitenkin riistätte minulta. Mutta te sanotte: "Missä asiassa me sinulta riistämme?" Kymmenyksissä ja antimissa.

3:9 Te olette kirouksella kirotut, kun te, koko kansa, riistätte minulta.

3:10 Tuokaa täydet kymmenykset varastohuoneeseen, että minun huoneessani olisi ravintoa, ja siten koetelkaa minua, sanoo Herra Sebaot: totisesti minä avaan teille taivaan akkunat ja vuodatan teille siunausta ylenpalttisesti.

3:11 Ja minä karkoitan nuhtelullani teiltä syöjäsirot turmelemasta teidän maanne hedelmää, eikä teidän viiniköynnöksenne kedolla ole hedelmätön, sanoo Herra Sebaot.

3:12 Ja teidän onneanne kiittävät kaikki pakanat, sillä te tulette olemaan ihasteltu maa, sanoo Herra Sebaot.

3:13 Ynseät ovat teidän pu-

3:6 Sillä minä olen \Herra\, joka en muutu; ja te Jakobin lapset, ette ole hukkuneet.

3:7 Te olette hamasta teidän isäinne ajasta alati poikenneet pois minun säädyistäni, ja ette ole niitä pitäneet; niin kääntykää nyt minun tyköni, niin minä tahdon myös kääntyä teidän tyköne, sanoo \Herra\ Zebaot. Niin te sanotte: missä meidän pitää meitämme kääntämän?

3:8 Onko se oikein, että ihminen pettää Jumalan, niin kuin te minun petätte? niin te sanotte: missä me sinun petämme? Kymmenyksissä ja ylennysuhrissa.

3:9 Sentähden te olette kirouksella kirotut, että te minun petätte, kaikki kansa.

3:10 Mutta tuokaat täydelliset kymmenykset minun aittaani, että minun huoneessani ruokaa olisi; ja niin koetelkaa minua, sanoo \Herra\ Zebaot, ellen minä myös avaa teille taivaan akkunua, ja vuodata sieltä runsaasti siunausta.

3:11 Ja minä tahdon teiltä syöjän rangaista ettei se teiltä maan hedelmää hukuttaisi, ja ettei viinapuu teidän pellossanne olisi hedelmätön, sanoo \Herra\ Zebaot.

3:12 Niin että kaikki pakanat pitää teidän autuaaksi sanoman; sillä teidän pitää callis maa oleman, sanoo \Herra\ Zebaot.

3:13 Kovasti te puhutte mi-

HERra Zebaoth.

3:6 Sillä minä olen HERra/ joka en walehtelee/ ja te Jacobin lapset/ ei teidän caickein pidä huckuman.

3:7 TE oletta hamast teidän Isäin ajast alati poikennet pois minun käskyistäni/ ja et te ole niitä pitänet. Nijn käändäkät nyt teidän minun tygöni/ njn minä tahdon myös minuni käätä teidän tygönne/ sano HERra Zebaoth.

3:8 Nijn te sanotta: misä meidän pitä meitäm käändämän? Ongon se oikein että ihminen pettä Jumalan/ njn-cuin te minun petätte? Nijn te sanotta: misä me sinua petämme? kymmenexis ja ylönnyshris.

3:9 Sentähden te oletta kirotut/ njn että caickinaiset cadowat teidän käsistän: sillä caicki te minun petätte.

3:10 Mutta wiekät täydelliset kymmenexet minun aittaani/ että minun huonesani ruoca olisi. Ja njn coetelcat minua/ sano HERra Zebaoth/ ellen minä myös awaja teille taiwan ackunoita/ ja wuodatan siel-dä runsasti siunausta.

3:11 Ja minä tahdon teildä syöjän rangaista/ ettei hän teildä maan hedelmätä hucutais/ ja ettei wijnapuu teidän pellosan olisi hedelmätöin/ sano HERra Zebaoth.

3:12 Nijn että caicki pacanat pitä teidän autuaxi sanoman: sillä teillä pitä callis maa oleman/ sano HERra Zebaoth.

3:13 COWasti te puhutta mi-

heenne minua vastaan, sanoo Herra. Mutta te sanotte: "Mitä me olemme puhuneet sinua vastaan?"

3:14 Te sanotte: "Herran palveleminen on turha; ja mitä hyötyä siitä on ollut, että me olemme hänelle suorittaneet säädetyt tehtävät ja että olemme vaeltaneet murheellisina Herran Sebaotin kasvojen edessä.

3:15 Nyt me kiitämme julkeitten onnea. Ne, jotka tekevät sitä, mikä jumalatonta on, ne tulevat raketuiksi. He kiusaavat Jumalaa, mutta pelastuvat."

3:16 Silloin myös Herraa pelkääväiset puhuvat toinen toisensa kanssa, ja Herra tarkkaa ja kuulee; ja muistokirja kirjoitetaan hänen edessään niiden hyväksi, jotka Herraa pelkäävät ja hänen nimensä kunniassa pitävät.

3:17 Ja he ovat, sanoo Herra Sebaot, sinä päivänä, jonka minä teen, minun omaisuuteni. Ja minä olen heille laupias, niinkuin mies on laupias pojallensa, joka häntä palvelee.

3:18 Ja te näette jälleen, mikä on ero vanhurskaan ja jumalattoman välillä, sen välillä, joka palvelee Jumalaa, ja sen, joka ei häntä palvele.

Malakia 4 LUKU

4:1 Sillä katso: se päivä on tuleva, joka palaa kuin pätsi. Ja kaikki julkeat ja kaikki, jotka tekevät sitä, mikä juma-

nia vastaan, sanoo \Herra\ . Ja te sanotte: mitä me puhumme sinua vastaan?

3:14 Te sanotte: se on turha, kuin Jumalaa palvellaan, ja mitä se auttaa, että me pidämme hänen käskynsä, ja vaivaamme meidän elämäämme \Herran\ Zebaotin edessä?

3:15 Sentähden me ylistämme ylönkatsojia; sillä jumalattomat menestyvät; he kiusaavat Jumalaa, ja se heille menestyy.

3:16 Silloin ne, jotka \Herraa\ pelkäävät, lohduttavat toinen toistansa näin: \Herra\ ottaa siitä vaarin ja kuulee sen, ja muistokirja on kirjoitettu hänen eteensä niille, jotka \Herraa\ pelkäävät ja muistavat hänen nimensä.

3:17 Niiden pitää, sanoo \Herra\ Zebaot, sinä päivänä, jonka minä teen, oleman minun omani; ja minä tahdon heitä armahtaa, niinkuin mies armahtaa poikaansa, joka häntä palvelee.

3:18 Ja teidän pitää jälleen sitä vastaan näkemän, mikä eroitus on vanhurskaan ja jumalattoman vaiheella, ja sen vaiheella, joka Jumalaa palvelee, ja sen, joka ei häntä palvele.

4 LUKU

4:1 Sillä katso, se päivä tulee, joka on palava niinkuin pätsi: silloin pitää kaikki ylönkatsojat ja jumalattomat olkena oleman, ja se tuleva

nua vastaan/ sano HERra: ja te sanotta: mitäst me puhumma sinua vastaan?

3:14 Sillä te sanotta: se on turha cuin Jumalata palwelan/ ja mitä se autta/ että me pidämme hänen käskyns/ ja waiwamme meidän elämätäm HERran Zebaothin edes?

3:15 Sentähden me ylistämme ylöncaztoita? sillä jumalattomat menestywät/ he kiusawat Jumalata/ ja se heille menesty.

3:16 MUtta jumaliset lohduttawat toinen toistans näin: HERra otta sijtä waarin ja cuule sen/ ja muistokirja on kirjoitettu hänen eteens: jotca HERra pelkäwät ja muistawat hänen nimens päälle.

3:17 Nijden pitä/ sano HERra Zebaoth/ sinä päiwänä/ jonga minä teen/ oleman minun omani/ ja minä tahdon heitä armahta/ nijncuin mies armahta poicans/ joca händä palwele.

3:18 Ja teidän pitä jällens sitä watan näkemän/ mikä eroitus on wanhursca ja jumalattoman waihella: ja sen waihella/ joca Jumalata palwele/ ja sen joca ei händä palwele.

IV. Lucu

4:1 Sillä cadzo/ se päiwa tule/ joca on palawa nijncuin pädzi. Silloin pitä caicki ylöncaztojat ja jumalattomat ol-

latonta on, ovat oljenkorsia; ja heidät polttaa se päivä, joka tuleva on, sanoo Herra Sebaot, niin ettei se jätä heistä juurta eikä oksaa.

4:2 Mutta teille, jotka minun nimeäni pelkätte, on koittava vanhurskauden aurinko ja parantumisen sen siipien alla, ja te käytte ulos ja hypitte kuin syöttövasikat

4:3 ja tallaatte jumalattomat; sillä he tulevat tomuksi teidän jalkapohjienne alle sinä päivänä, jonka minä teen, sanoo Herra Sebaot.

4:4 Muistakaa minun palvelijani Mooseksen laki, jonka minä Hoorebilla hänelle säädin koko Israelia varten käskyiksi ja oikeuksiksi.

4:5 Katso, minä lähetän teille profeetta Elian, ennenkuin tulee Herran päivä, se suuri ja peljättävä.

4:6 Ja hän on kääntävä jälleen isien sydämet lasten puoleen ja lasten sydämet heidän isiensä puoleen, etten minä tulis ja löisi maata, vihkisi sitä tuhon omaksi.

päivä pitää heidät sytyttämän, sanoo \Herra\ Zebaot, ja ei pidä heille jättämän juurta eikä oksaa.

4:2 Mutta teille, jotka minun nimeäni pelkätte, on vanhurskauden aurinko koittava, ja autuus hänen siipeinsä alla; ja teidän pitää käymän ulos ja sisälle, lisääntymän niinkuin syöttötilät vasikat.

4:3 Teidän pitää jumalattomat tallamaan; sillä heidän pitää tuhkana teidän jalkainne alla oleman, sinä päivänä, jonka minä tehdä tahdon, sanoo \Herra\ Zebaot.

4:4 Muistakaaat Moseksen minun palveliani lakia, jonka minä hänelle käsken Horebissa, kaikelle Israelille säädiksi ja oikeudeksi.

4:5 Katso, minä lähetän teille Elian, prophetan, ennenkuin se suuri ja hirmuinen \Herran\ päivä tulee.

4:6 Hän on kääntävä isäin sydämet lasten tykö, ja lasten sydämet isäinsä tykö, etten minä tulis ja löisi maahan kirouksella.

kena oleman/ ja se tuleva päivä pitää heidän sytyttämän/ sano HERra Zebaot/ ja ei hänen pidä heille jättämän juurta eikä oxa.

4:2 Mutta teille/ jotca minun nimeni pelkätte/ on vanhurskauden Auringo coittawa/ ja autuus hänen sijpeins alda. Ja teidän pitä käymän ulos ja sisälle/ ja lihoiman nijncuin syöttötilät wasicat.

4:3 Teidän pitä jumalattomat tallaman: sillä heidän pitää tuhkana teidän jalcain alla oleman sinä päivänä/ jonga minä tehdä tahdon/ sano HERra Zebaot.

4:4 MUistacat Mosexen minun palweliani Lakia/ jota minä hänelle käskenyt olen Horebin wuorella/ caikelle Israelille/ käskyin ja Lakien cansa.

4:5 Cadzo/ minä lähetän teille Elian Prophetan/ ennenkuin se suuri ja hirmuinen HERran päivä tule.

4:6 Hän on käändävä Isän sydämet lasten tygö/ ja lasten sydämet heidän Isäins tygö/ etten minä tulis ja löis maata kirouxella.

EVANKELIUMI MATTEUKSEN
MUKAAN
1938

1 LUKU

1:1 Jeesuksen Kristuksen, Daavidin pojan, Aabrahamin pojan, syntykirja.

1:2 Aabrahamille syntyi lisak, lisakille syntyi Jaakob, Jaakobille syntyi Juuda ja tämän veljet;

1:3 Juudalle syntyi Faares ja Sera Taamarista, Faareelle syntyi Esrom, Esromille syntyi Aram;

1:4 Aramille syntyi Aminadab, Aminadabille syntyi Nahasson, Nahassonille syntyi Salmon;

1:5 Salmonille syntyi Boas Raahabista, Boosalle syntyi Oobed Ruutista, Oobedille syntyi lisai;

1:6 lisaille syntyi Daavid, kuningas. Daavidille syntyi Salomo Uurian vaimosta;

1:7 Salomolle syntyi Rehabeam, Rehabeamille syntyi Abia, Abialle syntyi Aasa;

1:8 Aasalle syntyi Joosafat, Joosafatille syntyi Jooram, Jooramille syntyi Ussia;

1:9 Ussialle syntyi Jootam, Jootamille syntyi Aahas, Aahaalle syntyi Hiskia;

1:10 Hiskialle syntyi Manasse, Manasselle syntyi Aamon, Aamonille syntyi Joosia;

1:11 Joosialle syntyi Jekonja ja tämän veljet Babylooniin siirtämisen aikoina.

1:12 Babylooniin siirtämisen jälkeen Jekonjalle syntyi Sealtiel, Sealtielille syntyi Serubaabel;

PYHÄN MATTEUKSEN
EVANKELIUMI
1776

1 LUKU

1:1 Jesuksen Kristuksen syntymäkirja, Davidin pojan, Abrahamin pojan.

1:2 Abraham siitti Isaakin. Mutta Isaak siitti Jakobin. Jakob siitti Juudan, ja hänen veljensä,

1:3 Juuda siitti Phareksen ja Saramin Tamarista. Phares siitti Hetsronin. Hetsron siitti Aramin.

1:4 Aram siitti Aminadabin. Aminadab siitti Nahassonin. Nahasson siitti Salmonin.

1:5 Salmon siitti Boaksen Rahabista. Boas siitti Obedin Ruutista. Obed siitti Jessen.

1:6 Jesse siitti kuningas Davidin. Kuningas David siitti Salomonin Urian emännästä.

1:7 Salomon siitti Rehabeamin. Rehabeam siitti Abian. Abia siitti Assan.

1:8 Assa siitti Josaphatin. Josaphat siitti Joram. Joram siitti Ussian.

1:9 Ussia siitti Jotamin. Jotam siitti Akaksen. Akas siitti Etsekian.

1:10 Etsekia siitti Manassen. Manasse siitti Amonin. Amon siitti Josian.

1:11 Josia siitti (Jojakimin. Jojakim siitti) Jekonian ja hänen veljensä, Babelin vankiudessa.

1:12 Mutta Babelin vankiuden jälkeen siitti Jekonia Sealtielin. Sealtiel siitti Zorobabelin.

Pyhän Mattheuxen Evangelium .
1642

I. Lucu .

1:1 Tämä Kirja on Jesuxen Christuxen syndymäst/ Dawidin Pojan/ Abrahamin Pojan.

1:2 ABraham sijtti Isaachin. Isaac sijtti Jacobin. Jacob sijtti Judan/ ja hänen veljens.

1:3 Juda sijtti Pharexen ja Saramin/ Thamarist. Pharez sijtti Hezronin. Hezron sijtti Ramin.

1:4 Ram sijtti Aminadabin. Aminadab sijtti Nahassonin. Nahasson sijtti Salmonin.

1:5 Salmon sijtti Boaxen/ Rahabist. Boas sijtti Obedin/ Ruthist. Obed sijtti Jessen.

1:6 Jesse sijtti Cuningas Davidin. Cuningas Dawid sijtti Salomonin/ Urian emännästä.

Salomon sijtti Roboamin. 1:7 Roboam sijtti Abian. Abia sijtti Assan.

1:8 Assa sijtti Josaphatin. Josaphat sijtti Joram. 1:9 Joram sijtti Osian.

Osia sijtti Jothamin. Jotham sijtti Achaxen. Achas sijtti Ezechian.

1:10 Ezechia sijtti Manassen. Manasse sijtti Amonin. Amon sijtti Josian.

1:11 Josia sijtti Jechonian ja hänen veljens/ Babelin fangeuxes.

MUtta Babelin fangeuxen jälkeen/ sijtti Jechonia Sealtielin.

1:12 Sealthiel sijtti Zorobabe-

1:13 Serubbaabelille syntyi Abiud, Abiudille syntyi Eljakim, Eljakimille syntyi Asor;

1:14 Asorille syntyi Saadok, Saadokille syntyi Akim, Akimille syntyi Eliud;

1:15 Eliudille syntyi Eleasar, Eleasarille syntyi Mattan, Mattanille syntyi Jaakob;

1:16 Jaakobille syntyi Joosef, Marian mies, hänen, josta syntyi Jeesus, jota kutsutaan Kristukseksi.

1:17 Näin on sukupolvia Aabrahamista Daavidiin kaikkiaan neljätoista polvea, ja Daavidista Babyloniin siirtämiseen neljätoista polvea, ja Babyloniin siirtämisestä Kristukseen asti neljätoista polvea.

1:18 Jeesuksen Kristuksen syntyminen oli näin. Kun hänen äitinsä Maria oli kihlattu Joosefille, huomattiin hänen ennen heidän yhteenmenoan olevan raskaana Pyhästä Hengestä.

1:19 Mutta kun Joosef, hänen miehensä, oli hurskas, ja koska hän ei tahtonut saattaa häntä häpeään, aikoi hän salaisesti hyljätä hänet.

1:20 Mutta kun hän tätä ajatteli, niin katso, hänelle ilmestyi unessa Herran enkeli, joka sanoi: "Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa tykösi Mariaa, vaimoasi; sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä.

1:21 Ja hän on synnyttävä pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus, sillä hän on vapahtava kansansa hei-

1:13 Zorobabel siitti Abiudin. Abiud siitti Eliakimin. Eliakim siitti Asorin.

1:14 Asor siitti Sadokin. Sadok siitti Akimin. Akim siitti Eliudin.

1:15 Eliud siitti Eleatsarin. Eleatsar siitti Matanin. Matan siitti Jakobin.

1:16 Jakob siitti Josephin, Marian miehen, josta (Mariasta) on syntynyt Jesus, joka kutsutaan Kristus.

1:17 Niin ovat kaikki polvet Abrahamista Davidiin asti neljätoistakymmentä polvea; Davidista Babelin vankiuteen myös neljätoistakymmentä polvea, ja Babelin vankiudesta Kristukseen asti neljätoistakymmentä polvea.

1:18 Jeesuksen Kristuksen syntyminen oli näin: koska Maria hänen äitinsä oli Josephiin kihlattu, ennen kuin he yhteen tulivat, löyettiin hän raskaaksi Pyhästä Hengestä.

1:19 Mutta että Joseph hänen miehensä oli hurskas ja ei tahtonut häntä huutoon saattaa, ajatteli hän salaisesti hyljätä hänen.

1:20 Kuin hän näitä ajatteli, katso, niin Herran enkeli ilmestyi hänelle unessa ja sanoi: Joseph, Davidin poika! älä pelkää ottaakses Mariaa puolisoas tykö; sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä.

1:21 Ja hänen pitää synnyttävän Pojan, jonka nimen sinun pitää kutsuman Jesus; sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneis-

lin.

1:13 Zorobabel sijtti Abiudin. Abiud sijtti Eliachim. Eliachim sijtti Asorin.

1:14 Asor sijtti Zadochin. Zadoch sijtti Achinin. Achin sijtti Eliudin.

1:15 Eliud sijtti Eleazarin. Eleazar sijtti Mathanin. Mathan sijtti Jacobin.

1:16 Jacob sijtti Josephin/ Marian miehen/ josta Mariast on syndynyt Jesus/ joca cudzutan Christus.

1:17 Nijn owat caicki polwet Abrahamist Dawidin asti/ neljätoistakymmendä. Dawidist/ Babelin fangeuteen/ myös neljätoistakymmendä polwe. Babelin fangeudest/ Christuxen asti/ owat myös neljätoistakymmendä polwe.

1:18 Jesuxen Christuxen syndymys oli näin/ cosca Maria hänen Äitins oli Josephijn kihlattu/ ennen cuin hänen cotians/ löyttin hän rascaxi Pyhästä Hengestä.

1:19 Mutta että Joseph hänen miehensä oli hurscas/ ja ei tahtonut händä huuton saatta/ mutta ajatteli hänen salaisest hyljätä.

1:20 Cosca hän tätä ajatteli/ cadzo/ nijn Herran Engeli ilmestyi Josephille unes/ ja sanoi: Joseph Dawidin poica/ älä pelkä ottaxes Mariat puolisoas tygös: sillä se joca hänenä on sijnnyt/ se on Pyhästä Hengestä.

1:21 Ja hänen pitä synnyttävän pojan/ jonga nimen sinun pitä cudzuman Jesus: sillä hän on wapahtawa

dän synneistänsä."

1:22 Tämä kaikki on tapahtunut, että kävisi toteen, minkä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo:

1:23 "Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja tälle on annettava nimi Immanuel", mikä käännettynä on: Jumala meidän kanssamme.

1:24 Herättyään unesta Joo-sef teki, niinkuin Herran enkeli oli käskenyt hänen tehdä, ja otti vaimonsa tykönsä

1:25 eikä yhtynyt häneen, ennenkuin hän oli synnyttänyt pojan. Ja hän antoi hänelle nimen Jeesus.

Matteus 2 LUKU

2:1 Kun Jeesus oli syntynyt Juudean Beetlehemissä kuningas Herodeksen aikana, niin katso, tietäjiä tuli itäisiltä mailta Jerusalemiin,

2:2 ja he sanoivat: "Missä on se äsken syntynyt juutalaisten kuningas? Sillä me näimme hänen tähtensä itäisillä mailla ja olemme tulleet häntä kumartamaan."

2:3 Kun kuningas Herodes sen kuuli, hämmästyi hän ja koko Jerusalemin hänen kanssaan.

2:4 Ja hän kokosi kaikki kansan ylipapit ja kirjanoppineet ja kyseli heiltä, missä Kristus oli syntyvä.

2:5 He sanoivat hänelle: "Juudean Beetlehemissä; sillä näin on kirjoitettu profeetan

tänsä.

1:22 Mutta tämä on kaikki tapahtunut, että täytettiin, mitä Herralta on sanottu prophetan kautta, joka sanoo:

1:23 Katso, neitseeseen pitää raskaaksi tuleman ja synnyttämän Pojan, ja hänen nimensä pitää kutsuttaman Emmanuel; se on niin paljo sanottu: Jumala meidän kanssamme.

1:24 Kuin Joseph unesta heräsi, niin hän teki kuin Herran enkeli hänen käski, ja otti puolisonsa tykönsä,

1:25 Ja ei tuntenut häntä, siihenasti kuin hän poikansa esikoisensa synnytti, ja kutsui hänen nimensä Jeesus.

2 LUKU

2:1 Koska siis Jeesus syntynyt oli Beetlehemissä Juudan maalla, kuningas Herodeksen aikaan, katso, tietäjät tulivat idästä Jerusalemiin ja sanoivat:

2:2 Kussa on se syntynyt Juudalaisten kuningas? sillä me näimme hänen tähtensä idässä, ja tulimme häntä kumartaen rukoilemaan.

2:3 Kuin kuningas Herodes sen kuuli, hämmästyi hän ja kaikki Jerusalemin hänen kanssansa,

2:4 Ja kokosi kaikki ylimmät papit ja kirjanoppineet kansan seassa, ja kyseli heiltä, kussa Kristuksen syntymän piti.

2:5 Ja he sanoivat hänelle: Beetlehemissä Juudan maalla; sillä niin on prophetan kautta kirjoitettu:

Canssans heidän synneistänsä.

1:22 Mutta tämä on kaikki tapahtunut/ että täytetäisiin cuin Herralda on sanottu Prophetan kautta/ joca sanoi:

1:23 Cadzo/ Neidzen pitää rascaxi tuleman/ ja synnyttämän pojan/ ja hänen nimensä pitää cudzuttaman Emmanuel/ se on/ Jumala meidän cansam.

1:24 Cosca Joseph heräis/ nijn hän teki cuin Herran En-geli hänen käski:

1:25 Ja otti puolisans tygöns/

ja ei tundenut häntä siihenasti cuin hän esicoisens synnytti/ ja cudzui hänen nimensä Jeesus.

II. Lucu .

2:1 COsca sijs Jeesus syndynyt oli Bethlehemis Judan maalla/ Cuningas Herodexen aican/ cadzo/ silloin tulit tietäjät idästä Jerusalemiin/ ja sanoit:

2:2 Cusa on se äsken syndynyt Judalaisten Cuningas? me näimmä hänen Tähdens idässä ja tulimma häntä cumartaman.

2:3 Cosca Cuningas Herodes sen cuuli, hämmästyi hän ja caicki Jerusalemin hänen cansans.

2:4 Ja cocois caicki ylimmäiset Papit ja Kirjanoppenet Canssan seas ja kyseli cusa Christuxen syndymän piti.

2:5 Ja he sanoit hänelle: Bethlehemis Judan maalla: sillä nijn on Prophetalda kir-

kautta:

2:6 'Ja sinä Beetlehem, sinä Juudan seutu, et suinkaan ole vähäisin Juudan ruhtinasten joukossa, sillä sinusta on lähtevä hallitsija, joka kaitsee minun kansaani Israelia.'"

2:7 Silloin Herodes kutsui salaa tietäjät tykönsä ja tutkiskeli heiltä tarkoin, mihin aikaan tähti oli ilmestynyt.

2:8 Ja hän lähetti heidät Beetlehemiin sanoen: "Menkää ja tiedustelkaa tarkasti lasta; ja kun sen löydätte, niin ilmoittakaa minulle, että minäkin tulisin häntä kumartamaan."

2:9 Kuultuaan kuninkaan sanat he lähtivät matkalle; ja katso, tähti, jonka he olivat itäisillä mailla nähneet, kulki heidän edellään, kunnes se tuli sen paikan päälle, jossa lapsi oli, ja pysähtyi siihen.

2:10 Nähdessään tähden he ihastuivat ylen suuresti.

2:11 Niin he menivät huoneeseen ja näkivät lapsen ynnä Marian, hänen äitinsä. Ja he lankesivat maahan ja kumarisivat häntä, avasivat aarteensa ja antoivat hänelle lahjoja: kultaa ja suitsuketta ja mirhaa.

2:12 Ja Jumala kielsi heitä unessa Herodeksen tykö palaamasta, ja he menivät toista tietä takaisin omaan maahansa.

2:13 Mutta kun he olivat menneet, niin katso, Herran enkeli ilmestyi Joosefille

2:6 Ja sinä Betlehem Juudan maassa, et sinä ole suinkaan vähin Juudan pääruhtinasten seassa; sillä sinusta on tuleva se Ruhtinas, jonka minun kansaani Israelia pitää hallitseman.

2:7 Silloin kutsui Herodes tietäjät salaa, ja tutkisteli visusti heiltä, millä ajalla tähti ilmestyi,

2:8 Ja lähetti heidät Beetlehemiin, ja sanoi: menkää ja kysykää visusti lapsesta, ja kuin te löydätte, niin ilmoittakaa minulle, että minäkin tulisin ja kumartaisin häntä.

2:9 Kuin he olivat kuninkaan kuulleet, menivät he matkaansa, ja katso, tähti, jonka he olivat nähneet idässä, kävi heidän edellensä, niinkauvan kuin hän edellä käyden seisautti sen paikan päälle, jossa lapsi oli.

2:10 Kuin he tähden näkivät, ihastuivat he sangen suurella ilolla,

2:11 Ja menivät huoneeseen, löysivät lapsen äitinsä Marian kanssa, maahan lankesivat ja rukoilivat häntä, ja avasivat tavaransa, ja lahjoittivat hänelle kultaa ja pyhäää savua ja mirhamia.

2:12 Ja Jumala kielsi heitä unessa Herodeksen tykö palajamasta; ja he menivät toista tietä omalle maallensa.

2:13 Mutta kuin he olivat menneet pois, katso, niin Herran enkeli ilmestyi Joosefille unessa, sanoen:

joitettu:

2:6 Ja sinä Bethlehem Judan maasa/ et sinä ole suingan vähin Judan Pääruhtinasten seas: sillä sinusta on tuleva se Ruhtinas/ jonga minun Canssani Israeli pitä hallidze-man.

2:7 Silloin cudzui Herodes tietäjät sala/ ja tutkisteli wisust heildä/ millä ajalla Tähti ilmestyi.

2:8 Ja lähetti heidän Bethlehemijn/ ja sanoi: mengät sinne ja kysykät wisusti lapsesta: ja cosca te löydätte/ nijn ilmoittacat minullekin/ että minäkin tulisin ja cumarraisin händä.

2:9 Cosca he olit Cuningan cuullet/ menit he matcaans: ja cadzo/ Tähti/ jonga he olit nähnet idäs/ käwi heidän edelläns/ nijncauwan cuin hän edellä käyden seisatti sen paican päälle/ josa lapsi oli.

2:10 Cosca he Tähden näit/ ihastuit he sangen suurella ilolla.

2:11 Ja menit huoneeseen/ löysit lapsen Äitins Marian cansa/ maahan langeisit ja cumarsit händä/ ja awaisit tawarans ja lahjoitit hänelle Culda/ Pyhäsavua ja Mirrhamita.

2:12 Ja Jumala kielsi heitä unes Herodexen tygö palajamast. Ja he menit toista tietä omalle maallens.

2:13 MUtta cosca he olit mennet pois/ cadzo/ nijn Herran Engeli ilmestyi Jo-

unessa ja sanoi: "Nouse, ota lapsi ja hänen äitinsä ja pakene Egyptiin, ja ole siellä siihen asti, kuin minä sinulle sanon; sillä Herodes on etsivä lasta surmatakseen hänet."

2:14 Niin hän nousi, otti yöllä lapsen ja hänen äitinsä ja lähti Egyptiin.

2:15 Ja hän oli siellä Herodeksen kuolemaan asti; että kävisi toteen, minkä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo: "Egyptistä minä kutsuin poikani."

2:16 Silloin Herodes, nähtyään, että tietäjät olivat hänet pettäneet, vihastui kovin ja lähetti tappamaan kaikki poikalapset Beethlehemistä ja koko sen ympäristöstä, kaksivuotiaat ja nuoremmat, sen mukaan kuin hän oli aikaa tietäjiltä tarkoin tiedustellut.

2:17 Silloin kävi toteen, mikä on puhuttu profeetta Jeremiaan kautta, joka sanoo:

2:18 "Ääni kuuluu Raamasta, itku ja iso parku; Raakel itkee lapsiansa eikä lohdutuksesta huoli, kun heitä ei enää ole."

2:19 Mutta kun Herodes oli kuollut, niin katso, Herran enkeli ilmestyi unessa Joosefille Egyptissä

2:20 ja sanoi: "Nouse, ota lapsi ja hänen äitinsä ja mene Israelin maahan, sillä ne ovat kuolleet, jotka väijyivät lapsen henkeä."

2:21 Niin hän nousi, otti lapsen ja hänen äitinsä ja meni Israelin maahan.

2:22 Mutta kun hän kuuli, että Arkelaus hallitsi Juudeaa

nouse ja ota lapsi äitinsä tykö, ja pakene Egyptiin, ja ole siellä siihen asti kuin minä sinulle sanon; sillä Herodes on etsivä lasta, hukuttaaksensa häntä.

2:14 Niin hän nousi ja otti lapsen äitinsä yöllä tykönsä, ja pakeni Egyptiin,

2:15 Ja oli siellä Herodeksen kuolemaan asti: että täytetäisiin mitä sanottu oli Herralta prophetan kautta, joka sanoo: Egyptistä kutsuin minä poikani.

2:16 Kun Herodes näki itsensä tietäjiltä vietellyksi, vihastui hän sangen kovin, ja lähetti tappamaan kaikki poikalapset Beethlemissä ja kaikissa sen ääriässä, jotka kaksivuotiset olivat taikka nuoremmat, sen ajan jälkeen, jonka hän oli tarkasti tietäjiltä tutkinut.

2:17 Silloin se täytettiin, mitä Jeremialta prophetalta sanottu oli, joka sanoo:

2:18 Ramassa on ääni kuulunut, suuri valitus, itku ja iso parku: Rakel itkee lapsiansa, ja ei tahtonut itsiänsä antaa lohdutettaa, ettei he ole.

2:19 Mutta kuin Herodes oli kuollut, katso, niin Herran enkeli ilmestyi Josephille unessa Egyptissä ja sanoi:

2:20 Nouse ja ota lapsi äitinsä, ja mene Israelin maalle; sillä ne ovat kuolleet, jotka lapsen henkeä väijyivät.

2:21 Niin hän nousi ja otti lapsen äitinsä, ja meni Israelin maalle.

2:22 Mutta kuin hän kuuli, että Arkelaus oli kuningas

sephille unes/ sanoden: nouse ja ota lapsi Äitinsä tykö/ ja pakene Egyptijn/ ja ole siellä siihenasti kuin minä sinulle sanon: sillä Herodes on edziwä lasta hucuttaxens.

2:14 Nijn hän nousi ja otti lapsen Äitinsä yöllä tygöns/ ja pakeni Egyptijn/

ja oli siellä Herodexen cuoleman asti.

2:15 Että täytetäisin kuin sanottu oli Herralda Prophetan kautta/ joca sanoi: Egyptist cudzuin Minä Poicani.

2:16 Cosca Herodes näki häns tietäildä wietellyxi/ wihastui hän sangen cowan/ ja lähetti tappaman caicki poicalapset Bethlehemis ja caikisa sen ärisä/ jotca caxiwuotiset olit taicka nuoremmat/ sen ajan jälkeen/ kuin hän oli tarcast tietäildä tutkinut.

2:17 Silloin se täytettin kuin Jeremialda Prophetalda sanottu oli/ cosca hän sanoi:

2:18 Rhamas on äni cuulunut/ suuri walitus/ itcu ja isoi parcu/ Rahel itke lapsians/ ja ei tahtonut händäns anda lohdutetta/ ettei he ole.

2:19 MUtta cosca Herodes oli cuollut/ cadzo/ nijn Herran Engeli ilmestyi Josephille unes Egyptis/ ja sanoi:

2:20 Nouse ja ota lapsi Äitinsä/ ja mene Israelin maalle: sillä ne owat cuollet/ jotca lapsen henge wäijyit.

2:21 Nijn hän nousi ja otti lapsen äitinsä/ ja meni Israelin maalle.

2:22 Mutta cosca hän cuuli että Archelaus oli Judeas

isänsä Herodeksen jälkeen, niin hän pelkäsi mennä sinne. Ja hän sai unessa Jumalalta käskyn ja lähti Galilean alueelle.

2:23 Ja sinne tultuaan hän asettui asumaan kaupunkiin, jonka nimi on Nasaret; että kävisi toteen, mikä profeettain kautta on puhuttu: "Hän on kutsuttava Nasaretilaiseksi."

Matteus 3 LUKU

3:1 Niinä päivinä tuli Johannes Kastaja ja saarnasi taivasten valtakuntaa Juudean erämaassa

3:2 ja sanoi: "Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle."

3:3 Sillä hän on se, josta profeetta Esaias puhuu sanoen: "Huutavan ääni kuuluu erämaassa: 'Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle tasaisiksi.'"

3:4 Ja Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja vyötäisilään nahkavyö; ja hänen ruokanaan oli heinäsiikat ja metsähunaja.

3:5 Silloin vaelsi hänen työkönsä Jerusalemiin ja koko Juudea ja kaikki Jordanin ympäristö,

3:6 ja hän kastoi heidät Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syntinsä.

3:7 Mutta nähdessään paljon fariseuksia ja saddukeuksia tulevan kasteelle hän sanoi heille: "Te kyykäärmeitten sikiöt, kuka on neuvonut teitä pakenemaan tulevaista vihaa?"

3:8 Tehkää sentähden parannus,

Juudeassa, isänsä Herodeksen siassa, pelkäsi hän sinne mennä. Ja hän sai Jumalalta käskyn unessa, ja poikkesi Galilean ääriin,

2:23 Ja tuli ja asui kaupungissa, joka kutsutaan Natsaret, että täytettäisiin mitä prophetain kautta sanottu oli: hän pitää Natsarealaiseksi kutsuttaman.

3 LUKU

3:1 Niinä päivinä tuli Johannes Kastaja, ja saarnasi Juudean korvessa,

3:2 Ja sanoi: tehkää parannus; sillä taivaan valtakunta on lähestynyt.

3:3 Sillä tämä on se, josta sanottu on Jesaialta prophetalta, joka sanoo: huutavan ääni on korvessa, valmistakaa Herran tietä, tehkää hänen polkunsa oikiaksi.

3:4 Mutta Johanneksella oli vaate kamelin karvoista ja hihnainen vyö hänen vyölänsä, ja hänen ruokansa oli heinäsiikat ja metsähunaja.

3:5 Silloin meni hänen työkönsä Jerusalemiin, ja koko Juudea, ja kaikki maakunta Jordanin ympäriltä.

3:6 Ja he kastettiin häneltä Jordanissa, ja tunnustivat heidän syntinsä.

3:7 Mutta kuin hän monta Pharisealaisista ja Saddukealaisista näki tulevan kasteensa tykö, sanoi hän heille: te kyykärmien sikiät, kuka teitä neuvoi pakenemaan tulevaista vihaa?

3:8 Tehkää siis parannus,

Cuningas/ Isänsä Herodexen siassa/ pelkäis hän sinne mennä. Ja hän sai Jumalalta käskyn unes/ ja poikkeis Galilean äriin.

2:23 Ja tuli ja asui Nazarethin Caupungis/ että täytettäisiin cuin Prophetan kautta sanottu oli: hän pitää Nazareuxexi cudzuttaman.

III. Lucu .

3:1 Niinä päivinä tuli Johannes Kastaja/ ja saarnasi Juudean corwes/ ja sanoi:

3:2 Tehkät parannust: sillä taiwan waldacunda on lähestynyt.

3:3 Ja hän on se josta Esaias Propheta puhui/ joca sanoi: huutawan äni on corwes/ walmistacat Herran tietä/ tehkät hänen jalcatiens oikiaksi.

3:4 Mutta Johannexella oli waate Camelin carwoist/ ja hihnainen wyö hänen suolisans/ ja hänen ruocans olit heinäsiicat ja medzähunaja.

3:5 Silloin meni hänen tygönsä Jerusalemiin ja coco Judea/ ja caicki maacunda Jordanin ymbärildä/

jotca häneldä castettin Jordanis/ ja he tunnustit heidän syndins.

3:6 Cosca hän monda Phariseuxist ja Sadduceuxist näki tulewan hänen castens tygö/ sanoi hän heille:

3:7 Te kärmen sikiät/ cuca teitä neuwoi pakeneman tulewaista wiha?

3:8 Tehkät sijs parannuxen

<p>nuksen soveliaita hedelmiä, 3:9 älkääkä luulko saattavan- ne sanoa mielessänne: 'On- han meillä isänä Aabraham'; sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä he- rättää lapsia Aabrahamille.</p>	<p>sen soveliaita hedelmiä. 3:9 Ja älkääät ajatelko itsel- lenne sanoa: Abraham on meidän isämme. Millä minä sanon teille: Jumala voi näis- tä kivistä Abrahamille lapset herättää.</p>	<p>toimellisia hedelmitä. 3:9 Ja älkät ajatelco/ idzel- lennä sano: Abraham on meidän Isäm. Minä sanon teille: Jumala woi näistä ki- wistä Abrahamille lapset he- rättä.</p>
<p>3:10 Jo on kirves pantu puit- ten juurelle; jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, siis hakataan pois ja heite- tään tuleen.</p>	<p>3:10 Mutta jo myös on kirves pantu puiden juurelle: sen- tähdän jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, haka- taan pois ja tuleen heitetään.</p>	<p>3:10 Kirwes on pandu puiden juurelle/ jocainen puu joca ei tee hywä hedelmätä/ hacatan pois ja tuleen heitetän.</p>
<p>3:11 Minä kastan teidät ve- dellä parannukseen, mutta se, joka minun jäljessäni tulee, on minua väkevämpi, jonka kenkiäkään minä en ole kel- vollinen kantamaan; hän kas- taa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella.</p>	<p>3:11 Minä tosin kastan teitä vedellä parannukseen; mutta se, joka minun jälkeeni tu- lee, on väkevämpi minua, jonka kenkiä en minä ole kelvollinen kantamaan, hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä ja tulella.</p>	<p>3:11 Minä tosin castan teitä wedellä parannuxeen/ mutta joca minun jälken tulewa on/ on wäkwämbi minua/ jonga kengiä en minä ole kelwolli- nen candaman/ joca casta teitä Pyhällä Hengellä ja tulel- la.</p>
<p>3:12 Hänellä on viskimensä kädessään, ja hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoaa nisunsa aittaan, mutta ruu- menet hän polttaa sammumatto- mattomassa tuleessa."</p>	<p>3:12 Jonka viskin on hänen kädessänsä, ja hän perkaa riihensä ja kokoo nisunsa aittaansa, mutta ruumenet polttaa hän sammumatto- malla tulella.</p>	<p>3:12 Jonga wiskin on kädes/ ja hän perca rijhens ja coco nisuns aittans/ mutta ruume- net poltta hän sammumatto- malla tulella.</p>
<p>3:13 Silloin Jeesus tuli Galile- asta Jordanille Johanneksen tykö hänen kastettavakseen.</p>	<p>3:13 Silloin tuli Jesus Galile- asta Jordaniin Johanneksen tykö, kastettaa häneltä;</p>	<p>3:13 Silloin tuli Jesus Gali- least Jordaniijn Johannexen tygö/ castetta häneldä.</p>
<p>3:14 Mutta tämä esteli häntä sanoen: "Minun tarvitsee saa- da sinulta kaste, ja sinä tulet minun tyköni!"</p>	<p>3:14 Mutta Johannes kielsi häneltä, sanoen: minä tarvit- sen sinulta kastetta, ja sinä tulet minun tyköni?</p>	<p>3:14 Mutta Johannes kielsi häneldä/ sanoden: minä tar- widzen sinulda castetta/ ja sinä tulet minun tygöni?</p>
<p>3:15 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Salli nyt; sillä näin meidän sopii täyttää kaikki vanhurskaus." Silloin hän salli sen hänelle.</p>	<p>3:15 Niin vastasi Jesus ja sanoi hänelle: salli nyt; sillä näin meidän sopii kaikkea vanhurskautta täyttää. Ja hän salli hänen.</p>	<p>3:15 Nijn wastais Jesus/ ja sanoi hänelle: salli nyt/ sillä näin meidän sopi caicke wanhurscautta täyttä. Ja hän salli hänen.</p>
<p>3:16 Kun Jeesus oli kastettu, nousi hän kohta vedestä, ja katso, taivaat aukenivat, ja hän näki Jumalan Hengen tulevan alas niinkuin kyyhky- sen ja laskeutuvan hänen päällensä.</p>	<p>3:16 Kuin Jesus kastettu oli, astui hän kohta ylös vedestä: ja katso, taivaat aukenivat hänelle, ja hän näki Jumalan Hengen tulevan alas, niin- kuin kyyhkyisen, ja tulevan hänen päällensä,</p>	<p>3:16 Cosca Jesus castettu oli astui hän cohta ylös wedes- tä/ ja cadzo/ taiwat aukenit hänelle ja Johannes näki Ju- malan Hengen tulewan alas nijncuin mettisen/ ja tulewan hänen päällens.</p>
<p>3:17 Ja katso, taivaista kuului</p>	<p>3:17 Ja katso, ääni taivaasta</p>	<p>3:16 Ja cadzo/ äni taiwast</p>

ääni, joka sanoi: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt."

sanoi: tämä on se minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin.

sanoi: tämä on minun racas Poican/ johonga minä mielistyn.

Matteus 4 LUKU

4:1 Sitten Henki vei Jeesuksen ylös erämaahan perkeleen kiusattavaksi.

4:2 Ja kun Jeesus oli paastonnut neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, tuli hänen lopulta nälkä.

4:3 Silloin kiusaaja tuli hänen luoksensa ja sanoi hänelle: "Jos sinä olet Jumalan Poika, niin käske näiden kivien muuttua leiviksi."

4:4 Mutta hän vastasi ja sanoi: "Kirjoitettu on: 'Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee.'"

4:5 Silloin perkele otti hänet kanssansa pyhään kaupunkiin ja asetti hänet pyhäkön harjalle

4:6 ja sanoi hänelle: "Jos sinä olet Jumalan Poika, niin heittäydy tästä alas; sillä kirjoitettu on: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta', ja: 'He kantavat sinua käsillensä, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi.'"

4:7 Jeesus sanoi hänelle: "Taas on kirjoitettu: 'Älä kiusaa Herraa, sinun Jumalaasi.'"

4:8 Taas perkele otti hänet kanssansa sangen korkealle vuorelle ja näytti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston

4:9 ja sanoi hänelle: "Tämän kaiken minä annan sinulle,

4 LUKU

4:1 Silloin vietiin Jesus hengeltä korpeen kiusattaa perkeleeltä.

4:2 Ja kuin hän oli paastonnut neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, sitte hän isosi.

4:3 Ja kiusaaja tuli hänen tykönsä ja sanoi: jos sinä olet Jumalan Poika, niin sano, että nämät kivet leiviksi tulevat.

4:4 Mutta hän vastasi ja sanoi: kirjoitettu on: ei ihminen elä ainoasti leivästä, mutta jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee.

4:5 Silloin otti perkele hänen kanssansa pyhään kaupunkiin, ja asetti hänen templin harjalle,

4:6 Ja sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin laske sinus alaspäin; sillä kirjoitettu on: hän antaa käskyn enkeleillensä sinusta, ja he käsissä kantavat sinun, ettet joskus jalkaas kiveen loukkaa.

4:7 Niin Jesus sanoi hänelle: taas on kirjoitettu: ei sinun pidä kiusaaman Herraa sinun Jumalaas.

4:8 Taas vei hänen perkele sangen korkialle vuorelle, ja osoitti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden kunnian,

4:9 Ja sanoi hänelle: nämät kaikki minä annan sinulle,

IV. Lucu .

4:1 Silloin wietin Jesus Hengeldä corpeen/ kiusatta Perkeleldä.

4:2 Ja cosca hän oli paastonnut neljäkymmendä päiwä ja neljäkymmendä yötä/ nijn hän isois.

4:3 Ja kiusaja tuli hänen tygöns/ ja sanoi: Jos sinä olet Jumalan poica/ nijn sano/ että nämät kiwet leiwixi tulewat:

4:4 Mutta hän wastais/ ja sanoi: Kirjoitettu on/ ei ihminen elä ainoastans leiwäst/ mutta jocaidzest sanast cuin Jumalan suusta lähte.

4:5 Silloin otti Perkele hänen pyhään Caupungijn/ ja asetti hänen Templin harjalle/ ja sanoi hänelle:

4:6 Jos sinä olet Jumalan poica/ nijn laske sinus alespäin: sillä kirjoitettu on/ hän anda käskyn Engeleillens sinusta/ ja he käsissäns candawat sinun/ ettes joscus jalkas kiwen loucka.

4:7 Nijn Jesus sanoi hänelle: taas on kirjoitettu/ ei sinun pidä kiusaman sinun Herras Jumalatas.

4:8 Taas wei hänen Perkele sangen corkialle vuorelle/ ja osotti hänelle caicki mailman waldacunnat/ ja nijden cunnian/ ja sanoi hänelle:

4:9 Nämät caicki minä annan sinulle/ jos sinä langet maa-

jos lankeat maahan ja kumar- rat minua."	jos sinä lankeat maahan ja rukoilet minua.	han/ ja cumarrat minua.
4:10 Silloin Jeesus sanoi hä- nelle: "Mene pois, saatana; sillä kirjoitettu on: 'Herraa, sinun Jumalaasi, pitää sinun kumartaman ja häntä ainoata palveleman.'"	4:10 Niin sanoi Jesus hänel- le: mene pois, saatana! Sillä kirjoitettu on: Herraa sinun Jumalaas pitää sinun ku- martaman, ja häntä ainoaa palveleman.	4:10 Nijn sanoi Jesus hänelle: mene pois Sathan: sillä kirjoj- itettu on/ sinun Herras Juma- latas pitä sinun cumartaman/ ja händä ainoata palweleman.
4:11 Silloin perkele jätti hä- net; ja katso, enkeleitä tuli hänen tykönsä, ja he tekivät hänelle palvelusta.	4:11 Silloin jätti hänen per- kele; ja katso, enkelit tulivat ja palvelivat häntä.	4:11 Silloin jätti hänen Perke- le. Ja cadzo/ Engelit tulit ja palwelit händä.
4:12 Mutta kun Jeesus kuuli, että Johannes oli pantu van- keuteen, poistui hän Galile- aan.	4:12 Mutta kuin Jesus kuuli, että Johannes oli vankiuteen annettu ylö, poikkesi hän Galileaan,	4:12 COsca Jesus cuuli Jo- hannexen kijnniotetuxi/ poickeis hän Galileaan ja jätti Nazarethin.
4:13 Ja hän jätti Nasaretin ja meni asumaan Kapernaumiin, joka on meren rannalla, Se- bulonin ja Naftalin alueella;	4:13 Ja jätti Natsaretin, tuli ja asui Kapernaumissa, joka on merikaupunki, Zebulonin ja Naphtalin äärissä;	4:13 Tuli ja asui Caper- naumis/ joca on mericaupun- gi/ Zebulonin ja Nephtalin ärisä.
4:14 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoo:	4:14 Että täytettäisiin se mi- kä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sa- noo:	4:14 Että täytetäisin cuin sa- nottu oli Esaian Prophetan cautta/ joca sanoi:
4:15 "Sebulonin maa ja Naf- talin maa, meren tie, Jorda- nin tuonpuoleinen maa, pa- kanain Galilea -	4:15 Zebulonin maa ja Naph- talin maa, läsnä meritietä, sillä puolella Jordanin, pa- kanain Galilea,	4:15 Zebulonin maa ja Neph- talin maa/ läsnä meriteitä/ sillä puolella Jordanin/ ja pacanain Galilea:
4:16 kansa, joka pimeydessä istui, näki suuren valkeuden, ja jotka istuivat kuoleman maassa ja varjossa, niille koitti valkeus."	4:16 Kansa, joka pimiässä istui, näki suuren valkeu- den, ja niille, jotka kuoleman maassa ja varjossa istuivat, koitti valkeus.	4:16 Canssa/ joca pimiäs istui ja cuoleman warjos/ näki suuren walkeuden/ ja nijlle jotca maan culmas istuit ja cuoleman warjos/ coitti walkeus.
4:17 Siitä lähtien Jeesus ru- pesi saarnaamaan ja sano- maan: "Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle."	4:17 Siitä ajasta rupesi Je- sus saarnaamaan ja sano- maan: tehtäät parannus; sil- lä taivaan valtakunta lähes- tyi.	4:17 Sijtä ajasta rupeis Jesus saarnaman/ ja sanoman: tehkät parannus: sillä taiwan waldacunda lähesty.
4:18 Ja kulkiessaan Galilean järven rantaa hän näki kaksi veljestä, Simonin, jota kutsu- taan Pietariksi, ja Andreaan, hänen veljensä, heittämassä verkkoa järveen; sillä he oli- vat kalastajia.	4:18 Mutta kuin Jesus käveli Galilean meren tykönä, näki hän kaksi veljestä, Simonin, joka kutsutaan Pietariksi, ja Andreaxen hänen veljensä, laskevan verkkoa mereen; (Sillä he olivat kalamiehet,)	4:18 COsca Jesus käwi Gali- lean meren tykönä/ näki hän caxi veljestä/ Simonin/ joca cudzutan Petarixi ja And- reaxen hänen weljens/ laske- wan werckoja mereen: sillä he olit calamiehet.

4:19 Ja hän sanoi heille:
"Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia."

4:20 Niin he jättivät kohta verkot ja seurasivat häntä.

4:21 Ja käydessään siitä eteenpäin hän näki toiset kaksi veljestä, Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, venheessä isänsä Sebedeuksen kanssa laittamassa verkkojaan kuntoon; ja hän kutsui heidät.

4:22 Niin he jättivät kohta venheen ja isänsä ja seurasivat häntä.

4:23 Ja hän kierteli kautta koko Galilean ja opetti heidän synagoogissaan ja saarnasi valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta, mitä kansassa oli.

4:24 Ja maine hänestä levisi koko Syyriaan, ja hänen luoksansa tuotiin kaikki sairastavaiset, monenlaisten tautien ja vaivojen rasittamat, riivatut, kuunvaihetautiset ja halvatut; ja hän paransi heidät.

4:25 Ja häntä seurasi suuri kansan paljous Galileasta ja Dekapolista ja Jerusalemist ja Juudeasta ja Jordanin tuolta puolen.

Matteus 5 LUKU

5:1 Kun hän näki kansanjoukot, nousi hän vuorelle; ja kun hän oli istunut, tulivat hänen opetuslapsensa hänen

4:19 Ja sanoi heille: seuratkaa minua, ja minä teen teidät ihmisten kalamiehiksi.

4:20 Niin he jättivät kohta verkot ja seurasivat häntä.

4:21 Ja kuin hän sieltä edemmä kävi, näki hän toiset kaksi veljestä, Jakobin Zebedeuksen pojan ja Johanneksen hänen veljensä, venheessä isänsä Zebedeuksen kanssa, parantavan verkkojansa; ja hän kutsui heitä.

4:22 Niin he kohta jättivät venheen ja isänsä, ja seurasivat häntä.

4:23 Ja Jesus vaelsi ympäri kaiken Galilean, ja opetti heidän synagogissansa, ja saarnasi valtakunnan evankeliumia, ja paransi kaikkinaiset taudit ja kaiken sairauden kansan seassa.

4:24 Ja sanoma kuului hänestä kaikkeen Syrian maahan. Ja he toivat hänen tykönsä kaikkinaisia sairaita, moninlaisilla taudeilla ja kiivuilla vaivatuita ja piruilta riivatuita, ja kuutaudillisia ja halvatuita; ja hän paransi ne.

4:25 Ja häntä seurasi paljon väkeä Galileasta ja kymmenestä kaupungista, ja Jerusalemist ja Juudeasta, ja maakunnista sillä puolella Jordania.

5 LUKU

5:1 Mutta kuin hän näki kansan, astui hän ylös vuorelle, ja kuin hän oli istunut, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä.

4:19 Ja sanoi heille: seuratkaa minua/ ja minä teen teidän ihmisten calamiehixi.

4:20 Nijn he jätit cohta wercot/ ja seuraisit händä:

4:21 Ja cosca hän sieldä edemmä käwi/ näki hän toiset caxi veljestä/ Jacobuxen Zebedeuxen pojan/ ja Johanneksen hänen weljens/ wenhes Isäns Zebedeuxen cansa/ parandawan werckojans/ ja hän cudzui heitä.

4:22 Nijn he cohta jätit wenhen ja Isäns/ ja seuraisit händä.

4:23 JA Jesus waelsi ymbärins caiken Galilean/ ja opetti heidän Synagogaisans/ ja saarnais waldacunnan Evangeliumi/ ja paransi caickinaiset taudit ja caiken sairauden Canssan seas/

ja sanoma cuului hänestä caickeen Syrian maahan.

4:24 Ja he toit hänen tygöns caickinaisia sairaita/ moninlaisilla taudeilla ja kiwuilla waiwatuita/ ja Piruilda rijwatuita/ ja cuutaudillisia/ ja halwatuita.

4:25 Ja hän paransi ne caicki/

ja händä seurais paljon wäke Galileast/ ja nijstä kymmenest Caupungist ja Jerusalemist ja Judeast/ ja nijstä maacunnista sillä puolella Jordanin.

V. Lucu .

5:1 COsca hän näki Canssan/ astui hän ylös vuorelle/ ja cuin hän oli istunut/ tulit hänen opetuslapsens hänen

tykönsä.

5:2 Niin hän avasi suunsa ja opetti heitä ja sanoi:

5:3 "Autuaita ovat hengellisesti köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta.

5:4 Autuaita ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen.

5:5 Autuaita ovat hiljaiset, sillä he saavat maan periä.

5:6 Autuaita ovat ne, jotka isoavat ja janoavat vanhurskautta, sillä heidät ravitaan.

5:7 Autuaita ovat laupiaat, sillä he saavat laupeuden.

5:8 Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan.

5:9 Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heidät pitää Jumalan lapsiksi kutsuttaman.

5:10 Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden tähden vainotaan, sillä heidän on taivasten valtakunta.

5:11 Autuaita olette te, kun ihmiset minun tähteni teitä solvaavat ja vainoavat ja valhetellen puhuvat teistä kaikkinaista pahaa.

5:12 Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Sillä samoin he vainosivat profeettoja, jotka olivat ennen teitä.

5:13 Te olette maan suola; mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? Se ei enää kelpaa mihinkään muuhun kuin pois heitettäväksi ja ihmisten tallattavaksi.

5:14 Te olette maailman valkeus. Ei voi ylhäällä vuorella oleva kaupunki olla kätkössä;

5:2 Niin hän avasi suunsa, opetti heitä ja sanoi:

5:3 Autuaat ovat hengellisesti vaivaiset; sillä heidän on taivaan valtakunta.

5:4 Autuaat ovat murheelliset; sillä he saavat lohdutuksen.

5:5 Autuaat ovat siviät; sillä he saavat maan periä.

5:6 Autuaat ovat, jotka isoavat ja janoovat vanhurskautta; sillä he ravitaan.

5:7 Autuaat ovat laupiaat; sillä he saavat laupiuden.

5:8 Autuaat ovat puhtaat sydämestä; sillä he saavat nähdä Jumalan.

5:9 Autuaat ovat rauhan tekijät; sillä ne pitää Jumalan pojiksi kutsuttaman.

5:10 Autuaat ovat, jotka vanhurskauden tähden vainotaan; sillä heidän on taivaan valtakunta.

5:11 Autuaat olette te, kuin he pilkkaavat ja vainoovat teitä, ja puhuvat kaikkinaista pahuutta teitä vastaan, valhetellen minun tähteni.

5:12 Iloitkaat ja riemuitkaat; sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Sillä näin he vainosivat profeetaita, jotka teidän edellänne olivat.

5:13 Te olette maan suola: jos siis suola tulee mauttomaksi, millä sitte suolataan? ei se enään kelpaa mihinkään, vaan heitettää pois ja ihmisiltä tallattaa.

5:14 Te olette maailman valkeus. Ei sitä kaupunkia taideta peittää, joka vuorella

tygöns.

5:2 Nijn hän awais suuns/ opetti heitä/ ja sanoi:

5:3 Autuat owat hengellisest waiwaiset: sillä heidän on taiwan waldacunda.

5:4 Autuat owat murhelliset/ sillä he saawat lohdutuxen.

5:5 Autuat owat siwiät: sillä he saawat maan periä.

5:6 Autuat owat jotca isowat ja janowat wanhurscautta: sillä he rawitan.

5:7 Autuat owat laupiat: sillä he saawat laupiuden.

5:8 Autuat owat puhtat sydäme: sillä he saawat nähdä Jumalan.

5:9 Autuat owat rauhan tekiät: sillä ne pitä Jumalan pojixi cudzuttaman.

5:10 Autuat owat jotca wanhurscauden tähden wainotan: sillä heidän on taiwan waldacunda

5:11 Autuat oletta te/ cosca ihmiset pilckawat ja wainowat teitä/ ja puhuwat caickinaista pahutta teitä wastaan/ walehdellen minun tähteni:

5:12 Iloitcat ja riemuitcat: sillä teidän palckan on suuri taiwas. Sillä näin he wainoisit Prophetaita/ jotca teidän edellän olit.

5:13 TE oletta maan suola: jos suola tule mauttomaxi/ millä sijtte suolatan? nijni ei se myös kelpa mihingän/ mutta heittä pois/ ihmisildä tallatta.

5:14 Te oletta mailman walkeus. Ei sitä Caupungita taita peittä/ joca vuorella on.

	on,	
5:15 eikä lamppua sytytetä ja panna vakan alle, vaan lampunjalkaan, ja niin se loistaa kaikille huoneessa oleville.	5:15 Eikä kynttilää sytytetä ja panna vakan alle, vaan kynttiläjalkaan, valaisemaan kaikkia, jotka huoneessa ovat.	5:15 Eikä kynttilätä sytytetä ja panna wacan ala/ mutta kynttiläjälcaan/ walaiseman caickia jotca huones owat.
5:16 Niin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät teidän Isäanne, joka on taivaissa.	5:16 Näin valistakoon teidän walkeutenne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät työnne, ja kunnioittaisivat teidän Isäanne, joka on taivaissa.	5:16 Näin walistacon teidän walkeuden ihmisten edes/ että he näkisit teidän hywät työnnä/ ja cunnioittaisit teidän Isän/ joca on taiwas.
5:17 Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeetta kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään.	5:17 Älkäät luulko, että minä tuln lakia ja prophetaita päästämään: en minä tullut päästämään, vaan täyttämään.	5:17 Älkät luulco/ että minä tuln Lakia ja Prophetiaita päästämän: en minä tullut päästämän/ mutta täyttämän.
5:18 Sillä totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennenkuin kaikki on tapahtunut.	5:18 Sillä totisesti sanon minä teille: siihenasti kuin taivas ja maa katoa, ei pidä vähinkään piirto eikä joku rahtu laista katooman, siihenasti kuin kaikki tapahtuvat.	5:18 Totisest sanon minä teille: siihenasti cuin taiwas ja maa cato/ ei pidä wähingän piirto eikä jocu rahtu Laista catoman/ siihenasti cuin caicki nämät tapahtuwat.
5:19 Sentähden, joka purkaa yhdenkään näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavalla opettaa ihmisiä, se pitää pienimmäksi taivasten valtakunnassa kutsuttaman; mutta joka niitä noudattaa ja niin opettaa, se pitää kutsuttaman suureksi taivasten valtakunnassa.	5:19 Kuka siis jonkun näistä vähimmistä käskyistä päästää, ja näin ihmisiä opettaa, hän pitää taivaan valtakunnassa vähimmäksi kutsuttaman; mutta joka sen tekee ja opettaa, se pitää suureksi taivaan valtakunnassa kutsuttaman.	5:19 Cuca sijs jongun näistä vähimmistä käskyistä päästä/ ja näin ihmisiä opetta/ hän pitä taiwan waldacunnas vähimmäxi cudzuttaman: mutta joca sen teke ja opetta/ se pitä suurexi taiwan waldacunnas cudzuttaman.
5:20 Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljoa suurempi kuin kirjanoppineiden ja fariseusten, niin te ette pääse taivasten valtakuntaan.	5:20 Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljoa enempi kuin kirjanoppineiden ja Pharisealaisten, niin ette tule taivaan valtakuntaan.	5:20 Sillä minä sanon teille: ellei teidän wanhurscaudenne ole paljon enämbi cuin kirjanoppenuitten ja Phariseusten/ nijn et te tule taiwan waldacundan.
5:21 Te olette kuulleet sanotuksi vanhoille: 'Älä tapa', ja: 'Joka tappaa, se on ansainnut oikeuden tuomion.'	5:21 Te kuulitte mitä sanottu oli vanhoille: ei sinun pidä tappaman; mutta jokainen, joka tappaa, hänen pitää tuomioon wikapää oleman.	5:21 TE cuulitta mitä sanottu oli wanhoille: ei sinun pidä tappaman: mutta jocainen joca tappa/ hänen pitä duomiohon wicapää oleman.
5:22 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljensä, on ansainnut oikeuden tuomion; ja joka sanoo veljelleen: 'Sinä tyhjänpäiväi-	5:22 Mutta minä sanon teille: että jokainen, joka tyhmästi vihastuu veljellensä, hänen pitää tuomioon wikapää oleman; mutta jokainen,	5:22 Waan minä sanon teille: että jocainen joca wihastu weljellens/ hänen pitä duomiohon wicapää oleman. Ja jocainen cuin sano weljellens

nen', on ansainnut suuren neuvoston tuomion; ja joka sanoo: 'Sinä hullu', on ansainnut helvetin tulen.

5:23 Sentähden, jos tuot lahjaasi alttarille ja siellä muistat, että veljelläsi on jotakin sinua vastaan,

5:24 niin jätä lahjasi siihen alttarin eteen, ja käy ensin sopimassa veljesi kanssa, ja tule sitten uhraamaan lahjasi.

5:25 Suostu pian sopimaan riitapuolesi kanssa, niin kauan kuin vielä olet hänen kanssaan tiellä, ettei riitapuolesi vetäisi sinua tuomarin eteen ja tuomari antaisi sinua oikeudenpalvelijalle, ja ettei sinua pantaisi vankeuteen.

5:26 Totisesti minä sanon sinulle: sieltä et pääse, ennenkuin maksat viimeisenkin rovon.

5:27 Te olette kuulleet sanotuksi: 'Älä tee huorin.'

5:28 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo naista himoiten häntä, on jo sydämessään tehnyt huorin hänen kanssansa.

5:29 Jos sinun oikea silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä luotasi; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan, kuin että koko ruumiisi heitetään helvettiin.

5:30 Ja jos sinun oikea kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä luotasi; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan,

joka sanoo veljellensä: raka, hänen pitää neuvon alle viikappää oleman; mutta jokainen, joka sanoo: sinä tyhmä, hänen pitää helvetin tuleen viikappää oleman.

5:23 Sentähden, jos sinä uhraat lahjas alttarille, ja siellä muistat, että veljelläsi on jotakin sinua vastaan:

5:24 Niin jätä sinne lahjas alttarin eteen, ja mene ensin sopimaan veljes kanssa, ja tule sitte lahjas uhraamaan.

5:25 Sovi nopiasti riitaveljes kanssa, koska vielä hänen kanssansa tiellä olet, ettei riitaveljes anna sinua joskus tuomarille, ja tuomari antaa sinun palvelialle, ja sinä heitetään torniin.

5:26 Totisesti sanon minä sinulle: et sinä suinkaan pääse sieltä ulos, siihenasti kuin sinä maksat viimeisen rovon.

5:27 Te kuulitte sanotuksi vanhoille: ei sinun pidä huorin tekemän.

5:28 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo vaimon päälle himoitaksensa häntä, hän teki jo huorin hänen kanssansa sydämessänsä.

5:29 Jos oikia silmäs pahentaa sinun, niin puhkaise se ulos, ja heitä pois tyköäs; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi hukutetaan, kuin että koko ruumis pitäis heitettämän helvettiin.

5:30 Ja jos oikia kätes pahentaa sinun, niin hakkaa se poikki, ja heitä pois tyköäs! sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi hukutetaan, kuin että koko ruumis pitäis

Racha/ hänen pitää neuvon ala wicapää oleman. Ja jocainen joca sano: sinä tyhmä/ hänen pitää helvetin tuleen wicapää oleman.

5:23 Jos sinä uhrat lahjas Altarille/ ja siellä muistat/ että veljelläsi on jotakin sinua vastaan:

5:24 Nijn jätä lahjas Altarin eteen/ ja mene ensin sopimaan veljes cansa/ ja tule sitte lahjas uhraman.

5:25 Sowi nopiast riitaweljes cansa/ coscas vielä hänen cansans tiellä olet/ ettei riitaweljes sinua anna joskus Duomarille/ ja Duomari anna sinun palwelialle/ ja sinä heitetän tornijn.

5:26 Totisest sanon minä sinulle: et sinä pääse sieltä ulos/ siihenasti cuins maxat wijmeisen ropoin.

5:27 TE cuulitta sanotuxi wanhoille: ei sinun pidä huorin tekemän.

5:28 Mutta minä sanon teille: jocainen joca cadzo waimon päälle himoitaxens händä/ nijn hän teki jo huorin hänen cansans sydämesänsä.

5:29 Jos sinun oikia silmäs pahenda sinun/ nijn puhcaise se ulos/ ja heitä pois tykös: sillä parambi on sinulle/ että yxi sinun jäsenistäsi hucute-tan/ cuin coco sinun ruumis pitäis heitettämän helwettijn.

5:30 Ja jos sinun oikia kätes pahenda sinun/ nijn hacka se poikki/ ja heitä pois tykös: sillä parambi on sinulle/ että yxi sinun jäsenistäsi hucute-

kuin että koko ruumiisi menee helvettiin.	helvettiin heitettämän.	tan/ cuin coco sinun ruumis pidäis helwettijn heitettämän.
5:31 On sanottu: 'Joka hylkää vaimonsa, antakoon hänelle erokirjan.'	5:31 On myös sanottu: jokainen joka emäntänsä hylkää, hän antakaan hänelle erokirjan.	5:31 On myös sanottu: jocainen joca emändäns hylkä/ hän andacan hänelle erokirjan.
5:32 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka hylkää vaimonsa muun kuin huoruuden tähden, saattaa hänet tekemään huorin, ja joka nai hyljätyn, tekee huorin.	5:32 Mutta minä sanon teille: joka emäntänsä hylkää, muutoin kuin huoruuden tähden, hän saattaa hänen huorin tekemään; ja joka naisen hyljätyn, hän tekee huorin.	5:32 Mutta minä sanon teille: että joca emändäns hylkä/ muutoin cuin huoruden tähden/ hän saatta hänen huorin tekemän/ ja joca nai sen hyljätyn/ hän teke huorin.
5:33 Vielä olette kuulleet sanotuksi vanhoille: 'Älä vannoväärin', ja: 'Täytä Herralle valasi.'	5:33 Taas te kuulitte sanotuksi vanhoille: älä vannoväärin, vaan pidä valas Herralle.	5:33 TAas te cuulitta sanotuxi wanhoille: älä wannoväärin/ mutta pidä walas Herralle.
5:34 Mutta minä sanon teille: älkää ensinkään vannoko, älkää taivaan kautta, sillä se on Jumalan valtaistuin,	5:34 Mutta minä sanon teille: älkää ensinkään vannoko, ei taivaan kautta, sillä se on Jumalan istuin;	5:34 Waan minä sanon teille: älkät ensingän wannoca/ ei taiwan cautta/ joca on Jumalan istuin.
5:35 älkääkä maan kautta, sillä se on hänen jalkojensa astinlauta, älkää myöskään Jerusalemin kautta, sillä se on suuren Kuninkaan kaupunki;	5:35 Eikä maan kautta, sillä se on hänen astinlautansa: ei myös Jerusalemin kautta, sillä se on suuren kuninkaan kaupunki:	5:35 Eikä maan cautta/ joca on Jumalan astinlauta: ei myös Jerusalemin cautta/ joca on suuren Cuningan Caupungi.
5:36 äläkä vannopääsi kautta, sillä et sinä voi yhtäkään hiusta tehdä valkeaksi etkä mustaksi;	5:36 Ei sinun myös pidä vannoman pääs kautta, sillä et sinä voi yhtään hiusta valkiaksi eli mustaksi tehdä.	5:36 Ei sinun myös pidä wannoman pääs cautta/ sillä et sinä woi yhtän hiusta walxiaksi eli mustaxi tehdä.
5:37 vaan olkoon teidän puheenne: 'On, on', tahi: 'ei, ei.' Mitä siihen lisätään, se on pahasta.	5:37 Vaan teidän puheenne pitää oleman: on, on, ei, ei; mutta mitä siihen lisätään, se on pahasta.	5:37 Teidän puhen pitä oleman: On/ On/ Ei/ Ei: mutta mitä siihen lisätän/ se on pahasta.
5:38 Te olette kuulleet sanotuksi: 'Silmä silmästä ja hammas hampaasta.'	5:38 Te kuulitte sanotuksi: silmä silmästä, ja hammas hampaasta.	5:38 TE cuulitta sanotuxi: silmä silmästä/ hammas hambahast.
5:39 Mutta minä sanon teille: älkää tehkö pahalle vastarintaa; vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle toinenkin;	5:39 Mutta minä sanon teille: älkää olko pahaa vastataan; vaan joka sinua lyö oikealle poskelle, niin käännä myös hänelle toinen.	5:39 Mutta minä sanon teille: älkät olco paha wasthan/ vaan joca sinua lyö oikialle poskelle/ nijn käännä myös hänelle toinen.
5:40 ja jos joku tahtoo sinun kanssasi käydä oikeutta ja ottaa ihokkaasi, anna hänen saada vaippasikin;	5:40 Ja joka sinua tahtoo oikeuden eteen, jo ottaa hamees, niin salli myös hänelle muukin vaate.	5:40 Ja joca sinua tahto oikeuden eteen ja otta sinun hames/ nijn salli myös hänelle muukin waate.

5:41 ja jos joku pakottaa sinua yhden virstan matkalle, kulje hänen kanssaan kaksi.

5:42 Anna sille, joka sinulta anoo, äläkä käännä selkääsi sille, joka sinulta lainaa pyytää.

5:43 Te olette kuulleet sanotuksi: 'Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi.'

5:44 Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka teitä vainoavat,

5:45 että olisitte Isänne lapsia, joka on taivaissa; sillä hän antaa aurinkonsa koittaa niin pahoille kuin hyvällekin, ja antaa sataa niin väärille kuin vanhurskaillekin.

5:46 Sillä jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mikä palkka teille siitä on tuleva? Eivätkö publikaanitkin tee samoin?

5:47 Ja jos te osoitate ystävällisyyttä ainoastaan veljellenne, mitä erinomaista te siinä teette? Eivätkö pakanatkin tee samoin?

5:48 Olkaa siis te täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on."

Matteus 6 LUKU

6:1 "Kavahtakaa, ettette harjoita vanhurskauttanne ihmisten nähden, että he teitä katselisivat; muutoin ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaissa.

6:2 Sentähden, kun annat almuja, älä soitata torvea

5:41 Ja joka sinua vaatii peninkulman, mene hänen kanssansa kaksi.

5:42 Anna sille, joka sinulta anoo, ja älä käänny siltä pois, joka lainan pyytää.

5:43 Te kuulitte sanotuksi: rakasta lähimmäistä, ja vihaa vihollistas;

5:44 Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne; siunatkaa niitä, jotka teitä sadattavat; tehkää niille hyvän, jotka teitä vihaavat, ja rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä vainoovat ja vahingoittavat,

5:45 Että te olisitte teidän Isänne pojat, joka on taivaissa; sillä hän sallii aurinkonsa koittaa niin pahain ylitse kuin hyväinkin, ja antaa sataa niin väärille kuin vanhurskaillekin.

5:46 Sillä jos te rakastatte niitä, jotka teitäkin rakastavat, mitä teidän siitä palkkaa on? eikö Publikaanit myös niin tee?

5:47 Ja jos te ainoastaan veljeinne kanssa soveliaat olette, mitä te sen kanssa erinomaista teette? eikö Publikaanit myös niin tee?

5:48 Olkaa siis te täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on.

6 LUKU

6:1 Kavahtakaa, ettette anna almujaanne ihmisten edessä, että te heiltä nähtäisiin: niin ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaissa.

6:2 Kuin siis almuja annat, niin älä edellä torvella soita,

5:41 Joca sinua waati peniculman/ nijn seura händä caxi.

5:42 Anna sille joca sinulda ano/ ja älä käännä sinuas sildä pois/ joca lainan pyytää.

5:43 TE cuulitta sanotuxi: racasta lähimmäistä ja wiha wihollistas.

5:44 Waan minä sanon teille: racastacat wihollisian/ siunatcat nijtä jotca teitä sadattawat: tehkät nijlle hywin jotca teitä wihawat: rucoilcat nijden edest/ jotca teitä wainowat ja wahingoittawat.

5:45 Että te olisitta teidän Isänne pojat joca on taiwas: sillä hän saldi Auringons coit-ta nijn pahain ylidze cuin hywäingin/ ja anda sata nijn wäärille cuin wanhurscaillekin.

5:46 Sillä jos te racastatte nijtä ainoastans jotca teitäkin racastawat/ mitä teidän sijtä palcka on? eikö Publicanit nijn myös tee?

5:47 Ja jos te ainoastans weljein cansa soweliat oletta/ mitä te sen cansa erinomaista teettä? eikö Publicanit myös nijn tee?

5:48 Olcat sijs täydelliset nijncuin teidän taiwallinen Isängin täydellinen on.

VI. Lucu.

6:1 CAwattacat ettet te anna almuisatan ihmisten edes/ että te heildä nähtäisiin/ nijn et te saa palcka teidän Isäldän/ joca on taiwais.

6:2 Coscas sijs almu annat/ nijn älä edellä torwella soi-

<p>edelläsi, niinkuin ulkokullatut tekevät synagoogissa ja kaduilla saadakseen ylistystä ihmisiltä. Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.</p>	<p>niinkuin ulkokullatut synagogissa ja kujilla tekevät, että he ihmisiltä kunnioitettai-siin. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkkansa.</p>	<p>ta/ nijncuin wieckat Synagogis ja kujilla tekewät/ että he ihmisildä cunnioitetaisin. Totisest sanon minä teille: he owat saanet palckans.</p>
<p>6:3 Vaan kun sinä almua annat, älköön vasen kätesi tietäkö, mitä oikea kätesi tekee,</p>	<p>6:3 Mutta kuin sinä almua annat, niin älköön vasen kätes tietäkö, mitä oikia kätes tekee,</p>	<p>6:3 Mutta cosca sinä almu annat/ nijn älkön sinun wassen kätes tietkö mitä oikia kätes teke.</p>
<p>6:4 että almus olisi salassa; ja sinun Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle.</p>	<p>6:4 Että almus olis salaisuudessa, ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksais sinulle julkisesti.</p>	<p>6:4 Että sinun almus olis salaudes/ ja sinun Isäs/ joca salaisudet näke/ maxais sinulle julkisest.</p>
<p>6:5 Ja kun rukoilette, älkää olko niinkuin ulkokullatut; sillä he mielellään seisovat ja rukoilevat synagoogissa ja katu-jen kulmissa, että ihmiset heidät näkisivät. Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkkansa</p>	<p>6:5 Ja kuin rukoilet, niin ei sinun pidä oleman niinkuin ulkokullatut; sillä he mielellänsä seisovat ja rukoilevat synagogissa ja kujain kulmissa, että he ihmisiltä nähtäisiin. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkkansa.</p>	<p>6:5 JA coscas rucoilet/ nijn ei sinun pidä oleman nijncuin wieckat: sillä he rucoilewat Synagogis ja kujain culmis/ että he ihmisildä nähdäisin. Totisest sanon minä teille: he owat saanet palckans.</p>
<p>6:6 Vaan sinä, kun rukoilet, mene kammioosi ja sulje ovesi ja rukoile Isääsi, joka on salassa; ja sinun Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle.</p>	<p>6:6 Vaan kuin sinä rukoilet, niin mene kammioos, ja sulje oves, ja rukoile Isääs, joka on salaisuudessa: ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksaa sinulle julkisesti.</p>	<p>6:6 Waan cosca sinä rucoilet/ nijn mene Camarijs ja sulje owi/ ja rucoile sinun Isäs salaisest/ ja sinun Isäs/ joca salaudet näke/ maxa sinulle julkisest.</p>
<p>6:7 Ja kun rukoilette, niin älkää tyhjiä hokeko niinkuin pakanat, jotka luulevat, että heitä heidän monisanaisuutensa tähden kuullaan.</p>	<p>6:7 Ja kuin te rukoilette, niin älkää olko paljon puhuvaiset, niinkuin pakanat; sillä he luulevat heitä paljon puheensa tähden kuultavan.</p>	<p>6:7 Ja cosca te rucoiletta/ nijn älkät olco paljo puhuwaiset nijncuin pacanat: sillä he luulewat heidäns paljon puhens tähden cuuldux.</p>
<p>6:8 Älkää siis olko heidän kaltaisiaan; sillä teidän Isänne kyllä tietää, mitä te tarvitsette, ennenkuin häneltä anottekaan.</p>	<p>6:8 Sentähden älkäät olko heidän kaltaisensa; sillä Isänne tietää kyllä, mitä tarvitsette, ennen kuin te häneltä rukoilettekaan.</p>	<p>6:8 Sentähden älkät olco heidän caltaisens: sillä teidän Isän tietä kyllä mitä te tarvitsetta/ ennen cuin te häneldä rucoilettecan.</p>
<p>6:9 Rukoilkaa siis te näin: Isä meidän, joka olet taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi;</p>	<p>6:9 Näin teidän siis pitää rukoileman: Isä meidän, joka olet taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimes.</p>	<p>6:9 Näin teidän sijs pitä rucoileman: ISä meidän joca olet taiwais. Pyhitetty olcon sinun nimes.</p>
<p>6:10 tulkoon sinun valtakuntasi; tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niinkuin taivaassa;</p>	<p>6:10 Lähestyköön sinun valtakuntas. Olkoon sinun tahtosi niin maassa kuin taivaassa.</p>	<p>6:10 Lähestykön sinun waldacundas. Olcon sinun tahtos nijn maasa cuin taiwais.</p>

6:11 anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme;	6:11 Anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme.	6:11 Anna meille tänäpäivän meidän jocopäiväinen leipäm.
6:12 ja anna meille meidän velkamme anteeksi, niinkuin mekin annamme anteeksi meidän velallisillemme;	6:12 Ja anna meille meidän velkamme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme meidän velvollistemme.	6:12 Ja anna meille meidän welcam andexi/ nijncuin mekin annam meidän welgollistem.
6:13 äläkä saata meitä kiusaukseen; vaan päästä meidät pahasta, [sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Amen].	6:13 Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta. Sillä sinun on valtakunta, ja voima, ja kunnia, ijankaikkisesti. Amen!	Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta. 6:13 Sillä sinun on waldacunda/ ja voima/ ja cunnia/ ijancaikkisest/ Amen.
6:14 Sillä jos te annatte anteeksi ihmisille heidän rikkomuksensa, niin teidän taivaallinen Isänne myös antaa teille anteeksi;	6:14 Sillä jos te anteeksi annatte ihmisille heidän rikoksensa, niin myös teidän taivaallinen Isänne antaa teille anteeksi.	6:14 Sentähden/ jos te andexi annatte ihmisille heidän ricoxens/ nijn myös teidän taiwallinen Isän anda teillen andexi.
6:15 mutta jos te ette anna ihmisille anteeksi, niin ei myöskään teidän Isänne anna anteeksi teidän rikkomuksianne.	6:15 Vaan jollette anteeksi anna ihmisille heidän rikoksiansa, niin ei myös teidän Isänne anteeksi anna teidän rikoksianne.	6:15 Waan jollet te andexi anna ihmisille heidän ricoxitans/ nijn ei myös teidän Isän andexi anna teidän ricoxitan.
6:16 Ja kun paastotte, älkää olko synkännäköisiä niinkuin ulkokullatut; sillä he tekevät kasvonsa surkeiksi, että ihmiset näkisivät heidän paastovan. Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkansa.	6:16 Mutta kuin te paastotte, niin älkää olko surulliset niinkuin ulkokullatut; sillä he muuttavat muotonsa, että he ihmisiltä nähtäisiin paastovan. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkansa.	6:16 MUtta cosca te paastotta/ nijn älkät olco surulliset cuin wieckat: sillä he muuttawat muotons/ että he ihmisildä nähdäisin paastowan. Totisest sanon minä teille: he owat saanet palckans.
6:17 Vaan kun sinä paastoat, niin voitele pääsi ja pese kasvosi,	6:17 Vaan sinä kuin paastoot, niin voitele pääs ja pese kasvosi,	6:17 Waan coscas paastot/ nijn voitele pääs ja pese caswos:
6:18 etteivät paastoamistasi näkisi ihmiset, vaan sinun Isäsi, joka on salassa; ja sinun Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle.	6:18 Ettet ihmisiltä nähtäis paastoovan, mutta Isältäs, joka on salaisuudessa: ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksaa sinulle julkisesti.	6:18 Ettei se nähdäis ihmisildä ettäs paastot/ mutta sinun Isäldäs joca on salaisudes. Ja sinun Isäs/ joca salaisudes näke/ maxa sinulle julkisest.
6:19 Älkää kootko itsellenne aarteita maan päälle, missä koi ja ruoste raiskaa ja missä varkaat murtautuvat sisään ja varastavat.	6:19 Älkää tavaraa kootko maan päällä, kussa koi ja ruoste raiskaavat, ja kussa varkaat kaivavat ja varastavat;	6:19 Älkät tawarata cootco maan päällä/ cusa ruoste ja coit raiscawat/ ja cusa warcat caiwawat ja warastawat.
6:20 Vaan kootkaa itsellenne	6:20 Vaan kootkaat teillenne	6:20 Waan cootcat teillen

aarteita taivaaseen, missä ei koi eikä ruoste raiskaa ja missä eivät varkaat murtaudu sisään eivätkä varasta.

6:21 Sillä missä sinun aarteesi on, siellä on myös sinun sydämesi.

6:22 Silmä on ruumiin lampu. Jos siis silmäsi on terve, niin koko sinun ruumiisi on valaistu.

6:23 Mutta jos silmäsi on viallinen, niin koko ruumiisi on pimeä. Jos siis se valo, joka sinussa on, on pimeyttä, kuinka suuri onkaan pimeys!

6:24 Ei kukaan voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittyvä ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa.

6:25 Sentähden minä sanon teille: älkää murehtiko hengestänne, mitä söisitte tai mitä joisitte, älkääkä ruumiistanne, mitä päällenne pukisitte. Eikö henki ole enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet?

6:26 Katsokaa taivaan lintuja: eivät ne kylvä eivätkä leikkaa eivätkä kokoa aittoihin, ja teidän taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ettekö te ole paljoa suurempiarvoiset kuin ne?

6:27 Ja kuka teistä voi murehtimisellaan lisätä ikäänsä kynnäränkään vertaa?

6:28 Ja mitä te murehditte vaatteista? Katselkaa kedon kukkia, kuinka ne kasvavat; eivät ne työtä tee eivätkä

tavaraa taivaassa, kussa ei koi eikä ruoste raiskaa, ja kussa ei varkaat kaiva eikä varasta.

6:21 Sillä kussa teidän tavaranne on, siellä on myös teidän sydämenne.

6:22 Silmä on ruumin valkeus; jos siis silmäs on yksinkertainen, niin koko ruumiis on valaistu.

6:23 Mutta jos silmäs on paha, niin koko ruumiis on pimiä. Jos siis se valkeus, joka sinussa on, on pimeys, kuinka suuri on itse pimeys?

6:24 Ei kenkään voi palvella kahta herraa; sillä taikka hän tätä vihaa ja toista rakastaa, taikka hän tähän suostuu ja toisen ylönkatsoo. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa.

6:25 Sentähden sanon minä teille: älkää murehtiko hengen tähden, mitä te syötte ja mitä te juotte, eikä ruumiinne tähden, millä te teitänne verhootte. Eikö henki enempi ole kuin ruoka? ja ruumis parempi kuin vaate?

6:26 Katsokaat taivaan lintuja, ei he kylvä eikä niitä, ei myös kokoa riiheen, ja teidän taivaallinen Isänne ruokkii heidät. Ettekö te paljoa enempi ole kuin he?

6:27 Mutta kuka teistä voi surullansa lisätä yhden kynnärän pituudellensa?

6:28 Ja mitä te surette vaatteista? Katsokaat kukkasia kedolla, kuinka he kasvavat: ei he työtä tee, eikä kehrää.

tawarata taiwas/ cusa ei ruoste eikä coi raisca/ ja cusa ei warcat caiwa eikä warasta:

6:21 Sillä cusa teidän tawaranne on siellä on myös teidän sydämen.

6:22 Silmä on ruumin walkeus/ jos siis sinun silmäs on yxikertainen/ nijn coco ruumis on walaistu.

6:23 Waan jos sinun silmäs on paha/ nijn sinun coco ruumis on pimiä. Jos siis se walkeus joca sinus on/ on pimeys/ cuinga suuri on idze pimeys?

6:24 Ei kengän voi palwella cahta Herra: sillä taicka hän tätä wiha/ ja toista racasta/ taicka hän tähän suostu ja toisen ylönkadzo: et te woi palwella Jumalata ja Mammonat.

6:25 Sentähden sanon minä teille: älkät murhettico teidän hengen tähden/ mitä te syöttä eli juotta: eikä teidän ruuminne tähden/ millä waattella te teidän werhotta. Eikö hengi enämbi ole cuin ruoca? ja ruumis parembi cuin waatte?

6:26 Cadzocat taiwan linduja/ ei he kylvä/ eikä nijtä/ ei myös coco rijheen/ ja teidän taiwallinen Isän ruocki heidän. Ettäkö te paljo enämbi ole cuin he?

6:27 Eli cuca teistä woi surullans lisätä kynnärän hänen pitudellens?

6:28 Ja/ mitä te suretta waatteista? cadzocat cuckaisita kedolla: cuinga he caswawat/ ei he työtä te

kehrää.

6:29 Kuitenkin minä sanon teille: ei Salomo kaikessa loistossansa ollut niin vaate-tettu kuin yksi niistä.

6:30 Jos siis Jumala näin vaatettaa kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna uuniin heitetään, eikö paljoa enemmän teitä, te vähäuskoiset?

6:31 Älkää siis murehtiko sanoen: 'Mitä me syömme?' tahi: 'Mitä me juomme?' tahi: 'Millä me itsemme vaatetamme?'

6:32 Sillä tätä kaikkea pakanat tavoittelevat. Teidän tai-vaallinen Isänne kyllä tietää teidän kaikkea tätä tarvitsevan.

6:33 Vaan etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttansa, niin myös kaikki tämä teille annetaan.

6:34 Älkää siis murehtiko huomisesta päivästä, sillä huomisen päivä pitää murheen itsestään. Riittää kullekin päivälle oma vaivansa."

Matteus 7 LUKU

7:1 "Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi;

7:2 sillä millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomi-taan; ja millä mitalla te mit-taatte, sillä teille mitataan.

7:3 Kuinka näet rikan, joka on veljesi silmässä, mutta et huomaa malkaa omassa sil-mässäsi?

7:4 Taikka kuinka saatat sa-

6:29 Kuitenkin sanon minä teille, ettei Salomon kaikessa kunniassansa ollut niin vaa-tetettu kuin yksi heistä.

6:30 Jos Jumala näin vaatet-taa pellon ruohon, joka tä-näpäpä seiso ja huomenna pätsiin heitetään, eikö hän paljoa enemmän teidän sitä tee, te vähäuskoiset?

6:31 Älkäätkä siis surulliset olko, sanoen: mitä me syömme, taikka mitä me juomme? eli millä me mei-tämme verhoomme?

6:32 Sillä kaikkia näitä paka-nat etsivät; sillä teidän taivaallinen Isänne kyllä tie-tää teidän kaikkia näitä tar-vitsevan.

6:33 Vaan etsikäätkä ensin Jumalan valtakuntaa ja hä-nen vanhurskauttansa, ja niin kaikki nämät teille an-netaan.

6:34 Älkäätkä sentähden sure-ko huomisesta päivästä; sillä huomisella päivällä on suru itsestänsä. Tyytykään kukin päivä surullensa.

7 LUKU

7:1 Älkäätkä tuomitko, ettei teitä tuomittaisi.

7:2 Sillä millä tuomiolla te tuomitsette, pitää teitä tuo-mittaman, ja sillä mitalla, jolla te mittaatte, pitää teille jälleen mitattaman.

7:3 Miksis siis näet raiskan, joka on veljes silmässä, ja et äkkää malkaa omassa sil-mässäsi?

7:4 Taikka, kuinka sinä sa-not veljelles: pidäs, minä

eikä kehrä.

6:29 Cuitengin sanon minä teille: ettei Salomon caikes-cunniasans ollut nijn waate-tettu/ cuin yxi heistä.

6:30 Jos Jumala näin waatet-ta pellon ruohon/ joca tänä-pän seiso ja huomen pädzijn heitetän/ eikö hän paljo enämmin teidän sitä tee te vähäuskoiset?

6:31 Älkät sijs surulliset olco/ sanoden: mitä me syömme/ taicka mitä me juomma? eli millä me meitäm werhoitam? sillä caickia näitä pacanat edziwät.

6:32 Teidän taiwallinen Isän kyllä tietä teidän caickia näi-tä tarwidzewan.

6:33 Edzikät ensin Jumalan waldacunda ja hänen wan-hurscauttans/ ja nijn caicki nämät teille annetan.

6:34 Älkät sentähden sureco huomenisesta päivästä: sillä huomenisella päiwällä on suru idzestän. Tyytkän cukin päi-wä surullens.

VII. Lucu.

7:1 Älkät duomitco/ ettei teitä duomittaisi:

7:2 Sillä millä duomiolla te duomidzetta/ pitä teitä duo-mittaman. Ja sillä mitalla jolla te mittatta/ pitä teille myös mitattaman.

7:3 Mixis sijs näet raiscan weljes silmäs/ ja et äckä malca omas silmäsäs?

7:4 Taicka/ cuinga sinä sa-

noa veljellesi: 'Annas, minä otan rikan silmästäsi', ja katso, malka on omassa silmästäsi?

7:5 Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi, ja sitten sinä näet ottaa rikan veljesi silmästä.

7:6 Älkää antako pyhää koirille, älkääkä heittäkö helmiänne sikojen eteen, etteivät ne tallaisi niitä jalkoihinsa ja kääntyisi ja repisi teitä.

7:7 Anokaa, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan.

7:8 Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan.

7:9 Vai kuka teistä on se ihminen, joka antaa pojallensa kiven, kun tämä pyytää häneltä leipää,

7:10 taikka, kun hän pyytää kalaa, antaa hänelle käärmeen?

7:11 Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljoa enemmän teidän Isänne, joka on taivaissa, antaa sitä, mikä hyvää on, niille, jotka sitä häneltä anovat!

7:12 Sentähden, kaikki, mitä te tahdotte ihmisten teille tekevän, tehkää myös te samoin heille; sillä tämä on laki ja profeetat.

7:13 Menkää ahtaasta portista sisälle. Sillä se portti on avara ja tie lavea, joka vie

otan raiskan silmästäsi; ja katso, malka on omassa silmästäsi?

7:5 Sinä ulkokullattu, heitä ensin malka ulos sinun silmästäsi, ja katso sitte, kuinka saisit raiskan ulos veljes silmästä.

7:6 Älkäänt antako koirille pyhää, ja älkäänt pääryjänne heittäkö sikain eteen, ettei he niitä joskus tallaa jaloil-lansa, ja käännä itsiänsä, ja repele teitä.

7:7 Anokaat, niin teille annetaan: etsikäänt, niin te löydätte: kolkuttakaat, niin teille avataan.

7:8 Sillä jokainen, joka anoo, hän saa, ja joka etsii, hän löytää, ja kolkuttavalle avataan.

7:9 Eli onko teistä joku ihminen, jolta hänen poikansa anois leipää: antaisko hän hänelle kiven?

7:10 Eli jos hän kalaa anois: antaisko hän hänelle käärmeen?

7:11 Jos siis te, jotka pahat olette, taidatte hyviä lahjoja antaa teidän lapsillenne, kuinka paljoa enempi teidän Isänne, joka on taivaissa, antaa niille hyviä, jotka häneltä anovat?

7:12 Kaikki siis, mitä te tahdotte, että ihmiset pitää teille tekemän, niin te myös heille tehkäänt; sillä tämä on laki ja prophetat.

7:13 Menkäänt ahtaasta portista sisälle; sillä se portti on lavia ja avara tie, joka vie

not veljelles: pidäs/ minä otan raiscan silmästäsi/ ja cadzo/ malca on omas silmästäsi?

7:5 Sinä wieras/ heitä ensin malca ulos sinun silmästäsi/ ja cadzo sijtte/ cuingas saisit raiscan ulos sinun veljes silmästä.

7:6 Älkät andaco coirille pyhä/ ja älkät teidän Pärlyjänne heittäkö sicain eteen/ ettei he niytä joskus tallaa jalgoil-lans/ ja käändäwät nijn idzens teitä watan/ ja repelewät teitä.

7:7 ANocat/ nijn teille annetan: edzikät nijn te löydätte: colcuttatcat nijn teille awatan:

7:8 Sillä jocainen joca ano/ hän saa: ja cuca ikänäns edzi/ hän löytä/ ja colcuttawalle awatan.

7:9 Eli ongo teisä jocu ihmisen/ jolda hänen poicans anois leipä/ annaisco hän hänelle kiwen?

7:10 Eli jos hän cala anois/ annaisco hän hänelle kärmen?

7:11 Jos te/ jotca pahat oletta/ taidatte hywiä lahjoja anda teidän lapsillen/ cuinga paljo enä/ teidän Isän joca on taiwais/ anda nijlle hywiä jotca häneldä anowat.

7:12 CAicki sijs mitä te tahdotta että ihmiset pitä teille tekemän/ nijn te myös heille tehkät: sillä nämät owat Laki ja Prophetat.

7:13 MEngät ahtast portist sisälle/ sillä lawia portti ja awara tie wie cadotuxen/

kadotukseen, ja monta on, jotka siitä sisälle menevät;	kadotukseen, ja niitä on monta, jotka siitä sisälle menevät;	jota monda waeldawat.
7:14 mutta se portti on ahdas ja tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat ne, jotka sen löytävät.	7:14 Ja se portti on ahdas, ja tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat, jotka sen löytävät.	7:14 Ja se portti on ahdas ja tie caita/ joca wie elämähän/ ja harwat sen löytävät.
7:15 Kavahtakaa vääriä profettoja, jotka tulevat teidän luoksenne lammasten vaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia.	7:15 Mutta kavahtakaat teidänne vääristä prophetaista, jotka teidän tykönne lammasten vaatteilla tulevat, mutta sisältä he ovat raatelevaiset sudet.	7:15 CAwahtacat sijs teidän vääristä Prophetaista/ jotca teidän tygön lammasten waatteilla tulewat/ mutta sisäldä he owat raatelewaiset sudet.
7:16 Heidän hedelmistään te tunnette heidät. Eihän orjantappuroista koota viinirypäleitä eikä ohdakkeista viikunoi-ta?	7:16 Heidän hedelmistänsä te tunnette heidät: hakeeko joku viinamarjoja orjantappuroista, taikka fikunia ohdakkeista?	7:16 Heidän hedelmistäns te tunnetta heidän. Hakeco jocu wijnamarjoja orjantappuroist? taicka ficunita ohdackeista?
7:17 Näin jokainen hyvä puu tekee hyviä hedelmiä, mutta huono puu tekee pahoja hedelmiä.	7:17 Niin jokainen hyvä puu kasvaa hyvät hedelmät; mutta mädännyt puu kasvaa häijyt hedelmät.	7:17 Nijn jocainen hywä puu caswa hywät hedelmät/ mutta mädänny puu häijyt hedelmät.
7:18 Ei saata hyvä puu kasvaa pahoja hedelmiä eikä huono puu kasvaa hyviä hedelmiä.	7:18 Hyvä puu ei taida häijyjä hedelmiä kasvaa, eikä mädännyt puu hyviä hedelmiä kasvaa.	7:18 Hywä puu ei taida häijyjä hedelmitä caswa/ eikä mädänny puu hywiä hedelmitä.
7:19 Jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heitetään tuleen.	7:19 Jokainen puu, joka ei kasva hyvää hedelmää, hakataan pois, ja tuleen heitetään.	7:19 Jocainen puu cuin ei caswa hywä hedelmät/ hacatan pois ja tuleen heitetän.
7:20 Niin te siis tunnette heidät heidän hedelmistään.	7:20 Sentähden tuntekaat heitä hedelmistänsä.	7:20 Sentähden tutcat heitä hedelmistäns.
7:21 Ei jokainen, joka sanoo minulle: 'Herra, Herra!', pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon.	7:21 Ei jokainen, joka sanoo minulle: Herra, Herra! pidä tuleman taivaan valtakuntaan; mutta joka tekee minun isäni tahdon, joka on taivaissa.	7:21 Ei jocainen cuin sano minulle: Herra/ Herra/ pidä tuleman Taiwan waldacundaan/ mutta joca teke minun Isäni tahdon/ cuin on Taiwanis.
7:22 Moni sanoo minulle sinä päivänä: 'Herra, Herra, emmekö me sinun nimesi kautta ennustaneet ja sinun nimesi kautta ajaneet ulos riivaajia ja sinun nimesi kautta tehneet monta voimallista tekoa?'	7:22 Moni sanoo minulle sinä päivänä: Herra, Herra! emmekö me sinun nimesi kautta ennustaneet, ja sinun nimellä ajaneet ulos perkeleitä, ja ole sinun nimesi kautta monta väkevää työtä tehneet?	7:22 Monda sano minulle sinä päivänä: Herra/ Herra/ emmäkö me sinun nimesi kautta ennustanet/ ja sinun nimellä ajanet ulos Perkeleitä/ ja olemma sinun nimesi kautta monda wäkewätä työtä tehnet?
7:23 Ja silloin minä lausun	7:23 Ja silloin minä tunnusun	7:23 Ja silloin minä heille

heille julki: 'Minä en ole koskaan teitä tuntenut; menkää pois minun tyköäni, te laittomuuden tekijät.'

7:24 Sentähden on jokainen, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, verrattava ymmärtäväiseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi.

7:25 Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulvivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksyivät sitä huonetta vastaan, mutta se ei sortunut, sillä se oli kalliolle perustettu.

7:26 Ja jokainen, joka kuulee nämä minun sanani eikä tee niiden mukaan, on verrattava tyhmään mieheen, joka huoneensa hiekalle rakensi.

7:27 Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulvivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksähtivät sitä huonetta vastaan, ja se sortui, ja sen sortuminen oli suuri."

7:28 Ja kun Jeesus lopetti nämä puheet, olivat kansanjoukot hämmästyksissään hänen opetuksestansa,

7:29 sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla valta on, eikä niinkuin heidän kirjanoppineensa.

Matteus 8 LUKU

8:1 Kun hän astui alas vuorelta, seurasi häntä suuri kansan paljous.

8:2 Ja katso, tuli pitalinen mies ja kumartui maahan hänen eteensä ja sanoi: "Herra, jos tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa."

8:3 Niin hän ojensi kätensä,

en minä teitä ikänä tuntenut: menkää pois minun tyköäni, te väärintekiät.

7:24 Sentähden jokaisen, joka minulta nämät puheet kuulee ja ne tekee, vertaan minä toimelliseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi.

7:25 Ja sade lankesi, ja virrat tulvivat, ja tuulet puhalsivat, ja sitä huonetta sysäisivät, joka ei kuitenkaan kukistunut; sillä se oli kalliolle perustettu.

7:26 Ja jokainen, joka kuulee minulta nämä puheet, ja ei tee niitä, hän verrataan tyhmään mieheen, joka huoneensa sannalle rakensi.

7:27 Ja sade lankesi, ja virrat tulvivat, ja tuulet puhalsivat, ja sitä huonetta sysäisivät, joka kukistui, ja sen lankeemus oli suuri.

7:28 Ja se tapahtui, kuin Jesus oli lopettanut nämät puheet, että kansat hämmästyivät hänen oppiansa.

7:29 Sillä hän opetti heitä voimallisesti, ja ei niinkuin kirjanoppineet.

8 LUKU

8:1 Kuin hän astui alas vuorelta, seurasi häntä paljo kansaa.

8:2 Ja katso, niin tuli spitalinen mies, kumarsi häntä ja sanoi: Herra, jos sinä tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa.

8:3 Niin Jesus ojensi kätensä

tunnustan: en minä teitä ikänäns tundenut/ mengät pois minun tyköni te väärintekiät.

7:24 SEntähden jocaidzen/ cuin minulda nämät puhet cuule ja ne teke/ wertan minä toimelliseen mieheen/ joca huonens calliolle rakensi.

7:25 Ja sade langeis/ ja wirrat tulit/ ja tuulet puhalsit/ ja sitä huonetta sysäisit/ joca ei cuitengan cukistunut: sillä hän oli calliolle perustettu.

7:26 Ja jocainen cuin cuule minulda nämät puhet/ ja ei tee nijtä/ hän werratan tyhmän mieheen/ joca huonens sannalle rakensi.

7:27 Ja sade langeis/ ja wirrat tulit/ ja tuulet puhalsit/ ja sitä huonetta sysäisit/ joca cukistui/ ja sen langemus oli suuri.

7:28 Ja se tapahtui/ cosca Jesus lopetti nämät puhet/ että Canssat hämmästyit hänen oppians:

sillä hän opetti heitä woimalisest/ ja ei nijncuin Kirjanoppenet.

VIII. Lucu .

8:1 COsca hän astui alas wuorelda/ seurais händä paljo Canssa.

8:2 Ja cadzo/ nijn tuli yxi spitalinen mies/ cumarsi händä/ ja sanoi: Herra/ jos sinä tahdot/ nijn sinä voit minun puhdistaa.

8:3 Nijn Jesus ojensi kätens/

kosketti häntä ja sanoi: "Minä tahdon; puhdistu." Ja kohta hän puhdistui pitalistaan.	ja rupeisi häneen, sanoen: minä tahdon, ole puhdas. Ja hän puhdistettiin kohta spitalistansa.	ja rupeis häneen/ sanoden: Minä tahdon/ ole puhdas. 8:4 Ja hän puhdistettiin cohta spitalista.
8:4 Ja Jeesus sanoi hänelle: "Katso, ettet puhu tästä kenellekään; vaan mene ja näytä itsesi papille, ja uhraa lahja, jonka Mooses on säätänyt, todistukseksi heille."	8:4 Ja Jesus sanoi hänelle: katso, ettet kenellekään sano: mutta mene ja näytä it-ses papille, ja uhraa lahjas, jonka Mooses on käskenyt, heille todistukseksi.	Ja Jesus sanoi hänelle: cad-zo/ ettes kellekään sano/ mutta mene ja näytä idzes Papille/ ja uhra lahjas/ jonga Mooses on heille käskenyt to-distuxexi.
8:5 Ja kun hän saapui Kapernaumiin, tuli hänen tykönsä sadanpäämies ja rukoili häntä	8:5 Mutta kuin Jesus meni Kapernaumiin, tuli sadanpäämies hänen tykönsä, ja rukoili häntä,	8:5 MUtta cosca Jesus meni Capernaumijn/ tuli yxi Päämies hänen tygöns ja rucoli händä/ sanoden:
8:6 ja sanoi: "Herra, minun palvelijani makaa kotona halvattuna ja on kovissa vaivoissa."	8:6 Ja sanoi: Herra! minun palveliani sairastaa kotona halvattuna, ja kovin vaiva-taan.	8:6 Herra/ minun palwelian sairasta cotona halwattuna/ ja cowin waiwatan.
8:7 Hän sanoi hänelle: "Minä tulen ja parannan hänet."	8:7 Jesus sanoi hänelle: minä tulen ja parannan hänen.	8:7 Ja Jesus sanoi hänelle: minä tulen ja parannan hänen.
8:8 Mutta sadanpäämies vastasi ja sanoi: "Herra, en minä ole sen arvoinen, että tulisit minun kattoni alle; vaan sano ainoastaan sana, niin minun palvelijani paranee."	8:8 Niin sadanpäämies vastasi ja sanoi: Herra, en ole minä mahdollinen, että sinä tulet minun kattoni alle; vaan sano ainoasti sana, niin palveliani paranee.	8:8 Nijn Päämies wastais/ ja sanoi: Herra/ en ole minä mahdollinen/ että sinä tulet minun cattoni ala/ waan sano ainoastans sana/ nijn minun palwelian parane.
8:9 Sillä minä itsekin olen toisen vallan alainen, ja minulla on sotamiehiä käskyni alaisina, ja minä sanon tälle: 'Mene', ja hän menee, ja toiselle: 'Tule', ja hän tulee, ja palvelijalleni: 'Tee tämä', ja hän tekee."	8:9 Sillä minä olen myös ihminen toisen vallan alla, ja minun allani on sotamiehiä, ja sanon tälle: mene! ja hän menee, ja toiselle: tule! ja hän tulee, ja palvelialleni: tee tämä! ja hän tekee.	8:9 Sillä minä olen myös ihminen toisen wallan alla/ ja minun allani on sotamiehiä: ja sanon tälle: mene: ja hän mene. Ja toiselle: tule/ ja hän tule/ Ja minun palwelialleni: tee tämä/ ja hän teke.
8:10 Tämän kuultuaan Jeesus ihmetteli ja sanoi niille, jotka häntä seurasivat: "Totisesti minä sanon teille: en ole kenelläkään Israelissa löytänyt näin suurta uskoa."	8:10 Kuin Jesus tämän kuuli, ihmetteli hän, ja sanoi heille, jotka seurasivat: totisesti sanon minä teille: en ole minä löytänyt senkaltaista uskoa Israelissa.	8:10 Cosca Jesus tämän cuuli/ ihmetteli hän/ ja sanoi heille jotca händä seuraisit: totisest sanon minä teille: en ole minä löynnyt sencaltaist usco Israelis.
8:11 Ja minä sanon teille: monet tulevat idästä ja lännestä ja aterioitsevat Abrahamin ja lisakin ja Jaakobin kanssa taivasten valtakunnassa istuman.	8:11 Mutta minä sanon teille: monta tulevat idästä ja lännestä, ja pitää Abrahamin, Isaakin ja Jakobin kanssa taivaan valtakunnassa istuman.	8:11 Mutta minä sanon teille: monda tulewat idäst ja lännest/ ja pitä Abrahamin/ Isaachin ja Jacobin cansa Taiwan waldacunnas istuman.

sa;		
8:12 mutta valtakunnan lapset heitetään ulos pimeyteen; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys."	8:12 Mutta valtakunnan lapset heitetään ulkonaiseen pimeyteen: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.	8:12 Mutta waldacunnan lapset heitetän ulconaiseen pimeyteen/ siellä pitä oleman itcu ja hammasten kiristys.
8:13 Ja Jeesus sanoi sadanpäämiehelle: "Mene. Niinkuin sinä uskot, niin sinulle tapahtukoon." Ja palvelija parani sillä hetkellä.	8:13 Ja Jesus sanoi sadanpäämiehelle: mene, ja niinkuin sinä uskoit, niin sinulle tapahtukoon. Ja sillä hetkellä parani hänen palveliansa.	8:13 Ja Jesus sanoi Päämiehelle: mene/ ja nijncuins uscot/ nijn sinulle tapahtucon. Ja sillä hetkellä parani hänen palweliens.
8:14 Kun Jeesus tuli Pietarin kotiin, näki hän hänen anoppinsa makaavan sairaana kuumeessa.	8:14 Ja kuin Jesus tuli Pietarin huoneeseen, näki hän hänen anoppinsa makaavan ja sairastavan vilutautia.	8:14 Ja cosca Jesus tuli Petarin huonesen/ ja näki hänen anoppins wuotella sairastawan wilutautia.
8:15 Niin hän koski tämän käteen, ja kuume lähti hänestä; ja hän nousi ja palveli häntä.	8:15 Niin hän tarttui hänen käteensä, ja vilutauti luopui hänestä. Ja hän nousi, ja palveli heitä.	8:15 Nijn hän rupeis sen käteen/ ja wilutauti luowui hänestä: Ja hän nousi/ ja palveli heitä.
8:16 Mutta illan tultua tuotiin hänen tykönsä monta riivattua. Ja hän ajoi henget ulos sanalla, ja kaikki sairaut paransi;	8:16 Mutta kuin ehto tuli, niin he toivat hänen tykönsä monta pirulta riivattua; ja hän ajoi ulos sanalla henget, ja teki kaikkinaisia sairaita terveeksi;	8:16 MUtta cosca ehto tuli/ nijn he toit hänen tygöns monda Pirulda rijwattuta/ ja hän ajoi ulos sanalla henget/ ja teki caickinaisia sairaita terwexi.
8:17 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoo: "Hän otti päällensä meidän sairautemme ja kantoi meidän tautimme."	8:17 Että täytettäisiin, mitä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sanoo: hän on ottanut meidän heikkouktemme, ja hän kantoi meidän tautimme.	8:17 Että täytetäisin/ cuin sanottu oli Esaian Prophetan kautta/ joca sanoi: hän on ottanut meidän heickoudem/ ja hän candoi meidän tautim.
8:18 Mutta kun Jeesus näki paljon kansaa ympärillään, käski hän lähteä toiselle rannalle.	8:18 Kuin Jesus näki paljon kansaa ympärillänsä, käski hän mennä toiselle puolelle (merta).	8:18 COsca Jesus näki paljon Canssa ymbärilläns/ käski hän mennä sille puolelle merta.
8:19 Ja eräs kirjanoppinut tuli ja sanoi hänelle: "Opettaja, minä seuraan sinua, mihin ikinä menet."	8:19 Ja kirjanoppinut tuli ja sanoi hänelle: Mestari, minä tahdon sinua seurata, kuhunka ikänä sinä menet.	8:19 Ja yxi Kirjanoppenut tuli ja sanoi hänelle: Mestari/ minä tahdon sinua seurata cuhungas ikänäns menet.
8:20 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ketuilla on luolat ja taivaan linnuilla pesät, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin hän päänsä kallistaisi."	8:20 Niin Jesus sanoi hänelle: ketuilla ovat luolat, ja taivaan linnuilla ovat pesät; mutta Ihmisen Pojalla ei ole, kuhunka hän päänsä kallistaa.	8:20 Nijn Jesus sanoi hänelle: ketuilla on luolat ja Taiwan linnuilla on pesät/ mutta ihmisen Pojalla ei ole cuhunga hän pääns cumarta.
8:21 Ja eräs toinen hänen opetuslapsistaan sanoi hänelle:	8:21 Toinen hänen opetuslapsistansa sanoi hänelle: Herra, salli minun ensin	8:21 Toinen hänen Opetuslapsistans sanoi hänelle: Her-

le: "Herra, salli minun ensin käydä hautaamassa isäni."	mennä hautaamaan isääni.	ra/ salli minun ensin mennä hautaman Isäni.
8:22 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Seuraa sinä minua, ja anna kuolleitten haudata kuolleensa."	8:22 Niin Jesus sanoi hänelle: seuraa minua, ja anna kuolleet haudata kuolleitansa.	8:22 Nijn Jesus sanoi hänelle: seura minua/ ja anna cuollet haudata cuolluitans.
8:23 Ja hän astui venheeseen, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä.	8:23 Ja kuin hän oli haahteen astunut, seurasivat häntä hänen opetuslapsensa.	8:23 JA cuin hän oli hahten astunut/ seuraisit händä hänen Opetuslapsens.
8:24 Ja katso, järvellä nousi kova myrsky, niin että venhe peittyi aaltoihin; mutta hän nukkui.	8:24 Mutta katso, suuri ilma nousi merellä, niin että haaksi aalloilta peitettiin. Mutta hän makasi.	8:24 Ja cadzo/ suuri ilma nousi merellä/ nijn että haaxi alloilda peitettin/ ja hän ma-cais.
8:25 Niin he menivät ja herättivät hänet sanoen: "Herra, auta, me hukumme."	8:25 Niin tulivat hänen opetuslapsensa ja herättivät hänen, ja sanoivat: Herra, auta meitä, me hukumme.	8:25 Nijn tulit Opetuslapset/ ja herätit hänen/ ja sanoit: Herra/ auta meitä/ me hukumme.
8:26 Hän sanoi heille: "Te vähäuskoiset, miksi olette pelkureita?" Silloin hän nousi ja nuhteli tuulia ja järveä, ja tuli aivan tyven.	8:26 Ja hän sanoi heille: te heikko-uskoiset, miksi te olette pelkurit? Niin hän nousi ja asetti tuulen ja meren, ja tuli juuri tyveneksi.	8:26 Nijn hän sanoi heille: te heickouskoiset/ mitä te pelkät? Hän nousi ja asetti tuulen ja meren. Ja tuli juuri tywenexi.
8:27 Ja ihmiset ihmettelivät ja sanoivat: "Millainen tämä on, kun sekä tuulet että meri häntä tottelevat?"	8:27 Niin ihmiset ihmettelivät, sanoen: millainen tämä on? sillä tuulet ja meri ovat myös hänelle kuuliaiset.	8:27 Nijn ihmiset ihmettelit/ sanoden: millinen tämä on? sillä tuulet ja meri owat myös hänelle cuuliaiset.
8:28 Kun hän tuli toiselle rannalle, gadaralaisten alueelle, tuli häntä vastaan kaksi riivattua, jotka olivat haudoista lähteneet ja olivat kovin raivoisia, niin ettei kukaan voinut sitä tietä kulkea.	8:28 Ja kuin hän tuli sille puolelle merta, Gerasalaisten maakuntaan, niin häntä vastaan juoksi kaksi pirulta riivattua, jotka olivat haudoista lähteneet, ja olivat sangen hirmuiset, niin ettei kenkään taitanut sitä tietä vaeltaa.	8:28 Ja cuin hän tuli sille puolelle merta/ Gergesenerein maacundaan/ nijn händä wastan juoxi caxi Pirulda rijwattuta/ jotca olit haudoista lähtenet/ ja olit sangen hirmuiset/ nijn ettei kengän tainnut sitä tietä waelda.
8:29 Ja katso, he huusivat sanoen: "Mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, sinä Jumalan Poika? Oletko tullut tänne vaivaamaan meitä ennen aikaa?"	8:29 Ja katso, he huusivat sanoen: Jesus, Jumalan Poika, mitä meidän on sinun kanssas? Oletkos tullut tänne meitä vaivaamaan ennen aikaa?	8:29 Ja cadzo/ he huusit/ ja sanoit: Jesu Jumalan Poica/ mitä meidän on sinun cansas
8:30 Ja etäällä heistä kävi suuri sikalauma laitumella.	8:30 Ja kaukana heistä kävi sangen suuri sikalauma laitumella.	8:30 Oletcos tullut meitä waiwaman ennen aica?
8:31 Niin riivaajahenget pyysivät häntä sanoen: "Jos ajat	8:31 Niin perkeleet rukoilivat häntä ja sanoivat: jos ajat meidät ulos, niin salli mei-	Ja caucana heistä käwi sangen suuri sicajoucko laitumella.
		8:31 Nijn Perkelet rucoilit händä/ ja sanoit: jos sinä

meidät pois, niin lähetä meidät sikalaumaan."

8:32 Ja hän sanoi niille: "Menkää." Silloin ne lähtivät heistä ja menivät sikoihin. Ja katso, koko lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkui veteen.

8:33 Mutta paimentajat pakenivat; ja he menivät kaupunkiin ja ilmoittivat kaikki, myöskin sen, miten riivattujen oli käynyt.

8:34 Ja katso, koko kaupunki lähti Jeesusta vastaan; ja kun he hänet näkivät, pyysivät he häntä menemään pois heidän alueeltaan.

Matteus 9 LUKU

9:1 Ja hän astui venheeseen, meni jälleen toiselle rannalle ja tuli omaan kaupunkiinsa.

9:2 Ja katso, hänen tykönsä tuotiin halvattu mies, joka makasi vuoteella. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvattulle: "Poikani, ole turvallisella mielellä; sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi."

9:3 Ja katso, muutamat kirjanoppineista sanoivat mielesään: "Tämä pilkkaa Jumalaa."

9:4 Mutta Jeesus ymmärsi heidän ajatuksensa ja sanoi: "Miksi te ajattelette paha sydämessänne?"

9:5 Sillä kumpi on helpompaa, sanoako: 'Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi', vai sanoa: 'Nouse ja käy'?

9:6 Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta

dän mennä sikalaumaan.

8:32 Ja hän sanoi heille: menkää. Niin he läksivät ulos ja menivät sikalaumaan; ja katso, koko sikalauma syöksyi äkisti itsensä jyrkältä mereen ja upposi.

8:33 Mutta paimenet pakenivat ja menivät kaupunkiin ja ilmoittivat kaikki, ja kuinka pirulta riivatuille oli tapahtunut.

8:34 Ja katso, koko kaupunki meni ulos Jeesusta vastaan. Ja kuin he hänen näkivät, rukoilivat he häntä menemään pois heidän maansa ääristä.

9 LUKU

1. Ja hän astui haahteen, meni jälleen ylitse ja tuli omaan kaupunkiinsa.

2. Ja katso, he toivat hänen eteensä halvatun, joka makasi vuoteella. Ja kuin Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvattulle: poikani, ole hyvässä turvassa, syntisi annetaan anteeksi sinulle.

3. Ja katso, muutamat kirjanoppineista sanoivat keskenänsä: tämä pilkkaa (Jumalaa).

4. Ja kuin Jeesus näki heidän ajatuksensa, sanoi hän: miksi ajattelette paha sydämessänne?

5. Sillä kumpi on keviämpi sanoa: synnit annetaan anteeksi sinulle, taikka sanoa: nouse ja käy?

6. Mutta että teidän pitää tietämän Ihmisen Pojalla ole-

ajat meidän ulos/ niijn salli meidän mennä sicalaumaan.

Hän sanoi heille: mengät. 8:32 Niijn he läxit ulos ja menit sicalaumaan: ja cadzo/ coco lauma syöxi idzens äkist mereen ja uppoisit.

8:33 Mutta paimenet pakenit/ ja menit Caupungijn/ ja sanoit caicki/ ja cuinga Pirulda rijwatuille oli tapahtunut.

8:34 Ja cadzo/ coco Caupungi meni ulos Jeesusta vastaan. Ja cosca he hänen näit/ rucoilit he händä menemän pois heidän maacunnastans.

IX. Lucu .

9:1 JA hän astui hahten/ meni jällens ylidzen/ ja tuli omaan Caupungijns.

9:2 Ja cadzo/ he toit halwatun/ joca macais wuotella. Cosca Jeesus näki heidän uscons/ sanoi hän halvattulle: poican ole hywäs turwas/ sinun syndis annetan andexi sinulle.

9:3 Ja cadzo/ muutamat Kirjanoppenuist sanoit keskenäns: tämä pilcka Jumalata.

9:4 Cosca Jeesus näki heidän ajatuxens/ sanoi hän:

9:5 Mixi te ajattelette paha teidän sydämisän?

cumbi on kewiämbi sano? synnit annetan andexi sinulle/ taicka sano: nouse ja käy?

9:6 Mutta että teidän pitää tietämän ihmisen Pojalla ole-

<p>maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin" - hän sanoi halvatulle - "nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi."</p>	<p>van vallan maan päällä synnit anteeksi antaa, (niin sanoi hän halvatulle:) nouse ja ota vuotees, ja mene kotias.</p>	<p>wan wallan maasa synnit andexi anda. 9:7 Sanoi hän halwatulle: nouse ja ota wuotes/ ja mene cotias.</p>
<p>9:7 Ja hän nousi ja lähti kotiinsa.</p>	<p>7. Ja hän nousi ja meni koti-ansa.</p>	<p>Ja hän nousi ja meni cotians.</p>
<p>9:8 Mutta kun kansanjoukot sen näkivät, peljästyivät he ja ylistivät Jumalaa, joka oli antanut senkaltaisen vallan ihmisille.</p>	<p>8. Ja kuin kansa sen näki, ihmettelivät he ja kunnioittivat Jumalaa, joka oli ihmisille antanut senkaltaisen vallan.</p>	<p>9:8 Ja cosca Canssa sen näki/ ihmettelit he ja cunnioittit Jumalata/ joca oli ihmisille andanut sencaltaisen wallan.</p>
<p>9:9 Ja sieltä kulkiessaan ohi Jeesus näki miehen, jonka nimi oli Matteus, istumassa tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua." Niin tämä nousi ja seurasi häntä.</p>	<p>9. Ja kuin Jesus sieltä kävi ohitse, näki hän ihmisen istuvan tullihuoneessa, nimeltä Matteus, ja sanoi hänelle: seuraa minua. Niin hän nousi ja seurasi häntä.</p>	<p>9:9 JA cuin Jesus sieldä käwi ohidze/ näki hän ihmisen istuwan tullu huones/ nimeldä Mattheus. Ja hän sanoi hänelle: seura minua. Nijn hän nousi/ ja seurais händä.</p>
<p>9:10 Ja kun hän aterioi hänen kodissaan, niin katso, tuli monta publikaania ja syntistä, ja he aterioivat Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa.</p>	<p>10. Ja tapahtui, kuin hän atrioitsi huoneessa, katso, niin tuli monta Publikania ja syntistä, ja atrioitsivat Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa.</p>	<p>9:10 Ja tapahtui/ että Jesus atrioidzi hänen huonesans/ cadzo/ njin tuli monda Publicani ja syndistä/ ja atrioidzit Jesuxen ja hänen Opetuslastens cansa.</p>
<p>9:11 Ja kun fariseukset sen näkivät, sanoivat he hänen opetuslapsilleen: "Miksi teidän opettajanne syö publikaanien ja syntisten kanssa?"</p>	<p>11. Ja kuin Pharisealaiset sen näkivät, sanoivat he hänen opetuslapsillensa: miksi teidän Mestarinne syö Publikanien ja syntisten kanssa?</p>	<p>9:11 Cosca Phariseuxet sen näit/ sanoit he hänen Opetuslapsillens: mixi teidän Mestarin syö Publicanein ja synneisten cansa?</p>
<p>9:12 Mutta kun Jeesus sen kuuli, sanoi hän: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.</p>	<p>12. Mutta kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän heille: ei terve tarvitse parantajaa, vaan sairaat.</p>	<p>9:12 Cosca Jesus sen cuuli/ sanoi hän heille: ei terwet tarwidze parandajata/ waan sairat.</p>
<p>9:13 Mutta menkää ja oppi-kaa, mitä tämä on: 'Laupeutta minä tahdon enkä uhria.' Sillä en minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä."</p>	<p>13. Mutta menkää ja oppi-kaat, mikä se on: laupiutta minä tahdon, enkä uhria; sillä en minä tullut vanhurskaita kutsumaan, vaan syntisiä parannukseen.</p>	<p>9:13 Waan mengät parammin ja opecat se: laupiutta minä tahdon ja en uhria: sillä en minä tullut wanhurscaita cudzuman/ mutta syndisitä parannuxeen.</p>
<p>9:14 Silloin Johanneksen opetuslapset tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Me ja fariseukset paastoamme paljon; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?"</p>	<p>14. Silloin tulivat Johanneksen opetuslapset hänen tykönsä, ja sanoivat: minkätähden me ja Pharisealaiset niin paljo paastoomme, mutta ei sinun opetuslapses paastoo?</p>	<p>9:14 Silloin tulit Johannexen Opetuslapset hänen tygöns/ ja sanoit: mingätähden me ja Phariseuxet njin paljo paastomma/ mutta ei sinun Opetuslapses paasto?</p>
<p>9:15 Niin Jeesus sanoi heille:</p>	<p>15. Niin Jesus sanoi heille:</p>	<p>9:15 Nijn Jesus sanoi: Taita-</p>

"Eiväthän häävieraat voi surra, niinkauan kuin ylkä on heidän kanssaan? Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin he paastoavat.

9:16 Ei kukaan pane vanuttamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaippaan, sillä semmoinen täytetilkku repii palasen vaipasta, ja reikä tulee pahemmaksi.

9:17 Eikä nuorta viiniä laske-ta vanhoihin nahkaleileihin; muutoin leilit pakahtuvat, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini lasketaan uusiin leileihin, ja niin molemmat säilyvät."

9:18 Kun hän tätä heille puhui, niin katso, eräs päämies tuli ja kumartui maahan hänen eteensä ja sanoi: "Minun tyttäreni kuoli juuri ikään, mutta tule ja pane kätesi hänen päällensä, niin hän virkoo eloon."

9:19 Niin Jeesus nousi ja seurasi häntä opetuslapsinensa.

9:20 Ja katso, nainen, joka oli sairastanut verenjuoksua kaksitoista vuotta, tuli takapäin ja kosketti hänen vaipansa tupsua.

9:21 Sillä hän sanoi itsekseen: "Jos vain saan koskettaa hänen vaippaansa, niin minä tulen terveeksi."

9:22 Silloin Jeesus kääntyi, näki hänet ja sanoi: "Tyttäreni, ole turvallisella mielellä; sinun uskosi on tehnyt sinut terveeksi." Ja sillä hetkellä

taitaako hääjoukko niinkauvan murehtia, kuin ylkä on heidän kanssansa? mutta päivät tulevat, että ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin heidän pitää paastooman.

16. Mutta ei kenkään paikkaa vanhaa vaatetta uuden veran tilalla; sillä paikka repee pois vaatteesta, ja läpi tulee pahemmaksi.

17. Ei myös pane kenkään nuorta viinaa vanhoihin leileihin; muutoin leilit pakahtuvat, ja viina vuotaa pois, ja leilit turmellaan; vaan nuorta viinaa lasketaan uusiin leileihin, ja niin he molemmat tähdellä ovat.

18. Kuin hän nämät heille puhunut oli, katso, niin päämies tuli ja kumarsi häntä, sanoen: nyt on minun tyttäreni kuolemallansa; mutta tule ja pane kätesi hänen päällensä, niin hän virkoo.

19. Niin Jesus nousi ja seurasi häntä, ja hänen opetuslapsensa.

20. Ja katso, vaimo, joka oli kaksitoistakymmettä ajast-aikaa punaista tautia sairastanut, kävi takana, ja tarttui hänen vaatteensa liepeeseen;

21. Sillä hän oli itsellensä sanonut; jos minä ainoastaan rupeen hänen vaatteensa, niin minä tulen terveeksi.

22. Niin Jesus käänsi itsensä, näki hänen ja sanoi: ole hyvässä turvassa, tyttäreni! sinun uskosi on tehnyt sinut terveeksi. Ja vaimo tuli sillä hetkellä terveeksi.

watco yljän pojat nijncauwan murhettia/ cuin ylkä on heidän cansans? mutta päivät tulewat/ että ylkä otetan heildä pois/ ja silloin heidän pitä paastoman.

9:16 Ei kengän paicka wanha vaatetta vden weran tilgalla: sillä se paicka rewäise cuitengin hänens pois waattesta/ ja läpi tule pahemmaxi.

9:17 Ei pane kengän myös tuoretta wijna wanhoiin leileihin/ sillä leilit pacahtuwat/ ja wijna wuota pois/ ja leilit turmellan: mutta tuore wijna lasketan vsijn leileihin/ ja nijn he molemmat tähdellä owat.

9:18 COsca hän nämät heille puhunut oli/ cadzo/ nijn yxi Päämies tuli ja cumarsi häntä/ sanoden: Herra/ nyt cuoli minun tyttären/ mutta tule ja pane kätes hänen päällens/ nijn hän tule eläwäxi.

9:19 Nijn Jesus nousi ja seurais händä/ ja hänen Opetuslapsens.

9:20 JA cadzo/ waimo/ joca oli caxitoistakymmendä ajast-aita punaista tautia sairastanut/ käwi hänen tacanans/ ja rupeis hänen waattens liepesen:

Sillä hän oli idzelläns sanonut:

9:21 jos minä ainoastans ru-pen hänen waattesens/ nijn minä tulen terwexi.

9:22 Nijn Jesus käänsi hä-nens/ näki hänen ja sanoi: ole hywäs turwas tyttären/ sinun uscos on sinun terwexi tehnyt. Ja waimo tuli sillä

nainen tuli terveeksi.

9:23 Ja kun Jeesus tuli päämiehen taloon ja näki huilunsoittajat ja hällisevän väkijoukon,

9:24 sanoi hän: "Menkää pois, sillä tyttö ei ole kuollut, vaan nukkuu." Niin he nauroivat häntä.

9:25 Mutta kun väkijoukko oli ajettu ulos, meni hän sisälle ja tarttui hänen käteensä; ja tyttö nousi.

9:26 Ja sanoma tästä levisi koko siihen maahan.

9:27 Ja kun Jeesus kulki sieltä, seurasi häntä kaksi sokeaa huutaen ja sanoen: "Davidin poika, armahda meitä."

9:28 Ja hänen mentyänsä huoneeseen sokeat tulivat hänen tykönsä; ja Jeesus sanoi heille: "Uskotteko, että minä voin sen tehdä?" He sanoivat hänelle: "Uskomme, Herra."

9:29 Silloin hän kosketti heidän silmiänsä ja sanoi: "Tapahtukoon teille uskonne mukaan."

9:30 Ja heidän silmänsä aukenivat. Ja Jeesus varoitti heitä vakavasti sanoen: "Katsokaa, ettei kukaan saa tästä tietää."

9:31 Mutta he menivät pois ja levittivät sanomaa hänestä koko siihen maahan.

9:32 Ja katso, näiden lähdettyä tuotiin hänen tykönsä mykkä mies, joka oli riivattu.

9:33 Ja kun riivaaja oli ajettu ulos, niin mykkä puhui, ja kansa ihmetteli sanoen: "Täl-

23. Ja kuin Jeesus tuli päämiehen huoneeseen, ja näki pillein soittajat ja kansan hymisevän,

24. Sanoi hän heille: menkää pois; sillä ei piika ole kuollut, vaan hän makaa. Ja he nauroivat häntä.

25. Mutta kuin kansa oli ajettu ulos, meni hän sisälle ja tarttui hänen käteensä, ja piika nousi.

26. Ja sen sanoma kuului kaikkeen siihen maahan.

27. Ja kuin Jeesus sieltä läksi, seurasi häntä kaksi soki-aa, huutain ja sanoen: Davidin poika, armahda meitä.

28. Ja kuin hän tuli huoneeseen, tulivat soki-aa hänen tykönsä, ja Jeesus sanoi heille: uskotteko minun sen voin teille tehdä? He sanoivat hänelle: Herra, me uskomme.

29. Niin hän rupesi heidän silmiinsä, sanoen: tapahtukoon teille uskonne jälkeen.

30. Ja heidän silmänsä aukenivat. Niin Jeesus haastoi heitä, sanoen: katsokaat, ettei kenkään saa tätä tietää.

31. Vaan kuin he menivät pois, niin he julistivat hänen sanomansa kaikessa siinä maassa.

32. Kuin nämät olivat menneet ulos, katso, niin he toivat mykkän ja pirulta riivatun ihmisen hänen eteensä.

33. Ja kuin perkele oli ajettu ulos, niin mykkä puhui. Ja kansa ihmetteli ja sanoi: ei

hetkellä terwexi.

9:23 Ja cosca Jeesus tuli Päämiehen huonesen/ ja näki huiluin soittajat/ ja Canssan hymisewän.

9:24 sanoi hän heille: Mengät pois/ ei pijca ole cuollut/ mutta hän maca: ja he nauroit händä

9:25 Cosca Canssa oli ajettu ulos/ meni hän sisälle/ ja rupeis hänen käteens/ ja pijca nousi.

9:26 Ja se sanoma cuului caicken maahan.

9:27 JA cosca Jeesus sieltä läxi/ seurais händä caxi so-kiata/ huusit ja sanoit: Dawidin Poica armada meitä.

Ja cosca hän tuli huonesen/ tulit soki-aa hänen tygöns.

9:28 Ja Jeesus sanoi heille: uscottaco minun sen woiwan teille tehdä? he sanoit hänelle: Herra/ me uscomma.

9:29 Nijn hän rupeis heidän silmijns/ sanoden: tapahtucon teille teidän usconne jälken.

Ja heidän silmäns aukenit.

9:30 Nijn Jeesus haasti heitä/ sanoden: cadzocat/ ettei kengän tätä saa tietä.

9:31 Waan cosca he menit pois/ nijn he julistit hänen sanomans caikesa sijnä maassa.

9:32 COsca nämät olit menneet ulos/ cadzo/ nijn he toit mykkän ja Pirulda rijwatun ihmisen hänen eteens:

ja cosca Perkele oli ajettu ulos/ nijn myckä puhui.

9:33 Ja Canssa ihmetteli/ ja

laista ei ole Israelissa ikinä nähty."

9:34 Mutta fariseukset sanoivat: "Riivaajain päämiehen voimalla hän ajaa ulos riivaajia."

9:35 Ja Jeesus vaelsi kaikki kaupungit ja kylät ja opetti heidän synagoogissaan ja saarnasi valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta.

9:36 Ja nähdessään kansanjoukot hänen tuli heitä sääli, kun he olivat nääntyneet ja hyljätyt niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta.

9:37 Silloin hän sanoi opetuslapsillensa: "Eloa on paljon, mutta työmiehiä vähän.

9:38 Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä elonkorjuuseensa."

Matteus 10 LUKU

10:1 Ja hän kutsui tykönsä ne kaksitoista opetuslastaan ja antoi heille vallan ajaa ulos saastaisia henkiä ja parantaa kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta.

10:2 Ja nämä ovat niiden kahdentoista apostolin nimet: ensimmäinen oli Simon, jota kutsuttiin Pietariksi, ja Andreas, hänen veljensä, sitten Jaakob Sebedeuksen poika, ja Johannes, hänen veljensä,

10:3 Filippus ja Bartolomeus, Tuomas ja Matteus, publikani, Jaakob, Alfeuksen poika, ja Lebbeus, lisänimeltä Taddeus,

senkaltaista ole ikänä Israelissa nähty.

34. Mutta Pharisealaiset sanoivat: hän ajaa ulos perkeleet perkeleitten pääruhtinasten kautta.

35. Ja Jesus kävi kaikkia kaupungeita ja kyliä ympäri, ja opetti heidän synagogisansa, ja saarnasi valtakunnan evankeliumia, ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkea sairautta kansassa.

36. Ja kuin hän näki kansat, armahti hän heidän päällensä, että he olivat niin nääntyneet ja hajoitetut kuin lampaat, joilla ei ole paimenta.

37. Silloin hän sanoi opetuslapsillensa: eloa on tosin paljon, mutta työväkeä on vähä.

38. Rukoilkaat sentähden elon Herraa, että hän työväkeä lähettäis eloonsa.

10 LUKU

10:1 Ja hän kutsui tykönsä kaksitoistakymmentä opetuslastansa, ja antoi heille vallan riettaisia henkiä vastaan, niitä ajaa ulos, ja parantaa kaikkinaisia tauteja ja kaikkea sairautta.

10:2 Mutta nämät ovat kahdentoistakymmenen apostolin nimet: ensimmäinen Simon, joka Pietariksi kutsutaan, ja Andreas, hänen veljensä, Jakobus Zebedeuksen poika, ja Johannes, hänen veljensä,

10:3 Philippus ja Bartolomeus, Tomas ja Matteus, Publikani, Jakobus Alpheuksen poika, ja Lebbeus, liialta nimeltä Taddeus,

sanoi: ei sencaltaista ole ikänäns Israelis nähty.

9:34 Mutta Phariseuxet sanoit: hän aja ulos Perkelet/ Perkeleitten Pääruhtinan cautta.

9:35 JA Jesus käwi caickia Caupungeita ja kyliä ymbärins/ ja opetti heidän Synagogisans/ ja saarnais waldacunnan Ewangeliumi/ ja paransi caickinaisia taudeja/ ja caickia sairautta Canssas.

9:36 Ja cosca hän näki Canssat/ armahti hän heitä/ että he olit nijn hyljätyt ja hajotetut cuin lambat ilman paimenda.

9:37 Silloin hän sanoi Opetuslapsillens: elo on tosin paljo/ mutta työwäke on wähä:

9:38 Rucoilcat sentähden elon Herra/ että hän työwäke lähettäis hänen eloons.

X. Lucu

10:1 JA hän cudzui tygöns caxitoistakymmendä Opetuslastans/ ja andoi heille walledan riettaisita hengejä watan/ nijtä aja ulos/ ja paranda caickinaisia taudeja/ ja caickia sairautta.

10:2 Mutta nämät owat cahdentoistakymmenen Apostolein nimet: ensimäinen Simon/ joca Petarixi cudzutan/ ja Andreas hänen weljens/ Jakobus Zebedeuxen poica/ ja Johannes hänen weljens,

10:3 Philippus/ ja Bartholomeus/ Thomas/ ja Mattheus/ joca Publicani oli ollut/ Jacobus Alpheuxen poica/ ja Lebbeus/ lijalda nimeldä

10:4 Simon Kananeus ja Juudas Iskariot, sama, joka hänet kavalsi.

10:5 Nämä kaksitoista Jeesus lähetti ja käski heitä sanoen: "Älköön tienne viekö pakanain luokse, älkääkä menkö mihinkään samarialaisten kaupunkiin,

10:6 vaan menkää ennemmin Israelin huoneen kadonneitten lammasten tykö.

10:7 Ja missä kuljette, saarnatkaa ja sanokaa: 'Taivasten valtakunta on tullut lähelle.'

10:8 Parantakaa sairaita, herättäkää kuolleita, puhdistakaa pitalisia, ajakaa ulos riivaajia. Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa.

10:9 Älkää varustako itsellenne kultaa, älkää hopeata älkääkä vaskea vyöhönne,

10:10 älkää laukkaa matkalle, älkää kahta ihokasta, älkää kenkiä, älkääkä sauva; sillä työmies on ruokansa ansainnut.

10:11 Ja mihin kaupunkiin tai kylään te tulettekin, tiedustelkaa, kuka siellä on arvollinen, ja jääkä hänen luokseen, kunnes sieltä lähdette.

10:12 Ja tullessanne taloon tervehtikää sitä.

10:13 Ja jos talo on arvollinen, tulkoon sille teidän rauhanne; mutta jos se ei ole arvollinen, palatkoon teidän rauhanne teille takaisin.

10:14 Ja missä teitä ei oteta

10:4 Simon Kananeus ja Juudas Iskariot, joka myös hänen petti.

10:5 Nämät kaksitoistakymmentä lähetti Jeesus, joille hän oli käskenyt, sanoen: älkäätkä menkö pakanain teille, ja Samarialaisten kaupunkiin älkäätkä sisälle menkö;

10:6 Mutta menkäätkä paremmin kadotettuun lammasten tykö Israelin huoneesta.

10:7 Niin menkäätkä ja saarnatkaa, sanoen: taivaan valtakunta on lähestynyt.

10:8 Sairaita parantakaa, spitalisia puhdistakaa, kuolleita herättäkäätkä, perkeleitä ajakaa ulos. Lahjaksi te saitte, niin myös lahjaksi antakaa.

10:9 Ei teidän pidä varustaman itsiänne kullalla eikä hopialla, eikä vaskella teidän vyöllenne,

10:10 Eikä evässäkillä matkalle, eikä kahdella hameella, eikä kengillä, eikä sauvalla; sillä työmies on ruokansa ansainnut.

10:11 Vaan kuhunka ikänä kaupunkiin taikka kylään te sisälle menette, niin kyselkäätkä, kuka siinä on mahdollinen, ja olkaat siellä siihenasti kuin te lähdette.

10:12 Mutta kuin te huoneeseen sisälle menette, niin tervehtikäätkä sitä (ja sanokaa: rauha olkoon tälle huoneelle!)

10:13 Ja jos huone on mahdollinen, niin tulkaan teidän rauhanne hänelle; jollei hän ole mahdollinen, niin teidän rauhanne teille palajaa.

10:14 Ja kussa ei kenkään

Taddeus/

10:4 Simon Cananeus/ ja Judas Ischariotes/ joka hänen petti.

10:5 NÄmät caxitoistakymmentä lähetti Jeesus/ joille hän oli käskenyt/ sanoden: älkät mengö pacanain teille/ ja Samaritanein Caupungeihin älkät mengö:

10:6 Mutta mengät parammin cadotettuun lammasten tygö Israelin huonesta.

10:7 Nijn mengät ja saarnatcat/ sanoden: Taiwan waldacunda on lähestynyt.

10:8 Kipiöitä tehkät terwexi/ Spitalisia puhdistacat/ cuolleita herättäkät/ Perkeleitä ulosajacat. Lahjaxi te saitte/ nijn myös lahjaxi andacat.

10:9 Ei teidän pidä culda/ eikä hopiata/ eikä waske pitämän teidän wyöllän/

eikä ewässäckiä matcalla/ eikä cahta hametta/ eikä kengia/ eikä sauwa:

10:10 Sillä työmies on ruocans ansainnut.

10:11 Waan cuhunga ikänäns Caupungijn taicka kylään te menette/ nijn kyselkät cuca sijnä on otollinen/ ja olcat siellä siihenasti cuin te lähdette.

10:12 Mutta cosca te huoneeseen menette/ nijn terwettäkät sitä/ ja sanocat: rauha olcon tälle huonelle.

10:13 Ja jos se huone on otollinen/ nijn tulcan teidän rauhan hänelle: jollei hän ole otollinen/ nijn teidän rauhan teille palaja.

10:14 Ja cusa ei kengän ru-

vastaan eikä teidän sanojanne kuulla, lähtekää pois siitä talosta tai siitä kaupungista ja pudistakaa tomu jaloistanne.

10:15 Totisesti minä sanon teille: Sodoman ja Gomorran maan on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin sen kaupungin.

10:16 Katso, minä lähetän teidät niinkuin lampaat susien keskelle; olkaa siis älykkäät kuin käärmeet ja viattomat kuin kyyhkyset.

10:17 Kavahtakaa ihmisiä, sillä he vetävät teidät oikeuksiin, ja synagogissaan he teitä ruoskivat;

10:18 ja teidät viedään maaherrain ja kuningasten eteen minun tähteni, todistukseksi heille ja pakanoille.

10:19 Mutta kun he vetävät teitä oikeuteen, älkää huolehtiko siitä, miten tahi mitä puhuisitte, sillä teille annetaan sillä hetkellä, mitä teidän on puhuminen.

10:20 Sillä ette te itse puhu, vaan teidän Isänne Henki puhuu teissä.

10:21 Ja veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiansa vastaan ja tappavat heidät.

10:22 Ja te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden; mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu.

10:23 Ja kun teitä vainotaan yhdessä kaupungissa, paetkaa toiseen; sillä totisesti minä

ota teitä vastaan eikä kuule teidän sanojanne, niin menkää ulos siitä huoneesta taikka siitä kaupungista, ja puhdistakaa tomu jaloistanne.

10:15 Totisesti sanon minä teille: huokeampi pitää oleman Sodoman ja Gomorran maalle tuomiopäivänä kuin sille kaupungille.

10:16 Katso, minä lähetän teidät niinkuin lampaat sutten keskelle: olkaat sentähden taitavat niinkuin käärmeet, ja vakaat niinkuin kyyhkyiset.

10:17 Mutta kavahtakaa ihmisiä; sillä he ylönantavat teidät raastupiinsa, ja synagogissansa he hosuvat teitä.

10:18 Te viedään myös päämiesten ja kuningasten eteen minun tähteni, heille ja pakanoille todistukseksi.

10:19 Kuin he teitä ylönantavat, älkää murehtiko, kuinka eli mitä teidän pitää puhuman; sillä teille annetaan sillä hetkellä, mitä teidän pitää puhuman.

10:20 Sillä ette te ole, jotka puhutte, vaan teidän Isänne Henki, joka teissä puhuu.

10:21 Mutta veli antaa ylön veljensä kuolemaan, ja isä pojan, ja lapset karkaavat vanhempia vastaan, ja antavat tappa heitä,

10:22 Ja te tulette vihattavaksi kaikilta minun nimeni tähden. Mutta joka loppuun asti vahvana pysyy, hän tulee autuaaksi.

10:23 Mutta koska he teitä siinä kaupungissa vainoovat, niin paetkaa toiseen. Totisesti sanon minä teille: ette

pe teitä vastaan/ eikä cuule teidän sanojan/ nijn mengät ulos nijstä huoneista/ taicka sijtä Caupungista: ja pudistacat tomukin teidän jalgoistan.

10:15 Totisest sanon minä teille/ huokempi pitä oleman Sodoman ja Gomorran maalle duomio päiwänä/ cuin sille Caupungille.

10:16 CAdzo minä lähetän teidän/ nijncuin lambat sutten keskelle/ olcat sentähden taitawat nijncuin kärmet/ ja wacat nijncuin mettiset.

10:17 Mutta cawattacat ihmisiä/ sillä he wiewät teidän heidän Rastupijns/ ja heidän Synagogisans he hosuwat teitä.

10:18 Te wiedän myös Päämiesten ja Cuningasten eteen minun tähteni/ heille ja pcanoille todistuxexi.

10:19 Cosca he teitä eteen wetävät/ älkät murhettico/ cuinga ja mitä teidän pitä puhuman/ sillä teille annetan sillä hetkellä mitä teidän pitä puhuman.

10:20 Et te ole jotca puhutta/ waan teidän Isän Hengi/ joca teisä puhu.

10:21 Weli saatta toisen weljen cuoleman/ ja Isä poicans/ ja lapset carcawat wanhembians wasan/ ja tappawat heitä.

10:22 Ja caicki teitä wihawat minun nimeni tähden. Mutta joca loppun asti wahwana pysy/ hän tule autuaxi.

10:23 Cosca he teitä yhdes Caupungis wainowat/ nijn paetcat toiseen. Totisesta

- sanon teille: te ette ehdi lop- ehdi kaikkia Israelin kau- sanon minä teille: et te woi
puun käydä Israelin kaupun- pungeita toimittaa, siihenasti caickia Israelin Caupungeita
keja, ennenkuin Ihmisen Poika kuin Ihmisen Poika tulee. toimitta/ siihenasti cuin ihmi-
tulee. sen Poica tule.
- 10:24 Ei ole opetuslapsi opet- 10:24 Ei ole opetuslapsi pa- 10:24 Ei ole Opetuslapsi pa-
tajaan sa parempi, eikä palve- rempi opettajaan sa, eikä pal- rembi Opettajatans/ eikä
lija parempi isäntäänsä. welia parempi isäntäänsä. palwelia parembi isändätäns.
- 10:25 Opetuslapselle riittää, 10:25 Siinä on opetuslapselle Tytykön Opetuslapsi/ jos hän
että hänelle käy niinkuin hä- kyllä, että hän on niinkuin on nijncuin hänen Opetta-
nen opettajalleen, ja palveli- hänen opettajansa, ja palve- jans/ ja palwelia nijncuin hä-
jalle, että hänelle käy niinkuin lia niinkuin hänen isäntän- nen isändäns.
hänen isännälleen. Jos he beelsebubiksi kutsuneet, on nijncuin hänen Opetta-
perheenisäntää ovat sanoneet kuinka paljoa enemmän he hänen isändäns.
Beelsebuliksi, kuinka paljo hänen perheensä kutsuvat? 10:25 Jos he owat idze Isän-
enemmän hänen perheväke- nän Beelzebubixi cudzuneet/ cuinga paljo enämmin he hä-
ään! nen perhens cudzuwat?
- 10:26 Älkää siis peljätkö hei- 10:26 Älkää sentähden hei- 10:26 Älkät sentähden heitä
tä. Sillä ei ole mitään peitet- tää peljätkö; sillä ei ole mitään peljätkö. Sillä ei ole mitän
tyä, mikä ei tule paljastetuksi, peitetty, joka ei pidä ilmoitet- peitetty/ joca ei pidä ilmoi-
eikä mitään salattua, mikä ei tetaman, ja salattu, joka ei tule tettaman/ ja ei ole mitän
tule tunnetuksi. tiettäväksi. salattu/ joca ei tule tiettävä-
xi.
- 10:27 Minkä minä sanon teil- 10:27 Jota minä teille pi- 10:27 Jota minä teille pimeis
le pimeässä, se puhukaa päi- meissä sanon, sitä sanokaat sanon/ sitä sanocat wal-
vän valossa. Ja minkä kuulet- valkeudessa, ja mitä te kor- keudes/ ja mitä teidän cor-
te kuiskattavan korvaanne, se vissanne kuulette, sitä saar- waanne sanotan/ sitä saar-
se julistakaa katoilta. natkaat kattoin päällä. natcat cattoin päällä.
- 10:28 Älkääkä peljätkö niitä, 10:28 Ja älkää peljätkö nii- 10:28 JA älkät peljätkö nijtä/
jotka tappavat ruumiin, mutta tä, jotka ruumiin tappavat, jotca ruumin tappawat/ ja ei
eivät voi tappa sielua; vaan ja ei voi sielua tappa; mutta woi sielua tappa/ mutta pel-
enemmän peljätkää häntä, peljätkää enemmän sitä, jo- jätkät enämmin sitä/ joca woi
joka voi sekä sielun että ka voi sekä sielun että ruu- sekä sielun että ruumin Hel-
ruumiin hukuttaa helvettiin. miin helvetissä hukuttaa. wettin hucutta.
- 10:29 Eikö kahta varpusta 10:29 Eikö kaksi varpusta 10:29 Eikö caxi warpuista yh-
myydä yhteen ropoon? Eikä yhteen ropoon myydä? ja yk- ten ropoin myydä? ja yxi
yksikään niistä putoa maahan si heistä ei putoo maan pääl- heistä ei puto maan päälle
teidän Isänne sallimatta. le ilman teidän Isättänne; ilman teidän Isätän.
- 10:30 Ovatpa teidän pääanne 10:30 Niin ovat myös kaikki 10:30 Nijn owat nyt myös
hiuksetkin kaikki luetut. teidän pääanne hiukset lue- caicki teidän pään hiuxet lue-
tut. tut.
- 10:31 Älkää siis peljätkö; te 10:31 Älkää siis peljätkö: te 10:31 Älkät sijs peljätkö/ te
olette suurempiarvoiset kuin olette paremmat, kuin monta oletta parammat/ cuin mon-
monta varpusta. varpusta. da warpuista.
- 10:32 Sentähden, jokaisen, 10:32 Sentähden jokainen 10:32 Sentähden/ jocainen
joka tunnustaa minut ihmisten joka minun tunnustaa ih- cuin minun tunnusta ihmisten
edessä, minäkin tunnustan misten edessä, sen tunnus- edes/ sen tunnustan myös

Isäni edessä, joka on taivaissa.	tan myös minä Isäni edessä, joka on taivaissa.	minä minun Isäni edes/ joca on Taivais.
10:33 Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, sen minäkin kiellän Isäni edessä, joka on taivaissa.	10:33 Mutta joka minun kieltää ihmisten edessä, hänen minä myös kiellän Isäni edessä, joka on taivaissa.	10:33 Mutta joca minun kiellän ihmisten edes/ hänen minä myös kiellän minun Isäni edes/ joca on Taivais.
10:34 Älkää luulko, että minä olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle; en ole tullut tuomaan rauhaa, vaan miekan.	10:34 Älkää luulko, että minä olen tullut rauhaa lähettämään maan päälle: en ole minä tullut rauhaa, vaan miekkaa lähettämään.	10:34 Älkät luulco/ että minä olen tullut rauha lähettämän maan päälle/ en ole minä tullut rauha/ mutta miecka lähettämän.
10:35 Sillä minä olen tullut nostamaan pojan riitaan isäänsä vastaan ja tyttären äitiänsä vastaan ja miniän anoppiansa vastaan;	10:35 Sillä minä tulin ihmistä isäänsä vastaan riitaiseksi tekemään, ja tytärtä äitiänsä vastaan ja miniää anoppiansa vastaan.	10:35 Sillä minä tulin ihmistä Isäns wastan rijdaisexi tekemän/ ja tytärtä äitiäns wastan/ ja miniän hänen anoppians wastan.
10:36 ja ihmisen vihamiehiksi tulevat hänen omat perhekuntalaisensa.'	10:36 Ja ihmisen vihamiehet on hänen perheensä.	10:36 Ja ihmisen oma perhe tule hänen wihamiehens.
10:37 Joka rakastaa isäänsä taikka äitiänsä enemmän kuin minua, se ei ole minulle sovelias; ja joka rakastaa poikaansa taikka tyttärensä enemmän kuin minua, se ei ole minulle sovelias;	10:37 Joka rakastaa isäänsä taikka äitiänsä enempi kuin minua, ei se ole minulle sovelias; joka rakastaa poikaansa taikka tyttärensä enempi kuin minua, ei se ole minulle sovelias.	10:37 Joca racasta Isäns taicka äitiäns enä cuin minua/ ei hän ole minulle otollinen. Ja joca racasta poicans/ taicka tyttärens enä cuin minua/ ei se ole minulle otollinen.
10:38 ja joka ei ota ristiänsä ja seuraa minua, se ei ole minulle sovelias.	10:38 Ja kuka ei ota ristiänsä ja seuraa minua, ei se ole minulle sovelias;	10:38 Ja cuca ei ota oma ristiäns/ ja seura minua/ ei se ole minulle otollinen.
10:39 Joka löytää elämänsä, kadottaa sen; ja joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän löytää sen.	10:39 Joka löytää henkensä, hänen pitää sen hukuttaman, ja joka henkensä hukuttaa minun tähteni, hänen pitää sen löytämän.	10:39 Joca löytä hengens/ hänen pitä sen hucuttaman/ ja joca hengens hucutta minun tähteni/ hänen pitä sen löytämän.
10:40 Joka ottaa tykönsä teidät, se ottaa tykönsä minut; ja joka ottaa minut tykönsä, ottaa tykönsä hänet, joka on minut lähettänyt.	10:40 Joka teitä holhoo, hän holhoo minua, ja joka minua holhoo, hän holhoo sitä, joka minun lähetti.	10:40 JOca teitä holho/ hän holho minua/ ja joca minua holho/ hän holho sitä/ joca minun lähetti.
10:41 Joka profeetan ottaa tykönsä profeetan nimen tähden, saa profeetan palkan; ja joka vanhurskaan ottaa tykönsä vanhurskaan nimen tähden, saa vanhurskaan palkan.	10:41 Joka prophetaa holhoo prophetan nimellä, hän saa prophetan palkan, ja joka vanhurskasta holhoo vanhurskaan nimellä, hän saa vanhurskaan palkan.	10:41 Joca Prophetan holho Prophetan nimellä/ hän saa Prophetan palcan. Ja joca wanhurscasta holho wanhurscan nimellä/ hän saa wanhurscan palcan.

10:42 Ja kuka hyvänsä antaa yhdelle näistä pienistä maljal-lisen kylmää vettä, hänen juodaksensa, opetuslapsen nimen tähden, totisesti minä sanon teille: hän ei jää palk-kaansa vaille."

Matteus 11 LUKU

11:1 Ja kun Jeesus oli anta-nut kahdelletoista opetuslap-selleen kaikki nämä käskyt, niin hän lähti sieltä opetta-maan ja saarnaamaan heidän kaupunkeihinsa.

11:2 Mutta kun Johannes vankilassa ollessaan kuuli Kristuksen teot, lähetti hän opetuslapsiansa

11:3 sanomaan hänelle: "Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän toista odotta-man?"

11:4 Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Menkää ja ker-tokaa Johannekselle, mitä kuulette ja näette:

11:5 sokeat saavat näkönsä, ja rammatt kävelevät, pitaliset puhdistuvat, ja kuurot kuulevat, ja kuolleet herätetään, ja köyhille julistetaan evanke-liumia.

11:6 Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun."

11:7 Kun he olivat menneet, rupeesi Jeesus puhumaan kansalle Johanneksesta: "Mitä te lähditte erämaahan katselemaan? Ruokoako, jota tuuli huojuttaa?

11:8 Vai mitä lähditte katso-maan? Ihmistäkö, hienoihin vaatteisiin puettua? Katso, hienopukuiset ovat kuningas-

10:42 Ja kuka ikänä juottaa yhden näistä vähimmistä kylmällä vesipikarilla ainoas-taan, opetuslapsen nimellä, totisesti sanon minä teille: ei hän pidä palkatta oleman.

11 LUKU

11:1 Ja tapahtui, kuin Jeesus lakkasi senkaltaisia kahdel-letoitakymmenelle opetus-lapsellensa käskemästä, meni hän sieltä edemmä opet-tamaan ja saarnaamaan hei-dän kaupunkeihinsa.

11:2 Mutta kuin Johannes vankiudessa kuuli Kristuk-sen työt, lähetti hän kaksi opetuslastansa,

11:3 Sanomaan hänelle: oletko sinä se tuleva, eli pi-tääkö meidän toista odotta-man?"

11:4 Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: menkää ja sa-nokaat jälleen Johanneksel-le, ne mitkä te kuulette ja näette:

11:5 Sokiatt saavat näkönsä, ja ontuvat käyvät, spitaliset puhdistetaan, ja kuurot kuu-levat, kuolleet herätetään, ja köyhille saarnataan evanke-liumi,

11:6 Ja autuas on se, joka ei pahene minusta.

11:7 Kuin he menivät pois, rupeesi Jeesus sanomaan kansalle Johanneksesta: mitä te läksitte korpeen katsomaan? ruokoako, joka tuulelta hää-lytetään?

11:8 Taikka mitä te läksitte katsomaan? ihmistäkö, vaat-tetettua pehmeillä vaatteilla? Katso, jotka pehmeitä kanta-

10:42 Ja cuca ikänäns juotta yhden näistä wähimmist kyl-mällä wesipicarilla/ ainoas-tans Opetuslapsen nimellä/ totisesta sanon minä teille/ ei hän pidä palcata oleman.

XI. Lucu .

11:1 JA se tapahtui/ cosca Jeesus lackais sencaltaisia cahdelle toistakymmenelle Opetuslapsellens käskemästä/ meni hän sieltä edemmä opettaman ja saarnaman hei-dän Caupungeihins.

11:2 COsca Johannes/ joca silloin fangeuxes oli/ cuuli Christuxen työt/ lähetti hän caxi Opetuslastans

kysymän häneldä:

11:3 Oletcos se tulewa/ eli pitäcö meidän toista odotta-man?"

11:4 Nijn Jeesus wastais/ ja sanoi heille: mengät ja sano-cat Johannexelle/ ne cuin te cuuletta ja näettä.

11:5 Sokiatt saawat näköns/ onduwat käywät/ spitaliset puhdistetan/ ja cuuroit cuu-lewat/ ja cuollet herätetän/ ja köyhille saarnatan Evange-lium.

11:6 Ja autuas on se/ joca ei pahene minusta.

11:7 Cosca he menit pois/ rupeis Jeesus sanoman Cans-salle Johannexest: Mitä te läxitte corpeen cadzoman? ruococo joca tuulelda hääly-tetän?"

11:8 Taicka mitä te läxitte cadzoman? ihmistäkö waate-tettua pehmiöillä waatteilla? Cadzo/ jotca pehmeitä can-

ten kartanoissa.

11:9 Vai mitä te lähditte? Profeettaako katsomaan? Totisesti, minä sanon teille: hän on enemmän kuin profeetta.

11:10 Tämä on se, josta on kirjoitettu: 'Katso, minä lähettän enkelini sinun edelläsi, ja hän on valmistava tiesi sinun eteesi.'

11:11 Totisesti minä sanon teille: ei ole vaimoista syntyneitten joukosta noussut suurempaa kuin Johannes Kastaja; mutta vähäisin taivasten valtakunnassa on suurempi kuin hän.

11:12 Mutta Johannes Kastajan päivistä tähän asti hyökkätään taivasten valtakuntaa vastaan, ja hyökkääjät tempaavat sen itselleen.

11:13 Sillä kaikki profeetat ja laki ovat ennustaneet Johannekseen asti;

11:14 ja jos tahdotte ottaa vastaan: hän on Elias, joka oli tuleva.

11:15 Jolla on korvat, se kuulkoon.

11:16 Mutta mihin minä vertaan tämän sukupolven? Se on lasten kaltainen, jotka istuvat toreilla ja huutavat toisilleen

11:17 sanoen: 'Me soitimme teille huilua, ja te ette karkeiloineet; me veisasimme itkuvirsiä, ja te ette valittaneet.'

11:18 Sillä Johannes tuli, hän

vat, ne ovat kuningasten huoneissa.

11:9 Taikka mitä te läksitte katsomaan? Prophetaako? totisesti sanon minä teille: tämä on jalompi kuin propheta.

11:10 Sillä tämä on se, josta kirjoitettu on: katso, minä lähetän enkelini sinun kasvois eteen, joka on valmistava sinun ties sinun etees.

11:11 Totisesti sanon minä teille: kaikkein niiden seassa, jotka vaimoista syntyneet ovat, ei ole yhtäkään suurempaa kuin Johannes Kastaja tullut; mutta kuitenkin se, joka vähin on taivaan valtakunnassa, on häntä suurempi.

11:12 Mutta hamasta Johannes Kastajan päivistä, niin tähän asti, kärsii taivaan valtakunta väkivaltaa, ja väkevät repivät sen itselensä.

11:13 Sillä kaikki prophetat ja laki ovat Johannekseen asti ennustaneet.

11:14 Ja jos te tahdotte ottaa vastaan: hän on se Elias, joka tuleva on.

11:15 Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan!

11:16 Vaan minkä verraksi minä tämän sukukunnan vedän? hän on lasten vertainen, jotka turulla istuvat ja huutavat kumppaneillensa,

11:17 Ja sanovat: me soitimme huilua teidän edesänne, ja ette hypänneet: me olemme veisanneet teille murhevirsiä, ja ette itkeneet.

11:18 Sillä Johannes tuli ei

dawat/ ne owat Cuningasten huoneisa.

11:9 Taicka mitä te läxitte cadzoman? Prophetaco? totisest/ sanon minä teille: tämä on jalombi cuin Propheta:

11:10 Sillä tämä on se/ josta kirjoitettu on: cadzo minä lähetän minun Engelinini sinun caswos eteen/ joca on walmistapa sinun ties sinun etees.

11:11 Totisesta sanon minä teille/ caickein nijden seas/ jotca waimoist syndynet owat/ ei ole yhtäkän surembata Johannes Castajata tullut. Mutta cuitengin se cuin vähin on Taiwan waldacunnas/ hän on händä suurembi.

11:12 Mutta hamast Johannes Castajan päiwästä/ nijn tähän päiwän asti/ kärsi Taiwan waldacunda wäkiwalda/ ja wäkwät repiwät sen heilens.

11:13 Sillä caicki Prophetat ja Laki/ owat Johannexen asti ennustanet.

11:14 Ja jos te tahdotta otta wastan/ hän on se Elias/ joca tulewa oli.

11:15 Jolla on corwat cuulla/ hän cuulcan.

11:16 WAan mingä werraxi minä tämän sugun wedän? hän on nijden lasten wertainen/ jotca turulla istuwat/ ja huutawat cumpaneillens/ ja sanowat:

11:17 Me huilua soitimma teidän edesän/ ja et te hypännet/ me olemma weisanet teille murhen wirsiä/ ja et te itkenet.

11:18 Sillä Johannes tuli/ ei

ei syö eikä juo, ja he sanovat: 'Hänessä on riivaaja.'

11:19 Ihmisen Poika tuli, hän syö ja juo, ja he sanovat: 'Katso syömäriä ja viininjuojaa, publikaanien ja syntisten ystävää!' Ja viisaus on oikeaksi näytetty teoissansa."

11:20 Sitten hän rupesi nuhtelevaan niitä kaupunkia, joissa useimmat hänen voimalliset tekonsa olivat tapahtuneet, siitä, etteivät ne olleet tehneet parannusta:

11:21 "Voi sinua, Korasin! Voi sinua, Beetsaida! Sillä jos ne voimalliset teot, jotka ovat tapahtuneet teissä, olisivat tapahtuneet Tyyrossa ja Siidonissa, niin nämä jo aikaa sitten olisivat säkissä ja tuhassa tehneet parannuksen.

11:22 Mutta minä sanon teille: Tyyron ja Siidonin on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin teidän.

11:23 Ja sinä, Kapernaum, korotetaankohan sinut hamaan taivaaseen? Hamaan tuonelaan on sinun astuttava alas. Sillä jos ne voimalliset teot, jotka ovat tapahtuneet sinussa, olisivat tapahtuneet Sodomassa, niin se seisoi vielä tänäkin päivänä.

11:24 Mutta minä sanon teille: Sodomassa on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin sinun."

11:25 Siihen aikaan Jeesus johtui puhumaan sanoen: "Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet salannut nämä viisailta ja

syöden eikä juoden, ja he sanovat: hänellä on perkele.

11:19 Ihmisen Poika tuli syöden ja juoden, ja he sanovat: katso ihmistä, syömäriä ja viinan juomaria, Publicanein ja syntisten ystävää. Mutta viisaus vanhurskauteen lapsiltansa.

11:20 Silloin hän rupesi soimaamaan niitä kaupunkeja, joissa olivat tehdyt usiammat hänen väkevät työnsä, ettei he itsiänsä parantaneet.

11:21 Voi sinuas Koratsin, voi sinus Betsaida! Jos senkaltaiset väkevät työt olisivat tehdyt Tyrossa ja Sidonissa kuin teissä tehdyt ovat, niin he olisivat aikaa säkissä ja tuhassa tehneet parannuksen.

11:22 Jonka tähden sanon minä teille: Tyrolle ja Sidonille pitää oleman huokiamman tuomiopäivänä kuin teille.

11:23 Ja sinä Kapernaum, joka olet korotettu taivaaseen asti! sinä pitää hamaan helvettiin sysättämän; sillä jos Sodomassa olisivat senkaltaiset väkevät työt tehdyt kuin sinussa, niin he vielä tänäpäivänä seisoisivat.

11:24 Jonka tähden sanon minä teille: Sodomassa on tuomiopäivänä kuin sinulle.

11:25 Sillä ajalla vastasi Jeesus ja sanoi: minä kiitän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet kätkenyt nämät viisailta ja toimellisilta, ja olet ne ilmoittanut pie-

syöden/ eikä juoden/ ja he sanovat: hänellä on Perkele.

11:19 Ihmisen Poika tuli syöden ja juoden/ ja he puhuvat/ cadzo sitä syömäritä ja wijnan juomarita/ Publicanein ja Synnisten ystäwätä. Ja wij-saudella annetan oikeus hänen lapsildans.

11:20 Silloin hän rupeis soimaman niitä Caupungeita/ joisa hän olit tehnyt usiammast wäkewemmät työt: ja ei he heitäns cuitengan parandantet.

11:21 Woi sinuas Chorazi/ woi sinuas Bethsaida/ jos sencal-taiset wäkewät työt olisit tehdyt Tyros ja Zidonis/ cuin teisä tehdyt owat/ niijn he olisit aica säkis ja tuhwas tehnet parannuxen.

11:22 Mutta cuitengin minä sanon teille: Tyrolle ja Zidonille pitä oleman huokiamman duomio päiwänä cuin teille.

11:23 Ja sinä Capernaum/ joca olet corgotettu taiwasen asti/ sinun pitä haman Helwettin sysättämän. Sillä jos Sodomassa olisit sencal-taiset wäkewät työt tehdyt/ cuin sinus/ niijn he wielä tänäpä-n seisoisit.

11:24 Mutta cuitengin sanon minä teille: Sodomalle pitä huokiamman oleman duomio päiwänä cuin sinulle.

11:25 Sillä ajalla/ wastais Jeesus/ ja sanoi: Minä kijtän sinua Isä/ Taiwan ja maan Herra/ että olet kätkenyt nämät wijsailda ja toimellisil-

ymmärtäväsiltä ja ilmoittanut ne lapsenmielisille.

11:26 Niin, Isä, sillä näin on sinulle hyväksi näkynyt.

11:27 Kaikki on minun Isäni antanut minun haltuuni, eikä kukaan muu tunne Poikaa kuin Isä, eikä Isää tunne kukaan muu kuin Poika ja se, kenelle Poika tahtoo hänet ilmoittaa.

11:28 Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon.

11:29 Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielullenne.

11:30 Sillä minun ikeeni on sovelias, ja minun kuormanani on keveä."

Matteus 12 LUKU

12:1 Siihen aikaan Jeesus kulki sapattina viljavainioiden halki; ja hänen opetuslastensa oli nälkä, ja he rupesivat katkomaan tähkäreipäitä ja syömään.

12:2 Mutta kun fariseukset sen näkivät, sanoivat he hänelle: "Katso, sinun opetuslapsesi tekevät, mitä ei ole lupa tehdä sapattina."

12:3 Niin hän sanoi heille: "Ettekö ole lukeneet, mitä Daavid teki, kun hänen ja hänen seuralaistensa oli nälkä,

12:4 kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja kuinka he söivät näkyleivät, joita ei hänen eikä hänen seuralaisten-

nille.

11:26 Tosin Isä, sillä niin oli sinun hyvä tahtos.

11:27 Kaikki ovat minulle annetut minun Isältäni, ja ei kenkään tunne Poikaa, mutta Isä; eikä Isää tunne yksikään, mutta Poika, ja kenelle ikänä Poika tahtoo sen ilmoittaa.

11:28 Tulkaat minun tyköni kaikki, jotka työtä teette ja olette raskautetut, ja minä tahdon teitä virvoittaa.

11:29 Ottakaa minun ikeeni teidän päällenne, ja oppikaat minusta, että minä olen siviä ja nöyrä sydämestä: ja te löydätte levon teidän sieluil-
lenne;

11:30 Sillä minun ikeeni on sovelias ja minun kuormanani on keviä.

12 LUKU

12:1 Siihen aikaan kävi Jeesus sabbatina laihoin lävitse; niin hänen opetuslapsesa isosivat, ja rupesivat tähkäreipäitä noukkimaan ja syömään.

12:2 Mutta kuin Pharisealaiset sen näkivät, sanoivat he hänelle: katso, sinun opetuslapses tekevät sitä, mitä ei sovi sabbatina tehdä.

12:3 Mutta hän sanoi heille: ettekö te ole lukeneet, mitä David teki, kun hän isosi, ja ne, jotka hänen kanssansa olivat?

12:4 Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja söi näkyleivät, joita ei hänen sopinut syödä, eikä niiden-

da/ ja olet nämät ilmoittanut pienille:

11:26 Tosin Isä/ niin oli sinun hyvä tahtos.

11:27 Caicki owat minulle annetut minun Isäldäni/ ja ei kengän tunne Poica mutta Isä/ eikä Isä tunne yxikän mutta Poica/ ja kelle ikänäs Poica tahto sen ilmoitta.

11:28 Tulcat caicki minun tygöni/ jotca työtä teette ja oletta rascautetut/ ja minä tahdon teitä wirgotta.

11:29 Ottacat minun iken teidän päällen/ ja oppecat minusta/ että minä olen siwiä ja nöyrä sydämeest/ ja te löydätte lewon teidän sieluil-
len:

11:30 Sillä minun iken on sovelias/ ja minun cuorman on kewiä.

XII. Lucu .

12:1 Sijhen aican/ käwi Jesus Sabbathina laihoin läpidze. Nijn hänen Opetuslapses isoisit/ ja rupeisit tähkäreipäitä nouckiman ja syömän.

12:2 Cosca Phariseuxet sen näit/ sanoit he hänelle: cadzo/ sinun Opetuslapses tekevät sitä/ cuin ei sowi Sabbathina tehdä.

12:3 Mutta hän sanoi heille: ettekö te lukenet/ mitä David teki cosca hän isois/ ja ne jotca hänen cansans olit?

12:4 Cuinga hän meni Jumalan huonesen/ ja söi näkyleiwät/ joita ei hänen sopinut syödä/ ei nijdengän jotca

sa ollut lupa syödä, vaan ainoastaan pappien?

12:5 Tai ettekö ole lukeneet laista, että papit sapattina pyhäkössä rikkovat sapatin ja ovat kuitenkin syyttömät?

12:6 Mutta minä sanon teille: tässä on se, joka on pyhäköä suurempi.

12:7 Mutta jos tietäisitte, mitä tämä on: 'Laupeutta minä tahdon enkä uhria', niin te ette tuomitsisi syyttömiä.

12:8 Sillä Ihmisen Poika on sapatin herra."

12:9 Ja hän lähti sieltä ja tuli heidän synagogaansa.

12:10 Ja katso, siellä oli mies, jonka käsi oli kuivettunut. Niin he kysyivät häneltä sanoen: "Onko luvallista sapattina parantaa?" voidaksensa nostaa syytteen häntä vastaan.

12:11 Niin hän sanoi heille: "Kuka teistä on se mies, joka ei, jos hänen ainoa lampaansa putoaa sapattina kuoppaan, tartu siihen ja nosta sitä ylös?"

12:12 Kuinka paljon suurempiarvoinen onkaan ihminen kuin lammas! Sentähden on lupa tehdä sapattina hyvää."

12:13 Sitten hän sanoi miehelle: "Ojenna kätesi!" Ja hän ojensi; ja se tuli entiselleen, terveeksi niinkuin toinenkin.

12:14 Niin fariseukset lähtivät ulos ja pitivät neuvoa häntä vastaan, surmataksensa hänet.

kään, jotka hänen kanssansa olivat, mutta ainoastaan pappein?

12:5 Taikka ettekö te laissa ole lukeneet, että papit sabbatina rikkovat templissä sabbatin, ja ovat kuitenkin nuhteettomat?

12:6 Mutta minä sanon teille: tässä on se, joka on suurempi kuin templi.

12:7 Mutta jos te tietäisitte, mikä se on: laupiutta minä tahdon, ja en uhria, sitte ette suinkaan tuomitsisi viattomia.

12:8 Sillä Ihmisen Poika on myös sabbatin Herra.

12:9 Ja hän läksi sieltä, ja tuli heidän synagogaansa.

12:10 Ja katso, siellä oli ihminen, jolla oli kuivettunut käsi. Ja he kysyivät häneltä, sanoen: sopiiko sabbatina parantaa? että he olisivat saaneet kantaa hänen päällensä.

12:11 Niin hän sanoi heille: kuka on teistä ihminen, jolla olis yksi lammas, ja jos se sabbatina putoais kaivoon, eikö hän tarttuisi siihen ja vetäisi ylös?"

12:12 Kuinka paljoa jalompi on ihminen kuin lammas? Sentähden sopii kyllä sabbatina hyvää tehdä.

12:13 Niin hän sanoi sille ihmiselle: ojenna kätesi! ja hän ojensi, ja se tuli terveeksi niinkuin toinenkin.

12:14 Mutta Pharisealaiset menivät ja neuvoa pitivät häntä vastaan, kuinka he hänen hukuttaisivat.

hänen cansans olit/ mutta ainoastans Pappein.

12:5 Taicka ettäkö te Lais luenet/ että Sabbathina rickowat Papit Templis Sabbathin/ ja owat cuitengin nuhtettomat?

12:6 Mutta minä sanon teille: tässä on se/ joca on suurempi kuin Templi.

12:7 Mutta jos te tiedäisitte mikä se on: laupiutta minä tahdon/ ja en uhria/ sijtte ette suingan duomidzis wiattomia.

12:8 Sillä ihmisen Poica on myös Sabbathin Herra.

12:9 JA hän meni sieldä edemmä/ ja tuli heidän Synagogans.

12:10 Ja cadzo/ siellä oli ihminen/ jolla oli cuiwettu käsi. Ja he kysyit hänelle/ sanoden: sopico Sabbathina parata? että he olisit saanet canda hänen päällens.

12:11 Nijn hän sanoi heille: cuca on teistä ihminen/ jolla olis lammas/ ja jos se Sabbathina putois caiwon/ eikö hän tartuis siihen/ ja wedäis ylös?"

12:12 Cuinga paljo jalombi on ihminen kuin lammas? Sentähden sopi kyllä Sabbathina hywä tehdä.

12:13 Nijn hän sanoi ihmiselle: ojenna kätes: ja hän ojensi. Ja se tuli terwexi nijncuin toinengin.

12:14 Silloin menit Phariseuxet/ ja neuwo pidit händä wastan/ cuinga he hänen hucutaisit.

<p>12:15 Mutta kun Jeesus huomasi sen, väistyi hän sieltä pois. Ja monet seurasivat häntä, ja hän paransi heidät kaikki,</p>	<p>12:15 Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, meni hän sieltä pois, ja paljo kansaa seurasi häntä, ja hän teki kaikki terveeksi.</p>	<p>12:15 Mutta cosca Jesus sen ymmärsi/ meni hän sieltä pois. Ja paljo Canssa seurais händä.</p>
<p>12:16 ja hän varoitti vakavasti heitä saattamasta häntä julki;</p>	<p>12:16 Ja hän haastoi heitä, häntä ilmoittamasta,</p>	<p>12:16 Ja hän teki caicki terwexi/ ja haastoi heitä händäns ilmoittamast.</p>
<p>12:17 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoo:</p>	<p>12:17 Että täytettäisiin, mitä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sanoo:</p>	<p>12:17 Että täytetäisiin/ cuin sanottu oli Esaian Prophetan cautta/ joca sanoi.</p>
<p>12:18 "Katso, minun palvelijani, jonka minä olen valinnut, minun rakkaani, johon minun sieluni on mielistynyt; minä panen Henkeni häneen, ja hän on saattava oikeuden sanomaa pakanoille.</p>	<p>12:18 Katso, minun palveliani, jonka minä valitsin, minun rakkaani, johonka minun sieluni mielistyi: minä panen hänen päällensä minun henkeni, ja hänen pitää tuomion pakanoille julistaman.</p>	<p>12:18 Cadzo/ minun Poican/ jonga minä walidzin/ minun rackahan/ johonga minun sielun mielistyi/ minä panen häneen minun Hengeni/ ja hänen pitä duomion pacanoille julistaman.</p>
<p>12:19 Ei hän riitele eikä huuda, ei hänen ääntänsä kuule kukaan kaduilla.</p>	<p>12:19 Ei hän riitele eikä huuda, eikä yhdenkään pidä kuuleman hänen ääntänsä kujilla.</p>	<p>12:19 Ei hän rijtele/ eikä huuda/ eikä yhdengän pidä cuuleman hänen äändäns kujilla.</p>
<p>12:20 Särjettyä ruokoa hän ei muserra, ja suitsevaista kynttilänsydäntä hän ei sammuta, kunnes hän saattaa oikeuden voittoon.</p>	<p>12:20 Särjettyä ruokoa ei hänen pidä murentaman ja suitsuvaista kynttilän sydäntä ei hänen pidä sammuttaman, siihenasti kuin hän saattaa tuomion voitoksi,</p>	<p>12:20 Murettua ruocoa ei hänen pidä särkemän/ ja suidzewaista pellawaista ei hänen pidä sammuttaman/ siihenasti cuin hän saatta duomion woitoxi.</p>
<p>12:21 Ja hänen nimeensä pakanat panevat toivonsa."</p>	<p>12:21 Ja hänen nimensä päälle pitää pakanain toivoman.</p>	<p>12:21 Ja hänen nimens päälle pitää pacanat toiwoman.</p>
<p>12:22 Silloin tuotiin hänen tykönsä riivattu mies, joka oli sokea ja mykkä, ja hän paransi hänet, niin että mykkä puhui ja näki.</p>	<p>12:22 Silloin tuotiin hänen tykönsä pirulta riivattu, sokia ja mykkä; ja hän paransi hänen, niin että sokia ja mykkä sekä puhui että näki.</p>	<p>12:22 Silloin tuotin hänen tygöns Pirulda rijwattu/ sokia ja myckä/ ja hän paransi hänen/ nijn että sokia ja myckä sekä puhui/ että näki.</p>
<p>12:23 Ja kaikki kansa hämmästyi ja sanoi: "Eiköhän tämä ole Daavidin poika?"</p>	<p>12:23 Ja kaikki kansa hämmästyi ja sanoi: olleeko tämä se Davidin poika?</p>	<p>12:23 Ja Canssa hämmästy/ ja sanoi: olleco tämä se Dawidin Poica?</p>
<p>12:24 Mutta kun fariseukset sen kuulivat, sanoivat he: "Tämä ei aja riivaajia ulos kenenkään muun kuin Beelsebulin, riivaajain päämiehen, voimalla."</p>	<p>12:24 Mutta kuin Pharisealaiset sen kuulivat, sanoivat he: ei tämä aja ulos perkeleitä, vaan beelsebubin, perkeleitten päämiehen, kautta.</p>	<p>12:24 Mutta cosca Phariseuxet sen cuulit/ sanoit he: ei hän aja ulos Perkeleit/ waan Beelsebubin Perkelitten päämiehen wäellä.</p>

12:25 Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: "Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, eikä mikään kaupunki tai talo, joka riitautuu itsensä kanssa, pysy pystyssä.

12:26 Jos nyt saatana ajaa ulos saatanan, niin hän on riitautunut itsensä kanssa; kuinka siis hänen valtakuntansa pysyy pystyssä?

12:27 Ja jos minä Beelsebulin voimalla ajan ulos riivaajia, kenenkä voimalla sitten teidän lapsenne ajavat niitä ulos? Niinpä he tulevat olemaan teidän tuomarinne.

12:28 Mutta jos minä Jumalan Hengen voimalla ajan ulos riivaajia, niin on Jumalan valtakunta tullut teidän tykönnö.

12:29 Taikka kuinka voi kukaan tunkeutua väkevän taloon ja ryöstää hänen tavaroitansa, ellei hän ensin sido sitä väkevää? Vasta sitten hän ryöstää tyhjäksi hänen talonsa.

12:30 Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan; ja joka ei minun kanssani kokoa, se hajottaa.

12:31 Sentähden minä sanon teille: jokainen synti ja pilkka annetaan ihmisille anteeksi, mutta Hengen pilkkaamista ei anteeksi anneta.

12:32 Ja jos joku sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, niin hänelle annetaan anteeksi; mutta jos joku sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, niin hänelle ei anteeksi anne-

12:25 Mutta kuin Jesus tiesi heidän ajatuksensa, sanoi hän heille: jokainen valtakunta, itsiänsä vastaan erinnyt, tulee kylmille, ja jokainen kaupunki taikka huone, itsiänsä vastaan erinnyt, ei seiso.

12:26 Ja jos saatana ajaa ulos saatanan, niin hän on erinnyt itsiänsä vastaan: kuinka siis hänen valtakuntansa seisois?

12:27 Ja jos minä beelsebulin kautta ajaisin perkeleitä ulos, kenenkä kautta siis poikanne ajavat niitä ulos? Sentähden pitää heidän oleman teidän tuomarinne.

12:28 Mutta jos minä ajan ulos perkeleitä Jumalan Hengellä, niin Jumalan valtakunta tuli teidän tykönnö.

12:29 Taikka kuinka joku taitaa jonkun väkevän huoneeseen mennä, ja hänen kaluansa ryöstää, ellei hän ensin sido väkevää, ja sitte ryöstä hänen huonettansa?

12:30 Joka ei ole minun kanssani, hän on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoo, hän hajoittaa.

12:31 Sentähden sanon minä teille: kaikki synnit ja pilkka annetaan ihmisille anteeksi; mutta pilkkaa Henkeä vastaan ei anteeksi anneta ihmisille.

12:32 Ja kuka ikänä sanoo jonkun sanan Ihmisen Poikaa vastaan, se hänelle anteeksi annetaan; mutta joka sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, ei sitä hänelle anteeksi anneta, ei tässä eikä

12:25 Cosca Jesus tunsii heidän ajatuxens/ sanoi hän heille: jocainen waldacunda idze wastans erinnyt/ tulee kylmille/ jocainen Caupungi taicka huone idzens wastian erainnut/ ei seiso.

12:26 Ja jos Satan aja ulos Satanan/ nijn hän on erinnyt idzens wastian/ cuinga sijs hänen waldacundans seisois?

12:27 Ja jos minä Beelzebubin wäellä ajaisin Perkeleitä ulos/ kenengä wäellä sijs teidän poicanna ajawat nijtä ulos? sentähden pitä heidän teitä duomidzeman.

12:28 Mutta jos minä ajan ulos Perkeleitä Jumalan Hengellä/ nijn Jumalan waldacunda tuli teidän tygön.

12:29 Mutta cuinga jocu taita jongun wäkwän huonesen mennä/ ja hänen taloins ryöstä/ ellei hän ensin sido wäkwätä/ ja sijtte ryöstä hänen huonettans?

12:30 Joca ei ole minun cansani/ hän on minua vastaan: ja joca ei minun cansani coco/ hän hajotta.

12:31 Sentähden sanon minä teille: Caicki synnit ja pilcka annetan ihmisille andexi/ mutta pilcka Henge wastian/ ei andexi anneta ihmisille.

12:32 Ja cuca ikänäns sano jongun sanan ihmisen Poica wastian/ se hänelle andexi annetan: mutta joca sano jotakin Pyhä Henge wastian/ ei sitä hänelle andexi anne-

ta, ei tässä maailmassa eikä tulevassa.

12:33 Joko tekkää puu hyväksi ja sen hedelmä hyväksi, tahi tekkää puu huonoksi ja sen hedelmä huonoksi; sillä hedelmästä puu tunnetaan.

12:34 Te kyykäärmeitten sikiöt, kuinka te saattaisitte hyvää puhua, kun itse olette pahoja? Sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu.

12:35 Hyvä ihminen tuo hyvän runsaudesta esille hyvää, ja paha ihminen tuo pahan runsaudesta esille pahaa.

12:36 Mutta minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, minkä ihmiset puhuvat, pitää heidän tekemän tili tuomiopäivänä.

12:37 Sillä sanoistasi sinut julistetaan vanhurskaaksi, ja sanoistasi sinut tuomitaan syylliseksi."

12:38 Silloin muutamat kirjanoppineista ja fariseuksista vastasivat hänelle sanoen: "Opettaja, me tahdomme nähdä sinulta merkin."

12:39 Mutta hän vastasi heille ja sanoi: "Tämä paha ja avionrikkoja sukupolvi tavoittelee merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin profeetta Joonaan merkki.

12:40 Sillä niinkuin Joonas oli meripedon vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin on myös Ihmisen Poika oleva maan povessa kolme päivää ja kolme yötä.

12:41 Niiniven miehet nousevat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja tulevat

tulevaisessa maailmassa.

12:33 Taikka tekkäät hyvä puu, niin hänen hedelmänsä tulee hyväksi, taikka tekkäät mädännyt puu, niin hänen hedelmänsä tulee mädänneeksi; sillä hedelmästä puu tunnetaan.

12:34 Te kyykärmekten sikiät, kuinka te taidatte hyvää puhua, koska te itse pahat olette? sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu.

12:35 Hyvä ihminen tuo edes hyvästä sydämen tavarasta hyviä, ja paha ihminen tuo edes pahasta tavarasta pahoja.

12:36 Mutta minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, jonka ihmiset puhuvat, pitää heidän luvun tekemän tuomiopäivänä;

12:37 Sillä sanoistas sinä hurskaaksi tehdään, ja sanoistas sinä tuomitaan.

12:38 Silloin vastasivat muutamat kirjanoppineista ja Pharisealaisista, sanoen: Mestari, me tahdomme nähdä sinulta merkkiä.

12:39 Niin hän vastasi ja sanoi heille: tämä häijy ja huorintekiä suku etsii merkkiä, ja ei hänelle pidä merkkiä annettaman, vaan Jonan prophetan merkki.

12:40 Sillä niinkuin Jona oli valaskalan vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin pitää myös Ihmisen Pojan maan sydämessä kolme päivää ja kolme yötä oleman.

12:41 Niniven miehet pitää nouseman tuomiolle tämän suvun kanssa ja hänen tuo-

ta/ eikä täsä/ eikä tulevaisesa mailmasa.

12:33 Taicka tekkät hyvä puu/ nijn hänen hedelmäns tule hyväxi/ taicka tekkät häijy puu/ nijn hänen hedelmäns tule häijyxi: sillä hedelmästä puu tutan.

12:34 Te kärmen sugut/ cuinga te woitte hyvä puhua/ cosca te idze pahat oletta? Sillä sydämen kyllydest suu puhu.

12:35 Hyvä ihminen tuo hyväst sydämen tavarast hyviä. Ja paha ihminen tuo pahast sydämen tavarast pahoja.

12:36 Mutta minä sanon teille: jocaidzest turhast sanast cuin ihmiset puhuvat/ pitä heidän duomiopäivänä lugun tekemän.

12:37 Sillä sanoistas sinä hurscaxi tehdän/ ja sanoistas sinä duomitan.

12:38 Silloin wastaisit hänelle muutamat Kirjanoppeneist ja Phariseuxist/ sanoden: Mestari/ me tahdomma nähdä sinulda ihmeitä.

12:39 Nijn hän wastais/ ja sanoi heille: tämä häijy ja huorintekiä sucu edzi merckiä/ waan ei hänelle anneta/ muuta cuin Jonan Prophetan mercki.

12:40 Sillä nijncuin Jonas oli walascalan wadzas colme päiwä ja colme yötä/ nijn pitä myös ihmisen Pojan maan sydämes colme päiwä ja colme yötä oleman.

12:41 Niniwen miehet pitää nouseman duomiolle tämän sugun cansa/ ja hänen duo-

sille tuomioksi; sillä he tekivät parannuksen Joonaan saarnan vaikutuksesta, ja katso, tässä on enempi kuin Joonas.

12:42 Etelän kuningatar on heräjävä tuomiolle tämän sukupolven kanssa ja tuleva sille tuomioksi; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomon viisautta, ja katso, tässä on enempi kuin Salomo.

12:43 Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, kuljeksii se autioita paikkoja ja etsii lepoa, eikä löydä.

12:44 Silloin se sanoo: 'Minä palaan huoneeseeni, josta lähdin.' Ja kun se tulee, tapaa se huoneen tyhjänä ja lakaistuna ja kaunistettuna.

12:45 Silloin se menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta henkeä, pahempaa kuin se itse, ja ne tulevat sisään ja asuvat siellä. Ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset. Näin käy myös tälle pahalle sukupolvelle."

12:46 Hänen vielä puhuesaan kansalle, katso, hänen äitinsä ja veljensä seisoivat ulkona, tahtoen häntä puhutella.

12:47 Niin joku sanoi hänelle: "Katso, sinun äitisi ja veljes seisovat ulkona ja tahtovat sinua puhutella."

12:48 Mutta hän vastasi ja sanoi sille, joka sen hänelle ilmoitti: "Kuka on minun äitini, ja ketkä ovat minun veljeni?"

12:49 Ja hän ojensi kätensä opetuslastensa puoleen ja sanoi: "Katso, minun äitini ja

mitseman; sillä he paransivat heitänsä Jonan saarnasta. Ja katso, tässä on enempi kuin Jona.

12:42 Etelän kuningatar on nouseva tuomiolle tämän sukun kanssa ja hänen tuomitseva; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomonin viisautta. Ja katso, tässä on enempi kuin Salomon.

12:43 Mutta kuin rietas henki on lähtenyt ihmisestä, niin hän vaelttaa lävitse kivia paikkoja, etsein lepoa, ja ei löydä.

12:44 Silloin hän sanoo: minä palajan jälleen minun huoneeseeni, kusta minä läksin. Ja kuin hän tulee, niin hän löytää sen tyhjäksi, käväistyksi ja kaunistetuksi.

12:45 Silloin hän menee ja ottaa kanssansa seitsemän muuta henkeä, itseänsä pahempaa, ja ne sisälle menevät ja asuvat siellä, ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmaksi kuin ensimmäiset. Näin myös tapahtuu tälle pahalle sukukunnalle.

12:46 Kuin hän vielä kansalle puhui, katso, hänen äitinsä ja veljensä seisoivat ulkona ja pyysivät häntä puhutella.

12:47 Niin yksi sanoi hänelle: katso, äitisi ja veljes seisovat ulkona, ja tahtovat sinua puhutella.

12:48 Niin hän vastasi ja sanoi sille, joka hänelle sitä sanoi: kuka on minun äitini ja kutka ovat minun veljeni?

12:49 Ja hän ojensi kätensä opetuslastensa puoleen ja sanoi: minun äitini ja minun

midzeman: sillä he paransit heidäns Jonaxen saarnasta. Ja cadzo/ täsä on enämbi cuin Jonas.

12:42 Drötingin etelästä pitää nouseman duomiolle tämän sugun cansa/ ja hänen duomidzeman: sillä hän tuli maan äristä cuuleman Salomonin wijsautta. Ja cadzo/ täsä on enämbi cuin Salomon.

12:43 Cosca rietas hengi on lähtenyt ihmisest/ nijn hän waelda läpidze cuiwia paikka/ edzi lepo/ ja ei löydä.

12:44 Silloin hän sano: minä palajan jällens minun huoneseni/ custa minä läxin/ ja cuin hän tule/ nijn hän löytä sen tyhjäxi/ käväistyxi/ ja caunistetuxi.

12:45 Sijtte hän mene/ ja otta seidzemen muuta henge/ idzens pahembata/ ja he menewät ja asuwat siellä. Ja sen ihmisen wijmeiset tulewat pahemmaxi cuin ensimmäiset. Näin myös tapahtu tälle pahalle sucucunnalle.

12:46 COsca hän wietà Cansalle puhui/ cadzo/ hänen äitins ja weljens seisoit ulkona ja pyysit händä puhutella.

12:47 Nijn yxi sanoi hänelle: cadzo/ sinun äitisi ja sinun weljes owat ulcona/ ja tahtowat sinua puhutella.

12:48 Nijn hän wastais/ ja sanoi sille sanansaattajalle: cuca on minun äitin/ taicka cutca owat minun weljeni?

12:49 Ja hän ojensi kätens Opetuslastens puoleen/ ja sanoi: cadzo/ minun äitin/ ja

veljeni!

12:50 Sillä jokainen, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon, on minun veljeni ja sisareni ja äitini."

veljeni.

12:50 Sillä jokainen, joka tekee Isäni tahdon, joka on taivaissa, hän on minun veljeni, ja sisareni, ja äitini.

minun veljeni.

12:50 Sillä jokainen cuin tekee minun Isäni tahdon/ joka on Taiwais/ hän on minun veljen/ ja sisaren/ ja äitin.

Matteus 13 LUKU

13:1 Sinä päivänä Jeesus lähti asunnostaan ja istui järven rannalle.

13:2 Ja hänen tykönsä koontui paljon kansaa, jonka tähden hän astui venheeseen ja istuutui, ja kaikki kansa seiso i rannalla.

13:3 Ja hän puhui heille paljon vertauksilla ja sanoi: "Katso, kylväjä meni kylvämään.

13:4 Ja hänen kylväessään putosivat muutamat siemenet tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät ne.

13:5 Toiset putosivat kallioperälle, jossa niillä ei ollut paljon maata, ja ne nousivat kohta oraalle, kun niillä ei ollut syvää maata.

13:6 Mutta auringon noustua ne paahtuivat, ja kun niillä ei ollut juurta, niin ne kuivettuivat.

13:7 Toiset taas putosivat orjantappuroihin, ja orjantappurat nousivat ja tukahuttivat ne.

13:8 Ja toiset putosivat hyvään maahan ja antoivat sadon, mitkä sata, mitkä kuusikymmentä, mitkä kolmekymmentä jyvää.

13:9 Jolla on korvat, se kuul-

13 LUKU

13:1 Mutta sinä päivänä läksi Jeesus huoneesta ja istui meren tykönä.

13:2 Ja hänen tykönsä koontui paljo kansaa, niin että hän meni haahteen, ja istui: ja kaikki kansa seiso i rannalla.

13:3 Ja hän puhui heille paljon vertauksilla, sanoen: katso, kylväjä meni kylvämään.

13:4 Ja hänen kylväissänsä lankesivat muutamat tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät ne.

13:5 Muutamat taas lankesivat kivistöön, kussa ei heillä ollut paljo maata, ja nousivat pian päälle, ettei heillä ollut syvää maata;

13:6 Mutta kuin aurinko nousi, niin he poudittiin, ja ettei heillä ollut juurta, niin he kuivettuivat.

13:7 Mutta muutamat lankesivat orjantappuroihin, ja orjantappurat kävivät ylös, ja tukahuttivat ne.

13:8 Muutamat taas lankesivat hyvään maahan, ja tekivät hedelmän, muutama satakertaisen, muutama kuu denkymmenen kertaisen ja muutama kolmenkymmenen kertaisen.

13:9 Jolla on korvat kuulla,

XIII. Lucu .

13:1 Sinä päivänä läxi Jeesus huonesta/ ja istui meren tykönä.

13:2 Ja hänen tygöns cocondui paljo Canssa/ nijn että hän meni hahteen/ ja istui/ ja caicki Canssa seiso i rannalla:

13:3 Ja hän sanoi heille monella wertauxella/ sanoden:

13:4 Cadzo/ kylväjä meni kylwämän/ ja cosca hän kylwi/ langeisit muutamat tien ohen/ ja linnut tulit/ ja söit ne.

13:5 Muutamat taas langeisit kiwistön/ cusa ei heillä ollut paljo maata/ ja nousit pian päälle/ ettei heillä ollut sywä maata.

13:6 Mutta cosca Auringo coitti/ nijn he poudittin/ ja ettei heillä ollut juurta/ nijn he cuiwetuit.

13:7 Muutamat langeisit orjantappuroihin/ ja orjantappurat caswoit/ ja tucahutit heidän.

13:8 Muutamat taas langeisit hywän maahan/ ja teit hedelmän/ muutamat satakertaisen/ muutamat cuudenkymmenen kertaisen/ ja muutamamat colmenkymmenen kertaisen.

13:9 Jolla on corwat cuulla/

koon."

13:10 Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja sanoivat hänelle: "Minkätähden sinä puhut heille vertauksilla?"

13:11 Hän vastasi ja sanoi: "Sentähden, että teidän on annettu tuntea taivasten valtakunnan salaisuudet, mutta heidän ei ole annettu.

13:12 Sillä sille, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllin; mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin, mikä hänellä on.

13:13 Sentähden minä puhun heille vertauksilla, että he näkevin silmin eivät näe ja kuulevin korvin eivät kuule, eivätkä ymmärrä.

13:14 Ja heissä käy toteen Esaiaan ennustus, joka sanoo: 'Kuulemalla kuulkaa, älkääkä ymmärtäkö, ja näkemällä nähkää, älkääkä käsittäkö.

13:15 Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillan he työläästi kuulevat, ja silmänsä he ovat ummistaneet, etteivät he näkisi silmillään, eivät kuulisi korvillan, eivät ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.'

13:16 Mutta autuaat ovat teidän silmänne, koska ne näkevät, ja teidän korvanne, koska ne kuulevat.

13:17 Sillä totisesti minä sanon teille: monet profeetat ja vanhurskaat ovat halunneet nähdä, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä

se kuulkaan!

13:10 Niin opetuslapset tulivat ja sanoivat hänelle: miksi sinä puhut heille vertauksilla?

13:11 Mutta hän vastasi ja sanoi: teille on annettu tuta taivaan valtakunnan salaisuudet, vaan ei heille ole annettu.

13:12 Sillä jolla on, hänelle pitää annettaman, ja hänellä pitää kyllä oleman; mutta siltä, jolla ei ole, pitää sekin otettaman pois, mikä hänellä on.

13:13 Sentähden minä puhun heille vertauksilla, ettei he nähden näe, eikä kuullen kuule, ei myös ymmärrä.

13:14 Ja heissä täytetään Jesaiaan ennustus, joka sanoo: korvillanne pitää teidän kuuleman, ja ei ymmärtämän, ja nähden näkemän, ja ei äkkäämän.

13:15 Sillä tämän kansan sydän on kovettunut, ja he korvillansa työläästi kuulevat, ja silmänsä panivat umpeen, ettei he joskus näkisi silmillänsä, ja kuulisi korvillansa, ja ymmärtäisi sydämellänsä, ja palajaisivat, ja minä parantaisin heitä.

13:16 Mutta autuaat ovat teidän silmänne, sillä he näkevät, ja teidän korvanne, sillä he kuulevat.

13:17 Sillä totisesti sanon minä teille: monta prophetaa ja vanhurskasta pyysi nähdä, joita te näette, ja ei nähneet, ja kuulla, joita te kuulette, ja ei kuulleet.

hän cuulcan.

13:10 Nijn Opetuslapset tulit/ ja sanoit hänelle: mixi sinä puhut heille wertauxilla:

13:11 Nijn hän wastais/ ja sanoi heille: teille on annettu tuta Taiwan waldacunnan salaisuudet/ waan ei heille ole annettu.

13:12 Sillä jolla on/ hänelle pitä annettaman/ ja hänellä pitä kyllä oleman. Mutta sildä/ jolla ei ole/ pitä sekin otettaman pois/ cuin hänellä on.

13:13 Sentähden minä puhun heille wertauxilla: Ettei he nähden näe/ eikä cuullen cuule/ ei myös ymmärrä.

13:14 Ja heisä täytetän Esaian ennustus/ joca sanoi: Corwillan pitä teidän cuuleman/ ja ei ymmärtämän/ ja nähden näkemän/ ja ei äckämän.

13:15 Sillä tämän Canssan sydän on cowettu/ ja he ei corwillans cuullet/ ja silmäns panit umben. Ettei he jocus näkis silmilläns/ ja cuulis corwillans/ ja ymmärräis sydämelläns/ ja palajaisit/ ja minä parannaisin heitä.

13:16 MUtta autuat owat teidän silmän/ sillä he näkevät/ ja teidän corwanna/ sillä he cuulewat.

13:17 Totisesta sanon minä teille: monda Prophetat/ ja wanhurscast pyysit nähdä/ joita te näettä/ ja ei nähnet/ ja cuulla/ joita te cuuletta/

te kuulette, eivätkä ole kuulleet.

13:18 Kuulkaa siis te vertaus kylväjästä:

13:19 Kun joku kuulee valtakunnan sanan eikä ymmärrä, niin tulee paha ja tempaa pois sen, mikä hänen sydämeensä kylvettiin. Tämä on se, mikä kylvettiin tien oheen.

13:20 Mikä kallioperälle kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja heti ottaa sen ilolla vastaan;

13:21 mutta hänellä ei ole juurta itsessään, vaan hän kestää ainoastaan jonkun aikaa, ja kun tulee ahdistus tai vaino sanan tähden, niin hän heti lankeaa pois.

13:22 Mikä taas orjantappuroihin kylvettiin, on se, joka kuulee sanan, mutta tämän maailman huoli ja rikkauden viettelys tukahuttavat sanan, ja hän jää hedelmättömäksi.

13:23 Mutta mikä hyvään maahan kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja ymmärtää sen ja myös tuottaa hedelmän ja tekee, mikä sata jyvää, mikä kuusikymmentä, mikä kolmekymmentä."

13:24 Toisen vertauksen hän puhui heille sanoen: "Taivasten valtakunta on verrattava mieheen, joka kylvi hyvän siemenen peltoonsa.

13:25 Mutta ihmisten nukkuessa hänen vihamiehensä tuli ja kylvi lustetta nisun sekaan ja meni pois.

13:26 Ja kun laiho kasvoi ja teki hedelmää, silloin lustekin

13:18 Niin kuulkaat siis te kylväjän vertaus:

13:19 Kuin joku kuulee valtakunnan sanan ja ei ymmärrä, niin tulee pahuus ja tempaa pois sen mikä hänen sydämeensä kylvettiin. Tämä on se, joka tien oheen oli kylvetty.

13:20 Mutta kivistöön kylvety on se, joka kuulee sanan, ja kohta ilolla sen vastaan ottaa;

13:21 Mutta ei ole hänellä juurta itsessään, vaan ajan pysyy: kuin siis vaiva eli vaino tulee sanan tähden, niin hän kohta pahenee.

13:22 Mutta orjantappurain sekaan kylvety on se, joka sanan kuulee; ja tämän maailman suru ja rikkauden petos tukahuttaa sanan, ja hän tulee hedelmättömäksi.

13:23 Mutta hyvään maahan kylvety on se, joka kuulee sanan ja ymmärtää, joka tosin tuottaa hedelmän ja tekee, muutama satakertaisen, muutama kuudenkymmenen kertaisen, muutama kolmenkymmenen kertaisen.

13:24 Toisen vertauksen pani hän heidän eteensä, sanoen: taivaan valtakunta on ihmisen vertainen, joka kylvi hyvän siemenen peltoonsa.

13:25 Mutta ihmisten maatesa tuli hänen vihollisensa ja kylvi ohdakkeita nisuin sekaan, ja meni pois.

13:26 Mutta kuin oras rupeisi kasvamaan ja hedelmän

ja ei saanet cuulla.

13:18 Nijn cuulcat sijs kylväjän wertaus:

13:19 Cosca jocu cuule waldacunnan sanan/ ja ei ymmärrä/ nijn tule pahus/ ja temma sen pois cuin hänen sydämehens kylwettin. Tämä on se/ joca tien ohen oli kylwetty.

13:20 Mutta kiwistön kylwetty on se/ joca cuule sanan/ ja cohta ilolla sen otta.

13:21 Mutta ei ole hänellä juurta idzesäns/ eikä pysy: cosca waiwa ja tusca tule sanan tähden/ nijn hän cohta pahane.

13:22 Mutta orjantappurain secan kylwetty/ on se/ joca cuule sanan/ ja tämän mailman suru/ ja rickauden petos tucahutta sanan/ ja hän tule hedelmättömäxi.

13:23 Mutta hywän maahan kylwetty/ on se/ joca cuule sanan/ ja ymmärtä/ ja tuotta myös ja teke hedelmän/ muutamat satakertaiset/ muutamat cuudenkymmenen kertaiset/ muutamat colmenkymmenen kertaiset.

13:24 Toisen wertauxen pani hän heidän eteens/ sanoden: Taiwan waldacunda on ihmisen wertainen/ joca kylwi hywän siemenen peldons.

13:25 Mutta ihmisten maates/ tuli hänen wihollisens/ ja kylwi ohdackeita nisuin secaan/ ja meni pois.

13:26 Cosca oras rupeis caswaman/ ja hedelmöidze-

tuli näkyviin.

13:27 Niin perheenisännän palvelijat tulivat ja sanoivat hänelle: 'Herra, etkö kylvänyt peltoosi hyvää siementä? Mistä siihen sitten on tullut lustetta?'

13:28 Hän sanoi heille: 'Sen on vihamies tehnyt.' Niin palvelijat sanoivat hänelle: 'Tahdotko, että menemme ja kokoamme sen?'

13:29 Mutta hän sanoi: 'En, ettette lustetta kootessanne nyhtäisi sen mukana nisuakin.'

13:30 Antakaa molempain kasvaa yhdessä elonleikkukseen asti; ja elonaikana minä sanon leikkuumiehille: Kootkaa ensin luste ja sitokaa se kimppuihin poltettavaksi, mutta nisu korjatkaa minun aittaani."

13:31 Vielä toisen vertauksen hän puhui heille sanoen: "Taivasten valtakunta on sinapinsiemenen kaltainen, jonka mies otti ja kylvi peltoonsa.

13:32 Se on kaikista siemenistä pienin, mutta kun se on kasvanut, on se suurin vihanneskasveista ja tulee puuksi, niin että taivaan linnut tulevat ja tekevät pesänsä sen oksille."

13:33 Taas toisen vertauksen hän puhui heille: "Taivasten valtakunta on hapatuksen kaltainen, jonka nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja, kunnes kaikki happani."

kantoi, silloin näkyivät myös ohdakkeet.

13:27 Mutta perheen isännän palvelijat tulivat ja sanoivat hänelle: Herra, etkös hyvää siementä kylvänyt peltoosi? kusta siis sillä on ohdakkeet?

13:28 Niin sanoi hän heille: vihamies sen teki. Mutta palvelijat sanoivat hänelle: tahdotkos, että me menemme ja kokoomme ne?

13:29 Mutta hän sanoi: en, ettette ohdakkeita kootessanne myös tempaisi ynnä heidän kanssansa nisuja pois.

13:30 Sallikaat molemmat kasvaa elon-aikaan asti; ja elon-ajalla sanon minä elomiehille: kootkaat ensin ohdakkeet, ja sitokaat heitä lyhteisiin poltettaa, mutta nisut kootkaat minun aittaani.

13:31 Toisen vertauksen pani hän heidän eteensä, sanoen: taivaan valtakunta on sinapin siemenen vertainen, jonka ihminen otti ja kylvi peltoonsa;

13:32 Joka on pienin kaikkia siemeniä, mutta kun se kasvanut on, niin hän on suurin kaalein seassa, ja tulee puuksi, niin että taivaan linnut tulevat ja tekevät pesänsä sen oksille.

13:33 Toisen vertauksen sanoi hän heille: taivaan valtakunta on hapatuksen vertainen, jonka vaimo otti, ja sekoitti kolmeen vakkaan jauhoja, siihen asti kuin kaikki happani.

män/ nijn näyit myös ohdacket.

13:27 Silloin tulit perheenisännän palvelijat/ ja sanoit hänelle: Herra/ etkös hyvä siementä kylvänyt peldos/ custa sijs siihen on ohdacket tullet?

13:28 Nijn sanoi hän heille: wihollinen sen teki. Sanoit palweliat hänelle: tahdotcos että me menem/ ja rewimme ne pois.

13:29 Mutta hän sanoi: en/ sillä cosca te ohdacket rewittä pois/ nijn te myös temmatte nisut pois.

13:30 Sallicat caswa molemmat elon aican asti: ja elon ajalla sanon minä elomiehille: cootcat ensin ohdacket/ ja sitocat heitä lyhteisin poldetta/ mutta nisut cootcat minun aittani.

13:31 Toisen wertauxen pani hän heidän etens/ sanoden: Taiwan waldacunda on Sinapin siemenen wertainen/ jonga ihminen otti ja kylwi peltoons/

joca on pienin caickia siemenitä.

13:32 Mutta cosca se caswoi/ nijn hän on suurin tai mein seas/ ja tule puuxi/ nijn että taiwan linnut tulewat/ ja tekewät pesäns sen oxille.

13:33 Toisen wertauxen sanoi hän heille: Taiwan waldacunda on hapatoxen wertainen/ jonga waimo otti/ ja secoitti colmeen wackan jauhoi/ sijenasti cuin caicki happani.

13:34 Tämän kaiken Jeesus puhui kansalle vertauksilla, ja ilman vertausta hän ei puhunut heille mitään;

13:35 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetan kautta, joka sanoo: "Minä avaan suuni vertauksiin, minä tuon ilmi sen, mikä on ollut salassa maailman perustamisesta asti."

13:36 Sitten hän laski luotaan kansanjoukot ja meni asuntoonsa. Ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Selitä meille vertaus pellon lusteesta."

13:37 Niin hän vastasi ja sanoi: "Hyvän siemenen kylväjä on Ihmisen Poika.

13:38 Pelto on maailma; hyvät siemenet ovat valtakunnan lapset, mutta lusteet ovat pahan lapset.

13:39 Vihamies, joka ne kylvi, on perkele; elonaika on maailman loppu, ja leikkuumiehet ovat enkelit.

13:40 Niinkuin lusteet kootaan ja tulesa poltetaan, niin on tapahtuva maailman loppussa.

13:41 Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja he kokoavat hänen valtakunnastaan kaikki, jotka ovat pahennukseksi ja jotka tekevät laittomuutta,

13:42 ja heittävät heidät tuliseen pätsiin; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.

13:43 Silloin vanhurskaat loistavat Isänsä valtakunnassa niinkuin aurinko. Jolla on

13:34 Nämät kaikki puhui Jeesus kansalle vertauksilla, ja ilman vertauksia ei hän mitään puhunut heille,

13:35 Että täytettäisiin mitä oli prophetan kautta sanottu, joka sanoo: minä avaan suuni vertauksiin ja puhun ulos salatut maailman alusta.

13:36 Silloin laski Jeesus kansan menemään, ja tuli kotia. Ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä, sanoen: selitä meille sen vertaus pellon ohdakkeista.

13:37 Niin hän vastasi ja sanoi heille: joka kylvää hyvän siemenen, se on Ihmisen Poika.

13:38 Mutta pelto on maailma; vaan hyvä siemen, ne ovat valtakunnan lapset; mutta ohdakkeet ovat pahan lapset.

13:39 Vihollinen, joka ne kylvi, on perkele; elonaika on maailman loppu; mutta elomiehet ovat enkelit.

13:40 Niinkuin siis ohdakkeet haetaan kokoon ja tulella poltetaan, niin pitää myös tämän maailman lopulla oleman.

13:41 Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja heidän pitää kokooman hänen valtakunnastansa kaikki pahennukset, ja ne jotka vääryyttä tekevät,

13:42 Ja heittävät heidät tuliseen pätsiin: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.

13:43 Silloin pitää vanhurskaat kiiltämän niinkuin aurinko isänsä valtakunnassa.

13:34 Nämät kaikki puhui Jeesus kansalle vertauksilla/ ja ilman vertausta ei hän mitään puhunut:

että täytettäisiin kuin oli Prophetan kautta sanottu/ joca sanoi:

13:35 Minä avaan suuni vertauksilla/ ja puhun salatut mailman alusta.

13:36 Silloin laski Jeesus kansan/ ja tuli kotia. Ja hänen Opetuslapsensa tulivat/ sanoden: selitä meille se vertaus pellon ohdakkeista.

13:37 Niin hän vastasi/ ja sanoi heille: ihmisen kylväjä on hyvän siemenen kylvänyt/

pelto on maailma/ hyvä siemen on valtakunnan lapset. 13:38 Mutta ohdakkeet ovat pahan lapset.

13:39 Vihollinen joca ne kylvi/ on Perkele/ elonaika on mailman loppu: elomiehet ovat Enkelit.

13:40 Niinkuin ohdakkeet haetaan cocon/ ja tulella poltetaan/ niin pitää myös tämän mailman lopulla oleman.

13:41 Ihmisen Poika lähettää Engelins/ ja heidän pitää cooman kaikki pahennukset/ ja ne jotka vääryyttä tekevät/ hänen valtakunnastansa.

13:42 Ja heittävät heidän cuumaan pätsiin/ siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.

13:43 Silloin pitää vanhurskaat kiiltämän/ niinkuin Aurinko heidän Isänsä valtakunnassa.

korvat, se kuulkoon.

13:44 Taivasten valtakunta on peltoon kätketyn aarteen kaltainen, jonka mies löysi ja kätki; ja siitä iloissaan hän meni ja myi kaikki, mitä hänellä oli, ja osti sen pellon.

13:45 Vielä taivasten valtakunta on kuin kauppias, joka etsi kalliita helmiä,

13:46 ja löydettyään yhden kallisarvoisen helmen hän meni ja myi kaikki, mitä hänellä oli, ja osti sen.

13:47 Vielä taivasten valtakunta on nuotan kaltainen, joka heitettiin mereen ja kokosi kaikkinaisia kaloja.

13:48 Ja kun se tuli täyteen, vetivät he sen rannalle, istuivat ja kokosivat hyvät astioihin, mutta kelvottomat he viskasivat pois.

13:49 Näin on käyvä maailman lopussa; enkelit lähtevät ja erottavat pahat vanhurskaista

13:50 ja heittävät heidät tuliseen pätsiin; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.

13:51 Oletteko ymmärtäneet tämän kaiken?" He vastasivat hänelle: "Olemme."

13:52 Ja hän sanoi heille: "Niin on jokainen kirjanoppinut, joka on tullut taivasten valtakunnan opetuslapseksi, perheenisännän kaltainen, joka tuo aarrekammiostaan esille uutta ja vanhaa."

Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan!

13:44 Taas on taivaan valtakunta tavaran vertainen, joka on peltoon kätketty, jonka ihminen löysi, ja kätki sen: ja ilon tähden, mikä hänellä siitä oli, meni hän pois ja myi kaikki mitä hänellä oli ja osti sen pellon.

13:45 Taas on taivaan valtakunta kauppiamiehen vertainen, joka etsi hyviä päärlyjä.

13:46 Ja kuin hän löysi yhden kalliin päärlyn, meni hän pois, myi kaikki, mitä hänellä oli, ja osti sen.

13:47 Taas on taivaan valtakunta verkon vertainen, joka on mereen heitetty, ja kaikenlaisia kokosi.

13:48 Kuin se täyteen tuli, vetivät he sen rannalle, ja istuivat ja erottivat hyvät astioihinsa, mutta mädänneet he heittivät pois.

13:49 Näin on tapahtuva maailman lopulla: Enkelit menevät ulos ja erottavat pahat vanhurskusten keskel-tä,

13:50 Ja heittävät heidät tuliseen pätsiin: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.

13:51 Sanoi Jesus heille: ymmärsittekö te nämät kaikki? He sanoivat hänelle: ymmärsimme, Herra.

13:52 Mutta hän sanoi heille: sentähden jokainen kirjanoppinut, joka on taivaan valtakuntaan oppinut, se on perheenisännän vertainen, joka tavarastansa tuo edes uusia ja vanhoja.

Jolla on corwat cuulla/ hän cuulcan.

13:44 Taas on Taiwan valdacunda tawaran wertainen/ joca on peldoon kätketty/ jonga ihminen löysi/ ja kätki sen: ja ilon tähden/ cuin hänellä sijtä oli/ meni hän pois/ ja myi caicki mitä hänellä oli/ ja osti sen pellon.

13:45 Taas on Taiwan valdacunda cauppamiehen wertainen/ joca edzei hyviä Pärlyjä.

13:46 Ja cuin hän löysi callin Pärlyn/ meni hän pois/ ja myi caicki mitä hänellä oli/ ja osti sen.

13:47 TAAs on Taiwan valdacunda wercon wertainen /joca on mereen heitetty/ cocoman caickinaisia caloja/ cosca se täyten tuli.

13:48 Wedit he sen rannalle/ ja istuit ja eroitit hywät astioihins/ mutta pahan he heittit pois.

13:49 Näin myös on tapahtuva mailman lopulla/ Engelit tulewat/ ja eroitawat pahat wanhurscaista.

13:50 Ja heittäwät heidän cuumaan pädzijn/ siellä pitä oleman itcu ja hammasten kiristys.

13:51 Sanoi Jesus heille: ymmärsittäkö te nämät caicki? He sanoit hänelle/ ymmärsimme Herra.

13:52 Nijn hän sanoi heille: sentähden jocainen kirjanoppenut/ joca on Taiwan waldacunnan oppenut/ se on perhenisännän wertainen/ joca hänen tawarastans tuo edes utta ja wanha.

13:53 Ja kun Jeesus oli lopettanut nämä vertaukset, lähti hän sieltä.

13:54 Ja hän tuli kotikaupunkiinsa ja opetti heitä heidän synagoogassaan, niin että he hämmästyivät ja sanoivat:

"Mistä hänellä on tämä viisaus ja nämä voimalliset teot?"

13:55 Eikö tämä ole se rakentajan poika? Eikö hänen äitinsä ole nimeltään Maria ja hänen veljensä Jaakob ja Joosef ja Simon ja Juudas?

13:56 Ja eivätkö hänen sisarensa ole kaikki meidän parissamme? Mistä sitten hänellä on tämä kaikki?"

13:57 Ja he loukkaantuivat häneen. Mutta Jeesus sanoi heille: "Ei ole profeetta halveksittu muualla kuin kotikaupungissaan ja kodissaan."

13:58 Ja heidän epäuskonsa tähden hän ei tehnyt siellä monta voimallista tekoa.

Matteus 14 LUKU

14:1 Siihen aikaan neljännen ruhtinas Herodes kuuli maineen Jeesuksesta.

14:2 Ja hän sanoi palvelijoilleen: "Se on Johannes Kastaja; hän on noussut kuolleista, ja sentähden nämä voimat hänessä vaikuttavat."

14:3 Sillä Herodes oli ottanut Johanneksen kiinni ja sitonut hänet ja pannut vankeuteen veljensä Filippuksen vaimon, Herodiaan, tähden.

14:4 Sillä Johannes oli sanonut hänelle: "Sinun ei ole lupa pitää häntä."

14:5 Ja Herodes olisi tahtonut tappaa Johanneksen,

13:53 Ja tapahtui, kuin Jeesus lopetti nämät vertaukset, läksi hän sieltä.

13:54 Ja kuin hän tuli isänsä maalle, opetti hän heitä heidän synagogassansa, niin että he hämmästyivät ja sanoivat: kusta tällä on tämä viisaus ja nämät väkevät työt?

13:55 Eikö tämä ole tuo sepän poika? eikö hänen äitinsä kutsuta Mariaksi ja hänen veljensä Jakob ja Joses, ja Simon ja Juudas?

13:56 Ja hänen sisarensa, eikö ne kaikki ole meidän tykönämme? Kusta siis tällä on nämät kaikki?"

13:57 Ja he pahenivat hänessä. Niin sanoi Jeesus heille: ei prophetaa kussakaan halvempaan pidetä kuin isänsä maalla ja kotonansa.

13:58 Ja ei hän siellä monta väkevää työtä tehnyt, heidän epäuskonsa tähden.

14 LUKU

14:1 Siihen aikaan kuuli Herodes tetrarka Jesuksen sanoman,

14:2 Ja sanoi palvelioillensa: tämä on Johannes Kastaja; hän on noussut kuolleista, ja sentähden tekee hän senkaltaisia väkeviä töitä.

14:3 Sillä Herodes oli ottanut Johanneksen kiinni, sitonut ja vankiuteen pannut, Herodiaksen, veljensä Philippuksen emännän tähden.

14:4 Sillä Johannes oli hänelle sanonut: ei sinulle ole luvallinen häntä pitää.

14:5 Ja kuin hän tahtoi hänen tappaa, pelkäsi hän

13:53 Ja tapahtui/ cosca Jeesus lopetti nämät puhet/ läxi hän sieltä.

13:54 Ja tuli hänen syndymä maallens/ ja opetti heidän Synagogasans/ niijn että he hämmästyit/ ja sanoit: Custa tällä on tämä wijsaus/ ja woima?

13:55 Eikö tämä ole se sepän poica? Eikö hänen äitins cudzuta Mariaxi? ja hänen weljens Jacob ja Joses/ ja Simon ja Judas.

13:56 Ja hänen sisarens/ eikö ne caicki ole meidän tykönäm? custa tällä on nämät caicki?"

13:57 Ja he pahenit hänes. Nijn sanoi Jeesus heille: Ei Propheta cusacan halwemban pidetä/ cuin Isäns maalla ja cotonans.

13:58 Ja ei hän siellä monda ihmettä tehnyt heidän epäuscons tähden.

XIV. Lucu .

14:1 Slihen aican/ cuuli Herodes Tetrarcha Jesuxen sanoman/

ja sanoi palwelioilles:

14:2 Tämä on Johannes Castaja/ hän on nosnut cuolluis- ta/ sentähden teke hän sen- caltaisia wäkewitä töitä.

14:3 Sillä Herodes oli ottanut Johannexen kijnni/ sitonut ja fangiuxeen pannut/ Hero- diaxen/ hänen weljens Philip- puxen emännän tähden.

14:4 Että Johannes oli hänelle sanonut: ei sowi sinun händä pitää.

14:5 Ja cuin hän tahdoi hänen tappa/ pelkäis hän

mutta pelkäsi kansaa, sillä he pitivät häntä profeettana.	kansaa; sillä he pitivät hänen prophetana.	Canssa: sillä he pidit hänen Prophetana.
14:6 Mutta kun Herodeksen syntymäpäivä tuli, tanssi Herodiaan tytär heidän edessänsä, ja se miellytti Herodesta;	14:6 Mutta kun Herodeksen syntymäjuhlaa pidettiin, hyppäsi Herodiaksen tyttären heidän edessänsä; ja se kelpasi Herodekselle.	14:6 COsca Herodexen syndymä Juhla pidettin/ hyppäis Herodian tytär heidän edesäns. Ja se kelpais Herodexelle.
14:7 sentähden hän valalla vannoen lupasi antaa hänelle, mitä ikinä hän anois.	14:7 Sentähden lupasi hän hänelle vannotulla valalla antaa, mitä hän anois.	14:7 Sentähden lupais hän hänelle walalla/ anda mitä ikänäns hän anois.
14:8 Niin hän äitinsä yllytyksestä sanoi: "Anna tuoda minulle tänne lautasella Johannes Kastajan pää."	14:8 Mutta niinkuin hän äidiltänsä ennen neuvottu oli, anna minulle, hän sanoi, tässä vadissa Johannes Kastajan pää.	14:8 Nijn hän sanoi: nijncuin hänen äitins ennen hänen oli opettanut: anna minulle täsä astias Johannes Castajan pää.
14:9 Silloin kuningas tuli murheelliseksi, mutta valansa ja pöytävierasten tähden hän käski antaa sen.	14:9 Ja kuningas tuli murheelliseksi; mutta kuitenkin valan tähden ja niiden, jotka ynnä atrioitsivat, käski hän antaa hänelle,	14:9 Ja Cuningas tuli murhelisexi. Mutta cuitengin walan tähden/ ja nijden jotca sijnä atrioidzit/ käski hän anda hänelle.
14:10 Ja hän lähetti lyömään Johannekselta pään poikki vankilassa.	14:10 Ja lähetti leikkaamaan Johanneksen kaulaa tornissa.	14:10 Ja lähetti leickaman Johannexen caula tornisa.
14:11 Ja hänen päänsä tuotiin lautasella ja annettiin tyttölle; ja tämä vei sen äidilleen.	14:11 Ja hänen päänsä kannettiin vadissa ja annettiin piialle, ja hän vei sen äidilensä.	14:11 Ja hänen pääns cannettin astias/ ja annettin pijcalle/ ja hän wei sen äitilens.
14:12 Ja hänen opetuslapsensa tulivat ja ottivat hänen ruumiinsa ja hautasivat hänet; ja he menivät ja ilmoittivat asian Jeesukselle.	14:12 Ja hänen opetuslapsensa tulivat, ja ottivat pois hänen ruumiinsa, ja hautasivat sen; ja menivät ja ilmoittivat Jeesukselle.	14:12 Ja hänen Opetuslapsens tulit/ ja otit pois hänen ruumiins/ hautaisit sen/ ja menit ja ilmoitit Jeesuxelle.
14:13 Kun Jeesus sen kuuli, lähti hän sieltä venheellä autioon paikkaan, yksinäisyyteen. Ja tämän kuultuaan kansa meni jalkaisin kaupungeista hänen jälkeensä.	14:13 Ja kuin Jesus sen kuuli, meni hän sieltä pois haahdella erämaahan yksinänsä. Ja kuin kansa se kuuli, noudattivat he häntä jalkaisin kaupungeista.	14:13 COsca Jesus sen cuuli/ meni hän sieldä pois hahdella erimaahan yxinäns. Ja cosca Canssa sen cuuli/ noudatit he händä jalcaisin Caupungeista.
14:14 Ja astuessaan maihin Jeesus näki paljon kansaa, ja hänen kävi heitä sääliksi, ja hän paransi heidän sairaansa.	14:14 Ja Jesus meni ulos, ja näki paljon kansaa, ja armahti heidän päällensä, ja paransi heidän sairaitansa.	14:14 Ja Jesus käwi/ ja näki paljon Canssa/ ja armahti heidän päällens/ ja paransi sairaita.
14:15 Mutta kun ilta tuli, menivät hänen opetuslapsensa hänen tykönsä ja sanoivat: "Tämä paikka on autio, ja	14:15 Mutta kun ehtoo tuli, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä, ja sanoivat: tämä on erämaa, ja aika on jo kulunut: laske kansa, että	14:15 MUtta ehtona tulit Opetuslapset hänen tygöns/ ja sanoit: tämä on erimaa/ ja yö tule/ laske Canssa tyköns

<p>päivä on jo pitkälle kulunut; laske siis kansa luotasi, että he menisivät kyliin ostamaan itsellensä ruokaa."</p>	<p>he menisivät kyliin itsellensä ruokaa ostamaan.</p>	<p>kylijn menemän heillens ruoca ostaman.</p>
<p>14:16 Mutta Jeesus sanoi heille: "Ei heidän tarvitse mennä pois; antakaa te heille syödä."</p>	<p>14:16 Niin Jesus sanoi heille: ei tarvitse heidän mennä pois: antakaat te heidän syödä.</p>	<p>14:16 Nijn Jesus sanoi heille: Ei tarwita heidän menemän pois/ andacat te heidän syödä.</p>
<p>14:17 He sanoivat hänelle: "Meillä ei ole täällä muuta kuin viisi leipää ja kaksi kalaa."</p>	<p>14:17 Mutta he sanoivat hänelle: ei meillä ole tässä enempi kuin viisi leipää ja kaksi kalaa.</p>	<p>14:17 He sanoit hänelle: ei meillä ole täsä enä cuin wijsi leipä/ ja caxi cala.</p>
<p>14:18 Mutta hän sanoi: "Tuokaa ne tänne minulle."</p>	<p>14:18 Hän sanoi: tuokaat minulle ne tänne.</p>	<p>14:18 Hän sanoi/ tuocat minulle ne tänne.</p>
<p>14:19 Ja hän käski kansan asettua ruohikkoon, otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen ja siunasi, mursi ja antoi leivät opetuslapsillensa, ja opetuslapset antoivat kansalle.</p>	<p>14:19 Ja hän käski kansan istua ruoholle, ja otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsah-ti ylös taivaasen, kiitti, ja mursi, ja antoi leivät opetuslapsille, ja opetuslapset antoivat kansalle.</p>	<p>Ja käski Canssan istua ruohon päälle. 14:19 Ja otti ne wijsi leipä/ ja caxi cala/ cadzahti ylös Taiwasen/ kijtti/ mursi ja andoi leiwät Opetuslapsillens/ ja Opetuslapset annoit Canssalle.</p>
<p>14:20 Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi. Sitten he keräsivät jääneet palaset, kaksitoista täyttä vakallista.</p>	<p>14:20 Ja he söivät kaikki, ja ravittiin. Niin he kokosivat tähteistä muruja, kaksitoistakymmentä koria täyteen.</p>	<p>14:20 Ja he söit caicki/ ja rawittin. 14:21 Nijn he cocoisit muruja/ ja täytit caxitoistakym-mendä coria tähteistä.</p>
<p>14:21 Ja niitä, jotka aterioivat, oli noin viisituhatta miestä, paitsi naisia ja lapsia.</p>	<p>14:21 Mutta niitä, jotka olivat syöneet, oli lähes viisituhatta miestä, ilman vaimoja ja lapsia.</p>	<p>Mutta nijtä cuin olit syönet/ oli lähes wijsi tuhatta miestä ilman waimoita ja lapsita.</p>
<p>14:22 Ja kohta hän vaati opetuslapsiansa astumaan venheeseen ja kulkemaan edeltä toiselle rannalle, sillä aikaa kuin hän laskei kansan luotansa.</p>	<p>14:22 Ja kohta vaati Jesus opetuslapsiansa haahteen astumaan, ja menemään hänen edellään toiselle rannalle, niinkauvan kuin hän kansan olis tyköänsä laskenut.</p>	<p>14:22 JA cohta Jesus waati Opetuslapsians hahten menemän hänen edelläns toiselle rannalle/ nijncauwan cuin hän Canssan olis häneldäns laskenut.</p>
<p>14:23 Ja laskettuaan kansan hän nousi vuorelle yksinäisyyteen, rukoilemaan. Ja kun ilta tuli, oli hän siellä yksinänsä.</p>	<p>14:23 Ja kuin hän oli kansan laskenut, astui hän yksinänsä vuorelle rukoilemaan. Ja kuin ehtoo joutui, oli hän siellä yksinänsä.</p>	<p>14:23 Ja cosca hän oli Canssan laskenut/ astui hän yxinäns vuorelle rucoileman. Ja cosca ehto joudui/ oli hän siellä yxinäns.</p>
<p>14:24 Mutta venhe oli jo monen vakomitan päässä maasta, aaltojen ahdistamana, sillä tuuli oli vastainen.</p>	<p>14:24 Mutta haaksi oli jo keskellä merta, ja ahdistettiin aalloilta; sillä vastatuuli oli.</p>	<p>14:24 Mutta haaxi oli jo keskellä merta/ ja ahdistettin alloilda: sillä wasta tuuli oli.</p>

14:25 Ja neljännellä yövartiola Jeesus tuli heidän tykönsä kävellen järven päällä.	14:25 Mutta yöllä, neljännessä vartiossa, tuli Jesus heidän tykönsä, käyden merellä.	14:25 Mutta yöllä neljännes wartios/ tuli Jesus heidän tygöns/ käyden merellä.
14:26 Kun opetuslapset näkivät hänen kävelevän järven päällä, peljästyivät he ja sanoivat: "Se on aave", ja huusivat pelosta.	14:26 Ja kuin opetuslapset näkivät hänen merellä käyvän, peljästyivät he, ja sanoivat: kyöpeli se on; ja huusivat pelvon tähden.	14:26 Ja cosca Opetuslapset näit hänen merellä käywän/ peljästyit he/ ja sanoit: Köpeli se on/ ja huusit pelgon tähden.
14:27 Mutta Jeesus puhutteli heitä kohta ja sanoi: "Olkaa turvallisella mielellä, minä se olen; älkää peljätkö."	14:27 Niin Jesus puhui kohta heille ja sanoi: olkaat hyvässä turvassa! minä olen: älkää peljästykö.	14:27 Nijn Jesus puhui cohta heille/ ja sanoi: olcat hyvästurwas/ minä olen/ älkät peljästykö.
14:28 Pietari vastasi hänelle ja sanoi: "Jos se olet sinä, Herra, niin käske minun tulla tykösi vettä myöten."	14:28 Niin vastasi Pietari häntä ja sanoi: Herra, jos sinä olet, niin käske minun tulla tykösi vetten päällä.	14:28 Nlin wastais Petari händä/ ja sanoi: Herra/ jos sinä olet/ nijn käske minun tulla tygösi wetten päällä.
14:29 Hän sanoi: "Tule." Ja Pietari astui ulos venheestä ja käveli vetten päällä mennäksensä Jeesuksen tykö.	14:29 Niin hän sanoi: tule! Ja Pietari astui ulos haahdesta ja kävi vetten päällä, että hän menis Jeesuksen tykö.	14:29 Nijn hän sanoi/ tule. Ja Petari astui ulos hahdest/ ja käwi wetten päällä/ että hän menis Jesuxen tygö.
14:30 Mutta nähdessään, kuinka tuuli, hän peljästy ja rupe si vajoamaan ja huusi sanoen: "Herra, auta minua."	14:30 Ja kuin hän näki ankaran tuulen, niin hän peljästy, ja rupe si vajoamaan, huusi sanoen: Herra, auta minua!	14:30 Ja cosca hän näki angaran tuulen/ nijn hän peljästyti.
14:31 Niin Jeesus kohta ojensi kätensä, tarttui häneen ja sanoi hänelle: "Sinä vähäuskoinen, miksi epäilit?"	14:31 Niin Jesus ojensi kohta kätensä, ja tarttui häneen, ja sanoi hänelle: oi sinä heikko-uskoinen, miksi epäilit?	14:31 Nijn Jesus ojensi cohta kätens/ ja tarttui häneen.
14:32 Ja kun he olivat astuneet venheeseen, asettui tuuli.	14:32 Kuin he astuivat haahdeen, niin tuuli tyveni.	14:32 Ja sanoi hänelle/ o sinä heickouscainen/ mixis epäilit?
14:33 Niin venheessä-olijat kumarsivat häntä ja sanoivat: "Totisesti sinä olet Jumalan Poika."	14:33 Mutta ne, jotka olivat haahdessa, tulivat ja kumarsivat häntä, ja sanoivat: totisesti olet sinä Jumalan Poika.	14:32 cosca he astuit hahten/ nijn tuuli tyveni.
14:34 Ja kuljettuaan yli he tulivat maihin Gennesaretiin.	14:34 Ja kuin he olivat menneet ylitse, tulivat he Gennesaretin maalle.	14:33 Mutta ne/ jotca olit hahdesa/ tulit ja cumarsit händä/ ja sanoit: totisesta olet sinä Jumalan Poica.
14:35 Ja kun sen paikkakunnan miehet tunsivat hänet, lähettivät he sanan kaikkeen ympäristöön, ja hänen tykönsä	14:35 Ja kuin sen paikan miehet tunsivat hänen, lähettivät he ympäri kaikkea sitä maata, ja toivat hänen	14:34 JA cosca he olit mennet ylidze/ tulit he Genezaretin maalle.
		14:35 Ja cosca sen paican Canssa tunsit hänen/ lähetit he ymbärins caicke sitä maata sanansaattajat/ ja toit hä-

sä tuotiin kaikki sairaat.

14:36 Ja he pyysivät häneltä, että vain saisivat koskea hänen vaippansa tupsuun; ja kaikki, jotka koskivat, paraniivat.

Matteus 15 LUKU

15:1 Silloin tuli fariseuksia ja kirjanoppineita Jerusalemissa Jeesuksen luo, ja he sanoivat:

15:2 "Miksi sinun opetuslapsesi rikkovat vanhinten perinnäissääntöä? Sillä he eivät pese käsiään ruvetessaan aterialle."

15:3 Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Miksi te itse rikotte Jumalan käskyn perinnäissääntönne tähden?"

15:4 Sillä Jumala on sanonut: 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', ja: 'Joka kiroaa isäänsä tai äitiänsä, sen pitää kuolemalla kuoleman.'

15:5 Mutta te sanotte: Joka sanoo isälleen tai äidilleen: 'Se, minkä sinä olisit ollut minulta saapa, on annettu uhrilahjaksi', sen ei tarvitse kunnioittaa isäänsä eikä äitiänsä.

15:6 Ja niin te olette tehneet Jumalan sanan tyhjäksi perinnäissääntönne tähden.

15:7 Te ulkokullatut, oikein teistä Esaias ennusti, sanoen:

15:8 'Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on minusta kaukana;

15:9 mutta turhaan he palve-

tykönsä kaikkinaisia sairaita,

14:36 Ja rukoilivat häntä, että he ainoastaan hänen vaatteensa palteeseen saisivat ruveta. Ja kaikki, jotka siihen rupesivat, tulivat terveiksi.

15 LUKU

15:1 Silloin tulivat Jeesuksen tykö kirjanoppineet ja Pharisealaiset Jerusalemissa, ja sanoivat:

15:2 Miksi sinun opetuslapses rikkovat vanhinten säädyn? sillä ei he pese käsiään leipää syödessänsä.

15:3 Niin hän vastaten sanoi heille: miksi tekin rikotte Jumalan käskyn, teidän säätyinne tähden?

15:4 Sillä Jumala käski, sanoen: kunnioita isääs ja äitiäs: ja joka kiroilee isää eli äitiä, hänen pitää kuolemalla kuoleman.

15:5 Mutta te sanotte: jokainen sanokaan isälle taikka äidille: se on uhrattu, jolla sinua piti minulta autettaman: ja ei ensinkään kunnioitaisi isäänsä eikä äitiänsä.

15:6 Ja te olette rikkoneet Jumalan käskyn teidän säätyinne tähden.

15:7 Te ulkokullatut! Jesaias ennusti teistä oikein, sanoen:

15:8 Tämä kansa lähestyy minua suullansa, ja kunnioittaa minua huulillansa; mutta heidän sydämensä on kaukana minusta.

15:9 Vaan turhaan he minua palvelevat, opettain niitä ope-

nelle caickinaisia kipeitä.

14:36 Ja rucoilit händä/ että he ainoastans hänen waattens paltesen saisit ruweta. Ja caicki jotca siihen rupeisit/ tulit terwexi.

XV. Lucu .

15:1 Silloin tulit Jeesuxen tygö Kirjanoppenet ja Phariseuxet Jerusalemist/ ja sanoit:

15:2 Mixi sinun Opetuslapses rickowat wanhinden säädyt? sillä ei he pese käsiäs leipä syödesäns.

15:3 Nijn hän wastaten sanoi heille: Mixi myös te ricotte Jumalan käskyn teidän säätyinne tähden?

Sillä Jumala käski/ sanoden: 15:4 Cunnioita Isäs ja äitiäs/ ja joca kiroile Isäns eli äitiäns/ hänen pitä totisest cuoleman.

15:5 Mutta te sanotta oikiaxi joca sano Isälle taicka äitille/ se on Jumalalle annettu/ jolla minun piti sinua auttaman.

15:6 Ja nijn ei ensingän cunnioita Isäns eikä äitiäns/ a te olette rickonet Jumalan käskyn teidän säätyin tähden.

15:7 Te wieckat/ Esaias ennusti teistä oikein/ sanoden:

15:8 Tämä Canssa lähesty minua suullans/ ja cunnioittaa minua huulillans/ mutta heidän sydämens on caucana minusta.

15:9 Waan turhan he minua

levat minua opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskyjä."	tuksia, jotka ovat ihmisten käskyt.	palwelewat/ opettain sitä opetust joca ihmisten käsky on.
15:10 Ja hän kutsui kansan tykönsä ja sanoi heille: "Kuulkaa ja ymmärtäkää.	15:10 Ja hän kutsui kansan tykönsä, ja sanoi heille: kuulkaat ja ymmärtäkää!	15:10 Ja hän cudzui Canssan tygöns/ ja sanoi heille: cuulcat ja ymmärtäkät.
15:11 Ei saastuta ihmistä se, mikä menee suusta sisään; vaan mikä suusta käy ulos, se saastuttaa ihmisen."	15:11 Ei se ihmistä saastuta, mikä suusta menee sisälle, mutta se, mikä suusta tulee ulos, saastuttaa ihmisen.	15:11 Ei se ihmistä saastuta cuin suuhun pannan/ mutta se cuin suusta tule/ se saastutta ihmisen.
15:12 Silloin opetuslapset tulivat ja sanoivat hänelle: "Tiedätkö, että fariseukset loukkaantuivat kuullessaan tuon puheen?"	15:12 Niin tulivat hänen opetuslapsensa, ja sanoivat hänelle: tiesitkös, että Pharisealaiset pahenivat, kuin he tämän puheen kuulivat?	15:12 Nijn tulit hänen Opetuslapsens/ ja sanoit hänelle: tiesitkös että Phariseuxet pahenit/ cosca he tämän puhen cuulit?
15:13 Mutta hän vastasi ja sanoi: "Jokainen istutus, jota minun taivaallinen Isäni ei ole istuttanut, on juurineen revittävä pois.	15:13 Mutta hän vastasi ja sanoi: jokainen istutus, jota ei minun taivaallinen Isäni ole istuttanut, pitää juurinsensa revittämän ylös.	15:13 Mutta hän wastais ja sanoi: jocainen istutus/ jota ei minun taiwallinen Isän istuttanut/ pitä juurinens rewittämän ylös.
15:14 Älkää heistä välittäkö: he ovat sokeita sokeain taluttajia; mutta jos sokea sokeaa taluttaa, niin he molemmat kuoppaan lankeavat."	15:14 Antakaat heidän olla: he ovat sokiatsokiain taluttajat; jos sokia sokiaa taluttaa, niin he molemmat kuoppaan lankeevat.	15:14 Andacat heidän olla/ he owat sokiatsokiain taluttajat/ jos sokia sokiata talutta/ njn he molemmat cuoppaan langewat.
15:15 Niin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Selitä meille tämä vertaus."	15:15 Niin vastasi Pietari ja sanoi hänelle: selitä meille tämä vertaus.	15:15 Nlin wastais Petari ja sanoi hänelle: selitä meille tämä wertaus.
15:16 Mutta Jeesus sanoi: "Vieläkö tekin olette ymmärtämättömiä?"	15:16 Niin Jesus sanoi: vieläkö tekin olette ymmärtämättömät?"	15:16 Nijn Jesus sanoi: wieläkö te oletta taitamattomat?"
15:17 Ettekö käsitä, että kaikki, mikä käy suusta sisään, menee vatsaan ja ulostuu?"	15:17 Ettekö te vielä ymmärrä, että kaikki, mitä suuhun sisälle menee, se menee vatsaan, ja sillä on luonnollinen uloskäyminen.	15:17 Ettäkö te wielä ymmärrä? että caicki mitä suuhun pannan/ se mene wadzaan/ ja sillä on luonnolinen uloskäyminen.
15:18 Mutta mikä käy suusta ulos, se tulee sydäimestä, ja se saastuttaa ihmisen.	15:18 Mutta jotka suusta tulevat ulos, ne lähtevät sydäimestä ulos, ja saastuttavat ihmisen.	15:18 Mutta jotca suusta tulewat/ ne lähtewät sydäimestä/ ja saastuttawat ihmisen:
15:19 Sillä sydäimestä lähtevät pahat ajatukset, murhat, aviorikokset, haureudet, varkaudet, väärät todistukset, jumalanpilkkaukset.	15:19 Sillä sydäimestä tulevat ulos pahat ajatukset, murhat, salavuoteudet, huoruudet, varkaudet, väärät todistukset, pilkat:	15:19 Sillä sydäimestä tulewat pahat ajatuxet/ murhat/ salawuoteudet/ haureudet/ warcaudet/ wäärät todistuxet/ pilcat.
15:20 Nämä ihmisen saastut-	15:20 Nämä ovat ne, jotka saastuttavat ihmisen; mutta	15:20 Nämä saastuttawat

<p>tavat; mutta pesemättömin käsin syöminen ei saastuta ihmistä."</p>	<p>pesemättömillä käsillä syödä, ei saastuta ihmistä.</p>	<p>ihmisen/ mutta pesemättömillä käsillä syödä/ ei saastuta ihmistä.</p>
<p>15:21 Ja Jeesus lähti sieltä ja vetäytyi Tyyron ja Siidonin tienoille.</p>	<p>15:21 Ja Jesus läksi sieltä ja poikkesi Tyron ja Sidonin maan ääriin.</p>	<p>15:21 JA Jesus läxi sieldä/ ja tuli Tyrin ja Sidonin maan ären.</p>
<p>15:22 Ja katso, kanaanelainen vaimo tuli niiltä seuduilta ja huusi sanoen: "Herra, Daavidin poika, armahda minua. Riivaaja vaivaa kauheasti minun tyttärentäni."</p>	<p>15:22 Ja katso, Kanaanean vaimo, joka niistä maan ääristä oli tullut, huusi häntä, sanoen: Herra, Davidin poika, armahda minua: minun tyttärentäni vaivataan hirmuisesti perkeleeltä.</p>	<p>15:22 Ja cadzo/ Cananean vaimo/ joca nijstä maan äristä oli tullut/ huusi häntä sanoden: Herra/ Dawidin poica/ armada minun päälleni/ minun tyttären waiwatan hirmuisest Perkeleldä.</p>
<p>15:23 Mutta hän ei vastannut hänelle sanaakaan. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja rukoilivat häntä sanoen: "Päästä hänet menemään, sillä hän huutaa meidän jälkeemme."</p>	<p>15:23 Mutta ei hän sanaakaan häntä vastannut. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja rukoilivat häntä, sanoen: eroita häntä sinustas; sillä hän huutaa meidän jälkeemme.</p>	<p>15:23 Mutta ei hän sanacan häntä wastannut. Nijn hänen Opetuslapsens tulit/ ja rucoilit häntä sanoden: eroita häntä sinustas: sillä hän huuta meidän jälkem.</p>
<p>15:24 Hän vastasi ja sanoi: "Minua ei ole lähetetty mitten kuin Israelin huoneen kadonneitten lammasten tykö."</p>	<p>15:24 Niin hän vastaten sanoi: en ole minä lähetetty, vaan kadotettuun lammasten tykö Israelin huoneesta.</p>	<p>15:24 Nijn hän wastaten sanoi: en ole minä lähetetty/ waan cadotettuun lammasten tygö Israelin huonesta.</p>
<p>15:25 Mutta vaimo tuli ja kumarsi häntä ja sanoi: "Herra, auta minua."</p>	<p>15:25 Mutta se tuli ja kumarsi häntä, sanoen: Herra, auta minua.</p>	<p>15:25 Mutta se tuli ja cumarsi häntä/ sanoden: Herra auta minua.</p>
<p>15:26 Mutta hän vastasi ja sanoi: "Ei ole sovelias ottaa lasten leipää ja heittää penikoille."</p>	<p>15:26 Niin hän vastaten sanoi: ei ole sovelias ottaa lasten leipää ja heittää penikoille.</p>	<p>15:26 Nijn hän wastaten sanoi: ei ole soweljas/ otta lasten leipä ja heittä penicoille.</p>
<p>15:27 Mutta vaimo sanoi: "Niin, Herra; mutta syöväthän penikatkin niitä muruja, jotka heidän herrainsa pöydältä putoavat."</p>	<p>15:27 Niin se vastasi: totta Herra, syövät kuitenkin penikatkin niistä muruista, jotka heidän herrainsa pöydältä putoavat.</p>	<p>15:27 Nijn se wastais: totta Herra/ syöwät cuitengin penicatkin nijstä muruista/ jotca heidän Herrains pöydäldä putowat.</p>
<p>15:28 Silloin Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Oi vaimo, suuri on sinun uskosi, tapahtukoon sinulle, niinkuin tahdot." Ja hänen tyttärensä oli siitä hetkestä terve.</p>	<p>15:28 Silloin Jesus vastaten sanoi hänelle: oi vaimo, suuri on sinun uskos, tapahtukoon sinulle niinkuin sinä tahdot. Ja hänen tyttärensä tuli sillä hetkellä terveeksi.</p>	<p>15:28 Silloin Jesus wastaten sanoi hänelle: O waimo/ suuri on sinun uscos/ tapahtucon sinulle nijncuin sinä tahdot/ ja hänen tyttärens tuli sillä hetkellä terwexi.</p>
<p>15:29 Ja Jeesus lähti sieltä ja tuli Galilean järven rannalle; ja hän nousi vuorelle ja istui sinne.</p>	<p>15:29 Ja Jesus läksi sieltä ja tuli Galilean meren tykö, ja astui vuorelle, ja istui siihen.</p>	<p>15:29 JA Jesus meni sieldä edemmä/ ja tuli Galilean meren tygö/ astui vuorelle/ ja istui sijhen.</p>

15:30 Ja hänen tykönsä tuli paljon kansaa, ja he toivat mukanaan rampoja, raajarikkoja, sokeita, mykkiä ja paljon muita, ja laskivat heidät hänen jalkojensa juureen; ja hän paransi heidät,

15:31 niin että kansa ihmetteli nähdessään mykkäin puhuvan, raajarikkojen olevan terveitä, rampojen kävelevän ja sokeain näkevän; ja he ylistivät Israelin Jumalaa.

15:32 Ja Jeesus kutsui opetuslapsensa tykönsä ja sanoi: "Minun käy sääliksi kansaa, sillä he ovat jo kolme päivää olleet minun tykönäni, eikä heillä ole mitään syötävää; enkä minä tahdo laskea heitä syömättä menemään, etteivät nääntyisi matkalla."

15:33 Niin opetuslapset sanoivat hänelle: "Mistä me saamme täällä erämaassa niin paljon leipää, että voimme ravita noin suuren kansanjoukon?"

15:34 Jeesus sanoi heille: "Montako leipää teillä on?" He sanoivat: "Seitsemän, ja muutamia kalasia."

15:35 Niin hän käski kansan asettua maahan.

15:36 Ja hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsilensa, ja opetuslapset antoivat kansalle.

15:37 Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi. Sitten he keräsivät jääneet palaset, seitsemän täyttä vasullista.

15:38 Ja niitä, jotka aterioivat, oli neljätuhatta miestä,

15:30 Ja paljo kansaa tuli hänen tykönsä, ja toivat kanssansa ontuvia, sokeita, mykkiä, raajarikkoja ja paljon muita, ja laskivat Jesuksen jalkain eteen; ja hän paransi heidät.

15:31 Niin että kansa ihmetteli, kuin he näkivät mykät puhuvan, raajarikot terveinä, ontuvat käyvän ja sokiats näkevän, ja kunnioittivat Israelin Jumalaa.

15:32 Ja Jeesus kutsui opetuslapsensa tykönsä, ja sanoi: minä armahdan kansaa, että he ovat jo kolme päivää minun tykönäni viipyneet, ja ei ole heillä mitään syötävää: ja en minä tahdo heitä tyköäni syömättä laskea pois, ettei he tiellä vaipuisi.

15:33 Niin sanoivat hänen opetuslapsensa hänelle: kusta me saamme tässä erämaassa niin monta leipää, että me ravitsemme niin paljon kansaa?

15:34 Ja Jeesus sanoi heille: kuinka monta leipää teillä on? He sanoivat: seitsemän, ja vähä kalasia.

15:35 Niin hän käski kansan istua maan päälle atrioidsemaan.

15:36 Ja hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsilensa, ja opetuslapset antoivat kansalle.

15:37 Ja he söivät kaikki ja ravittiin, ja ottivat ylös mitä liiaksi jäi, seitsemän täysinäistä koria muruja.

15:38 Mutta niitä jotka söivät, oli neljätuhatta miestä, ilman vaimoja ja lapsia.

15:30 Ja paljo Canssa tuli hänen tygöns/ ja toit canssans onduwita/ sokioita cuuroja/ myckiä/ raajarickoja/ ja paljo muita/ ja saatit Jesuxen jalcaain eteen.

15:31 Ja hän paransi heitä/ nijn että Canssa ihmetteli/ cosca he näit mykät puhuvan/ raajaricot/ terwenä olewan/ onduwat käywän/ sokiats näkewän/ ja cunnioidzit Israelin Jumalata.

15:32 JA Jeesus cudzui Opetuslapsens tygöns/ ja sanoi: minä armahdan Canssa/ että he owat jo colme päiwä minun tykönäni wijpynet/ ja ei ole heillä syötawätä/ ja en minä tahdo heitä tyköäni syömätä poislaske/ ettei he tiellä waipuisi.

15:33 Nijn sanoit hänen Opetuslapsens hänelle: custa me saamme täsä erimaas nijn paljo leipä/ cuin me rawidzemma tämän Canssan.

15:34 Ja Jeesus sanoi heille: monda leipä teillä on? He sanoit: seidzemen/ ja wähä calaisita.

15:35 Nijn hän käski Canssan maan päällä atrioidzeman.

15:36 Ja hän otti ne seidzemen leipä/ ja calat/ kijtti/ mursi/ ja andoi Opetuslatsens/ ja Opetuslapset annoit Canssalle/

ja he söit caicki/ ja rawittiin. 15:37 Ja otit ylös mitä lijaxi jäi/ seidzemen täysinäistä coria muruja.

15:38 Mutta nijtä cuin söi/ oli neljä tuhatta miestä/ ilman

paitsi naisia ja lapsia.

15:39 Ja laskettuaan kansan tyköönsä hän astui venheeseen ja meni Magadanin alueelle.

Matteus 16 LUKU

16:1 Ja fariseukset ja saddukeukset tulivat hänen luoksansa ja kiusasivat häntä pyytäen häntä näyttämään heille merkin taivaasta.

16:2 Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Kun ilta tulee, sanotte te: 'Tulee selkeä ilma, sillä taivas ruskottaa',

16:3 ja aamulla: 'Tänään tulee rajuilma, sillä taivas ruskottaa ja on synkkä.' Taivaan muodon te osaatte arvioida, mutta aikain merkkejä ette osaa.

16:4 Tämä paha ja avionrikoja sukupolvi tavoittelee merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin Joonaan merkki." Ja hän jätti heidät ja meni pois.

16:5 Kun opetuslapset saapuivat toiselle rannalle, olivat he unhottaneet ottaa leipää mukaansa.

16:6 Ja Jeesus sanoi heille: "Varokaa ja kavahtakaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta."

16:7 Niin he puhuivat keskenään sanoen: "Emme ottaneet leipää mukaamme."

16:8 Mutta kun Jeesus sen huomasi, sanoi hän: "Te vähäuskoiset, mitä puhutte keskenänne siitä, ettei teillä ole leipää mukanaan?"

15:39 Ja kuin hän oli kansan tyköönsä laskenut, astui hän haahteen, ja tuli Magdalan rajoille.

16 LUKU

16:1 Niin tulivat hänen tykönsä Pharisealaiset ja Saddukealaiset ja kiusaten anoivat häneltä, että hän merkin taivaasta osoittais heille.

16:2 Niin hän vastasi ja sanoi heille: kuin ehtoo tulee, niin te sanotte: seijes tulee; sillä taivas ruskottaa,

16:3 Ja huomeneltain: tänäpäpä tule kova ilma; sillä taivas ruskottaa ja on valju. Te ulkokullatut! te taidatte taivaan muodon tuomita, mutta aikain merkkejä ette taida tuomita?

16:4 Tämä häijy ja huorintekijä sukukunta etsii merkkiä, ja ei hänelle pidä merkkiä annettaman, vaan Jonan prophetan merkki. Ja hän jätti heidät, ja meni pois.

16:5 Ja kuin hänen opetuslapsensa olivat tulleet ylitse toiselle rannalle, olivat he unohtaneet ottaa leipiä myötänsä.

16:6 Mutta Jesus sanoi heille: katsokaat ja kavahtakaat teitänne Pharisealaisten ja Saddukealaisten hapatuksesta.

16:7 Niin he ajattelivat itselensä, sanoen: se on, ettemme ottaneet leipiä myötämme.

16:8 Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: te vähäuskoiset! mitä te ajattelite keskenänne, ettette leipiä myötänne ottaneet?

man waimoita ja lapsita.

15:39 Ja cuin hän oli Canssan tyköönsä laskenut/ astui hän haahteen/ ja tuli Magdalan rajoille.

XVI. Lucu .

16:1 Niin tulit hänen tygöns Phariseuxet ja Saduceuxet ja anoit häneldä kiusaten merckii Taiwasta.

16:2 Nijn hän wastais ja sanoi heille: ehtolla te sanotta: seijes tule: sillä Taiwas ruscotta.

16:3 Ja huomeneltain/ tänäpäpä tule cowa ilma: sillä Taiwas ruscotta/ ja on pimiä. Te wieckat/ Te taidatte Taiwan muodon duomita/ ettäkö te taida myös tämän ajan merckii duomita?

16:4 Tämä häijy ja huorintekiiä sucucunda edzi merckii/ ja ei hänelle anneta muuta merckii/ waan Jonan Prophetan mercki/ ja hän jätti heidän/ ja meni pois.

16:5 Ja cosca hänen Opetuslapsens olit tullet ylidze toiselle rannalle: olit he unhotanet otta leipä myötäns.

16:6 Nijn Jesus sanoi heille: cadzocat ja cawahtacat teitän Phariseusten ja Saduceusten hapatuxest.

16:7 Nijn he ajattelit idzeläns/ sanoden: En me ottanet leipiä cansam.

16:8 Cosca Jesus sen ymmärsi/ sanoi hän heille: te wäähä uscoiset/ mitä te suretta keskenän/ etet te leipiä cansan ottanet?

16:9 Ettekö vielä käsität? Ja ettekö muista niitä viittä leipää viidelletuhannelle ja kuinka monta vakallista otitte talteen,

16:10 ettekä niitä seitsemää leipää neljälletuhannelle ja kuinka monta vasullista otitte talteen?

16:11 Kuinka te ette käsität, etten minä puhunut teille leivästä? Vaan kavahtakaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta."

16:12 Silloin he ymmärsivät, ettei hän käskenyt kavahtamaan leivän hapatusta, vaan fariseusten ja saddukeusten oppia.

16:13 Kun Jeesus tuli Filippuksen Kesarean tienoille, kysyi hän opetuslapsiltaan sanoen: "Kenen ihmiset sanovat Ihmisen Pojan olevan?"

16:14 Niin he sanoivat: "Muutamamat Johannes Kastajan, toiset Eliaan, toiset taas Jeremiaan tahi jonkun muun profeetoista."

16:15 Hän sanoi heille: "Kenenkä te sanotte minun olevan?"

16:16 Simon Pietari vastasi ja sanoi: "Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika."

16:17 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Autuas olet sinä, Simon, Joonaan poika, sillä ei liha eikä veri ole sitä sinulle ilmoittanut, vaan minun Isäni, joka on taivaissa.

16:18 Ja minä sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan seurakun-

16:9 Ettekö vielä ymmärrä, taikka ettekö te muista niitä viittä leipää viidelletuhannelle, ja kuinka monta koria te korjasitte?

16:10 Niin myös niitä seitsemää leipää neljälletuhannelle, ja kuinka monta koria te korjasitte?

16:11 Kuinka ette ymmärrä, etten minä leivästä teille sitä sanonut, että teidän pitäis kavahtaman teidän Pharisealaisten ja Saddukealaisten hapatuksesta?

16:12 Silloin he ymmärsivät, ettei hän käskenyt heitä kavahtamaan itsiänsä leivän hapatuksesta, vaan Pharisealaisten ja Saddukealaisten opista.

16:13 Mutta kuin Jeesus tuli Kesarean maan ääriin, joka kutsutaan Philippuksen, kysyi hän opetuslapsiltaan ja sanoi: kenenkä sanovat ihmiset minun, Ihmisen Pojan, olevan?

16:14 Niin he sanoivat: monikahdat Johannes Kastajan; mutta muutamat Eliaan; muutamat taas Jeremiaan, taikka jonkun prophetaista.

16:15 Sanoi hän heille: mutta kenenkä te sanotte minun olevan?

16:16 Vastasi Simon Pietari ja sanoi: sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika.

16:17 Ja Jeesus vastaten sanoi hänelle: autuas olet sinä, Simon Jonan poika! sillä ei liha eikä veri ilmoittanut sitä sinulle, vaan Isäni, joka on taivaissa.

16:18 Mutta minä myös sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tämän kallion päälle tahdon minä rakentaa minun

16:9 Ettäkö vielä ymmärrä? taikka ettekö te muista viittä leipää/ ja viittä tuhatta ihmistä/ ja mittoman coria te corjaisitte?

16:10 Nijn mös niittä seiden-dä leipää/ ja neljä tuhatta ihmistä/ ja mittoman coria te corjaisitte?

16:11 Cuinga et te ymmärrä (etten minä leivästä teille sitä sanonut/ että teidän pitäis cawattaman Phariseusten ja Saduceusten hapatuxest?)

16:12 Silloin he ymmärsit/ ettei hän käskenyt cawatta leivän hapatuxest/ mutta Phariseusten ja Saduceusten opetuxest.

16:13 Silloin tuli Jeesus Cesarean maan äreen/ joca cudzutan Philippuxen/ ja kysyi Opetuslapsillens/ ja sanoi: Kenengä sanovat ihmiset minun ihmisen Pojan olevan?

16:14 Nijn he sanoit: Monikahdat Johannes Castajan: Mutta muutamat Helian: Muutamamat taas Jeremian/ taikka jongun Prophetaista.

16:15 Sanoi hän heille: mutta kenengä te sanotta minun olevan?

16:16 Wastais Simon Petari ja sanoi: sinä olet Christus elävän Jumalan Poica.

16:17 Ja Jeesus wastaten sanoi hänelle: Autuas olet sinä Simon Jonan poica/ sillä ett ei liha eikä weri ilmoittanut sitä sinulle/ mutta minun Isän joca on Taiwais.

16:18 Mutta minä myös sanon sinulle: sinä olet Petari/ ja tämän callion päälle tah-

tani, ja tuonelan portit eivät sitä voita.

16:19 Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet, ja minkä sinä sidot maan päällä, se on oleva sidottu taivaissa, ja minkä sinä päästät maan päällä, se on oleva päästetty taivaissa."

16:20 Silloin hän varoitti vakavasti opetuslapsiaan kenelkään sanomasta, että hän on Kristus.

16:21 Siitä lähtien Jeesus alkoi ilmoittaa opetuslapsilleen, että hänen piti menemän Jerusalemiin ja kärsimän paljon vanhimmilta ja ylipa-peilta ja kirjanoppineilta ja tuleman tapetuksi ja kolmantena päivänä nouseman ylös.

16:22 Silloin Pietari otti hänet erilleen ja rupesi nuhtelemaan häntä sanoen: "Jumala varjellekoon, Herra, älköön se sinulle tapahtuko."

16:23 Mutta hän kääntyi ja sanoi Pietarille: "Mene pois minun edestäni, saatana; sinä olet minulle pahenukseksi, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten."

16:24 Silloin Jeesus sanoi opetuslapsillensa: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.

16:25 Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän

seurakuntani, ja helvetin portit ei pidä häntä voittaman.

16:19 Ja minä annan sinulle taivaan valtakunnan avaimet: ja mitä sinä maan päällä sidot, pitää sidotun oleman taivaissa, ja mitä sinä päästät maan päällä, sen pitää oleman päästetyn taivaissa.

16:20 Niin hän haastoi opetuslapsiansa kellenkään sanomasta, että hän oli Jesus Kristus.

16:21 Siitä ajasta rupesi Jeesus julistamaan opetuslapsillensa, että hänen piti Jerusalemiin menemän, ja paljon vanhimmilta ja pappein päämiehiltä ja kirjanoppineilta kärsimän, ja tapettaman, ja kolmantena päivänä ylösnouseman.

16:22 Ja Pietari otti hänen erinänsä, rupesi häntä nuhtelemaan, sanoen: armahda itsiäs, Herra: älköön sinulle se tapahtuko!

16:23 Niin hän käänsi itsensä ympäri ja sanoi Pietarille: mene pois minun tyköäni, saatana! sinä olet minulle pahenukseksi: ettes ymmärrä niitä, jotka Jumalan ovat, mutta ne, jotka ihmisten ovat.

16:24 Silloin Jeesus sanoi opetuslapsillensa: jos joku tahtoo minun perässäni tulla, hän kieltäkään itsensä, ja ottakaan ristinsä, ja seuratkoon minua;

16:25 Sillä joka tahtoo hengenensä vapahtaa, hän hukuttaa sen; mutta joka henkensä hukuttaa minun tähteni, hän löytää sen.

don minä raketa minun Seuracundani/ ja helvetin portit ei pidä häntä voittaman.

16:19 Ja minä annan sinulle Taiwan waldacunnan avaimet/ ja caicki cuin sinä maan päällä sidot/ pitä sidottu oleman Taiwais/ ja caicki cuin sinä päästät maan päällä/ ne pitää myös oleman päästetyt Taiwais.

16:20 Nijn hän haasti Opetuslapsians kellenkään sanomast/ että hän oli Jesus Christus.

16:21 Siitä ajasta rupeis Jeesus julistaman Opetuslapsillens/ että hänen piti Jerusalemiin menemän/ ja paljon vanhimmilta ja Pappein päämiehiltä ja Kirjanoppineilta kärsimän/ ja piti tapettaman ja colmanden päivänä ylösnouseman.

16:22 Ja cuin Petari otti hänen erinäns/ rupeis hän häntä nuhteleman/ sanoden: armada idzes Herra/ älkön sinulle nijn tapahtuco.

16:23 Ja hän käänsi hänens ymbärins/ ja sanoi: mene pois minun tyköäni Satan/ sinä pahennat minun/ ettes ymmärrä nijtä/ jotca Jumalan ovat/ mutta ne jotca ihmisten owat.

16:24 Silloin Jeesus sanoi Opetuslapsillens: jos jocu tahto seurata minua/ hän kieltäkään idzens/ ja ottacan ristins päällens/ ja seuratcan minua.

16:25 Sillä joca tahto hengen kätke/ hän hucutta sen. Mutta joca hengens hucutta minun tähteni/ hän löytä sen.

löytää sen.

16:26 Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän voittaisi omaksensa koko maailman, mutta saisi sielullensa vahingon? Taikka mitä voi ihminen antaa sielunsa lunnaiksi?

16:27 Sillä Ihmisen Poika on tuleva Isänsä kirkkaudessa enkeliensä kanssa, ja silloin hän maksaa kullekin hänen tekojensa mukaan.

16:28 Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Ihmisen Pojan tulevan kuninkuudessaan."

16:26 Sillä mitä se auttaa ihmistä, jos hän kaiken maailman voittais, ja sielullensa saisi vahingon? taikka mitä antaa ihminen sielunsa lunastukseksi?

16:27 Sillä Ihmisen Poika on tuleva Isänsä kunniassa enkelittensä kanssa, ja silloin hän maksaa kullekin töittensä jälkeen.

16:28 Totisesti minä sanon teille: muutamit seisovat tässä, joiden ei suinkaan pidä kuolemaa maistaman, siihenasti kuin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan hänen valtakunnassansa.

16:26 Mitä se auttaa ihmisen/ jos hän caiken mailman voit- ta/ ja sielullens teke vahin- gon? taikka mitä anda ihmisen/ jolla hän sielunsa lunas- ta?

16:27 Sillä se tosin tapahtu/ että ihmisen Poica on tulewa Isäns cunnias Engeleittens cansa/ ja silloin hän maxa cullekin töidens jälken.

16:28 Totisest minä sanon teille: muutamit seisovat tässä/ jotca ei pidä cuolemata maistaman/ siihenasti cuin he näkewät ihmisen Pojan tule- wan/ hänen waldacunnasans.

Matteus 17 LUKU

17:1 Ja kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin sekä Jaakobin ja hänen veljensä Johanneksen ja vei heidät korkealle vuorelle, yksinäisyyteen.

17:2 Ja hänen muotonsa muuttui heidän edessään, ja hänen kasvonsa loistivat niinkuin aurinko, ja hänen vaatteensa tulivat valkoisiksi niinkuin valo

17:3 Ja katso, heille ilmestyivät Mooses ja Elias, jotka puhuivat hänen kanssansa.

17:4 Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jeesukselle: "Herra, meidän on tässä hyvä olla; jos tahdot, niin minä teen tähän kolme majaa, sinulle yhden ja Moosekselle yhden ja Eliaalle yhden."

17:5 Hänen vielä puhuessaan, katso, heidät varjosi valoisa pilvi; ja katso, pilvestä kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on

17 LUKU

17:1 Ja kuuden päivän perästä otti Jeesus Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen hänen veljensä, ja vei heidät erinänsä korkialle vuorelle.

17:2 Ja kirkastettiin heidän edessänsä, ja hänen kasvonsa paistivat niinkuin aurinko, ja hänen vaatteensa tulivat valkiaksi niinkuin valkeus.

17:3 Ja katso, heille näkyivät Mooses ja Elias, jotka puhuivat hänen kanssansa.

17:4 Niin vastasi Pietari ja sanoi Jeesukselle: Herra, meidän on tässä hyvä olla: jos sinä tahdot, niin me teemme tähän kolme majaa, sinulle yhden, ja Mosekselle yhden, ja Eliaalle yhden.

17:5 Vielä hänen puhuis- sa, katso, paistava pilvi ympärillä varjosi heidät, ja katso, ääni pilvestä sanoi: tämä on

XVII. Lucu .

17:1 Ja cuuden päiwän perästä/ otti Jeesus Petarin/ Jacobin ja Johannexen hänen weljens/ ja wei heidän erinäns corkialle vuorelle

ja kircastettin heidän edesäns.

17:2 Ja hänen caswons paisti nijncuin Auringoinen/ ja hänen waattens tulit walkiaksi nijcuin walkeus.

17:3 Ja cadzo/ heille ilmes- tyit Mooses ja Elias/ ja puhuit hänen cansans.

17:4 Nijn wastais Petari/ ja sanoi Jesuxelle: Herra/ meidän on täsä hywä olla/ jos sinä tahdot/ nijn me teemme tähän colme maja/ sinulle yhden/ Mosexelle yhden ja Elialle yhden.

17:5 Wielä hänen puhuisans/ cadzo/ walkia pilwi ymbäri- warjois heidän. Ja cadzo/ äni pilwest sanoi: Tämä on minun

minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt; kuulkaa häntä."	minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin: kuulkaat häntä.	racas Poican/ johonga minä mielistyn/ cuulcat händä.
17:6 Kun opetuslapset sen kuulivat, lankesivat he kasvoilleen ja peljästyivät kovin.	17:6 Ja kuin opetuslapset sen kuulivat, lankesivat he kasvoillensa, ja peljästyivät sangen kovin.	17:6 Ja cuin Opetuslapset sen cuulit/ langeisit he caswoillens/ ja peljästyit sangen cowin.
17:7 Niin Jeesus tuli heidän tykönsä, koski heihin ja sanoi: "Nouskaa, älkääkä peljätkö."	17:7 Ja Jesus tuli, ja rupesi heihin, ja sanoi: nouskaat, ja älkääät peljätkö.	17:7 Ja Jesus tuli/ ja rupeis heihin/ ja sanoi: noscat ja älkät peljätkö.
17:8 Ja kun he nostivat silmänsä, eivät he nähneet ketään muuta kuin Jeesuksen yksinään.	17:8 Mutta kuin he silmänsä nostivat, ei he ketään nähneet, vaan Jeesuksen yksinäänsä.	17:8 Cosca he silmänsä nostit/ ei he ketän nähnet/ mutta Jesuxen yxinäns.
17:9 Ja heidän kulkiessaan alas vuorelta Jeesus varoitti heitä sanoen: "Älkää kenellekään kertoko tätä näkyä, ennenkuin Ihmisen Poika on noussut kuolleista."	17:9 Ja kuin he menivät vuorelta alas, haastoi Jesus heitä, sanoen: älkääät kellenkään tätä näkyä sanoko, siihenasti kuin Ihmisen Poika kuolleista nousee.	17:9 Ja cuin he menit wuorelda alas/ haasti Jesus heitä/ sanoden: älkät kellekän tätä näkyä sanoco/ siihenasti cuin ihmisen Poica cuolluista nouse.
17:10 Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä sanoen: "Miksi sitten kirjanoppineet sanovat, että Eliaan pitää tulla ensin?"	17:10 Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: miksi siis kirjanoppineet sanovat, että Eliaan pitää ennen tuleman?	17:10 Nijn hänen Opetuslapsens kysyit hänelle/ sanoden: Mixi sijs Kirjanoppenet sanowat/ että Elian pitää ennen tuleman?
17:11 Jeesus vastasi ja sanoi: "Elias tosin tulee ja asettaa kaikki kohdalleen."	17:11 Niin Jesus vastaten sanoi heille: Elias tosin tulee ennen, ja kohentaa kaikki.	17:11 Nijn Jesus wastaten/ sanoi heille: Elias tosin tule ennen/ ja cohenda caicki.
17:12 Mutta minä sanon teille, että Elias on jo tullut. Mutta he eivät tunteneet häntä, vaan tekivät hänelle, mitä tahtoivat. Samoin myös Ihmisen Poika saa kärsiä heiltä."	17:12 Mutta minä sanon teille: Elias on jo tullut; ja ei he tunteneet häntä, mutta tekivät hänelle mitä he tahtoivat. Niin myös Ihmisen Poika on heiltä kärsivä.	17:12 Mutta minä sanon teille: Elias on jo tullut/ ja ei he tundenet händä/ mutta teit hänen mitä he tahdoit. Nijn myös ihmisen Poica on heildä kärsiwä.
17:13 Silloin opetuslapset ymmärsivät hänen puhuneen heille Johannes Kastajasta.	17:13 Silloin ymmärsivät opetuslapset hänen Johannes Kastajasta sanoneen heille.	17:13 Silloin ymmärsit Opetuslapset hänen Johannes Castajast sanonen.
17:14 Ja kun he saapuivat kansan luo, tuli hänen tykönsä muuan mies, polvistui hänen eteensä	17:14 Ja kuin he kansan tykö tulivat, tuli yksi mies hänen tykönsä ja lankesi polvillensa hänen eteensä,	17:14 Ja cuin he Canssan tygö tulit/ tuli yxi mies hänen tygöns/ ja langeis polwillens hänen eteens/ sanoden:
17:15 ja sanoi: "Herra, armahda minun poikaani, sillä hän on kuunvaihetautinen ja kärsii kovin; usein hän kaa-	17:15 Ja sanoi: Herra, armahda minun poikaani, sillä hän on kuutaudillinen ja kovin vaivataan; sillä hän lankkee usein tuleen ja usein ve-	17:15 Herra/ armada minun poicani/ sillä hän on cuutaudillinen/ ja cowin waiwatan/ sillä hän lange usein tuleen/

<p>tuu, milloin tuleen, milloin veteen.</p>	<p>teen.</p>	<p>ja usein myös weteen.</p>
<p>17:16 Ja minä toin hänet sinun opetuslastesi tykö, mutta he eivät voineet häntä parantaa."</p>	<p>17:16 Ja minä toin hänen opetuslastes tykö, ja ei he voineet häntä parantaa.</p>	<p>17:16 Ja minä toin hänen sinun Opetuslastes tygö/ ja he ei woinet händä parata.</p>
<p>17:17 Niin Jeesus vastasi ja sanoi: "Voi sinä epäuskoinen ja nurja sukupolvi, kuinka kauan minun täytyy olla teidän kanssanne? Kuinka kauan kärsiä teitä? Tuokaa hänet tänne minun tyköni."</p>	<p>17:17 Niin Jesus vastaten sanoi: oi epäuskoinen ja nurja sukukunta! kuinka kauan minun pitää teidän kanssanne oleman? kuinka kauan minun pitää teitä kärsimän? Tuokaat häntä minulle tänne.</p>	<p>17:17 Nijn Jesus wastaten/ sanoi: epäuscoinen ja cangia sucucunda/ cuinga cauwan minun pitä teidän cansan oleman? cuinga cauwan minun pitä teitä kärsimän? tuocat händä tänne.</p>
<p>17:18 Ja Jeesus nuhteli riivaajaa, ja se lähti pojasta, ja poika oli siitä hetkestä terve.</p>	<p>17:18 Ja Jesus rankaisi sitä, ja perkele meni hänestä ulos, ja poika parani sillä hetkellä.</p>	<p>17:18 Ja Jesus rangais sen/ ja Perkele meni hänestä ulos. Ja poica parani sillä hetkellä.</p>
<p>17:19 Sitten opetuslapset menivät Jeesuksen tykö erikseenä ja sanoivat: "Miksi emme me voineet ajaa sitä ulos?"</p>	<p>17:19 Silloin menivät opetuslapset Jeesuksen tykö erinänsä, ja sanoivat: miksi emme voineet sitä ajaa ulos?</p>	<p>17:19 Silloin menit Opetuslapset Jesuxen tygö erinäns/ ja sanoit: Mixen me woinet sitä aja ulos?</p>
<p>17:20 Niin hän sanoi heille: "Teidän epäuskonne tähden; sillä totisesti minä sanon teille: jos teillä olisi uskoa sinapinsiemenenkään verran, niin te voisitte sanoa tälle vuorelle: 'Siirry täältä tuonne', ja se siirtyisi, eikä mikään olisi teille mahdotonta."</p>	<p>17:20 Niin Jesus sanoi heille: epäuskonne tähden. Sillä totisesti minä sanon teille: jos teillä olis usko niinkuin sinapin siemen, niin te taitaisitte sanoa tälle vuorelle: siirry tästä sinne, niin se siirtyis, ja ei teille mitään olisi mahdotointa.</p>	<p>17:20 Nijn Jesus sanoi heille: teidän epäuscon tähden. Totisesta minä sanon teille: jos teillä olis usco nijncuin sinapin siemen/ nijn te taidaisitta sano tälle vuorelle: sijrrä sinus tästä sinne/ nijn se sijrtyis: ja ei teillä mitän olis mahdotoinda.</p>
<p>17:21 Mutta tätä lajia ei saa lähtemään ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla.</p>	<p>17:21 Vaan tämä suku ei mene muutoin ulos kuin rukouksella ja paastolla.</p>	<p>17:21 Waan tämä sucu ei mene muutoin ulos/ cuin rucouxella/ ja paastolla.</p>
<p>17:22 Ja kun he yhdessä vaelsivat Galileassa, sanoi Jeesus heille: "Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin,</p>	<p>17:22 Kuin he asuivat Galileassa, sanoi Jesus heille: tapahtuva on, että Ihmisen Poika annetaan ylön ihmisten käsiin;</p>	<p>17:22 Cosca he asuit Galileas/ sanoi Jesus heille: tapahtuwa on/ että ihmisen Poica annetan ylön ihmisten käsijn.</p>
<p>17:23 ja he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös." Ja he tulivat kovin murheellisiksi.</p>	<p>17:23 Ja he tappavat hänen, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös. Ja he tulivat sangen murheellisiksi.</p>	<p>17:23 Ja he tappawat hänen/ ja colmandena päiwänä hän nouse ylös. Ja he tulit sangen murhellisexi.</p>
<p>17:24 Ja kun he saapuivat Kapernaumiin, tulivat temppe- liveron kantajat Pietarin luo ja sanoivat: "Eikö teidän opetta-</p>	<p>17:24 Mutta kuin he menivät Kapernaumiin, tulivat verorahan ottajat Pietarin tykö, ja sanoivat: eikö Mestarinne ole tottunut verorahaa mak-</p>	<p>17:24 Ja cosca he menit Capernaumijn/ tulit werorahan ottajat Petarin tygö/ ja sanoit: eikö teidän Mestarin ole</p>

janne maksa temppeliveroa?" samaan?

17:25 Hän sanoi: "Maksaa."
Ja kun hän tuli huoneeseen, kysyi Jeesus häneltä ensi sanaksi: "Mitä arvelet, Simon? Keiltä maan kuninkaat ottavat tullia tai veroa? Lapsiltaanko vai vierailta?"

17:26 Ja kun hän vastasi: "Vierailta", sanoi Jeesus hänelle: "Lapset ovat siis vapaat.

17:27 Mutta ettemme heitä loukkaisi, niin mene ja heitä onki järveen. Ota sitten ensiksi saamasi kala, ja kun avaat sen suun, löydät hopearahan. Ota se ja anna heille minun puolestani ja omasta puolestasi."

Matteus 18 LUKU

18:1 Sillä hetkellä opetuslapset tulivat Jeesuksen tykö ja sanoivat: "Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?"

18:2 Niin hän kutsui tykönsä lapsen, asetti sen heidän keskellensä

18:3 ja sanoi: "Totisesti minä sanon teille: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan.

18:4 Sentähden, joka nöyryy tämän lapsen kaltaiseksi, se on suurin taivasten valtakunnassa.

18:5 Ja joka ottaa tykönsä yhden tämänkaltaisen lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut.

18:6 Mutta joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka us-

17:25 Sanoi hän: on. Ja kuin hän tuli huoneeseen, ennätti hänen Jesus, ja sanoi: mitäs luulet, Simon? keiltä maan kuninkaat ottavat tullin eli veron? omilta lapsiltansa, taikka vierailta?

17:26 Pietari sanoi hänelle: vierailta. Sanoi Jesus hänelle: niin lapset ovat vapaat.

17:27 Mutta ettemme heitä pahentaisi, niin mene merelle, heitä onkes, ja ota se kala, joka ensin tulee ylös, ja avaa hänen suunsa, niin sinä löydät rahan: ota se, ja anna heille minun ja sinun edestäs.

18 LUKU

18:1 Sillä hetkellä tulivat opetuslapset Jesuksen tykö, sanoen: kuka siis on suurin taivaan valtakunnassa?

18:2 Ja Jesus kutsui tykönsä lapsen, ja asetti sen heidän keskellensä,

18:3 Ja sanoi: totisesti minä sanon teille: ellette käänny ja tule niinkuin lapset, niin ette suinkaan tule sisälle taivaan valtakuntaan.

18:4 Sentähden joka itsensä alentaa niinkuin tämä lapsi, se on suurin taivaan valtakunnassa.

18:5 Ja joka holhoo senkaltaisen lapsen minun nimeeni, hän holhoo minun.

18:6 Mutta joka pahentaa yhden näistä pienimmistä, jotka uskovat minun päälle-

harjandunut weroraha maxaman:

17:25 Sanoi hän: on. Ja cuin hän tuli huonesen/ ennätti hänen Jesus/ ja sanoi: mitäs luulet Simon? cuilda maan Cuningat ottawat weron: omilda lapsildans/ taicka wierailda?

17:26 Petari sanoi hänelle: wierailda. Sanoi Jesus hänelle:

17:27 Nijn lapset owat wapat/ mutta etten me heitä pahennais: nijn mene merelle/ ja heitä onges/ ja se cala/ jongas ensin saat/ ota ja awa hänen suuns/ nijn sinä löydät rahan/ ota se/ ja anna heille/ minun ja sinun edestäs.

XVIII. Lucu .

18:1 Sillä hetkellä tulit Opetuslapset Jesuxen tygö/ sanoden: cuca on suurin Taiwan waldacunnas?

18:2 Ja Jesus cudzui tygönsä lapsen/ ja asetti sen heidän keskellens/ ja sanoi:

18:3 Totisest minä sanon teille: ellet te käänny ja tule nijncuin lapset/ nijn et te tule Taiwan waldacundaan.

18:4 Joca idzens alenda nijncuin tämä lapsi/ se on suurin Taiwan waldacunnas.

18:5 Ja joca holho yhden sencaltaisen lapsen minun nimeeni/ hän holho minun.

18:6 Mutta joca pahenda yhden näistä pienimmist/ jotca

kovat minuun, sen olisi parempi, että myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen.

18:7 Voi maailmaa viettelysten tähden! Viettelysten täytyy kyllä tulla; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta viettelys tulee!

18:8 Mutta jos sinun kätesi tai jalkasi viettelee sinua, hakkaa se pois ja heitä luotasi; parempi on sinulle, että käsipuolena tai jalkapuolena pääset elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat kädet tai molemmat jalat tallella, heitetään iankaikkiseen tuleen.

18:9 Ja jos sinun silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä luotasi; parempi on sinun silmäpuolena mennä elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat silmät tallella, heitetään helvetin tuleen.

18:10 Katsokaa, ettette halveksu yhtäkään näistä pienistä; sillä minä sanon teille, että heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun Isäni kasvot, joka on taivaissa.

18:11 Sillä Ihmisen Poika on tullut pelastamaan sitä, mikä on kadonnut.

18:12 Mitä arvelette? Jos jollakin ihmisellä on sata lammasta ja yksi niistä eksyy, eikö hän jätä niitä yhdeksänkymmentä yhdeksää vuorille ja mene etsimään eksynyttä?

18:13 Ja jos hän sen löytää, totisesti minä sanon teille: hän iloitsee enemmän siitä kuin niistä yhdeksästäkymme-

ni, parempi hänen olisi, että myllyn kivi ripustettaisiin hänen kaulaansa, ja hän upotettaisiin meren syvyyteen.

18:7 Voi maailmaa pahennusten tähden, sillä pahennukset kumminkin tulevat! Voi kuitenkin sitä ihmistä, jonka kautta pahennus tulee!

18:8 Mutta jos kätes taikka jalkas pahentaa sinun, niin leikkaa ne pois, ja heitä pois tyköös. Parempi on sinun elämään sisälle mennä ontuvana taikka raajarikkona, kuin että sinulla olis kaksi kättä eli kaksi jalkaa, ja sinä heitettäisiin iankaikkiseen tuleen.

18:9 Ja jos silmäsi pahentaa sinun, niin puhkaise se ulos, ja heitä pois tyköös. Parempi on sinun silmäpuolena elämään sisälle mennä, kuin että sinulla olis kaksi silmää, ja sinä heitettäisiin helvetin tuleen.

18:10 Katsokaat, ettette katso ylön yhtäkään näistä pienimmistä; sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun isäni kasvot, joka on taivaissa.

18:11 Sillä Ihmisen Poika tuli autuaaksi tekemään sitä, mikä kadonnut oli.

18:12 Mitä te luulette? jos jollakin ihmisellä olis sata lammasta, ja yksi heistä eksyis: eikö hän jättäisi yhdeksänkymmentä ja yhdeksän, ja menis vuorelle, ja etsis eksynyttä?

18:13 Ja jos niin tapahtuu, että hän löytää sen, totisesti sanon minä teille: hän iloitsee enemmän siitä kuin yhdeksästäkymmenestä ja yh-

uscovat minun päälleni/ parambi hänen olisi/ että myllyn kiwi ripustettaisiin hänen kaulaansa/ ja upotettaisiin meren syvyyteen.

18:7 Woi mailma pahennuxen tähden: sillä pahennus cummingin tule. Woi cuitengin sitä ihmistä/ jonga cautta pahennus tule.

18:8 Mutta jos sinun kätes/ taicka jalcas pahenda sinun/ nijn leicka se pois/ ja heitä pois tyköös. Parambi on sinun elämään onduwana mennä/ taicka raajarickona/ cuin sinulla olis caxi kättä ja caxi jalca/ ja heitetäisin ijancaikkiseen tuleen.

18:9 Ja jos sinun silmäsi pahenda sinun/ nijn puhcaise se ulos/ ja heitä pois tyköös. Parambi on sinun elämään mennä silmäpuolla/ cuin sinulla olis caxi silmä/ ja heitetäisin helwetin tuleen.

18:10 Cadzocat/ ettet te cadzo ylön yhtäkän näistä pienimmist: sillä minä sanon teille: heidän Engelins Taiwais näkewät aina minun Isäni caswon/ joca on Taiwais.

18:11 Sillä ihmisen Poica tuli autuaxi tekemän/ sitä cuin cadonnut oli.

18:12 Mitä te luuletta? jos jollakin ihmisellä olis sata lammast/ ja yxikin heistä exyis? eikö hän jätäis yhdeksänkymmendä ja yhdeksän vuorille/ ja menis ja edzeis sitä exynyttä?

18:13 Ja jos nijn tapahtu/ että hän löytä hänen/ totisest sanon minä teille: hän iloidze enämmin sijtä/ cuin

nestä yhdeksästä, jotka eivät olleet eksyneet.

18:14 Niin ei myöskään teidän taivaallisen Isänne tahto ole, että yksikään näistä pienistä joutuisi kadotukseen.

18:15 Mutta jos veljesi rikkoo sinua vastaan, niin mene ja nuhtele häntä kahdenkesken; jos hän sinua kuulee, niin olet voittanut veljesi.

18:16 Mutta jos hän ei sinua kuule, niin ota vielä yksi tai kaksi kanssasi, 'että jokainen asia vahvistettaisiin kahden tai kolmen todistajan sanalla.'

18:17 Mutta jos hän ei kuule heitä, niin ilmoita seurakunnalle. Mutta jos hän ei seurakuntaakaan kuule, niin olkoon hän sinulle, niinkuin olisi pakanana ja publikaani.

18:18 Totisesti minä sanon teille: kaikki, minkä te sidotte maan päällä, on oleva sidottu taivaassa, ja kaikki, minkä te päästätte maan päällä, on oleva päästetty taivaassa.

18:19 Vielä minä sanon teille: jos kaksi teistä maan päällä keskenään sopii mistä asiasta tahansa, että he sitä anovat, niin he saavat sen minun Isältäni, joka on taivaassa.

18:20 Sillä missä kaksi tai kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellensä."

18:21 Silloin Pietari meni hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "Herra, kuinka monta kertaa minun on annettava anteeksi veljelleni, joka rikkoo minua vastaan? Ihanko seitsemän kertaa?"

deksästä, jotka ei eksyneet.

18:14 Niin ei ole myös teidän Isänne tahto, joka on taivaissa, että joku näistä pienimmistä hukkuisi.

18:15 Mutta jos sinun veljes rikkoo sinua vastaan, niin mene ja nuhtele häntä kahden kesken yksinänsä. Jos hän sinua kuulee, niin sinä olet veljes voittanut.

18:16 Mutta jos ei hän sinua kuule, niin ota vielä yksi eli kaksi kanssasi, että kaikki asia kahden eli kolmen todistajan suussa olis.

18:17 Mutta ellei hän niitä tahdo kuulla, niin sano seurakunnalle; ellei hän seurakuntaa tottele, niin pidä häntä pakanana ja Publikanina.

18:18 Totisesti sanon minä teille: kaikki, mitä te maan päällä sidotte, pitää myös oleman sidottu taivaassa: ja kaikki, mitä te päästätte maan päällä, pitää myös oleman päästetyt taivaassa.

18:19 Taas sanon minä teille: missä ikänä asiassa kaksi teistä sopivat maan päällä; jota he rukoilevat, sen heidän pitää saaman minun Isältäni, joka on taivaassa.

18:20 Sillä kussa kaksi taikka kolme tulevat kokoon minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellensä.

18:21 Silloin Pietari tuli hänen tykönsä, ja sanoi: Herra, kuinka usein minun pitää veljelleni, joka rikkoo minua vastaan, antaman anteeksi? onko seitsemässä kerrassa kyllä?

yhdessäkymmenestä ja yhdeksästä/ jotka ei exynet.

18:14 Nijn ei ole myös teidän taiwallisen Isänne tahto/ että jocu näistä pienimmist hukkuis.

18:15 Mutta jos sinun weljes ricko sinua wastian/ njjn mene ja nuhtele händä cahden kesken. Jos hän sinua cuule/ nijns olet weljes woittanut.

18:16 Jos ei hän sinua cuule/ njjn ota yxi eli caxi cansas/ että caicki asiat cahden eli colmen todistajan suus olisit.

18:17 Ellei hän njjtä cuule/ njjn sano seuracunnalle/ ellei hän seuracunda cuule/ njjn pidä händä pacanana ja Publihanina.

18:18 Totisest sanon minä teille: Caicki mitä te maan päällä sidotta/ pitä myös oleman sidottu Taiwais: Ja caicki mitä te päästättä maan päällä/ pitä myös oleman päästetyt Taiwais.

18:19 Taas sanon minä teille: misä ikänäns asias caxi teistä sopiwat maan päällä/ jota he rucoilewat/ sen heidän pitä saaman minun Isäldäni/ joca on Taiwais.

18:20 Sillä cusa caxi taicka colme tulewat cocon minun nimeeni/ sijnä minä olen heidän keskelläns.

18:21 Silloin Petari tuli hänen tygöns/ ja sanoi: Herra/ cuinga usein minun pitä weljelleni/ joca ricko minua wastian/ andaman andexi? Ongo seidzemes kerras kyllä?

<p>18:22 Jeesus vastasi hänelle: "Minä sanon sinulle: ei seitsemän kertaa, vaan seitsemänkymmentä kertaa seitsemän.</p>	<p>18:22 Sanoi Jesus hänelle: en minä sano sinulle ainoastaan seitsemän kertaa, mutta seitsemänkymmentä kertaa seitsemän.</p>	<p>18:22 Sanoi Jesus hänelle: en minä sano sinulle ainoastans seidzemen kerta/ mutta seidzemenkymmendä kerta seidzemen.</p>
<p>18:23 Sentähden taivasten valtakunta on verrattava kuninkaaseen, joka vaati palvelijoiltaan tiliä.</p>	<p>18:23 Sentähden on taivaan valtakunta kuninkaaseen verrattu, joka tahtoi lukua laskea palveliainsa kanssa.</p>	<p>18:23 Sentähden on Taiwan waldacunda Cuningahan verrattu/ joca tahdoi lucua laske palveliains cansa.</p>
<p>18:24 Ja kun hän rupesi tilinteekoon, tuotiin hänen eteensä eräs, joka oli hänelle velkaa kymmenentuhatta leiviskää.</p>	<p>18:24 Ja kuin hän rupesi laskemaan, tuli yksi hänen eteensä, joka oli hänelle velkaa kymmenentuhatta leiviskää.</p>	<p>18:24 Ja cuin hän rupeis laskeman/ tuli yxi hänen eteens/ joca oli hänelle welca kymmenen tuhatta leiwiskätä.</p>
<p>18:25 Mutta kun tällä ei ollut millä maksaa, niin hänen herransa määräsi myytäväksi hänet ja hänen vaimonsa ja lapsensa ja kaikki, mitä hänellä oli, ja velan maksettavaksi.</p>	<p>18:25 Mutta ettei hänellä ollut varaa maksaa, käskei hänen herransa hänen myytäväksi, ja hänen emäntänsä ja lapsensa, ja kaikki mitä hänellä oli, ja maksettaa.</p>	<p>18:25 Ja ettei hänellä ollut wara maxa/ käskei Herra hänen myytä/ ja hänen emändäns/ ja lapsens/ ja caicki mitä hänellä oli/ ja maxetta.</p>
<p>18:26 Silloin palvelija lankesi maahan ja rukoili häntä sanoen: 'Ole pitkämielinen minua kohtaan, niin minä maksan sinulle kaikki.'</p>	<p>18:26 Niin palvelia lankesi maahan ja rukoili häntä, sanoen: herra, ole kärsivällinen minun kanssani, ja minä maksan kaikki sinulle.</p>	<p>18:26 Nijn se palwelia langeis maahan/ ja rucoili händä/ sanoden: Herra/ ole kärsiwäinen minun cansani/ ja minä maxan caicki sinulle.</p>
<p>18:27 Niin herran kävi sääliksi sitä palvelijaa, ja hän päästi hänet ja antoi hänelle velan anteeksi.</p>	<p>18:27 Niin armahti herra palveliaa, päästi hänen, ja antoi hänelle velan anteeksi.</p>	<p>18:27 Nijn armahti Herra sitä palweliata/ ja päästi hänen/ andoi hänelle welan andexi.</p>
<p>18:28 Mutta mentyään ulos se palvelija tapasi erään kanssapalvelijoistaan, joka oli hänelle velkaa sata denaria; ja hän tarttui häneen, kuristi häntä kurkusta ja sanoi: 'Maksa, minkä olet velkaa.'</p>	<p>18:28 Niin palvelia meni ulos, ja löysi yhden kanssapalvelioistansa, joka hänelle oli velkaa sata penninkiä; ja hän tarttui häneen, ja kiristi häntä kurkusta, sanoen: maksa minulle velkas.</p>	<p>18:28 Nijn se palwelia meni ulos/ ja löysi yhden cansapalvelioistans/ joca hänelle oli welca sata penningitä. Ja hän tartui häneen/ ja otti hänen caulasta/ sanoden: maxa welcas.</p>
<p>18:29 Niin hänen kanssapalvelijansa lankesi maahan ja pyysi häntä sanoen: 'Ole pitkämielinen minua kohtaan, niin minä maksan sinulle.'</p>	<p>18:29 Niin hänen kanssapalveliansa lankesi maahan hänen jalkainsa juureen, ja rukoili häntä, sanoen: ole kärsivällinen minun kanssani, ja minä maksan kaikki sinulle.</p>	<p>18:29 Nijn hänen cansapalvelians langeis maahan/ ja rucoili händä/ sanoden: ole kärsiwäinen minun cansani/ ja minä maxan caicki sinulle.</p>
<p>18:30 Mutta hän ei tahtonut, vaan meni ja heitti hänet vankeuteen, kunnes hän mak-</p>	<p>18:30 Mutta ei hän tahtonut, vaan meni ja heitti hänen torniin, siihenasti kuin hän velan maksais.</p>	<p>18:30 Mutta ei hän tahtonut/ waan meni ja heitti hänen tornijn/ siihenasti cuin hän</p>

saisi velkansa.

18:31 Kun nyt hänen kanssapalvelijansa näkivät, mitä tapahtui, tulivat he kovin murehtiviksi ja menivät ja ilmoittivat herrallensa kaiken, mitä oli tapahtunut.

18:32 Silloin hänen herransa kutsui hänet eteensä ja sanoi hänelle: 'Sinä paha palvelija! Minä annoin sinulle anteeksi kaiken sen velan, koska sitä minulta pyysit;

18:33 eikö sinunkin olisi pitänyt armahtaa kanssapalvelijaasi, niinkuin minäkin sinua armahdin?'

18:34 Ja hänen herransa vihastui ja antoi hänet vanginvartijain käsiin, kunnes hän maksaisi kaiken, minkä oli hänelle velkaa.

18:35 Näin myös minun taivaallinen Isäni tekee teille, ellette anna kukin veljellenne sydämestänne anteeksi."

Matteus 19 LUKU

19:1 Ja kun Jeesus oli lopettanut nämä puheet, lähti hän Galileasta ja kulki Jordanin tuota puolta Juudean alueelle.

19:2 Ja suuri kansan paljous seurasi häntä, ja hän paransi heitä siellä.

19:3 Ja fariseuksia tuli hänen luoksensa, ja he kiusasivat häntä sanoen: "Onko miehen lupa hyljätä vaimonsa mistä syystä tahansa?"

19:4 Hän vastasi ja sanoi: "Ettekö ole lukeneet, että Luoja jo alussa 'loi heidät mieheksi ja naiseksi'

18:31 Mutta kuin muut hänen kanssapalvelijainsa näkivät mitä tehtiin, murehtivat he sangen kovin, tulivat ja ilmoittivat herrallensa kaiken, mitä tehty oli.

18:32 Silloin kutsui herra hänen eteensä, ja sanoi hänelle: sinä paha palvelia, minä annoin sinulle anteeksi kaiken velan, ettäs minua rukoilit:

18:33 Eikö myös sinun pitänyt armahtaman kanssapalveliaas, niinkuin minäkin armahdin sinua?

18:34 Ja hänen herransa vihastui, ja antoi hänen pyöveleille, siihenasti kuin hän maksaisi kaikki, mitä hän oli hänelle velkaa.

18:35 Niin myös minun taivaallinen Isäni tekee teille, jollette kukin veljellensä teidän sydämistänne anna anteeksi heidän rikoksiansa.

19 LUKU

19:1 Ja tapahtui, kuin Jeesus oli lopettanut nämät puheet, läksi hän Galileasta ja tuli Juudean maan rajoille, sille puolelle Jordania.

19:2 Ja paljo kansaa seurasi häntä, ja hän paransi heitä siellä.

19:3 Ja Pharisealaiset tulivat hänen tykönsä, kiusasivat häntä, ja sanoivat hänelle: saako mies eritä vaimostaan kaikkinaisen syyn tähden?

19:4 Niin hän vastasi ja sanoi heille: ettekö te ole lukeneet: joka alusta ihmisen teki, mieheksi ja vaimoksi hän heidät teki?

welan maxais.

18:31 Cosca muut hänen cansapalwelians sen näit mitä tehtin/ murehdit he sangen cowin/ tulit ja ilmoitit Herrallens caiken mitä tehty oli.

18:32 Silloin cudzui Herra hänen eteens/ ja sanoi hänelle: sinä paha palwelia/ minä annoin sinulle andexi caiken welan/ ettäs minua rucoilit.

18:33 Eikö myös sinun pitänyt armahtaman sinun cansapalweliatas/ nijncuin minäkin armahdin sinua?

18:34 Ja hänen Herrans wihastui/ ja annoi hänen böweleille/ siihenasti cuin hän maxais caicki mitä hän oli hänelle welca.

18:35 Nijn myös minun taivaallinen Isän teke teille/ jollet te cukin anna sydämes-täns andexi weljens rioxita.

XIX. Lucu .

19:1 Ja tapahtui/ cosca Jeesus oli lopettanut nämät puheet/ läxi hän Galileast/ ja tuli Judean maan rajoille/ sille puolelle Jordanin.

19:2 Ja paljo Canssa seurais händä/ ja siellä hän heitä paransi.

19:3 Ja Phariseuxet tulit hänen tygöns/ kiusaman händä/ ja sanoit hänelle: saaco mies eritä waimostans caickinaisen syyn tähden?

19:4 Nijn hän wastais/ ja sanoi heille: ettekö te ole lukenet/ joca algusta ihmisen teki/ miehxi ja waimoxi hän

19:5 ja sanoi: 'Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi?'

19:6 Niin eivät he enää ole kaksi, vaan yksi liha. Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako."

19:7 He sanoivat hänelle: "Miksi sitten Mooses käski antaa erokirjan ja hyljätä hänet?"

19:8 Hän sanoi heille: "Teidän sydämenne kovuuden tähden Mooses salli teidän hyljätä vaimonne, mutta alusta ei niin ollut.

19:9 Mutta minä sanon teille: joka hylkää vaimonsa muun kuin huoruuden tähden ja nai toisen, se tekee huorin; ja joka nai hyljätyn, se tekee huorin."

19:10 Opetuslapset sanoivat hänelle: "Jos miehen on näin laita vaimoonsa nähden, niin ei ole hyvä naida."

19:11 Mutta hän sanoi heille: "Ei tämä sana kaikkiin sovelu, vaan ainoastaan niihin, joille se on suotu.

19:12 Sillä on niitä, jotka syntymästään, äitinsä kohdusta saakka, ovat avioon kelpaamattomia, ja on niitä, jotka ihmiset ovat tehneet avioon kelpaamattomiksi, ja niitä, jotka taivasten valtakunnan tähden ovat tehneet itsensä avioon kelpaamattomiksi. Joka voi sen itseensä sovittaa, se sovittakoon."

19:13 Silloin tuotiin hänen tykönsä lapsia, että hän pa-

19:5 Ja sanoi: sentähden pitää ihmisen luopuman isästänsä ja äidistänsä, ja vaimoonsa sidottu oleman, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi:

19:6 Niin ei he ole enään kaksi, mutta yksi liha. Jonka siis Jumala yhteen sovitti, ei pidä ihmisen sitä eroittaman.

19:7 He sanoivat hänelle: miksi Moses käski antaa erokirjan ja hyljätä hänen?"

19:8 Sanoi hän heille: teidän sydämenne kovuuden tähden salli Moses teidän eritä vaimoistanne; vaan ei alusta niin ollut.

19:9 Mutta minä sanon teille: kuka ikänä hylkää vaimonsa muutoin kuin huoruuden tähden, ja nai toisen, hän tekee huorin; ja joka hyljätyn ottaa, hän tekee huorin.

19:10 Hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: jos miehen asia niin on vaimon kanssa, ei sitte ole hyvä naida.

19:11 Niin hän sanoi heille: ei tätä sanaa kaikki käsitä, vaan ne, joille se annettu on.

19:12 Sillä muutamat ovat kuohitut, jotka äitinsä kohdusta niin syntyneet ovat: ja ovat kuohitut, jotka ihmisiltä kuohitut ovat: ja ovat kuohitut, jotka taivaan valtakunnan tähden itse kuohinneet ovat. Joka sen taitaa käsittää, se käsittäkään.

19:13 Silloin vietiin hänen tykönsä lapsia, että hän las-

heidän teki.

19:5 Ja sanoi: sentähden pitää ihmisen luopuman Isästäns ja äitistäns/ ja waimons tykönä pysymän/ ja caxi tulewat yhdexi lihaxi:

19:6 Nijn ei he ole enä caxi/ mutta yxi liha. Jonga sijs Jumala yhten sowitti/ ei pidä ihmisen sitä eroittaman.

19:7 Nijn he sanoit hänelle: mixi sijs Moses käski anda erokirjan/ ja waimon hyljätä?"

19:8 Sanoi hän heille: teidän sydämen cowuden tähden salli Moses eritä teitä teidän waimoistan. Waan ei algusta njn ollut.

19:9 Mutta minä sanon teille: cuka ikänäns hylkä waimons muutoin cuin huoruden tähden/ ja nai toisen/ hän teke huorin. Ja joca sen hyljätyn otta/ hän teke huorin.

19:10 Hänen Opetuslapsens sanoit hänelle: jos miehen asia njn on waimons cansa/ ei sijtte ole hywä naida.

19:11 Hän sanoi heille: ei tätä sana caicki käsitä/ mutta ne joille se annettu on.

19:12 Sillä muutamat owat cuohitut/ jotca äitins cohdusta njn syndynet owat. Ja owat cuohitut/ jotca ihmisildä cuohitut owat. Ja owat cuohitut/ jotca Taiwan waldacunnan tähden idze heidäns cuohidzit. Joca woi otta/ se ottacan.

19:13 Silloin wietin hänen tygöns lapsia/ että hän laskis

nisi kätensä heidän päälleen ja rukoilisi; mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia.	kis kätensä heidän päällensä ja rukoilis; mutta opetuslapset nuhtelivat heitä.	kätens heidän päällens ja rucoilis/ mutta Opetuslapset nuhtelit heitä.
19:14 Niin Jeesus sanoi: "Antakaa lasten olla, älkääkä estäkö heitä tulemasta minun tyköni, sillä senkaltaisten on taivasten valtakunta."	19:14 Mutta Jesus sanoi: sallikaat lasten olla, ja älkäätkiellätkö heitä tulemasta minun tyköni: sillä senkaltaisten on taivaan valtakunta.	19:14 Waan Jesus sanoi heille: sallicat lasten tulla minun tygöni/ ja älkät kiellätkö heitä/ sillä sencaltaisten on Taiwan waldacunda.
19:15 Ja hän pani kätensä heidän päälleen ja lähti sieltä pois.	19:15 Ja kuin hän oli pannut kätensä heidän päällensä, meni hän sieltä pois.	19:15 Ja cuin hän oli pannut kätens heidän päällens/ meni hän sieltä pois.
19:16 Ja katso, eräs mies tuli ja sanoi hänelle: "Opettaja, mitä hyvää minun pitää tekemän, että minä saisin iankaikkisen elämän?"	19:16 Ja katso, yksi tuli ja sanoi hänelle: hyvä Mestari! mitä hyvää minun pitää tekemän, että minä saisin ijankaikkisen elämän?	19:16 Ja cadzo/ yxi tuli ja sanoi hänelle: hywä Mestari/ mitä minun pitä tekemän/ että minä saisin ijancaikkisen elämän?
19:17 Niin hän sanoi hänelle: "Miksi kysyt minulta, mikä on hyvää? On ainoastaan yksi, joka on hyvä. Mutta jos tahdot päästä elämään sisälle, niin pidä käskyt."	19:17 Niin hän sanoi hänelle: miksi sinä kutsut minun hyväksi? Ei ole kenkään hyvä, vaan yksi, Jumala. Mutta jos sinä tahdot elämään sisälle tulla, niin pidä käskyt.	19:17 Nijn hän sanoi hänelle: mixi sinä cudzut minun hywäxi? Ei ole kengän hywä/ waan ainoa Jumala. Mutta jos sinä tahdot elämään tulla/ nijn pidä käskyt.
19:18 Hän sanoi hänelle: "Mitkä?" Jeesus sanoi: "Nämä: 'Älä tapa', 'Älä tee huorin', 'Älä varasta', 'Älä sano väärää todistusta',	19:18 Hän sanoi hänelle: kutka? Jesus sanoi: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärin todistaman:	19:18 Nijn hän sanoi hänelle: cutca? Jesus sanoi: älä tapa: älä tee huorin: älä warasta: älä wäärin todista.
19:19 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', ja: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi'."	19:19 Kunnioita isääs ja äitiäs: ja sinun pitää rakastaman lähimmäistäs niinkuin itse sinuas.	19:19 Cunnioita Isäs ja äitiäs/ ja racasta lähimmäistäs nijncuin idze sinuas.
19:20 Nuorukainen sanoi hänelle: "Kaikkia niitä minä olen noudattanut; mitä minulta vielä puuttuu?"	19:20 Sanoi nuorukainen hänelle: kaikki nämät olen minä pitänyt nuoruudestani; mitä vielä minulta puuttuu?"	19:20 Sanoi nuorucainen hänelle: caicki nämät pidin minä nuoruudestani/ mitä wielä minulda puuttu.
19:21 Jeesus sanoi hänelle: "Jos tahdot olla täydellinen, niin mene, myy, mitä sinulla on, ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivasssa; ja tule ja seuraa minua."	19:21 Sanoi Jesus hänelle: jos sinä tahdot olla täydellinen, niin mene ja myy mitä sinulla on, ja anna vaivaisille: ja sinun pitää saaman tavarain taivaassa; ja tule ja seuraa minua.	19:21 Sanoi Jesus hänelle: jos sinä tahdot olla täydellinen/ nijn mene ja myy mitä sinulla on/ ja anna waiwaisiten/ ja sinun pitä saaman tawarain Taiwasa/ ja tule ja seura minua.
19:22 Mutta kun nuorukainen kuuli tämän sanan, meni hän pois murheellisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta.	19:22 Mutta kuin nuorukainen kuuli sen puheen, meni hän pois murheissansa; sillä hänellä oli paljo tawaraa.	19:22 Cosca nuorucainen cuuli sen puhen/ meni hän pois murehisans: sillä hänellä oli paljo tawarata.

19:23 Silloin Jeesus sanoi opetuslapsillensa: "Totisesti minä sanon teille: rikkaan on vaikea päästä taivasten valtakuntaan.

19:24 Ja vielä minä sanon teille: helpompi on kamelin käydä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."

19:25 Kun opetuslapset sen kuulivat, hämmästyivät he kovin ja sanoivat: "Kuka siten voi pelastua?"

19:26 Niin Jeesus katsoi heihin ja sanoi heille: "Ihmisille se on mahdotonta, mutta Jumalalle on kaikki mahdollista."

19:27 Silloin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua; mitä me siitä saamme?"

19:28 Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: siinä uudestisyntymisessä, jolloin Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimella, saatte tekin, jotka olette minua seuranneet, istua kahdellatoista valtaistuimella ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa.

19:29 Ja jokainen, joka on luopunut taloista tai veljistä tai sisarista tai isästä tai äidistä tai lapsista tai pelloista minun nimeni tähden, on saava monin verroin takaisin ja perivä iankaikkisen elämän.

19:30 Mutta monet ensimmäi-

19:23 Mutta Jesus sanoi opetuslapsillensa: totisesti sanon minä teille: rikas tulee työläästi taivaan valtakuntaan.

19:24 Ja taas sanon minä teille: huokiampi on kamelin käydä neulan silmän lävitse, kuin rikkaan tulla Jumalan valtakuntaan.

19:25 Mutta koska hänen opetuslapsensa sen kuulivat, peljästyivät he sangen kovin, sanoen: kuka siis taitaa autuaaksi tulla?

19:26 Niin Jesus katsahti heidän päällensä ja sanoi heille: ihmisten tykönä on se mahdotoin, mutta Jumalan tykönä ovat kaikki mahdolliset.

19:27 Silloin vastasi Pietari ja sanoi hänelle: katso, me luovuimme kaikesta ja seuraamme sinua: mitä siis meidän siitä on?

19:28 Niin sanoi Jesus heille: totisesti sanon minä teille, te, jotka minua olette seuranneet, uudessa syntymisessä, kuin Ihmisen Poika istuu kunniansa istuimella, pitää myös teidän istuman kahdellatoistakymmenellä istuimella, tuomiten kahtatoistakymmentä Israelin sukukuntaa.

19:29 Ja jokainen, joka luopui huoneista, taikka veljistä, taikka sisarista, taikka isästä, taikka äidistä, taikka emännästä, taikka lapsista, taikka pellosta, minun nimeni tähden, hänen pitää satakertaisesti saaman, ja ijankaikkisen elämän perimän.

19:30 Mutta monta ensi-

19:23 Mutta Jesus sanoi Opetuslapsillens: totisest sanon minä teille: Ricas tulee työlästä Taiwan waldacundan.

19:24 Ja taas sanon minä teille: kewiämbi on Camelin käydä neulan silmän läpidze/ cuin rickan tulla Jumalan waldacundan.

19:25 Cosca Opetuslapset ne cuulit/ peljästyit he sangen cowin/ ja sanoit: cuca sijs woi autuaxi tulla?

19:26 Nijn Jesus cadzahti heidän päällens/ ja sanoi heille: ihmisten tykönä on se mahdotoin/ mutta Jumalan tykönä owat caicki mahdolliset.

19:27 Silloin wastais Petari ja sanoi hänelle: cadzo/ me luowuimma caikista/ ja seuraamma sinua/ mitä sijs meidän sijtä on?

19:28 Nijn sanoi Jesus hänelle: totisest sanon minä teille/ te jotca minua seuratta sijnä vdes syndymises/ cosca ihmisen Poica istu hänen cunnians istuimella/ pitä myös teidän istuman cahdellatoistakymmenellä istuimella duomiten caxitoistakymmendä Israelin sucucunda.

19:29 Ja jocainen cuin luopui huoneistans/ taicka weljistäns/ taicka sisaristans/ taicka Isästäns/ taicka äitistäns/ taicka emännästäns/ taicka lapsistans/ taicka pellostans/ minun nimeni tähden/ hänen pitä satakertaisesti saaman/ ja ijancaikkisen elämän perimän.

19:30 Mutta monda ensimmäist

set tulevat viimeisiksi, ja monet viimeiset ensimmäisiksi."

Matteus 20 LUKU

20:1 "Sillä taivasten valtakunta on perheenisännän kaltainen, joka varhain aamulla lähti ulos palkkaamaan työmiehiä viinitarhaansa.

20:2 Ja kun hän oli sopinut työmiesten kanssa denarista päivältä, lähetti hän heidät viinitarhaansa.

20:3 Ja hän lähti ulos kolmannen hetken vaiheilla ja näki toisia seisomassa torilla joutilaina;

20:4 ja hän sanoi heille: 'Menkää tekin minun viinitarhaani, ja mikä kohtuus on, sen minä annan teille.'

20:5 Niin he menivät. Taas hän lähti ulos kuudennen ja yhdeksännen hetken vaiheilla ja teki samoin.

20:6 Ja kun hän lähti ulos yhdennentoista hetken vaiheilla, tapasi hän vielä toisia siellä seisomassa; ja hän sanoi heille: 'Miksi seisotte täällä kaiken päivää joutilaina?'

20:7 He sanoivat hänelle: 'Kun ei kukaan ole meitä palkannut.' Hän sanoi heille: 'Menkää tekin minun viinitarhaani.'

20:8 Mutta kun ilta tuli, sanoi viinitarhan herra tilansa hoitajalle: 'Kutsu työmiehet ja maksa heille palkka, viimeisistä alkaen ensimmäisiin asti.'

20:9 Kun nyt tulivat ne, jotka olivat saapuneet yhdennen-

mäistä tulee viimeiseksi ja viimeistä ensimmäiseksi.

20 LUKU

20:1 Sillä taivaan valtakunta on perheenisännän vertainen, joka varhain huomeneltäin läksi ulos palkkaamaan työväkeä viinamäkeensä.

20:2 Ja kuin hän oli sopinut työmiesten kanssa päivänpenningistä, lähetti hän heidät viinamäkeensä.

20:3 Ja hän meni ulos liki kolmannella hetkellä, ja näki muita seisovan turulla joutilaina,

20:4 Ja sanoi heille: menkää tekin viinamäkeen, ja mitä kohtuullinen on, minä annan teille. Niin he menivät.

20:5 Taas hän meni ulos liki kuudennella ja yhdeksännellä hetkellä, ja teki myös niin.

20:6 Mutta yhdellätoistakymmenennellä hetkellä läksi hän ulos, ja löysi muita joutilaina seisomasta, ja sanoi heille: miksi te tässä kaiken päivän joutilaina seisotte?

20:7 He sanoivat hänelle: sillä ei ole kenkään meitä palkannut. Hän sanoi heille: menkää tekin minun viinamäkeeni, ja mitä kohtuus on, pitää teidän saaman.

20:8 Mutta kuin ehto tuli, sanoi viinamäen isäntä perheensä haltialle: kutsu työväki, ja maksa heidän palkkansa, ruveten viimeisistä ensimmäisiin asti.

20:9 Ja kuin ne tulivat, jotka liki yhdellätoistakymmenen-

tule viimeiseksi/ ja viimeistä ensimmäiseksi.

XX. Lucu .

20:1 Sillä Taiwan waldacunda on Perheenisännän wertainen/ joca warhain huomeneldain läxi ulos palckaman työwäke wijnamäkeens.

20:2 Ja cuin hän oli sopinut työmiestens cansa määrätyst päiwä palcast/ lähetti hän heidän wijnamäkeens.

20:3 Ja hän meni ulos liki colmannella hetkellä/ näki hän muita seisowan Turulla joutilasna/

ja sanoi heille:
20:4 Mengät myös te minun wijnamäkeni/ ja mitä cohtullinen on/ nijn minä annan teille: Nijn he menit sinne.

20:5 Ja taas hän meni ulos liki cuudennella ja yhdexännellä hetkellä/ ja teki myös nijn.

20:6 Mutta yhdellätoistakymmenellä hetkellä läxi hän ulos/ ja löysi muita joutilasna seisomast/ ja sanoi heille: mixi te täsä caiken päiwän joutilasna seisotte?

20:7 He wastaisit: ei ole ken-gän meitä palcannut. Hän sanoi heille: mengät te myös minun wijnamäkeeni/ ja mitä cohtus on/ sen pitä teidän saaman.

20:8 Cosca ehto tuli/ sanoi wijnamäen isändä Perhenshaldialle: cudzu työwäki/ ja maxa heidän palckans/ ruweten wijmeisist ensimmäisin asti.

20:9 Ja cuin ne tulit/ jotca liki yhdellätoistakymmenellä

toista hetken vaiheilla, saivat he kukin denarin.	nellä hetkellä tulleet olivat, saivat he kukin penninkinsä.	hetkellä tulleet olit/ ja sait cukin päivän palcan.
20:10 Ja kun ensimmäiset tulivat, luulivat he saavansa enemmän; mutta hekin saivat kukin denarin.	20:10 Mutta kuin ensimmäiset tulivat, luulivat he enemmän saavansa; ja he myös saivat kukin penninkinsä.	20:10 Cosca ensimmäiset tulit/ luulit he enemmän saawans.
20:11 Kun he sen saivat, napolisivat he perheen isäntää vastaan	20:11 Ja kuin he saivat, napolisivat he perheenisäntää vastaan,	20:11 Ja he myös sait cukin päivä palcan. Ja cuin he sait/ napolisit he Perheisändätä watan/
20:12 ja sanoivat: 'Nämä viimeiset ovat tehneet työtä vain yhden hetken, ja sinä teit heidät meidän vertaisiksemme, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen.'	20:12 Sanoen: nämät viimeiset ovat yhden hetken työtä tehneet, ja sinä teit heidät meidän verraksemme, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen.	ja sanoit: 20:12 Nämät wijmeiset olit ainoastans yhden hetken työssä/ ja sinä teit heidän meidän werraxem/ jotca olemma candanet päivän cuorman ja helden.
20:13 Niin hän vastasi eräälle heistä ja sanoi: 'Ystäväni, en minä tee sinulle vääryyttä; etkö sopinut minun kanssani denarista?	20:13 Niin hän vastasi ja sanoi yhdelle heistä: ystäväni, en tee minä sinulle vääryyttä; etkös sopinut minun kanssani määrätystä penningistä?	20:13 Nijn hän wastais yhdelle heistä/ ja sanoi: ystäwän/ en tee minä sinulle vääryttä/ etkös sopinut minun cansani määrätyst palcast?
20:14 Ota omasi ja mene. Mutta minä tahdon tälle viimeiselle antaa saman verran kuin sinullekin.	20:14 Ota se, mikä sinun tulee, ja mene matkaas; mutta minä tahdon tälle viimeiselle antaa niinkuin sinullekin.	20:14 Ota se cuin sinun tule/ ja mene matcas: minä tahdon myös tälle wijmeiselle anda nijncuin sinullengin.
20:15 Enkö saa tehdä omalani, mitä tahdon? Vai onko silmäsi nurja sentähden, että minä olen hyvä?	20:15 Vai enkö minä saa tehdä minun kalustani mitä minä tahdon? taikka katsotkos sentähden karsaasti, että minä hyvä olen?	20:15 Wai engö minä saatedä minun calustani mitä minä tahdon? taicka cadzotcos sentähden carsast/ että minä hywä olen?
20:16 Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi."	20:16 Niin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi. Sillä monta ovat kutsutut, mutta harvat valitut.	20:16 Nijn wijmeiset tulewat ensimmäisixi/ ja ensimmäiset wijmeisixi. Sillä monda owat cudzutut/ mutta harwat walitut.
20:17 Ja kun Jeesus lähti kulkemaan ylös Jerusalemiin, otti hän ne kaksitoista erilleen ja sanoi matkalla heille:	20:17 Ja Jesus meni ylös Jerusalemiin, ja otti kaksitoistakymmentä opetuslastansa erinänsä tiellä tykönsä, ja sanoi heille:	20:17 Ja Jesus meni ylös Jerusalemiijn/ ja otti caxitoistakymmendä Opetuslastans/ erinäns tiellä tygöns:
20:18 "Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjanoppineitten käsiin, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan	20:18 Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika ylönnannetaan pappein päämiehille ja kirjanoppineille; ja he tuomitsevat hänen kuolemaan,	20:18 Ja sanoi heille: cadzo/ me menemmä Jerusalemiijn/ ja ihmisen Poica ylönnannetan Pappein päämiehille/ ja Kirjanoppenuille/ ja he duomidzewat hänen cuo-

20:19 ja antavat hänet pakanoille pilkattavaksi ja ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi, ja kolmantena päivänä hän on nouseva ylös."

20:20 Silloin Sebedeuksen poikain äiti tuli poikineen hänen tykönsä ja kumarsi häntä, aikoen anoa häneltä jotakin.

20:21 Niin hän sanoi vaimolle: "Mitä tahdot?" Tämä sanoi hänelle: "Sano, että nämä minun kaksi poikaani saavat istua, toinen sinun oikealla ja toinen vasemmalla puolellasi, sinun valtakunnassasi."

20:22 Mutta Jeesus vastasi ja sanoi: "Te ette tiedä, mitä anotte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä olen juova?" He sanoivat hänelle: "Voimme."

20:23 Hän sanoi heille: "Minun maljani te tosin juotte, mutta minun oikealla ja vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavissani, vaan se annetaan niille, joille minun Isäni on sen valmistanut."

20:24 Kun ne kymmenen sen kuulivat, närkästyivät he näihin kahteen veljekseen.

20:25 Mutta Jeesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi: "Te tiedätte, että kansojen ruhtinaat herroina niitä hallitsevat, ja että mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan.

20:26 Näin älköön olko teillä keskenänne, vaan joka teidän

20:19 Ja antavat ylös hänen pakanoille pilkattaa, ja ruoskittaa, ja ristiinnaulittaa: ja kolmantena päivänä on hän nouseva ylös.

20:20 Silloin tuli hänen tykönsä Zebedeuksen poikain äiti poikinensa, kumarsi ja anoi jotakin häneltä.

20:21 Vaan hän sanoi hänelle: mitäs tahdot? Sanoi hän hänelle: sano, että nämät kaksi minun poikaani istuisivat, yksi sinun oikealla kädellä ja toinen vasemmalla, sinun valtakunnassasi.

20:22 Niin Jesus vastaten sanoi: ette tiedä, mitä te anotte. Voitteko juoda sen kalkin, jonka minun pitää juoman, ja kastetta sillä kasteella, jolla minä kasteetaan? He sanoivat hänelle: me voimme.

20:23 Ja hän sanoi heille: minun kalkkini tosin te juotte ja sillä kasteella, jolla minä kastetaan, te kastetaan; mutta istua minun oikealla kädelläni, taikka vasemmalla, ei ole minun antamisellani, vaan joille se on valmistettu minun Isältääni.

20:24 Ja kuin ne kymmenen sen kuulivat, närkästyivät he niistä kahdesta veljeksestä.

20:25 Mutta Jesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi: te tiedätte, että kansain päämiehet vallitsevat heitä, ja ylimmäisillä on valta heidän ylitsensä.

20:26 Vaan ei niin pidä oleman teidän keskenänne; mutta joka tahtoo teidän se-

lemaan.

20:19 Ja ylösandawat pakanoille pilcatta/ ja ruoskitta/ ja ristinnaulitta/ ja colmandena päivänä hän ylösnouse.

20:20 Silloin tuli hänen tygöns Zebedeuxen poicain äiti poikinens/ cumarsi ja anoi jotain häneldä.

20:21 Ja hän sanoi hänelle: mitäs tahdot? Sanoi hän hänelle: sano/ että nämät caxi minun poicani istuisit/ yxi sinun oikealla kädellä/ ja toinen wasemallas sinun waldacunnasas.

20:22 Nijn Jesus wastaten sanoi: et te tiedä mitä te anotta/ woittaco juoda sen Calkin/ jonga minun pitää juoman? ja castetta sillä Castella/ jolla minä castetan?

20:23 He sanoit hänelle: me woimma. Hän sanoi heille: Minun Calckini tosin te juotta/ ja sillä Castella/ jolla minä castetan te castetan. Mutta istua minun oikealla kädelläni/ taicka wasemalla/ ei ole minun andamisellani/ mutta joille se on walmistettu minun Isäldäni.

20:24 Cosca ne kymmenen sen cuulit/ närkästyit he niistä cahdesta weljexestä.

20:25 Mutta Jesus cudzui heidän tygöns/ ja sanoi: te tiedätte/ että mailmalliset Päämiehet wallidzewat heitä/ ja jotca jalot owat/ he hallidzewat heitä.

20:26 Ei nijn pidä oleman teidän keskenän/ mutta cuca

keskuudessanne tahtoo suurreksi tulla, se olkoon teidän palvelijanne,

20:27 ja joka teidän keskuudessanne tahtoo olla ensimmäinen, se olkoon teidän orjanne;

20:28 niinkuin ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaksi monen edestä."

20:29 Ja heidän lähtiessään Jerikosta seurasi häntä suuri kansan paljous.

20:30 Ja katso, kaksi sokeaa istui tien vieressä; ja kun he kuulivat, että Jeesus kulki ohitse, huusivat he sanoen: "Herra, Daavidin poika, armahda meitä."

20:31 Niin kansa nuhteli heitä saadakseen heidät vaikenemaan; mutta he huusivat sitä enemmän sanoen: "Herra, Daavidin poika, armahda meitä."

20:32 Silloin Jeesus seisahtui ja kutsui heidät tykönsä ja sanoi: "Mitä tahdotte, että minä teille tekisin?"

20:33 He sanoivat hänelle: "Herra, että meidän silmämme aukenisivat."

20:34 Niin Jeesuksen tuli heitä sääli, ja hän kosketti heidän silmiänsä, ja kohta he saivat näkönsä ja seurasivat häntä.

Matteus 21 LUKU

21:1 Ja kun he lähestyivät Jerusalemiä ja saapuivat Beetfageen, Öljymäelle, silloin Jeesus lähetti kaksi opetuslasta

assanne suurin olla, se olkoon teidän palvelianne;

20:27 Ja joka tahtoo teidän seassanne ensimmäinen olla, se olkoon teidän palvelianne.

20:28 Niinkuin ei Ihmisen Poika tullut, että häntä piti palveltaman, mutta että hän palvelis, ja antais henkensä lunastukseksi monen edestä.

20:29 Ja heidän lähteissäänsä Jerikosta, seurasi häntä paljo kansaa.

20:30 Ja katso, kaksi sokiaa istuivat tien ohessa. Kuin he kuulivat, että Jesus kävi ohitse, huusivat he, sanoen: Herra, Davidin Poika, armahda meitä!

20:31 Niin kansa torui heitä vaikenemaan. Mutta he huusivat enemmän, sanoen: Herra, Davidin Poika, armahda meitä!

20:32 Ja Jesus seisahti, ja kutsui heidät tykönsä, ja sanoi: mitä te tahdotte, että minun pitää teille tekemän?

20:33 Sanoivat he hänelle: Herra, että meidän silmämme aukenisivat.

20:34 Niin Jesus armahti heitä ja tarttui heidän silmiinsä, ja he saivat kohta näkönsä ja seurasivat häntä.

21 LUKU

21:1 Ja kuin he lähestyivät Jerusalemiä ja tulivat Betphageen öljymäen tykö, lähetti Jesus kaksi opetuslasta,

tahto teidän seasan jaloin olla/ se olcan teidän palwelian.

20:27 Ja joca tahto teidän seasan ensimmäinen olla/ se olcan teidän palwelian.

20:28 Nijn cuin ei ihmisen Poica tullut että händä piti palweldaman/ mutta että hän palwelis/ ja andais hengens lunastuxexi monen edestä.

20:29 Ja heidän lähteisäänsä Jerichost/ seurais händä paljo Canssa.

20:30 Ja cadzo/ caxi sokiata istuit tien ohes. Cosca he cuulit/ että Jesus käwi/ huusit he sanoden: Herra Dawidin Poica armada meitä.

20:31 Nijn Canssa waadei heitä waickeneman. Mutta he huusit enämmin/ sanoden: Herra Dawidin Poica armada meitä.

20:32 Ja Jesus seisatti/ ja cudzui heidän tygöns/ ja sanoi: Mitä te tahdotta/ että minun pitä teidän tekemän?

20:33 Sanoit he hänelle: Herra/ että meidäm silmän aukenisit.

20:34 Nijn Jesus armahti heitä/ ja rupeis heidän silmijns: Ja he sait cohta näköns/ ja seuraisit händä.

XXI. Lucu

21:1 JA cuin he lähestyit Jerusalemita ja tulit Bethphagen Öljymäen tygö/ lähetti Jesus caxi Opetuslastans/

<p>21:2 ja sanoi heille: "Menkää kylään, joka on edessänne, niin te kohta löydätte aasintamman sidottuna ja varsan sen kanssa; päästäkää ne ja tuokaa minulle.</p>	<p>21:2 Sanoen heille: menkää kylään, joka on edessänne, ja te löydätte kohta aasintamman sidottuna, ja varsan hänen kanssansa: päästäkää ne ja tuokaat minulle.</p>	<p>sanoden heille: 21:2 Mengät kylään joca on teidän edesän/ ja te löydätte cohta Asintamman sidottuna/ ja warsan hänen cansans/ päästäkät ne ja tuocat minulle.</p>
<p>21:3 Ja jos joku teille jotakin sanoo, niin vastatkaa: 'Herra tarvitsee niitä'; ja kohta hän lähettää ne."</p>	<p>21:3 Ja jos joku teille jotakin sanoo, niin sanokaat: Herra niitä tarvitsee, ja kohta hän laskee heidät.</p>	<p>21:3 Ja jos jocu teille jotakin sano/ nijn sanocat: Herra nijtä tarwidze/ ja cohta hän laske heidän.</p>
<p>21:4 Mutta tämä tapahtui, että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetan kautta, joka sanoo:</p>	<p>21:4 Mutta tämä kaikki tapahtui, että täytettäisiin, mikä sanottu oli profeetan kautta, joka sanoo:</p>	<p>21:4 Mutta nämät tapahduit caicki/ että täytetäisiin/ cuin sanottu oli Prophetan cautta/ joca sanoi:</p>
<p>21:5 "Sanokaa tytär Siionille: 'Katso, sinun kuninkaasi tulee sinulle hiljaisena ja ratsastaen aasilla, ikeenalaisen aasin varsalla.'"</p>	<p>21:5 Sanokaat Zionin tyttärelle: katso, sinun Kuninkaas tulee sinulle siviä, istuen aasintamman päällä ja ikeen alaisen aasin varsan päällä.</p>	<p>21:5 Sanocat Zionin tyttärelle: cadzo/ sinun Cuningas tule sinulle siwiä istuin Asintamman päällä/ ja iken alaisen Asin warsan päällä.</p>
<p>21:6 Niin opetuslapset menivät ja tekivät, niinkuin Jeesus oli heitä käsenyt,</p>	<p>21:6 Niin opetuslapset menivät ja tekivät niinkuin Jeesus heille käsenyt oli,</p>	<p>21:6 Opetuslapset menit/ ja teit nijncuin Jeesus heille käsenyt oli/ ja talutit hänen tygöns Asintamman ja warsan.</p>
<p>21:7 ja toivat aasintamman varsoineen ja panivat niiden selkään vaatteensa, ja hän istuutui niiden päälle.</p>	<p>21:7 Ja taluttivat aasintamman ja varsan, ja panivat niiden päälle vaatteensa, ja istuttivat hänen niiden päälle.</p>	<p>21:7 Ja panit nijden päälle heidän waattens/ ja istutit hänen nijden päälle:</p>
<p>21:8 Ja suurin osa kansasta levitti vaatteensa tielle, ja toiset karsivat oksia puista ja hajottivat tielle.</p>	<p>21:8 Niin enin osa kansasta hajoiitti vaatteensa tielle, ja muut karsivat oksia puista ja hajoiittivat tielle.</p>	<p>21:8 Nijn monda Canssast hajotti waattens tielle. Ja muutamat carseit oxia puista/ ja hajotit tielle.</p>
<p>21:9 Ja kansanjoukot, jotka kulkivat hänen edellään ja jotka seurasivat, huusivat sanoen: "Hosianna Daavidin pojalle! Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen. Hosianna korkeuksissa!"</p>	<p>21:9 Mutta kansa, joka edellä kävi, ja jotka seurasivat, huusivat, sanoen: hosianna Davidin Pojalle! kiitetty olkoon se, joka tulee Herran nimeen! hosianna korkeudessa!</p>	<p>21:9 Mutta Canssa/ joca edellä käwi/ ja jotca seuraisit/ huusit sanoden: Hosianna Dawidin Pojalle/ kijetty olcon se joca tule Herran nimeen/ Hosianna corkiudes.</p>
<p>21:10 Ja kun hän tuli Jerusalemiin, joutui koko kaupunki liikkeelle ja sanoi: "Kuka tämä on?"</p>	<p>21:10 Ja kuin hän tuli Jerusalemiin, nousi koko kaupunki, sanoen: kuka on tämä?</p>	<p>21:10 Ja cuin hän tuli Jerusalemijn/ nousi coco Caupungi/ sanoden: cuca on tämä?</p>
<p>21:11 Niin kansa sanoi: "Tämä on Jeesus, propheta Gali-</p>	<p>21:11 Niin kansa sanoi: tämä on Jeesus, propheta Gali-</p>	<p>21:11 Nijn Canssa sanoi: tä-</p>

mä on se profeetta, Jeesus, Galilean Nasaretista."

21:12 Ja Jeesus meni pyhäköön; ja hän ajoi ulos kaikki, jotka myivät ja ostivat pyhäkössä, ja kaatoi kumoon rahanvaihtajain pöydät ja kyyhkysten myyjäin istuimet.

21:13 Ja hän sanoi heille: "Kirjoitettu on: 'Minun huoneeni pitää kutsuttaman rukoushuoneeksi', mutta te teette siitä ryövärien luolan."

21:14 Ja hänen tykönsä pyhäkössä tuli sokeita ja rampoja, ja hän paransi heidät.

21:15 Mutta kun ylipapit ja kirjanoppineet näkivät ne ihmeet, joita hän teki, ja lapset, jotka huusivat pyhäkössä ja sanoivat: "Hoosianna Daavidin pojalle", niin he närkästyivät

21:16 ja sanoivat hänelle: "Kuuletko, mitä nämä sanovat?" Niin Jeesus sanoi heille: "Kuulen; ettekö ole koskaan lukeneet: 'Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen?'"

21:17 Ja hän jätti heidät ja meni ulos kaupungista Betaniaan ja oli siellä yötä.

21:18 Kun hän varhain aamulla palasi kaupunkiin, oli hänen nälkä.

21:19 Ja nähdessään tien vieressä viikunapuun hän meni sen luo, mutta ei löytänyt siitä muuta kuin pelkkiä lehtiä; ja hän sanoi sille: "Älköön sinusta ikinä enää hedelmää kasvako." Ja kohta viikunapuu kuivettui.

21:20 Kun opetuslapset tämän näkivät, ihmettelivät he ja sanoivat: "Kuinka vii-

lean Natsaretista.

21:12 Ja Jesus meni sisälle Jumalan templiin, ja ajoi ulos kaikki, jotka myivät ja ostivat templissä, ja vaihettajain pöydät ja kyyhkysten kaupitsiain istuimet hän kukisti,

21:13 Ja sanoi heille: kirjoitettu on: minun huoneeni pitää rukoushuoneeksi kutsuttaman; mutta te olette sen tehneet ryöväriten luolaksi.

21:14 Ja hänen tykönsä tulivat sokiat ja ontuvat templissä, ja hän paransi heidät.

21:15 Mutta kuin pappein päämiehet ja kirjanoppineet näkivät ne ihmeet, jotka hän teki, ja lapset templissä huutavan ja sanovan: hosianna Davidin Pojalle! närkästyivät he,

21:16 Ja sanoivat hänelle: kuuletkos, mitä nämä sanovat? Niin Jesus sanoi heille: kuulen kyllä. Ettekö te koskaan ole lukeneet: lasten ja imeväisten suusta olet sinä kiitoksen valmistanut?

21:17 Ja hän luopui heistä, ja meni ulos kaupungista Betaniaan, ja oli siellä yötä.

21:18 Mutta huomennäin kaupunkiin palatessansa isosi hän.

21:19 Ja kuin hän näki fikunapuun tien ohessa, meni hän sen tykö, ja ei löytänyt siinä mitään muuta kuin lehdet ainoastaan; ja hän sanoi sille: älköön ikänä tästäkään edes sinusta hedelmää kasvako. Ja fikunapuu kohta kuivettui.

21:20 Ja kuin opetuslapset sen näkivät, ihmettelivät he, sanoen: kuinka fikunapuu

mä on Jesus se Propheta Galilean Nazarethist.

21:12 JA Jesus meni Jumalan Templijn/ ja ajoi ulos kaikki jotca myit ja ostit Templis.

21:13 Ja waihettajain pöydät ja mettisten caupidziain istuimet hän cukisti.

Ja sanoi heille: kirjoitettu on/ minun huonen pitää ruco- us huonexi cudzuttaman/ mutta te oletta sen tehnet ryöwäritten luolaxi.

21:14 Ja hänen tygöns tulit sokiak ja onduwat Templis/ ja hän paransi heitä.

21:15 Cosca Pappein päämiehet ja Kirjanoppenet näit ne ihmet/ cuin hän teki/ ja cuulit lapset Templis huutawan/ ja sanowan: Hosianna Dawidin Pojalle: närkästyit he ja sanoit hänelle:

21:16 Cuuletcos mitä nämät sanowat? Nijn Jesus sanoi heille: Cuulen kyllä? ettekö te coscan lukenet? Lasten ja imewäisten suusta olet sinä kijtoxen walmistanut.

21:17 Ja hän luowui heistä/ ja meni Caupungista Bethaniaan/ ja oli siellä.

21:18 Mutta huomennäin Caupungihin palaitesans/ isois hän.

21:19 Ja hän näki ficunapuun tien ohes/ meni hän sen tygö/ ja ei löynnyt hänesä mitän muuta cuin lehdet: ja hän sanoi hänelle: älkön ikänäns tästäkään edes sinust hedelmätä caswaco. Ja ficunapuu cohta cuiwettui.

21:20 Ja cuin Opetuslapset sen näit/ ihmettelit he sanoden: cuinga se ficunapuu nijn

kunapuu niin äkisti kuivettui?" niin kohta kuivettui?

21:21 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: jos teillä olisi uskoa ettekä epäilisi, niin ette ainoastaan voisi tehdä sitä, mikä viikunapuussa tapahtui, vaan vieläpä, jos sanoisitte tälle vuorelle: 'Kohoa ja heittäydy mereen', niin se tapahtuisi.

21:22 Ja kaiken, mitä te anotte rukouksessa, uskoen, te saatte."

21:23 Ja kun hän oli mennyt pyhäkköön, tulivat hänen opettaessaan ylipapit ja kansan vanhimmat hänen luoksensa ja sanoivat: "Millä vallalla sinä näitä teet? Ja kuka sinulle on antanut tämän vallan?"

21:24 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Minä myös teen teille yhden kysymyksen; jos te minulle siihen vastaatte, niin minäkin sanon teille, millä vallalla minä näitä teen.

21:25 Mistä Johanneksen kaste oli? Taivaastako vai ihmisistä?" Niin he neuvottelivat keskenänsä sanoen: "Jos sanomme: 'Taivaasta', niin hän sanoo meille: 'Miksi ette siis uskoneet häntä?'

21:26 Mutta jos sanomme: 'Ihmisistä', niin meidän täytyy peljätä kansaa, sillä kaikki pitävät Johannesta profeettana."

21:27 Ja he vastasivat Jeesukselle ja sanoivat: "Emme tiedä." Niin hänkin sanoi heille: "Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla minä näitä

21:21 Jesus vastaten sanoi heille: totisesti sanon minä teille: jos teillä olis usko, ja ette epäilisi, niin ette ainoastaan tätä tekisi, mikä viikunapuulle tapahtui, vaan myös jos te sanoisitte tälle vuorelle: siirry ja kukistu mereen, niin se tapahtuis.

21:22 Ja kaikki, mitä te anotte rukouksessa, uskoen, sen te saatte.

21:23 Ja kuin hän meni templiin, tulivat hänen opettaissansa hänen tykönsä pappein päämiehet ja kansan vanhimmat, sanoen: millä voimalla sinä näitä teet? taikka kuka sinulle antoi sen voiman?

21:24 Niin Jesus vastaten sanoi heille: minä tahdon myös teiltä kysyä yhden sanan: jos te sen minulle sanotte, niin minä myös teille sanon, millä voimalla minä näitä teen:

21:25 Kusta Johanneksen kaste oli, taivaastako taikka ihmisistä? Niin he ajattelivat isellensä, sanoen: jos me sanomme: taivaasta, niin hän sanoo meille: miksi ette siis häntä uskoneet?

21:26 Mutta jos me sanomme: se oli ihmisistä, niin me pelkäämme kansaa; sillä kaikki pitivät Johanneksen prophetana.

21:27 Ja he vastaten sanoivat Jeesukselle: emme tiedä. Sanoi hän heille: en minä myös sano teille, millä voimalla minä näitä teen.

kohta cuiwettin?

21:21 Jesus wastaten sanoi heille: totisest sanon minä teille: jos teillä olis usco/ ja et te epäilis/ nijn et te ainoastans tätä tekis/ cuin ficunapuulle tapahtui/ mutta myös jos te sanoisitta tälle vuorelle: siirrä sinus/ ja kukistu mereen/ nijn se taph-tuis.

21:22 Ja caicki mitä te anotte rucouxes uscolla/ sen te saatte.

21:23 JA cuin hän meni Templijn/ tulit hänen tygöns Pappein päämiehet ja Canssan wanhimmat/ hänen opettaisans/ sanoden: millä woimalla sinä näitä teet? taicka cuca andoi sen woiman?

21:24 Nijn Jesus wastaten sanoi heille: minä tahdon myös teille kysyä sanan/ jos te sen minulle sanotte/ nijn minä myös teille sanon/ millä woimalla minä näitä teen.

21:25 Custa Johannexen Caste oli/ olico se Taiwasta/ taicka ihmisistä? Nijn he ajattelit idzelläns sanoden: jos me sanomme Taiwast/ nijn hän sano meille:

21:26 Mixette sijs händä usconet?

Mutta jos me sanomme: se oli ihmisildä/ nijn me pelkämme Canssa: sillä caicki pidit Johannexen Prophetana.

21:27 Ja he wastaten sanoit Jeesukselle: En me tiedä. Sanoi hän heille: En minä myös sano teille/ millä woimalla minä näitä teen.

teen.

21:28 Mutta miten teistä on? Miehellä oli kaksi poikaa; ja hän meni ensimmäisen luo ja sanoi: 'Poikani, mene tänään tekemään työtä minun viinitarhaani.'

21:29 Tämä vastasi ja sanoi: 'En tahdo'; mutta jäljestäpäin hän katui ja meni.

21:30 Niin hän meni toisen luo ja sanoi samoin. Tämä taas vastasi ja sanoi: 'Minä menen, herra', mutta ei mennytkään.

21:31 Kumpi näistä kahdesta teki isänsä tahdon?" He sanoivat: "Ensimmäinen." Jeesus sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: publikaanit ja portot menevät ennen teitä Jumalan valtakuntaan.

21:32 Sillä Johannes tuli teidän tyköne vanhurskauden tietä, ja te ette uskoneet häntä, mutta publikaanit ja portot uskoivat häntä; ja vaikka te sen näitte, ette jäljestäpäinkään katuneet, niin että olisitte häntä uskoneet.

21:33 Kuulkaa toinen vertaus: Oli perheenisäntä, joka istutti viinitarhan ja teki aidan sen ympärille ja kaivoi siihen viinikuurnan ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi sen viinitarhurille ja matkusti muille maille.

21:34 Ja kun hedelmän aika lähestyi, lähetti hän palvelijoihinsa viinitarhurien luokse perimään hänelle tulevat hedelmät.

21:35 Mutta viinitarhurit ottivat kiinni hänen palvelijansa;

21:28 Mutta kuinka te luulette? Yhdellä miehellä oli kaksi poikaa, ja hän meni ensimmäisen tykö, ja sanoi: poikani, mene tänäpänä tekemään työtä minun viinamäkeeni.

21:29 Niin hän vastaten sanoi: en tahdo. Mutta sitte katui hän, ja meni.

21:30 Niin hän meni toisen tykö, ja sanoi myös niin. Mutta hän vastaten sanoi: kyllä minä menen, herra, ja ei mennytkään.

21:31 Kumpi näistä kahdesta teki isänsä tahdon? He sanoivat hänelle: ensimmäinen. Sanoi Jeesus heille: totisesti sanon minä teille: Publikaanit ja portot käyvät teidän edellänne Jumalan valtakuntaan.

21:32 Sillä Johannes tuli teidän tyköne vanhurskauden tiessä, ja ette häntä uskoneet: mutta Publikaanit ja portot uskoivat hänen. Mutta te, jotka sen näitte, ette sitenkään parannusta tehneet, että te häntä olisitte uskoneet.

21:33 Kuulkaat toinen vertaus: oli perheenisäntä, joka istutti viinamäen, ja pani aidan sen ympärille, ja kaivoi siihen viinakuurnan, ja rakensi tornin, ja pani sen vuorolle peltomiehille, ja vaelsi muille maille.

21:34 Mutta kuin hedelmän aika lähestyi, lähetti hän palveliansa peltomiesten tykö, ottamaan sen hedelmiä.

21:35 Ja peltomiehet ottivat kiinni hänen palveliansa, ja

21:28 MUtta cuinga te luulette: Yhdellä miehellä oli caxi poica/ ja hän meni ensimmäisen tygö/ ja sanoi: poican mene tänäpänä tekemän työtä minun wijnamäkeni.

21:29 Nijn hän wastaten sanoi: En minä mene. Mutta sijtte hän cadui/ ja meni.

21:30 Nijn hän meni toisen tygö/ ja sanoi myös nijn. Mutta hän wastaten sanoi: kyllä minä menen Herra/ ja ei mennytkän.

21:31 Cumbi näistä cahdesta teki Isäns tahdon? Ja he sanoit hänelle: se ensimmäinen. Sanoi Jeesus heille: Totisest sanon minä teille: Publicanit ja portot käywät teidän edellän Taiwan waldacundaan.

21:32 Sillä Johannes tuli teidän tygön waghurscauden tietä opettain/ ja et te händä usconet/ mutta Publicanit ja portot uscoit hänen. Waicka te sen näittä /nijn et te sijttekän parannusta tehnet/ että te hänen päällens olisit vsconet.

21:33 Cuulcat toinen wertaus: Oli yxi Perhen isändä joca istutti wijnapuita ja pani aidan nijden ymbärins/ ja asetti wijnacuopan/ ja rakensi tornin/ ja andoi sen wijnamäen miehille/ ja meni wieralle maalle.

21:34 Cosca hedelmän aica lähestyi/ lähetti hän palwelians wijnamäen miesten tygö/ ottaman sen hedelmitä.

21:35 Ja wijnamäen miehet otit kijnni hänen palwelians/

minkä he pieksivät, minkä tappoivat, minkä kivittivät.

21:36 Vielä hän lähetti toisia palvelijoita, useampia kuin ensimmäiset; ja näille he tekivät samoin.

21:37 Mutta viimein lähetti heidän luokseen poikansa sanoen: 'Minun poikaani he kavahtavat.'

21:38 Mutta kun viinitarhurit näkivät pojan, sanoivat he keskenänsä: 'Tämä on perillinen; tulkaa, tappakaamme hänet, niin me saamme hänen perintönsä.'

21:39 Ja he ottivat hänet kiinni ja heittivät ulos viinitarhasta ja tappoivat.

21:40 Kun viinitarhan herra tulee, mitä hän tekee noille viinitarhureille?"

21:41 He sanoivat hänelle: "Nuo pahat hän pahoin tuhoaa ja vuokraa viinitarhan toisille viinitarhureille, jotka antavat hänelle hedelmät ajallansa."

21:42 Jeesus sanoi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet kirjoituksista: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi; Herralta tämä on tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme'?"

21:43 Sentähden minä sanon teille: Jumalan valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tekee sen hedelmiä.

21:44 Ja joka tähän kiveen kaatuu, se ruhjoutuu, mutta jonka päälle se kaatuu, sen se murskaa."

yhden he pieksivät, toisen he tappoivat, kolmannen he kivittivät.

21:36 Taas hän lähetti toiset palveliat, usiammat kuin ensimmäiset, ja he tekivät heille myös niin.

21:37 Mutta viimein lähetti hän heidän tykönsä poikansa, sanoen: he karttavat poikaani.

21:38 Mutta kuin peltomiehet näkivät pojan, sanoivat he keskenänsä: tämä on perillinen; tulkaat, tappakaamme häntä, ja niin me saamme hänen perintönsä.

21:39 Ja he ottivat hänen kiinni, sysäsivät ulos viinamäestä ja tappoivat.

21:40 Kun siis viinamäen isäntä tulee, mitä hän niiden peltomiesten tekee?"

21:41 He sanoivat hänelle: ne pahat hän pahasti hukuttaa, ja antaa viinamäkensä toisille viinamäen miehille, jotka hänelle antavat hedelmät ajallansa.

21:42 Sanoi Jeesus heille: ettekö te ikänä Raamatuissa ole lukeneet: jonka kiven rakentajat hylkäsivät, se on tullut kulmakiveksi. Herralta on se tapahtunut, ja on ihmeellinen meidän silmämme edessä.

21:43 Sentähden sanon minä teille: Jumalan valtakunta pitää teiltä otettaman pois ja annettaman pakanoille, jotka sen hedelmän tekevät.

21:44 Ja joka lankee tähän kiveen, hän runnellaan. Mutta jonka päälle hän lankee, sen hän murentaa.

yhden he pieksivät/ toisen he tappoivat/ kolmannen he kivittivät.

21:36 Taas hän lähetti toiset palveliat usiammat kuin ensimmäiset/ ja he teit heidän myös niijn.

21:37 Mutta viimein lähetti hän heidän tykönsä poikansa/ sanoden: He pelkävät minun poikani.

21:38 Cosca viinamäen miehet näit pojan/ sanoit he keskenänsä: tämä on perillinen/ tulcat/ tappacamme häntä/ ja niijn me saamme hänen perintönsä.

21:39 Ja he otit hänen kiinni/ sysäisit ulos viinamäestä/ ja tappoivat.

21:40 Cosca viinamäen isäntä tule/ mitä hän niiden viinamäen miesten tekee?"

21:41 He sanoit hänelle: Että he pahat owat/ niijn hän pahasti heidän hucutta/ ja anda viinamäkensä toisille viinamäen miehille/ jotca hänen andawat hedelmän ajallansa.

21:42 Sanoi Jeesus heille: Ettekö te ikänänsä Ramatuisa lukenet. sen kiwen/ jonga rakendajat hylkäisit/ se on tehty culmakiwexi.

21:43 Herralda on tämä tehty/ ja on ihmellinen meidän silmäim edes.

Sentähden sanon minä teille: Jumalan waldacunda pitää teildä otettaman pois/ ja annettaman pacanoille/ jotca sen hedelmän tekewät.

21:44 Ja joca lange tähän kiween/ hän runnellan. Mutta jonga päälle hän lange/ sen hän murenda.

21:45 Kun ylipapit ja fariseukset kuuluivat nämä hänen vertauksensa, ymmärsivät he, että hän puhui heistä.

21:46 Ja he olisivat tahtoneet ottaa hänet kiinni, mutta pelkäsivät kansaa, koska se piti häntä profeettana.

Matteus 22 LUKU

22:1 Ja Jeesus rupesi taas puhumaan heille vertauksilla ja sanoi:

22:2 "Taivasten valtakunta on verrattava kuninkaaseen, joka laittoi häät pojallensa.

22:3 Ja hän lähetti palvelijansa kutsumaan häihin kutsuvieraita, mutta nämä eivät tahtoneet tulla.

22:4 Vielä hän lähetti toisia palvelijoita lausuen: 'Sanokaat kutsutuille: Katso, minä olen valmistanut ateriani, minun härkäni ja syöttilääni ovat teurastetut, ja kaikki on valmiina; tulkaa häihin.'

22:5 Mutta he eivät siitä välittäneet, vaan menivät pois, mikä pellolleen, mikä kauppoilleen;

22:6 ja toiset ottivat kiinni hänen palvelijansa, pitelivät pahoin ja tappoivat.

22:7 Mutta kuningas vihastui ja lähetti sotajoukkonsa ja tuhosi nuo murhamiehet ja poltti heidän kaupunkinsa.

22:8 Sitten hän sanoi palvelijoille: 'Häät ovat valmistetut, mutta kutsutut eivät olleet arvollisia.

22:9 Menkää siis teiden risteyspaikoihin ja kutsukaa häihin, kei-

21:45 Ja kuin pappein päämiehet ja Pharisealaiset kuuluivat hänen vertauksensa, ymmärsivät he, että hän heistä sanoi.

21:46 Ja kuin he pyysivät häntä ottaa kiinni, pelkäsivät he kansaa, sillä he pitivät hänen prophetana.

22 LUKU

22:1 Ja Jesus vastaten puhui taas heille vertauksilla, sanoen:

22:2 Taivaan valtakunta on kuninkaan vertainen, joka teki häitä pojallensa,

22:3 Ja lähetti palvelijansa kutsumaan kutsutuita häihin, ja ei he tahtoneet tulla.

22:4 Taas hän lähetti toiset palvelijat, sanoen: sanokaat kutsutuille: katso, minä valmistan ateriani, härkäni ja syöttilääni ovat tapetut, ja kaikki ovat valmistetut: tulkaa häihin!

22:5 Mutta he katsoivat ylöns, ja menivät pois, yksi pellol- lensa, toinen kaupallensa.

22:6 Mutta muut ottivat kiinni hänen palvelijansa, ja pilkkasivat heitä, ja tappoivat.

22:7 Mutta kuin kuningas sen kuuli, vihastui hän, ja lähetti sotaväkensä, ja hukutti ne murhamiehet, ja heidän kaupunkinsa poltti.

22:8 Silloin hän sanoi palvelijoille: häät tosin ovat valmistetut, mutta kutsutut ei olleet mahdolliset.

22:9 Menkää siis teiden haaroihin, ja kaikki, jotka te

21:45 Ja cuin Pappein päämiehet/ ja Phariseuxet kuulit hänen wertauxens/ ymmärsit he/ että hän heistä sanoi.

21:46 Ja he pyysit händä otta kijnni/ mutta he pelkäisit Canssa/ sillä he pidit hänen Prophetana.

XXII. Lucu .

22:1 Ja Jesus puhui taas heille wertauxilla/ ja sanoi:

22:2 TAIwan waldacunda on Cuningan wertainen/ joca teki häitä Pojallens.

22:3 Ja lähetti palwelians cudzuman cudzutuita häihin/ ja ei he tahtonet tulla.

22:4 Taas hän lähetti toiset palweliat/ sanoden: sanocat cudzutuille/ cadzo/ minä walmistin minun atrian/ minun härkäni ja syöttiläni owat tapetut/ ja caicki owat walmistetut/ tulcat häihin.

22:5 Mutta he cadzoit ylön. Ja menit pois yxi pellollens/ toinen caupallens.

22:6 Mutta muut otit kijnni hänen palwelians/ ja pilckasit heitä/ ja tapoit.

22:7 Cosca Cuningas sen cuuli/ wihastui hän/ ja lähetti sotawäkensä/ ja hucutti ne murhamiehet ja heidän Cau- pungins poltti.

22:8 Silloin hän sanoi palwe- lioillens: Häät tosin owat walmistetut/ mutta cudzutut ei ollet mahdolliset.

22:9 Mengät sijs teiden haa- roin/ ja caicki jotca te löy-

tä tapaatte.'	löydätte, kutsukaat häihin.	dätte/ cudzucat häihin.
22:10 Ja palvelijat menivät ulos teille ja kokosivat kaikki, keitä vain tapasivat, sekä pahat että hyvät, ja häähuone tuli täyteen pöytävieraita.	22:10 Ja palveliat menivät ulos teille, ja kokosivat kaikki, jotka he löysivät, pahat ja hyvät; ja häähuone täytettiin vieraista.	22:10 Ja hänen palwelians menit teille/ ja cocoisit caicki cuin he löysit/ pahat ja hyvät/ ja häähuone täytettin wierahista.
22:11 Mutta kun kuningas meni katsomaan pöytävieraita, näki hän siellä miehen, joka ei ollut puettu häävaatteisiin.	22:11 Niin kuningas meni katsomaan vieraita, ja näki siellä yhden ihmisen, joka ei ollut vaatetettu häävaatteilla.	22:11 Nijn Cuningas meni cadzoman wieraitans. Cosca hän näki siellä yhden ihmisen/ joca ei ollut vaatetettu häävaatteilla.
22:12 Ja hän sanoi hänelle: 'Ystävä, kuinka sinä olet tullut tänne sisälle, vaikka sinulla ei ole häävaatteita?' Mutta hän jäi sanattomaksi.	22:12 Niin hän sanoi hänelle: ystävänäni, kuinkas tänne tulit, ja ei sinulla ole häävaatteita? Mutta hän vaikenä.	22:12 Ja hän sanoi hänelle: ystävän/ cuingas tänne tulit/ ja ei sinulla ole häävaatteita? Nijn hän waickenä.
22:13 Silloin kuningas sanoi palvelijoille: 'Sitokaa hänen jalkansa ja kätensä ja heittäkää hänet ulos pimeyteen.' Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.	22:13 Silloin sanoi kuningas palvelioille: sitokaat hänen kätensä ja jalkansa, ottakaat ja heittäkää häntä ulkoiseen pimeyteen; siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.	22:13 Silloin sanoi Cuningas palwelioillen: sitocat hänen kätens ja jalcans/ ottacat ja heittäkät händä ulcoiseen pimeyteen/ siellä pitä oleman itcu ja hammasten kiristys.
22:14 Sillä monet ovat kutsutut, mutta harvat valitut."	22:14 Sillä monta on kutsuttu, mutta harvat ovat valitut.	22:14 Sillä monda on cudzuttu/ mutta harwat owat waliut.
22:15 Silloin fariseukset menivät ja neuvottelivat, kuinka saisivat hänet sanoissa solmituksi.	22:15 Silloin Pharisealaiset menivät pitämään neuvoa, kuinka he hänen sanoissa solmeaisivat.	22:15 Silloin Phariseuxet menit pitämän neuwo/ cuinga he hänen sanoisa solmeisit.
22:16 Ja he lähettivät hänen luoksensa opetuslapsensa herodilaisten kanssa sanomaan: "Opettaja, me tiedämme, että sinä olet totinen ja opetat Jumalan tietä totuudessa, kenestäkään välittämättä, sillä sinä et katso henkilöön.	22:16 Ja he lähettivät hänen tykönsä opetuslapsensa Herodilaisten kanssa, sanoen: Mestari, me tiedämme sinun totiseksi, ja sinä opetat Jumalan tien totuudessa, et myös tottele ketään; sillä et sinä katso ihmisten muotoa.	22:16 Ja he lähetit hänen tygöns heidän Opetuslapsens Herodianein cansa/ sanoden: Mestari/ me tiedämme sinun totisexi/ ja sinä opetat Jumalan tien totudes/ et myös tottele ketän/ sillä et sinä cadzo ihmisten muoto.
22:17 Sano siis meille: miten arvelet? Onko luvallista antaa keisarille veroa vai ei?"	22:17 Sano siis meille, kuinka luulet: sopiiko keisarille antaa veroa taikka ei?"	22:17 Sano sijs meille/ cuingas luulet? sopico Keisarille anda wero taicka ei?"
22:18 Mutta Jeesus ymmärsi heidän pahuutensa ja sanoi: "Miksi kiusaatte minua, te ulkokullatut?"	22:18 Mutta kuin Jeesus ymmärsi heidän pahuutensa, sanoi hän: mitä te ulkokullatut kiusaatte minua?"	22:18 Cosca Jesus ymmärsi heidän pahudens/ sanoi hän: mitä te ulcocullatut kiusatta minua?"
22:19 Näyttäkää minulle vero-	22:19 Osoittakaat minulle	Osottacat minulle weromynti.

raha." Niin he toivat hänelle denarin.	veroraha. Niin he antoivat hänelle verorahan.	22:19 Nijn he annoit hänelle werorahan.
22:20 Hän sanoi heille: "Kenen kuva ja päällekirjoitus tämä on?"	22:20 Ja hän sanoi heille: kenenkä on tämä kuva ja päällekirjoitus?	22:20 Ja hän sanoi heille: Kenengä on tämä cuwa ja päällekirjoitus?
22:21 He vastasivat: "Keisarin." Silloin hän sanoi heille: "Antakaa siis keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on."	22:21 He sanoivat hänelle: keisarin. Niin hän sanoi heille: antakaat keisarille, mitkä keisarin ovat, ja Jumalalle, mitkä Jumalan ovat.	He sanoit: hänelle Keisarin. 22:21 Nijn hän sanoi heille: Andacat Keisarille/ cuin Keisarin owat/ ja Jumalalle cuin Jumalan owat.
22:22 Kun he sen kuulivat, ihmettelivät he ja jättivät hänet ja menivät pois.	22:22 Ja kuin he nämät kuulivat, ihmettelivät he, ja luopuivat hänestä, ja menivät pois.	22:22 Ja cosca he nämät cuulit/ ihmettelit he/ ja luowuit hänestä ja menit pois.
22:23 Sinä päivänä tuli hänen luoksensa saddukeuksia, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ja he kysyivät häneltä	22:23 Sinä päivänä tulivat Saddukealaiset hänen tykönsä, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ja kysyivät häneltä,	22:23 Sinä päiwänä tulit Sadduceuxet hänen tygöns/ jotca ei sano olewan ylösnousemusta/ ja kysyit hänelle/ sanoden:
22:24 sanoen: "Opettaja, Mooses on sanonut: 'Jos joku kuolee lapsetonna, niin hänen veljensä naikoon hänen vaimonsa ja herättäköön siemenen veljelleen.'	22:24 Sanoen: Mestari! Mooses sanoi: jos joku kuolee lapsetoinna, niin hänen veljensä pitää naiman hänen emäntänsä ja herättämän veljellensä siemenen.	22:24 Mestari/ Moses sanoi: jos jocu cuole lapsitoin/ nijn hänen weljens pitä hänen emändäns naiman/ ja herättämän weljens siemenen.
22:25 Keskuudessamme oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon ja kuoli; ja koska hänellä ei ollut jälkeläistä, jätti hän vaimonsa veljelleen.	22:25 Niin oli meidän seasamme seitsemän veljestä, ja kuin ensimmäinen nai, niin se kuoli. Ja ettei hänellä ollut siementä, jätti hän emäntänsä veljellensä.	22:25 Nijn olit meidän seasam seidzemen veljestä/ cosca ensimmäinen nai/ nijn se cuoli. Ja ettei hänellä ollut siemendä/ jätti hän emändäns weljellens.
22:26 Niin myös toinen ja kolmas, ja samoin kaikki seitsemän.	22:26 Niin myös toinen ja kolmas, hamaan seitsemänten asti.	22:26 Nijn myös toinen ja colmas/ haman seidzemen den asti.
22:27 Viimeiseksi kaikista kuoli vaimo.	22:27 Mutta kaikkein viimein kuoli myös se vaimo.	22:27 Mutta caickein wijmein cuoli se waimo.
22:28 Kenen vaimo noista seitsemästä hän siis ylösnousemuksessa on oleva? Sillä kaikkien vaimona hän on ollut."	22:28 Kenenkä emännän siis näistä seitsemästä pitää hänen ylösnousemisessa oleman? Sillä kaikki ovat häntä pitäneet.	Kenengä emännän sijs nijstä seizemest pitä hänen ylösnousemises oleman? 22:28 Sillä jocainen piti händä.
22:29 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Te eksytte, koska te ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa.	22:29 Niin Jesus vastaten sanoi heille: te eksytte ja ette tiedä Raamatuita, eikä Jumalan voimaa.	22:29 Nijn Jesus wastaten sanoi heille: te exytte/ ja et te ymmärrä Ramatuita/ eikä Jumalan woima.
22:30 Sillä ylösnousemukses-	22:30 Sillä ylösnousemisessa ei naida eikä huolla, mutta	22:30 Sillä ylösnousemises ei

sa ei naida eikä mennä miehelle; vaan he ovat niinkuin enkelit taivaassa.	he ovat niinkuin Jumalan enkelit taivaassa.	naida eikä huolla/ mutta caicki owat nijncuin Jumalan Engelit Taiwas.
22:31 Mutta mitä kuolleitten ylösnousemukseen tulee, ettekö ole lukeneet, mitä Jumala on puhunut teille, sanoen:	22:31 Mutta ettekö te ole lukeneet kuolleitten ylösnousemisesta, mitä teille on Jumalalta sanottu, joka sanoo:	22:31 Ettekö te ole lukenet cuolluitten ylösnousemisest/ jota teille on Jumalast sanottu/ joca sanoi:
22:32 'Minä olen Aabrahamin Jumala ja lisakin Jumala ja Jaakobin Jumala?' Ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien."	22:32 Minä olen Abrahamin Jumala, ja Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala? Ei ole Jumala kuolleiden Jumala, mutta elävien.	22:32 Minä olen Abrahamin Jumala/ Isaachin Jumala/ ja Jacobin Jumala. Ei ole Jumala cuolluitten Jumala/ mutta eläwitten.
22:33 Ja sen kuullessaan kansa hämmästyi hänen oppiansa.	22:33 Ja kuin kansa sen kuuli, hämmästyivät he hänen oppiansa.	22:33 Ja cuin Canssa sen cuuli/ hämmästyit he hänen oppians.
22:34 Mutta kun fariseukset kuulivat, että hän oli tukkinut saddukeuksilta suun, kokoontuivat he yhteen;	22:34 Mutta kuin Pharisealaiset sen kuulivat, että hän oli Saddukealaisten suun tukinnut, kokoontuivat he yhteen.	22:34 COsca Phariseuxet sen cuulit/ että hän oli Saduceusten suun tukinnut/ cocounsit he yhten.
22:35 ja eräs heistä, joka oli lainoppinut, kysyi häneltä kiusaten:	22:35 Ja yksi lain-opettaja heistä kysyi häneltä, kiusaten häntä, ja sanoi:	22:35 Ja yxi Lain opettaja heistä kysyi hänelle kiusaten händä/ ja sanoi:
22:36 "Opettaja, mikä on suurin käsky laissa?"	22:36 Mestari, mikä on suurin käsky laissa?	22:36 Mestari/ cuca on suurin käsky Laisa:
22:37 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämesi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi."	22:37 Niin Jesus sanoi hänelle: sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas, kaikesta sydämestäs, ja kaikesta sielustas, ja kaikesta mielestäs:	Jesus sanoi hänelle: 22:37 Racasta sinun Herras Jumalatas/ caikesta sinun sydämestäs/ ja caikesta sinun sielustas/ ja caikesta sinun mielestäs.
22:38 Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky.	22:38 Tämä on ensimmäinen ja suurin käsky.	22:38 Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky.
22:39 Toinen, tämän vertainen, on: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.'	22:39 Toinen on tämän kaltainen: sinun pitää rakastaman lähimmäistäsi niinkuin itse sinuas.	Toinen on tämän caltainen: 22:39 Racasta sinun lähimmäistäsi nijncuin idze sinuas.
22:40 Näissä kahdessa käskyssä riippuu kaikki laki ja profeetat."	22:40 Näissä kahdessa käskyssä kaikki laki ja profeetat riippuvat.	22:40 Nijnsä cahdesa käskysä caicki Laki ja Prophetat rippuwat.
22:41 Ja fariseusten ollessa koolla Jeesus kysyi heiltä	22:41 Koska Pharisealaiset koossa olivat, kysyi heiltä Jesus,	22:41 Cosca Phariseuxet coosa olit/ kysyi heille Jesus/
22:42 sanoen: "Mitä arvelette Kristuksesta? Kenen poika hän on?" He sanoivat hänelle: "Daavidin."	22:42 Sanoen: mitä teille näkyy Kristuksesta, kenenkä poika hän on? he sanoivat hänelle: Davidin.	sanoden: 22:42 Mitä teille näky Christuxest/ kenengä Poica hän on? He sanoit Dawidin.

22:43 Hän sanoi heille: "Kuinka sitten Daavid Hengessä kutsuu häntä Herraksi, sanoen:

22:44 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi alle.'

22:45 Jos siis Daavid kutsuu häntä Herraksi, kuinka hän on hänen poikansa?"

22:46 Ja kukaan ei voinut vastata hänelle sanaakaan; eikä siitä päivästä lähtien yksikään enää rohjennut kysyä häneltä mitään.

Matteus 23 LUKU

23:1 Silloin Jeesus puhui kansalle ja opetuslapsilleen

23:2 sanoen: "Mooseksen istuimella istuvat kirjanoppineet ja fariseukset.

23:3 Sentähden, kaikki, mitä he sanovat teille, se tehkää ja pitäkää; mutta heidän tekojensa mukaan älkää tehkö, sillä he sanovat, mutta eivät tee.

23:4 He sitovat kokoon raskaita ja vaikeasti kannettavia taakkoja ja panevat ne ihmisten hartioille, mutta itse he eivät tahdo niitä sormellaan liikuttaa.

23:5 Ja kaikki tekonsa he tekevät sitä varten, että ihmiset heitä katselisivat. He tekevät raamatunlausekotelonsa leveiksi ja vaippansa tupsut suuriksi

23:6 ja rakastavat ensimmäis-

22:43 Hän sanoi heille: kuinka siis David kutsuu hengessä hänen Herraksi? sanoen:

22:44 Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikealla kädelläni, siihenasti kuin minä panen vihollisesi sinun jalkais astinlaudaksi.

22:45 Jos siis David kutsuu hänen Herraksi, kuinka hän on hänen poikansa?

22:46 Ja ei kenkään taitanut häntä mitään vastata: ei myös yksikään rohjennut sen päivän perästä häneltä enempää kysyä.

23 LUKU

23:1 Silloin Jesus puhui kansalle ja hänen opetuslapsillensa,

23:2 Sanoen: Moseksen istuimella istuvat kirjanoppineet ja Pharisealaiset:

23:3 Kaikki siis, mitä he teidän käskevät pitää, se pitäkää ja tehkää; mutta heidän töittensä jälkeen älkää te tehkö, sillä he sanovat, ja ei tee.

23:4 Sillä he sitovat raskaat kuormat, joita ei voida kantaa, ja panevat ne ihmisten olille, mutta ei he sormellansaakaan itse tahdo niitä liikuttaa.

23:5 Mutta kaikki työnsä tekevät he, että ne ihmisiltä nähtäisiin. He levittelevät muistokirjansa, ja tekevät suureksi vaatteensa liepeet,

23:6 Ja rakastavat ylimmäi-

22:43 Hän sanoi heille: kuinka siis Dawid cudzu hänen Herraxi hengesä? sanoden:

22:44 Herra sanoi minun Herralleni/ istu minun oikialle kädelleni/ siihenasti kuin minä panen sinun wihollises jalcais astinlaudaxi.

22:45 Jos siis Dawid cudzu hänen Herraxi/ cuingast hän on hänen poicans?

22:46 Ja ei tainnut kengän händä mitän wastata. Ja ei myös yxikän rohennut sen päiwän peräst hänelle enämbätä kysyä.

XXIII. Lucu .

23:1 Silloin Jesus puhui Canssalle/ ja hänen Opetuslapsillens/

sanoden:

23:2 Mosexen istuimella istuwat Kirjanoppenet/ ja Phariseuxet.

23:3 Caicki siis mitä he teidän käskevät pitä/ se pitäkät/ ja tehkät/ mutta heidän töidens jälken älkät te tehkö: sillä he sanowat/ ja ei tee.

23:4 He sitowat rascat cuormat/ joita ei woida canda/ ja panewat ihmisten olgille/ mutta ei he sormellansatkan idze tahdo nijtä lijcutta.

23:5 Caicki heidän työns tekevät he/ että ne ihmisildä nähdäisiin.

23:6 He lewittelewät heidän muistokirjans/ ja tekewät suurexi heidän waattens liepet/

ja racastawat ylimmäisiä is-

<p>tä sijaa pidoissa ja etumaisia istuimia synagoogissa, 23:7 ja tahtovat mielellään, että heitä tervehditään toreilla, ja että ihmiset kutsuvat heitä nimellä 'rabbi.'</p>	<p>siä sijoja pidoissa ja ylimmäisiä istuimia synagogissa, 23:7 Ja tervehdyksiä turulla, ja tahtovat kutsuttaa ihmisiltä: rabbi, rabbi.</p>	<p>tuimita pidoisa/ ja Synagogissa ylimmäisiä sioja. 23:7 Ja terwetyxiä Turulla/ ja myös tahtowat cudzutta ihmisildä Rabbixi.</p>
<p>23:8 Mutta te älkää antako kutsua itseänne rabbiksi, sillä yksi on teidän opettajanne, ja te olette kaikki veljiä.</p>	<p>23:8 Mutta älkää te antako teitä kutsuttaa rabbiksi; sillä yksi on teidän Mestarinne, joka on Kristus, mutta te olette kaikki veljekset.</p>	<p>23:8 Mutta älkät te andaco teitän cudzutta Rabbixi: sillä yxi on teidän Mestarin/ joca on Christus/ mutta te olette caicki weljexet.</p>
<p>23:9 Ja isäksenne älkää kutsuko ketään maan päällä, sillä yksi on teidän Isänne, hän, joka on taivaissa.</p>	<p>23:9 Ja älkää ketäkään kutsuko isäksenne maan päällä; sillä yksi on Isänne, joka on taivaissa.</p>	<p>23:9 Ja älkät ketäkän cudzucoco Isäxen maan päällä: sillä yxi on teillä Isä/ joca on Taiwais.</p>
<p>23:10 Älkääkä antako kutsua itseänne mestareiksi, sillä yksi on teidän mestarinne, Kristus.</p>	<p>23:10 Ja älkää teitä kutsuttaa mestariksi; sillä yksi on teidän Mestarinne, joka on Kristus.</p>	<p>23:10 Ja älkät andaco teitän cudzua Mestarixi/ sillä yxi on teidän Mestarin/ joca on Christus.</p>
<p>23:11 Vaan joka teistä on suurin, se olkoon teidän palvelijanne.</p>	<p>23:11 Joka teistä suurin on, se olkoon teidän palvelianne.</p>	<p>23:11 Joca teistä suurin on/ se olcan teidän palwelian.</p>
<p>23:12 Mutta joka itsensä ylentää, se alennetaan; ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.</p>	<p>23:12 Mutta joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.</p>	<p>23:12 Mutta joca idzens ylendä/ se aletan/ ja joca idzens alenda se yletän.</p>
<p>23:13 Mutta voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun suljette taivasten valtakunnan ihmisiltä! Sillä itse te ette mene sisälle, ettekä salli meneväisten sisälle mennä.</p>	<p>23:13 Mutta voi teitä, kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka suljette taivaan valtakunnan ihmisten edestä; sillä ette itse sinne mene, ettekä salli meneväisiä sinne mennä.</p>	<p>23:13 Woi teitä Kirjanoppenet ja Phariseuxet/ te ulcocullatut/ jotca suljette Taiwan waldacunnan ihmisildä: sillä et te idze sinne mene etkä salli menewäisiä sinne mennä.</p>
<p>23:14 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun syötte leskien talot, jopa näön vuoksi pitkiä rukouksia pitäen! Sentähden saatte sitä kovemman tuomion.</p>	<p>23:14 Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka syötte leskeihin huoneet, ja muodoksi pidätte pitkät rukoukset: sentähden te saatte sitä kovemman kadotuksen.</p>	<p>23:14 Woi teitä Kirjanoppenet ja Phariseuxet/ te ulcocullatut/ jotca syötte leskeihin huonet/ sanoden: me pidämme pitkät rucouxet/ sentähden te saatte sitä cowerman cadotuxen.</p>
<p>23:15 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te kierrätte meret ja mantereet tehdäksenne yhden käännynnäisen; ja kun joku on siksi tullut, niin teette hä-</p>	<p>23:15 Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka merta ja mannerta ympäri vaellatte, tehdäksenne yhtä uutta Juudalaista; ja kuin se tehty on, niin te hänestä teette</p>	<p>23:15 Woi teitä Kirjanoppenet ja Phariseuxet/ te ulcocullatut/ jotca merta ja Mannerta ymbäri waellatte tehdäxenne yhtä Proselitiä. Ja cosca se tehty on/ nijn te hänestä</p>

nestä helvetin lapsen, kahta vertaa pahemman, kuin te itse olette!

23:16 Voi teitä, te sokeat taluttajat, jotka sanotte: 'Jos joku vannoo temppelin kautta, niin se ei ole mitään; mutta jos joku vannoo temppelin kullan kautta, niin hän on valaansa sidottu'!

23:17 Te tyhmät ja sokeat! Kumpi on suurempi, kultako vai temppele, joka kullan pyhittää?

23:18 Ja: 'Jos joku vannoo alttarin kautta, niin se ei ole mitään; mutta jos joku vannoo sen päällä olevan uhri- lahjan kautta, niin hän on valaansa sidottu.'

23:19 Te sokeat! Kumpi on suurempi, uhri- lahjako vai alttari, joka uhri- lahjan pyhittää?

23:20 Sentähden, joka vannoo alttarin kautta, vannoo sen kautta ja kaiken kautta, mitä sen päällä on.

23:21 Ja joka vannoo temppelin kautta, vannoo sen kautta ja hänen kauttansa, joka siinä asuu.

23:22 Ja joka vannoo taivaan kautta, vannoo Jumalan valtaistuimen kautta ja hänen kauttansa, joka sillä istuu.

23:23 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te annatte kymmenykset mintuista ja tilleistä ja kuminoista, mutta jätätte sikseen sen, mikä laissa on tärkeintä: oikeuden ja laupeuden ja uskollisuuden! Näitä tulisi noudattaa, eikä noitakaan sikseen jättää.

kaksikertaa enemmän helvetin lapsen kuin te itse olette.

23:16 Voi teitä, te sokeat taluttajat! jotka sanotte: joka vannoo temppelin kautta, ei se mitään ole, mutta joka vannoo temppelin kullan kautta, se on velvollinen.

23:17 Te hullut ja sokeat! sillä kumpi on suurempi: kultako, eli temppele, joka kullan pyhittää?

23:18 Ja joka vannoo alttarin kautta, ei se mitään ole; mutta joka vannoo uhri- lahjan kautta, joka sen päällä on, se on velvollinen.

23:19 Te hullut ja sokeat! sillä kumpi on suurempi: uhri- lahjako, eli alttari, joka uhri- lahjan pyhittää?

23:20 Joka siis vannoo alttarin kautta, hän vannoo sen kautta ja kaikkein, mikä sen päällä on.

23:21 Ja joka vannoo temppelin kautta, se vannoo hänen kauttansa ja sen kautta, joka siinä asuu.

23:22 Ja joka vannoo taivaan kautta, se vannoo Jumalan istuimen kautta ja hänen kauttansa, joka sen päällä istuu.

23:23 Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka kymmenykset teette mintuista, tilleistä ja kuminoista, ja jätätte pois ne raskaammat laista, tuomion, laupeuden ja uskon: näitä piti tehtävän, ja toisia ei jätettävän.

teette caxikerta enämmän Helvetin lapsen/ cuin te idze oletta.

23:16 Woi teitä te sokeat taluttajat/ jotca sanotte: Joca wanno Templin cautta/ ei se mitän ole/ mutta joca wanno Templin cullan cautta/ se on welgollinen.

23:17 Te hullut ja sokeat/ sillä cumbi on suurembi/ culda eli Templi? Joca cullan pyhittä?

23:18 Ja joca wanno Altarin cautta/ ei se mitän ole/ mutta joca wanno sen lahjan cautta/ cuin sen päällä on/ se on welgollinen.

23:19 Te hullut ja sokeat/ cumbi on parembi/ lahja eli Altari/ joca lahjan pyhittä?

23:20 Joca sijs wanno Altarin cautta/ nijn hän wanno hänen cauttans/ ja caickein cuin sen päällä on.

23:21 Ja joca wanno Templin cautta/ se wanno hänen cauttans/ ja sen cautta/ joca siinä asu.

23:22 Ja joca wanno Taiwan cautta/ se wanno Jumalan istuimen cautta/ ja sen joca hänes istu.

23:23 Woi teitä Kirjanoppenet ja Phariseuxet te ulcocullatut/ jotca kymmenexet teette Min- duista/ Tilleistä/ ja Cuminois- ta/ ja jätätte pois ne ras- cammat Laista/ cuin owat: Duomio/ laupius/ ja usco: näitä pitäis tehtävän/ ja toisia ei jätettävän.

23:24 Te sokeat taluttajat, jotka siivilöitte hyttysen, mutta nielette kamelin!	23:24 Te sokiats taluttajat! te kuurnitsette hyttysen ja kamelin nielette.	23:24 Te sokiats taluttajat/ te cuurnidzette hyttyisen/ ja Camelin nielette.
23:25 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen, mutta sisältä ne ovat täynnä ryöstöä ja hillittömyyttä!	23:25 Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka puhdistatte juoma-astian ja ruoka-astian ulkoiselta puolelta, mutta sisältä ovat ne täynnä raatelemista ja tyytymättömyyttä.	23:25 Woi teitä Kirjanoppenet ja Phariseuxet te ulcocullatut/ jotca puhdistatte juomaastian ja ruocaastian ulcoiselda puolelda/ mutta sisälda oletta te täynäns raatelemista/ ja tytymättömyyttä.
23:26 Sinä sokea fariseus, puhdistas ensin maljan sisus, että sen ulkopuolikin tulisi puhtaaksi!	23:26 Sinä sokias Phariselainen! puhdistas ensin juoma-astia ja ruoka-astia sisältä, että myös ulkonainenkin puoli puhtaaksi tulis.	23:26 Sinä sokias Phariseus/ puhdistas ensin juomaastia ja ruocaastia sisälda/ että nijn ulcoisetkin puolet puhdistetuxi tulisit.
23:27 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te olette valkeiksi kalkitujen hautojen kaltaisia: ulkoa ne kyllä näyttävät kauniilta, mutta ovat sisältä täynnä kuolleitten luita ja kaikkea saastaa!	23:27 Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut; sillä te olette valkeiksi sivuttuin hautain kaltaiset, jotka ulkoa kauniit ovat, mutta sisältä ovat he täynnä kuolleiden luita ja kaikkea riettautta.	23:27 Woi teitä Kirjanoppenet ja Phariseuxet te ulcocullatut/ jotca oletta walkiaxi siwuttuin hautain caltaiset/ jotca ulco caunit owat/ mutta sisälda owat he täynäns cuolluitten luita/ ja caicke riettautta.
23:28 Samoin tekin ulkoa kyllä näytätte ihmisten silmissä hurskailta, mutta sisältä te olette täynnä ulkokultaisuutta ja laittomuutta.	23:28 Niin myös te olette ulkoa tosin nähdä ihmisten edessä hurskaat, mutta sisältä te olette täynnä ulkokullaisuutta ja vääryyttä.	23:28 Nijn myös te oletta ulco nähdä ihmisten edes hurscat/ mutta sisälda te oletta täynäns petosta ja vääryttä.
23:29 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te rakennatte profeettain hautoja ja kaunistatte vanhurskusten hautakammioita,	23:29 Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka rakennatte prophetain hautoja ja kaunistatte vanhurskusten hautoja,	23:29 Woi teitä Kirjanoppenet ja Phariseuxet te ulcocullatut/ jotca rakennatte Prophetain hautoja/ ja caunistatte wanhurscasten muiston merckiä/ ja sanotte:
23:30 ja sanotte: 'Jos me olisimme eläneet isäimme päivinä, emme olisi olleet osallisia heidän kanssaan profeettain vereen!'	23:30 Ja sanotte: jos me olisimme olleet meidän isäimme aikoina, emme olisi olleet osalliset heidän kanssansa prophetain veressä.	23:30 Jos me olisimme ollet meidän Isäim aigoilla/ en me olis ollet osalliset heidän cansas Prophetain weres.
23:31 Niin te siis todistatte itsestänne, että olette niiden lapsia, jotka tappoivat profeetat.	23:31 Niin te siis itseänne tunnustatte, että olette niiden lapset, jotka tappoivat prophetat.	23:31 Nijn te sijs idze teidän päälleonne tunnustatte/ että te oletta nijden lapset/ jotca tapoit Prophetat.
23:32 Täyttäkää siis te isäinne mitta.	23:32 Niin tekin täyttäkää teidän isäinne määrä.	23:32 Nijn tekin täyttäkät teidän Isäinne määrät.
23:33 Te käärmeet, te kyykäärmeitten sikiöt, kuinka te	23:33 Te kärmeet, te kyykärmetten sikiät! kuinka te	23:33 Te kärmet/ te kyykärmetten sikiät/ cuinga te wäl-

pääsisitte helvetin tuomiota pakoon?

23:34 Sentähden, katso, minä lähetän teidän tyköne profeettoja ja viisaita ja kirjanoppineita. Muutamat heistä te tapatte ja ristiinnaulitsette, ja toisia heistä te ruoskitte synagoogissanne ja vainoatte kaupungista kaupunkiin;

23:35 että teidän päälenne tulisi kaikki se vanhurskas veri, joka maan päällä on vuodatettu vanhurskaan Aabelin verestä Sakariaan, Barakiaan pojan, vereen asti, jonka te tapoitte temppelin ja alttarin välillä.

23:36 Totisesti minä sanon teille: tämä kaikki on tuleva tämän sukupolven päälle.

23:37 Jerusalem, Jerusalem, sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt, kuinka usein minä olenkaan tahtonut koota sinun lapsesi, niinkuin kana kokoaa poikansa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.

23:38 Katso, 'teidän huoneenne on jäävä hyljätyksi.'

23:39 Sillä minä sanon teille: tästedes te ette näe minua, ennenkuin sanotte: 'Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen.'

Matteus 24 LUKU

24:1 Ja Jeesus lähti ulos pyhäköstä ja meni pois; ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä näyttämään hänelle pyhäkön rakennuksia.

24:2 Niin hän vastasi ja sanoi

vältätte helvetin kadotuksen? dätte Helwetin cadotuxen.

23:34 Sentähden, katso, minä lähetän teille prophetat, ja viisaat, ja kirjanoppineet; ja niistä te muutamat tapatte ja ristiinnaulitsette, ja muutamat te pieksätte teidän synagogissanne, ja vainootte kaupungista kaupunkiin.

23:35 Että teidän päälenne pitää tuleman kaikki vanhurskas veri, joka vuodatettu on maan päälle hamasta vanhurskaan Aabelin verestä niin Sakariaan, Barakiaan pojan vereen asti, jonka te tapoitte templin ja alttarin vaiheella.

23:36 Totisesti sanon minä teille: kaikki nämät pitää tuleman tämän suvun päälle.

23:37 Jerusalem, Jerusalem, sinä joka tapat prophetat ja kivillä surmaat ne, jotka sinun tykönsä lähetetyt ovat! kuinka usein minä tahdoin koota sinun lapses, niinkuin kana kokoo poikansa siipiensä alle? ja ette tahtoneet.

23:38 Katso, teidän huoneenne pitää teille jäämän kylmille.

23:39 Sillä minä sanon teille: ette suinkaan minua tästedes näe, siihenasti kuin te sanotte: kiitetty olkoon se, joka tulee Herran nimeen!

24 LUKU

24:1 Ja Jesus meni ulos ja läksi pois templistä, ja hänen opetuslapsensa tulivat osoittamaan hänelle templin rakennuksia.

24:2 Niin sanoi Jesus heille: ettekö te kaikkia näitä näe?

23:34 Sentähden/ cadzo/ minä lähetän teille Prophetat ja wijsat/ ja Kirjanoppenet/ ja niistä te muutamat tapatte/ ja ristinnaulidzetta/ ja muutamat te piexette teidän Synagogisan/ ja wainotta Caupungista Caupungihin.

23:35 Että teidän päälenn pitää tuleman caicki wanhurscas veri/ joca vuodatettu on maan päälle hamast wanhurscan Aabelin werestä/ nijn Zacharian Barachian pojan weren asti/ jonga te tapoitta Templin ja Altarin waihella.

23:36 Totisest sanon minä teille: caicki nämät pitää tuleman tämän sugun päälle.

23:37 Jerusalem/ Jerusalem/ sinä joca tapat Prophetat/ ja kiwillä surmat ne/ jotca sinun tygös lähetetyt owat/ cuinga usein minä tahdoin coota sinun lapses/ nijncuin Cana coco poicans sijpeins ala/ ja et te tahtonet?

23:38 Cadzo/ teidän huonen pitää teille jäämän kylmille.

23:39 Sillä minä sanon teille: et te suingan minua tästedes näe/ siihenasti cuin te sanotte: kijtetty olcon se/ joca tule Herran nimeen.

XXIV. Lucu .

24:1 Ja Jesus meni ulos/ läxi pois Templist/ ja hänen Opetuslapsens tulit osottaman hänelle Templin rakennuxia.

24:2 Nijn sanoi Jesus heille:

heille: "Ettekö näe näitä kaikkia? Totisesti minä sanon teille: tähän ei ole jäävä kiiveä kiven päälle, maahan jaottamatta."	Totisesti sanon minä teille: ei pidä tässä jätettämän kiveä kiven päälle, joka ei maahan jaoteta.	ettäkö te caickia näitä näe? Totisest sanon minä teille: ei pidä täsä jätettämän kiwe kiwen päälle/ joca ei maahan jaoteta.
24:3 Ja kun hän istui Öljymäellä, tulivat opetuslapset erikseen hänen tykönsä ja sanoivat: "Sano meille: milloin se tapahtuu, ja mikä on sinun tulemuksesi ja maailman lopun merkki?"	24:3 Mutta kuin hän istui Öljymäellä, menivät opetuslapset hänen tykönsä erinänsä ja sanoivat: sano meille: koska tämä tapahtuu, ja mikä sinun tulemises ja maailman lopun merkki ollee?	24:3 Mutta cosca hän istui öljymäellä/ menit Opetuslapset hänen tygöns erinäns/ ja sanoit: Sanos meille cosca tämä tapahtu? Ja mikä sinun tulemises/ ja mailman lopun mercki olle?
24:4 Silloin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä.	24:4 Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: katsokaat, ettei kenkään teitä viettele.	24:4 Mutta Jesus wastais/ ja sanoi heille: cadzocat/ ettei kengän teitä wiettele.
24:5 Sillä monta tulee minun nimessäni sanoen: 'Minä olen Kristus', ja he eksyttävät monta.	24:5 Sillä monta tulevat minun nimeeni, sanoen: minä olen Kristus! ja viettelevät monta.	24:5 Sillä monda tulewat minun nimeeni/ sanoden: minä olen Christus/ ja wiettelewät monda.
24:6 Ja te saatte kuulla sotien melskettä ja sanomia sodista; katsokaa, ettette peljästy. Sillä näin täytyy tapahtua, mutta tämä ei ole vielä loppu.	24:6 Niin te saatte kuulla sotia ja sanomia sodista. Katsokaat, ettette peljästy; sillä kaikki nämät pitää tapahtuman, mutta ei vielä ole loppu.	24:6 Nijn te saatte cuulla sotia/ ja sanomita sodista/ cadzocat/ ettet te cauhistu.
24:7 Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja nählähätää ja maanjäristyksiä tulee monin paikoin.	24:7 Sillä kansan pitää kansaa vastaan nouseman ja valtakunnan valtakuntaa vastaan, ja tulee ruttotauti ja nälkä ja maanjäristys moneen paikkaan.	24:7 Sillä caicki nämät pitä tapahtuman/ mutta ei vielä ole loppu.
24:8 Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alkua.	24:8 Mutta kaikki nämät ovat murhetten alkua.	Sillä Canssan pitä Canssa wastan nouseman/ ja waldacunnan waldacunda wastan/ ja tule ruttotauti/ ja nälkä/ ja maan järistys moneen paickan.
24:9 Silloin teidät annetaan vaivaan, ja teitä tapetaan, ja te joudutte kaikkien kansojen vihattaviksi minun nimeni tähden.	24:9 Silloin he ylönantavat teitä vaivaan ja tappavat teidät, ja te tulette vihattavaksi kaikilta pakanoilta minun nimeni tähden.	24:7 Mutta caicki nämät owat murehten alcu.
24:10 Ja silloin monet lankeavat pois, ja he antavat toisensa alttiiksi ja vihaavat toinen toistaan.	24:10 Ja silloin monta pahe-nevat, ja keskenänsä pettävät toinen toisensa, ja vihaavat toinen toistansa keskenänsä.	24:8 Silloin he ylönandawat teitä waiwaan/ ja tappawat teidän/ ja te tulette ylöncadzotuxi caikilda pacanoilda/ minun nimeni tähden.
24:11 Ja monta väärää profettaa nousee, ja he eksyttävät monta.	24:11 Ja monta väärää prophetaa nousevat ja viettelevät monta.	24:10 Ja silloin monda pahenewat/ ja keskenäns pettävät toinen toisens/ ja wihawat toinen toistans keskenäns.
		24:11 Ja monda wäärä Prophetat nouse/ ja wiettelewät monda.

24:12 Ja sentähden, että lait- tomuus pääsee valtaan, kyl- menee useimpien rakkaus.	24:12 Ja että vääryys saa vallan, niin rakkaus mones- sa kylmenee.	24:12 Ja että wääryys saa wallan/ nijn rackaus monesa kylmene.
24:13 Mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelas- tuu.	24:13 Mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se tulee autuaaksi.	24:13 Mutta joca wahwana pysy loppun asti/ se tule autuaxi.
24:14 Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnatta- man kaikessa maailmassa, todistukseksi kaikille kansoille; ja sitten tulee loppu.	24:14 Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnat- taman kaikessa maailmassa, kaikille pakanoille todistuk- seksi; ja silloin tulee loppu.	24:14 Ja waldacunnan Evan- gelium pitä saarnattaman cai- kesa mailmasa/ caikille pa- canoille tunnustuxexi/ ja sil- loin tule loppu.
24:15 Kun te siis näette hävi- tyksen kauhistuksen, josta on puhuttu profeetta Danielin kautta, seisovan pyhässä pai- kassa - joka tämän lukee, se tarkatkoon -	24:15 Kuin te siis näette hä- vityksen kauhistuksen, josta sanottu on Daniel prophetan kautta, seisovan pyhässä siassa; (joka tämän lukee, hän ymmärtäköön!)	24:15 Cosca te sijs näette häwityxen cauhistuxen/ josta sanottu on Daniel Prophetal- da/ seisowan sijnä pyhäsä sias/ joca tämän luke hän ymmärtäkön.
24:16 silloin ne, jotka Juude- assa ovat, paetkoot vuorille;	24:16 Silloin ne, jotka Juu- deassa ovat, paetkoot vuoril- le.	24:16 Silloin ne cuin Judeas owat/ paetcan vuorille.
24:17 joka on katolla, älköön astuko alas noutamaan, mitä hänen huoneessansa on,	24:17 Ja joka katon päällä on, älköön astuko alas otta- maan jotakin huoneestansa.	24:17 Ja jotca caton päällä owat/ älkön astuco alas ot- taman mitän huonestans.
24:18 ja joka on pellolla, älköön palatko takaisin nouta- maan vaippaansa.	24:18 Ja joka pellolla on, älköön palatko vaatteitansa ottamaan.	24:18 Ja joca pellolla on/ älkön palaitco waatteitans ottaman.
24:19 Voi raskaita ja imettä- väisiä niinä päivinä!	24:19 Voi raskaita ja imettä- väisiä niinä päivinä!	24:19 Woi rascaita ja imettä- väisiä nijnä päiwinä.
24:20 Mutta rukoilkaa, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella eikä sapattina.	24:20 Mutta rukoilkaat, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella eikä sabbatina;	24:20 Rucoilcat/ ettei teidän paconna tapahduis talwella eikä Sabbathina.
24:21 Sillä silloin on oleva suuri ahdistus, jonka kaltaista ei ole ollut maailman alusta hamaan tähän asti eikä mil- loinkaan tule.	24:21 Sillä silloin pitää suu- ren vaivan oleman, jonka kaltaista ei ole ollut maail- man alusta niin tähän asti, ei myös tule.	24:21 Sillä silloin pitä suuren waiwan oleman/ jonga caltai- nen ei ole ollut mailman al- gusta nijn tähän asti/ ei myös tule.
24:22 Ja ellei niitä päiviä oli- si lyhennetty, ei mikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähten ne päivät lyhennetään.	24:22 Ja ellei ne päivät olisi lyhennetyt, niin ei yksikään liha tulisi autuaaksi; mutta valittuin tähten pitää ne päivät lyhennettämän.	24:22 Ja ellei ne päiwät lyhe- täis/ nijn ei yxikän liha tulis autuaxi/ mutta walittuin täh- den ne päiwät lyhetän.
24:23 Jos silloin joku sanoo teille: 'Katso, täällä on Kris- tus', tahi: 'Tuolla', niin älkää uskoko.	24:23 Silloin jos joku teille sanois: katso, tässä on Kris- tus taikka siellä! älkää us- koko.	24:23 Silloin jos jocu teille sanois: cadzo/ täsä on Chris- tus/ taicka siellä/ nijn älkät uscoco.
24:24 Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja	24:24 Sillä väärät Kristukset ja väärät prophetat nousevat,	24:24 Sillä wäärät Christuxet/ ja wäärät Prophetat nousewat

he tekevät suuria tunnusteko- ja ja ihmeitä, niin että eksyt- tävät, jos mahdollista, valitut- kin.

24:25 Katso, minä olen sen teille edeltä sanonut.

24:26 Sentähden, jos teille sanotaan: 'Katso, hän on erämaassa', niin älkää menkö sinne, tahi: 'Katso, hän on kammiossa', niin älkää usko- ko.

24:27 Sillä niinkuin salama leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on ole- va Ihmisen Pojan tulemus.

24:28 Missä raato on, sinne kotkat kokoontuvat.

24:29 Mutta kohta niiden päi- vien ahdistuksen jälkeen au- rinko pimenee, eikä kuu anna valoansa, ja tähdet putoavat taivaalta, ja taivaitten voimat järkkyvät.

24:30 Ja silloin Ihmisen Pojan merkki näkyy taivaalla, ja sil- loin kaikki maan sukukunnat parkuvat; ja he näkevät Ihmi- sen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimal- la ja kirkkaudella.

24:31 Ja hän lähettää enke- linsä suuren pasunan pauha- tessa, ja he kokoavat hänen valittunsa neljältä ilmalta, tai- vasten ääristä hamaan toisiin ääriin.

24:32 Mutta oppikaa vii- kunapuusta vertaus: kun sen oksa jo on tuore ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte, että kesä on lähellä.

24:33 Samoin te myös, kun näette tämän kaiken, tietä- kää, että se on lähellä, oven edessä.

ja tekevät suuria ihmeitä ja merkkejä: niin että myös, jos taitais tapahtua, valitutkin eksytettäisiin.

24:25 Katso, minä olen teille sen ennen sanonut.

24:26 Jos he siis teille sano- vat: katso, hän on korvessa! niin älkää menkö ulos; kat- so, hän on kammiossa! älkää uskoko.

24:27 Sillä niinkuin pitkäi- sen tuli leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on myös Ihmisen Pojan tu- lemus.

24:28 Sillä kussa raato on, siihen kotkat kokoontuvat.

24:29 Mutta kohta sen ajan vaivan jälkeen aurinko pi- menee, ja kuu ei anna valo- ansa, ja tähden putoavat tai- vaasta, ja taivaan voimat pi- tää liikutettaman.

24:30 Ja silloin näkyy Ihmi- sen Pojan merkki taivaassa, ja silloin kaikki sukukunnat maassa parkuvat ja saavat nähdä Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla.

24:31 Ja hän lähettää enke- linsä suurella basunan ää- nellä, ja he kokoovat hänen valittunsa neljästä tuulesta, yhdestä taivasten äärestä niin toiseen.

24:32 Mutta oppikaat fi- kunapuusta vertaus: kuin sen oksa on tuores ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte suven läsnä olevan:

24:33 Niin myös te, kuin te näette nämät kaikki, tietä- kää, että se on läsnä, oven edessä.

ja tekewät suuria ihmeitä ja merckejä/ nijn että myös/ jos taidais tapahtua walitutkin exytettäisin.

24:25 Cadzo/ minä olen teil- le ennen sanonut:

24:26 Jos he siis teille sano- wat: cadzo/ hän on corwes/ nijn älkät mengö ulos: cad- zo/ hän on Camaris/ älkät uscoco:

24:27 Sillä nijncuin pitkäisen tuli leimahta idästä ja näky haman länden/ nijn on myös ihmisen Pojan tulemus.

24:28 Mutta cusa raato on/ siihen cotcatkin coconduwat.

24:29 Mutta cohta nijden waiwa päiwäin jälken/ Aurin- go pimene/ eikä Cuu walis- ta/ ja Tähdet putowat Tai- wast/ ja Taiwan woimat wa- pisewat.

24:30 Ja silloin näky ihmisen Pojan mercki Taiwasa. Ja sil- loin caicki sucucunnat maasa parcuwat/ ja saawat nähdä ihmisen Pojan tulewan Taiwan pilwis/ suurella woimalla ja cunnialla.

24:31 Ja hän lähettä Engelines suurella Basunan änellä/ ja he cocowat hänen walittuns neljäst tuulest/ yhdestä Tai- wan ärestä nijn toiseen.

24:32 Oppicat Ficunapuusta wertaus/ cosca sen oxa on tuore ja lehdet pacahtawat/ nijn te tiedätte suwen läsnä olewan.

24:33 Nijn myös te/ cosca te näette nämät caicki/ tietäkät että se on juuri owen edes.

24:34 Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennenkuin kaikki nämä tapahtuvat.	24:34 Totisesti sanon minä teille: ei suinkaan tämän sukukunnan pidä hukkuman ennen kuin kaikki nämät tapahtuvat.	24:34 Totisest sanon minä teille: Ei tämän sucucunnan pitä hukkuman/ ennen cuin caicki nämät tapahtuwat:
24:35 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät koskaan katoa.	24:35 Taivas ja maa pitää hukkuman, mutta minun sanani ei pidä suinkaan hukkaantumana.	24:35 Taiwas ja maa hucku/ mutta minun sanani ei pidä huckanduman.
24:36 Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan, eivät taivasten enkelit, eikä myöskään Poika, vaan Isä yksin.	24:36 Vaan siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kenkään, ei taivaan enkelitkään, vaan minun Isäni yksinänsä.	24:36 Waan sitä päiwä ja hetke ei tiedä kengän/ ei Engelitkät Taiwas/ waan minun Isän yxinäns.
24:37 Sillä niinkuin oli Nooan päivinä, niin on Ihmisen Pojan tulemus oleva.	24:37 Mutta niinkuin Noan ajat olivat, niin pitää myös Ihmisen Pojan tulemus oleman.	24:37 Mutta nijncuin Noahn ajalla oli/ nijn pitä myös ihmisen Pojan tulemus oleman.
24:38 Sillä niinkuin ihmiset olivat niinä päivinä ennen vedenpaisumusta: söivät ja joivat, naivat ja naittivat, aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiin,	24:38 Sillä niinkuin he niinä päivinä vedenpaisumisen edellä olivat, söivät ja joivat, naivat ja huolivat, hamaan siihen päivään asti, jona Noa arkkiin sisälle meni,	24:38 Sillä nijncuin he nijnä päiwinä wedenpaisumisen edellä olit/ söit ja joit/ nait ja huolit/ haman siihen päivän asti/ jona Noah Arckin meni:
24:39 eivätkä tienneet, ennenkuin vedenpaisumus tuli ja vei heidät kaikki; niin on myös Ihmisen Pojan tulemus oleva.	24:39 Ja ei tietäneet ennen kuin vedenpaisumus tuli, ja otti pois kaikki: niin pitää myös Ihmisen Pojan tulemus oleman.	24:39 Ja ei tiennet ennen cuin wedenpaisumus tuli/ ja otti pois caicki. Nijn pitä myös ihmisen Pojan tulemus oleman.
24:40 Silloin on kaksi miestä pellolla; toinen korjataan talteen, ja toinen jätetään.	24:40 Silloin on kaksi kedolla: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään.	24:40 Silloin on caxi kedolla/ yxi ylösotetan/ ja toinen jätetään.
24:41 Kaksi naista on jauhamassa käsikivillä; toinen korjataan talteen, ja toinen jätetään.	24:41 Kaksi jauhavat myllyssä: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään.	24:41 Caxi jauhawat yhdellä myllyllä/ yxi ylösotetan/ ja toinen jätetään.
24:42 Valvokaa siis, sillä ette tiedä, minä päivänä teidän Herranne tulee.	24:42 Valvokaat siis; sillä ette tiedä, millä hetkellä teidän Herranne on tuleva.	24:42 Walwocat sijs/ sillä et te tiedä/ millä hetkellä teidän Herran on tulewa.
24:43 Mutta se tietäkää: jos perheenisäntä tietäisi, millä yövartiolla varas tulee, totta hän valvoisi, eikä sallisi talloonsa murtauduttavan.	24:43 Mutta se tietäkää: jos perheenisäntä tietäis, millä hetkellä varas on tuleva, kaikei hän valvois, eikä sallisi kaivaa huonettansa.	24:43 Mutta se tietäkät/ jos Perhenisändä tiedäis/ millä hetkellä waras olis tulewa/ caiketi hän walwois/ ja ei sallis caiwa huonettans.
24:44 Sentähden olkaa tekin valmiit, sillä sinä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee.	24:44 Sentähden olkaat te myös valmiit; sillä millä hetkellä ette luulekaan, tulee Ihmisen Poika.	24:44 Sentähden olcat te myös walmit/ sillä millä hetkellä et te luulecan/ tule ihmisen Poica.

24:45 Kuka siis on se uskolinen ja ymmärtäväinen palvelija, jonka hänen herransa on asettanut pitämään huolta palvelusväestään, antamaan heille ruokaa ajallansa?

24:46 Autuas se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan havaitsee näin tekevän!

24:47 Totisesti minä sanon teille: hän asettaa hänet kaiken omaisuutensa hoitajaksi.

24:48 Mutta jos paha palvelija sanoo sydämessään: 'Minun herrani viipyy',

24:49 ja rupeaa lyömään kanssapalvelijoitaan ja syö ja juo juopuneiden kanssa,

24:50 niin sen palvelijan herra tulee päivänä, jona hän ei odota, ja hetkenä, jota hän ei arvaa,

24:51 ja hakkaa hänet kappaleiksi ja määrää hänelle saman osan kuin ulkokullatuille. Siellä on oleva itku ja hammas-ten kiristys."

Matteus 25 LUKU

25:1 "Silloin on taivasten valtakunta oleva kymmenen neitsyen kaltainen, jotka ottivat lamppunsa ja lähtivät ylkää vastaan.

25:2 Mutta viisi heistä oli tyhmää ja viisi ymmärtäväistä.

25:3 Tyhmät ottivat lamppunsa, mutta eivät ottaneet öljyä mukaansa.

25:4 Mutta ymmärtäväiset ottivat öljyä astioihinsa ynnä lamppunsa.

25:5 Yljän viipyessä tuli heille kaikille uni, ja he nukkuivat.

24:45 Kuka siis on uskollinen ja toimellinen palvelija, jonka Herra pani perheensä päälle, antamaan heille ruokaa ajallansa?

24:46 Autuas on se palvelija, jonka Herra löytää niin tehneeksi, kuin hän tulee.

24:47 Totisesti sanon minä teille: hän panee hänen kaiken hyvyytensä päälle.

24:48 Mutta jos paha palvelija sanoo sydämessänsä: minun Herrani viipyy tulemast;

24:49 Ja rupee pieksämään leipäveljiänsä, niin myös syömään ja juomaan juomarien kanssa:

24:50 Niin sen palvelian Herra tulee sinä päivänä, jona ei hän luulekaan, ja sillä hetkellä, jolla ei hän tiedä.

24:51 Ja hän eroittaa hänen, ja antaa hänelle osan ulkokullattuina kanssa: siellä pitää oleman itku ja hammas-ten kiristys.

25 LUKU

25:1 Silloin pitää taivaan valtakunta oleman kymmenen neitsyen kaltainen, jotka ottivat lamppunsa ja menivät ulos ylkää vastaan.

25:2 Mutta viisi heistä oli taitavaa, ja viisi tyhmää.

25:3 Tyhmät ottivat lamppunsa, ja ei ottaneet öljyä myötänsä;

25:4 Mutta taitavat ottivat öljyä astioihinsa, ynnä lamppunsa kanssa.

25:5 Kuin ylkä viipyi, tulivat he kaikki uneliaiksi ja makasivat.

24:45 Cuca on uscollinen ja nopsa palwelia/ jonga Herra pani perhens päälle/ andaman heille ruoca ajallans.

24:46 Autuas on se palwelia/ jonga Herra löytä nijn tehne-xi/ cosca hän tule.

24:47 Totisest sanon minä teille: Hän pane hänen caiken hywydens päälle.

24:48 Mutta jos se paha palwelia sano sydämesäns:

24:49 Minun Herran wijpy tulemast/

Ja rupe piexemän leipäweliäns/ nijn myös syömän ja juoman juomaritten cansa.

24:50 Nijn sen palwelian Herra tule sinä päiwänä/ jona ei hän luuleckan/ ja sillä hetkellä/ jolla ei hän tiedä/

24:51 Ja hän leicka hänen ricki/ ja anda hänelle palcan ulcocullattuina cansa: siellä pitää oleman itcu ja hammas-ten kiristys.

XXV. Lucu .

25:1 Silloin pitää Taiwan waldacunda oleman kymmenen Neidzen caltainen/ jotca otit lampuns/ ja menit ylkä was-tan.

25:2 Mutta wijsi heistä oli tyhmä/ ja wijsi taitawata.

25:3 Tyhmät otit lampuns/ ja ei öljy myötäns.

25:4 Mutta taitawat otit öljyä astiaans ynnä lampun cansa.

25:5 Cosca ylkä wijwyi/ tulit he caicki uneliaxi ja macaisit.

25:6 Mutta yösydännä kuului huuto: 'Katso, ylkä tulee! Menkää häntä vastaan.'	25:6 Mutta puoli-yönä tuli huuto: katso, ylkä tulee, menkää ulos häntä vastaan.	25:6 Mutta puoli yönä tuli huuto: cadzo/ ylkä tule/ mengät händä wasthan.
25:7 Silloin kaikki nämä neitsyet nousivat ja laittoivat lampunsa kuntoon.	25:7 Niin nousivat kaikki nämät neitseet ja valmistivat lampunsa.	25:7 Nijn nousit caicki nämät Neidzet/ ja walmistit lampuns.
25:8 Ja tyhmät sanoivat ymmärtäväisille: 'Antakaa meille öljyänne, sillä meidän lampumme sammuvat.'	25:8 Mutta tyhmät sanoivat taitaville: antakaat meille öljystänne; sillä meidän lampumme sammuvat.	25:8 Ja tyhmät sanoit taitawille: Andacat meille teidän öljystän/ sillä meidän lampum sammuwat.
25:9 Mutta ymmärtäväiset vastasivat ja sanoivat: 'Emme voi, se ei riitä meille ja teille. Menkää ennemmin myyjäin luo ostamaan itsellenne.'	25:9 Niin vastasivat taitavat, sanoen: ei suinkaan, ettei meiltä ja teiltä puuttuisi; mutta menkää paremmin niiden tykö, jotka myyvät, ja ostakaat itsellenne.	25:9 Nijn wastaisit taitawat/ sanoden: Ei suingan/ ettei meildä ja teildä puutu/ mutta mengät parammin nijden tygö/ jotca myywät/ ja ostacat idzellen.
25:10 Mutta heidän lähdettyään ostamaan ylkä tuli; ja ne, jotka olivat valmiit, menivät hänen kanssansa häihin, ja ovi suljettiin.	25:10 Mutta kuin he menivät ostamaan, tuli ylkä. Ja jotka valmiit olivat, ne menivät hänen kanssansa häihin, ja ovi suljettiin.	25:10 Cosca he menit ostaman/ tuli ylkä. Ja jotca walmiit olit/ ne menit hänen cansans häihin/ ja owi suljettin.
25:11 Ja myöhemmin toisetkin neitsyet tulivat ja sanoivat: 'Herra, Herra, avaa meille!'	25:11 Viimein tulivat nekin toiset neitseet, ja sanoivat: Herra, Herra, avaa meidän eteemme.	25:11 Wijmein tulit nekin toiset Neidzet/ ja sanoit: Herra/ Herra/ awa meidän eteem.
25:12 Mutta hän vastasi ja sanoi: 'Totisesti minä sanon teille: minä en tunne teitä.'	25:12 Mutta hän vastasi ja sanoi: totisesti sanon minä teille: en tunne minä teitä.	25:12 Mutta hän wastais/ ja sanoi: Totisest sanon minä teille: En tunne minä teitä.
25:13 Valvokaa siis, sillä ette tiedä päivää ettekä hetkeä.	25:13 Valvokaat sentähden, sillä ette tiedä päivää eikä hetkeä, jona Ihmisen Poika tulee.	25:13 Walwocat sentähden/ sillä et te tiedä päiwä eikä hetke/ jona ihmisen Poica tule.
25:14 Sillä tapahtuu, niinkuin tapahtui, kun mies matkusti muille maille: hän kutsui palvelijansa ja uskoi heille omaisuutensa;	25:14 Sillä niinkuin ihminen matkusti kauvas ja kutsui palveliansa, ja antoi heille tavaransa:	25:14 Sillä nijncuin ihminen muille maille lähteisäns/ cudzui palwelians/ ja andoi heille tawarans.
25:15 yhdelle hän antoi viisi leiviskää, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin hänen kykynsä mukaan, ja lähti muille maille.	25:15 Ja antoi yhdelle viisi leiviskää, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, jokaiselle varansa jälkeen: ja meni kohta matkaansa;	25:15 Yhdelle andoi hän wiisi leiwiskätä/ toiselle caxi/ ja colmannelle yhden/ ja jocaidzelle warans jälken/ ja meni cohta matcans.
25:16 Se, joka oli saanut viisi leiviskää, meni kohta ja asiointsi niillä ja voitti toiset viisi leiviskää.	25:16 Niin meni se, joka viisi leiviskää oli ottanut, teki niillä kauppaa ja voitti toiset viisi leiviskää.	25:16 Nijn meni se/ joca wiisi leiwiskätä oli ottanut/ teki nijllä cauppa/ ja voitti toiset wiisi leiwiskätä.

25:17 Samoin kaksi leiviskää saanut voitti toiset kaksi.

25:18 Mutta yhden leiviskän saanut meni pois ja kaivoi kuopan maahan ja kätki siihen herransa rahan.

25:19 Pitkän ajan kuluttua näiden palvelijain herra palasi ja ryhtyi tilintekoon heidän kanssansa.

25:20 Silloin tuli se, joka oli saanut viisi leiviskää, ja toi toiset viisi leiviskää ja sanoi: 'Herra, viisi leiviskää sinä minulle uskoit, katso, toiset viisi leiviskää minä olen voittanut.'

25:21 Hänen herransa sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähäsä sinä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.'

25:22 Myös se, joka oli saanut kaksi leiviskää, tuli ja sanoi: 'Herra, kaksi leiviskää sinä minulle uskoit, katso, toiset kaksi leiviskää minä olen voittanut.'

25:23 Hänen herransa sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähäsä sinä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.'

25:24 Sitten myös se, joka oli saanut yhden leiviskän, tuli ja sanoi: 'Herra, minä tiesin sinut kovaksi mieheksi; sinä leikkaat sieltä, mihin et ole kylvänyt, ja kokoat sieltä, missä et ole eloa viskannut.

25:25 Ja peloissani minä menin ja kätkin sinun leiviskäsi maahan; katso, tässä on

25:17 Niin myös se, joka kaksi oli ottanut, voitti myös toiset kaksi.

25:18 Mutta joka yhden oli ottanut, hän meni pois ja kaivoi maahan, ja kätki herransa rahan.

25:19 Niin pitkän ajan perästä tuli palveliain herra ja las ki lukua heidän kanssansa.

25:20 Ja tuli se, joka oli ottanut viisi leiviskää, ja toi toiset viisi leiviskää, sanoen: herra, viisi leiviskää sinä annoit minulle, katso, minä olen toiset viisi leiviskää niillä voittanut.

25:21 Sanoi hänen herransa hänelle: hyvin, sinä hyvä ja uskollinen palvelia! vähän päällä sinä olit uskollinen, minä panen sinun paljon päälle: mene sinun herras iloon.

25:22 Niin tuli se, joka oli kaksi leiviskää ottanut, ja sanoi: herra, kaksi leiviskää sinä annoit minulle, katso, toiset kaksi olen minä niillä voittanut.

25:23 Sanoi hänen herransa hänelle: hyvin, sinä hyvä ja uskollinen palvelia! vähän päällä sinä olit uskollinen, minä panen sinun paljon päälle: mene sinun herras iloon.

25:24 Niin myös se tuli, joka yhden leiviskän oli ottanut, ja sanoi: herra, minä tiesin sinun kovaksi mieheksi: sinä niität siitä, kuhunkas et kylvänyt, ja siitä sinä kokoat, kuhunka sinä et hajoittanut.

25:25 Ja minä peljäten menin pois ja kätkin sinun leiviskäs maahan: katso, tässä

25:17 Nijn myös se/ joca caxi oli ottanut/ voitti toiset caxi.

25:18 Mutta joca yhden oli ottanut/ meni pois ja caivoi maahan/ ja kätki Herrans rahan.

25:19 Nijn pitkän ajan peräst/ tuli nijden palwelian Herra/ ja las ki lucua heidän cansans.

25:20 Ja tuli se/ joca oli ottanut wijsi leiwiskätä/ ja toi toiset wijsi leiwiskätä/ sanoi: Herra/ wijsi leiwiskätä sinä annoit minulle/ cadzo/ minä olen toiset wijsi leiwiskätä nijllä voittanut.

25:21 Sanoi hänen Herrans hänelle: sinä hywä ja vscollinen palwelia/ vähän päällä sinä olit vscollinen/ minä panen sinun palion päälle/ mene sinun Herras iloon.

25:22 Nijn tuli se/ joca oli caxi leiwiskätä ottanut/ ja sanoi: Herra/ caxi leiwiskätä sinä annoit minulle/ cadzo/ toiset caxi olen minä nijllä voittanut.

25:23 Sanoi hänen Herrans hänelle: sinä hywä ja vscollinen palwelia/ vähän päällä sinä olit vscollinen/ minä panen sinun paljon päälle/ mene sinun Herras iloon.

25:24 Nijn myös se tuli/ joca yhden leiwiskän oli ottanut/ ja sanoi: Herra/ minä tiesin sinun angaraxi miehexas/ sinä nijtät cuhungas et kylwänyt/ ja sijtä sinä cocot/ cuhungas et hajottanut.

25:25 Ja minä peljäten menin pois ja kätkin sinun leiwiskäs maahan. Cadzo/ täsä on si-

omasi.'

25:26 Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: 'Sinä paha ja laiska palvelija! Sinä tiesit minun leikkaavan sieltä, mihin en ole kylvänyt, ja ko-koavan sieltä, missä en ole viskannut.

25:27 Sinun olisi siis pitänyt jättää minun rahani rahan- vaihtajille, niin minä tultuani olisin saanut omani takaisin korkoineen.

25:28 Ottakaa sentähden leiviskä häneltä pois ja antakaa sille, jolla on kymmenen leiviskää.

25:29 Sillä jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllin; mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on.

25:30 Ja heittäkää tuo kelvoton palvelija ulos pimeyteen; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.'

25:31 Mutta kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle.

25:32 Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat, ja hän erottaa toiset toisista, niin- kuin paimen erottaa lampaat vuohista.

25:33 Ja hän asettaa lam- paat oikealle puolelleen, mut- ta vuohet vasemmalle.

25:34 Silloin Kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: 'Tulkaa, minun Isäni siunatut, ja omistakaa se valtakunta,

on sinun omas.

25:26 Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: sinä paha ja laiska palvelia! jos tiesit minun siitä niittävän, kuhunka en minä kylvänyt, ja sieltä kokoovan, johonka en minä ole hajoittanut,

25:27 Niin sinun siis olisi tul- lut antaa minun rahani vai- hettajille, ja minä tultuani olisin omani jälleen saanut kasvun kanssa.

25:28 Ottakaa siis häneltä leiviskä, ja antakaa sille, jolla on kymmenen leiviskää.

25:29 (Sillä jokaiselle, jolla on, pitää annettaman, ja hä- nellä pitää kyllä oleman; mutta jolla ei ole, sekin kuin hänellä on, pitää häneltä otettaman pois).

25:30 Ja heittäkää se kelvo- toin palvelia ulkonaiseen pi- meyteen: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.

25:31 Mutta kuin Ihmisen Poika tulee kunniassansa ja kaikki pyhät enkelit hänen kanssansa, silloin hän istuu kunniansa istuimella,

25:32 Ja hänen eteensä koo- taan kaikki kansat. Ja hän eroittaa toiset toisistansa, niinkuin paimen eroittaa lampaat vuohista,

25:33 Ja asettaa lampaat tosin oikialle puolellensa, mutta vuohet vasemmal- sa.

25:34 Silloin sanoo kuningas niille, jotka hänen oikialla puolellansa ovat: tulkaat, minun Isäni siunatut, omis- takaat se valtakunta, joka

nun omas.

25:26 Mutta hänen Herrans wastais/ ja sanoi hänelle: Sinä paha ja laisca palwelia/ tiesitkös minun sijtä niittä- wän/ cuhunga en minä kyl- wä/ ja sieldä cocowan/ jo- honga en minä ole hajotta- nut.

25:27 Nijn sinun sijs olis tul- lut anda minun rahan wahet- tajille/ ja cosca minä olisin tullut/ nijn minä olisin tosin omani jällens saanut corgolla.

25:28 Ottacat sijs häneldä se leiwiskä/ ja andacat sille/ jolla on kymmenen leiwiskätä.

25:29 Sillä jocaidzella/ jolla on/ sille pitä annettaman/ ja hänellä pitä kyllä oleman. Mutta jolla ei ole/ sekin cuin hänellä on/ pitä häneldä otettaman pois.

25:30 Ja heittäkät se kelwo- toin palwelia ulconaiseen pi- meyteen/ siellä pitä oleman itcu ja hammasten kiristys.

25:31 Cosca ihmisen Poica tule hänen cunniasans/ ja caicki pyhät Engelit hänen cansans. Silloin hän istu cun- nians istuimella/

ja hänen eteens cootan caicki Canssat.

25:32 Ja hän eroitta toiset toisistans/ nijncuin paimen eroitta lambat wuohista.

25:33 Ja asetta lambat oiki- alle puolellens/ mutta wuohet wasemallens.

25:34 Silloin sano Cuningas nijlle/ jotca hänen oikialla puolellans owat: Tulcat minun Isäni siunatut/ omistacat se

joka on ollut teille valmistetuna maailman perustamisesta asti.	teille on valmistettu maailman alusta.	waldacunda/ joca teille on walmistettu mailman algusta.
25:35 Sillä minun oli nälkä, ja te annoitte minulle syödä; minun oli jano, ja te annoitte minulle juoda; minä olin outo, ja te otitte minut huoneeseen;	25:35 Sillä minä isosin, ja te ruokitte minun: minä janoisin, ja te juotitte minun: minä olin outo, ja te minun huoneeseen otitte:	25:35 Sillä minä isoisin/ ja te ruokitte minun: minä janoisin/ ja te juotitte minun: minä olin outo/ ja te minun huonesen otitte.
25:36 minä olin alaston, ja te vaatetitte minut; minä sairastin, ja te kävitte minua katsoimassa; minä olin vankeudessa, ja te tulitte minun tyköni.'	25:36 Alasti, ja te vaatetitte minun: sairaana, ja te opitte minua: minä olin vankina, ja te tulitte minun tyköni.	25:36 Minä olin alasti/ ja te vaatetitte minun. Sairasna/ ja te opitte minua: minä olin fangina/ ja te tulitta minun tygöni.
25:37 Silloin vanhurskaat vastaavat hänelle sanoen: 'Herra, milloin me näimme sinut näikäisenä ja ruokimme sinua, tai janoisena ja annoimme sinulle juoda?'	25:37 Silloin vanhurskaat häntä vastaavat ja sanovat: Herra, koska me näimme sinun isoovan, ja ruokimme sinun? taikka janoovan, ja annoimme sinun juoda?'	25:37 Silloin vanhurscat händä wastawat/ ja sanowat: Herra/ cosca me näimme sinun isowan/ ja ruokimme sinun/ taicka janowan/ ja annoimme sinun juoda?'
25:38 Ja milloin me näimme sinut outona ja otimme sinut huoneeseemme, tai alastonna ja vaatetimme sinut?'	25:38 Mutta koska me näimme sinun outona, ja huoneeseen otimme sinun? taikka alastoinna, ja vaatetimme sinua?'	25:38 Cosca me näimme sinun outona/ ja huonesen otimme sinun? taicka alais-toinna/ ja vaatetim sinua?'
25:39 Ja milloin me näimme sinun sairastavan tai olevan vankeudessa ja tulimme sinun tykösi?'	25:39 Eli koska me näimme sinun sairaana, taikka vankina, ja tulimme sinun tykösi?'	25:39 Eli cosca me näimme sinun sairasna/ taicka fangina/ ja tulimme sinun tygös?'
25:40 Niin Kuningas vastaa ja sanoo heille: 'Totisesti minä sanon teille: kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä minun vähimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle.'	25:40 Niin vastaa kuningas ja sanoo heille: totisesti sanon minä teille: sen minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähimmistä minun veljistäni, sen te teitte minulle.	25:40 Nijn wasta Cuningas/ ja sano heille: totisest sanon minä teille: Sen cuin te oletta tehnet yhdelle näistä vähimmist minun weljistäni/ sen te teitte minun.
25:41 Sitten hän myös sanoo vasemmalla puolellaan oleville: 'Menkää pois minun tyköäni, te kirottut, siihen iankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hänen enkeleillensä.'	25:41 Silloin hän myös sanoo niille, jotka vasemmalla ovat: menkää pois minun tyköäni, te kirottut, ijankaikkiseen tuleen, joka valmistettu on perkeleelle ja hänen enkeleillensä.	25:41 Silloin hän myös sanonijlle/ jotca hänen wasemalens owat: mengät pois minun tyköni te kirottut ijancaikkiseen tuleen/ joca walmistettu on Perkeleelle ja hänen Engeleillens.
25:42 Sillä minun oli nälkä, ja te ette antaneet minulle syödä; minun oli jano, ja te ette antaneet minulle juoda;	25:42 Sillä minä isosin, ja te ette minua ruokkineet: minä janosin, ja ette minua juottaneet:	25:42 Sillä minä isoisin/ ja et te minua ruockinet. Minä janoisin/ ja et te minua juottanet.

25:43 minä olin outo, ja te ette ottaneet minua huoneeseen; minä olin alaston, ja te ette vaatettaneet minua; sairaana ja vankeudessa, ja te ette käyneet minua katso-massa.'

25:44 Silloin hekin vastaavat sanoen: 'Herra, milloin me näimme sinut nälkäisenä tai janoisena tai outona tai alasto-nna tai sairaana tai van-keudessa, emmekä sinua pal-velleet?'

25:45 Silloin hän vastaa heille ja sanoo: 'Totisesti minä sa-non teille: kaiken, minkä olet-te jättäneet tekemättä yhdelle näistä vähimmistä, sen te olette jättäneet tekemättä minulle.'

25:46 Ja nämä menevät pois iankaikkiseen rangaistukseen, mutta vanhurskaat iankaikki-seen elämään."

Matteus 26 LUKU

26:1 Ja kun Jeesus oli lopet-tanut kaikki nämä puheet, sanoi hän opetuslapsillensa:

26:2 "Te tiedätte, että kah-den päivän perästä on pääsi-äinen; silloin Ihmisen Poika annetaan ristiinnaulittavaksi."

26:3 Silloin ylipapit ja kansan vanhimmat kokoontuivat Kai-fas nimisen ylimmäisen papin palatsiin

26:4 ja neuvottelivat, kuinka ottaisivat Jeesuksen kiinni kavaluudella ja tappaisivat hänet.

25:43 Minä olin outo, ja ette minua huoneeseen ottaneet: alaston, ja ette minua vaa-tettaneet: sairasa ja vankina, ja ette minua oppineet.

25:44 Silloin nekin häntä vastaavat, sanoen: Herra, koska me näimme sinun isoovan, taikka janoovan, taikka outona, eli alastoinna, eli sairaana, taikka vankina, ja emme sinua palvelleet?

25:45 Silloin hän vastaa hei-tä, sanoen: totisesti sanon minä teille, mitä ette tehneet yhdelle näistä vähimmistä, sitä ette tehneet minulle.

25:46 Ja niiden pitää mene-män iankaikkiseen vaivaan, mutta vanhurskaat iankaikkiseen elämään.

26 LUKU

26:1 Ja tapahtui, kuin Jeesus oli lopettanut kaikki nämät puheet, sanoi hän opetus-lapsillensa:

26:2 Te tiedätte, että kahden päivän perästä tulee pääsiäi-nen, ja Ihmisen Poika ylönnannetaan ristiinnaulit-taa.

26:3 Silloin kokoontuivat pappein päämiehet ja kir-janoppineet ja kansan van-himmat ylimmäisen papin saliin, joka kutsuttiin Kaiphas.

26:4 Ja neuvoa pitivät, kuin-ka he Jeesuksen kavalluksella kiinniottaisivat ja tappaisi-vat.

25:43 Minä olin outo/ ja et te minua huonesen ottanet: alaston/ ja et te minua vaa-tettanet: minä olin sairasa/ ja fangina/ ja et te minua oppi-net.

25:44 Silloin myös nekin händä wastawat/ sanoden: Herra/ cosca me näimme sinun isowan/ taicka jano-wan/ taicka outona/ eli alas-toinna/ eli sairasa/ taicka fangina/ ja en me sinua pal-wellet?

25:45 Nijn hän wasta heitä sanoden: Totisest sanon minä teille/ mitä et te tehnet yh-delle näistä vähimmist/ sitä et te tehnet minulle.

25:46 Ja nijden pitä silloin menemän ijancaickiseen wai-waan: mutta wanhurscat ijan-caickiseen elämään.

XXVI. Lucu .

26:1 Ja se tapahtui/ cosca Jeesus oli lopettanut caicki nämät puhet/ sanoi hän Opetuslapsillens:

26:2 Te tiedätte/ että cah-den päiwän peräst tule Pää-siäinen/ ja ihmisen Poica ylönnannetan ristinnaulitta.

26:3 Silloin cocounsit Pappein päämiehet/ ja Kirjanoppenet/ ja Canssan wanhimmat ylim-mäisen Papin salijn/ joca cudzuttin Caiphas:

26:4 Ja neuwo pidit/ cuinga he Jeesuxen cawaluxella kij-niottaisit/ ja tappaisit.

26:5 Mutta he sanoivat: "Ei juhlan aikana, ettei syntyisi meteliä kansassa."	26:5 Mutta he sanoivat, ei juhlapäivänä, ettei kansassa tule meteli.	26:5 Mutta he sanoit: ei Juhla päivänä/ ettei Canssas tule meteli.
26:6 Kun Jeesus oli Betaniasa pitalisen Simonin asunnossa,	26:6 Kuin Jesus oli Betaniasa, spitaalisen Simonin huoneessa,	26:6 Cosca Jesus oli Betanias/ Spitalisen Simonin huone
26:7 tuli hänen luoksensa nainen, mukanaan alabasteripullo täynnä kallisarvoista voidetta, minkä hän vuodatti Jeesuksen päähän hänen ollessaan aterialla.	26:7 Tuli vaimo hänen tykönsä, jolla oli lasi kallista voidetta, ja kaasi sen hänen päänsä päälle atrioitessansa.	26:7 Tuli yxi vaimo hänen tygöns/ jolla oli Clasi callist woidet/ ja caasi sen hänen pääns päälle atrioitesans.
26:8 Mutta sen nähdessään hänen opetuslapsensa närkästyivät ja sanoivat: "Mitä varten tämä haaskaus?"	26:8 Mutta kuin hänen opetuslapsensa sen näkivät, närkästyivät he ja sanoivat: mihinkä kelpaa tämä haaskaus?	26:8 Cosca Opetuslapset sen näit/ närkästyit he/ ja sanoit: mihingä kelpa tämä haaskaus?
26:9 Olisihan sen voinut myydä kalliista hinnasta ja antaa rahat köyhille."	26:9 Sillä tämä voide olis kalliisti taittu myytää ja annetta vaivaisille.	26:9 Tämä woide olis kyllä callist taittu myytä/ ja annetta waiwaisten.
26:10 Kun Jeesus sen huomasi, sanoi hän heille: "Miksi pahoitatte tämän naisen mieltä? Sillä hän teki hyvän työn minulle.	26:10 Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: mitä te vaivaatte tätä vaimoa? Sillä hän teki hyvän työn minun kohtaani.	26:10 Mutta cosca Jesus sen ymmärsi/ sanoi hän heille: mitä te waiwatte tätä waimoa? Sillä hän teki hyvän työn minun cohtani.
26:11 Köyhät teillä on aina keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina.	26:11 Sillä teidän tykönänne ovat aina vaivaiset; mutta en minä teillä aina ole.	26:11 Teidän tykönän on aina waiwaiset/ mutta en minä teillä aina ole.
26:12 Sillä kun hän valoi tämän voiteen minun ruumiilleni, teki hän sen minun hautaamistani varten.	26:12 Sillä että hän kaasi sen voiteen minun ruumiini päälle, sen on hän tehnyt minun hautaamiseksi.	26:12 Sillä sen woiten cuin hän caasi minun ruumini päälle/ sen on hän tehnyt minun hautamisexeni.
26:13 Totisesti minä sanon teille: missä ikinä kaikessa maailmassa tätä evankeliumia saarnataan, siellä sekin, minkä hän teki, on mainittava hänen muistoksensa."	26:13 Totisesti sanon minä teille: kussa ikänä tämä evankeliumi saarnataan kaikessa maailmassa, niin tämä myös, minkä hän teki, pitää mainittaman hänen muistoksensa.	26:13 Totisest sanon minä teille: cusa ikänäns tämä Evangelium saarnatan caikes mailmas/ nijn tämä myös cuin hän teki/ pitä mainittaman hänen muistoxens.
26:14 Silloin meni yksi niistä kahdestatoista, nimeltä Juudas Iskariot, ylipappien luo	26:14 Silloin yksi kahdestatoistakymmenestä, joka kutsuttiin Juudas Iskariot, läksi pois pappein päämiesten tykö,	26:14 Silloin läxi pois yxi cahdestatoistakymmenest/ joca cudzuttin Judas Ischarioth/ Pappejn päämiesten tygö/
26:15 ja sanoi: "Mitä tahdotte antaa minulle, niin minä saatan hänet teidän käsiinne?"	26:15 Ja sanoi: mitä te tahdotte minulle antaa, ja minä teille hänen saatan? Ja he määräsivät hänelle kolme-	ja sanoi heille: 26:15 Mitä te tahdotte minulle anda/ ja minä teille hänen

Ja he maksoivat hänelle kolmekymmentä hopearahaa.	kymmentä hopiapenninkiä.	saatan? Ja he määräisit hänelle colmekymmendä hopiapenningitä.
26:16 Ja siitä hetkestä hän etsi sopivaa tilaisuutta kavaltaksensa hänet.	26:16 Ja siitä ajasta etsi hän soveliasta aikaa pettääksensä häntä.	26:16 Ja sijtä ajasta edzei hän tila/ saadaxens händä pettä.
26:17 Mutta ensimmäisenä happamattoman leivän päivänä opetuslapset tulivat Jeesuksen tykö ja sanoivat: "Mihin tahdot, että valmistamme pääsiäislampaan sinun syödäksesi?"	26:17 Mutta ensimmäisen maikian leivän päivänä tulivat opetuslapset Jeesuksen tykö, sanoen hänelle: kussas tahdot, että meidän pitää sinulle valmistaman pääsiäislampaan syötää?	26:17 Mutta ensimmäisnä maikian leivän päivänä tulit Opetuslapset Jeesuksen tygö/ sanoden hänelle: cusas tahdot että meidän pitä sinulle walmistaman Pääsiäis lamban syötä?
26:18 Niin hän sanoi: "Menekää kaupunkiin sen ja sen luo ja sanokaa hänelle: 'Opettaja sanoo: Minun aikani on lähellä; sinun luonasi minä syön pääsiäisaterian opetuslasteni kanssa.'"	26:18 Niin hän sanoi: menkää kaupunkiin yhden tykö, ja sanokaat hänelle: Mestari sanoo: minun aikani on läsnä, sinun tykönäs tahdon minä pääsiäistä pitää minun opetuslasteni kanssa.	26:18 Nijn hän sanoi: mengät Caupungijn yhden tygö/ ja sanocat hänelle: Mestari käski sinulle sano/ minun aican on läsnä/ sinun tykönäs tahdon minä Pääsiäistä pitä minun Opetuslasteni cansa.
26:19 Ja opetuslapset tekivät, niinkuin Jeesus oli heitä käsenyt, ja valmistivat pääsiäislampaan.	26:19 Ja opetuslapset tekivät, niinkuin Jeesus oli heitä käsenyt, ja valmistivat pääsiäislampaan.	26:19 Ja Opetuslapset teit nijncuin Jeesus oli heitä käsenyt/ ja walmistit Pääsiäis lamban.
26:20 Ja kun ehtoo tuli, asettui hän aterialle kahdentoista opetuslapsensa kanssa.	26:20 Mutta kuin ehtoo tuli, istui hän pöydän tykönä kahdentoistakymmenen kanssa.	26:20 Mutta ehtona istui hän pöydän tykönä cahdentoistakymmenen cansa.
26:21 Ja heidän syödessään hän sanoi: "Totisesti minä sanon teille: yksi teistä kavaltaa minut."	26:21 Ja heidän syödessänsä sanoi hän: totisesti sanon minä teille: yksi teistä minun pettää.	26:21 Ja heidän syödesäns sanoi hän: 26:22 Totisest sanon minä teille: yxi teistä minun pettä.
26:22 Silloin he tulivat kovin murheellisiksi ja rupesivat toinen toisensa perästä sanomaan hänelle: "Herra, en kai minä ole se?"	26:22 Ja he tulivat sangen murheellisiksi, ja rupesi jokainen heistä sanomaan hänelle: Herra, lienenkö minä se?	26:23 Ja he tulit sangen murhellisexi ja rupeisit jocainen sanoman: Herra/ lienengö minä se?
26:23 Hän vastasi ja sanoi: "Joka minun kanssani pisti kätensä vatiin, se kavaltaa minut."	26:23 Mutta hän vastasi ja sanoi: joka minun kanssani pistää kätensä vatiin, se pettää minun.	Hän wastais/ ja sanoi: joca minun cansani pistä kätens fatijn/ se pettä minun.
26:24 Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin hänestä on kirjoitettu, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika kavalletaan! Parempi	26:24 Ihmisen Poika tosin menee, niinkuin hänestä on kirjoitettu; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika petetään! parempi olis sille ihmiselle ollut, jos ei	26:24 Ihmisen Poica tosin mene/ nijncuin hänestä on kirjoitettu. Mutta woi sitä ihmistä/ jonga cautta ihmisen Poica petetän/ parambi olis

olisi sille ihmiselle, että hän ei olisi syntynyt."	hän olisi syntynyt.	hänelle ollut/ ettei hän olisi syntynyt.
26:25 Niin Juudas, joka hänet kavalsi, vastasi ja sanoi: "Rabbi, en kai minä ole se?" Hän sanoi hänelle: "Sinäpä sen sanoit."	26:25 Niin vastasi Juudas, joka hänen petti, ja sanoi: Mestari, olenko minä se? hän sanoi hänelle: sinäpä sen sanoit.	26:25 Niin vastais Judas/ joka hänen petti/ ja sanoi: Mestari/ olenko minä se? Hän sanoi hänelle: sinäpä sen sanoit.
26:26 Ja heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi opetuslapsilensa ja sanoi: "Ottakaa ja syökää; tämä on minun ruumiini."	26:26 Mutta kuin he söivät, otti Jesus leivän, ja kiitti, mursi ja antoi opetuslapsille, ja sanoi: ottakaa, syökää: tämä on minun ruumiini.	26:26 Cosca he söit/ otti Jesus leivän/ kiitti/ ja mursi/ ja andoi Opetuslapsillens/ ja sanoi: ottacat/ syökät/ tämä on minun ruumin.
26:27 Ja hän otti maljan, kiitti ja antoi heille ja sanoi: "Juokaa tästä kaikki;	26:27 Ja hän otti kalkin, ja kiitti, antoi heille ja sanoi: juokaat tästä kaikki;	26:27 Ja hän otti Calkin/ kiitti/ ja andoi heille/ ja sanoi: juocat tästä caicki:
26:28 sillä tämä on minun vereni, liiton veri, joka monen edestä vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi.	26:28 Sillä tämä on minun vereni, sen uuden Testamentin, joka monen tähden vuodatetaan syntein anteeksi antamiseksi.	26:28 Tämä on minun veren/ sen Uden Testamendin/ joka vuodatetan monen tähden syndein andexi andamisexi.
26:29 Ja minä sanon teille: tästedes minä en juo tätä viinipuun antia, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena teidän kanssanne Isäni valtakunnassa."	26:29 Mutta minä sanon teille: en suinkaan minä silleen juo tästä viinapuun hedelmästä, siihen päivään asti kuin minä juon teidän kanssanne sen uuden minun Isäni valtakunnassa.	26:29 Minä sanon teille: en minä sillen juo tästä wijnapuun hedelmästä/ siihen päivän asti/ cuin minä juon teidän cansan vden minun Isäni waldacunnas.
26:30 Ja veisattuaan kiitosvirren he lähtivät Öljymäelle.	26:30 Ja kuin he olivat kiitosvirren veisanneet, menivät he ulos Öljymäelle.	26:30 Ja cosca he olit kiitosvirren weisannet/ menit he Öljymäelle.
26:31 Silloin Jeesus sanoi heille: "Tänä yönä te kaikki loukkaannutte minuun; sillä kirjoitettu on: 'Minä lyön paimenta, ja lauman lampaat hajotetaan.'	26:31 Silloin sanoi Jesus heille: tänä yönä te kaikki pahenette minussa; sillä kirjoitettu on: minä lyön paimenta, ja lampaat laumasta pitää hajoitettaman.	26:31 Silloin sanoi Jesus heille: tänä yönä te caicki pahenette minusa/ sillä kirjoitettu on: Minä lyön paimenda/ ja lambat laumasta hajowat.
26:32 Mutta ylösnoustuani minä menen teidän edellänne Galileaan."	26:32 Mutta sittenkuin minä nousen ylös, käyn minä teidän edellänne Galileaan.	26:32 Mutta sijtte cuin minä ylösnousen/ käyn minä teidän edellän Galileaan.
26:33 Niin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Vaikka kaikki loukkaantuisivat sinuun, niin minä en koskaan loukkaannu."	26:33 Niin vastasi Pietari ja sanoi hänelle: jos vielä kaikki sinussa pahenisivat, en minä ikänä pahene.	26:33 Niin wastais Petari/ ja sanoi hänelle: jos wielä caicki muut sinusa pahenisit/ en minä cuitengan ikänäns pahene.
26:34 Jeesus sanoi hänelle: "Totisesti minä sanon sinulle:	26:34 Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle:	26:34 Jesus sanoi hänelle: totisest sanon minä sinulle:

tänä yönä, ennenkuin kukko laulaa, sinä kolmesti minut kiellät."

26:35 Pietari sanoi hänelle: "Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, en sittenkään minä sinua kiellä." Samoin sanoivat myös kaikki muut opetuslapset.

26:36 Sitten Jeesus tuli heidän kanssaan Getsemane nimiselle maatilalle; ja hän sanoi opetuslapsillensa: "Istukaat tässä, sillä aikaa kuin minä menen ja rukoilen tuolla."

26:37 Ja hän otti mukaansa Pietarin ja ne kaksi Sebedeuksen poikaa; ja hän alkoi murehtia ja tulla tuskaan.

26:38 Silloin hän sanoi heille: "Minun sieluni on syvästi murheellinen, kuolemaan asti; olkaa tässä ja valvokaa minun kanssani."

26:39 Ja hän meni vähän edemmäksi, lankesi kasvoilleen ja rukoili sanoen: "Isäni, jos mahdollista on, niin menkään minulta pois tämä malja; ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, vaan niinkuin sinä."

26:40 Ja hän tuli opetuslasten tykö ja tapasi heidät nukkumasta ja sanoi Pietarille: "Niin ette siis jaksaneet yhtä hetkeä valvoa minun kanssani!"

26:41 Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen; henki tosin on altis, mutta liha on heikko."

26:42 Taas hän meni pois toisen kerran ja rukoili sanoen: "Isäni, jos tämä malja ei

tänä yönä, ennenkuin kukko laulaa, kolmesti sinä minun kiellät.

26:35 Pietari sanoi hänelle: ja vaikka minun pitäis sinun kanssas kuoleman, en kiellä minä sinua. Niin sanoivat myös kaikki opetuslapset.

26:36 Silloin tuli Jeesus heidän kanssansa kylään, jota kutsutaan Getsemaneksi, ja sanoi opetuslapsillensa: istukaat tässä, niinkauvan kuin minä menen ja rukoilen tuolla.

26:37 Ja hän otti tykönsä Pietarin ja kaksi Zebedeuksen poikaa, rupesi murehtimaan ja vapisemaan.

26:38 Niin sanoi Jeesus heille: minun sieluni on suuresti murheissansa kuolemaan asti; olkaat tässä ja valvokaat minun kanssani.

26:39 Ja hän meni vähän taamma, lankesi kasvoillensa, rukoillen ja sanoen: minun Isäni! jos mahdollinen on, niin menkään pois minulta tämä kalkki: ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, mutta niinkuin sinä.

26:40 Ja hän tuli opetuslasten tykö, ja löysi heidät maakaamasta, ja sanoi Pietarille: niin ette voineet yhtä hetkeä valvoa minun kanssani.

26:41 Valvokaat ja rukoilkaat, ettette kiusaukseen lankeaisi. Henki tosin on altis, mutta liha on heikko.

26:42 Taas meni hän toisen kerran ja rukoili, sanoen: minun Isäni! ellei tämä kalkki taida mennä pois minulta,

tänä yönä ennen kuin Cuckoi laula/ colmasti sinä minun kiellät.

26:35 Petari sanoi hänelle: ja waikka minun pidäis sinun cansas cuoleman/ en kiellä minä sinua. Nijn sanoit myös caicki Opetuslapset.

26:36 Silloin tuli Jeesus heidän cansans kylään/ joca cudzutantan Gethsemanexi/ ja sanoi Opetuslapsillens: istucat täsä/ nijncauwan cuin minä menen tuonne/ ja rucoilen.

26:37 Ja hän otti Petarin cansans/ ja caxi Zebedeuxen poica/ ja rupeis murehtiman ja wapiseman.

26:38 Nijn sanoi Jeesus heille: minun sielun on murehisans cuoleman asti. Olcat täsä/ ja walwocat minun cansani.

26:39 Ja hän meni vähä taemma heistä/ langeis caswoillens/ rucoillen ja sanoi: Minun Isän/ jos mahdollinen on/ nijn mengän pois minulda tämä Calcki/ ei cuitengan nijncuin minä tahdon/ mutta nijncuin sinä.

26:40 Ja hän tuli Opetuslastens tygö/ ja löysi heidän macamast/ ja sanoi Petarille: Nijngö? Ettäkö te woinet yhtä hetke walwo minun cansani?

26:41 Walwocat ja rucoilcat/ ettet te kiusauxeen langeis/ hengi tosin on aldis/ mutta liha on heicko.

26:42 Taas meni hän toisen kerran/ ja rucoili sanoden: Minun Isän/ ellei tämä Calcki

voi mennä minun ohitseni, minun sitä juomattani, niin tapahtukoon sinun tahtosi."

26:43 Ja tullessaan hän taas tapasi heidät nukkumasta, sillä heidän silmänsä olivat käyneet raukeiksi.

26:44 Ja hän jätti heidät, meni taas ja rukoili kolmannen kerran ja sanoi samat sanat uudestaan.

26:45 Sitten hän tuli opetuslasten tykö ja sanoi heille: "Te nukutte vielä ja lepäätte! Katso, hetki on lähellä, ja Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin.

26:46 Nouskaa, lähtekäämme; katso, se on lähellä, joka minut kavaltaa."

26:47 Ja katso, hänen vielä puhuessaan tuli Juudas, yksi niistä kahdestatoista, ja hänen kanssaan lukuisa joukko ylipappien ja kansan vanhinten luota miekat ja seipäät käsissä.

26:48 Ja se, joka hänet kavaltsi, oli antanut heille merkin sanoen: "Se, jolle minä suuta annan, hän se on; ottakaa hänet kiinni."

26:49 Ja kohta hän meni Jeesuksen luo ja sanoi: "Terve, rabbi!" ja antoi hänelle suuta.

26:50 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ystäväni, mitä varten sinä tänne tulit?" Silloin he tulivat Jeesuksen luo, kävivät häneen käsiksi ja ottivat hänet kiinni.

26:51 Ja katso, eräs niistä, jotka olivat Jeesuksen kanssa, ojensi kätensä, veti miekkansa ja iski ylimmäisen papin

muutoin jos en minä sitä juo, niin tapahtukoon sinun tahtos.

26:43 Ja hän tuli ja löysi taas heidät makaamasta; sillä heidän silmänsä olivat raskaat.

26:44 Ja hän jätti heidät, meni taas ja rukoili kolmannen kerran, ja sanoi entisen sanan.

26:45 Silloin hän tuli opetuslastensa tykö, ja sanoi heille: maatkaat vielä ja levätkää! katso, hetki on lähestynyt, ja Ihmisen Poika annetaan ylönsyntisten käsiin.

26:46 Nouskaat, käykäämme: katso, se lähestyi, joka minun pettää.

26:47 Ja vielä hänen puhuessaan, katso, Juudas, yksi kahdestatoistakymmenestä, tuli ja hänen kanssansa paljo väkeä miekoilla ja seipäillä, pappein päämiehiltä ja kansan vanhimmilta.

26:48 Mutta se, joka hänet kavaltsi, oli antanut heille merkin, sanoen: kenenkä minä suuta annan, se on, kiinniotakaa häntä.

26:49 Ja hän astui kohta Jeesuksen tykö ja sanoi: terve, Rabbi! ja suuta antoi hänen.

26:50 Niin sanoi Jeesus hänelle: ystäväni! mitä varten sinä tulit? Silloin he astuivat edes ja laskivat kätensä Jeesuksen päälle, ja ottivat hänet kiinni.

26:51 Ja katso, yksi niistä, jotka olivat Jeesuksen kanssa, ojensi kätensä, veti miekkansa, ja löi ylimmäisen papin palveliaa, ja hakkasi

mene pois minulda/ muutoin etten minä sitä juo/ nijn tapahtucon sinun tahtos.

26:43 Ja hän tuli/ ja löysi taas heidän macamast/ sillä heidän silmäns olit rascat.

26:44 Ja hän jätti heidän/ meni taas/ ja rucoili colmannen kerran/ ja puhui endiset sanat.

26:45 Nijn hän tuli Opetuslastens tygö/ ja sanoi heille: maatcat ja lewätkät? cadzo/ hetki on lähestynyt/ ja ihmisen Poica ylönnannetan syndisten käsijn.

26:46 Noscat ja käykäm/ cadzo/ se lähesty joca minun pettä.

26:47 Wielä hänen puhuesans/ cadzo/ Judas yxi cahdestatoistakymmenest tuli/ ja hänen cansans paljo wäke miecoilla ja seipäillä/ Pappein päämiehildä ja Canssan wanhimmilda.

26:48 Mutta joca hänen petti/ oli andanut heille merkin sanoden: kenengä minä suuta annan/ se on/ ruwetcat häneen.

26:49 Ja hän astui cohta Jesuxen tygö/ ja sanoi: terwe Rabbi. Ja suuta andoi hänen.

Nijn sanoi Jeesus hänelle: Ystävän/ mitä warten sinä tulit?

26:50 Silloin ne astuit edes/ ja laskit kätens Jesuxen päälle/ ja otit hänen kijnni.

26:51 Ja cadzo/ yxi nijstä jotca olit Jesuxen cansa/ ojensi kätens/ weti mieckans/ löi ylimmäisen Pa-

palvelijaa ja sivalsi häneltä pois korvan.

26:52 Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Pistä miekkasi tuppeen; sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat.

26:53 Vai luuletko, etten voisi rukoilla Isääni, niin että hän lähettäisi heti minulle enemmän kuin kaksitoista legionaa enkeleitä?

26:54 Mutta kuinka silloin kävisivät toteen kirjoitukset, jotka sanovat, että näin pitää tapahtuman?"

26:55 Sillä hetkellä Jeesus sanoi joukolle: "Niinkuin ryöväriä vastaan te olette lähteneet minua miekoilla ja seipäillä vangitsemaan. Joka päivä minä olen istunut pyhäkössä opettamassa, ettekä ole ottaneet minua kiinni.

26:56 Mutta tämä kaikki on tapahtunut, että profeettain kirjoitukset kävisivät toteen." Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänet ja pakenivat.

26:57 Mutta Jeesuksen kiinniottajat veivät hänet ylimmäisen papin, Kaifaan, eteen, jonne kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet.

26:58 Ja Pietari seurasi häntä taampana ylimmäisen papin esipihaan asti; ja hän meni sinne ja istui palvelijain joukkoon nähdäksensä, kuinka lopulta kävisi.

26:59 Mutta ylipapit ja koko neuvosto etsivät väärää todistusta Jeesusta vastaan tappaaksensa hänet,

pois hänen korvansa.

26:52 Niin Jesus sanoi hänelle: pistä miekkas siallensa; sillä kaikki, jotka miekkaan rupeevat, ne miekkaan hukkuvat.

26:53 Taikka luuletkos, etten minä voisi vielä rukoilla minun Isääni, lähettämään minulle enemmän kuin kaksitoistakymmentä legiota enkeleitä?

26:54 Kuinka siis Raamattu täytetään, että niin pitää tapahtuman?

26:55 Sillä hetkellä sanoi Jesus joukolle: niinkuin ryövärin tykö te läksitte miekoilla ja seipäillä minua kiinniottamaan: minä istuin teidän tykönänne joka päivä, opettain templissä, ja ette minua kiinniottaneet.

26:56 Mutta tämä on kaikki tapahtunut, että prophetain kirjoitukset täytettäisiin. Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänen ja pakenivat.

26:57 Mutta ne, jotka Jesuksen olivat kiinniottaneet, veivät hänen Kaiphaan, ylimmäisen papin, tykö, kussa kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet.

26:58 Mutta Pietari seurasi häntä taampana hamaan ylimmäisen papin salin porsutuaan, ja meni sisälle, ja istui palveliain sekaan, näkemään loppua.

26:59 Mutta pappein päämiehet ja vanhimmat ja kaikki raati etsivät väärää todistusta Jeesusta vastaan, saadaksensa häntä tappa;

pin palweliata ja hackais pois hänen corwans.

26:52 Nijn Jesus sanoi hänelle: pistä mieckas siallens: sillä caicki jotca mieckan rupewat/ ne miecalla hucatan.

26:53 Taicka luuletkos/ etten minä woisi wielä rucoilla minun Isäni/ lähettämän minulle enämmän cuin caxitoista-kymmendä Legiot Engeleit?

26:54 Cuinga sijs Ramatut täytetän/ että nijn pitä oleman?

26:55 Sillä hetkellä sanoi Jesus joucolle/ nijncuin ryöwärin tygö te läxitte miecoilla ja seipäillä minua kijnniottaman/ minä istuin teidän tykönän jocapäiwä opettain Templis/ ja et te minua kijnniottanet.

26:56 Mutta tämä on caicki tehty/ että Prophetain kirjoituxet täytetäisin. Silloin caicki Opetuslapset jätit hänen ja pakenit.

26:57 Mutta ne jotca Jesuxen olit kijnniottanet/ weit hänen Caiphan ylimmäisen Papin tygö/ cusa Kirjanoppenet ja Canssan wanhimmat olit heidäns coonnet.

26:58 Mutta Petari seurais händä jäljestätaambana/ haman ylimmäisen Papin Salin porstuan/ ja meni sisälle/ ja istui palweliain secan/ näkemän loppua.

26:59 Mutta Pappein päämiehet ja wanhimmat/ ja caicki Radi/ edzeit wäärä todistusta Jeesusta wastan/ saadaxens händä tappa/ ja ei löynnet.

26:60 mutta eivät löytäneet, vaikka monta väärää todistajaa oli tullut esille. Mutta vihdoin tuli kaksi,	26:60 Ja ei löytäneet. Ja vaikka monta väärää todistajaa tuli, niin ei he sittenkään löytäneet. Mutta viimein tuli kaksi väärää todistajaa,	26:60 Waicka monda wäärä todistaja tulit/ nijn ei he sijt-tekän löynet. Mutta wijmein tulit caxi wäärä todistaja/
26:61 ja he sanoivat: "Tämä on sanonut: 'Minä voin hajottaa maahan Jumalan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakentaa.'"	26:61 Ja sanoivat: tämä on sanonut: minä voin maahan jaottaa Jumalan templin, ja kolmena päivänä sen rakentaa ylös.	ja sanoit: 26:61 Tämä on sanonut/ minä voin maahan ricko Jumalan Templin/ ja colmena päivänä sen jällens rakenda.
26:62 Silloin ylimmäinen pappi nousi ja sanoi hänelle: "Etkö vastaa mitään siihen, mitä nämä todistavat sinua vastaan?"	26:62 Ja pappein päämies nousi ja sanoi hänelle: etkös mitään vastaa, mitä nämät sinua vastaan todistavat?	26:62 Ja Pappein päämies nousi/ ja sanoi hänelle: etkös mitän wasta? Mitä nämät sinua wastan todistawat?
26:63 Mutta Jeesus oli vaiti. Niin ylimmäinen pappi sanoi hänelle: "Minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että sanot meille, oletko sinä Kristus, Jumalan Poika."	26:63 Mutta Jesus oli ääneti. Ja pappein päämies vastasi ja sanoi hänelle: minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, ettäs sanot meille, jos olet Kristus, Jumalan Poika.	26:63 Mutta Jesus oli äneti. Ja Pappein päämies wastais/ ja sanoi hänelle: minä wannotan sinua elävän Jumalan cautta/ ettäs sanot meille/ jos sinä olet Christus Jumalan Poica?
26:64 Jeesus sanoi hänelle: "Sinäpä sen sanoit. Mutta minä sanon teille: tästedes te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä."	26:64 Sanoi Jesus hänelle: sinäpä sen sanoit; kuitenkin sanon minä teille: tästedes pitää teidän näkemän Ihmisen Pojan istuvan voiman oikialla puolella ja tulevan taivaan pilvissä.	26:64 Sanoi Jesus hänelle: sinäpä sen sanoit. Cuitengin sanon minä teille: tästedes pitä teidän näkemän ihmisen Pojan istuwan Jumalan woiman oikialla puolella/ ja tulewan Taiwan pilwisä.
26:65 Silloin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa ja sanoi: "Hän on pilkannut Jumalaa. Mitä me enää todistajia tarvitsemme? Katso, nyt kuulitte hänen pilkkaamisensa.	26:65 Silloin repäisi pappein päämies vaatteensa, sanoen: hän on pilkannut (Jumalaa); mitä me silleen todistajia tarvitsemme? Katso, nyt te kuulitte hänen pilkkansa.	26:65 Silloin rewäis Pappein päämies waattens/ sanoden: Hän on pilcannut Jumalata/ mitä me sillen todistust tarvitsemme? Cadzo/ nyt te cuulitta hänen pilckans/
26:66 Miten teistä on?" He vastasivat sanoen: "Hän on vikapää kuolemaan."	26:66 Mitä te luulette? Mutta he vastasivat ja sanoivat: hän on vikapää kuolemaan.	mitä te luuletta? 26:66 He wastaisit/ ja sanoit/ hän on wicapää cuolemaan.
26:67 Silloin he sylkivät häntä silmille ja löivät häntä nyrkillä kasvoihin; ja toiset sivalsivat häntä poskelle	26:67 Silloin he syljeskelivät hänen kasvoillensa ja löivät häntä poskelle, ja muutamat pieksivät häntä sauvoillansa.	26:67 Silloin he syljeskelit hänen caswoillens/ ja löit händä rusicoillans.
26:68 ja sanoivat: "Profetoi meille, Kristus, kuka se on, joka sinua löi."	26:68 Sanoen: arvaa meille, Kristus, kuka on, joka sinua löi?	26:68 Ja muutamat piexit händä poscelle/ ja sanoit: arwa meille Christe/ cuca sinua löi?

26:69 Mutta Pietari istui ulko- puolella esipihassa. Ja hänen luoksensa tuli muuan palveli- jatar ja sanoi: "Sinäkin olit Jeesuksen, galilealaisen, seu- rassa."

26:70 Mutta hän kielsi kaikki- en kuullen ja sanoi: "En ym- määrrä, mitä sanot."

26:71 Ja kun hän oli mennyt ulos portille, näki hänet toi- nen nainen ja sanoi sielläole- ville: "Tämäkin oli Jeesuksen, Nasaretilaisen, seurassa."

26:72 Ja taas hän kielsi va- lalla vannoen: "En tunne sitä miestä."

26:73 Vähän sen jälkeen tuli- vat ne, jotka siinä seisoivat, ja sanoivat Pietarille: "Totises- ti, sinä myös olet yksi heistä, sillä kielimurteesikin ilmaisee sinut."

26:74 Silloin hän rupesi sa- dattelemaan ja vannomaan: "En tunne sitä miestä." Ja samassa lauloi kukko.

26:75 Niin Pietari muisti Jee- suksen sanat, jotka hän oli sanonut: "Ennenkuin kukko laulaa, sinä kolmesti minut kiellät." Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

Matteus 27 LUKU

27:1 Mutta aamun koittaessa kaikki ylipapit ja kansan van- himmat pitivät neuvoa Jee- susta vastaan tappaaksensa hänet;

27:2 ja he sitoivat hänet ja veivät pois ja antoivat hänet maaherran, Pilatuksen, käsiin.

27:3 Kun Juudas, hänen ka-

26:69 Mutta Pietari istui ul- kona salista, ja hänen tykön- sä tuli yksi piika ja sanoi: sinä olit myös Jeesuksen kanssa Galileasta.

26:70 Mutta hän kielsi kaik- kein edessä ja sanoi: en mi- nä tiedä, mitäs sanot.

26:71 Kuin hän läksi ulos ovesta, näki hänen toinen piika ja sanoi niille, jotka siellä olivat: ja tämä oli Jee- suksen Natsaretilaisen kans- sa.

26:72 Ja hän kielsi taas vannotulla valalla: en tunne minä sitä ihmistä.

26:73 Mutta vähän hetken perästä tulivat ne, jotka siel- lä seisoivat ja sanoivat Pieta- rille: totisesti olet sinä myös yksi heistä; sillä sinun pu- heeskin ilmoittaa sinun.

26:74 Niin hän rupesi itsiän- sä sadattelemaan ja vannomaan: en tunne minä sitä ihmistä. Ja kohta kukko lau- loi.

26:75 Niin Pietari muisti Jee- suksen sanan, joka oli hä- nelle sanonut: ennenkuin kukko laulaa, kolmasti sinä minun kiellät. Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

27 LUKU

27:1 Mutta kuin aamu tuli, pitivät kaikki pappein pää- miehet ja kansan vanhimmat neuvoa Jesusta vastaan, häntä kuolettaaksensa,

27:2 Ja sitoivat hänen, me- nivät pois ja ylönnantoivat hänen maaherralle Pontius Pilatukselle.

27:3 Kuin Juudas, joka hä-

26:69 Mutta Petari istui ulco- na Salist/ ja hänen tygöns tuli yxi pijca/ ja sanoi: Sinä olit myös Jesuxen cansa Gali- leasta.

26:70 Mutta hän kielsi caickein cuulden/ ja sanoi: en minä tiedä mitäs sanot.

26:71 Cosca hän läxi ulos owest/ näki hänen toinen pijca/ ja sanoi nijlle/ jotca siellä olit: ja tämäkin oli Jee- suxen Nazarenin cansa.

26:72 Ja hän kielsi taas wannotulla walalla/ en tunne minä sitä ihmist.

26:73 Ja vähän hetken pe- räst tulit ne/ jotca siellä sei- soit/ ja sanoit Petarille: to- tisest olet sinä yxi heistä/ sillä sinun puhes ilmoitta si- nun.

26:74 Nijn hän rupeis idzens sadatteleman/ ja wannoman: en tunne minä sitä ihmistä. Ja cohta Cuckoi lauloi.

26:75 Nijn Petari muisti Jesu- xen sanan/ joca oli hänelle sanonut: ennencuin Cuckoi laula/ colmasti sinä minun kiellät. Ja hän meni ulos/ ja itki catkerast.

XXVII. Lucu .

27:1 Mutta huomeneldain pi- dit caicki Pappein päämiehet ja Canssan wanhimmat neuwo Jesusta wasthan/ händä cuo- lettaxens.

27:2 Ja sidoit hänen/ weit pois/ ja ylönnanoit hänen MaanHerralle Pontius Pilatu- xelle.

27:3 Cosca Judas/ joca hä-

valtajansa, näki, että hänet oli tuomittu, silloin hän katui ja toi takaisin ne kolmekymmentä hopearahaa ylipapeille ja vanhimmille

27:4 ja sanoi: "Minä tein synnin, kun kavalsin viattoman veren." Mutta he sanoivat: "Mitä se meihin koskee? Katso itse eteesi."

27:5 Ja hän viskasi hopearahat temppeliin, lähti sieltä, meni pois ja hirttäytyi.

27:6 Niin ylipapit ottivat hopearahat ja sanoivat: "Ei ole luvallista panna näitä temppe-
lirahastoon, koska ne ovat veren hinta."

27:7 Ja neuvoteltuaan he ostivat niillä savenvalajan pel-
lon muukalaisten hautaus-
maaksi.

27:8 Sentähden sitä peltoa vielä tänäkin päivänä kutsu-
taan Veripelloksi.

27:9 Silloin kävi toteen, mikä on puhuttu profeetta Jeremiaan kautta, joka sanoo: "Ja he ottivat ne kolmekymmentä hopearahaa, hinnan siitä ar-
viodusta miehestä, jonka he olivat israelilaisten puolesta arvioineet,

27:10 ja antoivat ne savenvalajan pellostä, niinkuin Herra oli minun kauttani käsenyt."

27:11 Mutta Jeesus seisoi maaherran edessä. Ja maaherra kysyi häneltä sanoen: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Niin Jeesus sanoi: "Sinäpä sen sanot."

27:12 Ja kun ylipapit ja vanhimmat häntä syyttivät, ei

nen petti, näki hänen kuolemaan tuomituksi, katui hän, ja toi jälleen ne kolmekymmentä hopiapenninkiä pappein päämiehille ja vanhimmille,

27:4 Sanoen: minä pahasti tein, että minä petin viattoman veren. Mutta he sanoivat: mitä meidän siihen tulee? katso itsiäs.

27:5 Ja hän heitti hopiapenningit templiin, läksi sieltä, meni pois ja hirtti itsensä.

27:6 Mutta pappein päämiehet ottivat hopiapenningit ja sanoivat: ei näitä sovi panna uhriarkkuun; sillä se on veren hinta.

27:7 Niin he pitivät neuvoa, ja ostivat niillä savenvalajan pel-
llon, vierasten hautamis-
seksi.

27:8 Sentähden se pelto on kutsuttu tähän päivään asti veripelloksi.

27:9 Silloin täytettiin se mikä sanottu oli Jeremias propheetalta, joka sanoo: ja he ottivat kolmekymmentä hopiapenninkiä, sen arvatun hinnan, jonka he arvasivat Israelin lapsilta,

27:10 Ja antoivat ne savenvalajan pellostä, niinkuin Herra on minun käsenyt.

27:11 Mutta Jesus seisoi maaherran edessä. Niin maaherra kysyi häneltä, sanoen: oletkos sinä Juutalaisten kuningas? Jesus sanoi hänelle: sinäpä sen sanot.

27:12 Ja kuin hänen päälensä kannettiin pappein

nen petti/ näki hänen kuolemaan duomituxi/ catui hän/ ja toi jälleens ne colmekym-
mendä hopiapenningitä Pap-
pein päämiehille ja wanhim-
mille/

/ ja sanoi:

27:4 Minä pahasti tein/ että minä petin wiattoman weren. Nijn he sanoit: Mitä meidän sijhen tule? cadzo idzes.

27:5 Ja hän heitti hopiapenningit Templijn/ läxi sieldä/ meni pois/ ja hirtti idzens.

27:6 Mutta Pappein päämiehet otit hopiapenningit/ ja sanoit: ei näitä sovi panna uhriarckun/ sillä se on weren hinda.

27:7 Nijn he pidit neuwo/ ja ostit nijllä sawenwalajan pel-
lon/ wierasten hautamisexi.

27:8 Sentähden se peldo cudzutan wielä tähän päiwän asti weripelloxi.

27:9 Silloin täytettin se cuin sanottu oli Jeremialda Prophetalda/ joca sanoi:
27:10 Ja he otit colmekym-
mendä hopiapenningitä/ jolla se myyty maxettin/ jonga he ostit Israelin lapsilda/

ja annoit sawenwalajan pel-
lostä/ nijncuin Herra on mi-
nun käsenyt.

27:11 Mutta Jesus seisoi MaanHerran edesä/ njn MaanHerra kysyi hänelle sa-
noden: oletcos Judalaisten Cuningas?

27:12 Jesus sanoi hänelle: sinäpä sen sanot.

Ja cuin hänen päällens can-
nettin Pappein päämiehildä/

hän mitään vastannut.

27:13 Silloin Pilatus sanoi hänelle: "Etkö kuule, kuinka paljon he todistavat sinua vastaan?"

27:14 Mutta hän ei vastannut yhteenkään hänen kysymyksiensä, niin että maaherra suuresti ihmetteli.

27:15 Oli tapana, että maaherra juhlan aikana päästi kansalle yhden vangin irti, kenenkä he tahtoivat.

27:16 Ja heillä oli silloin kuuluisa vanki, jota sanottiin Barabbaaksi.

27:17 Kun he nyt olivat koolla, sanoi Pilatus heille: "Kummanko tahdotte, että minä teille päästän, Barabbaanko vai Jeesuksen, jota sanotaan Kristukseksi?"

27:18 Sillä hän tiesi, että he kateudesta olivat antaneet hänet hänen käsiinsä.

27:19 Mutta kun hän istui tuomaristuimella, lähetti hänen vaimonsa hänelle sanan: "Älä puutu siihen vanhurskaaseen mieheen, sillä minä olen tänä yönä unessa paljon kärsinyt hänen tähtensä."

27:20 Mutta ylipapit ja vanhimmat yllyttivät kansaa anomaan Barabbasta, mutta surmauttamaan Jeesuksen.

27:21 Ja maaherra puhui heille ja sanoi: "Kummanko näistä kahdesta tahdotte, että minä teille päästän?" Niin he sanoivat: "Barabbaan."

27:22 Pilatus sanoi heille:

päämiehiltä ja vanhimmilta, ei hän mitään vastannut.

27:13 Silloin sanoi Pilatus hänelle: etkös kuule, kuinka paljon he sinua vastaan todistavat?

27:14 Ja ei hän vastannut häntä yhtäkään sanaa, niin että maaherra suuresti ihmetteli.

27:15 Mutta juhlanäpä oli maaherra tottunut päästämään kansalle jonkun vangin irralle, jonka he tahtoivat.

27:16 Niin oli heillä silloin yksi kuuluisa vanki sidottuna, joka kutsuttiin Barabbas.

27:17 Kuin he siis koossa olivat, sanoi Pilatus heille: kumman te tahdotte, että minä päästän teille? Barabbaan, taikka Jeesuksen, joka kutsutaan Kristus?

27:18 Sillä hän tiesi, että he hänen kateuden tähden olivat antaneet ylönsä.

27:19 Mutta kuin hän tuomioistuimelle istui, lähetti hänen emäntänsä hänen tykönsä, sanoen: älä sinä mitään tee sille vanhurskaalle; sillä minä olen paljon kärsinyt tänäpä unessani hänen tähtensä.

27:20 Mutta pappein päämiehet ja vanhimmat yllyttivät kansaa anomaan Barabbasta, mutta Jesusta hukkaamaan.

27:21 Niin vastasi maaherra ja sanoi heille: kumman näistä kahdesta te tahdotte, että minä päästän teille? mutta he sanoivat: Barabbaan.

27:22 Pilatus sanoi heille:

ja vanhimmilta/ ei hän mitään vastannut.

27:13 Silloin sanoi Pilatus hänelle: etkös cuule/ cuinga cowasti he sinun päälles candawat?

27:14 Ja ei hän vastannut händä yhtäkän sana/ nijn että MaanHerrakin suurest ihmetteli.

27:15 Mutta Juhlana oli MaanHerra tottunut päästämän Canssalle jongun fangin irralle/ jonga he tahdoit.

27:16 Nijn oli heillä silloin yxicuuluisa fangi sidottuna/ joca cudzuttin Barrabas.

27:17 Ja cosca he coosa olit/ sanoi Pilatus heille: cumman te tahdotte/ että minä päästän teille/ Barraban taicka Jesuxen/ joca cudzutan Christus?

27:18 Sillä hän tiesi/ että he hänen cateuden tähden olit ylönsandanet.

27:19 Mutta cuin hän duomioistuimelle istui/ lähetti hänen emändäns hänen tygöns/ ja käski hänelle sanoa: älä sinä mitään tee sille vanhurscalle: sillä minä olen paljo kärsinyt tänäpä unesani hänen tähtens.

27:20 Mutta Pappein päämiehet ja vanhimmat yllytit Canssa anoman Barrabast/ mutta Jesusta huckaman.

27:21 Nijn wastais MaanHerra/ ja sanoi heille: cumman näistä cahdesta te tahdotte/ että minä päästän teille?
27:22 Mutta he sanoit: Barraban.

Pilatus sanoi heille: mitästä

"Mitä minun sitten on tehtävä Jeesukselle, jota sanotaan Kristukseksi?" He sanoivat kaikki: "Ristiinnaulittakoon!"

27:23 Niin maaherra sanoi: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat vielä kovemmin sanoen: "Ristiinnaulittakoon!"

27:24 Ja kun Pilatus näki, ettei mikään auttanut, vaan että meteli yhä yltyi, otti hän vettä ja pesi kätensä kansan nähden ja sanoi: "Viaton olen minä tämän miehen vereen. Katsokaa itse eteenne."

27:25 Niin kaikki kansa vastasi ja sanoi: "Tulkoon hänen verensä meidän päällemme ja meidän lastemme päälle."

27:26 Silloin hän päästi heille Barabbaan, mutta Jeesuksen hän ruoskitti ja luovutti ristiinnaulittavaksi.

27:27 Silloin maaherran sotamiehet veivät Jeesuksen mukanaan palatsiin ja keräsivät hänen ympärilleen koko sotilasjoukon.

27:28 Ja he riisuivat hänet ja panivat hänen päällensä tulipunaisen vaipan

27:29 ja väänsivät orjantappuroista kruunun, panivat sen hänen päähänsä ja ruovon hänen oikeaan käteensä, polvistuivat hänen eteensä ja pilkkasivat häntä ja sanoivat: "Terve, juutalaisten kuningas!"

27:30 Ja he sylkivät häntä, ottivat ruovon ja löivät häntä päähän.

27:31 Ja kun he olivat häntä

mitä siis minun pitää tekemän Jeesukselle, joka kutsutaan Kristus? Sanoivat he kaikki hänelle: ristiinnaulittakoon.

27:23 Niin sanoi maaherra: mitä hän paha teki? Mutta he huusivat sitä enemmän ja sanoivat: ristiinnaulittakoon.

27:24 Kuin Pilatus näki, ettei hän mitään auttaa taitanut, mutta enempi pauhina tuli, otti hän vettä ja pesi kätensä kansan edessä, sanoen: viatoin olen minä tämän vanhurskaan vereen: katsokaat itsiänne.

27:25 Ja kaikki kansa vastasi ja sanoi: hänen verensä tulkaan meidän päällemme ja lastemme päälle.

27:26 Silloin päästi hän heille Barabbaan; mutta Jeesuksen, kuin hän hänen ruoskinut oli, antoi hän ylön ristiinnaulittaa.

27:27 Silloin maaherran huovit veivät Jeesuksen raastupaan, ja kokosivat hänen tykönsä kaiken joukon.

27:28 Ja kuin he olivat hänen riisuneet, puettivat he hänen purpuraiseen kaapuun,

27:29 Ja tekivät orjantappuroista kruunun ja panivat hänen päähänsä ja ruovon hänen oikiaan käteensä, ja kumarsivat polviansa hänen edessänsä, pilkkasivat häntä ja sanoivat: terve, Juudalaisten kuningas!

27:30 Ja kuin he olivat sylkeneet hänen päällensä, ottivat he ruovon ja löivät häntä päähän.

27:31 Ja sittekuin he olivat

siis minun pitä tekemän Jeesukselle/ joca cudzutan Kristus? Sanoit he caicki hänelle: Ristinnaulittacan.

27:23 Nijn sanoi MaanHerra/ mitästä hän paha teki? Mutta he huusit sitä enämmin/ ja sanoit: Ristinnaulittacan.

27:24 Cosca Pilatus näki/ ettei mitän auttanut/ mutta enä huhu tuli/ otti hän wettä ja pesi kätens Canssan edes/ sanoden: wiatoin olen minä tämän wanhurscan wereen/ cadzocat teitän.

27:25 Ja caicki Canssa wastaits/ ja sanoi: hänen werens tulcan meidän päällem/ ja meidän lastem päälle:

27:26 Silloin päästi hän Baraban/ mutta Jesuxen andoi hän ruoskitta/ ja ristinnaulitta.

27:27 Silloin MaanHerran huowit otit Jesuxen Rastupan/ ja cocoisit hänen tygöns caiken joucon.

27:28 Ja cuin he olit hänen rijsunet/ puetit he hänen Purpuraiseen Caapuun.

27:29 Ja panit orjantappuroista Cruunun hänen päähäns/ ja annoit ruogon hänen oikiaan käteens/ ja cumarsit polwians hänen edesäns/ ja pilckaisit händä/ ja sanoit: Terwe Judalaisten Cuningas.

27:30 Ja cuin he olit sylkenet hänen päällens/ pilckaisit he händä/ otit ruogon/ ja löit händä päähän.

27:31 Ja sijtte cuin he olit

pilkanneet, riisuivat he hänel-
tä vaipan, pukivat hänet hä-
nen omiin vaatteisiinsa ja
veivät hänet pois ristiinnaulit-
tavaksi.

27:32 Ja matkalla he tapasi-
vat kyreneläisen miehen, jon-
ka nimi oli Simon. Hänet he
pakottivat kantamaan hänen
ristiänsä.

27:33 Ja tultuaan paikalle,
jota sanotaan Golgataksi - se
on: pääkallon paikaksi -

27:34 he tarjosivat hänelle
juotavaksi katkeralla nesteellä
sekoitettua viiniä; mutta mais-
tettuaan hän ei tahtonut sitä
juoda.

27:35 Ja kun he olivat hänet
ristiinnaulinneet, jakoivat he
keskenään hänen vaatteensa
heittäen niistä arpaa.

27:36 Sitten he istuutuivat ja
vartioivat häntä siellä.

27:37 Ja he olivat panneet
hänen päänsä yläpuolelle hä-
nen syynsä julki, näin kirjai-
tettuna: "Tämä on Jeesus,
juutalaisten kuningas."

27:38 Silloin ristiinnaulittiin
hänen kanssansa kaksi ryövä-
riä, toinen oikealle ja toinen
vasemmalle puolelle.

27:39 Ja ne, jotka kulkivat
ohitse, herjasivat häntä, nyö-
kyttivät päätänsä

27:40 ja sanoivat: "Sinä, joka
hajotat maahan temppelin ja
kolmessa päivässä sen ra-
kennat, auta itseäsi, jos olet
Jumalan Poika, ja astu alas

häntä pilkanneet, riisuivat
he häneltä kaapun, ja puet-
tivat hänen omiin vaattei-
siinsa, ja veivät hänen ris-
tiinnaulittua.

27:32 Mutta kuin he menivät
ulos, löysivät he yhden mie-
hen Kyrenistä, nimeltä Si-
mon: sen he vaativat hänen
ristiänsä kantamaan.

27:33 Ja tulivat siihen paik-
kaan, joka kutsutaan Golga-
ta, se on: pääkallon paikka.

27:34 He antoivat hänelle
etikkaa juoda sapella sekoit-
tettua; ja kuin hän maisti,
niin ei hän tahtonut juoda.

27:35 Mutta sitte kuin he
olivat hänen ristiinnaulin-
neet, jakoivat he hänen vaat-
teensa ja heittivät arpaa, että
täytettäisiin, mitä sanottu oli
prophetan kautta; he ovat
minun vaatteeni jakaneet, ja
minun vaatteistani ovat he
heittäneet arpaa.

27:36 Ja istuen he vartioitsi-
vat häntä siinä.

27:37 Ja he panivat hänen
päänsä päälle hänen syynsä
kirjoitetun: TÄMÄ ON JE-
SUS, JUUDALAISTEN KU-
NINGAS.

27:38 Silloin ristiinnaulittiin
kaksi ryöväriä hänen kans-
sansa, yksi oikealle puolelle
ja toinen vasemmalle.

27:39 Mutta ohitsekäyväiset
pilkkasivat häntä, väänтели-
vät päätänsä,

27:40 Ja sanoivat: sinä joka
maahan jaotat Jumalan
templin ja kolmena päivänä
sen rakennat, auta itseäsi: jos
olet Jumalan Poika, niin as-
tu alas rististä.

händä pilcannet/ rijsuit he
häneldä Caapun/ ja puetit
hänen omijn vaatteisins/ ja
weit hänen ristinnaulitta.

27:32 Ja löysit yhden miehen
Kyrenest/ joca cudzuttin Si-
mon/ sen he waadit hänen
ristiäns candaman.

27:33 Ja tulit siihen paickan/
joca cudzutan Golgatha/ se
on pääcalloin paicka.

27:34 Ja he annoit hänelle
etickat juoda sapella secoitet-
tua/ ja cuin hän maisti/ nijn
ei hän tahtonut juoda.

27:35 MUtta sijtte cuin he
olit hänen ristinnaulinnet/
jaoit he hänen waattens/ ja
heitit arpa/ että täytetäisin/
cuin sanottu oli Prophetalda:
he owat heillens minun waat-
teni jacanet/ ja minun waat-
teistani owat he heittänet
arpa.

27:36 Ja he istuit sijnä ja
wartioidzit händä.

27:37 Ja he kirjoitit hänen
pääns päälle hänen syyns:
27:38 Tämä on Jesus Juda-
laisten Cuningas.

Silloin ristinnaulittin caxi ryö-
wäritä hänen cansans/ yxi
oikialle puolelle/ ja toinen
wasemalle.

27:39 Mutta ohidzekäywäiset
pilckaisit händä/ wäändelit
pätätäns/
ja sanoit:

27:40 Sinäkö se olet/ joca
särjet Jumalan Templin/ ja
colmena päiwänä sen jällens
rakennat/ auta idzes: jos si-

ristiltä."

27:41 Samoin ylipapit ja kirjanoppineet ja vanhimmat pilkkasivat häntä ja sanoivat:

27:42 "Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa. Onhan hän Israelin kuningas; astukoon nyt alas ristiltä, niin me uskomme häneen.

27:43 Hän on luottanut Jumalaan; vapahtakoon nyt Jumala hänet, jos on häneen mielistynyt; sillä hän on sanonut: 'Minä olen Jumalan Poika.'"

27:44 Ja samalla tavalla herjasivat häntä ryöväritkin, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssansa.

27:45 Mutta kuudennesta hetkestä alkaen tuli pimeys yli kaiken maan, ja sitä kesti hamaan yhdeksänten hetkeen.

27:46 Ja yhdeksännen hetken vaiheilla Jeesus huusi suurella äänellä sanoen: "Eeli, Eeli, lama sabaktani?" Se on: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?

27:47 Sen kuullessaan sanoivat muutamat niistä, jotka siinä seisoivat: "Hän huutaa Eliasta."

27:48 Ja kohta muuan heistä juoksi ja otti sienen, täytti sen haparviinillä, pani sen ruovon päähän ja antoi hänelle juoda.

27:49 Mutta muut sanoivat: "Annas, katsokaamme, tuleeko Elias häntä pelastamaan."

27:50 Niin Jeesus taas huusi

27:41 Niin myös pappein päämiehet, kirjanoppineitten ja vanhimmiten kanssa, pilkkasivat häntä ja sanoivat:

27:42 Muita hän on auttanut, itsiänsä ei hän voi auttaa. Jos hän on Israelin kuningas, niin astukaan nyt alas rististä, niin me uskomme häneen.

27:43 Hän turvasi Jumalaan: päästäköön nyt hänen, jos hän mielistyy häneen. Sillä hän sanoi: Jumalan Poika minä olen.

27:44 Sitä myös ryövärit hänelle soimasivat, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssansa.

27:45 Mutta kuudennesta hetkestä hamaan yhdeksänten asti oli pimiä kaikessa maassa.

27:46 Ja liki yhdeksättä hetkeä huusi Jesus suurella äänellä, sanoen: Eli, Eli, lamma sabaktani? se on: minun Jumalani, minun Jumalani, miksis minun ylenannoit?

27:47 Mutta muutamat niistä, jotka siinä seisoivat, kuin he sen kuulivat, sanoivat: Eliasta hän huutaa.

27:48 Ja kohta juoksi yksi heistä ja otti sienen, ja täytti sen etikalla, pani sen ruovon päähän, ja antoi hänen juoda.

27:49 Mutta muut sanoivat: pidäs, katsokaamme, jos Elias tulee häntä päästämään.

27:50 Niin Jesus taas huusi suurella äänellä, ja antoi

nä olet Jumalan Poica/ nijn astu alas rististä.

27:41 Nijn myös Pappein päämiehet/ Kirjanoppenet/ ja wanhimmat pilckaisit händä/ ja sanoit:

27:42 Muita on hän auttanut/ mutta ei hän woi idzens autta. Jos hän on Israelin Cuningas/ nijn astucan alas rististä/ ja me uscom hänen.

27:43 Hän turwais Jumalaan/ päästäkäm nyt händä/ jos hän tahto. Sillä hän sanoi: Jumalan Poica minä olen.

27:44 Sitä myös ryöwärit hänelle soimaisit/ jotca olit ristinnaulitut hänen cansans.

27:45 Mutta cuudennest hetkest haman yhdexänden asti/ oli pimiä caikesa maasa.

27:46 Ja liki yhdexättä hetke huusi Jesus corkialla änellä/ sanoden: Eli/ Eli/ lamaasabahtani/ se on/ minun Jumalan/ minun Jumalan/ mixis minun ylönannoit?

27:47 Mutta muutamat/ jotca sijnä seisoit/ cosca he sen cuulit/ sanoit he: Heliasta hän huuta.

27:48 Ja cohta juoxi yxi heistä/ cuin hän oli ottanut sienen/ ja täyttänyt eticalla pani sen ruogon päähän/ ja annoi hänen juoda.

27:49 Mutta muut sanoit: pidäs/ cadzocam/ jos Helias tule händä päästämän.

27:50 Nijn Jesus taas huusi

suurella äänellä ja antoi hen- henkensä.
kensä.

27:51 Ja katso, temppelin
esirippu repesi kahtia ylhäältä
alas asti, ja maa järisi, ja
kalliot halkesivat,

27:52 ja haudat aukenivat, ja
monta nukkuneiden pyhien
ruumista nousi ylös.

27:53 Ja he lähtivät haudois-
taan ja tulivat hänen ylös-
nousemisensa jälkeen pyhään
kaupunkiin ja ilmestyivät mo-
nelle.

27:54 Mutta kun sadanpää-
mies ja ne, jotka hänen
kanssaan vartioitsivat Jeesus-
ta, näkivät maanjäristyksen ja
mitä muuta tapahtui, peljäs-
tyivät he suuresti ja sanoivat:
"Totisesti tämä oli Jumalan
Poika.

27:55 Ja siellä oli monta
naista, jotka olivat Galileasta
seuranneet Jeesusta ja pal-
velleet häntä; he seisoivat
taampana katselemassa.

27:56 Heidän joukossaan oli
Maria Magdaleena ja Maria,
Jaakobin ja Joosefin äiti, ja
Sebedeuksen poikain äiti.

27:57 Mutta illan tultua saa-
pui rikas mies, Arimatiasta
kotoisin, nimeltä Joosef, joka
hänkin oli Jeesuksen opetus-
lapsi.

27:58 Hän meni Pilatuksen
luo ja pyysi Jeesuksen ruu-
mista. Silloin Pilatus käski
antaa sen hänelle.

27:59 Ja Joosef otti ruumiin,
kääri sen puhtaaseen liina-
vaatteeseen

27:60 ja pani sen uuteen
hautakammioonsa, jonka oli

27:51 Ja katso, templin esi-
vaate repesi kahtia ylhäältä
hamaan alas, ja maa järisi,
ja kalliot halkesivat,

27:52 Ja haudat aukenivat,
ja monta pyhain ruumista,
jotka maanneet olivat, nousi
ylös,

27:53 Ja läksivät ulos hau-
doista, hänen ylösnousemi-
sensa jälkeen, tulivat pyhään
kaupunkiin, ja ilmestyivät
monelle.

27:54 Mutta kuin sadan-
päämies ja ne, jotka hänen
kanssansa olivat vartioitse-
massa Jeesusta, näkivät
maan järinän ja ne, mitkä
tapahtuivat, pelkäsivät he
suuresti ja sanoivat: totisesti
oli tämä Jumalan Poika.

27:55 Mutta siellä oli paljo
vaimoja taampana katsele-
massa, jotka Jeesusta olivat
seuranneet Galileasta, pal-
vellen häntä,

27:56 Joiden seassa oli Ma-
ria Magdalena, ja Maria Ja-
kobin ja Joseen äiti, ja Zebe-
deuksen poikain äiti.

27:57 Mutta kuin ehtoo tuli,
tuli yksi rikas mies Arimati-
asta, jonka nimi oli Joseph,
joka myös itse oli Jeesuksen
opetuslapsi.

27:58 Tämä meni Pilatuksen
tykö ja pyysi Jeesuksen ruu-
mista. Silloin Pilatus käski
annettaa ruumiin.

27:59 Ja kuin Joseph oli
ruumiin ottanut, kääri hän
sen puhtaasen liinaan,

27:60 Ja pani omaan uuteen
hautaansa, jonka hän oli
hakannut kallioon, ja vieritti

corkialla änellä/ ja ylös an-
noi hengens.

27:51 Ja cadzo/ Templin
esiwaate repeis cahtia/ ylhäl-
dä haman alas/ ja maa jä-
ris/ ja kiwet halkeisit.

27:52 Ja haudat aukenit/ ja
monda pyhain ruumist/ jotca
maannet olit/ nousit.

27:53 Ja läxit haudoistans/
hänen ylösnousemisens jäl-
ken: tulit pyhään Caupungijn/
ja ilmestyit monelle.

27:54 Mutta cosca Päämies/
ja ne jotca hänen cansans
olit wartioidzemas Jeesusta/
näit maan järinän/ ja ne cuin
siellä tapahtui/ peljästyit he
suurest/ ja sanoit: totisest oli
tämä Jumalan Poica.

27:55 Ja siellä oli paljo wai-
moja taambana cadzelemas/
jotca Jeesusta olit seurannet
Galileasta/ palwellen händä.

27:56 Joiden seas oli Maria
Magdalena/ ja Maria Jacobi/
ja Josen äiti/ ja Zebedeuxen
poicain äiti.

27:57 Ehtona tuli yxi ricas
mies Arimathiast/ jonga nimi
oli Joseph/ joca myös oli
Jesuxen Opetuslapsi:

tämä meni Pilatuxen tygö/ ja
pyysi Jesuxen ruumista.
27:58 Silloin Pilatus käski an-
da hänelle Jesuxen ruumin.

27:59 Ja cosca Joseph oli
ruumin ottanut/ käärei hän
sen puhtasen lijnaan.

27:60 ja pani omaan vteen
hautaans/ jonga hän oli ha-

hakkauttanut kallioon. Ja hän vieritti suuren kiven hautakammion ovelle ja lähti pois.

27:61 Ja siellä olivat Maria Magdaleena ja toinen Maria, jotka istuivat vastapäätä hautaa.

27:62 Seuraavana päivänä, joka oli valmistuspäivän jälkeinen, ylipapit ja fariseukset kokoontuivat Pilatuksen luo

27:63 ja sanoivat: "Herra, me muistamme sen villitsijän vielä eläessään sanoneen: 'Kolmen päivän kuluttua minä nousen ylös.'

27:64 Käske siis tarkasti vartioida hautaa kolmanteen päivään asti, etteivät hänen opetuslapsensa tulisi ja varastaisi häntä ja sanoisi kansalle: 'Hän nousi kuolleista', ja niin viimeinen villitys olisi pahempi kuin ensimmäinen."

27:65 Niin Pilatus sanoi heille: "Tuossa on vartijaväkeä, menkää, vartioikaa niin hyvin kuin taidatte."

27:66 Niin he menivät ja turvasivat haudan lukitsemalla kiven sinetillä ja asettamalla vartijat.

Matteus 28 LUKU

28:1 Ja kun sapatti oli päätynyt ja viikon ensimmäisen päivän aamu koitti, tulivat Maria Magdaleena ja se toinen Maria katsomaan hautaa.

28:2 Ja katso, tapahtui suuri maanjäristys, sillä Herran enkeli astui alas taivaasta, tuli ja vieritti kiven pois ja istui sille.

28:3 Hän oli näöltään niin kuin salama, ja hänen vaat-

suuren kiven haudan ovelle, ja meni pois.

27:61 Silloin olivat siellä Maria Magdalena ja toinen Maria, ja istuivat haudan kohdalla.

27:62 Mutta toisena päivänä valmistuksen päivästä kokoontuivat pappein päämiehet ja Pharisealaiset Pilatuksen tykö,

27:63 Sanoen: herra, me muistamme sen vietteliän sanoneen eläissäänsä: kolmen päivän perästä minä nousen.

27:64 Käske siis varjeltaa hautaa kolmanteen päivään asti, ettei hänen opetuslapsensa tulisi yöllä ja varastaisi häntä, ja sanoisi kansalle: hän nousi kuolleista: ja niin jälkimäinen villitys tulee pahemmaksi kuin ensimmäinen.

27:65 Pilatus sanoi heille: teillä on vartiat: menkää, vartioitkaat niinkuin te tiedätte.

27:66 Mutta he menivät pois, ja vahvistivat haudan vartiain kanssa, ja lukitsivat kiven sinetillänsä.

28 LUKU

28:1 Mutta sabbatin päivän lopulla, joka rupeisi valaisemaan toista sabbattia, tuli Maria Magdalena ja toinen Maria katsomaan hautaa.

28:2 Ja katso, suuri maanjäristys tapahtui; sillä Herran enkeli astui alas taivaasta, tuli ja vieritti kiven ovelta, ja istui sen päälle.

28:3 Ja hän oli nähdä niin kuin pitkäisen tuli ja hänen

cannut calliohon/ ja wieritti suuren kiwen haudan owelle/ ja pois meni.

27:61 Silloin olit siellä Maria Magdalena/ ja toinen Maria/ ja istuit haudan cohdalla.

27:62 MUtta toisna päivänä walmistuxen päiwäst/ co-counsit Pappein päämiehet/ ja Phariseuxet Pilatuxen tygö/

sanoden:

27:63 Herra me muistimme sen wietteliän sanonen eläisääns/ colmen päiwän peräst minä ylös nousen.

27:64 Käske siis warjelda hauta colmanden päiwän asti/ ettei hänen Opetuslapsens tulis yöllä ja warastaisi händä/ ja sanois Canssalle: hän nousi cuolluista/ ja nijn jälkimmäinen willitys tule pahemmaxi cuin ensimmäinen.

27:65 Pilatus sanoi heille: sijnä on wartiat: mengät wartioitcat nijncuin te taidatte.

27:66 Mutta he menit pois/ ja wartioidzit hauta wartiain cansa/ ja lukidzit kiwen sine-tillääns.

XXVIII. Lucu .

28:1 Mutta Sabbathin päivän ehtona/ joca rupeis walaiseman toista Sabbathia/ tuli Maria Magdalena/ ja toinen Maria cadzoman hauta.

28:2 Ja cadzo/ sijnä tapahdui suuri maan järistös: sillä Herran Engeli astui alas Taiwast/ tuli ja wieritti kiwen owelda/ ja istui sen päälle.

28:3 Ja hän oli nähdä nijncuin pitkäisen tuli/ ja hänen

teensa olivat valkeat kuin lumi.

28:4 Ja häntä peljästyen vartijat vapisivat ja kävivät ikäänkuin kuolleiksi.

28:5 Mutta enkeli puhutteli naisia ja sanoi heille: "Älkää te peljätkö; sillä minä tiedän teidän etsivän Jeesusta, joka oli ristiinnaulittu.

28:6 Ei hän ole täällä, sillä hän on noussut ylös, niinkuin hän sanoi. Tulkaa, katsokaa paikkaa, jossa hän on maannut.

28:7 Ja menkää kiiruusti ja sanokaa hänen opetuslapsillensa, että hän on noussut kuolleista. Ja katso, hän menee teidän edellänne Galileaan; siellä te saatte hänet nähdä. Katso, minä olen sen teille sanonut."

28:8 Ja he menivät kiiruusti haudalta peloissaan ja suuresti iloiten ja juoksivat viemään sanaa hänen opetuslapsillensa.

28:9 Mutta katso, Jeesus tuli heitä vastaan ja sanoi: "Terve teille!" Ja he menivät hänen tykönsä, syleilivät hänen jalkojaan ja kumartaen rukoilivat häntä.

28:10 Silloin Jeesus sanoi heille: "Älkää peljätkö; menkää ja viekää sana minun veljilleni, että he menisivät Galileaan: siellä he saavat minut nähdä."

28:11 Mutta heidän mensesään, katso, muutamat vartijaväestä tulivat kaupunkiin ja ilmoittivat ylipapeille kaikki, mitä oli tapahtunut.

vaatteensa olivat valkiat niinkuin lumi.

28:4 Mutta hänen pelvostansa hämmästyivät vartijat ja tulivat niinkuin he olisivat kuolleet.

28:5 Mutta enkeli vastasi ja sanoi vaimoille: älkää peljätkö, sillä minä tiedän teidän etsivän ristiinnaulittua Jeesusta.

28:6 Ei hän ole tässä; sillä hän nousi ylös, niinkuin hän sanoi. Tulkaat, katsokaat sias, kuhunka Herra pantu oli.

28:7 Ja menkää pian ja sanokaat hänen opetuslapsillensa, että hän nousi kuolleista. Ja katso, hän menee teidän edellänne Galileaan: siellä teidän pitää hänen näkemän, katso, minä sen teille sanoin.

28:8 Ja he menivät nopiasti haudalta suurella pelvolla ja ilolla, ja juoksivat ilmoittamaan hänen opetuslapsillensa.

28:9 Mutta heidän mensesänsä ilmoittamaan hänen opetuslapsillensa, katso, niin tuli Jeesus heitä vastaan ja sanoi: terve teille! Niin he tulivat ja rupesivat hänen jalkoihinsa, ja kumartaen rukoilivat häntä.

28:10 Silloin sanoi Jeesus heille: älkää peljätkö! menkää, ilmoittakaat minun veljilleni, että he menisivät Galileaan: siellä he saavat minun nähdä.

28:11 Mutta kuin he menivät pois, katso, niin tulivat muutamat vartioista kaupunkiin ja ilmoittivat ylimmäisille papeille kaikki, mitä tapahtu-

waattens olit walkiat nijncuin lumi.

28:4 Mutta wartiat hämmästyit peljäten händä/ ja tulit nijncuin he olisit cuollet.

28:5 Mutta Engeli wastais/ ja sanoi waimoille: älkät peljätkö/ sillä minä tiedän teidän edziwän ristinnaulittua Jeesusta.

28:6 Ei hän ole täsä/ hän on ylösnosnut nijncuin hän sanoi. Tulcat/ cadzocat sia cuhunga Herra pandu oli.

28:7 Ja mengät pian ja sanocat hänen Opetuslapsillens: että hän nousi cuolluista. Ja cadzo/ hän mene teidän edellän Galileaan/ siellä teidän pitä hänen näkemän/ cadzo minä sen teille sanoin.

28:8 Ja he menit nopiast haudalda suurella pelgolla ja ilolla/ ja juoxit ilmoittaman hänen Opetuslapsillens.

28:9 Mutta heidän mensesäns/ Cadzo/ nijn cohdaish Jesus heidän/ ja sanoi: Terve teille. Nijn he tulit ja rupesit hänen jalcoins/ ja cumarsit händä.

28:10 Silloin sanoi Jeesus heille: älkät peljätkö: mengät ja ilmoittacat minun weljilleni/ että he menisit Galileaan/ siellä he saawat minun nähdä.

28:11 Cosca he menit pois/ cadzo/ nijn tulit muutamat wartioista Caupungihin/ ja ilmoitit ylimmäisille Papeille caicki mitä tapahtunut oli.

	nut oli.	
28:12 Ja nämä kokoontuivat vanhinten kanssa ja pitivät neuvoa ja antoivat sotamiehille runsaat rahat	28:12 Niin he kokoontuivat vanhimpain kanssa, ja neuvoa pitivät, ja antoivat sotamiehille paljon rahaa,	28:12 Nijn he cocounsit wan-himbain cansa/ ja neuwo pidit/ ja annoit sotamiehille paljon raha/ ja sanoit:
28:13 ja sanoivat: "Sanokaa, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja veivät hänet varkain meidän nukkuessamme.	28:13 Sanoen: sanokaat, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja varastivat hänen meidän maatessamme.	28:13 Sanocat: että hänen Opetuslapsens tulit yöllä/ ja warastit hänen meidän maatesam.
28:14 Ja jos tämä tulee maaherran korviin, niin me lepytämme hänet ja toimittamme niin, että saatte olla huoletta."	28:14 Ja jos se tulee maaherran korville, niin me tahomme hänen lepyttää ja saattaa teidät suruttomaksi.	28:14 Ja jos se tule Maan-Herran corwille/ njin me tahomme hänen lepyttä/ ja saatam teidän suruttomaxi.
28:15 Niin he ottivat rahat ja tekivät, niinkuin heitä oli neuvottu. Ja tätä puhetta on levitetty juutalaisten kesken, ja sitä kerrotaan vielä tänäkin päivänä.	28:15 Ja he ottivat rahan, ja tekivät niinkuin he olivat opetetut. Ja tämä puhe on ääneksi otettu Juudalaisten seassa hamaan tähän päivään asti.	28:15 Ja he otit rahan/ ja teit njincuin he olit opetetut. Ja tämä puhe on änixi otettu Judalaisten seas haman tähän päivän asti.
28:16 Ja ne yksitoista opetuslasta vaelsivat Galileaan sille vuorelle, jonne Jeesus oli käskenyt heidän mennä.	28:16 Mutta ne yksitoistakymmentä opetuslasta menivät Galileaan, sille mäelle, jonka Jeesus oli heille määrännyt.	28:16 Mutta ne yxitoistakymmentä Opetuslasta menit Galileaan/ sille mäelle/ johonga Jeesus oli heitä määrännyt.
28:17 Ja kun he näkivät hänet, niin he kumartaen rukoilivat häntä, mutta muutamat epäilivät.	28:17 Ja kuin he näkivät hänen, kumarsivat he häntä, mutta muutamat epäilivät.	28:17 Ja cosca he näit hänen/ cumarsit he händä/ mutta muutamat epäilit.
28:18 Ja Jeesus tuli heidän tykönsä ja puhui heille ja sanoi: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä.	28:18 Ja Jeesus tuli ja puhuteli heitä, sanoen: minulle on annettu kaikki voima taivaassa ja maan päällä.	28:18 Ja Jeesus tuli ja puhuteli heitä/ sanoden: Minulle on annettu caicki voima Taiwan ja maan päällä.
28:19 Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen	28:19 Menkääts siis ja opettakaat kaikkea kansaa, ja kastakaat heitä nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen,	28:19 Mengät sijs ja opettacat caicke Canssa/ ja castacat heitä nimeen Isän/ ja Pojan/ ja Pyhän Hengen.
28:20 ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti."	28:20 Ja opettakaat heitä pitämään kaikki, mitä minä olen teille käskenyt. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä, maailman loppuun asti. Amen!	28:20 Ja opettacat heitä pitämän caicki/ cuin minä olen teille käskenyt. Ja cadzo/ minä olen teidän tykönän jocapäiwä mailman loppun asti.

EVANKELIUMI MARKUKSEN MUKAAN

1 LUKU

1:1 Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, evankeliumin alku.

1:2 Niinkuin on kirjoitettuna profeetta Esaiaan kirjassa: "Katso, minä lähetän enkelini sinun edelläsi, ja hän on valmistava sinun tiesi."

1:3 "Huutavan ääni kuuluu erämaassa: 'Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle tasaisiksi'",

1:4 niin Johannes Kastaja saarnasi erämaassa parannuksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi.

1:5 Ja koko Juudean maa ja kaikki jerusalemilaiset vaelsivat hänen tykönsä, ja hän kastoi heidät Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syntinsä.

1:6 Ja Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja vyötäisilään nahkavyö; ja hän söi heinäsiirkkoja ja metsähunajaa.

1:7 Ja hän saarnasi sanoen: "Minun jälkeeni tulee minua väkevämpi, jonka kengänpaulaa minä en ole kelvollinen maahan kumartuneena päästämään.

1:8 Minä kastan teidät vedellä, mutta hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä."

1:9 Ja niinä päivinä Jeesus tuli Galilean Nasaretista, ja Johannes kastoi hänet Jordanissa.

PYHÄN MARKUKSEN EVANKELIUMI

1 LUKU

1:1 Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, evankeliumin alku.

1:2 Niinkuin prophetaissa kirjoitettu on: katso, minä lähetän minun enkelini sinun kasvois eteen, joka on valmistava sinun ties sinun etees.

1:3 Huutavan ääni on korvessa: valmistakaa Herran tietä, tehkää hänen polkunsa oikiaksi.

1:4 Johannes kasti korvessa ja saarnasi parannuksen kastetta syntein anteeksi antamiseksi.

1:5 Ja hänen tykönsä meni ulos koko Juudean maakunta ja Jerusalemin asuvaset, ja kastettiin kaikki häneltä Jordanin virrassa, tunnustain syntinsä.

1:6 Ja Johannes oli puetettu kamelin karvoilla, ja ympäri hänen suoliansa oli hihnainen vyö, ja söi heinäsiirkkoja ja metsähunajaa,

1:7 Ja saarnasi, sanoen: se tulee minun jälkeeni, joka on minua väkevämpi, jonka en minä ole kelvollinen kumaruksissa kenkään rihmaa päästämään.

1:8 Minä tosin kastan teitä vedellä; mutta hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä.

1:9 Ja tapahtui niinä päivinä, että Jeesus tuli Galilean Natsaretista ja kastettiin Johannekselta Jordanissa.

P. Marcuxen Evangelium .

I. Lucu .

1:1 Jesuxen Christuxen Jumalan Pojan Evangeliumin alcu nijncuin Prophetais kirjoitettu on:

1:2 Cadzo/ minä lähetän minun Engeline sinun caswos eteen/ joca on walmistapa sinun ties sinun etees.

1:3 Huutawan äni on corwes/ walmistacat Herran tietä/ ojendacat hänen polcuns.

1:4 Johannes oleskeli corwes/ casti/ ja saarnais parannuxen Castetta syndein andexi andamisexi.

1:5 Ja hänen tygöns tulit co-co Judean maacunda/ ja ne Jerusalemist/ ja castettin caicki häneldä Jordanin wir-rasa/ tunnustain heidän syndins.

1:6 Ja Johannes oli puetettu Camelin carwoilla/ ja ymbäri hänen suolians oli hihnainen wyö/ ja söi heinäsiirckoja ja medzähunajata.

1:7 Ja saarnais/ sanoden: Se tule minun jälken/ joca on minua wäkewämbi/ jonga en minä ole kelwollinen cumarruxis kengäin rihma päästämän.

1:8 Minä tosin castan teitä wedellä/ mutta hän casta teitä Pyhällä Hengellä.

1:9 Ja se tapahtui nijnä päiwinä/ että Jeesus tuli Galileaan Nazaretist/ ja castettin Johannexelda Jordanis.

1:10 Ja heti, vedestä nous- tessaan, hän näki taivasten aukeavan ja Hengen niinkuin kyyhkyn laskeutuvan hä- neen.	1:10 Ja kohta kuin hän astui vedestä ylös, näki hän tai- vaat aukenevan ja Hengen tulevan alas hänen päällensä niinkuin kyyhkyisen,	1:10 Ja cohta kuin hän astui wedestä ylös/ näki hän Tai- wat aukenewan/ ja Hengen tulewan alas hänen päällens nijncuin kyhkyisen.
1:11 Ja taivaista tuli ääni: "Sinä olet minun rakas Poi- kani; sinuun minä olen mielis- tynyt."	1:11 Ja ääni tuli taivaasta: sinä olet minun rakas Poika- ni, johonka minä mielistyin.	1:11 Ja äni tuli Taiwahist: Sinä olet minun racas Poi- can/ johonga minä mielistyn.
1:12 Kohta sen jälkeen Henki ajoi hänet erämaahan.	1:12 Ja Henki ajoi hänen kohta korpeen.	1:12 Ja Hengi ajoi hänen cohta corpeen.
1:13 Ja hän oli erämaassa neljäkymmentä päivää, ja saa- tana kiusasi häntä, ja hän oli petojen seassa; ja enkelit te- kivät hänelle palvelusta.	1:13 Ja hän oli siellä korves- sa neljäkymmentä päivää, ja kiusattiin perkeleeltä, ja oli petoin seassa; ja enkelit pal- velivat häntä.	1:13 Ja hän oli sijnä corwes neljäkymmendä päiwä/ ja kiusattin Perkeleldä/ ja oli petoin seas: ja Engelit palwe- lit händä.
1:14 Mutta sittenkuin Johan- nes oli pantu vankeuteen, meni Jeesus Galileaan ja saarnasi Jumalan evanke- liumia	1:14 Mutta sitte kuin Jo- hannes oli vankiuteen annet- tu ylös, tuli Jesus Galileaan, saarnaten Jumalan valta- kunnan evankeliumia,	1:14 Mutta sijte cuin Johan- nes oli otettu kijnni/ tuli Je- sus Galileaan/ saarnaten Ju- malan waldacunnan Evange- liumi/ ja sanoi:
1:15 ja sanoi: "Aika on täyt- tynyt, ja Jumalan valtakunta on tullut lähelle; tehkää pa- rannus ja uskokaa evanke- liumi."	1:15 Ja sanoi: aika on täytet- ty, ja Jumalan valtakunta on lähestynyt: tehkää parannus ja uskokaat evanke- liumi.	1:15 Aica on täytetty/ ja Jumalan waldacunda on lä- hestynyt/ tehkät parannust/ ja uscocat Evangeliumi.
1:16 Ja kulkiessaan Galilean järven rantaa hän näki Simo- nin ja Andreaan, Simonin vel- jen, heittävän verkkoa jär- veen; sillä he olivat kalastajia.	1:16 Ja kuin hän käveli Gali- lean meren tykönä, näki hän Simonin ja Andreaksen hä- nen veljensä laskevan verk- koa mereen: (sillä he olivat kalamiehet)	1:16 Ja cosca Jesus käwi Galilean meren tykönä/ näki hän Simonin ja Andreaxen hänen weljens werckojans mereen heittäwän: sillä he olit calamiehet.
1:17 Ja Jeesus sanoi heille: "Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalasta- jia."	1:17 Ja Jesus sanoi heille: seuratkaa minua, ja minä teen teidät, että te tulette ihmisten kalamiehiksi.	1:17 Ja Jesus sanoi heille: seuratcat minua/ ja minä teen teidän ihmisten calamie- hixi.
1:18 Kohta he jättivät verkot ja seurasivat häntä.	1:18 Ja he jättivät kohta verkkonsa ja seurasivat hän- tä.	1:18 Ja he jätit cohta werckons/ ja seuraisit händä.
1:19 Ja käytyään siitä vähän eteenpäin hän näki Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Jo- hanneksen, hänen veljensä, heidätkin venheessä, laitta- massa verkkojaan kuntoon.	1:19 Ja kuin hän sieltä vä- hää edemmä kävi, näki hän Jakobin Zebedeuksen pojan ja Johannexen, hänen vel- jensä, parantavan venheessä verkkojansa.	1:19 Ja cuin hän sieldä wä- hän edemmä meni/ näki hän Jacobin Zebedeuxen pojan ja Johannexen hänen weljens/ parandawan wenhes heidän werckojans/ ja hän cudzui cohta heitä.

1:20 Ja kohta hän kutsui heidät; ja he jättivät isänsä, Sebedeuksen, palkkalaisineen venheeseen ja lähtivät seuraamaan häntä.

1:21 Ja he saapuivat Kapernaumiin; ja hän meni kohta sapattina synagoogaan ja opetti.

1:22 Ja he olivat hämmästyksissään hänen opetuksestansa, sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla valta on, eikä niinkuin kirjanoppineet.

1:23 Ja heidän synagogassaan oli juuri silloin mies, jossa oli saastainen henki; ja se huusi

1:24 sanoen: "Mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jeesus Nasaretilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Minä tunnen sinut, kuka olet, sinä Jumalan Pyhä."

1:25 Niin Jeesus nuhteli sitä sanoen: "Vaikene ja lähde hänestä."

1:26 Ja saastainen henki kouristi häntä ja lähti hänestä huutaen suurella äänellä.

1:27 Ja he hämmästyivät kaikki, niin että kyselivät toisiltaan sanoen: "Mitä tämä on? Uusi, voimallinen oppi! Hän käskee saastaisia henkiäkin, ja ne tottelevat häntä."

1:28 Ja hänen maineensa levisi kohta koko ympäristöön, kaikkialle Galileaan.

1:29 Ja tultuaan ulos synagogasta he menivät kohta Simonin ja Andreaan taloon Jaakobin ja Johanneksen

1:20 Ja hän kutsui kohta heitä. Ja he jättivät isänsä Zebedeuksen venheeseen palkollisten kanssa, ja seurasivat häntä.

1:21 Ja he menivät sisälle Kapernaumiin; ja hän meni kohta lepopäivinä synagoogaan, ja opetti.

1:22 Ja he hämmästyivät hänen opetustansa; sillä hän opetti heitä voimallisesti, ja ei niinkuin kirjanoppineet.

1:23 Ja heidän synagogassansa oli ihminen riivattu saastaiselta hengeltä, ja hän huusi,

1:24 Sanoen: voi, mitä meidän on sinun kanssas, Jesus Natsarealainen! tulitkos meitä hukuttamaan? Minä tunnen sinun, kukas olet, Jumalan pyhä.

1:25 Ja Jesus nuhteli häntä, sanoen: vaikene ja mene ulos hänestä.

1:26 Ja kuin se saastainen henki repäisi häntä ja huusi suurella äänellä, niin hän läksi ulos hänestä.

1:27 Ja he hämmästyivät kaikki, niin että he kyselivät keskenänsä, sanoen: mitä tämä on? mikä uusi oppi tämä on? Sillä hän käskee myös voimalla saastaisia henkiä, ja he kuulevat häntä.

1:28 Ja hänen sanomansa kuului kohta ympäri kaiken Galilean lähimaakunnan.

1:29 Ja he menivät kohta ulos synagogasta ja tulivat Simonin ja Andreaksen huoneeseen, Jakobin ja Johanneksen kanssa.

1:20 Ja he jätit Isäns Zebedeuxen wenhesen palkollisten cansa/ ja seuraisit händä.

1:21 Ja he menit Capernaumijn/ ja hän meni cohta lepopäivänä Synagoogaan/ ja opetti.

1:22 Ja he hämmästyit hänen opetustans: sillä hän opetti heitä woimallisest/ ja ei niinkuin Kirjanoppenet.

1:23 Ja heidän Synagogasans oli yxi ihminen rijwattu saastaiselda hengeldä/ ja hän huusi/ sanoden:

1:24 Pidäs/ mitä meidän on tekemist sinun cansas Jesu Nazarene: Tulitcos meitä hucuttaman? Minä tiedän mikäs olet/ Jumalan pyhä.

1:25 Ja Jesus nuhteli händä sanoden: waickene ja mene ulos hänestä.

1:26 Ja cuin se saastainen hengi rewäis händä ja huusi suurella änellä/ niijn hän läxi hänestä.

1:27 Ja he hämmästyit caicki/ niijn että he kyselit keskenäns/ sanoden: mikä tämä on? mikä vsi oppi tämä on? Sillä hän kärke myös woimalla saastaisita hengiä/ ja he cuulewat händä?

1:28 Ja hänen sanomans cuului cohta ymbäri caiken Galilean lähi maacunnan.

1:29 Ja he menit cohta ulos Synagogasta/ ja tulit Simonin ja Andreaxen huonesen/ Jacobin ja Johannexen cansa.

kanssa.

1:30 Ja Simonin anoppi makasi sairaana kuumeessa, ja kohta he puhuivat hänestä Jeesukselle.

1:31 Ja hän meni hänen luoksensa ja nosti hänet ylös, tarttuen hänen käteensä; ja kuume lähti hänestä, ja hän palveli heitä.

1:32 Mutta illan tultua, kun aurinko oli laskenut, tuotiin hänen tykönsä kaikki sairaut ja riivatut,

1:33 ja koko kaupunki oli koolla oven edessä.

1:34 Ja hän paransi monta, jotka sairastivat moninaisia tauteja, ja paljon riivaajien puhua, koska ne tunsivat hänet.

1:35 Ja varhain aamulla, kun vielä oli pimeä, hän nousi, lähti ulos ja meni autioon paikkaan; ja siellä hän rukoili.

1:36 Mutta Simon ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, riensivät hänen jälkeensä;

1:37 ja löydettyään hänet he sanoivat hänelle: "Kaikki etsivät sinua."

1:38 Ja hän sanoi heille: "Menkäämme muualle, lähiesiin kyliin, että minä sielläkin saarnaisin, sillä sitä varten minä olen tullut."

1:39 Ja hän meni ja saarnasi heidän synagogissaan koko Galileassa ja ajoi ulos riivaajat.

1:40 Ja hänen tykönsä tuli pitalinen mies, rukoili häntä, polvistui ja sanoi hänelle:

1:30 Mutta Simonin anoppi makasi vilutaudissa, ja he sanoivat hänestä kohta hänelle.

1:31 Ja hän meni ja nosti häntä, ja rupesi hänen käteensä, ja vilutauti jätti hänen kohta; ja hän palveli heitä.

1:32 Mutta ehtona, kuin aurinko laski, toivat he hänen tykönsä kaikkinaisia sairaita ja perkeleiltä riivatuita,

1:33 Ja koko kaupunki tuli kokoon oven eteen.

1:34 Ja hän paransi monta, jotka sairastivat moninaisia tauteja, ja hän ajoi ulos paljon perkeleitä, eikä sallinut perkeleiden puhua; sillä he tunsivat hänen.

1:35 Ja huomeneltain sangen varhain ennen päivää, kuin hän nousi, meni hän ulos. Ja Jesus meni erinäiseen asiaan ja rukoili siellä.

1:36 Ja Simon riensi hänen perässänsä ja ne jotka hänen kanssansa olivat.

1:37 Ja kuin he löysivät hänen, sanoivat he hänelle: jokainen etsii sinua.

1:38 Ja hän sanoi heille: menkäämme lähimmäisiin kyliin, että minä sielläkin saarnaisin; sillä sitä varten olen minä tullut.

1:39 Ja hän saarnasi heidän synagogissansa, koko Galileassa, ja ajoi ulos perkeleitä.

1:40 Ja hänen tykönsä tuli spitalinen, rukoili häntä, lankesi polvillensa hänen eteensä ja sanoi hänelle: jos

1:30 Mutta Simonin anoppi macais wilutaudis/ ja he sanoit hänestä cohta hänelle:

1:31 Ja hän meni/ ja nosti händä/ ja rupeis hänen käteens/ ja wilutauti jätti hänen/ ja hän palweli heitä.

1:32 Mutta ehtona cosca Auringo laski/ toit he hänen tygöns caickinaisia sairaita ja Perkeleildä rijwatuita.

1:33 Ja coco Caupungi tuli cocon owen eteen.

1:34 Ja hän paransi monda/ jotca sairastit moninaisia tautia/ ja hän ajoi ulos paljo Perkeleitä/ eikä sallinut Perkeleitten puhua: Sillä he tunsit hänen.

1:35 Ja huomeneldain sangen warhain ennen päiwä/ cuin hän nousi/ meni hän ulos: Ja Jesus meni erinäiseen siiaan/ ja rucoili siellä.

1:36 Ja Petari riensi hänen jälkens/ ja ne jotca hänen cansans olit.

1:37 Ja cosca he löysit hänen/ sanoit he hänelle:

1:38 Jocainen edzi sinua.

Ja hän sanoi heille: Mengäm lähimmäisijn kylijn/ että minä sielläkin saarnaisin/ sillä sitä warten olen minä tullut/

1:39 Ja hän saarnais heidän Synagogisans coco Galileas/ ja ajoi ulos Perkeleitä.

1:40 Ja hänen tygöns tuli yxi spitalinen/ rucoili händä/ langeis polwillens hänen

"Jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa."

1:41 Niin Jeesuksen kävi häntä sääliksi, ja ojentaen kätensä hän kosketti häntä ja sanoi hänelle: "Minä tahdon; puhdistu."

1:42 Ja kohta pitali lähti hänestä, ja hän puhdistui.

1:43 Ja varoittaen häntä ankarasti hän laski hänet heti menemään

1:44 ja sanoi hänelle: "Katso, ettet puhu tästä kenellekään mitään, vaan mene ja näytä itsesi papille ja uhraa puhdistumisestasi se, minkä Mooses on säätänyt, todistukseksi heille."

1:45 Mutta mentyään pois tämä rupesi laajalti julistamaan ja asiasta tietoa levittämään, niin ettei Jeesus enää saattanut julkisesti mennä kaupunkiin, vaan oleskeli niiden ulkopuolella autoissa paikoissa; ja kaikkialta tultiin hänen tykönsä.

Markus 2 LUKU

2:1 Ja muutamien päivien perästä hän taas meni Kapernaumiin; ja kun kuultiin hänen olevan kotona,

2:2 kokoontui paljon väkeä, niin etteivät he enää mahtuneet oven edustallekaan. Ja hän puhui heille sanaa.

2:3 Ja he tulivat tuoden hänen tykönsä halvattua, jota kantamassa oli neljä miestä.

2:4 Ja kun he väentungoksetta eivät päässeet häntä tuo-

sinä tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa.

1:41 Ja Jesus armahti häntä ja ojensi kätensä, rupesi häneen ja sanoi hänelle: minä tahdon, ole puhdas.

1:42 Ja kuin hän sen oli sanonut, niin spitali läksi hänestä kohta pois, ja hän tuli puhtaaksi.

1:43 Ja Jesus haasti häntä, ja lähetti hänen kohta pois tyköänsä,

1:44 Ja sanoi hänelle: katso, ettes kellenkään mitään sano, mutta mene, osoita itses papille ja uhraa puhdistukses edestä ne, mitkä Mooses käski, heille todistukseksi.

1:45 Mutta kuin hän meni ulos, rupesi hän paljon saarnaamaan ja ilmoittamaan sitä asiaa, niin ettei hän sitte taitanut julkisesti kaupunkiin mennä; mutta oli ulkona erinäisissä paikoissa, ja joka taholta tultiin hänen tykönsä.

2 LUKU

2:1 Ja taas muutamain päivän jälkeen meni hän Kapernaumiin, ja se kuultiin, että hän huoneessa oli,

2:2 Ja kohta kokoontuivat monta, niin ettei enää sias ollut, ei ovenkaan tykönä; ja hän puhui heille sanan.

2:3 Ja hänen tykönsä tulivat, jotka toivat yhtä halvattua, joka neljältä kannettiin.

2:4 Ja kuin ei he saaneet häntä lähestyä kansan täh-

eteens/ ja sanoi hänelle: Jos sinä tahdot/ sinä voit minun puhdista.

1:41 Ja Jesus armahti häntä/ ja ojensi kätensä/ rupeis häneen/ ja sanoi hänelle: Minä tahdon/ ole puhdas.

1:42 Ja cuin hän sen oli sanonut/ nijn spitali läxi hänestä cohta pois/ ja hän tuli puhtaxi.

1:43 Ja Jesus haasti häntä/ ja lähetti cohta pois tyköäns/ ja sanoi hänelle:

1:44 Cadzo/ ettes kellengän mitän sano/ mutta mene/ osota idzes Papille/ ja uhra puhdistuxes edestä/ cuin Mooses on heille käsenyt todistuxexi.

1:45 Mutta cosca hän meni ulos/ rupeis hän paljo saarnaman ja ilmoittaman sitä työtä/ nijn ettei hän sijtteinnyt julkisesta Caupungijn mennä/ mutta oli ulcona erinäisissä paicois/ ja joca tahwolda tuldin hänen tygöns.

II. Lucu .

2:1 JA taas muuttamain päivän jälkeen/ meni hän Capernaumijn/

2:2 Ja cohta cocounsit monda/ nijn ettei heillä sia ollut/ ei ulcommaisellacan puolella owe/ ja hän puhui heille.

2:3 JA hänen tygöns tulit/ jotca toit yhtä halvattua/ joca neljaldä cannettin.

2:4 Ja cuin ei he woinet häntä lähestyä Canssan täh-

maan hänen tykönsä, purkivat he katon siltä kohdalta, missä hän oli, ja kaivettuaan aukon laskivat alas vuoteen, jossa halvattu makasi.

2:5 Kun Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvatulle: "Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi."

2:6 Mutta siellä istui muutamia kirjanoppineita, ja he ajattelivat sydämessään:

2:7 "Kuinka tämä näin puhuu? Hän pilkkaa Jumalaa. Kuka voi antaa syntejä anteeksi paitsi Jumala yksin?"

2:8 Ja heti Jeesus tunsu hengessänsä, että he mielessään niin ajattelivat, ja sanoi heille: "Miksi ajattelette sellaista sydämässänne?"

2:9 Kumpi on helpompaa, sanoako halvatulle: 'Sinun syntisi annetaan anteeksi', vai sanoa: 'Nouse, ota vuoteesi ja käy'?

2:10 Mutta tietääksenne, että ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin" - hän sanoi halvatulle -

2:11 "minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi."

2:12 Silloin hän nousi, otti kohta vuoteensa ja meni ulos kaikkien nähden, niin että kaikki hämmästyivät ja ylistivät Jumalaa sanoen: "Tämänkaltaista emme ole ikinä nähneet."

2:13 Ja taas hän lähti pois ja kulki järven rantaan. Ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja

den, niin he kiskoivat huoneen katon, jossa hän oli, ja kaivoivat lävitse, ja laskivat vuoteen alas, jossa halvattu makasi.

2:5 Mutta kuin Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvatulle: poikani, sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi.

2:6 Niin siellä olivat muutamia kirjanoppineita, jotka istuivat ja ajattelivat sydämässänsä:

2:7 Mitä tämä niin pilkkaa puhuu? Kuka voi synnit antaa anteeksi paitsi ainoaa Jumalaa?

2:8 Ja kohta kuin Jeesus tunsu hengessänsä, että he niin itsellensä ajattelivat, sanoi hän heille: mitä te näitä ajattelette teidän sydämässänne?"

2:9 Kumpi on keviämpi, sanoa halvatulle: synnit annetaan sinulle anteeksi, taikka sanoa: nouse, ja ota sinun vuotees ja käy?

2:10 Mutta että teidän pitää tietävän Ihmisen Pojalla olevan vallan maan päällä synnit anteeksi antaa, (sanoi hän halvatulle:)

2:11 Minä sanon sinulle: nouse ja ota vuotees, ja mene kotias.

2:12 Ja hän nousi kohta ja otti vuoteen ja meni ulos kaikkein nähden, että he kaikki hämmästyivät ja kunniottivat Jumalaa, sanoen: emme ole ikinä sen muotoista nähneet.

2:13 Ja hän läksi taas ulos meren puoleen, ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja hän opetti heitä.

den/ niijn he kiscoit huoneen caton/ josa hän oli/ ja caivoit caton läpidze/ ja laskit wuoten alas/ josa halvattu macais.

2:5 Cosca Jeesus näki heidän vscons/ sanoi hän halwatulle: poican/ sinun syndis annetan sinulle andexi.

2:6 Nijn siellä olit muutamat Kirjanoppenuist/ istuit ja ajattelit sydämisäns: mitä tämä näin pilcka puhu?

2:7 Cuca woi synnit anda andexi paidzi ainoata Jumalata?

2:8 Ja cohta cuin Jeesus tunsu Hengesäns/ että he niijn idzelläns ajattelit/ sanoi hän heille: mitä te näitä ajattelette teidän sydämisän?"

2:9 Cumbi on kewiämbi sano halwatulle/ synnit annetan sinulle andexi/ taicka sanoa: nouse/ ota sinun wuotes/ ja mene?

2:10 Mutta että te tiedäisitte ihmisen Pojalla olevan woi-man maan päällä syndiä anda andexi/ niijn hän sanoi halwatulle:

2:11 Minä sanon sinulle: nouse/ ota wuotes/ ja mene cotias.

2:12 Ja hän nousi cohta/ otti wuotens ja meni ulos caickein nähden/ että he caicki hämmästyit ja cunnioidzit Jumalata/ sanoden: En me ole ikänäns sen muotoista nähnet.

2:13 JA hän läxi taas ulos meren puoleen/ ja paljo Canssa tulit hänen tygöns/ ja

hän opetti heitä.

2:14 Ja ohi kulkiessaan hän näki Leevin, Alfeuksen pojan, istumassa tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua." Niin tämä nousi ja seurasi häntä.

2:15 Ja kun hän aterioi hänen kodissaan, aterioi myös monta publikaania ja syntistä Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa; sillä heitä oli paljon häntä seuraamassa.

2:16 Kun fariseusten kirjanoppineet näkivät, että hän söi syntisten ja publikaanien kanssa, sanoivat he hänen opetuslapsilleen: "Publikaanien ja syntistenkö kanssa hän syö?"

2:17 Sen kuullessaan Jeesus sanoi heille: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä."

2:18 Ja Johanneksen opetuslapset ja fariseukset pitivät paastoa. Niin tultiin ja sanottiin hänelle: "Johanneksen opetuslapset ja fariseusten opetuslapset paastoavat; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?"

2:19 Jeesus sanoi heille: "Eiväthän häävieraat voi paastota silloin, kun ylkä on heidän kanssaan? Niin kauan kuin heillä on ylkä seurassaan, eivät he voi paastota.

2:20 Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, sinä päivänä, he paastoavat.

2:14 Ja kuin hän meni ohitse, näki hän Levin Alphein pojan istuvan tullihuoneessa, ja sanoi hänelle: seuraa minua. Ja hän nousi ja seurasi häntä.

2:15 Ja tapahtui, kuin hän atrioitsi hänen huoneessansa, atrioitsi myös monta Publikania ja syntistä Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa; sillä niitä oli paljo, jotka häntä olivat seuranneet.

2:16 Ja kuin kirjanoppineet ja Pharisealaiset näkivät hänen syövän Publikanien ja syntisten kanssa, sanoivat he hänen opetuslapsillensa: miksi hän syö ja juo Publikanien ja syntisten kanssa?

2:17 Ja kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän heille: ei terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat: en minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen.

2:18 Ja Johanneksen ja Pharisealaisten opetuslapset paastosivat; niin he tulivat ja sanoivat hänelle: miksi Johanneksen ja Pharisealaisten opetuslapset paastoovat, mutta ei sinun opetuslapses paastoo?

2:19 Ja Jesus sanoi heille: kuinka hääjoukko taitaa paastota, niinkauvan kuin ylkä on heidän kanssansa? Niinkauvan kuin ylkä on heidän kanssansa, ei he voi paastota.

2:20 Mutta ne päivät tulevat, että ylkä heiltä otetaan pois, ja niinä päivinä pitää heidän paastoman.

hän opetti heitä.

2:14 Ja cuin Jesus meni ohidze/ näki hän Lewin Alphein pojan/ istuwan Tulliottamas/ ja hän sanoi hänelle: Seura minua.

2:15 Ja hän nousi/ ja seurais händä. Ja se tapahtui/ cosca hän atrioidzi hänen huonesans/ atrioidzi myös monda Publicani ja syndistä Jesuxen ja hänen Opetuslastens cansa: sillä niitä oli paljo cuin händä olit seurannet.

2:16 Ja cuin Kirjanoppenet ja Phariseuxet näit hänen syöwän Publicanein ja syndisten cansa/ sanoit he hänen Opetuslapsillens: mixi hän syö ja juo Publicanein ja synneisten cansa?

2:17 Cosca Jesus sen cuuli/ sanoi hän heille: Ei terwet tarwidze Läkäritä/ mutta sairrat: en minä ole tullut cudzuman wanhurscaita/ mutta syndisitä parannuxeen.

2:18 JA Johannexen ja Phariseusten Opetuslapset paastoisit paljo/ nijn he tulit ja sanoit hänelle: mixi Johannexen ja Phariseusten Opetuslapset paastowat/ mutta ei sinun Opetuslapses paasto?

2:19 Ja Jesus sanoi heille: Cuinga hääjoucko taita paastota/ nijncauwan cuin ylkä on heidän cansans? Nijncauwan cuin ylkä on heidän cansans/ ei he woi paastota.

2:20 Mutta ne päiwät tulewat/ että ylkä heidä otetan pois/ ja nijnä päiwinä piti heidän paastoman.

2:21 Ei kukaan ompele vanut-tamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaippaan; muutoin uusi täytetilkku repii palasen vanhasta vaipasta, ja reikä tulee pahemmaksi.

2:22 Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; muutoin viini pakahuttaa leilit, ja viini menee hukkaan, ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin."

2:23 Ja tapahtui, että hän sapattina kulki viljavainioiden halki, ja hänen opetuslapsensa rupesivat kulkiessaan katkomaan tähkäpäitä.

2:24 Niin fariseukset sanoivat hänelle: "Katso, miksi he tekevät sapattina sitä, mikä ei ole luvallista?"

2:25 Hän sanoi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet, mitä Daavid teki, kun hän ja hänen seuralaisensa olivat puuteessa ja heidän oli nälkä,

2:26 kuinka hän meni Jumalan huoneeseen ylimmäisen papin Abjatarin aikana ja söi näkyleivät, joita ei ollut lupa syödä muiden kuin pappien, ja antoi myös niille, jotka hänen kanssansa olivat?"

2:27 Ja hän sanoi heille: "Sapatti on asetettu ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten.

2:28 Niin Ihmisen Poika siis on sapatinkin herra."

Markus 3 LUKU

3:1 Ja hän meni taas synagogaan, ja siellä oli mies, jonka käsi oli kuivettunut.

2:21 Ja ei ompele kenkään uutta paikkaa vanhaan vaatteeseen; sillä uusi paikka repäisee itsensä kuitenkin vanhasta, ja läpi tulee pahemmaksi.

2:22 Ja ei pane kenkään nuorta viinaa vanhoihin leileihin; muutoin nuori viina särkee leilit, ja niin viina vuotaa pois, ja leilit turmeltaan; mutta nuori viina pitää uusiin leileihin pantaman.

2:23 Ja tapahtui, että hän kävi sabbatina laihoihin lävitse, niin hänen opetuslapsensa rupesivat käydessänsä tähkäpäitä katkomaan.

2:24 Ja Pharisealaiset sanoivat hänelle: katso miksi he tekevät sabbatina, jota ei sovi?

2:25 Ja hän sanoi heille: ettekö te ole ikänä lukeneet, mitä David teki hädillänsä, kuin hän isosi ja ne, jotka hänen kanssansa olivat?

2:26 Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ylimmäisen papin Abjatarin aikana, ja söi näkyleivät, joita ei sopinut syödä, vaan ainoasti pappein, ja hän antoi myös niille, jotka hänen kanssansa olivat.

2:27 Ja hän sanoi heille: sabbati on ihmistä varten tehty ja ei ihminen sabbatia varten.

2:28 Niin on myös Ihmisen poika sabbatin Herra.

3 LUKU

3:1 Ja hän meni sisälle jälleen synagogaan, ja siellä oli ihminen, jolla oli kuivettunut

2:21 Ei ompele kengän vttapaicka vanhaan waattesen/ sillä vsi paicka rewäise idzens cuitengin sijtä vanhasta/ ja läpi tule pahemmaxi.

2:22 Ja ei pane kengän tuoretta wijna vanhoin leileihin/ sillä tuore wijna särke leilit ja nijn wijna haascandu/ ja leilit huckanduwat/ mutta tuore wijna pitä vsijn leileihin pandaman.

2:23 JA se tapahtui/ että hän käwi Sabbathina laihoihin läpidze/ nijn hänen Opetuslapsens rupeisit tien ohes tähkäpäitä catcoiman.

2:24 Ja Phariseuxet sanoit hänelle: Cadzo/ he tekewät sitä cuin ei Sabbathina sowi?

2:25 Ja hän sanoi heille: Ettekö te ole ikänäns lukenet/ mitä Dawid teki hädilläns cosca hän isois/ ja ne jotca hänen cansans olit?

2:26 Cuinga hän meni Jumalan huonesen/ ylimmäisen Papin AbJatharin aicana/ ja söi näkyleiwät/ joita ei kengän tohtinut syödä/ waan Papit/ ja hän andoi myös nijlle/ jotca hänen cansans olit.

2:27 Ja hän sanoi heille: Sabbathi on ihmistä warten tehty/ ja ei ihminen Sabbathia warten.

2:28 Ihmisen Poica on myös Sabbathin Herra.

III. Lucu .

3:1 JA hän meni jällens Synagogaan/ ja siellä oli yxi ihminen/ jolla oli cuiwettu

	käsi.	käsi.
3:2 Ja voidakseen nostaa syytteen häntä vastaan he pitivät häntä silmällä, parantaisiko hän miehen sapattina.	3:2 Ja he ottivat hänestä vaarin, jos hän hänen sabbatina parantais, kantaaksensa hänen päällensä.	3:2 Ja he otit hänestä waarin/ jos hän hänen Sabbathina parannais candaxens hänen päällens.
3:3 Niin hän sanoi miehelle, jonka käsi oli kuivettunut: "Nouse ja astu esille."	3:3 Ja hän sanoi sille ihmiselle, jolla kuivettunut käsi oli: astu edes!	3:3 Ja hän sanoi sille ihmiselle/ jolla cuiwettu käsi oli: astu edes.
3:4 Ja hän sanoi heille: "Kumpiko on luvallista sapatina: hyväkö tehdä vai pahaa, pelastaako henki vai tappa se?" Mutta he olivat vaiti.	3:4 Ja hän sanoi heille: sopiiko sabbatina hyvää tehdä eli pahaa tehdä? henkeä vapauttaa taikka tappa? Mutta he vaikenivat.	3:4 Ja hän sanoi heille: Cumbi sopi Sabbathina tehdä/ hywin eli pahoin? henge wapahta taicka tappa? Mutta he waickenit.
3:5 Silloin hän katsahtaen ympärilleen loi vihassa silmänsä heihin, murheellisena heidän sydämensä paatumuksesta, ja sanoi sille miehelle: "Ojenna kätesi." Ja hän ojensi, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi.	3:5 Niin hän katsoi heidän päällensä vihaisesti ja oli murheissansa heidän sydämensä kovuuden tähden, ja sanoi ihmiselle: ojenna kätesi! ja hän ojensi, ja käsi tuli terveeksi niinkuin toinenkin.	3:5 Nijn hän cadzoi heidän päällens wihaisest/ ja oli murheisans heidän sydämens cowuden tähden/ ja sanoi ihmiselle: ojenna kätes: ja hän ojensi/ ja se käsi tuli terwexi/ nijncuin toinengin.
3:6 Ja fariseukset lähtivät ulos ja pitivät kohta herodilaisten kanssa neuvoa häntä vastaan, surmataksensa hänet.	3:6 Ja Pharisealaiset menivät ulos ja pitivät kohta Herodilaisten kanssa neuvoa häntä vastaan, kuinka he hänen hukuttaisivat.	3:6 JA Phariseuxet menit/ ja pidit Herodianein cansa neuwo händä watan/ cuinga he hänen hucutaisit.
3:7 Mutta Jeesus vetäytyi opetuslapsineen järven rannalle, ja häntä seurasi suuri joukko kansaa Galileasta. Ja Juudeasta	3:7 Mutta Jesus poikkesi opetuslastensa kanssa meren tykö, ja paljo kansaa seurasi häntä Galileasta ja Juudeasta,	3:6 Mutta Jesus poickeis Opetuslastens cansa meren tygö/ ja paljo Canssa seurais händä Galileasta.
3:8 ja Jerusalemista ja Idumeasta ja Jordanin tuolta puolen ja Tyron ja Sidonin ympäristöltä tuli paljon kansaa hänen tykönsä, kun he kuulivat, kuinka suuria tekoja hän teki.	3:8 Ja Jerusalemista, ja Idumeasta, ja tuolta puolen Jordania, ja jotka Tyron ja Sidonin ympärillä asuivat, suuri joukko: jotka hänen tekonsa kuulivat, ne tulivat hänen tykönsä.	3:7 ja Judeasta/ ja Jerusalemista/ ja Idumeasta/ ja tuolda puolen Jordanin/ ja jotca Tyron ja Sidonin ymbärillä asuit/ suuri joucko/ jotca hänen tecons cuulit/ ne tulit hänen tygöns.
3:9 Ja hän sanoi opetuslapsillensa, että hänelle oli pidettävä venhe varalla väentungoksen tähden, etteivät he ahdistaisi häntä;	3:9 Ja hän sanoi opetuslapsillensa, että venhe olis aina häntä läsnä kansan tähden, ettei he häntä ahdistaisi.	3:8 Ja hän käski Opetuslastens toimitta hänellens yhden wenhen Canssan tähden/ ettei he händä ahdistais:
3:10 sillä hän paransi monta, jonka tähden kaikki, joilla oli	3:10 Sillä hän oli monta parantanut, niin että kaikki,	3:9 Sillä hän oli monda parantanut/ ja caicki joita wai-

vaivoja, tunkeutuivat hänen päälleen koskettaaksensa häntä.	joita vaivattiin, tunkivat hänen päällensä rupeemaan häneen.	wattin/ tungit hänen pääl- lens/ rupeman häneen.
3:11 Ja kun saastaiset hen- get näkivät hänet, lankesivat he maahan hänen eteensä ja huusivat sanoen: "Sinä olet Jumalan Poika."	3:11 Ja kuin saastaiset hen- get näkivät hänen, lankesivat he hänen eteensä maahan, huusivat, sanoen: sinä olet Jumalan Poika.	3:11 Ja cuin saastaiset hen- get näit hänen/ langeisit he hänen eteens maahan/ huu- sit ja sanoit: sinä olet Juma- lan Poica.
3:12 Ja hän varoitti ankarasti heitä saattamasta häntä julki.	3:12 Ja hän haasti heitä ko- vin häntä ilmoittamasta.	3:12 Ja hän haastoi heitä cowin händäns ilmoittamast.
3:13 Ja hän nousi vuorelle ja kutsui tykönsä ne, jotka hän itse tahtoi, ja he menivät hän- nen tykönsä.	3:13 Ja hän astui ylös vuo- relle ja kutsui tykönsä, jotka hän itse tahtoi, ja he tulivat hänen tykönsä.	3:13 JA hän astui ylös wuo- relle/ ja cudzui tygöns jotca hän idze tahdoi/ ja he tulit hänen tygöns.
3:14 Niin hän asetti kaksitois- ta olemaan kanssansa ja lä- hettäöksensä heidät saar- naamaan,	3:14 Ja hän sääsi ne kaksi- toistakymmentä olemaan ty- könänsä, että hän heitä lä- hettäis saarnaamaan;	3:14 Ja hän sääsi ne caxi- toistakymmendä oleman hä- nen tykönäns/ että hän heitä lähettäis saarnaman.
3:15 ja heillä oli oleva valta ajaa ulos riivaajia.	3:15 Ja että heillä piti voima oleman taudit parantaa ja perkeleitä ajaa ulos.	3:15 Ja että heillä piti voima oleman tautia parata/ ja Per- keleitä ulos aja.
3:16 Ja nämä kaksitoista hän asetti: Pietarin - tämän nimen hän antoi Simonille -	3:16 Ja pani Simonille nimen Pietari,	3:16 Ja annoi Simonille Peta- rin nimen/
3:17 ja Jaakobin, Sebedeuk- sen pojan, ja Johanneksen, Jaakobin veljen, joille hän antoi nimen Boanerges, se on: ukkosenjylinän pojat,	3:17 Ja Jakobille Zebedeuk- sen pojalle ja Johannekselle Jakobin veljelle: (ja antoi heille nimet Boanerges, se on, pitkäisen pojat),	3:17 Ja Jacobille Zebedeuxen pojalle ja Johannexelle Jaco- bin weljelle/ annoi hän nime- xi Boanerges/ se on/ pitkäi- sen pojat/
3:18 ja Andreaan ja Filippuk- sen ja Bartolomeuksen ja Matteuksen ja Tuomaan ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Taddeuksen ja Simon Ka- naneuksen	3:18 Ja Andreaksen, ja Phi- lippuksen, ja Bartolomeuk- sen, ja Matteuksen, ja Too- maan, ja Jakobin Alphein pojan, ja Taddeuksen, ja Si- monin Kananealaisen,	3:18 Ja Andreaxen/ ja Philip- puxen/ ja Bartholomeuxen/ ja Mattheuxen/ ja Thomaxen/ ja Jacobin Alphein pojan/ ja Taddeuxen/ ja Simonin Ca- naneuxen/
3:19 ja Juudas Iskariotin, sa- man, joka hänet kavalsi.	3:19 Ja Juudaan Iskarioti- laisen, joka myös hänen pet- ti.	3:19 Ja Judas Ischariothin/ joca hänen petti.
3:20 Ja hän tuli kotiin. Ja taas kokoontui kansaa, niin etteivät he päässeet syö- määnkään.	3:20 Ja he tulivat huonee- seen; ja kansa taas kokoon- tui, niin ettei heillä ollut tilaa syödäkään.	3:20 JA he tulit huonesen ja Canssa taas cocounsi/ nijn ettei heillä ollut tila syö- däckän.
3:21 Kun hänen omaisensa sen kuulivat, menivät he ot- tamaan häntä huostaansa; sillä he sanoivat: "Hän on	3:21 Ja kuin hänen omai- sensa sen kuulivat, menivät he ulos ottamaan häntä kiinni; sillä he sanoivat: hän on mielettömäksi tullut.	3:21 Ja cosca hänen omai- sens sen cuulit/ menit he ja tahdoit hänen otta kijnni: sillä he sanoit: hän on mielettö-

poissa suunniltaan."

3:22 Ja kirjanoppineet, jotka olivat tulleet Jerusalemissa, sanoivat: "Hänessä on Beelzebub", ja: "Riivaajien päämiehen voimalla hän ajaa ulos riivaajia."

3:23 Niin hän kutsui heidät luoksensa ja sanoi heille vertauksilla: "Kuinka saatana voi ajaa ulos saatanan?"

3:24 Ja jos jokin valtakunta riitautuu itsensä kanssa, ei se valtakunta voi pysyä pystyssä.

3:25 Ja jos jokin talo riitautuu itsensä kanssa, ei se talo voi pysyä pystyssä.

3:26 Ja jos saatana nousee itseänsä vastaan ja riitautuu itsensä kanssa, ei hän voi pysyä, vaan hänen loppunsa on tullut.

3:27 Eihän kukaan voi tunkeutua väkevän taloon ja ryöstää hänen tavaraansa, ellei hän ensin sido sitä väkevää; vasta sitten hän ryöstää tyhjäksi hänen talonsa.

3:28 Totisesti minä sanon teille: kaikki synnit annetaan ihmisten lapsille anteeksi, pilkkaamisetkin, kuinka paljon pilkannevatkin;

3:29 mutta joka pilkkaa Pyhää Henkeä, se ei saa ikinä anteeksi, vaan on vikapää iankaikkiseen syntiin."

3:30 Sillä he sanoivat: "Hänessä on saastainen henki."

3:31 Ja hänen äitinsä ja veljensä tulivat, seisautuivat ulkopuolelle ja lähettivät hänen luoksensa kutsumaan häntä.

3:32 Ja kansanjoukko istui hänen ympärillään, ja he sa-

3:22 Mutta kirjanoppineet, jotka Jerusalemissa olivat tulleet alas, sanoivat: hänellä on beelsebub, ja perkeleiden pääruhtinaan kautta hän ajaa ulos perkeleitä.

3:23 Ja hän kutsui heidät tykönsä, ja sanoi heille vertauksilla: kuinka taitaa saatana saatanan ajaa ulos?

3:24 Ja jos valtakunta erkanees itsiänsä vastaan, niin ei se valtakunta taida seisoa.

3:25 Ja jos huone erkanees itsiänsä vastaan, niin ei se huone taida seisoa.

3:26 Ja jos saatana karkaa ja eroittaa itsensä itsiänsä vastaan, niin ei hän taida seisoa, mutta saa lopun.

3:27 Ei taida kenkään väkevän huoneeseen mennä ja hänen kaluansa ryöstää, ellei hän ensin sido väkevää kiinni, ja sitte ryöstä hänen huonettansa.

3:28 Totisesti sanon minä teille: kaikki synnit annetaan anteeksi ihmisten lapsille, pilkatkin, joilla he Jumalaa pilkkaavat,

3:29 Mutta joka puhuu pilkkaa Pyhää Henkeä vastaan, ei hän saa iankaikkisesti anteeksi, vaan hän on vikapää iankaikkiseen tuomioon.

3:30 Sillä he sanoivat: hänellä on saastainen henki.

3:31 Niin tuli hänen veljensä ja äitinsä ja seisautuivat ulkona, ja lähettivät hänen tykönsä kutsumaan häntä.

3:32 Ja kansa istui hänen ympärillensä ja sanoivat hä-

mäxi tullut.

3:22 MUtta Kirjanoppineet/ jotka Jerusalemissa olit tullett alas/ sanoit: hänellä on Beelzebub/ ja Perkeleitten päämiehen voimalla hän ajaa ulos Perkeleitä.

3:23 Ja hän cudzui heidän tygöns/ ja sanoi heille wer-tauxilla: Cuinga taita Satanas toisen aja ulos?

3:24 Ja jos waldacunda erkane idzens wastan/ nijn ei se waldacunda woi seiso:

3:25 Ja jos huone ercane idzens wastan/ ei se huone woi seiso:

3:26 Ja jos Satanas carca ja eroitta hänen idzens wastan/ nijn ei hän woi seiso/ mutta häwiä.

3:27 Ei woi kengän wäkewän huonesen mennä ja hänen caluans ryöstä/ ellei hän ensin sitä wäkewätä sido kijnni/ ja sijtte ryöstä hänen huonettans.

3:28 Totisest sanon minä teille: caicki synnit annetan andexi ihmisten lapsille/ pilcatkin/ joilla he Jumalata pilckawat:

3:29 Mutta joca puhu pilckaa Pyhä Henge wastan/ ei hän saa ijancaickisest andexi/ mutta hän on wicapää ijancaickiseen duomioon.

3:30 Sillä he sanoit: hänellä on saastainen hengi.

3:31 JA hänen äitins ja weljens tulit/ ja seisoiit ulcona/ ja lahetit händä cudzuman ulos.

3:32 Ja Canssa istui hänen ymbärilläns/ ja sanoit hänel-

noivat hänelle: "Katso, sinun äitisi ja veljesi tuolla ulkona kysyvät sinua."

3:33 Hän vastasi heille ja sanoi: "Kuka on minun äitini, ja ketkä ovat minun veljeni?"

3:34 Ja katsellen ympärilleen niihin, jotka istuivat hänen ympärillään, hän sanoi: "Katso, minun äitini ja veljeni!"

3:35 Sillä joka tekee Jumalan tahdon, se on minun veljeni ja sisareni ja äitini."

Markus 4 LUKU

4:1 Ja hän rupesi taas opettamaan järven rannalla. Ja hänen luoksensa kokoontui hyvin paljon kansaa, jonka tähden hän astui venheeseen ja istui siinä järvellä, ja kaikki kansa oli maalla järven rannalla.

4:2 Ja hän opetti heitä paljon vertauksilla ja sanoi heille opettaessaan:

4:3 "Kuulkaa! Katso, kylväjä lähti kylvämään.

4:4 Ja hänen kylväessään osa putosi tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät sen.

4:5 Ja osa putosi kallioperälle, jossa sillä ei ollut paljon maata, ja se nousi kohta oraalle, kun sillä ei ollut syvää maata.

4:6 Mutta auringon noustua se paahtui, ja kun sillä ei ollut juurta, niin se kuivettui.

4:7 Ja osa putosi orjantappuroihin; ja orjantappurat nousivat ja tukahuttivat sen, eikä

nelle: katso, äitis ja veljes kysyvät sinua ulkona.

3:33 Ja hän vastasi heitä, sanoen: kuka on minun äitini taikka minun veljeni?

3:34 Ja kuin hän oli ympäri katsonut niiden päälle, jotka hänen ympärillensä istuivat, sanoi hän: katso, minun äitini ja minun veljeni.

3:35 Sillä joka tekee Jumalan tahdon, hän on veljeni sisareni ja äitini.

4 LUKU

4:1 Ja hän rupesi taas opettamaan meren tykönä, ja paljon kansaa kokoontui hänen tykönsä, niin että hänen piti astuman haahteen ja istuman merellä, ja kaikki kansa oli maalla meren tykönä.

4:2 Ja hän opetti heitä paljon vertauksilla, ja sanoi opettaissansa:

4:3 Kuulkaat: katso, kylväjä meni ulos kylvämään.

4:4 Ja kylväissä tapahtui, että muutama lankesi tien oheen, niin tulivat taivaan linnut ja söivät sen.

4:5 Muutama lankesi kivistöön, jossa ei paljon maata ollut; joka kohta nousi päälle, ettei sillä ollut syvää maata.

4:6 Kuin aurinko nousi, niin se poudittiin; ja ettei sillä ollut juurta, niin se kuivettui.

4:7 Ja muutama lankesi orjantappuroihin, ja orjantappurat kävivät ylös ja tukahuttivat sen, eikä kantanut

le: Cadzo/ sinun äitis ja veljes kysywät sinua ulkona.

3:33 Hän wastais heitä/ sanoden: cuca on minun äitin ja weljen?

3:34 Ja cosca hän oli cadzonut caickein nijden päälle/ jotca hänen ymbärilläns istuit/ sanoi hän: Cadzo minun äitin ja weljeni.

3:35 Sillä joca teke Jumalan tahdon/ hän on minun weljeni ja sisareni ja äitini.

IV. Lucu .

4:1 JA hän rupeis taas opettaman meren tykönä/ ja paljon Canssa cocounsi hänen tygöns/ nijn että hänen piti astuman hahten/ ja istuman merellä.

4:2 Ja caicki Canssa jäi maalle meren tygö/ ja hän opetti heitä paljo wertauxilla/ ja sanoi saarnasans:

4:3 cuulcat: Cadzo/ kylwäjä läxi kylwämän.

4:4 Ja kylwäis tapahdui/ että muutamat langeisit tien oheen/ nijn tulit Taiwan linnut ja söit sen.

4:5 Muutamat langeisit kiwistöön/ josa ei paljon maata ollut/ joca cohta nousi päälle: sillä ei hänellä ollut sywä maata.

4:6 Cosca Auringo coitti/ nijn se poudittin/ sillä ei hän ollut juurtunut/ ja cuiwetui.

4:7 Ja muutamat langeisit orjantappuroihin/ ja orjantappurat caswoit/ ja tucahutit

<p>se tehnyt hedelmää. 4:8 Ja osa putosi hyvään maahan; ja se nousi oraalle, kasvoi ja antoi sadon ja kantoi kolmeenkymmeneen ja kuuteenkymmeneen ja sataan jyvään asti."</p>	<p>hedelmää. 4:8 Ja muutama lankesi hyvään maahan, ja kantoi hedelmän, joka kävi ylös ja kasvoi. Ja muutama kantoi kolmenkymmenen kertaiset, ja muutama kuudenkymmenen kertaiset, ja muutama sadan kertaiset.</p>	<p>ne/ eikä candanet hedelmätä. 4:8 Ja muutamat langeisit hyvän maahan/ ja se candoi hedelmän/ joca enäni ja caswoi. Ja muutamat caswoit colmenkymmenen kertaiset/ ja muutamat cuudenkymmenen kertaiset/ ja muutamat sadan kertaiset:</p>
<p>4:9 Ja hän sanoi: "Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon."</p>	<p>4:9 Ja hän sanoi heille: jolla on korvat kuulla, se kuulkaan.</p>	<p>4:9 Ja hän sanoi heille: Jolla on corwat cuulla/ hän cuulcan.</p>
<p>4:10 Ja kun hän oli jäänyt yksin, niin ne, jotka olivat hänen ympärillään, ynnä ne kaksitoista kysyivät häneltä näitä vertauksia.</p>	<p>4:10 Mutta kuin hän yksinänsä oli, kysyivät ne, jotka hänen ympärillänsä kahdentoistakymmenen kanssa olivat, häneltä sitä vertausta.</p>	<p>4:10 JA cuin hän rupeis yxinäns oleman/ nijn ne/ jotca hänen ymbärilläns cahden toistakymmenen cansa olit/ kysyit häneldä sijtä wer-tauxest.</p>
<p>4:11 Niin hänsanoi heille: "Teille on annettu Jumalan valtakunnan salaisuus, mutta noille ulkopuolella oleville kaikki tulee vertauksissa,</p>	<p>4:11 Ja hän sanoi heille: teille on annettu tuta Jumalan valtakunnan salaisuus; mutta niille, jotka ulkona ovat, tapahtuvat kaikki vertausten kautta:</p>	<p>4:11 Ja hän sanoi heille: Teille on annettu tuta Jumalan waldacunnan salaisudet: mutta nijlle/ jotca vlcona owat/ tapahtuwat caicki wertauxen cautta/</p>
<p>4:12 että he näkemällä näkisivät, eivätkä huomaisi, ja kuulemalla kuulisivat, eivätkä ymmärtäisi, niin etteivät kääntyisi ja saisi anteeksi."</p>	<p>4:12 Että he nähden näkisivät ja ei huomaisisi, ja kuullen kuulisivat ja ei ymmärtäisi: ettei he joskus palajaisi, ja heille annettaisiin synnit anteeksi.</p>	<p>4:12 Että he näkewäisillä silmillä näkewät/ ja ei sijttekän tunne/ ja cuulewaisilla corwilla cuulewat/ ja ei sijttekän ymmärrä/ ettei he joscus palajais/ ja heille annetaisin synnit andexi.</p>
<p>4:13 Ja hän sanoi heille: "Ette käsitä tätä vertausta; kuinka sitten voitte ymmärtää kaikki muut vertaukset?"</p>	<p>4:13 Ja sanoi heille: ettekö te tiedä tätä vertausta? ja kuinka te kaikki vertaukset ymmärtäisitte?"</p>	<p>4:13 Ja sanoi heille: Ettekö te ymmärrä tätä wertausta/ cuinga sijs te tahdotte muut wertauxet ymmärtä.</p>
<p>4:14 Kylväjä kylvää sanan.</p>	<p>4:14 Kylväjä kylvää sanan.</p>	<p>4:14 Kylwäjä kylwä sanan/</p>
<p>4:15 Mitkä tien oheen putosivat, ovat ne, joihin sana kylvetään, mutta kun he sen kuulevat, niin saatana heti tulee ja ottaa pois heihin kylvetyn sanan.</p>	<p>4:15 Mutta nämä ovat, ne jotka tien vieressä ovat: kussa sana kylvetään, ja kuin he sen ovat kuulleet, tulee kohta saatana ja ottaa pois sanan, joka heidän sydämiinsä kylvetty oli.</p>	<p>mutta nämät owat ne jotca tien wieres owat: 4:15 Cusa sana kylwetän/ ja cuin he sen owat cuullet/ tule Satan ja otta pois sanan/ joca heidän sydämijns kylwetty oli.</p>
<p>4:16 Ja mitkä kallioperälle kylvettiin, ovat niinkään ne, jotka, kun kuulevat sanan,</p>	<p>4:16 Ja ne ovat senkaltaiset, jotka kivistöön kylvetyt ovat: kuin he sanan kuulleet ovat,</p>	<p>4:16 Ja muutamat owat sen-caltaiset/ jotca kiwistöhön kylwetyt owat: cosca he sa-</p>

heti ottavat sen ilolla vastaan,	ottavat he sen kohta ilolla vastaan:	nan cuullet owat/ ottawat he sen cohta ilolla wastan/
4:17 mutta heillä ei ole juurta itsessään, vaan he kestävät ainoastaan jonkun aikaa; kun sitten tulee ahdistus tai vaino sanan tähden, niin he kohta lankeavat pois.	4:17 Ja ei ole heissä juurta, mutta ovat ajalliset; sitte kuin murhe taikka vaino tulee sanan tähden, niin he kohta pahenevat.	4:17 Ja ei ole heisä juurta/ mutta owat ajalliset/ waan cosca murhe taicka waiwa sattu sanan tähden/ nijn he cohta pahenewat.
4:18 Ja toisia ovat orjantappuroihin kylvetyt; nämä ovat ne, jotka kuulevat sanan,	4:18 Ja muutamat ovat, jotka orjantappuroihin kylvetyt ovat: ne kuulevat sanan,	4:18 Ja muutamat owat/ jotka orjantappuroihin kylwetyt owat:
4:19 mutta maailman huolet ja rikkauden viettelys ja muut himot pääsevät valtaan ja tukahuttavat sanan, ja se jää hedelmättömäksi.	4:19 Ja tämän maailman suru, ja rikkauden viettelys ja muut himot tulevat ja tukahuttavat sanan, ja saatetaan hedelmättömäksi.	4:19 Ne cuulewat sanan/ tämän mailman suru/ ja rickauden wiettelys/ ja muut himot tulewat ja tucahuttawat sanan/ ja saatetan hedelmättömäxi.
4:20 Ja mitkä hyvään maahan kylvettiin, ovat ne, jotka kuulevat sanan ja ottavat sen vastaan ja kantavat hedelmän, mikä kolmikymmen-, mikä kuusikymmen-, mikä satakertaisen."	4:20 Ja ne ovat, jotka hyvään maahan kylvetyt ovat: jotka kuulevat sanan ja ottavat sen vastaan, ja hedelmän kantavat, muutama kolmikymmenin, ja muutama kuusinkymmenin, ja muutama sadoin kerroin.	4:20 Ja muutamat owat/ jotka hywän maahan kylwetyt owat/ ne cuulewat sanan/ ja ottawat sen wastan/ ja hedelmöidzewät/ muutamat colmenkymmenin/ ja muutamatusinkymmenin/ ja muutamatusadoin kerroin.
4:21 Ja hän sanoi heille: "Eihän lamppua oteta esiin, pantavaksi vakan alle tai vuoteen alle? Eiköhän lampunjalkeaan pantavaksi?"	4:21 Ja hän sanoi heille: sytytetäänkö kynttilä pantaa vakan alle eli pöydän alle? eikö, että se pantaisiin kynttilänjalkeaan.	4:21 JA hän sanoi heille: sytytetängö kyntilä panda wacan ala/ eli pöydän ala? waan kyntilälalcaan.
4:22 Sillä ei mikään ole salattua muuta varten, kuin että se tulisi ilmi, eikä kätkeytyä muuta varten, kuin tullakseen julki.	4:22 Sillä ei ole mitään peitetty, jota ei ilmoiteta, eikä ole salaista, vaan että se julki tulis.	4:22 Sillä ei ole mitän peitetty/ joca ei ilmoiteta/ eikä ole salaista/ jota ei julisteta.
4:23 Jos jollakin on korvat kuulla, hän kuulkaan."	4:23 Jos jollakin on korvat kuulla, se kuulkaan.	4:23 Jolla on corwat cuulla/ hän cuulcan.
4:24 Ja hän sanoi heille: "Ottakaa vaari siitä, mitä kuulette; millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan, vieläpä teille lisätäänkin.	4:24 Ja hän sanoi heille: katsokaat, mitä te kuulette. Jolla mitalla te mittaatte, pitää teille mitattaman, ja vielä lisätään teille, jotka kuulette.	4:24 Ja hän sanoi heille: cadzocat mitä te cuuletta. Jolla mitalla te mittatte/ sillä muut teille mittawat/ ja vielä lisäten/ jotca tämän cuuletta:
4:25 Sillä sille jolla on, sille annetaan; mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin, mikä hänellä on."	4:25 Sillä jolla on, hänelle annetaan; ja jolla ei ole, sekin, mitä hänellä on, otetaan häneltä pois.	4:25 Sillä jolla on/ hänelle annetan/ ja jolla ei ole/ sekin cuin hänellä on/ otetan häneldä pois.

4:26 Ja hän sanoi: "Niin on Jumalan valtakunta, kuin jos mies kylvää siemenen maahan;

4:27 ja hän nukkuu, ja hän nousee, öin ja päivin; ja siemen orastaa ja kasvaa, hän ei itse tiedä, miten.

4:28 Sillä itsestään maa tuottaa viljan: ensin korren, sitten tähkän, sitten täyden jyvän tähkään.

4:29 Mutta kun hedelmä on kypsyt, lähettää hän kohta sinne sirpin, sillä elonaika on käsissä."

4:30 Ja hän sanoi: "Mihin vertaamme Jumalan valtakunnan, eli mitä vertausta siitä käytämme?"

4:31 Se on niinkuin sinapinsiemen, joka, kun se kylvetään maahan, on pienin kaikista siemenistä maan päällä;

4:32 mutta kun se on kylvetty, niin se nousee ja tulee suurimmaksi kaikista vihaneskasveista ja tekee suuria oksia, niin että taivaan linnut voivat tehdä pesänsä sen varjoon."

4:33 Monilla tämänkaltaisilla vertauksilla hän puhui heille sanaa, sen mukaan kuin he kykenivät kuulemaan;

4:34 ja ilman vertausta hän ei puhunut heille. Mutta opeuslapsillensa hän selitti kaikki, kun he olivat yksikseen.

4:35 Ja sinä päivänä hän illan tultua sanoi heille: "Lähtekäämme yli toiselle rannalle."

4:36 Niin he laskivat kansan luotaan ja ottivat hänet mu-

4:26 Ja hän sanoi: niin on Jumalan valtakunta kuin jos ihminen heittäisi siemenen maahan,

4:27 Ja makais, ja nousis yöllä ja päivällä: ja siemen puhkeais ulos ja kasvais ylös, koska ei hän tiedäkään.

4:28 Sillä maa kantaa hedelmän itsestänsä, ensin oraan, sitte tähkää, ja niin täyden jyvän tähkäänsä.

4:29 Mutta kuin hedelmä tulee edes, lähettää hän kohta sinne sirpin; sillä elonaika on läsnä.

4:30 Ja hän sanoi: mihinkä me Jumalan valtakunnan vertaamme? eli millä vertauksella me sen vertaamme?"

4:31 Niinkuin sinapinsiemenen: kuin se maahan kylvetään, on se vähin kaikkia siemeniä, mitä maassa on;

4:32 Ja kuin hän kylvetty on, niin hän nousee, ja tulee suuremmaksi kaikkia kaaleja, ja tekee suuret oksat, niin että taivaan linnut hänen varjonsa alle taitavat pesät tehdä.

4:33 Ja sen muotoisilla monilla vertauksilla puhui hän heille sanan, sen perästä kuin he voivat kuulla.

4:34 Mutta ei hän ilman vertausta mitään heille puhunut, vaan selitti kaikki opeuslapsillensa erinänsä.

4:35 Ja hän sanoi heille sinä päivänä, kuin ehto tuli: menkäämme ylitse.

4:36 Ja he laskivat kansan, ja ottivat hänen, kuin hän oli haahdessa; oli myös muita

4:26 JA hän sanoi: niin on Jumalangiin waldacunda/ jos ihminen heittäisi siemenen maahan/

4:27 Ja macais/ ja nousis yöllä ja päivällä/ ja laiho wihotais/ ja caswais/ cosca ei hän tiedäkään.

4:28 Sillä maa hedelmöidze idzestäns/ ensin oraxen/ sijte tähkää/ ja niin täyden jyvän tähkääs.

4:29 Mutta cosca hedelmä kypsy/ lähettä hän cohta sirpin/ sillä elon aica on läsnä.

4:30 JA hän sanoi: keneen me Jumalan waldacunnan wertamme? eli millä wertauxella me sen wertamme?"

4:31 Se on niinuin sinapin siemen/ cosca se kylwetän/ niin on se vähin caickia siemenitä/ cuin maasa on/

4:32 Ja cuin hän kylwetty on/ niin hän nouse/ ja tule suremmaxi cuin caicki ruohot/ ja teke suuret oxat/ niin että Taiwan linnut hänen warjons alla pesiä tekewät.

4:33 Ja semmuotoisella monella wertauxella puhui hän heille: sen peräst cuin he woiit cuulla/

4:34 Mutta ei hän ilman wertauxita mitän heille puhunut/ waan hän selitti caicki Opeuslapsillens erinäns.

4:35 JA sen päivän ehtona sanoi hän heille: mengäm ylidze.

4:36 a he laskit Canssan/ ja otit hänen/ cuin hän oli

kaansa, niinkuin hän venheessä oli; ja muitakin venheitä oli hänen seurassaan.

4:37 Ja nousi kova myrskytuuli, ja aallot syöksyivät venheeseen, niin että venhe jo täyttyi.

4:38 Ja itse hän oli peräkeulassa ja nukkui nojaten päänaluseen. Ja he herättivät hänet ja sanoivat hänelle: "Opettaja, etkö välitä siitä, että me hukumme?"

4:39 Ja herättyään hän nuhteli tuulta ja sanoi järvelle: "Vaikene, ole hiljaa." Niin tuuli asettui, ja tuli aivan tyven.

4:40 Ja hän sanoi heille: "Miksi olette niin pelkureita? Kuinka teillä ei ole uskoa?"

4:41 Ja suuri pelko valtasi heidät, ja he sanoivat toisilensa: "Kuka onkaan tämä, kun sekä tuuli että meri häntä tottelevat?"

venheitä hänen kanssansa.

4:37 Ja suuri tuulispää nousi ja aallot löivät sisälle haahteen, niin että se jo täytettiin.

4:38 Ja hän oli perällä ja makasi päänalaisen päällä. Ja he herättivät hänen ja sanoivat hänelle: Mestari, etkös sitä tottele, että me hukumme?

4:39 Ja kuin hän herätettiin, nuhteli hän tuulta ja sanoi merelle: vaikene, ole ääneti. Niin tuuli asettui ja tuli juuri tyveneksi.

4:40 Ja hän sanoi heille: mitä te niin pelkurit olette? Kuinka ei teillä ole uskoa?

4:41 Ja he peljästyivät sangen suuresti ja sanoivat keskenänsä: kuka tämä on? sillä tuuli ja meri ovat hänelle kuuliaiset.

hahdes: oli myös muita haaxia hänen cansans.

4:37 Ja suuri tuulispää nousi/ ja allot löit hahten/ niin että se täytettiin.

4:38 Ja hän oli perällä ja macais päänalaisen päällä. Ja he herätit hänen/ ja sanoit hänelle: Mestari/ etkös tottele/ että me hucumme?

4:39 Ja cuin hän herätettiin/ nuhteli hän tuulda/ ja sanoi merelle: waickene ja asetu.

4:40 Nijn tuuli asetui ja tuli juuri tywenexi. Ja hän sanoi heille: mitä te pelkätte? Cuinga se tule/ ettei teillä ole vsco?

Ja he peljästyit sangen suurest/ ja sanoit keskenäns: cuca tämä on? sillä tuuli ja meri owat hänelle cuuliaiset.

Markus 5 LUKU

5:1 Ja he tulivat toiselle puolelle järveä gerasalaisten alueelle.

5:2 Ja kohta kun hän lähti venheestä, tuli häntä vastaan haudoista mies, joka oli saastaisen hengen vallassa.

5:3 Hän asusti haudoissa, eikä kukaan enää voinut häntä kahleillakaan sitoa;

5:4 sillä hän oli monta kertaa ollut sidottuna jalkanuoriin ja kahleisiin, mutta oli särkenyt kahleet ja katkonut jalkanuorat, eikä kukaan kyen-

5 LUKU

5:1 Ja he tulivat ylitse meren Gadaralaisten maakuntaan.

5:2 Ja kuin hän läksi haahdesta, kohtasi häntä kohta haudoista ihminen, jossa oli saastainen henki.

5:3 Jolla oli maja haudoissa, ja ei voinut kenkään häntä kahleilla sitoa;

5:4 Sillä hän oli usein jalkapuissa ja kahleissa sidottuna, ja hän oli särkenyt kahleet ja jalkapuut rikkonut, ja ei kenkään voinut häntä asettaa.

V. Lucu .

5:1 JA he tulit ylidze meren Gadarenein maacundaan/

5:2 Ja cuin hän läxi hahdest/ cohtais händä cohta haudoist yxi ihminen saastaiselda hengeldä rijwattu/ jolla oli maja haudois.

5:3 Ja ei woinut kengän händä cahleillacan sitoa:

5:4 Sillä hän oli vsein jalca-puis ja cahleis sidottuna/ ja hän oli särkenyt cahlet/ ja jalcapuut rickonut/ ja ei kengän woinut händä asetta.

nyt häntä hillitsemään.

5:5 Ja hän oleskeli aina, yötä ja päivää, haudoissa ja vuorilla, huutaen ja runnellen itseään kivillä.

5:6 Kun hän kaukaa näki Jeesuksen, juoksi hän ja kumartui maahan hänen eteensä

5:7 ja huutaen suurella äänellä sanoi: "Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, Jeesus, Jumalan, Korkeimman, Poika? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, älä vaivaa minua."

5:8 Sillä hän oli sanomaisillaan sille: "Lähde ulos miehestä, sinä saastainen henki."

5:9 Ja Jeesus kysyi siltä: "Mikä on nimesi?" Niin se sanoi hänelle: "Legio on minun nimeni, sillä meitä on monta."

5:10 Ja se pyysi pyytämällä häntä, ettei hän lähettäisi niitä pois siitä seudusta.

5:11 Niin siellä oli lähellä vuotta suuri sikalauma laitumella.

5:12 Ja ne pysyivät häntä sanoen: "Lähetä meidät sikoihin, että menisimme niihin."

5:13 Ja hän antoi niille luvan. Niin saastaiset henget lähtivät miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma, noin kaksituhatta sikaa, syöksyi jyrkännettä alas järveen; ja ne hukkuivat järveen.

5:14 Ja niiden paimentajat pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa. Ja kansa lähti katsomaan,

5:5 Ja hän oli aina yötä ja päivää vuorissa ja haudoissa, ja parkui, ja hosui itsiänsä kivillä.

5:6 Mutta kuin hän näki taampana Jeesuksen, juoksi hän ja lankesi maahan hänen eteensä,

5:7 Ja huutain suurella äänellä sanoi: mitä minun on sinun kanssas, Jesus, korkeimman Jumalan Poika? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, ettet minua vaivaisi.

5:8 (Sillä hän sanoi hänelle: lähde ulos saastainen henki ihmisestä.)

5:9 Ja hän kysyi häneltä: mikä nimes on? Ja hän vastasi, sanoen: legio on minun nimeni; sillä meitä on monta.

5:10 Ja hän rukoili häntä suuresti, ettei hän lähettäisi heitä ulos siitä maakunnasta.

5:11 Niin oli siinä vuorten tykönä suuri sikalauma laitumella.

5:12 Ja kaikki ne perkeleet rukoilivat häntä, sanoen: laske meitä sikoihin, että me heihin menisimme sisälle.

5:13 Ja Jesus salli kohta heidän. Ja saastaiset henget läksivät ulos ja menivät sikain sisälle. Ja lauma syöksyi itsensä kohdastansa mereen (mutta heitä oli lähes kaksituhatta), ja he upposivat mereen.

5:14 Mutta sikain kaitsiat pakenivat ja saattivat sanoman kaupunkiin ja kyliin. Ja he menivät ulos katsomaan, mikä se oli joka tapahtui,

5:5 Ja hän oli aina yötä ja päivä vuorisa ja haudoisa/parcui/ ja hosui idzens kiwillä.

5:6 Cosca hän näki taambana Jesuxen/ juoxi hän/ ja cumarsi händä/ huutain suurella änellä/ ja sanoi:

5:7 Mitä minun on sinun cansas Jesu/ sen korkeiman Jumalan Poica? minä wannotan sinua Jumalan cautta/ ettes minua waiwa.

5:8 Hän sanoi hänelle: lähde vlos sinä saastainen hengi ihmisest.

5:9 Ja hän kysyi hänelle: mikä sinun nimes on? hän vastais sanoden: Legio minun nimen on: sillä meitä on monda.

5:10 Ja hän rucoili händä suurest/ ettei hän lähettäis händä pois sijtä maacunnasta.

5:11 Nijn oli sijnä vuorten tykönä suuri sicalauma laitumellans.

5:12 Ja caicki ne Perkelet rucoilit händä/ sanoden: laske meitä sicoihin/ että me heihin menisim.

5:13 Ja Jesus salli cohta heidän. Ja saastaiset henget läxit vlos/ ja menit sicoihin. Ja lauma syöxi idzens coh-dastans mereen. Ja heitä oli lähes caxi tuhatta/ jotca uppoisit mereen.

5:14 Mutta sicain caidziat pakenit/ ja saatit sanoman Caupungihin ja kylijn. Ja he menit cadzoman mitä tapah-

mitä oli tapahtunut.

5:15 Ja he tulivat Jeesuksen luo ja näkivät riivatun, jossa legio oli ollut, istuvan puettuna ja täydessä ymmärryksessä; ja he peljästyivät.

5:16 Näille kertoivat näkijät, mitä oli tapahtunut riivatulle ja kuinka sikojen oli käynyt.

5:17 Ja he alkoivat pyytää häntä poistumaan heidän alueeltaan.

5:18 Ja hänen astuessaan venheeseen se riivattuna ollut pyysi häneltä saada olla hänen kanssaan.

5:19 Mutta hän ei sitä sallinut, vaan sanoi hänelle: "Mene kotiisi omaistesi luo ja kerro heille, kuinka suuria tekoja Herra on sinulle tehnyt ja kuinka hän on sinua armahtanut."

5:20 Niin hän lähti ja rupesi Dekapolin alueella julistamaan, kuinka suuria tekoja Jeesus oli hänelle tehnyt; ja kaikki ihmettelivät.

5:21 Kun Jeesus oli venheellä kulkenut takaisin toiselle puolelle, kokoontui paljon kansaa hänen luoksensa, ja hän oli järven rannalla.

5:22 Niin tuli muuan synagogon esimies, nimeltä Jairus, ja lankesi hänet nähdesään hänen jalkojensa juureen,

5:23 pyysi häntä hartaasti ja sanoi: "Pieni tyttäreni on kuolemaisillaan; tule ja pane kätesi hänen päällensä, että hän tulisi terveeksi ja jäisi

5:15 Ja tulivat Jeesuksen tykö ja näkivät sen, joka perkeleeltä riivattu oli, istuvan ja vaatetettuna ja toimellisena, jossa legio oli ollut; ja he pelkäsivät,

5:16 Ja ne, jotka sen nähneet olivat, juttelivat heille, kuinka perkeleeltä riivatulle tapahtunut oli, ja sioista.

5:17 Ja he rupesivat häntä rukoilemaan menemään pois heidän maaltansa.

5:18 Ja kuin hän astui haahteen, niin se, joka perkeleeltä riivattu oli, rukoili, että hän sais hänen kanssansa olla.

5:19 Mutta ei Jesus häntä sallinut, vaan sanoi hänelle: mene kotias omaistes tykö, ja ilmoita heille, kuinka suuret työt Herra on sinulle tehnyt, ja on sinua armahtanut.

5:20 Ja hän meni ja rupesi saarnaamaan niissä kymmenessä kaupungissa, kuinka suuret työt Jesus oli hänelle tehnyt; ja he kaikki ihmettelivät.

5:21 Ja kuin Jesus taas meni haahdella ylitse, kokoontui paljo kansaa hänen tykönsä, ja hän oli läsnä merta.

5:22 Ja katso, synagogon päämies, Jairus nimeltä, tuli, ja kuin hän näki hänen, lankesi hän hänen jalkainsa tykö,

5:23 Ja rukoili häntä suuresti, sanoen: minun vähä tyttäreni on viimeisillänsä; tule ja pane kätes hänen päällensä, että hän paranis

tunut oli:

5:15 Ja tulit Jesuxen tygö/ ja näit sen joca Perkeleldä rijwattu oli/ istuwan waatetettuna/ ja toimellisna/ josa Legio oli ollut/ ja he pelkäisit.

5:16 Ja ne sanelit heille jotca sen nähnet olit/ mitä sille Perkeleldä rijwatulle tapahtunut oli/ ja sigoista.

5:17 Ja he rucoilit menemän händä pois heidän maaldans.

5:18 Ja cuin hän astui hah-ten/ nijn se joca Perkeleldä rijwattu oli/ rucoili että hän sais hänen cansans olla.

5:19 Mutta ei Jesus händä sallinut/ waan sanoi hänelle: mene cotias omaistes tygö/ ja ilmoita heille/ cuinga suuren hywän tegon Herra on sinulle tehnyt/ ja on sinua armahtanut.

5:20 Ja hän meni/ ja rupeis saarnaman nijsä kymmenes Caupungis/ cuinga suuren hywän tegon Jesus oli hänelle tehnyt/ ja he caicki ihmettelit.

5:21 JA cuin Jesus taas meni hahdella ylidze/ cocondui paljo Canssa hänen tygöns/ ja hän oli läsnä merta.

5:22 Ja cadzo/ yxi Synagogan Päämies/ Jairus nimeldä/ ja cuin hän näki hänen/ langeis hän hänen jalcains tygö:

5:23 Ja rucoili händä suurest/ sanoden: minun tyttären on wijmeiselläns/ tule/ ja pane kätes hänen päällens/ että hän paranis ja eläis.

eloon."

5:24 Niin hän lähti hänen kanssansa. Ja häntä seurasi suuri kansan paljous, ja he tunkeutuivat hänen ympärilleen.

5:25 Ja siellä oli nainen, joka oli sairastanut verenjuoksua kaksitoista vuotta

5:26 ja paljon kärsinyt monen lääkärin käsissä ja kuluttanut kaiken omaisuutensa saamatta mitään apua, pikemminkin käyden huonommaksi.

5:27 Tämä oli kuullut Jeesuksesta ja tuli kansanjoukossa takaapäin ja koski hänen vaippaansa;

5:28 sillä hän sanoi: "Kunhan vain saan koskettaa edes hänen vaatteitaan, niin tulen terveeksi."

5:29 Ja heti hänen verensä lähde kuivui, ja hän tunsu ruumiissansa, että oli parantunut vaivastaan.

5:30 Ja heti kun Jeesus itsessään tunsu, että voimaa oli hänestä lähtenyt, kääntyi hän väkijoukossa ja sanoi: "Kuka koski minun vaatteisiin?"

5:31 Niin hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: "Sinä näet kansanjoukon tungeskeleval ympärilläsi ja sanot: 'Kuka minuun koski?'"

5:32 Mutta hän katseli ympärilleen nähdäksensä, kuka sen oli tehnyt.

5:33 Niin nainen pelkäsi ja vapisi, koska hän tiesi, mitä hänelle oli tapahtunut, ja tuli ja lankesi maahan hänen eteensä ja sanoi hänelle koko

ja eläis.

5:24 Niin hän meni hänen kanssansa; ja paljo kansaa seurasi häntä, ja ahdistivat häntä.

5:25 Ja vaimo, joka oli sairastanut punaista tautia kaksitoistakymmentä ajasta-aikaa,

5:26 Ja oli paljon kärsinyt monelta parantajalta, ja oli kuluttanut kaiken hyvytensä, eikä mitään apua tuntenut, vaan tullut paljon pahemmaksi;

5:27 Kuin hän kuuli Jeesuksesta, tuli hän kansan seassa takaa ja rupeksi hänen vaatteisiin;

5:28 Sillä hän sanoi: jos minä ainoasti saan ruveta hänen vaatteisiin, niin minä paranen.

5:29 Ja hänen verilähteensä kohta kuivettui, ja hän tunsu ruumiissansa, että hän oli vitsauksestansa parantunut.

5:30 Ja Jesus tunsu kohta itsessänsä voiman, joka hänestä lähtenyt oli, ja käänsi itsensä kansan seassa ja sanoi: kuka rupeksi minun vaatteisiin?

5:31 Ja hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: sinä näet, että kansa sinua ahdistaa ympäri, ja sinä sanot: kuka minuun rupeksi?

5:32 Ja hän katsoi ympärinsä, että hän sen näkis, joka sen teki.

5:33 Mutta vaimo pelkäsi ja vapisi, että hän tiesi, mitä hänen kohtaansa tapahtunut oli, tuli ja lankesi hänen eteensä, ja sanoi hänelle kaiken totuuden.

5:24 Nijn hän meni hänen cansans/ ja paljo Canssa seurais händä/ ja ahdistit händä.

5:25 JA yxi vaimo/ joca oli sairastanut punaist tautia caxitoistakymmendä ajastaica:

5:26 Ja oli paljo kärsinyt monelda Läkärildä/ ja oli culuttanut caiken hywydens/ eikä mitän apua tundenut/ waan tullut paljo pahemmaxi.

5:27 Cosca hän cuuli Jesuxesta/ tuli hän joucon seas taca/ ja rupeis hänen waatteisins:

5:28 Sillä hän sanoi: jos minä ainoastans saan ruweta hänen waatteisins/ nijn minä paranen.

5:29 Ja hänen werilähtens cohta cuiwettui/ ja hän tunsu ruumisans/ että hän oli hänen widzaukestans parattu.

5:30 Ja Jesus tunsu cohta idzesäns woiman/ joca hänestä lähtenyt oli/ ja käänsi hänens Canssan seas/ ja sanoi: cuka rupeis minun waatteisin?

5:31 Ja hänen Opetuslapsens sanoit hänelle: Sinä näet että Canssa sinua ahdistaa ymbärins/ ja sinä sanot: cuka minuun rupeis?

5:32 Ja hän cadzoi ymbärins/ että hän sen näkis:

5:33 Mutta vaimo pelkäis ja wapis/ sillä hän tiesi mitä hänen cohtans tapahtunut oli: Nijn hän tuli ja langeis hänen eteens/ ja sanoi caiken totu-

totuuden.

5:34 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Tyttäreni, sinun uskosi on tehnyt sinut terveeksi. Mene rauhaan ja ole terve vastasi."

5:35 Hänen vielä puhuessaan tultiin synagoogan esimiehen kotoa sanomaan: "Tyttäresi kuoli; miksi enää opettajaa vaivaat?"

5:36 Mutta Jeesus ei ottanut kuullakseen, mitä puhuttiin, vaan sanoi synagoogan esimiehelle: "Älä pelkää, usko ainoastaan."

5:37 Ja hän ei sallinut kenenkään muun seurata mukanaan kuin Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen, Jaakobin veljen.

5:38 Ja he tulivat synagoogan esimiehen taloon; ja hän näki hälisevän joukon ja ääneensä itkiviä ja vaikeroivia.

5:39 Ja käydessään sisään hän sanoi heille: "Mitä te hälisette ja itkette? Lapsi ei ole kuollut, vaan nukkuu."

5:40 Niin he nauroivat häntä. Mutta hän ajoi kaikki ulos ja otti mukaansa lapsen isän ja äidin sekä ne, jotka olivat hänen kanssaan, ja meni sisälle sinne, missä lapsi makasi.

5:41 Ja hän tarttui lapsen käteen ja sanoi hänelle: "Talitha kumi!" Se on käännettynä: Tyttö, minä sanon sinulle, nouse.

5:42 Ja heti tyttö nousi ja käveli. Sillä hän oli kaksitoistavuotias. Ja he joutuivat suuren hämmästyksen val-

5:34 Mutta hän sanoi hänelle: tyttäreni, sinun uskosi paransi sinun; mene rauhaan ja ole terve vitsauksestas.

5:35 Kuin hän vielä puhui, tulivat muutamat synagoogan päämieheltä, jotka sanoivat: sinun tyttäres on kuollut: mitäs silleen Mestaria vaivaat?

5:36 Mutta Jesus kohta kuultuansa sen sanan sanottavan, sanoi synagoogan päämiehelle: älä pelkää, ainoastaan usko.

5:37 Ja ei hän sallinut kenenkään itsiänsä seurata, vaan Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, Jakobin veljen.

5:38 Ja hän tuli synagoogan päämiehen huoneeseen, ja näki pauhinan ja ne, jotka itkivät ja porasivat paljon.

5:39 Ja hän meni sisälle, ja sanoi heille: mitä te pauhaatte ja itkette? Lapsi ei ole kuollut, vaan makaa.

5:40 Ja he nauroivat häntä. Mutta kuin hän oli kaikki ajanut ulos, otti hän lapsen isän ja äidin kanssansa ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, ja meni sisälle, kussa lapsi makasi,

5:41 Ja tarttui lapsen käteen ja sanoi hänelle: talita kumi, se on sanottu: piikainen, (sinulle minä sanon), nouse ylös.

5:42 Ja kohta piika nousi ja kävi; sillä hän oli kahdenkymmenekymmenen ajastaikainen. Ja he hämmästyivät

den.

5:34 Mutta hän sanoi hänelle: tyttären/ sinun uscos paransi sinun/ mene rauhaan ja ole terve widzauxestas.

5:35 COsca hän vielä puhui/ tulit muutamat Synagogan Päämieheldä: Jotca sanoit: sinun tyttäres on cuollut/ mitäs sillen Mestarita waiwat?

5:36 Cosca Jesus cuuli sen sanan sanottawan/ sanoi hän kohta Synagogan Päämiehelle: älä pelkä/ ainoastans usco.

5:37 Ja ei hän sallinut/ että jocu händä piti seuraman/ waan Petari ja Jacobus/ ja Johannes Jacobin weli.

5:38 Ja hän tuli Synagogan Päämiehen huonesen/ ja näki tohun/ ja ne jotca itkit ja parguit:

5:39 Ja hän meni huonesen/ ja sanoi heille: mitä te hymisettä ja itkettä? Ei ole lapsi cuollut/ waan maca.

5:40 Ja he nauroit händä. Mutta cosca hän oli caicki ajanut ulos/ otti hän lapsen Isän ja äitin cansans/ ja ne jotca hänen cansans olit/ ja menit sinne/ cusa lapsi macais/

rupeis lapsen käteen/ ja sanoi hänelle:

5:41 Talitha\$ cumi\$/ se on sanottu/ pijcainen/ minä sanon sinulle/ nouse ylös. Ja cohta pijca nousi/ ja käwi.

5:42 Ja hän oli cahdentoista-kymmenen ajastaicainen.

5:43 Ja he hämmästyit suurella hämmästyellä.

taan.

5:43 Ja hän kielsi ankarasti heitä antamasta kenellekään tietoa tästä ja käski antaa tytölle syötävää.

Markus 6 LUKU

6:1 Ja hän lähti sieltä ja meni kotikaupunkiinsa, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä.

6:2 Ja kun tuli sabbatti, rupesi hän opettamaan synagoogassa; ja häntä kuullessaan monet hämmästyivät ja sanoivat: "Mistä tällä on kaikki tämä, ja mikä on se viisaus, joka on hänelle annettu? Ja mitä senkaltaiset voimalliset teot, jotka tapahtuvat hänen kätensä kautta?"

6:3 Eikö tämä ole se rakentaja, Marian poika ja Jaakobin ja Joosen ja Juudaan ja Simonin veli? Ja eivätkö hänen sisarensa ole täällä meidän parissamme?" Ja he loukkaantuivat häneen.

6:4 Niin Jeesus sanoi heille: "Ei ole profeetta halveksittu muualla kuin kotikaupungissaan ja sukulaistensa kesken ja kodissaan."

6:5 Ja hän ei voinut siellä tehdä mitään voimallista tekoa, paitsi että paransi joitakuita sairaita panemalla kätensä heidän päälleen.

6:6 Ja hän ihmetteli heidän epäuskoansa. Ja hän vaelsi ympäristössä, kulki kylästä kylään, ja opetti.

6:7 Ja hän kutsui tykönsä ne kaksitoista ja alkoi lähettää heitä kaksittain ja antoi heille vallan saastaisia henkiä vas-

suurella hämmästyksellä.

5:43 Ja hän haasti heitä kovin, ettei kenkään sitä saisi tietää, ja hän käski antaa hänelle syötävää.

6 LUKU

1. Ja hän läksi sieltä ja meni isänsä maalle, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä.

2. Ja kuin sabbatti tuli, rupesi hän synagogassa opettamaan; ja monta, jotka kuulivat, hämmästyivät, sanoen: kusta tällä nämät ovat? ja mikä viisaus hänelle annettu on, että myös senkaltaiset väkevät työt hänen kätensä kautta tapahtuvat?

3. Eikö tämä ole se seppä, Marian poika, Jakobin ja Joosen ja Juudaan ja Simonin veli? eikö myös hänen sisarensa ole tässä meidän kanssamme? ja he pahenivat hänessä.

4. Mutta Jeesus sanoi heille: ei propheta muualla ole katsottu ylön kuin isänsä maalla ja lankoinsa seassa ja kotonansa.

5. Ja ei hän voinut siellä yhtään väkevää työtä tehdä, vaan ainoastaan pani kätensä harvoin sairasten päälle ja paransi heitä;

6. Ja ihmetteli heidän epäuskoansa. Ja hän vaelsi ympäri kyliä, opettain ympäristöllä,

7. Ja kutsui ne kaksitoistakymmentä, ja rupesi niitä kaksin ja kaksin lähettämään, ja antoi heille voiman saastaisia henkiä vastaan.

Ja hän haastoi heitä kovin/ ettei kengän sitä sais tietä/ ja hän käski anda hänelle syötäwätä.

VI. Lucu .

6:1 JA hän läxi sieldä ja meni Isäns maalle/ ja hänen Opetuslapsens seuraisit händä.

6:2 Ja cuin Sabbathi oli/ rupeis hän Synagogas opettaman/ ja monda jotca cuulit/ hämmästyit/ sanoden: custa tällä nämät owat? ja mikä wijsaus hänelle annettu on/ että sencaltaiset wäkwät työt hänen kätens cautta tapahtuwat?

6:3 Eikö tämä ole se seppä/ Marian poica/ Jacobin ja Joosen ja Judan ja Simonin weli? eikö myös hänen sisarens ole täsä meidän cansam? Ja he pahenit hänesä.

6:4 Mutta Jeesus sanoi heille: ei Prophetat mualla cadzota ylön cuin Isäns maalla/ ja langoins seas/ ja cotonans.

6:5 Ja ei hän woinut siellä yhtän wäkwätä työtä tehdä/ waan ainoastans pani kätens harwain sairasten päälle/ ja paransi heitä.

6:6 Ja ihmetteli heidän epäuscoans. Ja hän waelsi ymbärins kyliä opettain ymbäristöllä.

6:7 JA cudzui ne caxitoistakymmendä/ ja rupeis nijtä caxin ja caxin lähettämän/ ja andoi heille woiman saastai-

taan.

6:8 Ja hän sääti heille, etteivät saaneet ottaa matkalle muuta kuin ainoastaan sauvan; ei leipää, ei laukkua, ei rahaa vyöhönsä.

6:9 He saivat kuitenkin sitoa paula-anturat jalkaansa; "mutta älkää pukeko kahta ihokasta yllenne."

6:10 Ja hän sanoi heille: "Missä tulette taloon, jääkää siihen, kunnes lähdette pois siltä paikkakunnalta.

6:11 Ja missä paikassa teitä ei oteta vastaan eikä teitä kuulla, sieltä menkää pois ja pudistakaa tomu jalkojenne alta, todistukseksi heille."

6:12 Niin he lähtivät ja saarnasivat, että oli tehtävä parannus.

6:13 Ja he ajoivat ulos monta riivaajaa ja voitelivat monta sairasta öljyllä ja paransivat heidät.

6:14 Ja kuningas Herodes sai kuulla hänestä, sillä hänen nimensä oli tullut tunnetuksi, ja ihmiset sanoivat: "Johannes Kastaja on noussut kuolleista, ja sentähden nämä voimat hänessä vaikuttavat."

6:15 Mutta toiset sanoivat: "Se on Elias"; toiset taas sanoivat: "Se on profeetta, niinkuin joku muukin profeetta."

6:16 Mutta kun Herodes sen kuuli, sanoi hän: "Johannes, jonka minä mestautin, on noussut kuolleista."

8. Ja kielsi heitä mitään ottamasta tielle, mutta ainoasti sauvan, ei evässäkkiä, ei leipää, ei rahaa kukkaroon;

9. Mutta olemaan kengässä, ja ettei he pukisi kahta hametta yllensä.

10. Ja hän sanoi heille: kussa ikänä te huoneeseen menette sisälle, niin olkaat siinä, niinkauvan kuin te sieltä menette pois.

11. Ja jotka ei teitä vastaan ota, eikä kuule teitä, niin menkää pois sieltä ja pyyhkikää tomua, joka teidän jalkainne alla on, heille todistukseksi. Totisesti sanon minä teille: Sodomalle ja Gomorralle on tuomiopäivänä huokiampi kuin sille kaupungille.

12. Ja he läksivät ulos ja saarnasivat, että he parannuksen tekisivät,

13. Ja ajoivat ulos monta perkelettä, ja voitelivat öljyllä monta sairasta, ja paransivat.

14. Ja kuningas Herodes sai sen kuulla (sillä hänen nimensä oli jo julistettu), ja sanoi: Johannes, joka kastoi, on noussut kuolleista, ja sentähden voimat vaikuttavat hänessä.

15. Muut sanoivat: se on Elias: mutta toiset sanoivat: se on propheta, taikka niinkuin joku prophetaista.

16. Mutta kuin Herodes se kuuli, sanoi hän: se on Johannes, jonka kaulan minä annoin leikata, hän on kuol-

sia hengiä vastaan.

6:8 Ja kielsi heitä mitään ottamast tielle cansans/ mutta ainoastans sauvan/ ei lauckua/ ei leipä/ ei raha cuckaroon/

mutta oleman kengäs:

6:9 Ja ettei he pukis cahta hametta päällens.

6:10 Ja hän sanoi heille: cuhunga huonesen te tuletta/ nijn olcat sijnä/ nijncauwan cuin te sieldä menette pois.

6:11 Ja jotca ei teitä hywäile/ eikä cuule/ nijn mengät pois sieldä/ ja pyhkikät tomukin/ cuin teidän jalcain alla on/ heille todistuxexi.

Totisest sanon minä teille: Sodomalle ja Gomorralle on duomio päiwänä huokiambi/ cuin sille Caupungille.

6:12 Ja he läxit ja saarnaisit parannusta tekemän.

6:13 Ja ajoit ulos monda Perkelettä/ ja woitelit öljyllä monda sairasta/ ja paransit.

6:14 JA Cuningas Herodes sai sen cuulla (sillä hänen nimens oli jo julistettu) ja sanoi: Johannes joca casti on nosnut cuolleista/ ja sentähden woima waicutta hänesä.

6:15 Muutamat sanoit: se on Elias: mutta muutamat sanoit: se on yxi Propheta taicka nijncuin jocu Prophetaista.

6:16 Cosca Herodes sen cuulli/ sanoi hän: se on Johannes/ jonga caulan minä annoin leicata/ hän on cuolleis-

	leista noussut.	ta nosnut.
6:17 Sillä hän, Herodes, oli lähettänyt ottamaan kiinni Johanneksen, sitonut ja pannut hänet vankeuteen veljensä Filippuksen vaimon, Herodiaan, tähden. Sillä Herodes oli nainut hänet,	17. Sillä Herodes oli lähettänyt Johannesta ottamaan kiinni, ja pani hänen torniin, Herodiaksen, veljensä Philipuksen emännän tähden, jonka hän oli nainut.	6:17 Sillä Herodes oli lähettänyt Johannest ottaman kijnni/ ja pani hänen tornihin/ Herodiaxen hänen veljens Philippuxen emännän tähden/ jonga hän oli nainut.
6:18 ja Johannes oli sanonut Herodekselle: "Sinun ei ole lupa pitää veljesi vaimoa."	18. Sillä Johannes oli Herodekselle sanonut: ei sinulle ole luvallista pitää veljes emäntää.	6:18 Sillä Johannes oli Herodexelle sanonut: ei sowi sinun pitä veljes emändätä.
6:19 Ja Herodias piti vihaa häntä vastaan ja tahtoi tappaa hänet, mutta ei voinut.	19. Ja Herodias väijyi häntä, ja tahtoi häntä tappaa; mutta ei hän saanut.	6:19 Ja Herodias väijyi häntä tappaxens/ mutta ei hän saanut.
6:20 Sillä Herodes pelkäsi Johannesta, koska tiesi hänet vanhurskaaksi ja pyhäksi mieheksi, ja suojeli häntä. Ja kun hän kuunteli häntä, tuli hän epäröivälle mielelle monesta asiasta; ja hän kuunteli häntä mielellään.	20. Sillä Herodes pelkäsi Johannesta, että hän tiesi hänen hurskaaksi ja pyhäksi mieheksi, ja otti vaarin hänestä, ja kuuli häntä monessa asiassa, ja kuulteli häntä mielellänsä.	6:20 Sillä Herodes pelkäis Johannest/ että hän tiesi hänen hurscaxi ja pyhäxi miehexi/ ja otti vaarin hänestä/ ja cuuli häntä mones asias/ ja cuuldeli häntä mielelläns.
6:21 Niin tuli sopiva päivä, kun Herodes syntymäpäivänään piti pitoja ylimyksilleen ja sotapäälliköille ja Galilean ensimmäisille miehille.	21. Ja kuin sovelias päivä tuli, että Herodes syntymäpäivänänsä teki ehtoollisen ylimmäisillensä ja päämiehille ja esimiehille Galileassa,	6:21 JA cosca sowelias päiwä tuli/ että Herodes syndymä päiwänäns teki ehtolisen ylimmäisillens ja Päämiehille/ ja esimiehille Galileas/
6:22 Ja Herodiaan tytär tuli sisälle ja tanssi, ja se miellytti Herodesta ja hänen pöytävieraitaan. Niin kuningas sanoi työlle: "Ano minulta, mitä ikinä tahdot, niin minä annan sinulle."	22. Ja Herodiaksen tytär tuli sisälle ja hyppäsi, ja se kelpasi Herodekselle ja ynnä atriioitseville, sanoi kuningas piialle: ano minulta mitä tahdot, ja minä annan sinulle.	6:22 Ja Herodiaxen tytär tuli sisälle/ ja hyppäis/ ja se kelpais Herodexelle ja ynnä atrioidzewille. Nijn Cuningas sanoi pijcalle: ano minulda mitä tahdot/ ja minä annan sinulle.
6:23 Ja hän vannoi työlle: "Mitä ikinä minulta anot, sen minä annan sinulle, vaikka puolet valtakuntaani."	23. Ja hän vannoi hänelle: mitä ikänä sinä minulta anot, niin minä annan sinulle, puoleen minun valtakuntaani asti.	6:23 Ja hän wannoi hänelle: mitä ikänäns sinä minulda anot/ nijn minä annan sinulle/ ehkä puolen waldacunastani.
6:24 Niin hän meni ulos ja sanoi äidilleen: "Mitä minä anon?" Tämä sanoi: "Johannes Kastajan päätä."	24. Mutta se meni ulos ja sanoi äidillensä: mitä minun pitää anoman? vaan se sanoi: Johannes Kastajan päätä.	6:24 Hän meni ja sanoi äitilens: mitä minun pitä anoman? se sanoi: Johannes Castajan päätä.
6:25 Ja hän meni kohta kiiruusti sisälle kuninkaan luo,	25. Ja hän kohta meni sisälle kiiruusti kuninkaan tykö, anoi sanoen: minä tahdon,	6:25 Ja hän taas meni kijrust Cuningan tygö/ anoi ja sanoi:

<p>pyysi ja sanoi: "Minä tahdon, että nyt heti annat minulle lautasella Johannes Kastajan pään."</p>	<p>ettäs minulle annat juuri nyt Johannes Kastajan pään vadissa.</p>	<p>minä tahdon/ ettäs minun annat cohta Johannes Castajan pään fatis.</p>
<p>6:26 Silloin kuningas tuli hyvin murheelliseksi, mutta valansa ja pöytävierasten tähden hän ei tahtonut hyljätä hänen pyyntöään.</p>	<p>26. Niin kuningas tuli sangen murheelliseksi; kuitenkin valan tähden ja niiden, jotka ynnä atrioitsivat, ei tahtonut häneltä kieltää.</p>	<p>6:26 Nijn Cuningas tuli murhellisexi/ cuitengin walans ja ynnä atrioidzewaisten tähden/ ei hän tahtonut häneldä kieltä.</p>
<p>6:27 Ja kohta kuningas lähetti henkivartijan ja käski tuoda Johanneksen pään.</p>	<p>27. Ja kuningas lähetti kohta murhaajan, ja käski hänen päänsä tuoda.</p>	<p>6:27 Ja Cuningas lähetti cohta murhajan ja käski hänen pääns tuoda sisälle.</p>
<p>6:28 Niin vartija meni ja löi häneltä pään poikki vankilassa ja toi hänen päänsä lautasella ja antoi sen tytölle, ja tyttö antoi sen äidillensä.</p>	<p>28. Niin se meni ja leikkasi hänen kaulansa tornissa, ja toi hänen päänsä vadissa, ja antoi sen piialle; ja piika antoi sen äidillensä.</p>	<p>6:28 Nijn hän meni ja leickais hänen caulans tornis/ Ja toi pään fatis/ ja annoi pijcalle/ ja pijca andoi äitillens.</p>
<p>6:29 Kun hänen opetuslapsensa sen kuulivat, tulivat he ja ottivat hänen ruumiinsa ja panivat sen hautaan.</p>	<p>29. Ja kuin hänen opetuslapsensa sen kuulivat, tulivat he ja ottivat hänen ruumiinsa, ja panivat sen hautaan.</p>	<p>6:29 Cosca hänen Opetuslapsens sen cuulit/ tulit he ja otit hänen ruumins/ ja panit hautaan.</p>
<p>6:30 Ja apostolit kokoontuivat Jeesuksen tykö ja kertoivat hänelle kaikki, mitä olivat tehneet ja mitä olivat opettaneet.</p>	<p>30. Ja apostolit kokoontuivat Jeesuksen tykö, ja ilmoittivat hänelle kaikki sekä ne, mitkä he tekivät, ja mitä he opettivat.</p>	<p>6:30 JA Apostolit coconnuit Jesuxen tygö/ ja ilmoitit hänelle caicki mitä he teit ja opetit.</p>
<p>6:31 Niin hän sanoi heille: "Tulkaa te yksinäisyyteen, autioon paikkaan, ja levätkää vähän." Sillä tulijoita ja menijöitä oli paljon, ja heillä ei ollut aikaa syödäkään.</p>	<p>31. Ja hän sanoi heille: tulkaat te yksinänne erinäiseen paikkaan ja levätkää vähä; sillä monta oli, jotka tulivat ja menivät, niin ettei he syödäkään joutaneet.</p>	<p>6:31 Ja hän sanoi heille: tulcat te ainoastans erinäns corpeen/ ja lewätkät vähä sillä siellä oli monda/ jotca menit ja tulit/ nijn ettei he syödäckän joutanet.</p>
<p>6:32 Ja he lähtivät venheellä autioon paikkaan, yksinäisyyteen.</p>	<p>32. Ja he menivät korpeen haahdella erinänsä.</p>	<p>6:32 Ja hän meni hahdella erinäiseen siaan/</p>
<p>6:33 Ja he näkivät heidän lähtevän, ja monet saivat siitä tiedon ja riensivät sinne jalokaisin kaikista kaupungeista ja saapuivat ennen heitä.</p>	<p>33. Ja kansa näki heidän menevän, ja moni tunsin hänen, ja juoksivat sinne jalokaisin kaikista kaupungeista, ja he ennättivät heitä, ja he kokoontuivat hänen tykönsä.</p>	<p>ja Canssa näki hänen matcustawan/ ja moni tunsin hänen. 6:33 Ja juoxit sinne jalcaisin caikista Caupungeista/ ja he ennätit heitä/ ja he coconnuit hänen tygöns.</p>
<p>6:34 Ja astuessaan maihin hän näki paljon kansaa, ja hänen kävi heitä sääliksi, koska he olivat niinkuin lam-</p>	<p>34. Ja Jesus läksi ulos ja näki paljon kansaa, ja hän armahti heitä; sillä he olivat niinkuin lampaat, joilla ei ole</p>	<p>6:34 Ja Jesus läxi ulos/ ja näki paljo Canssa/ ja hän armahti heitä: sillä he olit nijncuin lambat ilman paime-</p>

paat, joilla ei ole paimenta, ja hän rupesi opettamaan heille moninaisia.

6:35 Ja kun päivä jo oli pitkälle kulunut, menivät hänen opetuslapsensa hänen tykönsä ja sanoivat: "Tämä paikka on autio, ja aika on jo myöhäinen;

6:36 laske heidät luotasi, että he menisivät ympäristöllä oleviin maataloihin ja kyliin ostamaan itsellensä syötävää."

6:37 Mutta hän vastasi heille ja sanoi: "Antakaa te heille syödä." Niin he sanoivat hänelle: "Lähdemmekö ostamaan leipää kahdellasadalla denarilla antaaksemme heille syödä?"

6:38 Mutta hän sanoi heille: "Montako leipää teillä on? Menkää katsomaan." Otettuun siitä selvän he sanoivat: "Viisi, ja kaksi kalaa."

6:39 Niin hän määräsi heille, että kaikkien oli asetettava ruokakunnittain vihantaan ruohikkoon.

6:40 Ja he laskeutuivat ryhmä ryhmän viereen, toisiin sata, toisiin viisikymmentä.

6:41 Ja hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen ja siunasi ja mursi leivät ja antoi ne opetuslapsilleen kansan eteen pantaviksi; myöskin ne kaksi kalaa hän jakoi kaikille.

6:42 Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi.

6:43 Sitten he keräsivät palaset, kaksitoista täyttä vakallista, ja tähteet kaloista.

6:44 Ja niitä, jotka olivat

paimenta, ja rupesi heitä opettamaan paljon.

35. Ja kuin päivä paljon kulunut oli, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä, sanoen: tämä on erämaa, ja aika on jo kulunut.

36. Laske heitä, että he menisivät ympäri kyliin ja majoihin, ostamaan itsellensä leipiä; sillä ei heillä ole syötävää.

37. Mutta hän vastaten sanoi heille: antakaa te heille syötävää. Ja he sanoivat hänelle: pitääkö meidän menemän kahdellasadalla penningillä leipiä ostamaan, ja antamaan heidän syödä?

38. Mutta hän sanoi heille: kuinka monta leipää teillä on? menkää ja katsokaat. Ja kuin he katsoivat, sanoivat he: viisi, ja kaksi kalaa.

39. Ja hän käski heidän istuttaa kaikki atrioitsemaan eri joukkoihin viheriäisen ruohon päälle.

40. Ja he istuivat joukoissa sadoin ja viisikymmenin.

41. Ja kuin hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi hän taivaaseen, kiitti ja mursi leivät, ja antoi opetuslapsillensa pantaa niiden eteen: ja ne kaksi kalaa jakoi hän kaikille.

42. Ja he söivät kaikki ja ravittiin.

43. Ja he korjasivat kaksitoistakymmentä täysinäistä koria muruja, ja myös kaloista.

44. Ja niitä, kuin söivät, oli

neta: Ja rupeis heille opettamaan.

6:35 JA cosca päivä paljo culunut oli/ tulit Opetuslapset hänen tygöns/ sanoden: 6:36 Tämä on erimaa/ ja aica on jo culunut/

laske heitä menemän kyliin ja majoin/ ostaman heillens leipä: sillä ei heillä ole syötävää.

6:37 Mutta hän sanoi heille: Andacat te heille syötävättä.

6:37 Ja he sanoit hänelle: pitääkö meidän menemän cahdella sadalla penningillä leipä ostaman/ ja andaman heidän syödä?

6:38 Mutta hän sanoi heille: mondaco leipä teillä on? mengät ja cadzocat. Ja cosca he cadzoit/ sanoit he: wijsi/ ja caxi cala.

6:39 Ja hän käski heidän caicki istutta atrioidzeman/ erijouckoihin wiherjäisen ruohon päälle.

6:40 Ja he istuit joucois sadoin ja wijsikymmenin.

6:41 Ja cuin hän otti he wijsi leipä ja caxi cala/ cadzoi hän Taiwasen/ kijtti ja mursi leiwät/ ja andoi Opetuslapsillens panna nijden eteen/ ja ne caxi cala jacoi hän caikille.

6:42 Ja he söit caicki ja ravittin.

6:43 Ja he corjaisit caxitoistakymmendä täysinäistä Coria muruja/ ja myös caloista.

6:44 Ja nijtä cuin söit/ oli

syöneet näitä leipiä, oli viisituhatta miestä.	lähes viisituhatta miestä.	wijsi tuhatta miestä.
6:45 Ja kohta hän vaati opetuslapsiansa astumaan venheeseen ja kulkemaan edeltä toiselle rannalle, Beetsaidaan, sillä aikaa kuin hän laski kansan luotansa.	45. Ja hän ajoi kohta opetuslapsensa astumaan haahteen ja edellä menemään meren ylitse Betsaidaan, siihenasti kuin hän päästäis kansan.	6:45 JA hän käski cohta Opetuslapsens astu hahteen menemän meren ylidze Betsaidaan/ siihenasti cuin hän päästäis Canssan.
6:46 Ja sanottuaan heille jäähyväiset hän meni pois vuorelle rukoilemaan.	46. Ja kuin hän oli päästänyt heidät, meni hän vuorelle rukoilemaan.	6:46 Ja cosca hän oli päästänyt heidän tyköäns/ meni hän mäelle rucoileman.
6:47 Ja kun ilta tuli, oli venhe keskellä järveä, ja hän oli yksinään maalla.	47. Ja kuin ehtoo tuli, oli haaksi keskellä merta, ja hän yksinänsä maalla.	6:47 Ja ehtona oli haaxi keskellä merta/ ja hän yxinäns maalla.
6:48 Ja kun hän näki heidän soutuessaan olevan hädässä, sillä tuuli oli heille vastainen, tuli hän neljännen yövartion vaiheilla heidän luoksensa kävellen järven päällä ja aikoi kulkea heidän ohitsensa.	48. Ja hän näki heidän olevan hädässä soutamisessa; (sillä heillä oli vastainen). Ja liki neljäntenä yön vartiona tuli hän heidän tykönsä, käyden meren päällä, ja tahdtoi mennä heidän ohitsensa.	6:48 Ja hän näki heidän hädäs soutawan/ sillä heillä oli wastainen. Ja liki neljäntenä yön wartiona tuli hän heidän tygöns käyden weden päällä.
6:49 Mutta nähdessään hänen kävelevän järven päällä he luulivat häntä aaveeksi ja rupesivat huutamaan;	49. Mutta kuin he näkivät hänen käyvän meren päällä, luulivat he olevan kyöpelin ja huusivat.	6:49 Ja tahdoi mennä heidän ohidzens.
6:50 sillä kaikki näkivät hänet ja peljästyivät. Mutta heti hän puhutteli heitä ja sanoi heille: "Olkaa turvallisella mielellä, minä se olen; älkää peljätkö."	50. (Sillä kaikki näkivät hänen ja hämmästyivät.) Ja hän puhui kohta heidän kanssansa ja sanoi heille: olkaat hyvässä turvassa, minä olen, älkäät peljätkö.	6:50 Ja cuin he näit hänen käywän weden päällä/ luulit he olewan Köpelin/ ja huusit: sillä caicki näit hänen ja hämmästyit.
6:51 Ja hän astui venheeseen heidän tykönsä, ja tuuli asetui. Niin he hämmästyivät ylen suuresti sydämessään.	51. Ja hän astui heidän tykönsä haahteen, ja tuuli heikkeni. Ja he paljoa enemmän keskenänsä hämmästyivät ja ihmettelivät;	6:51 Ja hän puhui cohta heidän cansans/ ja sanoi heille: olcat hywäs turwas/ Minä olen/ älkät peljätkö.
6:52 Sillä he eivät olleet noista leivistäkään päässeet ymmärrykseen, vaan heidän sydämensä oli paatunut.	52. Sillä ei he ymmärtäneet leivistäkään, vaan heidän sydämensä oli paatunut.	Ja hän astui heidän tygöns hahteen/ ja tuuli heikeni. Ja he hämmästyit/ ja ihmettelit suurest:
6:53 Ja kuljettuaan yli toiselle rannalle he tulivat Gennesaretiin ja laskivat maihin.	53. Ja kuin he olivat menneet ylitse, tulivat he Gennesaretin maalle ja laskivat satamaan.	6:52 Sillä ei he ymmärtänet leiwistäkän/ waan heidän sydämens oli soennut.
6:54 Ja heidän noustessaan venheestä kansa heti tunsit hänet;	54. Ja kuin he menivät ulos haahdesta, niin he kohta tunsivat hänen,	6:53 JA cuin he olit mennet ylidze/ tulit he Genezarethin maalle/ ja laskit satamaan.
		6:54 Ja cuin he menit ulos hahdesta/ nijn he cohta tunsit hänen:

6:55 ja he riensivät kiertämään koko sitä paikkakuntaa ja rupesivat vuoteilla kantaan sairaita sinne, missä kuului hänen olevan.

6:56 Ja missä vain hän meni kyliin tai kaupunkeihin tai maataloihin, asetettiin sairaat aukeille paikoille ja pyydettiin häneltä, että he saisivat koskea edes hänen vaippansa tupsuun. Ja kaikki, jotka koskivat häneen, tulivat terveiksi.

Markus 7 LUKU

7:1 Ja fariseukset ja muutamat kirjanoppineet, jotka olivat tulleet Jerusalemissa, koontuivat hänen luoksensa.

7:2 Ja he näkivät, että muutamat hänen opetuslapsistaan söivät leipää epäpuhtailla, se on pesemättömillä, käsillä.

7:3 Sillä eivät fariseukset eivätkä ketkään juudalaiset syö, ennenkuin ovat tarkoin pesseet kätensä, noudattaen vanhinten perinnäissääntöä,

7:4 ja torilta tultuaan he eivät syö, ennenkuin ovat itseään vedellä vihmoneet; ja paljon muuta on, mitä he ovat ottaneet noudattaakseen, niinkuin maljain ja kiivistiain ja vaskiastiain pesemisiä.

7:5 Niin fariseukset ja kirjanoppineet kysyivät häneltä: "Miksi sinun opetuslapsesi eivät vaella vanhinten perinnäissäännön mukaan, vaan syövät leipää epäpuhtailla käsillä?"

7:6 Mutta hän sanoi heille: "Oikein Esaias on ennustanut

55. Ja juoksivat ympäri kaiken sen ympäristön, ja rupeesivat sairaita viemään vuoteissansa, kussa he kuului hänen olevan.

56. Ja kuhunka hän menisi sisälle kyliin eli kaupunkeihin taikka majoihin, niin he panivat kujille sairaita, ja rukoilivat häntä, että he ainoastaan hänen vaatteensa palteeseen saisivat ruveta, ja niin monta kuin häneen rupeesi, ne paranivat.

7 LUKU

7:1 Ja hänen tykönsä koontuivat Pharisealaiset ja muutamat kirjanoppineista, jotka Jerusalemissa tulleet olivat.

7:2 Ja kuin he näkivät muutamat hänen opetuslapsistaan yhteisillä (se on: pesemättömillä) käsillä syövän leipää, laittivat he sitä.

7:3 Sillä pharisealaiset ja kaikki Juudalaiset ei syö, ellei he usein pese käsiänsä, pitäin vanhimpain säätyä.

7:4 Ja kuin he turulta tulevat, ei he syö pesemättä. Ja monta muuta on, jotka he ovat ottaneet pitääksensä, jota on: juoma-astiain, kiivistiain, ja vaski-astiain ja pöytäin pesemiset.

7:5 Sitte kysyivät Pharisealaiset ja kirjanoppineet häneltä: miksi ei sinun opetuslapses vaella vanhimpain säädyn jälkeen, vaan syövät pesemättömillä käsillä leipää?

7:6 Mutta hän vastaten sanoi heille: Jesaias on hyvästi

6:55 Ja juoxit ymbäri caiken sen maacunnan/ ja rupeisit sairaita wiemän vuoteisans sinne/ cusa he cuulit hänen olewan/

6:56 Ja cuhunga hän menisi sisälle kylihin eli Caupungeihin/ taicka majoihin/ nijh he panit cujille sairaita/ ja rucoilit händä/ että he ainoastans hänen waatteins palteeseen saisit ruweta. Ja nijh monda cuin häneen rupeis/ parani.

VII. Lucu .

7:1 JA hänen tygöns cocounsi Phariseuxet/ ja muutamat Kirjanoppenuista/ jotca Jerusalemist tullet olit:

7:2 Ja cuin he näit muutamat hänen Opetuslapsistans yhteisillä/ se on/ pesemättömillä käsillä syöwän leipä/ laittit he sitä:

7:3 Sillä ei Phariseuxet eikä Judalaiset syö ellei he usein pese käsiäns/ pitäin wanhembain säätyjä/

ja cuin he Turuldakin tulewat/ ei he syö pesemätä.

7:4 Ja he otit paljo muutakin pitäxens/ cuin on: juomaastiain/ kiwiastiain/ ja waskiastiain/ ja pöytäin pesemiset.

7:5 Sijtte kysyit Phariseuxet ja Kirjanoppenet hänelle: mixei sinun Opetuslapses waella wanhembain säädys/ mutta syöwät pesemättömillä käsillä leipä?

7:6 Nijh hän sanoi heille: Esaias on hyvästi teistä ul-

teistä, ulkokullatuista, niinkuin kirjoitettu on: 'Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on minusta kaukana;	teistä ulkokullaisista ennustanut, niinkuin kirjoitettu on: tämä kansa kunnioittaa minua huulilla, vaan heidän sydämensä on kaukana minusta.	cocullaisista ennustanut/ nijncuin kirjoitettu on: Tämä Canssa cunnioidze minua huulilla/ mutta heidän sydämens on caucana minusta.
7:7 mutta turhaan he palvelevat minua opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskyjä.'	7:7 Mutta turhaan he minua palvelevat, opettain sitä oppia, joka on ihmisten käskyjä.	7:7 Turhan he minua palvelewat/ opettain sitä oppia/ cuin on ihmisten käsky.
7:8 Te hylkääte Jumalan käskyn ja noudatatte ihmisten perinnäissääntöä."	7:8 Sillä te hylkääte Jumalan käskyn, ja pidätte ihmisten säädyn, kivi-astiain ja juoma-astiain pesemiset, ja muita senkaltaisia te paljon teette.	7:8 Te hyljätte Jumalan käskyt/ ja pidätte ihmisten säädyt/ kiwiastiain ja juomaastiain pesemisestä/ ja teettä monda muuta sencaltaista.
7:9 Ja hän sanoi heille: "Hyvin te kumoatte Jumalan käskyn noudattaaksenne omaa perinnäissääntöänne.	7:9 Ja hän sanoi heille: hyvin te hylkääte Jumalan käskyn, että te teidän säätyenne pitäisitte.	7:9 Ja hän sanoi heille: aiwa peräti te hyljätte Jumalan käskyn/ ja teidän säätyen te pidätte/
7:10 Sillä Mooses on sanonut: 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', ja: 'Joka kiroaa isäänsä tai äitiänsä, sen pitää kuolemalla kuoleman.'	7:10 Sillä Mooses sanoi: kunnioita isääs ja äitiäs! ja joka kiroilee isää eli äitiä, hänen pitää kuolemalla kuoleman.	7:10 Sillä Mooses sanoi: sinun pitä cunnioidzeman Isäs ja äitiäs/ ja joca kiroile Isäns ja äitiäns/ hänen pitä totisest cuoleman.
7:11 Mutta te sanotte, että jos ihminen sanoo isälleen tai äidilleen: 'Se, minkä sinä olisit saava minulta hyväksesi, on korban' - se on uhrilahja -	7:11 Mutta te sanotte: jos ihminen sanoo isälle taikka äidille: korban, (se on uhratu) jolla sinua piti minulta autettaman.	7:11 Mutta te sanotta: jos jocu sano Isällens taicka äitilens/ Corban/ se on/ Jumalalle on se annettu/ cuin sinun olis pitänyt minulda tarpexes saaman/ hän teke hywin/
7:12 ja niin te ette enää salli hänen antaa mitään avustusta isälleen tai äidilleen.	7:12 Ja ette salli hänen mitään tehdä isällensä taikka äidillensä.	7:12 Ja nijn et te salli hänen mitän tehdä Isällens taicka äitillens:
7:13 Te teette Jumalan sanan tyhjäksi perinnäissääntöllänne, jonka olette säätäneet. Ja paljon muuta samankaltaista te teette."	7:13 Ja hylkääte Jumalan sanan teidän säädylänne, jonka te säätäneet olette, ja senkaltaisia paljon te teette.	7:13 Ja ricotta Jumalan käskyn teidän säädylän/ cuin te säätänet oletta. Ja sencaltaista te teettä monda muuta.
7:14 Ja hän kutsui taas kansan tykönsä ja sanoi heille: "Kuulkaa minua kaikki ja ymmärtäkää:	7:14 Ja hän kutsui tykönsä kaiken kansan ja sanoi heille: kuulkaat kaikki minua, ja ymmärtäkää.	7:14 JA hän cudzui tygöns caiken Canssan/ ja sanoi heille: cuulcat caicki minua ja ymmärtäkät/
7:15 ei mikään, mikä ihmisen ulkopuolelta menee hänen sisäänsä, voi häntä saastuttaa, vaan mikä ihmisestä läh-	7:15 Ei ole ulkona ihmisestä mitään, joka häneen menee sisälle, ja taitaa hänen saastuttaa; mutta ne, mitkä hänestä tulevat ulos, ne ovat	7:15 Ei mene ulco mitän ihmiseen/ cuin hänen saastutta taita/ mutta ne cuin ihmisest tulewat ulos/ ne saastuttawat

tee ulos, se saastuttaa ihmisen.	ne, jotka saastuttavat ihmisen.	ihmisen.
7:16 Jos jollakin on korvat kuulla, hän kuulkaan.	7:16 Jos jollakin on korvat kuulla, se kuulkaan.	7:16 Jos jollakin on corwat cuulla/ se cuulcan.
7:17 Ja kun hän kansasta erottuaan oli mennyt eräseen taloon, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä sitä vertausta.	7:17 Ja kuin hän kansan tyköä meni huoneeseen, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä tästä vertauksesta.	7:17 Ja cosca hän Canssan tykö meni huonesen/ kysyit hänen Opetuslapsens häneldä tästä wertauxesta.
7:18 Ja hän sanoi heille: "Niinkö ymmärtämättömiä tekin olette? Ettekö käsitä, ettei mikään, mikä ulkoapäin menee ihmiseen, voi häntä saastuttaa?"	7:18 Ja hän sanoi heille: oletteko tekin niin ymmärtämättömät? ettekö ymmärrä, että kaikki mikä ulkoa menee ihmiseen, ei se häntä taida saastuttaa?	7:18 Ja hän sanoi heille: olettaco tekin nijn ymmärtämättömät? ettekö wielä ymmärrä? että caicki cuin ulco menee ihmiseen/ ei se händä saastuta?
7:19 Sillä se ei mene hänen sydämeensä, vaan vatsaan, ja ulostuu." Näin hän sanoi kaikki ruuat puhtaiksi.	7:19 Sillä ei se mene hänen sydämeensä, vaan vatsaan, ja menee luonnollisesti ulos, kaikki ruat puhdistain.	7:19 Sillä ei se mene hänen sydämehens/ mutta wadzaan/ ja mene luonnollisest ulos/ joca caicki ruat puhdistata.
7:20 Ja hän sanoi: "Mikä ihmisestä lähtee ulos, se saastuttaa ihmisen.	7:20 Ja hän sanoi: mitä ihmisestä tulee ulos, se saastuttaa ihmisen.	7:20 Ja hän sanoi: mitä ihmisest tule ulos/ se saastuttaa ihmisen/
7:21 Sillä sisästä, ihmisten sydäimestä, lähtevät pahat ajatukset, haureudet, varkauudet, murhat,	7:21 Sillä sisältä ihmisten sydäimestä tulevat ulos pahat ajatukset, huoruudet, salavuoteudet, miestapot,	7:21 Sillä ihmisten sydämist tulewat ulos pahat ajatuxet/ huorus/ salawuoteus/ miestappo/
7:22 aviorikokset, ahneus, häijyys, petollisuus, irstaus, pahansuonti, jumalanpilikka, ylpeys, mielettömyys.	7:22 Varkaudet, ahneudet, pahat juonet, petos, irstaisuus, pahansuomuus, Jumalan pilikka, ylpeys, hulluus.	7:22 warcaus/ ahneus/ petos/ wiettelys/ häpemättömys/ pahansuomus/ Jumalan pilcka/ coreus ja hulluus.
7:23 Kaikki tämä paha lähtee sisästä ulos ja saastuttaa ihmisen."	7:23 Kaikki nämät pahuudet sisältä tulevat ulos ja saastuttavat ihmisen.	7:23 Caicki nämät sisäldä tulewat ulos/ ja saastuttawat ihmisen.
7:24 Ja hän nousi ja lähti sieltä Tyron ja Sidonin alueelle. Ja hän meni eräseen taloon eikä tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää; mutta hän ei saanut olla salassa,	7:24 Niin hän nousi ja meni sieltä Tyron ja Sidonin maan ääriin, ja meni sisälle huoneeseen, eikä tahtonut sitä kenellekään antaa tietää: ja ei hän taitanut salaa olla.	7:24 Nijn hän nousi/ ja meni sieldä Tyrin ja Sidonin maan ärijn/ ja meni huonesen/ eikä tahtonut sitä kenellekän anda tietä.
7:25 vaan heti kun eräs vaimo, jonka pienessä tyttäressä oli saastainen henki, kuuli hänestä, tuli hän ja lankesi hänen jalkojensa juureen.	7:25 Sillä kuin yksi vaimo kuuli hänestä, jonka vähällä tyttärellä oli saastainen henki, niin se tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen,	7:25 Ja ei hän tainnut cuitengan sala olla/ sillä cohta cuin yxi waimo cuuli hänestä/ jonga vähä tytär saastaiselda hengeldä rijwattu oli/ tuli ja langeis hänen jalcains juuren/

7:26 Ja se vaimo oli kreikatar, syntyään syrofoinikialainen; ja hän pyysi häntä ajamaan ulos riivaajan hänen tyttärestään.	7:26 (Mutta vaimo oli Gregiläinen, Syrophenisiassa syntynyt) ja hän rukoi häntä ajamaan pois perkelettä hänen tyttärestänsä.	7:26 Joca oli Grekiläinen/ Syrophenisias syndynyt/ ja hän rucoili häntä ajaman pois Perkelettä hänen tyttärestänsä.
7:27 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Anna ensin lasten tulla ravituiksi; sillä ei ole sovelias- ta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille."	7:27 Niin Jesus sanoi hänelle: salli ensin lapset ravittaa; sillä ei se ole kohtuullinen, ottaa lasten leipää ja heittää penikoille.	7:27 Nijn Jesus sanoi hänelle: Salli ensin lapset rawita. Sillä ei ole se cohtullinen/ otta lasten leipä/ ja heittä penicoille.
7:28 Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: "Niin, Herra; mutta syöväthän penikatkin pöydän alla lasten muruja."	7:28 Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: tosin Herra: syövät penikatkin pöydän alla lasten muruista.	7:28 Hän wastais ja sanoi hänelle: tosin Herra/ syöwät penicatkin pöydän alla lasten muruista.
7:29 Ja hän sanoi vaimolle: "Tämän sanan tähden, mene; riivaaja on lähtenyt sinun tyttärestäsi."	7:29 Ja hän sanoi hänelle: tämän puheen tähden mene: perkele läksi ulos sinun tyttärestäs.	7:29 Ja hän sanoi hänelle: tämän puhen tähden mene/ jo Perkele läxi sinun tyttärestäs.
7:30 Ja vaimo meni kotiinsa ja havaitsi lapsen makaavan vuoteella ja riivaajan lähteneen hänestä.	7:30 Ja kuin hän meni koti-ansa, löysi hän perkeleen lähteneeksi ulos ja tyttärensä makaavan vuoteessa.	7:30 Ja cuin hän meni co- tians/ löysi hän Perkelen läh- tenexi/ ja tyttärens macawan wuotes.
7:31 Ja hän lähti jälleen Tyron alueelta ja kulkien Siidonin kautta tuli Galilean järven ääreen Dekapolin alueen keskitse.	7:31 Ja taas kuin hän läksi Tyron ja Sidonin maan ääristä, tuli hän Galilean meren tykö, kymmenen kaupungin maan äärten keskitse.	7:31 JA taas cuin hän läxi Tyrin ja Sidonin maan äristä/ tuli hän Galilean meren tygö/ kymmenen Caupungin maan ärten keskidze.
7:32 Ja hänen tykönsä tuotiin kuuro, joka oli melkein mykkä, ja he pyysivät häntä panemaan kätensä hänen päälle.	7:32 Ja he toivat hänen tykönsä kuuron, joka myös mykkä oli, ja he rukoilivat häntä panemaan kätensä hänen päällensä,	7:32 Ja he toit hänen tygöns cuuroin/ joca myös myckä oli/ ja he rucoilit häntä paneman kätens hänen pääl- lens.
7:33 Niin hän otti hänet erilleen kansasta, pisti sormensa hänen korviinsa, sylki ja koski hänen kieleensä	7:33 Ja hän otti hänen erinänsä kansasta ja pisti sormensa hänen korviinsa, sylki ja rupesi hänen kieleensä,	7:33 Ja hän otti hänen erinäns Canssasta/ ja pisti sormens hänen corwijns/ sylki ja rupeis hänen kieleens/
7:34 ja katsahti ylös taivaaseen, huokasi ja sanoi hänelle: "Effata", se on: aukene.	7:34 Ja katsahtain taivaaseen huokasi, ja sanoi hänelle; ephphata, se on: aukene.	7:34 Cadzahtain Taiwasen/ huocais ja sanoi hänelle: hephethah\$/ se on/ aukene.
7:35 Niin hänen korvansa aukenivat, ja hänen kielensä side irtautui, ja hän puhui selkeästi.	7:35 Ja kohta aukenivat hänen korvansa, ja hänen kielensä side pääsi vallallensa ja puhui selkiästi.	7:35 Ja cohta aukenit hänen corwans/ ja hänen kielens side pääsi wallallens/ ja puhui selkiäst.
7:36 Ja Jeesus kielsi heitä sitä kenellekään sanomasta; mutta mitä enemmän hän	7:36 Ja hän haasti heidät kellenkään sanomasta. Mutta jota enemmän hän haasti,	7:36 Ja hän haasti heidän kellengän sanomast. Mutta jota enämmin hän haasti/

heitä kielsi, sitä enemmän he julistivat.

7:37 Ja ihmiset hämmästyivät ylenmäärin ja sanoivat: "Hyvin hän on kaikki tehnyt: kuurot hän saa kuulemaan ja mykät puhumaan."

Markus 8 LUKU

8:1 Niinä päivinä, kun paljon kansaa taas oli koolla eikä heillä ollut mitään syötävää, kutsui hän opetuslapsensa tykönsä ja sanoi heille:

8:2 "Minun käy sääliksi kansaa, sillä he ovat jo kolme päivää olleet minun tykönäni, eikä heillä ole mitään syötävää."

8:3 Ja jos minä lasken heidät menemään syömättä kotiinsa, niin he nääntyvät matkalla; sillä muutamat heistä ovat tulleet kaukaa."

8:4 Niin hänen opetuslapsensa vastasivat hänelle: "Mistä täällä erämaassa kukaan voi saada leipää näiden ravitsemiseksi?"

8:5 Hän kysyi heiltä: "Montako leipää teillä on?" He sanoivat: "Seitsemän."

8:6 Silloin hän käski kansan asettua maahan. Ja hän otti ne seitsemän leipää, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsillensa, että he panisivat ne kansan eteen. Ja he panivat.

8:7 Heillä oli myös joitakuuta kalasia; ja siunattuaan ne hän käski panna nekin kansan eteen.

8:8 Niin he söivät ja tulivat ravituiksi. Sitten he keräsivät jääneet palaset, seitsemän

sitä enemmän he ilmoittivat.

7:37 Ja he suuresti hämmästyivät, sanoen: hyvästi hän kaikki teki: kuurot hän tekee kuulemaan ja mykät puhumaan.

8 LUKU

8:1 Niinä päivinä, koska sangen paljo kansaa oli, eikä ollut heillä mitään syömistä, kutsui Jesus opetuslapsensa tykönsä ja sanoi heille:

8:2 Minä surkuttelen kansaa; sillä he ovat jo kolme päivää viipyneet minun tykönäni, ja ei ole heillä, mitä he söisivät.

8:3 Ja jos minä päästän heidät kotiansa syömättä, niin he vaipuvat tiellä; sillä muutamat heistä olivat kaukaa tulleet.

8:4 Niin vastasivat häntä hänen opetuslapsensa: kusta joku voi näitä ravita leivillä tässä erämaassa?

8:5 Ja hän kysyi heiltä: kuinka monta leipää teillä on? He sanoivat: seitsemän.

8:6 Ja hän käski kansan istua atrioidsemaan maan päälle. Ja hän otti ne seitsemän leipää, kuin hän kiittänyt oli, mursi ja antoi opetuslapsillensa, että he olisivat panneet eteen; ja he panivat kansan eteen.

8:7 Ja heillä oli myös vähä kalasia; ja hän kiitti, ja käski ne myös panna eteen.

8:8 Niin he söivät ja ravittiin; ja he korjasivat tähteet, jotka jääneet olivat, seitsemän ko-

sitä enemmän he ilmoittivat.

7:37 Ja he suurest hämmästyit/ sanoden: hyvästi hän caicki teki/ cuuroit hän teki cuuleman/ ja mykät puhuman.

VIII. Lucu .

8:1 Niinä päivinä/ cosca sangen paljo Canssa oli/ eikä ollut heillä mitän syömist/ cudzui Jesus Opetuslapset tygöns/ ja sanoi heille:

8:2 Minä armahdan Canssa: sillä he ovat jo colme päiwä wijpynet minun tykönäni/ ja ei ole heillä mitän syömist/

8:3 Ja jos minä päästän heidän minun tyköni cotians syömätä/ nijn he waipuwat tielle: sillä muutamat olit heistä cauca tullet.

8:4 Wastaisit händä Opetuslapset: custa jocu woi näitä rawita leiwillä täsä erämaas?

8:5 Ja hän kysyi heille: mondaco leipä teillä on? he sanoit: seidzemen.

8:6 Ja hän käski Canssan istua atrioidzeman maan päälle. Ja hän otti ne seidzemen leipä/ cuin hän kijttänyt oli/ mursi hän ja andoi Opetuslastens/ ja he panit Canssan eteen.

8:7 Ja heillä oli myös vähä calaisita/ ja hän kijtti/ ja käski ne myös panda eteen.

8:8 Nijn he söit/ ja rawittin. Ja he corjaisit tähtet/ cuin jäänet olit/ seidzemen coria

vasullista.

8:9 Ja heitä oli noin neljä tuhatta. Ja hän laski heidät luotansa.

8:10 Ja kohta hän astui opetuslapsineen venheeseen ja meni Dalmanutan seuduille.

8:11 Ja fariseukset lähtivät sinne ja rupesivat väittelemään hänen kanssaan ja vaativat häneltä merkkiä taivaasta, kiusaten häntä.

8:12 Niin hän huokasi hengessään ja sanoi: "Miksi tämä sukupolvi vaatii merkkiä? Totisesti minä sanon teille: tälle sukupolvelle ei anneta merkkiä."

8:13 Ja hän jätti heidät ja astui taas venheeseen ja lähti pois toiselle rannalle.

8:14 Ja he olivat unohtaneet ottaa mukaansa leipää, eikä heillä ollut muassaan venheessä enempää kuin yksi leipä.

8:15 Ja hän käski heitä sanoen: "Varokaa ja kavahtakaa fariseusten hapatusta ja Herodeksen hapatusta."

8:16 Niin he puhuivat keskenään siitä, ettei heillä ollut leipää.

8:17 Kun Jeesus huomasi sen, sanoi hän heille: "Mitä puhutte siitä, ettei teillä ole leipää? Ettekö vielä käsitättekö ymmärrä? Onko teidän sydämenne paatunut?"

8:18 Silmät teillä on, ettekö näe? Ja korvat teillä on, ettekö kuule? Ja ettekö muista:

8:19 kun minä mursin ne viisi leipää viidelle tuhannelle, kuin-

ria muruja.

8:9 Ja niitä jotka söivät, oli liki neljä tuhatta; ja hän päästi heidät.

8:10 Ja hän astui kohta opetuslastensa kanssa haahteen, ja tuli Dalmanutan maan ääriin.

8:11 Ja Pharisealaiset tulivat ja rupesivat kamppailemaan hänen kanssansa, pyytäen häneltä merkkiä taivaasta, kiusaten häntä.

8:12 Ja hän huokasi hengessänsä ja sanoi: miksi tämä suku merkkiä pyytää? Totisesti sanon minä teille: ei tälle sukukunnalle anneta merkkiä.

8:13 Ja hän jätti heidät, ja astui taas haahteen, ja meni ylitse.

8:14 Ja he olivat unohtaneet ottaa leipiä, eikä ollut heillä enempi kuin yksi leipä haahdessa myötänsä.

8:15 Ja hän käski heitä, sanoen: katsokaat ja karttakaat teitänne Pharisealaisten hapatuksesta ja Herodeksen hapatuksesta.

8:16 Ja he ajattelivat keskenänsä, sanoen: ei meillä ole leipiä.

8:17 Ja kun Jeesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: mitä te ajattelette, ettei teillä ole leipää? ettekö te vielä huomaitse, ettekä ymmärrä? vieläkö teillä nyt on paatunut sydän?

8:18 Silmät teillä on ja ette näe? ja korvat teillä on, ja ette kuule? ettekö myös muista?

8:19 Kuin minä viisi leipää mursin viidelle tuhannelle,

muruja.

8:9 Ja niitä cuin söit oli liki neljä tuhatta. Ja hän päästi heidän.

8:10 JA hän astui kohta Opetuslastens cansa hahten/ ja tuli Dalmanuthan maan äriin.

8:11 Ja Phariseuxet tulit ja rupeisit häneldä kysymän/ kiusaisit händä/ pyyten häneldä merckiä Taiwast.

8:12 Ja hän huocais henges ja sanoi: mixi tämä sucu merckiä pyytä? totisest sanon minä teille: Ei tälle sugulle anneta merckiä.

8:13 Ja hän jätti heidän/ ja astui taas hahten/ ja meni ylidze meren.

8:14 JA he olit unohtanet otta leipä cansans/ eikä ollut heillä enä cuin yxi leipä hahdes myötäns.

8:15 Ja hän käski heitä/ sanoden: cadzocat ja carttacet Phariseusten hapatuxest/ ja Herodexen hapatuxest.

8:16 Ja he ajattelit keskenäns/ sanoden: ei meillä ole leipä.

8:17 Ja cuin Jeesus sen ymmärsi/ sanoi hän heille: mitä te kyselettä/ ettei teillä ole leipä? ettäkö te wielä ymmärrä? wieläkö teillä nyt on co-wettu sydän?

8:18 Silmät teillä on/ ja ette näe/ corwat teillä on/ ja ette cuule:

8:19 Ettäkö te muista/ cosca minä wijsi leipä mursin/ wij-

ka monta vakan täyttä palasia te keräsitte?" He sanoivat hänelle: "Kaksitoista."

8:20 "Ja kun minä mursin ne seitsemän leipää neljällehannelle, kuinka monta vasun täyttä palasia te keräsitte?" He sanoivat: "Seitsemän."

8:21 Niin hän sanoi heille: "Ettekö vieläkään ymmärrä?"

8:22 Ja he tulivat Beetsaidaan. Ja hänen tykönsä tuotiin sokea, ja he pyysivät, että hän koskisi häneen.

8:23 Niin hän tarttui sokean käteen, talutti hänet kylän ulkopuolelle, sylki hänen silmiinsä ja pani kätensä hänen päällensä ja kysyi häneltä: "Näetkö mitään?"

8:24 Tämä katsahti ylös ja sanoi: "Näen ihmiset, sillä minä erotan käveleviä, ne ovat puiden näköisiä."

8:25 Sitten hän taas pani kätensä hänen silmilleen; ja nyt mies näki tarkkaan ja oli parantunut ja näki kaikki aivan selvästi.

8:26 Ja hän lähetti hänet hänen kotiinsa sanoen: "Älä edes poikkeakaan kylään."

8:27 Ja Jeesus lähti opetuslapsinensa Filippuksen Kesarean kyliin. Ja tiellä hän kysyi opetuslapsiltaan ja sanoi heille: "Kenen ihmiset sanovat minun olevan?"

8:28 He vastasivat hänelle sanoen: "Johannes Kastajan, ja toiset Eliaan, toiset taas

kuinka monta täysinäistä koria te tähteitä korjasitte?" He sanoivat: kaksitoistakymmentä.

8:20 Niin myös kuin minä ne seitsemän mursin neljällehannelle, kuinka monta täysinäistä koria tähteitä te korjasitte? he sanoivat: seitsemän.

8:21 Ja hän sanoi heille: miksi ette siis ymmärrä?

8:22 Ja hän tuli Betsaidaan, ja he toivat sokian ja rukoilivat häntä, että hän rupeais häneen.

8:23 Ja hän tarttui sokian käteen, ja vei ulos hänen kylästä, ja sylki hänen silmiinsä, ja pani kätensä hänen päällensä, ja kysyi häneltä, josko hän jotakin näkis.

8:24 Niin hän katsoi ylös ja sanoi: minä näen ihmiset niinkuin puut käyskentelävänä.

8:25 Sitte hän taas pani kätensä hänen silmäinsä päälle, ja antoi hänen taas katsoa. Ja se tuli parannetuksi, niin että hän näki kaikki kaukaa ja selkiästi.

8:26 Ja hän lähetti hänen kotiansa, sanoen: älä mene kylään sisälle, älä myös kellenkään tätä kylässä sano.

8:27 Ja Jeesus meni ulos ja hänen opetuslapsensa Kesarean kyliin, joka kutsutaan Philippi; ja hän kysyi tiellä opetuslapsiltaan, sanoen heille: kenenkä sanovat ihmiset minun olevan?

8:28 Niin he vastasivat: Johannes Kastajan, ja muutamat Eliaan, vaan muutamat

delle tuhannelle ihmiselle/ cuinga monda täysinäistä coria te silloin tähteitä corjaisitte.

8:20 He sanoit: caxitoistakymmendä. Nijn myös cosca minä ne seidzemen mursin/ neljälle tuhannelle/ cuinga monda täysinäistä coria tähteitä te silloin corjaisitte? he sanoit: seidzemen.

8:21 Ja hän sanoi heille: mi xet te sijs ymmärrä?

8:22 JA hän tuli Bethsaidaan/ ja he toit yhden sokian/ ja rucoilit händä/ että hän rupeis häneen.

8:23 Ja hän rupeis sen sokian käteen/ ja ulos wei hänen kylästä: ja sylki hänen silmijns/ ja pani kätens hänen päällensä/ ja kysyi hänelle/ jos hän jotakin näkis.

8:24 Nijn hän cadzoi ylös ja sanoi: Minä näen ihmiset käyskentelävänä nijncuin minä puita näkisin.

8:25 Sijtte hän taas pani kätens hänen silmäins päälle/ ja andoi hänen taas cadzoa. Ja se tuli paratuxi/ nijn että hän näki caicki selkiästä.

8:26 Ja hän lähetti hänen cotians/ sanoden: älä kylään mene/ älä myös kellengän tätä siellä sano.

8:27 JA Jeesus meni Opetuslastens cansa nijhin kylijn Cesarean tygö/ joca cudzutän Philippi. Ja hän kysyi tiellä Opetuslapsillens/ sanoden: kenengä sanovat ihmiset minun olewan?

8:28 He wastaisit: Johannes Castajan/ muutamat Elian/ muutamat jongun Prophetais-

jonkun profeetoista."

8:29 Niin hän kysyi heiltä: "Kenenkä te sanotte minun olevan?" Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Sinä olet Kristus."

8:30 Ja hän varoitti vakavasti heitä puhumasta kenellekään hänestä.

8:31 Ja hän alkoi opettaa heille, että Ihmisen Pojan piti kärsimän paljon ja joutuman vanhinten ja ylipappien ja kirjanoppineiden hyljittäväksi ja tuleman tapetuksi, ja kolmen päivän perästä nouseman ylös.

8:32 Ja tämän hän puhui peittelemättä. Silloin Pietari otti hänet erilleen ja rupesi häntä nuhtelemaan.

8:33 Mutta hän kääntyi, katsoi opetuslapsiinsa ja nuhteli Pietaria sanoen: "Mene pois minun edestäni, saatana, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten."

8:34 Ja hän kutsui tykönsä kansan ynnä opetuslapsensa ja sanoi heille: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.

8:35 Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun ja evankeliumin tähden, hän pelastaa sen.

8:36 Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän voittaisi omaksensa koko maailman, mutta saisi vahingon sielul-

jonkun prophetaista.

8:29 Ja hän sanoi heille: kenenkäs te sanotte minun olevan? Pietari vastasi ja sanoi hänelle: sinä olet Kristus.

8:30 Ja hän haasti heitä kellenkään hänestä sanomasta.

8:31 Ja hän rupesi heitä opettamaan, että Ihmisen Pojan pitää paljo kärsimän, ja hyljättämän vanhimmilta ja ylimmäisiltä papeilta ja kirjanoppineilta, ja tapettaman, ja kolmantena päivänä ylösouseman.

8:32 Ja hän puhui sen puheen julki rohkiasti. Ja Pietari otti hänen tykönsä, rupesi häntä nuhtelemaan.

8:33 Mutta hän käänsi itsensä ja katsoi opetuslastensa puoleen, nuhteli Pietaria, sanoen: mene pois minun tyköäni, saatana; sillä et sinä ymmärrä niitä, mitkä Jumalan ovat, vaan niitä, mitkä ihmisten ovat.

8:34 Ja hän kutsui tykönsä kansan ja opetuslapsensa, ja sanoi heille: kuka ikänä tahtoo tulla minun perässäni, hän kieltäköön itsensä, ja ottakoon ristinsä, ja seuratkoon minua.

8:35 Sillä kuka ikänä tahtoo henkensä vapahtaa, hän hukuttaa sen; mutta joka ikänä henkensä hukuttaa minun ja evankeliumin tähden, hän vapahtaa sen.

8:36 Sillä mitä se auttaa ihmistä, jos hän voittais kaiken maailman, ja sais sielullensa vahingon?

ta.

8:29 Ja hän sanoi heille: kengästä te sanotta minun olevan? Petari vastais/ ja sanoi hänelle: sinä olet Kristus

8:30 Ja hän haasti heitä kellenkään hänestä sanomast.

8:31 Ja hän rupeis heitä opettaman/ ja sanoi: ihmisen Poica on paljo kärsiwä/ ja hyljätän wanhimmilda ja ylimmäisildä Papeilda/ ja Kirjanoppeneilda/ ja tapetan/ ja colmandena päiwänä hän ylösouse:

nijn hän puhui tämän puhen julkisest.

8:32 Ja Petari otti hänen tygöns/ rupeis händä nuhteleman.

8:33 Mutta hän käänsi idzens/ ja cadzoi Opetuslastens puoleen/ nuhteli Petarita/ sanoden: mene pois minun tyköni Satan/ sillä et sinä ymmärrä mitkä Jumalan owat/ waan mitä ihmisten on.

8:34 Ja hän cudzui tygöns Canssan ja Opetuslapsens/ ja sanoi heille: cuca minua tahto seurata/ hän kieldäkän idzens/ ja ottacan ristins päällens/ ja seuratcan minua.

8:35 Sillä cuca ikänäns tahto hengens hucutta minun ja Evangeliumin tähden/ se hänen wapahta:

8:36 Sillä mitä se autta ihmistä/ jos hän voitais caiken mailman/ ja sais sielullens wahingon?

lensa?

8:37 Sillä mitä voi ihminen antaa sielunsa lunnaiksi?

8:38 Sillä joka häpeää minua ja minun sanojani tässä aviorikkejässä ja syntisessä sukupolvessa, sitä myös Ihmisen Poika on häpeävä, kun hän tulee Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelien kanssa."

Markus 9 LUKU

9:1 Ja hän sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Jumalan valtakunnan tulevan voimassansa."

9:2 Ja kuuden päivän kulluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen ja vei heidät erilleen muista korkealle vuorelle, yksinäisyyteen. Ja hänen muotonsa muuttui heidän edessään;

9:3 ja hänen vaatteensa tulivat hohtaviksi, niin ylen valkoisiksi, ettei kukaan vaateenvalkaisija maan päällä taida semmoiseksi valkaista.

9:4 Ja heille ilmestyivät Elias ynnä Mooses, ja nämä puhuivat Jeesuksen kanssa.

9:5 Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jeesukselle: "Rabbi, meidän on tässä hyvä olla; tehkäämme siis kolme majaa, sinulle yksi ja Mooseselle yksi ja Eliaalle yksi."

9:6 Sillä hän ei tiennyt, mitä sanoa, koska he olivat peljättyksissään.

9:7 Ja tuli pilvi, joka peitti

8:37 Eli mitä ihminen antaa sielunsa lunastukseksi?

8:38 Sillä joka häpeee minua ja minun sanojani tässä huorintekiässä ja syntisessä suvussa, sitä myös pitää Ihmisen Pojan häpeemän, koska hän tulee Isänsä kunniasa pyhäin enkelien kanssa.

9 LUKU

9:1 Ja hän sanoi heille: totisesti sanon minä teille: muuttamat näistä, jotka tässä seisovat, ei pidä kuolemaa maistavan siihen asti kuin he näkevät Jumalan valtakunnan voimalla tulevan.

9:2 Ja kuuden päivän perästä, otti Jeesus tykönsä Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, ja vei heidät erinänsä korkialle vuorelle yksinänsä: ja hän kirkastettiin heidän edessänsä,

9:3 Ja hänen vaatteensa tulivat kiiltäväksi ja sangen valkiaksi niinkuin lumi, ettei yksikään vaateen painaja taida niin valkiaksi painaa maan päällä.

9:4 Ja heille ilmestyi Elias Moseksen kanssa, jotka puhuivat Jeesuksen kanssa.

9:5 Ja Pietari vastaten sanoi Jeesukselle: Rabbi, hyvä on meidän tässä olla: tehkäämme siis tähän kolme majaa, sinulle yhden, Mosekselle yhden ja Eliaalle yhden.

9:6 Vaan ei hän tiennyt, mitä hän puhui; sillä he olivat hämmästyneet.

9:7 Ja pilvi tuli, joka ympäri

8:37 Eli mitä ihminen antaa sielunsa lunastukseksi?

8:38 Mutta joca häpeee minua ja minun sanani tässä pahassa ja syndises sugus/ sitä myös pitää ihmisen Pojan häpemän/ koska hän tulee Isänsä kunniasa pyhäin Engelitten cansa.

IX. Lucu .

9:1 Ja hän sanoi heille: totisesti sanon minä teille: muuttamat näistä/ jotca tässä seisovat/ ei pidä cuolemata maistaman/ siihenasti cuin he näkewät Jumalan waldacunnan woimalla tulewan.

9:2 JA cuuden päiwän perästä/ otti Jeesus tygönsä Petarin ja Jacobin ja Johanneksen/ ja wei heidän corkialle vuorelle erinäns/ ja hän kirkastettin heidän nähtens/

9:3 Ja hänen waattens tulit kijldäwäxi ja sangen walkiaxi nijncuin lumi/

9:4 ettei yxikän waatten painaja taida nijn walkiaxi paina maan päällä.

Ja heille ilmestyi Elias ja Mooses/ jotca puhelit Jesuxen cansa.

9:5 Ja Petari sanoi Jesuxelle: Rabbi/ hywä on meidän tässä olla/ tehkäämme tähän colme maja/ sinulle yxi/ Mosexelle yxi ja Elialle yxi.

9:6 Waan ei hän tiennyt mitä hän puhui: sillä he olit hämmästyneet.

9:7 Ja pilwi tuli ja warjois

heidät varjoonsa, ja pilvestä kuului ääni: "Tämä on minun rakas Poikani; kuulkaa häntä."

9:8 Ja yhtäkkiä, kun he katsahivat ympärilleen, eivät he enää nähneet ketään muuta kuin Jeesuksen, joka yksinänsä oli heidän kanssaan.

9:9 Ja heidän kulkiessaan alas vuorelta hän teroitti heille, etteivät kenellekään kertoisi, mitä olivat nähneet, ennenkuin vasta sitten, kun Ihmisen Poika oli noussut kuolleista.

9:10 Ja he pitivät mielessään sen sanan ja tutkistelivat keskenään, mitä kuolleista nouseminen oli.

9:11 Ja he kysyivät häneltä sanoen: "Kirjanoppineethan sanovat, että Eliaan pitää tuleman ensin?"

9:12 Niin hän sanoi heille: "Elias tosin tulee ensin ja asettaa kaikki kohdalleen. Mutta kuinka sitten on kirjoitettu Ihmisen Pojasta, että hän on paljon kärsivä ja tuleva halveksituksi?"

9:13 Mutta minä sanon teille: Elias onkin tullut, ja he tekivät hänelle, mitä tahtoivat, niinkuin hänestä on kirjoitettu."

9:14 Ja kun he tulivat opetuslasten luo, näkivät he paljon kansaa heidän ympärillään ja kirjanoppineita väittelemässä heidän kanssaan.

9:15 Ja kohta kun kaikki kansa hänet näki, hämmästyivät he ja riensivät hänen luoksensa ja tervehtivät hän-

varjosi heidät, ja ääni tuli pilvestä, sanoen: tämä on minun rakas Poikani, kuulkaat häntä.

9:8 Ja kohta kuin he ympäri katsahivat, ei he enään ketään nähneet, vaan Jeesuksen yksin heidän kanssansa.

9:9 Mutta kuin he menivät alas vuorelta, kielsi hän heidät kellenkään niitä sanomasta, mitä he näkivät, vaan sitte kuin Ihmisen Poika on kuolleista noussut.

9:10 Ja he pitivät sanan mielessänsä, ja tutkivat keskenään, mitä se olis, nousta ylös kuolleista.

9:11 Ja he kysyivät häneltä sanoen: mitä kirjanoppineet sanovat, että Eliaan pitää ensin tuleman?"

9:12 Mutta hän vastaten sanoi heille: Elias tosin tulee ensin ja ojentaa kaikki: ja niinkuin on Ihmisen Pojasta kirjoitettu, että hänen pitää paljon kärsimän ja katsottaman ylönsä.

9:13 Mutta minä sanon teille, että Elias on myös tullut, ja he tekivät hänelle, mitä he tahtoivat, niinkuin hänestä kirjoitettu oli.

9:14 Ja kuin hän tuli opetuslasten tykö, näki hän paljon kansaa heidän ympärillään, ja kirjanoppineet kamppailevan heidän kanssansa.

9:15 Ja kohta kuin kaikki kansa näki hänen, hämmästyivät he ja juosten tykö tervehtivät häntä.

heidät. Ja ääni tuli pilvestä/ sanoden: Tämä on minun racas Poican/ kuulcat häntä.

9:8 Ja cohta cuin he ymbärins cadzahdit/ ei he ketän nähnet/ mutta Jesuxen yxinäns heidän cansans.

9:9 Cosca he menit alas wuorelda/ kielsi Jesus heidän kellengän nijtä sanomast cuin he näit/ siihenasti cuin ihmisen Poica cuolleista ylönsousis.

9:10 Ja he pidit sen sanan mielesäns/ ja tutkeit keskenäns/ mitä se olis cuin hän sanoi: ylösnosta cuolluis-ta.

9:11 Ja he kysyit hänelle/ sanoden: mikä se on cuin Kirjanoppenet sanowat: Elian pitä ensin tuleman?"

9:12 Hän wastais/ ja sanoi heille: Elias tosin tule ensin ja toimitta caicki. Ja nijncuin on ihmisen Pojasta kirjoitettu/ hänen pitä paljo kärsimän/ ja ylöncadzottaman.

9:13 Mutta minä sanon teille: Elias on tullut/ ja he teit hänelle mitä he tahdoit/ nijncuin hänestä kirjoitettu oli.

9:14 JA cuin hän tuli Opetuslastens tygö/ näki hän paljo Canssa heidän ymbärilläns ja Kirjanoppenet kyselewän heidän.

9:15 Ja cuin caicki Canssa näit hänen/ hämmästyit he/ ja wastian juosten terwetit häntä.

tä.

9:16 Ja hän kysyi heiltä: "Mitä te väittelette heidän kanssaan?"

9:17 Silloin vastasi eräs mies kansanjoukosta hänelle: "Opettaja, minä toin sinun tykösi poikani, jossa on mykkä henki.

9:18 Ja missä vain se käy hänen kimppuunsa, riuhtoo se häntä, ja hänestä lähtee vaahto, ja hän kiristelee hampaitaan; ja hän kuihtuu. Ja minä sanoin sinun opetuslapsillesi, että he ajaisivat sen ulos, mutta he eivät kyenneet."

9:19 Hän vastasi heille sanoen: "Voi, sinä epäuskoinen sukupolvi, kuinka kauan minun täytyy olla teidän luonanne? Kuinka kauan kärsiä teitä? Tuokaa hänet minun tyköni."

9:20 Niin he toivat hänet hänen tykönsä. Ja heti kun hän näki Jeesuksen, kouristi henki häntä, ja hän kaatui maahan, kieritteli itseään, ja hänestä lähti vaahto.

9:21 Ja Jeesus kysyi hänen isältään: "Kuinka kauan aikaa tätä on hänessä ollut?" Niin hän sanoi: "Pienestä pitäen.

9:22 Ja monesti se on heittänyt hänet milloin tuleen, milloin veteen, tuhotakseen hänet. Mutta jos sinä jotakin voit, niin armahda meitä ja auta meitä."

9:23 Niin Jeesus sanoi hänelle: "'Jos voit!' Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo."

9:24 Ja heti lapsen isä huusi

9:16 Ja hän kysyi kirjanoppineilta: mitä te kamppaillette keskenänne?

9:17 Niin yksi kansan seasta vastasi ja sanoi: Mestari, minä toin sinun tykösi poikani, jolla on mykkä henki.

9:18 Ja kuin hän rupee hänen kimppuunsa, niin hän repelee häntä, ja hän vaahtuu, ja kiristelee hampaitaan, ja kuivettuu. Ja minä sanoin sinun opetuslapsillesi, että he ajaisivat hänen ulos, ja ei he voineet.

9:19 Niin hän vastasi ja sanoi: oi sinä uskotoin sukukunta! kuinka kauan minun pitää oleman teidän kanssanne? kuinka kauan minä teitä kärsin? Tuokaat häntä minun tyköni.

9:20 Ja he toivat sen hänen tykönsä. Ja kuin hän näki hänen, repäisi kohta henki häntä, ja hän lankesi maahan, ja kieritteli itseään ja vahtui.

9:21 Ja hän kysyi hänen isältänsä: kuinka paljon aikaa sitte on kuin tämä on hänelle tullut? Hän sanoi: lapsuudesta;

9:22 Ja hän heitti hänen usein tuleen ja vesiin, että hän hukuttais hänen. Mutta jos sinä jotakin voit, niin auta meitä ja armahda meidän päällemme.

9:23 Niin sanoi Jesus hänelle: jos sinä sen voit uskoa, kaikki ovat uskovaiselle mahdolliset.

9:24 Ja kohta pojan isä huusi

9:16 Ja hän kysyi Kirjanoppenuilta/ mitä te kyselittä keskenän?

9:17 Nijn yxi Canssan seast wastais/ ja sanoi: Mestari/ minä toin sinun tygös poicani/ jolla on myckä hengi:

9:18 Ja cosca hän rupee hänen kimpuunsa/ njn hän repele händä/ ja hän wahtu/ ja kiristele hambaitans/ ja cuiwettu. Ja minä sanoin sinun Opetuslapsilles/ että he ajaisit hänen ulos/ ja ei he woinet.

9:19 Nijn hän wastais ja sanoi: sinä uscotoin sucucunda/ cuinga cauwan minun pitä oleman teidän cansan? cuinga cauwan minä teitä kärsin? tuocat händä minun tygöni.

9:20 Ja he toit sen hänen tygöns. Ja cohta cuin hengi näki hänen/ rewäis hän händä/ ja langeis maahan ja kieritteli händäns ja wahtui.

9:21 Ja hän kysyi hänen Isälens: cuinga paljo aica sijtte on/ cuin tämä on hänelle tullut? hän sanoi/ lapsudest.

9:22 Ja hän heitti hänen usein tuleen ja wesijn/ että hän hucutais hänen. Mutta jos sinä jotakin voit/ njn armahda meidän päällem ja auta meitä.

9:23 Nijn sanoi Jesus hänelle: jos sinä sen uscot/ sillä caicki owat uscowaisille mahdolliset.

9:24 Ja cohta pojan Isä huusi

ja sanoi: "Minä uskon; auta minun epäuskoani."

9:25 Mutta kun Jeesus näki, että kansaa riensi sinne, nuhteli hän saastaista henkeä ja sanoi sille: "Sinä mykkä ja kuuro henki, minä käsken sinua: lähde ulos hänestä, äläkä enää häneen mene."

9:26 Niin se huusi ja kouristi häntä kovasti ja lähti ulos. Ja hän kävi ikäänkuin kuolleeksi, niin että monet sanoivat: "Hän kuoli."

9:27 Mutta Jeesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänet ylös. Ja hän nousi.

9:28 Ja kun Jeesus oli mennyt huoneeseen, niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä eriksensä: "Miksi emme me voineet ajaa sitä ulos?"

9:29 Hän sanoi heille: "Tätä lajia ei saa lähtemään ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla."

9:30 Ja he lähtivät sieltä ja kulkivat Galilean läpi; ja hän ei tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää.

9:31 Sillä hän opetti opetuslapsiaan ja sanoi heille: "Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin, ja he tappavat hänet; ja kun hän on tapettu, nousee hän kolmen päivän perästä ylös."

9:32 Mutta he eivät käsittäneet sitä puhetta ja pelkäsivät häneltä kysyä.

9:33 Ja he saapuivat Kapernaumiin. Ja kotiin tultuaan hän kysyi heiltä: "Mistä te tiellä keskustelitte?"

si itkien ja sanoi: Herra, minä uskon, auta minun epäuskoani.

9:25 Mutta kuin Jesus sen näki, että kansa ynnä juoksi tykö, nuhteli hän sitä saastaista henkeä, sanoen hänelle: sinä mykkä ja kuuro henki! minä käsken sinua, mene ulos hänestä, ja älä tästedes hänen sisällensä mene.

9:26 Niin se huusi ja repeli kovin häntä, ja läksi ulos. Ja se tuli niinkuin kuollut, niin että moni sanoi: hän on kuollut.

9:27 Mutta Jesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänen, ja hän nousi.

9:28 Ja kuin hän oli huoneeseen mennyt sisälle, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä erinänsä: miksi emme voineet häntä ajaa ulos?

9:29 Ja hän sanoi heille: tämä suku ei taida millään muulla kuin rukouksella ja paastolla mennä ulos.

9:30 Ja he läksivät ulos sieltä ja vaelsivat Galilean lävitse, ja ei hän tahtonut sitä kenenkään tietää.

9:31 Sillä hän opetti opetuslapsiansa ja sanoi heille: Ihmisen Poika annetaan ylös ihmisten käsiin, ja he tappavat hänen; ja kuin hän on tapettu, niin hän kolmantena päivänä nousee ylös.

9:32 Mutta ei he ymmärtäneet sitä mitä hän sanoi, ja pelkäsivät häneltä kysyä.

9:33 Ja hän tuli Kapernaumiin, ja kotona ollessa kysyi hän heiltä: mitä te tiellä keskenänne kamppailitte?

si itkein/ ja sanoi: Herra/ minä uscon/ auta minun epäuskoani.

9:25 Cosca Jesus näki/ että Canssa juoxi tygö/ nuhteli hän sitä saastaist henge/ sanoden: sinä myckä ja cuuroi hengi/ minä käsken sinua/ mene ulos hänestä/ ja älä enä hänen sisällens mene.

9:26 Nijn se hengi parcuu/ ja repeli cowan händä/ ja ulos läxi. Ja se tuli nijncuin cuollu/ nijn että moni sanoi: hän on cuollut.

9:27 Mutta Jesus tartui hänen käteens/ ja nosti hänen/ ja se nousi.

9:28 Ja cuin hän oli huoneeseen mennyt/ kysyit hänen Opetuslapsens häneldä salaisest: mixemme woinet händä aja ulos?

9:29 Ja hän sanoi: tämä lai ei taida millän muulla cuin rucouxella ja paastolla ulosmennä.

9:30 JA he läxit sieldä ja waelsit Galilean läpidze/ eikä tahtonet sitä kellengän sanoa.

9:31 Nijn hän opetti Opetuslapsians/ ja sanoi heille: ihmisen Poica ylösannetan ihmisten käsijn/ ja he tappawat hänen/ ja cuin hän on tapettu/ nijn hän colmandena päiwänä ylösouse.

9:32 Mutta ei he ymmärtänet sitä cuin hän sanoi: ja pelkäisit myös häneldä kysyä.

9:33 JA hän tuli Capernaumijn/ ja cotona olles/ kysyi hän heille: mitä te tiellä keskenän kyselittä?

9:34 Mutta he olivat vaiti; sillä he olivat tiellä keskustelleet toistensa kanssa siitä, kuka oli suurin.

9:35 Ja hän istuutui, kutsui ne kaksitoista ja sanoi heille: "Jos joku tahtoo olla ensimmäinen, on hänen oltava kaikkien viimeinen ja kaikkien palvelija."

9:36 Ja hän otti lapsen ja asetti sen heidän keskellensä; ja otettuaan sen syliinsä hän sanoi heille:

9:37 "Joka ottaa tykönsä yhden tämänkaltaisen lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut; ja joka minut ottaa tykönsä, se ei ota tykönsä minua, vaan hänet, joka on minut lähettänyt."

9:38 Johannes sanoi hänelle: "Opettaja, me näimme erään, joka ei seuraa meitä, sinun nimessäsi ajavan ulos riivajia; ja me kielsimme häntä, koska hän ei seurannut meitä."

9:39 Mutta Jeesus sanoi: "Älkää häntä kieltäkö; sillä ei kukaan, joka tekee voimallisen teon minun nimeeni, voi kohta sen jälkeen puhua minusta pahaa."

9:40 Sillä joka ei ole meitä vastaan, se on meidän puolellamme.

9:41 Sillä joka antaa teille juodaksenne maljallisen vettä siinä nimessä, että te olette Kristuksen omia, totisesti minä sanon teille: se ei jää palkkaansa vaille.

9:42 Ja joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat,

9:34 Mutta he vaikenivat; sillä he olivat kamppailleet tiellä keskenänsä, kuka heistä suurin olis.

9:35 Ja kuin hän istui, kutsui hän ne kaksitoistakymmentä ja sanoi heille: jos joku tahtoo ensimmäinen olla, sen pitää oleman kaikkein viimeinen ja kaikkein palvelian.

9:36 Ja hän otti lapsen ja asetti sen heidän keskellensä. Ja kuin hän otti sen syliinsä, sanoi hän heille:

9:37 Kuka ikänä yhden tainkaltaisen lapsen korjaa minun nimeeni, se korjaa minun: ja joka minun korjaa, ei hän minua korjaa, vaan sen, joka minun lähetti.

9:38 Mutta Johannes vastasi häntä sanoen: Mestari, me näimme yhden sinun nimelläs perkeleitä ajavan ulos, joka ei seuraa meitä, ja me kielsimme häntä, ettei hän seuraa meitä.

9:39 Niin Jeesus sanoi: älkää häntä kieltäkö; sillä ei ole ketään, joka tekee voimallisen työn minun nimeni kautta, ja taitaa kohta pahasti puhua minusta.

9:40 Sillä joka ei ole meitä vastaan, se on meidän edestämme.

9:41 Sillä kuka ikänä juottaa teitä vesipikarilla minun nimeeni, että te olette Kristuksen, totisesti sanon minä teille: ei hän suinkaan kadota palkkaansa.

9:42 Ja kuka ikänä pahentaa yhden vähimmästä, jotka

9:34 Mutta he waickenit: sillä he olit kysynet keskenäns/ cuca heistä suurin olis.

9:35 Ja cuin hän istui/ cudzui hän ne caxitoistakymmentä/ ja sanoi heille: joca tahoto ensimmäinen olla/ sen pitää oleman caickein wijmeisen/ ja caickein palwelian.

9:36 Ja nijn hän otti yhden lapsen/ ja asetti heidän keskellens.

9:37 Ja cuin hän otti sen sylijns/ sanoi hän heille:

Cuca yhden taencaltaisen lapsen corja minun nimeni tähden/ se corja minun/ ja joca minun corja/ ei hän minua corja/ mutta sen joca minun lähetti.

9:38 MUtta Johannes wastais hänelle/ sanoden: Mestari/ me näimme yhden sinun nimelläs Perkeleitä ulosajawan/ ja ei hän seura meitä/ ja me kielsim händä meitä seura-mast.

9:39 Nijn Jeesus sanoi: ei teidän pitänyt händä kieldämän: sillä ei kengän tee jotacuta woimallista työtä minun nimeni cautta/ joca cohta pahast puhu minusta.

9:40 Sillä joca ei ole meitä wastian/ se on meidän cansam.

9:41 Ja cuca juotta teitä wesi picarilla minun nimeeni/ että te oletta Christuxen/ totisest sanon minä teille: ei hänelle suingan sitä pidetä maxamat.

9:42 Ja cuca yhden nijstä vähimmästä/ jotca uscaltawat

sen olisi parempi, että myllynkivi olisi pantu hänen kau-laansa ja hänet olisi heitetty mereen.

9:43 Ja jos sinun kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Parempi on sinulle, että käsi-puolena menet elämään sisäl-le, kuin että, molemmat kädet tallella, joudut helvettiin, sammumattomaan tuleen,

9:44 jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu.

9:45 Ja jos sinun jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Parempi on sinulle, että jal-ka-puolena menet elämään sisäl-le, kuin että sinut, mo-lemmat jalat tallella, heitetään helvettiin,

9:46 jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu

9:47 Ja jos sinun silmäsi viettelee sinua, heitä se pois. Parempi on sinulle, että sil-mäpuolena menet sisälle Ju-malan valtakuntaan, kuin että sinut, molemmat silmät tallel-la, heitetään helvettiin,

9:48 jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu.

9:49 Sillä jokainen ihminen on tulella suolattava, ja jo-kainen uhri on suolalla suo-lattava.

9:50 Suola on hyvä; mutta jos suola käy suolattomaksi, millä te sen maustatte? Ol-koon teillä suola itsessänne, ja pitäkää keskenänne rauha."

uskovat minun päälleni, pa-rempi olisi hänelle, jos myllynkivi pantaisiin hänen kau-laansa ja heitettäisiin me-reen.

9:43 Jos kätes on sinulle pa-hennukseksi, niin hakkaa se pois: parempi on sinun käsi-puolena elämään mennä, kuin jos sinulla olisi kaksi kättä ja menisit helvettiin, sammumattomaan tuleen,

9:44 Kussa ei heidän maton-sa kuole, eikä tuli sammute-ta.

9:45 Ja jos jalkas on sinulle pahennukseksi, hakkaa se pois: parempi on sinulle, että ontuvana elämään menet, kuin jos sinulla olisi kaksi jalkaa ja heitettäisiin helvet-tiin, sammumattomaan tu-leen,

9:46 Kussa ei heidän maton-sa kuole, eikä tuli sammute-ta.

9:47 Ja jos silmäs on sinulle pahennukseksi, niin heitä se pois: parempi on sinun sil-mäpuolena Jumalan valta-kuntaan sisälle mennä, kuin jos sinulla olisi kaksi silmää ja heitettäisiin helvetin tu-leen,

9:48 Kussa ei heidän maton-sa kuole, eikä tuli sammute-ta.

9:49 Sillä kaikki pitää tulella suolattaman, ja jokainen uh-ri pitää suolalla suolatta-man.

9:50 Suola on hyvä; mutta jos suola tulee mauttomaksi, millä te sen höystätte? Pitä-kää itse teissänne suola, ja rauha teidän keskenänne.

minun päälleni/ pahenda/ parambi olisi hänelle/ jos myllyn kiwi hänen caulaans ripustettu olisi/ ja mereen heitetty olisi.

9:43 JOs sinun kätes on si-nulle pahennuxexi/ nijn hacka se pois/ parambi on sinun käsipuolna elämähän mennä/ cuin sinulla olisi caxi kättä ja mennä Helwettijn/ ijancaicki-seen tuleen/

9:44 Cusa ei heidän matons cuole/ eikä tuli sammuteta.

9:45 Ja jos sinun jalcas on sinulle pahennuxexi/ hacka se pois/ parambi on sinun ettäs onduwana elämään me-net/ cuin sinulla olisi caxi jalca/ ja heitetäisiin Helwet-tijn/ ijancaickiseen tuleen/

9:46 Cusa ei heidän matons cuole/ eikä tuli sammuteta.

9:47 Ja jos sinun silmäs on sinulle pahennuxexi/ nijn puhcais se/ parambi on si-nun silmäpuolla Jumalan wal-dacundan mennä/ cuin sinul-la olisi caxi silmä/ ja heitetäi-sin Helwetin tuleen/

9:48 Cusa ei heidän matons cuole/ eikä tuli sammuteta.

9:49 Sillä caicki pitä tulella suolattaman/ ja jocainen uhri pitä suolalla suolattaman.

9:50 Suola on hyvä/ mutta jos suola tule mauttomaxi/ millä te sen höystätte? pitä-kät idze teisänne suola/ ja rauha teidän keskenän.

Markus 10 LUKU

10:1 Ja hän nousi sieltä ja

10 LUKU

10:1 Ja kuin hän sieltä läksi,

X. Lucu .

10:1 JA cuin hän sieltä läxi/

<p>tuli Juudean alueelle, kulkien Jordanin toista puolta. Ja taas kokoontui paljon kansaa hänen luoksensa, ja tapansa mukaan hän taas opetti heitä.</p>	<p>tuli hän Juudan maan äärille sen maakunnan kautta, joka on sillä puolella Jordania. Ja kansa kokoontui taas hänen tykönsä, ja niinkuin hän oli tottunut, niin hän taas opetti heitä.</p>	<p>tuli hän Judan maan ärrille/ sen maacunnan cautta/ joca on sillä puolella Jordanin. Ja Canssa coconnui taas hänen tygöns/ ja nijncuin hän oli tottunut/ nijn hän taas opetti heitä.</p>
<p>10:2 Ja fariseuksia tuli hänen luoksensa, ja kiusaten häntä he kysyivät häneltä, oliko miehen lupa hyljätä vaimonsa.</p>	<p>10:2 Ja Pharisealaiset tulivat ja kysyivät häneltä: saako mies vaimonsa hyljätä? kiusaten häntä.</p>	<p>10:2 JA Phariseuxet tulit ja kysyit hänelle: sopico miehen waimons hyljätä? kiusaten händä.</p>
<p>10:3 Hän vastasi ja sanoi heille: "Mitä Mooses on teille säätänyt?"</p>	<p>10:3 Mutta hän vastaten sanoi heille: mitä Mooses teille käski?</p>	<p>10:3 Mutta hän wastaten sanoi heille: cuinga Mooses teille käski?</p>
<p>10:4 He sanoivat: "Mooses salli kirjoittaa erokirjan ja hyljätä vaimon."</p>	<p>10:4 He sanoivat: Mooses salli kirjoittaa erokirjan ja hyljätä.</p>	<p>10:4 He sanoit: Mooses salli erokirjan kirjoitta ja eroitta.</p>
<p>10:5 Niin Jeesus sanoi heille: "Teidän sydämenne kovuuden tähden hän kirjoitti teille tämän säädöksen.</p>	<p>10:5 Ja Jesus vastaten sanoi heille: teidän sydämenne kovuuden tähden kirjoitti hän teille sen käskyn.</p>	<p>10:5 Jesus wastaten sanoi heille: teidän sydämen cowuuden tähden kirjoitti hän teille sen käskyn.</p>
<p>10:6 Mutta luomakunnan alusta Jumala 'on luonut heidät mieheksi ja naiseksi.</p>	<p>10:6 Mutta luomisen alusta on Jumala heidät luonut mieheksi ja vaimoksi.</p>	<p>10:6 Mutta luonnon algusta on Jumala heidän luonut miehexi ja waimoxi.</p>
<p>10:7 Sentähden mies luopuukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa.</p>	<p>10:7 Sentähden pitää ihmisen eriämän isästänsä ja äidistänsä, ja pitää vaimoonsa yhdistymän.</p>	<p>10:7 Sentähden pitä ihmisen eriämän Isästäns ja äitistäns/ ja pitä idzens waimoons yhdistämän/</p>
<p>10:8 Ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.' Niin eivät he enää ole kaksi, vaan yksi liha.</p>	<p>10:8 Ja niin tulevat kaksi yhdeksi lihaksi, niin ettei he ole silleen kaksi, mutta yksi liha.</p>	<p>ja nijn tulewat caxi yhdexi lihaxi. 10:8 Ja ei he ole sillen caxi/ mutta yxi liha.</p>
<p>10:9 Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihmisen erottako."</p>	<p>10:9 Mitä siis Jumala on yhteen sovittanut, ei ihmisen pidä sitä eroittaman.</p>	<p>10:9 Mitä sijs Jumala on yhten sowittanut/ ei ihmisen pidä sitä eroittaman.</p>
<p>10:10 Ja heidän mentyään huoneeseen opetuslapset taas kysyivät häneltä tätä asiaa.</p>	<p>10:10 Ja hänen opetuslapsensa kysyivät taas häneltä kotona siitä asiasta.</p>	<p>10:10 Ja hänen Opetuslapsens kysyit taas cotona sijtä asiasta.</p>
<p>10:11 Ja hän sanoi heille: "Joka hylkää vaimonsa ja naitoisen, se tekee huorin häntä vastaan.</p>	<p>10:11 Ja hän sanoi heille: kuka ikänä hylkää vaimonsa, ja naitoisen, se tekee huorin häntä vastaan.</p>	<p>10:11 Ja hän sanoi heille: joca hänens eroitta waimos-tans/ ja nai toisen/ se teke huorin händä wastan.</p>
<p>10:12 Ja jos vaimo hylkää miehensä ja menee naimisiin toisen kanssa, niin hän tekee huorin."</p>	<p>10:12 Ja jos vaimo hylkää miehensä ja huolee toiselle, hän tekee huorin.</p>	<p>10:12 Ja jos waimo eriä miehensä/ ja huole toiselle/ hän teke huorin.</p>

10:13 Ja he toivat hänen tykönsä lapsia, että hän koskisi heihin; mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia.

10:14 Mutta kun Jeesus sen näki, närkästyi hän ja sanoi heille: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni, älkääkä estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.

10:15 Totisesti minä sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niinkuin lapsi, se ei pääse sinne sisälle."

10:16 Ja hän otti heitä syliinsä, pani kätensä heidän päällensä ja siunasi heitä.

10:17 Ja hänen sieltä tielle mennessään juoksi muuan hänen luoksensa, polvistui hänen eteensä ja kysyi häneltä: "Hyvä opettaja, mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?"

10:18 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä paitsi Jumala yksin.

10:19 Käskyt sinä tiedät: 'Älä tapa', 'Älä tee huorin', 'Älä varasta', 'Älä sano väärää todistusta', 'Älä toiselta anastaa', 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi.'"

10:20 Mutta hän sanoi hänelle: "Opettaja, niitä kaikkia minä olen noudattanut nuoruudestani asti."

10:21 Niin Jeesus katsoi häneen ja rakasti häntä ja sanoi hänelle: "Yksi sinulta puuttuu: mene, myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna köy-

10:13 Ja he toivat hänen tykönsä lapsia, että hän heihin rupeais; niin opetuslapset nuhtelivat niitä, jotka heitä toivat.

10:14 Mutta kuin Jesus sen näki, närkästyi hän ja sanoi heille: sallikaat lasten tulla minun tyköni, ja älkäätkö heitä; sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.

10:15 Totisesti sanon minä teille: jokainen, joka ei Jumalan valtakuntaa ota vastaan niinkuin lapsi, ei hän suinkaan siihen tule sisälle.

10:16 Ja hän otti heitä syliinsä, ja pani kätensä heidän päällensä, ja siunasi heitä.

10:17 Ja kuin hän oli lähtenyt ulos tielle, tuli yksi juosten, lankesi polvillensa hänen eteensä ja kysyi häneltä: hyvä Mestari! mitä minun pitää tekemän, että minä ijancaikkisen elämän perisin?

10:18 Niin Jesus sanoi hänelle: miksis sanot minun hyväksi? Ei kenkään ole hyvä, vaan yksin Jumala.

10:19 Kylläs käskyt tiedät: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärää todistusta sanoman: ei sinun pidä pettämän: kunnioita isääs ja äitiäs.

10:20 Mutta se vastasi ja sanoi hänelle: Mestari, nämä kaikki olen minä pitänyt hamasta minun nuoruudestani.

10:21 Mutta kuin Jesus katsoi häneen, rakasti hän häntä, ja sanoi hänelle: yksi sinulta puuttuu: mene, myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna vaivaisil-

10:13 JA he toivat hänen tykönsä lapsia/ että hän heihin rupeis. Nijn Opetuslapset nuhtelit heitä/ jotca niijä toit.

10:14 Cosca Jesus sen näki/ närkästyi hän/ ja sanoi heille: sallicat lasten tulla minun tygöni/ ja älkät kiöldäkö heitä: sillä sencaltaisten on Jumalan waldacunda.

10:15 Totisest sanon minä teille: jocainen cuin ei Jumalan waldacunda ota nijncuin lapsi/ ei hän suingan sinne tule.

10:16 Ja hän otti heitä syliijns/ ja pani kätens heidän päällens/ ja siunais heitä.

10:17 JA cuin hän tielle lähtenyt oli/ tuli yxi juosten/ cumarsi händä/ kysyi hänelle ja sanoi: hywä Mestari/ mitä minun pitä tekemän/ että minä ijancaickisen elämän perisin?

10:18 Nijn Jesus sanoi hänelle: mixis sanot minun hywäxi? Ei kengän ole hywä/ mutta ainoa Jumala.

10:19 Kylläs käskyt tiedät: Älä tee huorin/ älä tapa/ älä warasta/ älä wäärä todistust sano/ älä wiettele/ cunnioita lsäs ja äitiäs.

10:20 Se wastais/ ja sanoi hänelle: Mestari/ nämät caicki olen minä pitänyt hamast minun nuoruudestani.

10:21 Mutta cosca Jesus cadzahti hänen päällens/ racasti hän händä/ ja sanoi hänelle: yxi sinulda puuttu/ mene ja myy caicki mitä si-

hille, niin sinulla on oleva aarre taivaassa; ja tule ja seuraa minua."

10:22 Mutta hän synkistyi siitä puheesta ja meni pois murheellisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta.

10:23 Silloin Jeesus katsoi ympärilleen ja sanoi opetuslapsillensa: "Kuinka vaikea onkaan niiden, joilla on tavaraa, päästä Jumalan valtakuntaan!"

10:24 Niin opetuslapset hämmästyivät hänen sanoistaan. Mutta Jeesus rupesi taas puhumaan ja sanoi heille: "Lapset, kuinka vaikea onkaan niiden, jotka luottavat tavaraansa, päästä Jumalan valtakuntaan!"

10:25 Helpompi on kamelin käydä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."

10:26 Niin he hämmästyivät yhä enemmän ja sanoivat toisillensa: "Kuka sitten voi pelastua?"

10:27 Jeesus katsoi heihin ja sanoi: "Ihmisille se on mahdollonta, mutta ei Jumalalle; sillä Jumalalle on kaikki mahdollista."

10:28 Niin Pietari rupesi puhumaan sanoen hänelle: "Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua."

10:29 Jeesus sanoi: "Totisesti minä sanon teille: ei ole ketään, joka minun tähteni ja evankeliumin tähden on luopunut talosta tai veljistä tai

le; ja sinulla pitää oleman tavara taivaassa: ja tule, seuraa minua, ottain risti.

10:22 Mutta hän tuli siitä puheesta murheelliseksi, ja meni pois murheissansa; sillä hänellä oli paljon tavaraa.

10:23 Ja kuin Jesus katsahti ympärillensä, sanoi hän opetuslapsillensa: kuinka työläästi ne, joilla varaa on, tulevat Jumalan valtakuntaan!

10:24 Mutta opetuslapset hämmästyivät näistä hänen sanoistaan. Niin Jesus taas vastaten sanoi: rakkaat pojat! kuinkas työläs on niiden tulla Jumalan valtakuntaan, jotka tavaroihinsa uskaltaivat.

10:25 Huokiampi on kamelin käydä neulan silmän lävitse, kuin rikkaan Jumalan valtakuntaan sisälle tulla.

10:26 Mutta he hämmästyivät vielä sitte sangen suuresti, sanoen keskenänsä: ja kuka taitaa autuaaksi tulla?

10:27 Niin Jesus katsahti heidän päällensä, ja sanoi: ihmisten tykönä on se mahdolloin, mutta ei Jumalan tykönä; sillä kaikki ovat Jumalan tykönä mahdolliset.

10:28 Niin Pietari rupesi sanomaan hänelle: katso, me olemme kaikki antaneet ylös, ja seuranneet sinua.

10:29 Mutta Jesus vastasi ja sanoi: totisesti sanon minä teille: ei ole kenkään, joka jätti huoneen, taikka veljet eli sisaret, taikka isän eli äidin, taikka vaimon eli lapset,

nulla on ja anna waiwaisten/ ja sinä saat tawaran Taiwas/ ja tule minua seuraman/ ottain risti.

10:22 Mutta hän tuli siitä puheesta murhellisexi/ ja meni pois murehisans: sillä hänellä oli palju tawarata.

10:23 JA cuin Jesus cadzahti ymbärins/ sanoi hän Opetuslapsillens: cuinga työläst rickat tulewat Jumalan waldacundan.

10:24 Mutta Opetuslapset hämmästyit hänen sanastans. Nijn Jesus taas wastaten sanoi heille: rackat pojat/ cuingaga työläs on nijden tulla Jumalan waldacundan/ jotca tawaroihins uscaldawat.

10:25 Huokiambi on Camelin käydä neulan silmän läpidze/ cuin rickan Jumalan waldacundan.

10:26 Mutta he ihmettelit wielä sijtte sangen suurest keskenäns/ sanoden: cuca taita autuaxi tulla?

10:27 Nijn Jesus cadzahti heidän päällens/ ja sanoi: ihmisten tykönä on se mahdolloin/ mutta ei Jumalan tykönä: sillä caicki cappalet owat Jumalan tykönä mahdolliset.

10:28 Nijn Petari rupeis sanoman hänelle: cadzo/ me olemma caicki ylönananet/ ja seurannet sinua.

10:29 Jesus wastais/ ja sanoi: totisest sanon minä teille: ei ole kengän/ joca jätti huonens/ taicka weljens eli sisarens/ taicka Isäns eli äi-

<p>sisarista tai äidistä tai isästä tai lapsista tai pelloista,</p>	<p>taikka pellot, minun ja evankeliumin tähden,</p>	<p>tins/ taicka waimons eli lapsens/ taicka peldons/ minun ja Evangeliumin tähden.</p>
<p>10:30 ja joka ei saisi satakertaisesti: nyt tässä ajassa taloja ja veljiä ja sisaria ja äitejä ja lapsia ja peltoja, vainojen keskellä, ja tulevassa maailmassa iankaikkista elämää.</p>	<p>10:30 Ellei hän saa jälleen satakertaisesti nyt tällä ajalla huoneita ja veljiä, ja sisaria, ja äitejä, ja lapsia, ja peltoja vastoinikäymisillä, ja tulevaisessa maailmassa iankaikkisen elämän.</p>	<p>10:30 Ellei hän saa jälleens nyt tällä ajalla satakertaisest huoneita ja veljiä/ sisarita ja äitiä/ lapsia ja peldoja/ wastoinikäymisellä/ ja tulewais mailmas ijancaickisen elämän.</p>
<p>10:31 Mutta monet ensimmäiset tulevat viimeisiksi ja viimeiset ensimmäisiksi."</p>	<p>10:31 Mutta monta ensimmäistä tulee jälkimäiseksi, ja jälkimäistä ensimmäiseksi.</p>	<p>10:31 Mutta monda ensimmäistä tule jälkimäiseksi/ ja jälkimäistä ensimmäiseksi.</p>
<p>10:32 Ja he olivat matkalla, menossa ylös Jerusalemiin, ja Jeesus kulki heidän edellään; ja heidät valtasi hämmästy, ja ne, jotka seurasivat, olivat peloissaan. Ja hän otti taas tykönsä ne kaksitoista ja rupesi heille puhumaan, mitä hänelle oli tapahtuva:</p>	<p>10:32 Mutta he olivat tiellä menemässä ylös Jerusalemiin; ja Jesus kävi heidän edellänsä, ja he hämmästyivät, ja seurasivat häntä ja pelkäsivät. Ja hän otti taas ne kaksitoistakymmentä tykönsä ja rupesi heille sanomaan, mitä hänelle tapahtuva oli:</p>	<p>10:32 JA he olit tiellä menemäs Jerusalemiijn/ ja Jesus kävi heidän edelläns/ ja he hämmästyit/ ja seuraisit händä ja pelkäisit.</p>
<p>10:33 "Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjanoppineitten käsiin, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan ja antavat hänet pakanain käsiin;</p>	<p>10:33 Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylönpappein päämiehille ja kirjanoppineille, ja he tuomitsevat hänen kuolemaan ja antavat ylönhänen pakanoille;</p>	<p>10:33 Cadzo/ me menem ylös Jerusalemiijn/ ja ihmisen Poica ylönnannetan Pappein päämiehille ja Kirjanoppenuille/ ja he duomidzewat hänen cuolemaan/ ja ylönnandawat pacanoille.</p>
<p>10:34 ja ne pilkkaavat häntä ja sylkevät häntä ja ruoskivat häntä ja tappavat hänet; ja kolmen päivän perästä hän on nouseva ylös."</p>	<p>10:34 Ja he pilkkaavat häntä, ja pieksävät hänen, ja sylkevät hänen päällensä, ja tappavat hänen; ja kolmantena päivänä hän nousee ylös.</p>	<p>10:34 Ja he pilckawat händä/ ja piexewät hänen ja sylkewät hänen päällens ja tappawat hänen/ ja colmandena päiwänä hän ylösnouse.</p>
<p>10:35 Ja Jaakob ja Johannes, Sebedeuksen pojat, menivät hänen luoksensa ja sanoivat hänelle: "Opettaja, me tahtoisimme, että tekisit meille, mitä sinulta anomme."</p>	<p>10:35 Niin tuli hänen tykönsä Jakob ja Johannes, Zebedeuksen pojat, sanoen: Mestari! me tahdomme, että tekisit, mitä me anomme.</p>	<p>10:35 Nijn tuli hänen tygöns Jacobus ja Johannes Zebedeuxen pojat/ sanoden: Mestari/ me tahdomma/ että tekisit mitä me anomma.</p>
<p>10:36 Hän sanoi heille: "Mitä tahdotte, että minä teille tekisin?"</p>	<p>10:36 Niin hän sanoi heille: mitä te tahdotte minua teillenne tekemään?</p>	<p>10:36 Hän sanoi heille: mitä te tahdotta minua teillen tekemän?</p>
<p>10:37 Niin he sanoivat hänelle: "Anna meidän istua, toisen oikealla ja toisen vasemmalla puolellasi, sinun kirkkaudessa-</p>	<p>10:37 Vaan he sanoivat hänelle: anna toisen meistä istua oikiällä ja toisen vasemmalla puolellas sinun kunnin-</p>	<p>10:37 He sanoit hänelle: Anna toisen meistä istua sinun oikiällä/ ja toisen wasemalla puolellas sinun cunniasas.</p>

si."	assas.	
10:38 Mutta Jeesus sanoi heille: "Te ette tiedä, mitä anotte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä juon, tahi tulla kastetuiksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?"	10:38 Mutta Jesus sanoi heille: ette tiedä, mitä te anotte. Voitteko juoda sen kalkin, jonka minä juon, ja sillä kasteella kastettaa, jolla minä kastetaan?	10:38 Jesus sanoi heille: et te tiedä mitä te anotta/ woit-teco juoda sen Calkin/ cuin minä juon: ja sillä Castella castetta/ jolla minä castetan?
10:39 He sanoivat hänelle: "Voimme." Niin Jeesus sanoi heille: "Sen maljan, jonka minä juon, te tosin juotte, ja sillä kasteella, jolla minut kastetaan, kastetaan teidätkin;	10:39 Vaan he sanoivat hänelle: voimme. Niin sanoi Jesus heille: sen kalkin tosin te juotte, jonka minä juon, ja sillä kasteella te kastetaan, jolla minä kastetaan;	10:39 He sanoit: woimma. Sanoi Jesus heille: sen Calkin tosin te juotta/ jonga minä-kin juon: ja sillä Castella te castetan/ jolla minäkin caste-tan:
10:40 mutta minun oikealla tai vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavissani, vaan se annetaan niille, joille se on valmistettu."	10:40 Mutta istua minun oikiällä ja vasemmalla puolellani, ei ole minun antamisellani, mutta niille, joille se valmistettu on.	10:40 Mutta istua minun oiki-alla ja wasemalla puolellani/ ei ole minun andamisellani/ mutta se tapahtu nijlle/ joille se walmistettu on.
10:41 Kun ne kymmenen sen kuulivat, alkoivat he närkästyä Jaakobiin ja Johannekseen.	10:41 Ja kuin ne kymmenen sen kuulivat, rupesivat he närkästymään Jakobin ja Johanneksen tähden.	10:41 JA cuin ne kymmenen sen cuulit/ rupeisit he när-kästymän Jacobin ja Johan-nexen tähden.
10:42 Mutta Jeesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi heille: "Te tiedätte, että ne, joita kansojen ruhtinaiksi katsotaan, herroina niitä hallitsevat, ja että kansojen mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan.	10:42 Mutta kuin Jesus kutsui heidät tykönsä, sanoi hän heille: te tiedätte, että ne, jotka ovat asetetut kansain päämiehiksi, hallitsevat heitä, ja heidän ylimmäisil-länsä on valta heidän ylit-sensä.	10:42 Mutta cosca Jesus cudzui heidän tygöns/ sanoi hän heille: te tiedätte että mailmaiset päämiehet hallid-zewat/ ja ne jotca woimalli-set owat heidän seasans/ nijllä on walda/
10:43 Mutta näin ei ole teidän kesken, vaan joka teidän keskuudessanne tahtoo suureksi tulla, se olkoon teidän palvelijanne;	10:43 Mutta ei niin pidä oleman teidän keskenänne; vaan joka teidän seassanne tahtoo suurin olla, se olkaan teidän palvelianne.	10:43 Mutta ei nijn pidä ole-man teidän keskenän/ waan joca teidän seasan tahto suurin olla/ sen pitä teidän palwelian oleman:
10:44 ja joka teidän keskuudessanne tahtoo olla ensimmäinen, se olkoon kaikkien orja.	10:44 Ja joka teistä tahtoo tulla ensimmäiseksi, hän olkaan kaikkein orja;	10:44 Ja joca teistä tahto olla ensimmäinen/ hänen pitä caickein orja oleman.
10:45 Sillä ei Ihmisen Poikaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaksi monen edestä."	10:45 Sillä ei myös Ihmisen Poika ole tullut, että häntä palveltaisiin, mutta palvelemaan ja antamaan henkensä lunastuksen hinnaksi monen edestä.	10:45 Sillä ei ihmisen Poica ole tullut palwelda/ mutta palweleman/ ja andaman hengens lunastuxexi monen edestä.
10:46 Ja he tulivat Jerikoon.	10:46 Ja he tulivat Jerikoon.	10:46 JA he tulit Jerichoon.

Ja kun hän vaelsi Jerikosta opetuslastensa ja suuren väkijoukon seuraamana, istui sokea kerjäläinen, Bartimeus, Timeuksen poika, tien vieressä.

10:47 Ja kun hän kuuli, että se oli Jeesus Nasaretilainen, rupesi hän huutamaan ja sanomaan: "Jeesus, Daavidin poika, armahda minua."

10:48 Ja monet nuhtelivat häntä saadakseen hänet vai-kenemaan. Mutta hän huusi vielä enemmän: "Daavidin poika, armahda minua."

10:49 Silloin Jeesus seisahtui ja sanoi: "Kutsukaa hänet tänne." Ja he kutsuivat sokean, sanoen hänelle: "Ole turvallaisella mielellä, nouse; hän kutsuu sinua."

10:50 Niin hän heitti vaippansa päältään, kavahti seiso-maan ja tuli Jeesuksen tykö.

10:51 Ja Jeesus puhutteli häntä sanoen: "Mitä tahdot, että minä sinulle tekisin?" Niin sokea sanoi hänelle: "Rabbuuni, että saisin näköni jälleen."

10:52 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Mene, sinun uskosi on sinut pelastanut." Ja kohta hän sai näkönsä ja seurasi häntä tiellä.

Markus 11 LUKU

11:1 Ja kun he lähestyivät Jerusalemiä, tullen Beetfa-geen ja Betaniaan Öljymäelle, lähetti hän kaksi opetuslas-taan

11:2 ja sanoi heille: "Menkää kylään, joka on edessänne, niin te kohta, kun sinne tulet-

Ja kuin hän läksi Jerikosta ja hänen opetuslapsensa ja paljo kansaa, niin istui tien ohessa sokia, Bartimeus Ti-mein poika, kerjäten.

10:47 Ja kuin hän kuuli, et-tä se oli Jesus Natsaretista, rupesi hän huutamaan ja sanomaan: Jesus, Davidin poika, armahda minua.

10:48 Ja moni nuhteli häntä, että hän olis ollut ääneti. Mutta hän huusi paljoa enemmän: Davidin Poika, armahda minua.

10:49 Ja Jesus seisahti ja käski kutsua häntä. Ja he kutsuivat sokian ja sanoivat hänelle: ole hyvällä mielellä, nouse! hän kutsuu sinua.

10:50 Niin hän heitti pois vaatteensa yltänsä, nousi ja tuli Jesuksen tykö.

10:51 Ja Jesus vastaten sa-noi hänelle: mitäs tahdot, että minä sinulle tekisin? Niin sokia sanoi hänelle: Rabboni, että minä saisin näköni.

10:52 Mutta Jesus sanoi hänelle: mene, sinun uskos va-pahti sinun. Ja hän sai koh-ta näkönsä jälleen, ja seurasi Jesusta tiellä.

11 LUKU

11:1 Ja kuin he lähestyivät Jerusalemiä, Betphageen ja Betaniaan, Öljymäen tykö, lähetti hän kaksi opetuslap-sistansa,

11:2 Ja sanoi heille: men-kää kylään, joka on teidän edessänne, ja kohta kuin te

Ja cuin hän läxi Jerichost/ ja hänen Opetuslapsens/ ja suuri joucko Canssa. Nijn istui tien ohes yxi sokia/ Bartime-us Timein poica/ ja kerjäis.

10:47 Ja cosca hän cuuli että se oli Jesus Nazaretist/ rupeis hän huutaman ja sa-noman: Jesu Dawidin Poica/ armahda minua.

10:48 Ja moni nuhteli hän-dä/ että hän olis ollut äneti. Mutta hän huusi sitä enäm-min: Dawidin Poica/ armahda minua.

10:49 Ja Jesus seisatti ja käski cudzua händä. Ja he cudzuit sen sokian/ ja sanoit hänelle: ole hyvällä mielellä/ nouse/ hän cudzu sinua.

10:50 Nijn hän heitti pois waattens yldäns/ nousi/ ja tuli Jesuxen tygö.

10:51 Ja Jesus sanoi hänelle: mitäs tahdot/ että minä si-nulle tekisin? Sokia sanoi hä-nelle: Rabboni/ että minä saisin näkyäni.

10:52 Jesus sanoi hänelle: mene/ sinun uscos teki sinun terwexi. Ja hän sai cohta nä-kyns jällens/ ja seurais Je-susta tiellä.

XI. Lucu

11:1 JA cuin he lähestyit Je-rusalemi/ ja tulit Bethpha-geen/ ja Bethanian Öljymäen tygö/ lähetti hän caxi Ope-tuslastans/ ja sanoi heille:

11:2 Mengät kylään/ joca on teidän edesän/ ja te löydätte cohta tulduan warsan sidot-

te, löydätte sidottuna varsan, jonka selässä ei yksikään ihminen vielä ole istunut; päästäkää se ja tuokaa tänne	siihen tulette sisälle, löydätte te varsan sidottuna, jonka päällä ei yksikään ihminen istunut ole; päästäkää se ja tuokaat tänne.	tuna/ jonga päällä ei yxikän ihminen istunut ole/ päästäkät se/ ja tuocat tänne.
11:3 Ja jos joku teille sanoo: 'Miksi te noin teette?', niin sanokaa: 'Herra tarvitsee sitä ja lähettää sen kohta tänne takaisin.'	11:3 Ja jos joku teille sanoo: miksi te sen teette? niin sanokaat: Herra sitä tarvitsee; ja kohta hän laskee hänen tänne.	11:3 Ja jos joku kysy teille: mixi te sen teette? nijn sanocat: Herra sitä tarwidze/ ja cohta hän laske hänen tänne.
11:4 Niin he menivät ja löysivät oven eteen ulos kujalle sidotun varsan ja päästivät sen.	11:4 Niin he menivät, ja löysivät varsan sidottuna ulkona oven tykönä tien haarassa, ja he päästivät sen vallalensa.	11:4 Nijn he menit/ ja löysit warsan sidottuna ulcona owen tykönä tien haaras/ ja he päästit hänen.
11:5 Ja muutamat niistä, jotka siellä seisoivat, sanoivat heille: "Mitä te teette, kun päästätte varsan?"	11:5 Ja muutamat niistä, jotka siellä seisoivat, sanoivat heille: mitä te teette, että te varsan päästätte?	11:5 Ja muutamat nijstä/ jotca siellä seisoit/ sanoit heille: mitä te warsa päästätte?
11:6 Niin he sanoivat heille, niinkuin Jeesus oli käskenyt; ja he antoivat heidän mennä.	11:6 Mutta he sanoivat heille, niinkuin Jeesus oli käskenyt; niin he päästivät heidät.	11:6 Mutta he sanoit heille/ nijncuin Jeesus oli käskenyt. Nijn he salleit heidän.
11:7 Ja he toivat varsan Jeesuksen luo ja heittivät vaatteensa sen päälle, ja hän istui sen selkään	11:7 Ja he toivat varsan Jeesuksen tykö ja heittivät vaatteensa sen päälle, ja hän istui sen päälle.	11:7 Ja he toit warsan Jeesuxen tygö/ ja heitit waattens hänen päällens/ ja hän istui sen päälle.
11:8 Ja monet levittivät vaatteensa tielle, ja toiset lehviä, joita katkoivat kedoilta.	11:8 Mutta moni hajoitti vaatteensa tielle, ja ne muut karsivat oksia puista ja hajottivat tielle.	11:8 Mutta moni hajotti waattens tielle/ ja muutamat carseit oxia puista/ ja hajotit tielle.
11:9 Ja ne, jotka kulkivat edellä, ja jotka seurasivat, huusivat: "Hoosianna, siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen!	11:9 Ja jotka edellä kävivät ja myös seurasivat, huusivat, sanoen: hosianna, hyvästi siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen!	11:9 Ja jotca edellä käwit/ ja myös seuraisit/ huusit sanoden:
11:10 Siunattu olkoon isäme Daavidin valtakunta, joka tulee. Hoosianna korkeuksissa!"	11:10 Hyvästi siunattu olkoon Davidin meidän isän valtakunta, joka tulee Herran nimeen: hosianna korkeudessa!	11:10 Hosianna/ kijtetty olcon se/ joca tule Herran nimeen: kijtetty olcon Dawidin meidän Isäm waldacunda/ joca tule Herran nimeen/ Hosianna corkeudes.
11:11 Ja hän kulki sisälle Jerusalemiin ja meni pyhäköön; ja katseltuaan kaikkea hän lähti niiden kahdentoista kanssa Betaniaan, sillä aika oli jo myöhäinen.	11:11 Ja Jeesus meni Jerusalemiin ja templiin, ja kuin hän kaikki ympäri katseli, koska jo ehtooaika oli, läksi hän ulos Betaniaan kahdentoistakymmenen kanssa.	11:11 Ja Herra meni Jerusalemiijn/ ja Templijn/ ja cuin hän caicki cadzeli/ läxi hän ehtona Bethaniaan cahdentoistakymmenen cansa.

11:12 Kun he seuraavana päivänä lähtivät Betaniasta, oli hänen nälkä.

11:13 Ja kun hän kaukaa näki viikunapuun, jossa oli lehtiä, meni hän katsomaan, löytäisikö ehkä jotakin siitä; mutta tultuaan sen luo hän ei löytänyt muuta kuin lehtiä. Sillä silloin ei ollut viikunain aika.

11:14 Niin hän puhui ja sanoi sille: "Älköön ikinä enää kukaan sinusta hedelmää syökö." Ja hänen opetuslapsensa kuulivat sen.

11:15 Ja he tulivat Jerusalemiin. Ja hän meni pyhäkköön ja rupesi ajamaan ulos niitä, jotka myivät ja ostivat pyhäkössä, ja kaatoi kumoon rahanvaihtajain pöydät ja kyyhkysten myyjäin istuimet,

11:16 eikä sallinut kenenkään kantaa mitään astiaa pyhäkön kautta.

11:17 Ja hän opetti ja sanoi heille: "Eikö ole kirjoitettu: 'Minun huoneeni on kutsuttava kaikkien kansojen rukoushuoneeksi'? Mutta te olette tehneet siitä ryövärien luolan."

11:18 Ja ylipapit ja kirjanoppineet kuulivat sen ja miettivät, kuinka saisivat hänet surmatuksi; sillä he pelkäsivät häntä, koska kaikki kansa oli hämmästyksissään hänen opetuksestansa.

11:19 Illan tultua he menivät kaupungin ulkopuolelle.

11:20 Ja kun he varhain aamulla kulkivat ohi, näkivät he viikunapuun kuivettuneen juu-

11:12 Ja toisena päivänä, kuin he Betaniasta läksivät, isosi hän,

11:13 Ja näki taampana fikunapuun, jolla olivat lehdet, niin hän meni lähes, jos hän jotakin hänestä löytänyt olis. Ja kuin hän tuli tykö, ei hän muuta löytänyt kuin lehtiä; sillä ei ollut vielä fikunain aika.

11:14 Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: älköön tästedeskään kenkään sinusta syökö hedelmää ijankaikkisesti. Ja hänen opetuslapsensa kuulivat sen.

11:15 Ja he tulivat Jerusalemiin. Ja Jesus meni templiin, rupesi ajamaan ulos kaupitsioita ja ostajia tempelissä, ja vaihettajain pöydät ja kyhkyläisten myyjäin istuimet hän kukisti.

11:16 Ei hän myös sallinut jonkun kantaa astiaa tempelin lävitse.

11:17 Ja hän opetti, sanoen heille: eikö kirjoitettu ole: minun huoneeni pitää kutsuttaman rukoushuoneeksi kaikille kansoille? mutta te olette sen tehneet ryövärien luolaksi.

11:18 Ja kirjanoppineet ja pappein päämiehet kuulivat sen, ja etsivät, kuinka he olisivat hänen hukuttaneet; sillä he pelkäsivät häntä, että kaikki kansa hämmästyi hänen oppiansa.

11:19 Ja kuin ehtoo tuli, meni Jesus ulos kaupungista.

11:20 Ja kuin he aamulla kävivät ohitse, näkivät he fikunapuun kuivettuneen juurinensa.

11:12 JA toisna päivänä/ cosca he Bethaniasta läxit/ isois hän.

11:13 Ja näki taambana fikunapuun/ josa olit lehdet/ nijh hän meni lähes/ jos hän jotakin hänestä löytänyt olis. Ja cuin hän tuli sen tygö/ ei hän muuta löynnyt cuin lehdet: Sillä ei ollut wielä fikunain aica.

11:14 Ja Jesus sanoi fikunapuulle: älkön tästedeskän kengän sinusta syökö hedelmätä ijancaickisest. Ja hänen Opetuslapsens cuulit sen.

11:15 JA he tulit Jerusalemiijn. Ja Jesus meni Tempelijn/ ja rupeis ajaman ulos caupidzioita ja ostaita Tempelis ja waihettajain pöydät/ ja kyhkyisten myyjäin istuimet hän cukisti.

11:16 Ei hän myös sallinut jongun canda jotakin Templin läpidze.

11:17 Ja hän opetti/ ja sanoi heille: eikö kirjoitettu ole? minun huonen pitä cudzuttaman Rucous huonexi caikelle Canssalle/ mutta te oletta sen tehnet ryöwärein luolaxi.

11:18 Ja Kirjanoppenet ja Pappein päämiehet cuulit sen/ ja edzeit händä hucutaxens/ sillä he pelkäisit händä/ että caicki Canssa ihmetteli hänen oppians.

11:19 JA ehtona/ meni Jesus ulos Caupungista.

11:20 Ja cuin he huomeltain ohidzekäwit/ näit he fikunapuun cuiwetuxi juurinens.

ria myöten.

11:21 Silloin Pietari muisti Jeesuksen sanat ja sanoi hänelle: "Rabbi, katso, viikunapuu, jonka sinä kirosit, on kuivettunut."

11:22 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Pitäkää usko Jumalaan.

11:23 Totisesti minä sanon teille: jos joku sanoisi tälle vuorelle: 'Kohoa ja heittäydy mereen', eikä epäilisi sydämessään, vaan uskoisi sen tapahtuvan, minkä hän sanoo, niin se hänelle tapahtuisi.

11:24 Sentähden minä sanon teille: kaikki, mitä te rukoulette ja anotte, uskokaat saaneenne, niin se on teille tuleva.

11:25 Ja kun te seisotte ja rukoulette, niin antakaa anteeksi, jos kenellä teistä on jotakin toistansa vastaan, että myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antaisi teille anteeksi teidän rikkomuksenne."

11:26 Mutta jos te ette anna anteeksi, niin ei Isännekään, joka on taivaissa, anna anteeksi teidän rikkomuksianne.

11:27 Ja he tulivat taas Jerusalemiin. Ja kun hän käveli pyhäkössä, tulivat ylipapit ja kirjanoppineet ja vanhimmat hänen luoksensa

11:28 ja sanoivat hänelle: "Millä vallalla sinä näitä teet? Tahi kuka sinulle on antanut vallan näitä tehdä?"

11:29 Mutta Jeesus vastasi heille: "Minä myös teen teille yhden kysymyksen; vastatkaa te minulle, niin minä sanon

11:21 Ja Pietari muisti, ja sanoi hänelle: Rabbi, katso, fikunapuu, jotas kirosit, on kuivettunut.

11:22 Niin vastasi Jesus ja sanoi heille: pitäkää usko Jumalan päälle.

11:23 Sillä totisesti sanon minä teille: jokainen, joka tälle vuorelle sanois: siirrä itses ja kukistu mereen! eikä epäilisi sydämessänsä, vaan uskois ne tapahtuvan mitä hän sanoo; niin hänelle tapahtuu, mitä hän sanoo.

11:24 Sentähden sanon minä teille: kaikki, mitä te rukoullenne anotte, se uskokaat saavanne; niin se tapahtuu teille.

11:25 Ja kuin te seisotte ja rukoulette, niin anteeksi antakaa, jos teillä on jotakin jotakuta vastaan, että myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antaisi teille anteeksi teidän rikoksenne.

11:26 Mutta jos ette anteeksi anna, ei myös teidän Isänne, joka on taivaissa, anna anteeksi teidän rikoksianne.

11:27 Ja he tulivat taas Jerusalemiin; ja kuin hän käveli templissä, tulivat hänen tykönsä pappein päämiehet, kirjanoppineet ja vanhimmat,

11:28 Ja sanoivat hänelle: millä voimalla sinä näitä teet? ja kuka antoi sinulle sen voiman, ettäs näitä teet?"

11:29 Mutta Jesus vastaten sanoi heille: minä myös kysyn teiltä yhden sanan: vastatkaa siis minua, niin mi-

11:21 Ja Petari muisti/ ja sanoi hänelle: Rabbi/ cadzose ficunapuu/ jotas kirosit/ on cuiwettunut.

11:22 Nijn wastais Jesus ja sanoi hänelle: uscocat Jumalan päälle.

11:23 Totisest sanon minä teille: jocainen cuin tälle vuorelle sanois/ nouse ja cukistu mereen/ eikä epäile sydämesäns/ mutta usco sen tapahtuwan cuin hän sano/ nijn hänelle tapahtu mitä hän sano.

11:24 Sentähden sanon minä teille: mitä te rucoillen anotta/ se uscocat teidän saawan/ nijn se tapahtu teille:

11:25 Ja cosca te seisotta ja rucoilletta/ nijn andexiandacat/ jos teille on jotakin jotacuta wastan/ että teidän Isän/ joca on Taiwahis/ anais myös andexi teidän ricoxen.

11:26 Jos et te andexianna/ ei myös teidän Isän joca on Taiwahis/ anna andexi teidän ricoxitan.

11:27 JA he tulit taas Jerusalemijn/ ja cuin hän käweli Templis/ tulit hänen tygöns Pappein päämiehet/ Kirjanoppinet/ ja wanhimmat/ ja sanoit hänelle:

11:28 Millä woimalla sinä näitä teet? ja cuca andoi sinulle sen woiman/ ettäs näitä teet?"

11:29 Jesus sanoi heille: vielä minäkin teidä jotakin kysyn/ wastacat sijs minua: nijn minäkin sanon teille/ millä

teille, millä vallalla minä näitä teen.

11:30 Oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä? Vastatkaa minulle."

11:31 Niin he neuvottelivat keskenään sanoen: "Jos sanomme: 'Taivaasta', niin hän sanoo: 'Miksi ette siis uskoneet häntä?'"

11:32 Vai sanommeko: 'Ihmistä?'" - sitä he kansan tähden pelkäsivät sanoa, sillä kaikkien mielestä Johannes totisesti oli profeetta.

11:33 Ja he vastasivat ja sanoivat Jeesukselle: "Emme tiedä." Silloin Jeesus sanoi heille: "Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla minä näitä teen."

näkin sanon teille, millä voimalla minä näitä teen:

11:30 Johanneksen kaste, oliko se taivaasta, eli ihmisiltä? vastatkaat minua.

11:31 Niin he ajattelivat keskenänsä, sanoen: jos me sanomme: taivaasta, niin hän sanoo: miksi ette siis häntä uskoneet?

11:32 Mutta jos me sanomme: ihmisiltä, niin me pelkäämme kansaa: sillä kaikki pitivät Johanneksen totisena prophetana.

11:33 Ja he vastasivat, sanoen Jeesukselle: emme tiedä. Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: en minäkään sano teille, millä voimalla minä näitä teen.

voimalla minä näitä teen.

11:30 Johannexen Caste/ olico se Taiwast eli ihmisildä? wastacat minua.

11:31 Nijn he ajattelit keskenäns/ sanoden: Jos me sanomma: Taiwast/ njn hän sano: Mixet te sijs händä usconet?

11:32 Mutta jos me sanomma: ihmisildä/ njn me pelkämme Canssa: sillä caicki pidit Johannexen totisna Prophetana.

11:33 Ja he wastaisit/ sanoden Jesuxelle: En me tiedä. Ja Jesus wastais/ ja sanoi heille: en minä myös sano teille/ millä voimalla minä näitä teen.

Markus 12 LUKU

12:1 Ja hän rupesi puhumaan heille vertauksilla: "Mies istutti viinitarhan ja teki aidan sen ympärille ja kaivoi viinikuurnan ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti muille maille.

12:2 Ja kun aika tuli, lähetti hän palvelijan viinitarhurien luo perimään tarhureilta viinitarhan hedelmiä.

12:3 Mutta he ottivat hänet kiinni, pieksivät ja lähettivät tyhjin käsin pois.

12:4 Ja vielä hän lähetti heidän luoksensa toisen palvelijan. Ja häntä he löivät päähän ja häpäisivät.

12:5 Ja hän lähetti vielä toisen, ja sen he tappoivat; ja samoin useita muita: toisia

12 LUKU

12:1 Ja hän rupesi heille puhumaan vertauksilla: ihmisen istutti viinamäen, ja pani aidan sen ympärille, ja kaivoi kuopan, ja rakensi tornin, ja pani sen vuorolle peltomiehille, ja matkusti muille maille,

12:2 Ja lähetti ajallansa palveliansa peltomiesten tykö, ottamaan peltomiehiltä viinamäen hedelmää.

12:3 Mutta he ottivat hänen kiinni, hosuivat hänen ja lähettivät hänen pois tyhjänä.

12:4 Ja taas lähetti hän heidän tykönsä toisen palvelian, ja sen he kivittivät ja pään särkivät, ja lähettivät hänen pois pilkattuna.

12:5 Ja hän lähetti taas toisen; sen he tappoivat: ja monta muuta, muutamat he hosuivat, ja muutamat tap-

XII. Lucu .

12:1 JA hän rupeis heille puhuman wertauxilla: yxi ihmisen istutti wijnapuita/ ja pani aidan sen ymbärins/ ja caivoi cuopan/ ja rakensi tornin/ ja pani sen vuorolle wijnamäen miehille/ ja matcusti muille maille.

12:2 Ja cosca aica tuli/ lähetti hän palwelians wijnamäen miesten tygö/ ottaman hedelmä wijnamäen miehildä.

12:3 Mutta he otit hänen kijnni/ hosuit hänen ja lähetit hänen tyhjänä.

12:4 Taas lähetti hän heidän tygöns toisen palwelian/ jonga pään he kiwillä särjit ja lähetit hänen pois pilcattuna.

12:5 Ja hän lähetti taas toisen/ sen he tapoit: ja monda muuta/ muutamat he hosuit/

he pieksivät, toisia tappoivat.	poivat.	ja muutamat tapoit.
12:6 Vielä hänellä oli ainoa rakas poikansa. Hänet hän lähetti viimeiseksi heidän luoksensa sanoen: 'Kavahtavat kaiketi minun poikaani.'	12:6 Niin hänellä oli vielä rakas ainoa poikansa; hän lähetti myös sen viimeiseksi heidän tykönsä, sanoen: he karttavat minun poikaani.	12:6 Nljn hänellä oli vielä ainoa poica/ jota hän racasti/ sen hän wijmein lähetti heidän tygöns/ sanoden: he carttavat minun poicani.
12:7 Mutta viinitarhurit sanoivat toisilleen: 'Tämä on perillinen; tulkaa, tappakaamme hänet, niin perintö jää meille.'	12:7 Mutta ne peltomiehet sanoivat keskenänsä: tämä on perillinen: tulkaat, tappakaamme häntä, niin perintö jää meille.	12:7 Mutta wijnamäen miehet sanoit keskenäns: tämä on perillinen/ tulcat/ tappacam händä/ nijn perindö jää meille.
12:8 Ja he ottivat hänet kiinni, tappoivat ja heittivät hänet ulos viinitarhasta.	12:8 Ja he ottivat hänen ja tappoivat, ja heittivät ulos viinamäestä.	12:8 Ja he otit hänen ja tapoit/ ja heitit hänen ulos wijnamäestä.
12:9 Mitä nyt viinitarhan herra on tekävä? Hän tulee ja tuhoaa viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille.	12:9 Mitäs viinamäen Herra on tekävä? Hän tulee ja hukkaa ne peltomiehet, ja antaa viinamäen muille.	12:9 Mitästä wijnamäen Herra on tekewä? Hän tule ja hucka ne wijnamäen miehet/ ja anda wijnamäen muille.
12:10 Ettekö ole lukeneet tätä kirjoitusta: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi;	12:10 Ettekö te ole lukeneet tätä kirjoitusta: jonka kiven rakentajat hylkäsivät, se on tullut nurkkakiveksi.	12:10 Ettekö te ole lukenet tätä kirjoitust: se kiwi jonga rakendajat owat hyljännet/ se on tehty nurckakiwexi.
12:11 Herralta tämä on tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme'?	12:11 Herralta on tämä tullut, ja on ihmeellinen meidän silmissämme.	12:11 Herralda on tämä tehty/ ja on ihmellinen meidän silmisäm.
12:12 Silloin he olisivat tahdanneet ottaa hänet kiinni, mutta pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän oli puhunut tämän vertauksen heistä. Ja he jättivät hänet ja menivät pois.	12:12 Ja he etsivät häntä kiinni ottaaksensa, ja pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän heille tämän vertauksen sanonut oli. Ja he jättivät hänen ja menivät pois.	12:12 Ja he edzeit händä kijnniottaxens/ ja pelkäisit cuitengin Canssa. Sillä he ymmärsit/ että hän heitä wastan tämän wertauxen sanonut oli. Ja he jätit hänen ja menit pois.
12:13 Ja he lähettivät hänen luoksensa muutamia fariseuksia ja herodilaisia kietomaan häntä sanoilla.	12:13 Ja he lähettivät hänen tykönsä muutamat Pharisealaisista ja Herodilaisista, solmeamaan häntä sanoissa.	12:13 JA he lähetit hänen tygöns muutamat Phariseuxist ja Herodianeist/ solmeman händä sanoisa.
12:14 Nämä tulivat ja sanoivat hänelle: "Opettaja, me tiedämme, että sinä olet totinen etkä välitä kenestäkään, sillä sinä et katso henkilöön, vaan opetat Jumalan tietä totuudessa. Onko luvallista antaa keisarille veroa vai ei? Tuleeko meidän antaa vai ei?"	12:14 Ja he tulivat ja sanoivat hänelle: Mestari, me tiedämme, että olet totinen ja et tottele ketään; sillä et sinä katso ihmisten muotoa, mutta opetat Jumalan tien totuudessa. Sopiiko keisarille antaa veron, taikka ei? Pitääkö meidän antaman, taikka ei antaman?	12:14 Ja he tulit ja sanoit hänelle: Mestari/ me tiedämme/ että olet waca/ ja et tottele ketän: sillä et sinä cadzo ihmisen muoto/ mutta opetat Jumalan tien totudes. Ongo se oikein/ että me annamme Keisarille weron/ taikka ei?

<p>12:15 Mutta hän tiesi heidän ulkokultaisuutensa ja sanoi heille: "Miksi kiusaatte minua? Tuokaa denari minun nähdäkseni."</p>	<p>12:15 Niin hän tiesi heidän viekkautensa, ja sanoi heille: mitä te kiusaatte minua? Tuokaat minulle raha nähdäkseni.</p>	<p>12:15 Pitäkö meidän andaman/ taicka ei? nijn hän tiesi heidän cawaluxens/ ja sanoi heille: mitä te kiusatte minua? Tuocat minulle raha nähdäxeni. Ja he toit.</p>
<p>12:16 Niin he toivat. Ja hän sanoi heille: "Kenen kuva ja päällekirjoitus tämä on?" He vastasivat hänelle: "Keisarin."</p>	<p>12:16 Niin he toivat. Ja hän sanoi heille: kenenkä on tämä kuva ja päällekirjoitus? He sanoivat hänelle: keisarin.</p>	<p>12:16 Nijn hän sanoi heille: kenengä on tämä cuwa/ ja päällekirjoitus? He sanoit hänelle: Keisarin.</p>
<p>12:17 Jeesus sanoi heille: "Antakaa keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on." Ja he ihmettelivät häntä suuresti.</p>	<p>12:17 Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: antakaat keisarille, kuin keisarin ovat, ja Jumalalle, kuin Jumalan ovat. Ja he ihmettelivät häntä.</p>	<p>12:17 Nijn Jesus wastais ja sanoi heille: andacat Keisarille se cuin Keisarin tule/ ja Jumalalle se cuin Jumalan tule. Ja he ihmettelit händä.</p>
<p>12:18 Ja hänen luoksensa tuli saddukeuksia, jotka sanoivat, ettei ylösnousemusta ole; ja he kysyivät häneltä sanoen:</p>	<p>12:18 Niin hänen tykönsä tulivat Saddukealaiset, jotka sanovat, ettei nousemusta ole, ja kysyivät häneltä sanoen:</p>	<p>12:18 Nijn hänen tygöns tulit Saduceuxet/ jotca ei sano olewan ylös nousemista/ ja kysyit hänelle/ sanoden: Mestari/ Moses kirjoitti meille:</p>
<p>12:19 "Opettaja, Mooses on säätänyt meille: 'Jos joltakin kuolee veli, joka jättää jälkeensä vaimon, mutta ei jätä lasta, niin ottakoon hän veljensä lesken ja herättäköön veljellensä siemenen.'</p>	<p>12:19 Mestari! Moses kirjoitti meille: jos jonkun veli kuolis, ja jättäis vaimon, ja ei lapsia, niin hänen veljensä pitää ottaman hänen vaimonsa ja herättämän veljellensä siemenen.</p>	<p>12:19 Jos jongun weli cuolis/ ja jättäis waimon/ ja ei lapsia/ nijn hänen weljens pitää ottaman sen waimon/ ja saattaman weljellens siemenen.</p>
<p>12:20 Oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon, ja kun hän kuoli, ei häneltä jäänyt jälkeläistä.</p>	<p>12:20 Niin oli seitsemän veljeä. Ja ensimmäinen otti vaimon, ja ei jättänyt kuoltuansa siementä.</p>	<p>12:20 Seidzemen welje owat ollet/ ja ensimmäinen otti waimon/ ja ei jättänyt cuoltuans hedelmätä.</p>
<p>12:21 Silloin toinen otti hänet, ja hänkin kuoli jättämättä jälkeläistä. Niin myös kolmas.</p>	<p>12:21 Ja toinen otti hänen, ja kuoli, ja ei hänkään jättänyt siementä. Niin myös kolmas.</p>	<p>12:21 Ja toinen otti hänen/ ja cuoli/ ja ei hängän jättänyt hedelmätä.</p>
<p>12:22 Samoin kävi kaikille seitsemälle: heiltä ei jäänyt jälkeläistä. Viimeiseksi kaikista vaimokin kuoli.</p>	<p>12:22 Ja hänen ottivat ne seitsemän, ja ei jättäneet siementä. Kaikkein viimein kuoli vaimo.</p>	<p>12:22 Nijn myös colmas/ ja hänen otit caicki seidzemen/ ja ei jättänet siemendä.</p>
<p>12:23 Ylösnousemuksessa siis, kun he nousevat ylös, kenelle heistä hän joutuu vaimoksi, sillä hän oli ollut kaikkien noiden seitsemän vaimona?"</p>	<p>12:23 Sentähden ylösnousemisessa, kuin he nousevat ylös, kenenkä heistä vaimo pitää oleman? Sillä hän oli niille seitsemälle emäntänä.</p>	<p>12:23 Caickein wijmein cuoli se waimo. Cosca sijs he ylösnousemises ylösnousewat/ kenengä heistä se waimo pitää oleman? Sillä seidzemen pidit sitä waimo.</p>
<p>12:24 Jeesus sanoi heille:</p>	<p>12:24 Ja Jesus vastaten sa-</p>	<p>12:24 Ja Jesus wastaten sa-</p>

"Ettekö te siitä syystä eksy, kun ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa?"

12:25 Sillä kun kuolleista nousevat, ei naida eikä mennä miehelle; vaan he ovat niinkuin enkelit taivaissa.

12:26 Mutta mitä siihen tulee, että kuolleet nousevat ylös, ettekö ole lukeneet Mooseksen kirjasta, kertomuksessa orjantappurapensaasta, kuinka Jumala puhui hänelle sanoen: 'Minä olen Aabrahamin Jumala ja lisäkin Jumala ja Jaakobin Jumala'?

12:27 Ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien. Suuresti te eksytte."

12:28 Silloin tuli hänen luoksansa eräs kirjanoppinut, joka oli kuullut heidän keskustelunsa ja huomannut hänen hyvin vastanneen heille, ja kysyi häneltä: "Mikä on ensimmäinen kaikista käskyistä?"

12:29 Jeesus vastasi: "Ensimmäinen on tämä: 'Kuule, Israel: Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi ainoa;

12:30 ja rakas12:32 Ja Kirjanoppenut sanoi hänelle: Mestari/ sinä olet totisest oikein puhunut/ yxi on Jumala/ ja ei ole toista paidzi händä.ta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi ja kaikesta voimastasi.'

12:31 Toinen on tämä: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.' Ei ole mitään käskyä, suurempaa kuin nämä."

noi heille: ettekö te sentähden eksy, ettette tiedä kirjoituksia, eikä Jumalan voimaa?"

12:25 Sillä kuin he kuolleista nousevat ylös, ei he nai eikä huole, mutta ovat niinkuin enkelit, jotka ovat taivaissa.

12:26 Mutta kuolleista, että he nousevat, ettekö te ole lukeneet Moseksen Raamatussa, kuinka Jumala pensaassa hänelle puhui, sanoen: minä olen Abrahamin Jumala, ja Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala?"

12:27 Ei Jumala ole kuolleiden, vaan elävien Jumala: te sentähden suuresti eksytte.

12:28 Ja kuin yksi kirjanoppineista tuli, joka kuuli heidän kamppailevan keskenänsä, ja näki, että hän hyvästi vastasi heitä, kysyi hän häneltä: kuka on kaikkein suurin käsky?"

12:29 Mutta Jeesus vastasi häntä: tämä on kaikkein suurin käsky: kuule, Israel, Herra meidän Jumalamme on yksi Herra.

12:30 Ja sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas kaikesta sydäimestäs, ja kaikesta sinun sielustas, ja kaikesta sinun mielestä, ja kaikesta sinun voimastas. Tämä on suurin käsky.

12:31 Ja toinen senkaltainen on tämä: sinun pitää rakastaman sinun lähimmäistäsi niinkuin itse sinuas. Ei ole

noi heille: te exytte: sillä et te tiedä Kirjoituxia/ eikä Jumalan voima.

12:25 Cosca he cuolluista nousewat/ ei he nai/ eikä huole/ mutta owat nijncuin Engelit Taiwasa.

12:26 Mutta he cuolluista että herätetän/ ettäkö te ole lukenet Mosexen Ramatus/ cuinga Jumala pensas hänelle puhui/ sanoden: Minä olen Abrahamin Jumala/ ja Isaachin Jumala/ ja Jacobin Jumala?"

12:27 Mutta ei hän ole cuolluitten/ waan eläwitten Jumala/ sentähden te suurest exytte.

12:28 JA cuin yxi Kirjanoppenuista tuli/ ja cuuli heidän kyselewän keskenäns/ ja näki että hän hyvästi wastais heitä/ kysyi hän häneldä: Cuca on caickein suurin käsky?"

12:29 Jeesus wastais händä: tämä on caickein suurin käsky: Cuule Israel/ Herra meidän Jumalam/ on ainoa Jumala/

12:30 Ja sinun pitä racastaman sinun Herras Jumalatas/ caikesta sinun sydäimestäs/ ja caikesta sinun sielustas/ ja caikesta sinun mielestä/ ja caikesta sinun wäestäs. Tämä on suurin käsky.

12:31 Ja se toinen on tämän caltainen: sinun pitä racastaman sinun lähimmäistäsi nijncuin idze sinuas. Ei ole näitä

	näitä suurempaa käskyä.	suurembata käskyä.
12:32 Niin kirjanoppinut sanoi hänelle: "Oikein sanoit, opettaja, totuuden mukaan, että yksi hän on, ja ettei ketään muuta ole, paitsi hän.	12:32 Ja kirjanoppinut sanoi hänelle: oikein, Mestari, sinä sanoit totuuden; sillä yksi on Jumala, ja ei ole toista paitsi häntä:	12:32 Ja Kirjanoppenut sanoi hänelle: Mestari/ sinä olet totisest oikein puhunut/ yxi on Jumala/ ja ei ole toista paidzi händä.
12:33 Ja rakastaa häntä kaikesta sydämestään ja kaikesta ymmärryksestään ja kaikesta voimastaan, ja rakastaa lähimmäistään niinkuin itseänsä, se on enemmän kuin kaikki polttouhrit ja muut uhrit."	12:33 Ja rakastaa häntä kaikesta sydämestä, ja kaikesta ymmärryksestä, ja kaikesta sielusta ja kaikesta väestä, ja rakastaa lähimmäistä niinkuin itseänsä, se on enempi kuin kaikki polttouhrit ja muut uhrit.	12:33 Ja racasta sitä caikesta sydämestä/ ja caikesta ymmärrykestä/ ja caikesta sielusta/ ja caikesta väestä/ ja racasta lähimmäistä niinkuin idzens/ se on enä cuin caicki polttouhrit/ ja muut uhrit.
12:34 Kun Jeesus näki, että hän vastasi ymmärtäväisesti, sanoi hän hänelle: "Sinä et ole kaukana Jumalan valtakunnasta." Eikä kukaan enää rohjennut häneltä kysyä.	12:34 Ja koska Jesus näki, että hän toimellisesti vastasi, sanoi hän hänelle: et sinä ole kaukana Jumalan valtakunnasta. Ja ei tohtinut kenkään sitte häneltä enempää kysyä.	12:34 Cosca Jesus näki/ että hän toimellisest wastais/ sanoi hän hänelle: et sinä ole caucana Jumalan waldacunnasta. Ja ei tohtinut kengän sijtte hänelle enämbätä kysyä.
12:35 Ja opettaessaan pyhäkössä Jeesus puhui edelleen ja sanoi: "Kuinka kirjanoppineet sanovat, että Kristus on Daavidin poika?"	12:35 Ja Jesus vastasi ja sanoi, opettain templissä: kuinka sanovat kirjanoppineet, että Kristus on Davidin poika?	12:35 JA Jesus wastais/ ja sanoi opettain Templis: cuinga sanowat Kirjanoppenet Christuxen olewan Dawidin Pojan?
12:36 Onhan Daavid itse sanonut Pyhässä Hengessä: 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi alle.'	12:36 Sillä David sanoi itse Pyhän Hengen kautta: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkas astinlaudaksi.	12:36 Sillä Dawid sanoi idze Pyhän Hengen cautta: Herra sanoi minun Herralleni/ istu minun oikialle kädelleni/ siihenasti cuin minä panen sinun wihollises sinun jalcais astinlaudaxi.
12:37 Daavid itse sanoo häntä Herraksi; kuinka hän sitten on hänen poikansa?" Ja suuri kansanjoukko kuunteli häntä mielellään.	12:37 Itse siis David sanoo hänen Herraksi; kuinka hän siis on hänen poikansa? Ja paljo kansaa kuuli häntä mielellänsä.	12:37 Sijnä Dawid cudzu hänen Herraxens/ cuingast hän on hänen Poicans? Ja paljo Canssa cuuli händä mielelläns.
12:38 Ja opettaessaan hän sanoi: "Varokaa kirjanoppineita, jotka mielellään käyskelevät pitkissä vaipoissa ja haluavat tervehdyksiä toreilla	12:38 Ja hän opetti heitä ja sanoi heille: kavahtakaat kirjanoppineita, jotka mielellänsä pitkissä vaatteissa käyvät, ja antavat itseänsä turulla tervehtiä,	12:38 JA hän opetti heitä/ ja sanoi heille: cawattacat teitän Kirjanoppenuista/ jotca pitkiä waatteisa käywät/ ja andawat mielelläns heitäns Turulla tervehtä.
12:39 ja etumaisia istuimia synagoogissa ja ensimmäisiä sijoja pidoissa,	12:39 Ja rakastavat ylimmäisiä istuimia kokouksissa ja ensimmäisiä sijoja ehtoollisissa,	12:39 Ja mielelläns istuwat ylimmäisnä cocouxisa/ ja ensimmäisis siois ehtolisis.

12:40 noita, jotka syövät leskien huoneet ja näön vuoksi pitävät pitkiä rukouksia; he saavat sitä kovemman tuomion."

12:41 Ja hän istui vastapäätä uhriarkkua ja katseli, kuinka kansa pani rahaa uhriarkkuun. Ja monet rikkaat panivat paljon.

12:42 Niin tuli köyhä leski ja pani kaksi ropoa, yhteensä muutamia pennejä.

12:43 Ja hän kutsui opetuslapsensa tykönsä ja sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut, jotka panivat uhriarkkuun.

12:44 Sillä he kaikki panivat liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan kaiken, mitä hänellä oli, koko elämisensä."

12:40 Jotka syövät leskeihin huoneet, ja muodoksi pitävät pitkät rukoukset. Nämät saavat sitä raskaamman kadotuksen.

12:41 Ja kuin Jesus istui uhri-arkun kohdalla ja katseli, kuinka kansa pani rahaa uhri-arkkuun, ja monta rikasta pani paljon,

12:42 Niin tuli köyhä leski, ja pani kaksi ropoa, se on kuusinainen.

12:43 Niin hän kutsui opetuslapsensa tykönsä, ja sanoi heille: Totisesti sanon minä teille: tämä köyhä leski pani enemmän uhri-arkkuun kuin kaikki ne, jotka siihen panivat.

12:44 Sillä he ovat kaikki panneet siitä, mitä heille liiaksi oli; mutta tämä köyhydestänsä pani kaiken, mitä hänellä oli, kaiken tavaran-sa.

12:40 Jotca syövät leskeihin huonet/ että he cauwan rucoilewat. Nämät saawat sitä rascamman cadotuxen.

12:41 JA cuin Jesus istui uhriarcun cohdalla/ ja cadzeli/ cuinga Canssa pani raha uhriarckun. Ja monda ricasta panit paljon.

12:42 Nijn tuli yxi köyhä leski/ ja pani caxi ropoja/ ne tekewät yhden cuusinaisen.

12:43 Nijn hän cudzui Opetuslapsens tygöns/ ja sanoi heille: totisest sanon minä teille: tämä köyhä leski pani enemmän uhriarckun/ cuin caicki ne jotca siihen panit:

12:44 Sillä he owat caicki pannet sijtä/ cuin heillä lijaxi oli/ mutta tämä on hänen köyhydestäns/ mitä hänellä oli/ caiken hänen tawarans pannut.

Markus 13 LUKU

13:1 Ja kun hän meni ulos pyhäköstä, sanoi eräs hänen opetuslapsistaan hänelle: "Opettaja, katso, millaiset kivet ja millaiset rakennukset!"

13:2 Jeesus vastasi hänelle: "Sinä näet nämä suuret rakennukset. Niistä ei ole jäävä kiveä kiven päälle maahan jaottamatta."

13:3 Ja kun hän istui Öljymäellä, vastapäätä pyhäkköä, kysyivät Pietari ja Jaakob ja Johannes ja Andreas häneltä erikseen:

13:4 "Sano meille: milloin tämä tapahtuu, ja mikä on merkki siitä, että kaikki tämä

13 LUKU

13:1 Ja kuin hän meni ulos templistä, sanoi yksi hänen opetuslapsistansa: Mestari! katso, minkäkaltaiset kivet ja minkäkaltaiset rakennukset ovat nämät.

13:2 Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: näetkös nämä suuret rakennukset? Ei näistä jätetä kiveä kiven päälle, jota ei maahan jaoteta.

13:3 Ja kuin hän istui Öljymäellä, templin kohdalla, kysyivät häneltä erinänsä Pietari ja Jakob, ja Johannes ja Andreas:

13:4 Sano meille, koska nämä tapahtuvat? Ja mikä merkki on, koska nämät

XIII. Lucu .

13:1 JA cuin hän meni ulos Templist/ sanoi yxi hänen Opetuslapsistans: Mestari/ cadzo/ mingämuotoiset kivet/ ja mingäcaltaiset rakennuxet owat nämät?

13:2 Ja Jesus wastaten sanoi hänelle: näetkös nämät suuret rakennuxet? Ei näistä jätetä kiwe kiwen päälle/ jota ei särjetä.

13:3 JA cosca hän istui Öljymäellä/ Templin cohdalla/ kysyit häneldä erinomattain Petari ja Jacobus ja Johannes ja Andreas/ sanoden:

Sanos meille cosca nämät tapahtuwat?
13:4 Ja mikä mercki on/

alkaa lopullisesti toteutua?"

13:5 Niin Jeesus rupesi puhumaan heille: "Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä.

13:6 Monta tulee minun nimessäni sanoen: 'Minä se olen', ja he eksyttävät monta.

13:7 Ja kun te kuulette sotien melskettä ja sanomia sodista, älkää peljästykö. Näin täytyy tapahtua, mutta se ei ole vielä loppu.

13:8 Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, tulee maanjäristyksiä monin paikoin, tulee nälänhätää. Tämä on synnytystuskien alkua.

13:9 Mutta pitäkää te vaari itsestänne. Teidät vedetään oikeuksiin, ja teitä piestään synagoogissa, ja teidät asetetaan maaherrain ja kuningasten eteen, minun tähteni, todistukseksi heille.

13:10 Ja sitä ennen pitää evankeliumi saarnattaman kaikille kansoille.

13:11 Ja kun he vievät teitä ja vetävät oikeuteen, älkää edeltäpäin huolehtiko siitä, mitä puhuisitte; vaan mitä teille sillä hetkellä annetaan, se puhukaa. Sillä ette te ole puhumassa, vaan Pyhä Henki.

13:12 Ja veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiansa vastaan ja tappavat heidät.

13:13 Ja te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni täh-

kaikki päätetään?

13:5 Niin Jeesus, vastaten heitä, rupesi sanomaan: katsokaat, ettei joku teitä petä.

13:6 Sillä monta tulevat minun nimeeni, sanoen: minä olen, ja pettävät monta.

13:7 Mutta kuin te kuulette sotia ja sotain sanomia, niin älkää hämmästykö; sillä ne pitää tapahtuman; vaan ei vielä loppu ole.

13:8 Sillä kansa pitää nouseman kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja maanjäristykset pitää oleman jokaisessa paikassa, ja tulee nälkä ja metelit.

13:9 Nämät ovat murhetten alut. Mutta kavahtakaat itse teitänne; sillä he antavat ylön teidät raastupiin ja synagogiin. Ja te pieksetään ja johdatetaan päämiesten ja kuningasten eteen minun tähteni, heille todistukseksi.

13:10 Ja ennen pitää saarnattaman evankeliumi kaikessa kansassa.

13:11 Kuin he niin teitä vievät ja antavat ylön, niin älkää edellä murehtiko, mitä teidän puhuman pitää, älkää myös ennen ajatelko: vaan mitä teille sillä hetkellä annetaan, se puhukaa; sillä ette te ole, jotka puhutte, vaan Pyhä Henki.

13:12 Niin on veli antava ylön veljensä kuolemaan, ja isä pojan; ja lapset nousevat vanhempia vastaan, ja antavat tappa heitä.

13:13 Ja tulette vihattavaksi kaikilta minun nimeni täh-

cosca nämät caicki päätetän?

13:5 Nijn Jeesus wastaten rupeis heille sanoman:

13:6 Cadzocat/ ettei jocu teitä petä:

sillä monda tulewat minun nimeeni/ sanoden: minä olen Christus/ ja pettäwät monda.

13:7 MUtta cosca te cuuletta sotia/ ja sotain sanomita/ nijn älkät peljätkö: sillä ne pitä tapahtuman/ waan ei cohta loppu ole.

13:8 Canssa carca Canssa wastan/ ja waldacunda waldacunda wastan. Ja maan järistyxet pitä oleman jocaidzes paicas/ ja tule nälkä/ ja pelgot/

nämät owat murehten algut. 13:9 MUtta cawahtacat teitän: sillä he ylönandawat teidän Rastupijn ja Synagogijn. Ja te piexetän ja johdatetan Päämiesten ja Cuningasten eteen minun tähteni/ heille todistuxexi.

13:10 Ja ennen pitä saarnattaman Evangeliumi caikesa Canssasa.

13:11 Cosca he nijn teitä wiewät ja ylönandawat/ nijn älkät murehtico/ mitä teidän puhuman pitä/ älkät myös ennen ajatelco/ waan mitä teille sillä hetkellä annetan/ se puhucat: sillä et te ole jotca puhuwat/ waan Pyhä Hengi.

13:12 Nijn on weli ylönandawa weljens cuolemaan/ ja Isä poicans/ ja lapset carcawat wanhembians wastan/ ja saattawat heitä cuolemaan.

13:13 Ja caicki wihawat teitä minun nimeni tähden/ waan

den; mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu.

13:14 Mutta kun näette hävityksen kauhistuksen seisovan siinä, missä ei tulisi - joka tämän lukee, se tarkatkoon - silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille;

13:15 joka on katolla, älköön astuko alas älköönkä menkö sisään noutamaan mitään huoneestansa;

13:16 ja joka on mennyt pelolalle, älköön palatko takaisin noutamaan vaippaansa.

13:17 Voi raskaita ja imettäviäsiä niinä päivinä!

13:18 Mutta rukoilkaa, ettei se tapahtuisi talvella.

13:19 Sillä niinä päivinä on oleva ahdistus, jonka kaltaista ei ole ollut hamasta luomakunnan alusta, jonka Jumala on luonut, tähän asti, eikä milloinkaan tule.

13:20 Ja ellei Herra lyhentäisi niitä päiviä, ei mikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden, jotka hän on valinnut, hän on lyhentänyt ne päivät.

13:21 Ja jos silloin joku sano teille: 'Katso, täällä on Kristus', tai: 'Katso, tuolla', niin älkää uskoko.

13:22 Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät tunnustekoja ja ihmeitä, eksyttääkseen, jos mahdollista, valitut.

den; vaan joka vahvana pysyy loppuun asti, se tulee autuaaksi.

13:14 Mutta kuin te saatte nähdä hävityksen kauhistuksen, josta Daniel prophetan kautta sanottu on, seisovan kussa ei pitäisi: (joka sen lukee, hän ymmärtäköön;) silloin, jotka Juudeassa ovat, ne paetkaan vuorille.

13:15 Ja joka katon päällä on, älköön astuko alas huoneeseen, ja älköön menkö sisälle jotakin ottamaan huoneestansa.

13:16 Ja joka pellolla on, älköön palatko takaisin ottamaan vaatettansa.

13:17 Voi raskaita vaimoja ja imettäviäsiä niinä päivinä!

13:18 Mutta rukoilkaat, ettei pakonne tapahtuisi talvella.

13:19 Sillä niinä aikoina pitää oleman senkaltainen vaiwa, jonka kaltaista ei ole ollut luomisen alusta, kuin Jumala luonut on, niin tähän asti, eikä tuleman pidä.

13:20 Ja ellei Herra olisi lyhentänyt niitä päiviä, niin ei yksikään liha tulisi autuaaksi; mutta valittujen tähden, jotka hän on valinnut, lyhensi hän ne päivät.

13:21 Ja silloin, jos joku sano teille: katso, tässä on Kristus, taikka: katso, siellä; niin älkää uskoko.

13:22 Sillä väärät Kristukset ja väärät prophetat nousevat, ja merkkejä ja ihmeitä tekevät, pettääksensä, jos mahdollinen olis, valituitakin.

joca pysy loppun asti/ se tule autuaxi.

13:14 Nlin cosca te saatta nähdä häwityxen cauhistuxen/ josta Daniel Prophetan cautta sanottu on/ seisowan cusa ei sosis/ (joca sen luke hän ymmärtäkön) silloin jotca Judeas owat/ ne paetcan vuorille.

13:15 Ja joca caton päällä on/ älkön astuco alas huonesen/ ja älkön mengö jota-kin hakeman huonestans.

13:16 Ja joca pellolla on/ älkön palaitco nijden jälken/ cuin hän tacans jätti/ ottaman hänen waatettans.

13:17 Woi wastoinolewaisia ja imettäwäisiä nijnä päiwinä.

13:18 Mutta rucoilcat/ ettei teidän packon tapahduis talwella.

13:19 Sillä nijnä aicoina pitää oleman sencaltainen waiwa/ ettei ole ollut luonnon algusta/ cuin Jumala tähän asti luonut on/ eikä tulewa ole.

13:20 Ja ellei Herra lyhennäis nijtä päiwiä/ nijn ei yxikän ihminen tulis wapahdexi. Mutta walittuiden tähden/ jotca hän on walinnut/ lyhensi hän ne päiwät.

13:21 JA jos jocu silloin sano teille: Cadzo/ täsä on Christus/ taicka siellä on Christus/ nijn älkät uscoco.

13:22 Sillä wäärät Christuxet ylösousewat/ ja wäärät Prophetat/ jotca merckiä ja ihmeitä tekewät/ walituita pettäxens/ jos mahdollinen olis.

- 13:23 Mutta olkaa te varuillanne. Minä olen edeltä sanonut teille kaikki.
- 13:24 Mutta niinä päivinä, sen ahdistuksen jälkeen, aurinko pimenee, eikä kuu anna valoansa,
- 13:25 ja tähdet putoilevat taivaalta, ja voimat, jotka taivaissa ovat, järkkyvät.
- 13:26 Ja silloin he näkevät ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kirkkaudella.
- 13:27 Ja silloin hän lähettää enkelinsä ja kokoaa valittunsa neljältä ilmalta, maan äärestä hamaan taivaan ääreen.
- 13:28 Mutta oppikaa viikunapuusta vertaus: Kun sen oksa jo on tuore ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte, että kesä on lähellä.
- 13:29 Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkää, että se on lähellä, oven edessä.
- 13:30 Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennenkuin nämä kaikki tapahtuvat.
- 13:31 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa.
- 13:32 Mutta siitä päivästä tai hetkestä ei tiedä kukaan, eivät enkelit taivaassa, eikä myöskään Poika, vaan ainoastaan Isä.
- 13:33 Olkaa varuillanne, valvokaa ja rukoilkaa, sillä ette tiedä, milloin se aika tulee.
- 13:34 On niinkuin muille maille matkustaneen miehen: kun
- 13:23 Mutta te kavahtakaat: katso, minä olen teille kaikki ennen sanonut.
- 13:24 Mutta niinä päivinä, sen vaivan jälkeen, pitää aurinkon pimenemän ja kuu ei anna valoansa.
- 13:25 Ja taivaan tähdet pitää putooman, ja taivasten voimat pitää liikutettaman.
- 13:26 Ja silloin heidän pitää näkemän Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla.
- 13:27 Ja silloin hän lähettää enkelinsä, ja kokoo valittunsa neljästä tuulesta, hamasta maan äärestä niin taivaan ääreen asti.
- 13:28 Mutta fikunapuusta oppikaaat vertaus: kuin sen oksa on tuores ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte, että suvi on läsnä.
- 13:29 Niin myös te, kuin te nämät näette tapahtuvan, niin tietäkää, että se on läsnä oven edessä.
- 13:30 Totisesti sanon minä teille: ei suinkaan tämän sukukunnan pidä hukkuman ennen kuin kaikki nämät tapahtuvat.
- 13:31 Taivas ja maa pitää hukkuman; mutta minun sanani ei pidä suinkaan hukkuman.
- 13:32 Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kenkään, ei enkelitkään, jotka ovat taivaassa, ei Poikakaan, vaan Isä.
- 13:33 Kavahtakaat, valvokaaat ja rukoilkaat, sillä ette tiedä, koska se aika tulee.
- 13:34 Niinkuin ihminen, joka muille maille vaelsi, jätti
- 13:23 Mutta cawahtacat/ cadzo/ minä olen teille caicki jo ennen sanonut.
- 13:24 MUtta nijnä päiwinä/ pitä Auringon tämän waiwan jälken pimenemän/ ja Cuu ei anna waloans.
- 13:25 Tähdet putowat Taiwahast/ ja Taiwan woimat sysätän.
- 13:26 Ja silloin heidän pitää näkemän ihmisen Pojan tulewan pilwis suurella woimalla ja cunnialla.
- 13:27 Ja silloin hän lähettä Engelins/ ja coco walittunsa neljästä tuulesta/ hamast maan lopusta/ nijn Taiwan loppun asti.
- 13:28 Mutta Ficunapuusta oppicat wertaus/ cosca hänen oxans tuorehtiwat/ ja lehdet puhkewat/ nijn te tiedätte että suwi on läsnä.
- 13:29 Nijn myös te/ cosca te nämät näette tapahtuwan/ nijn tietkät että se on läsnä jo owen edes.
- 13:30 Totisest sanon minä teille: ei tämä sucucunda hucu ennen cuin caicki nämät tapahtuwat.
- 13:31 Taiwan ja maan pitää huckuman/ mutta minun sanani ei pidä huckuman.
- 13:32 Mutta sijtä päiwästä ja ajasta ei tiedä kengän/ ei Engelitkän jotca owat Taiwahas/ ja ei Poicacan/ waan ainoa Isä.
- 13:33 CAwahtacat/ walwocat ja rucoilcat/ sillä et te tiedä cosca se aica tule.
- 13:34 Nijn cuin ihminen/ joca muille maille waelsi/ jätti

hän jätti talonsa ja antoi palvelijoilleen vallan, kullekin oman tehtävänsä, käski hän myös ovenvartijan valvoa.

13:35 Valvokaa siis, sillä ette tiedä, milloin talon herra tulee, iltamyöhälläkö vai yösydännä vai kukonlaulun aikaan vai varhain aamulla,

13:36 ettei hän, äkkiarvaamatta tullessaan, tapaisi teitä nukkumasta.

13:37 Mutta minkä minä teille sanon, sen minä sanon kaikille: valvokaa."

Markus 14 LUKU

14:1 Niin oli kahden päivän perästä pääsiäinen ja happamattoman leivän juhla, ja ylimpapit ja kirjanoppineet miettivät, kuinka saisivat hänet otetuksi kavaluudella kiinni ja tapetuksi.

14:2 Sillä he sanoivat: "Ei juhlan aikana, ettei syntyisi meteliä kansassa."

14:3 Ja kun hän oli Betaniassa, pitalisen Simonin asunnossa, tuli hänen aterialla ollessaan nainen, mukanaan alabasteripullo täynnä oikeata, kallista nardusvoidetta. Hän rikkoi alabasteripullon ja vuodatti voiteen hänen päähänsä.

14:4 Niin oli muutamia, jotka närkästyivät ja sanoivat keskenään: "Mitä varten tämä voiteen haaskaus?"

14:5 Olisihan voinut myydä tämän voiteen enempään kuin kolmeensataan denariin ja antaa ne köyhille. "Ja he toruivat häntä.

14:6 Mutta Jeesus sanoi: "An-

huoneensa ja antoi palveliainsa haltuun, ja kullekin hänen askareensa, ja käski ovenvartiain valvoa;

13:35 Niin valvokaat siis: (sillä ette tiedä, koska huoneen Herra tuleva on, ehtona, taikka puoliyönä, eli kukon laulaissa, eli aamulla:)

13:36 Ettei hän äkisti tullessansa löytäisi teitä makamasta.

13:37 Mutta mitä minä teille sanoin, sen minä kaikille sanon: valvokaat!

14 LUKU

14:1 Niin oli kahden päivän perästä pääsiäinen ja makianleivän päivät. Ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet etsivät, kuinka he kavaluudella hänen kiinniottaisivat ja tappaisivat.

14:2 Mutta he sanoivat: ei juhlapäivänä, ettei kapina nousisi kansassa.

14:3 Ja kuin hän oli Betaniassa spitalisen Simonin huoneessa, ja atrioitsi, niin tuli yksi vaimo, jolla oli lasi turmelematointa ja kallista nardusvoidetta, ja hän särki lasin ja vuodatti hänen päänsä päälle.

14:4 Niin muutamit närkästyivät itsellensä ja sanoivat: mihinkä on tapahtunut tämä voiteen haaskaus?

14:5 Sillä tämä olis taidettu myytää enempää kuin kolmeensataan penninkiin, ja annettaa vaivaisille. Ja he napisivat häntä.

14:6 Niin Jesus sanoi: salli-

huonens/ ja andoi palweliains haldun/ ja cullengin hänen ascarens/ ja käski owen wartian walwo.

13:35 Nijn walwocat sijs/ sillä et te tiedä cosca huonen Herra tulewa on/ ehtona taicka puoli yönä/ eli cucoin laulais eli huomeneldain.

13:36 Ettei hän äkistä tulis/ ja löydäis teitä macamast.

13:37 Mutta mitä minä teille sanon/ sen minä myös caikille sanon/ walwocat.

XIV. Lucu .

14:1 Nlin oli cahden päiwän perästä Pääsiäinen/ ja makianleiwän päiwät. Ja ylimmäiset Papit ja Kirjanoppenet edzeit/ cuinga he cawaludella hänen kijnniottaisit/ ja tappaisit.

14:2 Nijn he sanoit: ei Juhla päiwänä/ ettei capina nousis Canssasa.

14:3 JA cuin hän oli Bethanias/ sen spitalisen Simonin huonesa ja atrioidzi/ nijn tuli yxi waimo/ jolla oli Clasi turmelematoinda ja callist Narduxen woidet/ ja hän särki Clasin/ ja wuodatti hänen pääns päälle.

14:4 Nijn muutamit närkästyit idzelläns/ ja sanoit: mihingä on tapahtunut tämä woiten haascaus?

14:5 Sillä tämä olis taittu myytä enämbän cuin colmeen sataan penningijn/ ja annetta waiwaisten/ ja he napisit händä.

14:6 Nijn Jesus sanoi: sallicat

<p>takaa hänen olla. Miksi pahoi- tatte hänen mieltään? Hän teki hyvän työn minulle.</p>	<p>kaat hänen olla rauhassa! miksi te häntä vaivaatte? Hän teki hyvän työn minun kohtaani.</p>	<p>hänen olla rauhas/ mixi te händä waiwatte. 14:7 Hän teki hyvän työn minun cohtani:</p>
<p>14:7 Köyhät teillä on aina keskuudessanne, ja milloin tahdotte, voitte heille tehdä hyvää, mutta minua teillä ei ole aina.</p>	<p>14:7 Sillä teillä ovat aina vai- vaiset, ja koska ikänä te tah- dotte, niin te saatte heille hyvin tehdä. Mutta en minä teillä aina ole.</p>	<p>sillä teillä ovat aina waiwai- set/ ja cosca ikänäns te tahdotte/ nijn te saatte heille hywä tehdä.</p>
<p>14:8 Hän teki, minkä voi. Edeltäkäsän hän voiteli minun ruumiini hautaamista varten.</p>	<p>14:8 Tämä teki, mitä hän voi, ja ennätti voitelemaan minun ruumistani hautaamiseksi.</p>	<p>14:8 Mutta en minä teillä ai- na ole: Tämä teki mitä hän woi/ ja ennätti woiteleman minun ruumistani hautamisexi.</p>
<p>14:9 Totisesti minä sanon teille: missä ikinä kaikessa maailmassa evankeliumia saarnataan, siellä sekin, min- kä tämä teki, on mainittava hänen muistoksensa."</p>	<p>14:9 Totisesti sanon minä teille: kussa ikänä tämä evankeliumi saarnataan kai- kessa maailmassa, niin myös tämä, minkä hän teki, pitää mainittaman hänen muis- toksensa.</p>	<p>14:9 Totisest sanon minä teil- le: cusa tämä Evangelium saarnatan caikes mailmas/ nijn myös tämä cuin hän te- ki/ pitä saarnattaman hänen muistoxens.</p>
<p>14:10 Ja Juudas Iskariot, yksi niistä kahdestatoista, meni ylipappien luo kavaltaakseen hänet heille.</p>	<p>14:10 Ja Juudas Iskariot, yksi kahdestatoistakymme- nestä, meni ylimmäisten pappein tykö, että hän pet- täis hänen heille.</p>	<p>14:10 JA Judas Ischarioth yxi cahdestatoistakymmenest me- ni ylimmäisten Pappein tygö/ että hän pettäis hänen heille:</p>
<p>14:11 Kun nämä sen kuulivat, ihastuivat he ja lupasivat an- taa hänelle rahaa. Ja hän mietti, kuinka hänet sopivassa tilaisuudessa kavaltaisi.</p>	<p>14:11 Kuin he sen kuulivat, ihastuivat he, ja lupasivat hänelle rahaa antaa. Ja hän etsi, kuinka hän soveliaalla ajalla hänen pettäis.</p>	<p>14:11 Cosca he sen cuulit/ ihastuit he ja lupaisit hänelle raha anda. Ja hän edzei/ cuinga hän soweliasti hänen pettäis.</p>
<p>14:12 Ja ensimmäisenä hap- pamattoman leivän päivänä, kun pääsiäislammas teurastet- tiin, hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: "Mihin tah- dot, että menemme valmis- tamaan pääsiäislampaan si- nun syödäksesi?"</p>	<p>14:12 Ja ensimmäisenä maki- an leivän päivänä, kuin pää- siäislammas teurastettiin, sanoivat hänelle hänen ope- tuslapsensa: kussas tahdot, että me menemme ja valmis- tamme syödäkses pääsiäis- lampaan?</p>	<p>14:12 JA ensimmäisnä makian leiwän päiwänä/ cosca Pääsi- äis lammas teurastettin/ sa- noit hänelle hänen Opetus- lapsens: Cusas tahdot että me menemme/ ja walmistam syödäxes Pääsiäis lamban?</p>
<p>14:13 Niin hän lähetti kaksi opetuslastaan ja sanoi heille: "Menkää kaupunkiin, niin teitä vastaan tulee mies kantaen vesiastiaa; seurakaa häntä.</p>	<p>14:13 Ja hän lähetti kaksi opetuslapsistansa, ja sanoi heille: menkää kaupunkiin, ja yksi ihminen kohtaa teitä, kantain vesiastiaa; noudat- takaat häntä.</p>	<p>14:13 Ja hän lähetti caxi hä- nen Opetuslapsistans/ ja sa- noi heille: mengät Caupun- gijn/ ja yxi ihminen cohta teidän/ candain wesiastiata/ noudattacat händä.</p>
<p>14:14 Ja mihin hän menee, sen talon isännälle sanokaa: 'Opettaja sanoo: Missä on minun vierashuoneeni, syö-</p>	<p>14:14 Ja kuhunka hän mene- nee sisälle, sanokaat perheen isännälle: Mestari sanoo: kussa on vierasten huone,</p>	<p>14:14 Ja cuhunga hän mene/ sanocat perhen isännälle: Mestari käski sinulle sano: cusa on wierasten huone/</p>

däkseni siinä pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa?'	jossa minä opetuslasteni kanssa söisin pääsiäislampaan?	josa minä Opetuslasteni kanssa söisin Pääsiäis lamban?
14:15 Ja hän näyttää teille suuren huoneen yläkerrassa, valmiiksi laitettun; valmistakaa meille sinne."	14:15 Ja hän osoittaa teille suuren salin, rakennetun ja valmistetun, valmistakaa siellä meille.	14:15 Ja hän osotta teille suuren Salin/ raketun ja walmistetun/ walmistacat siellä meille.
14:16 Niin opetuslapset lähtivät ja tulivat kaupunkiin ja havaitsivat niin olevan, kuin Jeesus oli heille sanonut, ja valmistivat pääsiäislampaan.	14:16 Ja hänen opetuslapsensa menivät ja tulivat kaupunkiin, ja löysivät niinkuin hän oli heille sanonut, ja valmistivat pääsiäislampaan.	14:16 Ja hänen Opetuslapsens menit/ ja tulit Caupungijn/ ja löysit nijncuin hän oli heille sanonut. Ja walmistit Pääsiäis lamban.
14:17 Ja kun ehtoo tuli, saapui hän sinne niiden kahdentoista kanssa.	14:17 Ja kuin ehtoo tuli, tuli hän kahdentoistakymmenen kanssa.	14:17 Nijn hän tuli ehtona cahdentoistakymmenen cansa.
14:18 Ja kun he olivat aterialla ja söivät, sanoi Jeesus: "Totisesti minä sanon teille: yksi teistä kavaltaa minut, yksi, joka syö minun kanssani."	14:18 Ja kuin he istuivat pöydän tykönä ja söivät, sanoi Jesus: totisesti sanon minä teille: yksi teistä, joka syö minun kanssani, on minun pettävä.	14:18 Ja cuin he istuit pöydän tykönä ja söit/ sanoi Jesus: totisest sanon minä teille: yxi teistä/ joca syö minun cansani/ on minun pettävä.
14:19 He tulivat murheellisiksi ja rupesivat toinen toisensa perästä sanomaan hänelle: "En kaiketi minä?"	14:19 Mutta he rupesivat murehtimaan ja yksi toisen jälkeen sanomaan: ollenko minä se? ja toinen ollenko minä se?	14:19 Ja he tulit murhelisexi/ ja rupeisit idzecukin sanoman: ollengo minä? Ja toinen: ollengo minä?
14:20 Hän sanoi heille: "Yksi teistä kahdestatoista, se, joka kastaa vatiin minun kanssani.	14:20 Hän vastasi ja sanoi heille: yksi kahdestatoistakymmenestä, joka minun kanssani vatiin rupee.	14:20 Hän wastais/ ja sanoi heille: yxi cahdestatoistakymmenest joca minun cansani fatijn rupe.
14:21 Niin, Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin hänestä on kirjoitettu, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika kavalletaan! Parempi olisi sille ihmiselle, että hän ei olisi syntynyt."	14:21 Ihmisen Poika tosin menee, niinkuin hänestä on kirjoitettu; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika petetään! se olis hänelle parempi, jos ei se ihminen olis syntynyt.	14:21 Ihmisen Poica mene tosin nijncuin hänestä on kirjoitettu/ mutta woi sitä ihmistä/ jonga cautta ihmisen Poica petetän/ se olis hänelle parambi/ jos ei se ihminen olis syndynyt.
14:22 Ja heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi heille ja sanoi: "Ottakaa, tämä on minun ruumiini."	14:22 Ja heidän syödessänsä otti Jesus leivän, kiitti, mursi ja antoi heille, ja sanoi: ottakaa, syökää: tämä on minun ruumiini.	14:22 JA heidän syödesäns otti Jesus leiwän/ kijtti ja mursi/ ja andoi heille/ ja sanoi: ottacat/ syökät/ tämä on minun ruumin.
14:23 Ja hän otti maljan, kiitti ja antoi heille; ja he kaikki joivat siitä.	14:23 Ja hän otti kalkin, kiitti ja antoi heille. Ja he joivat siitä kaikki.	14:23 Ja otti Calkin/ kijtti/ ja andoi heille. Ja he joit sijtä caicki.
14:24 Ja hän sanoi heille: "Tämä on minun vereni, liiton	14:24 Ja hän sanoi heille: tämä on minun vereni, sen	14:24 Ja hän sanoi heille: tämä on minun weren/ sen

veri, joka vuodatetaan monen edestä.	Uuden Testamentin, joka monen edestä vuodatetaan.	Uden Testamendin/ joca monen edest vuodatetan.
14:25 Totisesti minä sanon teille: minä en juo enää viinipuun antia, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uute-na Jumalan valtakunnassa."	14:25 Totisesti sanon minä teille: en minä suinkaan silleen juo viinapuun hedelmästä, siihen päivään asti kuin minä sen juon uuden, Jumalan valtakunnassa.	14:25 Totisest sanon minä teille: en minä sillen juo wijnapuun hedelmästä/ siihenasti cuin minä sen vden juon Jumalan waldacunnas.
14:26 Ja veisattuaan kiitosvirren he lähtivät Öljymäelle.	14:26 Ja kuin he kiitosvirren olivat sanoneet, menivät he ulos Öljymäelle.	14:26 JA cuin he kijtoswirren olit sanonet/ menit he Öljymäelle.
14:27 Ja Jeesus sanoi heille: "Kaikki te loukkaannutte, sillä kirjoitettu on: 'Minä lyön paimenta, ja lampaat hajotetaan.'	14:27 Ja Jesus sanoi heille: kaikki te tänä yönä pahenette minussa, niinkuin kirjoitettu on: minä lyön paimenta, ja lampaat hajoitetaan.	14:27 Ja Jesus sanoi heille: caicki te tänä yönä pahenetta minusa/ nijncuin kirjoitettu on: Minä lyön paimenda ja lambat hajotetan.
14:28 Mutta ylösnoustuani minä menen teidän edellänne Galileaan."	14:28 Mutta sitte kuin minä nousen ylös, niin minä käyn teidän edellänne Galileaan.	14:28 Mutta sijtte cuin minä ylösnousen/ nijn minä käyn teidän edellän Galileaan.
14:29 Niin Pietari sanoi hänelle: "Vaikka kaikki loukkaantuisivat, en kuitenkaan minä."	14:29 Niin Pietari sanoi hänelle: ja jos vielä kaikki muut pahenisivat, en kuitenkaan minä pahene.	14:29 Nijn Petari sanoi hänelle: jos vielä caicki muut pahenisit/ en cuitengan minä pahene.
14:30 Jeesus sanoi hänelle: "Totisesti minä sanon sinulle: tänään, tänä yönä, ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmesti minut kiellät."	14:30 Ja Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle: tänäpäpä, tänä yönä, ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmasti minun kiellät.	14:30 Ja Jesus sanoi hänelle: totisest sanon minä sinulle: tänäpäpä/ ennen cuin cuckoi cahdesti laula/ sinä colmast minun kiellät.
14:31 Mutta hän vakuutti vielä lujemmin: "Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, en sittenkään minä sinua kiellä." Ja samoin sanoivat kaikki muutkin.	14:31 Mutta hän sanoi vielä enemmin: jos minun pitäis kuoleman sinun kanssas, en minä ikänä kiellä sinua. Niin sanoivat myös kaikki.	14:31 Mutta hän sanoi vielä enämmin: jos minun pidäis cuoleman sinun cansas/ en minä sijttekän kielläis sinua. Nijn sanoit myös caicki.
14:32 Ja he tulivat maatilalle, jonka nimi on Getsemane; ja hän sanoi opetuslapsillensa: "Istukaa tässä, sillä aikaa kuin minä rukoilin."	14:32 Ja he tulivat kylään, jonka nimi oli Getsemane. Ja hän sanoi opetuslapsillensa: istukaat tässä niinkauvan kuin minä rukoilin.	14:32 JA he tulit siihen paickan/ jonga nimi oli Gethsemane. Ja hän sanoi Opetuslapsillens: istucat täsä/ nijncauwan cuin minä menen tuonne rucoileman.
14:33 Ja hän otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen; ja hän alkoi kauhistua ja tulla tuskaan.	14:33 Ja hän otti Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen kanssansa, ja rupeisi vapisemaan ja kauhistumaan.	14:33 Ja hän otti Petarin ja Johannexen ja Jacobin cansans/ ja rupeis wapiseman ja cauhistuman/ ja sanoi heille:
14:34 Ja hän sanoi heille: "Minun sieluni on syvästi	14:34 Ja sanoi heille: minun sieluni on suuresti murheisansa kuolemaan asti. Ol-	14:34 Minun sielun on murehisans cuoleman asti/ olcat

murheellinen, kuolemaan asti; olkaa tässä ja valvokaa." kaat tässä ja valvokaat.

14:35 Ja hän meni vähän edemmäksi, lankesi maahan ja rukoili, että, jos mahdollista, se hetki menisi häneltä ohi,

14:36 ja sanoi: "Abba, Isä, kaikki on mahdollista sinulle; ota pois minulta tämä malja. Mutta ei, mitä minä tahdon, vaan mitä sinä!"

14:37 Ja hän tuli ja tapasi heidät nukkumasta ja sanoi Pietarille: "Simon, nukutko? Etkö jaksanut yhtä hetkeä valvoa?"

14:38 Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen; henki tosin on altis, mutta liha on heikko."

14:39 Ja taas hän meni pois ja rukoili sanoen samat sanat.

14:40 Ja tullessaan hän taas tapasi heidät nukkumasta, sillä heidän silmänsä olivat käyneet kovin raukeiksi; ja he eivät tienneet, mitä hänelle vastaisivat.

14:41 Ja hän tuli kolmannen kerran ja sanoi heille: "Te nukutte vielä ja lepäätte! Jo riittää! Hetki on tullut; katso, Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin.

14:42 Nouskaa, lähtekäämme; katso, se, joka kavaltaa minut, on lähellä."

14:43 Ja heti, hänen vielä puhuessaan, Juudas, yksi niistä kahdestatoista, saapui, ja hänen mukanaan joukko ylipappien ja kirjanoppineiden ja vanhinten luota, miekat ja

14:35 Ja hän kävi vähää edemmä, lankesi maahan ja rukoili, jos mahdollinen olis, että aika hänen ohitsensa kävis.

14:36 Ja sanoi: Abba minun Isäni! kaikki ovat sinulle mahdolliset: ota pois minulta tämä kalkki, ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, mutta niinkuin sinä.

14:37 Ja hän tuli ja löysi heidät makaamasta ja sanoi Pietarille: Simon, makaatkos? Etkös voinut yhtä hetkeä valvoa?"

14:38 Valvokaat, ja rukoilkaat, ettette tulisi kiusaukseen. Henki tosin on altis, mutta liha on heikko.

14:39 Niin hän taas meni pois ja rukoili, sanoen entisen sanan.

14:40 Ja palatessansa löysi taas heidät makaamasta, (sillä heidän silmänsä olivat raskaat,) eikä tietäneet, mitä heidän piti häntä vastaaman.

14:41 Ja hän tuli kolmannen kerran ja sanoi heille: maatkaat vielä ja levätkää! jo nyt kyllä on, hetki on tullut: katso, Ihmisen Poika annetaan ylönsyntisten käsiin.

14:42 Nouskaat, käykäämme: katso, joka minun pettää, se lähestyi.

14:43 Ja kohta vielä hänen puhuissansa tuli Juudas, joka oli yksi kahdestatoistakymmenestä, ja hänen kanssansa paljo väkeä miekoilla ja seipäillä, ylimmäisiltä papeilta ja kirjanoppineilta ja

tässä ja walwocat.

14:35 Ja hän kävi vähä edemmä/ langes maahan ja rucoili/ jos mahdollinen olis/ että se aica hänen ohidzens käwis.

14:36 Ja sanoi: Abba minun Isän/ caicki owat sinulle mahdolliset/ ota pois minulda tämä Calcki/ ei cuitengan nijncuin minä tahdon/ mutta nijncuin sinä.

14:37 Ja hän tuli ja löysi heidän macamast/ ja sanoi Petarille: Simon macatcos? Etkös woinut yhtä hetke walwo?"

14:38 Walwocat/ ja rucoilcat/ ettet te tulis kiusauxeen. Hengi tosin on aldis/ mutta liha on heikko.

14:39 Nijn hän taas meni pois ja rucoili/ ja puhui endisen puhen.

14:40 Ja löysi taas palaitesans heidän macamast: sillä heidän silmäns olit uneliat/ eikä tiennet mitä heidän piti händä wastaman.

14:41 Ja hän tuli kolmannen kerran/ ja sanoi heille: nytkö te maata tahdotta ja lewätä? Jo nyt kyllä on/ se hetki on tullut/ cadzo/ ihmisen Poica ylönnannetan syndisten käsijn.

14:42 Noscat ja mengäm/ cadzo/ joca minun pettä/ se lähesty.

14:43 JA vielä hänen puhuisans tuli Judas/ joca oli yxi cahdestatoistakymmenest/ ja hänen cansans paljo wäke miecoilla ja seipäillä/ ylimmäisildä Papeilda ja Kirjanop-

seipäät käsissä.

14:44 Mutta se, joka hänet kavalsi, oli sopinut heidän kanssaan merkistä, sanoen: "Se, jolle minä suuta annan, hän se on; ottakaa hänet kiinni ja viekää tarkasti varti-
oituna pois."

14:45 Ja tultuaan hän kohta astui hänen luoksensa ja sanoi: "Rabbi!" ja antoi hänelle suuta.

14:46 Silloin he kävivät häneen käsiksi ja ottivat hänet kiinni.

14:47 Mutta eräs niistä, jotka lähellä seisoivat, veti miekkansa, iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois korvan.

14:48 Niin Jeesus puhui heille ja sanoi: "Niinkuin ryöväriä vastaan te olette lähteneet minua miekoilla ja seipäillä vangitsemaan.

14:49 Joka päivä minä olen ollut teidän luonanne opettajan pyhäkössä, ettekä ole ottaneet minua kiinni. Mutta tämä tapahtuu, että kirjoitukset kävisivät toteen."

14:50 Niin he kaikki jättivät hänet ja pakenivat.

14:51 Ja häntä seurasi eräs nuorukainen, jolla oli ympärillään liinavaate paljaalle iholle heitettyä; ja he ottivat hänet kiinni.

14:52 Mutta hän jätti liinavaatteen ja pakeni alastonna.

14:53 Ja he veivät Jeesuksen ylimmäisen papin eteen, jonne kaikki ylipapit ja vanhimmat ja kirjanoppineet kokoon-

vanhimmilta.

14:44 Mutta se, joka hänen petti, oli antanut heille yhteisen merkin, sanoen: kenenkä minä suuta annan, se on: kiinni ottakaa häntä, ja viekää pois visusti.

14:45 Ja kuin hän tuli, astui hän kohta hänen tykönsä ja sanoi: Rabbi! ja antoi hänen suuta.

14:46 Mutta ne panivat käteensä hänen päällensä, ja ottivat hänen kiinni.

14:47 Niin yksi niistä, jotka siinä läsnä seisoivat, veti ulos miekkansa ja löi ylimmäisen papin palvelijaa, ja hakkasi pois hänen korvansa.

14:48 Ja Jeesus vastaten sanoi heille: niinkuin ryöväriä tykö te tulitte ulos miekoilla ja seipäillä minua kiinni ottamaan.

14:49 Minä olen joka päivä ollut teidän tykönnä ja opettanut templissä, ja ette minua ottaneet kiinni. Mutta nämät tapahtuvat, että Raamattu täytettäisiin.

14:50 Ja kaikki antoivat ylönsä hänen ja pakenivat.

14:51 Ja yksi nuorukainen seurasi häntä, jolla oli liinainen vaate paljaan ihon päällä. Ja nuoret miehet ottivat hänet kiinni.

14:52 Mutta hän jätti liinaisen vaatteen ja pakeni alasti heiltä.

14:53 Ja he veivät pois Jeesuksen ylimmäisen papin tykö, jonka tykö kaikki ylimmäiset papit ja vanhim-

penuilda ja Wanhimmilda.

14:44 Nijn pettäjä oli andanut heille yhteisen merkin/ sanoden: kenengä minä suuta annan/ se on/ kijnniottacat händä/ ja wisust poiswiekät.

14:45 Ja cuin hän tuli/ astui hän äkist hänen tygöns ja sanoi hänelle: Rabbi/ Rabbi/ ja andoi hänen suuta.

14:46 Mutta ne panit kätens hänen päällens/ ja otit hänen kijnni.

14:47 Nijn yxi nijstä/ jotca sijnä olit/ weti ulos mieckans/ ja löi ylimmäisen Papin palweliata/ ja hackais pois hänen corwans.

14:48 JA Jesus sanoi heille: te oletta lähtenet minua njncuin ryöväriä miecoilla ja seipäillä kijnniottaman.

14:49 Minä olen jocapäiwä ollut teidän tykönnän/ ja opettanut Templis/ ja et te minua kijnniottanet. Mutta nämät tapahtuwat/ että Ramattu täytetäisin.

14:50 Nijn caicki Opetuslapset ylönnanoit hänen ja pakenit.

14:51 Ja yxi nuorucainen seurais händä/ jolla oli lijnainen waate paljan ihon päällä.

14:52 Ja nuoret miehet kijnniotit hänen/

mutta hän jätti sen lijnaisen waattens ja pakeni alasti heildä.

14:53 JA he weit pois Jeesuksen ylimmäisen Papin tygö/ johonga caicki ylimmäiset Papit ja wanhimmat ja Kir-

tuivat.	mat ja kirjanoppineet olivat kokoon tulleet.	janoppenet olit cocondunet.
14:54 Ja Pietari seurasi häntä taampana ylimmäisen papin palatsin esipihaan asti ja istui palvelijain joukkoon ja lämmitteli tulen ääressä.	14:54 Mutta Pietari noudatti häntä taampana, hamaan ylimmäisen papin salin pors-tuaan, ja istui ynnä palveliain kanssa ja lämmitteli valkian tykönä.	14:54 Mutta Petari noudatti häntä taambana/ siihenasti cuin hän tuli ylimmäisen Pa-pin Salijn/ ja hän istui siellä palweliain seas/ ja lämmitteli walkian tykönä.
14:55 Mutta ylipapit ja koko neuvosto etsivät todistusta Jeesusta vastaan tappaaksensa hänet, mutta eivät löytäneet.	14:55 Mutta ylimmäiset papit ja kaikki raati etsivät todistusta Jesusta vastaan, että he hänen kuolemaan saattaisivat, ja ei löytäneet.	14:55 MUtta ylimmäiset Papit/ ja caicki Raadi edzei todistusta Jesusta wastan/ että he hänen cuolemahan saataisit:
14:56 Useat kyllä todistivat väärin häntä vastaan, mutta todistukset eivät olleet yhtäpitäviä.	14:56 Sillä moni todisti väärin häntä vastaan, mutta ei heidän todistuksensa olleet soveliaat.	14:56 Ja ei löynnet/ ja moni todisti väärin häntä wastan/ mutta ei heidän todistuxens ollet soweliat.
14:57 Niin muutamat nousivat ja todistivat väärin häntä vastaan, sanoen:	14:57 Ja muutamat nousivat ja todistivat väärin häntä vastaan, sanoen:	14:57 Ja muutamat tulit ja todistit väärin häntä wastan/ sanoden:
14:58 "Me olemme kuulleet hänen sanovan: 'Minä hajotan maahan tämän käsillä tehdyn temppelin ja rakennan kolmessa päivässä toisen, joka ei ole käsillä tehty.'"	14:58 Me olemme kuulleet hänen sanovan: minä tahdon tämän templin, joka käsillä tehty on, maahan jaottaa ja kolmena päivänä toisen rakentaa ylös, joka ei ole käsillä tehty.	14:58 Me olemma cuullet hänen sanowan/ minä tahdon tämän Templin/ joca käsillä tehty on/ särke ja colmena päiwänä toisen jällens rakenda/ joca ei ole käsillä tehty.
14:59 Mutta eivät näinkään heidän todistuksensa olleet yhtäpitäviä.	14:59 Ja ei niinkään ollut heidän todistuksensa sovelias.	14:59 Ja ei nijdengän todistus ollut sowelias.
14:60 Silloin ylimmäinen pappi nousi ja astui esille ja kysyi Jeesukselta sanoen: "Etkö vastaa mitään? Mitä nämä todistavat sinua vastaan?"	14:60 Ja ylimmäinen pappi astui edes, ja kysyi Jeesukselta, sanoen: etkös mitään vastata? mitä nämät sinua vastaan todistavat?	14:60 Ja ylimmäinen Pappi nousi/ ja kysyi Jesuxelle/ sanoden: etkös näihin mitän wasta cuin nämät sinua wastan todistawat?
14:61 Mutta hän oli vaiti eikä vastannut mitään. Taas ylimmäinen pappi kysyi häneltä ja sanoi hänelle: "Oletko sinä Kristus, sen Ylistetyn Poika?"	14:61 Mutta hän oli ääneti, eikä mitään vastannut. Taas ylimmäinen pappi kysyi häneltä ja sanoi hänelle: oletkos sinä Kristus, sen siunatun Poika?	14:61 Mutta hän oli äneti/ eikä mitän wastannut. Taas ylimmäinen Pappi kysyi ja sanoi hänelle: oletcos Christus sen siunatun Poica?
14:62 Jeesus sanoi: "Olen; ja te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvissä."	14:62 Niin Jesus sanoi: minä olen. Ja teidän pitää näkemän Ihmisen Pojan istuvan voiman oikialla puolella, ja tulevan taivaan pilvissä.	14:62 Nijn Jesus sanoi: Minä olen. Ja teidän pitä näkemän ihmisen Pojan istuwan woi-man oikialla puolella/ ja tulewan Taiwan pilwisä.
14:63 Niin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa ja sanoi:	14:63 Niin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa ja sanoi:	14:63 Nijn ylimmäinen Pappi rewäis waattens/ ja sanoi:

"Mitä me enää todistajia tarvitsemme?"

14:64 Te kuulitte hänen pilkkaamisensa. Mitä arvelette?" Niin he kaikki tuomitsivat hänet vikapääksi kuolemaan.

14:65 Ja muutamat rupesivat sylkemään häntä ja peittivät hänen kasvonsa ja löivät häntä nyrkillä ja sanoivat hänelle: "Profetoi!" Oikeudenpalvelijatkin löivät häntä poskelle.

14:66 Kun nyt Pietari oli alhaalla esipihassa, tuli sinne muuan ylimmäisen papin palvelijattarista;

14:67 ja nähdessään Pietarin lämmittelevän hän katsoi häneen ja sanoi: "Sinäkin olit Nasaretilaisen, tuon Jeesuksen, kanssa."

14:68 Mutta hän kielsi sanoen: "En tiedä enkä käsitä, mitä sanot." Ja hän meni ulos pihalle. Ja kukko lauloi.

14:69 Ja nähdessään hänet siellä palvelijatar rupesi taas sanomaan lähellä seisoville: "Tämä on yksi niistä."

14:70 Mutta hän kielsi uudestaan. Ja vähän sen jälkeen lähellä seisovat taas sanoivat Pietarille: "Totisesti, sinä olet yksi niistä, sillä olethan sinä galilealainenkin."

14:71 Mutta hän rupesi sadattelemaan itseänsä ja vannomaan: "En tunne sitä miestä, josta te puhutte."

14:72 Ja samassa kukko lauloi toisen kerran. Niin Pietari muisti Jeesuksen sanat, jotka hän oli sanonut hänelle: "En-

mitä me silleen todistuksia tarvitsemme?"

14:64 Te olette kuulleet Jumalan pilkan. Mitä te luulette? Niin he kaikki tuomitsivat hänen olevan vikapään kuolemaan.

14:65 Ja muutamat rupesivat sylkemään hänen päällensä, ja peittämään hänen kasvojansa, ja lyömään häntä poskelle, ja sanomaan hänelle: arvaa! Ja palveliat pieksivät häntä sauvoilla.

14:66 Ja Pietari oli alhaalla salissa, niin tuli yksi ylimmäisen papin piioista,

14:67 Ja koska hän näki Pietarin lämmittelevän, katsahti hän hänen päällensä ja sanoi: ja sinäkin olit Jeesuksen Natsarealaisen kanssa?

14:68 Mutta hän kielsi sanoen: en tunne minä häntä, enkä tiedä, mitäs sanot. Ja hän meni ulos porstuaan; ja kukko lauloi.

14:69 Ja piika näki taas hänen ja rupesi sanomaan niille, jotka siinä seisovivat: tämä on yksi heistä.

14:70 Mutta hän kielsi jälleen. Ja taas vähän hetken perästä sanoivat Pietarille ne, jotka läsnä seisovivat: totisesti olet sinä yksi heistä; sillä sinä olet Galilealainen, ja sinun puhees on senkaltaisen.

14:71 Niin hän rupesi itseänsä sadattelemaan ja vannomaan: en tunne minä sitä ihmistä, jota te sanotte.

14:72 Ja kukko lauloi toisen kerran. Niin Pietari muisti sen sanan, minkä Jesus hänelle sanonut oli: ennenkuin

Mitä me silleen todistuksia tarvitsemme:

14:64 Te oletta cuullet Jumalan pilcan. Mitä te luuletta? Nijn he caicki duomidzit hänen cuolemaan.

14:65 Ja muutamat rupeisit sylkemän hänen päällens/ ja peittämän hänen caswojans ja rusicoidzeman händä ja sanoman hänelle: Arwa. Ja palweliat löit händä poskelle.

14:66 JA Petari oli alhalla Salis/ njjn tuli ylimmäisen Papin pijca.

14:67 Ja cosca hän näki Petarin lämmittelewän/ cadzahti hän hänen päällens/ ja sanoi: Ja sinäkin olit Jesus Nazarenuxen cansa?

14:68 Mutta hän kielsi sanoden: en tunne minä händä/ engä tiedä mitäs sanot. Ja hän meni porstuaan/ ja Cuckoi lauloi.

14:69 Ja se pijca/ cosca hän näki hänen/ rupeis taas sanoman nijlle/ jotca sijnä seisoi: tämä on yxi heistä.

14:70 Mutta hän kielsi jällens. Ja taas hetken peräst/ sanoit ne Petarille/ jotca läsnä seisoi: totisest olet sinä yxi heistä: sillä sinä olet Galileus/ cuin sinun puhestakin cuulu.

14:71 Nijn hän rupeis idziäns sadatteleman/ ja wannoman: en tunne minä sitä miestä/ josta te puhutta. Ja Cuckoi lauloi toisen kerran.

14:72 Nijn Petari muisti sen sanan/ cuin Jesus hänelle sanonut oli: ennen cuin Cuckoi cahdesti laula/ sinä

nenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmesti minut kiellät." Ja hän ratkesi itkuun.

Markus 15 LUKU

15:1 Ja heti aamulla ylipapit ynnä vanhimmat ja kirjanoppineet ja koko neuvosto tekivät päätöksen, sitoivat Jeesuksen, veivät hänet pois ja antoivat Pilatuksen käsiin.

15:2 Niin Pilatus kysyi häneltä: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Hän vastasi ja sanoi hänelle: "Sinäpä sen sanot."

15:3 Ja ylipapit tekivät monta syytöstä häntä vastaan.

15:4 Niin Pilatus taas kysyi häneltä sanoen: "Etkö vastaa mitään? Katso, kuinka paljon syytöksiä he tekevät sinua vastaan."

15:5 Mutta Jeesus ei enää vastannut mitään, niin että Pilatus ihmetteli.

15:6 Mutta juhlan aikana hän tavallisesti päästi heille yhden vangin irti, sen, jota he anoivat.

15:7 Niin siellä oli eräs mies, jota sanottiin Barabbaaksi, vangittu muiden kapinoitsijain kanssa, jotka kapinassa olivat tehneet murhan.

15:8 Ja kansa meni sinne ylös ja rupeesi pyytämään, että hän tekisi heille, niinkuin hänen tapansa oli.

15:9 Pilatus vastasi heille sanoen: "Tahdotteko, että päästän teille juutalaisten kuninkaan?"

15:10 Sillä hän tiesi, että ylipapit kateudesta olivat anta-

kukko kahdesti laulaa, sinä kolmesti minun kiellät. Ja hän kiiruusti läksi ulos ja itki.

15 LUKU

15:1 Ja kohta aamulla varhain pitivät ylimmäiset papit neuvoa vanhimpain ja kirjanoppineitten kanssa ja kaikki raati, ja veivät pois Jeesuksen sidottuna ja antoivat ylönsä Pilatukselle.

15:2 Ja Pilatus kysyi häneltä: oletkos sinä Juudalaisten kuningas? Hän vastasi ja sanoi hänelle: sinäpä sen sanot.

15:3 Ja ylimmäiset papit kantoivat hänen päällensä paljon.

15:4 Niin Pilatus kysyi taas häneltä ja sanoi: etkös mitään vastaa? Katso, kuinka paljon he sinua vastaan todistavat.

15:5 Mutta ei Jeesus sitte ensinkään vastannut, niin että Pilatus ihmetteli.

15:6 Mutta juhlan päästi hän heille yhden vangin irtalle, kenenkä he anoivat.

15:7 Niin oli yksi nimeltä Barabbas, joka oli sidottu kapinain nostajitten kanssa, jotka kapinassa murhan tehneet olivat.

15:8 Ja kansa huusi ja rupeisi häntä rukoilemaan, että hän tekisi niinkuin hän aina heille tehnyt oli.

15:9 Niin Pilatus vastasi heitä, sanoen: tahdotteko, että minä päästän teille Juudalaisten kuninkaan?

15:10 (Sillä hän tiesi, että ylimmäiset papit olivat hä-

colmasti minut kiellät. Ja hän rupeis itkemän.

XV. Lucu .

15:1 JA cohta huomeneltain pidit ylimmäiset Papit neuwo/wanhimbain/ Kirjanoppenuin/ ja caiken Raadin cansa/ ja sidottuna poisweit Jesuxen/ ja ylönsänoit Pilatuxelle.

15:2 Ja Pilatus kysyi hänelle: oletcos Judalaisten Cuningas? Hän wastais ja sanoi hänelle: sinäpä sen sanot.

15:3 Ja ylimmäiset Papit cannoit cowin hänen päällens.

15:4 Nijn Pilatus kysyi taas hänelle/ ja sanoi: etkös mitän wasta? Cadzo/ cuinga paljo he sinun päälles candawat.

15:5 Mutta ei Jeesus sijtte ensingän wastannut/ nijn että Pilatus ihmetteli.

15:6 MUtta Pääsiäis Juhlana päästi hän heille jongun fangin/ kenengä he anoit.

15:7 Nijn oli yxi Barrabas nimeldä/ joca capinan nostaitten cansa sidottu oli/ ja capinas murhan tehnyt oli.

15:8 Ja Canssa meni ja rupeis händä rucoileman/ tekemän heille nijncuin hän aina tottunut oli.

15:9 Nijn Pilatus wastais heitä/ sanoden: tahdottaco/ että minä päästän teille Judalaisten Cuningan?

15:10 Sillä hän tiesi/ että ylimmäiset Papit olit hänen

neet hänet hänen käsiinsä.	nen kateudesta antaneet ylön.)	cateudest ylöndanet.
15:11 Mutta ylipapit kiihoittivat kansaa anomaan, että hän ennemmin päästäisi heille Barabbaan.	15:11 Mutta ylimmäiset papit yllyttivät kansaa, että hän heille ennen päästäis Barabbaan.	15:11 Mutta ylimmäiset Papit yllytit Canssa/ että hän heille päästäis Barraban.
15:12 Ja Pilatus puhui taas heille ja sanoi: "Mitä minun sitten on tehtävä hänelle, jota te sanotte juutalaisten kuninkaaksi?"	15:12 Niin Pilatus vastasi ja taas sanoi heille: mitä te siis tahdotte, että minun pitää tälle tekemän, jonka te Juudalaisten kuninkaaksi kutsutte?	15:12 Nijn Pilatus taas watais/ ja sanoi heille: mitä te sijs tahdotta että minun pitää tälle tekemän/ jonga te Judalaisten Cuningaxi cudzutta?
15:13 Niin he taas huusivat: "Ristiinnaulitse hänet!"	15:13 Niin he taas huusivat: ristiinnaulitse häntä.	nijn he huusit: ristinnaulidze händä.
15:14 Mutta Pilatus sanoi heille: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat vielä kovemmin: "Ristiinnaulitse hänet!"	15:14 Mutta Pilatus sanoi heille: mitäs hän paha on tehnyt? Mutta he huusivat vielä kovemmin: ristiinnaulitse häntä.	15:13 Ja Pilatus sanoi heille: mitäst hän paha on tehnyt?
15:15 Ja kun Pilatus tahtoi tehdä kansalle mieliksi, päästi hän heille Barabbaan, mutta Jeesuksen hän ruoskitti ja luovutti ristiinnaulittavaksi.	15:15 Mutta Pilatus tahtoi kansan mielen noutaa ja päästi heille Barabbaan. Ja Jeesuksen, kuin hän hänen ruoskinut oli, antoi ylös ristiinnaulittaa.	15:15 Mutta Pilatus tahdoi Canssan mielen nouta/ ja päästi Barraban. Ja andoi Jesuxen ruoskitta ja ristiinnaulitta.
15:16 Niin sotamiehet veivät hänet sisälle linnaan, se on palatsiin, ja kutsuivat siihen koko sotilasjoukon.	15:16 Niin huovit veivät hänen raastupaan ja kutsuivat kokoon kaiken joukon,	15:16 Nlin huowit weit hänen Rastupan/ ja cudzuit cocon caiken joucon.
15:17 Ja he pukivat hänen yllensä purppuravaipan, vään-sivät orjantappuroista kruunun ja panivat sen hänen päähänsä	15:17 Ja puettivat hänen purpuraan ja panivat hänen päähänsä väännetyn orjantappuraisen kruunun,	15:17 Ja puetit hänen Purpuraan/ ja wäänsit orjantappuraisen Cruunun/ ja panit hänen päähänsä.
15:18 ja rupesivat tervehtimään häntä: "Terve, juutalaisten kuningas!"	15:18 Ja rupesivat häntä tervehtimään: terve Juudalaisten kuningas!	15:18 Ja rupeisit händä tervehtämän: Terwe Judalaisten Cuningas.
15:19 Ja he löivät häntä päähän ruovolla, sylkivät häntä ja laskeutuen polvilleen kumarsivat häntä.	15:19 Ja he löivät häntä päähän ruovolla ja sylkivät hänen päällensä, panivat polvillensa ja kumartaen rukoilivat häntä.	15:19 Ja he löit hänen päähäns ruogolla/ ja syljit hänen päällens/ panit polwillens ja cumarsit händä.
15:20 Ja kun he olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä purppuravaipan ja pukivat hänet hänen omiin vaatteisiinsa. Ja he veivät hänet pois, ristiinnaulitakseen hänet.	15:20 Ja kuin he olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä purpuraan, ja puettivat hänen omiin vaatteisiinsa, ja veivät hänen ulos ristiinnaulittaa.	15:20 JA cuin he olit händä pilcannet/ rijsuit he häneldä Purpuraan/ ja puetit hänen omijn waatteisijs/ ja weit hänen ristinnaulitta.

15:21 Ja he pakottivat erään ohikulkevan miehen, Simonin, kyreneläisen, joka tuli vainiolta, Aleksanterin ja Rufuksen isän, kantamaan hänen ristiänsä.	15:21 Ja niin he vaativat yhden, joka ohitse kävi (ja tuli pellolta, Simonin Kyreniläisen, Aleksanderin ja Rufin isän), kantamaan hänen ristiänsä.	15:21 Ja nijn he waadeit yhtä joca ohidzekäwi ja tuli pellolda/ nimeldä Simon Cyreneus (Alexandrin ja Rufin Isä) candaman hänen Ristiäns.
15:22 Ja he veivät hänet paikalle, jonka nimi on Golgata, se on käännettynä: pääkalonpaikka.	15:22 Ja he veivät hänen siihen paikkaan, joka kutsutaan Golgata, se on niin paljo kuin Pääkallon paikka,	15:22 Ja he weit hänen siehen siaan/ joca cudzutan Golgatha/ se on/ Pääcalloin paicka.
15:23 Ja he tarjosivat hänelle mirhalla sekoitettua viiniä, mutta hän ei sitä ottanut.	15:23 Ja he antoivat hänelle viinaa juoda myrrhamilla sekoitettua. Vaan ei hän ottanut.	15:23 Ja he annoit hänelle wijna juoda Myrrhalla secoitettua. Waan ei hän ottanut.
15:24 Ja he ristiinnaulitsivat hänet ja jakoivat keskenään hänen vaatteensa heittäen niistä arpa, mitä kukin oli saava.	15:24 Ja kuin he olivat hänen ristiinnaulinneet, jakoivat he hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpa, mitä kunkin piti saaman.	15:24 JA cosca he olit hänen ristinnaulinnet/ jaoit he hänen waattens/ ja heitit nijstä arpa/ mitä cungin piti saaman.
15:25 Oli kolmas hetki, kun he hänet ristiinnaulitsivat.	15:25 Mutta se oli kolmas hetki, kun he hänen ristiinnaulitsivat.	15:25 Ja se oli colmas hetki cuin he hänen ristinnaulidzit.
15:26 Ja päällekirjoitukseksi oli merkitty hänen syynsä: "Juutalaisten kuningas."	15:26 Ja oli päällekirjoitettu hänen syynsä kirjoitus: JUUDALAISTEN KUNINGAS.	15:26 Ja hänen pääns päälle oli kirjoitettu hänen syyns/ nimittäin: Judalaisten Cuningas.
15:27 Ja he ristiinnaulitsivat hänen kanssaan kaksi ryöväriä, toisen hänen oikealle ja toisen hänen vasemmalle puolellensa.	15:27 Ja he ristiinnaulitsivat kaksi ryöväriä hänen kanssansa, yhden hänen oikialle ja toisen vasemmalle puolellensa.	15:27 Ja he ristinnaulidzit caxi Ryöwäritä hänen cansans/ yhden oikialle/ ja toisen wasemalle puolelle.
15:29 Ja ne, jotka kulkivat ohitse, herjasivat häntä ja nyökyttivät päätään ja sanoivat: "Voi sinua, joka hajotat maahan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakennat!	15:29 Ja ne, jotka siitä ohitse kävivät, pilkkasivat häntä ja väänTELIVÄT päätänsä, sanoen: voi sinuas, joka templin maahan jaotat ja kolmena päivänä rakennat ylös!	15:29 JA ne jotca sijtä ohidzekäwit/ pilckkaisit händä/ ja wäändelit päätäns/ sanoden: Woi sinuas/ cuinga jalost sinä Templin maahan jaotat/ ja colmena päiwänä sen jäl-lens rakennat:
15:30 Auta itseäsi ja astu alas ristiltä."	15:30 Vapahda itses ja astu alas rististä.	15:30 Wapahda nyt idzes/ ja astu alas rististä.
15:31 Samoin ylipapitkin ynnä kirjanoppineet keskenään pilkkasivat häntä ja sanoivat:	15:31 Niin myös ylimmäiset papit pilkkasivat häntä keskenänsä kirjanoppineiden kanssa, sanoen: muita hän	15:31 Nijn myös ylimmäiset Papit pilckkaisit händä keskenäns Kirjanoppenuitten

<p>"Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa.</p>	<p>autti, ei hän voi itsiänsä auttaa.</p>	<p>cansa/ ja sanoit: muita hän autti/ mutta ei hän woi idzens autta.</p>
<p>15:32 Astukoon hän, Kristus, Israelin kuningas, nyt alaristiltä, että me näkisimme ja uskoisimme." Myöskin ne, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssaan, herjasivat häntä.</p>	<p>15:32 Kristus, Israelin kuningas, astukaan nyt alarististä, että me näkisimme ja uskoisimme. Ja ne, jotka hänen kanssansa ristiinnaulitut olivat, pilkkasivat häntä.</p>	<p>15:32 Jos hän on Christus/ ja Israelin Cuningas/ nijn astucan alas Rististä/ että me näkisim/ ja uscoisim. Ja ne jotca hänen cansans ristinnaulitut olit/ pilckaisit myös händä.</p>
<p>15:33 Ja kuudennella hetkellä tuli pimeys yli kaiken maan, ja sitä kesti hamaan yhdeksänten hetkeen.</p>	<p>15:33 Mutta kuin kuudes hetki tuli, tuli pimeys kaiken maan päälle hamaan yhdeksänten hetkeen asti.</p>	<p>15:33 JA cuudennen hetken perästä/ tuli pimeys caiken maan päälle haman yhdeksänden hetken asti.</p>
<p>15:34 Ja yhdeksännellä hetkellä Jeesus huusi suurella äänellä: "Eeli, Eeli, lama sabaktani?" Se on käännettyä: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?</p>	<p>15:34 Ja yhdeksännellä hetkellä huusi Jesus suurella äänellä, sanoen: Eli, Eli, lamma sabaktani? se on niin paljo kuin: minun Jumalani, minun Jumalani, miksis minut annoit ylön?</p>	<p>15:34 Nijn yhdeksännellä hetkellä huusi Jesus suurella änellä/ sanoden: Eli\$/ Eli\$/ lamasabthani\$/ se on: minun Jumalan/ minun Jumalan/ mixis minun/ ylönannoit?</p>
<p>15:35 Sen kuullessaan sanoivat muutamat niistä, jotka siinä seisoivat: "Katso, hän huutaa Eliasta."</p>	<p>15:35 Ja kuin muutamat, jotka siinä seisoivat, sen kuulivat, sanoivat he: katso, hän huutaa Eliasta.</p>	<p>15:35 Ja cuin muutamat jotca sijnä seisoit sen cuulit/ sanoit he: cadzo hän huuta Eliast.</p>
<p>15:36 Ja muuan juoksi ja täytti sienen hapanviinillä, pani sen ruovon päähän ja antoi hänelle juoda sanoen: "Annas, katsokaamme, tuleeko Elias ottamaan hänet alas."</p>	<p>15:36 Niin juoksi yksi ja täytti sienen etikalla ja pani sen ruovon ympärille, taritsi hänen juoda, sanoen: pidäs! katsokaamme, tuleeko Elias häntä ottamaan pois.</p>	<p>15:36 Nijn juoxi yxi ja täytti sienen eticalla/ ja pani sen ruogon päähän/ taridzi hänen juoda/ sanoden: pidäs/ cadzocam jos Elias tule händä poisottaman.</p>
<p>15:37 Mutta Jeesus huusi suurella äänellä ja antoi henkensä.</p>	<p>15:37 Mutta Jesus huusi suurella äänellä ja antoi henkensä.</p>	<p>15:37 Mutta Jesus huusi suurella änellä/ ja andoi hengens.</p>
<p>15:38 Ja temppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti.</p>	<p>15:38 Ja templin esivaate repesi kahtia, ylhäältä hamaan alas.</p>	<p>15:38 Ja Templin waate repes cahtia/ ylhäldä haman alhalle.</p>
<p>15:39 Mutta kun sadanpäämies, joka seiso i häntä vastapäätä, näki hänen näin antavan henkensä, sanoi hän: "Totisesti tämä ihminen oli Jumalan Poika."</p>	<p>15:39 Mutta kuin päämies, joka siinä hänen kohdallansa seiso i, näki, että hän niin huutain henkensä antoi, sanoi hän: totisesti oli tämä ihminen Jumalan Poika.</p>	<p>15:39 Cosca Päämies/ joca sijnä hänen cohdallans seiso i/ näki että hän sen muotoisella huudolla hengens andoi/ sanoi hän: totisest oli tämä ihminen Jumalan Poica.</p>
<p>15:40 Ja siellä oli myös naisia taampaa katselemassa. Näiden joukossa olivat Maria Magdaleena ja Maria, Jaakob</p>	<p>15:40 Ja siellä oli myös vaimoja, jotka taampaa katselivat, joiden seassa oli Maria Magdalena ja Maria, vähemmän Jakobin ja Joseen äiti,</p>	<p>15:40 Ja siellä oli myös waimoja/ jotca taambana cadzelit/ joiden seas oli Maria Magdalena ja Maria vähem-</p>

nuoremman ja Jooseen äiti, ja Salome,

15:41 jotka hänen ollessaan Galileassa olivat seuranneet ja palvelleet häntä, sekä useita muita, jotka olivat tulleet hänen kanssaan ylös Jerusalemiin.

15:42 Ja kun jo oli tullut ilta, ja koska oli valmistuspäivä, se on sapatin aattopäivä,

15:43 tuli Joosef, arimatialainen, arvossapidetty neuvoston jäsen, joka hänkin odotti Jumalan valtakuntaa, rohkaisi mielensä ja meni sisälle Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista.

15:44 Niin Pilatus ihmetteli, oliko hän jo kuollut, ja kutsuttuaan luoksensa sadanpäämiehen kysyi tältä, oliko hän jo kauan sitten kuollut.

15:45 Ja saatuaan sadanpäämieheltä siitä tiedon hän lahjoitti ruumiin Joosefille.

15:46 Tämä osti liinavaatteen ja otti hänet alas, kääri hänet liinavaatteeseen ja pani hautaan, joka oli hakattu kallioon, ja vieritti kiven hautakammion ovelle.

15:47 Ja Maria Magdaleena ja Maria, Jooseen äiti, katselevat, mihin hänet pantiin.

Markus 16 LUKU

16:1 Ja kun sapatti oli ohi, ostivat Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin äiti, ja Salome hyvänhajuksia yrtejä mennäkseen voitelemaan häntä.

16:2 Ja viikon ensimmäisenä päivänä he tulivat haudalle ani varhain, auringon nous-

ja Salome,

15:41 Jotka myös häntä Galileassa seuranneet ja palvelleet olivat; ja monta muuta, jotka hänen kanssansa Jerusalemiin menneet olivat.

15:42 Ja kuin jo ehtoo tuli (että valmistuspäivä oli, joka on esisabbatti),

15:43 Tuli Joseph Arimatias-ta, kunniallinen raatimies, joka myös odotti Jumalan valtakuntaa, hän rohkeni mennä Pilatuksen tykö ja anoi Jeesuksen ruumista.

15:44 Niin Pilatus ihmetteli, että hän jo kuollut oli, ja kutsui tykönsä päämiehen ja kysyi häneltä, oliko hän jo aikaa kuollut.

15:45 Ja kuin hän asian päämiehiltä ymmärsi, antoi hän Josephille ruumiin.

15:46 Ja hän osti liinavaatteen, otti hänen alas ja kääri liinavaatteeseen, ja pani hänen hautaan, joka kallioon hakattu oli, ja vieritti kiven haudan ovelle.

15:47 Mutta Maria Magdaleena ja Joseen Maria katselivat, kuhunka hän pantiin.

16 LUKU

16:1 Ja kuin sabbatti kulunut oli, osti Maria Magdalena ja Maria Jakobin ja Salome hyvänhajullisia voiteita, tullaksensa voitelemaan häntä.

16:2 Ja tulivat haudalle ensimmäisenä sabbatin päivänä sangen varhain auringon

nän Jacobin ja Josen Äiti ja Salome:

15:41 Jotca myös händä Galileas seurannet ja palwellet olit/ ja monda muuta jotca hänen cansans Jerusalemiin mennet olit.

15:42 JA ehtona/ että valmistus päiwä oli/ joca on esisabbathi/

15:43 Tuli Joseph Arimat-hiast/ yxi cunnialinen Raadi-mies/ joca myös odotti Jumalan waldacunda/ hän rohkeis mennä Pilatuxen tygö/ ja anoi häneldä Jesuxen ruumista.

15:44 Nijn Pilatus ihmetteli että hän jo cuollut oli/ ja cudzui tygöns Päämiehen ja kysyi häneldä/ jos hän jo aica cuollut oli.

15:45 Ja cuin hän asian Päämieheldä ymmärsi/ andoi hän Josephille ruumin.

15:46 Ja hän osti lijnawaat-ten/ otti hänen/ ja kääri lijnawaatteisin. Ja pani hänen hautaan/ joca calliohon hacattu oli/ ja wieritti kiwen haudan owelle.

15:47 Mutta Maria Magdaleena/ Ja Josen Maria cadzelit cuhunga hän pandin.

XVI. Lucu

16:1 JA cosca Sabbathi culunut oli/ osti Maria Magdalena ja Maria Jacobi ja Salome hywän hajulisia woiteita/ woi-dellaxens händä.

16:2 Ja tulit haudalle ensimmäisnä Sabbathin päiwänä sangen warhain Auringon

tessa.

16:3 Ja he sanoivat toisilleen: "Kuka meille vierittää kiven hautakammion ovelta?"

16:4 Ja katsahtaessaan ylös he näkivät kiven poisvieritetyksi; se oli näet hyvin suuri.

16:5 Ja mentyään hautakammion sisään he näkivät nuorukaisen istuvan oikealla puolella, puettuna pitkään, valkeaan vaatteeseen; ja he peljästyivät suuresti.

16:6 Mutta hän sanoi heille: "Älkää peljästykö; te etsitte Jeesusta, Nasaretilaista, joka oli ristiinnaulittu. Hän on noussut ylös; ei hän ole täällä. Katso, tässä on paikka, johon he hänet panivat.

16:7 Mutta menkää ja sanokaa hänen opetuslapsillensa ja Pietarille: 'Hän menee teidän edellänne Galileaan; siellä te saatte hänet nähdä, niinkuin hän teille sanoi.'

16:8 Niin he tulivat ulos ja pakenivat haudalta, sillä heidät oli vallannut vavistus ja hämmästys, eivätkä sanoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät.

16:9 Mutta ylösnousemisensa jälkeen hän varhain aamulla viikon ensimmäisenä päivänä ilmestyi ensiksi Maria Magdalenalle, josta hän oli ajanut ulos seitsemän riivaajaa.

16:10 Tämä meni ja vei sanan niille, jotka olivat olleet Jeesuksen kanssa ja jotka nyt murehtivat ja itkivät.

16:11 Mutta kun he kuulivat, että hän eli ja että Maria oli hänet nähnyt, eivät he uskoneet.

noustessa.

16:3 Ja puhuivat keskenänsä: kuka meille vierittää kiven haudan ovelta?

16:4 Ja kuin he katsoivat, näkivät he kiven vieritetyksi; sillä se oli sangen suuri.

16:5 Ja kuin he olivat haudaan menneet sisälle, näkivät he yhden nuorukaisen istuvan oikealla puolella, joka oli vaatetettu pitkällä valkialla vaatteella; ja he hämmästyivät.

16:6 Mutta hän sanoi heille: älkää hämmästykö! te etsitte Jesusta Natsarealaista, joka ristiinnaulittu oli. Hän nousi ylös, ei hän ole täällä: katso siaan, kuhunka he hänen panivat;

16:7 Mutta menkää ja sanokaat hänen opetuslapsillensa ja Pietarille, että hän käy teidän edellänne Galileaan: siellä te hänen näette, niinkuin hän sanoi teille.

16:8 Ja he menivät nopiasti ulos ja pakenivat haudalta; sillä vapistus ja suuri hämmästys oli heidän päällensä tullut, ei he myös kellenkään mitään sanoneet; sillä he pelkäsivät.

16:9 Mutta kuin Jesus oli varhain ensimmäisenä sabbatin päivänä noussut ylös, ilmestyi hän ensin Maria Magdalenalle, josta hän seitsemän perkelettä oli ajanut ulos.

16:10 Se meni ja ilmoitti niille, jotka hänen kanssansa olleet olivat, jotka murehtivat ja itkivät.

16:11 Ja kuin he kuulivat hänen elävän, ja että hän häneltä nähty oli, ei he uskoneet.

coittais.

16:3 Ja puhuit keskenänsä: cuca meille wierittä kiven haudan owelda?

16:4 Ja cuin he cadzoit/ näit he kiwen wieritetyxi/ joca oli sangen suuri.

16:5 Ja cuin he olit haudaan mennet/ näit he yhden nuorukaisen istuwan oikialla puolella/ joca oli waatetettu pitkällä walkeilla waatteilla/ ja he hämmästyit.

16:6 Mutta hän sanoi heille: älkät hämmästykö/ te edzittät Jesusta Nazarenusta/ joca ristinnaulittu oli/ hän ylösnousi/ ei hän ole täällä/ cadzo sia/ cuhunga he hänen panit.

16:7 Mutta mengät ja sanocat hänen Opetuslapsillens ja Petarille/ että hän käy teidän edellän Galileaan/ siellä te hänen näettä/ nijncuin hän sanoi teille.

16:8 Ja he menit nopiast ulos/ ja pakenit haudalda/ sillä wapistus ja hämmästys oli heidän päällens tullut/ ei he myös kellekän mitän sanonet/ sillä he pelkäisit.

16:9 MUtta cuin Jesus oli warhain ensimmäisnä Sabbathin päivänä ylösnosnut/ ilmestyi hän ensin Marialle Magdalenalle/ josta hän seidzemen Perkelettä ulosajanut oli.

16:10 Joca meni ja ilmoitti nijlle jotca hänen cansans ollet olit/ jotca murehitit ja itkit.

16:11 Ja cuin he cuulit hänen elävän/ ja että hän hänelä nähty oli/ ei he wielä usconet.

16:12 Ja sen jälkeen hän toisenmuotoisena ilmestyi kahdelle heistä, heidän kävellessään, matkalla maakylään.

16:13 Hekin menivät ja veivät sanan toisille; mutta nämä eivät uskoneet heitäkään.

16:14 Vihdoin hän ilmestyi myöskin niille yhdelletoista heidän ollessaan aterialla; ja hän nuhteli heidän epäuskoaan ja heidän sydämensä kovuutta, kun he eivät olleet uskoneet niitä, jotka olivat nähneet hänet ylösnousseksi.

16:15 Ja hän sanoi heille: "Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille.

16:16 Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.

16:17 Ja nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat: minun nimessäni he ajavat ulos riivaajia, puhuvat uusilla kielillä,

16:18 nostavat käsin käärmeitä, ja jos he juovat jotakin kuolettavaa, ei se heitä vahingoita; he panevat kätensä sairasten päälle, ja ne tulevat terveiksi."

16:19 Kun nyt Herra Jeesus oli puhunut heille, otettiin hänet ylös taivaaseen, ja hän istui Jumalan oikealle puolelle.

16:20 Mutta he lähtivät ja saarnasivat kaikkialla, ja Herra vaikutti heidän kanssansa ja vahvasti sanan sitä seuraavien merkkien kautta.

16:12 Sitte kuin kaksi heistä vaelsi, ilmestyi hän heille toisenmuotoisena, kuin he maakylään menivät.

16:13 Ne myös menivät ja julistivat muille. Ja ei he niitäkään uskoneet.

16:14 Viimein, kuin yksitoistakymmentä atrioitsivat, ilmestyi hän, ja soimasi heidän epäuskoansa ja heidän sydämensä kankiutta, ettei he uskoneet niitä, jotka nähen nähneet olivat nousseksi ylös.

16:15 Ja sanoi heille: menkää kaikkeen maailmaan, ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille.

16:16 Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi; mutta joka ei usko, se kadotetaan.

16:17 Mutta nämä ovat ne merkit, jotka niitä seuraavat, jotka uskovat: minun nimeni kautta pitää heidän perkeleet ajaman ulos, uusilla kielillä puhuman,

16:18 Käärmeet ajaman pois, ja jos he jotakin myrkkyä juovat, niin ei heille mitään vahingoita; sairasten päälle pitää heidän kätensä panevan, ja ne paranevat.

16:19 Ja Herra, sitte kuin hän oli heille puhunut, otettiin ylös taivaaseen ja istui Jumalan oikealle kädelle.

16:20 Mutta he menivät ja saarnasivat joka paikassa, ja Herra vaikutti heidän kanssansa ja vahvasti sanan seuraavien merkkien kautta.

16:12 Sijtte/ cosca caxi heistä waelsit/ ilmestyi hän heille toisen muotoisena/ cosca he maalle menit.

16:13 Jotca menit ja julistit muille. Ja ei he niitäkään usconet.

16:14 Wlimein/ cosca yxitoistakymmendä atrioidzit/ ilmestyi hän/ ja soimais heidän epäuscoans ja heidän sydämens cangiutta/ ettei he usconet niitä jotca hänen nähnet olit ylösnosnexi.

16:15 Ja sanoi heille: mengät caicken mailmaan/ ja saarnatcat Evangeliumi caikille luoduille.

16:16 Joca usco ja castetan/ se tule autuaxi/ mutta joca ei usco/ se cadotetan.

16:17 Mutta nämät owat ne merkit/ jotca niitä noudattawat cuin uscowat: Minun nimeni cautta pitä heidän Perkelet ulosajaman/ vsilla kielillä puhuman/ kärmet poisajaman.

16:18 Ja jos he jotakin myrcky juowat/ niijn ei heille mitän wahingoita. Sairasten päälle pitä heidän kätens paneman/ ja ne paranewat.

16:19 Ja Herra sijtte cuin hän oli heille puhunut/ otettiin ylös Taiwaseen/ ja istu Jumalan oikialla kädellä.

16:20 Mutta he menit/ ja saarnaisit jocapaicas/ ja Herra waicutti heidän cansans/ ja wahwisti Sanan noutawaissten merckein cautta.

EVANKELIUMI LUUKKAAN MUKAAN

1 LUKU

1:1 Koska monet ovat ryhtyneet tekemään kertomusta meidän keskuudessamme toiseksi tunnetuista tapahtumista,

1:2 sen mukaisesti kuin meille ovat kertoneet ne, jotka alusta asti ovat omin silmin ne nähneet ja olleet sanan palvelijoita,

1:3 niin olen minäkin, tarkkaan tutkittuani alusta alkaen kaikki, päättänyt kirjoittaa ne järjestyksessään sinulle, korkea-arvoinen Teofilus,

1:4 että oppisit tuntemaan, kuinka varmat ne asiat ovat, jotka sinulle on opetettu.

1:5 Herodeksen, Juudean kuninkaan, aikana oli pappi, nimeltä Sakarias, Abian osasto. Ja hänen vaimonsa oli Aaronin tyttäriä, ja tämän nimi oli Elisabet.

1:6 He olivat molemmat hurskaita Jumalan edessä, vaeltaen kaikissa Herran käskyissä ja säädöksissä nuhteettomina.

1:7 Mutta heillä ei ollut lasta, sillä Elisabet oli hedelmätön; ja he olivat molemmat tulleet iällisiksi.

1:8 Niin tapahtui, kun hänen osastonsa palvelusvuoro tuli ja hän toimitti papillisia tehtäviä Jumalan edessä,

1:9 että hän tavanmukaisessa pappistehtävien arpomisessa sai osaksensa mennä Herran

PYHÄN LUUKKAAN EVANKELIUMI

1 LUKU

1:1 Että moni on ruvennut järjestänsä kirjoittamaan niistä asioista, joista meillä täydellinen tieto on,

1:2 Niinkuin ne meille sanoneet ovat, jotka sen alusta itse nähneet ja sananpalvelijat olleet ovat:

1:3 Näkyy myös minulle se hyväksi, sitte kuin minä alusta kaikki visusti tutkinut olen, että minä niitä järjestänsä sinulle kirjoittaisin, hyvä Teophilus:

1:4 Ettäs ymmärtäisit selkiästi niiden asiain vahvan totuuden, joista sinä opetettu olet.

1:5 Herodeksen, Juudean kuninkaan, aikana oli pappi, Sakarias nimeltä, Abian vuorosta; ja hänen emäntänsä Aaronin tyttäristä, ja hänen nimensä Elisabet.

1:6 Ja he olivat molemmat hurskaita Jumalan edessä, vaeltavaiset kaikissa Herran käskyissä ja säädöissä laittamattomasti,

1:7 Ja heillä ei ollut lasta; sillä Elisabet oli hedelmätön, ja he olivat jo molemmat iälliset.

1:8 Ja tapahtui, kuin hän vuorollansa papin virkaa toimitti Jumalan edessä,

1:9 Papin viran tavan jälkeen, lankesi arpa hänelle, että hänen piti suitsuttaman, sitte kuin hän oli mennyt

P. Lucan Evangelium .

I. Lucu .

1:1 ETtä moni on ruvennut kirjoittaman järjestäns näistä asioista jotca meidän seasam tapahtunet owat/

1:2 Nijn cuin ne meille sanonet owat/ jotca sen algusta idze nähnet owat/ ja sanan palweliat ollet owat:

1:3 Näky myös minulle se cohtullisexi olewan/ sijtte cuin minä algusta caicki capalet wisust tutkinut olen/ että minä sinullekin (hyvä Teophile) sijtte järjestäns kirjoitaisin:

1:4 Ettäs ymmärräisit selkiäst ne asiat/ joista sinä opetettu olet.

1:5 HErodexen Judean Cuningan aicana oli yxi Pappi Zacharias nimeldä/ Abian wuorosta/ ja hänen emändäns Aaronin tyttärestä/ ja hänen nimens oli Elizabeth.

1:6 Ja he olit molemmat hurscat/ Jumalan edes waeldawaiset caikisa HERran käskyisä ja säädöisä laittamatomat.

1:7 Ja ei heillä ollut lasta: sillä Elizabeth oli hedelmätöin/ ja he olit molemmat ijälliset.

1:8 JA tapahtui/ cosca hän wuorollans Papin wirca piti Jumalan edes Pappiuden tawan jälkeen:

1:9 Ja arpa langeis hänelle/ että hänen piti suidzuttaman/ nijn hän meni HERran Temp-

temppeliin suitsuttamaan.	sisälle Herran templiin.	lijn.
1:10 Ja kaikki kansa oli suitsuttamisen aikana ulkopuolella rukoilemassa.	1:10 Ja kaikki kansan paljous rukoili ulkona suitsutuksen aikana.	1:10 Ja kaikki Canssan paljous oli ulkona ja rucoili suidzutuxen aicana.
1:11 Silloin ilmestyi hänelle Herran enkeli seisoen suitsutusalttarin oikealla puolella.	1:11 Mutta hänelle ilmestyi Herran enkeli, seisoin suitsutusalttarin oikealla puolella.	1:11 Nlin ilmestyi hänelle HERran Engeli seisoin suidzutusalrtarin oikialla puolella.
1:12 Ja hänet nähdessään Sakarias hämmästyi, ja hänet valtasi pelko.	1:12 Ja kuin Sakarias hänen näki, hämmästyi hän ja pelko lankesi hänen päällensä.	1:12 Ja cuin Zacharias hänen näki/ hämmästyi hän/ ja pelco langeis hänen päällens.
1:13 Mutta enkeli sanoi hänelle: Älä pelkää, Sakarias; sillä sinun rukouksesi on kuultu, ja vaimosi Elisabet on synnyttävä sinulle pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Johannes.	1:13 Mutta enkeli sanoi hänelle: älä pelkää, Sakarias! sillä sinun rukoukses on kuultu ja sinun emäntäs Elisabet synnyttää sinulle pojan, ja sinun pitää kutsuman hänen nimensä Johannes.	1:13 Mutta Engeli sanoi hänelle: älä pelkä Zacharia/ sillä sinun rucouxes on cuulttu. Ja sinun emändas Elizabeth synnyttä sinulle pojan/ jonga nimen sinun pitä cudzuman Johannes.
1:14 Ja hän on oleva sinulle iloksi ja riemuksi, ja monet iloitsevat hänen syntymisestään.	1:14 Ja sinulle tulee ilo ja ihastus, ja monta iloitsevat hänen syntymisestänsä.	1:14 Ja sinulle tule ilo ja ihastus. Ja monda iloidzewat hänen syndymisestäns.
1:15 Sillä hän on oleva suuri Herran edessä; viiniä ja väkijuomaa hän ei juo, ja hän on oleva täytetty Pyhällä Hengellä hamasta äitinsä kohdusta.	1:15 Sillä hän tulee suureksi Herran edessä, ja viinaa ja väkevää juomaa ei hän juo, ja hän täytetään Pyhällä Hengellä jo äitinsä kohdusta.	1:15 Sillä hän tule suurexi HERran edes. Wijna ja wäkewätä juoma ei hän juo. Ja hän täytetän Pyhällä Hengellä jo Äitins cohdu.
1:16 Ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa, tykö.	1:16 Ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa tykö.	1:16 Ja hän käändä monda Israelin lapsist heidän HERrans Jumalans tygö.
1:17 Ja hän käy hänen edellään Eliaan hengessä ja voimassa, kääntääksensä isien sydämet lasten puoleen ja tottelemattomat vanhurskasten mielenlaatuun, näin Herralle toimittaaksensa valmistetun kansan.	1:17 Ja hän käy edellä hänen edessänsä Eliaan Hengellä ja voimalla, kääntäin isäin sydämet lasten tykö ja tottelemattomat hurskasten toimen tykö, toimittaakseen Herralle valmistetun kansan.	1:17 Ja käy hänen edelläns Elian hengellä ja woimalla/ käändäin Isäin sydämet lastens tygö/ ja tottelemattomat hurscasten toimen tygö/ ja walmista HERralle walmin Canssan.
1:18 Niin Sakarias sanoi enkelille: Kuinka minä tämän käsittäisin? Sillä minä olen vanha, ja minun vaimoni on iälliseksi tullut.	1:18 Ja Sakarias sanoi enkelille: mistä minä sen ymmärrän? sillä minä olen vanha ja emäntäni on jo ijällinen.	1:18 Ja Zacharias sanoi Engelille: mistä minä sen ymmärrän? sillä minä olen wanha/ ja minun emändän on jo ijällinen.
1:19 Enkeli vastasi ja sanoi hänelle: Minä olen Gabriel, joka seison Jumalan edessä,	1:19 Niin enkeli vastasi ja sanoi hänelle: minä olen Gabriel, joka seison Jumalan edessä, ja olen lähetetty pu-	1:19 Nijn Engeli wastais/ ja sanoi hänelle: minä olen Gabriel joca seison Jumalan

ja minä olen lähetetty puhumaan sinulle ja julistamaan sinulle tämän ilosanoman.

1:20 Ja katso, sinä tulet mykäksi etkä kykene mitään puhumaan siihen päivään saakka, jona tämä tapahtuu, sentähden ettet uskonut minun sanojani, jotka käyvät aikansa toteen.

1:21 Ja kansa oli odottamassa Sakariasta, ja he ihmettelivät, että hän niin kauan viipyi temppelissä.

1:22 Mutta ulos tullessaan hän ei kyennyt puhumaan heille; silloin he ymmärsivät, että hän oli nähnyt näyn temppelissä. Ja hän viitto heille ja jäi mykäksi.

1:23 Ja kun hänen virkatoimensa päivät olivat päättyneet, meni hän kotiinsa.

1:24 Ja niiden päivän perästä Elisabet, hänen vaimonsa, tuli raskaaksi ja pysytteli salassa viisi kuukautta, sanoen:

1:25 Näin on Herra tehnyt minulle niinä päivinä, jolloin hän katsoi minun puoleeni poistaaksensa minusta ihmisten ylenkatseen.

1:26 Kuudentena kuukautena sen jälkeen Jumala lähetti enkeli Gabrielin Galilean kaupunkiin, jonka nimi on Nasaret,

1:27 neitsyen tykö, joka oli kihlattu Joosef nimiselle miehelle Daavidin suvusta; ja neitsyen nimi oli Maria.

1:28 Ja tullessaan sisälle hänen tykönsä enkeli sanoi:

humaan sinulle ja saattamaan näitä iloisia sanomia sinulle.

1:20 Ja katso, sinä tulet kiellettömäksi ja et saa puhua hamaan siihen päivään asti, jona nämä tapahtuvat, ettet uskonut sanojani, jotka ajallansa täytetään.

1:21 Mutta kansa odotti Sakariasta, ja ihmettelivät, että hän niin templissä viipyi.

1:22 Vaan kuin hän tuli ulos, niin ei hän saanut puhua heille. Ja he ymmärsivät, että hän oli näyn templissä nähnyt. Ja hän viittasi heille, ja jäi mykäksi.

1:23 Ja tapahtui, että hänen virkansa päivät olivat täytetyt, niin hän meni kotiansa.

1:24 Mutta niiden päivän jälkeen tuli hänen emäntänsä Elisabet raskaaksi ja salasi itsensä viisi kuukautta, sanoen:

1:25 Ja näin on Herra minulle tehnyt niinä päivinä, kuin hän minun puoleeni katsoi, että hän ottais pois minun ylönkatseeni ihmisten seas-

1:26 Mutta kuudentena kuukautena lähetettiin enkeli Gabriel Jumalalta Galilean kaupunkiin, jonka nimi oli Nasaret,

1:27 Neitseen tykö, joka oli kihlattu miehelle, jonka nimi oli Joseph, Davidin huoneesta; ja neitseen nimi oli Maria.

1:28 Ja enkeli tuli sisälle hänen tykönsä ja sanoi: terve, armoitettu! Herra on si-

edes/ ja olen lähetetty puhuman sinun cansas/ ja saattaman näitä iloisia sanomia sinulle.

1:20 Ja cadzo/ sinä tulet mykäxi/ ja et saa puhua haman siihen päivän asti/ jona nämät tapahtuvat/ ettes usconut minun sanojani/ jotca ajallans täytetän.

1:21 JA Canssa odotti Zachariast/ ja ihmetteli että hän nijn Templis wijwyi.

1:22 Ja cuin hän tuli ulos/ nijn ei hän saanut puhua. Ja he ymmärsit että hän oli jongun näyn Templis nähnyt. Ja hän wijttais heille/ ja jäi mykäxi.

1:23 Ja cosca hänen wircans päiwät olit täytetyt/ nijn hän meni cotians.

1:24 Ja nijden päiwän jälkeen tuli hänen emändäns Elizabeth rascaxi/ ja salais idzens wijsi Cuucautta/ sanoden:

1:25 Näin on HERra minulle tehnyt nijnä päiwinä/ cuin hän minun puoleni cadzoi/ että hän poisottais minun ylöncadzeni ihmisten seas.

1:26 Mutta cuudentena Cuucautena/ lähetettin Gabriel Engeli Jumalalda yhteen Galilean Caupungijn/ jonga nimi oli Nazareth:

1:27 Yhden Neidzen tygö/ joca oli kihlattu miehelle/ jonga nimi oli Joseph/ Dawidin huonesta/ ja Neidzen nimi oli Maria.

1:28 Ja Engeli tuli hänen tygöns/ ja sanoi: Terwe armoi-

Terve, armoitettu! Herra olkoon sinun kanssasi.

1:29 Mutta hän hämmästyi suuresti siitä puheesta ja mietti, mitä tämä tervehdys mahtoi tarkoittaa.

1:30 Niin enkeli sanoi hänelle: Älä pelkää, Maria; sillä sinä olet saanut armon Jumalan edessä.

1:31 Ja katso, sinä tulet rasakaaksi ja synnytät pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus.

1:32 Hän on oleva suuri, ja hänet pitää kutsuttaman Korkeimman Pojaksi, ja Herra Jumala antaa hänelle Daavidin, hänen isänsä, valtaistuismen,

1:33 ja hän on oleva Jaakobin huoneen kuningas iankaikkisesti, ja hänen valtakunnallansa ei pidä loppua oleman.

1:34 Niin Maria sanoi enkelille: Kuinka tämä voi tapahtua, kun minä en miehestä mitään tiedä?

1:35 Enkeli vastasi ja sanoi hänelle: Pyhä Henki tulee sinun päällesi, ja Korkeimman voima varjoaa sinut; sentähden myös se pyhä, mikä syntyy, pitää kutsuttaman Jumalan Pojaksi.

1:36 Ja katso, sinun sukulaisesi Elisabet, hänkin kantaa kohdussaan poikaa vanhalla iällään, ja tämä on kuudes kuukausi hänellä, jota sanottiin hedelmättömäksi;

1:37 sillä Jumalalle ei mikään ole mahdotonta.

nun kanssas: siunattu sinä vaimoin seassa!

1:29 Mutta kuin hän näki hänen, hämmästyi hän hänen puheestansa ja ajatteli, millainen se tervehdys oli.

1:30 Ja enkeli sanoi hänelle: älä pelkää, Maria! sillä sinä löysit armon Jumalan tykönä.

1:31 Ja katso, sinä siität kohdussas ja synnytät Pojan, ja sinun pitää kutsua hänen nimensä Jeesus.

1:32 Sen pitää oleman suuren ja pitää kutsuttaman Ylimmäisen Pojaksi. Ja Herra Jumala antaa hänelle Davidin hänen isänsä istuimen,

1:33 Ja hänen pitää Jakobin huoneen kuningas iankaikkisesti oleman ja hänen valtakunnallansa ei pidä loppua oleman.

1:34 Niin sanoi Maria enkelille: kuinka tämä tulee, sillä en minä miehestä mitään tiedä?

1:35 Ja enkeli vastasi ja sanoi hänelle: Pyhä Henki tulee sinun päälles ja Ylimmäisen voima varjoo sinun: sentähden myös se pyhä, joka sinusta syntyy, pitää kutsuttaman Jumalan Pojaksi.

1:36 Ja katso, Elisabet sinun lankos siitti myös pojan vanhalla iällänsä, ja tämä on kuudes kuukausi hänelle, joka kutsuttiin hedelmättömäksi.

1:37 Sillä ei Jumalan edessä ole yhtään asiaa mahdotointa.

tettu/ HERra on sinun cansas/ siunattu olet sinä vaimoin seas.

1:29 Mutta cuin hän näki hänen/ hämmästyi hän hänen puhestans/ ja ajatteli millinen se terwetys oli.

1:30 Ja Engeli sanoi hänelle: älä pelkä Maria: sillä sinä löysit armon Jumalan tykönä.

1:31 Ja cadzo/ sinä sijtät cohduzas ja synnytät Pojan/ ja sinun pitä cudzuman hänen nimens JESUS.

1:32 Sen pitä oleman suuren/ ja pitä cudzuttaman ylimmäisen Pojaksi. Ja HERra Jumala anda hänelle Dawidin hänen Isäns istuimen.

1:33 Ja hänen pitä Jacobin huonen Cuningas ijancaikkisest oleman/ ja hänen waldacunnallans ei pidä loppua oleman.

1:34 Nijn sanoi Maria Engelille/ cuinga tämä tule: sillä en minä miehestä mitän tiedä?

1:35 Ja Engeli wastais/ ja sanoi hänelle: Pyhä Hengi tule sinun päälles/ ja sen ylimmäisen voima warjo sinun. Sentähden myös se Pyhä cuin sinusta syndy/ pitä cudzuttaman Jumalan Pojaksi.

1:36 Ja cadzo/ Elizabeth sinun langos sijtti myös pojan hänen vanhalla iälläns/ ja tämä on cuudes Cuucausi hänelle/ joca sanottin hedelmättömäxi:

1:37 Sillä ei Jumalan edes ole yhtän asiata mahdotointa.

1:38 Silloin Maria sanoi: Katso, minä olen Herran palvelijatar; tapahtukoon minulle sinun sanasi mukaan. Ja enkeli lähti hänen tyköänsä.	1:38 Niin sanoi Maria: katso, Herran piika! tapahtukoon minulle sinun sanas jälkeen! Ja enkeli läksi hänen tyköänsä.	1:38 Nijn sanoi Maria: cadzo HERran pijca/ tapahtucon minulle sinun sanas jälken. Ja Engeli läxi hänen tyköäns.
1:39 Niinä päivinä Maria nousi ja kulki kiiruusti vuorimaahan erääseen Juudan kaupunkiin	1:39 Mutta Maria nousi niinä päivinä ja meni kiiruusti ylös mäkiykiiliin Juudan kaupunkiin.	1:39 MUtta Maria nousi nijnä päiwinä/ ja meni kijrust ylös mäkiykiilijn Judan Caupungijn.
1:40 ja meni Sakariaan kotiin ja tervehti Elisabetia.	1:40 Ja tuli Sakariaan huoneeseen ja tervehti Elisabetia.	1:40 Ja tuli Zacharian huoneeseen/ ja tervehti Elizabethi.
1:41 Ja kun Elisabet kuuli Marian tervehdysten, hypähti lapsi hänen kohdussansa; ja Elisabet täytettiin Pyhällä Hengellä.	1:41 Ja tapahtui, kuin Elisabet kuuli Marian tervehdysten, hyppäsi lapsi hänen kohdussansa. Ja Elisabet täytettiin Pyhällä Hengellä,	1:41 Ja tapahtui/ sijtte cuin Elizabeth cuuli Marian terwe-tyxen/ hyppäis lapsi hänen cohdu-ans. Ja Elizabeth täy-tettin Pyhällä Hengellä/ huusi suurella änellä/ ja sanoi:
1:42 Ja hän puhkesi puhumaan suurella änellä ja sanoi: Siunattu sinä vaimojen joukossa, ja siunattu sinun kohtusi hedelmä!	1:42 Ja hän huusi suurella änellä ja sanoi: siunattu olet sinä vaimoin seassa, ja siunattu on sinun kohtus hedelmä!	1:42 Siunattu olet sinä waimoin seas/ ja siunattu on sinun cohtus hedelmä.
1:43 Ja kuinka minulle tapah- tuu tämä, että minun Herrani äiti tulee minun tyköni?	1:43 Ja kusta se minulle tulee, että minun Herrani äiti tulee minun tyköni?	1:43 Ja custa se minulle tule/ että minun HERrani Äiti tule minun tygöni?
1:44 Sillä katso, kun sinun tervehdyksesi ääni tuli minun korviini, hypähti lapsi ilosta minun kohdussani.	1:44 Sillä katso, kuin sinun tervehdyses ääni tuli minun korviini, hyppäsi lapsi ilosta minun kohdussani.	1:44 Sillä cadzo/ sijtte cuin sinun terwetyxes äni tuli minun corwihini/ hyppäis lapsi ilost minun cohdu-ansi.
1:45 Ja autuas se, joka uskoi, sillä se sana on täyttyvä, mikä hänelle on tullut Herralta!	1:45 Ja autuas sinä, joka uskoit; sillä ne täytetään, mitkä sinulle ovat sanotut Herralta.	1:45 Ja autuas olet sinä joca uscoit: sillä ne täy- tetän/ cuin sinulle owat sanotut HERral- da.
1:46 Ja Maria sanoi: Minun sieluni suuresti ylistää Herraa,	1:46 Ja Maria sanoi: Minun sieluni suuresti ylistää Herraa,	1:46 Ja Maria sanoi: Mlnun sielun ylistä HERra/
1:47 ja minun henkeni riemuitsee Jumalasta, vapahtajastani;	1:47 Ja minun henkeni iloitsee Jumalassa, minun vapahtajassani,	1:47 Ja minun hengen iloidze Jumalasa minun wapahta- jasani.
1:48 sillä hän on katsonut palvelijattarensa alhaisuuteen. Katso, tästedes kaikki sukupolvet ylistävät minua autuaaksi.	1:48 Että hän katsoi piikan- sa nöyryyttä; sillä katso, tästedes pitää kaikkein sukukuntain minua autuaaksi kutsuttaman:	1:48 Että hän cadzoi pijcans nöyryttä/ cadzo/ tästedes pitä caickein sucucundain minua autuaxi cudzuman.
1:49 Sillä Voimallinen on tehnyt minulle suuria, ja hänen	1:49 Sillä Voimallinen on suuria ihmeitä tehnyt minun	1:49 Sillä hän on suuria ih- meitä tehnyt minun cohtani/

nimensä on pyhä,	kohtaani, ja hänen nimensä on pyhä,	ja hänen nimens on pyhä.
1:50 ja hänen laupeutensa pysyy polvesta polveen niille, jotka häntä pelkäävät.	1:50 Ja hänen laupiutensa pysyy suvusta sukuun niille, jotka häntä pelkäävät.	1:50 Ja hänen laupiudens pysy sugusta sucuhun/ nijllä jotca händä pelkäwät.
1:51 Hän on osoittanut voimansa käsivarrellaan; hän on hajottanut ne, joilla oli ylpeät ajatukset sydämessään.	1:51 Hän osoitti voiman käsivarrellansa ja hajotti korjat heidän sydämensä mielestä.	1:51 Hän osotti woiman käsiwarrellans/ ja hajotti corjat heidän sydämens mielestä.
1:52 Hän on kukistanut valti-aat valtaistuimilta ja korottanut alhaiset.	1:52 Voimalliset on hän kukistanut istuimelta ja korotti nöyrät.	1:52 Woimalliset on hän cūkistanut istuimelda/ ja corgotti nöyrät.
1:53 Nälkäiset hän on täyttänyt hyvyyksillä, ja rikkaat hän on lähettänyt tyhjinä pois.	1:53 Isoovat täytti hän hyvydellä ja jätti rikkaat tyhjäksi.	1:53 Isowat täytti hän hywydellä/ ja rickat jätti tyhjäxi.
1:54 Hän on ottanut huomansa palvelijansa Israelin, muistaaksensa laupeuttaan	1:54 Hän korjasi palvelijansa Israelin, muistain omaa laupiuttansa,	1:54 Hän corjais Israelin hänen palwelians/ muistain oma laupiuttans.
1:55 Aabrahamia ja hänen siementänsä kohtaan iankaikkisesti, niinkuin hän on meidän isillemme puhunut.	1:55 (Niinkuin hän on puhunut meidän isillemme, Abrahamille ja hänen siemenellensä) ijankaikkisesti.	1:55 Nijn cuin hän on puhunut meidän Isillem/ Abrahamille ja hänen siemenellens ijancaickisest.
1:56 Ja Maria oli hänen tykönänsä noin kolme kuukautta ja palasi jälleen kotiinsa.	1:56 Ja Maria oli hänen tykönänsä lähes kolme kuukautta ja palasi kotiansa.	1:56 Ja Maria oli hänen tykönäns lähes colme Cuucautta/ ja palais cotians.
1:57 Mutta Elisabetin synnyttämisen aika tuli; ja hän synnytti pojan.	1:57 Mutta Elisabetin synnyttämisen aika täytettiin, ja hän synnytti pojan.	1:57 JA Elizabethin synnyttämisen aica täytettin/ ja hän synnytti pojan.
1:58 Ja kun hänen naapurinsa ja sukulaisensa kuulivat, että Herra oli tehnyt hänelle suuren lapeuden, iloitsivat he hänen kanssansa.	1:58 Ja hänen kylällisensä ja lankonsa kuulivat, että Herra oli tehnyt suuren laupiuden hänen kanssansa, ja he iloitsivat hänen kanssansa.	1:58 Cosca hänen kylälisens ja langons cuulit/ että HERra oli tehnyt suuren laupiuden hänen cansans/ iloidzit he hänen cansans.
1:59 Ja kahdeksantena päivänä he tulivat ympärileikkaamaan lasta ja tahtoivat antaa hänelle hänen isänsä mukaan nimen Sakarias.	1:59 Ja tapahtui kahdeksantena päivänä, että he tulivat lasta ympärileikkaamaan, ja kutsuivat hänen isänsä nimeltä Sakarias.	1:59 Ja tapahtui cahdexandena päivänä/ että he tulit lasta ymbärinsleickaman/ ja cudzuit hänen Zacharias hänen Isäns nimeldä.
1:60 Mutta hänen äitinsä vastasi ja sanoi: Ei suinkaan, vaan hänen nimensä on oleva Johannes.	1:60 Niin vastasi hänen äitinsä ja sanoi: ei suinkaan; vaan hän pitää kutsuttaman Johannes.	1:60 Nijn wastais hänen Äitins/ ja sanoi: ei suingan/ waan hän pitä cudzuttaman Johannes.
1:61 Niin he sanoivat hänelle: Eihän sinun suvussasi ole ketään, jolla on se nimi.	1:61 Ja he sanoivat hänelle: ei ole ketään sinun sukukunnassas, joka kutsutaan sillä nimellä.	1:61 Ja he sanoit hänelle: ei ole ketän sinun sugusas/ joca cudzutan sillä nimellä.

1:62 Ja he kysivät viittomalla lapsen isältä, minkä nimen hän tahtoi hänelle annettavaksi.	1:62 Niin he viittasivat hänen isällensä, miksi hän tahtoi hänen nimittää.	1:62 Nijn he wijttasit hänen Isällens/ millä nimellä hän tahtoi hänen cudzua.
1:63 Niin hän pyysi taulun ja kirjoitti siihen nämä sanat: Johannes on hänen nimensä. Ja kaikki ihmettelivät.	1:63 Ja hän anoi taulua ja kirjoitti: Johannes on hänen nimensä. Ja kaikki ihmettelivät.	1:63 Ja hän anoi taulua/ ja kirjoitti: Johannes on hänen nimens. Ja jocainen ihmettelivät.
1:64 Ja kohta hänen suunsa aukeni, ja hänen kielensä vapautui, ja hän puhui kiittäen Jumalaa.	1:64 Niin kohta aukeni hänen suunsa ja hänen kielensä, ja puhui kiittäin Jumalaa.	1:64 Nijn cohta aukeni hänen suuns ja hänen kielens ja puhui/ kijttäin Jumalata.
1:65 Ja tuli pelko kaikille heidän ympärillään asuvalle, ja koko Juudean vuorimaassa puhuttiin kaikista näistä tapahtumista;	1:65 Ja pelko tuli kaikkein heidän kylällistensä päälle, ja kaikissa Juudean mäkikylissä ilmoitettiin kaikki nämä sanat.	Ja pelco tuli caickein heidän kylällistens päälle.
1:66 ja kaikki, jotka niistä kuului, panivat ne mieleensä ja sanoivat: Mikähän tästä lapsesta tulee? Sillä Herran käsi oli hänen kanssansa.	1:66 Ja kaikki, jotka tämän kuului, panivat sydämiinsä, sanoen: minkäs luulet tästä lapsesta tulevan? Sillä Herran käsi oli hänen kanssaan.	1:65 Ja caikisa Judean Mäkicanssas ilmaunsit caicki nämät tegot.
1:67 Ja Sakarias, hänen isänsä, täytettiin Pyhällä Hengellä, ja hän ennusti sanoen:	1:67 Ja Sakarias ja hänen isänsä täytettiin Pyhällä Hengellä ja ennusti, sanoen:	1:66 Ja caicki jotca tämän cuulit/ panit he sen heidän sydämihins/ sanoden: mingäs luulet tästä lapsesta tulewan? sillä HERran käsi oli hänen cansans.
1:68 Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, sillä hän on katsonut kansansa puoleen ja valmistanut sille lunastuksen	1:68 Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala! sillä hän on etsinyt ja lunastanut kansansa,	1:67 Ja hänen Isäns Zacharias täytettin Pyhällä Hengellä/ ja ennusti sanoden:
1:69 ja kohottanut meille pelastuksen sarven palvelijansa Daavidin huoneesta	1:69 Ja on meille korottanut autuuden sarven, Davidin palveliansa huoneessa,	1:68 Klitetty olcon HERra Israelin Jumala/ sillä hän on edzinyt ja lunastanut hänen Canssans.
1:70 - niinkuin hän on puhunut hamasta ikiajoista pyhain profeettainsa suun kautta -	1:70 Niinkuin hän on muinen puhunut pyhain profeettainsa suun kautta,	1:69 Ja on meille corgottanut autuuden sarwen/ Dawidin hänen palwelians huones.
1:71 pelastukseksi vihollisitamme ja kaikkien niiden kädessä, jotka meitä vihaavat,	1:71 Vapahtaaksensa meitä meidän vihollisitamme ja kaikkein kädestä, jotka meitä vihaavat:	1:70 Nijn cuin hän on muinen puhunut/ hänen pyhain Prophetains suun cautta.
1:72 tehdäkseen laupeuden meidän isillemme ja muistaakseen pyhän liittonsa,	1:72 Osoittaaksensa laupiutta meidän isillemme ja muistaaksensa pyhää liittoansa,	1:71 Wapahtaxens meitä meidän wihollisildam/ ja caickein kädest/ jotca meitä wihawat.
1:73 sen valan, jonka hän vannoi Abrahamille, meidän isällemme;	1:73 Ja sitä valaa, jonka hän vannoi Abrahamille, meidän isällemme, meille antaaksensa:	1:72 Ja osottaxens laupiutta meidän Isillem/ ja muistaxens hänen pyhä lijttons.
		1:73 Ja sitä wala/ jonga hän wannoi Abrahamille meidän Isällem/ meille andaxens.

1:74 suodakseen meidän, vapahdettuina vihollistemme kädestä, pelkäämättä palvella häntä

1:75 pyhydessä ja vanhurskaudessa hänen edessään kaikkina elinpäivinä.

1:76 Ja sinä, lapsukainen, olet kutsuttava Korkeimman profeetaksi, sillä sinä olet käyvä Herran edellä valmistaksesi hänen teitään,

1:77 antaaksesi hänen kansalleen pelastuksen tuntemisen heidän syntiensä anteeksisäämisessä,

1:78 meidän Jumalamme sydämellisen laupeuden tähden, jonka kautta meidän puoleemme katsoo aamun koitto korkeudesta,

1:79 loistaen meille, jotka istumme pimeydessä ja kuoleman varjossa, ja ohjaten meidän jalkamme rauhan tielle.

1:80 Ja lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä. Ja hän oli erämaassa siihen päivään asti, jona hän oli astuva Israelin eteen.

Luukas 2 LUKU

2:1 Ja tapahtui niinä päivinä, että keisari Augustukselta kävi käsky, että kaikki maailma oli verolle pantava.

2:2 Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Kyreniuksen ollessa Syyrian maaherrana.

2:3 Ja kaikki menivät verolle pantaviksi, kukin omaan kaupunkiinsa.

1:74 Että me, vapahdetut vihollistemme kädestä, häntä pelkäämättä palvelisimme,

1:75 Pyhydessä ja hurskaudessa hänen edessään kaikkina meidän elinpäivinä.

1:76 Ja sinä poikainen pitää kutsuttaman Ylimmäisen prophetaksi; sillä sinun pitää käymän Herran kasvojen edessä, valmistamaan hänen teitensä,

1:77 Ja antaman autuuden tunnon hänen kansallensa, heidän synteinsä anteeksisäämiseksi,

1:78 Meidän Jumalan sydämellisen laupiuden kautta, jolla meitä on etsinyt koitto ylhäältä,

1:79 Valaisemaan niille, jotka pimeissä ja kuolon varjoissa istuvat, ja ojentamaan meidän jalkamme rauhan tielle.

1:80 Mutta lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä, ja oli korvessa siihen päivään asti, jona hänen piti Israelin kansan eteen tuleman.

2 LUKU

2:1 Mutta niinä päivinä tapahtui, että käsky kävi ulos keisarilta Augustukselta, että kaikki maailma piti verolliseksi laskettaman.

2:2 Ja tämä veron-laskemus oli ensimmäinen, joka tapahtui silloin, kun Kyrenius oli maaherra Syriassa.

2:3 Ja kukin meni kaupunkiinsa antamaan itsiänsä arvattaa.

1:74 Että me lunastetut/meidän vihollistem kädest/händä pelkämät palvelisim:

1:75 Pyhydes ja hurscaudes hänen edesäns caickena meidän elinaicanam.

1:76 Ja sinä poicainen pitää cudzuttaman ylimmäisen Prophetaxi: sillä sinun pitää käymän HERran caswon edes/ valmistaman hänen teitäns.

1:77 Ja andaman autuuden tunnon hänen Canssallens/heidän syndeins andexi saamisexi.

1:78 Meidän Jumalam sydämellisen laupiuden cautta/ jolla meitä on edzinyt Coitto ylhäldä.

1:79 Walistaman nijtä/ jotca pimeis ja cuolon warjos istuwat/ ja ojentaman meidän jalcam rauhan tielle.

1:80 Ja lapsi caswoi ja wawistui Henges/ ja asui corwes/ siihenasti että se päiwä tulis/ jona hänen piti Israelin Canssan eteen tuleman.

II. Lucu .

2:1 Nlinä päiwinä käwi yxi käsky Keisarilda Augustuxel-da/ että caicki mailma piti werollisexi laskettaman.

2:2 Ja tämä weron laskemus oli ensimmäinen/ joca tapahtui silloin cosca Kyrenius oli Maanherra Syrias.

2:3 Ja cukin meni Caupungihins andaman idziäns arwat-ta.

<p>2:4 Niin Joosefkin lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista, ylös Juudeaan, Daavidin kaupunkiin, jonka nimi on Beetlehem, hän kun oli Daavidin huonetta ja sukua,</p>	<p>2:4 Niin myös Joseph Galileasta, Natsaretin kaupungista, meni ylös Juudeaan, Davidin kaupunkiin, joka kutsutaan Betlehem, (sillä hän oli Davidin huoneesta ja suvusta)</p>	<p>2:4 Nijn myös Joseph Galileast/ Nazarethin Caupungist/ ylösmeni Judean/ Davidin Caupungijn/ joca cudzutan Bethlehem: Sillä hän oli Dawidin huonest ja sugust/ andaman idzens arwatta/</p>
<p>2:5 verolle pantavaksi Marian, kihlattunsa, kanssa, joka oli raskaana.</p>	<p>2:5 Antamaan itsiänsä arvatkaa, Marian, kihlatun emäntänsä kanssa, joka raskas oli.</p>	<p>2:5 Marian hänen kihlatun emändäns cansa/ joca rascas oli.</p>
<p>2:6 Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että Marian synnyttämisen aika tuli.</p>	<p>2:6 Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että hänen synnyttämimensä päivät tulivat täytetyksi,</p>	<p>2:6 Nijn tapahtui heidän siellä ollesans/ että synnyttämisen päivät tulit täytetyxi.</p>
<p>2:7 Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloi hänet ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut sijaa majatalossa.</p>	<p>2:7 Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloitsi hänen ja pani seimeen, ettei heillä ollut sias majassa.</p>	<p>2:7 Ja hän synnytti Pojan hänen esicoisens/ ja capaloidzi hänen/ ja pani seimeen/ ettei heille ollut sias majas.</p>
<p>2:8 Ja sillä seudulla oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa.</p>	<p>2:8 Ja paimenet valvoivat siinä paikkakunnassa ja vartioitsivat yöllä laumaansa.</p>	<p>2:8 Ja paimenet walwoit sijnä paickacunnas pellolla heidän laumans/ ja wartioidzit yöllä heidän carjans.</p>
<p>2:9 Niin heidän edessään seisoi Herran enkeli, ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään, ja he peljästyivät suuresti.</p>	<p>2:9 Ja katso, Herran enkeli seisoi heidän tykönänsä ja Herran kirkkaus ympäri valaisi heitä, ja he suuresti peljästyivät.</p>	<p>2:9 Ja cadzo/ HERran Engeli seisoi heidän tykönäns/ ja HERran kirckkaus walais heitä/ että he suurest peljästyit.</p>
<p>2:10 Mutta enkeli sanoi heille: Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle:</p>	<p>2:10 Ja enkeli sanoi heille: älkäät peljätkö! sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle:</p>	<p>2:10 Ja Engeli sanoi heille: älkät peljätkö: sillä cadzo/ minä ilmoitan teille suuren ilon/ joca tulewa on caikelle Canssalle:</p>
<p>2:11 teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa.</p>	<p>2:11 Teille on tänäpäivänä syntynyt vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Davidin kaupungissa.</p>	<p>2:11 Teille on tänäpäin syntynyt Wapahtaja/ HERra Christus Dawidin Caupungis.</p>
<p>2:12 Ja tämä on teille merkkinä: te löydätte lapsen kapaloituna ja seimessä makaa-massa.</p>	<p>2:12 Ja tämä on teille merkiksi: te löydätte lapsen kapaloituna makaavan seimessä.</p>	<p>2:12 Ja tämä on teille merki-xi: te löydätte lapsen capaloittuna seimes.</p>
<p>2:13 Ja yhtäkkiä oli enkelin kanssa suuri joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat:</p>	<p>2:13 Ja kohta oli enkelin kanssa suuri taivaallisen sotaväen joukko, jotka kiittivät Jumalaa ja sanoivat:</p>	<p>2:13 Ja Engelin cansa oli suuri taiwalisen sotawäen joucko/ jotca kijtiti Jumalata ja sanoit:</p>
<p>2:14 Kunnia Jumalalle korke-</p>	<p>2:14 Kunnia olkoon Jumalal-</p>	<p>2:14 Cunnia olcon Jumalalle</p>

uksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!

2:15 Ja kun enkelit olivat menneet paimenten luota tai-vaaseen, niin nämä puhuivat toisillensa: Menkäämme nyt Betlehemiin katsomaan sitä, mikä on tapahtunut ja minkä Herra meille ilmoitti.

2:16 Ja he menivät kiiruhtaen ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä.

2:17 Ja kun he tämän olivat nähneet, ilmoittivat he sen sanan, joka oli puhuttu heille tästä lapsesta.

2:18 Ja kaikki, jotka sen kuuluivat, ihmettelivät sitä, mitä paimenet heille puhuivat.

2:19 Mutta Maria kätki kaikki nämä sanat ja tutkisteli niitä sydämesssänsä.

2:20 Ja paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa kaikesta, minkä olivat kuulleet ja nähneet, sen mukaan kuin heille oli puhuttu.

2:21 Kun sitten kahdeksan päivää oli kulunut ja lapsi oli ympärileikattava, annettiin hänelle nimi Jeesus, jonka enkeli oli hänelle antanut, ennenkuin hän sikisi äitinsä kohdussa.

2:22 Ja kun heidän puhdistuspäivänsä, Mooseksen lain mukaan, olivat täyttyneet, veivät he hänet ylös Jerusalemiin asettaaksensa hänet Herran eteen

2:23 - niinkuin on kirjoitettu Herran laissa: Jokainen miehenpuoli, joka avaa äidin-

le korkeudessa, ja maassa rauha, ja ihmisille hyvä tahto!

2:15 Ja tapahtui, että enkelit menivät heidän tykönsä tai-vaaseen, niin ne paimenet puhuivat keskenänsä: käykäämme Betlehemiin ja katsokaamme sitä mikä tapahtunut on, jonka Herra meille ilmoitti.

2:16 Ja he tulivat kiiruhtain, ja löysivät Marian ja Josephin, niin myös lapsen, joka makasi seimessä.

2:17 Kuin he tämän nähneet olivat, julistivat he sen sanoman, joka heille tästä lapsesta sanottu oli,

2:18 Ja kaikki, jotka sen kuuluivat, ihmettelivät niitä, mitä heille paimenilta sanottu oli.

2:19 Mutta Maria kätki kaikki nämät sanat, tutkistellen sydämesssänsä,

2:20 Ja paimenet palasivat, ylistäin ja kunnioittain Jumalaa kaikesta, mitä he kuulleet ja nähneet olivat, niinkuin heille sanottu oli.

2:21 Ja kuin kahdeksan päivää kulunut oli, että lapsi piti ympärileikattaman, kutsuttiin hänen nimensä Jeesus, joka niin oli enkeliltä kutsuttu jo ennen kuin hän sikisi äitinsä kohdussa.

2:22 Ja kuin heidän puhdistuspäivänsä olivat täytetyt Moseksen lain jälkeen, veivät he hänet Jerusalemiin, asettaaksensa häntä Herran eteen,

2:23 (Niinkuin kirjoitettu on Herran laissa: kaikki miehenpuoli, joka ensin avaa

corkiudes/ ja maasa rauha/ ja ihmisille hyvä tahto.

2:15 JA tapahtui/ että Engelit menit heidän tykönsä Taiwasen/ niijn paimenet puhuit keskenäns: käykämme Bethlehemiijn/ ja cadzocam sitä cuin tapahtunut on/ jonga HERra meille ilmoitti.

2:16 Ja he tulit kijruhtain/ ja löysit Marian/ ja Josephin/ niijn myös lapsen/ joca ma-cais seimes.

2:17 Cosca he tämän nähnet olit/ julistit he sen sanoman/ cuin heille tästä lapsesta sanottu oli.

2:18 Ja caicki jotca sen cuulit/ ihmettelit nijtä puheita cuin heille Paimenilda sanottu oli.

2:19 Mutta Maria kätki caicki nämät sanat/ tutkistellen hänen sydämesäns.

2:20 Ja paimenet palaisit/ ylistäin ja cunnioittain Jumalata/ caikista cuin he cuullet ja nähnet olit/ niijn cuin heille sanottu oli.

2:21 JA sijttecuin cahdexan päiwä culunut oli/ että lapsi piti ymbärinsleicattaman/ cudzuttin hänen nimens JEEsus/ joca niijn oli Engelildä joo ennen cudzuttu/ cuin hän sikis Äitins cohdusa.

2:22 JA sijtte cuin heidän puhdistus päiwäns olit täytetyt Mosexen Lain jälken/ weit he hänen Jerusalemiijn/ seisattaxens händä HERran eteen.

2:23 Nijn cuin kirjoitettu on HERran Lais: caicki miehen puoli/ joca ensin awa äitins

kohdun, luettakoon Herralle pyhitetyksi -	äitinsä kohdun, pitää kutsuttaman Herralle pyhäksi,)	cohdu/ pitä cudzuttaman HERralle pyhäxi.
2:24 ja uhrataksensa, niinkuin Herran laissa on säädetty, parin metsäkyyhkysiä tai kaksi kyyhkysenpoikaa.	2:24 Ja uhrataksensa, niinkuin sanottu on Herran laissa, pari mettistä eli kaksi kyyhkyläisen poikaa.	2:24 Ja uhraman/ nijncuin sanottu on HERran Lais: pari Mettisiä/ eli caxi Kyyhkyläisen poica.
2:25 Ja katso, Jerusalemissa oli mies, nimeltä Simeon; hän oli hurskas ja jumalinen mies, joka odotti Israelin lohdutusta, ja Pyhä Henki oli hänen päällensä.	2:25 Ja katso, mies oli Jerusalemissa, jonka nimi oli Simeon: tämä oli hurskas ja jumalinen mies, odottain Israelin lohdutusta, ja Pyhä Henki oli hänessä.	2:25 Ja cadzo/ yxi mies oli Jerusalemis/ jonga nimi oli Simeon: tämä oli hurscas ja Jumalinen mies/ odottain Israelin lohdutusta: ja Pyhä Hengi oli hänes.
2:26 Ja Pyhä Henki oli hänelle ilmoittanut, ettei hän ollut näkevä kuolemaa, ennenkuin oli nähnyt Herran Voidellun.	2:26 Ja hänelle oli sanottu Pyhältä Hengeltä, ettei hänen pitänyt ennen kuolemaa näkemän, kuin hän näkis Herran Kristuksen.	2:26 Ja hänelle oli vastaus annettu Pyhäldä Hengeldä/ ettei hänen pitänyt ennen cuoleman/ cuin hän näkis HERran Christuxen.
2:27 Ja hän tuli Hengen vaikutuksesta pyhäkköön. Ja kun vanhemmat toivat Jeesuslasta sisälle tehdäkseen hänelle, niinkuin tapa oli lain mukaan,	2:27 Ja hän tuli Hengen kautta templiin. Ja kun vanhemmat toivat lapsen Jeesuksen sisälle, tehdäkseen hänen edestänsä lain tavan jälkeen,	2:27 Ja hän tuli Hengen kautta Templijn.
2:28 otti hänkin hänet syliinsä ja kiitti Jumalaa ja sanoi:	2:28 Niin hän otti hänen syliinsä, ja kiitti Jumalaa ja sanoi:	2:28 Ja cuin wanhemmat lapsen Jesuxen toit Templijn/ tehdäkseen hänen edestänsä Lain tawan jälkeen:
2:29 Herra, nyt sinä lasket palvelijasi rauhaan menemään, sanasi mukaan;	2:29 Nyt sinä, Herra, lasket palvelias rauhaan menemään, sanas jälkeen;	Otti hän hänen sylijns/ kijtti Jumalata ja sanoi:
2:30 sillä minun silmäni ovat nähneet sinun autuutesi,	2:30 Sillä minun silmäni ovat nähneet sinun autuutes,	2:29 LAske nyt HERra palvelias rauhaan menemän/ sanas jälken.
2:31 jonka sinä olet valmistanut kaikkien kansojen nähdä,	2:31 Jonka sinä valmistit kaikkein kansain eteen,	2:30 Sillä minun silmäni owat nähnet sinun autuudes.
2:32 valkeudeksi, joka on ilmestyvä pakanoille, ja kirkaudeksi kansallesi Israelille.	2:32 Valkeudeksi valistamaan pakanoita ja sinun kansas Israelin kunniaksi.	2:31 Jonga sinä caikille Canssoille walmistit.
2:33 Ja hänen isänsä ja äitinsä ihmettelivät sitä, mitä hänestä sanottiin.	2:33 Ja Joseph ja hänen äitinsä ihmettelivät niitä, joita hänestä sanottiin.	2:32 Walkeudexi/ walistaman pacanoita/ ja sinun Canssas Israelin cunniaxi.
2:34 Ja Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, hänen äidilleen: Katso, tämä on pantu lankeemukseksi ja nousemukseksi monelle Israelissa ja merkiksi, jota vastaan sanotaan	2:34 Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, hänen äidillensä: katso, tämä on pantu lankeemukseksi ja nousemukseksi monelle Israelissa, ja merkiksi, jota vastaan sanotaan:	2:33 JA Joseph ja hänen Äitins ihmettelit nijtä cuin hänestä sanottin.
		2:34 Ja Simeon siunais heitä/ ja sanoi Marialle hänen Äitillens: Cadzo/ tämä on pandu langemisexi/ ja nousemisexi monelle Israelis/ ja merkixi/ jota wastan sanotan:

2:35 - ja myös sinun sielusi lävitse on miekka käyvä että monen sydämen ajatukset tulisivat ilmi.

2:36 Ja oli naisprofeetta, Hanna, Fanuelin tytär, Asserin sukukuntaa. Hän oli jo tullut iälliseksi. Mentyään neitsyenä naimisiin hän oli elänyt miehensä kanssa seitsemän vuotta,

2:37 ja oli nyt leski, kahdeksankymmenen neljän vuoden ikäinen. Hän ei poistunut pyhäköstä, vaan palveli siellä Jumalaa paastoilla ja rukouksilla yötä ja päivää.

2:38 Ja juuri sillä hetkellä hän tuli siihen, ylisti Jumalaa ja puhui lapsesta kaikille, jotka odottivat Jerusalemin lunastusta.

2:39 Ja täytettyään kaiken, mikä Herran lain mukaan oli tehtävä, he palasivat Galileaan, kaupunkiinsa Nasaretiin.

2:40 Ja lapsi kasvoi ja vahvistui ja täyttyi viisaudella, ja Jumalan armo oli hänen päällensä.

2:41 Ja hänen vanhempansa matkustivat joka vuosi Jerusalemiin pääsiäisjuhille.

2:42 Hänen ollessaan kaksitoistavuotias he niinkään vaelsivat ylös sinne juhlan tavan mukaan.

2:43 Ja kun ne päivät olivat kuluneet ja he lähtivät kotiin, jäi poikainen Jeesus Jerusalemiin, eivätkä hänen vanhempansa sitä huomanneet.

2:44 He luulivat hänen olevan matkaseurueessa ja kulkivat

2:35 (Ja sinunkin sielus lävitse pitää miekan käymän:) että monen sydämen ajatukset ilmoitettaisiin.

2:36 Ja Anna prophetissa, Phanuelin tytär, Asserin suvusta, se oli joutunut pitkälle ijälle ja elänyt miehensä kanssa seitsemän ajastaikaa neitsyestänsä,

2:37 Ja oli leskenä lähes neljäyhdeksättäkymmentä ajastaikaa, ja ei lähtenyt templistä, palvelemasta Jumalaa paastoissa ja rukouksissa yötä ja päivää.

2:38 Ja tämä tuli sillä hetkellä siihen ja kunnioitti myös Herraa, ja puhui hänestä kaikille, jotka lunastusta Jerusalemissa odottivat.

2:39 Ja sittekuin he olivat kaikki tehneet Herran lain jälkeen, palasivat he Galileaan, kaupunkiinsa Natsaretiin.

2:40 Mutta lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä, ja täytettiin viisaudella, ja Jumalan armo oli hänen kanssansa.

2:41 Ja hänen vanhempansa vaelsivat joka vuosi pääsiäisjuhille Jerusalemiin.

2:42 Ja kuin hän kahdenkymmenen ajastajan vanha oli, menivät he Jerusalemiin juhlapäivän tavan jälkeen.

2:43 Ja kuin ne päivät olivat kuluneet, siinä kuin he palasivat, jäi poikainen Jeesus Jerusalemiin: jota ei Joseph ja hänen äitinsä huomanneet,

2:44 Vaan luulivat hänen olevan seurassa. Ja he kävi-

2:35 Ja sinungin sielus läpitse pitä miecan myös käymän/ että monen sydämen ajatuxet ilmoitettaisin.

2:36 Ja Hanna Prophetissa Phanuelin tytär/ Asserin suvusta/ oli joutunut pitkälle ijälle/ ja oli elänyt miehensä cansa seidzemen ajastaica hänen Neidzydestäns.

2:37 Ja oli leskenä lähes neljä yhdexättäkymmendä ajastaica/ ja ei lähtenyt Templist palwelemast Jumalata/ paastoisa ja rucouxisa yötä ja päiwä.

2:38 Ja tämä tuli myös sillä hetkellä sijhen/ ja cunnioidzi HERra ja puhui hänestä caikille/ cuin wapautta Jerusalemis odotit.

2:39 Ja sijttecuin he olit caicki tehnet HERran Lain jälken/ palaisit he Galilean heidän Caupungins Nazaretijn.

2:40 Mutta lapsi caswoi ja wahwistui Henges/ ja täytetin wijsaudella/ ja Jumalan armo oli hänen cansans.

2:41 JA hänen wanhemmans waelsit joca vuosi Pääsiäisjuhlalle Jerusalemiijn:

2:42 Ja cuin hän jo caxitoistakymmendä ajastaica wanha oli/ menit he Jerusalemiijn juhlapäiwän tawan jälken:

2:43 Ja cuin ne päiwät olit culunet/ palaisit he cotians/ ja poicainen Jesus jäi Jerusalemiijn/ jota ei hänen wanhemmans huomannet/ waan luulit hänen olewan seuras.

2:44 Ja he käwit yhden päiwäcunnan/ ja edzeit händä

päivänmatkan ja etsivät häntä sukulaisten ja tuttavien joukosta;	vät yhden päivän matkan, ja etsivät häntä lankoin ja tuttavien seassa.	langoins ja tuttwains seas.
2:45 mutta kun eivät löytäneet, palasivat he Jerusalemiin etsien häntä.	2:45 Ja kuin ei he häntä löytäneet, palasivat he Jerusalemiin, etsien häntä.	2:45 Ja cuin ei he händä löytänet/ palaisit he Jerusalemiijn händä edzimän.
2:46 Ja kolmen päivän kulu- tua he löysivät hänet pyhä- köstä, jossa hän istui opetta- jain keskellä kuunnellen heitä ja kysellen heiltä.	2:46 Ja tapahtui kolmen päi- vän perästä, että he löysivät hänen templissä istuvan opettajain keskellä, kuultele- van heitä ja kysyvän heiltä.	2:46 Ja tapahtui colmannen päiwän perästä/ että he löy- sit hänen istuwan Templis opettajain keskellä/ cuuldele- wan heitä/ ja kysywän heille.
2:47 Ja kaikki, jotka häntä kuulivat, ihmettelivät hänen ymmärrystänsä ja vastauksi- ansa.	2:47 Ja kaikki, jotka hänen kuulivat, hämmästyivät hän- en ymmärrystänsä ja vas- tauksiansa.	2:47 Ja caicki jotca hänen cuulit/ hämmästyit hänen ymmärrystäns ja wastaustans.
2:48 Ja hänet nähdessään hänen vanhempansa hämmäs- tyivät, ja hänen äitinsä sanoi hänelle: Poikani, miksi meille näin teit? Katso, sinun isäsi ja minä olemme huolestunei- na etsineet sinua.	2:48 Ja kuin he hänen näki- vät, niin he hämmästyivät, ja hänen äitinsä sanoi hänelle: Poikani, miksis meille näin teit? katso, sinun isäs ja mi- nä olemme murehtien etsi- neet sinua.	2:48 Ja cuin he hänen näit/ nijn he ihmettelit/ ja hänen Äitins sanoi hänelle: Poican/ mixis meille näin teit? cadzo/ sinun Isäs ja minä olemma murehtien edzinet sinua.
2:49 Niin hän sanoi heille: Mitä te minua etsitte? Ettekö tienneet, että minun pitää niissä oleman, mitkä minun Isäni ovat?	2:49 Ja hän sanoi heille: mi- täs te minua etsitte? ettekö tienneet, että minun pitää niissä oleman, jotka minun Isäni ovat?	2:49 Ja hän sanoi heille: mi- tätä te minua idzitte? Ettäkö tiennet/ että minun pitä nijsä oleman/ jotca minun Isäni owat?
2:50 Mutta he eivät ymmär- täneet sitä sanaa, jonka hän heille puhui.	2:50 Ja ei he ymmärtäneet sitä sanaa, jonka hän heille sanoi.	2:50 Ja ei he ymmärtänet sitä sana cuin hän heille sa- noi.
2:51 Ja hän lähti heidän kanssansa ja tuli Nasaretiin ja oli heille alamainen. Ja hänen äitinsä kätki kaikki nämä sanat sydämeensä.	2:51 Ja hän meni alas hei- dän kanssansa ja tuli Natsa- retiin, ja oli heille alamainen. Ja hänen äitinsä kätki kaikki nämät sanat sydämeensä.	2:51 Ja hän meni alas hei- dän cansans/ ja tuli Naza- rethijn/ ja oli heille alammai- nen. Mutta hänen äitins kätki caicki nämät sanat sydäme- hens.
2:52 Ja Jeesus varttui viisau- dessa ja iässä ja armossa Jumalan ja ihmisten edessä.	2:52 Ja Jesus menestyi vii- saudessa ja ijässä ja armos- sa Jumalan ja ihmisten edessä.	saudes/ ja ijäs/ ja armos/ Jumalan ja ihmisten edesä.

Luukas 3 Luku

3:1 Viidentenätoista keisari Tiberiuksen hallitusvuotena, kun Pontius Pilatus oli Juudean maaherrana ja Herodes

3 Luku

3:1 Mutta viidennellätoista-
kymmenellä keisari Tiberi-
uksen hallituksen vuodella,
kuin Pontius Pilatus oli Juu-
dean maaherra, ja Herodes

III. Lucu .

3:1 Wlidennellä toistakymme-
nellä wuodella Keisar Tibe-
riuxen wallan alla/ cosca
Pontius Pilatus Judean Maan-

Galilean neljännysruhtinaana ja hänen veljensä Filippus Iturean ja Trakonitiinmaan neljännysruhtinaana ja Lysanias Abilenen neljännysruhtinaana,	tetrarka Galileassa, ja hänen veljensä Philippus tetrarka Itureassa ja Trakonitin maakunnassa, ja Lysanias oli tetrarka Abilenessä,	herra oli/ ja Herodes Galileas Tetrarcha oli/ ja hänen veljensä Philippus oli Tetrarcha Itureas/ ja Trachonitin maakunnas/
3:2 siihen aikaan kun Hannas oli ylimmäisenä pappina, ynnä myös Kaifas, tuli Jumalan sana Johannekselle, Sakariaan pojalle, erämaassa.	3:2 Kuin Hannas ja Kaiphas ylimmäiset papit olivat: silloin tapahtui Jumalan sana Johannekselle Sakariaan pojalle korvessa,	3:2 Ja Lysanias oli Tetrarcha Abilenes/ cosca Hanna ja Caiphas ylimmäiset Papit olit: silloin tapahtui Jumalan käsky Johannexelle Zacharian pojalle corwes.
3:3 Ja hän vaelsi kaikissa seuduissa Jordanin varrella ja saarnasi parannuksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi,	3:3 Ja hän tuli kaikkiin maan paikkoihin Jordanin ympäri ja saarnasi parannuksen kastetta syntein anteksi antamiseksi,	3:3 Ja hän tuli caickijn maan paickoihin Jordanin ymbärins/ ja saarnais parannuxen kastetta syndein andexi andamisexi.
3:4 niinkuin on kirjoitettuna profeetta Esaiaan sanojen kirjassa: Huutavan ääni kuulu erämaassa: 'Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle tasaisiksi.'	3:4 Niinkuin kirjoitettu on Jesaias prophetan saarnaamatussa, joka sanoo: huutavan ääni on korvessa: valmistakaa Herran tietä ja tehkää hänen polkunsa oikiaksi.	3:4 Nijnkuin kirjoitettu on Esaian Prophetan saarnaamatus/ joca sano: huutawa äni on corwes/ walmistacat HERran tietä/ ja tehkät hänen polcuns oikiaxi.
3:5 Kaikki laaksot täytettäkään, ja kaikki vuoret ja kukkulat alennettäkään, ja mutkat tulkoot suoriksi ja koleikat tasaisiksi teiksi,	3:5 Kaikki laaksot pitää täyttämän ja kaikki vuoret ja mäet alennettämän, väärät pitää ojennettämän, ja koliaat tasaiseksi tieksi tehtämän,	3:5 Caicki laxot pitä täyttämän/ ja caicki vuoret ja mäet alettämän/ wäärät pitää oiettämän/ ja coleat tasaiseixi teixi tehtämän/
3:6 ja kaikki liha on näkevä Jumalan autuuden.	3:6 Ja kaikki liha pitää näkemän Jumalan autuuden.	3:6 Ja caicki liha pitä näkemän Jumalan autuden.
3:7 Niin hän sanoi kansalle, joka vaelsi hänen kastetavakseen: Te kyykäärmeitten sikiöt, kuka on teitä neuvonut pakenemaan tulevaista vihaa?	3:7 Niin hän sanoi kansalle, joka tuli antamaan itsiänsä kastaa häneltä: te kyykärmetten sikiät, kuka teitä neuvoi välttämään tulevaista vihaa?	3:7 Nlin hän sanoi Canssalle/ joca tuli andaman idziäns casta häneldä: te kärmen sikiät/ cuca on teidän opetanut wälttämän tulewaista wiha?
3:8 Tehkää sentähden parannuksen soveliaita hedelmiä, älkääkä ruvetko sanomaan mielessänne: 'Onhan meillä isänä Aabraham', sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Aabrahamille.	3:8 Tehkää siis soveliaat parannuksen hedelmät ja älkääät ruvetko sanomaan itsellänne: Abraham on meidän isämme; sillä minä sanon teille, että Jumala taitaa näistä kivistä herättää Abrahamille lapset.	3:8 Tehkät otolliset parannuxen hedelmät/ ja älkät ruwetco sanoman idzellän: Abraham on meidän Isäm: sillä minä sanon teille: Jumala woi näistä kiwistä herättä Abrahamille pojat.
3:9 Jo on myös kirves pantu puitten juurelle; jokainen puu,	3:9 Mutta jo on myös kirves pantu puiden juurelle; sen-	3:9 Mutta jo on kirves pandu puiden juurelle/ jocainen puu

joka ei tee hyvää hedelmää, siis hakataan pois ja heitetään tuleen.

3:10 Ja kansa kysyi häneltä sanoen: Mitä meidän siis pitää tekemän?

3:11 Hän vastasi ja sanoi heille: Jolla on kaksi ihokasta, antakoon toisen sille, joka on ilman; ja jolla on ruokaa, tehköön samoin.

3:12 Niin tuli myös publikaaneja kastettaviksi, ja he sanoivat hänelle: Opettaja, mitä meidän pitää tekemän?

3:13 Hän sanoi heille: Älkää vaatiko enempää, kuin mikä teille on säädetty.

3:14 Myös sotamiehet kysyivät häneltä sanoen: Mitäs meidän pitää tekemän? Ja hän sanoi heille: Älkää kisko keneltäkään älkääkään kiristäkö, vaan tyytykää palkkaanne.

3:15 Mutta kun kansa yhä odotti ja kaikki ajattelivat sydämässään Johanneksesta, eikö hän itse ehkä ollut Kristus,

3:16 niin Johannes vastasi kaikille sanoen: Minä kastan teidät vedellä, mutta on tuleva minua väkevämpi, jonka kengänpaulaakaan minä en ole kelvollinen päästämään; hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella.

3:17 Hänellä on viskimensä kädessään, ja hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoaa nisut aittaansa, mutta ruumenet hän polttaa sammumattomassa tulella.

3:18 Antaen myös monia muita kehoituksia hän julisti

tähden jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja tuleen heitetään.

3:10 Ja kansa kysyi häneltä, sanoen: mitä meidän pitää tekemän?

3:11 Niin hän vastaten sanoi heille: jolla on kaksi hametta, antakaan sille, jolla ei yhtään ole, ja jolla on ruokaa, hän tehkään myös niin.

3:12 Mutta Publikanit tulivat myös antamaan heitänsä kastaa ja sanoivat hänelle: Mestari, mitä meidän pitää tekemän?

3:13 Vaan hän sanoi heille: älkää enempää vaatiko kuin teille sääty on.

3:14 Niin kysyivät myös häneltä sotamiehet, sanoen: mitä myös meidän pitää tekemän? Ja hän sanoi heille: älkää kenellekään väkivaltaa taikka vääräyttä tehkö, ja tyytykää palkkaanne.

3:15 Mutta kuin kansa odotti, ja kaikki ajattelivat sydämässään Johanneksesta: lieneekö hän Kristus?

3:16 Vastasi Johannes, sanoen kaikille: minä tosin kastan teitä vedellä; mutta minua väkevämpi tulee, jonka kengän nauhoja en minä ole kelvollinen päästämään: hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä ja tulella.

3:17 Jonka viskin on hänen kädessään, ja hän perkaa riihensä ja kokoaa nisunsa aittaansa, mutta ruumenet polttaa hän sammumattomalla tulella.

3:18 Monta tosin myös muuta hän neuvoi ja saarnasi

joka ei tee hyvä hedelmätä/ se hacatan poicki/ ja heitetän tuleen.

3:10 JA Canssa kysyi hänelle/ sanoden: mitästä meidän pitä tekemän?

3:11 Nijn hän wastaten sanoi heille: jolla on caxi hametta/ andacan sille jolla ei yhtän ole/ ja jolla on ruoca/ hän tehkän myös nijn.

3:12 Publicanit tulit myös andaman heitäs casta/ ja sanoit hänelle: Mestari/ mitästä meidän pitä tekemän?

3:13 Hän sanoi heille: älkät enämbi waatico/ cuin teille sääty on.

3:14 Nlin kysyit myös häneldä sotamiehet/ sanoden: mitästä meidän pitä tekemän? hän sanoi heille: älkät kenengän wäkiwalda taicka wääryttä tehkö/ ja tytykät teidän palckaan.

3:15 MUtta cuin Canssa odotti/ ja caicki ajattelit sydämisäns Johannexest: lienekö hän Christus.

3:16 Wastais Johannes/ sanoden jocaidzelle: minä tosin castan teitä wedellä/ waan wielä tule minua wäkwämbi/ jonga kengän nauhoja en minä ole kelwollinen päästämän/ hän casta teitä Pyhällä Hengellä ja tulella.

3:17 Jonga on wiskin kädesä/ ja hän puhdistä hänen luwans/ ja coco nisuns aittans/ mutta acanat hän poltta sammumattomalla tulella.

3:18 Ja hän julisti Canssalle neuwoin myös paljon muuta.

kansalle evankeliumia.	kansalle.	
3:19 Mutta kun Herodes, neljännysruhtinas, sai häneltä nuhteita veljensä vaimon, Herodiaan, tähden ja kaiken sen pahan tähden, mitä hän, Herodes, oli tehnyt,	3:19 Mutta kun Herodes tetrarka nuhdeltiin häneltä, Herodiaksen veljensä Philipuksen emännän tähden ja kaikesta pahuudesta, jota Herodes teki,	3:19 MUtta cosca Herodes Tetrarcha rangaistin hänelmä/ Herodiaxen hänen veljens emännän tähden.
3:20 niin hän kaiken muun lisäksi teki senkin, että sulki Johanneksen vankeuteen.	3:20 Niin hän ylitse kaikkein teki myös sen, että hän salpasi Johanneksen vankiuteen.	3:20 Paidzi muuta paha cuin Herodes Johannexelle teki/ salpasi hän hänen päälisexi tornijn.
3:21 Kun siis kaikkea kansaa kastettiin ja myöskin Jeesus oli saanut kasteen ja rukoili, niin tapahtui, että taivas aukeni	3:21 Ja tapahtui, kuin kaikki kansa kastettiin, ja Jeesus myös oli kastettu, ja hän rukoili, niin taivas aukeni,	3:21 JA tapahtui/ cosca caicki Canssa castettin/ ja Jeesus myös castettin/ ja rucoili/ nijn Taiwas aukeni.
3:22 ja Pyhä Henki laskeutui hänen päällensä ruumiillisessa muodossa, niinkuin kyyhkynen, ja taivaasta tuli ääni: Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun minä olen mielistynyt.	3:22 Ja Pyhä Henki tuli alas ruumiillisella muodolla hänen päällensä niinkuin kyyhkynen, ja ääni tuli taivaasta, joka sanoi: sinä olet minun rakas Poikani, sinuun minä mielistyin.	3:22 Ja Pyhä Hengi tuli alas ruumillisella muodolla hänen päällens nijncuin Mettinen/ äni sanoi taiwasta: Sinä olet minun racas Poican/ sinuun minä mielistyn.
3:23 Ja hän, Jeesus, oli aloittaessaan vaikutuksensa noin kolmenkymmenen vuoden vanha, ja oli, niinkuin luultiin, Joosefin poika. Joosef oli Eelin poika,	3:23 Ja Jeesus oli lähes kolmenkymmenen vuotinen, joka oli (niinkuin luultiin) Josephin poika, Elin pojan,	3:23 Ja Jeesus oli lähes kolmenkymmenen vuotinen/ ja luultin Josephin pojaxi/ joca oli Elin poica.
Joosef oli Eelin poika,	3:24 Joka oli Mattatin poika, joka oli Levin poika, joka oli Melkin poika, joka oli Jannan poika, joka oli Josephin poika,	3:24 Joca oli Mathatian poica. Joca oli Levin poica. Joca oli Melchin poica. Joca oli Jannan poica. Joca oli Josephin poica.
3:24 Eeli Mattatin, tämä Levin, tämä Melkin, tämä Jannan, tämä Joosefin,		
3:25 tämä Mattatiaan, tämä Aamoksen, tämä Naahumin, tämä Eslin, tämä Naggain,	3:25 Joka oli Mattatian poika, joka oli Amoksen poika, joka oli Naumin poika, joka oli Eslin poika, joka oli Naggain poika,	3:25 Joca oli Mathatian poica. Joca oli Amoxen poica. Joca oli Naumin poica. Joca oli Eslin poica. Joca oli Naggain poica.
3:26 tämä Maahatin, tämä Mattatiaan, tämä Semeinin, tämä Joosekin, tämä Joodan,	3:26 Joka oli Maatin poika, joka oli Mattatian poika, joka oli Semein poika, joka oli Josephin poika, joka oli Joodan poika,	3:26 Joca oli Maathin poica. Joca oli Mathatian poica. Joca oli Semein poica. Joca oli Josephin poica. Joca oli Joodan poica.
3:27 tämä Johananin, tämä Reesan, tämä Serubbaabelin,	3:27 Joka oli Joannan poika, joka oli Resan poika, joka oli	3:27 Joca oli Joannan poica. Joca oli Rhesan poica. Joca

tämä Sealtielin, tämä Neerin,	Zorobabelin poika, joka oli Salatielin poika, joka oli Nerin poika,	oli Zorobabelin poica. Joca oli Salathielin poica. Joca oli Nerin poica.
3:28 tämä Melkin, tämä Ad- din, tämä Koosamin, tämä Elmadamin, tämä Eerin,	3:28 Joka oli Melkin poika, joka oli Addin poika, joka oli Kosamin poika, joka oli Elmodamin poika, joka oli Eerin poika,	3:28 Joca oli Melchin poica. Joca oli Addin poica. Joca oli Kosamin poica. Joca oli Elmodamin poica. Joca oli Herrin poica.
3:29 tämä Jeesuksen, tämä Elieserin, tämä Joorimin, tämä Mattatin, tämä Leevin,	3:29 Joka oli Josen poika, joka oli Elieserin poika, joka oli Jorimin poika, joka oli Mattatin poika, joka oli Levin poika,	3:29 Joca oli Josenin poica. Joca oli Eliezerin poica. Joca oli Joramin poica. Joca oli Matthatin poica. Joca oli Levin poica.
3:30 tämä Simeonin, tämä Juudan, tämä Joosefin, tämä Joonamin, tämä Eliakimin,	3:30 Joka oli Simeonin poika, joka oli Juudan poika, joka oli Josephin poika, joka oli Jonain poika, joka oli Eliakimin poika,	3:30 Joca oli Simeonin poica. Joca oli Judan poica. Joca oli Josephin poica. Joca oli Jonan poica. Joca oli Eliachiminn poica.
3:31 tämä Melean, tämä Mennan, tämä Mattatan, tämä Naatanin, tämä Daavidin,	3:31 Joka oli Melean poika, joka oli Mainanin poika, joka oli Mattatan poika, joka oli Natanin poika, joka oli Davidin poika,	3:31 Joca oli Melean poica. Joca oli Menanin poica. Joca oli Mathatan poica. Joca oli Nathanin poica. Joca oli Dawidin poica.
3:32 tämä Iisain, tämä Oobedin, tämä Booaan, tämä Saalan, tämä Nahassonin,	3:32 Joka oli Jessen poika, joka oli Obedin poika, joka oli Bootsin poika, joka oli Salmonin poika, joka oli Naassonin poika,	Joca oli Jessen poica. 3:32 Joca oli Obedin poica. Joca oli Boozin poica. Joca oli Salmonin poica. Joca oli Naasonin poica.
3:33 tämä Aminadabin, tämä Adminin, tämä Arnin, tämä Esromin, tämä Faareen, tämä Juudan,	3:33 Joka oli Aminadabin poika, joka oli Aramin poika, joka oli Esromin poika, joka oli Phareksen poika, joka oli Juudan poika,	3:33 Joca oli Aminadabin poica. Joca oli Aramin poica. Joca oli Esromin poica. Joca oli Pharesin poica. Joca oli Judan poica.
3:34 tämä Jaakobin, tämä Iisakin, tämä Aabrahamin, tämä Taaran, tämä Naahorin,	3:34 Joka oli Jakobin poika, joka oli Isaakin poika, joka oli Abrahamin poika, joka oli Taran poika, joka oli Nahorin poika,	3:34 Joca oli Jacobin poica. Joca oli Isaachin poica. Joca oli Abrahamin poica. Joca oli Tharan poica. Joca oli Nachorin poica.
3:35 tämä Serukin, tämä Ragaun, tämä Faalekin, tämä Eberin, tämä Saalan,	3:35 Joka oli Sarukin poika, joka oli Ragaun poika, joka oli Phalekin poika, joka oli Eberin poika, joka oli Salan poika,	3:35 Joca oli Zaruchin poica. Joca oli Ragahun poica. Joca oli Phalechin poica. Joca oli Heberin poica. Joca oli Salan poica.
3:36 tämä Kainamin, tämä Arfaksadin, tämä Seemin, tämä Noonan, tämä Laamekin,	3:36 Joka oli Kainanin poika, joka oli Arphaksadin poika, joka oli Semin poika, joka oli	Joca oli Cainan poica. 3:36 Joca oli Arphaxadin poica. Joca oli Semin poica. Jo-

	Noan poika, joka oli Lamekin poika,	ca oli Noen poica. Joca oli Lamechin poica.
3:37 tämä Metusalan, tämä Eenokin, tämä Jaaretin, tämä Mahalalelin, tämä Keenanin,	3:37 Joka oli Matusalan poika, joka oli Enokin poika, joka oli Jaredin poika, joka oli Maleleelin poika, joka oli Kainanin poika,	3:37 Joca oli Mathusalan poica. Joca oli Enochin poica. Joca oli Jaredin poica. Joca oli Malaleelin poica. Joca oli Cainan poica.
3:38 tämä Enoksen, tämä Seetin, tämä Aadamin, tämä Jumalan.	3:38 Joka oli Enoksen poika, joka oli Setin poika, joka oli Aadamin poika, joka oli Jumalan.	Joca oli Enoxen poica. Joca oli Sethin poica. Joca oli Aadamin poica. Joca oli Jumalan poica.

Luukas 4 Luku

4:1 Sitten Jeesus täynnä Pyhää Henkeä palasi Jordanilta; ja Henki kuljetti häntä erämaassa,

4:2 ja perkele kiusasi häntä neljäkymmentä päivää. Eikä hän syönyt mitään niinä päivinä, mutta kun ne olivat päättyneet, tuli hänen nälkä.

4:3 Niin perkele sanoi hänelle: Jos sinä olet Jumalan Poika, niin sano tälle kivelle, että se muuttuu leiväksi.

4:4 Jeesus vastasi hänelle: Kirjoitettu on: 'Ei ihminen elä ainoastaan leivästä.'

4:5 Ja perkele vei hänet korkealle vuorelle ja näytti hänelle yhdessä tuokiossa kaikki maailman valtakunnat

4:6 ja sanoi hänelle: Sinulle minä annan kaiken tämän valtapiirin ja sen loiston, sillä minun haltuuni se on annettu, ja minä annan sen, kenelle tahdon.

4:7 Jos sinä siis kumarrat minun eteeni, niin tämä kaikki on oleva sinun.

4:8 Jeesus vastasi ja sanoi

4 Luku

4:1 Niin Jesus täynnänsä Pyhää Henkeä palasi Jordanista ja vietiin Hengeltä korpeen,

4:2 Ja kiusattiin neljäkymmentä päivää perkeleeltä, eikä syönyt mitään niinä päivinä; mutta kuin ne kuluneet olivat, sitte hän isosi.

4:3 Niin perkele sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin sanos tälle kivelle, että se leiväksi tulis.

4:4 Ja Jesus vastasi, sanoen hänelle: kirjoitettu on: ei ihminen elä ainoasti leivästä, vaan jokaisesta Jumalan sanasta.

4:5 Ja perkele vei hänen korkialle vuorelle ja osoitti hänelle kaikki maan piirin valtakunnat silmänräpäyksellä,

4:6 Ja perkele sanoi hänelle: kaiken tämän vallan ja heidän kunniansa minä annan sinulle; sillä minun haltuuni ovat ne annetut, ja minä annan ne kenelle minä tahdon.

4:7 Jos sinä siis kumarrat ja rukoilet minua, ne kaikki pitää sinun omas oleman.

4:8 Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: mene matkaas mi-

IV. Lucu .

4:1 Nlin Jesus täynnäns Pyhä Henge palais Jordanist/ ja wietin Hengeldä corpeen/

4:2 Ja kiusattin neljäkymmentä päiwä Perkeleldä/ eikä syönyt mitän nijnä päiwinä/ mutta nijden lopus hän isois.

4:3 Nijn Perkele sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poica/ nijn sanos tälle kiwelle/ että hän leiwäxi tulis.

4:4 Jesus wastais/ sanoden: kirjoitettu on: ei ihminen elä ainoastans leiwäst/ waan jocaidzesta Jumalan sanasta.

4:5 Ja Perkele wei hänen corkelle vuorelle/ ja osotti hänelle caicki maan pijrin waldacunnat/ silmän räpäyxellä.

4:6 Ja Perkele sanoi hänelle: caiken tämän wallan/ ja heidän cunnians minä annan sinulle: sillä minun haldun owat ne annetut/ ja minä annan ne kelle minä tahdon:

4:7 Jos sinä sijs cumarrat ja rucoilet minua/ nijn he owat caicki sinun.

4:8 Ja Jesus wastaten sanoi

<p>hänelle: Kirjoitettu on: 'Sinun pitää kumartaman Herraa, sinun Jumalaasi, ja häntä ainoata palveleman.'</p>	<p>nun tykööni, saatana! sillä kirjoitettu on: Herraa sinun Jumalaas pitää sinun kumartaman ja häntä ainoaa palveleman.</p>	<p>henelle: mene matcas minun tyköni Satan: sillä kirjoitettu on: sinus HERras Jumalatas pitä sinun cumartaman/ ja händä ainoata palweleman.</p>
<p>4:9 Niin hän vei hänet Jerusalemiin ja asetti hänet pyhätön harjalle ja sanoi hänelle: Jos sinä olet Jumalan Poika, niin heittäydy tästä alas;</p>	<p>4:9 Ja hän vei hänen Jerusalemiin ja asetti hänen tempelin harjalle, ja sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin laske tästä itses alas;</p>	<p>4:9 Ja hän wei hänen Jerusalemiijn/ ja asetti Templin harjalle/ ja sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poica/ nijn laske tästä idzes alas:</p>
<p>4:10 sillä kirjoitettu on: 'Hän antaa enkeilleen käskyn sinusta, että he varjelevat sinua',</p>	<p>4:10 Sillä kirjoitettu on: hän antaa käskyn enkeileillensä sinusta varjelemaan sinua,</p>	<p>4:10 Sillä kirjoitettu on: hän on Engeleidens käsenyt sinusta/ warjeleman sinua.</p>
<p>4:11 ja: 'He kantavat sinua käsillänsä, ettet jalkaasi kiiveen loukkaisi.'</p>	<p>4:11 Ja että he käsissä kantavat sinua, ettet joskus jalkaas kiveen loukkaa.</p>	<p>4:11 Ja käsisäns candaman sinua/ ettes jalcas kiwen loucka.</p>
<p>4:12 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Sanottu on: 'Älä kiusaa Herraa, sinun Jumalaasi.'</p>	<p>4:12 Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: sanottu on: ei sinun pidä kiusaaman Herraa sinun Jumalaas.</p>	<p>4:12 Ja Jesus wastaten sanoi hänelle: sanottu on: älä kiusa sinun HERras Jumalatas.</p>
<p>4:13 Ja kun oli kaiken kiusattavansa kiusannut, poistui perkele hänen luotaan ajaksi.</p>	<p>4:13 Ja kuin kaikki kiusaus oli päätetty, meni perkele pois hetkeksi hänen tyköönsä.</p>	<p>4:13 Ja cuin caicki kiusaus oli päätetty/ meni Perkele pois hetkexi hänen tyköns.</p>
<p>4:14 Ja Jeesus palasi Hengen voimassa Galileaan; ja sanoma hänestä levisi kaikkiin ympärillä oleviin seutuihin.</p>	<p>4:14 Ja Jesus palasi Hengen väessä taas Galileaan, ja sanoma kuului hänestä ympäri kaiken lähimaakunnan.</p>	<p>4:14 Ja Jesus palais Hengen wäes taas Galileaan/ ja sanoma cuului hänestä ymbäri caiken lähi maacunnan.</p>
<p>4:15 Ja hän opetti heidän synagoogissaan, ja kaikki ylittivät häntä.</p>	<p>4:15 Ja hän opetti heidän synagogissansa, ja kunnioitettiin kaikkialta,</p>	<p>4:15 Ja hän opetti heidän Synagogasans/ ja cunnioitettiin caikilda.</p>
<p>4:16 Ja hän saapui Nasaretiin, jossa hänet oli kasvatettu, ja meni tapansa mukaan sapatinpäivänä synagoogaan ja nousi lukemaan.</p>	<p>4:16 Ja tuli Natsaretiin, kussa hän kasvatettu oli, ja meni tapansa jälkeen sabbatin päivänä synagogaan, ja nousi lukemaan.</p>	<p>4:16 JA hän tuli Nazaretijn/ cusa hän caswatettu oli/ ja meni tawans jälken Sabbathin päiwänä Synagogaan/ ja nousi lukeman.</p>
<p>4:17 Niin hänelle annettiin profeetta Esaiaan kirja, ja kun hän avasi kirjan, löysi hänen paikan, jossa oli kirjoitettu:</p>	<p>4:17 Ja hänelle annettiin Jesaias prophetan Raamattu. Ja kuin hän Raamatun avasi, löysi hän sen paikan, kussa kirjoitettu on:</p>	<p>4:17 Ja hänelle annettin Esaian Prophetan Ramattu. Ja cuin hän Ramatun awais/ löysi hän sen paican cusa kirjoitettu on:</p>
<p>4:18 Herran Henki on minun päälläni, sillä hän on voidellut minut julistamaan evan geliumia köyhille; hän on lähettänyt minut saarnaamaan</p>	<p>4:18 Herran Henki on minun päälläni, sentähden on hän minut voidellut ja lähettänyt minun saarnaamaan köyhille hyvää sanomaa, parantamaan särjetyitä sydämiä,</p>	<p>4:18 HERran Hengi on minun päälläni/ ja hän woiteli minun/ ja lähetti saarnaman waiwaisille Evangeliumi/ ja parandaman särjetyitä sydä-</p>

vangituille vapautusta ja sokeille näkönsä saamista, päästämään sorretut vapauteen,

4:19 saarnaamaan Herran otollista vuotta.

4:20 Ja käärittyään kirjan kokoon hän antoi sen palvelijalle ja istuutui; ja kaikkien synagoogassa olevien silmät olivat häneen kiinnitetyt.

4:21 Niin hän rupesi puhumaan heille: Tänä päivänä tämä kirjoitus on käynyt toteen teidän korvainne kuullen.

4:22 Ja kaikki lausuiivat hänestä hyvän todistuksen ja ihmettelivät niitä armon sanoja, jotka hänen suustansa lähtivät; ja he sanoivat: Eikö tämä ole Joosefin poika?

4:23 Niin hän sanoi heille: Kaiketi aiotte sanoa minulle tämän sananlaskun: 'Parantaja, paranna itsesi'; 'tee täälläkin, kotikaupungissasi, niitä suuria tekoja, joita olemme kuulleet tapahtuneen Kapernaumissa.'

4:24 Ja hän sanoi: Totisesti minä sanon teille: ei kukaan profeetta ole otollinen kotikaupungissaan.

4:25 Minä sanon teille totuudessa: monta leskeä oli Eliaan aikana Israelissa, kun taivas oli suljettuna kolme vuotta ja kuusi kuukautta ja suuri nälkä tuli kaikkeen maahan,

4:26 eikä Eliasta lähetetty kenenkään tykö heistä, vaan ainoastaan leskivaimon tykö Siidonin-maan Sareptaan.

saarnaamaan vangeille lunastusta ja sokeille näkönsä jälleen saamista, särjetyitä vapauteen saattamaan,

4:19 Saarnaamaan Herran otollista vuotta.

4:20 Ja kun hän pani Raamatun kiinni, antoi hän sen palvelijalle ja istui, ja kaikkien silmät, jotka synagogassa olivat, katselivat hänen päällensä.

4:21 Ja hän rupesi heille sanomaan: tänäpäpä on tämä kirjoitus täytetty, jonka te nyt kuulette.

4:22 Ja kaikki antoivat hänelle todistuksen ja ihmettelivät niitä armon sanoja, jotka hänen suustansa läksivät ulos, ja he sanoivat: eikö tämä ole Josephin poika?

4:23 Ja hän sanoi heille: sanokaat kaiketi minulle tämä sananlasku: parantaja, paranna itses; ne mitkä me kuulumme tapahtuneen Kapernaumissa, tee myös tässä isäs maalla!

4:24 Mutta hän sanoi: totisesti sanon minä teille: ei yksikään propheta ole isänsä maalla otollinen.

4:25 Vaan minä sanon teille totuudessa: monta leskeä oli Israelissa Eliaan ajalla, kuin taivas oli suljettu kolme vuotta ja kuusi kuukautta, niin että suuri nälkä tapahtui kaikessa maakunnassa,

4:26 Ja ei Elias lähetetty yhdenkään heidän tykönsä, vaan leskivaimon tykö Sidonin Sareptaan.

mitä/

4:19 Ja ilmoittaman Fangeille lunastusta/ ja sokeillen nägyn andaman/ ja fangituita wapa-xi saattaman/

Ja että minä HERran wuoden julistaisin.

4:20 Ja cuin hän pani Ramatun kijnni/ andoi hän sen palwelijalle/ ja istui: ja caickein silmät cuin Synagogas olit/ cadzelit hänen päälens.

4:21 Ja hän rupeis heille sanoman: tänäpäpä on tämä kirjoitus teidän corwisan täytetty.

4:22 Ja caicki annoit hänelle todistuxen/ ja ihmettelit nijtä armollisia sanoja/ cuin hänen suustans tulit/ ja sanoit: eikö tämä ole Josephin poica?

4:23 Ja hän sanoi heille: sanocat caiketi minulle tämä sananlascu: Lääkäri paranna idzes: Cuinga suuria töitä me cuulimma sinun tehnen Capernaumis/ tee myös nijn täsä Isäs maalla.

4:24 Nijn hän sanoi: totisest sanon minä teille: ei yxikän Propheta ole Isäns maalla otollinen.

4:25 Waan minä sanon teille totudes: monda leske oli cuitengin Israelis Elian ajalla/ cosca Taiwas oli suljettu colme vuotta ja cuusi cuucautta: ja cosca suuri nälkä tapahtui caikes maacunnas.

4:26 Ja ei Elias lähetetty yhdengän heidän tygöns/ waan yhden leski waimon tygö Sidonialaisten Sarephtan.

4:27 Ja monta pitalista miestä oli Israelissa profeetta Elisän aikana, eikä kukaan heistä tullut puhdistetuksi, vaan ainoastaan Naiman, syyrialainen.

4:28 Tämän kuullessaan kaikki, jotka olivat synagoogassa, tulivat kiukkua täyteen

4:29 ja nousivat ja ajoivat hänet ulos kaupungista ja veivät hänet sen vuoren jyrkänteelle asti, jolle heidän kaupunkinsa oli rakennettu, syöstäkseen hänet alas.

4:30 Mutta hän lähti pois käyden heidän keskitsensä.

4:31 Ja hän meni alas Kapernaumiin, Galilean kaupunkiin, ja opetti kansaa sapattina.

4:32 Ja he olivat hämmästyksissään hänen opetuksestansa, sillä hänen puheessansa oli voima.

4:33 Ja synagoogassa oli mies, jossa oli saastaisen riivaajan henki. Tämä huusi suurella äänellä:

4:34 Voi, mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jeesus Nasaretilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Minä tunnen sinut, kuka olet, sinä Jumalan Pyhä.

4:35 Niin Jeesus nuhteli häntä sanoen: Vaikene ja lähde hänestä. Ja riivaaja viskasi hänet maahan heidän keskelleen ja lähti hänestä, häntä ollenkaan vahingoittamatta.

4:36 Ja heidät kaikki valtasi hämmästyks, ja he puhuivat

4:27 Ja monta spitalista oli Israelissa Elisa prophetan ajalla, ja ei yksikään heistä puhdistettu, vaan Naeman Syyrialainen.

4:28 Ja kaikki jotka synagoogassa olivat, tulivat vihoja täyteen, kuin he nämät kuulivat,

4:29 Ja he nousivat ylös ja ajoivat hänen ulos kaupungista, ja veivät hänen hamaan vuoren kukkulalle, jonka päälle heidän kaupunkinsa rakettu oli, syöstäkseen häntä alas.

4:30 Mutta hän kävi ohitse heidän keskeltänsä ja meni pois,

4:31 Ja meni alas Kapernaumiin, Galilean kaupunkiin, ja opetti heitä siellä sabbatin päivinä.

4:32 Ja he hämmästyivät hänen opetustansa; sillä hänen puheensa oli voimallinen.

4:33 Ja synagogassa oli ihminen, jolla oli riettaisen perkeleen henki, ja hän huusi suurella äänellä,

4:34 Sanoen: voi! mitä sinun on meidän kanssamme, Jeesus Natsarealainen? tulitkos meitä hukuttamaan? minä tiedän, kukas olet, Jumalan pyhä.

4:35 Ja Jeesus nuhteli häntä, sanoen: vaikene ja mene ulos hänestä. Ja kuin perkele oli hänen heidän keskellensä heittänyt, niin hän meni ulos hänestä ja ei häntä vahingoittanut mitään.

4:36 Ja pelko tuli kaikkein päälle, ja puhuivat kes-

4:27 Ja monda spitalista oli Israelis Heliseus Prophetan ajalla/ ja ei yxikän heistä puhdistettu/ vaan Naaman Syyrialainen.

4:28 Ja caicki cuin Synago gas olit/ tulit wihoja täyten cosca he nämät cuulit.

4:29 Ja nousit händä was-tan/ ajoit hänen ulos Caupungist/ ja weit hänen haman vuoren cuckulalle/ jonga päälle heidän Caupungins rakettu oli/ syöstäxens händä alas.

4:30 Mutta hän käwi heidän keskizens/

4:31 Ja meni Capernaumijn Galilean Caupungihin/ ja opetti heitä sijnä Sabbathin päivänä.

4:32 Ja he hämmästyit hänen opetustans: sillä hänen pu-hens oli woimallinen.

4:33 JA Synagogas oli yxi ihminen/ jolla oli riettaisen Perkelen hengi/ Ja hän huusi suurella änellä/ sanoden:

4:34 pidäs mitä sinun on meidän cansam Jesu Nazarene? tulickos meitä hucuttaman? minä tiedän cucas olet/ juuri Jumalan pyhä.

4:35 Ja Jeesus nuhteli händä/ sanoden: waickene/ ja mene pois hänestä. Ja cuin Perkele oli hänen heidän keskellens heittänyt/ nijn hän meni ulos hänest/ ja ei händä wahingoittanut mitän.

4:36 Ja pelco tuli caickein päälle/ ja puhuit keskenäns/

keskenään sanoen: Mitä tämä puhe on, sillä hän käskee vallalla ja voimalla saastaisia henkiä, ja ne lähtevät ulos?

4:37 Ja maine hänestä levisi kaikkialle ympäristön seutuihin.

4:38 Niin hän nousi ja meni synagoogasta Simonin kotiin. Ja Simonin anoppi sairasti kovaa kuumetta, ja he rukoilivat Jeesusta hänen puolestansa.

4:39 Niin hän meni ja kumartui hänen ylitsensä ja nuhteli kuumetta, ja se lähti hänestä; ja heti vaimo nousi ja palveli heitä.

4:40 Auringon laskiessa kaikki, joilla oli sairaita, mikä missäkin taudissa, veivät ne hänen tykönsä. Ja hän pani kätensä heidän itsekunkin päälle ja paransi heidät.

4:41 Myös lähtivät riivaajat ulos monesta, huutaen ja sanoen: Sinä olet Jumalan Poika! Mutta hän nuhteli niitä eikä sallinut niiden puhua, koska ne tiesivät hänen olevan Kristuksen.

4:42 Ja päivän tultua hän lähti pois ja meni autioon paikkaan; mutta kansa etsi häntä, ja saavuttuaan hänen luokseen he pidättelivät häntä lähtemästä heidän luotansa.

4:43 Mutta hän sanoi heille: Minun tulee muillekin kaupungeille julistaa Jumalan valtakunnan evankeliumia, sillä sitä varten minä olen lähetetty.

4:44 Ja hän saarnasi Galilean synagoogissa.

kenänsä, sanoen: mitä tämä lieneekään? sillä hän haastaa väellä ja voimalla riettaisia henkiä, ja lähtevät ulos.

4:37 Ja sanoma hänestä kaikui ympäri kaikkiin sen maakunnan lähipaikkoihin.

4:38 Mutta kuin hän läksi synagogasta, meni hän Simonin huoneeseen sisälle; mutta Simonin anoppi sairasti kovin vilutautia, ja he rukoilivat häntä hänen edestänsä.

4:39 Ja hän seisoi hänen tykönsä, ja nuhteli vilutautia, ja se luopui hänestä; ja hän nousi kohta ja palveli heitä.

4:40 Mutta kuin aurinko laski, niin kaikki, joilla oli sairaita moninaisissa taudissa, veivät ne hänen tykönsä. Ja hän pani jokaisen päälle kätensä ja paransi heidät.

4:41 Ja monesta läksivät myös perkeleet, huutain ja sanoen: sinä olet Kristus, Jumalan Poika. Niin hän nuhteli niitä eikä sallinut heidän puhua, sillä he tiesivät hänen olevan Kristuksen.

4:42 Mutta kuin päivä tuli, meni hän erämaahan, ja kansa etsi häntä, ja he menivät hänen tykönsä, ja pidättivät hänen, ettei hän heidän tykönsä olisi mennyt pois.

4:43 Vaan hän sanoi heille: minun pitää myös muillekin evankeliumia Jumalan valtakunnasta saarnaaman; sillä sitä varten minä olen lähetetty.

4:44 Ja hän saarnasi Galilean synagogissa.

sanoden: mikä tämä lienekään? sillä hän haasta väellä ja voimalla riettaisitakin henkejä/ ja he ulos lähtewät.

4:37 Ja se sanoma cuului hänest caickijn sen maacunnan lähi paickoihin.

4:38 JA cuin hän läxi Synagogast/ meni hän Simonin huonesen/ mutta Simonin anoppi sairasti cowin wilutautia/ ja he rucoilit händä hänen edestäns.

4:39 Ja hän meni hänen tygöns/ ja haastoi wilutautia: ja wilutauti luopui hänestä/ ja hän nousi cohta ja palweli heitä.

4:40 JA cuin Auringo laski/ nijn caicki/ joilla oli sairaita moninaisais taudeis/ weit ne hänen tygöns: Ja hän pani jocaidzen päälle kätens/ ja paransi heitä.

4:41 Ja monesta läxit myös Perkelet huutain/ ja sanoden: Sinä olet Christus Jumalan Poica. Nijn hän rangais nijtä/ eikä sallinut heidän puhua/ sillä he tiesit hänen olewan Christuxen.

4:42 MUtta cuin päiwä tuli/ meni hän erimaahan/ ja Canssa edzeit händä ja menit hänen tygöns/ ja estelit händä/ ettei hänen pitänyt siel-dä lähtemän.

4:43 Ja hän sanoi heille: minun pitä myös muillekin Caupungeille Evangeliumi Jumalan waldacunnast saarnaman: sillä sitä warten minä olen lähetetty.

4:44 Ja hän saarnais Galilean Synagogisa.

Luukas 5 Luku

5:1 Kun kansa tunkeutui hänen ympärilleen kuulemaan Jumalan sanaa ja hän seisoi Gennesaretin järven rannalla,

5:2 niin hän näki järven rannassa kaksi venhettä; mutta kalastajat olivat niistä lähteneet ja huuhtoivat verkkojaan.

5:3 Ja hän astui toiseen niistä, joka oli Simonin, ja pyysi häntä viemään sen vähän matkaa maasta; ja hän istui ja opetti kansaa venheestä.

5:4 Mutta puhumasta lakattuun hän sanoi Simonille: Vie venhe syvälle ja heittäkää verkkonne apajalle.

5:5 Niin Simon vastasi ja sanoi hänelle: Mestari, koko yön me olemme tehneet työtä emmekä ole mitään saaneet; mutta sinun käskystäsi minä heitän verkot.

5:6 Ja sen tehtyään he saivat kierretyksi suuren joukon kaloja, ja heidän verkkonsa repeilivät.

5:7 Niin he viittasivat toisessa venheessä oleville tovereilleen, että nämä tulisivat auttamaan heitä; ja he tulivat. Ja he täyttivät molemmat venheet, niin että ne olivat uppoamaisillaan.

5:8 Kun Simon Pietari sen näki, lankesi hän Jeesuksen polvien eteen ja sanoi: Mene pois minun tyköäni, Herra, sillä minä olen syntinen ihminen.

5:9 Sillä kalansaaliin tähden, jonka he olivat saaneet, oli hämmästyksensä vallannut hänet ja kaikki ne, jotka olivat hänen

5 Luku

5:1 Niin tapahtui, kuin kansa tunki hänen tykönsä, kuulemaan Jumalan sanaa, että hän seisoi Genesaretin meren tykönä.

5:2 Ja näki kaksi venhettä olevan meren tykönä; mutta kalamiehet olivat niistä lähteneet ja pesivät verkkoja.

5:3 Niin hän meni yhteen venheeseen, joka oli Simonin, ja käski hänen vähän maasta laskea ulos; ja hän istui ja opetti kansaa venheestä.

5:4 Mutta kuin hän lakkasi puhumasta, sanoi hän Simonille: vie syvälle, ja heittäkää verkkonne apajalle.

5:5 Ja Simon vastaten sanoi hänelle: Mestari! me olemme kaiken yön työtä tehneet ja emme mitään saaneet; mutta sinun käskystäsi minä heitän ulos verkon.

5:6 Ja kuin he sen tekivät, sulkiivat he suuren kalainpaljouden, ja heidän verkkonsa repesi.

5:7 Ja he viittasivat kumppaneillensa, jotka olivat toisessa venheessä, tulemaan ja auttamaan heitä. Ja he tulivat ja täyttivät molemmat venheet, niin että he rupesivat vajoomaan.

5:8 Kuin Simon Pietari sen näki, lankesi hän Jeesuksen polvien tykö, sanoen: Herra, mene pois minun tyköäni, sillä minä olen syntinen ihminen.

5:9 Sillä hämmästyksensä oli hänen käsittänyt ja kaikki, jotka hänen kanssaan olivat, kalan saaliin tähden, jonka

V. Lucu .

5:1 Nijn tapahtui/ cosca Canssa tungi hänen tygöns/ cuuleman Jumalan sana/ että hän seisoi Genezarethin meren tykönä

5:2 Ja näki caxi wenhettä olewan meren tykönä/ joista calamiehet olit lähtenet ja pesit heidän werckojans.

5:3 Nijn hän meni yhten wenhesen/ joca oli Simonin/ ja käski hänen vähä maasta uloslaske: ja hän istui wenhes ja opetti Canssa.

5:4 Ja cuin hän lackais puhumast/ sanoi hän Simonille: wie sywälle/ ja heittäkät werckon apajalle.

5:5 Ja Simon wastaten sanoi hänelle: Mestari/ me olemma caiken yön työtä tehnet/ ja en mitän saanet/ mutta sinun käskystäsi minä cuitengin heitän ulos wercon.

5:6 Ja cuin he sen teit/ suljit he suuren calain paljouden/ ja heidän werckons repeisit.

5:7 Ja wijttasit cumpanillens/ jotca olit toises wenhes/ tuleman ja auttaman heitäns. Ja he tulit/ ja täytit molemmat wenhet/ nijn että he rupesit wajoman.

5:8 Cosca Simon Petari sen näki/ langeis hän Jesuxen polwein tygö/ sanoden: HERra mene pois minun tyköni/ sillä minä olen syndinen ihminen:

5:9 Sillä hämmästyksensä oli hänen käsittänyt/ ja caicki jotca hänen cansans olit/ calansaalin tähden/ jonga he saa-

kanssaan,	he saaneet olivat,	net olit.
5:10 ja samoin myös Simonin kalastuskumppanit, Jaakobin ja Johanneksen, Sebedeuksen pojat. Mutta Jeesus sanoi Simonille: Älä pelkää, täst- edes sinä saat saaliiksi ihmisiä.	5:10 Niin myös Jakobin ja Johanneksen, Zebedeuksen pojat, jotka olivat Simonin kumppanit. Ja Jesus sanoi Simonille: älä pelkää, täst- edes sinä saat ihmisiä.	5:10 Nijn myös Jacobin ja Johannexen/ Zebedeuxen po- jat/ jotca olit Simonin cum- panit. Ja Jesus sanoi Simonil- le: älä pelkä/ tästedes sinä saat ihmisiä.
5:11 Ja he veivät venheet maihin, jättivät kaikki ja seurasivat häntä.	5:11 Ja he vetivät venheet maalle ja antoivat ylönsä kaikki, ja seurasivat häntä.	5:11 Ja he wedit wenhens maalle ja ylönsä caicki/ ja seuraisit händä.
5:12 Ja kun hän oli eräällä kaupungissa, niin katso, siellä oli mies, yltänsä pitalissa. Ja nähdessään Jeesuksen hän lankesi kasvoilleen ja rukoili häntä sanoen: Herra, jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa.	5:12 Ja tapahtui, kuin hän oli yhdessä kaupungissa, katso, niin siinä oli mies spitalia täynnä; ja kuin hän näki Jeesuksen, lankesi hän kasvoillensa, rukoili häntä, sanoen: Herra, jos sinä tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa.	5:12 JA tapahtui/ cosca hän oli yhdes Caupungis/ Cadzo/ nijn sijnä oli yxi mies spitalita täynäns/ cuin hän näki Jesu- xen/ langeis hän caswoillens/ rucoili händä/ sanoden: HER- ra/ jos sinä tahdot/ nijn sinä voit minun puhdistaa.
5:13 Niin hän ojensi kätensä, kosketti häntä ja sanoi: Minä tahdon; puhdistu. Ja kohta pitali lähti hänestä.	5:13 Ja hän ojensi kätensä ja rupeksi häneen, sanoen: minä tahdon, ole puhdas! Ja kohta spitali läksi hänestä.	5:13 Ja hän ojensi kätens ja rupeis häneen/ ja sanoi: mi- nä tahdon/ ole puhdas. Ja cohta spitali läxi hänestä.
5:14 Ja hän kielsi häntä siitä kenellekään puhumasta ja sanoi: Mene, näytä itsesi papille, ja uhraa puhdistumises- tasi, niinkuin Mooses on sää- tänyt, todistukseksi heille.	5:14 Ja hän kielsi hänen kel- lenkään sanomasta: vaan mene, (sanoi hän) ja osoita itses papille, ja uhraa sinun puhditukses edestä, niin kuin Moses käski, heille to- distukseksi.	5:14 Ja hän kielsi hänen kel- lengän sanomast: vaan me- ne/ sanoi hän/ ja osota id- zes Papille/ ja uhra sinun puhdistuxes edest/ nijncuin Moses heille käski/ todistuxe- xi.
5:15 Mutta sanoma hänestä levisi vielä enemmän; ja paljon kansaa kokoontui kuulemaan häntä ja parantuakseen vaivoistansa.	5:15 Niin sanoma levisi enemmän hänestä, ja paljon kansaa kokoontui kuulemaan ja että he parannettaisiin häneltä taudeistansa.	5:15 Nijn sanoma lewis enämmin hänestä/ ja paljo Canssa cocondui cuuleman händä/ ja että he parataisin hänelä heidän taudeistans.
5:16 Mutta hän vetäytyi pois ja oleskeli erämaassa ja rukoili.	5:16 Mutta hän meni korpeen, ja rukoili.	5:16 Mutta hän meni cor- peen/ ja rucoili.
5:17 Ja eräänä päivänä, kun hän opetti, istui siinä fariseuksia ja lainopettajia, joita oli tullut kaikista Galilean ja Juudean kylistä ja Jerusale- mista; ja Herran voima vaikutti, niin että hän paransi sairaut.	5:17 Ja tapahtui yhtenä päivänä, kuin hän opetti, ja Pharisealaiset myös istuivat ja lainopettajat, jotka tulleet olivat jokaisesta Galilean ja Juudean kylästä ja Jerusa- lemista; ja Herran voima oli parantamassa heitä;	5:17 JA tapahtui yhtenä päi- vänä/ cosca hän opetti/ et- tä siellä istuit myös Pha- riseuxet ja Lainopettajat/ jot- ca tullet olit jocaidzest Cau- pungist/ Galileast/ Judeast ja Jerusalemist. Ja HERran wo- ma oli parandaman heitä.

5:18 Ja katso, muutamat miehet kantoivat vuoteella miestä, joka oli halvattu; ja he koettivat viedä hänet sisään ja asettaa Jeesuksen eteen.

5:19 Ja kun he väentungoksesta eivät saaneet viedyksi häntä sisään muuta tietä, nousivat he katolle ja laskivat hänet vuoteineen tiilikaton läpi heidän keskellensä Jeesuksen eteen.

5:20 Ja nähdessään heidän uskonsa hän sanoi: Ihminen, sinun syntisi ovat sinulle anteeksi annetut.

5:21 Niin kirjanoppineet ja fariseukset rupesivat ajattelemaan ja sanomaan: Kuka tämä on, joka puhuu Jumalan pilkkaa? Kuka voi antaa syntejä anteeksi, paitsi Jumala yksin?

5:22 Mutta kun Jeesus tiesi heidän ajatuksensa, vastasi hän ja sanoi heille: Mitä te ajattelette sydämässänne?

5:23 Kumpi on helpompaa, sanoako: 'Sinun syntisi ovat sinulle anteeksi annetut', vai sanoa: 'Nouse ja käy'?

5:24 Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, - hän sanoi halvattulle minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi.

5:25 Ja kohta hän nousi heidän nähtensä, otti vuoteen, jolla oli maannut, ja lähti kotiinsa ylistäen Jumalaa.

5:26 Ja heidät kaikki valtasi hämmästys, ja he ylistivät

5:18 Ja katso, miehet kantoivat vuoteessa ihmisen, joka oli halvattu, ja he pyysivät häntä viedä sisähälle ja panna hänen eteensä.

5:19 Ja kuin ei he löytäneet kansan tähden, kusta puolesta he olisivat hänen saaneet sisälle, astuivat he katon päälle ja laskivat hänen lävitse katon vuoteinensa juuri Jeesuksen eteen.

5:20 Ja kuin hän näki heidän uskonsa, sanoi hän sille: ihminen, sinun syntisi anteeksi annetaan sinulle.

5:21 Ja kirjanoppineet ja Pharisealaiset rupesivat ajattelemaan, sanoen: kuka tämä on, joka pilkkasanoja puhuu? kuka voi synnit antaa anteeksi, paitsi ainoastaan Jumala?

5:22 Mutta kuin Jesus tunsi heidän ajatuksensa, vastasi hän ja sanoi heille: mitä te ajattelette sydämässänne?

5:23 Kumpi on keveämpi? sanoa: sinun syntisi anteeksi annetaan sinulle! taikka sanoa: nouse ja käy!

5:24 Vaan että te tietäisitte Ihmisen Pojalla olevan vallan maan päällä synnit anteeksi antaa (sanoi hän halvattulle:) minä sanon sinulle: nouse ja ota vuotees, ja mene kotias!

5:25 Ja hän nousi kohta heidän nähtensä ja korjasi vuotehensa, jossa hän maannut oli, ja meni kotiansa, kunnioittain Jumalaa.

5:26 Ja suuri hämmästys tuli kaikkiin ja kunnioittivat

5:18 Ja cadzo/ muutamat miehet cannoit yhden halvattun ihmisen vuotesa/ ja he pyysit händä wiedä sisälle ja panna hänen eteens.

5:19 Ja cuin ei he löynnet Canssan tähden/ custa puolesta he olisit hänen parahin sisälle saanet/ astuit he cation päälle/ ja laskit hänen läpidze cation vuoteinens juuri Jesuxen eteen.

5:20 Ja cuin hän näki heidän uscons/ sanoi hän sille: ihminen/ sinun syndis andexi annetan sinulle.

5:21 Ja Kirjanoppenet ja Phariseuxet rupeisit ajatteleman/ sanoden: cuca tämä Jumalan pilckaja on? cuca woi synnit anda andexi/ mutta ainoa Jumala.

5:22 Cosca Jesus ymmärsi heidän ajatuxens/ sanoi hän heille: mitä te ajatteletta teidän sydämisän?

5:23 Cumbi on kewembi? sanoa/ sinun syndis andexi annetan sinulle/ taicka sanoa/ nouse ja käy?

5:24 Että te tiedäisitte ihmisen Pojalla olevan wallan maan päällä synnit andexi anda/ sanoi hän halwatulle: minä sanon sinulle: nouse ja ota wuotes/ ja mene cotias.

5:25 Ja hän nousi cohta heidän nähdens/ ja corjais wuotens/ josa hän maannut oli/ ja meni cotians/ cunnioittain Jumalata.

5:26 Ja he hämmästyit caicki/ ja cunnioidzit Jumala-

Jumalaa; ja pelkoa täynnä he sanoivat: Me olemme tänään nähneet ihmeellisiä.	Jumalaa, ja he täytettiin pelvolla, sanoen: me näimme tänäpäpä kamalia.	ta/ ja he täytettiin caicki pelgolla/ sanoden: me näimmä tänäpäpä camaloita.
5:27 Ja sen jälkeen hän lähti sieltä ja näki tulliasemalla istumassa publikaanin, jonka nimi oli Leevi, ja sanoi hänelle: Seuraa minua.	5:27 Sitte läksi hän ulos ja näki Publikanin nimeltä Lewin, istuvan tullihuoneessa, ja sanoi hänelle: seuraa minua!	5:27 Sljtte läxi hän/ ja näki Publicanin nimeldä Lewin istuwan Tullihuones/ ja sanoi hänelle: seura minua.
5:28 Niin tämä jätti kaikki, nousi ja seurasi häntä.	5:28 Ja hän antoi ylöän kaikki, nousi ja seurasi häntä.	5:28 Ja hän ylöändoi caicki/ nousi ja seurais händä.
5:29 Ja Leevi valmisti hänelle suuret pidot kodissaan; ja siellä oli suuri joukko publikaaneja ja muita aterioimassa heidän kanssaan.	5:29 Ja Levi teki hänelle kotonansa suuren pidon, ja paljo Publikaneja ja muita atrioitsivat heidän kanssansa.	5:29 Ja Lewi teki hänelle cotionans suuren pidon/ ja paljo Publicaneja/ ja muita atrioidzit heidän cansans.
5:30 Niin fariseukset ja heidän kirjanoppineensa napisivat hänen opetuslapsiansa vastaan ja sanoivat: Miksi te syötte ja juotte publikaanien ja syntisten kanssa?	5:30 Ja heidän kirjanoppineensa ja Pharisealaiset napisivat hänen opetuslapsiansa, sanoen: miksi te Publikanien ja syntisten kanssa syötte ja juotte?	5:30 Mutta Kirjanoppenet ja Phariseuxet napisit hänen Opetuslapsians/ sanoden: Mixi te Publicanein ja synneisten cansa syötte ja juotte?
5:31 Jeesus vastasi ja sanoi heille: Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.	5:31 Ja Jesus vastaten sanoi heille: ei terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.	5:31 Ja Jesus wastaten sanoi heille: ei terwet tarwidze Läkäritä/ waan sairat.
5:32 En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen.	5:32 En ole minä tullut vanhurskaita kutsumaan, vaan syntisiä parannukseen.	5:32 En ole minä tullut vanhurskaita cudzuman/ waan syndisitä parannuxeen.
5:33 Niin he sanoivat hänelle: Johanneksen opetuslapset paastoavat usein ja pitävät rukouksia, samoin fariseustenkin, mutta sinun opetuslapsesi syövät ja juovat.	5:33 Niin he sanoivat hänelle: miksi Johanneksen opetuslapset usein paastoavat ja rukouksia pitävät, niin myös Pharisealaisten (opetuslapset), mutta sinun syövät ja juovat?	5:33 Nljn he sanoit hänelle: mixi Johannexen Opetuslapset ja Phariseusten Opetuslapset vsein paastowat ja rucoilewat/ mutta sinun Opetuslapses syöwät ja juowat?
5:34 Jeesus sanoi heille: Ettehän voi vaatia häävieraita paastoamaan silloin, kun ylkä on heidän kanssaan?	5:34 Mutta hän sanoi heille: ette voi hääjoukkoa niinkauvan paastoomaan vaatia, kuin ylkä on heidän kanssansa.	5:34 Hän sanoi heille: et te woi hääcanssa nijncauwan paastoman vaatia cuin ylkä on heidän cansans.
5:35 Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, niinä päivinä, he paastoavat.	5:35 Mutta päivät tulevat, että ylkä otetaan heiltä pois, silloin pitää heidän paastooman niinä päivinä.	5:35 Waan cosca ylkä otetan pois heildä/ nijnä päiwinä pitä heidän paastoman.
5:36 Ja hän sanoi heille myös vertauksen: Ei kukaan leikkaa uudesta vaipasta	5:36 Mutta hän sanoi myös heille vertauksen: ei paikkaa kenkään uuden veran tilalla vanhaa vaatetta: muutoin	5:36 Ja hän sanoi myös heille wertauxen: ei paicka ken-gän vdella weran tilgalla

paikkaa ja pane vanhaan vaippaan; muutoin hän rikkoo uuden vaipan, eikä uudesta vaipasta otettu paikka vanhaan sovi.

5:37 Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; muutoin nuori viini pakahuttaa leilit, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat.

5:38 Vaan nuori viini on laskeettava uusiin leileihin.

5:39 Eikä kukaan, joka juo vanhaa viiniä, halua nuorta, sillä hän sanoo: 'Vanha on hyvää.'

Luukas 6 Luku

6:1 Niin tapahtui eräänä sapatina, että hän kulki viljavainioiden halki, ja hänen opetuslapsensa katkoivat tähkäpäitä, hiersivät niitä käsissään ja söivät.

6:2 Silloin muutamat fariseuksista sanoivat: Miksi teette, mitä ei ole lupa tehdä sapatina?

6:3 Mutta Jeesus vastasi heille ja sanoi: Ettekö ole lukee neet, mitä Daavid teki, kun hänen ja hänen seuralaistensa oli nälkä,

6:4 kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, otti näkyleivät ja söi ja antoi seuralaisilleenkin, vaikkei niitä ollut lupa syödä muiden kuin ainoastaan pappein?

6:5 Ja hän sanoi heille: Ihmisen Poika on sapatin herra.

6:6 Ja toisena sapatina hän meni synagoogaan ja opetti;

myös se uusi repäisee, ja uusi paikka ei sovi vanhaan.

5:37 Ja ei pane kenkään nuorta viinaa vanhoihin leileihin: muutoin nuori viina rikkoo leilit, ja se vuotaa ulos, ja leilit turmellaan.

5:38 Mutta nuorta viinaa pitää pantaman uusiin leileihin: niin ne molemmat tallella ovat.

5:39 Ja ei tahdo kenkään, joka juo vanhaa viinaa, kohta nuorta juoda; sillä hän sanoo: vanha on parempi.

6 Luku

6:1 Ja tapahtui jälkisabbatina, että hän kävi laihon lävitse, ja hänen opetuslapsensa katkoivat tähkäpäitä ja hiersivät käsillänsä, ja söivät.

6:2 Niin muutamat Pharisealaiset sanoivat heille: miksi te teette, jota ei sovi sabbatina tehdä?

6:3 Ja Jesus vastaten sanoi heille: ettekö te ole lukee neet, mitä David teki, kuin hän isosi, ja ne, jotka hänen kanssaan olivat?

6:4 Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja otti näkyleivät, ja söi, ja antoi myös niille, jotka hänen kanssaan olivat; joita ei muiden kuin pappein syödä sopinut.

6:5 Ja hän sanoi heille: Ihmisen Poika on myös sabbatin Herra.

6:6 Niin tapahtui myös toisena sabbatina, että hän meni synagoogaan sisälle ja

wanha waatetta/ sillä hän rewäise vden/ ja vsi paicka ei sovi vanhaan.

5:37 Ja ei pane kengän nuorta wijna wanhoiin leileihin/ sillä nuori wijna ricko leilit/ ja se uloswuota/ ja leilit turmellan.

5:38 Mutta nuori wijna pitää pandaman vsijn leileihin/ nijn he molemmat tallella owat.

5:39 Ja ei tahdo kengän/ joca juo wanha wijna cohta nuorta juoda/ sillä hän sano/ wanha on parambi.

VI. Lucu .

6:1 JA tapahtui jälki Sabbat-hina/ että hän käwi laihon läpidze/ ja hänen Opetuslapsens catcoit tähkäpäitä ja hiersit käsilläns/ ja söit.

6:2 Nijn muutamat Phariseuxist sanoit heille: mixi te teettä/ jota ei sovi Sabbathina tehdä?

6:3 Ja Jesus wastaten sanoi heille: ettekö te ole lukenet/ mitä Dawid teki/ cosca hän isois/ ja ne jotca hänen cansans olit?

6:4 Eikö hän mennyt Jumalan huonesen/ ja otti näkyleiwät/ ja söi/ ja andoi myös nijlle jotca hänen cansans olit/ joita ei muiden cuin Pappein syödä sopinut.

6:5 Ja hän sanoi heille: ihmisen Poica on myös Sabbathin HERra.

6:6 Nijn tapahtui toisna Sabbathina/ että hän meni Sy-

ja siellä oli mies, jonka oikea käsi oli kuivettunut.

6:7 Ja keksiäkseen jotakin, mistä häntä syyttäisivät, kirjanoppineet ja fariseukset pitivät häntä silmällä, parantaisiko hän sapattina.

6:8 Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi miehelle, jonka käsi oli kuivettunut: Nouse ja astu esille. Ja hän nousi ja astui esille.

6:9 Niin Jeesus sanoi heille: Minä kysyn teiltä: kumpi on luvallista sapattina: hyvääkö tehdä, vai tehdä paha, pelastaako henki, vai hukuttaa?

6:10 Ja hän katsoi ympärilleen heihin kaikkiin ja sanoi miehelle: Ojenna kätesi. Mies teki niin, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi.

6:11 Mutta he vimmastuivat kovin ja puhelivat keskenään, mitä heidän olisi tehtävä Jeesukselle.

6:12 Niin tapahtui niinä päivinä, että hän lähti vuorelle rukoilemaan; ja hän oli siellä kaiken yötä rukoillen Jumalaa.

6:13 Ja päivän tultua hän kutsui tykönsä opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoista, joille hän myös antoi apostolin nimen:

6:14 Simonin, jolle hän myös antoi nimen Pietari, ja Andreaan, hänen veljensä, ja Jaakobin ja Johanneksen, ja Filippuksen ja Bartolomeuksen,

6:15 ja Matteuksen ja Tuomaan, ja Jaakobin, Alfeuksen

opetti; ja siellä oli ihminen, jonka oikea käsi oli kuivettunut.

6:7 Niin kirjanoppineet ja Pharisealaiset vartiotsivat häntä, josko hän sabbatina parantais, että he olisivat löytäneet kanteen häntä vastaan.

6:8 Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi sille ihmiselle, jolla kuivettunut käsi oli: nouse ja tule edes! Niin hän nousi ja seiso.

6:9 Niin Jesus sanoi hänelle: minä kysyn teiltä: mitä sabbatina sopii, hyvää tehdä, taikka paha tehdä? henkeä vapahtaa eli kadottaa?

6:10 Ja kuin hän katsahti ympäri heidän kaikkein päällensä, sanoi hän sille ihmiselle: ojenna kätes! ja se teki niin, ja hänen kätensä tuli terveeksi niinkuin toinenkin.

6:11 Mutta he tulivat tyhmyyttä täyteen ja puhuivat keskenänsä, mitä heidän pitäisi Jeesukselle tekemän.

6:12 Mutta niinä päivinä tapahtui, että hän meni vuorelle rukoilemaan, ja hän oli yli yötä Jumalan tykö rukouksessa.

6:13 Ja kuin päivä tuli, kutsui hän opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoistakymmentä, jotka hän myös apostoleiksi nimitti:

6:14 Simonin, jonka hän myös Pietariksi kutsui, ja Andreaksen, hänen veljensä, Jakobin ja Johanneksen, Philippuksen ja Bartolomeuksen,

6:15 Matteuksen ja Tuomaan, Jakobin Alphein po-

nagogan ja opetti/ ja siellä oli yxi ihminen/ jonga oikia käsi oli cuiwettu.

6:7 Nijn Kirjanoppenet ja Phariseuxet wartioidzit händä/ jos hän myös Sabbathina parannais/ että he saisit hänen päällens canda.

6:8 Mutta hän tiesi heidän ajatuxens/ ja sanoi sille ihmiselle/ jolla cuiwettu käsi oli: nouse ja tule edes.

6:9 Nijn hän nousi ja seiso.

Nijn Jesus sanoi heille: Minä kysyn teille: cumba sopi Sabbathina tehdä/ hywä taicka paha? henge wapahta eli caddotta?

6:10 Ja cuin hän cadzahti ymbärins heidän caickein päällens/ sanoi hän sille ihmiselle: ojenna kätes: nijn hän ojensi. Ja hänen kätens tuli terwexi/ nijncuin toinengin.

6:11 Mutta he tulit mielettömäxi/ ja puhuit keskenäns/ mitä heidän pidäis Jesuxen tekemän.

6:12 MUtta nijnä päiwinä tapahtui/ että hän meni mäelle rucoileman/ ja hän oli yli yötä Jumalan tygö rucouxis.

6:13 Ja cuin päiwä oli tullut/ cudzui hän Opetuslapsens/ ja walidzi heistä caxitoistakymmendä/ jotca hän Apostolixi nimitti:

6:14 Simonin/ jonga hän Petarixi cudzui/ ja Andreaxen hänen weljens/ Jacobuxen ja Johannexen/ Philippuxen ja Bartholomeuxen/

6:15 Mattheuxen ja Thomaxen/ Jacobuxen Alphein po-

pojan, ja Simonin, jota kutsuttiin Kiivailijaksi,	jan, ja Simonin, joka kutsutaan Zelotes,	jan ja Simonin/ joca cudzutan Zelotes/
6:16 Ja Juudaan, Jaakobin pojan, sekä Juudas Iskariotin, josta tuli kavaltaja.	6:16 Juudaan Jakobin pojan, ja Juudas Iskariotin, joka myös oli pettäjä.	6:16 Ja Judan Jacobuxen pojan/ ja Judas Ischariothin sen pettäjän.
6:17 Ja hän astui alas heidän kanssaan ja seisahtui lakealle paikalle; ja siellä oli suuri joukko hänen opetuslapsiaan ja paljon kansaa kaikesta Juudeasta ja Jerusalemistä ja Tyyron ja Siidonin rantamaasta. Nämä olivat saapuneet kuulemaan häntä ja parantuakseen taudeistansa.	6:17 Ja kuin hän meni alas heidän kanssansa, seisoi hän lakiolla paikalla, ja hänen opetuslastensa joukko, ja suuri kansan paljous kaikesta Juudeasta ja Jerusalemistä, ja rantalaiset Tyrosta ja Sidonista, jotka olivat tulleet häntä kuulemaan, ja että he parannettaisiin taudeistansa,	6:17 Ja cosca hän meni alas heidän cansans/ ja seisoi yhdellä lakiolla paicalla/ ja hänen Opetuslastens joucko/ ja Canssan paljous caikest Judeast ja Jerusalemist/ ja randalaiset Tyrost ja Sidonist/
6:18 Ja myös ne, jotka olivat saastaisten henkien vaivamia, tulivat terveiksi.	6:18 Ja jotka vaivattiin riettasilta hengiltä; ja he parantivat.	6:18 Jotca olit tullet händä cuuleman/ ja että he parataisin heidän taudeistans. Ja jotca waiwattin riettaisilda hengildä/ ja he paranit.
6:19 Ja kaikki kansa tahtoi päästä koskettamaan häntä, koska hänestä lähti voima, joka paransi kaikki.	6:19 Ja kaikki kansa pyysi häneen ruveta; sillä voima läksi hänestä ja paransi kaikki.	6:19 Ja caicki Canssa pyysi häneen ruweta: sillä voima läxi hänest/ ja paransi caicki.
6:20 Ja hän nosti silmänsä opetuslastensa puoleen ja sanoi: Autuaita olette te, köyhät, sillä teidän on Jumalan valtakunta.	6:20 Ja hän nosti silmänsä opetuslastensa puoleen, ja sanoi: autuaat te vaivaiset; sillä teidän on Jumalan valtakunta.	6:20 JA hän nosti silmänsä Opetuslastens päin/ ja sanoi: autuat oletta te waiwaiset: sillä teidän on Jumalan waldacunda.
6:21 Autuaita te, jotka nyt isoatte, sillä teidät ravitaan! Autuaita te, jotka nyt itkette, sillä te saatte nauraa!	6:21 Autuaat, jotka nyt isootte; sillä teidät ravitaan. Autuaat, jotka nyt itkette; sillä teidän pitää nauraman.	6:21 Autuat oletta te/ jotca isotte: sillä te rawitan. Autuat oletta te/ jotca itkettä: sillä teidän pitä nauraman.
6:22 Autuaita olette te, kun ihmiset vihaavat teitä ja erottavat teidät yhteydestään ja herjaavat teitä ja pyyhkivät pois teidän nimenne ikäänkuin jonkin pahan - Ihmisen Pojan tähden.	6:22 Autuaat olette te, kuin ihmiset vihaavat teitä, ja eroittavat teidät, ja pilkkaavat teitä, ja hylkäävät teidän nimenne niinkuin kelvottoman, Ihmisen Pojan tähden.	6:22 Autuat oletta te/ cosca ihmiset wihawat teitä/ ja eroittawat teidän/ ja pilckawat teitä/ ja hyljäwät teidän nimen ihmisen Pojan tähden/ nijncuin kelwottoman.
6:23 Iloitkaa sinä päivänä, riemuun ratketkaa; sillä katso, teidän palkkanne on suuri taivaassa; sillä näin tekivät heidän isänsä profeetoille.	6:23 Iloitkaat sinä päivänä ja riemuitkaat, sillä katso, teidän palkkanne on suuri taivaassa; niin tekivät myös heidän isänsä prophetaille.	6:23 Iloitcat sinä päiwänä/ ja ihastucat: sillä cadzo/ teidän palckan on suuri Taiwahas. Nijn teit myös heidän wanhemmans Prophetaille.
6:24 Mutta voi teitä, te rikkaat, sillä te olette jo saa-	6:24 Mutta voi teitä rikkaita! sillä teillä on teidän lohdu-	6:24 Mutta woi teitä rickat: sillä teillä on teidän lohdu-

neet lohdutuksenne!

6:25 Voi teitä, jotka nyt olette kylläiset, sillä teidän on oleva nälkä! Voi teitä, jotka nyt nauratte, sillä te saatte murehtia ja itkeä!

6:26 Voi teitä, kun kaikki ihmiset puhuvat teistä hyvää! Sillä niin tekivät heidän isänsä väärille profetoille.

6:27 Mutta teille, jotka kuulette, minä sanon: rakastakaa vihollisianne, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat,

6:28 siunatkaa niitä, jotka teitä kiroavat, rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä parjaavat.

6:29 Jos joku lyö sinua poskelle, tarjoa hänelle toinenkin, ja jos joku ottaa sinulta vaipan, älä häneltä kiellä iho-kastasikaan.

6:30 Anna jokaiselle, joka sinulta anoo, äläkä vaadi takaisin siltä, joka sinun omaasi ottaa.

6:31 Ja niinkuin te tahdotte ihmisten teille tekevän, niin tehkää tekin heille.

6:32 Ja jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mitä kiitosta teille siitä tulee? Rakastavathan syntisetkin niitä, jotka heitä rakastavat.

6:33 Ja jos teette hyvää niille, jotka teille hyvää tekevät, mitä kiitosta teille siitä tulee? Niinhän syntisetkin tekevät.

6:34 Ja jos te lainaatte niille, joilta toivotte saavanne takaisin, mitä kiitosta teille siitä tulee? Syntisetkin lainaavat syntisille saadakseen saman

tuksenne.

6:25 Voi teitä, jotka ravitut olette! sillä teidän pitää isooman. Voi teitä, jotka nyt nauratte! sillä teidän pitää murehtiman ja itkemän.

6:26 Voi teitä, kuin kaikki ihmiset teitä kiittävät! sillä niin tekivät myös heidän isänsä väärille profetoille.

6:27 Mutta minä sanon teille, jotka kuulette: rakastakaa vihollisianne: tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat:

6:28 Siunatkaa niitä, jotka teitä kiroilevat: rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä vahingoittavat.

6:29 Ja joka sinua lyö poskelle, taritse myös hänelle toinen, ja joka sinulta vie kaapun, älä myös häneltä kiellä hametta.

6:30 Vaan anna jokaiselle, joka sinulta anoo, ja siltä, joka sinun omas ottaa, älä jälleen ano.

6:31 Ja niinkuin te tahdotte, että ihmisten pitää teille tekemän, niin tehkää te heillekin.

6:32 Ja jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mikä kiitos teille siitä on? sillä syntisetkin rakastavat niitä, joilta he rakastetaan.

6:33 Ja jos te teette hyvää hyvän tekijöillenne, mikä kiitos teillä siinä on? sillä syntiset sen myös tekevät.

6:34 Ja jos te lainaatte niille, joilta te toivotte jälleen saavanne, mikä kiitos teillä siitä on? sillä syntisetkin lainaavat syntisille, että he tasan jälleen saisivat.

xenne.

6:25 Woi teitä/ jotca rawitut oletta: sillä teidän pitä isoman. Woi teitä/ jotca nyt nauratte: sillä teidän pitä itkemän ja parcuman.

6:26 Woi teitä/ cosca caicki ihmiset teitä kijtawät: sillä nijn teit myös heidän wanhemmans väärille Prophetaille.

6:27 MUtta minä sanon teille: jotca cuuletta: racastacat wihollisian: tehkät hywä nijlle jotca teitä wihawat:

puhucate nijstä hywin/ jotca teitä kiroilewat.

6:28 Rucoilcat nijden edest/ jotca teidän wääryttä tekewät.

6:29 Ja joca sinua lyö yhdelle poskelle/ taridze myös hänelle toinen/ ja joca sinulda wie caapun/ älä myös häneldä kiellä hametta.

6:30 Anna jocaidzelle cuin sinulda ano/ ja sildä joca sinun omas otta/ älä jälleens ano.

6:31 Ja nijncuin te tahdotta/ että ihmisten pitä teille tekemän/ nijn tehkät te heillekin.

6:32 Ja jos te racastatte nijtä jotca teitä racastawat/ mikä kijos teille sijtä on? sillä racastawat syndisetkin nijtä joilda he racastetan.

6:33 Ja jos te teettä hywä teidän hywintekijllen/ mikä kijos teille sijtä on? sillä syndiset sen myös tekewät.

6:34 Ja jos te lainatte nijlle/ joilda te toiwotta jälleens saawan/ mikä kijos teille sijtä on? sillä syndisetkin lainawat syndisille/ että he tasan jäl-

verran takaisin.

6:35 Vaan rakastakaa vihollisianne ja tehkää hyvää ja lainatkaa, toivomatta saavanne mitään takaisin; niin teidän palkkanne on oleva suuri, ja te tulette Korkeimman lapsiksi, sillä hän on hyvä kiittämättömille ja pahoille.

6:36 Olkaa armahtavaiset, niinkuin teidän Isänne on armahtavainen.

6:37 Älkääkä tuomitko, niin ei teitäkään tuomita; älkää kadotustuomiota lausuko, niin ei teillekään kadotustuomiota lausuta. Antakaa anteeksi, niin teillekin anteeksi annetaan.

6:38 Antakaa, niin teille annetaan. Hyvä mitta, sullottu, pudistettu ja kukkurainen, annetaan teidän helmaan; sillä millä mitalla te mittaatte, sillä mitataan teille takaisin.

6:39 Hän sanoi heille myös vertauksen: Eihän sokea voi sokeaa taluttaa? Eivätkö mollemmat lankea kuoppaan?

6:40 Ei ole opetuslapsi opettajaansa parempi; täysin oppineena jokainen on oleva niinkuin hänen opettajansa.

6:41 Kuinka näet rikan, joka on veljesi silmässä, mutta et huomaa malkaa omassa silmässäsi?

6:42 Kuinka saatat sanoa veljellesi: 'Veljeni, annas, minä otan pois rikan, joka on silmässäsi', sinä, joka et näe malkaa omassa silmässäsi? Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi, sit-

6:35 Kuitenkin rakastakaa teidän vihollisianne ja tehkää hyvää, ja lainatkaa, ja älkää mitään siitä toivoko: niin teidän palkkanne on suuri, ja teidän pitää oleman Ylimmäisen pojat; sillä hän on laupias kiittämättömiä ja pahoja kohtaan.

6:36 Olkaat sentähden laupiaat, niinkuin teidän Isännekin laupias on.

6:37 Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi: älkää sadatelko, ettei teitä sadateltaisi: anteeksi antakaa, niin teille anteeksi annetaan.

6:38 Antakaa, ja teille annetaan: hyvän mitan, likistetyn ja sullotun, ja ylitsevuotavan he antavat teidän helmaan; sillä juuri sillä mitalla, jolla te mittaatte, pitää teille jälleen mitattaman.

6:39 Mutta hän sanoi heille vertauksen: taitaako sokia sokiaa taluttaa? eikö he mollemmat hautaan lankee?

6:40 Ei ole opetuslapsi ylitsemestarinsa, mutta jokainen on täydellinen, kuin hän on niinkuin hänen mestarinsa.

6:41 Mutta kuinkas näet raiskan, joka on veljes silmässä, vaan et havaitse malkaa, joka on omassa silmässäsi?

6:42 Eli kuinkas taidat sanoa veljellesi: veljeni, pidä, minä otan raiskan, joka on silmässäsi, ja et itse näe malkaa, joka on omassa silmässäsi? Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi, ja katso sitte, jos taidat

lens saawat.

6:35 Mutta parammin racastacat teidän vihollisianne/ ja hyvä tehkät ja lainatcat/ ja älkät mitän sijtä toiwoco/ nijn teidän palckan on suuri/ ja teidän pitä oleman ylimmäisen pojat: sillä hän on laupias kijttämättömiä ja pahoja cohtan.

6:36 Olcat sentähden laupiat/ nijncuin teidän Isängin laupias on.

6:37 Älkät duomitco/ ettei teitä duomitais: älkät sadatelo/ ettei teitä sadatellais: andexi andacat/ nijn teillengin andexi annetan.

6:38 Hyvän mitan/ likistetyn/ sullotun/ ja ylidze wuotawan he andawat teidän helmanne: sillä juuri sillä mitalla/ jolla te mittaatte/ pitää muutkin teille mittaman.

6:39 Ja hän sanoi heille vertauksen: taitaco sokia toista sokiata talutta? eikö he mollemmat hautaan lange?

Luuk 6:40 Ei ole Opetuslapsi parempi Mestaritans: mutta cosca Opetuslapsi on nijncuin hänen Mestarins/ nijn hän on täydellinen.

Luuk 6:41 Wai cuingas raiscan näet veljes silmäs/ mutta et hawaidze malca omas silmäsäs?

Luuk 6:42 Eli cuingas taidat sano veljellesi: veljen pidä/ minä otan raiscan silmästäsi/ ja et näe malca omas silmäsäs? Sinä ulcocullattu/ ota ensin malca omast silmästäsi/ ja cadzo sijtte/ jos taidat

ten sinä näet ottaa pois ri-
kan, joka on veljesi silmässä.

6:43 Sillä ei ole hyvää puuta,
joka tekee huonon hedelmän,
eikä taas huonoa puuta, joka
tekee hyvän hedelmän;

6:44 sillä jokainen puu tunne-
taan hedelmästänsä. Eihän
viikunoita koota orjantappu-
roista, eikä viinirypäleitä kor-
jata orjanruusupensaasta.

6:45 Hyvä ihminen tuo sydä-
mensä hyvän runsaudesta
esiin hyvää, ja paha tuo pa-
hastansa esiin pahaa; sillä
sydämen kyllyydestä suu pu-
huu.

6:46 Miksi te huudatte minul-
le: 'Herra, Herra!' ettekä tee,
mitä minä sanon?

6:47 Jokainen, joka tulee mi-
nun tyköni ja kuulee minun
sanani ja tekee niiden mu-
kaan - minä osoitan teille,
kenen kaltainen hän on.

6:48 Hän on miehen kaltai-
nen, joka huonetta rakenta-
essaan kaivoi syvään ja laski
perustuksen kalliolle; kun sit-
ten tulva tuli, syöksähti virta
sitä huonetta vastaan, mutta
ei voinut sitä horjuttaa, sillä
se oli hyvästi rakennettu.

6:49 Mutta joka kuulee eikä
tee, se on miehen kaltainen,
joka perustusta panematta
rakensi huoneensa maan pin-
nalle; ja virta syöksähti sitä
vastaan, ja heti se sortui, ja
sen huoneen kukistuminen oli
suuri.

Luukas 7 Luku

7:1 Kun hän oli kansan kuul-
len kaikki nämä puheensa

ottaa raiskan, joka on veljes
silmässä.

6:43 Sillä ei ole se hyvä puu,
joka tekee pahan hedelmän,
eikä paha puu, joka tekee
hyvän hedelmän.

6:44 Sillä jokainen puu tun-
netaan hedelmästänsä; sillä
ei orjantappuroista koota fi-
kunia, eikä ohdakkeista hae-
ta viinamarjoja.

6:45 Hyvä ihminen tuottaa
edes sydämensä hyvästä ta-
varasta hyvää, ja paha ihmi-
nen sydämensä pahasta ta-
varasta tuottaa edes pahaa.
Sillä sydämen kyllyydestä
hänen suunsa puhuu.

6:46 Mitä te siis minua kut-
sutte Herra, Herra! ja ette
tee, mitä minä sanon?

6:47 Kuka ikänä tulee minun
tyköni, ja kuulee minun sa-
nani, ja tekee ne, sen minä
osoitan teille, kenen kaltai-
nen hän on.

6:48 Hän on sen ihmisen
kaltainen, joka huoneensa
rakensi, ja kaivoi syvään, ja
pani perustuksen kallion
päälle. Kuin siis vuo tuli, sy-
säsi virta sitä huonetta, ja ei
voinut häntä liikuttaa; sillä
se oli perustettu kallion pääl-
le.

6:49 Mutta joka kuulee ja ei
tee, se on sen ihmisen kal-
tainen, joka huoneensa ra-
kensi maan päälle ilman pe-
rustusta, jota virta sysäsi, ja
se kohta kukistui: jonka
huoneen lankeemus oli suu-
ri.

7 Luku

7:1 Mutta kuin hän kansan
kuullen oli päättänyt kaikki

otta raiscan veljes silmästä.

Luuk 6:43 Sillä ei ole se hy-
vä puu/ joca teke pahan
hedelmän/ eikä paha puu tee
hyvä hedelmätä.

Luuk 6:44 Waan jocainen puu
tutan hedelmästäns. Ei orjan-
tappuroist coota ficunita/
eikä ohdakeist haeta wijna-
marjoja.

Luuk 6:45 Hyvä ihminen tuot-
ta edes sydämens hyväst
tawarast hywä: Ja paha ihmi-
nen hänen sydämens pahast
tawarast tuotta edes paha.
Sillä millä sydän on täytetty/
sitä puhu myös hänen suuns.

Luuk 6:46 Mltä te sijs minua
cudzutta HERra/ HERra/ ja et
tee mitä minä sanon?

Luuk 6:47 Cuca ikänäns tule
minun tygöni ja cuule minun
puheni ja teke ne/ sen minä
osotan teille kenengä caltai-
nen hän on.

Luuk 6:48 Hän on sen ihmi-
sen caltainen/ joca huonens
rakenda/ ja caiwa sywään ja
pane perustuxen callion pääl-
le. Cosca sijs wuo tuli/ ja
wirta sysäis sitä huonetta/ ei
woinut händä lijcutta: sillä se
oli perustettu callion päälle.

Luuk 6:49 Joca taas cuule/
ja ei tee/ se on sen ihmisen
caltainen joca huonens ra-
kensi maan päälle ilman pe-
rustusta/ jota wirta sysäis/
ja se cohta cukistui/ jonga
huonen langemus oli suuri.

VII. Lucu .

7:1 COsca hän Canssan edes
oli puhunut caicki sanans/

puhunut, meni hän Kaper-naumiin.

7:2 Ja eräällä sadanpäämiehellä oli palvelija, joka sairasti ja oli kuolemaisillaan ja jota hän piti suuressa arvossa.

7:3 Ja kuultuaan Jeesuksesta hän lähetti juutalaisten vanhimpia hänen tykönsä ja pyysi, että hän tulisi parantamaan hänen palvelijansa.

7:4 Kun nämä saapuivat Jeesuksen tykö, pyysivät he häntä hartaasti ja sanoivat: Hän ansaitsee, että teet hänelle tämän;

7:5 sillä hän rakastaa meidän kansaamme, ja hän on rakentanut meille synagoogan.

7:6 Niin Jeesus lähti heidän kanssansa. Mutta kun hän ei enää ollut kaukana talosta, lähetti sadanpäämies ystäviänsä sanomaan hänelle: Herra, älä vaivaa itseäsi, sillä en minä ole sen arvoinen, että tulisit minun kattoni alle;

7:7 sentähden en katsonutkaan itseäni arvolliseksi tulemaan sinun luoksesi; vaan sano sana, niin minun palvelijani paranee.

7:8 Sillä minä itsekin olen toisen vallan alaiseksi asetettu, ja minulla on sotamiehiä käskettävinäni, ja minä sanon tälle: 'Mene', ja hän menee, ja toiselle: 'Tule', ja hän tulee, ja palvelijalleni: 'Tee tämä', ja hän tekee.

7:9 Tämän kuultuaan Jeesus ihmetteli häntä, kääntyi ja sanoi kansalle, joka häntä seurasi: Minä sanon teille: en

sanansa, meni hän Kaper-naumiin.

7:2 Ja yhden sadanpäämiehen palvelia sairasti kuolemallansa, josta hän paljon piti.

7:3 Kuin hän siis Jeesuksesta kuuli, lähetti hän Juudalaisten vanhimmat hänen tykönsä rukoilemaan häntä, että hän tulis ja parantais hänen palveliansa.

7:4 Kuin he tulivat Jeesuksen tykö, rukoilivat he häntä hartaasti ja sanoivat: hän on mahdollinen, ettäs hänelle sen teet;

7:5 Sillä hän rakastaa meidän kansaamme ja rakensi meille synagogan.

7:6 Niin Jesus meni heidän kanssansa. Ja kuin ei hän silleen ollut kaukana huoneesta, lähetti sadanpäämies ystäviänsä hänen tykönsä, sanoen hänelle: Herra, älä vaivaa sinuas; sillä en ole minä mahdollinen, ettäs minun kattoni alle tulisit.

7:7 Sentähden en minä myös itsiäni lukenut mahdolliseksi tuleman sinun tykö; mutta sano sanalla, niin minun palveliani paranee.

7:8 Sillä minä olen myös ihmisen vallan alle asetettu, ja minun allani on sotamiehiä, ja sanon tälle: mene! niin hän menee, ja toiselle: tule! ja hän tulee, ja minun palvelialleni: tee se! ja hän tekee.

7:9 Mutta kuin Jesus sen kuuli, ihmetteli hän häntä, kääntyi ja sanoi kansalle, joka häntä seurasi: minä sanon teille: en ole minä Israe-

meni hän Capernaumijn.

7:2 Ja yhden Sadanpäämiehen palvelia sairasti kuolemallans/ jota hän sairasti.

7:3 Cosca hän siis Jeesuksesta kuuli/ lähetti hän Judalaisten vanhimmat hänen tykönsä rukoileman häntä/ että hän tulis ja parannais hänen palvelians.

7:4 Cosca he tulit Jeesuksen tykö/ rukoilit he häntä hartast/ ja sanoit: hän on ansio-
linen/ ettäs hänelle sen teet:

7:5 Sillä hän sairasti meidän Canssam/ ja rakensi meille Synagogan. Niin Jesus meni heidän cansans.

7:6 Ja kuin ei hän silleen ollut caucan huoneesta/ lähetti Sadanpäämies ystäviänsä hänen tyköns/ ja käski sanoa: HERra/ älä waiwa sinuas/ en ole minä kelwollinen ettäs minun kattoni ala tulet/

7:7 Sentähden en minä myös idziänikän lukenut kelwolliseksi tuleman sinun tykö/ mutta sano sanalla/ niin minun palvelian parane.

7:8 Sillä minä olen myös Esiwallalle alammainen/ ja minun allani on sotamiehiä/ ja sanon tälle: mene/ niin hän mene: ja toiselle: tule/ ja hän tule: ja minun palvelialleni: Tee se/ ja hän teke.

7:9 Cosca Jesus sen kuuli/ ihmetteli hän häntä/ käänsi hänens/ ja sanoi Canssalle/ joca häntä seurais: minä sanon

ole Israelissakaan löytänyt näin suurta uskoa.	lissa senkaltaista uskoa löytänyt.	non teille: en ole minä tosin sencaltaista usco Israelisäkän löynnyt.
7:10 Ja taloon palatessaan lähettiläät tapasivat palvelijan terveenä.	7:10 Ja kuin ne, jotka lähetyt olivat, kotia palasivat, löysivät he palvelian terveenä, joka sairastanut oli.	7:10 Ja cuin lähetyt cotia palaisit/ löysit he palwelian terwenä/ joca sairastanut oli.
7:11 Sen jälkeen hän vaelsi Nain nimiseen kaupunkiin, ja hänen kanssaan vaelsivat hänen opetuslapsensa ynnä suuri kansanjoukko.	7:11 Ja tapahtui sen jälkeen, että hän meni kaupunkiin, joka Nain kutsutaan, ja hänen kanssansa meni monta hänen opetuslastansa ja paljo väkeä.	7:11 JA tapahtui sen jälkeen/ että hän meni yhten Caupungijn/ joca Nain cudzuttin/ ja hänen cansans meni paljo hänen Opetuslapsians/ ja ylön paljo wäke.
7:12 Kun hän nyt lähestyi kaupungin porttia, katso, silloin kannettiin ulos kuollutta, äitinsä ainokaista poikaa. Ja äiti oli leski, ja hänen kanssaan kulki paljon kaupungin kansaa.	7:12 Mutta kuin hän kaupungin porttia lähestyi, katso, kuollut kannettiin ulos, joka oli äitinsä ainoa poika, ja se oli leski. Ja paljo kaupungin kansasta kävi hänen kanssansa.	7:12 Cosca hän Caupungin porttia lähestyi/ cadzo/ cuollut uloscannettin/ joca oli äitins ainoa poica/ ja se oli leski. Ja paljo Caupungin Canssast käwi hänen cansans.
7:13 Ja hänet nähdessään Herra armahti häntä ja sanoi hänelle: Älä itke.	7:13 Kuin Herra hänen näki, armahti hän hänen päällensä ja sanoi hänelle: älä itke!	7:13 Cosca HERra sen näki/ armahti hän hänen päällens/ ja sanoi hänelle: Älä itke.
7:14 Ja hän meni ja kosketti paareja; niin kantajat seisautuivat. Ja hän sanoi: Nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse.	7:14 Ja meni ja rupesi pariin (ja kantajat seisautuivat,) ja hän sanoi: nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse ylös!	7:14 Ja meni ja rupeis pariijn: ja candajat seisatit: ja hän sanoi: nuorucainen/ minä sanon sinulle: nouse ylös.
7:15 Niin kuollut nousi istualle ja rupesi puhumaan. Ja hän antoi hänet hänen äidillensä.	7:15 Ja kuollut nousi istualle ja rupesi puhumaan. Ja hän antoi sen äidillensä.	7:15 Ja cuollu nousi istualle/ ja rupeis puhuman. 7:16 Ja hän andoi sen äitillens.
7:16 Ja heidät kaikki valtasi pelko, ja he ylistivät Jumalaa sanoen: Suuri profeetta on noussut meidän keskellemme, ja: Jumala on katsonut kansansa puoleen.	7:16 Ja pelko tuli kaikille, ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: suuri propheta on noussut meidän sekaamme, ja Jumala on kansaansa etsinyt.	Ja pelco tuli caikille/ ja cunnioidzit Jumalata/ sanoden: suuri Propheta on nosnut meidän secam/ ja Jumala on hänen Canssans edzinyt.
7:17 Ja tämä puhe hänestä levisi koko Juudeaan ja kaikkiin ympärillä oleviin seutuihin.	7:17 Ja tämä sanoma kuului hänestä kaikkeen Juudeaan ja kaiken sen lähimaakunnan ympäri.	7:17 Ja tämä sanoma cuului hänestä caiken Judean ymbärins/ ja caickein lähimaacundain.
7:18 Ja Johannekselle kertoivat hänen opetuslapsensa tästä kaikesta.	7:18 Ja Johannekselle ilmoittivat hänen opetuslapsensa näistä kaikista. Ja Johannes kutsui tykönsä kaksi opetuslastansa,	7:18 JA Johannexen Opetuslapset ilmoitit hänelle nämät caicki.

7:19 Niin Johannes kutsui luoksensa opetuslapsistaan kaksi ja lähetti heidät Herran tykö kysymään: Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän toista odottaman?

7:20 Miehet saapuivat hänen tykönsä ja sanoivat: Johannes Kastaja on lähettänyt meidät sinun tykösi ja kysyy: 'Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän toista odottaman?'

7:21 Sillä hetkellä hän juuri paransi useita taudeista ja vitsauksista ja pahoista hengistä, ja monelle sokealle hän antoi näön.

7:22 Niin hän vastasi ja sanoi heille: Menkää ja kertokaa Johannekselle, mitä olette nähneet ja kuulleet: sokeat saavat näkönsä, rammatt kävelevät, pitaliset puhdistuvat, kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, köyhille julistetaan evankeliumia.

7:23 Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun.

7:24 Kun Johanneksen lähettiläät olivat menneet, rupesi hän puhumaan kansalle Johanneksesta: Mitä te lähditte erämaahan katselemaan? Ruokoako, jota tuuli huojuuttaa?

7:25 Vai mitä lähditte katsomaan? Ihmistäkö, hienoihin vaatteisiin puettua? Katso, ne jotka koreissa vaatteissa käyvät ja herkullisesti elävät, ne ovat kuningasten linnoissa.

7:26 Vai mitä lähditte katsomaan? Profeettaako? Totisesti, minä sanon teille: hän on

7:19 Ja lähetti Jesuksen tykö, sanoen: oletko se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman?

7:20 Kuin nämät miehet tulivat hänen tykönsä, sanoivat he: Johannes Kastaja lähetti meidät sinun tykö, sanoen: oletkos sinä se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman?

7:21 Sillä hetkellä paransi hän monta taudeista ja vitsauksista ja pahoista hengistä, ja antoi monelle sokialle näön.

7:22 Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: menkää ja sano-kaat jälleen Johannekselle, mitä te nähneet ja kuulleet olette: sokiat saavat näkönsä, ontuvat käyvät, spitaliset puhdistetaan, kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, köyhille saarnataan evankeliumi,

7:23 Ja autuas on se, joka ei pahene minusta.

7:24 Ja kuin Johanneksen sanansaattajat menivät pois, rupesi hän sanomaan Johanneksesta kansalle: mitä te läksitte korpeen katsomaan? ruokoako, joka tuulelta häälytetään?

7:25 Eli mitä te läksitte katsomaan? ihmistäkö, pehmeisiin vaatteisiin puettua? Katso, ne jotka koreissa vaatteissa elävät, ovat kuninkaallisissa kartanoissa.

7:26 Taikka mitä te menitte katsomaan? prophetaako? minä sanon teille: ja enempi kuin propheta.

7:19 Ja hän cudzui tygöns caxi Opetuslastans/ ja lähetti Jesuxen tygö/ sanoden: Oletcos se tulewa/ eli pitääkö meidän toista odottaman?

7:20 Cosca nämät miehet tulit hänen tygöns/ sanoit he: Johannes Castaja lähetti meidän sinun tygös/ sanoden: oletcos se tulewa/ eli pitääkö meidän toista odottaman?

7:21 Sillä hetkellä paransi hän monda taudeista ja widzauxista ja pahoista hengistä/ ja andoi monelle sokialle nägyn.

7:22 Ja Jesus wastais/ ja sanoi heille: mengät ja sanocat Johannexelle/ mitä te nähnet ja cuullet oletta: sokiat näkewät/ rambat käywät/ spitaliset puhdistetan/ cuuroit cuulewat/ cuollet ylösnousewat/ ja waiwaisille saarnatan Evangeliumi.

7:23 Ja autuas on se joca ei pahene minusta.

7:24 JA cosca Johannexen lähetyt meni pois/ rupeis hän sanoman Johannexest Canssalle: mitä te menitte corpeen cadzoman? Tahdoit-taco nähdä ruoco/ joca tuulelda häälytetän?

7:25 Eli mitä te menitte cadzoman? tahdoittaco nähdä ihmistä hienoijn vaatteisin puettua? Cadzo/ ne jotca kirckailla waatteilla puettetan/ ja hercullisest eläwät/ owat Cuningasten cartanois.

7:26 Taikka mitä te menitte cadzoman? tahdoittaco nähdä Prophetata? minä sanon teil-

enemmän kuin profeetta.

7:27 Tämä on se, josta on kirjoitettu: 'Katso, minä lähetän enkelini sinun edelläsi, ja hän on valmistava tiesi sinun eteesi.'

7:28 Minä sanon teille: ei ole vaimoista syntyneitten joukossa yhtäkään suurempaa kuin Johannes; mutta vähäisin Jumalan valtakunnassa on suurempi kuin hän.

7:29 Ja kaikki kansa, joka häntä kuuli, publikaanitkin, tunnustivat Jumalan vanhurskaaksi ja antoivat kastaa itsensä Johanneksen kasteella.

7:30 Mutta fariseukset ja lainoppineet tekivät turhaksi Jumalan aivoituksen heitä kohtaan eivätkä ottaneet Johannekselta kastetta.

7:31 Mihin minä siis vertaan tämän sukupolven ihmiset, ja kenen kaltaisia he ovat?

7:32 He ovat lasten kaltaisia, jotka istuvat torilla ja huutavat toisilleen ja sanovat: 'Me soitimme teille huilua, ja te ette karkeloineet; me veisassimme itkuvirsiä, ja te ette itkeneet.'

7:33 Sillä Johannes Kastaja on tullut, ei syö leipää eikä juo viiniä, ja te sanotte: 'Hänessä on riivaaja.'

7:34 Ihmisen Poika on tullut, syö ja juo, ja te sanotte: 'Katso syömäriä ja viinin-

7:27 Tämä on se, josta kirjoitettu on: katso, minä lähetän minun enkelini sinun kasvois eteen, valmistamaan sinun tietäs sinun etees.

7:28 Sillä minä sanon teille: niiden seassa, jotka vaimoista syntyneet ovat, ei ole yhtään suurempaa prophetaa kuin Johannes Kastaja: kuitenkin se, joka vähempi on Jumalan valtakunnassa, on suurempi häntä.

7:29 Ja kaikki kansa, joka hänen kuuli, ja Publikaanit antoivat Jumalalle oikeuden ja kastettiin Johanneksen kasteella.

7:30 Mutta Pharisealaiset ja lainoppineet katsoivat ylön Jumalan neuvon itseänsä kohtaan, ja ei heitä kastettu häneltä.

7:31 Niin Herra sanoi: keneen siis minä tämän sukukunnan ihmiset vertaan? Ja kenenkä kaltaiset he ovat?

7:32 Ne ovat niiden lasten kaltaiset, jotka turulla istuvat ja huutavat toinen toisellensa ja sanovat: me olemme huilua soittaneet teidän edessänne, ja ette hypänneet: me olemme teille veisanneet murhevirsiä, ja ette itkeneet.

7:33 Sillä Johannes Kastaja tuli, ja ei syönyt leipää eikä juonut viinaa, ja te sanotte: hänellä on perkele.

7:34 Ihmisen Poika on tullut, syö ja juo, ja te sanotte: katso ihmistä, syömäriä ja viinan juomaria, Publikaanien ja

le: hän on enämbi cuin Propheta. Tämä on se/ josta kirjoitettu on:

Tämä on se/ josta kirjoitettu on:

7:27 Cadzo/ minä lähetän Engelini sinun caswos eteen/ walmistaman sinun tietäs sinun edelles:

7:28 Sillä minä sanon teille: nijden seas jotca waimosta syndynet owat/ ei ole suurembata Prophetata/ cuin Johannes Castaja. Cuitengin se joca wähembi on Jumalan waldacunnas/ on händä suurembi.

7:29 Ja caicki Canssa cuin hänen cuuli/ ja Publicanit annoit Jumalalle oikeuden/ ja annoit heidäns casta Johan-nexen Castella.

7:30 Mutta Phariseuxet ja Lainoppenet cadzoit ylön Jumalan neuwon idze heitäns wastan/ ja ei andanet idziäns casta häneldä.

7:31 Nijn HERra sanoi: keneen minä tämän sugun wertan? Ja kenengä caltaiset he owat?

7:32 He owat nijden lasten caltaiset/ jotca Turulla istuwat/ huutawat toinen toisellens/ ja sanowat: me olemma teille huiluilla soittanet/ ja ette hypännet: me olemma teille weisannet surullisest/ ja ette itkenet:

7:33 Sillä Johannes Castaja tuli/ ja ei syönyt leipä/ eikä juonut wijna/ ja te sanotta: hänellä on Perkele.

7:34 Ihmisen Poica on tullut/ syö ja juo/ ja te sanotta: Cadzo/ se ihminen on syö-

juojaa, publikaanien ja syntisten ystävää!	syntisten ystävää:	märi/ ja wijnan juomari/ Publicanein ja synneisten ystävä.
7:35 Ja viisaus on kaikkien lastensa puolelta oikeaksi näytetty.	7:35 Ja viisaus on vanhurskautettu kaikilta hänen lapsiltansa.	7:35 Ja wijsaudelle annettiin oikeus caikilda hänen lapsildans.
7:36 Niin eräs fariseuksista pyysi häntä ruualle kanssaan; ja hän meni fariseuksen taloon ja asettui aterialle.	7:36 Niin yksi Pharisealaisista rukoili häntä ruualle kanssansa. Ja hän meni Phariseuksen huoneeseen ja aterioitsi.	7:36 Nljn yxi Phariseus rucoili händä rualle cansans. Ja hän meni Phariseuxen huonesen/ ja atrioidzi.
7:37 Ja katso, siinä kaupungissa oli nainen, joka eli syntisesti; ja kun hän sai tietää, että Jeesus oli aterialla fariseuksen talossa, toi hän alabasteripullon täynnä hajuvoidetta	7:37 Ja katso, yksi vaimo oli kaupungissa, joka oli syntinen, ja kuin hän sai kuulla, että hän aterioitsi Pharisealaisen huoneessa, toi hän lasin kallista voidetta.	7:37 Ja cadzo/ yxi vaimo oli Caupungis/ joca oli syndinen/ ja cuin hän sai cuulla/ että hän atrioidzi Phariseuxen huonesa/ toi hän Clasin callista woidetta/
7:38 ja asettui hänen taakseen hänen jalkojensa kohdalle, itki ja rupesi kastelemaan hänen jalkojansa kyynelillään ja kuivasi ne päänsä hiuksilla ja suuteli hänen jalkojaan ja voiteli ne hajuvoidella.	7:38 Ja seisoi takana hänen jalkainsa juuressa itkien, ja rupesi kyyneleillänsä kastelemaan hänen jalkojansa, ja niitä päänsä hiuksilla kuivasi, ja suuta antoi hänen jalkainsa, ja voiteli ne voiteella.	7:38 Ja seisoi tacana hänen jalcains juures itkein/ ja rupeis kyyneleilläns castaman hänen jalcojans/ ja nijtä pääns hiuxilla cuiwaman/ ja suuta andoi hänen jalcains/ ja woiteli ne woitella.
7:39 Mutta kun fariseus, joka oli hänet kutsunut, sen näki, ajatteli hän mielessään näin: Jos tämä olisi profeetta, tietäisi hän, mikä ja millainen tuo nainen on, joka häneen koskee: että hän on syntinen.	7:39 Mutta kuin Pharisealainen sen näki, joka hänen kutsunut oli, sanoi hän itselensä: jos tämä olisi propheta, niin hän tietäis, mikä ja millainen tämä vaimo on, joka häneen rupee, että hän on syntinen.	7:39 Cosca Phariseus sen näki/ joca hänen cudzunut oli/ sanoi hän idzelläns: jos tämä olisi Propheta/ nijn hän tiedäis mikä ja millinen tämä vaimo on/ joca häneen rupee: sillä hän on syndinen.
7:40 Niin Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Simon, minulla on jotakin sanomista sinulle. Hän virkkoi: Opettaja, sano.	7:40 Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: Simon, minulla on jotakin sinulle sanomista. Hän sanoi: Mestari, sanos.	7:40 Jesus wastaten sanoi hänelle: Simon/ minulla on jotakin sinulle sanomist. Hän sanoi: Mestari/ sanos.
7:41 Lainanantajalla oli kaksi velallista; toinen oli velkaa viisisataa denaria, toinen viisikymmentä.	7:41 Kaksi velkamiestä oli yhdellä lainaajalla: yksi oli velkaa viisisataa penninkiä ja toinen viisikymmentä.	7:41 Caxi welkamiestä oli yhdellä lainajalla/ yxi oli welca wijsi sata penningitä/ ja toinen wijsikymmendä.
7:42 Kun heillä ei ollut, millä maksaa, antoi hän molemmille velan anteeksi. Kumpi heistä siis rakastaa häntä enemmän?	7:42 Koska ei heillä ollut varaa maksaa, antoi hän molempain anteeksi. Sano siis, kumpi näistä häntä enemmän rakastaman pitää?	7:42 Cosca ei heillä ollut wara maxa/ andoi hän molembain andexi. Sanos sijs/ cumbi näistä händä enämmän racasti?
7:43 Simon vastasi ja sanoi: Minun mielestäni se, jolle hän	7:43 Simon vastaten sanoi: minä luulen, että se, jolle	7:43 Simon wastaten sanoi: minä luulen/ että se jollen

antoi enemmän anteeksi. Hän sanoi hänelle: Oikein sinä ratkaisit.

7:44 Ja naiseen kääntyen hän sanoi Simonille: Näetkö tämän naisen? Minä tulin sinun taloosi; et sinä antanut vettä minun jaloilleni, mutta tämä kasteli kyynelillään minun jalkani ja kuivasi ne hiuksillaan.

7:45 Et sinä antanut minulle suudelmaa, mutta tämä ei ole lakannut suutelemasta minun jalkojani siitä asti, kuin tulin sisään.

7:46 Et sinä voidellut öljyllä minun päätäni, mutta tämä voiteli hajuvoiteella minun jalkani.

7:47 Sentähden minä sanon sinulle: tämän paljot synnit ovat anteeksi annetut: hänhän näet rakasti paljon; mutta jolle vähän anteeksi annetaan, se rakastaa vähän.

7:48 Sitten hän sanoi naiselle: Sinun syntisi ovat anteeksi annetut.

7:49 Niin ateriakumppanit rupesivat ajattelemaan mielesänsä: Kuka tämä on, joka synnitkin anteeksi antaa?

7:50 Mutta hän sanoi naiselle: Sinun uskosi on sinut pe-lastanut; mene rauhaan.

Luukas 8 Luku

8:1 Ja sen jälkeen hän vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään ja saarnasi ja julisti Jumalan valtakunnan evankeliumia; ja ne kaksitoista olivat hänen kanssansa,

hän enemmän anteeksi antoi; hän sanoi: oikein sinä tuomitsit.

7:44 Ja hän käänsi itsensä vaimoa päin, ja sanoi Simonille: näetkös tämän vaimon? minä tulin sinun huonees, etkä sinä antanut vettä minun jaloilleni; mutta tämä kyynelillä kasti minun jalkani ja ne hiuksillansa kuivasi.

7:45 Et sinä minun suuta antanut, mutta tämä, sittenkuin hän tähän tuli, ei ole lakannut minun jalkaini suuta antamasta.

7:46 Et sinä minun päätäni öljyllä voidellut; mutta tämä voiteella minun jalkani voiteli.

7:47 Minä sanon sinulle: sentähden että hänelle paljo syntiä anteeksi annettiin, niin hän paljon rakasti; mutta jolle vähempi anteeksi annetaan, se vähemmän rakastaa.

7:48 Niin hän sanoi hänelle: sinun syntisi ovat anteeksi annetut.

7:49 Niin rupesivat ne, jotka myös aterioitsivat, sanomaan keskenänsä: kuka tämä on, joka synnitkin anteeksi antaa?

7:50 Niin hän sanoi vaimolle: sinun uskos on sinun vappaaksi tehnyt: mene rauhaan.

8 Luku

8:1 Ja sitte tapahtui, että hän vaelsi lävitse kaupungeita ja kyliä saarnaten ja ilmoittain evankeliumia Jumalan valtakunnasta, ja ne kaksitoistakymmentä hänen kanssansa,

hän enemmän andexi andoi: hän sanoi hänelle: oikein sinä duomidzit.

7:44 Ja hän käänsi idzens waimo päin/ ja sanoi Simonille: näetkös tämän waimon? Minä tulin sinun huonees/ et sinä andanut wettä minun jalgoilleni/ mutta tämä kyneleillä casti minun jalcani/ ja ne hiuxillans cuiwais.

7:45 Et sinä minun suuta andanut/ mutta tämä/ sijttecuin hän tähän tuli/ ei ole lacannut minun jalcaini suuta andamast.

7:46 Et sinä minun päätäni Öljyllä woidellut/ tämä woitel-la minun jalcanikin woiteli.

7:47 Sentähden minä sanon sinulle: hänelle paljo syndiä andexi annetan: sillä hän paljon racasti: mutta jollen taas vähembi andexi annetan/ se vähemmän racasta.

7:48 Nijn hän sanoi hänelle: sinun synnis owat andexi annetut.

Nijn rupeisit ne jotca myös atrioidzit/ sanoman keskenäns: cuca tämä on/ joca synnitkin andexi anda?

7:49 Nijn hän sanoi waimolle: sinun uscos on sinun wapaxi tehnyt/ mene rauhaan.

VIII. Lucu .

8:1 JA sijtte tapahtui/ että hän waelsi läpidze Caupungeita ja kyliä saarnaten ja ilmoittain Evangeliumita Jumalan waldacunnasta/ ja ne caxitoistakymmendä hänen cansans.

8:2 niin myös muutamia naisia, jotka olivat parannetut pahoista hengistä ja taudeista: Maria, Magdalenaksi kutsuttu, josta seitsemän riivajaa oli lähtenyt ulos,

8:3 ja Johanna, Herodeksen taloudenhoitajan Kuusaan vaimo, ja Susanna ja useita muita, jotka palvelivat heitä varoillansa.

8:4 Kun paljon kansaa kokoontui ja ihmisiä kulki joka kaupungista hänen tykönsä, puhui hän vertauksella:

8:5 Kylväjä meni kylvämään siementänsä. Ja hänen kylväessään putosi osa tien oheen ja tallautui, ja taivaan linnut söivät sen.

8:6 Ja osa putosi kalliolle, ja oraalle noustuaan se kuivettui, kun sillä ei ollut kosteutta.

8:7 Ja osa putosi orjantappurain sekaan, ja orjantappurat kasvoivat mukana ja tukahuttivat sen.

8:8 Ja osa putosi hyvään maahan, kasvoi ja teki satakertaisen hedelmän. Tämän sanottuaan hän lausui suurella äänellä: Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan.

8:9 Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, mitä tämä vertaus merkitsi.

8:10 Hän sanoi: Teidän on annettu tuntea Jumalan valtakunnan salaisuudet, mutta muille ne esitetään vertauksissa, että he, vaikka näkevät, eivät näkisi, ja vaikka kuulevat, eivät ymmärtäisi.

8:2 Ja muutamaiset vaimot, jotka olivat parannetut pahoista hengistä ja taudeista, nimittäin: Maria, joka kutsuttiin Magdalena, josta seitsemän perkelettä oli lähtenyt ulos,

8:3 Ja Johanna, Kusaan, Herodeksen voudin emäntä, ja Susanna ja monta muuta, jotka tavarastansa häntä palvelivat.

8:4 Mutta kuin paljo kansaa kokoontui, ja he riensivät jokaisesta kaupungista hänen tykönsä, sanoi hän vertauksella:

8:5 Kylväjä meni ulos siementänsä kylvämään; ja kuin hän kylvi, lankesi muutama tien oheen, ja se tallattiin, ja taivaan linnut söivät sen.

8:6 Ja muutama lankesi kivistöön, ja kuin se tuli ylös, kuivettui se, ettei ollut märkyyttä.

8:7 Ja muutama lankesi orjantappuroihin, ja orjantappurat ynnä kävivät ylös ja tukahduttivat sen.

8:8 Ja muutama lankesi hyvään maahan, ja kuin se kävi ylös, teki se satakertaisen hedelmän. Kuin hän tämän sanoi, huusi hän: jolla on korvat kuulla, se kuulkaan.

8:9 Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: mikä olis tämä vertaus?

8:10 Niin hän sanoi: teille on annettu tuta Jumalan valtakunnan salaudet, mutta muille vertausten kautta, ettei heidän sitä pitäis näkemän, vaikka näkisivät, eikä ymmärtämän, vaikka he kuulisivat.

8:2 Nijn myös muutamaiset vaimot/ jotca hän oli parannanut pahoista hengistä/ ja taudeista/ nimittäin: Maria/ joca cudzuttin Magdalena/ josta seidzemen Perkelettä oli uloslähtenyt:

8:3 Ja Johanna Chusan Herodexen Foudin emändä/ ja Susanna/ ja monda muuta/ jotca händä heidän tavarastans palwelit.

8:4 COsca paljo Canssa connui/ ja riensit jocaidzest Caupungist hänen tygöns/ sanoi hän wertauxen:

8:5 Kylväjä meni ulos siementitäs kylwämän/ ja cuin hän kylwi/ langeisit muutamattien oheen/ ja ne tallattin/ ja taiwan linnut söit sen.

8:6 Ja muutamatt langeisit kiwistöhön/ ja cosca ne tulit ylös cuiwetuit ne/ ettei ollut märkyyttä.

8:7 Ja muutamatt langeisit orjantappuroihin/ ja orjantappurat ynnä ylöskäwit ja tucahutit ne.

8:8 Ja muutamatt langeisit hywän maahan/ ja ne tulit ylös ja teit satakertaisen hedelmän. Cosca hän tämän sanoi/ huusi hän: jolla on corwat cuulla/ se cuulcan.

8:9 Nijn hänen Opetuslapsens kysyit häneldä/ sanoden: mikä olis tämä vertaus?

8:10 Hän sanoi: teille on annettu tuta Jumalan waldacunnan salautta/ mutta muille wertausten cautta/ ettei heidän sitä pidäis näkemän/ waicka he näkisit/ eikä ymmärtämän/ waicka he cuulisit.

8:11 Vertaus on tämä: siemen on Jumalan sana.	8:11 Mutta tämä on vertaus: siemen on Jumalan sana.	8:11 Tämä on se vertaus: Siemen on Jumalan sana.
8:12 Mitkä tien oheen putosivat, ovat ne, jotka kuulevat, mutta sitten perkele tulee ja ottaa sanan pois heidän sydämestään, etteivät he uskoi si ja pelastuisi.	8:12 Mutta jotka tien oheen, ovat ne, jotka kuulevat; sitte tulee perkele ja ottaa sanan heidän sydämestänsä, ettei he uskoisi ja vapaaksi tulisi.	8:12 Mutta jotca tien oheen langeisit owat ne/ jotca cuulewat/ sijtte tule Perkele ja otta sanan heidän sydämistäns/ ettei he uscois ja wapaxi tulis.
8:13 Ja mitkä kalliolle putosivat, ovat ne, jotka kuullessaan sanan ottavat sen ilolla vastaan, mutta joilla ei ole juurta: ainoastaan ajaksi he uskovat ja kiusauksen hetkelä luopuvat.	8:13 Mutta jotka kivistöön, ovat ne, kuin he kuulevat, ottavat he sanan ilolla vastaan; ja ei heillä ole juurta, hetkeksi he uskovat, ja kiusauksen ajalla lankeevat pois.	8:13 Mutta jotca kiwistöön/ owat ne/ cosca he cuulewat/ ottawat he sanan ilolla vastaan/ ja ei heillä ole juurta/ hetkexi he uscowat/ ja kiusauxen ajalla poislangewat.
8:14 Mikä taas orjantappuroihin putosi, ne ovat ne, jotka kuulevat, mutta vaeltaessaan tukehtuvat tämän elämän huoliin, rikkauteen ja hekumoihin, eivätkä tuota kypsää hedelmää.	8:14 Mutta se mikä orjantappuroihin lankesi, ovat ne, jotka kuulevat, ja menevät pois, ja tukahutetaan surusta, rikkaudesta ja elämän hekumasta, eikä kannahedelmää.	8:14 Mutta jotca orjantappuroihin langeisit/ owat ne/ jotca cuulewat/ ja poismenewät/ ja tucahutetan surusta/ rickaudesta/ ja elämän hecumasta/ eikä cannahedelmätä.
8:15 Mutta mikä hyvään maahan putosi, ne ovat ne, jotka sanan kuultuansa säilyttävät sen vilpittömässä ja hyvässä sydämessä ja tuottavat hedelmän kärsivällisyydessä.	8:15 Mutta jotka hyvään maahan, ovat ne, jotka sanan kuulevat ja kätkevät hyvällä ja toimellisella sydämellä, ja saattavat hedelmän kärsivällisyydessä.	8:15 Mutta jotca hyvän maahan/ owat ne/ jotca sanan cuulewat ja kätkevät hyvällä ja toimellisella sydämellä/ ja saattawat hedelmän kärsimises.
8:16 Ei kukaan joka sytyttää lampun, peitä sitä astialla tai pane vuoteen alle, vaan panee sen lampunjalkaan, että sisälletulijat näkisivät valon.	8:16 Niin ei kenkään, joka kynttilän sytyttää, peitä sitä astialla eli pane pöydän alle; mutta panee sen kynttilänjalkaan, että sisälle tulevaiset näkisivät walkeuden.	8:16 El sytytä kengän kyntilätä/ ja pane astian eli pengin ala/ mutta hän pane sen kyntiläjalcan/ että sisälletulewaiset näkisit walkeuden.
8:17 Sillä ei ole mitään salatua, mikä ei tule ilmi, eikä kätkettyä, mikä ei tule tunnetuksi ja joudu päivän valoon.	8:17 Sillä ei ole mitään salattua, joka ei ilmi tule, eikä peitetty, joka ei tiettäväksi ja julki tule.	8:17 Sillä ei ole mitän salattua/ joca ei ilmei tule/ eikä peitetty/ joca ei tiettäväxi ja julki tule.
8:18 Katsokaa siis, miten kuulette; sillä sille, jolla on, annetaan, mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin, minkä hän luulee itsellään olevan.	8:18 Katsokaat siis, kuinka te kuulette; sillä jolla on, hänelle pitää annettaman: jolla taas ei ole, sekin kuin hänellä näkyy olevan, otetaan häneltä pois.	8:18 Nijn cadzocat sijs/ cuinga te cuuletta: sillä jolla on/ hänelle pitä annettaman/ jolla taas ei ole/ sekin jonga hän luule hänens olevan/ otetan häneldä pois.
8:19 Ja hänen äitinsä ja veljensä tulivat häntä tapaa-	8:19 Niin tulivat hänen äitinsä ja veljensä hänen tykönsä,	8:19 Nijn tulit hänen äitins ja weljens/ eikä pääsnet hänen

maan, mutta eivät väentun-
gokselta päässeet hänen ty-
könsä.

8:20 Niin hänelle ilmoitettiin:
Sinun äitisi ja veljes seisovat
ulkona ja tahtovat nähdä si-
nua.

8:21 Mutta hän vastasi ja
sanoi heille: Minun äitini ja
veljeni ovat nämä, jotka kuu-
levat Jumalan sanan ja sen
mukaan tekevät.

8:22 Niin tapahtui eräänä
päivänä, että hän astui ope-
tuslapsinensa venheeseen ja
sanoi heille: Menkäämme jär-
ven tuolle puolen. Ja he läh-
tivät vesille.

8:23 Ja heidän purjehtiessaan
hän nukkui. Mutta alas järvel-
le syöksyi myrskytuuli, ja
venhe tuli vettä täyteen, ja
he olivat vaarassa.

8:24 Niin he menivät ja he-
rättivät hänet sanoen: Mesta-
ri, mestari, me hukumme! Ja
herättyään hän nuhteli tuulta
ja veden aallokkoa; ja ne
asettuivat, ja tuli tyven.

8:25 Ja hän sanoi heille: Mis-
sä on teidän uskonne? Mutta
pelko oli vallannut heidät, ja
he ihmettelivät, sanoen toisil-
leen: Kuka onkaan tämä, kun
hän käskee sekä tuulia että
vettä, ja ne tottelevat häntä?

8:26 Ja he purjehtivat ge-
rasalaisten alueelle, joka on
vastapäätä Galileaa.

8:27 Ja kun hän oli noussut
maihin, tuli häntä vastaan
kaupungista mies, jossa oli
riivaajia; ja hän ei ollut pit-
kään aikaan pukenut vaatteita
yllen eikä asunut huoneessa,

eikä saaneet häntä puhutella tygöns Canssalda.
kansalta.

8:20 Ja se ilmoitettiin hänel-
le, sanoen: sinun äitis ja vel-
jes seisovat ulkona ja tahto-
vat sinua nähdä.

8:21 Niin hän vastasi ja sa-
noi heille: minun äitini ja vel-
jeni ovat ne, jotka Jumalan
sanan kuulevat ja tekevät
sen.

8:22 Ja yhtenä päivänä ta-
pahtui, että hän haahteen
astui ja hänen opetuslapsen-
sa, ja sanoi heille: men-
käämme ylitse toiselle ran-
nalle, ja he menivät.

8:23 Mutta kuin he purjehti-
vat, niin hän nukkui, ja tuu-
lispää nosti aallon meressä;
ja he laineilta täytettiin, ja
olivat suuressa hädässä.

8:24 Niin he menivät ja he-
rättivät häntä sanoen: Mes-
tari, Mestari! me hukumme.
Niin hän nousi ylös, nuhteli
tuulta ja veden aaltoa; ja ne
lakkasivat, ja tuli tyveneksi.

8:25 Niin hän sanoi heille:
kussa teidän uskonne on?
Mutta he peljästyivät ja ih-
mettelivät, sanoen kes-
kenänsä: kuka siis tämä on?
sillä hän käskee myös tuulta
ja vettä, ja nekin ovat hänelle
kuuliaiset.

8:26 Ja he purjehtivat Gada-
ralaisten maan puoleen, ja
joka on Galilean kohdalla.

8:27 Ja kuin hän maalle
meni, kohtasi hänen kau-
pungista mies, jolla olivat
perkeleet jo kauvan aikaa
olleet, ja joka ei pukenut
vaatteita yllensä, eikä ollut
huoneessa, vaan haudoissa.

8:20 Ja se sanottin hänelle:
sinun äitis ja veljes seisovat
ulkona/ ja tahtovat sinua
nähdä.

8:21 Nijn hän wastais/ ja
sanoi heille: minun äitin ja
veljen owat ne/ jotca Juma-
lan sanan cuulewat ja teke-
wät.

8:22 JA yhtenä päiwänä ta-
pahtui/ että hän hahten astui
Opetuslastens cansa/ ja sa-
noi heille: mengämme ylidzen
toiselle rannalle: ja he laskit
maalda.

8:23 Cosca he purjetit njn
hän nuckui/ ja tuulispää nos-
ti allon meres/ ja lainet löit
heidän ylidzens/ ja he olit
suures hädäs.

8:24 Nijn he menit hänen
tygöns/ ja herätit händä/
sanoden: Mestari/ Mestari/
me hucumma. Nijn hän nousi
ylös/ nuhteli tuulda/ ja al-
do/ ja ne lackaisit/ ja tuli
tywenexi.

8:25 Nijn hän sanoi heille:
cusa teidän uscon on? mutta
he peljästyit ja ihmettelit kes-
kenäns/ sanoden: cuca tämä
on? sillä hän käske myös
tuulda ja wettä/ ja nekin
owat hänelle cuuliaiset?

8:26 Ja he purjetit Gadarenin
maan puoleen/ joca on Gali-
lean cohdalla.

8:27 JA cuin hän maalle me-
ni/ cohtais hänen Caupungist
yxi mies/ jolla oli Perkelet jo
cauwan aica ollut/ ja ei pu-
kenut waatteita päällens/ ei-
kä ollut huones/ waan hau-

vaan haudoissa.

8:28 Kun hän näki Jeesuksen, parkaisi hän ja lankesi maahan hänen eteensä ja huusi suurella äänellä: Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, Jeesus, Jumalan, Korkeimman, Poika? Minä rukoilen sinua: älä minua vaivaa.

8:29 Sillä hän oli käskemäisilään saastaista henkeä menemään ulos siitä miehestä. Sillä pitkät ajat se oli tempunut häntä mukaansa; hänet oli sidottu kahleisiin ja jalkanuoriin, ja häntä oli vartioitu, mutta hän oli katkaissut siteet ja kulkeutunut riivaajan ajamana erämaihin.

8:30 Niin Jeesus kysyi siltä sanoen: Mikä on nimesi? Hän vastasi: Legio; sillä monta riivaajaa oli mennyt häneen.

8:31 Ja ne pysyivät häntä, ettei hän käskisi heidän mennä syvyyteen.

8:32 Niin siellä oli vuorella suuri sikalauma laitumella; ja ne pysyivät häntä, että hän antaisi heille luvan mennä sikoihin. Ja hän antoi niille luvan.

8:33 Niin riivaajat lähtivät ulos miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkuu.

8:34 Mutta nähtyään, mitä oli tapahtunut, paimentajat pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa.

8:35 Niin kansa lähti katsomaan, mitä oli tapahtunut, ja he tulivat Jeesuksen luo ja tapasivat miehen, josta riiva-

8:28 Mutta kuin hän näki Jeesuksen, huusi hän ja lankesi hänen eteensä maahan, ja sanoi suurella äänellä: mitä minun on sinun kanssas, Jesus, ylimmäisen Jumalan Poika? Minä rukoilen sinua, älä minua vaivaa.

8:29 Sillä hän oli käskenyt riettaisen hengen ihmisestä mennä ulos, joka kauvan aikaa oli häntä vaivannut: ja hän oli kahleilla sidottu, ja jalkaraudoissa pidetty, ja rikkoi siteet, ja vietiin perkeleeltä korpeen.

8:30 Mutta Jesus kysyi häneltä ja sanoi: mikä sinun nimes on? hän sanoi: legio; sillä monta perkelettä oli häneen mennyt sisälle.

8:31 Ja he rukoilivat häntä, ettei hän käskisi heitä syvyyteen mennä.

8:32 Niin siellä oli suuri lauma sikoja syömässä vuorella. Ja he rukoilivat häntä, että hän sallis heidän niihin mennä. Ja hän salli heidät.

8:33 Niin perkeleet läksivät ulos ihmisestä ja menivät sikoihin, ja lauma syöksyi itsensä äkisti jyrkältä mereen ja läkähtyi.

8:34 Mutta kuin paimenet näkivät, mitä tapahtui, pakenivat he, menivät pois ja ilmoittivat sen kaupungissa ja kylissä.

8:35 Niin he menivät ulos katsomaan sitä, mikä tapahtunut oli, ja tulivat Jeesuksen tykö, ja löysivät sen ihmisen, josta perkeleet lähteneet oli-

dois.

:28 Cuin hän näki Jesuxen/ huusi hän ja langeis hänen eteens maahan/ ja sanoi suurella änellä: mitä minun on tekemist sinun cansas Jesu/ ylimmäisen Jumalan Poica? Minä rucoilen sinua/ älä minua waiwa.

8:29 Sillä hän oli käskenyt riettaisen hengen ihmisest ulosmennä/ joca usein oli händä waiwannut. Ja hän oli cahleilla sidottu/ ja jalcapuisa pidetty/ ja rickoi sitet/ ja wietin Perkeleldä corpeen.

8:30 JA Jesus kysyi händä ja sanoi: mikä sinun nimes on? hän sanoi: Legio: sillä monda Perkelettä oli häneen mennyt.

8:31 Ja he rucoilit händä/ ettei hänen pitänyt käskemän heitä sywyteen mennä.

8:32 Nijn siellä oli isoi lauma sicoja syömäs/ wuoren paldas. Ja he rucoilit händä/ että hänen piti salliman heidän njihin mennä. Ja hän salli heitä.

8:33 Nijn Perkelet menit ulos sijtä ihmisest/ ja menit sicoihin. Ja lauma syöxi idzens mereen/ ja läkähtyi.

8:34 Cosca paimenet näit mitä tapahtui/ pakenit he ja ilmoitit sen Caupungis ja kylis.

8:35 Nijn he menit cadzoman mitä tapahtunut oli/ ja tulit Jesuxen tygö/ ja löysit sen ihmisen/ josta Perkelet lähte-

<p>jat olivat lähteneet, istumassa Jeesuksen jalkojen juuressa puettuna ja täydessä ymmärryksessä; ja he peljästyivät.</p>	<p>vat, istuvan vaatetettuna ja taidossansa Jeesuksen jalkain juuressa; ja he pelkäsivät.</p>	<p>net olit/ istuwan Jesuxen jalcain juures vaatetettuna/ ja oli mielesäns/ ja he pelkäisit.</p>
<p>8:36 Mutta silminnäkiät ker-toivat heille, kuinka riivattu oli tullut terveeksi.</p>	<p>8:36 Mutta myös ne, jotka sen nähneet olivat, ilmoittivat heille, kuinka se perkeleeltä riivattu oli terveeksi tullut.</p>	<p>8:36 Ja ne jotca sen nähnet olit/ ilmoitit heille/ cuinga rijwattu oli terwexi tullut.</p>
<p>8:37 Ja koko gerasalaisten seutukunnan kansa pyysi häntä poistumaan heidän luotansa, sillä suuri pelko oli vallannut heidät; niin hän astui venheeseen ja palasi takaisin.</p>	<p>8:37 Ja kaikki Gadaralaiset lähimaakunnan joukko rucoili häntä menemään pois heidän tyköänsä; sillä heidän päällensä oli tullut suuri pelko. Niin hän meni haahteen ja tuli jälleen takaisin.</p>	<p>8:37 Ja caicki Gadarenin culmacunnan wäki rucoili händä menemän pois heidän tyköns: sillä heidän päällens oli tullut suuri pelco. Nijn hän meni hahten/ ja palais jäl-lens.</p>
<p>8:38 Ja mies, josta riivaajat olivat lähteneet, pyysi häneltä saada olla hänen kanssaan. Mutta Jeesus lähetti hänet luotansa sanoen:</p>	<p>8:38 Mutta mies, josta perkeleet olivat lähteneet ulos, rucoili häntä, että hän sais olla hänen kanssansa. Mutta Jesus laski hänen pois, sanoen:</p>	<p>8:38 Ja se mies/ josta Perkelet olit lähtenet/ rucoili händä/ että hän sais olla hänen cansans. Mutta Jesus lähetti hänen pois/</p>
<p>8:39 Palaja kotiisi ja kerro, kuinka suuria töitä Jumala on sinulle tehnyt. Ja hän meni ja julisti kaikkialla kaupungissa, kuinka suuria töitä Jeesus oli hänelle tehnyt.</p>	<p>8:39 Palaja kotias ja ilmoita, kuinka suuret työt Jumala sinulle teki. Ja hän meni pois ja saarnasi ympäri kaiken kaupungin, kuinka suuret työt Jesus hänelle teki.</p>	<p>8:39 Ja sanoit: palaja cotias/ ja sano/ cuinga suuren awun on Jumala sinulle tehnyt. Ja hän meni pois/ ja saarnais ymbäri caiken Caupungin/ mitä Jesus oli hänelle tehnyt.</p>
<p>8:40 Kun Jeesus palasi, oli kansa häntä vastassa; sillä kaikki odottivat häntä.</p>	<p>8:40 Ja tapahtui, kuin Jesus palasi, otti kansa hänen vastaan; sillä kaikki odottivat häntä.</p>	<p>8:40 JA tapahtui/ cosca Jesus palais/ rupeis Canssa händä watan: sillä caicki odotit händä:</p>
<p>8:41 Ja katso, silloin tuli mies, nimeltä Jairus, joka oli synagoogan esimies. Ja hän lankesi Jeesuksen jalkojen juureen ja pyysi häntä tulemaan kotiinsa,</p>	<p>8:41 Ja katso, mies tuli, jonka nimi oli Jairus, ja se oli synagogan päämies, ja lankesi Jeesuksen jalkain juureen ja rucoili häntä tulemaan huoneesensa.</p>	<p>8:41 Ja cadzo/ yxi mies tuli/ jonga nimi oli Jairus/ Synagogan Päämies/ ja langeis Jesuxen jalcain juuren ja rucoili händä/ tuleman hänen huonesens:</p>
<p>8:42 sillä hänellä oli tytär, ainoa lapsi, noin kaksitoistavuotias, ja se oli kuolemaisillaan. Mutta hänen sinne mennessään väentungos ahdisti häntä.</p>	<p>8:42 Sillä hänellä oli ainoa tytär, lähes kahdentoistakymmenen vuotinen, ja se kuoli. Mutta hänen mennessänsä ahdisti kansa häntä.</p>	<p>8:42 Sillä hänellä oli ainoa tytär lähes cahdentoistakymmenen vuotinen/ joca oli cuolemallans. Ja Canssa ahdisti händä mennes.</p>
<p>8:43 Ja siellä oli nainen, joka kaksitoista vuotta oli sairastanut verenjuoksua ja lääkäreille kuluttanut kaiken omai-</p>	<p>8:43 Ja yksi vaimo, joka oli punaista tautia kaksitoistakymmentä vuotta sairastanut, ja oli kaiken saatunsa</p>	<p>8:43 JA yxi waimo/ joca oli punatautia caxitoistakymmen-dä vuotta sairastanut/ ja oli caiken tawarans Läkäreille</p>

suutensa, eikä kukaan ollut voinut häntä parantaa.	parantajille kuluttanut, ja ei voitu keltään parannettaa;	culuttanut/ ja ei voitu keldän paratta.
8:44 Tämä lähestyi takaapäin ja kosketti hänen vaippansatupsua, ja heti hänen verensuonsa asettui.	8:44 Mutta kuin hän kävi takana ja rupesi hänen vaatteensa palteeseen, niin kohta hänen verensä juoksu asettui.	8:44 Hän kävi tacana/ ja rupeis hänen waattens palde-sen/ ja cohta hänen werens juoxu asettui.
8:45 Ja Jeesus sanoi: Kuka minuun koski? Mutta kun kaikki kielsivät, sanoi Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssaan: Mestari, väentungosahdistaa ja pusertaa sinua.	8:45 Ja Jeesus sanoi: kuka on se, joka minuun rupesi? Mutta kuin he kaikki kielsivät, sanoi Pietari ja ne, jotka hänen kanssansa olivat: Mestari, kansa ahdistaa ja tunkee sinua, ja sinä sanot: kuka minuun rupesi?	8:45 Ja Jeesus sanoi: cuca on minuun ruwennut? Cosca he caicki kielsit/ sanoi Petari/ ja jotca hänen cansans olit: Mestari/ Canssa ahdistaa ja tunge sinua/ ja sinä sanot: cuca minuun rupeis?
8:46 Mutta Jeesus sanoi: Joku minuun koski; sillä minä tunsin, että voimaa lähti minusta.	8:46 Mutta Jeesus sanoi: joku minuun rupesi, sillä minä tunsin voiman minusta läh-teneen ulos.	8:46 Jeesus sanoi: cuitengin jocu minuun rupeis: sillä minä tunsin woiman minustani läh-tewän.
8:47 Kun nainen näki, ettei hän pysynyt salassa, tuli hän vavisten, lankesi hänen eteensä ja ilmoitti kaiken kansan kuullen, mistä syystä hän oli koskenut häneen ja kuinka hän oli kohta tullut terveeksi.	8:47 Mutta kuin vaimo näki, ettei se salaa ollut, tuli hän vapisten, ja maahan lankesi hänen eteensä, ja julisti kaikelle kansalle, minkä syyn tähden hän oli häneen ru-vennut, ja kuinka hän niin äkisti terveeksi tuli.	8:47 Cosca waimo näki ettei se sala ollut/ tuli hän wäris-ten/ ja langeis hänen jalcains eteen/ ja julisti caikelle Canssalle/ mingä syyn tähden hän oli häneen ruwen-nut/ ja cuinga hän cohta terwexi tuli.
8:48 Niin hän sanoi hänelle: Tyttäreni, uskosi on sinut pelastanut; mene rauhaan.	8:48 Mutta hän sanoi hänelle: ole hyvässä turvassa, tyttäreni, sinun uskos on sinua auttanut: mene rauhaan!	8:48 Mutta hän sanoi hänelle: ole hywäs turwas tyttären/ sinun uscos on sinua autta-nut/ mene rauhan.
8:49 Hänen vielä puhuessaan tuli joku synagoogan esimiehen kotoa ja sanoi: Tyttäresi on kuollut; älä enää opettajaa vaivaa.	8:49 Kuin hän vielä puhui, tuli yksi synagogon päämiehiltä, sanoen hänelle: sinun tyttäres on kuollut: älä Mes-taria vaivaa.	8:49 COsca hän wielä puhui/ tuli yxi Synagogon Päämiehen huonest/ sanoden: sinun tyt-täres on cuollut/ älä Mestari-ta waiwa.
8:50 Mutta sen kuultuaan Jeesus sanoi hänelle: Älä pelkää; usko ainoastaan, niin hän paranee.	8:50 Vaan kuin Jeesus sen kuuli, vastasi hän häntä, sanoen: älä pelkää: usko ainoastaan, niin hän paranee.	8:50 Cosca Jeesus tämän cuu-li/ sanoi hän lapsen Isälle: älä pelkä: usco ainoastans/ nijn hän parane.
8:51 Ja kun hän tuli taloon, ei hän sallinut kenenkään muun käydä sisälle kanssaan kuin Pietarin ja Johanneksen ja Jaakobin sekä lapsen isän ja äidin.	8:51 Mutta kuin hän huoneesen tuli sisälle; niin ei hän sallinut ketään tulla sisälle, vaan Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, ja sen lapsen isän ja äidin.	8:51 Mutta cuin hän huone-sen tuli/ nijn ei hän sallinnut ketän sinne tuleman cansans/ waan Petarin ja Jacobuxen ja Johannexen/ ja sen lapsen Isän ja äitin.
8:52 Ja kaikki itkivät ja vaike-roivat tyttöä. Mutta Jeesus	8:52 Ja he kaikki itkivät ja parkuivat häntä. Vaan hän	8:52 Ja he caicki itkit ja par-guit händä. Nijn hän sanoi:

sanoi: Älkää itkekö, sillä hän ei ole kuollut, vaan nukkuu.

8:53 Niin he nauroivat häntä, tietäen tytön kuolleeksi.

8:54 Mutta hän tarttui hänen käteensä ja huusi sanoen: Lapsi, nouse!

8:55 Niin hänen henkensä palasi, ja hän nousi heti ylös; ja Jeesus käski antaa hänelle syötävää.

8:56 Ja hänen vanhempansa hämmästyivät; mutta Jeesus kielsi heitä kenellekään sanomasta, mitä oli tapahtunut.

Luukas 9 LUKU

9:1 Niin hän kutsui kokoon ne kaksitoista ja antoi heille voiman ja vallan kaikkia rii-vaajia vastaan ja voiman parantaa tauteja.

9:2 Ja hän lähetti heidät julistamaan Jumalan valtakuntaa ja parantamaan sairaita.

9:3 Ja hän sanoi heille: Älkää ottako mitään matkalle, ei sauvaa, ei laukkua, ei leipää, ei rahaa, älköön myöskin kenelläkään olko kahta ihokasta.

9:4 Ja mihin taloon tulette, siihen jääkää, ja siitä lähtekää matkallenne.

9:5 Ja missä eivät ota teitä vastaan, siitä kaupungista lähtekää pois, ja pudistakaa tomu jalostanne, todistukseksi heitä vastaan.

9:6 Niin he lähtivät ja kulkivat kylästä kylään julistaen evankeliumia ja parantaen sairaita

sanoi: älkää itkekö: ei hän ole kuollut, vaan makaa.

8:53 Ja he nauroivat häntä, tietäen, että se kuollut oli.

8:54 Niin hän ajoi kaikki ulos, rupesi hänen käteensä ja huusi, sanoen: piikainen, nouse ylös!

8:55 Ja hänen henkensä palasi, ja hän kohta nousi ylös. Ja käski hänelle antaa ruokaa.

8:56 Ja hänen vanhempansa hämmästyivät: mutta hän haastoi heitä kellekään sanomasta sitä mikä tapahtui.

9 LUKU

9:1 Mutta hän kutsui kokoon kaksitoistakymmmentä ope-tuslastansa, ja antoi heille voiman ja vallan kaikkein perkeleiden ylitse, ja taudit parantaa,

9:2 Ja lähetti heitä saarnaamaan Jumalan valtakuntaa ja parantamaan sairaita.

9:3 Ja sanoi heille: älkää ottako mitään myötänne tielle, ei sauvoja, eikä myöskin säkkiä, eikä leipää, eikä rahaa: älkää myöskin kahta hametta pitäkö.

9:4 Ja johon huoneeseen te tulette sisälle, siinä te olkaat ja siitä lähtekää ulos.

9:5 Ja kuka ikänä ei teitä ota vastaan, niin menkää pois siitä kaupungista ja puhdistakaa tomu teidän jalostanne, todistukseksi heitä vastaan.

9:6 Ja he menivät ulos ja vaelsivat kylissä, saarnaten evankeliumia, ja paransivat joka paikassa.

älkät itkekö/ ei hän ole cuollut/ vaan maca.

8:53 Ja he nauroit häntä/ tietten että hän cuollut oli.

8:54 Nijn hän ajoi caicki ulos/ rupeis hänen kätens/ ja huusi/ sanoden: Pijca nouse ylös.

8:55 Ja hänen hengens palais/ ja cohta ylösnousi. Ja hän käski hänelle anda ruoca.

Ja hänen wanhemmans hämmästyit. Mutta hän haasti heitä kellengän sanomast/ mitä siellä tapahtunut oli.

IX. Lucu .

9:1 Sijtte cudzui Jesus cocon ne caxitoistakymmendä Ope-tuslastans/ ja andoi heille wäen ja wallan caickein Per-keleitten päälle/ ja että he myöskin taudit parannaisit:

9:2 Ja lähetti heitä saarna-man Jumalan waldacunda/ ja parandaman sairaita.

9:3 Ja sanoi heille: älkät ot-taco mitän myötän tielle/ ei sauwa/ ei lauckua/ ei leipä/ eikä raha/ älkät myöskin cahta hametta pitäkö.

9:4 Ja johon huonesen te tuletta/ nijn olcat siellä sij-henasti cuin te siellä pois-menette.

9:5 Ja cuca ikänäns ei teitä wastanrupe/ nijn mengät pois sijtä Caupungist/ ja tomukin pudistacat teidän jalgoistan-ne/ heidän wastans todistu-xexi.

9:6 Ja he menit/ ja waelsit kylis/ saarnaten Evangeliumi/ ja paransit jocapaicas.

kaikkialla.

9:7 Ja neljänsruhtinas Herodes sai kuulla kaikki, mitä tapahtui, eikä tiennyt, mitä ajatella; sillä muutamat sanoivat: Johannes on noussut kuolleista,

9:8 mutta toiset: Elias on ilmestynyt, toiset taas: Joku vanhoista profeetoista on noussut ylös.

9:9 Ja Herodes sanoi: Johanneksen minä olen messauttanut; mutta kuka tämä on, josta minä tuollaista kuulon? Ja hän etsi tilaisuutta saadakseen nähdä hänet.

9:10 Ja apostolit palasivat ja kertoivat Jeesukselle kaikki, mitä olivat tehneet. Niin hän otti heidät mukaansa ja vetäytyi yksinäisyyteen lähelle Beetsaida nimistä kaupunkia.

9:11 Mutta kun kansa sai sen tietää, seurasivat he häntä; ja hän otti heidät vastaan ja puhui heille Jumalan valtakunnasta ja teki terveiksi ne, jotka parantamista tarvitsivat.

9:12 Ja päivä alkoi laskea. Niin ne kaksitoista tulivat ja sanoivat hänelle: Laske kansa luotasi, että he menisivät ympärillä oleviin kyliin ja maataloihin majoittumaan ja saamaan ravintoa, sillä täällä me olemme autiossa paikassa.

9:13 Mutta hän sanoi heille: Antakaa te heille syödä. Niin he sanoivat: Meillä ei ole enempää kuin viisi leipää ja kaksi kalaa, ellemme lähde ostamaan ruokaa kaikelle tälle kansalle.

9:14 Sillä heitä oli noin viisi-

9:7 Mutta Herodes tetrarka kuuli kaikki, mitä häneltä tehty oli, ja hän epäili, että muutamat sanoivat Johanneksen nousseeksi kuolleista.

9:8 Muutamat taas Eliaan ilmaantuneen, ja muut, että joku prophetaista oli noussut ylös.

9:9 Ja Herodes sanoi: Johanneksen kaulan minä leikkasin; vaan kuka tämä lienee, josta minä senkaltaisia kuulen? Ja hän pyysi nähdä häntä.

9:10 Ja apostolit palasivat, ja juttelivat hänelle kaikki, mitä he olivat tehneet. Ja hän otti heidät tykönsä ja meni erinänsä Betsaidan kaupungin erämaahan.

9:11 Kuin kansa sen ymmärsi, seurasivat he häntä, ja hän otti heitä vastaan, ja puhui heille Jumalan valtakunnasta, ja jotka parannusta tarvitsivat, teki hän terveeksi.

9:12 Mutta päivä rupesi jo laskemaan ja ne kaksitoistakymmentä tulivat ja sanoivat hänelle: päästä kansa menemään lähikyliin ja majoihin poikkeamaan, ruokaa saamaan; sillä me olemme täällä erämaassa.

9:13 Niin hän sanoi heille: antakaa te heille syötävää; mutta he sanoivat: ei meillä enempi ole kuin viisi leipää ja kaksi kalaa, ellemme mene ja osta ruokaa kaikelle tälle kansalle;

9:14 Sillä heitä oli lähes viisi-

9:7 MUTTA Herodes Tetrarcha cuuli caicki mitä hän teki. Ja hän pelkäis/ että muutamat sanoit Johannxen ylösnosnexcuoilleista.

9:8 Muutamat taas Elian ilmandunen/ ja muutamat että jocu wanhoista Prophetaista oli ylösnosnut.

9:9 Ja Herodes sanoi: Johannexen caulan minä leickaisin/ cuca tämä liene/ josta minä sencaltaisita cuulen? Ja hän pyysi nähdä händä.

9:10 JA Apostolit palaisit/ ja luettelit hänelle caicki mitä he olit tehnet. Ja hän otti heidän tygöns/ ja meni harhan erämaahan/ Bethsaidan Caupungin tygö.

9:11 Cosca Canssa sen ymmärsi /noudatit he händä/ ja hän otti heitä wastaan/ ja puhui heille Jumalan waldacunnasta/ ja jotca terweyttä tarwidzit/ teki hän terwexi.

Nijn päiwä rupeis jo laske-

man.
9:12 JA ne caxitoistakymmendä tulit ja sanoit hänelle: päästä Canssa menemän Caupungijn ja lähikylijn/ majoihin ja ruoca saaman: sillä me olemma täällä erämaasa.

9:13 Nijn hän sanoi heille: andacat te heille syötävätä: mutta he sanoit: ei meillä enämbi ole cuin wijsi leipä/ ja caxi cala/ ellen me mene/ ja osta ruoca tälle suurelle wäelle:

9:14 Sillä heitä oli lähes wijsi-

tuhatta miestä. Niin hän sanoi opetuslapsilleen: Asetta-
kaa heidät aterioimaan ruo-
kakunnittain, noin viisikym-
mentä kuhunkin.

9:15 Ja he tekivät niin ja
asettivat kaikki aterioimaan.

9:16 Niin hän otti ne viisi
leipää ja kaksi kalaa, katsoi
ylös taivaaseen ja siunasi ne
ja mursi ja antoi opetuslapsil-
leen kansan eteen pantaviksi.

9:17 Ja kaikki söivät ja tulivat
ravituiksi; ja heiltä jääneet
tähteet kerättiin, kaksitoista
vakallista palasia.

9:18 Ja tapahtui, kun hän oli
yksinäisessä paikassa rukoi-
lemassa ja hänen opetuslap-
sensa olivat hänen kanssaan,
että hän kysyi heiltä ja sanoi:
Kenen kansa sanoo minun
olevan?

9:19 He vastasivat sanoen:
Johannes Kastajan, mutta
toiset Eliaan, toiset taas sa-
novat, että joku vanhoista
profeetoista on noussut ylös.

9:20 Niin hän sanoi heille:
Kenenkä te sanotte minun
olevan? Pietari vastasi ja sa-
noi: Sinä olet Jumalan Kris-
tus.

9:21 Niin hän vakavasti va-
roittaen kielsi heitä kenelle-
kään tästä puhumasta

9:22 ja sanoi: Ihmisen Pojan
pitää kärsimän paljon ja jou-
tuman vanhinten ja ylipappien
ja kirjanoppineiden hyljittäväk-
si ja tuleman tapetuksi ja
kolmantena päivänä nouse-

tuhatta miestä. Niin hän sa-
noi opetuslapsillensa: pan-
kaat heitä istumaan kuhun-
kin joukkoon viisikymmentä.

9:15 Ja he tekivät niin ja
asettivat heidät kaikki ate-
rioitsemaan.

9:16 Niin hän otti ne viisi
leipää ja kaksi kalaa, ja kat-
soi taivaaseen ja siunasi niitä,
ja mursi ja antoi opetuslap-
sille panna kansan eteen.

9:17 Ja he söivät kaikki ja
ravittiin; ja koottiin tähteitä,
jotka jäi, kaksitoistakym-
mentä koria muruja.

9:18 Ja tapahtui, kuin hän
yksinänsä rukoilemassa oli,
olivat myös opetuslapset hä-
nen kanssansa, ja hän kysyi
heiltä, sanoen: kenenkä sa-
noo kansa minun olevan?

9:19 Mutta ha vastasivat ja
sanoivat: Johannes Kasta-
jan, ja muutamat Eliaan,
muutamat taas jonkun van-
hoista prophetaista nousseen
ylös.

9:20 Niin hän sanoi heille:
kenenkäs te sanotte minun
olevan? Vastasi Pietari ja sa-
noi: sinä olet Jumalan Kris-
tus.

9:21 Ja hän haastoi heitä, ja
kielsi heidät kellekään sitä
sanomasta.

9:22 Ja sanoi: Ihmisen Pojan
pitää paljo kärsimän, ja hyl-
jättämän vanhimmista ja
pappein päämiehiltä ja kir-
janoppineilta, ja tapettaman,
ja kolmantena päivänä hän
on nouseva ylös.

tuhatta miestä. Nijn hän sa-
noi Opetuslapsillens: pangat
heidä istuman/ cuhungin
jouckon wysikymmendä.

9:15 Ja he teit nijn/ ja asetit
heidän caicki atrioidzeman.

9:16 Nijn hän otti ne wijsi
leipä ja ne caxi cala/ ja cad-
zoi Taiwasen/ ja siunais nij-
tä/ mursi ja andoi Opetus-
lapsille panna Canssan eteen.

9:17 Ja he söit ja rawittin
caicki. Ja coottin tähteitä
cuin jäi/ caxitoistakymmendä
coria.

9:18 JA tapahtui cosca hän
yxinäns ruciolemas oli/ olit
myös Opetuslapset hänen
cansans/ nijn hän kysyi heil-
le/ sanoden:

9:19 Kenengä sanowat Cans-
sa minun olewan? he wastai-
sit/ ja sanoit: he sanowat
Johannes Castajaxi/ ja muu-
tammat Eliaxi/ muutamat taas
jongun wanhoista Prophetais-
ta ylösnosnexi.

9:20 Nijn hän sanoi heille:
Kenengästä te sanotta minun
olewan? Wastais Simon Peta-
ri/ ja sanoi: sinä olet Juma-
lan Christus.

9:21 Ja hän haasti heitä/ ja
kielsi ettei heidän kellengän
pitänyt sitä sanoman/ ja sa-
noi:

9:22 Ihmisen Pojan tule paljo
kärsiä/ ja hän ylöncadzotan
wanhimmilda ja Pappein
päämiehilda ja Kirjanop-
penuilda/ ja tapetan/ ja
colmandena päiwänä hän on

man ylös.

9:23 Ja hän sanoi kaikille: Jos joku tahtoo minun peräsäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon joka päivä ristinsä ja seuratkoon minua.

9:24 Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän pelastaa sen.

9:25 Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän voittaisi omaksensa koko maailman, mutta saattaisi itsensä kadotukseen tai turmioon?

9:26 Sillä joka häpeää minua ja minun sanojani, sitä Ihmisen Poika on häpeävä, kun hän tulee omassa ja Isänsä ja pyhain enkelien kirkkaudessa.

9:27 Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Jumalan valtakunnan.

9:28 Noin kahdeksan päivää sen jälkeen kuin hän oli tämän puhunut, hän otti mukaansa Pietarin ja Johanneksen ja Jaakobin ja nousi vuorelle rukoilemaan.

9:29 Ja hänen rukoillessaan hänen kasvojensa näkö muuttui, ja hänen vaatteensa tulivat säteilevän valkoisiksi.

9:30 Ja katso, hänen kanssaan puhui kaksi miestä, ja ne olivat Mooses ja Elias.

9:31 He näkyivät kirkkaudessa ja puhuivat hänen poismenostansa, jonka hän oli

9:23 Niin hän sanoi kaikille: jos joku tahtoo minun peräsäni tulla, hän kieltäkään itsensä, ja ottakaan ristinsä joka päivä, ja seuratkaan minua.

9:24 Sillä joka henkensä tähdellä pitää tahtoo, hänen pitää sen kadottaman; mutta joka henkensä kadottaa minun tähteni, hän pitää sen tallella.

9:25 Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, jos hän kaiken maailman voittais, ja itsensä kadottais, eli vahinkoon saattais?

9:26 Sillä kuka ikänä minua häpeee ja minun sanojani, sitä Ihmisen Pojan pitää häpeemän, kuin hän ole tuleva hänen ja Isän ja pyhain enkelien kunniasa.

9:27 Mutta minä totisesti sanon teille: muutamit ovat, jotka tässä seisovat, jotka ei maista kuolemaa, siihen asti kuin he näkevät Jumalan valtakunnan.

9:28 Ja tapahtui kahdeksan päivän perästä näiden sanain jälkeen, että hän otti tykönsä Pietarin ja Johanneksen ja Jakobin, ja meni ylös vuorelle rukoilemaan.

9:29 Ja kuin hän rukoile, muuttui hänen kasvonsa ja hänen vaatteensa tulivat valkiaksi ja kiiltäväksi.

9:30 Ja katso, kaksi miestä puhui hänen kanssansa, jotka olivat Moses ja Elias,

9:31 Jotka näkyivät kunniasa ja ja puhuivat hänen menostansa, jonka hän täyt-

ylösnousewa.

9:23 Nljn hän sanoi caikille: joca minua tahto seurata/ hän kieltäkän idzens/ ja ot-tacan ristins jocapäiwä/ ja seuratcan minua.

9:24 Sillä joca hengens tähdellä pitä tahto/ hänen pitä sen cadottaman: mutta joca hengens cadotta minun tähteni/ se hänen pitä tallella.

9:25 Mitä se hyödyttä ihmistä/ jos hän caiken mailman woitais/ ja idzens cadotais eli wahingon saattais?

9:26 Mutta cuca ikänäns minua häpe/ ja minun sanojani/ sitä myös ihmisen Pojan pitä häpemän/ cosca hän on tulewa hänen/ ja hänen Isäns/ ja pyhain Engelitten cunniasa.

9:27 Mutta minä totisesta sanon teille: muutamit täsä seisowat/ jotca ei maista cuolemata/ siihenasti cuin he näkewät Jumalan waldacunnan.

9:28 JA tapahdui cahdexan päiwän perästä/ näiden sanain jälken/ että hän otti tygöns Petarin ja Johannexen ja Jacobuxen/ ja meni wuorelle rucoileman.

9:29 Ja cuin hän rucoili/ muuttui hänen caswons/ ja hänen waattens tulit walkiaxi ja kijldäwäxi.

9:30 Ja cadzo/ caxi miestä puhui hänen cansans/ nimitäin/ Moses ja Elias/

9:31 Jotca ilmestyit kirkkaudes/ ja puhuit hänen menostans/ jonga hän täyt-

saattava täytäntöön Jerusalemissa.

9:32 Mutta Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssansa, olivat unen raskauttamia; mutta kun he siitä heräsivät, näkivät he hänen kirkkautensa ja ne kaksi miestä, jotka seisovat hänen luonansa.

9:33 Ja kun nämä olivat eroamassa hänestä, sanoi Pietari Jeesukselle: Mestari, meidän on tässä hyvä olla; tehkäämme kolme majaa, sinulle yksi ja Moosekselle yksi ja Eliaalle yksi. Mutta hän ei tiennyt, mitä sanoi.

9:34 Ja hänen tätä sanoessaan tuli pilvi ja peitti heidät varjoonsa; ja he peljästyivät joutuessaan pilveen.

9:35 Ja pilvestä kuului ääni, joka sanoi: Tämä on minun Poikani, se valittu; kuulkaa häntä.

9:36 Ja äänen kuuluessa he huomasivat Jeesuksen olevan yksin. Ja he olivat siitä vaiti eivätkä niinä päivinä ilmoittaneet kenellekään mitään siitä, mitä olivat nähneet.

9:37 Kun he seuraavana päivänä menivät alas vuorelta, tuli paljon kansaa häntä vastaan.

9:38 Ja katso, kansanjoukosta huusi eräs mies sanoen: Opettaja, minä rukoilen sinua, katsahda minun poikani puoleen, sillä hän on minun ainokaiseni;

9:39 ja katso, hänen kimppuunsa käy henki, ja heti hän parkaisee, ja se kouristaa häntä, niin että vaahto lähtee; ja vaivoin se hänestä

tävä oli Jerusalemissa.

9:32 Mutta Pietari ja jotka hänen kanssansa olivat, olivat unesta raskautetut; mutta koska he heräsivät, näkivät he hänen kunniansa ja ne kaksi miestä, jotka seisovat hänen tykönänsä.

9:33 Ja tapahtui, kuin he läksivät hänen tykönsä, sanoi Pietari Jeesukselle: Mestari, hyvä on meidän tässä olla, tehkäämme tähän kolme majaa, sinulle yhden, Moosekselle yhden ja Eliaalle yhden; eikä tietänyt, mitä sanoi.

9:34 Ja hänen näitä puhuisansa, tuli pilvi ja varjosi ympäri heidät; mutta he peljästyivät, koska tulivat pilven sisälle.

9:35 Ja ääni tuli pilvestä, sanoen: tämä on minun rakas Poikani, kuulkaat häntä.

9:36 Ja kuin ääni parhaalansa kuului, löysivät he Jeesuksen yksin. Ja he vaikenivat, eikä mitään kellenkään niinä päivinä jutelleet niistä, mitkä he nähneet olivat.

9:37 Mutta tapahtui toisena päivänä, kuin he menivät alas vuorelta, kohtasi heitä paljo väkeä.

9:38 Ja katso, yksi mies huusi kansasta, sanoen: Mestari! minä rukoilen sinua, katso minun poikani puoleen; sillä hän on minulle ainokainen.

9:39 Ja katso, henki ottaa hänen, ja hän huutaa kohta, ja se repii häntä, niin että hän vaahtuu, ja se luopuu tuskalla hänestä, kuin hän häntä runtelee.

tävä oli Jerusalemissa.

9:32 Mutta Petari/ ja jotka hänen cansans olit/ olit unesta raskautetut.

9:32 Mutta koska he heräisit/ näit he hänen kirckaudens/ ja ne caxi miestä hänen tykönäns seisowan.

9:33 Ja tapahtui/ koska he läxit hänen tyköns/ sanoi Petari Jesuxelle: Mestari/ hyvä on meidän tässä olla/ tehkämme tähän colme majaa/ sinulle yxi/ Mosexelle yxi/ ja Elialle yxi: mutta ei hän tiennyt mitä hän sanoi.

9:34 Ja hänen puhuisans/ tuli pilwi ja ymbäriwarjois heidän/ ja he peljästyit/ koska pilwi peitti heitä.

9:35 Ja äni tuli pilwest/ sanoden: Tämä on minun racas Poican/ cuulcat händä.

9:36 Ja cuin äni parhallans cuului/ äckäisit he Jesuxen yxinäns. Ja he waickenit/ eikä mitän kellengän niinä päivinä sanonet/ niistä cuin he nähnet olit.

9:37 MUtta se tapahtui toisna päivänä/ koska he menit alas wuorelda/ cohtais heitä paljo wäke.

9:38 Ja cadzo/ yxi mies huusi Canssast/ sanoden: Mestari/ minä rucoilen sinua/ cadzo minun poicani puolen:

9:39 Sillä hän on minulle ainocainen/ cadzo/ hengi otta hänen/ ja hän huuta cohta/ ja hän repi händä/ niijn että hän wahtu/ ja hän luopu

poistuu, runnellen häntä.

9:40 Ja minä pyysin sinun opetuslapsiasi ajamaan sitä ulos, mutta he eivät voineet.

9:41 Jeesus vastasi ja sanoi: Voi, sinä epäuskoinen ja nurja sukupolvi; kuinka kauan minun täytyy olla teidän luonanne ja kärsiä teitä? Tuo poikasi tänne.

9:42 Ja vielä pojan tullessakin riivaaja repi häntä ja kouristi kovin. Mutta Jeesus nuhteli saastaista henkeä ja paransi pojan ja antoi hänet takaisin hänen isällensä.

9:43 Ja kaikki hämmästyivät Jumalan valtasuuruutta. Mutta kun kaikki ihmettelivät kaikkea sitä, mitä Jeesus teki, sanoi hän opetuslapsillensa:

9:44 Ottakaa korviinne nämä sanat: Ihmisen Poika aneetaan ihmisten käsiin.

9:45 Mutta he eivät käsittäneet tätä puhetta, ja se oli heiltä peitetty, niin etteivät he sitä ymmärtäneet, ja he pelkäsivät kysyä häneltä, mitä se puhe oli.

9:46 Ja heidän mieleensä tuli ajatus, kuka heistä mahtoi olla suurin.

9:47 Mutta kun Jeesus tiesi heidän sydämensä ajatuksen, otti hän lapsen ja asetti sen viereensä

9:48 ja sanoi heille: Joka ottaa tykönsä tämän lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut; ja joka ottaa tykönsä minut, ottaa tykönsä hänet, joka on minut lähettä-

9:40 Ja minä rukoilin sinun opetuslapsiasi ajamaan ulos, mutta ei he voineet.

9:41 Niin Jesus vastasi ja sanoi: oi uskomatoin ja nurja sukukunta! kuinka kauan minun pitää teidän tykönänne oleman ja teitä kärsimän? Tuo poikas tänne.

9:42 Ja kuin hän vielä tulos oli, repeli häntä perkele ja muserteli; mutta Jesus nuhteli rietasta henkeä, ja paransi pojan, ja antoi hänen jälleen isällensä.

9:43 Niin he kaikki hämmästyivät Jumalan kunniallista voimaa. Mutta koska kaikki ihmettelivät kaikkia niitä, mitä Jesus teki, sanoi hän opetuslapsillensa:

9:44 Pankaat te nämät puheet korviinne; sillä tulewa on, että Ihmisen Poika aneetaan ylönn ihmisten käsiin.

9:45 Mutta ei he ymmärtäneet sitä sanaa, ja se oli heiltä peitetty, niin ettei he sitä ymmärtäneet; ja he pelkäsivät kysyä sitä sanaa häneltä.

9:46 Niin tuli myös kamppaus heidän keskenänsä, kuka heistä suurin olis.

9:47 Kuin Jesus näki heidän sydämensä ajatuksen, otti hän lapsen ja asetti tykönsä,

9:48 Ja sanoi heille: kuka ikänä tämän poikaisen ottaa vastaan minun nimeeni, hän ottaa vastaan minun; ja kuka ikänä minun ottaa vastaan, hän ottaa vastaan sen, joka minun lähetti. Sillä joka

tuscalla hänest/ cosca hän händä on repinyt.

9:40 Ja minä rucoilin sinun Opetuslapsias händä ulos-ajaman/ mutta ei he woinet.

9:41 Nijn Jesus wastais/ ja sanoi: O uscomatoin ja häjy sucucunda/ cuinga cauwan minun pitä teidän tykönän oleman/ ja teitä kärsimän? tuo poicas tänne.

9:42 Ja cosca hän wielä me nos oli/ repeli händä Perkele/ ja muserteli: mutta Jesus nuhteli sitä riettaista henge/ ja paransi pojan/ ja andoi hänen jällens Isällens.

9:43 Ja he caicki hämmästyit Jumalan cunnia.

9:44 COsca he caicki ihmettelit caickia nijtä cuin hän teki/ sanoi hän Opetuslapsillens:

Pangat nämät puhet corwijn: sillä tulewa on/ että ihmisen Poita ylönnannetan ihmisten käsijn.

9:45 Mutta ei he ymmärtänet sitä sana/ ja se oli heildä peitetty/ ettei he sitä ymmärtänet: ja he pelkäisit kysyä sitä sana häneldä.

9:46 Nijn tuli myös kysymys heidän keskenäns/ cuca heistä suurin olis.

9:47 Cosca sijs Jesus näki heidän sydämens ajatuxen/ otti hän lapsen/ ja asetti tygöns/

Ja sanoi heille:

9:48 Cuca ikänäns tämän poikaisen otta wastan minun nimeeni/ hän wastan otta minun. Ja cuca ikänäns minun otta/ hän otta sen joca

nyt. Sillä joka teistä kaikista on pienin, se on suuri.	vähin on teidän keskenänne, se pitää oleman suurin.	minun lähetti. Sillä joca vähin on teidän keskenän/ hän tule suurimmaxi.
9:49 Silloin Johannes rupesi puhumaan ja sanoi: Mestari, me näimme erään miehen sinun nimessäsi ajavan ulos riivaajia, ja me kielsimme häntä, koska hän ei seuraa meidän mukanaamme.	9:49 Niin Johannes vastasi ja sanoi: Mestari! me näimme yhden sinun nimes kautta perkeleitä ajavan ulos, ja me kielsimme häntä; sillä ei hän seuraa meitä.	9:49 Nijn Johannes wastais/ ja sanoi: Mestari/ me näimme yhden sinun nimes cautta Perkeleitä ulosajawan/ ja me kielsimme händä/ sillä ei hän seura meitä.
9:50 Mutta Jeesus sanoi hänelle: Älkää kieltäkö; sillä joka ei ole teitä vastaan, se on teidän puolellanne.	9:50 Ja Jesus sanoi hänelle: älkää kieltäkö; sillä joka ei ole meitä vastaan, hän on meidän puolestamme.	9:50 Jesus sanoi hänelle: älkät kieltäkö: sillä joca ei ole meitä wastian/ hän on meidän cansam.
9:51 Ja kun hänen ylösottamisensa aika oli täyttymässä, käänsi hän kasvonsa Jerusalemia kohti, vaeltaaksensa sinne.	9:51 Mutta tapahtui, kuin aika täytetty oli, että hän piti täältä otettaman ylös, käänsi hän kasvonsa menemään Jerusalemin puoleen,	9:51 JA tapahtui/ cosca aica täytetty oli/ että hänen piti tääldä otettaman/ käänsi hän caswons menemän Jerusalemin puolen.
9:52 Ja hän lähetti edellensä sanansaattajia; ja he lähtivät matkalle ja menivät erääseen samarialaisten kylään valmistukseen hänelle majaa.	9:52 Ja lähetti sanansaattajat edellensä, ja he menivät yhteen Samarialaisten kylään, majaa hänelle valmistamaan.	9:52 Ja lähetti sanansaattajat edelläns/ ja he menit yhten Samaritanein Caupungijn/ maja hänelle walmistaman.
9:53 Mutta siellä ei otettu häntä vastaan, koska hän oli vaeltamassa kohti Jerusalemia.	9:53 Ja ei ne häntä ottaneet vastaan, että hänen kasvonsa oli käännetty menemään Jerusalemia päin.	9:53 Ja ei ne händä ottanet wastian/ että hänen caswons oli käätty menemän Jerusalemita päin.
9:54 Kun hänen opetuslapsensa Jaakob ja Johannes sen näkivät, sanoivat he: Herra, tahdotko, niin sanomme, että tuli taivaasta tulkoon alas ja hävittääköön heidät?	9:54 Mutta kuin hänen opetuslapsensa Jakob ja Johannes sen näkivät, sanoivat he: Herra, tahdotkos, niin me sanomme, että tuli tulee taivaasta ja kadottaa heidät, niinkuin Eliaskin teki?	9:54 Cosca hänen Opetuslapsens Jacobus ja Johannes sen näit/ sanoit he: HERra/ tahdotcos/ nijn me sanomma/ että tuli tule Taiwast/ ja cadotta heidän nijncuin Eliaskin teki?
9:55 Mutta hän kääntyi ja nuhteli heitä.	9:55 Mutta Jesus käänsi itsensä ja nuhteli heitä, sanoi: ette tiedä, minkäkaltaisen hengen te olette.	9:55 Mutta Jesus käänsi hänens ja nuhteli heitä/ sanoi: ettäkö te tiedä/ kenen-gä hengen pojat te oletta?
9:56 Ja he vaelsivat toiseen kylään.	9:56 Sillä Ihmisen Poika ei ole tullut kadottamaan ihmisten sieluja, mutta vapahattamaan. Ja he menivät toiseen kylään.	9:56 Sillä Ihmisen Poica ei ole tullut cadottaman ihmisten sieluja/ mutta wapahtaman.
9:57 Ja heidän tietä vaelta-	9:57 Ja tapahtui heidän	9:57 JA he menit toiseen kylään. a tapahtui heidän tiellä wael-

essaan eräs mies sanoi hänelle: Minä seuraan sinua, mihin ikinä menet.

9:58 Niin Jeesus sanoi hänelle: Ketuilla on luolat ja taivaan linnuilla pesät, mutta ihmisen Pojalla ei ole, mihin hän päänsä kallistaisi.

9:59 Toiselle hän sanoi: Seuraa minua. Mutta tämä sanoi: Herra, salli minun ensin käydä hautaamassa isäni.

9:60 Mutta Jeesus sanoi hänelle: Anna kuolleitten haudata kuolleensa, mutta mene sinä ja julista Jumalan valtakuntaa.

9:61 Vielä eräs toinen sanoi: Minä tahdon seurata sinua, Herra; mutta salli minun ensin käydä ottamassa jäähyväiset kotiväeltäni.

9:62 Mutta Jeesus sanoi hänelle: Ei kukaan, joka laskee kätensä auran ja katsoo taaksensa, ole sovelias Jumalan valtakuntaan.

Luukas 10 LUKU

10:1 Sen jälkeen Herra valitsi seitsemänkymmentä muuta ja lähetti heidät kaksittain edellänsä jokaiseen kaupunkiin ja paikkaan, jonne hän itse aikoi mennä.

10:2 Ja hän sanoi heille: Eloa on paljon, mutta työmiehiä vähän. Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä elonkorjuuseensa.

10:3 Menkää; katso, minä lähetän teidät niinkuin lampaat susien keskelle.

10:4 Älkää ottako mukaanne rahakukkaroa, älkää laukkua,

vaeltaissansa, että yksi tiellä sanoi: minä seuraan sinua, kuhunkas ikinä menet, Herra.

9:58 Ja Jeesus sanoi hänelle: ketuilla ovat luolat ja taivaan linnuilla pesät; mutta ei ihmisen Pojalla ole, kuhunka hän päänsä kallistaa.

9:59 Mutta hän sanoi toiselle: seuraa minua! niin se sanoi: Herra, salli minun ensin mennä hautaamaan isääni.

9:60 Niin Jeesus sanoi hänelle: anna kuolleet haudata kuolleitansa; mutta mene sinä ja julista Jumalan valtakuntaa.

9:61 Ja toinen myös sanoi: Herra, minä seuraan sinua, mutta salli minun ensin mennä hyvästi jättämään niitä, jotka kotonani ovat.

9:62 Mutta Jeesus sanoi hänelle: kuka ikinä kätensä auran laskee ja taaksensa katsoo, ei se ole sovelias Jumalan valtakuntaan.

10 LUKU

10:1 Niin asetti Herra toiset seitsemänkymmentä, ja lähetti heitä kaksin ja kaksin edellänsä joka kaupunkiin ja paikkaan, kuhunka hän itse oli tuleva.

10:2 Niin hän sanoi heille: eloa tosin on paljo, vaan työväkeä on vähä: rukoilkaat siis elon Herraa, työväkeä lähettämään eloonsa.

10:3 Menkää: katso, minä lähetän teidät niinkuin karitsat sutten keskelle.

10:4 Älkää ottako säkkiä, eikä kukkaroa, eikä kenkiä, ja älkää ketään tervehtikö

daisans/ että yxi sanoi: minä seuran sinua cunga ikänäns sinä menet.

9:58 Ja Jeesus sanoi hänelle: ketuilla ovat luolat/ ja Taiwan linnuilla pesät/ mutta ei ihmisen Pojalla ole cuhunga hän pääns cumarta.

9:59 JA hän sanoi toiselle: seura minua: se sanoi: HERra/ salli minun ennen mennä hautaman Isäni.

9:60 Nijn Jeesus sanoi hänelle: salli cuollet haudata cuolleitans/ mutta mene sinä ja julista Jumalan waldacunda.

9:61 JA toinen sanoi: HERra/ minä seuran sinua/ mutta salli minun ennen mennä terweyxiä luoman nijlle jotca cotonani owat.

9:62 Jeesus sanoi hänelle: cunca ikänäns kätens Auraan laske ja tacans cadzo/ ei se ole soweljas Jumalan waldacundan.

X. Lucu .

10:1 Nijn eroitti HERra toiset seidzemenkymmendä/ ja lähetti heistä caxin ja caxin edellens caickijn Caupungeihin ja paickoihin cuihin hän idze-kin oli tulewa/

ja sanoi heille:

10:2 Elo tosin on suuri/ waan työwäke on vähä/ rucoilcat sijs elon HERra/ työwäke lähettämän eloons.

10:3 Mengät/ cadzo/ minä lähetän teidän nijncuin caridzat sutten keskelle.

10:4 Älkät ottaco lauckua/ eikä cuckarota/ eikä kengiä/

älkää kenkiä, älkääkään tervehdintä ketään tiellä.

10:5 Kun tulette johonkin taloon, niin sanokaa ensiksi: 'Rauha tälle talolle!'

10:6 Ja jos siellä on rauhan lapsi, niin teidän rauhanne on lepäävä hänen päällensä; mutta jos ei ole, niin se palajaa teille.

10:7 Ja olkaa siinä talossa ja syökää ja juokaa, mitä heillä on tarjota, sillä työmies on palkkansa ansainnut. Älkää siirtykö talosta taloon.

10:8 Ja mihin kaupunkiin te tulettekin, missä teidät otetaan vastaan, syökää, mitä eteenne pannaan,

10:9 ja parantakaa sairaita siellä ja sanokaa heille: 'Jumalan valtakunta on tullut teitä lähelle.'

10:10 Mutta kun tulette kaupunkiin, jossa teitä ei oteta vastaan, niin menkää sen kaduille ja sanokaa:

10:11 'Tomunkin, joka teidän kaupungistanne on jalkoihimme tarttunut, me pudistamme teille takaisin; mutta se tietäkää, että Jumalan valtakunta on tullut lähelle.'

10:12 Minä sanon teille: Sodomalle on oleva sinä päivänä helpompi kuin sen kaupungin.

10:13 Voi sinua, Korasin! Voi sinua, Beetsaida! Sillä jos ne voimalliset teot, jotka teissä ovat tapahtuneet, olisivat tapahtuneet Tyyrossa ja Sidonissa, niin nämä jo aikaa

tiellä.

10:5 Mutta kuhunka huoneeseen te menette sisälle, niin sanokaat ensiksi: rauha olkoon tälle huoneelle!

10:6 Ja jos siellä on rauhan lapsi, niin teidän rauhanne jää hänen päällensä; mutta jos ei, niin se palajaa teille.

10:7 Mutta siinä huoneessa viipykää, syökää ja juokaat sitä, mitä heillä on; sillä työmies on palkkansa ansiolinen. Älkää huoneesta huoneeseen käykö.

10:8 Mutta kuhunka kaupunkiin te tulette sisälle, ja he teitä ottavat vastaan, niin syökää mitä teidän eteenne pannaan,

10:9 Ja parantakaa sairaita, joita siinä on, ja sanokaat heille: Jumalan valtakunta on teitä lähestynyt.

10:10 Mutta kuhunka kaupunkiin te tulette sisälle, ja ei he teitä ota vastaan, niin menkää ulos sen kaduille, ja sanokaat:

10:11 Tomunkin, joka teidän kaupungistanne tarttui meihin, me pudistamme teille: kuitenkin se tietäkää, että Jumalan valtakunta oli teitä lähestynyt.

10:12 Minä sanon teille: Sodomalle pitää sinä päivänä huokiampi oleman kuin sille kaupungille.

10:13 Voi sinua Koratsin! Voi sinua Betsaida! sillä jos Tyrossa ja Sidonissa olisivat senkaltaiset voimalliset työt tehdyt kuin teidän tykönänne ovat tehdyt, niin he olisivat jo aikaa säkissä ja tu-

ja älkät ketän terwehtäkö matcalla.

10:5 Cuhunga huonesen te menettä/ niijn sanocat ensist: rauha olcon tälle huoneelle. Ja

jos siellä on rauhan lapsi/ niijn teidän rauhan jää hänen päällens.

10:6 Mutta jos ei oleckan/ niijn teidän rauhan palaja teillen.

10:7 Sijnä huones wijpykät/ syökät ja juocat mitä teille annetan: sillä työmies on palckans ansiolinen.

10:8 Älkät huonest huonesen käykö:

ja cuhunga Caupungijn te tuletta ja he teitä ottawat wastan/ niijn syökät mitä teidän eteen pannaan:

10:9 Ja paratcat sairaita cuin sijnä on/ ja sanocat heille: Jumalan waldacunda on teitä lähestynyt.

10:10 Mutta cunga Caupungijn te menettä/ ja ei teitä oteta wastan/ niijn mengät sen caduille/ ja sanocat:

10:11 Tomungin/ joca teidän Caupungistan tartui meihin/ me pudistamme teidän pääl- len: cuitengin se tietkät/ että Jumalan waldacunda oli teitä lähestynyt.

10:12 Minä sanon teille: Sodomalle pitä sinä päivänä huokiambi oleman/ cuin sille Caupungille.

10:13 Woi sinuas Chorazin/ woi sinuas Bethsaida: sillä jos Tyros ja Sidonis olis sencal- taiset woimalliset työt tehdyt/ cuin täsä owat tehdyt/ niijn he olisit jo aica säkis ja tuh-

sitten olisivat säkissä ja tu-
hassa istuen tehneet paran-
nuksen.

10:14 Mutta Tyyron ja Siido-
nin on oleva tuomiolla hel-
pompki kuin teidän.

10:15 Ja sinä, Kapernaum,
korotetaankohan sinut ha-
maan taivaaseen? Hamaan
tuonelaan on sinun astuttava
alas.

10:16 Joka kuulee teitä, se
kuulee minua, ja joka hylkää
teidät, hylkää minut; mutta
joka minut hylkää, hylkää hä-
net, joka on minut lähettänyt.

10:17 Niin ne seitsemänkym-
mentä palasivat iloiten ja sa-
noivat: Herra, riivaajatkin ovat
meille alamaiset sinun nimesi
tähdien.

10:18 Silloin hän sanoi heille:
Minä näin saatanan lankea-
van taivaasta niinkuin sala-
man.

10:19 Katso, minä olen anta-
nut teille vallan tallata käär-
meitä ja skorpioneja ja kaik-
kea vihollisen voimaa, eikä
mikään ole teitä vahingoitta-
va.

10:20 Älkää kuitenkaan siitä
iloitko, että henget ovat teille
alamaiset, vaan iloitkaa siitä,
että teidän nimenne ovat kir-
joitettuina taivaissa.

10:21 Sillä hetkellä hän riei-
mitsi Pyhässä Hengessä ja
sanoi: Minä ylistän sinua, Isä,
taivaan ja maan Herra, että
olet salannut nämä viisailta ja
ymmärtäväsiltä ja ilmoittanut
ne lapsenmielisille. Niin, Isä,
sillä näin on sinulle hyväksi
näkynt.

hassa istuneet ja parannuk-
sen tehneet.

10:14 Kuitenkin Tyrolle ja
Sidonille pitää huokiampi
tuomiolle oleman kuin teille.

10:15 Ja sinä Kapernaum,
joka olet taivaasen asti koro-
tettu, sinä pitää hamaan
helvettiin alas sysättämän.

10:16 Joka teitä kuulee, se
minua kuulee, ja joka teidät
katsoo ylön, se katsoo ylön
minun; mutta joka minun
katsoo ylön, hän katsoo ylön
sen, joka minun lähetti.

10:17 Niin ne seitsemän-
kymmentä palasivat ilolla,
sanoen: Herra, perkeleetkin
ovat sinun nimes kautta
meidän allemme annetut.

10:18 Niin hän sanoi heille:
minä näin saatanan taivaas-
ta lankeevan niinkuin pitkäi-
sen tulen.

10:19 Katso, minä annan
teille vallan tallata käärmeitä
ja skorpioneja ja kaikkea vi-
hollisen voimaa, ja ei teitä
mikään ole vahingoitseva,

10:20 Kuitenkin älkää siitä
iloitko, että henget teidän
allenne annetaan; vaan iloit-
kaat paremmin, että teidän
nimenne ovat kirjoitetut tai-
vaissa.

10:21 Sillä hetkellä riemuitsi
Jesus hengessä ja sanoi: mi-
nä kiitän sinua, Isä, taivaan
ja maan Herra, että nämät
salasit viisailta ja toimellisil-
ta, ja olet ne ilmoittanut pie-
nille: tosin, Isä, niin oli sinun
hyvä tahtos.

was istunet ja parannuxen
tehnet.

10:14 Cuitengin Tyrolle ja
Sidonille pitä huokiambi
Duomiolla oleman cuin teille.

10:15 Ja sinä Capernaum/
joca olet Taiwasen asti cor-
gotettu/ sinun pitä helwettin
sysättämän.

10:16 Joca teitä cuule/ se
minua cuule/ ja joca teitä
ylöncadzo/ se ylöncadzo mi-
nun/ joca taas minun ylön-
cadzo/ hän ylöncadzo sen
joca minun lähetti.

10:17 Nijn ne seidzemen-
kymmendä palaisit ilolla/ sa-
noden: HERra/ Perkeletkin
owat sinun Nimes cautta
meidän alamme annetut.

10:18 Nijn hän sanoi heille:
minä näin Sathanin Taiwast
langewan nijncuin pitkäisen
leimauxen.

10:19 Cadzo/ minä annan
teille woiman tallata kärmet
ja Scorpionit/ ja caicke wi-
hollisen wäke/ ja ei teille
mikän ole wahingoidzewa.

10:20 Cuitengin älkät iloitco/
että henget teidän alanne
annetan: waan iloitcat pa-
rammin/ että teidän nimen
owat kirjoitetut Taiwahis.

10:21 Sillä hetkellä riemuidzi
Jesus Henges/ ja sanoi: Minä
kijtän sinua Isä/ Taiwan ja
Maan HERra/ että nämät
salasit wijsailda ja toimellisil-
da/ ja olet ne ilmoittanut
tyhmille/ ja tosin/ näin olet
sinä Isä mielydnynt:

10:22 Kaikki on minun Isäni antanut minun haltuuni, eikä kukaan muu tunne, kuka Poika on, kuin Isä; eikä kukaan muu tunne, kuka Isä on, kuin Poika ja se, kenelle Poika tahtoo hänet ilmoittaa.

10:23 Ja hän kääntyi opetuslapsiinsa erikseen ja sanoi: Autuaat ovat ne silmät, jotka näkevät, mitä te näette.

10:24 Sillä minä sanon teille: monet profeetat ja kuninkaatt ovat tahtoneet nähdä, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet.

10:25 Ja katso, eräs lainoppinut nousi ja kysyi kiusaten häntä: Opettaja, mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?

10:26 Niin hän sanoi hänelle: Mitä laissa on kirjoitettuna? Kuinkas luet?

10:27 Hän vastasi ja sanoi: Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi ja kaikesta mielestäsi, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.

10:28 Hän sanoi hänelle: Oikein vastasit; tee se, niin sinä saat elää.

10:29 Mutta hän tahtoi näyttää olevansa vanhurskas ja sanoi Jeesukselle: Kuka sitten on minun lähimmäiseni?

10:30 Jeesus vastasi ja sanoi: Eräs mies vaelsi Jerusalemissa alas Jerikoon ja joutui ryövärien käsiin, jotka riisuivat hänet alasti ja löivät haavoille ja menivät pois jättäen hänet

10:22 Kaikki ovat minulle annetut Isältäni: ja ei tiedä kenkään, kuka on Poika, vaan Isä: ja kuka on Isä, vaan Poika ja kelle Poika tahtoo ilmoittaa.

10:23 Ja hän kääntyi opetuslastensa puoleen erinänsä, ja sanoi: autuaat ovat ne silmät, jotka näkevät, joita te näette:

10:24 Sillä minä sanon teille: monta prophetaa ja kuningasta tahtoivat nähdä, joita te näette, ja ei nähneet, ja kuulla, joita te kuulette, ja ei kuulleet.

10:25 Ja katso, yksi lainoppinut nousi ja kiusasi häntä, sanoen: Mestari, mitä minun pitää tekemän, että minä ijankaikkisen elämän perisin?

10:26 Mutta hän sanoi hänelle: mitä laissa on kirjoitettu? kuinkas luet?

10:27 Ja hän vastasi ja sanoi: sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas kaikesta sinun sydämestäs, ja kaikesta sinun sielustas, ja kaikesta sinun voimastas, ja kaikesta sinun mieleltäs: ja sinun lähimmäistäs niinkuin itsiäs.

10:28 Niin hän sanoi hänelle: oikein sinä vastasit; tee se, niin sinä saat elää.

10:29 Mutta hän tahtoi itsensä vanhurskaaksi tehdä ja sanoi Jeesukselle: kukas minun lähimmäiseni on?

10:30 Jesus vastasi ja sanoi: yksi ihminen meni alas Jerusalemissa Jerikoon, ja tuli ryövärien käsiin, jotka hänen alasti riisuivat ja haavoittivat, menivät pois ja jättivät

10:22 Caicki owat minulle annetut Isäldäni/ ja ei tiedä kengän cuca on Poica/ waan Isä/ ja cuca on Isä/ waan Poica/ ja kellen Poica tahto ilmoitta.

10:23 JA hän käänsi hänens Opetuslastens puoleen/ ja sanoi: Autuat owat ne silmät jotca näkewät jota te näettä:

10:24 Sillä minä sanon teille: monda Prophetat ja Cuningast tahdoit nähdä jota te näettä/ ja ei nähnet/ ja cuulla jota te cuuletta/ ja ei cuullet.

10:25 Ja cadzo/ Lainoppenut nousi/ ja kiusais händä/ sanoden: Mestari/ mitä minun pitä tekemän että minä ijancaickisen elämän perisin?

10:26 Hän sanoi hänelle: mitä Lais kirjoitettu on? cuingas luet?

10:27 Hän wastais/ ja sanoi: Racasta sinun HERras Jumalatas caikesta sinun sydämes-täs ja caikesta sinun sielustas/ ja caikesta sinun woi-mastas/ ja caikesta sinun mielestäs/ ja sinun lähim-mäistäs/ nijncuin idziäs.

10:28 Nijn hän sanoi hänelle: oikein sinä wastaisit/ tee se/ nijns saat elä.

10:29 Mutta hän tahdoi idzens wanhurscaxi tehdä/ ja sanoi Jesuxelle: cucasta minun lähimmäisen on?

10:30 Jesus wastais/ ja sanoi: yxi ihminen waelsi Jerusalemist Jerichoon/ ja tuli ryöwäritten käsijn/ jotca hänen alasti rijsuit/ ja haawoitit/ poismentit/ ja jätit hänen

puolikuolleeksi. 10:31 Niin vaelsi sattumalta eräs pappi sitä tietä ja näki hänet ja meni ohitse.	hänen puolikuolleeksi. 10:31 Niin tapahtui, että yksi pappi sitä tietä vaelsi, ja kuin hän hänen näki, meni hän ohitse.	puolicuolluxi. 10:31 Nijn tapahtui että yxi Pappi sitä tietä vaelsi/ ja cuin hän hänen näki/ meni hän ohidze.
10:32 Samoin leeviläinenkin: kun hän tuli sille paikalle ja näki hänet, meni hän ohitse.	10:32 Niin myös Leviläinen, kuin hän tuli sille paikalle, ja näki hänen, ja meni ohitse.	10:32 Nijn myös Levita/ cuin hän tuli sille paicalle/ käwi hän ja näki hänen/ ja meni ohidze.
10:33 Mutta kun eräs samarialainen, joka matkusti sitä tietä, tuli hänen kohdalleen ja näki hänet, niin hän armahti häntä.	10:33 Mutta yksi Samarialainen vaelsi, ja tuli hänen tykönsä, ja kuin hän näki hänen, armahti hän häntä,	10:33 Mutta yxi Samaritanus vaelsi/ ja tuli hänen tygöns/ ja cuin hän näki hänen/ armahti hän händä.
10:34 Ja hän meni hänen luokseen ja satoi hänen haavansa ja vuodatti niihin öljyä ja viiniä, pani hänet juhtansa selkään ja vei hänet majataloon ja hoiti häntä.	10:34 Ja tuli ja satoi hänen haavansa ja vuodatti siihen öljyä ja viinaa, ja pani juhtansa päälle, ja vei hänen majaan, ja korjasi häntä.	10:34 Ja tuli ja sidoi hänen haawans/ ja vuodatti sijehen Öljyä ja wijna/ ja pani juhtans päälle/ ja wei hänen majaan ja corjais händä.
10:35 Ja seuraavana aamuna hän otti esiin kaksi denaria ja antoi majatalon isännälle ja sanoi: 'Hoida häntä, ja mitä sinulta lisää kuluu, sen minä palatessani sinulle maksan.'	10:35 Ja toisena päivänä matkusti hän, ja otti kaksi penninkiä ja antoi isännälle, ja sanoi hänelle: korjaa häntä, ja jos sinä enemmän kulutat, niin minä palatessani maksan sinulle.	10:35 Ja toisna päiwänä matcusti hän/ ja otti caxi penningitä/ ja andoi Isännälle/ ja sanoi hänelle: corja händä/ ja jos sinä enämmän culutat/ nijn minä palaitesan maxan sinulle.
10:36 Kuka näistä kolmesta sinun mielestäsi osoitti olevansa sen lähimmäinen, joka oli joutunut ryövärien käsiin?	10:36 Kuka siis näistä kolmesta oli sinun nähdäkses hänen lähimmäisensä, joka ryövärien käsiin oli tullut?	10:36 Cuca näistä colmesta oli sinun nähdäxes hänen lähimmäisensä/ joca ryöwäriten käsijn oli tullut?
10:37 Hän sanoi: Se, joka osoitti hänelle laupeutta. Niin Jeesus sanoi hänelle: Mene ja tee sinä samoin.	10:37 Niin hän sanoi: joka laupiuden teki hänen kohtaansa. Niin sanoi Jesus hänelle: mene ja tee sinä myös niin.	10:37 Hän sanoi: joca laupiuden teki hänen cohtans. Nijn sanoi Jesus hänelle: mene ja tee myös nijn.
10:38 Ja heidän vaeltaessaan hän meni muutamaan kylään. Niin eräs nainen, nimeltä Martta, otti hänet kotiinsa.	10:38 Niin tapahtui, kuin he vaelsivat, meni hän yhteen kylään, ja yksi vaimo, Martta nimeltä, otti hänen huoneesensa,	10:38 Nijn tapahtui cosca he waelsit/ meni hän yhten wä-hän kylän ja yxi vaimo Martta nimeldä/ otti hänen huonesens.
10:39 Ja hänellä oli sisar, Maria niminen, joka asettui istumaan Herran jalkojen juureen ja kuunteli hänen puheittansa.	10:39 Ja hänellä oli sisar, joka kutsuttiin Maria, joka myös istui Jesuksen jalkain juureen ja kuunteli hänen puheittansa.	10:39 Ja hänellä oli sisar/ joca cudzuttin Maria/ hän istui Jesuxen jalcain juuren/ ja cuuldeli hänen puheittans.
10:40 Mutta Martta puuhasi	10:40 Mutta Martta teki paljo	10:40 Mutta Martha teki paljo

monissa palvelustoimissa; ja hän tuli ja sanoi: Herra, etkösinä välitä mitään siitä, että sisareni on jättänyt minut yksinäni palvelemaan? Sano siis hänelle, että hän minua auttaisi.

10:41 Herra vastasi ja sanoi hänelle: Martta, Martta, moninaisista sinä huolehdit ja häntäilet,

10:42 mutta tarpeellisia on vähän, tahi yksi ainoa. Maria on valinnut hyvän osan, jota ei häneltä oteta pois.

Luukas 11 LUKU

11:1 Ja kun hän oli eräässä paikassa rukoilemassa ja oli lakannut, sanoi eräs hänen opetuslapsistansa hänelle: Herra, opeta meitä rukoilemaan, niinkuin Johanneskin opetti opetuslapsiansa.

11:2 Niin hän sanoi heille: Kun rukoilette, sanokaa: Isä, pyhitetty olkoon sinun nimesi; tulkoon sinun valtakuntasi; [tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niinkuin taivaassa;]

11:3 anna meille joka päivä meidän jokapäiväinen leipämme;

11:4 ja anna meille meidän syntimme anteeksi, sillä mekin annamme anteeksi jokaiselle velallisellemme; äläkä saata meitä kiusaukseen; [vaan päästä meidät pahasta].

11:5 Ja hän sanoi heille: Jos jollakin teistä on ystävä ja hän menee hänen luoksensa yösydännä ja sanoo hänelle: 'Ystäväni, lainaa minulle kol-

meita askareita palvellessa; ja hän tuli ja sanoi: Herra, etkös tottele, että minun sisareni jätti minun yksin askaroitsemaan? Sano siis hänelle, että hän minua auttaisi.

10:41 Niin Jesus vastasi ja sanoi hänelle: Martta, Martta, paljon sinä suret ja pyrit.

10:42 Vaan yksi on tarpeellinen: Maria on hyvän osan valinnut, joka ei häneltä pidä otettaman pois.

11 LUKU

11:1 Ja tapahtui, että hän rukoili yhdessä paikassa, ja kuin hän lakkasi, sanoi hänelle yksi hänen opetuslapsistansa: Herra, opeta meitä rukoilemaan, niinkuin Johanneskin opetti opetuslapsiansa.

11:2 Niin hän sanoi heille: kuin te rukoilette, niin sanokaat: Isä meidän, joka olet taivaissa. Pyhitetty olkoon sinun nimes. Lähestyköön sinun valtakuntas. Tapahtukoon sinun tahtos niin maassa, kuin taivaassa.

11:3 Anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme.

11:4 Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, sillä mekin kaikille meidän velvollisillemme anteeksi annamme. Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta.

11:5 Ja hän sanoi heille: kella teistä on ystävä, ja mene puoliyöstä hänen tykönsä, ja sanoo hänelle: ystäväni, lainaa minulle kolme leipää;

askareita palvellessa. Hän tuli ja sanoi: HERra etkös tottele että minun sisareni jätti minun yxinäni ascaroidzeman? sano siis että hän minua auttaisi.

10:41 Nijn Jesus wastais ja sanoi hänelle: Martha/ Martha/ paljo sinä suret ja pyrgit/ waan yxi on tarpellinen.

10:42 Maria on hyvän osan walinnut/ joca ei häneldä oteta pois.

XI. Lucu .

11:1 JA tapahtui/ että hän rucoili yhdes paicas. Ja cuin hän lackais/ sanoi hänelle yxi hänen Opetuslapsistans: HERra opeta meitä rucoileman/ nijncuin Johanneskin opetti hänen Opetuslapsens.

11:2 Sanoi hän heille: cosca te rucoiletta/ nijn sanocat: Isä meidän/ joca olet Taiwahis. Pyhitetty olcon sinun Nimes. Lähestykön sinun waldacundas. Tapahtucon sinun tahtos/ nijn maasa cuin Taiwasa.

11:3 Anna meille tänäpäni meidän jocapäiwäinen leipäm.

11:4 Ja anna meidän syndimme andexi/ sillä mekin caikille meidän welgollisillem andexi annamme. Ja älä saata meitä kiusauxeen. Mutta päästä pahasta.

11:5 JA hän sanoi heille: culla teistä on ystäwä/ ja mene puoli yöstä hänen tygöns/ ja sanoo hänelle: ystäwän/ lainas minulle colme leipä:

me leipää,

11:6 sillä eräs ystäväni on matkallaan tullut minun luokseni, eikä minulla ole, mitä panna hänen eteensä';

11:7 ja toinen sisältä vastaa ja sanoo: 'Älä minua vaivaa; ovi on jo suljettu, ja lapseni ovat minun kanssani vuoteessa; en minä voi nousta antamaan sinulle'

11:8 minä sanon teille: vaikka hän ei nousekaan antamaan hänelle sentähden, että hän on hänen ystävänsä, nousee hän kuitenkin sentähden, että toinen ei hellitä, ja antaa hänelle niin paljon, kuin hän tarvitsee.

11:9 Niinpä minäkin sanon teille: anokaa, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan.

11:10 Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan.

11:11 Ja kuka teistä on se isä, joka poikansa häneltä pyytäessä kalaa antaa hänelle kalan sijasta käärmeen,

11:12 taikka joka hänen pyytäessään munaa antaa hänelle skorpionin?

11:13 Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljoa enemmän taivaallinen Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka sitä häneltä anovat!

11:14 Ja hän ajoi ulos riivaajan, ja se oli mykkä; ja kun riivaaja oli lähtenyt, niin tapahui, että mykkä mies pu-

11:6 Sillä minun ystäväni tuli matkasta minun tyköni, ja ei minulla ole, mitä minä panen hänen eteensä.

11:7 Ja hän vastaa huoneestansa ja sanoo: älä minua vaivaa! ovi on jo suljettu, ja minun lapseni minun kanssani ovat vuoteessa: en minä voi nousta sinulle antamaan.

11:8 Minä sanon teille: ellei hän nouse ja anna hänelle, että hän on hänen ystävänsä, niin hän kuitenkin hänen ahkeruutensa tähden nousee ja antaa hänelle niin monta kuin hän tarvitsee.

11:9 Ja minä myös sanon teille: anokaat, niin teille annetaan: etsikää, niin te löydätte: kolkuttakaa niin teille avataan.

11:10 Sillä jokainen joka anoo, se saa, ja joka etsii, se löytää, ja joka kolkuttaa, sille avataan.

11:11 Kuka teistä on isä, jolta poika anoo leipää, antaa ko hän hänelle kiven? eli jos hän anoo kalaa, antaa ko hän kalan edestä hänelle käärmeen?

11:12 Eli jos hän anoo muna, antaa ko hän hänelle skorpionin?

11:13 Jos siis te, jotka pahat olette, taidatte hyviä lahjoja antaa teidän lapsillenne, paljoa enemmän teidän taivaallinen Isänne antaa Pyhän Hengen sitä anovaisille.

11:14 Ja hän ajoi ulos perkeleen, joka oli mykkä. Ja tapahui, kuin perkele oli ajettu ulos, niin mykkä puhui ja

11:6 Sillä minun ystäväni tuli matkasta minun tyköni/ ja ei minulla ole mitä minä panen hänen eteensä.

11:7 Ja hän wasta huoneestans: älä minua waiwa/ owi on jo suljettu/ ja minun lapseni minun cansani macawat/ ja en minä woi nosta sinulle andaman.

11:8 Minä sanon teille: ellei hän nouse ja anna hänelle/ että hän on hänen ystäväns/ nijn hän cuitengin hänen ahkerudens tähden nouse/ ja anda hänelle nijn monda cuin hän tarwidze.

11:9 Nijn minä myös sanon teille: anocat/ nijn teille annetan: edzikät/ nijn te löydätte: colcuttacat/ nijn teille awatan:

11:10 Sillä jocainen cuin ano/ se saa/ ja joca edzi/ se löytä/ ja joca colcutta/ sille awatan.

11:11 Cuca teistä on se Isä/ jolda poica ano leipä/ anda co hän hänelle kiwen? eli jos hän ano cala/ andaco hän hänelle kärmen?

11:12 Eli jos hän ano muna/ andaco hän hänelle Scorpionin?

11:13 Jos te/ jotca pahat oletta/ taidatte hywiä lahjoja anda teidän lapsillen/ paljo enemmän teidän taiwallinen Isän anda Pyhän Hengen sitä anowaisille.

11:14 JA hän ajoi ulos yhden Perkelen/ joca oli myckä. Ja cosca Perkele oli ajettu ulos/ nijn myckä puhui: ja Canssa

hui; ja kansa ihmetteli.	kansa ihmetteli.	ihmetteli.
11:15 Mutta muutamat heistä sanoivat: Beelsebulin, riivaajain päämiehen, voimalla hän ajaa ulos riivaajia.	11:15 Mutta muutamat heistä sanoivat: hän ajaa ulos perkeleitä beelsebubin, perkeleiden päämiehen kautta.	11:15 Mutta muutamat heistä sanoit: hän ulos aja Perkeleitä Beelzebubin Perkeleitten päämiehen voimalla.
11:16 Toiset taas kiusasivat häntä ja pyysivät häneltä merkkiä taivaasta.	11:16 Mutta muut kiusasivat häntä ja anoivat häneltä tunnustähteä taivaasta.	11:16 Mutta muutamat kiusasit händä/ ja anoit häneldä tunnustähte Taiwast:
11:17 Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, ja talo kaatuu talon päälle.	11:17 Mutta että hän tiesi heidän ajatuksensa, sanoi hän heille: jokainen valtakunta, joka erkanee itsiänsä vastaan, se tulee kylmille, ja huone lankee huoneen päälle.	11:17 Mutta että hän tiesi heidän ajatuxens/ sanoi hän heille: jocainen waldacunda joca ercane idzens wastan/ se tule kylmille/ ja huone lange huonen päälle.
11:18 Jos nyt saatanakin on riitautunut itsensä kanssa, kuinka hänen valtakuntansa pysyy pystyssä? Tehän sanotte minun Beelsebulin voimalla ajavan ulos riivaajia.	11:18 Jos myös saatana on erinnyt itsiänsä vastaan, kuinka hänen valtakuntansa on seisovainen? että te sanotte minun perkeleitä beelsebubin kautta ajavan ulos.	11:18 Jos Sathan on erinnyt idzens wastan/ cuinga sijs hänen waldacundans on seisowainen? että te sanotta minun Perkeleitä Beelzebubin voimalla ulosajawan.
11:19 Mutta jos minä Beelsebulin voimalla ajan ulos riivaajia, kenenkä voimalla siten teidän lapsenne ajavat niitä ulos? Sentähden he tulevat olemaan teidän tuomarinne.	11:19 Mutta jos minä perkeleitä belsebubin kautta ajan ulos, kenenkä kautta teidän poikanne niitä ajavat ulos? Sentähden heidän pitää oleman teidän tuomarinne.	11:19 Mutta jos minä Perkeleitä Beelzebubin voimalla ulosajan/ kenengästä woimalla teidän poicanne nijtä ulosajawat? Sentähden heidän pitä oleman teidän Duomarin:
11:20 Mutta jos minä Jumalan sormella ajan ulos riivaajia, niin onhan Jumalan valtakunta tullut teidän tyköenne.	11:20 Mutta jos minä Jumalan sormella perkeleitä ajan ulos, niin tosin on Jumalan valtakunta teidän tyköenne tullut.	11:20 Mutta jos minä Jumalan sormella Perkeleitä ulosajan/ nijn tosin on Jumalan waldacunda teidän tygöenne tullut.
11:21 Kun väkevä aseellisena vartioitsee kartanoaan, on hänen omaisuutensa turvassa.	11:21 Kuin väkevä haarniskoitu kotonsa varjelee, niin hänen omansa ovat rauhasa.	11:21 Cosca wäkevä haarniscoittu hänen cotons warjele/ nijn hänen omans owat rauhas.
11:22 Mutta kun häntä väkevämpi karkaa hänen päällensä ja voittaa hänet, ottaa hän häneltä kaikki aseet, joihin hän luotti, ja jakaa häneltä riistämänsä saaliin.	11:22 Mutta kuin häntä väkevämpi tulee ja voittaa hänen, niin hän ottaa pois kaikki hänen sota-aseensa, joihin hän turvasi, ja jakaa hänen saaliinsa,	11:22 Mutta cosca händä wäkevämpi tule ja woitta hänen/ nijn hän otta pois caicki hänen asens/ joihin hän turwais/ ja jaca hänen saalins.
11:23 Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoa, se hajottaa.	11:23 Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoo, hän hajoittaa.	11:23 Joca ei ole minun cansani/ se on minua wastan/ ja joca ei minun cansani coco/ hän hajotta.

<p>11:24 Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, kuljeksii se autioita paikkoja ja etsii lepoa; ja kun ei löydä, sanoo se: 'Minä palaan huoneeseeni, josta lähdin.'</p>	<p>11:24 Kuin rietas henki lähtee ihmisestä, niin hän vaeltaa karkeita paikkoja, ja etsii lepoa; ja kuin ei hän löydä, niin hän sanoo: minä palajan minun huoneeseeni, josta minä läksin.</p>	<p>11:24 Cosca rietas hengi lähte ihmisest/ nijn hän waelda carkeita paikkoja/ edzi lepo/ ja ei löydä: nijn hän sano: minä palajan minun huoneseeni/ josta minä läxin.</p>
<p>11:25 Ja kun se tulee, tapaa se sen lakaistuna ja kaunistettuna.</p>	<p>11:25 Ja kuin hän tulee, löytää hän sen luudilla lakaisuksi ja kaunistetuksi.</p>	<p>11:25 Ja cuin hän sinne tule/ löytä hän sen luudilla lacaistuxi ja caunistetuxi.</p>
<p>11:26 Silloin se menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta henkeä, pahempaa kuin se itse, ja ne tulevat sisään ja asuvat siellä. Ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset.</p>	<p>11:26 Silloin hän menee ja ottaa kanssansa seitsemän muuta häntä pahempaa henkeä, ja kuin he sinne tulevat, asuvat he siellä: ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset.</p>	<p>11:26 Silloin hän mene ja otta cansans seidzemen muuta pahembata henge/ ja cuin he sinne tulewat/ asuwat he siellä/ ja sen ihmisen wijmeiset tulewat pahemmaxi cuin ensimmäiset.</p>
<p>11:27 Niin hänen tätä puhessaan eräs nainen kansanjoukosta korotti äänensä ja sanoi hänelle: Autuas on se kohtu, joka on kantanut sinut, ja ne rinnat, joita olet imenyt.</p>	<p>11:27 Ja tapahtui, kuin hän näitä sanoi, korotti yksi vaimo kansan seasta äänensä ja sanoi: autuas on se kohtu, joka sinun kantanut on, ja ne nisät, joitas imit.</p>	<p>11:27 JA tapahdui/ cosca hän näitä sanoi: corgotti yxi waimo Canssan seast änen/ ja sanoi: autuas on se cohtu/ joca sinun candanut on/ ja ne nisät joitas imit.</p>
<p>11:28 Mutta hän sanoi: Niin, autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja sitä noudattavat.</p>	<p>11:28 Niin hän sanoi: ja tosin, autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja kätkevät sen.</p>	<p>11:28 Nijn hän sanoi: autuat owat ne jotca cuulewat Jumalan sanan ja kätkewät sen.</p>
<p>11:29 Kun kansaa yhä kokoontui, rupesi hän puhumaan: Tämä sukupolvi on paha sukupolvi: se tavoittelee merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin Joonaan merkki.</p>	<p>11:29 Mutta kuin kansa kokoon tuli, rupesi hän sanomaan: tämä sukukunta on paha, etsii merkkiä, ja ei hänelle anneta merkkiä, vaan Jonan prophetan merkki.</p>	<p>11:29 MUTta cosca Canssa tungi/ rupeis hän sanoman: tämä sucucunda on paha/ he anowat merckiä/ ja ei heille anneta merckiä: waan Jonan Prophetan mercki.</p>
<p>11:30 Sillä niinkuin Joonas tuli niiniveläisille merkiksi, niin ihmisen Poikakin on oleva merkinä tälle sukupolvelle.</p>	<p>11:30 Sillä niinkuin Jona oli Niniveläisille merkiksi, niin pitää myös Ihmisen Poika oleman tälle sukukunnalle.</p>	<p>11:30 Sillä nijncuin Jonas oli Niniviteille merkixi: nijn pitää myös ihmisen Poica oleman tälle sucucunnalle.</p>
<p>11:31 Etelän kuningatar on heräjävä tuomiolle yhdessä tämän sukupolven miesten kanssa ja tuleva heille tuomioksi; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomon viisautta, ja katso, tässä on enempi kuin Salomo.</p>	<p>11:31 Etelän kuningatar pitää nouseman tuomiolle tämän sukukunnan miesten kanssa, ja heitä tuomitseman: sillä hän oli maan ääristä kuuleman Salomonin viisautta, ja katso, tässä on enempi kuin Salomon.</p>	<p>11:31 Etelän Drötningi pitää tuleman duomiolle tämän sucucunnan miesten cansa/ ja pitää heitä duomidzeman: sillä hän tuli mailman äristä cuuleman Salomonin wijsautta: ja cadzo/ täsä on enämbi cuin Salomon.</p>
<p>11:32 Niiniven miehet nouse-</p>	<p>11:32 Niniven miehet pitää</p>	<p>11:32 Ninivitit pitää tuleman</p>

vat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja tulevat sille tuomioksi; sillä he tekivät parannuksen Joonaan saarnan vaikutuksesta, ja katso, tässä on enempi kuin Joonas.

11:33 Ei kukaan, joka sytyttää lampun, pane sitä kätköön eikä vakan alle, vaan panee sen lampunjalkaan, että sisälletulijat näkisivät valon.

11:34 Sinun silmäsi on ruumiin lamppu. Kun silmäsi on terve, on koko sinun ruumiisi valaistu, mutta kun se on viallinen, on myös sinun ruumiisi pimeä.

11:35 Katso siis, ettei valo, joka sinussa on, ole pimeyttä.

11:36 Jos siis koko sinun ruumiisi on valoisa eikä mitään osaltaan pimeä, on se oleva kokonaan valoisa, niin kuin lampun valaistessa sinua kirkkaalla loisteellaan.

11:37 Hänen näin puhuesaan pyysi eräs fariseus häntä luoksensa aterioimaan; niin hän meni sinne ja asettui aterialle.

11:38 Mutta kun fariseus näki, ettei hän peseytynyt ennen aterialla, ihmetteli hän.

11:39 Silloin Herra sanoi hänelle: Kyllä te, fariseukset, puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen, mutta sisäpuoli teissä on täynnä ryöstöä ja pahuutta.

11:40 Te mielettömät, eikö se, joka on tehnyt ulkopuolen, ole tehnyt sisäpuoltakin?

tuleman tuomiolle tämän sukukunnan kanssa, ja sen kadottaman; sillä he tekivät parannuksen Jonan saarnasta, ja katso tässä on enempi kuin Jona.

11:33 Ei sytytä kenkään kynttilää ja pane kätköön eikä vakan alle, mutta kynttiläjalkaan, että sisälletulijaiset valkeuden näkisivät.

11:34 Silmä on ruumiin valkeus: kuin siis sinun silmäsi on yksinkertainen, niin myös koko sinun ruumiisi on valaistu; mutta kuin se paha on, niin myös sinun ruumiisi on pimiä.

11:35 Katso siis, ettei se valkeus, joka sinussa on, olisi pimeys.

11:36 Sentähden jos koko sinun ruumiisi on valaistu, ja ei ole siinä yhtään pimiä paikkaa, niin se tulee kokonansa valaistuksi, koska valkeus niinkuin kirkkaalla leimauksella sinun valaisee.

11:37 Ja hänen puhuisansa rukoili häntä yksi Pharisealainen ruoalle kanssansa; niin hän meni ja aterioitsi.

11:38 Mutta kuin Pharisealainen näki, ihmetteli hän, ettei hän ensin itsiänsä pesyyt ennen ruan aikaa.

11:39 Niin sanoi Herra hänelle: nyt te Pharisealaiset, ulkoa te maljan ja vadin puhdistatte, mutta sisälliset teissä ovat täynnä raatelusta ja pahuutta.

11:40 Te hullut, eikö se, joka ulkoisen puolen teki, tehnyt myös sisälmäistä puolta?

duomiolle tämän sucucunnan cansa/ ja sen cadottaman: sillä he teit parannuksen Jonan saarnast/ ja cadzo/ tässä on enämbi kuin Jonas.

11:32 El sytytä kengän kynttilätä/ ja pane kätköön/ eikä wacan ala/ mutta kynttilälajalcaan/ että sisälletulewaiset walkeuden näkisit.

11:34 Silmä on ruumin walkeus/ cosca siis sinun silmäsi on yxikertainen/ nijn sinun coco ruumis tule walkiaksi: mutta jos se on paha/ nijn myös sinun ruumis on pimiä.

11:35 Cadzo siis/ ettei se walkeus kuin sinus on tulis pimeydexi.

11:36 Jos sinun ruumis on päänäns walkeus/ ja ei ole hänenä yhtän osa pimeydest/ nijn se tule coconans walkeudexi/ ja walista sinun nijncuin kircas leimaus.

11:37 JA hänen puhuisans/ rucoili händä yxi Phariseus rualle cansans: nijn Jesus meni ja atrioidzi.

11:38 Mutta cosca Phariseus näki/ ihmetteli hän/ ettei hän ennen ruan aica pesnyt

11:39 Nijn sanoi HERra hänelle: te Phariseuxet puhdistatte ulkoisen puolen maljoista ja astioista/ mutta sisälliset teissä owat täynäns raatelust ja pahutta.

11:40 Te hullut/ luulettaco ettei se joca ulkoisen puolen teki/ tehnyt myös sisälmäistä puolda?

11:41 Mutta antakaa almuksi se, mikä sisällä on; katso, silloin kaikki on teille puhdas-ta.	11:41 Kuitenkin antakaa almuja niistä, mitä teillä on, ja katso, niin teille ovat kaikki puhtaat.	11:41 Cuitengin andacat almuja niistä cuin teillä on/ ja cadzo/ nijn teille owat caicki puhtat.
11:42 Mutta voi teitä, te fariseukset, kun te annatte kymmenykset mintuista ja ruuduista ja kaikenlaisista vihanneksista, mutta sivuutate oikeuden ja Jumalan rakkauden! Näitä olisi tullut noudattaa eikä noitakaan laiminlyödä.	11:42 Mutta voi teitä, te Pharisealaiset! että te kymmenykset teette mintuista ja ruutasta, ja kaikkinaisista kaaleista, ja jätätte pois tuomion ja Jumalan rakkauten: näitä piti tehtämän, ja toisia ei jätettämän.	11:42 WOi teitänne te Phariseuxet/ että te kymmenexet teette Minduist ja Rutast/ ja caickinaisest Caalist/ ja te jätätte pois duomion ja Jumalan rackauden: näitä tosin tulis tehdä/ ja sitä toista ei jättä.
11:43 Voi teitä, te fariseukset, kun te rakastatte etumaista istuinta synagoogissa ja tervehyksiä toreilla!	11:43 Voi teitä, te Pharisealaiset! jotka rakastatte ylimmäisiä istuimia synagoogissa ja tervehyksiä turulla.	11:43 WOi teitänne te Phariseuxet/ jotca pyydätte ylimmäisiä istuimita Synagoogissa/ ja tahdotta terwetettä Turulla.
11:44 Voi teitä, kun te olette niinkuin merkittömät haudat, joiden päällitse ihmiset kävelivät niistä tietämättä!	11:44 Voi teitä, te kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! sillä te olette niinkuin peitetyt haudat, joiden päällä ihmiset tietämättä käyvät.	11:44 WOi teitänne te Kirjanoppenet ja Phariseuxet/ te ulcocullatut: sillä te oletta nijncuin peitetyt haudat/ joiden päällä ihmiset tietämättä käywät.
11:45 Silloin eräs lainoppineista rupesi puhumaan ja sanoi hänelle: Opettaja, kun noin puhut, niin sinä häpäiset myös meitä.	11:45 Niin vastasi yksi lainoppineista ja sanoi hänelle: Mestari, näillä sanoilla sinä myös meitä pilkkaat.	11:45 Nijn wastais yxi Lainoppenuista/ ja sanoi hänelle: Mestari/ näillä sanoilla sinä myös meitä pilckat.
11:46 Mutta hän sanoi: Voi teitäkin, te lainoppineet, kun te sälytätte ihmisten päälle vaikeasti kannettavia taakkoja ettekä itse sormellannekaan koske niihin taakoihin!	11:46 Niin hän sanoi: voi teitäkin, te lainoppineet! sillä te raskautatte ihmiset kuormilla, jotka ovat työlääät kantaa, ja ette itse yhdellä sormellannekaan tahdo niihin kuormiin ruveta.	11:46 Nijn hän sanoi: ja/ woi teitän te Lainoppenet: sillä te rascautatte ihmiset nijllä cuormilla/ joita ei he woi canda/ ja et te idze sormellacan tahdo nijhin ruweta.
11:47 Voi teitä, kun te rakennatte profeettain hautakammioita, ja teidän isänne ovat heidät tappaneet!	11:47 Voi teitä, että te rakennatte prophetain hautoja, mutta tiedän isänne tappoivat ne.	11:47 WOi teitä että te rakennatte Prophetain hautoja/ mutta teidän Isänne tapoit ne.
11:48 Näin te siis olette isänne tekojen todistajia ja suostutte niihin: sillä he tapoivat profeetat, ja te rakennatte niille hautakammioita.	11:48 Niin te tosin todistatte ja suostutte teidän isänne töihin; sillä he tappoivat ne, mutta te rakennatte niiden haudat.	11:48 Nijn te tosin todistatte ja suostutte teidän Isänne töihin: sillä he tapoit ne/ mutta te rakennatte nijden haudat.
11:49 Sentähden Jumalan viisaus sanookin: 'Minä lähe-	11:49 Sentähden myös Jumalan viisaus sanoi: minä	11:49 SEntähden myös Jumalan wijsaus sanoi: minä lähe-

tän heille profeettoja ja apostoleja, ja muutamat niistä he tappavat ja toisia vainoavat,

11:50 että tältä sukukunnalta vaadittaisiin kaikkien profeettain veri, mikä on vuodatettu maailman perustamisesta asti,

11:51 hamasta Aabelin verestä Sakariaan vereen saakka, hänen, joka surmattiin alttarin ja temppelin välillä.' Niin, minä sanon teille, se pitää tältä sukukunnalta vaadittaman.

11:52 Voi teitä, te lainoppineet, kun te olette vieneet tiedon avaimen! Itse te ette ole menneet sisälle, ja sisälle meneviä te olette estäneet.

11:53 Ja hänen sieltä lähtiesään kirjanoppineet ja fariseukset rupesivat kovasti ahdistamaan häntä ja urkkimaan häneltä moninaisia,

11:54 väijyen, miten saisivat hänet hänen sanoistaan ansaan.

Luukas 12 LUKU

12:1 Kun sillä välin kansaa oli kokoontunut tuhatmäärin, niin että he polkivat toisiaan, rupesi hän puhumaan opetuslapsillensa: Ennen kaikkea kavahtakaa fariseusten hapatusta, se on: ulkokultaisuutta.

12:2 Ei ole mitään peitettyä, mikä ei tule paljastetuksi, eikä mitään salattua, mikä ei tule tunnetuksi.

12:3 Sentähden, kaikki, mitä te pimeässä sanotte, joutuu päivänvalossa kuultavaksi, ja mitä korvaan puhutte kammi-

lähetän heidän tykönsä prophetat ja apostolit, ja muutamat niistä he tappavat ja vainoovat:

11:50 Että tältä sukukunnalta pitää etsittämän kaikkein prophetain veri, joka on vuodatettu maailman alusta,

11:51 Aabelin verestä hamaan Sakariaan vereen asti, joka hukattiin alttarin ja templin vaiheella; tosin minä sanon teille, se pitää etsittämän tältä sukukunnalta.

11:52 Voi teitä lainoppineet! sillä te olette ottaneet taidon avaimen: itse ette menneet sisälle, ja sisälle meneviäsiä te kielsitte.

11:53 Mutta kuin hän oli nämät heille sanonut, rupesivat lainoppineet ja Pharisealaiset kovin häntä ahdistamaan ja viettelemään häntä puhumaan monesta,

11:54 Ja väijyivät häntä ja pyysivät jotakin onkia hänen suustansa, kantaaksensa hänen päällensä.

12 LUKU

12:1 Kuin monta tuhatta ihmistä kokoontuivat, niin että he toinen toistansa talasivat, rupesi hän sanomaan opetuslapsillensa: kavahtakaa ensisti Pharisealaisten hapatusta, joka on ulkokullaisuus;

12:2 Sillä ei ole mitään peitettyä, joka ei ilmi tule, eikä ole salattu, mikä ei tietäväksi tule.

12:3 Sentähden ne, mitä te pimeydessä sanotte, pitää valkeudessa kuultaman, ja mitä te korvaan puhutte olette kammioissa, se pitää

tän heidän tygöns Prophetat ja Apostolit/ ja muutamat niistä he tappawat ja wainowat:

11:50 Että tästä sucucunnasta pitä kysyttämän caickein Prophetain weri/ joca on vuodatettu mailman algusta:

11:51 Aabelin werestä/ haman Zacharian weren asti/ joca hucattin Templin ja Altarin waihella: tosin sanon minä teille: se kysytän taldä sucucunnalda.

11:52 WOi teitän Lainoppineet: sillä te oletta ottanet taidon awaimen idze sisälle mennäxenne/ ja sisälle mēnewäisiä oletta te torjunet.

11:53 MUtta cosca hän oli nämät sanonut: rupeisit Lainoppenet ja Phariseuxet cōwin händä ahdistaman ja cawalast händä monialle kysymän:

11:54 Ja wäjyit händä ja edzeit jotakin hänen suustans/ josta he olisit saanet canda hänen päällens.

XII. Lucu .

12:1 COsca sangen paljo Canssa olit cocondunet/ nijn että he toinen toistans ahdistit/ rupeis hän sanoman ensin Opetuslapsillens: cawahtacat teitän Pahariseusten hapatuxest/ cuin on wieckaus: 12:2 Sillä ei ole mitän peitetty/ joca ei ilmei tule/ eikä ole salattu/ cuin ei tiettäwäxi tule.

12:3 Sentähden mitä te pimeis sanotta/ ne walkeudes cuullan: ja mitä te corwaan puhutta cammios/ se pitä

oissa, se katoilta julistetaan.	saarnattaman kattoin päällä.	saarnattaman cattoin päällä.
12:4 Mutta minä sanon teille, ystäväilleni: älkää peljätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, eivätkä sen jälkeen voi mitään enempää tehdä.	12:4 Mutta minä sanon teille, minun ystäväilleni: älkäätkä peljätkö, jotka ruumiin tappavat, ja ei ole heidän sitte enempää tekemistä.	12:4 MUtta minä sanon teille minun ystäväilleni: älkät niittä peljätkö jotca ruumin tappawat/ ja ei ole heidän sijtte enämbätä tekemist.
12:5 Vaan minä osoitan teille, ketä teidän on pelkääminen: peljätkää häntä, jolla on valta tapettuansa syöstä helvettiin. Niin, minä sanon teille, häntä te peljätkää.	12:5 Mutta minä tahdon osoittaa teille, ketä teidän tulee peljätä: peljätkää sitä, jolla on valta, sittekuin hän tappanut on, myös helvettiin sysätä; totta minä sanon teille: sitä te peljätkäätk.	12:5 Mutta minä tahdon osotta teille/ ketä teidän tulee peljätä: peljätkät sitä jolla on wäki/ sijtte cuin hän tappanut on/ myös helwettijn sysätä: totta minä sanon teille: sitä te peljätkät.
12:6 Eikö viittä varpusta myydä kahteen ropoon? Eikä Jumala ole yhtäkään niistä unhottanut.	12:6 Eikö viisi varpusta myydä kahteen ropoon? ja ei yksikään heistä ole Jumalan edessä unohdettu.	12:6 Eikö wiisi warpulaista osteta cahdella ropoilla? Ja ei yxikän heistä ole Jumalan edes unohdettu.
12:7 Ovatpa teidän päännne hiuksetkin kaikki luetut. Älkää peljätkö; te olette suurempiarvoiset kuin monta varpusta.	12:7 Ovat myös kaikki teidän päännne hiukset luetut. Älkäätkä siis peljätkö: te olette paremmat kuin monta varpusta.	12:7 Owat myös caicki teidän päännne hiuxet luetut: älkät sijs peljätkö/ sillä te oletta parammat/ cuin monda warpulaista.
12:8 Mutta minä sanon teille: jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, myös Ihmisen Poika tunnustaa Jumalan enkelien edessä.	12:8 Mutta minä sanon teille: jokainen joka minun tunnustaa ihmisten edessä, sen myös Ihmisen Poika on tunnustava Jumalan enkelien edessä:	12:8 Mutta minä sanon teille: jocainen cuin minun tunnusta ihmisten edes/ sen myös ihmisen Poica on tunnustawa Jumalan Engelitten edes.
12:9 Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, se kielletään Jumalan enkelien edessä.	12:9 Mutta joka minun kieltää ihmisten edessä, se pitää kiellettämän Jumalan enkelien edessä.	12:9 Joca taas minun kieldä ihmisten edes/ se kieldän Jumalan Engelitten edes.
12:10 Ja jokaiselle, joka sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, annetaan anteeksi; mutta sille, joka Pyhää Henkeä pilkkaa, ei anteeksi anneta.	12:10 Ja joka puhuu sanan Ihmisen Poikaa vastaan, se hänelle anteeksi annetaan; mutta joka Pyhää Henkeä pilkkaa, ei sitä anteeksi anneta.	12:10 Ja joca puhu sanan ihmisen Poica wastan/ se hänelle andexi annetan: mutta joca Pyhä Henge pilcka/ ei se hänelle andexi anneta.
12:11 Mutta kun he vievät teitä synagogain ja hallitusten ja esivaltojen eteen, älkää huolehtiko siitä, miten tai mitä vastaisitte puolestanne tahi mitä sanoisitte;	12:11 Kuin he teitä vetävät synagogiin, esivallan ja valtamiesten eteen, niin älkäätkä murehtiko, kuinka taikka mitä teidän edestänne vastamaan pitää, eli mitä teidän pitää sanoman.	12:11 COsca he teitä wiettelwät heidän Synagogijns/ Esiwallan ja waldamiesten eteen/ nijn älkät murehtico/ cuinga taicka mitä te wastatta/ eli mitä teidän pitä sanoman:
12:12 sillä Pyhä Henki opettaa teille sillä hetkellä, mitä	12:12 Sillä Pyhä Henki opettaa teitä sillä hetkellä, mitä teidän tulee sanoa.	12:12 Sillä Pyhä Hengi opetta teitä sillä hetkellä/ mitä tei-

teidän on sanottava.

12:13 Niin muuan mies kansanjoukosta sanoi hänelle: Opettaja, sano minun veljelleni, että hän jakaisi kanssani perinnön.

12:14 Mutta hän vastasi hänelle: Ihminen, kuka on minut asettanut teille tuomariksi tai jakomieheksi?

12:15 Ja hän sanoi heille: Katsokaa eteenne ja kavahtakaa kaikkea ahneutta, sillä ei ihmisen elämä riipu hänen omaisuudestaan, vaikka sitä ylenpalttisesti olisi.

12:16 Ja hän puhui heille vertauksen sanoen: Rikkaan miehen maa kasvoi hyvin.

12:17 Niin hän mietti mielessään ja sanoi: 'Mitä minä teen, kun ei minulla ole, mihin viljani kokoaisin?'

12:18 Ja hän sanoi: 'Tämän minä teen: minä revin maahan aittani ja rakennan suuremmat ja kokoan niihin kaiken eloni ja hyvytyeni;

12:19 ja sanon sielulleni: sielu, sinulla on paljon hyvää tallessa moneksi vuodeksi; nauti lepoa, syö, juo ja iloitse.'

12:20 Mutta Jumala sanoi hänelle: 'Sinä mieletön, tänä yönä sinun sielusi vaaditaan sinulta pois; kenelle sitten joutuu se, minkä sinä olet hankkinut?'

12:21 Näin käy sen, joka koo aarteita itselleen, mutta jolla ei ole rikkautta Jumalan tykönä.

12:22 Ja hän sanoi opetuslapsillensa: Sentähden minä

12:13 Niin sanoi hänelle yksi kansasta: Mestari, sanos minun veljelleni, että hän jakaisi minun kanssani perinnön.

12:14 Mutta hän sanoi hänelle: ihminen, kuka pani minun tuomariksi eli jakomieheksi teidän välillänne?

12:15 Ja hän sanoi heille: katsokaat ja kavahtakaa ahneutta; sillä ei jonkun elämä siinä seiso, että hänellä paljo kalua on.

12:16 Niin hän sanoi heille vertauksen, sanoen: yhden rikkaan miehen maa kasvoi hyvin.

12:17 Ja hän ajatteli itsellensä ja sanoi: mitä minä teen, ettei minulla ole, kuhunka minä kokoon eloni?

12:18 Ja sanoi: sen minä teen: minä maahan jaotan aittani, ja rakennan suuremmat, ja kokoon sinne kaiken tuloni ja hyvytyeni,

12:19 Ja sanon sielulleni: sielu, sinulla on pantu paljo hyvyttä moneksi vuodeksi: lepää, syö, juo, riemuitse.

12:20 Mutta Jumala sanoi hänelle: sinä tyhmä! tänä yönä sinun sielus sinulta pois otetaan: kuka ne sitte saa, joita sinä valmistanut olet?

12:21 Niin on myös se, joka itsellensä tavaraa kokoo, ja ei ole rikas Jumalassa.

12:22 Niin hän sanoi opetuslapsillensa: sentähden sanon

dän tule sanoa.

12:13 Nijn sanoi hänelle yksi Canssast: Mestari/ sanos minun weljelleni/ että hän jakais minun cansan perinnön.

12:14 Mutta hän sanoi hänelle: ihminen/ cuca pani minun Duomarixi eli jacomiehexi teidän wälillen?

12:15 Ja hän sanoi heille: cadzocat/ ja cawahtacat ahneutta: sillä ei sijtä eletä/ että paljo tawarata on.

12:16 Nijn hän sanoi heille wertauxen/ sanoden:

12:17 Oli Ricas mies/ jonga peldo paljo laiho cannoi/ ja hän ajatteli idzelläns/ ja sanoi: mitä minä teen ettei minulla ole/ cuhunga minä cocon eloni?

12:18 Ja sanoi: sen minä teen: minä purgan minun aittani ja rakennan suuremman/ ja cocon sinne caiken minun tuloni/ ja hywydeni.

12:19 Ja sanon sielulleni: sielu/ sinulla on suuri wara monexi wuodexi pandu/ lewä/ syö/ juo/ riemuidze.

12:20 Mutta Jumala sanoi hänelle: sinä tompeli/ tänä yönä sinun sielus sinulda pois cudzutan/ cuca ne sijtte saa cuins walmistanut olet?

12:21 Näin myös hänelle käy/ joca idzellens tawarata coco/ ja ei ole ricas Jumalassa.

12:22 Nijn hän sanoi Opetuslapsillens: sentähden sanon

sanon teille: älkää murehtiko hengestänne, mitä söisitte, älkääkä ruumiistanne, mitä päällenne pukisitte.

12:23 Sillä henki on enemmän kuin ruoka, ja ruumis enemmän kuin vaatteet.

12:24 Katselkaa kaarneita: eivät ne kylvä eivätkä leikkaa, eikä niillä ole säilytyshuonetta eikä aittaa; ja Jumala ruokkii ne. Kuinka paljoa suurempiarvoiset te olette kuin linnut!

12:25 Ja kuka teistä voi murehtimisellaan lisätä ikäänsä kyynäränkään vertaa?

12:26 Jos siis ette voi sitäkään, mikä vähintä on, mitä te murehditte muusta?

12:27 Katselkaa kukkia, kuinka ne kasvavat: eivät ne työtä tee eivätkä kehrää. Kuitenkin minä sanon teille: ei Salomo kaikessa loistossansa ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä.

12:28 Jos siis Jumala näin vaatettaa kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna uuniin heitetään, kuinka paljoa enemmän teidät, te vähäuskoiset!

12:29 Älkää siis tekään etsikö, mitä söisitte ja mitä joisitte, älkääkä korkeita tavoitelko.

12:30 Sillä näitä kaikkia maailman pakanakansat tavoittelevat; mutta teidän Isänne kyllä tietää teidän näitä tarvitsevan.

12:31 Vaan etsikää Jumalan valtakuntaa, niin myös nämä teille annetaan sen ohessa.

minä teille: älkää murehtiko elämästänne, mitä teidän pitää syömän, eikä ruumiistanne, millä te itseänne verhoitatte.

12:23 Henki on enempi kuin ruoka, ja ruumis parempi kuin vaate.

12:24 Katselkaat kaarneita: ei he kylvä eikä niitä, ei heillä ole myös kellaria eikä aittaa, ja Jumala elättää heidät: kuinka paljoa paremmat te olette kuin linnut?

12:25 Mutta kuka teistä murheellansa voi lisätä varrellensa yhden kyynärän?

12:26 Sentähden ellette siis voi sitä, mikä vähin on, miksi te muista murehditte?

12:27 Katselkaat kukkasia, kuinka ne kasvavat: ei he työtä tee, eikä kehrää; ja minä sanon teille: ei Salomo kaikessa kunniassansa niin ollut vaatetettu kuin yksi heistä.

12:28 Jos siis ruohon, joka tänäpäpä kedolla seisoo jo huomenna pätsiin heitetään, Jumala niin vaatettaa, eikö hän paljoa enemmän teidän sitä te, te vähäuskoiset?

12:29 Sentähden, älkää etsikö, mitä teidän syömän eli juoman pitää, ja älkää surulliset olko.

12:30 Sillä näitä kaikkia pakanat maailmassa pyytävät; mutta teidän Isänne tietää, että te näitä tarvitsette.

12:31 Vaan paremmin etsikää Jumalan valtakuntaa, niin nämä kaikki teille an-

minä teille: älkät murehtiko teidän elämästän/ mitä teidän pitää syömän/ eikä ruumistan/ millä te sen waate-tatte.

12:23 Elämä on enämbi kuin ruoca/ ja ruumis parembi kuin waate.

12:24 Cadzelcat carneita/ ei he kylwä/ eikä niytä/ ei heillä ole myös kellarita/ eikä aitta/ ja Jumala heidän cuitengin elättä/ cuinga paljo parammat te oletta kuin linnut?

12:25 CUca teistä hänen murehellans voi lisätä hänen warrellens yhdengän kyynärän?

12:26 Ellet te sijs voi sitä kuin vähin on/ mixi te muis-ta murehditta?

12:27 Cadzelcat cuckaisita/ cuinga he caswawat/ ei he työtä tee/ eikä kehrä: ja minä sanon teille: ettei Salomon caikes hänen cunniasans nijn ollut waatetettu kuin yxi heistä.

12:28 JOs sijs ruohon/ joca tänäpäpä kedolla seiso/ ja huomena totton heitetän/ Jumala nijn waatetta/ cuinga paljo enämmin hän teidän waatetta te heickouscoiset?

12:29 Sentähden myös/ älkät edzikö/ mitä teidän syömän eli juoman pitää/ ja älkät epäilkö:

12:30 Sillä näitä caickia pakanat mailmas pyytävät.

12:17 Oli Ricas mies/ jonga peldo paljo laiho cannoi/

Waan parammin edzikät Jumalan waldacunda/ nijn nämä caicki teille tapahtuwat.

	netaan.	
12:32 Älä pelkää, sinä piskui- nen lauma; sillä teidän Isänne on nähnyt hyväksi antaa teil- le valtakunnan.	12:32 Älä pelkää, piskuinen lauma; sillä teidän Isällänne on hyvä tahto antaa teille valtakunnan.	12:32 Älä pelkä piscuinen lauma/ sillä teidän Isällän on hyvä tahto anda teille walda- cunda.
12:33 Myykää, mitä teillä on, ja antakaa almuja; hankkikaa itsellenne kulumattomat kuk- karot, loppumaton aarre tai- vaisein, mihin ei varas ulotu ja missä koi ei turmele.	12:33 Myykäät, mitä teillä on, ja antakaat almua. Teh- kää teillenne säkit, jotka ei vanhene, puuttumatoim tava- ra taivaissa, kuhunka ei va- ras ulotu, ja kussa ei koi raiskaa.	12:33 Myykät mitä teillä on/ ja andacat almua. Tehkät teillen Säkit jotca ei wanha- ne/ tehkät puuttumatoim ta- wara Taiwahis/ cuhunga ei waras ulotu/ eikä coi raisca.
12:34 Sillä missä teidän aar- teenne on, siellä on myös teidän sydämenne.	12:34 Sillä kussa teidän ta- varanne on, siellä on myös teidän sydämenne.	12:34 Sillä cusa teidän tawa- ran on/ siellä myös on tei- dän sydämen.
12:35 Olkoot teidän kupeen- ne vyötetyt ja lamppunne pa- lamassa;	12:35 Olkoon teidän ku- peenne vyötetyt ja teidän kynttilänne sytytetyt.	12:35 OLcon teidän cupen vyötetyt/ ja teidän kyntilänne sytytetyt:
12:36 Ja olkaa te niiden ih- misten kaltaiset, jotka her- raansa odottavat, milloin hän palajaa häistä, että he hänen tullessaan ja kolkuttaessaan heti avaisivat hänelle.	12:36 Ja olkaat te niiden ihmisten kaltaiset, jotka odottavat Herraansa häistä palajavan: että kuin hän tu- lee ja kolkuttaa, niin he hä- nelle avaavat.	12:36 Ja olcat nijden ihmis- ten caltaiset jotca heidän Herrans odottawat häistä pa- lajawan/ että cosca hän tule ja colcutta/ nijn he cohta hänelle awawat.
12:37 Autuaat ne palvelijat, jotka heidän herransa tulles- saan tapaa valvomasta! Toti- sesti minä sanon teille: hän vyöttäytyy ja asettaa heidät aterioimaan ja menee ja pal- velee heitä.	12:37 Autuaat ovat ne palve- liat, jotka Herra tultuansa löytää valvomasta. Totisesti sanon minä teille: hän son- nustaa itsensä ja asettaa heidät aterioitsemaan, ja tu- lee ja palvelee heitä.	12:37 Autuat owat ne palwel- jat jotca HERra tulduans löytä walwomast. Totisest sanon minä teille: hän sonnusta hä- nens ja asetta heidän atrioid- zeman/ ja käyden palwele heitä.
12:38 Ja jos hän tulee toisel- la yövartiolla tai kolmannella ja havaitsee heidän näin te- kevän, niin autuaat ovat ne palvelijat.	12:38 Ja jos hän tulee toi- sessa vartiossa, eli kolman- nessa vartiossa tulee, ja näin löytää, autuaat ovat ne pal- velia.	12:38 Ja jos hän tule toises wartios/ eli colmannes war- tios/ ja näin löytä/ autuat owat ne palweliat.
12:39 Mutta se tietäkää: jos perheenisäntä tietäisi, millä hetkellä varas tulee, hän ei sallisi taloonsa murtaudutta- van.	12:39 Mutta se tietäkää, että jos perheen-isäntä tie- täis, millä hetkellä varas on tuleva, tosin hän valvois eikä sallisi huonettansa kaivettaa.	12:39 Mutta tietkät/ että jos perhenisändä tiedäis millä hetkellä waras tulis/ tosin hän walwois/ eikä sallis huo- nettans awata.
12:40 Niin olkaa tekin valmiit, sillä sinä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee.	12:40 Sentähden olkaat te myös valmiit: sillä, millä het- kellä ette luulekaan, tulee Ihmisen Poika.	12:40 Sentähden olcat walmit: sillä ihmisen Poica tule sillä hetkellä/ jolla et te luuleckan.
12:41 Niin Pietari sanoi: Her- ra, meistäkö sinä sanot tä-	12:41 Niin sanoi Pietari hä- nelle: Herra, sanokos tämän vertauksen meille, eli myös	12:41 Nijn sanoi Petari hänel- le: HERra/ sanockos tämän

män vertauksen vai myös kaikista muista?

12:42 Ja Herra sanoi: Kuka siis on se uskollinen ja ymmärtäväinen huoneenhaltija, jonka hänen herransa asettaa pitämään huolta hänen palvelusväestään, antamaan heille ajallaan heidän ruokaosansa?

12:43 Autuas se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan havaitsee näin tekevän!

12:44 Totisesti minä sanon teille: hän asettaa hänet kaiken omaisuutensa hoitajaksi.

12:45 Mutta jos palvelija sanoo sydämessään: 'Herrani tulo viivästyy', ja rupeaa lyömään palvelijoita ja palvelijattaria sekä syömään ja juomaan ja päihdyttämään itseänsä,

12:46 niin sen palvelijan herra tulee päivänä, jona hän ei odota, ja hetkenä, jota hän ei arvaa, ja hakkaa hänet kappaleiksi ja määrää hänelle saman osan kuin uskottomille.

12:47 Ja sitä palvelijaa, joka tiesi herransa tahdon, mutta ei tehnyt valmistuksia eikä toiminut hänen tahtonsa mukaan, rangaistaan monilla lyönneillä.

12:48 Sitä taas, joka ei tiennyt, mutta teki semmoista, mikä lyönnejä ansaitsee, rangaistaan vain muutamilla lyönneillä. Sillä jokaiselta, jolle on paljon annettu, myös paljon vaaditaan; ja jolle on paljon uskottu, siltä sitä enemmän kysytään.

12:49 Tulsta minä olen tullut

kaikille?

12:42 Mutta Herra sanoi: kuka on uskollinen ja toimellinen perheenhaltija, jonka Herra asettaa perheensä päälle, oikialla ajalla määrättyä osaa antamaan.

12:43 Autuas on se palvelija, jonka Herra tultuansa niin löytää tehneen.

12:44 Totisesti sanon minä teille: hän asettaa hänen kaiken tavaransa päälle.

12:45 Mutta jos palvelija sanoo sydämessään: minun Herrani viipyy tulemasta, ja rupee palkollisia hosumaan, ja syömään ja juomaan ja juopumaan,

12:46 Niin tulee palvelijan herra sinä päivänä, jona ei hän luulekaan, ja sillä hetkellä, jota ei hän tiedä, ja eroittaa hänen, ja antaa hänelle osan uskottomain kanssa.

12:47 Mutta sen palvelijan, joka tiesi Herransa tahdon, ja ei itsiänsä valmistanut eikä tehnyt hänen tahtonsa jälkeen, täytyy paljon haavoja kärsiä.

12:48 Joka taas ei tietänyt, ja kuitenkin teki haavain ansion, sen pitää vähemmän haavoja kärsimän; sillä kelle paljon annettu on, siltä paljon etsitään, ja jonka haltuun paljon on annettu, sitä enempi anotaan.

12:49 Minä tuli sytyttämään

wertauxen meille/ eli myös caikille?

12:42 HERra sanoi/ cuca on uscollinen ja toimellinen Perhenhaldia/ jonga hänen Herrans asetta perhens päälle/ oikialla ajalla tarpeita andaman?

12:43 Autuas on se palwelia/ jonga Herra tulduans näin löytä tehnen:

12:44 Totisest sanon minä teille: hän asetta hänen caiken tawarans päälle/ mitä hänellä on.

12:45 Mutta jos se palwelia sano sydämesäns: minun Herran wijpy tulemast/ ja rupee palcollisia hosuman/ ja syömän ja juoman ja juopuman/

12:46 Nijn tule sen palwelian Herra sinä päivänä/ jona ei hän luuleckan/ ja sillä hetkellä/ cuin ei hän tiedäckän/ ja leicka hänen cappaleixi/ ja pane hänen osans uscomatomain cansa.

12:47 Mutta se palwelia joca tiesi Herrans tahdon/ ja ei idzens walmistanut eikä tehnyt hänen tahdons jälken/ hänen täyty paljo haawoja kärsiä.

12:48 Joca taas ei tiennyt/ ja cuitengin teki haawain ansion/ sen pitä vähemmän haawoja kärsimän: sillä kelle paljo annettu on/ hänen tawars paljo myös edzitän/ ja kelle paljo on haldun annettu/ sildä myös paljo kysytän.

12:49 Mlnä tulin sytyttämän

heittämään maan päälle; ja kuinka minä tahtoisinkaan, että se jo olisi syttynyt!

12:50 Mutta minä olen kasteella kastettava, ja kuinka minä olenkaan ahdistettu, kunnes se on täytetty!

12:51 Luuletteko, että minä olen tullut tuomaan maan päälle rauhaa? Ei, sanon minä teille, vaan eripuraisuutta.

12:52 Sillä tästedes riitautuu viisi samassa talossa keskenään, kolme joutuu riitaan kahta vastaan ja kaksi kolmea vastaan,

12:53 isä poikaansa vastaan ja poika isäänsä vastaan, äiti tyttärensä vastaan ja tytär äitiänsä vastaan, anoppi miniäänsä vastaan ja miniä anoppiansa vastaan.

12:54 Ja hän sanoi myöskin kansalle: Kun näette pilven nousevan lännestä, sanotte kohta: 'Tulee sade'; ja niin tuleekin.

12:55 Ja kun näette etelätuulen puhaltavan, sanotte: 'Tulee helle'; ja niin tuleekin.

12:56 Te ulkokullatut, maan ja taivaan muodon te osaatte arvioida; mutta kuinka ette arvioitse tätä aikaa?

12:57 Miksi ette jo itsestänne päättä, mikä oikeata on?

12:58 Kun kuljet riitapuolesi kanssa hallitusmiehen eteen, niin tee matkalla voitavasi päästäksesi hänestä sovussa eroon, ettei hän raastaisi sinua tuomarin eteen ja tuomari antaisi sinua oikeudenpalvelijalle, ja ettei oikeuden-

tulta maan päälle, ja mitä minä tahdon, vaan että se jo palais?

12:50 Mutta minun pitää kasteella kastettaman, ja kuinka minä ahdistetaan siihenasti että se täytetään?

12:51 Luuletteko, että minä tulini rauhaa lähettämään maan päälle? En, sanon minä teille, vaan eripuraisuutta.

12:52 Sillä tästedes pitää viisi oleman eroitettut yhdessä huoneessa, kolme kahta vastaan ja kaksi kolmea vastaan.

12:53 Isä eroitetaan poikaansa vastaan ja poika isää vastaan, äiti tyttärtä vastaan ja tytär äitiä vastaan, anoppi miniäänsä vastaan, miniä anoppiansa vastaan.

12:54 Niin hän sanoi myös kansalle: kuin te näette pilven lännestä nousevan, niin te kohta sanotte: sade tulee; niin myös tuleekin.

12:55 Ja kuin te näette etelän tuulevan, niin te sanotte: helle tulee; niin myös tuleekin.

12:56 Te ulkokullatut, maan ja taivaan muodon te taidatte koetella, miksi ette siis tätä aikaa koettele?

12:57 Minkätähden siis ette myös itsestänne tuomitse, mikä oikia on?

12:58 Sillä kuin sinä menet riitaveljes kanssa esivallan eteen, niin pyydä tiellä hänestä päästä; ettei hän sinua tuomarin eteen vetäisi, ja tuomari antaisi sinua ylönpyövelille, ja pyöveli heittäisi sinun torniin.

tulda maan päälle/ ja minä parammin tahtoisin että se jo palais/

12:50 Mutta minun pitää ennen Castella castettaman/ ja cuinga minä ikäwöidzen siihenasti että se täytetään?

12:51 Luulettaco että minä tulini rauha lähettämän maan päälle? En/ sanon minä: mutta eripuraisuutta

12:52 Sillä tästedes pitää wijsi oleman eroitettut yhdessä huoneessa/ colme cahta wastan/ ja caxi colme wastan.

12:53 Isä eroitetan poicans wastan/ ja poica Isäns wastan/ äiti tyttärens wastan/ ja tytär äitiäns wastan/ anoppi miniätäns wastan/ ja miniä anoppians wastan.

12:54 Nijn hän sanoi myös Canssalle: cosca te näettä pilwen lännest nousewan/ nijn te cohta sanotta: sade tule/ ja nijn myös tulekin.

12:55 Ja cosca te näettä etelän tuulewan/ nijn te sanotta: helle tule/ ja nijn myös tulekin.

12:56 Te ulcocullatut/ Taiwan ja maan muodon te taidatte coetella/ mixette sijs tätä aica coettele?

12:57 Mingä tähden sijs et te idzestän duomidze mikä oikein on.

12:58 Sillä cosca sinä menet rijtaweljes cansa Esiwallan eteen/ nijn pyydä tiellä hänestä päästä/ ettei hän sinua Duomarin eteen wedäis/ ja Duomar ylönannais sinua Böwelille/ ja Böweli heittä sinun tornijn.

palvelija heittäisi sinua vankeuteen.

12:59 Minä sanon sinulle: sieltä et pääse, ennenkuin maksat viimeisenkin rovon.

12:59 Minä sanon sinulle: et sinä sieltä ennen pääse ulos, kuin sinä viimeisen rovon maksat.

12:59 Minä sanon sinulle: et sinä sieltä ennen ulospääse/ cuins wijmeisen Ropoin maksat.

Luukas 13 LUKU

13:1 Samaan aikaan oli saapuvilla muutamia, jotka kertoivat hänelle niistä galilealaisista, joiden veren Pilatus oli sekoittanut heidän uhriensa vereen.

13:2 Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: Luuletteko, että nämä galilealaiset olivat syntisemmät kuin kaikki muut galilealaiset, koska he saivat kärsiä tämän?

13:3 Eivät olleet, sanon minä teille, mutta ellette tee parannusta, niin samoin te kaikki hukutte.

13:4 Taikka ne kahdeksantoista, jotka saivat surmansa, kun torni Siloassa kaatui heidän päällensä, luuletteko, että he olivat syyllisemmät kuin kaikki muut ihmiset, jotka Jerusalemissa asuvat?

13:5 Eivät olleet, sanon minä teille, mutta ellette tee parannusta, niin samoin te kaikki hukutte.

13:6 Ja hän puhui tämän vertauksen: Eräällä miehellä oli viikunapuu istutettuna viinitarhassaan; ja hän tuli etsimään hedelmää siitä, mutta ei löytänyt.

13:7 Niin hän sanoi viinitarhurille: 'Katso, kolmena vuotena minä olen käynyt etsimässä hedelmää tästä viikunapuusta, mutta en ole

13 LUKU

13:1 Ja olivat muutamia sillä ajalla siinä, jotka ilmoittivat hänelle Galilealaisista, joiden veren Pilatus oli heidän uhriensa kanssa sekoittanut.

13:2 Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: luuletteko, että nämät Galilealaiset olivat syntiset kaikkein Galilealaisten suhteen, että heidän senkaltaista täytyi kärsiä?

13:3 Ei suinkaan, sanon minä teille, vaan ellette paranna teitä, niin te kaikki niin hukkaan tulette.

13:4 Taikka luuletteko, että ne kahdeksantoistakymmettä, joiden päälle Siloan torni lankesi ja tappoi heidät, olivat vialliset kaikkein ihmisten suhteen, jotka Jerusalemissa asuvat?

13:5 Ei suinkaan, sanon minä teille, vaan ellette paranna teitä, niin te kaikki niin hukkaan tulette.

13:6 Mutta hän sanoi tämän vertauksen: yhdellä oli fikunapuu, hänen viinamäesänsä istutettu, ja hän tuli etseen hedelmää hänestä ja ei löytänyt.

13:7 Niin hän sanoi viinamäen rakentajalle: katso, minä olen kolme vuotta tullut ja etsinyt hedelmää tästä fikunapuusta, ja en löydä, hakkaa se pois: miksi se

XIII. Lucu .

13:1 JA olit muutamia sillä ajalla siinä/ jotca ilmoitit hänelle Galilealaisist/ joiden weren Pilatus oli heidän uhreins cansa secoittanut.

13:2 Ja Jesus wastais/ ja sanoi heille: luulettaco että nämät Galilealaiset olit syndiset caickein Galilealaisten suhten/ että heidän sencaltaista täydyi kärsiä?

13:3 Ei/ sanon minä: waan ellet te paranna teitä/ nijn te caicki näin huckan tulletta/

13:4 Taicka luulettaco/ että ne cahdexantoistakymmendä/ joiden päälle Silohan Torni langeis ja tappoi/ olit wialliset caickein ihmisten suhten/ cuin Jerusalemiss asuvat?

13:5 Ei/ sanon minä/ waan ellet te paranna teitä/ nijn te caicki näin huckan tulletta.

13:6 SAnoi hän myös tämän wertauxen: yhdellä oli Ficunapuu/ hänen wijnamäesäns istutettu/ ja hän tuli ja edzei hedelmätä hänestä/ ja ei löytänyt.

13:7 Nijn hän sanoi wijnamäen haldialle: cadzo/ jo minä olen colmetkin vuotta tullut/ ja edzinyt hedelmätä tästä ficunapuusta/ ja en ole löy-

löytänyt. Hakkaa se pois; mitä varten se vielä maata laihduttaa?'

13:8 Mutta tämä vastasi ja sanoi hänelle: 'Herra, anna sen olla vielä tämä vuosi; sillä aikaa minä kuokin ja lannoitan maan sen ympäriltä.

13:9 Ehkä se ensi vuonna tekee hedelmää; mutta jos ei, niin hakkaa se pois.'

13:10 Ja hän oli opettamassa eräässä synagoogassa sapatina.

13:11 Ja katso, siellä oli nainen, jossa oli ollut heikkouden henki kahdeksantoista vuotta, ja hän oli koukistunut ja täydelleen kykenemätön oikaisemaan itseänsä.

13:12 Hänet nähdessään Jeesus kutsui hänet luokseen ja sanoi hänelle: Nainen, sinä olet päässyt heikkoudestasi,

13:13 ja pani kätensä hänen päälleen. Ja heti hän oikaisi itsensä suoraksi ja ylisti Jumalaa.

13:14 Mutta synagoogan esimies, joka närkästyi siitä, että Jeesus paransi sapatina, rupesi puhumaan ja sanoi kansalle: Kuusi päivää on, joina tulee työtä tehdä; tulkaa siis niinä päivinä parannuttamaan itseänne, älkääkää sapatinpäivänä.

13:15 Mutta Herra vastasi hänelle ja sanoi: Te ulkokullat, eikö jokainen teistä sapatina päästä härkäänsä tai aasiansa seimestä ja vie sitä juomaan?

13:16 Ja tätä naista, joka on Aabrahamin tytär ja jota saa-

myös maata turmelee?

13:8 Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: herra, anna hänen vielä tämä vuosi olla, niin kauvan kuin minä kaivan hänen ympärinsä ja sonnitan:

13:9 Jos hän sittekin hedelmän tekis; jollei, niin hakkaa se sitte pois.

13:10 Mutta hän opetti sabbatina yhdessä synagogassa,

13:11 Ja katso, siellä oli vaimo, jolla oli sairauden henki kahdeksantoistakymmentä vuotta ollu, ja kävi kumarruksissa, eikä voinut ikänä itsiänsä ojentaa.

13:12 Mutta kuin Jeesus sen näki, kutsui hän hänen tykönsä ja sanoi hänelle: vaimo, sinä olet päässyt taudistas.

13:13 Ja hän pani kätensä hänen päällensä, ja kohta se ojensi ylös itsensä ja kiitti Jumalaa.

13:14 Niin vastasi synagogan päämies ja närkästyi, että Jeesus paransi sabbatina, ja sanoi kansalle: kuusi päivää ovat, joina sopii työtä tehdä; niinä te tulkaat ja antakaat teitä parantaa, ja ei sabbatin päivänä.

13:15 Niin vastasi häntä Herra ja sanoi: sinä ulkokullattu! eikö kukin teistä päästä nauttaansa eli aasiansa sabbatina seimestä ja johdata juomaan?

13:16 Eikö myös tämä Abrahamin tytär pitäisi sabbatina

tänyt/ hacka händä pois/ mixi hän maata estä?

13:8 Mutta hän wastais/ ja sanoi hänelle: HERra/ salli hänen vielä tämä vuosi olla/ nijncauwan cuin minä caiwan ymbärins ja sonnitan hänen:

13:9 Jos hän sijttekin hedelmöidzis: jollei/ nijn hacka händä sijtte pois.

13:10 JA hän opetti Sabbathina yhdes Synagogas:

13:11 Ja cadzo/ siellä oli yxi vaimo/ jolla oli sairauden hengi cahdexan toistakymmentä vuotta ollut/ ja oli rammittu/ eikä voinut päättäns ylösnosta.

13:12 Mutta cosca Jeesus sen näki/ cudzui hän hänen tygöns/ ja sanoi hänelle: vaimo/ ole wapa sinun taudistas.

13:13 Ja hän pani kätens hänen päällens/ ja cohta se ojensi idzens ja kijtti Jumalata.

13:14 Nijn Synagogan Päämies närkästyi että Jeesus paransi Sabbathina/ ja sanoi Canssalle: cuusi päiwä owat joina sopi työtä tehdä/ nijnä te tulcat ja andacat teitän parata/ ja ei Sabbathina.

13:15 Nijn wastais händä HERra/ ja sanoi: sinä ulcocullattu/ eikö cukin teistä päästä nautans eli Asians Sabbathina seimestä ja johdata juomalle?

13:16 Eikö myös pidäis tämä Abrahamin tytär Sabbathina

tana on pitänyt sidottuna, katso, jo kahdeksantoista vuotta, tätäkö ei olisi pitänyt päästää siitä siteestä sapa-tinpäivänä?

13:17 Ja hänen näin sanoessaan kaikki hänen vastustajansa häpesivät, ja kaikki kansa iloitsi kaikista niistä ihmeellisistä teoista, joita hän teki.

13:18 Niin hän sanoi: Minkä kaltainen on Jumalan valtakunta, ja mihin minä sen vertaisin?

13:19 Se on sinapinsiemenen kaltainen, jonka mies otti ja kylvi puutarhaansa; ja se kasvoi, ja siitä tuli puu, ja taivaan linnut tekivät pesänsä sen oksille.

13:20 Ja taas hän sanoi: Mihin minä vertaisin Jumalan valtakunnan?

13:21 Se on hapatuksen kaltainen, jonka nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja, kunnes kaikki happani.

13:22 Ja hän vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään ja opetti, kulkien Jerusalemiä kohti.

13:23 Ja joku kysyi häneltä: Herra, onko niitä vähän, jotka pelastuvat? Niin hän sanoi heille:

13:24 Kilvoitelkaa päästänne sisälle ahtaasta ovesta, sillä monet, sanon minä teille, koettavat päästä sisälle, mutta eivät voi.

13:25 Sen jälkeen kuin perheenisäntä on noussut ja sulkenut oven ja te rupeatte seisomaan ulkona ja kolkut-

päästettämän tästä siteestä, jonka, katso, saatana on kahdeksantoistakymmentä vuotta sitonut?

13:17 Ja kuin hän näitä sanoi, niin häpesivät kaikki, jotka häntä vastaan olivat. Ja kaikki kansa iloitsi kaikista kunniallisista töistä, joita häneltä tehtiin.

13:18 Niin hän sanoi: Kenenkä vertainen on Jumalan valtakunta, ja kenenkä kaltaiseksi minä sen teen?

13:19 Se on sinapin siemenen vertainen, jonka ihmisen otti ja kylvi yrttitarhaansa; ja se kasvoi ja tuli suureksi puuksi ja taivaan linnut tekivät pesänsä sen oksille.

13:20 Ja hän taas sanoi: Kenenkä vertaiseksi minä Jumalan valtakunnan teen?

13:21 Se on hapatuksen kaltainen, jonka vaimo otti, ja pani sen kolmeen jauhovakkaan, siihenasti kuin se kaikki happani.

13:22 Ja hän vaelsi kaupunkien ja kyläin kautta opettain, ja matkusti Jerusalemiä päin.

13:23 Niin sanoi yksi hänelle: Herra, vähäkö niitä on, jotka autuaaksi tulevat? Ja hän sanoi heille:

13:24 Pyytäkää ahtaasta portista mennä sisälle, sillä monta on, sanon minä teille, jotka pyytävät mennä sisälle, ja ei taida.

13:25 Kuin perheenisäntä on noussut ja oven sulkenut, ja te rupeatte ulkona seisomaan ja oven päälle kolkuttamaan ja sanomaan: Herra,

päästettämän tästä siteestä/ jolla Sathan on jo kahdeksantoistakymmentä vuotta sitonut?

13:17 Ja cuin hän näitä sanoi/ niijn häpeisit caicki jotca händä wastian olit. Ja caicki Canssa iloidzi caikista cunniallisista töistä cuin häneldä tehtin.

13:18 Nljin hän sanoi: kenen-gä wertainen on Jumalan waldacunda/ ja kenengä cal-taisexi minä sen teen?

13:19 Se on Sinapin siemenen wertainen/ jonga ihminen otti/ ja kylwi krydimaahans/ ja se caswoi ja tuli suurexi puuxi/ ja Taiwan linnut pesiwät sen oxisa.

13:20 JA hän taas sanoi: kengä wertaisexi minä Jumalan waldacunnan teen?

13:21 Se on hapatuxen cal-dainen/ jonga yxi waimo otti/ ja pani sen colmen jauhowacan secan/ sijhenasti cuin se caicki happani.

13:22 Ja hän waelsi Caupun-geita ja kylä/ ja opetti/ ja matcusti Jerusalemi päin.

13:23 Nljin sanoi yxi hänelle: HERra/ vähäköstä nijtä on cuin autuaxi tulewat?

13:24 Hän sanoi heille:

Pyytäkät ahtasta portista mennä sisälle? sillä monda on (sanon minä teille) jotca pyytawät mennä sisälle/ ja ei woi.

13:25 Cosca Perhenisändä on nosnut ja owen sulkenut/ niijn teidän pitä ulcona seisoman/ ja owen päälle colcuttaman/

<p>tamaan ovea sanoen: 'Herra, avaa meille', vastaa hän ja sanoo teille: 'En minä tunne teitä enkä tiedä, mistä te olette.'</p>	<p>Herra, avaa meille! ja hän vastaa ja sanoo teille: en minä teitä tunne, kusta te olette;</p>	<p>ja sanoman: Herra/ Herra/ awa meille: ja hän wasta ja sano teille: en minä teitä tunne/ custa te oletta.</p>
<p>13:26 Silloin te rupeatte sanomaan: 'Mehän söimme ja joimme sinun seurassasi, ja meidän kaduillamme sinä opetit.'</p>	<p>13:26 Niin te rupeette sanomaan: me olemme syöneet ja juoneet sinun edessä, ja meidän kaduillamme sinä opetit.</p>	<p>13:26 Nijn te rupiatte sanoman: me olemma syönet ja juonet sinun edesäs/ ja cautuilla sinä meitä opetit.</p>
<p>13:27 Mutta hän on lausuva: 'Minä sanon teille: en tiedä, mistä te olette. Menkää pois minun tyköäni, kaikki te vääräryyden tekijät.'</p>	<p>13:27 Ja hän on sanova: minä sanon teille: en minä teitä tunne, kusta te olette; menkää pois minun tyköäni, kaikki te väärintekiät.</p>	<p>13:27 Ja hän on wastawa: minä sanon teille: en minä teitä tunne custa te oletta/ mengät pois minun tyköni caicki te pahantekiät.</p>
<p>13:28 Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys, kun näette Aabrahamin ja lisakin ja Jaakobin ja kaikkien profeettain olevan Jumalan valtakunnassa, mutta huomaatte itsenne heitetyiksi ulos.</p>	<p>13:28 Siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys, kuin te näette Abrahamin ja Isaakin ja Jakobin ja kaikki prophetat Jumalan valtakunnassa, mutta itsenne ajettavan ulos.</p>	<p>13:28 Siellä pitä oleman itcu ja hammasten kiristys/ cosca te näettä Abrahamin ja Isaachin ja Jacobin/ ja caicki Prophetat Jumalan waldacunnas/ mutta teitänne ulosajettawan.</p>
<p>13:29 Ja tulijoita saapuu idästä ja lännestä ja pohjoisesta ja etelästä, ja he aterioitsevat Jumalan valtakunnassa.</p>	<p>13:29 Ja heidän pitää tuleman idästä ja lännestä, pohjoisesta ja etelästä, ja Jumalan valtakunnassa istuman.</p>	<p>13:29 Ja heidän pitä tuleman idäst ja lännest/ pohjaisest ja eteläst/ ja Jumalan waldacunnas istuman.</p>
<p>13:30 Ja katso, on viimeisiä, jotka tulevat ensimmäisiksi, ja on ensimmäisiä, jotka tulevat viimeisiksi.</p>	<p>13:30 Ja katso, ne ovat viimeiset, jotka tulevat ensimmäisiksi, ja ne ovat ensimmäiset, jotka tulevat viimeisiksi.</p>	<p>Ja cadzo/ ne owat wijmeiset/ jotca tulewat ensimmäisixi/ ja ne owat ensimmäiset/ jotca tulewat wijmeisixi.</p>
<p>13:31 Samalla hetkellä tuli hänen luoksensa muutamia fariseuksia, ja he sanoivat hänelle: Lähde ja mene täältä pois, sillä Herodes tahtoo tappaa sinut.</p>	<p>13:31 Sinä päivänä tulivat muutamat Pharisealaiset ja sanoivat hänelle: lähde ulos ja mene täältä pois; sillä Herodes tahtoo sinua tappaa.</p>	<p>13:30 Slnä päiwänä tulit muutamamat Phariseuxist/ ja sanoit hänelle: riennä/ ja mene tääldä pois: sillä Herodes tahto sinua tappa.</p>
<p>13:32 Niin hän sanoi heille: Menkää ja sanokaa sille ketulle: 'Katso, minä ajan ulos riivaajia ja parannan sairaita tänään ja huomenna, ja kolmantena päivänä minä pääsen määräni päähän.'</p>	<p>13:32 Ja hän sanoi heille: menkää ja sanokaat sille ketulle: katso, minä ajan ulos perkeleitä, ja parannan tänäpäpä ja huomenna, ja kolmantena päivänä minä lopetetaan.</p>	<p>13:31 Hän sanoi heille: mengät ja sanocat sille ketulle/ cadzo/ minä ulosajan Perkeleitä/ ja parannan tänäpäpä ja huomenna/ ja colmandena päiwänä minä lopetan.</p>
<p>13:33 Kuitenkin minun pitää vaeltaman tänään ja huomenna</p>	<p>13:33 Kuitenkin pitää minun tänäpäpä ja huomenna ja</p>	<p>13:32 Cuitengin pitä minun tänäpäpä ja huomen ja sen</p>

menna ja ylihuomenna, sillä ei sovi, että profeetta saa surmansa muualla kuin Jerusalemissa.

13:34 Jerusalem, Jerusalem, sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt, kuinka usein minä olenkaan tahtonut koota sinun lapsesi, niinkuin kana kokoaa poikansa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.

13:35 Katso, 'teidän huoneenne on jäävä hyljätyksi.' Mutta minä sanon teille: te ette näe minua, ennenkuin se aika tulee, jolloin te sanotte: 'Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen.'

Luukas 14 LUKU

14:1 Ja kun hän sapattina tuli erään fariseusten johtomiehen taloon aterialle, pitivät he häntä silmällä.

14:2 Ja katso, siellä oli vesitautinen mies hänen edessänsä.

14:3 Niin Jeesus rupesi puhumaan lainoppineille ja fariseuksille ja sanoi: Onko luvallista parantaa sapattina, vai eikö? Mutta he olivat vaihi.

14:4 Ja hän koski mieheen, paransi hänet ja laski menemään.

14:5 Ja hän sanoi heille: Jos joltakin teistä putoaa poika tai härkä kaivoon, eikö hän heti vedä sitä ylös sapatinpäivänäkin?

14:6 Eivätkä he kyenneet vastaamaan tähän.

14:7 Ja huomattessaan, kuin-

toisena huomenna vaeltaman; sillä ei tapahdu, että propheta muualla hukataan kuin Jerusalemissa.

13:34 Jerusalem, Jerusalem, joka tapat prophetat ja kivität niitä, jotka sinun tykösi lähetetään, kuinka usein minä tahdoin koota sinun lapses, niinkuin kana kokoo poikansa siipiensä alle, ja ette tahtoneet?

13:35 Katso, teidän huoneenne jätetään teille kylmille. Totisesti sanon minä teille: ei teidän pidä minua näkemän, siihenasti kuin se aika tulee, jona te sanotte: siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen!

14 LUKU

14:1 Ja tapahtui, että hän tuli yhden Pharisealaisten päämiehen huoneesen sabbatina rualle, ja he vartioitsivat häntä.

14:2 Ja katso, siinä oli vesitautinen ihminen hänen edessänsä.

14:3 Niin Jesus vastaten sanoi lainoppineille ja Pharisealaisille: sopiiko sabbatina parantaa? Niin he vaikeivat.

14:4 Mutta hän rupesi hänen, ja paransi hänen, ja pääsi menemään.

14:5 Ja hän vastaten sanoi heille: kenenkä teistä nautaa eli aasi putoo kaivoon, eikö hän kohta sabbatin päivänä häntä ota ylös?

14:6 Ja ei he taitaneet häntä tähän vastata.

14:7 Mutta hän sanoi vierail-

huomenisen päivän peräst waeldaman: sillä ei taida tapahtu/ että Propheta mualla hucatan/ cuin Jerusalemissa.

13:33 Jerusalem/ Jerusalem/ joca tapat Prophetat/ ja kivität heitä/ jotca sinun tygös lähetetän/ cuinga usein minä tahdoin coota sinun lapses nijncuin cana coco poicans sijpeins ala/ ja et te tahtonet?

13:34 Cadzocat teidän huonenen jätetän teille kylmille: sillä minä sanon teille: et te minua ennen näe/ cuin se aica tule cosca te sanotta: siunattu olcon se joca tule HERran nimeen.

XIV. Lucu .

14:1 JA tapahtui/ että hän tuli yhden Phariseusten Päämiehen huonesen Sabbathina rualle: ja he wartioidzit händä.

14:2 Ja cadzo/ sijnä oli wesitautinen ihminen hänen edesäns.

14:3 Ja Jesus sanoi Lainoppenuille ja Phariseuxille: sopiico Sabbathina paranda? Nijn he waickenit.

14:4 Mutta hän rupeis hänen/ ja paransi hänen ja päästi menemän.

14:5 Ja hän sanoi heille: jonga nautaa eli Asi putoo caiwoon/ eikö hän cohta Sabbathingan päivänä händä ylösota?

14:6 Ja ei he tainnet händä tähän wastata.

14:7 MUTta hän sanoi wiera-

ka kutsutut valitsivat itselleen ensimmäisiä sijoja, hän puhui heille vertauksen ja sanoi heille:

14:8 Kun joku on kutsunut sinut häihin, älä asetu ateriomaan ensimmäiselle sijalle; sillä, jos hän on kutsunut jonkun sinua arvollisemman,

14:9 niin hän, joka on sinut ja hänet kutsunut, ehkä tulee ja sanoo sinulle: 'Anna tälle sija', ja silloin sinä saat häveten siirtyä viimeiselle paikalle.

14:10 Vaan kun olet kutsuttu, mene ja asetu viimeiselle sijalle, ja niin on se, joka on sinut kutsunut, sisään tullessaan sanova sinulle: 'Ystäväni, astu ylemmäksi.' Silloin tulee sinulle kunnia kaikkien pöytäkumppaniesi edessä.

14:11 Sillä jokainen, joka itsensä ylentää, alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.

14:12 Ja hän sanoi myös sille, joka oli hänet kutsunut: Kun laitat päivälliset tai illalliset, älä kutsu ystäviäsi, älä veljiäsi, älä sukulaisiasi äläkä rikkaita naapureita, etteivät hekin vuorostaan kutsuisi sinua, ja ettet sinä siten saisi maksua.

14:13 Vaan kun laitat pidot, kutsu köyhiä, raajarikkoja, rampoja, sokeita;

14:14 niin sinä olet oleva autuas, koska he eivät voi maksaa sinulle; sillä sinulle maksetaan vanhurskasten ylösnousemuksessa.

14:15 Tämän kuullessaan eräs pöytäkumppaneista sanoi

le vertauksen, koska hän ymmärsi, kuinka he valitsivat ylimmäisiä istuimia, sanoen heille:

14:8 Kuinka joltakulta häihin kutsuttu olet, niin älä istu ylimmäiseen siaan, ettei joku kunniallisempi sinua ole häneltä kutsuttu,

14:9 Ja tulee se, joka sinun ja hänen on kutsunut, ja sanoo sinulle: anna tälle siaan! ja niin sinä häpiällä menet alemma istumaan.

14:10 Mutta kuin kutsuttu olet, niin mene ja istu alemmaiseen siaan, että se, joka sinun kutsunut on, tulis ja sanois sinulle: ystäväni, nouse ylemmä; silloin on sinulle kunnia niiden edessä, jotka ynnä kanssas atrioitsevat.

14:11 Sillä jokainen, joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.

14:12 Mutta hän sanoi myös sille, joka hänen kutsunut oli: kuin päivällistä tai ehtoollista teet, niin älä kutsu ystäviäsi, eli veljiäsi, ei lankojas, taikka rikkaita kylänmiehiä: ettei he joskus sinua myös jälleen kutsu, ja sinulle maksa.

14:13 Mutta kuin pidot teet, niin kutsut köyhiä, raajarikkoja, ontuvia, sokeita:

14:14 Niin sinä olet autua; sillä ei heillä ole varaa sinulle maksaa, sillä sinulle pitää maksettaman vanhurskasten ylösnousemisessa.

14:15 Mutta kuin yksi ynnä atrioitsevista nämät kuuli,

hille wertauxen/ cosca hän ymmärsi cuinga he walidzit ylimmäisiä istuimita:

14:8 Coscas joldaculda häihin cudzutan/ nijn älä ylimmäisexi istu/ ettei jocu cunnialisembi sinua ole häneldä cudzuttu:

14:9 Ja nijn tule se joca sekä sinun että hänen on cudzunut/ ja sano sinulle: anna tälle sia: ja nijn sinä häpiällä menet alemma istuman.

14:10 Mutta parammin coscas cudzuttu olet/ nijn mene ja istu alemmaiseen siaan/ että se joca sinun cudzunut on/ tulis ja sanois sinulle: ystävän/ nouse ylemmä/ silloin on sinulle cunnia nijldä/ jotca myös atrioidzewat.

14:11 Sillä joca idzens ylöndä/ hän aletan: ja joca idzens alenda/ se ylöntän.

14:12 Sanoi hän myös sille/ joca hänen cudzunut oli: coscas päiwälist taicka ehtoollist teet/ nijn älä cudzu ystäwitäs/ eli weljejäs/ ei langojas/ taicka rikkaita kylänmiehiä/ ettei he sinua taas vuoroin cudzu/ ja sinulle maxa.

14:13 Mutta parammin coscas pidon teet/ nijn cudzu köyhiä/ sairaita/ onduwita/ ja sokeita:

14:14 Nijn sinä olet autuas: sillä ei heillä ole wara sinulle maxa/ mutta sinulle pitä maksettaman wanhurscasten ylösnousemisessä.

14:15 MUtta cosca yxi nijstä ynnä atrioidzewist nämät cuu-

<p>hänelle: Autuas se, joka saa olla aterialla Jumalan valtakunnassa!</p>	<p>sanoi hän hänelle: autuas on se, joka syö leipää Jumalan valtakunnassa.</p>	<p>li/ sanoi hän hänelle: autuas on se joka syö leipä Jumalan waldacunnas.</p>
<p>14:16 Niin hän sanoi hänelle: Eräs mies laittoi suuret illalliset ja kutsui monta.</p>	<p>14:16 Niin hän sanoi hänelle: yksi ihminen teki suuren ehtoollisen ja kutsui monta,</p>	<p>14:16 Nijn hän sanoi hänelle: ihminen oli walmistanut suuren Ehtolisen/ ja cudzui monda.</p>
<p>14:17 Ja illallisajan tullessa hän lähetti palvelijansa sanomaan kutsutuille: 'Tulkaa, sillä kaikki on jo valmiina.'</p>	<p>14:17 Ja lähetti palveliansa ehtoollisen hetkellä sanomaan kutsutuille: tulkaat, sillä kaikki ovat valmistetut.</p>	<p>14:17 Ja lähetti palwelians Ehtolisen hetkellä sanoman cudzutuille: tulcat/ sillä caicki owat walmistetut.</p>
<p>14:18 Mutta he rupesivat kaikki järjestään estelemään. Ensimmäinen sanoi hänelle: 'Minä ostin pellon, ja minun täytyy lähteä sitä katsomaan; pyydän sinua, pidä minut estettynä.'</p>	<p>14:18 Ja he rupesivat järjestänsä kaikki itseänsä estelemään: ensimmäinen sanoi hänelle: minä ostin pellon, ja minun pitää menemän sitä katsomaan: minä rukoilen sinua, sano minun esteeni.</p>	<p>14:18 Ja he rupeisit järjestäns caicki heitäns estelemän: ensimmäinen sanoi: minä ostin pellon/ ja minun pitää menemän sitä cadzoman/ minä rucoilen sinua/ sano minun esteni.</p>
<p>14:19 Toinen sanoi: 'Minä ostin viisi paria härkiä ja menen niitä koettelemaan; pyydän sinua, pidä minut estetynä.'</p>	<p>14:19 Ja toinen sanoi: minä ostin viisi paria härkiä, ja menen niitä koettelemaan: minä rukoilen sinua, sano minun esteeni.</p>	<p>14:19 Toinen sanoi: minä ostin wijsi paria härkiä/ ja menen niytä coetteleman/ minä rucoilen sinua/ sano minun esteni</p>
<p>14:20 Vielä toinen sanoi: 'Minä otin vaimon, ja sentähden en voi tulla.'</p>	<p>14:20 Ja kolmas sanoi: minä olen emännän nainut, ja en taida sentähden tulla.</p>	<p>14:20 Colmas sanoi: minä olen emännän nainut/ ja en taida sentähden tulla.</p>
<p>14:21 Ja palvelija tuli takaisin ja ilmoitti herralleen tämän. Silloin isäntä vihastui ja sanoi palvelijalleen: 'Mene kiiruusti kaupungin kaduille ja kujille ja tuo köyhät ja raajarikot, sokeat ja rammatt tänne sisälle.'</p>	<p>14:21 Ja kuin se palvelia tuli, sanoi hän nämät herrallensa. Silloin perheenisäntä vihastui ja sanoi palveliallensa: mene nopiasti kaupungin kaduille ja kujille ja saata tänne vaivaiset ja raajarikot, ontuvat ja sokiat.</p>	<p>Ja palwelia palais/ ja sanoi caicki nämät Herrallens. 14:21 Nijn perhen isändä wi-hastui/ ja sanoi palweliallens: mene nopiast Caupungin ca-tuille ja kujille/ ja saata tänne waiwaiset ja sairat/ onduwat ja sokiat.</p>
<p>14:22 Ja palvelija sanoi: 'Herra, on tehty, minkä käskit, ja vielä on tilaa.'</p>	<p>14:22 Ja palvelia sanoi: herra, minä olen tehnyt niin-kuin sinä käskit, ja vielä nyt siaan on.</p>	<p>14:22 Ja palwelia sanoi: Herra/ minä olen tehnyt nijncuins käskit/ ja wielä nyt sia on.</p>
<p>14:23 Niin Herra sanoi palvelijalle: 'Mene teille ja aivoierille ja pakota heitä tulemaan sisälle, että minun taloni täyttyisi;</p>	<p>14:23 Ja herra sanoi palvelialle: men maanteille ja aidoille, ja waadi heitä sisälle tulemaan, että minun huoneeni täytettäisiin.</p>	<p>14:23 Herra sanoi palwelialle: mene maan teille ja aidoille/ ja waadi heitä tuleman/ että minun huoneni täytettäisiin.</p>
<p>14:24 sillä minä sanon teille, ettei yksikään niistä miehistä, jotka olivat kutsutut, ole</p>	<p>14:24 Sillä minä sanon teille, ettei yksikään niistä miehistä, jotka kutsuttiin, pidä</p>	<p>14:24 Mutta minä sanon teille: ettei yxikän nijstä miehistä cuin cudzuttin/ pidä maista-</p>

maistava minun illallisiani.'	maistaman minun ehtoollis-	man minun Ehtolistani.
14:25 Ja hänen mukanaan kulki paljon kansaa; ja hän kääntyi ja sanoi heille:	14:25 Niin vaelsi paljo väkeä hänen kanssansa, ja hän kääntyi ja sanoi heille:	14:25 Nijn waelsi paljo wäke hänen cansans/ ja hän kääntsi hänens/ ja sanoi heille:
14:26 Jos joku tulee minun tyköni eikä vihaa isäänsä ja äitiänsä ja vaimoaan ja lapsiaan ja veljiään ja sisariaan, vieläpä omaa elämänsäkin, hän ei voi olla minun opetuslapseni.	14:26 Jos joku tulee minun tyköni, ja ei vihaa isäänsä ja äitiänsä, ja emäntäänsä ja lapsiansa, ja veljiänsä ja sisariansa, ja päälliseksi omaa henkeänsä, ei se taida olla minun opetuslapseni.	14:26 Jos jocu tule minun tygöni ja ei wiha Isäns/ äitiäns/ emändätäns/ lapsians/ weljejäns/ sisaritans/ ja päälisexi oma hengens/ ei se taida olla minun Opetuslapseni.
14:27 Ja joka ei kannan ristiänsä ja seuraa minua, se ei voi olla minun opetuslapseni.	14:27 Ja joka ei kannan ristiänsä ja seuraa minua, ei se taida olla minun opetuslapseni.	14:27 Ja joca ei canna ristiäns ja seura minua/ ei se taida myös olla minun Opetuslapseni.
14:28 Sillä jos joku teistä tahtoo rakentaa tornin, eikö hän ensin istu laskemaan kustannuksia, nähdäkseen, onko hänellä varoja rakentaa se valmiiksi,	14:28 Sillä kuka teistä on, joka tahtoo tornia rakentaa; eikö hän ennen istu ja laske kulutusta, jos hänellä on varaa sitä täyttää?	14:28 Sillä cuca teistä on joca tahto Tornia raketa/ ja ei ennen laske culutusta/ jos hänellä on wara sitä täyttää?
14:29 etteivät, kun hän on pannut perustuksen, mutta ei kykene saamaan rakennusta valmiiksi, kaikki, jotka sen näkevät, rupeaisi pilkkaamaan häntä	14:29 Ettei, kuin hän perustuksen laskenut on, ja ei voi sitä täyttää, kaikki, jotka sen näkevät, rupee pilkkaamaan häntä,	14:29 Ettei hän/ cosca hän perustuxen laskenut on ja ei woi täyttää/ tule caickein nijden pilcaxi jotca sen näkewät/ ja sanowat:
14:30 sanoen: 'Tuo mies ryhtyi rakentamaan, mutta ei kyennyt saamaan valmiiksi'?	14:30 Sanoen: tämä ihminen rupesi rakentamaan, ja ei voinut täyttää.	14:30 Tämä ihminen rupeis rakendamän ja ei woinut täyttää.
14:31 Tahi jos joku kuningas tahtoo lähteä sotimaan toista kuningasta vastaan, eikö hän ensin istu ja pidä neuvoa, kykeneekö hän kymmenellä tuhannella kohtaamaan sitä, joka tulee häntä vastaan kahdellakymmenellä tuhannella?	14:31 Taikka kuka kuningas tahtoo mennä sotimaan toista kuningasta vastaan; eikö hän ennen istu ja ajattele, jos hän voi kymmenellä tuhannella kohdata sen, joka häntä vastaan tulee kahdellakymmenellä tuhannella?	14:31 Taicka cuca Cuningas tahto mennä sotimän toista Cuningasta wastan/ eikö hän ennen ajattele/ jos hän woi kymmenellä tuhannella cohdata sen joca händä wastan tule cahdella kymmenellä tuhannella?
14:32 Ja ellei kykene, niin hän, toisen vielä ollessa kaukana, lähettää hänen luoksansa lähettäjä hieromaan rauhaa.	14:32 Muutoin, kuin hän vielä kaukana on, niin hän lähettää hänelle sanan ja ruukoilee rauhaa.	14:32 Muutoin/ cosca hän wielä caucana on/ nijn hän lähettä hänelle sanan/ ja rucoile rauha.
14:33 Niin ei myös teistä yk-	14:33 Niin siis jokainen teis-	14:33 Nijn myös jocainen

sikään, joka ei luovu kaikesta, mitä hänellä on, voi olla minun opetuslapseni.

14:34 Suola on hyvä; mutta jos suolakin käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi?

14:35 Ei se kelpaa maahan eikä lantaan; se heitetään pois. Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan!

Luukas 15 LUKU

15:1 Ja kaikki publikaanit ja syntiset tulivat hänen tykönsä kuulemaan häntä.

15:2 Mutta fariseukset ja kirjanoppineet nurisivat ja sanoivat: Tämä ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kanssaan.

15:3 Niin hän puhui heille tämän vertauksen sanoen:

15:4 Jos jollakin teistä on sata lammasta ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentä yhdeksää erämaahan ja mene etsimään kadonnutta, kunnes hän sen löytää?

15:5 Ja löydettyään hän panee sen hartioillensa iloiten.

15:6 Ja kun hän tulee kotiin, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: 'Iloitkaa minun kanssani, sillä minä löysin lampaani, joka oli kadonnut.'

15:7 Minä sanon teille: samoin on ilo taivaassa suurempi yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen, kuin yhdeksästäkymmenestä yhdek-

tä, joka ei luovu kaikista mitä hänellä on, ei se taida olla minun opetuslapseni.

14:34 Suola on hyvä; mutta jos suola tulee mauttomaksi, milläs sitte suolataan?

14:35 Ei se maahan eikä sontoan ole sovelias: he heittävät sen pois. Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan.

15 LUKU

15:1 Mutta hänen tykönsä tulivat kaikki Publikaanit ja syntiset, kuulemaan häntä.

15:2 Ja Pharisealaiset ja kirjanoppineet napisivat ja sanoivat: tämä syntisiä vastaan ottaa ja syö heidän kanssaan.

15:3 Niin hän sanoi heille tämän vertauksen, sanoen:

15:4 Kuka on teistä se ihminen, jolla on sata lammasta, ja jos hän yhden niistä kadottaa, eikö hän jätä yhdeksänkymmentä ja yhdeksän korpeen, ja mene sen jälkeen, joka kadonnut on, siihenasti että hän sen löytää?

15:5 Ja kuin hän sen löytää, niin hän panee sen olallensa, iloiten.

15:6 Ja kuin hän tulee kotiansa, niin hän kutsuu kokoon ystävänsä ja kylänsä miehet, ja sanoo heille: iloitkaat minun kanssani: sillä minä löysin lampaani, joka kadonnut oli.

15:7 Minä sanon teille: niin pitää ilo oleman taivaassa yhdestä syntisestä, joka itsensä parantaa, enemmän kuin yhdeksästäkymmenestä ja yhdeksästä hurskaasta,

teistä joka ei luovu kaikista cuin hänellä on/ ei se taida olla minun Opetuslapseni.

14:34 SUola on idzestäns hyvä/ mutta jos suola tule mauttomaxi/ milläst sijtte suolatan?

14:35 Ei se maasa/ eikä sonnasa ole tarpellinen/ mutta poisheitetän. Jolla on corwat cuulla/ se cuulcan.

XV. Lucu .

15:1 JA hänen tygöns tulit caicki Publicanit ja syndiset/ cuuleman händä.

15:2 Nijn Phariseuxet ja Kirjanoppenet napisit ja sanoit: tämä syndisiä vastaanotta/ ja syö heidän cansans.

15:3 Nijn hän sanoi heille tämän wertauxen/ sanoden:

15:4 Cuca on teistä se ihminen/ jolla on sata lammasta/ ja jos hän yhdengin niistä cadotta/ eikö hän jätä yhdeksänkymmendä ja yhdexän corpeen/ ja mene sen jälkeen joca cadonnut on/ siihenasti että hän sen löytä?

15:5 Ja cuin hän sen löytä/ nijn hän pane sen olallens/ iloiten.

15:6 Ja cosca hän tule cotians/ nijn hän cocon cudzu ystäwäns ja kylänsmiehet/ ja sano heille: iloitcat minun cansani: sillä minä löysin minun lambani joca cadonnut oli.

15:7 Minä sanon teille: nijn myös ilo pitä oleman Taiwas yhdest syndisest/ joca hänens paranda/ enämmin cuin yhdexästkymmenest ja yhde-

sästä vanhurskaasta, jotka eivät parannusta tarvitse.

15:8 Tahi jos jollakin naisella on kymmenen hopearahaa ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän sytytä lamppua ja lakaise huonetta ja etsi visusti, kunnes hän sen löytää?

15:9 Ja löydettyään hän kutsuu kokoon ystävänsä ja naapurinaiset ja sanoo: 'Iloitkaa minun kanssani, sillä minä löysin rahan, jonka olin kadottanut.'

15:10 Niin myös, sanon minä teille, on ilo Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen.

15:11 Vielä hän sanoi: Eräällä miehellä oli kaksi poikaa.

15:12 Ja nuorempi heistä sanoi isälleen: 'Isä, anna minulle se osa tavaroista, mikä minulle on tuleva.' Niin hän jakoi heille omaisuutensa.

15:13 Eikä kulunut montakaan päivää, niin nuorempi poika kokosi kaiken omansa ja matkusti pois kaukaiseen maahan; ja siellä hän hävitti tavaransa eläen irستاasti.

15:14 Mutta kun hän oli kaikki tuhlannut, tuli kova nälkä koko siihen maahan, ja hän alkoi kärsiä puutetta.

15:15 Ja hän meni ja yhtyi erääseen sen maan kansalaiseen, ja tämä lähetti hänet tiluksilleen kaitsemaan sikoja.

15:16 Ja hän halusi täyttää vatsansa niillä palkohedelmillä, joita siat söivät, mutta

jotka ei parannusta tarvitse.

15:8 Taikka kuka vaimo on, jolla on kymmenen penninkiä, jos hän yhden niistä kadottaa, eikö hän sytytä kynttilää, ja lakaise huonetta, ja etsi visusti niinkauvan kuin hän sen löytää?

15:9 Ja kuin hän sen löytänyt on, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja kylänsä vaimot, ja sanoo: iloitkaat minun kanssani; sillä minä löysin penninkini, jonka minä kadotin.

15:10 Niin myös, sanon minä teille, pitää ilo oleman Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka itsensä parantaa.

15:11 Ja hän sanoi: yhdellä miehellä oli kaksi poikaa,

15:12 Ja nuorempi heistä sanoi isällensä: isä, anna minulle se osa tavarasta, joka minulle tulee. Ja hän jakoi heille tavarat.

15:13 Ja ei kauvan sen jälkeen, kuin nuorempi poika oli kaikki koonnut, meni hän kaukaiselle maakunnalle, ja hukkasi siellä tavaransa irستاaisuudessa.

15:14 Mutta kuin hän kaikki oli tuhlannut, niin tuli suuri nälkä kaikkeen siihen maakuntaan; ja hän rupesi hättäntymään,

15:15 Ja meni pois ja suostui yhteen sen maakunnan kaupiamiehen, joka hänen lähetti maakyliinsä kaitsemaan sikojansa.

15:16 Ja hän pyysi vatsaansa ravalla täyttää, jota siat söivät, ja ei kenkään hänelle

xäst hurscast/ jotca ei parannusta tarwidze.

15:8 Taicka cuca waimo on/ jolla on kymmenen penningitä/ jos hän yhdengin niistä cadotta/ eikö hän sytytä kyntilätä/ ja lacaise huonehta/ ja edzi wisust nijncauwan cuin hän sen löytää?

15:9 Ja cosca hän sen löytänyt on/ cocon cudzu hän ystäwäns ja kylänswaimot/ ja sano: iloitcat minun cansani: sillä minä löysin penningini/ jonga minä cadotin.

15:10 Nijn myös/ sanon minä teille/ pitä ilo oleman Jumalan Engeleillä yhdest syndisest/ joca hänens paranda.

15:11 JA hän sanoi: yhdellä miehellä oli caxi poica:

15:12 Ja nuorembi sanoi Isälens: Isä/ anna minulle osa tawarast cuin minun tule.

15:13 Ja hän jacoi heille tawaran. Ja ei cauwan sen jälkeen/ cosca nuorembi poica oli caicki coonnut/ meni hän caucaiselle maacunnalle ja huckais siellä caiken tawarans ylön syömises.

15:14 Cosca hän caicki oli tuhlannut/ nijn tuli suuri nälkä caicken sijhen maacundan/ ja hän rupeis hättäyndymän.

15:15 Ja poismeni/ ja suostui yhten sen maacunnan cauppamiehen/ joca hänen lähetti pellollens caidzeman sicojans.

15:16 Ja hän pyysi wadzans rawalla täyttää/ jota siat söit/ ja ei kengän hänelle sitäkän

niitäkään ei kukaan hänelle antanut.

15:17 Niin hän meni itseensä ja sanoi: 'Kuinka monella minun isäni palkkalaisella on yltäkyllin leipää, mutta minä kuolen täällä nälkään!

15:18 Minä nousen ja menen isäni tykö ja sanon hänelle: Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi

15:19 enkä enää ansaitse, että minua sinun pojaksesi kutsutaan; tee minut yhdeksi palkkalaisistasi.'

15:20 Ja hän nousi ja meni isänsä tykö. Mutta kun hän vielä oli kaukana, näki hänen isänsä hänet ja armahti häntä, juoksi häntä vastaan ja lankesi hänen kaulaansa ja suuteli häntä hellästi.

15:21 Mutta poika sanoi hänelle: 'Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi enkä enää ansaitse, että minua sinun pojaksesi kutsutaan.'

15:22 Silloin isä sanoi palvelijoilleen: 'Tuokaa pian parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin, ja pankaa sormus hänen sormeensa ja kengät hänen jalkaansa;

15:23 ja noutakaa syötetty vasikka ja teurastakaa. Ja syökäämme ja pitäkäämme iloa,

15:24 sillä tämä minun poikani oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on jälleen löytynyt.' Ja he rupesivat iloa pitämään.

15:25 Mutta hänen vanhempi

sitäkään antanut.

15:17 Mutta kuin hän mielensä malttoi, sanoi hän: kuinka monella minun isäni palkollisella on kyllä leipää, ja minä kuolen nälkään!

15:18 Minä nousen ja käyn minun isäni tykö ja sanon hänelle: isä, minä olen syntiä tehnyt taivasta vastaan ja sinun edessäsi,

15:19 Ja en ole silleen mahdollinen sinun pojaksesi kutsuttaa: tee minua niinkuin yhden palkollisistas.

15:20 Ja hän nousi ja tuli isänsä tykö. Mutta kuin hän vielä taampana oli, näki hänen isänsä hänet, ja armahti hänen päällensä, ja juosten lankesi hänen kaulaansa, ja suuta antoi hänen.

15:21 Mutta poika sanoi hänelle: isä, minä olen syntiä tehnyt taivasta vastaan ja sinun edessäsi, ja en ole mahdollinen tästedes sinun pojaksesi kutsuttaa.

15:22 Niin sanoi isä palvelijoilleen: tuokaat tänne ne parhaat vaatteet, ja pukekaa hänet yllensä, ja antakaat sormus hänen käteensä, ja kengät hänen jalkoihinsa,

15:23 Ja tuokaat syötetty vasikka, ja tappakaaat se, ja syökäämme ja riemuitkaamme;

15:24 Sillä tämä minun poikani oli kuollut, ja virkosi jälleen: hän oli kadonnut, ja on taas löydetty; ja rupesivat riemuitsemaan.

15:25 Mutta hänen vanhempi

andanut.

15:17 Nijn hän ajatteli idzseläns/ ja sanoi: cuinga monella minun Isäni palkollisella on kyllä leipä/ ja minä cuolen nälkän?

15:18 Minä nousen/ ja käyn minun Isäni tygö/ ja sanon hänelle: Isä/ minä olen syndiä tehnyt Taiwan ja sinun edesäs:

15:19 Ja en ole sillen mahdollinen sinun pojaxesi cudzutta/ tee minulle nijncuin yhdelle sinun palkollisistas.

Ja hän nousi/ ja tuli Isäns tygö.

15:20 Cosca hän wielä taampana oli/ näki hänen Isäns hänen/ ja armahti hänen päällens/ juoxi ja langeis hänen caulaans/ ja suuta andoi hänelle.

15:21 Nijn sanoi poica: Isä/ minä olen syndiä tehnyt Taiwan ja sinun edesäs/ ja en ole mahdollinen tästedes sinun pojaxesi cudzutta.

15:22 Nijn sanoi Isä palweli-oillens/ tuocat tänne parhat waattet/ ja puettacat hänen päällens/ ja andacat sormus hänen käteens/ ja kengät hänen jalcoihins/

15:23 Ja tuocat se syötetty wasicka/ ja tappacat/ syökäm/ riemuitcam:

15:24 Sillä tämä minun poican oli cuollut/ ja wircois jälleens/ hän oli cadonnut/ ja on taas löytty: Ja he rupeisit riemuidzeman.

15:25 MUtta hänen wanhembi

poikansa oli pellolla. Ja kun hän tuli ja lähestyi kotia, kuuli hän laulun ja karkelon.

15:26 Ja hän kutsui luoksensa yhden palvelijoista ja tiedusteli, mitä se oli.

15:27 Tämä sanoi hänelle: 'Sinun veljesi on tullut, ja isäsi teurastutti syötetyn vasikan, kun sai hänet terveenä takaisin.'

15:28 Niin hän vihastui eikä tahtonut mennä sisälle; mutta hänen isänsä tuli ulos ja puhutteli häntä leppeästi.

15:29 Mutta hän vastasi ja sanoi isälleen: 'Katso, niin monta vuotta minä olen sinua palvellut enkä ole milloinkaan sinun käskyäsi laiminlyönyt, ja kuitenkin et ole minulle koskaan antanut vohlaakaan, pitääkseni iloa ystäväieni kanssa.'

15:30 Mutta kun tämä sinun poikasi tuli, joka on tuhlannut sinun omaisuutesi porttojen kanssa, niin hänelle sinä teurastit syötetyn vasikan.'

15:31 Niin hän sanoi hänelle: 'Poikani, sinä olet aina minun tykönäni, ja kaikki, mikä on minun omaani, on sinun.'

15:32 Mutta pitihän nyt riemuita ja iloita, sillä tämä sinun veljesi oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on jälleen löytynyt.'

Luukas 16 LUKU

16:1 Ja hän puhui myös opetuslapsilleen: Oli rikas mies, jolla oli huoneenhaltija, ja hänelle kanneltiin, että tämä

pi poikansa oli pellolla, ja kuin hän tuli ja huonetta lähestyi, kuuli hän laulun ja hypyt.

15:26 Niin hän kutsui yhden palvelioistansa ja kysyi: mikä se on?

15:27 Niin se sanoi hänelle: 'Sinun veljes tuli, ja isäs antoi tappa syötetyn vasikan, että hän sai hänen terveenä jälleen.'

15:28 Niin hän vihastui eikä tahtonut mennä sisälle; hänen isänsä meni siis ulos, ja neuvoi häntä.

15:29 Mutta hän vastasi ja sanoi isällensä: katso, niin monta vuotta minä palvelen sinua, ja en ole koskaan sinun käskyäs käynyt ylitse, ja et sinä ole minulle vohlaakaan antanut, riemuitakseni ystäväini kanssa.'

15:30 Mutta että tämä sinun poikas tuli, joka tavaransa on tuhlannut porttojen kanssa, tapoit sinä hänelle syötetyn vasikan.'

15:31 Mutta hän sanoi hänelle: poikani! sinä olet aina minun tykönäni, ja kaikki mitä minun on, se on sinun.'

15:32 Niin piti sinunkin riemuitseman ja iloitseman; sillä tämä sinun veljes oli kuollut ja virkosi jälleen, hän oli kadonnut ja on taas löydetty.'

16 LUKU

16:1 Mutta hän sanoi myöskin opetuslapsillensa: oli rikas mies, jolla oli huoneenhaltia, ja hänen edessänsä kannettiin hänen päällensä,

poicans oli pellolla. Ja cuin hän tuli/ ja huonetta lähestyi/ cuuli hän laulun ja dantzit.

15:26 Nijn hän cudzui yhden palvelioistans ja kysyi/ mikä se on?

15:27 Hän sanoi hänelle: sinun veljes tuli/ ja Isäs andoi tappa sen syötetyn wasican/ että hän sai hänen terwenä jällens.

15:28 Nijn hän wihastui/ eikä tahtonut sisälle mennä. Ja hänen Isäns meni ulos/ ja rucoili händä.

15:29 Mutta hän wastais/ ja sanoi Isällens: cadzo/ nijn monda vuotta minä palwelen sinua/ ja en ole coscan sinun käskyäs ylidzekäynyt/ ja et sinä ole minulle wohlacan andanut/ riemuitaxeni ystäväni cansa.

15:30 Mutta nyt/ että tämä sinun poicas tuli/ joca hänen tawarans on tuhlannut porttoin cansa/ tapoit sinä hänelle sen syötetyn wasican.

15:31 Nijn sanoi hän hänelle: poican/ sinä olet aina minun tykönäni/ ja caicki mitä minun on/ se on sinun.

15:32 Nijn pitäis sinungin riemuidzeman ja iloidzeman: sillä tämä sinun veljes oli cuollut/ ja wircois jällens/ hän oli cadonnut/ ja on taas löytyy.

XVI. Lucu .

16:1 SAnoi hän myös Opetuslapsillens: oli yxi ricas mies/ jolla oli huonenhaldia/ ja hänen edesäns cannettin/

<p>hävitti hänen omaisuuttansa.</p> <p>16:2 Ja hän kutsui hänet eteensä ja sanoi hänelle: 'Mitä minä kuulenkaan sinusta? Tee tili huoneenhallituksestasi; sillä sinä et saa enää minun huonettani hallita.'</p>	<p>että hän oli hukuttanut hänen hyvyytensä.</p> <p>16:2 Ja hän kutsui hänen ja sanoi hänelle: miksi minä sinusta sen kuulen? tee luku hallituksestas; sillä et sinä saa tästedes hallita.</p>	<p>että hän oli hucuttanut hänen hywydens.</p> <p>16:2 Ja hän cudzui hänen/ ja sanoi hänelle: mixi minä sinusta sen cuulen? tee lucu hallituswirastas: sillä et sinä saa tästedes hallita.</p>
<p>16:3 Niin huoneenhaltija sanoi mielessään: 'Mitä minä teen, kun isäntäni ottaa minulta pois huoneenhallituksen? Kaivaa minä en jaksa, kerjuuta häpeän.'</p>	<p>16:3 Niin huoneenhaltija sanoi itsellensä: mitä minä teen, sillä minun herrani ottaa minulta pois hallituksen? en minä voi kaivaa, häpeän minä kerjätä.</p>	<p>16:3 Nijn huonenhaldia sanoi idzelläns: mitä minä teen? Sillä minun Herran otta minulta pois wiran/ en minä woi caiwa/ häpen minä kerjätä.</p>
<p>16:4 Minä tiedän, mitä teen, että ottaisivat minut taloihin, kun minut pannaan pois huoneenhallituksesta.'</p>	<p>16:4 Minä tiedän, mitä minä teen, että kuin minä viralta pannaan pois, niin he korjaavat minun huoneesensa.</p>	<p>16:4 Minä tiedän mitä minä teen: cosca minä wiralda poispannan/ nijn he corjawat minun heidän huonesens.</p>
<p>16:5 Ja hän kutsui luoksensa jokaisen herransa velallisista ja sanoi ensimmäiselle: 'Paljonko sinä olet velkaa minun herralleni?'</p>	<p>16:5 Ja hän kutsui tykönsä kaikki herransa velvolliset ja sanoi ensimmäiselle: kuinka paljo sinä olet minun herralleni velkaa?</p>	<p>16:5 Ja hän cudzui tygöns caicki Herrans welgolliset/ ja sanoi ensimmäiselle: cuinga paljo sinä olet minun Herralleni welca?</p>
<p>16:6 Tämä sanoi: 'Sata astiaa öljyä.' Niin hän sanoi hänelle: 'Tässä on velkakirjasi, istu ja kirjoita pian viisikymmentä.'</p>	<p>16:6 Mutta se sanoi: sata tynnyriä öljyä. Ja hän sanoi hänelle: ota kirjas ja istu pian, ja kirjoita viisikymmentä.</p>	<p>16:6 Se sanoi/ sata tynnyritä Öljyä. Hän sanoi hänelle: Ota kirjas ja istu pian/ ja kirjoita wijsikymmendä.</p>
<p>16:7 Sitten hän sanoi toiselle: 'Entä sinä, paljonko sinä olet velkaa?' Tämä sanoi: 'Sata tynnyriä nisuja.' Hän sanoi hänelle: 'Tässä on velkakirjasi, kirjoita kahdeksankymmentä.'</p>	<p>16:7 Sitte hän sanoi toiselle: kuinka paljon sinä olet velkaa? ja se sanoi: sata puntaa nisuja. Hän sanoi hänelle: ota kirjas ja kirjoita kahdeksankymmentä.</p>	<p>16:7 Sijtte hän sanoi toiselle paljoco sinä olet welca? Hän sanoi: sata punda nisuja. Hän sanoi hänelle: ota kirjas/ ja kirjoita cahdexankymmendä.</p>
<p>16:8 Ja herra kehui väärää huoneenhaltijaa siitä, että hän oli menetellyt ovelasti. Sillä tämän maailman lapset ovat omaa sukukuntaansa kohtaan ovelampia kuin valkeuden lapset.</p>	<p>16:8 Ja herra kiitti väärää huoneenhaltijaa, että hän toimellisesti teki; sillä tämän maailman lapset ovat toimellisemmat kuin valkeuden lapset heidän sukukunnassansa.</p>	<p>16:8 Ja Herra kijitti sitä wäärä huonenhaldiata/ että hän toimellisest teki: sillä tämän mailman lapset owat toimellisemmat kuin walkeuden lapset/ heidän sugusans.</p>
<p>16:9 Ja minä sanon teille: tehkää itsellenne ystäviä väärällä mammonalla, että he, kun se loppuu, ottaisivat teidät iäisiin majoihin.</p>	<p>16:9 Ja minä myös sanon teille: tehkää teillenne ystäviä väärästä mammonasta, että kuin te tarvitsette, niin he korjaavat teitä ijankaikkisiin majoihin.</p>	<p>16:9 Ja minä myös sanon teille: tehkät teillen ystäwitä wäärästä Mammonasta/ että cosca te tarwidzetta/ nijn he corjawat teitä ijancaickisijn majoihin.</p>

16:10 Joka vähimmässä on uskollinen, on paljossakin uskollinen, ja joka vähimmässä on väärä, on paljossakin väärä.

16:11 Jos siis ette ole olleet uskolliset väärässä mammonassa, kuka teille uskoo sitä, mikä oikeata on?

16:12 Ja jos ette ole olleet uskolliset siinä, mikä on toisen omaa, kuka teille antaa sitä, mikä teidän omaanne on?

16:13 Ei kukaan palvelija voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittyvä ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa.

16:14 Tämän kaiken kuulivat fariseukset, jotka olivat rahanahneita, ja he ivasivat häntä.

16:15 Ja hän sanoi heille: Te juuri olette ne, jotka teette itsenne vanhurskaiksi ihmisten edessä, mutta Jumala tuntee teidän sydämenne; sillä mikä ihmisten kesken on korkeata, se on Jumalan edessä kauhistus.

16:16 Laki ja profeetat olivat Johannekseen asti; siitä lähtien julistetaan Jumalan valtakuntaa, ja jokainen tunkeutuu sinne väkisin.

16:17 Mutta ennemmin taivas ja maa katoavat, kuin yksikään lain piirto häviää.

16:18 Jokainen, joka hylkää vaimonsa ja nai toisen, tekee huorin; ja joka nai miehensä hylkäämän, tekee huorin.

16:10 Joka vähemmässä on uskollinen, se on myös paljossa uskollinen, ja joka vähemmässä on väärä, se on myös paljossa petollinen.

16:11 Jollette siis ole olleet uskolliset väärässä mammonassa, kuka teille sitä uskoo, mikä oikia on?

16:12 Ja ellette ole olleet toisen omassa uskolliset, kuka teille antaa sen, mikä teidän omanne on?

16:13 Ei yksikään palvelia taida kahta herraa palvella; sillä taikka hän yhtä vihaa ja toista rakastaa, eli yhdessä hän kiinni riippuu ja toisen katsoo ylöns. Ette taida palvella Jumalaa ja mammonaa.

16:14 Mutta kaikki nämät kuulivat nekin Pharisealaiset, jotka ahneet olivat, ja pilkkasivat häntä.

16:15 Ja hän sanoi heille: te olette ne, jotka itsenne hurskaiksi teette ihmisten edessä; mutta Jumala tuntee teidän sydämenne; sillä se mikä ihmisille on korkia, se on Jumalan edessä kauhistus.

16:16 Laki ja prophetat ovat Johannekseen asti, ja siitä ajasta ilmoitetaan Jumalan valtakunta, ja jokainen siihen itseänsä väellä tunkee.

16:17 Pikemmin taivas ja maa hukkuu, kuin rahtukaan laista putoo.

16:18 Joka emäntänsä hylkää ja nai toisen, hän tekee huorin, ja joka sen mieheltä hyljätyn nai, hän tekee huorin.

16:10 Joca vähemmäs on uscollinen/ hän on myös paljos uscollinen/ ja joca vähemmäs on väärä/ se myös paljos on petollinen.

16:11 Jollet te siis ollet uscolliset sijnä vääräs Mammonas/ cuca teille sitä usco cuin totinen on?

16:12 Ja ellet te ole toisen omas uscolliset/ cuca teille anda sen cuin teidän oman on?

16:13 Ei yxikän palwelia taida cahta Herra palwella/ sillä taicka hän yhtä wiha/ ja toista racasta/ eli yhdes hän kijnnirippu/ ja toisen ylön-cadzo. Et te taida palwella Jumalata ja Mammonat.

16:14 CAicki nämät cuulit nekin Phariseuxet jotca ahnet olit/ ja nauroit händä.

16:15 Ja hän sanoi heille: te oletta ne jotca idzen hurscaxi teette ihmisten edes/ mutta Jumala tunde teidän sydämen: sillä se cuin ihmisille on corkia/ se on Jumalalle cauhistus.

16:16 Laki ja Prophetat en-nustit Johannexen asti/ ja sijtä ajasta on ilmoitettu Jumalan waldacunda Evangeliumin cautta/ ja jocainen sijhen idziäns wäellä tunge.

16:17 Pikemmin Taiwas ja maa hucku/ cuin rahtucan Laista.

16:18 Joca emändäns hyljä/ ja nai toisen/ hän teke huorin: ja joca sen miehettä hyljätyn nai/ hän teke myös

16:19 Oli rikas mies, joka pukeutui purppuraan ja hienoihin pellavavaatteisiin ja eli joka päivä ilossa loisteliaasti.

16:20 Mutta eräs köyhä, nimeltä Lasarus, makasi hänen ovensa edessä täynnä paiseita

16:21 ja halusi ravita itseään niillä muruilla, jotka putosivat rikkaan pöydältä. Ja koiratkin tulivat ja nuolivat hänen paiseitansa.

16:22 Niin tapahtui, että köyhä kuoli, ja enkelit veivät hänet Aabrahamin helmaan. Ja rikaskin kuoli, ja hänet haudattiin.

16:23 Ja kun hän nosti silmänsä tuonelassa, vaivoissa ollessaan, näki hän kaukana Aabrahamin ja Lasaruksen hänen helmassaan.

16:24 Ja hän huusi sanoen: 'Isä Aabraham, armahda minua ja lähetä Lasarus kastamaan sormensa pää veteen ja jäähdyttämään minun kielteni, sillä minulla on kova tuska tässä liekissä!'

16:25 Mutta Aabraham sanoi: 'Poikani, muista, että sinä eläessäsi sait hyväsi, ja Lasarus samoin sai pahaa; mutta nyt hän täällä saa lohdutusta, sinä taas kärsit tuskaa.

16:26 Ja kaiken tämän lisäksi on meidän välillemme ja teidän vahvistettu suuri juopa, että ne, jotka tahtovat mennä täältä teidän luoksenne, eivät voisi, eivätkä ne, jotka siellä ovat, pääsisi yli meidän luoksemme.'

16:19 Oli yksi rikas mies, joka vaatetti itsensä purpuralla ja kalliilla liinavaatteilla, ja eli joka päivä ilossa herkullisesti.

16:20 Oli myös kerjääjä, nimeltä Latsarus, joka makasi hänen ovensa edessä täynnänsä paisumia,

16:21 Ja pyysi ravittaa niistä muruista, jotka rikkaan pöydältä putosivat; mutta koirat myös tulivat ja nuolivat hänen paisumansa.

16:22 Niin tapahtui, että kerjääjä kuoli ja vietiin enkeleiltä Aabrahamin helmaan: niin kuoli myös rikas ja haudattiin.

16:23 Ja kuin hän helvetissä vaivassa oli, nosti hän silmänsä ja näki Aabrahamin taampana ja Latsaruksen hänen helmassansa.

16:24 Ja hän huusi, sanoen: isä Abraham, armahda minun päälleni ja lähetä Latsarus kastamaan sormensa pää veteen, että hän jäähdyttäis minun kieleni; sillä minä kovin vaivataan tässä liekissä.

16:25 Niin sanoi Abraham: poikani, muista, että sinä sait sinun hyvääs elämässä, niin myös Latsarus pahaa. Mutta nyt hän lohdutetaan, ja sinä vaivataan.

16:26 Ja paitsi kaikkia näitä on meidän ja teidän välillä suuri juopa kiinnitetty, että ne, jotka tahtovat, ei he voi, eikä sieltä tännekään tulla.

huorin.

16:19 Nijn oli ricas mies/ joca puetettin Purpuralla ja calleilla lijnawaatteilla/ ja eli jocapäivä ilos hercullisest.

16:20 Oli myös kerjääjä/ nimeldä Lazarus/ joca macais hänen porttins edes täynnäns paisumita:

16:21 Ja pyysi rawita nijstä muruista/ jotca rickan pöydäldä putoisit. Mutta coirat tulit/ ja nuolit hänen paisumans.

16:22 Nijn tapahtui että kerjääjä cuoli/ ja wietin Engeleildä Aabrahamin helmaan: cuoli myös ricas/ ja haudattin.

16:23 Cosca hän Helwetis waiwas oli/ nosti hän silmäns/ ja näki Aabrahamin taambana/ ja Lazaruxen hänen helmasans/ huusi hän/ ja sanoi:

16:24 Isä Abraham/ armahda minun päälleni/ ja lähetä Lazarus castaman sormens pää weteen/ että hän jähdytäis minun kieleni/ sillä minä waiwatan täsä liekisä.

16:25 Nijn sanoi Abraham: poican/ muista ettäs sait hyvä eläisäs/ ja Lazarus sitä wastan paha.

16:26 Mutta nyt hän lohdutetan/ ja sinä waiwatan. Ja paidzi caickia näitä/ on meidän ja teidän wälillä suuri juopa kijnnitetty/ että ne/ jotca tahtowat tääldä sinne teidän tygönne mennä/ ei he woi/ eikä sieldä tännekän

16:27 Hän sanoi: 'Niin minä siis rukoilen sinua, isä, että lähetät hänet isäni taloon

16:28 - sillä minulla on viisi veljeä - todistamaan heille, etteivät hekin joutuisi tähän vaivan paikkaan.'

16:29 Mutta Aabraham sanoi: 'Heillä on Mooses ja profetat; kuulkoot niitä.'

16:30 Niin hän sanoi: 'Ei, isä Aabraham; vaan jos joku kuolleista menisi heidän tykönsä, niin he tekisivät parannuksen.'

16:31 Mutta Aabraham sanoi hänelle: 'Jos he eivät kuule Moosesta ja profeettoja, niin eivät he usko, vaikka joku kuolleistakin nousisi ylös.'

Luukas 17 LUKU

17:1 Ja hän sanoi opetuslapsillensa: Mahdotonta on, että viettelykset jäisivät tulematta; mutta voi sitä, jonka kautta ne tulevat!

17:2 Hänen olisi parempi, että myllynkivi pantaisiin hänen kaulaansa ja hänet heitettäisiin mereen, kuin että hän viettelee yhden näistä pienistä.

17:3 Pitäkää itsestänne vaari! Jos sinun veljesi tekee syntiä, niin nuhtele häntä, ja jos hän katuu, anna hänelle anteeksi.

17:4 Ja jos hän seitsemän kertaa päivässä tekee syntiä sinua vastaan ja seitsemän kertaa kääntyy sinun puoleesi ja sanoo: 'Minä kadun', niin

16:27 Niin hän sanoi: minä rukoilen siis sinua, isä, että lähetät hänen minun isäni kotoon;

16:28 Sillä minulla on viisi veljeä, todistamaan heille, ettei hekin tulisi tähän vaivan siaan.

16:29 Sanoi hänelle Abraham: heillä on Moses ja profetat; kuulkoot niitä.

16:30 Mutta hän sanoi: ei, isä Abraham: vaan jos joku kuolleista menisi heidän tykönsä, niin he parannuksen tekisivät.

16:31 Hän sanoi hänelle: ellei he Mosesta ja profetaita kuule, niin ei he myös usko, jos joku kuolleista nousisi ylös.

17 LUKU

17:1 Niin hän sanoi opetuslapsillensa: se on mahdotoin, ettei pahennukset tule. Mutta voi häntä, jonka kautta ne tulevat!

17:2 Se olisi hänelle parempi, että myllyn kivi ripustettaisiin hänen kaulaansa, ja heitettäisiin mereen, kuin että hän jonkun näistä pienistä pahentais.

17:3 Kavahtakaat teitänne. Jos veljes rikkoo sinua vastaan, niin nuhtele häntä: ja jos hän itsensä parantaa, niin anna hänelle anteeksi.

17:4 Ja jos hän seitsemän kertaa päivässä rikkoo sinua vastaan, ja seitsemän kertaa päivässä sinun tykönsä palajaa, sanoen: minä kadun; niin anna hänelle anteeksi.

tulla.

16:27 Nijn hän sanoi: minä rucoilen sijs sinua Isä/ että lähetät hänen minun Isäni cotoon:

16:28 Sillä minulla on wijsi welje/ todistaman heille/ ett-ei hekän tulis tähän waiwan siaan.

16:29 Sanoi hänelle Abraham: heillä on Moses ja Prophetat/ cuulcan nijtä.

16:30 Mutta hän sanoi: ei Isä Abraham/ jos jocu cuolleista menis heidän tygöns/ nijn he parannuxen tekisit.

16:31 Hän sanoi hänelle: ellei he Mosest ja Prophetaita cuule/ nijn ei he myös usco/ jos jocu cuolleista ylösnousis.

XVII. Lucu .

17:1 Nijn hän sanoi Opetuslapsillens: se on mahdotoin ettei pahennuxet tule.

17:2 Woi händä/ jonga caut-ta ne tulewat/ se olisi hänelle parambi/ että myllyn kiwi ripustettaisin hänen cau-laans/ ja heitetäisin mereen/ cuin hän jongun näistä pienistä pahennais.

17:3 Carttacat teitänne. Jos weljes ricko sinua wastian/ nijn nuhtele händä/ ja jos hän idzens paranda/ nijn anna hänelle andexi.

17:4 Ja jos hän seidzemen kerta päiwäs ricko sinua wastian/ ja seidzemen kerta päiwäs sinun tygös palaja/ sanoden: minä cadun/ nijn an-

anna hänelle anteeksi.

17:5 Ja apostolit sanoivat Herralle: Lisää meille uskoa.

17:6 Niin Herra sanoi: Jos teillä olisi uskoa sinapinsiemenenkään verran, niin te voisitte sanoa tälle silkkiäispuulle: 'Nouse juurinesi ja istuta itsesi mereen', ja se tottelisi teitä.

17:7 Jos jollakin teistä on palvelija kyntämässä tai paimentamassa, sanooko hän tälle tämän tullessa pellolta: 'Käy heti aterialle'?

17:8 Eikö hän pikemminkin sano hänelle: 'Valmista minulle ateria, vyöttäydy ja palvele minua, sillä aikaa kuin minä syön ja juon; ja sitten syö ja juo sinä'?

17:9 Ei kaikeksi hän kiitä palvelijaa siitä, että tämä teki, mitä oli käsketty?

17:10 Niin myös te, kun olette tehneet kaiken, mitä teidän on käsketty tehdä, sanokaa: 'Me olemme ansiottomia palvelijoita; olemme tehneet vain sen, minkä olimme velvolliset tekemään.'

17:11 Ja kun hän oli matkalla Jerusalemiin, kulki hän Samarian ja Galilean välistä rajaa.

17:12 Ja hänen mennessään erääseen kylään kohtasi häntä kymmenen pitalista miestä, jotka jäivät seisomaan loittomaksi;

17:13 ja he korottivat äänensä ja sanoivat: Jeesus, mestari, armahda meitä!

17:14 Ja heidät nähdessään

17:5 Ja apostolit sanoivat Herralle: lisää meille uskoa.

17:6 Mutta Herra sanoi: jos teillä olisi usko niinkuin sinapin siemen, ja te sanoisitte tälle metsäfikunalle: nouse ylös juurinesi ja istuta sinus mereen, niin se kuulisi teitä.

17:7 Mutta kenellä teistä on palvelia, joka kyntää taikka karjaa kaitsee, ja kuin hän metsästä kotia tulee, että hän sanoo kohta hänelle: mene rualle?

17:8 Vaan eikö hän pikemmin sano hänelle: valmista minulle ehtoollista, sonnusta sinus, ja palvele minua, niinkauvan kuin minä syön ja juon; ja syö ja juo sinä sitte?

17:9 Vai kiittäkö hän palveliaansa, että hän teki, mitä hänelle käsketty oli? En luule.

17:10 Niin myös te, kuin te olette kaikki tehneet, mitä teille käsketty on, niin sanokaat: me olemme kelvottomat palveliat: me teimme sen, minkä meidän piti tekemän.

17:11 Ja tapahtui, kuin hän meni Jerusalemiä päin, että hän matkusti keskeltä Samarian ja Galilean.

17:12 Ja kuin hän tuli yhteen kylään, kohtasivat häntä kymmenen spitalista miestä, jotka taampana seisovivat,

17:13 Ja korottivat äänensä, sanoen: Jeesus, rakas Mestari, armahda meidän päällemme!

17:14 Ja kuin hän ne näki,

na hänelle andexi.

17:5 JA Apostolit sanoit Herralle/ lisää meille usco.

17:6 Mutta HERRa sanoi: jos teillä olisi usco nijncuin Sinapin siemen/ ja te sanoisitte tälle medzäficunapuulle: nouse ja siirrä sinus mereen/ nijn hän cuulis teitä.

17:7 MUTta kenellä teistä on palwelia/ joca kyndä taicka carja caidze/ ja cosca hän medzäst cotia tule/ että hän sano hänelle: mene cohta atrioidzeman?

17:8 Eikö hän pikemmin sano hänelle: walmista ehtolist/ sonnusta sinus/ ja palwele minua/ nijncauwan cuin minä syön ja juon/ ja syö ja juo sinä sijtte.

17:9 Wai kijttäkö hän palweliatans/ että hän teki mitä hänelle käsketty oli?

17:10 En luule. Nijn myös te/ cosca te oletta caicki tehnet/ cuin teille käsketty on/ nijn sanocat: me olemma kelwottomat palweliat/ me teimme nijncuin meidän pitikin tekemän.

17:11 JA tapahtui/ että hän meni Jerusalemita päin/ ja matcusti keskeldä Samarian ja Galilean.

17:12 Ja cuin hän tuli yhten kylän/ cohtaisit händä kymmenen spitalista miestä/ jotca taambana seisoiit:

17:13 Ja corgotit änen/ sanoden: Jesu racas Mestari/ armahda meidän päällem.

17:14 Ja cosca hän ne näki/

hän sanoi heille: Menkää ja näyttäkää itsenne papeille. Ja tapahtui heidän mennessään, että he puhdistuivat.

17:15 Mutta yksi heistä, kun näki olevansa parannettu, palasi takaisin ja ylisti Jumalaa suurella äänellä

17:16 ja lankesi kasvoilleen hänen jalkojensa juureen ja kiitti häntä; ja se mies oli samarialainen.

17:17 Niin Jeesus vastasi ja sanoi: Eivätkö kaikki kymmenen puhdistuneet? Missä ne yhdeksän ovat?

17:18 Eikö ollut muita, jotka olisivat palanneet Jumalaa ylistämään, kuin tämä muukalainen?

17:19 Ja hän sanoi hänelle: Nouse ja mene; sinun uskosi on sinut pelastanut.

17:20 Ja kun fariseukset kysyivät häneltä, milloin Jumalan valtakunta oli tuleva, vastasi hän heille ja sanoi: Ei Jumalan valtakunta tule nähtävällä tavalla,

17:21 eikä voida sanoa: 'Katso, täällä se on', tahi: 'Tuolla'; sillä katso, Jumalan valtakunta on sisällisesti teissä.

17:22 Ja hän sanoi opetuslapsillensa: Tulee aika, jolloin te halajaisitte nähdä edes yhtä Ihmisen Pojan päivää, mutta ette saa nähdä.

17:23 Ja teille sanotaan: 'Katso, tuolla hän on!' 'Katso, täällä!' Älkää menkö sinne älkääkään juosko perässä.

17:24 Sillä niinkuin salaman leimaus loistaa taivaan äärestä taivaan ääreen, niin on

sanoi hän heille: menkää ja osoittakaat teitänne papeille. Ja tapahtui, että he mennessänsä tulivat puhtaiksi.

17:15 Niin yksi heistä, kuin hän näki, että hän parantunut oli, palasi jälleen ja kunnioitti Jumalaa suurella äänellä,

17:16 Ja lankesi kasvoilleensa hänen jalkainsa juureen ja kiitti häntä. Ja se oli Samarialainen.

17:17 Mutta Jeesus vastaten sanoi: eikö kymmenen puhdistettu? kussa yhdeksän ovat?

17:18 Ei ole muita löydetty, jotka palasivat Jumalaa kunnioittamaan, kuin tämä muukalainen.

17:19 Ja hän sanoi hänelle: nouse ja mene! sinun uskosi on sinun vapahtanut.

17:20 Ja Pharisealaiset kysyivät häneltä: koska Jumalan valtakunta olis tuleva? Vastasi hän heitä ja sanoi: ei Jumalan valtakunta tule niin, että se taidettaisiin nähdä.

17:21 Ei myös heidän pidä sanoman: katso tässä, katso siellä; sillä katso, Jumalan valtakunta on teidän keskelänne.

17:22 Niin hän sanoi opetuslapsille: se aika tulee, että te halajatte nähdä yhtäkin Ihmisen Pojan päivää, ja ette saa nähdä.

17:23 Ja he sanovat teille: katso tässä, katso siellä: älkää menkö ulos, älkää myös seuratko.

17:24 Sillä niinkuin pitkäisen tuli taivaan alla leimautaa ja paistaa kaikkein päälle, mitkä taivaan alla ovat,

sanoi hän heille: mengät/ ja osottacat teitän Papeille. Ja tapahtui/ että he mennessänsä tulit puhtaxi.

17:15 Nijn yxi heistä/ cosca hän näki että hän parattu oli/ palais jällens ja cunnioitti Jumalata suurella änellä:

17:16 Ja langeis caswoillens hänen jalcains juuren/ ja kijtti händä.

17:17 Ja se oli Samaritanus. Mutta Jeesus sanoi: eikö kymmenen puhdistettu? cussa yhdeksän owat?

17:18 Ei ole muita palainnut Jumalata cunnioidzeman cuin tämä muucalainen?

17:19 Ja hän sanoi hänelle: nouse ja mene/ sinun uscos on sinun wapahtanut.

17:20 JA Phariseuxilda kysytin: cosca Jumalan waldacunda olis tulewa? Wastais hän heille/ ja sanoi: ei Jumalan waldacunda tule ulconaisella menolla/ eikä myös sanota:

17:21 Cadzo täsä/ cadzo siellä: sillä cadzo/ Jumalan waldacunda on teidän sisälänne.

17:22 Nijn hän sanoi Opetuslapsillens: se aica tule/ että te halajatte nähdä yhtäkin ihmisen Pojan päiwä/ ja et te saatcan nähdä.

17:23 Ja he sanowat teille: cadzo täsä/ cadzo siellä/ älkät mengö/ älkät seuratco:

17:24 Sillä nijncuin pitkäisen leimaus Taiwan alla leimahta/ ja paista caickein päälle/

Ihmisen Poika päivänensä oleva.	niin on myös Ihmisen Pojan päivänensä oleva.	cuin Taiwan alla owat: nijn myös pitä ihmisen Pojan päivänä oleman.
17:25 Mutta sitä ennen pitää hänen kärsimän paljon ja joutuman tämän sukupolven hyljittäväksi.	17:25 Mutta ennen tulee hänen paljo kärsiä ja hyljättää tältä sukukunnalta.	17:25 Mutta ennen tule hänen paljo kärsiä/ ja hyjättä taldä sucucunnalda.
17:26 Ja niinkuin kävi Nooan päivinä, niin käy myöskin Ihmisen Pojan päivinä:	17:26 Ja niinkuin tapahtui Noan päivinä, niin myös tapahtuu Ihmisen Pojan päivinä.	17:26 Ja nijncuin tapahdui Noen päiwinä/ nijn myös tapahtu ihmisen Pojan päiwänä.
17:27 he söivät, joivat, naivat ja menivät miehelle, aina siihen päivään asti, jona Noa meni arkkiin; ja vedenpaisumus tuli ja hukutti heidät kaikki.	17:27 He söivät, joivat, naivat ja huolivat, hamaan siihen päivään asti, jona Noa arkkiin meni sisälle, ja vedenpaisumus tuli ja hukutti kaikki.	17:27 He söit/ joit/ nait ja huolit/ haman siihen päivän asti/ cuin Noe Arckijn meni/ ja wedenpaisumus tuli/ ja hucutti caicki.
17:28 Niin myös, samoin kuin kävi Lootin päivinä: he söivät, joivat, ostivat, myivät, istuttivat ja rakensivat,	17:28 Niin myös tapahtui Lotin päivinä: he söivät, joivat, ostivat, myivät, istuttivat, rakensivat.	17:28 Nijn myös tapahdui Lothin päiwinä: he söit/ joit/ ostit/ myit/ istutit ja rakensit.
17:29 mutta sinä päivänä, jona Loot lähti Sodomasta, satoi tulta ja tulikiveä taivaasta, ja se hukutti heidät kaikki,	17:29 Mutta sinä päivänä, kuin Lot Sodomasta läksi, satoi tulta ja tulikiveä taivaasta, ja hukutti kaikki.	17:29 Mutta sinä päiwänä/ cuin Loth Sodomast läxi/ satoi tulda ja tulikiwe Taiwahast/ ja hucutti caicki.
17:30 samoin käy sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy.	17:30 Niin pitää myös sinä päivänä oleman, jona Ihmisen Poika ilmoitetaan.	17:30 Näin pitä myös sinä päiwänä tapahtuman/ jona ihmisen Poica ilmoitetan.
17:31 Sinä päivänä älköön se, joka katolla on ja jolla on tavaransa huoneessa, astuko alas niitä noutamaan; ja älköön myös se, joka pellolla on, palatko takaisin.	17:31 Joka sinä päivänä katon päällä on, ja hänen kalunsa ovat huoneessa, niin älköön astuko alas niitä ottamaan. Ja joka pellolla on, niin älköön myös palatko takaisin.	17:31 Joca sinä päiwänä cation päällä on/ ja hänen caluns owat huones: nijn älkön astuco alas nijtä ottaman. Ja joca pellolla on/ älkön palaitco jätettyiden jälkeen.
17:32 Muistakaa Lootin vaimoa!	17:32 Muistakaa Lotin emäntää.	17:32 Waan muistacat Lothin emändätä.
17:33 Joka tahtoo tallettaa elämänsä itselleen, hän kadottaa sen; mutta joka sen kadottaa, pelastaa sen.	17:33 Jokainen joka pyytää henkensä vapahtaa, hän sen kadottaa, ja jokainen joka sen kadottaa, hän saattaa sen elämään.	17:33 Jocainen cuin pyytä sieluans wapahta/ hän sen cadotta/ ja jocainen cuin sen cadotta/ hän saatta hänen elämän.
17:34 Minä sanon teille: sinä yönä on kaksi miestä yhdellä vuoteella; toinen korjataan talteen, ja toinen jätetään.	17:34 Minä sanon teille: sinä yönä ovat kaksi yhdellä vuoteella, yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään.	17:34 Minä sanon teille: sinä yönä caxi macawat yhdellä wuotella/ yxi ylösotetan/ ja toinen jätetan.

17:35 Kaksi naista jauhaa yhdessä; toinen korjataan talteen, mutta toinen jätetään.

17:37 Ja he vastasivat ja sanoivat hänelle: Missä, Herra? Niin hän sanoi heille: Missä raato on, sinne myös kotkat kokoontuvat.

18 LUKU

18:1 Ja hän puhui heille vertauksen siitä, että heidän tuli aina rukoilla eikä väsyä.

18:2 Hän sanoi: Eräässä kaupungissa oli tuomari, joka ei peljännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmisiä.

18:3 Ja siinä kaupungissa oli leskivaimo, joka vähän väliä tuli hänen luoksensa ja sanoi: 'Auta minut oikeuteeni riita-puoltani vastaan.'

18:4 Mutta pitkään aikaan hän ei tahtonut. Vaan sitten hän sanoi mielessään: 'Vaikka en pelkää Jumalaa enkä häpeä ihmisiä,

18:5 niin kuitenkin, koska tämä leski tuottaa minulle vai-vaa, minä autan hänet oikeu-teensa, ettei hän lopulta tulisi ja kävisi minun silmilleni.'

18:6 Niin Herra sanoi: Kuul-kaa, mitä tuo väärä tuomari sanoo!

18:7 Eikö sitten Jumala toi-mittaisi oikeutta valituillensa, jotka häntä yötä päivää avuksi huutavat, ja viivyttaisikö hän heiltä apuansa?

18:8 Minä sanon teille: hän toimittaa heille oikeuden pian. Kuitenkin, kun Ihmisen Poika

17:35 Kaksi ynnä jauhavat: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään.

17:36 Kaksi ovat kedolla: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään.

17:37 Ja he vastaten sanoivat hänelle: Herra, kussa siis? Niin sanoi hän heille: kussa raato on, sinne myös kotkat kokoontuvat.

18 LUKU

18:1 Niin hän sanoi myös heille vertauksen, että aina tulee rukoilla ja ei väsyä,

18:2 Sanoen: yksi tuomari oli yhdessä kaupungissa, joka ei peljännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmisiä.

18:3 Niin oli myös yksi leski siinä kaupungissa, joka tuli hänen tykönsä, sanoen: auta minua riitaveljeltäni.

18:4 Ja ei hän tahtonut kau-van aikaa. Mutta viimein sanoi hän itsellensä: vaikka en minä Jumalaa pelkää, enkä häpeä ihmisiä,

18:5 Kuitenkin, että tämä leski vaivaa minua, tahdon minä häntä auttaa, ettei hän viimein tulisi ja nurisisi mi-nua.

18:6 Niin Herra sanoi: kuul-kaat, mitä tämä väärä tuo-mari sanoo:

18:7 Eikös Jumalan pitäisi valituita auttaman, jotka yö-tä ja päivää häntä huutavat, pitäiskö hänen sitä kärsi-män?

18:8 Minä sanon teille: hän auttaa heitä pian. Kuitenkin, kuin Ihmisen Poika on tule-

17:35 Caxi ynnä jauhawat/ yxi ylösotetan/ ja toinen jätetään.

17:36 Ja he sanoit hänelle: HERRA/ cusa sijs? Nijn hän sanoi heille? cusa raato on/ sinne myös Cotcat cocondu-wat.

XVIII. Lucu .

18:1 Nijn hän sanoi myös heille wertauxen/ että aina tule rucoilla ja ei wäsyä/ ja sanoi:

18:2 Yxi Duomari oli yhdes Caupungis/ joca ei peljännyt Jumalata/ eikä häwennyt ih-misiä.

18:3 Nijn oli myös yxi Leski sijnä Caupungis/ joca tuli hänen tygöns/ sanoden: auta minua rijtaweljeldäni.

18:4 Ja ei hän tahtonutcan. Mutta wijmein/ sanoi hän idzelläns: waicka en minä Jumalata pelkä/ engä häpe ihmisiä:

18:5 Cuitengin että tämä Leski waiwa minua/ tahdon minä händä autta/ ettei hän tulis/ ja nurisis minua.

18:6 Nijn HERra sanoi: cuul-cat mitä tämä väärä Duomari sano:

18:7 Eiköstä Jumalan pitäis hänen walituitans auttaman/ jotca yötä ja päiwä händä huutawat/ pitäiskö hänen sitä kärsimän?

18:8 Minä sanon teille: hän autta heitä pian. Cuitengin cosca ihmisen Poica on tule-

tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?	va, löytäneekö hän uskoa maan päältä?	wa/ löytäneekö hän usco maan päältä.
18:9 Niin hän puhui vielä muutamille, jotka luottivat itseensä, luullen olevansa vanhurskaita, ja ylenkatsoivat muita, tämän vertauksen:	18:9 Niin hän myös sanoi muutamille, jotka itse päällensä uskalsivat, että he olivat hurskaat, ja muita katsoivat ylös, tämän vertauksen:	18:9 Nlin hän sanoi muutamille/ jotca idze päällens uscalsit/ että he olit hurscat/ ja muita ylöncadzoit/ tämän wertauxen:
18:10 Kaksi miestä meni ylös pyhäkköön rukoilemaan, toinen fariseus ja toinen publikaani.	18:10 Kaksi ihmistä meni ylös templiin rukoilemaan, yksi Pharisealainen ja toinen Publikani.	18:10 Caxi ihmistä menit Templijn rucoileman/ yxi Phariseus ja toinen Publicani.
18:11 Fariseus seiso ja rukoi li itsekseen näin: 'Jumala, minä kiitän sinua, etten minä ole niinkuin muut ihmiset, riistäjät, väärämieliset, huorintekijät, enkä myöskään niinkuin tuo publikaani.	18:11 Pharisealainen seiso ja rukoi näin itsellensä: minä kiitän sinua, Jumala, etten minä ole niinkuin muut ihmiset, ryöväri, väärä, huorintekijä, taikka myös niinkuin tämä Publikani.	18:11 Phariseus seiso ja rucoili näin idzelläns: minä kijtän sinua Jumala/ etten minä ole nijncuin muut ihmiset/ ryöväri/ väärä/ huorintekijä/ taicka nijncuin tämä Publicani.
18:12 Minä paastoon kahdesti viikossa; minä annan kymmenykset kaikista tuloistani.'	18:12 Kahdesti viikossa minä paastoon, ja annan kymmenykset kaikista mitä minulla on.	18:12 Cahdesti wijckos minä paaston/ ja annan kymmenehet caikista cuin minulla on.
18:13 Mutta publikaani seiso taampana eikä edes tahtonut nostaa silmiään taivasta kohti, vaan löi rintaansa ja sanoi: 'Jumala, ole minulle syntiselle armollinen.'	18:13 Ja Publikani seiso taampana, eikä tahtonut silmiänsäkään nostaa ylös taivaasen päin, mutta löi rintoihinsa ja sanoi: Jumala, armahda minun syntisen päälleni!	18:13 Ja Publicani seiso taambana/ eikä tahtonut silmiäns nosta Taiwasen päin/ mutta löi rindoijns/ ja sanoi: Jumala armahda minun syndisen päälleni.
18:14 Minä sanon teille: tämä meni kotiinsa vanhurskaampana kuin se toinen; sillä jokainen, joka itsensä ylentää, alennetaan, mutta joka itsensä alentaa, se ylennetään.	18:14 Minä sanon teille: tämä meni kotiansa hurskaampana kuin toinen; sillä jokainen joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.	18:14 Minä sanon teille: tämä meni cotians hurscambana cuin toinen: sillä jocainen cuin idzens ylöndä/ hän alentan: ja joca hänens alenda/ se ylötän.
18:15 Ja he toivat hänen tykönsä myös pieniä lapsia, että hän koskisi heihin; mutta sen nähdessään opetuslapset nuhtelivat tuojia.	18:15 Niin he toivat myös hänen tykönsä lapsia, että hän heihin rupeais. Mutta kuin opetuslapset sen näkivät, nuhtelivat he niitä.	18:15 HE toit myös hänen tygöns lapsia/ että hän heihin rupeis. Cosca Opetuslapset sen näit/ nuhtelit he niitä.
18:16 Mutta Jeesus kutsui lapset tykönsä ja sanoi: Sallikaa lasten tulla minun tyköni älkääkö estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.	18:16 Mutta kuin Jesus oli heitä kutsunut tykönsä, sanoi hän: sallikaat lasten tulla minun tyköni, ja älkäätkö heitä kieltäkö; sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.	18:16 Mutta cuin Jesus oli heitä cudzunut tygöns/ sanoi hän: sallicat lasten tulla minun tygöni/ ja älkät heitä kieldäkö:
18:17 Totisesti minä sanon	18:17 Totisesti sanon minä	18:17 Sillä sencaltaisten on

teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niinkuin lapsi, se ei pääse sinne sisälle.

18:18 Ja eräs hallitusmies kysyi häneltä sanoen: Hyvä opettaja, mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?

18:19 Jeesus sanoi hänelle: Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä, paitsi Jumala yksin.

18:20 Käskyt sinä tiedät: 'Älä tee huorin', 'Älä tapa', 'Älä varasta', 'Älä sano väärää todistusta', 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi.'

18:21 Mutta hän sanoi: Tätä kaikkea minä olen noudattanut nuoruudestani asti.

18:22 Kun Jeesus sen kuuli, sanoi hän hänelle: Yksi sinulta vielä puuttuu: myy kaikki, mitä sinulla on, ja jakele köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaassa; ja tule ja seuraa minua.

18:23 Mutta tämän kuullessaan hän tuli kovin murheelliseksi, sillä hän oli sangen rikas.

18:24 Kun Jeesus näki hänen olevan murheissaan, sanoi hän: Kuinka vaikea onkaan niiden, joilla on tavaraa, päästä Jumalan valtakuntaan!

18:25 Helpompi on kamelin käydä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan.

18:26 Niin ne, jotka sen kuulivat, sanoivat: Kuka sitten voi pelastua?

teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niinkuin lapsi, ei hän ikinä siihen tule siihen sisälle.

18:18 Ja häneltä kysyi yksi päämiehistä ja sanoi: hyvä Mestari, mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän saisin?

18:19 Niin Jesus sanoi hänelle: mitäs minua hyväksi kutsut? Ei ole kenenkään hyvä, vaan yksi, Jumala.

18:20 Käskysanat sinä tiedät: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärää todistusta sanoman: kunnioita isääs ja äitiäs.

18:21 Niin hän sanoi: nämät kaikki olen minä minun nuoruudestani pitänyt.

18:22 Kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän hänelle: yksi sinulta vielä puuttuu: myy kaikki, mitä sinulla on ja vaivaisille, niin sinulla pitää oleman tavara taivaassa: ja tule, seuraa minua.

18:23 Vaan kuin hän sen kuuli, tuli hän murheelliseksi; sillä hän oli sangen rikas.

18:24 Mutta kuin Jesus näki hänen murheissansa olevan, sanoi hän: kuinka työläästi rikkaat tulevat Jumalan valtakuntaan;

18:25 Sillä huokiampi on kamelin käydä neulan silmän lävitse, kuin rikkaan tulla Jumalan valtakuntaan.

18:26 Niin he sanoivat, jotka sen kuulivat: ja kuka taitaa autuaaksi tulla?

Jumalan waldacunda: totisest sanon minä teille: joca ei ota Jumalan waldacunda nijncuin lapsi/ ei hän sinne taida tulla.

18:18 JA hänelle kysyi Päämies ja sanoi: hywä Mestari/ mitä minun pitä tekemän/ että minä ijancaickisen elämän saisin?

18:19 Jesus sanoi hänelle: mitäs minua hywäxi cudzut? Ei ole kengän hywä/ waan ainoa Jumala.

18:20 Käsky sanat sinä tiedät: älä huorin tee: älä tapa: älä warasta: älä sano wäärä todistusta: cunnioita Isäs ja äitiäs.

18:21 Nijn hän sanoi: Nämät caicki olen minä minun nuorudestani pitänyt.

18:22 Cosca Jesus sen cuuli/ sanoi hän hänelle: yxi sinulda wielä puuttu: myy caicki mitä sinulla on/ ja jaa waiwaisten/ nijn sinä saat tawaran Taiwan/ ja tule ja seura minua.

18:23 Cosca hän sen cuuli/ tuli hän murhellisexi: sillä hän oli sangen ricas.

18:24 Cosca Jesus näki hänen murheisans olewan/ sanoi hän: cuinga työläst rickat tulewat Jumalan waldacundan:

18:25 Pikemmin käy Cameli neulan silmästä/ cuin ricas tule Jumalan waldacundan.

18:26 Nijn he sanoit/ jotca sen cuulit: cucasta taita autuaxi tulla?

18:27 Mutta hän sanoi: Mikä ihmisille on mahdotonta, se on Jumalalle mahdollista.	18:27 Mutta hän sanoi: ne mitkä ovat mahdottomat ihmisten tykönä, ne ovat mahdolliset Jumalan tykönä.	18:27 Hän sanoi: mitä ihmisille on mahdotoin/ se on Jumalalle mahdollinen.
18:28 Silloin Pietari sanoi: Katso, me olemme luopuneet siitä, mitä meillä oli, ja seuranneet sinua.	18:28 Niin Pietari sanoi: katso, me jätimme kaikki ja seurasimme sinua.	18:28 Nijn Petari sanoi: cadzo/ me jätimme caicki ja seuraisimme sinua.
18:29 Niin hän sanoi heille: Totisesti minä sanon teille: ei ole ketään, joka Jumalan valtakunnan tähden on luopunut talosta tai vaimosta tai veljistä tai vanhemmista tai lapsista,	18:29 Vaan hän sanoi heille: totisesti sanon minä teille: ei ole kenkään, joka jätti huoneen taikka vanhemmat taikka veljet taikka emännän taikka lapset Jumalan valtakunnan tähden,	18:29 Hän sanoi heille: totisest sanon minä teille: ei ole kengän/ joca jätti huonens/ wanhemmans/ weljens/ emändäns/ ja lapsens Jumalan waldacunnan tähden?
18:30 ja joka ei saisi monin verroin takaisin tässä ajassa, ja tulevassa maailmassa iankaikkista elämää.	18:30 Joka ei paljoa enemää saa tällä ajalla jälleensä, ja tulevaisessa maailmassa ijankaikkisen elämän.	18:30 Joca ei paljo enämbätä saa tällä ajalla jälleens/ ja tulewaises mailmas ijancaickisen elämän.
18:31 Ja hän otti tykönsä ne kaksitoista ja sanoi heille: Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja kaikki on täysin toteutuva, mitä profeettain kautta on kirjoitettu Ihmisen Pojasta.	18:31 Ja hän otti tykönsä ne kaksitoistakymmentä, ja sanoi heille: katso, me menemme Jerusalemiin, ja kaikki pitää täytettämän mitkä prophetailta Ihmisen Pojasta kirjoitetut ovat.	18:31 JA hän otti tygöns ne caxitoistakymmendä/ ja sanoi heille: Cadzo/ me menemme Jerusalemiijn/ ja caicki pitää täytettämän cuin Prophetailda ihmisen Pojasta kirjoitetut owat:
18:32 Sillä hänet annetaan pakanain käsiin, ja häntä pilkataan ja häväistään ja syljetään;	18:32 Sillä hän annetaan ylön pakanoille, ja pilkataan, ja häväistään, ja syljetään.	18:32 Sillä hän ylönannetan pacanoille/ ja pilcatan ja häwäistän ja syljetän/
18:33 ja ruoskittuaan he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös.	18:33 Ja kuin he ovat hänen ruoskineet, tappavat he hänen, ja kolmantena päivänä on hän nouseva ylös.	18:33 Ja cuin he owat hänen ruoskinet/ tappawat he hänen/ ja colmandena päiwänä on hän lösnousewa.
18:34 Mutta he eivät ymmärtäneet tästä mitään, ja tämä puhe oli heiltä niin salattu, etteivät he käsittäneet, mitä sanottiin.	18:34 Ja ei he mitään näistä ymmärtäneet. Ja tämä puhe oli heiltä niin peitetty, ettei he ymmärtäneet, mitä sanottiin.	Ja ei he yhtän sana näistä ymmärtänet. Ja tämä puhe oli heildä nijn peitetty/ ettei he ymmärtänet mitä sanottin.
18:35 Ja hänen lähestyessään Jerikoa eräs sokea istui tien vieressä kerjäten.	18:35 Niin tapahtui, kuin hän Jerikoa lähestyi, että yksi sokia istui tien vieressä kerjäten,	18:34 Nijn tapahtui/ cosca hän Jerichota lähestyi/ että yxi sokia istui tien wieres kerjäten.
18:36 Ja kuullessaan, että siitä kulki kansaa ohi, hän kyseli, mitä se oli.	18:36 Ja kuin hän kuuli kansan käyvän ohitse, kysyi hän, mikä se olis?	18:35 Ja cuin hän cuuli Canssan ohidzekäywän/ kysyi hän mikä se olis.

18:37 He ilmoittivat hänelle Jeesuksen, Nasaretilaisen, menevän ohitse.

18:38 Niin hän huusi sanoen: Jeesus, Daavidin poika, armahda minua!

18:39 Ja edelläkulkijat nuhtelivat häntä saadakseen hänet vaikenemaan; mutta hän huusi vielä enemmän: Daavidin poika, armahda minua!

18:40 Silloin Jeesus seisahtui ja käski taluttaa hänet tykönsä. Ja hänen tultuaan lähelle Jeesus kysyi häneltä:

18:41 Mitä tahdot, että minä sinulle tekisin? Hän sanoi: Herra, että saisin näköni jälleen.

18:42 Niin Jeesus sanoi hänelle: Saa näkösi; sinun uskosi on sinut pelastanut.

18:43 Ja heti hän sai näkönsä ja seurasi häntä ylistäen Jumalaa. Ja sen nähdessään kaikki kansa kiitti Jumalaa.

18:37 He sanoivat hänelle: Jesus Natsarealainen tästä meni.

18:38 Ja hän huusi ja sanoi: Jesus, Davidin Poika, armahda minua!

18:39 Niin ne, jotka menivät ohitse, toruivat häntä vaikenemaan. Mutta hän huusi sitä enemmän: Davidin Poika, armahda minua!

18:40 Niin Jesus seisahti ja käski häntä taluttaa tykönsä. Ja kuin hän lähestyi, kysyi hän häneltä,

18:41 Sanoen: mitäs tahdot, että minun pitää sinulle tekemän? Hän sanoi: Herra, että minä näköni jälleen saisin.

18:42 Ja Jesus sanoi hänelle: ole näkevä! sinun uskos autti sinua.

18:43 Ja hän sai kohta näkönsä, ja seurasi häntä, ja kunnioitti Jumalaa. Ja kaikki kansa, jotka sen näkivät, kiittivät Jumalaa.

18:36 He sanoit hänelle: Jesus Nazarenus tästä meni.

18:37 Ja hän huusi/ ja sanoi: Jesu Dawidin Poica/ armahda minua.

Nijn ne jotca ohidzemenit/ toruit händä waickeneman.

18:38 Mutta hän huusi sitä enemmän: Dawidin Poica/ armahda minua.

18:39 Nijn Jesus seisatti/ ja käski händä talutta tygöns. Ja cuin hän lähestyi/ kysyi hän hänelle: ja sanoi:

18:40 Mitäs tahdot/ että minun pitä sinulle tekemän? Hän sanoi: HERra/ että minä näkisin.

18:41 Ja Jesus sanoi hänelle: ole näkewä: sinun uscos autti sinua.

18:42 Ja hän sai cohta näkyns/ ja seurais händä/ ja cunnioidzi Jumalata. Ja caicki Canssa/ cuin sen näit/ kijtit Jumalata.

Luukas 19 LUKU

19:1 Ja hän tuli Jerikon kaupunkiin ja kulki sen läpi.

19:2 Ja katso, siellä oli mies, nimeltä Sakkeus; ja hän oli publikaanien päämies ja oli rikas.

19:3 Ja hän koetti saada nähdä Jeesusta, kuka hän oli, mutta ei voinut kansalta, kun oli varreltansa vähäinen.

19:4 Niin hän juoksi edelle ja nousi metsäviikunapuuhun nähdäkseen hänet, sillä Jeesus oli kulkeva siitä ohitse.

19:5 Ja tultuaan sille paikalle

19 LUKU

19:1 Ja hän meni sisälle ja vaelsi Jerikon lävitse.

19:2 Ja katso, yksi mies oli nimeltä Zakeus, joka oli Publicanien päämies ja hän oli rikas,

19:3 Ja hän pyysi nähdä Jeesusta, kuka hän olis, eikä saanut kansalta; sillä hän oli varttansa vähäinen.

19:4 Ja hän samosi edelle, meni ylös yhteen metsävikunapuuhun, että hän olis saanut hänen nähdä; sillä sen kautta oli hän vaeltava.

19:5 Ja kuin hän tuli siihen paikkaan, katsoi Jesus ylös,

XIX. Lucu .

19:1 JA hän meni sisälle/ ja waelsi Jerichon läpidze.

19:2 Ja cadzo/ yxi mies/ nimeldä Zacheus/ joca oli Publicanein päämies/ ja oli ricas.

19:3 Ja hän pyysi nähdä Jeesusta/ eikä saanut Canssalda: sillä hän oli lyhyt warttans.

19:4 Ja hän samois edelle/ ja meni yhten medzäficuna puuhun/ että hän olis saanut hänen nähdä: sillä sen cautta oli hän waeldapa.

19:5 Ja cuin Jesus tuli siihen

Jeesus katsahti ylös ja sanoi hänelle: Sakkeus, tule nopeasti alas, sillä tänään minun pitää oleman sinun huonees-

19:6 Ja hän tuli nopeasti alas ja otti hänet iloiten vastaan.

19:7 Ja sen nähdessään kaikki nurisivat sanoen: Syntisen miehen luokse hän meni majailemaan.

19:8 Mutta Sakkeus astui esiin ja sanoi Herralle: Katso, Herra, puolet omaisuudestani minä annan köyhille, ja jos joltakulta olen jotakin petoksella ottanut, niin annan nelinkertaisesti takaisin.

19:9 Niin Jeesus sanoi hänestä: Tänään on pelastus tullut tälle huoneelle, koska hänkin on Aabrahamin poika;

19:10 sillä Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan sitä, mikä kadonnut on.

19:11 Ja heidän tätä kuunnellessaan hän puhui vielä vertauksen, koska hän oli lähellä Jerusalemiä ja he luulivat, että Jumalan valtakunta oli kohta ilmestytävä.

19:12 Hän sanoi näin: Eräs jalosukuinen mies lähti matkalle kaukaiseen maahan saadakseen itsellensä kuninkuuden ja sitten palatakseen.

19:13 Ja hän kutsui luoksensa kymmenen palvelijaansa, antoi heille kymmenen leiviskää ja sanoi heille: 'Asioikaa näillä, kunnes minä tulen.'

19:14 Mutta hänen kansalaisensa vihasivat häntä ja lä-

ja näki hänen, ja sanoi hänelle: Zakeus, astu nopiasti alas! sillä minun pitää tänäpäpä oleman sinun huonees-

19:6 Ja hän astui nopiasti alas ja otti hänen iloiten vastaan.

19:7 Ja kuin he sen näkivät, napisivat he kaikki, että hän meni sisälle syntisen miehen tykö olemaan.

19:8 Mutta Zakeus seiso ja sanoi Herralle: katso, Herra, puolen minun tavaraani annan minä vaivaisille; ja jos minä jonkun pettänyt olen, sen minä neljäkertaisesti jälleen annan.

19:9 Niin Jesus sanoi hänelle: tänäpäpä on tälle huoneelle autuus tapahtunut, että hänkin on Aabrahamin poika.

19:10 Sillä Ihmisen Poika tuli etsimään ja vapahtamaan sitä, mikä kadonnut oli.

19:11 Mutta kuin he nämät kuulleet olivat, sanoi hän vielä yhden vertauksen: että hän oli juuri läsnä Jerusalemiä, ja että he luulivat Jumalan valtakunnan kohta ilmoitettavan.

19:12 Sanoi hän siis: yksi herrasmies matkusti kaukaiseen maakuntaan, itsellensä valtakuntaa ottamaan, ja aikoi jälleen palata:

19:13 Niin hän kutsui tykönsä kymmenen palveliaansa ja antoi heille kymmenen leiviskää, ja sanoi heille: tehkääät kauppa niinkauvan kuin minä tulen.

19:14 Mutta hänen kylänsä asujat vihasivat häntä, ja

paickan/ cadzoi hän ylös/ ja näki hänen/ ja sanoi hänelle: Zachee/ astu nopiast alas: sillä minä tulen tänäpäpä sinun huoneses.

19:6 Ja hän astui nopiast alas/ ja otti hänen iloisest wastan.

19:7 Cosca he sen näit/ napolisit he caicki/ että hän syndisen tygö poickeis.

19:8 Mutta Zacheus meni/ ja sanoi HERralle: cadzo HERra/ puolen minun tawaratani annan minä waiwaisille: ja jos minä jongun pettänyt olen/ sen minä neli kertaisest jälleens annan.

19:9 Nijn Jesus sanoi hänelle: tänäpäpä on tälle huonelle autuus tapahtunut: sillä hänkin on Aabrahamin poica.

19:10 Ja ihmisen Poica tuli wapahtaman sitä cuin cadonnut oli.

19:11 COsca he nämät cuullet olit/ sanoi hän wielä yhden wertauxen: että hän oli juuri läsnä Jerusalemita/ ja he luulit Jumalan waldacunnan cohta ilmoitettawan.

19:12 Sanoi hän sijs: yxi Adelsmies matcusti caucaiseen maacundaan/ idzellens waldacunda ottaman/ ja aicoi taas palaita.

19:13 Nijn hän cudzui tygönsä kymmenen palweliatans/ ja andoi heille kymmenen leiwiskätä/ ja sanoi heille: caupitcat nijn cauwan cuin minä palajan.

19:14 Mutta hänen kyläläisens wihaisit händä/ ja

hettivät lähettiläät hänen jälkeensä sanomaan: 'Emme tahdo tätä kuninkaaksemme.'

19:15 Ja saatuansa kuninkuuden ja palattuansa hän käski kutsua eteensä ne palvelijat, joille hän oli antanut rahat, saadakseen tietää, mitä kukin oli asioimisellaan ansainnut.

19:16 Niin ensimmäinen tuli esiin ja sanoi: 'Herra, sinun leiviskäsi on tuottanut kymmenen leiviskää.'

19:17 Ja hän sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä palvelija; koska vähimmässä olet ollut uskollinen, niin saat vallita kymmentä kaupunkia.'

19:18 Ja toinen tuli ja sanoi: 'Herra, sinun leiviskäsi on tuottanut viisi leiviskää.'

19:19 Niin hän sanoi tällekin: 'Sinä, vallitse sinä viittä kaupunkia.'

19:20 Vielä tuli yksi ja sanoi: 'Herra, katso, tässä on sinun leiviskäsi, jota olen säilyttänyt liinasessa.'

19:21 Sillä minä pelkäsin sinua, koska olet ankara mies: sinä otat, mitä et ole talteen pannut, ja leikkaat, mitä et ole kylvänyt

19:22 Hän sanoi hänelle: 'Oman sanasi mukaan minä sinut tuomitsen, sinä paha palvelija. Sinä tiesit minut ankaraksi mieheksi, joka otan, mitä en ole talteen pannut, ja leikkaan, mitä en ole kylvänyt;

19:23 miksi et siis antanut rahojani rahanvaihtajan pöytäni, että minä tultuani olisin

lähettivät sanansaattajat hänen jälkeensä, sanoen: emme tahdo, että tämä meitä vallitsee.

19:15 Ja tapahtui kuin hän palasi, sitte kuin hän sai valtakunnan, käski hän kutsua ne palvelijat tykönsä, joille hän oli rahansa antanut, tietääksensä, mitä kukin kaupallansa toimittanut oli.

19:16 Niin tuli ensimmäinen ja sanoi: herra, sinun leiviskäs on kymmenen leiviskää kasvattanut.

19:17 Ja hän sanoi hänelle: oikein, hyvä palvelia, että vähässä olit uskollinen, sinulla pitää valta kymmenen kaupungin päälle oleman.

19:18 Toinen myös tuli ja sanoi: herra, sinun leiviskäs on viisi leiviskää kasvattanut.

19:19 Niin hän myös sanoi hänelle: ole sinäkin viiden kaupungin haltia.

19:20 Ja kolmas tuli ja sanoi: herra, katso, tässä on sinun leiviskäs, joka minulla hikiliinassa kätkeyty oli;

19:21 Sillä minä pelkäsin sinua, että kova mies olet; sinä otat, jota et tallelle pannut, ja niität, jota et kylvänyt.

19:22 Hän sanoi hänelle: sinun suustas minä sinun tuomitsen, sinä paha palvelia, sinä tiesit minun kovaksi mieheksi, joka otan, jota en minä tallelle pannut, ja leikkaan, jota en minä kylvänyt:

19:23 Ja miksi et sinä antanut minun rahaani vaihetuspöydälle? ja minä olisin tultuani sen kasvun kanssa

lähetit sanoman hänen jälkensä/ sanoden: en me tahdo/ että sinä meitä wallidzet.

19:15 Ja tapahtui cosca hän palais/ sijtte cuin hän sai waldacunnan/ käski hän cudzua ne palweliat tygöns/ joille hän oli rahans andanut/ tietäxens/ mitä cukin caupinut oli.

19:16 Nijn tuli ensimmäinen/ ja sanoi: Herra/ sinun leiwiskäs on kymmenen leiwiskätä caswattanut.

19:17 Ja hän sanoi hänelle: oikein hywä palwelia/ että wähäs olit uscollinen/ sinulla pitä walda kymmenen Cau-pungin päällä oleman.

19:18 Toinen myös tuli/ ja sanoi: Herra/ sinun leiwiskäs on wijsi leiwiskä caswattanut.

19:19 Hän sanoi hänelle: Ole sinäkin wijden Caupungin haldia.

19:20 Ja colmas tuli/ ja sanoi: Herra: cadzo/ täsä on sinun leiwiskäs/ joca minulla hikilijnas kätkeyty oli:

19:21 Sillä minä pelkäisin sinua/ että cowa mies olet/ sinä otat/ jotas et pannut/ ja nijtät cuin ets kylvänyt.

19:22 Hän sanoi hänelle: sinun suustas minä sinun sinä paha palwelia duomidzen: tiesitkös minun cowaxi miehexi/ joca otan jota en minä pannut/ ja leickan johonga en minä kylvänyt:

19:23 Ja mixet sinä andanut minun rahani waihetos pöydälle? Ja minä olisin tulduani

saanut periä ne korkoineen?' jälleen saanut.

19:24 Ja hän sanoi vieressä seisoville: 'Ottakaa häneltä pois se leiviskä ja antakaa sille, jolla on kymmenen leiviskää.

19:25 - Niin he sanoivat hänelle: 'Herra, hänellä on jo kymmenen leiviskää.' -

19:26 'Minä sanon teille: jokaiselle, jolla on, annetaan; mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on.

19:27 Mutta viholliseni, jotka eivät tahtoneet minua kuninkaaksensa, tuokaa tänne ja teloitakaa minun edessäni.'

19:28 Ja tämän sanottuaan hän kulki edellä vaeltaen ylös Jerusalemiin.

19:29 Ja tapahtui, kun hän tuli lähelle Beetfagea ja Betaniaa, sille vuorelle, jota kutsutaan Öljymäeksi, että hän lähetti kaksi opetuslastaan

19:30 sanoen: Menkää edessä olevaan kylään, niin sinne tullessanne te löydätte sidottuna varsan, jonka selässä ei vielä yksikään ihminen ole istunut; päästäkää se ja tuokaa tänne.

19:31 Ja jos joku kysyy teiltä: 'Miksi te sen päästätte?' niin sanokaa näin: 'Herra tarvitsee sitä.'

19:32 Ja lähetetyt menivät ja havaitsivat niin olevan, kuin hän oli heille sanonut.

19:33 Ja heidän päästäessänsä varsaa sen omistajat

19:24 Niin hän sanoi tykönä seisoville: ottakaaat pois leiviskä häneltä, ja antakaaat sille, jolla kymmenen leiviskää on.

19:25 Niin he sanoivat hänelle: herra, hänellä on kymmenen leiviskää.

19:26 Sillä minä sanon teille, jolla on, hänelle pitää annettaman, ja häneltä, jolla ei ole, sekin, mikä hänellä on, pitää otettaman pois.

19:27 Kuitenkin ne minun viholliseni, jotka ei tahtoneet minun antaa vallita heitä, tuokaat tänne ja mestatkaa heitä minun edessäni.

19:28 Ja kuin hän nämät puhunut oli, meni hän edellä ja vaelsi ylös Jerusalemiä päin.

19:29 Ja tapahtui, kuin hän lähestyi Betphagea ja Betaniaa, ja tuli sen vuoren tykö, joka öljymäeksi kutsutaan kutsutaan, lähetti hän kaksi opetuslapsistansa,

19:30 Sanoen: menkää kylään, joka on teidän edessänsä, ja kuin te siihen tullette sisälle, niin te löydätte varsan sidottuna, jonka päällä ei yksikään ihminen koskaan istunut ole: päästäkää se ja tuokaat tänne.

19:31 Ja jos joku teiltä kysyy: miksi te sitä päästätte? niin sanokaat hänelle: Herra tätä tarvitsee.

19:32 Niin lähetetyt menivät ja löysivät niinkuin hän oli heille sanonut.

19:33 Kuin he nyt päästivät varsaa, sanoi sen isäntä heil-

sen corgon cansa jällens saanut.

19:24 Nijn hän sanoi tykönä seisoville: ottacat pois se leiwiskä häneldä/ ja andacat sille jolla kymmenen leiwiskätä on.

19:25 Nijn he sanoit hänelle: Herra tällä on kymmenen leiwiskätä.

19:26 Minä sanon teille: jolla on/ hänelle pitä annettaman: ja häneldä/ jolla ei ole/ sekin cuin hänellä on/ pitä poisotettaman.

19:27 Sijttekin ne minun viholliseni/ jotca ei tahtonet minun anda wallita heitäns/ tuocat tänne/ ja mestacat heitä täsä minun nähteni.

19:28 Ja cuin hän nämät puhunut oli/ meni hän coh-dastans ja waelsi ylös Jerusalemi päin.

19:29 JA tapahdui/ cosca hän lähestyi Bethphaget ja Bethaniat/ ja tuli Öljymäen tygö/ lähetti hän caxi Opetuslastans:

19:30 Ja sanoi: Mengät kylän/ joca on teidän edesän/ ja cuin te sijhen tuletta/ nijn te löydätte warsan sidottuna/ jonga päällä ei yxikän ihminen coscan istunut ole/ päästäkät se/ ja tuocat tänne.

19:31 Ja jos jocu teille kysy: mixi te sitä päästätte? nijn sanocat hänelle: HERra tätä tarwidze.

19:32 Nijn lähetetyt menit/ ja löysit nijncuin hän oli heille sanonut.

19:33 Cosca he nyt päästit warsa/ sanoi sen isändä heil-

sanoivat heille: Miksi te päästättte varsan? le: miksi te päästättte warsaa? le: mixi te päästättte warsa: tättte varsan?

19:34 Niin he sanoivat: Herra tarvitsee sitä.

19:35 Ja he veivät sen Jeesuksen luo ja heittivät vaatteensa varsan selkään ja istuttivat Jeesuksen niiden päälle.

19:36 Ja hänen kulkiessaan kansa levitti vaatteensa tielle.

19:37 Ja kun hän jo oli lähellä, laskeutuen Öljymäen rinnettä, rupesi koko opetuslasten joukko iloiten kiittämään Jumalaa suurella äänellä kaikista voimallisista teoista, jotka he olivat nähneet,

19:38 sanoen: Siunattu olkoon hän, joka tulee, Kuningas Herran nimessä; rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa!

19:39 Ja muutamat fariseukset kansanjoukosta sanoivat hänelle: Opettaja, nuhtele opetuslapsiasi.

19:40 Mutta hän vastasi ja sanoi: Minä sanon teille: jos nämä olisivat vaiti, niin kivet huutaisivat.

19:41 Ja kun hän tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, itki hän sitä

19:42 ja sanoi: Jospa tietäisit sinäkin tänä päivänä, mikä rauhaasi sopii! Mutta nyt se on sinun silmiltäsi salattu.

19:43 Sillä sinulle tulevat ne päivät, jolloin sinun vihollisesi sinut vallilla saartavat ja piirittävät sinut ja ahdistavat sinua joka puolelta;

19:34 Vaan he sanoivat: Herra tätä tarvitsee.

19:35 Ja he veivät sen Jeesuksen tykö, ja panivat vaatteensa varsan päälle, ja istuttivat Jeesuksen se päälle.

19:36 Ja kuin hän matkusti, levittivät he vaatteensa tielle.

19:37 Ja kuin hän jo lähestyi menemään alas Öljymäeltä, rupesi koko opetuslasten joukko iloiten kiittämään Jumalaa suurella äänellä kaikista niistä voimallisista töistä, jotka he nähneet olivat,

19:38 Sanoen: siunattu olkoon se, joka tulee, kuningas Herran nimeen! rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa!

19:39 Ja muutamat Farisealaisista kansan seasta sanoivat hänelle: Mestari, nuhtele opetuslapsias.

19:40 Ja hän vastaten sanoi heille: minä sanon teille: jos nämät vaikenevat, niin kivet pitää huutaman.

19:41 Ja kuin hän lähemmä tuli, katsoi hän kaupungin päälle, itki häntä,

19:42 Ja sanoi: jos sinäkin tietäisit, niin sinä ajattelisit tosin tällä sinun ajallas, mitä sinun rauhaas sopis. Mutta nyt ovat ne kätkeytyt sinun silmäis edestä.

19:43 Sillä ne päivät pitää tuleman sinun ylitses, että sinun vihollises skantsaavat sinun, ja ympäri piirittävät sinun, ja ahdistavat sinun joka kulmalta,

19:34 He sanoit: HERra tätä tarwidze.

19:35 Ja he weit sen Jesuxen tygö/ ja panit waattens warsan päälle/ ja istutit Jesuxen sen päälle.

19:36 Ja cosca hän matcus-ti/ lewitit he waattens tielle.

19:37 Ja cuin hän jo lähestyi/ ja waelsi Öljymäeldä alaspäin/ rupeis coco Opetuslasten joucko iloiten kiittämän Jumalata suurella äänellä caiken woiman tähden cuin he nähnet olit/ sanoden:

19:38 Siunattu olcon se joca HERran Nimeen Cuningasna tule/ Rauha Taiwas/ ja cunnia corceuxes.

19:39 Ja muutamat Fariseuxist/ jotca Canssan seas olit/ sanoit hänelle: Mestari/ aseta Opetuslapses.

19:40 Hän wastais/ ja sanoi heille: Minä sanon teille: jos nämät waickenewat/ nijn kivet pitä huutaman.

19:41 JA cuin hän lähemmä tuli/ cadzoi hän Caupungin päälle/ itki händä ja sanoi:

19:42 Jos sinäkin tiedäisit/ nijns ajattelisit tosin tällä sinun ajallas/ mitä sinun rauhas sopis. Mutta nyt owat ne kätkeytyt sinun silmäis edestä.

19:43 Sillä ne päiwät pitää tuleman sinun ylidzes/ että sinun wihollises scandzawat sinun/ ja pijrittävät sinun:

19:44 ja he kukistavat sinut maan tasalle ja surmaavat lapsesi, jotka sinussa ovat, eivätkä jätä sinuun kiveä kiiven päälle, sentähden ettet etsikkoaikaasi tuntenut.

19:45 Ja hän meni pyhäköön ja rupesi ajamaan,

19:46 ja sanoi heille: Kirjoitettu on: 'Minun huoneeni on oleva rukoushuone', mutta te olette tehneet siitä ryövärien luolan.

19:47 Ja hän opetti joka päivä pyhäkössä. Mutta ylipapit ja kirjanoppineet sekä kansan ensimmäiset miettivät, miten saisivat hänet surmatuksi;

19:48 mutta he eivät keksineet, mitä tekisivät, sillä kaikki kansa riippui hänessä ja kuunteli häntä.

Luukas 20 LUKU

20:1 Ja tapahtui eräänä päivänä, kun hän opetti kansaa pyhäkössä ja julisti evankeliumia, että ylipapit ja kirjanoppineet astuivat yhdessä vanhinten kanssa esiin

20:2 ja puhuivat hänelle sanoen: Sano meille, millä vallalla sinä näitä teet, tahi kuka on se, joka on antanut sinulle tämän vallan?

20:3 Hän vastasi ja sanoi heille: Minä myös teen teille kysymyksen; sanokaa minulle:

20:4 oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä?

20:5 Niin he neuvottelivat keskenänsä sanoen: Jos sa-

19:44 Ja maahan tasoittavat sinun ja sinun lapses, jotka sinussa ovat, ja ei jätä sinussa kiveä kiven päälle; ettet etsikkos aikaa tuntenut.

19:45 Ja hän meni sisälle templiin, rupesi ajamaan siitä ulos ostajia ja myyjiä,

19:46 Sanoen heille: kirjoitettu on: minun huoneeni on rukoushuone; mutta te olette sen tehneet ryövärien luolaksi.

19:47 Ja hän opetti joka päivä templissä, mutta pappein päämiehet ja kirjanoppineet ja kansan vanhimmat etsivät häntä surmataksensa,

19:48 Ja ei tietäneet, mitä heidän piti tekemän; sillä kaikki kansa riippui hänessä, ja kuulivat häntä.

20 LUKU

20:1 Ja tapahtui yhtenä niistä päivistä, kuin hän kansaa opetti templissä ja saarnasi evankeliumia, tulivat ylimmäiset papit ja kirjanoppineet ja vanhimmat,

20:2 Ja puhuivat hänelle, sanoen: sanos meille, millä vallalla sinä tätä teet? eli kuka sinulle tämän vallan on antanut?

20:3 Niin Jesus vastaten sanoi heille: minä kysyn myös teiltä yhtä asiaa, vastatkaat minua.

20:4 Oliko Johanneksen kaste taivaasta, vaiko ihmisiltä?

20:5 Niin he ajattelivat itselänsä, sanoen: jo me sa-

19:44 Ja ahdistawat sinun jocabulmalda/ ja maahan tasoittawat sinun/ ja sinun lapses/ jotca sinus owat/ ja ei jätä sinus kiwe kiwen päälle/ ettes sinun edzickos aica tundenut.

19:45 JA hän meni Templijn/ rupeis ajaman ulos ostaita ja myyjiä/ sanoden: kirjoitettu on:

19:46 Minun huonen on Rucoushuone/ mutta te oletta sen tehnet ryöwäritten luolaxi.

19:47 Ja hän opetti jocabäivä Templis. Mutta Pappein päämiehet ja Kirjanoppenet/ ja Canssan wanhimmat edzeit händä surmataxens.

19:48 Ja ei tiennet mitä heidän piti tekemän: sillä caicki Canssa ripui hänes/ ja cuulit händä.

XX. Lucu .

20:1 JA tapahdui yhtenä niistä päiwistä/ cosca hän Canssa opetti Templis/ ja saarnais Evangeliumi. Nijn ylimmäiset Papit/ ja Kirjanoppenet ja wanhimmat tulit/

20:2 Ja sanoit hänelle: Sanos meille millä wallalla sinä tätä teet? Eli cuca sinulle tämän wallan on andanut?

20:3 Nijn Jesus wastais/ ja sanoi heille: Minä kysyn myös teille yhtä asiata/ wastatcat minua.

20:4 Olico Johannexen caste Taiwast/ taicka ihmisildä?

20:5 Nijn he ajattelit idzeläns/ sanoden: jos me sa-

nomme: 'Taivaasta', niin hän sanoo: 'Miksi ette siis usko- neet häntä?'

20:6 Mutta jos sanomme: 'Ihmistä', niin kaikki kansa kivittää meidät, sillä se uskoo vahvasti, että Johannes oli profeetta.

20:7 Ja he vastasivat, etteivät tienneet, mistä se oli.

20:8 Niin Jeesus sanoi heille: Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla minä näitä teen.

20:9 Ja hän rupesi puhumaan kansalle ja puhui tämän vertauksen: Mies istutti viinitarhan ja vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti muille maille kauaksi aikaa.

20:10 Ja ajan tullen hän lähetti palvelijan viinitarhurien luokse, että he antaisivat tälle osan viinitarhan hedelmistä; mutta viinitarhurit pieksivät hänet ja lähettivät tyhjin käsin pois.

20:11 Ja hän lähetti vielä toisen palvelijan; mutta hänetkin he pieksivät ja häpäisivät ja lähettivät tyhjin käsin pois.

20:12 Ja hän lähetti vielä kolmannen; mutta tämänkin he haavoittivat ja heittivät ulos.

20:13 Niin viinitarhan herra sanoi: 'Mitä minä teen? Minä lähetän rakkaan poikani; häntä he kaiketi kavahtavat.'

20:14 Mutta kun viinitarhurit näkivät hänet, neuvottelivat he keskenään ja sanoivat: 'Tämä on perillinen; tappa- kaamme hänet, että perintö

nomme: taivaasta, niin hän sanoo: miksi ette siis usko- neet?'

20:6 Mutta jos me sanomme: ihmisiltä, niin kaikki kansa kivittää meidät; sillä he uskoivat, että Johannes oli propheta.

20:7 Ja he vastasivat, ettei he tietäneet, kusta se oli.

20:8 Niin sanoi Jesus heille: en minä myös sano teille, millä voimalla minä näitä teen.

20:9 Niin hän rupesi sano- maan kansalle tämän verta- uksen: yksi mies istutti vii- namäen ja pani sen vuorolle peltomiehille, ja meni muille maille kauvaksi aikaa.

20:10 Ja ajallansa lähetti hän palvelian peltomiesten tykö, että he antaisivat hä- nelle viinamäen hedelmästä. Mutta ne peltomiehet pieksi- vät sen ja lähettivät pois tyh- jänä.

20:11 Ja hän lähetti vielä toisen palvelian; mutta he myös sen pieksivät, ja pilk- kasivat, ja lähettivät pois tyhjänä.

20:12 Ja hän lähetti vielä kolmannen. Mutta he myös sen haavoittivat ja syöksivät ulos.

20:13 Niin viinamäen isäntä sanoi: mitä minä teen? minä lähetän minun rakkaan poi- kani: kuin he hänen näke- vät, niin he karttavat häntä.

20:14 Mutta kuin peltomie- het sen näkivät, ajattelivat he itsellänsä, sanoen: tämä on perillinen: tulkaat, tappa- kaamme häntä, että perintö tulis meidän omaksemme.

nomma: Taiwast/ nijn hän sano: mixette sijs händä us- conet?

20:6 Eli jos me sanomma: ihmisildä/ nijn caicki Canssa kiwittäwät meidän:

20:7 Sillä he owat uscotetut että Johannes oli Propheta.

Ja he wastaisit/ ettei he tiennet custa se oli.

20:8 Nijn sanoi Jesus heille: en minä myös sano teille/ millä woimalla minä näitä teen.

20:9 Nijn hän rupeis sanoman Canssalle tämän wertauxen: yxi mies istutti wijnapuita/ ja pani ne palcoille wijnamäen miehille/ ja meni matcan cauwaxi aica.

20:10 Cosca nijn sowelias oli/ lähetti hän palwelians wijnamäen miesten tygö/ että he andaisit hänelle wijnamäen hedelmästä. Mutta he piexit hänen/ ja lahetit tyhjänä.

20:11 Ja hän lähetti taas toisen palwelian/ jonga he myös piexit ja pilckaisit/ ja poislähetit.

20:12 Taas lähetti hän col- mannen/ sen he myös haa- woitit/ ja ulossyöxit.

20:13 Nijn wijnamäen isändä sanoi: mitä minä teen? minä lähetän minun rackan poica- ni/ cosca he sen näkewät/ nijn he carttawat händä.

20:14 Mutta cosca wijnamäen miehet sen näit/ ajattelit he idzelläns/ sanoden: tämä on perillinen/ tulcat tappacam händä/ että perindö tulis

tulisi meidän omaksemme.'

20:15 Ja he heittivät hänet ulos viinitarhasta ja tappoivat. Mitä nyt viinitarhan herra on tekävä heille?

20:16 Hän tulee ja tuhoaa nämä viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille. Niin he sen kuullessaan sanoivat: Pois se!

20:17 Mutta hän katsahti heihin ja sanoi: Mitä siis on tämä kirjoitus: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi?'

20:18 Jokainen, joka kaatuu siihen kiveen, ruhjoutuu, mutta jonka päälle se kaatuu, sen se murskaa.

20:19 Ja kirjanoppineet ja ylipapit tahtoivat ottaa hänet sillä hetkellä kiinni, mutta he pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän oli puhunut sen vertauksen heistä.

20:20 Ja he vartioivat häntä ja lähettivät hänen luokseen hurskaiksi tekeytyviä urkkijoita, saadakseen hänet kiinni jostakin sanasta, niin että voisivat antaa hänet esivallalle ja maaherran käsiin.

20:21 Ja ne kysyivät häneltä sanoen: Opettaja, me tiedämme, että sinä puhut ja opetat oikein etkä katso henkilöön, vaan opetat Jumalan tietä totuudessa.

20:22 Onko meidän lupa antaa keisarille veroa vai eikö?

20:23 Mutta hän havaitsi heidän kavaluutensa ja sanoi heille:

20:15 Ja he syöksivät ulos hänen viinamäestä ja tappoivat. Mitä viinamäen isäntä on tekävä heille?

20:16 Hän tulee ja hukkaa nämät peltomiehet, ja antaa viinamäen muille. Kuin he sen kuulivat, sanoivat he: pois se!

20:17 Mutta hän katsahti heidän päällensä ja sanoi: mitä se on, mikä kirjoitettu on: Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut nurckakiveksi?

20:18 Jokainen joka lankee sen kiven päälle, se runnelaan; mutta jonka päälle se lankee, sen hän musertaa.

20:19 Ja pappein päämiehet ja kirjanoppineet pyysivät häntä sillä hetkellä kiinni ottaa, vaan he pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän heille tämän vertauksen sanonut oli.

20:20 Ja he vartioitsivat häntä ja lähettivät väijyjät, jotka piti itsensä hurskaiksi teettelemän, että he hänen puheessa saisivat kiinni, ja antaisivat ylös esivallalle ja maanvanhimman haltuun.

20:21 Ja he kysyivät häneltä ja sanoivat: Mestari, me tiedämme, että oikein sanot ja opetat, etkä katso ihmisen muotoa, vaan opetat Jumalan tien totuudessa.

20:22 Sopiiko meidän antaa keisarille veroa, taikka ei?

20:23 Mutta kuin hän ymmärsi heidän kavaluutensa, sanoi hän heille: mitä te minua kiusaatte?

meidän omaxem.

20:15 Ja he ulossyöxit hänen wijnamäestä ja tapoit. Mitästä wijnamäen isändä on tekewä heillen.

20:16 Hän tule/ ja hukka nämät wijnamäen miehet/ ja anda wijnamäkens muille. Cuin he sen cuulit/ sanoit he: pois se.

20:17 Mutta hän cadzahti heidän päällens/ ja sanoi: mitästä se on/ cuin kirjoitettu on? Se kiwi jonga rakentajat hylkäisit/ on tullut nurckakiwexi?

20:18 Jocainen cuin lange sen kiwen päälle/ se muretän/ mutta jonga päälle se lange/ sen hän muserta.

20:19 Ja Pappein päämiehet ja Kirjanoppenet pyysit händä sillä hetkellä kijnniotta/ waan he pelkäisit Canssa: sillä he ymmärsit/ että hän heille tämän wertauxen sanonut oli.

20:20 JA he wartioidzit händä/ ja lahetit wäijywäisiä/ jotca piti heidäns hurscaxi teettelemän/ että he hänen puhesa kijnnisaisit/ ja ylönnannaisit Esiwallalle ja Maanwanhimman haldun.

20:21 Ja he kysyt hänelle/ ja sanoit: Mestari/ me tiedämme että oikein sanot ja opetat/ ja et cadzo ihmisen muoto/ waan opetat Jumalan tien totudes.

20:22 Olleco se oikein/ että me annamme Keisarille weron/ taikka ei?

20:23 Mutta cuin hän ymmärsi heidän cawaluxens/ sanoi hän heille: mitä te minua kiusatte?

20:24 Näyttäkää minulle denari. Kenen kuva ja päällekirjoitus siinä on? He vastasivat: Keisarin.	20:24 Osoittakaat minulle veroraha, kenenkä kuva ja päällekirjoitus siinä on? He vastasivat ja sanoivat: keisarin.	20:24 Osottacat minulle weroraha/ kenengä cuwa ja päällekirjoitus siinä on? He wastaisit ja sanoit hänelle: Keisarin.
20:25 Niin hän sanoi heille: Antakaa siis keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on.	20:25 Niin hän sanoi heille: antakaat keisarille, mitkä keisarin ovat, ja Jumalalle, mitkä Jumalan ovat.	20:25 Nijn hän sanoi heille: andacat Keisarille mitä Keisarin tule/ ja Jumalalle mitä Jumalan tule.
20:26 Ja he eivät kyenneet saamaan häntä hänen puheestaan kiinni kansan edessä; ja he ihmettelivät hänen vastaustaan ja vaikenivat.	20:26 Ja ei he taitaneet hänen puhettansa kansan edessä laittaa, vaan ihmettelivät hänen vastaustansa, ja vaikenivat.	20:26 Ja ei he tainnet hänen puhettans Canssan edes laittaa/ waan ihmettelit hänen wastaustans/ ja waickenit.
20:27 Niin astui esiin muutamia saddukeuksia, jotka väittävät, ettei ylösnousemusta ole, ja he kysyivät häneltä	20:27 Niin tulivat muutamat Saddukealaisista, (jotka kieltävät ylösnousemisen,) ja kysyivät häneltä,	20:27 Nijn tulit muutamat Saduceuxist (jotca kieldawät ylösnousemisen) ja kysyit hänelle/
20:28 sanoen: Opettaja, Moses on säätänyt meille: 'Jos joltakin kuolee veli, jolla on vaimo, mutta ei ole lapsia, niin ottakoon hän veljensä vaimon ja herättäköön siemenen veljelleen.'	20:28 Sanoen: Mestari, Moses kirjoitti meille: jos jonkun veli kuolee, jolla emäntä oli, ja se kuolis lapsetonna, niin hänen veljensä pitää sen vaimon ottaman ja veljellensä siemenen herättämän.	sanoden: 20:28 Mestari/ Moses kirjoitti meille/ jos jongun weli cuole/ jolla emändä oli/ ja se cuolis lapsitoin/ nijn hänen weljens piti sen waimon ottaman/ ja weljellens siemenen herättämän.
20:29 Nyt oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon ja kuoli lapsetonna.	20:29 Niin oli seitsemän veljeä: ensimmäinen otti emännän ja kuoli lapsetonna.	20:29 Nyt olit seidzemen welje/ ensimmäinen otti emännän ja cuoli lapsitoina.
20:30 Niin toinen otti sen vaimon,	20:30 Ja toinen otti sen vaimon, ja se myös kuoli lapsetonna.	20:30 Ja toinen otti sen waimon/ ja se myös cuoli lapsitoina.
20:31 ja sitten kolmas, ja samoin kaikki seitsemän; ja he kuolivat jättämättä lapsia.	20:31 Ja kolmas otti myös sen: ja niin kaikki seitsemän, eikä jättäneet lapsia, ja kuolivat.	20:31 Ja colmas otti myös sen. Ja nijn caicki seidzemen/ eikä jättänet lapsia/ ja cuolit.
20:32 Viimeiseksi vaimokin kuoli.	20:32 Kaikkein viimein kuoli myös vaimo.	20:32 Caickein wijmein cuoli myös se waimo.
20:33 Kenelle heistä siis tämä vaimo ylösnousemuksessa joutuu vaimoksi? Sillä kaikkien seitsemän vaimona hän oli ollut.	20:33 Sentähden ylösnousemisessa, kenenkä heistä vaimo pitää oleman? sillä kaikki seitsemän ovat sen vaimonansa pitäneet.	20:33 Kenengä sijs ylösnousemises heistä se waimo on? Sillä caicki seidzemen owat sen waimonans pitänet.
20:34 Niin Jeesus sanoi heille: Tämän maailman lapset naivat ja menevät miehel-	20:34 Ja Jesus vastaten sanoi heille: tämän maailman lapset naivat ja huolevat;	20:34 Jesus wastais/ ja sanoi heille: tämän mailman lapset naiwat ja huolewat.

le.

20:35 Mutta ne, jotka on arvollisiksi nähty pääsemään toiseen maailmaan ja ylösnousemukseen kuolleista, eivät nai eivätkä mene miehel-

20:36 Sillä he eivät enää voi kuolla, kun ovat enkelien kaltaisia; ja he ovat Jumalan lapsia, koska ovat ylösnousemuksen lapsia.

20:37 Mutta että kuolleet nousevat ylös, sen Mooseskin on osoittanut kertomuksessa orjantappurapensaasta, kun hän sanoo Herraa Aabrahamin Jumalaksi ja lisäksi Jumalaksi ja Jaakobin Jumalaksi.

20:38 Mutta hän ei ole kuolleitten Jumala, vaan elävien; sillä kaikki hänelle elävät.

20:39 Niin muutamat kirjanoppineista vastasivat ja sanoivat: Opettaja, oikein sinä sanoit.

20:40 Ja he eivät enää rohjenneet kysyä häneltä mitään.

20:41 Niin hän sanoi heille: Kuinka he voivat sanoa, että Kristus on Daavidin poika?

20:42 Sanoohan Daavid itse psalmien kirjassa: 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni,

20:43 kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.'

20:44 Daavid siis kutsuu häntä Herraksi; kuinka hän sitten on hänen poikansa?

20:45 Ja kaiken kansan kuullen hän sanoi opetuslapsillen-

20:35 Mutta ne, jotka otolliseksi tulevat sille maailmalle ja ylösnousemiselle kuolleista, ei he nai eikä huole;

20:36 Sillä ei he enään kuolla taida; sillä he ovat enkelien kaltaiset, ja he ovat Jumalan lapset, että he ovat ylösnousemisen lapset.

20:37 Mutta että kuolleet ylösnousevat, sen on myös Moses pensaan tykönä osoittanut, kuin hän sanoi Herran Abrahamin Jumalaksi ja Isaakin Jumalaksi ja Jakobin Jumalaksi.

20:38 Mutta ei Jumala ole kuolleiden Jumala, vaan elävien; sillä kaikki hänelle elävät.

20:39 Niin vastasivat muutamat kirjanoppineista ja sanoivat: Mestari, oikein sinä sanoit.

20:40 Ja ei he rohjenneet häneltä mitään enempää kysyä.

20:41 Niin hän sanoi heille: kuinka he sanovat Kristuksen Davidin pojaksi?

20:42 Ja David itse sanoo Psalmiraamatussa: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni,

20:43 Siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi.

20:44 Koska siis David kutsuu hänen Herraksensa, kuin hän on hänen Poikansa?

20:45 Mutta kuin kaikki kansa sen kuuli, sanoi hän

20:35 Mutta ne jotka otolliset ovat sille mailmalle/ ja ylösnouseman cuolluista/ ei he nai eikä huole:

20:36 Ja ei he sillen cuolla taida: sillä he owat Engelitten caltaiset/ ja Jumalan lapset/ että he owat ylösnousemisen lapset.

20:37 Mutta että ne cuollet ylösnousewat/ sen on myös Moses pensan tykönä osottanut/ cosca hän cudzui Herran/ Abrahamin Jumalaxi/ ja Isaachin Jumalaxi/ ja Jacobin Jumalaxi.

20:38 Ei Jumala ole cuolluitten Jumala/ waan eläwitten: sillä caicki he häneldä eläwät.

20:39 Nijn wastaisit muutamat Kirjanoppenuista/ ja sanoit: Mestari/ oikein sinä sanoit.

20:40 Ja ei he rohgennet häneldä mitän enämbätä kysyä.

20:41 Nijn hän sanoi heille: cuinga he sanowat Christuxen Dawidin Pojaxi:

20:42 Ja Dawid sano Psaltar ramatus: HERra sanoi minun HERralleni/ istu minun oikialle kädelleni:

20:43 Nijncauwan cuin minä panen sinun wihollises sinun jalcais astinlaudaxi?

20:44 Cosca Dawid cudzu hänen HERraxens/ cuinga sijs hän on hänen Poicans?

20:45 MUTta cosca caicki Canssa sen cuuli/ sanoi hän

sa:	opetuslapsillensa:	Opetuslapsillens:
20:46 Kavahtakaa kirjanoppi-neita, jotka mielellään käyskelevät pitkissä vaipoissa ja ha-luavat tervehdyksiä toreilla ja etumaisia istuimia synagoo-gissa ja ensimmäisiä sijoja pidoissa,	20:46 Kavahtakaat kirjanop-pineita, jotka tahtovat käydä pitkissä vaatteissa ja ottavat hyväksi tervehdykset turulla, ja ylimmäiset istuimet syna-gogissa, ja ylimmäiset siat ehtoollisissa,	20:46 Cawahtacat teitän Kir-janoppenuista/ jotca tahtowat käydä pitkis waatteis/ ja ot-tawat hywäxi terwetyxet Turul-la/ ja mielelläns istuwat Sy-nagogis ylimmäisnä ja pöydil-le.
20:47 noita, jotka syövät leskien huoneet ja näön vuoksi pitävät pitkiä rukouksia; he saavat sitä kovemman tuomi-on.	20:47 Jotka syövä leskein huoneet, ja muodoksi pitävät pitkät rukoukset: heidän pi-tää saaman sitä raskaam-man tuomion.	20:47 Jotca syöwät leskein huonet/ ja pitäwät pitkiä ru-couxia/ waan sitä suurem-man cadotuxen he saawat.

Luukas 21 LUKU

21:1 Ja hän katsahti ja näki rikkaiden panevan lahjoja uh-riarkkuun.

21:2 Niin hän näki myös köyhän lesken panevan siihen kaksi ropoa.

21:3 Silloin hän sanoi: Toti- sesti minä sanon teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut.

21:4 Sillä kaikki nuo panivat lahjansa liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan, koko elä- misensä, mikä hänellä oli.

21:5 Ja kun muutamat puhui- vat pyhäköstä, kuinka se oli kauniilla kivillä ja temppelilah- joilla kaunistettu, sanoi hän:

21:6 Päivät tulevat, jolloin tästä, mitä katselette, ei ole jäävä kiveä kiven päälle, maahan jaottamatta.

21:7 Niin he kysyivät häneltä sanoen: Opettaja, milloin tä- mä sitten tapahtuu? Ja mikä on oleva merkki tämän tule- misesta?

21 LUKU

21:1 Mutta kuin hän katsoi, näki hän rikkaat panevan lahjojansa uhri-arkkuun.

21:2 Hän näki myös köyhän lesken panevan siihen kaksi ropoa.

21:3 Ja sanoi: totisesti sanon minä teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin nämät kaikki.

21:4 Sillä kaikki nämät pa- nivat siitä, mitä heillä liiaksi oli, Jumalan uhriksi, vaan tämä pani köyhydestänsä kaiken tavaransa, mikä hä- nellä oli.

21:5 Ja kuin muutamat sa- noivat hänelle templistä, kuinka kauniilla kivillä ja kappaleilla se kaunistettu oli, niin hän sanoi:

21:6 Näitäkö te katselette? Ne päivät pitää tuleman, joi- na ei pidä kiveä kiven päälle jätettämän, jota ei maahan jaoteta.

21:7 Niin he kysyivät häneltä ja sanoivat: Mestari, koska nämät tapahtuvat? ja mikä merkki on, koska nämät tu- levat?

XXI. Lucu .

21:1 JA hän cadzoi cuinga rickat panit lahjojans uhri arckuun.

21:2 Hän näki myös köyhän lesken panewan sinne caxi ropoja.

21:3 Ja hän sanoi: totisest sanon minä teille: tämä köy- hä leski pani enämmän kuin nämät caicki.

21:4 Sillä nämät panit heidän kyllydestäns Jumalan uhrixi waan tämä pani köyhydes- täns caiken hänen tawarans cuin hänellä oli.

21:5 JA cuin muutamat sa- noit hänelle Templist: cuinga caunilla kiwillä ja cappaleilla se caunistettu oli/ nijn hän sanoi:

21:6 Se aica tule/ cosca cai- kista cuin te näettä/ ei pidä kiwi kiwen päälle jätettämän/ jota ei ricota.

21:7 Nijn he kysyit hänelle/ ja sanoit: Mestari/ coscasta nämät tapahtuwat? ja mikä mercki on/ cosca nämät tu- lewat?

21:8 Niin hän sanoi: Katso-
kaa, ettei teitä eksytetä. Sillä
monta tulee minun nimessäni
sanoen: 'Minä olen se', ja:
'Aika on lähellä.' Mutta älkää
menkö heidän perässään.

21:9 Ja kun kuulette sotien
ja kapinain melskettä, älkää
peljästykö. Sillä näitten täytyy
ensin tapahtua, mutta loppu
ei tule vielä heti.

21:10 Sitten hän sanoi heille:
Kansa nousee kansaa vas-
taan ja valtakunta valtakuntaa
vastaan,

21:11 ja tulee suuria maanjä-
ristyksiä, tulee ruttoa ja nä-
lähätää monin paikoin, ja
taivaalla on oleva peljättäviä
näkyjä ja suuria merkkejä.

21:12 Mutta ennen tätä kaik-
kea he käyvät teihin käsiksi
ja vainoavat teitä ja vetävät
teidät synagoogiin ja heittävät
vankiloihin ja vievät teidät
kuningasten ja maaherrain
eteen minun nimeni tähden.

21:13 Ja näin te joudutte
todistamaan.

21:14 Pankaa siis sydämel-
lenne, ettette edeltäpäin huo-
lehdi, miten te vastaatte puo-
lestanne.

21:15 Sillä minä annan teille
suun ja viisauden, jota vas-
taan eivät ketkään teidän
vastustajanne kykene asettu-
maan tai väittämään.

21:16 Omat vanhemmatkin ja
veljet ja sukulaiset ja ystävät
antavat teidät alttiiksi; ja
muutamia teistä tapetaan,

21:17 ja te joudutte kaikkien
vihattaviksi minun nimeni täh-

21:8 Hän sanoi: katsokaat,
ettei teitä petetä; sillä moni
tulee minun nimeeni ja sa-
noo: minä se olen! aika on
kyllä läsnä, älkää kuiten-
kaan heitä seuratko.

21:9 Mutta kuin te kuulette
sotia ja kapinoita, niin älkää
peljästykö; sillä nämät pitää
ensin tapahtuman, vaan ei
kohta loppu ole.

21:10 Niin hän sanoi heille:
kansa nousee kansaa vas-
taan, ja valtakunta valtakun-
taa vastaan.

21:11 Ja suuret maan vapis-
tukset pitää joka paikassa
tuleman, nälkä ja rutto,
kauhistukset ja suuret ih-
meet taivaasta tapahtuvat.

21:12 Mutta ennen näitä
kaikkia heittävät he kätensä
teidän päällenne, vainoovat
ja antavat ylön teitä synago-
giin ja vankiuteen, ja vetävät
teidät kuningasten ja esimies-
ten eteen, minun nimeni
tähden.

21:13 Mutta se tapahtuu
teille todistukseksi.

21:14 Niin pankaat nyt se
teidän sydämeenne, ettette
ennen ajattelisi, kuinka tei-
dän pitää edestänne vastaa-
man:

21:15 Sillä minä annan teille
suun ja viisauden, jota ei he
voi puhua vastaan eikä sei-
soa vastaan, kaikki jotka tei-
tä vastaan ovat.

21:16 Niin te myös annetaan
ylön vanhimmilta, veljiltä,
langoilta ja ystäviltä, ja muu-
tammat teistä he tappavat,

21:17 Ja te tulette vihatta-
viksi kaikilta, minun nimeni

21:8 Hän sanoi: cadzocat/
ettei teitä petetä: sillä moni
tule minun Nimeeni/ ja sano:
minä se olen: aica on kyllä
läsnä/ älkät cuitengan heitä
seuratco.

21:9 Mutta cosca te cuuletta
sotia ja capinoita/ nijn älkät
peljätkö: sillä nämät pitä en-
sin tuleman/ waan ei cohta
loppu ole.

21:10 Nijn hän sanoi heille:
Canssa nouse Canssa was-
tan/ ja waldacunda walda-
cunda watan:

21:11 Ja suuret maan wapis-
tuxet pitä jocapaicas tule-
man/ nälkä ja rutto/ cauhis-
tuxet ja suuret ihmet Taiwast
tapahtuwat.

21:12 MUtta ennen näitä
caickia heittävät he kätens
teidän päällenne/ wainowat
ja ylönandawat teitä Rastupijn
ja fangiuxeen/ ja wetäwät
teidät Cuningasten ja Esimies-
ten eteen/ minun Nimeni
tähden:

21:13 Mutta se tapahtu teille
todistuxexi.

21:14 Nijn pangat nyt se sy-
dämeen/ ettet te murehdis/
cuinga teidän pitä edestänne
wastaman:

21:15 Sillä minä annan teille
suun ja wijsauden/ jota ei he
woi watan puhua/ eikä
caicki teidän watanseisojan
taida watan olla:

21:16 Nijn te myös ylönanne-
tan wanhimmildanne/ weljil-
danne/ langoildanne/ ja ys-
täwildanne/ ja muutammat
teistä he tappawat.

21:17 Ja te ylöncadzotan
caikilda minun Nimeni tähden:

den.

21:18 Mutta ei hiuskarvakaan teidän päästänne katoa.

21:19 Kestäväsyydellänne te voitatte omaksenne elämän.

21:20 Mutta kun te näette Jerusalemin sotajoukkojen ympäröimänä, silloin tietäkää, että sen hävitys on lähellä.

21:21 Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille, ja jotka ovat kaupungissa, lähtekööt sieltä pois, ja jotka maalla ovat, älkööt sinne menkö.

21:22 Sillä ne ovat koston päiviä, että kaikki täytyisi, mikä kirjoitettu on.

21:23 Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! Sillä suuri hätä on oleva maan päällä ja viha tätä kansaa vastaan;

21:24 ja he kaatuvat miekan terään, heidät viedään vangiksi kaikkien kansojen sekaan, ja Jerusalem on oleva pakanain tallattavana, kunnes pakanain ajat täytyvät.

21:25 Ja on oleva merkit auringossa ja kuussa ja tähdisissä, ja ahdistus kansoilla maan päällä ja epätoivo, kun meri ja aallot pauhaavat.

21:26 Ja ihmiset menehtyvät peljätessään ja odottaessaan sitä, mikä maanpiiriä kohtaa; sillä taivaitten voimat järkkyvät.

21:27 Ja silloin he näkevät ihmisen Pojan tulevan pilvessä suurella voimalla ja kirk-

tähden.

21:18 Vaan ei hiuskarvakaan pidä teidän päästänne hukkuman.

21:19 Pitäkää teidän sielunne kärsivällisyydessä.

21:20 Mutta kuin te näette Jerusalemin sotaväeltä piiritettävän, niin tietäkää, että hänen perikatonsa on lähestynyt.

21:21 Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkaan vuorille, ja jotka hänen keskellänsä ovat, ne lähtekään sieltä ulos, ja jotka maalla ovat, älkään häneen menkö sisälle.

21:22 Sillä ne ovat kostonpäivät, että kaikki täytettäisiin, mitkä kirjoitetut ovat.

21:23 Mutta voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! Sillä suuri vaiva pitää maan päällä oleman ja viha tämän kansan päällä.

21:24 Ja heidän pitää lankeman miekan terään, ja he viedään vangiksi kaikkinaisen kansan sekaan. Ja Jerusalem pitää tallattaman pakanoilta, siihen asti kuin pakanain aika täytetään.

21:25 Ja merkit pitää oleman auringossa ja kuussa ja tähdisissä, ja maassa kansalla ahdistus epäilyksen tähden. Ja meri ja aallot pitää pauhaaman.

21:26 Ja ihmiset maassa pitää nääntymän pelvon ja odottamisen tähden niitä, mitkä maan piirin päälle tulevat; sillä taivaan voimat pitää liikutettaman.

21:27 Ja silloin heidän pitää näkemän Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla.

21:18 Waan ei hiuscarwacan pidä teidän päästänne hukkuman.

21:19 Pitäkät teidän sielunne kärsimises.

21:20 COsca te näettä Jerusalemin sotawäeldä pijritettävän/ nijn tietkät että hänen pericatons on lähestynyt.

21:21 Silloin ne jotca Judeas owat/ paetcan mäkein puoleen: ja jotca hänen keskelläns owat/ ne sieldä pois mengän: ja jotca maalla owat/ älkän sisälle mengö.

21:22 Sillä ne owat costopäivät/ että caicki pitä täytetämän cuin kirjoitetut owat.

21:23 Mutta woi rascaita ja imettäväisiä nijnä päiwinä. Sillä suuri waiwa pitä maan päällä oleman/ ja wiha tämän Canssan päällä.

21:24 Ja heidän pitä langedeman miecan terän edesä/ ja he wiedän fangixi caickinaisen Canssan secaan. Ja Jerusalem pitä tallattaman pancanoilda/ sijhenasti cuin pancanain aica täytetän.

21:25 JA merkit pitä oleman Auringos ja Cuus ja Tähdeis. Ja maasa Canssalla ahdistus epäillyxen tähden. Ja Meri ja Allot pitä pauhaman.

21:26 Ja ihmiset maasa pitä cuiwettuman pelgon tähden/ ja odottamisen tähden/ nijtä cuin maan pijrin päälle tulewat: sillä Taiwan woimat pitä lijcutettaman.

21:27 Ja silloin heidän pitä näkemän ihmisen Pojan tulewan pilwis/ suurella woimalla

kaudella.

21:28 Mutta kun nämä alka-
vat tapahtua, niin rohkaiskaa
itsenne ja nostakaa pääanne,
sillä teidän vapautuksenne on
lähellä.

21:29 Ja hän puhui heille
vertauksen: Katsokaa vii-
kunapuuta ja kaikkia puita.

21:30 Kun ne jo puhkeavat
lehteen, niin siitä te näette ja
itsestänne ymmärrätte, että
kesä jo on lähellä.

21:31 Samoin te myös, kun
näette tämän tapahtuvan,
tietäkää, että Jumalan valta-
kunta on lähellä.

21:32 Totisesti minä sanon
teille: tämä sukupolvi ei ka-
toa, ennenkuin kaikki tapah-
tuu.

21:33 Taivas ja maa katoa-
vat, mutta minun sanani eivät
katoa.

21:34 Mutta pitääkö vaari
itsestänne, ettei teidän sydä-
miänne raskautaa päihtymys ja
juoppous eikä elatuksen mur-
heet, niin että se päivä yllät-
tää teidät äkkiarvaamatta

21:35 niinkuin paula; sillä se
on saavuttava kaikki, jotka
koko maan päällä asuvat.

21:36 Valvokaa siis joka aika
ja rukoilkaa, että saisitte voi-
maa paetaksenne tätä kaik-
kea, mikä tuleva on, ja sei-
soaksenne Ihmisen Pojan
edessä.

21:37 Ja hän opetti päivät
pyhäkössä, mutta öiksi hän
lähti pois ja vietti ne vuorella,
jota kutsutaan Öljymäeksi.

21:38 Ja kaikki kansa tuli

21:28 Mutta kuin nämät ru-
peevat tapahtumaan, niin
katsokaat, ja nostakaaat
pääanne ylös; sillä teidän lu-
nastuksenne silloin lähestyy.

21:29 Ja hän sanoi heille
vertauksen: katsokaat fi-
kunapuuta ja kaikkia puita.

21:30 Kuin ne jo puhkeevat,
niin te näette ja itse teistä-
ne ymmärrätte, että suvi on
jo läsnä.

21:31 Niin myös te, kuin te
näette nämät tapahtuvan,
tietäkää, että Jumalan val-
takunta on läsnä.

21:32 Totisesti minä sanon
teille: ei tämän sukukunnan
pidä suinkaan hukkuman,
siihenasti kuin nämät kaikki
tapahtuvat.

21:33 Taivas ja maa on huk-
kuva, vaan minun sanani ei
pidä ikänä hukkaantumana.

21:34 Mutta kavahtakaaat,
ettei teidän sydämenne kos-
kaan raskauteta ylönsyömi-
sestä ja juopumisesta ja ela-
tuksen murheesta, ja se päi-
vä tulee äkisti teidän pääl-
lenne.

21:35 Sillä se tulee niinkuin
paula kaikkein ylitse, jotka
koko maan päällä asuvat.

21:36 Sentähden valvokaat
ja aina rukoilkaat, että te
mahdolliset olisitte kaikkia
näitä välttämään, jotka pitää
tapahtuman, ja seisomaan
Ihmisen Pojan edessä.

21:37 Ja hän opetti päivällä
templissä, mutta yöllä meni
hän ulos ja oli yötä vuorella,
joka kutsutaan Öljymäeksi.

21:38 Ja kaikki kansa tuli
varhain hänen tykönsä

ja cunnialla.

21:28 Cosca nämät rupewat
tapahtuman/ nijn cadzocat/
ja nostacat pääanne ylös: sillä
teidän lunastuxenne silloin
lähesty.

21:29 Ja hän sanoi heille
wertauxen: cadzocat fi-
cunapuuta/ ja caickia puita/
cosca ne puhkewat/

21:30 Nijn te idze nijstä näet-
te ja ymmärrätte/ että suwi
on läsnä.

21:31 Nijn myös te/ cosca te
näette nämät tapahtuwan/
sijtä tietkät että Jumalan
waldacunda on läsnä.

21:32 Totisest minä sanon
teille: ei tämän sucucunnan
pidä ennen huckuman/ cuin
nämät caicki tapahtuwat.

21:33 Taiwas ja maa on
huckuwa/ waan minun sanani
ei pidä huckanduman.

21:34 MUtta cawahtacat tei-
tän/ ettei teidän sydämen
coscan rascauteta syömisest
ja juomisest/ ja elatuxen
murhest/ ja se päiwä tule
äkist teidän pääl-
lenne.

21:35 Sillä nijncuin paula tule
caickein ylidze/ jotca coco
maan päällä asuwat.

21:36 Nijn olcat nyt aina
walpat/ ja rucoilcat/ että te
mahdolliset olisitta caickia
näitä wälttämän jotca pitä
tapahtuman/ ja seisoman
ihmisen Pojan edes.

21:37 Ja hän opetti päiwällä
Templis/ mutta yöllä meni
hän ulos/ ja oli Öljymäellä
yötä.

21:38 Ja caicki Canssa tuli

varhain aamuisin hänen tykönsä pyhäkköön kuulemaan häntä.

Luukas 22 LUKU

22:1 Mutta happamattoman leivän juhla, jota pääsiäiseksi sanotaan, oli lähellä.

22:2 Ja ylipapit ja kirjanoppineet miettivät, kuinka saisivat hänet surmatuksi; sillä he pelkäsivät kansaa.

22:3 Niin saatana meni Juudaaseen, jota kutsuttiin Iskariotiksi ja joka oli yksi niistä kahdestatoista.

22:4 Ja tämä meni ja puhui ylipappien ja pyhäkön vartio-
ston päällikköjen kanssa, miten hän saattaisi hänet heidän käsiinsä.

22:5 Ja he ihastuivat ja sitoutuivat antamaan hänelle rahaa.

22:6 Ja hän lupautui ja etsi sopivaa tilaisuutta kavaltaakseen hänet heille ilman melua.

22:7 Niin tuli se happamattoman leivän päivistä, jona pääsiäislammas oli teurastettava.

22:8 Ja hän lähetti Pietarin ja Johanneksen sanoen: Menkää ja valmistakaa meille pääsiäislammas syödäksemme.

22:9 Niin he kysyivät häneltä: Mihin tahdot, että valmistamme sen?

22:10 Hän vastasi heille: Katso, saapuessanne kaupunkiin tulee teitä vastaan mies kantauen vesiastiaa; seuratkaa häntä siihen taloon, johon

templiin, häntä kuulemaan.

22 LUKU

22:1 Niin lähestyi makian leivän juhlapäivä, joka pääsiäiseksi kutsutaan.

22:2 Ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet etsivät, kuinka he olisivat hänen saaneet tappa. Mutta he pelkäsivät kansaa.

22:3 Niin saatana oli mennyt Juudaan sisälle, jonka liikanimi oli Iskariot, joka oli kahdentoistakymmenen luvusta.

22:4 Ja hän meni pois ja puhutteli ylimmäisiä pappeja ja päämiehiä, kuin hän oli hänen heille pettävä.

22:5 Ja he ihastuivat ja lupasivat hänelle rahaa.

22:6 Ja hän lupasi sen heille, ja etsi soveliasta aikaa, saadaksensa häntä pettää ilman hasuta.

22:7 Niin makian leivän päivä tuli, jona pääsiäislammas piti teurastettaman,

22:8 Ja hän lähetti Pietarin ja Johanneksen, sanoen: menkää valmistamaan meille pääsiäislammas syödäksemme.

22:9 Niin he sanoivat hänelle: kussas tahdot meitä valmistamaan?

22:10 Hän sanoi heille: katso, kuin te kaupunkiin tulette sisälle, kohtaa teitä ihminen, kantain vesiastiaa: seuratkaa häntä siihen huoneeseen, johonka hän menee.

varhain hänen tygöns Temp-
lijn händä cuuleman.

XXII. Lucu .

22:1 Nlin lähestyi makian leivän juhla päivä/ joca Pääsiäisexi cudzutan.

22:2 Ja ylimmäiset Papit ja Kirjanoppenet edzeit/ cuinga he olisit hänen saanet tappa. Mutta he pelkäisit Canssa.

22:3 Nijn Sathan oli Judan sisälle mennyt/ jonga lijca nimi oli Ischarioth/ joca oli cahdentoistakymmenen lugusta.

22:4 Ja hän meni pois/ ja puhutteli ylimmäisiä Papeja ja Päämiehiä/ cuinga hän oli hänen heille pettävä.

22:5 Ja he ihastuit/ ja lupasit hänelle raha.

22:6 Ja hän lupais sen heille/ ja edzei tila saadaxens händä pettä ilman hasuta.

22:7 Nlin makian leivän päivä tuli/ jona Pääsiäislammas piti uhrattaman.

22:8 Ja hän lähetti Petarin ja Johannexen/ sanoden: men-
gät walmistaman meille Pää-
siäislammas syödäxem.

22:9 Nijn he sanoit hänelle:
cusas tahdot meitä walmis-
taman?

22:10 Hän sanoi heille: cad-
zo/ cosca te Caupungijn tu-
letta/ cohta teidän yxi ihmi-
nen candain wesiastiata/
noudattacat händä siihen

hän menee,

22:11 ja sanokaa talon isännälle: 'Opettaja sanoo sinulle: Missä on vierashuone, syödäkseni siinä pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa?'

22:12 Niin hän näyttää teille suuren, aterioiville varustetun huoneen yläkerrassa; sinne valmistakaa.

22:13 Ja he menivät ja havaitsivat niin olevan, kuin Jeesus oli heille sanonut, ja valmistivat pääsiäislampaan.

22:14 Ja kun hetki tuli, asetui hän aterialle ja apostolit hänen kanssansa.

22:15 Ja hän sanoi heille: Minä olen halajamalla halannut syödä tämän pääsiäislampaan teidän kanssanne, ennenkuin minä kärsin;

22:16 sillä minä sanon teille, etten minä sitä enää syö, ennenkuin sen täyttymys tapahtuu Jumalan valtakunnassa.

22:17 Ja hän otti maljan, kiitti ja sanoi: Ottakaa tämä ja jakakaa keskenänne.

22:18 Sillä minä sanon teille: tästedes minä en juo viinipuun antia, ennenkuin Jumalan valtakunta tulee.

22:19 Ja hän otti leivän, kiitti, mursi ja antoi heille ja sanoi: Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan. Tehkää se minun muistokseni.

22:20 Samoin myös maljan, aterian jälkeen, ja sanoi: Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka teidän edes-

22:11 Ja sanokaat sen huoneen perheenisännälle: Mestari sanoo sinulle: kussa on maja, jossa minä syön pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa?

22:12 Ja hän osoittaa teille suuren salin rakennetun; valmistakaa siellä.

22:13 Niin he menivät ja löysivät niinkuin hän heille sanonut oli, ja valmistivat pääsiäislampaan.

22:14 Ja kuin jo aika tullut oli, istui hän pöydän tykönä ja kaksitoistakymmentä apostolia hänen kanssansa.

22:15 Ja hän sanoi heille: minä olen halulla halainnut syödä tätä pääsiäislammasta teidän kanssanne, ennenkuin minä kärsin.

22:16 Sillä minä sanon teille, etten minä suinkaan silleen siitä syö, siihenasti kuin se täytetään Jumalan valtakunnassa.

22:17 Ja hän otti kalkin, kiitti, ja sanoi: ottakaa ja jakakaa keskenänne.

22:18 Sillä minä sanon teille, etten minä suinkaan juo viinapuun hedelmää, siihenasti kuin Jumalan valtakunta tulee.

22:19 Ja hän otti leivän, kiitti ja mursi, ja antoi heille, sanoen: tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan: se tehkää minun muistokseni;

22:20 Niin myös kalkin ehtoollisen jälkeen, sanoen: tämä kalkki on uusi Testamentti, minun veressäni, joka teidän edestänne vuoda-

huonesen johonga hän menee:

22:11 Ja sanocat perheisännälle/ Mestari käski sinulle sano: cusa on maja/ josa minä saan Pääsiäislamban Opetuslasteni cansa syödä.

22:12 Ja hän osotta teille suuren awaran Salin walmistacat siellä.

22:13 He menit/ ja löysit nijncuin hän heille sanonut oli/ ja walmistit Pääsiäislamban.

22:14 Ja cuin jo aica tullut oli/ istui hän/ ja caxitoistakymmendä Apostolita hänen cansans.

22:15 Ja hän sanoi heille: minä olen halulla halainnut syödä tätä Pääsiäislammasta teidän cansan/ ennen cuin minä kärsin:

22:16 Sillä minä sanon teille: en minä sillen hänest enämbi syö/ siihenasti cuin se täytän Jumalan waldacunnas.

22:17 Ja hän otti Calkin/ kijtti/ ja sanoi: ottacat ja jacacat keskenän:

22:18 Sillä minä sanon teille: en minä juo wijnapuun hedelmästä/ ennen cuin Jumalan waldacunda tule.

22:19 JA hän otti leiwän/ kijtti ja mursi/ ja andoi heille/ sanoden: tämä on minun Ruumin/ joca teidän edestännetan/ se tehkät minun muistoxeni.

22:20 Nijn myös Calkin ehtollisen jälken/ sanoden: tämä Calcki on se Usi Testamentti/ minun weresäni/ joca teidän

tänne vuodatetaan.

22:21 Mutta, katso, minun kavaltajani käsi on minun kanssani pöydällä.

22:22 Sillä Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin säädetty on; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta hänet kavalletaan!

22:23 Ja he rupesivat keskenänsä kyselemään, kuka heistä mahtoi olla se, joka oli tämän tekävä.

22:24 Ja heidän välillään syntyi myös kiista siitä, kuka heistä oli katsottava suurimmaksi.

22:25 Niin hän sanoi heille: Kansojen kuninkaat herroina niitä hallitsevat, ja niiden valtiaita sanotaan hyväntekijöiksi.

22:26 Mutta älkää te niin; vaan joka teidän keskuudessanne on suurin, se olkoon niinkuin nuorin, ja johtaja niinkuin se, joka palvelee

22:27 Sillä kumpi on suurempi, sekö, joka aterioi, vai se, joka palvelee? Eikö se, joka aterioi? Mutta minä olen teidän keskellänne niinkuin se, joka palvelee.

22:28 Mutta te olette pysyneet minun kanssani minun kiusauksissani;

22:29 ja minä säädän teille, niinkuin minun Isäni on minulle säätänyt, kuninkaallisen vallan,

22:30 niin että te saatte syödä ja juoda minun pöydässänne minun valtakunnassaneni ja istua valtaistuimilla ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa.

tetaan.

22:21 Kuitenkin, katso, minun pettäjäni käsi on minun kanssani pöydällä.

22:22 Ja tosin Ihmisen Poika menee niinkuin päätetty on: kuitenkin voi sitä ihmistä, jolta hän petetään!

22:23 Ja he rupesivat kyselemään keskenänsä: kuka olis se heistä, joka sen tekävä olis?

22:24 Mutta heidän välillänne tuli myös riita, kuka heistä näkyis suurin olevan.

22:25 Niin hän sanoi heille: kansain kuninkaat vallitsevat heitä, ja joilla valta on heidän ylitsensä, ne kutsutaan armollisiksi herroiksi.

22:26 Mutta ette te niin: vaan joka teistä suurin on, se olkoon niinkuin nuorin, ja joka ylimmäinen on, se olkoon niinkuin se, joka palvelee.

22:27 Sillä kumpi suurempi on: se joka aterioitsee, taikka se joka palvelee? eikö se joka aterioitsee? mutta minä olen teidän keskellänne niinkuin se, joka palvelee.

22:28 Mutta te olette ne, jotka minun kiusauksissani minun kanssani pysyitte.

22:29 Ja minä säädin teille, niinkuin minun Isäni sääsi minulle, valtakunnan:

22:30 Että teidän pitää syömän ja juoman minun pöydällänne minun valtakunnassaneni, ja istuman istuimilla, ja tuomitseman kaksitoistakymmentä Israelin sukukuntaa.

edestän vuodatetan

22:21 Cuitengin cadzo/ minun pettäjäni käsi on minun cansani pöydällä:

22:22 Ja tosin ihmisen Poika mene niinuin päätetty on/ cuitengin voi sitä ihmistä/ jolda hän petetän.

22:23 Ja he rupeisit kyselemän keskenänsä: cuca se heistä olis/ joca sen tekemän piti.

22:24 JA heidän välillens tuli rijta/ cuca heistä suurin piti oleman.

22:25 Nijn hän sanoi heille: mailmalliset Cuningat wallidzewat/ ja waldamiehet cudzutän armollisixi Herroixi.

22:26 Mutta et te nijn/ waan joca teistä suurin on/ se olcon nijnquin nuorin/ ja joca ylimmäinen on/ se olcon nijcuin palwelia:

22:27 Sillä cumbi suurempi on? se joca atrioidze/ taicka se joca palwele? eikö se joca atrioidze? mutta minä olen teidän keskellän nijnquin palwelia.

22:28 Mutta te oletta ne/ jotca minun kiusauxisani minun cansani pysytte.

22:29 Ja minä säädän teille waldacunnan/ nijnquin minun Isäni sääsi minulle:

22:30 Että teidän pitä syömän ja juoman minun pöydällänne/ minun waldacunnasani/ ja istuman istuimella/ ja duomidzeman caxitoistakymmendä Israelin sucu-

22:31 Simon, Simon, katso, saatana on tavoitellut teitä valtaansa, seuloakseen teitä niinkuin nisuja;

22:32 mutta minä olen rukoillut sinun puolestasi, ettei sinun uskosi raukeaisi tyhjään. Ja kun sinä kerran palajat, niin vahvasta veljiäsi.

22:33 Niin Simon sanoi hänelle: Herra, sinun kanssasi minä olen valmis menemään sekä vankeuteen että kuolemaan.

22:34 Mutta hän sanoi: Minä sanon sinulle, Pietari: ei laula tänään kukko, ennenkuin sinä kolmesti kiellät tuntevasi minua.

22:35 Ja hän sanoi heille: Kun minä lähetin teidät ilman rahakukkaroa ja laukua ja kenkiä, puuttuiko teiltä mitään? He vastasivat: Ei mitään.

22:36 Niin hän sanoi heille: Mutta nyt, jolla on kukkaro, ottakoon sen mukaansa; niin myös laukun. Ja jolla ei ole, myyköön vaippansa ja ostakoon miekan.

22:37 Sillä minä sanon teille, että minussa pitää käymän toteen tämän, mikä kirjoitettu on: 'Ja hänet luettiin pahantekijäin joukkoon.' Sillä se, mikä minusta on sanottu, on täyttynyt.

22:38 Niin he sanoivat: Herra, katso, tässä on kaksi miekkaa. Mutta hän vastasi heille: Riittää.

22:39 Ja hän meni ulos ja lähti tapansa mukaan Öljymäelle, ja hänen opetuslap-

22:31 Niin sanoi myös Herra: Simon, Simon, katso, saatana on teitä pyytännyt seuloak-sensa niinkuin nisuja.

22:32 Vaan minä rukoilin sinun edestäs, ettei sinun uskos puuttuman pidä. Ja kuin sinä kerran palajat, niin vahvista veljiäs.

22:33 Niin hän sanoi hänelle: Herra, minä olen valmis sinun kanssas sekä vankiuteen että kuolemaan menemään.

22:34 Mutta hän sanoi: Pietari, minä sanon sinulle, ei laula tänäpäpä kukko ennenkuin sinä kolmasti kiellät tuntevas minua.

22:35 Ja hän sanoi heille: kuin minä lähetin teidät ilman säkkiä ja kukkaroa ja kenkiä, puuttuiko teiltä mitään? He sanoivat: ei mitään.

22:36 Niin hän sanoi heille: vaan nyt, jolla säkki on, ottakoon sen, niin myös kukkaron; ja jolla ei ole, se myykään hameensa ja ostakaan miekan.

22:37 Sillä minä sanon teille: vielä sekin mikä kirjoitettu on, pitää minussa täytettämän: hän on pahantekiäin sekaan luettu; sillä ne, mitkä minusta kirjoitetut ovat, pitää loppuman.

22:38 Niin he sanoivat: Herra, katso, tässä on kaksi miekkaa. Hän sanoi heille: kyllä siinä on.

22:39 Ja hän läksi ulos ja meni, niinkuin hänen tapansa oli, Öljymäelle; niin seu-

cunda.

22:31 Nlin HERra sanoi: Simon/ Simon/ cadzo/ Sathan on teitä pyytännyt seuloxens nijncuin nisuja.

22:32 Waan minä rucoilin sinun edestäs/ ettei sinun uscos puuttuman pidä. Ja cuin sinä kerran palajat/ nijn wahwista weljejä.

22:33 Nijn hän sanoi hänelle: HERra/ minä olen walmis sinun cansas fangiuxen ja cuoleman menemän.

22:34 Hän sanoi: Petari/ minä sanon sinulle/ ei laula tänäpäpä Cuckoi ennen/ cuin sinä colmasti minun kiellät/ et tundewas minua.

22:35 JA hän sanoi heille: cosca minä lähetin teidän ilman säkitä/ ja cuckarota ja kengitä/ puuttuico teildä mitän? He sanoit: Ei mitän.

22:36 Nijn hän sanoi heille: waan nyt/ jolla säcki on/ ottacan sen/ nijn myös cuckaron/ ja jolla ei ole/ se myykän hamens/ ja ostacan miecan.

22:37 Sillä minä sanon teille: wielä sekin cuin kirjoitettu on/ pitä minus täytettämän: Hän on pahain tekiäin cansa luettu: sillä mitä minusta kirjoitettu on/ ne pitää loppuman.

22:38 Nijn he sanoit: HERra/ cadzo/ täsä on caxi miecka. Hän sanoi heille: Kyllä sijnä on.

22:39 JA hän läxi ulos/ cuin hänen tapans oli/ Öljymäelle/ ja hänen Opetuslapsens

sensa seurasivat häntä.	rasivat myös häntä hänen opetuslapsensa.	seuraisit händä siihen paickan.
22:40 Ja tultuaan siihen paikkaan hän sanoi heille: Rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen.	22:40 Ja kuin hän siihen paikkaan tuli, sanoi hän heille: rukoilkaat, ettette tulisi kiusaukseen.	22:40 Ja cuin hän sinne tuli/ sanoi hän heille: rucoilcat ettet te langeis kiusauheen.
22:41 Ja hän vetäytyi heistä noin kivenheiton päähän, laskeutui polvilleen ja rukoili	22:41 Ja hän erkani heistä lähes kivellä heittää ja laski polvillensa, rukoili,	22:41 Ja hän ercani heistä lähes kiwellä heittä/ ja laski polwillens/ rukoili ja sanoi:
22:42 sanoen: Isä, jos sinä tahdot, niin ota pois minulta tämä malja; älköön kuitenkaan tapahtuko minun tahtoni, vaan sinun.	22:42 Sanoen: Isä, jos sinä tahdot, niin ota pois minulta tämä kalkki, kuitenkin ei minun tahtoni, mutta sinun olkoon.	22:42 Isä/ jos sinä tahdot/ nijn ota pois minulda tämä Calcki/ cuitengin ei minun tahton/ mutta sinun olcon.
22:43 Niin hänelle ilmestyi taivaasta enkeli, joka vahvisti häntä.	22:43 Niin enkeli taivaasta ilmestyi hänelle ja vahvisti häntä.	22:43 Nijn Engeli Taiwast ilmestyi hänelle/ ja wahwisti händä.
22:44 Ja kun hän oli suuressa tuskassa, rukoili hän yhä hartaammin. Ja hänen hikensä oli niinkuin veripisarat, jotka putosivat maahan.	22:44 Ja kuin hän sangen suuressa ahdistuksessa oli, rukoili hän hartaammin. Ja oli hänen hikensä niinkuin verenpisarat, jotka maan päälle putosivat.	22:44 Ja se joutui/ että hän cuoleman cansa sodei/ ja rukoili hartamman. Ja oli hänen hikens nijncuin weren pisarat/ jotca maahan wuosit.
22:45 Ja kun hän nousi rukoilemasta ja meni opetuslastensa tykö, tapasi hän heidät murheen tähden nukkumasta.	22:45 Ja kuin hän nousi rukoilemasta ja tuli opetuslastensa tykö, löysi hän ne murheen tähden makaamasta,	22:45 Ja cuin hän nousi rucoilemast/ ja tuli Opetuslastens tygö/ löysi hän ne murhen tähden macamast:
22:46 Niin hän sanoi heille: Miksi te nukutte? Nouskaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen.	22:46 Ja hän sanoi heille: mitä te makaatte? nouskaat ja rukoilkaat, ettette kiusaukseen lankeaisi.	22:46 Ja sanoi heille: Mitä te macatte? noscat ja rucoilcat/ ettet te kiusauheen langeis.
22:47 Ja katso, hänen vielä puhuessaan tuli joukko kansaa, ja yksi niistä kahdestatoista, se, jonka nimi oli Juudas, kulki heidän edellään. Ja hän tuli Jeesuksen luo antamaan hänelle suuta.	22:47 Vielä hänen puhuisansa, katso, joukko ja se, joka kutsuttiin Juudas, yksi kahdestatoistakymmenestä, kävi heidän edellänsä, ja lähestyi Jeesusta suuta antamaan hänen.	22:47 Wlelä hänen puhuisans/ cadzo/ joucko ja yxi cahdestatoistakymmenestä/ joca cudzuttin Judas/ käwi heidän edelläns ja lähestyi Jeesusta/ suuta andaman hänen.
22:48 Mutta Jeesus sanoi hänelle: Juudas, suunantamisellako sinä Ihmisen Pojan kavallat?	22:48 Niin Jesus sanoi hänelle: Juudas, suun antamisellako sinä Ihmisen Pojan petät?	22:48 Nijn Jesus sanoi hänelle: Juda/ suun andamisellaco sinä ihmisen Pojan petät?
22:49 Kun nyt ne, jotka olivat hänen ympärillään, näkivät, mitä oli tulossa, sanoivat he: Herra, iskemmekö miekalla?	22:49 Kuin ne, jotka hänen ympärillänsä olivat, näkivät, mitä tulewa oli, sanoivat he hänelle: Herra, emmekö me lyö miekalla?	22:49 COsca ne jotca hänen ymbärilläns olit/ näit mitä tulewa oli/ sanoit he hänelle: HERra/ emmekö me lyö mie-

22:50 Ja eräs heistä iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois oikean korvan.

22:51 Mutta Jeesus vastasi sanoen: Sallikaa vielä tämänkin. Ja hän koski hänen korvaansa ja paransi hänet.

22:52 Niin Jeesus sanoi ylimpapeille ja pyhäkön vartioston päälliköille ja vanhimmille, jotka olivat tulleet häntä vastaan: Niinkuin ryöväreitä vastaan te olette lähteneet miekat ja seipäät käsissä.

22:53 Minä olen joka päivä ollut teidän kanssanne pyhäkössä, ettekä ole ojentaneet käsiänne minua vastaan. Mutta tämä on teidän hetkenne ja pimeyden valta.

22:54 Niin he ottivat hänet kiinni ja kuljettivat pois ja veivät hänet ylimmäisen papin taloon. Ja Pietari seurasi taampana.

22:55 Ja he virittivät valkean keskelle esipihaa ja asettuivat yhdessä istumaan, ja Pietari istui heidän joukkoonsa.

22:56 Niin eräs palvelijatar, nähdessään hänen istuvan tulen ääressä, katseli häntä kiinteästi ja sanoi: Tämäkin oli hänen kanssaan.

22:57 Mutta hän kielsi sanoen: Nainen, en tunne häntä.

22:58 Ja hetkisen perästä näki hänet toinen, eräs mies, ja sanoi: Sinäkin olet yksi niistä. Mutta Pietari sanoi: Mies, en ole.

22:50 Ja yksi heistä löi pappein päämiehen palvelijaa ja hakkasi pois hänen oikean korvansa.

22:51 Mutta Jesus vastaten sanoi: sallikaat tähän asti tulla. Ja kuin hän rupesi hänen korvaansa, paransi hän sen.

22:52 Mutta Jesus sanoi niille, jotka häntä vastaan olivat tulleet, ylimmäisille papeille ja templin haltioille ja vanhimmille: niinkuin ryöväriin tykö te läksitte miekoilla ja seipäillä.

22:53 Minä olin joka päivä teidän kanssanne templissä, ja ette ojentaneet kättä minun päälleni; mutta tämä on teidän hetkenne ja pimeyden valta.

22:54 Niin he kiinni ottivat hänen ja taluttivat, ja veivät hänen sisälle ylimmäisen papin huoneeseen. Mutta Pietari seurasi taampana.

22:55 Ja niin he virittivät valkean keskelle kartanoa, ja ynnä yhdessä istuivat, istui myös Pietari heidän seassansa.

22:56 Mutta kuin yksi piika näki hänen valkean tykönä istuvan, katsoi hän hänen päällensä, ja sanoi: tämä oli myös hänen kanssansa.

22:57 Vaan hän kielsi hänen ja sanoi: vaimo, en minä tunne häntä.

22:58 Ja vähän hetken perästä näki toinen hänen, ja sanoi: sinä myös olet yksi heistä. Pietari sanoi: ihminen, en ole.

calla?

22:50 Ja yxi heistä löi Papein päämiehen palweliata/ ja hackais pois hänen oikian corwans.

22:51 Mutta Jesus sanoi: sallicat tähän asti/ ja cuin hän rupeis hänen corwaans/ paransi hän sen.

22:52 MUtta Jesus sanoi ylimmäisille Papeille/ ja Templin haldioille ja wanhimille/ jotca hänen tygöns tullet olit.

22:53 Te läxitte nijncuin ryöwäriin tygö/ miecoilla ja seipäillä/

Minä olin teidän cansan jocapäiwä Templis/ ja et te ojendanet kättä minun päälleni/ mutta tämä on teidän hetkenne/ ja pimeyden walda.

22:54 Nlin he kijnniotit hänen ja tulutit/ ja toit hänen ylimmäisen Papin huonesen. Mutta Petari seurais taambana.

22:55 Nijn he wiritit walkian keskelle cartanota/ ja istuit/ istui myös Petari heidän seasans.

22:56 Cosca yxi pijca näki hänen walkian tykönä istuwan/ cadzoi hän hänen päällens/ ja sanoi: tämä oli myös hänen cansans.

22:57 Waan hän kielsi ja sanoi: waimo/ en minä tunne händä.

22:58 Ja vähän hetken perästä näki toinen hänen/ ja sanoi: sinä myös olet yxi heistä. Petari sanoi: ihminen/ en minä ole.

22:59 Ja noin yhden hetken kuluttua vakuutti vielä toinen sanoen: Totisesti, tämä oli myös hänen kanssaan; sillä onhan hän galilealainenkin.	22:59 Ja lähes yhden hetken perästä todisti myös toinen, sanoen: totisesti tämä oli myös hänen kanssansa; sillä hän on Galileasta.	22:59 Ja lähes hetken perästä todisti myös toinen/ sanoden: totiest tämä oli myös hänen cansans: Sillä hän on Galileus.
22:60 Mutta Pietari sanoi: En ymmärrä, mies, mitä sanot. Ja samassa, hänen vielä puhuessaan, lauloi kukko.	22:60 Niin Pietari sanoi: ihminen, en minä tiedä, mitäs sanot. Ja kohta, vielä hänen puhuissansa, lauloi kukko.	22:60 Nijn Petari sanoi: ihminen/ en minä tiedä mitäs sanot. Ja vielä hänen puhuisans/ Cuckoi lauloi.
22:61 Ja Herra kääntyi ja katsoi Pietariin; ja Pietari muisti Herran sanat, kuinka hän oli hänelle sanonut: Ennenkuin kukko tänään laulaa, sinä kolmesti minut kiellät.	22:61 Ja Herra käänsi itsensä ja katsoi Pietarin päälle, ja Pietari muisti Herran puheen, kuin hän hänelle sanoi: ennenkuin kukko laulaa, kolmasti sinä minun kiellät.	22:61 Ja HERra käänsi/ ja cadzoi Petarin päälle/ ja Petari muisti HERran puhen/ joca oli hänelle sanonut: ennencuin Cuckoi laula/ colmasti sinä minun kiellät.
22:62 Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.	22:62 Ja Pietari meni ulos ja itki katkerasti.	22:62 Ja Petari meni ulos/ ja itki catkerast.
22:63 Ja miehet, jotka pitivät Jeesusta kiinni, pilkkasivat häntä ja pieksivät häntä.	22:63 Mutta miehet, jotka Jesusta kiinni pitivät, pilkkasivat häntä ja löivät häntä,	22:63 Mutta miehet/ jotca Jesusta kijnnipidit/ pilckaisit händä ja löit händä:
22:64 Ja he peittivät hänen kasvonsa ja kysyivät häneltä sanoen: Profetoi, kuka se on, joka sinua löi!	22:64 Peittivät hänen silmänsä, ja löivät häntä poskelle, ja kysyivät häneltä, sanoen: arvaa, kuka se on, joka sinua löi.	22:64 Peitit hänen silmäns/ ja hosuit händä caswoille/ ja kysyit hänelle/ sanoden: Arwa/ cuca se on joca sinua löi?
22:65 Ja paljon muita herjaussanoja he puhuivat häntä vastaan.	22:65 Ja paljon muuta pilkkaa sanoivat he häntä vastaan.	22:65 Ja paljo muuta pilcka sanoit he händä wastan.
22:66 Ja päivän valjetessa kansan vanhimmat ja ylipapit ja kirjanoppineet kokoontuivat ja veivät hänet neuvostonsa eteen	22:66 Ja kuin päivä tuli, kokoontuivat kansan vanhimmat ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet ja veivät hänen oikeutensa eteen,	22:66 Ja cuin päiwä coitti/ coconnuit Canssan wanhimmat/ ja Pappain päämiehet ja Kirjanoppenet/ ja weit hänen Raadin eteen:
22:67 ja sanoivat: Jos sinä olet Kristus, niin sano se meille. Hän vastasi heille: Jos minä teille sanon, niin te ette usko;	22:67 Sanoen: oletkos Kristus? sano meille. Niin hän sanoi heille: jos minä sanon teille, ette usko,	22:67 Ja sanoit: Oletcos Christus? nijn sano meille? Hän sanoi heille: jos minä sanon teille/ et te usco?
22:68 ja jos kysyn, ette vastaa.	22:68 Ja jos minä myös kysyn, niin ette vastaa minua, ette myös päästä minua.	22:68 Ja jos minä myös kysyn/ nijn et te wasta/ et te myös päästä minua.
22:69 Mutta tästedes Ihmisen Poika on istuva Jumalan voiman oikealla puolella.	22:69 Tästedes istuu Ihmisen Poika Jumalan voiman oikialla kädellä.	22:69 Sentähden tästedes istu ihmisen Poica Jumalan woiman oikialla puolella.
22:70 Silloin he kaikki sanoivat: Sinä siis olet Jumalan	22:70 Niin he sanoivat kaikki: sinä olet siis Jumalan	22:70 Nijn he sanoit caicki: sinäkö siis olet Jumalan Poi-

Poika? Hän vastasi heille: Te-pä sen sanotte, että minä olen.

22:71 Niin he sanoivat: Mitä me enää todistusta tarvitsemme? Sillä me itse olemme kuulleet sen hänen omasta suustansa.

Luukas 23 LUKU

23:1 Ja he nousivat, koko joukko, ja veivät hänet Pilatuksen eteen.

23:2 Ja he alkoivat syyttää häntä sanoen: Tämän me olemme havainneet villitsevän kansaamme, kieltävän antamasta veroja keisarille ja sanovan itseään Kristukseksi, kuninkaaksi.

23:3 Niin Pilatus kysyi häneltä sanoen: Oletko sinä juutalaisten kuningas? Hän vastasi hänelle ja sanoi: Sinäpä sen sanot.

23:4 Pilatus sanoi ylipapeille ja kansalle: En minä löydä mitään syytä tässä miehessä.

23:5 Mutta he ahdistivat yhä enemmän ja sanoivat: Hän yllyttää kansaa opettaen kaikkialla Juudeassa, Galileasta alkaen tänne asti.

23:6 Mutta kun Pilatus sen kuuli, kysyi hän, oliko mies galilealainen.

23:7 Ja saatuaan tietää hänen olevan Herodeksen hallintoalueelta hän lähetti hänet Herodeksen eteen, joka hänkin niinä päivinä oli Jerusalemissa.

23:8 Kun Herodes näki Jeesuksen, ihastui hän suuresti; sillä hän oli jo kauan aikaa

Poika? sanoi hän heille: tepä sen sanotte, että minä olen.

22:71 Niin he sanoivat: mitä me silleen todistusta tarvitsemme, sillä me olemme sen kuulleet hänen omasta suustansa.

23 LUKU

23:1 Ja kaikki heidän joukkonsa nousi ylös, ja he veivät hänen Pilatuksen tykö.

23:2 Ja he rupesivat kantamaan hänen päällensä, sanoen: tämän me löysimme kansaa viettelevän ja kieltävän keisarille veroa antamasta ja sanovan itsensä olevan kuninkaan Kristuksen.

23:3 Niin Pilatus kysyi häneltä, sanoen: oletkos Juudalaisten kuningas? Hän vastasi häntä ja sanoi: sinäpä sen sanot.

23:4 Mutta Pilatus sanoi pappein päämiehille ja kansalle: en minä löydä yhtään vikaa tässä ihmisessä.

23:5 Mutta he kävivät päälle, sanoen: hän kehoittaa kansan, opettain koko Juudeassa, ja on ruvennut Galileasta hamaan tähän asti.

23:6 Mutta kuin Pilatus kuuli Galileaa mainittavan, kysyi hän, josko hän Galileasta oli.

23:7 Ja kuin hän ymmärsi, että hän Herodeksen läänistä oli, lähetti hän hänen Herodeksen tykö, joka myös silloin oli Jerusalemissa.

23:8 Kuin Herodes näki Jeesuksen, ihastui hän sangen suuresti; sillä hän oli jo kau-

ca? Hän sanoi heille: tepä sen sanotta/ että minä olen.

22:71Nijn he sanoit: mitä me sillen todistusta tarwidzemma? me olemma sen cuullet hänen omasta suustans.

XXIII. Lucu .

23:1 JA caicki joucko ylös-nousi/ ja he weit hänen Pilatuxen eteen/

ja rupeisit candaman hänen päällens ja sanoit:

23:2 Tämän me löysimme Canssa wiettelemäst/ ja kieltämäst Keisarille wero andaman/ ja sanomast hänens olewan Cuningan Christuxen.

23:3 Nijn Pilatus kysyi hänelle/ sanoden: oletcos Juda-laisten Cuningas? Hän wastais händä/ ja sanoi: sinäpä sen sanot:

23:4 Pilatus sanoi Pappein Päämiehille ja Canssalle: en minä löydä yhtän wica täsä Miehesä.

23:5 Nijn he hogit ja sanoit: Hän kehoitta Canssan/ opettain coco Judeas/ ja on ruwennut Galileast haman tähän asti.

23:6 COsca Pilatus cuuli Galileata mainittawan/ kysyi hän/ jos hän Galileast oli.

23:7 Ja cuin hän ymmärsi/ että hän Herodexen läänistä oli/ lähetti hän hänen Herodexen tygö: sillä hän oli myös silloin Jerusalemis.

23:8 Cosca Herodes näki Jeesuxen/ ihastui hän sangen suurest: sillä hän oli jo cau-

halunnut nähdä häntä, koska oli kuullut hänestä, ja hän toivoi saavansa nähdä hänet jonkin ihmeen.	van aikaa häntä halainnut nähdäksensä, että hän oli paljon hänestä kuullut, ja toivoi häneltä jonkun ihmeen näkevänsä,	wan aica händä halainnut nähdäxensä/ että hän oli paljon hänestä cuullut/ ja toivoi häneldä jongun ihmennä näkevän.
23:9 Ja hän teki Jeesukselle monia kysymyksiä; mutta tämä ei vastannut hänelle mitään.	23:9 Ja kysyi häneltä moninmaisista; mutta ei hän mitään häntä vastannut.	23:9 Ja hän kysyi hänelle moninmaisista/ mutta ei hän mitän händä wastannut.
23:10 Ja ylipapit ja kirjanoppineet seisoivat siinä ja syytivät häntä kiivaasti.	23:10 Niin ylimmäiset papit ja kirjanoppineet seisoivat ja kantoivat kovin hänen päällensä.	23:10 Nijn ylimmäiset Papit ja Kirjanoppenet seisoit ja cannoit cowin hänen päällens.
23:11 Mutta Herodes joukkoinen kohteli häntä halveksivasti ja pilkkasi häntä; ja puettuaan hänet loistavaan pukuun hän lähetti hänet takaisin Pilatuksen eteen.	23:11 Mutta Herodes huovinensa katsoi hänen ylönsä, ja pilkkasi häntä, pani hänen päällensä valkian vaatteen, ja lähetti jälleen Pilatuksen tykö.	23:11 Mutta Herodes huovinens ylöncadzoit hänen/ ja pilckaisit händä/ pani hänen päällens walkian waatten/ ja lähetti jällens Pilatuxen tygö.
23:12 Ja Herodes ja Pilatus tulivat sinä päivänä ystäviksi keskenään; he olivat näet ennen olleet toistensa vihamiehiä.	23:12 Sinä päivänä tuli Pilatus ja Herodes ystäviksi keskenänsä; sillä he olivat ennen vihamiehet olleet keskenänsä.	23:12 Sinä päiwänä tuli Pilatus ja Herodes ystäwäxi keskenäns/ joiden wälillä ennen oli waino ollut.
23:13 Niin Pilatus kutsui kokoon ylipapit ja hallitusmiehet ja kansan	23:13 Niin Pilatus kutsui kokoon ylimmäiset papit ja valtamiehet ja kansan.	23:13 Nlin Pilatus cudzui cocoon ylimmäiset Papit ja waldamiehet ja Canssan:
23:14 ja sanoi heille: Te olette tuoneet minulle tämän miehen kansan yllyttäjänä; ja katso, minä olen teidän läsnäollessanne häntä tutkinut enkä ole havainnut tätä miestä syylliseksi mihinkään, mistä te häntä syytätte,	23:14 Ja sanoi heille: te olette tämän ihmisen minulle tuoneet niinkuin kansan häiritsiänsä, ja katso, minä olen häntä tutkinut teidän edessänsä ja en löydä yhtään viikaa tässä ihmisessä, joista te kannatte hänen päällensä,	ja sanoi heille: 23:14 Te oletta tämän ihmisen minulle tuonet/ nijncuin Canssan häiridziän/ ja cadzo/ minä olen händä tutkinut teidän edesän/ ja en löydä yhtän wica hänesä/ josta te cannatte hänen päällens/
23:15 eikä Herodeskaan, sillä hän lähetti hänet takaisin meille. Ja katso, hän ei ole tehnyt mitään, mikä ansaitsee kuoleman.	23:15 Eikä Herodeskaan; sillä minä lähetin teidät hänen tykönsä, ja katso, ei häneltä yhtään hengen rikosta ole tehty.	eikä Herodescan: 23:15 Sillä minä lähetin teidän hänen tygöns/ ja cadzo/ ei hänestä yhtän hengen rikosta löytty:
23:16 Kuritettuani häntä minä siis hänet päästän.	23:16 Sentähden tahdon minä hänen rangaistuna päästää.	23:16 Sentähden tahdon minä hänen rangaistuna päästä.
	23:17 Mutta hänen piti joka juhlanan päästämän heille yhden vallallensa.	23:17 Sillä hänen piti joca juhlanan päästämän heille yhden wallallens.
23:18 Niin he huusivat kaikki	23:18 Niin koko joukko huu-	23:18 Nijn coco joucko huu-

yhdessä, sanoen: Vie pois tämä, mutta päästä meille Barabbas!	si ja sanoi: ota tämä pois, ja päästä meille Barabbas,	si/ ja sanoi: ota tämä pois/ ja päästä meille Barrabas.
23:19 Tämä oli heitetty vankeuteen kaupungissa tehdystä kapinasta sekä murhasta.	23:19 Joka oli kapinan ja miestapoin tähden, kuin kaupungissa tapahtunut oli, vankiuteen heitetty.	23:19 Joca oli capinan ja miestapon tähden/ kuin Caupungis tapahtunut otl/ fangiukseen heitetty.
23:20 Niin Pilatus taas puhui heille, koska hän tahtoi päästää Jeesuksen irti.	23:20 Niin Pilatus taas puhui heille ja tahtoi Jesuksen päästää.	23:20 Nijn Pilatus taas puhui heille/ ja tahdoi Jesuxen päästä.
23:21 Mutta he huusivat vastaan ja sanoivat: Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse hänet!	23:21 Mutta he huusivat sitä vastaan, sanoen: ristiinnaulitse, ristiinnaulitse häntä!	23:21 Mutta he huusit/ ja sanoit: ristinnaulidze/ ristiinnaulidze händä.
23:22 Niin hän puhui heille kolmannen kerran: Mitä pahaa hän sitten on tehnyt? En ole havainnut hänessä mitään, mistä hän ansaitsisi kuoleman. Kuritettuani häntä minä siis hänet päästän.	23:22 Mutta hän sanoi kolmannen kerran heille: mitäs hän paha teki? en minä löydä yhtään hengenrikosta hänessä: sentähden tahdon minä hänen rangaistuna päästää.	23:22 Mutta hän sanoi kolmannen kerran heille: mitästä hän paha tehnyt on? en minä löydä yhtän hengen ricosta hänes: sentähden tahdon minä hänen rangaistuna päästä.
23:23 Mutta he ahdistivat häntä suurilla huudoilla, vaatien Jeesusta ristiinnaulittavaksi; ja heidän huutonsa pääsivät voitolle.	23:23 Mutta he kävivät päälle suurella äänellä, pyytäin häntä ristiinnaulittaa. Ja heidän ja ylimmäisten pappein ääni sai vallan.	23:23 Mutta he hogit suurella änellä/ pyytäin händä ristinnaulitta. Ja heidän ja ylimmäisten Pappein äni sai walan.
23:24 Niin Pilatus tuomitsi heidän vaatimuksensa täytettäväksi.	23:24 Ja Pilatus tuomitsi heidän anomisensa jälkeen,	23:24 JA Pilatus duomidzi heidän anomisens jälkeen:
23:25 Ja hän päästi irti sen, joka kapinasta ja murhasta oli vankeuteen heitetty ja jota he vaativat, mutta Jeesuksen hän antoi alttiiksi heidän miellivallallensa.	23:25 Ja päästi sen heille, joka kapinan ja miestapon tähden oli vankiuteen heitetty, jota he anoivat; mutta Jeesuksen antoi hän heidän haltuunsa.	23:25 Ja päästi sen heille joca capinan ja miestapon tähden oli fangiukseen heitetty/ jota he anoitkin. Mutta Jesuxen andoi hän heidän halduns.
23:26 Ja viedessään häntä pois he saivat käsiinsä Simonin, erään kyreneläisen, joka tuli vainiolta; ja hänen olalleen he panivat ristin kannettavaksi Jeesuksen jäljessä.	23:26 Ja kuin he hänen veivät ulos, käsittivät he yhden, Simonin Kyrenistä, joka maalta tuli, ja panivat hänen päällensä ristin, sitä Jesuksen jäljessä kantamaan.	23:26 JA cuin he hänen ulosweit/ käsitit he Simonin Kyrenist/ joca pellolda tuli/ ja panit hänen ristiä Jesuxen jäljes candaman.
23:27 Ja häntä seurasi suuri joukko kansaa, myös naisia, jotka valittivat ja itkivät häntä.	23:27 Mutta häntä seurasi suuri joukko kansaa ja vaimoja, jotka häntä itkivät ja parkuivat.	23:27 MUtta händä seurais suuri joucko Canssa ja waimoja/ jotca händä itkit ja parguit.
23:28 Niin Jeesus kääntyi	23:28 Niin Jesus käänsi itsensä heidän puoleensa, ja	23:28 Nijn Jesus käänsi id-

heihin ja sanoi: Jerusalemin tyttäret, älkää minua itkekö, vaan itkekää itseänne ja lapsianne.

23:29 Sillä katso, päivät tulevat, jolloin sanotaan: 'Autuaista ovat hedelmättömät ja ne kohdut, jotka eivät ole synnyttäneet, ja rinnat, jotka eivät ole imettäneet.'

23:30 Silloin ruvetaan sanomaan vuorille: 'Langetkaa meidän päällemme', ja kukkuloille: 'Peittäkää meidät.'

23:31 Sillä jos tämä tehdään tuoreelle puulle, mitä sitten kuivalle tapahtuu?

23:32 Myös kaksi muuta, kaksi pahantekijää, vietiin hänen kanssaan surmattaviksi.

23:33 Ja kun saavuttiin paikalle, jota sanotaan Pääkallonpaikaksi, niin siellä he ristiinnaulitsivat hänet sekä pahantekijät, toisen oikealle ja toisen vasemmalle puolelle.

23:34 Mutta Jeesus sanoi: Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä he tekevät. Ja he jakoivat keskenään hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa.

23:35 Ja kansa seiso i ja katseli. Ja hallitusmiehetkin ivasivat häntä ja sanoivat: Muita hän on auttanut; auttakoon itseänsä, jos hän on Jumalan Kristus, se valittu.

23:36 Myös sotamiehet pilkkasivat häntä, menivät hänen luoksensa ja tarjosivat hänelle hapanniiniä

23:37 ja sanoivat: Jos sinä

sanoi: Jerusalemin tyttäret, älkää minua itkekö, vaan itkekää itse teitänne ja teidän lapsianne;

23:29 Sillä katso, päivät tulevat, joina he sanovat: autuaat ovat hedelmättömät, ja ne kohdat, jotka ei synnyttäneet, ja ne nisät, jotka ei imettäneet.

23:30 Silloin he rupeevat sanomaan vuorille: langetkaat meidän päällemme, ja kukkuloille: peittäkää meitä.

23:31 Sillä jos he nämät tekevät tuoreessa puussa, mitä sitte kuivassa tapahtuu?

23:32 Niin vietiin myös hänen kanssansa kaksi muuta pahantekijää surmattaa.

23:33 Ja kuin he siihen siian tulivat, joka Pääkallon paikaksi kutsutaan, siinä he hänen ristiinnaulitsivat ja ne pahantekiät, yhden oikialle ja toisen vasemmalle puolelle.

23:34 Niin sanoi Jesus: Isä, anna heille anteeksi, sillä ei he tiedä, mitä he tekevät. Ja he jakoivat hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa.

23:35 Ja kansa seiso i ja katseli, mutta päämiehet pilkkasivat häntä heidän kanssansa ja sanoivat: muita hän vapahti, vapahtakaan itsensä, jos hän on Kristus, Jumalan valittu.

23:36 Ja huovit myös pilkkasivat häntä, menivät ja kokottivat hänelle etikkaa,

23:37 Ja sanoivat: jos olet

zens heidän puoleens/ ja sanoi: Jerusalemin tyttäret/ älkät minua itkekö/ waan itkekät idze teitän/ ja teidän lapsianne.

23:29 Sillä cadzo/ päiwät tulewat/ cosca he sanowat: autuat owat ne hedelmättömät/ ja ne cohdut/ jotca ei synnyttänet/ ja ne nisät/ jotca ei imettänet.

23:30 Silloin he rupewat sanoman vuorille: langetcat meidän päällem/ ja cuckuloille: peittäkät meitä.

23:31 Sillä jos nämät tapahtuwat tuoresa puusa/ mitä sijtte cuiwetusa tapahtu.

23:32 Nlin wietin myös hänen cansans caxi muuta pahan tekiätä surmatta.

23:33 Ja cuin he siehen siian tulit/ joca Pääcalloin paicaxi cudzutan/ sijnä he hänen ristinnaulidzit/ ja ne pahantekiät hänen cansans/ yhden oikialle ja toisen wasemalle puolelle.

23:34 Nijn sanoi Jesus: Isä/ anna heille andexi: sillä ei he tiedä mitä he tekewät. Ja he jagoit hänen waattens/ ja heitit nijstä arpa.

23:35 Ja Canssa seiso i ja cadzeli/ ja Päämiehet pilckaisit händä heidän cansans/ ja sanoit: muita hän wapahti/ mutta wapahtacan nyt idzens/ jos hän on Christus Jumalan walittu.

23:36 Ja huowit myös pilckaisit händä/ menit ja cocotit hänella etickata/ sannenoden:

23:37 Jos sinä olet Judalais-

olet juutalaisten kuningas, niin auta itseäsi.

23:38 Oli myös hänen päänsä päällä kirjoitus: Tämä on juutalaisten kuningas.

23:39 Niin toinen pahantekijöistä, jotka siinä riippuivat, herjasi häntä: Etkö sinä ole Kristus? Auta itseäsi ja meitä.

23:40 Mutta toinen vastasi ja nuhteli häntä sanoen: Etkö sinä edes pelkää Jumalaa, sinä, joka olet saman rangaistuksen alainen?

23:41 Me tosin kärsimme oikeuden mukaan, sillä me saamme, mitä meidän tekomme ansaitsevat; mutta tämä ei ole mitään pahaa tehnyt.

23:42 Ja hän sanoi: Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi.

23:43 Niin Jeesus sanoi hänelle: Totisesti minä sanon sinulle: tänä päivänä pitää sinun oleman minun kanssani paratiisissa.

23:44 Ja oli jo noin kuudes hetki. Niin yli kaiken maan tuli pimeys, jota kesti hamaan yhdeksänteen hetkeen,

23:45 sillä aurinko oli pimentynt. Ja temppelin esirippu repeksi keskeltä kahtia.

23:46 Ja Jeesus huusi suurella äänellä ja sanoi: Isä, sinun käsiisi minä annan henkeni. Ja sen sanottuaan hän antoi henkensä.

23:47 Mutta kun sadanpäämies näki, mitä tapahtui, kunnioitti hän Jumalaa ja sa-

Juudalaisten kuningas, niin vapahda itse sinus.

23:38 Oli myös hänestä päällekirjoitus Grekan, Latinan ja Hebrean puustaveilla kirjoitettu: Tämä on Juudalaisten kuningas.

23:39 Niin yksi pahantekiöistä, jotka ripustetut olivat, pilkkasi häntä ja sanoi: jos sinä olet Kristus, niin vapahda sinus ja meitä.

23:40 Mutta toinen vastasi ja nuhteli häntä sanoen: etkö sinäkään Jumalaa pelkää, ettäs olet yhdessä kadotuksessa?

23:41 Ja tosin me olemme oikein siinä, sillä me saamme meidän töidemme ansion jälkeen; mutta ei tämä mitään pahaa tehnyt.

23:42 Ja sanoi Jesukselle: Herra, muista minua, kuin tulet valtakuntaas.

23:43 Niin Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle: tänäpäpä pitää sinun oleman minun kanssani paradisisa.

23:44 Ja se oli lähes kuudes hetki, ja pimeys tuli kaiken maan päälle, hamaan yhdeksänteen hetkeen asti.

23:45 Ja aurinko pimeni, ja templin esivaate repeksi kahtia,

23:46 Ja Jesus huusi suurella äänellä ja sanoi: Isä, sinun käsiis minä annan henkeni. Ja kuin hän sen oli sanonut, antoi hän henkensä.

23:47 Mutta kuin sadanpäämies näki, mitä tapahtui, kunnioitti hän Jumalaa ja sa-

ten Cuningas/ niijn wapahda idze sinus.

23:38 Oli myös hänestä päällekirjoitus Grekan/ Latinan/ ja Ebrean bookstaweilla kirjoitettu: Tämä on Judalaisten Cuningas.

23:39 Nliin yxi pahantekijst/ jotca myös ripustetut olit/ pilckkais händä/ ja sanoi: jos sinä olet Christus/ niijn wapahda sinus/ ja meitä.

23:40 Mutta toinen wastais/ ja nuhteli händä/ sanoden: ja et tosin sinäkän Jumalata pelkä? ettäs olet yhdes cado-tuxes?

23:41 Ja tosin me olemma oikein sijnä: sillä me saamme meidän töidemme ansion jälken/ mutta ei tämä mitän paha tehnyt.

23:42 Ja sanoi Jesuxelle: HERra muista minua coscas waldacundas tulet.

23:43 Nijn Jesus sanoi hänelle: totisest sanon minä sinulle: tänäpäpä pitä sinun oleman minun cansani Paradisis.

23:44 Ja se oli lähes cuudes hetki/ ja pimeys tuli caiken maan päälle/ haman yhdeksänden hetken asti:

Ja Auringo pimeni.

23:45 Ja Templin esirippu repeis cahtia.

23:46 Ja Jesus huusi suurella änellä/ ja sanoi: Isä/ sinun käsijs minä annan hengeni. Ja cuin hän sen oli sanonut/ ylösannoi hän hengens.

23:47 COsca Päämies näki mitä siellä tapahdui/ cunnioitti hän Jumalata ja sanoi:

noi: Totisesti, tämä oli vanhurskas mies.	sanoi: tosin oli tämä ihminen hurskas.	totisest tämä ihminen oli hurscas.
23:48 Ja kun kaikki kansa, ne, jotka olivat kokoontuneet tätä katselemaan, näkivät, mitä tapahtui, löivät he rintoihinsa ja palasivat kukin kotiinsa.	23:48 Ja kaikki kansa, joka sinne katselemaan meni, kuin he näkivät, mitä siellä tapahtui, löivät rintoihinsa ja palasivat kotiansa.	23:48 Ja caicki Canssa cuin sinne cadzeleman meni/ cosca he näit mitä siellä tapahtui/ löit rindoihins/ ja palaisit cotians.
23:49 Mutta kaikki hänen tuttavansa seisoivat taampana, myöskin naiset, jotka olivat seuranneet häntä Galileasta, ja katselivat tätä.	23:49 Mutta kaikki hänen tuttavansa seisoivat taampana ja vaimot, jotka häntä Galileasta seuranneet olivat, näkivät nämät.	23:49 Ja caicki hänen tuttwans seisoit taambana/ nijn myös waimot/ jotca händä Galileast seurannet olit/ ja näit nämät caicki.
23:50 Ja katso, oli neuvoston jäsen, nimeltä Joosef, hyvä ja hurskas mies, joka ei ollut suostunut heidän neuvoonsa ja tekoonsa.	23:50 Ja katso, raatimies, nimeltä Joseph, joka oli jalo ja hurskas mies,	23:50 JA cadzo/ yxi Raadimies/ nimeldä Joseph/ joca oli hywä ja hurscas mies:
23:51 Tämä oli kotoisin juutalaisten kaupungista Arimatiasta, ja hän odotti Jumalan valtakuntaa.	23:51 Joka ei ollut mieltynyt heidän neuvoonsa ja tekoonsa, syntynyt Arimatiassa, Juudalaisten kaupungissa, joka myös itse odotti Jumalan valtakuntaa:	23:51 Eikä ollut mieldynyt heidän neuwons ja tecoons/ joca oli syndynyt Arimathias Judalaisten Caupungis/ tämä odotti Jumalan waldacunda:
23:52 Hän meni Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista.	23:52 Tämä meni Pilatuksen tykö ja anoi Jeesuksen ruumista,	23:52 Hän meni Pilatuxen tygö/ ja anoi Jesuxen ruumista.
23:53 Ja otettuaan sen alas hän kääri sen liinavaatteeseen. Ja hän pani hänet hautaan, joka oli hakattu kallioon ja johon ei oltu vielä ketään pantu.	23:53 Ja otti sen alas ja kääri liinavaatteesen ja pani sen hautaan, joka kallioon hakattu oli, johonka ei yksikään ennen pantu ollut.	23:53 Ja otti sen alas/ ja käärei lijnawaatteisin/ ja pani hautan/ joca calliohon hacattu oli/ johonga ei yxikän ennen pandu ollut.
23:54 Ja silloin oli valmistuspäivä, ja sapatti oli alkamaisillaan.	23:54 Ja se oli valmistuspäivä, ja sabbati lähestyi.	23:54 Ja se oli walmistuspäiwä/ ja Sabbathi rupeis lähestymän.
23:55 Ja naiset, jotka olivat tulleet hänen kanssaan Galileasta, seurasivat jäljessä ja katselivat hautaa ja kuinka hänen ruumiinsa sinne pantiin.	23:55 Niin vaimot seurasivat jäljestä, jotka hänen kanssansa tulleet olivat Galileasta, ja katselivat hautaa, ja kuinka hänen ruumiinsa pantu oli.	23:55 Nijn waimot seuraisit jäljest/ iotca hänen cansans tullet olit Galileast/ ja cadzelit hauta/ ja cuinga hänen ruumins pandu oli.
23:56 Ja palattuaan kotiinsa he valmistivat hyvänhajuisia yrtejä ja voiteita; mutta sapatin he viettivät hiljaisuudessa lain käskyn mukaan.	23:56 Mutta he palasivat ja valmistivat hyvänhajuisia yrtejä ja voiteita; vaan sabbatina he lepäsivät lain käskyn jälkeen.	23:56 Mutta he palaisit ja walmistit hywän hajuisia yrtejä ja voiteita/ waan Sabbathina he lewäisit Lain käskyn jälken.

Luukas 24 LUKU

24:1 Mutta viikon ensimmäisenä päivänä ani varhain he tulivat haudalle, tuoden mukanaan valmistamansa hyvänhajuiset yrtit.

24:2 Ja he havaitsivat kiven vieritetyksi pois haudalta.

24:3 Niin he menivät sisään, mutta eivät löytäneet Herran Jeesuksen ruumista.

24:4 Ja kun he olivat tästä ymmällä, niin katso, kaksi miestä seisoi heidän edessään säteilevissä vaatteissa.

24:5 Ja he peljästyivät ja kumartuivat kasvoillensa maahan. Niin miehet sanoivat heille: Miksi te etsitte elävää kuolleitten joukosta?

24:6 Ei hän ole täällä, hän on noussut ylös. Muistakaa, kuinka hän puhui teille vielä ollessaan Galileassa,

24:7 sanoen: 'Ihmisen Poika pitää annettaman syntisten ihmisten käsiin ja ristiinnaulittaman, ja hänen pitää kolmantena päivänä nouseman ylös.'

24:8 Niin he muistivat hänen sanansa.

24:9 Ja he palasivat haudalta ja veivät sanan tästä kaikista niille yhdelletoista ja kaikille muille.

24:10 Ja ne, jotka kertoivat tämän apostoleille, olivat Maria Magdaleena ja Johanna ja Maria, Jaakobin äiti, ja muut naiset heidän kanssansa.

24:11 Mutta näiden puheet näyttivät heistä turhilta, eivät-
kä he uskoneet heitä.

24 LUKU

24:1 Mutta ensimmäisenä sabbatin päivänä, sangen varhain, tulivat he haudalle ja kantoivat hyvänhajuisia yrttejä, jotka he olivat valmistaneet, ja muutamat heidän kanssansa,

24:2 Niin he löysivät kiven haudalta vieritetyksi pois,

24:3 Ja menivät siihen sisälle eikä löytäneet Herran Jeesuksen ruumista.

24:4 Ja tapahtui, kuin he siitä epäilivät, katso, kaksi miestä seisoi heidän tykönänsä kiiltävissä vaatteissa.

24:5 Niin he peljästyivät ja löivät kasvonsa maata päin. He sanoivat heille: miksi te elävää kuolleiden seassa etsitte?

24:6 Ei hän ole täällä, mutta nousi ylös; muistakaa, kuinka hän teille sanoi, kuin hän vielä Galileassa oli,

24:7 Sanoen: Ihmisen Poika pitää annettaman ylönsyntisten ihmisten käsiin, ja ristiinnaulittaman, ja kolmantena päivänä nouseman ylös.

24:8 Ja he muistivat hänen sanansa,

24:9 Ja palasivat jälleen haudalta ja ilmoittivat kaikki nämät yhdelletoistakymmenelle ja kaikille muille.

24:10 Ja ne olivat Maria Magdalena ja Johanna ja Maria, Jakobin äiti, ja muita heidän kanssansa, jotka näitä apostoleille ilmoittivat.

24:11 Ja heidän puheensa näkyi heille houraukseksi, eikä he uskoneet heitä.

XXIV. Lucu .

24:1 MUtta ensimmäisnä Sabbathin päiwänä sangen warhain/ tulit he haudalle ja cannoit hyvän hajuisia yrtejä/ jotca he olit walmistanet/ ja muutamat heidän cansans.

24:2 Nijn he löysit kiwen haudalda poiswieritetyxi.

24:3 Ja menit sijhen sisälle/ eikä löynnet HERran Jesuxen ruumista.

24:4 Ja se tapahdui/ cosca he sijtte epäilit/ cadzo/ caxi miestä seisoi heidän tykönäns kijldäwisä waatteisa.

Nijn he peljästyit/ ja löit caswons maata päin.

24:5 Nijn he sanoit heille: mixi te eläwätä cuolluitten seas edzitte?

24:6 Ei hän ole täällä/ mutta ylösnousi. Muistacat cuinga hän teille sanoi/ cosca hän wielä Galileas oli/ sanoden:

24:7 Ihmisen Pojan pitä ylönnannettaman synnisten ihmisten käsijn/ ja ristin-aulittaman/ ja colmandena päiwänä ylösnouseman.

24:8 Ja he muistit hänen sanans

24:9 JA he palaisit jällens haudalda/ ja ilmoitit caicki nämät yhdelletoistakymmenelle/ nijn myös caikille muille.

24:10 Ja ne olit Maria Magdalena/ ja Johanna/ ja Maria Jacobi/ ja muita heidän cansans/ jotca näitä Apostoleille ilmiotit.

24:11 Ja heidän sanans näwyit hielle hourauxexi/ eikä usconet heitä.

24:12 Mutta Pietari nousi ja juoksi haudalle; ja kun hän kurkisti sisään, näki hän siellä ainoastaan käärinliinat. Ja hän meni pois ihmetellen itsekseen sitä, mikä oli tapahtunut.

24:13 Ja katso, kaksi heistä kulki sinä päivänä Emmaus nimiseen kylään, joka on kuudenkymmenen vakomitan päässä Jerusalemissa.

24:14 Ja he puhelivat keskenään kaikista tästä, mikä oli tapahtunut.

24:15 Ja heidän keskustellessaan ja tutkistelllessaan tapahtui, että Jeesus itse lähestyi heitä ja kulki heidän kanssansa.

24:16 Mutta heidän silmänsä olivat pimitetyt, niin etteivät he tunteneet häntä.

24:17 Ja hän sanoi heille: Mistä te siinä kävellessänne puhutte keskenänne? Niin he seisahtuivat murheellisina muodoltansa.

24:18 Ja toinen heistä, nimeltä Kleopas, vastasi ja sanoi hänelle: Oletko sinä ainoa muukalainen Jerusalemissa, joka et tiedä, mitä siellä näinä päivinä on tapahtunut?

24:19 Hän sanoi heille: Mitä? Niin he sanoivat hänelle: Sitä, mikä tapahtui Jeesukselle, Nasaretilaiselle, joka oli profeetta, voimallinen teossa ja sanassa Jumalan ja kaiken kansan edessä,

24:20 kuinka meidän ylipapimme ja hallitusmiehemme antoivat hänet tuomittavaksi kuolemaan ja ristiinnaulitsivat hänet.

24:12 Mutta Pietari nousi ja juoksi haudalle, ja kuin hän kurkisti sisälle, näki hän ainoasti liinavaatteet pantuna, ja meni pois ihmetellen itselänsä sitä, mikä tapahtunut oli.

24:13 Ja katso, kaksi heistä meni sinä päivänä yhteen kylään, joka oli Jerusalemissa kuudenkymmenen vakomitan päässä, Emaus nimeltä,

24:14 Ja puhuivat keskenänsä kaikista niistä, mikä tapahtunut oli.

24:15 Ja tapahtui heidän puhuissansa ja tutkistellussansa keskenänsä, että Jeesus itse heitä lähestyi ja matkusti heidän kanssansa.

24:16 Mutta heidän silmänsä pidettiin, ettei he häntä tunteneet.

24:17 Niin hän sanoi heille: mitkä puheet ne ovat, joita te pidätte keskenänne käydesänne, ja olette murheelliset?

24:18 Niin vastasi yksi, Kleopas nimeltä, ja sanoi hänelle: oletkos ainoa muukalainen Jerusalemissa, joka et tiedä, mitä siellä näinä päivinä tapahtui?

24:19 Ja hän sanoi heille: mitä? He sanoivat hänelle: Jeesuksesta Natsarealaisesta, joka oli väkevä propheta töissä ja sanoissa, Jumalan ja kaiken kansan edessä.

24:20 Kuinka meidän ylimmäiset papit ja päämiehet antoivat ylönsä hänen kuoleman katoitukseen, ja ristiinnaulitsivat hänen.

24:12 Nijn Petari nousi ja juoksi haudalle/ ja curkisti sisälle/ ja näki ainoastans lijnawaattet panduna/ ja poismeni ihmetellen idzellänsä sitä cuin tapahtunut oli.

24:13 JA cadzo/ caxi heistä menit sinä päiwänä yhten kylän/ joca oli Jerusalemist cuudenkymmenen wacomitan pääsä/ Emaus nimeldä.

24:14 Ja puhuit keskenäns caikista nijstä cuin tapahtunut oli.

24:15 Ja tapahdui heidän puhuisans ja tutkistellessans keskenäns/ että Jesus idze heitä lähestyi/ ja matcusti heidän cansans.

24:16 Mutta heidän silmänsä pidettiin/ ettei he händä tunteneet.

24:17 Nijn hän sanoi heille: mitkä puhet ne owat cuin te pidätte keskenän käydesän/ ja oletta murhelliset?

24:18 Nijn Cleophas nimeldä wastais/ ja sanoi hänelle: oletcos ainoa muucalainen Jerusalemis/ joca et tiedä mitä siellä näinä päiwinä tapahtui?

24:19 Hän sanoi heille: mitä? He sanoit hänelle: Sijtä Jeesuxesta Nazarenuxesta/ joca oli wäkewä Propheta töisä ja sanoisa/ Jumalan ja caiken Canssan edes.

24:20 Cuinga meidän ylimmäiset Papit ja Päämiehet ylönsannoit hänen cuoleman cadotuxeen/ ja ristinnaulidzit hänen.

<p>24:21 Mutta me toivoimme hänen olevan sen, joka oli lunastava Israelin. Ja onhan kaiken tämän lisäksi nyt jo kolmas päivä siitä, kuin nämä tapahtuivat.</p>	<p>24:21 Mutta me luulimme hänen siksi, joka Israelin piti lunastaman. Ja paitsi kaikkia näitä on jo kolmas päivä tänäpäpä, kuin nämät tapahtuivat.</p>	<p>24:21 Mutta me luulimme hänen sixi/ joca Israelin piti lunastaman. Ja sijtte on jo colmas päiwä tänäpäpä cuin nämät tapahdui.</p>
<p>24:22 Ovatpa vielä muutamat naiset joukostamme saattaneet meidät hämmästyksiin. He kävivät aamulla varhain haudalla</p>	<p>24:22 Mutta myös muutamat vaimot meistä ovat meitä peljättäneet, jotka varhain aamulla tulivat haudalle,</p>	<p>24:22 Ovat myös muutamat vaimot meistä meitä peljättäneet/ jotca warahin amulla tulit haudalle/ ja cuin ei he löytäneet hänen ruumistans/</p>
<p>24:23 eivätkä löytäneet hänen ruumistaan, ja tulivat ja sanoivat myös nähneensä enkelinäyn, ja enkelit olivat sanoneet hänen elävän.</p>	<p>24:23 Ja kuin ei löytäneet hänen ruumistansa, tulivat he ja sanoivat, että he enkeleinkin näyn nähneet olivat, jotka sanoivat hänen elävän.</p>	<p>24:23 Tulit he ja sanoit: että he Engelingin näyn nähneet olit/ jotca sanoit hänen elävän.</p>
<p>24:24 Ja muutamat niistä, jotka olivat meidän kanssamme, menivät haudalle ja havaitsivat niin olevan, kuin naiset olivat sanoneet; mutta häntä he eivät nähneet.</p>	<p>24:24 Ja muutamat niistä, jotka meidän kanssamme olivat, menivät haudalle ja löysivät niinkuin vaimot olivat sanoneet; mutta ei he häntä nähneet.</p>	<p>24:24 Ja muutamat meistä menit haudalle/ ja löysit niincuin vaimot olit sanonet/ mutta ei he händä löynnet.</p>
<p>24:25 Niin hän sanoi heille: Oi, te ymmärtämättömät ja hitaat sydämeltä uskomaan kaikkea sitä, minkä profeetat ovat puhuneet!</p>	<p>24:25 Ja hän sanoi heille: oi te tompellit ja hitaan sydämestä uskomaan niitä kaikkia, mitä prophetat puhuneet ovat!</p>	<p>24:25 Ja hän sanoi heille: O te tompelit ja hitat sydämest uscoman niittä caickia/ cuin Prophetat puhunet owat.</p>
<p>24:26 Eikö Kristuksen pitänyt tätä kärsimän ja sitten menemän kirkkauteensa?</p>	<p>24:26 Eikö Kristuksen pitänyt näitä kärsimän ja kunniaansa käymän sisälle?</p>	<p>24:26 Eikö Christuxen pitänyt näitä kärsimän/ ja hänen cunniaans sisällekyymän.</p>
<p>24:27 Ja hän alkoi Mooseksesta ja kaikista profeetoista ja selitti heille, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu.</p>	<p>24:27 Ja hän rupesi Moseksesta ja kaikista prophetaista, ja selitti heille kirjoitukset, jotka hänestä olivat.</p>	<p>24:27 Ja hän rupeis Mosexest/ ja caikist Prophetaist ja selitti heille caicki Kirjoituxet/ cuin hänestä sanotut olit.</p>
<p>24:28 Ja kun he lähestyivät kylää, johon olivat menossa, niin hän oli aikovinaan kulkea edemmäksi.</p>	<p>24:28 Ja he lähestyivät kylää, johonka he menivät, ja hän teetteli itsensä edemmä käymään.</p>	<p>24:28 Ja he lähestyit kylä/ johonga he menit/ ja hän teetteli hänens edemmä käymän.</p>
<p>24:29 Mutta he vaativat häntä sanoen: Jää meidän luoksemme, sillä ilta joutuu ja päivä on jo laskemassa. Ja hän meni sisään ja jäi heidän luoksensa.</p>	<p>24:29 Ja he vaativat häntä, sanoen: ole meidän kanssamme, sillä ehtoo joutuu ja päivä on laskenut; ja hän meni olemaan heidän kanssansa.</p>	<p>24:29 Ja he waadit händä/ ja sanoit: ole meidän cansam/ sillä ehto joutu/ ja päiwä on laskenut/ ja hän meni oleman heidän cansans.</p>
<p>24:30 Ja tapahtui, kun hän</p>	<p>24:30 Ja tapahtui, kuin hän</p>	<p>24:30 Ja se tapahdui/ cosca</p>

oli aterialla heidän kanssaan, että hän otti leivän, siunasi, mursi ja antoi heille.

24:31 Silloin heidän silmänsä aukenivat, ja he tunsivat hänet. Ja hän katosi heidän näkyvistään.

24:32 Ja he sanoivat toisilensa: Eikö sydämemme ollut meissä palava, kun hän puhui meille tiellä ja selitti meille kirjoitukset?

24:33 Ja he nousivat sillä hetkellä ja palasivat Jerusalemiin ja tapasivat ne yksitoista kokoontuneina ja ne, jotka olivat heidän kanssansa.

24:34 Ja nämä sanoivat: Herra on totisesti noussut ylös ja on ilmestynyt Simonille.

24:35 Ja itse he kertoivat, mitä oli tapahtunut tiellä ja kuinka he olivat hänet tunteet, kun hän mursi leivän.

24:36 Mutta heidän tätä puhuessaan Jeesus itse seiso heidän keskellään ja sanoi heille: Rauha teille!

24:37 Niin heidät valtasi säikähdys ja pelko, ja he luulivat näkevänsä hengen.

24:38 Mutta hän sanoi heille: Miksi olette hämmästyneet, ja miksi nousee sellaisia ajatuksia teidän sydämeenne?

24:39 Katsokaa minun käsiäni ja jalkojani ja nähkää, että minä itse tässä olen. Kosketkaa minua ja katsokaa, sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita, niinkuin te näette minulla olevan.

24:40 Ja tämän sanottuaan hän näytti heille kätensä ja jalkansa.

atrioitsi heidän kanssansa, otti hän leivän, kiitti, mursi ja antoi heille.

24:31 Niin heidän silmänsä aukenivat ja he tunsivat hänen. Ja hän katosi heidän edestänsä.

24:32 Ja he sanoivat keskenänsä: eikö meidän sydämemme meissä palanut, kuin hän tiellä meitä puhutteli ja selitti meille kirjoitukset?

24:33 Ja he nousivat sillä hetkellä ja palasivat Jerusalemiin, ja löysivät ne yksitoistakymmentä koossa ja ne, jotka niiden kanssa olivat,

24:34 Jotka sanoivat: Herra on totisesti noussut ylös ja ilmaantui Simonille.

24:35 Ja he juttelivat heille, mitä tiellä tapahtunut oli, ja kuinka hän heiltä oli tuttu leivän murtamisessa.

24:36 Mutta kuin he näitä puhuivat, seiso itse Jesus heidän keskellänsä ja sanoi heille: rauha olkoon teille!

24:37 Niin he hämmästyivät ja peljästyivät, ja luulivat näkevänsä hengen.

24:38 Ja hän sanoi heille: mitä te pelkätte? ja miksi senkaltaiset ajatukset tulevat sydämeenne?

24:39 Katsokaat käsiäni ja jalkojani, että minä itse olen: ruvetkaat minuun ja katsokaat; sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita, niinkuin näette minulla olevan.

24:40 Ja kuin hän nämät sanonut oli, osoitti hän heille kätensä ja jalkansa.

hän atrioidzi heidän cansans/ otti hän leiwän/ kijitti/ mursi ja andoi heille.

24:31 Nijn heidän silmänsä aukenit/ ja he tunsit hänen. Ja hän catois heidän edestänsä.

24:32 Ja he sanoit keskenäns: eikö meidän sydämem meisä palanut/ cosca hän tiellä meitä puhutteli/ ja selitti meille Kirjoituxet?

24:33 Ja he nousit sillä hetkellä ja palaisit Jerusalemiin/ ja löysit ne yxitoistakymmentä coosta/ ja ne jotca nijden cansa olit:

24:34 Jotca sanoit: HERra on totisest ylösnosnut/ ja ilmanui Simonille.

24:35 Ja he juttelit heille mitä tiellä tapahtunut oli/ ja cuinga hän heildä oli tuttu leiwän murtamisesta.

24:36 COsca he näistä puhuit/ seisoit Jesus heidän keskelläns/ ja sanoi heille: rauha olcon teille.

24:37 Nijn he hämmästyit/ ja pelkäisit/ ja luulit hengen näkewänsä.

24:38 Ja hän sanoi heille: mitä te pelkätte? Ja mixi sencalalaiset ajatuxet tulewat teidän sydämeen?

24:39 Cadzocat minun käsiäni ja jalcojani/ että minä idze olen/ ruwetcat minuun/ ja cadzocat: sillä ei hengellä ole liha eikä luita/ nijncuin te näettä minulla olevan.

24:40 Ja cuin hän nämät sanonut oli: osotti hän heille kätens ja jalcans.

24:41 Mutta kun he eivät vielä uskoneet, ilon tähden, vaan ihmettelivät, sanoi hän heille: Onko teillä täällä jotakin syötävää?	24:41 Mutta koska ei he vielä uskoneet ilon tähden, vaan ihmettelivät, sanoi hän heille: onko teillä tässä mitään syötävää?	24:41 Mutta cosca ei he vielä usconet ilon tähden/ waan ihmettelit/ sanoi hän heille: Ongko teillä täsä mitän syötäväätä?
24:42 Niin he antoivat hänelle palasen paistettua kalaa.	24:42 Niin he panivat hänen eteensä kappaleen paistettua kalaa ja vähän kimalaisen hunajaa.	24:42 Ja he panit hänen eteens cappalen paistettua cala/ ja vähän kimalaisen hunajata.
24:43 Ja hän otti ja söi heidän nähtensä.	24:43 Ja hän otti sen ja söi heidän nähtensä.	24:43 Ja hän otti sen/ ja söi heidän nähtens.
24:44 Ja hän sanoi heille: Tätä tarkoittivat minun sanani, kun minä puhuin teille ollessani vielä teidän kanssanne, että kaiken pitää käymän toteen, mikä minusta on kirjoitettu Mooseksen laissa ja profetoissa ja psalmeissa.	24:44 Niin hän sanoi heille: nämät ovat ne sanat, jotka minä puhuin teille, kuin minä vielä tiedän kanssanne olin; sillä kaikki pitää täyttämän, mitä kirjoitettu on Moseksen laissa ja propheetaissa ja psalmeissa minusta.	24:44 Nliin hän sanoi heille: nämät owat ne sanat/ cuin minä puhuin teille/ cosca minä wielä teidän cansanne olin/ Sillä caicki pitä täyttämän/ mitä kirjoitettu on Mosexen Lais/ ja Prophetais/ ja Psalmeis/ minusta.
24:45 Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä käsittämään kirjoitukset.	24:45 Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä, kirjoituksia ymmärtämään,	24:45 Silloin hän awais heidän ymmärryxens/ Kirjoituxia ymmärtämän/ ja sanoi heille:
24:46 Ja hän sanoi heille: Niin on kirjoitettu, että Kristus oli kärsivä ja kolmantena päivänä nouseva kuolleista,	24:46 Ja sanoi heille: niin on kirjoitettu, ja niin tuli Kristuksen kärsiä ja nousta kuolleista kolmantena päivänä,	24:46 Nijn on kirjoitettu/ ja näin tuli Christuxen kärsiä/ ja ylösnosta cuolluista colmandena päivänä.
24:47 ja että parannusta syntien anteeksisaamiseksi on saarnattava hänen nimessänsä kaikille kansoille, alkaen Jerusalemistä.	24:47 Ja saarnattaman hänen nimeensä parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikissa kansoissa, ruveten Jerusalemistä.	24:47 Ja että hänen Nimeens piti parannusta saarnattaman/ ja syndein andexian-damusta caikis Canssois/ ruweten Jerusalemist.
24:48 Te olette tämän todistajat.	24:48 Mutta te olette näiden todistajat.	24:48 Mutta te oletta caickein näiden todistajat.
24:49 Ja katso, minä lähetän teille sen, jonka minun Isäni on luvannut; mutta te pysykää tässä kaupungissa, kunnes teidän päällenne puetaan voima korkeudesta.	24:49 Ja katso, minä lähetän minun Isäni lupauksen teidän päällenne. Mutta te olkaat Jerusalemissa siihenasti kuin te puetaan voimalla korkeudesta.	24:49 Ja cadzo/ minä lähettän minun Isäni lupauxen teidän päällen. Mutta teidän pitä oleman Jerusalemis/ siihenasti cuin te puetaan woimalla corkeudesta.
24:50 Sitten hän vei heidät pois, lähes Betaniaan asti, ja nosti kätensä ja siunasi heidät.	24:50 Niin hän vei heidät ulos hamaan Betaniaan, ja nosti kätensä ja siunasi heitä.	24:50 Nijn hän wei heidän haman Bethanian/ nosti kätens/ ja siunais heitä.
24:51 Ja tapahtui, että hän siunatessaan heitä erkani	24:51 Ja tapahtui, kuin hän heitä siunannut oli, erkani	24:51 Ja se tapahdui/ cosca hän heitä siunannut oli/ er-

heistä, ja hänet otettiin ylös taivaaseen.

24:52 Ja he kumarsivat häntä ja palasivat Jerusalemiin suuresti iloiten.

24:53 Ja he olivat alati pyhäkössä ja ylistivät Jumalaa.

hän heistä ja meni ylös taivaaseen.

24:52 Mutta kuin he häntä kumartaneet ja rukoilleet olivat, palasivat he Jerusalemiin suurella ilolla,

24:53 Ja olivat aina templissä, kiittivät ja kunnioittivat Jumalaa. Amen!

cani hän heistä/ ja meni ylös Taiwasen.

24:52 Cosca he händä cumartanet olit/ palaisit he Jerusalemijn suurella ilolla.

24:53 Ja olit aina Templis/ kijtämäs ja cunnioittamas Jumalata.

EVANKELIUMI JOHANNEKSEN MUKAAN

1 LUKU

1:1 Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala.

1:2 Hän oli alussa Jumalan tykönä.

1:3 Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä syntynyt on.

1:4 Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valkeus.

1:5 Ja valkeus loistaa pimeydessä, ja pimeys ei sitä käsittänyt.

1:6 Oli mies, Jumalan lähettäjä; hänen nimensä oli Johannes.

1:7 Hän tuli todistamaan, todistaaksensa valkeudesta, että kaikki uskoisivat hänen kauttansa.

1:8 Ei hän ollut se valkeus, mutta hän tuli valkeudesta todistamaan.

1:9 Totinen valkeus, joka valistaa jokaisen ihmisen, oli tulossa maailmaan.

1:10 Maailmassa hän oli, ja maailma on hänen kauttaan saanut syntynsä, ja maailma ei häntä tuntenut.

1:11 Hän tuli omiensa tykö,

PYHÄN JOHANNEKSEN EVANKELIUMI

1 LUKU

1:1 Alussa oli sana, ja se Sana oli Jumalan tykönä, ja Jumala oli se Sana.

1:2 Tämä oli alussa Jumalan tykönä.

1:3 Kaikki ovat sen kautta tehdyt, ja ilman sitä ei ole mitään tehty, joka tehty on.

1:4 Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valkeus,

1:5 Ja valkeus paistaa pimeydessä, jota ei pimeys käsittänyt.

1:6 Yksi mies oli lähetetty Jumalalta, jonka nimi oli Johannes:

1:7 Se tuli valkeudesta todistamaan, että kaikki uskoisivat hänen kauttansa.

1:8 Ei hän ollut valkeus, mutta hän oli lähetetty valkeudesta todistamaan.

1:9 Se oli totinen valkeus, joka valistaa kaikki ihmiset, jotka maailmaan tulevat;

1:10 Se oli maailmassa, ja maailma oli hänen kauttansa tehty, ja ei maailma häntä tuntenut.

1:11 Hän tuli omillensa, ja ei

P. Johannexen Evangelium.

I. Lucu.

1:1 ALgusa oli Sana/ ja se Sana oli Jumalan tykönä/ ja Jumala oli se Sana:

1:2 Tämä oli algusa Jumalan tykönä.

1:3 Caicki owat sen cautta tehdyt/ ja ilman sitä ei ole mitän tehty/ joca tehty on.

1:4 Hänes oli Elämä/ ja Elämä oli ihmisten Walkeus:

1:5 Ja se Walkeus pimeydes paista/ jota ei pimeydet käsittänet.

1:6 YXi mies oli lähetetty Jumalalda/ jonga nimi oli Johannes.

1:7 Se tuli sijtä Walkeudesta todistaman/ että caicki uscoisit hänen cauttans.

1:8 Ei hän ollut se Walkeus/ mutta hän oli lähetetty Walkeudesta todistaman.

1:9 Se oli totinen Walkeus/ joca walista caicki ihmiset/ jotca mailmaan tulewat.

1:10 Se oli mailmas/ ja mailma on hänen cauttans tehty/ ja ei mailma händä tundenut.

1:11 Hän tuli omillens/ ja ei

ja hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan.	hänen omansa häntä ottaneet vastaan,	hänen omans händä ottanet wastan.
1:12 Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä,	1:12 Mutta niille, jotka hänen ottivat vastaan, antoi hän voiman Jumalan lapsiksi tulla, jotka uskovat hänen nimensä päälle,	1:12 Mutta nijlle jotca hänen otit wastan/ andoi hän woiman Jumalan lapsixi tulla/ jotca uscowat hänen nimens päälle.
1:13 jotka eivät ole syntyneet verestä eikä lihan tahdosta eikä miehen tahdosta, vaan Jumalasta.	1:13 Jotka ei verestä eikä lihan tahdosta ei myös miehen tahdosta, mutta Jumalasta syntyneet ovat.	1:13 Jotca ei werest eikä lihan tahdost/ ei myös miehen tahdost/ mutta Jumalast syndynet owat.
1:14 Ja Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme, ja me katselimme hänen kirkkauttansa, senkaltaista kirkkautta, kuin ainokaisella Pojalla on Isältä; ja hän oli täynnä armoa ja totuutta.	1:14 Ja Sana tuli lihaksi ja asui meidän seassamme, (ja me näimme hänen kunniansa niinkuin ainoan Pojan kunnian Isästä,) täynnä armoa ja totuutta.	1:14 Ja Sana tuli Lihaxi/ ja asui meidän seasam/ ja me näimme hänen cunnians nijncuin ainoan Pojan cunnian Isästä/ täynäns armoja ja totutta.
1:15 Johannes todisti hänestä ja huusi sanoen: Tämä on se, josta minä sanoin: se, joka minun jälkeeni tulee, on ollut minun edelläni, sillä hän on ollut ennen kuin minä.	1:15 Johannes todisti hänestä, ja huusi, sanoen: tämä oli se, josta minä sanoin: minun jälkeeni on tuleva, joka minun edelläni on ollut; sillä hän oli ennen kuin minä.	1:15 Johannes todista hänest/ huuta/ ja sano: tämä oli se josta minä sanoin: minun jälkeni on tulewa/ joca minun edelläni on ollut: sillä hän oli ennen cuin minä.
1:16 Ja hänen täyteydestään me kaikki olemme saaneet, ja armoa armon päälle.	1:16 Ja me olemme kaikki hänen täydellisyydestänsä saaneet ja armon armosta.	1:16 Ja me olemma caicki hänen täydellisyydestäns saanet/ ja armon armosta.
1:17 Sillä laki on annettu Mooseksen kautta; armo ja totuus on tullut Jeesuksen Kristuksen kautta.	1:17 Sillä laki on Moseksen kautta annettu: armo ja totuus on Jeesuksen Kristuksen kautta tullut.	1:17 Sillä Laki on Mosexen kautta annettu/ armo ja totuus on Jesuxen Christuxen kautta tullut.
1:18 Ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainokainen Poika, joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanut.	1:18 Ei ole kenkään koskaan Jumalaa nähnyt: ainokainen Poika, joka on Isän helmassa, hän ilmoitti meille.	1:18 Ei ole kengän coscan Jumalata nähnyt/ ainocainen Poica/ joca on Isän helmas/ hän on meille sen ilmoittanut.
1:19 Ja tämä on Johanneksen todistus, kun juutalaiset lähettivät hänen luoksensa Jerusalemissa pappeja ja leeviläisiä kysymään häneltä: Kuka sinä olet?	1:19 Ja tämä on Johanneksen todistus, kuin Juutalaiset lähettivät Jerusalemissa papit ja Leviläiset kysymään häneltä: kukas olet?	1:19 JA tämä on Johannexen todistus/ cosca Judalaiset lähetit Jerusalemist Papit ja Lewitat kysymän häneldä: cucas olet?
1:20 Ja hän tunnusti eikä kieltänyt; ja hän tunnusti: Minä en ole Kristus.	1:20 Ja hän todisti ja ei kieltänyt, ja hän todisti, sanoen: en minä ole Kristus.	1:20 Ja hän todisti ja ei kieltänyt. Ja hän todisti/ sanden: en minä ole Christus.
1:21 Ja he kysyivät häneltä: Mikä sitten? Oletko sinä Eli-	1:21 Ja he kysyivät häneltä: kukas siis? oletkos Elias?	1:21 Ja he kysyit hänelle: cucast sijs? Oletcos Elias?

as? Hän sanoi: En ole. Se profeettako olet? Hän vastasi: En.	Hän sanoi: en. Oletkos propheta? Hän vastasi: en.	Hän sanoi: en. Oletcos Propheta? Hän wastais: en.
1:22 Niin he sanoivat hänelle: Kuka olet, että voisimme antaa vastauksen niille, jotka meidät lähettivät? Mitä sanot itsestäsi?	1:22 Niin he sanoivat hänelle: kukas olet? että me antaisimme niille vastauksen, jotka meidät lähettivät: mitä sanot itsestäsi?	1:22 Nijn he sanoit hänelle: cucastas sijs olet? että me andaisimme nijlle wastauxen/ jotca meidän lähetit. Mitäs sanot idzestäs?
1:23 Hän sanoi: Minä olen huutavan ääni erämaassa: 'Tehkää tie tasaiseksi Herralle', niinkuin profetta Esaias on sanonut.	1:23 Hän sanoi: minä olen huutava ääni korvessa: valmistakaat Herran tietä, niinkuin Jesaias propheta sanoi.	1:23 Hän sanoi: minä olen huutawan äni corwes/ valmistacat Herran tietä/ nijncuin Esaias Propheta sanoi.
1:24 Ja lähetetyt olivat fariseuksia;	1:24 Ja jotka lähetetyt olivat, olivat Pharisealaisista.	1:24 Ja jotca lähetetyt olit/ olit Phariseuxet.
1:25 ja he kysyivät häneltä ja sanoivat hänelle: Miksi sitten kastat, jos et ole Kristus etkä Elias etkä se profetta?	1:25 Ja he kysyivät häneltä ja sanoivat hänelle: miksi siis sinä kastat, jos et ole Kristus, etkä Elias, etkä propheta?	1:25 Ja he kysyit hänelle/ ja sanoit: mixi sijs sinä castat/ jos et sinä ole Christus/ etkä Elias/ etkä Propheta?
1:26 Johannes vastasi heille sanoen: Minä kastan vedellä; mutta teidän keskellänne seisoo hän, jota te ette tunne.	1:26 Johannes vastasi heitä ja sanoi: minä kastan vedellä; mutta teidän keskellänne seisoo, jota ette tunne:	1:26 Johannes wastais heitä/ ja sanoi: minä castan wedellä/ mutta teidän keskellän on/ jota et te tunne.
1:27 Hän on se, joka tulee minun jälkeeni ja jonka kengänpaulaa minä en ole arvoinen päästämään.	1:27 Hän on se, joka minun jälkeeni tulee, joka minun edelläni on ollut, jonka kengän rihmoja en minä ole kelvollinen päästämään.	1:27 Hän on se joca minun jälkeni tule/ joca minun edellänikin on ollut/ jonga kengän rihmoja en minä ole kelwollinen päästämän.
1:28 Tämä tapahtui Betaniasa, Jordanin tuolla puolella, jossa Johannes oli kastamassa.	1:28 Nämät tapahtuivat Betabarassa, sillä puolella Jordania, kussa Johannes kasti.	1:28 Nämät tapahduit Bethabaras/ sillä puolella Jordanin/ cusa Johannes castoi
1:29 Seuraavana päivänä hän näki Jeesuksen tulevan tykönsä ja sanoi: Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!	1:29 Toisena päivänä näki Johannes Jeesuksen tykönsä tulevan, ja sanoi: katso, Jumalan Karitsa, joka pois ottaa maailman synnin!	1:29 Toisna päiwänä näki Johannes Jesuxen tygöns tulewan/ ja sanoi: Cadzo/ Jumalan Caridza/ joca otta pois mailman synnin.
1:30 Tämä on se, josta minä sanoin: 'Minun jälkeeni tulee mies, joka on ollut minun edelläni, sillä hän on ollut ennen kuin minä.'	1:30 Tämä on se, josta minä sanoin: minun jälkeeni tulee mies, joka minun edelläni on ollut; sillä hän oli ennen kuin minä.	1:30 Tämä on se josta minä sanoin: minun jälkeni tule mies/ joca ennen minua on ollut: sillä hän oli ennen cuin minä.
1:31 Ja minä en tuntenut häntä; mutta sitä varten, että hän tulisi julki Israelille, minä olen tullut vedellä kastamaan.	1:31 Ja en minä häntä tuntenut; mutta että hän ilmentyisi Israelissa, sentähden tulin minä vedellä kasta-	1:31 Ja en minä händä tundenut/ mutta että hänen piti ilmestymän Israelis/ tulin minä wedellä castaman.

	maan.	
1:32 Ja Johannes todisti sanoen: Minä näin Hengen laskeutuvan taivaasta alas niinkuin kyyhkysen, ja se jäi hänen päällensä.	1:32 Ja Johannes todisti, sanoen: minä näin Hengen taivaasta tulevan alas niinkuin kyyhkysen ja seisattavan hänen päällensä.	1:32 Ja Johannes todisti/ ja sanoi: minä näin Hengen taiwast tulewan alas nijncuin mettisen/ ja seisattawan hänen päällens.
1:33 Ja minä en tuntenut häntä; mutta hän, joka lähetti minut vedellä kastamaan, sanoi minulle: 'Se, jonka päälle sinä näet Hengen laskeutuvan ja jäävän, hän on se, joka kastaa Pyhällä Hengellä.'	1:33 Ja en minä häntä tuntenut; mutta joka minun lähetti vedellä kastamaan, se sanoi minulle: jonka päälle sinä näet Hengen tulevan alas ja seisattavan hänen päällensä, hän on se, joka kastaa Pyhällä Hengellä.	1:33 Ja en minä händä tuntenut/ mutta joca minun lähetti wedellä castaman/ se sanoi minulle: jonga päälle sinä näet Hengen tulewan ja seisattawan/ hän on se joca casta Pyhällä Hengellä.
1:34 Ja minä olen sen nähnyt ja olen todistanut, että tämä on Jumalan Poika.	1:34 Ja minä näin sen ja todistin hänen olevan Jumalan Pojan.	1:34 Ja minä näin sen/ ja todistin hänen olewan Jumalan Pojan.
1:35 Seuraavana päivänä Johannes taas seisoi siellä ja kaksi hänen opetuslapsista.	1:35 Toisena päivänä seisoi Johannes taas ja kaksi hänen opetuslapsistansa,	1:35 TOisna päiwänä seisoi Johannes taas/ ja caxi hänen Opetuslastans.
1:36 Ja kiinnittäen katseensa Jeesukseen, joka siellä käveli, hän sanoi: Katso, Jumalan Karitsa!	1:36 Ja kuin hän näki Jeesuksen käyvän, sanoi hän: katso, Jumalan Karitsa!	1:36 Ja cuin hän näki Jesuxen waeldawan/ sanoi hän: Cadzo/ Jumalan Caridza.
1:37 Ja ne kaksi opetuslasta kuulivat hänen näin puhuvan ja seurasivat Jeesusta.	1:37 Ja ne kaksi opetuslasta kuulivat hänen puhuvan, ja seurasivat Jesusta.	1:37 Ja caxi hänen Opetuslastans cuulit hänen puhuvan/ ja seurasit Jesusta.
1:38 Niin Jeesus kääntyi ja nähdessään heidän seuraavan sanoi heille: Mitä te etsitte? He vastasivat hänelle: Rabbi - se on käännettynä: opettaja - missä sinä majaillet?	1:38 Mutta Jesus käänsi itsensä ja näki ne seuraavan, ja sanoi heille: 1:39 Mitä te etsitte? Niin he sanoivat hänelle: Rabbi (se on niin paljo sanottu: opettaja) kussas asut?	1:38 Mutta Jesus käänsi idzens ja näki ne händäns seuraawan/ ja sanoi heille: mitä te edzittä?1:39 Nijn he sanoit hänelle: Rabbi/ se on/ opettaja/ cusas asut?
1:39 Hän sanoi heille: Tulkaa ja katsokaa. Niin he menivät ja näkivät, missä hän majaili, ja viipyivät hänen tykönään sen päivän. Silloin oli noin kymmenes hetki.	1:40 Hän sanoi heille: tulkaat ja katsokaat; ja he tulivat ja näkivät, kussa hän asui, ja olivat sen päivän hänen tykönänsä, ja se oli lähes kymmenes hetki.	Hän sanoi heille: tulcat ja cadzocat/ ja he tulit ja näit cusa hän asui/ ja olit sen päiwän hänen tykönäns/ ja joli lähes kymmenes hetki.
1:40 Andreas, Simon Pietarin veli, oli toinen niistä kahdesta, jotka olivat kuulleet, mitä Johannes sanoi, ja seuranneet Jeesusta.	1:41 Andreas, Simon Pietarin veli, oli yksi niistä kahdesta, jotka sen Johannekselta kuulleet olivat ja häntä seurasivat.	1:40 Yxi nijstä cahdest/ jotca Johannexelda cuulit ja Jesusta seurasit/ oli Andreas Simon Petarin weli.
1:41 Hän tapasi ensin veljensä Simonin ja sanoi hänelle:	1:42 Tämä löysi ensin veljensä Simonin, ja sanoi hänelle:	1:41 Se löysi ensin hänen weljens Simonin/ ja sanoi

Me olemme löytäneet Messiaan, se on käännettynä: Kristus.	me löysimme Messiaan; se on niin paljon kuin: voideltu.	hänelle: me löysimme Messiaan/ se on/ Woidellun.
1:42 Ja hän vei hänet Jeesuksen tykö. Jeesus kiinnitti katseensa häneen ja sanoi: Sinä olet Simon, Johanneksen poika; sinun nimesi on oleva Keefas, joka käännettynä on Pietari	1:43 Ja hän toi hänen Jeesuksen tykö. Mutta kuin Jeesus katsoi hänen päällensä, sanoi hän: sinä olet Simon Jonan poika, ja sinä pitää kutsuttaman Kephas; se on niin paljon kuin: kallio.	1:42 Ja he toivat en Jeesuksen tykö. Cosca Jesus hänen näki/ sanoi hän: sinä olet Simon Jonan poika/ ja sinä pitää cudzuttaman Cephas/ se on/ callio.
1:43 Seuraavana päivänä Jeesus tahtoi lähteä Galileaan; ja hän tapasi Filippuksen ja sanoi hänelle: Seuraa minua.	1:44 Toisena päivänä tahtoi Jesus mennä Galileaan, ja löysi Philippuksen ja sanoi hänelle: seuraa minua!	1:43 Toisena päivänä tahtoi Jesus taas mennä Galileaan/ ja löysi Philippuksen/ ja sanoi hänelle: seura minua:
1:44 Ja Filippus oli Beetsaidasta, Andreaan ja Pietarin kaupungista.	1:45 Mutta Filippus oli Beetsaidasta, Andreuksen ja Pietarin kaupungista.	1:44 Mutta Filippus oli Beetsaidasta/ Andreuksen ja Pietarin kaupungista.
1:45 Filippus tapasi Natanaelin ja sanoi hänelle: Me olemme löytäneet sen, josta Mooses laissa ja profeetat ovat kirjoittaneet, Jeesuksen, Joosefin pojan, Nasaretista.	1:46 Filippus löysi Natanaelin ja sanoi hänelle: me olemme löytäneet sen, josta Mooses kirjoitti laissa ja prophetat, Jeesuksen, Josephin pojan Natsaretista.	1:45 Filippus löysi Natanaelin/ ja sanoi hänelle: me olemme sen löydet/ josta Mooses Lais ja Prophetat kirjoittivat/ Jeesuksen Josephin Pojan Nazarethist.
1:46 Natanael sanoi hänelle: Voiko Nasaretista tulla mitään hyvää? Filippus sanoi hänelle: Tule ja katso.	1:47 Ja Natanael sanoi hänelle: tulleeko Natsaretista jotain hyvää? Filippus sanoi hänelle: tule ja katso.	1:46 Ja Nathanael sanoi hänelle: tulleco Nazarethist jotain hywä? Philippus sanoi hänelle: tule ja cadzo.
1:47 Jeesus näki Natanaelin tulevan tykönsä ja sanoi hänestä: Katso, oikea israeliläinen, jossa ei vilppiä ole!	1:48 Jesus näki Natanaelin tykönsä tulevan, ja sanoi hänestä: katso, totisesti oikia Israeliläinen, jossa ei petosta ole.	1:47 Cosca Jesus näki Natanaelin tygöns tulewan/ sanoi hän: cadzo/ totisest oikia Israelita/ josa ei petost ole.
1:48 Natanael sanoi hänelle: Mistä minut tunnet? Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Ennen kuin Filippus sinua kutsui, kun olit viikunapuun alla, näin minä sinut.	1:49 Natanael sanoi hänelle: mistäs minut tunnet? Jesus vastasi ja sanoi hänelle: ennen kuin Philippus kutsui sinua fikunapuun alla ollesas, näin minä sinun.	1:47 Nathanael sanoi hänelle: mistäs minun tunnet? 1:48 Jesus wastais/ ja sanoi hänelle: ennen kuin Philippus cudzui sinua ficunapuun alla ollesas/ näin minä sinun.
1:49 Natanael vastasi ja sanoi hänelle: Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas.	1:50 Vastasi Natanael ja sanoi hänelle: Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas.	1:49 Wastais Nathanael/ ja sanoi hänelle: Rabbi/ sinä olet Jumalan Poica: sinä olet Israelin Cuningas.
1:50 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Sentähden, että minä sanoin sinulle: 'minä näin sinut viikunapuun alla', sinä	1:51 Jesus vastasi ja sanoi hänelle: sinä uskot, että minä sanoin sinulle: minä näin sinut fikunapuun alla. Sinä	1:50 Jesus wastais/ ja sanoi hänelle: sinä uscot että minä sanoin sinulle: minä näin sinun ficunapuun alla: Sinä

uskot. Sinä saat nähdä suurempia, kuin nämä ovat.

1:51 Ja hän sanoi hänelle: Totisesti, totisesti minä sanon teille: te saatte nähdä taivaan avoinna ja Jumalan enkelien nousevan ylös ja laskeutuvan alas Ihmisen Pojan päälle.

saat vielä suurempia nähdä.

1:52 Ja sanoi hänelle: totisesti, totisesti sanon minä teille: tästedes pitää teidän näkemän taivaan avoinna, ja Jumalan enkelit astuvan ylös ja tulevan alas Ihmisen Pojan päälle.

saat vielä suurempia nähdä.

1:51 Ja sanoi hänelle: totisest/ totisest sanon minä teille: tästedes pitä teidän näkemän Taiwan awoi/ ja Jumalan Engelit ylösastuwan ja alastulewan ihmisen Pojan päälle.

Johannes 2 LUKU

2:1 Ja kolmantena päivänä oli häät Galilean Kaanassa, ja Jeesuksen äiti oli siellä.

2:2 Ja myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa olivat kutsutut häihin.

2:3 Ja kun viini loppui, sanoi Jeesuksen äiti hänelle: Heillä ei ole viiniä.

2:4 Jeesus sanoi hänelle: Mitä sinä tahdot minusta, vaimo? Minun aikani ei ole vielä tullut.

2:5 Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: Mitä hän teille sanoo, se tehkää.

2:6 Niin oli siinä juutalaisten puhdistamistavan mukaan kuusi kivistä vesiastiaa, kukin kahden tai kolmen mitan vertoinen.

2:7 Jeesus sanoi heille: Täyttäkää astiat vedellä. Ja he täyttivät ne reunoja myöten.

2:8 Ja hän sanoi heille: Ammentakaa nyt ja viekää edesikäyvälle. Ja he veivät.

2:9 Mutta kun edesikäypä maistoi vettä, joka oli muutunut viiniksi, eikä tiennyt, mistä se oli tullut - mutta palvelijat, jotka veden olivat ammentaneet, tiesivät sen - kutsui edesikäypä yljän

2:10 ja sanoi hänelle: Jokai-

2 LUKU

2:1 Ja kolmantena päivänä olivat häät Galilean Kaanassa, ja Jeesuksen äiti oli siellä;

2:2 Niin Jesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin myös häihin.

2:3 Ja kun viina puuttui, sanoi Jeesuksen äiti hänelle: ei heillä ole viinaa.

2:4 Jesus sanoi hänelle: vaimo! mitä minun on sinun kanssas? ei minun aikani ole vielä tullut.

2:5 Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: mitä hän teille sanoo, se tehkää.

2:6 Niin siellä oli kuusi kivistä vesi-astiaa pantuna Juudalaisten puhdistamisen tavan jälkeen, ja kukin veti kaksi eli kolme mittaa.

2:7 Jesus sanoi heille: täyttäkää vesi-astiat vedellä. Ja he täyttivät ne ylen täyteen.

2:8 Ja hän sanoi heille: pan-kaat nyt sisälle ja viekää edesikäyvälle. Ja he veivät.

2:9 Mutta kuin edesikäypä maisti sitä vettä, joka viinaksi tullut oli, (eikä tietänyt, kusta se tuli, mutta palveliat tiesivät, jotka veden ammensivat,) kutsui edesikäypä yljän,

2:10 Ja sanoi hänelle: jokai-

II. Lucu .

2:1 Ja colmandena päivänä olit häät Galilean Canas/ ja Jesuxen äiti oli siellä.

2:2 Nijn Jesus ja hänen Opetuslapsens cudzuttin myös häihin.

2:3 Ja cosca wijna puuttui/ sanoi Jesuxen äiti hänelle: ei heillä ole wijna.

2:4 Jesus sanoi hänelle: waimo/ mitä minun on sinun cansas? ei minun aican ole vielä tullut.

2:5 Hänen Äitins sanoi palwelioille: mitä hän teille sano/ se tehkät.

2:6 Nijn siellä oli cuusi kiwistä wesiastiat panduna/ Judalaisten puhdistamisen tawan jälken/ ja cukin weti caxi eli colme mitta.

2:7 Nijn Jesus sanoi heille: täyttäkät wesiastiat wedellä. Ja he täytit ne ylön täyten.

2:8 Ja hän sanoi heille: pangat nyt sisälle/ ja wiekät edesikäywälle. Ja he weit.

2:9 Mutta cosca edesikäypä maisti sitä wijna/ joca wesi ollut oli/ eikä tiennyt custa se tuli/ mutta palweliat tiesit/ jotca weden ammunsit: cudzui edesikäypä yljän/

ja sanoi hänelle:

nen panee ensin esille hyvän viinin ja sitten, kun juopuvat, huonomman. Sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti.

2:11 Tämän ensimmäisen tunnustekonsa Jeesus teki Galilean Kaanassa ja ilmoitti kirkkautensa; ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.

2:12 Sen jälkeen hän meni alas Kapernaumiin, hän ja hänen äitinsä ja veljensä ja opetuslapsensa; ja siellä he eivät viipyneet monta päivää.

2:13 Ja juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin.

2:14 Niin hän tapasi pyhäkössä ne, jotka myivät härkiä ja lampaita ja kyyhkysia, ja rahanvaihtajat istumassa.

2:15 Ja hän teki nuorista ruoskan ja ajoi ulos pyhäköstä heidät kaikki lampaineen ja härkineen ja kaasi vaihtajain rahat maahan ja työnsi heidän pöytänsä kumoon.

2:16 Ja hän sanoi kyyhkysten myyjille: Viekää pois nämä täältä. Älkää tehkö minun Isäni huonetta markkinahuoneeksi.

2:17 Silloin hänen opetuslapsensa muistivat, että on kirjoitettu: Kiivaus sinun huoneesi puolesta kuluttaa minut.

2:18 Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat hänelle: Minkä merkin sinä näytät meille, koska näitä teet?

2:19 Jeesus vastasi ja sanoi heille: Hajottakaa maahan tämä temppeli, niin minä pystytän sen kolmessa päivässä.

nen antaa ensisti hyvää viinaa, ja kuin juovutaan, niin sitte huonompaa: sinä kätkit hyvän viinan tähän asti.

2:11 Tämä on ensimmäinen tunnustähti, jonka Jeesus teki Galilean Kaanassa, ja ilmoitti kunniansa. Ja hänen opetuslapsensa uskoivat hänen päällensä.

2:12 Sitte meni hän alas Kapernaumiin ja hänen äitinsä ja hänen veljensä ja hänen opetuslapsensa, eikä siellä kauvan viipyneet.

2:13 Ja Juudalaisten pääsiäinen oli läsnä, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin,

2:14 Ja löysi templissä istuvan ne, jotka karjaa, lampaita ja kyyhkyläisiä myyskentelivät, ja vaihtajat.

2:15 Ja hän teki ruoskan köysistä, ja ajoi ulos ne kaikki temppelistä ja lampaat ja karjan, ja heitti pois vaihtajain rahat ja maahan kukisti pöydät.

2:16 Ja sanoi niille, jotka kyyhkysia myivät: viekää nämä täältä pois ja älkää tehkö minun Isäni huonetta kaupahuoneeksi.

2:17 Mutta hänen opetuslapsensa muistivat kirjoitukseksi: sinun huonees kiivaus on minun syönyt.

2:18 Niin vastasivat Juudalaiset ja sanoivat hänelle: mitä merkkiä sinä meille osoitat, ettäs näitä teet?

2:19 Jeesus vastasi ja sanoi heille: jaottakaa maahan tämä templi, ja minä tahdon sen kolmantena päivänä rakentaa ylös.

2:10 Jocainen anda ensist hyvä wijna/ ja cuin juowutan/ nijn sijtte huonombata sinä kätkit hyvän wijnan tähänasti.

2:11 Tämä on ensimmäinen tunnustähti/ jonga Jeesus teki Galilean Canas/ ja ilmoitti cunnians. Ja hänen Opetuslapsens uscoit hänen päällens.

2:12 Sijtte meni hän alas Capernaumijn/ ja hänen äitins/ ja hänen weljens/ ja hänen Opetuslapsens/ eikä siellä cauwan wijpynet.

2:13 JA Judalaisten Pääsiäinen oli juuri läsnä/ ja Jeesus meni ylös Jerusalemijn:

2:14 Ja löysi Templis istuwan ne jotca carja/ lambaita ja mettisiä myyskendelit/ ja waihtajat.

2:15 Ja hän teki ruoscan köysistä/ ja ulosajoi ne caicki Templist/ ja lambat ja Carjan. Ja poisheitti waihtajain rahan/ ja maahan cukisti pöydät.

2:16 Ja sanoi nijlle jotca mettisiä myit: wiekät nämät tääldä pois/ ja älkät tehkö minun Isäni huonetta caupahuonexi.

2:17 Mutta hänen Opetuslapsens muistit kirjoitetuxi: sinun huones kijwaus on minun syönyt.

2:18 Nijn wastaisit Judalaiset/ ja sanoit hänelle: mitä merckiä sinä meille osotat/ ettäs näitä teet?

2:19 Jeesus wastais ja sanoi heille: rickocat tämä Templi/ ja minä tahdon sen colmandena päiwänä ylösraketa.

2:20 Niin juutalaiset sanoivat: Neljäkymmentä kuusi vuotta on tätä temppeliä rakennettu, ja sinäkö pystytät sen kolmessa päivässä?

2:21 Mutta hän puhui ruumiinsa temppelistä.

2:22 Kun hän sitten oli nousut kuolleista, muistivat hänen opetuslapsensa, että hän oli tämän sanonut; ja he uskoivat Raamatun ja sen sanan, jonka Jeesus oli sanonut.

2:23 Mutta kun hän oli Jerusalemissa pääsiäisenä, juhlan aikana, uskoivat monet hänen nimeensä, nähdessään hänen tunnustekonsa, jotka hän teki.

2:24 Mutta Jeesus itse ei uskonut itseänsä heille, sentähden että hän tuns kaikki

2:25 eikä tarvinnut kenenkään todistusta ihmisestä, sillä hän tiesi itse, mitä ihmisessä on.

Johannes 3 LUKU

3:1 Mutta oli mies, fariseusten joukosta, nimeltä Nikodeemus, juutalaisten hallitusmiehiä.

3:2 Hän tuli Jeesuksen tykö yöllä ja sanoi hänelle: Rabbi, me tiedämme, että sinun opettajaksi tulemisesi on Jumalasta, sillä ei kukaan voi tehdä niitä tunnustekoja, joita sinä teet, ellei Jumala ole hänen kanssansa.

3:3 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa.

3:4 Nikodeemus sanoi hänelle:

2:20 Niin Juudalaiset sanoivat: tätä templiä on rakennettu kuusiviidettäkymmentä ajastaikaa, ja sinä rakennat sen kolmena päivänä?

2:21 Mutta hän sanoi ruumiinsa templistä.

2:22 Kuin hän siis oli kuolleista noussut, muistivat hänen opetuslapsensa hänen sen heille sanoneeksi, ja uskoivat Raamatun ja puheen, minkä Jeesus oli puhunut.

2:23 Mutta kuin hän pääsiäis-juhlapäivänä oli Jerusalemissa, uskoivat monta hänen nimensä päälle, kuin he näkivät ne tunnustähdet mitkä hän teki.

2:24 Mutta ei Jeesus uskonut itsiänsä heille; sillä hän tunsi heidät kaikki,

2:25 Ja ei tarvinnut, että joku olis ihmisestä todistanut; sillä hän tiesi, mitä ihmisessä oli.

3 LUKU

3:1 Niin oli yksi mies Farisealaisista, Nikodemus nimeltä, Juudalaisten ylimmäinen.

3:2 Se tuli yöllä Jeesuksen tykö ja sanoi hänelle: Mestari, me tiedämme, että sinä olet Jumalasta opettajaksi tullut; sillä ei taida kenkään niitä tunnustähtiä tehdä, joita sinä teet, jollei Jumala ole hänen kanssansa.

3:3 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku vastuudesta synny, ei hän taida Jumalan valtakuntaa nähdä.

3:4 Nikodemus sanoi hänelle:

2:20 Nijn Judalaiset sanoit: tätä Templi on rakettu wijdetäkymmentä ajastaica/ ja sinä rakennat sen colmena päiwänä?

2:21 Mutta hän sanoi hänen ruumins Templist.

2:22 Cosca hän sijs oli cuolleista nosnut/ muistit hänen Opetuslapsens hänen sen sanonexi ja uscoit Ramatut/ ja sen puhen cuin Jeesus oli puhunut.

2:23 COsca hän Pääsiäis juhlapäiwänä oli Jerusalemis/ uscoit monda hänen nimens päälle/ cosca he näit ne tunnustähdet cuin hän teki.

2:24 Mutta ei Jeesus usconut idzens heille: sillä hän tuns heidän caicki.

2:25 Ja ei tarwinnut että jocu olis ihmisist todistanut: sillä hän tiesi kyllä mitä ihmises oli.

III. Lucu .

3:1 Nlin oli yxi mies Fariseuxist/ Nicodemus nimeldä/ Judalaisten ylimmäinen.

3:2 Se tuli yöllä Jesuxen tygö/ ja sanoi hänelle: Mestari/ me tiedämme/ että sinä olet Jumalast opettajaxi tullut/ sillä ei taida kengän nijtä tunnustähtejä tehdä/ cuin sinä teet/ jollei Jumala ole hänen cansans.

3:3 Jeesus wastais/ ja sanoi hänelle: totisest/ totisest sanon minä sinulle: ellei jocu wastaudest synny/ ei hän taida Jumalan waldacunda nähdä.

3:4 Nicodemus sanoi hänelle:

le: Kuinka voi ihminen vanhana syntyä? Eihän hän voi jälleen mennä äitinsä kohtuun ja syntyä?

3:5 Jeesus vastasi: Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan.

3:6 Mikä lihasta on syntynyt, on liha; ja mikä Hengestä on syntynyt, on henki.

3:7 Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän täytyy syntyä uudesti, ylhäältä.

3:8 Tuuli puhaltaa, missä tahansa, ja sinä kuulet sen ihmisen, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee; niin on jokaisen, joka on Hengestä syntynyt.

3:9 Nikodeemus vastasi ja sanoi hänelle: Kuinka tämä voi tapahtua?

3:10 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Sinä olet Israelin opettaja etkä tätä tiedä!

3:11 Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: me puhumme, mitä tiedämme, ja todistamme, mitä olemme nähneet, ettekä te ota vastaan meidän todistustamme.

3:12 Jos ette usko, kun minä puhun teille maallisista, kuinka te uskoisitte, jos minä puhun teille taivaallisista?

3:13 Ei kukaan ole noussut ylös taivaaseen, paitsi hän, joka taivaasta tuli alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa.

3:14 Ja niinkuin Mooses ylensi käärmeen erämaassa, niin pitää Ihmisen Poika ylennettämän,

le: kuinka taitaa ihminen vanhana syntyä? taitaako hän äitinsä kohtuun jälleen mennä, ja syntyä?

3:5 Jesus vastasi: totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku synny vedestä ja Hengestä ei hän taida Jumalan valtakuntaan sisälle tulla.

3:6 Mitä lihasta syntynyt on, se on liha, ja mitä Hengestä syntynyt on se on henki.

3:7 Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän pitää uudesta syntymän.

3:8 Tuuli puhaltaa, kussa hän tahtoo, ja sinä kuulet hänen humunsa, ja et tiedä, kusta hän tulee taikka kuhunka hän menee: näin on jokainen, joka Hengestä syntynyt on.

3:9 Vastasi Nikodemus ja sanoi hänelle: kuinka ne tavat tapahtua?

3:10 Jesus vastasi ja sanoi hänelle: sinä olet mestari Israelissa, ja et näitä tiedä!

3:11 Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: me puhumme, mitä me tiedämme, ja todistamme, mitä me näemme, ja ette ota vastaan meidän todistustamme.

3:12 Jos minä maallisia teille sanoin, ja ette usko: kuinka te uskoisitte, jos minä taivaallisia teille sanoisin?

3:13 Ei astu kenkään ylös taivaaseen, vaan joka taivaasta astui alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa.

3:14 Ja niinkuin Moses ylensi käärmeen korvessa, niin myös Ihmisen Poika pitää ylennettämän.

cuinga taita ihminen wanhana syndy/ taitaco hän äitinsä kohtuun jälleens mennä/ ja syndyä?

3:5 Jesus wastais: totisest/ totisest sanon minä sinulle: ellei jocu synny wedest ja Hengest/ ei hän taida Jumalan waldacundaan tulla.

3:6 Mitä lihast syndynyt on/ se on liha: ja mitä Hengest syndynyt on/ se on Hengi.

3:7 Älä ihmettele että minä sanoin sinulle: teidän pitää udest syndymän.

3:8 Tuuli puhalda cusa hän tahto/ ja sinä cuulet hänen humuns/ ja et tiedä custa hän tule taicka cuhunga hän mene: näin on jocainen cuin Hengest syndynyt on.

3:9 Nicodemus sanoi hänelle: cuinga se taita tapahtua?

3:10 Jesus wastais/ ja sanoi hänelle: oletcos Mestari Israelis/ ja et näitä tiedä?

3:11 Totisest/ totisest sanon minä sinulle: me puhumme mitä me tiedämme/ ja todistamme mitä me näimmä/ ja et te ota wasthan meidän todistustam.

3:12 Jos minä maalisia teille sanoin/ ja et te usco/ cuinga te uscoisitta jos minä taivallisia teille sanoisin?

3:13 Ei astu kengän ylös Taiwasen/ waan joca Taiwast alas astui/ ihmisen Poica/ joca on Taiwas.

3:14 Ja nijncuin Moses ylönsi kärmen corwes:

3:15 että jokaisella, joka häneen uskoo, olisi iankaikkinen elämä.

3:16 Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä.

3:17 Sillä ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa, vaan sitä varten, että maailma hänen kauttansa pelastuisi.

3:18 Joka uskoo häneen, sitä ei tuomita; mutta joka ei usko, se on jo tuomittu, koska hän ei ole uskonut Jumalan ainokaisen Pojan nimeen.

3:19 Mutta tämä on tuomio, että valkeus on tullut maailmaan, ja ihmiset rakastivat pimeyttä enemmän kuin valkeutta; sillä heidän tekonsa olivat pahat.

3:20 Sillä jokainen, joka paha tekee, vihaa valkeutta eikä tule valkeuteen, ettei hänen tekojansa nuhdeltaisi.

3:21 Mutta joka totuuden tekee, se tulee valkeuteen, että hänen tekonsa tulisivat julki, sillä ne ovat Jumalassa tehdyt.

3:22 Sen jälkeen Jeesus meni opetuslapsineen Juudean maaseudulle ja oleskeli siellä heidän kanssaan ja kastoi.

3:23 Mutta Johanneskin kastoi Aionissa lähellä Salimia, koska siellä oli paljon vettä;

3:15 Että jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta iankaikkinen elämän saaman.

3:16 Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainoan Poikansa, että jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta iankaikkinen elämän saaman.

3:17 Sillä ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan, tuomitsemaan maailmaa, mutta että maailma pitää hänen kauttansa vapahdet-taman.

3:18 Joka hänen päällensä uskoo, ei häntä tuomita; mutta joka ei usko, se on jo tuomittu; sillä ei hän uskonut Jumalan ainoan Pojan nimen päälle.

3:19 Mutta tämä on tuomio: että valkeus tuli maailmaan, ja ihmiset rakastivat enemmän pimeyttä kuin valkeutta; sillä heidän työnsä olivat pahat.

3:20 Sillä jokainen, joka paha tekee, se vihaa valkeutta eikä tule valkeuteen, ettei hänen töitensä pitäisi laitettaman.

3:21 Mutta joka totuuden tekee, se tulee valkeuteen, että hänen työnsä nähtäisiin; sillä ne ovat Jumalassa tehdyt.

3:22 Sitte tuli Jesus ja hänen opetuslapsensa Juudean maahan, ja asui siellä heidän kanssansa, ja kasti.

3:23 Mutta Johannes kasti myös Enonissa läsnä Salimia, sillä siellä oli palto vet-

3:15 Nijn myös ihmisen Poica yletän/ Että jocainen cuin usco hänen päällens/ ei pidä huckuman/ mutta ijancaickisen elämän saaman.

3:16 Sillä nijn on Jumala mailma racastanut/ että hän andoi hänen ainoan Poicans/ että jocainen cuin usco hänen päällens/ ei pidä huckuman/ mutta ijancaickisen elämän saaman.

3:17 Sillä ei Jumala lähettänyt Poicans mailmaan/ duomidzeman mailma/ mutta että mailma piti hänen caut-tans wapadettaman.

3:18 Joca hänen päällens usco/ ei händä duomita/ mutta joca ei usco/ jo se on duomittu: sillä ei hän usconut Jumalan ainoan Pojan nimen päälle.

3:19 Mutta tämä on duomio: Walkeus tuli mailmaan/ ja ihmiset racastit enemmän pimeyttä cuin Walkeutta: sillä heidän työns olit pahat.

3:20 Sillä jocainen joca paha teke/ hän wiha Walkeutta/ eikä tule Walkeuten/ ettei hänen töitans pitäis laitettaman.

3:21 Mutta joca totuuden teke/ hän tule Walkeuten/ että hänen työns nähdäisin: sillä ne owat Jumalas tehdyt.

3:22 Slitte tuli Jesus ja hänen Opetuslapsens Judean/ ja asui siellä heidän cansans/ ja casti.

3:23 Ja Johannes casti wielä myös Enonis läsnä Salimi: sillä siellä oli paljo wettä/ ja

ja ihmiset tulivat ja antoivat kastaa itsensä.	tä; ja he tulivat ja kastettiin.	he tulit ja annoit idzens casta:
3:24 Sillä Johannesta ei vielä oltu heitetty vankeuteen.	3:24 Sillä ei Johannes ollut vielä silloin vankiuteen heitetty.	3:24 Sillä ei Johannes ollut vielä silloin fangiuten heitetty.
3:25 Niin Johanneksen opetuslapset rupesivat väittelemään erään juutalaisen kanssa puhdistuksesta.	3:25 Niin tuli kysymys Johanneksen opetuslasten ja Juudalaisten välillä puhdistuksesta.	3:25 Nlin tuli kysymys Johannexen Opetuslasten ja Judaisten välillä puhdistuxest.
3:26 Ja he tulivat Johanneksen luo ja sanoivat hänelle: Rabbi, se, joka oli sinun kanssasi Jordanin tuolla puolella ja josta sinä olet todistanut, katso, hän kastaa, ja kaikki menevät hänen tykönsä.	3:26 Ja he tulivat Johanneksen tykö ja sanoivat hänelle: opettaja, se joka sinun kanssas oli toisella puolella Jordania, josta sinä todistit, katso, hän kastaa, ja jokainen menee hänen tykönsä.	3:26 Ja he tulit Johannexen tygö/ ja sanoit hänelle: Opettaja/ se joca sinun cansas oli toisella puolella Jordani/ josta sinä todistit/ cadzo/ hän casta/ ja jocainen mene hänen tygöns.
3:27 Johannes vastasi ja sanoi: Ei ihminen voi ottaa mitään, ellei hänelle anneta taivaasta.	3:27 Johannes vastasi ja sanoi: ei ihminen taida mitään ottaa, ellei hänelle anneta taivaasta.	3:27 Johannes wastais/ ja sanoi: ei ihminen taida mitän otta/ ellei hänelle anneta Taiwahast.
3:28 Te olette itse minun todistajani, että minä sanoin: en minä ole Kristus, vaan minä olen hänen edellänsä lähetetty.	3:28 Te olette itse minun todistajani, että minä olen sanonut: en minä ole Kristus, vaan minä olen hänen edellänsä lähetetty.	3:28 Te oletta idze minun todistajani/ että minä olen sanonut: en minä ole Kristus/ waan minä olen hänen edellens lähetetty.
3:29 Jolla on morsian, se on ylkä; mutta yljän ystävä, joka seisoo ja kuuntelee häntä, iloitsee suuresti yljän äänestä. Tämä minun iloni on nyt tullut täydelliseksi.	3:29 Jolla on morsian, se on ylkä; mutta yljän ystävä, joka seisoo ja kuuntelee häntä, se iloittaa itsiänsä yljän äänestä sangen suuresti; sentähden on tämä minun iloni täytetty.	3:29 Jolla on morsian/ nijh hän on ylkä/ mutta yljän ystävä seiso ja cuuldele händä/ ja iloitta idzens yljän änestä sangen suurest/ tämä minun iloni on nyt täytetty.
3:30 Hänen tulee kasvaa, mutta minun vähetä.	3:30 Hänen tulee kasvaa, mutta minun pitää vähennemän.	3:30 Hänen tule caswa/ mutta minun pitä wähenemän.
3:31 Hän, joka ylhäältä tulee, on yli kaikkien. Joka on syntyisin maasta, se on maasta, ja maasta on, mitä hän puhuu; hän, joka taivaasta tulee, on yli kaikkien.	3:31 Joka ylhäältä tulee, se on kaikkein päällä, ja joka maasta on, se on maasta ja puhuu maasta. Joka taivaasta tulee, hän on kaikkein ylin.	3:31 Joca ylhäldä tule/ se on caickein päällä/ ja joca maasta on/ se on maasta/ ja puhu maasta.
3:32 Ja mitä hän on nähnyt ja kuullut, sitä hän todistaa; ja hänen todistustansa ei kukaan ota vastaan.	3:32 Ja mitä hän nähnyt ja kuullut on, sen hän todistaa, ja ei kenkään ota vastaan hänen todistustansa.	3:32 Joca Taiwasta tule/ hän on caickein ylin ja todista mitä hän nähnyt ja cuullut on/ ja ei kengän ota hänen todistustans.
3:33 Joka ottaa vastaan hänen todistuksensa, se sinetillä	3:33 Joka hänen todistuksensa otti vastaan, se päätti	3:33 Mutta joca hänen todistuxens otti/ hän päätti Juma-

vahvistaa, että Jumala on totinen.

3:34 Sillä hän, jonka Jumala on lähettänyt, puhuu Jumalan sanoja; sillä ei Jumala anna Henkeä mitalla.

3:35 Isä rakastaa Poikaa ja on antanut kaikki hänen käteensä.

3:36 Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, se ei ole elämää näkevä, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällensä.

Johannes 4 LUKU

4:1 Kun nyt Herra sai tietää fariseusten kuulleen, että Jeesus teki opetuslapsiksi ja kastoi useampia kuin Johannes

4:2 - vaikka Jeesus ei itse kastanut, vaan hänen opetuslapsensa -

4:3 jätti hän Juudean ja meni taas Galileaan.

4:4 Mutta hänen oli kuljettava Samarian kautta.

4:5 Niin hän tuli Sykar nimeseen Samarian kaupunkiin, joka on lähellä sitä maan aluetta, minkä Jaakob oli antanut pojalleen Joosefille.

4:6 Ja siellä oli Jaakobin lähde. Kun nyt Jeesus oli matkasta väsynyt, istui hän lähteen reunalle. Ja oli noin kuudes hetki.

4:7 Niin tuli eräs Samarian nainen ammentamaan vettä. Jeesus sanoi hänelle: Anna minulle juoda.

4:8 Sillä hänen opetuslapsensa olivat lähteneet kaupunkiin

Jumalan olevan totisen.

3:34 Sillä jonka Jumala lähetti, se puhuu Jumalan sanoja; sillä ei Jumala anna Henkeä mitalla.

3:35 Isä rakastaa Poikaa, ja antoi kaikki hänen käteensä.

3:36 Joka uskoo Pojan päälle, hänellä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei usko Pojan päälle, ei hänen pidä elämää näkemän, mutta Jumalan viha pysyy hänen päällensä.

4 LUKU

4:1 Kuin siis Herra ymmärsi Pharisealaisten kuulleeksi, että Jeesus teki enemmän opetuslapsia ja kasti kuin Johannes;

4:2 (Vaikka ei Jeesus itse kastanut, mutta hänen opetuslapsensa,)

4:3 Jätti hän Juudean ja meni jälleen Galileaan.

4:4 Mutta hänen piti Samarian kautta vaeltaman.

4:5 Niin hän tuli Samarian kaupunkiin, joka kutsuttiin Sikar, lähes sitä maakartanoa, jonka Jakob oli pojallensa Josephille antanut.

4:6 Niin siellä oli Jakobin lähde. Kun Jeesus matkasta oli väsynyt, istui hän lähteen päälle, ja se oli liki kuudetta hetkeä.

4:7 Niin tuli yksi Samarian vaimo vettä ammentamaan, ja Jeesus sanoi hänelle: anna minun juodakseni.

4:8 Sillä hänen opetuslapsensa olivat menneet kau-

lan olevan totisen.

3:34 Sillä se josta Jumala lähetti/ hän puhu Jumalan sanoja: sillä ei Jumala anna Henge mitalla.

3:35 Isä racasta Poica/ ja andoi caicki hänen kätens.

3:36 Joca usco Pojan päälle/ hänellä on ijancaickinen elämä/ mutta joca ei usco Pojan päälle/ ei hänen pidä elämätä näkemän/ mutta Jumalan wiha pysy hänen päälläns.

IV. Lucu .

4:1 COsca Herra ymmärsi Phariseusten cuullexi/ että Jeesus teki enemmän Opetuslapsia ja casti/ cuin Johannes.

4:2 (Waicka ei Jeesus idze castanut/ mutta hänen Opetuslapsens).

4:3 Jätti hän Judean/ ja meni Galilean.

4:4 Nijn hänen piti Samarian kautta waeldaman.

4:5 JA hän tuli yhten Samarian Caupungijn/ joca cudzutän Sichar/ lähes sitä maan cartanota/ josta Jacob oli pojallens Josephille andanut.

4:6 Nijn siellä oli Jacobin lähde. Cosca Jeesus matcast oli wäsinyt/ istui hän lähten päälle: ja se oli liki cuudetta hetke.

4:7 Nijn tuli yxi Samarian vaimo wettä ammundaman: ja Jeesus sanoi hänelle: anna minun juodaxeni:

4:8 Sillä hänen Opetuslapsens olit mennet Caupungijn ruoca

ruokaa ostamaan.

4:9 Niin Samarian nainen sanoi hänelle: Kuinka sinä, joka olet juutalainen, pyydät juotavaa minulta, samarialaiselta naiselta? Sillä juutalaiset eivät seurustele samarialaisten kanssa.

4:10 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Jos sinä tietäisit Jumalan lahjan, ja kuka se on, joka sinulle sanoo: 'Anna minulle juoda', niin sinä pyytäisit häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä.

4:11 Nainen sanoi hänelle: Herra, eipä sinulla ole ammennustiaa, ja kaivo on syvä; mistä sinulla sitten on se elävä vesi?

4:12 Et kai sinä ole suurempi kuin meidän isämme Jaakob, joka antoi meille tämän kaivon ja joi siitä, hän itse sekä hänen poikansa ja karjansa?

4:13 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Jokainen, joka juo tätä vettä, janoaa jälleen,

4:14 mutta joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, se ei ikinä janoa; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään.

4:15 Nainen sanoi hänelle: Herra, anna minulle sitä vettä, ettei minun tulisi jano eikä minun tarvitsisi käydä täällä ammentamassa.

4:16 Jeesus sanoi hänelle: Mene, kutsu miehesi ja tule tänne.

4:17 Nainen vastasi ja sanoi: Ei minulla ole miestä. Jeesus

punkiin ruokaa ostamaan.

4:9 Sanoi Samarian vaimo hänelle: kuinka sinä minulta juoda anot, joka olet Juudalainen, ja minä olen Samarialainen? sillä ei Juudalaiset pidä yhtään kanssakäymistä Samarialaisten kanssa.

4:10 Jesus vastasi ja sanoi hänelle: jos sinä tietäisit Jumalan lahjan, ja kuka se on, joka sinulle sanoo: anna minun juodakseni! niin sinä anoisit häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä.

4:11 Sanoi vaimo hänelle: Herra, eipä sinulla ole, milläs ammennat, ja lähde on syvä: kusta siis sinulla on elävää vettä?

4:12 Oletkos sinä suurempi kuin meidän isämme Jakob, joka meille tämän kaivon antoi? ja hän joi itse siitä, ja hänen lapsensa, ja hänen karjansa.

4:13 Jesus vastasi ja sanoi hänelle: jokainen, joka juo tästä vedestä, hän janoo jälleen;

4:14 Mutta joka siitä vedestä juo, jonka minä hänelle annan, ei hän janoo iankaikkisesti; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kuohuu iankaikkiseen elämään.

4:15 Sanoi vaimo hänelle: Herra, anna minulle sitä vettä, etten minä janoaisi enkä tarvitsisi tulla tänne ammentamaan.

4:16 Jesus sanoi hänelle: mene, kutsu miehes, ja tule tänne.

4:17 Vaimo vastasi ja sanoi hänelle: ei minulla ole mies-

ostaman:

4:9 Sanoi Samarian vaimo hänelle: kuinka sinä minulta juoma anot/ joca olet Judalainen/ ja minä olen Samarialainen? sillä ei Judalaisilla ole yhtän sowindo Samarialaisten cansa.

4:10 Jesus wastais/ ja sanoi hänelle: jos sinä tiedäisit Jumalan lahjan/ ja cuca se on joca sinulle sanoi: anna minun juodaxeni/ tosin sinä anoisit häneldä/ ja hän annais sinulle eläwätä wettä.

4:11 Sanoi vaimo hänelle: Herra/ eipä sinulla ole milläs ammunnat/ ja lähde on sywä/ custas sijs saat sitä eläwätä wettä?

4:12 Oletcos suurempi kuin meidän Isäm Jacob/ joca meille tämän caiwon andoi? ja joi idzekin sijtä lapsinens ja carjoinens?

4:13 Jesus wastais/ ja sanoi hänelle: jocainen kuin juo tästä wedestä/ hän jano jäl lens:

4:14 Mutta joca sijtä wedestä juo kuin minä hänelle annan/ ei hän jano ijancaickisest. Waan se wesi/ jonga minä hänelle annan/ tule hänes yhdexi lähten wedexi/ joca cuohu ijancaickiseen elämän.

4:15 Sanoi vaimo hänelle: Herra/ anna minulle sijtä westä/ etten minä janois/ engä tarwidzis tulla tänne ammundaman.

4:16 Jesus sanoi hänelle: mene/ cudzu sinun miehes/ ja tule tänne.

4:17 Waimo wastais/ ja sanoi hänelle: ei minulla ole miestä.

sanoi hänelle: Oikein sinä sanoit: 'Ei minulla ole miestä',	tä. Sanoi Jesus hänelle: oikein sinä sanoit: ei minulla ole miestä.	4:18 Sanoi Jesus hänelle: oikein sinä sanoit: ei minulla ole miestä:
4:18 sillä viisi miestä sinulla on ollut, ja se, joka sinulla nyt on, ei ole sinun miehesi; siinä sanoit totuuden.	4:18 Sillä viisi miestä on sinulla ollut, ja se joka sinulla nyt on, ei ole sinun miehes. Sen sinä oikein sanoit.	sillä wijsi miestä on sinulla ollut/ ja se cuin sinulla nyt on/ ei ole sinun miehes/ sen sinä oikein sanoit.
4:19 Nainen sanoi hänelle: Herra, minä näen, että sinä olet profeetta.	4:19 Vaimo sanoi hänelle: Herra, minä näen, että sinä olet propheta.	4:19 Waimo sanoi hänelle: Herra/ minä näen että sinä olet Propheta.
4:20 Meidän isämme ovat kumartaen rukoilleet tällä vuorella; ja te sanotte, että Jerusalemissa on se paikka, jossa tulee kumartaen rukoilla.	4:20 Meidän isämme ovat tällä vuorella kumartaneet ja rukoilleet, ja te sanotte: Jerusalemissa on se sia, jossa pitää rukoiltaman.	4:20 Meidän Isäm owat tällä vuorella cumartanet/ ja te sanotta: Jerusalemissa on se sia josa pitä cumartaman.
4:21 Jeesus sanoi hänelle: Vaimo, usko minua! Tulee aika, jolloin ette rukoile Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa.	4:21 Jesus sanoi hänelle: vaimo, usko minua: se aika tulee, ettette tällä vuorella eikä Jerusalemissa Isää rukoile.	4:21 Jesus sanoi hänelle: waimo/ usco minua/ se aica tule/ ettet te tällä vuorella eikä Jerusalemissa Isä cumarra.
4:22 Te kumarratte sitä, mitä ette tunne; me kumarramme sitä, minkä me tunnemme. Sillä pelastus on juutalaisista.	4:22 Ette tiedä, mitä te rukoilette, mutta me tiedämme, mitä me rukoilemme; sillä autuus on Juudalaisista.	4:22 Et te tiedä mitä te cumarratte/ mutta me tiedäm mitä me cumarram: sillä autuus on Judalaisista.
4:23 Mutta tulee aika ja on jo, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; sillä senkaltaisia rukoilijoita myös Isä tahtoo.	4:23 Mutta hetki tulee, ja jo nyt on, että totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; sillä Isä tahtoo myös senkaltaisia, jotka häntä rukoilevat.	4:23 Mutta se hetki tule/ ja jo nyt on/ että totiset cumartajat cumartawat Isä Henges ja Totuudes: sillä Isä tah-to myös sencaltaisita/ jotca händä cumartawat.
4:24 Jumala on Henki; ja jotka häntä rukoilevat, niiden tulee rukoilla hengessä ja totuudessa.	4:24 Jumala on Henki, ja jotka häntä rukoilevat, niiden pitää hengessä ja totuudessa häntä rukoileman.	4:24 Jumala on Hengi/ ja jotca händä cumartawat/ niiden pitä Henges ja Totuudes händä cumartaman.
4:25 Nainen sanoi hänelle: Minä tiedän, että Messias on tuleva, hän, jota sanotaan Kristukseksi; kun hän tulee, ilmoittaa hän meille kaikki.	4:25 Vaimo sanoi hänelle: minä tiedän, että Messias on tuleva, joka kutsutaan Kristus: kuin hän tulee, niin hän ilmoittaa meille kaikki.	4:25 Waimo sanoi hänelle: minä tiedän että Messias on tulewa/ joca cudzutan Christus: cosca se tule/ nijn hän ilmoitta meille caicki.
4:26 Jeesus sanoi hänelle: Minä olen se, minä, joka puhun sinun kanssasi.	4:26 Jesus sanoi hänelle: minä olen se, joka sinun kanssas puhun.	4:26 Jesus sanoi hänelle: Minä olen se/ joca sinun cansas puhun.
4:27 Samassa hänen opetuslapsensa tulivat; ja he ihmettelivät, että hän puhui naisen	4:27 Silloin tulivat hänen opetuslapsensa ja ihmettelivät, että hän sitä vaimoa pu-	4:27 Silloin tulit hänen Opetuslapsens ja ihmettelit että hän sitä waimo puhutteli/ ei

kanssa. Kuitenkaan ei kukaan sanonut: Mitä pyydät? tai: Mitä puhelet hänen kanssaan?

4:28 Niin nainen jätti vesiasiansa ja meni kaupunkiin ja sanoi ihmisille:

4:29 Tulkaa katsomaan miestä, joka on sanonut minulle kaikki, mitä minä olen tehnyt. Eihän se vain liene Kristus?

4:30 Niin he lähtivät kaupungista ja menivät hänen luoksansa.

4:31 Sillävälin opetuslapset pyysivät häntä sanoen: Rabbi, syö!

4:32 Mutta hän sanoi heille: Minulla on syötävänä ruokaa, josta te ette tiedä.

4:33 Niin opetuslapset sanoivat keskenään: Lieneekö joku tuonut hänelle syötävää?

4:34 Jeesus sanoi heille: Minun ruokani on se, että minä teen lähettäjäni tahdon ja täytän hänen tekonsa.

4:35 Ettekö sano: 'Vielä on neljä kuukautta, niin elonleikkuu joutuu'? Katso, minä sanon teille: nostakaa silmänne ja katselkaa vainioita, kuinka ne ovat valjenneet leikattaviksi.

4:36 Jo nyt saa leikkaaja palkan ja kokoaa hedelmää iankaikkiseen elämään, että kylväjä ja leikkaaja saisivat yhdessä iloita.

4:37 Sillä tässä on se sana tosi, että toinen on kylväjä, ja leikkaaja toinen.

4:38 Minä olen lähettänyt teidät leikkaamaan sitä, josta

hutteli: ei kuitenkaan kukaan sanonut: mitäs kysyt? eli mitäs häntä puhuttelet?

4:28 Niin vaimo jätti vesiasiansa, ja meni kaupunkiin, ja sanoi niille ihmisille:

4:29 Tulkaa katsomaan sitä ihmistä, joka minulle sanoi kaikki, mitä minä tehnyt olen: olleeko hän Kristus?

4:30 Niin he läksivät kaupungista ja menivät hänen tykönsä.

4:31 Mutta sillä välillä rukouksellisesti opetuslapset häntä, sanoen: Rabbi, syö.

4:32 Vaan hän sanoi heille: minulla on ruokaa syödäkseeni, jota ette tiedä.

4:33 Niin opetuslapset sanoivat keskenänsä: lieneekö joku hänelle syötävää tuonut?

4:34 Jesus sanoi heille: minun ruokani on se, että minä teen hänen tahtonsa, joka minun lähetti, ja täytän hänen tekonsa.

4:35 Ettekö te sano: vielä ovat neljä kuukautta ja elonleikkaus tulee? katso, minä sanon teille: nostakaa silmänne ylös ja katsokaat vainioita: sillä ne ovat jo valkiat elonajaksi.

4:36 Ja joka niittää, hän saa palkan ja kokoo hedelmän iankaikkiseen elämään: että kylväjä ja niittäjä ynnä iloitsivat.

4:37 Sillä tässä on se sana tosi; toinen on, joka kylvää, ja toinen, joka niittää.

4:38 Minä lähetin teidät niittämään, jossa ette ole työtä tehneet: muut ovat työtä

cuitengan kengän sanonut: mitäs kysyt/ eli mitäs häntä puhuttelet?

4:28 Nijn vaimo jätti wesiasians ja meni Caupungijn/ ja sanoi nijlle ihmisille:

4:29 Tulcat cadzoman sitä ihmistä/ joca minulle sanoi caicki mitä minä tehnyt olet: Olleco hän Christus?

4:30 Nijn he läxit Caupungist/ ja menit hänen tygöns.

4:31 Mutta sillä wälillä rucoilit Opetuslapset händä/ sanoen: Rabbi/ syö.

4:32 Hän sanoi heille: minulla on ruoca syödäxeni/ jota et te tiedä.

4:33 Nijn Opetuslapset sanoit keskenäns: lienekö jocu hänelle syötäwätä tuonut.

4:34 Jesus sanoi heille: minun ruocan on se/ että minä teen hänen tahtons joca minun lähetti/ ja täytän hänen tecons.

4:35 Ettäkö te sano: wielä owat neljä Cuucautta elonai-can? cadzo/ minä sanon teille: nostacat silmän ja cadzocat wainioita: sillä elo on jo walkia.

4:36 Joca nijttä/ hän saa palcan/ ja coco hedelmän ijancaickiseen elämään/ että kylväjä ja nijttäjä saawat ynnä iloita:

4:37 Sillä täsä on se tosi: yxi kylvä/ mutta toinen nijttä.

4:38 Minä lähetin teidän nijttämän/ josa et te ole työtä

te ette ole vaivaa nähneet; toiset ovat vaivan nähneet, ja te olette päässeet heidän vaivansa hedelmille.

4:39 Ja monet samarialaiset siitä kaupungista uskoivat häneen naisen puheen tähden, kun tämä todisti: Hän on sanonut minulle kaikki, mitä minä olen tehnyt.

4:40 Kun nyt samarialaiset tulivat hänen luoksensa, pyysivät he häntä viipymään heidän luonaan; ja hän viipyi siellä kaksi päivää.

4:41 Ja vielä paljo useammat uskoivat hänen sanansa tähden,

4:42 ja he sanoivat naiselle: Emme enää usko sinun puheesi tähden, sillä me itse olemme kuulleet ja tiedämme, että tämä totisesti on maailman Vapahtaja.

4:43 Mutta niiden kahden päivän kuluttua hän lähti sieltä Galileaan.

4:44 Sillä Jeesus itse todisti, ettei profeetalla ole arvoa omassa isiensä maassa.

4:45 Kun hän siis tuli Galileaan, ottivat galilealaiset hänet vastaan, koska olivat nähneet kaikki, mitä hän oli tehnyt Jerusalemissa juhlan aikana; sillä hekin olivat tulleet juhille.

4:46 Niin hän tuli taas Galilean Kanaan, jossa hän oli tehnyt veden viiniksi. Ja Kapernaumissa oli eräs kuninkaan virkamies, jonka poika sairasti.

4:47 Kun hän kuuli Jeesuksen tulleen Juudeasta Galileaan,

tehneet ja te olette heidän työnsä päälle tulleet.

4:39 Mutta monta Samarialaista siitä kaupungista uskoivat hänen päällensä sen vaimon puheen tähden, joka sanoi: hän on minulle kaikki sanonut, mitä minä tehnyt olen.

4:40 Kuin siis Samarialaiset tulivat hänen tykönsä, rukosivat he häntä viipymään heidän tykönänsä. Ja hän viipyi siellä kaksi päivää.

4:41 Ja paljo usiammat uskoivat hänen sanansa tähden.

4:42 Ja sanoivat sille vaimolle: emme nyt silleen usko sinun puheesi tähden; sillä me olemme itse kuulleet ja tiedämme, että hän on totisesti Kristus, maailman Vapahtaja.

4:43 Mutta kahden päivän perästä läksi hän sieltä ja meni Galileaan.

4:44 Sillä Jeesus todisti itse, ettei propheta maksa isänsä maalla mitään.

4:45 Kuin hän siis tuli Galileaan, ottivat Galilealaiset hänen vastaan, jotka olivat nähneet kaikki ne, mitä hän Jerusalemissa juhlan aikana tehnyt oli: sillä he olivat myös juhalle tulleet.

4:46 Niin Jeesus tuli taas Galilean Kanaan, kussa hän meden viinaksi tehnyt oli. Ja oli kuninkaan mies, jonka poika sairasti Kapernaumissa.

4:47 Kuin hän kuuli, että Jeesus oli tullut Juudeasta

tehnet/ muuta ovat työtä tehnet/ mutta te oletta heidän työhöns osallisexi tullet.

4:39 Nlin monda Samaritani sijtä Caupungist uscoit hänen päällens/ sen waimon puhen tähden/ joca sanoi: hän on minulle caicki sanonut mitä minä tehnyt olen.

4:40 Cosca Samaritanit tulit hänen tygöns/ rucoilit he wijpymän händä heidän tykönäns.

4:41 Ja hän wijpyi siellä caxi päiwä. Ja paljo usiammat uscoit hänen sanans tähden/

ja sanoit sille waimolle:

4:42 En me nyt sillen usco sinun puhes tähden: sillä me olemma jo idzekin cuullet/ ja tiedämme että hän on totisest Christus mailman Wapahtaja.

4:43 MUtta cahden päiwän peräst läxi hän sieldä ja meni Galilean:

4:44 Sillä Jeesus todisti idze/ ettei jocu Propheta maxa isäns maalla mitän.

4:45 Cosca hän tuli Galilean wastanotit ne Galilealaiset hänen: sillä he olit nähnet caicki mitä hän Jerusalemissa juhlan aikana tehnyt oli/ jotca olit myös juhalla olet.

4:46 Ja Jeesus tuli taas Galilean Canaan/ cusa hän wdest wijnan tehnyt oli.

4:47 JA siellä oli yxi Cuningan mies/ jonga poica sairasti Capernaumis.

Cosca hän cuuli että Jeesus oli tullut Judeast Galilean/

meni hän hänen luoksensa ja pyysi häntä tulemaan ja parantamaan hänen poikansa; sillä tämä oli kuolemaisillaan.

4:48 Niin Jeesus sanoi hänelle: Ellette näe merkkejä ja ihmeitä, te ette usko.

4:49 Kuninkaan virkamies sanoi hänelle: Herra, tule, ennenkuin minun lapseni kuolee.

4:50 Jeesus sanoi hänelle: Mene, sinun poikasi elää. Ja mies uskoi sanan, jonka Jeesus sanoi hänelle, ja meni.

4:51 Ja jo hänen ollessaan paluumatkalla hänen palvelijansa kohtasivat hänet ja sanoivat, että hänen poikansa eli.

4:52 Niin hän tiedusteli heiltä, millä hetkellä hän oli alkanut toipua. Ja he sanoivat hänelle: Eilen seitsemännellä hetkellä kuume lähti hänestä.

4:53 Niin isä ymmärsi, että se oli tapahtunut sillä hetkellä, jolloin Jeesus oli sanonut hänelle: Sinun poikasi elää. Ja hän uskoi, hän ja koko hänen huonekuntansa.

4:54 Tämä oli taas tunnusteko, toinen, jonka Jeesus teki, tultuaan Juudeasta Galileaan.

Johannes 5 LUKU

5:1 Sen jälkeen oli juutalaisten juhla, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin.

5:2 Ja Jerusalemissa on Lammasportin luona lammikko, jonka nimi hebreankielellä on Betesda, ja sen reunalla on viisi pylväskäytävää.

5:3 Niissä makasi suuri jouk-

Galileaan, meni hän hänen tykönsä ja rukoi häntä tulemaan alas ja parantamaan hänen poikansa, joka oli kuolemallansa.

4:48 Sanoi siis Jesus hänelle: ellette näe tunnustähtiä ja ihmeitä, niin ette usko.

4:49 Sanoi kuninkaan mies hänelle: Herra, tule alas ennenkuin minun poikani kuolee.

4:50 Jesus sanoi hänelle: mene, sinun poikas elää. Ja mies uskoi sanan, jonka Jeesus sanoi hänelle, ja meni.

4:51 Niin hänen mennessänsä, kohtasivat hänen palvelijansa hänen ja ilmoittivat hänelle, sanoen: sinun poikas elää.

4:52 Niin hän tutki heiltä hetkeä, jolla hän parani, ja he sanoivat hänelle: eilen seitsemännellä hetkellä antoi vilutauti hänen ylös.

4:53 Niin isä ymmärsi sen siksi hetkeksi, jolla Jeesus sanoi hänelle: sinun poikas elää. Ja hän uskoi ja koko hänen huoneensa.

4:54 Tämä on toinen tunnustähti, jonka Jeesus teki tullessansa Juudeasta Galileaan.

5 LUKU

5:1 Sitte oli Juudalaisten juhlapäivä, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin.

5:2 Mutta Jerusalemissa on Lammasportin tykönä lammikko, joka Hebrean kielellä kutsutaan Betesda, jossa oli viisi vajaa,

5:3 Joissa makasi suuri

meni hän hänen tygöns/ ja rucoili händä alastuleman ja parandaman hänen poicans/ joca oli cuolemallans.

4:48 Sanoi siis Jesus hänelle: ellet te näe tunnustähtiä ja ihmeitä/ nijn et te usco.

4:49 Sanoi Cuningan mies hänelle: Herra/ tule alas ennen cuin minun poican cuole.

4:50 Jesus sanoi hänelle: mene/ sinun poicas elä. Ja mies uscoi sanan/ jonga Jeesus sanoi hänelle/ ja meni.

4:51 Nijn hänen mennesäns/ cohtaisit hänen palwelians hänen/ ilmoitit hänelle/ ja sanoit: sinun poicas elä.

4:52 Nijn hän tutki heildä hetke jolla hän parani. Ja he sanoit hänelle: eilain seitsemennellä hetkellä ylöndoio wilutauti hänen.

4:53 Nijn Isä ymmärsi sen sixi hetkexi/ jolla Jeesus sanoi hänelle: sinun poicas elä. Ja hän uscoi ja caicki hänen huonens.

4:54 Tämä on toinen tunnustähti/ jonga Jeesus teki/ tullesans Judeasta Galilean.

V. Lucu .

5:1 Slitte oli Judalaisten Juhlapäivä/ ja Jeesus ylös meni Jerusalemijn.

5:2 Mutta Jerusalemissa lammasten huonen tykönä on yxi lammicko/ Bethesda nimeldä/ josa oli wijsi waja/

5:3 Joisa macais paljo sairai-

ko sairaita, sokeita, rampoja ja näivetystautisia, jotka odottivat veden liikuttamista.	joukko sairaita, sokeita, on-tuvia, halvatuita, jotka veden liikuttamista odottivat.	ta/ sokeita/ ramboja/ halvatuita/ jotca weden lijcuttamist odotit:
5:4 Ajoittain astui näet enkeli alas lammikkoon ja kuohutti veden. Joka silloin veden kuohuttamisen jälkeen ensimmäisenä siihen astui, se tuli terveeksi, sairastipa mitä tautia tahansa.	5:4 Sillä enkeli tuli alas määrättyllä ajalla lammikkoon ja sekoitti veden: joka siis ensimmäisenä veteen astui, kuin se sekoitettu oli, niin se parani, ehkä missä ikänä taudissa hän oli.	5:4 Sillä Engeli alastuli määrättyllä ajalla lammickon/ ja lijcutti weden: joca ensimmäisnä weteen astui/ cosca se lijcutettu oli/ nijn hän parani/ ehkä misä ikänäns taudis hän oli.
5:5 Ja siellä oli mies, joka oli sairastanut kolmekymmentä kahdeksan vuotta.	5:5 Niin oli siellä mies, joka kahdeksanneljätkymmentä ajastaikaa oli sairastanut.	5:5 Nijn oli siellä yxi mies joca cahdexan neljätkym-mendä ajastaica oli kipiänä maannut.
5:6 Kun Jeesus näki hänen siinä makaavan ja tiesi hänen jo kauan aikaa sairastaneen, sanoi hän hänelle: Tahdotko tulla terveeksi?	5:6 Kuin Jesus hänen näki makaavan ja tunsi hänen jo kauvan sairastaneen, sanoi hän hänelle: tahdotkos tulla terveeksi?	5:6 Cosca Jesus sai hänen nähdä macawan/ ja tunsi hänen jo cauwan sairastanen/ sanoi hän hänelle: tahdotcos tulla terwexi?
5:7 Sairas vastasi hänelle: Herra, minulla ei ole ketään, joka veisi minut lammikkoon, kun vesi on kuohutettu; ja kun minä olen menemässä, astuu toinen sinne ennen minua.	5:7 Sairas vastasi häntä: Herra, ei ole minulla sitä ihmistä, joka minun vie, kuin vesi sekoitettu on, lammikkoon; mutta kuin minä tulen, niin on toinen minun edelläni siihen astunut.	5:7 Sairas wastais händä: Herra/ ei ole yhtän ihmist/ joca minun wie weden lijcutuxes lammickon/ ja ennen cuin minä kerkiän/ nijn on jo toinen siJohen astunut.
5:8 Jeesus sanoi hänelle: Nouse, ota vuoteesi ja käy.	5:8 Jesus sanoi hänelle: nouse, ota vuotees ja käy.	5:8 Jesus sanoi hänelle: nouse/ ota wuotes ja mene.
5:9 Ja mies tuli kohta terveeksi ja otti vuoteensa ja kävi. Mutta se päivä oli sapatti.	5:9 Ja kohta parani se ihminen, ja otti vuoteensa ja kävi. Ja se päivä oli sabbati.	5:9 Ja cohta se ihminen parani/ otti wuotens ja meni. 5:10 Ja se päiwä oli Sabbathi.
5:10 Sentähden juutalaiset sanoivat parannetulle: Nyt on sapatti, eikä sinun ole lupa kantaa vuodetta.	5:10 Sanoivat siis Juudalaiset paratulle: nyt on sabbati, ei sinun sovi vuodetta kantaa.	Sanoit sijs Judalaiset paratulle: tänäpäni on Sabbathi/ ei nyt ole lupa wuodetta canda.
5:11 Hän vastasi heille: Se, joka teki minut terveeksi, sanoi minulle: 'Ota vuoteesi ja käy'.	5:11 Hän vastasi heitä: joka minun paransi, se sanoi minulle: ota vuotees ja käy.	5:11 Hän wastais heitä: joca minun paransi/ se sanoi minulle: ota wuotes ja mene.
5:12 He kysyivät häneltä: Kuka on se mies, joka sanoi sinulle: 'Ota vuoteesi ja käy'?	5:12 Niin he kysyivät häneltä: kuka on se ihminen, joka sinulle sanoi: ota vuotees ja käy?	5:12 He kysyit hänelle: cuca ihminen sinulle sanoi: ota wuotes ja mene.
5:13 Mutta parannettu ei tiennyt, kuka se oli; sillä Jee-	5:13 Mutta ei parattu tietänyt, kuka se oli; sillä Jesus oli mennyt pois kansan täh-	5:13 Mutta ei parattu tiennyt cuca se oli: sillä Jesus lymyis

sus oli poistunut, kun siinä paikassa oli paljon kansaa.	den, joka siinä paikassa oli.	paljon Canssan tähden/ joca sijnä oli.
5:14 Sen jälkeen Jeesus tapasi hänet pyhäkössä ja sanoi hänelle: Katso, sinä olet tullut terveeksi; älä enää syntiä tee, ettei sinulle jotakin pahempaa tapahtuisi.	5:14 Sitte löysi Jesus hänen templissä ja sanoi hänelle: katso, sinä olet parattu: älä silleen syntiä tee, ettei jotain pahempaa sinulle tapahtuisi.	5:14 Sijtte löysi Jesus hänen Templis/ ja sanoi hänelle: Cadzo/ sinä olet parattu/ älä sillen syndi tee/ ettei pahembi cohtais sinua.
5:15 Niin mies meni ja ilmoitti juutalaisille, että Jeesus oli hänet terveeksi tehnyt.	5:15 Niin se ihminen meni pois ja ilmoitti Juudalaisille, että Jesus oli se, joka hänen parantanut oli.	5:15 Nijn se ihminen pois meni/ ja ilmoitti Judalaisille/ että Jesus oli hänen parandanut.
5:16 Ja sentähden juutalaiset vainosivat Jeesusta, koska hän semmoista teki sapattina.	5:16 Ja Juudalaiset vainosivat sentähden Jesusta ja etsivät häntä tappaaksensa, että hän senkaltaisia teki sabbatina.	5:16 Ja Judalaiset wihaisit sentähden Jesusta/ ja edzeit händä tappaxens/ että hän sencaltaisita Sabbathina teki.
5:17 Mutta Jeesus vastasi heille: Minun Isäni tekee yhäti työtä, ja minä myös teen työtä.	5:17 Niin Jesus vastasi heitä: minun isäni tekee työtä hamaan tähän asti, ja minä myös teen työtä.	5:17 Nijn Jesus wastais heitä: minun Isän waicutta haman tähän asti/ ja minä myös waicutan.
5:18 Sentähden juutalaiset vielä enemmän tavoittelivat häntä tappaaksensa, kun hän ei ainoastaan kumonnut sapatia, vaan myös sanoi Jumalaa Isäksensä, tehden itsensä Jumalan vertaiseksi.	5:18 Sentähden etsivät Juudalaiset häntä vielä enemmän tappaaksensa, ettei hän ainoastaan sabbatia rikkonut, mutta myös sanoi Jumalan isäksensä, ja teki itsensä Jumalan kaltaiseksi.	5:18 Sentähden edzeit Judalaiset händä vielä enemmän tappaxens/ ettei hän ainoastans Sabbathi rickonut/ mutta myös sanoi Jumalan Isäxens/ ja teki idzens Jumalan caltaisexi.
5:19 Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: Totisesti, totisesti minä sanon teille: Poika ei voi itsestensä mitään tehdä, vaan ainoastaan sen, minkä hän näkee Isän tekevän; sillä mitä Isä tekee, sitä myös Poika samoin tekee.	5:19 Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ei taida Poika itsestensä mitään tehdä, ellei hän näe Isän tekevän; sillä mitä ikänä hän tekee, sitä myös Poika niin tekee.	5:19 Nlin Jesus wastais/ ja sanoi heille: totisest totisest sanon minä teille: ei taida Poica idzestäns mitän tehdä/ waan mitä hän näke Isäns tekewän: sillä mitä hän teke/ sitä myös Poica teke.
5:20 Sillä Isä rakastaa Poikaa ja näyttää hänelle kaikki, mitä hän itse tekee; ja hän on näyttävä hänelle suurempia tekoja kuin nämä, niin että te ihmettelette.	5:20 Sillä Isä rakastaa Poikaa ja osoittaa hänelle kaikki, mitä hän itse tekee, ja hän on vielä suurempia töitä hänelle osoittava, kuin nämät ovat, että teidän pitää ihmettelemän.	5:20 Sillä Isä racasta Poicans/ ja osotta hänelle caicki mitä hän idze teke/ ja hän on vielä suurembita töitä hänelle osottawa/ cuin nämät owat/ että teidän pitä ihmettelemän.
5:21 Sillä niinkuin Isä herättää kuolleita ja tekee eläviksi, niin myös Poika tekee eläviksi, ketkä hän tahtoo.	5:21 Sillä niinkuin Isä herättää ja virvoittaa kuolleita, niin myös Poika virvoittaa, joita hän tahtoo.	5:21 Sillä nijncuin Isä herättä ja wirgotta cuolleita: 5:22 Nijn myös Poica wirgotta joita hän tahto:

5:22 Sillä Isä ei myöskään tuomitse ketään, vaan hän on antanut kaiken tuomion Pojalle,	5:22 Sillä ei Isä ketään tuomitse, vaan antoi kaiken tuomion Pojalle:	5:23 Sillä ei Isä ketän duomidze/ waan andoi caiken duomion Pojalle/
5:23 että kaikki kunnioittaisivat Poikaa, niinkuin he kunnioittavat Isää. Joka ei kunnioita Poikaa, se ei kunnioita Isää, joka on hänet lähettänyt.	5:23 Että kaikki Poikaa kunnioittaisivat, niinkuin he Isää kunnioittavat. Joka ei Poikaa kunnioita, ei se kunnioita Isää, joka hänen lähetti.	että caicki Poica cunnioittaisit/ nijncuin he Isäkin cunnioidzewat. 5:24 Joca ei Poica cunnioidze/ ei hän myös Isäkän cunnioidze/ joca hänen lähetti.
5:24 Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo häneen, joka on minut lähettänyt, sillä on iankaikkinen elämä, eikä hän joudu tuomittavaksi, vaan on siirtynyt kuolemasta elämään.	5:24 Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo sen, joka minun lähetti, hänellä on ijancaikkinen elämä, ja ei hän tule tuomioon, vaan menee kuolemasta elämään.	Totisest totisest sanon minä teille: Joca cuule minun sanani/ ja usco sen joca minun lähetti/ hänellä on ijancaikkinen elämä/ ja ei hän tule duomioon/ waan mene cuolemast elämähän.
5:25 Totisesti, totisesti minä sanon teille: aika tulee ja on jo, jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen, ja jotka sen kuulevat, ne saavat elää.	5:25 Totisesti, totisesti sanon minä teille: hetki tulee, ja nyt jo on, että kuolleet saavat kuulla Jumalan Pojan äänen; ja jotka sen kuulevat, ne saavat elää.	5:25 Totisest totisest sanon minä teille: hetki tule ja nyt jo on/ että cuollet saawat cuulla Jumalan Pojan änen/ ja jotca sen cuulewat ne saawat elä:
5:26 Sillä niinkuin Isällä on elämä itsesssänsä, niin hän on antanut elämän myös Pojalle, niin että myös hänellä on elämä itsesssänsä.	5:26 Sillä niinkuin Isällä on elämä itsesssänsä, niin antoi hän myös elämän Pojalle itsesssänsä olemaan,	5:26 Sillä nijncuin Isällä on elämä idzesäns/ nijn andoi hän myös elämän Pojalle idzesäns oleman.
5:27 Ja hän on antanut hänelle vallan tuomita, koska hän on Ihmisen Poika.	5:27 Ja on hänellä myös antanut vallan tuomita, että hän on Ihmisen Poika.	5:27 Ja on hänelle myös andannut woiman duomita: sillä hän on ihmisen Poica.
5:28 Älkää ihmetelkö tätä, sillä hetki tulee, jolloin kaikki, jotka haudoissa ovat, kuulevat hänen äänensä	5:28 Älkää tätä ihmetelkö; sillä hetki tulee, jona kaikki ne, jotka haudoissa ovat, saavat kuulla hänen äänensä.	5:28 Älkät ihmetelkö/ sillä hetki tule jona caicki ne jotca haudois owat/ saawat cuulla hänen änen.
5:29 ja tulevat esiin, ne, jotka ovat hyvää tehneet, elämän ylösnousemukseen, mutta ne, jotka ovat paha tehneet, tuomion ylösnousemukseen.	5:29 Ja pitää tuleman edes ne, jotka hyvää tehneet ovat, elämän ylösnousemiseen, mutta jotka paha tehneet ovat, tuomion ylösnousemiseen.	5:29 Ja pitä edestuleman ne jotca hywä tehnet owat elämän ylösnousemiseen/ mutta jotca paha tehnet owat duomion ylösnousemiseen.
5:30 En minä itsestäni voi mitään tehdä. Niinkuin minä kuulen, niin minä tuomitsen; ja minun tuomioni on oikea, sillä minä en kysy omaa tah-	5:30 En minä itsestäni taida mitään tehdä: niinkuin minä kuulen, niin minä tuomitsen, ja minun tuomioni on oikia; sillä en minä etsi minun tah-	5:30 En minä idzestäni woi mitän tehdä: nijncuin minä cuulen/ nijn minä duomidzen/ ja minun duomion on oikia: sillä en minä edzi mi-

toani, vaan hänen tahtoaan, joka on minut lähettänyt.	toani, vaan Isän tahtoa, joka minun lähetti.	nun tahtoani/ vaan Isän tahto joca minun on lähettänyt.
5:31 Jos minä itsestäni todistan, ei minun todistukseni ole pätevä.	5:31 Jos minä itsestäni todistaisin, niin ei minun todistukseni olisi tosi.	5:31 Jos minä idzestäni todistaisin/ nijn ei minun todistuxen olis tosi.
5:32 On toinen, joka todistaa minusta, ja minä tiedän, että se todistus, jonka hän minusta todistaa, on pätevä.	5:32 Toinen on, joka todistaa minusta, ja minä tiedän, että hänen todistuksensa on tosi, jonka hän minusta todistaa.	5:32 Toinen todista minusta/ ja minä tiedän että hänen todistuxens on tosi cuin hän minusta todista.
5:33 Te lähetitte lähettäjä Johanneksen luo, ja hän todisti sen, mikä totta on.	5:33 Te lähetitte Johanneksen tykö, ja hän todisti totuuden.	5:33 Te lähetitte Johannexen tygö/ ja hän todisti totuuden.
5:34 Mutta minä en ota ihmiseltä todistusta, vaan puhun tämän, että te pelastuisitte.	5:34 Mutta en minä ihmiseltä todistusta ota; vaan minä sanoin näitä, että te autuaksi tulisitte.	5:34 Mutta en minä ihmiseldä todistust ota/ vaan minä sanon sen/ että te autuaxi tulisitta.
5:35 Hän oli palava ja loistava lamppu, mutta te tahdoitte ainoastaan hetken iloitella hänen valossansa.	5:35 Hän oli palavainen ja paistavainen kynttilä; mutta te tahdoitte ainoastaan vähän aikaan riemuita hänen valkeudessansa.	5:35 Hän oli palawainen ja paistawainen Kyntilä/ mutta te tahdoitta ainoastans vähän aica riemuita hänen walkeudesans.
5:36 Mutta minulla on todistus, joka on suurempi kuin Johanneksen; sillä ne teot, jotka Isä on antanut minun täyttäväkseni, ne teot, jotka minä teen, todistavat minusta, että Isä on minut lähettänyt.	5:36 Mutta minulla on suurempi todistus kuin Johanneksen; sillä ne työt, jotka Isä antoi minulle täyttääkseni, ne työt, jotka minä teen, todistavat minusta, että Isä minun lähetti,	5:36 Mutta minulla on suurempi todistus/ cuin Johannexen todistus: sillä ne tegot jotca Isä andoi minulle täyt-täxeni/ ne työt jotca minä teen/ todistawat minusta että Isä minun lähetti.
5:37 Ja Isä, joka on minut lähettänyt, hän on todistanut minusta. Te ette ole koskaan kuulleet hänen ääntänsä etkä nähneet hänen muotoansa,	5:37 Ja Isä, joka minun lähetti, hän todistaa minusta. Ette ole koskaan hänen ääntänsä kuulleet eli hänen muotoansa nähneet,	5:37 Ja Isä joca minun lähetti/ todista minusta. Ettäkö te ole coscan hänen ändäns cuullet eli hänen muotons nähnet?
5:38 eikä teillä ole hänen sanaansa teissä pysyväisenä; sillä te ette usko sitä, jonka hän on lähettänyt.	5:38 Ja ei teillä ole hänen sanansa pysyväinen; sillä ette usko sitä, jonka hän lähetti.	5:38 Ei hänen Sanans ole teisä asuwa: sillä et te usco sitä jonga hän lähetti.
5:39 Te tutkutte kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta;	5:39 Tutkikaat Raamatuita; sillä niissä te luulette teidän iankaikkisen elämän olevan, ja ne ovat, jotka todistavat minusta.	5:39 Tutkicat Ramatuita: sillä nijsä te luulletta teillen iancaickisen elämän olewan/ ja ne todistawat myös minusta.
5:40 ja te ette tahdo tulla minun tyköni, että saisitte elämän.	5:40 Ja ette tahdo tulla minun tyköni, että te saisitte elämän.	5:40 Ja et te tahdo tulla minun tygöni/ että te saisitta elämän.

5:41 En minä ota vastaan kunniaa ihmisiltä;

5:42 mutta minä tunnen teidät, ettei teillä ole Jumalan rakkautta itsessänne.

5:43 Minä olen tullut Isäni nimessä, ja te ette ota minua vastaan; jos toinen tulee omassa nimessään, niin hänet te otatte vastaan.

5:44 Kuinka te voisitte uskoa, te, jotka otatte vastaan kunniaa toinen toiseltanne, ettekä etsi sitä kunniaa, mikä tulee häneltä, joka yksin on Jumala?

5:45 Älkää luulko, että minä olen syyttävä teitä Isän tykönä; teillä on syyttäjänne, Mooses, johon te panette toivonne.

5:46 Sillä jos te Moosesta uskoisitte, niin te uskoisitte minua; sillä minusta hän on kirjoittanut.

5:47 Mutta jos te ette usko hänen kirjoituksiaan, kuinka te uskoisitte minun sanojani?

Johannes 6 LUKU

6:1 Sen jälkeen Jeesus meni Galilean, se on Tiberiaan, järven tuolle puolelle.

6:2 Ja häntä seurasi paljon kansaa, koska he näkivät ne tunnusteot, joita hän teki sairaille.

6:3 Ja Jeesus nousi vuorelle ja istui sinne opetuslapsinensa.

6:4 Ja pääsiäinen, juutalaisten juhla, oli lähellä.

6:5 Kun Jeesus nosti silmänsä ja näki paljon kansaa tulevan tykönsä, sanoi hän Filippukselle: Mistä ostamme

5:41 En minä pyydä kunniaa ihmisiltä;

5:42 Vaan minä tunnen teidät, ettei teissä ole Jumalan rakkaus.

5:43 Minä tulin Isäni nimeen, ja ette minua ota vastaan; jos joku tulee omalla nimellänsä, niin te sen otatte vastaan.

5:44 Kuinka te taidatte uskoa, jotka otatte kunnian toinen toiseltanne, ja sitä kunniaa, joka ainoalta Jumalalta tulee, ette etsi?

5:45 Älkää luulko, että minä minä kannan Isän edessä teidän päällenne: se on, joka teidän päällenne kantaa, Mooses, johonka te turvaatte.

5:46 Sillä jos te olisitte Moosesen uskoneet, niin te olisitte minun uskoneet; sillä minusta on hän kirjoittanut.

5:47 Jos ette hänen kirjoituksiansa usko, kuinkas te minun sanani uskotte?

6 LUKU

6:1 Sitte meni Jesus Galilean meren ylitse, joka on Tiberiaan,

6:2 Ja häntä seurasi paljon kansaa, että he näkivät hänen merkkinsä, joita hän teki sairaisissa.

6:3 Niin Jesus meni ylös vuorelle ja istui siellä opetuslastensa kanssa.

6:4 Ja lähestyi pääsiäinen, Juudalaisten juhla.

6:5 Kuin siis Jesus nosti silmänsä ja näki tulevan paljon kansaa tykönsä, sanoi hän Filippukselle: kusta me

5:41 En minä pyydä cunniata ihmisildä:

5:42 Sillä minä tunnen teidän ettei teisä ole Jumalan rackaus.

5:43 Minä tulin Isäni nimeen/ ja et te rupe minua wastaan/ jos jocu tule omalla nimelläns/ nijn te rupetta händä wastaan.

5:44 Cuinga te taidatte usco/ jotca otatte cunnian toinen toiseldan? ja sitä cunniata joca ainoalda Jumalalda tule/ et te edzi.

5:45 Älkät luulco että minä kannan Isän edes teidän päällessen/ on se joca canda/ Moses/ johonga te turwatte:

5:46 Sillä jos te olisitta Moosen usconet/ nijn te myös olisitta minungin usconet: sillä minusta on hän kirjoittanut.

5:47 Jos et te hänen Kirjoituksians usco/ cuingast te minun sanani uscotta?

VI. Lucu .

6:1 Sijtte meni Jesus Galilean meren ylidze/ joca on Tyberian Caupungin tykönä.

6:2 Ja händä seurais paljo Canssa/ että he näit hänen merckins/ cuin hän teki sairaisa.

6:3 Nijn Jesus meni ylös wuorelle/ ja istui siellä Opetuslastens cansa.

6:4 Ja lähestyi Judalaisten Pääsiäis juhlapäiwä.

6:5 COsca Jesus nosti silmäns/ ja näki tulewan paljo Canssa tygöns/ sanoi hän Filippuxelle: custa me os-

leipää näiden syödä?	ostamme leipiä näiden syödä?	tamme leipiä näiden syödä?
6:6 Mutta sen hän sanoi koe-tellakseen häntä, sillä itse hän tiesi, mitä aikoi tehdä.	6:6 (Mutta sen hän sanoi, kiusaten häntä: sillä hän tiesi, mitä hän tekevä oli.)	6:6 Mutta se hän sanoi kiusaten häntä: sillä hän tiesi mitä hän tekewä oli.
6:7 Filippus vastasi hänelle: Eivät kahdensadan denarin leivät heille riittäisi, niin että kukin saisi edes vähän.	6:7 Vastasi Philippus häntä: kahdensadan penningin leivät ei täytyisi heille, että kukin heistä vähänkin sais.	6:7 Wastais Philippus häntä: cahden sadan penningin leivät ei täydyis heille/ että cukin wähängin sais.
6:8 Niin toinen hänen opetuslapsistansa, Andreas, Simon Pietarin veli, sanoi hänelle:	6:8 Sanoi yksi hänen opetuslapsistansa hänelle: Andreas, Simon Pietarin veli:	6:8 Sanoi yxi hänen Opetuslapsistans hänelle/ Andreas Simon Petarin weli:
6:9 Täällä on poikanen, jolla on viisi ohraleipää ja kaksi kalaa, mutta mitä ne ovat näin monelle?	6:9 Tässä on poikainen, jolla on viisi ohrasta leipää ja kaksi kalaista; vaan mitä ne ovat näin paljolle?	6:9 Täsä on yxi nuorucainen/ jolla on wijsi ohraista leipä ja caxi cala/ waan mitä ne owat näin paljolle?
6:10 Jeesus sanoi: Asettakaa kansa aterioimaan. Ja siinä paikassa oli paljon ruohoa. Niin miehet, luvultaan noin viisituhatta, laskeutuivat maahan.	6:10 Mutta Jesus sanoi: asettakaat kansa atrioitsemaan. Ja siinä paikassa oli paljo ruohoa. Niin atrioitsi lähes viisituhatta miestä.	6:10 Mutta Jesus sanoi: asetacat Canssa atrioidzeman. Ja sijnä paicas oli paljon ruoho. Nijn atrioidzi lähes wijsi tuhatta miestä.
6:11 Ja Jeesus otti leivät ja kiitti ja jakeli istuville; samoin kaloistakin, niin paljon kuin he tahtoivat.	6:11 Ja Jesus otti leivät, kiitti ja antoi opetuslapsille, mutta opetuslapset jakoivat atrioitseville, niin myös kaloista niin paljo kuin hän tahtoi.	6:11 Ja Jesus otti leiwät/ kijtti ja andoi Opetuslapsille/ mutta Opetuslapset jagoit atrioidzewille: njn myös caloista njn paljo cuin hän tahdoi.
6:12 Mutta kun he olivat ravitut, sanoi hän opetuslapsillensa: Kootkaa tähteeksi jääneet palaset, ettei mitään joutuisi hukkaan.	6:12 Mutta kuin he ravitut olivat, sanoi hän opetuslapsillensa: kootkaat murut, jotka jäivät, ettei mitään hukkuisi.	6:12 Cosca he rawitut olit/ sanoi hän Opetuslapsillens: cootcat murut cuin jäit/ ettei ne huckuis.
6:13 Niin he kokosivat ne ja täyttivät kaksitoista vakkaa palasilla, mitkä olivat viidestä ohraleivästä jääneet tähteeksi niiltä, jotka olivat aterioineet.	6:13 Niin he kokosivat ja täyttivät kaksitoistakymmestä koria muruilla, viidestä ohraisesta leivästä, jotka niiltä liiaksi olivat, jotka atrioitsivat.	6:13 Nijn he cocoisit/ ja täyttit caxitoistakymmendä coria muruilla/ wijdestä ohraisesta leiwästä/ jotca nijldä lijaxi olit cuin atrioidzit.
6:14 Kun nyt ihmiset näkivät sen tunnusteon, jonka Jeesus oli tehnyt, sanoivat he: Tämä on totisesti se profeetta, joka oli maailmaan tuleva.	6:14 Kuin siis ne ihmiset sen merkin näkivät, minkä Jesus teki, sanoivat he: tämä on totisesti se Propheta, joka maailmaan tuleva oli.	6:14 Cosca ne ihmiset sen merkin näit cuin Jesus teki/ sanoit he: tämä on totisest se Propheta joca mailmaan tulewa oli.
6:15 Kun nyt Jeesus huomasi, että he aikoivat tulla ja väkisin ottaa hänet, tehdäk-	6:15 Kuin Jesus ymmärsi, että he tahtoivat tulla ja väkivallalla tehdä hänen ku-	6:15 Cosca Jesus ymmärsi että he tahdoit tulla ja tehdä hänen Cuningaxi/ lymyi hän

seen hänet kuninkaaksi, väis-
tyi hän taas pois vuorelle,
hän yksinänsä.

6:16 Mutta kun ilta tuli, me-
nivät hänen opetuslapsensa
alas järven rantaan,

6:17 astuivat venheeseen ja
lähtivät menemään järven
toiselle puolelle, Kaper-
naumiin. Ja oli jo tullut pi-
meä, eikä Jeesus ollut vielä
saapunut heidän luokseen;

6:18 ja järvi aaltoili ankarasti
kovan tuulen puhaltaessa.

6:19 Kun he olivat soutaneet
noin viisikolmatta tai kolme-
kymmentä vakomittaa, näkivät
he Jeesuksen kävelevän jär-
ven päällä ja tulevan lähelle
venhettä; ja he peljästyivät.

6:20 Mutta hän sanoi heille:
Minä se olen; älkää peljätkö.

6:21 Niin he tahtoivat ottaa
hänet venheeseen, ja kohta
venhe saapui sen maan ran-
taan, jonne he olivat matkal-
la.

6:22 Seuraavana päivänä
kansa yhä vielä oli järven
toisella puolella, sillä he oli-
vat nähneet, ettei siellä ollut
muuta venhettä kuin se yksi
ja ettei Jeesus mennyt ope-
tuslastensa kanssa venhee-
seen, vaan että hänen ope-
tuslapsensa lähtivät yksinään
pois.

6:23 Kuitenkin oli muita ven-
heitä tullut Tiberiaasta lähelle
sitä paikkaa, jossa he olivat
syöneet leipää, sittenkuin
Herra oli lausunut kiitoksen.

6:24 Kun siis kansa näki, ett-
ei Jeesus ollut siellä eivätkä
hänen opetuslapsensa, astui-

ninkaaksi, meni hän pois
taas vuorelle yksinänsä.

6:16 Mutta kuin ehtoo tuli,
menivät hänen opetuslap-
sensa alas meren tykö,

6:17 Ja astuivat haahteen ja
menivät ylitse meren Kaper-
naumia päin. Ja jo oli pimiä
tullut, ja ei Jesus tullut hei-
dän tykönsä.

6:18 Niin meri nousi, että
suuri tuuli puhalsi.

6:19 Ja kuin he olivat soutu-
neet lähes viisikolmatta-
kymmentä eli kolmekym-
mentä vakomittaa, näkivät
he Jesuksen käyvän meren
päällä ja lähenevän haahta;
ja he peljästyivät.

6:20 Niin hän sanoi heille:
minä olen; älkäät peljätkö.

6:21 Niin he tahtoivat ottaa
hänen haahteen; ja haaksi
oli jo sen maan tykönä, jo-
honka he menivät.

6:22 Toisena päivänä, kuin
kansa, joka sillä puolella
merta oli, näki, ettei siellä
muuta venhettä ollut kuin se
yksi, johonka hänen opetus-
lapsensa olivat astuneet, ja
ettei Jesus ollut astunut
haahteen opetuslastensa
kanssa, vaan hänen opetus-
lapsensa olivat ainoastaan
matkaan lähteneet;

6:23 Mutta muut venheet
tulivat Tiberiaasta, lähes sitä
paikkaa, jossa he olivat lei-
pää syöneet, sitte kuin Herra
oli kiittänyt;

6:24 Koska kansa sen näki,
ettei Jesus siellä ollut eikä
hänen opetuslapsensa, as-

taas vuorelle yxinäns.

6:16 MUtta cosca ehto tuli/
menit hänen Opetuslapsens
meren tygö/ ja astuit hahten:

6:17 Ja meni ylidzen meren
Capernaumi päin/ ja jo oli
pimiä tullut/ eikä Jesus ollut
wielä heidän tykönäns.

6:18 Nijn paisui suuri ilma ja
allot nousit.

6:19 Ja cosca he olit soutu-
net lähes wijsicolmattakym-
mendä eli colmekymmendä
wacomitta/ näit he Jesuxen
käywän meren päällä ja lä-
henewän hahte/ ja he peljäs-
tyit.

6:20 Nijn hän sanoi heille:
Minä olen/ älkät peljätkö.

6:21 Nijn he tahdoit otta hä-
nen hahten: ja haaxi oli jo
sen maan tykönä/ johonga
he tahdoitkin.

6:22 TOisna päiwänä/ cosca
Canssa joca sillä puolella
merta oli/ näki ettei siellä
muuta hahte ollut cuin yxi/
johonga hänen Opetuslapsens
olit astunet/ ja ettei Jesus
ollut astunut hahten Opetus-
lastens cansa/ waan hänen
Opetuslapsens olit ainoastans
matcan lähtenet.

6:23 Mutta muut hahdet tulit
Tyberiaasta lähes sitä paicka/
josa he olit leipä syönet/
sijttecuin Herra oli kijittänyt.

6:24 Cosca Canssa sen näki/
ettei Jesus siellä ollut/ eikä
hänen Opetuslapsens/ astuit

vat hekin venheisiin ja menivät Kapernaumiin ja etsivät Jeesusta.	tuivat he myös haaksiin ja menivät Kapernaumiin etsein Jeesusta.	he myös hahten ja menit Capernaumijn Jeesusta edzimän.
6:25 Ja kun he löysivät hänet järven toiselta puolelta, sanoivat he hänelle: Rabbi, milloin tulit tänne?	6:25 Ja kuin he hänen siltä puolen merta löysivät, sanoivat he hänelle: Rabbi, koskas tänne tulit?	6:25 Ja cuin he hänen sildä puolen merta löysit/ sanoit he hänelle: Rabbi/ coscas tänne tulit?
6:26 Jeesus vastasi heille ja sanoi: Totisesti, totisesti minä sanon teille: ette te minua sentähden etsi, että olette nähneet tunnustekoja, vaan sentähden, että saitte syödä niitä leipiä ja tulitte ravituiksi.	6:26 Jesus vastasi heitä ja sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: ette etsi minua, että te näitte ihmeen, vaan että te saitte leipää syödä ja olette ravitut.	6:26 Jesus wastais heitä/ ja sanoi: totisest totisest sanon minä teille: et te edzi minua/ että te näitte ihmien/ waan että te saitte leipä syödä ja olette rawitut.
6:27 Älkää hankkiko sitä ruokaa, joka katoaa, vaan sitä ruokaa, joka pysyy hamaan iankaikkiseen elämään ja jonka Ihmisen Poika on teille antava; sillä häneen on Isä, Jumala itse, sinettinsä painanut.	6:27 Älkää tehkö sitä ruokaa, joka on katoovainen, vaan sitä ruokaa, joka pysyy ijankaikkiseen elämään, jonka Ihmisen Poika teille antava on; sillä Isä Jumala on sen vahvistanut.	6:27 Tehkät ruoca joca ei cato/ waan pysy ijancaikkiseen elämään/ jonga ihmisen Poica teille andawa on: sillä Isä Jumala on sen eroittanut.
6:28 Niin he sanoivat hänelle: Mitä meidän pitää tekemän, että me Jumalan tekoja tekisimme?	6:28 Niin he sanoivat hänelle: mitä meidän pitää tekemän, että me taitaisimme Jumalan töitä tehdä?	6:28 Nijn he sanoit hänelle: mitä meidän pitä tekemän/ että me taidaisim Jumalan töitä tehdä?
6:29 Jeesus vastasi ja sanoi heille: Se on Jumalan teko, että te uskotte häneen, jonka Jumala on lähettänyt.	6:29 Jesus vastasi ja sanoi heille: se on Jumalan työ, että te uskotte sen päälle, jonka hän lähetti.	6:29 Jesus wastais/ ja sanoi heille: se on Jumalan työ/ että te uscotte sen päälle jonga hän lähetti.
6:30 He sanoivat hänelle: Minkä tunnusteon sinä sitten teet, että me näkisimme sen ja uskoisimme sinua? Minkä teon sinä teet?	6:30 Niin he sanoivat hänelle: mitä ihmettä siis sinä teet, että me näkisimme ja uskoisimme sinun päälles? Mitä työtä sinä teet?	6:30 Sanoit he hänelle: mitä ihmettä sijs sinä teet/ että me näkisim ja uscoisim sinun päälles? Mitä sinä teet?
6:31 Meidän isämme söivät mannaa erämaassa, niinkuin kirjoitettu on: 'Hän antoi leipää taivaasta heille syötäväksi.'	6:31 Meidän isämme söivät mannaa korvessa, niinkuin kirjoitettu on: hän antoi heille leipää taivaasta syödäk-sensä.	6:31 Meidän Isäm söit Manna corwes/ nijncuin kirjoitettu on: hän andoi heille leipä Taiwast syödäxens.
6:32 Niin Jeesus sanoi heille: Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei Mooses antanut teille sitä leipää taivaasta, vaan minun Isäni antaa teille taivaasta totisen leivän.	6:32 Niin Jesus sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ei Moses sitä leipää antanut teille taivaasta; mutta minun Isäni antaa totisen leivän taivaasta.	6:32 Jesus sanoi heille: totisest totisest sanon minä teille: ei Moses sitä leipä antanut teille Taiwast/ mutta minun Isän anda totisen leiwän Taiwast:

6:33 Sillä Jumalan leipä on se, joka tulee alas taivaasta ja antaa maailmalle elämän.	6:33 Sillä Jumalan leipä on se, joka taivaasta tulee alas ja antaa maailmalle elämän.	6:33 Sillä Jumala on se leipä joca Taiwast tule alas/ ja anda mailmalle elämän.
6:34 Niin he sanoivat hänelle: Herra, anna meille aina sitä leipää.	6:34 Niin he sanoivat hänelle: Herra, anna meille aina sitä leipää.	6:34 He sanoit hänelle: Herra/ anna meille aina sitä leipää.
6:35 Jeesus sanoi heille: Minä olen elämän leipä; joka tulee minun tyköni, se ei koskaan isoa, ja joka uskoo minuun, se ei koskaan janoa.	6:35 Jeesus sanoi heille: minä olen elämän leipä: joka tulee minun tyköni, ei hän suinkaan isoo, ja joka uskoo minun päälleni, ei hän koskaan janoa.	6:35 Jeesus sanoi heille: minä olen elämän leipä/ joca tule minun tygöni/ ei hän iso: ja joca usco minun päälleni/ ei hän coscan jano.
6:36 Mutta minä olen sanonut teille, että te olette nähneet minut, ettekä kuitenkaan usko.	6:36 Mutta minä sanoin teille, että te näitte minun, ette sittekään usko.	6:36 Mutta minä sanoin teille/ että te näitte minun/ ja et te sijttekän usco.
6:37 Kaikki, minkä Isä antaa minulle, tulee minun tyköni; ja sitä, joka minun tyköni tulee, minä en heitä ulos.	6:37 Kaikki, mitä minun Isäni antaa minulle, se tulee minun tyköni: ja joka minun tyköni tulee, sitä en minä heitä ulos.	6:37 Caicki mitä minun Isän anda minulle/ se tule minun tygöni/ ja joca minun tygöni tule/ sitä en minä hyljä:
6:38 Sillä minä olen tullut taivaasta, en tekemään omaa tahtoani, vaan hänen tahtonsa, joka on minut lähettänyt.	6:38 Sillä minä tulin taivaasta alas, en tekemään minun tahtoani, vaan sen tahtoa, joka minun lähetti.	6:38 Sillä en minä tullut Taiwast alas tekemän mitä minä tahdoin/ waan mitä se tahto joca minun lähetti.
6:39 Ja minun lähettäjäni tahto on se, että minä kaikista niistä, jotka hän on minulle antanut, en kadota yhtäkään, vaan herätän heidät viimeisenä päivänä.	6:39 Mutta se on Isän tahto, joka minun lähetti, ettei minun pidä yhtäkään niistä kaikista kadottaman, jotka hän minulle antoi, mutta olen ne herättävä viimeisenä päivänä.	6:39 Se on minun Isäni tahto/ joca minun lähetti/ ettei minun pidä yhtäkän nijstä caikista cadottaman/ cuin hän minulle andoi/ mutta olen ne herättävä wijmeisnä päiwänä.
6:40 Sillä minun Isäni tahto on se, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on iankaikkinen elämä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.	6:40 Tämä on sen tahto, joka minun lähetti, että jokainen joka näkee Pojan ja uskoo hänen päällensä, hänellä pitää ijankaikkinen elämä oleman, ja minä herätän hänen viimeisenä päivänä.	6:40 Tämä on sen tahto joca minun lähetti/ että jocainen cuin näke Pojan ja usco hänen päällensä/ hänellä pitää ijancaickinen elämä oleman/ ja minä herätän hänen wijmeisnä päiwänä.
6:41 Niin juutalaiset nurisivat häntä vastaan, koska hän sanoi: Minä olen se leipä, joka on tullut alas taivaasta;	6:41 Niin Juudalaiset napisivat sitä, kuin hän sanoi: minä olen se leipä, joka taivaasta tuli alas,	6:41 Nijn Judalaiset napsit sitä cuin hän sanoi: minä olen se leipä joca tuli alas Taiwast:
6:42 ja he sanoivat: Eikö tämä ole Jeesus, Joosefin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinka hän sitten	6:42 Ja sanoivat: eikö tämä ole Jesus, Josephin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinkas hän sanoo: minä olen tullut taivaasta	6:42 Ja sanoit: eikö tämä ole Jesus Josephin Poica/ jonga Isän ja Äitin me tunnemme? Cuingast hän sano? minä

sanoo: 'Minä olen tullut alas taivaasta'?	alas.	olen tullut Taiwast alas.
6:43 Jeesus vastasi ja sanoi heille: Älkää nurisko keskenänne.	6:43 Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: älkää napisko keskenänne.	6:43 Jesus wastais/ ja sanoi heille: älkät napisco keskenän.
6:44 Ei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei Isä, joka on minut lähettänyt, häntä vedä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.	6:44 Ei taida kenkään minun tyköni tulla, ellei Isä, joka minun lähetti, vedä häntä, ja minä herätän hänen viimeisenä päivänä.	6:44 Ei taida kengän minun tyköni tulla/ ellei Isä/ joca minun lähetti/ wedä händä/ ja minä herätän hänen wijmeisnä päiwänä.
6:45 Profeetoissa on kirjoitettu: 'Ja he tulevat kaikki Jumalan opettamiksi.' Jokainen, joka on Isältä kuullut ja oppinut, tulee minun tyköni.	6:45 Se on prophetaissa kirjoitettu: heidän pitää kaikki Jumalalta opetetuksi tuleman. Sentähden jokainen, joka sen on Isältä kuullut ja oppinut, hän tulee minun tyköni.	6:45 Se on Prophetais kirjoitettu: heidän pitä caicki Jumalalda opetetuxi tuleman. Sentähden jocainen cuin sen on Isäldä cuullut ja oppenut/ hän tule minun tygöni.
6:46 Ei niin, että kukaan olisi Isää nähnyt; ainoastaan hän, joka on Jumalasta, on nähnyt Isän.	6:46 Ei niin, että joku on Isän nähnyt, vaan joka on Jumalasta, se on Isän nähnyt.	6:46 Ei nijn että jocu on Isän nähnyt/ waan joca on Jumalast/ se on Isän nähnyt.
6:47 Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka uskoo, sillä on iankaikkinen elämä.	6:47 Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka uskoo minun päälleni, hänellä on ijancaikkinen elämä.	6:47 Totisest totisest sanon minä teille: joca usco minun päälleni/ hänellä on ijancaickinen elämä.
6:48 Minä olen elämän leipä.	6:48 Minä olen elämän leipä.	6:48 Minä olen elämän leipä.
6:49 Teidän isänne söivät mannaa erämaassa, ja he kuolivat.	6:49 Teidän isänne söivät mannaa korvessa ja kuolivat.	6:49 Teidän Isänne söit Mannana corwes/ ja cuolit.
6:50 Mutta tämä on se leipä, joka tulee alas taivaasta, että se, joka sitä syö, ei kuolisi.	6:50 Tämä on se leipä, joka taivaasta tuli alas, ja joka siitä syö, ei hänen pidä kuoleman.	6:50 Tämä on se leipä/ joca tuli Taiwast alas/ ja joca siitä syö/ ei hänen pidä cuoleman.
6:51 Minä olen se elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta. Jos joku syö tätä leipää, hän elää iankaikkisesti. Ja se leipä, jonka minä annan, on minun lihani, maailman elämän puolesta.	6:51 Minä olen elävä leipä, joka taivaasta tuli alas: se joka tästä leivästä syö, hän elää ijancaikkisesti. Ja se leipä, jonka minä annan, on minun lihani, jonka minun pitää antaman maailman elämän edestä.	6:51 Minä olen se elävä leipä/ joca tuli Taiwast alas/ se cuin tästä leiwästä syö/ hän elä ijancaickisest. Ja se leipä jonga minä annan/ on minun lihan/ jonga minun pitä andaman mailman elämän edestä.
6:52 Silloin juutalaiset riitelivät keskenään sanoen: Kuinka tämä voi antaa lihansa meille syötäväksi?	6:52 Niin Juudalaiset riitelivät keskenänsä, sanoen: kuinka tämä taitaa antaa lihansa meille syödä?	6:52 Nijn Judalaiset rijtelit keskenäns/ sanoden: cuinga tämä taita anda lihans meille syödä?
6:53 Niin Jeesus sanoi heille: Totisesti, totisesti minä sanon	6:53 Jesus sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä	6:53 Jesus sanoi heille: totisest totisest sanon minä

teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, ei teillä ole elämää itsessänne.

6:54 Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, sillä on iankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.

6:55 Sillä minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma.

6:56 Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, se pysyy minussa, ja minä hänessä.

6:57 Niinkuin Isä, joka elää, on minut lähettänyt, ja minä elän Isän kautta, niin myös se, joka minua syö, elää minun kauttani.

6:58 Tämä on se leipä, joka tuli alas taivaasta. Ei ole, niinkuin oli teidän isienne: he söivät ja kuolivat; joka tätä leipää syö, se elää iankaikkisesti.

6:59 Tämän hän puhui synagogassa opettaessaan Capernaumissa.

6:60 Niin monet hänen opetuslapsistansa, sen kuultuaan, sanoivat: Tämä on kova puhe, kuka voi sitä kuulla?

6:61 Mutta kun Jeesus sydämessään tiesi, että hänen opetuslapsensa siitä nurisivat, sanoi hän heille: Loukkaako tämä teitä?

6:62 Mitä sitten, jos saatte nähdä Ihmisen Pojan nousevan sinne, missä hän oli ennen!

6:63 Henki on se, joka eläväksi tekee; ei liha mitään hyödytä. Ne sanat, jotka minä

teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, niin ei ole elämä teissä.

6:54 Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hänellä on iankaikkinen elämä, ja minä olen herättävä hänen viimeisenä päivänä.

6:55 Sillä minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma.

6:56 Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hän on minussa ja minä hänessä.

6:57 Niinkuin elävä Isä minun lähetti ja minä elän Isäni tähden, niin myös se, joka minua syö, hän elää minun tähteni.

6:58 Tämä on se leipä, joka taivaasta tuli alas: ei niinkuin teidän isänne söivät mannaa ja kuolivat: Joka tätä leipää syö, hän saa elää iankaikkisesti.

6:59 Näitä sanoi hän synagogassa, opettaissansa Capernaumissa.

6:60 Niin monta hänen opetuslapsistansa, kuin he tämän kuulivat, sanoivat: tämä on kova puhe: kuka voi sitä kuulla?

6:61 Mutta kuin Jesus tiesi itsestänsä, että hänen opetuslapsensa siitä napisivat, sanoi hän heille: pahoittaako tämä teitä?

6:62 Mitä sitte, jos te näette Ihmisen Pojan sinne menevän ylös, kussa hän ennen oli?

6:63 Henki on se, joka eläväksi tekee, ei liha mitään auta: ne sanat, jotka minä

teille: ellet te syö ihmisen Pojan liha ja juo hänen vertans/ niijn ei ole elämä teissä.

6:54 Joca syö minun lihani/ ja juo minun wertani/ hänellä on ijancaickinen elämä/ ja minä olen herättävä hänen wijmeisnä päivänä.

6:55 Sillä minun lihan on se totinen ruoca/ ja minun weren on se totinen juoma.

6:56 Joca syö minun lihani/ ja juo minun wertani/ hän on minus ja minä hänes.

6:57 Nijn cuin elävä Isä minun lähetti/ ja minä elän Isäni tähden: niijn myös se joca minua syö/ hän elä myös minun tähteni.

6:58 Tämä on se leipä/ joca Taiwast tuli alas. Ei nijncuin teidän Isän soit Manna ja cuolit: Joca tätä leipä syö/ hän saa elä ijancaickisest.

6:59 NÄitä sanoi hän Synagogas/ opettaisans Capernaumis.

6:60 Mutta monda hänen Opetuslapsistans/ cuin he tämän cuulit/ sanoit: tämä on cowa puhe/ cuca woi sitä cuulla?

6:61 Mutta cuin Jesus tiesi idzestäns että hänen Opetuslapsens sijtä napisit/ sanoi hän heille: pahoittaco tämä teitä?

6:62 Mitä sijtte/ jos te näette ihmisen Pojan sinne menewän ylös/ cusa hän ennengin oli?

6:63 Hengi wirwotta/ ja ei liha mitän auta. Ne sanat cuin minä teille puhun/ owat

olen teille puhunut, ovat henki ja ovat elämä.

6:64 Mutta teissä on muutamia, jotka eivät usko. Sillä Jeesus tiesi alusta asti, ketkä ne olivat, jotka eivät uskoneet, ja kuka se oli, joka oli kavaltava hänet.

6:65 Ja hän sanoi: Sentähden minä olen sanonut teille, ettei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei minun Isäni sitä hänelle anna.

6:66 Tämän tähden monet hänen opetuslapsistaan vetäytyivät pois eivätkä enää vaeltaneet hänen kanssansa.

6:67 Niin Jeesus sanoi niille kahdelletoista: Tahdotteko tekin mennä pois?

6:68 Simon Pietari vastasi hänelle: Herra, kenen tykö me menimme? Sinulla on iankaikkisen elämän sanat;

6:69 ja me uskomme ja ymmärrämme, että sinä olet Jumalan Pyhä.

6:70 Jeesus vastasi heille: Enkö minä ole valinnut teitä, te kaksitoista? Ja yksi teistä on perkele.

6:71 Mutta sen hän sanoi Juudaasta, Simon Iskariotin pojasta; sillä tämä oli hänet kavaltava ja oli yksi niistä kahdestatoista.

Johannes 7 LUKU

7:1 Ja sen jälkeen Jeesus vaelsi ympäri Galileassa; sillä hän ei tahtonut vaelttaa Juudeassa, koska juutalaiset ta-

teille puhun, ovat henki ja elämä.

6:64 Mutta muutamat teistä ovat, jotka ei usko. Sillä Jeesus tiesi alusta, kutka ovat, jotka ei uskoneet, ja kuka hänen oli pettävä.

6:65 Ja hän sanoi: sentähden sanoin minä teille: ei taida kenkään tulla minun tyköni, ellei se ole annettu hänelle minun Isältäni.

6:66 Siitä ajasta luopuivat monta hänen opetuslastansa hänestä ja menivät pois, eikä hänen kanssansa enempi vaeltaneet.

6:67 Niin Jeesus sanoi niille kahdelletoistakymmenelle: ettekö te myös tahdo mennä pois?

6:68 Simon Pietari vastasi häntä: Herra, kenenkäs tykö me menemme? sinulla on ijankaikkisen elämän sanat,

6:69 Ja me uskomme ja olemme ymmärtäneet, että sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika?

6:70 Jeesus vastasi heitä: enkö minä ole teitä kahtatoistakymmentä valinnut? ja yksi teistä on perkele.

6:71 Mutta sen hän sanoi Juudaasta, Simonin pojasta Iskariotista; sillä hän oli hänen pettävä, ja oli yksi niistä kahdestatoistakymmenestä.

7 LUKU

7:1 Ja sitte vaelsi Jeesus Galileassa; sillä ei hän tahtonut vaelttaa Juudeassa, että Juudalaiset pyysivät häntä

hengi ja elämä.

6:64 Mutta ei muutamat teistä usco: sillä Jeesus tiesi kyllä jo algusta ne jotca ei usconet ja joca hänen oli pettävä.

6:65 Ja hän sanoi: sentähden sanoin minä teille: ei woi kengän tulla minun tygöni/ ellei se anneta hänelle minun Isäldäni.

6:66 Sijtä ajasta luowuit monda hänen Opetuslastans hänestä ja menit pois/ eikä hänen cansans enä waeldanet.

6:67 Nijn Jeesus sanoi nijlle cahdelletoistakymmenelle: tahdottaco tekin myös mennä pois?

6:68 Simon Petari wastais händä: Herra/ kenengästä tygö me menemme? sinulla on ijancaikkisen elämän sanat.

6:69 Ja me uscomme ja olemme ymmärtänet/ että sinä olet Christus elävän Jumalan Poica.

6:70 Jeesus wastais heitä: engö minä ole cahtatoistakymmendä walinnut/ ja yxi teistä on Perkele?

6:71 Mutta sen hän sanoi Judast Simonin pojast Ischariotist/ joca hänen oli pettäwä/ ja oli yxi nijstä cahdestatoistakymmenestä.

VII. Lucu.

7:1 Sijtte waelsi Jeesus Galileas/ eikä tahtonut waelda Judeas/ että Judalaiset pyysit händä tappa.

voittelivat häntä tappaaksensa. tappa.

7:2 Ja juutalaisten juhla, lehtimajanjuhla, oli lähellä.

7:3 Niin hänen veljensä sanoivat hänelle: Lähde täältä ja mene Juudeaan, että myös sinun opetuslapsesi näkisivät sinun tekosi, joita sinä teet;

7:4 sillä ei kukaan, joka itse tahtoo tulla julki, tee mitään salassa. Koska sinä näitä tekoja teet, niin ilmoita itsesi maailmalle.

7:5 Sillä hänen veljensääkään eivät häneen uskoneet.

7:6 Niin Jeesus sanoi heille: Minun aikani ei ole vielä tullut; mutta teille aika on aina sovelias.

7:7 Teitä ei maailma voi vihaata, mutta minua se vihaa, sillä minä todistan siitä, että sen teot ovat pahat.

7:8 Menkää te ylös juhille; minä en vielä mene näille juhille, sillä minun aikani ei ole vielä täyttynyt.

7:9 Tämän hän sanoi heille ja jäi Galileaan.

7:10 Mutta kun hänen veljensä olivat menneet juhille, silloin hänkin meni sinne, ei julki, vaan ikäänkuin salaa.

7:11 Niin juutalaiset etsivät häntä juhlan aikana ja sanoivat: Missä hän on?

7:12 Ja hänestä oli paljon kiistelyä kansassa; muutamat sanoivat: Hän on hyvä, mutta toiset sanoivat: Ei ole, vaan hän villitsee kansan.

7:13 Ei kuitenkaan kukaan puhunut hänestä julkisesti,

7:2 Niin Juudalaisten lehtimajan juhla oli läsnä.

7:3 Ja hänen veljensä sanoivat hänelle: lähde täältä ja mene Juudeaan, että myös sinun opetuslapses näkisivät sinun työs, joita sinä teet.

7:4 Sillä ei kenkään tee mitään salaa, ja tahtoo itse julki olla. Jos siis sinä näitä teet, niin julista itses maailman edessä.

7:5 Sillä ei hänen veljensääkään uskoneet hänen päälensä.

7:6 Niin Jesus sanoi heille: ei ole minun aikani vielä tullut; vaan teidän aikanne on aina valmis.

7:7 Ei maailma taida teitä vihata, mutta minua hän vihaa; sillä minä todistan hänestä, että hänen työnsä ovat pahat.

7:8 Menkää te ylös juhille: en minä vielä tälle juhille mene, sillä ei minun aikani ole vielä täytetty.

7:9 Ja kuin hän näitä heille puhunut oli, niin hän jäi Galileaan.

7:10 Mutta kuin hänen veljensä olivat menneet ylös, meni hän myös juhille, ei julki, vaan niinkuin salaa.

7:11 Niin Juudalaiset etsivät häntä juhlan ja sanoivat: kussa hän on?

7:12 Ja suuri napina oli hänestä kansan seassa; sillä muutamat sanoivat: hän on hyvä, mutta toiset sanoivat: ei, vaan hän viettelee kansan.

7:13 Ei kuitenkaan yksikään hänestä julkisesti puhunut;

7:2 Nijn Judalaisten lehtimajan juhla oli juuri läsnä.

7:3 Ja hänen veljens sanoit hänelle: lähde täältä ja mene Judean/ että sinun Opetuslapset näkisit sinun työs:

sillä ei kengän tee mitän salaa/ ja tahto idze julki olla.

7:4 Jos sijs sinä näitä teet/ nijn julista idzes mailman edes.

7:5 Sillä ei hänen veljenskan usconet hänen päällens.

7:6 Nijn Jesus sanoi heille: ei ole minun aican wielä tullut/ vaan teidän aican on aina walmis.

7:7 Ei mailma teitä wiha/ mutta minua hän wiha: sillä minä todistan hänest/ että hänen työns owat pahat.

7:8 Mengät te ylös juhille/ en minä wielä tälle juhille mene: sillä ei minun aican ole wielä täytetty.

7:9 Ja cosca hän näitä heille puhui/ nijn hän meni Galilean.

7:10 Mutta cosca hänen weljens olit mennet ylös/ meni hän myös juhille/ ei julki waan sala.

7:11 Nijn Judalaiset edzeit händä juhlan/ ja sanoit: cusa hän on?

7:12 Ja suuri rijta oli Canssan seas: sillä muutamat sanoit: hän on hywä: mutta muutamat sanoit: ei/ waan hän wiettelee Canssa.

7:13 Mutta ei cuitengan ykän hänestä julkisest puhu-

koska he pelkäsivät juutalaisia.

7:14 Mutta kun jo puoli juhlaa oli kulunut, meni Jeesus ylös pyhäkköön ja opetti.

7:15 Niin juutalaiset ihmettelivät ja sanoivat: Kuinka tämä osaa kirjoituksia, vaikkei ole oppia saanut?

7:16 Jeesus vastasi heille ja sanoi: Minun oppini ei ole minun, vaan hänen, joka on minut lähettänyt.

7:17 Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee hän tuntemaan, onko tämä oppi Jumalasta, vai puhunko minä omiani.

7:18 Joka omiaan puhuu, se pyytää omaa kunniaansa, mutta joka pyytää lähettäjänsä kunniaa, se on totinen, eikä hänessä ole vääryyttä.

7:19 Eikö Mooses ole antanut teille lakia? Ja kukaan teistä ei lakia täytä. Miksi tavoittelette minua tappaaksenne?

7:20 Kansa vastasi: Sinussa on riivaaja; kuka sinua tavoittelee tappaaksensa?

7:21 Jeesus vastasi ja sanoi heille: Yhden teon minä tein, ja te kaikki kummastelette.

7:22 Mooses antoi teille ympärileikkauksen - ei niin, että se olisi Moosekselta, vaan se on isiltä - ja sapattinakin te ympärileikkaatte ihmisen.

7:23 Sentähden: jos ihminen saa ympärileikkauksen sabbatina, ettei Mooseksen lakia rikottaisi, miksi te olette vihoissanne minulle siitä, että minä tein koko ihmisen ter-

sillä he pelkäsivät Juudalaisia.

7:14 Mutta kuin jo puoli juhlaa oli kulunut, meni Jesus ylös templiin, ja opetti.

7:15 Ja Juudalaiset ihmettelivät, sanoen: kuinka tämä taitaa kirjaa, joka ei ole oppinut?

7:16 Vastasi Jesus ja sanoi heille: ei minun oppini ole minun, mutta sen, joka minun lähetti.

7:17 Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, niin hänen pitää tietämän tästä opista, josko se on Jumalasta, eli jos minä itsestäni puhun.

7:18 Joka itsestänsä puhuu, se etsii omaa kunniaansa: mutta joka etsii sen kunniaa, joka hänen lähetti, se on vakaa ja ei hänessä ole vääryyttä.

7:19 Eikö Moses antanut teille lakia, ja ei kenkään teistä lakia täytä? Miksi te etsitte minua tappaaksenne?

7:20 Vastasi kansa ja sanoi: sinulla on perkele: kuka sinua etsii tappaaksensa?

7:21 Jesus vastasi ja sanoi heille: yhden työn minä tein, ja te kaikki ihmettelette.

7:22 Sentähden antoi Moses teille ympärileikkauksen, (ei että se Mosekselta oli, vaan isiltä), ja te ympärileikkaatte sabbatina ihmisen.

7:23 Jos ihminen sabbatina ympärileikataan, ettei Moseksen laki rikottaisi: närkästytekö te minusta, että minä koko ihmisen sabbatina paransin?

nut: sillä he pelkäisit Judalaisia.

7:14 MUtta cosca jo puoli juhla oli culunut/ meni Jesus ylös Templijn/ ja opetti.

7:15 Ja Judalaiset ihmettelit/ sanoden: cuinga tämä taita Kirja/ joca ei ole oppenut?

7:16 Wastais Jesus/ ja sanoi heille: ei minun opetuxen ole minun/ mutta sen joca minun lähetti.

7:17 Jos jocu tahto nouta hänen mielens/ nijn hänen pitä tietämän jos tämä opetus on Jumalast/ eli jos minä idzestäni puhun.

7:18 Joca idzestäns puhu/ se edzi oma cunniatans: mutta joca edzi sen cunniaata joca hänen lähetti/ se on waca ja ei hänes ole wääryttä.

7:19 Eikö Moses andanut teille Lakia/ ja ei kengän teistä sitä töilläns täyttännyt? Mixi te edzittä minua tappaxen?

7:20 Wastais Canssa/ ja sanoi: sinulla on Perkele/ cucast sinua edzi tappaxens?

7:21 Jesus wastais/ ja sanoi heille: yhden työn minä tein/ ja sitä te caicki ihmettelettä.

7:22 Sentähden andoi Moses teille ymbärinsleickauxen/ ei että se Mosexelda oli/ waan Isildä/ ja cuitengin te ymbärinsleickatte Sabbathina ihmisen?

7:23 Jos ihminen Sabbathina ymbärinsleicatan/ ettei Mosexen Laki ricotais: närkästytekö te minusta/ että minä coco ihmisen Sabbathina paransin?

veeksi sapattina?

7:24 Älkää tuomitko näön mukaan, vaan tuomitkaa oikea tuomio.

7:25 Niin muutamat jerusalemilaisista sanoivat: Eikö tämä ole se, jota he tavoittelevat tappaaksensa?

7:26 Ja katso, hän puhuu vapaasti, eivätkä he sano hänelle mitään. Olisivatko hallituspäälliköt tosiaan saaneet tietoonsa, että tämä on Kristus?

7:27 Kuitenkin, me tiedämme, mistä tämä on; mutta kun Kristus tulee, niin ei kukaan tiedä, mistä hän on.

7:28 Niin Jeesus puhui pyhäkössä suurella äänellä, opetti ja sanoi: Te tunnette minut ja tiedätte, mistä minä olen; ja itsestäni minä en ole tullut, vaan hän, joka minut on lähettänyt, on oikea lähettäjä, ja häntä te ette tunne.

7:29 Minä tunnen hänet, sillä hänestä minä olen, ja hän on minut lähettänyt.

7:30 Niin heillä oli halu ottaa hänet kiinni; mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut.

7:31 Mutta monet kansasta uskoivat häneen ja sanoivat: Kun Kristus tulee, tehneekö hän enemmän tunnustekoita, kuin tämä on tehnyt?

7:32 Fariseukset kuuluivat kansan näin kiistelevän hänestä; niin ylimpät ja fariseukset lähettivät palvelijoita ottamaan häntä kiinni.

7:33 Mutta Jeesus sanoi: Mi-

7:24 Älkää tuomitko näkemisen jälkeen, vaan sano-kaat oikea tuomio.

7:25 Sanoivat siis muutamat Jerusalemin asuvasista: eikö tämä se ole, jota he etsivät tappaaksensa?

7:26 Ja katso, hän puhuu rohkiasti, ja ei he hänelle mitään puhu: tietänevätkö ylimmäiset oikein, että hän on totisesti Kristus?

7:27 Mutta me kyllä tiedämme, kusta tämä on: vaan kusta Kristus tulee ja kusta hän on, ei kenkään tiedä.

7:28 Niin Jeesus huusi Tempelissä, opetti ja sanoi: ja te tunnette minun, ja tiedätte, kusta minä olen: ja en minä ole tullut itsestäni, mutta hän on vakaa, joka minun lähetti, jota ette tunne.

7:29 Mutta minä tunnen hänen, sillä minä olen hänestä, ja hän lähetti minun.

7:30 Niin he etsivät häntä käsittäöksensä; vaan ei kenkään laskenut kättänsä hänen päällensä, sillä ei hänen aikansa ollut vielä tullut.

7:31 Mutta paljo kansasta uskoivat hänen päällensä ja sanoivat: kuin Kristus tulee, tehneekö hän enemmän ihmeitä kuin tämä on tehnyt?

7:32 Pharisealaiset kuuluivat kansan hänestä senkaltaisia napisevan, ja Pharisealaiset ja ylimmäiset papit lähettivät palveliat häntä ottamaan kiinni.

7:33 Niin Jeesus sanoi heille:

7:24 Älkät duomitco näkemiseen jälkeen/ vaan sano-cat oikea duomio.

7:25 SAnoit sijs muutamat Jerusalemin asuwaisist: eikö tämä se ole/ jota he edzeit tappaxens.

7:26 Ja cadzo/ hän puhu rohkiast/ ja ei he hänelle mitän puhu. Tietänewätkö meidän ylimmäisem että hän on totisest Christus?

7:27 Mutta me kyllä tiedämme custa tämä on: vaan custa Christus tule ja custa hän on/ ei kengän tiedä.

7:28 Nijn Jesus huusi Tempelis/ opetti ja sanoi: Ja/ te tunnetta minun/ ja tiedätte custa minä olen/ ja en minä ole tullut idze minustani/ mutta hän on waca joca minun lähetti/ jota et te tunne.

7:29 Mutta minä tunnen hänen: sillä minä olen hänestä/ ja hän lähetti minun.

7:30 Sijtte edzeit he händä käsittäxens/ vaan ei kengän laskenut kättäns hänen päällens: sillä ei hänen aicans ollut wielä tullut.

7:31 Mutta paljo Canssast uscoit hänen päällens/ ja sanoit: cosca Christus tule/ tehnekö hän enämmän ihmeitä cuin tämä on tehnyt?

7:32 COsca Phariseuxet cuulit Canssan hänestä sencaltaisita napisewan/ lähetit Phariseuxet ja ylimmäiset Papit palwelians händä kijnniotta-man.

7:33 Nijn Jesus sanoi heille:

nä olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne, ja sitten minä menen pois hänen tykönsä, joka on minut lähettänyt.

7:34 Silloin te etsitte minua, mutta ette löydä; ja missä minä olen, sinne te ette voi tulla.

7:35 Niin juutalaiset sanoivat keskenään: Minne tämä aikoo mennä, koska emme voi löytää häntä? Eihän vain aikone mennä niiden luo, jotka asuvat hajallaan kreikkalaisten keskellä, ja opettaa kreikkalaisia?

7:36 Mitä tämä sana on, jonka hän sanoi: 'Te etsitte minua, mutta ette löydä', ja: 'Missä minä olen, sinne te ette voi tulla'?

7:37 Mutta juhlan viimeisenä, suurena päivänä Jeesus seisoi ja huusi ja sanoi: Jos joku janoaa, niin tulkoon minun tyköni ja juokoon.

7:38 Joka uskoo minuun, hänen sisimmästään on, niinkuin Raamattu sanoo, juokseva elävän veden virrat.

7:39 Mutta sen hän sanoi Hengestä, joka niiden piti saaman, jotka uskoivat häneen; sillä Henki ei ollut vielä tullut, koska Jeesus ei vielä ollut kirkastettu.

7:40 Niin muutamat kansasta, kuultuaan nämä sanat, sanoivat: Tämä on totisesti se profeetta.

7:41 Toiset sanoivat: Tämä on Kristus. Mutta toiset sanoivat: Ei suinkaan Kristus tule Galileasta?

7:42 Eikö Raamattu sano,

minä olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne, ja menen sinne hänen tykönsä, joka minun lähetti.

7:34 Teidän pitää minua etsimän ja ei löytämän, ja kussa minä olen, ette taida sinne tulla.

7:35 Niin Juudalaiset sanoivat keskenänsä: kuhunkas hän menee, ettemme häntä löydä? meneekö hän Grekiläisten sekaan, jotka sinne ja tänne hajoitetut ovat, Grekiläisiä opettamaan?

7:36 Mikä puhe se on, minkä hän sanoi: teidän pitää etsimän minua ja ei löytämän, ja kussa minä olen, ette taida sinne tulla?

7:37 Mutta viimeisenä suurena juhlapäivänä seisoi Jeesus ja huusi, sanoen: joka janoo, se tulkaan minun tyköni ja juokaan.

7:38 Joka uskoo minun päälleni, niinkuin Raamattu sanoo, hänen kohdustansa pitää vuotaman elämän veden virrat.

7:39 (Mutta sen hän sanoi siitä hengestä, jonka niiden piti saaman, jotka uskovat hänen päällensä; sillä ei Pyhä Henki vielä silloin saapuvilla ollut, ettei Jesus ollut vielä kirkastettu.)

7:40 Monta siis kansasta, jotka tämän puheen kuulivat, sanoivat: tämä on totisesti propheta.

7:41 Muut sanoivat: tämä on Kristus; mutta muutamat sanoivat: tulleeiko Kristus Galileasta?

7:42 Eikö Raamattu sano

minä olen vielä vähän aica teidän cansan/ ja menen sijt-te hänen tygöns joca minun lähetti:

7:34 Teidän pitä minua edzimän ja ei löytämän/ ja cusa minä olen/ et te woi sinne tulla.

7:35 Ja Judalaiset sanoit keskenäns: cuhungasta hän menne/ etten me händä löydä? mennekö hän Grekiläisten secan/ jotca sinne ja tänne hajotetut owat/ nijtä opettaman.

7:36 Mikä puhe se on cuin hän sanoi: teidän pitä edzimän minua ja ei löytämän: ja cusa minä olen/ et te woi sinne tulla?

7:37 MUtta wijmeisnä suurna juhlapäiwänä/ seisoi Jesus ja huusi/ sanoden: joca jano/ se tulcan minun tygöni juoman.

7:38 Joca usco minun pääl- leni/ nijncuin Ramattu sano/ hänen coh dustans pitä wuo- taman eläwän weden wirrat.

7:39 Mutta sen hän sanoi sijtä Hengest/ jonga hänen uscollisens piti saaman: sillä ei Pyhä Hengi wielä silloin saapuilla ollut/ ettei Jesus ollut wielä kirkastettu.

7:40 Monda sijs Canssasta/ jotca tämän puhen cuulit/ sanoit: Tämä on totisest jocu Propheta.

7:41 Ja muutamat sanoit: tämä on Christus: mutta muutamat sanoit: tulleecco Christus Galileast?

7:42 Eikö Ramattu sano

että Kristus on oleva Daavidin jälkeläisiä ja tuleva pieneistä Beetlehemin kaupungista, jossa Daavid oli?

7:43 Niin syntyi kansassa eripuraisuutta hänen tähtensä.

7:44 Ja muutamat heistä tahtoivat ottaa hänet kiinni. Mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi.

7:45 Niin palvelijat palasivat ylipappien ja fariseusten luo, ja nämä sanoivat heille: Miksi ette tuoneet häntä tänne?

7:46 Palvelijat vastasivat: Ei ole koskaan ihminen puhunut niin, kuin se mies puhuu.

7:47 Niin fariseukset vastasivat heille: Oletteko tekin eksytetyt?

7:48 Onko kukaan hallitsemiehistä uskonut häneen tai kukaan fariseuksista?

7:49 Mutta tuo kansa, joka ei lakia tunne, on kirottu.

7:50 Niin Nikodeemus, joka ennen oli käynyt Jeesuksen luona ja joka oli yksi heistä, sanoi heille:

7:51 Tuomitseeko lakimme ketään, ennenkuin häntä on kuulusteltu ja saatu tietää, mitä hän on tehnyt?

7:52 He vastasivat ja sanoivat hänelle: Oletko sinäkin Galileasta? Tutki ja näe, ettei Galileasta nouse profeettaa.

7:53 Ja he menivät kukin kotiinsa.

Johannes 8 LUKU

8:1 Mutta Jeesus meni Öljymäelle.

8:2 Ja varhain aamulla hän

Davidin siemenestä ja Beetlehemin kaupungista, kussa David oli, Kristuksen tulevan?

7:43 Niin nousi riita kansan seassa hänen tähtensä.

7:44 Mutta muutamat tahtoivat hänen ottaa kiinni, ja ei kuitenkaan kenkään laskenut käsiänsä hänen päällensä.

7:45 Niin palvelijat tulivat Pharisealaisten ja ylimmäisten pappein tykö, ja he sanoivat heille: miksi ette häntä tänne tuoneet?

7:46 Palvelijat vastasivat: ei ole ihminen ikänä niin puhunut kuin se ihminen.

7:47 Pharisealaiset vastasivat heitä: oletteko te myös vietellyt?

7:48 Onko joku päämiehistä taikka Pharisealaisista uskonut hänen päällensä?

7:49 Vaan tämä kansa, joka ei tiedä lakia, on kirottu.

7:50 Niin sanoi heille Nikodemus, joka yöllä oli hänen tykönsä tullut, ja oli yksi heistä:

7:51 Tuomitseeko meidän lakimme jonkun ihmisen, ennenkuin kuullaan eli tietää saadaan, mitä hän teki?

7:52 He vastasivat ja sanoivat hänelle: oletko sinäkin Galilealainen? tutki ja näe, ettei Galileasta ole yhtään prophetaa tullut.

7:53 Ja niin kukin meni kotiinsa.

8 LUKU

8:1 Mutta Jesus meni Öljymäelle,

8:2 Ja tuli varhain huo-

Christuxen tulewan Dawidin siemenest Bethlehemin Caupungist/ cusa Dawid oli/ josta Christus on tulewa?

7:43 Nijn nousi rijta Canssan seas hänestä.

7:44 Mutta muutamat tahtoivat hänen otta kijnni/ ja ei cuitungan kengän laskenut kättäns hänen päällens.

7:45 Nijn palweliat tulit Phariseusten ja ylimmäisten Pappein tygö. Ja he sanoit heille: mixette händä tänne tuonet?

7:46 Palweliat wastaisit: ei ole ihminen ikänäns njn puhunut cuin se mies puhu.

7:47 Phariseuxet wastaisit heitä: olettaco te myös wietellyt?

7:48 Olleco jocu Päämiehistä taicka Phariseuxista usconut hänen päällens.

7:49 Waan tämä Canssa joca ei taida Lakia/ on kirottu.

7:50 Nijn sanoi heille Nicodemus/ joca yöllä oli hänen tygöns tullut/ ja oli heidän lugustans:

7:51 Duomidzeco meidän Lakim jongun ihmisen/ ennencuin cuullan eli tietä saadan mitä hän teki?

7:52 He wastaisit/ ja sanoit hänelle: oletco sinä myös Galilealainen? tutki ja näe ettei Galileast ole yhtän Prophetat tullut.

7:53 Ja njn cukin meni cotians.

VIII. Lucu .

8:1 MUtta Jesus meni Öljymäelle.

8:2 Ja tuli warahin huo-

<p>taas saapui pyhäkköön, ja kaikki kansa tuli hänen luok- sensa; ja hän istuutui ja opetti heitä.</p>	<p>meneltain jälleen templiin ja kaikki kansa tuli hänen ty- könsä, ja hän istui ja opetti heitä.</p>	<p>meneldain jällens Templijn/ ja caicki Canssa tuli hänen ty- göns/ ja hän istui ja opetti heitä.</p>
<p>8:3 Silloin kirjanoppineet ja fariseukset toivat hänen luok- sensa aviorikoksesta kiinniote- tun naisen, asettivat hänet keskelle</p>	<p>8:3 Mutta kirjanoppineet ja Pharisealaiset toivat vaimon hänen tykönsä huoruudesta otetun kiinni. Ja kuin he oli- vat sen hänen eteensä aset- taneet,</p>	<p>8:3 MUtta Kirjanoppenet ja Phariseuxet toit yhden wai- mon hänen tygöns huoris kijnniotetun. 8:4 Ja cuin he olit sen hänen eteens asettanet/</p>
<p>8:4 ja sanoivat Jeesukselle: Opettaja, tämä nainen on tavattu itse teosta, aviorikos- ta tekemästä.</p>	<p>8:4 Sanoivat he hänelle: Mestari, tämä vaimo on löy- detty itse työssä, kuin hän teki huorin.</p>	<p>sanoit he hänelle: Mestari/ tämä vaimo on juuri nyt huoris kijnniotettu.</p>
<p>8:5 Ja Mooses on laissa an- tanut meille käskyn, että tuommoiset on kivitettävä. Mitäs sinä sanot?</p>	<p>8:5 Mutta Moses on laissa meitä käskenyt, että senkal- taiset kivillä surmattaisiin. Mitäs sinä sanot?</p>	<p>8:5 Mutta Moses on Lais mei- tä käskenyt sencaltaiset kiwil- lä surmata. 8:6 Mitästä sinä sanot?</p>
<p>8:6 Mutta sen he sanoivat kiusaten häntä, päästäkseen häntä syyttämään. Silloin Jeesus kumartui alas ja kir- joitti sormellaan maahan.</p>	<p>8:6 Mutta sen he sanoivat, kiusaten häntä, kantaaksen- sa hänen päällensä. Mutta Jeesus kumarsi ja kirjoitti sormellansa maahan.</p>	<p>Mutta sen he sanoit kiusaten händä/ candaxens hänen päällens. 8:7 Nijn Jeesus cumarsi idzens ja kirjoitti sormellans maahan.</p>
<p>8:7 Mutta kun he yhä edel- leen kysyivät häneltä, ojensi hän itsensä ja sanoi heille: Joka teistä on synnitön, se heittäköön häntä ensimmäi- senä kivellä.</p>	<p>8:7 Mutta kuin he seisoivat kysymyksensä päälle, ojensi hän itsensä ja sanoi heille: joka teistä on synnitön, se heittäkään ensin häntä kivel- lä.</p>	<p>Cosca he aina hogit kysymys- täns/ ojensi hän idzens/ ja sanoi heille: joca teistä on synnitöin/ se heittäkän ensin händä kiwellä.</p>
<p>8:8 Ja taas hän kumartui alas ja kirjoitti maahan.</p>	<p>8:8 Ja hän kumarsi taas ja kirjoitti maahan.</p>	<p>8:8 Ja hän cumarsi taas id- zens ja kirjoitti maahan.</p>
<p>8:9 Kun he tämän kuulivat ja heidän omatuntonsa todisti heidät syyllisiksi, menivät he pois, toinen toisensa perästä, vanhimmista alkaen viimeisiin asti; ja siihen jäi ainoastaan Jeesus sekä nainen, joka sei- soi hänen edessään.</p>	<p>8:9 Kuin he tämän kuulivat ja olivat omaltatunnoltansa voitettut, läksivät he ulos yk- sittäin, ruveten vanhimmis- ta, viimeisiin asti; ja Jeesus jäi yksinänsä, ja vaimo seiso- siinä.</p>	<p>8:9 Cosca he tämän cuulit/ läxit he ulos järjestäns yxi toisens jälkeen/ vanhimmist ruveten: ja Jeesus jäi yxinäns ja vaimo seisoman.</p>
<p>8:10 Ja kun Jeesus ojensi itsensä eikä nähnyt ketään muuta kuin naisen, sanoi hän hänelle: Nainen, missä ne ovat, sinun syyttäjäsi? Eikö kukaan ole sinua tuominnut?</p>	<p>8:10 Mutta kuin Jeesus ojensi itsensä, ja ei nähnyt ketään paitsi vaimoa, sanoi hän hänelle: vaimo, kussa ovat si- nun päällekantajas? Onko sinua kenkään tuominnut?</p>	<p>8:10 Mutta cosca Jeesus id- zens ojensi/ ja ei nähnyt ke- tän paidzi vaimoa/ sanoi hän hänelle: waimo/ cusa owat sinun päällecandajas? Ongo sinua kengän duomin- nut? Hän sanoi: Herra/ ei</p>

8:11 Hän vastasi: Herra, ei kukaan. Niin Jeesus sanoi hänelle: En minäkään sinua tuomitse; mene, äläkä täst- edes enää syntiä tee.

8:12 Niin Jeesus taas puhui heille sanoen: Minä olen maailman valkeus; joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus.

8:13 Niin fariseukset sanoivat hänelle: Sinä todistat itsestäsi; sinun todistuksesi ei ole pätevä.

8:14 Jeesus vastasi ja sanoi heille: Vaikka minä todistankin itsestäni, on todistukseni pätevä, sillä minä tiedän, mistä minä olen tullut ja mihin minä menen; mutta te ette tiedä, mistä minä tulen, ettekä, mihin minä menen.

8:15 Te tuomitsette lihan mukaan; minä en tuomitse ketään.

8:16 Ja vaikka minä tuomitsinkin, niin minun tuomioni olisi oikea, sillä minä en ole yksinäni, vaan minä ja hän, joka on minut lähettänyt.

8:17 Onhan teidän laissannekin kirjoitettuna, että kahden ihmisen todistus on pätevä.

8:18 Minä olen se, joka todistan itsestäni, ja minusta todistaa myös Isä, joka on minut lähettänyt.

8:19 Niin he sanoivat hänelle: Missä sinun isäsi on? Jeesus vastasi: Te ette tunne minua ettekä minun Isääni; jos te tuntisitte minut, niin te tuntisitte myös minun Isäni.

8:11 Hän sanoi: Herra, ei kenkään. Niin Jeesus sanoi: en minä myös sinua tuomitse: mene, ja älä silleen syntiä tee.

8:12 Niin Jeesus puhui taas heille ja sanoi: minä olen maailman valkeus: joka minua seuraa, ei hän pimeydessä vaella, mutta saa elämän valkeuden.

8:13 Pharisealaiset sanoivat hänelle: sinä todistat itsestäsi; ei sinun todistuksesi ole tosi.

8:14 Jeesus vastasi ja sanoi heille: vaikka minä itsestäni todistan, niin minun todistukseni on tosi; sillä minä tiedän, kusta minä tulin ja kuhunka minä menen; mutta ette tiedä, kusta minä tulin ja kuhunka minä menen.

8:15 Te tuomitsette lihan jälkeen, en minä ketään tuomitse.

8:16 Ja vaikka minä tuomitsisin, niin minun tuomioni on tosi; sillä en minä ole yksinäni, vaan minä ja Isä, joka minun lähetti.

8:17 Ja teidän laissanne on myös kirjoitettu, että kahden ihmisen todistus on tosi.

8:18 Minä olen se, joka itsestäni todistan, ja Isä, joka minun lähetti, todistaa myös minusta.

8:19 Niin he sanoivat hänelle: kussas Isäs on? Jeesus vastasi: ette tunne minua ettekä minun Isääni: jos te tuntisitte minun, niin te tuntisitte myös minun Isäni.

kengän.

8:11 Nijn Jeesus sanoi: en minä myös sinua duomidze/ mene/ ja älä silleen syndiä tee.

8:12 Jeesus puhui taas heille/ ja sanoi: Minä olen mailman Walkeus/ joca minua seura/ ei hän pimeydes waella/ mutta hän saa elämän Walkeuden.

8:13 Phariseuxet sanoit hänelle: sinä todistat idzestäs/ ei sinun todistuxes ole tosi.

8:14 Jeesus wastais/ ja sanoi heille: waicka minä idzestäni todistan/ nijn minun todistuxen on cuitengin tosi: sillä minä tiedän/ custa minä tulin/ ja cuhunga minä menen:

8:15 Mutta et te tiedä custa minä tulin/ ja cuhunga minä menen.

8:16 Te duomidzetta lihan jälken/ en minä ketän duomidze:

Ja waicka minä duomidzisin/ nijn minun duomion on tosi: sillä en minä ole yxinäni/ waan minä ja Isä joca minun lähetti.

8:17 Ja teidän Laisan on myös kirjoitettu/ että cahden ihmisen todistus on tosi.

8:18 Minä olen se joca idzestäni todistan/ ja Isä joca minun lähetti todista myös minusta.

8:19 He sanoit hänelle: cussast sinun Isäs on? Jeesus wastais: et te tunne minua etkä minun Isäni: jos te tuntisitta minun/ nijn te tuntisitta myös minun Isäni.

8:20 Nämä sanat Jeesus puhui uhriarkun ääressä, opettaessaan pyhäkössä; eikä kukaan ottanut häntä kiinni, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut.

8:21 Niin Jeesus taas sanoi heille: Minä menen pois, ja te etsitte minua, ja te kuolette syntiinne. Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla.

8:22 Niin juutalaiset sanoivat: Ei kai hän aikone tappaa itseänsä, koska sanoo: 'Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla'?

8:23 Ja hän sanoi heille: Te olette alhaalta, minä olen ylhäältä; te olette tästä maailmasta, minä en ole tästä maailmasta.

8:24 Sentähden minä sanoin teille, että te kuolette syn-teihinne; sillä ellette usko minua siksi, joka minä olen, niin te kuolette synteihinne.

8:25 Niin he sanoivat hänelle: Kuka sinä olet? Jeesus sanoi heille: Juuri se, mitä minä puhunkin teille.

8:26 Paljon on minulla teistä puhuttavaa ja teissä tuomitavaa; mutta hän, joka on minun lähettänyt, on totinen, ja minkä minä olen kuullut häneltä, sen minä puhun maailman kuulla.

8:27 Mutta he eivät ymmärtäneet, että hän puhui heille Isästä.

8:28 Niin Jeesus sanoi heille: Kun olette ylentäneet Ihmisen Pojan, silloin te ymmärrätte, että minä olen se, joka minä

8:20 Nämät sanat puhui Jeesus uhri-arkun tykönä, opettain tenplissä, ja ei häntä kenkään ottanut kiinni; sillä ei hänen aikansa ollut vielä tullut.

8:21 Niin Jesus sanoi taas heille: minä menen pois, ja te etsitte minua, ja teidän pitää kuoleman teidän synneis-sänne. Kuhunka minä menen, ette sinne taida tulla.

8:22 Niin sanoivat Juudalaiset; tappaneeko hän itsensä, sillä hän sanoo: kuhunka minä menen, ette sinne taida tulla.

8:23 Ja hän sanoi heille: te olette alhaalta, ja minä olen ylhäältä: te olette maailmas-ta, en minä ole maailmasta.

8:24 Sentähden sanoin minä teille: teidän pitää kuoleman synneissänne; sillä jos ette usko, että minä se olen, niin teidän pitää kuoleman synneissänne.

8:25 Niin he sanoivat hänelle: kuka sinä olet? Jesus sanoi heille: se kuin minä alusta puhuin teille.

8:26 Minulla on paljon teistä puhumista ja tuomitsemista, vaan se on totinen, joka minun lähetti; ja mitä minä olen häneltä kuullut, niitä minä puhun maailmalle.

8:27 Mutta ei he ymmärtäneet, että hän puhui heille Isästä.

8:28 Sanoi siis Jesus heille: kuin te olette Ihmisen Pojan ylentäneet, niin te ymmärrätte, että minä se olen, ja etten minä tee itsestäni mitään,

8:20 Nämät sanat puhui Jeesus uhriarcun tykönä opettain Templis: ja ei händä kengän ottanut kijnni: sillä ei hänen aicans ollut vielä tullut.

8:21 Nijn Jesus sanoi taas heille: minä menen pois/ ja te edzittä minua/ ja teidän pitää cuoleman teidän synnisän. Cuhunga minä menen/ et te sinne woi tulla.

8:22 Nijn sanoit Judalaiset: tappaneco hän idzens: sillä hän sano: cuhunga minä menen/ et te sinne woi tulla?

8:23 Ja hän sanoi heille: te oletta alhalda/ ja minä olen ylhälda: te oletta mailmasta/ en minä ole mailmasta.

8:24 Sentähden sanoin minä teille: teidän pitä cuoleman teidän synnisän: sillä jos et te usco että minä se olen/ nijn teidän pitä cuoleman teidän synnisän.

8:25 Nijn he sanoit hänelle: cucasta sinä olet?

8:26 Jesus sanoi heille: joca ensist puhun teille.

Minulla on paljo teistä puhumist ja duomidzemist/ waan se on waca joca minun lähetti/ ja mitä minä olen häneldä cuullut/ nijtä minä mailmas puhun.

8:27 Mutta ei he ymmärtänet/ että hän puhui heille Isäst.

8:28 Sanoi siis Jesus heille: cosca te oletta ihmisen Pojan ylöndänet/ nijn te ymmärräte että minä se olen/ ja ett-

olen, ja etten minä itsestäni tee mitään, vaan puhun tätä sen mukaan, kuin minun Isäni on minulle opettanut.	vaan niinkuin Isä on minun opettanut, niitä minä puhun.	en minä tee idzestäni mitän/ waan mitä Isä on minulle opettanut/ sitä minä puhun.
8:29 Ja hän, joka on minut lähettänyt, on minun kanssani; hän ei ole jättänyt minua yksinäni, koska minä aina teen sitä, mikä hänelle on otollista.	8:29 Ja se, joka minun lähetti, on minun kanssani. Ei Isä jättänyt minua yksinäni, sillä minä teen aina niitä, mitkä hänelle kelvolliset ovat.	8:29 Ja se joca minun lähetti/ on minun cansani. Ei jätä minua yxinäni: sillä minä teen aina mitä hänelle kelpa.
8:30 Kun hän näin puhui, uskoivat monet häneen.	8:30 Kuin hän näitä puhui, niin moni uskoi hänen päällensä.	8:30 Mutta cosca hän näitä puhui/ nijn moni uscoi hänen päällens.
8:31 Niin Jeesus sanoi niille juutalaisille, jotka uskoivat häneen: Jos te pysytte minun sanassani, niin te totisesti olette minun opetuslapsiani;	8:31 Niin Jesus sanoi niille Juudalaisille, jotka hänen uskoivat: jos te pysytte minun puheessani, niin te totisesti minun opetuslapseni olette.	8:31 Nljn Jesus sanoi nijlle Judalaisille/ jotca hänen päällens uscoit: jos te pysytte minun puhesani/ nijn te totisest minun Opetuslapseni oletta/
8:32 ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi.	8:32 Ja teidän pitää totuuden ymmärtämän, ja totuuden pitää teidät vapahtaman.	ja teidän pitä totuuden ymmärtämän: 8:32 Ja totuuden pitä teidän wapahtaman.
8:33 He vastasivat hänelle: Me olemme Aabrahamin jälkeläisiä emmekä ole koskaan olleet kenenkään orjia. Kuinkasinä sitten sanot: 'Te tulette vapaiksi'?	8:33 Niin he vastasivat häntä: me olemme Abrahamin siemen, emmekä ole koskaan kenenkään orjina olleet; kuinka siis sinä sanot: teidän pitää vapaiksi tuleman?	8:33 Nijn he wastaisit händä: me olemma Abrahamin siemen/ ja en me ole coscan kenengän orjana ollet/ cuinga sijs sinä sanot? teidän pitä wapahaxi tuleman.
8:34 Jeesus vastasi heille: Totisesti, totisesti minä sanon teille: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja.	8:34 Jesus vastasi heitä ja sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: jokainen, joka tekee syntiä, hän on synnin orja.	8:34 Jesus wastais heitä/ ja sanoi: totisest totisest sanon minä teille: jocainen cuin teke syndi/ hän on synnin orja.
8:35 Mutta orja ei pysy talossa iäti; Poika pysyy iäti.	8:35 Mutta ei orja pysy ijankaikkisesti huoneessa; vaan Poika pysyy ijankaikkisesti.	8:35 Mutta ei orja pysy ijancaickisest huonesä/ waan poica pysy ijancaickisest.
8:36 Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi.	8:36 Jos siis Poika teidät vapaiksi tekee, niin te totisesti olette vapaat.	8:36 Jos sijs Poica teidän wapaxi teke/ nijn te totisest oletta wapat.
8:37 Minä tiedän, että te olette Aabrahamin jälkeläisiä; mutta te tavoittelette minua tappaaksenne, koska minun sanani ei saa tilaa teissä.	8:37 Minä tiedän, että te olette Abrahamin siemen, vaan te etsitte kuolettaaksenne minua; sillä ei minun puheellani ole teissä sias.	8:37 Minä tiedän että te oletta Abrahamin siemen/ waan te edzitte cuolettaxen minua: sillä ei minun puheni ole teissä sia
8:38 Minä puhun, mitä minä olen nähnyt Isäni tykönä; niin	8:38 Minä puhun, mitä minä olen isäni tykönä nähnyt, ja	8:38 Minä puhun mitä minä olen Isäni tykönä nähnyt/ ja

tekin teette, mitä olette kuulleet omalta isältänne.	te teette, mitä te olette nähneet teidän isänne tykönä.	te teettä mitä te oletta nähnet teidän Isänne tekewän.
8:39 He vastasivat ja sanoivat hänelle: Aabraham on meidän isämme. Jeesus sanoi heille: Jos olisitte Aabrahamin lapsia, niin te tekisitte Aabrahamin tekoja.	8:39 He vastasivat ja sanoivat hänelle: Abraham on meidän isämme. Jeesus sanoi heille: jos te olisitte Abrahamin lapset: niin te tekisitte Abrahamin töitä.	8:39 He vastaisit/ ja sanoit hänelle: Abraham on meidän Isäm. Jeesus sanoi heille: jos te olisitte Abrahamin lapset/ niijn te tekisittä Abrahamin töitä.
8:40 Mutta nyt te tavoittelette minua tappaaksenne, miestä, joka on puhunut teille totuuden, jonka hän on kuullut Jumalalta. Niin ei Aabraham tehnyt.	8:40 Mutta nyt te etsitte minua tappaaksenne, sitä ihmistä, joka totuuden on teille puhunut, jonka hän on Jumalalta kuullut: sitä ei Abraham tehnyt.	8:40 Mutta te edzittä nyt minua tappaxen/ sitä ihmistä joka totuuden on teille puhunut/ jonga hän on Jumalalda cuullut: ei Abraham niijn tehnyt/
8:41 Te teette isänne tekoja. He sanoivat hänelle: Me emme ole aviorikoksesta syntyneitä; meillä on yksi Isä, Jumala.	8:41 Te teette teidän isänne tekoja. Niin he sanoivat hänelle: emme ole äpärinä syntyneet: meillä on yksi Isä, Jumala.	te teettä teidän Isän tekoja. 8:41 He sanoit hänelle: emme ole äpäranä syndynet/ meillä on yxi Isä/ Jumala.
8:42 Jeesus sanoi heille: Jos Jumala olisi teidän Isänne, niin te rakastaisitte minua, sillä minä olen Jumalasta lähtenyt ja tullut; en minä ole itsestäni tullut, vaan hän on minut lähettänyt.	8:42 Jeesus sanoi heille: jos Jumala olisi teidän Isänne, niin te tosin rakastaisitte minua; sillä minä läksin ja tulin Jumalasta, en minä itsestäni tullut, vaan hän lähetti minun.	8:42 Jeesus sanoi heille: jos Jumala olisi teidän Isän/ niijn te tosin racastaisitte minua: sillä minä läxin ja tulin Jumalasta/ en minä idzestäni tullut/ waan hän lähetti minun.
8:43 Minkätähden te ette ymmärrä minun puhettani? Sentähden, että te ette kärsiä kuulla minun sanaani.	8:43 Miksi ette ymmärrä tätä minun puhettani? Ette taida kuulla sitä minun sanaani.	8:43 Mixette ymmärrä minun puhettani? sillä et te woi cuulla minun puhettani.
8:44 Te olette isästä perkeleestä, ja isänne himoja te tahdotte noudattaa. Hän on ollut murhaaja alusta asti, ja totuudessa hän ei pysy, koska hänessä ei totuutta ole. Kun hän puhuu valhetta, niin hän puhuu omaansa, sillä hän on valhettelija ja sen isä.	8:44 Te olette isästä perkeleestä, ja teidän isänne himoja te tahdotte tehdä. Hän on ollut murhaaja alusta, ja ei pysynyt totuudessa; sillä ei totuus ole hänessä. Kuin hän puhuu valhetta, niin hän puhuu omastansa; sillä hän on valehtelia ja valheen isä.	8:44 Te oletta Isäst Perkelest/ ja teidän Isän himoja te tahdotte nouta. Hän on ollut murhaja algusta/ ja ei pysynyt totuudes: sillä ei hänes ole totuutta. Cosca hän puhu walhetta/ niijn hän puhu omastans: sillä hän on walehtelia/ ja sen Isä.
8:45 Mutta minua te ette usko, sentähden että minä sanon totuuden.	8:45 Mutta että minä sanon totuuden, niin ette usko minua.	8:45 Mutta että minä sanon teille totuuden/ niijn et te usco minua.
8:46 Kuka teistä voi näyttää minut syyppääksi syntiin? Jos minä totuutta puhun, miksi ette minua usko?	8:46 Kuka teistä nuhtelee minua synnin tähden? jos minä sanon teille totuuden, miksi ette usko minua?	8:46 CUca teistä nuhtelee minua synnin tähden? jos minä sanon teille totuuden/ mixette usco minua?

8:47 Joka on Jumalasta, se kuulee Jumalan sanat. Senthäden te ette kuule, koska ette ole Jumalasta.

8:48 Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat hänelle: Emmekö ole oikeassa, kun sanomme, että sinä olet samarialainen ja että sinussa on riivaaja?

8:49 Jeesus vastasi: Minussa ei ole riivaajaa, vaan minä kunnioitan Isääni, ja te häpäisette minua.

8:50 Mutta minä en etsi omaa kunniaani; yksi on, joka etsii ja tuomitsee.

8:51 Totisesti, totisesti minä sanon teille: jos joku pitää minun sanani, hän ei ikinä näe kuolemaa.

8:52 Juutalaiset sanoivat hänelle: Nyt me ymmärrämme, että sinussa on riivaaja. Abraham on kuollut ja profeetat, ja sinä sanot: 'Jos joku pitää minun sanani, hän ei ikinä maista kuolemaa.'

8:53 Oletko sinä suurempi kuin isämme Abraham, joka on kuollut? Ja profeetat ovat kuolleet; keneksi sinä itsesi teet?

8:54 Jeesus vastasi: Jos minä itse itselleni otan kunnian, niin minun kunniani ei ole mitään. Minun Isäni on se, joka minulle kunnian antaa, hän, josta te sanotte: 'Hän on meidän Jumalamme',

8:55 ettekä tunne häntä; mutta minä tunnen hänet. Ja jos sanoisin, etten tunne häntä, niin minä olisin valhettelija niinkuin tekin; mutta minä

8:47 Joka on Jumalasta, se kuulee Jumalan sanat; senthäden ette kuule, ettette Jumalasta ole.

8:48 Niin vastasivat Juudalaiset ja sanoivat hänelle: emmekö me oikein sano, että sinä olet Samarialainen, ja sinulla on perkele?

8:49 Jesus vastasi: ei minulla ole perkele, vaan minä kunnioitan minun Isääni, ja te häpäisette minua.

8:50 En minä etsi omaa kunniaani, yksi on, joka sitä kysyy ja tuomitsee.

8:51 Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka kätkee minun sanani, ei hänen pidä näkemän kuolemaa ijankaikkisesti.

8:52 Niin Juudalaiset sanoivat hänelle: nyt me ymmärsimme, että sinulla on perkele. Abraham on kuollut ja prophetat, ja sinä sanot: joka kätkee minun sanani, ei hänen pidä maistaman kuolemaa ijankaikkisesti.

8:53 Oletkos sinä suurempi kuin meidän isämme Abraham, joka kuollut on? ja prophetat ovat kuolleet: miksi sinä itses teet?

8:54 Jesus vastasi: jos minä itsiäni kunnioitan, niin ei minun kunniani ole mitään: minun Isäni on se, joka kunnioittaa minua, jonka te teidän Jumalaksenne sanotte.

8:55 Ja ette tunne häntä, mutta minä tunnen hänen: ja jos minä sanoisin, etten minä häntä tuntisi, niin minä olisin valehtelia kuin tekin; mutta minä tunnen hä-

8:47 Joca on Jumalast/ hän cuule Jumalan sanan/ senthäden et te cuule/ ettet te Jumalast ole.

8:48 Nijn wastaisit Judalaiset/ ja sanoit hänelle: engö me oikein sano? sinä olet Samaritani/ ja sinulla on Perkele.

8:49 Jesus wastais/ ja sanoi: ei minulla ole Perkele: waan minä cunnioidzen minun Isäni/ ja te häwäisette minua.

8:50 En minä edzi oma cunniatani/ yxi on joca sitä kysy ja duomidze.

8:51 Totisest/ totisest sanon minä teille: joca kätke minun sanani/ ei hänen pidä näkemän cuolemata ijancaickisest.

8:52 Judalaiset sanoit hänelle: nyt me ymmärsim että sinulla on Perkele. Abraham on cuollut/ ja Prophetat/ ja sinä sanot: joca kätke minun sanani/ ei hänen pidä maistaman cuolemata ijancaickisest.

8:53 Oletcos suurembi cuin meidän Isäm Abraham/ joca cuollut on? Prophetat owat myös cuollet/ mixi sinä idzes teet?

8:54 Jesus wastais: jos minä idziäni cunnioidzen/ nijn ei minun cunnian ole mitän/ mutta minun Isän cunnioidze minua/ jonga te teidän Jumalaxenne sanotta/

jota et te tunne/ mutta minä tunnen hänen.

8:55 Ja jos minä sanoisin etten minä händä tundis/ nijn minä olisin walehtelia

tunnen hänet ja pidän hänen sanansa.

8:56 Aabraham, teidän isänne, riemuitsi siitä, että hän oli näkevä minun päiväni; ja hän näki sen ja iloitsi.

8:57 Niin juutalaiset sanoivat hänelle: Et ole vielä viidenkymmenen vuoden vanha, ja olet nähnyt Aabrahamin!

8:58 Jeesus sanoi heille: Totisesti, totisesti minä sanon teille: ennenkuin Aabraham syntyi, olen minä ollut.

8:59 Silloin he poimivat kiviä heittäöksensä häntä niillä; mutta Jeesus lymysi ja lähti pyhäköstä.

Johannes 9 LUKU

9:1 Ja ohi kulkiessaan hän näki miehen, joka syntymästään saakka oli ollut sokea.

9:2 Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä sanoen: Rabbi, kuka teki syntiä, tämäkö vai hänen vanhempansa, että hänen piti sokeana syntymän?

9:3 Jeesus vastasi: Ei tämä tehnyt syntiä eivätkä hänen vanhempansa, vaan Jumalan tekojen piti tuleman hänessä julki.

9:4 Niin kauan kuin päivä on, tulee meidän tehdä hänen tekojansa, joka on minut lähettänyt; tulee yö, jolloin ei kukaan voi työtä tehdä.

9:5 Niin kauan kuin minä maailmassa olen, olen minä maailman valkeus.

nen ja kätken hänen sanansa.

8:56 Abraham teidän isänne iloitsi, nähdäksensä minun päiväni; hän näki sen, ja ihastui.

8:57 Niin Juudalaiset sanoivat hänelle: et sinä ole vielä viidenkymmenen ajastajan vanha ja olet nähnyt Abrahamin?

8:58 Jesus sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ennenkuin Abraham olikaan, olen minä.

8:59 Niin he poimivat kiviä, laskettaaksensa häntä. Mutta Jesus lymyi ja läksi ulos templistä, käyden heidän keskeltänsä; ja niin hän pääsi ulos.

9 LUKU

9:1 Ja Jesus, käyden ohitse, näki ihmisen, joka oli sokiana syntynyt.

9:2 Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: Mestari, kuka syntiä teki, tämäkö eli hänen vanhempansa, että hänen piti sokiana syntymän?

9:3 Jesus vastasi: ei tämä syntiä tehnyt eikä hänen vanhempansa; mutta että Jumalan työt hänessä ilmoitettaisiin.

9:4 Minun tulee tehdä hänen töitönsä, joka minun lähetti, niin kauvan kuin päivä on. Yö tulee, koska ei kenkään taida työtä tehdä.

9:5 Niinkauvan kuin minä olen maailmassa, niin olen minä maailman valkeus.

cuin tekin/ mutta minä tunnen hänen ja kätken hänen sanans.

8:56 Abraham teidän Isän iloidzi/ nähdäxens minun päiwäni/ hän näki sen ja ihastui.

8:57 Judalaiset sanoit hänelle: et sinä ole vielä wijdenkymmenen ajastajan wanha/ ja sinä olet nähnyt Abrahamin?

8:58 Jesus sanoi heille: ennencuin Abraham olican/ olen minä.

8:59 Nijn he poimit kiwiä laskettaxens händä. Mutta Jesus lymyi ja läxi Templist.

IX. Lucu.

9:1 JA Jesus ohidze käyden näki ihmisen/ joca oli sokiana syndynyt.

9:2 Ja hänen Opetuslapsens kysyit hänelle/ ja sanoit: Mestari/ cumbi syndiä teki/ tämä eli hänen wanhemmans/ että hänen piti sokiana syndymän?

9:3 Jesus wastais: ei tämä syndiä tehnyt eikä hänen wanhemmans/ mutta että Jumalan työt hänes ilmoitettaisin.

9:4 Minun tule tehdä hänen töitän/ joca minun lähettänyt on/ nijn cauwan cuin päiwä on. Yö tule/ cosca ei kengän taida työtä tehdä.

9:5 Nijncauwan cuin minä olen mailmas/ nijn olen minä mailman Walkeus.

9:6 Tämän sanottuaan hän sylki maahan ja teki syljestä tahtaan ja sively tahtaan hänen silmilleen	9:6 Kuin hän tämän sanonut oli, sylki hän maahan ja teki loan syljestä ja voiteli sokian silmät loalla,	9:6 Cosca hän tämän sanonut oli/ sylki hän maahan/ ja teki loan syljest/ ja voiteli sen sokian silmät loalla:
9:7 ja sanoi hänelle: Mene ja peseydy Siiloan lammikossa - se on käännettynä: lähetetty. - Niin hän meni ja peseytyi ja palasi näkevänä.	9:7 Ja sanoi hänelle: mene ja pese itses lammikossa Siloam, se on niin paljo kuin: lähetetty. Niin hän meni ja pesi itsensä ja tuli näkemään.	9:7 Ja sanoi hänelle: mene ja pese sinus Silohan lammicos/ se on/ lähetetty. Nijn hän meni ja pesi idzens/ ja tuli näkemän.
9:8 Silloin naapurit ja ne, jotka ennen olivat nähneet hänet kerjääjänä, sanoivat: Eikö tämä ole se, joka istui ja kerjäksi?	9:8 Niin kylän miehet ja ne, jotka hänen ennen olivat nähneet sokiana, sanoivat: eikö tämä se ole, joka istui ja kerjäksi?	9:8 Nijn cansaasujamet/ jotca hänen ennen olit nähnet kerjään/ sanoit: eikö tämä se ole joca istui ja kerjäksi?
9:9 Toiset sanoivat: Hän se on, toiset sanoivat: Ei ole, vaan hän on hänen näköisensä. Hän itse sanoi: Minä se olen.	9:9 Muutamat vastasivat: hän se on. Mutta muut sanoivat: hän on sen muotoinen; vaan hän itse sanoi: minä se olen.	muutamat wastaisit: hän se on. 9:9 Mutta muutamat sanoit: hän on hänen muotoisens/ vaan hän sanoi idze: minä se olen.
9:10 Niin he sanoivat hänelle: Miten sinun silmäsi ovat auenneet?	9:10 Niin he sanoivat hänelle: kuinka sinun silmäsi aukenivat?	9:10 Nijn he sanoit hänelle: cuinga sinun silmäsi aukenit?
9:11 Hän vastasi: Se mies, jota kutsutaan Jeesukseksi, teki tahtaan ja voiteli minun silmäni ja sanoi minulle: 'Mene ja peseydy Siiloan lammikossa'; niin minä menin ja peseydyin ja sain näköni.	9:11 Vastasi hän ja sanoi: se ihminen, joka Jeesukseksi kutsutaan, teki loan, ja voiteli minun silmäni, ja sanoi minulle: mene ja pese Siloamin lammikossa. Ja kuin minä menin ja pesin, niin minä sain näköni.	9:11 Wastais hän/ ja sanoi: se Ihminen joca Jesuxexi cudzutun/ teki loan/ ja voiteli minun silmäni/ ja sanoi minulle: mene ja pese sinus Silohan lammicos. 9:12 Ja cuin minä menin/ ja pesin minuni/ nijn minä sain näköni.
9:12 He sanoivat hänelle: Missä hän on? Hän vastasi: En tiedä.	9:12 Niin he sanoivat hänelle: kussas hän on? Hän sanoi: en minä tiedä.	He sanoit hänelle: cusasta hän on? Hän sanoi: en minä tiedä.
9:13 Niin he veivät hänet, joka ennen oli ollut sokea, fariseusten luo.	9:13 Niin he veivät sen, joka ennen sokiana ollut oli, Pharisealaisten tykö.	9:13 Nijn he weit sen/ joca cauwan sokiana ollut oli/ Phariseusten eteen.
9:14 Ja se päivä, jona Jeesus teki tahtaan ja avasi hänen silmänsä, oli sapatti.	9:14 Ja se oli sabbatin päivä, jona Jesus teki loan ja avasi hänen silmänsä.	9:14 Ja se oli Sabbathin päivänä jona Jesus teki loan ja awais hänen silmänsä.
9:15 Niin myöskin fariseukset kysyivät häneltä, miten hän oli saanut näkönsä. Ja hän sanoi heille: Hän sively tahtaan minun silmilleni, ja minä	9:15 Niin kysyivät taas häneltä Pharisealaiset, kuinka hän näkönsä saanut oli. Hän sanoi heille: hän pani loan minun silmäini päälle, ja minä pesin, ja näen.	9:15 Phariseuxet kysyit hänelle/ cuinga hän näkönsä saanut oli? Hän sanoi heille: hän pani loan minun silmäini päälle/ ja minä pesin minuni

peseidyin, ja nyt minä näen.

9:16 Niin muutamat fariseuksista sanoivat: Se mies ei ole Jumalasta, koska hän ei pidä sabbattia. Toiset sanoivat: Kuinka voi syntinen ihminen tehdä senkaltaisia tunnustekoja? Ja he olivat keskenänsä eri mieltä.

9:17 Niin he taas sanoivat sokealle: Mitä sinä sanot hänestä, koskapa hän avasi sinun silmäsi? Ja hän sanoi: Hän on profeetta.

9:18 Mutta juutalaiset eivät uskoneet hänestä, että hän oli ollut sokea ja saanut näkönsä, ennenkuin kutsuivat sen näkönsä saaneen vanhemmat

9:19 ja kysyivät heiltä sanoen: Onko tämä teidän poikanne, jonka sanotte sokeana syntyneen? Kuinka hän sitten nyt näkee?

9:20 Hänen vanhempansa vastasivat ja sanoivat: Me tiedämme, että tämä on meidän poikamme ja että hän on sokeana syntynyt;

9:21 mutta kuinka hän nyt näkee, emme tiedä; emme myöskään tiedä, kuka on avannut hänen silmänsä. Kysykää häneltä; hänellä on kyllin ikää, puhukoon itse puolestansa.

9:22 Näin hänen vanhempansa sanoivat, koska pelkäsivät juutalaisia. Sillä juutalaiset olivat jo sopineet keskenään, että se, joka tunnusti hänet Kristukseksi, oli erotettava synagoogasta.

9:23 Sentähden hänen vanhempansa sanoivat: Hänellä

9:16 Niin muutamat Pharisealaisista sanoivat: ei se ihminen ole Jumalasta, ettei hän pidä sabbattia. Muut sanoivat: kuinka taitaa joku syntinen ihminen senkaltaisia ihmeitä tehdä? Ja riita oli heillä keskenänsä.

9:17 He sanoivat taas sokialle: mitä sinä hänestä sanot, joka sinun silmäsi avasi? Hän sanoi: hän on propheta.

9:18 Mutta ei Juudalaiset sitä uskoneet, että hän oli sokiana ollut ja näkemään tullut, siihenasti kuin he kutsuivat sen vanhemmat, joka näkönsä saanut oli.

9:19 Ja he kysyivät heiltä, sanoen: onko tämä teidän poikanne, jonka te sanotte sokiana syntyneen? kuinka siis hän nyt näkee?

9:20 Hänen vanhempansa vastasivat heitä ja sanoivat: me tiedämme tämän meidän pojaksemme, ja että hän sokiana syntynyt on.

9:21 Mutta kuinka hän nyt näkee, sitä emme tiedä, ja kuka hänen silmänsä avasi, emme tiedä; hänellä on kyllä ikää, kysykää häneltä; puhukaan itsestänsä.

9:22 Niin sanoivat hänen vanhempansa, sillä he pelkäsivät Juudalaisia; sillä Juudalaiset olivat jo niin keskenänsä päättäneet, että jos joku hänen tunnustais Kristukseksi, sen piti synagogasta oleman suljettu ulos.

9:23 Sentähden sanoivat hänen vanhempansa: hänellä

ja nyt näen.

9:16 Nijn muutamat Phariseuxist sanoit: ei se ihminen ole Jumalast/ joca ei pidä Sabbathia: mutta muutamat sanoit: cuinga taita jocu syndinen ihminen näitä ihmeitä tehdä? Ja he rijtelit keskenäns.

9:17 Nijn he sanoit taas sokialle: mitä sinä hänestä sanot/ joca sinun silmäsi awais? Hän sanoi: Hän on Propheta.

9:18 MUtta ei Judalaiset sitä usconet/ että hän oli sokiana ollut/ ja näkemän tullut/ si-Johenasti cuin he cudzuit sen wanhemmat/ joca näkyns saanut oli:

9:19 Ja he kysyit heildä/ sanoden: tämäkö teidän poican on/ jonga te sanotta sokiana syndynen? Cuinga hän on näkyns saanut?

9:20 Hänen wanhemmans wastaisit/ ja sanoit: me tiedämme hänen meidän poja-xem ja että hän sokiana syndynyt on:

9:21 Mutta cuinga hän on näkyns saanut/ sitä en me tiedä/ ja kengä hänen silmäns awais/ en me tiedä: hänellä on kyllä ikä/ kysykät häneldä/ puhucan idze edestäns.

9:22 Näin wastaisit hänen wanhemmans: sillä he pelkäisit Judalaisia: jotca nijn jo olit keskenäns päättänet: että jos jocu hänen tunnustais Christuxexi/ sen he olisit heittänet ulos Synagogista.

9:23 Sentähden sanoit hänen wanhemmans: hänellä on kyl-

on kyllin ikää, kysykää häneltä.	on kyllä ikää, kysykää häneltä.	lä ikä/ kysykät häneldä.
9:24 Niin he kutsuivat toistamiseen miehen, joka oli ollut sokea, ja sanoivat hänelle: Anna kunnia Jumalalle; me tiedämme, että se mies on syntinen.	9:24 Niin he kutsuivat toisen kerran sen ihmisen, joka sokiana oli ollut, ja sanoivat hänelle: anna Jumalalle kunnia! me tiedämme sen ihmisen syntiseksi.	9:24 Nijn he cudzuit taas sen ihmisen/ joca sokiana oli ollut/ ja sanoit hänelle: anna Jumalalle cunnia/ me tiedämme sen ihmisen syndisexi.
9:25 Hän vastasi: Onko hän syntinen, sitä en tiedä; sen vain tiedän, että minä, joka olin sokea, nyt näen.	9:25 Hän vastasi ja sanoi: jos hän on syntinen, sitä en minä tiedä: vaan sen minä ai-noasti tiedän, että minä, joka sokia olin, nyt näen.	9:25 Hän wastais/ ja sanoi: jos hän on syndinen/ sitä en minä tiedä: waan sen minä tiedän/ että minä sokia olin/ ja nyt näen.
9:26 Niin he sanoivat hänelle: Mitä hän sinulle teki? Miten hän avasi sinun silmäsi?	9:26 He sanoivat taas hänelle: mitä hän sinulle teki? kuinka hän sinun silmäs avasi?	9:26 He sanoit taas hänelle: mitästä hän sinulle teki? cuinga hän sinun silmäs awais?
9:27 Hän vastasi heille: Johan minä teille sanoin, ettekä te kuulleet. Miksi taas tahdotte sitä kuulla? Tahdotteko tekin ruveta hänen opetuslapsiksensa?	9:27 Hän vastasi: jo minä sanoin teille, ettekö te kuulleet? Miksi te taas sitä tahdotte kuulla? Tahdotteko te myös hänen opetuslapsiksensa?	9:27 Hän wastais: jo minä sanoin teille/ ettekö te cuullet? Mixi te taas sitä tahdotta cuulla? Tahdottaco te myös hänen Opetuslapsexens?
9:28 Niin he herjasivat häntä ja sanoivat: Sinä olet hänen opetuslapsensa, mutta me olemme Mooseksen opetuslapsia.	9:28 Niin he kiroilivat häntä ja sanoivat: sinä olet hänen opetuslapsensa; mutta me olemme Moseksen opetuslapset.	9:28 Nijn he kiroilit händä/ ja sanoit: ole sinä hänen Opetuslapsens/ me olemma Mosexen Opetuslapset.
9:29 Me tiedämme Jumalan puhuneen Moosekselle, mutta mistä tämä on, sitä emme tiedä.	9:29 Me tiedämme Jumalan Mosesta puhutelleen: mutta kusta tämä on, emme tiedä.	9:29 Me tiedämme Jumalan Mosesta puhutellen/ mutta custa tämä on/ en me tiedä.
9:30 Mies vastasi ja sanoi heille: Sehän tässä on ihmeellistä, että te ette tiedä, mistä hän on, ja kuitenkin hän on avannut minun silmäni.	9:30 Niin ihminen vastasi ja sanoi heille: se on tosin ihmeellinen, ettette tiedä, kusta hän on, ja kuitenkin hän avasi minun silmäni.	9:30 Nijn se ihminen wastais/ ja sanoi: se on sangen ihmelinen/ ettet te tiedä custa hän on/ ja cuitengin hän awais minun silmäni.
9:31 Me tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä; vaan joka on jumalaapelkääväinen ja tekee hänen tahtonsa, sitä hän kuulee.	9:31 Mutta me tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä; vaan joka on Jumalan palvelia ja tekee hänen tahtonsa, sitä hän kuulee.	9:31 Mutta me tiedämme ettei Jumala cuule syndisitä/ waan joca on Jumalan palvelia ja teke hänen tahtons/ sitä hän cuule.
9:32 Ei ole maailman alusta kuultu, että kukaan on avannut sokeana syntyneen silmät.	9:32 Ei ole maailman alusta kuultu, että joku on sen silmät avannut, joka sokiana	9:32 Ei ole mailman algusta cuultu/ että jocu on sen silmät awannut/ joca sokiana

9:33 Jos hän ei olisi Jumalasta, ei hän voisi mitään tehdä.	syntynyt on. 9:33 Ellei hän olisi Jumalasta, niin ei hän taitaisi mitään tehdä.	syndynyt on. 9:33 Ellei hän olis Jumalast/ nijn ei hän taidais mitän tehdä.
9:34 He vastasivat ja sanoivat hänelle: Sinä olet kokonaan synneissä syntynyt, ja sinä tahdot opettaa meitä! Ja he ajoivat hänet ulos.	9:34 He vastasivat ja sanoivat hänelle: sinä olet päänänsä synnissä syntynyt, ja sinä opetat meitä? Ja he ajoivat hänen ulos.	9:34 He wastaisit/ ja sanoit hänelle: sinä olet päänäns synnis syndynyt/ ja sinä opetat meitä? Ja he ajoit hänen ulos.
9:35 Ja Jeesus sai kuulla heidän ajaneen hänet ulos; ja hänet tavatessaan hän sanoi hänelle: Uskotko sinä Jumalan Poikaan?	9:35 Ja Jesus sai sen kuulla, että he olivat hänen ajaneet ulos, ja kuin hän löysi hänen, sanoi hän hänelle: uskotkos sinä Jumalan Pojan päälle?	9:35 JA Jesus sai sen kuul- la/ että he olit hänen ulos- ajanet. Ja cuin hän löysi hänen/ sanoi hän hänelle: us- cotcos Jumalan Pojan päälle?
9:36 Hän vastasi ja sanoi: Herra, kuka hän on, että minä häneen uskoisin?	9:36 Hän vastasi ja sanoi: Herra, kuka se on, että minä hänen päällensä uskoisin?	9:36 Hän wastais/ ja sanoi: Herra/ cuca se on? että mi- nä hänen päällensä uskoisin?
9:37 Jeesus sanoi hänelle: Sinä olet hänet nähnyt, ja hän on se, joka sinun kanssasi puhuu.	9:37 Niin Jesus sanoi hänelle: sinä olet hänen nähnyt, ja hän on se, joka puhuu sinun kanssas.	9:37 Jesus sanoi hänelle: si- nä olet hänen nähnyt/ ja hän puhu sinun cansas.
9:38 Niin hän sanoi: Herra, minä uskon; ja hän kumartaren rukoili häntä.	9:38 Niin hän sanoi: Herra, minä uskon. Ja hän kumarsi ja rukoili häntä.	9:38 Nijn hän sanoi: Herra/ minä uscon. Ja hän cumarsi händä.
9:39 Ja Jeesus sanoi: Tuomioksi minä olen tullut tähän maailmaan, että ne, jotka eivät näe, näkisivät, ja ne, jotka näkevät, tulisivat sokeiksi.	9:39 Ja Jesus sanoi: minä tulini tuomiolle tähän maailmaan, että ne, jotka ei näe, pitää näkemän, ja ne, jotka näkevät, pitää sokiaksi tuleman.	9:39 Ja Jesus sanoi: minä tulini duomiolle tähän mail- maan/ että ne jotca ei näe/ pitä näkemän: ja ne jotca näkewät/ pitä sokiaksi tule- man.
9:40 Ja muutamat fariseukset, jotka olivat siinä häntä lähellä, kuulivat tämän ja sanoivat hänelle: Olemmeko mekin sokeat?	9:40 Ja muutamat Pharisalaisista, jotka hänen tykönänsä olivat, kuulivat nämät ja sanoivat hänelle: olemmeko mekin sokiat?	9:40 Ja muutamat Pharisexist/ jotca hänen ty- könäns olit/ cuulit nämät/ ja sanoit: olemmaco mekin so- kiat?
9:41 Jeesus sanoi heille: Jos te olisitte sokeat, ei teillä olisi syntiä; mutta nyt te sanotte: 'Me näemme'; sentähden teidän syntinne pysyy.	9:41 Jesus sanoi heille: jos te sokiat olisitte, niin ei olisi teillä syntiä; mutta että te sanotte: me näemme, sentähden teidän syntinne pysyy.	9:41 Jesus sanoi heille: jos te sokiat olisitta/ nijn ei olis teillä syndiä: mutta että te sanotte: me näemmä/ sen- tähden teidän syndinne pysy- wät.

Johannes 10 LUKU

10:1 Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka ei mene

10 LUKU

10:1 Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka ei ovesta mene sisälle lammashuonee-

X. Lucu .

10:1 TOTisest/ totisest sanon minä teille: joca ei owesta

ovesta lammastarhaan, vaan nousee sinne muualta, se on varas ja ryöväri.	sen, vaan astuu siihen muualta, se on varas ja ryöväri.	mene lammashuonesen/ vaan mualda/ hän on varas ja ryöväri.
10:2 Mutta joka menee ovesta sisälle, se on lammasten paimen.	10:2 Mutta joka oven kautta sisälle menee, se on lammasten paimen:	10:2 Mutta joca ovesta mene/ hän on lammasten paimen.
10:3 Hänelle ovenvartija avaa, ja lampaat kuulevat hänen ääntänsä; ja hän kutsuu omat lampaansa nimeltä ja vie heidät ulos.	10:3 Sille ovenvartia avaa, ja lampaat kuulevat hänen äänensä. Ja omia lampaitansa kutsuu hän nimeltänsä, ja vie heidät ulos.	Sillen owen wartia awaja/ ja lambat cuulewat hänen änen. 10:3 Ja omia lambaitans cudzu hän nimeldäns/ ja wie heidän ulos.
10:4 Ja laskettuaan kaikki omansa ulos hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä ne tuntevat hänen äänensä.	10:4 Ja kuin hän omat lampansa päästää ulos, käy hän heidän edellänsä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä he tuntevat hänen äänensä.	10:4 Ja cuin hän omat lambans ulospäästä/ käy hän heidän edelläns/ ja lambat seurawat händä: sillä he tun dewat hänen änen.
10:5 Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska eivät tunne vierasten ääntä.	10:5 Mutta ei he muukalaisista seuraa, vaan pakenevat häntä; sillä ei he tunne muukalaisten ääntä.	10:5 Mutta ei he muucalaista seura/ vaan pakenewat händä: sillä ei he tunne muucalaisen ändä:
10:6 Tämän kuvauksen Jeesus puhui heille; mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hänen puheensa tarkoitti.	10:6 Tämän tapauksen sanoi Jesus heille; mutta ei he niitä ymmärtäneet, mitä hän heille sanoi.	10:6 Tämän tapauxen sanoi Jesus heille/ mutta ei he sitä ymmärtänet/ cuin hän heille sanoi.
10:7 Niin Jeesus vielä sanoi heille: Totisesti, totisesti minä sanon teille: minä olen lammasten ovi.	10:7 Niin Jesus sanoi taas heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: minä olen lammasten ovi.	10:7 Nijn Jesus sanoi taas heille: totisest/ totisest sanon minä teille: minä olen lammasten owi.
10:8 Kaikki, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat varkaita ja ryöväreitä; mutta lampaat eivät ole heitä kuulleet.	10:8 Kaikki, jotka minun edelläni ovat tulleet, ovat varkaat ja ryövärit: vaan ei lampaat kuulleet heitä.	10:8 Caicki jotca minun edelläni owat ollet/ owat warcat ja ryövärit/ ja ei lambat cuullet heitä.
10:9 Minä olen ovi; jos joku minun kauttani menee sisälle, niin hän pelastuu, ja hän on käyvä sisälle ja käyvä ulos ja löytävä laitumen.	10:9 Minä olen ovi: jos joku minun kauttani menee sisälle, se tulee autuaaksi, ja menee sisälle ja ulos, ja löytää laitumen.	10:9 Minä olen owi/ joca minun cauttani sisällemene/ hän tule wapaxi/ ja mene sisälle ja ulos/ ja löytä laitumen.
10:10 Varas ei tule muuta kuin varastamaan ja tappaamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut, että heillä olisi elämä ja olisi yltäkylläisyys.	10:10 Ei varas tule muuta kuin varastamaan ja tappaamaan ja kadottamaan: minä tulini, että heillä pitää oleman ja yltäkyllä oleman.	10:10 Ei waras tule muuta cuin warastaman/ ja tappaaman/ ja cadottaman: vaan minä tulini/ että heillä pitä elämä oleman/ ja yldäkyllä oleman.
10:11 Minä olen se hyvä paimen. Hyvä paimen antaa	10:11 Minä olen hyvä paimen: hyvä paimen antaa	10:11 Mlnä olen hywä paimen/ hywä paimen anda

<p>henkensä lammasten edestä. 10:12 Mutta palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omia lampaat eivät ole, kun hän näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee; ja susi ryöstää ja hajottaa ne.</p> <p>10:13 Hän pakenee, sillä hän on palkattu eikä välitä lampaista.</p> <p>10:14 Minä olen se hyvä paimen, ja minä tunnen omani, ja minun omani tuntevat minut,</p> <p>10:15 niinkuin Isä tuntee minut ja minä tunnen Isän; ja minä annan henkeni lammasten edestä.</p> <p>10:16 Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä lammastarhasta; myös niitä tulee minun johdattaa, ja ne saavat kuulla minun ääneni, ja on oleva yksi lauma ja yksi paimen.</p> <p>10:17 Sentähden Isä minua rakastaa, koska minä annan henkeni, että minä sen jälleentoisin.</p> <p>10:18 Ei kukaan sitä minulta ota, vaan minä annan sen itsestäni. Minulla on valta antaa se, ja minulla on valta ottaa se jälleen; sen käskyn minä olen saanut Isältäni.</p> <p>10:19 Niin syntyi taas erimielisyys juutalaisten kesken näiden sanain tähden.</p> <p>10:20 Ja useat heistä sanoivat: Hänessä on riivaaja, ja hän on järjiltään; mitä te häntä kuuntelette?</p> <p>10:21 Toiset sanoivat: Nämä</p>	<p>henkensä lammasten edestä. 10:12 Mutta palkollinen, joka ei ole paimen, eikä lampaat ole hänen omansa: kuin hän näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee; ja susi raatelee ja haaskaa lampaat.</p> <p>10:13 Mutta palkollinen pakenee, sillä hän on palkollinen, eikä tottele lampaista.</p> <p>10:14 Minä olen hyvä paimen, joka tunnen omani, ja minä tunnetaan myös omilistani,</p> <p>10:15 Niinkuin Isä minun tuntee, ja minä tunnen Isän: ja panen henkeni lammasten edestä.</p> <p>10:16 Minulla on myös muita lampaita, jotka ei ole tästä lammashuoneesta: ne pitää minun myös tänne saattaman: ja he saavat kuulla minun ääneni; ja pitää oleman yksi lammashuone ja yksi paimen.</p> <p>10:17 Sentähden Isä minua rakastaa, sillä minä panen henkeni, että minä sen jälleentoan.</p> <p>10:18 Ei ota kenkään sitä minulta, vaan minä panen sen itsestäni. Minulla on valta sitä panna, ja minulla on valta sitä taas ottaa. Sen käskyn minä sain Isältäni.</p> <p>10:19 Niin tuli taas riita Juudalaisten keskellä näiden puhetten tähden.</p> <p>10:20 Ja moni heistä sanoi: hänellä on perkele, ja hän on mieletöin: mitä te häntä kuultelette?</p> <p>10:21 Mutta muut sanoivat:</p>	<p>hengens lammasten edest. 10:12 Mutta palkollinen/ joca ei ole paimen/ eikä lampaat ole hänen omans/ koska hän näke suden tulewan/ niijn hän jättä lampaat ja pakene/ ja susi raatele ja haasca lampaat.</p> <p>10:13 Mutta palkollinen pakene: Sillä hän on palkollinen/ eikä tottele lampaista.</p> <p>10:14 Minä olen hyvä paimen/ joca tunnen lambani/ ja minä tutan myös lambaildani.</p> <p>10:15 Niijnkuin Isä minun tunde/ niijn tunnen minä myös Isän/ ja minä panen hengeni lammasten edestä.</p> <p>10:16 Ja minulla on myös muita lambaita/ jotca ei ole tästä lammashuonesta: ne tahdon minä myös tänne saatta/ ja he saawat cuulla minun äneni. Ja niijn pitä oleman yxi lammashuone/ ja yxi paimen.</p> <p>10:17 Isä racasta minua että minä panen hengeni ja sen jälleens otan.</p> <p>10:18 Ei ota kengän sitä minulda/ waan minä panen sen idze tahdostani. Minulla on woima sitä panna/ ja minulla on woima sitä taas otta: ja minä sain sen käskyn Isäldäni.</p> <p>10:19 Niijn Judalaiset rupeisit taas rijtelemän keskenäns näiden puhetten tähden:</p> <p>10:20 Ja moni heistä sanoi: hänellä on Perkele/ ja hän on mieletöin/ mitä te händä cuuldeletta?</p> <p>10:21 Mutta muutamamat sanoit:</p>
---	--	--

eivät ole riivatun sanoja; ei-hän riivaaja voi avata sokeain silmiä?	ei ne ole riivatun puheet: tai-taako perkele sokian silmät avata?	ei ne ole rijwatun puhet/woico Perkele sokiain silmät awata?
10:22 Sitten oli temppelin vihkimisen muistojuhla Jerusalemissa, ja oli talvi.	10:22 Ja Jerusalemissa oli kirkkomessu, ja talvi oli,	10:22 Ja Jerusalemissa oli Kirckomessu talwella.
10:23 Ja Jeesus käyskeli pyhäkössä, Salomon pylväskäytävässä.	10:23 Ja Jesus käveli tempelissä Salomon esihuoneessa.	10:23 Ja Jesus käweli Tempelis Salomonin esihuones.
10:24 Niin juutalaiset ympäröivät hänet ja sanoivat hänelle: Kuinka kauan sinä pidät meidän mieltämme kiihdyksissä? Jos sinä olet Kristus, niin sano se meille suoraan.	10:24 Niin Juudalaiset piiritivät hänen ja sanoivat hänelle: kuinka kauvan sinä meitä pidät ylös? Jos olet Kristus, niin sano meille selkiästi.	10:24 Nijn Judalaiset pijiritit hänen/ ja sanoit hänelle: cuinga cauwan sinä juonitet meitä? Jos sinä olet Christus/ nijn sano meille selkiäst.
10:25 Jeesus vastasi heille: Minä olen sanonut sen teille, ja te ette usko. Ne teot, joita minä teen Isäni nimessä, ne todistavat minusta.	10:25 Jesus vastasi heitä: minä olen sen teille sanonut, ja ette usko: ne työt, jotka minä teen Isäni nimeen, todistavat minusta.	10:25 Jesus wastais heitä: minä olen sen teille sanonut/ ja et te usco/ ne työt cuin minä teen Isäni nimeen/ todistawat minusta.
10:26 Mutta te ette usko, sillä te ette ole minun lampaistani.	10:26 Mutta ette usko: sillä ette ole minun lampaistani, niinkuin minä teille sanoin.	10:26 Mutta et te usco/ sillä et te ole minun lambaistani/ nijncuin minä jo teille sanoin.
10:27 Minun lampaani kuulevat minun ääntäni, ja minä tunnen ne, ja ne seuraavat minua.	10:27 Minun lampaani kuulevat minun ääneni, ja minä tunnen heidät, ja he seuraavat minua:	10:27 Minun lambani cuulewat minun äneni/ ja minä tunnen heidän/ he seurawat minua/
10:28 Ja minä annan heille iankaikkisen elämän, ja he eivät ikinä huku, eikä kukaan ryöstä heitä minun kädestäni.	10:28 Ja minä annan heille ijankaikkisen elämän, ja ei heidän pidä hukkuman ijancaikkisesti, eikä pidä yhäkään repäisemän heitä minun kädestäni.	10:28 Ja minä annan heille ijancaickisen elämän/ ei he hucu ijancaickisest/ eikä yxikän repele heitä minun kädestäni.
10:29 Minun Isäni, joka on heidät minulle antanut, on suurempi kaikkia, eikä kukaan voi ryöstää heitä minun Isäni kädestä.	10:29 Minun isäni, joka ne minulle antoi, on suurempi kaikkia: ja ei kenkään taida heitä reväistä minun Isäni kädestä.	10:29 Minun Isän/ joca ne minulle andoi/ on caickein suurin/ ja ei kengän taida heitä rewäistä minun Isäni kädestä.
10:30 Minä ja Isä olemme yhtä.	10:30 Minä ja Isä olemme yhtä.	10:30 Minä ja Isä olemma yhtä.
10:31 Niin juutalaiset ottivat taas kiviä maasta kivittäaksensä hänet.	10:31 Niin Juudalaiset poimivat taas kiviä häntä kivittäöksensä.	10:31 Nijn Judalaiset poimit taas kiviä händä kiwittäxens.
10:32 Jeesus vastasi heille: Minä olen näyttänyt teille monta hyvää tekoa, jotka	10:32 Jesus vastasi heitä: minä osoitin teille Isältääni monta hyvää työtä: minkä	10:32 Mutta Jesus wastais heitä: minä osotin teille Isäl-däni monda hyvä työtä/ cui-

ovat Isästä; mikä niistä on se, jonka tähden te tahdotte minut kivittää?

10:33 Juutalaiset vastasivat hänelle: Hyvän teon tähden me emme sinua kivitä, vaan jumalanpilkan tähden, ja koska sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi.

10:34 Jeesus vastasi heille: Eikö teidän laissanne ole kirjoitettuna: 'Minä sanoin: te olette jumalia'?

10:35 Jos hän sanoo jumaliksi niitä, joille Jumalan sana tuli - ja Raamattu ei voi raueta tyhjiin -

10:36 niin kuinka te sanotte sille, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: 'Sinä pilkkaat Jumalaa', sentähden että minä sanoin: 'Minä olen Jumalan Poika'?

10:37 Jos minä en tee Isäni tekoja, älkää uskoko minua.

10:38 Mutta jos minä niitä teen, niin, vaikka ette uskoisikaan minua, uskokaa minun tekojani, että tulisitte tuntemaan ja ymmärtäisitte Isän olevan minussa ja minun olevan Isässä.

10:39 Niin he taas tahtoivat ottaa hänet kiinni, mutta hän lähti pois heidän käsistensä.

10:40 Ja hän meni taas Jordanin tuolle puolelle siihen paikkaan, missä Johannes ensin kastoi, ja viipyi siellä.

10:41 Ja monet tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: Johannes ei tehnyt yhtäkään tunnustekoa; mutta kaikki, mitä Jo-

työn tähden niistä te siis minun kivitätte?

10:33 Juudalaiset vastasivat häntä, sanoen: emme sinua hyvän työn tähden kivitä, vaan pilkan tähden, ja että sinä, joka ihminen olet, teet itses Jumalaksi.

10:34 Jesus vastasi heitä: eikö teidän laissanne ole kirjoitettu: minä sanon, te olette jumalat?

10:35 Jos hän ne kutsui jumaliksi, joille Jumalan sana tapahtui, ja ei kirjoitus taidea rikottaa:

10:36 Ja te sanotte hänelle, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: sinä pilkkaat Jumalaa, että minä sanoin: minä olen Jumalan Poika.

10:37 Ellen minä tee minun Isäni töitä, niin älkää minua uskoko.

10:38 Mutta jos minä niitä teen, ja jos ette minua usko, niin uskokaat ne työt, että te tuntisitte ja uskoisitte Isän olevan minussa ja minun hänessä.

10:39 Niin he etsivät taas häntä kiinni ottaaksensa, mutta hän läksi heidän käsistensä,

10:40 Ja meni jälleen toiselle puolelle Jordania, siihen paikkaan, jossa Johannes ensin kasti, ja viipyi siinä.

10:41 Ja monta tuli hänen tykönsä, ja sanoivat: ei Johannes yhtäkään ihmettä tehnyt; mutta kaikki, mitä Johannes tästä sanoi, ne

denga tähden niistä te siis tahdotta minua kivittää?

10:33 Judalaiset vastasivat häntä/ sanoden: en me sinua hyvän työn tähden kivitä/ vaan pilkan tähden: ja että sinä/ joka ihminen olet/ teet idzes Jumalaxi.

10:34 Jesus vastais heitä: eikö teidän Laisanne ole kirjoitettu?

10:35 Minä sanoin: te olette jumalat.

Jos hän ne cudzui jumalixi/ joille Jumalan sana tapahdui/ ja ei Kirjoitus ole cuitengan ricottu?

10:36 Ja te sanotte hänelle: jonga Isä on pyhittänyt ja lähettänyt mailmaan: sinä pilkkat Jumalata/ että minä sanoin: minä olen Jumalan Poica.

10:37 Ellen minä tee minun Isäni töitä/ nijn älkät minua uscoco:

10:38 Mutta jos minä niitä teen/ ja jos et te minua usco/ nijn uscocat ne työt/ että te tundisit ja uscoisit Isän olevan minus/ ja minun hänes.

10:39 Nijn he edzeit taas händä kijnniottaxens/ mutta hän läxi heidän tyköns:

10:40 Ja meni jällens toiselle puolelle Jordani/ siJohen josa Johannes ensin casti/ ja jäi sinne.

10:41 Ja monda tuli hänen tygöns/ ja sanoi: ei Johannes yhtäkän ihmettä tehnyt:

10:42 Mutta caicki cuin Jo-

hannes sanoi tästä, on totta. ovat todet.

10:42 Ja monet siellä uskoi-
vat häneen.

Johannes 11 LUKU

11:1 Ja eräs mies, Lasarus,
Betaniasta, Marian ja hänen
sisarensa Martan kylästä, oli
sairaana.

11:2 Ja tämä Maria oli se,
joka hajuvoiteella voiteli Her-
ran ja pyyhki hiuksillaan hä-
nen jalkansa; ja Lasarus, joka
sairasti, oli hänen veljensä.

11:3 Niin sisaret lähettivät
Jeesukselle tämän sanan:
Herra, katso, se, joka on si-
nulle rakas, sairastaa.

11:4 Mutta sen kuultuaan
Jeesus sanoi: Ei tämä tauti
ole kuolemaksi, vaan Jumalan
kunniaaksi, että Jumalan Poika
sen kautta kirkastuisi.

11:5 Ja Jeesus rakasti Mart-
taa ja hänen sisartaan ja La-
sarusta.

11:6 Kun hän siis kuuli hänen
sairastavan, viipyi hän siinä
paikassa, missä hän oli, vielä
kaksi päivää;

11:7 mutta niiden kuluttua
hän sanoi opetuslapsilleen:
Menkäämme taas Juudeaan.

11:8 Opetuslapset sanoivat
hänelle: Rabbi, äsken juutalai-
set yrittivät kivittää sinut, ja
taas sinä menet sinne!

11:9 Jeesus vastasi: Eikö päi-
vässä ole kaksitoista hetkeä?
Joka vaeltaa päivällä, se ei
loukkaa itseänsä, sillä hän
näkee tämän maailman valon.

10:42 Ja monta uskoi sillä
hänen päällensä.

11 LUKU

11:1 Niin mies sairasti, ni-
meltä Latsarus, Betaniasta,
Marian ja hänen sisarensa
Martan kylästä.

11:2 Mutta Maria oli se, joka
voiteli Herran voiteella ja hä-
nen jalkansa hiuksillansa
kuivaksi, jonka veli Latsarus
sairasti.

11:3 Niin hänen sisarensa
lähettivät hänen tykönsä, ja
sanoivat: Herra, katso, se
sairastaa, jotas rakastat.

11:4 Kuin Jesus sen kuuli,
sanoi hän: ei tämä tauti ole
kuolemaksi, vaan Jumalan
kunniaaksi, että Jumalan
Poika sen kautta kunnioitet-
taisiin.

11:5 Mutta Jesus rakasti
Marttaa, ha hänen sisartan-
sa, ja Latsarusta.

11:6 Kuin hän siis kuuli hä-
nen sairastavan, niin hän
viipyi siinä paikassa kaksi
päivää.

11:7 Sitte sanoi hän opetus-
lapsillensa: menkäämme jäl-
leen Juudeaan.

11:8 Sanoivat hänelle ope-
tuslapset: Rabbi, äsken etsi-
vät Juudalaiset sinua kivit-
täöksensä, ja sinä menet
taas sinne.

11:9 Vastasi Jesus: eikö
kaksitoistakymmentä ole
päivän hetkeä? Jos joku päi-
vällä vaeltaa, ei hän loukkaa
itsiänsä; sillä hän näkee tä-
män maailman valkeuden.

hannes tästä sanoi/ ne owat
todet.

Ja monda uscoi siellä hänen
päällens.

XI. Lucu .

11:1 Nijn yxi mies sairasti/
nimeldä Lazarus Bethaniasta/
Marian ja hänen sisarens
Marthan Caupungista.

11:2 Mutta Maria oli Herran
woitella woidellut/ ja jalat
hiuxillans cuiwannut/ jonga
weli Lazarus sairasti.

11:3 Nijn hänen sisarens lä-
hetit hänen tygöns/ ja sanoit:
Herra/ cadzo/ se sairasta
jotas racastat.

11:4 Cosca Jesus sen cuuli/
sanoi hän: ei tämä tauti ole
cuolemaan/ waan Jumalan
cunniaxi/ että Jumalan Poica
sen cautta cunnioitetaisin.

11:5 Mutta Jesus racasti
Martha/ ja hänen sisartans/
ja Lazarusta.

11:6 Cosca hän cuuli hänen
sairastawan/ wijwyi hän sijnä
paicas caxi päiwä.

11:7 Sijtte sanoi hän Opetus-
lapsillens: mengämme jäl-
lens Judeaan.

Sanoit hänelle Opetuslapset:
äsken edzeit Judalaiset sinua
kiwittäxens/ ja sinä menet
taas sinne.

11:8 Wastais Jesus: eikö ca-
xitoistakymmendä ole päiwän
hetke?

11:9 Joca päiwällä waelda/
ei hän loucka idziäns: sillä
hän näke tämän mailman
walkeuden.

11:10 Mutta joka vaeltaa yöllä, se loukkaa itsensä, sillä ei hänessä ole valoa.	11:10 Mutta jos joku yöllä vaeltaa, hän loukkaa itsensä; sillä ei valkeus ole hänessä.	11:10 Mutta joca yöllä waelda/ hän loucka idzens: sillä ei walkeus ole hänes.
11:11 Näin hän puhui, ja siten hän sanoi heille: Ystävämme Lazarus nukkuu, mutta minä menen herättämään hänet unesta.	11:11 Näitä hän puhui, ja sanoi sitte heille: ystävämme Latsarus makaa, mutta minä menen häntä unesta herättämään.	11:11 Näitä hän puhui/ ja sanoi sijtte heille: meidän ystäwäm Lazarus maca/ mutta minä menen händä unest herättämän.
11:12 Niin opetuslapset sanoivat hänelle: Herra, jos hän nukkuu, niin hän tulee terveeksi.	11:12 Niin sanoivat hänen opetuslapsensa: Herra, jos hän makaa, kyllä hän paranee.	11:12 Nijn sanoit hänen Opetuslapsens: Herra/ jos hän maca kyllä hän parane.
11:13 Mutta Jeesus puhui hänen kuolemastaan; he taas luulivat hänen puhuneen unessa-nukkumisesta.	11:13 Mutta Jesus sanoi hänen kuolemastansa; vaan he luulivat hänen sanovan unen makaamisesta.	11:13 Mutta Jesus sanoi hänen cuolemastans/ waan he luulit hänen sanowan ruumil- lisest unest.
11:14 Silloin Jeesus sanoi heille suoraan: Lazarus on kuollut,	11:14 Niin Jesus sanoi heille selkiästi: Latsarus on kuollut.	11:14 Nijn Jesus sanoi heille selkiäst: Lazarus on cuollut.
11:15 ja minä iloitsen teidän tähtenne siitä, etten ollut siellä, jotta te uskoisitte; mutta menkäämme hänen tykönsä.	11:15 Ja minä iloitsen teidän tähtenne, etten minä siellä ollut, että te uskoisitte. Mutta menkäämme hänen tykönsä.	11:15 Ja minä iloidzen teidän tähtenne/ etten minä siellä ollut/ että te uscoitte: 11:16 Mutta mengämme hänen tygönsä.
11:16 Niin Tuomas, jota sanottiin Didymukseksi, sanoi toisille opetuslapsille: Menkäämme mekin sinne, kuollaksemme hänen kanssansa.	11:16 Niin sanoi Toomas, joka kutsutaan kaksoiseksi, muille opetuslapsille: käykäämme myös me, että me kuolisimme hänen kanssansa.	Nijn sanoi Thomas/ joca cudzutan caxoisexi/ Opetuslapsille: mengäm me myös cuoleman hänen cansans.
11:17 Niin Jeesus tuli ja sai tietää, että hän jo neljä päivää oli ollut haudassa.	11:17 Niin Jesus tuli ja löysi hänen jo neljä päivää maan- neen haudassa.	11:17 Nijn Jesus tuli/ ja löysi hänen jo neljä päiwä maan- nen haudas.
11:18 Ja Betania oli lähellä Jerusalemia, noin viidentoista vakomitan päässä.	11:18 Mutta Betania oli lähellä Jerusalemia, lähes viisitoistakymmentä vakomitaa.	11:18 Mutta Bethania oli lähellä Jerusalemita/ lähes wiisitoistakymmendä wacomitta.
11:19 Ja useita juutalaisia oli tullut Martan ja Marian luokse lohduttamaan heitä heidän veljensä kuolemasta.	11:19 Ja monta Juudalaisista oli tullut Martan ja Marian tykö, lohduttamaan heitä heidän veljensä tähden.	11:19 Ja monda Judalaista oli tullut Martha ja Maria lohduttaman heidän weljens tähden.
11:20 Kun Martta kuuli, että Jeesus oli tulossa, meni hän häntä vastaan; mutta Maria istui kotona.	11:20 Kuin Martta kuuli Jeesuksen tulevan, juoksi hän häntä vastaan; mutta Maria istui kotona.	11:20 Cosca Martha cuuli Jesuxen tulewan/ juoxi hän händä wastan: mutta Maria jäi cotia istuman.
11:21 Ja Martta sanoi Jeesukselle: Herra, jos sinä olisit ollut täällä, niin minun veljeni	11:21 Niin Martta sanoi Jeesukselle: Herra, jos sinä olisit täällä ollut, niin ei minun	11:21 Nijn Martha sanoi Jesuxelle: Herra/ jos sinä olisit täällä ollut/ nijn ei minun

ei olisi kuollut.	veljeni olisi kuollut.	weljen olis cuollut.
11:22 Mutta nytkin minä tiedän, että Jumala antaa sinulle kaiken, mitä sinä Jumalalta anot.	11:22 Mutta minä tiedän vielä, että kaikki, mitä sinä anot Jumalalta, ne Jumala sinulle antaa.	11:22 Mutta minä tiedän vielä/ että caicki mitä sinä anot Jumalalda/ ne Jumala sinulle anda.
11:23 Jeesus sanoi hänelle: Sinun veljesi on nouseva ylös.	11:23 Jesus sanoi hänelle: sinun veljes on nouseva ylös.	11:23 Jesus sanoi hänelle: sinun weljes on ylösnousewa.
11:24 Martta sanoi hänelle: Minä tiedän hänen nousevan ylösnousemuksessa, viimeisenä päivänä.	11:24 Martta sanoi hänelle: minä tiedän hänen nousevan ylösnousemisessa viimeisenä päivänä.	11:24 Martha sanoi hänelle: minä tiedän hänen nousewan ylösnousemises wijmeisnä päiwä.
11:25 Jeesus sanoi hänelle: Minä olen ylösnousemus ja elämä; joka uskoo minuun, se elää, vaikka olisi kuollut.	11:25 Sanoi Jesus hänelle: minä olen ylösnousemus ja elämä: joka uskoo minun päälleni, hän elää, ehkä hän olis kuollut.	11:25 Sanoi Jesus hänelle: Minä olen ylösnousemus ja elämä/ joca usco minun päälleni/ hän elä ehkä hän olis cuollut.
11:26 Eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko sen?	11:26 Ja jokainen, joka elää ja uskoo minun päälleni, ei hänen pidä kuoleman ijan-kaikkisesti: uskotkos sen?	11:26 Ja joca elä ja usco minun päälleni/ ei hänen pidä cuoleman ijancaickisest/ uscotcos sen?
11:27 Hän sanoi hänelle: Uskon, Herra; minä uskon, että sinä olet Kristus, Jumalan Poika, se, joka oli tuleva maailmaan.	11:27 Hän sanoi hänelle: jaa Herra, minä uskon sinun Kristukseksi, Jumalan Pojaksi, joka tuleva oli maailmaan.	11:27 Hän sanoi hänelle: ja Herra/ minä uscon sinun Christuxexi Jumalan Pojaxi/ joca tulewa oli mailmaan.
11:28 Ja tämän sanottuaan hän meni ja kutsui salaa sisarensa Marian sanoen: Opettaja on täällä ja kutsuu sinua.	11:28 Ja kuin hän näitä sanonut oli, meni hän pois ja kutsui sisarensa Marian sala, sanoen: Mestari on tullut ja kutsuu sinua.	11:28 JA cuin hän näitä sanonut oli/ meni hän pois/ ja cudzui sisarens Marian sala/ sanoden: Mestari on tullut/ ja cudzu sinua.
11:29 Kun Maria sen kuuli, nousi hän nopeasti ja meni hänen luoksensa.	11:29 Kuin hän sen kuuli, nousi hän kohta ja tuli hänen tykönsä.	11:29 Cosca hän sen cuuli/ nousi hän cohta ja tuli hänen tygöns:
11:30 Mutta Jeesus ei ollut vielä saapunut kylään, vaan oli yhä siinä paikassa, missä Martta oli hänet kohdannut.	11:30 (Sillä ei Jesus ollut vielä kylään tullut, vaan oli siinä paikassa, jossa Martta oli hänen kohdannut.)	11:30 Sillä ei Jesus ollut vielä kylään tullut/ waan oli sijnä paicas/ josa Martha oli hänen cohdannut.
11:31 Kun nyt juutalaiset, jotka olivat Marian kanssa huoneessa häntä lohduttamassa, näkivät hänen nopeasti nousevan ja lähtevän ulos, seurasivat he häntä, luullen hänen menevän haudalle, itkemään siellä.	11:31 Kuin siis Juudalaiset, jotka hänen kanssansa huoneessa olivat lohduttamassa häntä, näkivät Marian nousevan ja menevän ulos, seurasivat he häntä, sanoen: hän menee haudalle itkemään.	11:31 Cosca Judalaiset/ jotca hänen cansans huones olit lohduttamas händä/ näit Marian nopiast nousewan ja ulosmenewän/ seuraisit he händä/ sanoden: hän mene haudalle itkemän.
11:32 Kun siis Maria saapui	11:32 Kuin Maria sinne tuli,	11:32 Cosca Maria sinne tuli

sinne, missä Jeesus oli, ja näki hänet, lankesi hän hänen jalkojensa eteen ja sanoi hänelle: Herra, jos sinä olisit ollut täällä, ei minun veljeni olisi kuollut.

11:33 Kun Jeesus näki hänen itkevän ja hänen kanssaan tulleiden juutalaisten itkevän, joutui hän hengessään syvän liikutuksen valtaan ja vapisi;

11:34 ja hän sanoi: Mihin te panitte hänet? He sanoivat hänelle: Herra, tule ja katso.

11:35 Ja Jeesus itki.

11:36 Niin juutalaiset sanoivat: Katso, kuinka rakas hän oli hänelle!

11:37 Mutta muutamat heistä sanoivat: Eikö hän, joka avasi sokean silmät, olisi voinut tehdä sitäkin, ettei tämä olisi kuollut?

11:38 Niin Jeesus joutui taas liikutuksen valtaan ja meni haudalle; ja se oli luola, ja sen suulla oli kivi.

11:39 Jeesus sanoi: Ottakaa kivi pois. Martta, kuolleen sisar, sanoi hänelle: Herra, hän haisee jo, sillä hän on ollut haudassa neljättä päivää.

11:40 Jeesus sanoi hänelle: Enkö minä sanonut sinulle, että jos uskoisit, niin sinä näkisit Jumalan kirkkauden?

11:41 Niin he ottivat kiven pois. Ja Jeesus loi silmänsä ylös ja sanoi: Isä, minä kiitän sinua, että olet minua kuullut.

11:42 Minä kyllä tiesin, että

kussa Jesus oli, ja näki hänen, lankesi hän hänen jalkainsa juureen ja sanoi hänelle: Herra, jos olisit täällä ollut, ei olisi minun veljeni kuollut.

11:33 Kuin Jesus näki hänen itkevän ja Juudalaiset, jotka hänen kanssansa tulleet olivat, itkevän, kauhistui hän hengessä ja tuli sangen murheelliseksi,

11:34 Ja sanoi: kuhunka te hänen panitte? He sanoivat hänelle: Herra, tule ja katso.

11:35 Ja Jesus itki.

11:36 Niin sanoivat Juudalaiset: katso, kuinka hän rakasti häntä.

11:37 Mutta muutamat heistä sanoivat: eikö tämä, joka sokian silmät avasi, tainnut tehdä, ettei tämäkään kuollut olisi?

11:38 Niin Jesus kauhistui taas itsessänsä, ja tuli haudan tykö. Mutta siinä oli kuoppa, ja kivi sen päälle pantu.

11:39 Jesus sanoi: ottakaaat kivi pois. Sanoi hänelle Martha, sen sisar, joka kuollut oli: Herra, jo hän haisee, sillä hän on neljä päivää kuolleenä ollut.

11:40 Jesus sanoi hänelle: enkö minä sinulle sanonut: jos sinä uskoisit, niin sinä näkisit Jumalan kunnian.

11:41 Ja he ottivat kiven pois sialtansa, johon kuollut pantu oli. Niin Jesus nosti silmänsä ylös ja sanoi: Isä, minä kiitän sinua, että minua kuultit.

11:42 Mutta minä tiedän myös, että aina minua kuu-

cosa Jesus oli ja näki hänen/ langeis hän hänen jalcains juureen/ ja sanoi hänelle: Herra/ jos sinä olisit täällä ollut/ ei olisi minun veljen cuollut.

11:33 Cosca Jesus näki hänen itkewän/ ja Judalaiset/ jotca hänen cansans tullet olit/ itkewäiset/ haikiutti hän idzens Hengens/ ja oli surulinen idzelläns/

ja sanoi: cuhunga te hänen panitte?

11:34 He sanoit hänelle: Herra/ tule ja cadzo.

11:35 Ja Jesus itki.

11:36 Nijn sanoit Judalaiset: cadzo/ cuinga hän racasti händä.

11:37 Mutta muutamat heistä sanoit: eikö tämä/ joca sokian silmät awais/ tainnut tehdä/ ettei tämäkän cuollut olisi?

11:38 Nijn Jesus haikiutti taas idzens/ ja tuli haudan tygö/ josa oli cuoppa/ ja kiwi sen päälle pandu.

11:39 Jesus sanoi: ottacat kiwi pois. Sanoi Martha hänelle/ sen sisar joca cuollut oli: Herra/ jo hän haise: sillä hän on neljä päiwä cuolluna ollut.

11:40 Jesus sanoi hänelle: engö minä sinulle sanonut: jos sinä uscoisit/ nijn sinä näkisit Jumalan cunnian.

11:41 Ja he otit kiwen pois sialdans/ johon cuollut pandu oli.

11:42 Ja Jesus nosti silmänsä ylös/ ja sanoi: Isä/ minä kijtän sinua että minua cuulit:

Ja tiedän myös että aina

<p>sinä minua aina kuulet; mutta kansan tähden, joka seisoo tässä ympärillä, minä tämän sanon, että he uskoisivat sinun lähettäneen minut.</p>	<p>let; vaan kansan tähden, joka tässä ympäri seisoo, sanon minä, että he uskoisivat sinun minun lähettäneeksi.</p>	<p>minua cuulet/ vaan Canssan tähden/ joca täsä ymbäri seiso/ sanon minä/ että he uscoisit sinun minua lähettänexi.</p>
<p>11:43 Ja sen sanottuansa hän huusi suurella äänellä: Lasarus, tule ulos!</p>	<p>11:43 Ja kuin hän nämät sanonut oli, huusi hän suurella äänellä: Latsarus, tule ulos.</p>	<p>11:43 Ja cuin hän tämän puhunut oli/ huusi hän corki-alla änellä: Lazare tule ulos.</p>
<p>11:44 Ja kuollut tuli ulos, jalat ja kädet siteisiin käärityinä, ja hänen kasvojensa ympärille oli kääritty hikiliina. Jeesus sanoi heille: Päästäkää hänet ja antakaa hänen mennä.</p>	<p>11:44 Ja se kuollut tuli ulos sidottuna käsistä ja jaloista kääriiliinalla, ja hänen kasvonsa olivat sidotut ympäri hikiliinalla. Jeesus sanoi heille: päästäkää häntä ja antakaaat hänen mennä.</p>	<p>11:44 Ja se cuollut tuli ulos sidottuna käsist ja jalgoist kääriilijnalla/ ja hänen kasvons oli peitetty hikilijnalla. 11:45 Jeesus sanoi heille: päästäkät händä ja sallicat hänen mennä.</p>
<p>11:45 Niin useat juutalaisista, jotka olivat tulleet Marian luokse ja nähneet, mitä Jeesus teki, uskoivat häneen.</p>	<p>11:45 Niin monta Juudalaisista, jotka olivat Marian tykö tulleet, ja näkivät mitä Jeesus teki, uskoivat hänen päällensä.</p>	<p>Nijn monda Judalaist/ jotca olit Marian tygö tullet ja näit Jesuxen työt/ uscoit hänen päällens.</p>
<p>11:46 Mutta muutamat heistä menivät fariseusten luo ja puhuivat heille, mitä Jeesus oli tehnyt.</p>	<p>11:46 Mutta muutamat heistä menivät Pharisealaisten tykö ja ilmoittivat heille, mitä Jeesus oli tehnyt.</p>	<p>11:46 Mutta muutamat heistä menit Phariseusten tygö/ ja ilmoitit heille mitä Jeesus oli tehnyt.</p>
<p>11:47 Niin ylipapit ja fariseukset kokosivat neuvoston ja sanoivat: Mitä me teemme, sillä tuo mies tekee paljon tunnustekoja?</p>	<p>11:47 Niin ylimmäiset papit ja Pharisealaiset kokosivat neuvon, ja sanoivat: mitä me teemme? sillä tämä ihminen tekee monta ihmettä.</p>	<p>11:47 Nijn ylimmäiset Papit ja Phariseuxet cocoisit Neuwon/ ja sanoit: mitä me teemmä? sillä tämä ihminen teke monda ihmettä.</p>
<p>11:48 Jos annamme hänen näin olla, niin kaikki uskovat häneen, ja roomalaiset tulevat ja ottavat meiltä sekä maan että kansan.</p>	<p>11:48 Jos me sallimme hänen näin olla, niin kaikki uskovat hänen päällensä, ja Roomalaiset tulevat ja ottavat pois sekä meidän maamme että kansamme.</p>	<p>11:48 Jos me sallimma hänen nijn olla/ nijn caicki uscowat hänen päällens/ ja Romalaiset tulewat ja ottawat pois sekä meidän maamme että Canssam.</p>
<p>11:49 Mutta eräs heistä, Kaifas, joka sinä vuonna oli ylimmäinen pappi, sanoi heille: Te ette tiedä mitään</p>	<p>11:49 Mutta yksi heistä, Kaiphas nimeltä, joka oli sinä vuonna ylimmäinne pappi, sanoi heille: ette mitään tiedä:</p>	<p>11:49 Mutta yxi heistä Caiphas nimeldä/ joca oli sinä vuonna ylimmäinen Pappi/ sanoi heille: 11:50 Ette mitän tiedä</p>
<p>11:50 ettekä ajattele, että teille on parempi, että yksi ihminen kuolee kansan edestä, kuin että koko kansa hukkuu.</p>	<p>11:50 Ette myös ajattele, että se on meille tarpeellinen, että yksi ihminen kuolee kansan tähden, ettei kaikki kansa hukkuisi.</p>	<p>etkä taida ajatella/ se on meille parambi/ että yxi ihminen cuole Canssan tähden/ cuin caicki Canssa huckuis.</p>
<p>11:51 Mutta sitä hän ei sa-</p>	<p>11:51 Mutta ei hän sitä it-</p>	<p>11:51 Mutta ei hän sitä id-</p>

nonut itsestään, vaan koska hän oli sinä vuonna ylimmäinen pappi, hän ennusti, että Jeesus oli kuoleva kansan edestä,

11:52 eikä ainoastaan tämän kansan edestä, vaan myös kootakseen yhdeksi hajalla olevat Jumalan lapset.

11:53 Siitä päivästä lähtien oli heillä siis tehtynä päätös tappa hänet.

11:54 Sentähden Jeesus ei enää vaeltanut julkisesti juutalaisten keskellä, vaan lähti sieltä lähellä erämaata olevaan paikkaan, Efraim nimiiseen kaupunkiin; ja siellä hän oleskeli opetuslapsineen.

11:55 Mutta juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja monet menivät maaseudulta ylös Jerusalemiin ennen pääsiäisjuhlaa, puhdistamaan itsensä.

11:56 Ja he etsivät Jeesusta ja sanoivat toisilleen seisoesaan pyhäkössä: Mitä arvellette? Eikö hän tullekaan juhli-

11:57 Mutta ylipapit ja fariseukset olivat antaneet käskyjä, että jos joku tietäisi, missä hän oli, hänen oli annettava se ilmi, jotta he ottaisivat hänet kiinni.

Johannes 12 LUKU

12:1 Kuusi päivää ennen pääsiäistä Jeesus saapui Betaniaan, jossa Lasarus asui, hän, jonka Jeesus oli herättänyt kuolleista.

12:2 Siellä valmistettiin hänelle ateria, ja Martha palveli, mutta Lasarus oli yksi niistä, jotka olivat aterialla hänen

sestänsä sanonut; vaan että hän oli sinä vuonna ylimmäinen pappi, niin hän ennusti, että Jesuksen piti kuoleman kansan tähden,

11:52 Ja ei ainoastaan kansan tähden, mutta että hänen piti ne Jumalan lapset, jotka hajoitettut olivat, yhteen kokooman.

11:53 Mutta siitä päivästä pitivät he yhteen neuvoa, kuolettaaksensa häntä.

11:54 Ei siis Jeesus vaeltanut enää Juudalaisten seassa julkisesti, vaan meni sieltä yhteen maan paikkaan lähes korpea, siihen kaupunkiin, joka kutsutaan Epharaim, ja oleskeli siellä opetuslastensa kanssa.

11:55 Mutta Juudalaisten pääsiäinen lähestyi, ja monta siitä maakunnasta meni pääsiäisen edellä Jerusalemiin puhdistamaan itsiänsä.

11:56 Niin he etsivät Jeesusta ja puhuivat keskenänsä, seisoen templissä: mitä te luulette, ettei hän ole juhalle tullut?

11:57 Ja ylimmäiset papit ja Pharisealaiset olivat käskyn antaneet, että jos joku tietäis, kussa hän olis, niin hänen piti sen ilmoittaman, että he ottaisivat hänen kiinni.

12 LUKU

12:1 Kuusi päivää enne pääsiäistä tuli Jeesus Betaniaan, jossa Latsarus oli, joka kuollut oli, jonka hän kuolleista herätti.

12:2 Niin he valmistivat hänelle siellä ehtoollisen, ja Martha palveli; mutta Latsarus oli yksi niistä, jotka hä-

zestänsä sanonut/ vaan että hän oli sinä vuonna ylimmäinen Pappi/ niijn hän ennusti: 11:52 Sillä Jeesus piti cuoleman Canssan tähden/

ei ainoastans Canssan tähden/ mutta että hänen piti ne Jumalan lapset yhten coman/ jotca hajotetut olit.

11:53 Mutta sijtä päiwäst pidit he neuwo cuolettaxens händä.

11:54 El sijs Jeesus waeldanut enä Judalaisten seas julkiset/ vaan meni siellä yhten maan paickan lähes corpe/ Ephremin Caupungijn/ ja oleskeli siellä Opetuslastens cansa.

11:55 Mutta silloin lähestyi Judalaisten Pääsiäinen. Ja monda sielläkin meni Pääsiäisen edellä Jerusalemijn/ puhdistaman idziäns.

11:56 Nijn he edzeit Jeesusta ja puhuit keskenäns/ seisoin Templis: mitä te luuletta/ ettei hän ole juhalle tullut?

11:57 Ja ylimmäiset Papit ja Phariseuxet olit käskyn andanet/ että jos jocu tietäis cusa hän olis/ niijn hänen piti sen ilmoittaman/ että he saisit hänen otta kijnni.

XII. Lucu.

12:1 CUutta päiwä ennen Pääsiäistä/ tuli Jeesus Betaniaan/ josa Lazarus oli cuollut/ jonga hän cuolluista herätti.

12:2 Ja he walmistit hänelle siellä ehtolisen/ ja Martha palveli/ mutta Lazarus oli yxi niistä cuin hänen cansans

kanssaan.

12:3 Niin Maria otti naulan oikeata, kallisarvoista nardusvoidetta ja voiteli Jeesuksen jalat ja pyyhki ne hiuksillaan; ja huone tuli täyteen voiteen tuoksua.

12:4 Silloin sanoi yksi hänen opetuslapsistaan, Juudas Iskariot, joka oli hänet kavaltava:

12:5 Miksi ei tätä voidetta myyty kolmeensataan denariin ja niitä annettu köyhille?

12:6 Mutta tätä hän ei sanonut sentähden, että olisi pitänyt huolta köyhistä, vaan sentähden, että hän oli varas ja että hän rahakukkaron hoitajana otti itselleen, mitä siihen oli pantu.

12:7 Niin Jeesus sanoi: Anna hänen olla, että hän saisi toimittaa tämän minun hautaamispäiväni varalle.

12:8 Sillä köyhät teillä aina on keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina.

12:9 Silloin suuri joukko juutalaisia sai tietää, että hän oli siellä; ja he menivät sinne, ei ainoastaan Jeesuksen tähden, vaan myöskin nähdäkseen Lasaruksen, jonka hän oli herättänyt kuolleista.

12:10 Mutta ylipapit päättivät tappa Lasaruksenkin,

12:11 koska monet juutalaiset hänen tähtensä menivät sinne ja uskoivat Jeesukseen.

12:12 Seuraavana päivänä, kun suuri kansanjoukko, joka oli saapunut juhille, kuuli,

nen kanssansa atrioitsivat.

12:3 Niin Maria otti naulan turmelematointa ja kallista nardusvoidetta, ja voiteli Jeesuksen jalat, ja kuivasi hänen jalkansa hiuksillansa. Ja huone täytettiin voiteen hajusta.

12:4 Niin sanoi yksi hänen opetuslapsistansa, Juudas Simonin poika Iskariot, joka hänen sitte petti:

12:5 Miksi et tätä voidetta myyty kolmeensataan peninkiin, ja annettu vaivaisille?

12:6 Mutta hän sanoi sen, ei että hän murhetta piti vaivaisista, vaan että hän oli varas, ja hänellä oli kukkaro, jossa hän sen kantoi, mikä siihen pantu oli.

12:7 Niin Jeesus sanoi: anna hänen olla, hän on sen kätkenyt minun hautaamiseni päiväksi.

12:8 Sillä teidän tykönänne ovat aina vaivaiset, mutta en minä aina teillä ole.

12:9 Niin paljon kansaa Juudalaisista ymmärsi hänen siellä olevan, ja tulivat sinne, ei ainoastaan Jeesuksen tähden, vaan että he olisivat myös Lasaruksen nähneet, jonka hän oli kuolleista herättänyt.

12:10 Mutta ylimmäiset papit pitivät neuvoa myös Lazarusta tappaaksensa;

12:11 Sillä monta Juudalaisista meni sinne hänen tähtensä, ja uskoi Jeesuksen päälle.

12:12 Toisena päivänä, kuin paljon kansaa, joka juhille tullut oli, kuuli Jeesuksen

atrioidzi.

12:3 Nijn Maria otti naulan woidetta/ callist ja turmelematoinda Nardust/ ja voiteli Jesuxen jalat/ ja cuiwais hänen jalcans hiuxillans. Ja huone täytettin woiten hajusta.

12:4 Nijn sanoi yxi hänen Opetuslapsistans/ Judas Simonin poica Ischariotes/ joka hänen sijtte petti:

12:5 Mixei tätä woidetta myyty colmeen sataan penningihin/ ja annettu waiwaisten?

12:6 Ei hän sitä sanonut waiwaisten tähden/ mutta hän oli waras/ ja hänellä oli cuckaro/ josa hän sen candoi cuin annettin.

12:7 Nijn Jeesus sanoi: salli hänen olla/ hän on sen kätkenyt minun hautamiseni päiväksi:

12:8 Sillä teidän cansan on aina waiwaiset/ mutta en minä aina teillä ole.

12:9 Nijn paljon Canssa Judalaisist ymmärsi hänen siellä olewan/ ja menit sinne/ ei ainoastans Jesuxen tähden/ waan että he olisit myös Lazaruxen nähnet/ jonga hän oli cuolluista herättänyt.

12:10 Nijn ylimmäiset Papit pidit neuwo Lazarusta tappaaxens:

12:11 Sillä monda Judalaista meni sinne hänen tähtensä/ ja uscoi Jesuxen päälle.

12:12 TOisna päivänä/ cosca Canssa/ jota paljon juhille tullut oli/ cuuli Jesuxen tullen

että Jeesus oli tulossa Jerusalemiin,	tulleen Jerusalemiin,	Jerusalemijn:
12:13 ottivat he palmupuiden oksia ja menivät häntä vastaan ja huusivat: Hosianna, siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen, Israelin kuningas!	12:13 Ottivat he palmuoksia, menivät häntä vastaan ja huusivat: Hosianna! siunattu on se, joka tulee Herran nimeen, Israelin kuningas!	12:13 Otit he palmuoxia/ menit händä wastian ja huusit: Hosianna/ siunattu on se joka tule Herran nimeen/ Israelin Cuningas.
12:14 Ja saatuansa nuoren aasin Jeesus istui sen selkään, niinkuin kirjoitettu on:	12:14 Mutta Jesus sai yhden aasin ja istui sen päälle, niinkuin kirjoitettu on:	12:14 Mutta Jesus sai yhden Asintamman/ ja istui sen päälle/ nijncuin kirjoitettu on:
12:15 Älä pelkää, tytär Siion; katso, sinun kuninkaasi tulee istuen aasin varsan selässä.	12:15 Älä pelkää, Sionin tytär! katso, sinun Kuninkaas tulee ja istuu aasin varsan päällä.	12:15 Zionin tytär älä pelkä/ cadzo/ sinun Cuningas tule ja istu Asin warsan päällä.
12:16 Tätä hänen opetuslapsensa eivät aluksi ymmärtäneet; mutta kun Jeesus oli kirkastettu, silloin he muistivat, että tämä oli hänestä kirjoitettu ja että he olivat tämän hänelle tehneet.	12:16 Mutta ei hänen opetuslapsensa näitä ensisti ymmärtäneet; vaan sittekuin Jesus oli kirkastettu, silloin he muistivat, että nämät ovat hänestä kirjoitetut, ja että he näitä hänelle tehneet olivat.	12:16 Mutta ei hänen Opetuslapsens näitä ensist ymmärtänet/ waan sijttecuin Jesus oli kircastettu/ nijn he muistit/ että nämät olit hänestä kirjoitetut/ ja että he näitä hänelle tehnet olit.
12:17 Niin kansa, joka oli ollut hänen kanssansa, kun hän kutsui Lasaruksen haudasta ja herätti hänet kuolleista, todisti hänestä.	12:17 Mutta se kansa todisti, joka hänen kanssansa oli, että hän Latsaruksen haudasta kutsui ja kuolleista herätti.	12:17 Se Canssa myös ylisti händä/ cuin hänen silloin cansans oli/ cosca hän Lazaruxen haudast cudzui/ ja cuolluista herätti.
12:18 Sentähden kansa menikin häntä vastaan, koska he kuulivat, että hän oli tehnyt sen tunnusteon.	12:18 Sentähden myös kansa meni häntä vastaan, että he kuulivat hänen sen ihmehen tehneeksi.	12:18 Sentähden Canssa meni myös händä wastian/ että he cuulit hänen ihmehen tehnexi.
12:19 Niin fariseukset sanoivat keskenään: Te näette, ettette saa mitään aikaan; katso, koko maailma juoksee hänen perässään.	12:19 Niin Pharisealaiset sanoivat keskenänsä: te näette, ettette mitään aikoihin saa; katso, koko maailma juoksee hänen perässänsä.	12:19 Nijn Phariseuxet sanoit keskenäns: te näette/ ettet te mitän toimita/ cadzo/ co co mailma juoxe hänen tygöns.
12:20 Ja oli muutamia kreikkalaisia niiden joukosta, jotka tulivat ylös juhlaan rukoilemaan.	12:20 Mutta muutamat Grekiläiset olivat niistä, jotka menivät ylös juhlanan rukoilemaan.	12:20 Olit myös muutamat Grekiläiset/ jotca olit mennet Juhlana rucoileman.
12:21 Nämä menivät Filippuksen luo, joka oli Galilean Beetsaidasta, ja pyysivät häntä sanoen: Herra, me halamme nähdä Jeesuksen.	12:21 Niin he menivät Filippuksen tykö, joka oli Galilean Betsaidasta, ja rukoilivat häntä, sanoen: herra, me tahdomme nähdä Jesusta.	12:21 Ne menit Philippuxen tygö/ joca oli Bethsaidast Galileast/ ja rucoilit händä/ sanoden: Herra/ me tahdomme nähdä Jesusta.
12:22 Filippus meni ja sanoi	12:22 Philippus meni ja sanoi sen Andreakselle, ja And-	12:22 Philippus meni ja sanoi

sen Andreaalle; Andreas ja Filippus menivät ja sanoivat Jeesukselle.

12:23 Mutta Jeesus vastasi heille sanoen: Hetki on tullut, että Ihmisen Poika kirkastetaan.

12:24 Totisesti, totisesti minä sanon teille: jos ei nisun jyvä putoa maahan ja kuole, niin se jää yksin; mutta jos se kuolee, niin se tuottaa paljon hedelmää.

12:25 Joka elämäänsä rakastaa, kadottaa sen; mutta joka vihaa elämäänsä tässä maailmassa, hän on säilyttävä sen iankaikkiseen elämään.

12:26 Jos joku minua palvelee, seuratkoon hän minua; ja missä minä olen, siellä on myös minun palvelijani oleva. Ja jos joku minua palvelee, niin Isä on kunnioittava häntä.

12:27 Nyt minun sieluni on järkytetty; ja mitä pitäisi minun sanoman? Isä, pelasta minut tästä hetkestä. Kuitenkin: sitä varten minä olen tähän hetkeen tullut.

12:28 Isä, kirkasta nimesi! Niin taivaasta tuli ääni: Minä olen sen kirkastanut, ja olen sen vielä kirkastava.

12:29 Niin kansa, joka seiso ja kuuli sen, sanoi ukkosen jylysse. Toiset sanoivat: Häntä puhutteli enkeli.

12:30 Jeesus vastasi ja sanoi: Ei tämä ääni tullut minun tähteni, vaan teidän tähtenne.

12:31 Nyt käy tuomio tämän maailman ylitse; nyt tämän

reas taas ja Philippus sanoivat sen Jeesukselle.

12:23 Mutta Jesus vastasi heitä ja sanoi: aika on tullut, että Ihmisen Poika pitää kirkastettaman.

12:24 Totisesti, totisesti sanon minä teille: ellei maahan pudonnut nisun jyvä kuole, niin se jää yksin; mutta jos se kuolee, niin se tuo paljon hedelmää.

12:25 Joka rakastaa henkeänsä, hän kadottaa sen; mutta joka tässä maailmassa vihaa henkeänsä, hän tuottaa sen iankaikkiseen elämään.

12:26 Jos joku minua palvelee, hän seurataan minua: ja kussa minä olen, siellä pitää myös minun palvelijani oleman: ja jos joku minua palvelee, häntä on Isä kunnioittava.

12:27 Nyt on minun sieluni suuresti murheissansa, ja mitä minun pitää sanoman? Isä, vapahda minun tästä hetkestä: kuitenkin olen minä sentähden tähän hetkeen tullut.

12:28 Isä, kirkasta sinun nimes. Niin ääni tuli taivaasta ja sanoi: minä olen sen kirkastanut, ja tahdon vielä nyt kirkastaa.

12:29 Niin kansa, joka läsnä seiso ja sen kuuli, sanoi pitkäisen jylysse. Muut sanoivat: enkeli puhutteli häntä.

12:30 Jesus vastasi ja sanoi: ei tämä ääni tullut minun, vaan teidän tähtenne.

12:31 Nyt tämä maailma tuomitaan: nyt tämän maa-

sen Andreaxelle: ja Andreas taas ja Philippus sanoit sen Jeesukselle.

12:23 Nijn Jesus wastais heitä/ ja sanoi: aica on tullut/ että ihmisen Poica pitää kirkastettaman.

12:24 Totisest/ totisest sanon minä teille: ellei maahan heitetty nisun jyvä cuole/ nijn se jää yxinäns: mutta jos hän cuole/ nijn hän tuo paljo hedelmätä.

12:25 Joca racasta hengens/ nijn hän cadotta sen: mutta joca täsä mailmas wiha hengens/ nijn hän tuotta sen ijancaikkiseen elämään.

12:26 Joca minua palwele/ hän seuratan minua: ja cusa minä olen/ siellä pitä myös minun palweliani oleman. Ja joca minua palwele/ händä on minun Isän cunnioidzewa.

12:27 Nyt on minun sielun murehisans. Ja mitä minun pitää sanoman? Isä/ auta minua tästä hetkestä: cuitengin olen minä sentähden tähän hetkeen tullut.

Isä/ kircasta sinun nimes. 12:28 Nijn äni tuli Taiwast/ ja sanoi: minä olen sen kirkastanut/ ja tahdon wielä nyt kircasta.

12:29 Nijn Canssa sanoi/ joca läsnä seiso ja sen cuuli: pitkäinen paucku. Waan ne muut sanoit: Engeli puhutteli händä.

12:30 Jesus wastais/ ja sanoi: ei tämä äni tullut minun/ waan teidän tähten.

12:31 Nyt tämä mailma duomitan: ja tämän mailman

maailman ruhtinas pitää heitettämän ulos.	ilman päämies pitää heittä-män ulos.	Päämies pitä heitettämän ulos.
12:32 Ja kun minut ylenne-tään maasta, niin minä vedän kaikki tyköni.	12:32 Ja kuin minä maasta nostetaan ylös, niin minä vedän kaikki minun tyköni.	12:32 Ja jos minä maasta ylönostetan/ niijn minä wedän caicki minun tygöni.
12:33 Mutta sen hän sanoi antaen tietää, minkäkaltaisella kuolemalla hän oli kuoleva.	12:33 (Mutta sen hän sanoi, muistuttain millä kuolemalla hänen piti kuoleman.)	12:33 Mutta sen hän sanoi muistuttain millä cuolemalla hänen piti cuoleman.
12:34 Kansa vastasi hänelle: Me olemme laista kuulleet, että Kristus pysyy iankaikkisesti; kuinka sinä sitten sanot, että Ihmisen Poika pitää ylennettämän? Kuka on se Ihmisen Poika?	12:34 Niin kansa vastasi häntä ja sanoi: me olemme laista kuulleet Kristuksen pysyvän ijankaikkisesti: ja kuinka sinä sanot, että Ihmi-sen Poika pitää nostettaman ylös? Kuka on se Ihmisen Poika?	12:34 Nijn Canssa wastais händä/ ja sanoi: me olemma Laista cuullet Christuxen pysywan ijancaickisest/ ja cuin-ga sinä sanot: ihmisen Poica pitä ylösnostettaman?
12:35 Niin Jeesus sanoi heille: Vielä vähän aikaa valkeus on teidän keskuudessanne. Vaeltakaa, niin kauan kuin teillä valkeus on, ettei pimeys saisi teitä valtaansa. Joka pimeässä vaeltaa, se ei tiedä, mihin hän menee.	12:35 Niin Jesus sanoi heille: valkeus on vielä vähän aikaa teidän kanssanne, vaeltakaat niinkauvan kuin teillä valkeus on, ettei pimeys teitä käsittäisi. Joka pimeydessä vaeltaa, ei hän tiedä, kuhunka hän menee.	12:35 Cuca ihmisen Poica se on? Jesus sanoi heille: Walkeus on wielä vähän aica teidän cansan/ waeldacat niijn-cauwan cuin teillä Walkeus on/ ettei pimeys teitä käsittäis.
12:36 Niin kauan kuin teillä valkeus on, uskokaat valkeuteen, että te valkeuden lapsiksi tulisitte. Tämän Jeesus puhui ja meni pois ja kätkeytyi heiltä.	12:36 Uskokaat valkeuden päälle, niinkauvan kuin teillä valkeus on, että te tulisitte valkeuden lapsiksi. Näitä puhui Jesus ja meni pois, ja lymyi heitä.	12:36 Joca pimeydes wael-da/ ei hän tiedä cuhunga hän mene. Uscocat Walkeuden päälle/ niijncauwan cuin teillä Walkeus on/ että te olisit Walkeuden lapset.
12:37 Ja vaikka hän oli tehnyt niin monta tunnustekoa heidän nähtensä, eivät he uskoneet häneen,	12:37 Ja vaikka hän teki monta ihmettä heidän nähtensä, ei he kuitenkaan uskoneet hänen päällensä,	12:37 Näitä puhui Jesus ja poismeni/ ja lymyi heildä.
12:38 että kävisi toteen profetta Esaiaan sana, jonka hän on sanonut: Herra, kuka uskoo meidän saarnamme, ja kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan?	12:38 Että Jesaias propheetan puhe täytettäisiin, jonka hän sanoi: Herra, kuka uskoi meidän saarnamme? ja kenelle on Herran käsivarsi ilmoitettu?	12:38 Ja waicka hän teki monda ihmettä heidän nähtens/ ei he cuitengan usconet hänen päällens.
12:39 Sentähden he eivät voineet uskoa, koska Esaias on vielä sanonut:	12:39 Sentähden ei he tainneet uskoa, sillä Jesaias on taas sanonut:	12:39 Että se puhe täytetäisin/ cuin Esaias Propheta sanoi: Herra/ cuca usco meidän saarnam? ja kenelle on Herran käsiwarsi ilmoitettu?
12:40 Hän on sokaissut heidän silmänsä ja paaduttanut	12:40 Hän sokaisi heidän silmänsä, ja paadutti heidän	12:40 Sentähden ei he tainnet usco/ sillä Esaias on taas sanonut: Hän on sogaisnut heidän silmäns/ ja heidän sydämens

heidän sydämensä, että he eivät näkisi silmillään eivätkä ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.

12:41 Tämän Esaias sanoi, kun hän näki hänen kirkkautensa ja puhui hänestä.

12:42 Kuitenkin useat hallituspöytämiehistäkin uskoivat häneen, mutta fariseusten tähden he eivät sitä tunnustaneet, etteivät joutuisi synagogasta erotetuiksi.

12:43 Sillä he rakastivat ihmiskunniaa enemmän kuin Jumalan kunniaa.

12:44 Mutta Jeesus huusi ja sanoi: Joka uskoo minuun, se ei usko minuun, vaan häneen, joka on minut lähettänyt.

12:45 Ja joka näkee minut, näkee hänet, joka on minut lähettänyt.

12:46 Minä olen tullut valkeudeksi maailmaan, ettei yksikään, joka minuun uskoo, jäisi pimeyteen.

12:47 Ja jos joku kuulee minun sanani eikä niitä noudatta, niin häntä en minä tuomitse; sillä en minä ole tullut maailmaa tuomitsemaan, vaan pelastamaan maailman.

12:48 Joka katsoo minut ylen eikä ota vastaan minun sanojani, hänellä on tuomitsijansa: se sana, jonka minä olen puhunut, se on tuomitseva hänet viimeisenä päivänä.

12:49 Sillä en minä itsestäni ole puhunut, vaan Isä, joka on minut lähettänyt, on itse antanut minulle käskyn, mitä minun pitää sanoman ja mitä

sydämensä, ettei he näkisi silmillä, eikä ymmärtäisi sydämellään, ja kääntyisi itsiänsä, ja minä parantaisin heitä.

12:41 Nämät sanoi Jesaias, koska hän näki hänen kunniansa ja puhui hänestä.

12:42 Kuitenkin monta myös ylimmäisistä uskoivat hänen päällensä; vaan ei he Pharisealaisten tähden sitä tunnustaneet, ettei he olisi pannaan kuulutettu.

12:43 Sillä he rakastivat enemmän ihmisten kunniaa, kuin Jumalan kunniaa.

12:44 Mutta Jeesus huusi ja sanoi: joka uskoo minun päälleni, ei se usko minun päälleni, vaan sen päälle, joka minun lähetti.

12:45 Ja joka minun näkee, hän näkee sen, joka minun lähetti.

12:46 Minä tuljin valkeudeksi maailmaan, että jokainen, joka uskoo minun päälleni, ei pidä pimeissä oleman.

12:47 Mutta jos joku minun sanani kuulee, ja ei usko, en minä häntä tuomitse; sillä en minä tullut maailmaa tuomitsemaan, vaan vapahtamaan.

12:48 Joka minun katsoo ylön, ja ei ota vastaan minun sanojani, hänellä on se, joka hänen tuomitsee: se puhe, jonka minä puhuin, pitää hänen tuomitseman viimeisenä päivänä.

12:49 Sillä en minä ole itsestäni puhunut; vaan Isä, joka minun lähetti, hän on minulle käskyn antanut, mitä minun tekemän ja puhuman pitää.

paaduttanut/ ettei heidän pidä näkemän silmilläns/ eikä sydämelläns ymmärtämän/ ja heitäns palauttaman/ että minä heitä parannaisin.

12:41 Nämät sanoi Esaias/ koska hän näki hänen kunnians/ ja puhui hänestä.

12:42 Cuitengin monda ylimmäisist uscoit hänen päällens/ waan ei he Phariseusten tähden sitä tunnustanet/ ettei he olis Pannan cuulutet:

12:43 Sillä he racastit enemmän ihmisten cunniata/ kuin Jumalan cunniata.

12:44 MUtta Jeesus huusi/ ja sanoi: joca usco minun päälleni/ ei se usco minun päälleni/ waan sen päälle joca minun lähetti.

12:45 Ja joca minun näke/ hän näke sen joca minun lähetti.

12:46 Minä tuljin mailmaan Walkeudexi/ että jocainen joca usco minun päälleni/ ei pidä pimeis oleman.

12:47 Ja joca minun sanani cuule/ ja ei usco/ en minä händä duomidze: sillä en minä tullut mailma duomidzeman/ waan wapahtaman.

12:48 Joca minun ylöncadzo ja ei cuule minun sanojani/ hänellä on se joca hänen duomidze: se puhe jonga minä puhuin/ pitä hänen duomidzeman wijmeisnä päiwänä.

12:49 Sillä en minä ole idzestäni puhunut/ waan Isä/ joca minun lähetti/ on minulle käskyn andanut/ mitä minun tekemän ja puhuman

puhuman.

12:50 Ja minä tiedän, että hänen käskynsä on iankaikkinen elämä. Sentähden, minkä minä puhun, sen minä puhun niin, kuin Isä on minulle sanonut.

Johannes 13 LUKU

13:1 Mutta ennen pääsiäisjuhlaa, kun Jeesus tiesi hetkensä tulleen, että hän oli siirtyvä tästä maailmasta Isän tykö, niin hän, joka oli rakastanut omiansa, jotka maailmassa olivat, osoitti heille rakkautta loppuun asti.

13:2 Ja ehtoollisella oltaessa, kun perkele jo oli pannut Juudas Iskariotin, Simonin pojan, sydämeen, että hän kavaltaisi Jeesuksen,

13:3 niin Jeesus, tietäen, että Isä oli antanut kaikki hänen käsiinsä ja että hän oli lähtenyt Jumalan tyköä ja oli menevä Jumalan tykö,

13:4 nousi ehtoolliselta ja riisui vaippansa, otti liinavaatteiden ja vyötti sillä itsensä.

13:5 Sitten hän kaatoi vettä pesumaljaan ja rupesi pesemään opetuslastensa jalkoja ja pyyhkimään niitä liinavaatteella, jolla oli vyöttäytynyt.

13:6 Niin hän tuli Simon Pietarin kohdalle, ja tämä sanoi hänelle: Herra, sinäkö peset minun jalkani?

13:7 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Mitä minä teen, sitä et nyt käsitä, mutta vastedes sinä sen ymmärrät.

13:8 Pietari sanoi hänelle: Et ikinä sinä saa pestä minun jalkojani. Jeesus vastasi hä-

12:50 Ja minä tiedän, että hänen käskynsä on iankaikkinen elämä. Sentähden mitä minä puhun, sen minä puhun, niinkuin Isä on minulle sanonut.

13 LUKU

13:1 Mutta ennen pääsiäisjuhlaa, kuin Jesus tiesi hetkensä tulleeaksi, että hänen piti tästä maailmasta Isän tykö menemän, niinkuin hän oli rakastanut omiansa, jotka olivat maailmassa, niin hän loppuun asti rakasti heitä.

13:2 Ja ehtoollisen jälkeen, (kuin perkele oli jo Juudaan Simonin Iskariotin sydämeen lykännyt, että hänen piti hänen pettämän,)

13:3 Tiesi Jesus Isän kaikki hänen käsiinsä antaneen, ja että hän oli Jumalasta lähtenyt ulos ja oli Jumalan tykö menevä:

13:4 Nousi hän ehtoolliselta ja riisui vaatteensa, ja otti liinaisen, ja vyötti itsensä.

13:5 Pani hän sitte vettä maljaan, ja rupesi pesemään opetuslasten jalkoja, ja kuivasi ne sillä liinaisella, jolla hän vyötetty oli.

13:6 Niin hän tuli Simon Pietarin tykö, joka sanoi hänelle: Herra, sinäkö minun jalkani peset?

13:7 Jesus vastasi ja sanoi hänelle: mitä minä teen, et sinä sitä nyt tiedä, mutta tästedes saat sinä sen tietää.

13:8 Pietari sanoi hänelle: ei sinun pidä ikänä pesemän minun jalkojani. Vastasi

pitä.

12:50 Ja minä tiedän että hänen käskynsä on iankaikkinen elämä. Sentähden mitä minä puhun/ sen minä puhun/ niinkuin Isä on minulle sanonut.

XIII. Lucu .

13:1 MUtta ennen Pääsiäisjuhla/ cuin Jesus tiesi hänen hetkensä tullexi/ että hänen piti tästä mailmast Isän tygö menemän: Nijn cuin hän oli racastanut omians mailmas/ nijn hän myös heitä loppun asti racasti.

13:2 Ja Ehtolisen jälken/ cosca Perkele oli jo Judan Simonin Ischariothin sydämen lykännyt/ että hänen piti hänen pettämän.

13:3 Tiesi Jesus Isän caicki hänen käsijs andanen/ ja että hän oli Jumalast lähtenyt/ ja oli Jumalan tygö menewä:

13:4 Nousi hän Ehtoliselda/ rijsui waattens ja otti esilijnan/ ja wyötti idzens.

13:5 Pani sijtte wettä waski-maljaan/ ja rupeis pesemän Opetuslastens jalcoja/ ja cuiwais ne sillä esilijnalla/ jolla hän wyötetty oli.

13:6 Nljn hän tuli Simon Petarin tygö/ ja Petari sanoi hänelle: Herra/ sinäkö minun jalcani peset?

13:7 Jesus wastais/ ja sanoi hänelle: mitä minä teen/ et sinä sitä nyt tiedä/ mutta tästedes saat sinä sen tietä.

13:8 Petari sanoi hänelle: et ikänäns sinä pese minun jalcojani? Wastais Jesus: ellen

nelle: Ellen minä sinua pese, ei sinulla ole osuutta minun kanssani.	häntä Jesus: ellen minä sinua pese, niin ei sinulla ole osaa minun kanssani.	minä sinua pese/ niijn ei sinun ole osa minun cansani.
13:9 Simon Pietari sanoi hänelle: Herra, älä pese ainoastaan minun jalkojani, vaan myös kädet ja pää.	13:9 Simon Pietari sanoi hänelle: Herra, ei ainoastaan minun jalkojani, mutta myös kädet ja pää.	13:9 Petari sanoi hänelle: Herra/ ei ainoastans minun jalcojani/ mutta myös käteni ja pääni.
13:10 Jeesus sanoi hänelle: Joka on kylpenyt, ei tarvitse muuta, kuin että jalat pestään, ja niin hän on kokonaan puhdas; ja te olette puhtaat, ette kuitenkaan kaikki.	13:10 Sanoi Jesus hänelle: joka pesty on, ei se muuta tarvitse, vaan että jalat pestään, ja niin hän on kokonansa puhdas: ja te olette puhtaat, ette kuitenkaan kaikki.	13:10 Sanoi Jesus hänelle: joca pesty on/ ei se tarwidze pesemistä/ waan että jalat pestän/ ja niijn hän on conans puhdas.
13:11 Sillä hän tiesi kavalta-jansa; sentähden hän sanoi: Ette kaikki ole puhtaat.	13:11 Sillä hän tiesi pettäjänsä; sentähden hän sanoi: ette kaikki ole puhtaat.	13:11 Ja te oletta puhtat/ ette cuitengan caicki: Sillä hän tiesi pettäjäns? sentähden hän sanoi: et te caicki ole puhtat.
13:12 Kun hän siis oli pessyt heidän jalkansa ja ottanut vaippansa ja taas asettunut aterialle, sanoi hän heille: Ymmärrättekö, mitä minä olen teille tehnyt?	13:12 Sittekuin hän oli pessyt heidän jalkansa ja vaatteensa ottanut, istui hän taas ja sanoi heille: tiedättekö, mitä minä teille tehnyt olen?	13:12 Sijttecuin hän oli pessyt heidän jalcans/ otti hän waattens/ istui ja sanoi taas heille: tiedättekö mitä minä teille tehnyt olen:
13:13 Te puhuttelette minua opettajaksi ja Herraksi, ja oikein te sanotte, sillä se minä olen.	13:13 Te kutsutte minun Mestariksi ja Herraksi, ja te sanotte oikein; sillä minä myös olen.	13:13 Te cudzutta minun Mestarixi ja Herraxi/ ja te sanotte oikein: sillä minä myös olen.
13:14 Jos siis minä, teidän Herranne ja opettajanne, olen pessyt teidän jalkanne, olette tekin velvolliset pesemään toistenne jalat.	13:14 Sentähden, jos minä, joka olen Herra ja Mestari, olen teidän jalkanne pessyt, niin pitää myös teidänkin toinen toisenne jalat pesemän.	13:14 Jos minä/ joca olen teidän Herran ja Mestarin/ olen teidän jalcanne pesnyt: niijn pitä myös teidängin toinen toisenne jalat pesemän:
13:15 Sillä minä annoin teille esikuvan, että myös te niin tekisitte, kuin minä olen teille tehnyt.	13:15 Sillä minä annoin teille esikuvan, että te niin tekisitte, kuin minä tein teille.	13:15 Sillä minä annoin teille esicuwan/ että te niijn tekisitte/ cuin minäkin teille tein.
13:16 Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei ole palvelija herraansa suurempi eikä lähettiläs lähettäjänsä suurempi.	13:16 Totisesti, totisesti sanon minä teille: ei ole palvelia suurempi herraansa, eikä sanansaattaja suurempi kuin se, joka hänen lähetti.	13:16 Totisest/ totisest sanon minä teille: ei ole palwelia suurembi hänen Herrans/ eikä sanansaattaja suurembi/ cuin se joca hänen lähetti.
13:17 Jos te tämän tiedätte, niin olette autuaat, jos te sen teette.	13:17 Jos te nämät tiedätte, te olette autuaat, jos te niitä teette.	13:17 Jos te nämät tiedätte/ te oletta autuat jos te niijtä teettä.
13:18 En minä puhu teistä kaikista: minä tiedän, ketkä	13:18 En minä kaikista teistä puhu: minä tiedän ne, jot-	En minä caikista teistä puhu/ kyllä minä tiedän ne jotca

olen valinnut; mutta tämän kirjoituksen piti käymän toteen: 'Joka minun leipääni syö, on nostanut kantapäätänsä minua vastaan.'

13:19 Jo nyt minä sanon sen teille, ennenkuin se tapahtuu, että te, kun se tapahtuu, uskoisitte, että minä olen se.

13:20 Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka ottaa vastaan sen, jonka minä lähetän, se ottaa vastaan minut; mutta joka ottaa vastaan minut, se ottaa vastaan hänet, joka on minut lähettänyt.

13:21 Tämän sanottuaan Jeesus tuli järkytetyksi hengessään ja todisti ja sanoi: Totisesti, totisesti minä sanon teille: yksi teistä on minut kavaltava.

13:22 Niin opetuslapset katsoivat toisiinsa epäätöisina, kenestä hän puhui.

13:23 Ja eräs hänen opetuslapsistaan, se, jota Jeesus rakasti, lepäsi aterioitaessa Jeesuksen syliä vasten.

13:24 Simon Pietari nyökäytti hänelle päätään ja sanoi hänelle: Sano, kuka se on, josta hän puhuu.

13:25 Niin tämä, nojautuen Jeesuksen rintaa vasten, sanoi hänelle: Herra, kuka se on?

13:26 Jeesus vastasi: Se on se, jolle minä kastan ja annan tämän palan. Niin hän otti palan, kastoi sen ja antoi Juudalle, Simon Iskariotin pojalle.

13:27 Ja silloin, sen palan jälkeen, meni häneen saata-

ka minä valitsin: mutta että Raamattu täytettäisiin: joka syö leipää minun kanssani, hän tallasi minun jalallansa.

13:19 Nyt minä sanon teille ennenkuin se tapahtuu, että sittekuin se tapahtunut on, te uskoisitte minun siksi.

13:20 Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka korjaa sen, jonka minä lähetän, hän korjaa minun; mutta joka minun korjaa, hän korjaa sen, joka minun lähetti.

13:21 Kuin Jeesus nämät oli sanonut, tuli hän murheelliseksi hengessä, ja todisti ja sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: yksi on teistä minun pettävä.

13:22 Niin opetuslapset katselivat toinen toisensa päälle, ja epäilivät, kenestä hän sanoi.

13:23 Ja yksi hänen opetuslapsistansa istui pöydän tykönä Jeesuksen helmassa, jota Jeesus rakasti.

13:24 Niin Simon Pietari viittasi sille, visusti kysymään, kuka se olis, josta hän sanoi.

13:25 Kuin hän nojasi Jeesuksen rintaa vasten, sanoi hän hänelle: Herra, kuka se on?

13:26 Jeesus vastasi: se on se, jolle minä kastetun palan annan. Ja kuin hän oli kastanut leivän, antoi hän sen Juudalle Simon Iskariotille.

13:27 Ja sen palan jälkeen meni silloin häneen perkele. Niin Jeesus sanoi hänelle: mi-

minä walidzin.

13:18 Mutta että Ramattu täytettäisiin: joca syö leipä minun cansani/ hän tallais minun jalallans.

13:19 Nyt minä sanon teille ennen kuin se tapahtu/ että sijttecuin se tapahtunut on/ te uscoisitte minun sixi.

13:20 Totisest/ totisest sanon minä teille: joca corja sen cuin minä lähetän/ hän corja minun? mutta joca minun corja/ hän corja sen joca minun lähetti.

13:21 COsca Jeesus nämät oli sanonut/ cauhistui hän hengessä/ todisti ja sanoi: totisest/ totisest sanon minä teille: yxi on teistä minun pettävä.

13:22 Nijn Opetuslapset cadzelit toinen toisens päälle/ ja epäilit kenestä hän sanoi.

13:23 Ja yxi Jeesuxen Opetuslapsist atrioidzi hänen helmasans/ jota Jeesus racasti.

13:24 Jolle Simon Petari wijttais/ kysymän kenestä hän puhui.

13:25 Cosca hän macais Jeesuxen rinnalla/ sanoi hän hänelle:

13:26 Herra/ cuca se on? Jeesus wastais: jolle minä castetun palan cocotan. Ja cuin hän oli castanut leiwän/ andoi hän sen Judalle Simon Ischariotille.

13:27 Ja sen palan jälkeen meni hänehen Perkele.

na. Niin Jeesus sanoi hänelle: täs teet, niin tee pikemmin. Minkä teet, se tee pian.

13:28 Mutta ei kukaan aterioivista ymmärtänyt, mitä varten hän sen hänelle sanoi.

13:29 Sillä muutamat luulivat, koska rahakukkaro oli Juudaalla, Jeesuksen sanoneen hänelle: Osta, mitä tarvitsemme juhlaaksi, tai että hän antaisi jotakin köyhille.

13:30 Niin hän, otettuaan sen palan, meni kohta ulos; ja oli yö.

13:31 Kun hän oli mennyt ulos, sanoi Jeesus: Nyt Ihmisen Poika on kirkastettu, ja Jumala on kirkastettu hänessä.

13:32 Jos Jumala on kirkastettu hänessä, niin kirkastaa myös Jumala hänet itsessään ja kirkastaa hänet pian.

13:33 Lapsukaiset, vielä vähän aikaa minä olen teidän kanssanne. Te tulette minua etsimään, ja niinkuin sanoin juutalaisille: 'Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla', niin minä sanon nyt myös teille.

13:34 Uuden käskyn minä annan teille, että rakastatte toisianne, niinkuin minä olen teitä rakastanut - että tekin niin rakastatte toisianne.

13:35 Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus.

13:28 Mutta sitä ei yksikään aterioitsevista ymmärtänyt, mitä varten hän sen hänelle sanoi.

13:29 Sillä muutamat luulivat, koska Juudaalla oli kukkaro, Jeesuksen sanovan: osta, mitä me juhlapäiväksi tarvitsemme, eli että hän vaivaisille jotakin antais.

13:30 Kuin hän siis sen palan ottanut oli, meni hän kohta ulos; ja yö oli.

13:31 Kuin hän oli mennyt ulos, sanoi Jeesus: nyt on Ihmisen Poika kirkastettu, ja Jumala on kirkastettu hänessä.

13:32 Jos Jumala on kirkastettu hänessä, niin on myös Jumala kirkastava hänen itsessänsä, ja kirkastaa hänen pian.

13:33 Rakkaat lapsukaiset, minä olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne: teidän pitää minua etsimän, ja niinkuin minä sanoin juutalaisille: ette taida sinne tulla, kuhunka minä menen, niin minä sanon myös nyt teille.

13:34 Uuden käskyn minä teille annan, että te rakastaisitte teitänne keskenänne, niinkuin minä teitä rakastin, että te myös toinen toistanne rakastaisitte.

13:35 Siitä pitää kaikkein tuntevan teidät minun opetuslapsikseni, jos te keskenänne rakkauden pidätte.

13:28 Nijn Jeesus sanoi hänelle: mitäs tehdä tahdot/ nijn tee pikemmin:

13:28 Mutta ei atrioidzewist yxikän ymmärtänyt mingätähden hän sitä hänelle sanoi.

13:29 Muutamat luulit/ että Judalla oli cuckaro/ Jesuxen käskenen händä ostaman mitä juhlapäiwän waraxi piti tarwittaman/ eli jos hänen piti jotakin waiwaisille andaman.

13:30 Cosca hän sen palan ottanut oli/ meni hän cohta ulos/ ja yö oli.

13:31 Cosca Judas oli ulosmennyt/ sanoi Jeesus: nyt on ihmisen Poica kirkastettu/ ja Jumala on kirkastettu hänen cauttans:

13:32 Jos Jumala on kirkastettu hänen cauttans/ nijn on myös Jumala kirkastawa hänen idzesäns/ ja kircasta hänen pian.

13:33 RAcakat lapsucaiset/ minä olen wielä vähän aica teidän cansan/ te oletta minua edzinet? ja nijncuin minä sanoin Judalaisille: et te woi sinne tulla cuhunga minä menen.

13:34 Nijn minä sanon myös nyt teille:

Vden käskyn minä teille annan/ että te racastatte teitän keskenän/ nijncuin minäkin teitä racastin:

13:35 Että te myös teitän racastaisitte keskenän/

Ja nijn jocainen tundis teidän minun Opetuslapsixeni/ jos te keskenän yhteisen rackauden pidätte.

13:36 Simon Pietari sanoi hänelle: Herra, mihin sinä menet? Jeesus vastasi hänelle: Mihin minä menen, sinne sinä et voi nyt minua seurata, mutta vastedes olet minua seuraava.

13:37 Pietari sanoi hänelle: Herra, miksi en nyt voi seurata sinua? Henkeni minä annan sinun edestäsi.

13:38 Jeesus vastasi: Sinäkö annat henkesi minun edestäni? Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: ei laula kukko, ennenkuin sinä minut kolmesti kiellät.

Johannes 14 LUKU

14:1 Älköön teidän sydämenne olko murheellinen. Uskokaa Jumalaan, ja uskokaa minuun.

14:2 Minun Isäni kodissa on monta asuinsijaa. Jos ei niin olisi, sanoisinko minä teille, että minä menen valmistamaan teille sijaa?

14:3 Ja vaikka minä menen valmistamaan teille sijaa, tulen minä takaisin ja otan teidät tyköni, että tekin olisitte siellä, missä minä olen.

14:4 Ja mihin minä menen - tien sinne te tiedätte.

14:5 Tuomas sanoi hänelle: Herra, me emme tiedä, mihin sinä menet; kuinka sitten tietäisimme tien?

14:6 Jeesus sanoi hänelle: Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän ty-

13:36 Sanoi Simon Pietari hänelle: Herra, kuhunkas menet? Jesus vastasi häntä: kuhunka minä menen, et sinä taida nyt minua seurata, mutta tästälähin sinä olet minua seuraava.

13:37 Pietari sanoi hänelle: Herra, miksi en minä nyt taida sinua seurata? minä panen henkeni sinun edestäs.

13:38 Jesus vastasi häntä: sinä panet henkes minun edestäni? Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ei laula kukko ennenkuin sinä olet kolmasti minun kieltänyt.

14 LUKU

14:1 (Ja hän sanoi opetuslapsillensa:) älkööt teidän sydämenne murheellinen olko; jos te uskotte Jumalan päälle, niin uskokaat myös minun päälleni.

14:2 Minun Isäni huoneessa on monta asuinsiaa; jos ei niin olisi, niin minä sanoisin teille: minä menen valmistamaan teille siaa.

14:3 Ja vaikka minä menen pois valmistamaan teille siaa, niin minä tulen jälleen ja otan teidät tyköni, että kussa minä olen, siellä pitää myös teidän oleman.

14:4 Ja kuhunka minä menen, te tiedätte, ja tien te myös tiedätte.

14:5 Sanoi Toomas hänelle: Herra, emme tiedä, kuhunkas menet: kuinka siis me taidamme tietää tien?

14:6 Jesus sanoi hänelle: Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kenkään tule Isän ty-

13:36 Nijn sanoi Simon Petari hänelle: Herra/ cuhungastas menet? Jesus wastais händä: cuhunga minä menen/ njn et sinä woi nyt seurata/ mutta tästälähin sinä noudatat.

13:37 Petari sanoi hänelle: Herra/ mixengästä minä nyt woi sinua noudata? minä panen hengen sinun edestäs.

13:38 Jesus wastais: panetcos henges minun edestäni? totisest/ totisest sanon minä sinulle: ei laula cuckoi ennen kuin sinä olet colmasti minun kieldänyt.

XIV. Lucu.

14:1 JA hän sanoi Opetuslapsillens: älkön teidän sydämen wawahtuco/ jos te uscotte Jumalan päälle/ njn uscocat myös minungin päälleni.

14:2 Minun Isäni huones on monda asuinsia: Jos ei njn olis/ njn minä sanoisin teille: minä menen walmistaman teille sia.

14:3 Ja waicka minä poismenen walmistaman teille sia/ njn minä tulen cuitengin jäl lens/ ja otan teidän tygöni/ että cusa minä olen/ siellä pitä myös teidän oleman.

14:4 Ja cuhunga minä menen/ te tiedätte/ ja tien te myös tiedätte.

14:5 Sanoi Thomas hänelle: Herra/ en me tiedä cuhungas menet/ cuingasta sijs me tiedämme tien?

14:6 Jesus sanoi hänelle: Minä olen tie/ totuus ja elämä. Ei kengän tule Isän tygö/

tykö muutoin kuin minun kauttani.

14:7 Jos te olisitte tunteneet minut, niin te tuntisitte myös minun Isäni; tästälähin te tunnette hänet, ja te olette nähneet hänet.

14:8 Filippus sanoi hänelle: Herra, näytä meille Isä, niin me tyydymme.

14:9 Jeesus sanoi hänelle: Niin kauan aikaa minä olen ollut teidän kanssanne, etkä sinä tunne minua, Filippus! Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän; kuinka sinä siten sanot: 'Näytä meille Isä'?

14:10 Etkö usko, että minä olen Isässä, ja että Isä on minussa? Niitä sanoja, jotka minä teille puhun, minä en puhu itsestäni; ja Isä, joka minussa asuu, tekee teot, jotka ovat hänen.

14:11 Uskokaa minua, että minä olen Isässä, ja että Isä on minussa; mutta jos ette, niin uskokaa itse tekojen tähden.

14:12 Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka uskoo minuun, myös hän on tekevä niitä tekoja, joita minä teen, ja suurempiakin, kuin ne ovat, hän on tekevä; sillä minä menen Isän tykö,

14:13 ja mitä hyvänsä te anotte minun nimessäni, sen minä teen, että Isä kirkastettaisiin Pojassa.

14:14 Jos te anotte minulta jotakin minun nimessäni, niin minä sen teen.

14:15 Jos te minua rakastat-

kö, vaan minun kauttani.

14:7 Jos te tuntisitte minun, niin te tosin myös tuntisitte Isäni; ja nyt te tunnette hänen, ja te näette hänen.

14:8 Philippus sanoi hänelle: Herra, osoita meille Isä, niin me tyydymme.

14:9 Jesus sanoi hänelle: minä olen niin kauvan aikaa teidän tykönänne, ja et sinä minua tunne? Philippus, joka näki minun, hän näki myös Isän: kuinka siis sinä sanot: osoita minulle Isä?

14:10 Etkös usko minun olevan Isässä ja Isän minussa? Ne sanat, jotka minä teille puhun, en minä itsestäni puhu: mutta Isä, joka minussa on, hän tekee työt.

14:11 Uskokaat minua, että minä olen Isässä ja Isä on minussa; mutta jos ei, niin töiden tähden uskokaat minua.

14:12 Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka uskoo minun päälleni, ne työt, joita minä teen, hän on myös tekevä, ja suurempia, kuin ne ovat, on hän tekevä; sillä minä menen Isäni tykö.

14:13 Ja mitä ikänä te anotte minun nimeeni, sen minä teen: että Isä kunnioitettaisiin Pojan kautta.

14:14 Mitä te anotte minun nimeeni, sen minä teen.

14:15 Jos te rakastatte mi-

waan minun cauttani.

14:7 Jos te tundisitte minun/ niijn te tosin myös tundisitte minun Isäni: ja nyt te tunnette hänen/ ja te näitte hänen.

14:8 Philippus sanoi hänelle: Herra/ osota meille Isä/ niijn me tyydymme.

Jesus sanoi hänelle: minä olen cauwan aica teidän tykönän/ ja et sinä minua tunne?

14:9 Philippe/ joca näke minun/ hän näke myös Isän: cuingas sijs sanot? osota meille Isä.

14:10 Etkös usco minua olevan Isäs/ ja Isä minus? Ne sanat cuin minä teille puhun/ en minä idzestäni puhu/ mutta Isä/ joca minus on/ teke työt.

14:11 Uscocat minua/ että minä olen Isäs ja Isä minus: eli uscocat minua töistäkin cuin minä teen.

14:12 Totisest/ totisest sanon minä teille: joca usco minun päälleni/ ne työt cuin minä teen/ hän on myös tekewä/ ja wielä suurembita: sillä minä menen Isäni tygö/

Ja mitä te Isäldä rucoiletta minun nimeeni/ sen minä teen.

14:13 Että Isä cunnioitettaisiin Pojan cautta.

14:14 Mitä te anotte minun nimeeni/ sen minä teen.

14:15 JOs te racastatte mi-

te, niin te pidätte minun käskyni.

14:16 Ja minä olen rukoileva Isää, ja hän antaa teille toisen Puolustajan olemaan teidän kanssanne iankaikkisesti,

14:17 totuuden Hengen, jota maailma ei voi ottaa vastaan, koska se ei näe häntä eikä tunne häntä; mutta te tunnette hänet, sillä hän pysyy teidän tykönänne ja on teissä oleva.

14:18 En minä jätä teitä orvoiksi; minä tulen teidän tyköne.

14:19 Vielä vähän aikaa, niin maailma ei enää minua näe, mutta te näette minut; koska minä elän, niin tekin saatte elää.

14:20 Sinä päivänä te ymmärrätte, että minä olen Isässäni, ja että te olette minussa ja minä teissä.

14:21 Jolla on minun käskyni ja joka ne pitää, hän on se, joka minua rakastaa, mutta joka minua rakastaa, häntä minun Isäni rakastaa, ja minä rakastan häntä ja ilmoitan itseni hänelle.

14:22 Juudas, ei se Iskariot, sanoi hänelle: Herra, mistä syystä sinä aiot ilmoittaa itsesi meille etkä maailmalle?

14:23 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: Jos joku rakastaa minua, niin hän pitää minun sanani, ja minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen tykönsä ja jäämme hänen tykönsä asumaan.

14:24 Joka ei minua rakasta, se ei pidä minun sanojani; ja

nuu, niin pitäkää minun käskyni.

14:16 Ja minä olen rukoileva Isää, ja hän antaa teille toisen Lohduttajan, että hän teidän kanssanne olis iankaikkisesti:

14:17 Totuuden Hengen, jota ei maailma taida ottaa vastaan, sillä ei he näe häntä, eikä tunne häntä: mutta te tunnette hänen, sillä hän pysyy teidän tykönänne ja on teissä oleva.

14:18 En minä jätä teitä orvoiksi, vaan minä tulen teidän tyköne.

14:19 Vielä on vähän aikaa, ja ei maailma silleen minua näe, mutta te näette minun; sillä minä elän, ja te myös elätte.

14:20 Sinä päivänä pitää teidän ymmärtämän, että minä olen Isässä, ja te minussa ja minä teissä.

14:21 Jolla minun käskyni ovat ja ne kätkee, se rakastaa minua: mutta joka minua rakastaa, hän rakastetaan minun Isältääni, ja minä tahdon häntä rakastaa, ja ilmoitan itseni hänelle.

14:22 Sanoi hänelle Juudas: (ei se Iskariot) Herra, kuinka se tulee, ettäs tahdot meille itses ilmoittaa, ja et maailmalle?

14:23 Jesus vastasi ja sanoi hänelle: joka minua rakastaa, se pitää minun sanani; ja minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen tykönsä, ja asumme hänen tykönsä.

14:24 Joka ei minua rakasta, ei se minun sanojani kätke: ja se sana, jonka te kuulette,

nuu/ niijn pitäkät myös minun käskyni.

14:16 Ja minä olen rucoilewa Isä/ että hän andais teille toisen lohduttajan/ joca teidän cansan olis ijancaickisest.

14:17 Totuuden Hengen/ jota ei mailma taida saada: sillä ei he näe eikä tunne händä: mutta te tunnetta hänen/ ja hän pysy teidän tykönänne/ ja on teisä olewa.

14:18 En minä jätä teitä orwoixi/ waan minä tulen teidän tygönne.

14:19 Wielä on wäähä aica/ ja ei mailma sillen minua näe/ mutta te näettä minun: sillä minä elän/ ja te myös elätte.

14:20 Sinä päiwänä pitä teidän ymmärtämän minun olewan Isäs/ ja te minus/ ja minä teisä.

14:21 Jolla minun käskyni owat ja ne kätke/ se racastaa minua: mutta joca minua racasta/ hän racastetan minun Isäldäni. Ja minä tahdon händä racasta ja ilmoitan idzeni hänelle.

14:22 Sanoi hänelle Judas/ ei se Ischariot: Herra/ cuingastas sijs idzes meille ilmoitat/ ja et mailmalle?

14:23 Jesus wastais/ ja sanoi hänelle: joca minua racasta/ se pitä minun sanani/ ja minun Isäni racasta händä/ ja me tulemma hänen tygöns/ ja asumma hänen tykönäns.

14:24 Mutta joca ei minua racasta/ ei se minun sanojaja

se sana, jonka te kuulette, ei ole minun, vaan Isän, joka on minut lähettänyt.

14:25 Tämän minä olen teille puhunut ollessani teidän tykönänne.

14:26 Mutta Puolustaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimessäni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teitä kaikesta, minkä minä olen teille sanonut.

14:27 Rauhan minä jätän teille: minun rauhani - sen minä annan teille. En minä anna teille, niinkuin maailma antaa. Älköön teidän sydämenne olko murheellinen älköönkä peljätkö.

14:28 Te kuulitte minun sanovan teille: 'Minä menen pois ja palajan jälleen teidän tykö.' Jos te minua rakastaisitte, niin te iloitsisitte siitä, että minä menen Isän tykö, sillä Isä on minua suurempi.

14:29 Ja nyt minä olen sanonut sen teille, ennenkuin se on tapahtunut, että te uskoisitte, kun se tapahtuu.

14:30 En minä enää puhu paljoa teidän kanssanne, sillä maailman ruhtinas tulee, ja minussa hänellä ei ole mitään.

14:31 Mutta että maailma ymmärtäisi minun rakastavan Isää ja tekevän, niinkuin Isä on minua käsenyt: nouskaa, lähtekäämme täältä.

Johannes 15 LUKU

15:1 Minä olen totinen viinipuu, ja minun Isäni on viinitarhuri.

ei ole minun, vaan Isän joka minun lähetti.

14:25 Näitä olen minä teille puhunut, ollessani teidän kanssanne.

14:26 Mutta Lohduttaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimeeni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, mitä minä teille sanonut olen.

14:27 Rauhan minä jätän teille, minun rauhani minä annan teille: en minä anna teille niinkuin maailma antaa. Älkään teidän sydämenne murheellinen olko, älkään myös peljätkö.

14:28 Te kuulitte minun sanovan: minä menen pois ja tulen jälleen teidän tykö. Jos te minua rakastaisitte, niin te tosin iloitsisitte, että minä sanoin: minä menen Isän tykö; sillä Isä on suurempi minua.

14:29 Ja nyt minä sanon teille ennen kuin se tapahtuu, että te uskoisitte, kuin se tapahtunut on.

14:30 En minä tästedes puhu paljon teidän kanssanne; sillä tämän maailman päämies tulee, jolla ei ole mitään minussa.

14:31 Mutta että maailma ymmärtäis minun Isää rakastavan, ja niinkuin Isä minulle käski, niin minä myös teen. Nouskaat, lähtekäämme täältä!

15 LUKU

15:1 Minä olen totinen viinipuu, ja minun Isäni on peltomies:

ni kätke. Ja ne sanat cuin te cuulletta/ ei ole minun/ vaan Isän/ joca minun lähetti.

14:25 Näitä olen minä teille puhunut/ ollesani teidän cansan.

14:26 Mutta lohduttaja Pyhä Hengi/ jonga Isä on lähettävä minun nimeeni/ opetta teille caicki/ se muistuttaa myös teille caicki cuin minä teille sanonut olen.

14:27 Rauhan minä jätän teille/ minun rauhani minä annan teille: en minä anna teille nijncuin mailma anda. Älkön teidän sydämen wawah-tuco/ älkät myös peljästykö.

14:28 Te cuulitta minun sanowan: minä menen pois ja tulen taas teidän tygönne. Jos te minua racastaisitte/ nijn te tosin iloidzsisitte/ että minä sanoin: minä menen Isäni tygö: sillä Isä on suurembi minua.

14:29 Ja tämän minä sanon teille ennen cuin se tapahtu/ että te uscoisitte cosca se tapahtunut on.

14:30 En minä tästedes puhu paljo teidän cansan: sillä tämän mailman päämies tule/ jolla ei ole mitän minus.

14:31 Mutta että mailma ymmärräis minun Isä racastawan/ ja nijncuin Isä minulle käski/ nijn minä myös teen. Noscat ja lähtekäm tääldä.

XV. Lucu .

15:1 Mlnä olen totinen wijnapuu/ ja minun Isän on wijnamäen haldia.

15:2 Jokaisen oksan minussa, joka ei kanna hedelmää, hän karsii pois; ja jokaisen, joka kantaa hedelmää, hän puhdistaa, että se kantaisi runsaamman hedelmän.	15:2 Jokaisen oksan minussa, joka ei kanna hedelmää, hän karsii pois, ja jokaisen, joka hedelmän kantaa, hän puhdistaa, että se kantaisi runsaamman hedelmän.	15:2 Jocaidzen oxan hän carsi minusta/ joca ei canna hedelmätä: ja jocaidzen cuin hedelmän canda/ hän puhdistaa/ että se cannais runsaamman hedelmän.
15:3 Te olette jo puhtaat sen sanan tähden, jonka minä olen teille puhunut.	15:3 Te olette nyt puhtaat, sen sanan tähden, jonka minä teille puhuin.	15:3 Te oletta nyt puhtat/ sen puhen tähden cuin minä teille puhuin.
15:4 Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Niinkuin oksa ei voi kantaa hedelmää itsestään, ellei se pysy viinipuussa, niin ette tekään, ellei te pysy minussa.	15:4 Pysykää te minussa, ja minä teissä. Niinkuin ei oksa taida itsestäänsä hedelmää kantaa, ellei hän viinapuussa kiinni ole, niin ette tekään, jollette minussa pysy.	15:4 Olcat te minusa ja minä teissä. Nijn cuin ei oxa woi idzestäns hedelmätä canda/ ellei hän wijnapuus kijnni ole/ nijn myös te jollet te minus kijnni ole.
15:5 Minä olen viinipuu, te olette oksat. Joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, se kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua te ette voi mitään tehdä.	15:5 Minä olen viinapuu, te olette oksat: joka minussa pysyy ja minä hänessä, hän kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua ette voi mitään tehdä.	15:5 Minä olen wijnapuu ja te oletta oxat/ joca minus pysy ja minä hänes/ hän canda paljo hedelmätä: sillä ilman minuta et te woi mitän tehdä.
15:6 Jos joku ei pysy minussa, niin hänet heitetään pois niinkuin oksa, ja hän kuivettuu; ja ne kootaan yhteen ja heitetään tuleen, ja ne palavat.	15:6 Jos ei joku minussa pysy, se heitetään ulos niinkuin oksa, ja kuivettuu, ja ne sidotaan kokoon, ja heitetään tuleen, ja palavat.	15:6 Joca ei ole minusa/ hän poisheitetän nijncuin oxa/ ja cuiwettu/ ja cocon sidotan/ ja heitetän tuleen palaman.
15:7 Jos te pysytte minussa ja minun sanani pysyvät teissä, niin anokaa, mitä ikinä tahdotte, ja te saatte sen.	15:7 Jos te minussa pysytte ja minun sanani pysyvät teissä, mitkä ikänä te tahdotte, niin anokaat, ja te saatte.	15:7 Jos te minusa pysytte/ ja minun sanani pysywät teissä: caicki mitä te tahdotte nijn anocat/ ja te saatte.
15:8 Siinä minun Isäni kirkastetaan, että te kannatte paljon hedelmää ja tulette minun opetuslapsikseni.	15:8 Siinä minun Isäni kunnioitetaan, että te paljon hedelmää kantaisitte, ja tulette minun opetuslapsikseni.	15:8 Sijnä minun Isäni cunni oitetan/ että te paljon hedelmätä cannatte/ ja tulette minun Opetuslapsixeni.
15:9 Niinkuin Isä on minua rakastanut, niin minäkin olen rakastanut teitä; pysykää minun rakkaudessani.	15:9 Niinkuin Isä rakasti minua, niin minä myös rakastin teitä: pysykää minun rakkaudessani.	15:9 Nijn cuin Isä racasti minua/ nijn minä myös racastin teitä/ pysykät sijs minun rackaudesani.
15:10 Jos te pidätte minun käskyni, niin te pysytte minun rakkaudessani, niinkuin minä olen pitänyt Isäni käskyt ja pysyn hänen rakkaudessaan.	15:10 Jos te minun käskyni pidätte, niin te pysytte minun rakkaudessani, niinkuin minä pidän Isäni käskyn ja pysyn hänen rakkaudessaan.	15:10 Jos te minun käskyni pidätte/ nijn te myös pysytte minun rackaudesani: nijncuin minäkin pidin Isäni käskyn/ ja pysyin hänen rackaudesans.
15:11 Tämän minä olen teille puhunut, että minun iloni	15:11 Näitä olen minä teille puhunut, että minun iloni	15:11 Näitä olen minä teille

<p>puhunut, että minun iloni olisi teissä ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi.</p>	<p>teissä pysyis ja teidän ilonne tulis täydelliseksi.</p>	<p>puhunut/ että minun iloni teisä pysyis/ ja teidän ilon tulis täydellisexi.</p>
<p>15:12 Tämä on minun käskyni, että te rakastatte toisianne, niinkuin minä olen teitä rakastanut.</p>	<p>15:12 Se on minun käskyni, että te rakastatte teitänne keskenänne, niinkuin minä teitä rakastin.</p>	<p>15:12 Se on minun käskyn että te racastatte teitän keskenän/ nijncuin minäkin teitä racastin.</p>
<p>15:13 Sen suurempaa rakautta ei ole kenelläkään, kuin että hän antaa henkensä ystäväinsä edestä.</p>	<p>15:13 Ei ole kellään sitä suurempaa rakkautta, kuin että joku panis henkensä ystäväinsä edestä.</p>	<p>15:13 Ei ole kellän suurembata rackautta/ cuin että jocu pane hengens ystäwäins edestä.</p>
<p>15:14 Te olette minun ystäväni, jos teette, mitä minä käsken teidän tehdä.</p>	<p>15:14 Te olette minun ystäväni, jos te teette, mitä minä teidän käsken.</p>	<p>15:14 Te oletta minun ystäwäni/ jos te teette mitä minä teidän käsken.</p>
<p>15:15 En minä enää sano teitä palvelijoiksi, sillä palvelija ei tiedä, mitä hänen herransa tekee; vaan ystäviksi minä sanon teitä, sillä minä olen ilmoittanut teille kaikki, mitä minä olen kuullut Isältäni.</p>	<p>15:15 En minä tästedes sano teitä palvelijoiksi; sillä ei palvelia tiedä, mitä hänen herransa tekee; mutta minä kutsun teitä ystäviksi, sillä kaikki, mitä minä Isältäni kuulin, ne minä teille ilmoitin.</p>	<p>15:15 En minä tästedes sano teitä palwelioixi: sillä ei palvelia tiedä mitä hänen Herrans teke: mutta minä cudzun teitä ystäwixeni: sillä caicki cuin minä Isäldäni cuulin/ ne minä teillen ilmoitin.</p>
<p>15:16 Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät ja asetin teidät, että te menisitte ja kantaisitte hedelmää ja että teidän hedelmänne pysyisi: että mitä ikinä te anotte Isältä minun nimessäni, hän sen teille antaisi.</p>	<p>15:16 Ette minua valinneet, vaan minä valitsin teidät, ja sääsin teidät, että te menisitte hedelmää tekemään ja teidän hedelmänne pysyis: että mitä te anotte Isältä minun nimeeni, sen hän antaa teille.</p>	<p>15:16 Et te minua walinnet/ waan minä walidzin teidän/ ja sääsin teidän menemän hedelmätä tekemän/ joca pitä pysywäinen oleman. Mitä te anotta Isäldä minun nimeeni/ sen hän anda teille.</p>
<p>15:17 Sen käskyn minä teille annan, että rakastatte toisianne.</p>	<p>15:17 Näitä minä käsken teille, että te toinen toistanne rakastaisitte.</p>	<p>15:17 SEn minä sanon teille: racastacat teitän keskenän.</p>
<p>15:18 Jos maailma teitä vihaa, niin tietäkää, että se on vihannut minua ennen kuin teitä.</p>	<p>15:18 Jos maailma teitä vihaa, niin tietäkää hänen ennen minua vihanneen kuin teitä.</p>	<p>15:18 Jos mailma teitä wiha/ nijn tietkät hänen ennen minua wi hannen cuin teitä.</p>
<p>15:19 Jos te maailmasta olisitte, niin maailma omaansa rakastaisi; mutta koska te ette ole maailmasta, vaan minä olen teidät maailmasta valinnut, sentähden maailma teitä vihaa.</p>	<p>15:19 Jos te maailmasta olisitte, niin maailma omaansa rakastais; mutta ette ole maailmasta, vaan minä valitsin teidät maailmasta, sentähden maailma vihaa teitä.</p>	<p>15:19 Jos te mailmast olisitte/ nijn mailma omans racastais/ mutta et te ole mailmast: sillä minä walidzin teidän mailmast/ sentähden mailma wiha teitä.</p>
<p>15:20 Muistakaa se sana, jonka minä teille sanoin: 'Ei</p>	<p>15:20 Muistakaat sitä sanaa, jonka minä teille sanoin: ei</p>	<p>15:20 Muistacat minun sanani cuin minä teille sanoin: ei ole</p>

ole palvelija herraansa suurempi.' Jos he ovat minua vainonneet, niin he teitäkin vainoavat; jos he ovat ottaneet vaarin minun sanastani, niin he ottavat vaarin teidänkin sanastanne.

15:21 Mutta kaiken tämän he tekevät teille minun nimeni tähden, koska he eivät tunne häntä, joka on minut lähettänyt.

15:22 Jos minä en olisi tullut ja puhunut heille, ei heillä olisi syntiä; mutta nyt heillä ei ole, millä syntiänsä puolustaisivat.

15:23 Joka vihaa minua, se vihaa myös minun Isääni.

15:24 Jos minä en olisi tehnyt heidän keskuudessaan niitä tekoja, joita ei kukaan muu ole tehnyt, ei heillä olisi syntiä; mutta nyt he ovat nähneet ja ovat vihanneet sekä minua että minun Isääni.

15:25 Mutta se sana oli käyvä toteen, joka on kirjoitettu na heidän laissaan: 'He ovat vihanneet minua syyttä.'

15:26 Mutta kun Puolustaja tulee, jonka minä lähetän teille Isän tyköä, totuuden Henki, joka lähtee Isän tyköä, niin hän on todistava minusta.

15:27 Ja te myös todistatte, sillä te olette alusta asti olleet minun kanssani.

Johannes 16 LUKU

16:1 Tämän minä olen teille puhunut, ettette loukkaantuisi.

16:2 He erottavat teidät synagoogasta; ja tulee aika,

ole palvelia suurempi herraansa. Jos he minua vainosivat, niin he myös teitä vainoovat: jos he minun sanani kätkevät, niin he teidänkin sananne kätkevät.

15:21 Mutta kaikkia näitä tekevät he teille minun nimeni tähden; sillä ei he tunne sitä, joka minun lähetti.

15:22 Jos en minä olisi tullut ja heitä puhutellut, niin ei heillä olisi syntiä; mutta nyt ei heillä ole, millä he syntinsä verhoovat.

15:23 Joka minua vihaa, hän vihaa myös minun Isääni.

15:24 Ellen minä olisi niitä töitä heidän seassansa tehnyt, joita ei kenkään muu ole tehnyt, niin ei heillä olisi syntiä; mutta nyt he näkivät, ja vihasivat sekä minua että minun Isääni.

15:25 Vaan (se tapahtui) että se täytettäisiin, mitä heidän laissansa on kirjoitettu: he vihasivat minua ilman syytä.

15:26 Mutta kuin Lohduttaja tulee, jonka minä teille Isältä lähetän, totuuden Henki, joka Isästä käy ulos, se on minusta todistava.

15:27 Ja teidän pitää myös todistaman; sillä te olette alusta minun kanssani.

16 LUKU

16:1 Näitä olen minä puhunut teille, ette pahenis.

16:2 He panevat teitä pannaan. Ja aika tulee, että jokainen, joka teidät tappaa,

palvelia suurempi Herrans. Jos he minua vainoisit/ niin he myös teitä wainowat: jos he minun sanani kätkit/ niin he teidängin sanan kätkewät.

15:21 Mutta caickia näitä tekewät he teille minun nimeni tähden: sillä ei he tunne sitä joca minun lähetti.

15:22 Jos en minä olis tullut ja heitä puhutteleman/ niin ei heillä olis syndiä/ mutta ei heillä nyt ole millä he syndins werhowat.

15:23 Joca minua wiha/ hän wiha myös minun Isäni.

15:24 Ellen minä olis niitä töitä heidän seasans tehnyt/ joita ei kengän muista ole tehnyt/ niin ei heillä olis syndiä.

15:25 Mutta nyt he näit/ ja wihaisit sekä minua/ sekä minun Isäni.

15:25 Waan se tapahdui/ että se täytetäisin cuin heidän Laissans on kirjoitettu: he wihaisit minua ilman syytä.

15:26 Mutta cosca lohduuttaja tule/ jonga minä teille Isäldä lähetän/ totuuden Hengi/ joca Isästä uloskäy/ se on minusta todistawa.

15:27 Ja te oletta myös todistajat: sillä te oletta algusta minun cansani ollet.

XVI. Lucu .

16:1 NÄitä olen minä puhunut teille/ ettet te pahenis.

16:2 He panewat teitä pannaan. Ja aica tule/ että joca

jolloin jokainen, joka tappaa teitä, luulee tekevänsä uhripalveluksen Jumalalle.	se luulee tekevänsä Jumalalle palveluksen.	teidän tappa/ se luulee tekevänsä Jumalalle palveluksen.
16:3 Ja sen he tekevät teille, koska he eivät tunne Isää eivätkä minua.	16:3 Ja näitä he tekevät teille, ettei he tunne Isää eikä minua.	16:3 Ja näitä he tekevät teidän/ ettei he tunne Isää eikä minua.
16:4 Mutta tämän minä olen puhunut teille, että, kun se aika tulee, te muistaisitte minun sen teille sanoneen. Tätä minä en ole sanonut teille alusta, koska minä olin teidän kanssanne.	16:4 Vaan minä puhuin näitä teille, että kuin se aika tulee, te niistä muistaisitte, että minä teille sanonut olen; mutta en minä ole teille näitä alusta sanonut, sillä minä olin teidän kanssanne.	16:4 Waan minä sanon näitä teille/ että koska se aika tulee/ niin muistacat että minä sen teille sanonut olen.
16:5 Mutta nyt minä menen hänen tykönsä, joka on minut lähettänyt, eikä kukaan teistä kysy minulta: 'Mihin sinä menet?'	16:5 Mutta nyt minä menen sen tykö, joka minun lähetti, ja ei teistä minulta kenkään kysy: kuhunkas menet?'	16:5 MUtta nyt minä menen sen tygö/ joca minun lähetti/ ja ei teistä minulle kengän kysy: cungas menet?'
16:6 Mutta koska minä olen tämän teille puhunut, täyttää murhe teidän sydämenne.	16:6 Vaan että minä olen näitä teille puhunut, niin murhe täyttää teidän sydämenne.	16:6 Waan että minä olen tämän teille sanonut/ niin murhe täyttä teidän sydämen.
16:7 Kuitenkin minä sanon teille totuuden: teille on hyväksi, että minä menen pois. Sillä ellen minä mene pois, ei Puolustaja tule teidän tyköne; mutta jos minä menen, niin minä hänet teille lähetän.	16:7 Kuitenkin sanon minä teille totuuden: se on teille tarpeellinen, että minä menen pois; sillä ellen minä mene pois, niin ei Lohduttaja tule teidän tyköne; mutta jos minä menen pois, niin minä hänen teille lähetän.	16:7 Cuitengin sanon minä teille totuuden: se on teille tarpellinen että minä poismenen: sillä ellen minä poismene/ niin ei Lohduttaja tule teidän tygön: mutta jos minä poismenen/ niin minä hänen teille lähetän.
16:8 Ja kun hän tulee, niin hän näyttää maailmalle todeksi synnin ja vanhurskauden ja tuomion:	16:8 Ja kuin hän tulee, niin hän nuhtelee maailmaa synnin tähden, ja vanhurskauden tähden, ja tuomion tähden.	16:8 Ja koska hän tulee/ niin hän nuhtelee mailma synnin tähden/ ja vanhurscauden tähden/ ja duomion tähden.
16:9 synnin, koska he eivät usko minuun;	16:9 Synnin tähden tosin, ettei he usko minun päälleni;	16:9 Synnin tähden tosin: ettei he usco minun päälleni.
16:10 vanhurskauden, koska minä menen Isän tykö, ettekä te enää minua näe;	16:10 Mutta vanhurskauden tähden, että minä menen Isäni tykö, ja ettette minua silleen näe;	16:10 Mutta vanhurscauden tähden/ että minä menen Isäni tygö/ ja ette te minua sillen näe.
16:11 ja tuomion, koska tämän maailman ruhtinas on tuomittu.	16:11 Mutta tuomion tähden, että tämän maailman päämies on tuomittu.	16:11 Mutta duomion tähden: että tämän mailman päämies on jo duomittu.
16:12 Minulla on vielä paljon sanottavaa teille, mutta te ette voi nyt sitä kantaa.	16:12 Minulla on vielä paljon sanomista, mutta ette voi nyt kantaa.	16:12 Minulla olis vielä paljon sanomista/ mutta et te woi nyt canda.

16:13 Mutta kun hän tulee, totuuden Henki, johdattaa hän teidät kaikkeen totuuteen. Sillä se, mitä hän puhuu, ei ole hänestä itsestään; vaan minkä hän kuulee, sen hän puhuu, ja tulevaiset hän teille julistaa.

16:14 Hän on minut kirkastava, sillä hän ottaa minun omastani ja julistaa teille.

16:15 Kaikki, mitä Isällä on, on minun; sentähden minä sanoin, että hän ottaa minun omastani ja julistaa teille.

16:16 Vähän aikaa, niin te ette enää minua näe, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut.

16:17 Silloin muutamat hänen opetuslapsistansa sanoivat toisilleen: Mitä se tarkoittaa, kun hän sanoo meille: 'Vähän aikaa, niin te ette minua näe, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut', ja: 'Minä menen Isän tykö'?

16:18 Niin he sanoivat: Mitä se tarkoittaa, kun hän sanoo: 'Vähän aikaa'? Emme ymmärrä, mitä hän puhuu.

16:19 Jeesus huomasi heidän tahtovan kysyä häneltä ja sanoi heille: Sitäkö te kyselette keskenänne, että minä sanoin: 'Vähän aikaa, niin te ette minua näe, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut'?

16:20 Totisesti, totisesti minä sanon teille: te joudutte itkemään ja valittamaan, mutta maailma on iloitseva; te tulette murheellisiksi, mutta teidän murheenne on muuttuva ilok-

16:13 Vaan kuin se tulee, totuuden Henki, hän johdattaa teitä kaikkeen totuuteen; sillä ei hän puhu itsestänsä, vaan mitä hän kuulee, sitä hän puhuu, ja tulevaisia hän teille ilmoittaa.

16:14 Hän on minua kunnioittava; sillä hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa teille.

16:15 Kaikki, mitä Isällä on, ne ovat minun; sentähden minä sanoin, että hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa teille.

16:16 Vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä te näette minun; sillä minä menen Isäni tykö.

16:17 Niin muutamat hänen opetuslapsistansa puhuivat keskenänsä: mikä se on, kuin hän sanoo meille: vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä ja te näette minun, ja: minä menen Isän tykö?

16:18 Niin he sanoivat: mikä se on, kuin hän sanoo: vähän ajan perästä? emme tiedä, mitä hän puhuu.

16:19 Niin Jesus ymmärsi, että he tahtoivat kysyä häneltä, ja sanoi heille: sitä te kysytte keskenänne, että minä sanoin: vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä ja te näette minun.

16:20 Totisesti, totisesti sanon minä teille: teidän pitää itkemän ja parkuman, mutta maailma iloitsee: te tulette murheellisiksi, mutta teidän murheenne käännetään iloksi.

16:13 Waan cosca totuuden Hengi tule/ hän johdatta teitä caicken totuuteen: sillä ei hän puhu idzestäns/ waan mitä hän cuule/ sitä hän puhu/ ja tulewaisia hän teille ilmoitta.

16:14 Hän on minua cunnioittawa: sillä hän otta minun omastani ja ilmoitta teille.

16:15 Caicki mitä Isällä on/ ne owat minun/ sentähden minä sanoin: hän otta minun omastani/ ja ilmoitta teille.

16:16 WÄhän ajan peräst et te näe minua/ ja taas wähän ajan peräst te näettä minun: sillä minä menen Isäni tygö.

16:17 Nijn muutamat hänen Opetuslapsistans puhuit keskenäns: mikä se on cuin hän sano meille: wähän ajan peräst et te näe minua/ ja taas wähän ajan peräst te näettä minun/ ja että minä menen Isäni tygö.

16:18 Nijn he sanoit: mikä se on cuin hän sano: wähän ajan peräst? en me tiedä mitä hän puhu.

16:19 Nijn Jesus ymmärsi että he tahdoit kysyä hänelle. Ja sanoi heille: te kysytte keskenän/ että minä sanoin: wähän ajan peräst et te näe minua/ ja taas wähän ajan peräst/ te näette minun.

16:20 Totisest/ totisest sanon minä teille: teidän pitää itkemän ja parcuman/ mutta mailma iloidze: te tuletta murhellisexi/ mutta teidän murhenna käätäni iloxi.

si.

16:21 Kun vaimo synnyttää, on hänellä murhe, koska hänen hetkensä on tullut; mutta kun hän on synnyttänyt lapsen, ei hän enää muista ahdistustaan sen ilon tähden, että ihminen on syntynyt maailmaan.

6:22 Niin on myös teillä nyt murhe; mutta minä olen taas näkevä teidät, ja teidän sydämenne on iloitseva, eikä kukaan ota teiltä pois teidän iloanne.

16:23 Ja sinä päivänä te ette minulta mitään kysy. Totisesti, totisesti minä sanon teille: jos te anotte jotakin Isältä, on hän sen teille antava minun nimessäni.

16:24 Tähän asti te ette ole anoneet mitään minun nimes-
säni; anokaa, niin te saatte, että teidän ilonne olisi täydellinen.

16:25 Tämän minä olen puhunut teille kuvauksilla; mutta tulee aika, jolloin minä en puhu teille enää kuvauksilla, vaan avonaisesti julistan teille sanomaa Isästä.

16:26 Sinä päivänä te anotte minun nimessäni; enkä minä sano teille, että minä olen rukoileva Isää teidän edestänne;

16:27 sillä Isä itse rakastaa teitä, sentähden että te olette minua rakastaneet ja uskoneet minun lähteneen Jumalan tyköä.

16:28 Minä olen lähtenyt Isästä ja tullut maailmaan;

16:21 Kuin vaimo synnyttää, niin hänellä on kipu, sillä hänen hetkensä tuli; mutta kuin hän on lapsen synnyttänyt, niin ei hän enään muista vaivaansa ilon tähden, että ihminen on syntynyt maailmaan.

16:22 Niin teillä on myös nyt murhe; mutta minä tahdon teitä jälleensä nähdä, ja teidän sydämenne on iloitseva, ja ei kenenkään pidä teidän iloanne teiltä ottaman pois.

16:23 Ja sinä päivänä ette mitään kysy minulta. Totisesti, totisesti sanon minä teille: mitä ikänä te anotte Isältä minun nimeeni, niin hän antaa teille.

16:24 Ette ole mitään minun nimeeni tähän asti anoneet: rukoilkaat, niin te saatte, että teidän ilonne olisi täydellinen.

16:25 Näitä olen minä teille puhunut tapauksissa; mutta tulee aika, etten minä silleen puhu teille tapauksissa, vaan ilmoitan julkisesti teille minun Isästäni.

16:26 Sinä päivänä pitää teidän rukoileman minun nimeeni. Ja en minä sano teille, että minä rukoilen Isää teidän tähtenne;

16:27 Sillä Isä rakastaa itse teitä, että te minua rakastitte ja uskoitte minun Jumalasta lähteneen.

16:28 Minä läksin Isästä ja tulini maailmaan: taas minä

16:21 Cosca vaimo synnyttä/nijn hänellä on kipu: sillä hänen hetkens tuli. Mutta cosca hän on lapsen synnyttänyt/nijn ei hän muista enä waiwans/ waan iloidze syndynexi ihmisen mailmaan.

16:22 Nijn teillä on myös nyt murhe/ mutta minä tahdon teitä jälleensä nähdä/ ja teidän sydämen on iloidzewa/ ja ei kenengän pidä teidän iloan teildä poisottaman. Ja sinä päivänä et te mitän kysy minulda.

16:23 TOtisest/ totisest sanon minä teille: mitä ikänäns te anotta Isäldä minun nimeeni/ njin hän anda teille.

16:24 Et te ole mitän minun nimeeni tähän asti anonet/ rucoilcat/ njin te saatte/ että teidän ilon olisi täydellinen.

16:25 Näitä olen minä teille puhunut tapauxis/ mutta aica tule/ etten minä sillen puhu teille tapauxis/ mutta ilmoitan julkisest teille minun Isästäni.

16:26 Sinä päivänä pitä teidän rucoileman minun nimeeni. Ja en minä sano teille: että minä rucoilen Isä teidän tähten:

16:27 Sillä Isä racasta idze teitä/ että te minua racastitte/ ja uscoitta minun Jumalasta lähtenen.

16:28 Minä läxin Isäst/ ja tulini mailmaan: taas minä

jälleen minä jätän maailman ja menen Isän tykö.

16:29 Hänen opetuslapsensa sanoivat: Katso, nyt sinä puhut avonaisesti etkä käytä mitään kuvausta.

16:30 Nyt me tiedämme, että sinä tiedät kaikki, etkä tarvitse, että kukaan sinulta kysyy; sentähden me uskomme sinun Jumalan tyköä lähteneen.

16:31 Jeesus vastasi heille: Nyt te uskotte.

16:32 Katso, tulee hetki ja on jo tullut, jona teidät hajotetaan kukin tahollensa ja te jätätte minut yksin; en minä kuitenkaan yksin ole, sillä Isä on minun kanssani.

16:33 Tämän minä olen teille puhunut, että teillä olisi minussa rauha. Maailmassa teillä on ahdistus; mutta olkaa turvallisella mielellä: minä olen voittanut maailman.

Johannes 17 LUKU

17:1 Tämän Jeesus puhui ja nosti silmänsä taivasta kohti ja sanoi: Isä, hetki on tullut, kirkasta Poikasi, että Poikasi kirkastaisi sinut;

17:2 koska sinä olet antanut hänen valtaansa kaiken lihan, että hän antaisi iankaikkisen elämän kaikille, jotka sinä olet hänelle antanut.

17:3 Mutta tämä on iankaikkinen elämä, että he tuntevat sinut, joka yksin olet totinen Jumala, ja hänet, jonka sinä olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen.

17:4 Minä olen kirkastanut sinut maan päällä: minä olen

jätän maailman ja menen Isän tykö.

16:29 Sanoivat hänen opetuslapsensa hänelle: katso, nyt sinä julkisesti puhut, ja et yhtään tapausta sano.

16:30 Nyt me tiedämme sinun kaikki tietävän, ja et sinä tarvitse, että joku sinulta kysyy, sentähden me uskomme sinun Jumalasta lähteneen.

16:31 Jesus vastasi heitä: nyt te uskotte.

16:32 Katso, aika tulee, ja nyt tuli, että te jokainen hajotetaan omillensa, ja minun te yksinäni jätätte. En minä kuitenkaan yksinäni ole, sillä Isä on minun kanssani.

16:33 Näitä olen minä teille puhunut, että teillä minussa rauha olisi. Maailmassa on teillä tuska; mutta olkaat hyvässä turvassa, minä voittoa maailman.

17 LUKU

17:1 Näitä puhui Jesus, ja nosti silmänsä taivasta päin ja sanoi: Isä, hetki tuli, kirkasta sinun Poikas, että sinun Poikas kirkastais myös sinun!

17:2 Niinkuin sinä annoit hänelle vallan kaiken lihan päälle, antaa iankaikkisen elämän kaikille, jotka sinä hänelle annoit.

17:3 Mutta tämä on iankaikkinen elämä, että he sinun ainoan totisen Jumalan tuntisivat, ja jonkas lähetit, Jesuksen Kristuksen.

17:4 Minä kirkastin sinun maan päällä: minä täytin sen

jätän mailman/ ja menen Isäni tykö.

16:29 Sanoit hänen Opetuslapsens hänelle: cadzo/ nyt sinä julkisest puhut/ ja et yhtän tapaust sano.

16:29 Sanoit hänen Opetuslapsens hänelle: cadzo/ nyt sinä julkisest puhut/ ja et yhtän tapaust sano.

16:31 Jesus wastais heitä: nyt te uscotte/

Cadzo/ aica lähesty/ ja jo tuli/ että jocainen hajotetan erinäns/ ja minun te yxinäni jätätte.16:32 En minä cuitengan yxinäni ole: sillä Isä on minun cansani.

16:33 Näitä olen minä teille puhunut/ että teillä minus rauha olisi: mailmas on teille tuska/ mutta olcat hywäs turwas/ minä voittoa mailman.

XVII. Lucu .

17:1 NÄitä puhui Jesus/ ja nosti silmäns Taiwasta päin/ ja sanoi: Isä/ hetki tuli/ kirkasta sinun Poicas/ että sinun Poicas kircastais myös sinun.

17:2 Nijncuin sinä annoit hänelle woiman caiken lihan päälle/ andaman ijancaickisen elämän caikille cuins hänelle annoit.

17:3 Mutta tämä on ijancaickinen elämä/ että he sinun ainoan totisen Jumalan tuntisit/ ja jongas lähetit Jesuxen Christuxen.

17:4 Minä kircastin sinun maan päällä/ minä täytin sen

täyttänyt sen työn, jonka sinä annoit minun tehtäväkseni.	työn, jonka minulle annoit tehdäkseni.	työn jongs minulle annoit tehdäxeni.
17:5 Ja nyt, Isä, kirkasta sinä minut tykönäsi sillä kirkkaudella, joka minulla oli sinun tykönäsi, ennenkuin maailma olikaan.	17:5 Ja nyt Isä, kirkasta sinä minua itse tykänäs sillä kirkkaudella, joka minulla sinun tykönäs oli ennenkuin tämä maailma olikaan.	17:5 Ja Isä/ kirkasta minua idze tykönäs sillä kirckaudella/ joca minulla sinun tykönäs oli/ ennencuin tämä mailma olican.
17:6 Minä olen ilmoittanut sinun nimesi ihmisille, jotka sinä annoit minulle maailmasta. He olivat sinun, ja sinä annoit heidät minulle, ja he ovat ottaneet sinun sanastasi vaarin.	17:6 Minä ilmoitin sinun nimes ihmisille, jotkas minulle maailmasta annoit: he olivat sinun, ja minulle sinä ne annoit, ja sinun sanas he kätkivät.	17:6 Minä julistin sinun Nimes ihmisille/ jotcas minulle mailmasta annoit: he olit sinun/ ja minulle sinä ne annoit/ jotca myös sinun sanas kätkit.
17:7 Nyt he tietävät, että kaikki, minkä olet minulle antanut, on sinulta.	17:7 He tiesivät nyt kaikki olevan sinusta, mitkä sinä minulle annoit.	17:7 He tiesit nyt caicki olevan sinusta/ cuins minulle annoit.
17:8 Sillä ne sanat, jotka sinä minulle annoit, minä olen antanut heille; ja he ovat ottaneet ne vastaan ja tietävät totisesti minun lähteneen sinun tyköäsi ja uskovat, että sinä olet minut lähettänyt.	17:8 Sillä ne sanat, jotka sinä minulle annoit, annoin minä heille; ja he ne ottivat vastaan, ja totisesti tunsivat minun sinusta lähteneen, ja uskoivat, että sinä minun lähetit.	17:8 Sillä ne sanat cuins minulle annoit/ annoin minä heille/ jotca he otit/ ja totisest tunsit minun sinusta lähtenen/ ja uscoit että sinä minun lähetit.
17:9 Minä rukoilen heidän edestänsä; en minä maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka sinä olet minulle antanut, koska he ovat sinun -	17:9 Minä rukoilen heidän edestänsä: en minä maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka sinä minulle annoit, että he ovat sinun omas.	17:9 Minä rucoilen heidän edestäns/ mutta en minä mailman edest rucoile/ waan nijden edest cuins minulle annoit/ jotca owat sinun omas.
17:10 ja kaikki minun omani ovat sinun, ja sinun omasi ovat minun - ja minä olen kirkastettu heissä.	17:10 Ja kaikki minun omani ovat sinun, ja sinun omasi ovat minun: ja minä olen kirkastettu heissä.	17:10 Ja caicki minun omani ovat sinun/ ja sinun omasi ovat minun/ joisa minä olen kircastettu.
17:11 Ja minä en enää ole maailmassa, mutta he ovat maailmassa, ja minä tulen sinun tykösi. Pyhä Isä, varjele heidät nimessäsi, jonka sinä olet minulle antanut, että he olisivat yhtä niinkuin mekin.	17:11 En minä silleen ole maailmassa, mutta he ovat maailmassa, ja minä tulen sinun tykösi. Pyhä Isä! kätke niitä, jotka sinä minulle annoit, sinun nimes tähden, että he olisivat yksi niinkuin mekin!	17:11 En minä sillen ole mailmas/ mutta he owat mailmas/ ja minä tulen sinun tygösi. Pyhä Isä/ kätke nijtä/ cuins minulle annoit/ sinun Nimes tähden/ että he olisit yxi nijncuin mekin.
17:12 Kun minä olin heidän kanssansa, varjelin minä heidät sinun nimessäsi, jonka sinä olet minulle antanut, ja suojelin heitä, eikä heistä jou-	17:12 Kuin minä olin heidän kanssansa maailmassa, niin minä kätkin heitä sinun nimessäsi: ne, jotkas minulle annoit, kätkin minä, ja ei niistä kenkään kadonnut,	17:12 Cosca minä olin heidän cansans mailmas/ nijn minä kätkin heitä sinun Nimesäs: ne jotcas minulle annoit kätkin minä/ ja ei nijstä kengän

tunut kadotetuksi yksikään muu kuin se kadotuksen lapsi, että kirjoitus kävisi toteen.	vaan se kadotuksen lapsi, että Raamattu täytettäisiin.	cadonnut/ waan se cadotuxen lapsi/ että Ramattu täytetäisiin.
17:13 Mutta nyt minä tulen sinun tykösi ja puhun tätä maailmassa, että heillä olisi minun iloni täydellisenä heissä itsessään.	17:13 Mutta nyt minä tulen sinun tykösi ja puhun näitä maailmassa, että heissä olisi minun iloni täydellinen.	17:13 Mutta nyt minä tulen sinun tygösi/ ja puhun näitä mailmas/ että heissä olisi minun ilon täydellinen.
17:14 Minä olen antanut heille sinun sanasi, ja maailma vihaa heitä, koska he eivät ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole.	17:14 Minä annoin heille sinun sanas, ja maailma vihasi heitä; sillä ei he ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole.	17:14 Minä annoin heille sinun sanas: ja mailma wihais heitä: sillä ei he ole mailmast/ nijncuin en minäkän mailmast ole.
17:15 En minä rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että sinä varjelisit heidät pahasta.	17:15 En minä rukoile, että heitä ottaisit pois maailmasta, vaan että heitä pahasta varjelisit.	17:15 En minä rucoile heitä poisotta mailmast/ waan että heitä pahast warjelisit.
17:16 He eivät ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole.	17:16 Ei he ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole.	17:16 Ei he ole mailmast/ nijncuin en minäkän mailmast ole.
17:17 Pyhitä heidät totuudessa; sinun sanasi on totuus.	17:17 Pyhitä heitä totuudessa! Sinun puhees on totuus.	17:17 Pyhitä heitä totudesas. Sinun puhes on totuus.
17:18 Niinkuin sinä olet lähettänyt minut maailmaan, niin olen minäkin lähettänyt heidät maailmaan;	17:18 Niinkuin sinä minun lähetit maailmaan, niin minä myös lähetin heidät maailmaan,	17:18 Nijncuin sinä minun lähetit mailmaan/ nijn minä myös lähetin heidän mailmaan.
17:19 ja minä pyhitän itseni heidän tähtensä, että myös he olisivat pyhitetyt totuudessa.	17:19 Ja minä pyhitän itseni heidän tähtensä, että hekin olisivat totuudessa pyhitetyt.	17:19 Ja minä pyhitän idzeni heidän edesäns/ että hekin olisit totuudes pyhitetyt.
17:20 Mutta en minä rukoile ainoastaan näiden edestä, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun,	17:20 Mutta en minä ainoastiti heidän edestänsä rukoile, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minun päälleni:	17:20 MUtta en minä ainoastans heidän edestäns rucoile/ waan myös nijden edest/ jotca heidän sanans cautta uscowat minun päälleni.
17:21 että he kaikki olisivat yhtä, niinkuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa, että hekin meissä olisivat, niin että maailma uskoisi, että sinä olet minut lähettänyt.	17:21 Että he kaikki yhtä olisivat, niinkuin sinä Isä minussa olet ja minä sinussa, että hekin meissä niin yhtä olisivat: että maailma uskois sinun minua lähettäneeksi.	17:21 Että he caicki yhtä olisit: nijncuin sinä Isä minus olet ja minä sinus: että hekin meisä nijn yhtä olisit/ ja mailma uscois sinun minua lähettänexi.
17:22 Ja sen kirkkauden, jonka sinä minulle annoit, minä olen antanut heille, että he olisivat yhtä, niinkuin me olemme yhtä -	17:22 Ja minä annoin heille sen kunnian, jonka sinä minulle annoit, että he yhtä olisivat, niinkuin mekin yhtä olemme.	17:22 Ja minä annoin heille sen kirkkauden/ cuin sinäkin minulle annoit/ että he yhtä olisit/ nijncuin mekin yhtä olemma.

17:23 minä heissä, ja sinä minus - että he olisivat täydellisesti yhtä, niin että maailma ymmärtäisi, että sinä olet minut lähettänyt ja rakastanut heitä, niinkuin sinä olet minua rakastanut.

17:24 Isä, minä tahdon, että missä minä olen, siellä nekin, jotka sinä olet minulle antanut, olisivat minun kanssani, että he näkisivät minun kirkkauteni, jonka sinä olet minulle antanut, koska olet rakastanut minua jo ennen maailman perustamista.

17:25 Vanhurskas Isä, maailma ei ole sinua tuntenut, mutta minä tunnen sinut, ja nämä ovat tulleet tuntemaan, että sinä olet minut lähettänyt.

17:26 Ja minä olen tehnyt sinun nimesi heille tunnetuksi ja teen vastakin, että se rakkaus, jolla sinä olet minua rakastanut, olisi heissä ja minä olisin heissä.

Johannes 18 LUKU

18:1 Kun Jeesus oli tämän puhunut, lähti hän pois opetuslastensa kanssa Kedronin puron tuolle puolelle; siellä oli puutarha, johon hän meni opetuslapsinensa.

18:2 Mutta myös Juudas, joka hänet kavalsi, tiesi sen paikan, koska Jeesus ja hänen opetuslapsensa usein olivat kokoontuneet sinne.

18:3 Niin Juudas otti sotilaskoukon sekä ylipappien ja fariseusten palvelijoita ja tuli sinne soihduttu ja lampu ja aseet mukanaan.

17:23 Minä olen heissä ja sinä minus, että he niin yhdessä täydelliset olisivat, ja maailma tietäisi, että sinä minun lähetit, ja että sinä heitä rakastit, niinkuin sinä minua rakastit.

17:24 Isä, minä tahdon, että kussa minä olen, siellä nekin olisivat minun kanssani, jotka sinä minulle antanut olet: että he minun kunniani näkisivät, jonkas minulle antoit; sillä sinä rakastit minua ennenkuin maailman perustus laskettu oli.

17:25 Vanhurskas Isä! ei maailma sinua tuntenut, mutta minä tunsin sinun, ja nämä ymmärsivät, että sinä minun lähetit.

17:26 Ja minä julistin heille sinun nimesi, ja vielä julistan: että se rakkaus, jolla sinä minua rakastit, heissä olisi, ja minä myös heissä.

18 LUKU

18:1 Kuin Jeesus nämä oli sanonut, meni hän ulos opetuslastensa kanssa Kedronin ojan ylitse: siellä oli yrttitarha, johon hän meni sisälle ja hänen opetuslapsensa.

18:2 Mutta Juudas, joka hänen petti, tiesi myös sen paikan; sillä Jeesus tuli sinne usein opetuslastensa kanssa.

18:3 Kuin siis Juudas oli joukon kanssansa ottanut ja palveliat ylimmäisiltä pappeilta ja Pharisealaisilta, tuli hän sinne lyhdyillä, tulisoi-toilla ja sota-aseilla.

17:23 Minä olen heissä ja sinä minus/ että he niin yhdessä täydelliset olisit/ ja maailma tiedäisi sinun lähettäneen minun: ja että sinä heitä racastit/ niinkuin minuaakin racastit.

17:24 Isä/ minä tahdon/ että cusa minä olen/ siellä nekin olisit/ cuins minulle andanut olet: että he minun cunniani näkisit/ jongas minulle antoit: sillä sinä racastit minua ennen mailman alcuu.

17:25 Wanhurskas Isä/ ei mailma sinua tundenut/ mutta minä tunsin sinun: ja nämä ymmärsit että sinä minun lähetit.

17:26 Ja minä julistin heille sinun nimesi/ ja vielä julistan/ että se rackaus/ jolla sinä minua racastit/ heissä olisi/ ja minä myös heissä olisin.

XVIII. Lucu.

18:1 COsca Jeesus nämä oli sanonut/ meni hän Opetuslastens cansa Kedron ojan ylidze: siellä oli krydimaa/ johon hän meni ja hänen Opetuslapsens.

18:2 Mutta Judas/ joca hänen petti/ tiesi myös sen paican: sillä Jeesus meni sinne usein Opetuslastens cansa.

18:3 Cosca Judas oli joucon cansans ottanut/ ja ylimmäisten Pappein ja Phariseusten palweliat/ tuli hän sinne tuli soitoilla/ lyhtyillä ja aseilla.

18:4 Silloin Jeesus, joka tiesi kaiken, mikä oli häntä kohtaava, astui esiin ja sanoi heille: Ketä te etsitte?

18:5 He vastasivat hänelle: Jeesusta, Nasaretilaista. Jeesus sanoi heille: Minä se olen. Ja Juudas, joka hänet kavalsi, seiso myös heidän kanssaan.

18:6 Kun hän siis sanoi heille: Minä se olen, peräytyivät he ja kaatuivat maahan.

18:7 Niin hän taas kysyi heiltä: Ketä te etsitte? He sanoivat: Jeesusta, Nasaretilaista.

18:8 Jeesus vastasi: Minähän sanoin teille, että minä se olen. Jos te siis minua etsitte, niin antakaa näiden mennä;

18:9 että se sana kävisi toteen, jonka hän oli sanonut: En minä ole kadottanut ketään niistä, jotka sinä olet minulle antanut.

18:10 Niin Simon Pietari, jolla oli miekka, veti sen ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois oikean korvan; ja palvelijan nimi oli Malkus.

18:11 Niin Jeesus sanoi Pietarille: Pistä miekkasi tuppeen. Enkö minä joisi sitä maljaa, jonka Isä on minulle antanut?

18:12 Niin sotilasjoukko ja päällikkö ja juutalaisten palvelijat ottivat Jeesuksen kiinni ja sitoivat hänet

18:13 ja veivät ensin Hannaan luo, sillä hän oli Kaifaan appi, ja Kaifas oli sinä vuonna ylimmäisenä pappina.

18:4 Kuin siis Jeesus tiesi kaikki, mitä hänelle tapahtuman piti, niin hän läksi ja sanoi heille: ketä etsitte?

18:5 He vastasivat häntä: Jeesusta Natsaretilaista. Sanoi Jeesus heille: minä olen! Mutta Juudas, jonka hänen petti, seiso myös heidän kanssansa.

18:6 Kuin siis Jeesus sanoi heille: minä olen, astuivat he takaperin ja lankesivat maahan.

18:7 Niin hän taas kysyi heiltä: ketä te etsitte? Mutta he sanoivat: Jeesusta Natsaretilaista.

18:8 Jeesus vastasi: minä sanoin teille, että minä olen. Jos te siis minua etsitte, niin antakaa näiden mennä,

18:9 Että se puhe täytettäisiin, jonka hän oli sanonut: en minä niistä yhtään kadottanut, jotka sinä minulle annoit.

18:10 Niin Simon Pietarilla oli miekka, jonka hän veti ulos, ja löi ylimmäisen papin palveliaa ja hakkasi pois hänen oikean korvansa; jonka palvelian nimi oli Malkus.

18:11 Niin Jeesus sanoi Pietarille: pistä miekkas tuppeen: eikö minun pidä juoman sitä kalkkia, jonka Isä minulle antoi?

18:12 Niin joukko ja ylimmäinen päämies ja Juutalaisten palveliat ottivat kiinni Jeesuksen ja sitoivat hänen,

18:13 Ja veivät ensin Hannaksen tykö, sillä hän oli Kaiphaan appi, joka oli sinä vuonna ylimmäinen pappi.

18:4 COsca Jeesus tiesi caicki mitä hänelle tapahtuman piti/ tuli hän ja sanoi heille: ketä te edzittä?

He wastaisit: Jesusta Nazarenusta.

18:5 Sanoi Jeesus heille: Minä olen. Mutta Judas/ joca hänen petti/ seiso myös heidän cansans.

18:6 Cosca Jeesus sanoi heille: Minä olen: Astuit he takaperin/ ja langeisit maahan.

18:7 Nijn hän taas kysyi heille: ketä te edzittä? He sanoit: Jeesusta Nazarenusta.

18:8 Jeesus wastais: Minä sanoin teille: Minä olen: jos te sijs minua edzittä/ nijn sallicat näiden mennä:

18:9 Että se puhe täytetäisin/ cuin hän oli sanonut: en minä nijstä yhtän cadottanut/ cuins minulle annoit.

18:10 Nijn Simon Petarilla oli miecka/ jonga hän weti ulos/ ja löi ylimmäisen Papin palvelia/ ja hackais pois hänen oikean corwans: jonga palwelian nimi oli Malchus.

18:11 Nijn Jeesus sanoi Petarille: pistä mieckas tuppen: eikö minun pidä juoman sitä Calckia cuin Isä minulle antoi?

18:12 MUtta joucko/ ja ylimmäinen päämies/ ja Juutalaisten palweliat kijnniotit Jesuxen ja sidoit hänen:

18:13 Ja weit ensin Hannaxen tygö/ joca oli Caiphan appi/ ja oli sinä wuotena ylimmäinen Pappi.

18:14 Ja Kaifas oli se, joka neuvottelussa oli juutalaisille sanonut: On hyödyllistä, että yksi ihminen kuolee kansan edestä.

18:15 Ja Jeesusta seurasi Simon Pietari ja eräs toinen opetuslapsi. Tämä opetuslapsi oli ylimmäisen papin tuttava ja meni Jeesuksen kanssa sisälle ylimmäisen papin kartanoon.

18:16 Mutta Pietari seiso portilla ulkona. Niin se toinen opetuslapsi, joka oli ylimmäisen papin tuttava, meni ulos ja puhutteli portinvartijarta ja toi Pietarin sisälle.

18:17 Niin palvelijatar, joka vartioi porttia, sanoi Pietarille: Etkö sinäkin ole tuon miehen opetuslapsia? Hän sanoi: En ole.

18:18 Mutta palvelijat ja käskyläiset olivat tehneet hiilivalkean, koska oli kylmä, ja seisovat ja lämmittelivät. Ja myös Pietari seiso heidän kanssaan lämmittelemässä.

18:19 Niin ylimmäinen pappi kysyi Jeesukselta hänen opetuslapsistaan ja opistaan.

18:20 Jeesus vastasi hänelle: Minä olen julkisesti puhunut maailmalle; minä olen aina opettanut synagoogissa ja pyhäkössä, joihin kaikki juutalaiset kokoontuvat, enkä ole salassa puhunut mitään.

18:21 Miksi minulta kysyt? Kysy niiltä, jotka ovat kuulleet, mitä minä olen heille puhunut; katso, he tietävät, mitä minä olen sanonut.

18:22 Mutta kun Jeesus oli tämän sanonut, antoi eräs

18:14 Ja Kaiphas oli se, joka Juudalaisille oli neuvon antanut, että yhtä ihmistä olis tarpeellinen kuolettaa kansan edestä.

18:15 Ja Simon Pietari seurasi Jeesusta, ja toinen opetuslapsi. Mutta se opetuslapsi oli ylimmäisen papin tuttava ja meni sisälle Jeesuksen kanssa ylimmäisen papin saliin.

18:16 Mutta Pietari jäi ulos oven eteen. Niin toinen opetuslapsi, joka ylimmäisen papin tuttava oli, meni ulos ja puhui ovenvartialle, ja toi Pietarin sisälle.

18:17 Niin sanoi ovenvartiapiika Pietarille: etkö sinäkin olen tämän miehen opetuslapsia? Hän sanoi: en ole.

18:18 Mutta palvelijat, jotka hiilistä olivat tulen tehneet, sillä kylmä oli, seisovat ja lämmittelivät. Ja Pietari seiso myös heidän kanssansa ja lämmitteli.

18:19 Niin ylimmäinen pappi kysyi Jeesukselta hänen opetuslapsiestansa ja opetukses-tansa.

18:20 Jesus vastasi häntä: minä olen maailman edessä julkisesti puhunut: minä olen synagogassa opettanut ja templissä, johonka Juutalaiset joka paikasta kokoon tulevat, ja en ole mitään salaisuudessa puhunut.

18:21 Mitäs minulta kysyt? Kysy niiltä, jotka kuulivat, mitä minä heille puhunut olen. Katso, ne tietävät, mitä minä sanonut olen.

18:22 Mutta kuin hän näitä puhui, antoi yksi niistä pal-

18:14 Ja Caiphas oli se/ joca Judalaisille oli neuwo antanut/ että yhtä ihmistä olis tarpellinen cuoletta Canssan edestä.

18:15 JA Simon Petari seurais Jeesusta/ ja toinen Opetulapsi/ joca oli ylimmäisen Papin tuttava/ ja hän meni Jesuxen cansa ylimmäisen Papin salijn: mutta Petari jäi owen eteen.

18:16 Nijn se toinen Opetulapsi/ joca ylimmäisen Papin tuttava oli/ meni ja puhui owenwartialle/ ja toi Petarin sisälle.

18:17 Nijn sanoi owenwartia pijca Petarille: etkö sinä myös ole tämän miehen Opetuslapsista?

18:18 Hän sanoi: en. Mutta palweliat/ jotca hijlistä olit tulen tehnet/ sillä kylmä oli/ seisoiit ja lämmittelit.

18:19 Ja Petari seiso myös heidän cansans ja lämmitteli.

18:20 Nijn ylimmäinen Pappi kysyi Jesuxelle hänen Opetuslapsistans ja opetuxestans.

Jesus wastais händä: Minä olen mailman edes julkisest puhunut/ Minä olen Synagogas opettanut/ ja Templis/ johonga caicki Judalaiset coconduwat/ ja en ole mitän sala puhunut.

18:21 Mitäs minulle kysyt? kysy nijlle/ jotca cuulit mitä minä heille puhunut olen. Cadzo/ ne tietäwät mitä minä sanonut olen.

18:22 Ja cuin hän nämät puhui/ andoi yxi/ nijstä pal-

<p>palvelija, joka seiso i vieressä, hänelle korvapuustin sanoen: Niinkö sinä vastaat ylimmäiselle papille?</p>	<p>velioita, jotka läsnä seisoivat, Jesukselle korvapuustin ja sano i: niinkö sinä vastaat ylimmäistä pappia!</p>	<p>welioista cuin läsnä seisoit/ Jesuxelle corwapuustin/ ja sano i: nijngö sinun pitä was-taman ylimmäistä Pappia?</p>
<p>18:23 Jeesus vastasi hänelle: Jos minä pahasti puhuin, niin näytä toteen, että se on paha; mutta jos minä puhuin oikein, miksi minua lyöt?</p>	<p>18:23 Jesus vastasi häntä: jos minä pahasti puhuin, niin tunnusta se pahaksi, mutta jos minä oikein puhuin, miksis minua lyöt?</p>	<p>18:23 Jesus wastais: jos minä pahasti puhuin/ nijn tunnusta se pahaxi/ mutta jos minä oikein puhuin/ mixis minua lyöt?</p>
<p>18:24 Niin Hannas lähetti hänet sidottuna ylimmäisen papin Kaifaan luo.</p>	<p>18:24 Niin Hannas lähetti hänen sidottuna ylimmäisen papin Kaiphaan tykö.</p>	<p>18:24 Ja Hannas lähetti hänen sidottuna ylimmäisen Papin Caiphan tygö.</p>
<p>18:25 Mutta Simon Pietari seiso i lämmittelemässä. Niin he sanoivat hänelle: Etkö sinäkin ole hänen opetuslapsiaan? Hän kielsi ja sano i: En ole.</p>	<p>18:25 Mutta Simon Pietari seiso i ja lämmitte i. Niin he sanoivat hänelle: etkö sinä ole myös hänen opetuslapsiansa? Hän kielsi ja sano i: en ole.</p>	<p>18:25 Mutta Simon Petari seiso i ja lämmitte i. Nijn he sanoit hänelle: etkö sinä ole myös hänen Opetuslapsians? Hän kielsi/ ja sano i: en.</p>
<p>18:26 Silloin eräs ylimmäisen papin palvelijoista, sen sukulainen, jolta Pietari oli sivaltanut korvan pois, sano i: Enkö minä nähnyt sinua puutarhassa hänen kanssaan?</p>	<p>18:26 Sanoi hänelle yksi ylimmäisen papin palvelioista, sen lanko, jonka korvan Pietari hakkasi pois: enkö minä sinua nähnyt yrttitarhassa hänen kanssansa?</p>	<p>18:26 Sanoi hänelle yxi ylimmäisen Papin pelwelioist/ sen lango/ jonga Petari corwan poishackais: engö minä sinua nähnyt krydimaas hänen cansans?</p>
<p>18:27 Niin Pietari taas kielsi, ja samassa lauloi kukko.</p>	<p>18:27 Niin Pietari taas kielsi, ja kohta kukko lauloi.</p>	<p>18:27 Taas Petari kielsi: ja cohta Cuckoi lauloi.</p>
<p>18:28 Niin he veivät Jeesuksen Kaifaan luota palatsiin; ja oli varhainen aamu. Ja itse he eivät menneet sisälle palatsiin, etteivät saastuisi, vaan saattaisivat syödä pääsiäislammasta.</p>	<p>18:28 Niin he veivät Jeesuksen Kaiphaan tyköä raastupaan. Mutta se oli aamu, ja ei he menneet raastupaan, ettei he itsiänsä saastuttaisi, vaan söisivät pääsiäislampaan.</p>	<p>18:28 Nijn he weit Jesuxen Caiphan eteen Rastupaan. Mutta se oli amulla/ ja ei he mennet Rastupaan/ ettei he idzens saastutais/ waan söisit Pääsiäis lamban.</p>
<p>18:29 Niin Pilatus meni ulos heidän luokseen ja sano i: Mikä syytös ja kanne teillä on tätä miestä vastaan?</p>	<p>18:29 Niin Pilatus meni ulos heidän tykönsä ja sano i: mitä kannetta te tuotte tätä miestä vastaan?</p>	<p>18:29 Nijn Pilatus meni heidän tygöns/ ja sano i: mitä cannetta te tuotte tätä miestä wastian?</p>
<p>18:30 He vastasivat ja sanoivat hänelle: Jos tämä ei olisi pahantekijä, emme olisi antaneet häntä sinun käsiisi.</p>	<p>18:30 He vastasivat ja sanoivat hänelle: ellei hän pahantekijä olisi, emme olisi häntä sinun haltuus antaneet.</p>	<p>18:30 He wastaisit/ ja sanoit hänelle: ellei hän pahantekijä olis/ en me olis händä sinun haldus andanet.</p>
<p>18:31 Niin Pilatus sano i heille: Ottakaa te hänet ja tuomitkaa hänet lakinne mukaan. Juutalaiset sanoivat hänelle: Meidän ei ole lupa ketään</p>	<p>18:31 Niin Pilatus sano i heille: ottakaa te häntä ja tuomitkaa häntä teidän lakinne jälkeen. Juudalaiset sanoivat siis hänelle: meidän ei sovi ketään tappa a;</p>	<p>18:31 Nijn Pilatus sano i heille: nijn ottacat te händä/ ja duomitcat teidän Lakinne jälken.</p>
		<p>18:32 Judalaiset sanoit hä-</p>

tappaa;

18:32 että Jeesuksen sana kävisi toteen, jonka hän oli sanonut, antaen tietää, min-kälaisella kuolemalla hän oli kuoleva.

18:33 Niin Pilatus meni taas sisälle palatsiin ja kutsui Jee-suksen ja sanoi hänelle: Oletko sinä juutalaisten ku-ningas?

18:34 Jeesus vastasi hänelle: Itsestäsikö sen sanot, vai ovatko muut sen sinulle mi-nusta sanoneet?

18:35 Pilatus vastasi: Olenko minä juutalainen? Oma kan-sasi ja ylipapit ovat antaneet sinut minun käsiini. Mitä olet tehnyt?

18:36 Jeesus vastasi: Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta; jos minun kunin-kuuteni olisi tästä maailmas-ta, niin minun palvelijani olisi-ivat taistelleet, ettei minua olisi annettu juutalaisten kä-siini; mutta nyt minun kunin-kuuteni ei ole täältä.

18:37 Niin Pilatus sanoi hä-nelle: Sinä siis kuitenkin olet kuningas? Jeesus vastasi: Si-näpä sen sanot, että minä olen kuningas. Sitä varten minä olen syntynyt ja sitä varten maailmaan tullut, että minä todistaisin totuuden puolesta. Jokainen, joka on totuudesta, kuulee minun ää-neni.

18:38 Pilatus sanoi hänelle: Mikä on totuus? Ja sen sa-nottuaan hän taas meni ulos juutalaisten luo ja sanoi heil-le: Minä en löydä hänessä

18:32 Että jeesuksen puhe täytettäisiin, kuin hän sanoi, merkiten, millä kuolemalla hänen piti kuoleman.

18:33 Niin Pilatus taas meni raastupaan, kutsui Jeesuksen ja sanoi hänelle: oletkos sinä Juudalaisten kuningas?

18:34 Jesus vastasi häntä: sanotko sinä sen itsestäs, eli ovatko muut sen minusta sinulle sanoneet?

18:35 Pilatus vastasi: olenko minä Juudalainen? Sinun kansas ja ylimmäiset papit antoivat ylön sinun minulle: mitäs tehnyt olet?

18:36 Jesus vastasi: ei mi-nun valtakuntani ole tästä maailmasta. Jos minun val-takuntani olis tästä maail-masta, niin tosin minun pal-veliani olisivat sotineet, etten minä olisi tullut annetuksi ylön Juudalaisille; mutta ei minun valtakuntakuntani ole täältä.

18:37 Niin Pilatus sanoi hä-nelle: niin sinä olet kunin-gas? Jesus vastasi: sinä sen sanot, että minä olen kunin-gas. Sitä varten olen minä syntynyt ja sitä varten maa-ilmaan tullut, että minä to-tuuden tunnustan. Jokainen, joka on totuudesta, se kuu-lee minun ääneni.

18:38 Pilatus sanoi hänelle: minä on totuus? Ja kuin hän sen sanonut oli, meni hän taas ulos Juudalaisten tykö ja sanoi heille: en minä löydä yhtään syytä hänessä.

nelle: ei meidän tule ketän tappa:

että Jesuxen puhe täytetäi-sin/ cuin hän sanoi/ merki-ten millä cuolemalla hänen piti cuoleman.

18:33 Nijn Pilatus taas meni Rastupaan/ cudzui Jesuxen/ ja sanoi hänelle: oletcos Ju-dalaisten Cuningas?

18:34 Jesus wastais: sanot-cos sen idzestäs/ eli owatco muut sen minusta sinulle sa-nonet?

18:35 Pilatus wastais: olengo minä Judalainen? Sinun Canssas ja ylimmäiset Papit ylönannoit sinun minulle: mi-täs tehnyt olet?

18:36 Jesus wastais: ei minun waldacundan ole tästä mail-masta: jos minun waldacun-dan olis tästä mailmasta/ nijn tosin minun palweliani sen edest sotisit/ etten minä tulis Judalaisille ylönannetuxi/ mutta ei minun waldacundan ole täältä.

18:37 Pilatus sanoi hänelle: nijns olet Cuningas? Jesus wastais: sinä sen sanot/ että minä olen Cuningas. Sitäwar-ten olen minä syndynyt ja mailmaan tullut/ että minä totuuden tunnustan: jocainen sijs joca on totudest/ se cuule minun äneni.

18:38 Pilatus sanoi hänelle: mikä on totuus? JA cuin hän sen sanonut oli/ meni hän taas Judalaisten tygö/ ja sa-noi heille: en minä löydä yh-

yhtäkään syytä.

18:39 Mutta te olette tottuneet siihen, että minä päästän teille yhden vangin irti pääsiäisenä; tahdotteko siis, että päästän teille juutalaisten kuninkaan?

18:40 Niin he taas huusivat sanoen: Älä häntä, vaan Barrabas! Mutta Barabbas oli ryöväri.

Johannes 19 LUKU

19:1 Silloin Pilatus otti Jeesuksen ja ruoskitti hänet.

19:2 Ja sotamiehet väänsivät kruunun orjantappuroista, panivat sen hänen päähänsä ja pukivat hänen ylleen purppuraisen vaipan

19:3 ja tulivat hänen luokseen ja sanoivat: Terve, juutalaisten kuningas; ja he antoivat hänelle korvapuusteja.

19:4 Pilatus meni taas ulos ja sanoi heille: Katso, minä tuon hänet ulos teille, tietääksenne, etten minä löydä hänessä yhtäkään syytä.

19:5 Niin Jeesus tuli ulos, orjantappurakruunu päässään ja purppurainen vaippa yllään. Ja Pilatus sanoi heille: Katso ihmistä!

19:6 Kun siis ylipapit ja palvelijat näkivät hänet, huusivat he sanoen: Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse! Pilatus sanoi heille: Ottakaa te hänet ja ristiinnaulitkaa, sillä minä en löydä hänessä mitään syytä.

19:7 Juutalaiset vastasivat hänelle: Meillä on laki, ja lain

18:39 Mutta teillä on tapa, että minun pitää teille päästämisen yhden pääsiäisenä: tahdotteko siis, että minä päästän teille Juudalaisten kuninkaan?

18:40 Niin he huusivat taas kaikki, sanoen: ei tätä, vaan Barabbasta. Mutta Barabbas oli ryöväri.

19 LUKU

19:1 Niin Pilatus otti silloin Jeesuksen ja ruoskitsi hänen,

19:2 Ja sotamiehet väänsivät kruunun orjantappuroista, panivat sen hänen päähänsä ja puettivat hänen purpura-vaatteeseen,

19:3 Ja sanoivat: terve, Juudalaisten kuningas! ja antoivat hänelle korvapuusteja.

19:4 Taas tuli Pilatus ulos ja sanoi heille: katsokaat, minä tuon hänen teille ulos, että te tietäisitte, etten minä löydä yhtään syytä hänessä.

19:5 Niin Jeesus meni ulos, kantain orjantappuraista kruunua ja purpuraista vaatetta. Ja hän sanoi heille: katso ihmistä!

19:6 Mutta kuin ylimmäiset papit ja palvelijat hänen näkivät, huusivat he, sanoen: ristiinnaulitse, ristiinnaulitse häntä! Pilatus sanoi heille: ottakaa te häntä ja ristiinnaulitkaa; sillä en minä löydä yhtään syytä hänessä.

19:7 Vastasivat häntä Juudalaiset: meillä on laki, ja

tän syytä hänen cansans.

18:39 Mutta teillä on tapa/ että minun pitää teille päästämisen yhden Pääsiäisenä/ tahdottaco siis että minä päästän teille Judalaisten Cuningan?

18:40 Nijn he huusit caicki/ ja sanoit: ei/ waan Barraban. Mutta Barrabas oli ryöväri.

XIX. Lucu .

19:1 Nijn Pilatus otti Jeesuksen/ ja ruoskidzi hänen.

19:2 Ja sotamiehet wäänsit Cruunun orjantappuroist/ ja panit sen hänen päähäns: ja puetit hänen purpura waatteisin/ ja sanoit: o terwe Judalaisten Cuningas.

19:3 Ja annoit hänelle corwapuusteja.

19:4 Taas tuli Pilatus/ ja sanoi heille: cadzocat/ minä tuon hänen teille ulos/ että te tiedäisitte etten minä löydä yhtän syytä hänesä.

19:5 Nijn Jeesus ulosmeni/ candain orjantappuraista Cruunua ja purpuraista waatetta. Ja hän sanoi heille: cadzo/ mingä muotoinen ihmisen.

19:6 Cosca ylimmäiset Papit ja palweliat hänen näit/ huusit he/ ja sanoit: ristinnaulidze/ ristinnaulidze händä. Pilatus sanoi heille: ottacat te händä ja ristinnaulitcat: sillä en minä löydä yhtän syytä hänesä.

19:7 Wastaisit händä Judalaiset: meillä on Laki/ ja mei-

mukaan hänen pitää kuoleman, koska hän on tehnyt itsensä Jumalan Pojaksi.

19:8 Kun nyt Pilatus kuuli tämän sanan, pelkäsi hän vielä enemmän

19:9 ja meni taas sisälle palatsiin ja sanoi Jeesukselle: Mistä sinä olet? Mutta Jeesus ei hänelle vastannut.

19:10 Niin Pilatus sanoi hänelle: Etkö puhu minulle? Etkö tiedä, että minulla on valta sinut päästää ja minulla on valta sinut ristiinnaulita?

19:11 Jeesus vastasi: Sinulla ei olisi mitään valtaa minuun, ellei sitä olisi annettu sinulle ylhäältä. Sentähden on sen synty suurempi, joka jätti minut sinun käsiisi.

19:12 Tämän tähden Pilatus koetti päästää hänet irti. Mutta juutalaiset huusivat sanon: Jos päästät hänet, et ole keisarin ystävä; jokainen, joka tekee itsensä kuninkaaksi, asettuu keisaria vastaan.

19:13 Kun Pilatus kuuli nämä sanat, antoi hän viedä Jeesuksen ulos ja istui tuomarinistuimelle, paikalle, jonka nimi on Litostroton, hebreaksi Gabbata.

19:14 Ja oli pääsiäisen valmistuspäivä, noin kuudes hetki. Ja hän sanoi juutalaisille: Katso, teidän kuninkaanne!

19:15 Niin he huusivat: Vie pois, vie pois, ristiinnaulitse hänet! Pilatus sanoi heille: Onko minun ristiinnaulittava

meidän lakimme jälkeen pitää hänen kuoleman, että hän teki itsensä Jumalan Pojaksi.

19:8 Kun siis Pilatus tämän puheen kuuli, pelkäsi hän vielä enemmän,

19:9 Ja meni taas raastupaan ja sanoi Jeesukselle: kusta sinä olet? Mutta ei Jeesus vastannut häntä.

19:10 Niin Pilatus sanoi hänelle: etkös mitään minulle puhu? Etkös tiedä, että minulla on valta sinua ristiinnaulita ja valta sinua päästää?

19:11 Jeesus vastasi: ei sinulla olisi yhtään valtaa minua vastaan, jos ei se olisi sinulle annettu ylhäältä: sentähden on hänellä suurempi synty, joka minun sinulle antoi ylön.

19:12 Ja siitä ajasta pyysi Pilatus häntä päästää. Mutta Juudalaiset huusivat, sanon: jos sinä hänen päästät, niin et sinä ole keisarin ystävä; sillä jokainen, joka itsensä tekee kuninkaaksi, hän on keisaria vastaan.

19:13 Kuin Pilatus tämän puheen kuuli, vei hän Jeesuksen ulos ja istui tuomioistuimelle, siihen paikkaan, joka kutsutaan Litostroton, mutta Hebreaksi Gabbata.

19:14 Mutta se oli pääsiäisen valmistuspäivä, lähes kuudennella hetkellä. Ja hän sanoi Juudalaisille: katso, teidän kuninkaanne.

19:15 Mutta he huusivat: ota pois, ota pois, ristiinnaulitse häntä! Pilatus sanoi heille: pitääkö minun ristiinnaulittaman teidän kuninkaanne?

dän Lakim jälken pitä hänen cuoleman/ että hän teki idzens Jumalan Pojaksi.

19:8 Cosca Pilatus tämän puhen cuuli/ pelkäis hän vielä enemmän.

19:9 Ja meni taas Rastupaan/ ja sanoi Jesuxelle: custa sinä olet?

19:10 Mutta ei Jesus vastannut händä.

Nijn Pilatus sanoi hänelle: etkös mitän minulle wasta? tiedätkös etä minulla on walda sinua ristinnaulita/ ja minulla on walda sinua päästä?

19:11 Jesus wastais: ei sinulla olis yhtän walda minua wasta/ jos ei se olis sinulle annettu ylhäldä: sentähden on hänellä suurembi syndi/ joca minun sinulle ylönandoi.

Ja sijtä ajasta pyysi Pilatus händä päästä.

19:12 Mutta Judalaiset huusit/ ja sanoit: jos sinä hänen päästät/ nijn et sinä ole Keisarin ystäwä: sillä joca idzens teke Cuningaxi/ hän on Keisarita wasta.

19:13 MUtta cosca Pilatus tämän puhen cuuli/ wei hän Jesuxen ulos/ ja istui duomioistuimelle/ siJohen paickan joca cudzutan Lithostrotos/ mutta Hebreaxi Gabatha.

19:14 Ja se oli Pääsiäisen walmistus päiwä/ lähes cuudennella hetkellä. Ja hän sanoi Judalaisille: cadzocat teidän Cuningastan.

19:15 Nijn he huusit: ota pois/ ota pois/ ristinnaulidze händä. Pilatus sanoi heille: pitäkö minun ristinnaulidze-

teidän kuninkaanne? Ylipapit vastasivat: Ei meillä ole kuningasta, vaan keisari.

19:16 Silloin hän luovutti hänet heille ja antoi ristiinnaulittavaksi. Ja he ottivat Jeesuksen.

19:17 Ja kantaen itse omaa ristiänsä hän meni ulos niin sanotulle Pääkallonpaikalle, jota kutsutaan hebreankielellä Golgataksi.

19:18 Siellä he hänet ristiinnaulitsivat ja hänen kanssaan kaksi muuta, yhden kummallekin puolelle, ja Jeesuksen keskelle.

19:19 Ja Pilatus kirjoitti myös päällekirjoituksen ja kiinnitti sen ristiin; ja se oli näin kirjoitettu: Jeesus Nasaretilainen, juutalaisten kuningas.

19:20 Tämän päällekirjoituksen lukivat monet juutalaiset, sillä paikka, jossa Jeesus ristiinnaulittiin, oli lähellä kaupunkia; ja se oli kirjoitettu hebreaksi, latinaksi ja kreikkaksi.

19:21 Niin juutalaisten ylipapit sanoivat Pilatukselle: Älä kirjoita: 'Juutalaisten kuningas', vaan että hän on sanonut: 'Minä olen juutalaisten kuningas.'

19:22 Pilatus vastasi: Minkä minä kirjoitin, sen minä kirjoitin.

19:23 Kun sotamiehet olivat ristiinnaulinneet Jeesuksen, ottivat he hänen vaatteensa ja jakoivat ne neljään osaan, kullekin sotamiehelle osansa, sekä ihokkaan. Mutta ihokas oli saumaton, kauttaaltaan

Ylimmäiset papit vastasivat: ei meillä ole kuningasta, vaan keisari.

19:16 Niin silloin hän antoi hänen heille ristiinnaulittaa. Mutta he ottivat Jeesuksen ja veivät pois.

19:17 Ja hän kantoi ristiänsä ja meni siihen paikkaan, joka kutsutaan Pääkallon paikaksi, mutta Hebreaksi Golgata.

19:18 Siellä he ristiinnaulitsivat hänen ja kaksi muuta hänen kanssansa kahden puolen, mutta Jeesuksen keskelle.

19:19 Niin Pilatus kirjoitti myös päällekirjoituksen ja pani ristin päälle, ja oli näin kirjoitettu: JESUS NATSARENUS JUUDALAISTEN KUNINGAS.

19:20 Tämän päällekirjoituksen luki monta Juudalaisista; sillä se paikka oli läsnä kaupunkia, jossa Jesus ristiinnaulittiin. Ja oli kirjoitettu Hebreaksi, Grekaksi ja Latinaksi.

19:21 Niin sanoivat Juutalaisten ylimmäiset papit Pilatukselle: älä kirjoita: Juutalaisten kuningas; vaan että hän on sanonut: minä olen Juutalaisten kuningas.

19:22 Pilatus vastasi: mitä minä kirjoitin, sen minä kirjoitin.

19:23 Kuin siis sotamiehet olivat Jeesuksen ristiinnaulinneet, ottivat he hänen vaatteensa (ja tekivät neljä osaa, kullekin sotamiehelle osan), ja hameen; mutta hame ei ollut ommeltu, vaan kokonansa ylhäältä (alas-

man teidän Cuningan? Ylimmäiset Papit vastasivat: ei meillä ole Cuningast/ vaan Keisari.

19:16 Nijn hän andoi hänen heille ristinnaulitta.

19:17 Mutta he otit Jesuxen ja poisweit/

Ja hän cannoi ristiäns/ ja meni sinne joca cudzutan pääcalloin paicaxi/ mutta Hebreaxi Golgatha.

19:18 Siellä he ristinnaulidzit hänen/ ja caxi muuta hänen cansans cahden puolen/ mutta Jesuxen keskelle.

19:19 Nijn Pilatus kirjoitti päällekirjoituxen/ ja pani ristin päälle/ ja oli näin kirjoitettu: Jesus Nazarenius Judalaisten Cuningas.

19:20 Tämän päällekirjoituxen luki monda Judalaisista: sillä se paicka oli läsnä Caupungita/ josa Christus ristinnaulittin.

19:21 Ja oli kirjoitettu Hebreaxi/ Grecaxi ja Latinaxi.

Nijn sanoit Judalaisten ylimmäiset Papit Pilatuxelle: älä kirjoita/ Judalaisten Cuningas/ vaan että hän on sanonut: minä olen Judalaisten Cuningas.

19:22 Pilatus vastais: mitä minä kirjoitin/ sen minä kirjoitin.

19:23 MUtta cosca sotamiehet olit Jesuxen ristinnaulinnet/ otit he hänen waattens/ ja teit neljä osa/ cullengin sotamiehelle osan/ siJohen myös hamen/ joca oli umbinainen caicki cudottu/ ylhäl-

ylhäältä asti kudottu.

19:24 Sentähden he sanoivat toisillensa: Älkäämme leikatko sitä rikki, vaan heittäkäämme siitä arpaa, kenen se on oleva; että tämä kirjoitus kävisi toteen: He jakoivat keskenänsä minun vaatteeni ja heittivät minun puvustani arpaa. Ja sotamiehet tekivät niin.

19:25 Mutta Jeesuksen ristin ääressä seisoivat hänen äitinsä ja hänen äitinsä sisar ja Maria, Kloopaan vaimo, ja Maria Magdaleena.

19:26 Kun Jeesus näki äitinsä ja sen opetuslapsen, jota hän rakasti, seisovan siinä vieressä, sanoi hän äidillensä: Vaimo, katso, poikasi!

19:27 Sitten hän sanoi opetuslapselle: Katso, äitisi! Ja siitä hetkestä opetuslapsi otti hänet kotiinsa.

19:28 Sen jälkeen, kun Jeesus tiesi, että kaikki jo oli täytetty, sanoi hän, että kirjoitus kävisi toteen: Minun on jano.

19:29 Siinä oli astia, hapanviiniä täynnä; niin he täyttivät sillä hapanviinillä sienen ja panivat sen isoppikorren päähän ja ojensivat sen hänen suunsa eteen.

19:30 Kun nyt Jeesus oli otanut hapanviinin, sanoi hän: Se on täytetty, ja kallisti päänsä ja antoi henkensä.

19:31 Koska silloin oli valmistuspäivä, niin - etteivät ruumiit jäisi ristille sapatiksi, sillä se sapatinpäivä oli suuri - juudalaiset pyysivät Pilatuksesta, että ristiinnaulittujen sääriluut rikottaisiin ja ruumiit

päin) kudottu.

19:24 Niin he sanoivat keskenänsä: älkäämme tätä rickoko, vaan heittäkäämme tästä arpaa, kenenkä se pitää oleman: että Raamattu täytettäisiin, joka sanoo: he ovat minun vaatteeni itsellensä jakaneet ja ovat heittäneet minun hameestani arpaa. Ja sotamiehet tosin näin tekivät.

19:25 Mutta Jesuksen ristin tykönä seiso i hänen äitinsä ja hänen äitinsä sisar Maria, Kleopaan emäntä, ja Maria Magdalena.

19:26 Kuin siis Jesus näki äidin ja opetuslapsen siinä seisovan, jota hän rakasti, sanoi hän äidillensä: vaimo, katso sinun poikaas.

19:27 Sitte sanoi hän opetuslapselle: katso sinun äitiäs. Ja siitä hetkestä otti opetuslapsi hänen tykönsä.

19:28 Sitte, kuin Jesus tiesi jo kaikki täytetyksi, ja että Raamattu täytettäisiin, sanoi hän: minä janoon.

19:29 Oli siis yksi astia pantu etikkaa täyteen, ja he täyttivät sienen etikalla ja panivat sen ympärille isoppia, ja panivat sen hänen suunsa eteen.

19:30 Kuin siis Jesus oli etikkaa ottanut, sanoi hän: se on täytetty! ja kallisti päänsä ja antoi henkensä.

19:31 Mutta että valmistuspäivä oli, ja ei ruumiit pitänyt ristissä oleman sabbatina, (sillä se sabbatin päivä oli suuri,) rukoilivat siis Juudalaiset Pilatusta, että heidän sääriluunsa piti rikottaman ja he otettaman alas.

dä ham an alas.

19:24 Ja he sanoit keskenäns: älkäm tätä rickoco/ waan heittäkäm arpa kenengä se pitä oleman/ että Ramattu täytettäisiin/ joca sano: he owat minun waatteeni idzellens jacanet/ ja owat arpa heittänet minun hameni päälle. Ja sotamiehet tosin näin teit.

19:25 MUtta Jesuxen ristin tykönä seiso i hänen Äitins/ ja hänen Äitins sisar Maria/ Cleophan emändä/ ja Maria Magdalena.

19:26 Cosca siis Jesus Äitins näki/ ja Opetuslapsens/ jota hän racasti/ sanoi hän Äitillens: Waimo/ cadzo poicas.

19:27 Sijtte sanoi hän Opetuslapselle: cadzo sinun Äitiäs. Ja sijtä hetkest otti Opetuslapsi hänen tygöns.

19:28 Ja cuin Jesus tiesi jo caicki täytetyxi: ja että Ramattu täytettäisiin/ sanoi hän: Minä janon.

Oli siis yxi astia pandu etickata täyten.

19:29 Ja he täytit sienen eticalla/ ja panit sen ymbärille Isoppia/ ja pidit sitä hänen suuns edes.

19:30 Cosca Jesus oli etickata juonut/ sanoi hän: se on täytetty: callisti pääns ja andoi hengens.

19:31 MUtta että valmistuspäivä oli/ ja ei ruumiit pitänyt ristissä oleman Sabbathina/ sillä se Sabbathin päiwä oli suuri: rucoilit Judalaiset Pilatusta/ että heidän reitens piti ricottaman/ ja poisotet-

otettaisiin alas.

19:32 Niin sotamiehet tulivat ja rikkoivat sääriluut ensin toiselta ja sitten toiselta hänen kanssaan ristiinnaulitulta.

19:33 Mutta kun he tulivat Jeesuksen luo ja näkivät hänet jo kuolleeksi, eivät he rikkoneet hänen luitaan,

19:34 vaan yksi sotamiehistä puhkaisu keihäällä hänen kylkensä, ja heti vuoti siitä verta ja vettä.

19:35 Ja joka sen näki, on sen todistanut, ja hänen todistuksensa on tosi, ja hän tietää totta puhuvansa, että tekin uskoisitte.

19:36 Sillä tämä tapahtui, että kirjoitus kävisi toteen: Älköön häneltä luuta rikkotako.

19:37 Ja vielä sanoo toinen kirjoitus: He luovat katseensa häneen, jonka he ovat lävistäneet.

19:38 Mutta sen jälkeen Joo-sef, arimatialainen, joka oli Jeesuksen opetuslapsi, vaikka salaa, juutalaisten pelosta, pyysi Pilatukselta saada ottaa Jeesuksen ruumiin; ja Pilatus myöntyi siihen. Niin hän tuli ja otti Jeesuksen ruumiin.

19:39 Tuli myös Nikodeemus, joka ensi kerran oli yöllä tullut Jeesuksen tykö, ja toi mirhan ja aloen seosta noin sata naulaa.

19:40 Niin he ottivat Jeesuksen ruumiin ja käärivät sen hyvänhajuisten yrttien kanssa käärinliinoihin, niinkuin juutalaisilla on tapana haudata.

19:41 Ja sillä paikalla, missä hänet ristiinnaulittiin, oli puu-

19:32 Niin sotamiehet tulivat ja rikkoivat ensimmäisen luut ja toisen, joka hänen kanssansa oli ristiinnaulittu;

19:33 Mutta kuin he tulivat Jeesuksen tykö ja näkivät hänen jo kuolleeksi, niin ei he rikkoneet hänen luitansa;

19:34 Vaan yksi sotamiehistä avasi hänen kylkensä keihäällä, josta kohta vuoti veri ja vesi.

19:35 Ja joka tämän näki, hän on sen todistanut ja hänen todistuksensa on tosi, ja hän tietää totta sanovansa, että te myös uskoisitte.

19:36 Sillä nämät ovat tapahtuneet, että Raamattu täytettäisiin: ei teidän pidä luuta rikkoman hänessä.

19:37 Ja taas toinen kirjoitus sanoo: he saavat nähdä, ketä he ovat pistäneet.

19:38 Mutta sen jälkeen rucoili Pilatusta Joseph Arimatiasta, (joka oli Jeesuksen opetuslapsi, vaan salaa Juudalaisten pelvon tähden), että hän olis saanut ottaa Jeesuksen ruumiin; ja Pilatus salli sen. Niin hän tuli ja otti Jeesuksen ruumiin.

19:39 Niin tuli myös Nikodemus, (joka oli ensin yöllä Jeesuksen tykö tullut,) ja toi mirhamia ja aloeta sekoitettua, lähes sata naulaa,

19:40 Niin he ottivat Jeesuksen ruumiin ja käärivät sen liinaiseen, hyvän-hajullisten yrttein kanssa, niinkuin Juudalaisten tapa on haudata.

19:41 Mutta siinä paikassa, jossa hän ristiinnaulittiin, oli

taman.

19:32 Nijn sotamiehet tulit ja ricoit ensimmäisen luut/ ja toisen/ jotca hänen cansans olit ristinnaulitut.

19:33 Mutta cosca he tulit Jesuxen tygö/ ja näit hänen cuollexi/ nijn ei he rickonet hänen luitans:

19:34 Waan yxi sotamiehist awais hänen kylkens keihällä/ josta vuoti Weri ja Wesi.

19:35 Ja joca tämän näki/ hän on sen todistanut/ ja hänen todistuxens on tosi/ ja hän tietä hänens totta sanowan/ että te myös uscoisitta.

19:36 Sillä nämät owat tapahtunet että Ramattu täytäisin: ei teidän pidä luuta rickoman hänes:

19:37 Ja taas toinen Kirjoitus sano: he saawat nähdä/ cuhunga he owat pistänet.

19:38 JA Joseph Arimathiast/ joca oli Jesuxen Opetuslapsi sala Judasten pelgon tähden/ rucoili Pilatusta/ että hän olis saanut otta Jesuxen ruumin:

19:39 Ja Pilatus sallei.

Nijn tuli myös Nicodemus/ joca ennengin oli yöllä Jesuxen tygö tullut/ ja toi Mirhamit ja Aloeta/ secoitettua/ lähes sata naula.

19:40 Nijn he otit Jesuxen ruumin/ ja kääreit sen lijna-waatteisin/ hywin hajullisilla yrteillä nijncuin Judalaisten tapa oli haudata.

19:41 Mutta sijnä cuin hän ristinnaulittin/ oli krydimaa/

tarha, ja puutarhassa uusi hauta, johon ei vielä oltu ke-
tään pantu.

19:42 Siihen he nyt panivat
Jeesuksen, koska oli juuta-
laisten valmistuspäivä ja se
hauta oli lähellä.

Johannes 20 LUKU

20:1 Mutta viikon ensimmäi-
senä päivänä Maria Magda-
leena meni varhain, kun vielä
oli pimeä, haudalle ja näki
kiven otetuksi pois haudan
suulta.

20:2 Niin hän riensi pois ja
tuli Simon Pietarin luo ja sen
toisen opetuslapsen luo, joka
oli Jeesukselle rakas, ja sanoi
heille: Ovat ottaneet Herran
pois haudasta, emmekä tiedä,
mihin ovat hänet panneet.

20:3 Niin Pietari ja se toinen
opetuslapsi lähtivät ja meni-
vät haudalle.

20:4 Ja he juoksivat molem-
mat yhdessä; mutta se toinen
opetuslapsi juoksi edellä, no-
peammin kuin Pietari, ja saa-
pui ensin haudalle.

20:5 Ja kun hän kurkisti si-
sään, näki hän käärinliinat
siellä; kuitenkin hän ei
mennyt sisälle.

20:6 Niin Simon Pietarikin tuli
hänen perässään ja meni si-
sälle hautaan ja näki käärin-
liinat siellä

20:7 ja hikiliinan, joka oli ol-
lut hänen päässään, ei pan-
tuna yhteen käärinliinojen
kanssa, vaan toiseen paik-
kaan erikseen kokoonkäärity-
nä.

20:8 Silloin toinenkin opetus-
lapsi, joka ensimmäisenä oli

yrttitarha, ja yrttitarhassa
uusi hauta, johonka ei vielä
kenkään ollut pantu:

19:42 Siihen he panivat Je-
suksen Juudalaisten valmis-
tuspäivän tähden, että se
hauta oli läsnä.

20 LUKU

20:1 Mutta ensimmäisenä
päivänä viikossa tuli Maria
Magdalena varhain, kuin vie-
lä pimiä oli, haudalle ja näki
kiven otetuksi pois haudalta.

20:2 Niin hän juoksi ja tuli
Simon Pietarin tykö ja sen
opetuslapsen tykö, jota Je-
sus rakasti, ja sanoi heille:
he ovat Herran ottaneet pois
haudasta, ja emme tiedä,
kuhunka he hänen panivat.

20:3 Niin Pietari meni ulos ja
toinen opetuslapsi, ja tulivat
haudalle.

20:4 Mutta he juoksivat
kahden ynnä, ja toinen ope-
tuslapsi juoksi edellä nope-
ammin kuin Pietari, ja tuli
ensin haudalle.

20:5 Ja kuin hän itsensä
kumarsi, näki hän liinaiset
pantuna, mutta ei hän kui-
tenkaan mennyt sisälle.

20:6 Niin Simon Pietari tuli
seuraten häntä, ja meni hau-
taan, ja näki kääriliinat pan-
tuna.

20:7 Ja hikiliinan, joka hä-
nen päänsä päällä oli ollut,
ei kääriliinan kanssa, vaan
erinänsä käärittynä yhteen
paikkaan.

20:8 Niin meni myös toinen
opetuslapsi sisälle, joka en-

ja krydimaas oli vsi hauta/
johonga ei vielä kengän ollut
pandu.

19:42 SiJohen he panit Jesu-
xen Judalaisten walmistus
päiwän tähden/ että se hau-
ta oli läsnä.

XX. Lucu .

20:1 MUtta ensimmäisnä päi-
wänä wijcos/ tuli Maria Mag-
dalena warahin/ vielä pimeis
haudalle/ ja näki kiwen pois-
otetuxi haudalda.

20:2 Nijn hän juoxi Simon
Pietarin/ ja sen Opetuslapsen
tygö/ jota Jesus racasti/ ja
sanoi heille: he owat Herran
poisottanet haudasta/ ja en
me tiedä cuhunga he hänen
panit.

20:3 Nljn Petari ja se toinen
Opetuslapsi menit haudalle.

20:4 Mutta ne caxi juoxit yn-
nä/ ja se toinen Opetuslapsi
juoxi nopemmin cuin Petari/
ja tuli edellä haudalle.

20:5 Ja cuin hän siJohen
curkisti/ näki hän siellä kääri-
lijnat/ mutta ei hän cuiten-
gan mennyt sisälle.

20:6 Nijn Simon Petari tuli
hänen jäljesäns/ ja meni
hautaan/ ja näki käärilijnat
panduna:

20:7 Ja sen hikilijnan/ joca
hänen pääns päällä oli ollut/
ei käärilijnan cansa/ waan
erinäns käärittynä yhten
paickan.

20:8 Nijn meni myös toinen
Opetuslapsi sisälle/ joca

tullut haudalle, meni sisään ja näki ja uskoi.	sin haudalle tullut oli, ja näki sen ja uskoi.	edellä haudalle tullut oli/ ja näki sen ja uskoi:
20:9 Sillä he eivät vielä ymmärtäneet Raamattua, että hän oli kuolleista nouseva.	20:9 Sillä ei he vielä Raamattua ymmärtäneet, että hän oli nouseva kuolleista.	20:9 Sillä ei he vielä Raamattua ymmärtäneet/ että hän oli ylösnouseva kuolleista.
20:10 Niin opetuslapset menivät takaisin kotiinsa.	20:10 Niin ne opetuslapset menivät taas yhteen.	20:10 Niin ne Opetuslapset menit taas cocon.
20:11 Mutta Maria seisoi haudan edessä ulkopuolella ja itki. Kun hän näin itki, kurkisti hän hautaan	20:11 Mutta Maria seisoi ulkona haudan edessä ja itki. Ja kuin hän niin itki, kurkisti hän itsensä hautaan.	20:11 MUtta Maria seisoi ulkona haudan edes/ ja itki. Ja cosca hän nijn itki/ curkisti hän hautaan:
20:12 ja näki kaksi enkeliä valkeissa vaatteissa istuvan, toisen pääpuolessa ja toisen jalkapuolessa, siinä, missä Jeesuksen ruumis oli maan- nut.	20:12 Ja näki kaksi enkeliä valkeissa vaatteissa istuvan, yhden pään puolessa ja toisen jalkain puolessa, siinä missä Jeesuksen ruumis panti oli.	20:12 Ja näki caxi Engelitä walkeisa vaatteisa istuwan/ yxi pään ja toinen jalcain puoles/ johon he Jesuxen ruumin pannet olit.
20:13 Nämä sanoivat hänelle: Vaimo, mitä itket? Hän sanoi heille: Ovat ottaneet pois minun Herrani, enkä tiedä, mihin ovat hänet panneet.	20:13 Ne sanoivat hänelle: vaimo, mitä itket? Hän sanoi heille: he ovat minun Herrani ottaneet pois, ja en tiedä, kuhunka he hänen ovat panneet.	20:13 Ne sanoit hänelle: waimo/ mitä itket? Hän sanoi: he owat minun Herrani poisottanet/ engä tiedä cuhunga he hänen owat pannet.
20:14 Tämän sanottuaan hän kääntyi taaksepäin ja näki Jeesuksen siinä seisovan, eikä tiennyt, että se oli Jeesus.	20:14 Ja kuin hän nämät sanonut oli, käänsi hän itsensä taapäin, ja näki Jeesuksen seisovan, eikä tiennyt, että se oli Jesus.	20:14 COsca hän nämät sanonut oli/ käänsi hän idzens/ ja näki Jesuxen seisowan/ eikä tiennyt että se oli Jesus.
20:15 Jeesus sanoi hänelle: Vaimo, mitä itket? Ketä etsit? Tämä luuli häntä puutarhuriksi ja sanoi hänelle: Herra, jos sinä olet kantanut hänet pois, sano minulle, mihin olet hänet pannut, niin minä otan hänet.	20:15 Sanoi Jesus hänelle: vaimo, mitä itket? ketäs etsit? Mutta hän luuli sen yrtitarhan haltiaksi, ja sanoi hänelle: Herra, jos sinä hänen kannoit pois, niin sano minulle, kuhunkas hänen panit, ja minä tahdon hänen ottaa.	20:15 Sanoi Jesus hänelle: Waimo/ mitä itket? ketäs edzit? mutta hän luuli sen krydimaan haldiaxi/ ja sanoi hänelle: Herra/ jos sinä hänen poiscannoit/ nijn sano minulle cuhungas hänen panit/ ja minä menen hänen ottaman.
20:16 Jeesus sanoi hänelle: Maria! Tämä kääntyi ja sanoi hänelle hebreankielellä: Rabbuuni! se on: opettaja.	20:16 Jesus sanoi hänelle: Maria! niin hän käänsi itsensä ja sanoi hänelle: Rabboni, se on: Mestari.	20:16 Jesus sanoi hänelle: Maria: nijn hän käänsi/ ja sanoi hänelle: Rabboni/ se on/ Mestari.
20:17 Jeesus sanoi hänelle: Älä minuun koske, sillä en minä ole vielä mennyt ylös Isäni tykö; mutta mene minun veljieni tykö ja sano heille, että minä menen ylös, minun	20:17 Jesus sanoi hänelle: älä minuun rupee; sillä en minä ole vielä mennyt ylös minun Isäni tykö, vaan mene minun veljeini tykö ja sano heille: minä menen ylös minun Isäni tykö ja teidän	20:17 Jesus sanoi hänelle: älä minuun rupe: sillä en minä ole vielä mennyt minun Isäni tygö. Waan mene minun weljeini tygö/ ja sano heille: Minä menen ylös minun Isäni

Isäni tykö ja teidän Isänne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö.	Isänne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö.	tygö/ ja teidän Isänne tygö/ ja minun Jumalani tygö/ ja teidän Jumalanne tygö.
20:18 Maria Magdaleena meni ja ilmoitti opetuslapsille, että hän oli nähnyt Herran ja että Herra oli hänelle näin sanonut.	20:18 Maria Magdalena tuli ja ilmoitti opetuslapsille, että hän oli nähnyt Herran, ja että hän näitä hänelle sanoi.	20:18 Nijn Maria Magdalena meni ja ilmoitti Opetuslapsille/ sanoden: minä olen Herran nähnyt/ ja näitä hän minulle puhui.
20:19 Samana päivänä, viikon ensimmäisenä, myöhään illalla, kun opetuslapset olivat koolta lukittujen ovien takana, juutalaisten pelosta, tuli Jeesus ja seisoi heidän keskellä ja sanoi heille: Rauha teille!	20:19 Kuin siis sen sabbatin päivän ehtoo oli, ja ovet olivat suljetut, jossa opetuslapset kokoontuneet olivat Juudalaisten pelvon tähden, tuli Jesus ja seisoi heidän keskellänsä ja sanoi heille: rauha olkoon teille!	20:19 MUtta sen Sabbathin ehtona/ cosca owet olit jo suljetut/ josa Opetuslapset cogos olit Judalaisten pelgon tähden/ tuli Jesus/ ja seisoi heidän keskelläns/ ja sanoi: Rauha olcon teille.
20:20 Ja sen sanottuaan hän näytti heille kätensä ja kylkensä. Niin opetuslapset iloitsivat nähdessään Herran.	20:20 Ja kuin hän sen sanonut oli, osoitti hän heille kätensä ja kylkensä. Niin opetuslapset ihastuivat, että he näkivät Herran.	20:20 Ja cuin hän sen sanonut oli/ osotti hän heille kätens ja kylkens: nijn Opetuslapset ihastuit/ että he näit Herran.
20:21 Niin Jeesus sanoi heille jälleen: Rauha teille! Niinkuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minäkin teidät.	20:21 Ja Jesus taas sanoi heille: rauha olkoon teille! niinkuin Isä minun lähetti, niin minä myös lähetän teidät.	20:21 Ja Jesus taas sanoi: Rauha olcon teille: nijncuin Isä minun lähetti/ nijn minä myös lähetän teidän.
20:22 Ja tämän sanottuaan hän puhalsi heidän päällensä ja sanoi heille: Ottakaa Pyhä Henki.	20:22 Ja kuin hän nämät sanonut oli, puhalsi hän heidän päällensä ja sanoi heille: ottakaat Pyhä Henki:	20:22 Ja cuin hän nämät sanonut oli/ puhalsi hän heidän päällensä/ ja sanoi heille: 20:23 Ottacat Pyhä Hengi/
20:23 Joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut; joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt.	20:23 Joille te synnit anteeksi annatte, niille ne anteeksi annetaan, ja joille te ne pidätte, niille ne ovat pidetyt.	Joille te synnit andexi annatte/ nijlle ne andexi annetan: ja joille te ne pidätte/ nijlle ne owat pidetyt.
20:24 Mutta Tuomas, jota sanottiin Didymukseksi, yksi niistä kahdestatoista, ei ollut heidän kanssansa, kun Jeesus tuli.	20:24 Mutta Toomas, yksi kahdestatoistakymmenestä, joka kaksoiseksi kutsutaan, ei ollut heidän kanssansa, kuin Jesus tuli.	20:24 Mutta Thomas yxi cahdestatoistakymmenest/ joca caxoisexi cudzutan/ ei ollut heidän cansans cosca Jesus tuli.
20:25 Niin muut opetuslapset sanoivat hänelle: Me näimme Herran. Mutta hän sanoi heille: Ellen näe hänen käsissään naulojen jälkiä ja pistä sormeani naulojen sijoihin ja pistä kättäni hänen kylkeensä,	20:25 Niin muut opetuslapset sanoivat hänelle: me näimme Herran. Mutta hän sanoi heille: ellen minä näe hänen käsissänsä naulan reikää, ja pistä sormeani naulain siaan, ja pistä kättäni hänen kylkeensä, en	20:25 Nijn muut Opetuslapset sanoit hänelle: me näimme Herran. Mutta hän sanoi heille: ellen minä näe hänen käsissäns naulain reike/ ja pistä sormeani naulain siaan/ ja pane kättäni hänen kylkeens/

en minä usko.

20:26 Ja kahdeksan päivän perästä hänen opetuslapsensa taas olivat huoneessa, ja Tuomas oli heidän kanssansa. Niin Jeesus tuli, ovien ollessa lukittuina, ja seiso heidän keskellään ja sanoi: Rauha teille!

20:27 Sitten hän sanoi Tuomaalle: Ojenna sormesi tänne ja katso minun käsiäni, ja ojenna kätesi ja pistä se minun kylkeeni, äläkä ole epäuskoinen, vaan uskovainen.

20:28 Tuomas vastasi ja sanoi hänelle: Minun Herrani ja minun Jumalani!

20:29 Jeesus sanoi hänelle: Sentähden, että minut näit, sinä uskot. Autuaat ne, jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat!

20:30 Paljon muitakin tunnus- tekoja, joita ei ole kirjoitettu tähän kirjaan, Jeesus teki opetuslastensa nähden;

20:31 mutta nämä ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskon kautta olisi elämä hänen nimeensä.

Johannes 21 LUKU

21:1 Sen jälkeen Jeesus taas ilmestyi opetuslapsilleen Tiberiaan järven rannalla; ja hän ilmestyi näin:

21:2 Simon Pietari ja Tuomas, jota sanottiin Didymukseksi, ja Natanael, joka oli Galilean Kaanasta, ja Sebedeuksen pojat sekä kaksi muuta hänen opetuslapsistaan olivat

minä usko.

20:26 Ja kahdeksan päivän perästä olivat opetuslapset taas sisällä, ja Toomas heidän kanssansa. Niin Jeesus tuli, kuin ovet suljetut olivat, ja seiso heidän keskellänsä, ja sanoi: rauha olkoon teille!

20:27 Sitte sanoi hän Tuomaalle: pistä sormes tänne, ja katso minun käsiäni, ja ojenna tänne kätes, ja pistä minun kylkeeni, ja älä ole epäuskoinen, vaan uskovainen.

20:28 Toomas vastasi ja sanoi hänelle: minun Herrani ja minun Jumalani!

20:29 Jesus sanoi hänelle: ettäs näit minun, Toomas, niin sinä uskoit: autuaat ovat ne, jotka ei näe, ja kuitenkin uskovat.

20:30 Niin teki myös Jesus monta muuta merkkiä opetuslastensa nähden, jotka ei tässä kirjassa ole kirjoitetut.

20:31 Mutta nämät ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että te saisitte elämän uskon kautta hänen nimeensä.

21 LUKU

21:1 Sitte ilmoitti Jesus taas itsensä opetuslapsille Tiberiaan meren tykönä, ja hän ilmoitti itsensä näin:

21:2 Simon Pietari ja Toomas, joka kaksoiseksi kutsutaan, olivat ynnä ja Natanael, joka oli Galilean Kaanasta, ja Zebedeuksen pojat ja kaksi muuta hänen opetuslapsistansa.

en minä usco.

20:26 JA cahdexan päivän perästä/ olit Opetuslapset taas siellä/ ja Thomas heidän cansans. Nijn Jesus tuli/ cuin owet suljetut olit/ ja seiso heidän keskelläns/ ja sanoi: Rauha olcon teille.

20:27 Sijtte sanoi hän Thomaxelle: pistä sormes tänne/ ja cadzo minun käsiäni: ja ojenna tänne kätes/ ja pistä minun kylkeeni/ ja älä ole epäuscoinen/ waan uscowainen.

20:28 Thomas wastais/ ja sanoi hänelle: minun Herran ja minun Jumalan.

20:29 Jesus sanoi hänelle: ettäs näit minun Thomas/ nijn sinä uscoit: autuat owat ne jotca ei näe/ ja cuitengin uscowat.

20:30 Teki myös Jesus monta muuta merkkiä Opetuslastens nähden/ jotca ei täsä Kirjas ole kirjoitetut.

20:31 Mutta nämät owat kirjoitetut/ että te uscoisitta/ että Jesus on Christus Jumalan Poica: ja että te saatte elämän/ uscon cautta/ hänen Nimeens.

XXI. Lucu .

21:1 Sijtte ilmoitti Jesus taas idzens Tyberian meren tykönä/ ja hän ilmoitti idzens näin:

21:2 Simon Petari ja Thomas/ joca caxoisexi cudzutan olit ynnä/ ja Nathanael/ joca oli Galilean Canast/ ja Zebedeuxen pojat/ ja cazi muuta hänen Opetuslapsistans.

yhdessä.

21:3 Simon Pietari sanoi heille: Minä menen kalaan. He sanoivat hänelle: Me lähdemme myös sinun kanssasi. Niin he lähtivät ja astuivat venheeseen; mutta eivät sinä yönä saaneet mitään.

21:4 Ja kun jo oli aamu, seisoi Jeesus rannalla. Opetuslapset eivät kuitenkaan tieneet, että se oli Jeesus.

21:5 Niin Jeesus sanoi heille: Lapset, onko teillä mitään syötävää? He vastasivat hänelle: Ei ole.

21:6 Hän sanoi heille: Heittäkää verkko oikealle puolelle venhettä, niin saatte. He heittivät verkon, mutta eivät jaksaneet vetää sitä ylös kalojen paljouden tähden.

21:7 Silloin se opetuslapsi, jota Jeesus rakasti, sanoi Pietarille: Se on Herra. Kun Simon Pietari kuuli, että se oli Herra, vyötti hän vaippansa ympärilleen, sillä hän oli ilman vaatteita, ja heittäytyi järveen.

21:8 Mutta muut opetuslapset tulivat venheellä ja vetivät perässään verkkoa kaloineen, sillä he eivät olleet maasta kauempana kuin noin kahdensadan kyynärän päässä.

21:9 Kun he astuivat maalle, näkivät he siellä hiilloksen ja kalan pantuna sen päälle, sekä leipää.

21:10 Jeesus sanoi heille: Tuokaa tänne niitä kaloja, joita nyt saitte.

21:11 Niin Simon Pietari astui venheeseen ja veti maalle verkon, täynnä suuria kaloja,

21:3 Sanoi Simon Pietari heille: minä menen kalaan: ne sanoivat hänelle: me menemme myös kanssasi. Niin he menivät ja astuivat kohta venheeseen, ja ei he sinä yönä mitään saaneet.

21:4 Mutta kuin jo aamu oli, niin Jeesus seisoi rannalle; mutta ei opetuslapset tieneet, että se oli Jeesus.

21:5 Niin sanoi Jeesus heille: lapset, onko teillä mitään syötävää? He vastasivat häntä: ei.

21:6 Hän sanoi heille: laskekaat verkko oikialle puolelle venhettä, niin te löydätte. Niin he laskivat, ja tuli niin paljon kaloja, ettei he voineet vetää.

21:7 Niin sanoi se opetuslapsi, jota Jeesus rakasti, Pietarille: Herra se on. Kuin Simon Pietari sen kuuli, että se oli Herra, vyötti hän hameen ympärillensä, (sillä hän oli alasti,) ja heitti itsensä mereen.

21:8 Mutta muut opetuslapset tulivat venheellä, (sillä ei he olleet kaukana maalta, vaan lähes kaksisataa kyynärää,) ja vetivät verkon kaloinensa.

21:9 Kuin he siis olivat maalle tulleet, näkivät he hiilet ja kalan, niiden päällä pantuna, ja leivän.

21:10 Jeesus sanoi heille: tuokaat tänne niistä kaloista, jotka te nyt saitte.

21:11 Simon Pietari meni ja veti verkon maalle, täynnä suuria kaloja, sata ja kolme-

21:3 Sanoi Simon Petari heille: minä menen calaan: ne sanoit hänelle: me menemmä cansas. Nijn he menit ja astuit cohta wenhesen/ ja ei he sinä yönä mitän saanet.

21:4 MUtta cosca jo amu oli/ nijn Jeesus seisoi rannalla: mutta ei Opetuslapset tiennet että se oli Jeesus.

21:5 Sanoi Jeesus heille: lapset/ ongo teillä mitän syötävätä? he wastaisit händä: Ei.

21:6 Hän sanoi heille: laskecat werckonne oikialle puolelle wenehtä/ nijn te löydätte. Nijn he laskit/ ja tuli nijn paljo caloja/ ettei he woinet wetä.

21:7 Nijn sanoi se Opetuslapsi/ jota Jeesus racasti/ Petarille: Herra se on. Cosca Simon Petari sen cuuli/ että se oli Herra/ wyötti hän hamen ymbärillens/ sillä hän oli alasti/ ja heitti idzens mereen.

21:8 Mutta muut Opetuslapset tulit wenhellä: sillä ei he ollet caucana maalda/ waan lähes caxi sata kynärätä/ ja wedit werckoja caloinens.

21:9 Cosca he olit maalle tullet/ näit he hijlet/ ja calat nijden päällä/ ja leiwän.

21:10 Jeesus sanoi heille: tuocat tänne nijstä caloista cuin te nyt saitte:

21:11 Simon Petari meni ja weti wercot maalle/ täynnäns suuria caloja/ sata ja colme-

sata viisikymmentä kolme. Ja vaikka niitä oli niin paljon, ei verkko revennyt.

21:12 Jeesus sanoi heille: Tulkaa einehtimään. Mutta ei kukaan opetuslapsista uskaltanut kysyä häneltä: Kuka sinä olet?, koska he tiesivät, että se oli Herra.

21:13 Niin Jeesus meni ja otti leivän ja antoi heille, ja samoin kalan.

21:14 Tämä oli jo kolmas kerta, jolloin Jeesus nousuun kuolleista ilmestyi opetuslapsillensa.

21:15 Kun he olivat einehtineet, sanoi Jeesus Simon Pietarille: Simon, Johanneksen poika, rakastatko sinä minua enemmän kuin nämä? Hän vastasi hänelle: Rakastan, Herra; sinä tiedät, että olet minulle rakas. Hän sanoi hänelle: Ruoki minun karitsoitani.

21:16 Hän sanoi hänelle taas toistamiseen: Simon, Johanneksen poika, rakastatko minua? Hän vastasi hänelle: Rakastan, Herra; sinä tiedät, että olet minulle rakas. Hän sanoi hänelle: Kaitse minun lampaitani.

21:17 Hän sanoi hänelle kolmannen kerran: Simon, Johanneksen poika, olenko minä sinulle rakas? Pietari tuli murheelliseksi siitä, että hän kolmannen kerran sanoi hänelle: Olenko minä sinulle rakas? ja vastasi hänelle: Herra, sinä tiedät kaikki; sinä tiedät, että olet minulle rakas. Jeesus sanoi hänelle: Ruoki minun lampaitani.

kuudettakymmentä. Ja vaikka niitä niin monta oli, ei kuitenkaan verkko revennyt.

21:12 Jesus sanoi heille: tulkaat rualle; mutta ei yksikään opetuslapsista uskaltanut häntä kysyä: kukas olet? sillä he tiesivät sen olevan Herran.

21:13 Niin Jesus tuli, otti leivän ja antoi heille, niin myös kalan.

21:14 Tämä on kolmas kerta, kuin Jesus opetuslapsillensa ilmestyi, sitte kuin hän oli noussut ylös kuolleista.

21:15 Kuin he siis syöneet olivat, sanoi Jesus Simon Pietarille: Simon Jonan poika! rakastatko minua enempi kuin nämät? Hän sanoi: jaa, Herra, sinä tiedät, että minä sinua rakastan. Hän sanoi hänelle: ruoki minun karitsoitani.

21:16 Ja sanoi taas toisen kerran hänelle: Simon Jonan poika! rakastatko minua? Hän vastasi: jaa, Herra, sinä tiedät, että minä sinua rakastan. Sanoi hän hänelle: kaitse minun lampaitani.

21:17 Hän sanoi kolmannen kerran hänelle: Simon Jonan poika! rakastatko minua? Pietari tuli murheelliseksi, että hän kolmannen kerran sanoi hänelle: rakastatko minua? ja sanoi hänelle: Herra, sinä tiedät kaikki: sinä tiedät, että minä rakastan sinua. Jesus sanoi hänelle: ruoki minun lampaitani.

cuudettakymmendä. Ja waikka niijtä nijn monda oli/ ei cuitengan wercko rewennyt.

21:12 Jesus sanoi heille: tulcat rualle: mutta ei yxikän Opetuslapsista usaldanut händä kysyä: cucas olet? sillä he tiesit sen olevan Herran.

21:13 Nijn Jesus tuli/ otti leiwän ja andoi heille/ nijn myös calan.

21:14 Tämä on colmas kerta/ cuin Jesus Opetuslapsillens ilmestyi/ sijtte cuin hän oli ylösnosnut cuolleista.

21:15 COsca he syönet olit/ sanoi Jesus Simon Petarille: Simon Joannis/ racastackos minua enämbi cuin nämät? Hän sanoi: Ja Herra/ sinä tiedät että minä sinua racastan. Hän sanoi hänelle: ruoki minun caridzojani.

21:16 Ja sanoi taas hänelle: Simon Joannis/ racastackos minua? Hän wastais: Ja Herra/ sinä tiedät että minä sinua racastan. Sanoi hän hänelle: ruoki minun lambaitani.

21:17 Ja Jesus sanoi colmannen kerran hänelle: Simon Joannis/ racastackos minua? Petari tuli murhelisexi/ että hän colmannen kerran kysyi hänelle: racastackos minua: ja sanoi hänelle: Herra/ sinä tiedät caicki/ sinä tiedät myös että minä racastan sinua. Jesus sanoi hänelle: ruoki minun lambaitani.

<p>21:18 Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: kun olit nuori, niin sinä vyötit itsesi ja kuljit, minne tahdoit; mutta kun vanhenet, niin sinä ojennat kätesi, ja sinut vyöttää toinen ja vie sinut, minne et tahdo.</p>	<p>21:18 Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: kuin sinä olit nuori, niin sinä vyötit itses ja menit, kuhunkas tahdoit; mutta kuin vanhenet, niin sinä ojennat kätes, ja toinen vyöttää sinun, ja vie, kuhunka et sinä tahdo.</p>	<p>21:18 Totisest/ totisest sanon minä sinulle: cosca sinä olit nuori/ nijn sinä vyötit idzes/ ja menit cuhungas tahdoit: mutta coscas wanhenet/ nijn sinä ojennat kätes/ ja toinen wyöttä sinun/ ja wie sinun cuhunga et sinä tahdo.</p>
<p>21:19 Mutta sen hän sanoi antaakseen tietää, minkäkaltaisella kuolemalla Pietari oli kirkastava Jumalaa. Ja tämän sanottuaan hän lausui hänelle: Seuraa minua.</p>	<p>21:19 Mutta sen hän sanoi, antain tietää, millä kuolemalla hänen piti kunnioittaman Jumalaa. Ja kuin hän sen sanonut oli, sanoi hän hänelle: seuraa minua.</p>	<p>21:19 Mutta sen hän sanoi/ andain tietä/ millä cuolemalla hänen piti cunnioidzeman Jumalata. 21:20 JA cuin hän sen sanonut oli/ sanoi hän hänelle: seura minua.</p>
<p>21:20 Niin Pietari kääntyi ja näki sen opetuslapsen seuraavan, jota Jeesus rakasti ja joka myös oli aterioitaessa nojannut hänen rintaansa vasten ja sanonut: Herra, kuka on sinun kavaltajasi?</p>	<p>21:20 Pietari käänsi itsensä, ja näki sen opetuslapsen seuraavan, jota Jesus rakasti, joka myös oli Jesuksen rinnoilla ehtoollisessa maannut, ja sanonut: Herra, kuka se on, joka sinun pettää?</p>	<p>Nijn Petari käänsi idzens/ ja näki sen Opetuslapsen seuraawan/ jota Jesus racasti/ ja oli Jesuxen rinnoilla Ehtolises maannut: ja oli sanonut: Herra/ cuca se on joca sinun pettä?</p>
<p>21:21 Kun Pietari hänet näki, sanoi hän Jeesukselle: Herra, kuinka sitten tämän käy?</p>	<p>21:21 Kuin siis Pietari hänen näki, sanoi hän Jeesukselle: Herra, mitästä tämä?</p>	<p>21:21 Cosca Petari hänen näki/ sanoi hän Jesuxelle: Herra/ mitästä tämän?</p>
<p>21:22 Jeesus sanoi hänelle: Jos minä tahtoisin, että hän jää tänne siihen asti, kunnes minä tulen, mitä se sinuun koskee? Seuraa sinä minua.</p>	<p>21:22 Jesus sanoi hänelle: jos minä tahtoisin hänen siihenasti olevan kuin minä tulen, mitä sinun siihen tulee? Seuraa sinä minua.</p>	<p>21:22 Jesus sanoi hänelle: jos minä tahdoisin hänen siJohenasti olevan cuin minä tulen/ mitä sinun siJohen tule? seura sinä minua.</p>
<p>21:23 Niin semmoinen puhe levisi veljien keskuuteen, ettei se opetuslapsi kuole; mutta ei Jeesus sanonut hänelle, ettei hän kuole, vaan: Jos minä tahtoisin, että hän jää tänne siihen asti, kunnes minä tulen, mitä se sinuun koskee?</p>	<p>21:23 Niin veljesten seassa kävi ulos se puhe, ettei sen opetuslapsen pitänyt kuoleman. Mutta ei Jesus hänelle sanonut: ei hän kuole, vaan: jos minä tahdon hänen siihenasti olevan kuin minä tulen, mitä sinun siihen tulee?</p>	<p>21:23 Nijn veljesten seas luultin/ ettei sen Opetuslapsen pitänyt cuoleman. Mutta ei Jesus hänelle sanonut: ei hän cuole: waan/ jos minä tahdon hänen siJohenasti olevan cuin minä tulen/ mitä sinun siJohen tule?</p>
<p>21:24 Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa näistä ja on nämä kirjoittanut; ja me tiedämme, että hänen todistuksensa on tosi.</p>	<p>21:24 Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa näistä ja on nämät kirjoittanut, ja me tiedämme hänen todistuksensa todeksi.</p>	<p>21:24 Tämä Opetuslapsi todista näistä/ ja on nämät kirjoittanut/ ja me tiedämme hänen todistuxens todexi.</p>
<p>21:25 On paljon muutakin,</p>	<p>21:25 On myös paljon muu-</p>	<p>21:25 On myös monda muu-</p>

mitä Jeesus teki; ja jos se kohta kohdalta kirjoitettaisiin, luulen, etteivät koko maailmaan mahtuisi ne kirjat, jotka pitäisi kirjoittaa.

APOSTOLIEN TEOT

1 LUKU

1:1 Edellisessä kertomuksessani kirjoitin, oi Teofilus, kaikista, mitä Jeesus alkoi tehdä ja opettaa,

1:2 hamaan siihen päivään asti, jona hänet otettiin ylös, sittenkuin hän Pyhän Hengen kautta oli antanut käskynsä apostoleille, jotka hän oli valinnut,

1:3 ja joille hän myös kärsimisensä jälkeen moninaisten epäamättömien todistusten kautta osoitti elävänsä, ilmestyen heille neljäkymmenen päivän aikana ja puhuen Jumalan valtakunnasta.

1:4 Ja kun hän oli yhdessä heidän kanssansa, käski hän heitä ja sanoi: Älkää lähtekö Jerusalemissa, vaan odottakaa Isältä sen lupauksen täyttymistä, jonka te olette minulta kuulleet.

1:5 Sillä Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä, ei kauan näitten päivien jälkeen.

1:6 Niin he ollessansa koolla kysyivät häneltä sanoen: Herra, tälläkö ajalla sinä jälleen rakennat Israelille valtakunnan?

1:7 Hän sanoi heille: Ei ole teidän asianne tietää aikoja

ta, mitä Jeesus teki, jos ne erinänsä kirjoitettaisiin, en minä luulisi koko maailman käsittävän niitä kirjoja, joita pitäis kirjoitettaman. Amen.

APOSTOLITTEN TEOT, P. LUUKKAALTA KIRJOITETUT

1 LUKU

1:1 Ennen olen minä tosin, oi Teophilus, puhunut kaikista niistä, mitä Jeesus rupesi sekä tekemään että opettamaan,

1:2 Hamaan siihen päivään asti, jona hän otettiin ylös, sitte kuin hän apostoleille, jotka hän valinnut oli, Pyhän Hengen kautta oli käskyn antanut;

1:3 Joille hän myös kärsimisensä jälkeen oli itsensä eläväksi osoittanut moninaisilla merkeillä, ja näkyi heille neljäkymmentä päivää, ja puhui heille Jumalan valtakunnasta.

1:4 Ja kuin hän heidät oli koonnut, kielsi hän heitä lähtemästä Jerusalemissa, vaan että he Isän lupausta odottaisivat, josta te olette (sanoi hän) kuulleet minulta.

1:5 Sillä Johannes tosin kastoi vedellä, mutta te kastetaan Pyhällä Hengellä, ei monen päivän perästä.

1:6 Kuin he siis kokoontuneet olivat, kysyivät he häneltä, sanoen: Herra, tällä ajallakos Israelille valtakunnan jälleen rakennat?

1:7 Mutta hän sanoi heille: ei teidän tule tietää aikaa eikä

ta cuin Jeesus teki: jos ne nyt caicki kirjoitettaisiin/ en minä luulis coco mailman wetävän niittä Kirjoja/ cuin pitäis kirjoitettaman.

Toinen osa P. Lucan Evangeliumist / Apostolitten Tegoista .

I. Lucu .

1:1 ENnen olen minä/ Theophile/ puhunut caikista niistä/ cuin Jeesus rupeis sekä tekemän että opettaman:

1:2 Haman sijhen päiwan asti/ jona hän ylösotettiin: sijtte cuin hän Apostoleille/ jotca hän walinnut oli/ Pyhän Hengen cautta oli käskyn andanut.

1:3 Joille hän myös kärsimisensä jälkeen oli idzens eläväksi osottanut moninaisella opettamisella/ ja näytteli heille hänens neljäkymmendä päiwä/ ja puhui heille Jumalan waldacunnasta.

1:4 Ja cuin hän heidän oli coonnut/ kielsi hän heitä lähtemästä Jerusalemissa/ waan että he Isän lupausta odottaisit/ josta te oletta/ sanoi hän/ cuullet minulda:

1:5 Sillä Johannes tosin casti wedellä/ mutta te castetan Pyhällä Hengellä ei monen päiwan perästä.

1:6 COsca he sijs cocondunet olit/ kysyit he hänelle/ sanoden: HERra/ nytkös Israelin waldacunnan rakennat?

1:7 Hän sanoi heille: ei teidän tule tietä aica eli hetke/

eikä hetkiä, jotka Isä oman valtansa voimalla on asettanut,

1:8 vaan, kun Pyhä Henki tulee teihin, niin te saatte voiman, ja te tulette olemaan minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka.

1:9 Kun hän oli tämän sanonut, kohotettiin hänet ylös heidän nähtensä, ja pilvi vei hänet pois heidän näkyvistään.

1:10 Ja kun he katselivat taivaalle hänen mennessään, niin katso, heidän tykönänsä seisoivat kaksi miestä valkeissa vaatteissa;

1:11 ja nämä sanoivat: Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaalle? Tämä Jeesus, joka otettiin teiltä ylös taivaaseen, on tuleva samalla tavalla, kuin te näitte hänen taivaaseen menevän.

1:12 Silloin he palasivat Jerusalemiin vuorelta, jota kutsutaan Öljymäeksi ja joka on lähellä Jerusalemiä, sapatinmatkan päässä.

1:13 Ja kun he olivat tulleet kaupunkiin, menivät he siihen yläsaliin, jossa he tavallisesti oleskelivat: Pietari ja Johannes ja Jaakob ja Andreas, Filippus ja Tuomas, Bartolomeus ja Matteus, Jaakob Alfeuksen poika ja Simon, kii-vailija, ja Juudas Jaakobin poika.

1:14 Nämä kaikki pysyivät yksimielisesti rukouksessa vaimojen kanssa ja Marian,

hetkeä, jotka Isä on omaan voimaansa pannut.

1:8 Vaan teidän pitää saaman Pyhän Hengen voiman, joka on tuleva teidän päällenne, ja teidän pitää minun todistajani oleman, sekä Jerusalemissa, että koko Juudeassa ja Samariassa, ja sitte maailman ääreen.

1:9 Ja kuin hän nämät sanonut oli, otettiin hän ylös heidän nähtensä, ja pilvi vei hänen ylös heidän silmäinsä edestä.

1:10 Ja kuin he katselivat taivaaseen, hänen mennessänsä, katso, heidän tykönänsä seisoivat kaksi miestä valkeissa vaatteissa,

1:11 Jotka myös sanoivat: Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaaseen? Tämä Jeesus, joka teiltä otettiin ylös taivaaseen, on niin tuleva kuin te hänen taivaaseen menevän näitte.

1:12 Silloin he palasivat Jerusalemiin vuorelta, joka Öljymäeksi kutsutaan ja on läsnä Jerusalemiä sabbatinmatkan.

1:13 Ja kuin he tulivat sisälle, niin he astuivat ylös saliin, kussa he oleskelivat: Pietari ja Jakob, ja Johannes ja Andreas, Philippus ja Toomas, Bartolomeus ja Matteus, Jakob Alphein poika ja Simon Zelotes, ja Juudas Jakobin.

1:14 Nämä kaikki olivat yksimielisesti pysyväiset rukouksessa ja anomisessa, vaimoin kanssa ja Marian Je-

jotca Isä on hänen voimaansa pannut.

1:8 Waan teidän pitää saaman Pyhän Hengen voiman/ joca on tulewa teidän päällenne. Ja teidän pitää minun todistajani oleman/ ei ainoastans Jerusalemiss/ mutta myös coco Judeas ja Samarias/ ja sijtte mailman äreen.

1:9 JA cuin hän nämät sanonut oli/ otettin hän ylös heidän nähdens/ ja pilwi wei hänen ylös heidän silmäins edestä.

1:10 Ja cuin he cadzelit Taiwasen hänen mennessäns/ cadzo/ nijn heidän tykönäns seisoivat caxi miestä walkeisa waatteisa/

jotca sanoit:

1:11 Te Galilean miehet/ mitä te seisotta ja cadzotta Taiwasen? tämä Jeesus/ joca teildä otettin Taiwasen/ on nijn tulewa/ cuin te hänen Taiwasen menewängin näitte.

1:12 Nijn he palaisit Jerusalemin vuorelda/ joca Öljymäexi cudzutan/ ja on Jerusalemist liki Sabbathin matcan.

1:13 Ja cuin he sinne tulit/ nijn he menit siihen Salijn/ cusa nämät olit: Petari ja Jacobus/ Johannes ja Andreas/ Philippus ja Thomas/ Bartholomeus ja Mattheus/ Jacobus Alphein poica ja Simon Zelotes/ ja Judas Jacobi.

1:14 Nämä olit yximielisest rucouxes ja anomises/ waimoin ja Marian Jesuxen Äitin

Jeesuksen äidin, kanssa ja Jeesuksen veljien kanssa.

1:15 Ja niinä päivinä Pietari nousi veljien keskellä, kun oli väkeä koolla noin sata kaksikymmentä henkeä, ja sanoi:

1:16 Miehet, veljet, sen raamatunsanan piti käymän toteen, jonka Pyhä Henki on Daavidin suun kautta edeltä puhunut Juudaasta, joka rupesi niiden oppaaksi, jotka ottivat kiinni Jeesuksen.

1:17 Sillä hän oli meidän joukkoomme luettu ja oli saanut osalleen tämän viran.

1:18 Hän hankki itsellensä pellon väärintekonsa palkalla, ja hän suistui alas ja pakahduttui keskeltä, niin että kaikki hänen sisälmyksensä valuivat ulos.

1:19 Ja se tuli kaikkien Jerusalemin asukasten tietoon; ja niin sitä peltoa kutsutaan heidän kielellään Akeldamaksi, se on: Veripelloksi.

1:20 Sillä psalmien kirjassa on kirjoitettuna: 'Tulkoon hänen talonsa autioksi, älköönkään siinä asukasta olko', ja: 'Ottakoon toinen hänen kait-sijatoimensa.'

1:21 Niin pitää siis yhden niistä miehistä, jotka ovat vaeltaneet meidän kanssamme kaiken sen ajan, jona Herra Jeesus kävi sisälle ja ulos meidän tykönämme,

1:22 Johanneksen kasteesta alkaen hamaan siihen päivään, jona hänet meiltä otettiin ylös, tuleman hänen ylösnousemisensa todistajaksi meidän kanssamme.

suksen äidin ja hänen veljeinsä kanssa.

1:15 Ja niinä päivinä nousi Pietari opetuslasten keskellä ja sanoi: (ja joukko oli nimeltä yhteen lähes kaksikymmentä toista sataa:)

1:16 Te miehet ja veljet! se kirjoitus piti täytettämän, jonka Pyhä Henki oli Davidin suun kautta Juudaasta ennen sanonut, joka niiden johdattajaksi tuli, jotka Jeesuksen ottivat kiinni.

1:17 Sillä hän oli meidän lukuumme luettu, ja oli tämän viran meidän kanssamme saanut.

1:18 Hän siis on ansainnut pellon vääryyden palkasta, ja kuin hän pudotettiin alas, on hän keskeltä kahtia pakahduttunut, että kaikki hänen sisällyksensä läksivät ulos.

1:19 Ja se oli tietävä kaikille, jotka Jerusalemissa asuvat, että se pelto heidän kielellänsä kutsutaan Akeldama, se on: veripelto.

1:20 Sillä se on kirjoitettu Psaltari-raamatussa: hänen kotonsa tulkoon kylmille eikä siinä pidä asujanta oleman, ja toisen pitää hänen piispautensa saaman.

1:21 Niin pitää näistä miehistä, jotka meidän kanssamme olleet ovat kaiken sen ajan kuin Herra Jesus meidän kanssamme ulos ja sisälle kävi,

1:22 Ruveten Johanneksen kasteesta hamaan siihen päivään asti, jona hän meiltä otettiin ylös, yksi tuleman hänen ylösnousemisensa todistajaksi ynnä meidän kanssamme.

ja hänen veljeinsä kanssa.

1:15 JA niinä päivinä nousi Petari Opetuslasten seast/ ja sanoi (ja joukko oli lähes caxikymmentä toista sata)

1:16 Te miehet ja veljet/ se Kirjoitus piti täytettämän/ jonka Pyhä Hengi oli Dawidin suun kautta Judasta ennen sanonut: joca niiden johdattaja oli/ cuin Jesuxen otit kiinni:

1:17 Sillä hän oli meidän lukuum luettu/ ja on tämän wiran meidän cansam saanut.

1:18 Ja hän on ansainnut pellon vääryyden palkasta/ ja hirtti idzens/ ja on keskellä cahtia pacahtunut/ että caicki hänen sisällyksensä pu-toisit vlos.

1:19 Ja se ilmoitettiin kaikille cuin Jerusalemissa asuvat/ että se peldo heidän kielellänsä cudzutan: Hakeldama/ se on/ weripeldo.

1:20 Sillä se on kirjoitettu Psaltariramatus: hänen cotons pitä kylmille tuleman/ eikä siinä pidä asujanda oleman: ja hänen pispaudens pitä toisen saaman.

1:21 Niin pitää nyt näistä miehistä/ jotca meidän kanssamme ollet owat/ (caiken sen ajan cuin HERra Jesus meidän cansamme ulos ja sisälle käwi:

1:22 Ruweten Johannexen Castesta/ haman sijhen päivän asti/ jona hän meiltä ylösoitetin) yxi otettaman hänen ylösnousemisensa todistajaksi/ ynnä meidän cansam.

1:23 Ja he asettivat ehdolle kaksi, Joosefin, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, lisänimeltä Justukseksi, ja Mattiaan.

1:24 Ja he rukoilivat ja sanoivat: Herra, sinä, joka kaikkien sydämet tunnet, osoita, kummanko näistä kahdesta sinä olet valinnut

1:25 ottamaan sen paikan tässä palveluksessa ja apostolinvirassa, josta Juudas vilpistyi pois, mennäkseen omaan paikkaansa.

1:26 Ja he heittivät heistä arpa, ja arpa lankesi Mattiaalle, ja hänet luettiin niiden yhdentoista kanssa apostolien joukkoon.

1:23 Ja he asettivat kaksi ehdolle: Josephin, joka kutsuttiin Barsabas ja liialta nimeltä Justus, ja Mattiaan.

1:24 Ja he rukoilivat ja sanoivat: sinä Herra, joka kaikkein sydämet tiedät! osoita, kumman sinä näistä kahdesta olet valinnut,

1:25 Saamaan tämän palveluksen ja apostolin viran arpa, josta Juudas on vilpistynyt pois, menemään pois siallensa.

1:26 Ja he heittivät heistä arpa, ja arpa lankesi Mattiaan päälle, ja hän valittiin yksimielisesti yhdentoistakymmenen apostolin sekaan.

1:23 Ja he asetit caxi ehdolle/ Josephin joca cudzuttin Barsabas/ ja lijalda nimeldä Justus/ ja Matthian.

1:24 Ja he rucoilit/ ja sanoit: sinä HERra/ joca caickein sydämet tiedät/ osota cumman sinä näistä cahdesta olet walinnut.

1:25 Että hän tulis arwan perän tähän palwelukseen ja Apostolin wircaan/ josta Judas on poiswilpistynyt/ ja poismeni siallens.

1:26 Ja he heitit heistä arwan/ ja arpa langeis Matthian päälle: joca sijtte luettin yhdentoistakymmenen Apostolin secaan.

Apostolien teot 2 LUKU

2:1 Ja kun helluntaipäivä oli tullut, olivat he kaikki yhdessä koolla.

2:2 Ja tuli yhtäkkiä humaus taivaasta, niinkuin olisi käynyt väkevä tuulispää, ja täytti koko huoneen, jossa he istuivat.

2:3 Ja he näkivät ikäänkuin tulisia kieliä, jotka jakaantuivat ja asettuivat heidän itsekunkin päälle.

2:4 Ja he tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytetyiksi ja alkoivat puhua muilla kielillä, sen mukaan mitä Henki heille puhuttavaksi antoi.

2:5 Ja Jerusalemissa asui juutalaisia, jumalaapelkääväisiä miehiä, kaikkinaisista kansoista, mitä taivaan alla on.

2:6 Ja kun tämä ääni kuului, niin kokoontui paljon kansaa; ja he tulivat ymmälle, sillä

2 LUKU

2:1 Ja kuin viideskymmenes päivä täytettiin, olivat he kaikki yksimielisesti koossa.

2:2 Ja humaus tapahtui äkisti taivaasta, niinkuin suuri tuulispää olisi tullut, ja täytti koko huoneen, kussa he olivat istumassa.

2:3 Ja heille näkyivät viileskellyt kielet, niinkuin tuliset, ja istuivat kunkin heidän päällensä.

2:4 Ja he täytettiin kaikki Pyhällä Hengellä ja rupesivat puhumaan muilla kielillä, senjälkeen kuin Henki antoi heidän puhua.

2:5 Niin Jerusalemissa asui Juudalaisia, Jumalaa pelkääväisiä miehiä, kaikkinaisesta kansasta, joka taivaan alla on.

2:6 Ja kuin tämä ääni tapahtui, niin kokoontui suuri kansan paljous, ja hämmäs-

II. Lucu .

2:1 JA cuin wijdeskymmenes päivä täytettin/ olit he caicki yximielisest coosa.

2:2 Ja humaus tapahdui äkist Taiwast/ nijncuin suuri tuulispää olis tullut/ ja täytti huonen/ cusa he olit istumas.

2:3 Ja heille näyt wijleskellyt kielet/ nijncuin tuliset/ ja istuit cungin heidän päällens.

2:4 Ja he täytettin caicki Pyhällä Hengellä/ ja rupeisit puhuman muilla kielillä/ senjälken cuin Hengi andoi heidän puhua.

2:5 Nijn Jerusalemiss asui Judalaisia/ Jumalata pelkääväisiä miehiä/ caickinaisesta Canssasta/ cuin Taiwan alla on.

2:6 Ja cosca tämä äni tapahtui/ nijn coconnui suuri Canssan paljous/ ja hämmäs-

kukin kuuli heidän puhuvan hänen omaa kieltänsä.

2:7 Ja he hämmästyivät ja ihmettelivät sanoen: Katso, eivätkö nämä kaikki, jotka puhuvat, ole galilealaisia?

2:8 Kuinka me sitten kuulemme kukin sen maan kieltä, jossa olemme syntyneet?

2:9 Me parttilaiset ja meedilaiset ja eelamilaiset ja me, jotka asumme Mesopotamiasa, Juudeassa ja Kappadokiassa, Pontossa ja Aasiassa,

2:10 Frygiassa ja Pamfyliassa, Egyptissä ja Kyrenen puoleisen Liibyan alueilla, ja täällä oleskelevat roomalaiset, juutalaiset ja käännynäiset,

2:11 kreetalaiset ja arabialaiset, me kuulemme kukin heidän puhuvan omalla kielellämme Jumalan suuria tekoja.

2:12 Ja he olivat kaikki hämmästyksissään eivätkä tienneet, mitä ajatella, ja sanoivat toinen toisellensa: Mitä tämä mahtaakaan olla?

2:13 Mutta toiset pilkkasivat heitä ja sanoivat: He ovat täynnä makeata viiniä.

2:14 Niin Pietari astui esiin niiden yhdentoista kanssa, korotti äänensä ja puhui heille: Miehet, juutalaiset ja kaikki Jerusalemissa asuvaliset, olkoon tämä teille tietävä, ja ottakaa minun sanani korviinne.

2:15 Eivät nämä ole juovuksissa, niinkuin te luulette; sillä nyt on vasta kolmas hetki päivästä.

tyivät; sillä kukin kuuli niiden puhuvan omalla kielellänsä.

2:7 Ja he tyhmistyivät kaikki ja ihmettelivät, sanoen keskenänsä: katso, eikö nämä kaikki, jotka puhuvat, ole Galilealaiset?

2:8 Ja kuinka me kukin kuulemme heidän puhuvan meidän omalla kielellämme, jossa me syntyneet olemme?

2:9 Partilaiset ja Mediläiset ja Elamilaiset, ja jotka asumme Mesopotamiassa ja Juudeassa ja Kappadokiassa, Pontossa ja Asiassa,

2:10 Phrygiassa ja Pamphiliassa, Egyptissä ja Libian maan rajoilla, liki Kyreniä, ja muukalaiset Roomista, Juudalaiset ja uudet Juudalaiset.

2:11 Kretalaiset ja Arabialaiset, me kuulemme heidän puhuvan meidän kielillämme Jumalan suuria tekoja.

2:12 Niin he kaikki tyhmistyivät ja epäilivät, sanoen toinen toisellensa: mitäs luulet tämän olevan?

2:13 Vaan muut nauroivat heitä ja sanoivat: he ovat täynnänsä makeata viinaa.

2:14 Niin Pietari seisoi yhdentoistakymmenen kanssa, korotti äänensä ja puhui heille: te Juudan miehet ja kaikki, jotka asutte Jerusalemissa! tämä olkoon teille tietävä, ja ottakaa minun sanani teidän korviinne.

2:15 Sillä ei nämä juovuksissa ole, niinkuin te luulette; sillä nyt on kolmas hetki päivästä.

tyit: sillä kukin kuuli niiden puhuvan heidän kielillänsä.

2:7 Ja he tyhmistyit kaikki/ ja ihmettelit keskenäns/ sanoden: cadzo/ eikö nämä kaikki/ jotca puhuvat/ ole Galilealaiset?

2:8 Ja cuinga me kukin cuulemma heidän puhuvan meidän kielilläm/ josa me syndynet olemma?

2:9 Parhit ja Medit/ ja Elamitit/ ja Mesopotamian asuvaliset/ ja Judeas/ ja Cappadocias/ Pontos ja Asias.

2:10 Phrygias ja Pamphilias/ Egyptis ja Libian maan rajoilla/ liki Kyreni/ ja muucalaiset Romista/ Judalaiset ja vdet Judalaiset/ Cretit ja Arabit.

2:11 Me cuulemma heidän puhuvan meidän kielilläm/ Jumalan suuria tevoja.

2:12 Nijn he caicki tyhmistyit/ ja ihmettelit keskenäns/ sanoden: mitäs luulet tämän olewan?

2:13 Waan muut nauroit heitä/ ja sanoit: he owat täynnäns makiata wijna.

2:14 Nljn Petari nousi yhdentoistakymmenen cansa/ corgotti änens/ ja puhui heille: te Judalaiset ja caicki jotca asutte Jerusalemiss/ tämä olcon teille tietävä: ja ottacat minun sanani teidän corwijn.

2:15 Ei nämä juowuxis ole/ nijncuin te luletta: sillä nyt on colmas hetki päiwästä.

2:16 Vaan tämä on se, mikä on sanottu profeetta Joelin kautta:

2:17 'Ja on tapahtuva viimeisinä päivinä, sanoo Jumala, että minä vuodatan Henkeni kaiken lihan päälle, ja teidän poikanne ja tyttärenne ennustavat, ja nuorukaisenne näkyjä näkevät, ja vanhuksenne unia uneksuvat.

2:18 Ja myös palvelijaini ja palvelijattarieni päälle minä niinä päivinä vuodatan Henkeni, ja he ennustavat.

2:19 Ja minä annan näkyä ihmeitä ylhäällä taivaalla ja merkkejä alhaalla maan päällä, verta ja tulta ja savupatsaita.

2:20 Aurinko muuttuu pimeydeksi ja kuu vereksi, ennenkuin Herran päivä tulee, se suuri ja julkinen.

2:21 Ja on tapahtuva, että jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu.'

2:22 Te Israelin miehet, kuulkaa nämä sanat: Jeesuksen, Nasaretilaisen, sen miehen, josta Jumala todisti teille voimallisilla teoilla ja ihmeillä ja merkeillä, joita Jumala hänen kauttansa teki teidän keskellänne, niinkuin te itse tiedätte,

2:23 hänet, joka teille luovutettiin, Jumalan ennaltamäärätyn päätöksen ja edeltätietämyksen mukaan, te laista tietämättömien miesten kätten

2:16 Vaan tämä on se, mikä ennen sanottu on Joelin prophetan kautta:

2:17 Ja pitää tapahtuman viimeisinä päivinä (sanoo Jumala), että minä tahdon vuodattaa minun Hengestäni kaiken lihan päälle: ja teidän poikanne ja tyttärenne pitää ennustaman, ja teidän nuorukaisenne pitää näkyjä näkemän, ja teidän vanhimpanne pitää unia uneksunnan.

2:18 Ja myös minun palvelijaini päälle ja minun piikaini päälle niinä päivinä vuodatan minä minun Hengestäni, ja heidän pitää ennustaman.

2:19 Ja minä annan tunnustähtiä ylhäällä taivaassa ja merkkejä alhaalla maan päällä, veren ja tulen ja savun ja suitsun.

2:20 Auringon pitää muuttuman pimeydeksi ja kuu vereksi, ennenkuin se suuri ja julkinen Herran päivä on tuleva.

2:21 Ja pitää tapahtuman, että jokainen, joka avuksi huutaa Herran nimeä, se tulee autuaaksi.

2:22 Te Israelin miehet! kuulkaat näitä sanoja: Jeesuksen Natsarelaisen, sen miehen, joka teidän tykönänne on Jumalalta vahvistettu voimallisten tekoin, ihmetten ja merkkein kanssa, jotka Jumala hänen kauttansa teidän keskellänne teki, niinkuin te itsekin tiedätte,

2:23 Sen, joka Jumalan aiwoitun neuvon ja säännön jälkeen oli annettu ulos, te otitte ja vääräin miesten kätten kautta ristiinnaulitsitte ja

2:16 Waan se on/ cuin ennen sanottu on Joelin Prophetan kautta:

2:17 Ja pitää tapahtuman viimeisinä päivinä/ sano Jumala/ että minä vuodatan minun Hengestäni kaiken lihan päälle/ ja teidän poikanne ja tyttären pitää propheteraman/ ja teidän nuorukaisenne pitää näkyjä näkemän/ ja teidän Vanhimban pitää unia uneksunnan.

2:18 Ja myös minun palvelijaini päälle/ ja minun piikaini päälle/ niinä päivinä vuodatan minä minun Hengestäni/ ja heidän pitää Propheteraman.

2:19 Ja minä annan ihmeitä ylhäällä Taiwahast/ ja merkkejä alhaalla maan päällä/ weren ja tulen ja sawun suidzun.

2:20 Auringon pitää muuttuman pimeydexi/ ja Cuu werexi/ ennen cuin se suuri ja julkinen HERran päivä on tulewa.

2:21 Ja pitää tapahtuman/ että jokainen cuin rucoile HERran nime/ hän tule autuaxi.

2:22 TE Israelin miehet/ kuulcat näitä sanoja Jesuxesta Nazarenuxesta/ sijtä miehestä/ joca teille on Jumalalda ilmoitettu/ tecoin/ ihmetten/ ja merkkein cansa/ jotca Jumala hänen cauttans teidän keskellänne teki (niijn cuin te idzekin tiedätte)

2:23 Sen (joca Jumalan aiwoitun neuwon ja säännön jälkeen ulosannettu oli) te otitta wääräin miesten kätten cautta/ ja ristinnaulidzitte ja

kautta naulitsitte ristille ja tapoitte.	surmasitte,	surmaisitte.
2:24 Hänet Jumala herätti ja päästi kuoleman kivuista, niinkuin ei ollutkaan mahdollista, että kuolema olisi voinut hänet pitää.	2:24 Jonka Jumala herätti ylös ja päästi kuoleman kivuista, että se oli mahdolloin, että hän piti siltä pidettämän.	2:24 Sen on Jumala herättänyt/ ja päästi cuoleman kivuista/ ettei hän taittu sildä pidettä.
2:25 Sillä Daavid sanoo hänestä: 'Minä näen alati edessäni Herran, sillä hän on minun oikealla puolellani, etten horjahtaisi.	2:25 Sillä David sanoo hänestä: minä olen aina Herran minun kasvoini eteen pannut, sillä hän on minun oikealla puolellani, etten minä horjahtaisi.	2:25 Sillä Dawid sano hänestä: Minä olen aina minun HERrani caswoni eteen pannut: sillä hän on minun oikealla puolellani/ etten minä wawahduis.
2:26 Sentähden minun sydämeni iloitsee ja kieleni riemuitsee, ja myös minun ruumiini on lepäävä toivossa;	2:26 Sentähden iloitsi minun sydämeni, ja minun kieleni riemuitsi, ja minun lihani on myös lepäävä toivossa.	2:26 Sentähden iloidze minun sydämeni/ ja minun kieleni riemuidze/ ja minun lihan on myös lewäwä toiwosa.
2:27 sillä sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan etkä salli Pyhäsi nähdä katoavaisuutta.	2:27 Sillä et sinä anna ylön minun sieluani helvetissä, etkä salli sinun pyhäns näkevän turmelusta.	2:27 Sillä et sinä ylönanna minun sieluani helwetis/ etkä salli sinun Pyhäns mätänewän.
2:28 Sinä teet minulle tiettäviksi elämän tiet, sinä täytät minut ilolla kasvojesi edessä.	2:28 Sinä olet minulle tiettäväksi tehnyt elämän tiet, sinä täytät minun ilolla sinun kasvois edessä.	2:28 Sinä olet minulle tiettäwäxi tehnyt elämän tiet/ sinä täytät minun ilolla sinun caswostas.
2:29 Te miehet, veljet, on lupa teille rohkeasti sanoa, mitä kantaisäämme Daavidiin tulee, että hän on sekä kuollut että haudattu; onhan hänen hautansa meidän keskelämme vielä tänäkin päivänä.	2:29 Te miehet, rakkaat veljet, olkoon lupa rohkiasti teille puhua patriarkasta Davidista! hän on sekä kuollut että haudattu ja hänen hautansa on meidän tykönämme hamaan tähän päivään asti:	2:29 Te miehet/ rackat weljet/ että lupa on rohkiasti teille puhua Patriarchast Davidist: hän on cuollut ja haudattu/ ja hänen hautans on meidän tykönäm haman tähän päiwän asti.
2:30 Koska hän nyt oli profetta ja tiesi, että Jumala oli valalla vannonen hänelle luvannut asettavansa hänen kupeittensa hedelmän hänen valtaistuimelleen,	2:30 Että hän siis oli profetta ja tiesi Jumalan hänelle valalla vannoneen, että hän oli hänen kupeensa hedelmästä lihan jälkeen herättävä Kristuksen hänen istuimellansa istumaan,	2:30 Että hän oli Propheta/ ja tiesi että Jumala oli hänelle walalla luwannut/ että hänen cupeins hedelmästä pidäis hänen istuimellans istuman.
2:31 niin hän edeltä nähden puhui Kristuksen ylösnousemuksesta, sanoen, ettei Kristus ollut jäävä hyljätäksi tuonelaan eikä hänen ruumiinsa näkevä katoavaisuutta.	2:31 Näki hän ennen ja puhui Kristuksen ylösnousemisesta, ettei hänen sieluansa annettu ylön helvetissä, eikä hänen lihansa nähnyt turmelusta.	2:31 Nijn hän ennen näki ja puhui Christuxen ylösnousemisest/ ettei hänen sieluans pitänyt ylönannettaman Helwetis/ eikä hänen lihans pitänyt mätänemän.
2:32 Tämän Jeesuksen on Jumala herättänyt, minkä to-	2:32 Tämän Jesuksen on Jumala herättänyt, jonka	2:32 Tämän Jesuxen on Jumala herättänyt/ jonga todis-

<p>distajia me kaikki olemme. 2:33 Koska hän siis on Jumalan oikean käden voimalla korotettu ja on Isältä saanut Pyhän Hengen lupauksen, on hän vuodattanut sen, minkä te nyt näette ja kuulette.</p>	<p>todistajat me kaikki olemme. 2:33 Hän on siis Jumalan oikialle kädelle korotettu ja on Isältä saanut lupauksen Pyhästä Hengestä: hän on tämän vuodattanut, kuin te nyt näette ja kuulette.</p>	<p>tajat me kaikki olemme. 2:33 Että hän on nyt Jumalan oikialle kädelle corgotettu/ ja on Isäldä saanut lupauksen Pyhästä Hengestä/ hän on nyt tämän vuodattanut/ cuin te näettä ja cuuleta.</p>
<p>2:34 Sillä ei Daavid ole astunut ylös taivasiin, vaan hän sanoo itse: 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni,</p>	<p>2:34 Sillä ei David ole taivaasen astunut, vaan hän sanoo: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni,</p>	<p>2:34 Sillä ei Dawid ole Taivasen astunut/ waan hän sanoi: HERra sanoi minun HERralleni/ istu minun oikialle kädelleni/</p>
<p>2:35 kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.'</p>	<p>2:35 Siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi.</p>	<p>2:35 Sijhenasti cuin minä panen sinun wihollises/ sinun jalcais astinlaudaxi.</p>
<p>2:36 Varmasti tietäköön siis koko Israelin huone, että Jumala on hänet Herraksi ja Kristukseksi tehnyt, tämän Jeesuksen, jonka te ristiinnaulitsitte.</p>	<p>2:36 Niin pitää siis totisesti kaiken Israelin huoneen tietämän, että Jumala on tämän Jesuksen, jonka te ristiinnaulitsitte, Herraksi ja Kristukseksi tehnyt.</p>	<p>2:36 Nijn pitä nyt totisest caiken Israelin huonen tietämän/ että Jumala on sen Jesuxen/ jonga te ristin-naulidzitta/ HERraxi ja Christuxexi tehnyt.</p>
<p>2:37 Kun he tämän kuulivat, saivat he piston sydämeensä ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: Miehet, veljet, mitä meidän pitää tekemän?</p>	<p>2:37 Mutta kuin he nämät kuulivat, kävi se läpi heidän sydämensä, ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: te miehet, rakkaat veljet! mitä meidän pitää tekemän?</p>	<p>2:37 COsca he nämät cuulit/ käwi se läpi heidän sydämens/ ja sanoit Petarille/ ja muille Apostoleille: te miehet/ rackat weljet/ mitä meidän pitä tekemän?</p>
<p>2:38 Niin Pietari sanoi heille: Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan.</p>	<p>2:38 Vaan Pietari sanoi heille: tehkää parannus, ja antakaan jokainen itsensä kastaa Jesuksen Kristuksen nimeen, syntein anteeksi antamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan.</p>	<p>2:38 Petari sanoi heille: tehkät parannus/ ja andacan jocainen hänens casta Jesuxen Christuxen nimeen/ syndein andexi andamisexi/ nijn te saatte Pyhän Hengen lahjan:</p>
<p>2:39 Sillä teille ja teidän lapsillenne tämä lupaus on annettu ja kaikille, jotka kaukana ovat, ketkä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu.</p>	<p>2:39 Sillä teille ja teidän lapsillenne on tämä lupaus annettu, ja kaikille, jotka taampana ovat, kutka ikänä Herra meidän Jumalamme kutsuu.</p>	<p>2:39 Sillä teille ja teidän lapsillen on tämä lupaus annettu/ ja caikille jotca taambana owat/ ja HERRa meidän Jumalamme cudzu.</p>
<p>2:40 Ja monilla muillakin sanoilla hän vakaasti todisti; ja hän kehoitti heitä sanoen: Antakaa pelastaa itsenne tästä nurjasta sukupolvesta.</p>	<p>2:40 Ja monilla muillakin sanoilla todisti hän, ja neuvoi heitä, sanoen: antakaat teitänne autettaa tästä pahankisistä suvusta.</p>	<p>2:40 Ja monilla muillakin sanoilla todisti hän/ ja neuwoi heitä/ sanoden: andacat teitän autta tästä pahanelkises-tä sugusta.</p>
<p>2:41 Jotka nyt ottivat hänen</p>	<p>2:41 Jotka siis mielellänsä</p>	<p>2:41 Jotca sijs mielelläns hä-</p>

sanansa vastaan, ne kastettiin, ja niin heitä lisääntyi sinä päivänä noin kolmetuhatta sielua.

2:42 Ja he pysyivät apostolien opetuksessa ja keskinäisessä yhteydessä ja leivän murtamisessa ja rukouksissa.

2:43 Ja jokaiselle sielulle tuli pelko; ja monta ihmettä ja tunnustekoa tapahtui apostolien kautta.

2:44 Ja kaikki, jotka uskoivat, olivat yhdessä ja pitivät kaikkea yhteisenä,

2:45 ja he myivät maansa ja tavaransa ja jakelivat kaikille, sen mukaan kuin kukin tarvitsi.

2:46 Ja he olivat alati, joka päivä, yksimielisesti pyhäkössä ja mursivat kodeissa leipää ja nauttivat ruokansa riemulla ja sydämen yksinkertaisuudella,

2:47 kiittäen Jumalaa ja ollen kaiken kansan suosiossa. Ja Herra lisäsi heidän yhteyteen, joka päivä niitä, jotka saivat pelastuksen.

Apostolien teot 3. LUKU

3:1 Ja Pietari ja Johannes menivät pyhäkköön yhdeksännellä hetkellä, rukoushetkellä.

3:2 Silloin kannettiin esille miestä, joka oli ollut rampa hamasta äitinsä kohdusta ja jonka he joka päivä panivat pyhäkön niin kutsutun Kauniin portin pieleen anomaan almuja pyhäkköön meneviltä.

3:3 Nähdessään Pietarin ja Johanneksen, kun he olivat

hänen sanansa ottivat vastaan, ne kastettiin; ja sinä päivänä lisääntyi lähes kolmetuhatta sielua.

2:42 Ja he pysyivät alati apostolien opissa ja osallisuudessa, ja leivän murtamisessa ja rukouksissa.

2:43 Mutta jokaiselle sielulle tuli pelko; ja tehtiin apostolien kautta monta ihmettä ja merkkiä.

2:44 Mutta kaikki, jotka uskoivat, olivat yhdessä ja pitivät kaikki yhteisenä.

2:45 Ja he myivät hyvyytensä ja tavaransa, ja jakoivat ne kaikille, sen jälkeen kuin kukin tarvitsi.

2:46 Ja he pysyivät joka päivä yksimielisesti templissä, ja mursivat huoneessa leipää, ja ottivat ruokaa riemulla ja sydämen yksinkertaisuudella,

2:47 Ja kiittäin Jumalaa olivat kaiken kansan suosiossa. Ja Herra lisäsi joka päivä autuaaksi tulevaisia seurakunnalle.

3. LUKU

3:1 Niin Pietari ja Johannes menivät ynnä ylös templiin yhdeksännellä rukouksen hetkelle,

3:2 Ja mies, saattamaton hamasta äitinsä kohdusta, kannettiin; jonka he panivat joka päivä sen templin oven eteen, joka kutsutaan Kauniiksi, anomaan niiltä almuja, jotka templiin menivät.

3:3 Kuin hän näki Pietarin ja Johanneksen tahtovan men-

nen sanans otit wastan/ ne annoit heidäns casta/ ja sinä päivänä lisändyi lähes colme tuhatta sielua.

2:42 JA he pysyit alati Apostolitten opis ja osallisudes/ ja leiwän murtamises ja rucouxis.

2:43 Ja jocaidzelle sielulle tuli pelco/ ja tehtin Apostoleilda monda ihmettä ja merckiä.

2:44 Ja caicki jotca uscoit/ olit yhdes/ ja pidit caicki yhteisnä/ mitä heillä oli.

2:45 He myit heidän hywydens ja tawarans/ ja jaoit caikille/ sen jälkeen cuin cukin tarwidz

2:46 Ja he olit jocapäiwä yximielisest Templis/ ja mursit leipä/ muunna täsä/ muunna toises huones/ ja söit toinen toisens cansa.

2:47 Ja kijtit Jumalata/ riemulla ja sydämen yxikermaisudella/ ja olit caiken Canssan suosiosa. Ja HERra lisäis jocapäiwä nijlle Seuracunda/ jotca autuaxi tulit.

III. Lucu .

3:1 Nijn Petari ja Johannes menit Templijn/ yhdeksännellä rucouxen hetkellä.

3:2 Ja oli yxi mies saattamaton hamast äitins cohdusta/ jota cannettin ja pandin jocapäiwä sen Templin owen eteen/ joca cudzutan Cauris/ anoman nijldä almua jotca Templijn menit.

3:3 Cosca hän näki Petarin ja Johannexen tahtowan mennä

menossa pyhäkköön, hän pyysi heiltä almuja.	nä templiin, anoi hän heiltä almuja.	Templijn/ anoi hän heildä almuja.
3:4 Niin Pietari ja Johannes katsoivat häneen kiinteästi, ja Pietari sanoi: Katso meihin.	3:4 Niin Pietari Johanneksen kanssa katsoi hänen päällensä, ja sanoi: katso meidän päällemme.	3:4 Nijn Petari ja Johannes cadzoit hänen päällensä/ ja sanoit: cadzo meidän päällem.
3:5 Ja hän tarkkasi heitä odottaen heiltä jotakin saavansa.	3:5 Ja hän katseli heidän päällensä, toivoen heiltä jotakin saavansa.	3:5 Ja hän cadzeli heidän päällensä/ toivoin heildä jotakin saapans.
3:6 Niin Pietari sanoi: Hopeaa ja kultaa ei minulla ole, mutta mitä minulla on, sitä minä sinulle annan: Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimesä, nouse ja käy.	3:6 Niin Pietari sanoi: hopiaa ja kultaa ei minulla ole; vaan sitä mitä minulla on, annan minä sinulle: Jesuksen Kristuksen Natsarealaisen nimeen nouse ja käy.	3:6 Nijn Petari sanoi: hopena ja culda ei minulla ole/ waan sitä cuin minulla on/ tahdon minä anda sinulle: Jesuxen Christuxen Nazarenuxen nimeen nouse ja käy.
3:7 Ja hän tarttui hänen oikeaan käteensä ja nosti hänet ylös; ja heti hänen jalkansa ja nilkkansa vahvistuivat,	3:7 Ja hän tarttui hänen oikeaan käteensä ja ojensi hänen, ja kohta hänen säärensä ja kantansa vahvistuivat.	3:7 Ja hän rupeis hänen oikeaan käteensä ja ojensi hänen: ja nijn hänen säärens ja candans wahwistuit:
3:8 ja hän hypähti pystyyn, seiso ja käveli; ja hän meni heidän kanssansa pyhäkköön, käyden ja hypellen ja ylistäen Jumalaa.	3:8 Ja hän karkasi ylös, seiso ja kävi, ja meni heidän kanssansa templiin, käyden ja hypäten ja kiittäen Jumalaa.	3:8 Ja hän carcais ylös/ seiso ja käwi/ ja meni heidän cansans Templijn/ käyden ja hypäten ja kijttäin Jumalata.
3:9 Ja kaikki kansa näki hänen kävelevän ja ylistävän Jumalaa;	3:9 Ja kaikki kansa näki hänen käyvän ja kiittävän Jumalaa,	3:9 Ja caicki Canssa näki hänen käywän ja kijttävän Jumalata:
3:10 ja he tunsivat hänet siksi, joka almuja saadakseen oli istunut pyhäkön Kauniin portin pielessä, ja he olivat täynnä hämmästyä ja ihmettelyä siitä, mikä hänelle oli tapahtunut.	3:10 Ja tunsivat hänen siksi, joka almun tähden istui templin Kauniin oven edessä; ja he olivat täynnänsä pelkoa ja suurta hämmästyä siitä, mitä hänelle tapahtunut oli.	ja tunsit hänen sixi/ joca almun tähden istui Templin Caunin owen edes.
3:11 Ja kun hän yhä pysyttäytyi Pietarin ja Johanneksen seurassa, riensi kaikki kansa hämmästyksen vallassa heidän luoksensa niin sanottuun Salomon pylväskäytävään.	3:11 Mutta kuin tämä saattamaton, joka parannettu oli, piti itsensä Pietarin ja Johanneksen tykö, juoksi kaikki kansa hämmästyksissä heidän tykönsä porstuahan, joka kutsutaan Salomon porstuaksi.	3:11 Cosca tämä saattamaton/ joca jo terwe oli/ piti idzens Petarin ja Johannexen tygö/ juoxi caicki Canssa heidän tygöns porstoan/ joca Salomonin cudzutan/ ja ihmettelit.
3:12 Sen nähdessään Pietari rupesi puhumaan kansalle ja sanoi: Israelin miehet, mitä te tätä ihmettelette, tai mitä te	3:12 Kuin Pietari sen näki, vastasi hän kansalle: Israelin miehet! mitä te tätä ihmettelette? eli mitä te meidän päällemme katsotte, niinkuin	3:12 COsca Petari sen näki/ sanoi hän Canssalle: te Israelin miehet/ mitä te tätä ihmettelettä: eli mitä te meidän

meitä noin katselette, ikään-
kuin me omalla voimallamme
tai hurskaudellamme olisimme
saaneet hänet kävelemään.

3:13 Aabrahamin ja Iisakin ja
Jaakobin Jumala, meidän
isiemme Jumala, on kirkasta-
nut Poikansa Jeesuksen, jon-
ka te annoitte alttiiksi ja kiel-
sitte Pilatuksen edessä, kun
tämä oli päättänyt hänet
päästää.

3:14 Te kielsitte Pyhän ja
Vanhurskaan ja anoitte, että
teille annettaisiin murhamies,

3:15 mutta elämän ruhtinaan
te tapoitte; hänet Jumala on
herättänyt kuolleista, ja me
olemme sen todistajat.

3:16 Ja uskon kautta hänen
nimeensä on hänen nimensä
vahvistanut tämän miehen,
jonka te näette ja tunnette,
ja usko, jonka Jeesus vaikut-
taa, on hänelle antanut hä-
nen jäsentensä terveyden
kaikkien teidän nähtenne.

3:17 Ja nyt, veljet, minä tie-
dän, että te olette tietämät-
tömyydestä sen tehneet, te
niinkuin teidän hallitusmie-
hennekin.

3:18 Mutta näin on Jumala
täyttänyt sen, minkä hän oli
edeltä ilmoittanut kaikkien
profeettain suun kautta, että
nimittäin hänen Voideltunsa
piti kärsimän.

3:19 Tehkää siis parannus ja
kääntykää, että teidän syntin-
ne pyyhittäisiin pois,

3:20 että virvoituksen ajat
tulisivat Herran kasvoista ja

me olisimme meidän omalla
voimallamme eli jumalisuu-
dellamme tämän käymään
saattaneet?

3:13 Abrahamin ja Iisakin ja
Jakobin Jumala, meidän
isäimme Jumala, on Poikan-
sa Jeesuksen kirkastanut,
jonka te annoitte ylön ja
kielsitte Pilatuksen edessä,
kuin hän tuomitsi, että hän
piti päästettävän.

3:14 Mutta te kielsitte pyhän
ja hurskaan, ja anoitte teil-
lenne murhamiestä annet-
taa;

3:15 Mutta elämän Pääruh-
tinaan te tapoitte: sen on
Jumala kuolleista herättä-
nyt, jonka todistajat me
olemme.

3:16 Ja uskon kautta hänen
nimensä päälle on hän tässä,
jonka te näette ja tunnette,
nimensä vahvistanut: ja us-
ko hänen kauttansa antoi
tälle terveytensä, kaikkein
teidän nähtenne.

3:17 Ja nyt rakkaat veljet!
minä tiedän, että te sen tyh-
myydestä tehneet olette,
niinkuin teidän ylimmäisen-
nekin.

3:18 Mutta Jumala, mitä
hän kaikkein prophetainsa
suun kautta oli ennustanut,
että hänen Kristuksensa piti
kärsimän, sen hän täytti.

3:19 Niin tehkää parannus
ja palatkaat, että teidän syn-
tinne pyyhittäisiin pois, kuin
virvoittamisen ajat tulevat
Herran kasvoista edestä,

3:20 Ja hän lähettää sen,
josta teille ennen saarnattu
on, Jeesuksen Kristuksen,

päällemme cadzotte/ nijncuin
me olisimme meidän woimal-
lam eli ansiollam tämän käy-
män saattanet.

3:13 Abrahamin ja Iisachin ja
Jacobin Jumala/ meidän
Isäim Jumala/ on hänen Poi-
cans Jesuxen kircastanut/
jonga te ylönannoitte ja kiel-
sitte Pilatuxen edes/ cosca
hän duomidzi että hän piti
päästettävän.

3:14 Mutta te kielsitte sen
Pyhän ja Hurscan/ ja anoitte
teillen murhamiestä annet-
ta.

3:15 Mutta elämän Pääruhi-
nan te tapoitte: sen on Ju-
mala cuolleista herättänyt/
jonga todistajat me olemma.

3:16 Ja sen uscon cautta
hänen nimens päälle/ on hän
tämän päällä/ jonga te näet-
tä ja tunnetta/ hänen nimens
wahwistanut. Ja se usco hä-
nen cauttans/ on tälle anda-
nut hänen terweydens/
caickein teidän nähtenne.

3:17 NYt rackat weljet/ minä
tiedän että te sen tyhmydest
tehnet oletta/ nijncuin teidän
ylimmäisennekin.

3:18 Mutta Jumala/ joca
caickein Prophetains suun
cautta oli ennustanut/ että
Christuxen piti kärsimän/ sen
hän näin nyt täytti.

3:19 Nijn tehkät parannus ja
palaitcat:

3:20 Että teidän syndinne
poispyhitäisiin/

ja silloin wirwottamisen ajat
tulisit HERran caswon eteen/

hän lähettäisi hänet, joka on teille edeltämäärätty, Kristuksen Jeesuksen.

3:21 Taivaan piti omistaman hänet niihin aikoihin asti, jolloin kaikki jälleen kohdallensa asetetaan, mistä Jumala on ikiajoista saakka puhunut pyhäin profeettainsa suun kautta.

3:22 Sillä Mooses on sanonut: 'Profeetan, minun kaltaiseni, Herra Jumala on teille herättävä veljienne joukosta; häntä kuulkaa kaikessa, mitä hän teille puhuu.

3:23 Ja on tapahtuva, että jokainen, joka ei sitä profeettaa kuule, hävitetään kansasta.'

3:24 Ja kaikki profeetat Samuelista alkaen ja kaikki järjestään, jotka puhuneet ovat, ovat myös ennustaneet näitä päiviä.

3:25 Te olette profeettain ja sen liiton lapsia, jonka Jumala teki meidän isiemme kansassa sanoen Abrahamille: 'Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki maan sukukunnat.'

3:26 Teille ensiksi Jumala on herättänyt Poikansa ja lähettänyt hänet siunaamaan teitä, kun käännytte itsekukin pois pahuudestanne.

Apostolien teot 4 LUKU

4:1 Mutta kun he puhuivat kansalle, astuivat papit ja pyhäkön vartioston päällikkö ja saddukeukset heidän eteensä,

4:2 närkästyneinä siitä, että

3:21 Jonka tosin tulee omistaa taivas, niihin aikoihin asti kuin ne kaikki jälleen asetetaan, mitkä Jumala on puhunut kaikkein pyhäin prophetainsa suun kautta, hamasta maailman alusta.

3:22 Sillä Moses on tosin isille sanonut: Herra teidän Jumalanne on teille herättävä Prophetan teidän veljistänne, niinkuin minun: kuulkaat häntä kaikessa, mitä hän teille sanoo,

3:23 Ja pitää tapahtuman, että jokainen sielu, joka ei tätä Prophetaa kuule, pitää hävitettämän pois kansasta.

3:24 Ja kaikki prophetat hamasta Samuelista, ja sitte edespäin, niin monta, jotka puhuneet ovat, ovat myös kaikki näitä päiviä ennustaneet.

3:25 Te olette prophetain ja sen liiton lapset, jonka Jumala meidän isäimme kansassa teki, sanoen Abrahamille: ja sinun siemenessäsi pitää kaikki kansat maan päällä siunattaman.

3:26 Teille on Jumala ensin Poikansa Jeesuksen herättänyt ja on hänen lähettänyt teitä siunaamaan, että te kukin teidän pahuudestanne palajaisitte.

4 LUKU

4:1 Mutta kuin he kansalle puhuivat, niin papit ja temppelin esimies ja Saddukealaiset tulivat sinne,

4:2 Ja närkästyivät, että he kansaa opettivat ja ilmoitti-

cosca hän sen teille lähettä/ josta nyt ennen saarnatan/ Jesuxen Christuxen.

3:21 Jonga tosin tule Taiwas omista/ siihenasti että ne caicki jälleens asetetan/ cuin Jumala on puhunut caickein pyhäin Prophetains suun kautta/ hamasta mailman al-gusta.

3:22 Sillä Moses on Isille sanonut: HERra teidän Jumalanne/ on teille herättävä Prophetan teidän weljistän/ nijncuin minun/ cuulcat händä caickis mitä hän teille sano.

3:23 Ja pitä tapahtuman/ että jocainen sielu joca ei tätä Prohetata cuule/ se pitä häwitettämän Canssastans.

3:24 Ja caicki Prophetat hamasta Samuelista/ ja sijtte edespäin/ nijn monda cuin puhunut on/ owat myös caicki näitä päiwiä ilmoittanet.

3:25 Te oletta Prophetain/ ja sen lijton lapset/ jonga Jumala meidän Isäimme cansa teki/ cosca hän Abrahamille sanoi: sinun siemenes cautta pitä caicki Canssat maan päällä siunattaman.

3:26 Teille on Jumala ensin hänen Poicans Jesuxen herättänyt/ ja on teitä lähettänyt siunaman/ että cukin pahuudestans palajais.

IV. Lucu .

4:1 COsca he Canssalle puhuit/ nijn Papit ja Templin Esimies/ ja Sadduceuxet tulit sinne

4:2 (Ja närkästyit että he

he opettivat kansaa ja julistivat Jeesuksessa ylösnousemista kuolleista.

4:3 Ja he kävivät heihin käsiksi ja panivat heidät vankeuteen seuraavaan päivään asti, sillä oli jo ehto.

4:4 Mutta monet niistä, jotka olivat kuulleet sanan, uskoivat, ja miesten luku nousi noin viiteentuhanteen.

4:5 Seuraavana päivänä heidän hallitusmiehensä ja vanhimpansa ja kirjanoppineensa kokoontuivat Jerusalemissa,

4:6 niin myös ylimmäinen pappi Hannas ja Kaifas ja Johannes ja Aleksander sekä kaikki, jotka olivat ylimmäispapillista sukua.

4:7 Ja he asettivat heidät eteensä ja kysyivät: Millä voimalla tai kenen nimeen te tämän teitte?

4:8 Silloin Pietari, Pyhää Henkeä täynnä, sanoi heille: Kansan hallitusmiehet ja vanhimmat!

4:9 Jos meitä tänään kuulustellaan sairaalle miehelle tehdystä hyvästä työstä ja siitä, kenen kautta hän on parantunut,

4:10 niin olkoon teille kaikille ja koko Israelin kansalle tietävä, että Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimen kautta, hänen, jonka te ristinnaulitsitte, mutta jonka Jumala kuolleista herätti, hänen nimensä kautta tämä seisoo terveenä teidän edessä.

4:11 Hän on se kivi, jonka

vat Jeesuksen kautta ylösnousemisen kuolleista,

4:3 Ja heittivät kätensä heidän päällensä ja panivat heidät huomeneksi kiinni; sillä jo oli ehto.

4:4 Mutta monta niistä, jotka sanan kuulivat, uskoivat ja miesten luku tuli lähes viisentuhatta.

4:5 Mutta toisena päivänä tapahtui, että heidän ylimmäisensä ja vanhimpansa kokoontuivat ja kirjanoppineet Jerusalemissa,

4:6 Ja Hannas ylimmäinen pappi, ja Kaifas, ja Johannes, ja Aleksander, ja niin monta kuin ylimmäisten pappein suvusta oli,

4:7 Ja asettivat heidät keskellensä ja kysyivät heiltä: millä voimalla taikka kenenkään nimeen te olette tämän tehneet?

4:8 Niin Pietari, täynnänsä Pyhää Henkeä, sanoi heille: te kansan ylimmäiset ja Israelin vanhimmat!

4:9 Jos me tänäpäni tuomitaan sen hyvän työn edestä sille sairaalle miehelle, jonka kautta hän parannettu on,

4:10 Niin olkoon teille ja kaikelle Israelin kansalle tietävä, että Jeesuksen Kristuksen Natsarealaisen nimeen, jonka te ristinnaulitsitte, jonka Jumala kuolleista herätti, sen kautta tämä seisoo teidän edessä terveenä.

4:11 Hän on se kivi, joka teil-

Canssa opetit/ ja ilmoitit Jeesuksen kautta ylösnousemisen cuolleista)

4:3 Ja heitit kätens heidän päällens/ ja panit heidän huomenexi kijnni: sillä jo oli ehto.

4:4 Mutta monda nijstä/ jotta sanan cuulit/ uscoit/ ja miesten lucu tuli wijsi tuhatta.

4:5 MUtta toisna päiwänä tapahdui/ että heidän ylimmäisens ja wanhimbans/ ja Kirjanoppenet Jerusalemissa.

4:6 Ja Hannas ylimmäinen Pappi/ ja Caifas/ ja Johannes/ ja Alexander/ ja nijn monda cuin ylimmäisten Pappein sugusta oli/ cocoisit heidäns.

4:7 Ja asetit heidän keskelläns/ ja kysyit heille/ sanoden: millä woimalla taicka kenengä nimeen te oletta tämän tehnet?

4:8 Nlin Petari/ täynäns Pyhä Henge/ sanoi heille: Te Canssan ylimmäiset ja Israelin wanhimmat:

4:9 Että me tänäpäni duomitamme sen hyvän tegon edest/ cuin me teimme sille sairalle miehelle/ jonga cautta hän parattu on:

4:10 Nijn olcon teille ja caikelle Canssalle tiettäwä/ että Jeesuksen Christuxen Nasarenuxen nimeen/ jonga te ristinnaulidzitte/ ja Jumala cuolleista herätti: hänen cautans tämä seiso terwenä teidän edesän.

4:11 Hän on se kiwi/ joca

te, rakentajat, hylkäsitte, mutta joka on kulmakiveksi tullut.'

4:12 Eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa; sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman.

4:13 Mutta kun he näkivät Pietarin ja Johanneksen rohkeuden ja havaitsivat heidän olevan koulunkäymättömiä ja oppimattomia miehiä, he ihmettelivät; ja he tunsivat heidät niiksi, jotka olivat olleet Jeesuksen kanssa.

4:14 Ja nähdessään parannetun miehen seisovan heidän kanssansa he eivät voineet mitään vastaansanoa,

4:15 vaan käskettyään heidän astua ulos neuvostosta he pitivät keskenänsä neuvoa

4:16 ja sanoivat: Mitä me teemme näille miehille? Sillä että heidän kauttansa on tapahtunut ilmeinen ihme, sen kaikki Jerusalemin asukkaat tietävät, emmekä me voi sitä kieltää.

4:17 Mutta ettei se leviäisi laajemmalle kansaan, niin kieltäkäämme ankarasti heitä enää tähän nimeen puhumasta yhdellekään ihmiselle.

4:18 Niin he kutsuivat heidät ja kielsivät heitä mitään puhumasta ja opettamasta Jeesuksen nimeen.

4:19 Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heille ja sanoivat: Päätäkää itse, onko oikein Jumalan edessä kuulla teitä enemmän kuin Jumalaa;

tä rakentajilta hyljätty on, joka on nurkkakiveksi tullut.

4:12 Ja ei yhdessäkään toisessa ole autuutta; sillä ei myös ole muuta nimeä taivaan alla ihmisille annettu, jossa meidän pitää autuaaksi tuleman.

4:13 Mutta kuin he näkivät Pietarin ja Johanneksen puheen rohkeuden, sillä he ymmärsivät heidät oppimattomiksi ja kirjantaitamattomiksi miehiksi, ihmettelivät he ja tunsivat heidät, että he Jeesuksen kanssa olleet olivat.

4:14 Mutta kuin he näkivät sen ihmisen seisovan heidän kanssansa, joka parannettu oli, ei he taitaneet mitään sitä vastaan puhua.

4:15 Mutta he käskivät heitä ulos raadista mennä pois, ja pitivät neuvoa keskenänsä,

4:16 Sanoen: mitä me näille miehille teemme? Sillä julkinen merkki on heidän kauttansa tehty, joka kaikille Jerusalemin asuvaisille tiettävä on, ja emme taida kieltää.

4:17 Mutta ettei se enempi kansan keskelle hajoisi, niin haastakaamme heitä kovin, ettei he tästedes yhdellekään ihmiselle tästä nimestä puhuisi.

4:18 Ja he kutsuivat heidät ja kaiketi kielsivät heitä puhumasta ja opettamasta Jeesuksen nimeen.

4:19 Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heitä ja sanoivat: tuomitkaat itse, jos se on oikia Jumalan edessä, että me teitä enemmän kuulemme kuin Jumalaa.

teidän rakendailda hyljätty on/ ja on culmakiwexi tullut/

eikä yhdessäkään toises ole autuutta.

4:12 Ei myös ole muuta Nime Taiwan alla ihmisille annettu/ josa me autuaxi tulemma.

4:13 CUin he näit Petarin ja Johannexen puhen rohkeuden/ nijn he ihmettelit: sillä he kyllä tiesit heidän oppimattomixi ja kirjantaitamattomixi miehixi/ ja hywäst heidän tunsit/ että he Jesuxen cansa ollet olit

4:14 Ja he näit seisowan sen ihmisen heidän cansans/ joca parattu oli/ ja ei tainnet mitän sitä wastan puhua.

4:15 Mutta he käskit heitä Raadista poismennä/ ja pidit neuwo keskenäns/ sanoden:

4:16 Mitä me näille miehille temme? Sillä julkinen mercki on heidän cauttans tehty/ joca caikille Jerusalemin asuwaisille tiettävä on/ jota en me myös taida kiellä.

4:17 Mutta ettei se enämbi Canssan keskelle hajo/ nijn haastacam heitä cowin/ ettei he tästedes yhdellengän ihmiselle tästä nimestä puhuis.

4:18 Ja he cudzuit heidän/ ja kielsit heitä puhumast ja opettamast Jesuxen nimeen.

4:19 Mutta Petari ja Johannes wastaisit/ ja sanoit: duomitcat idze/ jos se on oikia Jumalan edes/ että me teitä enämmän cuulemma cuin Jumalata:

4:20 mutta me emme voi olla puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet.

4:21 Niin he uhkasivat heitä vielä enemmän ja päästivät heidät, koska eivät kansan tähden keksineet, miten rangaista heitä, sillä kaikki ylistivät Jumalaa siitä, mitä tapahtunut oli.

4:22 Sillä sivu neljäkymmenen oli jo vuosiltaan se mies, jossa tämä parantumisen ihme oli tapahtunut.

4:23 Ja päästyään vapaiksi he menivät omiensa tykö ja kertoivat kaiken, mitä ylipapit ja vanhimmat olivat heille sanoneet.

4:24 Sen kuultuansa he yksimielisesti korottivat äänensä Jumalan puoleen ja sanoivat: Herra, sinä, joka olet tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on!

4:25 Sinä, joka Pyhän Hengen kautta, isämme Daavidin, sinun palvelijasi, suun kautta, olet puhunut: 'Miksi pakanat pauhaavat ja kansat turhia ajattelevat?

4:26 Maan kuninkaat nousevat, ja ruhtinaat kokoontuvat yhteen Herraa ja hänen Voideltuansa vastaan.'

4:27 Sillä totisesti, tässä kaupungissa kokoontuivat sinun pyhää Poikaasi Jeesusta vastaan, jonka sinä olet voidellut, sekä Herodes että Pontius Pilatus pakanain ja Israelin sukukuntain kanssa,

4:28 tekemään kaiken, minkä sinun kätesi ja päätöksesi oli

4:20 Sillä emme taida niitä puhumatta olla, joita me nähneet ja kuulleet olemme.

4:21 Mutta he uhkasivat heitä, ja antoivat heidän mennä, ja ei löytäneet mitään, josta he olisivat heitä vaivanneet, kansan tähden; sillä kaikki kiittivät Jumalaa sen edestä mikä tapahtunut oli.

4:22 Sillä se ihminen oli ylitse neljäkymmenen ajastajan vanha, jossa tämä parantumisen tunnusmerkki tehty oli.

4:23 Mutta kuin he päästetyt olivat, tulivat he omainsa tykö ja ilmoittivat, mitä pappein päämiehet ja vanhimmat heille sanoneet olivat.

4:24 Kuin he sen kuulivat, korottivat he yksimielisesti äänensä Jumalan tykö ja sanoivat: Herra, sinä olet Jumala, joka taivaan ja maan ja meren, ja kaikki, mitä niissä on, tehnyt olet,

4:25 Joka Davidin sinun palvelias suun kautta puhunut olet: miksi pakanat kiukuitsevat ja kansat turhaa aikovat?

4:26 Vaan kuninkaat yhteen menevät ja päämiehet koovat heitänsä Herraa vastaan ja hänen Kristustansa vastaan?

4:27 Sillä he ovat tosin kokoontuneet sinun pyhää Poikaasi Jeesusta vastaan, jonka sinä voitelit, sekä Herodes että Pontius Pilatus pakanain ja Israelin kansan kanssa,

4:28 Tekemään mitä sinun kätesi ja neuvos ennen aikoinut oli, että tapahtuman pi-

4:20 Sillä en me taida sijtä wait olla/ cuin me nähnet ja cuullet olemma.

4:21 Mutta he uhcaisit heitä/ ja annoit heidän mennä/ ja ei löynnet mitän/ josta he olisit heitä waiwannet/ Canssan tähden/ jotca caicki kijtit Jumalata/ sen edest cuin tapahtunut oli.

4:22 Sillä se ihminen oli ylidze neljäkymmenen ajastajan wanha/ josa tämä terweyden mercki tehty oli.

4:23 MUtta cuin he päästet- tin/ tulit he omains tygö/ ja ilmoitit nijlle mitä Pappein Päämiehet ja wanhimmat heil- le sanonet olit.

4:24 Cosca he sen cuulit/ corgotit he yximielisest änens Jumalan tygö/ ja sanoit: HERra/ sinä olet Jumala/ joca Taiwan/ ja maan/ ja meren/ ja caicki mitä nijsä on/ tehnyt olet:

4:25 Sinä joca Dawidin sinun palwelias suun cautta puhu- nut olet: mixi pacanat kiucuidzewat/ ja Canssat turha aicoiawat?

4:26 Maan Cuningat yhten menewät/ ja päämiehet cocowat heitäns/ HERra ja hänen Christustans wastan?

4:27 He owat nyt tosin co- condunet sinun pyhä Poicas Jeesusta wastan/ jonga sinä woitelit: sekä Herodes että Pontius Pilatus/ pacanain ja Israelin Canssan cansa:

4:28 Tekemän mitä sinun kä- tes ja neuwos ennen aicoi- nut

edeltämäärännyt tapahtuvaksi. täis.

4:29 Ja nyt, Herra, katso heidän uhkauksiansa ja anna palvelijaisi kaikella rohkeudella puhua sinun sanaasi;

4:30 ja ojenna kätesi, niin että sairaat parantuvat ja tunnustekoja ja ihmeitä tapahtuu sinun pyhän Poikasi Jeesuksen nimen kautta.

4:31 Ja kun he olivat rukoilleet, vapisi se paikka, jossa he olivat koolla, ja he tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytenä ja puhuivat Jumalan sanaa rohkeasti.

4:32 Ja uskovaisten suuressa joukossa oli yksi sydän ja yksi sielu; eikä kenkään heistä sanonut omaksensa mitään siitä, mitä hänellä oli, vaan kaikki oli heillä yhteistä.

4:33 Ja apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jeesuksen ylösnousemuksesta, ja suuri armo oli heillä kaikilla.

4:34 Ei myöskään ollut heidän seassa ketään puutteenalaista; sillä kaikki, joilla oli maatiloja tai taloja, myivät ne ja toivat myytyjen hinnan

4:35 ja panivat apostolien jalkojen juureen; ja jokaiselle jaettiin sen mukaan, kuin hän tarvitsi.

4:36 Niinpä Joosef, jota apostolit kutsuivat Barnabaaksi - se on käännettyinä: kehoittaja - leeviläinen, syntyisin Kyprosta,

4:37 myi omistamansa pellon, toi rahat ja pani ne apostolien jalkojen juureen.

4:29 Ja nyt Herra, katso heidän uhkaustansa ja anna sinun palveliaisi kaikella uskalluksella sinun sanaa puhua.

4:30 Ja ojenna kätes parantamaan, ja että merkit ja ihmeet sinun pyhän Poikas Jeesuksen nimen kautta tehtäisiin.

4:31 Ja kuin he rukoilleet olivat, liikkui se paikka, jossa he koossa olivat, ja he täytettiin kaikki Pyhällä Hengellä ja puhuivat Jumalan sanaa uskalluksella.

4:32 Ja niiden paljoudessa, jotka uskoivat, oli yksi sydän ja yksi sielu, ei myös kenkään heistä sanonut mitään omaksensa, mitä hänellä oli, vaan kaikki olivat heillä yhteiset.

4:33 Ja apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jeesuksen ylösnousemisesta, ja suuri armo oli kaikkein heidän päällänsä.

4:34 Ja ei myöskään ollut yhtään tarvitsevaa heissä; sillä niillä monta, joilla pellot eli huoneet olivat, ne myivät ja toivat myytyjen hinnan,

4:35 Ja panivat apostolien jalkain eteen: ja jokaiselle jaettiin niinkuin kukin tarvitsi.

4:36 Mutta Joses, joka liialta nimeltä apostoleilta kutsutaan Barnabas (se on niillä paljon sanottu kuin lohdutuksen poika) Leviläinen, Kypristä sukuisin,

4:37 Hänellä oli pelto, sen hän myi, ja toi hinnan ja pani apostolitten jalkain eteen.

oli/ että tapahtuman pitäisi.

4:29 Ja HERra/ cadzo nyt heidän uhcaustans/ ja anna sinun palwelias caikella uscalluxella sinun sanas puhua.

4:30 Ja ojenna kätes/ että terweys/ ja merkit/ ja ihmet sinun pyhän lapses Jesuxen nimen cautta tehdäisin.

4:31 Ja cuin he rucoillet olit/ lijkui se paicka josa he coossa olit/ ja he täytettin caicki Pyhällä Hengellä/ ja puhuit Jumalan sana uscalluxella.

4:32 JA uscollisten paljoudes oli yxi sydän ja yxi sielu/ ei myös kengän heistä sanonut mitän omaxens/ cuin hänellä oli/ waan caicki oli heillä yhteiset.

4:33 Ja Apostolit todistit suurella voimalla HERran Jesuxen ylösnousemisesta/ ja suuri armo oli caickein heidän päällänsä.

4:34 Ja ei myöskään ollut yhtään tarwidzepa heisä: sillä niillä monda/ joilla peldo eli huone oli/ ne he myit:

4:35 Ja panit sen myydyn tawaran hinnan Apostolitten jalcain eteen.

4:36 Ja jocaidzelle annettin nijncuin cukin tarwidzi.

4:37 MUtta Joses/ joca myös lijalda nimeldä Apostoleilda cudzutan Barnabas (se on/ lohdutuxen poica) Lewita/ Cyprist sucuisin/

hänellä oli peldo/ sen hän myi/ ja toi hinnan/ ja pani Apostolitten jalcain eteen.

Apostolien teot 5 LUKU

5:1 Mutta eräs mies, nimeltä Ananias, ja hänen vaimonsa Safiira myivät maatilan,

5:2 ja mies kätki vaimonsa tieteen osan hinnasta, ja osan hän toi ja pani apostolien jalkojen eteen.

5:3 Mutta Pietari sanoi: Ananias, miksi on saatana täyttänyt sinun sydämesi, niin että koetit pettää Pyhää Henkeä ja kätkit osan maatilan hinnasta?

5:4 Eikö se myymätönä ollut sinun omasi, ja eikö myynnin jälkeenkin sen hinta ollut sinun? Miksi päätit sydämessäsi tämän tehdä? Et sinä ole valhetellut ihmisille, vaan Jumalalle.

5:5 Kun Ananias kuuli nämä sanat, kaatui hän maahan ja heitti henkensä. Ja suuri pelko valtasi kaikki, jotka sen kuulivat.

5:6 Ja nuoret miehet nousivat ja korjasivat hänet ja kantoivat hänet pois ja hautasivat.

5:7 Noin kolmen hetken kulluttua hänen vaimonsa tuli sisään eikä tiennyt, mitä oli tapahtunut.

5:8 Niin Pietari kysyi häneltä: Sano minulle: siihenkö hintaan te myitte maatilan? Hän vastasi: Kyllä, juuri siihen hintaan.

5:9 Mutta Pietari sanoi hänelle: Miksi olette yksissä neu-

5 LUKU

5:1 Mutta mies, Ananias nimeltä, emäntänsä Saphiran kanssa myi tavaransa,

5:2 Ja kätki jotain hinnasta emäntänsä tieteen, ja toi osan edes ja pani apostolitten jalkain eteen.

5:3 Niin Pietari sanoi: Ananias, miksi saatana täytti sinun sydämes Pyhän Hengen edessä valhettelemaan, että jotakin pellon hinnasta kätkit?

5:4 Etkös olisi saanut sitä pitää, kuin se sinulla oli, ja se myytykin oli sinun hallus- sas? miksis senkaltaista olet sydämees päästänyt? Et sinä ole ihmisten, vaan Jumalan edessä valehdellut.

5:5 Kuin Ananias nämät sanat kuuli, lankesi hän maahan ja antoi henkensä. Ja suuri pelko tuli kaikkein niiden päälle, jotka tämän kuulivat.

5:6 Niin nuoret miehet nousivat ja korjasivat hänen, veivät pois ja hautasivat hänen.

5:7 Mutta tapahtui liki kolmen hetken perästä, että myös hänen emäntänsä tuli sisälle eikä tietänyt, mitä tapahtunut oli.

5:8 Niin Pietari vastasi häntä: sanos minulle: oletteko sen pellon siihen hintaan myyneet? mutta hän sanoi: olemme niinkin siihen hintaan.

5:9 Sanoi Pietari hänelle: miksi te olette mielistyneet keskenänne Herran Henkeä

V. Lucu .

5:1 MUtTa yxi mies/ ja Ananias nimeldä/ ja Saphira hänen emändäns/ myi tawarans/

5:2 Ja kätki jotain hinnasta hänen emändäns tieteen/ ja toi osan edes/ ja pani Apostolitten jalcain eteen.

5:3 Nijn Petari sanoi: Anania/ mixi Perkele täytti sinun sydämes/ Pyhän Hengen edes walehteleman/ ettäs jotakin pellon hinnasta kätkit?

5:4 Sinä olisit kyllä sen saanut pitä/ ja cosca se myytykin oli/ nijn se oli wielä sijtte sinun hallus- mixis sencal- taista olet sydämees päästänyt?

5:5 Et sinä ole ihmisten/ waan Jumalan edes walehdel- lut.

Cosca Ananias nämät sanat cuuli/ langeis hän maahan/ ja andoi hengens.

5:6 Ja suuri pelco tuli caickein nijden päälle jotca tämän cuulit.

Nijn nuoret miehet nousit ja corjaisit hänen/ poisweit ja hautaisit hänen.

5:7 JA wähän ajan perästä/ liki colme hetke/ tuli myös hänen emändäns sisälle/ eikä tiennyt mitä tapahtunut oli.

5:8 Nijn Petari sanoi hänelle: sanos/ olettaco sen pellon sijhen hindaan myynet? Hän sanoi: olemma sijhen hindaan.

5:9 Sanoi Petari hänelle: mixi te oletta mielistynet kes-

voin käyneet kiusaamaan Herran Henkeä? Katso, niiden jalat, jotka hautasivat sinun miehesi, ovat oven takana, ja he kantavat sinutkin pois.	kiusaamaan? Katso, niiden jalat, jotka sinun miehes hautasivat, ovat oven edessä ja vievät pois sinun.	kenänne HERran Henge kiusaman? Cadzo niiden jalcoja/ jotca sinun miehes hautaisit/ ne owat owen edes/ ja pian wiewät myös sinun.
5:10 Niin hän heti kaatui hänen jalkojensa eteen ja heitti henkensä; ja kun nuorukaiset tulivat sisään, tapasivat he hänet kuolleena, kantoivat pois ja hautasivat hänet hänen miehensä viereen.	5:10 Ja hän kohta lankesi maahan hänen jalkainsa eteen ja antoi henkensä. Niin nuoret miehet tulivat sisälle ja löysivät hänen kuolleena, ja he veivät hänen ulos ja hautasivat miehensä tykö.	5:10 Ja hän cohta langeis maahan hänen jalcains eteen/ ja andoi hengens. Nijn nuoret miehet tulit sisälle/ ja löysit hänen cuolluexi/ ja he weit hänen ulos ja hautaisit miehens tygö.
5:11 Ja suuri pelko valtasi koko seurakunnan ja kaikki ne, jotka tämän kuulivat.	5:11 Ja suuri pelko tuli koko seurakunnalle ja kaikille niille, jotka tämän kuulivat.	5:11 Ja suuri pelgo tuli coco Seuracunnalle/ ja caikille nijle jotca tämän cuulit.
5:12 Ja apostolien kätten kautta tapahtui kansassa monta tunnustekoa ja ihmettä; ja he olivat kaikki yksimielisesti koolla Salomon pylväs-käytävässä.	5:12 Ja apostolitten kätten kautta tehtiin monta merkkiä ja ihmettä kansan seas- sa. Ja olivat kaikki yksimielisesti Salomon esihuoneessa.	5:12 JA Apostolitten cautta tehtin monda merckiiä ja ihmettä Canssan seas. Ja he olit caicki yximielisest Salomonin esihuonesä.
5:13 Eikä muista kukaan uskaltanut heihin liittyä, mutta kansa piti heitä suuressa kunniaassa.	5:13 Mutta ei niistä muista uskaltanut yksikään itsiänsä antaa heidän sekaansa; vaan kansa piti paljon heistä.	5:13 Mutta ei nijstä muista uscaldanut yxikän idzens anda heidän secans/ waan Canssa piti paljo heistä.
5:14 Ja yhä enemmän karttui niitä, jotka uskoivat Herraan, sekä miehiä että naisia suuret joukot.	5:14 Ja joukko paljon eneni miehistä ja vaimoista, jotka Herran päälle uskoivat:	5:14 Ja joucko enäni miehistä ja waimoista/ jotca HERran päälle uscoit:
5:15 Kannettiinpa sairaita kaduillekin ja pantiin vuoteille ja paareille, että Pietarin kulkiessa edes hänen varjonsa sattuisi johonkuhun heistä.	5:15 Niin että he kantoivat sairaita kaduille ja panivat niitä vuoteille ja paareille, että Pietarin tullessa ainoasti hänen varjonsa jonkun heistä olis varjonnut.	5:15 Ja cannoit sairaita ca- tuille/ ja panit nijtä vuoteille ja paareille/ että Petarin tulles ainoastans hänen warjonsa jongun heistä olis warjonnut.
5:16 Myöskin kaupungeista Jerusalemin ympäriltä tuli paljon kansaa, ja he toivat sairaita ja saastaisien henkien vaivaamia, ja ne kaikki tulivat parannetuiksi.	5:16 Ja tuli myös suuri joukko kokoon lähimmäisistä kaupungeista Jerusalemiin, ja toivat sairaita ja saastaisilta hengiltä vaivatuita, jotka kaikki parannettiin.	5:16 Ja tuli myös suuri joucko cocon lähimmäisistä Caupungeista Jerusalemiijn/ ja toit sairaita/ ja saastaisilda hengeildä rijwatuita/ jotca caicki parattin.
5:17 Silloin nousi ylimmäinen pappi ja kaikki, jotka olivat hänen puolellansa, saddukeusten lahko, ja he tulivat kiihkoa täyteen	5:17 Niin nousi ylimmäinen pappi, ja kaikki, jotka hänen kanssansa olivat, Saddukealaisten lahko, ja olivat täynnänsä kiivautta,	5:17 Nlin nousi ylimmäinen Pappi/ ja caicki jotca hänen cansans olit/ se Sadduceusten lahco/ ja oli täynnäns ki- wautta
5:18 ja kävivät käsiksi apos-	5:18 Ja paiskasivat kätensä	5:18 Ja paiscaisit kätens

toleihin ja panivat heidät ylei- seen vankihuoneeseen.	apostolitten päälle ja panivat heidät yhteiseen vankihuoneeseen.	Apostolitten päälle/ ja panit heidän yhteiseen fangihuoneeseen.
5:19 Mutta yöllä avasi Herran enkeli vankilan ovet ja vei heidät ulos ja sanoi:	5:19 Mutta Herran enkeli avasi yöllä tornin oven, ja vei heidät sieltä ulos ja sanoi:	Mutta HERran Engeli awais yöllä tornin owen/ ja wei heidän sieltä ulos/
5:20 Menkää ja astukaa esiin ja puhukaa pyhäkössä kansal- le kaikki tämän elämän sanat.	5:20 Menkää, seisokaat ja puhukaat templissä kansalle kaikki tämän elämän sanat.	5:19 Ja sanoi: mengät/ sei- socat ja puhucat Templis Canssalle/ caicki tämän elä- män sanat.
5:21 Sen kuultuansa he me- nivät päivän koittaessa py- häkköön ja opettivat. Niin saapui ylimmäinen pappi ja ne, jotka olivat hänen puolel- lansa, ja he kutsuivat koolle neuvoston ja israelilaisten vanhinten kokouksen; ja he lähettivät noutamaan heitä vankilasta.	5:21 Mutta kuin he sen kuu- livat, menivät he varhain aamulla templiin ja opettivat. Niin ylimmäinen pappi tuli, ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, kutsuivat raadin ko- koon ja kaikki Israelin lasten vanhimmat, ja lähettivät vankihuoneeseen heitä nou- tamaan.	5:20 Cosca he sen cuulit/ menit he warahin amulla Templijn ja opetit. 5:21 Nijn ylimmäinen Pappi tuli/ ja ne jotca hänen can- sans olit/ cudzuit Raadin co- con/ ja caicki Israelin lasten wanhimmat/ ja lähetit fangi- huonen tygö/ heitä nouta- man.
5:22 Mutta kun oikeudenpal- velijat tulivat vankilaan, eivät he löytäneet heitä sieltä, vaan palasivat takaisin ja ker- toivat,	5:22 Kuin palveliat menivät, eikä heitä tornista löytäneet, niin he palasivat ja ilmoitti- vat,	5:22 Cosca palweliat menit/ eikä heitä tornista löytänet/ nijn he palaisit ja ilmoitit heil- le/ sanoden:
5:23 sanoen: Vankilan me kyllä huomasimme hyvin tar- kasti suljetuksi ja vartijat sei- somassa ovien edessä; mutta kun avasimme, emme sisältä ketään löytäneet.	5:23 Sanoen: tornin me tosin löysimme kyllä visusti sulje- tuksi ja vartiat ulkona oven edessä seisovan; mutta kuin me sen avasimme, emme ke- tään sieltä löytäneet.	5:23 Tornin me tosin löysim- me kyllä wisust suljetuxi/ ja wartiat owen edes seisowan/ mutta cosca me sen awaisim/ nijn en me ketän sieltä löytänet.
5:24 Kun pyhäkön vartioston päällikkö ja ylipapit kuulivat nämä sanat, eivät he tien- neet, mitä heistä ajatella ja mitä tästä tulisi.	5:24 Kuin ylimmäinen pappi ja templin esimies ja pappein päämiehet nämät kuulivat, epäilivät he heistä, miksi se viimeinkin tulis.	5:24 Cosca ylimmäinen Pap- pi/ ja Templin Esimies/ ja muut päämiehet nämät cuu- lit/ epäilit he mitä heistä wijmeingin tulis.
5:25 Niin tuli joku ja kertoi heille: Katso, ne miehet, jotka te panitte vankilaan, seisovat pyhäkössä ja opettavat kan- saa.	5:25 Niin tuli yksi ja ilmoitti heille, sanoen: katso, ne miehet, jotka te torniin pa- nitte, ovat templissä ja seiso- vat opettamassa kansaa.	5:25 Nijn tuli yxi ja ilmoitti heille/ sanoden: cadzo/ ne miehet jotca te tornijn panit- ta/ owat Templis/ ja seiso- wat opettamas Canssa.
5:26 Silloin päällikkö meni oikeudenpalvelijain kanssa ja nouti heidät; ei kuitenkaan väkisin, sillä he pelkäsivät, että kansa heidät kivittäisi.	5:26 Niin esimies meni palve- lijoinensa ja toi heidät suosi- olla sieltä (sillä he pelkäsivät kansan heitä kivittävän).	5:26 Nlin Esimies meni palwe- lioinens/ ja toi heidän suosi- olla sieltä: sillä he pelkäisit Canssan heitäns kiwittävän.

5:27 Ja he toivat heidät ja asettivat neuvoston eteen. Ja ylimmäinen pappi kuulusteli heitä	5:27 Ja kuin he toivat heidät, asettivat he heidät raadin eteen. Ja ylimmäinen pappi kysyi heiltä,	Ja cuin he toit heidän/ asetit he heidän Raadin eteen.
5:28 ja sanoi: Me olemme kieltämällä kieltäneet teitä opettamasta tähän nimeen; ja katso, te olette täyttäneet Jerusalemin opetuksellanne ja tahdotte saattaa meidän päällemme tuon miehen veren.	5:28 Sanoen: emmekö ole kovasti teitä kieltäneet puhumasta kansalle tähän nimeen? Ja katso, te olette Jerusalemin täyttäneet teidän opetuksellanne, ja tahdotte tämän ihmisen veren vetää meidän päällemme.	5:27 Ja ylimmäinen Pappi kysyi heitä/ ja sanoi: emmengö me ole cowast teitä kieldänet puhumast Canssalle tähän nimeen? 5:28 Ja cadzo/ te oletta Jerusalemin täyttänet teidän opetuxellan/ ja tahdotta tämän ihmisen weren wetä meidän päällem.
5:29 Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat ja sanoivat: Enemmän tulee totella Jumalaa kuin ihmisiä.	5:29 Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat ja sanoivat: enempi tulee kuulla Jumalaa kuin Ihmisiä.	5:29 MUtta Petari ja muut Apostolit wastaisit/ ja sanoit: enä tule cuulla Jumalata cuin ihmisiä.
5:30 Meidän isiemme Jumala on herättänyt Jeesuksen, jonka te ripustitte puuhun ja surmasitte.	5:30 Meidän isäimme Jumala herätti Jeesuksen, jonka te tapoitte ja ripustitte puuhun.	5:30 Meidän Isäim Jumala herätti Jesuxen/ jonga te tapoitta ja ripustitta puuhun.
5:31 Hänet on Jumala oikealla kädellensä korottanut Päämieheksi ja Vapahtajaksi, antamaan Israelille parannusta ja syntien anteeksiantamista.	5:31 Sen on Jumala korottanut oikialle kädellensä Päämieheksi ja Vapahtajaksi, antamaan Israelille parannusta ja syntein anteeksi antamista.	5:31 Sen on Jumala corgottanut oikialle kädellens Päämiehexi ja Wapahtajaxi/ andaman Israelille parannusta ja syndein andexi andamusta.
5:32 Ja me olemme kaiken tämän todistajat, niin myös Pyhä Henki, jonka Jumala on antanut niille, jotka häntä tottelevat.	5:32 Ja me olemme näiden sanain todistajat, ja myös Pyhä Henki, jonka Jumala on niille antanut, jotka häntä kuulevat.	5:32 Ja me olemma hänen todistajans näiden sanain puolesta/ ja myös Pyhä Hengi/ jonga Jumala on nijlle andanut jotca händä cuulewat.
5:33 Kun he sen kuulivat, viilsi se heidän sydäntänsä, ja he tahtoivat tappa heidät.	5:33 Mutta kuin he nämät kuulivat, kävi se lävitse heidän sydämensä, ja he pitivät neuvoa tappaaksensa heitä.	5:33 Cosca he nämät cuulit/ käwi se läpidze heidän sydämens/ ja pidit neuwo tappa xens heitä.
5:34 Mutta neuvostossa nousi eräs fariseus, nimeltä Gamaliel, lainopettaja, jota koko kansa piti arvossa, ja hän käski viedä miehet vähäksi aikaa ulos.	5:34 Niin nousi raadista yksi Pharisealainen, nimeltä Gamaliel, lainopettaja, josta kaikki kansa paljon piti: se käsi apostoleita pikimältänsä viedä ulos,	5:34 Nlin nousi Raadist yxi Phariseus/ nimeldä Gamaliel/ Lainopettaja/ josta caicki Canssa paljo piti/ se käski Apostoleita erinäns.
5:35 Sitten hän sanoi neuvostolle: Israelin miehet, kavahtakaa, mitä aiotte tehdä näille	5:35 Ja sanoi heille: Israelin miehet! kavahtakaa itseänne, mitä te mielitte tehdä näille miehille.	5:35 Ja sanoi heille: Israelin miehet/ cawahtacat mitä te teettä näille miehille.

miehille.

5:36 Sillä ennen näitä päiviä nousi Teudas, sanoen jokin olevansa, ja häneen liittyi noin neljäsataa miestä; hänet tapettiin, ja kaikki, jotka olivat häneen suostuneet, hajotettiin, ja he joutuivat häviöön.

5:37 Hänen jälkeensä nousi Juudas, galilealainen, verolipanon päivinä ja vietti kansaa luopumaan puolelensa; hänkin hukkuu, ja kaikki, jotka olivat suostuneet häneen, hajotettiin.

5:38 Ja nyt minä sanon teille: pysykää erillänne näistä miehistä ja antakaa heidän olla; sillä jos tämä hanke eli tämä teko on ihmisistä, niin se tyhjään raukeaa;

5:39 mutta jos se on Jumalasta, niin te ette voi heitä kukistaa. Varokaa, ettei teitä ehkä havaittaisi sotiviksi itse Jumalaa vastaan.

5:40 Niin he noudattivat hänen neuvoansa. Ja he kutsuivat apostolit sisään ja pieksättivät heitä ja kielsivät heitä puhumasta Jeesuksen nimeen ja päästivät heidät menemään.

5:41 Niin he lähtivät pois neuvostosta iloissaan siitä, että olivat katsotut arvollisiksi kärsimään häväistystä Jeesuksen nimen tähden.

5:42 Eivätkä he lakanneet, vaan opettivat joka päivä pyhäkössä ja kodeissa ja julistivat evankeliumia Kristuksesta Jeesuksesta.

5:36 Sillä ennen näitä päiviä nousi Teudas ja sanoi itsensä joksikin, niin hänen tykönsä tuli lähes neljäsataa miestä: joka sitte tapettiin ja kaikki, jotka häneen mielistyivät, ne hajoitettiin ja hävitettiin.

5:37 Tämän jälkeen nousi Juudas Galileasta veronlaskemisen päivinä ja käänsi paljon kansaa jälkeensä; hän myös hukkuu ja kaikki, jotka häneen mielistyivät, hajoitettiin.

5:38 Ja nyt sanon minä teille: lakatkaa näistä miehistä ja sallikaat heidän olla; sillä jos tämä neuvo eli teko on ihmisistä, niin se tyhjään raukee;

5:39 Vaan jos se on Jumalalta, niin ette voi sitä tyhjäksi tehdä, ettette myös löydettäisi sotineen jumalaa vastaan.

5:40 Niin kaikki mielistyivät hänen neuvoonsa; ja kuin he apostolit sisälle kutsuivat, niin he hosuivat heitä ja kielsivät heitä Jeesuksen nimeen puhumasta, ja päästivät heidät menemään.

5:41 Niin he menivät pois raadin edestä, iloiten että he olivat mahdolliset pilkkaa kärsimään hänen nimensä tähden,

5:42 Ja ei lakanneet joka päivä templissä ja joka huoneessa opettamasta ja saarnaamasta evankeliumia Jeesuksesta Kristuksesta.

5:36 Ennen näitä päiviä ylisti Theudas idzens/ ja sanoi hänens joxikin/ niijn hänen tygöns tuli lähes neljä sata miestä/ joca sijtte tapettin/ ja caicki jotca häneen turwaisit/ ne hajotettin ja häwitettin.

5:37 Nijn myös Judas Galileast ylisti hänens weronlaskemisen päiwinä/ ja käänsi paljo Canssa jälkens/ hän myös huckui/ ja caicki jotca händä cuulit/ hajotettin.

5:38 Sentähden sanon minä teille: lacatcat näistä miehistä/ ja sallicat heidän olla: sillä jos tämä neuwo eli teco on ihmisist/ niijn se kyllä tyhjän rauke.

5:39 Waan jos se on Jumalalda/ niijn et te woi sitä alaspaina/ ettet te löytäis sotinen Jumalata wastan.

Nijn caicki mielistyit hänen neuwoons.

5:40 Ja cuin he Apostolit sisälle cudzuit/ niijn he hosuit heitä/ ja kielsit heitä Jesuxen nimeen puhumast/ ja päästit heidän menemän.

5:41 Nijn he menit iloiten pois Raadin edest/ että he olit otolliset pilcka kärsimän hänen nimens tähden.

Ja ei lacannet jocapäiwä Templis ja joca huones opettamast ja saarnamast Evangeliumi Jesuxest Christuxest.

Apostolien teot 6 LUKU

6:1 Niinä päivinä, kun opetuslasten luku lisääntyi, syntyi hellenisteissä nurinaa hebrealaisia vastaan siitä, että heidän leskiänsä syrjäytettiin jokapäiväisessä avunannossa.

6:2 Niin ne kaksitoista kutsuivat kokoon opetuslasten joukon ja sanoivat: Ei ole soveliasta, että me laiminlyömmе Jumalan sanan toimittaksemme pöytäpalvelusta.

6:3 Valitkaa sentähden, veljet, keskuudestanne seitsemän miestä, joista on hyvä todistus ja jotka ovat Henkeä ja viisautta täynnä, niin me asetamme heidät tähän toimeen.

6:4 Mutta me tahdomme pyysyä rukouksessa ja sanan palveluksessa.

6:5 Ja se puhe kelpasi kaikelle joukolle; ja he valitsivat Stefanuksen, miehen, joka oli täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, ja Filippuksen ja Prokoruksen ja Nikanorin ja Timonin ja Parmenaan ja Nikolauksen, antiokialaisen käännäisen,

6:6 ja asettivat heidät apostolien eteen, ja nämä rukoilivat ja panivat kätensä heidän päällensä.

6:7 Ja Jumalan sana menestyi, ja opetuslasten luku lisääntyi suuresti Jerusalemissa. Ja lukuisa joukko pappeja tuli uskolle kuuliaisiksi.

6:8 Ja Stefanus, täynnä armoa ja voimaa, teki suuria ihmeitä ja tunnustekoja kansassa.

6:9 Niin nousi muutamia niin

6 LUKU

6:1 Mutta niinä päivinä, koska opetuslasten luku eneni, napisivat Grekiläiset Hebrealaisia vastaan, että heidän leskiensä katsottiin yllön jokapäiväisessä palveluksessa.

6:2 Niin ne kaksi toistakymmentä kutsuivat kokoon opetuslasten joukon, ja sanoivat: ei se ole kohtuullinen, että me annamme yllön Jumalan sanan, ja pöytäin edessä palvelemme.

6:3 Sentähden, rakkaat veljet, valitkaa teistä seitsemän miestä joista hyvä todistus on, jotka ovat Pyhää Henkeä ja viisautta täynnänsä, joiden haltuun me tämän viran annamme.

6:4 Mutta me tahdomme rukouksessa ja sanan palveluksessa pysyväiset olla.

6:5 Ja se puhe kelpasi kaikelle joukolle, ja he valitsivat Stephanin, miehen täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, ja Philippuksen, ja Prokoron, ja Nikanorin, ja Timonin, ja Parmenaan, ja Nikolaon, uuden Juudalaisen Antiokiasta.

6:6 Nämät he asettivat apostolien eteen: ja rukoilivat, ja panivat kätensä heidän päällensä.

6:7 Ja Jumalan sana kasvoi ja opetuslasten luku tuli sangen suureksi Jerusalemissa; ja suuri joukko pappeja oli myös uskolle kuuliasinen.

6:8 Mutta Stephanus, joka oli uskoa täynnänsä ja väkewyyttä, teki ihmeitä ja suuria tunnustähtiä kansan seassa.

6:9 Niin nousivat muutam

VI. Lucu .

6:1 MUtta niinä päiwinä/ cosca Opetuslasten lucu enäni/ napisit Grekiläiset Hebrerejä wastan/ että heidän leskiensä yllöncadzottin jocopäiwäises palweluxes.

6:2 Nijn ne caxitoistakymmentä cudzuit cocon Opetuslasten joucon/ ja sanoit: ei se ole cohtullinen että me yllönnamme Jumalan sanan/ ja pöytäin edes palwellemma.

6:3 Sentähden rackat weljet/ walitca teistä seidzemen toimellista miestä/ jotca owat Pyhä Henge ja wijsautta täynnäns/ joiden halduun me tämän wiran annamme.

6:4 Mutta me tahdomma rukouxes ja sanan palweluxes olla.

6:5 Ja se puhe kelpais kaikelle joucolle: ja he walidzit Stephanin/ joca oli täynnäns usco ja Pyhä Henge/ ja Philippuxen/ ja Prochorumin/ ja Nicanorin/ ja Timonin/ ja Parmenan/ ja Nicolaumin sen vden Judalaisen Antiochiasta.

6:6 Nämät he asetit Apostolitten eteen/ ja rucoilit/ ja panit kätens heidän päällens.

6:7 Ja Jumalan sana caswoi/ ja Opetuslasten lucu tuli sangen suurexi Jerusalemiss: ja suuri joucko Pappeja tuli myös uscolle cuuliaisexi.

6:8 MUtta Stephanus joca oli usco täynnäns ja wäkewyttä/ ja teki ihmeitä ja suuria tunnustähtiä Canssan seas.

6:9 Nijn nousit muutam

<p>kutsutusta libertiinien ja kyreneläisten ja aleksandrialaisen synagoogasta sekä niiden joukosta, jotka olivat Kilikiasta ja Aasiasta, väittelemään Stefanuksen kanssa,</p>	<p>Libertinein synagogasta, ja Kyreniläisten, ja Aleksandrialaista, ja jotka Kilikiasta ja Aasiasta olivat, ja riitelivät Stephanin kanssa.</p>	<p>bertinein Synagogasta/ ja Kyreneusten/ ja Alexandriten/ ja jotca Ciciliasta ja Asiasta olit/ ja rijtelit Stephanin kanssa.</p>
<p>6:10 mutta he eivät kyenneet pitämään puoliaan sitä viisautta ja henkeä vastaan, jolla hän puhui.</p>	<p>6:10 Ja eivät voineet sitä viisautta vastaan olla ja sitä Henkeä, jonka kautta hän puhui.</p>	<p>6:10 Ja ei he woinet sitä wiisautta watan olla/ ja Henge/ joca puhui.</p>
<p>6:11 Silloin he salaa hankkivat miehiä sanomaan: Me olemme kuulleet hänen puhuvan pilkkasanoja Moosesta ja Jumalaa vastaan.</p>	<p>6:11 Niin he sääsivät miehiä, jotka sanoivat: me olemme hänen kuulleet puhuvan pilkkasanoja Mosesta ja Jumalaa vastaan.</p>	<p>6:11 Nijn he sääsit miehiä/ jotca sanoit: me olemma hänen cuullet puhuwan pilckasanoja Mosesta ja Jumalata watan.</p>
<p>6:12 Ja he yllyttivät kansan ja vanhimmat ja kirjanoppineet ja astuivat esiin, raastoiivat hänet mukaansa ja veivät neuvoston eteen.</p>	<p>6:12 Niin he yllyttivät kansan ja vanhimmat ja kirjanoppineet, ja menivät ja ottivat hänen kiinni, ja veivät hänen raadin eteen,</p>	<p>6:12 Nijn he yllytit Canssan ja Wanhimmat ja Kirjanoppenet/ ja menit ja kijnniotit hänen/ ja weit hänen Raadin eteen.</p>
<p>6:13 Ja he toivat esiin väärät todistajia, jotka sanoivat: Tämä mies ei lakkaa puhumasta tätä pyhää paikkaa vastaan ja lakia vastaan;</p>	<p>6:13 Ja asettivat väärät todistajat sanomaan: ei tämä mies lakkaa puhumasta pilkkasanoja tätä pyhää siaan ja lakia vastaan.</p>	<p>6:13 Ja asetit wäärät todistajat sanoman: ei tämä mies lacka puhumast pilckasanoja tätä pyhä sia ja Lakia watan:</p>
<p>6:14 sillä me olemme kuulleet hänen sanovan, että Jeesus, tuo Nasaretilainen, on hajotettava maahan tämän paikan ja muuttava ne säädökset, jotka Mooses on meille antanut.</p>	<p>6:14 Sillä me olemme kuulleet hänen sanovan: Jesus Natsarealainen hävittää tämän sian, ja muuttaa säädöt, jotka Moses meille antoi.</p>	<p>sillä me olemma cuullet hänen sanowan: 6:14 Jesus Nazarenus häwittää tämän sian/ ja muutta Säädöt/ jotca Moses meille antoi.</p>
<p>6:15 Ja kaikki, jotka neuvostossa istuivat, loivat katseensa häneen, ja hänen kasvonsa olivat heistä niinkuin enkelin kasvot.</p>	<p>6:15 Ja kaikki ne, jotka raadissa istuivat, katsoivat hänen päällensä ja näkivät hänen kasvonsa niinkuin enkelin kasvot.</p>	<p>6:15 Ja caicki ne jotca Raadis istuit/ cadzoit hänen päällens/ ja näit hänen caswons nijncuin Engelin caswot.</p>

Apostolien teot 7 LUKU

7:1 Niin ylimmäinen pappi sanoi: Onko niin?

7:2 Stefanus sanoi: Miehet, veljet ja isät, kuulkaa! Kirkkauden Jumala ilmestyi meidän isällemme Aabrahamille hänen ollessaan Mesopotamiassa,

7 LUKU

7:1 Niin ylimmäinen pappi sanoi: lienevätkö nämät näin?

7:2 Vaan hän sanoi: miehet, rakkaat veljet ja isät, kuulkaat: kunnian Jumala ilmestyi Aabrahamille meidän isällemme, kuin hän oli Mesopotamiassa, ennenkuin hän

VII. Lucu .

7:1 Nlin ylimmäinen Pappi sanoi: Lienewätkö nämät näin?

7:2 Hän sanoi: miehet rackat weljet/ ja Isät/ cuulcat: cunnian Jumala ilmestyi Aabrahamille meidän Isällem/ cosca hän oli Mesopotamias/ en-

assa, ennenkuin hän oli aset-	Haranissa asui,	nencuin hän Haramis asui/ ja
tunut asumaan Harraniin,		sanoi hänelle:
7:3 ja sanoi hänelle: 'Lähde	7:3 Ja sanoi hänelle: lähde	7:3 Lähde sinun maaldas ja
maastasi ja suvustasi ja me-	sinun maaltas ja suvustas,	sugustas/ ja mene siihen
ne siihen maahan, jonka minä	ja tule siihen maahan, jonka	maahan cuin minä sinulle
sinulle osoitan.'	minä sinulle osoitan.	osotan.
7:4 Silloin hän lähti kal-	7:4 Silloin hän läksi Kaldeas-	7:4 Nijn hän läxi Chaldeast ja
dealaisten maasta ja asettui	ta, ja asui Haranissa. Ja	meni asuman Haramijn. Ja
asumaan Harraniin. Ja kun	kuin hänen isänsä kuollut	cosca hänen Isäns cuollut
hänen isänsä oli kuollut, siirsi	oli, toi hän hänen sieltä tä-	oli/ toi hän hänen siellä tä-
Jumala hänet tähän maahan,	hän maahan, jossa te nyt	hän maahan/ josa te nyt
jossa te nyt asutte.	asutte.	asutte.
7:5 Eikä hän antanut hänelle	7:5 Ja ei antanut hänelle sii-	7:5 Ja ei andanut hänelle
siinä perintöosaa, ei jalan	nä perintöä, ei jalankaan le-	sijnä perindötä/ ei jalangan
leveyttäkään, vaan lupasi,	veyttä; ja hän lupasi hänelle	leweyttä/ jonga hän lupais
Aabrahamin vielä lapsetonna	sen antaa asuaksensa, ja	hänelle andawans asua/ ja
ollessa, antaa sen hänelle ja	hänen siemenellensä hänen	hänen siemenellens hänen
hänen siemenelleen hänen	jälkeensä, kuin ei hänellä	jälkens/ cosca ei hänellä wie-
jälkeensä.	vielä lasta ollut.	lä lasta ollut.
7:6 Ja Jumala puhui näin:	7:6 Ja Jumala puhui hänelle	7:6 Ja Jumala sanoi hänelle
'Hänen jälkeläisensä tulevat	näin: sinun siemenes pitää	näin: sinun siemenes pitä
olemaan muukalaisina vieraal-	oleman muukalainen vieraal-	oleman muucalainen wieralla
la maalla, ja siellä ne tekevät	la maalla, ja heidän pitää	maalla/ jotca heidän pitä
heidät orjiksensa ja sortavat	sen orjaksi tekemän, ja pa-	orjaxi tekemän/ ja pahasti
heitä neljäsataa vuotta;	hasti sen kanssa menemän	heidän cansans neljä sata
	neljäsataa ajastaikaa.	ajastaica menemän.
7:7 ja sen kansan, jonka or-	7:7 Ja sen kansan, jota he	7:7 Ja sen Canssan/ jota he
jiksi he tulevat, minä olen	palvelevat, tahdon minä	palwelewat/ tahdon minä
tuomitseva', sanoi Jumala, 'ja	tuomita, sanoi Jumala, ja	duomita/ sanoi Jumala: ja
sen jälkeen he lähtevät sieltä	sitte pitää heidän lähtemän	sijtte pitä heidän lähtemän/
ja palvelevat minua tässä	ja minua tässä siassa palve-	ja minua täsä siasa palwele-
paikassa.'	leman.	man
7:8 Ja hän antoi hänelle ym-	7:8 Ja hän antoi hänelle ym-	7:8 Ja hän andoi hänelle
pärileikkauksen liiton; ja niin	pärileikkauksen liiton; ja	ymbärinsleickauxen lijton/ ja
Aabrahamille syntyi lisak, ja	niin hän siitti Isaakin, ja	hän sijtti Isaachin/ ja ymbä-
hän ympärileikkasi hänet	ympärileikkasi hänen kah-	rinsleickais hänen cahdexan-
kahdeksantena päivänä, ja	deksantena päivänä. Ja	dena päivänä: ja Isaach sijtti
lisakille syntyi Jaakob, ja	Isaak siitti Jakobin, ja Jakob	Jacobin/ ja Jacob sijtti caxi-
Jaakobille ne kaksitoista kan-	kaksitoistakymmentä patri-	toistakymmendä Patriarchata.
taisää.	arkkaa.	
7:9 Ja kantaisät kadehtivat	7:9 Ja ne patriarkat myivät	7:9 JA ne Patriarchat myit
Joosefia ja myivät hänet	kateudesta Josefin Egyptiin.	cateudest Josephin Egyptijn.
Egyptiin. Mutta Jumala oli	Ja Jumala oli hänen kans-	7:10 Ja Jumala oli hänen
hänen kanssansa	sansa,	cansans/
7:10 ja pelasti hänet kaikista	7:10 Ja pelasti hänen kaikis-	ja pelasti caikesta tuscasta/
hänen ahdistuksistansa. Ja	ta tuskistansa, ja antoi hä-	ja andoi hänelle armon ja

hän antoi hänelle armon ja viisauden faraon, Egyptin kuninkaan, edessä; ja tämä pani hänet Egyptin ja kaiken huoneensa haltijaksi.	nelle armon ja viisauden Pharaon, Egyptin kuninkaan, kasvoin edessä, ja hän pani hänen Egyptin valtamieheksi ja kaiken huoneensa päälle.	viisauden Pharaon Egyptin Cuningan caswon edes/ ja hän pani hänen Egyptijn waldamiehexi/ ja caiken hänen huonens päälle.
7:11 Ja tuli nälänhätä koko Egyptiin ja Kanaaniin ja suuri vaiva, eivätkä meidän isämme saaneet mistään ravintoa.	7:11 Mutta nälkä tuli kaikkien Egyptiin ja Kanaanin maahan, ja suuri tuska; ja ei meidän isämme löytäneet ravintoa.	7:11 Nlin tuli nälkä caicken Egyptijn ja Canaan maahan/ ja suuri tusca/ ja ei meidän Isämmengän löynnet rawindota.
7:12 Mutta kun Jaakob kuuli Egyptissä olevan viljaa, lähetti hän meidän isämme sinne ensimmäisen kerran.	7:12 Mutta kuin Jakob kuuli Egyptissä jyviä olevan, lähetti hän sinne meidän isämme ensimmäisen kerran.	7:12 Mutta cosca Jacob cuuli Egyptis jywiä olewan/ lähetti hän sinne meidän Isämme?
7:13 Ja toisella kerralla veljet tunsivat Joosefin, ja farao sai tietää Joosefin sukuperän.	7:13 Ja kuin hän toistamiseen heidät lähetti, tunnettiin Joseph veljiltänsä; ja Josephin suku tuli Pharaolle tiettäväksi.	7:13 Ja cosca hän toistamisen heidän lähetti/ tuttin Joseph weljildäns: ja Josephin sucu tuli Pharaolle tiettäwäxi.
7:14 Niin Joosef lähetti kutsumaan luokseen isänsä Jaakobin ja koko sukunsa, seitsemänkymmentä viisi henkeä.	7:14 Niin Joseph lähetti ja antoi tuoda isänsä Jakobin ja kaiken hänen sukunsa, viisi sielua kahdeksattakymmentä.	7:14 Nijn Joseph lähetti ja andoi tuoda Isäns Jacobin/ ja caiken hänen sucuns/ wijsi henge cahdexattakymmendä.
7:15 Ja Jaakob meni Egyptiin ja kuoli siellä, niin myös kuolivat isämme,	7:15 Ja Jakob meni alas Egyptiin, ja hän kuoli, niin myös meidän isämme.	7:15 Ja Jacob meni alas Egyptin ja cuoli/ nijn myös meidän Isäm.
7:16 ja heidät siirrettiin Sikeemiin ja pantiin siihen hautaan, jonka Aabraham oli rahalla ostanut Emmorin lapsilta Sikemissä.	7:16 Ja he vietiin Sikemiin ja pantiin siihen hautaan, jonka Abraham oli Hemorin lapsilta rahalla ostanut Sikemissä.	7:16 Ja wietin Sichemijn/ ja pandin sijhen hautaan/ jonga Abraham oli Hemorin lapsilda rahalla ostanut Sichemis.
7:17 Mutta sitä mukaa kuin lähestyi sen lupauksen aika, jonka Jumala oli Aabrahamille antanut, kasvoi kansa ja lisääntyi Egyptissä,	7:17 Mutta kuin lupauksen aika lähestyi, josta Jumala oli Abrahamille vannonut, kasvoi ja eneni kansa Egyptissä,	7:17 COsca lupauxen aica lähestyi/ josta Jumala oli Abrahamille wannonut/ caswoi ja enäni Canssa Egyptis:
7:18 kunnes Egyptiä hallitsemaan nousi toinen kuningas, joka ei Joosefista mitään tiennyt.	7:18 Siihenasti kuin toinen kuningas tuli, joka ei Josephista mitään tietänyt.	7:18 Sijhenasti cuin toinen Cuningas tuli/ joca ei Josephist mitän tiennyt.
7:19 Tämä kohteli kavalasti meidän kansaamme ja sorti meidän isiämme ja pakotti heidät panemaan heitteille pienet lapsensa, etteivät ne jäisi eloon.	7:19 Tämä meidän sukuamme kavalasti juonitteli, ja meni pahasti meidän isämme kanssa, niin että heidän piti nuoret lapsensa heittämän pois, ettei he olisi saaneet elää.	7:19 Tämä meidän sucumme cawalast wietтели/ ja meni pahasti meidän Isämme cansa/ ja toimitti että heidän piti nuoret lapsens poisheitämän/ ettei he olis elänet.

7:20 Siihen aikaan syntyi Mooses, ja hän oli Jumalalle otollinen. Häntä elätettiin kolme kuukautta isänsä kodissa.

7:21 Mutta kun hänet oli pantu heitteille, otti faraon tytär hänet ja kasvatti hänet pojaksensa.

7:22 Ja Mooses kasvatettiin kaikkeen egyptiläiseen viisautteen, ja hän oli voimallinen sanoissa ja teoissa.

7:23 Mutta kun hän oli täytännyt neljäkymmentä vuotta, heräsi hänen sydämessään ajatus mennä katsomaan veljiänsä, israelilaisia.

7:24 Ja nähdessään eräälle heistä vääryyttä tehtävän hän puolusti häntä ja kosti pahoinpidellyn puolesta ja löi egyptiläisen kuoliaaksi.

7:25 Ja hän luuli veljiensä ymmärtävän, että Jumala hänen kätensä kautta oli antava heille pelastuksen; mutta he eivät sitä ymmärtäneet.

7:26 Seuraavana päivänä hän ilmestyi heidän luoksensa, heidän riidellessään, ja koetti saada heitä sopimaan sanoen: 'Tehän olette veljiä, miehet; miksi teette vääryyttä toisillenne?'

7:27 Mutta se, joka teki lähimmäisellensä vääryyttä, työnsi hänet pois ja sanoi: 'Kuka on asettanut sinut meidän päämieheksemme ja tuomariksemme?'

7:28 Aiotko tappaa minutkin, niinkuin eilen tapoit egyptiläisen?'

7:29 Tämän puheen tähden

7:20 Siihen aikaan syntyi Moses, ja hän oli Jumalalle otollinen, ja elätettiin kolme kuukautta isänsä huoneessa.

7:21 Mutta kuin hän heitetty oli ulos, otti Pharaon tytär hänen ja kasvatti itsellensä pojaksi.

7:22 Ja Moses opetettiin kaikessa Egyptiläisten viisauudessa, ja oli voimallinen sanoissa ja töissä.

7:23 Mutta kuin hän oli neljänkymmenen ajastajan vanha, joukahtui hänen sydämeensä mennä katsomaan veljiänsä Israelin lapsia.

7:24 Ja kuin hän näki yhdele vääryyttä tehtävän, autti hän häntä ja kosti hänen puolestansa, joka vääryyttä kärsi, ja löi Egyptin miehen.

7:25 Mutta hän luuli veljiensä sen ymmärtävän, että Jumala hänen kätensä kautta oli heille vapauden antava; vaan eivät he ymmärtäneet.

7:26 Ja hän tuli toisena päivänä heidän tykönsä, jotka keskenänsä riitelivät, ja sovitti heitä, sanoen: rakkaat miehet, te olette veljekset: miksi te toinen toisellenne vääryyttä teette?'

7:27 Mutta se, joka lähimmäisellensä vääryyttä teki, lykkäsi häntä, sanoen: kuka sinun on pannut päämieheksi ja tuomariksi meidän ylitsemme?'

7:28 Vai tahdotkos sinä minua niin tappaa, kuin sinä Egyptiläisen eilen tapoit?'

7:29 Niin Moses pakeni tä-

7:20 Siihen aikaan syntyi Mooses/ ja hän oli Jumalalle otollinen lapsi/ ja elätettiin kolme kuukautta isänsä huoneessa.

7:21 Cosca hängin ulosheitetty oli/ otti Pharaon tytär hänen ja kasvatti idzellens pojaksi.

7:22 Ja Moses opetettiin kaikessa Egyptin wijsaudes/ ja oli voimallinen töissä ja sanoissa.

7:23 MUtta cosca hän oli neljäkymmendä ajastaica wanha/ joucahtui hänen mieleens/ että hän tahtoi cadzo weljejäns Israelin lapsia.

7:24 Ja cuin hän yhdelle heistä näki vääryttä tehtävän/ autti hän händä/ ja costi hänen puolestans/ joca vääryttä kärsei/ ja löi Egyptin miehen.

7:25 Mutta hän luuli weljens sen ymmärtävän/ että Jumala tahtoi heitä wapahta hänen kätens cautta: waan ei he ymmärtänet.

7:26 Ja hän tuli toisna päivänä heidän tygöns/ cosca he keskenäns rijtelit/ ja sovitti heitä/ sanoden: rackat miehet/ te oletta weljexet/ mixi te toinen toisenne wääryttä teette?'

7:27 Mutta se joca lähimmäisellens wääryttä teki/ lyckäis händä/ sanoden: cuca sinun on pannut meidän Päämiehexem ja Duomarixem?'

7:28 Wai tahdotcos minungin nijn tappa/ cuins Egyptin miehen eiläin tapoit?'

7:29 Ja Moses pakeni tämän

Mooses pakeni ja oli muukalaisena Midianin maassa, ja siellä hänelle syntyi kaksi poikaa.

7:30 Ja kun neljäkymmentä vuotta oli kulunut, ilmestyi hänelle Siinain vuoren erämaassa enkeli palavan orjantappurapensaassa liekissä.

7:31 Kun Mooses sen näki, ihmetteli hän tätä näkyä; ja kun hän meni tarkemmin katsomaan, kuului Herran ääni, joka sanoi:

7:32 'Minä olen sinun isiesi Jumala, Aabrahamin ja lisäksi ja Jaakobin Jumala.' Niin Mooses alkoi vapista eikä tohtinut katsoa sinne.

7:33 Mutta Herra sanoi hänelle: 'Riisu kengät jalastasi; sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa.'

7:34 Minä olen nähnyt kansani kurjuuden Egyptissä ja kuullut heidän huokauksensa, ja minä olen astunut alas vapauttamaan heidät. Ja nyt, tule tänne, minä lähetän sinut Egyptiin.'

7:35 Tämän Mooseksen, jonka he kielsivät sanoen: 'Kuka sinut on asettanut päämieheksi ja tuomariksi?', hänet Jumala lähetti päämieheksi ja lunastajaksi sen enkelin kautta, joka hänelle orjantappurapensaassa oli ilmestynyt.

7:36 Hän johdatti heidät sieltä pois, tehden ihmeitä ja tunnustekoja Egyptin maassa ja Punaisessa meressä ja erämaassa neljänäkymmenenä vuotena.

7:37 Tämä on se Mooses, joka sanoi israelilaisille: 'Pro-

män puheen tähden, ja oli Madiamin maakunnassa muukalainen, jossa hän kaksi poikaa siitti.

7:30 Ja neljänkymmenen ajastajan perästä ilmestyi hänelle Herran enkeli korvessa, Sinain vuorella, pensaan tulien liekissä.

7:31 Mutta kuin Moses sen näki, ihmetteli hän sitä näkyä, ja kuin hän meni lähes katsomaan, niin tapahtui Herran ääni hänelle:

7:32 Minä olen sinun isäis Jumala, Abrahamin Jumala, ja Isaakin Jumala, ja Jacobin Jumala. Niin Moses vapisi eikä tohtinut sinne katsoa.

7:33 Ja Herra sanoi hänelle: riisu kenkäs jaloistas; sillä sia, jossas seisot, on pyhä maa.

7:34 Minä olen nähden nähnyt kansani tuskan Egyptissä, ja olen heidän huokauksensa kuullut, ja tulin alas heitä ottamaan ulos: tule siis nyt tänne, minä lähetän sinun Egyptiin.

7:35 Tämän Moseksen, jota he kielsivät, sanoen: kuka sinun on pannut päämieheksi ja tuomariksi? tämän on Jumala lähettänyt päämieheksi ja vapahtajaksi, enkelin käden kautta, joka hänelle le pensaassa ilmestyi.

7:36 Tämä johdatti heitä ulos, ja teki ihmeitä ja merkkejä Egyptin maassa ja Punaisessa meressä ja korvessa, neljäkymmentä ajastajaksi.

7:37 Tämä on se Moses, joka sanoi Israelin lapsille: Herra

puhen tähden/ ja oli Madian maacunnas muucalainen/ josa hän caxi poica sijtti.

7:30 JA neljänkymmenen ajastajan perästä/ ilmestyi hänelle HERran Engeli corwessa/ Sinain vuorella/ tulises pensas.

7:31 Cosca Moses sen näki/ ihmetteli hän sitä näky/ mutta cuin hän meni lähes cadzoman/ nijn cuului HERran äni hänelle:

7:32 Minä olen sinun Isäis Jumala/ Abrahamin Jumala/ Isaachin Jumala ja Jacobin Jumala/ nijn Moses wapisi/ eikä tohtinut sinne cadzoa.

7:33 Ja HERRa sanoi hänelle: rijsu kengäs jalgoistas: sillä sia/ josas seisot/ on pyhä maa.

7:34 Minä olen kyllä nähnyt minun Canssani tuscan Egyptis/ ja olen heidän huocauxens cuullut/ ja alastulin heitä wapahtaman/ tule sijs nyt tänne/ minä lähetän sinun Egyptijn.

7:35 Tämän Mosexen/ jota he kielsit ja sanoit: cuca sinun on pannut Päämiehexi ja Duomarixi? on Jumala lähettänyt Päämiehexi ja wapahtajaxi/ Engelin käden cautta/ joca hänelle pensas ilmestyi.

7:36 Tämä johdatti heitä/ ja teki ihmeitä ja merckejä Egyptis/ ja punaises meres ja corwes/ neljäkymmendä ajastajaksi.

7:37 Tämä Moses sanoi Israelin lapsille: HERra Jumala

feetan, minun kaltaiseni, Jumala on teille herättävä teidän veljienne joukosta.'

7:38 Hän on se, joka seurakunnassa, erämaassa, oli enkelin kanssa, joka puhui hänelle Siinain vuorella, ja oli myös isiemme kanssa; ja hän sai eläviä sanoja meille annettaviksi.

7:39 Mutta häntä meidän isämme eivät tahtoneet totella, vaan työnsivät hänet pois ja kääntyivät sydämessänsä jälleen Egyptiin,

7:40 sanoen Aaronille: 'Tee meille jumalia, jotka käyvät meidän edellämme, sillä me emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, hänelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta.'

7:41 Ja he tekivät niinä päivinä vasikan ja toivat uhreja epäjumalalleen ja riemuitsivat kättensä töistä.

7:42 Mutta Jumala kääntyi heistä pois ja hylkäsi heidät palvelemaan taivaan sotajoukkoa, niinkuin on kirjoitettu profeettain kirjassa: 'Toitteko te teurasuhreja ja muita uhreja minulle erämaassa neljänäkymmenenä vuotena, te, Israelin heimo?'

7:43 Ette; vaan te kannoitte Molokin majaa ja Romfa jumalan tähteä, niitä kuvia, jotka te olitte tehneet kumarrettaviksenne. Sentähden minä siirrän teidät toiselle puolelle Babylonin.'

7:44 Todistuksen maja oli meidän isillämme erämaassa, niinkuin hän, joka puhui Moo-

teidän Jumalanne herättää teille teidän veljistänne yhden Prophetan, niinkuin minun, jota teidän pitää kuuleman.

7:38 Tämä oli seurakunnassa enkelin kanssa korvessa, joka puhui hänen kanssansa Sinain vuorella, ja meidän isäimme kanssa. Tämä sai elämän puheen meille antaaksensa,

7:39 Jota ei meidän isämme totelleet, vaan sysäsivät pois sen tykönsä, ja palasivat sydämessänsä Egyptiin,

7:40 Sanoen Aaronille: tee meille jumalia, jotka meidän edellämme kävisivät; sillä emme tiedä, mitä Moosekselle, joka meidän Egyptin maasta toi ulos, on tapahtunut.

7:41 Ja niinä päivinä tekivät he vasikan, ja uhrasivat epäjumalille uhria, ja riemuitsivat kättensä töistä.

7:42 Niin Jumala käänsi itsensä, ja antoi ylön heidät palvelemaan taivaan sotajoukkoa, niinkuin prophetain Raamatussa on kirjoitettu: oletteko te Israelin huoneesta minulle teurasuhria ja ruokauhria tehneet neljänäkymmenenä ajastaikana korvessa?

7:43 Ja te kannoitte Molokin majaa ja teidän jumalanne Remphan tähteä, joita kuvia te teitte kumartaaksenne niitä, ja minä tahdon teidät viettä pois edemmä Babelia.

7:44 Meidän isillä oli todistuksen maja korvessa, niinkuin se oli säätänyt, joka

herättä teille teidän veljistänne yhden Prophetan/ nijncuin minun/ jota teidän pitää kuuleman.

7:38 Tämä oli seuracunnas Engelin cansa corwes/ joca puhui hänen cansans Sinain vuorella/ ja meidän Isäimme cansa.

7:39 Tämä sai elämän puhen meille andaxens/

jota ei teidän Isän totellet/ vaan poissysäisit sen heidän tyköns/ ja palaisit sydämesäns Egyptijn.

7:40 Ja sanoit Aaronille: tee meille jumalita jotca meidän edellämme käwisit: sillä en me tiedä mitä Mosexelle/ joca meidän Egyptist ulostoi/ on tapahtunut.

7:41 Ja nijnä päiwinä teit he wasican ja uhraisit epäjumalille uhria/ ja riemuidzit kättens töistä.

7:42 Nijn Jumala käänsi hänens/ ja ylönandoi heidän/ palweleman Taiwan sotajoukko/ nijncuin Prophetain Ramatuis on kirjoitettu: olettaco te Israelin huonesta minulle uhria uhrannet/ ja eläimitä neljänäkymmenenä ajastaicana corwesa?

7:43 Ja te otitta Molochin majan/ ja teidän jumalanne Remphan tähden/ nijtä cuwia joita te teitte teillenne cumar taxenne/ ja minä tahdon teidän eroitta edemmä Babelita.

7:44 MEidän Isillä oli Todistuksen maja corwesa/ nijncuin se oli heille säätänyt/ joca

sekselle, oli määrännyt sen tehtäväksi, sen kaavan mukaan, minkä Mooses oli nähnyt.

7:45 Ja meidän isämme ottivat sen perintönä vastaan ja toivat sen Joosuan johdolla maahan, minkä he valtasivat pakanoilta, jotka Jumala karikoitti meidän isiemme tieltä. Näin oli Daavidin päiviin saakka.

7:46 Hän sai armon Jumalan edessä ja anoi, että hän saisi valmistaa majan Jaakobin Jumalalle.

7:47 Mutta Salomo hänelle huoneen rakensi.

7:48 Korkein ei kuitenkaan asu käsillä tehdyissä huoneissa; sillä näin sanoo profeetta:

7:49 'Taivas on minun valtaistuimeni ja maa minun jalkojeni astinlauta; minkäkaltaisen huoneen te minulle rakentaisitte, sanoo Herra, tai mikä paikka olisi minun leposijani?

7:50 Eikö minun käteni ole tätä kaikkea tehnyt?'

7:51 Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämeltä ja korvilta, aina te vastustatte Pyhää Henkeä - niinkuin teidän isänne, niin tekin.

7:52 Ketä profeetoista eivät teidän isänne vainonneet? He tappoivat ne, jotka ennustivat sen Vanhurskaan tulemista, jonka kavaltaajiksi ja murhaajiksi te nyt olette tulleet,

7:53 te, jotka enkelien toimen kautta saitte lain, mutta ette sitä pitäneet.

Moseksen kanssa puhui, että hänen piti sen tekemän sen esikuvan perään, jonka hän nähnyt oli;

7:45 Jonka myös meidän isämme vastaan ottivat, ja veivät Josuan kanssa siihen maahan, jossa pakanat asuivat, jotka Jumala hävitti meidän isäimme kasvoin edestä, hamaan Davidin aikaan asti,

7:46 Joka löysi armon Jumalan tykönä, ja anoi, että hän olis majan löytänyt Jakobin Jumalalle.

7:47 Mutta Salomo rakensi hänelle huoneen.

7:48 Vaan se kaikkein Ylimäinen ei asu käsillä tehdyissä templeissä, niinkuin propheta sanoo:

7:49 Taivas on minun istuimeni ja maa jalkaini astinlauta. Minkä huoneen te siis tahdotte minulle rakentaa, sanoo Herra, eli kuka on minun leposijani?

7:50 Eikö minun käteni ole kaikkia näitä tehnyt?

7:51 Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämestä ja korvista! te olette aina Pyhää Henkeä vastaan, niinkuin teidän isänne, niin myös tekin.

7:52 Ketä prophetaista ei teidän isänne vainonneet? Ja he tappoivat ne, jotka vanhurskaan tulemista ennustivat, jonka pettäjät ja murhaajat te nyt olitte,

7:53 Jotka saitte lain enkelien asetuksen kautta, jota ette pitäneet.

Mosexen cansa puhui/ että hänen piti sen tekemän sen cuwan perän/ jonga hän nähnyt oli.

7:45 Jonga myös meidän Isämme wastanotit/ ja weit Josuan cansa sijhen maahan/ josa pacanat asuit/ jotca Jumala hävitti meidän Isäimmä caswon edestä/ haman Dawidin aican asti.

7:46 Joca löysi armon Jumalan tykönä/ ja anoi että hän olis majan löytänyt Jacobin Jumalalle.

7:47 Mutta Salomon rakensi hänelle huonen.

7:48 Waan se caickein ylimäinen ei asu käsillä tehdyis Templeis.

7:49 Nijn cuin Propheta sano: Taiwas on minun istuimeni/ ja maa jalcaini astinlauta.

7:50 Mingä huonen te sijs tahdotte minulle raketa/ sano HERra: eli/ cuca on minun leposijani?

Eikö minun käteni ole caickia näitä tehnyt.

7:51 TE niscurit ja ymbärinsleickamattomat sydämestä ja corwista/ te oletta aina Pyhä Henge wastan/ nijncuin teidän Isännekin/ nijn myös tekin.

7:52 Cuta Prophetaista ei teidän Isän wainonnet? ja ei tappanet nijtä jotca tämän wanhurscan tulemisen ennustit/ jonga pettäjät ja murhajatt te nyt olitta.

7:53 Te jotca saitte Lain Engelin andamisen cautta/ jota et te pitänet.

7:54 Mutta kun he tämän kuulivat, viilsi se heidän sydäntänsä, ja he kiristelivät hänelle hampaitansa.

7:55 Mutta täynnä Pyhää Henkeä hän loi katseensa taivaaseen päin ja näki Jumalan kirkkauden ja Jeesuksen seisovan Jumalan oikealla puolella

7:56 ja sanoi: Katso, minä näen taivaat auenneina ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikealla puolella.

7:57 Niin he huusivat suurella äänellä ja tukkivat korvansa ja karkasivat kaikki yhdessä hänen päällensä

7:58 ja ajoivat hänet ulos kaupungista ja kivittivät. Ja todistajat riisuivat vaippansa Saulus nimisen nuorukaisen jalkojen juureen.

7:59 Ja niin he kivittivät Stefanuksen, joka rukoili ja sanoi: Herra Jeesus, ota minun henkeni!

7:60 Ja hän laskeutui polvilleen ja huusi suurella äänellä: Herra, älä lue heille syyksi tätä syntiä! Ja sen sanottuaan hän nukkui pois.

Apostolien teot 8 LUKU

8:1 Myös Saulus hyväksyi Stefanuksen surmaamisen. Ja sinä päivänä nousi suuri vaino Jerusalemin seurakuntaa vastaan; ja kaikki hajaantuivat ympäri Juudean ja Samarian paikkakuntia, paitsi apostolit.

8:2 Ja muutamat jumalaapelkääväiset miehet hautasivat Stefanuksen ja pitivät hänelle

7:54 Mutta kuin he nämät kuulivat, kävi se läpi heidän sydämensä, ja kiristelivät hampaitansa hänen päällensä.

7:55 Mutta että hän oli täynnä Pyhää Henkeä, katsoi hän ylös taivaasen, näki Jumalan kunnian ja Jeesuksen seisovan Jumalan oikiällä kädellä,

7:56 Ja sanoi: katso, minä näen taivaat avoinna, ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikiällä kädellä.

7:57 Niin he huusivat suurella äänellä, ja tukitsivat korviansa, ja karkasivat kaikki yksimielisesti hänen päällensä,

7:58 Ja ajoivat hänen ulos kaupungista, ja kivittivät. Ja todistajat panivat vaatteensa nuorukaisen jalkain juureen, joka kutsuttiin Saulus.

7:59 Ja he kivittivät Stephanin, joka rukoili ja sanoi: Herra Jesus, ota minun henkeni.

7:60 Niin hän pani polvillensa, ja huusi suurella äänellä: Herra, älä lue heille tätä syntiä. Ja kuin hän tämän sanonut oli, niin hän nukkui.

8 LUKU

8:1 Ja Saulus oli myös mielistynyt hänen kuolemaansa. Niin sinä päivänä nousi suuri vaino seurakuntaa vastaan, joka oli Jerusalemissa; ja hajosivat kaikki ympäri Juudan ja Samarian maakuntaa, paitsi apostoleita.

8:2 Ja muutamat Jumalaa pelkääväiset miehet korjasivat Stephanin, ja valittivat häntä suuresti.

7:54 COsca he nämät cuulit/ käwi se läpi heidän sydämens/ ja kiristelit hambaitans hänen päällens.

7:55 Mutta että hän oli täynnäs Pyhä Henge/ cadzahti hän ylös Taiwasen/ ja näki Jumalan cunnian/ ja Jesuxen seisowan Jumalan oikiällä kädellä/

ja sanoi:

7:56 Cadzo/ minä näen Taiwat awoi/ ja ihmisen Pojan seisowan oikiällä kädellä.

7:57 Nijn he huusit täydellä curculla/ ja tukidzit corwians/ ja carcaisit caicki yximielisest hänen päällens:

7:58 Ja ajoit hänen ulos Caupungist/ ja kiwiteit. Ja todistajat panit waattens yhden nuorucaisen jalcain juuren/ joca cudzuttin Saulus.

7:59 Ja he kiwiteit Stephanin/ joca rucoili/ ja sanoi: HERra Jesu ota minun hengeni.

7:60 Nijn hän pani polwillens/ ja huusi suurella änellä: HERra/ älä lue heille tätä syntiä/ ja cuin hän tämän sanonut oli/ nijn hän nukkui.

VIII. Lucu

8:1 JA Saulus oli myös mielistynyt hänen cuolemaans. Nijn sinä päiwänä nousi suuri waino Seuracunda watan/ joca oli Jerusalemis/ ja hajoisit caicki ymbäri Judan ja Samarian maacunda/ paidzi Apostoleita.

8:2 Ja muutamat Jumalata pelkääväiset miehet corjaisit Stephanin/ ja walitit händä

suuret valittajaiset.

8:3 Mutta Saulus raateli seurakuntaa, kulki talosta taloon ja raastoi ulos miehiä ja naisia ja panetti heidät vankeuteen.

8:4 Ne, jotka näin olivat hajaantuneet, vaelsivat paikasta toiseen ja julistivat evankeliumin sanaa.

8:5 Ja Filippus meni Samarian kaupunkiin ja saarnasi heille Kristusta.

8:6 Ja kansa otti yksimielisesti vaarin siitä, mitä Filippus puhui, kun he kuulivat hänen sanansa ja näkivät ne tunteet, jotka hän teki.

8:7 Sillä monista, joissa oli saastaisia henkiä, ne lähtivät pois huutaen suurella äänellä; ja moni halvattu ja rampa parani.

8:8 Ja syntyi suuri ilo siinä kaupungissa.

8:9 Mutta ennestään oli kaupungissa muuan mies, nimeltä Simon, joka harjoitti noituutta ja hämmästytti Samarian kansaa sanoen olevansa jokin suuri;

8:10 ja häntä kuuntelivat kaikki, pienet ja suuret, ja sanoivat: Tämä mies on se Jumalan voima, jota kutsutaan 'suureksi'.

8:11 Ja he kuuntelivat häntä sentähden, että hän kauan aikaa oli noituuksillaan heitä hämmästyttänyt.

8:12 Mutta kun he nyt uskoivat Filippusta, joka julisti evankeliumia Jumalan valtakunnasta ja Jeesuksen Kristuksen nimestä, niin he ottivat kasteen, sekä miehet että

8:3 Mutta Saulus raateli seurakuntaa ja kävi huonehuoneelta, otti miehet ja vaimot ja panetti vankiuteen.

8:4 Ja ne hajonneet vaelsivat ympärinsä ja saarnasivat Jumalan sanaa.

8:5 Niin Philippus tuli Samarian kaupunkiin ja saarnasi heille Kristuksesta.

8:6 Mutta kansa otti vaarin yksimielisesti ja visusti Philippuksen sanoista, kuullen ja nähden ne merkit, jotka hän teki:

8:7 Sillä rumat henget läksivät ulos monesta, huutain suurella äänellä ja monta halvattua ja saattamatointa parani.

8:8 Ja suuri ilo tuli siihen kaupunkiin.

8:9 Mutta siellä oli mies, Simon nimeltä, joka siinä kaupungissa ennen noituuden virkaa piti ja oli Samarian kansan villinnyt, sanoen itsensä olevan jonkun suuren,

8:10 Jota kaikki sekä pienet että suuret kuulivat, sanoen: tämä on Jumalan voima, joka suuri on.

8:11 Mutta he kuuntelivat häntä mielellänsä, että hän kauan aikaa oli heitä noituudellansa villinnyt.

8:12 Mutta kuin he uskoivat Philippuksen, joka saarnasi Jumalan valtakunnasta ja Jeesuksen Kristuksen nimestä, niin he kastettiin sekä miehet että vaimot.

suurest.

8:3 Mutta Saulus raateli Seuracunnan/ ja kävi huonehuonelta otti miehet ja vaimot ja panetti fangiuten.

8:4 JA ne hajonneet waelsit ymbärins ja saarnasit Jumalan sana/

8:5 Nijn Philippus tuli yhten Samarian Caupungijn/ ja saarnais sijnä Christuxest.

8:6 Mutta Canssa otti vaarin yximielisest ja wisust Philippuxen sanoista/ ja näit ne merkit cuin hän teki:

8:7 Sillä rumatkin henget monesta läxit/ ulos/ hutain suurella änellä.

8:8 Ja monda ramba ja saattamatoinda paranit: ja suuri ilo tuli sijnen Caupungijn.

8:9 Nlin siellä oli yxi mies Simon nimeldä/ joca sijnä Caupungis ennen noituuxen wirca piti/ ja oli Samarian Canssan willinnyt/ sanoden idzens joxicuxi jaloxi/

jota sekä pienet että suuret cuuldelit/ sanoden:

8:10 Tämä on Jumalan wäki/ joca suuri on.

8:11 Mutta he cuuldelit händä mielelläns/ että hän cauwana aica oli heitä noituudellans wietellyt.

8:12 Cosca he uscoit Philippuxen saarnawan Jumalan waldacunnast/ ja Jesuxen Christuxen nimestä/ annoit he heidäns casta sekä miehet että waimot.

naiset.

8:13 Ja Simon itsekin uskoi, ja kasteen saatuansa hän pysytteli Filippuksen seurassa; ja nähdessään ihmeitä ja suuria, voimallisia tekoja hän hämmästy.

8:14 Mutta kun apostolit, jotka olivat Jerusalemissa, kuuli-
vat, että Samaria oli ottanut vastaan Jumalan sanan, lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen.

8:15 Ja tultuaan sinne nämä rukoilivat heidän edestänsä, että he saisivat Pyhän Hengen;

8:16 sillä hän ei ollut vielä tullut yhteenkään heistä, vaan he olivat ainoastaan kastetut Herran Jeesuksen nimeen.

8:17 Silloin he panivat kätensä heidän päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen.

8:18 Mutta kun Simon näki, että Henki annettiin sille, jonka päälle apostolit panivat kätensä, toi hän heille rahaa

8:19 ja sanoi: Antakaa minullekin se valta, että kenen päälle minä käteni panen, se saa Pyhän Hengen.

8:20 Mutta Pietari sanoi hänelle: Menkööt rahasi sinun kanssasi kadotukseen, koska luulet Jumalan lahjan olevan rahalla saatavissa.

8:21 Ei sinulla ole osaa eikä arpaa tähän sanaan, sillä sinun sydämesi ei ole oikea Jumalan edessä.

8:22 Tee siis parannus ja käänny tästä pahuudestasi ja

8:13 Niin Simon myös itse uskoi, ja kuin hän kastettu oli, viipyi hän Filippuksen tykönä. Ja kuin hän näki ne merkit ja suuret voimalliset työt tapahtuvan, niin hän hämmästy.

8:14 Mutta kuin apostolit, jotka Jerusalemissa olivat, kuuli-
vat Samarian Jumalan sanan ottaneen vastaan, lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen,

8:15 Jotka, kuin he sinne tulivat alas, rukoilivat niiden edestä, että he olisivat saaneet Pyhän Hengen;

8:16 (Sillä ei hän ollut vielä yhdenkään niiden päälle laskettu alas, vaan olivat ainoastaan Herran Jeesuksen nimeen kastetut.)

8:17 Niin he panivat kätensä heidän päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen.

8:18 Mutta kuin Simon näki, että apostolien kätien päällepanemisen kautta Pyhä Henki annettiin, taritsi hän heille rahaa,

8:19 Sanoen: antakaat minullekin se voima, että kenenkä päälle minä käteni panen, se sais Pyhän Hengen.

8:20 Vaan Pietari sanoi hänelle: sinun rahasi olkoon sinun kanssasi kadotuksessa, että Jumalan lahjan luulet rahoilla ostettavan.

8:21 Ei sinulla ole osaa eikä arpaa tässä sanassa; sillä ei sinun sydämes ole oikia Jumalan edessä.

8:22 Sentähden tee parannus sinun pahuudestasi, ja rukoile Jumalaa, että sydä-

8:13 Nijn tuli Simon myös uscollisexi/ ja cuin hän castettu oli/ oli hän Philippuxen tykönä. Ja cuin hän näki ne ihmet ja tegot tapahtuwan/ nijn hän ihmettäli.

8:14 COsca Apostolit cuulit Jerusalemis Samarian Jumalan sanan wastanottanen/ lähetit he heidän tygöns Petarin ja Johannexen.

8:15 Cosca he sinne alas tulit/ rucoilit he nijden edest/ että he olisit saanet Pyhän Hengen:

8:16 Sillä ei hän ollut wielä yhdengän nijden päälle alaslaskettu/ waan olit ainoastans Jesuxen Christuxen nimeen castetut.

8:17 Nijn he panit kätens heidän päällens/ ja he sait Pyhän Hengen.

8:18 COsca Simon näki/ että Apostolitten käden päällepanemisest Pyhä Hengi annettin/ taridzi hän heille raha/ ja sanoi:

8:19 Andacat minullengin se woima/ että kenengä päälle minä käteni panen/ se sais myös Pyhän Hengen.

8:20 Petari sanoi hänelle: sinun rahasi olcon sinun cansas cadotuxes/ että Jumalan lahjan luulet olewan rahoilla ostettawan.

8:21 Ei sinun ole osa eikä arpa täsä sanas: sillä ei sinun sydämes ole oikia Jumalan edes.

8:22 Sentähden tee parannus sinun pahudestasi ja rucoile

rukoile Herraa - jos ehkä vielä sinun sydämesi ajatus sinulle anteeksi annetaan.	mes ajatukset sinulle anteeksi annettaisiin.	Jumalata/ että sinun sydämes ajatuxet sinulle andexi annetaisin:
8:23 Sillä minä näen sinun olevan täynnä katkeruuden sappea ja kiinni vääryyden siteissä.	8:23 Sillä minä näen sinun olevan katkerassa sapessa ja vääryyden solmussa.	8:23 Sillä minä näen sinun olevan catkerata sappe täy-näns/ ja solmitun väärydellä.
8:24 Niin Simon vastasi ja sanoi: Rukoilkaa te minun edestäni Herraa, ettei minulle tapahtuisi mitään siitä, mitä te olette sanoneet.	8:24 Niin Simon vastasi ja sanoi: rukoilkaat te Herraa minun edestäni, ettei mitään näistä, mitä te sanoitte, minun päälleni tulisi.	8:24 Nijn Simon wastais/ ja sanoi: rucoilcat te HERra minun tähteni/ ettei mitän näistä/ cuin te sanoitta/ minun päälleni tulis.
8:25 Ja kun he olivat todistaneet ja Herran sanaa puhuneet, palasivat he Jerusalemiin ja julistivat evankeliumia monessa Samarian kylässä.	8:25 Mutta kuin he olivat todistaneet ja puhuneet Herran sanan, palasivat he Jerusalemiin, ja saarnasivat evankeliumia monessa Samarian kylässä.	8:25 Mutta cosca he olit todistanet ja puhunet HERran sanan/ palaisit he Jerusalemijn/ ja saarnaisit Evankeliumi mones Samarian kyläs.
8:26 Mutta Filippukselle puhui Herran enkeli sanoen: Nouse ja mene puolipäivään päin sille tielle, joka vie Jerusalemistä alas Gassaan ja on autio.	8:26 Mutta Herran enkeli puhui Philippukselle ja sanoi: nouse ja mene lounaaseen päin, sitä tietä, joka Jerusalemistä menee alas Gassaan, joka kylmillä on.	8:26 MUtta HERRan Engeli puhui Philippuxelle/ ja sanoi: nouse/ ja mene lounasen päin/ sitä tietä cuin Jerusalemist menee alas Gazan puoleen/ joca kylmillä on/
8:27 Ja hän nousi ja lähti. Ja katso, siellä kulki etiopialainen mies, Etiopian kuningattaren Kandaken hoviherra, mah-tava mies ja koko hänen aarteistonsa hoitaja; hän oli tullut Jerusalemiin rukoilemaan	8:27 Niin hän nousi ja meni. Ja katso, yksi Etiopian mies, Etiopian kuningattaren Kandasen voimallinen kamari-palvelia, joka oli pantu kai-ken hänen tavaransa päälle, se oli tullut Jerusalemiin ru-koilemaan,	nijn hän nousi ja meni. 8:27 Ja cadzo/ yxi Etiophian mies/ Etiophian Drotningin Candacen uscollinen Camari-palwelia/ jonga hän oli pan-nut caiken tawarans päälle/ se oli tullut Jerusalemijn ru-coileman.
8:28 ja oli nyt paluumatkalla ja istui vaunuissaan ja luki profeetta Esaiasta.	8:28 Ja palasi sieltä, istuen vaunuissansa, ja luki Jesai-as prophetaa.	8:28 Ja palais cotians/ istu-en waunuisans/ ja luki Esai-ata Prophetata.
8:29 Niin Henki sanoi Filippukselle: Käy luo ja pysytte lähellä noita vaunuja.	8:29 Niin Henki sanoi Filippukselle: käy ja mene lähemmä tätä vaunua.	8:29 Nijn Hengi sanoi Philip-puxelle? käy ja mene lähem-mä tätä waunua.
8:30 Niin Filippus juoksi luo ja kuuli hänen lukevan profeetta Esaiasta ja sanoi: Ymmärrätkö myös, mitä luet?	8:30 Niin Philippus juoksi lähemmä, ja kuuli hänen lukevan Jesaias prophetaa, ja sanoi: ymmärrätkös, mitä luet?	8:30 Nijn Philippus juoxi lähemmä/ ja cuuli hänen luke-wan Esaiata Prophetata/ ja sanoi: ymmärräckös mitäs luet?
8:31 Niin hän sanoi: Kuinka minä voisin ymmärtää, ellei kukaan minua opasta? Ja	8:31 Mutta hän sanoi: kuinka minä taidan ymmärtää, ellei joku minua johdata? Ja	8:31 Hän sanoi: cuinga minä taidan ymmärtä/ ellei jocu minua opeta? Ja hän rucoili

hän pyysi Filippusta nousemaan ja istumaan viereensä.

8:32 Ja se kirjoitus, jota hän luki, oli tämä: Niinkuin lammaset hänet viedään teuraaksi; ja niinkuin karitsa on ääneti keritsijänsä edessä, niin ei hänkään suutansa avaa.

8:33 Hänen alentumisensa kautta hänen tuomionsa otetaan pois. Kuka kertoo hänen syntyperänsä? Sillä hänen elämänsä otetaan pois maan päältä.

8:34 Ja hoviherra kysyi Filippukselta sanoen: Minä pyydän sinua: sano, kenestä profeetta puhuu näin, itsestäänkö vai jostakin toisesta?

8:35 Niin Filippus avasi suunsa ja lähtien tästä kirjoituksesta julisti hänelle evankeliumia Jeesuksesta.

8:36 Ja kulkiessaan tietä he tulivat veden ääreen; ja hoviherra sanoi: Katso, tässä on vettä. Mikä estää kastamasta minua?

8:38 Ja hän käski pysäyttää vaunut, ja he astuivat kumpikin veteen, sekä Filippus että hoviherra, ja Filippus kastoi hänet.

8:39 Ja kun he olivat astuneet ylös vedestä, tempasi Herran Henki Filippuksen pois, eikä hoviherra häntä enää nähnyt. Ja hän jatkoi matkaansa iloiten.

8:40 Mutta Filippus tavattiin

hän rukoili Philippusta, että hän tulis ja istuis hänen kanssansa.

8:32 Mutta se, mitä hän Raamatusta luki, oli tämä: hän on niinkuin lammaset teuraaksi talutettu: ja niinkuin karitsa keritsijänsä edessä on ääneti, niin ei hänkään avannut suutansa,

8:33 Hänen nöyryydessänsä on hänen tuomionsa otettu pois, mutta kuka taitaa sanoa ulos hänen elämänsä pituuden? sillä hänen elämänsä otetaan pois maasta.

8:34 Niin kamaripalvelija vastasi Philippusta: minä rukoilen sinua, sanos: kenestä propheta näitä puhuu? itsestäänkö eli jostakin toisesta?

8:35 Niin Filippus avasi suunsa ja rupeksi tästä kirjoituksesta hänelle saarnamaan evankeliumia Jeesuksesta.

8:36 Ja kuin he tiellä vaelsivat, tulivat he veden tykö, ja kamaripalvelia sanoi: katso, tässä on vesi: mikä estää minua kastamasta?

8:37 Mutta Filippus sanoi: jos sinä kaikesta sydäimestä uskot, niin tapahtukoon. Hän vastasi ja sanoi: minä uskon Jeesuksen Kristuksen Jumalan Pojaksi.

8:38 Niin hän käski seisahdtaa vaunun; ja he astuivat molemmat veteen, Filippus ja kamaripalvelia, ja hän kasti hänen.

8:39 Mutta kuin he vedestä astuivat ylös, tempasi Herran Henki Filippuksen, ja ei kamaripalvelia häntä enää nähnyt, vaan meni iloiten tietänsä myöten.

8:40 Mutta Filippus löydet-

Philippusta/ että hän tulis ja istuis hänen tygöns.

8:32 Mutta se cuin hän Raamatusta luki/ oli tämä: Hän on nijncuin lammaset teuraxi talutettu/ ja hän oli äneti nijncuin caridza keridziäns edesä/ eikä awannut suutans.

8:33 Hänen nöyrydens tähden poisotettiin hänen duomions/ mutta cuca taita sano hänen ikäns pituuden? Sillä hänen elämäns on poisotettu maasta.

8:34 Nijn Camaripalwelia sanoi Philippuxelle: minä rucoilen sinua/ sanos kenestä Propheta näitä puhu? Idzes-täns eli jostakin toisesta?

8:35 Nijn Filippus awais suunsa ja rupeis tästä Kirjoituksesta hänelle saarnaman Evangeliumita Jesuxest.

8:36 Ja cuin he tiellä wael-sit/ tulit he weden tygö/ ja Camaripalwelia sanoi: cadzo/ täsä on wesi/ mikä estä minua castamast?

8:37 Filippus sanoi: jos sinä caikest sydäimest uscot/ nijn tapahtucon. Hän wastais/ ja sanoi: minä uscon Jesuxen Christuxen Jumalan Pojaxi.

8:38 Nijn hän seisatti wau-nun/ ja he astuit weteen/ Filippus ja Camaripalwelia/ ja hän casti hänen.

8:39 Mutta cosca he wedestä astuuit/ temmais HERran Hengi Philippuxen/ ja nijn ei Camaripalwelia händä enä nähnyt/ waan meni iloiten tietäns myöden.

8:40 Mutta Filippus löyttin

Asdodissa; ja hän vaelsi ympäri ja julisti evankeliumia kaikissa kaupungeissa, kunnes tuli Kesareaan.

tiin Atsotissa, ja vaelsi ympäri ja saarnasi joka kaupungissa evankeliumia, siihenasti kuin hän tuli Kesareaan.

Asotis: ja hän vaelsi ymbärins ja saarnais joca Caupungis Evangeliumi/ siihenasti cuin hän tuli Cesareaan.

Apostolien teot 9 LUKU

9:1 Mutta Saulus puuskui yhä uhkaa ja murhaa Herran opetuslapsia vastaan ja meni ylimmäisen papin luo

9:2 ja pyysi häneltä kirjeitä Damaskon synagoogille, että keitä hän vain löytäisi sen tien vaeltajia, miehiä tai naisia, ne hän saisi tuoda sidottuina Jerusalemiin.

9:3 Ja kun hän oli matkalla, tapahtui hänen lähestyessään Damaskoa, että yhtäkkiä valo taivaasta leimahti hänen ympärillensä;

9:4 ja hän kaatui maahan ja kuuli äänen, joka sanoi hänelle: Saul, Saul, miksi vainoat minua?

9:5 Hän sanoi: Kuka olet, herra? Hän vastasi: Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat.

9:6 Mutta nouse ja mene kaupunkiin, niin sinulle sanotaan, mitä sinun pitää tekemän.

9:7 Ja miehet, jotka matkustivat hänen kanssansa, seisovivat mykistyneinä: he kuulivat kyllä äänen, mutta eivät ketään nähneet.

9:8 Niin Saulus nousi maasta; mutta kun hän avasi silmän-

9 LUKU

9:1 Mutta Saulus puskuu vielä uhkauksia ja murhaa Herran opetuslapsia vastaan ja meni ylimmäisen papin tykö,

9:2 Ja anoi häneltä kirjaa Damaskuun synagogain tykö, että kutka ikänä hän sen tien miehistä eli vaimoista löytäis, ne hän olis vienyt sidottuna Jerusalemiin.

9:3 Mutta kuin hän matkusti, tapahtui, että hän Damaskua lähestyi, ja äkisti leimahti valkeus taivaasta ympäri häntä.

9:4 Ja hän lankesi maahan ja kuuli äänen hänelle sanovan: Saul, Saul, miksi vainoat minua?

9:5 Mutta hän sanoi: kuka sinä olet, Herra? Ja Herra sanoi: minä olen Jeesus, jota sinä vainoot: työläs on sinun potkia tutkainta vastaan.

9:6 Niin hän vapisi, hämmästyti ja sanoi: Herra, mitä minua tahdot tekemään? Ja Herra sanoi hänelle: nouse ja mene kaupunkiin; siellä sinulle sanotaan, mitä sinun pitää tekemän.

9:7 Mutta ne miehet, jotka hänen seurassansa olivat, seisovivat hämmästyksissä; he kuulivat tosin äänen, mutta ei he ketään nähneet.

9:8 Niin Saulus nousi maasta ja ei nähnyt ketään avoi-

IX. Lucu .

9:1 MUTta Saulus aicoi vielä waiwata ja murhata HERran Opetuslapsia.

9:2 Ja meni ylimmäisen Papin tygö/

ja anoi häneldä Kirja Damascun Synagogain tygö/ jos hän jongun miehistä eli waimoista sildä tielä löydäis/ nijn hän olis wienyt sidottuna Jerusalemijn.

9:3 Mutta cuin hän matcusti ja Damascua lähestyi/ leimahti walkeus äkidzeldä Taiwast ymbärins händä.

9:4 Ja hän langeis maahan/ ja cuuli änen hänellens sanowan: Saul/ Saul/ mixis wainot minua?

Hän sanoi: cuca sinä olet HERra?

9:5 Sanoi HERra: minä olen Jeesus/ jota sinä wainot/ työläs on sinun potkia tutcainda wastan.

9:6 Nijn hän wapisi/ hämmästyti/ ja sanoi: HERra/ mitä minua tahdot tekemän? HERRa sanoi hänelle: nouse ja mene Caupungijn/ siellä sinulle sanotan/ mitä sinun pitä tekemän.

9:7 Mutta ne miehet/ jotca hänen seurasans olit/ seisoit hämmästyxis: sillä he cuulit ainoastans hänen änen/ mutta ei he ketän nähnet.

9:8 Nijn Saulus nousi maasta/ ja ei nähnyt ketän awoi-

sä, ei hän nähnyt mitään, vaan he taluttivat häntä kädestä ja veivät hänet Damaskoon.

9:9 Ja hän oli kolme päivää näkemätönnä, ei syönyt eikä juonut.

9:10 Ja Damaskossa oli eräs opetuslapsi, nimeltä Ananias. Hänelle Herra sanoi näyssä: Ananias! Hän vastasi: Katso, tässä olen, Herra.

9:11 Niin Herra sanoi hänelle: Nouse ja mene sille kadulle, jota sanotaan Suoraksi kaduksi, ja kysy Juudaan talosta Saulus nimistä tarsolaista miestä. Sillä katso, hän rukoi-lee;

9:12 ja hän on nähnyt näyssä miehen, Ananias nimisen, tulevan sisälle ja panevan kätensä hänen päällensä, että hän saisi näkönsä jälleen.

9:13 Mutta Ananias vastasi: Herra, minä olen monelta kuullut siitä miehestä, kuinka paljon pahaa hän on tehnyt sinun pyhillesi Jerusalemissa;

9:14 ja täälläkin hänellä on ylipapeilta valtuus vangita kaikki, jotka sinun nimeäsi avuksi huutavat.

9:15 Mutta Herra sanoi hänelle: Mene; sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen.

9:16 Sillä minä tahdon näyttää hänelle, kuinka paljon hänen pitää kärsimän minun nimeni tähden.

9:17 Niin Ananias meni ja astui huoneeseen, pani mo-

milla silmillä; mutta he taluttivat häntä kädestä ja veivät Damaskuun.

9:9 Ja hän oli kolme päivää näkemättä ja ei syönyt eikä juonut.

9:10 Niin yksi opetuslapsi oli Damaskussa, Ananias nimeltä, jolle Herra sanoi näyssä: Ananias! Hän sanoi: Herra, tässä minä olen.

9:11 Herra sanoi hänelle: nouse ja mene sille kadulle, joka Oikiaksi kutsutaan, ja kysy Juudan huoneessa sitä, joka Saulus Tarsilaiseksi kutsutaan; sillä katso, hän rukoi-lee.

9:12 Ja hän näki näyssä yhden miehen, nimeltä Ananias, tulevan sisälle ja panevan kätensä hänen päällensä, että hän saisi näkönsä jälleen.

9:13 Niin Ananias vastasi: Herra, minä olen kuullut monelta tästä miehestä, kuinka paljon pahaa hän sinun pyhilles on tehnyt Jerusalemissa.

9:14 Ja hänellä on nytkin valta ylimmäisiltä papeilta täällä kiinni sitoa kaikki ne, jotka sinun nimeäs rukoilevat.

9:15 Niin sanoi Herra hänelle: mene! sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain, ja kuningasten, ja Israelin lasten eteen.

9:16 Sillä minä tahdon näyttää hänelle, kuinka paljon hänen pitää kärsimän minun nimeni tähden.

9:17 Niin Ananias meni sinne ja tuli huoneeseen sisälle

jomilla silmillä:

9:9 Mutta he talutit händä kädestä/ ja weit Damascuun.

Ja hän oli colme päiwä näkemätä/ syömätä ja juomata.

9:10 Nlin yxi Opetuslapsi oli Damascus/ Ananias nimeldä/ jolle HERra sanoi näys: Anania/ hän wastais: HERra/ tässä minä olen.

9:11 HERra sanoi hänelle: nouse ja mene sille cadulle/ joca Oikiaxi cudzutan/ ja kysy Judan huonesa sitä joca Saulus Tarsilaisexi cudzutan/ cadzo/ hän rucoile.

9:12 Ja hän näki näys yhden miehen/ nimeldä Ananias/ sisälletulewan ja panewan kätens hänen päällens/ että hän saisi näkönsä jälleen.

9:13 Nijn Ananias sanoi: HERra/ minä olen cuullut monelta tästä miehestä/ cuinga paljon paha hän sinun pyhilles on tehnyt Jerusalemissa.

9:14 Ja hänelle on nytkin walda ylimmäisildä Papeilda annettu/ täällä kijnni sito caicki ne/ jotca sinun nimes rucoilewat.

9:15 Nijn sanoi HERra hänelle: mene: sillä hän on minulle walittu Ase/ candaman minun nimeni pacanain ja Cuningasten ja Israelin lasten eteen.

9:16 Ja minä sanon hänelle/ cuinga paljo hänen pitää kärsimän minun nimeni tähden.

9:17 Ja Ananias meni sinne/ ja tuli huonesen ja pani kä-

<p>lemmat kätensä hänen päälleen ja sanoi: Veljeni Saul, Herra lähetti minut - Jeesus, joka ilmestyi sinulle tiellä, jota tulit - että saisit näkösi jälleen ja tulisit täytetyksi Pyhällä Hengellä.</p>	<p>ja pani kätensä hänen päälensä, ja sanoi: rakas veljeni Saul! se Herra lähetti minun, (Jesus, joka sinulle ilmestyi tiellä, jotas vaelsit,) että sinä saisit näkös jälleen, ja Pyhällä Hengellä täytettäisiin.</p>	<p>tens hänen päällens ja sanoi: racas weljen Saul. Se HERra lähetti minun/ joca sinulle tiellä ilmestyi jotas waelsit/ että sinä saisit näkys jäl lens ja Pyhällä Hengellä täytetäisin.</p>
<p>9:18 Ja heti putosivat hänen silmistään ikäänkuin suomukset, ja hän sai näkönsä ja nousi ja otti kasteen.</p>	<p>9:18 Ja hänen silmistänsä putosivat kohta niinkuin suomukset, ja hän sai sillä hetkellä näkönsä jäl lensä, nousi ja kastettiin.</p>	<p>9:18 Ja hänen silmistänsä putosivat kohta nijncuin suomuxet/ ja hän sai näkyns jäl lens/ nousi ja andoi hänens casta.</p>
<p>9:19 Ja kun hän nautti ruokaa, niin hän vahvistui. Ja hän oli opetuslasten seurassa Damaskossa jonkun aikaa.</p>	<p>9:19 Ja kuin hän otti ruokaa, niin hän vahvistui. Ja Saulus oli muutamat päivät opetuslasten kanssa, jotka olivat Damaskussa,</p>	<p>9:19 Ja cuin hän otti ruoca/ nijn hän wahwistui. 9:20 JA Saulus oli muutamat päivät Opetuslasten cansa Damascus/</p>
<p>9:20 Ja kohta hän saarnasi synagoogissa Jeesusta, julistaen, että hän on Jumalan Poika.</p>	<p>9:20 Ja saarnasi kohta synagogassa Kristuksesta, että hän on Jumalan Poika.</p>	<p>ja saarnais cohta Synagogas Christuxen olewan Jumalan Pojan.</p>
<p>9:21 Ja kaikki, jotka kuulivat, hämmästyivät ja sanoivat: Eikö tämä ole se, joka Jerusalemissa tuhosi ne, jotka tätä nimeä avuksi huutavat? Ja eikö hän ole tullut tänne viedäksensä ne vangittuina ylipappien käsiin?</p>	<p>9:21 Niin kaikki, jotka sen kuulivat, hämmästyivät ja sanoivat: eikö tämä ole se, joka kaikkia niitä hävitti Jerusalemissa, jotka sitä nimeä rukoilivat, ja tuli myös tänne sitä varten, että hän ne sidottuna veis ylimmäisille papeille?</p>	<p>9:21 Nijn caicki jotca sen cuulit/ hämmästyit ja sanoit: eikö tämä caickia nijtä häwit tänyt Jerusalemis/ jotca sitä nime rucoilit? Ja tuli myös tänne nijtä sidottuna wiemän ylimmäisille Papeille?</p>
<p>9:22 Mutta Saulus sai yhä enemmän voimaa ja saattoi Damaskossa asuvat juutalaiset ymmälle näyttäen toteen, että Jeesus on Kristus.</p>	<p>9:22 Mutta Saulus tuli aina jalommaksi ja ajoi Juudalaisia takaperin, jotka Damaskussa olivat, täydellisesti vahvistain, että tämä on Kristus.</p>	<p>9:22 Mutta Saulus tuli aina jalommaxi/ ja ajoi Judalaisia tacaperin/ jotca Damascus olit/ todistain että se oli Christus.</p>
<p>9:23 Ja pitkän ajan kuluttua juutalaiset pitivät keskenään neuvoa tappaaksensa hänet.</p>	<p>9:23 Ja monen päivän perästä pitivät Juudalaiset neuvoa keskenänsä tappaaksensa häntä.</p>	<p>9:23 JA monen päiwän perästä/ pidit Judalaiset neuwo keskenäns/ tappaxens händä.</p>
<p>9:24 Mutta heidän salahankkeensa tuli Sauluksen tietoon. Ja he vartioivat porttejakin yöt päivät, saadakseen hänet tapetuksi.</p>	<p>9:24 Mutta Saulukselle ilmoitettiin heidän väijymisensä. Ja he vartioitsivat portissa yötä ja päivää tappaaksensa häntä.</p>	<p>9:24 Mutta Sauluxelle sanot tin/ että he wäjyit händä. Ja he wartoidzit portis yötä ja päiwä/ tappaxens händä.</p>
<p>9:25 Mutta hänen opetuslapsensa ottivat hänet yöllä, päästivät hänet muurin au-</p>	<p>9:25 Niin opetuslapset ottivat hänen yöllä, päästivät alas ylitse muurin, ja laskivat korissa maahan.</p>	<p>9:25 Nijn Opetuslapset otit hänen yöllä/ ja laskit hänen Coris ylidze muurin maahan.</p>

kosta ja laskivat alas vasussa.

9:26 Ja kun hän oli tullut Jerusalemiin, yritti hän liittyä opetuslapsiin; mutta he kaikki pelkäsivät häntä, koska eivät uskoneet, että hän oli opetuslapsi.

9:27 Mutta Barnabas otti hänet turviinsa ja vei hänet apostolien tykö ja kertoi heille, kuinka Saulus tiellä oli nähnyt Herran, ja että Herra oli puhunut hänelle, ja kuinka hän Damaskossa oli rohkeasti julistanut Jeesuksen nimeä.

9:28 Ja niin hän kävi heidän keskuudessaan sisälle ja ulos Jerusalemissa ja julisti rohkeasti Herran nimeä.

9:29 Ja hän puhui ja väitteli hellenistien kanssa; mutta he koettivat tappa hänet.

9:30 Kun veljet sen huomasiivat, veivät he hänet Kesareaan ja lähettivät hänet sieltä Tarsoon.

9:31 Niin oli nyt seurakunnalla koko Juudeassa ja Galileassa ja Samariassa rauha; ja se rakentui ja vaelsi Herran pelossa ja lisääntyi Pyhän Hengen virvoittavasta vaikutuksesta.

9:32 Ja tapahtui, että Pietari, kiertäessään kaikkien luona, tuli myöskin niiden pyhien tykö, jotka asuivat Lyddassa.

9:33 Siellä hän tapasi Aineas nimisen miehen, joka kahdeksan vuotta oli maannut vuoteessaan ja oli halvattu.

9:34 Ja Pietari sanoi hänelle: Aineas, Jeesus Kristus parant-

9:26 Mutta kuin Saulus tuli Jerusalemiin, tahtoi hän itsiänsä antaa opetuslasten sekaan, mutta he pelkäsivät kaikki häntä, eikä uskoneet häntä opetuslapseksi.

9:27 Vaan Barnabas otti hänen ja vei apostolien tykö, ja jutteli heille, kuinka hän tiellä Herran nähnyt oli, ja että hän oli puhunut hänen kanssansa, ja kuinka hän oli rohkiasti Damaskussa Jeesuksen nimestä puhunut.

9:28 Ja niin hän oli heidän kanssansa Jerusalemissa, kävi sisälle ja ulos, ja saarnasi pelkäämättä Herran Jeesuksen nimeen.

9:29 Hän puhui myös ja kamppaili Grekiläisiä vastaan; mutta ne pyysivät häntä tappa.

9:30 Kun veljet sen ymmärsivät, niin he veivät hänen Kesareaan ja lähettivät Tarsiin.

9:31 Ja niin seurakunnilla oli rauha kaikessa Juudeassa, ja Galileassa, ja Samariassa, ja enenivät vaeltain Herran pelvossa, ja täytettiin Pyhän Hengen lohdutuksella.

9:32 Niin tapahtui, kuin Pietari vaelsi joka paikassa, että hän myös tuli pyhain tykö, jotka Lyddassa asuivat.

9:33 Niin hän löysi siellä yhden miehen, Eneas nimeltä, joka jo kahdeksan ajastaikaa oli vuoteessa halvattuna maannut.

9:34 Ja Pietari sanoi hänelle: Eneas, Jeesus Kristus sinun paratkoon! nouse ja tee itse

9:26 Cosca Saulus tuli Jerusalemiin/ taridzi hän idziäns Opetuslasten secan/ mutta he pelkäisit caicki händä/ eikä usconet händä Opetuslapsexi.

9:27 Waan Barnabas otti hänen/ ja wei Apostolitten tygö/ ja jutteli cuinga hän tiellä HErran nähnyt oli/ ja cuinga hän oli puhunut hänen cansans: ja sijtte oli rohkiast Damascus Jesuxen nimest puhunut.

9:28 Ja nijn hän oli heidän cansans Jerusalemis/ käwi sisälle ja ulos/ ja saarnais pelkämätä HERran Jesuxen nimeen.

9:29 Hän puhui myös ja kysele Grekiläisildä/ jotca pyysit händä tappa:

9:30 Cosca weljet sen ymmärsit/ nijn he weit hänen Cesareaan/ ja lähetit Tarsumijn.

9:31 Ja nijn Seuracunnalla oli rauha caikes Judeas/ ja Galileas/ ja Samarias/ ja enäni waeldain HERRan pelgos/ ja täytettin Pyhän Hengen lohdutuxella.

9:32 Nlin tapahdui cosca Petari waelsi jocapaicas/ että hän myös tuli nijden pyhain tygö jotca Lyddas asuit.

9:33 Nijn hän löysi siellä yhden miehen/ Eneas nimeldä/ joca jo cahdexan ajastaica oli wuotesa halvattuna maannut.

9:34 Ja Petari sanoi hänelle: Enea/ HERRa Jesus Christus

taa sinut; nouse ja korjaa vuoteesi. Ja kohta hän nousi.	vuotees; ja hän kohta nousi.	sinun paratcon/ nouse ja tee idze wuotes: joca cohta nousi.
9:35 Ja kaikki Lyddan ja Saronin asukkaat näkivät hänet; ja he kääntyivät Herran tykö.	9:35 Ja kaikki Lyddan ja Saronin asuwaitiset näkivät hänen, jotka tulivat käännetyksi Herran tykö.	9:35 Ja caicki Lyddan ja Saronan asuwaitiset näit hänen/ ja tulit käätyxi HERran tygö.
9:36 Mutta Jopessa oli naisopetuslapsi, nimeltä Tabita, mikä kreikaksi käännettynä on: Dorkas; hän teki paljon hyviä töitä ja antoi runsaasti almuja.	9:36 Mutta Jopessa oli yksi opetuspiika, nimeltä Tabita, joka tulkiten on niin paljon sanottu kuin: metsävuohi; tämä oli täynnänsä hyviä töitä ja almua, joita hän teki.	9:36 MUtta Joppes oli yxi Opetuspijca/ nimeldä Tabita/ se on/ medzäwuohi/ tämä oli täynäns hywiä töitä ja Almua/ cuin hän teki.
9:37 Ja tapahtui niinä päivinä, että hän sairastui ja kuoli; ja he pesivät hänet ja panivat yläsaliin.	9:37 Niin tapahtui niinä päivinä, että se sairasti ja kuoli; jonka he pesivät ja panivat saliin.	9:37 Nijn tapahdui siihen aican/ että se sairasti/ ja cuoli/ jonga he pesit/ ja panit Saliin.
9:38 Ja koska Lydda oli lähellä Joppea, niin opetuslapset, kun kuulivat Pietarin olevan siellä, lähettivät kaksi miestä hänen luoksensa pyytämään: Tule viipymättä meidän tykömme.	9:38 Ja että Lydda oli läsnä Joppea, niin opetuslapset, kuin he kuuluivat Pietarin siellä olevan, lähettivät hänen tykönsä kaksi miestä rukoilemaan, ettei hän viivytelisi heidän tykönsä tulla.	9:38 Ja että Lydda oli läsnä Joppeta/ nijn Opetuslapset cuulit Petarin siellä olevan/ lähetit he hänen tygöns caxi miestä rucoileman/ jos hän wijdzeis sinne tulla.
9:39 Niin Pietari nousi ja meni heidän kanssansa. Ja hänen sinne saavuttuaan he veivät hänet yläsaliin, ja kaikki lesket tulivat hänen luoksensa itkien ja näytellen hänelle ihokkaita ja vaippoja, joita Dorkas oli tehnyt, ollessaan heidän kanssansa.	9:39 Niin Pietari nousi ja tuli heidän kanssansa; ja kuin hän sinne tuli, veivät he hänen saliin. Ja hänen ympärillänsä seisoivat kaikki lesket, jotka itkivät ja osoittivat hänelle niitä hameita ja vaatteita, joita Dorkas heille tehnyt oli, ollessansa heidän kanssansa.	9:39 Nijn Petari nousi ja meni heidän tygöns/ ja cuin hän sinne tuli/ weit he hänen Saliin. Ja hänen ymbärilläns seisoit caicki lesket/ jotca itkit ja osotit hänelle nijtä hameita ja waatteita cuin Tabita heille tehnyt oli/ ollesans heidän cansans.
9:40 Mutta Pietari toimitti kaikki ulos ja laskeutui polvilleen ja rukoili; ja hän kääntyi ruumiin puoleen ja sanoi: Tabita, nouse ylös! Niin tämä avasi silmänsä, ja nähdessään Pietarin hän nousi istumaan.	9:40 Mutta kuin Pietari oli heidät kaikki ajanut ulos, laski hän polvillensa ja rukoili, ja käänsi itsensä ruumiin puoleen, ja sanoi: Tabita, nouse ylös! niin se avasi silmänsä; ja kuin hän Pietarin näki, nousi hän istualle.	9:40 Ja cosca Petari oli heidän caicki ulosajanut/ laski hän polwillens/ rucoili ja käänsi idzens ruumin puoleen/ ja sanoi: Tabita/ nouse ylös/ nijn se awais silmäns.
9:41 Ja Pietari ojensi hänelle kätensä ja nosti hänet seisomaan ja kutsui sisään pyhät ja lesket ja asetti hänet elävänä heidän eteensä.	9:41 Ja hän antoi hänelle kättä ja ojensi hänen, ja kutsui pyhät ja lesket, ja antoi hänen heille elävänä.	9:41 Ja cuin hän Petarin näki/ nousi hän istualle. Ja hän andoi hänen kättä ja ojensi hänen/ ja cudzui pyhät ja lesket/ ja andoi hänen heillen elävänä.
9:42 Ja se tuli tiedoksi koko	9:42 Ja se tuli kaikelle Jopel-	9:42 Ja se tuli caikelle Jop-

Jopessa, ja monet uskoivat Herraan.

9:43 Ja Pietari viipy Jopessa jonkun aikaa erään nahkuri Simonin luona.

Apostolien teot 10 LUKU

10:1 Ja Kesareassa oli mies, nimeltä Kornelius, sadanpäämies niin kutsutussa italialaisessa sotaväenosastossa.

10:2 Hän oli hurskas ja Jumalaa pelkääväinen, niinkuin koko hänen perhekuntansakin, ja antoi paljon almuja kansalle ja rukoili alati Jumalaa.

10:3 Hän näki selvästi näyssä, noin yhdeksännellä hetkellä päivästä, Jumalan enkelin, joka tuli sisään hänen tykönsä ja sanoi hänelle: Kornelius!

10:4 Tämä loi katseensa hänen ja sanoi peljästyneenä: Mikä on, Herra? Enkeli sanoi hänelle: Sinun rukouksesi ja almusi ovat tulleet muistoon Jumalan edessä.

10:5 Niin lähetä nyt miehiä Joppeen noutamaan eräs Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan;

10:6 hän majailee nahkuri Simonin luona, jonka talo on meren rannalla.

10:7 Ja kun enkeli, joka Korneliusta puhutteli, oli mennyt pois, kutsui tämä kaksi palvelijaansa ja hurskaan sotamiehen uskollisimpiensa joukosta

10:8 ja kertoi heille kaikki ja lähetti heidät Joppeen.

le tiettäväksi; ja moni uskoi Herran päälle.

9:43 Ja tapahtui, että hän viipy Jopessa kauvan aikaa Simon parkkarin tykönä.

10 LUKU

10:1 Niin oli Kesareassa mies, nimeltä Kornelius, sadanpäämies, Italian joukosta,

10:2 Jumalinen ja Jumalaa pelkääväinen kaiken huoneensa kanssa, joka jakoi paljon almuja kansalle, ja rukoili alati Jumalaa.

10:3 Hän näki julkisesti näyssä, liki yhdeksättä hetkeä päivästä, Jumalan enkelin tulevan tykönsä ja sanovan hänelle: Kornelius!

10:4 Ja hän katseli hänen päällensä, peljästy ja sanoi: Herra, mikä on? Hän sanoi hänelle: sinun rukouksesi ja almusi ovat tulleet muistoon Jumalan edessä.

10:5 Ja nyt lähetä miehiä Joppeen, ja anna noutaa Simonin, jota Pietariksi kutsutaan.

10:6 Hän pitää majaa Simon parkkarilla, jonka huone on meren tykönä; hän sanoo sinulle, mitä sinun pitää tekemän.

10:7 Ja kuin enkeli, joka Korneliusta puhutteli, meni pois, kutsui hän kaksi palveliaansa ja yhden Jumalaa pelkääväisen sotamiehen niistä, jotka hänen tykönsä oleskelivat,

10:8 Ja hän jutteli kaikki nämät niille, ja lähetti ne Joppeen.

pelle tiettäväksi/ että moni uskoi HERran päälle.

9:43 Ja hän wijwyi Jopessa kauvan aica Simon Parckarin tykönä.

X. Lucu .

10:1 Nlin oli Cesareas yxi mies/ nimeldä Cornelius/ Sadanpäämies/ Italian joucosta/

10:2 Jumalinen ja Jumalata pelkääväinen caiken hänen huonens cansa/ joca jacoi paljo Almuja Canssalle/ ja rucoili Jumalata.

10:3 Hän näki julkisest näys liki yhdexättä hetke päivästä Jumalan Engelin tulewan hänen tygöns/ ja sanowan hänelle: Corneli.

Ja hän cadzeli hänen päällens/ peljästy ja sanoi: Herra/ mikä on:

10:4 Hän sanoi hänelle: sinun rucouxes ja Almusi owat muistetut Jumalalda.

10:5 Sentähden lähetä miehiä Joppeen/ ja cudzuta Simon/ joca Petarixi cudzutan/

10:6 hän pitä maja Simon Parckarilla/ jonga huone on meren tykönä/ hän sano sinulle mitä sinun pitä tekemän.

10:7 Ja cuin Engeli/ joca Corneliususta puhutteli/ poismeni/ cudzui hän caxi hänen palweliatans/ ja yhden Jumalata pelkääväisen sotamiehen/ nijstä jotca händä wartioidzit/

10:8 Ja hän jutteli caicki nämät nijlle/ ja lähetti ne Joppeen.

10:9 Ja seuraavana päivänä, kun he olivat matkalla ja lähestyivät kaupunkia, nousi pietari noin kuudennen hetken vaiheilla katolle rukoilemaan.

10:10 Ja hänen tuli nälkä, ja hän halusi ruokaa. Mutta sitä valmistettaessa hän joutui hurmoksiin.

10:11 Ja hän näki taivaan avoinna ja tulevan alas astian, ikäänkuin suuren liina-vaatteen, joka neljästä kulmastaan laskettiin maahan.

10:12 Ja siinä oli kaikkinaisia maan nelijalkaisia ja matelijoita ja taivaan lintuja.

10:13 Ja tuli ääni, joka sanoi hänelle: Nouse, Pietari, teurasta ja syö.

10:14 Mutta Pietari sanoi: En suinkaan, Herra; sillä en minä ole ikinä syönyt mitään epäpyhää enkä saastaista.

10:15 Ja taas ääni sanoi hänelle toistamiseen: Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi.

10:16 Tämä tapahtui kolme kertaa; sitten astia otettiin kohta ylös taivaaseen.

10:17 Ja kun Pietari oli epä-tietoinen siitä, mitä hänen näkemänsä näky mahtoi merkitä, niin katso, ne miehet, jotka Kornelius oli lähettänyt ja jotka kyselemällä olivat löytäneet Simonin talon, seisovivat portilla

10:18 ja tiedustelivat kuuluvalla äänellä, majailiko siellä Simon, jota myös Pietariksi kutsuttiin.

10:9 Toisena päivänä, kuin he matkassa olivat ja kaupunkia lähestyivät, meni Pietari ylös katon päälle rukoilemaan, liki kuudetta hetkeä.

10:10 Ja kuin hän isosi, tahdoi hän suurustaa. Mutta kuin he hänelle valmistivat, tuli hän horrokseen,

10:11 Ja näki taivaan auki, ja tulevan alas tykönsä yhden astian, niinkuin suuren liinaisen, neljältä kulmalta sidotun, joka laskettiin alas taivaasta maan päälle,

10:12 Jossa oli kaikkinaisia nelijalkaisia maan eläimiä ja metsillisiä, ja matelevaisia, ja taivaan lintuja.

10:13 Ja ääni tuli hänelle: Pietari, nouse, tapa ja syö.

10:14 Pietari sanoi: en suinkaan, Herra; sillä en ole minä ikinä syönyt mitään yhteistä eli saastaista.

10:15 Ja ääni sanoi taas toisen kerran hänelle: mitä Jumala on puhdistanut, älä sitä sinä sano yhteiseksi.

10:16 Ja se tapahtui kolme kertaa ja astia otettiin jälleen ylös taivaaseen.

10:17 Ja kuin Pietari itselänsä epäili, mikä näky se olis, jonka hän näki, niin katso, miehet, jotka lähetetyt olivat Korneliukselta, kyselivät Simonin huonetta ja seisovivat oven edessä,

10:18 Ja kutsuivat yhden ulos ja kysyivät, pitikö Simon, joka liialta nimeltä Pietariksi kutsutaan, siellä majaa.

10:9 TOisna päivänä/ cosca he matcas olit/ ja Caupungita lähestyit/ meni Petari ylös Salin ullackon rucoileman/ liki cuudetta hetke/

ja cuin hän isois/ tahdoi hän suurusta.

10:10 Cosca he hänelle valmistit/ tuli hän horroxijn:

10:11 Ja näki Taiwan auki/ ja alas tulewan tygöns yhden astian nijncuin suuren lijnaisen waatten neliculmaisen/ sidottuna/ joca alaslaskettin Taiwast maan päälle.

10:12 Josa oli caickinaisia nelijalcaisia maan eläimitä ja medzillisiä/ ja matelewaisia/ ja lendäwäisiä Taiwan alla.

10:13 Ja yxi äni sanoi hänelle: Petari/ nouse/ tapa ja syö.

10:14 Petari wastais: en suingan HERra/ sillä en ole minä ikänäns syönyt mitän yhteist eli saastaista.

10:15 Ja äni sanoi taas hänelle: mitä Jumala on pudistanut/ älä sinä sano sitä yhteisexi.

10:16 Ja se tapahdui myös colmannen kerran. Ja astia otettin jällens ylös Taiwasen.

10:17 JA cuin Petari idzelläns ajatteli sitä näkyä cuin hän näki/ cadzo/ nijn miehet kyselit/ jotca Corneliuxelda lähetetyt olit/ Simonin huonetta.

10:18 Jotca seisoi owen edes/ ja cudzuit yhden ulos/ ja kysyit jos Simon/ joca lijalda nimeldä Petarixi cudzua.

10:19 Kun Pietari yhä mielti tuota näkyä, sanoi Henki hänelle: Katso, kaksi miestä etsii sinua;

10:20 niin nouse nyt, astu alas ja mene arvelematta heidän kanssaan, sillä minä olen heidät lähettänyt.

10:21 Niin Pietari meni alas miesten tykö ja sanoi: Katso, minä olen se, jota te etsitte; mitä varten te olette tulleet?

10:22 He sanoivat: Sadanpäämies Kornelius, hurskas ja Jumalaa pelkääväinen mies, josta koko Juudan kansa todistaa hyvää, on pyhältä enkeliltä ilmestyksessä saanut käskyn haettaa sinut kotiinsa ja kuulla, mitä sinulla on sanottavaa.

10:23 Niin hän kutsui heidät sisään ja piti heitä vierainansa. Seuraavana päivänä Pietari nousi ja lähti heidän kanssaan, ja muutamat veljet Joppesta seurasivat hänen mukanaan.

10:24 Ja sen jälkeisenä päivänä he saapuivat Kesareaan; ja Kornelius odotti heitä ja oli kutsunut koolle sukulaisensa ja lähimmät ystävänsä.

10:25 Ja kun Pietari oli astumassa sisään, meni Kornelius häntä vastaan, lankesi hänen jalkojensa juureen ja kumartui maahan.

10:26 Mutta Pietari nosti hänet ylös sanoen: Nouse; minäkin olen ihminen.

10:27 Ja puhellen hänen kanssaan hän meni sisään ja

10:19 Mutta kuin Pietari sitä näkyä ajatteli, sanoi Henki hänelle: katso, kolme miestä etsivät sinua.

10:20 Nouse siis, astu alas ja mene ilman epäilemättä heidän kanssansa; sillä minä lähetin heidät.

10:21 Niin Pietari astui alas miesten tykö, jotka hänen tykönsä Korneliukselta lähetetyt olivat, ja sanoi: katso, minä se olen, jota te etsitte; mitä varten te tulleet olette?

10:22 Mutta he sanoivat: sadanpäämies Kornelius, hurskas ja Jumalaa pelkääväinen mies, jolla on todistus kaikelta Juudan kansalta, on pyhältä enkeliltä käskyn saanut, että hänen piti sinun antaman kutsua huoneesensa, sinulta sanoja kuullaksensa,

10:23 Niin hän kutsui heitä sisälle, ja otti heidät majaan. Toisena päivänä meni Pietari heidän kanssansa, ja muutamat veljet Joppesta seurasivat myös häntä.

10:24 Ja toisena päivänä tulivat he Kesareaan; ja Kornelius odotti heitä, ja oli kutsunut kokoon lankonsa ja parhaat ystävänsä.

10:25 Mutta kuin Pietari tuli sisälle, meni Kornelius häntä vastaan, ja lankesi hänen jalkainsa juureen, ja rukoili häntä.

10:26 Mutta Pietari nosti häntä ja sanoi: nouse! minäkin olen ihminen.

10:27 Ja kuin hän oli häntä puhutellut, meni hän sisälle

tan/ siellä maja pidäis?

10:19 Mutta cuin Petari sitä näkyä ajatteli/ sanoi Hengi hänelle: cadzo/ miehet edzivät sinua:

10:20 Nouse sijs/ astu alas ja mene ilman epäilemät heidän cansans/ jotca minä lähetin.

10:21 Nijn Petari astui alas miesten tygö/ jotca hänen tygöns Corneliuxelda lähetetyt olit/ ja sanoi: cadzo/ minä se olen jota te edzittä/ mitä warten te tullet oletta?

10:22 He wastaisit: Sadanpäämies Cornelius/ hurscas ja Jumalata pelkääväinen mies/ jolla on todistus cailkelda Judan Canssalda/ on Pyhäldä Hengeldä käskyn saanut/ että hänen piti sinun andaman cudzua huonesens/ sinulda sanoja cuullaxens.

10:23 Nijn hän cudzui heidän majaan/ ja piti heitä siellä. Toisna päivänä meni Petari heidän cansans/ ja muutamat weljet Joppesta seuraisit myös händä.

10:24 Mutta toisna päivänä tulit he Cesareaan: ja Cornelius odotti heitä/ ja oli cudzunut cocon langons ja parhaat ystäwäns.

10:25 Mutta cosca Petari sine tuli/ meni Cornelius händä wastian/ ja langeis hänen jalcains juuren/ ja cumarsi händä.

10:26 Mutta Petari nosti händä/ ja sanoi: nouse/ sillä minä olen myös ihminen.

10:27 Ja cuin hän oli händä puhutellut/ meni hän sisälle/

tapasi monta koolla.

10:28 Ja hän sanoi heille: Te tiedätte, että on luvaton juutalaisen miehen seurustella vierasheimoisien kanssa tai mennä hänen tykönsä; mutta minulle Jumala on osoittanut, etten saa sanoa ketään ihmistä epäpyhäksi enkä saastaiseksi.

10:29 Sentähden minä vastaansanomatta tulinkin, kun minua noudettiin. Ja nyt minä kysyn: mitä varten te olette minut noutaneet?

10:30 Ja Kornelius sanoi: Neljä päivää sitten, juuri tähän aikaan päivästä, minä kotonani rukoilin tällä yhdeksännellä hetkellä, ja katso, edessäni seisoj mies loistavissa vaatteissa

10:31 ja sanoi: 'Kornelius, sinun rukouksesi on kuultu, ja sinun almusi ovat tulleet muistoon Jumalan edessä.

10:32 Niin lähetä nyt Joppeen ja kutsu tykösi Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan; hän majailee nahkuri Simonin talossa meren rannalla.'

10:33 Sentähden minä lähetin heti sinulle sanan, ja sinä teit hyvin, kun tulit. Nyt olemme siis tässä kaikki Jumalan edessä, kuullaksemme kaiken, mitä Herra on käskennyt sinun puhua.

10:34 Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: Nyt minä totisesti käsitan, ettei Jumala katso henkilöön,

ja löysi monta tulleen kokoon.

10:28 Ja hän sanoi heille: te tiedätte, ettei ole ollut luvalinen Juudalaisen olla jonkun muukalaisen tykönä eli hänen tykönsä mennä; mutta minulle osoitti Jumala, etten minä ketään ihmistä yhteisenä eli saastaisena pitäisi.

10:29 Sentähden minä myös epäilemättä tulinkin, teiltä kutsuttu. Niin minä siis teiltä kysyn: mitä varten te minua kutsuitte?

10:30 Ja Kornelius sanoi: minä olen neljä päivää sitten paastonnut tähän hetkeen asti, ja rukoilin huoneessani yhdeksännellä hetkellä, ja katso, mies seisoj kiiltävissä vaatteissa minun edessäni,

10:31 Ja sanoi: Kornelius, rukouksesi on kuultu ja almusi ovat Jumalan edessä muistetut.

10:32 Niin lähetä Joppeen ja kutsuta Simonin, joka Pietariksi kutsutaan; hän pitää majaa Simon Parkkarin huoneessa, meren tykönä: se puhuttelee sinua, kuin hän tulee.

10:33 Niin minä lähetin kohta sinun tykösi, ja sinä teit hyvin, että tulit. Ja me olemme siis kaikki nyt Jumalan edessä, kuulemassa kaikkia, mitä sinulle on Jumalalta käsketty.

10:34 Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: nyt minä todeksi löydän, ettei Jumala katso ihmisen muotoa:

ja löysi monia cocontullen.

10:28 Ja hän sanoi heille: te tiedätte/ ettei ole ollut luvalinen Judalaisen olla jongun pacanan tykönä eli hänen tygönsä mennä/ mutta minulle sanoi Jumala/ etten minä ketään ihmistä yhteisnä eli saastaisna pidäis:

10:29 Sentähden minä myös epäilemättä tulinkin/ sijttecuin minä teildä cudzuttu olin. Nijn minä sijs teildä kysyn: mitä varten te minua tänne cudzuitta?

10:30 Cornelius sanoi: minä olen neljä päivä paastonnut tähän hetken asti/ ja rucoilin huonesani yhdexännellä hetkellä/ ja cadzo/ yxi mies seisoj kijldäwis waatteis minun edesäni/

10:31 Ja sanoi: Corneli/ sinun rucouxes on cuultu/ ja sinun almusi ovat Jumalalda muistetut.

10:32 Nijn lähetä Joppeen/ ja cudzuta Simon/ joca Petarixi cudzutana/ ja pitä maja Simon Parckarin huonesana/ joca meren tykönä on/ se puhuttelee sinua cosca hän tule.

10:33 Nijn minä lähetin cohta sinun tygös/ ja sinä teit hyvin että tulit. Ja me olemme sijs caicki nyt cuulemas/ mitä sinulle on Jumalalda käsketty.

10:34 Nlin Petari awais suunsa/ ja sanoi: nyt minä todexi löydän/ ettei Jumala cadzo ihmisen muoto/

10:35 vaan että jokaisessa kansassa se, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on hänelle otollinen.

10:36 Sen sanan, jonka hän lähetti Israelin lapsille, julistuksen evankeliumia rauhasta Jeesuksessa Kristuksessa, joka on kaikkien Herra,

10:37 sen sanan, joka lähtien Galileasta on levinnyt koko Juudeaan, sen kasteen jälkeen, jota Johannes saarnasi, sen te tiedätte;

10:38 te tiedätte, kuinka Jumala Pyhällä Hengellä ja voimalla oli voidellut Jeesuksen Nasaretilaisen, hänet, joka vaelsi ympäri ja teki hyvää ja paransi kaikki perkeleen valtaan joutuneet; sillä Jumala oli hänen kanssansa.

10:39 Ja me olemme kaikkien todistajat, mitä hän teki juutalaisten maassa ja Jerusalemissa; ja hänet he ripustivat puuhun ja tappoivat.

10:40 Hänet Jumala herätti kolmantena päivänä ja antoi hänen ilmestyä,

10:41 ei kaikelle kansalle, vaan Jumalan ennen valitsemille todistajille, meille, jotka söimme ja joimme hänen kanssaan sen jälkeen, kuin hän oli kuolleista noussut.

10:42 Ja hän käski meidän saarnata kansalle ja todistaa, että hän on se, jonka Jumala on asettanut elävien ja kuolleitten tuomariksi.

10:43 Hänestä kaikki profetat todistavat, että jokainen,

10:35 Vaan kaikissa kansoissa, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, se on Jumalalle otollinen.

10:36 Sen sanan, jonka Jumala Israelin lapsille lähetti ja julisti rauhan Jeesuksen Kristuksen kautta, joka kaikkein Herra on,

10:37 Te tiedätte sen sanan, joka on tapahtunut ympäri kaiken Juudean, ensin alkain Galileasta, sen kasteen jälkeen, josta Johannes saarnasi:

10:38 Kuinka Jumala oli voidellut Jeesuksen Nasaretista Pyhällä Hengellä ja voimalla, joka vaelsi ympäri, teki hyvää ja paransi kaikki, jotka perkeleeltä vaivattiin; sillä Jumala oli hänen kanssansa.

10:39 Ja me olemme kaikkien niiden todistajat, mitkä hän Juudean maakunnassa ja Jerusalemissa teki, jonka he tappoivat ja ripustivat puuhun:

10:40 Sen Jumala herätti kolmantena päivänä, ja ilmoitti hänen,

10:41 Ei kaikelle kansalle, vaan meille, jotka Jumala oli ennen todistajiksi valinnut, me jotka söimme ja joimme hänen kanssansa, sittenkuin hän nousi kuolleista.

10:42 Ja hän käski meitä kansalle saarnaamaan ja todistamaan, että hän on se, joka Jumalalta on säättävä elävien ja kuolleiden tuomariksi.

10:43 Hänestä kaikki profetat todistavat, että

10:35 Waan caikisa Canssoissa/ joca händä pelkä ja teke wanhurscautta/ se on Jumalalle otollinen.

10:36 Kyllä te tiedätte sen saarnan/ jonga Jumala Israelin lapsille lähetti/ ja julisti rauhan Jesuxen Christuxen kautta (joca caickein HERra on)

10:37 Josta saarnasta on sanoma cuulunut ymbärins caiken Judean/ ensin aljettin Galileast (sen Casten jälkeen/ josta Johannes saarnais)

10:38 Cuinga Jumala oli woidellut Jesuxen Nazarethist Pyhällä Hengellä ja woimalla/ joca waelsi ymbärins/ teki hywä ja paransi caicki jotca Perkeleldä waiwattin: sillä Jumala oli hänen cansans.

10:39 Ja me olemme caickein nijden todistajat cuin hän Judean maacunnas ja Jerusalemis teki.

10:40 Sen owat he tappanet/ ja ripustit puuhun/ jonga Jumala herätti colmandena päiwänä/ ja ilmoitti hänen/

10:41 Ei caikelle Canssalle/ waan meille/ jotca Jumala oli ennen todistajaxi walinnut/ me jotca söimme ja joimme hänen cansans/ sijtte cuin hän nousi cuolluista.

10:42 Ja hän käski meitä Canssalle saarnaman/ ja todistaman että hän on se/ joca Jumalalda on säättävä eläwitten ja cuolluitten Duomarixi.

10:43 Hänestä caicki Prophetat todistawat/ että jocainen

joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta.	jokainen, joka uskoo hänen päällensä, pitää hänen nimensä kautta synnit anteeksi saaman.	cuin usco hänen päällens/ pitä hänen nimens cautta synnit andexi annettaman.
10:44 Kun Pietari vielä näitä puhui, tuli Pyhä Henki kaikkien päälle, jotka puheen kuuli- vat.	10:44 Kuin Pietari vielä näitä puhui, lankesi Pyhä Henki kaikkein niiden päälle, jotka puheen kuuliivat.	10:44 COsca Petari wielä näitä puhui/ langeis Pyhä Hengi caickein nijden päälle jotca puhen cuulit.
10:45 Ja kaikki ne uskovaiset, jotka olivat ympärileikatut ja olivat tulleet Pietarin mukana, hämmästyivät sitä, että Pyhän Hengen lahja vuodatettiin pakanoihinkin,	10:45 Niin ne uskovaiset ympärileikkauksesta, jotka Pietarin kanssa tulleet olivat, hämmästyivät, että pakanainkin päälle Pyhän Hengen lahja vuodatettiin.	10:45 Nijn ne uscowaiset ymbärinsleickauxest/ jotca Petarin cansa tullet olit hämmästyit: että pacanaingin päälle Pyhän Hengen lahja wuodatettin:
10:46 sillä he kuuliivat heidän puhuvan kielillä ja ylistävän Jumalaa. Silloin Pietari vastasi:	10:46 Sillä he kuuliivat heidän kielillä puhuvan ja Jumalaa ylistävän. Niin vastasi Pietari:	10:46 Sillä he cuulit heidän kielillä puhuwan/ ja Jumalata ylistävän.
10:47 Ei kaiketi kukaan voi kieltää kastamasta vedellä näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen niinkuin mekin?	10:47 Taitaako joku kieltää näitä, jotka ovat niin Pyhän Hengen saaneet kuin mekin, vedellä kastamasta?	10:47 Nijn Petari sanoi: taitaco jocu kieldä näitä/ jotca owat njin Pyhän Hengen saanet cuin mekin/ wedellä castamasta?
10:48 Ja hän käski kastaa heidät Jeesuksen Kristuksen nimeen. Silloin he pyysivät häntä viipymään siellä muutamia päiviä.	10:48 Ja hän käski kastaa heitä Herran nimeen. Silloin he rukoilivat häntä siellä muutamia päiviä viipymään.	10:48 Ja hän andoi heidän casta HERran Nimeen/ njin he rucoilit händä siellä muutamita päiwiä wijpymän.

Apostolien teot 11 LUKU

11:1 Ja apostolit ja veljet ympäri Juudeaa kuuliivat, että pakanatkin olivat ottaneet vastaan Jumalan sanan.

11:2 Ja kun Pietari tuli Jerusalemiin, ahdistelivat ympärileikatut häntä

11:3 sanoen: Sinä olet käynyt ympärileikkaamattomien miesten luona ja syönyt heidän kanssansa.

11:4 Niin Pietari selitti heille alusta alkaen asiat järjestänsä ja sanoi:

11 LUKU

11:1 Mutta apostolit ja veljet, jotka Juudeassa olivat, kuuliivat, että pakanatkin Jumalan sanan ottivat vastaan.

11:2 Ja kuin Pietari tuli ylös Jerusalemiin, riitelivät ne hänen kanssansa, jotka ympärileikkauksesta olivat,

11:3 Sanoen: sinä olet mennyt niiden miesten tykö, joilla esinahka on, ja söit heidän kanssansa.

11:4 Niin Pietari rupesi heille järjestänsä luettelemaan, sanoen:

XI. Lucu .

11:1 Tuli siis Apostolitten ja veljein corwille/ jotca Judeas olit/ että pacanatkin Jumalan sanan wastan otit.

11:2 Ja cuin Petari tuli Jerusalemijn/ rupeisit ne/ jotca ymbärinsleickauxesta olit/ rijtelemän hänen cansans/ sanoden:

11:3 Sinä olet mennyt nijden miesten tygö/ joilla esinahca on/ ja söit heidän cansansi.

11:4 Nlin Petari rupeis heille algusta järjestäns luetteleman/ sanoden:

<p>11:5 Minä olin Joppen kaupungissa ja rukoilin; silloin minä näin hurmoksissa näyn: tuli alas astia, ikäänkuin suuri liinavaate, joka neljästä kulmastaan laskettiin taivaasta, ja se tuli aivan minun eteeni.</p>	<p>11:5 Minä olin Jopen kaupungissa rukouksissa, ja tulin horrokseen, ja näin näyn, yhden astian tulevan alas, niinkuin suuren liinaisen neljältä kulmalta lasketun alas taivaasta, joka tuli juuri minun tyköni.</p>	<p>11:5 Minä olin Joppen kaupungis rucouxis/ ja tulin horroxijn/ ja näin yhden näyn/ nimittäin/ yhden astian alastulewan/ nijncuin suuren neliculmaisen lijnaisen waatten alaslasketun Taiwast/ joca tuli minun saacka.</p>
<p>11:6 Ja kun minä katsoin sitä tarkasti, näin minä siinä maan nelijalkaisia ja petoja ja matelijoita ja taivaan lintuja.</p>	<p>11:6 Kuin minä katsoin sen päälle, äkkäsin minä ja näin maan neljäjalkaisia eläimiä, ja petoja, ja matelevaisia, ja taivaan lintuja.</p>	<p>11:6 Minä cadzoin sijhen ja äckäisin/ ja näin maan neljalcaisia eläimitä/ ja petoja/ ja matelewaisia/ ja Taiwan linduja.</p>
<p>11:7 Ja minä kuulin myös äänen, joka sanoi minulle: 'Nouse, Pietari, teurasta ja syö.'</p>	<p>11:7 Mutta minä kuulin äänen minulle sanovan: Pietari, nouse, tapa ja syö.</p>	<p>11:7 Ja minä cuulin myös änen minulleni sanowan: Petari/ nouse/ tapa ja syö.</p>
<p>11:8 Mutta minä sanoin: 'En suinkaan, Herra; sillä ei mitään epäpyhää eikä saastaita ole koskaan minun suuhuni tullut.'</p>	<p>11:8 Mutta minä sanoin: en suinkaan, Herra; sillä ei ole mitään yhteistä eli saastaista minun suuhuni koskaan tullut.</p>	<p>11:8 Mutta minä sanoin: en suingan HERra: sillä ei ole mitän yhteistä eli saastaista minun suuhuni coscan tullut.</p>
<p>11:9 Niin vastasi ääni taivaasta toistamiseen ja sanoi: 'Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi.'</p>	<p>11:9 Mutta ääni vastasi minua toisen kerran taivaasta: mitä Jumala on puhdistanut, älä sinä sano yhteiseksi.</p>	<p>11:9 Mutta äni wastais taas minua Taiwast: mitä Jumala on puhdistanut/ älä sinä sano yhteisexi.</p>
<p>11:10 Ja tämä tapahtui kolme kertaa; sitten vedettiin kaikki taas ylös taivaaseen.</p>	<p>11:10 Ja se tapahtui kolmasti, ja vietiin taas kaikki ylös taivaaseen.</p>	<p>11:10 Ja se tapahdui colmas-ti/ ja wietin taas caicki ylös Taiwasen.</p>
<p>11:11 Ja katso, samassa seisoi sen talon edessä, jossa me olimme, kolme miestä, jotka Kesareasta oli lähetetty minun luokseni.</p>	<p>11:11 Ja katso, kolme miestä seisoi kohta huoneen edessä, jossa minä olin, jotka Kesareasta olivat minun perääni lähetetyt.</p>	<p>11:11 Ja cadzo/ colme miestä seisoi cohta sen huonen owen edes/ josa minä olin/ jotca Cesareast olit minun peräni lähetetyt.</p>
<p>11:12 Ja Henki käski minun mennä arvelematta heidän kanssansa; ja myös nämä kuusi veljeä lähtivät minun kanssani. Me menimme sen miehen taloon,</p>	<p>11:12 Mutta Henki käski minun epäilemättä mennä heidän kanssansa; ja nämät kuusi veljeä seurasivat myös minua, ja me menimme sen miehen huoneeseen.</p>	<p>11:12 Käski sijs Hengi minun epäilemät mennä heidän cansans/ ja nämät cuusi welje seuraisit myös minua/ ja me menimmä caicki ynnä sen miehen huonesen.</p>
<p>11:13 ja hän kertoi meille, kuinka hän oli nähnyt enkelin seisovan hänen huoneessaan ja sanovan: 'Lähetä Joppeen noutamaan Simon, jota myös</p>	<p>11:13 Ja hän jutteli meille, kuinka hän oli enkelin nähnyt huoneessansa seisovan ja sanovan hänelle: lähetä miehiä Joppeen, ja anna noutaa Simonin, joka Pieta-</p>	<p>11:13 Ja hän jutteli meille/ cuinga hän oli Engelin nähnyt huonesans seisowan ja sanowan: lähetä miehiä Joppeen/ ja anna nouta Simon/ joca</p>

Pietariksi kutsutaan;	riksi kutsutaan:	Petarixi cudzutan/
11:14 hän on puhuva sinulle sanoja, joiden kautta sinä pelastut, ja koko sinun perhekuntasi.'	11:14 Hän on sanova sinulle ne sanat, joiden kautta sinä autuaaksi tulet ja kaikki sinun huonees.	11:14 Hän sano sinulle ne sanat/ joiden cautta sinä wapaxi tulet/ ja caicki sinun huones.
11:15 Ja kun minä rupesin puhumaan, tuli Pyhä Henki heidän päällensä, niinkuin alussa meidänkin päällemme.	11:15 Mutta kuin minä rupesin puhumaan, lankesi Pyhä Henki heidän päällensä, niinkuin hän alussa meidänkin päällemme lankesi.	11:15 Cosca minä parhallans puhuin/ langeis Pyhä Hengi heidän päällens/ nijncuin hän algus meidängin päällemme langeis.
11:16 Silloin minä muistin Herran sanan, jonka hän sanoi: 'Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä.'	11:16 Niin minä muistin Herran sanan, jonka hän sanonut oli: Johannes tosin kasti vedellä, mutta te kastetaan Pyhällä Hengellä.	11:16 Nijn minä muistin sen cuin HERra sanonut oli: Johannes tosin casti teitä wedellä/ mutta te castetan myös Pyhällä Hengellä.
11:17 Koska siis Jumala antoi yhtäläisen lahjan heille kuin meillekin, kun olimme uskoneet Herraan Jeesukseen Kristukseen, niin mikä olin minä voidakseni estää Jumalaa?	11:17 Että nyt Jumala yhdenkaltaisen lahjan heille antoi kuin meillekin, jotka Herran Jesuksen Kristuksen päälle uskoimme: mikäs minä olisin, joka voisin kieltää Jumalaa?	11:17 Että nyt Jumala sen armon heille andoi cuin meilengin/ jotca HERran Jesuxen Christuxen päälle uscoimma: mikästä minä olisin/ joca seisoin Jumalata wasta?
11:18 Tämän kuultuansa he rauhoittuivat ja ylistivät Jumalaa sanoen: Niin on siis Jumala pakanoillekin antanut parannuksen elämäksi.	11:18 Kuin he nämät kuulivat, vaikenivat he ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: niin on siis Jumala antanut pakanoillekin kääntymyksen elämään.	11:18 Cosca he nämät cuulit/ waickenit he ja cunnioitit Jumalata/ sanoden: nijn on sijs Jumala andanut pacanoilengin parannuxen elämähän.
11:19 Ne, jotka olivat hajaan-tuneet sen ahdingon vuoksi, joka oli syntynyt Stefanuksen tähden, vaelsivat ympäri hamaan Foinikiaan ja Kyproon ja Antiokiaan saakka, mutta eivät puhuneet sanaa muille kuin ainoastaan juutalaisille.	11:19 Ja ne, jotka siitä vainosta hajonneet olivat, joka Stephanin tähden tapahtui, vaelsivat ympäri hamaan Phenisiaan ja Kypriin ja Antiokiaan asti, eikä kellenkään sitä sanaa puhuneet, vaan ainoasti Juudalaisille.	11:19 JA ne jotca sijtä wainosta hajonnet olit/ cuin Stephanin tähden tapahdui/ waelsit ymbärins haman Phenician ja Cyprumin/ nijn Antiochian asti/ eikä kellengän sitä sana puhunet/ waan ainoastans Judalaisille.
11:20 Heidän joukossaan oli kuitenkin muutamia kyprolaisia ja kyreneläisiä miehiä, jotka, tultuaan Antiokiaan, puhuivat kreikkalaisillekin ja julistivat evankeliumia Herrasta Jeesuksesta.	11:20 Ja oli muutamia miehiä heidän seassansa Kypristä ja Kyrenistä: kuin ne tulivat Antiokiaan, puhuivat he Grekiläisille ja saarnasivat evankeliumia Herrasta Jeesuksesta.	11:20 Ja oli muutamita miehiä heidän seasans Cyprist ja Cyrenest/ cosca ne tulit Antiochiaan/ puhuit he Grekeillekin/ ja saarnaisit Evankeliumi HERrasta Jesuxesta Christuxesta.
11:21 Ja Herran käsi oli heidän kanssansa, ja suuri oli se joukko, joka uskoi ja kääntyi Herran puoleen.	11:21 Ja Herran käsi oli heidän kanssansa, ja suuri joukko uskoi ja kääntyi Herran tykö.	11:21 Ja HERran käsi oli heidän cansans/ ja suuri joucko uscoi ja käänni HERran tygö.

11:22 Ja sanoma heistä tuli Jerusalemin seurakunnan korviin, ja he lähettivät Barnabaan Antiokiaan.	11:22 Niin tämä sanoma heistä tuli seurakunnan korville, joka Jerusalemissa oli, ja he lähettivät Barnabaan Antiokiaan.	11:22 Nijn tämä sanoma heistä tuli Seuracunnan corwille/ joca Jerusalemissa oli/ ja he lähetit Barnaban Antiochiaan.
11:23 Ja kun hän saapui sinne ja näki Jumalan armon, niin hän iloitsi ja kehoitti kaikkia vakaalla sydämellä pysymään Herrassa.	11:23 Kuin hän sinne tuli ja näki Jumalan armon, ihastui hän, ja neuvoi kaikkia vahvalla sydämellä Herrassa pysymään;	11:23 Cosca hän sinne tuli/ ja sai nähdä Jumalan armon/ ihastui hän/ ja neuvoi caickia wahwalla sydämellä HERrasa pysymän:
11:24 Sillä hän oli hyvä mies ja täynnä Pyhää Henkeä ja uskoa. Ja Herralle lisääntyi paljon kansaa.	11:24 Sillä hän oli jalo mies ja täynnänsä Pyhää Henkeä ja uskoa, ja suuri joukko kansaa eneni Herralle.	11:24 Sillä hän oli jalo mies/ ja täynnäns Pyhä Henge ja usco/ ja suuri joucko Canssa enäni HERralle.
11:25 Niin hän lähti Tarsoon etsimään Saulusta, ja kun hän oli hänet löytänyt, toi hän hänet Antiokiaan.	11:25 Niin Barnabas meni Tarsiin Saulusta etsimään; ja kuin hän löysi hänen, toi hän hänen Antiokiaan.	11:25 Nijn Barnabas meni Tarsijn Saulusta edzimän/ ja cuin hän löysi hänen/ toi hän hänen Antiochiaan cansans.
11:26 Ja he vaikuttivat yhdessä kokonaisen vuoden seurakunnassa, ja niitä oli paljon, jotka saivat heiltä opetusta; ja Antiokiassa ruvettiin opetuslapsia ensiksi nimittämään kristityiksi.	11:26 Ja tapahtui, että he koko ajastajan kokoontuivat seurakunnassa ja opettivat paljon kansaa; ja opetuslapsia ruvettiin ensin Antiokiasa kristityiksi kutsumaan.	11:26 Ja he olit sijnä Seuracunnas coco ajastajan ja opetit wiriäst Canssa. Ja Opetuslapsia ruwettin ensin Antiochias Christityxi cudzman.
11:27 Siihen aikaan tuli profeettoja Jerusalemista Antiokiaan.	11:27 Ja niinä päivinä tuli prophetaita Jerusalemista Antiokiaan.	11:27 Ja nijnä päiwinä tuli Prophetaita Jerusalemist Antiochiaan.
11:28 Ja eräs heistä, nimeltä Agabus, nousi ja antoi Hengen vaikutuksesta tiedoksi, että oli tuleva suuri nälkä kaikkeen maailmaan; ja se tulikin Klaudiuksen aikana.	11:28 Ja yksi heistä, Agabus nimeltä, nousi ja ilmoitti heille hengen kautta, kaikkien maailmaan suuren nälän tulevan, joka myös Klaudius keisarin alla tapahtui.	11:28 Ja yxi heistä Agabus nimeldä/ nousi ja ilmoitti heille Hengen cautta/ caicken mailmaan suuren näljän tulewan/ joca myös Claudius Keisarin alla tapahdui.
11:29 Niin opetuslapset päättivät kukin varojensa mukaan lähettää avustusta Juudeassa asuville veljille.	11:29 Mutta opetuslapset sääsivät jotakin lähettää, kuin kullakin varaa oli, veljiensä avuksi, jotka Juudeassa asuivat,	11:29 Mutta Opetuslapset sääsit jotakin lähettää/ cuin cullakin wara oli/ nijden weljein awuxi cuin Judeas asuit:
11:30 Ja niin he tekivätkin ja lähettivät sen vanhimmille Barnabaan ja Sauluksen kätten kautta.	11:30 Niinkuin he tekivätkin, ja lähettivät vanhimmille Barnabaan ja Sauluksen kätten kautta.	11:30 Nijn cuin he teitkin/ ja lähetit Wanhimmille Barnaban ja Sauluxen kätten cautta.

Apostolien teot 12 LUKU

12:1 Siihen aikaan kuningas Herodes otatti muutamia seurakunnan jäseniä kiinni kiduttaaksensa heitä.

12:2 Ja hän mestautti miekalla Jaakobin, Johanneksen veljen.

12:3 Ja kun hän näki sen olevan juutalaisille mieleen, niin hän sen lisäksi vangitutti Pietarinkin. Silloin olivat hapamattoman leivän päivät.

12:4 Ja otettuaan hänet kiinni hän pani hänet vankeuteen ja jätti neljän nelimiehisen sotilasvartioston vartioitavaksi, aikoen pääsiäisen jälkeen asettaa hänet kansan eteen.

12:5 Niin pidettiin siis Pietaria vankeudessa; mutta seurakunta rukoili lakkaamatta Jumalaa hänen edestänsä.

12:6 Ja yöllä sitä päivää vasten, jona Herodeksella oli aikomus viedä hänet oikeuden eteen, Pietari nukkui kahden sotamiehen välissä, sidottuna kaksilla kahleilla; ja vartijat vartioitsivat oven edessä vankilaa.

12:7 Ja katso, hänen edessänsä seisoj Herran enkeli, ja huoneessa loisti valo, ja enkeli sysäsi Pietaria kylkeen ja herätti hänet sanoen: Nouse nopeasti! Ja kahleet putosivat hänen käsistään.

12:8 Ja enkeli sanoi hänelle: Vyötä itsesi ja sido paulanturat jalkaasi. Ja hän teki niin. Vielä enkeli sanoi hänelle: Heitä vaippa yllesi ja seuraa minua.

12:9 Ja Pietari lähti ja seura-

12 LUKU

12:1 Mutta sillä ajalla otti kuningas Herodes muutamia seurakunnasta kiinni, vaivataksensa,

12:2 Ja mestasi Jakobin, Johanneksen veljen miekalla.

12:3 Ja kuin hän näki sen Juudalaisille kelpaavan, pyysi hän myös Pietaria käsittää, (ja se oli makian leivän päivänä.)

12:4 Jonka hän myös käsitti, ja pani vankiuteen, ja antoi hänen neljän sotamiesten neljänneksen haltuun vartioida häntä, ja ajatteli pääsiäisen jälkeen asettaa hänen kansan eteen.

12:5 Niin Pietari pidettiin tornissa; mutta seurakunnassa tapahtuivat rukoukset hartaasti hänen edestänsä Jumalan tykö.

12:6 Ja kuin Herodes tahtoi hänen ottaa edes, makasi Pietari sinä yönä kahden sotamiehen vaiheella, sidottuna kaksilla kahleilla, ja vartijat oven edessä vartioitsivat tornia.

12:7 Ja katso, Herran enkeli seisoj hänen tykönänsä ja kirckaus paisti huoneessa, lykkäsi Pietaria kylkeen, herätti hänen ja sanoi: nouse nopiasti. Ja kahleet putosivat hänen käsistänsä.

12:8 Niin enkeli sanoi hänelle: sonnusta ja kengitä sinus. Ja hän teki niin. Ja hän sanoi vielä hänelle: pue itses vaatteesiis ja seuraa minua.

12:9 Ja hän meni ulos ja

XII. Lucu .

12:1 Sillä ajalla otti Cuningas Herodes muutamita Seuracunnasta kiinni/ waiwataxens.

12:2 Ja mestais Jacobin Johanneksen veljen miecalla.

12:3 Ja cuin hän näki sen Judalaisille kelpawan/ pyysi hän myös Petarita käsittä/ ja se oli makianleiwän päiwänä.

12:4 Cosca hän oli hänen käsittänyt/ pani hän hänen fangiuteen/ ja andoi hänen neljän sotamiesten neljänneksen haldun wartioita/ ja ajatteli hänen Pääsiäisen jälken asetta Canssan eteen.

12:5 Ja Petari pidettin tornis: mutta Seuracunda rucoili lackamata hänen edestäns Jumalata.

12:6 Ja cuin Herodes tahdoi hänen edesotta/ macais Petari sinä yönä cahden sotamiehen waihellä/ sidottuna caxilla cahleilla ja wartiat olit owen edes/ ja wartoidzit tornia.

12:7 JA cadzo/ HERran Engeli seisoj hänen tykönäns/ ja kirckaus paisti huonesä/ lyckäis Petarita kylkeen/ herätti hänen/ ja sanoi: nouse nopiast. Ja cahlet putoisit hänen käsistäns.

12:8 Nijn Engeli sanoi hänelle: sonnusta ja kengitä sinus/ ja hän teki nijn. Ja hän sanoi vielä hänelle? pue idzes waatteesiis/ ja seura minua.

12:9 Ja hän meni ulos/ ja

si häntä, mutta ei tiennyt, että se, mikä enkelin vaikutuksesta tapahtui, oli totta, vaan luuli näkevänsä näyn.

12:10 Ja he kulkivat läpi ensimmäisen vartion ja toisen ja tulivat rautaportille, joka vei kaupunkiin. Se aukeni heille itsestään, ja he menivät ulos ja kulkivat eteenpäin muutamaa katua; ja yhtäkkiä enkeli erkani hänestä.

12:11 Kun Pietari tointui, sanoi hän: Nyt minä totisesti tiedän, että Herra on lähettänyt enkelinsä ja pelastanut minut Herodeksen käsistä ja kaikesta, mitä Juudan kansa odotti.

12:12 Ja päästyään siitä selville hän kulki kohti Marian, Johanneksen äidin, taloa, sen Johanneksen, jota myös Markukseksi kutsuttiin. Siellä oli monta koolla rukoilemassa.

12:13 Ja kun Pietari kolkutti eteisen ovea, tuli siihen palvelijatar, nimeltä Rode, kuulostamaan;

12:14 ja tunnettuaan Pietarin äänen hän iloissansa ei avannut eteistä, vaan juoksi sisään ja kertoi Pietarin seisovan portin takana.

12:15 He sanoivat hänelle: Sinä hourit. Mutta hän vaakuutti puheensa todeksi. Niin he sanoivat: Se on hänen enkelinsä.

12:16 Mutta Pietari kolkutti yhä; ja kun he avasivat, näkivät he hänet ja hämmästyivät.

12:17 Niin hän viittasi kädellään heitä vaikenemaan ja kertoi heille, kuinka Herra oli

seurasi häntä, eikä tietänyt sitä todeksi, mitä enkeliltä tehtiin, vaan luuli näyn näkevänsä.

12:10 Mutta kuin he menivät ensimmäisen ja toisen vartion lävitse, ja tulivat rautaiseen porttiin, joka vie kaupunkiin, niin se aukeni heille itsestään; ja he menivät siitä ulos, käyden katua myöten, ja kohta erkani enkeli hänestä.

12:11 Ja kuin Pietari tointui entisellensä, sanoi hän: nyt minä totisesti tiedän, että Herra on enkelinsä lähettänyt, ja minun Herodeksen käsistä päästänyt ja kaikesta Juudan kansan toivosta.

12:12 Ja kuin hän tätä ajatellut oli, tuli hän Marian, Johanneksen äidin, huoneen tykö, joka Markukseksi kutsuttiin, jossa monta oli koossa, ja rukoilivat.

12:13 Mutta kuin Pietari porstuan oveen kolkutti, tuli piika, Roode nimeltä, kuultelemaan.

12:14 Ja kuin hän Pietarin äänen tunsu, ei hän ovea ilon tähden avannutkaan, vaan juoksi sisälle ja ilmoitti heille Pietarin porstuan edessä seisovan.

12:15 Niin he sanoivat hänelle: oletkos hullu? Vaan hän sanoi totisesti niin olevan. Niin he sanoivat: se on hänen enkelinsä.

12:16 Mutta Pietari kolkutti lakkaamatta. Kuin he avasivat, niin he näkivät hänen ja hämmästyivät.

12:17 Mutta hän viittasi kädellensä heitä vaikenemaan, ja jutteli heille, kuinka Herra

seurais händä/ eikä usconut sitä todeksi cuin Engelildä tehtin/ waan hän luuli näyn näkevänsä.

12:10 Nijn he menit ensimmäisen ja toisen wartion läpidze/ ja tulit rautaiseen porttijin/ joca wie Caupungijn/ ja se aukeni heille idzestäns/ he menit sijtä ulos/ käyden yhtä catua myöden/ ja Engeli ercani cohta hänestä.

12:11 Ja cuin Petari toindui endisellens/ sanoi hän: nyt minä totisest tiedän/ että HERra on Engelins lehettänyt/ ja minun Herodexen käsist päästänyt/ nijn myös caiken Judan Canssan toiwosta.

12:12 JA cuin hän tätä ajatellut oli/ tuli hän Marian/ Johannexen äitin/ huonen tygö/ joca Marcuxexi cudzuttin/ josa monda oli coosa/ ja rucoilit.

12:13 Cosca Petari porstuan oween colcutti/ meni pijca/ Rhode nimeldä/ cuuldeleman.

12:14 Ja cuin hän Petarin änen tunsu/ ei hän owe ilon tähden awainnutcan/ waan juoxi ja ilmoitte heille Petarin owen edes seisowan.

12:15 Nijn he sanoit hänelle: oletcos hullu? Nijn hän sanoi totisest hänen olewan. Waan he sanoit: se on hänen Engelines.

12:16 Mutta Petari colcutti lackamat. Cosca he awaisit/ nijn he näit hänen ja hämmästyit/

mutta hän wijttais kädelläns heitä waickeneman.

12:17 Ja hän jutteli heille/

vienyt hänet ulos vankeudesta, ja sanoi: Ilmoittakaa tämä Jaakobille ja veljille. Ja hän lähti pois ja meni toiseen paikkaan.

12:18 Mutta kun päivä koitti, tuli sotamiehille kova hätä siitä, mihin Pietari oli joutunut.

12:19 Ja kun Herodes oli haettanut häntä eikä löytänyt, tutki hän vartijoita ja käski viedä heidät rangaistaviksi. Sitten hän meni Juudeasta Kesareaan ja oleskeli siellä.

12:20 Ja Herodes oli vihoisansa tyyrolaisille ja siidonilaisille. Mutta nämä tulivat yksissä neuvoin hänen luoksansa, ja suostutettuaan puolelleen Blastuksen, kuninkaan kamaripalvelijan, he anoivat rauhaa; sillä heidän maakuntansa sai elatuksensa kuninkaan maasta.

12:21 Niin Herodes määrättynä päivänä pukeutui kuninkaalliseen pukuun, istui istuimelleen ja piti heille puheen;

12:22 siihen kansa huusi: Jumalan ääni, eikä ihmisen!

12:23 Mutta heti löi häntä Herran enkeli, sentähden ettei hän antanut kunnia Jumalalle; ja madot söivät hänet, ja hän heitti henkensä.

12:24 Mutta Jumalan sana menestyi ja levisi.

12:25 Ja Barnabas ja Saulus palasivat Jerusalemistä toimittetuansa avustustehtävän ja toivat sieltä mukanaan Johanneksen, jota myös Mar-

oli hänen vankiudesta johdattanut ulos, ja sanoi: ilmoittakaa näitä Jakobille ja veljille. Ja läksi ulos ja meni toiseen paikkaan.

12:18 Mutta kuin päivä tuli, niin ei sotamiehillä ollut vähin kapina, kuhunka Pietari tullut oli.

12:19 Ja kuin Herodes piti sanan hänen perässänsä, eikä häntä löytänyt, antoi hän vartiat tutkia ja käski heitä rangaista. Ja meni Juudeasta alas Kesareaan ja viipyi siellä.

12:20 Ja Herodes oli vihoisansa Tyron ja Sidonin asuvalaisille; mutta he tulivat yksimielisesti hänen tykönsä ja lepyttivät kuninkaan kamaripalvelian Blastuksen, ja anoivat rauhaa; sillä heidän maakuntansa sai kuninkaan maasta elatuksensa.

12:21 Mutta määrättynä päivänä oli Herodes puetettu kuninkaallisissa vaatteissa, istuen tuomioistuimella, ja piti puheen heidän tykönsä.

12:22 Mutta kansa huusi: Jumalan ääni, ja ei ihmisen.

12:23 Ja Herran enkeli löi kohta häntä, ettei hän kunnia Jumalalle antanut. Ja hän syötiin madoilta, ja antoi henkensä.

12:24 Mutta Jumalan sana kasvoi ja eneni.

12:25 Mutta Barnabas ja Saulus palasivat Jerusalemistä, kuin he olivat palveluksen päättäneet, ja ottivat Johanneksen kanssansa, joka myös Markukseksi kut-

cinga HERra oli heidän torvista wapahtanut/ ja sanoi: ilmoittacat näitä Jacobille ja weljille. Ja meni sijtte toiseen paickan.

12:18 COsca päivä tuli/ niijn ei sotamiehillä ollut vähin suru/ cunga Petari tullut oli.

12:19 Ja cuin Herodes piti sanan hänen peräsän/ eikä händä löytänyt/ andoi hän wartiat tutkia ja käski pois-wiedä.

12:20 Ja meni Judeast/ alas Cesarean/ ja wijwyi siellä.

Ja Herodes oli Tyrolle ja Sidonille wihoisans: jotca yxi-mielisest tulit hänen tygöns/ ja lepytit Cuningan Camari-palwelian Blastuxen/ ja anoit rauha: sillä heidän maacundans sai Cuningan maalda elatuxens.

12:21 MUtta määrättynä päivänä oli Herodes puetettu Cuningalisisa waatteisa/ istuen duomioistuimella/ ja puhui heidän cansans.

12:22 Mutta Canssa huusi: se on Jumalan äni/ ja ei ihmisen.

12:23 Ja HERran Engeli löi cohta händä/ ettei hän sitä cunniata Jumalalle andanut. Ja hän syötin madoilda/ ja andoi hengens.

12:24 Mutta Jumalan sana caswoi ja enäni.

12:25 Ja Barnabas ja Pawali palaisit Jerusalemiijn/ cosca he olit palweluxens päättänet/ ja otit Johannexen cansans/ joca myös Marcuxexi

kukseksi kutsuttiin.

Apostolien teot 13 LUKU

13:1 Ja Antiokian seurakunnassa oli profeettoja ja opettajia: Barnabas ja Simeon, jota kutsuttiin Nigeriksi, ja Lukius, kyreneläinen, ja Manahan, neljännen ruhtinas Herodesin kasvikumppani, ja Saulus.

13:2 Ja heidän toimittaessaan palvelusta Herralle ja paastotessaan Pyhä Henki sanoi: Erottakaa minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä olen heidät kutsunut.

13:3 Silloin he paastosivat ja rukoilivat ja panivat kätensä heidän päällensä ja laskivat heidät menemään.

13:4 Niin he Pyhän Hengen lähettäminä menivät Seleuciaan ja purjehtivat sieltä Kypriin.

13:5 Ja tultuaan Salamiiseen he julistivat Jumalan sanaa juutalaisten synagoogissa, ja heillä oli mukanaan myös Johannes, palvelijana.

13:6 Ja kun he olivat vaeltaneet kautta koko saaren Paphon asti, tapasivat he erään juutalaisen miehen, noidan ja väärän profeetan, jonka nimi oli Barjeesus.

13:7 Hän oleskeli käskynhaltijan, Sergius Pauluksen, luona, joka oli ymmärtäväinen mies. Tämä kutsui luoksensa Barnabaan ja Sauluksen ja halusi kuulla Jumalan sanaa.

13:8 Mutta Elymas, noita - sillä niin tulkitaan hänen nimensä - vastusti heitä, koettaen kääntää käskynhaltijaa

suttiin.

13 LUKU

13:1 Mutta Antiokian seurakunnassa oli muutamia prophetaita ja opettajia, Barnabas ja Simeon, joka Nigeriksi kutsuttiin, ja Lukius Kyreniläinen, ja Manahan, joka Herodes tetrarkan kanssa kasvatettu oli, ja Saulus.

13:2 Kuin siis nämät Herraa palvelivat ja paastosivat, sanoi Pyhä Henki: eroittakaat minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä heidät olen kutsunut.

13:3 Ja kuin he olivat paastonneet ja rukoilleet, ja kätensä heidän päällensä panneet, päästivät he heidät menemään.

13:4 Ja kuin he Pyhäältä Hengeltä lähetetyt olivat, menivät he Seleuciaan ja purjehtivat sieltä Kypriin.

13:5 Ja kuin he Salaminassa olivat, ilmoittivat he Jumalan sanan Juutalaisten synagoogissa; ja heillä oli myös Johannes palvelijana.

13:6 Ja kuin he sen luodon lävitse matkustaneet olivat hamaan Paphon asti, löysivät he velhon, väärän prophetan, Juutalaisen, jonka nimi oli Barjesus,

13:7 Joka oli maaherran Sergius Pauluksen, toimellisen miehen kanssa. Se kutsui Barnabaan ja Sauluksen tykönsä, ja halusi kuulla Jumalan sanaa.

13:8 Mutta heitä vastaan seisoi Elimas velho (sillä niin tulkitaan hänen nimensä) ja pyysi kääntää maaherraa

cudzuttin.

XIII. Lucu .

13:1 JA Antiochian Seurakunnassa oli muutamita Prophetaita ja opettaita/ joista olit Barnabas ja Simon/ joca Nigerixi cudzuttin/ ja Lucius Cyreniast/ ja Manahan/ joca Herodes Tetrarchan cansa caswatettu oli/ ja Saulus.

13:2 Cosca sijs nämät HERra palwelit ja paastoisit/ sanoi Pyhä Hengi heille: eroittacat minulle Barnabas ja Saulus/ sijhen wircan cuin minä heidän olen cudzunut.

13:3 Ja cuin he olit paastonet ja rucoillet/ ja kätens heidän päällens pannet/ päästit he heidän menemän.

13:4 Ja cuin he Pyhäldä Hengeldä lähetetyt olit/ menit he Seleuciaan/ ja purjehdit sieldä Cyprijn.

13:5 Ja cuin he Salaminan Caupungis olit/ ilmoitit he Jumalan sanoja Judalaisten Synagogisa/ ja heillä oli Johannes palweliana.

matcustanet olit/ haman Paphon Caupungihin/ löysit he yhden welhon ja wäärän Prophetan/ Judalaisen/ jonga nimi oli Bar Jehu/

13:7 Ja oli Maanherran Sergius Pauluxen/ sen toimellisen miehen cansa. Se cudzui Barnaban ja Sauluxen tygöns/ ja halais cuulla Jumalan sana.

13:8 Mutta heitä wastan oli se welho Elimas (jonga näin nimi kääntän) ja pyysi käändä Maanherra pois uscosta.

pois uskosta.

13:9 Niin Saulus, myös Paavaliksi kutsuttu, täynnä Pyhää Henkeä loi katseensa häneen

13:10 ja sanoi: Voi sinua, joka olet kaikkea vilppiä ja kavaluutta täynnä, sinä perkeleen sikiö, kaiken vanhurskauden vihollinen, etkö lakkaa vääristelemästä Herran suoria teitä?

13:11 Ja nyt, katso, Herran käsi on sinun päälläsi, ja sinä tulet sokeaksi etkä aurinkoa näe säädettyyn aikaan asti. Ja heti lankesi hänen päällensä synkeys ja pimeys, ja hän kävi ympäri ja etsi taluttajaa.

13:12 Kun nyt käskynhaltija näki, mitä oli tapahtunut, niin hän uskoi, ihmetellen Herran oppia.

13:13 Ja kun Paavali seuralaisineen oli purjehtinut Pafosta, tulivat he Pamfylian Pergeen; siellä Johannes erosi heistä ja palasi Jerusalemiin.

13:14 Mutta he vaelsivat Pergestä eteenpäin ja saapuivat Pisidian Antiokiaan; ja he menivät synagoogaan sapa-tinpäivänä ja istuutuivat.

13:15 Ja sittenkuin lakia ja profeettoja oli luettu, lähettivät synagoogan esimiehet sanomaan heille: Miehet, veljet, jos teillä on jokin kehoituksen sana kansalle, niin puhukaa.

13:16 Niin Paavali nousi ja viittasi kädellään ja sanoi: Te

pois uskosta.

13:9 Mutta Saulus (joka myös Paavaliksi kutsutaan,) oli täynnä Pyhää Henkeä, katsoi hänen päällensä,

13:10 Ja sanoi: voi sinä perkeleen poika, täynnä kaikkea vilppiä ja petosta, ja kaiken vanhurskauden vihamies, et sinä lakkaa vääristelemästä Herran oikeita teitä.

13:11 Ja nyt katso, Herran käsi on sinun päälläsi; ja sinun pitää sokiana oleman eikä näkemän aurinkoa hetkessä aikaa. Ja hänen päällensä lankesi kohta synkeys ja pimeys, ja hän kävi ympäri, etsein kuka häntä kädestä taluttais.

13:12 Kuin maaherra näki, mitä tapahtui, uskoi hän ja ihmetteli Herran opetusta.

13:13 Mutta kuin Paavali ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, Paphosta purjehtivat, tulivat he Pamphilian Pergeen; mutta Johannes erkani heistä ja palasi Jerusalemiin.

13:14 Mutta he vaelsivat Pergestä ja tulivat Pisidian Antiokiaan, ja menivät sabbatina synagoogaan, ja istuivat.

13:15 Ja sitte kuin laki ja prophetat olivat luetut, lähettivät synagogan päämiehet heidän tykönsä, sanoen: miehet, rakkaat veljet, onko teillä mitään kansaa neuvomista, niin sanokaat.

13:16 Niin Paavali nousi ja viittasi kädellensä heitä vai-

13:9 Mutta Saulus/ joca myös Pawalixi cudzutan/ oli täynäns Pyhä Henge/ cadzoi hänen päällensä/

/ ja sanoi:
13:10 Sinä Perkelen poica/ täysi caicke wilpiä ja petosta/ ja caiken oikeuden wihamies/ et sinä lacka wäändelemästä HERran oikeita teitä.

13:11 Ja cadzo/ HERran käsi on sinun päälläsi/ ja sinun pitää sokiana oleman/ ja ei näkemän Auringota hetkes aica.

13:12 Ja hänen päällensä lan-geis cohta synges ja pimeys/ ja hän käwi ymbärins edzein cuca händä kädestä taluttais.

Cosca Maanherra sen näki/ uscoi hän ja ihmetteli HERran opetusta.

13:13 COsca Pawali/ ja ne jotca hänen cansans olit Paphost purjehdit/ tulit he Pamphilin Pergeen/ mutta Johannes ercani heistä/ ja palais Jerusalemiijn.

13:14 Mutta he waelsit Pergest ja tulit Antiochiaan/ Pisidian maacundan/ ja menit Sabbathina Synagogan/ ja istuit.

13:15 Ja sijtte cuin Laki ja Prophetat olit luetut/ lähetti Synagogan Päämies heidän tygöns/ sanoden: miehet/ rackat weljet/ ongo teillä mitän Canssa neuwomist/ niijn sanocat?

13:16 PAwali nousi ja wijttais kädellensä heitä waickeneman/

<p>Israelin miehet ja te, jotka Jumalaa pelkätte, kuulkaa!</p>	<p>kenemaan, ja sanoi: Israelin miehet, ja jotka Jumalaa pelkätte, kuulkaat.</p>	<p>ja sanoi: Israelin miehet/ ja jotka Jumalata pelkätte/ cuulcat:</p>
<p>13:17 Tämän Israelin kansan Jumala valitsi meidän isämme ja korotti tämän kansan, heidän muukalaisina ollessaan Egyptin maassa, ja vei heidät sieltä ulos kohotetulla käsi-varrella,</p>	<p>13:17 Tämän kansan, Israelin, Jumala valitsi meidän isämme, ja korotti tämän kansan, muukalaisena ollessa Egyptin maalla, ja toi heidät sieltä ulos korkialla käsi-varrella,</p>	<p>meidän Isämme/ ja ylisti tämän Canssan/ muucalaisina olles Egyptin maalla.</p>
<p>13:18 ja hän kärsi heidän tapojansa noin neljäkymmentä vuotta erämaassa</p>	<p>13:18 Ja kärsi heidän tapojansa korvessa lähes neljäkymmentä ajastaikaa.</p>	<p>13:18 Ja toi heidän sieltä ulos corkialla käsiwarrella/ ja kärsei heidän tapojans corwes/ lähes neljäkymmendä ajastaica.</p>
<p>13:19 ja hävitti seitsemän kansaa Kanaanin maasta ja jakoi niiden maan heille perinnöksi.</p>	<p>13:19 Ja peräti kadotti Kanaanin maalla seitsemän kansaa, ja arvalla jakoi heille niiden maan.</p>	<p>13:19 Ja peräti cadotti Canaan maalda seidzemen laista Canssa/ ja jacoi nijden maan heille arwalla.</p>
<p>13:20 Näin kului noin neljäsaata viisikymmentä vuotta. Sen jälkeen hän antoi heille tuomareita profeetta Samueliin saakka.</p>	<p>13:20 Ja sitte lähes neljäsaata ja viisikymmentä ajastai-kaa antoi hän heille tuomarit, Samuel prophetaan asti.</p>	<p>13:20 Ja lähes neljän sadan ja wijdenkymmenen ajastajan perästä/ andoi hän heille Duomarit/ haman Samuel Prophetan asti.</p>
<p>13:21 Ja sitten he anoivat kuningasta, ja Jumala antoi heille Saulin, Kiisin pojan, miehen Benjaminin sukukunnasta, neljäksikymmeneksi vuodeksi.</p>	<p>13:21 Ja he pyysivät sitte kuningasta, ja Jumala antoi heille Saulin, Kisin pojan, miehen Benjaminin suvusta, neljäksikymmeneksi vuodeksi.</p>	<p>13:21 Ja he pyysit sijtte Cuningasta/ ja Jumala andoi heille Saulin/ Kisin pojan/ yhden miehen Ben Jaminin sugusta/ neljäxikymmenexi wuodexi.</p>
<p>13:22 Mutta hän pani hänet viralta ja herätti heille kuninkaaksi Daavidin, josta hän myös todisti ja sanoi: 'Minä olen löytänyt Daavidin, lisain pojan, sydämeni mukaisen miehen, joka on tekevä kaikessa minun tahtoni.'</p>	<p>13:22 Ja kuin hän oli sen pannut pois, herätti hän Davidin heidän kuninkaaksensa, josta hän myös todisti ja sanoi: minä löysin Davidin, Jessen pojan, miehen minun sydämeni jälkeen, joka on kaikki minun tahtoni tekevä.</p>	<p>13:22 Ja cuin hän oli sen pois pannut/ asetti hän Davidin heidän Cuningaxens/ josta hän todisti/ ja sanoi: Minä löysin Dawidin Jessen pojan/ yhden miehen/ joca on minun sydämeni jälkeen/ hän oli caicki minun tahtoni tekewä.</p>
<p>13:23 Tämän jälkeläisistä on Jumala lupauksensa mukaan antanut tulla Jeesuksen Israelille Vapahtajaksi,</p>	<p>13:23 Tämän siemenestä on Jumala lupauksensa perään herättänyt Jeesuksen Israelille Vapahtajaksi,</p>	<p>13:23 Hänen siemenestäns on nyt Jumala lupauxens perän/ edestuottanut Jesuxen Israelin Canssan Wapahtajaxi.</p>
<p>13:24 sittenkuin Johannes ennen hänen tuloansa oli saarnannut parannuksen kastetta kaikelle Israelin kansalle.</p>	<p>13:24 Niinkuin Johannes saarnasi hänen tulemisensa edellä kaikelle Israelin kansalle parannuksen kastetta.</p>	<p>13:24 Nijnquin Johannes saarnais Israelin Canssalle/ Castetta parannuxexi/ ennenquin hän rupeis.</p>
<p>13:25 Mutta kun Johannes oli</p>	<p>13:25 Mutta kuin Johannes</p>	<p>13:25 Cosca Johannes juo-</p>

juoksunsa päättävä, sanoi hän: 'En minä ole se, joksi minua luulette; mutta katso, minun jälkeeni tulee se, jonka kenkiä minä en ole arvoinen jaloista riisumaan.'

13:26 Miehet, veljet, te Abrahamin suvun lapset, ja te, jotka Jumalaa pelkätte, meille on tämän pelastuksen sana lähetetty.

13:27 Sillä koska Jerusalemin asukkaat ja heidän hallitusmiehensä eivät Jeesusta tunteet, niin he tuomitessaan hänet myös toteuttivat profettain sanat, joita kunakin sapattina luetaan;

13:28 ja vaikka he eivät löytäneet mitään, mistä hän olisi kuoleman ansainnut, anoivat he Pilatukselta, että hänet surmattaisiin.

13:29 Ja kun he olivat täyttäneet kaiken, mikä hänestä on kirjoitettu, ottivat he hänet alas puusta ja panivat hautaan.

13:30 Mutta Jumala herätti hänet kuolleista.

13:31 Ja hän ilmestyi useina päivinä niille, jotka olivat tulleet hänen kanssansa Galileasta Jerusalemiin ja jotka nyt ovat hänen todistajansa kansan edessä.

13:32 Ja me julistamme teille sen hyvän sanoman, että Jumala on isille annetun lupauksen täyttänyt meidän lapsillemme, herättäen Jeesuksen,

13:33 niinkuin myös toisessa psalmissa on kirjoitettu: 'Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä olen sinut synnytt-

juoksun täyttänyt oli, sanoi hän: kenenkä te luulette minun olevan? En minä se ole, mutta katso, hän tulee minun jälkeeni, jonka kenkiä en minä ole kelvollinen jaloista riisumaan.

13:26 Miehet, rakkaat veljet, Abrahamin suvun lapset, ja jotka teissä ovat Jumalaa pelkääväiset, teille on tämän autuuden sana lähetetty.

13:27 Sillä Jerusalemin asukkaat ja heidän ylimmäisensä, ettei he tätä tunteet, ovat he myös prophetain äänet, joita kunakin sabbatina luetaan, tuomitessansa täyttäneet.

13:28 Ja vaikka ei he yhtään kuoleman syytä löytäneet, anoivat he kuitenkin Pilatukselta, että hän piti tapettaman.

13:29 Ja kuin he kaikki olivat täyttäneet, mitä hänestä kirjoitettu oli, ottivat he hänen puun päältä ja panivat hautaan.

13:30 Mutta Jumala herätti hänen kuolleista.

13:31 Ja hän on monta päivää niiltä nähty, jotka hänen kanssansa Galileasta Jerusalemiin olivat menneet ylös, jotka ovat hänen todistajansa kansan edessä.

13:32 Ja me ilmoitamme myös teille sen lupauksen, joka isille luvattiin, että Jumala on sen meille heidän lapsillensa täyttänyt, herättäin Jeesuksen.

13:33 Niinkuin toisessa psalmissa kirjoitettu on: sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinun synnytin.

xuns täyttänyt oli/ sanoi hän: en minä se ole jonga te luuletta minun olewan/ mutta cadzo/ hän tule minun jälkeeni/ jonga kengitä en minä ole kelwollinen jalgoista rijsuman.

13:26 Mlehet/ rackat weljet/ Abrahamin sugun lapset/ ja muut Jumalata pelkäväiset/ teille on tämän autuuden puhe lähetetty.

13:27 Sillä Jerusalemin asukkaat ja heidän ylimmäisensä/ ettei he händä tundenet/ eikä Prophetain äniä/ joita cunakin Sabbathina luetan: ovat he nämät heidän duomiollans täyttänet.

13:28 Ja waicka ei he yhtän cuoleman syytä hänes löynnet/ anoit he cuitengin Pilatuxelda händä tappaxens.

13:29 Ja cuin he caicki olit täyttänet/ mitä hänestä kirjoitettu oli/ otit he hänen puun päädä/ ja panit hautan.

13:30 Mutta Jumala herätti hänen cuolluista.

13:31 Ja hän on nijldä nähty monda päiwä/ jotca hänen cansans Galileast Jerusalemijn mennet olit/ jotca owat hänen todistajans Canssan edes.

13:32 Ja me ilmoitamme myös teille sen lupauxen/ cuin meidän Isillemme luvattin/ jonga Jumala on meille heidän lapsillens täyttänyt.

13:33 Sijnä/ että hän herätti Jesuxen/ nijncuin toisesa Psalmisa kirjoitettu on: Sinä olet minun Poican/ tänäpä-

tänyt.'

13:34 Ja että hän herätti hänet kuolleista, niin ettei hän enää palaja katoavaisuuteen, siitä hän on sanonut näin: 'Minä annan teille pyhät ja lujat Daavidin armot.'

13:35 Sentähden hän myös toisessa paikassa sanoo: 'Sinä et salli Pyhäsi nähdä katoavaisuutta.'

13:36 Sillä kun Daavid oli aikansa Jumalan tahtoa palvellut, nukkui hän ja tuli otetuksi isiensä tykö ja näki katoavaisuuden.

13:37 Mutta hän, jonka Jumala herätti, ei nähnyt katoavaisuutta.

13:38 Olkoon siis teille tietävä, miehet ja veljet, että hänen kauttansa julistetaan teille syntien anteeksiantamus

13:39 ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskaaksi, vapaaksi kaikesta, mistä te ette voineet Moosesen lain kautta vanhurskaiksi tulla.

13:40 Kavahtakaa siis, ettei teitä kohtaa se, mikä on puhuttu profetoissa:

13:41 'Katsokaa, te halveksijat, ja ihmetelkää ja hukkukaa; sillä minä teen teidän päivinänne teon, teon, jota ette uskoisi, jos joku sen kertoisi teille.'

13:42 Kun he lähtivät ulos, pyydettiin heitä puhumaan näitä asioita tulevanakin saattina.

13:43 Kun synagoogasta haajaannuttiin, seurasivat monet

13:34 Mutta siitä, että hän hänen kuolleista herätti, eikä silleen tule turmelukseen, sanoi hän näin: minä tahdon teille antaa ne lujat Davidin armot.

13:35 Sentähden hän myös sanoo toisessa paikassa: et sinä salli sinun Pyhäsi turmelusta näkevän.

13:36 Sillä David, kuin hän ajallansa oli Jumalan tahtoa palvellut, nukkui, ja pantiin isäinsä tykö, ja näki turmeluksen.

13:37 Mutta se, jonka Jumala herätti, ei ole nähnyt turmelusta.

13:38 Sentähden olkoon teille tietävä, miehet, rakkaat veljet, että teille tämän kautta ilmoitetaan syntein anteeksi antamus:

13:39 Ja kaikista niistä, joista ette voineet Moosesen lain kautta vanhurskaaksi tulla, tämän kautta jokainen, joka uskoo, tulee vanhurskaaksi.

13:40 Katsokaat siis, ettei teidän päällenne se tule, mitä prophetain kautta sanottu on:

13:41 Katsokaat, te ylönkatsojat, ja ihmetelkää ja hukkukaa; sillä minä teen yhden työn teidän aikanne, sen työn, jota ei teidän pidä uskoman, jos joku sanois teille.

13:42 Kuin Juudalaiset synagogasta läksivät, rukoilivat pakanat, että sabbatin välissä heille niitä sanoja puhutaisiin.

13:43 Ja kuin synagogan joukko erkani, seurasi monta

minä sinun synnytin.

13:34 Mutta siitä että hän hänen cuolluista herätti/ eikä silleen tule turmelukseen/ sanoi hän näin: Minä tahdon teille anda uscollisest sen Armon/ cuin Dawidille luwattin.

13:35 Sentähden hän myös sano toises paicas: et sinä salli sinun Pyhäsi turmelusta näkewän.

13:36 Mutta cosca Dawid ajallans oli Jumalan tahtoa palvellut/ nukkui hän ja pantiin Isäins tygö/ ja näki turmeluxen.

13:37 Mutta se/ jonga Jumala herätti/ ei ole turmelusta nähnyt.

13:38 Sentähden olcon teille tietävä miehet/ rackat weljet: että teille tämän cautta ilmoitetan syndein andexiantamus/

caikista nijstä joista et te woinet Mosexen Lain cautta wapahdexi tulla.

13:39 Mutta joca tämän päälle usco/ se tule wanhurscaxi.

13:40 Cadzocat sijs/ ettei teidän päällenne se tule cuin Prophetan cautta sanottu on:

13:41 Cadzocat te ylönkadzojat/ ihmetelkät ja cadzocat: sillä minä teen yhden työn teidän aicananne/ jota et te usco/ ehkä jocu sijtä sanois teille.

13:42 COsca Judalaiset Synagogasta läxit/ rucoilivat pakanat Sabbathin wälis heillens nijtä sanoja puhuman.

13:43 Ja cosca Synagogan joucko ercani/ seurais Pawa-

juutalaiset ja jumalaapelkääväiset käännyneiset Paavalia ja Barnabasta, jotka puhuivat heille ja kehoittivat heitä pysymään Jumalan armossa.

13:44 Seuraavana sapattina kokoontui lähes koko kaupunki kuulemaan Jumalan sanaa.

13:45 Mutta nähdessään kansanjoukot juutalaiset tulivat kiihkoa täyteen ja väittelivät Paavalin puheita vastaan ja herjasivat.

13:46 Silloin Paavali ja Barnabas puhuivat rohkeasti ja sanoivat: Teille oli Jumalan sana ensiksi puhuttava; mutta koska te työnätte sen luotanne ettekä katso itseänne mahdollisiksi iankaikkiseen elämään, niin katso, me käännyimme pakanain puoleen.

13:47 Sillä näin on Herra meitä käsenyt: 'Minä olen pannut sinut pakanain valkeudeksi, että sinä olisit pe-lastukseksi maan ääriin asti.'

13:48 Sen kuullessansa pakanat iloitsivat ja ylistivät Herran sanaa ja uskoivat, kaikki, jotka olivat säädettyt iankaikkiseen elämään.

13:49 Ja Herran sanaa levitettiin kaikkeen siihen maakuntaan.

13:50 Mutta juutalaiset yllyttivät jumalaapelkääväisiä ylhäisiä naisia ja kaupungin ensimmäisiä miehiä ja nostivat vainon Paavalia ja Barnabasta vastaan, ja ne ajoivat heidät pois alueiltansa.

13:51 Niin he pudistivat to-

Juudalaista ja myös monta jumalista uutta Juudalaista Paavalia ja Barnabasta, jotka heille puhuivat, ja heitä neuvovat Jumalan armossa pysymään.

13:44 Mutta sitte lähimmäisenä lepopäivänä kokoontui lähes kaikki kaupunki Jumalan sanaa kuulemaan.

13:45 Kuin Juutalaiset näkivät kansan, täytettiin he kateudesta, ja sanoivat vastaan niitä, mitä Paavalilta sanoittiin, sanoen vastaan ja pilkaton.

13:46 Niin Paavali ja Barnabas puhuivat rohkeasti ja sanoivat: teille piti ensin Jumalan sanaa puhuttaman; vaan että te sen hylkääte ja luette itsenne mahdottomaksi iankaikkiseen elämään, katso, niin me käännyimme pakanain tykö.

13:47 Sillä niin on Herra meitä käsenyt: minä panin sinun pakanain valkeudeksi, että olisit autuus, maan ääriin asti.

13:48 Ja kuin pakanat sen kuulivat, iloitsivat he ja kunnioittivat Herran sanaa; ja niin monta uskoi, kuin iankaikkiseen elämään säädetty oli.

13:49 Ja Herran sanaa levitettiin kaikkeen siihen maakuntaan.

13:50 Mutta Juutalaiset yllyttivät jumalaisia ja kunniallisia vaimoja, niin myös kaupungin ylimmäisiä, ja kehoittivat vainon Paavalia ja Barnabasta vastaan; ja he sysäsivät heidät ulos maansa ääristä.

13:51 Mutta he pudistivat tomun jaloistansa heidän

lita ja Barnabasta monda Juudalaista/ ja myös monda Jumalata pelkäväistä vttä Judalaista/ joita he neuvoit Jumalan armosa pysymän.

13:44 MUtta sijtte lähimmäisenä lepopäivänä cocounsi lähes caicki Caupungi Jumalan sana cuuleman.

13:45 Cosca Judalaiset sen näit/ täytettin he cateudesta/ ja sanoit juuri wastian nijtä cuin Pawalilda sanottin/ wastian sanoden ja pilcaten.

13:46 Nijn Pawali ja Barnabas puhuit rohkeasti/ ja sanoit: teille pitäis ensin Jumalan sana puhuttaman/ waan että te sen teildänne hyljätte/ ja idzennä pidätte kelwotoinna ijancaikkiseen elämän/ cadzo/ nijn me käännämme meidän pacanain tygö:

13:47 Sillä nijmbä on HERra meitä käsenyt: Minä panen sinun pacanoille walkeudexi/ että olisit autuus/ haman maan ärin asti.

13:48 Ja cuin pacanat sen cuulit/ iloidzit he ja cunnioitit HERran sana/ ja nijn monda uscoi cuin ijancaikkiseen elämän sääty oli.

13:49 Ja HERran sana lewitettin caicken siihen maacundan.

13:50 Mutta Judalaiset yllytit jumalaisia ja cunnialisia waimoja/ nijn myös Caupungin ylimmäisiä Pawalita ja Barnabasta wainoman: ja he sysäsit heidän ulos maacunnistans.

13:51 Mutta he pudistit to-

mun jaloistansa heitä vastaan ja menivät Ikonioniin.

13:52 Ja opetuslapset tulivat täytetyiksi ilolla ja Pyhällä Hengellä.

Apostolien teot 14 LUKU

14:1 Ikonionissa he samoin menivät juutalaisten synagogaan ja puhuivat niin, että suuri joukko sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskoi.

14:2 Mutta ne juutalaiset, jotka eivät uskoneet, yllyttivät ja kiihdyttivät pakanain mieltä veljiä vastaan.

14:3 Niin he oleskelivat siellä kauan aikaa ja puhuivat rohkeasti, luottaen Herraan, joka armonsa sanan todistukseksi antoi tapahtua tunnustekoja ja ihmeitä heidän kättensä kautta.

14:4 Ja kaupungin väestö jakaantui: toiset olivat juutalaisten puolella, toiset taas apostolien puolella.

14:5 Mutta kun pakanat ja juutalaiset ynnä heidän hallitusmiehensä mielivät ryhtyä pahoinpitelemään ja kivittämään heitä,

14:6 ja he sen huomasivat, pakenivat he Lykaonian kaupunkeihin, Lystraan ja Derbeen, ja niiden ympäristöön.

14:7 Ja siellä he julistivat evankeliumia.

14:8 Ja Lystrassa oli mies, joka istui siellä, hervoton jaloistaan ja rampa äitinsä kohdusta saakka, eikä ollut koskaan kävellyt.

päällensä, ja tulivat Ikonioon.

13:52 Niin opetuslapset täytettiin ilolla ja Pyhällä Hengellä.

14 LUKU

14:1 Niin Ikoniossa tapahtui, että he ynnä menivät sisälle Juudalaisten synagogaan, ja niin puhuivat, että suuri joukko Juudalaisia ja Grekiläisiä uskoi.

14:2 Mutta uskomattomat Juudalaiset yllyttivät ja pahoittivat pakanain sielut veljiä vastaan.

14:3 Niin he olivat siellä kauan aikaa ja puhuivat rohkiasti Herrassa, joka antoi todistuksen armonsa sanoihin, ja antoi merkit ja ihmeet heidän kättensä kautta tapahtua.

14:4 Niin sen kaupungin väki erkani: muutamat pitivät Juudalaisten kanssa, ja muutamat apostolien kanssa.

14:5 Kuin siis pakanoilta ja Juudalaisilta kapina nousi, ynnä heidän päämiestensä kanssa, pilkkaamaan ja kivittämään heitä,

14:6 Ja kuin he sen ymmärsivät, pakenivat he Lykaonian kaupunkeihin Lystraan ja Derbeen, ja ympäri sitä lähimaakuntaa,

14:7 Ja saarnasivat niissä evankeliumia.

14:8 Ja mies Lystrassa, sairras jaloista, istui, rampa hamasta äitinsä kohdusta, joka ei ikänänsä ollut käynyt.

mungin jalgoistans heidän tähtens/ ja menit Ikonioon.

. Nijn Opetuslapset täytettiin ilolla ja Pyhällä Hengellä.

XIV. Lucu .

14:1 Nijn Ikoniumis tapahdui/ että he cocounsit/ ja saarnaisit Judalaisten Synagoga- sa/ että sangen suuri joucko uscoi Judalaisista ja Grekistä.

14:2 Mutta uscomattomat Judalaiset yllytit ja pahoitit pacanain sielut weljejä was- tan.

14:3 Cuitengin olit he sijttekin siellä cauwan aica/ ja opetit rohkiast HERrasa/ joca andoi todistuxen hänen armonsa sanoihin/ ja andoi merkit ja ihmet heidän kättens cautta tapahtua.

14:4 Nijn sen Caupungin wäki ercani/ muutamat pidit Juda- laisten cansa/ ja muutamat Apostolitten cansa.

14:5 COsca pacanoilda ja Judalaisilda capina nousi/ ja heidän Päämiehildäns/ pilckaman ja kiwittämän heitä.

14:6 Ja he sen ymmärsit/ pakenit he Lycaonian maan Caupungeihin/ Lystraan ja Derbenijn/

14:7 Ja ymbärins sitä lähimaacunda/

saarnaten nijsä Evangeliumita.

14:8 JA yxi mies oli Lystras sairras jalgoista/ ja istui rampa- bana/ hamast äitins cohdu- ta/ joca ei ikänäns ollut käy- nyt/ cuuli Pawalin puhuan.

14:9 Hän kuunteli Paavalin puhetta. Ja kun Paavali loi katseensa häneen ja näki hänellä olevan uskon, että hän voi tulla terveeksi,

14:10 sanoi hän suurella äänellä: Nouse pystyyn jaloillesi. Ja hän kavahti ylös ja käveli.

14:11 Kun kansa näki, mitä Paavali oli tehnyt, korottivat he äänensä ja sanoivat lykaoniankielellä: Jumalat ovat ihmishahmossa astuneet alas meidän luoksemme.

14:12 Ja he sanoivat Barnabasta Zeukseksi ja Paavalia Hermeeksi, koska hän oli se, joka puhui.

14:13 Ja kaupungin edustalla olevan Zeuksen temppelin pappi toi härkiä ja seppeleitä porttien eteen ja tahtoi väkijoukon kanssa uhrata.

14:14 Mutta kun apostolit Barnabas ja Paavali sen kuulivat, repäisivät he vaatteensa ja juoksisivat ulos kansanjoukkoon, huusivat

14:15 ja sanoivat: Miehet, miksi te näin teette? Mekin olemme ihmisiä, yhtä vajavaisia kuin te, ja julistamme teille evankeliumia, että te kääntyisitte noista turhista jumalista elävän Jumalan puoleen, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on.

14:16 Menneitten sukupolvien aikoina hän on sallinut kaikkien pakanain vaeltaa omia teitäänsä;

14:17 ja kuitenkin hän ei ole ollut antamatta todistusta itsestään, sillä hän on tehnyt

14:9 Tämä kuuli Paavalin puhuvan; ja kuin hän katsoi hänen päällensä, ja näki hänellä uskon olevan terveeksi tulla,

14:10 Sanoi hän suurella äänellä: ojenna sinus jalkais päälle. Ja hän karkasi ylös ja kävi.

14:11 Kuin kansa sen näki, mitä Paavali tehnyt oli, korottivat he äänensä Lykaonian kielellä sanoen: jumalat ovat ihmisten hahmolla alas meidän tykömme tulleet.

14:12 Ja he kutsuivat Barnabaan Jupiteriksi ja Paavalin Merkuriukseksi; sillä hän oli sanansaattaja.

14:13 Ja pappi Jupiterin templissä, joka heidän kaupunkinsa edessä oli, toi härkiä ja seppeleitä oven eteen, ja tahtoi ynnä kaupungin väen kanssa uhrata.

14:14 Kuin apostolit Barnabas ja Paavali sen kuulivat, repäisivät he vaattensa ja karkasivat kansan sekaan, huutain,

14:15 Ja sanoen: miehet, miksi te tätä teette? Mekin olemme ihmiset, puuttuvaiset kuin tekin. Ja me saarnaamme teille evankeliumia, että te näistä turhista kääntyisitte elävän Jumalan tykö, joka teki taivaan, ja maan, ja meren, ja kaikki mitä niissä on,

14:16 Joka entisillä ajoilla antoi kaikki pakanat vaeltaa omilla teilläänsä.

14:17 Vaikka ei hän itsiäänsä antanut olla ilman todistusta, tehden hyvää, antain

14:9 Ja cuin hän cadzahti hänen päällens/ ja näki hänellä uscon olewan terwexi tulla/

sanoi hän suurella äänellä: ojenna sinus jalcais päälle. 14:10 Ja hän carcais ylös ja käwi.

14:11 Cosca Canssa sen näki/ mitä Pawali tehnyt oli/ corgotit he änen Lycaoniaksi/ sanoden: jumalat owat ihmisten hahmolla meidän tygömmet tullet.

14:12 Ja he cudzuit Barnaban Jupiterixi/ ja Pawalin Mercuriuxexi: sillä hän oli sanansaattaja.

14:13 Ja Jupiterin Pappi/ joca heidän Caupungins edes oli/ toi Härkiä ja Seppeleitä owen eteen/ ja tahdoi Caupungin wäen cansa uhrata.

14:14 Cosca Apostolit/ ja Barnabas ja Pawali sen cuulit/ rewäisit he waattens ja carcaisit Canssan sekaan/ huusit ja sanoit:

14:15 Miehet/ mixi te tätä teette? me olemma cuolewaiset ihmiset/ nijncuin tekin. Ja me saarnamma teille Evange-liumi/ että te teidänne näistä turhista käännäisitte elävän Jumalan tygö/ joca teki Taiwan/ maan/ meren ja caicki mitä nijsä on.

14:16 Joca endisillä aigoilla andoi caicki pacanat waelda omilla teilläänsä.

14:17 Waicka ei hän idziäns andanut olla ilman todistuxeta/ cosca hän paljo hywä

<p>teille hyvää, antaen teille taivaasta sateita ja hedelmällisiä aikoja ja raviten teidän sydämenne ruualla ja ilolla.</p>	<p>meille taivaasta sateen ja hedelmälliset ajat, täyttäin meidän sydämemme rualla ja ilolla.</p>	<p>teki meidän cohtam/ andain meille Taiwast saten ja hedelmälliset ajat/ täyttäin meidän sydämem rualla ja ilolla.</p>
<p>14:18 Näin puhuen he vaivoin saivat kansan hillityksi uuraamasta heille.</p>	<p>14:18 Ja kuin he näitä sanoivat, saivat he kansan tuskalla hillityksi, ettei he heille uhranneet.</p>	<p>14:18 Ja cuin he näitä sanoit: sait he Canssan tuscalla hillityxi/ ettei he heille uhrannet.</p>
<p>14:19 Mutta sinne tuli Antiokiasta ja Ikonionista juutalaisia, ja he suostuttivat kansan puolellensa ja kivittivät Paavalia ja raastoivat hänet kaupungin ulkopuolelle, luullen hänet kuolleeksi.</p>	<p>14:19 Niin sinne myös tuli muutamia Juudalaisia Antiokiasta ja Ikonionista, ja kuin he kansan olivat saattaneet Paavalia kivittämään, riepoittivat he hänen ulos kaupungista, ja luulivat hänen kuolleeksi.</p>	<p>14:19 Nijn sinne myös tuli muutamita Judalaisia Antiochiast ja Iconiumist/ ja cuin he Canssan olit saattanet Pawalita kiwittämän/ riepoitit he hänen ulos Caupungista/ ja luulit hänen cuollexi.</p>
<p>14:20 Mutta kun opetuslapset olivat kokoontuneet hänen ympärilleen, nousi hän ja meni kaupunkiin. Ja seuraavana päivänä hän lähti Barnabaan kanssa Derbeen.</p>	<p>14:20 Mutta kuin opetuslapset hänen ympärillensä seisovivat, nousi hän ja meni kaupunkiin, ja vaelsi toisena päivänä Barnabaan kanssa Derbeen.</p>	<p>14:20 Mutta cosca Opetuslapset hänen ymbärilläns seisoi/ nousi hän ja meni taas Caupungihin: ja waelsi toisna päivänä Barnaban cansa Derbenijn/</p>
<p>14:21 Ja julistettuaan evankeliumia siinä kaupungissa ja tehtyään monta opetuslapsiksi he palasivat Lystraan ja Ikonioniin ja Antiokiaan</p>	<p>14:21 Ja kuin he olivat saarnanneet siinä kaupungissa evankeliumia ja monta opettaneet, palasivat he Lystraan ja Ikonioon ja Antiokiaan,</p>	<p>ja saarnais sijnä Caupungis Evangeliumi. 14:21 Ja cuin he olit monda siellä opettanet/ palaisit he Lystraan ja Iconiumijn/ ja Antiochiaan:</p>
<p>14:22 ja vahvistivat opetuslasten sieluja ja kehoittivat heitä pysymään uskossa ja sanoivat: Monen ahdistuksen kautta meidän pitää menemän sisälle Jumalan valtakuntaan.</p>	<p>14:22 Vahvistain opetuslasten sieluja, ja neuvoivat heitä uskossa pysymään (sanoen): että meidän pitää monen vaivan kautta Jumalan valtakuntaan tuleman sisälle.</p>	<p>14:22 Wahwistain Opetuslasten sieluja/ ja neuvoit heitä uscosa alati pysymän/ ja sanoit: meidän pitä monen waiwan cautta Jumalan waldacundaan tuleman.</p>
<p>14:23 Ja kun he olivat valinneet heille vanhimmat jokaisessa seurakunnassa, niin he rukoillen ja paastoten jättivät heidät Herran haltuun, johon he nyt uskoivat.</p>	<p>14:23 Ja kuin he olivat valinneet vanhimmat jokaiselle seurakunnalle, ja rukoilleet ja paastonnet, antoivat he heidät Herran haltuun, jonka päälle he uskoivat.</p>	<p>14:23 Ja cuin he olit walinnet wanhimmat jocaizelle Seuracunnalle ja rucoillet ja paastonnet/ annoit he heidän sen HERran haldun/ jonga päälle he uscoit.</p>
<p>14:24 Ja he kulkivat läpi Pisidian ja tulivat Pamfyliaan;</p>	<p>14:24 Ja he vaelsivat lävitse Pisidian ja tulivat Pamphiliaan.</p>	<p>14:24 JA he waelsit läpidze Pisidian ja tulit Pamphiliaan:</p>
<p>14:25 ja julistettuaan sanaa Pergessä he menivät Attaliaan.</p>	<p>14:25 Ja kuin he olivat saarnanneet sanaa Pergessä, menivät he alas Attaliaan,</p>	<p>14:25 Ja cuin he olit saarnannet Perges/ menit he alas Attaliata päin.</p>
<p>14:26 Ja sieltä he purjehtivat</p>	<p>14:26 Ja purjehtivat sieltä Antiokiaan, jossa he olivat</p>	<p>14:26 Ja purjehdit sieldä An-</p>

Antiokiaan, josta he olivat lähteneet, annettuina Jumalan armon haltuun sitä työtä varten, jonka he nyt olivat suorittaneet.

14:27 Ja sinne saavuttuaan he kutsuivat seurakunnan koolle ja kertoivat, kuinka Jumala oli ollut heidän kanssansa ja tehnyt suuria ja kuinka hän oli avannut pakanoille uskon oven.

14:28 Ja he viipyivät pitkän aikaa opetuslasten tykönä.

Apostolien teot 15 LUKU

15:1 Ja Juudeasta tuli sinne muutamia, jotka opettivat veljiä: Ellette ympärileikkauta itseänne, niinkuin Mooses on säättänyt, ette voi pelastua.

15:2 Kun siitä syntyi riita ja kun Paavali ja Barnabas kiiwaasti väittelivät heitä vastaan, niin päätettiin, että Paavalin ja Barnabaan ja muutamien muiden heistä tuli mennä tämän riitakysymyksen tähden apostolien ja vanhimpien tykö Jerusalemiin.

15:3 Niin seurakunta varusti heidät matkalle, ja he kulkivat Foinikian ja Samarian kautta ja kertoivat pakanain kääntymyksestä ja ilahuttivat sillä suuresti kaikkia veljiä.

15:4 Ja kun he saapuivat Jerusalemiin, niin seurakunta ja apostolit ja vanhimmat otivat heidät vastaan; ja he kertoivat, kuinka Jumala oli ollut heidän kanssansa ja tehnyt suuria.

15:5 Mutta fariseusten lahkosta nousivat muutamit,

Jumalan armon haltuun annetut, siihen työhön, jonka he toimittaneet olivat.

14:27 Mutta kuin he sinne tulivat ja seurakunnan kokosivat, ilmoittivat he, kuinka paljon Jumala oli heidän kanssansa tehnyt ja pakanoille uskon oven avannut.

14:28 Ja he viipyivät siellä opetuslasten kanssa hetken aikaa.

15 LUKU

15:1 Ja muutamit tulivat alas Juudeasta ja opettivat veljiä: ellei teitä ympärileikkata Moseksen tavan jälkeen, niin ette taida autuaaksi tulla.

15:2 Koska siis kapina nousi, ja ei ollut vähin kamppaus Paavalilla ja Barnabaalla heitä vastaan, sääsivät he, että Paavali ja Barnabas ja muutamia muita heistä, piti menemän apostolien ja vanhimpien tykö ylös Jerusalemiin tämän kysymyksen tähden.

15:3 Ja he saatettiin seurakunnalta, ja vaelsivat Phenician ja Samarian lävitse, julistain pakanain kääntymystä, ja saattivat suuren ilon kaikille veljille.

15:4 Kuin he tulivat Jerusalemiin, otettiin he vastaan seurakunnalta ja apostoleilta ja vanhimmilta, ja he ilmoittivat, kuinka suuria töitä Jumala heidän kanssansa tehnyt oli.

15:5 Niin nousivat muutamit Pharisealaisten lahko-

tiochiaan/ josa he olit Jumalan armoim haldun annetut/ siihen wircan cuin he toimitanet olit.

14:27 Mutta cuin he sinne tulit ja Seuracunnan cocoisit/ ilmoitit he nijllekin/ cuinga paljo Jumala oli heidän cansans tehnyt/ ja pacanoillengin uscon owen awainnut.

14:28 Ja he wijwyit siellä Opetuslasten cansa hetken aica.

XV. Lucu .

15:1 JA muutamit tulit alas Judeasta ja opetit weljejä: ellei teitä ymbärinsleicata Mosexen tawan jälken/ nijnet te taida autuaxi tulla.

15:2 Cosca capina nousi/ ja ei Pawali eikä Barnabas vähinä rijta pitänet heitä wastan: suositit he että Pawali ja Barnabas/ ja muutamita muita/ piti menemän ylös Jerusalemin/ tämän kysymyksen tähden/ Apostolitten ja Wanhimbain tygö.

15:3 Ja he saatettin Seuracunnalda/ ja waelsit Phenician ja Samarian läpidze/ julistain heille pacanain palausta/ jolla he suuren ilon saatit caikille weljille.

15:4 Cosca he tulit Jerusalemiin/ otettin he wastan Seuracunnalda ja Apostoleilda ja Wanhimmilda. Ja he ilmoitit heille cuinga paljo Jumala heidän cansans tehnyt oli.

15:5 Nijn nousit muutamit Phariseusten eriseurasta/ jot-

jotka olivat tulleet uskoon, ja sanoivat: Heidät on ympärileikattava ja heitä on käskettävä noudattamaan Mooseksen lakia.

15:6 Niin apostolit ja vanhimmat kokoontuivat tutkimaan tätä asiaa.

15:7 Ja kun oli paljon väitely, nousi Pietari ja sanoi heille: Miehet, veljet, te tiedätte, että Jumala jo kauan aikaa sitten teki teidän keskuudessanne sen valinnan, että pakanat minun suustani saisivat kuulla evankeliumin sanan ja tulisivat uskoon.

15:8 Ja Jumala, sydänten tuntija, todisti heidän puolestansa, antaen heille Pyhän Hengen samoin kuin meillekin,

15:9 eikä tehnyt mitään erotusta meidän ja heidän kesken, sillä hän puhdisti heidän sydämensä uskolla.

15:10 Miksi te siis nyt kiusaatte Jumalaa ja tahdotte panna opetuslasten niskaan ikeen, jota eivät meidän isämme emmekä mekään ole jaksaneet kantaa?

15:11 Mutta me uskomme Herran Jeesuksen armon kautta pelastuvamme, samalla tapaa kuin hekin.

15:12 Niin koko joukko vaikenä, ja he kuuntelivat Barnabasta ja Paavalia, jotka kertoivat, kuinka suuria tunnus- tekoja ja ihmeitä Jumala oli tehnyt pakanain keskuudessa heidän kauttansa.

15:13 Kun he olivat lakanneet puhumasta, lausui Jaakob: Miehet, veljet, kuulkaa minua!

kunnassa, jotka uskoneet olivat, sanoen: he pitää ympärileikattaman ja käskettämän Moseksen lakia pitää.

15:6 Niin apostolit ja vanhimmat tulivat kokoon, tätä puhetta tutkimaan.

15:7 Mutta kuin suuri kamppaus ollut oli, nousi Pietari ja sanoi heille: miehet, rakkaat veljet! te tiedätte, että Jumala kauvan ennen tätä aikaa valitsi meidän seassamme, että pakanat piti minun suuni kautta evankeliumin sanan kuuleman ja uskoman.

15:8 Ja Jumala sydänten tutkia todisti heille ja antoi heille Pyhän Hengen niinkuin meillekin,

15:9 Ja ei tehnyt yhtään eroitusta meidän ja heidän välillensä, puhdistain uskol- la heidän sydämensä.

15:10 Miksi te siis nyt kiusaatte Jumalaa, että te tahdotte opetuslasten kaulaan panna sen ikeen, jota ei meidän isämme emmekä me voineet kantaa?

15:11 Vaan me uskomme Herran Jeesuksen Kristuksen armon kautta autuaaksi tulevamme niinkuin hekin.

15:12 Ja kaikki joukko vaikenä ja kuulteli Barnabasta ja Paavalia, jotka juttelivat, kuinka suuret merkit ja ihmeet Jumala oli heidän kauttansa pakanoissa tehnyt.

15:13 Vaan sitte kuin he vaikenivat, vastasi Jakob ja sanoi: miehet, rakkaat veljet, kuulkaat minua!

ca usconet olit/ sanoden: caicki pitä ymbärinsleicattaman ja käskettämän Mosexen Lakia pitä.

15:6 Nijn Apostolit ja Vanhimmat cocon tulit tätä puhetta tutkiman.

15:7 COsca he monella kysymyxellä tutkinet olit/ nousi Petari/ ja sanoi heille: miehet/ rackat weljet/ te tiedätte/ että Jumala cauwan/ ennen tätä aica/ walidzi meidän seasamme/ että paccanatkini piti minun suuni cautta Evangeliumin sanan cuuleman ja uscoman.

15:8 Ja Jumala/ sydämen tutkia/ todisti heistä/ ja andoi heille Pyhä Hengen nijncuin meillengin:

15:9 Ja ei tehnyt yhtän eroitusta meidän ja heidän wälil- lens/ mutta puhdisti uscolla heidän sydämensä.

15:10 Mixi te sijs nyt kiusatte Jumalata/ että te tahdotta Opetuslasten caulaan panna sen iken/ jota ei meidän Isäm/ engä me woinet can- da?

15:11 Waan me uscommä HERran Jesuxen Christuxen armon cautta meidäm autuaxi tulewam/ nijncuin hekin.

15:12 Ja caicki joucko waickeni/ ja cuuldeli Pawalita ja Barnabast/ jotca juttelit/ cuinga suuret merkit ja ihmet on Jumala heidän cauttans pacanoisa tehnyt.

15:13 Sljtte cuin he waickenit/ wastais Jacobus/ ja sanoi: miehet/ rackat weljet/

15:14 Simeon on kertonut, kuinka Jumala ensi kerran katsoi pakanain puoleen ottaakseen heistä kansan omalle nimellensä.

15:15 Ja tämän kanssa pitävät yhtä profeettain sanat, sillä näin on kirjoitettu:

15:16 'Sen jälkeen minä palajan ja pystytän jälleen Daavidin sortuneen majan; minä korjaan sen repeämät ja nostan sen jälleen pystyyn,

15:17 että jäljelle jääneet ihmiset etsisivät Herraa, ynnä kaikki pakanat, jotka ovat minun nimiini otetut, sanoo Herra, joka tämän tekee,

15:18 mikä on ollut tunnettua hamasta ikiajoista.'

15:19 Sentähden minä olen sitä mieltä, ettei tule rasittaa niitä, jotka pakanoudesta kääntyvät Jumalan puoleen,

15:20 vaan heille kirjoitettiin, että heidän pitää karttaman epäjumalien saastuttamaa ja haureutta ja lihaa, josta ei veri ole laskettu, se-
kä verta.

15:21 Sillä Mooseksella on ammoisista ajoista asti joka kaupungissa julistajansa; lue-
taanhan häntä synagoogissa jokaisena sapattina.

15:22 Silloin apostolit ja vanhimmat ja koko seurakunta näkivät hyväksi valita keskuudesta muutamia miehiä ja lähettää heidät Antiokiaan Paavalin ja Barnabaan mukana, nimittäin Juudaan, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, ja

15:14 Simon jutteli, kuinka Jumala ensin on etsinyt omistaaksensa kansaa nimellensä pakanoista.

15:15 Ja tämän kanssa prophetain sanat pitävät yhtä, niinkuin kirjoitettu on:

15:16 Senjälkeen tahdon minä palata, ja Davidin kaa-
tuneen majan jälleen rakentaa, ja hänen reikänsä paikata, ja sen ojentaa:

15:17 Että ne, jotka ihmisistä jääneet ovat, pitää Herran perään kysymän, niin myös kaikki pakanat, joissa minun nimeni avuksihuudettu on, sanoo Herra, joka nämät tekee.

15:18 Jumalalle ovat kaikki hänen työnsä tiettävät maailman alusta.

15:19 Sentähden minä päätän, ettemme niitä häiritsisi, jotka pakanoista Jumalan tykö kääntyvät;

15:20 Vaan kirjoittaisimme heille, että he välttäisivät epäjumalain saastaisuutta, ja salavuoteutta, ja läkähtynyttä ja verta.

15:21 Sillä Moseksella on muinaiselta jokaisessa kaupungissa niitä, jotka häntä saarnaavat, koska se joka sabbatina synagogassa lue-
taan.

15:22 Silloin kelpasi apostoleille ja vanhimmille, koko seurakunnan kanssa, joukostaan valita miehiä ja lähettää Antiokiaan, Paavalin ja Barnabaan kanssa: nimit-
tään Juudaan, joka kutsuttiin Barsabas, ja Silaan, ylimmäiset miehet veljesten

cuulcat minuakin:

15:14 Simon jutteli cuinga Jumala ensin on edzinyt omistaxens yhtä Canssa hänen nimellens pacanoista.

15:15 Ja hänen cansans Prophetaingin sanat yhtä pitävät/ nijncuin kirjoitettu on:

15:16 Sen jälkeen minä palajan/ ja rakennan jälleens Dauidin majan/ joca langennut on/ ja paickan hänen reikens ja ylösojennan hänen:

15:17 Että ne jotca ihmisistä jäänet owat/ pitä HERran jälken kysymän/ nijn myös pacanat/ joisa minun nimeni mainittu on/ sano HERra/ joca nämät caicki teke.

15:18 Jumalalle owat caicki nämät hänen työns tiettävät mailman algusta.

15:19 Sentähden minä päätän/ etten me nijtä/ jotca pacanoista Jumalan tygö käändynet owat/ häiridzis:

15:20 Waan kirjoitaisimme nijlle/ että he wäldäisit epäjumalain saastaisuutta/ ja salawuotesta/ ja läkähtynestä ja werestä.

15:21 Sillä Mosexella on muinaiselda jocaidzes Caupungis nijtä cuin händä saarnawat/ ja joca Sabbathina Synagogas luetan.

15:22 Nijn Apostoleille ja vanhimmille/ ja coco Seuracunnalle kelpais walita heistäns miehiä/ ja Antiochiaan lähettä/ Pawalin ja Barnaban cansa/ nimittäin/ Judan/ joca cudzuttin Barsabas/ ja Silan/ jotca miehet olit wel-

Silaan, jotka olivat johtavia miehiä veljien joukossa;	seassa.	jesten seas opettajat
15:23 ja kirjoittivat heidän mukaansa näin kuuluvan kirjeen: Me apostolit ja vanhimmat, teidän veljenne, lähettämme teille, pakanuudesta kääntyneille veljille Antiokiasa ja Syyriassa ja Kilikiassa, tervehdyksen.	15:23 Ja kirjoittivat heidän kättensä kautta tällä tavalla: me apostolit ja vanhimmat veljet toivotamme veljille, jotka pakanoista Antiokiassa ja Syyriassa ja Kilikiassa ovat, terveyttä!	ja lähetit Kirjan heidän kättensä kautta/ tällä tavalla: 15:23 ME Apostolit ja Vanhimmat/ ja Weljet/ toivotamme niille veljille/ jotka pakanoista Antiochias ja Syyrias ja Cilicias owat/ terweyttä.
15:24 Koska olemme kuulleet, että muutamat meistä lähteneet, joille emme ole mitään käskyä antaneet, ovat puheillaan tehneet teidät levottomiksi ja saattaneet teidän sielunne hämmennyksiin,	15:24 Että me olemme kuulleet, kuinka muutamat meiltä lähteneet ovat teitä opillansa eksyttäneet ja teidän sielujanne vaivanneet, sanoen: teidän pitää itsenne antaman ympärileikata ja lain pitämän; joille emme ole käskeneet.	15:24 Että me olemme kuulleet/ cuinga muutamat meidän lähtenet/ owat teitä opillans exyttänet/ ja teidän sielujanne wietellet/ sanoden: teidän pitä idzenne andaman ymbärinsleicata/ ja Lain pitämän: joille en me ole käskenet.
15:25 niin me olemme yksimielisesti nähneet hyväksi valita miehiä ja lähettää heidät teidän tyköne rakkaiden veljemme Barnabaan ja Paavalin kanssa,	15:25 Niin kelpasi meille yksimielisesti kokoontuneille valita miehiä ja teidän tyköne lähettää, meidän rakkaan Barnabaan ja Paavalin kanssa,	15:25 Sentähden kelpais meillemme yximielisest/ meidän Seuracunnasam/ walita miehiä ja teidän tygöne lähettä:
15:26 jotka ovat panneet henkensä alttiiksi meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimen tähden.	15:26 Jotka miehet ovat sielunsa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimen tähden alttiiksi antaneet.	15:26 Meidän rackan Barnaban ja Pawalin/ jotca miehet owat heidän sieluns meidän HERramme Jesuxen Christuxen nimen tähden aldixi andanet.
15:27 Me lähetämme siis Juudaan ja Silaan, jotka myös suusanalla ilmoittavat teille saman.	15:27 Niin me olemme lähettäneet Juudaan ja Silaan, jotka myös sen suusanalla teille ilmoittavat.	15:27 Ja olemme myös lähettänet Judan ja Silan/ jotca myös sen suullans teille ilmoittawat.
15:28 Sillä Pyhä Henki ja me olemme nähneet hyväksi, ettei teidän päällemme ole pantava enempää kuormaa kuin nämä välttämättömät:	15:28 Sillä niin kelpasi Pyhälle Hengelle ja meille, ettei yhtään enempää raskautta pidä teidän päällemme pantaman kuin nämät tarpeelliset:	15:28 Sillä nijn kelpais Pyhälle Hengelle/ ja meille/ ettei yhtän enämbätä rascautta pidä teidän päällemme pantaman/ cuin nämät tarpelliset:
15:29 että kartatte epäjumalille uhrattua ja verta ja lihaa, josta ei veri ole laskettu, ja haureutta. Jos te näitä välttätte, niin teidän käy hyvin. Jääkää hyvästi!	15:29 Että te vältätte epäjumalain uhria, ja verta, ja läkähtynyttä, ja salavuoteutta. Jos te niitä välttätte, niin te teette hyvin. Olkaat hyvästi!	15:29 Että te wäldätte epäjumalitten uhria/ ja werda/ ja läkähtynyttä ja Salawuoteutta: jos te nijtä wäldätte/ nijn te teette hywin. Olcat hyvästi.
15:30 Niin heidät lähetettiin matkalle, ja he tulivat An-	15:30 Kuin he siis olivat lähteneet, tulivat he Antiokiaan,	15:30 Cosca he olit lähtenet/ tulit he Antiochiaan/ ja co-

tiokiaan; siellä he kutsuivat koolle seurakunnan ja antoivat heille kirjeen.	ja kokosivat kansan paljouden, ja antoivat heille kirjan.	coisit Seuracunnan/ ja annoit heille Kirjan.
15:31 Ja kun he olivat sen lukeneet, iloitsivat he tästä lohdutuksesta.	15:31 Kuin he sen olivat lukeneet, ihastuivat he siitä lohdutuksesta.	15:31 Cuin he sen olit lukeneet/ ihastuit he sijtä lohdu-tuksesta.
15:32 Ja Juudas ja Silas, jotka itsekin olivat profeettoja, kehoittivat veljiä monin sanoin ja vahvistivat heitä.	15:32 Mutta Juudas ja Silas, että hekin olivat prophetat, neuvoivat monilla sanoilla veljiä ja vahvistivat heitä.	15:32 Mutta Judas ja Silas/ että hekin olit Prophetat/ neuvoit myös monilla sanoilla weljejä/ ja wahwistit heitä.
15:33 Ja heidän viivytyään siellä jonkin aikaa veljet laski-vat heidät rauhassa palaa-maan niiden tykö, jotka olivat heidät lähettäneet.	15:33 Ja kuin he siellä het-ken aikaa viipyivät, lähetet-tiin he veljiltä jälleen rau-hassa apostolien tykö.	15:33 Ja cuin he siellä het-ken aica wijwyit/ lähetettin he weljildä jällens Apostolitten tygö rauhas.
	15:34 Niin Silaan kelpasi siellä olla.	15:34 Nijn Silan kelpais siellä olla/
15:35 Ja Paavali ja Barnabas viipyivät Antiokiassa opettaen ja julistaen useiden muidenkin kanssa Herran sanaa.	15:35 Mutta Paavali ja Bar-nabas viipyivät Antiokiassa opettamassa ja ilmoittamas-sa Herran sanaa monen muun kanssa.	15:35 Opettamas ja ilmoitta-mas HERran sana/ monen muun cansa.
15:36 Mutta muutamien päivi-en kuluttua Paavali sanoi Barnabaalle: Lähtekäämme takaisin kaikkiin niihin kau-punkeihin, joissa olemme ju-listaneet Herran sanaa, kat-somaan veljiä, miten heidän on.	15:36 Mutta muutamain päivän perästä sanoi Paavali Barnabaalle: palatkaamme taas takaperin veljiä katso-maan kaikkiin kaupunkei-hin, joissa me Herran sanaa ilmoittaneet olemme, kuinka he itsensä pitävät.	15:36 MUtta muutamain päi-wän perästä/ sano Pawali Barnaballe: palaitcamme taas tacaperin weljejä cadzoman caickijn Caupungeihin/ joisa me HERran sana ilmoittanet olemma/ cuinga he heidäns käyttävät.
15:37 Niin Barnabas tahtoi ottaa mukaan Johanneksen-kin, jota kutsuttiin Markukseksi.	15:37 Mutta Barnabas neu-voi kanssansa ottamaan Jo-hannesta, joka Markukseksi kutsuttiin.	15:37 Mutta Barnabas neuwoi heitä Johannest ottaman cansans/ joca myös Marcuxexi cudzuttin.
15:38 Mutta Paavali katsoi oikeaksi olla ottamatta häntä mukaan, koska hän oli luopunut heistä Pamfyliassa eikä ollut heidän kanssaan lähtenyt työhön.	15:38 Mutta Paavali päätti sen kohtuulliseksi, ettei sitä pitänyt kanssa otettaman, joka oli luopunut heistä Pamphiliassa eikä tullut hei-dän kanssansa työhön.	15:38 Mutta ei Pawali tahto-nut sen heitäns seurawan: sillä hän oli Pamphiliast heistä ennen luopunut/ eikä tahto-nut mennä siihen wircan hei-dän cansans.
15:39 Ja he kiivastuivat niin, että erkanivat toisistaan, ja Barnabas otti mukaansa Mar-kuksen ja purjehti Kyproon.	15:39 Ja he riitelivät niin kovin keskenänsä, että he toinen toisestansa erkanivat. Ja Barnabas otti Markuksen kanssansa ja purjehti Kyp-riin.	15:39 Ja he rijtelit njn cowin keskenäns/ että he toinen toisestans ercanit. Ja Barna-bas otti Marcuxen cuitengin myötäns/ ja purjehti Cypru-mijn.

15:40 Mutta Paavali valitsi Silaan, ja veljet jättivät hänet Herran armon haltuun, ja hän lähti matkalle.

15:41 Ja hän vaelsi läpi Syyrian ja Kilikian vahvistaen seurakuntia.

Apostolien teot 16 LUKU

16:1 Niin hän saapui myös Derbeen ja Lystraan. Ja katso, siellä oli eräs opetuslapsi, nimeltä Timoteus, joka oli uskovaisen juutalaisvaimon poika, mutta isä oli kreikkalainen.

16:2 Hänestä veljet, jotka olivat Lystrassa ja Ikonionissa, todistivat hyvää.

16:3 Paavali tahtoi häntä mukaansa matkalle ja otti hänet ja ympärileikkasi hänet juutalaisten tähden, joita oli niillä paikkakunnilla; sillä kaikki tiesivät, että hänen isänsä oli kreikkalainen.

16:4 Ja sitä mukaa kuin he vaelsivat kaupungista kaupunkiin, antoivat he heille noudatettaviksi ne säädökset, jotka apostolit ja Jerusalemin vanhimmatt olivat hyväksyneet.

16:5 Niin seurakunnat vahvistuivat uskossa ja saivat päivä päivältä yhä enemmän jäseniä.

16:6 Ja he kulkivat Frygian ja Galatian maan kautta, sillä Pyhä Henki esti heitä julistamasta sanaa Aasiassa.

16:7 Ja tultuaan Mysian kohdalle he yrittivät lähteä Bityniaan, mutta Jeesuksen Henki ei sallinut heidän sitä tehdä.

15:40 Mutta Paavali valitsi Silaan ja matkusti, Jumalan armon haltuun annettu veljiltä,

15:41 Ja vaelsi Syyrian ja Kilikian kautta, ja vahvisti seurakunnat.

16 LUKU

16:1 Niin hän tuli Derbeen ja Lystraan. Ja katso, siellä oli yksi opetuslapsi, Timoteus nimeltä, uskovaisen Juutalaisvaimon poika, mutta isä oli Grekiläinen.

16:2 Sillä oli hyvä todistus veljiltä, jotka Lystrassa ja Ikoniossa olivat.

16:3 Tätä tahtoi Paavali kanssansa vaeltamaan, otti ja ympärileikkasi hänen Juudalaisten tähden, jotka niissä paikoissa olivat; sillä he tiesivät kaikki, että hänen isänsä oli Grekiläinen.

16:4 Mutta kuin he kaupungeita lävitse vaelsivat, antoivat he heille pidettäväksi ne säädöt, jotka asetetut olivat apostoleilta ja vanhimmilta, jotka Jerusalemissa olivat.

16:5 Niin seurakunnat vahvistuivat uskossa ja heidän lukunsa eneni joka päivä.

16:6 Mutta kuin he Phrygian ja Galatian maakunnan lävitse vaelsivat, kiellettiin heitä Pyhältä Hengeltä puhumasta Jumalan sanaa Aasiassa.

16:7 Kuin he olivat tulleet Mysiaan, kiusasivat he vaelttaa Bitynian lävitse; mutta ei Henki sitä sallinut.

15:40 Mutta Pawali walidzi Silan/ ja matcusti/ Jumalan armon haldun annettuna/ weljildä.

15:41 Ja hän waelsi ymbäri Syyrian ja Cilician/ ja wahwisti Seuracunnat.

XVI. Lucu .

16:1 Nijn hän tuli Derbenijn ja Lystraan. Ja cadzo/ siellä oli yxi Opetuslapsi/ Timotheus nimeldä/ uscowaisen Judan waimon poica: mutta Isä oli Greki.

16:2 Sillä oli hywä todistus weljildä/ jotca Lystras ja Iconiumis olit.

16:3 Tätä tahdoi Pawali cansans waeldaman/ otti ja ymbärinsleickais hänen Judalaisten tähden/ jotca nijsä paicoisa olit: sillä he tiesit caicki hänen Isäns Grekixi.

16:4 Mutta cosca he Caupungeita waelsit/ neuwoit he heitä pitämän nijtä säädyjä cuin Apostoleilda ja Wanhimmilda Jerusalemiss säätyt olit.

16:5 Nijn Seuracunnat wahwistuit uscosa/ ja lucu enäni jocapäiwä.

16:6 COsca he Phrygian ja Galatian maacunnan läpidze waelsit/ kieltin heitä Pyhäldä Hengeldä puhumast Jumalan sana Aσίας/

16:7 Sentähden menit he Mysiaan/ ja kiusaisit waelda Bithynian läpidze/ mutta ei Hengi sitä sallinut.

16:8 Niin he vaelsivat ohi Mysian ja menivät Trooaa- seen.

16:9 Ja Paavali näki yöllä näyn: makedonialainen mies seiso i ja pyysi häntä sanoen: Tule yli Makedoniaan ja auta meitä.

16:10 Ja kun hän oli nähnyt sen näyn, niin me kohta tahdoimme päästä lähtemään Makedoniaan, sillä me käsitimme, että Jumala oli kutsunut meitä julistamaan heille evankeliumia.

16:11 Kun nyt olimme purjehdineet Trooaasta, kuljimme suoraan Samotrakeen, ja seuraavana päivänä Neapoliin,

16:12 ja sieltä Filippiin, joka on ensimmäinen kaupunki siinä osassa Makedoniaa, siirtokunta. Siinä kaupungissa me viivyimme muutamia päiviä.

16:13 Ja sapatinpäivänä me menimme kaupungin portin ulkopuolelle, joen rannalle, jossa arvelimme olevan rukouspaikan, ja istuimme sinne ja puhuimme kokoontuneille naisille.

16:14 Ja eräs Lyidia niminen purppuranmyyjä Tyatiran kaupungista, jumalaapelkääväinen nainen, oli kuulemassa; ja Herra avasi hänen sydämensä ottamaan vaarin siitä, mitä Paavali puhui.

16:15 Ja kun hänet ja hänen perhekuntansa oli kastettu, pyysi hän meitä sanoen: Jos te pidätte minua Herraan uskavaisena, niin tulkaa minun kotiini ja majailkaa siellä. Ja hän vaati meitä.

16:8 Kuin he siis Mysian ohitse vaeltaneet olivat, menivät he alas Troadiin.

16:9 Ja Paavali näki näyn yöllä: yksi Makedonian mies seiso i, rukoili häntä ja sanoi: tule Makedoniaan ja auta meitä.

16:10 Ja kuin hän näyn näki, hankitsimme me kohta Makedoniaan menemään, tietäen täydellisesti Herran meitä kutsuneen heille evankeliumia saarnaamaan.

16:11 Kuin me siis Troadista purjehdimme, niin me juoksimme kohdastansa Samotrakiaan, ja toisena päivänä Neapoliin,

16:12 Ja sieltä Filippiin, joka on Makedonian maakunnan pääkaupunki ja vapaa kaupunki; ja siinä kaupungissa me muutamia päiviä oleskelimme.

16:13 Ja me menimme lepöpäivänä ulos kaupungista, virran tykö, kussa tapa oli rukoilla: jossa me istuimme ja puhuttelimme vaimoja, jotka sinne tulleet olivat.

16:14 Ja vaimo, Lydia nimeltä, purpurain myyjä Tyatiron kaupungista, Jumalaa palvelevainen, kuulteli: jonka sydämen Herra avasi ottamaan vaaria niistä, mitä Paavalilta sanottiin.

16:15 Ja kuin hän ja hänen huoneensa kastettu oli, rukoili hän meitä, sanoen: jos te minun Herralle uskollisena pidätte, niin tulkaat minun huoneeseeni ja olkaat siinä. Ja hän vaati heitä.

16:8 Cosca he Mysian läpidze waeldanet olit/ menit he ales Troadan.

16:9 Ja Pawali näki näyn yöllä/ että yxi Macedonian mies seiso i/ rucoili händä ja sanoi: matcusta alas Makedoniaan ja auta meitä.

16:10 Ja sijtte cuin hän näyn näki/ hangidzimme me cohta Makedoniaan menemän/ tietten täydellisest HERran meitä cudzunen heille Evangeliumita saarnaman.

16:11 COsca me sijs Troadast waelsimme/ menimmä me cohta Samotraciaan: ja toisna päivänä Neapolijn.

16:12 Ja sieldä Philippijn/ joca on Macedonian maacunnan pääcaupungi/ ja on wapa Caupungi/ josa me muutamita päiwiä oleskelimme.

16:13 Ja me menimmä lepöpäiwinä ulos Caupungist/ wirran tygö/ josa myös toisinans rucoildin: ja me istuimme ja puhuttelimme waimoja/ jotca sinne tullet olit.

16:14 Ja yxi Jumalata pelkätwäinen waimo/ Lydia nimeldä/ Purpurain myyjä Tyatiron Caupungist/ cuuldeli: ja HERra awais hänen sydämens ottaman waari/ mitä Pawalilda sanottin.

16:15 Ja cuin hän ja hänen huonens castettu oli/ neuwoi hän meitä/ sanoden: jos te minun HERran uscollisna pidätte/ nijn tulcat minun huoneseni ja olcat sijnä. Ja hän waati meitä.

16:16 Ja tapahtui meidän mennessämme rukouspaikkaan, että meitä vastaan tuli eräs palvelijatar, jossa oli tietäjähengi ja joka tuotti paljon tuloja isännilleen ennustamisellaan.

16:17 Hän seurasi Paavalia ja meitä ja huusi sanoen: Nämä miehet ovat korkeimman Jumalan palvelijoita, jotka julistavat teille pelastuksen tien.

16:18 Ja tätä hän teki monta päivää. Mutta se vaivasi Paavalia, ja hän kääntyi ja sanoi hengelle: Jeesuksen Kristuksen nimessä minä käsken sinun lähteä hänestä. Ja se lähti sillä hetkellä.

16:19 Mutta kun hänen isäntänsä näkivät, että tulojen toivo oli heiltä kadonnut, ottivat he Paavalin ja Silaan kiinni ja vetivät heidät torille hallitusmiesten eteen

16:20 Ja vietyänsä heidät päällikköjen eteen he sanoivat: Nämä miehet häiritsevät meidän kaupunkimme rauhaa; he ovat juutalaisia

16:21 ja opettavat tapoja, joita meidän ei ole lupa omaksua eikä noudattaa, koska me olemme roomalaisia.

16:22 Ja kansakin nousi heitä vastaan, ja päälliköt revittivät heiltä vaatteet ja käskivät lyödä heitä raipoilla.

16:23 Ja kun olivat heitä paljon pieksättäneet, heittivät he heidät vankeuteen ja käskivät vanginvartijan tarkasti vartioida heitä.

16:16 Ja tapahtui, kuin me rukoukseen menimme, koh-tasi meitä piika, jolla noituiden henki oli, joka isännillensä saatti suuren saaliin noitumisellansa.

16:17 Tämä noudatti alati Paavalia ja meitä, ja huusi, sanoen: nämät miehet ovat korkeimman Jumalan palvelijat, jotka meille autuuden tien ilmoittavat.

16:18 Ja sitä hän teki monta päivää. Mutta Paavali otti sen pahaksi, käänsi itsensä ja sanoi sille hengelle: minä käsken sinun Jeesuksen Kristuksen nimeen hänestä mennä ulos; ja hän läksi ulos sillä hetkellä.

16:19 Mutta kuin hänen isäntänsä sen näkivät, että heidän saaliinsa tuli pois, ottivat he Paavalin ja Silaan kiinni ja veivät heidät turulle päämiesten tykö,

16:20 Ja veivät heidän esivallan eteen, ja sanoivat: nämät miehet meidän kaupungin häiritsevät, jotka ovat Juudalaiset,

16:21 Ja opettavat niitä tapoja, joita ei meidän sovi ottaa vastaan eikä tehdä, sillä me olemme Roomalaiset.

16:22 Ja kansa nousi ynnä heitä vastaan, ja esivalta antoi heidän vaatteensa repiä, ja käski heitä piestä.

16:23 Kuin he olivat heidät juuri pahoin pieksäneet, heittivät he heidät torniin ja käskivät vartian visusti heitä vartioida,

16:16 JA tapahdui/ cosca me rucouxeen menimmä/ cohtais meitä yxi pijca/ jolla noituxen hengi oli/ joca Isännillens saatti suuren saalin noitumisellans.

16:17 Tämä noudatti alati meitä ja Pawalita huutain: nämät miehet owat corkeimman Jumalan palweliat/ jotca meille autuuden tien opettawat. Ja näin hän huusi monda päiwä.

16:18 Mutta Pawali otti sen pahaxi/ käänsi idzens/ ja sanoi sille hengelle: minä käsken sinun Jesuxen Christuxen nimeen hänestä ulosmennä: joca myös sillä hetkellä läxi.

16:19 COsca hänen Isändäns sen näit/ että heidän saalins poistuli/ otit he Pawalin ja Silan kijnni/ ja wedit heidän Turulle Päämiesten tygö:

16:20 Ja weit heidän Esiwal-lan eteen/ ja sanoit: nämät miehet meidän Caupungin häiridzewät/ jotca owat Judalaiset:

16:21 Ja opettawat nijtä säätyjä/ jotca ei meille ole so-weliat: sillä me olemma Romalaiset.

16:22 Ja Canssa coconnui heitä wastan/ ja Esiwalda andoi heidän waattens repiä/ ja käski heitä piestä.

16:23 Cosca he olit heidän juuri pahoin piesnet/ heitit he heidän tornijn/ ja käskit wartian wisusti heitä wartioita.

16:24 Sellaisen käskyn saatuaan tämä heitti heidät sisimpään vankihuoneeseen ja pani heidät jalkapuuhun.	16:24 Joka, kuin hän senkaltaisen käskyn sai, heitti heidät sisimmäiseen torniin ja pani heidät jalkapuuhun.	16:24 Ja cosca se sencaltaisen käskyn cuuli/ heitti hän heidän alimmaiseen tornijn/ ja pani heidän jalcapuuhun.
16:25 Mutta keskiyön aikaan Paavali ja Silas olivat rukouksissa ja veisasivat ylistystä Jumalalle; ja vangit kuuntelivat heitä.	16:25 Mutta puoliyön aikana oli Paavali ja Silas rukouksissa, ylistäin Jumalaa kiitosvirsillä, ja vangit, jotka siellä olivat, sen myös kuulivat.	16:25 Mutta puoli yön aican/ oli Pawali ja Silas rucouxes/ kijttäin Jumalata: ja fangit/ jotca siellä olit/ sen myös cuulit.
16:26 Silloin tapahtui yhtäkkiä suuri maanjäristys, niin että vankilan perustukset järkkivät, ja samassa kaikki ovet aukenivat, ja kaikkien kahleet irtautuivat.	16:26 Niin tapahtui äkisti suuri maan järistys, niin että tornin perustus vapisi; ja kohta kaikki ovet aukenivat, ja jokaisen siteet pääsivät.	16:26 Nijn tapahdui cohta suuri maanjäristys/ nijn että cohta tornin perustus wapisi: ja cohta caicki owet aukenit/ ja jocaidzen sitet pääsit.
16:27 Kun vanginvartija heräsi ja näki vankilan ovien olevan auki, veti hän miekkansa ja aikoi surmata itsensä, luullen vankien karanneen.	16:27 Kuin vartia heräsi ja näki tornin ovet avoinna olevan, veti hän ulos miekkansa ja tahtoi surmata itsensä, ja luuli vangit paenneen pois.	16:27 Cosca wartia heräis/ ja näki tornin owet awoi olevan/ weti hän ulos mieckans/ ja tahdoi idzens surmata/ ja luuli fangit pois-mennen.
16:28 Mutta Paavali huusi suurella äänellä sanoen: Älä tee itsellesi mitään pahaa, sillä me kaikki olemme täällä.	16:28 Niin Paavali huusi suurella äänellä ja sanoi: älä itselles mitään pahaa tee; sillä me olemme kaikki täällä.	16:28 Nijn Pawali huusi suurella änellä/ ja sanoi: älä sinus mitän paha tee: sillä me olemma wielä caicki täällä.
16:29 Niin hän pyysi valoa, juoksi sisälle ja lankesi vavisten Paavalin ja Silaan eteen.	16:29 Niin hän anoi kynttilää, meni sisälle ja lankesi peljästyksissä Paavalin ja Silaan jalkain juureen,	16:29 Nijn hän anoi kyntilätä/ meni sisälle ja langeis peljästyxis Pawalin ja Silan jalcain juuren/ toi heidän ulos/ ja sanoi:
16:30 Ja hän vei heidät ulos ja sanoi: Herrat, mitä minun pitää tekemän, että minä pelastuisin?	16:30 Ja toi heidät ulos ja sanoi: herrat, mitä minun pitää tekemän, että minä autuaaksi tulisin?	16:30 Herrat/ mitä minun pitä tekemän/ että minä autuaxi tulisin?
16:31 Niin he sanoivat: Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut, niin myös sinun perhekuntasi.	16:31 Mutta he sanoivat: usko Herran Jesuksen Kristuksen päälle, niin sinä ja sinun huonees autuaaksi tulee.	16:31 He sanoit: usco HERran Jesuxen Christuxen päälle/ nijn sinä ja sinun huones autuaxi tule.
16:32 Ja he puhuivat Jumalan sanaa hänelle ynnä kaikille, jotka hänen kodissansa olivat.	16:32 Ja he puhuivat hänelle Herran sanaa ja kaikille, jotka hänen huoneessansa olivat.	16:32 Ja he puhuit hänelle HERran sana/ ja caikille cuin hänen huonesans olit.
16:33 Ja hän otti heidät mukaansa samalla yön hetkellä ja pesi heidän haavansa, ja	16:33 Ja hän otti heidät sillä hetkellä yöstä tykönsä ja pesi heidän haavansa, ja hän	16:33 Ja hän otti heidän sillä hetkellä yöstä tygöns/ ja pesi heidän haawans: ja andoi

hänet ja kaikki hänen omaisensa kastettiin kohta.

16:34 Ja hän vei heidät ylös asuntoonsa, laittoi heille aterian ja riemuitsi siitä, että hän ja koko hänen perheensä oli tullut Jumalaan uskovaksi.

16:35 Päivän tultua päälliköt lähettivät oikeudenpalvelijat sanomaan: Päästä irti ne miehet.

16:36 Niin vanginvartija ilmoitti tämän Paavalille sanoen: Päälliköt ovat lähettäneet sanan, että teidät on päästettävä irti; lähtekää siis nyt ulos ja menkää rauhassa.

16:37 Mutta Paavali sanoi heille: He ovat julkisesti, vieläpä ilman tuomiota, ruoskineet meitä, jotka olemme Rooman kansalaisia, ja ovat heittäneet meidät vankeuteen; ja nytkö he salaa ajaisivat meidät tiehemme! Ei niin, vaan tulkoot itse ja viekööt meidät ulos.

16:38 Ja oikeudenpalvelijat kertoivat ne sanat päälliköille; niin nämä peljästyivät kuullessaan heidän olevan Roomalaisia,

16:39 ja he tulivat ja suostu- telivat heitä ja veivät heidät ulos ja pyysivät heitä lähtemään pois kaupungista.

16:40 Niin he lähtivät vankilasta ja menivät Lydian tykö; ja nähtyään veljet ja rohkais- tuaan heitä he lähtivät pois.

Apostolien teot 17 LUKU

17:1 Ja he matkustivat Amfi- polin ja Apollonian kautta ja tulivat Tessalonikaan, jossa

kohta kastettiin ja kaikki hänen perheensä,

16:34 Ja vei heidät kotiansa, ja valmisti heille pöydän, ja iloitsi, että hän koko huoneensa kanssa tuli Jumalan päälle uskovaiseksi.

16:35 Ja kuin päivä tuli, niin esivalta lähetti kylänlapset sanomaan: päästä ne miehet.

16:36 Niin tornin vartia ilmoitti nämät sanat Paavalille, sanoen: esivalta on käskenyt päästää teidät: menkää siis nyt ulos rauhassa.

16:37 Mutta Paavali sanoi heille: he ovat julkisesti tuomitsematta pieksäneet meidät, jotka olemme Roomalaiset, ja heittäneet torniin, ja nyt salaa tahtoisivat sysätä meidät ulos. Ei niin, vaan tulkaan he itse meitä ottamaan täältä ulos.

16:38 Niin kylänlapset ilmoittivat nämät sanat esival- lalle jällensä; ja he pelkäsi- vät, että he heidät Roomalai- siksi kuulivat,

16:39 Ja tulivat ja rukoilivat heitä, ja veivät heidät ulos, ja käskivät heidän mennä pois kaupungista.

16:40 Niin he läksivät tornis- ta ja menivät Lydian tykö. Ja kuin he veljet nähneet olivat ja heitä lohduttaneet, vaelsi- vat he matkaansa.

17 LUKU

17:1 Mutta kuin he Amphi- polin ja Apollonian lävitse vaeltaneet olivat, tulivat he

cohta idzens casta/ ja caicki hänen perhens.

16:34 Ja wei heidän cotians/ ja walmisti heille pöydän/ ja iloidzi perheinens/ että hän tuli Jumalan päälle usco- waisexi.

16:35 JA cuin päiwä tuli/ nijn Esiwalda lähetti kylänlapset sanoman: päästäkät ne mie- het.

16:36 Nijn tornin wartia il- moitti nämät sanat Pawalille/ sanoden: Esiwalda on käske- nyt teidän päästä/ mengät sijs matcan rauhassa.

16:37 Pawali sanoi heille: he owat meidän syyttömäst ja duomidzemat julkisest pies- net/ jotca cuitengin Romalai- set olemma: ja owat meidän päälisexi tornijn heittänet/ ja tahtowat nyt meidän taas sysätä sala ulos? Ei nijn/ waan tulcan idze meidän ot- taman tääldä ulos.

16:38 Nijn kylänlapset menit ja ilmoitit nämät sanat Esi- wallalle jällens: ja he pelkäi- sit/ että he heidän Roma- laisexi cuulit:

ja tulit ja rucoilit heitä.

16:39 Ja weit heidän ulos/ ja käskit heidän mennä pois Caupungista.

16:40 Nijn he läxit tornista/ ja menit Lydian tygö. Ja cuin he weljet nähnet olit/ ja hei- tä lohduttanet/ waelsit he matcans.

XVII. Lucu .

17:1 JA cosca he Amphipolin ja Appollonian läpidze wael- danet olit/ tulit he Thessa-

oli juutalaisten synagooga.	Tessalonikaan, jossa Juudalaisten synagoga oli.	lonicaan/ josa Judalaisten Synagoga oli.
17:2 Ja tapansa mukaan Paavali meni sisälle heidän luoksensa ja keskusteli kolmena sapattina heidän kansansa, lähtien kirjoituksista,	17:2 Ja Paavali, tapansa jälkeen, meni sisälle heidän tykönsä ja jutteli heille kolme lepopäivää Raamatuista,	17:2 Ja Pawali/ tawans jälkeen/ meni heidän tygöns/ ja puhutteli heitä colmetkin lepopäiwä järjestäns Ramatuista:
17:3 selitti ne ja osoitti, että Kristuksen piti kärsimän ja nouseman kuolleista, ja sanoi: Tämä Jeesus, jota minä teille julistan, on Kristus.	17:3 Selitti ne ja todisti, että Kristuksen tuli kärsiä ja nousta ylös kuolleista, ja että tämä Jesus, josta minä (sanoi hän,) teille ilmoitan, on Kristus.	17:3 Selitti ne heille ja todisti/ että Christuxen tuli kärsiä/ ja ylösnosta cuolluista: ja että tämä Jesus/ jota minä (sanoi hän) teille ilmoitan/ on Christus.
17:4 Ja muutamat heistä tulivat uskoon ja liittyivät Paavaliin ja Silaaseen, niin myös suuri joukko jumalaapelkääväisiä kreikkalaisia sekä useat ylhäiset naiset.	17:4 Ja muutamat suostuivat heihin, antain itsensä Paavaliin ja Silaan seuraan, niin myös suuri joukko jumalaisia Grekiläisiä ja ei vähä ylimmäisiä vaimoja.	17:4 Ja muutamat suostuit heihin/ andain heitäns Pawalin ja Silan seuraan/ nijn myös suuri joukko Jumalisista Grekeistä/ ja juuri monda jaloimmista waimoista.
17:5 Mutta juutalaiset joutuivat kiihkoon ja ottivat avukseen muutamia pahanilkisiä miehiä joutoväestä, haalivat kansaa kokoon ja nostivat kaupungissa metelin. He asettuivat Jaasonin talon edustalle ja hakivat Paavalia ja Silasta viedäkseen heidät kansan eteen.	17:5 Mutta epäuskoiset Juudalaiset kadetivat sitä ja saattivat tykönsä muutamia pahanilkisiä miehiä joutoväestä, ja kokoontuivat yhteen joukkoon, nostivat kapinan kaupungissa ja tunkeutuivat Jasonin huoneeseen, ja etsivät heitä viedäkseen kansan eteen.	17:5 MUtta ne epäuscoiset Judalaiset cadetit sitä/ ja saatit tygöns muutamita coiranparisita joutowäestä/ ja cocoisit heidän yhten/ ja nostit capinan Caupungis/ ja tungit heidäns Jasonin huonen eteen/ ja tahdoit heitä siellä ulos Canssan eteen.
17:6 Mutta kun he eivät heitä löytäneet, raastoivat he Jaasonin ja muutamia veljiä kaupungin hallitusmiesten eteen ja huusivat: Nuo koko maailman villitsijät ovat tännekin tulleet,	17:6 Ja ettei he heitä löytäneet, riepoittivat he Jasonin ja muutamia veljiä kaupungin päämiesten eteen ja huusivat: nämät koko maan piirin vietteliät ovat myös täällä,	17:6 Ja ettei he heitä löynet/ riepoitit he Jasonin/ ja muutamita weljiä Caupungin Päämiesten eteen/ ja huusit: 17:7 Nämät coco maan pijrin wietteliät owat myös tänne tullet/
17:7 ja heidät Jaason on ottanut vastaan; ja nämä kaikki tekevät vastoin keisarin asetuksia, sanoen erään toisen, Jeesuksen, olevan kuninkaan.	17:7 Jotka Jason otti vastaan; ja nämät kaikki tekevät keisarin käskyä vastaan, sanoen toisen kuninkaan olevan, nimittäin Jesuksen.	jotca Jason sala corjais. 17:8 Ja caicki nämät tekewät Keisarin käskyä wastan/ saronoden: toinen on Cuningas/ nimittäin Jesus.
17:8 Kun kansa ja hallitusmiehet tämän kuulivat, tulivat he levottomiksi.	17:8 Ja he kehoittivat kansan ja kaupungin päämiehet, jotka näitä kuultelivat.	17:9 Ja he kehoitit Canssan/ ja Caupungin Päämiehet/ jotca näitä cuuldelit:
17:9 Ja nämä ottivat takauk-	17:9 Ja kuin he Jasonilta ja	ja cuin he Jasonilda ja nijldä

sen Jaasonilta ja muilta ja päästivät heidät.

17:10 Mutta veljet lähettivät heti yötä myöten Paavalin ja Silaan Bereaan. Ja kun he olivat saapuneet sinne, menivät he juutalaisten synagogaan.

17:11 Nämä olivat jalompia kuin Tessalonikan juutalaiset; he ottivat sanan vastaan hyvin halukkaasti ja tutkivat joka päivä kirjoituksia, oliko asia niin.

17:12 Ja monet heistä uskoivat, niin myös useat ylhäiset kreikkalaiset naiset ja miehet.

17:13 Mutta kun Tessalonikan juutalaiset saivat tietää, että Paavali Bereassakin julisti Jumalan sanaa, tulivat he sinnekin ylyttämään ja kiihoittamaan kansaa.

17:14 Silloin veljet heti lähettivät Paavalin menemään meren rantaan; mutta sekä Silas että Timoteus jäivät Bereaan.

17:15 Ja Paavalin saattajat veivät hänet Ateenaan saakka, ja saatuaan vietäväksi Silaalle ja Timoteukselle käskyn mitä pikimmin tulla hänen luoksensa, he lähtivät sieltä pois.

17:16 Mutta Paavalin odottaessa heitä Ateenassa hänen henkensä hänessä kiivastui, kun hän näki, että kaupunki oli täynnä epäjumalankuvia.

17:17 Niin hän keskusteli synagoogassa juutalaisten ja jumalaapelkääväisten kanssa ja torilla joka päivä niiden kanssa, joita hän siellä tapa-

niiltä muilta olivat puhdistuksen ottaneet, päästivät he heidät.

17:10 Mutta veljet lähettivät kohta yöllä Paavalin ja Silaan Bereaan. Kuin he sinne tulivat, menivät he Juudalaisten synagogaan.

17:11 Sillä he olivat jalompaa sukua kuin ne, jotka Tessalonikassa olivat, ja ottivat juuri mielellänsä sanan vastaan ja tutkivat joka päivä Raamatuita, jos ne niin olisivat.

17:12 Niin monta heistä uskoivat, niin myös kunniallisista Grekiläisvaimoista ja miehistä ei harvat.

17:13 Kuin Juudalaiset Tessalonikassa ymmärsivät, että Jumalan sana oli myös Bereassa Paavalilta ilmoitettu, tulivat he sinnekin ja kehoittivat kansan.

17:14 Mutta veljet lähettivät kohta Paavalin ulos menemään hamaan mereen asti; vaan Silas ja Timoteus jäivät sinne.

17:15 Ja ne, jotka Paavalia saattivat, johdattivat hänen hamaan Ateniin. Ja kuin he saivat käskyn Silaan ja Timoteuksen tykö, että he rientäisivät hänen tykönsä, läksivät he matkaan.

17:16 Ja kuin Paavali odotti heitä Atenissa, syttyi hänen henkensä, että hän näki kaupungin aivan epäjumaliseksi.

17:17 Niin hän puheli Juudalaisten ja muiden jumalisten kanssa synagoogassa, niin myös turulla joka päivä niiden kanssa, jotka tulivat hänen tykönsä.

muilta olit puhdistuxen ottanet/ päästit he heidän.

17:10 MUtتا veljet laskit cohta yöllä Pawalin ja Silan menemän Bereaan. Cosca he sinne tulit/ menit he Judalaisten Synagogaan:

17:11 Sillä ne olit jaloimmas-ta sugust Thessalonicas syndynet/ jotca olit juuri mielelläns ottanet sanan wastan/ ja tutkit jocapäiwä Ramatuita/ jos ne nijn olisit.

17:12 Joista monda uscoit/ nijn myös cunnialisista Grekin waimoista ja miehistä sangen usiat.

17:13 COsca Judalaiset Thessalonicas ymmärsit/ että Jumalan sana oli myös Bereas Pawalilda ilmoitettu/ tulit he sinnekin/ ja kehoitit Cansan.

17:14 Mutta veljet laskit cohta Pawalin menemän haman meren asti: mutta Silas ja Timotheus jäit sinne alallens.

17:15 Ja ne jotca Pawalita saatit/ seuraisit he händä haman Athenin. Ja cuin he sait käskyn Silan ja Timotheuxen tygö/ riensit he heitäns nopiast hänen tygöns/ ja läxit matcan.

17:16 JA cosca Pawali heitä odotti Athenis/ syttyi hänen hengens hänes/ että hän näki Caupungin jumalattomaxi.

17:17 Ja puhui Judalaisten ja muiden jumalisten cansa Synagogasa/ nijn myös Turulla jocapäiwä nijden cansa/ jotca tulit hänen tygöns.

si.

17:18 Ja muutamat epikuro-laiset ja stoalaiset filosofit väittelivät hänen kanssansa; ja toiset sanoivat: Mitähän tuo lavertelija oikein tahtoo sanoa? Toiset taas sanoivat: Näkyy olevan vieraiden jumalien julistaja, koska hän julisti heille evankeliumia Jeesuksesta ja ylösnousemuksesta.

17:19 Ja he ottivat hänet ja veivät Areiopagille ja sanoivat: Voimmeko saada tietää, mikä se uusi oppi on, jota sinä ilmoitat?

17:20 Sillä outoja asioita sinä tuot meidän korvaimme kuulla. Me siis tahdomme tietää, mitä ne oikein ovat.

17:21 Sillä ateenalaisilla ja siellä oleskelevilla muukalaisilla ei kenelläkään ollut aikaa muuhun kuin uutta puhumaan ja uutta kuulemaan.

17:22 Niin Paavali astui keskelle Areiopagia ja sanoi: Ateenan miehet, minä näen kaikesta, että te suuresti kunnioitatte jumalia.

17:23 Sillä kävellessäni ympäri ja katsellessani teidän pyhiä paikkojanne minä löysin myös alttarin, johon oli kirjoitettu: 'Tuntemattomalle jumalalle.' Mitä te siis tuntemattanne palvelette, sen minä teille ilmoitan.

17:24 Jumala, joka on tehnyt maailman ja kaikki, mitä siinä on, hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei asu käsillä tehdyissä temppeleissä,

17:25 eikä häntä voida ihmisten käsillä palvella, ikäänkuin hän jotakin tarvitsisi, hän,

17:18 Ja muutamat Epikuro-laiset ja Stoalaiset philosophit riitelivät hänen kanssansa, ja muutamat sanoivat: mitä tämä lipilaari tahtoo sanoa? Mutta muut sanoivat: hän näkyy tahtovan outoja jumalia ilmoittaa: että hän saarnasi heille evankeliumia Jesuksesta ja ylösnousemisen kuolleista.

17:19 Ja he ottivat hänen ja veivät oikeuden paikkaan ja sanoivat: emmekö me mahda tietää, mikä uusi opetus tämä on, josta sinä puhut?

17:20 Sillä sinä tuotat jotakin outoa meidän korvillemme. Sentähden tahdomme me tietää, mitä ne ovat.

17:21 (Mutta kaikki Atenalaiset ja muukalaiset vieraat ei olleet mihinkään muuhun soveliaat kuin jotakin uutta sanomaan ja kuultelemaan.)

17:22 Niin Paavali seisoi keskellä oikeuspaikkaa, ja sanoi: Atenan miehet! minä näen teidät kaikissa kappaleissa epäjumalisiksi;

17:23 Sillä minä kävelin tässä ympäri ja katselin teidän jumalanpalvelustanne, ja löysin alttarin, jossa oli kirjoitettu: tuntemattomalle Jumalalle. Jota te siis tietämättä palvelette, sen minä teille ilmoitan.

17:24 Jumala, joka maailman teki ja kaikki mitä siinä on, joka on taivaan ja maan Herra, ei hän asu käsillä rakennetuissa tempeleissä,

17:25 Eikä häntä ihmisten käsillä palvella, niinkuin hän jotakin tarvitsisi; sillä hän

17:18 Ja muutamat Epicureit ja Stoici Philosophi rijtelit hänen cansans/ joista muutam sanoit: mitä tämä lipilari tahtoo sanoa? Ja muutamat sanoit: hän näkyy tahtovan vsia jumalita ilmoitta: Että hän saarnais heille Evankeliumi Jesuxesta/ ja ylösnousemisen cuolluista.

17:19 Ja he otit hänen ja weit oikeuden paickan/ ja sanoit: emmekö me mahda tietä/ mikä vsi opetus tämä on/ jotas opetat?

17:20 Sillä sinä tuotat jotakin vttä meidän corwillem. Sentähden tahdomma me nyt tietä/ mitä ne owat.

17:21 Ja caicki Athenist ja muucalaiset ja wierat/ ei ollet mihingän muuhun wal-mimmat cuin jotakin vttä sanoman ja cuuldeleman.

17:22 Nijn Pawali seisoi keskellä oikeus paicka/ ja sanoi: Athenan Miehet/ minä näen teidän olewan caikisa cappelisa epäjumalisixi:

17:23 Sillä minä kävelin tässä ymbärins/ cadzelin teidän jumalan palwelustan/ ja löysin yhden Altarin/ josa oli kirjoitettu: tundemattoman Jumalan. Nyt minä sen teille ilmoitan/ jolle te tietämätä Jumalan palwelusta teette.

17:24 JUmalä/ joca mailman teki/ ja caicki mitä sijnä on/ että hän on Taiwan ja maan HERra/ nijn ei hän asu käsillä raketuis Templeis/

17:25 Eikä saada ihmisten käsillä siwellä/ että hän jotakin tarwidzis: sillä hän anda

joka itse antaa kaikille elämän ja hengen ja kaiken.

17:26 Ja hän on tehnyt koko ihmissuvun yhdestä ainoasta asumaan kaikkea maanpiiriä ja on säätänyt heille määrättyt ajat ja heidän asumisensa rajat,

17:27 että he etsisivät Jumalaa, jos ehkä voisivat hapuilemalla hänet löytää - hänet, joka kuitenkin ei ole kaukana yhdestäkään meistä;

17:28 sillä hänessä me elämme ja liikumme ja olemme, niinkuin myös muutamat teidän runoilijoistanne ovat sanoneet: 'Sillä me olemme myös hänen sukuansa.

17:29 Koska me siis olemme Jumalan sukua, emme saa luulla, että jumaluus on samankaltainen kuin kulta tai hopea tai kivi, sellainen kuin inhimillisen taiteen ja ajatuksen kuvailema.

17:30 Noita tietämättömyyden aikoja Jumala on kärsinyt, mutta nyt hän tekee tietäväksi, että kaikkien ihmisten kaikkialla on tehtävä parannus.

17:31 Sillä hän on säätänyt päivän, jona hän on tuomitseva maanpiirin vanhurskautensa sen miehen kautta, jonka hän siihen on määrännyt; ja hän on antanut kaikille siitä vakuuden, herättämällä hänet kuolleista.

17:32 Kuullessaan kuolleitten ylösnousemuksesta toiset iva-sivat, toiset taas sanoivat: Me tahdomme kuulla sinulta tästä vielä toistekin.

itse antaa jokaiselle elämän ja hengen sekä kaikki.

17:26 Ja hän on tehnyt kaiken ihmisten sukukunnan yhdestä verestä kaiken maanpiirin päälle asumaan, ja määräsi aivotut ajat ja heidän asumisensa rajat:

17:27 Että heidän piti Jumalaa etsimän, jos he hänen taitaisivat tuta ja löytää; vaikka ei hän tosin ole kaukana yhdestäkään meistä.

17:28 Sillä hänessä me elämme, ja liikumme, ja olemme: niinkuin muutamat teidän runosepistänne sanoneet ovat: sillä me olemme myös hänen sukunsa.

17:29 Koska me siis Jumalan sukua olemme, niin ei meidän pidä luuleman, että Jumala on kullaan eli hopian eli kiven kaltaisen kuvan kaltainen, joka ihmisen taidon ja ajatuksen jälkeen on kaitvettu.

17:30 Nämät eksytyksen ajat on tosin Jumala sallinut, ja ilmoittaa nyt kaikille ihmisille joka paikassa, että he parannuksen tekisivät.

17:31 Sillä hän on päivän säätänyt, jona hän on maanpiirin tuomitseva vanhurskautensa, sen miehen kautta, jonka hän on säätänyt, ja jokaiselle ilmoittaa uskon, siinä että hän hänen kuolleista herätti.

17:32 Kuin he kuulivat kuolleitten ylösnousemisen, niin muutamat nauroivat sitä, vaan toiset sanoivat: me tahdomme sinua siitä vielä kuunnella.

jocaidzelle elämän ja hengen.

17:26 Ja on tehnyt kaikki ihmisten sikiät yhdestä werestä kaiken maan piirin päälle asuman/ ja määräisi aiwoitut ajat/ ja asetti rajat cuinga pitkaldä ja awaralda heidän asuman piti:

17:27 Että heidän piti Jumalata edzimän/ jos he hänen taidaisit löytä ja tuta/ waicka ei hän tosin ole caucana yhdestäkään meistä:

17:28 Sillä hänessä me elämme/ ja lijcumme/ ja olemma: nijncuin muutamat teidän Poetaistannekin sanonet owat. 17:29 Me olemma myös hänen sucuans/

jos me sijs Jumalan sucua olemma/ nijn ei meidän pidä luuleman että Jumala on cullan/ hopian/ caunistettuini kiwein/ ja cuwain caltainen/ eli ihmisten ajatuxen jälkeen tehtävä.

17:30 Ja ehkä Jumala on tämän exytyxen ajan tähän asti wijwytännyt/ nijn hän nyt cuitengin ilmoitta caikille ihmisille/ että jocainen joca-paicas parannuxen tekis/

17:31 Sillä hän on yhden päivän säätänyt/ jona hän on maan piirin oikeudella duomidzepa/ sen miehen cautta/ josa hän on sen säätänyt/ ja jocaidzelle ilmoitta uscon/ sijnä että hän hänen cuolluista herätti.

17:32 COsca he cuulit cuolluitten ylösnousemisesta mainittawan/ nauroit he sitä muutamat/ ja muutamat sanoit:

17:33 Ja niin Paavali lähti heidän keskeltänsä.

17:34 Mutta muutamat liittyivät häneen ja uskoivat; niiden joukossa oli Dionysius, Areopagin jäsen, ja eräs nainen, nimeltä Damaris, sekä muita heidän kanssansa.

Apostolien teot 18 LUKU

18:1 Sen jälkeen Paavali lähti Ateenasta ja meni Korinttoon.

18:2 Siellä hän tapasi erään Akylas nimisen juutalaisen, joka oli Pontosta syntyisin ja äsken tullut Italiasta, ja hänen vaimonsa Priskillan. Klaudius oli näet käskenyt kaikkien juutalaisten poistua Roomasta. Ja Paavali meni heidän luoksensa.

18:3 Ja kun hänellä oli sama ammatti kuin heillä, jäi hän heidän luoksensa, ja he tekivät työtä yhdessä; sillä he olivat ammatiltaan teltantekijöitä.

18:4 Ja hän keskusteli synagogassa jokaisena sapattina ja sai sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskomaan.

18:5 Ja kun Silas ja Timoteus tulivat Makedoniasta, oli Paavali kokonaan antautunut sanan julistamiseen ja todisti juutalaisille, että Jeesus on Kristus.

18:6 Mutta kun he vastustivat ja herjasivat, pudisti hän vaatteitansa ja sanoi heille: Tulkoon teidän verenne oman päänne päälle! Viaton olen minä; tästedes minä menen

17:33 Ja niin Paavali läksi heidän keskeltänsä.

17:34 Ja muutamat miehet riippuivat hänessä ja uskoivat: joidenka seassa myös Dionysius oli, yksi raadista, ja vaimo, nimeltä Damaris, ja muita heidän kanssansa.

18 LUKU

18:1 Senjälkeen läksi Paavali Atenasta ja tuli Korinttoon,

18:2 Ja löysi siellä Juudalaisen, Akvila nimeltä, Pontosta sukuisin, joka äsken Italiasta tullut oli, ja Priskillan hänen emäntänsä, (että Klaudius oli käskenyt kaikki Juudalaiset Roomista mennä pois,) joiden tykö hän meni.

18:3 Ja että hän oli yhdessä ammatissa, viipyi hän heidän tykönänsä, ja teki työtä; sillä heidän ammattinsa oli telttoja tehdä.

18:4 Mutta hän opetti synagogassa joka lepopäivä ja sai uskomaan sekä Juudalaisia että Grekiläisiä.

18:5 Mutta kuin Silas ja Timoteus Makedoniasta tulivat, oli Paavali hengeltä vaadittu, ja todisti Juudalaisille, että Jeesus on Kristus.

18:6 Kuin he puhuivat vastaan ja pilkkasivat, pudisti hän vaattensa ja sanoi heille: teidän verenne olkoon teidän päänne päälle: tästedes minä menen viatoinna pakanain tykö.

17:33 Me tahdomme sinua sijtä wielä cuullella.

Mutta Pawali läxi heidän keskeldäns.

17:34 Ja muutamat miehet ripuit hänesä/ ja uscoit/ Joidenga seas myös Dionisius oli/ yxi Raadista/ ja yxi waimo nimeldä Damaris/ ja muita heidän cansans.

XVIII. Lucu .

18:1 SENjälken läxi Pawali Athenast/ ja tuli Corinthijn/

18:2 Ja löysi siellä yhden Judalaisen Aquila nimeldä/ Pontost sucuisin/ joca äsken Italiast tullut oli/ ja Priscillan hänen emändäns: Että Klaudius oli käskenyt caicki Judalaiset Romista poismennä: joiden tygö hän meni.

18:3 Ja että hän oli yhdes wiras/ wijwyi hän heidän tykönäns/ ja opetti joca lepopäiwä Synagogas ja teki työtä.

18:4 Ja heidän wircans oli teldoja tehdä: ja hän uscotti sekä Judalaiset että Grekit.

18:5 COsca Silas ja Timotheus Macedoniast tulit/ waati Hengi Pawalita todistaman Judalaisille/ että Jeesus oli Christus.

18:6 Cosca he wistanpuhuit ja pilckaisit/ pudisti hän waattens/ ja sanoi heille: teidän weren olcon teidän päänne päälle: Tästedes minä menen wiatoinna pacanain

pakanain tykö.

18:7 Ja hän lähti sieltä ja meni erään Titius Justus nimisen jumalaapelkääväisen miehen tykö, jonka talo oli aivan synagoogan vieressä.

18:8 Mutta synagoogan esimies Krispus ja koko hänen perhekuntansa uskoivat Herraan; ja myöskin monet korinttolaiset, jotka olivat kuulemassa, uskoivat, ja heidät kastettiin.

18:9 Ja Herra sanoi yöllä näyssä Paavalille: Älä pelkää, vaan puhu, äläkä vaikene,

18:10 sillä minä olen sinun kanssasi, eikä kukaan ole ryhtyvä sinuun tehdäkseen sinulle pahaa, sillä minulla on paljon kansaa tässä kaupungissa.

18:11 Niin hän viipyi siellä vuoden ja kuusi kuukautta opettaen heidän keskuudessaan Jumalan sanaa.

18:12 Mutta Gallionin ollessa Akaian käskynhaltijana juutalaiset yksimielisesti nousivat Paavalia vastaan ja veivät hänet tuomioistuimen eteen

18:13 ja sanoivat: Tämä viettelee ihmisiä palvelemaan Jumalaa lainvastaisella tavalla.

18:14 Ja kun Paavali aikoi avata suunsa, sanoi Gallion juutalaisille: Jos olisi tehty rikos tai häijy ilkeytyö, olisi kohtuullista, että minä kärsivällisesti kuuntelisin teitä, juutalaiset.

18:15 Mutta jos teillä on riitakysymyksiä opista ja nimistä ja teidän laistanne, olkoot

18:7 Ja hän siirsi itsensä sieltä ja meni yhden huoneeseen, jonka nimi oli Justus: se oli Jumalaa palvelevainen, jonka huone oli läsnä synagogaa.

18:8 Mutta Krispus, synagoogan ylimmäinen, uskoi Herran päälle kaiken huoneensa kanssa. Ja monta Korinttolaisista, jotka kuulivat, uskoivat ja kastettiin.

18:9 Mutta Herra sanoi yöllä Paavalille näyn kautta: älä pelkää, vaan puhu, äläkä vaikene;

18:10 Sillä minä olen sinun kanssasi, eikä yhdenkään pidä karkaaman sinun päälles vahingoittamaan sinua; sillä minulla on paljon kansaa tässä kaupungissa.

18:11 Niin hän istui siellä ajastajan ja kuusi kuukautta, ja opetti heille Jumalan sanaa.

18:12 Mutta kuin Gallio oli maanvanhin Akajassa, karkasivat Juudalaiset yksimielisesti Paavalin päälle ja veivät hänen tuomioistuimen eteen,

18:13 Sanoen: tämä neuvoo kansaa palvelemaan Jumalaa vastoin lakia.

18:14 Kuin Paavali rupesi suutansa avaamaan, sanoi Gallio Juudalaisille: jos olisi jotakin vääryyttä eli jotakin hirmuista työtä tehty, oi Juudalaiset, niin olisi kohtuullinen, että minä teitä kuulisin;

18:15 Mutta jos kysymys on opista ja sanoista ja teidän laistanne, niin katsokaat it-

tygö.

18:7 Ja hän siirsi idzens sieltä/ ja meni yhden huoneeseen/ jonga nimi oli Justus/ se oli jumalinen/ jonga huone oli läsnä Synagogata.

18:8 Mutta Crispus Synagoogan ylimmäinen uscoi HERran päälle caiken hänen huonensansa. Ja monda Corinthist/ jotca päädä cuulit/ uscoit ja annoit heidäns casta.

18:9 JA HERra sanoi yöllä Pawalille näwyn cautta: älä pelkä/ waan puhu ja älä waickene/

18:10 Sillä minä olen sinun cansas/ ja ei yhdengän pidä carcaman sinua wahingoittaman/ sillä minulla on paljo Canssa täsä Caupungis.

18:11 Nijn hän istui siellä yhden vuoden ja cuusi Cuucautta/ ja opetti heille Jumalan sanoja.

18:12 MUtta cosca Gallio Maanwanhin oli Achajas/ carcaisit Judalaiset yximielisest Pawalita wastan/ ja weit hänen Duomioistuimen eteen/

ja sanoit:

18:13 Tämä neuwo Canssa palweleman Jumalata wastoin Lakia.

18:14 Cosca Pawali rupeis suutans awaman/ sanoi Gallio Judalaisille: jos olisi jotakin wääryttä/ eli jotakin hirmuista työtä tehty (Judalaiset) nijn olisi cohtullinen/ että minä teitä cuulisin.

18:15 Mutta jos kysymys on opista/ ja sanoista/ eli teidän Laistan/ nijn cadzocat

ne teidän huolenanne; niiden tuomari minä en tahdo olla.	se: en minä tahdo niiden tuomari olla.	idze/ en minä tahdo niistä Duomari olla:
18:16 Ja hän ajoi heidät pois tuomioistuimen edestä.	18:16 Ja ajoi pois heidät tuomioistuimen edestä.	ja poisajoi heidän Duomioistuimen edest.
18:17 Niin he kaikki ottivat kiinni Soosteneen, synagogan esimiehen, ja löivät häntä tuomioistuimen edessä, eikä Gallion välittänyt siitä mitään.	18:17 Niin kaikki Grekiläiset ottivat kiinni Sosteneen, synagogan päämiehen, ja pieksivät hänen tuomioistuimen edessä; ja ei Gallio niitä mitään totellut.	18:16 Nijn caicki Grekit otit kijnni Sosthenen Synagogan Päämiehen: 18:17 Ja piexit hänen Duomioistuimen edes/ ja ei Gallio niittä mitän totellut.
18:18 Mutta Paavali viipyi siellä vielä jonkun aikaa; sitten hän sanoi veljille jäähyväiset ja purjehti Syyriaan, mukanansa Priskilla ja Akylas; hän oli leikkauttanut tukkansa Kenkreassa, sillä hän oli tehnyt lupauksen.	18:18 Mutta Paavali oli vielä siellä pitkän ajan, ja jätti veljet hyvästi, ja purjehti Syyriaan, ja hänen kanssansa Priskilla ja Akvila, ja hän ajeli päänsä Kenkreissä; sillä hänellä oli lupaus.	18:18 MUtta Pawali oli vielä siellä pitkän ajan/ ja loi terweyxiä weljille/ ja purjehdi Syyriaan/ ja hänen cansans Priscilla ja Aquila. 18:19 Ja hän ajeli pääns Kenchreis/ sillä hänellä oli lupaus.
18:19 Ja he saapuivat Efesoon; sinne hän jätti heidät. Ja hän meni synagogaan ja keskusteli juutalaisten kanssa.	18:19 Ja tuli Ephesoon ja jätti ne sinne; mutta itse hän meni synagogaan ja puhui Juudalaisten kanssa.	Ja tuli alas Epheson/ ja jätti ne sinne: mutta idze hän meni Synagogaan/ ja puhui Judalaisten cansa:
18:20 Ja he pyysivät häntä viipymään kauemmin, mutta hän ei suostunut,	18:20 Ja he rukoilivat häntä, että hän enemmän aikaa viipyis heidän tykönänsä; vaan ei hän tahtonut;	18:20 Ja he rucoilit händä/ että hän enämängin aica wijwysis heidän tykönäns.
18:21 vaan sanoi heille jäähyväiset ja lausui: Minä palaan jälleen teidän tyköne, jos Jumala suo. Ja hän lähti purjehtimaan Efesosta.	18:21 Mutta jätti heidät hyvästi, sanoen: minun tulee kaiketi mennä Jerusalemiin tälle juhalle, joka nyt lähestyy. Mutta sitte minä palajan, jos Jumala suo, teidän tyköne. Ja niin hän läksi matkaan Ephesosta,	18:21 Waan ei hän tahtonut/ mutta loi heille terweyxiä/ sanoden: minun tule mennä Jerusalemiijn tälle juhalle cuin nyt lähesty. Mutta sijtte minä palajan (Jumalan awulla) teidän tygönne.
18:22 Ja noustuaan maihin Kesareassa hän vaelsi ylös Jerusalemiin ja tervehti seurakuntaa ja meni sitten alas Antiokiaan.	18:22 Ja tuli Kesareaan, meni ylös ja tervehti seurakuntaa, ja meni alas Antioikiaan,	18:22 Ja njjn hän läxi matcan Ephesost/ ja tuli Cesareaan/ ylösmeni/ ja tervehti Seuracunda/ ja meni alas Antiochian.
18:23 Kun hän oli viettänyt siellä jonkun aikaa, lähti hän matkalle ja kulki järjestään kautta Galatian maakunnan ja Frygian, vahvistaen kaikkia opetuslapsia.	18:23 Ja vietti siellä hetken aikaa, ja meni sitten matkaansa, ja vaelsi järjestänsä Galatian ja Phrygian maakunnan lävitse, vahvistain kaikkia opetuslapsia.	18:23 Ja wietti siellä hetken aica/ ja meni sijtte matcans/ ja vaelsi Galatian ja Phrygian maacunnan läpidze/ wahwistain caickia Opetuslapsia.

18:24 Ja Efesoon saapui eräs juutalainen, nimeltä Apollos, syntynyt Aleksandriasta, puhetaiteellinen mies ja väkevä raamatuissa.

18:25 Tälle oli opetettu Herran tie, ja hän puhui palavana hengessä ja opetti tarkoin Jeesuksesta, mutta tunsikin ainoastaan Johanneksen kasteen.

18:26 Hän rupesi rohkeasti puhumaan synagoogassa. Mutta kun Priskilla ja Akylas olivat häntä kuunnelleet, ottivat he hänet luokseen ja selittivät hänelle tarkemmin Jumalan tien.

18:27 Ja kun hän tahtoi mennä Akajaan, niin veljet kehoittivat häntä siihen ja kirjoittivat opetuslapsille, että nämä ottaisivat hänet vastaan. Ja sinne saavuttuaan hän armon kautta oli suureksi hyödyksi uskoon tulleille.

18:28 Sillä hän kumosi suurella voimalla julkisesti juutalaisten väitteet ja näytti kirjoituksista toteen, että Jeesus on Kristus.

Apostolien teot 19 LUKU

19:1 Kun Apollos oli Korintossa, tuli Paavali, kuljettuaan läpi ylämaakuntien, Efesoon ja tapasi siellä muutamia opetuslapsia.

19:2 Ja hän sanoi heille: Saitteko Pyhän Hengen silloin, kun te tulitte uskoon? Niin he sanoivat hänelle: Emme ole edes kuulleet, että Pyhää Henkeä on olemassakaan.

19:3 Ja hän sanoi: Millä kasteella te sitten olette kaste-

18:24 Niin tuli Efesoon Juudalainen, Apollos nimeltä, Aleksandriasta sukuisin, puhelias mies ja taitava Raamatuissa.

18:25 Tämä oli opetettu Herran tielle ja oli palava hengessä, puhui ja opetti visusti Herrasta, ja tiesi ainoasti Johanneksen kasteen.

18:26 Tämä rupesi rohkeasti synagoogassa opettamaan. Kuin Akvila ja Priskilla hänen kuulivat, ottivat he hänen tykönsä ja selittivät tarkemmasti hänelle Jumalan tien.

18:27 Mutta kuin hän tahtoi mennä Akajaan, kirjoittivat veljet ja neuvoivat opetuslapsia häntä korjaamaan. Ja kuin hän sinne tuli, autti hän paljon niitä, jotka uskoivat armon kautta.

18:28 Sillä hän voitti miehuullisesti Juudalaiset ja osoitti julkisesti Raamatuista, että Jeesus on Kristus.

19 LUKU

19:1 Niin tapahtui, kuin Apollos oli Korintossa, että Paavali matkusti lävitse ylämaakuntain, ja tuli Efesoon, ja löysi muutamia opetuslapsia,

19:2 Ja sanoi heille: oletteko te saaneet Pyhän Hengen, sittenkuin te uskoitte? He sanoivat hänelle: emme ensinkään ole kuulleet, josko Pyhää Henkeä lieneekään.

19:3 Ja hän sanoi heille: milläs te olette kastetut? He sa-

18:24 Niin tuli Efesoon yxi Judan mies/ Apollo nimeldä/ Alexandriast sucuisin/ puhelias mies/ ja taitawa Ramatus.

18:25 Tämä oli opetettu Herran teille/ ja puhui palawalla hengellä/ ja opetti wisust Herrasta/ ja tiesi ainoastans Johannnexen Castesta.

18:26 Tämä rupeis rohkiast Synagogas opettaman. Cosa Aquila ja Priscilla sen cuulit/ otit he hänen tygöns/ ja selittit tarkemmast hänelle Herran tien.

18:27 Mutta cuin hän tahdoi mennä Achajaan/ kirjoitit weljet ja neuwoit Opetuslapsia händä corjaman.

18:27 Ja cosca hän sinne tuli/ autti hän paljo heitä armon cautta/ jotca uscoit.

18:28 Sillä hän woitti miehullisest Judalaiset/ ja osotti julkisest Ramatuista/ että Jeesus oli Christus.

XIX. Lucu .

19:1 COsca Apollo oli Corinthis/ matcusti Pawali ylimaacundia/ ja tuli Efesoon/ löysi muutamia Opetuslapsia/ ja sanoi heille:

19:2 Olettaco te saanet Pyhän Hengen/ sijttecuin te uscoitte? He sanoit hänelle: en me ensingän ole cuullet/ jos jocu Pyhä Hengi lienekän.

19:3 Ja hän sanoi heille: Millästä te olette castetut? He

<p>tut? He vastasivat: Johanneksen kasteella.</p>	<p>noivat: Johanneksen kasteella.</p>	<p>sanoi: Johannexen Castella.</p>
<p>19:4 Niin Paavali sanoi: Johannes kastoi parannuksen kasteella, kehoittaen kansaa uskomaan häneen, joka oli tuleva hänen jälkeensä, se on, Jeesukseen.</p>	<p>19:4 Niin sanoi Paavali: Johannes tosin kasti parannuksen kasteella, sanoen kansalle, että heidän piti uskomman sen päälle, joka hänen jälkeensä tuleva oli, se on, Kristuksen Jesuksen päälle.</p>	<p>19:4 Nijn sanoi Pawali: Johannes tosin casti parannuksen Castella/ ja sanoi Canssalle/ että heidän piti uskomman sen päälle joca hänen jälkensä tulewa oli/ se on/ Jesuxen päälle/ että hän on Christus.</p>
<p>19:5 Sen kuultuaan he ottivat kasteen Herran Jeesuksen nimeen.</p>	<p>19:5 Niin ne, jotka sen kuullivat, kastettiin Herran Jeesuksen nimeen.</p>	<p>19:5 Ne jotca näitä cuulit/ castettin he HERran Jesuxen Nimeen.</p>
<p>19:6 Ja kun Paavali pani käntensä heidän päälleen, tuli heidän päällensä Pyhä Henki, ja he puhuivat kielillä ja ennustivat.</p>	<p>19:6 Ja kuin Paavali pani kätensä heidän päällensä, tuli Pyhä Henki heidän päällensä, ja he puhuivat kielillä ja ennustivat.</p>	<p>19:6 Ja cuin Pawali pani kätensä heidän päällensä/ tuli Pyhä Hengi heidän päällensä/ ja he puhuit kielillä ja propheteraisit.</p>
<p>19:7 Heitä oli kaikkiaan noin kaksitoista miestä.</p>	<p>19:7 Ja kaikki ne miehet olivat lähes kaksitoistakymmentä.</p>	<p>19:7 Ja näitä oli lähes caxitoistakymmendä miestä.</p>
<p>19:8 Ja hän meni synagogaan, ja kolmen kuukauden ajan hän puhui heidän kansansa rohkeasti ja vakuuttavasti Jumalan valtakunnasta.</p>	<p>19:8 Niin hän meni synagogaan ja saarnasi rohkiasti kolme kuukautta, opetti ja neuvoi heitä Jumalan valtakunnasta.</p>	<p>19:8 Nijn hän meni Synagogaan/ ja saarnais rohkiast colmeckin Cuucautta/ opetti ja neuvoi heitä Jumalan waldacunnast.</p>
<p>19:9 Mutta kun muutamat paaduttivat itsensä eivätkä uskoneet, vaan puhuivat pahaa Herran tiestä kansan edessä, niin hän meni pois heidän luotaan ja erotti opetuslapset heistä ja piti joka päivä keskusteluja Tyrannuksen koulussa.</p>	<p>19:9 Mutta kuin muutamat heistä paatuivat ja ei uskoneet, vaan panettelivat Herran tietä yhteiselle kansalle, meni hän pois heidän tykönsä, ja erotti opetuslapset, ja puhui joka päivä yhden miehen koulussa, joka kutsuttiin Tyrannus.</p>	<p>19:9 Mutta cuin muutamat heistä paaduit/ ja ei usconet/ waan panettelit HERran tietä yhteidzen Canssan edes/ meni hän pois heidän tyköns/ ja erotti Opetuslapset ja puhui jocapäiwä yhden miehen Schoulus/ jonga nimi oli Tyrannus.</p>
<p>19:10 Ja sitä kesti kaksi vuotta, niin että kaikki Aasian asukkaat, sekä juudalaiset että kreikkalaiset, saivat kuulla Herran sanan.</p>	<p>19:10 Ja sitä tehtiin kaksi ajastaikaa, niin että kaikki ne, jota Asiassa asuivat, saivat kuulla Herran Jeesuksen sanan, sekä Juudalaiset että Grekiläiset.</p>	<p>19:10 Ja sitä tehtin caxi ajastaica/ nijn että caicki ne/ jotca Asias asuit/ sait cuulla HErran Jesuxen sanan/ sekä Judalaiset että Grekit</p>
<p>19:11 Ja Jumala teki ylen voimallisia tekoja Paavalin kätten kautta,</p>	<p>19:11 Ja Jumala teki Paavalin kätten kautta ei vähiä voimallisia töitä,</p>	<p>19:11 Ja Jumala teki Pawalin kätten cautta/ ei wähembiä töitä:</p>
<p>19:12 niin että vieläpä hikiliinoja ja esivaatteita hänen iholtansa vietiin sairasten</p>	<p>19:12 Niin että hikiliinat ja esiliinat hänen iholtansa sairasten päälle tuotiin, ja taudit luopuivat heistä, ja pahat</p>	<p>19:12 Nijn että he hikilijnat ja esilijnat hänen iholdans sairasten päälle panit/ ja taudit</p>

päälle, ja taudit lähtivät heistä ja pahat henget pakenivat pois.

19:13 Myöskin muutamat kulkjesivat juutalaiset loitsijat rupesivat lausumaan Herran Jeesuksen nimeä niiden ylitse, joissa oli pahoja henkiä, sanoen: Minä vannotan teitä sen Jeesuksen kautta, jota Paavali julistaa.

19:14 Ja niiden joukossa, jotka näin tekivät, oli myös erään juutalaisen ylipapin, Skeuaan, seitsemän poikaa;

19:15 mutta paha henki vastasi heille sanoen: Jeesuksen minä tunnen, ja Paavalin minä tiedän, mutta keitä te olette?

19:16 Ja se mies, jossa paha henki oli, karkasi heidän kimppuunsa, voitti heidät toisen toisensa perästä ja runteli heitä, niin että he alastomina ja haavoitettuna pakenivat siitä huoneesta.

19:17 Ja tämän saivat tietää kaikki Efeson asukkaat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset; ja heidät kaikki valtasi pelko, ja Herran Jeesuksen nimeä ylistettiin suuresti.

19:18 Ja monet niistä, jotka olivat tulleet uskoon, menivät ja tunnustivat ja ilmoittivat tekonsa.

19:19 Ja useat niistä, jotka olivat taikuutta harjoittaneet, kantoivat kirjansa kokoon ja polttivat ne kaikkien nähden; ja kun niiden arvo laskettiin yhteen, huomattiin sen olevan viisikymmentä tuhatta hopearahaa.

19:20 Näin Herran sana voi-

henget heistä läksivät ulos.

19:13 Niin muutamat Juudalaiset, jotka olivat lumoojat, vaelsivat ympäri, ja kiusasivat mainita Herran Jeesuksen nimeä niiden päälle, joilla pahat henget olivat, ja sanoivat: me vannotamme teitä Jeesuksen puolesta, jota Paavali saarnaa.

19:14 Ja muutamat niiden seassa, jotka tätä tekivät, olivat Skevan, Juudalaisten ylimmäisen papin, seitsemän poikaa.

19:15 Mutta paha henki vastasi ja sanoi: Jeesuksen minä tunnen, ja Paavalin minä tiedän, mutta mitkä te olette?

19:16 Ja ihminen, jossa paha henki oli, karkasi heidän päällensä, ja voitti heidät ja pauskasi heidät allensa, niin, että he alasti ja haavoitettuna pääsivät siitä huoneesta ulos pakenemaan.

19:17 Ja tämä tuli tietäväksi sekä kaikille Juudalaisille että Grekiläisille, jotka Ephesosssa asuivat, ja pelko tuli kaikkein päälle ja Herran Jeesuksen nimi suuresti ylistettiin.

19:18 Ja tuli myös monta niistä, jotka uskoivat, tunnustivat ja ilmoittivat tekonsa.

19:19 Ja monta niistä, jotka hempeitä juonia harjoitelleet olivat, toivat kirjat ja polttivat kaikkein nähden. Ja kuin niiden hinnat laskettu oli, niin löydettiin viisikymmentä tuhatta hopiapenninkiä.

19:20 Niin voimallisesti kas-

luowuit heistä/ ja rumatkin henget heistä läxit.

19:13 Nijn muutamat Judalaiset waelsit ymbärins/ jotca olit lumojat/ ja kiusaisit mainita HERran Jesuxen Nime nijden päälle joilla rumat henget olit/ ja sanoit: me wannotamme teitä Jesuxen puolesta/ jota Pawali saarna.

19:14 Ja muutamat nijden seas cuin tätä teit/ olit seidezemen Sceuan Judalaisten ylimmäisen Papin poica

19:15 Mutta ruma hengi vastais/ ja sanoi: Jesuxen minä kyllä tunnen/ ja Pawalin hywästi tiedän/ mutta mitkä te oletta?

19:16 Ja se ihminen/ josa paha hengi oli/ carcais heidän päällens/ ja voitti heidän/ ja paiscais heidän alans/ nijn että he alasti/ ja haawoitettuna pääsit sijtä huonesta pakeneman.

19:17 Ja tämä tuli tiettäwäxi sekä caikille Judalaisille että Grekeille jotca Ephesos asuit/ ja pelco tuli caickein päälle. Ja HERran Jesuxen nimi suurna pidettin.

19:18 JA tuli myös monda nijstä/ jotca uscoit/ tunnustit ja ilmoitit heidän tecons.

19:19 Ja monda nijstä jotca noitana ollet olit/ toit kirjat/ ja poltit caickein nähden. Ja cosca heidän hindans laskettu oli/ nijn löyttin rahan luccu/ wijsikymmendä tuhatta hopiapenningitä.

19:20 Nijn jalosti caswoi HER-

mallisesti kasvoi ja vahvistui.

19:21 Kun kaikki tämä oli tapahtunut, niin Paavali hengessä päätti kulkea Makedonian ja Akaiian kautta ja matkustaa Jerusalemiin ja sanoi: Käytyäni siellä minun pitää nähdä myös Rooma.

19:22 Ja hän lähetti Makedoniaan kaksi apumiehistänsä, Timoteuksen ja Erastuksen, mutta jäi itse joksikin aikaa Aasiaan.

19:23 Tähän aikaan syntyi sangen suuri melu siitä tiestä.

19:24 Sillä eräs hopeaseppä, nimeltä Demetrius, joka valmisti hopeaisia Artemiin temppeleitä, hankki sillä ammattilaisille melkoisia tuloja.

19:25 Hän kutsui kokoon nämä sekä muut, jotka sel-laista työtä tekivät, ja sanoi: Miehet, te tiedätte, että meillä on hyvä toimeentulomme tästä työstä;

19:26 mutta nyt te näette ja kuulette, että tuo Paavali on, ei ainoastaan Efesossa, vaan melkein koko Aasiassa, uskottellut ja vietellyt paljon kansaa, sanoen, etteivät ne ole jumalia, jotka käsillä tehdään.

19:27 Ja nyt uhkaa se vaara, että ei ainoastaan tämä meidän elinkeinomme joudu halveksituksi, vaan myöskin, että suuren Artemis jumalattaren temppeleitä ei pidetä minäkään ja että hän menettää mahtavuutensa, hän, jota koko Aasia ja koko maanpiiri palvelee.

19:28 Kun he sen kuulivat, tulivat he vihaa täyteen ja

voi Herran sana ja vahvistui.

19:21 Kuin nämät toimitetut olivat, aikoi Paavali hengessä Makedonian ja Akaiian lävitse vaelttaa Jerusalemiin, sanoen: sittekuin minä siellä ollut olen, täytyy minun myös Roomiin mennä.

19:22 Niin hän lähetti Makedoniaan kaksi niistä, jotka häntä palvelivat, Timoteuksen ja Erastuksen, mutta itse hän jäi hetkeksi aikaa Aasiaan.

19:23 Mutta sillä ajalla nousi ei vähin kapina siitä tiestä.

19:24 Sillä hopiaseppä, Demetrius nimeltä, teki hopiaisia Diana-templiä, josta niille, jotka sitä ammattia pitivät, oli ei vähin voitto.

19:25 Ne hän kutsui kokoon, ja jotka senkaltaista työtä tekivät, ja sanoi: miehet, te tiedätte, että meillä on tästä työstä jalo voitto,

19:26 Ja te näette ja kuulette, ettei ainoasti Efesossa, mutta lähes kaikessa Aasiassa on tämä Paavali uskottanut ja kääntänyt pois paljon kansaa, sanoen, ettei ne ole jumalat, joita ihmisten käsillä tehdään,

19:27 Niin ei ainoasti vaara ole, että tämä meidän elin-työksemme häpiään joutuisi, vaan myös että suuren naisjumalan Dianan templiä ei minäkään pidettäisi ja hänen korkia kunniansa hukkuisi, jota koko Asia ja kaikki maailma palvelee.

19:28 Mutta kuin he nämät kuulivat, tulivat he täyteen

ran sana/ ja vahvistui.

19:21 COsca nämät toimitetut olit/ aicoi Pawali Henges Makedonian ja Achajan läpidze waelda Jerusalemiijn/ ja sanoi: sijttecuin minä siellä ollut olen/ täyty minun myös Romiijn mennä.

19:22 Nijn hän lähetti Makedoniaan caxi niijstä/ jotca händä palwelit/ Timotheuxen ja Erastuxen/ mutta idze hän jäi hetkexi aica Aasiaan.

19:23 Sillä ajalla nousi/ ei vähin capina sijtä tiestä:

19:24 Sillä yxi Hopiaseppä Demetrius nimeldä/ teki Dianalle hopiaisia Templitä/ josta nijlle oli suuri woitto/ jotca sitä wirca pidit:

19:25 Ne hän cudzui cocon/ ja sanoi nijlle wircamiehille: Miehet/ te tiedätte että meillä on tästä wirasta elatus:

19:26 Ja te näette ja cuulette/ ettei ainoastans Efesos/ mutta lähes caikesa Asian maasa on tämä Pawali uscottanut ja paljo Canssa käändänyt pois/ sanoden: ei ne ole jumalat/ cuin ihmisten käsillä tehdän:

19:27 Joca ei ainoastans meidän wircam turhan saata/ ettei se mitän maxa: mutta myös sen suuren naisjumalan Dianan Templi ei minäkään pidetä/ ja hänen cunnians hucku/ jolle cuitengin caicki Asia/ ja coco mailma jumalan palwelusta tekewät.

19:28 Cosca he nämät cuulit/ wihastuit he/ ja huusit/

huusivat sanoen: Suuri on efesolaisten Artemis!

19:29 Ja koko kaupunki joutui sekasortoon, ja he ryntäsivät kaikki yhdessä näytelmäpaikkaan ja tempasivat mukaansa Gaiuksen ja Aristarkuksen, kaksi makedonialaista, jotka olivat Paavalin matkatovereita.

19:30 Ja kun Paavali tahtoi mennä kansanjoukkoon, eivät opetuslapset sitä sallineet.

19:31 Ja myös muutamat Aasian hallitusmiehistä, jotka olivat hänen ystäviään, lähettivät hänelle sanan ja pyysivät, ettei hän menisi näytelmäpaikkaan.

19:32 Ja he huusivat, mikä mitäkin; sillä kokous oli sekasortoinen, ja useimmat eivät tienneet, minkätähden he olivat tulleet kokoon.

19:33 Silloin vedettiin joukosta esille Aleksander, jota juutalaiset työnsivät esiin; niin Aleksander viittasi kädellään merkiksi, että hän tahtoi pitää puolustuspuheen kansan edessä.

19:34 Mutta kun he huomasiivat, että hän oli juutalainen, rupesivat he kaikki yhteen ääneen huutamaan ja kirkkuiivat noin kaksi hetkeä: Suuri on efesolaisten Artemis!

19:35 Mutta kun kaupungin kansleri oli saanut kansan rauhoittumaan, sanoi hän: Efeson miehet, onko ketään, joka ei tiedä, että efesolaisten kaupunki on suuren Artemiin tempelin ja hänen taivaasta pudonneen kuvansa

vihaa ja huusivat, sanoen: suuri on Ephesiläisten Diana!

19:29 Ja kaikki kaupunki tuli meteliä täyteen, ja he karkasivat yksimielisesti katselupaikkaan, ja ottivat kiinni Gajuksen ja Aristarkuksen, jotka olivat Makedoniasta Paavalin matkakumppanit.

19:30 Mutta kuin Paavali tahtoi kansan sekaan mennä, niin ei opetuslapset häntä laskeneet.

19:31 Ja muutamat päämiehet Asiasta, jotka hänen ystävänsä olivat, lähettivät hänen tykönsä ja rukoilivat, ettei hänen pitänyt katselupaikkaan itsiänsä antaman.

19:32 Ja muutamat muuta huusivat, niin että joukko oli peräti sekaseuraisin, ja enin osa ei tietänyt, minkätähden he olivat tulleet kokoon.

19:33 Niin väkijoukosta vedettiin edes Aleksanteri, jonka Juudalaiset eteen syöksivät. Ja Aleksanteri viittasi kädellänsä, ja tahtoi edestänsä vastata kansan edessä.

19:34 Kuin he siis ymmärsivät, että hän Juudalainen oli, huusivat he kaikki yhteen suuhun, lähes kaksi hetkeä, ja sanoivat: suuri on Ephesiläisten Diana!

19:35 Mutta kuin kansleri oli hillinnyt kansan, sanoi hän: Epheson miehet! kuka on se ihminen, joka ei tiedä, että Epheson kaupunki palvelee suurta Dianaa ja taivaasta pudonnutta kuvaa?

sanoden: suuri on Epheserein Diana.

19:29 Nijn caicken Caupungihin tuli meteli/ ja he carcaisit yximielisest Cadzelluspaickan/ ja otit kijnni Gajuxen ja Aristarchuxen/ jotca olit Makedoniasta Pawalin cumpanit.

19:30 Mutta cuin Pawali tahdoi Canssan secan mennä/ nijn ei Opetuslapset händä laskenet.

19:31 Ja muutamat Päämiehet Asiast/ jotca hänen ystäväns olit/ lähetit hänen tygöns/ ja rucoilit ettei hänen pitänyt Cadzelluspaicallen menemän.

19:32 Ja muutamat muuta huusit/ nijn että joucko oli peräti secaseuraisin. Ja ei enin osa tiennyt mingätähden he olit tullet cocon.

19:33 Nijn muutamat Canssasta wedit edes Alexandrin/ jonga Judalaiset eteen syöxit. Nijn Alexander wijttais kädelläns/ ja tahdoi edestäns wastata Canssan edes.

19:34 Cosca he sijs ymmärsit/ että hän Judalainen oli/ huusit he caicki yhten suuhun/ lähes caxi hetke/ ja sanoit: Suuri on Epheserein Diana.

19:35 COsca Canceleri hillidzi Canssan/ sanoi hän: Epheson miehet/ cuca on se ihminen/ joca ei tiedä/ että Epheson Caupungi palwele sitä suurta naisjumalata Dianata/ ja sitä Taiwallista Cuwa?

vaalija?

19:36 Koska ei kukaan voi tätä kieltää, tulee teidän siis pysyä rauhallisina eikä tehdä mitään harkitsematonta.

19:37 Te olette kuitenkin tuoneet tänne nämä miehet, jotka eivät ole temppelein ryöstäjiä eivätkä ole meidän jumalatartamme pilkanneet.

19:38 Jos siis Demetriuksella. Sittekuin kapina lakkasi, kutsui Paavali opetuslapset tykönsä ja tervehti heitä, ja läksi matkaansa Makedoniaan ja hänen ammattiveljilänsä on riita-asiaa jotakuta vastaan, niin pidetään oikeudenistuntoja ja onhan käskynhaltijoita; vetäkööt toisensa oikeuteen.

19:39 Ja jos teillä on vielä jotakin muuta vaadittavaa, niin ratkaistakoon asia laillisessa kansankokouksessa.

19:40 Sillä tämänpäiväisen tapahtuman tähden me olemme vaarassa joutua syyt-teeseen jopa kapinasta, vaikkei mitään aihetta olekaan; ja silloin me emme voi vastata tästä mellakasta. Näin puhuen hän sai kokouksen hajaantumaa.

Apostolien teot 20 LUKU

20:1 Kun meteli oli asettunut, kutsui Paavali opetuslapset luoksensa; ja rohkaistuaan heitä hän jätti heidät hyvästi ja lähti matkustamaan Makedoniaan.

20:2 Ja kuljettuaan niiden paikkakuntien läpi ja puhuttuaan siellä monta kehoituksen sanaa hän tuli Kreikkaan.

19:36 Koska ei siis taideta sanoa sitä vastaan, niin aset-takaat teitänne ja älkäätkä mi-tään tyhmiä tehkö.

19:37 Sillä te olette nämät miehet vetäneet edes, jotka ei ole kirkon varkaita eikä tei-dän jumalanne pilkkaajia.

19:38 Jos siis Demetriuksella ja niillä, jotka hänen kanssansa työkumppanit ovat, on jonkun kanssa asiaa, niin pidetään laki ja oikeus; ovat myös maanvanhimmat: kantakaan toinen toisensa päälle.

19:39 Mutta jos teillä on riita muista asioista, niin ratkais-takoon asia laillisessa kokouksessa.

19:40 Sillä vaara on, että me nuhteesen tulemme tämänpäiväisen kapinan tähden, koska ei yhtään syytä ole, josta me taitaisimme tämän metelin tähden tilin tehdä. Ja kuin hän nämät sanonut oli, laski hän kansan menemään.

20 LUKU

20:1 Sittekuin kapina lakkasi, kutsui Paavali opetuslapset tykönsä ja tervehti heitä, ja läksi matkaansa Makedoniaan.

20:2 Ja kuin hän ne maakunnat vaelsi, ja oli heitä monilla sanoilla neuvonut, tuli hän Grekan maalle,

19:36 Nyt/ ettei yxikän taida sano sitä wastan/ nijn aset-tacat sijs teidän/ ja älkät mitän tyhmäst toimittaco.

19:37 Te oletta nämät miehet wetänet edes/ jotca ei Kircon warcat/ eikä teidän naisjuma-lan pilckajat ole.

19:38 Mutta jos Demetriuxella ja jotca hänen cansans yhdes wiras owat/ on jotakin jotacuta wastan/ nijn pidetän Laki ja oikeus/ owat myös Maanwanhimmat/ candacan siellä ja wastatcan keskenäns.

19:39 Mutta jos teillä on muuta candamista/ nijn rat-caiscan toimellises cocouxes:

19:40 Sillä se on waarallinen/ että me nuhtesen tulemme tämän päiwäisen capinan tähden/ ja ettei yhtän syytä ole/ josta me taidaisimma tämän metelin tilan nimittä/ ja cuin hän nämät puhunut oli/ laski hän Canssan menemän.

XX. Lucu .

20:1 Sljttecuin capina lackais/ cudzui Pawali Opetuslapset tygöns ja tervehti heitä/ ja läxi matcans Makedoniaan.

20:2 Ja cuin hän ne maacunnat waelsi/ ja oli heitä monilla sanoilla neuwonut/ tuli hän Grecan maalle/

20:3 Siellä hän oleskeli kolme kuukautta. Ja kun juutalaiset olivat tehneet häntä vastaan salahankkeen hänen aikoesaan lähteä meritse Syyriaan, päätti hän tehdä paluumatkansa Makedonian kautta.

20:4 Ja häntä seurasivat berealainen Soopater, Pyrruksen poika, ja tessalonikalaisista Aristarkus ja Sekundus, derbeläinen Gaius, Timoteus sekä aasialaiset Tykikus ja Trofimus.

20:5 Nämä menivät edeltä ja odottivat meitä Trooaassa;

20:6 mutta me purjehdimme happamattoman leivän juhlan jälkeen Filippistä ja tulimme viidentenä päivänä heidän luoksensa Trooaaseen ja viivyimme siellä seitsemän päivää.

20:7 Ja kun viikon ensimmäisenä päivänä olimme kokoon-tuneet murtamaan leipää, niin Paavali, joka seuraavana päivänä aikoi matkustaa pois, keskusteli heidän kanssansa ja pitkitti puhettaan puoliyöhön saakka.

20:8 Ja monta lamppua oli palamassa yläsalissa, jossa me olimme koolla.

20:9 Niin eräs nuorukainen, nimeltä Eutykus, istui ikkunalla, ja kun Paavalin puhe kesti niin kauan, vaipui hän sikeään uneen ja putosi unen vallassa kolmannesta kerroksesta maahan; ja hänet nostettiin ylös kuolleena.

20:10 Mutta Paavali meni alas, heittäytyi hänen ylitsen-

20:3 Ja viipyi siellä kolme kuukautta, ja että Juudalaiset väijyivät häntä, kuin hänen piti Syyriaan menemään, aikoi hän palata Makedonian kautta.

20:4 Mutta Sopater Bereasta seurasi häntä Asiaan asti, ja Tessalonikasta Aristarkus ja Sekundus, ja Gajus Derbestä, ja Timoteus; mutta Asias-ta Tykikus ja Trophimus.

20:5 Nämät läksivät edellä ja odottivat meitä Troadassa.

20:6 Mutta me purjehdimme jälkeen pääsiäisen Philippistä ja tulimme heidän tykönsä Troadaan viitenä päivänä, ja viivyimme siellä seitsemän päivää.

20:7 Mutta ensimmäisenä viikonpäivänä, kuin opetuslapset kokoontuivat leipää taittamaan, saarnasi heille Paavali, ja aikoen toisena päivänä matkustaa, pitensi saarnan puoli-yöhön asti.

20:8 Ja monta kynttilää oli sytytetty salissa, jossa me olimme koossa.

20:9 Niin nuorukainen, nimeltä Eutykus, istui akkunalla, ja raukesi syvään uneen, ja Paavalin kauvan puhuessa, tuli hän unelta voitetuksi ja putosi alas kolmannesta ullakosta, ja otettiin kuolleena ylös.

20:10 Niin Paavali astui alas, ja laski itsensä hänen päällensä, ja otti syliinsä, ja sa-

ja wijwyi siellä colme Cuucautta.

20:3 Ja että Judalaiset wäijyt händä/ cosca hänen piti Syyriaan menemän/ aicoi hän palaita Makedonian cautta.

20:4 Mutta Sopater Berreast seurais händä Asian asti/ waan Thessalonicast Aristarchus ja Secundus/ ja Gajus Derbenist/ ja Timotheus.

20:5 Mutta Asiasta Tychicus ja Trophimus. Nämät läxit edellä/ ja odotit meitä Troadas.

20:6 Mutta me purjehdimma jälken Pääsiäisen Philippistä/ ja tulimme heidän tygöns Troadaan wijdesä päiwäsä/ ja wijwyimme siellä seidzemen päiwä.

20:7 MUtta ensimmäisnä leopäiwänä/ cosca Opetuslapset cocounsit leipä taittaman/ saarnais heille Pawali. Ja toisna päiwänä tahdoi hän matcusta/ ja pidensi saarnans haman puoli yöhön asti.

20:8 Ja monda kyntilätä oli sytytetyt Salisa/ josa me olimma cogosa.

20:9 Nijn yxi nuorucainen/ nimeldä Eutyclus/ istui ackunalla/ ja raukeis sikiään uneen/ Pawalin cauwan puhues/ ja raukeis wielä enämmin uneen/ ja langeis alas colmannest ullacost/ ja otettin cuolluna ylös.

20:10 Nijn Pawali astui alas/ ja laski idzens hänen päällens

sä, kiersi kätensä hänen ympärilleen ja sanoi: Älkää häntäkö, sillä hänessä on vielä henki.

20:11 Niin hän meni jälleen ylös, mursi leipää ja söi; ja hän puhui kauan heidän kanssansa, päivän koittoon asti, ja lähti sitten matkalle.

20:12 Ja he veivät pojan sielutä elävänä ja tulivat suuresti lohdutetuiksi.

20:13 Mutta me menimme edeltäpäin ja astuimme laivaan ja purjehdimme Assoon. Sieltä aioimme ottaa Paavalin laivaan, sillä hän oli niin määrännyt, aikoen itse kulkea maitse.

20:14 Ja kun hän yhtyi meihin Assossa, otimme hänet laivaan ja kuljimme Mityleneen.

20:15 Sieltä me purjehdimme ja saavuimme toisena päivänä Kion kohdalle; seuraavana päivänä laskimme Samoon ja tulimme sen jälkeisenä päivänä Miletoon.

20:16 Sillä Paavali oli päättänyt purjehtia Efeson ohitse, ettei häneltä kuluisi aikaa Aasiassa; sillä hän kiiruhti joutuakseen, jos suinkin mahdollista, helluntaiksi Jerusalemiin.

20:17 Mutta Miletosta hän lähetti sanan Efesoon ja kutsui tykönsä seurakunnan vanhimmat.

20:18 Ja kun he saapuivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: Te tiedätte ensimmäisestä päivästä asti, kun minä

no: älkäätkä kapinoitko; sillä hänen sielunsa on vielä hänessä.

20:11 Niin hän nousi, ja taitti leipää, ja söi, ja puheli kauan heidän kanssansa, päivän koittamaan asti, niin hän läksi matkaansa.

20:12 Niin he toivat nuorukaisen elävänä ja tulivat siitä lohdutetuiksi.

20:13 Mutta me astuimme edellä haahteen ja purjehdimme Assoon, aikoen siellä ottaa Paavalin sisälle; sillä hän oli niin käskenyt, ja tahoi itse maata myöten mennä.

20:14 Kuin hän Assossa meidän kanssamme yhteen tuli, otimme me hänen sisälle ja tulimme Mityleneen.

20:15 Sieltä me purjehdimme ja tulimme toisena päivänä Kion kohdalle. Ja taas päivää jälkeen tulimme me Samoon, ja viivyimme Trogylliassa. Ja päivää jälkeen tulimme me Miletoon.

20:16 Sillä Paavali oli päättänyt purjehtia Epheson ohitse, ettei hän Asiassa aikaa kuluttaisi; sillä hän kiiruhti, jos hänelle olis mahdollinen ollut, helluntaiksi Jerusalemiin.

20:17 Mutta hän lähetti Miletosta sanan Ephesoon ja kutsutti seurakunnan vanhimmat.

20:18 Kuin he tulivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: te tiedätte, kuinka minä olen ollut kaiken ajan teidän tykönänne ensimmäisestä päi-

ja otti sylijns/ ja sanoi: älkät capinoitco/ sillä hänen sielunsa on vielä hänen.

20:11 Nijn hän nousi/ ja taitti leipä/ ja söi/ ja puheli cauwan heidän cansans/ hamman päivän coittaman asti/ ja nijn läxi hän matcans.

20:12 Nijn he toit sen nuorukaisen elävänä/ ja tulit sijtä suurest lohdutetuxi.

20:13 MUtta me astuimma hahten/ ja purjehdimma Assonijn/ ja tahdoimma siellä Pawalin otta sisälle: sillä hän oli hanginnut maata myöden menemän.

20:14 Cosca me Assonis yhdymme/ otimma me hänen sisälle/ ja tulimma Mityleneaan.

20:15 Sieldä me purjehdimma/ ja tulimma toisna päivänä Chion cohdalle. Ja taas päiwä jälken tulimma me Samoon/ ja wijwymme Trogyliosia.

20:16 Ja lähimmäistä päiwä jälken tulimma me Miletumijn: : sillä Pawali oli aicoinut purjehtia Epheson ohidze/ ettei hän Asias aica culutais: sillä hän kijruhti (jos hänelle olis mahdollinen ollut) Heluntaixi Jerusalemijn.

20:17 MUtta hän lähetti Miletumist sanan Ephesoon/ ja cudzutti Seuracunnan vanhimmat tygöns.

20:18 Cosca he tulit/ sanoi hän heille: te tiedätte cuinga minä olen ollut aina teidän tykönän/ ensimmäisestä päivästä

<p>Aasiaan tulin, miten minä kai- ken aikaa olen ollut teidän kanssanne;</p>	<p>västä, jona minä Asiaan tu- lin,</p>	<p>asti/ cuin minä Asiaan tulin:</p>
<p>20:19 kuinka minä olen pal- vellut Herraa kaikella nöyryy- dellä ja kyynelillä, koettele- muksissa, jotka ovat kohdan- neet minua juutalaisten sala- hankkeiden tähden;</p>	<p>20:19 Palvellen Herraa kai- kella sydämen nöyryydellä, ja monilla kyyneleillä, ja kiu- sauksilla, jotka minulle Juu- dalaisten väijymisistä tapah- tuivat:</p>	<p>20:19 Palwellen HERra caikel- la sydämen nöyryydellä/ ja monilla kyyneleillä/ ja kiu- sautilla/ jotca minun cohtani Judalaisten wäjymisestä tulit:</p>
<p>20:20 kuinka minä en ole vetäytynyt pois julistamasta teille sitä, mikä hyödyllistä on, ja opettamasta teitä sekä julkisesti että huone huoneel- ta,</p>	<p>20:20 Etten minä ole mitään tarpeellista teiltä salannut, jota en minä ole teille ilmoit- tanut, ja olen teille opettanut julkisesti ja huone huoneel- ta,</p>	<p>20:20 En ole minä myös mi- tän tarpellista teildä salan- nut/ jota en minä ole teille ilmoittanut/ mutta olen teitä opettanut julkisest ja erinäns.</p>
<p>20:21 vaan olen todistanut sekä juutalaisille että kreikka- laisille parannusta kääntymyk- sessä Jumalan puoleen ja uskoa meidän Herraamme Jeesukseen Kristukseen.</p>	<p>20:21 Todistain sekä Juuda- laisille että Grekiläisille sitä kääntymystä, joka Jumalan tykö on, ja sitä uskoa, joka meidän Herran Jesuksen Kristuksen päälle on.</p>	<p>20:21 Todistain sekä Juda- laisten että Grekein edes sitä parannust/ cuin Jumalan edes on/ ja sitä usco/ joca meidän HERran Jesuxen Christuxen päälle on.</p>
<p>20:22 Ja nyt, katso, minä matkustan, sidottuna henges- sä, Jerusalemiin, enkä tiedä, mikä minua siellä kohtaa.</p>	<p>20:22 Ja nyt katso, minä si- dottuna hengessä matkustan Jerusalemiin, enkä tiedä, mitä minulle siellä tapahtu- man pitää:</p>	<p>20:22 Ja cadzo/ minä sidot- tuna Hengesä matcustan Je- rusalemijn/ engä tiedä mitä minulle siellä tapahtu:</p>
<p>20:23 Sen vain tiedän, että Pyhä Henki jokaisessa kau- pungissa todistaa minulle ja sanoo, että kahleet ja ahdis- tukset minua odottavat.</p>	<p>20:23 Vaan että Pyhä Henki jokaisessa kaupungissa tun- nustaa ja sanoo siteet ja murheet minun edessäni olevan.</p>	<p>20:23 Waan että Pyhä Hengi jocaidzes Caupungis ennusta/ ja sano sitet ja murhet minua siellä odottawan.</p>
<p>20:24 En minä kuitenkaan pidä henkeäni itselleni min- kään arvoisena, kunhan vain täytän juoksuni ja sen viran, jonka minä Herralta Jeesuk- selta olen saanut: Jumalan armon evankeliumin todista- misen.</p>	<p>20:24 Mutta en minä siitä lukua pidä, enkä tottele pal- jon hengestäni: että minä juoksuni päättäisin ilolla ja sen viran, jonka minä olen Herralta Jesukselta saanut, todistaakseni evankeliumia Jumalan armosta.</p>	<p>20:24 Mutta en minä nijstä lucua pidä/ engä tottele pal- jo hengestäni/ että minä juo- xuni täytäisin ilolla/ ja sen wiran jonga minä olen HER- ralda Jesuxelda ottanut/ to- distaxeni Evangeliumi Jumalan armosta.</p>
<p>20:25 Ja nyt, katso, minä tiedän, ettette enää saa näh- dä minun kasvojani, ei ku- kaan teistä, joiden keskuu- dessa minä olen vaeltanut ja saarnannut valtakuntaa.</p>	<p>20:25 Ja nyt katso, minä tie- dän, ettette silleen saa nähdä minun kasvojani, kaikki te, joiden kautta minä olen vael- tanut ja Jumalan valtakun- taa saarnannut.</p>	<p>20:25 Ja cadzo/ minä tiedän ettet te silleen saa nähdä mi- nun caswojani/ caicki te joi- denga cautta minä olen waeldanut/ ja Jumalan wal- dacunda saarnannut.</p>
<p>20:26 Sentähden minä todis- tan teille tänä päivänä, että</p>	<p>20:26 Sentähden minä todis- tan teille tänäpäpä, että mi-</p>	<p>20:26 Sentähden minä todis- tan teille tänäpäpä/ että minä</p>

minä olen viaton kaikkien vereen.	nä olen viatoin kaikkein verestä.	olen viatoin caickein werestä:
20:27 Sillä minä en ole vetäytynyt pois julistamasta teille kaikkea Jumalan tahtoa.	20:27 Sillä en minä ole estännyt itsiäni ilmoittamasta teille kaikkea Jumalan neuvoa.	20:27 Sillä en minä ole mitän teidä salannut/ waan olen teille caiken Jumalan neuwon ilmoittanut.
20:28 Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä on itselleen ansainnut.	20:28 Niin ottakaat siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät piispoiksi pannut, kaitsemaan Jumalan seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä ansainnut on.	20:28 Nijn ottacat sijs idzes-tänne waari/ ja caikesta laumasta/ johon Pyhä Hengi on teidän Pispaxi pannut/ caidzeman Jumalan Seuracunda/ jonga hän werelläns on woittanut.
20:29 Minä tiedän, että minun lähtöni jälkeen teidän keskuuteenne tulee julmia susia, jotka eivät laumaa säästä,	20:29 Sillä minä tiedän minun lähtemiseni jälkeen tulevan teidän sekaanne hirmuiset sudet, jotka ei laumaa säästä.	20:29 Sillä minä tiedän minun lähtemiseni jälken tulewan teidän secaan hirmuiset sudet/ jotca ei lauma armahda.
20:30 ja teidän omasta joukostanne nousee miehiä, jotka väärää puhetta puhuvat, vetääkseen opetuslapset mukaansa.	20:30 Ja itse teistänne nousevat miehet, jotka vääräyttä puhuvat, vetääksensä pois opetuslapsia peräänsä.	20:30 Ja teidän seastan nousewat miehet/ jotca wäärä opetusta puhuwat/ ja wetäwät Opetuslapsia tygöns.
20:31 Valvokaa sentähden ja muistakaa, että minä olen kolme vuotta lakkaamatta yötä ja päivää kyynelin neuvonut teitä itsekutakin.	20:31 Sentähden valvokaat, muistain etten minä kolmena ajastaikana ole lakannut yöllä ja päivällä teitä kyyneleillä neuvomasta itsekutakin.	20:31 Sentähden olcat walpat ja muistacat/ etten minä colmena ajastaicana ole lacainnut öillä ja päiwillä cutakin teitä kyyneleillä neuwomasta.
20:32 Ja nyt minä uskon teidät Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun, hänen, joka on voimallinen rakentamaan teitä ja antamaan teille perintöosan kaikkien pyhitettyjen joukossa.	20:32 Ja nyt, rakkaat veljet, minä annan teidät Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun, joka väkevä on teitä rakentamaan ja antamaan teille perinnön kaikkein pyhitettyin seassa.	20:32 Ja rackat weljet/ minä annan teidän Jumalan/ ja hänen armons sanan halduun/ joca wäkewä on teitä rakendaman/ ja andaman teille perinnön caickein pyhitettyin seasa.
20:33 En minä ole halunnut kenenkään hopeata tai kultaa tai vaatteita;	20:33 En minä ole yhdenkään hopiaa eikä kultaa eikä vaatteita pyytännyt.	20:33 En minä ole yhdengän hopiata eli culda elickä waatteita pyytännyt:
20:34 te tiedätte itse, että nämä minun käteni ovat työllänsä hankkineet, mitä minä ja seuralaiseni olemme tarvinneet.	20:34 Vaan te itse tiedätte, että nämät kädet ovat minua tarpeissani ja niitä, jotka minun kanssani olivat, palvelleet.	20:34 Sillä idze te kyllä tiedätte että nämät kädet owat minun tarpeni/ ja nijden/ jotca minun cansani olit/ saattanet.
20:35 Kaikessa minä olen osoittanut teille, että näin	20:35 Kaikki olen minä teille osoittanut, että niin pitää	20:35 Minä olen teille caicki ilmoittanut/ että nijn pitää

työtä tehden tulee huolehtia heikoista ja muistaa nämä Herran Jeesuksen sanat, jotka hän itse sanoi: 'Autuaampi on antaa kuin ottaa.'

20:36 Ja tämän sanottuaan hän polvistui ja rukoili kaikkien heidän kanssansa.

20:37 Ja he ratkesivat kaikki haikeasti itkemään ja lankesivat Paavalin kaulaan ja suutelivat häntä,

20:38 ja enimmänsuretti heitä se sana, jonka hän oli sanonut, etteivät he enää saisi nähdä hänen kasvojansa. Ja he saattoivat hänet laivaan.

työtä tehtämän: heikkoja korjattaman ja muistettaman Herran Jeesuksen sanoja, jotka hän sanoi: autuaampi on antaa kuin ottaa.

20:36 Ja kuin hän nämät sanonut oli, lankesi hän polvillensa ja rukoili kaikkein heidän kanssansa.

20:37 Ja suuri itku tuli heille kaikille ja lankesivat Paavalin kaulaan ja suuta antoivat hänen,

20:38 Murehtien suuresti sen sanan tähden, jonka hän oli sanonut, ettei heidän pitänyt enempi hänen kasvojansa näkemän. Ja he saattoivat häntä haahteen.

työtä tehtämän: corjaman heikkoja/ ja muistaman Herran Jeesuksen sanoja/ cuin hän sanoi: autuambi on anda cuin otta.

20:36 Ja cuin hän nämät sanonut oli/ langeis hän polwillens/ ja rukoili caickein heidän cansans.

20:37 Ja suuri itcu tuli heille caikille/ ja langeisit Pawalin caulaan/ ja suuta annoit hänelle/

/ murehtien/ enimmitten sen sanan tähden/ cuin hän oli sanonut:

20:38 Ettei heidän pitänyt enämbi hänen caswojans näkemän. Ja saatit händä hah-ten.

Apostolien teot 21 LUKU

21:1 Kun olimme eronneet heistä ja lähteneet purjehtimaan, laskimme suoraan Koos-saareen ja seuraavana päivänä Rodoon ja sieltä Pataraan.

21:2 Siellä tapasimme Foinikiaan menevän laivan, astuimme siihen ja lähdimme purjehtimaan.

21:3 Ja kun Kypro rupesi näkymään ja oli jäänyt meistä vasemmalle, purjehdimme Syyriaan ja nousimme maihin Tyrossa; siellä näet laivan oli määrä purkaa lastinsa.

21:4 Ja tavattuamme opetuslapset me viivyimme siellä seitsemän päivää. Ja Hengen vaikutuksesta he varoittivat Paavalia menemästä Jerusalemiin.

21:5 Mutta kun olimme viet-

21 LUKU

21:1 Kuin siis tapahtui, että me laskimme ulos ja heistä luovuimme, menimme me kohdastansa Koon saareen, ja toisena päivänä Rodoon, ja sieltä Pataraan.

21:2 Ja kuin me sieltä haahden löysimme, joka Pheniciaan hankitsi, siihen me astuimme, ja läksimme matkaan.

21:3 Ja kuin Kypros rupesi näkymään ja me sen vasemmalle puolelle jättäneet olimme, purjehdimme me Syyriaan ja tulimme Tyroon; sillä siellä piti se haaksi tyhjennettämän.

21:4 Ja kuin me löysimme opetuslapsia, niin me olimme siellä seitsemän päivää. Ja ne sanoivat Paavalille hengen kautta, ettei hänen pitänyt Jerusalemiin menemän.

21:5 Ja tapahtui, kuin me ne päivät olimme viettäneet,

XXI. Lucu .

21:1 COsca sijs me heistä luovuimme/ menimmä me cohdastans Coon/ ja toisna päivänä Rodumijn/ ja siellä Pataraan.

21:2 Ja cuin me siellä haahden saimma/ joca Pheniciaan hangidzi/ sijhen me astuimme/ ja läximme matcan.

21:3 Ja cuin Cyprus rupeis näkymän/ jätimme me sen wasemmalle puolelle/ ja purjehdimma Syyriaan/ ja tulimma Tyroon: sillä siellä piti se haaxi tyhjättämän.

21:4 Ja cuin me löysimmä Opetuslapsia/ nijn me olimma siellä seidzemen päiwä. Ja ne sanoit Pawalille Hengen cautta/ ettei hänen pitänyt Jerusalemiin menemän.

21:5 Ja tapahdui/ cosca me ne

täneet loppuun ne päivät, lähdimme matkalle, ja kaikki saattoivat vaimoineen ja lapsineen meitä kaupungin ulkopuolelle saakka. Ja me laskeuduimme rannalla polvillemme ja rukoilimme;

21:6 ja sanottuamme jäähyväiset toisillemme astuimme laivaan, ja he palasivat kotiinsa.

21:7 Tyrosta me saavuimme Ptolemaikseen, ja siihen päätyi purjehduksemme. Ja me tervehdimme veljiä siellä ja viivyimme päivän heidän luonsa.

21:8 Mutta seuraavana päivänä me lähdimme sieltä ja tulimme Kesareaan, jossa menimme evankelista Filipuksen tykö, joka oli yksi niistä seitsemästä, ja jäimme hänen tykönsä.

21:9 Ja hänellä oli neljä tytärtä, neitsyttä, joilla oli profetoimisen lahja.

21:10 Siellä me viivyimme useita päiviä. Niin tuli sinne Juudeasta eräs profeetta, nimeltä Agabus.

21:11 Ja tultuaan meidän luoksemme hän otti Paavalin vyön, satoi sillä jalkansa ja kätensä ja lausui: Näin sanoo Pyhä Henki: 'Sen miehen, jonka vyö tämä on, juutalaiset näin sitovat Jerusalemissa ja antavat pakanain käsiin.'

21:12 Kun sen kuulimme, pyysimme, sekä me että ne, jotka siellä asuivat, ettei hän menisi Jerusalemiin.

niin me läksimme matkaan, ja he saattivat kaikki meitä vaimoin ja lasten kanssa ulos kaupungista, ja me lankeesimme rannassa polvillemme ja rukoilimme.

21:6 Ja sittekuin me toinen toistamme tervehdimme, niin me astuimme haahteen; vaan he palasivat kotiansa.

21:7 Mutta me päätimme meidän purjehdusretkemme, tulimme Tyrosta Ptolemaidaan, tervehdimme veljiä ja olimme päivän heidän tykönänsä.

21:8 Toisena päivänä läksimme me matkaan, jotka Paavalin kanssa olimme, ja tulimme Kesareaan, ja menimme Philippus evankelistan huoneeseen, (joka oli yksi niistä seitsemästä,) ja jäimme hänen tykönsä.

21:9 Ja hänellä oli neljä tytärtä, neitsyttä, jotka ennustivat.

21:10 Ja että me olimme siellä monta päivää, tuli alas Juudeasta propheta, Agabus nimeltä.

21:11 Kuin hän tuli meidän tykömme, otti hän Paavalin vyön, satoi jalkansa ja kätensä, ja sanoi: näin sanoo Pyhä Henki: sen miehen, jonka tämä vyö on, pitää Juudalaiset niin Jerusalemissa sitoman ja antaman ylön pakanain käsiin.

21:12 Mutta kuin me sen kuulimme, rukoilimme sekä me että muut, jotka siinä olivat, ettei hänen pitänyt Jerusalemiin menemän.

päivät olimma wiettänet/ nijn me lähimme matcan.

21:5 Ja he saatit caicki meitä emändäins ja lastens cansa Caupungist ulos/ ja me lankeisimma rannas polwillem/ ja rucoilimma.

21:6 Ja sijtte cuin me toinen toistam terwehdimmä/ nijn me astuimma hahten/ ja he palaisit cotians.

21:7 MUtta me päätimmä meidän purjehdus retkemme Tyrosta/ ja tulimma Ptolemaidaan/ ja terwehdimmä weljiä/ ja olimma päiwän heidän tykönäns.

21:8 Toisna päiwänä lähimmä me matcan/ jotca Pawalin cansa olimma/ ja tulimma Cesareaan. Ja menimmä Philippus Evangelistan huonesen/ joca oli yxi nijstä seidezemest. Ja jäimme hänen tygöns.

21:9 Ja hänellä oli neljä tytärtä Neidzyttä/ jotca Propheteraisit.

21:10 Ja että me olimma siellä monda päiwä/ tuli alas Judeasta yxi Propheta/ Agabus nimeldä. Cosca hän tuli meidän tygömmē:

21:11 Otti hän Pawalin wyön/ ja satoi jalcains ja kättens ymbärins/ ja sanoi: nijn sano Pyhä Hengi: että sen miehen/ jonga tämä wyö on/ pitä Juudalaiset nijn Jerusalemissa sitoman/ ja andawat hänen ylön pacanain käsijn.

21:12 Mutta cosca me sen cuulimma/ rucoilimma/ sekä me/ että muut jotca sijnä olit/ ettei hänen pitänyt Jerusalemiijn menemän.

21:13 Silloin Paavali vastasi ja sanoi: Mitä te teette, kun itkette ja särjette minun sydäntäni. Sillä minä olen valmis, en ainoastaan käymään sidottavaksi, vaan myöskin kuolemaan Jerusalemissa Herran Jeesuksen nimen tähden.

21:14 Ja kun hän ei taipunut, niin me rauhoituimme ja sanoimme: Tapahtukoon Herran tahto.

21:15 Niiden päivien kuluttua me hankkiuduimme ja menimme ylös Jerusalemiin.

21:16 Ja meidän kanssamme tuli myös opetuslapsia Kesareasta, jotka veivät meidät majapaikkaamme, erään vanhan opetuslapsen, kyprolaisen Mnasonin, tykö.

21:17 Ja saavuttuamme Jerusalemiin veljet ottivat meidät iloiten vastaan.

21:18 Seuraavana päivänä Paavali meni meidän kanssamme Jaakobin tykö, ja kaikki vanhimmat tulivat sinne saapuville.

21:19 Ja kun hän oli heitä tervehtinyt, kertoi hän kohta kohdalta kaikki, mitä Jumala hänen palveluksensa kautta oli tehnyt pakanain keskuudessa.

21:20 Sen kuultuaan he ylisitivät Jumalaa ja sanoivat Paavalille: Sinä näet, veli, kuinka monta tuhatta juutalaista on tullut uskoon, ja he ovat kaikki lainkiivailijoita.

21:21 Mutta heille on kerrottu

21:13 Niin Paavali vastasi: mitä te teette, että te itkette ja raskautatte minun sydäntäni? Sillä minä olen valmis, en ainoasti sidottaa, mutta myös kuolemaan Jerusalemissa, Herran Jeesuksen nimen tähden.

21:14 Ja ettei hän antanut itsiänsä puhuttaa ylitse, niin me siihen tyydyimme, sanoden: tapahtukoon Herran tahto!

21:15 Ja niiden päivain jälkeen tulimme me valmiiksi ja menimme ylös Jerusalemiin.

21:16 Ja tulivat muutamat opetuslapset Kesareasta meidän kanssamme ja toivat vanhan opetuslapsen Kypristä, nimeltä Mnason, joka meitä piti huoneesensa ottaman.

21:17 Vaan kuin me tulimme Jerusalemiin, niin veljet miellensä meidät ottivat vastaan.

21:18 Toisena päivänä meni Paavali meidän kanssamme Jakobin tykö, ja kaikki vanhimmat olivat läsnä.

21:19 Kuin hän heitä oli tervehtinyt, jutteli hän järjestänsä, mitä Jumala oli hänen virkansa kutta pakanain seassa tehnyt.

21:20 Mutta kuin he nämät kuulivat, kunnioittivat he Herraa ja sanoivat hänelle: sinä näet, rakas veli, kuinka monta tuhatta Juudalaista ovat uskoneet, ja ne kaikki lain puolesta kiivaat ovat.

21:21 Mutta he ovat sinusta kuulleet, että sinä opetat

21:13 Nijn Pawali wastais: Mitä te teette/ että te itkette/ ja rascautatte minun sydändäni? Sillä minä olen walmis/ en ainoastans sidotta/ mutta myös cuoleman Jerusalemis HERran Jesuxen Nimen tähden.

21:14 Ja ettei händä woitu uscotetta/ nijn me siihen tydyimme/ sanoden: tapahtucon HERran tahto.

21:15 JA nijden päiwain jälkeen tulimma me walmixi/ ja menimmä Jerusalemijn.

21:16 Ja tulit muutamat Opetuslapset Cesareasta meidän cansam/ ja toit yhden wanhan Opetuslapsen cansans Cyprumist/ nimeldä Mnason/ joca meitä piti huonesens ottaman.

21:17 Ja cosca me saimma Jerusalemijn/ nijn weljet mielläns meidän wastonotit.

21:18 TOisna päiwänä meni Pawali meidän cansam Jacobin tygö/ cuhunga caicki wanhimmat coconnuit.

21:19 Cosca hän heitä oli tervehtänyt/ jutteli hän järjestäns/ mitä Jumala oli hänen wircans cautta pacanain seas tehnyt.

21:20 Mutta cuin he nämät cuulit/ cunnioitit he HERra/ ja sanoit hänelle: sinä näet racas weli/ cuinga monda tuhatta Judalaista owat usconet/ ja ne caicki ahkerast Lain puolda pitävät.

21:21 He owat sinusta cuul-

sinusta, että sinä opetat kaikkia pakanain seassa asuvia juutalaisia luopumaan Mooseksesta ja kiellät heitä ympärileikkaamasta lapsiaan ja vaeltamasta säädettyjen tapojen mukaan.

21:22 Mitä siis on tehtävä? Varmaankin on suuri joukko kokoontuva, sillä he saavat kuulla sinun tulleen.

21:23 Tee siis tämä, minkä me nyt sinulle sanomme. Meillä on täällä neljä miestä, joilla on lupaus täytettävänä.

21:24 Ota ne luoksesi ja puhdista itsesi heidän kanssansa ja maksa kulut heidän puolestaan, että he saisivat leikkauttaa tukkansa; siitä kaikki huomaavat, ettei ole mitään perää siinä, mitä heille on kerrottu sinusta, vaan että sinäkin vaellat lain mukaan ja noudatat sitä.

21:25 Mutta uskoon tulleista pakanoista me olemme päättäneet ja kirjoittaneet, että heidän on välttäminen epäjumalille uhrattua ja verta ja lihaa, josta ei veri ole laskettu, ja haureutta.

21:26 Silloin Paavali otti ne miehet luokseen, ja kun hän seuraavana päivänä oli puhdistanut itsensä heidän kanssaan, meni hän pyhäkköön ja ilmoitti, milloin heidän puhdistuspäivänsä tulisivat päätymään, jota ennen heidän kunkin edestä oli tuotava uhri.

21:27 Mutta kun ne seitsemän päivää olivat päättymäs-

luopumista Moseksesta kaikille Juudalaisille, jotka pakanain seassa asuvat, sanoen ettei heidän pidä ympärileikkaaman lapsiansa eikä säätyin jälkeen vaeltaman.

21:22 Mikä siis on? Kaiketi pitää kansan tuleman kokoon; sillä heidän pitää saaman tietää sinun tulleeksi.

21:23 Niin tee siis se, mitä me sinulle sanomme. Meillä on tässä neljä miestä, joilla on lupaus päällänsä.

21:24 Ota ne tykös, ja puhdista itses heidän kanssansa, ja kuluta jotakin heidän tähtensä, että he ajelisivat päänsä, ja siitä he kaikki ymmärtäisivät, ettei se mitään ole, mitä he sinusta kuulleet ovat, mutta että sinäkin vaellat, niinkuin sinä olisit lain pitävä.

21:25 Mutta niistä, jotka uskoivat pakanoista, olemme me kirjoittaneet ja päättäneet, ettei heidän tarvitse näistä mitään pitää, vaan että he niitä välttäisivät, jotka epäjumalille ovat uhratut, ja verta, läkähtynyttä ja salavuoteutta.

21:26 Silloin Paavali otti ne miehet tykönsä ja puhdisti itsensä toisena päivänä heidän kanssansa, ja meni templiin, ja ilmoitti, että puhdistuksen päivät olivat täytetyt, siihenasti kuin jokaisen edestä heidän seasansa uhri oli uhrattu.

21:27 Mutta kuin jo lähes seitsemän päivää kulunut oli, näkivät hänen Juudalai-

let/ että sinä opetat luopumista Mosexest/ caikille Juudalaisille jotca pacanain seas asuwat/ ja sanot: ei heidän pidä ymbärinsleickaman heidän lapsians/ eikä enä sen tawan jälkeen waeldaman.

21:22 Mikä siis on? caiketi pitä Canssan tuleman cocon/ jotca kyllä saawat tietä sinun tullexi.

21:23 Nijn tee siis mitä me sinulle sanomma.

21:24 MEillä on täsä neljä miestä/ joilla on lupaus/ ota ne tygös/ ja puhdista sinus heidän cansans/ ja culuta jotakin siihen/ että he ajelisit pääns/ ja sijtä he caicki ymmärtäwät/ ettei se mitän ole cuin he sinusta cuullet owat/ mutta että sinäkin waellaisit/ nijncuins olisit Lain pitävä.

21:25 Mutta uscowaisille pakanoista olemma me kirjoittanet ja päättänet/ ettei heidän tarwita näistä mitän pitämän. Waan että he nijtä wäldäisit/ jotca epäjumalille owat uhratut/ ja werta/ ja läkähtynyitä/ ja salawuoteutta.

21:26 Nijn Pawali otti ne miehet tygöns/ ja puhdisti idzens toisna päiwänä heidän cansans/ ja meni Templijn/ ja annoi hänens nähtä/ että puhdistus päiwät olit täytetyt/ haman siihenasti cuin jocaidzen edestä heidän seasans uhri oli uhrattu.

21:27 COsca jo lähes seidzemen päiwä culunut oli/ näit

sä, näkivät Aasiasta tulleet juutalaiset hänet pyhäkössä, kiihoittivat kaiken kansan ja kävivät häneen käsiksi

21:28 ja huusivat: Israelin miehet, auttakaa! Tämä on se mies, joka kaikkialla opettaa kaikkia ihmisiä meidän kansaamme ja lakiamme ja tätä paikkaa vastaan, onpa vielä tuonut kreikkalaisia pyhäkköönkin ja saastuttanut tämän pyhän paikan.

21:29 Sillä he olivat ennen nähneet efesolaisen Trofimuksen kaupungilla hänen kanssaan ja luulivat, että Paavali oli tuonut hänet pyhäkköön.

21:30 Ja koko kaupunki tuli liikkeelle, ja väkeä juoksi kokoon; ja he ottivat Paavalin kiinni, raastoivat hänet ulos pyhäköstä, ja heti portit suljettiin.

21:31 Ja kun he tahtoivat hänet tappa, sai sotaväenosaston päällikkö sanan, että koko Jerusalemin oli kuohussa.

21:32 Tämä otti heti paikalla mukaansa sotilaita ja sadanpäämiehiä ja riensi alas heidän luoksensa. Kun he näkivät päällikön ja sotilaat, lakkasivat he lyömästä Paavalia.

21:33 Silloin päällikkö astui esiin, otatti hänet kiinni ja käski sitoa hänet kaksilla kahleilla ja kysyi, kuka hän oli ja mitä hän oli tehnyt.

21:34 Mutta kansanjoukosta huusivat toiset sitä, toiset tätä. Ja koska hän melun tähden ei voinut saada varmaa selkoa, käski hän viedä hänet kasarmiin.

set, jotka Aasiasta olivat, templissä ja kehoittivat kaiken kansan, paiskasivat käntensä hänen päällensä,

21:28 Huutain: Israelin miehet, auttakaa! Tämä on se mies, joka kaikkialla opettaa paikoissa opettaa vastoin tätä kansaa ja lakia ja tätä sias. Ja vieläkin hän on vienyt Grekiläisiäkin templiin, ja riivasi tämän pyhän sian.

21:29 (Sillä he olivat ennen nähneet Trophimon Ephesosta hänen kanssansa kaupungissa, ja he luulivat, että Paavali oli hänen templiin vienyt.)

21:30 Niin koko kaupunki nosti metelin, ja väki juoksi kokoon; ja he ottivat Paavalin kiinni ja riepoittivat hänen ulos templistä, ja kohta ovet suljettiin.

21:31 Ja kuin he tahtoivat hänet tappa, niin ylimmäinen sotajoukon päämies sai sanan, että koko Jerusalemin oli kehoitettu.

21:32 Se otti kohta sotaväkeä ja sadanpäämiehiä, ja tuli juosten heidän tykönsä. Mutta kuin he näkivät sodanpäämiehen ja sotaväen, lakkasivat he Paavalia hohsumasta.

21:33 Kuin päämies lähestyi, otti hän hänet kiinni ja käski sitoa kaksilla kahleilla, ja kysyi, kuka hän oli, eli mitä hän oli tehnyt?

21:34 Mutta kansasta huusi yksi sitä, toinen tätä. Koska ei hän oikein taitanut ymmärtää huminan tähden, käski hän hänet viettää leiriin.

hänen ne Judalaiset/ jotca Aasiasta olit/ Templis/ ja kehoitit caiken Canssan/ paicsait kätens hänen päällens/ ja huudit/ Israelin miehet/ auttat.

21:28 Tämä on se mies joca caickia ihmisiä caikis paicis opetta/ wastoin tätä Canssa/ wastoin Lakia/ ja wastoin tätä sia. Ja semmengin hän on wienyt Grekit Templijn/ ja rijwais tämän pyhän sian.

21:29 Sillä he olit nähnet Trophimuxen Ephesost hänen cansans Caupungis/ ja he luulit että Pawali oli hänen Templijn wienyt.

21:30 Ja coco Caupungi nosti metelin/ ja wäki juoxit conc. Nijn he otit Pawalin kijnni/ ja riepoitit hänen ulos Templist/ ja cohta owet suljettin.

21:31 JA cuin he tahdoit hänen tappa/ nijn ylimmäinen sotajoucon Päämies sai sanan/ että coco Jerusalemin oli kehoitettu.

21:32 Se otti cohta sotawäke ja Sadanpäämiehiä/ ja tuli juosten heidän tygöns. Mutta cosca he näit Sodanpäämiehen ja sotawäen/ lackaisit he Pawalita hosumast:

21:33 Cosca päämies lähestyi/ kijnniotti hän hänen ja käski sitoa cahdella cahlella: ja kysyi/ cuca hän olis/ eli mitä hän oli tehnyt?

21:34 Mutta Canssast huusi yxi sitä/ toinen tätä. Cosca ei hän oikein tainnut ymmärtä huminan tähden/ käski hän hänen wiedä Scantzijn.

21:35 Ja kun Paavali tuli portaille, täytyi sotamiesten kantaa häntä kansan väkivallan tähden;

21:36 sillä suuri kansanpaljous seurasi perässä ja huusi: Vie pois hänet!

21:37 Ja kun oltiin kuljetta- massa Paavalia sisälle kasar- miin, sanoi hän päällikölle: Onko minun lupa sanoa si- nulle jotakin? Niin tämä sa- noi: Osaatko sinä siis kreik- kaa?

21:38 Etkö sitten olekaan se egyptiläinen, joka hiljakkoin villitsi ne neljätuhatta murha- miestä ja vei heidät erämaa- han?

21:39 Niin Paavali sanoi: Mi- nä olen juutalainen mies, Tarson, tunnetun Kilikian kaupungin, kansalainen; pyy- dän sinua, salli minun puhua kansalle.

21:40 Ja kun hän sen salli, niin Paavali, seisoen portailla, viittasi kädellään kansalle; ja kun oli syntynyt syvä hiljai- suus, puhui hän heille heb- reankielellä ja sanoi:

Apostolien teot 22 LUKU

22:1 Miehet, veljet ja isät, kuulkaa, mitä minä nyt teille puolustukseksi puhun.

22:2 Kun he kuulivat hänen puhuvan heille hebreankielellä, syntyi vielä suurempi hiljai- suus. Ja hän sanoi:

22:3 Minä olen juutalainen, syntynyt Kilikian Tarsossa, mutta kasvatettu tässä kau- pungissa ja Gamalielin jalko- jen juuressa opetettu tark-

21:35 Ja kuin hän astumien eteen tuli, kannettiin hän sotamiehiltä kansan väkival- lan tähden;

21:36 Sillä paljo kansaa noudatti häntä, huutain: ota pois häntä!

21:37 Ja kuin Paavali oli lei- riin tulemallansa, sanoi hän sodanpäämiehelle: onko mi- nulla lupa sinulle jotakin sa- noa? Hän sanoi: taidatkos Grekan kielen?

21:38 Etkös sinä siis ole Egyptin mies, joka ennen näitä päiviä kapinan nostit ja veit korpeen neljätuhatta murhamiestä?

21:39 Niin Paavali sanoi: mi- nä olen Juudalainen Tarsin, kuuluisan kaupungin asu- vainen Kilikiasta. Minä ru- koilen sinua, salli minun puhua kansalle.

21:40 Ja kuin hän salli, niin Paavali seiso astuttavilla ja viittasi kädellensä kansalle. Kuin suuri vaikeneminen tuli, puhutteli hän heitä Hebrean kielellä ja sanoi:

22 LUKU

22:1 Miehet, rakkat veljet ja isät! kuulkaat minun edes- vastaustani, jonka minä teil- le sanon.

22:2 (Kuin he kuulivat hänen Hebrean kielellä heille puhu- van, vaikenivat he enemmän. Ja hän sanoi:)

22:3 Minä olen Juudalainen, Tarsossa Kilikiassa syntynyt ja tässä kaupungissa kasva- tettu Gamalielin jalkain juu- ressa, opetettu visusti van- himpaim laissa, ja olin Juma-

21:35 Ja cuin hän trappuin eteen tuli/ kannettin hän so- tamiehildä/ Canssan wäkiwal- lan tähden/

21:36 Sillä paljo Canssa nou- datit händä/ ja parguit: pois- ota händä.

21:37 Ja cosca Pawali oli Scantzijn tullut/ sanoi hän Sodanpäämiehelle/ saango minä sinua puhutella?

21:38 Hän sanoi: taidatcos Grecan kielen?

etkös ole se Egyptin mies/ joca ennen näitä päiviä capi- nan nosti/ ja wei corpeen neljä tuhatta murhamiestä?

21:39 Nijn Pawali sanoi: minä olen Judalainen Tarsist/ yxi cuuluisan Caupungin asuwai- nen Ciliciasta/ minä rucoilen sinua/ salli minun puhua Canssalle.

Ja hän salli sen.

21:40 Nijn Pawali seiso tra- puilla/ ja wijttais kädelläns Canssan puoleen. Cosca suuri waikitus tuli/ puhui hän heille Ebrean kielellä/ ja sanoi:

XXII. Lucu .

22:1 Mlehet/ rackat veljet ja Isät/ cuulcat minun wastaus- tani/ cuin minä teille sanon.

22:2 Cosca he cuulit hänen Ebrean kielellä heillens puhu- wan/ waickenit he enemmän.

22:3 Ja hän sanoi:

Minä olen Judan mies/ Tar- sos Cilicias syndynyt/ ja täsä Caupungis caswatettu Gama- lielin jalcain juures/opetettu wisust Wanhimbain Laisa/ ja

kaan noudattamaan isien lal-
kia; ja minä kiivailin Jumalan
puolesta, niinkuin te kaikki
tänä päivänä kiivailette.

22:4 Ja minä vainosin tätä
tietä aina kuolemaan asti,
sitoen ja heittäen vankeuteen
sekä miehiä että naisia,

22:5 niinkuin myös ylimmäi-
nen pappi voi minusta todis-
taa, ja kaikki vanhimmat. Mi-
nä sain heiltä myös kirjeitä
veljille Damaskoon, ja minä
matkustin sinne tuodakseni
nekin, jotka siellä olivat, si-
dottuina Jerusalemiin rangais-
taviksi.

22:6 Niin tapahtui, kun minä
matkalla ollessani lähestyin
Damaskoa, että keskipäivän
aikaan yhtäkkiä taivaasta lei-
mahti suuri valo minun ympä-
rilläni;

22:7 ja minä kaaduin maahan
ja kuulin äänen sanovan mi-
nulle: 'Saul, Saul, miksi vai-
noat minua?'

22:8 Niin minä vastasin: 'Kuka
olet, herra?' Ja hän sanoi
minulle: 'Minä olen Jeesus
Nasaretilainen, jota sinä vai-
noat.'

22:9 Ja minun seuralaiseni
näkivät kyllä valon, mutta
eivät kuulleet sen ääntä, joka
minulle puhui.

22:10 Ja minä sanoin: 'Herra,
mitä minun pitää tekemän?'
Herra sanoi minulle: 'Nouse
ja mene Damaskoon, niin
siellä sinulle sanotaan kaikki,
mikä sinulle on tehtäväksi
asetettu.'

lan puolesta kiivas, niinkuin
tekin kaikki olette tänäpäpä,

22:4 Ja olen tätä tietä vai-
nonnut kuolemaan asti, si-
toin ja antain ylön vankiu-
teen sekä miehiä että vaimo-
ja,

22:5 Niinkuin myös ylim-
mäinen pappi ja koko van-
himpain joukko minun todis-
tajani ovat, joilta minä otin
lähetykskirjat veljein tykö, ja
waelsin Damaskuun, että
minä ne, jotka siellä olivat,
olisid sidottuna tuonut Jeru-
salemiin rangaistaa.

22:6 Niin tapahtui minun
matkassa ollessani ja lähes-
tyissäni Damaskua puolipäi-
vän aikaan, että suuri kirk-
kaus valaisi äkisti taivaasta
minua ympäri.

22:7 Ja minä lankesin maa-
han ja kuulin äänen minulle
sanovan: Saul, Saul, miksis
minua vainoot?

22:8 Niin minä vastasin: ku-
ka sinä olet, Herra? Hän sa-
noi minulle: minä olen Jeesus
Natsaretista, jota sinä vai-
noot.

22:9 Mutta ne, jotka minun
kanssani olivat, näkivät kyllä
kirkkauden ja peljästyivät,
vaan ei he hänen ääntänsä
kuulleet, joka minua puhut-
teli.

22:10 Niin minä sanoin: Her-
ra, mitä minun pitää teke-
män? Mutta Herra sanoi mi-
nulle: nouse ja mene Da-
maskuun, ja siellä sinulle
sanotaan kaikki, mitä sinun
on sääty tehtäkses.

oli Jumalan puolda pitäväi-
nen/ nijncuin tekin caicki
oletta tänäpäpä:

22:4 Ja olen tätä tietä vai-
nonnut haman cuoleman as-
ti/ minä sidoin heitä ja tor-
nijn panin/ sekä miehiä että
waimoja:

22:5 Nijncuin ylimmäinen
Pappi/ ja coco Wanhimbain
joucko minun todistajani
owat/ joilda minä otin lähe-
tyskirjat veljein tygö/ ja
waelsin Damascuun/ että mi-
nä ne/ jotca siellä olit sidot-
tuna/ olisin tuonut Jerusale-
mijn rangaista.

22:6 Nijn tapahdui minun
matcas ollesani/ cosca minä
puolipäiwän aican Damascua
lähestyin/ walais suuri
kirckaus Taiwahast minua
ymbärins.

22:7 Ja minä langeisin maa-
han/ ja cuulin änen minulleni
sanowan:

22:8 Saul/ Saul/ mixis minua
wainot:

Nijn minä wastaisin: cuca si-
nä olet HERra? Hän sanoi
minulle: minä olen Jeesus Na-
zarethist/ jota sinä wainot.

22:9 Mutta ne jotca minun
cansani olit/ näit kyllä
kirckauden ja peljästyit/ waan
ei he hänen ändäns cuullet
joca minua puhutteli.

22:10 Nijn minä sanoin: HER-
ra/ mitä minun pitä teke-
män? HERra sanoi minulle:
Nouse ja mene Damascuun/
ja siellä sinulle sanotan caicki
mitä sinun on sääty tehdä-
xes.

<p>22:11 Ja kun minä sen valon kirkkaudesta tulin näkemätömäksi, taluttivat seuralaiseni minua kädestä, ja niin minä tulin Damaskoon.</p>	<p>22:11 Ja koska en minä nähnyt sen walkeuden kirkkauden tähden, talutettiin minä käsistä niiltä, jotka minun kanssani olivat, ja tulin Damaskuun.</p>	<p>22:11 Ja cosca en minä nähnyt sen walkeuden kirkkauden tähden/ talutettiin minä käsistä minun cum-paneildani/ ja tulin Damascuun.</p>
<p>22:12 Ja eräs mies, hurskas lain mukaan, nimeltä Ananias, josta kaikki siellä asuvat juutalaiset todistivat hyvää,</p>	<p>22:12 Ja siellä oli jumalinen mies lain jälkeen, Ananias niemeltä; hänellä oli hyvä todistus kaikilta Juudalaisilta, jotka siellä asuivat.</p>	<p>22:12 JA siellä oli yxi jumalinen mies Lain jälken/ Ananias nimeldä/ hänestä oli hywä sanoma caickein Judalaisten seasa/ jotca siellä asuit/</p>
<p>22:13 tuli minun tyköni, astui eteeni ja sanoi minulle: 'Saul, veljeni, saa näkösi jälleen.' Ja sillä hetkellä minä sain näköni ja katsoin häneen.</p>	<p>22:13 Hän tuli minun tyköni, seisoj ja sanoi minulle: rakas veljeni Saul, saa sinun näkösi jälleen. Ja minä katsoin sillä hetkellä hänen päällensä.</p>	<p>22:13 Hän tuli minun tygöni/ seisoj ja sanoi minulle: racas weljen Saul/ cadzo ylös. Ja minä cadzoin sillä hetkellä hänen päällensä.</p>
<p>22:14 Niin hän sanoi: 'Meidän isiemme Jumala on valinnut sinut tuntemaan hänen tahtonsa ja näkemään Vanhurskaan ja kuulemaan hänen suunsa äänen;</p>	<p>22:14 Niin hän sanoi: meidän isäimme Jumala on sinun valmistanut, että sinun pitää tunteman hänen tahtonsa, ja näkemän vanhurskaan, ja kuuleman ääntä hänen suustansa.</p>	<p>22:14 Nijn hän sanoi: Meidän Isäim Jumala on sinun wal-mistanut/ että sinun pitää tundeman hänen tahtons/ ja näkemän sen wanhurscan/ ja cuuleman ändä hänen suustans:</p>
<p>22:15 sillä sinä olet oleva hänen todistajansa kaikkien ihmisten edessä, sen todista- ja, mitä olet nähnyt ja kuul- lut.</p>	<p>22:15 Sillä sinun pitää ole- man hänen todistajansa kaikkein ihmisten edessä niistä, joita sinä nähnyt ja kuullut olet.</p>	<p>22:15 Sillä sinun pitä oleman hänen todistajans caickein ihmisten edes/ nijstä cuins nähnyt ja cuullut olet.</p>
<p>22:16 Ja nyt, mitä viivyttelet? Nouse, huuda avuksi hänen nimeänsä ja anna kastaa itseesi ja pestä pois syntisi.'</p>	<p>22:16 Ja mitäs nyt viivyttelet? Nouse ja anna sinus kastettaa ja pestä pois sinun syntis, ja huuda avuksi Her- ran nimeä.</p>	<p>22:16 Ja mitäs nyt wijwyttelet? Nouse/ ja anna sinus casta ja pestä pois sinun syndis ja rucoile HERran ni- me.</p>
<p>22:17 Kun olin palannut Jerusalemiin, tapahtui minun rukoillessani pyhäkössä, että minä jouduin hurmoksiin</p>	<p>22:17 Niin tapahtui, kuin minä Jerusalemiin palasin ja rukoilin templissä, että minä tulin horrokseen,</p>	<p>22:17 Nijn tapahdui/ cosca minä Jerusalemiijn palaisin/ ja rucoilin Templis/ että minä tulin horroxijn:</p>
<p>22:18 ja näin hänet. Ja hän sanoi minulle: 'Riennä ja lähde pian pois Jerusalemista, sillä he eivät ota vastaan sinun todistustasi minusta.'</p>	<p>22:18 Ja näin hänen minulle sanowan: riennä ja lähde kii- ruusti Jerusalemista; sillä ei he ota vastaan sinun todis- tustas minusta.</p>	<p>22:18 Ja näin hänen minulle sanowan: riennä ja kijrust lähde Jerusalemist: sillä ei he ota wastian sinun todistustas minusta.</p>
<p>22:19 Ja minä sanoin: 'Herra, he tietävät itse, että minä panin vankeuteen ja ruoskitin jokaisessa synagoogassa nii-</p>	<p>22:19 Ja minä sanoin: Herra, itse he tietävät, että minä panin torniin ja pieksin jokaisessa synagogassa niitä, jotka sinun päälles uskoivat.</p>	<p>22:19 Ja minä sanoin: HER- ra/ idze he tietävät/ että minä panin tornijn ja piexin jocaidzes Synagogas nijtä</p>

tä, jotka uskoivat sinuun.

22:20 Ja kun Stefanuksen, sinun todistajasi, veri vuodatettiin, olin minäkin läsnä, hyväksyin sen ja vartioin hänen surmaajainsa vaatteita.'

22:21 Ja hän sanoi minulle: 'Mene, sillä minä lähetän sinut kauas pakanain tykö.'

22:22 Tähän sanaan asti he kuuntelivat häntä; mutta silloin he korottivat äänensä ja sanoivat: Pois maan päältä tuommoinen! Sillä ei hän saa elää.

22:23 Ja kun he huusivat ja heittelivät vaatteitaan ja viskoivat tomua ilmaan,

22:24 käske päällikkö viedä hänet kasarmiin, ja saadaksesen tietää, mistä syystä he niin hänelle huusivat, hän määräsi hänet ruoskimalla tutkittavaksi.

22:25 Mutta kun he olivat oikaisseet hänet ruoskittavaksi, sanoi Paavali siinä seisovalle sadanpäämiehelle: Onko teidän lupa ruoskia Rooman kansalaista, vieläpä ilman tuomiota?

22:26 Kun sadanpäämies sen kuuli, meni hän päällikölle ilmoittamaan ja sanoi: Mitä aiot tehdä? Tämä mies on Rooman kansalainen.

22:27 Niin päällikkö meni Paavalin luo ja sanoi hänelle: Sano minulle: oletko sinä Rooman kansalainen? Hän vastasi: Olen.

22:28 Niin päällikkö sanoi:

22:20 Ja kuin Stephanin sinun palvelias veri vuodatettiin, olin minä myös siinä läsnä, ja mielistyin hänen kuolemaansa, ja vartioitsin niiden vaatteita, jotka hänen tappoivat.

22:21 Ja hän sanoi minulle: mene, sillä minä lähetän sinun kauvas pakanain tykö.

22:22 Ja he kuulivat häntä tähän sanaan asti, niin he korottivat äänensä ja sanoivat: ota pois senkaltainen ihminen maan päältä; sillä ei hänen ole luvallinen elää.

22:23 Ja kuin he niin huusivat, heittelivät vaatteitansa ja paiskasivat tomua tuuleen,

22:24 Antoi sodanpäämies hänen viedä leiriin, ja käske piestä ja tutkittaa, että hän olis saanut tietää, minkätähden hänen päällensä niin huudettiin.

22:25 Kuin hän häntä nuorilla sitoi, sanoi Paavali sadanpäämiehelle, joka läsnä seiso: onkos teidän kohtuullinen Roomalaista hosua ilman tuomitsematta?

22:26 Kuin sadanpäämies sen kuuli, meni hän sadanpäämiehen tykö, ilmoitti hänelle ja sanoi: mitäs tahdot tehdä? sillä tämä mies on Roomalainen.

22:27 Niin sodanpäämies meni hänen tykönsä ja sanoi hänelle: sanos minulle, oletko sinä Roomalainen? Hän sanoi: olen niinkin.

22:28 Ja sodanpäämies vastasi: minä olen suurella ra-

cuin sinun päälles uscoit/

22:20 Ja cosca Stephanin sinun palwelias weri vuodatettin/ olin minä myös siinä läsnä/ ja mielistyin hänen cuolemaans/ ja wartioidzin nijden vaatteita/ cuin hänen tapoit.

22:21 Ja hän sanoi minulle: mene: sillä minä lähetän sinun cauwas pacanain tygö.

22:22 JA he cuulit händä haman tähän sanan asti: nijn he corgotit ämens ja sanoit: ota pois sencaltainen ihminen maan päaldä: sillä ei hänen ole luvallinen elä.

22:23 Ja cuin he nijn parguit/ heittelit vaatteitans ja nackaisit tomua tuulen:

22:24 Andoi Sodanpäämies hänen wiedä Scantzijn/ ja käske piestä ja tutkia/ että hän sais tietä/ mingätähden hänen päällens nijn huuttin.

22:25 Cosca hän händä nuorilla sidoi/ sanoi Pawali Sadanpäämiehellä/ joca läsnä seiso: ongosta teidän cohtuullinen Romalaista hosua ilman oikeudeta ja duomiota?

22:26 Cosca Sadanpäämies sen cuuli/ meni hän Sadanpäämiehen tygö/ ilmoitti hänelle/ ja sanoi: Mitäs tahdot tehdä? sillä tämä mies on Romalainen.

22:27 Nijn Sodanpäämies meni hänen tygöns/ ja sanoi hänelle: sanos minulle/ jos sinä olet Romalainen? Hän sanoi: olen nijngin.

22:28 Ja Sodanpäämies was-

Minä olen paljon rahalla hankkinut itselleni tämän kansalaisoikeuden. Paavali sanoi: Mutta minulla se on syntymästani asti.

22:29 Silloin ne, joiden piti häntä tutkia, lähtivät heti hänen luotaan. Ja myös päällikkö peljästyi saatuaan tietää, että Paavali oli Rooman kansalainen, kun oli sidottanut hänet.

22:30 Mutta seuraavana päivänä, koska hän tahtoi saada varman tiedon, mistä juutalaiset häntä syyttivät, päästi hän hänet siteistä ja käski ylimpien ja koko neuvoston kokoontua, vei Paavalin alas ja asetti hänet heidän eteensä.

Apostolien teot 23 LUKU

23:1 Niin Paavali loi katseen sa neuvostoon ja sanoi: Miehet, veljet, minä olen kaikessa hyvällä omallatunnolla vaeltanut Jumalan edessä tähän päivään asti.

23:2 Mutta ylimmäinen pappi Ananias käski lähellä seisovia lyömään häntä vasten suuta.

23:3 Silloin Paavali sanoi hänelle: Jumala on lyövä sinua, sinä valkeaksi kalkittu seinä; istutko sinä tuomitsemassa minua lain mukaan ja käsket vastoin lakia lyödä minua?

23:4 Niin ne, jotka seisoivat lähellä, sanoivat: Herjaatko sinä Jumalan ylimmäistä pappia?

23:5 Ja Paavali sanoi: En tiennyt, veljet, että hän on ylimmäinen pappi; sillä kirjoit-

halla tämän kaupungin oikeuden voittanut. Mutta Paavali sanoi: minä olen myös syntynyt (Roomalainen.)

22:29 Ja he läksivät kohta hänen tykönsä tutkimasta. Ja sodanpäämies rupesi pelkäämään, sittekuin hän sai tietää, hänen Roomalaisen olevan, että hän hänen sitonut oli.

22:30 Mutta toisena päivänä tahtoi hän visummasti tietää, minkätähden hänen päällensä Juudalaisilta kannettiin, ja päästi hänen siteistä, ja käski ylimmäiset papit ja kaiken heidän raattinsa tulla kokoon, ja antoi Paavalin tulla heidän eteensä.

23 LUKU

23:1 Niin Paavali katsahti raadin päälle ja sanoi: miehet, rakkaat veljet! minä olen kaikella hyvällä tunnolla vaeltanut Jumalan edessä tähän päivään asti.

23:2 Niin ylimmäinen pappi Ananias käski niitä, jotka läsnä seisoivat, lyödä häntä vasten suuta.

23:3 Paavali sanoi hänelle: lyököön sinua Jumala, sinä valkeaksi tehty seinä! istutko sinä ja tuomitset minua lain jälkeen, ja käsket minua lyödä vastoin lakia?

23:4 Mutta ne, jotka läsnä seisoivat, sanoivat: kiroiletko sinä ylimmäistä Jumalan pappia?

23:5 Paavali sanoi: en minä tietänyt, rakkaat veljet, häntä ylimmäiseksi papiksi; sillä

tais: minä olen suurella rahalla tämän Caupungin oikeuden voittanut. Mutta Pawali sanoi: minä olen myös Romalainen.

22:29 Ja he läxiti cohta hänen tyköns tutkimast. Ja Sodanpäämies rupeis pelkämän silttecuin hän sai tietä hänen Romalaisen olewan/ että hän hänen sitonut oli.

22:30 TOisna päivänä tahdoi hän wisummast tietä/ mingätähden hänen päällens Judalaisilda cannettin/ ja päästi hänen siteistä/ ja käski ylimmäiset Papit/ ja caiken Raadin tulla cocon/ ja andoi Pawalin tulla heidän eteens.

XXIII. Lucu .

23:1 Nlin Pawali cadzahti Raadin päälle/ ja sanoi: Miehet rackat weljet/ minä olen hywällä tunnolla waeldanut Jumalan edes tähän päivän asti.

23:2 Nijn ylimmäinen Pappi Ananias käski nijtä cuin läsnä seisoit/ lyödä händä wasta suuta.

23:3 Pawali sanoi hänelle: lyökön sinua Jumala/ sinä walkexi tehty seinä/ istutco sinä ja duomidzet minua Lain jälken/ ja käsket minua lyödä wastoin Lakia?

23:4 Mutta ne cuin läsnä seisoit/ sanoit: kiroiletco sinä ylimmäistä Jumalan Pappia?

23:5 Pawali sanoi: en minä tiennyt/ rackat weljet/ händä ylimmäisexi Papixi: sillä kirjoit-

tettu on: 'Kansasi ruhtinasta
älä kiroa'.

23:6 Mutta koska Paavali tiesi osan heistä olevan saddukeuksia ja toisen osan fariseuksia, huusi hän neuvoston edessä: Miehet, veljet, minä olen fariseus, fariseusten jälkeläinen; toivon ja kuolleitten ylösnousemuksen tähden minä olen tuomittavana.

23:7 Tuskin hän oli tämän sanonut, niin nousi riita fariseusten ja saddukeusten kesken, ja kokous jakautui.

23:8 Sillä saddukeukset sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ei enkeliä eikä henkeä, mutta fariseukset tunnustavat kumpaisetkin.

23:9 Ja syntyi suuri huuto, ja muutamat kirjanoppineet fariseusten puolueesta nousivat ja väittelivät kiivaasti ja sanoivat: Emme löydä mitään pahaa tässä miehessä; entäpä jos henki tai enkeli on hänelle puhunut?

23:10 Ja kun riita yhä kiihtyi, pelkäsi päällikkö, että he repisivät Paavalin kappaleiksi, ja käski sotaväen tulla alas ja temmata hänet heidän keskeltään ja viedä hänet karsariin.

23:11 Mutta seuraavana yönä Herra seisoi Paavalin tykönä ja sanoi: Ole turvallisella mielellä, sillä niinkuin sinä olet todistanut minusta Jerusalemissa, niin sinun pitää todistaman minusta myös Roomassa.

kirjoitettu on: sinun kansas ylimmäistä ei sinun pidä ki-roileman.

23:6 Kuin Paavali tiesi, että heitä oli yksi osa Saddukealaisia ja toinen osa Pharisealaisia, huusi hän raadin edessä: miehet, rakkaat veljet! minä olen Pharisealainen ja Pharisealaisen poika. Minun päälleni kannetaan toivon ja kuolleitten ylösnousemisen tähden.

23:7 Ja kuin hän sen sanonut oli, tuli riita Pharisealaisten ja Saddukealaisten välille, ja joukko erkani.

23:8 Sillä Saddukealaiset sanovat: ettei kuolleitten ylösnousemista, eikä enkeleitä, eikä henkeä ole; mutta Pharisealaiset tunnustavat molemmat olevan.

23:9 Niin tuli suuri huuto, ja kirjanoppineet Pharisealaisten lahkosta nousivat, kilvoittelivat ja sanoivat: emme mitään pahaa löydä tässä miehessä: jos henki taikka enkeli on hänelle puhunut, niin emme mahda Jumalaa vastaan sotia.

23:10 Ja että suuri kapina nousi, pelkäsi sodanpäämies, ettei he Paavalia rikki repäisisi, ja käski sotaväen mennä alas, ja temmata pois häntä heidän seastansa, ja leiriin viedä.

23:11 Mutta yöllä sen jälkeen seisoi Herra hänen tykönänsä ja sanoi: ole vahvassa turvassa, Paavali! sillä niinkuin sinä olet minusta Jerusalemissa todistanut, niin sinun pitää Roomissakin todistaman.

tettu on: sinun Canssas ylimmäistä ei sinun pidä ki-roileman.

23:6 COsca Pawali tiesi/ että heitä oli yxi osa Sadduceuxista/ ja toinen osa Phariseuxista/ huusi hän Raadin edes: miehet rackat weljet/ minä olen Phariseus/ ja Phariseuxen poica/ minun päälleni cannetan toiwon ja cuol-luitten ylösnousemisen tähden.

23:7 Ja cuin hän sen sanonut oli: tuli rijta Phariseusten ja Sadduceusten wälille/ ja he ercanit.

23:8 Sillä ei Sadduceuxet sano olewan cuolluitten ylösnousemista/ eikä Engelitä/ eikä Hengiä: mutta Phariseuxet tunnustawat molemmat olewan.

23:9 Nijn tuli suuri parcu/ ja Kirjanoppenet Phariseusten Lahgosta nousit/ kilwoittelit ja sanoit: en me mitän wäärüttä löydä täsä miehesä/ jos Hengi taicka Engeli on hänelle puhunut/ nijn en me taida Jumalata wastan sotia.

23:10 Ja että suuri capina nousi/ pelkäis Sodanpäämies/ ettei he Pawalita rikki rewäisis/ ja käski sotawäen alasmennä/ ja poistemmata händä heidän seastans/ ja Scantzijn wiedä.

23:11 MUtta yöllä sen jälkeen/ seisoi HERra hänen tykönäns/ ja sanoi: ole wahwas turwas Pawali/ Sillä nijncuin sinä olet minusta Jerusalemissa todistanut/ nijn sinun pitä Romisakin todistaman.

23:12 Mutta päivän tultua juutalaiset tekivät salaliiton ja vannoivat valan, etteivät söisivät eikä joisi, ennenkuin olivat tappaneet Paavalin.

23:13 Ja niitä oli viidettäkymmentä miestä, jotka yhtyivät tähän valaan.

23:14 He menivät ylipappien ja vanhinten luo ja sanoivat: Me olemme kirouksen uhalla vannoneet, ettemme mitään maista, ennenkuin olemme tappaneet Paavalin.

23:15 Pyytäkää te siis nyt yhdessä neuvoston kanssa päälliköltä, että hän toisi hänet alas teidän luoksenne, ikäänkuin aikoisitte tarkemmin tutkia hänen asiaansa. Mutta me olemme valmiit tappamaan hänet, ennenkuin hän pääsee perille.

23:16 Mutta Paavalin sisarenpoika, joka oli saanut kuulla väijytyksestä, saapui kasarmille, meni sisälle ja ilmoitti sen Paavalille.

23:17 Niin Paavali kutsui luoksensa erään sadanpäämiehen ja sanoi: Vie tämä nuorukainen päällikön luo, sillä hänellä on jotakin hänelle ilmoitettavaa.

23:18 Niin hän otti hänet mukaansa, vei hänet päällikön luo ja sanoi: Vanki Paavali kutsui minut luokseen ja pyysi tuomaan sinun luoksesi tämän nuorukaisen, jolla on jotakin puhuttavaa sinulle.

23:19 Niin päällikkö tarttui hänen käteensä, vei hänet

23:12 Ja kuin päivä tuli, kokoontuivat muutamat Juudalaisista ja sadattelivat itsiänsä, sanoen, ettei heidän pitänyt ennen syömän eikä juoman, kuin he Paavalin olisivat tappaneet.

23:13 Ja niitä oli enempi kuin neljäkymmentä miestä, jotka tämän valan tehneet olivat.

23:14 Ne menivät ylimmäisten pappein ja vanhimpain tykö, ja sanoivat: me olemme sadatuksilla meitämme kironneet, ei ennen einettä maistavamme kuin me Paavalin tapamme.

23:15 Nyt siis ilmoittakaat sodanpäämiehelle ja raadille, että hän huomenna tois hänen teidän eteenne, niinkuin te tahtoisitte jotakin todempaa häneltä tiedustaa; mutta ennenkuin hän lähestyy, olemme me valmiit häntä tappamaan.

23:16 Kuin Paavalin sisarenpoika heidän väijymisensä kuuli, meni hän leiriin ja ilmoitti nämät Paavalille.

23:17 Niin Paavali kutsui yhden sadanpäämiehistä tykönsä ja sanoi: vie tämä nuorukainen sodanpäämiehen tykö; sillä hänellä on jotakin hänelle sanomista.

23:18 Niin hän otti sen ja saatti hänen sodanpäämiehen tykö, ja sanoi: sidottu Paavali kutsui minun tykönsä ja rukoili minua tätä nuorukaista sinun tykö saattaa, jolla on sinulle jotakin sanomista.

23:19 Niin sodanpäämies rupesi hänen käteensä, ja vei

23:12 JA cosca päiwä tuli/ cocoisit heidäns muutamat Judalaisista/ ja sadattelit idzens/ ettei heidän pitänyt ennen syömän eikä juoman/ cuin he Pawalin tappaisit.

23:13 Ja nijtä oli enämbi cuin neljäkymmendä miestä/ jotca walan tehnet olit.

23:14 Ne menit ylimmäisten Pappein/ ja wanhimbain tygö/ ja sanoit: me olemma sadatuxilla meitäm kironnet/ ei ennen einettä maistawam/ cuin me Pawalin tapamme.

23:15 Nijn ilmoittacat sijs Sodanpäämiehelle ja Raadille/ että hän huomenna tois hänen teidän eteen/ nijncuin te tahdoisitta jotakin todembata häneldä tiedusta/ mutta enencuin hän pääse edes/ olemma me walmit händä tappaman.

23:16 COsca Pawalin sisarenpoica heidän wäjymisens cuuli/ meni hän Scantzijn/ ja ilmoitti nämät Pawalille.

23:17 Nijn Pawali cudzui yhden Sadanpäämiehistä tygöns/ ja sanoi: wie tämä nuorucainen Sodanpäämiehen tygö: sillä hänellä on jotakin hänelle sanomist.

23:18 Nijn hän otti sen/ ja saatti hänen Sodanpäämiehen tygö/ ja sanoi: sidottu Pawali cudzui minun tygöns/ ja rucoili minua tätä nuorucaista sinun tygös saatta/ jolla on sinulle jotakin sanomist.

23:19 Nijn Sodanpäämies rupes hänen käteens/ ja wei

erikseen ja kysyi: Mitä sinulla on minulle ilmoitettavaa?

23:20 Hän sanoi: Juutalaiset ovat päättäneet anoa sinulta, että huomenna veisit Paavalin alas neuvostoon, ikäänkuin aikoisit vielä tarkemmin tutkia hänen asiaansa.

23:21 Mutta älä sinä siihen suostu, sillä viidettäkymmentä miestä heidän joukostaan on häntä väijymässä, ja he ovat vannoneet valan, etteivät syö eivätkä juo, ennenkuin ovat tappaneet hänet. Ja nyt he ovat valmiina ja odottavat sinun suostumustasi.

23:22 Niin päällikkö päästi nuorukaisen menemään ja sanoi hänelle: Älä virka kenellekään, että olet ilmaissut tämän minulle.

23:23 Sitten hän kutsui luoksansa kaksi sadanpäätämiestä ja sanoi heille: Pitäkää yön kolmannesta hetkestä lähtien kaksisataa sotamiestä valmiina lähtemään Kesareaan ja seitsemänkymmentä ratsu- miestä ja kaksisataa keihäs- miestä,

23:24 ja varatkaa ratsuja pannaksenne Paavalin ratsaille ja viedäksenne hänet vahingoittumatonna maaherra Feeliksin luo.

23:25 Ja hän kirjoitti kirjeen, joka kuului näin:

23:26 Klaudius Lysias lausuu tervehdyksen korkea-arvoiselle maaherralle Feeliksille.

23:27 Tämän miehen ottivat juutalaiset kiinni ja olivat vä-

hän erinänsä, ja kyseli häneltä: mitä se on, mitä sinulla on minulle ilmoittamista?

23:20 Niin hän sanoi: Juudalaiset ovat päättäneet sinua rukoilla, että huomenna tuottaisit Paavalin raadin eteen, niinkuin he jotakin todempaa häneltä kuuntelisivat.

23:21 Mutta älä heitä tottele; sillä enempi kuin neljäkymmentä miestä väijyy häntä, jotka ovat heitänensä sadattaneet, ei ennen syövänsä eikä juovansa, kuin he hänen tappaisivat: ja he ovat nyt valmiit odottamassa sinun lupaamistas.

23:22 Niin sodanpäämies laski nuorukaisen matkaansa ja haasti häntä kellenkään sanomasta, että hän nämät hänelle ilmoittanut oli.

23:23 Ja hän kutsui tykönsä kaksi sadanpäätämiestä ja sanoi: valmistakaat kaksisataa sotamiestä menemään Kesareaan, ja seitsemänkymmentä ratsasmiestä, ja kaksisataa keihäsmiestä kolmannella hetkellä yöstä.

23:24 Ja valmistakaat muutamia juhtia, että he Paavalin niiden päälle istuttavat ja vievät terveenä maanvanhimman Felixen tykö.

23:25 Ja kirjoitti kirjan tällä tavalla:

23:26 Klaudius Lysias sille jalolle maanvanhimmalle Felixelle terveyttä!

23:27 Tämän miehen olivat Juudalaiset ottaneet kiinni ja tahtoivat hänen tappaa. Niin

hän erinänsä/ ja kyseli häneltä: mitä hän hänelle tahdois sanoa?

23:20 Nijn hän sanoi: Judalaiset ovat wannonet sinua rucoilla/ että huomenna tuotaisit Pawalin Raadin eteen/ nijncuin he jotakin todembata häneldä cuuldelsit.

23:21 Mutta älä heitä tottele; sillä enämbi cuin neljäkymmentä miestä wäjä händä/ jotca owat heitänäs sadattanet/ ei ennen syöwäns eikä juowans/ cuin he hänen tappaisit/ ja he owat nyt walmit/ odottamas sinun lupamistas.

23:22 Nlin Sodanpäämies las- ki nuorucaisen matcans/ ja haasti händä kellengän sanomast/ että hän nämät hänelle ilmoittanut oli.

23:23 Ja hän cudzui tygöns caxi Sadanpäätämiestä/ ja sanoi: walmistacat caxi sata sotamiestä menemän Cesareaan/ ja seidzemenkymmendä radzasmiestä/ ja caxi sata keihäsmiestä colmannella hetkellä yöstä:

23:24 Ja walmistacat muutamita juhtia/ että he Pawalin nijden päälle istuttawat/ ja wiewät terwenä Felixen Maanwanhimman tygö:

23:25 Ja kirjoitti Kirjan tällä tawalla.

23:26 CLaudius Lysias/ sille jalolle Maanwanhimmalle Felixelle/ ilo:

23:27 Tämän miehen olit Juudalaiset kijnniottanet/ ja tahta-

hällä hänet tappaa; silloin minä tulin saapuville sotaväen kanssa ja pelastin hänet, saatuani tietää, että hän on Rooman kansalainen.

23:28 Ja koska tahdoin tietää, mistä asiasta he häntä syyttivät, vein hänet heidän neuvostoonsa

23:29 ja havaitsin, että häntä syytettiin heidän lakiaan koskevista riitakysymyksistä, mutta ettei ollut kannetta mistään, mikä ansaitsisi kuoleman tai kahleet.

23:30 Mutta kun minulle on annettu ilmi, että miestä vastaan on tekeillä salahanke, lähetän hänet nyt heti sinun luoksesi; olen myös kehoittanut hänen syyttäjiään sanomaan sanottavansa häntä vastaan sinun edessäsi.

23:31 Niin sotamiehet, saamansa käskyn mukaan, ottivat Paavalin ja veivät hänet yötä myöten Antipatrikseen.

23:32 Seuraavana päivänä he antoivat ratsumiesten jatkaa hänen kanssaan matkaa, mutta itse he palasivat kasarmiin.

23:33 Kun ratsumiehet tulivat Kesareaan, antoivat he kirjeen maaherralle ja veivät myös Paavalin hänen eteensä.

23:34 Luettuaan kirjeen hän kysyi, mistä maakunnasta Paavali oli; ja saatuaan tietää, että hän oli Kilikiasta,

23:35 hän sanoi: Minä kuulustelen sinua, kun syyttäjiesi saapuvat. Ja hän käski vartioida häntä Herodeksen

tulin minä parhaallansa sotaväellä sekaan ja tempasin hänen pois, että minä ymmärsin hänen Roomalaisen olevan.

23:28 Ja kuin minä pyysin syytä tietää, mistä he häntä nuhtelivat, niin minä vein hänen heidän raatinsa eteen,

23:29 Ja löysin kannettavan hänen päällensä heidän lakinsa kysymyksistä. Ja ei kuitenkaan heillä ollut yhtään kuoleman eli sidetten syytä.

23:30 Ja kuin minulle siitä väijymisestä ilmoitettiin, jota Juudalaiset hänelle valmistivat, lähetin minä kohta hänen sinun tykö, ja sanoin hänen päällekkantajillensa: mitä teillä on häntä vastaan, niin sanokaat maanvanhiman edessä. Ole hyvästi!

23:31 Ja sotamiehet ottivat Paavalin, niinkuin heille käsketty oli, ja veivät hänen yöllä Antipatrideen.

23:32 Ja toisena päivänä antoivat he ratsasmiesten häntä seurata ja palasivat leiriin.

23:33 Kuin he tulivat Kesareaan ja antoivat kirjan maanvanhimmalle, niin he asettivat myös Paavalin hänen eteensä.

23:34 Kuin maanvanhin oli kirjan lukenut ja kysynyt, kusta maakunnasta hänen piti oleman; ja että hän ymmärsi hänen Kilikiasta olevan,

23:35 Minä tahdon sinua kuulla, sanoi hän, kuin myös sinun päällekkantajas tulevat edes. Ja käski kätkeä hänen

doit hänen tappa. Nijn tulin minä parhallans sotaväellä sekaan/ ja temmaisoin hänen pois/ että minä ymmärsin hänen Romalaisen olevan.

23:28 Ja cosca minä pyysin syytä tietä/ mistä he häntä nuhtelit/ nijn minä vein hänen heidän Raadins eteen:

23:29 Ja löysin cannettawan hänen päällens heidän Lakins kysymyxistä. Ja ei cuitengan heillä ollut yhtän cuoleman eli sitehin syytä.

23:30 Ja cuin minulle sijtä wäjymisestä ilmoitettin/ jota Judalaiset hänelle walmistit/ lähetin minä cohta hänen sinun tygös/ ja sanoin hänen rijtaweljillens: mitä teillä on häntä wastan/ nijn sanocat Maanwanhimman edesä. Ole hywästi.

23:31 JA Sotamiehet otit Pawalin/ nijncuin heille käsketty oli/ ja weit hänen yöllä Antipatrideen.

23:32 Ja toisna päiwänä annoit he radzasmiesten häntä seurata/ ja palaisit Scantzijn.

23:33 Cosca he tulit Cesareaan/ ja annoit Kirjan Maanwanhimmalle/ nijn he asetit myös Pawalin hänen eteens.

23:34 Cosca Maanwanhin oli Kirjan lukenut/ ja kysynyt custa maacunnasta hänen piti oleman/ ja että hän ymmärsi hänen Ciliciasta olevan/ sanoi hän:

23:35 Minä tahdon sinua cuulla sinun rijtaweljeis läsnä olles. Ja käski hänen kätke Herodexen Raadihuonesen.

linnassa.

Herodeksen raatihuoneeseen.

Apostolien teot 24 LUKU

24:1 Viiden päivän kuluttua ylimmäinen pappi Ananias meni sinne alas muutamien vanhinten ja erään asianajan, Tertulluksen, kanssa, ja he ilmoittivat maaherralle syyttävänsä Paavalialla.

24:2 Ja kun Paavali oli kutsuttu esille, rupesi Tertullus syyttämään ja sanoi:

24:3 Runsasta rauhaa me olemme sinun kauttasi, korkea-arvoinen Feliks, saaneet nauttia, ja sinun huolenpidostasi on parannuksia aikaansaatu tämän kansan hyväksi, sen me kaikin puolin ja kaikella ja kaikella kiitollisuudella tunnustamme.

24:4 Mutta etten aivan kauan sinua viivyttäisi, pyydän sinua hetkisen meitä suosiollisesti kuulemaan.

24:5 Me olemme havainneet, että tämä mies on ruttotauti ja metelinnostaja kaikkien koko maailman juutalaisten keskuudessa ja nasaretilaisten lahkoon päämies,

24:6 ja hän on koettanut pyhäkönkin saastuttaa. Sentähden me otimme hänet kiinni.

24:8 Voit itse häntä tutkimala saada tietää kaiken, mistä me häntä syytämme.

24 LUKU

24:1 Viiden päivän perästä meni Ananias, ylimmäinen pappi, vanhimpain ja selväkielisen Tertulluksen kanssa maanvanhimman tykö Paavalialla vastaan.

24:2 Ja kuin hän oli eteen kutsuttu, rupesi Tertullus kantamaan, sanoen:

24:3 Me elämme hyvässä rauhassa sinun kauttasi, ja ne asiat, jotka tässä kansassa oikein ja hyvin tehnyt ovat sinun toimellasi, voimallinen Feliks, me aina ja joka paikassa hyväksi otamme kaikella kiitoksella.

24:4 Vaan etten minä sinua kauvan viivyttäisi, rukoulen minä sinua, että pikimiltäsi meitä kuulisit, sinun vakuutes tähden.

24:5 Sillä me olemme löytäneet tämän miehen vahingolliseksi, joka nostaa kapinan kaikille Juudalaisille ympäri koko maanpiirin, ja on Nasaretilaisten eriseurain päämies.

24:6 Hän on kiusannut templiäkin riivata; jonka tähden me otimme hänen kiinni ja tahdoimme tuomita hänen meidän lakimme jälkeen.

24:7 Mutta sodanpäämies Lysias tuli suurella väellä siihen sekaan ja päästi hänen meidän käsistämme,

24:8 Ja käski hänen päälle kantajansa tulla sinun tykö; josta sinä taidat itse tutkien

XXIV. Lucu .

24:1 Wliden päivän perästä meni Ananias ylimmäinen Pappi/ vanhimbain ja sen selväkielisen Tertulluksen kanssa Maanwanhimman tykö/ Pawalialla wastan.

24:2 Ja cuin Pawali oli eteen cudzuttu/ rupeis Tertullus candaman/ ja sanoman:

me elämme hywäs rauhas sinun allas/ ja täsä Canssas päätetän monda hywä asiata sinun toimellasi/ caickein ja loin Felix:

24:3 Jota me aina ja joca paicas mielelläm caikella kijtoxella ylistämme.

24:4 Waan ettes täsä cauwan wijywtetäis/ rucoilen minä sinua että pikimmäldäs meitä cuulisit/ sinun wacudes tähden.

24:5 Me olemma löynnet tämän miehen wahingolisexi/ joca nosta capinan caikelle Judalaisille ymbäri coco maan piirin/ ja on Nazareusten eriseurain ylimmäinen:

24:6 Hän on kiusannut Tempäkin rijwata/ jongatähden me otimma hänen kijnni/ ja tahdoimma duomita hänen meidän Lakimme jälkeen.

24:7 Mutta Sodanpäämies Lysias tuli suurella wäellä siihen sekaan/ ja päästi hänen meidän käsistäm.

24:8 Ja käski hänen rijtawel jens tulla sinun tygös/ josta sinä taidat ymmärtä/ jos sinä

	ymmärtää kaikista niistä, joita me hänen päällensä kannamme.	tahdot idze wisust kysellä/ mistä me hänen päällens cannamme.
24:9 Ja myös juutalaiset yhtyivät syyttämään häntä ja väittivät asian niin olevan.	24:9 Ja Juudalaiset tähän myös mielistyivät, sanoen niin olevan.	24:9 Ja Judalaiset tähän myös lisäisit/ sanoden niin olevan.
24:10 Paavali vastasi, kun maaherra oli viitannut, että hän sai puhua: Koska tiedän sinun monta vuotta olleen tämän kansan tuomarina, puhun luottamuksella asiani puolesta.	24:10 Niin Paavali vastasi, kuin maanvanhin häntä viitasti puhumaan: että minä tiedän sinun monta ajastakaikaa olleen tämän kansan tuomarina, tahdon minä pelkäämättä edestäni vastata.	24:10 Nlin Pawali wastais/ cosca Maanwanhin händä wijttais puhuman: että minä tiedän sinun monda ajastaicaollen tämän Canssan Duomarina/ tahdon minä pelkämät edestäni wastata.
24:11 Niinkuin voit saada tietää, ei ole kuin kaksitoista päivää siitä, kun menin Jerusalemiin rukoilemaan.	24:11 Sillä sinä taidat ymmärtää, ettei enempi ole kuin kaksitoistakymmentä päivää, sittekuin minä menin ylös Jerusalemiin rukoilemaan.	24:11 Sillä sinä taidat ymmärtä/ ettei enämbi ole cuin caxitoistakymmendä päiwä/ sijttecuin minä ylösmenin Jerusalemiin rucoileman.
24:12 Eivät he ole tavanneet minua kenenkään kanssa väittelemistä eikä väentungoksia aikaansaamasta, ei pyhäkösissä, ei synagoogissa eikä kaupungilla,	24:12 Ja ei he ole minua templissäkään löytäneet kamppailemasta yhdenkään kanssa, ei kapinaa nostamasta kansan seassa, ei synagoogissa, eikä kaupungissa.	24:12 Ja ei he ole minua löytänet puhumast yhdengän cansa/ ei capinata nostamast Canssan seas/ ei Synagogis/ eikä Caupungis.
24:13 eivätkä myöskään voi näyttää sinulle toteen sitä, mistä he nyt minua syyttävät.	24:13 Ei he myös taida niitä vahvistaa, mitä he nyt minun päälleni kantavat.	24:13 Ei he myös ensingän taida nijtä wahwista/ cuin he minun päälleni candawat.
24:14 Mutta sen minä sinulle tunnustan, että minä sitä tietä vaeltaen, jota he lahkoksi sanovat, niin palvelen isieni Jumalaa, että minä uskon kaiken, mitä on kirjoitettuna laissa ja profeetoissa,	24:14 Mutta sen minä sinulle tunnustan, että minä tämän tien kautta, jonka he eriseuraksi kutsuvat, niin palvelen minun isäini Jumalaa, että minä uskon kaikki, mitkä laissa ja prophetaissa kirjoitetut ovat,	24:14 Mutta sen minä cuitengin sinulle tunnustan/ että minä tämän tien cautta/ jonga he eriseuraxi cudzuwat/ niijn palwelen minun Isäini Jumalata/ että minä uscon caicki cuin Laisa ja Prophe-tais kirjoitetut owat/
24:15 ja pidän sen toivon Jumalaan, että on oleva ylösousemus, jota nämä itsekin odottavat, sekä vanhurskusten että vääräin.	24:15 Ja pidän sen toivon Jumalan puoleen, jota hekin itse odottavat, että kuolleiden ylösousemus pitää oleman, sekä vanhurskusten että vääräin.	24:15 Ja pidän sen toiwon Jumalan puoleen/ jota hekin odottawat/ cuin on: että cuolluitten ylösousemus pitää oleman/ sekä hurscasten että wääräin:
24:16 Sentähden minä myös ahkeroin, että minulla aina olisi loukkaamaton omatunto Jumalan ja ihmisten edessä.	24:16 Ja sentähden minä harjoitan itsiäni aina pitämään pahentamattoman omantunnon Jumalan ja ihmisten edessä.	24:16 Ja sentähden minä harjoitan aina idziäni pitämän caikis hieromattoman oman-tunnon/ Jumalan ja ihmisten edes.

<p>24:17 Niin minä nyt useampi- en vuosien kuluttua tulini tuomaan almuja kansalleni ja toimittamaan uhreja.</p>	<p>24:17 Mutta kuin minä mo- nen ajastajan perästä tulini almua ja uhria kansalleni tekemään:</p>	<p>24:17 Mutta cosca minä mo- nen ajastajan perästä tulini Almuista ja uhria Canssalleni tekemän:</p>
<p>24:18 Näitä toimittaessani muutamat Aasiasta tulleet juutalaiset tapasivat minut puhdistautuneena pyhäkössä, eikä ollut mitään väentungos- ta tai meteliä;</p>	<p>24:18 Joissa muutamat Juudalaiset Aasiasta löysivät minun puhdistettuna temp- lissä, ilman yhtäkään kapi- naa ja meteliä,</p>	<p>24:18 Löysit he minun puh- distettuna Templis/ ilman yhdetäkän capinata ja meteli- tä.</p>
<p>24:19 heidän tulisi nyt olla saapuvilla sinun edessäsi ja syyttää, jos heillä olisi jotakin minua vastaan.</p>	<p>24:19 Joidenka tulis sinun tykönäs läsnä olla ja kantaa, jos heillä jotakin on minua vastaan.</p>	<p>24:19 Mutta muutamat Juda- laiset Aasiasta/ joidenga nyt tulis täsä olla wastamas ja candamas/ jos heillä jotakin on minua wastian:</p>
<p>24:20 Tai sanokoot nämä läsnäolevat, mitä rikollista he minussa huomasiivat, kun mi- nä seisoin neuvoston edessä;</p>	<p>24:20 Eli sanokaan nämät itse, jos he jotakin vääryyttä ovat minussa löytäneet, kos- ka minä seisoin raadin edes- sä.</p>	<p>24:20 Eli sanocan nämät/ jos he jotakin vääryyttä ovat mi- nussa löytäneet/ että minä nyt täsä Raadin edes seison.</p>
<p>24:21 jollei siksi luettane tätä ainoata lausetta, jonka huusin seisoessani heidän keskellään: 'Kuolleitten ylösnousemuksen tähden minä tänään olen tei- dän tuomittavananne.'</p>	<p>24:21 Mutta tämän yhden sanan tähden, jonka minä heidän seassansa seisoissa- ni, kuolleiden ylösnousemi- sestä, huusin, minä teiltä tänäpäni tuomitaan.</p>	<p>24:21 Mutta tämän sanan tähden/ cuin minä heidän seasans seisoisani cuolluitten ylösnousemisest huudin/ mi- nä teildä tänäpäni duomitan.</p>
<p>24:22 Mutta Feeliks, jolla oli hyvin tarkka tieto tästä tiestä, lykkäsi heidän asiansa tois- taiseksi, sanoen: Kun päällik- kö Lysias tulee tänne, tutkin minä teidän asianne.</p>	<p>24:22 Kuin Felix tämän kuuli, viivytti hän heitä; sillä hän tiesi hyvin tämän tien menon, ja sanoi: kuin Lysias sodanpäämies alas tulee, niin minä tahdon tutkia tei- dän asianne.</p>	<p>24:22 COsca Felix tämän cuuli/ wijwytti hän heitä: sillä hän tiesi tämän tien menon: Ja sanoi: cosca Lysias So- danpäämies alastule/ nijn minä tahdon tutkia teidän asian.</p>
<p>24:23 Ja hän käski sadan- päämiehen pitää Paavalia var- tioituna, mutta lievässä van- keudessa, estämättä ketään hänen omaisistaan tekemästä hänelle palvelusta.</p>	<p>24:23 Ja käski sadanpää- miehen kätkeä Paavalin, ja antoi hänen saada lewon, ja ettei yhtäkään hänen omis- tansa kiellettäisi häntä pal- velemasta taikka käymästä hänen tykönänsä.</p>	<p>24:23 Ja käski Sadanpäämie- hen kätke Pawalin/ ja andoi hänen saada lewon/ eikä yhdengän hänen omians kiel- dänyt händä palvelemast/ taikka käymäst hänen ty- könänsä.</p>
<p>24:24 Muutamien päivien ku- luttua Feeliks tuli vaimonsa Drusillan kanssa, joka oli juu- talainen, haetti Paavalin ja kuunteli hänen puhettaan us- kosta Kristukseen Jeesukseen.</p>	<p>24:24 Mutta muutamain päiväin perästä tuli Felix emäntänsä Drusillan kanssa, joka Juudalainen oli, ja kut- sutti Paavalin eteensä, ja kuunteli häntä uskosta Kris- tuksen päälle.</p>	<p>24:24 MUtta muutamain päi- väin perästä tuli Felix emän- däns cansa Drusillan/ joca Judalainen oli/ ja cudzutti Pawalin eteensä/ ja cuuldeli händä uscosta Christuxen päälle.</p>

<p>24:25 Mutta kun Paavali puhui vanhurskaudesta ja itsensä hillitsemisestä ja tulevasta tuomiosta, peljästyivät Feeliks ja sanoivat: Mene tällä haava pois, mutta kun minulle sopii, kutsutan sinut taas.</p>	<p>24:25 Mutta kuin hän puhui vanhurskaudesta ja puhtaasta elämästä ja tulevasta tuomiosta, peljästyivät Feeliks, ja vastasivat: mene tällä haavalla matkaas; vaan kuin minä saan tilan, niin minä sinun tyköni kutsutan.</p>	<p>24:25 Cosca Pawali puhui vanhurskaudesta ja puhtaasta elämästä/ ja tulevaisesta Duomiosta/ peljästyivät Felix/ ja sanoivat: Mene tällä haavalla matkas/ cosca minä saan tilan/ niijn minä sinun tygöni cudzutan.</p>
<p>24:26 Sen ohessa hän myös toivoi saavansa Paavalilta rahaa, jonka tähden hän useita kertoja haetti hänet luokseen ja puheli hänen kanssansa.</p>	<p>24:26 Toivoi myös Paavalilta hänellensä rahaa annettavan, että hän olisi hänen päästänyt, jonka tähden hän myös usein hänen tykönsä kutsutti ja puheli hänen kanssansa.</p>	<p>24:26 Ja niijn hän toivoi Pawalin hänellensä raha andawan/ että hän olisi hänen päästänyt/ jongatähden hän myös usein hänen tygönsä cudzutti/ ja puheli hänen cansans.</p>
<p>24:27 Mutta kahden vuoden kuluttua Porkius Festus tuli Feeliksin sijaan; ja kun Feeliks tavoitteli juutalaisten suosiota, jätti hän Paavalin kahleisiin.</p>	<p>24:27 Kuin kaksi ajastaikkaa kulunut oli, tuli Porkius Festus Felixen sijaan. Mutta Felix tahtoi Juudalaisten mieltä noutaa ja jätti Paavalin sidottuna.</p>	<p>24:27 Cosca caxi ajastaica culunut oli/ tuli Portius Festus Felixen sijaan. Mutta Felix tahtoi Judalaisten mieltä nouta/ ja jätti Pawalin siteihin.</p>

Apostolien teot 25 LUKU

25:1 Kun nyt Festus oli astunut maaherranvirkaan, meni hän kolmen päivän kuluttua Kesareasta ylös Jerusalemiin.

25:2 Niin ylimpät ja juutalaisten ensimmäiset miehet ilmoittivat hänelle syyttävänsä Paavalia ja pyysivät häntä

25:3 ja anoisivat sitä suosionosoitusta itsellensä, Paavalia vastaan, että hän haettaisi hänet Jerusalemiin; sillä he valmistivat väijytystä tappaakseen hänet tiellä.

25:4 Mutta Festus vastasi, että Paavalia pidettiin vartioituna Kesareassa ja että hän itse aikoi piakkoin lähteä sinne.

25:5 Ja hän lisäsi: Tulkoot siis teidän johtomiehenne minun mukani sinne alas, ja

25 LUKU

25:1 Kuin siis Festus oli tullut maakuntaan, meni hän Kesareasta kolmannen päivän perästä ylös Jerusalemiin.

25:2 Niin ylimmäinen pappi ja ylimmäiset Juudalaisista tulivat hänen eteensä Paavalia vastaan, ja rukoilivat häntä,

25:3 Ja pyysivät häntä suosiota häntä kohtaan, että hän kutsuttaisi hänen Jerusalemiin, ja väijyivät häntä tappaaksensa tiellä.

25:4 Niin Festus vastasi, että Paavali piti hyvin kätkehtämän Kesareassa, ja että hän tahtoi itse pian sinne vaeltaa.

25:5 Jotka siis teidän seasanne, sanoivat hän, voimalliset ovat, ne tulkaan alas meidän kanssamme, ja jos jotakin

XXV. Lucu .

25:1 COsca Festus oli tullut maacundan/ waelssi hän Cesareasta colmannen päivän perästä Jerusalemiijn.

25:2 Niijn ylimmäinen Pappi/ ja ylimmäiset Judalaisista tulit hänen eteens Pawalita wastan/ rucuilit händä/

25:3 Ja pyysit händä suosiota händä wastan/ että hän cudzuttaisi hänen Jerusalemiijn. Ja wäijit händä tappaxens tiellä.

25:4 Niijn Festus wastais: että Pawali piti hywin kätkehtämän Cesareas/ ja että hän tahtoi idze pian sinne waelda/

25:5 Jotca sijs teidän seasan (sanoivat hän) woiwat sinne tulla/ ne tulcan alas meidän

<p>jos siinä miehessä on jotakin väärää, syyttäkööt häntä.</p>	<p>vääryyttä on tässä miehessä, niin kantakaan he hänen päällensä.</p>	<p>cansam/ ja jos jotakin syytä on tässä miehes/ nijn candacat hänen päällens.</p>
<p>25:6 Ja viivyttyään heidän luonansa ainoastaan kahdeksan tai kymmenen päivää hän meni alas Kesareaan. Seuraavana päivänä hän istui tuomarinistuimelle ja käski tuoda Paavalin eteensä.</p>	<p>25:6 Kuin hän siis oli heidän tykönänsä viipynyt enempi kuin kymmenen päivää, läksi hän alas Kesareaan. Ja toisena päivänä istui hän tuomioistuimelle ja käski Paavalin tuoda edes.</p>	<p>25:6 COsca hän sijs oli heidän tykönäns wijpynyt enämman cuin kymmenen päiwä/ läxi hän alas Cesarean. Ja toisna päiwänä istui hän Duomioistuimella/ ja käski Pawalin edestuoda.</p>
<p>25:7 Ja kun hän oli saapunut, asettuivat ne juutalaiset, jotka olivat tulleet Jerusalemissa, hänen ympärilleen ja tekivät useita ja raskaita syytöksiä, joita he eivät kuitenkaan kyenneet näyttämään toteen;</p>	<p>25:7 Kuin hän oli tullut edes, seisoiivat ne Juudalaiset ympärillä, jotka olivat Jerusalemissa tulleet alas, ja toivat edes monta ja suurta vikaa Paavalia vastaan, joita ei he voineet vahvistaa;</p>	<p>25:7 Cosca hän sinne tuotin/ astuit ne Judalaiset edes/ jotca olit Jerusalemissa tullet/ ja edestoit monda ja suurta wica Pawalita wastaan/ joita ei he woinet wahwista:</p>
<p>25:8 sillä Paavali torjui syytökset ja sanoi: Minä en ole mitään rikkonut juutalaisten lakia enkä pyhäkköä enkä keisaria vastaan.</p>	<p>25:8 Sillä hän vastasi edestänsä: en minä ole mitään rikkonut Juudalaisten lakia, en templiä, enkä keisaria vastaan.</p>	<p>25:8 Sillä Pawali wastais edestäns: En minä ole mitän rickonut/ en Judalaisten Lakia/ en Templiä/ engä Keisaria wastaan.</p>
<p>25:9 Niin Festus, joka tavoitteli juutalaisten suosiota, vastasi Paavalille ja sanoi: Tahdotko lähteä Jerusalemiin ja siellä vastata näihin syytöksiin minun edessäni?</p>	<p>25:9 Niin Festus tahtoi Juudalaisten mieltä noutaa, vastasi Paavalia ja sanoi: tahdotkos mennä ylös Jerusalemiin ja siellä näistä oikeudella seisoa minun edessäni?</p>	<p>25:9 Nlin Festus tahdoi Judalaisten mielä nouta/ wastais Pawalita/ ja sanoi: tahdotcos mennä ylös Jerusalemin/ ja siellä näistä oikeudella seiso minun edesäni:</p>
<p>25:10 Mutta Paavali sanoi: Minä seison keisarin tuomioistuimen edessä, ja sen edessä minut tuomittakoon. Juutalaisia vastaan en ole mitään rikkonut, niinkuin sinäkin aivan hyvin tiedät.</p>	<p>25:10 Mutta Paavali sanoi: minä seison keisarin oikeudessa, ja siinä tulee minua tuomita: en minä ole Juudalaisille mitään vääryyttä tehnyt, kuin sinä itsekin paremmin tiedät.</p>	<p>25:10 Mutta Pawali sanoi: minä tahdon seiso Keisarin oikeuden edes/ ja siinä minä duomittacon/ en minä ole Judalaisille mitän wääryttä tehnyt/ cuin sinä idzekin tiedät.</p>
<p>25:11 Vaan jos muuten olen rikkonut ja tehnyt jotakin, mikä ansaitsee kuoleman, en pyri pääsemään kuolemasta; mutta jos se, mistä nämä minua syyttävät, on perätöntä, niin ei kukaan voi luovuttaa minua heille. Minä vetoan keisariin.</p>	<p>25:11 Sillä jos minä olen jonkun vahingoittanut, eli minun henkeni rikkonut, niin en minä tahdo välttää kuolemaa: jos ei taas mitään niistä ole, mitä he minun päälleni kantavat, niin ei yksikään taida minua antaa heidän käsiinsä: minä turvaan keisariin.</p>	<p>25:11 Sillä jos minä olen jongun wahingoittanut/ eli minun hengen rickonut/ nijn en minä tahdo wälttä cuolemata/ jos ei taas mitän nijs-tä ole/ cuin he minun päälleni candawat/ nijn ei yxikän taida minua anda heidän käsijs/ minä turwan Keisarihin.</p>
<p>25:12 Silloin Festus, neuvoteli</p>	<p>25:12 Silloin Festus puhuttele</p>	<p>25:12 Nijn Festus puhutteli</p>

tuaan neuvoskuntansa kans-
sa, vastasi: Keisariin sinä olet
vedonnut, niinpä mene keisa-
rin eteen.

25:13 Muutamien päivien ku-
luttua kuningas Agrippa ja
Bernike saapuivat Kesareaan
tervehtimään Festusta.

25:14 Ja kun he viipyvät
siellä useampia päiviä, kertoi
Festus Paavalin asian kunin-
kaalle ja sanoi: Täällä on
eräs mies, jonka Felix on
jättänyt vankeuteen;

25:15 käydessäni Jerusale-
missa juutalaisten ylipapit ja
vanhimmat ilmoittivat syyttä-
vänsä häntä ja pyysivät, että
hänet tuomittaisiin.

25:16 Mutta minä vastasin
heille: 'Ei ole roomalaisten
tapa antaa ketään alttiiksi,
ennenkuin syytetty on asetet-
tu vastakkain syyttäjänsä
kanssa ja on saanut puolus-
tautua syytöstä vastaan.'

25:17 Kun he olivat kokoon-
tuneet tänne, niin minä viivy-
telemättä seuraavana päivänä
istuin tuomarinistuimelle ja
käskin tuoda miehen eteeni.

25:18 Mutta kun hänen syyt-
täjänsä seisoivat hänen ym-
päriään, eivät he syyttäneet
häntä mistään sellaisesta ri-
koksesta, kuin minä olin
odottanut,

25:19 vaan heillä oli häntä
vastaan riitaa joistakin heidän
uskonasioistaan ja jostakin
Jeesuksesta, joka oli kuollut,
mutta jonka Paavali väitti elä-
vän.

25:20 Ja kun olin epätietoi-
nen, miten tällainen asia oli

li raatia ja vastasi: keisariin
sinä turvasit, keisarin tykö
pitää myös sinun menemän.

25:13 Mutta kuin muutamat
päivät olivat kuluneet, tuli
kuningas Agrippa ja Bernise
alas Kesareaan Festusta ter-
vehtimään.

25:14 Ja kuin he siellä mon-
ta päivää viipyvät, jutteli
Festus Paavalin asian ku-
ninkaalle ja sanoi: yksi mies
on jäänyt Felixeltä sidottu-
na,

25:15 Josta, kuin minä Je-
rusalemissa olin, ylimmäiset
papit ja Juudalaisten van-
himmat tulivat ja ilmoittivat
minulle, pyytäin tuomiota
hänen ylitsensä.

25:16 Joille minä vastasin: ei
se ole Roomalaisten tapa,
että joku ihminen ennen an-
netaan surmata, kuin se,
jonka päälle kannetaan, saa
päällekkantajat rinnallensa ja
saa tilan edestänsä vastata
kanteesta.

25:17 Sentähden kuin he
tänne kokoon tulivat, istuin
minä kohta toisena päivänä
viivyttelämättä tuomio-
istuimelle, ja käskin miehen
tuoda edes.

25:18 Kuin päällekkantajat
tulivat, niin ei he yhtään syy-
tä tuoneet edes niistä, mitä
minä luulin.

25:19 Mutta heillä oli muu-
tamia kysymyksiä häntä vas-
taan heidän taikauksistansa
ja yhdestä kuolleesta Jesuk-
sesta, jonka Paavali todisti
elävän.

25:20 Vaan että minä siitä
kysymyksestä epäilin, kysyin

Raadia/ ja vastais: Keisarihin
sinä turvaisit/ Keisarin tygö
pitä myös sinun menemän.

25:13 MUtta cuin muutamat
päivät olit culunet/ tuli Cu-
ningas Agrippa ja Bernice
alas Cesarean Festusta ter-
wehtämän.

25:14 Ja cuin he siellä mon-
da päivä wijwyit/ jutteli Fes-
tus Pawalin asian Cuningalle/
ja sanoi: Felix jätti tähän yh-
den miehen Fangixi:

25:15 Josta/ cuin minä Jeru-
salemis olin/ ylimmäiset Pa-
pit/ ja Judalaisten wanhim-
mat ilmoitit minulle/ pyytäin
duomiota hänen päällens.

25:16 Joille minä wastaisin: ei
se ole Romarein tapa/ että
ihminen ennen mestatan/
cuin se/ jonga päälle canne-
tan/ saa rijtaweljens siwuns
seisoman/ ja saa idzens war-
jella candeista.

25:17 Sentähden cosca he
tänne tulit/ istuin minä cohta
toisna päivänä ilman wijwyit-
telemät oikeuteen/ ja käskin
miehen edestuada.

25:18 Cosca päällecandajat
tulit/ nijn ei he yhtän syytä
edestuo net cuin minä taisin
luulla:

25:19 Mutta heillä oli muuta-
mita kysymyxiä händä wasta
heidän taicauxistans/ ja yh-
dest cuolluest Jesuxest/ jon-
ga Pawali todisti elävän.

25:20 Ja että minä sijtä ky-
symyxest epäilin/ kysyin minä

tutkittava, kysyin, tahtoiko hän mennä Jerusalemiin ja siellä vastata näihin syytöksiin.

25:21 Mutta kun Paavali vetosi ja vaati, että hänet oli säilytettävä majesteetin tutkitavaksi, käskin minä vartioida häntä, kunnes lähetän hänet keisarin eteen.

25:22 Niin Agrippa sanoi Festukselle: Minäkin tahtoisin kuulla sitä miestä. Tämä sanoi: Huomenna saat kuulla häntä.

25:23 Seuraavana päivänä Agrippa ja Bernike tulivat suurella komeudella ja menivät oikeussaliin päällikköjen ja kaupungin ylhäisten miesten kanssa; ja Paavali tuotiin Festuksen käskystä sinne.

25:24 Ja Festus sanoi: Kuningas Agrippa ja kaikki muut, jotka meidän kanssamme olette läsnä, tässä näette sen miehen, jonka tähden koko juutalaisten joukko sekä Jerusalemissa että täällä on ahdistanut minua huutaen, ettei hänen pidä enää saaman elää.

25:25 Minä kuitenkin huomasin, ettei hän ole tehnyt mitään, mikä ansaitsisi kuoleman; mutta kun hän itse vetosi majesteettiin, niin minä päätin lähettää hänet sinne.

25:26 Mitään varmaa minulla ei kuitenkaan ole, mitä hänestä herralleni kirjoittaisin. Sen vuoksi tuotin hänet teidän eteenne ja varsinkin sinun eteesi, kuningas Agrippa, että minulla tutkinnon tapah-

minä, josko hän olis tahtonut mennä Jerusalemiin ja siellä näistä tuomittaa.

25:21 Mutta koska Paavali lykkäsi asiansa keisarin tutkimisen alle, annoin minä hänen kätkettää, siihen asti kuin minä hänen keisarin tykö lähettäisin.

25:22 Niin Agrippa sanoi Festukselle: minäkin kuulisin mielelläni sitä miestä. Hän sanoi: huomenna saat sinä häntä kuulla.

25:23 Ja toisena päivänä tuli Agrippa ja Bernise suurella komeudella, ja menivät raastupaan, päämiesten ja kaupungin ylimmäisten kanssa, ja Paavali tuotiin edes Festuksen käskyn jälkeen.

25:24 Ja Festus sanoi: kuningas Agrippa ja kaikki miehet, jotka tässä meidän kanssamme olette, te näette sen, josta kaikki Juudalaisten joukko on minua rukoillut Jerusalemissa ja myös täällä, huutain, ettei hänen pitäisi enempi elämän.

25:25 Mutta kuin minä ymmärsin, ettei hän ollut mitään kuoleman ansiota tehnyt, ja että hän myös itse turvasi keisariin, niin minä aioin hänen sinne lähettää.

25:26 Josta ei minulla ole mitään vahvaa herralle kirjoittaa: sentähden tuotin minä hänen teidän eteenne, ja enimmiten sinun etees, kuningas Agrippa, että kuin hänen asiansa visummasti tutkittaisiin, minulla olis jo-

ios hän olis tahtonut mennä Jerusalemiin/ ja siellä olis näistä duomittu.

25:21 Mutta koska Pawali lykkäis asians Keisarin ala/ annoin minä hänen kätkettä/ siihenasti cuin minä hänen Keisarin tygö lähettäisin.

25:22 Nliin Agrippa sanoi Festuxelle: minä cuulisin myös mielelläni sitä miestä. Hän sanoi: huomena saat sinä händä cuulla.

25:23 Ja toisna päiwänä tuli Agrippa ja Bernice suurella coreudella Rastupan/ Päämiesten ja Caupungin ylimmäisten cansa. Ja Pawali tuotin edes Festuxen käskyn jälkeen.

25:24 Ja Festus sanoi: Cuningas Agrippa ja caicki miehet/ jotca täsä meidän cansam oletta/ te näette nyt sen miehen/ josta caicki Judalaisten cocous on minua rucoillut/ Jerusalemissa ja myös täällä huutain/ ettei hänen pitäis enämbi elämän.

25:25 Mutta cuin minä cuulin/ ettei hän ollut mitän pahha tehnyt/ josta hän olis hengens rickonut.

25:26 Ja että hän myös turwais Keisarijn/ nijn minä aiwoin hänen sinne lähettä.

Josta ei minulla ole mitän wahwa Herralle kirjoitta: sentähden tuotin minä hänen teidän eteen/ ja enimmitten sinun etees Cuningas Agrippa/ että koska hänen asians visummast tutkitaisiin nijn mi-

duttua olisi, mitä kirjoittaa.

25:27 Sillä mielettömältä näyttää minusta lähettää vanki, antamatta samalla tietää häntä vastaan tehtyjä syytöksiä.

Apostolien teot 26 LUKU

26:1 Niin Agrippa sanoi Paavalille: Sinun on lupa puhua puolestasi. Silloin Paavali ojensi kätensä ja lausui puolustukseksi:

26:2 Pidän itseäni onnellisena, kuningas Agrippa, kun sinun edessäni tänä päivänä saan puolustautua kaikesta siitä, mistä juutalaiset minua syyttävät,

26:3 olletikin, koska sinä tarkkaan tunnet kaikki juutalaisten tavat ja riitakysymykset. Sentähden pyydän sinua kärsivällisesti minua kuulemaan.

26:4 Kaikki juutalaiset tuntevat minun elämäni nuoruudesta asti, koska alusta alkaen olen elänyt kansani keskuudessa ja Jerusalemissa.

26:5 He tuntevat minut jo entuudestaan, jos tahtovat sen todistaa, että minä meidän uskontomme ankarimman lahkoon mukaan olen elänyt fariseuksena.

26:6 Ja nyt minä seison oikeuden edessä sentähden, että panen toivoni siihen lupaukseen, jonka Jumala on meidän isillemme antanut

26:7 ja jonka meidän kaksitoista sukukuntaamme, yötä

takin kirjoittamista;

25:27 Sillä se on minun nähdäkseni toimitoin, että hän sidottuna lähetetään, ja ei hänen syytöksiä ilmoiteta.

26 LUKU

26:1 Niin Agrippa sanoi Paavalille: sinun on lupa puhua edestäsi. Silloin Paavali ojensi kätensä ja vastasi edestänsä:

26:2 Minä pidän itseni onnellisena, rakas kuningas Agrippa, että minä tänäpäpä saan sinun edessäsi vastata kaikesta niistä, mitä minun päälleni Juudalaisilta kannetaan,

26:3 Liiatenkin että sinä tiedät kaikki tavat ja Juudalaisten kysymykset: sentähden rukoilen minä sinua, että kärsivällisesti minua kuulisit.

26:4 Kaikki tosin Juudalaiset tietävät minun elämäni hamasta nuoruudesta, kuin se alusta on ollut minun kansani seassa Jerusalemissa:

26:5 Jotka minun ennen ovat tunteneet, (jos he tahtoisivat todistaa,) että minä meidän jumalanpalveluksen kaikkein ahkerimman eriseurauksen jälkeen olin Farisealainen.

26:6 Ja minä seison nyt tässä oikeuden edessä toivon tähden sen lupauksen päälle, joka Jumalalta on meidän isillemme tapahtunut:

26:7 Johonka meidän kaksitoistakymmentä sukukuntaa

näkin saisin jotakin kirjoittamista:

25:27 Sillä se on minun nähdäkseni väärin/ että hän sidottuna lähetetään/ ja ei hänen syytöksiä ilmoiteta/ josta hänen päällensä kannetan.

XXVI. Lucu .

26:1 AGrippa sanoi Pawalille: sinun on lupa puhua edestäsi. Nijn Pawali ojensi kätensä ja puhui edestänsä/ sanoden:

26:2 Se on sangen minun mieleeni/ racas Cuningas Agrippa/ että minä tänäpäpä saan sinun edessäsi wastata caikista nijstä asioista/ joista minun päälleni Judalaisilda kannetan/

26:3 Lijatengin/ että sinä tiedät caicki tawat ja Judalaisten kysymykset. Sentähden rucoilen minä sinua/ että kärsiwäisestä minua cuulisit.

26:4 CAicki tosin Judalaiset tietävät minun elämäni hamast nuoruudesta/ nijn cuin se algusta ollut tämän Canssan seas Jerusalemissa:

26:5 Jotca minun ennen owat tundenet/ jos he tahdoisit todista: Sillä minä olen yxi Phariseus/ joca on caickein cowin eriseura meidän jumalan palweluxesam.

26:6 Ja minä seison nyt tässä/ ja minun päälleni kannetan sijtä toiwost/ sen lupauxen tähden/ joca Jumalalda on meidän Isillem tapahtunut:

26:7 Johonga toiwoon ne caxitoistakymmendä meidän

<p>ja päivää herkeämättä palvelen Jumalaa, toivovat heille toteutuvan; tämän toivon tähden, kuningas, juutalaiset minua syyttävät.</p>	<p>toivovat tulewansa, palvelen Jumalaa yötä ja päivää. Tämän toivon tähden kannetaan Juudalaisilta minun päälleni, rakas kuningas Agrippa.</p>	<p>suculaistam toiwoit tulewans/ palwollen Jumalata yötä ja päiwä. Tämän toiwon tähden cannetan Judalaisilda minun päälleni/ racas Cuningas Agrippa.</p>
<p>26:8 Miksi on teistä uskoma-tonta, että Jumala herättää kuolleet?</p>	<p>26:8 Miksi se luotaan mahdottomaksi uskoa teidän tykönänne, että Jumala kuolleet herättää?</p>	<p>26:8 Mixi se on ihmeteldäwä teidän tykönän/ että Jumala cuollet herättä.</p>
<p>26:9 Luulin minäkin, että minun tuli paljon taistella Jeesuksen, Nasaretilaisen, nimeä vastaan,</p>	<p>26:9 Minä tosin luulin itseläni, että minun piti paljo vastahakoisuutta tekemän Jeesuksen Natsarealaisen nimeä vastaan,</p>	<p>26:9 JA minäkin tosin luulin myös idzelläni paljo tekewäni/ cosca minä Jesuxen Nazarenuxen Nime wastan olin:</p>
<p>26:10 ja niin minä teinkin Jerusalemissa. Paljon pyhiä minä suljin vankiloihin, saatuani ylipapeilta siihen valtuuden, ja kun heitä tapettiin, annoin minä ääneni sen puolesta.</p>	<p>26:10 Niinkuin minä myös tein Jerusalemissa, ja salpasin monta pyhää vankihuoneisiin, kuin minä ylimmäisiltä papeilta olin saanut wallan; ja kuin he tapettiin, mielistyin minä heidän tuomionsa,</p>	<p>26:10 Nijn cuin minä tein Jerusalemis/ ja salpaisin monda Pyhä Tornijn/ jonga päälle minä ylimmäisildä Papeilda olin saanut wallan/ ja cosca he tapettin/ autin minäkin siihen duomioon.</p>
<p>26:11 Ja kaikkialla synagogissa minä usein koetin rankaisemalla pakottaa heitä herjaamaan Jeesusta, ja menin niin pitkälle vimmassani heitä vastaan, että vainosin heitä aina ulkomaan kaupunkiin saakka.</p>	<p>26:11 Ja rankaisin heitä usein jokaisessa synagogassa, ja waadin heitä pilkkaamaan, ja olin heitä vastaan ylönpalttisesti vimmattu, ja vainosin heitä hamaan ulko-kaupunkeihin.</p>	<p>26:11 Ja rangaisin heitä usein jocaidzes Synagogas/ ja waadein heitä pilckaman/ ja olin heitä wastan ylönpaldisest wimmattu/ ja wainoisin heitä haman muihingin Caupungeihin.</p>
<p>26:12 Kun näissä asioissa matkustin Damaskoon ylipappien valtuudella ja suostumuksella,</p>	<p>26:12 Jonka tähden minä myös matkustin Damaskuun ylimmäisten pappein voimalla ja käskyllä.</p>	<p>26:12 Jongatähden minä myös matcustin Damascuun ylimmäisen Papin woimalla ja käskyllä:</p>
<p>26:13 näin minä, oi kuningas, tiellä keskellä päivää taivaasta valon, auringon paistetta kirkkaamman, leimahtavan minun ja matkatoverieni ympärillä,</p>	<p>26:13 Puolipäivän aikaan, rakas kuningas, näin minä tiellä yhden kirkkauden taiwaasta, kirkkaamman kuin auringon paisteen, joka valkeus ympäri valaisi minun ja ne, jotka minun kanssani vaelsivat.</p>	<p>26:13 Mutta puolipäiwän aican (racas Cuningas) näin minä tiellä yhden kirckauden Taiwasta/ kirckamman cuin Auringon paisten/ joca ymbärins walais minun/ ja ne jotka minun cansani waelsit.</p>
<p>26:14 ja me kaaduimme kaikki maahan, ja minä kuulin äänen sanovan minulle hebreankielellä: 'Saul, Saul, miksi vainoat minua? Työläs on sinun potkia tutkainta vas-</p>	<p>26:14 Kuin me siis kaikki maahan lankesimme, kuulin minä äänen puhuvan minulle ja sanovan Hebrean kielellä: Saul, Saul, miksis minua vainoot? työläs on sinun tutkainta vastaan potkia.</p>	<p>26:14 Cosca me siis caicki maahan langeisimma/ cuulin minä änen puhuwan minulle Ebrean kielellä/ sanoden: Saul/ Saul/ mixis minua wainot? työläs on sinun tutcain-</p>

taan.'

26:15 Niin minä sanoin: 'Kuka olet, herra?' Ja Herra sanoi: 'Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat.'

26:16 Mutta nouse ja seiso jaloillasi; sillä sitä varten minä olen sinulle ilmestynyt, että asettaisin sinut palvelijakseni ja sen todistajaksi, mitä varten sinä olet minut nähnyt, niin myös sen, mitä varten minä sinulle vastedes ilmestyn.

26:17 Ja minä pelastan sinut sekä oman kansasi että pakanain käsistä, joitten tykö minä sinut lähetän

26:18 avaamaan heidän silmänsä, että he kääntyisivät pimeydestä valkeuteen ja saatanan vallasta Jumalan tykö ja saisivat uskomalla minuun synnit anteeksi ja perintöosan pyhitettyjen joukossa.'

26:19 Sentähden, kuningas Agrippa, minä en voinut olla tottelematta taivaallista näkyä,

26:20 vaan saarnasin ensin sekä Damaskon että Jerusalemin asukkaille, ja sitten koko Juudean maalle ja pakanoille parannusta ja kääntymystä Jumalan puoleen, ja että he tekisivät parannuksen soveliaita tekoja.

26:21 Tämän tähden juutalaiset ottivat minut kiinni pyhäkössä ja yrittivät surmata minut.

26:22 Mutta Jumalan avulla, jota olen saanut tähän päivään asti, minä seison ja to-

26:15 Niin minä sanoin: Herra, kukas olet? Hän sanoi: minä olen Jeesus, jota sinä vainoot.

26:16 Mutta nouse ylös ja seiso jaloillas: sillä sitä varten minä sinulle ilmestyin, että minä asetan sinun palveliaksi ja niiden todistajaksi, joita sinä näit, niin myös niiden, joita minä vielä sinulle ilmoittava olen.

26:17 Ja tahdon sinun päättää tästä kansasta ja pakanoista, joiden tykö minä nyt sinun lähetän,

26:18 Heidän silmiänsä avaamaan ja heitä pimeydestä valkeuteen kääntämään, että he eriäisivät saatanan vallasta Jumalan tykö, saamaan syntein anteeksiantamista ja perimistä ynnä niiden kanssa, jotka pyhitetään uskon kautta minun päälleni.

26:19 Niin siis, rakas kuningas Agrippa! en minä ollut taivaalliselle näylle kovakorvainen,

26:20 Vaan ilmoitin ensin niille, jotka Damaskussa ja Jerusalemissa ovat ja kaikessa Juudan maakunnassa, ja myös pakanoille, että he parannuksen tekisivät, ja kääntyisivät Jumalan puoleen, ja tekisivät parannuksen kelvollisia töitä.

26:21 Tämän tähden ovat Juudalaiset minun templissä ottaneet kiinni ja tahtoivat minun surmata.

26:22 Mutta Jumalan avun olen minä saanut ja seison tähän päivään asti, todistaen sekä pienille että suurille,

da wistan potkia.

26:15 Nijn minä sanoin: Herra/ cucas olet? Hän sanoi: Minä olen Jeesus jota sinä wainot.

26:16 Mutta nouse ylös/ ja seiso jalgoillas: sillä sitäwarten minä sinulle ilmestyin/ että minä asetan sinun palveliaksi/ ja niiden todistajaksi cuins näit/ nijn myös/ nijden cuin minä wielä sinulle ilmoittawa olen.

26:17 Ja tahdon sinun päättää Canssoista ja pacanoista/ joiden tygö minä nyt sinun lähetän/

26:18 Heidän silmiäns awaman/ että he heidäns pimeydest walkeuteen käännäisit/ ja eriäisit Perkelen wallast Jumalan tygö/ saaman syndein andexiandamista/ ja perimistä ynnä heidän cansans/ jotca pyhitetän uscon cautta minun päälleni.

26:19 Nlin sijs (racas Cuningas Agrippa) en minä ollut sille taiwalliselle näylle cowacorwainen/

26:20 Waan ilmoitin ensin nijlle/ jotca Damascus ja Jerusalemis owat/ ja caikes Judan maacunnas/ ja pacanoille/ että he parannuxen tekisit/ ja käännysit Jumalan puoleen ja tekisit parannuxen kelwollisia töitä.

26:21 Tämän tähden owat Judalaiset minun Templis kijnniottanet/ ja tahdoit minun mestata:

26:22 Mutta Jumalan awun cautta olen minä holhottu/ ja seison wielä tänäpäni/ ja to-

<p>distan sekä pienille että suurille, enkä puhu mitään muuta, kuin minkä profeetat ja Mooses ovat sanoneet tulevan tapahtumaan,</p>	<p>enkä mitään muuta sanoen kuin mitä prophetat ja Mooses ovat sanoneet tulevaksi:</p>	<p>distan sekä pienille että suurille/ enkä minä muuta sanoen kuin Prophetat ja Mooses ovat sanonet tulewaxi.</p>
<p>26:23 että nimittäin Kristuksen piti kärsimän ja kuolleitten ylösnousemuksen esikoisena julistaman valkeutta sekä tälle kansalle että pakanoille.</p>	<p>26:23 Että Kristuksen piti kärsimän ja oleman ensimmäisen kuolleiden ylösnousemisesta julistamassa valkeutta tälle kansalle ja pakanoille.</p>	<p>26:23 Että Christuxen piti kärsimän/ ja oleman ensimmäisen cuolluitten ylösnousemisest julistamas walkeutta Canssalle ja pacanoille.</p>
<p>26:24 Mutta kun hän näin puolustautui, sanoi Festus suurella äänellä: Sinä olet hullu, Paavali, suuri oppi hulluttaa sinut.</p>	<p>26:24 Kuin hän näin edestänsä vastasi, sanoi Festus suurella äänellä: Paavali, sinä hulluttelet, suuri oppi hulluttaa sinua.</p>	<p>26:24 COsca hän sencaltaisen wastauxen andoi/ sanoi Festus suurella änellä: Pawali/ sinä hulluttelet/ se suuri oppi hullutta sinua.</p>
<p>26:25 Mutta Paavali sanoi: En ole hullu, korkea-arvoinen Festus, vaan puhun totuuden ja toimen sanoja.</p>	<p>26:25 Niin hän sanoi: en minä hulluttele, voimallinen Festus, vaan totuuden ja toimen sanoja puhun.</p>	<p>26:25 Nijn Pawali sanoi: en minä hulluttele (woimallinen Feste) waan totuden ja toimen sanoja puhun:</p>
<p>26:26 Kuningas kyllä nämä tietää, jonka tähden minä puhunkin hänelle rohkeasti. Sillä minä en usko minkään näistä asioista olevan häneltä salassa; eiväthän nämä ole missään syrjäsopeassa tapahtuneet.</p>	<p>26:26 Sillä kyllä kuningas nämät tietää, jonka tykönä minä myös rohkiasti puhun, ja en minä luule näistä mitään olevan häneltä salatun: sillä ei tämä ole loukkaassa tapahtunut.</p>	<p>26:26 Sillä kyllä Cuningas nämät tietä/ jonga tykönä minä myös rohkiast puhun/ ja minä luulen hänen caicki nämät tietäwän: sillä ei nämät ole salaisest tapahtunet.</p>
<p>26:27 Uskotko, kuningas Agrippa, profeettoja? Minä tiedän, että uskot.</p>	<p>26:27 Uskotkos, kuningas Agrippa, prophetat? minä tiedän, että uskot.</p>	<p>26:27 Uscotcos Cuningas Agrippa Prophetat? minä tiedän/ että uscot.</p>
<p>26:28 Niin Agrippa sanoi Paavalille: Vähälläpä luulet taivuttavasi minut kristityksi.</p>	<p>26:28 Niin Agrippa sanoi Paavalille: ei paljo puutu, ettes minua saa kristityksi.</p>	<p>26:28 Nijn Agrippa sanoi Pawalille: ei paljo puutu ettes minua saa Christityxi. Pawali sanoi:</p>
<p>26:29 Mutta Paavali sanoi: Toivoisin Jumalalta, että, olipa vähällä tai paljolla, et ainoastaan sinä, vaan myös kaikki te, jotka minua tänään kuulette, tulisitte semmoiseksi, kuin minä olen, näitä kahleita lukuunottamatta.</p>	<p>26:29 Paavali sanoi: minä toivoisin Jumalalta, joko siitä puuttuis vähä eli paljo, että et ainoasti sinä, mutta myös kaikki, jotka minua tänäpänä kuulevat, tulisivat senkaltaiseksi kuin minäkin olen, paitsi näitä siteitä.</p>	<p>26:29 Minä anoisin Jumalalda/ ettei se puuttuis vähä eikä paljo/ ettet ainoastans sinä/ mutta myös caicki jotca minua tänäpänä cuulewat/ tulisit sencaltaisexi cuin minäkin olen/ paidzi näitä siteitä.</p>
<p>26:30 Niin kuningas nousi ja maaherra ja Bernike sekä ne, jotka istuivat heidän kanssan-</p>	<p>26:30 Ja kuin hän nämät sanonut oli, nousi kuningas ylös, ja maanvanhin, ja Bernise, ja jotka heidän kans-</p>	<p>26:30 Ja cuin hän nämät puhunut oli/ nousi Cuningas ylös/ ja Maanwanhin/ ja Ber-</p>

sa.	sansa istuneet olivat.	nice/ ja jotca heidän cansans istunet olit.
26:31 Ja mennessään he puhuivat keskenänsä sanoen: Tämä mies ei ole tehnyt mitään, mikä ansaitsisi kuoleman tai kahleet.	26:31 Ja kuin he menivät pois, puhuivat he keskenänsä, sanoen: eipä tämä mies ole mitään tehnyt, mikä kuoleman eli siteet ansainnut on.	26:31 Ja cuin he ercanit/ puhuit he keskenäns/ sanoi: eipä tämä mies ole mitään tehnyt/ cuin cuoleman eli sitet ansainnut on.
26:32 Ja Agrippa sanoi Festukselle: Tämän miehen olisi voinut päästää irti, jos hän ei olisi vedonnut keisariin.	26:32 Mutta Agrippa sanoi Festukselle: kyllä tämä mies olis taidettu päästää, ellei hän olisi keisariin turvannut.	26:32 Nijn Agrippa sanoi Festuxelle: kyllä tämä mies taisin päästä/ ellei hän olis Keisarihin turwannut.

Apostolien teot 27 LUKU

27:1 Kun oli päätetty, että meidän oli purjehtiminen Italiaan, annettiin Paavali ja muutamat muut vangit erään Julius nimisen, keisarilliseen sotaväenosastoon kuuluvan sadanpäämiehen haltuun.

27:2 Ja me astuimme adramyttiläiseen laivaan, jonka oli määrä purjehtia Aasian rannikkopaikkoihin, ja lähdimme merelle, ja seurassamme oli Aristarkus, makedonialainen Tessalonikasta.

27:3 Seuraavana päivänä laskimme Siidoniin. Ja Julius kohteli Paavalia ystävällisesti ja salli hänen mennä ystävänsä luo hoitoa saamaan.

27:4 Ja sieltä laskettuamme merelle purjehdimme Kypron suojaan, koska tuulet olivat vastaiset.

27:5 Ja kun olimme merta purjehtien sivuuttaneet Kilikian ja Pamfylian, tulimme Myraan, joka on Lykiassa.

27:6 Siellä sadanpäämies tapasi aleksandrialaisen laivan, jonka oli määrä purjehtia Italiaan, ja siirsi meidät siihen.

27 LUKU

27:1 Mutta sittenkuin päätetty oli, että meidän piti Italiaan purjehtiman, antoivat he Paavalin muiden vankien kanssa yhden sadanpäämiehen haltuun, joka kutsuttiin Julius, keisarin sotajoukosta.

27:2 Kuin me siis astuimme Adramytin haahteen, ja meidän piti purjehtiman Asian ohitse, laskimme me ulos maalta. Ja meidän kanssamme oli Aristarkus, Makedonian mies, Tessalonikasta.

27:3 Ja me tulimme toisena päivänä Sidoniin. Ja Julius meni hyvästi Paavalin kanssa, ja salli hänen mennä ystävänsä tykö ja heiltä holhottaa.

27:4 Ja kuin me sieltä laskimme ulos, niin me purjehdimme Kyprin ohitse, että vastatuulet olivat.

27:5 Ja kuin me olimme purjehtineet yli meren, joka Kilikian ja Pamphilian kohdalla on, ja tulimme Myraan, joka on Lykiassa,

27:6 Niin löysi sadanpäämies siellä yhden Aleksandrialaisen haahden, joka Italiaan purjehti, ja pani meidät sii-

XXVII. Lucu .

27:1 MUtta sijttecuin päätetty oli/ että meidän piti Italiaan purjehtiman/ annoit he Pawalin muiden fangein cansa yhden Sadanpäämiehen haldun joca cudzuttin Julius/ Keisarin sotajoucosta.

27:2 Cosca me sijs astuimma Adramytin hahten/ ja meidän piti purjehtiman Asian ohidze/ laskimma me maalda. Ja meidän cansam oli Aristarchus/ Macedonian mies/ Tessalonicasta/

27:3 Ja me tulimma toisna päiwänä Sidonijn. Ja Julius meni hyväst Pawalin cansa/ ja salli hänen mennä ystäväins tygö/ ja heildä holhotta.

27:4 Ja cuin me sieldä laskimma/ nijn me purjehdimma Cyprin ohidze: että wasta tuulet olit/

27:5 Ja cuin me sen meren/ joca Cilician ja Pamphilian cohdalla on/ ylidze purjehdimma/ ja tulimma Myraan/ joca Lycias on.

27:6 Ja siellä sai Sadanpäämies kijnni yhden Alexandrian hahden/ joca Italiaan purjehti/ johon hän pani meidän.

	hen.	
27:7 Ja monta päivää me purjehdimme hitaasti ja pääsimme vaivoin Knidon kohdalle. Ja kun tuulelta emme päässeet sinne, purjehdimme Salmonen nenitse Kreetan suojaan.	27:7 Kuin me monta päivää hitaasti purjehdimme ja tuskalla Knidon saavutimme, ettemme päässeet tuulelta, niin me purjehdimme Kretan alle, Salmoneen päin.	27:7 Cosca me monda päiwä hitast purjehdimma ja tuscalla Gnidumijn saawutimma (was-tatuulen tähden) nijn me purjehdimma Cretan ala/ Salmonen tykönä/
27:8 Ja vaivoin kuljettuamme liki sen rantaa saavuimme erääseen paikkaan, jonka nimi oli Kauniit Satamat ja jonka lähellä Lasaian kaupunki oli.	27:8 Ja kuin me tuskin sen ohitse pääsimme, niin me tulimme yhteen paikkaan, joka Kauniiksi satamaksi kutsutaan, jota läsnä oli Lasean kaupunki.	27:8 Ja tulimma tuscalla sen ohidze/ nijn me tulimma yhten paickan joca caunixi satamaxi cudzutan/ ja oli läsnä Lasean Caupungita.
27:9 Mutta kun paljon aikaa oli kulunut ja purjehtiminen jo oli vaarallista, sillä paastonai-kakin oli jo ohi, varoitti Paavali heitä	27:9 Koska paljo aikaa oli kulunut, ja purjehdus oli vaarallinen, ja paaston aika oli jo kulunut, neuvoi Paavali heitä,	27:9 COsca paljo aica oli culunut/ ja purjehdus oli jo waarallinen/ ja Paaston aica oli jo culunut/ neuwai Pawali heitä/ sanoden:
27:10 ja sanoi: Miehet, minä näen, että purjehtiminen käy vaivalloiseksi ja vaaralliseksi, ei ainoastaan lastille ja laivalle, vaan myös meidän hengellemme.	27:10 Sanoen: armaat miehet! minä näen, että purjehdus tulee vaaralliseksi ja vahingolliseksi, ei ainoastaan kalulle ja haahdelle, mutta myös meidän hengellemme.	27:10 Armat miehet/ minä näen/ että purjehdus tahto olla waarallinen ja wahingolinen ei ainoastans calulle ja hahdelle/ mutta myös meidän hengellem.
27:11 Mutta sadanpäämies uskoi enemmän perämiestä ja laivanisäntää kuin Paavalin sanoja.	27:11 Mutta sadanpäämies uskoi enemmän haahdenhaltiaa ja peränpitäjää kuin Paavalin sanoja.	27:11 Mutta Sadanpäämies uscoi enämmin Hahdenhaldia-ta ja Peränpitäjätä/ cuin Pa-walin sanoja.
27:12 Ja koska satama oli sopimaton talvehtimiseen, olivat useimmat sitä mieltä, että heidän oli sieltä lähdeittä, voidakseen ehkä päästä talvehtimaan Foiniksiin, erääseen Kreetan satamaan, joka antaa lounaaseen ja luoteeseen päin.	27:12 Ja kuin ei satama ollut sovelias yli talvea olla, niin he enimmitten mielistyivät siihen neuvoon, että sieltä piti laskettaman pois, jos he jollakin muotoa olisivat voineet tulla Phoinikaan talvea pitämään, joka on Kretan satama, etelälänteä ja luodepohjaa päin.	27:12 Ja cuin ei satama ollut sowelias yli talwe olla/ nijn he enimmitten mielistyit siihen neuwoon/ että sielä piti poislaskettaman/ jos he jollakin muoto olisit woinet tulla Phenician talwimaahan. Joca on Cretan satama etelä lände ja luodepohja päin.
27:13 Ja kun etelätuuli alkoi puhaltaa, luulivat he pääseväsä tarkoituksensa perille, nostivat ankkurin ja kulkivat aivan likitse Kreetaa.	27:13 Mutta kuin etelätuuli rupesi puhaltamaan, luulivat he aikomisensa käyvän edes, läksivät matkaan ja purjehtivat Kretan ohitse lähempänä maata.	27:13 Mutta cuin Etelätuuli rupeis puhaldaman/ luulit he heilläns myödäisen olewan. Ja cosca he läxit Assosta/ purjehdit he Cretan ohidze.
27:14 Mutta ennen pitkää syöksyi saaren päällitse rajutuuli, niin sanottu koillismyrsky.	27:14 Mutta ei kauvan aikaa jälkeen löi sen päälle ankara puuskatuuli, joka itäpohjaksi kutsutaan.	27:14 Mutta ei cauwan aica jälken/ nousi taas meitä was-tan Itäpohjast tuulispää/

27:15 Kun laiva ryöstäytyi sen mukaan eikä voinut nousta tuuleen, jätimme sen valtoihinsa ja jouduimme tuulialjolle.

27:16 Ja päästyämme erään pienen, Klauda nimisen saaren suojaan me töintuskin saimme venheen korjuuseen.

27:17 Vedettyään sen ylös he ryhtyivät varokeinoihin ja sitoivat laivan ympäri köysiä, ja kun pelkäsivät ajautuvansa Syrteihin, laskivat he purjeet alas, ja niin he ajelehtivat.

27:18 Mutta kun rajuilma ankarasti ahdisti meitä, heittivät he seuraavana päivänä lastia mereen,

27:19 ja kolmantena päivänä he omin käsin viskasivat mereen laivan kaluston.

27:20 Mutta kun ei aurinkoa eikä tähtiä näkynyt moneen päivään ja kova myrsky painoi, katosi meiltä viimein kaikki pelastumisen toivo.

27:21 Kun oli oltu kauan syömättä, niin Paavali nousi heidän keskellään ja sanoi: Miehet, teidän olisi pitänyt noudattaa minun neuvoani eikä lähteä Kreetasta; siten olisitte säästyneet tästä vastasta ja vahingosta.

27:22 Mutta nyt minä kehoitan teitä olemaan rohkealla mielellä, sillä ei yksikään teistä huku, ainoastaan laiva hukkuu.

27:23 Sillä tänä yönä seisoi minun tykönäni sen Jumalan enkeli, jonka oma minä olen ja jota minä myös palvelen,

27:15 Ja kuin haaksi tulisen valtaan eikä voinut tuulta vastaan seisoa, laskimme me sen tuulen haltuun kulkemaan.

27:16 Ja kuin me tulimme yhden vähän saaren alle, joka kutsutaan Klauda, saimme me tuskalla venheesen ruveta,

27:17 Jonka me otimme avuksemme ja sidoimme haahteen, peljäten, ettei sen pitänyt kariin sattuman; ja he laskivat alas purheen ja antoivat kulkea.

27:18 Mutta koska suuri ilma kävi päälle, heittivät he toisena päivänä kalun ulos.

27:19 Ja kolmantena päivänä heitimme me omilla käsilläämme ulos haahden kaluja.

27:20 Mutta kuin emme monena päivänä aurinkoa emmekä tähtiä nähneet, eikä vähin ilma meidän päällemme käynyt, niin meidän elämämme toivo oli jo kaikki pois.

27:21 Ja koska me kauvan aikaa olimme syömättä, silloin seisoi Paavali heidän keskellensä ja sanoi: miehet, teidän olisi tullut minua kuulla ja ei Kretasta laskea ulos, että me olisimme vältäneet tainkaltaisen tuskan ja vahingon.

27:22 Ja nytkin minä neuvon teitä, olkaat hyvässä uskalluksesta, ei teistä yksikään huku, vaan ainoastaan haaksi.

27:23 Sillä minun tykönäni seisoi tänä yönä Jumalan enkeli, jonka oma minä olen, jota minä myös palvelen,

27:15 Ja cuin haaxi tuli waldan/ eikä woinut tuulen tähden ojendua/ laskimme me sen tuulen haldun culkeman.

27:16 Ja tulimme yhden saaren tygö/ joca cudzutan Clauda/ ja saimme tuscalla wenhesen ruweta/

jonga me otimme awuxem/ 27:17 Ja sidoimme hahten/ peljäten ettei hänen pitänyt carijn sattuman/ ja he ulosheitit astiat/ ja annoit culke.

27:18 Cosca suuri ilma päällekäwi/ heitit he toisna päivänä calun ulos.

27:19 Ja colmandena päivänä heitimme me omilla käsillämm ulos hahden caluja.

27:20 Mutta cuin en me monena päivänä Auringota engä tähte nähnet/ eikä vähin ilma meitä wastan ollut/ nijn meidän elämämme toivo oli jo caicki pois.

27:21 JA cosca me cauwan aica olimme syömätä nousi Pawali heidän keskellens/ ja sanoi: Miehet/ se olis ollut cohtullinen/ että te olisitta minua cuullet/ ja ette Cretasta poislaskenet/ ja saatitte meille taincaltaisen tuskan ja wahingon.

27:22 Ja nytkin minä neuvon teitä/ olcat hywäs uscalluxes/ ei teistä yxikän huckan tule/ mutta ainoastans haaxi.

27:23 Sillä minun tykönäni seisoi tänä yönä Jumalan Engeli/ jonga oma minä olen/ jota minä palwelen/

27:24 ja sanoi: 'Älä pelkää, Paavali, keisarin eteen sinun pitää menemän; ja katso, Jumala on lahjoittanut sinulle kaikki, jotka sinun kanssasi purjehtivat.'

27:25 Olkaa sentähden rohkealla mielellä, miehet; sillä minulla on se usko Jumalaan, että niin käy, kuin minulle on puhuttu.

27:26 Mutta jollekin saarelle meidän täytyy viskautua.

27:27 Ja kun tuli neljästoista yö meidän ajelehtiessamme Adrianmerellä, tuntui merimiehistä keskiyön aikaan, että lähestyttiin jotakin maata.

27:28 Ja luodattuaan he huomasivat syvyyden olevan kaksikymmentä sylvä, ja vähän matkaa kuljettuaan he taas luotasivat ja huomasivat syvyyden viideksitoista syleksi.

27:29 Ja kun he pelkäsivät meidän viskautuvan karille, laskivat he laivan perästä neljä ankkuria ja odottivat ikävöiden päivän tuloa.

27:30 Mutta merimiehet yrittivät paeta laivasta ja laskivat venheen mereen sillä tekosyyllä, että muka aikoivat keulapuolesta viedä ulos ankkureita.

27:31 Silloin Paavali sanoi sadanpäämiehelle ja sotilaille: Jos nuo eivät pysy laivassa, niin te ette voi pelastua.

27:32 Silloin sotamiehet hakkasivat poikki venheen köydet ja päästivät sen menemään.

27:33 Vähää ennen päivän tuloa Paavali kehoitti kaikkia

27:24 Ja sanoi: älä pelkää, Paavali, sinä pitää keisarin eteen asetettaman, ja katso, Jumala on sinulle lahjoittanut ne kaikki, jotka sinun kanssas purjehtivat.

27:25 Sentähden miehet, olkaat hyvässä uskalluksessa! Sillä minä uskon Jumalan päälle, että se niin tapahtuu, kuin minulle sanottu on.

27:26 Mutta yhteen luotoon pitää meidän kulkeman.

27:27 Kuin neljästoistakymmenes yö joutui, ja me ajeltiin Adrian merellä, äkkäsivät haaksimiehet puoliyön aikaan jonkun maan heitä lähestyvän,

27:28 Ja heittivät ulos luodirihman ja löysivät kaksikymmentä kyynärää syväksi; kuin he tulivat vähää edemmä, heittivät he taas ulos luodirihman ja löysivät viisi-toistakymmentä kyynärää.

27:29 Niin he pelkäsivät joutuvansa johonkuhun kariin, ja heittivät ulos neljä ankkuria perältä haahda, ja toivoivat päivän koittavan.

27:30 Mutta kuin haaksimiehet pyysivät haahdesta paeta, ja lykkäsivät venheen mereen, sanoen että he tahtoivat ankkuria viedä ulos haahden keulasta,

27:31 Niin Paavali sanoi sadanpäämiehelle ja sotamiehille: ellei nämät haahdessa pysy, ette suinkaan henkenne pelasta.

27:32 Niin sotamiehet hakkasivat poikki venheen pestin, ja antoivat sen pudota.

27:33 Ja kuin päivä rupesi valkenemaan, neuvoi Paavali

ja sanoi: älä pelkä Pawali/ sinun pitä Keisarin eteen asetettaman.

27:24 Ja cadzo/ Jumala on sinulle lahjoittanut ne caicki cuin sinun cansas purjehtiwat.

27:25 Sentähden miehet/ älkät peljätkö: sillä minä uscon Jumalan päälle/ että se nijn tapahtu cuin minulle sanottu on:

27:26 Mutta yhten luoton pitää meidän culkeman.

27:27 COsca neljästoistakymmenes yö joudui/ tulimma me puoliyön aican Adriaan/ ja haaximiehet luulit näkewäns jongun maacunnan.

27:28 Ja he heitit ulos luodirihman/ ja löysit caxikymmendä kynärätä sywäxi/ cosca he tulit wäähä edemmä/ nackaisit he taas ulos luodirihman/ ja löysit wijsitoistakymmendä kynärätä.

27:29 Nijn he pelkäisit louckanduwans johongun carihin/ ja heitit ulos neljä Anckurita peräldä hahtia/ ja toiwoit päiwän coittawan.

27:30 Mutta cuin haaximiehet pyysit hahdest paeta/ lyckäisit he wenhen mereen/ sillä ajatuxella/ että he tahdoit Anckurita wiedä ulos hahden keulasta.

27:31 Nijn Pawali sanoi Sadanpäämiehelle/ ja sotamiehille: ellei nämät hahdes pysy/ et te suingan hengenne päästä.

27:32 Nijn sotamiehet hackaisit pois wenhen pestin/ ja annoit sen pudota.

27:33 JA cuin päiwä rupeis walkeneman/ neuwoi Pawali

<p>nauttimaan ruokaa, sanoen: Tänään olette jo neljäntoista päivää odottaneet ja olleet syömättä ettekä ole mitään ravintoa ottaneet.</p>	<p>kaikkia heitä ruokaa ottamaan, sanoen: tänäpäpä on neljästoistakymmenes päivä, kuin te odottaneet olette, ja syömättä olleet, ja ette mitään ole tyköne ottaneet:</p>	<p>caickia heitä ruoca ottaman/ sanoden: tänäpäpä on neljästoistakymmenes päiwä/ cuin te odottanet oletta/ ja syömätä ollet/ ja ette mitän ole tygöne ottanet/</p>
<p>27:34 Sentähden minä kehoitan teitä nauttimaan ruokaa, sillä se on tarpeen meidän pelastuaksemme; sillä ei yhdeltäkään teistä ole hiuskarvaakaan päästä katoava.</p>	<p>27:34 Sentähden neuvon minä teitä ruokaa ottamaan, joka on teille terveydeksi; sillä ei yhdenkään teidän päästänne ole hiuskarva puutoova.</p>	<p>27:34 Sentähden neuwon minä teitä ruoca ottaman/ joca on teille terweydexi/ sillä ei yhdengän teidän päästän pidä hiuscarwacan catoman.</p>
<p>27:35 Tämän sanottuaan hän otti leivän ja kiitti Jumalaa kaikkien nähden, mursi ja rupesi syömään.</p>	<p>27:35 Ja kuin hän sen oli sanonut, otti hän leivän, ja kiitti Jumalaa kaikkein nähden, mursi, ja rupesi syömään.</p>	<p>27:35 Ja cosca hän sen oli sanonut/ otti hän leiwän/ ja kijtti Jumalata caickein nähden/ mursi/ ja rupeis syömän.</p>
<p>27:36 Silloin kaikki tulivat rohkealle mielelle ja ottivat hekin ruokaa.</p>	<p>27:36 Ja kuin he kaikki itsensä vahvistivat, rupesivat he myös syömään.</p>	<p>27:36 Nijn he caicki wircoisit/ ja rupeisit myös syömän.</p>
<p>27:37 Ja meitä oli laivassa kaikkiaan kaksisataa seitsemänkymmentä kuusi henkeä.</p>	<p>27:37 Mutta meitä oli haahdessa kaikki yhteen kaksisataa ja kuusikahdeksattakymmentä henkeä.</p>	<p>27:37 Mutta meitä oli hahdessa caicki yhten/ caxi sata seidzemenkymmendä ja cuusi henge.</p>
<p>27:38 Ja kun he olivat tulleet ravituiksi, kevensivät he laivaa heittämällä viljan mereen.</p>	<p>27:38 Ja kuin he olivat ravitut, kevensivät he haahden ja heittivät jyvät mereen.</p>	<p>27:38 Ja cosca he olit rawitut/ kewensit he hahte/ ja heitit jywät mereen.</p>
<p>27:39 Päivän tultua he eivät tunteneet maata, mutta huomasivat lahden, jossa oli sopiva ranta; siihen he päättivät, jos mahdollista, laskea laivan.</p>	<p>27:39 Mutta kuin päivä tuli, niin ei he tunteneet maata, mutta havaitsivat lahden, jossa ranta oli, jonka päälle he mielivät antaa haahden ajaa, jos he olisivat taitaneet.</p>	<p>27:39 COsca päiwä oli/ nijn ei he tundenet maata/ mutta astaitzit yhden lahden/ jonga randan he ajattelit hahden culkewan/ jos mahdollinen olis.</p>
<p>27:40 Ja he hakkasivat ankkuriköydet poikki ja jättivät ankkurit mereen; samalla he päästivät peräsinten nuorat, nostivat keulapurjeen tuuleen ja ohjasivat rantaa kohti.</p>	<p>27:40 Ja kuin he ankkurit olivat ottaneet ylös, läksivät he mereen ja päästivät perälautain siteet, ja asettivat purjeen tuuleen, ja antoivat juosta rantaa kohden.</p>	<p>27:40 Ja cuin he Anckurit olit ylösottanet/ läxit he mereen/ ja päästit styrin sitet/ ja asetit purjen tuuleen/ ja annoit juosta randa cohden.</p>
<p>27:41 Mutta he joutuivat riutalle ja antoivat laivan törmätä siihen; keulapuoli tarttui kiinni ja jäi liikkumattomaksi, mutta peräpuoli hajosi aaltojen voimasta.</p>	<p>27:41 Vaan kuin me tulimme yhden niemen tykö, loukkaantui haaksi, ja sen keula tarttui kiinni ja jäi seisoimaan, mutta kastari tuli vallallensa aalton väestä.</p>	<p>27:41 Ja cosca me tulimma yhden niemen tygö/ louckandui haaxi/ ja sen keula jäi carin päälle. Mutta castari tuli wallallens aldoin wäestä.</p>
<p>27:42 Niin sotamiehillä oli</p>	<p>27:42 Mutta sotamiesten</p>	<p>27:42 Mutta sotamiesten</p>

aikomus tappaa vangit, ettei kukaan pääsisi uimalla kar-kuun.

27:43 Mutta sadanpäämies, joka tahtoi pelastaa Paavalin, esti heidät siitä aikeesta ja käskei uimataitoisten ensiksi heittäytyä veteen ja lähteä maihin

27:44 ja sitten muiden, minkä laudoilla, minkä laivankappaleilla. Ja näin kaikki pelastuivat maalle.

Apostolien teot 28 LUKU

28:1 Kun olimme pelastuneet, niin me sitten saimme tietää, että saaren nimi oli Melite.

28:2 Ja sen asukkaat osoittivat meille suurta ystävällisyyttä: he sytyttivät nuotion ja ottivat meidät kaikki sen ääreen, kun oli ruvennut satamaan ja oli kylmä.

28:3 Mutta Paavali kokosi kasan risuja, ja kun hän pani ne nuotioon, tuli kyykäärme kuumuuden tähden esiin ja kävi kiinni hänen käteensä.

28:4 Kun asukkaat näkivät tuon elukan riippuvan kiinni hänen kädessään, sanoivat he toisilleen: Varmaan tuo mies on murhaaja, koska kostotar ei sallinut hänen elää, vaikka hän pelastuikin merestä.

28:5 Mutta hän pudisti elukan tuleen, eikä hänelle tullut mitään vahinkoa.

28:6 Ja he odottivat hänen ajettuvan tai äkisti kaatuvan kuolleena maahan. Mutta kun

neuvo oli vankeja tappaa, ettei joku uiden olisi karannut pois.

27:43 Mutta sadanpäämies tahtoi Paavalia vapahtaa, ja esti heidät siitä neuvosta, ja käskei niitä, jotka uida taisivat, että he ensin itsensä antaisivat ulos ja maalle pääsivät.

27:44 Mutta muita lautain päällä, muutamia taas haahden kappaleilla (kulkea). Ja niin tapahtui, että jokainen tuli hengissä maalle.

28 LUKU

28:1 Ja kuin he terveinä päässeet olivat, tunsivat he, että se luoto Meliteksi kutsutaan.

28:2 Mutta se kansa osoitti meille ei vähintä rakkauden halua; sillä he tekivät meille valkian, ja kaikki ottivat vastaan meidät, sen sateen ja vilun tähden, joka meidän päällemme tuli.

28:3 Mutta kuin Paavali kokosi kasan risuja ja pani valkialle, tuli yksi kärke palavuudesta ja karkasi hänen käteensä.

28:4 Kuin kansa näki kärmeen riippuvan hänen kädessään, sanoivat he keskenänsä: kaiketi tämä ihminen on miehentappaja, jota ei koston jumalatar saali elää, vaikka hän on meren hädästä päässyt.

28:5 Mutta hän pudisti kärmeen tuleen eikä mitään kipua tuntenut.

28:6 Mutta he odottivat hänen ajettuvan eli kohta maahan lankeevan ja kuolevan; vaan kuin he kauvan sitä

neuvo oli fangeja tappa/ ettei joku uiden pois carcais.

27:43 Mutta Sadanpäämies tahdoi Pawalita wapahta/ ja asetti heidän sijtä neuwosta. Ja käskei ne cuin uida taisit ensin idzens maan puoleen anda.

27:44 Ja muita laitain päälle/ muutamita taas hahden capalilla. Ja tapahdui että jocainen hengi tuli terwenä maalle.

XXVIII. Lucu .

28:1 JA cosca me pääsnet olimma/ tunsimma me sen luodon Melitexi.

Mutta ei se Canssa osottanut meille wähindä cunniata:

28:2 Sillä he teit meille walkian/ ja caicki meidän wastanotit/ sen saten ja wilun tähden cuin meidän päällemme tuli.

28:3 COsca Pawali cocois risuja ja pani walkialle/ tuli yxi kärke palawudesta/ ja carcais Pawalin käteen.

28:4 Cosca Canssa näki kärmen riippuvan hänen kädessäns/ sanoit he keskenäns: Caiketi tämä ihminen on miehentappaja/ jota ei costo salli elä/ waicka hän on meren hädästä pääsnyt.

28:5 Mutta hän pudisti kärmen tuleen/ eikä mitän kipua tundenut.

28:6 Mutta he odotit hänen ajettuvan eli cohta maahan langewan ja cuolewan. Ja

<p>he olivat kauan odottaneet ja näkivät, ettei hänelle mitään pahaa tapahtunut, muuttivat he mielensä ja sanoivat hänen olevan jumalan.</p>	<p>odottivat ja näkivät, ettei hänelle mitään vahinkoa tapahtunut, saivat he toisen mielen ja sanoivat hänen jumalaksi.</p>	<p>cuin he cauwan sitä odotit/ näit he ettei hänen mitän wahingota tapahtunut/ ja nijn he sait toisen mielen/ ja luulit hänen Jumalaxi.</p>
<p>28:7 Lähellä sitä paikkaa oli saaren ensimmäisellä miehellä, jonka nimi oli Publius, maataloja. Hän otti meidät vastaan ja piti meitä ystävällisesti kolme päivää vierainansa.</p>	<p>28:7 Mutta vähän matkan takana siitä olivat sen luodon päämiehellä, jonka nimi oli Publius, maakartanot, joka meitä otti vastaan ja piti meidän kunniallisesti vierainansa kolme päivää.</p>	<p>28:7 MUtta vähän matcan tacana sijtä oli sen luodon Päämiehellä Publiuxella yxi maancartano/ joca meitä wastanotti/ ja piti meidän cunniallisest wierasnans colme päiwä.</p>
<p>28:8 Ja Publiuksen isä makasi sairaana kuumeessa ja punataudissa; ja Paavali meni hänen luoksensa, rukoili ja pani kätensä hänen päälleen ja paransi hänet.</p>	<p>28:8 Niin tapahtui, että Publiuksen isä sairasti vilutautia ja vatsankipua, jonka tykö Paavali meni, rukoili ja pani kätensä hänen päällensä, ja paransi hänen.</p>	<p>28:8 Nijn tapahdui että Publiuxen Isä sairasti wilutautia ja wadzankipua. Jonga tygö Pa-wali meni/ rucoili ja pani kätens hänen päällens/ ja paransi hänen.</p>
<p>28:9 Kun tämä oli tapahtunut, tulivat muutkin sairaat, mitä saarella oli, ja heidät parannettiin.</p>	<p>28:9 Kuin siis se oli tehty, tulivat myös muut sairaat siitä luodosta, ja parannettiin,</p>	<p>28:9 Cosca se oli tehty/ tulit myös muut sairat sijtä luodosta ja parattin.</p>
<p>28:10 He osoittivat meille myös monin tavoin kunniaa, ja lähtiessämme merelle he panivat mukaan, mitä tarvitsimme.</p>	<p>28:10 Jotka myös meille tekivät paljon kunniaa, ja kuin me sieltä purjehdimme, panivat he meidän myötämme, mitä me tarvitsimme.</p>	<p>28:10 Jotca meille teit suuren cunnian. Ja cuin me sieldä purjehdimma/ ewästit he meitä.</p>
<p>28:11 Kolmen kuukauden kulluttua me purjehdimme sieltä aleksandrialaisessa laivassa, joka oli talvehtinut saarella ja jolla oli merkinä Kastorin ja Polluksen kuva.</p>	<p>28:11 Mutta kolmen kuukauden perästä purjehdimme me sieltä Aleksandrian haahdessa, joka sen luodon tykönä oli talvea pitänyt, jolla oli lipun merkki kaksoinen.</p>	<p>28:11 Mutta colmen Cuucauden perästä/ purjehdimma me matcam Alexandrian hahdesa/ joca sen luodon tykönä oli talwe pitänyt/ josa caxoisen mercki oli.</p>
<p>28:12 Ja me laskimme maihin Syrakuusassa ja viivyimme siellä kolme päivää,</p>	<p>28:12 Ja kuin me tulimme Syrakusaan, olimme me siellä kolme päivää.</p>	<p>28:12 Ja cuin me tulimma Syracusaan/ olimma me siellä colme päiwä.</p>
<p>28:13 ja sieltä me kierrettyämme saavuimme Reegioniin, ja kun yhden päivän perästä nousi etelätuuli, tulimme seuraavana päivänä Puteoliin.</p>	<p>28:13 Ja kuin me sieltä ympäri purjehdimme ja tulimme Regioon, ja päivää jälkeen puhalsi lounatuuli, niin että me toisena päivänä tulimme Puteoliin.</p>	<p>28:13 Ja cuin me sieldä ympäri purjehdimma/ ja tulimma Rhegioon/ ja päiwä jälken puhalsi Lounat tuuli/ nijn että me toisna päiwänä tulimma Puteolijn.</p>
<p>28:14 Siellä tapasimme veljiä, jotka pyysivät meitä viipymään heidän tykönänsä seitsemän päivää. Ja sitten me</p>	<p>28:14 Kuin me sieltä löysimme veljet, niin meitä ruokoiltiin olemaan heidän tykönänsä seitsemän päivää; ja niin me tulimme Roomiin.</p>	<p>28:14 Sieldä me löysimmä weljet/ ja meitä rucoildin oleman heidän tykönäns seidzemen päiwä/ ja nijn me</p>

lähdimme Roomaan.

28:15 Ja kun veljet siellä saivat kuulla meistä, tulivat he meitä vastaan Appii Forumiin ja Tres Tabernaen kohdalle saakka; ja heidät nähdessään Paavali kiitti Jumalaa ja sai rohkeutta.

28:16 Ja kun tulimme Roomaan, sallittiin Paavalin asua erikseen häntä vartioivan sotamiehen kanssa.

28:17 Kolmen päivän kuluttua Paavali kutsui kokoon juutalaisten ensimmäiset. Ja kun he olivat kokoontuneet, sanoi hän heille: Miehet, veljet! Vaikka en ole mitään tehnyt kansaamme tai isiemme tapoja vastaan, annettiin minut kuitenkin Jerusalemissa vankina roomalaisten käsiin.

28:18 Ja kun he olivat minua tutkineet, tahtoivat he päästää minut irti, koska en ollut tehnyt mitään kuoleman rikosta.

28:19 Mutta kun juutalaiset sitä vastustivat, oli minun pakko vedota keisariin; ei kuitenkaan niin, että minulla olisi mitään kannetta kansaini vastaan.

28:20 Tästä syystä minä nyt olen kutsunut teidät, saadakseni nähdä ja puhutella teitä; sillä Israelin toivon tähden minä kannan tätä kahletta.

28:21 Niin he sanoivat hänelle: Emme ole saaneet kirjeitä sinusta Juudean maalta, eikä

28:15 Ja kuin siellä veljet kuulivat meistä, tulivat he meitä vastaan hamaan Appi-foruun ja Tretaberniin. Kuin Paavali heidät näki, kiitti hän Jumalaa ja sai uskaluksen.

28:16 Mutta kuin me Roomiin tulimme, antoi sadanpäämies vangit sodanpäämiehen haltuun. Mutta Paavali sallittiin olevan itsellensä yhden sotamiehen kanssa, joka hänestä otti vaarin.

28:17 Niin tapahtui kolmen päivän jälkeen, että Paavali kutsui kokoon ylimmäiset Juudalaisista. Ja kuin he tulivat kokoon, sanoi hän heille: miehet, veljet, vaikka en minä ole mitään tehnyt kansaa eli isäin säätyjä vastaan, kuitenkin olen minä sidottuna annettu Jerusalemissa Roomalaisten käsiin,

28:18 Jotka, koska he olivat minun tutkineet, tahtoivat minua päästää, ettei yhtään hengen rikosta minussa ole.

28:19 Mutta koska Juutalaiset sitä vastaan sanoivat, täytyi minun turvata keisariin, ei niin, että minulla olisi jotakin kantamista minun kansani päälle.

28:20 Tämän syyn tähden olen minä kutsunut teitä, että minä saisin teitä nähdä ja puhutella; sillä minä olen Israelin toivon tähden tällä kahlella sidottu.

28:21 Niin he sanoivat hänelle: emme ole kirjaa saaneet sinusta Juudeasta, ei myös yksikään veljistä ole

tulimme Romijn.

28:15 Ja cosca siellä veljet cuulit meistä/ tulit he meitä wastan/ haman Appiforun ja Tretabernijn. Cosca Pawali heidän näki/ kijtti hän Jumalata/ ja sai uscalluxen.

28:16 Mutta cuin me Romijn tulimme/ andoi Sadanpäämies fangit Sodanpäämiehen haldun. Mutta Pawali sallittin oleman idzelläns yhden sotamiehen cansa/ joca hänestä otti waarin.

28:17 Nijn tapahdui colmanen päivän jälkeen/ että Pawali cudzui cocon ylimmäiset Judalaisista. Ja cosca he tulit cocon/ sanoi hän heille: Miehet veljet/ waicka en minä ole mitän tehnyt Canssa wastan/ eli Isäin säätyä wastan/ cuitengin olen minä sidottuna annettu Jerusalemissa Romarein käsijn/

28:18 Jotca/ cosca he olit minun tutkinet/ tahdoit minua päästä/ ettei he mitän hengen ricosta minusa löynnet.

28:19 Cosca Judalaiset sitä wastan olit/ täydyi minun turwata Keisarijn/ ei että minulla oli candamist jotakin minun Canssani päälle.

28:20 Sentähden olen minä cudzunut teitä cocon/ että minä saisin teitä nähdä ja puhutella: sillä minä olen Israelin toivon tähden tällä cahlella sidottu.

28:21 Nijn he sanoit hänelle: en me ole kirja saanet Judeasta sinun puolestas/ ei

kukaan tänne saapunut veli ole ilmoittanut eikä puhunut sinusta mitään pahaa.

28:22 Katsomme kuitenkin syytä olevan kuulla sinulta, mitä sinun mielessäsi on; sillä tästä lahkosta on meillä tiedossamme, että sitä vastaan kaikkialla kiistetään.

28:23 Ja he määräsivät hänelle päivän, ja silloin tuli heitä vielä useampia hänen luoksensa majapaikkaan. Ja näille hän aamuvarkaisesta iltaan saakka selitti ja todisti Jumalan valtakunnasta, lähtien Mooseksen laista ja profeetoista, saadakseen heidät vakuutetuiksi Jeesuksesta.

28:24 Niin se, mitä sanottiin, sai toiset vakuutetuiksi, mutta toiset eivät uskoneet.

28:25 Ja kun he olivat keskenään erimielisiä, erosivat he toisistaan, Paavalin sanoessa ainoastaan nämä sanat: Oikein on Pyhä Henki puhunut profetta Esaiaan kautta teidän isillenne,

28:26 sanoen: 'Mene tämän kansan luo ja sano: Kuulemalla kuulkaa älkääkään ymmärtäkö, näkemällä nähkää älkääkään käsittäkö.'

28:27 Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillan he työläästi kuulevat, ja silmänsä he ovat ummistaneet, että he eivät näkisi silmillään, eivät kuulisi korvillan, eivät ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.'

28:28 Olkoon siis teille tietä-

sieltä tullut ja meille ilmoittanut, eikä jotakuta pahuutta sinusta puhunut.

28:22 Mutta me tahdomme sinulta kuulla, mitä sinun mielessäs on; sillä tästä seurasta on meille tietävä, että sitä vastaan joka paikassa sanotaan.

28:23 Ja kuin he olivat hänelle päivän määränneet, niin tuli monta hänen tykönsä majaan, joille hän selitti ja todisti Jumalan valtakunnasta, ja opetti heille Jesuksesta, Mooseksen laista ja prophetaista huomenesta ehtoosen asti.

28:24 Ja muutamat uskoivat ne, mitkä sanottiin, mutta muutamat ei uskoneetkaan.

28:25 Mutta kuin he tulivat riitaisiksi keskenänsä, menivät he matkaansa, että Paavali oli yhden sanan sanonut: Pyhä Henki on oikein meidän isillemme Jesaias prophetan kautta puhunut,

28:26 Sanoen: mene tämän kansan tykö ja sano: korvillanne pitää teidän kuuleman ja ei ymmärtämän, ja silmillänne pitää teidän näkemän ja ei tunteman;

28:27 Sillä tämän kansan sydän on kovettunut, ja he kuulevat raskaasti korvillansa, ja panevat silmänsä umpeen, ettei he joskus silmillänsä näkisi, eikä korvillansa kuulisi, ei myös ymmärtäisi sydämellänsä, eikä kääntyisi heitänsä, että minä heitä parantaisin.

28:28 Niin olkoon se teille

myös yxikän weljistä ole sieltä tullut/ ja meille ilmoittanut/ eikä jotacuta pahutta sinusta puhunut.

28:22 Cuitengin tahdomma me sinulda cuulla mitäs aigoit: sillä tästä seurasta on meille kyllä tietävä/ että sitä jocapaicas wastian ollan.

28:23 Ja cuin he olit hänelle päivän määrännet/ nijn tuli monda hänen tygöns majaan/ joille hän selitti ja todisti Jumalan waldacunnast/ ja opetti heille Jesuxest/ Mosexen Laist ja Prophetaist/ huomenest haman ehtosen asti.

28:24 Ja muutamat uscoit hänen sanans/ mutta muutamat ei usconetcan.

28:25 MUtta cuin he tulit rijtaisexi keskenäns/ menit he matcans/ että Pawali oli yhden sanan sanonut: Pyhä Hengi on oikein meidän Isillem Esaian Prophetan cautta sanonut:

28:26 Mene tämän Canssan tygö/ ja sano: corwillanne pitä teidän cuuleman/ ja ei ymmärtämän/ ja silmillänne pitä teidän näkemän/ ja ei tundeman:

28:27 Sillä tämän Canssan sydän on cowettu/ ja he cuulewat rascast corwillans/ ja panewat silmänsä umben. Ettei he coscan silmilläns näkis eikä corwillans cuulis/ ei myös ymmärräis sydämellän/ eikä käändäis heitäns/ että minä heitä autaisin.

28:28 Nijn olcon se teille tiet-

vä, että tämä Jumalan pelastussanoma on lähetetty pakanoille; ja he kuulevat sen.

28:30 Ja Paavali asui omassa vuokra-asunnossaan kaksi täyttä vuotta ja otti vastaan kaikki, jotka hänen tykönsä tulivat;

28:31 ja hän julisti Jumalan valtakuntaa ja opetti Herran Jeesuksen Kristuksen tunteamista kaikella rohkeudella, kenenkään estämättä.

PPAAVALIN KIRJE ROOMALAISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Jeesuksen Kristuksen palvelija, kutsuttu apostoli, erotettu julistamaan Jumalan evankeliumia,

1:2 jonka Jumala on edeltä luvannut profeettainsa kautta pyhissä kirjoituksissa,

1:3 hänen Pojastansa - joka lihan puolesta on syntynyt Daavidin siemenestä

1:4 ja pyhyiden hengen puolesta kuolleistanousemisen kautta asetettu Jumalan Pojaksi voimassa - Jeesuksesta Kristuksesta, meidän Herrastamme,

1:5 jonka kautta me olemme saaneet armon ja apostolinviran, että syntyisi uskon kuuliaisuus hänen nimeänsä kohtaan kaikissa pakanakansoissa,

1:6 joihin tekin, Jeesuksen

tiettävä, että tämä Jumalan autuus on lähetetty pakanoille, ja he myös sen kuulevat.

28:29 Ja kuin hän näitä puhunut oli, läksivät Juudalaiset pois ja riitelivät paljo keskenänsä.

28:30 Mutta Paavali oli täyttä kaksi ajastaikaa omassa palkkahuoneessansa ja otti kaikki vastaan, jotka hänen tykönsä tulivat,

28:31 Ja saarnasi Jumalan valtakunnasta, ja opetti Herrasta Jesuksesta Kristuksesta kaikella uskalluksella, ja ei häntä yksikään kieltänyt.

P. PAAVALIN EPISTOLA ROOMALAISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Jesuksen Kristuksen palvelia, kutsuttu apostoliksi, erotettu Jumalan evankeliumiin,

1:2 (Jonka hän on ennen prophetainsa kautta pyhissä Raamatuissa luvannut,)

1:3 Hänen Pojassansa, (joka on Davidin siemenestä lihan puolesta syntynyt,

1:4 Ja on väkevästi ilmoitettu Jumalan Pojaksi pyhityksen hengen jälkeen, että hän on noussut ylös kuolleista,) se on, Jesuksesta Kristuksesta meidän Herrastamme,

1:5 Jonka kautta me olemme armon ja apostolin viran saaneet, uskon kuuliaisuudeksi, kaikkein pakanain seassa, hänen nimensä päälle,

1:6 Joista tekin olette Jesuk-

tävä/ että tämä Jumalan autuus on lähetetty pacanoille/ jotca sen cuulewat.

28:29 Ja cuin hän näitä puhunut oli/ läxit Judalaiset pois/ ja kyselit paljo keskenäns.

28:30 Mutta Pawali oli täyttä caxi ajastaica omas palckahuonesans/ ja otti caicki wastan cuin hänen tygöns tulit/

28:31 Ja saarnais Jumalan waldacunnast/ ja opetti HERrasta Jesuxesta Christuxesta caikella uscalluxella/ ja ei händä yxikän kieldänyt.

P. Pawalin Epistola Roma-rein tygö .

I. Lucu .

1:1 PAwali Jesuxen Christuxen Palwelia/ cudzuttu Apostolixi/ erotettu Jumalan Evangeliumita saarnaman/

1:2 Jonga hän on ennen Prophetains cautta pyhisä Ramatuisa luvannut.

1:3 Hänen Pojastans/ joca on Dawidin siemenestä lihan puolesta syndynyt.

1:4 Ja on wäkwästi ilmoitetu Jumalan Pojaxi sildä Hengeldä joca pyhittä/ että hän on ylösnosnut cuolluista/ se on/ Jesus Christus meidän HERram:

1:5 Jonga cautta me olemma Armon ja Apostolin wiran saanet/ caickein pacanain seas/ Uscon cuuliaisudexi hänen Nimens päälle.

1:6 Joidenga lugusta tekin

Kristuksen kutsumat, kuulutte:	sen Kristuksen kutsutut:	oletta/ jotca Jesus Christus on cudzunut.
1:7 kaikille Roomassa oleville Jumalan rakkaille, kutsutuille pyhille. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!	1:7 Kaikille, jotka Roomissa ovat, Jumalan rakkaille ja kutsutuille pyhille: armo olkoon teidän kanssanne, ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!	1:7 Caikille/ jotca Romisa owat/ Jumalan rackaille/ ja cudzutuille Pyhille. Armo olcon teidän cansan/ ja Rauha Jumalalda meidän Isäldäm/ ja HERralda Jesuxelda Christuxelda.
1:8 Ensiksikin minä kiitän Jumalaani Jeesuksen Kristuksen kautta teidän kaikkien tähden, koska teidän uskoanne mainitaan kaikessa maailmassa.	1:8 Ensin kiitän minä Jumalaani, Jeesuksen Kristuksen kautta, teidän kaikkein tähtenne, että teidän uskoanne kaikessa maailmassa mainitaan.	1:8 ENSin kijtän minä Jumalalani/ Jesuxen Christuxen kautta/ teidän caickein tähtenne/ että teidän uscoan caikesa mailmasa mainitan:
1:9 Sillä Jumala, jota minä hengessäni palvelen julistaen hänen Poikansa evankeliumia, on minun todistajani, kuinka minä teitä lakkaamatta muistan,	1:9 Sillä Jumala on minun todistajani, jota minä hengessäni hänen Poikansa evankeliumissa palvelen, että minä lakkaamatta teitä muistan,	1:9 Sillä Jumala on minun todistajan (jota minä hengessäni hänen Poicans Evangeliumis palwelen) että minä aina lackamat teitä muistan.
1:10 aina rukouksissani anoen, että minä jo vihdoinkin, jos Jumala tahtoo, pääsisin tulemaan teidän tyköenne.	1:10 Rukoillen aina minun rukouksissani, että minä saisin jollakin tavalla vihdoinkin joskus, jos Jumala tahtoo, onnellisen tien tulla teidän tyköenne.	1:10 Ja pyydän rucouxisani/ että minä saisin kerrangin/ jos Jumala tahto/ onnellisen tien tulla teidän tygönne.
1:11 Sillä minä ikävöitsen teitä nähdä, voidakseni antaa teille jonkun hengellisen lahjan, että te vahvistuisitte,	1:11 Sillä minä ikävöitsen teitä nähdä, että minä jotain hengellistä lahjaa teille jakaisin, että te vahvistetuksi tulisitte,	1:11 Sillä minä ikävöidzen teitä nähdä/ että minä jotain hengellistä lahja teille jacaisin/ wahwistaxeni teitä.
1:12 se on, että me yhdessä ollessamme virkistyisimme yhteisestä uskostamme, teidän ja minun.	1:12 Se on, että minä saisin ynnä teidän kanssanne lohdutuksen, uskon kautta, joka meillä keskenämme on, sekä teidän että minun.	1:12 Se on/ että minä saisin ynnä teidän cansan lohdutuxen/ Uscon cautta/ sekä teidän että minun.
1:13 Ja minä en tahdo, veljet, teiltä salata, että jo monesti olen päättänyt tulla teidän tyköenne saadakseni jonkin hedelmän teidänkin keskudestanne, niinkuin muidenkin pakanain, mutta olen ollut estetty tähän saakka.	1:13 Mutta en minä tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, että minä olen usein aikonut tulla teidän tyköenne, (ja olen tähän asti estetty) että minä teidänkin seassanne jonkun hedelmän saisin, niinkuin muidenkin pakanain seassa.	1:13 Mutta en minä tahdo teildä salata/ rackat weljet/ että minä olen usein ajatellut tulla teidän tygönne/ waicka minä olen tähänasti estetty/ että minä teidängin seasan jongun hedelmän saisin/ nijncuin pacanaingin seas.
1:14 Kreikkalaisille ja barbaareille, viisaille ja tyhmille minä olen velassa;	1:14 Minä olen velkapää Grekiläisille ja muukalaisille, viisaille ja tyhmille.	1:14 Minä olen welcapää Grekeille ja ei Grekeille/ wijsaille ja tyhmille.
1:15 omasta puolestani minä	1:15 Sentähden niin paljo	1:15 Sentähden nijn paljo

siis olen altis teillekin, Roomassa asuvalle, julistamaan evankeliumia.

1:16 Sillä minä en häpeä evankeliumia; sillä se on Jumalan voima, itsekullekin uskovalle pelastukseksi, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle.

1:17 Sillä siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon, niinkuin kirjoitettu on: Vanhurskas on elävä uskosta.

1:18 Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niiden, jotka pitävät totuutta vääryyden vallassa,

1:19 sentähden että se, mikä Jumalasta voidaan tietää, on ilmeistä heidän keskuudessaan; sillä Jumala on sen heille ilmoittanut.

1:20 Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissansa tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he voimillään itseänsä puolustaa,

1:21 koska he, vaikka ovat tunteneet Jumalan, eivät ole häntä Jumalana kunnioittaneet eivätkä kiittäneet, vaan ovat ajatuksiltansa turhistuneet, ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt.

1:22 Kehuessaan viisaita olevansa he ovat tyhmiksi tulleet

1:23 ja ovat katoamattoman Jumalan kirkkauden muutta-

kuin minussa on, olen minä teillekin, jotka Roomassa olette, valmis evankeliumia saarnaamaan.

1:16 Sillä en minä häpeä Kristuksen evankeliumia; sillä se on Jumalan voima itsekullekin uskovaiselle autuudeksi. Ensin Juudalaiselle, niin myös Grekiläiselle.

1:17 Sillä siinä se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, ilmoitetaan uskosta uskoon, niinkuin kirjoitettu on: vanhurskaan pitää elämän uskosta.

1:18 Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaiken ihmisten jumalattomuuden ja vääryyden tähden, jotka totuuden vääryydessä pitävät.

1:19 Sentähden se, mikä taidetaan Jumalasta tuta, on heille tietävä; sillä Jumala ilmoitti sen heille.

1:20 Sillä hänen näkymättömät menonsa, nimittäin, ijankaikkinen voimansa ja jumaluutensa nähdään hamasta maailman luomisesta, jotka ymmärretään niistä, jotka tehdyt ovat: ettei he taitaisi itseänsä syyttömiksi sanoa.

1:21 Että he tunsivat Jumalan, ja ei ylistäneet häntä niinkuin Jumalaa eikä kiittäneet, vaan vilpistelivät omissa ajatuksissansa, ja heidän järjetöin sydämensä on pimennyt.

1:22 Kuin he itsensä viisaiksi luulivat, niin he ovat tyhmiksi tulleet,

1:23 Ja ovat katoamattoman Jumalan kunnian muutta-

cuin minusa on/ olen minä teillekin walmis Romisa Evangeliumita saarnaman.

1:16 Sillä en minä häpeä Christuxen Evangeliumita/ joca on Jumalan wäki/ idzeculengin uscowaiselle autuudexi.

1:17 Ensin Judalaiselle ja sijt-te Grekille:

sillä sijnä julistetän se vanhurscaus/ joca Jumalan edes kelpa/ cuin uscosta uscohon tule/ nijncuin kirjoitettu on: Wanhurscas elä hänen uscostans.

1:18 Sillä Jumalan wiha ilmestyy Taiwast caickein ihmisten jumalattomuden ja wääryden tähden/ jotca totuuden wäärydes pitäwät.

1:19 Sentähden se cuin taitan Jumalasta tuta/ on heille tiettäwä/ jonga Jumala heille ilmoitti/

1:20 Sijnä/ että hänen näkymättömät menons/ se on/ hänen ijancaickinen woimans ja jumaludens nähdäisin/ cosca nijtä hänen tegoisans tutkitan/ nimittäin/ mailman luomises.

1:21 Nijn ettei heillä ole yhtän estelemyst: sillä he tiesit olewan yhden Jumalan/ ja ei ylistänet händä nijncuin Jumalata/ eikä kijttänet/ waan wilpistelit omisa ajatuxisans/ ja heidän järjetöin sydämens on piminnyt.

1:22 Cosca he idzens wijsaxi luulit/ nijn he owat tyhmäxi tullet.

1:23 Ja owat catomattoman Jumalan cunnian muuttanet

neet katoavaisen ihmisen ja lintujen ja nelijalkaisten ja matelevaisten kuvan kaltaiseksi.

1:24 Sentähden Jumala on heidät, heidän sydämensä himoissa, hyljännyt saastaisuuteen, häpäisemään itse omat ruumiinsa,

1:25 nuo, jotka ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen ja kunnioittaneet ja palvelleet luotua enemmän kuin Luojaa, joka on ylistetty iankaikkisesti, amen.

1:26 Sentähden Jumala on hyljännyt heidät häpeällisiin himoihin; sillä heidän naispuolensa ovat vaihtaneet luonnollisen yhteyden luonnonvastaiseen;

1:27 samoin miespuoletkin, luopuen luonnollisesta yhteydestä naispuolen kanssa, ovat kiimoissaan syttyneet toisiinsa ja harjoittaneet, miespuolet miespuolten kanssa, riettautta ja villiintymisestään saaneet itseensä sen palkan, mikä saada piti.

1:28 Ja niinkuin heille ei kelvannut pitää kiinni Jumalan tuntemisesta, niin Jumala hylkäsi heidät heidän kelvottoman mielensä valtaan, tekemään sopimattomia.

1:29 He ovat täynnänsä kaikkea vääryyttä, pahuutta, ahneutta, häijyyttä, täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahanilkisyyttä;

1:30 ovat korvaankuiskuttelijoita, panettelijoita, Jumalaa vihaavaisia, väkivaltaisia, ylpeitä, kerskailijoita, pahankeksi-

neet katoavaisen ihmisen ja lintuin ja neljäjalkaisten ja matelevaisten kuvan muotoiseksi.

1:24 Sentähden on myös Jumala heidät laskenut sydämensä himoihin, saastautteen, häpäisemään keskenänsä omaa ruumistansa,

1:25 Jotka Jumalan totuuden ovat valheeksi muuttaneet ja ovat kunnioittaneet ja palvelleet enemmän luontokappaletta kuin Luojaa, joka on siunattu ijanikaikkisesti, amen!

1:26 Sentähden on Jumala heidät antanut ylön häpiällisiin himoihin, että myös heidän vaimonsa ovat muuttaneet luonnollisen tavan luontoa vastaan,

1:27 Niin myös miehet ovat antaneet ylön vaimon luonnollisen pitämisen, toinen toisensa puoleen himoissansa palaneet, miehet miesten kanssa riettauden tehneet ja saaneet, niinkuin pitikin, eksymisensä palkan itsessänsä.

1:28 Ja niinkuin ei he tahtoneet Jumalaa tuta, niin Jumala laski heidät häijyyn mieleen tekemään niitä, mitä ei sovi tehdä,

1:29 Täynnänsä kaikkea vääryyttä, salavuoteutta, koiruutta, ahneutta, pahuutta: täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahan suomuutta:

1:30 Korvankuiskutteliat, panetteliat, Jumalaa vihaajat, häpäisiät, ylpiät öykkärit, pahain neuvoin pesät, vanhemmillensa tottelematto-

cuwaxi/ ei ainoastans tehdyn catowaisten ihmisten/ mutta myös linduin/ neljäjalcaisten ja matelewaisten eläinden muotoisexi.

1:24 Sentähden on myös Jumala heidän laskenut sydämens himoihin/ saastauten/ häväisemän keskenäns oma ruumistans/

1:25 Jotca Jumalan totuuden ovat walhexi muuttanet/ ja ovat cunnioittanet ja palwellet enemmän luoduja cuin idze Luoja/ jota pitää ijancaickisest kijtettämän/ Amen.

1:26 Sentähden on myös Jumala heidän ylönandanut häpiälisijn himoihin/ että heidän waimons ovat muuttanet luonnollisen tawan luondo wastian.

1:27 Nijn myös miehet ovat ylönandanet waimoin luonnollisen pitämisen/ ja ovat toinen toisens puoleen himoisans palainnet/ ja miehet ovat miesten cansa riettauden tehnet/ ja ovat saanet/ nijncuin pitikin/ exymisens palcan idze heisäns.

1:28 Ja nijncuin ei he tahtonet Jumalata tuta/ nijn Jumala laski myös heidän häijyyn mielehen/ tekemän nijtä cuin ei pidäis tehtämän:

1:29 Täynäns caickia wääryttä/ Salawuoteutta/ Coirutta/ Ahneutta/ Pahutta/ täynäns Cateutta/ Murha/ Rijta/ Petosta.

1:30 Pahantawaiset/ corwancuiscutteliat/ panetteliat/ Jumalan ylöncazdojat/ wäkiwallaiset/ corjat/ öykkärit/

jöitä, vanhemmilleen tottelemattomia,

1:31 vailla ymmärrystä, luotettavuutta, rakkautta ja laupeutta;

1:32 jotka, vaikka tuntevat Jumalan vanhurskaan säädöksen, että ne, jotka senkaltaisia tekevät, ovat kuoleman ansainneet, eivät ainoastaan itse niitä tee, vaan vieläpä osoittavat hyväksymistä niille, jotka niitä tekevät.

Rooma 2 LUKU

2:1 Sentähden sinä, oi ihminen, et voi millään itseäsi puolustaa, olitpa kuka hyvänsä, joka tuomitset. Sillä mistä toista tuomitset, siihen sinä itsesi syyppääksi tuomitset, koska sinä, joka tuomitset, teet samoja tekoja.

2:2 Ja me tiedämme, että Jumalan tuomio on totuuden mukainen niille, jotka senkaltaisia tekevät.

2:3 Vai luuletko, ihminen, sinä, joka tuomitset niitä, jotka senkaltaisia tekevät, ja itse samoja teet, että sinä vältät Jumalan tuomion?

2:4 Vai halveksitko hänen hyvyytensä ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä runsautta, etkä tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen?

2:5 Kovuudellasi ja sydämesi katumattomuudella sinä kartutat päällesi vihaa vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi,

2:6 hänen, joka antaa kullekin hänen tekojensa mukaan:

mat,

1:31 Tomppelit, liiton rikkojat, haluttomat, sovittamattomat, armottomat.

1:32 Jotka Jumalan oikeuden tietävät, (että ne, jotka näitä tekevät, ovat kuoleman ansainneet) ei ainoastaan niitä tee, mutta myös suosivat niihin, jotka niitä tekevät.

2 LUKU

2:1 Sentähden, oi ihminen, et sinä taida itsiäs syyttömäksi tehdä, vaikka kuka sinä olet, joka tuomitset; sillä jossa sinä toista tuomitset, siinä sinä itses tuomitset, ettäs niitä teet, joita sinä tuomitset.

2:2 Mutta me tiedämme, että Jumalan tuomio on oikia niiden ylitse, jotka senkaltaisia tekevät.

2:3 Eli luuletkos, ihminen, sinä joka niitä tuomitset, jotka senkaltaisia tekevät, ja itse myös niitä teet, että sinä vältät Jumalan tuomion?

2:4 Eli katsotkos ylön hänen hyvyytensä, kärsiväisyytensä ja pitkämielisyytensä rikkouden, ettet tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen?

2:5 Mutta kovuutes ja katumattoman sydämes jälkeen kartutat sinä vihan itselles vihan päivänä, kuin Jumalan oikia tuomio ilmaantuu,

2:6 Joka antaa itsekullekin hänen töittensä jälkeen,

pahain neuwoin pesät/ vanhemmillens tottelemattomat.

1:31 Tompelit/ wilpisteljät/ julmat/ sopimattomat/ haluttomat.

1:32 Jotca Jumalan vanhurscauden tietävät (että ne cuin näitä tekewät/ owat cuoleman ansainnet) ei he ainoastans nijtä tee/ mutta myös suostuwat nijhin/ jotca nijtä tekewät.

II. Lucu .

2:1 SEntähden/ ihminen/ et sinä taida idziäs syyttömäxi tehdä/ waicka cuca sinä olet joca duomidzet: Sillä josa sinä toista duomidzet/ sijnä sinä idzes duomidzet/ ettäs juuri sitä teet/ jotas duomidzet.

2:2 Sillä me tiedämme että Jumalan duomio on oikia/ nijden päälle jotca sencaltaista tekewät.

2:3 Eli luuletkos/ ihminen/ sinä joca nijtä duomidzet jotca sencaltaista tekewät/ ja sinä myös sitä teet/ että sinä wäldät Jumalan duomion?

2:4 Eli cadzotcos ylön hänen hywydens/ kärsimisens ja pitkämielisydens rikkouden? Etkö tiedä että Jumalan hywys wetä sinua parannuxeen?

2:5 Mutta sinun cowudes ja catumattoman sydämes jälkeen/ cartutat sinä wihan idzelles wihan päiwänä/

2:6 Cosca Jumalan oikia duomio ilmaundu/

joca anda idzecullengin hänen töidens perän:

2:7 niille, jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät kirkkautta ja kunniaa ja katoamattomuutta, iankaikkisen elämän,	2:7 Niille, jotka pyytävät ylistystä, kunniaa ja katoamattomuutta menoa kärsiväisyydellä hyvässä töissä, ijankaikkisen elämän;	2:7 Nimittäin/ jotca pyytävät ylistystä/ cunniata ja catomattoinda meno kärsimisellä hywisä töisä/ ijancaickisen elämän.
2:8 mutta niiden osaksi, jotka ovat itsekkäitä eivätkä tottele totuutta, vaan tottelevat vääryyttä, tulee viha ja kiivastus.	2:8 Mutta niille, jotka riitaiset ovat, eikä kuule totuutta, vaan kuulevat vääryyttä, on tuleva närkästys ja viha.	2:8 Mutta nijlle jotca rijtaiset owat/ eikä cuule totuutta/ waan wääryttä/ on tulewa närkästys ja wiha:
2:9 Tuska ja ahdistus jokaisen ihmisen sielulle, joka pahaa tekee, juutalaisen ensin, sitten myös kreikkalaisen;	2:9 Murhe ja vaiva kunkin ihmisen sielun päälle, joka pahaa tekee, ensisti Juudalaisen, niin myös Grekiläisen;	2:9 Murhe ja waiwa caickein ihmisten sieluin päälle/ jotca paha tekewät: ensist Judalaisille/ nijn myös Grekeille.
2:10 mutta kirkkaus ja kunnia ja rauha jokaiselle, joka tekee sitä, mikä hyvä on, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle!	2:10 Mutta ylistys, kunnia ja rauha jokaiselle, joka hyvää tekee, ensisti Juudalaiselle, niin myös Grekiläiselle.	2:10 Mutta kijtos/ cunnia ja rauha caikille nijlle jotca hywä tekewät: ensist Judalaisille/ nijn myös Grekeille.
2:11 Sillä Jumala ei katso henkilöön.	2:11 Sillä ei Jumala katso ihmisen muodon jälkeen.	2:11 Sillä ei Jumala cadzo ihmisen muodon jälkeen.
2:12 Sillä kaikki, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, ne myös ilman lakia hukkuvat, ja kaikki, jotka lain alaisina ovat syntiä tehneet, ne lain mukaan tuomitaan;	2:12 Kaikki, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, niiden pitää myös ilman lakia hukuman, ja kaikki, jotka laissa ovat syntiä tehneet, ne pitää lain kautta tuomittaman.	2:12 Caicki jotca ilman Laita owat syndiä tehnet/ ne myös ilman Laita duomitan: ja caicki jotca Lais owat syndiä tehnet/ ne Lain cautta duomitan:
2:13 sillä eivät lain kuulijat ole vanhurskaita Jumalan edessä, vaan lain noudattajat vanhurskautetaan.	2:13 Sillä ei ne ole Jumalan edessä vanhurskaat, jotka lain kuulevat; mutta ne, jotka lain töillänsä täyttävät, ne pitää vanhurskaaksi tuleman.	2:13 Sillä ei ne ole Jumalan edes wanhurscat/ jotca Lain cuulewat: mutta ne jotca Lain töilläns täyttävät/ ne wanhurscana pidetän.
2:14 Sillä kun pakanat, joilla ei lakia ole, luonnostansa tekevät, mitä laki vaatii, niin he, vaikka heillä ei lakia ole, ovat itse itsellensä laki	2:14 Sillä koska pakanat, joilla ei lakia ole, tekevät luonnostansa sitä, mitä laki anoo, niin he, vaikka ei heillä lakia ole, ovat itsellensä laki,	2:14 Sillä jos pacanat/ joilla ei Lakia ole/ tekewät luonnostans sitä cuin Laki ano/ nijn he/ waicka ei heillä Laki ole/ owat idze heillens Laki/
2:15 ja osoittavat, että lain teot ovat kirjoitetut heidän sydämiinsä, kun heidän omatuntonsa myötä-todistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä -	2:15 Että he osoittavat lain työn olevan kirjoitetun sydämiinsä, ja niin heidän omatuntonsa ynnä todistaa, ja heidän ajatuksensa keskenänsä itse päällensä kantavat eli myös heitänsä syyttömäksi tekevät,	2:15 Että he osottawat Lain työt olewan kirjoitetut heidän sydämihins/ ja nijn heidän omatundons todista/ ja nijden ajatuxet/ jotca keskenäns candawat ja heitäns syyttömäxi tekewät:
2:16 sinä päivänä, jona Jumala on tuomitseva ihmisten salaisuudet Kristuksen Jee-	2:16 Sinä päivänä, jona Jumala ihmisten salaisuudet on tuomitseva, minun evanke-	2:16 Sinä päiwänä/ cosca Jumala ihmisten salaisuudet on duomidzewa Jesuxen Christu-

suksen kautta, minun evan- liumini mukaan.	liumini perästä Jesuksen Kristuksen kautta.	xen kautta/ minun Evange- liumini perästä.
2:17 Mutta jos sinä kutsut itseäsi juutalaiseksi ja luostat lakiin ja Jumala on sinun kerskauksesi	2:17 Katso, sinä kutsutaan Juudalaiseksi, ja sinä luostat lakiin ja kerskaat Jumalasta,	2:17 CAdzo/ sinä cudzutan Judalaisexi/ ja sinä luostat idzes Lakijn/ ja kerscat sinu- as Jumalasta/ ja tiedät hän- nen tahtons.
2:18 ja tunnet hänen tahton- sa ja, opetettuna laissa, tutkit, mikä parasta on,	2:18 Ja tiedät hänen tahton- sa, ja että sinä olet laista neuvottu, niin sinä koettelet ne parhaat,	2:18 Ja että sinä olet Laista neuwottu/ nijn sinä coettelet mitä paras tehdä olis.
2:19 ja luulet kykeneväsi ole- maan sokeain taluttaja, pi- meydessä olevien valkeus,	2:19 Ja luulet itses sokiain johdattajaksi ja niiden val- keudeksi, jotka pimeydessä ovat,	2:19 Ja luulet idzes sokiain johdattajaxi/ ja nijden wal- keudexi/ jotca pimeis owat.
2:20 ymmärtämättömien kas- vattaja, alaikäisten opettaja, sinulla kun laissa on tiedon ja totuuden muoto:	2:20 Ja tyhmäin kurittajaksi, ja lasten opettajaksi, ja sinul- las olevan tunnon ja totuu- den muodon laissa.	2:20 Ja tyhmäin curittajaxi/ ja yxikertaisten opettajaxi/ ja sinullas olevan muodon ja totuuden tunnon Laista.
2:21 niin sinäkö, joka toista opetat, et itseäsi opeta; joka julistat, ettei saa varastaa, itse varastat;	2:21 Sinä joka siis opetat toista ja et itsiäs opeta; joka saarnaat: ei pidä varasta- man, ja sinä itse varastat;	2:21 Sinä opetat muita ja et idziäs opeta. Sinä saarnat: ei pidä warastaman/ ja sinä idze warastat.
2:22 joka sanot, ettei saa tehdä huorin, itse teet huorin; joka kauhistut epäjumalia, kuitenkin olet temppelin ryös- täjä;	2:22 Joka sanot: ei pidä huo- rin tehtämän, ja sinä itse teet huorin; joka kauhistut epä- jumalia, ja raatelet sitä Ju- malalta, mikä hänelle tulee;	Sinä sanot: ei pidä huorin tehtämän/ ja sinä idze teet huorin. 2:22 Sinä cauhistut epäjumali- ta/ ja raatelet sitä Jumalalda cuin hänen tule.
2:23 joka laista kerskaat, hä- väiset lainrikkomisella Juma- laa?	2:23 Joka kerskaat laista ja häpäiset Jumalaa lain ylitse- käymisellä?	2:23 Sinä kerscat idziäs Lais- ta/ ja häväiset Jumalata Lain ylidzekäymisellä:
2:24 Sillä teidän tähtenne Jumalan nimi tulee pilkatuksi pakanain seassa, niinkuin kir- joitettu on.	2:24 Sillä teidän tähtenne tulee Jumalan nimi pilkatuk- si pakanain seassa, niinkuin kirjoitettu on.	2:24 Sillä teidän tähtenne tule Jumalan nimi pilcatuxi pa- canain seas/ nijncuin kirjoitet- tu on.
2:25 Ympärileikkaus kyllä on hyödyllinen, jos sinä lakia noudatat; mutta jos olet lain- rikkaja, niin sinun ympärileik- kauksesi on tullut ympärileik- kaamattomuudeksi.	2:25 Sillä ympärileikkaus kelpaa, jos sinä lain pidät; mutta jos sinä olet lain rikko- ja, niin sinun ympärileik- kaukses on esinahaksi tullut.	2:25 YMbärinsleickaush kelpa/ jos sinä Lain pidät? mutta jollet sinä Lakia pidä/ nijn sinun ymbärinsleickaushes on esinahaxi käändynyt.
2:26 Jos siis ympärileikkaa- maton noudattaa lain sää- döksiä, eikö hänen ympäri- leikkaamattomuutensa ole luettava ympärileikkaukseksi?	2:26 Jos siis esinahka lain oikeuden pitää, eikö hänen esinahkansa pidä luettaman hänelle ympärileikkaukseksi?	2:26 Jos siis esinahca Lain wanhurscauden pitä/ etkös luule hänengän esinahcans luettawan hänelle ymbärins- leickaushexi?

2:27 Ja luonnostaan ympärileikkaamaton, joka täyttää lain, on tuomitseva sinut, joka lainkirjaiminesi ja ympärileikkauksinesi olet lainrikkoja.

2:28 Sillä ei se ole juutalainen, joka vain ulkonaisesti on juutalainen, eikä ympärileikkaus se, joka ulkonaisesti lihasa tapahtuu;

2:29 vaan se on juutalainen, joka sisällisesti on juutalainen, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus Hengessä, ei kirjaimessa; ja hän saa kiitoksensa, ei ihmisiltä, vaan Jumalalta.

Rooma 3 LUKU

3:1 Mitä etuusia on siis juutalaisilla, tai mitä hyötyä ympärileikkauksesta?

3:2 Paljonkin, kaikin tavoin; ennen kaikkea se, että heille on uskottu, mitä Jumala on puhunut.

3:3 Mutta kuinka? Jos jotkut ovat olleet epäuskoisia, ei kaikeksi heidän epäuskonsa ole Jumalan uskollisuutta tyhjäksi tekävä?

3:4 Pois se! Olkoon Jumala totinen, mutta jokainen ihminen valhettelija, niinkuin kirjoitettu on: Että sinut havaittiin vanhurskaaksi sanoissasi ja että voitaisit, kun sinun kanssasi oikeutta käydään.

3:5 Mutta jos meidän väärytemme tuo ilmi Jumalan vanhurskauden, mitä me siihen sanomme? Ei kaikeksi Jumala ole väärä, kun hän rankaisee vihassansa? Minä puhun ihmisten tavalla.

2:27 Ja se joka luonnostansa esinahka on ja täyttää lain, pitää sinun tuomitseman, joka puustavin ja ympärileikkauksen lain käyt ylitse?

2:28 Sillä ei se ole Juudalainen, joka ulkonaisesti (Juudalainen) on: ei myös se ole ympärileikkaus, mikä ulkonaisessa lihassa tapahtuu;

2:29 Mutta se on Juudalainen, joka sisällisesti salattu on, ja sydämen ympärileikkaus on ympärileikkaus, joka hengessä tapahtuu, ei puustavissa; jonka ylistys ei ole ihmisiltä, vaan Jumalalta.

3 LUKU

3:1 Mitäs siis Juudalainen on parempi? Eli mitä ympärileikkaus auttaa?

3:2 Tosin sangen paljo. Sillä ensin on se, että heille on uskottu, mitä Jumala puhunut on.

3:3 Mutta ettei muutamat niitä uskoneet, mikä siitä on? Pitäiskö heidän epäuskonsa Jumalan uskon turhaksi tekemän?

3:4 Pois se! vaan paremmin, olkoon Jumala totinen, vaan jokainen ihminen valehtelia, niinkuin kirjoitettu on: että olisit oikia sanoissas ja voitaisit, kuin sinä tuomitaan.

3:5 Jos siis meidän väärytemme Jumalan oikeutta ylistää, mitäs me sanomme? Onko Jumala väärä, että hän siitä vihastuu? (minä puhun ihmisten tavalla.)

2:27 Ja nijn se joca luonnostans esinahca on ja täyttä Lain/ pitä sinua duomidzeman/ joca bookstawin ja ymbärinsleickausten Lain ylidzekaüt.

2:28 Sillä ei se ole Judalainen/ joca ulconaisest Judalainen on: ei myös se ole ymbärinsleickaus cuin ulconaisest lihas tapahtu.

2:29 Mutta se on Judalainen/ joca sisällisest salattu on/ ja sydämen ymbärinsleickaus/ on ymbärinsleickaus/ joca Henges tapahtu ja ei bookstawis/ jonga ylistys ei ole ihmisildä/ waan Jumalalda.

III. Lucu .

3:1 Mlsästä Judalainen on parambi? Eli mitä ymbärinsleickaus auttaa?

Tosin/ sangen paljo.

3:2 Ensin/ että heille on uskottu mitä Jumala idze puhunut on.

3:3 Mutta ettei muutamat nijtä usconet/ mikä sijtä on? Pidäiskö heidän epäuscons Jumalan uscon turhaxi tekemän?

Pois se.

3:4 Waan parammin/ olcon Jumala totinen/ ja caicki ihmiset walehteliat. Nijn cuin kirjoitettu on: sinun pitä totisen sanoisas oleman/ ja voitat cosca sinä duomitan.

3:5 Jos sijs se nijn on/ että meidän wäärydem Jumalan oikeutta ylistä/ mitästä me sanomma? Ongo sijs Jumala wäärä/ että hän sijtä wihastu? (minä puhun ihmisten tawalla)

3:6 Pois se! Sillä kuinka Jumala silloin voisi tuomita maailman?

3:7 Sillä jos Jumalan totuus tulee minun valheeni kautta selvemmin julki hänen kirkaudekseen, miksi sitten minutkin vielä syntisenä tuomitaan?

3:8 Ja miksi emme tekisi, niinkuin herjaten syyttävät meidän tekevän ja niinkuin muuttamat väittävät meidän sanovan: Tehkäämme pahaa, että siitä hyvää tulisi? Niiden tuomio on oikea.

3:9 Miten siis on? Olemmeko me parempia? Emme suinkaan. Mehän olemme edellä osoittaneet, että kaikki, niin hyvin juutalaiset kuin kreikkalaiset, ovat synnin alla,

3:10 niinkuin kirjoitettu on: Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan,

3:11 ei ole ketään ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa;

3:12 kaikki ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on, ei yhden yhtäkään.

3:13 Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellänsä he pettävät, kyykäärmeen myrkyä on heidän huultensa alla;

3:14 heidän suunsa on täynnä kirousta ja katkeruutta.

3:15 Heidän jalkansa ovat nopeat vuodattamaan verta,

3:16 hävitys ja kurjuus on

3:6 Pois se! kuinka Jumalassitte taitais maailmaa tuomita?

3:7 Sillä jos Jumalan totuus minun valheeni kautta kunniallisemmaksi tulis, hänen ylistyksensä, minkätähden pitäis vielä sitte minä niinkuin syntinen tuomittaman?

3:8 Ja ei, (niinkuin meitä pilkataan ja niinkuin muuttamat puhuvat meidän sanovan,) että meidän pitäis tekemän pahaa, että siitä hyvää tulis? Joiden kadotus on oikia.

3:9 Mitäs siis? Olemmeko me paremmat kuin he? Emme ensinkään; sillä me olemme ennen osoittaneet, että sekä Juudalaiset ja Grekiläiset ovat kaikki synnin alla,

3:10 Niinkuin kirjoitettu on: ei ole kenkään vanhurskas, ei yksikään;

3:11 Ei ole yhtäkään ymmärtäväistä, ei ole ketään, joka etsii Jumalaa.

3:12 Kaikki ovat poikenneet pois ja ynnä kelvottomaksi tulleet: ei ole yhtään, joka hyvää tekee, ei yhtäkään.

3:13 Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellänsä he pettävät, kyykäärmeen myrky on heidän huultensa alla,

3:14 Joiden suu on täynnänsä kirousta ja haikeutta.

3:15 Heidän jalkansa ovat nopiat verta vuodattamaan.

3:16 Heidän teissänsä on sula tuska ja sydämen kipu.

pois se.

3:6 Cuinga Jumala sijtte taidais mailma duomita?

3:7 Sillä jos Jumalan totuus minun walheni cautta cunniallisemmaxi tulis/ hänen ylistyxexens/ mingätähden minun pidäis vielä sijtte nijncuin syndinen duomittaman?

3:8 Ja ei parammin tehdä (nijncuin meitä häwäistän/ ja muuttamat puhuvat meidän sanowan) tehkämme paha/ että sijtä hywä tulis. Joiden cadotus on päänäns oikia.

3:9 Mltästä me nyt sijhen sanomma? Olemmaco me parammat cuin he? Emme ensingän: sillä me olemma ennen osottanet/ että sekä Judalaiset/ ja Grekit owat caicki synnin alla.

3:10 Nijncuin kirjoitettu on: Ei ole kengän wanhurscas/ ei yxikän.

3:11 Ei ole yhtäkän ymmärtäväistä/ ei edzi kengän Jumalata.

3:12 Caicki owat poikennet/ ja caicki owat kelwottomaxi tullet. Ei ole yhtän joca hywä teke/ ei yhtäkän.

3:13 Heidän curckuns on awojoin hauta/ heidän kieliläns he pettävät.

3:14 Heidän huuldens alla on kykärmen wiha/ heidän suuns on täynnäns kirousta ja haikeutta.

3:15 Heidän jalcans owat nopiat werta vuodattaman.

3:16 Heidän teisäns on sula

heidän teillensä,

3:17 ja rauhan tietä he eivät tunne.

3:18 Ei ole Jumalan pelko heidän silmäinsä edessä.

3:19 Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä;

3:20 sentähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teoista; sillä lain kautta tulee synnin tunto.

3:21 Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia,

3:22 se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta.

3:23 Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla

3:24 ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa,

3:25 jonka Jumala on asettanut armoistuimeksi uskon kautta hänen vereensä, osoittaaksensa vanhurskauttaan, koska hän oli jättänyt ranskaisematta ennen tehdyt synnit

3:26 jumalallisessa kärsivälli-

3:17 Ja ei he rauhan tietä tunteneet.

3:18 Ei ole Jumalan pelko heidän silmäinsä edessä.

3:19 Mutta sen me tiedämme, että kaikki, mitä laki sanoo, sen hän sanoo niille, jotka lain alla ovat: että jokainen suu pitää tukittaman ja kaiken maailman pitää Jumalan edessä vikapää oleman,

3:20 Sentähden ettei yksikään liha taida lain töiden kautta hänen edessänsä vanhurskautetuksi tulla; sillä lain kautta synnin tunto tulee.

3:21 Mutta nyt on se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, ilman lakia julistettu, lain ja prophetain kautta todistettu;

3:22 Se Jumalan vanhurskaus, (sanon minä), joka tulee Jesuksen Kristuksen uskon kautta, kaikkein tykö ja kaikkein päälle, jotka uskovat: sillä ei ole yhtään erotusta.

3:23 Sillä kaikki ovat he syntiä tehneet ja ei heillä ole mitään kerskattavaa Jumalan edessä.

3:24 He tulevat ilman ansioitansa vanhurskaaksi, hänen armostansa, sen lunastuksen kautta, joka on Jeesuksessa Kristuksessa,

3:25 Jonka Jumala on armoistuimeksi asettanut, uskon kautta hänen vereensä, osoittaaksensa sitä vanhurskautta, joka hänen edessänsä kelpaa, edelläkäyväisten syntein anteeksi antamisen kautta,

3:26 Joita Jumala kärsinyt

tusca ja sydämen kipu.

3:17 Ei he rauhan tietä tundenet:

3:18 Ei ole Jumalan pelko heidän silmäinsä edes.

3:19 Mutta sen me tiedämme/ että kaikki cuin Laki sanoo/ sen hän sano niille jotca Lain alla owat/ että jokainen suu pitää tukittaman/ ja kaiken mailman pitää Jumalan edes wicapään oleman:

3:20 Ettei yxikän Liha taida Lain töiden kautta hänen edesäns wanhurscaxi tulla: sillä ainoastans Lain kautta synnin tundo tule.

3:21 Mutta nyt on se vanhurscaus joca Jumalan edes kelpa ilman Lain awuta julistettu/ ja Lain ja Prophetain kautta todistettu.

3:22 Se Jumalan wanhurscaus (sanon minä) joca tule Jeesuxen Christuxen uscosta/ caickein tygö/ ja caickein päälle/ jotca uscowat.

3:23 Sillä ei täällä ole yhtän erotusta/

caicki owat he syndiset/ ja ei he taida mistän kerscata Jumalan edes.

3:24 Ja tulewat ilman ansioitans wanhurscaxi/ hänen armostans/ sen lunastuxen kautta cuin on Jeesuxes Christuxes.

3:25 Jonga Jumala on armoistuimexi asettanut/ uscon kautta hänen weresäns. Joille hän sen wanhurscauden/ cuin hänen edesäns kelpa/ taridze/ sijnä/ että hän ne synnit andexi anda.

3:26 Jotca tähän saacka jää-

sydessään, osoittaaksensa vanhurskauttaan nykyajassa, sitä, että hän itse on vanhurskas ja vanhurskauttaa sen, jolla on usko Jeesukseen.

3:27 Missä siis on kerskaaminen? Se on suljettu pois. Minkä lain kautta? Tekojenko lain? Ei, vaan uskon lain kautta.

3:28 Niin päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta, ilman lain tekoja.

3:29 Vai onko Jumala yksitään juutalaisten Jumala? Eikö pakanainkin? On pakanainkin,

3:30 koskapa Jumala on yksi, joka vanhurskauttaa ympärileikatut uskosta ja ympärileikaamattomat uskon kautta.

3:31 Teemmekö siis lain mittämäksi uskon kautta? Pois se! Vaan me vahvistamme lain.

Rooma 4 LUKU

4:1 Mitä me siis sanomme esi-isämme Aabrahamin saavuttaneen lihan mukaan?

4:2 Sillä jos Aabraham on teoista vanhurskautettu, on hänellä kerskaamista, mutta ei Jumalan edessä.

4:3 Sillä mitä Raamattu sanoo? Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi.

4:4 Mutta töitä tekeväälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta,

on, osoittaaksensa vanhurskauttansa tällä ajalla: että hän itse vanhurskas olis ja sen vanhurskaaksi tekis, joka Jesuksen uskosta on.

3:27 Kussa siis on kerskaus? Se on suljettu ulos. Minkä lain kautta? Töidenkö lain kautta? Ei, vaan uskon lain kautta.

3:28 Niin me siis sen siksi pidämme, että ihminen tulee vanhurskaaksi uskon kautta, ilman lain töitä.

3:29 Eli onko Jumala ainoastaan Juudalaisten Jumala? Eikö hän ole myös pakanain Jumala? Tosin pakanainkin Jumala,

3:30 Että yksi on Jumala, joka ympärileikkauksen tekee vanhurskaaksi uskosta, ja esinahan uskon kautta.

3:31 Teemmekö me lain tyhjäksi uskon kautta? Pois se; vaan me vahvistamme lain.

4 LUKU

4:1 Mitäs me siis sanomme meidän isämme Aabrahamin lihan puolesta löytäneen?

4:2 Sillä jos Aabraham on töiden kautta vanhurskaaksi tullut, niin hänellä on kerskaamista, vaan ei Jumalan edessä.

4:3 Mutta mitä Raamattu sano: Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi.

4:4 Mutta sille, joka työtä tekee, ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta.

net olit Jumalan kärsimisen ala/ että hän tällä ajalla taridzis/ sen vanhurscauden/ joca hänen edesäns kelpa/ että hän ainoa vanhurscas olis ja sen vanhurscaxi tekis/ joca Jesuxen uscosta on.

3:27 CUsa sijs nyt on kerscaus? Se on pois. Mingä Lain cautta? Töiden Lain cautta? Ei/ waan uscon Lain cautta

3:28 Nijn me sijs sen sixi pidämme/ että ihminen tulee vanhurscaxi ilman Lain töitä/ ainoastans uscon cautta.

3:29 Eli ongo Jumala ainoastans Judalaisten Jumala? Eikö hän ole myös pacanain Jumala? Ja totisest/ hän on pacanaingin Jumala.

3:30 Sillä yxi ainoa on Jumala/ joca ymbärinsleickauxen teke vanhurscaxi uscosta/ ja esinahan uscon cautta.

3:31 Cuinga? Teemmäkö me Lain tyhjäxi uscon cautta? Pois se/ waan me wahwistamme Lain.

IV. Lucu .

4:1 Mltästä me sijs sanomma meidän Isäm Aabrahamin Lihan puolesta löynnen?

4:2 Me sanomma: jos Aabraham on töiden cautta vanhurscaxi tullut/ nijn hänellä on kyllä kerscamist/ waan ei Jumalan edes.

4:3 Mutta mitä Ramattu sano? Aabraham uscoi Jumalan päälle/ ja se luettin hänelle vanhurscaudexi.

4:4 Mutta sille joca työtä teke/ ei maxeta palcka armosta/ waan ansiosta.

4:5 mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi;

4:6 niinkuin myös Daavid ylistää autuaaksi sitä ihmistä, jolle Jumala lukee vanhurskauden ilman tekoja:

4:7 Autuaat ne, joiden rikokset ovat anteeksi annetut ja joiden synnit ovat peitetyt!

4:8 Autuas se mies, jolle Herra ei lue syntiä!

4:9 Koskeeko sitten tämä autuaaksi ylistäminen ainoastaan ympärileikattuja, vai eikö ympärileikkaamattomiakin? Sanommehan: Aabrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi.

4:10 Kuinka se sitten siksi luettiin? Hänen ollessaanko ympärileikattuna vai ympärileikkaamatonna? Ei ympärileikattuna, vaan ympärileikkaamatonna.

4:11 Ja hän sai ympärileikkauksen merkin sen uskon vanhurskauden sinetiksi, joka hänellä oli ympärileikkaamatonna, että hänestä tulisi kaikkien isä, jotka ympärileikkaamattomina uskovat, niin että vanhurskaus heillekin luettaisiin;

4:12 ja että hänestä tulisi myöskin ympärileikattujen isä, niiden, jotka eivät ainoastaan ole ympärileikattuja, vaan myös vaeltavat sen uskon jälkiä, mikä meidän isällämme Aabrahamilla oli jo ympärileikkaamatonna.

4:13 Sillä se lupaus, että

4:5 Mutta joka ei työtä tee, vaan uskoo sen päälle, joka jumalattoman vanhurskaaksi tekee, hänen uskonsa luetaan hänelle vanhurskaudeksi.

4:6 Niinkuin myös David sanoo: autuus on sen ihmisen, jolle Jumala vanhurskauden lukee ilman töitä:

4:7 Autuaat ovat ne, joidenka vääryydet ovat anteeksi annetut, ja joidenka synnit peitetyt ovat.

4:8 Autuas on se mies, jolle Jumala ei syntiä lue.

4:9 Lieneekö siis tämä autuus ainoastaan ympärileikkaukselle tullut, elikkä myös esinahalle? Niinpä me sanomme: Aabrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi.

4:10 Kuinkas se hänelle luettiin: koska hän oli ympärileikkauksessa, eli esinahassa? Ei ympärileikkauksessa, vaan esinahassa,

4:11 Ja hän sai ympärileikkauksen merkin vahvistukseksi, että hän oli uskon kautta vanhurskaaksi tehty, joka hänellä esinahassa oli, että hänen piti oleman kaikkien uskovaisten isä esinahassa, että se niillekin vanhurskaudeksi luettaisiin,

4:12 Ja hän tulis myös ympärileikkauksen isäksi, ei ainoasti niiden, jotka ympärileikatuista syntyneet ovat, mutta myös niiden, jotka sen uskon jälkiä vaeltavat, joka meidän isän Aabrahamin esinahassa oli.

4:13 Sillä se lupaus, että hä-

4:5 Mutta joka ei työtä tee/ vaan usco sen päälle joka jumalattoman vanhurscaxi teke/ hänen uscons luetan hänelle vanhurscaudexi.

4:6 Nijnkuin Dawid sano: Autuus on ainoastans sen ihmisen/ jonga Jumala ilman töiden awuta vanhurscaxi luke/ cosca hän sano:

4:7 Autuat owat ne/ joidenga väärydet owat andexiannetut: 4:8 Ja joidenga synnit peitetyt owat:

autuas on se mies jolle Jumala ei syndiä lue.

4:9 Lienekö tämä autuus ainoastans ymbärinsleickauxelle tullut/ elickä esinahalle? Nijmbä me sanomma: Aabrahamille luettin hänen uscons vanhurscaudexi.

4:10 Cuingasta se hänelle luettin? ymbärinsleickauxes eli esinahas? Ei ymbärinsleickauxes/ waan esinahas.

4:11 Mutta ymbärinsleickauxen merkin otti hän wahwistuxexi/ että hän oli uscon cautta vanhurscaxi tehty/ joca hänellä esinahas oli/ että hänen piti oleman caickein Isä/ jotca esinahasa uscoit/ että se nijllekin pidäis vanhurscaudexi luettaman.

4:12 Ja hän tulis myös ymbärinsleickauxen Isäxi/ ei ainoastans nijden jotca ymbärinsleicatuista syndynet owat: mutta myös nijden/ jotca sen uscon jälkiä waeldawat/ joca meidän Isämme Aabrahamin esinahas oli.

4:13 Sillä ne lupauxet/ että

Aabraham oli perivä maailman, ei tullut hänelle eikä hänen siemenelleen lain kautta, vaan uskonvanhurskauden kautta.

4:14 Sillä jos ne, jotka pitäytyvät lakiin, ovat perillisiä, niin usko on tyhjäksi tehty ja lupaus käynyt mitättömäksi.

4:15 Sillä laki saa aikaan vihaa; mutta missä lakia ei ole, siellä ei ole rikkomustakaan.

4:16 Sentähden se on uskosta, että se olisi armosta; että lupaus pysyisi lujana kaikelle siemenelle, ei ainoastaan sille, joka pitäytyy lakiin, vaan myös sille, jolla on Aabrahamin usko, hänen, joka on meidän kaikkien isä

4:17 - niinkuin kirjoitettu on: Monen kansan isäksi minä olen sinut asettanut - sen Jumalan edessä, johon hän uskoi ja joka kuolleet eläviksi tekee ja kutsuu olemattomat, ikäänkuin ne olisivat.

4:18 Ja Aabraham toivoi, vaikka ei toivoa ollut, ja uskoi tulevansa monen kansan isäksi, tämän sanan mukaan: Niin on sinun jälkeläistesi luku oleva,

4:19 eikä hän heikontunut uskossansa, vaikka näki, että hänen ruumiinsa oli kuolettunut - sillä hän oli jo noin satavuotias - ja että Saaran kohtu oli kuolettunut;

4:20 mutta Jumalan lupausta hän ei epäuskossa epäillyt, vaan vahvistui uskossa, antaen kunnian Jumalalle,

nen piti maailman perilliseksi tuleman, ei ole Abrahamille eikä hänen siemenellensä lain kautta tapahtunut, vaan uskon vanhurskauden kautta.

4:14 Sillä jos ne, jotka laista ovat, ovat perilliset, niin usko on turha ja lupaus on hukkaan tullut.

4:15 Sillä laki kehoittaa vihan; sillä kussa ei lakia ole, ei siellä ole myös ylitsekäymistä.

4:16 Sentähden tulee se uskosta, että sen pitää armosta oleman: että se lupaus pitää vahva oleman kaikelle siemenelle, ei sille ainoastaan, joka lain alla on, mutta myös sille, joka Abrahamin uskosta on, joka on meidän kaikkien isämme,

4:17 (Niinkuin kirjoitettu on: minä asetin sinun monen pakanan isäksi) Jumalan edessä, jonka hän uskonut on, joka kuolleet eläviksi tekee ja kutsuu ne, jotka ei ole, niinkuin ne olisivat.

4:18 Ja hän uskoo sen toivon, jossa ei toivoa ollut, että hänen piti oleman monen pakanan isän, sen jälkeen kuin hänelle sanottu oli: niin pitää sinun siemenes oleman.

4:19 Ja ei hän tullut heikoksi uskossa eikä katsonut kuolutta ruumistansa, ehkä hän jo lähes sadan ajastajan vanha oli, eikä Saaran kuolutta kohtua.

4:20 Mutta ei hän epäillyt ensinkään Jumalan lupauksesta epäuskolla, vaan oli vahva uskossa ja antoi Jumalalle kunnian,

hän piti mailman perilliseksi tuleman: ei ole Abrahamille/ eikä hänen siemenillensä Lain kautta tapahtunut/ vaan uscon vanhurskauden kautta:

4:14 Sillä jos ne/ jotka Laista ovat/ ovat perilliset/ niin usco on turha ja lupaus on huckaan tullut:

4:15 Sillä Laki kehoittaa vihan. Mutta cusa ei Lakia ole/ ei siellä ole myös Lain ylidzekäymistä.

4:16 Sentähden vanhurscaus tule uscosta/ että sen pitää armosta oleman. Ja se lupaus pitää wahwa oleman caikille siemenille/ ei nijlle ainoastans cuin Lain alla owat: mutta myös nijlle jotca Abrahamin uscosta owat/ joca on meidän caickein Isäm.

4:17 Nijn cuin kirjoitettu on: Minä asetin sinun monen pacanan Isäxi Jumalan edes/ jonga päälle sinä usconut olet/ joca cuollet eläwäxi teke/ ja cudzu sen joca ei oleckan nijn cuin olis.

4:18 Ja hän uscoi sen toiwon/ josa ei ensingän toiwotapa ollut/ että hänen piti oleman monen pacanan Isän/ nijn cuin hänelle sanottu oli: nijn sinun siemenes pitää oleman.

4:19 Ja ei hän tullut heicoxi uscosa/ eikä totellut puollicuollutta ruumistans/ ehkä hän jo lähes sata ajastaica wanha oli/ eikä Saran cuolutta cohtua.

4:20 Sillä ei hän epäillyt ensingän Jumalan lupauxesta epäuscon tähden:

4:21 Waan oli wahwa uscos/

4:21 ja oli täysin varma siitä, että mikä Jumala on luvannut, sen hän voi myös täyttää.

4:22 Sentähden se luettiin hänelle vanhurskaudeksi.

4:23 Mutta ei ainoastaan hänen tähtensä ole kirjoitettu, että se hänelle luettiin,

4:24 vaan myös meidän tähtemme, joille se on luettava, kun uskomme häneen, joka kuolleista herätti Jeesuksen, meidän Herramme,

4:25 joka on alttiiksi annettu meidän rikostemme tähden ja kuolleista herätetty meidän vanhurskauttamisemme tähden.

Rooma 5 LUKU

5:1 Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta,

5:2 jonka kautta myös olemme uskossa saaneet pääsyn tähän armoon, jossa me nyt olemme, ja meidän kerskauksemme on Jumalan kirkkauden toivo.

5:3 Eikä ainoastaan se, vaan meidän kerskauksenamme ovat myös ahdistukset, sillä me tiedämme, että ahdistus saa aikaan kärsivällisyyttä,

5:4 mutta kärsivällisyys koettelemuksen kestämistä, ja koettelemuksen kestäminen toivoa;

5:5 mutta toivo ei saata hä-

4:21 Ja oli täydellisesti vahva siitä, että mitä Jumala lupaa, sen hän myös voi tehdä.

4:22 Sentähden se on myös hänelle vanhurskaudeksi luettu.

4:23 Niin ei se ole ainoastaan hänen tähtensä kirjoitettu, että se hänelle luettu oli,

4:24 Vaan myös meidän tähtemme, joille se myös pitää luettaman, kuin me sen päälle uskomme, joka meidän Herran Jeesuksen kuolleista herätti,

4:25 Joka meidän synteimme tähden on annettu ulos, ja meidän vanhurskauttamisemme tähden herätetty ylös.

5 LUKU

5:1 Että me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herran Jeesuksen Kristuksen kautta,

5:2 Jonka kautta myös meillä oli tykökäymys uskossa tähän armoon, jossa me seisomme ja kerskaamme Jumalan kunnian toivosta.

5:3 Mutta ei ainoasti siitä, vaan me kerskaamme myös vaivoissa; sillä me tiedämme, että vaiva saattaa kärsivällisyyden,

5:4 Mutta kärsivällisyys koettelemuksen, koettelemus toivon.

5:5 Mutta toivo ei anna häpi-

ja andoi Jumalalle cunnian/

ja oli caickein wahwin sijtä/ että mitä Jumala lupa/ sen hän myös woi täyttä.

4:22 Sentähden se on myös hänelle wanhurscaudexi luettu.

Nijn ei se ole ainoastans hänen tähtens kirjoitettu/ että hänelle se luettu oli/

4:23 Mutta myös meidän tähtem/ joille se myös luetan/ jos me sen päälle uscommat/ joca meidän HERran Jesuxen cuolleista herätti:

4:24 Joca meidän syndeimme tähden on ulosannettu/ ja meidän wanhurscaudemmat tähden ylösherätetty.

V. Lucu .

5:1 ETtä me siis olemma Uscon cautta wanhurscaxi tullet/ nijn meillä on rauha Jumalan cansa/ meidän Herramme Jesuxen Christuxen cautta/

5:2 Jonga cautta meidän on wapa käymys Uscosa/ tähän Armohon/ josa me olemma/ ja kerscamme meitäm toiwosta/ joca meillä on sijtä tulewaisesta cunniasta/ cuin Jumala meille anda.

5:3 Mutta ei ainoastans sijtä: waan me kerscamma myös meitäm waiwasa/ sillä me tiedämme/ että waiwa saattaa kärsimisen:

5:4 Mutta kärsimys saattaa coetuxen/ coetus saattaa toiwon/ muttta toiwon ei anna häpiään tulla.

5:5 Sillä Jumalan rackaus on

peään; sillä Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka on meille annettu.

5:6 Sillä meidän vielä ollesamme heikot kuoli Kristus oikeaan aikaan jumalattomien edestä.

5:7 Tuskinpa kukaan käy kuolemaan jonkun vanhurskaan edestä; hyvän edestä joku mahdollisesti uskaltaa kuolla.

5:8 Mutta Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus, kun me vielä olimme syntisiä, kuoli meidän edestämme.

5:9 Paljoa enemmän me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttansa vihasta.

5:10 Sillä jos me silloin, kun vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovitetuiksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta, paljoa enemmän me pelastumme hänen elämänsä kautta nyt, kun olemme sovitetut;

5:11 emmekä ainoastaan sovitetut, vaan vieläpä on Jumala meidän kerskauksemme meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta me nyt olemme sovituksen saaneet.

5:12 Sentähden, niinkuin yhden ihmisen kautta synty tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, niin kuolema on tullut kaikkien ihmisten osaksi, koska kaikki ovat syntiä tehneet -

5:13 sillä jo ennen lakiakin oli

ään tulla, että Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka meille annettu on.

5:6 Sillä Kristus, kuin me vielä heikot olimme, on ajalansa jumalattomain edestä kuollut.

5:7 Tuskillä nyt joku kuolis vanhurskaan edestä, ehkä hyvän edestä mitämaks joku tohtis kuolla.

5:8 Mutta Jumala ylistää rakkauttansa meidän kohtaamme, että kuin me vielä syntiset olimme, on Kristus meidän edestämme kuollut.

5:9 Niin me siis paljoa enemmän varjellaan hänen kauttansa vihan edestä, että me nyt hänen verensä kautta vanhurskaiksi tulleet olemme.

5:10 Sillä jos me Jumalan kanssa olimme sovitetut hänen Poikansa kuoleman kautta, kuin me vielä hänen vihollisensa olimme, paljoa enemmän me autuaiksi tullemme hänen elämänsä kautta, että me sovitetut olemme.

5:11 Mutta ei ainoasti siitä, vaan me kerskaamme myös Jumalasta, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta me nyt olemme sovinnon saaneet.

5:12 Sentähden, niinkuin yhden ihmisen kautta on synty maailmaan tullut ja synnin kautta kuolema, niin on kuolema tullut kaikkein ihmisten päälle, että kaikki ovat syntiä tehneet.

5:13 Sillä lakiin asti oli synty

wuodatettu meidän sydämihin/ Pyhän Hengen kautta/ joka meillen annettu on.

5:6 Sillä myös Christus/ cosca me vielä heicot olimma ajan jälkeen/ on meidän syndisten edestäm cuollut.

5:7 Tuscalla nyt jocu cuolis vanhurscangan edestä/ ehkä hyvän edest jocu taidais cuolla.

5:8 Sentähden Jumala ylistä hänen rackauttans meidän cohtamme/ että Christus on meidän edestämme cuollut/ cosca me vielä syndiset olimma.

5:9 Nijn me sijs paljo enämmin warjellan hänen cauttans wihan edestä/ että me hänen cauttans wanhurscaxi tullet olemma.

5:10 Sillä jos me Jumalan cansa olemma sowitetut/ hänen Poicans cuoleman cautta/ cosca me vielä hänen wihollisens olimma: paljo enämmin me autuaxi tulemma hänen elämäns cautta/ että me sowitetut olemma.

5:11 Mutta ei ainoastans sijtä/ waan me kerscamma myös meitä Jumalasta/ meidän HERran Jesuxen Christuxen cautta/ jonga cautta me olemma sowinnon saanet.

5:12 SEntähden/ nijncuin yhden ihmisen cautta on syndi mailmaan tullut/ ja synnin tähden cuolema/ ja nijn on cuolema yldynyt caickein ihmisten päälle/ että caicki owat syndiä tehnet:

5:13 Sillä syndi oli mailmas

synti maailmassa, mutta syntiä ei lueta, missä lakia ei ole;

5:14 kuitenkin kuolema hallitsi Adamista Moosekseen asti niitäkin, jotka eivät olleet syntiä tehneet samankaltaisella rikkomuksella kuin Adam, joka on sen esikuva, joka oli tuleva.

5:15 Mutta armolahjan laita ei ole sama kuin lankeemuksen; sillä joskin yhden lankeemuksesta monet ovat kuolleet, niin paljoa enemmän on Jumalan armo ja lahja yhden ihmisen, Jeesuksen Kristuksen, armon kautta ylenpalttisesti tullut monien osaksi.

5:16 Eikä lahjan laita ole, niinkuin on sen, mikä tuli yhden synnintekijän kautta; sillä tuomio tuli yhdestä ihmisestä kadotukseksi, mutta armolahja tulee monesta rikkomuksesta vanhurskauttamiseksi.

5:17 Ja jos yhden ihmisen lankeemuksen tähden kuolema on hallinnut yhden kautta, niin paljoa enemmän ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan runsauden, tulevat elämässä hallitsemaan yhden, Jeesuksen Kristuksen, kautta.

5:18 Niinpä siis, samoin kuin yhden ihmisen lankeemus on koitunut kaikille ihmisille kadotukseksi, niin myös yhden ihmisen vanhurskauden teko koituu kaikille ihmisille elämän vanhurskauttamiseksi;

5:19 sillä niinkuin yhden ihmisen tottelemattomuuden kaut-

maailmassa; mutta kussa ei lakia ole, ei siellä syntiä lueta.

5:14 Vaan kuolema vallitsi Adamista Mosekseen asti niitäkin, jotka ei syntiä tehneet olleet senkaltaisella ylitsekäymisellä kuin Adam, joka on sen esikuva, joka jälkeen tuleva oli.

5:15 Mutta ei niin lahjan kanssa ole kuin synnin; sillä jos monta ovat sen yhden synnin tähden kuolleet, niin on paljoa enemmän Jumalan armo ja lahja sen yhden ihmisen Jeesuksen Kristuksen, armossa monen päälle runsaasti tullut.

5:16 Ja ei niinkuin (se tuli) yhden kautta, joka syntiä teki, niin myös lahja; sillä tuomio on tosin yhdestä kadotukseen, mutta lahja monesta synnistä vanhurskauteen.

5:17 Sillä jos kuolema on yhden synnin tähden vallinnut sen yhden kautta, paljoa enemmän ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan yltäkylläisyyden, pitää vallitsemassa elämässä yhden Jeesuksen Kristuksen kautta.

5:18 Niinkuin siis yhden synnin kautta on kadotus tullut kaikkein ihmisten päälle, niin on myös yhden vanhurskauden kautta elämän vanhurskaus tullut kaikkein ihmisten päälle.

5:19 Sillä niinkuin yhden ihmisen kuulemattomuuden tähden monta ovat syntisiksi

haman Lakin asti. Mutta cusa ei Lakia ole/ ei siellä myös syndiä totella.

5:14 Waan cuolema wallidzi Adamista hamen Mosexen asti/ niitäkin jotca ei syndiä tehnet ollet/ sencaltaisella ylidzekäymisellä cuin Adam/ joca on sen cuwa/ cuin jälkeen tulewa oli.

5:15 MUtta ei nijn lahjan cansa ole cuin synnin: sillä jos monda owat yhden ihmisen synnin tähden cuollet: nijn on paljo enämmin Jumalan Armo ja lahja monelle runsast Jesuxen Christuxen cautta tapahtunut/ joca ainoa lhminen armosa oli.

5:16 Ja ei lahja ole ainoastans yhden synnin päälle/ nijncuin caickein cadotus on yhden syndisen/ yhden synnin tähden tullut: sillä duomio on tullut yhdestä synnistä cadotuxexi/ mutta lahja autta monesta synnistä wanhurscauten.

5:17 Sillä jos cuolema on yhden synnin tähden wallinnut/ sen yhden cautta: paljon enämmin ne/ jotca saawat Armon ja lahjan täyttämisen wanhurscaudexi/ pitä wallidzeman elämäs yhden Jesuxen Christuxen cautta.

5:18 Sillä nijncuin yhden ihmisen synnin tähden on cadotus tullut caickein ihmisten päälle: nijn on myös yhden wanhurscauden cautta/ elämän wanhurscaus tullut caickein ihmisten päälle.

5:19 Sillä nijncuin yhden ihmisen cuulemattomuden täh-

ta monet ovat joutuneet syntisiksi, niin myös yhden kuuliaisuuden kautta monet tulevat vanhurskaiksi.

5:20 Mutta laki tuli väliin, että rikkomus suureksi tulisi; mutta missä synti on suureksi tullut, siinä armo on tullut ylenpalttiseksi,

5:21 että niinkuin synti on hallinnut kuolemassa, samoin armokin hallitsi vanhurskauden kautta iankaikkiseksi elämäksi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta.

Rooma 6 LUKU

6:1 Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, että armo suureksi tulisi?

6:2 Pois se! Me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, kuinka me vielä eläisimme siinä?

6:3 Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut?

6:4 Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vael-taman.

6:5 Sillä jos me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuk-sessa,

6:6 kun tiedämme sen, että

tulleet, niin myös monta tulevat yhden kuuliaisuuden tähden vanhurskaiksi.

5:20 Mutta laki on myös tähän tullut, että synti suuremmaksi tuttasiin; mutta kussa synti on suureksi tuttu, siinä on armo ylenpalttiseksi tuttu:

5:21 Että niinkuin synti on vallinnut kuolemaan, niin myös armo on vallitseva vanhurskauden kautta iankaikkiseen elämään, Jeesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta.

6 LUKU

6:1 Mitäs siis meidän pitää sanoman? Pitääkö meidän vielä synnissä oleman, että armo suuremmaksi tulisi?

6:2 Pois se! Me, jotka synnille kuolleet olemme, kuinkas meidän vielä pitäis siinä elämän?

6:3 Ettekö te tiedä, että me kaikki, jotka olemme Jeesuksessa Kristuksessa kastetut, me olemme hänen kuolemaansa kastetut?

6:4 Niin me olemme siis hänen kanssansa haudatut kasteen kautta kuolemaan: että niinkuin Kristus on kuolleista Isän kunnian kautta herätetty, niin pitää meidänkin uudessa elämässä vael-taman.

6:5 Sillä jos me ynnä hänen kanssansa olemme istutetut yhdenkaltaiseen kuolemaan, niin me myös tulemme yhdenkaltaiseksi ylösnousemuk-sessa,

6:6 Tietäen sen, että meidän vanha ihminen on ristiin-

den monda owat syndisexi tullet: nijn myös monda tulewat yhden cuuliaisuuden tähden wanhurscaxi.

5:20 MUtta Laki on myös tähän tullut/ että syndi wäkewämmäxi tulis/ mutta cusa syndi on wäkewä/ siellä on cuitengin Armo paljo wäkewämmäxi tullut:

5:21 Että nijncuin syndi on wallinnut cuolemaxi/ nijn myös Armo on wallidzewa wanhurscaudes/ ijancaickisexi elämäxi/ Jesuxen Christuxen meidän HERramme cautta.

VI. Lucu .

6:1 Mltästä me siis tähän sanomma? Pitäkö meidän vielä synnis oleman/ että Armo sitä wäkewämbi olis? Pois se.

6:2 Cuingasta meidän vielä pidäis synnis elämän/ josta me cuollet olemma?

6:3 Ettäkö te tiedä/ että me caicki/ jotca olemma Jesuxes Christuxes castetut/ me olemma hänen cuolemahans castetut?

6:4 Nijn me olemma siis hänen cansans haudatut Casten cautta cuolemahan/ että nijncuin Christus on cuolleista Isän cunnian cautta ylösherätetty: nijn pitä meidängin vdes elämäs waeldaman:

6:5 Sillä jos me hänen cansans olemma istutetut yhden-caltaiseen cuolemaan/ nijn me myös tulemma yhdencal-taisexi ylösnousemisesa:

6:6 Tieten/ että meidän wan-

meidän vanha ihmistemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis kukistettai-siin, niin ettemme enää syntiä palvelisi;

6:7 sillä joka on kuollut, se on vanhurskautunut pois syn-nistä.

6:8 Mutta jos olemme kuol-leet Kristuksen kanssa, niin me uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan,

6:9 tietäen, että Kristus, sit-tenkuin hänet kuolleista herä-tettiin, ei enää kuole: kuolema ei enää häntä vallitse.

6:10 Sillä minkä hän kuoli, sen hän kerta kaikkiaan kuoli pois synnistä; mutta minkä hän elää, sen hän elää Juma-lalle.

6:11 Niin tekin pitääkää itsen-ne synnille kuolleina, mutta Jumalalle elävinä Kristuksessa Jeesuksessa.

6:12 Älköön siis synti hallitko teidän kuolevaisessa ruumiis-sanne, niin että olette kuuliai-set sen himoille,

6:13 älkääkää antako jäse-niänne vääryyden aseiksi syn-nille, vaan antakaa itsenne, kuolleista eläviksi tulleina, Jumalalle, ja jäsenenne van-hurskauden aseiksi Jumalalle.

6:14 Sillä synnin ei pidä teitä vallitseman, koska ette ole lain alla, vaan armon alla.

6:15 Kuinka siis on? Saam-meko tehdä syntiä, koska emme ole lain alla, vaan ar-

naulittu hänen kanssansa, että synnin ruumis pitää turmeltaman, ettemme täst-edes syntiä palvelisi.

6:7 Sillä se, joka kuollut on, hän on synnistä vanhurs-kaaksi tehty.

6:8 Mutta jos me olemme Kristuksen kanssa kuolleet, niin me uskomme, että me saamme myös elää hänen kanssansa,

6:9 Ja tiedämme, ettei Kris-tus, joka kuolleista herätetty on, silleen kuole, eikä kuo-leva saa tästedes hänen päällensä valtaa.

6:10 Sillä sen, kuin hän kuollut on, sen hän synnille kuoli yhden kerran; vaan sen, kuin hän elää, sen hän elää Jumalalle.

6:11 Niin myös te siksi tei-tänne pitääkää, että te olette kuolleet synnille, mutta elät-te Jumalalle, Jesuksen Kris-tuksen meidän Herran kaut-ta.

6:12 Niin älkää salliko syn-nin vallita kuolevaisessa ruumiissanne, niin että te häntä kuulisitte hänen hi-moissansa.

6:13 Ja älkää antako teidän jäseniänne vääryyden sota-aseiksi synnille, mutta anta-kaat teitä Jumalalle, niinkuin kuolleista eläviksi tulleet, ja teidän jäsenenne Jumalalle vanhurskauden sota-aseiksi.

6:14 Sillä ei synnin pidä teitä vallitseman, ettette ole lain, vaan armon alla.

6:15 Kuinkas siis? Pitääkö meidän syntiä tekemän, ett-emme lain alla ole, vaan ar-

ha ihminen on ristinnaulittu hänen cansans/ ja syndinen ruumis pitä turmeldaman/ etten me tästedes syndiä palvelis.

6:7 Sillä se joka cuollut on/ hän on synnistä vanhurscaxi tehty.

6:8 Mutta jos me olemma Christuxen cansa cuollet/ nijn me uscommma/ että me saamme myös elä hänen cansans:

6:9 Ja tiedämme/ ettei Chris-tus/ joca cuolleista ylösherä-tetty on/ sillen cuole/ eikä cuolema saa tästedes hänen päällens walda.

6:10 Sillä se cuin hän cuollut on/ sen hän wihdoin cuoli synnille/ waan se cuin hän elä/ sen hän elä Jumalalle.

6:11 Nijn myös te/ sixi tekin teitän pitääkät/ että te oletta cuollet synnille/ mutta elätte Jumalalle/ Jesuxen Christuxen meidän HERramme cautta.

6:12 Nlin älkät sallico synnin wallita teidän cuolewaises ruumisanne/ nijn että te hän-dä cuuletta hänen himoins perän.

6:13 Ja älkät andaco teidän jäsenitän synnin asexi väär-yten/ mutta andacat teitän Jumalalle/ nijncuin ne jotca cuolleista wirgonnet owat/ ja teidän jäsenenne Jumalalle/ vanhurscauden asexi.

6:14 Sillä ei synnin pidä teitä wallidzeman/ ettet te ole Lain/ waan Armon alla.

6:15 CUingasta sijs? Pitäkö meidän syndiä tekemän/ ett-en me Lain alla ole/ waan

mon alla? Pois se!

6:16 Ettekö tiedä, että kenen palvelijoiksi, ketä tottelemaan, te antaudutte, sen palvelijoita te olette, jota te tottelette, joko synnin palvelijoita, kuolemaksi, tahi kuuliaisuuden, vanhurskaudeksi?

6:17 Mutta kiitos Jumalalle, että te, jotka ennen olitte synnin palvelijoita, nyt olette tulleet sydämestänne kuuliaisiksi sille opin muodolle, jonka johtoon te olette annetut,

6:18 ja että te synnistä vapautettuina olette tulleet vanhurskauden palvelijoiksi!

6:19 Minä puhun ihmisten tavalla teidän lihanne heikkouden tähden. Sillä niinkuin te ennen annoitte jäsenenne saastaisuuden ja laittomuuden palvelijoiksi laittomuuteen, niin antakaa nyt jäsenenne vanhurskauden palvelijoiksi pyhitykseen.

6:20 Sillä kun olitte synnin palvelijoita, niin te olitte vapaat vanhurskaudesta.

6:21 Minkä hedelmän te siitä silloin saitte? Sen, jota te nyt häpeätte. Sillä sen loppu on kuolema.

6:22 Mutta nyt, kun olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelijoiksi tulleet, on teidän hedelmänne pyhitys, ja sen loppu on iankaikkinen elämä.

6:23 Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

mon? Pois se!

6:16 Ettekö te tiedä, että jolle te annatte itsenne palvelioiksi kuulemaan, sen palveliat te olette, jolle te kuuliaiset olette, taikka synnille kuolemaksi eli kuuliaisuudelle vanhurskaudeksi?

6:17 Mutta Jumalan olkoon kiitos, että olitte synnin palveliat, mutta nyt te olette sydämestänne kuuliaiset sen opin esikuvalle, johonka te annetut olette.

6:18 Ja että te olette vapaudetut synnistä, niin te olette vanhurskauden palvelioiksi tulleet.

6:19 Minä puhun ihmisten tavalla, teidän lihanne heikkouden tähden. Sillä niinkuin te ennen annoitte jäsenenne saastaisuutta ja vääryyttä palvelemaan vääryyteen, niin antakaa nyt jäsenenne vanhurskautta palvelemaan pyhitykseen.

6:20 Sillä koska te olitte synnin palveliat, niin te olitte vapaat vanhurskaudesta.

6:21 Mitä hedelmää siis teidän silloin niistä oli, joita te nyt häpeätte? Sillä niiden loppu on kuolema.

6:22 Mutte että te nyt olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelioiksi tulleet, niin teillä on teidän hedelmänne pyhyyteen, mutta lopuksi ijankaikkinen elämä.

6:23 Sillä kuolema on synnin palkka, mutta ijankaikkinen elämä on Jumalan lahja Jeesuksessa Kristuksessa meidän Herrassamme.

Armon?

6:16 Pois se. Ettekö te tiedä/ jolle te annatte idzenne palveliaksi cuuleman/ sen palveliat te oletta/ jolle te cuuliaiset oletta/ taikka synnille cuolemaxi/ eli cuuliaisuudelle wanhurscaudexi?

6:17 Mutta Jumalan olcon kijos/ te olitta synnin palweliat/ mutta nyt te oletta sydämestänne cuuliaiset/ sen opin cuwasa/ johonga te wedyt oletta.

6:18 Ja että te oletta wapedetut synnistä/ nijn te oletta nyt wanhurscauden palweliaksi tullet.

6:19 Minä puhun näistä ihmisten tawalla/ teidän lihallisen heikkoudenne tähden. Nijn cuin te ennen annoitta teidän jäsenen saastaisuutta ja wääryttä palweleman/ yhdestä wäärydestä nijn toiseen/ nijn andacat myös nyt teidän jäsenen wanhurscauden palweluxeen/ että te pyhäxi tulisitta.

6:20 Sillä cosca te olitta synnin palweliat/ nijn te olitta taambana wanhurscaudesta.

6:21 Mitä hedelmätä teidän silloin nijstä oli/ cuin te nyt häpettä? Sillä sencaltaisten loppu on cuolema.

6:22 Mutta että te nyt oletta synnistä wapat/ ja oletta Jumalan palweliaksi tullet/ nijn teillä on teidän hedelmänne/ että te pyhäxi tuletta/ mutta lopuxi/ ijancaickinen elämä:

6:23 Sillä cuolema on synnin palcka/ mutta ijancaickinen elämä on Jumalan lahja/ Jeesuxes Christuxes meidän Herrassamme.

Rooma 7 LUKU

7:1 Vai ettekö tiedä, veljet - minä puhun lain tunteville - että laki vallitsee ihmistä, niin kauan kuin hän elää?

7:2 Niinpä sitoo laki naidun vaimon hänen elossa olevaan mieheensä; mutta jos mies kuolee, on vaimo irti tästä miehen laista.

7:3 Sentähden hän saa avionrikkojan nimen, jos miehensä eläessä antautuu toiselle miehelle; mutta jos mies kuolee, on hän vapaa siitä laista, niin ettei hän ole avionrikkoja, jos menee toiselle miehelle.

7:4 Niin, veljeni, teidätkin on kuoletettu laista Kristuksen ruumiin kautta, tullaksenne toisen omiksi, hänen, joka on kuolleista herätetty, että me kantaisimme hedelmää Jumalalle.

7:5 Sillä kun olimme lihan vallassa, niin synnin himot, jotka laki herättää, vaikuttivat meidän jäsenissämme, niin että me kannoimme hedelmää kuolemalle,

7:6 mutta nyt me olemme irti laista ja kuolleet pois siitä, mikä meidät piti vankeina, niin että me palvelemme Jumalaa Hengen uudessa tilassa emmekä kirjaimen vanhasa.

7:7 Mitä siis sanomme? Onko laki syntiä? Pois se! Mutta syntiä en olisi tullut tuntemaan muuten kuin lain kautta; sillä en minä olisi tiennyt himosta, ellei laki olisi sano-

7 LUKU

7:1 Ettekö te tiedä, rakkaat veljet, (sillä minä puhun lain taitaville) että laki vallitsee ihmistä niinkauvan kuin hän elää?

7:2 Sillä vaimo, joka miehen hallussa on, niinkauvan kuin mies elää, on häneen lailla sidottu, mutta jos mies kuolee, niin hän on miehen laista vapaa.

7:3 Sentähden jos hän toisen miehen kanssa on miehensä eläessä, niin hän huoraksi kutsutaan; mutta jos mies kuolee, niin hän on laista vapaa, ettei hän huoraksi tule, jos hän toisen miehen kanssa on.

7:4 Niin olette te myös, minun veljeni, lailla kuoletetut Kristuksen ruumiin kautta, että teidän pitää toisen kanssa oleman, joka on noussut kuolleista, että me Jumalalle hedelmän kantaisimme.

7:5 Sillä kuin me lihassa olimme, niin ne syntein himot, jotka lain kautta olivat meidän jäsenissämme, vaikuttivat kuolemalle hedelmää saattamaan.

7:6 Mutta nyt me olemme laista vapahdetut ja hänelle kuolleet, jossa me pidettiin kiinni: että me palvelisimme hengen uudistuksessa ja ei puustavin vanhuudessa.

7:7 Mitäs me siis sanomme? Onko laki syntiä? Pois se! Mutta en minä muutoin syntiä olisi tuntenut, ellei lain kautta; sillä en minä olisi himoistakaan mitään tiennyt, ellei laki olisi sanonut: ei si-

VII. Lucu .

7:1 ETtekö te tiedä/ rackat veljet (minä puhun Lain taitaville) että Laki wallidze ihmistä/ nijncauwan cuin hän elä?

7:2 Sillä waimo/ joca miehen hallus on/ nijncauwan cuin mies elä/ nijn on hän häneen Lailla sidottu: mutta jos mies cuole/ nijn hän on miehen Laista wapa.

7:3 Waan jos hän toiseen mieheen secaundu miehensä eläis/ nijn hän huoraxi cudzut. Mutta jos mies cuole/ nijn hän on Laista wapa/ ettei hän huoraxi tule/ jos hän toiseen mieheen secaundu.

7:4 Nijn oletta te myös/ minun weljeni/ Lailla cuoletetut/ Christuxen Ruumin cautta/ että teidän pitä toiseen secaunduman/ nimittäin sijhen/ joca on ylösnosnut cuollusta/ että me Jumalalle hedelmöidzsim.

7:5 Sillä cosca me Lihass olimma/ nijn ne syndiset himot (jotca Lain cautta kehottit heidäns) olit meidän jäsenisäm wäkwät/ cuolemalle hedelmöidzemän.

7:6 Mutta nyt me olemma Laista wapahdetut/ ja hänestä cuollet/ joca meitä fangina piti/ nijn että meidän pitä palweleman Hengen vdes menos/ ja ei wanhas bookstawin menos.

7:7 Mltästä me siis sanomma? Ongost Laki syndi? Pois se. Mutta en minä muutoin syntiä tundis/ ellei Laki olis: sillä en minä olis himost mitän tiennyt/ ellei Laki olis

nut: Älä himoitse.

7:8 Mutta kun synti otti käskyanasta aiheen, herätti se minussa kaikkinaisia himoja; sillä ilman lakia on synti kuollut.

7:9 Minä elin ennen ilman lakia; mutta kun käskysana tuli, niin synti virkosi,

7:10 ja minä kuolin. Niin kävi ilmi, että käskysana, joka oli oleva minulle elämäksi, olikin minulle kuolemaksi.

7:11 Sillä kun synti otti käskyanasta aiheen, petti se minut ja kuoletti minut käskysanan kautta.

7:12 Niin, laki on kuitenkin pyhä ja käskysana pyhä, vanhurskas ja hyvä.

7:13 Onko siis hyvä tullut minulle kuolemaksi? Pois se! Vaan synti, että se synniksi nähtäisiin, on hyvän kautta tuottanut minulle kuoleman, että synti tulisi ylenmäärin synnilliseksi käskysanan kautta.

7:14 Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alaisuuteen.

7:15 Sillä minä en tunne omakseni sitä, mitä teen; sillä minä en toteuta sitä, mitä tahdon, vaan mitä minä vihaan, sitä minä teen.

7:16 Mutta jos minä teen sitä, mitä en tahdo, niin minä myönnän, että laki on hyvä.

7:17 Niin en nyt enää tee sitä minä, vaan synti, joka minussa asuu.

nun pidä himoitseman.

7:8 Mutta synti otti tilan käskystä ja kehoitti minussa kaikkinaisen himon; sillä ilman lakia oli synti kuollut.

7:9 Mutta minä elin muinen ilman lakia. Kuin siis käsky tuli, niin synti taas virkosi,

7:10 Ja minä kuolin: ja niin löydettiin, että käsky, joka minulle oli elämäksi, tuli minulle kuolemaksi.

7:11 Sillä synti, joka otti tilan käskystä, petti minun ja tappoi sen kautta.

7:12 Laki on kuitenkin itsensä pyhä ja käsky on myös pyhä, oikia ja hyvä.

7:13 Onko siis se, mikä hyvä on, minulle kuolemaksi tullut? Pois se! Mutta että synti synniksi nähtäisiin, on hän minulle hyvän kautta kuoleman saattanut, että synti ylitse määrän synniksi tulis, käskyn kautta.

7:14 Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen: vaan minä olen lihallinen, synnin alle myyty.

7:15 Sillä en minä tiedä, mitä minä teen, etten minä tee sitä, mitä minä tahdon, vaan sitä, mitä minä vihaan, teen minä.

7:16 Mutta jos minä teen, jota en minä tahdo, niin minä suostun lakiin, että se on hyvä.

7:17 Niin en minä sitä enää tee, vaan synti, joka minussa asuu.

sanonut: älä himoidze.

7:8 Mutta njn otti syndi tilan käskystä/ ja kehoitti minusa caickinaisen himon: sillä ilman Laita oli syndi cuollut/

mutta minä elin muinen ilman Laita.

7:9 Cosca sijs käsky tuli/ njn syndi taas wircois/

ja minä cuolin.

7:10 Ja njn löyttin/ että se käsky cuin minulle oli elämäxi luotu/ se saatti minun cuolemaan.

7:11 Sillä syndi otti tilan käskystä ja petti minun/ ja tappoi minun sillä käskyllä.

7:12 Laki on cuitengin idzes-täns pyhä/ ja käsky on myös pyhä/ oikia ja hywä.

7:13 Ongo sijs se cuin hywä on/ minulle cuolemaxi tullut? Pois se. Mutta että syndi nähtäisin/ cuinga hän syndi olis/ on hän minulle sen hywän cautta cuoleman synnyttänyt/ että syndi ylidze määrän synnixa tulis/ käskyn cautta.

7:14 Sillä me tiedämme että Laki on hengellinen/ waan minä olen lihallinen/ synnin ala myyty.

7:15 Sillä en minä tiedä mitä minä teen/ etten minä tee sitä cuin minä tahdon/ waan sitä cuin minä wihan/ teen minä.

7:16 Mutta jos minä teen jota en minä tahdo/ njn minä olen suostunut Lakijn/ että hän on hywä.

7:17 Nijn en minä sitä tee/ waan syndi joca minus asu.

7:18 Sillä minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihasani, asu mitään hyvää. Tahto minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän toteuttamiseen ei;

7:19 sillä sitä hyvää, mitä minä tahdon, minä en tee, vaan sitä paha, mitä en tahdo, minä teen.

7:20 Jos minä siis teen sitä, mitä en tahdo, niin sen tekijä en enää ole minä, vaan synti, joka minussa asuu.

7:21 Niin huomaan siis itsensäni, minä, joka tahdon hyvää tehdä, sen lain, että paha riippuu minussa kiinni;

7:22 sillä sisällisen ihmiseni puolesta minä ilolla yhdyn Jumalan lakiin,

7:23 mutta jäsenissäni minä näen toisen lain, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka minun jäsenissäni on.

7:24 Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?

7:25 Kiitos Jumalalle Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta! Niin minä siis tämmöisenäni palvelen mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia.

7:18 Sillä minä tiedän, ettei minussa (se on: minun lihasani) mitään hyvää asu. Sillä tahto minulla on, vaan täyttää hyvää, en minä sitä löydä.

7:19 Sillä hyvää, jota minä tahdon, en minä tee, vaan paha, jota en minä tahdo, teen minä.

7:20 Mutta jos minä teen, jota en minä tahdo, niin en minä sitä enää tee, vaan synti, joka minussa asuu.

7:21 Niin minä löydän itsensäni lain, joka tahtoo hyvää tehdä, että minussa pahuus riippuu kiinni.

7:22 Sillä minulla on halu Jumalan lakiin, sisällisen ihmisen puolesta;

7:23 Mutta minä näen toisen lain minun jäsenissäni, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja ottaa minun vangiksi synnin laissa, joka minun jäsenissäni on.

7:24 Minä viheliäinen ihminen: kuka päästää minun tästä kuoleman ruumiista?

7:25 Minä kiitän Jumalaa Jeesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta. Niin minä itse palvelen nyt mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia.

7:18 Sillä minä tiedän ettei minussa/ se on/ minun lihasani mitän hyvä asu. Kyllä minulla tahto on/ vaan täyttää hyvä/ en minä sitä löydä:

7:19 Sillä sitä hyvä jota minä tahdon/ en minä tee/ vaan paha/ jota en minä tahdo/ teen minä.

7:20 Mutta jos minä teen/ jota en minä tahdo/ niin en minä sitä tee/ vaan syndi/ joca minus asu.

7:21 Ja minä löydän idzesäni yhden Lain/ joca tahto hyvä tehdä/ että minusa pahuus kijnnirippu:

7:22 Sillä minulla on halu Jumalan Lakijn/ sisällisen ihmisen puolesta.

7:23 Mutta minä näen toisen Lain minun jäsenissäni/ joca soti minun mieleni Lakia vastaan/ ja otta minun fangixi synnin Laisa/ joca minun jäsenissäni on.

7:24 Minä wiheljäinen ihminen/ cuca päästä minun tästä cuoleman ruumista?

7:25 Minä kijtän Jumalata/ Jesuxen Christuxen meidän HERramme cautta. Nijn minä idze palwelen nyt mielelläni Jumalan Lakia/ mutta Lihalani synnin Lakia.

Rooma 8 LUKU

8:1 Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat.

8:2 Sillä elämän hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut sinut synnin ja kuoleman laista.

8 LUKU

8:1 Niin ei ole nyt yhtään kadotusta niissä, jotka Jeesuksessa Kristuksessa ovat, ja ei vaella lihan, vaan hengen jälkeen.

8:2 Sillä hengen laki, joka eläväksi tekee Kristuksessa Jeesuksessa, on minun synnin ja kuoleman laista vapauttanut.

VIII. Lucu .

8:1 Nlin ei ole nijsä mitän laitettapa/ jotca Jesuxes Christuxes owat/ ja ei waella Lihan/ waan Hengen jälkeen.

8:2 Sillä Hengen Laki/ joca Christuxes Jesuxes eläwäxi teke/ on minun synnin ja cuoleman Laista wapahtanut.

8:3 Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se oli lihan kautta heikoksi tullut, sen Jumala teki, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsemalla synnin lihassa,

8:4 että lain vanhurskaus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen.

8:5 Sillä niillä, jotka elävät lihan mukaan, on lihan mieli, mutta niillä, jotka elävät Hengen mukaan, on Hengen mieli.

8:6 Sillä lihan mieli on kuolema, mutta hengen mieli on elämä ja rauha;

8:7 sentähden että lihan mieli on vihollisuus Jumalaa vastaan, sillä se ei alistu Jumalan lain alle, eikä se voikaan.

8:8 Jotka lihan vallassa ovat, ne eivät voi olla Jumalalle otolliset.

8:9 Mutta te ette ole lihan vallassa, vaan Hengen, jos kerran Jumalan Henki teissä asuu. Mutta jolla ei ole Kristuksen Henkeä, se ei ole hänen omansa.

8:10 Mutta jos Kristus on teissä, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämä vanhurskauden tähden.

8:11 Jos nyt hänen Henkensä, hänen, joka herätti Jeesuksen kuolleista, asuu teissä, niin hän, joka herätti kuolleista Kristuksen Jeesuksen, on eläväksitekevä myös teidän kuolevaiset ruumiinne Henkensä kautta, joka teissä

8:3 Sillä se, mikä laille oli mahdotoin, että hän lihan kautta oli heikoksi tullut, sen Jumala teki, ja lähetti Poikansa syntisen lihan hahmossa ja tuomitsi synnin lihassa, synnin kautta:

8:4 Että lain vanhurskaus täytetyksi tulis meissä, jotka emme lihan jälkeen vaella, vaan hengen jälkeen.

8:5 Sillä ne, jotka lihan jälkeen ovat, ajattelevat niitä, mitkä lihan ovat; mutta ne, jotka hengen jälkeen ovat, ajattelevat hengellisiä.

8:6 Sillä lihan halu on kuolema, ja hengen halu on elämä ja rauha.

8:7 Että lihan halu on viha Jumalaa vastaan, ettei se ole Jumalan laille kuuliainen, sillä ei se voikaan.

8:8 Mutta jotka lihassa ovat, ei ne taida olla Jumalalle otolliset.

8:9 Mutta ette ole lihassa, vaan hengessä, jos muutoin Jumalan Henki asuu teissä; mutta jolla ei ole Kristuksen Henkeä, ei se ole hänen omansa.

8:10 Jos siis Kristus teissä on, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämä vanhurskauden tähden.

8:11 Jos nyt sen Henki, joka Jeesuksen kuolleista herätti, asuu teissä, niin myös se, joka Kristuksen kuolleista herätti, on teidän kuolevaiset ruumiinne eläväksi tekevä, sen teissä asuvaisen hengen kautta.

8:3 Sillä se cuin Laille oli mahdotoin (että hän Lihan kautta oli heicoxi tullut) sen Jumala teki/ ja lähetti Poicans syndisen Lihan hahmos/ ja duomidzi synnin Lihās/ synnin kautta.

8:4 Että se wanhurscaus/ jota Laki waati/ meisä täytetyxi tulis/ jotca emme sillen Lihan jälken waella/ waan Hengen jälken.

8:5 Sillä ne jotca lihalliset owat/ owat lihallsis ajatuxis/ mutta ne jotca hengelliset owat/ ajattelewat hengellisiä:

8:6 Sillä Lihan halu on cuolema/ ja Hengen halu on elämä ja rauha.

8:7 Että Lihan halu on wiha Jumalata wastian/ ettei se ole Jumalan Laille cuuliainen/ eikä woickan.

8:8 Mutta jotca lihalliset owat/ ei ne taida olla Jumalalle otolliset.

8:9 Waan et te ole lihalliset/ mutta hengelliset/ jos muutoin Jumalan Hengi asu teisä: mutta jolla ei ole Christuxen Hengi/ ei se ole hänen omans.

8:10 Jos sijs Christus teisä on/ nijn ruumis tosin on cuollut synnin tähden/ mutta Hengi on elämä wanhurscauden tähden.

8:11 Jos nyt sen Hengi/ joca Jesuxen cuolluista ylösherätti/ asu teisä: nijn myös se/ joca Christuxen cuolluista herätti/ on teidän cuolewaisen ruuminne eläwäxi tekewä/ sentähden että hänen Hengens teisä asu.

asuu.

8:12 Niin me siis, veljet, olemme velassa, mutta emme lihalle, lihan mukaan elääksemme.

8:13 Sillä jos te lihan mukaan elätte, pitää teidän kuoleman; mutta jos te Hengellä kuolettatte ruumiin teot, niin saatte elää.

8:14 Sillä kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ovat Jumalan lapsia.

8:15 Sillä te ette ole saaneet orjuuden henkeä ollaksenne jälleen pelossa, vaan te olette saaneet lapseuden hengen, jossa me huudamme: Abba! Isä!

8:16 Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapsia.

8:17 Mutta jos olemme lapsia, niin olemme myöskin perillisiä, Jumalan perillisiä ja Kristuksen kansaperillisiä, jos kerran yhdessä hänen kanssaan kärsimme, että me yhdessä myös kirkastuisimme.

8:18 Sillä minä päätän, että tämän nykyisen ajan kärsimykset eivät ole verrattavat siihen kirkkauteen, joka on ilmestyvä meihin.

8:19 Sillä luomakunnan harras ikävöitseminen odottaa Jumalan lasten ilmestymistä.

8:20 Sillä luomakunta on alistettu katoavaisuuden alle - ei omasta tahdostaan, vaan alistajan - kuitenkin toivon vaaraan,

8:21 koska itse luomakuntakin on tuleva vapautetuksi turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen.

8:12 Niin emme nyt ole, rakkaat veljet, velkapäätt lihalle, lihan jälkeen elämään.

8:13 Sillä jos te lihan jälkeen elätte, niin teidän pitää kuoleman; mutta jos te lihan työt hengen kautta kuolettatte, niin te saatte elää.

8:14 Sillä kaikki, jotka Jumalan Hengeltä vaikutetaan, ne ovat Jumalan lapset.

8:15 Sillä ette ole saaneet orjuuden henkeä, että teidän vielä pitäis pelkäämän, mutta te olette saaneet valittuin lasten hengen, jossa me huudamme: Abba, rakas Isä.

8:16 Se Henki todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapset.

8:17 Jos me olemme lapset, niin me olemme myös perilliset, nimittäin Jumalan perilliset ja Kristuksen kansaperilliset: jos me muutoin ynnä kärsimme, että me ynnä hänen kanssansa kunniaan tulisimme.

8:18 Sillä siksi minä sen pidän, ettei tämän nykyisen ajan vaivat ole sen kunnian vertaa, joka meille ilmoitetaan.

8:19 Sillä ikävä luontokappaleen ikävöitsemys odottaa Jumalan lasten ilmoitusta,

8:20 Että luontokappale on turmeluksen alle annettu, ei mielellänsä, vaan sentähden, joka ne alle antanut on,

8:21 Toivossa, että myös itse luontokappale pitää turmeluksen orjuudesta vapaaksi tuleman, Jumalan lasten kunnian vapauteen.

8:12 Nlin en me nyt ole/ rackat veljet/ welcapäätt Lihalle/ että me Lihan jälkeen eläisimme:

8:13 Sillä jos te Lihan jälkeen elätte/ nijn te cuoletta: mutta jos te Lihan sisun Hengen kautta cuoletatte/ nijn te saatte elä.

8:14 Sillä caicki jotca Jumalan Hengellä waicutetan/ ne owat Jumalan lapset.

8:15 Sillä et te ole saanet orjuden Henge/ että teidän wielä pidäis pelkämän: mutta te oletta saanet walittuin lasten Hengen/ josa me huudamme: Abba racas Isä.

8:16 Se Hengi todista meidän Hengellemme/ että me olemma Jumalan lapset.

8:17 Jos me olemma Lapset/ nijn me olemma myös perilliset/ nimittäin/ Jumalan perilliset/ ja Christuxen cansaperilliset. Jos me muutoin ynnä kärsimme/ että me hänen cansans cunniaan tulisimma.

8:18 Sillä/ sixi minä sen pidän/ ettei tämän nykyisen ajan waiwat/ ole sen cunnian werta/ cuin meille ilmoitetan:

8:19 Sillä ikävä luondocappalden ikävöidzemys/ odotta Jumalan lasten ilmoitusta.

8:20 Että luondocappalet owat turmeluxen ala annetut/ wastoin oma tahtoans/ waan hänen tähtens/ joca ne alaandanut on/ toiwoxi.

8:21 Sillä luondocappalet pitä myös turmeluxen orjudesta wapaxi tuleman/ Jumalan lasten cunnialiseen wapauteen.

8:22 Sillä me tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytystuskissa hamaan tähän asti;	8:22 Sillä me tiedämme, että jokainen luontokappale huokaa ja ahdistetaan aina tähän asti meidän kanssamme.	8:22 Sillä me tiedämme/ että jokainen luondocappale huocaa ja ikäwoidze aina tähänasti meidän cansamme.
8:23 eikä ainoastaan se, vaan myös me, joilla on Hengen esikoislahja, mekin huokaamme sisimmässämme, odottaen lapseksi-ottamista, meidän ruumiimme lunastusta.	8:23 Mutta ei ainoastaan ne, vaan myös itse me, joilla hengen uutiset ovat, huokaamme itsellämme, odottaen sitä lapseksi ottamista, meidän ruumiimme lunastusta.	8:23 Mutta ei ainoastans ne/ vaan myös me/ joilla Hengen vdistus on/ huocamme idzelläm sitä lasten walidzemista/ ja odotamme meidän ruumisten lunastusta.
8:24 Sillä toivossa me olemme pelastetut, mutta toivo, jonka näkee täyttyneen, ei ole mikään toivo; kuinka kukaan sitä toivoo, minkä näkee?	8:24 Sillä me olemme toivossa vapahdetut. Mutta jos toivo näkyy, niin ei se ole toivo; sillä kuinka joku taitaa toivoa jota hän näkee?	8:24 Sillä me olemma jo wapadetut/ cuitengin toiwosa. Mutta jos toivo näky/ nijn ei se ole toivo: sillä cuinga jocu taita toivo/ jonga hän näke?
8:25 Mutta jos toivomme, mitä emme näe, niin me odotamme sitä kärsivällisyydellä.	8:25 Mutta jos me sitä toivomme, jota emme näe, niin me odotamme sitä kärsivällisyydessä.	8:25 Mutta jos me sitä toiwomma/ jota en me näe/ nijn me odotamme sitä kärsimises.
8:26 Samoin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme. Sillä me emme tiedä, mitä meidän pitää rukoileman, niinkuin rukoilla tulisi, mutta Henki itse rukoilee meidän puolestamme sanomattomilla huokauksilla.	8:26 Mutta niin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme; sillä emmepä me tiedä mitään rukoilla niinkuin tulis, vaan Henki rukoilee meidän edestämme sanomattomilla huokauksilla.	8:26 JA myös Hengi autta meidän heikkouttam. Sillä embä me tiedä mitän rucoil-la/ nijncuin tulis/ waan Hengi rucoile meidän edestämme/ sanomattomilla huocauxilla.
8:27 Mutta sydänten tutkija tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien edestä.	8:27 Mutta joka sydämet tutkii, hän tietää, mitä Hengen mielessä on; sillä hän rukoilee pyhain edestä Jumalan tahdon jälkeen.	8:27 Mutta joca sydämen cadzo/ hän tietä mitä Hengen mieles on: sillä hän rucoile Pyhain edestä/ Jumalan mielen jälken.
8:28 Mutta me tiedämme, että kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat, niiden, jotka hänen aivoituksensa mukaan ovat kutsutut.	8:28 Mutta me tiedämme niille, jotka Jumalaa rakastavat, kaikki kappaleet ynnä parhaaksi kääntyvän, niille, jotka aivoituksen jälkeen kutsutut ovat.	8:28 Mutta me tiedämme/ nijlle jotca Jumalata racastawat/ caicki cappalet parhaxi käändywän/ nijlle jotca aiwoituxen jälken cudzutut owat:
8:29 Sillä ne, jotka hän on edeltätuntenut, hän on myös edeltämäärännyt Poikansa kuvan kaltaisiksi, että hän olisi esikoinen monien veljien joukossa;	8:29 Sillä jotka hän on katsonut edes, ne hän on Poikansa kuvan kaltaiseksi säättänyt, että hän olis esikoinen monen veljen keskellä.	8:29 Sillä jotca hän on edes cadzonut/ ne hän on Poicans cuwan caltaisexi säättänyt/ että hän olis esicoinen monen veljen keskellä.
8:30 mutta jotka hän on edeltämäärännyt, ne hän on	8:30 Mutta jotka hän on säättänyt, ne hän on myös kut-	8:30 Jotca hän on säättänyt/ ne hän on myös cudzunut/

myös kutsunut; ja jotka hän on kutsunut, ne hän on myös vanhurskauttanut; mutta jotka hän on vanhurskauttanut, ne hän on myös kirkastanut.

8:31 Mitä me siis tähän sanomme? Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan?

8:32 Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansaakaan, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa?

8:33 Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala on se, joka vanhurskauttaa.

8:34 Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jeesus on se, joka on kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoo meidän edestämme.

8:35 Kuka voi meidät erottaa Kristuksen rakkaudesta? Tuska, vai ahdistus, vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka?

8:36 Niinkuin kirjoitettu on: Sinun tähtesi meitä surmaataan kaiken päivää; meitä pidetään teuraslampaina.

8:37 Mutta näissä kaikissa me saamme jalon voiton hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut.

8:38 Sillä minä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, ei enkelit eikä henkivallat, ei nykyiset eikä tulevaiset, ei voimat,

8:39 ei korkeus eikä syvyys,

ja jotka hän kutsunut on, ne hän on myös vanhurskaiksi tehnyt, ja jotka hän vanhurskaiksi teki, ne hän on myös kunniallisiksi tehnyt.

8:31 Mitäs me siis näihin sanomme? Jos Jumala on meidän edestämme, kuka voi meitä vastaan olla?

8:32 Joka ei omaakaan Poikaansa armahtanut, vaan antoi hänen kaikkein meidän edestämme, eikös hän myös lahjoita meille kaikkia hänen kanssansa?

8:33 Kuka tahtoo Jumalan valittuun päälle kantaa? Jumala on, joka tekee vanhurskaaksi.

8:34 Kuka on, joka tahtoo kadottaa? Kristus on kuollut. Ja, hän on myös herätetty ylös, on myös Jumalan oikealla kädellä, joka myös rukoo meidän edestämme.

8:35 Kuka pitää meitä Kristuksen rakkaudesta eroittaman? vaivako, eli ahdistus, eli vaino, eli nälkä, eli alastomuus, eli hätä, eli miekka?

8:36 Niinkuin kirjoitettu on: sinun tähtes me kuoletetaan yli päivää: me pidetään niinkuin teurastettavat lampaat.

8:37 Mutta niissä kaikissa me voitamme hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut.

8:38 Sillä minä olen vahva siitä, ettei kuolema, eikä elämä, eikä enkelit, eikä esivallat, eikä väkevyydet, eikä nykyiset, eikä tulevaiset,

8:39 Eikä korkeus, eikä syvyys, eli joku muu luonto-

ja jotka hän kutsunut on/ ne hän on myös vanhurscaxi tehnyt/ ja jotka hän vanhurscaxi teki/ ne hän on myös cunnialisexi tehnyt.

8:31 Mltästä me siis tähän sanomma? Jos Jumala on meidän edestäm/ cuca woi meitä wastan olla?

8:32 Joca ei omacan Poicans armahtanut/ waan andoi hänen caickein meidän edestäm/ Eiköstä hän myös anna meille caickia hänen cansans?

8:33 Cuca tahto Jumalan walittuun päälle canda? Jumala teke vanhurscaxi.

8:34 Cuca tahto cadotta? Christus on cuollut. Ja/ hän on myös ylösherätetty/ ja on Jumalan oikialla kädellä rucoilemas hywä meidän edestäm.

8:35 Cuca tahto meitä Jumalan rackaudesta eroitta? waiwaco/ eli ahdistus? eli waino? eli nälkä? eli alastomus? eli hätä? eli miecka?

8:36 Nijnkuin kirjoitettu on: Sinun tähtes me cuoletetan yli päiwä/ me pidetän nijncuin teurastettawat lambat.

8:37 Mutta nijsä caikisa me woitamme hänen cauttans/ joca meitä on racastanut.

8:38 Sillä minä olen wahwa sijtä/ ettei cuolema eikä elämä/ ei Engelit eikä Esiwallat/ ei wäkwedydet/ eikä nykyiset taicka tulewaiset/

ei corkeus eikä sywyys/ eli

eikä mikään muu luotu voi meitä erottaa Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Rooma 9 LUKU

9:1 Minä sanon totuuden Kristuksessa, en valhettele - sen todistaa minulle omatuntoni Pyhässä Hengessä -

9:2 että minulla on suuri murhe ja ainainen kipu sydämessäni.

9:3 Sillä minä soisin itse olevani kirottu pois Kristuksesta veljieni hyväksi, jotka ovat minun sukulaisiani lihan puolesta,

9:4 ovat israelilaisia; heidän on lapseus ja kirkkaus ja liitot ja lain antaminen ja jumalanpalvelus ja lupaukset;

9:5 heidän ovat isät, ja heistä on Kristus lihan puolesta, hän, joka on yli kaiken, Jumala, ylistetty iankaikkisesti, amen!

9:6 Mutta ei niin, että Jumalan sana olisi parhaan mennyt. Sillä eivät kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole silti Israel,

9:7 eivät kaikki ole lapsia sentähden, että ovat Abrahamin siementä, vaan: lisakista sinä saat nimellesi jälkeläiset;

9:8 se on: eivät ne, jotka lihan puolesta ovat lapsia, ole Jumalan lapsia, vaan lupauksen lapset, ne luetaan siemeneksi.

9:9 Sillä lupauksen sana oli

kappale taida meitä Jumalan rakkaudesta eroittaa, joka on Jesuksessa Kristuksessa, meidän Herrassamme.

9 LUKU

9:1 Minä sanon totuuden Kristuksessa ja en valehtele, (niinkuin minun omatuntoni minun kanssani Pyhässä Hengessä todistaa,)

9:2 Että minulla on suuri murhe ja alinomainen kipu sydämessäni.

9:3 Minä olen pyytänyt kirotulta olla Kristukselta minun veljieni tähden, jotka lihan puolesta minun lankoni ovat,

9:4 Jotka ovat Israelilaiset, joiden on lasten oikeus ja kunnia, ja liitot ja laki, ja jumalanpalvelus ja lupaukset,

9:5 Joiden myös isät ovat, joista Kristus lihan puolesta syntynyt on, joka on Jumala ylitse kaikkein ylistetty iankaikkisesti, amen!

9:6 Mutta ei niin, että Jumalan sana on hukunut; sillä ei ne ole kaikki Israelilaiset, jotka Israelista ovat.

9:7 Ei myös ne ole kaikki lapset, jotka Abrahamin siemen ovat; vaan Isakissa pitää sinulle siemen kutsuttaman.

9:8 Se on: ei ne ole Jumalan lapset, jotka lihan puolesta lapset ovat; mutta ne, jotka lupauksen lapset ovat, ne siemeneksi luetaan.

9:9 Sillä tämä on lupauksen

jocu muu luondocappale/ taida meitä Jumalan rakkaudesta eroitta/ joca on Jeesus Christuxes meidän Herrassam.

IX. Lucu .

9:1 Minä sanon totuuden Christuxes/ ja en valehtele/ niinkuin minun omatundon minulle Pyhäs Henges todistaa/

9:2 Että minulla on suuri murhe ja alinomainen kipu sydämessäni.

9:3 Minä olen pyynnyt kirotulla Christuxelda minun veljeini tähden/ jotca lihan puolesta minun langoni ovat.

9:4 Jotca ovat Israelitat/ joiden on Lasten Oikeus ja Cunnia/ ja Lijtot/ ja Laki/ ja Jumalan palwelus/ ja lupauxet.

9:5 Joiden myös Isät ovat/ joista CHRISTUS lihan puolesta syndynyt on/ joca on caickein Jumala/ ylistetty ijancaickisest/ Amen.

9:6 MUTta en minä näitä sentähden puhu/ että Jumalan sana on huckunut: sillä ei ne ole caicki Israelitat/ jotca Israelist ovat.

9:7 Ei myös ne ole caicki lapset/ jotca Abrahamin siemen ovat: Waan Isaachis pitää sinulle siemen cudzuttaman.

9:8 Se on/ ei ne ole Jumalan Lapset/ jotca Lihan puolesta Lapset ovat: mutta ne jotca Lupauxen puolesta Lapset ovat/ ne siemenexi luetan:

9:9 Sillä tämä on Lupauxen

tämä: Minä palaan tulevana vuonna tähän aikaan, ja silloin Saaralla on oleva poika.	sana: tällä ajalla minä tulen ja Saaralla pitää poika oleman.	sana: tällä ajalla minä tulen/ ja Saralla pitää poica oleman.
9:10 Eikä ainoastaan hänelle näin käynyt, vaan samoin kävi Rebekallekin, joka oli tullut raskaaksi yhdestä, meidän isästämme lisakista;	9:10 Mutta ei se ainoastaan, mutta myös Rebekka siitti yhdestä Isaakista meidän isästämme.	9:10 MUtta ei se ainoastans nijn tapahtunut/ waan Rebecka synnytti myös Isaachist meidän Isästäm.
9:11 ja ennenkuin kaksoset olivat syntyneetkään ja ennenkuin olivat tehneet mitään, hyvää tai pahaa, niin - että Jumalan valinnan mukainen aivoitus pysyisi, ei tekojen tähden, vaan kutsujan tähden -	9:11 Sillä ennen kuin lapset syntyivätkään ja kuin ei he vielä hyvää eikä pahaa tehneet olleet, että Jumalan aivoitus pitäis valitsemisen jälkeen seisovainen oleman, ei töiden tähden, vaan kutsujan armosta,	9:11 Sillä ennen cuin lapset synnyitkän/ ja cosca ei he vielä hywä eikä paha tehnet ollet: Että Jumalan aivoitus pitäis walidzemisen jälkeen seisowainen oleman: 9:12 Ei töiden ansiost/ waan cudzumisen armost/
9:12 sanottiin hänelle: Vanhempi on palveleva nuorempaa,	9:12 Sanottiin hänelle: suoremman pitää vähempää palveleman.	sanottin hänelle näin: 9:13 Suuremman pitää vähembätä palveleman.
9:13 niinkuin kirjoitettu on: Jaakobia minä rakastin, mutta Eesauta minä vihasin.	9:13 Niinkuin kirjoitettu on: Jakobia minä rakastin, mutta Esauta vihasin.	Nijnkuin kirjoitettu on: Jacobia minä racastin/ mutta Esauta wihaisin.
9:14 Mitä siis sanomme? Ei kaiketi Jumalassa ole vääryyttä? Pois se!	9:14 Mitäs me siis sanomme? Onko Jumalan tykönä vääryyttä? Pois se!	9:14 Mltästä me tähän sanomma? Ongoo sijs Jumala wäärä:
9:15 Sillä Moosekselle hän sanoo: Minä olen armollinen, kenelle olen armollinen, ja armahdan, ketä armahdan.	9:15 Sillä hän sanoo Mosekselle: jota minä armahdan, sitä minä tahdon armahtaa, ja tahdon olla laupias, jolle minä laupias olen.	9:15 Pois se: Sillä hän sano Mosexelle: Jollen minä olen armollinen/ sillen minä olen armollinen/ ja ketä minä armahdan/ sitä minä armahdan.
9:16 Niin se ei siis ole sen vallassa, joka tahtoo, eikä sen, joka juoksee, vaan Jumalan, joka on armollinen.	9:16 Niin ei se nyt ole sen, joka tahtoo, eikä sen, joka juoksee, vaan sen, joka armahtaa, nimittäin Jumalan.	9:16 Nijn ei se nyt ole jongun tahdos eli juoxus/ waan Jumalan armos:
9:17 Sillä Raamattu sanoo faraolle: Juuri sitä varten minä nostin sinut esiin, että näyttäisin sinussa voimani ja että minun nimeni julistettaisiin kaiken maan päällä.	9:17 Sillä Raamattu sanoo Pharaolle: juuri sentähden olen minä sinun herättänyt, osoittaakseni minun voimani sinussa, että minun nimeni kaikessa maassa julistettaisiin.	9:17 Sillä Ramattu sano Pharaolle: juuri sentähden olen minä sinun herättänyt/ osot taxeni minun wäkeäni sinusa/ että minun nimen caikesa maasa julistettaisiin.
9:18 Niin hän siis on armollinen, kenelle tahtoo, ja paaduttaa, kenen tahtoo.	9:18 Niin hän siis armahtaa, ketä hän tahtoo, ja paaduttaa, kenenkä hän tahtoo.	9:18 Ja nijn hän armahta ketä hän tahto/ ja paadutta kenengä hän tahto.
9:19 Sinä kaiketi sanot minulle: Miksi hän sitten vielä soimaa? Sillä kuka voi vastustaa	9:19 Niin sinä sanot minulle: mitä hän siis nuhtelee? sillä kuka taitaa hänen tahtoansa	9:19 Nlin sinä sanot minulle: mixi hän sijs meitä nuhtelee? Cuca taita hänen tahtons

hänen tahtoansa?

9:20 Niinpä niin, oi ihminen, mutta mikä sinä olet riitelemään Jumalaa vastaan? Ei kaiketi tehty sano tekijälleen: Miksi minusta tällaisen teit?

9:21 Vai eikö savenvalajalla ole valta tehdä samasta savensa seoksesta toinen astia jaloa, toinen halpaa käyttöä varten?

9:22 Entä jos Jumala, vaikka hän tahtoo näyttää vihansa ja tehdä voimansa tiettäväksi, on suurella pitkämielisyydellä kärsinyt vihan astioita, jotka olivat valmiit häviöön,

9:23 ja on tehnyt sen saatukseen kirkkautensa runsauden ilmi laupeuden astioissa, jotka hän on edeltävalmistanut kirkkauteen?

9:24 Ja sellaisiksi hän myös on kutsunut meidät, ei ainoastaan juudalaisista, vaan myös pakanoista,

9:25 niinkuin hän myös Hoosean kirjassa sanoo: Minä olen kutsuva kansakseni sen, joka ei ollut minun kansani, ja rakkaakseni sen, joka ei ollut minun rakkaani.

9:26 Ja on tapahtuva, että siinä paikassa, jossa heille on sanottu: 'Te ette ole minun kansani', siinä heitä kutsutaan elävän Jumalan lapsiksi.

9:27 Mutta Esaias huudahtaa Israelista: Vaikka Israelin lapset olisivat luvultaan kuin meren hiekka, niin pelastuu heistä vain jäännös.

9:28 Sillä sanansa on Herra toteuttava maan päällä lopul-

vastaan olla?

9:20 Ja tosin, oi ihminen, kuka sinä olet, joka Jumalaa vastaan riitelet? Sanooko työ tekiällensä: miksis minut tainkaltaiseksi tehnyt olet?

9:21 Eli eikö savenvalajalla ole saven päälle valtaa, yhdestä kappaleesta tehdä yhtä astiaa kunnialliseksi ja toista huonoksi?

9:22 Sentähden, jos Jumala tahtoo vihansa osoittaa ja voimansa ilmoittaa, on hän suurella kärsivällisyydellä kärsinyt vihansa astioita, jotka ovat kadotukseen valmistetut.

9:23 Ja että hän tiettäväksi tekis kunniansa rikkauden laupiutensa astioille, jotka hän kunniaan on valmistanut,

9:24 Jotka hän myös kutsunut on, nimittäin meitä, ei ainoasti Juudalaisista, vaan myös pakanoista,

9:25 Niinkuin hän myös Hoosean kautta sanoo: minä tahdon kutsua sen minun kansakseni, joka ei ollut minun kansani, ja minun rakkaakseni, joka ei minun rakkaani ollut.

9:26 Ja pitää tapahtuman, että siinä paikassa, missä heille sanottiin: ette ole minun kansani, siellä pitää heitä elävän Jumalan lapsiksi kutsuttaman.

9:27 Mutta Jesaias huutaa Israelin edestä: jos Israelin lasten luku olis niinkuin san-ta meressä, niin kuitenkin tähteet autuaaksi tulevat.

9:28 Sillä kuluttamus ja lyhentämys pitää tapahtuman

wastan olla?

O ihminen parca! cuca sinä olet/ joca Jumalan cansa rijdellä tahdot?

9:20 Sanoco jongunlainen työ tekiällens?

9:21 Mixis minun sencaltaisexi tehnyt olet?

Eikö Sawenwalajalla ole wal-da/ yhdestä sawencappalesta tehdä yhtä astiata cunniaxi/ ja toista häpiäxi?

9:22 Sentähden jos Jumala tahto vihans osotta ja woi-mans ilmoitta/ on hän suurel-la kärsimisellä kärsinyt hänen vihans astioita/ jotca owat cadotuxeen walmistetut:

9:23 Että hän tiettäwäxi tekis hänen cunnians rickauden/ hänen laupiudens astioille/ jotca hän cunniahan on walmistanut.

9:24 Jotca hän myös cudzunut on/ nimittäin/ meitä ei ainoastans Judalaisista/ waan myös pacanoista.

9:25 Nijncuin hän Osean c-utta sano: Minä tahdon cudzua sen minun Canssaxeni/ joca ei minun Canssan ollutcan: ja minun rackaxeni/ joca ei minun rackan ollutcan.

9:26 Ja pitä tapahtuman/ että siellä cuin heille sanottin: et te ole minun Canssan: pitä heitä elävän Jumalan lapsixi cudzuttaman.

9:27 Mutta Esaias huuta Is-raelin edestä: jos Israelin las-ten lucu olis nijncuin sanda meresä/ nijn cuitengin tähtet autuaxi tulewat.

9:28 Sillä culuttamus ja ly-hendämys pitä tapahtuman

lisesti ja rutosti.

9:29 Niinkuin Esaias myös on ennustanut: Ellei Herra Sebaot olisi jättänyt meille siementä, niin meidän olisi käynyt niinkuin Sodoman, ja me olisimme tulleet Gomorran kaltaisiksi.

9:30 Mitä me siis sanomme? Että pakanat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat saavuttaneet vanhurskauden, mutta sen vanhurskauden, joka tulee uskosta;

9:31 mutta Israel, joka tavoiteli vanhurskauden lakia, ei ole sitä lakia saavuttanut.

9:32 Minkätähden? Sentähden, ettei se tapahtunut uskosta, vaan ikäänkuin teoista; sillä he loukkautuivat loukkauskiiveen,

9:33 niinkuin kirjoitettu on: Katso, minä panen Siioniin loukkauskiiven ja kompastuksen kallion, ja joka häneen uskoo, se ei häpeään joudu.

Rooma 10 LUKU

10:1 Veljet, minä toivon sydämestäni ja rukoilen Jumalaa heidän edestänsä, että he pelastuisivat.

10:2 Sillä minä todistan heistä, että heillä on kiivaus Jumalan puolesta, mutta ei taidon mukaan;

10:3 sillä kun he eivät tunne Jumalan vanhurskautta, vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, eivät he ole alistuneet Jumalan vanhurs-

vanhurskaudeksi, että Herra tekee hävityksen maan päällä,

9:29 Ja niinkuin Jesaias ennen sanoi: ellei Herra Zebaot olisi meille siementä jättänyt, niin me olisimme olleet kuin Sodoma ja senkaltaiset kuin Gomorra.

9:30 Mitäs me siis sanomme? (Me sanomme:) pakanat, jotka ei ole vanhurskautta etsineet, ovat saaneet vanhurskauden, mutta sen vanhurskauden, joka uskosta on:

9:31 Mutta Israel, joka vanhurskauden lakia on etsinyt, ei ole vanhurskauden lakia saanut.

9:32 Minkätähden? Ettei he sitä uskosta, mutta niinkuin lain töistä etsivät. Sillä he ovat loukanneet itsensä loukkauskiiveen.

9:33 Niinkuin kirjoitettu on: katso, minä panen Zioniin loukkauskiiven ja pahennuksen kallion, ja jokainen, joka hänen päällensä uskoo, ei pidä häpiään tuleman.

10 LUKU

10:1 Veljet, minun sydämeni halu ja rukous on Jumalan tykö Israelin edestä, että he autuaaksi tulisivat.

10:2 Sillä minä annan heille todistuksen, että heillä on kiivaus Jumalan puoleen, mutta ei taidon jälkeen.

10:3 Sillä ei he ymmärrä Jumalan vanhurskautta, vaan pyytävät omaa vanhurskauttansa vahvistaa, eikä ole Jumalan vanhurs-

wanhurscaudexi. Ja idze HERra on sen häwityxen maan päädä hillidzewä.

9:29 Nijncuin Esaias ennen sanoi: ellei HERra Zebaoth olis meille siemendä jättänyt/ nijn me olisimme ollet cuin Sodoma/ ja sencaltaiset cuin Gomorra.

9:30 Mltästä me tähän sanomma? Me sanomma: pakanat/ jotca ei ole wanhurscautta pyytänet/ owat saanet wanhurscauden/ mutta minä sanon sijtä wanhurscaudest joca uscosta tule.

9:31 Mutta Israel joca wanhurscauden Lakia on pyytänyt/ ei ole wanhurscauden Lakia saanut.

9:32 Mingätähden? Ettei he sitä uscosta/ mutta Lain töistä edzeit: sillä he owat loucannet idzens Louckauskiween. Nijncuin kirjoitettu on:

9:33 Cadzo/ minä panen Zionijn louckauskiwen/ ja pahennuxen callion: joca hänen päällens usco/ ei händä pidä häwäistämän.

X. Lucu .

10:1 WEljet minun sydämeni halu ja rucous on Jumalan tygö Israelin edestä/ että he autuaxi tulisit:

10:2 Sillä minä annan heille todistuxen/ ettäi heillä on ahkerus Jumalan puoleen/ mutta tyhmydes.

10:3 Sillä ei he ymmärrä sitä wanhurscautta joca Jumalan edes kelpa/ waan pytäwät oma wanhurscauttans wahwista/ eikä ole sille wanhurs-

kauden alle.

10:4 Sillä Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo.

10:5 Kirjoittaahan Mooses siitä vanhurskaudesta, joka laista tulee, että ihminen, joka sen täyttää, on siitä elävä.

10:6 Mutta se vanhurskaus, joka uskosta tulee, sanoo näin: Älä sano sydämessäsi: Kuka nousee taivaaseen? se on: tuomaan Kristusta alas,

10:7 tahi: Kuka astuu alas syvyyteen? se on: nostamaan Kristusta kuolleista.

10:8 Mutta mitä se sanoo? Sana on sinua lähellä, sinun suussasi ja sinun sydämässäsi; se on se uskon sana, jota me saarnaamme.

10:9 Sillä jos sinä tunnustat suullasi Jeesuksen Herraksi ja uskot sydämässäsi, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä pelastut;

10:10 sillä sydämen uskolla tullaan vanhurskaaksi ja suun tunnustuksella pelastutaan.

10:11 Sanoohan Raamattu: Ei yksikään, joka häneen uskoo, joudu häpeään.

10:12 Tässä ei ole erotusta juutalaisen eikä kreikkalaisen välillä; sillä yksi ja sama on kaikkien Herra, rikas antaja kaikille, jotka häntä avuksi huutavat.

10:13 Sillä jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu.

kaudelle kuuliaiset:

10:4 Sillä Kristus on lain loppu, jokaiselle uskovaiselle vanhurskaudeksi.

10:5 Sillä Moses kirjoittaa siitä vanhurskaudesta, joka laista on, että kuka ihminen ne tekee, hänen pitää niissä elämän.

10:6 Mutta se vanhurskaus, joka uskosta on, sanoo näin: älä sano sydämässäsi: kuka tahtoo astua ylös taivaaseen? se on Kristusta tänne tuoda alas.

10:7 Eli kuka tahtoo astua alas syvyyteen: se on: Kristusta kuolleista jälleen tuoda?

10:8 Vaan mitä hän sanoo? Se sana on juuri sinun tykönäs, nimittäin sinun suussasi ja sydämässäsi. Tämä on se sana uskosta, jota me saarnaamme.

10:9 Sillä, jos sinä suullasi tunnustat Herran Jeesuksen ja uskot sydämässäsi, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä tulet autuaaksi;

10:10 Sillä sydämen uskolla me vanhurskaaksi tulemme, ja suun tunnustuksella me autuaaksi tulemme.

10:11 Sillä Raamattu sanoo: jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä häpiään tuleman.

10:12 Ei ole yhtään eroitusta Juudalaisen ja Grekiläisen välillä; sillä yksi on kaikkein Herra, rikas kaikkein kohtaan, jotka häntä rukoilevat.

10:13 Sillä jokainen, joka Herran nimeä avuksensa huutaa, tulee autuaaksi.

caudelle kuuliaiset/ cuin Jumalan edes kelpa:

10:4 Sillä Christus on Lain loppu/ joca hänen päällens usco/ se on vanhurscas.

10:5 Moses kyllä kirjoitta siitä vanhurscaudest cuin Laista tule/ että cuca ihminen sen teke/ hänen pitä siinä elämän.

10:6 Mutta se vanhurscaus cuin uscosta tule/ sano näin: älä sano sydämesäs: cuca tahto ylösastua taiwasen?

10:7 (Se on Christusta tänne alas hakea) Eli/ cuca tahto alasastua sywyten? se on Christusta hake cuolleista.

10:8 Waan mitä se sano? Se sana on juuri sinun tykönäs/ nimittäin/ sinun suusas ja sydämesäs. Tämä on se sana uscosta/ jota me saarnamma.

10:9 Sillä/ jos sinä suullasi Jesuxen tunnustat HERraksi/ ja uscot sydämesäs/ että Jumala on hänen cuolluista herättänyt/ niijn sinä tulet autuaxi:

10:10 Sillä sydämen uscolla me vanhurscaxi tulemma/ ja suun tunnustuxella me autuaxi tulemma.

10:11 Ja Ramattu sano: jocainen cuin usco hänen päällens/ ei hän tule häpiän.

10:12 Ei ole yhtän eroitusta Judalaisen ja Grekin wälillä: sillä yxi on caickein HERra/ ricas caickein cohtan/ jotca händä rucoilewat.

10:13 Ja jocainen cuin Herran Nime auxens huuta/ hän tule autuaxi.

10:14 Mutta kuinka he huutavat avuksensa sitä, johon eivät usko? Ja kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Ja kuinka he voivat kuulla, ellei ole julistajaa?

10:15 Ja kuinka kukaan voi julistaa, ellei ketään lähetetä? Niinkuin kirjoitettu on: Kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka hyvää sanomaa julistavat!

10:16 Mutta eivät kaikki olleet kuuliaisiksi evankeliumille. Sillä Esaias sanoo: Herra, kuka uskoo meidän saarnamme?

10:17 Usko tulee siis kuulemisesta, mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta.

10:18 Mutta minä kysyn: eivätkö he ole kuulleet? Kyllä ovat: Heidän äänensä on kulkenut kaikkiin maihin, ja heidän sanansa maan piiriin ääriin.

10:19 Minä kysyn: eikö Israelilla ole ollut siitä tietoa? Ensiksi jo Mooses sanoo: Minä herätän teidän kiivautenne kansan kautta, joka ei ole kansa, ymmärtämättömän kansan kautta minä teitä kiivoitan.

10:20 Ja Esaias on rohkea ja sanoo: Minut ovat löytäneet ne, jotka eivät minua etsineet; minä olen ilmestynyt niille, jotka eivät minua kysyneet.

10:21 Mutta Israelista hän sanoo: Koko päivän minä olen ojentanut käsiäni tottelematonta ja uppiniskaista kansaa kohden.

10:14 Mutta kuinka he sitä avuksensa huutavat, jonka päälle ei he uskoneet? Ja kuinka he sen uskovat, josta ei he ole kuulleet? Mutta kuinka he kuulevat ilman saarnaajaa?

10:15 Ja kuinka he saarnaavat, ellei heitä lähetetä? Niinkuin kirjoitettu on: oi kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka rauhaa julistavat, niiden jotka hyvää julistavat.

10:16 Mutta ei he ole kaikki evankeliumille kuuliaisiksi; sillä Jesaias sanoo: Herra, kuka uskoo meidän saarnamme?

10:17 Niin tulee siis usko kuulosta, mutta kuulo Jumalan sanan kautta.

10:18 Mutta minä sanon: eikö he sitä ole kuulleet? Heidän äänensä tosin on lähtenyt kaikkeen maailmaan ja heidän sanansa maailman ääriin.

10:19 Vaan minä sanon: eikös Israel tietänyt? Ensimmäinen Mooses sanoo: minä tahdon teitä yllyttää kateuteen sen kansan kautta, joka ei minun kansani ole, ja tyhmän kansan kautta tahdon minä teitä härsyttellä.

10:20 Mutta Jesaias on rohkea ja sanoo: minä olen niiltä löydetty, jotka ei minua etsineet, ja olen niille ilmaantunut, jotka ei minua kysyneet.

10:21 Mutta Israelille hän sanoo: koko päivän olen minä käteni ojentanut tottelemattomalle ja vastahakoiselle kansalle.

10:14 Mutta cuinga he sitä auxens huutawat/ jonga päälle ei he usconet? Ja cuinga he sen uscowat/ josta ei he ole cuullet?

10:15 Mutta cuinga he cuulewat ilman saarnajita?

Ja cuinga he saarnawat/ ellei heitä lähetetä? Nijn cuin kirjoitettu on: O cuinga suloiset owat nijden jalat cuin rauha julistawat/ nijden cuin hywä julistawat.

10:16 Mutta ei he ole caicki Evangeliumille cuuliaiset: sillä Esaias sano:

10:17 HERra/ cuca usco meidän saarnam?

Nijn tule sijs Usco saarnasta/ mutta saarna tule Jumalan sanan cautta.

10:18 Mutta minä sanon: eikö he sitä ole cuullet? Heidän änens tosin on lähtenyt caicken mailmaan/ ja heidän sanans mailman äriijn.

10:19 Waan minä sanon: eiköst Israel ole sitä tietä saanut? Ensimmäinen Mooses sano: Minä tahdon teitä yllyttä cateuteen sen Canssan cautta/ joca ei minun Canssan ole/ ja tyhmän Canssan cautta tahdon minä teitä härsyttellä.

10:20 Ja Esaias kehta myös sano: Minä olen nijldä löytty/ jotca ei minua edzinet/ ja olen nijlle ilmandunut/ jotca ei minua kysynet.

10:21 Mutta Israelille hän sano: coco päiwän olen minä käteni ojendanut tottelematoman ja wastahacoisen Canssan tygö.

Rooma 11 LUKU

11:1 Minä sanon siis: ei kai-
keti Jumala ole hyljännyt
kansaansa? Pois se! Sillä
olenhan minäkin israelilainen,
Aabrahamin siementä, Benja-
minin sukukuntaa.

11:2 Ei Jumala ole hyljännyt
kansaansa, jonka hän on
edeltätuntenut. Vai ettekö tie-
dä, mitä Raamattu sanoo ker-
tomuksessa Eliaasta, kuinka
hän Jumalan edessä syyttää
Israelia:

11:3 Herra, he ovat tappaneet
sinun profeettasi ja hajotta-
neet sinun alttarisi, ja minä
yksin olen jäänyt jäljelle, ja
he väijyvät minun henkeäni?

11:4 Mutta mitä sanoo hänel-
le Jumalan vastaus? Minä
olen jättänyt itselleni seitse-
mätuhatta miestä, jotka eivät
ole notkistaneet polvea Baalil-
le.

11:5 Samoin on nyt tänäkin
aikana olemassa jäännös ar-
mon valinnan mukaan.

11:6 Mutta jos valinta on ar-
mosta, niin se ei ole enää
teoista, sillä silloin armo ei
enää olisikaan armo.

11:7 Miten siis on? Mitä Israel
tavoittelee, sitä se ei ole saa-
vuttanut, mutta valitut ovat
sen saavuttaneet; muut ovat
paatuneet,

11:8 niinkuin kirjoitettu on:
Jumala on antanut heille une-
liaisuuden hengen, silmät, ett-
eivät he näkisi, ja korvat, ett-
eivät he kuulisi, tähän päi-
vään asti.

11 LUKU

11:1 Niin minä siis sanon:
onkos Jumala kansansa hyl-
jännyt? Pois se! sillä minä
olen myös Israelilainen, Ab-
rahamin siemenestä, Benja-
minin suvusta.

11:2 Ei Jumala ole kansaan-
sa hyljännyt, jonka hän en-
nen on tuntenut. Ettekö te
tiedä, mitä Raamattu Eliaas-
ta sanoo? kuinka hän rukoi-
lee Jumalaa Israelia vastaan,
sanoen:

11:3 Herra, he ovat tappa-
neet sinun prophetas ja si-
nun alttaris kukistaneet, ja
minä yksinäni jäin, ja he et-
sivät minunkin henkeäni.

11:4 Mutta mitä Jumalan
vastaus sanoo hänelle? Minä
olen itselleni jättänyt seitse-
mätuhatta miestä, jotka ei
ole Baalille polviansa taivut-
taneet.

11:5 Niin ovat jääneet tällä-
kin ajalla armon valitsemisen
jälkeen.

11:6 Mutta jos se armosta
on, niin ei se ole enään töis-
tä, sillä ei armo muutoin ar-
mo olisikaan. Mutta jos se on
töistä, niin ei se silleen armo
ole; muutoin ei työ enään ole
työ.

11:7 Kuinkas siis? Jota Israel
etsii, sitä ei hän ole saanut;
mutta valitut sen ovat saa-
neet ja ne muut ovat paatu-
neet,

11:8 (Niinkuin kirjoitettu on:
Jumala on antanut heille
uppiniskaisen hengen, sil-
mät, ettei he näkisi, ja kor-
vat, ettei he kuulisi) tähän
päivään asti.

XI. Lucu .

11:1 Nlin minä siis sanon:
ongosta Jumala Canssans
hyljännyt? Pois se: sillä minä
olen myös Israeliteri/ Abra-
hamin siemenestä/ ja BenJa-
minin sugusta.

11:2 Ei Jumala ole Canssans
hyljännyt/ jonga hän ennen
on edescadzonut. Ettekö te
tiedä mitä Ramattu Eliasta
sano? Cuinga hän mene Ju-
malan eteen Israeli wastan/
ja sano:

11:3 HERra/ he owat tappa-
net sinun Prophetas/ ja sinun
Altaris cukistanet/ ja minä
olen ainoastans jäänyt/ ja he
wäijyvät minungin hengeni.

11:4 Mutta mitä Jumalan
vastaus sano hänelle? Minä
olen minulleni jättänyt seid-
zemen tuhatta miestä/ jotca
ei ole Baalin edesä polwens
taiwuttanet.

11:5 Nijn on jäänyitten cansa
tälläkin ajalla tapahtunut/
Armon walidzemisen jälkeen.

11:6 Mutta jos se armosta
on/ nijn ei se ole töiden an-
siosta: sillä ei armo muutoin
armo oliscan. Mutta jos se on
töiden ansiosta/ nijn ei se
sillen armo ole/ muutoin ei
ansio olis ansio.

11:7 CUingasta siis? Jota Is-
rael edzi/ sitä ei hän saa/
mutta walitut sen saawat/ ja
ne muut owat paatunet.

11:8 Nijn cuin kirjoitettu on:
Jumala on andanut heille
vppiniscaisen Hengen/ silmät
ettei he näkis/ ja corwat ettei
he cuulis/ haman tähän päi-
wän asti.

11:9 Ja Daavid sanoo: Tul-
koon heidän pöytänsä heille
paulaksi ja ansaksi ja lan-
keemukseksi ja kostoksi,

11:10 soetkoot heidän sil-
mänsä, etteivät he näkisi; ja
paina yhäti heidän selkän-
sä kumaraan.

11:11 Minä siis sanon: eivät
kaiketi he ole sitä varten
kompastuneet, että lankeaisi-
vat? Pois se! Vaan heidän
lankeemuksensa kautta tuli
pelastus pakanoille, että he
itse syttyisivät kiivauteen.

11:12 Mutta jos heidän lan-
keemuksensa on maailmalle
rikkaudeksi ja heidän vajau-
tensa pakanoille rikkaudeksi,
kuinka paljoa enemmän hei-
dän täyteytensä!

11:13 Teille, pakanoille, minä
sanon: Koska olen pakanain
apostoli, pidän minä virkaani
kunniassa,

11:14 sytyttääkseni, jos mah-
dollista, kiivauteen niitä, jotka
ovat minun heimolaisiani, ja
pelastaakseni edes muutamia
heistä.

11:15 Sillä jos heidän hyl-
käämisensä on maailmalle
sovitukseksi, mitä heidän ar-
moihin-ottamisensa on muuta
kuin elämä kuolleista?

11:16 Mutta jos uutisleipä on
pyhä, niin on myös koko tai-
kina, ja jos juuri on pyhä, niin
ovat myös oksat.

11:17 Mutta jos muutamit
oksista ovat taitetut pois ja
sinä, joka olet metsäöljypuu,
olet oksastettu oikeiden oksi-
en joukkoon ja olet päässyt
niiden kanssa osalliseksi öljy-

11:9 Ja David sanoo: heidän
pöytänsä tulkoon heille pau-
laksi, ja satimeksi, ja pahen-
nukseksi, ja kostoksi.

11:10 Heidän silmänsä soet-
koon, ettei he näkisi, ja taita
aina heidän selkän-
sä!

11:11 Niin minä siis sanon:
ovatko he sentähden itsensä
loukanneet, että heidän piti
lankeeman? Pois se! vaan
heidän lankeemisestansa ta-
pahtui pakanoille autuus,
että hän sais heitä kiivaaksi
heidän tähtensä.

11:12 Mutta jos heidän lan-
keemisensa on maailman
rikkaus ja heidän vähennök-
sensä on pakanain rikkaus;
kuinka paljoa enemmän hei-
dän täydellisyytensä?

11:13 Sillä teille pakanoille
minä puhun: että minä pa-
kanain apostoli olen, ylistän
minä minun virkaani.

11:14 Jos minä taitaisin jol-
lakin tavalla niitä, jotka mi-
nun lihani ovat, kiivaaksi
saada ja muutamatkin heistä
autuaaksi saattaa.

11:15 Sillä jos heidän hyl-
käämisensä on maailman
sovinto, mitäs heidän kor-
jaamisensa muuta on kuin
elämä kuolleista?

11:16 Sillä jos alku on pyhä,
niin on myös koko taikina, ja
jos juuri on pyhä, niin ovat
myös oksat.

11:17 Mutta jos muutamit
oksista ovat murtuneet, ja
sinä, joka metsäöljypuu olit,
olet niihin istutettu, ja olet
öljypuun juuresta ja liha-
vuudesta osalliseksi tullut,

11:9 Ja Dawid sano: heidän
pöytänsä tulcon heille paulaxi/
ja satimexi/ ja pahennuxexi/
ja costoxi.

11:10 Heidän silmäns soetcon
ettei he näkis/ ja heidän sel-
känsä aina taipucon.

11:11 Nlin minäkin sanon:
owatco he sentähden heidäns
loucannet/ että heidän pitäis
langeman? Pois se/ vaan
heidän langemisestans tapa-
dui pacanoille autuus/ että
hän sais heitä kijwaxi heidän
tähtens.

11:12 Mutta jos heidän lan-
gemisensä on mailman ricka-
us/ Ja heidän vähennöxens
on pacanain rikkaus cuinga
paljo enemmän cosca heidän
lucuns täytetäisin?

11:13 Teille pacanoille minä
puhun/ että minä pacanain
Apostoli olen/ ylistän minä
minun wircani.

11:14 Ja jos minä taidaisin
jollakin tawalla/ niitä jotca
minun lihani ovat/ kijwaxi
saada/ ja muutamatkin heistä
autuaxi saatta.

11:15 Sillä jos heidän cado-
tuxens mailman sowindo olis/
mitästä heidän corjamisensä
muuta olis cuin elämä cuol-
leista?

11:16 Sillä jos alcu on pyhä/
nijn on myös coco taikina
pyhä: ja jos juuri on pyhä/
nijn ovat myös oxat pyhät.

11:17 MUtta jos muutamit
oxista ovat murtunet/ ja si-
nä/ joca medzäöljypuu olit/
olet nijhin jällens istutettu/ ja
olet sijtä juuresta osallisexi
tullut/ ja sen öljypuun höys-

puun mehevästä juuresta,

11:18 niin älä ylpeile oksien rinnalla; mutta jos ylpeilet, niin et sinä kuitenkaan kannata juurta, vaan juuri kantaa sinua.

11:19 Sinä kaiketi sanonet: Ne oksat taitettiin pois, että minut oksastettaisiin.

11:20 Oikein; epäuskonsa tähden ne taitettiin pois, mutta sinä pysyt uskosi kautta. Älä ole ylpeä, vaan pelkää.

11:21 Sillä jos Jumala ei ole säästänyt luonnollisia oksia, ei hän ole säästävä sinuakaan.

11:22 Katso siis Jumalan hyvyttä ja ankaruutta: Jumalan ankaruutta langenneita kohtaan, mutta hänen hyvyttänsä sinua kohtaan, jos hänen hyvydessänsä pysyt; muutoin sinutkin hakataan pois.

11:23 Mutta nuo toisetkin, jos eivät jää epäuskoonsa, tulevat oksastettaviksi, sillä Jumala on voimallinen oksastamaan ne jälleen.

11:24 Sillä jos sinä olet leikattu luonnollisesta metsäöljyjuusta ja vasten luontoa oksastettu jaloon öljyjuuhun, kuinka paljoa enemmän nämä luonnolliset oksat tulevat oksastettaviksi omaan öljyjuuhunsa!

11:25 Sillä minä en tahdo, veljet - ettette olisi oman viisautenne varassa - pitää teitä tietämättöminä tästä salaisuudesta, että Israelia on osaksi kohdannut paatumus - hamaan siihen asti, kunnes

11:18 Niin älä ylpeile oksia vastaan; mutta jos sinä heitä vastaan ylpeilet, niin tiedä, ettet sinä juurta kannata, vaan juuri kantaa sinua.

11:19 Niin sanot; oksat ovat murtuneet, että minun piti siihen jälleen istutettaman.

11:20 Oikein: he ovat murtuneet epäuskonsa tähden, mutta sinä pysyt uskon kautta: älä ole röyhkeä, vaan pelkää.

11:21 Sillä jos ei Jumala luonnollisia oksia armahtanut, katso, ei hän sinuakaan armahda.

11:22 Sentähden katso tässä Jumalan hyvyttä ja ankaruutta: ankaruutta niissä, jotka lankesivat, mutta hyvyttä itse sinussas, jos sinä ainoastaan hyvydessä pysyt; muutoin sinäkin leikataan pois.

11:23 Ja ne jälleen istutetaan, ellei he epäuskossansa pysy; sillä Jumala on voimallinen heitä jälleen istuttamaan.

11:24 Sillä jos sinä olet luonnollisesta metsäöljyjuusta karsittu, ja olet vastoin luontoa hyvään öljyjuuhun istutettu, kuinka paljon enemmän ne, jotka luonnolliset ovat, omaan öljyjuuhunsa istutetaan?

11:25 Sillä en minä tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, tätä salaisuutta, (ettette itsellenne ylpeilisi,) että paatumus on puolittain Israelille tullut, siihenasti kuin pakanain täydellisyys tulis.

töstä/

nijn älä ylpeile oxia wastan. 11:18 Mutta jos sinä heitä wastan ylpeilet/ nijn tiedä ettet sinä juurta canna/ waan juuri canda sinua.

11:19 Ja sinä sanot: oxat owat murtunet/ että minun piti sijhen jällens istutettaman.

11:20 Se on oikein sanottu: he owat murtunet heidän epäuscons tähden/ mutta sinä pysyt uscon cautta.

11:21 Älä ole röyckiä/ waan pelkä:

Sillä jos ei Jumala luonnollisia oxia armahtanut/ cadzo/ ei hän sinuacan armahda.

11:22 Sentähden cadzo täsä Jumalan hyvyttä ja angarutta: angarutta nijsä/ jotca langeisit/ mutta hyvyttä idze sinusas/ jos sinä ainoastans hywydes pysyt/ muutoin sinäkin poisleicatan.

11:23 Ja ne jällens istutetan/ ellei he heidän epäuscosans pysy: sillä kyllä Jumala woi heidän jällens istutta.

11:24 Sillä jos sinä olet luonnollisesta medzäöljyjuusta carsittu/ ja olet wastoin luondo hywään öljyjuuhun istutettu: cuinga paljo enemmän ne/ jotca luonnolliset owat/ heidän omaan öljyjuuhunsa istutetan?

11:25 Sillä en minä tahdo salata teildä/ rackat weljet/ tätä salaisuutta/ ettet te olis ylpiät/ että paatumus on puolittain Israelille tullut/ siihenasti cuin pacanain täyttämys tulis:

pakanain täysi luku on sisälle tullut,

11:26 ja niin kaikki Israel on pelastuva, niinkuin kirjoitettu on: Siionista on tuleva pelastaja, hän poistaa jumalattoman menon Jaakobista.

11:27 Ja tämä on oleva minun liittoni heidän kanssaan, kun minä otan pois heidän syntinsä.

11:28 Evankeliumin kannalta he kyllä ovat vihollisia teidän tähtenne, mutta valinnan kannalta he ovat rakastettuja isien tähden.

11:29 Sillä ei Jumala armolahjojansa ja kutsumistansa kadu.

11:30 Samoin kuin te ennen olitte Jumalalle tottelemattomia, mutta nyt olette saaneet laupeuden näiden tottelemattomuuden kautta,

11:31 samoin nämäkin nyt ovat olleet tottelemattomia, että myös he teille tulleen armahtamisen kautta nyt saivat laupeuden.

11:32 Sillä Jumala on sulkenut kaikki tottelemattomuuteen, että hän kaikkia armahtaisi.

11:33 Oi sitä Jumalan rikkauksen ja viisauden ja tiedon syvyyttä! Kuinka tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä!

11:34 Sillä kuka on tuntenut Herran mielen? Tai kuka on ollut hänen neuvonantajansa?

11:35 Tai kuka on ensin antanut hänelle jotakin, joka olisi tälle korvattava?

11:26 Ja niin kaikki Israel pitää autuaaksi tuleman, niinkuin kirjoitettu on: se tulee Zionista, joka päästää ja jumalattoman menon Jaakobista kääntää pois.

11:27 Ja tämä on minun liittoni heidän kanssansa, kuin minä otan pois heidän syntinsä.

11:28 Evankeliumin puolesta tosin ovat he viholliset teidän tähtenne; mutta valitsemisen puolesta rakastetaan heitä isäin tähden.

11:29 Sillä ei Jumala lahjojansa ja kutsumistansa kadu.

11:30 Sillä niinkuin ette teidän muinen Jumalan päälle uskoneet, mutta olette nyt laupiuden heidän epäuskonsa kautta saaneet;

11:31 Niin ei he ole myös nyt uskoneet sitä laupiutta, joka teille on tapahtunut, että heillekin laupius tapahtuis.

11:32 Sillä Jumala on kaikki epäuskon alle sulkenut, että hän kaikkia armahtais.

11:33 Oi sitä Jumalan rikkauksen, ja viisauden, ja tunnon syvyyttä! kuinka tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä!

11:34 Sillä kuka on Herran mielen tietänyt? Eli kuka on hänen neuvonantajansa ollut?

11:35 Eli kuka on hänelle jotakin ennen antanut, jota hänelle pitäis jälleen maksettaman.

11:26 Ja niin kaikki Israel autuaksi tule. Niinkuin kirjoitettu on: se tule Zionista/ joca päästää/ ja jumalattoman menon Jacobista poiskäändä.

11:27 Ja tämä on minun Testamentin heidän cansans/ cosca minä poisotan heidän syndins.

11:28 Evangeliumin puolesta minä tosin heitä teidän tähten vihollisna pidän: mutta valitsemisen puolesta minä heitä isäin tähden rakastan.

11:29 Sillä ei Jumala lahjojans ja cudzumistans cadu:

11:30 Sillä et tekän muinen Jumalan päälle usconet/ waan nyt te oletta laupiuden heidän epäuscons cautta saanet.

11:31 Nijn ei he ole tahtonet sitä laupiutta usco/ cuin teille on tapahtunut/ että heillengin laupius tapahduis:

11:32 Sillä Jumala on kaikki epäuscon ala sulkenut/ että hän caickia armahdais.

11:33 O sitä Jumalan rikkauksen/ wijsauden ja tunnon syvyyttä: cuinga tutkimattomat ovat hänen duomions/ ja käsittämättömät hänen tiens.

11:34 Cuca on HERran mielen tiennyt? Eli cuca on hänen neuwonandajans ollut?

11:35 Eli cuca on hänelle jotakin ennen andanut/ jota hänelle pitäis jällens maxettaman?

11:36 Sillä hänestä ja hänen kauttansa ja häneen on kaikki; hänelle kunnia iankaikkisesti! Amen.

Rooma 12 LUKU

12:1 Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi; tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne.

12:2 Älkääkä mukautuko tämän maailmanajan mukaan, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen kautta, tutkiaksenne, mikä on Jumalan tahto, mikä hyvää ja otollista ja täydellistä.

12:3 Sillä sen armon kautta, mikä minulle on annettu, minä sanon teille jokaiselle, ettei tule ajatella itsestensä enempää, kuin ajatella sopii, vaan ajatella kohtuullisesti, sen uskonmäärän mukaan, minkä Jumala on kullekin suonut.

12:4 Sillä niinkuin meillä yhdessä ruumiissa on monta jäsentä, mutta kaikilla jäsenillä ei ole sama tehtävä,

12:5 niin me, vaikka meitä on monta, olemme yksi ruumis Kristuksessa, mutta itsekukin olemme toistemme jäseniä;

12:6 ja meillä on erilaisia armolahjoja sen armon mukaan, mikä meille on annettu; jos jollakin on profetoimisen lahja, käyttäköön sitä sen mukaan, kuin hänellä uskoa on;

12:7 jos virka, pitäköön virastaan vaarin; jos joku opettaa,

11:36 Sillä hänestä ja hänen kauttansa ja hänessä ovat kaikki: hänelle olkoon kunnia iankaikkisesti, amen!

12 LUKU

12:1 Niin neuvon minä teitä, rakkaat veljet, Jumalan sydämellisen laupiuden kautta, että te antaisitte teidän ruumiinne eläväksi, pyhäksi ja Jumalalle otolliseksi uhriksi, joka on teidän toimellinen jumalanpalveluksenne.

12:2 Ja älkäätkä sovittako teitä tämän maailman muodon jälkeen, vaan muuttakaa teitä mielenne uudistuksen kautta, että te koettelisitte, mikä Jumalan hyvä, otollinen ja täydellinen tahto olis.

12:3 Sillä minä sanon siitä armosta, joka minulle annettu on, jokaiselle, joka teidän seassanne on, ettei yksikään itsestensä enempää pitäisi kuin hänen tulee pitää; vaan pitäkään kohtuullisesti itsestensä sen jälkeen kuin Jumala on kullekin uskon mitan jakanut.

12:4 Sillä niinkuin meillä on yhdessä ruumiissa monta jäsentä, mutta ei kaikilla jäsenillä ole yhtäläinen työ,

12:5 Niin mekin olemme monta yksi ruumis Kristuksessa, mutta keskenämme olemme me toinen toisemme jäsenet.

12:6 Ja meillä ovat moninaiset lahjat siitä armosta, kuin meille annettu on. Jos jollakin on prophetia, niin olkoon uskon kanssa yhteinen.

12:7 Jos jollakin on joku virka, niin pitäkään virastansa

Sillä hänestä/ ja hänen kauttansa/ ja hänessä/ ovat kaikki: jolle olcon cunnia/ ijancaikkisest/ Amen.

XII. Lucu .

12:1 Nijn neuwon minä teitä/ rackat veljet/ Jumalan laupiuden cautta/ että te annaisitte teidän ruuminne/ eläväxi/ pyhäxi/ ja Jumalalle otollisexi uhrixi/ joca on teidän toimellinen Jumalan palweluxenne.

12:2 Ja älkät sowittaco teitän tämän mailman muodon jälkeen/ waan muuttacat teitän teitän mielen vdistuxen cautta/ että te coettelisitta/ mikä Jumalan hyvä/ otollinen ja täydellinen tahto olis.

12:3 Sillä minä sanon sijtä armosta/ cuin minulle annettu on/ jocaidzelle teistä: ettei yxikän idzestäns enämbi pidäis cuin hänen tulee pitää/ waan pitäkän cohtulisest idzestäns/ sen jälken cuin Jumala on cullengin uscon mitan jacanut.

12:4 Sillä nijncuin meillä on yhdes ruumis monda jäsendä/ mutta ei caikilla jäsenillä ole yhtäläinen wirca:

nijn mekin olemma monda yxi ruumis Christuxes:

12:5 Mutta keskenäm olemma me toinen toisemme jäsenet/

12:6 Ja meillä owat moninaiset lahjat/ sijtä Armosta/ cuin meille annettu on. Jos jollakin on Prophetia/ nijn olcon uscon cansa yhteinen.

12:7 Jos jollakin on jocu wirca/ nijn pitäkän wirastans

olkoon uskollinen opettamisessaan;	vaarin. Jos joku opettaa, niin ottakaan opetuksestansa vaarin.	waarin. Jos jocu opetta/ nijn ottacan opetuxestans waarin.
12:8 jos kehoittaa, niin kehoittamisessaan; joka antaa, antakoon vakaasta sydämetä; joka on johtaja, johtakoon toimellisesti; joka laupeutta harjoittaa, tehkoon sen iloiten.	12:8 Jos joku neuvoo, niin pitäkään neuvostansa vaarin. Jos joku antaa, niin antakaan yksinkertaisuudessa. Jos joku hallitsee, niin pitäkään siitä murheen. Jos joku armahtaa, niin tehkään sen ilolla,	12:8 Jos jocu anda/ nijn andacan ykikertaisudes. Jos jocu hallidze/ nijn pitäkän sijtä murhen. Jos jocu armahta/ nijn tehkän sen ilolla.
12:9 Olkoon rakkaus vilpitön, kammokaa pahaa, riippukaa hyvässä kiinni.	12:9 Olkoon rakkaus vilpitön. Vihatkaat pahaa ja riippukaat kiinni hyvässä.	12:9 OLcon rackaus wilpitöin. Wihatcat paha/ ja kijnnirippucacat hywäsä.
12:10 Olkaa veljellisessä rakkaudessa helläsydämiset toisianne kohtaan; toinen toisenne kunnioittamisessa kilpailkaa keskenänne.	12:10 Veljellinen rakkaus olkoon sydämellinen teidän keskenänne. Ennättäkään toinen toisensa kunniaa tekemässä.	12:10 Weljellinen rackaus olcon sydämelinen teidän keskenän. Ennättäkän toinen toisens cunniata tekemäs.
12:11 Älkää harrastuksessanne olko veltot; olkaa hengessä palavat; palvelkaa Herraa.	12:11 Älkää olko hitaat töissänne. Olkaat palavat hengessä. Palvelkaat Herraa.	12:11 Älkät olco hitat töisänne. Olcat palawat hengesä. Sowittacacat teitän ajan jälkeen.
12:12 Olkaa toivossa iloiset, ahdistuksessa kärsivälliset, rukouksessa kestävä.	12:12 Olkaat toivossa iloiset, kärsivälliset murheessa. Olkaat alati rukouksissa.	12:12 Olcat toiwosa iloiset. Kärsiwäiset murhesa. Olcat alati rucouxisa.
12:13 Pitäkää pyhien tarpeet ominanne; harrastakaa vieraanvaraisuutta.	12:13 Jakakaat omanne pyhään tarpeeksi. Ottakaat mielellänne huoneesen.	12:13 Jacacacat oman Pyhään tarpexi. Ottacacat mielellän huonesen.
12:14 Siunatkaa vainoojianne, siunatkaa, älkääkä kirotko.	12:14 Siunatkaat vainollisianne: siunatkaat ja älkääät sadatelko.	12:14 Siunatcat wainollisian: 12:15 Siunatcat ja älkät sadatelco.
12:15 Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.	12:15 Iloitkaat iloisten kanssa, ja itkekää itkeväisten kanssa.	12:15 Iloitcat iloisten cansa/ ja itkekät itkewäisten cansa.
12:16 Olkaa keskenänne yksimieliset. Älkää korkeita mielitelkö, vaan tyytykää alhaisiin oloihin. Älkää olko itsemieles-tänne viisaita.	12:16 Olkaat keskenänne yksimieliset. Älkää itsestänne paljon pitäkö, vaan pitäkää teitänne nöyräin kaltaisena. Älkää itsiänne ylen viisaina pitäkö.	12:16 Olcat keskenän yximieliset. Älkät pyytäkö corkeita/ waan pitäkät teitän alimmais-ten caltaisna. 12:17 Älkät idziän ylön wijsana pitäkö.
12:17 Älkää kenellekään pahaa pahalla kostako. Ahkeroikaa sitä, mikä on hyvää kaikkien ihmisten edessä.	12:17 Älkää kellenkään pahaa pahalla kostako. Ahkeroitkaat sitä, mikä kunniallinen on kaikkein ihmisten edessä.	Älkät paha pahalla costaco. Ahkeroitcat sitä cuin cunnialinen on jocaidzen edes.
12:18 Jos mahdollista on ja mikäli teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien ihmisten	12:18 Jos mahdollinen on, niin paljo kuin teissä on, niin pitäkää rauha kaikkein ihmisten kanssa.	12:18 Jos mahdollinen on/ nijn paljo cuin teisä on/ nijn pitäkät rauha caickein ihmisten

kanssa.

12:19 Älkää itse kostako, rakkaani, vaan antakaa sijaa Jumalan vihalle, sillä kirjoitettu on: Minun on kosto, minä olen maksava, sanoo Herra.

12:20 Vaan jos vihamiehelläsi on nälkä, ruoki häntä, jos hänellä on jano, juota häntä, sillä näin tehden sinä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle.

12:21 Älä anna pahan itseäsi voittaa, vaan voita sinä paha hyvällä.

Rooma 13 LUKU

13:1 Jokainen olkoon alamainen sille esivallalle, jonka valtan alla hän on. Sillä ei ole esivaltaa muutoin kuin Jumalalta; ne, jotka ovat, ovat Jumalan asettamat.

13:2 Sentähden, joka asettuu esivaltaa vastaan, se nousee Jumalan säätämystä vastaan; mutta jotka nousevat vastaan, tuottavat itsellensä tuomion.

13:3 Sillä hallitusmiehet eivät ole niiden pelkona, jotka tekevät hyvää, vaan niiden, jotka tekevät paha. Jos siis tahdot olla esivaltaa pelkäämättä, niin tee sitä, mikä hyvää on, ja sinä saat siltä kiitoksen;

13:4 sillä se on Jumalan palvelija, sinulle hyväksi. Mutta jos paha teet, niin pelkää; sillä se ei miekkaa turhaan kannan, koska se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka paha tekee.

12:19 Älkää itse kostako, minun rakkaani, vaan antakaa (Jumalan) vihan siaa saada. Sillä kirjoitettu on: minun on kosto, minä tahdon kostaa, sanoo Herra.

12:20 Sentähden, jos vihollises isoo, niin syötä häntä, ja jos hän janoo, niin juota häntä; sillä koskas tämän teet, niin sinä tuliset hiilet hänen päänsä päälle kokoot.

12:21 Älä anna sinuas voitetta pahalta, vaan voita sinä paha hyvällä.

13 LUKU

13:1 Jokainen olkoon esivallalle, jolla valta on, alamainen; sillä ei esivalta ole muutoin kuin Jumalalta: ne vallat, jotka ovat, Jumalalta ne säädetyt ovat.

13:2 Sentähden jokainen, joka itsensä esivaltaa vastaan asettaa, se on Jumalan säätyä vastaan; mutta ne, jotka vastaan ovat, saavat tuomion päällensä.

13:3 Sillä ne, jotka vallan päällä ovat, ei ole hyvintekiöille, vaan pahoille pelvoksi. Ellet tahdo esivaltaa peljätä, niin tee hyvää, ja sinä saat häneltä kiitoksen.

13:4 Sillä hän on Jumalan palvelia sinun hyväksesi. Vaan jos sinä paha teet, niin pelkää; sillä ei hän miekkaa hukkaan kannan; sillä hän on Jumalan palvelia ja kostaja sille rangaistukseksi, joka paha tekee.

ten cansa.

12:19 Älkät idze costaco/ minun rackani/ vaan andacat Jumalan wihan sia saada. Sillä kirjoitettu on: Minun on costo/ minä tahdon costa/ sano HERra.

12:20 Jos sinun wihollises iso/ nijn syötä händä/ ja jos hän jano/ nijn juota händä. Coscas tämän teet/ nijn sinä tuliset hijlet hänen pääns päälle cocot.

12:21 Älä anna sinuas woitetta pahalda/ vaan woita sinä paha hyvällä.

XIII. Lucu .

13:1 Jocainen olcon Esiwallalle/ jolla walda on/ alammainen: sillä ei Esiwalda ole muutoin cuin Jumalalda/ ne wallat jotca owat/ Jumalalda ne säätyt owat.

13:2 Sentähden jocainen cuin idzens Esiwalda wasthan asetta/ se on Jumalan säätyä wasthan. Mutta ne jotca wasthan owat/ saawat duomion päällens.

13:3 Sillä ne jotca wallan päällä owat/ ei ole hywintekiöille/ waan pahointekiöille pelgoxi. Elles tahdo Esiwalda peljätä/ nijn tee hywä/ sijttes saat häneldä kijtoxen:

sillä hän on Jumalan palwelija/ sinun hywäxes.

13:4 Waan jos sinä paha teet/ nijn pelkä: sillä ei hän miecka huckan canna/ mutta on Jumalan palwelija ja costaja/ sille rangaistuxexi joca paha teke.

13:5 Siksi tulee olla alamainen, ei ainoastaan rangaituksen tähden, vaan myös omantunnon tähden.

13:6 Sentähdenhän te verojakin maksatte. Sillä he ovat Jumalan palvelusmiehiä, ahkeroiden virassansa juuri sitä varten.

13:7 Antakaa kaikille, mitä annettava on: kenelle vero, sille vero, kenelle tulli, sille tulli, kenelle pelko, sille pelko, kenelle kunnia, sille kunnia.

13:8 Älkää olko kenellekään mitään velkaa, muuta kuin että toisianne rakastatte; sillä joka toistansa rakastaa, se on lain täyttänyt.

13:9 Sillä nämä: Älä tee huorin, älä tapa, älä varasta, älä himoitse, ja mikä muu käsky tahansa, ne sisältyvät kaikki tähän sanaan: Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.

13:10 Rakkaus ei tee lähimmäiselle mitään pahaa. Sentähden on rakkaus lain täyttämys.

13:11 Ja tehkää tämä, koska tunnette tämän ajan, että jo on hetki teidän unesta nousta; sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin, kun uskoon tulimme.

13:12 Yö on pitkälle kulunut, ja päivä on lähellä. Panakaamme sentähden pois pimeyden teot, ja pukeutukaamme valkeuden varuksiin.

13:13 Vaeltakaamme säädyllisesti, niinkuin päivällä, ei

13:5 Sentähden tulee alamainen olla, ei ainoastaan vihan tähden, vaan myös omantunnon tähden.

13:6 Sillä sentähden te myös veron maksatte; sillä he ovat Jumalan palveliat, joiden senkaltaisista tulee lukua pitää.

13:7 Niin antakaat siis kaikille, mitä te velvolliset olette: sille vero, jolle vero tulee; sille tulli, jolle tulli tulee; sille pelko, jolle pelko tulee; sille kunnia, jolle kunnia tulee.

13:8 Älkää kellenkään velvolliset olko, vaan ainoastaan että te toinen toistanne rakastatte; sillä joka toista rakastaa, se on täyttänyt lain.

13:9 Sillä se: ei sinun pidä huorin tekemän; ei sinun pidä tappaman; ei sinun pidä varastaman; ei sinun pidä väärää todistusta sanoman; ei sinun pidä himoitseman, ja mitä muuta käskyä on, se tähän sanaan suljetaan: sinun pitää rakastaman lähimmäistäsi niinkuin itsiäs.

13:10 Ei rakkaus tee lähimmäiselle mitään pahaa; sentähden on rakkaus lain täyttämys.

13:11 Ja että me sen tiedämme, nimittäin ajan, että nyt on aika unesta nousta; sillä meidän autuutemme on nyt lähempänä kuin silloin, kuin me uskoimme.

13:12 Yö on kulunut ja päivä on tullut; sentähden hyljätäkäämme pimeyden työt ja pukekaamme meitämme valkeuden sota-aseilla.

13:13 Vaeltakaamme soveliaasti, niinkuin päivällä: ei ylönäyömisessä, eikä juopu-

13:5 Sentähden tule alamainen olla/ ei ainoastans nuhten tähden: vaan myös omantunnon tähden.

13:6 Sentähden pitää teidän myös weron andaman: sillä he owat Jumalan palweliat/ joiden sencaltaisista tule lueua pitää.

13:7 Nijn andacat sijs jocaidzelle mitä te welgolliset oletta: sille wero/ jolle wero tule: sille tulli/ jolle tulli tule: sille pelco/ jolle pelco tule: sille cunnia/ jolle cunnia tule.

13:8 Älkät kellengän welgolliset olco/ vaan ainoastans että te toinen toistanne racastatte: sillä joca toista racasta/ se on täyttänyt Lain.

13:9 Sentähden/ se cuin sannottu on: Älä huorintee: älä tapa: älä warasta: älä wäärä todistust sano: älä himoidze. Ja muut sencaltaiset käskyt/ ne tähän sanaan suljetan: sinun pitää racastaman lähimmäistäsi/ nijncuin idziäskin.

13:10 Ei rackaus tee lähimmäiselle mitän paha: sentähden on rackaus Lain täyttämys.

13:11 JA että me sencaltaisia tiedämme/ nimittäin ajan/ että nyt on aica unesta nosta (sillä meidän autuudem on nyt lähembänä cuin silloin cosca me uscoimma)

13:12 Yö on culunut/ ja päiwä on tullut/ sentähden hyljätäkäm pimeyden töyt/ ja pukecam meitäm walkeuden so-taaseilla.

13:13 Waeldacam soweliast nijncuin päiwällä/ ei ylön-

mässäyksissä ja juomingeissa, ei haureudessa ja irstaudessa, ei riidassa ja kateudessa,

13:14 vaan puukeaa päällenne Herra Jeesus Kristus, älkääkä niin pitkö lihastanne huolta, että himot heräävät.

Rooma 14 LUKU

14:1 Heikkouskoista hoivatkaa, rupeamatta väittelemään mielipiteistä.

14:2 Toinen uskoo saavansa syödä kaikkea, mutta toinen, joka on heikko, syö vihanneksia.

14:3 Joka syö, älköön halveksiko sitä, joka ei syö; ja joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö, sillä Jumala on ottanut hänet hoivaansa.

14:4 Mikä sinä olet tuomitsemaan toisen palvelijaa? Oman isäntänsä edessä hän seisoo tai kaatuu; mutta hän on pystyvä pystyssä, sillä Herra on voimallinen hänet pystyssä pitämään.

14:5 Toinen pitää yhden päivän toista parempana, toinen pitää kaikki päivät yhtä hyvänä; kukin olkoon omassa mielessään täysin varma.

14:6 Joka valikoi päiviä, se valikoi Herran tähden; ja joka syö, se syö Herran tähden, sillä hän kiittää Jumalaa; ja joka ei syö, se on Herran tähden syömättä ja kiittää Jumalaa.

14:7 Sillä ei kukaan meistä elä itsellensä, eikä kukaan kuole itsellensä.

14:8 Jos me elämme, niin elämme Herralle, ja jos kuo-

misessa, ei kammioissa, eikä haureudessa, ei riidassa ja kateudessa,

13:14 Vaan puukeaat päällenne Herra Jeesus Kristus ja älkäätkä holhokko ruumistanne haureuteen.

14 LUKU

14:1 Heikkouskoista korjatkaat, ei kamppausten riidoissa.

14:2 Yksi kyllä uskoo saavansa kaikkinaista syödä, vaan heikko syö kaalia.

14:3 Joka syö, älkään sitä katsoko ylönsä, joka ei syö; ja se, joka ei syö, älkään tuomitko sitä, joka syö; sillä Jumala on hänen ottanut vastaan.

14:4 Kuka sinä olet, joka toisen palvelijaa tuomitset? Omalle isännällensä hän seisoo eli lankee. Mutta hän taidetaan ojentaa ylös; sillä Jumala on voimallinen häntä ojentamaan.

14:5 Yksi eroittaa yhden päivän toisesta, toinen pitää kaikki päivät yhtäläisenä; jokainen olkoon vahva mielessänsä.

14:6 Joka päivää tottelee, sen hän Herralle tekee; ja joka ei päivää tottele, se myös sen Herralle tekee. Joka syö, hän syö Herralle; sillä hän kiittää Jumalaa; ja joka ei syö, se ei syö Herralle, ja kiittää Jumalaa.

14:7 Sillä ei yksikään meistä itsellensä elä, eikä yksikään itsellensä kuole.

14:8 Sillä jos me elämme niin me Herralle elämme; jos me

syömises eikä ylönsyömises: ei cammiois eikä haureudes.

13:14 Ei riidas ja cateudes: vaan pukecat teidän päällen HERra Jeesus Christus. Ja holhotcat ruumistan/ vaan ei haureuten.

XIV. Lucu .

14:1 HEikkouskoista corjatcat/ ja älkät omatundo pahoittaco.

14:2 Yxi usco saawans caickinaista syödä/ vaan heicko syö caalia.

14:3 Joca syö/ älkän sitä ylöncadzoco/ joca ei syö: ja se joca ei syö: älkän duomidco sitä cuin syö: sillä Jumala on händä corjannut.

14:4 Cuca sinä olet joca toisen palweliata duomidzet? Omalle Isännällens hän seisoo eli lange/ mutta kyllä hän taitan tuetta seisoman: sillä Jumala on wäkewä händä tukeman.

14:5 Yxi eroitta yhden päivän toisesta: toinen pitää caicki päivät yhtäläisnä. Jocainen olcon wahwa mielesäns.

14:6 Joca päivä tottele/ sen hän HERralle teke: ja joca ei päivä tottele/ se myös sen HERralle teke. Joca syö/ hän syö HERralle/ sillä hän kijttä Jumalata: ja joca ei syö/ se ei syö HERralle/ ja kijttä Jumalata.

14:7 Sillä ei yxikän meistä idzellens elä/ eikä yxikän idzellens cuole.

14:8 Jos me elämme/ nijn me HERralle elämme: jos me

lemme, niin kuolemme Herralle. Sentähden, elimmepä tai kuolimme, niin me olemme Herran omat.

14:9 Sillä sitä varten Kristus kuoli ja heräsi eloon, että hän olisi sekä kuolleitten että elävien Herra.

14:10 Mutta sinä, minkätähden sinä tuomitset veljeäsi? Taikka sinä toinen, minkätähden sinä halveksit veljeäsi? Sillä kaikki meidät asetetaan Jumalan tuomioistuimen eteen.

14:11 Sillä kirjoitettu on: Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minun edessäni pitää jokaisen polven notkistuman ja jokaisen kielen ylistämän Jumalaa.

14:12 Niin on siis meidän jokaisen tehtävä Jumalalle tili itsestämme.

14:13 Älkäämme siis enää toisiamme tuomitko, vaan päättäkää pikemmin olla panematta veljenne eteen loukkausliveä tai langetusta.

14:14 Minä tiedän ja olen varma Herrassa Jeesuksessa, ettei mikään ole epäpyhää itsessään; vaan ainoastaan sille, joka pitää jotakin epäpyhänä, sille se on epäpyhää.

14:15 Mutta jos veljesi tulee murheelliseksi ruokasi tähden, niin sinä et enää vaella rakkauden mukaan. Älä saata ruuallasi turmioon sitä, jonka edestä Kristus on kuollut.

14:16 Älkää siis antako sen hyvän, mikä teillä on, joutua

kuolemme, niin me Herralle kuolemme. Sentähden joko me elämme tai kuolemme, niin me Herran omat olemme.

14:9 Sillä sentähden on myös Kristus kuollut ja noussut ylös ja jälleen eläväksi tullut, että hän olisi kuolleiden ja elävien Herra.

14:10 Mutta miksi sinä veljes tuomitset? Eli miksi sinä veljes katsot ylöns? sillä me asetetaan kaikki Kristuksen tuomio-istuimen eteen.

14:11 Sillä kirjoitettu on: niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minua pitää kaikki polvet kumartaman, ja kaikki kielet pitää Jumalaa tunnustaman.

14:12 Sentähden jokaisen meistä pitää edestänsä Jumalalle luvun tekemän.

14:13 Älkäämme siis tästedes toinen toistamme tuomitko, vaan tuomitkaat paremmin niin, ettei yksikään veljensä eteen pane loukkausta eli pahennusta.

14:14 Minä tiedän ja olen vahva Herrassa Jeesuksessa, ettei mitään itsestään yhteistä ole, vaan joka jotakin yhteiseksi luulee, hänelle se on yhteinen.

14:15 Mutta jos sinun veljes sinun ruastas surulliseksi tulee, niin et sinä enään vaella rakkaudessa. Älä sitä ruallas kadota, jonka tähden Kristus on kuollut.

14:16 Sentähden sovittakaat niin, ettei teidän hyvyyttänne

cuolemma/ niijn me HERralle cuolemma. Sentähden joko me elämme eli cuolemma/ niijn me HERran omat olemma.

14:9 Sillä sentähden on myös Christus cuollut ja ylösnosnut/ ja jällens eläwäxi tullut/ että hän olisi cuolluitten ja eläwitten HERra.

14:10 MUTta mixi sinä weljiä duomidzet? Eli sinä mixis weljes ylöncadzot? sillä me asetetan caicki Christuxen duomioistuimen eteen/ niijn cuin kirjoitettu on:

14:11 Nijn totta cuin minä elän/ sano HERra/ minua pitä caicki polwet cumartaman/ ja caicki kielet pitä Jumalan tunnustaman.

14:12 Sentähden jocaidzen meistä pitä edestäns Jumalalle lugun tekemän.

14:13 Älkäm sijs tästedes toinen toistam duomitco/ waan duomitcam parammin niijn/ ettei yxikän weljens eteen pane louckausta eli pahennuxen tila.

14:14 Mlnä tosin tiedän/ ja olen wahwa HERras Jesuxes/ ettei mitän idzestäns yhteistä ole/ waan joca jotakin yhteisexi luule/ hänelle se on yhteinen.

14:15 Mutta jos sinun weljes sinun ruastas pahene/ niijn et sinä sijtte waella rackaudes. Älä sitä ruallas cadota/ jonga tähden Christus on cuollut.

14:16 Sentähden sowittacat niijn/ ettei teidän hywyttän

herjattavaksi;

14:17 sillä ei Jumalan valtakunta ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä.

14:18 Joka tässä kohden palvelee Kristusta, se on Jumalalle otollinen ja ihmisille kelvollinen.

14:19 Niin tavoitelkaamme siis sitä, mikä edistää rauhaa ja keskinäistä rakentumistamme.

14:20 Älä ruuan tähden turmele Jumalan työtä. Kaikki tosin on puhdasta, mutta sille ihmiselle, joka syö tuntoansa loukaten, se on paha.

14:21 Hyvä on olla lihaa syömättä ja viiniä juomatta ja karttaa sitä, mistä veljesi loukkaantuu tai joutuu lankeemukseen tai heikoksi tulee.

14:22 Pidä sinä itselläsi Jumalan edessä se usko, mikä sinulla on. Onnellinen on se, joka ei tuomitse itseään siitä, minkä hän oikeaksi havaitsee;

14:23 mutta joka epäröi ja kuitenkin syö, on tuomittu, koska se ei tapahdu uskosta; sillä kaikki, mikä ei ole uskosta, on syntiä.

Rooma 15 LUKU

15:1 Mutta meidän, vahvojen, tulee kantaa heikkojen vajavaisuuksia, eikä elää itsellemme mieliksi.

15:2 Olkoon kukin meistä lähimmäiselleen mieliksi hänen parhaaksensa, että hän ra-

laitettaisi.

14:17 Sillä ei Jumalan valtakunta ole ruoka ja juoma, mutta vanhurskaus, ja rauha, ja ilo Pyhässä Hengessä.

14:18 Sillä joka niissä Kristusta palvelee, hän on Jumalalle otollinen ja ihmisille kelvollinen.

14:19 Sentähden noudatta- kaamme niitä, mitkä rauhaan sopivat, ja sitä, mikä keskenämme parannukseksi tulee.

14:20 Älä ruuan tähden Jumalan työtä turmele. Kaikki tosin ovat puhtaat; vaan sille ihmiselle on se paha, joka syö omantuntonsa pahenuksen kanssa.

14:21 Se on hyvä, ettet lihaa söisi etkä viinaa joisi eli jotakin, josta veljes loukkaantuu, taikka pahenee, elikkä heikoksi tulee.

14:22 Jos sinulla on usko, niin pidä se itsessäs Jumalan edessä. Autuas on, joka ei tee itsellensä omaatuntoa niissä, mitkä hän koettelee.

14:23 Mutta joka siitä epäilee ja kuitenkin syö, se on kadotettu; sillä ei hän syönyt uskossa, mutta kaikki, mikä ei uskosta ole, se on synti.

15 LUKU

15:1 Mutta meidän, jotka väkevät olemme, tulee heikkoin voimattomuutta kärsiä, eikä itsellemme kelvata.

15:2 Niin jokainen meistä kelvatkoon lähimmäisellensä siinä, mikä hyvä on, parannukseksi.

laitetais:

14:17 Sillä ei Jumalan valtakunta ole ruoka eli juoma/ mutta vanhurskaus/ rauha ja ilo Pyhäs Henges.

14:18 Joca nijsä Christusta palwele/ hän on Jumalalle otollinen/ ja ihmisille kelvollinen.

14:19 Sentähden noudattacam sitä cuin rauhan sopi/ ja sitä cuin cullengin parannuxexi tule:

älä ruan tähden Jumalan työtä turmele.

14:20 Caicki tosin owat puh- tat/ waan ei se sille ole hyvä/ joca syö omantundons pahennuxen cansa.

14:21 Se on paljo parambi ettes ensingän liha söis/ etkä wijna jois/ eli jotakin josta weljes louckandu taicka pahene elickä heicoxi tule.

14:22 Jos sinulla on usco/ nijn pidä se idzesäs Jumalan edes. Autuas on/ joca ei tee idzellens omatundo/ nijsä cuin hän coettele.

14:23 Mutta joca sijtä epäile ja cuitengin syö/ se on cado- tettu: sillä ei hän syönyt uscosa: ja caicki cuin ei uscos- ta ole/ se on syndi.

XV. Lucu .

15:1 MUtta meidän/ jotca wäkwät olemma/ tule heickoin woimattomutta kär- siä/ eikä idzellemmme kelwa- ta.

15:2 Nijn sowittacan jocainen meistä idzens/ että hän kel- pais lähimmäisellens sijnä

kentuisi.

15:3 Sillä ei Kristuskaan elänyt itsellensä mieliksi, vaan niinkuin kirjoitettu on: Niiden herjaukset, jotka sinua herjauvat, ovat sattuneet minuun.

15:4 Sillä kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on kirjoitettu meille opiksi, että meillä kärsivällisyyden ja Raamatun lohdutuksen kautta olisi toivo.

15:5 Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala suokoon teille, että olisitte yksimieliset keskenänne, Kristuksen Jeesuksen mielen mukaan,

15:6 niin että te yksimielisesti ja yhdestä suusta ylistäisitte Jumalaa ja meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen isää.

15:7 Hoivatkaa sentähden toinen toistanne, niinkuin Kristuskin on teidät hoivaansa ottanut Jumalan kunniaksi.

15:8 Sillä minä sanon, että Kristus on tullut ympärileikkattujen palvelijaksi Jumalan totuuden tähden, vahvistaaksensa isille annetut lupaukset,

15:9 mutta että pakanat laupeuden tähden ovat ylistäneet Jumalaa, niinkuin kirjoitettu on: Sentähden minä ylistän sinua pakanain seassa ja veisaan kiitosta sinun nimellesi.

15:10 Ja vielä on sanottu: Riemuitkaa, te pakanat, hänen kansansa kanssa.

15:11 Ja taas: Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja ylistäkööt häntä kaikki kansat.

15:12 Ja myös Esaias sanoo: On tuleva lisain juurivesa, hän, joka nousee hallitsemaan

15:3 Sillä ei Kristuskaan itsellensä kelvannut, vaan niinkuin kirjoitettu on: heidän pilkkansa, jotka sinua pilkkasivat, lankesivat minun päälleni.

15:4 Sillä mitä ennen kirjoitettu on, se on meille opiksi kirjoitettu, että meillä kärsivällisyyden ja Raamattuun lohdutuksen kautta toivo olisi.

15:5 Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala antakoon teille, että te keskenänne yksimieliset olisitte Jeesuksen Kristuksen perään:

15:6 Että te yksimielisesti yhdestä suusta kiittäisitte Jumalaa ja meidän Herran Jeesuksen Kristuksen Isää.

15:7 Sentähden korjatkaa toinen toistanne, niinkuin Kristuskin on meitä Jumalan kunniaksi korjannut.

15:8 Mutta minä sanon: Jeesus Kristus on ollut ympärileikkauksen palvelia Jumalan totuuden tähden, vahvistamaan sitä lupausta, joka isille tapahtunut oli.

15:9 Mutta että pakanat laupeuden edestä Jumalaa kiittäisivät, niinkuin kirjoitettu on: sentähden kiitän minä sinua pakanain seassa ja veisaan sinun nimellesi.

15:10 Ja taas hän sanoo: iloitkaa pakanat hänen kansansa kanssa!

15:11 Ja taas: kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja kaikki kansa ylistäkään häntä!

15:12 Ja taas sanoo Jesaias: sen pitää oleman Jessen juuren, joka on nouseva pakanoita hallitsemaan, jonka

cuin hyvä on/ parannuxexi:

15:3 Sillä ei Christuscan idzelens kelvannut/ vaan nijncuin kirjoitettu on: heidän pilckans/ jotca sinua pilckaisit/ langeisit minun päälleni.

15:4 Sillä mitä ennen kirjoitettu on/ se on meille opixi kirjoitettu/ että meillä kärsimisen ja Ramattuun lohdutuxen cautta toiwu olis.

15:5 Mutta kärsimisen ja lohdutuxen Jumala/ andacon että te keskenän yximieliset olisitta/ Jesuxen Christuxen perän:

15:6 Että te yximielisest yhdestä suusta kijtäisitte Jumalata/ ja meidän HERran Jesuxen Christuxen Isä.

15:7 Sentähden corjatcat toinen toistan/ nijncuin Christuskin on meitä Jumalan cunniaxi corjannut.

15:8 MUtta minä sanon: Jeesus Christus on ollut ymbärinsleickauxen palwelia Jumalan totuuden tähden/ wahwistaman sitä lupausta cuin Isille tapahtunut oli.

15:9 Mutta että pacanat laupiuden edestä Jumalata kijtäisit/ nijncuin kirjoitettu on: sentähden kijtän minä sinua pacanain seas/ ja weisan sinun Nimees.

15:10 Ja taas hän sano: iloitcat pacanat hänen Canssansa cansa.

15:11 Ja taas: kijttäkät HERRA caicki pacanat/ ja caicki Canssa ylistäkän händä.

15:12 Ja taas sano Esaias: sen pitä oleman Jessen juuren/ joca on nousewa pacanoita

pakanoita; häneen pakanat panevat toivonsa.

15:13 Mutta toivon Jumala täyttäköön teidät kaikella ilolla ja rauhalla uskossa, niin että teillä olisi runsas toivo Pyhän Hengen voiman kautta.

15:14 Veljeni, minä kyllä olen varma teistä, että te jo ilmankin olette täynnä hyvyyttä ja kaikkinaista tietoa, niin että myös kykenette neuvomaan toinen toistanne.

15:15 Kuitenkin olen paikka paikoin jotenkin rohkeasti teille kirjoittanut, uudestaan muistuttaakseni teille näitä asioita, sen armon kautta, jonka Jumala on minulle antanut

15:16 sitä varten, että minä olisin Kristuksen Jeesuksen palvelija pakanain keskuudessa, papillisesti toimittaakseni Jumalan evankeliumin palvelusta, niin että pakanakoisoista tulisi otollinen ja Pyhässä Hengessä pyhitetty uhri.

15:17 Minulla on siis kerskaukseni Kristuksessa Jeesuksessa palvellessani Jumalaa;

15:18 sillä minä en rohkene puhua mistään muusta kuin siitä, mitä Kristus, saattaakseen pakanat kuuliaisiksi, on minun kauttani vaikuttanut sanalla ja teolla,

15:19 tunnustekojen ja ihmeiden voimalla, Pyhän Hengen voimalla, niin että minä Jerusalemissa ja sen ympäristöstä alkaen Illyrikoniin saakka olen suorittanut Kristuksen evankeliumin julistamisen,

päälle pakanat toivoman pitää.

15:13 Mutta toivon Jumala täyttäköön teitä kaikella riemulla ja rauhalla uskossa, että teillä Pyhän Hengen voiman kautta yltäkülläinen toivo olisi.

15:14 Mutta minä tiedän hyvästi, rakkaat veljeni, teistä, että te olette hyvyyttä täynnä, kaikella tuntemisella täytetyt, että te voitte toinen toistanne neuvoa.

15:15 Minä olen kuitenkin puolittain rohkeasti teidän tykönnä, rakkaat veljet, kirjoittanut, niinkuin muistuttain teille sen armon puolesta, joka minulle Jumalalta on annettu.

15:16 Että minun pitää oleman pakanain seassa Jeesuksen Kristuksen palvelian, Jumalan evankeliumia uhraamassa, että pakanatkin olisivat Jumalalle otollinen uhri, Pyhän Hengen kautta pyhitetty.

15:17 Sentähden minulla on se, josta minä Jeesuksessa Kristuksessa kerskaan, niissä mitkä Jumalan ovat.

15:18 Sillä en minä rohkene mitään puhua niistä, mitä ei Kristus minun kauttani vaikuttanut pakanain kuuliaisuudeksi, sanalla ja työllä,

15:19 Merkkien ja ihmeiden voimalla, Jumalan Hengen väellä; niin että minä hamasta Jerusalemissa ja niissä ympäri Illyrikoon asti olen kaikki Kristuksen evankeliumilla täyttänyt.

noita hallidzeman/ jonga päälle pacanat toiwoman pitää.

15:13 Mutta toiwon Jumala täyttäkön teitä caikella riemulla ja rauhalla/ uscosa/ että teillä Pyhän Hengen woiman cautta täydellinen toivo olisi.

15:14 Mlnä tiedän hyvästi/ rackat weljeni/ että te oletta hywyttä täynäns/ caikella tundemisella täytetyt/ että te woitta toinen toistanne neuwo.

15:15 Minä olen cuitengin puolittain rohkiast teidän tygön/ rackat weljet/ kirjoittanut/ muistuttain teille sen armon puolesta/ cuin minulle Jumalalda on annettu.

15:16 Että minun pitä oleman pacanain seas Jesuxen Christuxen palwelian/ Jumalan Evangeliumita uhramas/ että pacanatkin olisit Jumalalle otollinen uhri/ Pyhän Hengen cautta pyhitetyt.

15:17 Sentähden minulla on/ josta minä Jesuxes Christuxes kerscan/ että minä Jumalata palwelen:

15:18 Sillä en minä rohke mitän puhua/ ellei Christus sitä minun cauttani waicutais/ saattaman pacanoita cuuliaisexi/ sanan ja työn cautta/

merckein woimalla ja ihmetten cautta/ ja Jumalan Hengen väellä.

15:19 Nijn että minä hamasta Jerusalemissa/ ja nijsä ymbärins/ Illyricumin asti/ olen caicki Christuxen Evangeliumilla täyttänyt.

15:20 ja sillä tavoin, että olen pitänyt kunniani olla julistamatta evankeliumia siellä, missä Kristuksen nimi jo on mainittu, etten rakentaisi toisen laskemalle perustukselle,

15:21 vaan niinkuin kirjoitettu on: Ne, joille ei ole julistettu hänestä, saavat hänet nähdä, ja jotka eivät ole kuulleet, ne ymmärtävät.

15:22 Sentähden olenkin usein useinkin ollut estetty tulemast teidän tyköne.

15:23 Mutta koska minulla nyt ei enää ole tilaa näissä paikakunnissa ja kun jo monta vuotta olen halunnut tulla teidän tyköne,

15:24 niin minä, jos milloin Hispaniaan matkustan, tulen luoksenne, sillä minä toivon sieltä kautta matkustaessani näkeväni teidät ja teidän avullanne pääseväni sinne, kunhan ensin olen vähän saanut iloita teidän seurastanne.

15:25 Mutta nyt minä matkustan Jerusalemiin viemään pyhille avustusta.

15:26 Sillä Makedonia ja Akaia ovat halunneet kerätä yhteisen lahjan niille Jerusalemin pyhille, jotka ovat köyhyydessä.

15:27 Niin he ovat halunneet, ja he ovatkin sen heille velkaa; sillä jos pakanat ovat tulleet osallisiksi heidän hengellisistä aarteistaan, niin he puolestaan ovat velvolliset auttamaan heitä maallisilla.

15:20 Ja minä olen ollut ahkera evankeliumia saarnaamaan, joissa Kristuksen nimi ei mainittu ollut, etten minä muukalaisen perustuksen päälle rakentaisi;

15:21 Vaan niinkuin kirjoitettu on: joille ei ensinkään hänestä julistettu ollut, niiden pitää sen näkemän, ja jotka ei kuulleet ole, niiden pitää ymmärtämän.

15:22 Sentähden myös minä olen usein estetty teidän tyköne tulemast.

15:23 Mutta nyt, ettei minulla ole näissä maakunnissa enempi sias ja minä olen jo monta vuotta halainnut teidän tyköne tulla,

15:24 Sentähden kuin minä Hispaniaan vaellan, niin minä tulen teidän tyköne; sillä minä toivon, että kuin minä sen kautta matkustan, niin minä saan teidät nähdä, ja niin teiltä sinne saatettaisiin; kuitenkin, että minä ennen saisin kerran minuni teistä ilahuttaa.

15:25 Mutta nyt minä vaellan Jerusalemiin pyhille palvelusta tekemään;

15:26 Sillä ne Makedoniasta ja Akajasta ovat mielellänsä Jerusalemin köyhiä pyhiä varten yhteisen avun koonneet.

15:27 He ovat sen mielellänsä tehneet, niinkuin he siihen heille velkapäätkin ovat; sillä jos pakanat ovat heidän hengellisestä tavarastansa osallisiksi tulleet, niin on kohtuullinen, että he myös heitä ruumiillisella tavarallansa palvelevat.

15:20 Ja minä olen ollut ahkera Evangeliumita saarnaman/ joisa Christuxen nimi ei ennen mainittu ollut/ etten minä muucalaisen perustuksen päälle rakennais/ vaan niijncuin kirjoitettu on:

15:21 Joille ei ensingän hänestä julistettu ollut/ niiden pitää sen näkemän: ja jotca ei hänestä mitän cuullet ole/ niiden pitää ymmärtämän.

15:22 Se myös on syy/ mingätähden minä olen usein estetty teidän tygön tulemast.

15:23 Nyt ettei minun ole näisä maacunnisa enä sia/ ja minä olen jo monda vuotta halainnut teidän tygönne tulla.

15:24 Sentähden cosca minä Hispaniaan waellan/ nijn minä tulen teidän tygön: sillä minä toiwon/ että cosca minä sen cautta matcustan/ nijn minä saan teidän nähdä/ ja nijn teildä sinne saatetaisin. Cui tengin/ että minä ennen saisin kerran minuni teistä ilahutta.

15:25 MUtta nyt minä waellan tääldä Jerusalemijn/ Pyhille palvelusta tekemän:

15:26 Sillä ne Macedoniasta ja Achajasta ovat mielellänsä Jerusalemin köyhiä Pyhiä warten yhteidzen awun coonnet.

15:27 He owat sen mielellänsä tehnet/ nijncuin he sijhen heille welcapäätkin owat: Sillä jos pacanat owat heidän hengellisestä tawarastans osallisexi tullet/ nijn on cohullinen/ että he myös heitä heidän ruumillisella tawaral-

15:28 Kun olen tehtäväni suorittanut ja heille tämän hedelmän perille vienyt, lähdän teidän kauttanne Hispaniaan;

15:29 ja minä tiedän, että tullessani teidän tyköne tulen Kristuksen täydellinen siunaus mukanani.

15:30 Mutta minä kehoitan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta auttamaan minua taistelussani, rukoilemalla minun puolestani Jumalaa,

15:31 että minä pelastuisin joutumasta Juudean uskottomien käsiin ja että Jerusalemiä varten tuomani avustus olisi pyhille otollinen,

15:32 niin että minä, jos Jumala niin tahtoo, ilolla saapuisin teidän tyköne ja virkistyisin teidän seurassanne.

15:33 Rauhan Jumala olkoon kaikkien teidän kanssanne. Amen.

Rooma 16 LUKU

16:1 Minä suljen teidän suosioonne sisaremme Foiben, joka on Kenkrean seurakunnan palvelija,

16:2 että otatte hänet vastaan Herrassa, niinkuin pyhien sopii, ja autatte häntä kaikessa, missä hän teitä tarvitsee; sillä hän on ollut monelle avuksi ja myöskin minulle.

16:3 Tervehdys Priskalle ja Akylaalle, työkumppaneilleni

15:28 Kuin minä siis sen asian päättänyt olen ja heille tämän hedelmän lukinnut, tahdon minä teidän kauttanne Hispaniaan palata.

15:29 Mutta minä tiedän, kuin minä teidän tyköne tulen, että minä tulen Kristuksen evankeliumin täydellisellä siunauksella.

15:30 Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta, että te minun kanssani kilvoittelisitte rukouksissa minun edestäni Jumalan tykö:

15:31 Että minä Juudeassa epäuskoisista pelastettaisiin, ja että minun palvelukseni Jerusalemissa olis pyhille otollinen;

15:32 Että minä ilolla teidän tyköne tulisin Jumalan tahdon kautta, ja minuani ynnä teidän kanssanne virvoittaisin.

15:33 Mutta rauhan Jumala olkoon teidän kaikkein kanssanne! Amen.

16 LUKU

16:1 Minä annan teidän haltuunne Pheben, meidän sisaremme, joka on Kenkrean seurakunnan palveluspiika:

16:2 Että te häntä ottaisitte vastaan Herrassa, niinkuin pyhään sopii. Ja olkaat hänelle kaikissa asioissa avulliset, joissa hän teitä tarvitsee; sillä hän on monelle avullinen ollut ja itse minulle.

16:3 Tervehtikää Priskillaa ja Akvilaa, minun auttajiani Kristuksessa Jeesuksessa,

lans palwelewat.

15:28 Cosca minä siis sen asian päättänyt olen/ ja heille tämän hedelmän lukinnut/ tahdon minä teidän cauttan Hispaniaan palata.

15:29 Mutta minä tiedän/ cosca minä teidän tygöne tulen/ että minä tulen Christuxen Evangeliumin täydellisellä siunauksella.

15:30 Mutta minä neuvon teitä/ rackat veljet/ meidän HERran Jesuxen Christuxen cautta/ ja Hengen rackauden cautta/ että te minun cansani kilvoittelisitte rucouxis minun edestäni Jumalan tygö/ että minä Judeas epäuskoisista pelastettaisiin.

15:31 Ja että minun palweluxen/ cuin minä teen Jerusalemis/ olis Pyhille otollinen.

15:32 Että minä ilolla teidän tygöne tulisin/ Jumalan tahdon cautta/ ja minuani ynnä teidän cansan toiwutaisin.

15:33 Mutta rauhan Jumala olcon teidän caickein cansan/ Amen.

XVI. Lucu .

16:1 Minä annan teidän haltun Pheben meidän sisarem/ joca palwele Seuracunda Kenchreas.

16:2 Että te händä corjaisitta HERrasa/ nijncuin Pyhain sopi. Ja olcat hänelle caikis asiois awulliset/ joisa hän teitä tarwidze: sillä hän on ollut monelle/ ja lijatengin minulle awullinen.

16:3 TERwettäkät Priscat ja Aquilat/ minun auttajitani

<p>Kristuksessa Jeesuksessa, 16:4 jotka minun henkeni puolesta ovat panneet oman kaulansa alttiiksi ja joita en ainoastaan minä kiitä, vaan myös kaikki pakanain seurakunnat,</p>	<p>16:4 (Jotka ovat kaulansa minun henkeni tähden alttiiksi antaneet: joita en minä ainoasti kiitä, vaan kaikki pakanainkin seurakunnat.)</p>	<p>Christuxes Jesuxes/ jotca owat caulans minun hengen tähden aldixi andanet. 16:4 Joita en minä ainoastans kijtä/ waan caicki pacanaingin Seuracunnat.</p>
<p>16:5 ja seurakunnalle, joka kokoontuu heidän kodissansa. Tervehdys Epainetukselle, rakkaalleni, joka on Aasian ensi hedelmä Kristukselle.</p>	<p>16:5 Niin myös sitä seurakuntaa, joka heidän huoneessansa on. Tervehtikää Epenetusta, minun rakkain-tani, joka on Akajasta uutinen Kristuksessa.</p>	<p>16:5 Terwettäkät myös sitä Seuracunda/ joca heidän huonesans on. Terwettäkät Epenetusta/ minun rackain-dani/ joca on vtinen Christuxes/ Achajasta.</p>
<p>16:6 Tervehdys Marialle, joka on nähnyt paljon vaivaa teidän tähtenne.</p>	<p>16:6 Tervehtikäät Mariaa, joka paljon vaivaa meistä näki.</p>	<p>16:6 Terwettäkät Mariat/ joca paljo waiwa meistä näki.</p>
<p>16:7 Tervehdys Andronikukselle ja Juniaalle, heimolaisilleni ja vankeustovereilleni, joilla on suuri arvo apostolien joukossa ja jotka jo ennen minua ovat olleet Kristuksessa.</p>	<p>16:7 Tervehtikää Andronikusta ja Juniaa, minun lankojani ja kanssavankejani, jotka ovat kuuluisat apostolien seassa, jotka myös olivat ennen minua Kristuksessa.</p>	<p>16:7 Terwettäkät Andronicust ja Juniat/ minun langojani ja cansafangejani/ jotca owat cuuluisat Apostolit/ ja olit jo ennen minua Christuxes.</p>
<p>16:8 Tervehdys Ampliatukselle, rakkaalleni Herrassa.</p>	<p>16:8 Tervehtikää Ampliaa, minun rakastani Herrassa.</p>	<p>16:8 Terwettäkät Ampliat/ minun racastani HERrasa.</p>
<p>16:9 Tervehdys Urbanukselle, meidän työtoverillemme Kristuksessa, ja Stakykselle, rakkaalleni.</p>	<p>16:9 Tervehtikää Urbanusta, meidän auttajaamme Kristuksessa, ja Stakya, minun rakastani.</p>	<p>16:9 Terwettäkät Urbanusta/ meidän auttajatam Christuxes/ ja Stachyt minun racastani.</p>
<p>16:10 Tervehdys Apelleelle, koetuksenkestäneelle Kristuksessa. Tervehdys Aristobuluksen perhekuntalaisille.</p>	<p>16:10 Tervehtikää Apellesta, joka on koeteltu Kristuksessa. Tervehtikää Aristobulin perhettä.</p>	<p>16:10 Terwettäkät Apellat/ joca on coeteldu Christuxes. Terwettäkät Aristobulin perhettä.</p>
<p>16:11 Tervehdys Herodionille, heimolaisilleni. Tervehdys Narkissuksen perhekuntalaisille, jotka ovat Herrassa.</p>	<p>16:11 Tervehtikää Herodionia, minun lankoani. Tervehtikää Narkissuksen perhettä, jotka ovat Herrassa.</p>	<p>16:11 Terwettäkät Herodiat/ minun langoani. Terwettäkät Narcissuxen perhettä HERrasa.</p>
<p>16:12 Tervehdys Tryfainalle ja Tryfosalle, jotka ovat nähneet vaivaa Herrassa. Tervehdys Persikselle, rakkaalle sisarelle, joka on nähnyt paljon vaivaa Herrassa.</p>	<p>16:12 Tervehtikää Tryphenaa ja Tryphosaa, jotka työtä tekevät Herrassa. Tervehtikää Persistä, minun rakastani, joka paljon työtä tehnyt on Herrassa.</p>	<p>16:12 Terwettäkät Tryphenat ja Tryphosat/ jotca työtä tehnet owat HERrasa. Terwettäkät Persidat minun racastani/ joca paljo työtä tehnyt on HERrasa.</p>
<p>16:13 Tervehdys Rufukselle, valitulle Herrassa, ja hänen äidilleen, joka on kuin äiti minullekin.</p>	<p>16:13 Tervehtikää Rufusta, valittua Herrassa, ja hänen ja minun äitiäni.</p>	<p>16:13 Terwettäkät Ruffust/ walittua HERrasa/ ja hänen ja minun äitiäni.</p>

16:14 Tervehdys Asynkritukselle, Flegonille, Hermeelle, Patrobaalle, Hermaalle ja veljille, jotka ovat heidän kanssansa.

16:15 Tervehdys Filologukselle ja Julialle, Nereukselle ja hänen sisarelleen ja Olympaalle ja kaikille pyhille, jotka ovat heidän kanssansa.

16:16 Tervehtikää toisianne pyhällä suunannolla. Kaikki Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä.

16:17 Mutta minä kehoitan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka saavat aikaan erimielisyyttä ja pahennusta vastoin sitä oppia, jonka te olette saaneet; vetäytykää pois heistä.

16:18 Sillä sellaiset eivät palvele meidän Herraamme Kristusta, vaan omaa vatsaansa, ja he pettävät suloisilla sanoilla ja kauniilla puheilla vilpittömien sydämet.

16:19 Onhan teidän kuuliaisuutenne tullut kaikkien tietoon; sentähden minä iloitsen teistä, mutta minä tahtoisin teidän olevan viisaita hyvään, mutta taitamattomia pahaan.

16:20 Ja rauhan Jumala on pian musertava saatanan teidän jalkojenne alle. Herramme Jeesuksen armo olkoon teidän kanssanne.

16:21 Teitä tervehtivät Timoteus, minun työtoverini, ja heimolaiseni Lukius, Jaason ja Soosipater.

16:22 Minä Tertius, joka olen kirjoittanut tämän kirjeen, sanon teille tervehdyksen Her-

16:14 Tervehtikää Asynkritusta ja Phlegonia, Hermasta, Patrobasta, Hermestä ja veljiä, jotka heidän kanssansa ovat.

16:15 Tervehtikää Philologusta ja Juliaa, Nereusta, ja hänen sisartansa, ja Olympaa, ja kaikkia pyhiä, jotka ovat heidän kanssansa.

16:16 Tervehtikää teitänne keskenänne pyhällä suunantamisella. Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä.

16:17 Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, että te kavahtaisitte eripuraisuuden ja pahennuksen matkaan saattajia sitä oppia vastaan, jonka te oppineet olette: ja välttäkää niitä.

16:18 Sillä ei senkaltaiset Herraa Jesusta Kristusta palvele, vaan omaa vatsaansa ja viettelevät makeilla puheillansa ja liehakoitsemisellansa yksinkertaisten sydämet.

16:19 Sillä teidän kuuliaisuutenne on kaikille julistettu, jonka tähden minä iloitsen teidän ylitsenne. Mutta minä tahdon, että teidän pitää hyvässä viisaat oleman ja pahuudessa yksinkertaiset.

16:20 Mutta rauhan Jumala on tallaaava saatanan pian teidän jalkainne alle. Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne! Amen.

16:21 Teitä tervehtivät Timoteus, minun auttajani, ja Lukius, ja Jason ja Sosipater, minun lankoni.

16:22 Minä Tertius, joka tämän lähetyksikirjan kirjoitin, tervehdin teitä Herrassa.

16:14 Terwettäkät Asincritust ja Phlegontat/ Hermani/ Patrobat/ Hermest/ ja weljejä jotca heidän cansans owat.

16:15 Terwettäkät Philologust ja Juliat/ Nereust ja hänen sisartans/ ja Olimpat/ ja caickia Pyhiä heidän tykönäns.

16:16 Terwettäkät teitän keskenän pyhällä suunandamisella. Christuxen Seuracunnat terwettäwät teitä.

16:17 MUtta minä neuwon teitä/ rackat weljet/ että te cawataisitta nijtä cuin eripuraisudet ja pahennuxet saatatwat/ sitä oppia wastan/ cuin te oppenet oletta: ja wälttäkät nijtä:

16:18 Sillä ei sencaltaiset HERra Jesusta Christusta palwele/ waan oma wadzans/ ja wiettelewät makeilla puheillans ja liehacoidzemisellans yxiker-taisten sydämet.

16:19 Sillä teidän cuuliaisuuden on caikille julistettu/ jongatähden minä suurest iloidzen. Mutta minä tahdon/ että teidän pitä hywäsä wijsat oleman/ ja pahudes yxikertaiset.

16:20 Mutta rauhan Jumala tallatcon Satanan pian teidän jalcainne ala. Meidän HERran Jesuxen Christuxen Armo olcon teidän cansanne.

16:21 TERwettä teitä Timotheus/ minun auttajan/ ja Lucius/ ja Jason/ ja Sosipater/ minun Langoni.

16:22 Minä Tertius/ joca tämän Lähetyksikirjan kirjoitin/ terwetän teitä HERrasa.

rassa.

16:23 Gaius, minun ja koko seurakunnan majanantaja, tervehtii teitä. Erastus, kaupungin rahainhoitaja, ja veli Kvartus tervehtivät teitä.

16:24 Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne. Amen.

16:25 Mutta hänen, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jeesuksen Kristuksen saarnan mukaan, sen ilmoitetun salaisuuden mukaan, joka kautta ikuisten aikojen on ollut ilmoittamatta,

16:26 mutta joka nyt on julkisaatettu ja profeetallisten kirjoitusten kautta iankaikkisen Jumalan käskystä tiettäväksi tehty kaikille kansoille uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi,

16:27 Jumalan, ainoan viisaan, olkoon kunnia Jeesuksen Kristuksen kautta, aina ja iankaikkisesti. Amen.

16:23 Teitä tervehtii Gajus, minun ja kaiken seurakunnan holhoja. Teitä tervehtii Erastus, kaupungin rahanhaltia, ja Kvartus veli.

16:24 Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkein kanssanne! Amen.

16:25 Mutta hänelle, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jeesuksen Kristuksen saarnan jälkeen, sen salaisuuden ilmestyksen jälkeen, joka ijäisiin aikoihin on salattu ollut,

16:26 Mutta nyt ilmoitettu ja tiettäväksi tehty prophetain Raamattuun kautta, ijankaikkisen Jumalan käskyn jälkeen, uskon kuuliaisuudeksi kaikkein pakanain seassa:

16:27 Jumalalle, joka yksinänsä viisas on, olkoon kunnia Jeesuksen Kristuksen kautta ijankaikkisesti! Amen!
«Roomalaisille, Kirjoitettu Korintosta, Kenkrean seurakunnan palveluspiian Pheben kanssa.»

16:23 Teitä terwettä Gajus/ minun ja caiken Seuracunnan holhoja. Teitä terwettä Erastus/ Caupungin rahanhaldia/ ja Quartus/ weli.

16:24 Jesuxen Christuxen meidän HERran Armo/ olcon teidän caickein cansan/ Amen.

16:25 Mutta hänelle/ jolla woima on teitä wahwista/ minun Evangeliumini ja saarnani jälkeen Jesuxes Christuxes/ jonga cautta se salaus on ilmoitettu/ cuin mailman algusta nijn tähän asti on salattu ollut/

16:26 Mutta nyt ilmoitettu ja tiettäwäxi tehty Prophetain Ramattuun cautta/ ijancaikkisen Jumalan käskyn jälkeen/ että Usco cuuliaisuuden sais/ caickein pacanaingin seasa.

olcon kijtos ja cunnia/ Jesuxen Christuxen cautta/ ijancaickisest/ Amen.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE KORINTTOLAISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen kutsuttu apostoli Jumalan tahdosta, ja veli Soostenes

1:2 Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle, Kristuksessa Jeesuksessa pyhitetyille, jotka ovat kutsutut ja pyhät, ynnä kaikille, jotka avuksi

1. P. PAAVALIN 1 EPISTOLA KORINTILAISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali, kutsuttu Jeesuksen Kristuksen apostoliksi Jumalan tahdon kautta, ja Sostenes veli,

1:2 Sille Jumalan seurakunnalle, joka on Korintossa, pyhitetyille Kristuksessa Jeesuksessa, kutsutuille pyhille ynnä kaikkein niiden kanssa, jotka meidän Herran Je-

P. Pawalin edellinen Epistola Corintherein tygö

I. Lucu

1:1 PAwali cudzuttu Jesuxen Christuxen Apostolixi Jumalan tahdosta/ ja Sosthenes weli.

1:2 Sille Jumalan Seuracunnalle/ joca on Corinthos/ pyhitetyille Jesuxen Christuxen cautta/ cudzutuille Pyhille/ ynnä caickein nijden cansa/

huutavat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeä kaikissa paikkakunnissa, niin omissaan kuin meidänkin.

1:3 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:4 Minä kiitän Jumalaani aina teidän tähtenne siitä Jumalan armosta, joka on annettu teille Kristuksessa Jeesuksessa,

1:5 että kaikessa olette rikkuneet hänessä, kaikessa puheessa ja kaikessa tiedossa,

1:6 sen mukaan kuin todistus Kristuksesta on teissä vahvistettu,

1:7 niin ettei teiltä mitään puutu missään armolahjassa, teidän odottaessanne meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestystä.

1:8 Hän on myös vahvistava teitä loppuun asti, niin että te olette nuhteettomat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen päivänä.

1:9 Jumala on uskollinen, hän, jonka kautta te olette kutsutut hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme yhteyteen.

1:10 Mutta minä kehoitan teitä, veljet, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeen, että kaikki olisitte puheessa yksimieliset ettekä suvaitsisi riitaisuuksia keskuudessanne, vaan pysyisitte sovinnossa ja teillä olisi sama mieli ja sama ajatus.

1:11 Sillä Kloen perheväeltä

suksen Kristuksen nimeä avuksensa huutavat, jokaisessa heidän ja meidän siasamme.

1:3 Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta.

1:4 Minä kiitän Jumalaani aina teidän tähtenne, sen Jumalan armon edestä, joka teille Jeesuksessa Kristuksessa annettu on:

1:5 Että te olette kaikissa rikkaaksi tehdyt hänessä, kaikessa opissa ja kaikessa tuntemisessa.

1:6 Sillä todistus Kristuksesta on teissä vahvistettu,

1:7 Niin ettei teiltä jossakussa lahjassa mitään puutu, jotka odotatte meidän Herran Jeesuksen Kristuksen ilmoitusta,

1:8 Joka myös teitä loppuun asti vahvistaa, että te olisitte nuhteettomat meidän Herran Jeesuksen Kristuksen päivänä.

1:9 Sillä Jumala on uskollinen, jonka kautta te kutsutut olette hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme yhteyteen.

1:10 Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen nimen kautta, että te kaikki yhdenkaltaisen puheen pitäisitte, ja ettei teidän seasanne eriseuroja olisi, vaan olkaat sovitettut yhdessä mielessä ja yhdessä neuvossa.

1:11 Sillä minun korvilleni on tullut teistä, rakkaat vel-

jotca meidän HERran Jesuxen Christuxen nimeen rucoilewat/ jocaidzes heidän ja meidän siasam.

1:3 Armo olcon teille ja Rauha Jumalalda meidän Isäldäm/ ja HERralda Jesuxelda Christuxelda.

1:4 Mlnä kijtän Jumalatani aina teidän tähtenne/ sen Jumalan armon edestä cuin teille Jesuxen Christuxen cautta annettu on/

1:5 Että te oletta caikisa hänen cauttans rickaxi tehdyt/ caikesa opisa ja tundemises.

1:6 Sillä saarna Christuxesta on teisä wäkwäxi tullut/

1:7 Nijn ettei teidän josacusa lahjasa mitän puutu/ ainoastans odottacat meidän HERran Jesuxen Christuxen ilmoitusta.

1:8 Joca myös teitä loppun asti wahwista/ että te olisitta nuhtettomat meidän HERran Jesuxen Christuxen päiwänä:

1:9 Sillä Jumala on wahwa/ jonga cautta te cudzutut oletta hänen Poicans Jesuxen Christuxen meidän HERramme yhteyten.

1:10 MUtta minä neuwon teitä/ rackat weljet/ Jesuxen Christuxen meidän HERram nimen cautta/ että te caicki yhdencaltaisen puhen pitäisittä/ ja ettei teidän seasan eriseuroja olis/ waan pitäkät wäkwästä yhtä toinen toisene cansa/ yhdes mieles ja yhtäläises luulos.

1:11 Sillä minun corwini on

olen saanut teistä kuulla, veljeni, että teillä on riitoja keskuudessanne.

1:12 Tarkoitan sitä, että yksi teistä sanoo: Minä olen Paavalin puolta, toinen: Minä Apolloksen, joku taas: Minä Keefaan, joku vielä: Minä Kristuksen.

1:13 Onko Kristus jaettu? Ei kaikei Paavali ole ristiinnaulittu teidän edestänne? Vai oletteko te kastetut Paavalin nimeen?

1:14 Minä kiitän Jumalaa, etten ole kastanut teistä ketään muita kuin Krispuksen ja Gaiuksen,

1:15 niin ettei kukaan saata sanoa, että te olette minun nimeeni kastetut.

1:16 Kastoinhan tosin Stefanankin perhekunnan; sitten en tiedä, olenko ketään muuta kastanut.

1:17 Sillä Kristus ei lähettänyt minua kastamaan, vaan evankeliumia julistamaan - ei puheen viisaudella, ettei Kristuksen risti menisi mitättömäksi.

1:18 Sillä sana rististä on hullutus niille, jotka kadotukseen joutuvat, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima.

1:19 Onhan kirjoitettu: Minä hävitän viisasten viisauden, ja ymmärtäväisten ymmärryksen minä teen mitättömäksi.

1:20 Missä ovat viisaat? Missä kirjanoppineet? Missä tämän maailman älyniekat? Eikö Jumala ole tehnyt maailman viisautta hullutukseksi?

1:21 Sillä kun, Jumalan vii-

jet, Kloen perheen kautta, että riidat ovat teillä keskenänne.

1:12 Niin minä sanon sitä, että kukin teistä sanoo: minä olen Paavalin, minä olen Apollon, minä Kephaan, minä Kristuksen.

1:13 Lieneekö Kristus jaettu, vai onko Paavali teidän edestänne ristiinnaulittu? eli oletteko te Paavalin nimeen kastetut?

1:14 Minä kiitän Jumalaa, etten minä ole yhtään teistä kastanut, vaan Krispuksen ja Gajuksen:

1:15 Ettei kenkään saa sanoa, että minä minun nimeeni ketään kastin.

1:16 Minä kastin myös Stephanaan perheen; sitte en minä tiedä, jos minä jonkun muun kastanut olen.

1:17 Sillä ei Kristus minua lähettänyt kastamaan, vaan evankeliumia saarnaamaan, ei sanan viisaudella, ettei Kristuksen risti turhaan menisi.

1:18 Sillä se puhe rististä on niille hulluus, jotka kadotetaan; mutta meille, jotka autuaaksi tulemme, on se Jumalan voima.

1:19 Sillä kirjoitettu on: minä kadotan viisasten viisauden, ja ymmärtäväisten ymmärryksen minä hylkään.

1:20 Kussas on viisas? kussas on kirjanoppinut? kussas tämän maailman tutkia on? Eikö Jumala ole tämän maailman viisautta hullutukseksi tehnyt?

1:21 Sillä että Jumalan vii-

tullut teistä/ rackat weljet/ Chloen perhen cautta/ että rijdat owat teidän keskenän.

1:12 Nijn minä sanon sitä/ että cukin teistä sano: Minä olen Pawalin: se toinen: Minä olen Apollon: colmas: Minä olen Cephaxen: neljäs: Minä olen Christuxen.

1:13 Cuingasta? Lienekö Christus jaettu? wai ongo Pawali teidän edestän ristin-aulittu? Eli olettaco te Pawalin nimeen castetut?

1:14 Minä kijtän Jumalata/ etten minä ole yhtän teistä castanut/ waan Chrispuxen ja Gajuxen:

1:15 Ettei kengän saa sanoa/ että minä minun nimeeni ketän castoin.

1:16 Minä castoin myös Stephanin perhen/ sijtte en minä tiedä jos minä jongun castanut olen.

1:17 Sillä ei Christus minua lähettänyt castaman/ waan Evangeliumi saarnaman/ ei cawaloilla sanoilla/ ettei Christuxen risti turhan menis.

1:18 Sillä puhe rististä/ on nijlle hulluus/ jotca cadotetan. Mutta meille/ jotca autuaxi tulemma/ on se Jumalan wäki.

1:19 Sillä kirjoitettu on: Minä cadotan wijsasten wijsauden/ ja ymmärtäväisten ymmärryksen minä hyljän.

1:20 Cusasta wijsat owat? Cusasta Kirjanoppenet owat? Cusasta tämän mailman tutkiat owat? Eikö Jumala ole tämän mailman wijsautta hulludexi tehnyt.

1:21 Sillä ei mailma tundenut

<p>saudesta, maailma ei oppinut viisauden avulla tuntemaan Jumalaa, niin Jumala näki hyväksi saarnauttamansa hullutuksen kautta pelastaa ne, jotka uskovat,</p>	<p>saudessa ei maailma tuntenut Jumalaa viisauden kautta, niin kelpasi Jumalalle tyhmän saarnan kautta niitä vapahtaa, jotka sen uskovat,</p>	<p>Jumalata wijsaudellans hänen wijsaudesans/ nijn kelpais Jumalalle tyhmän saarnan kautta nijtä wapahta/ jotca sen uscowat.</p>
<p>1:22 koskapa juutalaiset vaativat tunnustekoja ja kreikkalaiset etsivät viisautta,</p>	<p>1:22 Sentähden että Juudalaiset merkkiä anovat ja Grekiläiset viisautta etsivät;</p>	<p>1:22 Sentähden/ että Judalaiset merckiä anowat/ ja Grekit wijsautta edziwät.</p>
<p>1:23 me taas saarnaamme ristiinnaulittua Kristusta, joka on juutalaisille pahennus ja pakanoille hullutus,</p>	<p>1:23 Mutta me saarnaamme ristiinnaulitun Kristuksen Juudalaisille pahennukseksi ja Grekiläisille hulluudeksi.</p>	<p>1:23 Mutta me saarnamme ristinnaulitun Christuxen Judalaisille pahennuxexi/ ja Grekeille hulludexi.</p>
<p>1:24 mutta joka niille, jotka ovat kutsutut, olkootpa juutalaisia tai kreikkalaisia, on Kristus, Jumalan voima ja Jumalan viisaus.</p>	<p>1:24 Mutta kutsutuille sekä Juudalaisille että Grekiläisille saarnaamme me Kristuksen Jumalan voimaksi ja Jumalan viisaudeksi.</p>	<p>1:24 Mutta cudzutuille sekä Judalaisille: että Grekeille saarnamma me Christuxen Jumalan woimaxi ja Jumalan wijsaudexi/</p>
<p>1:25 Sillä Jumalan hulluus on viisaampi kuin ihmiset, ja Jumalan heikkous on väkevämpi kuin ihmiset.</p>	<p>1:25 Sillä Jumalan hulluus on viisaampi kuin ihmiset, ja Jumalan heikkous on väkevämpi kuin ihmiset.</p>	<p>1:25 Sillä Jumalan hulluus on wijsambi cuin ihmiset/ ja Jumalan heikkous on wäkewämbi cuin ihmiset.</p>
<p>1:26 Sillä katsokaa, veljet, omaa kutsumistanne: ei ole monta inhimillisesti viisasta, ei monta mahtavaa, ei monta jalosukuista,</p>	<p>1:26 Te näette, rakkaat veljet, teidän kutsumisenne, ettei monta lihallista viisasta, ei monta voimallista, ei myös monta suuresta suvusta,</p>	<p>1:26 Cadzocat/ rackat weljet/ teidän cudzumistan/ ei monda lihallista wijsast/ ei monda jalo/ ei myös monda suuresta sugusta cudzuttu ole.</p>
<p>1:27 vaan sen, mikä on hulluutta maailmalle, sen Jumala valitsi saattaaksensa viisaat häpeään, ja sen, mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi saattaaksensa sen, mikä väkevää on, häpeään,</p>	<p>1:27 Vaan ne, jotka maailman edessä hullut ovat, on Jumala valinnut, että hän viisaat häpiään saattais; ja ne, jotka heikot ovat maailman edessä, on Jumala valinnut, että hän väkevät häpiään saattais;</p>	<p>1:27 Waan se cuin mailman edes hullu on/ sen on Jumala walinnut/ että hän wijsat häpiään saattais. Ja se cuin heicko oli mailman edes/ sen Jumala on walinnut/ että hän wäkwät häpiään saattais.</p>
<p>1:28 ja sen, mikä maailmassa on halpasukuista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, sen, joka ei mitään ole, tehdäkensä mitättömäksi sen, joka jotakin on,</p>	<p>1:28 Ja ne alimmaisesta suvusta ja ylönkatsotut maailmassa on Jumala valinnut, ja ne, jotka ei mitään ole, että hän ne, jotka jotakin ovat, turhaksi tekis;</p>	<p>1:28 Ja se cuin oli wapahtoin ja ylönkadzottu mailmasa/ on Jumala walinnut: ja se cuin ei mitän ole/ että hän ne jotca jotakin owat/ turhaxi tekis.</p>
<p>1:29 ettei mikään liha voisi kerskata Jumalan edessä.</p>	<p>1:29 Ettei hänen edessänsä yksikään liha kerskaisi.</p>	<p>1:29 Ettei hänen edesäns yxikän liha kerscais.</p>
<p>1:30 Mutta hänestä on teidän olemisenne Kristuksessa Jee-</p>	<p>1:30 Mutta te olette hänestä Kristuksessa Jesuksessa,</p>	<p>1:30 Joista te myös oletta Christuxes Jesuxes/ joca</p>

suksessa, joka on tullut meille viisaudeksi Jumalalta ja vanhurskaudeksi ja pyhitykseksi ja lunastukseksi,

1:31 että kävisi, niinkuin kirjoitettu on: Joka kerskaa, sen kerskauksena olkoon Herra.

1 Korinto 2 LUKU

2:1 Niinpä, kun minä tulin teidän tyköne, veljet, en tullut puheen tai viisauden loistolla teille Jumalan todistusta julistamaan.

2:2 Sillä minä olin päättänyt olla teidän tykönäni tunte-matta mitään muuta paitsi Jeesuksen Kristuksen, ja hänet ristiinnaulittuna.

2:3 Ja ollessani teidän tykönäni minä olin heikkouden vallassa ja pelossa ja suuressa vapistuksessa,

2:4 ja minun puheeni ja saarnani ei ollut kiehtovia viisauden sanoja, vaan Hengen ja voiman osoittamista,

2:5 ettei teidän uskonne perustuisi ihmisten viisauteen, vaan Jumalan voimaan.

2:6 Kuitenkin me puhumme viisautta täydellisten seurassa, mutta emme tämän maailman viisautta emmekä tämän maailman valtiasten, jotka kukistuvat,

2:7 vaan me puhumme salatua Jumalan viisautta, sitä kätkeyttä, jonka Jumala on edeltämäärännyt ennen maailmanajoja meidän kirkkaudeksemme,

2:8 sitä, jota ei kukaan tä-

joka meille on Jumalalta tehty viisaudeksi, ja vanhurskaudeksi, ja pyhitykseksi ja lunastukseksi:

1:31 Että niinkuin kirjoitettu on: joka itsiänsä kerskaa, hän kerskatkaan itsiänsä Herrassa.

2 LUKU

2:1 Ja, rakkaat veljet, kuin minä teidän tyköne tulin, en minä tullut korkeilla sanoilla enkä syvällä viisaudella ilmoittamaan teille Jumalan todistusta.

2:2 Sillä en minä itsiäni pitänyt teidän seassanne mitäkään tietämäni, vaan ainoasti Jeesuksen Kristuksen ja sen ristiinnaulitun.

2:3 Ja minä olin teidän kanssanne heikkoudessa, ja pelvossa, ja suuressa vapistuksessa.

2:4 Ja minun puheeni ja saarnani ei ollut kaunistetuissa sanoissa ihmisten viisauden jälkeen, mutta Hengen ja voiman osoituksessa,

2:5 Ettei teidän uskonne olisi ihmisten viisaudessa, vaan Jumalan voimassa.

2:6 Mutta me puhumme siitä viisaudesta, joka on täydellisten tykönä, ei tämän maailman viisaudesta, eikä tämän maailman päämiesten, jotka hukkuvat.

2:7 Vaan me puhumme siitä salatusta Jumalan viisaudesta, jonka Jumala on ennen maailman alkua säätänyt meidän kunniaksemme,

2:8 Jota ei yksikään tämän

meille on Jumalalta tehty wijsaudexi/ ja vanhurscaudexi/ ja pyhydexi/ ja lunastuxexi.

1:31 Nijncuin kirjoitettu on: joca idziäns kersca/ hän kerscatcan händäns HERrasta.

II. Lucu .

2:1 JA/ rackat weljeni/ cosca minä teidän tygönne tulin/ en minä tullut corkioilla sanoilla/ engä sywällä wijsaudella/ ilmoittaman teille Jumalan todistusta.

2:2 Sillä en minä idziäni pitänyt teidän seasan nijncuin minä olisin jotakin tienny/ waan ainoastans Jesuxen Christuxen ja sen ristinnaulitun.

2:3 Ja minä olin teidän cansan heickoudes/ pelgos/ ja suures wapistuxes.

2:4 Ja minun puhen ja saarnan/ ei ollut caunistetuis juttuis ihmisten wijsauden jälken/ mutta Hengen ja wäen osotuxes/

2:5 Ettei teidän uscon olisi ihmisten wijsaudes/ mutta Jumalan wäes.

2:6 Mutta se josta me puhumma/ on cuitengin wijsaus/ täydellisten tykönä. Ei tämän mailman/ eikä tämän mailman Päämiesten wijsaus/ joca hucku.

2:7 Waan me puhumma sijtä salatusta Jumalan wijsaudesta/ jonga Jumala on ennen mailman alcua säätänyt meidän cunniaxem/

2:8 Jota ei yxikän tämän

män maailman valtiaista ole tuntenut - sillä jos he olisivat sen tunteneet, eivät he olisi kirkkauden Herraa ristiinnaulinneet -

2:9 vaan, niinkuin kirjoitettu on: mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämeen nousut ja minkä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat.

2:10 Mutta meille Jumala on sen ilmoittanut Henkensä kautta, sillä Henki tutkii kaikki, Jumalan syvydetkin.

2:11 Sillä kuka ihminen tietää, mitä ihmisessä on, paitsi ihmisen henki, joka hänessä on? Samoin ei myös kukaan tiedä, mitä Jumalassa on, paitsi Jumalan Henki.

2:12 Mutta me emme ole saaneet maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka on Jumalasta, että tietäisimme, mitä Jumala on meille lahjoittanut;

2:13 ja siitä me myös puhumme, emme inhimillisen viisauden opettamalla sanoilla, vaan Hengen opettamalla, selittäen hengelliset hengellisesti.

2:14 Mutta luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutus, eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se on tutkisteltava hengellisesti.

2:15 Hengellinen ihminen sitä vastoin tutkistelee kaiken, mutta häntä itseään ei ku-

maailman päämiehistä tuntenut; sillä jos he olisivat tunteneet, niin ei he olisi kunnian Herraa ristiinnaulinneet.

2:9 Vaan niinkuin kirjoitettu on: joita ei silmä ole nähnyt, eikä korva ole kuullut, ja ei ihmisen sydämeen ole astunut, joita Jumala on niille valmistanut, jotka häntä rakastavat.

2:10 Mutta meille on Jumala sen ilmoittanut Henkensä kautta; sillä Henki kaikki tutkistelee, Jumalan syvydetkin.

2:11 Sillä kuka ihminen tietää, mitä ihmisessä on, vaan ihmisen henki, joka hänessä on? Niin myös ei yksikään tiedä, mitä Jumalassa on, vaan Jumalan Henki.

2:12 Mutta emme ole saaneet tämän maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka Jumalasta on, että me tietäisimme, mitä meille Jumalalta annettu on,

2:13 Jota me myös puhumme, ei niillä sanoilla, joita inhimillinen viisaus opettaa, vaan niillä, joita Pyhä Henki opettaa, ja me tuomitsemme hengelliset asiat hengellisesti.

2:14 Mutta ei luonnollinen ihminen ymmärrä niitä, mikä Jumalan Hengen ovat; sillä ne ovat hänelle hulluus, ja ei taida käsittää, sillä ne hengellisesti tuomitaan.

2:15 Mutta hengellinen tuomitsee tosin kaikkia, vaan ei hän keltäkään tuomita.

mailman Päämiehistä tuntenut: Sillä jos he olisit hänen tundenet/ niin ei he olisi Cunnian HERra ristinnaulinnet.

2:9 Waan nijncuin kirjoitettu on: Ei yxikän silmä ole nähnyt/ eikä yxikän corwa ole cuullut/ ja ei yhdengän ihmisen sydämeen ole astunut/ sijtä cuin Jumala on nijlle walmistanut/ jotca händä racastawat.

2:10 Mutta meille on Jumala sen ilmoittanut Hengens kautta: sillä Hengi tutkistelee caicki cappalet/ Ja/ Jumalan sywydet.

2:11 Sillä cuca ihminen sen tietä mitä ihmises on/ vaan ihmisen Hengi joca hänesä on? Nijn myös/ ei yxikän tiedä mitä Jumalas on/ vaan Jumalan Hengi.

2:12 Mutta en me ole saanet tämän mailman henge: vaan sen Hengen/ joca Jumalasta on/ että me taidaisimme tietä/ mitä meille Jumalalda annettu on.

2:13 jota me myös puhumma/ ei sencaltaisilla sanoilla cuin inhimillinen wijsaus opetta: vaan sencaltaisilla sanoilla cuin Pyhä Hengi opetta/ ja me duomidzemma hengelliset asiat hengellisest.

2:14 Mutta ei luonnollinen ihminen ymmärrä Jumalan Hengestä mitän: sillä se on hänelle hulluus/ ja ei taida sitä käsittää/ joca hengellisest duomittaman pitä.

2:15 Mutta hengellinen duomidze caickia asioita/ ja ei hän keldäkän duomita.

kaan kykene tutkistelemaan.

2:16 Sillä: kuka on tullut tuntemaan Herran mielen, niin että voisi neuvoa häntä? Mutta meillä on Kristuksen mieli.

2:16 Sillä kuka on tietänyt Herran mielen, joka tahtoo hänelle neuvoa antaa? Mutta meillä on Kristuksen mieli.

2:16 Sillä cuca on tiennyt HERran mielen? Eli cuca tahdo hänen neuwo anda? Mutta meillä on Christuxen mieli.

1 Korinto 3 LUKU

3:1 Niinpä, veljet, minun ei käynyt puhuminen teille niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallsille, niinkuin pienille lapsille Kristuksessa.

3:2 Maitoa minä juotin teille, en antanut ruokaa, sillä sitätte silloin sietäneet, ettekä vielä nytkään siedä;

3:3 olettehan vielä lihallsia. Sillä kun keskuudessanne on kateutta ja riitaa, ettekö silloin ole lihallsia ja vaella ihmisten tavoin?

3:4 Kun toinen sanoo: Minä olen Paavalin puolta, ja toinen: Minä olen Apolloksen, ettekö silloin ole niinkuin ihmiset ainakin?

3:5 Mikä Apollos sitten on? Ja mikä Paavali on? Palvelijoita, joiden kautta te olette tulleet uskoviksi, palvelijojen kykynsä mukaan, minkä Herra on heille kullekin antanut.

3:6 Minä istutin, Apollos kasteli, mutta Jumala on antanut kasvun.

3:7 Niin ei siis istuttaja ole mitään, eikä kastelijakaan, vaan Jumala, joka kasvun antaa.

3:8 Mutta istuttaja ja kastelija ovat yhtä; kuitenkin on kumpikin saava oman palkkansa oman työnsä mukaan.

3 LUKU

3:1 Ja, rakkaat veljet! en minä taitanut teille puhua niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallsille, niinkuin lapsille Kristuksessa.

3:2 Rieskaa minä olen teille juoda antanut, ja en ruokaa; sillä ette sitä vielä voineet, ja ette vielä nytkään voi.

3:3 Sillä te olette vielä lihallsit, sillä niinkauvan kuin teidän seassanne kateus ja riita ja eripuraisuus on, ettekö te ole lihallsit ja vaella ihmisten tavan jälkeen?

3:4 Sillä koska joku sanoo: minä olen Paavalin, ja toinen: minä Apollon: ettekö te siis ole lihallsit?

3:5 Mitäs Paavali on ja mikä Apollo muuta kuin palveliat, joiden kautta te olette uskonneet, ja niinkuin Jumala kullekin antanut on?

3:6 Minä olen istuttanut, Apollo on kastanut mutta Jumala on kasvun antanut.

3:7 Niin ei se mitään ole, joka istuttaa, eikä se, joka kastaa, vaan Jumala, joka kasvun on antaa.

3:8 Mutta se, joka istuttaa, ja se, joka kastaa, ovat yhtä: kumpikin saa palkkansa työnsä jälkeen.

III. Lucu .

3:1 JA/ rackat weljeni/ en minä tainnut teidän cansan puhua nijncuin hengellisten/ waan nijncuin lihallisten cansa/ nijncuin nuorten lasten cansa Christuxes.

3:2 Riesca minä olen teille juoda andanut/ ja en ruoca: sillä et te sitä vielä woinet. Ja et te myös nytkän woi/ että te oletta vielä lihallsit.

3:3 Sillä nijncauwan cuin teidän seasan cateus/ rijta/ ja eripuraisuus on/ ettekö te ole lihallsit/ ja waella ihmisten tawan jälken?

3:4 Sillä cosca jocu sano: Minä olen Pawalin: ja toinen sano: Minä olen Apollon/ ettekö te sijs ole lihallsit?

3:5 Mikästä Pawali on? Ja mikä Apollo on? He owat palweliat/ joiden cautta te oletta uscowaisexi tullet. Ja semmengin nijncuin Jumala cullengin andanut on.

3:6 Minä olen istuttanut: Apollo on castanut: Mutta Jumala on caswon andanut.

3:7 Nijn ei se mitän ole joca istutta/ eikä se joca casta/ waan Jumala joca caswon anda.

3:8 Mutta se joca istutta/ ja se joca casta/ owat yhtä molemmat/ cumbikin saa palckans työns jälken.

3:9 Sillä me olemme Jumalan työtovereita; te olette Jumalan viljelysmaa, olette Jumalan rakennus.	3:9 Sillä me olemme Jumalan apulaiset: te olette Jumalan pelto ja Jumalan rakennus.	3:9 Sillä me olemme Jumalan apulaiset/ te olette Jumalan peldo/ ja Jumalan rakennus.
3:10 Sen Jumalan armon mukaan, joka on minulle annettu, minä olen taitavan rakentajan tavoin pannut perustuksen, ja toinen sille rakentaa, mutta katsokoon kukin, kuinka hän sille rakentaa.	3:10 Sen Jumalan armon jälkeen, joka minulle annettu on, olen minä perustuksen laskenut, niinkuin taitava rakentaja, vaan toinen sen päälle rakentaa; mutta katsokaan jokainen, kuinka hän sen päälle rakentaa.	3:10 Minä Jumalan armosta/ joka minulle annettu on/ olen perustuksen laskenut/ niinkuin taitava rakentaja/ toinen sen päälle rakentaa: mutta katsokoon jokainen/ kuinka hän rakentaa sen päälle.
3:11 Sillä muuta perustusta ei kukaan voi panna, kuin mikä pantu on, ja se on Jeesus Kristus.	3:11 Sillä muuta perustusta, ei taida yksikään panna, vaan sen, joka pantu on, joka on Jeesus Kristus.	3:11 Sillä muuta perustusta ei taida yksikään panna/ vaan sen kuin pantu on/ joka on Jeesus Kristus.
3:12 Mutta jos joku rakentaa tälle perustukselle, rakensipa kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinistä tai oljista,	3:12 Jos nyt joku rakentaa tämän perustuksen päälle kulta, hopeaa, kalliita kiviä, puita, heiniä, olkia:	3:12 Jos nyt joku rakentaa tämän perustuksen päälle/ kulta/ hopeaa/ kalliita kiviä/ puita/ heiniä/ olkia.
3:13 niin kunkin teko on tuleva näkyviin; sillä sen on saatava ilmi se päivä, joka tulee ilmaistyy, ja tuli on koetettava, minkälainen kunkin teko on.	3:13 Jokainen teko tulee julkiseksi; sillä se päivä sen on selittävä, joka tulee ilmaistuu: ja minkälainen kunkin teko on, sen tuli koettelee.	3:13 Niin jokaisen teko tulee julkiseksi: Sillä se päivä on sen selittävä/ joka tulee ilmaistuu/ ja minkälainen kunkin teko on/ sen tuli koettelee.
3:14 Jos jonkun tekemä rakennus kestää, on hän saava palkan;	3:14 Jos jonkun teko pysyy, jonka hän sen päälle rakentanut on, niin hän saa palkan:	3:14 Jos jonkun teko pysyy/ niinkuin hän sen päälle rakentanut on/ niin hän saa palkan.
3:15 mutta jos jonkun tekemä palaa, joutuu hän vahinkoon; mutta hän itse on pelastuva, kuitenkin ikäänkuin tulen läpi.	3:15 Jos jonkun teko palaa, niin hän saa vahingon; mutta hän tulee itse autuaaksi, kuitenkin niinkuin tulen kautta.	3:15 Mutta jos jonkun teko pala/ niin hän saa vahingon. Mutta hän tulee idze autuaaksi/ kuitenkin niinkuin tulen kautta.
3:16 Ettekö tiedä, että te olette Jumalan temppeli ja että Jumalan Henki asuu teissä?	3:16 Ettekö te tiedä teidän Jumalan temppelin, ja että Jumalan Henki asuu teissä?	3:16 Ettekö te tiedä teidän Jumalan Temppelin/ ja Jumalan Hengen asu teissä?
3:17 Jos joku turmelee Jumalan temppelin, on Jumala turmeleva hänet; sillä Jumalan temppeli on pyhä, ja sellaisia te olette.	3:17 Jos joku Jumalan temppelin turmelee, sen Jumala turmelee; sillä Jumalan temppeli on pyhä, niinkuin tekin olette.	3:17 Jos joku Jumalan Temppelin turmelee/ sen Jumala turmelee. sillä Jumalan Temppeli on pyhä/ niinkuin tekin olette.
3:18 Älköön kukaan pettää itseään. Jos joku teidän jou-	3:18 Älköön kenkään itseään pettää: jos joku teistä	3:18 Älköön kenkään idziänsä pettää. Jos joku teistä id-

kossanne luulee olevansa viisas tässä maailmassa, tulkoon hän tyhmäksi, että hänestä tulisi viisas.	luulee itsensä viisaaksi tässä maailmassa, se tulkoon tyhmäksi, että hän viisaaksi tulisi.	zens luule wij saxi/ se tulcon hulluxi täsä mailmasa/ että hän wij sas olis.
3:19 Sillä tämän maailman viisaus on hullutus Jumalan silmissä. Sillä kirjoitettu on: Hän vangitsee viisaat heidän vekkautensa;	3:19 Sillä tämän maailman viisaus on hulluus Jumalan tykönä. Sillä kirjoitettu on: hän käsittää taitavat heidän kavaluudessansa,	3:19 Sillä tämän mailman wij saus/ on hulluus Jumalan tykönä. Nijncuin kirjoitettu on: Hän käsittää wij sat cawalu xisans.
3:20 ja vielä: Herra tuntee viisasten ajatukset, hän tietää ne turhiksi.	3:20 Ja taas: Herra tietää viisasten ajatukset, että ne turhat ovat.	3:20 Ja taas: HERra tietä wij sasten ajatuxet turhaxi.
3:21 Älköön siis kukaan kerskatko ihmisistä; sillä kaikki on teidän,	3:21 Sentähden älkään yksikään ihmisistä kerskatko; sillä kaikki ovat teidän omanne:	3:21 Sentähden älkän yxikän ihmisistä kerscatco.
3:22 teidän on Paavali ja Apollos ja Keefas, teidän on maailma ja elämä ja kuolema, nykyiset ja tulevaiset, kaikki on teidän.	3:22 Joko se olis Paavali eli Apollo, eli Kephass, taikka maailma, eli elämä, eli kuolema, taikka nykyiset eli tulevaiset: kaikki ovat teidän,	3:22 Caicki owat teidän oman: Olis Pawali eli Apollo/ Cephas taicka mailma/ olis elämä eli cuolema/ taicka nykyiset eli tulewaiset/ caicki owat teidän omanna:
3:23 Mutta te olette Kristuksen, ja Kristus on Jumalan.	3:23 Mutta te olette Kristuksen, vaan Kristus on Jumalan.	3:23 Mutta te oletta Christuxen: waan Christus on Jumalan.

1 Korinto 4 LUKU

4:1 Niin pitäköön jokainen meitä Kristuksen käskyläisinä ja Jumalan salaisuuksien huoneenhaltijoina.

4:2 Sitä tässä huoneenhaltijoilta ennen muuta vaaditaan, että heidät havaitaan uskollisiksi.

4:3 Mutta siitä minä hyvin vähän välitän, että te minua tuomitsette tai joku inhimillinen oikeus; en minä itsekään tuomitse itseäni,

4:4 sillä ei minulla ole mitään tunnollani, mutta en minä silti ole vanhurskautettu, vaan minun tuomitsijani on Herra.

4:5 Älkää sentähden lausuko

4 LUKU

4:1 Jokainen pitäköön meitä Kristuksen palvelioina ja Jumalan salaisuutten huoneenhaltioina.

4:2 Mutta ainoastaan se huoneenhaltia in seassa etsitään, että joku uskolliseksi löydettäisiin.

4:3 Mutta vähän minä sitä tottelen, että minä teiltä tuomitaan eli inhimilliseltä päivältä: ja en minä itsekään tuomitse minuani;

4:4 Sillä en minä tiedä mitään kanssani; mutta en minä sentähden vanhurskautettu ole, vaan Herra on se, joka minun tuomitsee.

4:5 Sentähden älkää tuo-

IV. Lucu .

4:1 JOcainen pitäkön meitä Christuxen palweliana/ ja Jumalan salaisuden haldiana.

4:2 Ainoastans se haldioilda edzitän/ että he löytätisin uscollisixi.

4:3 Mutta vähän minä sijtä tottelen/ etä minä teidä duomitan/ eli inhimiliseldä päiwäldä. En minä idzekän duomidze minuani.

4:4 En minä tiedä mitän cansani/ mutta en minä sentähden wanhurscas ole/ waan HERra on se joca minun duomidze.

4:5 Sentähden älkät duomitco

mitään tuomiota, ennenkuin aika on, ennenkuin Herra tulee, joka myös on saattava valoon pimeyden kätköt ja tuova ilmi sydänten aivoitukset; ja silloin kukin saa kii-töksensä Jumalalta.

4:6 Tämän olen, veljet, sovit-tanut itseeni ja Apollokseen, teidän tähtenne, että meistä oppisitte tämän: Ei yli sen, mikä kirjoitettu on, ettette pöyhkeillen asettuisi mikä minkin puolelle toista vastaan.

4:7 Sillä kuka antaa sinulle etusijan? Ja mitä sinulla on, jota et ole lahjaksi saanut? Mutta jos olet sen saanut, niin miksi kerskaat, ikäänkuin se ei olisi saatua?

4:8 Te olette jo ravitut, teistä on tullut jo rikkaita, ilman meitä teistä on tullut kunin-kaita! Kunpa teistä olisikin tullut kuninkaita, niin että mekin pääsisimme kuninkaiksi teidän kanssanne!

4:9 Sillä minusta näyttää, et-tä Jumala on asettanut mei-dät apostolit vihoviimeisiksi, ikäänkuin kuolemaan tuomi-tuiksi; meistä on tullut kaiken maailman katseltava, sekä enkelien että ihmisten,

4:10 me olemme houkkia Kristuksen tähden, mutta te älykkäitä Kristuksessa, me olemme heikkoja, mutta te väkeviä; te kunnioitettuja, mutta me halveksittuja.

4:11 Vielä tänäkin hetkenä me kärsimme sekä nälkää että janoa, olemme alasti,

mitko ennen aikaa, siihenas-ti kuin Herra tulee, joka ne-kin valkeuteen saattaa, mit-kä pimeydessä peitettyt ovat, ja ilmoittaa sydänten aivoi-tukset; ja silloin kukin saa kunnian Jumalalta.

4:6 Mutta näitä, rakkaat vel-jet, olen minä minustani ja Apollosta ulostoimittanut teidän tähtenne, että te meistä oppisitte, ettei ken-kään enempää itsestensä ajattelisi kuin kirjoitettu on, ettei yksikään teistä toistan-sa vastaan pidä jonkun täh-den itsiänsä paisuttaman.

4:7 Sillä kuka sinun eroit-taa? Taikka mitä sinulla on, jota et sinä ole saanut? Jos siitä siis saanut olet, mitäs kerskaat niinkuin et sinä saanut olisi?

4:8 Jo te olette ravitut, jo te olette rikastuneet, ilman meitä te vallitsette: ja oi jos-pa te tosin vallitsisitte, että mekin teidän kanssanne val-litsisimme!

4:9 Sillä minä luulen, että Jumala on meitä apostoleita viimeisiksi asettanut, niin-kuin surmattaviksi; sillä me olemme maailmalle, ja enke-leille, ja ihmisille ihmeeksi tulleet.

4:10 Me olemme tomppelit Kristuksen tähden, mutta te toimelliset Kristuksessa: me heikot, mutta te väkevät: te kunnialliset, mutta me kat-sotut ylön.

4:11 Hamaan tähän hetkeen asti kärsimme me nälkää ja janoa, ja olemme alasti, ja meitä lyödään korvalle ja ei

ennen aica/ siihenasti cuin HERra tule/ joca sengin wal-keuten saatta/ cuin pimeydes peitetty on/ ja julgista sy-dänden aiwoituxet: silloin cu-kin saa cunnian Jumalalda.

4:6 MUtta näitä/ rackat wel-jet/ olen minä minustani ja Apollosta tapauxis puhunut teidän tähdenne/ että te meistä oppisitta/ ettei kengän enämbä idzestäns pidäis/ cuin nyt kirjoitettu on/ ettei yxikän toinen toistans wastian pidä jongun tähden idziäns ylöspaisuttaman.

4:7 Sillä cuca on sinun cor-gottanut? Taicka mitä sinulla on/ jota et sinä ole saanut? Jos sinä sijs saanut olet? Mitäs kerscat/ nijncuin et sinä ensingän saanut olis?

4:8 Jo te oletta rawitut: jo te oletta hyötynet: ilman meitä te wallidzetta/ ja josca Ju-mala että te wallidzisitta/ että mekin teidän cansan wallidzisim.

4:9 Sillä minä luulen/ että Jumala on meitä Apostoleita lähettänyt nijncuin caickein huonombita/ nijncuin surmat-awia: sillä me olemma mail-man/ Engelein/ ja ihmisten ihmexi tullet.

4:10 Me olemma tomppelit Christuxen tähden/ mutta te oletta wijsat Christuxes: me heicot/ mutta te wäkewät: te cunnialiset/ mutta me ylön-cadzotut.

4:11 Haman tähän hetken asti kärsimmä me nälkä ja jano/ ja olemma alasti/ ja

meitä piestään, ja me kuljemme kodittomina,	meillä ole vahvaa asuinsiaa:	meitä lyödän corwalle/ ja ei meille ole wahwa asuinsia/
4:12 me näemme vaivaa tehden työtä omin käsin. Meitä herjataan, mutta me siunaamme: meitä vainotaan, mutta me kestämmme;	4:12 Ja me näemme vaivaa, työtä tehden omilla käsillämme. Kuin meitä soimataan, niin me hyvästi lausomme: kuin meitä vainotaan, niin me kärsimme.	ja me näemme waiwa työtä tehden omilla käsilläm. 4:12 Cosca meitä soimatan/ nijn me hywästi lausumma: cosca meitä wainotan/ nijn me kärsimme.
4:13 meitä parjataan, mutta me puhumme leppeästi; meistä on tullut kuin mikäkin maailman tunkio, kaikkien hylkimiä, aina tähän päivään asti.	4:13 Kuin meitä pilkataan, niin me rukoilemme: me olemme tulleet niinkuin maailman tunkioksi ja kaikkein saastaisuudeksi tähän päivään asti.	4:13 Cosca meitä pilcatan/ nijn me rucoilemma: me olemma nijncuin mailman kirous/ ja jocaidzen ihmisen hylky tähän päiwän asti.
4:14 En kirjoita tätä häväistäkseni teitä, vaan niinkuin rakkaita lapsiani neuvoen.	4:14 En minä näitä kirjoita häväistäkseni teitä, vaan minä neuvon teitä niinkuin rakkaita lapsiani.	4:14 Embä minä tätä kirjoita häwäistäxeni teitä/ waan minä neuwon teitä/ nijncuin minun rackaita lapsiani:
4:15 Sillä vaikka teillä olisi kymmenentuhatta kasvattajaa Kristuksessa, niin ei teillä kuitenkaan ole monta isää; sillä minä teidät synnytin evankeliumin kautta Kristuksessa Jeesuksessa.	4:15 Sillä ehkä teillä olisi kymmenentuhatta opettajaa Kristuksessa, niin ei teillä kuitenkaan ole monta isää; sillä minä olen teitä Kristuksessa Jeesuksessa siittänyt evankeliumin kautta.	4:15 Sillä ehkä teillä olisi kymmenen tuhatta Mestarita Christuxes/ nijn ei teillä cui-tengan ole monda Isä: sillä minä olen teitä Christuxes Jeesuxes synnyttänyt Evankeliumin cautta.
4:16 Kehoitin siis teitä: olkaa minun seuraajiani.	4:16 Sentähden neuvon minä teitä, olkaat minun tavoittajiani.	4:16 Sentähden neuwon minä teitä/ olcat minun tawottajiani.
4:17 Juuri sentähden minä lähetin teille Timoteuksen, joka on minun rakas ja uskollinen poikani Herrassa; hän on muistuttava teitä minun vaelluksestani Kristuksessa Jeesuksessa, sen mukaan kuin minä kaikkialla, joka seurakunnassa, opetan.	4:17 Sentähden lähetin minä teille Timoteuksen, joka on minun rakas ja uskollinen poikani Herrassa, jonka pitää muistuttaman teille minun tieni, jotka ovat Kristuksessa, niinkuin minä joka paikassa kaikissa seurakunnissa opetan.	4:17 Sentähden/ lähetin minä Timotheuxen teille/ minun rackan poicani/ ja uscollisen HERrasa/ muistuttaman teille minun tieni/ jotca owat Christuxes/ nijncuin minäkin caikisa Seuracunnis opetan.
4:18 Muutamat teistä ovat paisuneet pöyhkeiksi, aivan niinkuin minä en tulisikaan teidän tyköne.	4:18 Mutta muutamat ovat teistä paisuneet, niinkuin en minä teidän tyköne tulevaloliskaan.	4:18 MUtta muutamat owat teistä paisunet/ nijncuin en minä ensingän teidän tygönne tulewa oliscan.
4:19 Mutta minä tulen pian teidän tyköne, jos Herra tahtoo, ja silloin minä otan selon, en noiden pöyhkeiden sanoista, vaan voimasta.	4:19 Mutta ennen paljo aikaa tulen minä teidän tyköne, jos Herra tahtoo, ja tahdon tietää, ei paisuneitten sanojen, vaan voimaa.	4:19 Mutta ennen paljo aica tulen minä teidän tygön (jos HERra tahto) ja tahdon tietä/ ei nijden paisunuitten sanoja/ mutta woima.

4:20 Sillä Jumalan valtakunta ei ole sanoissa, vaan voimassa.

4:21 Kummanko tahdotte? Tulenko luoksenne vitsa kädessä vaiko rakkaudessa ja sävyisyyden hengessä?

1 Korinto 5 LUKU

5:1 Yleensä kuuluu, että teidän keskuudessanne harjoitetaan haureutta, jopa semmoista haureutta, jota ei ole pakanainkaan keskuudessa, että eräskin pitää isänsä vaimoa.

5:2 Ja te olette paisuneet pöyhkeiksi! Eikö teidän pikemminkin olisi pitänyt tulla murheellisiksi, että se, joka on tuommoisen teon tehnyt, poistettaisiin teidän keskudestanne?

5:3 Sillä minä, joka tosin ruumiillisesti olen poissa, mutta hengessä kuitenkin läsnä, olen jo, niinkuin läsnäollen, puolestani päättänyt, että se, joka tuommoisen teon on tehnyt, on

5:4 - sittenkuin olemme, te ja minun henkeni ynnä meidän Herramme Jeesuksen voima, tulleet yhteen -

5:5 Herran Jeesuksen nimesä hyljättävä saatanan haltuun lihan turmioksi, että hänen henkensä pelastuisi Herran päivänä.

5:6 Ei ole hyvä, että kerskaatte. Ettekö tiedä, että vähäinen hapatus hapattaa koko taikinan?

5:7 Peratkaa pois vanha ha-

4:20 Sillä Jumalan valtakunta ei ole puheessa, vaan voimassa.

4:21 Kumman te tahdotte: että minä tulen vitsalla teidän tykönnne, taikka rakkaudella ja hengen siveydellä?

5 LUKU

5:1 Täydellisesti kuuluu teidän seassanne huoruus, ja senkaltainen huoruus, josta ei pakanatkaan sanoa tiedä, niin että joku isänsä emäntää pitää.

5:2 Ja te olette paisuneet, ja miksi ette enemmän murehtineet, että se, joka senkaltaisen työn tehnyt on, teidän seastanne otettaisiin pois.

5:3 Mutta minä tosin, joka niinkuin ruumiin puolesta poissa ollen, kuitenkin hengessä tykönä ollen, olen jo niinkuin tykönä oleva sen tuominnut, että hän, joka sen niin tehnyt on,

5:4 Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen nimeen, teidän kokoontulemisessanne, ynnä minun henkeni kanssa, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen voimalla,

5:5 Annetaan saatanan haltuun lihan kadotukseksi, että henki autuaaksi tulis Herran Jeesuksen päivänä.

5:6 Ei ole teidän kerskauksenne hyvä: ettekö tiedä, että vähä hapatus kaiken taikinan hapattaa?

5:7 Sentähden peratkaa se

4:20 Sillä Jumalan waldacunda ei ole puhesa/ waan woimasa.

4:21 Cumman te tahdotta? Jos minä tulen widsalla teidän tygönnne/ taicka rackaudella/ ja Hengen siweydellä?

V. Lucu .

5:1 Julkisest cuulu teidän keskenän huoruus/ ja sencaltainen huoruus/ josta ei pakanatcan sanoa tiedä/ että jocu Isäns emändä pitää.

5:2 Ja te oletta paisunet/ josta teidän parammin tulis itke/ että se joca sencaltaisen työn tehnyt on/ teidän seastan poisotetaisin.

5:3 Mutta minä tosin/ joca ruumin puolest poisolen/ cuitengin Henges tykönä olen/ nijn olen minä jo/ nijncuin tykönä olewa/ sijtä päättänyt/ että hän/ joca sencaltaisen tehnyt on/

5:4 Meidän HERran Jesuxen Christuxen Nimeen/ teidän cocontulemisesan/ ynnä minun Hengeni cansa/ ja meidän HERran Jesuxen Christuxen woimalla/

5:5 Annetan Perkelen haldun lihan cadotuxexi/ että hengi autuaxi tulis HERran Jesuxen päiwänä.

5:6 Eli ole teidän kerscauxenne hywä: ettekö tiedä/ että wäähä hapatus caiken taikinan hapatta?

5:7 Sentähden peratcat se

patus, että teistä tulisi uusi taikina, niinkuin te olettekin happamattomat; sillä onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu.

5:8 Viettäköömme siis juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa eikä ilkeyden ja pahuuden hapatuksessa, vaan puhtauden ja totuuden happamattomuudessa.

5:9 Minä kirjoitin teille kirjeessäni, ettette seurustelisi huorintekijäin kanssa;

5:10 en tarkoittanut yleensä tämän maailman huorintekijöitä tai ahneita tai anastajia tai epäjumalanpalvelijoita, sillä silloinhan teidän täytyisi lähteä pois maailmasta.

5:11 Vaan minä kirjoitin teille, että jos joku, jota kutsutaan veljeksi, on huorintekijä tai ahne tai epäjumalanpalvelija tai pilkkaaja tai juomari tai anastaja, te ette seurustelisi ettekä söisikään semmoisen kanssa.

5:12 Sillä onko minun asiain tuomita niitä, jotka ovat ulkopuolella? Ettekö tekin tuomitse vain niitä, jotka ovat sisäpuolella?

5:13 Mutta ulkopuolella olevat tuomitsee Jumala. Poistakaa keskuudestanne se, joka on paha.

1 Korinto 6 LUKU

6:1 Kuinka rohkenee kukaan teistä, jolla on riita-asia toisen kanssa, käydä oikeutta vääräin edessä? Miksei pyhien

vanha taikina, että te olisitte uusi taikina, niinkuin te happamattomat olette; sillä meidän pääsiäislampaamme on meidän edestämme uhrattu, joka on Kristus.

5:8 Sentähden pitäkäämme juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa, eikä pahuuden ja vääryyden hapatuksessa, vaan vakuuden ja totuuden happamattomassa taikinas-
sa.

5:9 Minä olen teille lähetyskirjassa kirjoittanut, ettei teidän pitäisi sekaantumisen huorintekijäin kanssa.

5:10 Ja ei kaiketi tämän maailman huorintekijäin kanssa, eli ahneitten, eli raateliain, eli epäjumalain palveliain; sillä niin tulis teidän maailmasta paeta pois.

5:11 Mutta nyt minä olen kirjoittanut, ettei teidän pidä heihin sekaantumisen, jos joku, joka veljeksi kutsutaan, on huorintekijä, taikka ahne, eli epäjumalain palvelia, taikka pilkkaaja, eli juomari, taikka raatelia; älkää senkaltaisen kanssa syökö;

5:12 Sillä mitä minun tulee tuomita niitä, jotka ulkona ovat? Ettekö te niitä tuomitse, jotka sisällä ovat?

5:13 Mutta Jumala ne tuomitsee, jotka ulkona ovat. Ajakaat itsekin paha pois tyköänne.

6 LUKU

6:1 Miksi joku teistä, jolla on toisen kanssa jotakin asiaa, rohkenee riidellä vääräin ja ei pyhäin edessä?

wanha taikina/ että te tulisitte vdexi taikinaxi/ niijncuin te myös happamattomat oletta. Sillä meillä on myös Pääsiäis Lammas/ joca on Christus/ meidän edestämme uhrattu.

5:8 Sentähden pitäkäm meidän Pääsiäisem/ ei wanhas hapatuxes/ eikä pahuden ja vääryyden hapatuxes/ waan puhtauden ja totuden happamattomas taikinas.

5:9 Mlnä olen teille Epistolas kirjoittanut/ ettei teidän pidäis secanduman portoihin.

5:10 En minä ajattele tämän mailman portoista/ engä ahneista/ engä raateljista/ engä epäjumalden palwelioista/ sillä nijn tulis teidän mailmasta poispaeta.

5:11 Mutta nyt minä olen kirjoittanut/ ettei teidän pidä njihin secanduman. Jos jocu/ joca weljexi cudzutun/ olis salawuoteinen/ taicka ahne/ eli epäjumalden palwelia/ taicka pilckaja eli juomari/ taicka raatelia/ älkät sencaltaisen cansa syökö:

5:12 Sillä mitä minun tulee duomita nijtä/ jotca ulcona owat? Ettekö te nijtä duomidze/ jotca sisällä owat?

5:13 Mutta Jumala ne duomidze/ jotca ulcona owat. Ajacat idzekin paha pois tykönne.

VI. Lucu .

6:1 Mlxi jocu teistä/ jolla on toisen cansa jotakin asiata/ maltta riidellä vääräin/ ja ei pyhäin edessä?

edessä?

6:2 Vai ettekö tiedä, että pyhät tulevat maailman tuomitsemaan? Ja jos te tuomitsette maailman, niin ettekö kelpaa ratkaisemaan aivan vähäpätöisiä asioita?

6:3 Ettekö tiedä, että me tulemme tuomitsemaan enkeleitä, emmekö sitten maallisia asioita?

6:4 Jos teillä siis on maallisia asioita ratkaistavina, nekö te asetatte tuomareiksi, jotka ovat halveksittuja seurakunnassa?

6:5 Teidän häpeäksenne minä tämän sanon. Eikö teidän joukossanne sitten ole yhtäkään viisasta, joka voisi ratkaista veljien välin?

6:6 Vaan veli käy oikeutta veljen kanssa, vieläpä uskototomoin edessä!

6:7 Teille on jo yleensä vaurioksi, että käräjöitte keskenänne. Miksi ette ennemmin salli tehdä vääryyttä itsellenne? Miksi ette ennemmin anna riistää omaanne?

6:8 Sen sijaan te itse teette vääryyttä ja riistätte toisen omaa, vieläpä veljien.

6:9 Vai ettekö tiedä, etteivät väärät saa periä Jumalan valtakuntaa? Älkää eksykö. Eivät huorintekijät, ei epäjumalanpalvelijat, ei avionrikkojat, ei hekumoitsijat eikä miehitykset,

6:10 eivät varkaat, ei ahneet, ei juomarit, ei pilkkaajat eivätkä anastajat saa periä Jumalan valtakuntaa.

6:2 Ettekö te tiedä, että pyhät pitää maailmaa tuomitsemaan? Ja jos maailma pitää teidän kauttanne tuomitseman, ettekö siis te kelpaa pienempiä asioita tuomitsemaan?

6:3 Ettekö te tiedä, että meidän pitää enkeleitäkin tuomitseman? kuinka siis ei ajallisia asioita?

6:4 Kuin siis teillä on jotakuta asiaa ajallisesta hyvydestä, niin te otatte ne, jotka seurakunnassa ovat katsotut ylön, ja asetatte tuomariksi.

6:5 Teille minä sanon näitä häpiäksi: eikö niin yhtään viisasta ole teidän seassanne, joka taitais tuomita veljensä välillä?

6:6 Vaan veli riitelee veljensä kanssa, ja sittenkin uskototoman edessä.

6:7 Niin on siis kaiketi vika teidän seassanne, että te toinen toisenne kanssa käyttte oikeuden eteen. Miksi ette paremmin vääryyttä kärsi? miksi ette ennen suo teidän vahingoittaa?

6:8 Vaan te itse vääryyden ja vahingon teette, ja semminkin teidän veljillenne.

6:9 Ettekö te tiedä, ettei väärät pidä Jumalan valtakuntaa perimän? Älkää eksykö; ei huorintekiäin, eikä epäjumalten palvelijain, eikä salavuoteisten, eikä pehmiäin, eikä miesten kanssa makaa-jain,

6:10 Eikä varasten, eikä ahnetten, eikä juomarien, eikä pilkkaajain eikä raateliain pidä Jumalan valtakuntaa

Ettekö te tiedä/ että pyhät pitä mailma duomidzeman?

6:2 Jos sijs mailma pitä teidän duomittaman? Ettekö te sijs kelpa pienembitä asioita duomidzeman?

6:3 Ettekö te tiedä/ että meidän pitä Engeleitäkin duomidzeman? Cuinga paljo enemmän ajallisia asioita?

6:4 Mutta te/ cosca teillä on jotacuta asiata ajallisest hywydest/ nijn te otatte ne jotca Seuracunnas ylöncadzotut owat/ ja asetatte Duomarixi.

6:5 Teille minä sanon näitä häpiäxi. Eikö yhtän wijsasta ole teidän seasan? Eli jocu cuin taidais duomita/ weljen ja weljen keskellä?

6:6 Waan weli rijtele weljens cansa/ ja sijttekin uscomatotomain edes.

6:7 Nijn on sijs caiketi wica teidän seasan/ että te toinen toisenne cansa käyttte oikeuden eteen: Mixet te parammin wääryttä kärsi? Mixet te ennen suo teidän wahingoittaa?

6:8 Ja te idze wääryden ja wahingon teette/ ja semmingin teidän weljillen.

6:9 Ettekö te tiedä/ ettei wäärät pidä Jumalan waldacunda perimän?

6:10 Älkät andaco teidän wietellä: sillä ei salawuoteisten/ eikä epäjumalden palweliain/ eikä huorintekiäin/ eikä pehmiäin/ eikä nijden jotca was-toin luondo syndiä tekewät/ eikä warasten/ eikä ahnetten/ eikä juomaritten/ eikä pilckaitten/ eikä raateliain pidä Jumalan waldacunda

<p>6:11 Ja tuommoisia te olitte, jotkut teistä; mutta te olette vastaanottaneet peson, te olette pyhitetyt, te olette vanhurskautetut meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja meidän Jumalamme Hengessä.</p>	<p>perimän. 6:11 Ja senkaltaiset te muuttamat olitte; mutta te olette pestyt, te olette pyhitetyt, te olette vanhurskaaksi tulleet Herran Jesuksen nimen kautta ja meidän Jumalamme hengen kautta.</p>	<p>perimän. 6:11 Ja sencaltaiset te muuttamat olitta/ mutta te olette pestyt/ te olette pyhitetyt/ te olette vanhurscaxi tullet Herran Jesuxen Christuxen nimen kautta/ ja meidän Jumalamme Hengen cautta.</p>
<p>6:12 Kaikki on minulle luvallista, mutta ei kaikki ole hyödyksi; kaikki on minulle luvallista, mutta minä en saa antaa minkään itseäni vallita.</p>	<p>6:12 Kaikissa on minulla valta, vaan ei kaikki ole hyväksi: kaikissa on minulla valta, mutta en minä kenenkään alamainen ole.</p>	<p>6:12 CAikisa on minulla walda/ waan ei caicki ole hywäxi: Caikisa on minulla walda/ mutta en minä kenengän alammainen ole.</p>
<p>6:13 Ruoka on vatsaa varten ja vatsa ruokaa varten; ja Jumala on tekevä lopun niin toisesta kuin toisestakin. Mutta ruumis ei ole haureutta varten, vaan Herra varten, ja Herra ruumista varten;</p>	<p>6:13 Ruoka on vatsalle sääty ja vatsa ruualle; mutta Jumala on tämän ja sen hukuttava. Ei ruumis ole sääty huoruuteen, vaan Herralle, ja Herra ruumiille.</p>	<p>6:13 Ruoca on wadzalle sääty/ ja wadza ruualle/ mutta Jumala on tämän ja sen hukuttawa. Ei ruumis ole sääty huoruteen/ waan HERralle/ ja HERra ruumille.</p>
<p>6:14 ja Jumala, joka herätti kuolleista Herran, on herättävä meidätkin voimallansa.</p>	<p>6:14 Mutta Jumala on Herran herättänyt, niin hän on myös meitäkin voimallansa herättävä.</p>	<p>6:14 Mutta Jumala on HERran herättänyt/ nijn hän on myös meitäkin woimallans herättävä.</p>
<p>6:15 Ettekö tiedä, että teidän ruumiinne ovat Kristuksen jäseniä? Ottaisinko siis Kristuksen jäsenet ja tekisin ne porton jäseniksi? Pois se!</p>	<p>6:15 Ettekö te tiedä, että teidän ruumiinne ovat Kristuksen jäsenet? Pitäiskö siis minun Kristuksen jäsenet ottaman ja porton jäseniksi tekemän? Pois se!</p>	<p>6:15 Ettekö tiedä/ että teidän ruuminne owat Christuxen jäsenet? Pidäiskö sijs minun Christuxen jäsenet porton jäsenixi tekemän? Pois se.</p>
<p>6:16 Vai ettekö tiedä, että joka yhtyy porttoon, tulee yhdeksi ruumiiksi hänen kanssaan? Onhan sanottu: Ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.</p>	<p>6:16 Taikka ettekö te tiedä, että se, joka porttoon ryhtyy, hän on yksi ruumis sen kanssa? Sillä he tulevat, sanoo hän, kaksi yhdeksi lihaksi.</p>	<p>6:16 Taicka/ ettekö te tiedä/ että se joca porttohon ryhty/ nijn hän on yxi ruumis sen cansa? Sillä he tulewat (sano hän) caxi yhdexi lihaxi.</p>
<p>6:17 Mutta joka yhtyy Herraan, on yksi henki hänen kanssaan.</p>	<p>6:17 Mutta joka Herraan ryhtyy, se on yksi henki hänen kanssansa.</p>	<p>6:17 Mutta joca HERraan ryhty/ se on yxi hengi hänen cansans.</p>
<p>6:18 Paetkaa haureutta. Kaikki muu synti, mitä ikinä ihminen tekee, on ruumiin ulkopuolella; mutta haureuden harjoittaja tekee syntiä omaa ruumistansa vastaan.</p>	<p>6:18 Välttäkää huoruutta. Kaikki synnit, joita ihminen tekee, ovat ulkona ruumiista; vaan joka huorin tekee, tekee syntiä omassa ruumiissansa.</p>	<p>6:18 Wälttäkät huorutta. Caicki synnit cuin ihminen teke/ owat ulcona ruumista/ waan joca huorin teke/ se teke syndiä omas ruumisans.</p>
<p>6:19 Vai ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän</p>	<p>6:19 Vai ettekö te tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän</p>	<p>6:19 Wai ettekö te tiedä/ että teidän ruumin on Pyhän</p>

Hengen temppeli, joka Henki teissä on ja jonka te olette saaneet Jumalalta, ja ettette ole itsenne omat?

6:20 Sillä te olette kalliisti ostetut. Kirkastakaa siis Jumala ruumiissanne.

1 Korintto 7 LUKU

7:1 Mutta mitä siihen tulee, mistä kirjoititte, niin hyvä on miehelle olla naiseen ryhtymättä;

7:2 mutta haureuden syntien välttämiseksi olkoon kullakin miehellä oma vaimonsa, ja kullakin naisella aviomiehensä.

7:3 Täyttäköön mies velvollisuutensa vaimoansa kohtaan, ja samoin vaimo miestänsä kohtaan.

7:4 Vaimon ruumis ei ole hänen omassa, vaan hänen miehensä vallassa; samoin ei miehenkään ruumis ole hänen omassa, vaan vaimon vallassa.

7:5 Älkää vetäytykö pois toistanne, paitsi ehkä keskinäisestä sopimuksesta joksikin ajaksi, niin että olisitte vapaat rukoukseen ja sitten taas tulisitte yhteen, ettei saatana teitä kiusaisi teidän hillittömyytenne tähden.

7:6 Mutta tämän minä sanon myönnytyksenä, en käskynä.

7:7 Soisin kaikkien ihmisten olevan niinkuin minäkin; mutta kullakin on oma lahjansa Jumalalta, yhdellä yksi, toisella toinen.

Hengen templi, joka teissä on, jonka te Jumalalta saitte, ja ettepä te ole teidän omanne?

6:20 Sillä te olette kalliisti ostetut; kunnioittakaa siis Jumalaa teidän ruumiissanne ja teidän hengessänne, jotka Jumalan ovat.

7 LUKU

7:1 Mutta niistä, joita te minulle kirjoititte, hyvä on miehelle, ettei hän vaimoon ryhdy.

7:2 Mutta huoruuden tähden pitäköön kukin oman vaimonsa, ja jokainen pitäköön oman miehensä.

7:3 Mies antakoon vaimolle velvollisen mielisuosion, niin myös vaimo miehelle.

7:4 Ei ole vaimolla valtaa omalle ruumiillensa, vaan miehellä: ei myös miehellä ole valtaa ruumiillensa, vaan vaimolla.

7:5 Älkää toinen toistanne vältkö, jollei se ole molempain suosiosta hetkeksi, että teillä jouto olis paastota ja rukoilla: ja tulkaat jälleen yhteen, ettei saatana teitä kiusaisi teidän himonne hillittömyyden puolesta.

7:6 Mutta sen sanon minä teille suomisen ja ei käskyn jälkeen.

7:7 Sillä minä tahtoisin, että kaikki ihmiset niin olisivat kuin minäkin olen; mutta jokaisella on oma lahja Jumalalta, yhdellä niin ja toisella näin.

Hengen Templi/ joca teisä on/ jonga te Jumalalda saitta/ ja ettepä te ole teidän omanne?

Sillä te oletta callista ostetut. 6:20 Cunnioittacat sijs Jumalata teidän ruumisan/ ja teidän hengesän/ jotca Jumalan owat.

VII. Lucu .

7:1 MUtta njihin cuin te minulle kirjoititta/ wastan minä. Hyvä on ihmiselle/ ettei hän waimoon ryhdy.

7:2 Mutta cuitengin huorutta carttain/ pitäkön cukin oman waimons/ ja jocainen pitäkön oman miehens.

7:3 Mies andacan waimolle cohtullisen mielisuosion/ nijn myös waimo miehellens.

7:4 Ei ole waimolla walda omalle ruumillens/ waan miehellä. Ei myös miehellä ole walda ruumillens/ waan waimolla.

7:5 Älkät toinen toistanne wälttökö/ jollei se ole molembain suosiosta/ hetkexi/ että teille jouto olis paastota ja rucoilla: Ja tulcat jälleens yhten/ ettei Satan teitä kiusais haureuden puolesta.

7:6 MUtta sencaltaista sanon minä teille suomisen/ ja ei käskyn jälken.

7:7 Waan minä tahdoisin/ että caicki ihmiset nijn olisit cuin minäkin olen. Mutta jocaidzella on erinomainen lahja Jumalalda/ yhdellä nijn/ ja toisella näin.

7:8 Naimattomille ja leskille minä taas sanon: heille on hyvä, jos pysyvät sellaisina kuin minäkin;

7:9 mutta jos eivät voi itseään hillitä, niin menkööt naimisiin; sillä parempi on naida kuin palaa.

7:10 Mutta naimisissa oleville minä julistan, en kuitenkaan minä, vaan Herra, ettei vaimo saa erota miehestään;

7:11 mutta jos hän eroaa, niin pysyköön naimatonna tai sopikoon miehensä kanssa; eikä mies saa hyljätä vaimonsa.

7:12 Mutta muille sanon minä, eikä Herra: jos jollakin veljellä on vaimo, joka ei usko, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, niin älköön mies häntä hyljätkö;

7:13 samoin älköön vaimokaan, jos hänellä on mies, joka ei usko, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, hyljätkö miestänsä.

7:14 Sillä mies, joka ei usko, on pyhitetty vaimonsa kautta, ja vaimo, joka ei usko, on pyhitetty miehensä, uskonveljen, kautta; muutoinhan teidän lapsenne olisivat saastaisia, mutta nyt he ovat pyhiä.

7:15 Mutta jos se, joka ei usko, eroaa, niin erotkoon; veli ja sisar eivät ole semmoisissa tapauksissa orjuutetut; sillä rauhaan on Jumala teidät kutsunut.

7:16 Sillä mistä tiedät, vaimo, voitko pelastaa miehesi? Tai mistä tiedät, mies, voitko pelastaa vaimosi?

7:8 Vaan minä sanon naimattomille ja leskille: se on heille hyvä, jos he ovat niinkuin minäkin.

7:9 Vaan ellei he voi itsiänsä pidättää, niin naikaan; sillä parempi on naida kuin palaa.

7:10 Mutta naineelle käsken, en minä, vaan Herra, ettei vaimon pidä miehestänsä eriämän.

7:11 Mutta jos hän eriaa, niin olkoon naimatta taikka sopikaan miehensä kanssa, ja älköön mies hyljätkö vaimonsa.

7:12 Vaan muille sanon minä ja ei Herra: jos jollakin veljellä on uskotoin vaimo, ja se mielistyy hänen kanssansa asumaan, älköön sitä itsestänsä eroittako.

7:13 Ja jos jollakin vaimolla on uskotoin mies, ja hän tahtoo sen kanssa asua, älköön häntä itsestänsä eroittako.

7:14 Sillä uskotoin mies on vaimonsa kautta pyhitetty, ja uskotoin vaimo on pyhitetty miehensä kautta: Muutoin olisivat teidän lapsenne saastaiset, vaan nyt ne ovat pyhitetyt.

7:15 Mutta jos uskotoin itsensä eroittaa, niin olkoot eroitetut. Eipä veli taikka sisar ole sidottu orjuuteen senmuotoisissa menoissa; mutta rauhassa on Jumala meitä kutsunut.

7:16 Sillä kuinka tiedät, vaimo, jos sinä miehes taidat autuaaksi saattaa? Eli sinä mies, kuinka tiedät, jos sinä taidat vaimos autuaaksi

7:8 Minä sanon tosin naimattomille ja Leskille: Se on heille hyvä/ jos he ovat niincuin minäkin.

7:9 Waan ellei he woi heitänsä pidättä/ nijn naican: Sillä parambi on naida/ cuin pala.

7:10 MUtta naineille käske/ en minä/ waan HERra: ettei waimon pidä miehestänsä eriämän.

7:11 Mutta jos hän eria/ nijn olcon naimata/ taicka sopican miehens cansa. Ja älkön mies hyljätkö waimoans.

7:12 Waan muille sanon minä/ ja ei HERra: jos jollakin weljellä on uscomatoin waimo/ ja se mielisty hänen cansans asuman/ älkön sitä idzestäns eroittaco.

7:13 Ja jos jollakin waimolla on uscomatoin mies/ ja hän tahto sen cansa asua/ älkön händä idzestäns eroittaco.

7:14 Sillä uscomatoin mies on waimons cautta pyhitetty/ ja uscomatoin waimo pyhitetän miehens cautta/ muutoin olisit teidän lapsenna saastaiset/ waan nyt owat pyhitetyt.

7:15 Mutta jos uscomatoin idzens eroitta/ nijn anna hänen eritä. Eipä weli taicka sisar ole sidottu orjuteen semmuotoisiss menois/ mutta rauhas on Jumala meitä cudzunut:

7:16 Sillä cuingas tiedät waimo/ jos sinä miehes taidat autuaxi saatta? Eli sinä mies cuingas tiedät/ jos sinä tai-

7:17 Vaeltakoon vain kukin sen mukaan, kuin Herra on hänelle hänen osansa antanut, ja siinä asemassa, missä hänet Jumala on kutsunut; näin minä säädän kaikissa seurakunnissa.	saattaa? 7:17 Kuitenkin niinkuin Jumala kullekin on jakanut: jokainen niin vaeltakaan, kuin Herra on hänen kutsunut: ja niin minäkin kaikissa seurakunnissa säädän.	dat waimos autuaxi saatta? 7:17 Cuitengin nijncuin Jumala cullengin on jakanut: Jocainen nijn waeldacan/ cuin HERra on hänen cudzunut/ ja nijn minäkin caikisa Seuracunnisa säädän.
7:18 Jos joku on kutsuttu ympärileikattuna, älköön hän pyrkikö ympärileikkaamattomaksi; jos joku on kutsuttu ympärileikkaamatonna, älköön ympärileikkauttako itseään.	7:18 Jos joku ympärileikattu on kutsuttu, älkään se esinahkaa pyytäkö: jos joku on esinahasta kutsuttu, älkään se antako itsiänsä ympärileikata.	7:18 Jos jocu ymbärinsleicattu on cudzuttu/ älkän se esinahca pyytäkö. Jos jocu on esinahas cudzuttu/ älkän se andaco idziäns ymbärinsleicata.
7:19 Ei ympärileikkaus ole mitään, eikä ympärileikkamattomuus ole mitään, vaan Jumalan käskyjen pitäminen.	7:19 Ympärileikkaus ei ole mitään, eikä esinahka mitään ole, vaan Jumalan käskyn pitämys.	7:19 Ymbärinsleickaas ei ole mitän/ eikä esinahca mitän ole/ waan Jumalan käskyn pitämys.
7:20 Pysyköön kukin siinä asemassa, missä hänet on kutsuttu.	7:20 Jokainen pysyköön siinä kutsumisessa, johonka hän kutsuttu on.	7:20 Jocainen olcon sijnä cudzumises/ johonga hän cudzuttu on.
7:21 Jos olet kutsuttu orjana, älä siitä murehdi; mutta vaikka voisitkin päästä vapaaksi, niin ole ennemmin siinä osassasi.	7:21 Jos sinä olet orjaksi kutsuttu, älä sitä murehdi: kuitenkin jos sinä taidat vapaaksi tulla, niin nautitse sitä paremmin.	7:21 Jos sinä olet orjaksi cudzuttu/ älä sitä murehdi/ cuitengin jos sinä taidat wapaxi tulla/ nijn pyydä sitä parammin.
7:22 Sillä joka orjana on kutsuttu Herrassa, on Herran vapaa; samoin vapaana kutsuttu on Kristuksen orja.	7:22 Sillä joka orjaksi on Herrassa kutsuttu, se on Herran vapaa: niin myös joka vapaaksi on kutsuttu, hän on Kristuksen orja.	7:22 Sillä joca orjaksi on HERrasa cudzuttu/ se on HERran wapa. Nijn myös/ joca wapaxi on cudzuttu/ hän on Christuxen palwelia.
7:23 Te olette kalliisti ostetut; älkää olko ihmisten orjia.	7:23 Te olette kalliisti ostetut! älkää ihmisten orjat olko!	7:23 Te oletta callista ostetut/ älkät ihmisten orjat olco.
7:24 Pysyköön kukin, veljet, Jumalan edessä siinä asemassa, missä hänet on kutsuttu.	7:24 Itsekukin, rakkaat veljet, jossa hän kutsuttu on, olkaan siinä Jumalan tykönä.	7:24 Idzecukin (rackat weljeni) josa hän cudzuttu on/ sijnä hän olcan Jumalan tykönä.
7:25 Mutta neitsyistä minulla ei ole Herran käskyä, vaan minä sanon ajatukseni niinkuin se, joka on Herralta saanut sen laupeuden, että hän on luotettava.	7:25 Mutta neitseistä ei ole minulla Herran käskyä; kuitenkin sanon minä minun neuvoni niinkuin laupiuden saanut Herralta uskollisena ollakseni.	7:25 MUtta neidzeist ei ole minulla HERran käskyä/ cuitengin sanon minä minun neuwoni/ nijncuin laupiuden saanut HERralda uscollisna ollaxeni.
7:26 Olen siis sitä mieltä, että lähestyvän ahdingon	7:26 Minä luulen siis sen hyväksi, nykyisen tuskan tähden, että ihmisen on niin	7:26 Minä luulen sijs sen hywäxi/ nykyisen tuscan täh-

tähden jokaisen on hyvä py-
syä entisellään.

7:27 Jos olet sidottu vai-
moon, älä pyydä eroa; jos et
ole sidottu vaimoon, älä pyy-
dä itsellesi vaimoa.

7:28 Mutta jos menetkin nai-
misiin, et syntiä tee; ja jos
neitsyt menee naimisiin, ei
hänkään tee syntiä; mutta ne,
jotka niin tekevät, joutuvat
kärsimään ruumiillista vaivaa,
ja siitä minä tahtoisin teidät
säästää.

7:29 Mutta sen minä sanon,
veljet: aika on lyhyt; olkoot
tästedes nekin, joilla on vai-
mot, niinkuin ei heillä niitä
olisikaan,

7:30 ja ne, jotka itkevät, niin-
kuin eivät itkisi, ja ne, jotka
iloitsevat, niinkuin eivät iloitsi-
si, ja ne, jotka ostavat, niin-
kuin eivät saisi omanansa
pitää,

7:31 ja ne, jotka tätä maail-
maa hyödyksensä käyttävät,
niinkuin eivät sitä käyttäisi;
sillä tämän maailman muoto
on katoamassa.

7:32 Soisin, ettei teillä olisi
huolia. Naimaton mies huolehtii
siitä, mikä on Herran,
kuinka olisi Herralle mieliksi;

7:33 mutta nainut huolehtii
maailmallisista, kuinka olisi
vaimolleen mieliksi,

7:34 ja hänen harrastuksensa
käy kahtaanne. Samoin vai-
mo, jolla ei enää ole miestä,
ja neitsyt huolehtivat siitä,
mikä on Herran, että olisivat
pyhät sekä ruumiin että hen-
gen puolesta; mutta naimisis-

hyvä olla.

7:27 Jos sinä olet vaimoon
sidottu, älä pyydä eroa; jos
sinä olet vaimotoin, niin älä
pyydä vaimoa.

7:28 Mutta jos sinä myös
olet nainut, et sinä syntiä
tehnyt, ja jos neitsy huoli, ei
hänkään syntiä tehnyt. Kui-
tenkin senkaltaiset saavat
vaivan ruumiisensa. Mutta
minä säästäisin mielelläni
teitä.

7:29 Mutta sen minä sanon,
rakkaat veljet, aika on lyhet-
ty. Mitä enempi? Joilla vai-
mot ovat, olkaan niinkuin ei
heillä olisikaan,

7:30 Ja jotka itkevät, niin-
kuin ei he itkisikään: ja jotka
iloitsevat, niinkuin ei iloitsi-
sikaan: ja jotka ostavat,
niinkuin ei nautitsisikaan;

7:31 Ja jotka tätä maailmaa
viljelevät, ettei he sitä väärin
käyttäisi; sillä tämän maail-
man meno on menevä.

7:32 Mutta minä tahtoisin,
että te ilman murhetta olisit-
te: naimatoin tottelee niitä,
jotka Herran ovat, kuinka
hänen pitää Herralle kel-
paaman.

7:33 Mutta joka nai, hän su-
ree maailmallisista, kuinka
hän emännällensä kelpais.

7:34 Nämät ovat eroitetut,
vaimo ja neitsy, joka ei naitu
ole, se murehtii niitä, jotka
Herran ovat, että hän pyhä
olis sekä ruumiilla että hen-
gellä; mutta se, joka naitu
on, murehtii maailmallisista,
kuinka hänen pitää miehel-

den/ että ihmisen on niin
hyvä olla.

Jos sinä olet vaimoon sidot-
tu/ älä pyydä eroitusta.

7:27 Mutta jos sinä olet wai-
motoin/ niin älä pyydä wai-
moa.

7:28 Mutta jos sinä nait/ et
sinä syndiä tee. Ja jos neidzy
huole/ ei hängän syndiä tee.
Cuitengin sencaltaiset saawat
waiwan ruumiseens. Mutta
minä säästäisin mielelläni tei-
tä.

7:29 Ja sanon teille/ rackat
weljet/ aica on lyhyt. Mitä
enä? joilla waimot on/ olcan
nijncuin ei heillä oliscan.

7:30 Ja jotca itkewät/ nijn-
cuin ei he itkisickän: Ja jotca
iloidzewat/ nijncuin ei iloid-
ziscan/ Ja jotca ostawat/
nijncuin ei nautidziscan.

7:31 Ja joilla mailmallisia on/
ettei he nijtä wäärin käyttäis:
sillä tämän mailman meno on
menewä.

7:32 Mutta minä tahdoisin/
että te ilman murheta olisitta:
naimatoin tottele nijtä cuin
HERran on/ cuinga hänen
pitä HERralle kelpaman.

7:33 Mutta joca nai/ hän
sure mailmallisist/ cuinga hän
emännällens kelpais.

7:34 Nämät caxi olcan erite-
tyt: waimo ja neidzy: naima-
toin murehti nijtä cuin HERran
owat/ että hän pyhä olis se-
kä ruumiilla että hengellä.
Mutta joca nai/ hän murehti
mailmallisist/ cuinga hänen

sa oleva huolehtii maailmallisista, kuinka olisi mieliksi miehellensä.

7:35 Tämän minä sanon teidän omaksi hyödyksenne, en pannakseni kytkeyttä kaulaanne, vaan sitä varten, että eläisitte säädyllyisesti ja häiriytymättä pysyisitte Herrassa.

7:36 Mutta jos joku arvelee tekevänsä väärin tyttärensä kohtaan, joka on täydessä naima-iässä, ja jos kerran sen pitää tapahtua, niin tehkään, niinkuin tahtoo; ei hän syntiä tee: menköt naimisiin.

7:37 Joka taas pysyy sydämessään lujana eikä ole minikään pakon alainen, vaan voi noudattaa omaa tahtoansa ja on sydämessään päättänyt pitää tyttärensä naimattomana, se tekee hyvin.

7:38 Siis, joka naittaa tyttärensä, tekee hyvin, ja joka ei naita, tekee paremmin.

7:39 Vaimo on sidottu, niin kauan kuin hänen miehensä elää, mutta jos mies kuolee, on hän vapaa menemään naimisiin, kenen kanssa tahtoo, kunhan se vain tapahtuu Herrassa.

7:40 Mutta hän on onnellisempi, jos pysyy entisellään; se on minun mielipiteeni, ja minä luulen, että minullakin on Jumalan Henki.

1 Korintto 8 LUKU

8:1 Mitä sitten epäjumalille uhrattuun lihaan tulee, niin tiedämme, että meillä kaikilla on tieto. Tieto paisuttaa, mut-

lensä kelpaaman.

7:35 Mutta senkaltaista sanon minä teidän tarpeeksenne: ei, että minä paulan teidän päällyenne heittäisin, vaan että te soveliaasti ja hyvin Herrassa riippuisitte, ilman eroittamatta.

7:36 Mutta jos joku luulee, ettei se sovi hänen neitseellensä, sittekuin hän jo naitavissa on, eikä saa toisin olla, niin tehkään, mitä hän tahtoo, ei hän syntiä tee; sallikaan hänen huolla.

7:37 Mutta joka seisoo vahvana sydämessänsä ja ei ole vaadittu, vaan hänellä on oma ehtonsa ja päättää sen sydämessänsä, että hän tahtoo neitseensä pitää, se tekee hyvin.

7:38 Sentähden joka naittaa, se tekee hyvin; mutta joka ei naita, hän tekee paremmin.

7:39 Vaimo on sidottu lakiin, niinkauvan kuin hänen miehensä elää; vaan kuin hänen miehensä kuollut on, niin hän on vapaa toiselle huolemaan, kelle hän tahtoo; ainosti että se Herrassa tapahtuu.

7:40 Vaan hän on autuaampi, minun luullakseni, jos hän sillänsä pysyy; sillä minä luulen, että minullakin on Jumalan Henki.

8 LUKU

8:1 Epäjumalain uhreista me tiedämme, että kaikilla meillä on tieto. Tieto paisuttaa, mutta rakkaus rakentaa.

pitä miehellensä kelpaman.

7:35 Mutta senkaltaista sanon minä teidän tarpexene: ei että minä paulan teidän päällyenne heittäisin/ vaan että te siihen cuin cunnialinen olis/ taiuisitte/ ja alati ilman estetä HERra palwelisitte.

7:36 Mutta jos joku luulee/ ettei se sovi hänen neidzellensä/ sijtte cuin hän jo naitawis on/ eikä saa toisin olla/ nijn tehkän mitä hän tahto/ ei hän syndiä tee/ sallican hänen huolla.

7:37 Mutta joca vaatimata sitä aicoi sydämesäns/ ja hänellä on oma ehtons/ ja päättä sen sydämesäns/ ja hän tahto hänen neidzens näin pitä/ se teke hywin.

7:38 Joca taas naitta/ hän teke hywin/ mutta joca ei naita/ hän teke paremmin.

7:39 Waimo on sidottu Lakiin/ nijncauwan cuin hänen miehens elä: waan cosca hänen miehens cuollut on/ nijn hän on wapa toiselle huoleman/ kelle hän tahto/ cuitengin että se HERrasa tapahtu.

7:40 Waan hän olis autuambi/ minun luullaxeni/ jos hän silläns pysyis: sillä minä luulen/ että minullakin on Jumalan Hengi.

VIII. Lucu .

8:1 EPäjumalden uhreista me tiedämme: sillä caikilla meillä on tieto. Tieto paisutta/ mutta rackaus rakenda.

ta rakkaus rakentaa.

8:2 Jos joku luulee jotakin tietävänsä, ei hän vielä tiedä, niinkuin tietää tulee;

8:3 mutta joka rakastaa Jumalaa, sen Jumala tuntee.

8:4 Mitä nyt epäjumalille uhratun lihan syömiseen tulee, niin tiedämme, ettei maailmassa ole yhtään epäjumalaa ja ettei ole muuta Jumalaa kuin yksi.

8:5 Sillä vaikka olisikin niin sanottuja jumalia, olipa heitä sitten taivaassa tai maassa, ja niitä on paljon semmoisia jumalia ja herroja,

8:6 niin on meillä kuitenkin ainoastaan yksi Jumala, Isä, josta kaikki on ja johon me olemme luodut, ja yksi Herra, Jeesus Kristus, jonka kautta kaikki on, niin myös me hänen kauttansa.

8:7 Mutta ei ole kaikilla tätä tietoa, vaan tottumuksista epäjumaliin muutamat vielä nytkin syövät uhrilihaa ikäänkuin epäjumalille uhrattuna, ja heidän omatuntonsa, joka on heikko, tahraantuu siitä.

8:8 Mutta ruoka ei lähennä meitä Jumalaan; jos olemme syömättä, emme siitä vahingoitu; jos syömme, emme siitä hyödy.

8:9 Katsokaa kuitenkin, ettei tämä vapautenne koidu heikoille loukkaukseksi.

8:10 Sillä jos joku näkee sinun, jolla on tieto, aterioivan epäjumalan huoneessa, eikö

8:2 Mutta jos joku luulee jotakin tietävänsä, ei hän vielä mitään tiedä, kuin hänen tulis tietää.

8:3 Mutta jos joku Jumalaa rakastaa, se on tuttu häneltä.

8:4 Niin me nyt tiedämme siitä ruusta, joka epäjumalille uhrataan, ettei yhtään epäjumalaa maailmassa olekaan, ja ettei yhtään muuta Jumalaa ole kuin yksi;

8:5 Ja vaikka muutamat ovat, jotka jumaliksi kutsutaan, olkoon se taivaassa eli maan päällä, (niinkuin monta jumalaa ja monta herraa on:)

8:6 Niin on kuitenkin meillä yksi Jumala, Isä, josta kaikki ovat, ja me hänessä, ja yksi Herra Jesus Kristus, jonka kautta kaikki ovat, ja me hänen kauttansa.

8:7 Mutta ei jokaisella ole tietoa; sillä muutamat tekevät itsellensä omantunnon epäjumalista ja syövät niinkuin epäjumalille uhrattua, ja että heidän omatuntonsa on heikko, niin se saastutetaan.

8:8 Mutta ei ruoka meitä saata otolliseksi Jumalan edessä; jos me syömme, emme siitä rikkaammaksi tule; ellemme taas syö, emmepä me sentähden köyhemmäksi tule.

8:9 Vaan katsokaat, ettei tämä teidän vapautenne tulisi heikoille pahennukseksi;

8:10 Sillä jos joku näkee sinun, jolla tieto on, aterioivan epäjumalain huoneissa, eikö siitä omatunto, joka

8:2 Mutta jos joku luulee häntä tietävän/ ei hän vielä niijn tiedä/ cuin hänen tulis tietä.

8:3 Mutta jos joku Jumalata racasta/ se on tuttu häneldä.

8:4 Niijn me nyt tiedämme/ sijtä ruasta cuin epäjumalille uhratan/ ettei yhtän epäjumalata mailmas oleckan/ ja ettei yhtän muuta Jumalata ole/ cuin yxi.

8:5 Ja waicka muutamat owat jotca jumalixi cudzutan/ olcon se Taiwasa eli maan päällä (niijn cuin monda jumalata/ ja monda Herra on.)

8:6 Niijn on cuitengin meillä yxi ainoa Jumala/ Isä/ josta caicki owat/ ja me hänesä/ yxi HERra Jesus Christus/ jonga cautta caicki owat/ ja me hänen cauttans.

8:7 Mutta ei jocaidzella ole tieto: sillä muutamat tekewät heillens omantunnon epäjumalista/ ja syöwät niijn cuin se olis epäjumalille uhrattu. Ja että heidän omatundos on heicko/ niijn hän sen cautta saastutetan.

8:8 Mutta ei ruoca meitä saata otollisexi Jumalan edes: jos me syömme/ en me sitä paremmaksi tule/ ellen me taas syö/ embä me sentähden pahemmaksi tule.

8:9 Waan cadzocat/ ettei tämä teidän wapauden tulis heicoille pahennuxexi:

8:10 Sillä jos sinun (jolla tieto on) jocu näke atrioidzewan epäjumalden huonei-

hänen omatuntonsa, kun hän on heikko, vahvistu epäjumalille uhratun syömiseen?

8:11 Sinun tietosi kautta turtuntuu silloin tuo heikko, sinun veljesi, jonka tähden Kristus on kuollut.

8:12 Mutta kun te näin teette syntiä veljiä vastaan ja haavoitatte heidän heikkoa omaatuntoaan, niin teette syntiä Kristusta vastaan.

8:13 Sentähden, jos ruoka on viettelykseksi veljelleni, en minä ikinä enää syö lihaa, etten olisi viettelykseksi veljelleni.

heikko on, yllytetä epäjumalain uhria syömään?

8:11 Ja niin sinun tietosi kautta sinun veljes hukkaantuu, joka heikko on, jonka tähden Kristus on kuollut.

8:12 Mutta kuin te niin syntiä teette veljiänne vastaan ja särjette heidän heikon omaatuntonsa, niin te Kristusta vastaan syntiä teette.

8:13 Sentähden jos ruoka minun veljeni pahentais, niin en minä ikinä söisi lihaa, etten minä veljeäni pahentaisi.

sa/ eikö siittä hänen omatundons/ joca heikko on/ yllytetä epäjumalden uhria syömän?

8:11 Ja niijn sinun tietos kautta sinun veljes huckandu/ joca heikko on/ jonga tähden cuitengin Christus on cuollut.

8:12 Mutta cosca te niijn syndiä teette veljiän wastian/ ja särjette heidän heicon omantundons/ niijn te Christusta wastian syndiä teette.

8:13 Sentähden jos ruoca minun veljeni pahennais/ niijn en minä ikänäns söis liha/ etten minä veljiäni pahennais.

1 Korintto 9 LUKU

9:1 Enkö minä ole vapaa? Enkö minä ole apostoli? Enkö ole nähnyt Jeesusta, meidän Herraamme? Ettekö te ole minun tekoni Herrassa?

9:2 Jos en olekaan apostoli muille, olen ainakin teille; sillä te olette minun apostolin virkani sinetti Herrassa.

9:3 Tämä on minun puolustukseni niitä vastaan, jotka asettuvat minua tutkimaan.

9:4 Eikö meillä olisi oikeus saada ruokamme ja juomamme?

9:5 Eikö meillä olisi oikeus kuljettaa muassamme vaimoa, uskonsisarta, niinkuin muutkin apostolit ja Herran veljet ja Keefas tekevät?

9:6 Vai ainoastaanko minulla ja Barnabaalla ei ole oikeutta olla ruumiillista työtä tekemättä?

9:7 Kuka tekee koskaan so-

9 LUKU

9:1 Enkö minä ole apostoli? Enkö minä vapaa ole? Enkö minä meidän Herra Jesusta Kristusta nähnyt? Ettekö te ole minun työni Herrassa?

9:2 Ellen minä ole muille apostoli, niin minä tosin teille olen; sillä te olette minun apostolivirkani sinetti Herrassa.

9:3 Niille, jotka minulta kysyvät, on tämä minun edesvastaukseni:

9:4 Eikö meillä ole valta syödä ja juoda?

9:5 Eikö meillä ole valta sisarta vaimona kanssamme ympäri viedä, niinkuin muillakin apostoleilla, ja Herran veljillä, ja Kephaalla?

9:6 Eli minullako yksin ja Barnabaalla ei ole valtaa olla työtä tekemättä?

9:7 Kuka sotii koskaan omalla kulutuksellansa? Kuka

IX. Lucu .

9:1 ENgö minä ole Apostoli? Engö minä wapa ole? Engö minä meidän HERra Jesust Christust nähnyt? Ettekö te ole minun työni HERrasa?

9:2 Ellen minä ole muille Apostoli/ niijn minä olen cuitengin teille Apostoli. Sillä te oletta minun Apostolin wircani sinetti HERrasa.

9:3 Cosca jocu minulle kysy/ niijn minä hänelle näin wastian:

9:4 Eikö meillä ole walda syödä ja juoda?

9:5 Eikö meillä myös ole walda sisarta waimoxi kanssamme ymbärins wiedä. Niijn cuin muutkin Apostolit/ ja HERran veljet/ ja Cephas?

9:6 Eli minulla yxinäns ja Barnaballa ei ole walda ei työtä tehdä?

9:7 Cuca soti coscan omalla

tapalvelusta omalla kustannuksellaan? Kuka istuttaa viinatarhan, eikä syö sen hedelmää? Tai kuka kaitsee karjaa, eikä nauti karjansa maitoa?

9:8 Puhunko tätä vain ihmisten tavalla? Eikö myös laki sano samaa?

9:9 Onhan Mooseksen laissa kirjoitettuna: Älä sido puivan härän suuta. Eihän Jumala häristä näin huolta pitäne?

9:10 Eikö hän sano sitä kaikeinkin meidän tähtemme? Meidän tähtemmehän on kirjoitettu, että kyntäjän tulee kyntää toivossa ja puivan puida osansa saamisen toivossa.

9:11 Jos me olemme kylväneet teille hengellistä hyvää, onko paljon, jos me niitämme teiltä aineellista?

9:12 Jos muilla on teihin tällainen oikeus, eikö paljoa enemmän meillä? Mutta me emme ole käyttäneet tätä oikeutta, vaan kestäimme kaikki, ettemme panisi mitään estettä Kristuksen evankeliumille.

9:13 Ettekö tiedä, että ne, jotka hoitavat pyhäkön toimia, saavat ravintonsa pyhäköstä, ja jotka ovat asetetut uhrialtarin palvelukseen, saavat osansa silloin kuin alttarikin?

9:14 Samoin myös Herra on säätänyt, että evankeliumin julistajain tulee saada evankeliumista elatuksensa.

istuttaa viinatarhan ja ei syö sen hedelmäästä? Eli kuka karjaa kaitsee ja ei syö karjan rieskasta?

9:8 Puhunenko minä näitä ihmisten tavalla? Eikö myös laki sitä sano?

9:9 Sillä Moseksen laissa on kirjoitettu: Ei sinun pidä sitoman kiinni rihtä tappavan härjän suuta. Sureneeko Jumala härkiä?

9:10 Taikka, eikö hän sitä kaiketi meidän tähtemme sano? sillä meidän tähtemme on se kirjoitettu: että se joka kyntää, hänen pitää toivossa kyntämän, ja joka rihtä tappaa, hänen pitää toivossa rihtä tappaman, että hän toivostansa osalliseksi tulis.

9:11 Jos me olemme teille hengellisiä kylväneet; paljoko se on, jos me teidän ruumiillisiaanne niitämme?

9:12 Jos muut ovat tässä vallassa osalliset teidän tykönänne, miksi emme siis paljoa enemmän? mutta emmepä me ole sitä valtaa pitäneet, vaan me kärsimme kaikkinaisia, ettemme Kristuksen evankeliumille mitään estettä tekisi.

9:13 Ettekö te tiedä, että ne, jotka uhraavat, ne syövät uhrista, ja ne, jotka alttaria valmistavat, ne alttarista osalliseksi tulevat?

9:14 Niin on myös Herra säätänyt, että ne, jotka evankeliumia ilmoittavat, pitää evankeliumista elatuksensa saaman.

culutuxellans? Cuca wijnapuita istutta/ ja ei syö nijden hedelmistä? Eli cuca carja caidze/ ja ei syö carjan riescasta.

9:8 Puhunengo minä tätä ihmisten tavalla? Eikö myös Laki sitä sano?

9:9 Sillä Mosexen Lais on kirjoitettu: Ei sinun pidä sitoman kijnni rihtätappawan härjän suuta. Sureneco Jumala härkiä?

9:10 Taicka/ eikö hän sitä caiketi meidän tähdemme sano? Sillä meidän tähtemme on se kirjoitettu: Että se joca kyndä/ hänen pitää toiwosa kyndämän/ ja joca rihtätappa/ hänen pitää toiwosa rihtätappaman/ että hän toiwostans osallisexi tulis.

9:11 Jos me teille hengellisiä kylvämme/ paljoco se on/ jos me teidän ruumillisia niitämme?

9:12 Mutta jos muut owat täsä wallas osalliset teidän tykönän/ mixem me sijs paljo enemmän? Mutta embä me ole sencaltaista walda pitänet/ waan me kärsimme caickinaisia/ etten me Christuxen Evangeliumille mitän estettä tekis:

9:13 Ettekö te tiedä/ että ne jotca uhrawat/ ne syöwät uhrista? Ja ne jotca Altarita walmistawat/ ne Altarista hyötywät?

9:14 Nijn on myös HERra sääännyt/ että ne jotca Evangeliumita ilmoittawat/ pitä Evangeliumista elatuxens

9:15 Mutta minä en ole ainoatakaan näistä oikeuksistani hyväkseni käyttänyt. Enkä kirjoitakaan tätä siinä tarkoituksessa, että niitä minuun sovitettaisiin, sillä mieluummin minä kuolen. Ei kukaan ole minun kerskaustani tyhjäksi tekevä.

9:16 Sillä siitä, että julistan evankeliumia, ei minulla ole kerskaamista; minun täytyy se tehdä. Voi minua, ellen evankeliumia julista!

9:17 Sillä jos vapaasta tahdostani sitä teen, niin minulla on palkka; mutta jos en tee sitä vapaasta tahdostani, niin on huoneenhaltijan toimi kuitenkin minulle uskottu.

9:18 Mikä siis on minun palkkani? Se, että kun julistan evankeliumia, teen sen ilmaiseksi, niin etten käytä oikeutta, jonka evankeliumi minulle myöntää.

9:19 Sillä vaikka minä olen riippumaton kaikista, olen tehnyt itseni kaikkien palvelijaksi, voittaakseni niin monta kuin suinkin,

9:20 ja olen ollut juutalaisille ikäänkuin juutalainen, voittaakseni juutalaisia; lain alaisille ikäänkuin lain alainen, vaikka itse en ole lain alainen, voittaakseni lain alaiset;

9:21 ilman lakia oleville ikäänkuin olisin ilman lakia - vaikka en ole ilman Jumalan lakia, vaan olen Kristuksen laissa - voittaakseni ne, jotka

9:15 Mutta en minä ole kuitenkaan mitään näistä tehnyt. Vaan en minä sentähden sitä kirjoita, että niin pitäis minun kanssani tapahtuman. Parempi olis minun kuolla kuin että joku minun kerskaamiseni tyhjäksi tekis.

9:16 Mutta että minä evankeliumia saarnaan, niin ei minun tarvitse siitä öykätä; sillä minun tulee se tehdä. Voi minua, ellen minä evankeliumia ilmoita!

9:17 Sillä jos minä sen mielelläni teen, niin minulla on palkka; mutta jos minä ylönmielin sen teen, niin on se virka kuitenkin minulle uskottu.

9:18 Mitäs siis minun palkkani on? että minä Kristuksen evankeliumia saarnaan, ja teen sen ilman vapauttani evankeliumissa.

9:19 Sillä ehkä minä olen vapaa jokaisesta, niin minä olen kuitenkin minuni tehnyt jokaisen palvelijaksi, että minä sitä usiammat voittaisin.

9:20 Ja olen Juudalaisille tehty niinkuin Juutalainen, että minä Juudalaiset voittaisin; niille jotka lain alla ovat, niinkuin lain alainen, että minä ne, jotka lain alla ovat, voittaisin;

9:21 Niille jotka ilman lakia ovat, niinkuin minä ilman lakia olisin, (vaikka en minä ilman lakia Jumalan edessä ole, vaan olen Kristuksen laissa,) että minä ne, jotka

saaman.

9:15 Mutta en minä ole cuitengan mitän mistäkän tehnyt.

9:16 En minä myös sentähden sitä kirjoita/ että nijn pitäis minun cansani tapahtuman. Parambi olis minun cuolla/ cuin että jocu minun kerscamiseni tyhjäksi tekis.

Mutta että minä Evangeliumi saarnan/ nijn ei minun tarvita sijtä öyckämän: sillä minun tule se tehdä. Woi minua/ ellen minä Evangeliumi ilmoita.

9:17 Jos minä sen mielelläni teen/ nijn minun palckan maxetan. Mutta jos minä ylönmielen sen teen/ nijn on se wirca cuitengin minulle uscottu.

9:18 Mikästä siis minun palckan on/ että minä Christuxen Evangeliumi saarnan/ ja teen sen ilman mitäkän? etten minä turmelis wapauttani Evangeliumis.

9:19 Sillä ehkä minä olen wapa jocaidzesta/ nijn minä olen cuitengin minuni tehnyt jocaidzen palwelixi/ että minä sitä usiammat voittaisin.

9:20 Judalaisille olen minä tehty/ nijncuin Judalainen/ että minä Judalaiset voittaisin. Nijlle cuin Lain alla owat/ olen minä tehty Lain alaisexi/ että minä nekin/ jotca Lain alla owat/ voittaisin.

9:21 Nijlle cuin ilman Laita owat/ olen minä tehty nijncuin minä ilman Laita olisin (waicka en minä ilman Laita Jumalan edes ole/ waan

ovat ilman lakia;

ilman lakia ovat, voittaisin;

olen Christuxen Lais) että minä ne/ jotca ilman Laita owat/ voittaisin.

9:22 heikoille minä olen ollut heikko, voittaakseni heikot; kaikille minä olen ollut kaikkea, pelastaakseni edes muutamia.

9:22 Heikoille olen minä tehty niinkuin heikko, että minä heikot voittaisin. Minä olen kaikille tehty kaikiksi, että minä kaiketi muutamata autuaaksi saattaisin.

9:22 Heicoille olen minä tehty/ nijncuin heicko/ että minä heicot voittaisin. Minä olen jocaidzelle tehty caickinaiexi/ että minä caiketi muutamata autuaxi tekisin.

9:23 Mutta kaiken minä teen evankeliumin tähden, että minäkin tulisin siitä osalliseksi.

9:23 Mutta sen minä teen evankeliumin tähden, että minä siitä osalliseksi tulisin.

9:23 Mutta sencaltaista minä teen Evangeliumin tähden/ että minä sijtä osallisexi tulisin.

9:24 Ettekö tiedä, että jotka kilparadalla juoksevat, ne tosin kaikki juoksevat, mutta yksi saa voittopalkinnon? Juoskaa niinkuin hän, että sen saavuttaisitte.

9:24 Ettekö te tiedä, että ne, jotka kiistassa juoksevat, kaikki tosin he juoksevat, vaan yksi palkan ennättää? Juoskaat siis niin, että te käsittäisitte.

9:24 ETtekö te tiedä/ että ne/ jotca kijstasa juoxewat/ caicki tosin he juoxewat/ waan yxi palcan ennättä? Juoscat sijs nijn että te käsittäisitte.

9:25 Mutta jokainen kilpailija noudattaa itsensähillitsemistä kaikessa; he saadakse vain katoavaisen sepeleen, mutta me katoamattoman.

9:25 Mutta jokainen joka kilvoittelee, kaikista hän itsensä pitää pois. Ne tosin sitä varten, että he katoavaisen kruunun saisivat; mutta me katoomattoman.

9:25 Mutta jocainen cuin kilvoittele/ caikista hän idzens wälttä. Ne tosin sitäwarten/ että he catowaisen Cruunun saisit: Mutta me/ että me ijancaickisen saisimme.

9:26 Minä en siis juokse umpimähkään, en taistele niinkuin ilmaan hosuen,

9:26 Mutta en minä niin juokse kuin tietämättömän puoleen, ja minä kilvoittelen, ei niinkuin tuulta pieksäin.

9:26 Mutta en minä nijn juoxe/ cuin tietämättömän puoleen: ja en minä nijn kilvoittele/ cuin tuulda piexäin.

9:27 vaan minä kuritan ruumistani ja masennan sitä, etten minä, joka muille saarnaan, itse ehkä joutuisi hyljättäväksi.

9:27 Vaan minä kuritan ruumistani ja painan sitä alas, etten minä, joka muille saarnaan, itse hyljättäväksi tulisi.

9:27 Waan minä curitan ruumistani/ ja alaspainan sitä/ etten minä muille saarnais/ ja idze hyljättäwäxi tulisin.

1 Korinto 10 LUKU

10:1 Sillä minä en tahdo, veljet, pitää teitä tietämättöminä siitä, että isämme olivat kaikki pilven alla ja kulkivat kaikki meren läpi

10:2 ja saivat kaikki kasteen Mooseksen pilvessä ja meressä

10:3 ja söivät kaikki samaa hengellistä ruokaa

10 LUKU

10:1 Mutta en minä tahdo sitä teiltä, rakkaat veljet, salata, että meidän isämme ovat kaikki pilven alla olleet ja kaikki meren lävitse vaeltaneet,

10:2 Ja kaikki Mosekseen kastetut pilvessä ja meressä.

10:3 Ja ovat kaikki yhtäläistä hengellistä ruokaa syö-

X. Lucu .

10:1 EN minä tahdo sitä teiltä/ rackat weljet/ salata/ että meidän Isäm owat caicki pilwen alla ollet/ caicki owat he meren läpidze waeldanet.

10:2 Ja caicki Mosexelda castetut pilwesä ja meresä.

10:3 Ja owat cacki yhtäläistä hengellistä ruoca syönet.

10:4 ja joivat kaikki samaa hengellistä juomaa. Sillä he joivat hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi; ja se kallio oli Kristus.

10:5 Mutta useimpiin heistä Jumala ei mielistynyt, koska he hukkuivat erämaassa.

10:6 Tämä tapahtui varoittavaksi esimerkiksi meille, että me emme pahaa himoitsisi, niinkuin he himoitsivat.

10:7 Älkää myöskään ruvetko epäjumalanpalvelijoiksi kuten muutamat heistä, niinkuin kirjoitettu on: Kansa istui syömään ja juomaan, ja he nousivat iloa pitämään.

10:8 Älkäämmekä harjoittako haureutta, niinkuin muutamat heistä haureutta harjoittivat, ja heitä kaatui yhtenä päivänä kaksikymmentä kolme tuhatta.

10:9 Älkäämme myöskään kiusatko Herraa, niinkuin muutamat heistä kiusasivat ja saivat käärmeiltä surmansa.

10:10 Älkääkä napisko, niinkuin muutamat heistä napisivat ja saivat surmansa tuhoajalta.

10:11 Tämä, mikä tapahtui heille, on esikuvallista ja on kirjoitettu varoitukseksi meille, joille maailmanajojen loppu-kausi on tullut.

10:12 Sentähden, joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei lankea.

10:13 Teitä ei ole kohdannut muu kuin inhimillinen kiusaus; ja Jumala on uskollinen, hän

neet,

10:4 Ja kaikki yhtäläistä hengellistä juomaa juoneet; sillä he joivat siitä hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi; mutta se kallio oli Kristus.

10:5 Mutta ei heistä monta olleet Jumalalle otolliset; sillä he maahan lyötiin korvesa.

10:6 Mutta nämä olivat meille esikuvaksi, ettemme pahaa himoitsisi, niinkuin he himoitsivat.

10:7 Älkäätsiis olko epäjumalain palveliat, niinkuin muutamat heistä, niinkuin kirjoitettu on: kansa istui syömään ja juomaan, ja nousi mässäämään.

10:8 Älkäämme huorin tehkö, niinkuin muutamat heistä itsensä huoruudella saastuttivat ja lankesivat yhtenä päivänä kolmekolmattakymmentä tuhatta.

10:9 Älkäämme Kristusta kiusatko, niinkuin myös muutamat heistä kiusasivat ja surmattiin kärmeiltä.

10:10 Älkääts napisko, niinkuin muutamat heistä napisivat ja hukattiin kadottajalta.

10:11 Mutta kaikki nämä tulivat heidän kohtaansa esikuvaksi; vaan se on kirjoitettu meille karttamiseksi, joidenka päälle maailman loput tulleet ovat.

10:12 Sentähden joka luulee seisovansa, katsokaan, ettei hän lankee.

10:13 Eipä yksikään kiusaus ole teitä käsittänyt, vaan inhimillinen; mutta Jumala on uskollinen, joka ei salli teitä

10:4 Ja owat myös caicki yhtäläistä hengellistä juoma juonet. Sillä he joit sijtä hengellisestä calliosta/ joca heitä seurais/ joca callio oli Kristus.

10:5 Mutta ei heistä monda ollet Jumalalle otolliset: sillä he maahan lyötin corwesa.

10:6 MUtta tämä on meille esicuwaxi tapahtunut/ etten me paha himoidzis/ nijncuin he himoidzit.

10:7 Älkät olco epäjumalden palweliat/ nijncuin heistä muutamat olit/ nijncuin kirjoitettu on: Canssa istui syömän ja juoman/ ja nousit mässämän.

10:8 Älkämme huorintehkö/ nijncuin muutamat heistä idzens huorudella saastutit/ ja lamgeisit yhtenä päivänä colmecolmattakymmendä tuhatta.

10:9 Älkämme Christusta kiusatco/ nijncuin muutamat heistä händä kiusaisit/ ja surmattin kärmeildä.

10:10 Älkät napisco/ nijncuin muutamat heistä napsit/ ja mestattin cadottajalda.

10:11 Caicki sencaltaiset tulit heidän cohtans esicuwaxi/ mutta se on kirjoitettu meille carttamisexi/ joidenga päälle mailman loput tullet owat.

10:12 Sentähden joca luule seisowans/ cadzocan ettei hän lange.

10:13 Eipä yxikän kiusaus ole teitä käsittänyt/ waan inhimillinen. Mutta Jumala on waca/

<p>ei salli teitä kiusattavan yli voimienne, vaan salliessaan kiusauksen hän valmistaa myös pääsyt siitä, niin että voitte sen kestää.</p>	<p>kiusattaa ylitse teidän voimanne; vaan hän tekee myös kiusauksesta lopun, että te sen voisitte kärsiä.</p>	<p>joca ei salli teitä kiusatta ylidze teidän woiman/ waan hän teke kiusauxest lopun/ että te sen woisitta kärsiä.</p>
<p>10:14 Sentähden, rakkaani, paetkaa epäjumalanpalvelusta.</p>	<p>10:14 Sentähden, minun rakkaani, paetkaat epäjumalain palvelusta!</p>	<p>10:14 Sentähden/ minun rackani/ paetcat epäjumalden palvelusta.</p>
<p>10:15 Minä puhun niinkuin ymmärtäväsille; arvostelkaa itse, mitä minä sanon.</p>	<p>10:15 Minä puhun niinkuin toimellisille: tuomitkaat te, mitä minä sanon.</p>	<p>10:15 Mlnä puhun nijncuin wijsaille/ duomitcat te mitä minä sanon:</p>
<p>10:16 Siunauksen malja, jonka me siunaamme, eikö se ole osallisuus Kristuksen vereen? Se leipä, jonka murramme, eikö se ole osallisuus Kristuksen ruumiiseen?</p>	<p>10:16 Se siunattu kalkki, jota me siunaamme, eikö se ole Kristuksen veren osallisuus? Se leipä, jonka me murramme, eikö se ole Kristuksen ruumiin osallisuus?</p>	<p>10:16 Se siunattu Calcki/ jonga me siunamma/ eikö se ole Christuxen weren osallisuus? 10:17 Se leipä/ jonga me murramme/ eikö se ole Christuxen Ruumin osallisuus?</p>
<p>10:17 Koska leipä on yksi, niin me monet olemme yksi ruumis; sillä me olemme kaikki tuosta yhdestä leivästä osalliset.</p>	<p>10:17 Sillä se on yksi leipä, niin mekin monta olemme yksi ruumis; sillä me kaikki yhdestä leivästä olemme osalliset.</p>	<p>Sillä se on yxi leipä/ nijn mekin monda olemma yxi ruumis/ että me caicki yhdestä leiwästä olemma osalliset.</p>
<p>10:18 Katsokaa luonnollista Israelia; eivätkö ne, jotka syövät uhreja, ole alttarista osalliset?</p>	<p>10:18 Katsokaat Israelia lihan jälkeen: eikö ne, jotka uhria syövät, ole alttarista osalliset?</p>	<p>10:18 Cadzocat Israeli lihan jälken/ eikö ne jotca uhria syövät/ ole Altarista osalliset.</p>
<p>10:19 Mitä siis sanon? Ettäkö epäjumalanuhri on jotakin, tai että epäjumala on jotakin?</p>	<p>10:19 Mitäs siis minä sanon, että epäjumalat jotakin ovat, eli jos epäjumalain uhri jotakin on?</p>	<p>10:19 Mitästä minun pitä sanoman? Sanongo minä/ että epäjumalat jotakin owat? Eli jos epäjumalden uhri jotakin on? Ei.</p>
<p>10:20 Ei, vaan että, mitä pakanat uhraavat, sen he uhraavat riivaajille eivätkä Jumalalle; mutta minä en tahdo, että te tulette osallisiksi riivaajista.</p>	<p>10:20 Mutta sen minä sanon: mitä pakanat uhraavat, sen he perkeleille uhraavat ja ei Jumalalle. En minä tahdo, että teidän pitää oleman perkeleistä osalliset.</p>	<p>10:20 Mutta sen minä sanon: mitä pacanat uhrawat/ sen he Perkeleille uhrawat ja ei Jumalalle. Nyt minä en tahdo/ että teidän pitää oleman Perkeleistä osalliset. Et te taida HERran Calckia juoda/ ja Perkelen Calckia.</p>
<p>10:21 Ette voi juoda Herran maljasta ja riivaajien maljasta, ette voi olla osalliset Herran pöydästä ja riivaajien pöydästä.</p>	<p>10:21 Ette taida Herran kalkkia juoda ja perkeleiden kalkkia. Ette taida osalliset olla Herran pöydästä ja perkeleiden pöydästä.</p>	<p>10:21 Et te taida osalliset olla HERran pöydästä/ ja Perkelen pöydästä.</p>
<p>10:22 Vai tahdommeko herät-</p>	<p>10:22 Eli tahdommeko me</p>	<p>10:22 Eli tahdommaco me</p>

tää Herran kiivauden? Emme
kaikei me ole häntä väke-
vämmät?

10:23 Kaikki on luvallista,
mutta ei kaikki ole hyödyksi;
kaikki on luvallista, mutta ei
kaikki rakenna.

10:24 Älköön kukaan katsoko
omaa parastaan, vaan toisen
parasta.

10:25 Syökää kaikkea, mitä
lihakaupassa myydään, kyse-
lemättä mitään omantunnon
tähdien,

10:26 Sillä: Herran on maa ja
kaikki, mitä siinä on.

10:27 Jos joku, joka ei usko,
kutsuu teitä ja te tahdotte
mennä hänen luokseen, niin
syökää kaikkea, mitä eteenne
pannaan, kyselemättä mitään
omantunnon tähden.

10:28 Mutta jos joku sanoo
teille: Tämä on epäjumalille
uhrattua, niin jättäkää se
syömättä hänen tähtensä,
joka sen ilmaisi, ja omantun-
non tähden;

10:29 en tarkoita sinun
omaatuntoasi, vaan tuon toi-
sen; sillä miksi minun vapau-
teni joutuisi toisen omantun-
non tuomittavaksi?

10:30 Jos minä sen kiittäen
nautin, miksi minua herjataan
siitä, mistä kiitän?

10:31 Söittepä siis tai joitte
tai teittepä mitä hyvänsä,
tehkää kaikki Jumalan kunni-
aksi.

10:32 Älkää olko pahennuk-

Herraa härsytellä? Olemme-
ko me häntä väkevämmät?

10:23 Kaikki tosin ovat mi-
nulle luvalliset, vaan ei kaik-
ki ole tarpeelliset. Kaikki
ovat minulle luvalliset, mutta
ei kaikki tapahdu parannuk-
seksi.

10:24 Älkään kenkään omaa
parastansa katsoko, vaan
toisen.

10:25 Kaikkea, mitä teu-
rashuoneessa myydään, syö-
kää ja älkää omantunnon
tähdien kyselkö.

10:26 Sillä maa on Herran,
ja kaikki mitä siinä on.

10:27 Mutta kuin joku us-
komatoin teitä vieraaksi kut-
suu ja te mennä tahdotte,
niin syökää kaikkia, mitä
teidän eteenne tuodaan ja
älkää omantunnon tähden
kyselkö.

10:28 Mutta jos joku silloin
teille sanois: tämä on epäju-
malain uhri, niin älkää syö-
kö, hänen tähtensä, joka sen
ilmoitti, ja omantunnon täh-
den. Sillä maa on Herran ja
kaikki mitä siinä on.

10:29 Mutta minä sanon
omastatunnosta: ei sinun,
vaan toisen; sillä minkätäh-
den minun vapauteni tuomi-
taan toisen omaltatunnolta?

10:30 Sillä koska minä sen
kiitoksella nautitsen, miksis
minua pilkataan sen edestä,
josta minä kiitän?

10:31 Jos te nyt syötte eli
juotte, eli mitä te teette, niin
tehkää kaikki Jumalan
kunniaksi.

10:32 Olkaat ilman pahen-

HERra härsytellä? Ollemmaco
me häntä väkewämmät?

10:23 Caicki tosin ovat mi-
nulle luvalliset/ vaan ei
caicki ole tarpelliset.

10:24 Caicki ovat minulle
luvalliset/ mutta ei caicki
tapahdu parannuxexi.

Älkän kengän oma parastans
cadzoco/ vaan toisen.

10:25 Caicki mitä teu-
rashuonesä myydän/ nijn
syökät/ ja älkät omantunnon
tähdien kyselkö:

10:26 Sillä maa on HERran/
ja caicki mitä siinä on.

10:27 Mutta cosca jocu us-
comatoin teitä wieraxi cudzu/
ja te mennä tahdotta/ nijn
syökät caickia mitä teidän
eteenne tuodan/ ja älkät
omantunnon tähden kyselkö.

10:28 Mutta jos jocu silloin
teille sanois: tämä on epäju-
maliden uhri/ nijn älkät syö-
kö/ hänen tähtensä/ joca sen
ilmoitti/ ja omantunnon täh-
den (Sillä maa on HERran/
ja caicki mitä siinä on)

10:29 Mutta minä sanon
omastatunnosta: ei sinun
omastas/ vaan toisen: sillä
mingätähden minun wapauden
duomitan toisen omaldatun-
nolda.

10:30 Sillä cosca minä sen
kijtoxella nautidzen/ mixistä
minua nuhdellan sen edestä
cuin minä kijtän.

10:31 Jos te nyt syötte eli
juotte/ eli mitä te teette/
nijn tehkät caicki Jumalan
cunniaksi.

10:32 Olcat sencaltaiset/ ett-

seksi juutalaisille, älkää kreikkalaisille älkää Jumalan seurakunnalle,

10:33 Niinkuin minäkin koetan kelvata kaikille kaikessa enkä katso omaa hyötyäni, vaan monien hyötyä, että he pelas-tuisivat.

1 Korinto 11 LUKU

11:1 Olkaa minun seuraajiani, niinkuin minä olen Kristuksen seuraaja.

11:2 Minä kiitän teitä, että minua kaikessa muistatte ja noudatatte minun opetuksiani, niinkuin minä ne teille olen antanut.

11:3 Mutta minä tahdon, että te tiedätte sen, että Kristus on jokaisen miehen pää ja että mies on vaimon pää ja että Jumala on Kristuksen pää.

11:4 Jokainen mies, joka rucoilee tai profetoi pää peitetynä, häpäisee päänsä.

11:5 Mutta jokainen vaimo, joka rucoilee tai profetoi pää peittämätönnä, häpäisee päänsä, sillä se on aivan sama, kuin jos hänen päänsä olisi paljaaksi ajeltu.

11:6 Sillä jos vaimo ei verhoa päätään, leikkauttakoon hiuksensakin; mutta koska on häpeäksi vaimolle, että hän leikkauttaa tai ajattaa hiuksensa, niin verhotkoon itsensä.

11:7 Miehen ei tule peittää päätänsä, koska hän on Jumalan kuva ja kunnia; mutta vaimo on miehen kunnia.

11:8 Sillä mies ei ole alkuisin

nusta sekä Juudalaisille että Grekiläisille ja Jumalan seurakunnalle,

10:33 Niinkuin minä kaikissa kaikille kelpaan ja en etsi omaa parastani, vaan monen, että he autuaaksi tulisivat.

11 LUKU

11:1 Olkaat minun seuraajiani, niinkuin minäkin Kristuksen.

11:2 Mutta minä kiitän teitä, rakkaat veljeni, että te minua kaikissa muistatte, ja että te pidätte ne säädyt, jotka minä teille annoin.

11:3 Mutta minä tahdon, että teidän pitää tietämän, että Kristus on jokaisen miehen pää; mutta mies on vaimon pää, ja Jumala on Kristuksen pää.

11:4 Jokainen mies, joka rucoilee eli propheteeraa, ja pitää jotakin päänsä päällä, se häpäisee päänsä.

11:5 Mutta jokainen vaimo, joka rucoilee eli propheteeraa peittämättömällä päällä, se häpäisee päänsä; sillä se on niinkuin se ajeltu olis.

11:6 Sillä ellei vaimo anna itsiänsä peittää, niin kerittäkään myös hänen hiuksensa; vaan että se on ruma, että vaimon pitäis keritty eli ajeltu oleman, niin peittäkään päänsä.

11:7 Mutta ei miehen pidä päätänsä peittämän, sillä hän on Jumalan kuva ja kunnia; mutta vaimo on miehen kunnia.

11:8 Sillä ei mies ole vaimos-

et te ketän pahenna ei Judalaisia/ eikä Grekejä/ ei Jumalan Seuracunda.

10:33 Nijncuin minä caikisa caikille kelpan/ ja en edzi oma parastani/ vaan monen/ että he autuaxi tulisit.

XI. Lucu .

11:1 Olcat minun seurajani/ nijncuin minäkin Christuxen.

11:2 Mlnä kijtän teitä/ rackat weljeni/ että te minua caikisa cappaleisa muistatta/ ja että te pidätte ne säädyt/ jotca minä teille annoin.

11:3 Mutta minä tahdon/ että teidän pitä tietämän/ että Christus on jocaidzen miehen pää: mutta mies on vaimon pää/ ja Jumala on Christuxen pää.

11:4 Jocainen mies cuin rucoile eli Prophetera/ ja pitää jotakin pääns päällä/ se häwäise pääns.

11:5 Mutta jocainen vaimo cuin rucoile eli Prophetera/ peittämättömällä päällä/ se häwäise pääns: Sillä se on nijncuin se ajeldu olis.

11:6 Ellei hän tahdo händäns peittä/ nijn keritkän hiuxens. Waan että se on ruma/ että vaimon pitäis pitämän kerityt eli leicatut hiuxet/ nijn peit-täkän pääns.

11:7 Mutta ei miehen pidä päätäns peittämän: sillä hän on Jumalan Cuwa ja Cunnia. Mutta vaimo on miehen cunnia.

11:8 Sillä ei mies ole

vaimosta, vaan vaimo miehes- tä;	ta, mutta vaimo on miehestä.	waimosta/ mutta vaimo on miehestä.
11:9 eikä miestä luotu vai- moa varten, vaan vaimo miestä varten.	11:9 Ja ei mies ole luotu vaimon tähden, mutta vaimo on luotu miehen tähden.	11:9 Ja ei mies ole luotu vaimon tähden/ mutta vaimo on luotu miehen tähden.
11:10 Sentähden vaimon tu- lee pitää päässään vallanalai- suuden merkki enkelien täh- den.	11:10 Sentähden pitää vai- mon pitämän voiman päänsä päällä enkelitten tähden;	11:10 Sentähden pitä vaimon pitämän woiman pääns pääl- lä/ Engelitten tähden.
11:11 Herrassa ei kuitenkaan ole vaimoa ilman miestä eikä miestä ilman vaimoa.	11:11 Muutoin ei ole mies paitsi vaimoa, eikä vaimo paitsi miestä, Herrassa,	11:11 Muutoin ei ole mies paidzi vaimoa/ eikä vaimo paidzi miestä HERrasa.
11:12 Sillä samoin kuin vaimo on alkuisin miehestä, samoin myös mies on vaimon kautta; mutta kaikki on Jumalasta.	11:12 Sillä niinkuin vaimo on miehestä, niin on myös mies vaimon kautta; mutta kaikki Jumalasta.	11:12 Sillä nijncuin vaimo on miehestä/ nijn on myös mies waimosta: mutta caicki cui- tengin owat Jumalasta.
11:13 Päättäkää itse: sopiiko vaimon rukoilla Jumalaa pää- peittämätönnä?	11:13 Tuomitkaat itse kes- kenänne: onko se kaunis, että vaimo avopäin Jumalaa rukoilee?	11:13 Duomitcat idze kes- kenänne/ jos se on caunis/ että waimo awoipäin Jumala- ta rucoile.
11:14 Eikö itse luontokin ope- ta teille, että jos miehellä on pitkät hiukset, se on hänelle häpeäksi;	11:14 Eikö luontokin sitä teille opeta, että se on mie- helle häpiäksi, jos hänellä on pitkät hiukset?	11:14 Eikö luondocan sitä teille opeta/ että se on mie- helle häpiäxi/ jos hänellä on pitkät hiuxet.
11:15 ja että jos vaimolla on pitkät hiukset, se on hänelle kunniaksi? Sillä ovathan hiuk- set annetut hänelle hunnuksi.	11:15 Mutta vaimolle on se kunniaksi, että hänellä on pitkät hiukset; sillä hiukset ovat hänelle peitteeksi ane- tut.	11:15 Mutta vaimon on se cunniaxi/ että hänellä on pit- kät hiuxet? Hiuxet owat hä- nelle peittexi annetut.
11:16 Mutta jos joku haluaa väittää vastaan, niin tietä- köön, että meillä ei ole sel- laista tapaa eikä Jumalan seurakunnilla.	11:16 Mutta jos joku näkyy riitainen olevan, ei meillä ei- kä Jumalan seurakunnilla se tapa ole.	11:16 Jos jocu teidän seasan rijdainen on/ se tietkän/ ett- ei meillä eikä Jumalan Seura- cunnalla se tapa ole.
11:17 Mutta tätä käskiessäni en kiitä sitä, että kokoontu- miseen ei tee teitä parem- miksi, vaan pahemmiksi.	11:17 Mutta kuin minä tätä teille ilmoitan, en minä teitä kiitä, ettette kokoon tule pa- rannukseksi, vaan pahen- nukseksi.	11:17 MUtta näitä tule minun käskeä: en minä taida kijttä/ ettet te cocon tule parannu- xexi/ waan pahennuxexi.
11:18 Sillä ensiksikin olen kuullut, että kun kokoonnutte seurakunnankokoukseen, teillä on riitaisuuksia keskenänne, ja osittain sen uskonkin.	11:18 Sillä ensin, kuin te seurakuntaan tulette, niin minä kuulen eripuraisuudet olevan seassanne; jonka mi- nä myös puolittain uskon.	11:18 Ensin/ cosca te Seura- cundan tuletta/ nijn minä cuulen eripuraisuudet olewan teidän seasan/ jonga minä myös puolittain uscon.
11:19 Täytyyhän teidän kes- kuudessanne olla puolueita- kin, että kävisi ilmi, ketkä	11:19 Sillä teidän seassanne pitää myös eriseuratt oleman, että ne, jotka koetellut ovat, teidän seassanne ilmoitetta-	11:19 Sillä teidän seasan pitä myös eriseuratt oleman/ että wagat teisä julistettaisin.

teistä kestävätkö koetuksen.	siin.	
11:20 Kun te näin kokoonnutte yhteen, niin ei se ole Herran aterian nauttimista,	11:20 Kuin te siis kokoon tulette yhteen, ei se ole Herran ehtoollista pitää.	11:20 COsca te cocon tuletta/ nijn ei HERran Ehtolista pidetä.
11:21 sillä syömään ruvettaessa kukin rientää ottamaan eteensä omat ruokansa, ja niin toinen on nälissään ja toinen juovuksissa.	11:21 Sillä jokainen ennättää syödä oman ehtoollisensa, yksi isoo, toinen juovuksissa on.	11:21 Sillä jokainen ennättä syödä oman ehtolisens. Yxi iso/ ja toinen juoxis on.
11:22 Eikö teillä sitten ole muita huoneita, niissä syödäkseenne ja juodakseenne? Vai halveksitteko Jumalan seurakuntaa ja tahdotteko häväistä niitä, joilla ei mitään ole? Mitä minun on teille sanomisen? Onko minun teitä kiittäminen? Tässä kohden en kiitä.	11:22 Vai eikö teillä huoneita ole, joissa te syödä ja juoda saatte? Taikka katsotteko te ylönn Jumalan seurakunnan ja häpäisette ne, joilla ei mitään ole? Mitä minun pitää teille sanoman? Pitääkö minun teitä kiittämän? Tässä en minä kiitä.	11:22 Wai eikö teillä huoneita ole/ joisa te syödä ja juoda saatte? Taicka/ ylöncadzotta-co te Jumalan Seuracunnan/ ja häväisettä ne/ joilla ei mitän ole? Mitä minun pitää teille sanoman? Pitäkö minun teitä kijttämän? täsä en minä teitä kiitä.
11:23 Sillä minä olen saanut Herralta sen, minkä myös olen teille tiedoksi antanut, että Herra Jeesus sinä yönä, jona hänet kavallettiin, otti leivän,	11:23 Sillä minä olen sen Herralta saanut, jonka minä myös teille annoin. Sillä Herra Jesus, sinä yönä, jona hän petettiin, otti leivän,	11:23 Mlnä olen sen HERralda saanut/ jonga minä teille annoin: Sillä HERra Jesus/ sinä yönä jona hän petettin/ otti leiwän/
11:24 kiitti, mursi ja sanoi: Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan; tehkää tämä minun muistokseni.	11:24 Ja kiitti, mursi ja sanoi: ottakaat, syökää! tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne murretaan: se tehkää minun muistokseni;	kijtti/ mursi/ ja sanoi. 11:24 Ottacat/ syökät/ tämä on minun Ruumin/ joca teidän edestän muretan/ se tehkätte minun muistoxeni.
11:25 Samoin hän otti myös maljan aterian jälkeen ja sanoi: Tämä malja on uusi liitto minun veressäni; niin usein kuin te juotte, tehkää se minun muistokseni.	11:25 Niin myös kalkin ehtoollisen jälkeen ja sanoi: tämä kalkki on se Uusi Testamentti minun veressäni; se tehkää, niin usein kuin te juotte, minun muistokseni.	11:25 Nijn myös Calkin Ehtolisen jälken/ ja sanoi: tämä Calcki on se usi Testamentti minun weresäni/ se tehkät/ nijn usein cuin te juotta/ minun muistoxeni.
11:26 Sillä niin usein kuin te syötte tätä leipää ja juotte tämän maljan, te julistatte Herran kuolemaa, siihen asti kuin hän tulee.	11:26 Sillä niin usein kuin te syötte tästä leivästä ja juotte tästä kalkista, pitää teidän Herran kuoleman julistaman, siihenasti kuin hän tulee.	11:26 Sillä nijn usein cuin te syötte tästä leiwästä/ ja juotta tästä Calkista/ pitä teidän HERran cuoleman julistaman/ siihenasti cuin hän tule.
11:27 Sentähden, joka kelvottomasti syö tätä leipää tai juo Herran maljan, hän on oleva vikapää Herran ruumiiseen ja vereen.	11:27 Sentähden joka kelvottomasti syö tästä leivästä ja juo Herran kalkista, se on vikapää Herran ruumiiseen ja vereen.	11:27 Mutta joca kelwottomast syö tästä leiwästä/ ja juo HERran Calkista/ se on wicapää HERran ruumisen ja wereen.

11:28 Koetelkoon siis ihminen itseänsä, ja niin syököön tätä leipää ja juokoon tästä maljasta;

11:29 sillä joka syö ja juo erottamatta Herran ruumista muusta, syö ja juo tuomioksensä.

11:30 Sentähden onkin teidän joukossanne paljon heikkoja ja sairaita, ja moni on nukkunut pois.

11:31 Mutta jos me tutkisimme itseämme, ei meitä tuomittaisi;

11:32 mutta kun meitä tuomitaan, niin se on meille Herran kuritusta, ettei meitä maailman kanssa kadotukseen tuomittaisi.

11:33 Sentähden, veljeni, kun kokoonnutte aterioimaan, odottakaa toisianne.

11:34 Jos kenellä on nälkä, syököön kotonaan, ettette kokoontuisi tuomioksenne. Muista seikoista minä säädän, sitten kuin tulen.

1 Korinto 12 LUKU

12:1 Mutta mitä hengellisiin lahjoihin tulee, niin en tahdo, veljet, pitää teitä niistä tietämättöminä.

12:2 Te tiedätte, että kun olitte pakanoita, teitä vietiin mykkien epäjumalien luo, miten vain tahdottiin.

12:3 Sentähden minä teen teille tiettäväksi, ettei kukaan, joka puhuu Jumalan Hengessä, sano: Jeesus olkoon kirottu, ja ettei kukaan voi sanoa: Jeesus olkoon Herra, paitsi Pyhässä Hengessä.

11:28 Mutta koetelkaan ihminen itsiänsä, ja niin syökään tästä leivästä ja juokaan tästä kalkista.

11:29 Sillä joka syö taikka juo kelvottomasti, hän syö ja juo tuomion itsellensä, ettei hän Herran ruumista eroita.

11:30 Sentähden on myös monta heikkoa ja sairasta teidän seassanne, ja moni makaa.

11:31 Sillä jos me itsemme tuomitsisimme, niin emme ensinkään tuomittaisi.

11:32 Vaan kuin me tuomitaan, niin me Herralta kuritetaan, ettemme maailman kanssa kadotettaisi.

11:33 Sentähden, rakkaat veljeni! kuin te kokoon tulette syömään, niin odottakaa toinen toistanne.

11:34 Mutta jos joku isoo, hän syököön kotonansa, ettette kokoon tulisi kadotukseksi. Ne muut minä tultuani tahdon toimittaa.

12 LUKU

12:1 Mutta hengellisistä lahjoista, rakkaat veljet, en minä tahdo teiltä salata.

12:2 Te tiedätte, että te olette pakanat olleet ja käyneet mykkäin epäjumalain tykö, niinkuin te viedyt olitte.

12:3 Sentähden teen minä teille tiettäväksi, ettei yksikään, joka Jumalan Hengen kautta puhuu, Jesusta kirole: ja ei yksikään taida Jesusta kutsua Herraksi, vaan Pyhän Hengen kautta.

11:28 Nijn coetelcan ihminen idziäns/ ja sijtte syökän tästä leiwästä ja juocan tästä Calcista.

11:29 Sillä joca syö taicka juo kelwottomast/ hän syö ja juo duomion idzellens/ ettei hän HERran ruumista eroita.

11:30 Sentähden owat myös njjn monda heicko ja sairasta teidän seasan/ ja moni maca.

11:31 Sillä jos me idzemme duomidzemme/ njjn en me ensingän duomitut olis.

11:32 Waan cosca me duomitan/ njjn me HERralda ran-gaistan/ ettei meidän pitäis mailman cansa duomitut oleman.

11:33 Sentähden/ rackat weljeni/ cosca te cocon tuletta syömän/ njjn odottacat toinen toistan.

11:34 Mutta jos jocu isoa/ hän syökön cotonans/ ettete cocon tulis cadotuxexi. Ne muut minä tulduani toimitan.

XII. Lucu .

12:1 HEngellisistä lahjoista/ rackat weljet/ en minä tahdo teildä salata.

12:2 Te tiedätte että te oletta pacanat ollet ja käynet myckäin epäjumalden tygö/ nijncuin te wiedyt olitta.

12:3 Sentähden teen minä teille tiettäwäxi/ ettei yxikän joca Jumalan Hengen cautta puhu/ Jesusta kiroile. Ja ei yxikän taida Jesusta cudzua HERraxi/ waan Pyhän Hengen cautta.

12:4 Armolahjat ovat moninaiset, mutta Henki on sama;	12:4 Lahjat ovat moninaiset, mutta yksi on Henki;	12:4 LAhjat ovat moninaiset/ mutta yxi on Hengi.
12:5 ja seurakuntavirat ovat moninaiset, mutta Herra on sama;	12:5 Ja virat ovat moninaiset, mutta yksi on Herra.	12:5 Ja wirgat ovat moninaiset/ mutta yxi on HERra.
12:6 ja voimavaikutukset ovat moninaiset, mutta Jumala, joka kaikki kaikissa vaikuttaa, on sama.	12:6 Ja voimat ovat moninaiset, mutta yksi on Jumala, joka kaikki kaikissa vaikuttaa.	12:6 Ja voimat ovat moninaiset/ mutta yxi on Jumala/ joca caikisa caickinaiset waicutta.
12:7 Mutta kullekin annetaan Hengen ilmoitus yhteiseksi hyödyksi.	12:7 Mutta jokaiselle annetaan Hengen ilmoitus hyödytykseksi.	12:7 Mutta Hengen lahjat osottawat heidäns jocaidzes yhteisexi tarpexi.
12:8 Niinpä saa Hengen kautta toinen viisauden sanat, toinen tiedon sanat saman Hengen vaikutuksesta;	12:8 Sillä yhdelle annetaan Hengen kautta puhua viisaudesta, toiselle puhua tiedosta, sen yhden Hengen kautta:	12:8 Sillä yhdelle annetan Hengen cautta puhua wijsaudesta: toiselle annetan puhua tiedosta/ sen yhden Hengen cautta:
12:9 toinen saa uskon samassa Hengessä, toinen taas terveeksitekemisen lahjat siinä yhdessä Hengessä;	12:9 Mutta toiselle usko siitä yhdestä Hengestä: toiselle lahjat terveeksi tehdä siinä yhdessä Hengessä:	toiselle usco sijtä yhdestä Hengestä. 12:9 Toiselle lahjat terwexi tehdä/ sijnä yhdes Henges:
12:10 toinen lahjan tehdä voimallisia tekoja; toinen profetoimisen lahjan, toinen lahjan arvostella henkiä; toinen eri kielillä puhumisen lahjan, toinen taas lahjan selittää kieliä.	12:10 Toiselle voimallisia töitä tehdä, toiselle ennustus, toiselle henget erottaa, toiselle moninaiset kielet, toiselle moninaisten kielten selitys.	Toiselle ihmellisiä töitä tehdä. 12:10 Toiselle Prophetia. Toiselle henget eroitta: Toiselle moninaiset kielet. Toiselle moninaisten kielden selitys.
12:11 Mutta kaiken tämän vaikuttaa yksi ja sama Henki, jakaen kullekin erikseen, niinkuin tahtoo.	12:11 Mutta nämät kaikki se yksi Henki vaikuttaa, jakaen kullekin omansa niinkuin hän tahtoo.	12:11 Jotca caicki se yxi Hengi waicutta/ jacain cul- lengin omans/ nijncuin hän tahto.
12:12 Sillä niinkuin ruumis on yksi ja siinä on monta jäsentä, mutta kaikki ruumiin jäsenet, vaikka niitä on monta, ovat yksi ruumis, niin on Kristuskin;	12:12 Sillä niinkuin ruumis on yksi, ja hänellä on monta jäsentä, mutta kaikki ruumiin jäsenet, ehkä heitä on usia, ovat kuitenkin yksi ruumis; niin on myös Kristus.	12:12 Sillä nijncuin ruumis on yxi/ ja hänellä on cuitengin monda jäsendä/ mutta caicki yhden ruumin jäsenet/ ehkä heitä on usia/ owat cuitengin yxi ruumis: nijn myös Kristus.
12:13 sillä me olemme kaikki yhdessä Hengessä kastetut yhdeksi ruumiiksi, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, ja kaikki olemme saaneet juoda samaa Henkeä.	12:13 Sillä me olemme myös yhdessä Hengessä kaikki yhdeksi ruumiiksi kastetut, sekä Juudalaiset että Grekiläiset, sekä orjat että vapaat, ja kaikki me olemme yhteen Henkeen juotetut.	12:13 Sillä me olemma yhdes Henges caicki yhdexi ruumixi castetut/ waicka me olemma Judalaiset eli Grekit/ orjat eli wapat/ ja caicki me olemma yhdestä Hengestä juotetut.

12:14 Sillä eihän ruumiskaan ole yksi jäsen, vaan niitä on siinä monta.	12:14 Sillä ei ruumis ole yksi jäsen, vaan usia.	12:14 Sillä ei ruumis ole yksi jäsen/ vaan usia.
12:15 Jos jalka sanoisi: Koska en ole käsi, en kuulu ruumiiseen, niin ei se silti olisi ruumiiseen kuulumaton.	12:15 Jos jalka sanois: en minä ole käsi, sentähden en minä ole ruumiista: eikö hän senvuoksi ole ruumiista?	12:15 Jos jalca sano: en minä ole käsi/ sentähden en minä ole ruumin jäsen. Eikö hänen senvuoxi pidäis oleman ruumin jäsenen?
12:16 Ja jos korva sanoisi: Koska en ole silmä, en kuulu ruumiiseen, niin ei se silti olisi ruumiiseen kuulumaton.	12:16 Ja jos korva sanois: en minä ole silmä, sentähden en minä ole ruumiista: eikö hän senvuoksi ruumiista ole?	12:16 Ja jos corwa sanois: en minä ole silmä/ sentähden en minä ole ruumin jäsen. Eikö hänen senvuoxi pidäis ruumin jäsenen oleman?
12:17 Jos koko ruumis olisi silmänä, missä sitten olisi kuulo? Jos taas kokonaan kuulona, missä silloin haisti?	12:17 Jos koko ruumis silmänä olis, kussas siis kuulo? Jos se kaikki kuulona, kussas siis haisto?	12:17 Jos coco ruumis silmänä olis/ cusast sijs cuulo on? Jos se taas caicki kuulona on/ cusast sijs haisto on?
12:18 Mutta nyt Jumala on asettanut jäsenet, itsekunkin niistä, ruumiiseen, niinkuin hän on tahtonut.	12:18 Mutta nyt on Jumala pannut jäsenet erinänsä itsekunkin ruumiissa niinkuin hän on tahtonut.	12:18 MUtta Jumala on pannut jäsenet erinäns idzecungin ruumihis/ nijncuin hän on tahtonut.
12:19 Vaan jos ne kaikki olisivat yhtenä jäsenenä, missä sitten ruumis olisi?	12:19 Vai jos kaikki olisivat yksi jäsen, kussa sitte ruumis olisi?	12:19 Wai jos caicki jäsenet olisit yxi jäsen/ cusa sijtte ruumis olisi?
12:20 Mutta nytpä onkin monta jäsentä, ja ainoastaan yksi ruumis.	12:20 Mutta nyt on monta jäsentä, vaan yksi ruumis.	12:20 Mutta jäsendä on monda/ ja yxi ruumis.
12:21 Silmä ei saata sanoa kädelle: En tarvitse sinua, eikä myöskään pää jaloille: En tarvitse teitä.	12:21 Mutta ei silmä taida kädelle sanoa: en minä sinua tarvitse, eli taas pää jaloille: en minä teitä tarvitse.	Ei silmä taida kädelle sano: en minä sinua tarwidze. 12:21 Eli pää jalgoille/ en minä teitä tarwidze.
12:22 Päinvastoin ne ruumiin jäsenet, jotka näyttävät olevan heikompia, ovat välttämättömiä;	12:22 Vaan paljoa enemmin ne ruumiin jäsenet, jotka heikommaksi näkyvät, ovat tarpeelliset.	12:22 Mutta paljo parammin ne jäsenet/ jotca heicommaxi näkyvät/ owat ruumille tarpeellisemat:
12:23 ja ne ruumiin jäsenet, jotka meistä ovat vähemmän kunniaakkaita, me verhoamme sitä kunniallisemmin, ja niitä, joita häpeämme, me sitä häveliäämmin peitämme;	12:23 Ja jotka me luulemme häpiällisemmäksi ruumiissa, niiden päälle me enimmänn kunnian panemme; ja jotka häijymmäksi näkyvät, niillä on enin kaunistusta:	12:23 Ja jotca me luulemma häpiälisemmäxi ruumisa/ nijnden päälle me enimmänn cunnian panemma. Ja jotca häijymmäxi näkyvät/ nijtä me enimmänn caunistamma.
12:24 mutta ne, joita emme häpeä, eivät sitä tarvitse. Mutta Jumala on liittänyt	12:24 Sillä jotka meissä kauniit ovat, ei ne mitään tarvitse; mutta Jumala on	12:24 Sillä jotca caunit owat/ ei ne mitän tarwidze. Mutta Jumala on nijn ruuwin cocon

ruumiin yhteen niin, että antoi halvempiarvoiselle suuremman kunnian,	ruumiin kokoon liittänyt ja sille puuttuvaiselle enemmän kunnian antanut,	liittänyt/ ja niille tarwittawille jäsenille enemmän cunniata andanut/
12:25 ettei ruumiissa olisi eripuraisuutta, vaan että jäsenet pitäisivät yhtäläistä huolta toinen toisestaan.	12:25 Ettei eripuraisuutta ruumiissa olisi; vaan kaikki jäsenet pitää toinen toisestansa surun pitämän.	12:25 Ettei eripuraisuutta ruumijs olisi/ waan caicki jäsenet pitä toinen toisestans surun pitämän.
12:26 Ja jos yksi jäsen kärsii, niin kaikki jäsenet kärsivät sen kanssa; tai jos jollekulle jäsenelle annetaan kunnia, niin kaikki jäsenet iloitsevat sen kanssa.	12:26 Ja jos yksi jäsen kärsii jotakin, niin kaikki muut jäsenet kanssa kärsivät, ja jos yksi jäsen kunniassa pidetään, niin kaikki jäsenet myös riemuitsevat.	12:26 Ja jos yxi jäsen kärsii jotakin/ nijn caicki muut jäsenet cansa kärsiwät: Ja jos yxi jäsen cunniasa pidetän/ nijn caicki jäsenet myös riemuidzewat.
12:27 Mutta te olette Kristuksen ruumis ja kukin osaltanne hänen jäseniänsä.	12:27 Mutta te olette Kristuksen ruumis ja jäsenet, jokainen osansa jälkeen.	12:27 MUtta te oletta Christuxen ruumis ja jäsenet/ jocainen osans jälken.
12:28 Niinpä Jumala asetti seurakuntaan ensiksi muutamia apostoleiksi, toisia profetoiksi, kolmansia opettajiksi, sitten hän antoi voimallisia tekoja, sitten armolahjoja parantaa tauteja, avustaa, hallita, puhua eri kielillä.	12:28 Ja Jumala on pannut seurakuntaan ensin apostolit, sitte prophetat, senjälkeen opettajat, sitte voimalliset työt, jälleen parantamisen lahjat, avut, hallitukset, moninaiset kielet.	12:28 Ja Jumala on pannut Seuracundan/ ensin Apostolit/ sijtte Prophetat/ senjälken opettajat/ sijtte ihmetten tekiät/ parandamisen lahjat/ auttajat/ haldiat/ moninaiset kielet.
12:29 Eivät suinkaan kaikki ole apostoleja? Eivät kaikki profettoja? Eivät kaikki opettajia? Eiväthän kaikki tee voimallisia tekoja?	12:29 Ovatko kaikki apostolit? Ovatko kaikki prophetat? Ovatko kaikki opettajat? Onko kaikilla voimalliset työt?	12:29 Owatco he caicki Apostolit? Owatco he caicki Prophetat? 12:30 Owatco he caicki Opettajat? Owatco he caicki ihmetten tekiät?
12:30 Eihän kaikilla ole parantamisen armolahjoja? Eiväthän kaikki puhu kielillä? Eiväthän kaikki kykene niitä selittämään?	12:30 Onko kaikilla parantamisen lahjat? Puhuvatko kaikki moninaisilla kielillä? Taitavatko kaikki selittää?	Ongo heillä caikilla parandamisen lahjat? Puhuwatco he caicki moninaisilla kielillä? Taitawatco he caicki selittä.
12:31 Pyrkikää osallisiksi parhaimmista armolahjoista. Ja vielä minä osoitan teille tien, verrattoman tien.	12:31 Mutta noudattakaat te paraita lahjoja. Ja vielä minä teille korkiamman tien osoitan.	12:31 Mutta noudattacat te parahita lahjoja/ ja wielä minä teille corkiamman tien osotan.

1 Korinto 13 LUKU

13:1 Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä, mutta minulla ei olisi rakkautta, olisin minä vain helisevä vaski tai kilisevä kulkunen.

13 LUKU

13:1 Jos minä ihmisten ja enkelein kielillä puhuisin, ja ei minulla olisi rakkautta, niin minä olisin kuin helisevä vaski tai kilisevä kulkunen.

XIII. Lucu .

13:1 JOs minä ihmisten ja Engelein kielillä puhuisin/ ja ei minulla olis rackautta/ nijn minä olisin cuin helisepä waski/ taicka kilisepä culcui-

13:2 Ja vaikka minulla olisi profetoimisen lahja ja minä tietäisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon, ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin vuoria siirtää, mutta minulla ei olisi rakkautta, en minä mitään olisi.

13:3 Ja vaikka minä jakelisin kaiken omaisuuteni köyhäin ravinnoksi, ja vaikka antaisin ruumiini poltettavaksi, mutta minulla ei olisi rakkautta, ei se minua mitään hyödyttäisi.

13:4 Rakkaus on pitkämielinen, rakkaus on lempeä; rakkaus ei kadehdi, ei kerskaa, ei pöyhkeile,

13:5 ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaansa, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa,

13:6 ei iloitse vääryydestä, vaan iloitsee yhdessä totuuden kanssa;

13:7 kaikki se peittää, kaikki se uskoo, kaikki se toivoo, kaikki se kärsii.

13:8 Rakkaus ei koskaan häviä; mutta profetoiminen, se katoaa, ja kielillä puhuminen lakkaa, ja tieto katoaa.

13:9 Sillä tietomme on vajaavaista, ja profetoimisemme on vajaavaista.

13:10 Mutta kun tulee se, mikä täydellistä on, katoaa se, mikä on vajaavaista.

13:11 Kun minä olin lapsi, niin minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli, ja minä ajattelin kuin lapsi; kun tulini mieheksi, hylkäsin minun, mikä lapsen on.

13:12 Sillä nyt me näemme

13:2 Ja jos minä propheteerata taitaisin, ja kaikki salaisuudet tietäisin ja kaiken tiedon, ja minulla olisi kaikki usko, niin että minä vuoret siirtäisin, ja ei olisi minulla rakkautta, niin en minä mitään olisi.

13:3 Ja jos minä kaiken tavarani kuluttaisin köyhäin ravinnoksi, ja jos minä antaisin ruumiini poltettaa, ja ei olisi minulla rakkautta, niin ei se olisi minulle mitään hyödyllinen.

13:4 Rakkaus on kärsivällinen ja laupias. Ei rakkaus kadehdi, ei rakkaus ole tyly, ei hän paisu:

13:5 Ei hän käytä itsiänsä sopimattomasti, ei omaansa etsi, ei hän vihaan syty, ei hän pahaa ajattele,

13:6 Ei hän vääryydestä iloitse, mutta hän iloitsee totuudesta:

13:7 Kaikki hän peittää, kaikki hän uskoo, kaikki hän toivoo, kaikki hän kärsii.

13:8 Ei rakkaus koskaan väsy; vaikka prophetiat lakkaavat, ja kielet vaikenivat, ja tieto katoaa.

13:9 Sillä me ymmärrämme puolittain, ja propheteeramme puolittain.

13:10 Mutta kuin täydellinen tulee, sitte vajaa lakkaa.

13:11 Kuin minä olin lapsi, niin minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli ja ajattelin kuin lapsi; mutta sitte kuin minä mieheksi tulini, niin minä hylkäsin lapselliset.

13:12 Sillä nyt me näemme

nen.

13:2 Ja jos minä propheteerata taidaisin/ ja kaikki salaisuudet tiedäisin/ ja kaiken tiedon/ ja minulla olisi kaikki usko/ niin että minä vuoret siirtäisin/ ja ei olisi minulla rakkautta/ niin en minä mitään olisi.

13:3 Ja jos minä kaiken tavarani kuluttaisin köyhäin ravinnoksi: ja jos minä annaisin ruumiini poltetta/ ja ei olisi minulla rakkautta/ niin ei se olisi minulle mitään hyödyllinen.

13:4 Rakkaus on kärsiväinen ja laupias. Ei rakkaus kadehdi/ ei rakkaus ole ylpiä/ ei hän paisu:

13:5 Ei hän ole sickuri/ ei hän omans edzi/ ei hän anna idzens vihaan kehoitta/ ei hän wahingota ajattele/

ei hän vääryydestä iloidze/ 13:6 Mutta hän iloidze totuudesta.

13:7 Caicki hän wedättä/ caicki hän usco/ caicki hän toivo/ caicki hän kärsii.

13:8 Ei rakkaus coscan wäsy. Waicka Prophetiat lackawat/ ja kielet waickenisit/ ja tieto catois.

13:9 Sillä me ymmärrämme puolittain/ ja propheteramma puolittain.

13:10 Mutta cosca täydellinen tule/ sijtte waja lacka.

13:11 Cosca minä olin lapsi/ niin minä puhuin kuin lapsi/ ja pidin lapselliset menot/ ja ajattelin kuin lapsi. Mutta sijtte kuin minä miehexi tulini/ niin minä hyljäisin lapselliset.

13:12 Sillä nyt me näemmä

kuin kuvastimessa, arvoituksen tavoin, mutta silloin kasvoista kasvoihin; nyt minä tunnen vajavaisesti, mutta silloin minä olen tunteva täydellisesti, niinkuin minut itsenikin täydellisesti tunnetaan.

13:13 Niin pysyvät nyt usko, toivo, rakkaus, nämä kolme; mutta suurin niistä on rakkaus.

1 Korinto 14 LUKU

14:1 Tavoitelkaa rakkautta ja pyrkikää saamaan hengellisiä lahjoja, mutta varsinkin profetoimisen lahjaa.

14:2 Sillä kielillä puhuva ei puhu ihmisille, vaan Jumalalle; ei häntä näet kukaan ymmärrä, sillä hän puhuu salaisuuksia hengessä.

14:3 Mutta profetoiva puhuu ihmisille rakennukseksi ja kehoitukseksi ja lohdutukseksi.

14:4 Kielillä puhuva rakentaa itseään, mutta profetoiva rakentaa seurakuntaa.

14:5 Soisin teidän kaikkien puhuvan kielillä, mutta vielä mieluummin soisin teidän profetoivan; sillä profetoiva on suurempi kuin kielillä puhuva, ellei tämä samalla selitä, niin että seurakunta siitä rakentuu.

14:6 Jos minä nyt, veljet, tulisin luoksenne kielillä puhuen, mitä minä teitä sillä hyödyttäisin, ellen puhuisi teille ilmestyksen tai tiedon tai profetian tai opetuksen sanoja?

niinkuin peilistä tapauksessa, mutta silloin kasvoista kasvoihin: nyt minä tunnen puolittain, vaan silloin minä tunnen niinkuin minä tuttu olen.

13:13 Mutta nyt pysyvät usko, toivo, rakkaus, nämä kolme; vaan rakkaus on suurin niistä.

14 LUKU

14:1 Noudattakaat rakkautta, olkaat ahkerat hengellisten lahjain perään; mutta enemmän propheteeraamaan.

14:2 Sillä joka kielillä puhuu, ei hän ihmisille puhu, vaan Jumalalle; sillä ei kenkään kuule, vaan hän puhuu salaisuudet hengessä.

14:3 Mutta joka propheteeraa, se puhuu ihmisille parannukseksi ja neuvoksi ja lohdutukseksi.

14:4 Joka kielillä puhuu, hän parantaa itsensä; mutta joka propheteeraa, hän seurakunnan parantaa.

14:5 Mutta minä tahtoisin, että te kaikki kielillä puhuisitte, mutta paljo enemmän, että te propheteeraisitte; sillä se, joka propheteeraa, on suurempi kuin se, joka kielillä puhuu, paitsi sitä jos hän sen selittää, että seurakunta sais siitä parannuksen.

14:6 Vaan nyt, rakkaat veljeni! jos minä tulen teidän tykönnne kielillä puhuen, mitä minä olisin teille hyödyllinen, ellen minä puhuisi teille eli ilmoituksen kautta, eli tiedon kautta, eli prophetian kautta, taikka opin kautta?

tapauxisa/ nijncuin Speilisä/ mutta silloin caswosta caswohon. Nyt minä tunnen puolittain/ waan silloin minä tunnen/ nijncuin minä jo tuttu olen.

13:13 Mutta nyt jäävät Usco/ Toiwo/ Rackaus/ nämät colme: waan rackaus on suurin nijstä.

XIV. Lucu .

14:1 NOudattacat rackautta/ olcat ahkerat hengellisten lahjain jälken/ mutta enemmän Propheteraman.

14:2 Sillä joca kielellä puhu/ ei hän ihmisille puhu/ waan Jumalalle.

14:3 Jota ei kengän cuuldele/ waan hän puhu salaisudet Hengesä:

mutta joca prophetera/ se puhu ihmisille parannuxexi/ ja neuwoxi/ ja lohdutuxexi.

14:4 Joca kielillä puhu/ hän paranda idzens/ mutta joca Prophetera/ hän Seuracunnan paranda.

14:5 Minä tahdoisin että te caicki taidaisitta kielillä puhua/ mutta paljo enemmän/ että te propheteraisitta: sillä se joca prophetera/ on suurembi cuin se joca kielillä puhu/ ellei hän sitä selitä/ että Seuracunda sais sijtä parannuxen.

14:6 Waan/ rackat weljeni/ jos minä tulen teidän tygönnne kielillä puhuin/ mitä minä olisin teille tarpellinen? Ellen minä puhuis teille ilmoituxen cautta/ eli tiedon cautta/ eli

14:7 Niinhän on elottomain soittimienkin laita, huilujen tai kitarain: kuinka tiedetään, mitä huilulla tai kitaralla soitetaan, elleivät ne soi toisistaan erottuvin sävelin?

14:8 Niinikään, jos pasuna antaa epäselvän äänen, kuka silloin valmistautuu taisteluun?

14:9 Samoin tekin: jos ette kielellänne saa esiin selvää puhetta, kuinka voidaan sellainen puhe ymmärtää? Tehän puhutte silloin tuuleen.

14:10 Maailmassa on, kuka tietää, kuinka monta eri kielitä, mutta ei ainoatakaan, jonka äänet eivät ole ymmärrettävissä.

14:11 Mutta jos en tiedä sanojen merkitystä, olen minä puhujalle muukalainen, ja puhuja on minulle muukalainen.

14:12 Samoin tekin, koska tavoittelette henkilähjoja, niin pyrkikää seurakunnan rakennukseksi saamaan niitä runsaasti.

14:13 Sentähden rukoilkoon se, joka kielillä puhuu, että hän taitaisi selittää.

14:14 Sillä jos minä rukoilen kielillä puhuen, niin minun henkeni kyllä rukoilee, mutta ymmärrykseni on hedelmätön.

14:15 Kuinka siis on? Minun on rukoiltava hengelläni, mutta minun on rukoiltava myöskin ymmärrykselläni; minun on veisattava kiitosta heng-

14:7 Kuitenkin ne hengettömät, jotka äänen antavat, joko se on huilu eli kantele, koska ei ne anna eri ääntä itsestään, kuinka se tiedetään, mitä huilulla eli mitä kanteleella soitettu on?

14:8 Ja jos vaskitorvi antaa ymmärtämättömän äänen itsestään, kuka tietää soitaan hankita?

14:9 Niin myös te, jos te kielillä puhutte ja ette puhu selkiästi; kuinka se ymmärretään, mitä puhuttu on? Sillä te puhutte tuuleen.

14:10 Moninaiset tosin ovat äänet maailmassa, ja ei yhtään niistä ole äänetöntä;

14:11 Sentähden, ellen minä tiedä äänen tointa, niin minä olen puhujalle outo, ja se, joka puhuu, on myös minulle outo.

14:12 Niin tekin, koska te ahkerasti hengellisiä lahjoja etsitte, niin ahkeroitkaat seurakunnan parannukseksi, että teillä kyllä olisi.

14:13 Sentähden, joka kielillä puhuu, se rukoilkaan, että hän sen taitaisi myös selittää.

14:14 Sillä jos minä kielillä rukoilen, niin minun henkeni rukoilee, mutta minun mieleni on hedelmätön.

14:15 Kuinkas se siis on? Minä rukoilen hengessä, ja rukoilen myös mielessäni: minä veisaan hengessä, ja veisaan myös mielessäni.

Prophetian kautta/ taikka opin kautta?

14:7 Eikö se niin ole? nijsä jotca helisewät/ ja ei cuitengan ole eläwät/ joco hän on huilu eli cande/ cosca ei he anna eri ändä idzestäns/ cuinga jocu taita sen tietä/ mitä huilulla eli candeella soitettu on?

14:8 Ja jos Basuna anda ymmärtämättömän änen idzestäns/ cuca tietä sotaan hangita?

14:9 Nijn myös te/ jos te kielillä puhutta/ ja ette puhu selkiäst/ cuinga se ymmärretän/ mitä puhuttu on? Sillä te puhutta tuulehen.

14:10 Moninaiset tosin owat änet mailmas/ ja ei yhtän nijstä cuitengan ole änetöindä.

14:11 Sentähden/ ellen minä tiedä änen toinda/ nijn minä olen puhujalle outo/ ja se joca puhu/ on myös minulle outo.

14:12 Nijn tekin että te ahkerast hengellisiä lahjoja edzitte/ sijtte ahkeroitcat/ että te Seuracunan parannaisitta/ että teillä kyllä olisi.

14:13 Sentähden/ joca kielillä puhu/ se rucoilcan/ että hän sen taidais myös selittää.

14:14 Cosca minä kielellä rucoilen/ nijn minun hengen rucoile/ mutta minun mielen ei saata kellengän hedelmätä.

14:15 Cuingasta sen sijs pitä oleman? Nimittäin näin: minä rucoilen hengesä/ ja rucoilen myös mielessäni. Minä weisan hengesä/ ja weisan myös

läni, mutta minun on veisattava myöskin ymmärrykselläni.

14:16 Sillä jos ylistät Jumalaa hengessä, kuinka oppimattoman paikalla istuva saattaa sanoa amen sinun kiitokseesi? Eihän hän ymmärrä, mitä sanot.

14:17 Sinä kyllä kiität hyvin, mutta toinen ei siitä rakennu.

14:18 Minä kiitän Jumalaa, että puhun kielillä enemmän kuin teistä kukaan;

14:19 mutta seurakunnassa tahdon mieluummin puhua viisi sanaa ymmärrykselläni, opettaakseni muitakin, kuin kymmenentuhatta sanaa kielillä.

14:20 Veljet, älkää olko lapsia ymmärrykseltänne, vaan pahuudessa olkaa lapsia; mutta ymmärrykseltä olkaa täysi-ikäisiä.

14:21 Laissa on kirjoitettu: Vieraskielisten kautta ja muukalaisten huulilla minä olen puhuva tälle kansalle, eivätkä he sittenkään minua kuule, sanoo Herra.

14:22 Kielet eivät siis ole merkiksi uskville, vaan niille, jotka eivät usko; mutta profetoiminen ei ole merkiksi uskottomille, vaan uskville.

14:23 Jos nyt koko seurakunta kokoontuisi yhteen ja kaikki siellä puhuisivat kielillä ja sinne tulisi opetuksesta tai uskosta osattomia, eivätkö he sanoisi teidän olevan järjiltänne?

14:24 Mutta jos kaikki profe-

14:16 Mutta koska sinä hengessä siunaat, kuinkas se, joka oppimattoman siassa on, pitää sinun kiitoksees amen sanoman? sillä ei hän ymmärrä, mitäs sanot.

14:17 Sinä tosin hyvästi kiität, vaan ei se toinen siitä parane.

14:18 Minä kiitän minun Jumalaani, että minä taidan usiammalla kielellä puhua kuin te kaikki.

14:19 Mutta seurakunnassa tahdon minä paremmin viisi sanaa puhua minun mielestäni, muita neuvoakseni, ennen kuin kymmenentuhatta sanaa kielillä.

14:20 Rakkaat veljet, älkää olko lapset taidossa; vaan olkaat lapset pahuudessa, mutta olkaat taidossa täydelliset.

14:21 Laissa on kirjoitettu: minä tahdon puhua tälle kansalle toisilla kielillä ja toisilla huulilla, ja ei he sittekään minua kuule, sanoo Herra.

14:22 Niin siis kielet ovat merkiksi, ei niille, jotka uskovat, vaan niille, jotka ei usko; mutta ei prophetiat ole uskottomain, vaan uskovaisten tähden.

14:23 Sentähden jos koko seurakunta yhteen paikkaan kokoontuis ja kaikki puhuisivat kielillä ja sinne tulisivat oppimattomat taikka uskottomat; eikö he teitä mielipuolessi sanoisi?

14:24 Mutta jos te kaikki

mielesäni.

14:16 Mutta cosca sinä hengessä siunat/ cuingasta se joca oppemattoman sias on/ pitä sinun kijtoxehe Amen wastaman: sillä ei hän ymmärrä mitäs sanot?

14:17 Sinä tosin hyvästi kiitit/ waan ei se toinen sijtä parattu ole.

14:18 Minä kijtän minun Jumalatani/ että minä taidan usiammalla kielellä puhua/ cuin teistä yxikän.

14:19 Mutta minä tahdon Seuracunnas parammin wijsi sana puhua minun mielestäni/ muita neuwoxeni/ ennen cuin kymmenen tuhatta sana kielillä.

14:20 RAckat weljet/ älkät olco lapset taidosa/ waan olcat lapset pahudesa/ mutta olcat taidosa täydelliset.

14:21 Laisa on kirjoitettu: Minä tahdon puhua tälle Canssalle toisilla kielillä/ ja toisilla huulilla/ ja ei he sijtekän minua cuule/ sano HERra.

14:22 Nijn sijs kielet owat merkixi/ ei nijlle jotca uscowat/ waan nijlle jotca ei usco. Mutta ei Prophetiat ole uscottomain/ waan uscollisten tähden.

14:23 Cosca coco Seuracunda yhten paickan cocondu/ ja caicki puhuisit kielillä/ ja sinne tulis jocu oppematoin/ taicka uscomatoin/ eikö hän teitä mielipuolixi sanois?

14:24 Mutta jos te caicki

toisivat ja joku uskosta tai opetuksesta osaton tulisi sisään, niin kaikki paljastaisivat hänet ja kaikki langettaisivat hänestä tuomion,

14:25 hänen sydämensä salaisuudet tulisivat ilmi, ja niin hän kasvoilleen langeten rukoilisi Jumalaa ja julistaisi, että Jumala totisesti on teissä.

14:26 Kuinka siis on, veljet? Kun tulette yhteen, on jokaisella jotakin annettavaa: millä on virsi, millä opetus, millä ilmestys, mikä puhuu kielillä, mikä selittää; kaikki tapahtuukoon rakennukseksi.

14:27 Jos kielillä puhutaan, niin puhukoon kullakin kertaa vain kaksi tai enintään kolme, ja yksi kerrallaan, ja yksi selittäkään;

14:28 mutta jos ei ole selittäjä, niin olkoot vaiti seurakunnassa ja puhukoot itselleen ja Jumalalle.

14:29 Profeetoista saakoon kaksi tai kolme puhua, ja muut arvostelkoot;

14:30 mutta jos joku toinen siinä istuva saa ilmestyksen, vaietkoon ensimmäinen.

14:31 Sillä te saatatte kaikki profetoida, toinen toisenne jälkeen, että kaikki saisivat opetusta ja kaikki kehoitusta.

14:32 Ja profeettain henget ovat profeetoille alamaiset;

14:33 sillä ei Jumala ole epäjärjestyksen, vaan rauhan Jumala. Niinkuin kaikissa pyhien seurakunnissa,

propheteeraisitte, ja sinne tulis joku uskomatoin taikka oppimatoin, ja hän nuhdeltaisiin kaikilta ja tuomittaisiin kaikilta,

14:25 Ja niin hänen sydämensä salaudet julki tulisivat, ja hän lankeais kasvoilensa ja rukoilis Jumalaa, tunnustain että Jumala olis totisesti teissä.

14:26 Kuinkas se on, rakkaat veljet? Koska te kokoon tulette, niin kullakin teistä on psalmi, hänellä on opetus, hänellä on kieli, hänellä on ilmoitus, hänellä on selitys: ne tapahtuukoon kaikki parannukseksi.

14:27 Jos joku kielillä puhuu, se puhukaan itse toisena, taikka ensinnäkin itse kolmantena, ja vuorottain, ja yksi sen selittäkään.

14:28 Ellei hän selittäjä ole, niin olkaan seurakunnassa ääneti ja puhukaan itsellensä ja Jumalalle.

14:29 Mutta prophetat puhukaan itse toisena, eli itse kolmantena, ja ne muut tuomitkaan.

14:30 Ja jos jollekulle tykönä istuvalle ilmoitus tapahtuu, niin olkaan ensimmäinen ääneti.

14:31 Sillä kyllä te kaikki propheteerata taidatte, yksi toisenne perään, että kaikki oppisivat ja tulisivat neuvotuksi.

14:32 Ja prophetain henget ovat prophetaille alamaiset.

14:33 Sillä ei Jumala ole sekaseuraisuuden, vaan rauhan Jumala, niinkuin kaikissa pyhän seurakunnissa.

propheteraisitta/ ja sinne tulis joku uscomatoin taikka oppematoin/ ja hän nuhdeltaisin caikilda/ ja duomitaisin caikilda.

14:25 Nijn hänen sydämensä salaudet julki tulisit/ ja hän langeis caswoillens/ ja rucoilis Jumalata/ tunnustain että Jumala olis totisest teissä.

14:26 CÜingasta se on/ rackat veljet? cosca te cocon tuletta/ nijn cullakin teistä on Psalmi/ hänellä on opetus/ hänellä on kieli/ hänellä on ilmoitus/ hänellä on selitys: ne tapahtucon caicki paran-nuxexi.

14:27 Jos jocu kielellä puhu/ se puhucan idze toisna/ taicka eninnäkin idze colmandena/ vuorottain/ ja yxi sen sijtte selittäkän.

14:28 Ellei hän selittäjä ole/ nijn olcan Seuracunnasa äneti/ ja puhucan idzellens ja Jumalalle.

14:29 Mutta Prophetat puhucan idze toisna/ eli idze colmandena/ ja ne muut duomitcan.

14:30 Ja jos jolleculle tykönä istuvalle ilmoitus tapahtu/ nijn olcan ensimmäinen äneti.

14:31 Sillä/ kyllä te caicki propheterata taidatte/ yxi toisenne perän/ että caicki oppisit/ ja tulisit neuwotuxi.

14:32 Ja Prophetain Henget owat Prophetain alammaiset.

14:33 Sillä ei Jumala ole sekaseuraisuden/ waan rauhan Jumala/ nijncuin caikisa Pyhän Seuracunnissa.

14:34 olkoot vaimot vaiti teidänkin seurakunnankokouksissanne, sillä heidän ei ole lupaa puhua, vaan olkoot alamaisia, niinkuin lakikin sanoo.	14:34 Teidän vaimonne pitää seurakunnissa ääneti oleman; sillä ei heille ole sallittu puhua, vaan että he ovat alamaiset, niinkuin myös laki sanoo.	14:34 TEidän waimon pitää Seuracunnissa äneti oleman: sillä ei heille ole sallittu puhua/ vaan että he owat alamaiset/ nijncuin Laki sano.
14:35 Mutta jos he tahtovat tietoa jostakin, niin kysykööt kotonaan omilta miehiltään, sillä häpeällistä on naisen puhua seurakunnassa.	14:35 Mutta jos he jotain oppia tahtovat, niin kysykööt miehiltänsä kotona; sillä häijysti se vaimoille sopii, että he seurakunnassa puhuvat.	14:35 Mutta jos he jotain oppia tahtowat/ nijn kysykän miehildäns cotona. 14:36 Häjysti se waimoille sopi/ että he Seuracunnas puhuwat:
14:36 Vai teistäkö Jumalan sana on lähtenyt? Vai ainoastaan teidätkö tykönne se on tullut?	14:36 Eli onko Jumalan sana teistä tullut? Taikka onko se ainoasti teidän tykönne tullut?	eli ongo Jumalan sana teistä tullut? Taicka ongo se ainoastans teidän tygönne tullut?
14:37 Jos joku luulee olevansa profeetta tai hengellinen, niin tietäköön, että mitä minä kirjoitan teille, se on Herran käsky.	14:37 Jos joku luulee itsensä prophetaksi, eli hengelliseksi, se tutkikaan, mitä minä teille kirjoitan, että ne ovat Herran käskyt.	14:37 Jos jocu luule hänens Prophetaxi/ eli Hengellisexi/ se tutkican mitä minä teille kirjoitan: sillä ne owat HERran käskyt.
14:38 Mutta jos joku ei sitä ymmärrä, niin olkoon ymmärtämättä.	14:38 Mutta jos joku on tietämätöin, se olkoon tietämätöin.	14:38 Mutta jos jocu on taitamatoin/ se olcon taitamatoin.
14:39 Sentähden, veljeni, harastakaa profetoimista älkääkä estäkö kielillä puhumasta.	14:39 Sentähden rakkaat veljet, ahkeroitkaat profeeterata ja älkäätkielillä puhumasta.	14:39 Sentähden/ rackat weljet/ ahkeroitcat propheterata/ ja älkät kielkö kielillä puhumast.
14:40 Mutta kaikki tapahtukoon säädyllisesti ja järjestyksessä.	14:40 Kaikki tapahtukoon soveliaasti ja säädyllisesti.	14:40 Andacat caicki sowe-liast ja säädyllisest tapahtua.

1 Korinto 15 LUKU

15:1 Veljet, minä johdatan teidät tuntemaan sen evankeliumin, jonka minä teille julistin, jonka te myöskin olette ottaneet vastaan ja jossa myös pysytte

15:2 ja jonka kautta te myös pelastutte, jos pidätte siitä kiinni semmoisena, kuin minä sen teille julistin, ellette turhaan ole uskoneet.

15:3 Sillä minä annoin teille

15 LUKU

15:1 Mutta minä teen teille tiettäväksi, rakkaat veljet, sen evankeliumin, jonka minä teille ilmoitin, jonka te myös saaneet olette, jossa te myös seisotte,

15:2 Jonka kautta te myös autuaaksi tulette, jos te sen pidätte, minkä minä teille olen ilmoittanut, ellette hukkaan ole uskoneet.

15:3 Sillä minä olen sen en-

XV. Lucu .

15:1 Mlnä teen teille tiettäväxi/ rackat weljet/ sen Evangeliumin cuin minä teille ilmoitin/ jonga te ottanet oletta.

15:2 Josa te myös pysytte/ jonga cautta te autuaxi tuletta/ cuinga minä sen teille olen ilmoittanut/ jos te sen oletta pitänet/ ellei nijn ole/ että te huckan oletta usconet.

15:3 Sillä minä olen sen al-

ennen kaikkea tiedoksi sen, minkä itse olin saanut: että Kristus on kuollut meidän syntiemme tähden, kirjoitusten mukaan,	sin teille antanut, jonka minä myös saanut olen, että Kristus on kuollut meidän synteimme tähden, Raamattuun jälkeen,	gusta teille andanut/ jonga minä myös saanut olen/ että Christus on cuollut meidän syndeimme tähden Ramattuun jälkeen.
15:4 ja että hänet haudattiin ja että hän nousi kuolleista kolmantena päivänä, kirjoitusten mukaan,	15:4 Ja että hän oli haudattu ja nousi ylös kolmantena päivänä Raamattuun jälkeen,	15:4 Ja että hän oli haudattu/ ja ylösnousi colmandena päivänä/ Ramattuun jälkeen.
15:5 ja että hän näyttäytyi Keefaalle, sitten niille kahdeltoista.	15:5 Ja että hän nähtiin Kephaalta ja sitte kahdeltoistakymmeneltä.	15:5 Ja että hän nähtiin Cephaxelda/ ja sijitte nijldä cahdeldatoistakymmeneldä:
15:6 Sen jälkeen hän näyttäytyi yhtä haavaa enemmän kuin viidellesadalle veljelle, joista useimmat vielä nytkin ovat elossa, mutta muutamat ovat nukkuneet pois.	15:6 Sen jälkeen hän nähtiin usiammalta kuin viideltäsadalta veljeltä yhdellä haavalla, joista monta vielä elävät, mutta muutamat ovat nukkuneet.	15:6 Sen jälkeen hän nähtiin usiammalda kuin wijdeldä sadalda weljeldä yhdellä haawalla/ joista monda wielä eläwät/ mutta muutamat owat nuckunet.
15:7 Sen jälkeen hän näyttäytyi Jaakobille, sitten kaikille apostoleille.	15:7 Sitälähin nähtiin hän Jakobilta ja sen jälkeen kaikilta apostoleilta.	15:7 Sitälähin nähtiin hän Jacobilda/ ja sen jälkeen caikilda Apostoleilda.
15:8 Mutta kaikkein viimeiseksi hän näyttäytyi minullekin, joka olen ikäänkuin kesken syntynyt.	15:8 Vaan kaikkein viimein on hän myös minulta nähty, niinkuin kesken syntyneeltä.	15:8 Wijmeiseldä caickein jälkin/ on hän minulda nähty nijncuin kesken syndyneldä.
15:9 Sillä minä olen apostoleista halvin enkä ole sen arvoinen, että minua apostoliksi kutsutaan, koska olen vainonnut Jumalan seurakuntaa.	15:9 Sillä minä olen kaikkein huonoin apostolitten seassa enkä ole kelvollinen apostoliksi kutsuttaa, että minä olen Jumalan seurakuntaa vainonnut.	15:9 Sillä minä olen caickein huonoin Apostolitten seas/ engä ole kelwollinen Apostolixi cudzutta/ että minä olen Seuracunda wainonnut.
15:10 Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä olen, eikä hänen armonsa minua kohtaan ole ollut turha, vaan enemmän kuin he kaikki minä olen työtä tehnyt, en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka on minun kanssani.	15:10 Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä minä olen, ja hänen armonsa minun kohtaan ei ole tyhjä ollut, vaan minä olen enemmän työtä tehnyt kuin muut kaikki; mutta en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka minussa on.	15:10 Mutta Jumalan armosta minä olen/ se cuin minä olen/ ja hänen armons ei ole minun cohtani tyhjä ollut/ waan minä olen enämmän tehnyt/ cuin muut caicki: mutta en cuitengan minä/ waan Jumalan armo/ joca minusa on.
15:11 Olinpa siis minä tai olivatpa he: näin me saarnaamme, ja näin te olette uskoon tulleet.	15:11 Olinpa siis minä eli he, näin me saarnaamme ja näin te olette myös uskoneet.	15:11 Olinpa siis minä eli he/ näin me saarnamme/ ja näin te olette myös usconet.
15:12 Mutta jos Kristuksesta saarnataan, että hän on	15:12 Mutta jos Kristus saarnataan kuolleista nous-	15:12 MUtta jos Christus saarnatan cuolleista ylösnos-

noussut kuolleista, kuinka muutamat teistä saattavat sanoa, ettei kuolleitten ylösnousemista ole?	seeksi ylös; miksi siis teidän seassanne muutamat sanovat, ettei kuolleitten ylösnousemista ole?	nexi/ mixi sijs teidän seasan muutamat sanowat? Ei cuolluitten ylösnousemista olewan?
15:13 Vaan jos ei ole kuolleitten ylösnousemista, ei Kristuskaan ole noussut.	15:13 Mutta ellei kuolleitten ylösnousemus ole, niin ei Kristuskaan noussut ylös.	15:13 Mutta ellei cuolluitten ylösnousemus ole/ nijn ei Christuscan ylösnosnut.
15:14 Mutta jos Kristus ei ole noussut kuolleista, turha on silloin meidän saarnamme, turha myös teidän uskonne;	15:14 Mutta jollei Kristus noussut ylös, niin on meidän saarnamme turha ja teidän uskonne on myös turha,	15:14 Mutta jollei Christus ylösnosnut/ nijn on meidän saarnamme turha/ ja teidän uscon on myös turha.
15:15 ja silloin meidät myös havaitaan vääriksi Jumalan todistajiksi, koska olemme todistaneet Jumalaa vastaan, että hän on herättänyt Kristuksen, jota hän ei ole herättänyt, jos kerran kuolleita ei herätetä.	15:15 Ja me löydetään Jumalan vääriksi todistajiksi, että me Jumalaa vastaan todistaneet olemme, että hän on herättänyt ylös Kristuksen, jota ei hän ole herättänyt ylös, ellei kuolleet nouse ylös.	15:15 Ja me löytän Jumalan wääräxi todistajaxi/ että me Jumalata wastan todistanet olemma/ että hän on ylösherättänyt Christuxen: jota ei hän ole ylösherättänyt/ ellei cuollet ylösnouse.
15:16 Sillä jos kuolleita ei herätetä, ei Kristuskaan ole herätetty.	15:16 Sillä jollei kuolleet nouse ylös, eipä Kristuskaan noussut ole.	15:16 Sillä jollei cuollet ylösnouse/eipä Christuscan ylösnosnut ole.
15:17 Mutta jos Kristus ei ole herätetty, niin teidän uskonne on turha, ja te olette vielä synneissänne.	15:17 Mutta ellei Kristus ole noussut ylös, niin on teidän uskonne turha, ja te olette vielä teidän synneissänne,	15:17 Mutta ellei Christus ole ylösnosnut/ nijn on teidän uscon turha.
15:18 Ja silloinhan Kristuksessa nukkuneet olisivat kadotetut.	15:18 Niin ovat myös ne, jotka Kristuksessa nukkuneet ovat, kadotetut.	15:18 Ja te oletta wielä teidän synneisän: Nijn owat myös ne jotca Christuxes nuckunet owat/ cadotetut.
15:19 Jos olemme panneet toivomme Kristukseen ainoastaan tämän elämän ajaksi, niin olemme kaikkia muita ihmisiä surkuteltavammat.	15:19 Jos meillä ainoastaan tässä elämässä on toivo Kristuksen päälle, niin me olemme viheliäisemmät kaikkia muita ihmisiä.	15:19 Jos meillä ainoastans täsä elämäs on toiwu Christuxen päälle/ nijn me olisimma wihelijäisemmät caickia muita ihmisiä.
15:20 Mutta nytpä Kristus on noussut kuolleista, esikoisena kuoloon nukkuneista.	15:20 Mutta nyt on Kristus kuolleista noussut ylös ja on tullut uutiseksi nukkuneiden seassa.	15:20 Mutta Christus on cuolleista ylösnosnut/ ja on tullut utisexi nuckunuitten seasa.
15:21 Sillä koska kuolema on tullut ihmisen kautta, niin on myöskin kuolleitten ylösnousemus tullut ihmisen kautta.	15:21 Sillä että ihmisen kautta kuolema on, niin on myös ihmisen kautta kuolleitten ylösnousemus.	15:21 Ja että ihmisen cautta cuolema on/ nijn on myös ihmisen cautta cuolluitten ylösnousemus.
15:22 Sillä niinkuin kaikki kuolevat Adamissa, niin	15:22 Sillä niinkuin kaikki Adamissa kuolevat, niin he myös kaikki pitää Kristuk-	15:22 Sillä nijncuin caicki Adamis cuolewat: nijn he

myös kaikki tehdään eläväksi Kristuksessa,	nessä eläväksi tehtämän,	myös kaikki pitää Christuxes eläväksi tehtämän.
15:23 mutta jokainen vuorolaan: esikoisena Kristus, sitten Kristuksen omat hänen tulemuksessaan;	15:23 Mutta kukin järjestyksensä: uutinen Kristus, sitte ne, jotka Kristuksen omat ovat, hänen tulemisesansa.	15:23 Mutta kukin säädys/ utinen Christus/ sijtete ne jotca Christuxen omat owat/ cosca hän tule.
15:24 sitten tulee loppu, kun hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun, kukistetaan kaiken hallituksen ja kaiken vallan ja voiman.	15:24 Sitte on loppu, koska hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun, ja panee pois kaiken herrauden ja kaiken vallan ja voiman.	15:24 Silloin on loppu/ cosca hän anda waldacunnan Jumalan ja Isän haldun/ ja panee pois kaiken herrauden/ ja kaiken Esiwallan ja wäen.
15:25 Sillä hänen pitää hallitseman siihen asti, kunnes hän on pannut kaikki viholliset jalkojensa alle.	15:25 Sillä hänen tulee hallita, siihenasti kuin hän kaikki vihollisensa panee hänen jalkainsa alle.	15:25 Sillä/ hänen tule hallita/ siihenasti cuin hän kaikki wihollisens panee jalcains ala.
15:26 Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema.	15:26 Viimeinen vihollinen, joka pannaan pois, on kuolema.	15:26 Wijmeinen wihollinen/ joca poispannan/ on cuolema/
15:27 Sillä: kaikki hän on alistanut hänen jalkojensa alle. Mutta kun hän sanoo: kaikki on alistettu, niin ei tietenkään ole alistettu se, joka on alistanut kaiken hänen allensa.	15:27 Sillä hän on kaikki hänen jalkainsa alle heittänyt. Mutta koska hän sanoo, että kaikki hänen allensa heitettyt ovat, niin on julki, että se on eroitettu, joka hänelle kaikki heitti alle.	sillä hän on kaikki hänen jalcains ala heittänyt. 15:27 Cosca/ hän sano/ että kaikki hänen allensa heitettyt owat/ nijn on julki/ että se on eroitettu/ joca hänelle kaikki alaheitti.
15:28 Ja kun kaikki on alistettu Pojan valtaan, silloin itse Poikakin alistetaan sen valtaan, joka on alistanut hänen valtaansa kaiken, että Jumala olisi kaikki kaikissa.	15:28 Kuin nyt kaikki hänen allensa heitetyksi tulevat, silloin myös itse Poika hänen allensa heitetään, joka kaikki hänen allensa heitti, että Jumala kaikki kaikessa olis.	15:28 Cosca nyt kaikki hänen allensa heitetyxi tulewat/ silloin myös idze Poicakin hänen allensa heitetän/ joca kaikki hänen allensa heitti/ että Jumala kaikki kaikisa olis.
15:29 Mitä muutoin ne, jotka kastattavat itsensä kuolleitten puolesta, sillä saavat aikaan? Jos kuolleet eivät heräjä, miksi nämä sitten kastattavat itsensä heidän puolestaan?	15:29 Mitä ne muutoin tekevät, jotka itsensä kastavat kuolleitten päälle, jollei kuolleet nouse ylös? Miksi he siis antavat kuolleitten päälle itseänsä kastaa?	15:29 Eli mitä ne tekewät/ jotca heitäns casta andawat cuolluitten päälle/ jollei cuollet ylösouse? Mixi he sijs andawat cuolluitten päälle heitäns casta?
15:30 Ja miksi mekään antaudumme joka hetki vaaraan?	15:30 Miksi myös me joka aika vaarassa olemme?	15:30 Ja mixi me aina waaaras olemma?
15:31 Joka päivä minä olen kuoleman kidassa, niin totta kuin te, veljet, olette minun kerskaukseni Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.	15:31 Minä kuolen joka päivä meidän kerskaamisen puolesta, joka minulla on Kristuksessa Jeesuksessa meidän Herrassamme.	15:31 Meidän kerscamisemme puolesta/ cuin minulla on Christuxes Jeesuxes meidän HERrasam/ minä cuolen jocapäiwä.

<p>15:32 Jos minä ihmisten tavoin olen taistellut petojen kanssa Efesosssa, mitä hyötyä minulle siitä on? Jos kuolleet eivät heräjä, niin: syökäämme ja juokaamme, sillä huomena me kuolemme.</p>	<p>15:32 Jos minä olen ihmisten tavalla Ephesosssa petoin kanssa sotinut, mitä se minua auttaa, ellei kuolleet nouse ylös? Syökäämme ja juokaamme; sillä huomenna me kuolemme.</p>	<p>15:32 JOs minä olen ihmisten tavalla Ephesos petoin cansa sotinut? Mitä se minua autta/ ellei cuollet ylösouse? Syökäm ja juocam/ sillä huomena me cuolemma.</p>
<p>15:33 Älkää eksykö. Huono seura hyvät tavat turmelee.</p>	<p>15:33 Älkää antako pettää teitä: pahat jaaritukset turmelevat hyvät tavat.</p>	<p>15:33 Älkät andaco pettä teitä: pahat jaarituxet turmelewat hywät tawat.</p>
<p>15:34 Raitistukaa oikealla tavalla, älkääkä syntiä tehkö; sillä niitä on, joilla ei ole mitään tietoa Jumalasta. Teidän häpeäksenne minä tämän sanon.</p>	<p>15:34 Herätkäät ylös hursskaasti ja älkääkä syntiä tehkö; sillä ei muutamat Jumalasta mitään tiedä. Häpiäksi minä näitä teille sanon.</p>	<p>15:34 Ylösherätkät hursscast ja älkät syndiä tehkö: sillä ei muutamat Jumalasta mitän tiedä. Häpiäxi minä näitä teille sanon.</p>
<p>15:35 Mutta joku ehkä kysyy: Millä tavoin kuolleet heräjävät, ja millaisessa ruumiissa he tulevat?</p>	<p>15:35 Vaan joku taitais sanoa: kuinka kuolleet nousevat? ja minkäkaltaisilla ruumiilla he tulevat?</p>	<p>15:35 JOs jocu sano: cuingasta cuollet ylösousewat? Ja mingäcaltaisilla ruumilla he tulewat?</p>
<p>15:36 Sinä mieletön, se, minkä kylvät, ei virkoa eloon, ellei se ensin kuole!</p>	<p>15:36 Sinä tomppele! Se, minkä sinä kylvät, ei tule eläväksi, ellei hän (ensin) kuole.</p>	<p>15:36 Sinä tomppele/ se cuins kylvät/ ei tule eläväxi/ ellei hän ensin cuole.</p>
<p>15:37 Ja kun kylvät, et kylvä sitä vartta, joka on nouseva, vaan paljaan jyvän, nisun jyvän tai muun minkä tahansa.</p>	<p>15:37 Ja jonka sinä kylvät, ei se ole se ruumis, joka tuleva on, vaan paljas jywä, nimitäin nisun jywä eli joku muu.</p>	<p>15:37 Ja jonga sinä kylvät/ ei se ole se ruumis joca tulewa on/ waan paljas jywä/ nimittäin/ nisun jywä eli jocu muu sencaltainen.</p>
<p>15:38 Mutta Jumala antaa sille varren, sellaisen kuin tahtoo, ja kullekin siemenelle sen oman varren.</p>	<p>15:38 Mutta Jumala antaa hänelle ruumiin niinkuin hän tahtoi, ja kullekin siemenelle oman ruumiinsa.</p>	<p>15:38 Mutta Jumala anda hänelle ruumin sencaltaisen cuin hän tahto/ ja cullengin siemenelle oman ruumins.</p>
<p>15:39 Ei kaikki liha ole samaa lihaa, vaan toista on ihmisten, toista taas karjan liha, toista on lintujen liha, toista kalojen.</p>	<p>15:39 Ei kaikki liha ole yhtäläinen liha; vaan toinen on ihmisten liha, toinen on karjan liha, toinen on kalain, toinen on lintuin;</p>	<p>15:39 Ei caicki liha ole yhtäläinen/ waan toinen on ihmisen liha/ toinen on carjan/ toinen on calain/ toinen on linduin.</p>
<p>15:40 Ja on taivaallisia ruumiita ja maallisia ruumiita; mutta toinen on taivaallisten kirkkaus, toinen taas maallisten.</p>	<p>15:40 Ja ovat taivaalliset ruumiit ja maalliset ruumiit; mutta toinen kirkkaus on taivaallisilla ja toinen maallisilla.</p>	<p>15:40 Owat taiwalliset ruumit/ ja owat maalliset ruumit. Mutta toinen cunnia on taiwallisilla/ ja toinen maallisilla.</p>
<p>15:41 Toinen on auringon kirkkaus ja toinen kuun kirkkaus ja toinen tähtien kirkkaus.</p>	<p>15:41 Toinen kirkkaus on auringolla ja toinen kirkkaus kuulla, ja toinen kirkkaus tähdillä; sillä yksi tähti voit-</p>	<p>15:41 Toinen kirckaus on Auringolla/ toinen kirckaus on Cuulla/ toinen kirckaus Tähdillä.</p>

us, ja toinen tähti voittaa toisen kirkkaudessa.	taa toisen kirkkaudessa.	deillä: Sillä yxi Tähti voittaa toisen kirkkaudes/
15:42 Niin on myös kuolleitten ylösnousemus: kylvetään katoavaisuudessa, nousee katoamattomuudessa;	15:42 Niin myös kuolleitten ylösnousemus: se kylvetään turmeluksessa ja nousee ylös turmelematoin,	nijn myös cuolluitten ylösnousemus. 15:42 Se kylwetän turmeluxes/ ja ylösnouse turmelematoin.
15:43 kylvetään alhaisuudessa, nousee kirkkaudessa; kylvetään heikkoudessa, nousee voimassa;	15:43 Se kylvetään huonona ja nousee ylös kunniassa, se kylvetään heikkoudessa ja nousee ylös väkevyydessä,	Se kylwetän huonona/ ja ylösnouse cunniasa. 15:43 Se kylwetän heikkoudessa/ ja ylösnouse wäkeyydessä.
15:44 kylvetään sielullinen ruumis, nousee hengellinen ruumis. Jos kerran on sielullinen ruumis, niin on myös hengellinen.	15:44 Se kylvetään luonnollinen ruumis ja nousee hengellinen ruumis. Meillä on luonnollinen ruumis, on myös hengellinen ruumis.	15:44 Se kylwetän luonnollinen ruumis/ ja ylösnouse hengellinen ruumis/ njin meillä on myös hengellinen ruumis. Että meillä on luonnollinen ruumis/ njin meillä on myös hengellinen ruumis.
15:45 Niin on myös kirjoitettu: Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä sielu; viimeisestä Aadamista tuli eläväksitekevä henki.	15:45 Niinkuin myös kirjoitettu on: ensimmäinen ihminen Adam on tehty eläväksi sieluksi, ja viimeinen Adam eläväksi tekeväiseksi hengeksi.	15:45 Nijnkuin kirjoitettu on: Ensimmäinen ihminen Adam on tehty eläväxi sieluxi: ja viimeinen Adam eläväxi tekeväisexi Hengexi.
15:46 Mutta mikä on hengellistä, se ei ole ensimmäinen, vaan se, mikä on sielullista, on ensimmäinen; sitten on se, mikä on hengellistä.	15:46 Mutta hengellinen ei ole ensimmäinen, vaan luonnollinen, senjälkeen hengellinen.	15:46 Mutta hengellinen ruumis ei ole se ensimmäinen/ vaan se luonnollinen/ senjälkeen se hengellinen.
15:47 Ensimmäinen ihminen oli maasta, maallinen, toinen ihminen on taivaasta.	15:47 Ensimmäinen ihminen on maasta ja maallinen, toinen ihminen on itse Herra taivaasta.	15:47 Ensimmäinen ihminen on maasta ja maallinen/ toinen ihminen on idze HERra Taivasta.
15:48 Minkäkaltainen maallinen oli, senkaltaisia ovat myös maalliset; ja minkäkaltainen taivaallinen on, senkaltaisia ovat myös taivaalliset.	15:48 Minkäkaltainen maallinen on, senkaltaiset ovat myös maalliset, ja minkäkaltainen taivaallinen on, senkaltaiset ovat myös taivaalliset.	15:48 Mingäcaltainen se maallinen on/ sencaltaiset ovat myös maalliset/ ja mingäcaltainen taiwallinen on/ sencaltaiset ovat myös taiwalliset.
15:49 Ja niinkuin meissä on ollut maallisen kuva, niin meissä on myös oleva taivaallisen kuva.	15:49 Ja niinkuin me olemme kantaneet maallisen kuvaa, niin pitää myös meidän kantaman taivaallisen kuvaa.	15:49 Ja njnkuin me olemme candanet maallisen cuwa: njn pitä myös meidän candaman taiwallisen cuwa.
15:50 Mutta tämän minä sanon, veljet, ettei liha ja veri voi periä Jumalan valtakun-	15:50 Mutta minä sanon, rakkaat veljet, ei liha ja vertaida Jumalan valtakuntaa periä, ja ei turmeltu pidä	15:50 Mutta minä sanon: rackat veljet/ ei liha ja werti taida Jumalan waldacunda

taa, eikä katoavaisuus peri katoamattomuutta.	turmelematointa perimän.	periä/ ja ei turmeldu pidä turmelematoinda perimän.
15:51 Katso, minä sanon teille salaisuuden: emme kaikki kuolemaan nuku, mutta kaikki me muutumme,	15:51 Katso, minä sanon teille salaisuuden: emme tosin kaikki nuku, vaan kaikki me muutetaan,	15:51 CADzo/ minä sanon teille salaisuuden: en me tosin caicki nucu/ waan caicki me ajan rahdusa muutetan/
15:52 yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasunan soivessa; sillä pasuna soi, ja kuolleet nousevat katoamattomina, ja me muutumme.	15:52 Ajan rahdussa, silmänräpäyksessä, viimeisellä basunalla; sillä basuna soi, ja kuolleet pitää turmelematoinna nouseman ylös ja me tulemme muutetuksi.	silmän räpäykses/ wijmeisellä Basunalla: 15:52 Sillä Basuna soi/ ja cuollet pitä turmelematoinna ylösnouseman/ ja me tulemma muutetuxi.
15:53 Sillä tämän katoavaisen pitää pukeutuman katoamattomuuteen, ja tämän kuolevaisen pitää pukeutuman kuolemattomuuteen.	15:53 Sillä tämä katoova pitää pukeman päällensä katoomattomuuden ja kuoleva pukee päällensä kuolemattomuuden.	15:53 Sillä tämä catowa puke päällens catomattomuden/ ja cuolewa puke päällens cuolemattomuden.
15:54 Mutta kun tämä katoavainen pukeutuu katoamattomuuteen ja tämä kuolevainen pukeutuu kuolemattomuuteen, silloin toteutuu se sana, joka on kirjoitettu: Kuolema on nielty ja voitto saatu.	15:54 Mutta koska katoova pukee päällensä katoomattomuuden ja kuoleva pukee päällensä kuolemattomuuden, silloin täytetään se sana, joka kirjoitettu on: kuolema on nielty voitossa.	15:54 Mutta cosca catowa puke päällens catomattomuden/ ja cuolewa puke päällens cuolemattomuden/ silloin täytetään se sana cuin kirjoitettu on: Cuolema on nielty voitosa.
15:55 Kuolema, missä on sinun voitosi? Kuolema, missä on sinun otasi?	15:55 Kuolema, kussa on sinun otas? Helvetti, kussa on sinun voitoss?	15:55 Cuolema/ cusa on sinun otas? Helwetti/ cusa on sinun voitoss?
15:56 Mutta kuoleman ota on synty, ja synnin voima on laki.	15:56 Mutta kuoleman ota on synty ja synnin voima on laki.	15:56 Mutta cuoleman ota on syndi/ ja synnin voima on Laki.
15:57 Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka antaa meille voiton meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta!	15:57 Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka meille voiton antanut on meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta!	15:57 Mutta kijtos olcon Jumalan/ joca meille voiton andanut on/ meidän HERran Jesuxen Christuxen cautta.
15:58 Sentähden, rakkaat veljeni, olkaa lujat, järkähtämättömät, aina innokkaat Herran työssä, tietäen, että teidän vaivannäköne ei ole turha Herrassa.	15:58 Sentähden, minun rakkaat veljeni, olkaat vahvat, järkähtymättä ja aina yltäkylläiset Herran töissä, tietäen, ettei teidän työnne ole turha Herrassa.	15:58 Sentähden minun rackat weljeni/ olcat wahwat/ järkähtymätä/ ja aina wiriät HERran töisä/ että te tiedätte/ ettei teidän työn ole turha HERrasa.

1 Korinto 16 LUKU

16:1 Mitä tulee keräykseen pyhiä varten, niin tehkää tekin samalla tavoin, kuin minä olen määrännyt Galatian seu-

16 LUKU

16:1 Mutta avun hakemisessa pyhiä varten, niinkuin minä Galatin seurakunnille säätänyt olen, niin te myös

XVI. Lucu .

16:1 MUtta awun hakemisest pyhiä warten/ cuin minä Galatian Seuracunnille säännyt olen: nijn te myös tehkät.

rakunnille.

16:2 Kunkin viikon ensimmäisenä päivänä pankoon jokainen teistä kotonaan jotakin talteen, säästäten menestymisensä mukaan, ettei keräyksiä tehtäisi vasta minun tultuani.

16:3 Mutta kun olen saapunut teidän tyköne, lähetän minä ne henkilöt, jotka siihen sopiviksi katsotte, kirjeet mukanaan, viemään teidän rakaudenlahjanne Jerusalemiin;

16:4 ja jos asia on sen arvoinen, että minunkin on lähteminen, niin saavat he lähtää minun kanssani.

16:5 Aion nimittäin tulla teidän tyköne kuljettuani läpi Makedonian, sillä minä kuljen Makedonian kautta;

16:6 mutta teidän luonanne viivyn ehkä jonkin aikaa, kenties vietän talvenkin, että te sitten auttaisitte minua eteenpäin, minne matkustan.

16:7 Sillä en tahdo nyt vain ohimennen käydä teitä katsomassa, toivon näet saavani viipyä jonkin aikaa teidän luonanne, jos Herra sallii.

16:8 Mutta Efesosssa minä viivyn helluntaihin saakka;

16:9 sillä minulle on avautunut ovi suureen ja hedelmälliseen työhön, ja vastustajia on paljon.

16:10 Mutta jos Timoteus saapuu, niin katsokaa, että hän pelotta voi olla teidän luonanne, sillä Herran työtä hän toimittaa niinkuin minäkin.

tehkäät.

16:2 Ensimmäisenä sabbattina ottakaan jokainen teistä tykönsä jotakin ja kootkaan varansa jälkeen, ettei äsken silloin, kuin minä tulen, niitä hakemaan ruveta.

16:3 Mutta kuin minä tullut olen, jotka te kirjoilla valitsette, ne minä tahdon lähettää viemään teidän lahjojanne Jerusalemiin.

16:4 Jos taas niin on sovelias, että minä itse sinne vaelan, niin he saavat minun kanssani vaeltaa.

16:5 Mutta minä tahdon teidän tyköne tulla, kuin minä Makedonian kautta vaellan. (Sillä minun pitää Makedonian lävitse vaeltaman.)

16:6 Mutta teidän tyköänne minä mitämaks viivyn eli myös talvea pidän, että te minua saattaisitte, kuhunka minä matkustan.

16:7 Sillä en minä nyt mennessäni tahdo teitä nähdä; sillä minä toivon saavani jonkun ajan viipyä teidän tyköänne, jos Herra sallii.

16:8 Mutta minä tahdon Efesosssa viipyä helluntaihin asti;

16:9 Sillä minulle on suuri ja väkevä ovi avattu, ja on monta vastaanseisojaa.

16:10 Mutta jos Timoteus tulee, niin katsokaat, että hän pelkäämättä olis teidän tyköänne; sillä hän tekee myös Herran työtä niinkuin minäkin.

16:2 Ensimmäisnä Sabbathina ottacan jocainen tygöns jotakin/ ja cootcan oman mielens jälken/ ettei äsken silloin cosca minä tulen/ nijtä hakeman ruweta.

16:3 Mutta cuin minä tullut olen/ jotca te sijtte kirjoillanne siihen walidzetta/ nijn minä tahdon lähettä/ wiemän heitä teidän lahjojan Jerusalemiijn.

16:4 Jos taas nijn tapahtu/ että minä idze sinne waellan/ nijn he saawat minun cansani waelda.

16:5 Mutta minä tahdon teidän tygöne tulla/ cosca minä Macedonian cautta waellan. Sillä minun pitä Macedonian läpidze waeldaman.

16:6 Mutta teidän tyköänne minä/ mitämax/ wijwyn/ eli talwe pidän/ että te awulliset olisitta minua saattaman cuhunga minä matcustan.

En minä nyt mennesäni tahdo teitä nähdä:

16:7 Sillä minä toiwon saapani jongun ajan wijpyä teidän tykönän/ jos HERra sallii.

16:8 Mutta minä tahdon Efesos wijpyä/ haman Helundain asti:

16:9 Sillä minulle on suuri ja wäkewä owi awattu/ ja siellä on monda wastanseisojata.

16:10 JOs Timotheus tule/ nijn cadzocat että hän pelkämät olis teidän tykönän: sillä hän teke myös HERran työtä/ nijncuin minäkin.

16:11 Älköön siis kukaan häntä halveksiko, vaan autta-
kaa häntä lähtemään rauhas-
sa matkalle, että hän tulisi
minun tyköni; sillä minä ja
veljet odotamme häntä.

16:12 Mitä veli Apollokseen
tulee, olen hartaasti kehoitta-
nut häntä lähtemään veljien
kanssa teidän tykönnne; mutta
hän ei ole ollenkaan halukas
lähtemään nyt, vaan tulee,
kun hänelle sopii.

16:13 Valvokaa, pysykää luji-
na uskossa, olkaa miehuulli-
set, olkaa väkevät.

16:14 Kaikki, mitä teette, ta-
pahtukoon rakkaudessa.

16:15 Mutta minä kehoitan
teitä, veljet: te tunnette Ste-
fanaan perhekunnan ja tiedät-
te, että se on Akaiian ensi
hedelmä ja että he ovat an-
tautuneet pyhien palveluk-
seen.

16:16 Olkaa tekin kuuliais-
ia heidän kaltaisilleen ja jokai-
selle, joka heidän kanssaan
työtä tekee ja vaivaa näkee.

16:17 Minä iloitsen Stefanaan
ja Fortunatuksen ja Akaikuk-
sen tannetulosta, koska he
korvaavat minulle teidän
poissaolonne;

16:18 he ovat virkistäneet
minun henkeäni niinkuin tei-
dänkin. Antakaa siis täysi
tunnustus sellaisille miehille.

16:19 Asian seurakunnat
tervehtivät teitä. Monet ter-
vehdykset Herrassa lähettävät
teille Akylas ja Priska sekä
heidän kodissaan kokoontuva
seurakunta.

16:11 Älkään häntä kenkään
katsoko ylön, mutta saatta-
kaat häntä rauhassa minun
tyköni tulemaan; sillä minä
odotan häntä veljien kanssa.

16:12 Mutta veljestä Apollos-
ta tietäkää, että minä olen
häntä paljon neuvonut velji-
en kanssa teidän tykönnne
tulemaan, mutta ei hän nyt
tahtonut tulla; kuitenkin on
hän tuleva, kuin hänellä so-
velias aika on.

16:13 Valvokaat, pysykää
uskossa, olkaa urhoolliset,
olkaa vahvat!

16:14 Kaikki teidän menon-
ne tapahtukoon rakkaudes-
sa.

16:15 Mutta minä neuvon
teitä, rakkaat veljet: te tun-
nette Stephanan perheen,
että he ovat alkeet Akajassa
ja ovat ruvenneet pyhiä pal-
velemaan:

16:16 Että te myös olisitte
senkaltaisille alamaiset ja
jokaiselle apulaiselle ja aut-
tajalle.

16:17 Mutta minä iloitsen
Stephanan, Fortunatuksen
ja Akaikuksen tulemisesta;
sillä he ovat teidän puuttu-
misenne täyttäneet.

16:18 Sillä he virvoittivat
minun henkeni ja teidän;
sentähden tuntekaat senkal-
taiset.

16:19 Teitä tervehtivät Asian
seurakunnat. Teitä tervehti-
vät suuresti Akvila ja Priskil-
la Herrassa, ja seurakunta,
joka heidän huoneessansa
on.

16:11 Älkän händä kengän
ylöncadzoco/ mutta saattacat
rauhas minun tygöni tuleman:
sillä minä odotan händä wel-
jein cansa.

16:12 APollosta meidän wel-
jestämme tietkät/ että minä
olen händä neuwonut weljein
cansa teidän tygönnne tule-
man/ mutta ei hän nyt tah-
tonut tulla/ cuitengin on hän
tulewa/ cosca hänelle nijn
sopi.

16:13 WALwocat/ pysykät us-
cosa/ olcat urholliset/ olcat
wahwat:

16:14 Caicki tapahtucon
rackaudes.

16:15 Mutta minä neuwon
teitä/ rackat weljet/ te tun-
netta Stephanan perehen/
että he owat alket Achajas/
ja owat ruwennet pyhiä pal-
weleman.

16:16 Että te myös olisitta
sencaltaisten alammaiset/ ja
jocaidzen apulaisen ja autta-
jan.

16:17 Mutta minä iloidzen
Stephanan/ Fortunatuxen/ ja
Achaicuxen tulemisesta: sillä
mitä teille puuttui minulda/
sen he täyttävät.

16:18 Ne wirwotit minun hen-
geni ja teidän/ sentähden
tutcat sencaltaiset.

16:19 TEitä terwettä Asian
Seuracunda. Teitä terwettäwät
suurest Aquila ja Priscilla
HERrasa/ ja Seuracunda/
joca heidän huonesans on.

16:20 Kaikki veljet lähettävät teille tervehdysten. Tervehtikää toisianne pyhällä suunnannolla.

16:21 Tervehdys minulta, Paavalilta, omakätisesti.

16:22 Jos joku ei pidä Herraa rakkaana, hän olkoon kirottu! Maran ata.

16:23 Herran Jeesuksen armo olkoon teidän kanssanne.

16:24 Minun rakkauteni on teidän kaikkien kanssa Kristuksessa Jeesuksessa.

16:20 Teitä tervehtivät kaikki veljet. Tervehtikää toisianne pyhällä suunnannamisella.

16:21 Minä Paavali tervehdin teitä omalla kädelläni.

16:22 Joka ei Herraa Jesusta Kristusta rakasta, se olkoon anatema maranata.

16:23 Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne!

16:24 Minun rakkauteni olkoon kaikkein teidän kanssanne Kristuksessa Jeesuksessa! Amen! «Ensimmäinen Epistola Korinttilaisille, kirjoitettu Philipistä, Stephanaan, Fortunatuksen, Akaikuksen ja Timoteuksen kanssa.»

16:20 Teitä terwettäwät caikki weljet. Terwettäwät toinen toistan pyhällä suunnandamisella.

16:21 Minä Pawali terwetän teitä omalla kädelläni.

16:22 Joca ei HERRa Jesusta Christusta racasta/ se olcon Anathema\$ Maranatha\$.

16:23 HERran Jesuxen Christuxen armo olcon teidän cansan.

16:24 Minun rackauden olcon caickein teidän cansan Christuxes Jesuxes/ Amen.

PPAVALIN TOINEN KIRJE KORINTTOLAISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli Timoteus Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle ynnä kaikille pyhille koko Akaiassa.

1:2 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:3 Kiitetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, laupeuden Isä ja kaiken lohdutuksen Jumala,

1:4 joka lohduttaa meitä kaikessa ahdistuksessamme, että me sillä lohdutuksella, jolla Jumala meitä itseämme lohduttaa, voisimme lohduttaa niitä, jotka kaikkinaisessa ah-

P. PAAVALIN 2 EPISTOLA KORINTILAISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Jeesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, ja Timoteus veli, Jumalan seurakunnalle, joka on Korintossa, ja kaikille pyhille, jotka koko Akajassa ovat:

1:2 Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:3 Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jeesuksen Kristuksen Isä, laupiuden Isä, ja kaiken lohdutuksen Jumala!

1:4 Joka meitä lohduttaa kaikessa meidän vaivassamme, että me taitaisimme lohduttaa niitä, jotka kaikkinaisessa vaivassa ovat, sillä lohdutuksella, jolla Jumala meitä lohduttaa.

P. Pawalin Toinen Epistola Corintherein tygö .

I. Lucu .

1:1 PAwali Jesuxen Christuxen Apostoli Jumalan tahdon kautta/ ja Timotheus weli. Sille Seuracunnalle/ joca on Corinθος/ ja caikille Pyhille/ jotca coco Achajas owat.

1:2 Armo olcon teille ja Rauha Jumalalda meidän Isäldäm/ ja HERralda Jesuxelda Christuxelda.

1:3 Kljtetty olcon Jumala/ meidän HERran Jesuxen Christuxen Isä/ laupiuden Isä/ ja caiken lohdutuxen Jumala/

1:4 Joca meitä lohdutta caikessa meidän waiwasam/ että mekin taidaisimme lohdutta niijtä/ jotca caickinaises waiwas owat/ sillä lohdutuxella jolla Jumala meitä lohdutta.

distuksessa ovat.

1:5 Sillä samoin kuin Kristuksen kärsimykset runsaina tulevat meidän osaksemme, samoin tulee meidän osaksemme myöskin lohdutus runsaana Kristuksen kautta.

1:6 Mutta jos olemme ahdistuksessa, niin tapahtuu se teille lohdutukseksi ja pelastukseksi; jos taas saamme lohdutusta, niin tapahtuu sekin teille lohdutukseksi, ja se vaikuttaa, että te kestätte samat kärsimykset, joita mekin kärsimme; ja toivomme teistä on vahva,

1:7 koska me tiedämme, että samoin kuin olette osalliset kärsimyksistä, samoin olette osalliset myöskin lohdutuksesta.

1:8 Sillä me emme tahdo, veljet, pitää teitä tietämättöminä siitä ahdistuksesta, jossa me olimme Aasiassa, kuinka ylenpalttiset, yli voimimme käyvät, meidän raskuuksemme olivat, niin että jo olimme epätoivossa hengestämmekin,

1:9 ja itse me jo luulimme olevamme kuolemaan tuomitut, ettemme luottaisi itseemme, vaan Jumalaan, joka kuolleet herättää.

1:10 Ja hän pelasti meidät niin suuresta kuolemanvaarasta, ja yhä pelastaa, ja häneen me olemme panneet toivomme, että hän vielä vastakin pelastaa,

1:5 Sillä niinkuin Kristuksen kärsimys on paljo tullut meidän päällemme, niin myös meille tulee paljo lohdutusta Kristuksen kautta.

1:6 Mutta jos meitä vaivataan, niin se tapahtuu teille lohdutukseksi ja autuudeksi, joka vaikuttaa niiden vaivain kärsivällisyydessä, joita myös me kärsimme, eli jos meitä lohdutetaan, niin se tulee teille lohdutukseksi ja autuudeksi; ja meidän toivomme on vahva teistä:

1:7 Että me tiedämme, että niinkuin te olette kärsimisessä osalliset, niin te myös tulette lohdutuksesta osalliseksi.

1:8 Sillä emme tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, meidän vaivaamme, joka meille Aasiassa tapahtui: että me olimme sangen suuresti rasitetut ylitse meidän voimamme, niin että me jo meidän hengestämme epäilimme.

1:9 Mutta me itsellämme juuri niin päätimme, että meidän piti kuoleman, ettei meidän pitäisi itse päällemme uskaltaman, vaan Jumalan päälle, joka kuolleetkin herättää,

1:10 Joka meitä niin suuresta kuolemasta päästi ja päästää; ja me turvaamme hänen päällensä, että hän tästedeskin meitä päästää,

1:5 Sillä niinkuin Christuxen kärsimisest on meille paljo: niijn myös meille tule paljo lohdutust Christuxen kautta.

1:6 Mutta ehkä mikä meillä olis waiwa eli lohdutus/ niijn se tule teidän hywäxen: jos se on waiwa/ niijn tapahtu teille lohdutuxexi ja autuudexi.

1:7 (Joca idzens osotta/ jos te niijn kärsiwälisest kärsitte/ cuin me kärsimme) Jos se on lohdutus/ niijn se myös tule teille lohdutuxexi ja autuudexi. Meillä on myös waiwa Toiwo teistä/

että me tiedämme/ että niijn-cuin te oletta kärsimisist osalliset/ niijn te myös tuletta lohdutuxest osallisexi.

1:8 Sillä en me tahdo salata teildä/ rackat weljet/ meidän waiwam/ cuin meille Asias tapahdui: sillä me olimme sangen suurest rasitetut/ ylidze meidän woimam/ niijn että me jo meidän hengestäm epäilimme:

1:9 Ja idzellämme juuri niijn päätimme/ että meidän piti cuoleman. Mutta se tapahdui/ ettei meidän pitäis idze päällem uscaldaman/ waan Jumalan päälle/ joca cuolletkin herättä.

1:10 Joca meitä sencaltaises-ta päästi/ ja wielä jocapäiwä päästä/ ja me turwamma hänen päällens/ että hän tästedeskin meitä aina päästä/

1:11 kun tekin autatte meitä rukouksillanne, että monesta suusta meidän tähtemme ko- hoaisi runsas kiitos siitä ar- mosta, joka on osaksemme tullut.

1:12 Sillä meidän kerskauk- semme on tämä: meidän omantuntonne todistus siitä, että me maailmassa ja var- sinkin teidän luonanne olem- me vaeltaneet Jumalan py- hyydessä ja puhtaudessa, emme lihallisessa viisaudessa, vaan Jumalan armossa.

1:13 Sillä eihän siinä, mitä teille kirjoitamme, ole muuta, kuin mikä siinä on luettavana ja minkä te myös ymmärrätte; ja minä toivon teidän loppuun asti ymmärtävän

1:14 - niinkuin meitä osaksi myös olette oppineet ymmär- tämään - että me olemme teidän kerskauksenne, samoin kuin tekin meidän, Herramme Jeesuksen päivänä.

1:15 Ja tässä luottamuksessa minä aion ensin tulla teidän tyköne, että saisitte vielä toisenkin todistuksen minun suosiostani,

1:16 ja sitten teidän kauttan- ne matkustaa Makedoniaan, ja taas Makedoniasta palata teidän tyköne ja teidän va- rustamananne matkata Juu- deaan.

1:17 Kun minulla siis oli tämä aikomus, en kaiketi ole mene- tellyt kevytmielisesti? Vai pää- tänkö lihan mukaan, minkä päätän, niin että puheeni on sekä on, on, että ei, ei?

1:18 Mutta Jumala sen takaa, että puheemme teille ei ole

1:11 Ynnä myös teidän ru- koustenne avulla meidän edestämme, että meidän täh- temme, siitä lahjasta, joka meille annettu on, pitäis mo- nelta ihmiseltä kiitos tehtä- män.

1:12 Sillä se on meidän kerskauksemme, nimittäin meidän omantuntonne to- distus, että me yksinkertai- suudessa ja Jumalan va- kuudessa, ei lihallisessa vii- saudessa, vaan Jumalan armossa olemme maailmassa vaeltaneet, mutta enimmästi teidän tykönänne.

1:13 Sillä emmepä me muuta teille kirjoita, vaan sitä, mitä te luette eli myös tiedätte; mutta minä toivon, että te myös loppuun asti tiedätte.

1:14 Niinkuin te puolittain meidät tietäneet olette, että me olemme teidän kerskaa- misenne, niinkuin tekin mei- dän kerskauksemme Herran Jeesuksen päivänä olette.

1:15 Ja senkaltaisella uskal- luksella tahdoin minä ennen tulla teidän tyköne, että te toisen kerran olisitte saaneet minulta jonkun hyvän työn,

1:16 Ja minä olisin vaeltanut teidän kauttanne Makedoni- aan, ja Makedoniasta teidän tyköne takaperin tullut, ja niin teiltä Juudeaan johdate- tuksi.

1:17 Koska minä tätä ajatte- lin, lienenkö minä sen tehnyt hempeydestä? Eli ovatko mi- nun aivoitukseni, joita minä aivon, lihalliset? että minun tykönäni olis niin, niin, ja ei, ei.

1:18 Mutta Jumala on va- kaa, ettei meidän puheemme

1:11 Teidän rucouxenne caut- ta meidän edestäm/ että meidän tähtemme/ sijtä lah- jasta/ cuin meille annettu on/ pitäis monelda ihmiseldä suuri kijtos tapahtuman.

1:12 Sillä se on meidän kers- cauxem/ nimittäin/ meidän omantundom todistus/ että me yxikertaisudes/ ja Juma- lan wacuudes/ ei lihallises wijsaudes/ waan Jumalan Armos olemma mailmas elä- net/ mutta enimmäst teidän tykönän.

1:13 Sillä embä me muuta teille kirjoita/ waan sitä cuin te luetta/ ja jo ennen tiesittä. Mutta minä toiwon/ että te meidän nijn löydätte/ haman loppun asti/

nijn cuin te puolittain meidän löynnetkin oletta.

1:14 Sillä me olemma teidän kerscamisenne/ nijn cuin tekin meidän kerscauxem HERran Jesuxen päiwänä oletta.

1:15 Ja sencaltaisella uscal- luxella/ tahdoin minä ennen tulla teidän tygön/ että te toisengin kerran saisitta mi- nulda jongun hyvän työn/

1:16 Ja minä waellaisin tei- dän cauttan Makedoniaan/ ja Makedoniast teidän tygön tacaperin tulisin/ ja nijn teil- dä Judeaan johdatettaisin.

1:17 Cosca minä tätä ajatte- lin/ lienengö minä sen tehnyt hembeydestä? Eli owatco mi- nun aiwoituxeni lihalliset? Ei nijn/ waan minun tykönäni on Nijn/ Nijn: ja Ei/ on Ei.

1:18 Mutta Jumala on waca/ ettei meidän puhem ole teille

on ja ei.

1:19 Sillä Jumalan Poika, Kristus Jeesus, jota me, minä ja Silvanus ja Timoteus, olemme teidän keskellänne saarnanneet, ei tullut ollakseen on ja ei, vaan hänessä tuli on.

1:20 Sillä niin monta kuin Jumalan lupausta on, kaikki ne ovat hänessä on; sentähden tulee hänen kauttaan myös niiden amen, Jumalalle kunniaksi meidän kauttamme.

1:21 Mutta se, joka lujittaa meidät yhdessä teidän kanssanne Kristukseen ja joka on voidellut meidät, on Jumala,

1:22 joka myös on painanut meihin sinettinsä ja antanut Hengen vakuudeksi meidän sydämiimme.

1:23 Mutta minä kutsun Jumalan sieluni todistajaksi, että minä teitä säästääkseni en vielä tullut Korinttoon;

1:24 ei niin, että tahdomme vallita teidän uskoanne, vaan me yhdessä autamme teitä teidän iloonne; sillä uskossa te olette lujat.

2 Korinto 2 LUKU

2:1 Olin nimittäin mielessäni päättänyt, etten tullessani teidän tykönne taas toisi murhetta mukanani.

2:2 Sillä jos minä saatan teidät murheellisiksi, niin eihän minua voi saada iloiseksi kukaan muu kuin se, jonka minä olen murheelliseksi saatanut.

2:3 Ja juuri sen minä kirjoitin sitä varten, etten tullessani

ole teille niin ja ei ollut.

1:19 Sillä Jumalan Poika, Jesus Kristus, joka teidän seassanne meiltä saarnattu on, nimittäin minulta ja Silvanukselta ja Timoteukselta, ei ollut niin ja ei, vaan oli hänessä niin.

1:20 Sillä kaikki Jumalan lupaukset ovat niin hänessä ja ovat amen hänessä, Jumalan kunniaksi meidän kauttamme.

1:21 Mutta Jumala on se, joka meitä teidän kanssanne Kristuksessa vahvistaa, ja on meitä voidellut,

1:22 Joka myös on meitä lukinnut, ja antoi Hengen pantiksi meidän sydämiimme.

1:23 Mutta minä rukoilen Jumalaa todistajaksi sieluni päälle, että minä olen säästänyt teitä, etten minä vielä ole Korinttoon tullut.

1:24 Ei niin, että me hallitsimme teidän uskoanne, vaan me olemme auttajat teidän iloonne, sillä te seisotte uskossa.

2 LUKU

2:1 Mutta sitä minä olen itselläni aikonut, etten minä taas murheella teidän tyköne tulisi.

2:2 Sillä jos minä teidät murheeseen saatan, kukas minua ilahuttaa, vaan se, joka minulta on murheelliseksi tehty?

2:3 Ja sen minä olen teille kirjoittanut, etten minä tul-

Nijn ja Ei ollut.

1:19 Sillä Jumalan Poica Jesus Christus/ joca teidän seasan meildä saarnattu on/ nimittäin/ minulda ja Silwanuxelda ja Timotheuxelda ei ollut Nijn ja Ei/ waan oli hänesä Nijn.

1:20 Sillä caicki Jumalan lupauxet owat Nijn hänesä/ ja owat Amen hänesä/ Jumalan kijtoxexi meidän cauttam.

1:21 Mutta Jumala on se/ joca meitä teidän cansan Christuxes wahwista/ ja on meitä woidellut.

1:22 Ja lukinnut/ ja andoi Hengen pandixi meidän sydämihim.

1:23 Mutta minä otan Jumalan todistajaxi sieluni päälle/ että minä olen säästänyt teitä/ sijnä/ etten minä vielä ole Corinthijn tullut.

1:24 Ei nijn/ että me hallidzissimma teidän uscoan/ waan me olemma auttajat teidän ilohon: sillä te pysytte uscosa.

II. Lucu .

2:1 Mutta sitä minä olen idzelläni aicoinut/ etten minä taas murhella teidän tygön tulis:

2:2 Sillä jos minä teidän murhesen saatan/ cucasta minua ilahutta/ waan se joca minulda on murhellisexi tehty.

2:3 Ja sen minä olen teille kirjoittanut/ etten minä tul-

saisi murhetta niistä, joista minun piti saada iloa, koska minulla on teihin kaikkiin se luottamus, että minun iloni on kaikkien teidän ilonne.

2:4 Sillä suuressa sydämen ahdistuksessa ja hädässä minä kirjoitin teille monin kyynelein, en sitä varten, että te murheellisiksi tulisitte, vaan että tuntisitte sen erinomaisen rakkauden, joka minulla on teihin.

2:5 Mutta jos eräs on tuottanut murhetta, ei hän ole tuottanut murhetta minulle, vaan teille kaikille, jossakin määrin, etten liikaa sanoisi.

2:6 Semmoiselle riittää se rangaistus, minkä hän useimmilta on saanut;

2:7 niin että teidän päinvaltoin ennemmin tulee antaa anteeksi ja lohduttaa, ettei hän ehkä menehtyisi liian suureen murheeseen.

2:8 Sentähden minä kehoitan teitä, että päätätte ruveta osoittamaan rakkautta häntä kohtaan;

2:9 sillä sitä varten minä kirjoitinkin, että saisin nähdä, kuinka te kestätte koetuksen, oletteko kaikessa kuuliaiset.

2:10 Mutta kenelle te jotakin anteeksi annatte, sille minäkin; sillä mitä minä olen anteeksi antanut - jos minulla on ollut jotakin anteeksiantettavaa - sen olen anteeksi antanut teidän tähtenne Kristuksen kasvojen edessä,

2:11 ettei saatana pääsisi meistä voitolle; sillä hänen

tuani saisi niistä murhetta, joista minun tulis iloa saada; sillä minulla on senkaltainen uskallus kaikkein teidän tykönnö, että minun iloni kaikkein teidän ilonne on.

2:4 Sillä minä kirjoitin teille suuressa vaivassa ja sydämen kivussa, monilla kyyneleillä, ei, että teidän pitäisi murehtiman, vaan että te ymmärtäisitte sen erinomaisen rakkauden, joka minulla on teidän kohtaanne.

2:5 Jos joku on murheen matkaan saattanut, ei hän ole minua murheelliseksi saattanut, vaan puolittain, etten minä teitä kaikkia raskaita.

2:6 Mutta kyllä siinä on, että se monelta niin rangaistu on:

2:7 Että te tästedes sitä enemmän häntä armahtaisitte ja lohduttaisitte, ettei hän uppoaisi ylönvalttisessa murheessa.

2:8 Sentähden neuvon minä teitä, että te hänen kohtaan sa rakkautta osoittaisitte;

2:9 Sillä sentähden minä myös olen kirjoittanut, koetellakseni teitä, jos te olette kaikkiin kuuliaiset,

2:10 Mutta joille te jotain anteeksi annatte, sen minä myös anteeksi annan; sillä jolle minä jotain anteeksi annoin, sen minä anteeksi annoin teidän tähtenne Kristuksen puolesta, ettemme saatanalta voitetuksi tulisi;

2:11 Sillä eipä meiltä ole sallattu, mitä hänen mielessän-

duani saisi niistä murhetta/ joista minun tulis iloa saada: sillä minulla on senkaltainen uskallus kaikkein teidän tykönnö/ että minun ilon kaikkein teidän ilon on.

2:4 Sillä minä kirjoitin teille suuressa waiwas ja sydämen kiwus/ ja monilla kyyneleillä/ ei että teidän pitäisi murhetiman/ waan että te ymmärtäisitte sen erinomaisen rakkauden/ cuin minulla on teidän cohtaanne.

2:5 Jos joku on murhen matcan saattanut/ ei hän ole minua murhelliseksi saattanut/ waan puolittain/ etten minä teitä caickia raskaita.

2:6 Mutta kyllä siinä on/ että se monelta niijn rangaistu on.

2:7 Että te tästedes sitä enemmän häntä armahdaisitte/ ja lohdutaisitte/ ettei hän uppois ylönvaldises murhes.

2:8 Sentähden neuwon minä teitä/ että te hänen cohtans rakkautta osotaisitte:

2:9 Sillä sentähden minä myös olen teidän tygönne kirjoittanut/ coetellaxen teitä/ jos te olette caickihin cuuliaiset.

2:10 Mutta joille te jotain andexi annatte/ sen minä myös andexi annan: sillä jolla taas minä jotain andexi annan/ sen minä andexi annan teidän tähtenne/ Christuxen puolesta.

2:11 Ettei Perkele saisi tahdons täyttä meidän päällem:

juonensa eivät ole meille tun-
temattomat.

2:12 Tultuani Trooaaseen ju-
listamaan Kristuksen evan-
geliumia avautui minulle ovi
työhön Herrassa,

2:13 mutta minä en saanut
lepoa hengessäni, kun en
tavannut Tiitusta, veljeäni.
Sentähden sanoin heille jää-
hyväiset ja lähdin Makedoni-
aan.

2:14 Mutta kiitos olkoon Ju-
malan, joka aina kuljettaa
meitä voittosaatossa Kristuk-
sessa ja meidän kauttamme
joka paikassa tuo ilmi hänen
tuntemisensa tuoksun!

2:15 Sillä me olemme Kris-
tuksen tuoksu Jumalalle sekä
pelastuvien että kadotukseen
joutuvien joukossa:

2:16 näille tosin kuoleman
haju kuolemaksi, mutta noille
elämän tuoksu elämäksi. Ja
kuka on tällaiseen kelvollis-
nen?

2:17 Sillä me emme ole niin-
kuin nuo monet, jotka myys-
kentelevät Jumalan sanaa;
vaan puhtaasta mielestä,
niinkuin Jumalan vaikutukses-
ta, Jumalan edessä, me Kris-
tuksessa puhumme.

2 Korintto 3 LUKU

3:1 Alammeko taas suositella
itseämme? Vai tarvinnemme-
ko, niinkuin muutamat, suosi-
tuskirjeitä teille tai teiltä?

3:2 Te itse olette meidän

2:12 Mutta kuin minä tulin
Troadaan Kristuksen evan-
geliumia saarnaamaan, ja
minulle avattiin ovi Herras-
sa, niin ei minulla ollut yh-
tään lepoa hengessäni, etten
minä Titusta minun veljeäni
löytänyt.

2:13 Mutta kuin minä olin
heidän hyvästi jättänyt, me-
nin minä sieltä Makedoni-
aan.

2:14 Mutta kiitetty olkoon
Jumala, joka aina antaa
meille voiton Kristuksessa, ja
julistaa joka paikassa hänen
tuntemisensa hajun meidän
kauttamme!

2:15 Sillä me olemme Juma-
lalle yksi hyvä haju Kristuk-
sessa, sekä niiden seassa,
jotka autuaaksi tulevat, että
myös niiden seassa, jotka
hukkuvat;

2:16 Näille tosin surman ha-
ju kuolemaksi, mutta toisille
elämän haju elämäksi: ja
kuka on nyt tähän kelvollis-
nen?

2:17 Sillä emmepä me ole
senkaltaiset kuin muutamat,
jotka Jumalan sanaa myys-
kentelevät; vaan vakuudesta
ja niinkuin Jumalasta me
puhumme Jumalan kasvoin
edessä, Kristuksessa.

3 LUKU

3:1 Rupeemmeko me siis it-
siämme taas kehumaan? eli
tarvitsemmeko me, niinkuin
muutamat, kiitoskirjaa tei-
dän tykönnö, eli kiitoskirjaa
teiltä?

3:2 Te olette meidän kirjam-

sillä eipä meidän ole salattu/
mitä hänen mielesäns on.

2:12 MUtta cuin minä tulin
Troadaan Christuxen Evange-
liumita saarnaman/ ja minulle
awattin ovi HERrasa/

2:13 Nijn ei minulla ollut yh-
tän lepo hengesäni/ etten
minä Titust minun weljeni
löynnyt/ sentähden minä
eroitin siellä idzeni/ ja me-
nin Macedoniaan.

2:14 Mutta kijetty olcon Ju-
mala/ joca aina anda meille
woiton Christuxes/ ja julista
jocapaicas hänen tunde-
misens hajun meidän caut-
tam:

2:15 Sillä me olemma Juma-
lalle yxi hywä haju Christu-
xes/ sekä nijden seas jotca
autuaxi tulewat/ että myös
nijden seas jotca huckuwat.

2:16 Näille yxi surman haju
cuolemaxi/ mutta toisille
elämän haju elämäxi.

2:17 Ja cuca nyt tähän kel-
wollinen?

Sillä embä me ole sencaltai-
set cuin muutamat/ jotca
Jumalan sana myyskendale-
wät/ waan puhtaudesta/ ja
nijncuin Jumalasta/ me pu-
humma Jumalan caswon edes
Christuxes.

III. Lucu .

3:1 RUpemmeco me sijs id-
ziämme taas kehuman? Eli
tarwidzemmeco me/ nijncuin
muutamat/ kijtoskirja teidän
tygönne/ eli kijtoskirja teildä?

3:2 Te oletta meidän kirjam

kirjeemme, joka on sydämeemme kirjoitettu ja jonka kaikki ihmiset tuntevat ja lukevat.

3:3 Sillä ilmeistä on, että te olette Kristuksen kirje, meidän palvelustyöllämme kirjoitettu, ei musteella, vaan elävän Jumalan Hengellä, ei kivitauluihin, vaan sydämen lihatauluihin.

3:4 Tämmöinen luottamus meillä on Kristuksen kautta Jumalaan;

3:5 ei niin, että meillä itselämme olisi kykyä ajatella jotakin, ikäänkuin se tulisi meistä itsestämme, vaan se kyky, mikä meillä on, on Jumalasta,

3:6 joka myös on tehnyt meidät kykeneviksi olemaan uuden liiton palvelijoita, ei kirjaimen, vaan Hengen; sillä kirjain kuolettaa, mutta Henki tekee eläväksi.

3:7 Mutta jos jo kuoleman virka, joka oli kirjaimin kaiverrettu kiviin, ilmestyi kirkkaudessa, niin etteivät Israelin lapset kärsineet katsella Moosesen kasvoja hänen kasvojensa kirkkauden tähden, joka kuitenkin oli katoavaista,

3:8 kuinka paljoa enemmän onkaan Hengen virka oleva kirkkaudessa!

3:9 Sillä jos kadotustuomion virka jo oli kirkkautta, niin on vanhurskauden virka vielä paljoa runsaammassa määrin kirkkautta.

3:10 Sillä se, millä ennen oli

me, meidän sydämiimme kirjoitetut, joka kaikilta ihmisiltä tunnetaan ja luetaan.

3:3 Ja te olette ilmoitetut, että te Kristuksen lähetykskirja olette, meidän palveluksemme kautta valmistettu, ei pläkillä kirjoitettu, vaan elävän Jumalan hengellä, ei kiviisiin tauluihin, vaan lihallsiin sydämen tauluihin.

3:4 Mutta senkaltainen uskallus on meillä Kristuksen kautta Jumalan puoleen.

3:5 Ei niin, että me olemme itse meistä soveliaat jotakin ajattelemaan, niinkuin itse meistä, vaan jos me olemme johonkuhun soveliaat, niin on se Jumalalta,

3:6 Joka meitä soveliaiksi tehnyt on Uuden Testamentin virkaa pitämään, ei puustavin, vaan Hengen; sillä puustavi kuolettaa, vaan Henki tekee eläväksi.

3:7 Mutta jos sillä viralla, joka puustavin kautta kuolettaa ja kiviin kuvattu oli, oli senkaltainen kirkkaus, niin ettei Israelin lapset taitaneet katsoa Moosesen kasvoihin, hänen kasvoinsa kirkkauden tähden, joka kuitenkin kato:

3:8 Miksi ei siis paljoa enemmän sillä viralla, joka hengen antaa, pitäisi kirkkaus oleman?

3:9 Sillä, jos viralla, joka kadotuksesta saarnaa, kirkkaus oli, paljoa enemmän sillä viralla, joka vanhurskaudesta saarnaa, on ylönpalttinen kirkkaus;

3:10 Sillä se toinen, joka kir-

meidän sydämihimme kirjoitetut/ joca caikilda ihmisildätutan ja luetan:

3:3 Joille te olette ilmoitetut/ että te Christuxen lähetykskirja olette/ saarnawiran cautta walmistettu/ ei Pläkillä kirjoitetut/ waan elävän Jumalan Hengellä/ ei kiwisijn tauluihin/ waan lihallsijn sydämen tauluihin.

3:4 Mutta sencaltainen uskallus on meillä Christuxen kautta Jumalan puoleen:

3:5 Ei nijn/ että me olemma idze meistäm soweliat jotakin ajatteleman/ nijncuin idze meistäm/ waan jos me olemma johongun soweliat/ nijn on se Jumalalda.

3:6 Joca meitä soweliami tehnyt on uden Testamendin wirca pitämän/ ei bookstawin/ waan Hengen: sillä bookstawi cuoletta/ waan Hengi teke eläväksi.

3:7 Mutta jos sillä wirgalla joca bookstawin cautta cuoletta ja kiwihin cuwattu oli/ oli sencaltainen kirckaus/ nijn ettei Israelin lapset tainnet cadzoa Mosexen caswoihin/ hänen caswoins kirckauden tähden/ joca cuitengin cato.

3:8 Mixei sijs paljo enämmin sillä wirgalla/ joca Hengen anda/ pidäis kirckaus oleman?

3:9 Sillä/ jos wirgalla/ joca cadotuxest saarna/ kirckaus oli/ paljo enämmin sillä wirgalla joca wanhurscaudest saarna/ on ylönpaldinen kirckaus.

3:10 Sillä se toinen joca kir-

kirkkaus, on tämän rinnalla kirkkautta vailla, tämän ylenpalttisen kirkkauden tähden.

3:11 Jos sillä, mikä on katoavaista, oli kirkkaus, niin vielä paljoa enemmän on sillä, mikä on pysyväistä, oleva kirkkautta.

3:12 Koska meillä siis on tällöinen toivo, niin me olemme aivan rohkeat

3:13 emmekä tee niinkuin Mooses, joka pani peitteen kasvoillensa, etteivät Israelin lapset näkisi sen loppua, mikä on katoavaista.

3:14 Mutta heidän mielensä paatuivat, sillä vielä tänäkin päivänä sama peite, vanhan liiton kirjoituksia luettaessa, pysyy poisottamatta, sillä vasta Kristuksessa se katoaa.

3:15 Vielä tänäkin päivänä, kun Moosesta luetaan, on peite heidän sydämensä päällä;

3:16 mutta kun heidän sydämensä kääntyy Herran tykö, otetaan peite pois.

3:17 Sillä Herra on Henki, ja missä Herran Henki on, siinä on vapaus.

3:18 Mutta me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimesta, muutomme saman kuvan kaltaisiksi kirkkaudesta kirkkauteen, niinkuin muuttaa Herra, joka on Henki.

2 Korinto 4 LUKU

4:1 Sentähden, kun meillä on tämä virka sen laupeuden mukaan, joka on osaksemme tullut, me emme lannistu,

kastettu oli, ei ole ensinkään kirkkaudeksi luettava, sen ylönpalttisen kirkkauden suhteen.

3:11 Sillä jos sillä oli kirkkaus, joka katoa, paljoa enemmän on sillä kirkkaus, joka pysyy.

3:12 Että meillä siis senkaltaisen toivo on, niin me puhumme rohkiasti,

3:13 Ja emme tee niinkuin Mooses, joka kasvoillensa peitteen pani, ettei Israelin lapset taitaneet sen loppua katsoa, joka katoa.

3:14 Vaan heidän taitonsa olivat paatuneet. Sillä tähän päivään asti, kuin vanhaa Testamenttia luetaan, pysyy se peite ottamatta pois, joka Kristuksessa lakkaa.

3:15 Mutta tähän päivään asti, kuin Mosesta luetaan, riippuu se peite heidän sydämensä edessä.

3:16 Mutta kuin he palajavat Herran puoleen, niin peite otetaan pois.

3:17 Sillä Herra on Henki; mutta kussa Herran Henki on, siinä on vapaus.

3:18 Mutta me kaikki avoimilla kasvoilla Herran kirkkautta katselemme, niinkuin peilissä, ja me muutetaan siihen kuvaan kirkkaudesta niin kirkkauteen niinkuin Herran Hengestä.

4 LUKU

4:1 Sentähden, että meillä senkaltaisen virka on, sen jälkeen kuin armo meidän kohtaamme tapahtunut on,

castettu oli/ ei ole ensingän kirkkaudexi luettapa/ sen ylönpaldisen kirckauden suhten.

3:11 Sentähden jos sillä oli kirckaus/ joca cato/ paljo enämmin on sillä kirckaus/ joca pysy.

3:12 Että meillä sencaltainen toivo on/ nijn me puhumme rohkiast/

3:13 Ja en me tee nijncuin Mooses joca caswoillens peitteen pani/ ettei Israelin lapset tainnet sen loppua cadzo joca cato/

3:14 Waan heidän taitons oli paadutettu. Sillä haman tähän päivän asti/ pysy se peite ottamata/ cosca wanha Testamentiä luetan/ joca Christuxes lacka.

3:15 Mutta haman tähän päivän asti/ cosca Mosest luetan/ rippu se peite heidän sydämens edesä.

3:16 Mutta cosca he palajawat HERran puoleen/ nijn peite poisotetan:

3:17 Sillä HERra on Hengi.

3:18 Mutta cusa HERran Hengi on/ sijnä on wapaus.

Mutta me cadzelemma HERran kirckautta/ nijncuin Speilissä/ awoimella caswolla/ ja me muutetan siehen cuwaan/ kirckaudesta nijn kirckauten/ nijncuin HERran Hengestä.

IV. Lucu .

4:1 Että sijs meillä sencaltainen wirca on/ sen jälken cuin Armo meidän cohtam tapahtunut on/ nijn en me

<p>4:2 vaan olemme hyljänneet kaikki häpeälliset salatiet, niin ettemme vaella kavaluudessa emmekä väärennä Jumalan sanaa, vaan julkituomalla totuuden me suositamme itseämme jokaisen ihmisen omalletunnolle Jumalan edessä.</p>	<p>niin emme suutu, 4:2 Vaan vältämme salaiset häpiät ja emme vaella kavaluudella, emmekä petoksella Jumalan sanaa turmele, vaan me ilmoitamme totuuden ja meitämme julkisesti kaikkein ihmisten omaatuntoa kohtaan Jumalan edessä osoitamme.</p>	<p>wäsy/ 4:2 Waan wäldämme ne salaisetkin häpiät/ ja emme waella cawaludella/ engä petoxella Jumalan sana pitele/ waan me ilmoitamme totuuden/ ja meitäm julkisest caickein ihmisten omatundo cohtan Jumalan edes osoitamme.</p>
<p>4:3 Mutta jos meidän evankeliumimme on peitossa, niin se peite on niissä, jotka kadotukseen joutuvat,</p>	<p>4:3 Jos nyt meidän evankeliumimme on peitetty, niin se on niille peitetty, jotka kadotetaan,</p>	<p>4:3 Jos nyt meidän Evankeliumim on peitetty/ niijn se on nijlle peitetty jotca cadotetan</p>
<p>4:4 niissä uskottomissa, joiden mielet tämän maailman jumala on niin sokaissut, ettei heille loista valkeus, joka lähete Kristuksen kirkkauden evankeliumista, hänen, joka on Jumalan kuva.</p>	<p>4:4 Joissa tämän maailman jumala on uskottomain taidot soaissut, ettei evenkeliumin paiste heille pitäisi Kristuksen kirkkaudesta valistaman, joka on Jumalan kuva.</p>	<p>4:4 Joisa tämän mailman Jumala/ on uscomattomitten taidot sowaisnut/ ettei Evangeliumin paiste heille pitäis Christuxen kirckaudesta walgistaman/ joca on Jumalan cuwa.</p>
<p>4:5 Sillä me emme julista itseämme, vaan Kristusta Jeesusta, että hän on Herra ja me teidän palvelijanne Jeesuksen tähden.</p>	<p>4:5 Sillä emme itse meitämme saarnaa, vaan Kristuksesta Jesuksesta, että hän on Herra; mutta me olemme teidän palvelianne Jesuksen tähden.</p>	<p>4:5 Sillä en me idze meitämme saarna/ waan Christuxest Jesuxest/ että hän on HERra: mutta teidän palweliana olemma me Jesuxen tähden:</p>
<p>4:6 Sillä Jumala, joka sanoi: Loistakoon valkeus pimeydestä, on se, joka loisti sydämiimme, että Jumalan kirkkauden tunteminen, sen kirkkauden, joka loistaa Kristuksen kasvoissa, levittäisi valoansa.</p>	<p>4:6 Että Jumala, joka käskei valkeuden pimeydestä paistaa, se paisti tunnon valkeuden meidän sydämissämme Jumalan kirkkaudesta Jesuksen Kristuksen kasvoissa.</p>	<p>4:6 Sillä Jumala/ joca käskei walkiuden pimeydestä paista/ on kirckan walkeuden meidän sydämihim andanut/ että meidän cauttam se walkeus paistais/ cuin Jumalan kirckauden tundemisesta tule/ Jesuxen Christuxen caswoisa.</p>
<p>4:7 Mutta tämä aarre on meillä saviastioissa, että tuo suunnattoman suuri voima olisi Jumalan eikä näyttäisi tulevan meistä.</p>	<p>4:7 Mutta meillä on tämä tavara savisissa astioissa, että se ylönpalttinen voima pitää oleman Jumalalta ja ei meistä.</p>	<p>4:7 Mutta meillä on sencaltainen tawara sawisis astiois/ että se ylönpaldinen voima pitä Jumalalda ja ei meistä oleman.</p>
<p>4:8 Me olemme kaikin tavoin ahdingossa, mutta emme umpikujassa, neuvottomat, mutta emme toivottomat,</p>	<p>4:8 Meillä on joka paikassa ahdistus, mutta emme sitä sure: meillä on pakko, mutta emme epäile.</p>	<p>4:8 Meillä on jocapaicas ahdistus/ mutta en me sitä sure: meillä on packo/ mutta en me epäile.</p>
<p>4:9 vainotut, mutta emme</p>	<p>4:9 Me kärsimme vainoa,</p>	<p>4:9 Me kärsimme waino/</p>

hyljätyt, maahan kukistetut,
mutta emme tuhotut.

4:10 Me kuljemme, aina kan-
taen Jeesuksen kuolemaa
ruumiissamme, että Jeesuk-
sen elämäkin tulisi meidän
ruumiissamme näkyviin.

4:11 Sillä me, jotka elämme,
olemme alati annetut kuole-
maan Jeesuksen tähden, että
Jeesuksen elämäkin tulisi
kuolevaisessa lihassamme
näkyviin.

4:12 Niinpä siis kuolema te-
kee työtään meissä, mutta
elämä teissä.

4:13 Mutta koska meillä on
sama uskon Henki, niinkuin
kirjoitettu on: Minä uskon,
sentähden minä puhun, niin
mekin uskomme, ja sentäh-
den me myös puhumme,

4:14 tietäen, että hän, joka
herätti Herran Jeesuksen, on
herättävä meidätkin Jeesuk-
sen kanssa ja asettava esiin
yhdessä teidän kanssanne.

4:15 Sillä kaikki tapahtuu tei-
dän tähtenne, että aina ene-
nevä armo yhä useampien
kautta saisi aikaan yhä run-
saampaa kiitosta Jumalan
kunniaksi.

4:16 Sentähden me emme
lannistu; vaan vaikka ulkonai-
nen ihmisemme menehtyykin,
niin sisällinen kuitenkin päivä
päivältä uudistuu.

4:17 Sillä tämä hetkisen kes-
tävä ja kevyt ahdistuksemme
tuottaa meille iankaikkisen ja
määrättömän kirkkauden,
ylenpalttisesti,

4:18 meille, jotka emme kat-

mutta ei meitä anneta ylöns;
me painetaan alas, mutta
emme huku.

4:10 Me viemme ympäri aina
Herran Jeesuksen kuoleman
meidän ruumiissamme, että
Herran Jeesuksen elämäkin
meidän ruumiissamme ilmoi-
tettaisiin.

4:11 Sillä me, jotka elämme,
annetaan ylöns aina kuole-
maan Jeesuksen tähden, että
Jeesuksen elämäkin meidän
kuolevaisessa lihassamme
ilmoitettaisiin.

4:12 Sentähden on kuolema
meissä voimallinen, mutta
teissä elämä.

4:13 Mutta että meillä on
yksi uskon henki, niinkuin
kirjoitettu on: minä uskoin,
sentähden minä puhuin; niin
me myös uskomme, ja sen-
tähden me myös puhumme,

4:14 Ja tiedämme sen, että
joka Herran Jeesuksen herät-
ti, hän meidätkin Jeesuksen
kautta herättää ja asettaa
meitä teidän kanssanne.

4:15 Sillä kaikki teidän täh-
tenne tapahtuu, että se
ylönpalttinen armo monen
kiitoksen kautta runsaasti
Jumalan ylistykseksi tulis.

4:16 Sentähden emme väsy;
sillä vaikka meidän ulkonai-
nen ihminen turmellaan,
niin sisällinen kuitenkin päi-
vä päivältä uudistetaan;

4:17 Sillä meidän vaivamme,
joka ajallinen ja keviä on,
saattaa meille iankaikkisen
ja määrättömän kunnian:

4:18 Jotka emme näkyväisiä

mutta ei meitä ylönnannetta;
me alaspainetan/ mutta en
me hucu.

4:10 Me ymbärinswiemmä
aina HERran Jesuxen cuole-
man meidän ruumisam/ että
HERran Jesuxen elämäkin
meidän ruumisam ilmoitettai-
sin.

4:11 Sillä me/ jotca elämme/
ylönnannetan aina cuolemaan/
Jesuxen tähden/ että Jesu-
xengin elämä meidän cuole-
waises lihasam ilmoitettaisin.

4:12 Sentähden on cuolema
meisä voimallinen/ mutta
teisä elämä.

4:13 Mutta että meillä on yxi
uscon Hengi/ (nijncuin kirjoi-
tettu on: Minä uscon/ sen-
tähden minä puhun.) Nijn me
myös uscomma/ ja sentäh-
den myös puhumma/

4:14 Ja tiedämme sen joca
HERran Jesuxen herätti/ että
hän meidängin Jesuxen caut-
ta herättä/ ja asetta meitä
teidän secaan.

4:15 Sillä caicki teidän täh-
tenne tapahtu/ että se ylöns-
paldinen Armo/ monein kijto-
xen cautta runsast Jumalan
ylistryxexi tulis.

4:16 Embä me sijs wäsy/
waicka meidän ulconainen
ihminen turmellan/ nijn sisäl-
linen cuitengin päiwä päiwäl-
dä udistetän:

4:17 Sillä meidän waiwam (joca
ajallinen ja kewiä on)
saatta ijancaickisen ja mä-
rättömän cunnian:

4:18 Meille jotca emme nä-

so näkyväisiä, vaan näkymättömiä; sillä näkyväiset ovat ajallisia, mutta näkymättömät iankaikkisia.

2 Korinto 5 LUKU

5:1 Sillä me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen majamme hajotetaan maahan, meillä on asumus Jumalalta, iankaikkinen maja taivaissa, joka ei ole käsin tehty.

5:2 Sentähden me huokaamme ikävöiden, että saisimme pukeutua taivaalliseen majaamme,

5:3 sillä kun me kerran olemme siihen pukeutuneet, ei meitä enää havaita alastomiksi.

5:4 Sillä me, jotka olemme tässä majassa, huokaamme raskautettuina, koska emme tahdo riisuutua, vaan pukeutua, että elämä nielisi sen, mikä on kuolevaista.

5:5 Mutta se, joka on valmistanut meidät juuri tähän, on Jumala, joka on antanut meille Hengen vakuudeksi.

5:6 Sentähden me aina olemme turvallisella mielellä ja tiedämme, että, niin kauan kuin olemme kotona tässä ruumiissamme, me olemme poissa Herrasta;

5:7 sillä me vaellamme uskossa emmekä näkemisessä.

5:8 Mutta me olemme turvallisella mielellä ja haluaisimme mieluummin muuttaa pois ruumiista ja päästä kotiin

katso, vaan näkymättömiä; sillä näkyväiset ovat ajalliset, mutta näkymättömät iankaikkiset.

5 LUKU

5:1 Sillä me tiedämme, että jos tämän majan meidän maallinen huone puretaan, meillä olevan rakennuksen Jumalalta, huoneen, ei käsillä tehdyn, joka on iankaikkinen taivaissa;

5:2 Jota me myös huokaamme, ikävöiden, että meidän majallamme, joka taivaasta on, puetetuksi tulisimme,

5:3 Jos me muutoin puetettuna, ja ei alasti löydettäisiin.

5:4 Sillä me, jotka tässä majassa olemme, huokaamme, että me rasitetut olemme, jossa emme tahdo riisuttuna, vaan puetettuna olla, että se kuolevainen elämäntä nieltäisiin.

5:5 Mutta joka meitä siihen valmistaa, se on Jumala, joka myös Hengen on meille pantiksi antanut.

5:6 Niin me olemme sentähden aina hyvässä turvassa ja tiedämme, että niinkauvan kuin me ruumiissa asumme, niin me olemme kaukana Herrasta.

5:7 (Sillä me vaellamme uskossa ja emme katsomisessa.)

5:8 Mutta meillä on turva, ja paljo halaamme enemmän olla kaukana pois ruumiista ja mennä asumaan Herran tykö.

kyväisiä cadzo/ waan näkymättömiä: sillä näkyväiset ovat ajalliset/ mutta näkymättömät iancaikkiset.

V. Lucu .

5:1 MUtta me tiedämme/ että jos tämän majan mailmallinen huone purjetan/ meillem olevan rakennuxen Jumalalda raketun/ huonen/ ei käsillä tehdyn/ joca on iancaikkinen Taiwahisa.

5:2 Jota me myös huocamma/ meidän majam/ joca Taiwasta on/ ja ikävöidzemmä/ että me sillä puetuxi tulisimma:

5:3 Jos me muutoin puetettuna/ ja ei alasti löyttäisi.

5:4 Sentähden nijncauwan cuin me täsä ajallises majas olemma/ nijn me huocamma ja olemma rasitetut/ etten me tahdo rijsuttuna/ waan puetettuna olla/ että se cuolewainen elämästä nieltäisin.

5:5 Mutta joca meitä siihen walmista/ se on Jumala/ joca hengen on meille pandixi andanut.

5:6 Nijn me olemma sentähden aina hywäs turwas/ ja tiedämme/ että nijncauwan cuin me ruumisa asumma/ nijn me olemma oudot HER-rasa:

5:7 Sillä me waellamma uscosa/ ja en cadzomises.

5:8 Mutta meillä on turwa/ ja paljo halamma enemmän olla pois ruumista/ ja olla cotona HERran tykönä.

Herran tykö.

5:9 Sentähden me, olimmepa kotona tai olimmepa poissa, ahkeroitsemme olla hänelle mieliksi.

5:10 Sillä kaikkien meidän pitää ilmestymän Kristuksen tuomioistuimen eteen, että kukin saisi sen mukaan, kuin hän ruumiissa ollessaan on tehnyt, joko hyvää tai pahaa.

5:11 Kun siis tiedämme, mitä Herran pelko on, niin me koetamme saada ihmisiä uskomaan, mutta Jumala kyllä meidät tuntee; ja minä toivon, että tekin omissatunnoissanne meidät tunnette.

5:12 Emme nyt taas suosittelle itseämme teille, vaan tahdomme antaa teille aihetta kerskata meistä, että teillä olisi mitä vastata niille, jotka kerskaavat siitä, mikä silmään näkyy, eikä siitä, mikä sydämessä on.

5:13 Sillä jos me olemme olleet suunniltamme, niin olemme olleet Jumalan tähden; jos taas maltamme miellemme, teemme sen teidän tähtenne.

5:14 Sillä Kristuksen rakkaus vaatii meitä, jotka olemme tulleet tähän päätökseen: yksi on kuollut kaikkien edestä, siis myös kaikki ovat kuolleet;

5:15 ja hän on kuollut kaikkien edestä, että ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen, vaan hänelle, joka heidän edestään on kuollut ja ylösnoussut.

5:9 Sentähden, joko me kotona olemme eli ulkona vaellamme, niin me ahkeroitsemme siitä, että me hänelle kelpaisimme.

5:10 Sillä meidän kaikkein pitää ilmestymän Kristuksen tuomio-istuimen eteen, että jokainen saisi senjälkeen mitä hän ruumiissansa tehnyt on, olkoon se hyvä eli paha.

5:11 Että me siis tiedämme, että Herraa pitää peljättämän, niin me neuvomme ihmisiä, mutta Jumalalle olemme me julkiset: kuitenkin minä toivon, että me olemme myös julki teidänkin omassatunnossanne.

5:12 Emme taas kerskaa itsiämme teidän edessänne; vaan me annamme teille tilan kerskataksenne meistä, että teilläkin olisi kerskaamista niitä vastaan, jotka itsiänsä kasvoin jälkeen kerskaavat ja ei sydämen jälkeen.

5:13 Sillä jos me tyhmistyneet olemme, niin me sen Jumalalle olemme, eli jos me taidossa olemme, niin me teille taidossa olemme.

5:14 Sillä Kristuksen rakkaus vaatii meitä,

5:15 Että me sen niin pidämme, että jos yksi on kuollut kaikkein edestä, niin he kaikki ovat kuolleet, ja hän on sentähden kaikkein edestä kuollut, että ne, jotka elävät, ei nyt enään eläisi itsellensä, vaan hänelle, joka

5:9 Sentähden waicka me cotona olemma/ eli ulcona waellamma/ nijn me ahkeroidzemma/ että me hänelle kelpaisim.

5:10 Sillä meidän caickein pitä tuleman Christuxen Duomioistuimen eteen/ että jocainen saisi sen jälkeen cuin hän eläisäns tehnyt on/ olcon se hywä eli paha.

5:11 ETtä me sijs tiedämme/ että HERra pitä peljättämän/ nijn me olemma siwiät ihmisten cansa/ mutta Jumalalle olemma me julkiset. Cuitengin minä toiwon/ että me olemma myös julki teidängin omasatunnosan.

5:12 En me taas kersca idziäm teidän edesän/ waan me annamme teille tilan kerscataxen meistä/ että teilläkin olisi kerscamist nijtä wastian/ jotca idziäns caswoin jälkeen kerscawat/ ja ei sydämen jälkeen.

5:13 Sillä jos me ylönangarat olemma/ nijn me sen Jumalasa teemme: eli jos me olemma siwiät/ nijn me olemma teille siwiät.

5:14 Sillä Christuxen rackaus waati meitä sen pitämän/ että jos yxi on cuollut caickein edestä/ nijn he caicki owat cuollet.

5:15 Ja hän on sentähden caickein edestä cuollut/ että ne jotca elävät/ ei eläis idzellens/ waan hänelle/ joca heidän edestäns cuollut ja ylösnosnut on.

	heidän edestänsä kuollut ja noussut on ylös.	
5:16 Sentähden me emme tästä lähtien tunne ketään lihan mukaan; jos olemmekin tunteneet Kristuksen lihan mukaan, emme kuitenkaan nyt enää tunne.	5:16 Sentähden emme tästedes lihan puolesta ketään tunne. Ja jos me olemme Kristuksen lihan puolesta tunteneet, niin emme kuitenkaan silleen tunne.	5:16 Sentähden embä me tästedes lihan puolesta ketän tunne. Ja ehkä me olisimma Christuxengin lihan puolesta tundenet/ nijn en me cuitengan händä sillen tunne.
5:17 Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut.	5:17 Sentähden jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luontokappale; sillä vanhat ovat kadonneet, katso, kaikki ovat uudeksi tulleet.	5:17 Sentähden jos jocu on Christuxes/ nijn hän on usi luondocappale: sillä wanha on cadonnut/ ja cadzo/ caicki owat udexi tullet.
5:18 Mutta kaikki on Jumalasta, joka on sovittanut meidät itsensä kanssa Kristuksen kautta ja antanut meille sovituksen viran.	5:18 Mutta ne kaikki ovat Jumalasta, joka meitä on itse kanssansa sovittanut Jesuksen Kristuksen kautta, ja antoi meille viran sovinnosta saarnata.	5:18 Mutta ne caicki owat Jumalasta/ joca meitä on idze cansans sowittanut Jesuxen Christuxen cautta/ ja andoi wirgan/ sowinnosta saarnata.
5:19 Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan.	5:19 Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itse kanssansa, ja ei lukenut heille heidän syntiänsä, ja on meissä sovintosaarnan säättänyt.	5:19 Sillä Jumala oli Christuxes/ ja sowitti mailman idze cansans/ ja ei soimannut heille heidän syndiäns/ ja on meidän seasam sowindosaarnan säännyt.
5:20 Kristuksen puolesta me siis olemme lähettiläinä, ja Jumala kehoittaa meidän kauttamme. Me pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa.	5:20 Niin olemme me Kristuksen puolesta käskyläiset; sillä Jumala neuvo meidän kauttamme. Niin me rukoulemme siis Kristuksen puolesta, että te Jumalan kanssa sovitte.	5:20 Nijn olemma me Christuxen puolesta käskyläiset:
5:21 Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi.	5:21 Sillä hän on sen, joka ei mitään synnistä tietänyt, meidän edestämme synniksi tehnyt, että me hänessä tulisimme siksi vanhurskaudeksi, joka Jumalan edessä kelpaa.	5:21 Sillä Jumala neuwo meidän cauttam. Nijn me rucoilemma sijs Christuxen puolesta/ että te Jumalan cansa sowitta.

2 Korinto 6 LUKU

6:1 Hänen työtovereinaan me myös kehoitamme teitä vastaanottamaan Jumalan armon niin, ettei se jää turhaksi.

6:2 Sillä hän sanoo: Otollisella ajalla minä olen sinua

6 LUKU

6:1 Mutta me niinkuin apulaiset neuvomme teitä, ettette Jumalan armoa hukkaan ottais.

6:2 Sillä hän sanoo: minä olen otollisella ajalla sinua

VI. Lucu .

6:1 JA me neuwomme teitä nijncuin apulaisia/ ettet te Jumalan Armo huckan ottais:

6:2 Sillä hän sano: Minä olen otollisella ajalla sinua cuul-

<p>kuullut ja pelastuksen päivänä sinua auttanut. Katso, nyt on otollinen aika, katso, nyt on pelastuksen päivä.</p>	<p>kuullut ja olen sinua autuuden päivänä auttanut. Katso, nyt on otollinen aika, katso, nyt on autuuden päivä.</p>	<p>lut/ ja olen sinua autuuden päivänä auttanut. Cadzo/ nyt on otollinen aika/ cadzo/ nyt on autuuden päivä.</p>
<p>6:3 Me emme missään kohden anna aihetta pahennukseen, ettei virkaamme moitittaisi,</p>	<p>6:3 Älkäämme kellenkään jossakussa pahennusta antako, ettei meidän virkaamme laitettaisi;</p>	<p>6:3 Älkäm kellengän josacusa pahennusta andaco/ ettei meidän wircam laitetaisi:</p>
<p>6:4 vaan kaikessa me osoit-taudumme Jumalan palvelijoiksi: suuressa kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädissä, ahdistuksissa,</p>	<p>6:4 Vaan osoittakaamme meitämme kaikissa asioissa niinkuin Jumalan palveliat: suuressa kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädissä, suruissa,</p>	<p>6:4 Waan osottacam meitäm caikisa asioisa/ nijncuin Jumalan palweliat.</p>
<p>6:5 ruoskittaessa, vankeudessa, meteleissä, vaivannöissä, valvomisissa, paastoissa;</p>	<p>6:5 Haavoissa, vankiuksissa, kapinoissa, töissä, valvomisissa, paastoissa,</p>	<p>6:5 Suuresa kärsimisesä/ waiwoisa/ hädissä/ suruissa/ 6:6 Hosumisesa/ fangiuxisa/ capinoisa/ töisä/ walwomisisa/ paastoisa/</p>
<p>6:6 puhtaudessa, tiedossa, pitkämielisyydessä, ystävällisyydessä, Pyhässä Hengessä, vilpittömässä rakkaudessa,</p>	<p>6:6 Puhtaassa elämässä, tiedossa, pitkämielisyydessä, suloisuudessa, Pyhässä Hengessä, vilpittömässä rakkaudessa.</p>	<p>puhtas elämäs/ taidosa/ pitkämielisyydesä/ suloisudes/ Pyhäsä Hengesä/ wilpittömäsä rackaudesta/</p>
<p>6:7 totuuden sanassa, Jumalan voimassa, vanhurskauden sota-aseet oikeassa kädessä ja vasemmassa;</p>	<p>6:7 Totuuden sanassa, Jumalan väessä vanhurskauden sota-aseiden kautta oikiällä ja vasemmalla puolella,</p>	<p>6:7 Totuuden sanoisa/ Jumalan wäesä/ wanhurscauden sotaasetten cautta/ oikiällä kädellä ja wasemalla/</p>
<p>6:8 kunniaa ja häpeässä, pahassa maineessa ja hyvässä, villitsijöinä ja kuitenkin totta puhuvina,</p>	<p>6:8 Kunnian kautta ja pilkan, panetuksen ja kiitoksen kautta, niinkuin vietteläit ja kuitenkin vakaat,</p>	<p>6:8 Cunnian cautta ja pilcan/ panetuxen ja kijtoxen cautta. 6:9 Nijncuin wietteläit/ ja cuitengin wagat:</p>
<p>6:9 tuntemattomina ja kuitenkin hyvin tunnettuina; kuolemaisillamme, ja katso, me elämme, kuritettuina emmekä kuitenkaan tapettuina,</p>	<p>6:9 Niinkuin tuntemattomat ja kuitenkin tutut, niinkuin kuolevaiset ja katso, me elämme, niinkuin rangaistut ja ei kuitenkaan tapetut,</p>	<p>nijncuin tundemattomat/ ja cuitengin tutut: Nijncuin cuolewaiset/ ja cadzo/ me elämme.</p>
<p>6:10 murheellisina, mutta aina iloisina, köyhinä, mutta kuitenkin monia rikkaiksi tekevinä, mitään omistamatta, mutta kuitenkin omistaen kaiken.</p>	<p>6:10 Niinkuin murheelliset ja kuitenkin aina iloiset, niinkuin köyhät, mutta kuitenkin monta rikkaaksi tekeväiset, niinkuin ne, joilla ei mitään ole ja joiden kuitenkin kaikki omat ovat.</p>	<p>6:10 Nijncuin rangaistut/ ja ei cuitengan tapetut: nijncuin murhelliset/ ja cuitengin aina iloiset: nijncuin köyhät/ mutta cuitengin monda hyödyttäväiset: nijncuin ne joilla ei mitän ole/ ja joiden cuitengin caicki omat owat.</p>
<p>6:11 Suumme on auennut puhumaan teille, korinttolaiset, sydämemme on avartunut.</p>	<p>6:11 Te Korintilaiset! meidän suumme on hänensä avannut teidän kohtanne, meidän sydämemme on levinnyt.</p>	<p>6:11 TE Corintherit/ meidän suum on hänensä awannut teidän cohtanne/ meidän sydämem on turwasa.</p>

6:12 Ei ole teillä ahdasta meidän sydämessämme, mutta ahdas on teidän oma sydämenne.

6:13 Antakaa verta verrasta - puhun kuin lapsilleni - avar-tukaa tekin.

6:14 Älkää antautuko kanta-maan vierasta iestä yhdessä uskottomien kanssa; sillä mitä yhteistä on vanhurskaudella ja vääryydellä? Tai mitä yhteyttä on valkeudella ja pimeydellä?

6:15 Ja miten sopivat yhteen Kristus ja Beliar? Tai mitä yhteistä osaa uskovaisella on uskottoman kanssa?

6:16 Ja miten soveltuvat yhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat? Sillä me olemme elävän Jumalan temppeli, niinkuin Jumala on sanonut: Minä olen heissä asuva ja vaeltava heidän keskellään ja oleva heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.

6:17 Sentähden: Lähtekää pois heidän keskeltänsä ja erotkaa heistä, sanoo Herra, älkääkä saastaiseen koskeko; niin minä otan teidät huostaani

6:18 ja olen teidän Isänne, ja te tulette minun pojikseni ja tyttärikseni, sanoo Herra, Kaikkivaltias.

2 Korintto 7 LUKU

7:1 Koska meillä siis on nämä lupaukset, rakkaani, niin puhdistautukaamme kaikesta lihan ja hengen saastutuksesta

6:12 Ette ole ahtaalla meis-sä; mutta itse teissäanne te ahtaalla olette.

6:13 Minä sanon niinkuin lapsilleni, että te myös minua vastaan teitänne niin asettaisitte, ja levittäkäät teitänne.

6:14 Älkää vetäkö ijestä epäuskoisten kanssa; sillä mitä oikeuden on vääryyden kanssa tekemistä? eli mitä osallisuutta on valkeudella pimeyden kanssa?

6:15 Ja mikä sovinto on Kristuksella belialin kanssa? taikka mikä osa on uskovaisella uskottoman kanssa?

6:16 Eli kuinka Jumalan templi sopii epäjumalain kanssa? Sillä te olette elävän Jumalan templi, niinkuin Jumala sanoo: minä tahdon heissä asua ja heissä vaeltaa, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa, ja heidän pitää oleman minun kansani.

6:17 Sentähden paetkaat heidän seastansa ja eroittakaat teitänne, sanoo Herra: ja älkääkä saastaiseen ruvetko, ja niin minä korjaan teitä,

6:18 Ja olen teidän Isänne, ja teidän pitää oleman minun poikani ja tyttäreni, sanoo kaikkivaltias Herra.

7 LUKU

7:1 Että meillä nyt senkaltaiset lupaukset ovat, minun rakkaani, puhdistakaamme siis itsemme kaikesta lihan ja hengen saastaisuudesta,

6:12 Ei tarwita että teitä meidän tähtem ahdistetan. Mutta että teitä ahdistetan/ sen te teettä sydämelisestä tahdosta.

6:13 Minä puhuttelen teitä/ nijncuin omia lapsiani/ että te myös minua watan teitänne nijn asetaisitta/ ja olcat tekin turwasa.

6:14 Älkät wetäkö ijestä epäuskoisten cansa: sillä mitä oikeuden on wääryden cansa tekemistä? Eli mitä osallisutta on walkeudella pimeyden cansa?

6:15 Eli mikä sowindo on Christuxella Belialin cansa? Taicka mitä osa on uscollisella uscomattoman cansa?

6:16 Eli cuinga Jumalan Templi sopi epäjumalden cansa? Sillä te oletta elävän Jumalan Templit/ nijncuin Jumala sano: Minä tahdon heisä asua/ ja heisä waelda/ ja minä tahdon olla heidän Jumalans/ ja heidän pitä oleman minun Canssan.

6:17 Sentähden paetcat heidän seastans/ ja eroittacat teitän heistä/ sano HERra/ ja älkät saastaisehen ruwetco/ ja nijn minä corjan teitä/

6:18 Ja olen teidän Isän/ ja teidän pitä oleman minun poicani ja tyttäreni/ sano Caickiwaldias HERra.

VII. Lucu .

7:1 ETtä meillä nyt sencaltai-set lupauxet owat/ minun rackani/ puhdistacam sijs idzem caikesta Lihan ja Hen-

ta, saattaen pyhityksemme täydelliseksi Jumalan pelossa.

7:2 Antakaa meille tilaa sydämessänne. Emme ole tehneet kenellekään vääryyttä, emme ole olleet kenellekään turmioksi, emme kenellekään vahinkoa tuottaneet.

7:3 En sano tätä tuomitakseni teitä, sillä olenhan jo sanonut, että te olette meidän sydämessämme, yhdessä kuollaksemme ja yhdessä elääksemme.

7:4 Paljon minulla on luottamusta teihin, paljon minulla on kerskaamista teistä; olen täynnä lohdutusta, minulla on ylenpalttinen ilo kaikessa ahdingossamme.

7:5 Sillä ei Makedoniaan tuluummekaan lihamme saanut mitään rauhaa, vaan me olimme kaikin tavoin ahdistetut: ulkoapäin taisteluja, sisällepäin pelkoa.

7:6 Mutta Jumala, joka masentuneita lohduttaa, lohdutti meitä Tiituksen tulolla,

7:7 eikä ainoastaan hänen tulollansa, vaan myöskin sillä lohdutuksella, jonka hän oli teistä saanut, sillä hän on kertonut meille teidän ikävöimisestänne, valittelustanne ja innostanne minun hyväkseni, niin että minä iloitsin vielä enemmän.

7:8 Sillä vaikka murehutinkin teitä kirjeelläni, en sitä kadu, ja jos kaduinkin, niin minä - kun näen, että tuo kirje on, vaikkapa vain vähäksi aikaa, murehuttanut teitä -

7:9 nyt iloitsen, en siitä, että

täyttäin pyhyyttä Jumalan pelvossa.

7:2 Ottakaat meitä vastaan: emme kellenkään vääryyttä tehneet, emme ketään turmelleet, emme keneltäkään mitään vaatineet.

7:3 Senkaltaista en sano minä teille kadotukseksi; sillä minä olen ennen sanonut, että te olette meidän sydämessämme ynnä kuolla ja ynnä elää.

7:4 Minä puhun teille suurella rohkeudella, minä kerskaan paljon teistä, minä olen lohdutuksella täytetty, minä olen ylönpalttisessa ilossa kaikessa meidän vaivasamme.

7:5 Sillä kuin me Makedoniaan tulimme, ei meidän lihallamme ollut yhtään lepoa, vaan kaikissa paikoissa olimme me vaivatut, ulkona sota, sisällä pelko.

7:6 Mutta Jumala, joka nöyriä lohduttaa, hän lohdutti meitä Tituksen tulemisella,

7:7 Vaan ei ainoastaan hänen tulemisellansa, mutta myös sillä lohdutuksella, jonka hän teiltä saanut oli, ja ilmoitti meille teidän halunne, teidän itkunne ja teidän kiivautenne minusta, niin että minä vielä enemmän ihastuin.

7:8 Sillä jos minä lähetyskirjallani saatinkin teitä murheesen, enpä minä sitä kadu, ehkä minä olisin katunut; sillä minä näen sen lähetyskirjan teitä hetken aikaa murheessa pitäneen.

7:9 Nyt minä iloitsen, en sii-

gen saastaisuudesta/ täyttäin pyhyttä Jumalan pelgosa.

7:2 Seuratcat meitä/ en me ketän wastian rickonet/ en me kellengän lijca tehnet/ en me ketän wietellet.

7:3 Sencaltaista en sano minä teille cadotuxexi: Sillä minä olen teille tästä jo ennengin sanonut/ että te oletta meidän sydämisäm ynnä cuolla ja elä.

7:4 Minä puhun teille suurella rohkeudella. Minä kerscan paljo idziäni teistä: minä olen lohdutuxella täytetty: minä olen ylönpaldises ilos caikesa meidän waiwasam.

7:5 Sillä cosca me Makedoniaan tulimme/ ei meidän lihallem ollut yhtän helppo/ waan caikisa paicoisa olimma me waiwasa/ ulcoisest sota/ sisällisest pelco.

7:6 Mutta Jumala joca nöyriä lohdutta/ hän lohdutti myös meitä Tituxen tulemisella.

7:7 Ei ainoastans hänen tulemisellans/ waan myös sillä lohdutuxella jonga hän teidä saanut oli/ ja ilmoitti meille teidän halun/ teidän itcun ja teidän ahkerudenne minusta/ nijn että minä wielä enämmin ihastuin.

7:8 Sillä se cuin minä teitä minun lähetyskirjallani murheesen saatin/ embä minä sitä cadu ja ehkä minä caduisin/ cuitengin että minä näen sen lähetyskirjan teitä hetken aica murhesa pitänen/

7:9 Nijn minä cuitengin sijtä

tulitte murheellisiksi, vaan siitä, että murheenne oli teille parannukseksi; sillä te tulitte murheellisiksi Jumalan mielen mukaan, ettei teillä olisi mitään vahinkoa meistä.

7:10 Sillä Jumalan mielen mukainen murhe saa aikaan parannuksen, joka koituu pelastukseksi ja jota ei kukaan kadu; mutta maailman murhe tuottaa kuoleman.

7:11 Sillä katsokaa, kuinka suurta intoa juuri tuo Jumalan mielen mukainen murehtimisenne on saanut teissä aikaan, mitä puolustautumista, mitä paheksumista, mitä pelkoa, ikävöimistä, kiivautta, mitä kurittamista! Olette kaikin tavoin osoittaneet olevanne puhtaat tässä asiassa.

7:12 Vaikka minä siis kirjoitinkin teille, en kirjoittanut vääryyttä tehneen enkä vääryyttä kärsineen vuoksi, vaan sentähden, että teidän intonne meidän hyväksemme tulisi julki teidän keskuudessanne Jumalan edessä.

7:13 Sentähden me olemme nyt lohdutetut. Mutta tämän lohdutuksemme ohessa on meitä vielä paljoa enemmän ilahuttanut Tiituksen ilo, sillä hänen henkensä on saanut virvoitusta teiltä kaikilta.

7:14 Sillä jos olenkin jossakin kohden teitä hänelle kehunut, en ole joutunut häpeään, vaan niinkuin kaikki, mitä olemme teille puhuneet, on totta, niin on myös se, mistä olemme teitä Tiitukselle ke-

tä, että te murheissa olitte, vaan että te olitte murheissa parannukseksi; sillä te olitte murheelliset Jumalan mielen jälkeen, ettei teillä meistä missään vahinkoa olisi.

7:10 Sillä se murhe, joka Jumalan mielen jälkeen tapahtuu, saattaa katumisen autuudeksi, jota ei yksikään kadu; mutta maailman murhe saattaa kuoleman.

7:11 Sillä katso, että te olitte Jumalan mielen jälkeen murheelliset, kuinka suuren ahkeruuden se on teissä vaikuttanut! Ja tosin edesvastauksen, närkästyksen, pelvon, ikävöitsemisen, kiivauden ja koston. Te olette kaikissa teitänne puhtaiksi osoittaneet tässä asiassa.

7:12 Sentähden vaikka minä teille kirjoitin, niin ei se ole kuitenkaan sen tähden tapahtunut, joka rikkonut oli, eikä sen tähden, jolle vääryys tehtiin, mutta sentähden, että teidän ahkeruutenne meidän kohtaamme Jumalan edessä julkiseksi tulisi.

7:13 Sentähden me olemme saaneet lohdutuksen, että tekin olette lohdutetut. Mutta vielä enemmän iloitsimme me Tituksen ilosta; sillä hänen henkensä oli teiltä kaikilta virvoitettu.

7:14 Ja mitä minä hänen edessänsä teistä kerskannut olen, en minä sitä häpee; vaan niinkuin kaikki ovat todet, mitkä minä teille puhunut olen, niin on myös meidän kerskauksemme Tituksen edessä todeksi tullut.

iloidzen/ en sijtä että te murhisa olitta/ waan että te olitta murehisa parannuxexi. Sillä te oletta murhelliset ollet Jumalan mielen jälken/ nijn ettei teille pidäis meistä joscus wahingota oleman.

7:10 Sillä se murhe/ joca Jumalan mielen jälken tapahutu/ saatta catumisen autuudexi/ jota ei yxikän cadu. Mutta mailman murhe saatta cuoleman.

7:11 Cadzocat/ että te olitta Jumalan mielen jälken murhelliset/ cuinga suuren ahkeruden se on teisä waicuttanut. Ja tosin wastamisen/ närkästyxen/ pelgon/ halamisen/ kijwauxen ja coston. Te oletta caikisa teidänne puhtaxi osottanet työsä.

7:12 Sentähden waicka minä teille kirjoitin/ nijn ei se ole cuitengan sen tähden tapahtunut joca rickonut oli/ eikä sen tähden jolle vääryys tehtiin/ mutta sentähden/ että teidän ahkeruden meidän cohtam Jumalan edes julkisexi tulisi.

7:13 Sentähden me olemme saanet lohdutuxen/ että tekin oletta lohdutetut. Mutta wielä enämmin iloidzisimma me Tituxen ilosta: Sillä hänen Hengens on teildä caikilda wirwotettu.

7:14 Ja mitä minä hänen edesäns teistä kerscannut olen/ embä minä sitä häpe/ waan nijncuin caicki owat todet/ cuin minä teille puhunut olen: nijn on myös meidän kerscauxem Tituxen ede-

huneet, osoittautunut todeksi.

7:15 Ja hänen sydämensä heltyy yhä enemmän teitä kohtaan, kun hän muistelee kaikkien teidän kuuliaisuuttanne, kuinka te pelolla ja vavistuksella otitte hänet vastaan.

7:16 Minä iloitsen, että kaikessa voin olla teistä turvallisella mielellä.

2 Korinto 8 LUKU

8:1 Mutta me saatamme teidän tietoonne, veljet, mitä Jumalan armo on vaikuttanut Makedonian seurakunnissa:

8:2 että, vaikka he olivatkin monessa ahdistuksen koetuksessa, niin oli heidän ilonsa heidän suuressa köyhyydessäänkin niin ylenpalttinen, että he alttiisti antoivat runsaita lahjoja.

8:3 Sillä voimiensa mukaan, sen minä todistan, jopa yli voimiansakin he antoivat omasta halustansa,

8:4 paljon pyytämällä anoen meiltä sitä suosiota, että pääsisivät osallisiksi pyhien avustamiseen;

8:5 eivätkä he vain tehneet, niinkuin me olimme toivoneet, vaan antoivat itsensäkin, ennen kaikkea Herralle ja sitten meille, Jumalan tahdosta,

8:6 niin että me kehoitimme Tiitusta, niinkuin hän jo oli alkanut, saattamaan teidän keskuudessanne päätökseen tämänkin rakkaudentyön.

7:15 Ja hänellä on sangen suuri sydämellinen halu teidän puoleenne, kuin hän kaikkein teidän kuuliaisuutenne muistaa, kuinka te pelvolla ja vavistuksella häntä otitte vastaan.

7:16 Minä siis iloitsen, että minä kaikissa asioissa teihin taidan luottaa.

8 LUKU

8:1 Mutta minä teen teille tietäväksi, rakkaat veljet, Jumalan armon, joka Makedonian seurakuntiin annettu on;

8:2 Sillä heidän ilonsa oli ylönpalttinen, kuin heitä monen vaivan kautta koetettiin, ja vaikka he sangen köyhät olivat, ovat he kuitenkin runsaasti kaikessa yksinkertaisuudessa antaneet.

8:3 Sillä he olivat kaikesta voimastansa (sen minä todistan) ja ylitsekin voimansa hyväntahtoiset,

8:4 Ja meitä suurella ahkeruudella rukoilivat, että me ottaisimme vastaan sen hyvän työn ja sen palveluksen osallisuuden, joka pyhain varaksi koottu oli.

8:5 Ja ei niinkuin me toivomme, vaan he antoivat itsensä ensisti Herralle ja (sitte) meille Jumalan tahdon kautta.

8:6 Että meidän pitäis Titusta neuvoman, että, niinkuin hän oli ennen ruvennut, hänen pitäis senkaltaisen hyvän työn niin teidän seasanne päättämän;

sä todexi tullut.

7:15 Ja hänellä on sangen suuri sydämellinen halu teidän puoleen/ koska hän caickein teidän cuuliaisuttan muista/ cuinga te pelgolla ja wapistuxella händä wastian rupeisitta.

7:16 Minä iloidzen/ että minä caikisa asioisa teihin saan turwata.

VIII. Lucu .

8:1 Mlnä teen teille tietäväxi/ rackat weljet/ Jumalan Armon/ joca Macedonian Seuracundijn annettu on:

8:2 Sillä heidän ilons oli ylönpaldinen/ koska heitä monen waiwan cautta coeteldin/ ja waicka he sangen köyhät olit/ owat he cuitengin runsast caikes yxiker-taisudes andanet.

8:3 Sillä he olit caikesta woimastans/ ja ylidzekin woimans (Sen minä todistan) walmit/

8:4 ja meitä suurella ahkerudella rucoilit/ että me ottaisimma wastian sen hyvän työn/ ja sen palweluxen osallisuden cuin Pyhäin waraxi coottu oli.

8:5 Ja ei nijn cuin me toiwomma/ waan he annoit idzens ensist HERralle/ ja sijtte meillen/ Jumalan tahdon cautta/

8:6 Että meidän pidäis Titusta neuwoman/ että nijncuin hän oli ennen ruwennut/ hänen pidäis sencaltaisen hyvän työn nijn teidän seasan päätämän.

8:7 Mutta niinkuin teillä on ylenpalttisesti kaikkea: uskoa, sanaa, tietoa, kaikkinaista intoa ja meistä teihin tullutta rakkautta, niin olkaa ylenpalttiset tässäkin rakkaudentyössä.

8:8 En sano tätä käskien, vaan viittaamalla muiden intoon minä tahdon koetella teidänkin rakkautenne vilpittömyyttä.

8:9 Sillä te tunnette meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armon, että hän, vaikka oli rikas, tuli teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhyydestään rikastuisitte.

8:10 Minä annan vain neuvon tässä asiassa; sillä se on hyödyksi teille, jotka jo viime vuonna olitte ensimmäiset, ette ainoastaan tekemässä, vaan myös tahtomassa.

8:11 Täyttäkää nyt siis tekonne, niin että, yhtä alttiisti kuin olitte sen päättäneet, sen myös täyttäisitte, varojenne mukaan.

8:12 Sillä jos on alttiutta, niin se on otollinen sen mukaan, kuin on varoja, eikä sen mukaan, kuin niitä ei ole.

8:13 Sillä ei ole tarkoitus, että muilla olisi huojennus, teillä rasitus, vaan tasauksen vuoksi tulkoon tätä nykyä teidän yltäkylläisyytenne heidän puutteensa hyväksi,

8:14 että heidänkin yltäkylläisyytensä tulisi teidän puutteenne hyväksi, niin että syntyisi tasaus,

8:7 Mutta niinkuin te olette kaikissa rikkaat, uskossa ja sanassa, ja taidossa ja kaikkinaisessa ahkeruudessa, ja teidän rakkaudessanne meidän kohtaamme, (niin sovittakaat siis), että te myös tässä armossa rikkaat olisitte.

8:8 Enpä minä vaatimisesta sitä sano, vaan muiden ahkeruudesta koettelen minä myös teidän rakkautenne vakuutta.

8:9 Sillä te tiedätte meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armon, että hän rikkaana ollessansa tuli kuitenkin teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhyytensä kautta rikkaaksi tulisitte.

8:10 Minun neuvoni minä tästä annan; sillä se on teille hyödyllinen, että te olette ennen ruvenneet ei ainoasti sitä tekemään, vaan jo menneenä vuonna tahdoitte sitä.

8:11 Täyttäkää nyt siis te työ, jonka te rupesitte, että niinkuin tahto valmis oli, te myös sen voimanne perästä täyttäisitte.

8:12 Sillä jos joku edellä mielellinen on, niin hän on otollinen varansa jälkeen, ja ei sen jälkeen, joka ei hänellä ole.

8:13 Ei niin luullen, että muilla pitää oleman huojennus ja teillä ahdistus, vaan että se tasan olis, niin palvelkaan teidän rakkautenne heidän köyhyyttänsä tällä ajalla,

8:14 Että myös heidän rikkautensa teidän puuttumistanne palvelis, että tasan tapahtuis,

8:7 Mutta niinkuin te olette caikisa rikat/ uscosa/ sanassa ja taidosa/ ja caickinaises ahkerudes/ ja teidän rackaudesan meidän tygö/ nijn sowittacat sijs/ että te myös tässä hywäs tegos rikat olisitta.

8:8 Embä minä sitä sano/ että minä waadin teitä siihen/ waan että muut nijn ahkerat owat/ kiusan minä myös teitä rackauteen/ jos se waca olis.

8:9 Sillä te tiedätte meidän HERran Jesuxen Christuxen Armon/ että hän ricasna ollesans tuli cuitengin teidän tähten köyhäxi/ että te hänen köyhydens cautta rickaxi tulisitta.

8:10 Mlnun neuwoni minä tästä annan: sillä se on teille tarpellinen/ että te jo oletta ajastaica ennen ruwennet/ ei ainoastans sitä tekemän/ waan jo tahdoittakin sitä.

8:11 Täyttäkät sijs se työ cuin te rupeisitta/ että nijn cuin tahto walmis oli/ te myös sen woimanna perästä täyttäisitte.

8:12 Sillä jos jocu mielellinen on/ nijn hän on otollinen hänen warans jälken/ ja ei sen jälken jota ei hänellä ole.

8:13 Ei nijn luullen/ että muilla pitä oleman huojistus/ ja teillä ahdistus/ waan että se tasan olis/ nijn palwelcan teidän rickauden heidän köyhyttäns/ tällä cowalla ajalla/

8:14 Että heidän rickaudens tästedes teidän puuttumistan palwelis/ että tasan tapahduis:

<p>8:15 niinkuin kirjoitettu on: Joka oli paljon koonnut, sille ei jäänyt liikaa, ja joka oli koonnut vähän, siltä ei mitään puuttunut.</p>	<p>8:15 Niinkuin kirjoitettu on: joka paljon kokosi, ei hänellä ollut liiaksi, ja joka vähän kokosi, ei häneltä mitään puuttunut.</p>	<p>8:15 Nijncuin kirjoitettu on: Joca paljo cocois/ ei hänellä ollut lijaxi/ ja joca vähän cocois/ ei häneldä mitän puuttunut.</p>
<p>8:16 Mutta kiitos Jumalalle, joka antaa Tiituksen sydämeen saman innon teidän hyväksenne!</p>	<p>8:16 Mutta Jumalan olkoon kiitos, joka senkaltaisen ahkeruuden antoi Tituksen sydämeen teidän tähtenne!</p>	<p>8:16 Mutta Jumalan olcon kijtos/ joca sencaltaisen ahkeruden annoi Tituxen sydämeen teidän tähten.</p>
<p>8:17 Sillä hän otti varteen minun kehoitukseni, innostuipa niinkin, että lähtee omasta halustaan teidän tyköne.</p>	<p>8:17 Sillä hän otti sen neuvon hyväksi, ja tosin oli sitä ahkerampi, että hän läksi mielellänsä teidän tyköne.</p>	<p>8:17 Sillä hän otti sen neuwon/ ja tosin/ hän oli nijn ahkera/ että hän läxi mielelläns teidän tygönne.</p>
<p>8:18 Ja me lähetämme hänen kanssaan veljen, jota evankeliumin julistamisesta kiitetään kaikissa seurakunnissa</p>	<p>8:18 Mutta me olemme hänen kanssansa lähettäneet veljen, jota evankeliumissa kiitetään kaikissa seurakunnissa.</p>	<p>8:18 Mutta me olemma yhden veljen hänen cansans lähettänet/ jota Evangeliumis kijtetän caikisa Seuracunnisa.</p>
<p>8:19 ja jonka seurakunnat vielä sen lisäksi myös ovat valinneet matkatoveriksemme viemään tätä rakkauden lahjaa, joka on meidän toimitettavanamme itse Herran kunniaksi ja oman alttiutemme osoitukseksi.</p>	<p>8:19 (Mutta ei se ainoasti, vaan hän on myös säättynyt seurakunnilta meidän matkakumppaniksemme tämän armon kanssa, joka meidän kauttamme Herran kunniaksi toimitetaan, ja teidän hyvän tahtonne koettelemiseksi,)</p>	<p>8:19 Mutta ei ainoastans sitä/ waan hän on myös säättyny Seuracunnilda oleman meidän matcacumpaninam täsä hywäsä tegosa/ joca meidän cauttam HERran cunniaxi toimitetan/ ja teidän hywän mielen walmistuxen ylistyxexi.</p>
<p>8:20 Näin me teemme, ettei kukaan pääsisi moittimaan meitä mistään, mikä koskee tätä runsasta avustusta, joka on meidän toimitettavanamme.</p>	<p>8:20 Karttain sitä, ettei kenkään meitä panettelisi senkaltaisen rikkaan avun puolesta, joka meidän kauttamme toimitetaan.</p>	<p>8:20 Ja cawahtacat/ ettei kengän meitä panettelis sencaltaisen rickan awun puolestata/ jota meidän cauttam toimitetan.</p>
<p>8:21 Sillä me ahkeroitsemme sitä, mikä on hyvää ei ainoastaan Herran, vaan myös ihmisten edessä.</p>	<p>8:21 Sillä me ahkeroitsemme sitä, mikä kunniallinen on, ei ainoasti Herran edessä, vaan myös ihmisten edessä.</p>	<p>8:21 Ja cadzocat/ että se wagasti tapahduis/ ei ainoastans HERran edes/ waan ihmisten edes.</p>
<p>8:22 Ja näiden kanssa me lähetämme vielä erään veljemme, jonka intoa usein ja monessa asiassa olemme koetelleet ja joka nyt on entistä paljon innokkaampi, koska hänellä on niin suuri luottamus teihin.</p>	<p>8:22 Ja me olemme heidän kanssansa lähettäneet meidän veljemme, jonka me monessa olemme usiasti koetelleet, että hän ahkera on, ja vielä nyt paljoa ahkerampi, suurella uskalluksella, joka on teidän tyköne,</p>	<p>8:22 JA me olemma hänen cansans lähettänet meidän weljem/ jonga me monesa olemma kiusannet/ että hän ahkera on/ ja wielä nyt paljo ahkerambi.</p>
		<p>8:23 Ja sen me olemma tehnet sen suuren uscalluxen tähden/ cuin meillä teidän tygön on/</p>

8:23 Jos siis on puhe Tiituksesta, niin hän on minun toverini ja työkumppanini teidän hyväksenne; meidän veljemme taas ovat seurakuntien lähettiläitä, ovat Kristuksen kunnia.

8:24 Kun te siis osoitate heille rakkauttanne ja näytätte todeksi sen, mistä me olemme teitä kehuneet, niin teette sen seurakuntien edessä.

2 Korinto 9 LUKU

9:1 Pyhien avustamisesta minun tosin on tarpeetonta kirjoittaa teille;

9:2 sillä minä tiedän teidän alttiutenne, ja siitä minä keuhun teitä makedonialaisille, että näet Akaia on ollut valmiina menneestä vuodesta alkaen, ja niin on teidän inttonne saanut sangen monta innostumaan.

9:3 Lähetän nyt kuitenkin nämä veljet, ettei kerskaamisemme teistä tässä kohden näyttäytyisi tyhjäksi, vaan että olisitte valmiit, niinkuin olen sanonut teidän olevan;

9:4 muutoin, jos makedonialaisia tulee minun kanssani ja he tapaavat teidät valmistumattomina, me - ettemme sanoisi te - ehkä joutuisimme häpeään tässä luottamuksessamme.

9:5 Olen siis katsonut tarpeelliseksi kehoittaa veljiä edeltäpäin lähtemään teidän tyköne ja toimittamaan valmiiksi ennen lupaamanne runsaan lahjan, niin että se

8:23 Sekä Tituksen puolesta, joka minun kumppanini on ja apulaiseni teidän seasanne, että myös meidän veljeimme tähden, jotka ovat seurakuntain apostolit, Kristuksen kunnia.

8:24 Osoittakaat siis teidän rakkautenne merkki ja meidän kerskaamisemme teistänne niitä kohtaan, julkisesti seurakunnankin edessä.

9 LUKU

9:1 Sillä siitä avusta, joka pyhille annetaan, ei tarvitse minun teille kirjoittaa.

9:2 Sillä minä tiedän teidän hyvä tahtonne, jota minä teidän tähtenne keuhun Makedonialaisille, että Akaja on ollut jo ajastajan valmis ja että te olette monta siihen kiivaudellanne kehoittaneet.

9:3 Kuitenkin minä olen tämän veljen sentähden lähettänyt, ettei meidän kerskaamisemme teistä tässä asiassa tyhjäksi tulisi, että (niinkuin minä sanoin) te valmiit olisitte,

9:4 Ettemme, jos Makedonialaiset minun kanssani tulevat, ja ei löydä teitä valmiina, me silloin (en minä sano: te) senkaltaisesta kerskauksesta häpiään tulisi.

9:5 Sentähden näin minä tarpeelliseksi veljiä neuvoa, että he ensin menevät teidän tyköne ja edellä valmistavat teidän ennen luvattua hyvän lahjanne, että se valmis olis, niinkuin hyvä teko ja ei niin-

sekä Tituxen puolesta (joca minun cumpanin on/ ja apulaisen teidän seasan) ja nijn myös meidän weljeimme tähden (jotca owat Seuracundain Apostolit/ ja Christuxen cunnia)

8:24 Osottacat sijs teidän rackauden mercki ja meidän kerscamisen teistänne/ nijden cohtan/ ja julkisest Seuracunnangin edes.

IX. Lucu .

9:1 JA sijtä awusta/ cuin pyhille annetan/ ei tarwita minun teille kirjoittaman:

9:2 Sillä minä tiedän teidän hyvän tahtonna/ josta minä keuhun Makedonialeistengin seas/ ja sanon: Ahaja on ollut jo ajastajan walmis/ ja te oletta monda sijhen kiwaudellanne kehoittanet.

9:3 Cuitengin minä olen tämän weljen sentähden lähettänyt/ ettei meidän kerscamisen täsä asias tyhjäksi tulis/ ja että te walmit olisitta/ nijncuin me teistä sanonetkin olemma/

9:4 Että cosca Makedonialaiset minun cansani tulewat/ ja ei löydä teitä walmisna/ ett-en me silloin (en minä sano/ te) sencaltaisest kerscamisest häpiään tulis.

9:5 Mutta se näky minulle tarpellisexi/ weljiä neuwo/ että he ensin menewät teille walmistaman tätä luwattua siunausta/ että se walmis olis/ nijn että se olis siuna-

olisi valmis runsaana eikä kitsaana.

9:6 Huomatkaa tämä: joka niukasti kylvää, se myös niukasti niittää, ja joka runsaasti kylvää, se myös runsaasti niittää.

9:7 Antakoon kukin, niinkuin hänen sydämensä vaatii, ei surkeillen eikä pakosta; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa.

9:8 Ja Jumala on voimallinen antamaan teille ylenpalttisesti kaikkea armoa, että teillä kaikessa aina olisi kaikkea riittävästi, voidaksenne ylenpalttisesti tehdä kaikkinaista hyvää;

9:9 niinkuin kirjoitettu on: Hän sirottelee, hän antaa köyhille, hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti.

9:10 Ja hän, joka antaa siemenen kylväjälle ja leivän ruuaksi, on antava teillekin ja enentävä kylvönne ja kasvatava teidän vanhurskautenne hedelmät,

9:11 niin että te kaikessa vaurastuen voitte vilpittömästi harjoittaa kaikkinaista ante-liaisuutta, joka meidän kauttamme saa aikaan kiitosta Jumalalle.

9:12 Sillä tämä avustamispalvelus ei ainoastaan poista pyhien puutteita, vaan käy vieläkin hedelmällisemmäksi Jumalalle annettujen monien kiitosten kautta,

9:13 kun he, tästä teidän palveluksestanne huomattuaan, kuinka taattu teidän mielenne on, ylistävät Jumalaa siitä, että te näin alistu-

kuin vaatimus.

9:6 Mutta sen minä sanon: joka tiiviisti kylvää, sen pitää myös tiiviisti niittämän, joka siunauksessa kylvää, sen pitää myös siunauksessa niittämän,

9:7 Kukin sydämensä ehdon jälkeen, ei ylönmielin eli vaa-tein; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa.

9:8 Mutta Jumala on väkevä niin sovittamaan, että kaikinainen armo teidän seas-sanne ylönpalttiseksi tulis, että teillä kaikissa aina yltäkylä olis, ja olisitte rikkaat kaikkiin hyviin töihin;

9:9 (Niinkuin kirjoitettu on: hän on hajoittanut ja antanut köyhille: hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti.

9:10 Mutta joka siemenen kylväjälle antaa, hän teillekin antaa leivän syödäksenne, ja lisää teidän siemenenne, ja kasvattaa teidän vanhurskautenne hedelmän,)

9:11 Että te kaikissa rikkaaksi tulisitte, kaikella yksinkertaisuudella, joka meidän kauttamme Jumalalle kiitoksen vaikuttaa.

9:12 Sillä tämän viran palvelus ei ainoastaan täytä sitä, mikä pyhiltä puuttuu, vaan on siihen yltäkyläinen, että moni kiittää Jumalaa,

9:13 (Tämän palveluksen koettelemuksen kautta ylistäin Jumalaa teidän nöyrän tunnustuksenne tähden Kristuksen evankeliumissa, ja

us/ ja ei ahneus.

9:6 Mutta sen minä sanon: joca tiwist kylwä/ se myös tiwist nijttä/ ja joca siunaukes kylwä/ hän myös siunaukes nijttä.

9:7 Cukin sydämens ehdon jälken/ ei ylönmielden eli waatein: Sillä että iloista antajata Jumala racasta.

9:8 Mutta Jumala on wäkewä nijn sowittaman/ että caickinaiset Armot teidän seasan rickast owat/ että teillä caickista yldäkylä olis/ ja olisitta rickat caickinaisisa hywisä töisä.

9:9 Nijn cuin kirjoitettu on: Hän on hajottanut ja andanut köyhille/ hänen wanhurscaudens pysy ijancaickisest.

9:10 (Mutta joca siemenen kylwäjälle anda/ hän teillekin anda leiwän syödäxenne/ ja lisä teidän siemenen/ ja caswatta teidän wanhurscaudenne hedelmän)

9:11 Että te caikisa rickaxi tulisitta/ caikella yxiker-taisudella/ joca meidän cauttam Jumalalle kijtoxen waicut-ta.

9:12 Sillä tämä apu cuin Pyhille tehdän/ei ainoastans täytä sitä cuin Pyhildä puuttu/ waan on siihen yldäkyläinen/

9:13 Että moni kijttä Jumalata tämän meidän wagan palveluxemme tähden/ ja ylistä Jumalata teidän nöyrän tunnustuxenne tähden Christuxen

vaisesti tunnustaudutte Kristuksen evankeliumiin ja näin vilpittömästi olette ruvenneet yhteyteen heidän kanssaan ja kaikkien kanssa.

9:14 Ja hekin rukoilevat teidän edestänne ja ikävöivät teitä sen ylen runsaan Jumalan armon tähden, joka on teidän osaksenne tullut.

9:15 Kiitos Jumalalle hänen sanomattomasta lahjastaan!

myös teidän yksinkertaisen tasajaon tähden, heidän ja kaikkein kohtaan,)

9:14 Ja heidän rukouksis-
sansa teidän edestänne, jotka teitä ikävöitsevät, sen ylönpalttisen Jumalan armon tähden, joka teissä on.

9:15 Mutta kiitos olkoon Jumalan hänen sanomattoman lahjansa edestä!

Evangeliumis/ ja myös teidän yxikertaisen tasajagon tähden/ heidän ja caickein cohtan/

9:14 Ja heidän rucouxisans teidän tähtenne/ jotca myös teitä ikävöidzewät/ sen sanomattoman Jumalan Armon tähden cuin teisä on.

9:15 Mutta Jumalan olcon kijos hänen sanomattoman lahjans edestä.

2 Korintto 10 LUKU

10:1 Minä, Paavali, itse kehointan teitä Kristuksen laupeuden ja lempeyden kautta, minä, joka olen muka nöyrä kasvotusten teidän kanssanne, mutta poissa ollessani rohkea teitä kohtaan,

10:2 ja pyydän, ettei minun, kun tulen teidän tyköne, tarvitsisi käyttää sitä rohkeutta, millä aion luottavaisesti uskaltaa käydä eräiden kimp-
puun, jotka ajattelevat meistä, aivan kuin vaeltaisimme lihan mukaan.

10:3 Vaikka me vaellammekin lihassa, emme kuitenkaan lihan mukaan sodi;

10:4 sillä meidän sota-
aseemme eivät ole lihalliset, vaan ne ovat voimalliset Jumalan edessä hajottamaan maahan linnoituksia.

10:5 Me hajotamme maahan järjen päätelmät ja jokaisen varustuksen, joka nostetaan Jumalan tuntemista vastaan, ja vangitsemme jokaisen ajatuksen kuuliaisiksi Kristukselle

10 LUKU

10:1 Mutta minä Paavali neuvon teitä Kristuksen siiveyden ja vakuuden tähden, minä, joka teidän tykönä ollessani kehno olen, vaan poissa ollessani olen rohkea teitä vastaan.

10:2 Mutta minä rukoilen teitä, ettei minua vaadittaisi rohkiaksi tykönä ollessani, niinkuin minulla luullaan rohkeus muutamia vastaan olevan, jotka meidän luulevat lihan jälkeen vaeltavan.

10:3 Sillä ehkä me lihassa vaellamme, emmepä me sentähden lihan jälkeen sodi.

10:4 Sillä meidän sota-
aseemme ei ole lihalliset, vaan väkevät Jumalan edessä kukistamaan varjeluksia.

10:5 Ja me maahan lyömme aivoitukset ja kaiken korkeuden, joka hänensä korottaa Jumalan tuntemista vastaan, ja vangiksi otamme kaiken ajatuksen Kristuksen kuuliaisuuden alle,

X. Lucu .

10:1 Mutta minä Pawali neuvon teitä Christuxen siweyden ja kärsimisen tähden/ minä joca teidän tykönä ollessani kehno olen/ waan poisollessani olen minä rohkea teitä wastian.

10:2 Mutta minä rucoilen teitä/ ettei minua waaditaisi rohkiaksi tykönä ollessani/ ja nijncuin minulla luullan rohkeus muutamita wastian olewan/ jotca meitä luulewat/ meidän lihamma jälken wael-dawan.

10:3 Sillä ehkä me lihassa waellamme/ embä me sentähden lihan jälken sodi.

10:4 Sillä ei meidän so-
taasem ole lihalliset/ waan wäkwät Jumalan edes/ cu-
kistaman nijtä warjeluxia/

joilla me aiwoituxet lyömme maahan/

10:5 Ja caiken corkeuden/ cuin hänens corgotta Jumalan tundemista wastian/ ja fangixi otamme caiken ajatuxen Christuxen cuuliaisuden ala:

<p>10:6 ja olemme valmiit ranskaisemaan kaikkea tottelemattomuutta, kunhan te ensin olette täysin kuuliaisiksi tulleet.</p>	<p>10:6 Ja olemme valmiit kostamaan kaikkea kovakorvaisuutta, kuin teidän kuuliaisuutenne täytetään.</p>	<p>10:6 Ja olemme valmiit costaman caickia cowacorwaisutta/ cosca teidän cuuliaisuuden täytetään.</p>
<p>10:7 Nähkää, mitä silmäin edessä on. Jos joku on mielessään varma siitä, että hän on Kristuksen oma, ajattele koon hän edelleen mielessään, että samoin kuin hän on Kristuksen, samoin olemme mekin.</p>	<p>10:7 Katsotteko te niiden jälkeen, mitkä silmäin edessä ovat? Jos joku uskaltaa sen päälle, että hän on Kristuksen oma, se ajatellaan itselänsä, että niinkuin hän on Kristuksen oma, niin olemme mekin Kristuksen omat.</p>	<p>Duomidzettaco te näkyväisten jälkeen. 10:7 Jos joku uscalda sen päälle/ että hän on Christuxen oma/ se ajatellaan idzelänsä/ että nijncuin hän on Christuxen oma/ nijn olemme me myös Christuxen omat.</p>
<p>10:8 Ja vaikka minä jonkun verran enemmänkin kerskaisin siitä vallastamme, jonka Herra on antanut teitä rakentaaksemme eikä kukistaaksemme, en ole häpeään joutuva.</p>	<p>10:8 Sillä jos minä vielä enemmän kerskaisin meidän vallastamme, jonka Herra meille antanut on teidän parannukseksenne, ja ei kadotukseksenne, enpä minä häpeäisi,</p>	<p>10:8 Ja jos minä vielä enemmän idziäni kerscaisin meidän wallastam/ cuin HERRA meille andanut on teidän parannuxexen/ ja ei pahennuxexen/ embä minä sijttekän häpiäis.</p>
<p>10:9 Tämän minä sanon, ettei näyttäisi siltä, kuin peloitelisin teitä kirjeilläni.</p>	<p>10:9 Etten minä näkyisi teitä lähetykskirjoilla peljättäväni.</p>	<p>10:9 (Mutta minä sanon) ettei teidän pitä luuleman/ nijncuin minä teitä Lähetykskirjallani peljätäisin.</p>
<p>10:10 Sillä hänen kirjeensä ovat, sanotaan, kyllä mahtavat ja pontevat, mutta ruumiillisesti läsnäollessaan hän on heikko, eikä hänen puheensa ole minkään arvoista.</p>	<p>10:10 Sillä lähetykskirjat (sanovat he) ovat raskaat ja väkevät, mutta ruumiillinen läsnäolemus on heikko ja puhe on ylönkatsottu.</p>	<p>10:10 Sillä Lähetykskirjat (sanovat he) ovat rascat ja wäkwät/ mutta ruumiillinen läsnäolemus on heicko/ ja puhe on ylöncaadzottu.</p>
<p>10:11 Joka niin sanoo, ajattele koon, että samaa, mitä me poissaolevina olemme kirjeissämme sanoissa, samaa me myös olemme läsnäolevina teoissa.</p>	<p>10:11 Senkaltainen ajatellaan, että niinkuin me olemme lähetyksvirkein kautta sanoissa poissaollessamme, niin me myös olemme itse työllä läsnäollessamme.</p>	<p>10:11 Sencaltainen ajatellaan/ että nijncuin me olemme Lähetykskirjan sanois poisolduani: nijn me myös kyllä tohdimma olla idze työllä läsnäolduam.</p>
<p>10:12 Sillä me emme rohkene lukeutua emmekä verrata itseämme eräisiin, jotka itseensä suosittelevat; mutta he ovat ymmärtämättömiä, kun mittaavat itsensä omalla itsellään ja vertailevat itseään omaan itseensä.</p>	<p>10:12 Sillä emmepä me rohkene meitämme lukea eli verrata niihin, jotka itsiänsä ylistävät; mutta että he itse heillänsä heitänsä mittaavat ja pitävät ainoastaan itse heistänsä, niin ei he mitään ymmärrä.</p>	<p>10:12 Sillä embä me julke meitäm luke eli werrata niihin/ jotca idziäns ylistävät/ mutta että he idze heidäns mittawat/ ja pitävät ainoastans idze heistäns/ nijn ei he mitän ymmärrä.</p>
<p>10:13 Me taas emme rupea kerskaamaan yli määrän,</p>	<p>10:13 Mutta emme meitämme kerskaa ylitse määrän,</p>	<p>10:13 Mutta embä me meitäm kersca ylidze määrän/</p>

vaan ainoastaan sen määrätyn vaikutusalan mukaan, minkä Jumala on asettanut meille määräksi, ulottuaksemme teihinkin asti.

10:14 Sillä me emme kurota itseämme liiaksi, ikäänkuin emme teihin ulottuisikaan, sillä olemmehan ehtineet Kristuksen evankeliumin julistamisessa teihinkin asti.

10:15 Emme kerskaa yli määrän, emme muiden vaivannäköistä, mutta meillä on se toivo, että teidän uskonne lisääntyessä me oman vaikutusalamme mukaan kasvamme teidän keskuudessanne niin suuriksi,

10:16 että saamme viedä evankeliumin myöskin tuolla puolen teitä oleviin maihin - tahtomatta kerskata siitä, mikä jo on valmista toisten vaikutusalalla.

10:17 Mutta joka kerskaa, hänen kerskauksenaan olkoon Herra.

10:18 Sillä ei se ole koetuksen kestävä, joka itse itseään suosittelee, vaan se, jota Herra suosittelee.

2 Korinto 11 LUKU

11:1 Jospa kärsisitte minulta hiukan mielettömyyttäkin! Ja kyllähän te minua kärsittekin.

11:2 Sillä minä kiivailen teidän puolestanne Jumalan kiivaudella; minähän olen kihlannut teidät miehelle, yhdelle ainoalle, asettaakseni Kristuksen eteen puhtaan neitsyen.

11:3 Mutta minä pelkään, et-

vaan ainoastaan kohtuullisen määrätyn mitan jälkeen, jonka Jumala meille mitannut on, joka myös teihinkin ulottuu.

10:14 Sillä emmepä me itseämme leviämmältä anna ulos kuin sopii, niinkuin emme olisikaan teihin ulottuneet; sillä me olemme jo hamaan teidän tyköne Kristuksen evankeliumilla tulleet.

10:15 Ja emme kerskaa meitämme ylitse määrän vieraisissa töissä; vaan me toivomme, kuin teidän uskonne kasvaa teissä, että mekin meidän määrämme jälkeen tahdomme levitä yltäkyläisesti,

10:16 Evankeliumia saarnaamaan niille, jotka tuolla puolen teitä asuvat: emmekä meitämme kerskaa niistä, jotka vieraan mitan jälkeen valmistetut ovat.

10:17 Mutta joka kerskaa, se kerskatkaan Herrassa;

10:18 Sillä joka itsiänsä kiittää, ei se ole koeteltu, vaan se, jota Herra kiittää.

11 LUKU

11:1 Oi jospa te vähänkin minun tyhmyyttäni kärsisitte! Ja tosin te minua kärsitte.

11:2 Sillä minä kiivaan teitä Jumalan kiivaudella. Sillä minä olen teitä kihlannut yhdelle miehelle, että minä puhtaan neitseen Kristukselle tuottaisin.

11:3 Mutta minä pelkään,

vaan ainoastans cohtullisen määrätyn mitan jälkeen/ cuin Jumala meille mitannut on/ joca myös teihingin ulottu.

10:14 Sillä embä me idziämme wenyttä/ nijncuin en me oliscan teihin ulottunet: sillä me olemma jo haman teidän tygön Christuxen Evangeliumilla tullet/

10:15 Ja en me kersca meitäm ylidze määrän wieraisa töisä. Ja me toiwomma/ cosca teidän uscon caswa teisä/ että mekin meidän määräm jälken tahdomma lewetä/

10:16 Ja sitä Evangeliumita saarnata/ nijlle cuin tuolla puolen teitä asuwat/ engä meitäm kersca sijtä/ cuin wierasten määrän jälken walmistettu on.

10:17 MUtta joca idziäns kersca/ se kerscatcan idziäns HERrasa:

10:18 Sillä joca idziäns kijttä/ ei se ole coeteldu/ waan se jota HERra kijttä.

XI. Lucu .

11:1 Josca te wähängin minun tyhmyttäni hywäxi ottaisitta. Kyllä tosin te minua kärsitte:

11:2 Sillä minä kijwan teitä Jumalan kijwauwella. Ja minä olen teille kihlannut yhden miehen/ että minä puhtain neidzen Christuxelle tuottaisin.

11:3 Mutta minä pelkän/ että

tä niinkuin käärme kavaluudellaan petti Eevan, niin teidän mielenne ehkä turmeltuu pois vilpittömyydestä ja puh- taudesta, joka teissä on Kris- tusta kohtaan.

11:4 Sillä jos joku tulee ja saarnaa jotakin toista Jeesus- ta kuin sitä, jota me olemme saarnanneet, tai jos te saatte toisen hengen, kuin minkä olette saaneet, tai toisen evankeliumin, kuin minkä olet- te vastaanottaneet, niin sen te hyvin kärsitte.

11:5 Mutta minä en katso itseäni missään suhteessa noita isoisia apostoleja huonommaksi.

11:6 Jos olenkin oppimaton puheessa, en kuitenkaan tiedossa; olemmehan tuoneet sen teille kaikin tavoin ilmi kaikissa asioissa.

11:7 Vai olenko tehnyt syntiä siinä, että - alentaessani itseni, jotta te ylenisitte - olen ilmaiseksi julistanut teille Jumalan evankeliumia?

11:8 Muita seurakuntia minä riistin, ottaessani heiltä palkkaa palvelukseni teitä. Kun olin teidän luonanne ja kärsin puutetta, en rasittanut ketään.

11:9 Sillä mitä minulta puuttui, sen täyttivät veljet, jotka tulivat Makedoniasta; ja kaikessa minä varoin olemasta teille rasitukseksi, ja olen vas- takin varova.

11:10 Niin totta kuin Kristuk-

että niinkuin kärke vietteli Evan kavaluudellansa, niin myös teidän taitonne turmel- laan siitä yksinkertaisuudes- ta, joka on Kristuksessa.

11:4 Sillä jos se, joka teidän tykönnä tulee, toisesta Je- suksesta teille saarnaa, josta emme saarnanneet, taikka jos te toisen hengen saatte, jota ette ole saaneet, eli toi- sen evankeliumin, jota ette ole ottaneet vastaan, niin te sen oikein kärsitte.

11:5 Sillä minä arvaan, etten minä ole ollut halvempi niitä kaikkein korkeimpia aposto- leita.

11:6 Ja ehkä minä olen pu- heessa yksinkertainen, niin en minä ole tiedossa yksin- kertainen; kuitenkin olemme me kyllä kaikille teille tiettä- vät.

11:7 Eli olenko minä syntiä tehnyt, että minä olen itseni alentanut, että te ylennettä- siin, että minä olen teille Jumalan evankeliumia ilman palkkaa ilmoittanut?

11:8 Ja olen muut seura- kunnat ryöstänyt, ja heiltä palkan ottanut, jolla minä teitä palvelin? Ja kuin minä olin teidän tykönnä ja mi- nulda jotakin puuttui, enpä minä ketään rasittanut.

11:9 Sillä mitä minulta puut- tui, sen veljet täyttivät, jotka Makedoniasta tulivat. Ja niin minä pidin itseni kaikissa, etten minä kenenkään kuormana ollut, ja tahdon vieläkin minuni niin pitää.

11:10 Niin totta kuin Kris-

nijn cuin kärke wietteli Hewan cawaluxellans: nijn myös tei- dän taiton käändy pois Chris- tuxen yxikertaisuudesta:

11:4 Sillä jos se joca teidän tygön tule/ toisest Jesuxest teille saarna/ josta en me saarnannet/ taicka jos te toisen Hengen saatta/ jota et te ole saanet/ eli toisen Evangeliumin/ jota et te ole wastanottanet/ nijn te oikein heitä kärsitte.

11:5 Sillä minä arwan/ etten minä ole halvembi/ cuin cor- kemmatkin Apostolit owat/

11:6 Ja ehkä minä olen pu- hesa yxikertainen/ nijn en minä ole tiedosa yxikertai- nen/ cuitengin olemma me kyllä caikille teille tiettäwät.

11:7 ELi/ olengo minä syndiä tehnyt/ että minä oeln idzeni alendanut/ että te yletäisin? Sillä minä olen teille Jumalan Evangeliumita ilman palcata ilmoittanut/

11:8 Ja olen muut Seuracun- nat ryöstänyt/ ja heildä pal- can ottanut/ jolla minä teitä palwelin.

11:9 Ja cosca minä olin tei- dän tykönnä/ ja minulda jo- takin puuttui/ embä minä ketän rasittanut:

sillä mitä minulda puuttui/ sen weljet täytit/ jotca Mace- doniasta tulit. Ja nijn minä pidin idzeni caikisa/ etten minä kenengän cuormana ollut/ ja tahdon wieläkin mi- nuni nijn pitää.

11:10 Nijn totta cuin Christu-

sen totuus on minussa, ei tätä kerskausta minulta riistettä Akaian maanäärissä.

11:11 Minkätähden? Senkötähden, etten muka rakasta teitä? Jumala tietää sen.

11:12 Mutta mitä minä teen, sen olen vastakin tekevä, riistääkseni aiheen niiltä, jotka aiheetta etsivät, että heidät siinä, missä kerskaavat, havaittaisiin samankaltaisiksi kuin mekin.

11:13 Sillä semmoiset ovat valheapostoleja, petollisia työntekijöitä, jotka tekeytyvät Kristuksen apostoleiksi.

11:14 Eikä ihme; sillä itse saatana tekeytyy valkeuden enkeliksi.

11:15 Ei ole siis paljon, jos hänen palvelijansakin tekeytyvät vanhurskauden palvelijoiksi, mutta heidän loppunsa on oleva heidän tekojensa mukainen.

11:16 Vielä minä sanon: älköön kukaan luulko minua mielettömäksi; mutta vaikka olisinkin, ottakaa minut mielettönäkin vastaan, että minäkin saisin hiukan kerskata.

11:17 Mitä nyt puhun, kun näin suurella luottamuksella kerskaan, sitä en puhu Herran mielen mukaan, vaan niinkuin mieletön.

11:18 Koska niin monet kerskaavat lihan mukaan, niin kerskaan minäkin.

11:19 Tehän hyvin suvaitsette mielettömiä, kun itse olette niin mieleviä.

11:20 Tehän suvaitsette, että joku teidät orjuuttaa, että

tuksen totuus minussa on, niin ei tämä kerskaus pidä minulta Akajan maakunnissa otettaman pois.

11:11 Minkätähden? Senkötähden, etten minä teitä rakasta? Sen Jumala tietää.

11:12 Mutta mitä minä teen, sen minä tahdon tehdä, että minä heiltä tilan ottaisın pois, jotka etsivät tilaa kerskata, että he ovat niin kuin me.

11:13 Sillä senkaltaiset väärät apostolit ja petolliset työntekijät teeskelevät itsensä Kristuksen apostoleiksi.

11:14 Ei myös ihmekään ole; sillä itse saatana muuttaa itsensä valkeuden enkeliksi.

11:15 Ei siis se ole suuri, jos myös hänen palveliansa itsensä asettelevat niinkuin he olisivat vanhurskauden saarnaajat, joiden loppu pitää oleman heidän töittensä perään.

11:16 Taas sanon minä, ettei yhdenkään pidä minua tyhmäksi luuleman; vaan ellei niin ole, niin ottakaat minua vastaan niinkuin tyhmääkin, että minä myös vähä kerskaisin.

11:17 Sitä mitä minä nyt puhun, en minä puhu niinkuin Herrassa, vaan niinkuin tyhmyydessä, että me nyt kerskaamaan ruvenneet olemme.

11:18 Koska moni kerskaa lihan jälkeen, niin minäkin tahdon kerskata.

11:19 Sillä te kärsitte mielellänne tyhmiä, että te viisaat olette.

11:20 Te kärsitte, jos joku teitä orjuuteen vaatii, jos jo-

sen totuus minussa on/ niin ei tämä kerskaus pidä minulta Achajan maacunnissa pois otettaman.

11:11 Mingätähden? Sengötähden etten minä teitä rakasta? Sen Jumala tietä.

11:12 Mutta mitä minä teen/ sen minä tahdon tehdä/ että minä heildä tilan poisottaisin/ jotca edziwät tila heitäns kerscata/ että he owat nijncuin me.

11:13 Sillä sencaltaiset väärät Apostolit/ ja wieckat työntekiät/ teeskelewät idzens Christuxen Apostoleixi.

11:14 Ei myös ihmeckän ole: Sillä idze Satanas muutta idzens walkeuden Engelixi/

11:15 Ei sijs ole ihme/ että hänen palwelians myös sixi heitäns asettelewat/ nijncuin he olisit wanhurscauden saarnajat/ joiden loppu pitää oleman heidän töidens perän.

11:16 TAas sanon minä: ettei yhdengän pidä minua tyhmäxi luuleman/ waan ellei nijn ole/ nijn pitäkät minua tyhmänä/ että minä wähäisengin idziäni kerscaisin.

11:17 Sitä cuin minä nyt puhun/ en minä puhu nijncuin HERrasa/ waan nijncuin tyhmydes/ että me nyt kerscaman ruwennet olemma/

11:18 Sillä moni kersca idziäns lihan jälken/ nijn minäkin tahdon idziäni kerscata.

11:19 Sillä te kärsittä mielellän tyhmiä/ että te idze wijnsat oletta.

11:20 Te kärsittä jos jocu teitä orjuten waati/ jos jocu

joku teidät syö puhtaaksi, että joku teidät saa saaliik-sensa, että joku itsensä ko-rottaa, että joku lyö teitä kasvoihin.

11:21 Häpeäkseeni sanon: tä-hän me kyllä olemme olleet liian heikkoja. Mutta minkä joku toinen uskaltaa - puhun kuin mieletön - sen uskallan minäkin.

11:22 He ovat hebrealaisia; minä myös. He ovat israelilai-sia; minä myös. He ovat Aab-rahamin siementä; minä myös.

11:23 He ovat Kristuksen pal-velijoita - puhun kuin mieltä vailla - minä vielä enemmän. Olen nähnyt vaivaa enemmän, olen ollut useammin vankeu-nessa, minua on ruoskittu ylen paljon, olen monta ker-taa ollut kuoleman vaarassa.

11:24 Juutalaisilta olen vii-desti saanut neljäkymmentä lyöntiä, yhtä vaille;

11:25 kolmesti olen saanut raippoja, kerran minua kivitet-tiin, kolmesti olen joutunut haaksirikkoon, vuorokauden olen meressä ajelehtinut;

11:26 olen usein ollut mat-koilla, vaaroissa virtojen vesil-lä, vaaroissa rosvojen keskel-lä, vaaroissa heimoni puolel-ta, vaaroissa pakanain puolel-ta, vaaroissa kaupungeissa, vaaroissa erämaassa, vaarois-sa merellä, vaaroissa valhe-veljien keskellä;

11:27 ollut työssä ja vaivas-sa; paljon valvonut, kärsinyt

ku teitä syö, jos joku teiltä jotakin ottaa, jos joku itsen-sä korottaa, jos joku teitä lyö kasvoille.

11:21 Sen minä sanon hä-väistyksen tähden, niinkuin me heikot olisimme: mihinkä joku uskaltaa, (minä puhun tyhmyydessä,) siihen minä-kin uskallan.

11:22 He ovat Hebrealaiset, minä myös. He ovat Israeli-laiset, minä myös. He ovat Abrahamin siemen, minä myös.

11:23 He ovat Kristuksen palveliat, (minä puhun tyh-mästi,) paljoa enemmän minä olen. Minä olen enemmän työtä tehnyt. Minä olen enemmän haavoja kärsinyt. Minä olen useammin vanki-na ollut. Usein olen kuole-man hädässä ollut.

11:24 Juudalaisilta olen mi-nä viidesti neljäkymmentä haavaa saanut, yhtä vailla.

11:25 Kolmasti olen vitsoilla piesty. Olin kerran kivitetty. Kolmasti olen minä tullut haaksirikkoon. Yön ja päivän olin minä meren syvyydessä.

11:26 Minä olen usein vael-tanut, minä olen ollut veden hädässä, ryövärien keskellä, hädässä Juudalaisten kes-kellä, hädässä pakanain keskellä, hädässä kaupun-geissa, hädässä korvessa, hädässä merellä, hädässä viekasten veljien seassa,

11:27 Työssä ja tuskassa, paljossa valvomisessa, nä-lässä ja janossa, paljossa

teitä nylke/ jos joku teitä repele/ jos joku teidän ylid-zenne idzens corgotta jos joku teitä lyö caswoille.

11:21 Sen minä sanon hä-väistyksen tähden/ nijncuin me heicot olisimma. Mhingä joku uscalda (minä puhun tyhmydes) sijhen minäkin uscallan.

11:22 He owat Ebrerit/ minä myös. He owat Israelitit/ mi-nä myös. He owat Abrahamin siemen/ minä myös.

11:23 He owat Christuxen palweliat/ (minä puhun tyh-mästi) paljo enämmin minä olen. Minä olen enämmän työtä tehnyt. Minä olen enämmän haawoja kärsinyt. Minä olen usemmin fangina ollut. Usein olen cuoleman hädäs ollut.

11:24 Judalaisilda olen minä wijdesti neljäkymmendä haa-wa saanut/ yhtä vailla.

11:25 Colmasti olen widzoilla piesty. Olin wihdoin kiwitetty. Colmasti olen minä tullut haaxi rickohon. Yösen ja päi-wän olin minä meren sywy-des.

11:26 Minä olen usein wael-danut. Minä olen ollut weden hädäsä. Hädäsä ryöwärein keskellä. Hädäsä Judalaisten keskellä. Hädäsä pacanain keskellä. Hädäsä Caupungei-sa. Hädäsä corwesa. Hädäsä merellä.

11:27 Hädäsä wiecasten wel-jein seas.

Työsä ja tuscas. Suuresa walwomises. Isomises ja ja-

nälkää ja janoa, paljon paastonnut, kärsinyt vilua ja alastomuutta.	paastossa, vilussa ja alastomuudessa,	nosa. Paljosa paastosa. Wilussa ja alastomudesä.
11:28 Ja kaiken muun lisäksi jokapäiväistä tunkeilua luonani, huolta kaikista seurakunnista.	11:28 Ilman niitä mitkä muutoin tapahtuvat, nimittäin, että minua joka päivä vaivataan ja pidän surun kaikista seurakunnista.	11:28 Ilman niitä cuin muutoin tapahtuvat/ nimittäin/ että minua jocopäivä waiwatan/ ja pidän surun caikista Seuracunnista.
11:29 Kuka on heikko, etten minäkin olisi heikko? Kuka lankeaa, ettei se minua polttaisi?	11:29 Kuka on heikko, ja en minä myös heikoksi tule? Kuka pahoitetaan, ja en minä pala?	11:29 Cuca on heicko/ ja en minä myös heicoxi tule? Cuca pahoitetan/ ja en minä pala?
11:30 Jos minun kerskata täytyy, niin kerskaan heikkoudestani.	11:30 Että minun pitää nyt kerskaaman, niin minä kerskaan heikkoudestani.	11:30 Että minun pitä nyt idziäni kerscaman/ nijn minä kerscan idziäni minun heikkoudestani.
11:31 Herran Jeesuksen Jumala ja Isä, joka on ylistetty iankaikkisesti, tietää, etten valhettele.	11:31 Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, joka olkoon ylistetty ijankaikkisesti! tietää, etten minä valehtele.	11:31 Jumalan ja meidän HERran Jesuxen Christuxen Isä/ joca olcon ylistetty ijancaickisest/ tietä etten minä walehtele.
11:32 Damaskossa kuningas Aretaan käskynhaltija vartioi damaskolaisten kaupunkia ottaaksensa minut kiinni,	11:32 Damaskussa Aretaan kuninkaan maanvanhin vartioitsi Damaskun kaupunkia ja tahtoi minun ottaa kiinni.	11:32 Damascus/ Arethan Cuningan Maanwanhin/ wartioidzi Damascun Caupungita/ ja tahdoi minun otta kijnni.
11:33 ja muurin ikkuna-aukosta minut laskettiin korissa maahan, ja niin minä pääsin hänen käsistensä.	11:33 Ja minä laskettiin maahan muurin akkunasta korissa, ja pääsin niin hänen käsistensä.	11:33 Ja minä laskettin maahan muurin ackunast corisa/ ja pääsin nijn hänen käsistäns.
2 Korinto 12 LUKU	12 LUKU	XII. Lucu .
12:1 Minun täytyy kerskata; se tosin ei ole hyödyllistä, mutta minä siirryn nyt näkyihin ja Herran ilmestyksiin.	12:1 Ei minun ole hyvää kerskaamisestani; tulen kuitenkin näkyihin ja Herran ilmoitukseen.	12:1 El minun ole hywä minun kerscamisestan/ tulen cuitengin näkyihin ja HERran ilmoituxihin.
12:2 Tunnen miehen, joka on Kristuksessa: neljätoista vuotta sitten hänet temmattiin kolmanteen taivaaseen - oliko hän ruumiissaan, en tiedä, vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää.	12:2 Minä tunnen ihmisen Kristuksessa ennen neljätoistakymmentä ajastaikaa, (oliko hän ruumiissa, en minä tiedä, eli oliko hän ulkona ruumiista, en minä sitäkään tiedä; Jumala sen tietää:) se temmattiin ylös hamaan kolmanteen taivaaseen.	12:2 Minä tunnen yhden ihmisen Christuxes ennen neljätoistakymmendä ajastaica/ olico hän ruumisa/ en minä tiedä/ eli olico hän ulcona ruumista/ en minä sitäkän tiedä/ Jumala sen tietä. Se ylöstemmattin haman colmanden Taiwasen.
12:3 Ja minä tiedän, että tämä mies - oliko hän ruu-	12:3 Ja minä tunnen sen ihmisen, (jos hän ruumiissa	12:3 Ja minä tunnen sen ihmisen. Jos hän ruumisa/

<p>miissaan vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää -</p>	<p>taikka ulkona ruumiista oli, en minä tiedä; Jumala sen tietää:)</p>	<p>taikka ulkona ruumista oli/ en minä tiedä/ Jumala sen tietä.</p>
<p>12:4 temmattiin paratiisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ihmisen ei ole lupa puhua.</p>	<p>12:4 Hän temmattiin ylös paradisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ei yhdenkään ihmisen sovi puhua.</p>	<p>12:4 Hän ylöstemmatmin Paradisiin/ ja cuuli sanomattomia sanoja/ joita ei yxikän ihminen taida puhua.</p>
<p>12:5 Tästä miehestä minä kerskaan, mutta itsestäni en kerskaa, paitsi heikkoudestani.</p>	<p>12:5 Siitä minä kerskaan; mutta en minä itsestäni kerskaa, vaan minun heikkoudestani.</p>	<p>12:5 Sijtä minä idziäni kerscan/ mutta en minä idzestäni kersca/ waan minun heikkoudestani.</p>
<p>12:6 Sillä jos tahtoisinkin kerskata, en olisi mieletön, sillä minä puhuisin totta; mutta minä pidättäydyn siitä, ettei kukaan ajattelisi minusta enempää, kuin mitä näkee minun olevan tai mitä hän minusta kuulee.</p>	<p>12:6 Sillä jos minä tahtoisin kerskata, niin en minä tekisi tyhmästi; sillä minä tahdon totuuden sanoa. Mutta kuitenkin minä itseni siinä pidätän, ettei joku minua koriammaksi lukisi, kuin hän minun näkee eli minusta kuulee.</p>	<p>12:6 Ja jos minä idziäni kerscaisin/ nijn en minä tekis tyhmästi: sillä minä tahdon totuden tunnusta. Mutta cuitengin minä idzeni sijnä pidätän/ ettei jocu minua coriammaxi lukis cuin hän minun näke/ eli minusta cuule.</p>
<p>12:7 Ja etten niin erinomaisen ilmestysten tähden ylpeilisi, on minulle annettu lihaani pistin, saatanan enkeli, rusikoimaan minua, etten ylpeilisi.</p>	<p>12:7 Ja ettei ilmoitusten ylönpalttisuus minua ylen paljon korottaisi, on pistin annettu minun lihaani, nimittäin saatanan enkeli, rusikoitsemaan minua, etten minä itsiäni ylen paljon korottaisi.</p>	<p>12:7 Ja/ ettei ilmoitusten ylönpaldisuus minua corgotais/ on pistin annettu minun lihaani/ nimittäin/ Satanan engeli/ rusicoidzeman minua/ etten minä idziäni corgotais:</p>
<p>12:8 Tämän tähden olen kolmesti rukoillut Herraa, että se erkanisi minusta.</p>	<p>12:8 Sentähden olen minä kolmasti Herraa rukoillut, että hän läksis minusta.</p>	<p>12:8 Sentähden olen minä colmasti HERra rucoillut/ että hän läxis minusta.</p>
<p>12:9 Ja hän sanoi minulle: Minun armossani on sinulle kyllin; sillä minun voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa. Sentähden minä mielummin kerskaan heikkoudestani, että Kristuksen voima asettuisi minuun asumaan.</p>	<p>12:9 Ja hän sanoi minulle: tyydy minun armoon; sillä minun voimani on heikoissa väkevä. Sentähden minä mielelläni kerskaan heikkoudestani, että Kristuksen voima minussa asuis.</p>	<p>12:9 Ja hän sanoi minulle: tydy minun Armoni: sillä minun voiman on heicoisa wäkewä. 12:10 Sentähden minä tahdon enimmitten kerscata idziäni minun heikkoudestani/ että Christuxen voima minussa asuis.</p>
<p>12:10 Sentähden minä olen mielistynyt heikkouteen, pahoinpitelyihin, hätään, vainoihin, ahdistuksiin, Kristuksen tähden; sillä kun olen heikko, silloin minä olen väkevä.</p>	<p>12:10 Sentähden iloitsen minä heikkoudessa, ylönkatseissa, hädissä, vainoissa ja ahdistuksissa Kristuksen tähden; sillä koska minä heikko olen, niin minä väkeväkin olen.</p>	<p>Ja olen hywäs turwas/ heikkoudes/ ylöncazdes/ hädäs/ wainos/ ja ahdistuxes Christuxen tähden: sillä cosca minä heicko olen/ nijn minä wäkewäkin olen.</p>
<p>12:11 Olen joutunut mielettömyyksiin; te olette minut</p>	<p>12:11 Minä olen tällä kerskaamisella tyhmäksi tullut;</p>	<p>12:11 Mlnä olen tällä kerscamisella tyhmäxi tullut. Te</p>

siihen pakottaneet. Minunhan olisi pitänyt saada suositusta teiltä, sillä en ole missään ollut noita isoisia apostoleja huonompi, vaikka en olekaan mitään.

12:12 Onhan apostolin tunnusteet teidän keskuudessanne tehty kaikella kestävyydellä, tunnusmerkeillä ja ihmeillä ja voimateoilla.

12:13 Sillä missä muussa te olette jääneet muita seurakuntia vähemmälle kuin siinä, etten minä puolestani ole rasittanut teitä? Antakaa minulle anteeksi tämä vääräys.

12:14 Katso, kolmannen kerran minä nyt olen valmis tulemaan teidän tyköne, enkä ole oleva teille rasitukseksi; sillä minä en etsi teidän omaanne, vaan teitä itseänne. Eiväthän lapset ole velvolliset kokoamaan tavaraa vanhemmilleen, vaan vanhemmat lapsilleen.

12:15 Ja minä olen mielelläni uhraava kaikki, uhraava itsenikin, teidän sielujenne hyväksi. Senkötähden, että teitä näin suuresti rakastan, minä saan teiltä vähemmän vastarakkautta?

12:16 Olkoonpa niin, etten minä ole teitä rasittanut; mutta entä jos olen viekas ja olen kavaluudella kietonut teidät pauloihini!

12:17 Olenkohan minä kenenkään kautta, joita olen luoksenne lähettänyt, pyrkinyt teistä hyötymään?

12:18 Kehoitin Tiitusta menemään ja lähetin veljen hänen kanssaan; ei kai Tiitus

te olette minua siihen vaatineet. Sillä minua piti teiltä kiitettämän, etten minä ensinkään vähempi ole kuin korkeimmatkaan apostolit, ehken minä mitään ole.

12:12 Niin ovat tosin apostolin merkit teidän seassanne tapahtuneet kaikella kärsivällisyydellä, merkeillä, ihmeillä ja voimallisilla töillä.

12:13 Mitäs te muita seurakuntia huonommat olette, paitsi sitä, etten minä itse teidän kuormananne ollut? Antakaat minulle se vääräys anteeksi.

12:14 Katso, minä olen valmis kolmannen kerran teidän tyköne tulemaan, ja en tahdo ensinkään teitä rasittaa; sillä enpä minä etsi teidän omaanne, vaan teitä; sillä ei lasten pidä tavaraa kokooman vanhempainsa varaksi, vaan vanhemmat lapsillensa.

12:15 Mutta mielelläni minä tahdon kuluttaa ja itseni annetta ulos teidän sieluinne edestä, vaikka te vähän minua rakastatte, joka kuitenkin sangen paljon teitä rakastan.

12:16 Mutta olkoon sillänsä, etten minä ole teitä raskauttanut; mutta että minä olin kavala, niin minä olen teidät petoksella saavuttanut.

12:17 Olenko minä keltään mitään vaatinut niiden tähden, jotka minä teille lähettänyt olen?

12:18 Minä olen Titusta neuvonut, ja lähetin hänen kanssansa yhden veljen: onkos Titus jotakin teiltä vaati-

oletta minua siihen vaatinet: Sillä minua piti teidä kijtettämän/ etten minä ensingän vähempi ole kuin corkemmatcan Apostolit/ ehken minä mitän ole

12:12 Nijn owat cuitengin Apostolin merkit teidän seasan tapahtunet/ caikella kärsimisellä/ merkeillä/ ihmeillä/ ja wäkwellä töillä.

12:13 Mitästä te muita Seuracundia huonommat oletta? Paidzi sitä/ etten minä idze teidän cuormanan ollut. Andacat minulle se wääräys andexi.

12:14 Cadzo/ minä olen walmis colmannen kerran teidän tygönne tuleman/ ja en tahdo ensingän teitä rasitta. Sillä embä minä edzi teidän oman/ waan teitä: Sillä ei lasten pidä tawarata cocoman wanhembains waraxi/ waan wanhemmat lapsillens.

12:15 Mutta mielellän minä tahdon idzeni aldixi anda/ ja idzeni ulosannetta teidän sieluinne edestä/ waicka te vähä minua racastatte/ joca cuitengin sangen paljo teitä racastan.

12:16 Mutta olcon sillänsä/ etten minä ole teitä rascauttanut/ mutta että minä olin cawala/ nijn minä olen teidän juonilla saawuttanut.

12:17 Olengo minä keldän mitän waatinut/ nijden tähden cuin minä teille lähettänyt olen?

12:18 Minä olen Titusta neuvonut/ ja lähetin hänen cansans yhden weljen/ ongosta

ole pyrkinyt teistä hyötymään? Emmekö ole vaeltaneet samassa hengessä? Emmekö samoja jälkiä?

12:19 Olette kai jo kauan sitten luulleet, että me puolustaudumme teidän edessä. Jumalan edessä, Kristuksessa me puhumme; mutta kaikki teille rakennukseksi, rakkaani.

12:20 Sillä minä pelkään, että tullessani ehkä en tapaa teitä semmoisina, kuin tahdon, ja että te tapaatte minut semmoisena, kuin te ette tahdo. Minä pelkään, että teidän keskuudessanne ehkä on riitaa, kateutta, vihaa, juonia, panetteluja, juoruja, pöyhkeyttä, epäjärjestyksiä;

12:21 ja että, kun tulen, Jumalani on taas nöyryyttävä minua teidän tykönänne, ja että joudun suremaan monen tähden, jotka ennen ovat synnissä eläneet eivätkä ole katuneet sitä saastaisuutta ja haureutta ja irstautta, jota ovat harjoittaneet.

2 Korintto 13 LUKU

13:1 Kolmannen kerran minä nyt tulen teidän tykönnne. Kahden tai kolmen todistajan sanalla on jokainen asia vahvistettava.

13:2 Olen edeltäpäin sanonut ja sanon edeltäpäin niille, jotka ennen ovat syntiä tehneet, ja kaikille muille - niinkuin silloin sanoin, kun olin toista kertaa tykönänne, samoin nytkin, kun olen poissa - etten, kun taas tulen, ole teitä säästävä,

nut? Emmekö me ole yhdessä hengessä vaeltaneet? Emmekö me ole yksiä jälkiä myöten käyneet?

12:19 Luuletteko taas, että me vastaamme edestämme teidän edessä? Me puhumme Kristuksessa, Jumalan edessä; mutta kaikki nämät, rakkaat veljet, teidän parannukseksenne;

12:20 Sillä minä pelkään, etten minä tultuani teitä löydä senkaltaisena kuin minä tahdon, ja te myös löydätte minun, ei niinkuin te tahdotitte: ettei siellä riidat, kateudet, vihat, torat, panetukset, parjaukset, paisumiset ja kapinat olisi:

12:21 Ettei taas minun palattuani minun Jumalani teidän tykönänne minua nöyryyttäisi ja minun pitäis monen tähden murehtiman, jotka ennen rikkoneet ovat ja ei ole itsiänsä parantaneet siitä saastaisuudesta ja huoruudesta ja haureudesta, jota he tehneet ovat.

13 LUKU

13:1 Nyt minä kolmannen kerran tulen teidän tykönnne. Niin pitää kahden eli kolmen suun kautta kaikkinaiset asiat kiinnitettämän.

13:2 Minä olen ennenkin sen teille sanonut ja vieläkin edellä sanon, niinkuin toisella kerralla läsnäollessani, ja kirjoitan nyt poissa-ollessani niille, jotka ennen syntiä tehneet olivat, ja muille kaikille, että jos minä sinne tulen, niin en minä säästä,

Titus jotakin teidä vaatinut? Engö me ole yhdessä Hengessä waeldanet? Engö me ole yxiä jälkiä myöden käynet?

12:19 Luulettaco että me wastamme edestäm teidän edesän? Me puhumma Christuxes/ Jumalan edes.

12:20 Mutta caicki nämät/ rackat veljet/ tapahtuwat teille parannuxexi:

Sillä minä pelkän/ etten minä tulduani teitä löydä sencal-taisna/ cuin minä tahdon/ ja et te myös löydä minua/ nijncuin te tahdoisitta: Ettei siellä Rijdat/ Cateudet/ Wihat/ Torat/ Panetuxet/ Parjauket/ Paisumiset/ ja Capi-nat olis/

12:21 Ettei taas minun palattuani/ minun Jumalan teidän tykönän minua nöyrytäis/ ja minun pitäis monen tähden murehtiman/ jotca ennen rickonet owat/ ja ei ole idziäns parandanet/ sijtä saastaisuudest ja huorudest ja häpiäst/ cuin he tehnet owat.

XIII. Lucu .

13:1 JOs minä colmannen kerran tulen teidän tygönnne/ nijn pitä cahden eli colmen suun cautta caickinaiset asiat kijnnitettämän.

13:2 Minä olen ennengin sen teille sanonut/ ja vieläkin edellä sanon/ nijncuin toisella kerralla/ läsnä olduani/ ja kirjoitan nyt poisollessani nijlle jotca ennen syndiä tehnet olit/ ja muille caikille/ että jos minä sinne tulen/ nijn en minä armahda.

<p>13:3 koska te etsitte todistetta siitä, että minussa puhuu Kristus, joka ei ole heikko teitä kohtaan, vaan on teissä voimallinen.</p>	<p>13:3 Että te kerran saatte tietää, kuka minussa puhuu, nimittäin Kristus, joka ei suinkaan ole heikko teidän kohtaanne, vaan hän on väkevä teissä.</p>	<p>13:3 Että te kerran saatte tietä/ cuca minusa puhu/ nimittäin Christus/ joca ei suingan ole heicko teidän seasan/ waan hän on wäkewä teidän seasan.</p>
<p>13:4 Sillä vaikka hänet ristiin- naulittiin, kun hän oli heikko, elää hän kuitenkin Jumalan voimasta; olemmehan mekin hänessä heikot, mutta me elämme hänen kanssaan Jumalan voimasta teitä kohtaan.</p>	<p>13:4 Ja ehkä hän oli ristiin- naulittu heikkoudessa, niin hän kuitenkin elää Jumalan voimassa; sillä myös me olemme heikot hänessä, mutta meidän pitää elämän hänen kanssansa Jumalan voimassa teidän tykönänne.</p>	<p>13:4 Ja ehkä hän oli ristin- naulittu heickoude/ nijn hän cuitengin elä Jumalan woimasa/ ja waicka me olemma heicot hänesä/ nijn me cuitengin elämme hänen cansans/ Jumalan woimasa teidän tykönän.</p>
<p>13:5 Koetelkaa itseänne, oleteko uskossa; tutkikaa itseänne. Vai ettekö tunne itseänne, että Jeesus Kristus on teissä? Ellei, niin ette kestä koetusta.</p>	<p>13:5 Koetelkaat teitänne, jos te olette uskossa, kokekaat teitänne: eli ettekö te itsiänne tunne, että Jesus Kristus on teissä? ellei niin ole, että te kelvottomat olette.</p>	<p>13:5 Coetelcat teitän jos te oletta uscosa/ cokecat teitän. Eli ettekö te idziänne tunne/ että Jesus Christus on teisä? Ellei nijn ole että te kelwottomat oletta.</p>
<p>13:6 Minä toivon teidän tulevan tuntemaan, että me emme ole niitä, jotka eivät koetusta kestä.</p>	<p>13:6 Mutta minä toivon, että te tunnette, ettemme kelvottomat ole.</p>	<p>13:6 Mutta minä toiwon että te tunnetta/ etten me kelwottomat ole.</p>
<p>13:7 Mutta me rukoilemme Jumalaa, ettette tekisi mitään pahaa, emme sitä varten, että näyttäisi siltä, kuin me olisimme koetuksen kestäviä, vaan että te tekisitte hyvää ja me olisimme ikäänkuin ne, jotka eivät koetusta kestä.</p>	<p>13:7 Ja minä rukoilen Jumalaa, ettette mitään pahaa tekisi, ei että me kelvolliseksi näkyisimme, vaan että te hyvää tekisitte ja me olisimme niinkuin kelvottomat.</p>	<p>13:7 Ja rucoilen Jumalata/ ettet te mitän paha tekis/ ei että me kelwollisexi näkyisimme/ waan että te hywä tekisittä/ ja me olisimma nijncuin kelwottomat.</p>
<p>13:8 Sillä me emme voi mitään totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta.</p>	<p>13:8 Sillä emme mitään voi totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta.</p>	<p>13:8 Sillä en me mitän woi totutta wastan/ waan totuden puolesta.</p>
<p>13:9 Sillä me iloitsimme, kun me olemme heikot, mutta te olette voimalliset; sitä me rukoilemme, että te täydellisiksi tulisitte.</p>	<p>13:9 Mutta me iloitsimme, kuin me heikot olemme ja te voimalliset olette, jota me myös toivotamme, nimittäin teidän täydellisyyttänne.</p>	<p>13:9 Mutta me iloidzemma/ cosca me heicot olemma ja te wäkewät/ jota me myös toiwotamme/ nimittäin/ teidän täydellisyyttän.</p>
<p>13:10 Sentähden minä kirjoitan tämän poissaollessani, ettei minun teidän luonanne ollessani tarvitsisi käyttää ankaruutta sen vallan nojalla, minkä Herra on minulle anta-</p>	<p>13:10 Sentähden minä myös poissa-ollessani näitä kirjoitan, ettei minun pitäisi läsnä-ollessani kova oleman, sen voiman jälkeen, jonka Herra antoi minulle raken- nukseksi ja ei kukistukseksi.</p>	<p>13:10 Sentähden minä myös poisollessani näitä kirjoitan/ ettei minun pidäis läsnä ollessani cowa oleman/ sen woiman jälken cuin HERra andoi minulle parannuxexi/ ja</p>

nut rakentamiseksi, ei kukistamiseksi.

13:11 Lopuksi, veljet, iloitkaa, tulkaa täydellisiksi, ottakaa vastaan kehoituksia, olkaa yhtä mieltä, eläkää sovussa, niin rakkauden ja rauhan Jumala on oleva teidän kanssanne.

13:12 Tervehtikää toisianne pyhällä suunannolla. Kaikki pyhät lähettävät teille tervehdyksen.

13:13 Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkien teidän kanssanne.

13:11 Viimein, rakkaat veljet, iloitkaa, olkaa täydelliset, lohduttakaa teitänne, olkaa yksimieliset, olkaa rauhalliset, niin rakkauden ja rauhan Jumala on teidän kanssanne.

13:12 Tervehtikää teitänne keskenänne pyhällä suunannamisella. Kaikki pyhät teitä tervehtivät.

13:13 Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkein teidän kanssanne! Amen. «Toinen Epistola Korinttilaisille, kirjoitettu Philipistä Makedoniassa, Tituksen ja Luukkaan kautta.»

ei pahennuxexi.

13:11 Wlimein/ rackat weljet/ iloitcat/ olcat täydelliset/ lohduttacat teitän/ olcat yxi-mieliset/ olcat rauhalliset/ nijn rackauden ja rauhan Jumala on teidän cansan.

Terwettäkät teitän keskenän/ pyhällä suunandamisella. Caicki Pyhät teitä terwettäwät.

13:12 Meidän HERran Jesuxen Christuxen Armo/ ja Jumalan Rackaus/ ja Pyhän Hengen osallisuus/ olcon caickein teidän cansan/ Amen.

PAVALIN KIRJE GALATALAISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali, apostoli, virkansa saanut, ei ihmisiltä eikä ihmisen kautta, vaan Jeesuksen Kristuksen kautta ja Isän Jumalan, joka on hänet kuolleista herättänyt,

1:2 ja kaikki veljet, jotka ovat minun kanssani, Galatian seurakunnille.

1:3 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta,

1:4 joka antoi itsensä alttiiksi meidän syntiemme tähden, pelastaaksensa meidät nykyisestä pahasta maailmanajasta meidän Jumalamme ja Isämme tahdon mukaan!

P. PAAVALIN EPISTOLA GALATALAISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali, apostoli, (ei ihmisiltä eikä ihmisten kautta, vaan Jeesuksen Kristuksen kautta ja Isän Jumalan, joka hänen kuolleista herättänyt on,)

1:2 Ja kaikki veljet, jotka minun kanssani ovat, Galatian seurakunnille:

1:3 Armo olkoon teille ja rauha Isältä Jumalalta ja meidän Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:4 Joka itsensä meidän syn-teimme edestä antanut on, että hän meitä vapahtais tästä nykyisestä pahasta maailmasta, Jumalan ja meidän Isämme tahdon jälkeen,

P. Pawalin Epistola Galatein tygö

I. Lucu

1:1 PAwali Apostoli/ ei ihmisistä/ eikä ihmisen cautta/ waan Jesuxen Christuxen cautta/ ja Isän Jumalan/ joca hänen cuolleista ylösherättänyt on.

1:2 Ja caicki weljet/ jotca minun cansani owat.

1:3 Nijlle Seuracunnille Galatias.

Armo olcon teidän cansan/ ja Rauha Isäldä Jumalalda/ ja meidän HERralda Jesuxelda Christuxelda/

1:4 Joca idzens meidän syn-deim edestä andanut on/ että hän meitä wapahtais tästä nykyisestä pahasta mailmasta/ Jumalan/ ja meidän Isäm tahdon jälken/

1:5 Hänen olkoon kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen.

1:6 Minua kummastuttaa, että te niin äkkiä käännytte hänestä, joka on kutsunut teidät Kristuksen armossa, pois toisenlaiseen evankeliumiin,

1:7 joka kuitenkin ei ole mikään toinen; on vain eräitä, jotka hämmentävät teitä ja tahtovat vääristellä Kristuksen evankeliumin.

1:8 Mutta vaikka me, tai vaikka enkeli taivaasta julistaisi teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä me olemme teille julistaneet, hän olkoon kirottu.

1:9 Niinkuin ennenkin olemme sanoneet, niin sanon nytkin taas: jos joku julistaa teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä te olette saaneet, hän olkoon kirottu.

1:10 Ihmistenkö suosiota minä nyt etsin vai Jumalan? Tai ihmisillekö pyydän olla mieliksi? Jos minä vielä tahtoisin olla ihmisille mieliksi, en olisi Kristuksen palvelija.

1:11 Sillä minä teen teille tiettäväksi, veljet, että minun julistamani evankeliumi ei ole ihmisten mukaista;

1:12 enkä minä olekaan sitä ihmisiltä saanut, eikä sitä ole minulle opetettu, vaan Jeesus Kristus on sen minulle ilmoittanut.

1:13 Olettehan kuulleet minun entisestä vaelluksestani juutalaisuudessa, että minä yleensä ylenmäärin vainosin Jumalan seu-

1:5 Jolle olkoon kiitos iankaikkisesta iankaikkiseen, amen!

1:6 Minä ihmettelen, että te niin pian annatte teidänne kääntää pois siitä, joka teitä Kristuksen armoon kutsunut on, toiseen evankeliumiin,

1:7 Joka ei muuta ole, vaan että muutamat eksyttävät teitä ja tahtovat Kristuksen evankeliumia toisin kääntää.

1:8 Mutta ehkä me taikka joku enkeli taivaasta saarnais teille toisin evankeliumia, kuin me olemme teille saarnanneet, se olkoon kirottu!

1:9 Niinkuin me ennen sanoimme, niin minä vielä sanon: jos joku teille toisin saarnaa evankeliumia, kuin te ottaneet olette, olkoon kirottu!

1:10 Saarnaanko minä nyt ihmisten eli Jumalan mielen jälkeen? eli pyydänpö minä ihmiselle kelvata? Sillä jos minä tähän asti olisin tahtonut ihmisille kelvata, niin en minä olisi Kristuksen palvelija.

1:11 Mutta minä teen teille tiettäväksi, rakkaat veljet, ettei se evankeliumi, joka minulta saarnattu on, ole ihmisen jälkeen.

1:12 Sillä en minä ole sitä ihmiseltä saanut enkä oppinut, vaan Jesuksen Kristuksen ilmoituksesta.

1:13 Sillä te olette kuulleet minun muinaisen olentoni Juudalaisten tavoissa, kuinka ylönpalttisesti minä Jumalan seurakuntaa vainosin

1:5 Jolle olcon kijos ijancaickisest ijancaickiseen/ Amen.

1:6 Minä ihmettelen/ että te nijn pian annatte teidän toiseen Evangeliumijn wietellä/ sijtä joca teitä Christuxen Armoon cudzunut on/

1:7 Joca ei muuta ole/ waan että muutamat/ exyttäwät teitä/ ja tahtowat Christuxen Evangeliumita toisin käätä.

1:8 Mutta ehkä me/ taicka jocu Engeli Taiwast/ saarnais teille toisin Evangeliumi/ cuin me olemma teille saarnanneet/ se olcon kirottu.

1:9 Nijn cuin me nyt sanoimma/ nijn minä wielä sanon: Jos jocu teille toisin saarna Evangeliumi/ cuin te ottanet oletta/ se olcon kirottu.

1:10 Saarnango minä ihmisten eli Jumalan mielen jälken? Eli/ pydängö minä ihmisille kelwata? Sillä jos minä tähänasti olisin tahtonut ihmisille kelwata/ nijn en minä olis Christuxen palwelia.

1:11 MUtta minä teen teille tiettäwäxi/ rackat weljet/ ett ei se Evangelium cuin minulda saarnattu on/ ole inhimilinen.

1:12 Sillä en minä ole sitä ihmisildä saanut engä oppenut/ waan Jesuxen Christuxen ilmoituxesta.

1:13 Sillä kyllä te oletta cuullet minun muinaisen olendoni Judalaisten tawoisa/ cuinga ylönpalttisesta minä Jumalan

<p>rakuntaa ja sitä hävitin</p> <p>1:14 ja että edistyin juutalaisuudessa pitemmälle kuin monet samanikäiset heimosani ja ylen innokkaasti kiivailin isieni perinnäissäntöjen puolesta.</p>	<p>ja hävitin sitä,</p> <p>1:14 Ja menestyin Juudalaisten menoissa, ylitse monen minun vertaiseni minun suvussani, ja olin ylen kiivas isäin säätyin tähden.</p>	<p>Seuracunda wainoisin ja hävitin/ 1:14 Ja menestyin Judalaisten menoista/ ylidze monen minun wertaidzeni minun sugusani/ ja ahkeroidzin idziäni ylönpaltisest Isäin säätyin tähden.</p>
<p>1:15 Mutta kun hän, joka äitini kohdusta saakka on minut erottanut ja kutsunut armonsa kautta, näki hyväksi</p>	<p>1:15 Mutta koska Jumala tahtoi, joka minun oli eroittanut äitini kohdusta, ja armonsa kautta kutsui,</p>	<p>1:15 Cosca Jumala tahdoi/ joca minun oli eroittanut äitini kohdusta/ ja Armostans minun cudzui siihen/</p>
<p>1:16 ilmaista minussa Poikansa, että minä julistaisin evankeliumia hänestä pakanain seassa, niin minä heti alunpitäenkään en kysynyt neuvoa lihalta ja vereltä,</p>	<p>1:16 Että hän Poikansa minun kauttani ilmoittais, ja minä julistaisin hänen evankeliumin kautta pakanain seassa, niin en minä ensinkään lihan ja veren kautta tutkinut,</p>	<p>1:16 Että hän Poicans minun cauttani ilmoitais/ ja minä julistaisin hänen Evangeliumin cautta pacanain seasa/ nijn minä cohta idzeni aldixi annoin/ engä lihan ja weren cansa tutkinut/</p>
<p>1:17 enkä lähtenyt ylös Jerusalemiin niiden luo, jotka ennen minua olivat apostoleja, vaan menin pois Arabiaan ja palasin taas takaisin Damaskoon.</p>	<p>1:17 En myös Jerusalemiin niiden tykö palannut, jotka ennen minua apostolit olivat; vaan menin pois Arabiaan ja palasin jällensä Damaskuun.</p>	<p>1:17 En myös Jerusalemiin niiden tygö palainnut/ jotca ennen minua Apostolit olit/ waan matcustin Arabiaan/ ja palaisin Damascuun.</p>
<p>1:18 Sitten, kolmen vuoden kuluttua, minä menin ylös Jerusalemiin tutustuakseni Keefaaseen ja jäin hänen tykönsä viideksitoista päiväksi.</p>	<p>1:18 Sitte kolmen vuoden perästä tulin minä Jerusalemiin Pietaria oppimaan ja olin hänen kanssansa viisitoistakymmentä päivää.</p>	<p>1:18 Colmen vuoden perästä tulin minä Jerusalemiin/ Petarita cadzoman/ ja olin hänen cansans wijsitoistakymmentä päiwä.</p>
<p>1:19 Mutta muita apostoleja minä en nähnyt; näin ainoastaan Jaakobin, Herran veljen.</p>	<p>1:19 Mutta en minä muita apostoleita yhtään nähnyt paitsi Jakobia, Herran veljeä.</p>	<p>1:19 En minä muita Apostoleita yhtän nähnyt/ paidzi Jacobi HERran welje.</p>
<p>1:20 Ja minä kirjoitan teille, katso, Jumalan kasvojen edessä minä sanon, etten valhettele.</p>	<p>1:20 Mutta sen, mitä minä teille kirjoitan, katso, Jumala tietää, etten minä valehtele.</p>	<p>1:20 Mutta sen cuin minä teille kirjoitan/ cadzo/ Jumala tietä etten minä walehtele.</p>
<p>1:21 Sitten menin Syyrian ja Kilikian paikkakuntiin.</p>	<p>1:21 Sitte tulin minä Syyrian ja Kilikian maakuntiin.</p>	<p>1:21 Sijtte tulin minä Syyrian ja Cilician maacundiin.</p>
<p>1:22 Mutta olin kasvoiltani tuntematon Juudean seurakunnille, jotka ovat Kristuksessa.</p>	<p>1:22 Ja minä olin tuntematon kasvoista niille Juudean seurakunnille, jotka olivat Kristuksessa.</p>	<p>1:22 Ja minä olin tundematon caswoista sille Christillselle Seuracunnalle Judeas.</p>
<p>1:23 Heidän kuuloonsa oli vain tullut: Meidän entinen vainoojamme julistaa nyt sitä</p>	<p>1:23 Mutta he olivat ainoastaan kuulleet, että se, joka meitä muinen vainosi, hän</p>	<p>1:23 Mutta he olit ainoastans cuullet/ että se joca meitä muinen wainois/ hän saarna</p>

uskoa, jota hän ennen hävitti; saarnaa nyt uskoa, jota hän muinen hävitti, nyt usco/ jota hän muinen hävitti/
1:24 ja he ylistivät Jumalaa minun tähteni. 1:24 Ja kiittivät minun tähteni Jumalaa. ja kijit minun tähteni Jumalata.

Galata 2 LUKU

2:1 Sitten, neljäntoista vuoden kuluttua, minä taas menin ylös Jerusalemiin Barnabaan kanssa ja otin Tiituksenkin mukaani.

2:2 Mutta minä menin sinne ilmestyksen johdosta ja esitin heille sen evankeliumin, jota julistan pakanain keskuudessa; esitin sen yksityisesti arvokkaimmille heistä, etten ehkä juoksisi tai olisi juossut turhaan.

2:3 Mutta ei edes seuralaistani Tiitusta, joka oli kreikkalainen, pakotettu ympärileikkauttamaan itseänsä.

2:4 Noiden pariimme luikertaneiden valheveljien tähden, jotka orjuuttaakseen meitä olivat hiipineet vakoilemaan vapauttamme, mikä meillä on Kristuksessa Jeesuksessa,

2:5 me emme hetkeksikään alistuneet antamaan heille myöten, että evankeliumin totuus säilyisi teidän keskudessanne.

2:6 Ja nuo, joita jonakin pidettiin - millaisia lienevät olleet, ei kuulu minuun; Jumala ei katso henkilöön - nuo arvossapidetyt eivät velvoittaneet minua mihinkään enempään,

2:7 vaan päinvastoin, kun näkivät, että minulle oli us-

2 LUKU

2:1 Sitte neljäntoistakymmenen vuoden perästä menin minä taas Barnabaan kanssa ylös Jerusalemiin ja otin Tituksen kanssani,

2:2 Ja minä menin ylös ilmoituksen jälkeen ja asetin heidän eteensä sen evankeliumin, jota minä pakanain seassa julistan: mutta erinomaisesti niiden eteen, jotka jonakin pidetään, etten minä hukkaan juoksisi elikkä olisi jo juossut.

2:3 Mutta ei Titustakaan, joka minun kanssani oli, vaadittu itsiänsä ympärileikkauttamaan, vaikka hän Grekiläinen oli.

2:4 Sillä kuin muutamat väärät veljet tunkeutuivat sisälle, ja jo olivat tulleet sisälle koettelemaan meidän vapauttamme, joka meillä Kristuksessa Jeesuksessa on, että he meitä orjuuteen vaatisivat;

2:5 Emmepä me tosin niille hetkeksikään myöntyneet kuuliaisuuteen, että evankeliumin totuus teidän tykönänne pysyväinen olis.

2:6 Mutta niihin, jotka jonakin pidetään, minkäkaltaiset he muinen olivat, ei minun mitään tule: ei Jumala katso ihmisen muotoa; sillä ne, jotka jonakin pidetään, ei minulle mitään opettaneet.

2:7 Vaan sitä vastaan, kuin he näkivät, että minulle

II. Lucu .

2:1 Slitte neljäntoistakymmenen vuoden perästä/ menin minä taas Barnaban cansa Jerusalemijn/ ja otin Tituxen cansani.

2:2 Ja minä ylösmenin ilmoituxen jälken/ ja tiedustelin heidän cansans Evangeliumist/ jota minä pacanain seas julistan/ mutta erinomaisest nijden cansa/ jotca jonakin pidettin. Etten minä huckan juoxis/ elickä olis jo juosnut.

2:3 Mutta ei Tituscan/ joca minun cansani oli/ ollut idziäns waadittu ymbärinsleikkauttaman/ ehkä hän Grekiläinen oli.

2:4 Sillä cosca muutamat väärät weljet heitäns sisälle tungit/ ja jo olit sisälle tullet/ coetteleman meidän wapauttam/ joca meillä Christuxes Jesuxes on/ että he meitä orjuten waatisit/

2:5 Embä me tosin nijtä tah-tonet hetkekän alammaiset olla/ että Evangeliumin totuus teisä pysyväinen olis.

2:6 Mutta nijhin/ jotca jonakin pidettin/ mingäcaltaiset he muinen olit/ ei minun mitän tule: Sillä ei Jumala cadzo ihmisen muoto/ mutta ne jotca jonakin pidettin/ ei minulle mitän opettanet.

2:7 Waan cosca he näit/ että minulle Evangelium esina-

kottu evankeliumin julistamisen ympärileikkaamattomille, samoin kuin Pietarille sen julistaminen ympärileikatuille -

2:8 sillä hän, joka antoi Pietarille voimaa hänen apostolintoimeensa ympärileikattujen keskuudessa, antoi minullekin siihen voimaa pakanain keskuudessa -

2:9 ja kun olivat tulleet tuntemaan sen armon, mikä oli minulle annettu, niin Jaakob ja Keefas ja Johannes, joita pidettiin pylväinä, antoivat minulle ja Barnabaalle yhteisen työn merkiksi kättä, mennäksemme, me pakanain keskuuteen ja he ympärileikattujen.

2:10 Meidän oli vain muistaminen köyhiä, ja juuri sitä minä olenkin ahkeroinut tehdä.

2:11 Mutta kun Keefas tuli Antiokiaan, vastustin minä häntä vasten kasvoja, koska hän oli herättänyt suurta pahesumista.

2:12 Sillä ennenkuin Jaakobin luota oli tullut muutamia miehiä, oli hän syönyt yhdessä pakanain kanssa; mutta heidän tultuaan hän vetäytyi pois ja pysytteli erillään pelästen ympärileikattuja,

2:13 ja hänen kanssaan lankeivat ulkokultaisuuteen muutkin juutalaiset, niin että heidän ulkokultaisuutensa tempasi mukaansa Barnabaankin.

2:14 Mutta kun minä näin, etteivät he vaeltaneet suoraan evankeliumin totuuden mukaan, sanoin minä Keefaal-

evankeliumi esinahan puoleen uskottu oli, niinkuin Pietarille ympärileikkauksen puoleen;

2:8 (Sillä joka Pietarin kanssa oli voimallinen apostolin virassa ympärileikkauksen seassa, se on minunkin kanssani pakanain seassa voimallinen ollut,)

2:9 Ja kuin he tunsivat sen armon, joka minulle annettu oli, niin Jakob ja Kefas ja Johannes, jotka patsaina pidettiin, antoivat minulle ja Barnabaalle kättä ja sopivat niin meidän kanssamme, että meidän pakanain seassa ja heidän ympärileikkauksen seassa saarnaaman piti,

2:10 Ainoastaan että meidän piti vaivaisia muistaman, jota minä myös olen ahkeroinut tehdä.

2:11 Mutta kuin Pietari Antiokiaan tuli, niin minä olin julkisesti häntä vastaan, että kanne oli tullut hänen päälensä.

2:12 Sillä ennenkuin joku Jakobin tyköä tuli, söi hän pakanain kanssa; vaan kuin ne tulivat, vältti hän, ja eroitti itsensä heistä, peljäten niitä, jotka ympärileikkaukselta olivat,

2:13 Ja muutkin Juudalaiset viekastelivat hänen kanssansa, niin että Barnabaskin vieteltiin heidän ulkokullaisuudellansa.

2:14 Mutta kuin minä sen näin, ettei he oikein vaeltaneet evankeliumin totuuden jälkeen, sanoin minä Pietarille julkisesti kaikkein kuul-

han puoleen uscottu oli/ nijncuin Petarillengin Evangelium ymbärinsleickauxen puoleen/

2:8 (Sillä joca Petarin cansa oli voimallinen Apostolin wirgas ymbärinsleickauxen seas/ se on minungin cansani pacanain seas voimallinen ollut)

2:9 Ja cuin he tunsit se Armon/ cuin minulle annettu oli/ nijn Jacobus ja Cephas ja Johannes/ jotca padzana pidettin/ annoit minulle ja Barnaballe kättä/ ja sowitit heidäns meidän cansam/ että meidän pacanain seas/ ja heidän ymbärinsleickauxen seas saarnaman piti.

2:10 Ainoastans että meidän piti waiwaisita muistaman/ joca minä myös olen ahkeroinnut tekemän.

2:11 MUtta cuin Petari Antiochiaan tuli/ nijn minä olin julkisest händä wastan: että canne oli tullut hänen päälens.

2:12 Sillä ennen cuin jocu Jacobin tykö tuli/ söi hän pacanain cansa/ waan cuin ne tulit/ wältti hän idzens/ ja eroitti hänens heistä/ sillä hän pelkäis niytä cuin ymbärinsleickauxesta olit.

2:13 Ja muutkin Judalaiset wiecastelit hänen cansans/ nijn että Barnabas myös sijen wieteldin.

2:14 Mutta cuin minä sen näin/ ettei he oikein waeldanet Evangeliumin totuden jälken/ sanoin minä Petarille

le kaikkien kuullen: Jos sinä, joka olet juutalainen, noudatat pakanain tapoja etkä juutalaisten, miksi sinä pakotat pakanoita noudattamaan juutalaisten tapoja?

2:15 Me olemme luonnostamme juutalaisia, emmekä pakanasyntisiä;

2:16 mutta koska tiedämme, ettei ihminen tule vanhurskaaksi lain teoista, vaan uskon kautta Jeesukseen Kristukseen, niin olemme mekin uskoneet Kristukseen Jeesukseen tullaksemme vanhurskaiksi uskosta Kristukseen eikä lain teoista, koska ei mikään liha tule vanhurskaaksi lain teoista.

2:17 Mutta jos meidät itsemekin, pyrkiessämme vanhurskautumaan Kristuksessa, on havaittu syntisiksi, onko sitten Kristus synnin palvelija? Pois se!

2:18 Sillä jos minä uudestaan rakennan sen, minkä olen hajottanut maahan, osoitan minä olevani lain rikkoja.

2:19 Sillä minä olen lain kautta kuollut pois laista, elääkseni Jumalalle. Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu,

2:20 ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni.

2:21 En minä tee mitättömäksi Jumalan armoa, sillä

len: jos sinä, joka Juudalainen olet, pakanain tavalla elät ja et Juudalaisten, miksis vaadit pakanoita Juudalaisten tavalla elämään?

2:15 Me jotka olemme Juudalaiset luonnon puolesta ja emme syntiset pakanoista:

2:16 Että me tiedämme, ettei ihminen lain töiden kautta vanhurskaaksi tule, vaan uskon kautta Jeesuksen Kristuksen päälle: niin me myös olemme uskoneet Jeesuksen Kristuksen päälle, että me vanhurskaaksi tulemme uskon kautta Kristuksen päälle, ja emme lain töiden kautta, sentähden ettei yksikään liha tule lain töiden kautta vanhurskaaksi.

2:17 Mutta jos me, koska me tahdomme Kristuksen kautta vanhurskaaksi tulla, löydetään myös itse syntisiksi, onko siis Kristus synnin palvelia? Pois se!

2:18 Sillä jos minä sitä taas rakennan, jota minä särkenyt olen, niin minä teen itseäni ylitsekäyväksi.

2:19 Mutta minä olen lain kautta laista kuollut pois, että minä Jumalassa eläisin.

2:20 Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. Mutta minä elän, en silleen minä, vaan Kristus elää minussa; sillä jota minä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, joka on minua rakastanut ja antoi itsensä minun edestäni.

2:21 En minä hylkää Jumalan armoa; sillä jos vanhurskaus tulee laista, niin on

julkisest caickein cuulden: jos sinä joca Judalainen olet/ pacanan tawalla elät/ ja et Judalaisten/ mixis sijs waadit pacanoita Judalaisten tawalla elämän?

2:15 Waicka me olemma Judalaiset luonnon puolesta/ ja emme syndiset pacanoista:

2:16 Cuitengin että me tiedämme/ ettei ihminen Lain töiden cautta wanhurscaxi tule/ waan uscon cautta Jeesuxen Christuxen päälle. Nijn me myös uscomma Jeesuxen Christuxen päälle/ että me wanhurscaxi tulemma uscon cautta Christuxen päälle/ ja emme Lain töiden cautta: Sillä ei yxikän Liha tule Lain töiden cautta wanhurscaxi.

2:17 Mutta jos me/ jotca tahdomma Christuxen cautta wanhurscaxi tulla/ wielä idzemme syndisexi löydämme/ nijn Christus olis synnin palvelia.

2:18 Pois se: Sillä jos minä sitä taas rakennan/ jota minä särkenyt olen/ nijn minä teen idzeni ylidzekäywäxi.

2:19 Mutta minä olen Lain cautta Laista poiscuollut/ että minä Jumalasa eläisin/ minä olen Christuxen cansa ristinnaulittu.

2:20 Mutta minä elän/ waicka en minä/ waan Christus cuitengin elä minusa: sillä jota minä nyt elän Lihasa/ sen minä elän Jumalan Pojan uscosa/ Joca on minua rakastanut/ ja annoi idzens minun edestäni.

2:21 En minä hyljä Jumalan Armo: Sillä jos wanhurscaus

jos vanhurskaus on saatavissa lain kautta, silloinhan Kristus on turhaan kuollut.

Kristus hukkaan kuollut.

tule Laista/ niin on Christus huckan cuollut.

Galata 3 LUKU

3:1 Oi te älyttömät galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät, joiden silmäin eteen Jeesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna?

3:2 Tämän vain tahdon saada teiltä tietää: lain teoistako saitte Hengen vai uskossa kuulemisesta?

3:3 Niinkö älyttömiä olette? Te alotitte Hengessä, lihassako nyt lopetatte?

3:4 Niin paljonko olette turhaan kärsineet? - jos se on turhaa ollut.

3:5 Joka siis antaa teille Hengen ja tekee voimallisia tekoja teidän keskuudessaanne, saako hän sen aikaan lain tekojen vai uskossa kuulemisen kautta,

3:6 samalla tavalla kuin Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi?

3:7 Tietäkää siis, että ne, jotka uskoon perustautuvat, ovat Aabrahamin lapsia.

3:8 Ja koska Raamattu edeltäpäin näki, että Jumala vanhurskauttaa pakanat uskosta, julisti se Aabrahamille edeltäpäin tämän hyvän sanoman: Sinussa kaikki kansat tulevat siunatuiksi.

3:9 Niinmuodoin ne, jotka perustautuvat uskoon, siunataan uskovan Aabrahamin

3 LUKU

3:1 Te hullut Galatalaiset! kuka teidät on vimmannut totuutta uskomasta? joiden silmäin eteen Jesus Kristus kirjoitettu oli, teidän seassanne ristiinnaulittu.

3:2 Sen tahdon minä ainoastaan teiltä tietää: oletteko te Hengen saaneet lain töiden kautta eli uskon saarnaamisen kautta?

3:3 Oletteko te niin tomppelit? Hengessä te olette alkaneet, tahdotteko te nyt lihassa lopettaa?

3:4 Oletteko te niin paljon hukkaan kärsineet? Jos se muutoin hukassa on.

3:5 Joka siis teille hengen antaa ja tekee voimalliset työt teidän seassanne, tekeekö hän sen lain töiden kautta eli uskon saarnaamisen kautta?

3:6 Niinkuin Abraham oli Jumalan uskonut, ja se on luettu hänelle vanhurskaudeksi,

3:7 Niin te myös jo tiedätte, että jotka uskossa ovat, ne ovat Abrahamin lapset.

3:8 Mutta Raamattu oli sitä jo ennen katsonut, että Jumala pakanatkin uskon kautta vanhurskaaksi tekee; sentähden hän edellä ilmoitti Abrahamille: sinussa (sanoo hän) kaikki pakanat pitää siunatut oleman.

3:9 Niin tulevat kaikki ne, jotka uskosta ovat, siunatuksi uskovaisen Abrahamin

III. Lucu .

3:1 TE hullut Galaterit/ cuca teidän on wimmannut totutta uscomast? Joiden silmäin eteen Jesus Christus kirjoitettu oli/ ja nyt teidän seasan ristinnaulittu.

3:2 Sen tahdon minä ainoastans teildä tietä: cummasta te oletta Hengen saanet/ Lain töiden cautta/ eli uscon saarnamisen cautta?

3:3 Olettaco te niin tompeelit? Hengesä te oletta alcanet/ tahdottaco te nyt lihassa lopetta?

3:4 Olettaco te niin paljo huckan kärsinet? Jos se muutoin hucas on.

3:5 Joca sijs teille Hengen anda/ ja teke sencaltaiset työt teidän seasan/ tekekö hän sen Lain töiden cautta/ eli uscon saarnamisen cautta?

3:6 Nijn cuin Abraham oli Jumalan usconut/ ja se on luettu hänelle wanhurscaudexi.

3:7 Nijn te myös jo tiedätte/ että jotca uscosa owat/ ne owat Abrahamin lapset.

3:8 Mutta Ramattu oli sitä jo ennen cadzonut/ että Jumala pacanatkin uscon cautta wanhurscaxi teke/ sentähden ilmoitti hän Abrahamille: Sinussa (sano hän) caicki pacanat pitä siunatut oleman.

3:9 Nijn tulewat caicki ne/ jotca uscosa owat/ siunatuksi/ sen uscowaisen Abraha-

kanssa.

3:10 Sillä kaikki, jotka perustautuvat lain tekoihin, ovat kirouksen alaisia; sillä kirjoitettu on: Kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikessa, mikä on kirjoitettuna lain kirjassa, niin että hän sen tekee.

3:11 Ja selvää on, ettei kukaan tule vanhurskaaksi Jumalan edessä lain kautta, koska vanhurskas on elävä uskosta.

3:12 Mutta laki ei perustaudu uskoon, vaan: Joka ne täyttää, on niistä elävä.

3:13 Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme - sillä kirjoitettu on: Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu -

3:14 että Aabrahamin siunaus tulisi Jeesuksessa Kristuksessa pakanain osaksi ja me niin uskon kautta saisimme luvattun Hengen.

3:15 Veljet, minä puhun ihmisten tavalla. Eihän kukaan voi kumota ihmisenkään vahvistettua testamenttia eikä siihen mitään lisätä.

3:16 Mutta nyt lausuttiin lupaukset Aabrahamille ja hänen siemenelleen. Hän ei sano: Ja siemenille, ikäänkuin monesta, vaan ikäänkuin yhdestä: Ja sinun siemenellesi, joka on Kristus.

3:17 Minä tarkoitan tätä: Jumalan ennen vahvistamaa testamenttia ei neljänsadan kolmenkymmenen vuoden perästä tullut laki voi kumota,

kanssa.

3:10 Sillä niin monta, jotka lain töissä riippuvat, ovat kirouksen alla; sillä kirjoitettu on: kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikissa mitä lakiraamatussa kirjoitettu on, että hän niitä tekis.

3:11 Mutta ettei kenkään vanhurskaaksi tule Jumalan edessä lain kautta, se on tietävä; sillä vanhurskaan pitää elämän uskosta.

3:12 Mutta laki ei ole uskosta, vaan ihminen, joka ne tekee, hän elää niissä.

3:13 Mutta Kristus on meitä lunastanut lain kirouksesta, koska hän tuli kiroukseksi meidän edestämme; sillä kirjoitettu on: kirottu on jokainen, joka puussa riippuu,

3:14 Että Aabrahamin siunaus pitäis pakanain ylitse Jeesuksessa Kristuksessa tuleman, ja me niin saisimme uskon kautta sen luvattun Hengen.

3:15 Rakkaat veljet! minä puhun ihmisten tavalla. Ei yksikään riko ihmisen testamenttia, koska se vahvistettu on, eikä siihen mitään lisää.

3:16 Lupaukset ovat tosin Aabrahamille ja hänen siemenellensä annetut; ei hän sano: ja siemenille, niinkuin monesta, vaan niinkuin yhdestä: ja sinun siemenessäs, joka on Kristus.

3:17 Mutta sen minä sanon: testamenttia, joka Jumalalta on vahvistettu Kristuksen päälle, ei rikota, ettei lupaus turhaan raukeaisi lain kautta, joka sitte neljänsadan ja

min cansa.

3:10 Sillä nijn monda cuin Lain töisä rippuwat/ owat kirouxen alla: Ja kirjoitettu on: Kirottu olcon jocainen/ joca ei pysy caikisa cuin Lakiramatus kirjoitettu on/ että hän nijtä tekis.

3:11 Mutta ettei kengän vanhurscaxi tule Jumalan edes Lain cautta/ se on tiettäwä: sillä wanhurscan pitä elämän uscostans.

3:12 Mutta Laki ei ole uscosta/ waan ihminen joca sen teke/ hän elä sen cautta.

3:13 Mutta Christus on meitä lunastanut Lain kirouxesta/ cosca hän oli kirous meidän edestäm (Sillä kirjoitettu on: kirottu on jocainen joca puussa rippu)

3:14 Että Aabrahamin siunaus pidäis pacanaingin ylidze Jesuses Christuxes tuleman/ ja me nijn saisimma uscon cautta sen luvatun Hengen.

3:15 RACKat weljet/ minä puhun ihmisten tawalla: Ei yksikän ylöncadzo yhdengän ihmisen Testamentiä (cosca se jo wahwistettu on) eikä siihen mitän lisä.

3:16 Lupauxet owat tosin Aabrahamille/ ja hänen siemenellens annetut: ei hän sano: siemenille/ nijncuin monelle/ waan nijncuin yhden cautta: sinun siemenesäs/ joca on Christus.

3:17 Mutta minä sanon: Testamenti/ joca Jumalalda oli wahwistettu Christuxen päälle/ ei ricota/ ettei lupaus Lain cautta turhan raukeis/

niin että se tekisi lupauksen mitättömäksi.

3:18 Sillä jos perintö tulisi laista, niin se ei enää tulikaan lupauksesta. Mutta Abrahamille Jumala on sen lahjoittanut lupauksen kautta.

3:19 Mitä varten sitten on laki? Se on rikkomusten tähden jäljestäpäin lisätty olemaan siihen asti, kunnes oli tuleva se siemen, jolle lupaus oli annettu; ja se säädettiin enkelien kautta, välimiehen kädellä.

3:20 Välimies taas ei ole yhtä varten; mutta Jumala on yksi.

3:21 Onko sitten laki vastoin Jumalan lupauksia? Pois se! Sillä jos olisi annettu laki, joka voisi eläväksi tehdä, niin vanhurskaus todella tulisi laista.

3:22 Mutta Raamattu on sulkenut kaikki synnin alle, että se, mikä luvattu oli, annettaisiin uskosta Jeesukseen Kristukseen niille, jotka uskovat.

3:23 Mutta ennenkuin usko tuli, vartioitiin meitä lain alle suljettuina uskoa varten, joka oli vastedes ilmestystä.

3:24 Niinmuodoin on laista tullut meille kasvattaja Kristukseen, että me uskosta vanhurskaiksi tulisimme.

3:25 Mutta uskon tultua me emme enää ole kasvattajan alaisia.

3:26 Sillä te olette kaikki uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa Jeesuksessa.

kolmenkymmenen vuoden perästä annettu oli.

3:18 Sillä jos perintö on laista, niin ei se silleen ole lupauksesta; mutta Jumala on sen Abrahamille lupauksen kautta lahjoittanut.

3:19 Mihinkä siis laki? Hän on tullut ylitsekäymisten tähden, siihenasti kuin siemen oli tuleva, jolle lupaus tapahtunut oli, ja on enkeleiltä asetettu välimiehen kädellä.

3:20 Mutta välimies ei ole yhden, vaan Jumala on yksi.

3:21 Onko siis laki Jumalan lupauksia vastaan? Pois se! Sillä jos laki olisi annettu eläväksi tekemään, niin tosin vanhurskaus tulis laista.

3:22 Mutta Raamattu on kaikki sulkenut synnin alle, että lupaus annettaisiin uskon kautta Jeesuksen Kristuksen päälle uskovaisille.

3:23 Mutta ennenkuin usko tuli, olimme me lain alla kätkeyt ja siihen uskoon suljetut, joka piti ilmoitettaman.

3:24 Niin on laki ollut meidän opettajamme Kristuksen työ, että me uskon kautta vanhurskaiksi tulisimme.

3:25 Mutta sitte kuin usko tuli, niin emme enempi ole sen opettajan alla.

3:26 Sillä te olette kaikki Jumalan lapset uskon kautta Jeesuksen Kristuksen pääl-

joca sijtte neljänsadan ja kolmenkymmenen vuoden perästä annettu oli.

3:18 Sillä jos perindö Lain cautta ansataisin/ nijn ei se olis lupauxen cautta annettu: Mutta Jumala on sen Abrahamille lupauxen cautta lahjoittanut.

3:19 Mhingä sijs Laki? Hän on tullut ylidzekäymisten tähden/ siihenasti cuin Siemen oli tulewa/ jolle lupaus tapahtunut oli/ ja on Engeleillä asetettu wälimiehen kätten cautta.

3:20 Mutta ei wälimies ole yhden ainoan wälimies/ waan Jumala on ainoa.

3:21 Ongö sijs Laki Jumalan lupausta wastaan? Pois se. Jos Laki olis annettu eläwäxi tekemän/ nijn tosin wanhurscaus tulis Laista.

3:22 Mutta Ramattu on caicki sulkenut synnin ala/ että lupaus annetaisin uscon cautta Jesuxen Christuxen päälle uscowaisille.

3:23 Mutta ennencuin usco tuli/ olimma me Lain alla kätkeyt/ ja sijhen uscoon suljetut/ jonga piti ilmei tuleman.

3:24 Nijn on Laki ollut meidän opettajam Christuxen työ/ että meidän pitä uscon cautta wanhurscaxi tuleman.

3:25 Mutta sijtte cuin usco tuli/ nijn emme enämbi ole sen opettajan alla:

3:26 Sillä te oletta caicki Jumalan lapset uscon cautta Jesuxen Christuxen päälle.

3:27 Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukeneet.	le. 3:27 Sillä niin monta kuin te Kristukseen kastetut olette, niin te olette Kristuksen päällenne pukeneet.	3:27 Ja nijn monda cuin te castetut oletta/ nijn te oletta Christuxen päällenne pukenet.
3:28 Ei ole tässä juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestä eikä naista; sillä kaikki te olette yhtä Kristuksessa Jeesuksessa.	3:28 Ei ole tässä Juudalainen eli Grekiläinen, ei orja eli vapaa, ei mies eli vaimo; sillä te olette kaikki yksi Kristuksessa Jeesuksessa.	3:28 Ei ole täsä Judalainen eli Grekiläinen: Ei orja eli wapa/ ei mies eli waimo: Sillä te oletta caicki yxi Christuxes Jeesuxes.
3:29 Mutta jos te olette Kristuksen omat, niin te siis olette Aabrahamin siementä, perillisiä lupauksen mukaan.	3:29 Mutta jos te olette Kristuksen, niin te olette myös Aabrahamin siemen ja lupauksen jälkeen perilliset.	3:29 Mutta jos te oletta Christuxen nijn te oletta myös Aabrahamin siemen/ ja lupauxen jälken perilliset.

Galata 4 LUKU

4:1 Mutta minä sanon: niin kauan kuin perillinen on alaikäinen, ei hän missään kohden eroa orjasta, vaikka hän onkin kaiken herra;

4:2 vaan hän on holhoojain ja huoneenhaltijain alainen isän määräämään aikaan asti.

4:3 Samoin mekin; kun olimme alaikäisiä, olimme orjuutetut maailman alkeisvoimien alle.

4:4 Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen,

4:5 lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan.

4:6 Ja koska te olette lapsia, on Jumala lähettänyt meidän sydämeemme Poikansa Hengen, joka huutaa: Abba! Isä!

4:7 Niinpä sinä et siis enää ole orja, vaan lapsi; mutta jos olet lapsi, olet myös pe-

4 LUKU

4:1 Mutta minä sanon: niin kauan kuin perillinen on lapsi, ei ole hänen ja palvelijan välillä eroitusta, vaikka hän on kaiken tavaran herra;

4:2 Vaan hän on esimiesten ja haltiain hallussa, isältä määrättyyn aikaan asti.

4:3 Niin myös me, kuin me olimme lapset, niin me olimme vaaditut orjuuteen ulkonaisten säätyin alle.

4:4 Mutta koska aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, syntyneen vaimosta, lain alaiseksi tehdyn,

4:5 Että hän ne, jotka lain alaiset olivat, lunastais, että me hänen lapsiksensa luettaisiin.

4:6 Mutta että te olette lapset, lähetti Jumala Poikansa Hengen teidän sydämiinne, joka huutaa: Abba, rakas Isä!

4:7 Niin ei silleen ole orja, vaan poika; mutta jos poika, niin myös Jumalan perillinen Kristuksen kautta.

IV. Lucu .

4:1 MUtta minä sanon: nijn cauwan cuin perillinen on lapsi/ ei ole hänen ja palvelian välillä eroitusta/ waicka hän on caiken tawaran Herra/

4:2 Waan hän on Esimiesten ja haldiain hallus/ haman Isäldä määrättyyn aican asti.

4:3 Nijn myös me/ cosca me olimma lapset/ nijn me olimma waaditut ulconaisten säätyin ala.

4:4 Mutta cosca aica oli täytetty/ lähetti Jumala Poicans syndynen waimosta/ Lain alaisexi tehdyn/

että hän ne/ jotca Lain alaiset olit/ lunastais.

4:5 Että me hänen lapsixens luetaisin.

4:6 Mutta että te oletta lapset/ lähetti Jumala Poicans Hengen teidän sydämihin/ joca huuta/ Abba/ racas Isä.

4:7 Nijn ei sillen ole orja/ waan lapsia: mutta jos lapsia/ nijn he owat Jumalan

rillinen Jumalan kautta.

4:8 Mutta silloin, kun ette tunteneet Jumalaa, te palvelitte jumalia, jotka luonnostaan eivät jumalia ole.

4:9 Nyt sitä vastoin, kun olette tulleet tuntemaan Jumalan ja, mikä enemmän on, kun Jumala tuntee teidät, kuinka te jälleen käännyste noiden heikkojen ja köyhien alkeisvoimien puoleen, joiden orjiksi taas uudestaan tahdotte tulla?

4:10 Te otatte vaarin päivistä ja kuukausista ja juhla-ajoista ja vuosista.

4:11 Minä pelkään teidän tähtenne, että olen ehkä turhaan teistä vaivaa nähnyt.

4:12 Tulkaa minun kaltaisiksi, koska minäkin olen tullut teidän kaltaiseksenne, veljet, minä pyydän sitä teiltä. Ette ole minua mitenkään loukanneet.

4:13 Tiedättehan, että ruumiillinen heikkous oli syynä siihen, että minä ensi kerralla julistin teille evankeliumia,

4:14 ja tiedätte, mikä kiusaus teillä oli minun ruumiillisesta tilastani; ette minua halveksineet ettekä vieroneet, vaan otitte minut vastaan niinkuin Jumalan enkelin, jopa niinkuin Kristuksen Jeesuksen.

4:15 Missä on nyt teiltä kerskaaminen onnestanne? Sillä minä annan teistä sen todistuksen, että te, jos se olisi ollut mahdollista, olisitte kaihaneet silmät päästänne ja antaneet minulle.

4:16 Onko minusta siis tullut

4:8 Mutta sillä ajalla, koska ette Jumalaa tunteneet, palvelitte te niitä, jotka ei luonnostansa jumalat olleetkaan.

4:9 Mutta nyt, sittekuin te Jumalan tunnente ja tosin enemmän Jumalalta tutut olette, kuinka te siis käännyste jälleen heikkoihin ja köyhiin säätyihin, joita te vasta-uudesta palvella tahdotte?

4:10 Te otatte vaarin päivistä, ja kuukausista, ja ajoista, ja vuosista.

4:11 Minä pelkään teidän tähtenne, etten minä turhaan olisi teidän tähtenne työtä tehnyt.

4:12 Olkaat niinkuin minä olen, että minäkin olen niinkuin te. Rakkaat veljet! minä rukoilen teitä: ette ole mitään minua vastaan tehneet;

4:13 Mutta te tiedätte, että minä olen lihan heikkoudessa teille ensisti evankeliumia saarnannut,

4:14 Ja minun kiusaustani, jota minä lihan puolesta kärsin, ette ole katsoneet ylönn ettekä hyljänneet, vaan korjasitte minun niinkuin Jumalan enkelin, niinkuin Kristuksen Jeesuksen.

4:15 Kuinka autuaat te silloin olitte! Minä olen teidän todistajanne, että jos se olisi mahdollinen ollut, niin te olisitte teidän silmänne kaihaneet ulos ja minulle antaneet.

4:16 Olenko minä siis nyt teidän viholliseksenne tullut,

perilliset/ Christuxen kautta.

4:8 MUTTA sillä ajalla koska et te Jumalata tundenet/ palvelitte te niitä jotka ei luonnostans jumalat olletcan.

4:9 Mutta sijttecuin te Jumalan tundenet oletta (ja paljo enemmän te Jumalalda tutut oletta) cuinga te sijs teidän käännätte jällens heickoin ja köyhijn säätyihin/ joita te wastudest palwella tahdotta?

4:10 Te otatte vaarin päiwäst ja Cuucaudest/ ja juhlast/ ja vuoden ajast:

4:11 Minä pelkän teitä/ etten minä turhan olis teidän tähtenne työtä tehnyt.

4:12 Olcat nijncuin minä olen/ että minäkin olen nijncuin te.

4:13 Rackat weljet/ minä rucoilen teitä/ et te ole mitän minua wastian tehnet.

Te tiedätte/ että minä olen lihan heikkoudes teille ensist Evangeliumi saarnannut/

4:14 Ja minun kiusaustani/ cuin minä lihan puolesta kärsin/ et te ole ylöncadzonet etkä hyljännet/ waan corjaisitta minun nijncuin Jumalan Engelin/ Ja/ nijncuin Christuxen Jesuxen.

4:15 Cuinga autuat te silloin olitta? Minä olen teidän todistajan/ jos se olisi mahdollinen ollut/ nijn te olisitta teidän silmänne uloscaiwanet/ ja minulle andanet.

4:16 Olengo minä sijs nyt

teidän vihamiehenne sentähden, että minä puhun teille totuuden?	että minä teille totuuden sanon?	teidän vihollisixen tullut/ että minä teille totuden sanon?
4:17 Heillä on intoa teidän hyväksenne, mutta ei oikeata; vaan he tahtovat eristää teidät, että teillä olisi intoa heidän hyväksensä.	4:17 Ei he teitä oikein kiivaudesta rakasta, vaan he tahtovat teitä minusta poiskääntää, että te heitä kiivauudessa rakastaisitte.	4:17 Ei he teitä wastian oikein kijwaele/ waan he tahtowat teitä minusta poiskääntä/ että te heitä kijwaisitte.
4:18 On hyvä, jos osoitetaan intoa hyvässä asiassa aina, eikä ainoastaan silloin, kun minä olen teidän tykönänne.	4:18 Kyllä kiivaten rakastaa hyvä on, aina hyvydessä, ja ei ainoastaan silloin, kuin minä teidän tykönänne olen.	4:18 Kyllä kijwata hywä on/ jos se aina hywyden puoleen tapahtu/ ja ei ainoastans silloin/ cosca minä teidän tykönän olen.
4:19 Lapsukaiseni, jotka minun jälleen täytyy kivulla synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä,	4:19 Minun rakkaat lapseni, jotka minun täytyy wastaudesta kivulla synnyttää, siihenasti kuin Kristus teissä jonkun muodon sais!	4:19 Minun rackat lapseni/ jotca minun täyty wastaudest kiwulla synnyttä/ siihenasti cuin Christus teisä jongun muodon sais.
4:20 tahtoisinpa nyt olla teidän tykönänne ja äänenikin muuttaa! Sillä minä olen aivan ymmällä teistä.	4:20 Mutta minä soisin olevani teidän tykönänne, että minä taitaisin äänenikin muuttaa; enpä minä tiedä, mitä minä tästedes teen teidän kanssanne.	4:20 Mutta minä soisin olevani teidän tykönän/ että minä taidaisin änenikin muuta/ embä minä tiedä mitä minä tästedes teen teidän cansan.
4:21 Sanokaa minulle te, jotka tahdotte lain alaisia olla, ettekö kuule, mitä laki sanoo?	4:21 Sanokaat minulle te, jotka lain alla olla tahdotte: ettekö te lakia kuule?	4:21 SANocat te minulle/ jotca Lain alla olla tahdotta: ettekö te Lakia cuullet ole?
4:22 Onhan kirjoitettu, että Aabrahamilla oli kaksi poikaa, toinen orjattaresta, toinen vapaasta.	4:22 Sillä kirjoitettu on: Aabrahamilla oli kaksi poikaa, yksi palkkavaimosta ja yksi vapaasta.	4:22 Sillä kirjoitettu on: Aabrahamilla oli caxi poica/ yxi palckawaimosta ja toinen wapasta.
4:23 Mutta orjattaren poika oli syntynyt lihan mukaan, vapaan taas lupauksen voimasta.	4:23 Mutta joka palkkavaimosta oli, se oli lihan jälkeen syntynyt, ja joka vapaasta oli, se oli lupauksen kautta.	4:23 Mutta joca palckawaimosta oli/ se oli Lihasta syndynyt/ ja joca wapast oli/ se lupauxen cautta syndynyt oli.
4:24 Tämä on kuvannollista puhetta; nämä naiset ovat kaksi liittoa: toinen on Siinain vuorelta, joka synnyttää orjuuteen, ja se on Haagar;	4:24 Nämät jotakin merkitsevät; sillä nämät ovat ne kaksi Testamenttia: yksi Siinain vuoresta, joka orjuuteen synnyttää, joka on Agar.	4:24 Nämät sanat jotakin merkizewät: ja owat ne caxi Testamentiä/ yxi Sinain wuoresta/ joca orjuteen synnyttä/ joca on Agar:
4:25 sillä Haagar on Siinain vuori Arabiassa ja vastaa nykyistä Jerusalemiä, joka elää orjuudessa lapsineen.	4:25 Sillä Agar on Sinain vuori Arabiassa ja ulottuu hamaan Jerusalemiin, joka nyt on, ja on lastensa kanssa orjana.	4:25 Sillä Sinain wuori Arabias Agarixi cudzutan/ ja ulottu haman Jerusalemin/ joca nyt on/ ja on lastens cansa or-

4:26 Mutta se Jerusalem, joka ylhäällä on, on vapaa, ja se on meidän äitimme.

4:27 Sillä kirjoitettu on: iloitse, sinä hedelmätön, joka et synnytä, riemahda ja huuda sinä, jolla ei ole synnytyskipuja. Sillä yksinäisellä on paljon lapsia, enemmän kuin sillä, jolla on mies.

4:28 Ja te, veljet, olette lupauksen lapsia, niinkuin lisäksi oli.

4:29 Mutta niinkuin lihan mukaan syntynyt silloin vainosi Hengen mukaan syntynyttä, niin nytkin.

4:30 Mutta mitä sanoo Raamattu? Aja pois orjatar poikinensa; sillä orjattaren poika ei saa periä vapaan vaimon pojan kanssa.

4:31 Niin me siis, veljet, emme ole orjattaren lapsia, vaan vapaan.

Galata 5 LUKU

5:1 Vapauteen Kristus vapautti meidät. Pysykää siis lujina, älkääkä antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeeseen.

5:2 Katso, minä, Paavali, sanon teille, että jos ympärileikkautatte itsenne, niin Kristus ei ole oleva teille miksiäkään hyödyksi.

5:3 Ja minä todistan taas jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä, että hän on velvollinen täyttämään kaiken lain.

5:4 Te olette joutuneet pois

4:26 Mutta se Jerusalem, joka ylhäältä on, on vapaa, joka on kaikkein meidän äitimme.

4:27 Sillä kirjoitettu on: iloitse, sinä hedelmätön, joka et synnytä, pakahda ja huuda sinä, joka et raskas ole; sillä yksinäisellä on enempi lapsia kuin sillä, jolla mies on.

4:28 Mutta me, rakkaat veljet, olemme niinkuin Isaakin, lupauksen lapset.

4:29 Mutta niinkuin se silloin, joka lihan jälkeen syntynyt oli, vainosi sitä, joka hengen jälkeen syntynyt oli, niin se nytkin tapahtuu.

4:30 Mutta mitä Raamattu sanoo? aja palkkavaimo poikinensa ulos; sillä ei palkkavaimon pojan pidä perimän vapaan pojan kanssa.

4:31 Niin me siis olemme, rakkaat veljet, emme palkkavaimon poikia, vaan vapaan.

5 LUKU

5:1 Niin pysykääät siis siinä vapaudessa, jolla Kristus meitä vapahtanut on, ja älkäätkä taas teitänne sekoittako orjuuden ikeeseen.

5:2 Katso, minä Paavali sanon teille: jos te annatte ympärileikata teitänne, niin ei ole Kristus teille hyödyllinen.

5:3 Mutta minä taas todistan, että jokainen ihminen, joka ympärileikataan, se on kaikkea lakia velkapää pitämään.

5:4 Te olette Kristuksen ka-

jana.

4:26 Mutta se Jerusalem joka ylhäällä on/ on wapa/ hän on caickein meidän äitim:

4:27 Sillä kirjoitettu on: iloidze sinä lapsitoin/ joca et synnytä/ pacahda ja huuda sinä/ joca et rascas ole: Sillä yxinäisellä on paljo enämbi lapsia/ cuin sillä jolla mies on.

4:28 Mutta me (rakkat veljet) olemma lupauxen lapset/ Isaachin jälkeen.

4:29 Ja nijncuin se joca silloin Lihan jälkeen syndynyt oli/ wainois sitä joca Hengen jälkeen syndynyt oli: nijn se nytkin tapahtu.

4:30 Mutta mitä Ramattu sano? aja palckawaimo poikinens ulos. Sillä ei palckawaimon pojan pidä perimän wapan pojan cansa.

4:31 Nijn me sijs olemma/ rakkat veljet/ en palckawaimon pojat/ waan wapan.

V. Lucu .

5:1 Nijn pysykät sijs sijnä wapaudes/ jolla Christus meitä wapahtanut on/ ja älkät taas teitän secoittaco orjuden ikesen.

5:2 Cadzo/ minä Pawali sanon teille: jos te annatte teidän ymbärinsleicata/ nijn ei ole Christus teille hyödyllinen.

5:3 Mutta minä taas todistan/ jocainen cuin hänens ymbärinsleickautta/ hän on caicke Lafia welcapää pitämän.

5:4 Te oletta Christuxen ca-

<p>Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla vanhurskaiksi; te olette langenneet pois armosta.</p>	<p>dottaneet, jotka lain töillä tahdotte vanhurskaiksi tulla, ja olette armosta luopuneet.</p>	<p>dottanet jotca Lain töillä tahdotta wanhurscaxi tulla/ ja oletta Armosta luopunet.</p>
<p>5:5 Sillä me odotamme uskosta vanhurskauden toivoa Hengen kautta.</p>	<p>5:5 Mutta me odotamme hengessä uskon kautta vanhurskauden toivoa.</p>	<p>5:5 Mutta me odotamme Hengesä/ uscon cautta/ sitä wanhurscautta joca toiwotta-pa on.</p>
<p>5:6 Sillä Kristuksessa Jeesuksessa ei auta ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus, vaan rakkauden kautta vaikuttava usko.</p>	<p>5:6 Sillä ei Kristuksessa Jeesuksessa ympärileikkaus eikä esinahka mitään kelpaa, vaan usko, joka rakkauden kautta työtä tekee.</p>	<p>5:6 Sillä ei Christuxes Jeesuxes ymbärinsleickaust/ eikä esinahca mitän kelpa/ waan usco/ joca rackauden cautta työtä teke.</p>
<p>5:7 Te juoksitte hyvin; kuka esti teitä olemasta totuudelle kuuliaisia?</p>	<p>5:7 Te juoksitte hyvin; kukas teidät esti totuutta uskomasta?</p>	<p>5:7 Te juoxitta hywin/ cucas-ta teidän esti totutta uscomast?</p>
<p>5:8 Houkutus siihen ei ole hänestä, joka teitä kutsuu.</p>	<p>5:8 Ei senkaltainen yllytys ole hänestä, joka teitä kutsuu.</p>	<p>5:8 Ei sencaltainen yllytys ole hänestä/ joca teitä cudzunut on.</p>
<p>5:9 Vähäinen hapatus hapattaa koko taikinan.</p>	<p>5:9 Vähä hapatus kaiken taikinan hapattaa.</p>	<p>5:9 Wähä hapatus caiken taikinan hapatta.</p>
<p>5:10 Minulla on teihin se luottamus Herrassa, että te ette missään kohden tule ajattelemaan toisin; mutta teidän häiritsijänne saa kantaa tuomionsa, olkoon kuka hyvänsä.</p>	<p>5:10 Minä turvaan teihin Herrassa, ettette toista mieltä ottaisi; mutta joka teitä eksyttää, hänen pitää tuomionsa kantaman, olkaan kuka hän olis.</p>	<p>5:10 Minä turwan teihin HER-rasa/ ettet te toista miel-dä ottais. Mutta joca teitä exyt-tä/ hänen pitä duomions candaman/ olcan cuca hän olis.</p>
<p>5:11 Mutta jos minä, veljet, vielä saarnaan ympärileikkausta, miksi minua vielä vainotaan? Silloinhan olisi ristipahennus poistettu.</p>	<p>5:11 Mutta jos minä vielä, rakkaat veljet, ympärileikkausta saarnaan, minkätähden minä siis vainoa kärsin? Ja niin olisi ristipahennus hävinnyt.</p>	<p>5:11 Jos minä wielä/ rackat weljet/ ymbärinsleickausta saarnan/ mingätähden minä sijs waino kärsin? Ja nijn olisi ristipahennus häwinnyt.</p>
<p>5:12 Kunpa aivan silpoisivat itsensä, nuo teidän kiihoittajanne!</p>	<p>5:12 Oi jospa ne eroitettaisiin, jotka teitä houkuttelevat!</p>	<p>5:12 Josca ne eroitettaisin/ jotca teitä hucuttelewat.</p>
<p>5:13 Te olette näet kutsutut vapauteen, veljet; älkää vain salliko vapauden olla yllykkeeksi lihalle, vaan palvelkaa toisianne rakkaudessa.</p>	<p>5:13 Sillä te, rakkaat veljet, olette vapauteen kutsutut; ainoastaan karttakaat, ettette salli vapauden lihalle tila antaa, vaan palvelkaat rakkaudessa toinen toistanne.</p>	<p>5:13 Mutta te/ rackat weljet/ oletta wapauteen cudzutut/ ainoastans carttacaat/ ettet te salli sen wapauden Lihalle tila anda/ waan palwelcat rackaudes toinen toistanne:</p>
<p>5:14 Sillä kaikki laki on täytetty yhdessä käskyanassa, tässä: Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.</p>	<p>5:14 Sillä kaikki laki yhdessä sanassa täytetään, nimittäin: rakasta lähimmäistäsi niinkuin itsiäs.</p>	<p>5:14 Sillä caicki Laki yhdes sanas täytetän/ nimittäin: Racasta lähimmäistäsi nijncuin idziäs.</p>

5:15 Mutta jos te purette ja syötte toisianne, katsokaa, ettette toinen toistanne perin hävitä.	5:15 Mutta jos te toinen toistanne purette ja syötte, niin katsokaat, ettette toinen toiseltanne syödyksi tule.	5:15 Mutta jos te toinen toistan puretta ja syötte/ nijn cadzocat/ ettet te toinen toiseldan syödyxi tule.
5:16 Minä sanon: vaeltakaa Hengessä, niin ette lihan himoa täytä.	5:16 Mutta minä sanon: vaeltakaat Hengessä, niin ette lihan himoa täytä;	5:16 MUtta minä sanon: waeldacat Hengesä/ nijn et te Lihan himo täytä:
5:17 Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan; nämä ovat nimittäin toisiansa vastaan, niin että te ette tee sitä, mitä tahdotte.	5:17 Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan: nämät ovat vastaan toinen toistansa, niin ettette tee, mitä te tahdotte.	5:17 Sillä Liha himoidze Henge wastan/ ja Hengi Liha wastan. Nämät owat wastan toinen toistans/ nijn ettet te tee/ mitä te tahdotta.
5:18 Mutta jos te olette Hengen kuljetettavina, niin ette ole lain alla.	5:18 Mutta jos te Hengeltä hallitaan, niin ette ole lain alla.	5:18 Mutta jos te Hengeldä hallitan/ nijn et te ole Lain alla.
5:19 Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: haureus, saastaisuus, irstaus,	5:19 Mutta lihan työt ovat julkiset, kuin on huoruus, salavuoteus, saastaisuus, haureus,	5:19 Mutta Lihan työt owat julkiset: cuin on: Huoruus/ Salawuoteus/ Saastaisus/
5:20 epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riita, kateellisuus, vihat, juonet, eriseurat, lahkot,	5:20 Epäjumalain palvelus, noituus, vaino, riita, kateus, viha, torat, eripuraisuus, eriseur,	5:20 Haureus/ Epäjumalden palwelus/ Noituus/ Waino/ Rijta/ Cateus/ Wiha/ Torat/ Eripuraisus/ Eriseura/
5:21 kateus, juomingit, mäsäykset ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niinkuin jo ennenkin olen sanonut, että ne, jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa.	5:21 Pahansuomuus, murha, juopumus, ylönsyömyys ja muut senkaltaiset, joista minä teille edellä sanon, niinkuin minä ennenkin sanonut olen, että ne, jotka senkaltaisia tekevät, ei pidä Jumalan valtakuntaa perimän.	5:21 Murha/ Juopumus/ Ylönsyömys/ ja muut sencaltaiset/ joista minä olen teille ennengin sanonut/ ja wielä nytkin edellä sanon: että ne jotca sencaltaisia tekewät/ ei pidä Jumalan waldacunda perimän.
5:22 Mutta Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys, itsensähillitseminen.	5:22 Mutta Hengen hedelmä on: rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävyys, hyvyys, usko, hiljaisuus, puhtaus.	5:22 Mutta Hengen hedelmä on: Rackaus/ Ilo/ Rauha/ Pitkämielisyys/
5:23 Sellaista vastaan ei ole laki.	5:23 Senkaltaisia vastaan ei ole laki.	5:23 Ystäwys/ Hywys/ Usco/ Hiljaisuus/ Puhtaus:
5:24 Ja ne, jotka ovat Kristuksen Jeesuksen omat, ovat ristiinnaulinneet lihansa himoineen ja haluineen.	5:24 Mutta jotka Kristuksen omat ovat, ne ovat ristiinnaulinneet lihansa, himoin ja haluin kanssa.	5:24 Mutta jotca Christuxen omat owat/ ne ristinnaulidzewat Lihans/ himoins ja haluins cansa.
5:25 Jos me Hengessä elämme, niin myös Hengessä vaeltakaamme.	5:25 Jos me Hengessä elämme, niin vaeltakaamme myös Hengessä.	5:25 Jos me Hengesä elämme/ nijn waeldacam myös Hengesä.

5:26 Älkäämme olko turhan kunnian pyytäjiä, niin että toisiamme ärsyttelemme, toisiamme kadehdimme.

Galata 6 LUKU

6:1 Veljet, jos joku tavataan jostakin rikkomuksesta, niin ojentakaa te, hengelliset, häntä sävyisyyden hengessä; ja ole varuillasi, ettet sinäkin joutuisi kiusaukseen.

6:2 Kantakaa toistenne kuormia, ja niin te täytätte Kristuksen lain.

6:3 Sillä jos joku luulee jotakin olevansa, vaikka ei ole mitään, niin hän pettää itsensä.

6:4 Mutta tutkikoon kukin omat tekonsa, ja silloin hänen kerskaamisensa on vain siinä, mitä hän itse on, ei siinä, mitä toinen on;

6:5 sillä kunkin on kannettava oma taakkansa.

6:6 Jolle sanaa opetetaan, se jakakoon kaikkea hyvää opettajallensa.

6:7 Älkää eksykö, Jumala ei salli itseänsä pilkata; sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää.

6:8 Joka lihaansa kylvää, se lihasta turmeluksen niittää; mutta joka Henkeen kylvää, se Hengestä iankaikkisen elämän niittää.

6:9 Ja kun hyvää teemme, älkäämme lannistuko, sillä me saamme ajan tullen niittää, jos emme väsy.

6:10 Sentähden, kun meillä vielä aikaa on, tehkäämme hyvää kaikille, mutta varsinkin

5:26 Älkäämme turhaa kunniaa pyytäkö, vihoittain ja kadehtien toinen toistamme.

6 LUKU

6:1 Rakkaat veljet! jos ihminen osaa johonkuhun vikaan tulla, niin te, jotka hengelliset olette, ojentakaa senkaltaista siveyden hengessä: ja katso itsiäs, ettes sinä myös kiusattaisi.

6:2 Kantakaa toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää.

6:3 Sillä jos joku luulee itsensä jotakin olevan, joka ei kuitenkaan mitään ole, hän viettelee itsensä.

6:4 Mutta koetelkaan kukin oman tekonsa, ja sitte hän taitaa ainoasti itsestänsä kerskata, ja ei yhdessäkään muussa;

6:5 Sillä kukin pitää oman kuormansa kantaman.

6:6 Joka sanalla neuvotaan, se jakakaan kaikkea hyvää sille, joka häntä neuvoo.

6:7 Älkää eksykö; ei Jumala anna itsiänsä pilkata: sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää.

6:8 Joka lihassansa kylvää, se lihastansa turmeluksen niittää; mutta joka hengessä kylvää, se hengestä iankaikkisen elämän niittää.

6:9 Ja koska me hyvää teemme, niin älkäämme suuttuko; sillä aikanansa mekin saamme niittää ilman lakkaamatta.

6:10 Koska siis meillä aika on, niin tehkäämme jokaiselle hyvää, mutta enimmiten niille, jotka meidän kanssa-

5:25 Älkäm turha cunniata pyytäkö/ vihoittain ja cadehtien toinen toistam.

VI. Lucu .

6:1 RAckat weljet/ jos ihminen osa johongun wicaan tulla/ nijn te jotca Hengelliset oletta/ ojetcat sencaltaista siweyden Hengesä/ ja cadzo idziäs/ ettes myös kiusatais.

6:2 Candacat toinen toisenne cuorma/ ja nijn te Christuxen Lain täytätte.

6:3 Sillä jos joku luule idzens jotakin olewan/ joca ei cui-tengan mitän ole/ hän wiettele idzens.

6:4 Mutta coetelcan kukin oman tecons/ ja sijtte hän taita ainoastans idzestäns kerscata/ ja ei yhdesäkän muusa:

6:5 Sillä cungen pitä oman cuormans candaman.

6:6 JOca sanalla neuwotan/ se jacacan caickia hywä sille/ joca hända neuwo.

6:7 Älkät exykö/ ei Jumala anna idziäns pilcata. Sillä mitä ihminen kylwä/ sitä hän myös nijttä/

6:8 Joca Lihasans kylwä/ se Lihastans turmeluxen nijttä. Mutta joca Hengesä kylwä/ se Hengestä ijancaickisen elämän nijttä.

6:9 Ja cosca me hywä teemme/ nijn älkäm suuttuco: Sillä aicanans mekin saamme nijttä ilman lackamat.

6:10 Cosca sijs meillä tila on/ nijn tehkäm jocaidzelle hywä/ mutta enimmitten nijlle

uskonveljille.

6:11 Katsokaa, kuinka suurilla kirjaimilla minä omakätisesti teille kirjoitan!

6:12 Kaikki, jotka pyrkivät lihassa olemaan mieliksi, ne pakottavat teitä ympärileikkauttamaan itsenne vain siksi, ettei heitä Kristuksen ristin tähden vainottaisi.

6:13 Eiväthän nekään, jotka ympärileikkauttavat itsensä, itse noudata lakia, vaan he tahtovat teitä ympärileikkauttamaan itsenne saadakseen kerskata teidän lihastanne.

6:14 Mutta pois se minusta, että minä muusta kerskaisin kuin meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen rististä, jonka kautta maailma on ristinnaulittu minulle, ja minä maailmalle!

6:15 Sillä ei ympärileikkaus ole mitään eikä ympärileikkaamattomuus, vaan uusi luomus.

6:16 Ja kaikille, jotka tämän säännön mukaan vaeltavat, kaikille heille rauha ja laupeus, ja Jumalan Israelille!

6:17 Älköön tästedes kukaan minulle vaivoja tuottako; sillä minä kannan Jeesuksen arvet ruumiissani.

6:18 Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, veljet. Amen.

veljemme uskossa ovat.

6:11 Katsokaat, kuinka suuren lähetykskirjan minä olen teille omalla kädelläni kirjoittanut!

6:12 Jotka tahtovat myös näön jälkeen lihassa kelvata, ne teitä ympärileikkaukseen vaativat, ainoastaan ettei heitä Kristuksen ristillä vainottaisi.

6:13 Sillä ei nekään, jotka ympärileikkauttavat, lakia pidä; vaan he tahtovat teidät ympärileikkauttamaan, että he teidän lihastanne kerskata saisivat.

6:14 Mutta pois se minusta, että minä muusta kerskaisin, vaan ainoastansa meidän Herran Jeesuksen Kristuksen rististä, jonka kautta maailma minulle ristiinnaulittu on ja minä maailmalle.

6:15 Sillä Kristuksessa Jeesuksessa ei ympärileikkaus eikä esinahka mitään kelpaa, vaan uusi luontokappale.

6:16 Ja niin monta, jotka tämän ojennusnuoran jälkeen vaeltavat, heidän päällänsä olkoon rauha ja laupeus, ja Jumalan Israelin päällä!

6:17 Älköön yksikään tästä lähin minua silleen vaivatko; sillä minä kannan minun ruumiissani meidän Herran Jeesuksen Kristuksen arvet.

6:18 Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, rakkaat veljet, amen! «Lähetetty Galatalaisille Roomista.»

jotca meidän cansaweljem uscosa owat.

6:11 CADzocat/ cuinga suuren Lähetykskirjan minä olen teille omalla kädelläni kirjoittanut/

6:12 Jotca tahtowat caswon jälken Lihasa kelwata/ ne teitä ymbärinsleickauxeen waatiwat/ ainoastans ettei heitä Christuxen Ristillä wainotais.

6:13 Sillä ei nekän/ jotca ymbärinsleicatan/ Lakia pidä/ vaan he tahtowat teitä ymbärinsleicata/ että he teidän Lihastan idziäns kerscata saisit.

6:14 Mutta pois se/ että minun pitäis jostacusta idziäni kerscaman/ vaan ainoastans meidän HERran Jesuxen Christuxen Rististä/ jonga cautta mailma minulle ristiinnaulittu on/ ja minä mailmalle.

6:15 Sillä Christuxes Jesuxes ei ymbärinsleickaus/ eikä esinahca mitän kelpa/ vaan usi luondo.

6:16 Ja nijn monda cuin tämän ojennusnuoran jälken waeldawat/ heidän päälläns olcon Rauha ja Laupius/ ja Jumalan Israelin päällä.

6:17 Älkön yxikän tästälähin minua sillen waiwatco: sillä minä kannan minun ruumisani meidän HERran Jesuxen Christuxen arwet.

6:18 Meidän HERran Jesuxen Christuxen Armo olcon teidän hengenne cansa/ rackat weljet/ Amen.

**PAAVALIN KIRJE EFESOLAISIL-
LE**

**P. PAAVALIN EPISTOLA
EPHESILÄISILLE**

**P. Pawalin Epistola Ep-
heserein tygö**

1 LUKU

1:1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, Efesossa oleville pyhille ja uskoville Kristuksessa Jeesuksessa.

1:2 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:3 Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka on siunannut meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella Kristuksessa,

1:4 niinkuin hän ennen maailman perustamista oli hänessä valinnut meidät olemaan pyhät ja nuhteettomat hänen edessään, rakkaudessa,

1:5 edeltäpäin määräten meidät lapseuteen, hänen yhteyteensä Jeesuksen Kristuksen kautta, hänen oman tahtonsa mielisuusion mukaan,

1:6 sen armonsa kirkkauden kiitokseksi, minkä hän on lahjoittanut meille siinä rakastetussa,

1:7 jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, rikkomusten anteeksisaaminen, hänen armonsa rikkauden mukaan.

1:8 Tätä armoa hän on ylenpalttisesti antanut meille kaikkinaiseksi viisaudeksi ja ymmärrykseksi,

1:9 tehden meille tiettäväsens tahtonsa salaisuuden,

1 LUKU

1:1 Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, pyhille, jotka Ephesossa asuvat ja Kristuksen Jesuksen päälle uskovat:

1:2 Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta!

1:3 Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, joka meitä on siunannut kaikkinaisella hengellisellä siunauksella taivaallisissa Kristuksen kautta.

1:4 Niinkuin hän meitä on sen kautta valinnut, ennenkuin maailman perustus laskettu oli, että me olisimme pyhät ja laittamattomat rakkaudessa hänen edessänsä,

1:5 Ja on säätänyt meitä korjattaa lapsiksensa, Jesuksen Kristuksen kautta, hyvän tahtonsa jälkeen,

1:6 Kunniallisen armonsa kiitokseksi, jonka kautta hän on meitä otolliseksi tehnyt siinä rakkaassa,

1:7 Jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, nimitäin syntein anteeksi-antamus, hänen armonsa rikkauden jälkeen,

1:8 Jonka hän meille runsaasti kaikkinaisen viisauden ja taidon kautta antanut on,

1:9 Ja on meille tahtonsa salaisuuden hyvästä suomastansa tiettäväsens tehnyt,

I. Lucu .

1:1 PAwali Jesuxen Christuxen Apostoli/ Jumalan tahdosta. Pyhille/ jotca Ephesos asuwat/ ja Jesuxen Christuxen päälle uscowat.

1:2 Armo olcon teidän cansan/ ja Rauha Jumalalda/ meidän Isäldäm/ ja HERralda Jesuxelda Christuxelda.

1:3 Kljtetty olcon Jumala/ ja meidän HERran Jesuxen Christuxen Isä/ joca meitä on siunannut caickinaisella hengellisellä siunauxella/ Taiwaisa/ Christuxen cautta.

1:4 Nijncuin hän meitä on sen cautta walinnut/ ennencuin mailman perustus lasketu oli/ että meidän piti pyhät ja laittamattomat rackaudes hänen edesäns oleman.

1:5 Ja on säätänyt meitä corjatta lapsixens/ Jesuxen Christuxen cautta/ hänen hywän tahtons jälkeen.

1:6 Hänen cunnialisen Armons kijtoxexi/ jonga cautta hän on meitä sen rackan cautta otollisexi tehnyt.

1:7 Jonga weren cautta meillä lunastus on/ nimittäin/ syndein andexiandamus/ hänen Armons rickauden jälkeen.

1:8 Joca meille runsast caickinaisen wijsauden ja taidon cautta tapahtunut on.

1:9 Ja on meille hänen tahtons salaisuden hywästä

että hän, päätöksensä mukaan, jonka hän oli nähnyt hyväksi itsessään tehdä -

1:10 siitä armotaloudesta, minkä hän aikojen täytyessä aikoi toteuttaa, - oli yhdistävä Kristuksessa yhdeksi kaikki, mitä on taivaissa ja mitä on maan päällä.

1:11 Hänessä me myös olemme saaneet perintöosan, ollen siihen edeltämäärätyt hänen aivoituksensa mukaan, hänen, joka vaikuttaa kaikki oman tahtonsa päättämän mukaan,

1:12 että me olisimme hänen kirkkautensa kiitokseksi, me, jotka jo edeltä olimme panneet toivomme Kristukseen.

1:13 Hänessä on teihinkin, sittenkuin olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, uskoviksi tullutanne pantu luvatus Pyhän Hengen sinetti,

1:14 sen, joka on meidän perintömme vakuutena, hänen omaisuutensa lunastamiseksi - hänen kirkkautensa kiitokseksi.

1:15 Sentähden, kun kuulin siitä uskosta, joka teillä on Herrassa Jeesuksessa, ja teidän rakkaudestanne kaikkia pyhiä kohtaan,

1:16 en minäkään lakkaa kiittämästä teidän tähtenne, kun muistelen teitä rukouksissani,

1:17 anoen, että meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyk-

ja sen hänen kauttansa tuottanut edes,

1:10 Kuin aika täytetty oli, että hän kaikki kappaleet päältä-iskein Kristuksessa yhdistäis, sekä ne, jotka taivaassa, että myös ne, jotka maan päällä ovat,

1:11 Hänessä, jonka kautta me myös perillisiksi tulleet olemme, jo ennen hänen aivoituksensa jälkeen säädetyt, joka kaikki kappaleet oman tahtonsa neuvon jälkeen vaikuttaa.

1:12 Että me olisimme hänen kunniansa kiitokseksi, me, jotka ennen Kristuksen päälle toivoimme,

1:13 Jonka kautta te myös totuuden sanan kuulleet olette, nimittäin evankeliumin teidän autuudestanne: jonka kautta te myös, sittekuin te uskoitte, kiinnitetyt olette lupauksen Pyhällä Hengellä,

1:14 Joka meidän perintömme pantti on meidän lunastukseemme, että me hänen omaisensa olisimme, hänen kunniansa kiitokseksi.

1:15 Sentähden minäkin, sittekuin minä kuulin siitä uskosta, joka teillä Herran Jeesuksen päälle on, ja teidän rakkaudestanne kaikkein pyhään tykö,

1:16 En lakkaa kiittämästä Jumalaa teidän edestänne, ajatellen aina teitä minun rukouksissani:

1:17 Että meidän Herran Jeesuksen Kristuksen Jumala, kunnian Isä, antaisi teille viisauden ja ilmoituksen hengen hänen tuntemiseensa,

suomastans tiettäväxi tehnyt/ ja on sen hänen cauttans edestuuottanut/ saarnatta:

1:10 Cosca aica täytetty oli/ että hän caicki cappalet pääldiskein Christuxes yhdistäis/ sekä ne jotca Taiwasa/ että myös ne jotca maan päällä owat/ idze cauttans.

1:11 Jonga cautta me perillisixi tulleet olemma/ jo ennen hänen aiwoituxens jälkeen säädetyt/ joca caicki cappalet oma tahtons neuwon jälkeen waicutta/

1:12 Että me olisimme hänen cunnians kijtoxexi/ me jotca ennen Christuxen päälle toivoimme.

1:13 Jonga cautta te myös totuuden sanan cuullet oletta/ nimittäin/ Evangeliumin teidän autuudestan/ jonga cautta te/ sijttecuin te uscoitta/ kijnnitetyt oletta/ lupauxen Pyhällä Hengellä.

1:14 Joca meidän perindömme pantti on/ meidän lunastuxehem/ että me hänen omaidzens olisimme/ hänen cunnians kijtoxexi.

1:15 SEntähden minäkin/ sijttecuin minä cuulin sijtä uscosta cuin teillä HERran Jeesuxen päälle on/ ja teidän rackaudestan caickein Pyhään tygö:

1:16 En lacka kijttämäst Jumalata teidän edestän/ ajatellen aina teitä minun rukouxisani.

1:17 Että meidän HERran Jeesuxen Christuxen Jumala/ cunnian Isä/ andais teille wijsauden ja ilmoituxen Hen-

sen Hengen hänen tuntemisessaan

1:18 ja valaisisi teidän sydämenne silmät, että tietäisitte, mikä on se toivo, johon hän on teidät kutsunut, kuinka suuri hänen perintönsä rikkaus hänen pyhissään

1:19 ja mikä hänen voimansa ylenpalttinen suuruus meitä kohtaan, jotka uskomme - sen hänen väkevyytensä voiman vaikutuksen mukaan,

1:20 jonka hän vaikutti Kristuksessa, kun hän herätti hänet kuolleista ja asetti hänet oikealle puolellensa taivaissa,

1:21 korkeammalle kaikkea hallitusta ja valtaa ja voimaa ja herrautta ja jokaista nimeä, mikä mainitaan, ei ainoastaan tässä maailmanajassa, vaan myös tulevassa.

1:22 Ja kaikki hän on asettanut hänen jalkainsa alle ja antanut hänet kaiken pääksi seurakunnalle,

1:23 joka on hänen ruumiinsa, hänen täyteytensä, joka kaikki kaikissa täyttää.

Efeso 2 LUKU

2:1 Ja Jumala on eläviksi tehnyt teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja synteihinne,

2:2 joissa te ennen vaelsitte tämän maailman menon mukaan, ilmapallan hallitsijan, sen hengen hallitsijan, mukaan, joka nyt tekee työtään tottelemattomuuden lapsissa,

1:18 Ja valaisisi teidän ymmärryksenne silmät, että te tietäisitte, minkä hänen kutsumisensa toivo on ja mikä hänen kunniansa perimisen rikkaus on hänen pyhissään,

1:19 Ja kuinka suuri hänen voimansa meidän kohtaamme on, jotka hänen väkevän voimansa vaikuttamisen jälkeen uskomme,

1:20 Jonka hän Kristuksessa vaikutti, kuin hän hänen kuolleista herätti ja pani istumaan oikialle kädellensä taivaissa,

1:21 Kaiken hallituksen ja vallan ja väkevyyden ja herrauden päälle, ja kaiken sen päälle, joka nimittää taide-taan ei ainoastaan tässä maailmassa, mutta myös tulevaisessa,

1:22 Ja on kaikki pannut hänen jalkainsa alle, ja on myös hänen pannut pääksi kaikkein päälle seurakunnalle,

1:23 Joka on hänen ruumiinsa, sen täyttämys, joka kaikki kaikissa täyttää.

2 LUKU

2:1 Ja myös (herätti) teidät, kuin te kuolleet olitte ylitsekäymisten ja syntein tähden,

2:2 Joissa te muinen vaelsitte, tämän maailman juoksun jälkeen ja sen pääruhtinaan, jolla tuulessa valta on, nimittäin sen hengen jälkeen, joka nyt epäuskoisissa lapsissa vaikuttaa,

gen hänen tundemiseens/

1:18 Ja walaisisi teidän ymmärryksenne silmät/ tundeman mingäcaltainen teidän cudzumisenne toiwo olis/ ja mingämuotoinen rickaus hänen cunnialisest perimisestäns olis hänen Pyhisäns.

1:19 Ja cuinga suuri hänen woimans meidän cohtamme on/ jotca hänen wäkwän woimans waicuttamisen päälle uscomma.

1:20 Jonga hän Christuxes waicutti/ cosca hän hänen cuolluista herätti/ ja pani istuman oikialle kädellens Taiwaisa.

1:21 Caiken hallituxen/ walan/ wäkweyden/ HERauden päälle/ ja caiken sen päälle cuin nimittä taitan/ ei ainoastans täsä mailmasa/ mutta myös tulewaises.

1:22 Ja on caicki pannut hänen jalcains ala/ ja on myös hänen pannut Seuracunnalle Pääxi caickein päälle.

1:23 Joca on hänen ruumins/ nimittäin/ täyttämys/ joca caicki caikisa täyttä.

II. Lucu .

2:1 JA myös te/ cosca te cuollet olitta ylidzekäymisen ja syndein tähden.

2:2 Joisa te muinen waelsitta/ tämän mailman juoxun jälken: ja sen Päärühtinan/ jolla tuulesa walda on/ nimitäin/ sen Hengen jälken/ joca tälläkin ajalla epäuscoisis lapsis waicutta.

2:3 joiden joukossa mekin kaikki ennen vaelsimme lihamme himoissa, noudattaen lihan ja ajatusten mielitekoja, ja olimme luonnostamme vihan lapsia niinkuin muutkin;

2:4 mutta Jumala, joka on laupeudesta rikas, suuren rakkautensa tähden, jolla hän on meitä rakastanut,

2:5 on tehnyt meidät, jotka olimme kuolleet rikoksiimme, eläväksi Kristuksen kanssa - armosta te olette pelastetut -

2:6 ja yhdessä hänen kanssaan herättänyt ja yhdessä hänen kanssaan asettanut meidät taivaallisiin Kristuksessa Jeesuksessa,

2:7 osoittaakseen tulevina maailmanaikoina armonsa ylenpalttista runsautta, hyvyydessään meitä kohtaan Kristuksessa Jeesuksessa.

2:8 Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta - se on Jumalan lahja -

2:9 ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi.

2:10 Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa hyviä töitä varten, jotka Jumala on edeltäpäin valmistanut, että me niissä vaeltaisimme.

2:11 Muistakaa sentähden, että te ennen, te lihanne puolesta pakanat, jotka olette saaneet ympärileikkaamattomien nimen niiltä, joita, lihaan käsillä tehdyn ympärileikkauksen mukaisesti, sanotaan ympärileikatuiksi -

2:3 Joiden seassa me myös kaikki muinen meidän lihamme himoissa vaelsimme ja teimme lihan ja toimen tahdon jälkeen, ja me olimme luonnostamme vihan lapset niinkuin muutkin.

2:4 Mutta Jumala, joka rikas on laupiudesta, suuren rakkautensa tähden, jolla hän on meitä rakastanut,

2:5 Ja kuin me vielä synnissä kuolleet olimme, on hän meitä Kristuksen kanssa eläväksi tehnyt; (sillä armosta olette te autuaiksi tulleet:)

2:6 Ja on meidät ynnä hänen kanssansa herättänyt, ja istuttanut taivaallisiin menoihin Kristuksessa Jeesuksessa,

2:7 Että hän tulevaisilla ajoilla ylönpalttisen armonsa rikkauden hyvyydestänsä meidän kohtaamme Kristuksessa Jeesuksessa osoittais.

2:8 Sillä armosta te olette autuaiksi tulleet, uskon kautta, ja ette itse teissäanne: Jumalan lahja se on:

2:9 Ei töistä, ettei yksikään kerskaisi.

2:10 Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa hyviin töihin, joihin Jumala meidät on jo ennen vaeltamaan valmistanut.

2:11 Sentähden muistakaa, että te olitte muinen pakanat lihan jälkeen, ja niiltä kutsuttiin esinahaksi, jotka lihan jälkeen ympärileikkaukseksi kutsuttiin, joka käsillä tehdään,

2:3 Joiden seas me caicki muinen meidän Lihamma himois vaelsimma/ ja teimme Lihan ja Toimen tahdon jälkeen/ Ja olimma luonnostam vihan lapset nijncuin muutkin.

2:4 Mutta Jumala/ joca ricas on laupiudest/ hänen suurest rackaudestans/ jolla hän on meitä racastanut/

2:5 Cosca me wielä synnis cuollet olimma/ on hän meitä Christuxen cansa eläwäxi tehnyt/ (sillä Armosta oletta te autuaxi tullet)

2:6 Ja on meidän ynnä hänen cansans herättänyt/ ja istuttanut taiwallisijn menoihin/ Christuxes Jesuxes.

2:7 Että hän tulevaisella ajalla/ hänen ylönpaldisen Armons rickauden/ hänen hyvyydestäns meidän cohtam Christuxes Jesuxes osotais.

2:8 Sillä Armosta te oletta autuaxi tullet/ Uscon cautta/ ja et te idze teistän/ Jumalan lahja se on/

ei töistä/

2:9 Ettei yxikän idziäns kerscais.

2:10 Sillä me olemma hänen tecons/ luodut Christuxes Jesuxes hywijn töihin/ joihin Jumala meidän on jo ennen waeldaman walmistanut.

2:11 SEntähden ajatelcat että te olitta muinen pacanat Lihan jälken/ ja nijldä cudzuttin esinahaxi/ jotca Lihan jälken ymbärinsleickauxexi cudzuttin/ joca käsillä tehdän.

2:12 että te siihen aikaan olitte ilman Kristusta, olitte vailla Israelin kansalaisoikeutta ja vieraat lupauksen liitoille, ilman toivoa ja ilman Jumalaa maailmassa;

2:13 mutta nyt, kun olette Kristuksessa Jeesuksessa, olette te, jotka ennen olitte kaukana, päässet lähelle Kristuksen veressä.

2:14 Sillä hän on meidän rauhamme, hän, joka teki molemmat yhdeksi ja purki erotavan väliseinän, nimittäin vihollisuuden,

2:15 kun hän omassa lihasaan teki tehottomaksi käskyjen lain säädöksinensä, luodakseen itsessänsä nuo kaksi yhdeksi uudeksi ihmiseksi, tehden rauhan,

2:16 ja yhdessä ruumiissa sovittaakseen molemmat Jumalan kanssa ristin kautta, kuolettaen itsensä kautta vihollisuuden.

2:17 Ja hän tuli ja julisti rauhaa teille, jotka kaukana olitte, ja rauhaa niille, jotka lähellä olivat;

2:18 sillä hänen kauttansa on meillä molemmilla pääsy yhdessä Hengessä Isän tykö.

2:19 Niin ette siis enää ole vieraita ettekä muukalaisia, vaan te olette pyhien kansalaisia ja Jumalan perhettä,

2:20 apostolien ja profeettain perustukselle rakennettuja, kulmakivenä itse Kristus Jeesus,

2:21 jossa koko rakennus

2:12 Että te siihen aikaan ilman Kristusta olitte muukalaiset Israelin kyläkunnasta, ja vieraat lupauksen Testamentista, ja ei teillä toivoakaan ollut, ja olitte maailmassa ilman Jumalaa;

2:13 Mutta nyt te Kristuksessa Jeesuksessa olette. Jotkut muinen taampana olitte, nyt te Kristuksen veren kautta olette lähes päässet;

2:14 Sillä hän on meidän rauhamme, joka molemmista on yhden tehnyt ja vaiheaidan särkenyt,

2:15 Että hän lihansa kautta vihan otti pois, nimittäin lain, joka käskyihin päätetty oli; että hän kahdesta yhden uuden ihmisen lois itsessänsä, ja tekis rauhan,

2:16 Ja että hän ne molemmat Jumalan kanssa yhdessä ruumiissa ristin kautta sovittais, ja on vihan itse kauttansa kuolettanut,

2:17 Ja on tullut evan geliumin kautta rauhaa ilmoittamaan teille, jotka taampana olitte, ja niille, jotka läsnä olivat.

2:18 Sillä hänen kauttansa me molemmin yhdessä Hengessä saamme Isää lähestyä.

2:19 Niin ettepä te silleen ole vieraat ja muukalaiset, vaan pyhään kylänmiehet ja Jumalan perhe,

2:20 Apostolein ja prophetain perustuksen päälle rakennetut, jossa Jesus Kristus paras kulmakivi on,

2:21 Jonka päälle kaikki ra-

2:12 Ja että te siihen aikaan ilman Christuxeta olitte/ ulkona Israelin kyläkunnasta/ ja muucalaiset lupauksen Testamentista/ josta ei teillä toivoakaan ollut/ ja olitte maailmas ilman Jumalata.

2:13 Mutta nyt te Christuxes Jesuxes oletta/ ja muinen taambana olitta/ nyt te Christuxen weren cautta oletta lähes pääsnet:

2:14 Sillä hän on meidän rauham/ joca molemmista on yhden tehnyt ja on vaiheaidan särkenyt/

että hän Lihans cautta wihan poisotti:

2:15 Nimittäin/ Lain/ joca käskyihin päätetty oli. Että hän kahdesta yhden vden ihmisen lois idze hänesäns/ ja tekis rauhan.

2:16 Ja että hän ne molemmat Jumalan cansa yhdexi ruumixi ristin cautta sowitais: ja on sen wihan idze cauttans cuolettanut.

2:17 Ja on tullut Evangeliumin cautta rauha ilmoittaman/ teille jotca taambana olitta/ ja nijlle jotca läsnä olit.

2:18 Sillä hänen cauttans me molemmin yhdes Henges saamme Isä lähestyä.

2:19 Nijn etpä te silleen ole wierat ja muucalaiset/ waan Pyhään kylänmiehet ja Jumalan perhe:

2:20 Prophetain ja Apostolein perustuxen päälle raketut/ josa Jesus Christus paras culmakiwi on.

2:21 Jonga päälle caicki ra-

liittyy yhteen ja kasvaa pyhäksi temppeleksi Herrassa;

2:22 ja hänessä tekin yhdessä muitten kanssa rakennutte Jumalan asumukseksi Hengessä.

Efeso 3 LUKU

3:1 Sen takia minä, Paavali, teidän, pakanain, tähden Kristuksen Jeesuksen vanki, notkistan polveni -

3:2 olette kaiketi kuulleet siitä Jumalan armon taloudenhoiodosta, mikä on minulle teitä varten annettu,

3:3 että näet tämä salaisuus on ilmestyksen kautta tehty minulle tiettäväksi, niinkuin olen siitä edellä lyhyesti kirjoittanut;

3:4 josta te sitä lukiessanne voitte huomata, kuinka perehtynyt minä olen Kristuksen salaisuuteen,

3:5 jota menneiden sukupolvien aikana ei ole ihmisten lapsille tiettäväksi tehty, niinkuin se nyt Hengessä on ilmoitettu hänen pyhille apostoleilleen ja profeetoille:

3:6 että näet pakanatkin ovat kanssaperillisiä ja yhtä ruumista ja osallisia lupaukseen Kristuksessa Jeesuksessa evankeliumin kautta,

3:7 jonka palvelijaksi minä olen tullut Jumalan armon lahjan kautta, joka minulle on annettu hänen voimansa vaikutuksesta.

3:8 Minulle, kaikista pyhistä halvimmalle, on annettu tämä armo: julistaa pakanoille

kennus toinen toiseensa liitetään ja kasvaa pyhäksi temppeleksi Herrassa,

2:22 Jonka päälle te myös rakennetaan Jumalalle asuinsiaksi Hengessä.

3 LUKU

3:1 Sentähden minä Paavali, Jesuksen Kristuksen vanki, teidän pakanain tähden;

3:2 Jos te muutoin kuulleet olette Jumalan armon huoneenhallituksesta, joka minulle teidän puoleenne annettu on,

3:3 Että minulle on tämä salaus ilmoituksen kautta tiettäväksi tehty, niinkuin minä jo ennen lyhykäisestikin,

3:4 Josta te lukein taidatte minun ymmärrykseni Kristuksen salaisuudessa tuta,

3:5 Joka ei ole entisiin aikoihin niin ihmisten lapsille tiettäväksi tehty, kuin se nyt hänen pyhille apostoleillensa ja prophetaillensa Hengen kautta ilmoitettu on:

3:6 Nimittäin, että pakanat pitää kanssaperilliset ja yksi ruumis oleman ja osalliset hänen lupauksestansa Kristuksessa, evankeliumin kautta,

3:7 Jonka palvelijaksi minä tullut olen Jumalan armon lahjan kautta, joka hänen voimansa vaikutuksesta minulle annettu on.

3:8 Minulle, joka kaikkein vähin pyhain seassa olen, on tämä armo annettu, että minä pakanain seassa tutki-

kennus toinen toiseens liitetän/ ja caswa pyhäxi Templixi HERrasa.

2:22 Jonga päälle te myös raketan/ Jumalalle asuinsiaksi/ Henges.

III. Lucu .

3:1 SEntähden/ minä Pawali olen Jesuxen Christuxen fangi teidän/ pacanain/ tähden.

3:2 Nijn cuin te cuullet oletta Jumalan Armon wirgasta/ joca minulle teidän puoleen annettu on.

3:3 Että minulle on tämä salaus/ ilmoituxen cautta tiettäwäxi tehty/ nijncuin minä jo ennen lyhykäisest kirjoitin.

3:4 Joista te lukein taidatte minun ymmärryxi Christuxen salaisudes tuta.

3:5 Joca ei ole endisijn aicoin nijn ihmisten lapsille tiettäwäxi tehty/ cuin se nyt hänen pyhille Apostoleillens ja Prophetaillens Hengen cautta ilmoitettu on.

3:6 Nimittäin/ että pacanat pitä cansaperilliset oleman/ ja yhdes ruumis/ ja osalliset hänen lupauxestans/ Christuxes/ Evangeliumin cautta:

3:7 Jonga palweliaksi minä tullut olen/ Jumalan armon lahjan cautta/ joca hänen woimallisest waicutuxestans minulle annettu on.

3:8 Minulle/ joca caickein vähin Pyhain seas olen/ on tämä Armo annettu/ että mi-

evankeliumia Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta	mattoman Kristuksen rikkauden julistaisin,	nä pacanain seas tutkimattoman Christuxen rikkauden julistaisin:
3:9 ja saattaa kaikille ilmeiseksi, mitä on sen salaisuuden taloudenhoito, joka ikuisista ajoista asti on ollut kät-kettynä Jumalassa, kaiken Luojassa,	3:9 Ja jokaiselle valkeuteen saattaisin, mikä osallisuus siinä salaisuudessa on, joka ijankaikkisesti on salattu ollut Jumalassa, joka kaikki Jesuksen Kristuksen kautta luonut on:	3:9 Ja jocaista walistaisin/ mingämuotoinen osallisuus sijinä salaisuudes on/ joca tähänasti mailman algusta on salattu ollut/ Jumalas/ joca caicki Jesuxen Christuxen cautta luonut on.
3:10 että Jumalan moninainen viisaus seurakunnan kautta nyt tulisi taivaallisten hallitusten ja valtojen tietoon	3:10 Että nyt haltioille ja esivalloille taivaallisissa Jumalan moninainen viisaus seurakunnan kautta tietäväksi tulis,	3:10 Että nyt haldioille ja herraudelle Taiwahis Jumalan moninainen wijsaus Seuracundain cautta tietäväxi tullis.
3:11 sen iankaikkisen aivoituksen mukaisesti, jonka hän oli säätänyt Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme,	3:11 Sen ijankaikkisen aivoituksen jälkeen, jonka hän Kristuksessa Jesuksessa meidän Herrassamme osoittanut on,	3:11 Sen aiwoituxen jälkeen hamast mailman algusta/ jonga hän Christuxes Jesuxes meidän HERrasam osottanut on.
3:12 jossa meillä, uskon kautta häneen, on uskallus ja luottavainen pääsy Jumalan tykö.	3:12 Jonka kautta meillä on uskallus ja tykökäymys kaikella rohkeudella, uskon kautta hänen päällensä.	3:12 Jonga cautta meillä on uscallus/ ja me pääsemmä/ caikella rohkeudella/ uscon cautta hänen tygöns.
3:13 Siksi minä pyydän, ettette lannistuisi niiden ahdistusten vuoksi, joita minä teidän tähtenne kärsin, sillä ne ovat teidän kunnianne.	3:13 Sentähden minä rukoulen, ettette minun vaivaini tähden väsyisi, joita minä teidän edestänne kärsin, jotka teidän kunnianne on.	3:13 SEntähden minä rucoilen/ ettet te minun waiwaini tähden wäsyis/ cuin minä teidän edestän kärsin/ joca teidän cunnian on.
3:14 Sentähden minä notkistan polveni Isän edessä,	3:14 Sentähden kumarran minä polveni meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isän puoleen,	3:14 Sentähden cumarran minä polweni meidän HERran Jesuxen Christuxen Isän puoleen:
3:15 josta kaikki, millä isä on, taivaissa ja maan päällä, saa nimensä,	3:15 Joka kaikkein oikia Isä on, jotka taivaissa ja maassa lapsiksi kutsutaan,	3:15 Joca caickein oikia Isä on/ cuin Taiwahas ja maasa lapsixi cudzutan.
3:16 että hän kirkkautensa runsauden mukaisesti antaisi teidän, sisällisen ihmisenne puolesta, voimassa vahvistua hänen Henkensä kautta	3:16 Että hän antais teille voimaa kunniansa rikkauden jälkeen, että te hänen Henkensä kautta väkeväksi tulisitte sisällisessä ihmisessä;	3:16 Että hän annais teille woima hänen cunnians rikkauden jälkeen/ että te hänen Hengens cautta wäkwäxi tulisitta/ sisällises ihmises.
3:17 ja Kristuksen asua uskon kautta teidän sydämissänne,	3:17 Ja että Kristus asuis uskon kautta teidän sydämissänne;	3:17 Ja että Christus asuis vscon cautta teidän sydämisän/
3:18 niin että te, rakkauteen juurtuneina ja perustuneina,	3:18 Että te olisitte rakkauten kautta juurtuneet ja pe-	/ ja te olisitta rackauden cautta kijnnitetyt ja perustetut.

voisitte kaikkien pyhien kansa käsittää, mikä leveys ja pituus ja korkeus ja syvyys on,

3:19 ja oppia tuntemaan Kristuksen rakkauden, joka on kaikkea tietoa ylempänä; että tulisitte täyteen Jumalan kaikkea täyteyttä.

3:20 Mutta hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä me anomme tai ymmärrämme, sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa,

3:21 hänelle kunnia seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja iankaikkisesti! Amen.

Efeso 4 LUKU

4:1 Niin kehoitan siis minä, joka olen vankina Herrassa, teitä vaeltamaan, niinkuin saamanne kutsumuksen arvo vaatii,

4:2 kaikessa nöyryydessä ja hiljaisuudessa ja pitkämielisyydessä kärsien toinen toistanne rakkaudessa

4:3 ja pyrkien säilyttämään hengen yhteyden rauhan yhdysiteellä:

4:4 yksi ruumis ja yksi henki, niinkuin te olette kutsututkin yhteen ja samaan toivoon, jonka te kutsumuksessanne saitte;

4:5 yksi Herra, yksi usko, yksi kaste;

4:6 yksi Jumala ja kaikkien Isä, joka on yli kaikkien ja

rustetut; että te selkiästi käsittäisitte kaikkein pyhain kanssa, mikä leveys ja pituus, ja syvyys ja korkeus olis,

3:19 Ja Kristuksen rakkauden tuntisitte, joka kaiken tuntemisen ylitse käy; että te olisitte kaikella Jumalan täydellisyydellä täytetyt.

3:20 Mutta hänelle, joka kaikki ylönpaldisesti voi tehdä, kaiken senkin ylitse, kuin me rukoilemme taikka ymmärrämme, sen voiman jälkeen, joka meissä vaikuttaa,

3:21 Hänelle olkoon kunnia seurakunnassa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, kaikkiin aikoihin iankaikkisesti niin iankaikkiseen, amen!

4 LUKU

4:1 Niin minä vangittu Herrassa neuvon teitä, että te siinä kutsumisessa, johon te kutsutut olette, niin vaeltaisitte kuin sopii,

4:2 Kaikella nöyryydellä, siiveydellä ja pitkämielisyydellä, ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa.

4:3 Ahkeroitkaat myös pitämään hengen yhteyttä rauhan siteen kautta:

4:4 Yksi ruumis ja yksi henki, niinkuin tekin olette teidän kutsumisessanne yhdenkaltaiseen toivoon kutsutut,

4:5 Yksi Herra, yksi usko, yksi kaste,

4:6 Yksi Jumala ja kaikkein Isä, joka kaikkein päällä on, ja kaikkein kautta, ja teissä

3:18 Että te ymmärräisittä caickein Pyhain cansa/ mikä leveys/ pituus/ syvyys ja korkeus olis.

3:19 Ja sen cautta Christuxen rackauden tundisitta/ joca caiken tundemisen woitta/ että te olisitta caickiniaisella Jumalan täydellisyydellä täytetyt.

3:20 Mutta hänelle (joca caicki ylönpaldisest woi tehdä/ caiken sengin ylidze cuin me rucoilemma taicka ymmärrämme:

3:21 Sen woiman jälken/ joca meisä waicutta)

olcon cunnia Seuracunnasa/ joca on Christuxes Jesuxes/ caikin aigoin/ ijancaickisest nijn ijancaickiseen/ Amen.

IV. Lucu .

4:1 Nijn minä fangittu HERra- sa neuwon teitä/ että te sijinä cudzumises/ johon te cudzutut oletta/ nijn wael- laisitte cuin sopi:

4:2 Caikella siweydellä/ nöyryydellä ja kärsimisellä/ ja kärsikät toinen toistan rackaudes.

4:3 Ahkeroitcat myös pitämän Henges yhteyttä/ rauhan siten cautta.

4:4 Yxi Ruumis ja yxi Hengi/ nijncuin tekin oletta teidän cudzumisesan yhdencaltaiseen toivoon cudzutut.

4:5 Yxi HERra/ yxi Usco/

4:6 Yxi Jumala caickein Isä/ joca caickein teidän päällän-

kaikkien kautta ja kaikissa.	kaikissa.	ne on/ ja teidän caickein cauttan/ ja teisä caikisa.
4:7 Mutta itsekullekin meistä on armo annettu Kristuksen lahjan mitan mukaan.	4:7 Mutta jokaiselle meille on armo annettu Kristuksen lahjan mitan jälkeen.	4:7 MUtta jocaidzelle meille on Armo annettu Christuxen lahjan mitan jälkeen.
4:8 Sentähden on sanottu: Hän astui ylös korkeuteen, hän otti vankeja saaliikseen, hän antoi lahjoja ihmisille.	4:8 Sentähden hän sanoo: hän on astunut ylös korkeuteen, ja on vankiuden vangiksi vienyt, ja ihmisille lahjoja antanut.	4:8 Sentähden hän sano: hän on ylösastunut corkeuten/ ja on fangiuden fangixi wienyt/ ja ihmisille lahjoja andanut.
4:9 Mutta että hän astui ylös, mitä se on muuta, kuin että hän oli astunut alaskin, maan alimpiin paikkoihin?	4:9 Mutta se, että hän astui ylös, ei ole mikään muu kuin että hän ennen tänne astui alas, alimmaisijn maan paikkoihin.	4:9 Mutta se cuin hän ylösastui/ ei ole mikän muu/ cuin että hän ennen tänne alesastui/ alimmaisijn maan paikkoihin?
4:10 Hän, joka on astunut alas, on se, joka myös astui ylös, kaikkia taivaita ylemmäksi, täyttääkseen kaikki.	4:10 Joka on astunut alas, hän on se, joka kaikkein taivasten päälle astui ylös, että hän kaikki täyttäis,	4:10 Joca alesastunut on/ hän on se joca caickein Taiwasten päälle astui/ että hän caicki täyttäis.
4:11 Ja hän antoi muutamat apostoleiksi, toiset profeetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi,	4:11 Ja hän on pannut muutamat apostoleiksi, muutamat prophetaiksi, muutamat evankelistaiksi, muutamat paimeniksi ja opettajiksi.	4:11 Hän on pannut muutamat Apostoleixi/ muutamat Prophetaixi/ muutamat Evangelistereixi/ muutamat Paimenixi ja opettajixi.
4:12 tehdäkseen pyhät täysin valmiiksi palveluksen työhön, Kristuksen ruumiin rakentamiseen,	4:12 Pyhään täydellisyyteen, palveluksen työhön ja Kristuksen ruumiin rakennukseen,	4:12 Että Pyhät wirgan työhön hangitut olisit/ jonga cautta Christuxen ruumis raketuxi tulis.
4:13 kunnes me kaikki pääsemme yhteyteen uskossa ja Jumalan Pojan tuntemisessa, täyteen miehuuteen, Kristuksen täyteen täyden iän määrään,	4:13 Siihenasti kuin me kaikki tulemme uskon ja Jumalan Pojan tuntemisen yhteydessä täydeksi mieheksi, Kristuksen täydellisen varren mitan jälkeen:	4:13 Sijhenasti cuin me caicki yhdencaltaiseen uscoon tulemma/ ja Jumalan Pojan tundemiseen/ ja täydellisexi miehexi/ joca täydellises Christuxen ijän mitas on.
4:14 ettemme enää olisi alaikäisiä, jotka ajelehtivat ja joita viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapelissä ja eksytyksen kavalissa juonissa;	4:14 Ettemme silleen lapset olisi, jotka horjuisimme ja kaikkinaisilta opetuksen tuulilta vieteltäisiin, ihmisten koiruuden ja kavaluuden kautta, jolla he meitä käyvät ympäri, saadaksensa pettää;	4:14 Etten me sillen lapset olisi/ jotca horjuisim ja caickinaisilda opetuxen tuulilda wietelläisin/ ihmisten coiruden ja cawaluden cautta/ joilla he meitä ymbärikäywät/ saadaxens pettä.
4:15 vaan että me, totuutta noudattaen rakkaudessa, kaikki tavoin kasvaisimme häneen, joka on pää, Kristus,	4:15 Mutta olkaamme toimelliset rakkaudessa ja kasvakaamme kaikissa, hänessä, joka pää on, Kristus,	4:15 Mutta olcam toimelliset rackaudes/ ja caswacam caikis/ hänesä/ joca Pää on/ Christus.
4:16 josta koko ruumis, yhteen liitettyä ja koossa py-	4:16 Josta koko ruumis on koottu ja yhteen liitetty, kai-	4:16 Josta coco ruumis yhten lijtetän/ ja yxi jäsen rippu

<p>syen jokaisen jänteensä avul- la, kasvaa rakentuakseen rak- kaudessa sen voiman määrän mukaan, mikä kullakin osalla on.</p>	<p>ken yhdistyksen kautta, joka siihen lisääntyy, sen vaiku- tuksen ja määrän jälkeen, joka kullakin jäsenellä on, siitä kasvaa ruumis omaksi rakennukseksensa rakkau- dessa.</p>	<p>toisesta/ caikisa jäsenisä/ ja nijn cukin toistans palwele/ sen työn perän cuin cullakin jäsenällä on/ tawallans/ ja saatta ruumin caswaman id- zellens parannuxexi caikes rackaudes.</p>
<p>4:17 Sen minä siis sanon ja varoitin Herrassa: älkää enää vaeltako, niinkuin pakanat vaeltavat mielensä turhuudes- sa,</p>	<p>4:17 Niin minä nyt sanon ja todistan Herrassa, ettette silleen vaella niinkuin muut pakanat vaeltavat mielensä tyhmyydessä,</p>	<p>4:17 Nijn minä nyt sanon/ ja todistan HERrasa/ ettet te sillen waella nijncuin muut pakanat/ mielens tyhmydes.</p>
<p>4:18 nuo, jotka, pimentyneinä ymmärrykseltään ja vieraantu- neina Jumalan elämästä heis- sä olevan tietämättömyyden tähdän ja sydämensä paatu- muksen tähdän,</p>	<p>4:18 Joiden ymmärrys pimi- tetty on ja ovat vieraantuneet siitä elämästä, joka Jumalas- ta on, tyhmyyden kautta, joka heissä on, ja heidän sydä- mänsä kovuuden kautta,</p>	<p>4:18 Joiden ymmärrys pimi- tetty on/ ja ovat wierandunet sijtä elämästä/ joca Jumalas- ta on/ tyhmyden cautta cuin heisä on/ ja heidän sydä- mens sokeuden cautta.</p>
<p>4:19 ovat päästäneet tunton- sa turtumaan ja heittäytyneet irstauden valtaan, harjoitta- maan kaikkinaista saastai- suutta, ahneudessa.</p>	<p>4:19 Jotka, sitten kuin he olivat paatuneet, antoivat ylön heitänsä haureuteen ja tekivät kaikkinaista saastai- suutta ylönpalttisisessa hi- mossa.</p>	<p>4:19 Jotca catomattomu- desans ylönannoit heidäns haureuteen ja teit caickinaista saastaisutta ahneudes.</p>
<p>4:20 Mutta näin te ette ole oppineet Kristusta tuntemaan,</p>	<p>4:20 Mutta ette niin Kristus- ta ole oppineet.</p>	<p>4:20 Mutta et te nijn Chris- tusta ole oppenet:</p>
<p>4:21 jos muutoin olette hä- nestä kuulleet ja hänessä opetusta saaneet, niinkuin totuus on Jeesuksessa:</p>	<p>4:21 Jos te muutoin hänestä kuulleet olette ja hänessä opetetut olette, niinkuin to- tuus Jeesuksessa on,</p>	<p>4:21 Jos te muutoin hänest cuullet oletta/ ja hänes ope- tetut olitta/ cuinga toimelli- nen meno Jeesuxes on.</p>
<p>4:22 että teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan te ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petolli- sia himoja seuraten,</p>	<p>4:22 Niin pankaat pois vanha ihminen, jonka kanssa te ennen vaelsitte, joka himoin kautta eksyksissä itsensä turmelee;</p>	<p>4:22 Nijn pangat tyköne pois se wanha ihminen/ jonga cansa te ennen waelsitta/ joca himoin cautta/ exyxis idzens turmele.</p>
<p>4:23 ja uudistua mielenne hengeltä</p>	<p>4:23 Mutta uudistakaat tei- tänne teidän mielenne hen- gessä,</p>	<p>4:23 Mutta udistacat teitän teidän mielennä Henges.</p>
<p>4:24 ja pukea päällemme uusi ihminen, joka Jumalan mu- kaan on luotu totuuden van- hurskauteen ja pyhyteen.</p>	<p>4:24 Ja pukekaat päällemme uusi ihminen, joka Jumalan jälkeen luotu on, totisessa vanhurskaudessa ja pyhyy- dessä.</p>	<p>4:24 Ja pukecat päällem ihminen/ joca Jumalan jälken luotu on/ toimellises wan- hurscaudes ja pyhydes.</p>
<p>4:25 Pankaa sentähden pois valhe ja puhukaa totta, kukin lähimmäisensä kanssa, sillä me olemme toinen toisemme jäseniä.</p>	<p>4:25 Sentähden pankaat pois valhe, ja puhukaan jokainen lähimmäisensä kanssa to- tuutta; sillä me olemme jä- senet keskenämme.</p>	<p>4:25 Sentähden pangat pois walhe/ ja puhucan jocainen lähimmäisens cansa totuutta/ sillä me olemma jäsenet kes- kenäm.</p>

4:26 Vihastukaa, mutta älkää syntiä tehkö. Älkää antako auringon laskea vihanne yli,

4:27 älkääkä antako perkeleelle sijaa.

4:28 Joka on varastanut, älköön enää varastako, vaan tehkoon ennemmin työtä ja toimittakoon käsillään sitä, mikä hyvää on, että hänellä olisi, mitä antaa tarvitsevalle.

4:29 Mikään rietas puhe älköön suustanne lähtekö, vaan ainoastaan sellainen, mikä on rakentavaista ja tarpeellista ja on mieluista niille, jotka kuulevat.

4:30 Älkääkä saattako murheelliseksi Jumalan Pyhää Henkeä, joka on teille annettu sinetiksi lunastuksen päivään saakka.

4:31 Kaikki katkeruus ja kiihvastus ja viha ja huuto ja herjaus, kaikki pahuus olkoon kaukana teistä.

4:32 Olkaa sen sijaan toisianne kohtaan ystävällisiä, hyväsydämissiä, anteeksiantavaisia toinen toisellenne, niinkuin Jumalakin on Kristuksessa teille anteeksi antanut.

Efeso 5 LUKU

5:1 Olkaa siis Jumalan seuraajia, niinkuin rakkaat lapset,

5:2 ja vaeltakaa rakkaudessa, niinkuin Kristuskin rakasti teitä ja antoi itsensä meidän edestämme lahjaksi ja uhriksi, Jumalalle suloiseksi tuoksuksi.

5:3 Mutta haureutta ja minikäänlaista saastaisuutta tai

4:26 Vihastukaat ja älkää syntiä tehkö, älkää antako auringon laskea ylitse teidän vihanne,

4:27 Älkää antako laittajalle sias.

4:28 Joka varastanut on, älkään silleen varastako, vaan paremmin tehkään työtä ja toimittakaan käsillänsä jotakin hyvää, että hänellä olisi tarvitsevalle jakamista.

4:29 Älköön yksikään rietas puhe teidän suustanne lähtekö, vaan mitä sovelias on parannuksen tarpeeksi, että se kelvollinen kuulla olisi.

4:30 Ja älkää Jumalan Pyhää Henkeä murheelliseksi saattako, jossa te lunastuksen päivään asti kiinnitetyt olette.

4:31 Kaikki haikeus, ja närkästys, ja viha, ja huuto, ja sadatus olkoon kaukana teistä kaiken pahuuden kanssa.

4:32 Mutta olkaat keskenänne ystävälliset ja laupiaat, ja anteeksi antakaat toinen toisellenne niinkuin Jumala teillekin Kristuksen kautta anteeksi antanut on.

5 LUKU

5:1 Niin olkaat siis Jumalan seuraajat, niinkuin rakkaat lapset,

5:2 Ja vaeltakaat rakkaudessa, niinkuin myös Kristus meitä rakasti ja antoi itsensä ulos meidän edestämme lahjaksi, uhriksi ja Jumalalle makiaksi hajuksi.

5:3 Mutta huoruutta ja kaikkea riettautta eli ahneutta älkää antako teidän seas-

4:26 Wihastucat/ ja älkät syndiä tehkö: älkät andaco Auringon laske ylidze teidän wihan:

4:27 Älkät andaco laittajalle sia.

4:28 Joca warastanut on/ älkän silleen warastaco/ vaan paremmin tehkän työtä/ ja toimittacan käsilläns jotakin hywä/ että hänellä olisi tarwidzewalle jacamista.

4:29 Älkät riettaisita puheita puhuco/ waan mitä tarpellinen on parannuxexi/ jos nijn tarwitan/ että se kelwollinen cuulla olisi.

4:30 Ja älkät Jumalan Pyhä Henge murhellisexi saattaco/ jolla te lunastuxen päiwän asti kijnnitetyt oletta.

4:31 Caicki picaisus/ ja julmuus/ ja wiha/ ja huuto/ ja sadatus/ olcon caucana teistä/ caiken pahuden cansa.

4:32 Mutta olcat toinen toisellenne ystäwäliiset ja laupiat/ ja andexi andacat toinen toisellen/ nijncuin Jumala teillekin Christuxen cautta andexi andanut on.

V. Lucu .

5:1 Nijn olcat sijs Jumalan seurajat/ nijncuin rackat lapset.

5:2 Ja waeldacat rackaudes: nijncuin Christus meitä racasti/ ja ulosandoi hänens meidän edestäm/ lahjaxi/ uhrixi ja Jumalalle makiaxi hajuxi.

5:3 Mutta huorutta ja caicke riettautta/ eli ahneutta/ älkät

ahneutta älköön edes mainitako teidän keskuudessanne niinkuin pyhien sopii -	sanne mainitakaan, niinkuin pyhäin sopii,	andaco teidän seasan ensingän mainita/ nijncuin pyhäin sopi.
5:4 älköön myös rivoutta tai tyhmää lorua tai ilvehtimistä, jotka ovat sopimattomia, vaan paremmin kiitosta.	5:4 Ja häpiällisiä sanoja ja hulluja puheita eli jaarituksia, jotka ei mihinkään kelpaa, vaan paremmin kiitos-sanoja.	5:4 Ja häpiälisiä sanoja/ ja hulluja puheita eli jaarituxia/ jotca ei mihingän kelpa/ waan parammin kijtossanoja:
5:5 Sillä sen te tiedätte ja tunnette, ettei yhdelläkään haureellisella eikä saastaisella eikä ahneella - sillä hän on epäjumalanpalvelija - ole perintöosaa Kristuksen ja Jumalan valtakunnassa.	5:5 Sillä se te tietäkää, ettei yksikään huorintekiä, taikka saastainen, eli ahne, joka epäjumalan palvelia on, ole Kristuksen ja Jumalan valtakunnan perillinen.	5:5 Sillä se te tietkät/ ettei yxikän salawuoteinen/ taicka saastainen/ eli ahne (joca epäjumalan palwelia on) ole Christuxen ja Jumalan walda-cunnan perillinen.
5:6 Älköön kukaan pettäkö teitä tyhjillä puheilla, sillä semmoisten tähden kohtaa Jumalan viha tottelemattomuuden lapsia;	5:6 Älkäät antako yhdenkään pettää teitänne turhilla puheilla; sillä sentähden Jumalan viha epäuskoisten päälle tulee.	5:6 Älkät andaco yhdengän pettä teitän turhilla puheilla: sillä sentähden Jumalan wiha epäuscoisten lasten päälle tule.
5:7 älkää siis olko niihin osallisia heidän kanssaan.	5:7 Älkäät sentähden olko heidän osaveljensä.	5:7 Älkät sentähden olco heidän osaweljens:
5:8 Ennen te olitte pimeys, mutta nyt te olette valkeus Herrassa. Vaeltakaa valkeuden lapsina	5:8 Sillä muinen te olitte pimeys, mutta nyt te olette valkeus Herrassa. Vaeltakaaat niinkuin valkeuden lapset;	5:8 Sillä muinen te olitta pimeys/ mutta nyt te oletta walkeus HERrasa.
5:9 - sillä kaikkalainen hyvyys ja vanhurskaus ja totuus on valkeuden hedelmä -	5:9 (Sillä Hengen hedelmä on kaikessa hyvydessä ja vanhurskaudessa ja totuudessa,)	5:9 Waeldacat nijncuin walkeuden lapset:
5:10 ja tutkikaa, mikä on otollista Herralle;	5:10 Ja koetelkaat, mikä Herralle otollinen on.	5:9 Sillä Hengen hedelmä on caikes hywydes ja wanhurscaudes/ ja totuudes.
5:11 älköönkä teillä olko mitään osallisuutta pimeyden hedelmättömiin tekoihin, vaan päinvastoin nuhdelkaakin niistä.	5:11 Älkäät olko osalliset pimeyden hedelmättömissä töissä, vaan paremmin nuhdelkaat.	5:10 Ja coetelcat mikä HERralle otollinen olis.
5:12 Sillä häpeällistä on jo sanoakin, mitä he salassa tekevät;	5:12 Sillä mitä salaa heilta tapahtuu, se on häpiä sanoakin;	5:11 Älkät olco osalliset hedelmättömäin pimeyden töistä/ waan parammin nuhdelcat heitä:
5:13 mutta tämä kaikki tulee ilmi, kun valkeus sen paljastaa, sillä kaikki, mikä tulee ilmi, on valkeutta.	5:13 Mutta kaikki ne ilmi tulevat, kuin he valkeudelta rangaistaan; sillä kaikki, mikä ilmi tulee, se on valkeus.	5:12 Sillä mitä sala tapahtu/ se olis häpiä ilmoitta.
5:14 Sentähden sanotaan:	5:14 Sentähden hän sanoo:	5:13 Mutta caicki nämät ilmei tulewat/ cosca he walkeudelda rangaistan: sillä caicki cuin ilmei tule/ se on walkeus.

Heräjä sinä, joka nukut, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee!	heräjä sinä, joka makaat, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee.	5:14 Heräjä sinä joca macat/ ja nouse cuolleista/ nijn Christus sinua walaise.
5:15 Katsokaa siis tarkoin, kuinka vaellatte: ei niinkuin tyhvät, vaan niinkuin viisaat,	5:15 Niin katsokaat, että te visusti vaellatte, ei niinkuin tyhvät, vaan niinkuin viisaat.	5:15 Nijn cadzocat/ että te wisusti waellatte/ ei nijncuin tyhvät/ waan nijncuin wjsat:
5:16 ja ottakaa vaari oikeasta hetkestä, sillä aika on paha.	5:16 Ja hankitkaat teitänne ajallansa; sillä aika on paha.	5:16 Ja hangitcat teitän ajalans: sillä aica on paha.
5:17 Älkää sentähden olko mielettömät, vaan ymmärtäkää, mikä Herran tahto on.	5:17 Älkäät sentähden olko taitamattomat, vaan ymmärtäväiset, mikä Herran tahto on.	5:17 Älkät sentähden olco taitamattomat/ waan taitawat/ mikä HERran tahto on.
5:18 Älkääkä juopuko viinistä, sillä siitä tulee irstas meno, vaan täyttykää Hengellä,	5:18 Ja älkäät juopuko viinasta, josta paha meno tulee, vaan olkaat täytetyt (Pyhällä) Hengellä.	5:18 Ja älkät juopuco wijnasta/ josta paha meno tule. 5:19 Waan olcat täytetyt Pyhällä Hengellä/
5:19 puhuen keskenänne psalmeilla ja kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja laulaen sydämässänne Herralle,	5:19 Ja puhukaat keskenänne psalmeilla, ja kiitosvirsilä, ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja soittain Herralle teidän sydämässänne,	ja puhucat keskenän Psalmeista/ ja kijoswirsistä/ ja hengellisistä lauluista/ weisaten ja soittain HERralle teidän sydämesän.
5:20 kiittäen aina Jumalaa ja Isää kaikesta meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.	5:20 Kiittäin aina Jumalaa ja Isää, jokaisen edestä, meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeen.	5:20 Kijttäin aina Jumalata ja Isä/ jocaidzen edestä/ meidän HERran Jesuxen Christuxen nimeen:
5:21 Ja olkaa toinen toisellenne alamaiset Kristuksen pelossa.	5:21 Ja olkaat toinen toisellenne alamaiset Jumalan pelvossa.	5:21 Ja olcat toinen toisenne alammaiset Jumalan pelgosa.
5:22 Vaimot, olkaa omille miehellenne alamaiset niinkuin Herralle;	5:22 Vaimot olkaat omille miehellenne alamaiset niinkuin Herralle.	5:22 WAimot olcan miehillens alammaiset/ nijncuin HERralle:
5:23 sillä mies on vaimon pää, niinkuin myös Kristus on seurakunnan pää, hän, ruumiin vapahtaja.	5:23 Sillä mies on vaimon pää, niinkuin Kristus on seurakunnan pää, ja hän on ruumiin vapahtaja.	5:23 Sillä mies on waimon pää/ nijncuin Christus on Seuracunnan pää/ ja hän on hänen ruumins holhoja.
5:24 Mutta niinkuin seurakunta on Kristukselle alainen, niin olkoot vaimotkin miehillensä kaikessa alamaiset.	5:24 Mutta niinkuin seurakunta on Kristukselle alainen, niin myös vaimot pitää miehillensä kaikissa alamaiset oleman.	5:24 Mutta nijncuin Seuracunda on Christuxelle alainen/ nijn myös waimot pitä miehillens caikis alammaiset oleman.
5:25 Miehet, rakastakaa vaimojanne, niinkuin Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä,	5:25 Miehet, rakastakaa teidän vaimojanne, niinkuin myös Kristus seurakuntaa rakasti ja antoi ulos itsensä hänen edestänsä,	5:25 Mlehet/ racastacat teidän waimojan/ nijncuin myös Christus Seuracunda racasti/ ja ulosannoi idzens hänen tähtens.
5:26 että hän sen pyhittäisi,	5:26 Että hän sen pyhittäisi,	5:26 Että hän sen pyhitäis/

puhdistaen sen, vedellä pes-
ten, sanan kautta,

5:27 saadakse asetetuksi
eteensä kirkastettuna seura-
kunnan, jossa ei olisi tahraa
eikä ryppyä eikä mitään muu-
ta sellaista, vaan joka olisi
pyhä ja nuhteeton.

5:28 Samalla tavoin tulee
myös miesten rakastaa vai-
mojansa niinkuin omia ruumi-
itaan; joka rakastaa vaimoan-
sa, hän rakastaa itseänsä.

5:29 Sillä eihän kukaan kos-
kaan ole vihannut omaa li-
haansa, vaan hän ravitsee ja
vaalii sitä, niinkuin Kristuskin
seurakuntaa,

5:30 sillä me olemme hänen
ruumiinsa jäseniä.

5:31 Sentähden mies luopu-
koon isästänsä ja äidistänsä
ja liittyköön vaimoonsa, ja ne
kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.

5:32 Tämä salaisuus on suuri;
minä tarkoitan Kristusta ja
seurakuntaa.

5:33 Mutta myös teistä kukin
kohdaltaan rakastakoon vai-
moaan niinkuin itseänsä; mut-
ta vaimo kunnioittakoon mies-
tänsä.

Efeso 6 LUKU

6:1 Lapset, olkaa vanhemmil-
lenne kuuliaiset Herrassa, sillä
se on oikein.

6:2 Kunnioita isääsi ja äitiäsi
- tämä on ensimmäinen käs-
ky, jota seuraa lupaus -

6:3 että menestyisit ja kauan
eläisit maan päällä.

6:4 Ja te isät, älkää kiihoitta-
ko lapsianne vihaan, vaan

ja on sen jo puhdistanut ve-
den pesossa sanan kautta:

5:27 Että hän saattais itsetel-
lensä kunniallisen seura-
kunnan, jolla ei saastaisuut-
ta eikä ryppyä ole eli jotaku-
ta muuta senkaltaista, vaan
että hän pyhä ja laittamaton
olis.

5:28 Miehet pitää vaimojansa
rakastaman niinkuin omia
ruumiitansa; joka vaimoansa
rakastaa, se rakastaa itsiän-
sä.

5:29 Sillä ei yksikään ole
omaa lihaansa koskaan vi-
hannut, vaan elättää ja hol-
hoo sitä, niinkuin myös Her-
ra seurakuntaa.

5:30 Sillä me olemme hänen
ruumiinsa jäsenet, hänen
lihastansa ja luistansa.

5:31 Sentähden pitää ihmi-
sen antaman ylön isänsä ja
äitinsä, ja vaimoonsa sidottu
oleman, ja ne kaksi tulevat
yhdeksi lihaksi.

5:32 Tämä salaisuus on suu-
ri; mutta minä puhun Kris-
tuksesta ja seurakunnasta.

5:33 Kuitenkin rakastakaan
myös kukin teistä vaimoansa
niinkuin itseänsä; mutta pel-
jätköön vaimo miestänsä.

6 LUKU

6:1 Lapset, olkaat kuuliaiset
teidän vanhemmillenne Her-
rassa; sillä se on oikein.

6:2 Kunnioita isääs ja äitiäs,
(joka on ensimmäinen käsky,
jolla lupaus on,)

6:3 Ettäs menestyisit ja kau-
van eläisit maan päällä.

6:4 Ja te isät, älkää ylyttäk-
kö lapsianne vihaan, vaan
kasvattakaat heitä kurituk-

ja on sen jo puhdistanut we-
den pesos sanan kautta.

5:27 Että hän saatais idzel-
lens cunnialisen Seuracun-
nan/ jolla ei pilckua eikä
ryppyä ole/ eli jotacuta muu-
ta sencaltaista/ waan että
hän pyhä ja laittamaton olis.

5:28 Miehet pitä vaimojans
racastaman/ nijncuin omia
ruumitans.

5:29 Joca hänen vaimoans
racasta/ hän racasta idziäns:
sillä ei yxikän ole oma lihans
coscan vihannut/ waan elät-
tä ja rawidze sitä. Nijn-
cuin myös HERra Seuracunda:

5:30 Sillä me olemma hänen
ruumins jäsenet/ hänen lihas-
tans/ ja luistans.

5:31 Sentähden ylönanda ih-
minen Isäns ja äitins/ ja p-
syy waimons tykönä/ ja nijn
caxi tulewat yhdexi lihaxi.

5:32 Tämä salaisuus on suuri/
mutta minä puhun Christuxes-
ta ja Seuracunnasta.

5:33 Cuitengin racastacan
cukin teistä vaimoans nijn-
cuin idziäns/ mutta peljät-
kän waimo miestäns.

VI. Lucu .

6:1 LAPset/ olcat cuuliaiset
teidän wanhemmillen HERrasa:
sillä se on oikein.

6:2 Cunnioita Isäs ja äitiäs/
joca on ensimmäinen käsky/
jolla lupaus on.

6:3 Ettäs menestyisit ja cau-
wan eläisit maan päällä.

6:4 Ja te Isät/ älkät ylyttäk-
ö teidän lapsian vihaan/ waan

kasvattakaa heitä Herran kurissa ja nuhteessa.	sessa ja Herran nuhteessa.	caswattacat heitä rangaistukses ja HERran nuhtesa.
6:5 Palvelijat, olkaa kuuliaiset maallisille isännillenne, pelossa ja vavistuksessa, sydämenne yksinkertaisuudessa, niinkuin Kristukselle,	6:5 Palveliat, olkaat kuuliaiset teidän ruumiillisille isännillenne, pelvolla ja vavistuksella, teidän sydämenne yksinkertaisuudessa, niinkuin Kristukselle,	6:5 PALweliat/ olcat cuuliaiset teidän ruumillisille Isännillen/ pelgolla ja wapistuxella/ teidän sydämenne yxiker-taisudes/ nijncuin Christuxelle.
6:6 ei silmänpalvelijoina, ihmisille mieliksi, vaan Kristuksen palvelijoina, sydämestänne tehden, mitä Jumala tahtoo,	6:6 Ei silmäin edessä palvelilen, niinkuin ihmisten mieltä noutain, vaan niinkuin Kristuksen palveliat, tehden sydämestä, mitä Jumala tahtoo.	6:6 Ei ainoastans silmäin edes palwellen/ nijncuin ihmisten mielen noutexi: waan nijncuin Christuxen palweliat/ tehden sydämest hywällä miellä mitä Jumala tahto.
6:7 hyvällä mielellä palvelen, niinkuin palvelisitte Herraa ettekä ihmisiä,	6:7 Hyvällä mielellä palvelen Herraa, ja ei ihmisiä.	6:7 Ja tietkät/ että te palwetta HERra/ ja ei ihmistä.
6:8 tietäen, että mitä hyvää kukin tekee, sen hän saa takaisin Herralta, olkoonpa orja tai vapaa.	6:8 Tietäen, että mitä hyvää kukin tekee, sen hän on jälleen Herralta saapa, olkoon orja eli vapaa.	6:8 Tietkät myös/ mitä hywäcukin teke/ sen hän on jäl-lens HERralda saapa/ olcon orja eli wapa.
6:9 Ja te isännät, tehkää samoin heille, jättäkää pois uhkaileminen, sillä tiedätte hän, että sekä heidän että teidän Herranne on taivaissa ja ettei hän katso henkilöön.	6:9 Ja te isännät, tehkää myös niin heitä kohtaan, ja pankaat pois uhkaukset, tietäen, että teidän Herranne on myös taivaissa, jonka edessä ei ole ihmisen muodon katsomusta.	6:9 JA te Isännät/ tehkät myös nijn heitä wastan/ ja pangat pois uhcauxet/ tietten/ että teidän HERran on myös Taiwahis/ jonga edes ei ole ihmisen muodon cad-zomusta.
6:10 Lopuksi, vahvistukaa Herrassa ja hänen väkevyytensä voimassa.	6:10 Viimein, rakkaat veljeni, olkaat väkevät Herrassa ja hänen väkevyytensä voimassa.	6:10 Wljmein/ rackat weljeni/ olcat wäkwät HERrasa/ ja hänen wäkwewydens woimasa.
6:11 Pukekaa yllenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne kestää perkeleen kavalat juonet.	6:11 Pukekaat päällenne kaikki Jumalan sota-aseet, että te perkeleen kavalial päällekarcaamisia voisitte seisoa vastaan.	6:11 Pukecat päällen Jumalan sotaaset/ että te Perkelen cawalita päällecarcamisia woi-sitta wastanseisoa:
6:12 Sillä meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa.	6:12 Sillä ei meillä ole sota verta ja lihaa vastaan, vaan pääruhtinaita ja valtoja vastaan, maailman herroja vastaan, jotka tämän maailman pimeydessä vallitsevat, pahoja henkiä vastaan taivaan alla.	6:12 Sillä ei meillä ole sota Liha eikä werta wastan/ waan Pääruhtinoita ja waldoja wastan/ se on/ mailman Herroja wastan/ jotca tämän mailman pimeydes wallidzewat: pahoja hengiä wastan Taiwan alla.
6:13 Sentähden ottakaa päällenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne pahana päivänä	6:13 Sentähden ottakaat kaikki Jumalan sota-aseet, että te voisitte pahana päivänä	6:13 Sentähden ottacat Jumalan sotaaset/ että te woi-sitta pahana päiwänä wastan-

tehdä vastarintaa ja kaikki suoritetuanne pysyä pystyssä.	nä seisoa vastaan ja kaikissa asioissa pysyväiset olisitte.	seisoa/ ja caikis asiois pysyväiset olisitta.
6:14 Seisokaa siis kupeet totuuteen vyötettyinä, ja olkoon pukunanne vanhurskauden haarniska,	6:14 Niin seisokaat vyötetyt kupeista totuudella, ja vanhurskauden rintaraudalla puetetut,	6:14 Nijn seisocat wyötetyt cupeista totuudella/ ja vanhurscauden rindaraudalla puetetut.
6:15 ja kenkinä jaloissanne alttius rauhan evankeliumille.	6:15 Ja jalat valmiiksi kengitettyt, saarnaamaan rauhan evankeliumia.	6:15 Ja jalat walmixi kengitettyt/ saarnaman rauhan Evangeliumita.
6:16 Kaikessa ottakaa uskon kilpi, jolla voitte sammuttaa kaikki pahan palavat nuolet,	6:16 Mutta kaikissa ottakaat uskon kilpi, jolla te voitte sammuttaa kaikki ruman tuliset nuolet.	6:16 Mutta caikis/ ottacat Uscon kilpi/ jolla te woitta sammutta caicki sen ruman tuliset nuolet.
6:17 ja ottakaa vastaan pelastuksen kypäri ja Hengen miekka, joka on Jumalan sana.	6:17 Ja ottakaat päähänne autuuden rautalacki, ja Hengen miekka, joka on Jumalan sana,	6:17 Ja ottacat päähän terweyden rautalacki: ja Hengen miecka/ joca on Jumalan sana.
6:18 Ja tehkää tämä kaikella rukouksella ja anomisella, rukoillen joka aika Hengessä ja sitä varten valvoen kaikessa kestäväisyydessä ja anomisessa kaikkien pyhien puolesta;	6:18 Ja rukoilkaat joka aika kaikella rukoilemisella ja anomisella hengessä, ja siinä valvokaat kaikella ahkeruudella ja rukouksella kaikkein pyhain tähden,	6:18 Ja rucoilcat aina caikes waaras/ rucoilemisella ja anomisella/ Hengesä: ja walwocat caikella ahkerudella ja rucouxella/ caickein Pyhain tähden/ ja minungin tähteni.
6:19 ja minunkin puolestani, että minulle, kun suuni avaan, annettaisiin oikeat sanat rohkeasti julistaakseni evankeliumin salaisuutta,	6:19 Ja minunkin tähteni, että minulle puhetta annettaisiin avoimella suulla rohkeasti puhuakseni, ja niin tiettäväksi tekisin evankeliumin salaisuuden.	6:19 Että minulle puhetta annetaisin awoiomella suulla puhuaxeni/ ja nijn tiettäväxi tekisin Evangeliumin salaisuuden.
6:20 jonka tähden minä olen lähettiläänä kahleissa, että minä siitä rohkeasti puhuisin, niinkuin minun puhua tulee.	6:20 Jonka käskyläinen minä näissä kahleissa olen, että minä niissä rohkeasti puhuisin, niinkuin minun puhua tulee.	6:20 Jonga käskyläinen minä näisä cahleisa olen/ että minä nijsä rohkiast puhuisin/ nijncuin minun puhuaxeni tulekin.
6:21 Mutta että tekin tietäisitte tilani, kuinka minun on, niin on Tykikus, rakas veljeni ja uskollinen palvelija Herrassa, antava teille siitä kaikesta tiedon.	6:21 Mutta että te myös tietäisitte minun tilani ja mitä minä teen, kaiken sen on Tykikus, minun rakas veljeni ja uskollinen palvelia Herrassa, teille tiettäväksi tekevä,	6:21 Mutta että te myös tiedäisitte/ cuinga minun käteni käy/ ja mitä minä teen/ caiken sen on Tychicus/ minun racas weljen/ ja uscollinen palwelia HERrasa/ teille tiettäväxi tekewä.
6:22 Minä lähetän hänet teidän tyköne juuri sitä varten, että saisitte tietää meidän tilamme ja että hän lohduttaisi teidän sydämiänne.	6:22 Jonka minä teidän tyköne lähetin sen syyn tähden, että te saisitte tietää meidän tilamme ja hän teidän sydämenne lohduttais.	6:22 Jonga minä teidän tygönne lähetin/ että te saisitta tietä/ cuinga minun käten käy/ ja että hän teidän sydämenne lohdutais.

6:23 Rauha veljille ja rakkaus, uskon kanssa, Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

6:24 Armo olkoon kaikkien kanssa, jotka rakastavat meidän Herraamme Jeesusta Kristusta - katoamattomuudessa.

6:23 Rauha olkoon veljille, ja rakkaus uskon kanssa, Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

6:24 Armo olkoon kaikkein kanssa, jotka meidän Herra Jeesusta Kristusta lakkaamatta rakastavat, amen!
«Kirjoitettu Roomista Ephesiläisille Tykikuksen kanssa.»

6:23 Rauha olcon veljille/ ja rackaus Uscon cansa/ Isäldä Jumalalda/ ja HERralda Jesuxelda Christuxelda.

6:24 Armo olcon caickein cansa/ jotca meidän HERra Jeesusta Christusta wilpittömäst racastawat/ Amen.

PAVALIN KIRJE FILIPPILÄISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali ja Timoteus, Kristuksen Jeesuksen palvelijat, kaikille pyhille Kristuksessa Jeesuksessa, jotka ovat Filipissä, sekä myös seurakunnan kaitsijoille ja seurakuntapalvelijoille.

1:2 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:3 Minä kiitän Jumalaani, niin usein kuin teitä muistan,

1:4 aina kaikissa rukouksissani ilolla rukoillen teidän kaikkien puolesta,

1:5 kiitän siitä, että olette olleet osallisia evankeliumin ensi päivästä alkaen tähän päivään saakka,

1:6 varmasti luottaen siihen, että hän, joka on alkanut teissä hyvän työn, on sen täyttävä Kristuksen Jeesuksen päivään saakka.

1:7 Ja oikein onkin, että minä näin ajattelen teitä kaikkia, koska te olette minun sydämessäni, te, jotka sekä ollessani kahleissa että evan-

P. PAAVALIN EPISTOLA FILIPPILÄISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali ja Timoteus, Jeesuksen Kristuksen palvelijat, kaikille pyhille Kristuksessa Jeesuksessa, jotka Philipissä ovat, ynnä piispoille ja palvelioille:

1:2 Armo olkoon ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:3 Minä kiitän minun Jumalaani, niin usein kuin minä teitä muistan,

1:4 (Aina kaikissa minun rukouksissani teidän edestänne, ja rukoilen ilolla,)

1:5 Että te olette evankeliumista osalliseksi tulleet, ensimmäisestä päivästä tähän asti,

1:6 Sen totisesti tietäen, että se, joka teissä on hyvän työn alkanut, on sen Jeesuksen Kristuksen päivään asti päättävä:

1:7 Niinkuin minulle on myös kohtuullinen teistä kaikista niin ajatella, sentähden, että minä teidät sydämessäni pidän, sekä minun kahleissani, että evan-

P. Pawalin Epistola Philiperein tygö .

I. Lucu .

1:1 PAwali ja Timotheus/ Jeesuxen Christuxen palweliat. Caikille Pyhille Christuxes Jeesuxes/ jotca Philippis owat/ nijn myös Pispoille ja palweliaille.

1:2 Armo olcon teille/ ja Rauha meidän Isäldäm/ ja HERralda Jesuxelda Christuxelda.

1:3 Mlnä kijtän minun Jumalatani/ nijn usein cuin minä teitä ajattelen

1:4 (Jota minä caikisa minun rucouxisani aina teen teidän edestän/ ja rucoilen ilolla)

1:5 Että te oletta Evankeliumist osallisexi tullet/ hamast ensimmäisestä päivästä nijn tähän asti.

1:6 Sen minä totisest tiedän/ että se joca teisä on hyvän työn alcanut/ sen hän myös Jeesuxen Christuxen päiwän asti päättä.

1:7 Nijn cuin minulle on myös cohtullinen/ teistä caikista nijn ajatella/ että minä caicki teidän minun sydämesäni pidän/ näisä minun cahleisani/

keliumia puolustaessani ja vahvistaessani olette kaikki minun kanssani armosta osalliset.	keliumin edesvastauksessa ja vahvistuksessa, te kaikki, jotka minun kanssani armosta osalliset olette.	(joisa minä Evangeliumin puolesta watan ja wahwistan) nijncuin nekin caicki/ jotca minun cansani Armosta osalliset owat.
1:8 Sillä Jumala on minun todistajani, kuinka minä teitä kaikkia ikävöitsen Kristuksen Jeesuksen sydämellisellä rakkaudella.	1:8 Sillä Jumala on minun todistajani, että minä sydämen pohjasta kaikkia teitä Jesuksessa Kristuksessa halajan,	1:8 Sillä Jumala on minun todistajan/ että minä sydämen pohjasta caickia teitä Jesuxes Christuxes halajan:
1:9 Ja sitä minä rukoilen, että teidän rakkautenne tulisi yhä runsaammaksi tiedossa ja kaikessa käsittämisessä,	1:9 Ja sitä rukoilen, että teidän rakkautenne enemmän ja enemmän yltäkyläiseksi tulis kaikkinaisessa tuntemisessa ja ymmärryksessä,	1:9 Ja rucoilen/ että teidän rackauden enämmin ja enämmin hyötyis caickinaises tundemises ja ymmärrykses.
1:10 voidaksenne tutkia, mikä paras on, että te Kristuksen päivään saakka olisitte puhtaat ettekä kenellekään loukauseksi,	1:10 Että te koettelisitte, mikä paras olis, ja olisitte vilpittömät, ei kellenkään pahennukseksi Kristuksen päivään asti,	1:10 Että te coettelisitta mikä paras olis/ ja olisitta selkiät/ ei kellengän pahennuxexi/ Christuxen päiwän asti/
1:11 täynnä vanhurskauden hedelmää, jonka Jeesus Kristus saa aikaan, Jumalan kunniaksi ja ylistykseksi.	1:11 Täytetyt vanhurskauden hedelmillä, jotka Jesuksen Kristuksen kautta teissä tapahtuvat, Jumalan kiitokseksi ja kunniaksi.	1:11 Täytetyt wanhurscauden hedelmillä/ jotca Jesuxen Christuxen cautta teisä tapahtuwat/ Jumalan kijtoxexi ja cunniaxi.
1:12 Mutta minä tahdon, että te, veljet, tietäisitte, että se, mitä minulle on tapahtunut, on koitunutkin evankeliumin menestykseksi,	1:12 Mutta minä tahdon, että te, rakkaat veljet, tietäisitte, että ne, mitkä minulle tapahtuneet ovat, ovat enemmän evankeliumin menestykseksi tulleet,	1:12 MUtta minä tahdon/ että te (rackat veljet) tiedäisitte sen cuin minulle tapahtunut on/ joca ainoastans Evangeliumille awuxi tullut on.
1:13 niin että koko henkivartioston ja kaikkien muiden tietoon on tullut, että minä olen kahleissa Kristuksen tähden,	1:13 Niin että minun siteeni ovat ilmi tulleet Kristuksessa koko raastuvassa ja myös kaikille muille.	1:13 Nijn että minun siteni owat ilmei tullet Christuxes/ coco Rastuwas/ ja myös caikille muille.
1:14 ja että useimmat veljistä, saaden Herrassa uskallusta minun kahleistani, yhä enemmän rohkenevat pelkäämättä puhua Jumalan sanaa.	1:14 Ja että monta veljeä Herrassa, minun siteistäni vahvistetut, ovat paljoa rohkiammaksi tulleet pelkäämättä sanaa puhumaan.	1:14 Ja että monda welje HERrasa/ minun siteistäni wahwistetut/ owat paljo rohkiammaxi tullet pelkämät sana puhuman.
1:15 Muutamat tosin julistavat Kristusta kateudestakin ja riidan halusta, mutta toiset hyvässä tarkoituksessa:	1:15 Muutamat tosin saarnaavat Kristusta kateudesta ja riidasta, mutta muutamat hyvästä tahdosta.	1:15 Muutamat tosin saarnawat Christust cateudest ja wihast: mutta muutamat hyvästä tahdosta.
1:16 nämä tekevät sitä rakkaudesta, koska tietävät, että	1:16 Ne ilmoittavat Kristusta eripuraisuudesta, ei puhtaalla sydämellä, vaan luulevat	1:16 Ne ilmoittawat Christusta eripuraisudest/ ja ei oikein/

minut on pantu evankeliumia puolustamaan,

1:17 nuo toiset taas julistavat Kristusta itsekkyydestä, epäpuhtaalla mielellä, luullen tuottavansa minulle murhetta kahleissani.

1:18 Vaan mitäpä tuosta, kunhan Kristusta vain tavalla tai toisella julistetaan, joko näön vuoksi tai totuudessa! Ja siitä minä iloitsen, ja olen vastakin iloitseva.

1:19 Sillä minä tiedän, että tämä on päättävä minulle pelastukseksi teidän rukoustenne kautta ja Jeesuksen Kristuksen Hengen avulla,

1:20 minun hartaan odotukseni ja toivoni mukaan, etten ole missään häpeään joutuva, vaan että Kristus nytkin, niinkuin aina, on tuleva ylistetyksi minun ruumiissani kaikella rohkeudella, joko elämän tai kuoleman kautta.

1:21 Sillä elämä on minulle Kristus, ja kuolema on voitto.

1:22 Mutta jos minun on eläminen täällä lihassa, niin siitä koituu hedelmää työlleni, ja silloin en tiedä, minkä valitsisin.

1:23 Ahtaalla minä olen näiden kahden välissä: halu minulla on täältä eritä ja olla Kristuksen kanssa, sillä se olisi monin verroin parempi;

1:24 mutta teidän tähtenne on lihassa viipymiseni tarpeellisempi.

1:25 Ja kun olen tästä varma, niin minä tiedän jääväni eloon ja viipyväni kaikkien teidän luonanne teidän edis-

niin lisäävänsä minun siteihini murhetta.

1:17 Mutta nämät rakkaudesta; sillä he tietävät minun olevan pantuna evankeliumin edesvastaamiseksi.

1:18 Mitäs siis? Että Kristus kuitenkin ilmoitetaan, ehkä kuinka se tapahtuu, joko se olis muodoksi, eli totuudella; niin minä siitä iloitsen ja vielä tahdon iloita.

1:19 Sillä minä tiedän sen minulleni joutuwan autuudeksi teidän rukouksenne ja Jeesuksen Kristuksen hengen avun kautta.

1:20 Niinkuin minä ikävöiden odotan ja toivon, etten minä missään häpiään tule, vaan että Kristus nyt, niinkuin ainakin, kaikella vapaudella minun ruumiissani ylistetään, joko elämän eli kuoleman kautta;

1:21 Sillä Kristus on minulle elämä, ja kuolema on minulle voitto.

1:22 Mutta jos lihassa elää, se on minulle tarpeellinen, ja mitä minä valitsen, en minä tiedä.

1:23 Sillä molemmilta minä ahdistetaan: minä halajan täältä eritä ja olla Kristuksen kanssa; sillä se paljoo parempi olis.

1:24 Mutta paljoo tarpeellisempi on lihassa olla teidän tähtenne.

1:25 Ja minä tiedän totisesti, että minun pitää oleman ja teidän kaikkein kansanne pysymän, teidän menestyksenne ja uskonne iloksi,

ja luulewat nijn lisävänsä minun siteihini murhetta.

1:17 Mutta nämät rakkaudest: sillä he tietävät minun täsä Evangeliumin wastamisen tähden olevan.

1:18 Mitästä siis se on ? että Christus cuitengin ilmoitetan/ ehkä cuinga se sijtte tapahtu/ teeskellen eli oikein/ josta minä iloidzen ja wielä tahdon iloita:

1:19 Sillä minä tiedän sen minulleni joutuwan autuudexi/ teidän rucouxenne/ ja Jeesuxen Christuxen Hengen awun cautta.

1:20 Nijn cuin minä odotangin ja toiwon/ etten minä misän häpiään tule/ waan että Christus nyt/ nijncuin ainakin/ caikella wapaudella minun ruumisani ylistetän/ tapahtucon se elämän eli cuoleman cautta:

1:21 Sillä Christus on minulle elämä/ ja cuolema on minulle woitto.

1:22 Mutta jos minä saan Lihasa elä/ nijn se enämmän hedelmätä tuotta: waan en minä tiedä cumman minä walidzen:

1:23 Sillä molemmilda minä ahdistetan. Minä halajan täältä eritä/ ja olla Christuxen cansa/ joca myös paljo parambi olis.

1:24 Mutta paljo tarpellisempi on Lihasa olla teidän tähtenne.

1:25 Ja minä tiedän totisest/ että minun pitä oleman/ ja teidän caickein cansan pysymän/ teidän parhaxen/ ja

tymiseksenne ja iloksenne uskossa,

1:26 että teidän kerskaamisenne minusta olisi yhä runsaampi Kristuksessa Jeesuksessa, kun minä taas tulen teidän tyköne.

1:27 Käyttäytykää vain Kristuksen evankeliumin arvonn mukaisesti, että minä, tulinpä sitten teidän tyköne ja näin teidät tai olin tulematta, saan kuulla teistä, että te pysytte samassa hengessä ja yksimielisinä taistelette minun kanssani evankeliumin uskon puolesta,

1:28 vastustajia missään kohden säikähtämättä; ja se on heille kadotuksen, mutta teille pelastuksen merkki, merkki Jumalalta.

1:29 Sillä teidän on suotu, Kristuksen tähden, ei ainoastaan uskoa häneen, vaan myös kärsiä hänen tähtensä,

1:30 teidän, joilla on sama taistelu, mitä näitte ja nyt kuulette minun taistelevan.

Filippi 2 LUKU

2:1 Jos siis on jotakin kehoitusta Kristuksessa, jos jotakin rakkauden lohdutusta, jos jotakin Hengen yhteyttä, jos jotakin sydämellisyyttä ja laupeutta,

2:2 niin tehkää minun iloni täydelliseksi siten, että olette samaa mieltä, että teillä on sama rakkaus, että olette sopuisat ja yksimieliset

2:3 ettekä tee mitään itse-

1:26 Että teidän kerskaamisenne olis yltäkylläinen Kristuksessa Jeesuksessa minusta, minun läsnäolemiseni kautta taas teidän tykönänne.

1:27 Ainoastaan käyttäkää itsenne niinkuin Kristuksen evankeliumille sovelias on, että jos minä tulen ja näen teidät eli poissa ollessani saan kuulla teistä, että te olette yhdessä hengessä ja yhdessä sielussa meidän kanssamme evankeliumin uskossa kilvoitelleet.

1:28 Ja älkää antako missään peljättää teitä vastaanseisojilta, joka tosin heille kadotuksen merkki on, mutta teille autuudeksi, ja se on Jumalalta.

1:29 Sillä teille on lahjaksi annettu Kristuksen puolesta, ei ainoasti että te hänen päällensä uskotte, mutta myös kärsitte hänen tähtensä,

1:30 Ja pysytte siinä kilvoituksessa, jonka te minussa näitte ja nyt minusta kuulette.

2 LUKU

2:1 Jos siis joku neuvo on teidän tykönänne Kristuksessa, jos joku rakkauden lohdutus, jos joku hengen osallisuus, jos joku sydämelinen rakkaus ja laupius,

2:2 Niin täyttäkää minun iloni, että teillä olis yksi mieli, yhtäläinen rakkaus, ja te olisitte yksimieliset ja yhtäpitäväiset.

2:3 Älkää tehkö mitään ri-

usconne iloxi.

1:26 Että te teitän sangen Christuxes Jesuxes kerscaisitte/ minun palajamiseni kautta teidän tygön.

1:27 WAeldacat ainoastans nijncuin Christuxen Evankeliumille sovelias olis/ että jos minä tulen ja näen teidän/ eli poisollessani saan cuulla teistä/ että te oletta yhdes henges ja yhdes sielus/ ja nijn meidän cansam Evankeliumin Uscosa kilwoitteletta.

1:28 Ja älkät andaco misän peljätettä teitän teidän wastanseisojildan/ joca tosin heille cadotuxen mercki on: mutta teille autuudexi/ ja se on Jumalasta:

1:29 Sillä teille on annettu Christuxen puolesta/ ei ainoastans että te hänen päällens uscotta/ mutta myös kärsittä hänen tähtens.

1:30 Ja pysytte sijnä kilwoituxes cuin te minusa näitte/ ja nyt minusta cuuletta.

II. Lucu .

2:1 ONgo nyt neuwo teidän tykönän/ Christuxes/ ongo lohdutust rakaudes/ ongo Hengen osallisutta/ ongo sydämelist rackautta ja laupiutta ?

2:2 Nijn täyttäkät minun ilon/ että teillä olis yxi mieli/ yhtäläinen rackaus/ ja te olisitta yximieliset ja yhtäpitäväiset.

2:3 Älkät tehkö mitän rijdan

kyydestä tai turhan kunnian pyynnöstä, vaan että nöyrydessä pidätte toista parempana kuin itseänne	dan eli turhan kunnian kautta, vaan nöyryydessä pitäin toinen toisensa parempana kuin itsensä.	eli turhan cunnian cautta/ vaan nöyryden/ pitäin toinen toisens parembana cuin idzens.
2:4 ja että katsotte kukin, ette vain omaanne, vaan toistenkin parasta.	2:4 Ja älkään jokainen omaa parastansa katsoko, vaan myös toisen parasta.	2:4 Ja älkän jocainen oma parastans cadzoco/ vaan toisen parasta.
2:5 Olkoon teillä se mieli, joka myös Kristuksella Jeesuksella oli,	2:5 Kullakin olkoon se ajatus, joka Kristuksella Jesuksella oli,	2:5 Cullakin olcon se ajatus cuin Christuxella Jesuxella oli/
2:6 joka ei, vaikka hänellä olikin Jumalan muoto, katsonut saaliiksensa olla Jumalan kaltainen,	2:6 Joka, vaikka hän oli Jumalan muodossa, ei lukenut saaliiksi Jumalan kaltainen olla,	2:6 Joca/ waicka hän oli Jumalan muodos/ ei lukenut saalihixi Jumalan muotoinen olla:
2:7 vaan tyhjensi itsensä ja otti orjan muodon, tuli ihmisten kaltaiseksi, ja hänet havaittiin olennaltaan sellaiseksi kuin ihminen;	2:7 Vaan alensi itsensä, otti orjan muodon päällensä ja tuli muiden ihmisten vertaiseksi,	2:7 Waan alensi idzens/ otti orjan muodon päällens/ ja tuli muiden ihmisten wer-taisexi/ ja löyttin menoisa nijncuin ihminen.
2:8 hän nöyryytti itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, hamaan ristin kuolemaan asti.	2:8 Ja löydettiin menoissa niinkuin ihminen, nöyryytti itsensä ja oli kuolemaan saakka kuuliainen, ja ristin kuolemaan asti.	2:8 Nöyryytti idzens/ ja oli cuoleman saacka cuuliainen/ ja Ristin cuoleman asti.
2:9 Sentähden onkin Jumala hänet korkealle korottanut ja antanut hänelle nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman,	2:9 Sentähden on Jumala hänen myös korottanut ja antanut hänelle nimen, joka kaikkia nimiä suurin on:	2:9 Sentähden on Jumala hänen myös corgottanut ja andanut hänelle nimen/ joca caickia nimiä suurin on/
2:10 niin että kaikkien polvien pitää Jeesuksen nimeen notkistuman, sekä niitten, jotka taivaissa ovat, että niitten, jotka maan päällä ovat, ja niitten, jotka maan alla ovat,	2:10 Että Jesuksen nimeen pitää kaikki polvet heitänsä kumartaman, jotka taivaassa ja maan päällä ja maan alla ovat,	2:10 Että Jesuxen nimeen pitä caicki polwet heidäns cumartaman/ jotca Taiwasa/ ja maan päällä/ ja maan alla owat.
2:11 ja jokaisen kielen pitää tunnustaman Isän Jumalan kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra.	2:11 Ja kaikki kielet pitää tunnustaman, että Jesus Kristus on Herra, Isän Jumalan kunniaksi.	2:11 Ja caicki kielet pitä tunnustaman/ että Jesus Christus on HERra/ Isän Jumalan cunniaxi.
2:12 Siis, rakkaani, samoin kuin aina olette olleet kuuliaiset, niin ahkeroikaa, ei ainoastaan niinkuin silloin, kun minä olin teidän tykönänne, vaan paljoa enemmän nyt, kun olen poissa, pelolla ja vavistuksella, että pelastuisitte;	2:12 Sentähden, minun rakkaani, niinkuin te aina olette kuuliaiset olleet, (ei ainoastansa minun läsnäollessani, mutta nyt paljoa enemmän minun poissa-ollessani), laittakaat pelvolla ja vapistuksella, että te autuaaksi tulisitte.	2:12 SEntähden/ minun rackani/ nijncuin te aina oletta cuuliaiset ollet/ ei ainoastans minun läsnä ollesani/ mutta myös paljo enemmän minun poisollesani/ laittacat pelgolla ja wapistuxella/ että te autuaxi tulisitta:

2:13 sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi.

2:14 Tehkää kaikki nurisematta ja epäröimättä,

2:15 että olisitte moitteettomat ja puhtaat, olisitte tahrattomat Jumalan lapset kieron ja nurjan sukukunnan keskellä, joiden joukossa te loistatte niinkuin tähdet maailmassa,

2:16 tarjolla pitäessänne elämän sanaa, ollen minulle kerskaukseksi Kristuksen päivänä siitä, etten ole turhaan juossut enkä turhaan vaivaa nähnyt.

2:17 Vaan jos minut uhraataankin tehdessäni teidän uskonne uhri- ja palvelustoitusta, niin minä kuitenkin iloitsen, ja iloitsen kaikkien teidän kanssanne;

2:18 samoin iloitkaa tekin, ja iloitkaa minun kanssani!

2:19 Toivon Herrassa Jeesuksessa pian voivani lähettää Timoteuksen teidän tykönnne, että minäkin tulisin rohkaisuksi, saatuani tietää, kuinka teidän on.

2:20 Sillä minulla ei ole ketään samanmielistä, joka vilpittömästi huolehtisi teidän tilastanne;

2:21 sillä kaikki he etsivät omaansa eivätkä sitä, mikä Kristuksen Jeesuksen on.

2:22 Mutta hänen koetellun mielensä te tunnette, että hän, niinkuin poika isäänsä, on minua palvellut evanke-

2:13 Sillä Jumala vaikuttaa teissä sekä tahdon että toimituksen, hyvän suosionsa jälkeen.

2:14 Tehkää kaikki napisematta ja kamppailematta.

2:15 Että te olisitte laittamattomat ja yksivakaiset, nuhteettomat Jumalan lapset pahanilkisen ja nurjan sukukunnan keskellä, joiden seassa te paistakaat niinkuin kynttilät maailmassa,

2:16 Että te elämän sanassa pysytte, minulle Kristuksen päivänä kerskaamiseksi, etten minä hukkaan juossut olisi eli turhaan työtä tehnyt.

2:17 Ja jos minä uhrattaisiin teidän uhrin ja uskon palveluksenne tähden, niin minä iloitsen ja riemuitsen kaikkein teidän kanssanne.

2:18 Sentähden tekin minun kanssani iloitkaat ja riemuitkaat.

2:19 Mutta minä toivon Herrassa Jeesuksessa, että minä pian Timoteuksen teidän tykönnne lähetän, että minäkin ihastuisin, kuin minä tietään, kuinka teidän tilanne on.

2:20 Sillä ei minulla ole ketään, jolla yksi mieli minun kanssani on ja joka niin visusti murheen teistä pitää.

2:21 Sillä he etsivät kaikki omaansa ja ei niitä mitkä Jeesuksen Kristuksen ovat.

2:22 Mutta te tiedätte hänen koettelemuksensa; sillä niinkuin lapsi isäänsä kanssa on, niin on hän minun kanssani evankeliumissa palvellut.

2:13 Sillä Jumala waicutta teisä/ sekä tahdon että toimituxen/ hänen hyvän suosions jälkeen.

2:14 Tehkät caicki napisematta ja epäilemätä:

2:15 Että te olisitta paidzi panetusta/ selkiät ja laittamattomat Jumalan lapset/ sen äpärän ja häijyn sugun keskellä/ ja paistacat heidän seasans nijncuin kyntilät mailmasa/

sijnä/ että te elämän sanasa pysytte.

2:16 Minulle Christuxen päivänä kerscamisexi/ etten minä huckan juosnut olis/ eli turhan työtä tehnyt.

2:17 Ja jos minä uhrataisin teidän usconna uhrin ja Jumalan palweluxenne tähden/ nijn minä iloidzisin ja riemuidzisin caickein teidän cansan.

2:18 Sentähden pitä teidängin minun cansani iloidzeman ja riemuidzeman.

2:19 MUtta minä toiwon HERras Jesuxes/ että minä pian Timotheuxen teidän tygönnne lähetän/ että minäkin ihastuisin/ cosca minä tietä saan/ cuinga teidän kätenne käy:

2:20 Sillä ei minulla ole ketän/ jolla yxi mieli minun cansani on/ ja joca nijn wisust murhen teistä pitää.

2:21 Sillä he edziwät caicki omaistans/ ja ei Jesuxen oma.

2:22 Mutta te tiedätte hänen kiusauxens: sillä nijncuin lapsi Isäns cansa on/ nijn on hän minun cansani Evangeliumis

liumin työssä.

2:23 Hänet minä siis toivon voivani lähettää heti, kun olen saanut nähdä, miten minun käy.

2:24 Ja minä luotan Herrassa siihen, että itsekin pian olen tuleva.

2:25 Katson kuitenkin välttämättömäksi palauttaa luoksenne veljeni, työkumppanini ja taistelutoverini Epafrodituksen, teidän lähettinne ja auttajan minun tarpeissani.

2:26 Sillä hän ikävöi teitä kaikkia ja on kovin levoton siitä, että olitte kuulleet hänen sairastavan.

2:27 Ja hän olikin sairaana, kuoleman kielissä; mutta Jumala armahti häntä, eikä ainoastaan häntä, vaan myös minua, etten saisi murhetta murheen päälle.

2:28 Lähetän hänet sentähden kiiruimmiten, että te hänet nähdessänne taas iloitsitte ja minäkin olisin murheettomampi.

2:29 Ottakaa siis hänet vastaan Herrassa kaikella ilolla, ja pitäkää semmoisia kunniasa;

2:30 sillä Kristuksen työn tähden hän joutui aivan kuoleman partaalle, kun pani henkensä alttiiksi tehdäkseen minulle sen palveluksen, mitä te ette voineet tehdä.

2:23 Tämän siis minä toivon lähettäväni, kuin minä olen asiani toimittanut.

2:24 Mutta minä uskallan Herran päälle, että minä itsekin olen pian tuleva.

2:25 Vaan minä olen nähnyt tarpeelliseksi teidän tykönnelähettää veljeä Epafroditusta, joka minun virkaveljeni ja sotakumppanini ja teidän myös apostolinne on, joka minua myös tarpeessani autti;

2:26 Sillä hän ikävöitsi kaikkia teitä, ja oli kovin suruisansa, että te hänen sairaaksi kuulleet olitte.

2:27 Ja tosin hän oli jo kuoleman kielissä; mutta Jumala armahti hänen päällensä, ja ei ainoastaan hänen, vaan myös minun päälleni, etten minä murhetta murheen päälle olisi saanut.

2:28 Sentähden olen minä hänen sitä pikemmin lähettänyt, että te taas hänen saisitte nähdä ja iloitsitte, ja minulla myös vähempi murhetta olisi.

2:29 Niin ottakaa häntä Herrassa vastaan kaikella ilolla ja pitäkää senkaltaiset kunniasa;

2:30 Sillä Kristuksen työn tähden oli hän niin kuolemaa lähestynyt, ettei hän hengestänsä totellut, että hän olisi minua teidän puolestanne palvellut.

palvellut.

2:23 Sen minä toivon cohta teille lähettäväni/ cosca minä olen asiani toimittanut.

2:24 Mutta minä uscallan HERran päälle/ että minä idzekin olen pian sinne tulewa.

2:25 WAan/ minun nähdäxeni/ olis tarpellinen teidän tygönne lähettä velje Epafroditusta/ joca minun apulaisen/ ja sotacumpanin/ ja teidän myös Apostolin on: joca minua hädäs palweli:

2:26 Sillä hän ikävöidze caickia teitä/ ja oli suruisans/ että te hänen kipiäxi cuullet olitta/

nijn cuin hän jo cuolema kielis olikin.

2:27 Mutta Jumala armahti hänen päällensä/ ei ainoastans hänen päällensä/ waan myös minun päälleni/ etten minä murhetta murhen päälle olis saanut.

2:28 Mutta minä olen hänen sitä pikemmin lähettänyt/ että te hänen saisitta nähdä/ ja wastudest iloidzisitta: ja minulla myös vähembi murhetta olisi.

2:29 Nijn ottacat händä HERrasa wastan/ caikella ilolla/ ja pitäkät sencaltaiset cunniasa.

2:30 Sillä Christuxen asian tähden oli hän njn cuolemata lähestynyt/ että hän vähä kyllä hengens puoleen ajatteli/ waan olis minua teidän puolestanne palvellut.

Filippi 3 LUKU

3:1 Sitten vielä, veljeni, iloitkaa Herrassa! Samoista asioista teille kirjoittaminen ei minua kyllästyttä, ja teille se on turvaksi.

3:2 Kavahtakaa noita koiria, kavahtakaa noita pahoja työntekijöitä, kavahtakaa noita pilalleleikattuja.

3:3 Sillä oikeita ympärileikattuja olemme me, jotka Jumalan Hengessä palvelemme Jumalaa ja kerskaamme Kristuksessa Jeesuksessa, emmekä luota lihaan,

3:4 vaikka minulla on, mihin luottaa lihassakin. Jos kuka muu luulee voivansa luottaa lihaan, niin voin vielä enemmän minä,

3:5 joka olen ympärileikattu kahdeksanpäiväisenä ja olen Israelin kansaa, Benjaminin sukukuntaa, hebrealainen hebrealaisista syntynyt, ollut lakiin nähden fariseus,

3:6 intoon nähden seurakunnan vainooja, lain vanhurskauteen nähden nuhteeton.

3:7 Mutta mikä minulle oli voitto, sen minä olen Kristuksen tähden lukenut tappioksi.

3:8 Niinpä minä todella luen kaikki tappioksi tuon ylen kalliin, Kristuksen Jeesuksen, minun Herrani, tuntemisen rinnalla, sillä hänen tähtensä minä olen menettänyt kaikki ja pidän sen roskana - että voittaisni omakseni Kristuksen

3:9 ja minun havaittaisiin olevan hänessä ja omistavan, ei

3 LUKU

3:1 Vielä, minun veljeni, iloitkaat Herrassa. Että minä teille yhdellä tavalla kirjoitan, en minä siitä suutu; sillä se tekee teidän vahvemmaksi.

3:2 Kavahtakaat teitänne koirilta, kavahtakaat teitänne pahoilta työmiehiltä, kavahtakaat poisleikkaamisesta.

3:3 Sillä me olemme se ympärileikkaus, jotka Jumalaa hengessä palvelemme ja kerskaamme meitämme Kristuksessa Jeesuksessa, ja emme turvaa lihaan,

3:4 Ehkä minulla on, johon minä lihassakin turvaan. Jos joku näkyy lihaan uskaltavan, minä paljoa enemmän.

3:5 Joka kahdeksantena päivänä ympärileikattu olen, Israelin kansasta, Benjaminin suvusta, Hebrealainen Hebrealaisista, lain jälkeen Pharisealainen,

3:6 Kiivaudesta seurakunnan vainooja, vanhurskautessa, joka laista tulee, laittamaton.

3:7 Mutta ne, mitkä minulla olivat voittona, olen minä Kristuksen tähden vahingoksi lukenut;

3:8 Sillä minä luen kaikki vahingoksi sen ylönpalttisen Kristuksen Jeesuksen, minun Herrani tuntemisen suhteen, jonka tähden minä olen kaikki vahingoksi lukenut, ja ne raiskana pidän, että minä Kristuksen voittaisni,

3:9 Ja hänessä löydettäisiin, ettei minun vanhurskauteni

III. Lucu .

3:1 RACKat weljet/ riemuitcat vielä HERrasa: Että minä teille yhdellä tawalla kirjoitan/ en minä sijtä suutu: sillä se teke teidän wahwemmaxi.

3:2 Cawahtacat teitän coiril-da/ cawahtacat teitän pahoilda työmiehildä/ cawahtacat poisleickamisesta:

3:3 Sillä me olemma se ymbärinsleickaus/ jotca Jumalata Henges palwelemma/ ja kerscamma meitäm Christuxes Jesuxes: ja emme turwa lihaan.

3:4 Ehkä minulla olis josta minä lihasa kerscaisin. Jos jocu tahto lihaan uscalda: minä paljo enämmin/

3:5 Joca cadexandena päivänä ymbärinsleicattu olen/ ja olen Israelin Canssast Benjaminin sugusta: Hebreri Hebrereistä:

3:6 Lain jälken Phariseus/ kijwaudest Seuracunnan wainoja/ wanhurscaudes/ joca Laista tule/ olen minä nuhteeton.

3:7 Mutta minun woittoni olen minä Christuxen tähden wahingoxi lukenut:

3:8 Sillä minä luen caicki wahingoxi/ sen ylönpaldisen Christuxen Jesuxen minun HERRani tundemisen suhten/ jonga tähden minä olen caicki wahingoxi lukenut/ ja ne raiscana pidän.

3:9 Että minä Christuxen woittaisni

ja hanesä löyttäisin/ ettei minun wanhurscaudeni Laista

omaa vanhurskautta, sitä, joka laista tulee, vaan sen, joka tulee Kristuksen uskon kautta, sen vanhurskauden, joka tulee Jumalasta uskon perusteella;

3:10 tunteakseni hänet ja hänen ylösnousemisensa voiman ja hänen kärsimyksiensä osallisuuden, tullessani hänen kaltaisekseen samankaltaisen kuoleman kautta,

3:11 jos minä ehkä pääsen ylösnousemiseen kuolleista.

3:12 Ei niin, että jo olisin sen saavuttanut tai että jo olisin tullut täydelliseksi, vaan minä riennän sitä kohti, että minä sen omakseni voittaisin, koska Kristus Jeesus on voittanut minut.

3:13 Veljet, minä en vielä katso sitä voittaneeni; mutta yhden minä teen: unhottaen sen, mikä on takana, ja kurottautuen sitä kohti, mikä on edessäpäin,

3:14 minä riennän kohti päämäärää, voittopalkintoa, johon Jumala on minut tai vaallisella kutsumisella kutsunut Kristuksessa Jeesuksessa.

3:15 Olkoon siis meillä, niin monta kuin meitä on täydellistä, tämä mieli; ja jos teillä jossakin kohden on toinen mieli, niin Jumala on siinäkin teille ilmoitettava, kuinka asia on.

3:16 Kunhan vain, mihin saakka olemme ehtineetkin,

laista olisi, vaan joka tulee uskosta Kristuksen päälle, nimittäin se vanhurskaus, joka Jumalalta uskolle omistetaan,

3:10 Häntä tutakseni, ja hänen ylösnousemisensa voimaa ja kärsimisensä osallisuutta, koska minä tulen hänen kuolemansa kaltaiseksi;

3:11 Jolla muodolla minä kuolleitten ylösnousemisessa tuleva olen.

3:12 Ei niin, että minä sen jo käsittänyt olen, eli jo täydellinen olen; mutta minä ahkeroiden suuresti, että minä sen myös käsittäisin, niin kuin minäkin Jesuksessa Kristuksessa käsitetty olen.

3:13 Minun veljeni! enpä minä pidä itseni sitä käsittäneen;

3:14 Mutta yksi on se: minä unohdan ne, mitkä takaperin ovat, ja kokotan niiden perään, jotka edessä ovat, ja samoan eteenpannun määrän jälkeen, sen kalliin tavarain jälkeen, joka Jumalan kutsumisen kautta ylhäältä Kristuksessa Jeesuksessa ilmoitetaan.

3:15 Niin monta siis, jotka meistä täydellistä on, ajatelkaamme niin, ja jos te toisin ajattelette, niin Jumala on sen teille ilmoitettava.

3:16 Kuitenkin että me yhden mitan jälkeen siinä vaellamme, johon me joutuneet

olis/ vaan joca tule Uscosta Christuxen päälle/ nimittäin/ se wanhurscaus joca Jumalalda Uscolle omistetän.

3:10 Händä tutaxeni/ ja hänen ylösnousemisens woima/ ja kärsimisens osallisuutta/ ja tulen hänen cuolemans caltaisexi.

3:11 Jolla minä myös hänen cuolluitten ylösnousemises cohtawa olen.

3:12 Ei nijn että minä sen jo käsittänyt olen/ eli jo täydellinen olen/ mutta minä ahkeroidzen suurest/ että minä sen myös käsitäisin/ nijncuin minäkin Jesuxes Christuxes käsitetty olen.

3:13 Minun weljeni/ embä minä taida sanoa/ että minä sen jo käsittänyt olen/

mutta minä sanon: minä unohdan sen cuin tacaperin on/ ja wenyttä minuni sen perän cuin edes on.

3:14 Ja samon eteen pannun määrän jälken/ sen callin tawaran jälken/ joca Jumalan cudzumisen cautta/ ylhäldä Christuxes Jesuxes ilmoitetän.

3:15 Nijn monda cuin meistä täydellistä on/ ajatelcamme nijn/ ja jos te toisin ajatteletta/ nijn andacat se Jumalan teillenne ilmoitta.

3:16 Cuitengin että me yhden mitan jälken sijnä waellamme,

vaellamme samaa tietä!

olemme, ja että me yksimieli-
set olisimme.

me/ johon me joutunet
olemma/ ja että me yximieli-
set olisimme.

3:17 Olkaa minun seuraajiani,
veljet, ja katselkaa niitä, jotka
näin vaeltavat, niinkuin me
olemme teille esikuvana.

3:17 Seuratkaat, rakkaat vel-
jet, minua ja katsokaat niitä,
jotka niin vaeltavat, kuin me
teille esikuva olemme.

3:17 SEuratcat/ rackat wel-
jet/ minua/ ja cadzocat nij-
tä/ jotca nijn waeldawat/
cuin te meidän idze näitte:

3:18 Sillä monet, joista usein
olen sen teille sanonut ja nyt
aivan itkien sanon, vaeltavat
Kristuksen ristin vihollisina;

3:18 Sillä monta vaeltavat,
joista minä jo usein olen teil-
le sanonut, ja nytkin itkien
sanon: he ovat Kristuksen
ristin viholliset,

3:18 Sillä monda waeldawat/
joista minä jo usein olen teil-
le sanonut/ ja nytkin itkein
sanon/ he owat Christuxen
Ristin wiholliset/

3:19 heidän loppunsa on ka-
dotus, vatsa on heidän juma-
lansa, heidän kunnianaan on
heidän häpeänsä, ja maallisiin
on heidän mielensä.

3:19 Joidenka loppu on ka-
dotus, ja heidän vatsansa on
heidän jumalansa ja heidän
kunniansa joutuu heille hä-
piäksi, jotka maallisia rakas-
tavat.

joidenga loppu on cadotus/
ja heidän wadzans on heidän
jumalans/ ja heidän cunnians
joutu heille häpiäxi/ jotca
mailmallisia racastawat.

3:20 Mutta meillä on yhdys-
kuntamme taivaissa, ja sieltä
me myös odotamme Herraa
Jeesusta Kristusta Vapahta-
jaksi,

3:20 Mutta meidän menom-
me on taivaissa, josta me
myös lunastajaa Herraa Je-
susta Kristusta odotamme,

3:19 Mutta meidän menomme
on Taiwahis/ josta me Lunas-
tajata HERra Jesusta Chris-
tusta odotamme/

3:21 joka on muuttava mei-
dän alennustilamme ruumiin
kirkkautensa ruumiin kaltai-
seksi sillä voimallaan, jolla
hän myös voi tehdä kaikki
itsellensä alamaiseksi.

3:21 Joka meidän heikon
ruumiimme kirkastaa, että
se hänen kirkkaan ruumiin-
sa kaltainen olis, sillä voi-
malla, jolla hän myös voi
kaikki itsellensä alamaiseksi
tehdä.

joca meidän heicon ruumim-
ma kircasta/ että se hänen
kirckan ruumins caltainen olis.
3:20 Sillä woimalla/ jolla hän
myös woi caicki idzellens
alammaisexi tehdä.

Filippi 4 LUKU

4:1 Sentähden, rakkaat ja
ikävoidyt veljeni, te minun
iloni ja kruununi, seisokaa
näin Herrassa lujina, rakkaat!

4 LUKU

4:1 Sentähden minun rak-
kaat ja ihanat veljeni, minun
iloni ja minun kruununi, sei-
sokaat niin Herrassa, minun
rakkaani.

IV. Lucu .

4:1 Mlnun rackat ja ihanat
weljeni/ minun ilon ja minun
Cruunun/ olcat nijn HERrasa/
minun rackani.

4:2 Euodiaa minä kehoitan ja
Syntykeä minä kehoitan ole-
maan yksimielisiä Herrassa.

4:2 Euodiaa minä neuvon ja
Syntykeä minä neuvon, että
he Herrassa yksimieliset oli-
sivat.

4:2 Euodiat minä neuwon/ ja
Syntychest minä neuwon/
että he HERrasa yximieliiset
olisit.

4:3 Myös sinua, sinä minun
oikea Synsygukseni, minä
pyydän: ole näille vaimoille
avullinen, sillä he ovat taistel-
leet minun kanssani evanke-
liumin hyväksi, yhdessä sekä
Klemensin että muiden työtö-

4:3 Ja minä rukoilin sinua,
minun uskollinen kump-
panini, ole niille avullinen,
jotka minun kanssani evan-
keliumissa kilvoitelleet ovat,
ynnä Klementin ja muiden
minun auttajaini kanssa,
joiden nimet elämän kirjassa

4:3 Ja minä rucoilen sinua
minun toimellinen cumpanin/
ole nijlle awullinen/ jotca mi-
nun cansani Evangeliumis kil-
woitellet owat/ Clemetin ja
muiden minun auttajaini can-
sa/ joiden nimi elämän Kirjas

verieni kanssa, joiden nimet ovat elämän kirjassa.	ovat.	on.
4:4 Iloitkaa aina Herrassa! Vieläkin minä sanon: iloitkaa!	4:4 Iloitkaat aina Herrassa, ja taas minä sanon: iloitkaat.	4:4 Iloitcat aina HERrasa/ ja taas minä sanon: iloitcat
4:5 Tulloon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on lähellä.	4:5 Olkoon teidän siveytenne kaikille ihmisille tietävä: Herra on läsnä.	4:5 Olcon teidän siweydenne caikille ihmisille tietävä. 4:6 HERra on läsnä/
4:6 Älkää mistään murehtiko, vaan kaikessa saattakaa pyyntönne rukouksella ja anomisella kiitoksen kanssa Jumalalle tietäväksi,	4:6 Älkäät mistään murehtiko, vaan olkoon teidän anomuksenne kaikissa asioissa Jumalalle tietävä, kaikella rukouksella ja pyytämisellä kiitoksen kanssa.	4:6 älkät murehtico/ waan olcon teidän anomuxen caikis asiois Jumalalle tietävä/ caikella rucouxella/ pyytämisellä ja kijtoxella.
4:7 ja Jumalan rauha, joka on kaikkea ymmärrystä ylempi, on varjeleva teidän sydämenne ja ajatuksenne Kristuksessa Jeesuksessa.	4:7 Ja Jumalan rauha, joka ylitse kaiken ymmärryksen käy, varjelkoon teidän sydämenne ja teidän taitonne Kristuksessa Jesuksessa.	4:7 Ja Jumalan Rauha/ joca caiken ymmärryxen ylidzekäy/ warjelcon teidän sydämen ja taiton/ Christuxes Jesuxes.
4:8 Ja vielä, veljet, kaikki, mikä on totta, mikä kunnioitettavaa, mikä oikeaa, mikä puhdasta, mikä rakastettavaa, mikä hyvältä kuuluvaa, jos on jokin avu ja jos on jotakin kiitettävää, sitä ajatelkaa;	4:8 Vielä, rakkaat veljet, mikä tosi, mikä kunniallinen, mikä oikein, mikä puhdas, mikä otollinen on, mikä hyvin kuuluu, jos joku hyvä tapa ja jos joku kiitos on, ajatelkaat niitä.	4:8 Wlelä/ rackat weljet/ mikä tosi/ mikä cunnialinen/ mikä oikein/ mikä puhdas/ mikä sowelias on/ ja mikä hywin cuulu/ ongo jotacuta hywä tapa ja ongo kijtos/ ajatelcat nijtä.
4:9 mitä myös olette oppineet ja saaneet ja minulta kuulleet ja minussa nähneet, sitä tehkää, niin rauhan Jumala on oleva teidän kansanne.	4:9 Mitä te myös opitte, ja saitte, ja kuulitte, ja nähneet olette minussa, se tehkää, niin rauhan Jumala on teidän kanssanne.	4:9 Mitä te myös opitta/ ja saitta/ ja cuulitta/ ja nähnet oletta minusa/ se tehkät/ nijn rauhan Jumala on teidän cansan.
4:10 Minä ihastuin suuresti Herrassa, että te jo vihdoinkin olitte elpyneet pitämään minusta huolta, johon teillä ennenkin oli ollut halua, vaikka ei tilaisuutta.	4:10 Mutta minä olen suuresti iloinen Herrassa, että te olette taas virvonneet minusta murhetta pitämään, ehkä te sen tehneetkin olette, vaan ei teillä ollut tilaa.	4:10 MUtta minä olen suurest iloinen HERrasa/ että te oletta taas wirwonnet minun tähdeni sureman/ ehkä teidän jocapaicas on kyllä suremista ollut/ waan ei teillä ollut tila:
4:11 Ei niin, että minä puutteen vuoksi tätä sanon; sillä minä olen oppinut oloihini tyytymään.	4:11 Enpä minä sitä sentähden sano, että minulta jotakin puuttuu; sillä minä olen oppinut, joissa minä olen, niihin tyytymään.	4:11 Embä minä sitä sentähden sano/ että minulda jotakin puuttui: sillä minä olen oppenut joisa minä olen/ nijhin tytymän.
4:12 Osaan elää niukkuudessa, osaan myös elää runsauudessa; kaikkeen ja kaikenlaisiin oloihin minä olen tottunut; sekä olemaan ravittuna	4:12 Minä taidan nöyrä olla ja taidan myös korkia olla, minä olen aina ja kaikissa harjoitettu, taidan ravittu olla ja isota, hyötyä ja köyhtyä.	4:12 Minä taidan nöyrä olla/ ja taidan myös corkia olla. Minä olen caikis jocaidzelle sowelias/ taidan rawittu olla ja isota/ hyötyä ja köyhtyä.

että näkemään nälkää, elämään sekä runsaudessa että puutteessa.

4:13 Kaikki minä voin hänesä, joka minua vahvistaa.

4:14 Kuitenkin teitte hyvin, kun otitte osaa minun ahdistukooni.

4:15 Tiedättehän tekin, filippiiläiset, että evankeliumin alkuaikoina, kun lähdin Makedoniasta, ei mikään muu seurakunta kuin te yksin käynyt minun kanssani tiliyhteyteen annetusta ja vastaanotetusta.

4:16 Sillä Tessalonikaankin te minulle kerran, jopa kahdesti, lähetitte, mitä tarvitsin.

4:17 Ei niin, että haluaisin lahjaa, vaan minä haluan teidän hyväksenne karttuvaa hedelmää.

4:18 Olen nyt saanut kaikkea, jopa ylenpalttisesti; minulla on yllinkyllin, saatuani Epafroditukselta teidän lähetyksenne, joka on suloinen tuoksu, otollinen, Jumalalle mieluinen uhri.

4:19 Mutta minun Jumalani on rikkautensa mukaisesti täyttävä kaikki teidän tarpeenne kirkkaudessa, Kristuksessa Jeesuksessa.

4:20 Mutta meidän Jumalallemme ja Isällemme kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen.

4:21 Tervehdys jokaiselle pyhälle Kristuksessa Jeesuksessa. Tervehdyksen lähettävät teille minun kanssani olevat

4:13 Minä voin kaikki sen kautta, joka minun väkeväksi tekee, Kristuksen.

4:14 Kuitenkin te teitte hyvin, että te minun murheeni päällenne otitte.

4:15 Mutta te Philippiläiset tiedätte, ettei ensin evankeliumin alusta, kuin minä Makedoniasta läksin, yksikään seurakunta minulle mitään ollut jakanut antamisessa ja ottamisessa, vaan ainoastaan te;

4:16 Sillä kuin myös minä Tessalonikassa olin, lähetitte te kerran ja kaksi minun tarpeeni.

4:17 Ei niin, että minä lahjoja pyydän, vaan ahkeroidsin sitä, että teidän luvussanne ylitsevuotava hedelmä olis.

4:18 Sillä minulla on kaikki ja yltäkyllä, minä olen täytetty, sitte kuin minä Epafroditukselta sain sen, mikä teiltä lähetetty oli, makian hajun, otollisen ja Jumalalle kelvollisen uhrin.

4:19 Mutta minun Jumalani on teille antava, rikkaudestansa kaikki teidän tarpeenne, kunniassa, Jesuksen Kristuksen kautta.

4:20 Mutta Jumalalle ja meidän Isällemme olkoon kunnia iankaikkisesta iankaikkiseen, amen!

4:21 Tervehtikäätkä jokaista pyhää Kristuksessa Jesuksessa. Teitä tervehtivät ne veljet, jotka minun kanssani ovat.

4:13 Minä voin kaikki/ sen kautta joka minun väkeväksi teke/ Kristus.

4:14 Cuitengin te teittä hyvin/ että te minun murheni päällenne otitta.

4:15 Mutta te Philipperit tiedätte/ ettei ensin Evankeliumin algusta/ koska minä Makedoniasta läxin/ ylikän Seuracunda minun cansani mitän ollut jakanut andamisen ja ottamisen lugun jälkeen/ vaan ainoastans te:

4:16 Sillä koska minä Thessalonicas olin/ lähetitte te vihdoin minun tarpeni/ ja taas toisen kerran.

4:17 Ei niin että minä lahjoja pyysin/ vaan ahkeroidzin sitä/ että teidän lugusan ylidenwuotawa hedelmä olis.

4:18 Sillä minulla on kaikki/ ja yldäküllä/ ja minä olen täytetty/ sijtte cuin minä Epafrodituxen cansa sain sen cuin teildä minulle lähetytty oli/ makian hajun/ otollisen ja Jumalalle kelwollisen uhrin.

4:19 Mutta minun Jumalan on teille andawa hänen rikkaudestans kaikki teidän tarpenne/ Cunnias/ Jesuxen Christuxen kautta.

4:20 Mutta Jumalalle ja meidän Isällem olcon kijos ijancaickisest ijancaickisehen/ Amen.

4:21 Terwettäkät kaikkiä Pyhiä Christuxes Jesuxes.

4:22 Teitä terwettäwät ne weljet/ jotca minun cansani

veljet.

4:22 Tervehdyksen lähettävät teille kaikki pyhät, mutta varsinkin ne, jotka ovat keisarin huoneväkeä.

4:23 Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa.

PAVALIN KIRJE KOLOSSALAISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli Timoteus

1:2 Kolossassa asuville pyhille ja uskoville veljille Kristuksessa. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme!

1:3 Me kiitämme Jumalaa, Herramme Jeesuksen Kristuksen Isää, aina kun rukoilemme teidän edestänne,

1:4 sillä me olemme saaneet kuulla teidän uskostanne Kristuksessa Jeesuksessa ja rakkaudesta, mikä teillä on kaikkia pyhiä kohtaan;

1:5 me kiitämme häntä sen toivon tähden, joka teille on talletettuna taivaissa ja josta jo ennen olette kuulleet sen evankeliumin totuuden sanassa,

1:6 joka on tullut teidän tykönnne, niinkuin se on myös kaikessa maailmassa, missä se kantaa hedelmää ja kasvaa, samoin kuin teidänkin

4:22 Teitä tervehtivät kaikki pyhät, erinomattain ne, jotka keisarin huoneesta ovat.

4:23 Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen! «Filippiläisille kirjoitettu Roomista Epaphrodituksen kanssa.»

P. PAAVALIN EPISTOLA KOLOSSILAISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Jeesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, ja veli Timoteus,

1:2 Niille, jotka ovat Kolossissa, pyhille ja uskollisille veljille Kristuksessa: armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän isältämme ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:3 Me kiitämme Jumalaa ja meidän Herran Jeesuksen Kristuksen Isää, ja rukoilemme aina teidän edestänne,

1:4 Sittekuin me kuulimme teidän uskonne Kristuksessa Jeesuksessa ja teidän rakkautenne kaikkia pyhiä kohtaan,

1:5 Sen toivon tähden, joka teille taivaissa tallelle pantu on, josta te ennen sen totisen evankeliumin saarnan kautta kuulleet olette,

1:6 Joka teidän tykönnne tullut on, niinkuin myös kaikkien maailmaan, ja hedelmän kantaa, niinkuin teissäkin hamasta siitä päivästä, jona te sen kuulleet olette ja

ovat.

4:23 Teitä terwettävät caicki Pyhät/ erinomattain ne jotca Keisarin perhestä owat.

4:24 Meidän HERran Jesuxen Christuxen armo olcon caickein teidän cansan/ Amen.

P. Pawalin Epistola Colosserein tygö

I. Lucu .

1:1 PAwali/ Jesuxen Christuxen Apostoli/ Jumalan tahdosta/ ja weli Timotheus.

1:2 Pyhille ja uscollisille weljille/ jotca owat Colossis.

1:3 Armo olcon teidän cansan/ ja Rauha Jumalalda meidän Isäldäm/ ja HERralda Jesuxelda Christuxelda.

1:4 ME kijtämme Jumalata/ ja meidän HERran Jesuxen Christuxen Isä/ ja rucoilemma aina teidän edestän/

sijttecuin me cuulimma teidän uscon Christuxen Jesuxen päälle/ ja teidän rackauden caickia pyhiä cohtan.

1:5 Sen toiwon tähden/ joca teille Taiwas tallelle pandu on.

1:6 Josta te ennen sen totisen Evangeliumin saarnan cautta cuullet oletta/

joca teidän tygönnne tullut on/ nijncuin myös caicken mailmaan/ ja on hedelmälinen/ nijncuin teisäkin hamast sijtä päiwäst/ cuin te sen

keskuudessanne siitä päivästä alkaen, jona te kuulitte ja opitte tuntemaan Jumalan armon totuudessa,	Jumalan armon totuudessa tunsitte;	cuullet oletta/ ja Jumalan Armon totuudes tunsitta.
1:7 niinkuin te sen opitte Epafraalta, meidän rakkaalta kanssapalvelijaltamme, joka on uskollinen Kristuksen palvelija teidän hyväksenne	1:7 Niinkuin te myös meidän rakkaalta kanssa palvelialtamme Epaphraalta opitte, joka teidän edestänne Kristuksen uskollinen palvelia on,	1:7 Nijn cuin te meidän rackalda cansapalvelialdam Epaphralda opitta/ joca teidän edestän Christuxen uscollinen palwelia on.
1:8 ja joka myös on kertonut meille teidän rakkaudestanne Hengessä.	1:8 Joka myös on meille ilmoittanut teidän rakkaudentenne hengessä.	1:8 Ja on meille ilmoittanut teidän rackaudenne Hengesä.
1:9 Sentähden emme mekään, siitä päivästä alkaen, jona sen kuulimme, ole lakanneet teidän edestänne rukoilemasta ja anomasta, että tulisitte täyteen hänen tahtonsa tuntemista kaikessa hengellisessä viisaudessa ja ymmärtämisessä,	1:9 Sentähden myös me siitä päivästä, jona me sen kuulimme, emme lakanneet teidän edestänne rukoilemasta ja anomasta, että te hänen tahtonsa tuntemisella täytetäisiin kaikkinaisessa hengellisessä viisaudessa ja toimessa,	1:9 Sentähden myös me/ sijtä päiwästä cuin me sen cuulimma/ emme lacannet teidän edestän rucoilemast ja anomast/ että te hänen tahtons tundemisella täytetäisin caickinaises hengellises wijsaudes ja toimes.
1:10 vaeltaaksenne Herran edessä arvollisesti, hänelle kaikessa otollisesti, kaikessa hyvässä työssä hedelmää kantaen ja kasvaen Jumalan tuntemisen kautta,	1:10 Että te soveliaasti vaeltaisitte, kelvaten kaikissa Herralle, ja hedelmän tekisitte kaikissa hyvissä töissä ja kasvaisitte Jumalan tuntemisessa,	1:10 Että te otollisest waellaisitta/ kelwaten caikisa HERralle.
1:11 ja hänen kirkkautensa väkevyyden mukaan kaikella voimalla vahvistettuina olemaan kaikessa kestäviä ja pitkämielisiä, ilolla	1:11 Ja vahvistetuksi tulisitte kaikella voimalla, hänen kunniansa väkevyyden jälkeen, kaikkeen kärsivällisyyteen ja pitkämielisyyteen ilon kanssa.	1:11 Ja hedelmöidzisitte caikisa hywisä töisä/ ja caswaisitte Jumalan tundemises/ ja wahwistetuxi tulisitte caikel-la woimalla/ hänen cunnians wäkeyyden jälken/ caikes kärsimises ja pitkämielisyydes/ ilon cansa.
1:12 kiittäen Isää, joka on tehnyt teidät soveliaiksi olemaan osalliset siitä perinnöstä, mikä pyhillä on valkeudessa,	1:12 Ja kiittäkää Isää, joka meitä soveliaaksi tehnyt on pyhain perimisen osallisuuden valkeudessa,	1:12 Ja kijttäkät Isä/ joca meitä soweliaksi tehnyt on/ osallisexi oleman Pyhain perimiseen/ walkeudes.
1:13 häntä, joka on pelastanut meidät pimeyden vallasta ja siirtänyt meidät rakkaan Poikansa valtakuntaan,	1:13 Joka meitä pimeyden vallasta pelasti ja on meidät siirtänyt rakkaan Poikansa valtakuntaan,	1:13 Joca meitä pimeyden Esiwallasta pelasti/ ja on meidän sijrtänyt rackan Poicans waldacundaan.
1:14 Hänessä meillä on lunastus, syntien anteeksisaaminen,	1:14 Jonka kautta meillä on lunastus hänen verensä kautta, nimittäin syntein anteeksi antamus,	1:14 Jonga cautta meillä lunastus on/ hänen werens cautta/ nimittäin/ syndein andexi andamus.
1:15 ja hän on näkymättö-	1:15 Joka näkymättömän	1:15 Joca näkymättömän

män Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa.

1:16 Sillä hänessä luotiin kaikki, mikä taivaissa ja maan päällä on, näkyväiset ja näkymättömät, olkoot ne valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja, kaikki on luotu hänen kauttansa ja häneen,

1:17 ja hän on ennen kaikkia, ja hänessä pysyy kaikki voimassa.

1:18 Ja hän on ruumiin, se on: seurakunnan, pää; hän, joka on alku, esikoinen kuolleista nousseitten joukossa, että hän olisi kaikessa ensimmäinen.

1:19 Sillä Jumala näki hyväksi, että kaikki täyteys hänessä asuisi

1:20 ja että hän, tehden rauhan hänen ristinsä veren kautta, hänen kauttaan sovitaisi itsensä kanssa kaikki, hänen kauttaan kaikki sekä maan päällä että taivaissa.

1:21 Teidätkin, jotka ennen olitte vieraantuneet ja mieleltänne hänen vihamiehiänsä pahoissa teoissanne, hän nyt on sovittanut

1:22 Poikansa lihan ruumiissa kuoleman kautta, asettaakseen teidät pyhinä ja nuhteettomina ja moitteettomina eteensä,

1:23 jos te vain pysytte uskossa, siihen perustuneina ja siinä lujina, horjahtamatta pois sen evankeliumin toivosta, jonka olette kuulleet, jota on julistettu kaikessa luomakunnassa taivaan alla ja jon-

Jumalan kuva on, esikoinen ennen kaikkia luontokappaleita.

1:16 Sillä hänen kauttansa ovat kaikki luodut, jotka taivaassa ja maan päällä ovat, näkyväiset ja näkymättömät, thronit ja herraudet, vallat ja hallitukset: ne ovat kaikki hänen kauttansa ja häneen luodut.

1:17 Ja hän on ennen kaikkia ja kaikki ovat hänessä.

1:18 Ja hän on ruumiin, nimittäin seurakunnan pää, joka on alku ja esikoinen kuolleista, että hän kaikkein ylitse kävis;

1:19 Sillä niin kelpasi Isälle, että hänessä kokonainen täydellisyys asuis,

1:20 Ja kaikki olisivat hänen kauttansa hänen itse kansansa sovitettut, sekä ne jotka maassa että ne jotka taivaissa ovat; sillä hän teki verensä kautta ristin päällä rauhan, itse kauttansa.

1:21 Ja te olitte muinen oudot ja viholliset ymmärryksen puolesta, pahoissa töissä; mutta nyt hän on teidät sovittanut,

1:22 Lihansa ruumiissa kuoleman kautta, että hän teidät saattais pyhäksi, laittamattomaksi ja nuhteettomaksi kasvoina edessä.

1:23 Jos te muutoin uskossa pysytte perustettuna ja vahvana ja horjumattomana evankeliumin toivosta, jonka te kuulitte, joka on saarnattu kaikkein luontokappalten edessä, jotka taivaan alla ovat; jonka palveliaksi minä

Jumalan cuwa on/ esicoinen ennen caickia luondocappaleita:

1:16 Sillä hänen cauttans owat caicki luodut/ jotca Taiwas ja maan päällä owat/ näkywäiset ja näkymättömät/ Thronit ja Herraudet/ Wallat ja Hallituxet.

1:17 Ne owat caicki hänen cauttans ja hänehen luodut/ ja hän on ennen caickia ja caicki owat hänesä.

1:18 Ja hän on Ruumin/ nimittäin/ Seuracunnan Pää/ joca on alcu ja esicoinen cuolleista.

1:19 Että hän caikisa edellä käwis:

sillä nijn kelpais Isälle/ että hänesä olis coconainen täydellisys asunut.

1:20 Ja caicki olis hänen cauttans idze cansans sowitetut/ cuin maasa ja Taiwasa owat: sillä hän teki werens cautta ristin päällä rauhan/ idze cauttans.

1:21 JA te olitta muinen oudot ja wiholliset ymmärryksen puolesta/ pahoisa töisä:

1:22 Mutta nyt hän on teidän sowittanut

Lihans Ruumisa/ cuoleman cautta/ että hän teidän saattais pyhäxi/ laittamattomaxi ja nuhtettomaxi hänen caswons edes.

1:23 Jos te muutoin uscosa pysytte/ perustettuna/ wawana ja horjumattomana/ Evangeliumin toiwosta/ jonga te cuulitta/ joca on saarnattu caickein luondocappalden edes cuin Taiwan alla owat/

ka palvelijaksi minä, Paavali, olen tullut.

1:24 Nyt minä iloitsen kärsiessäni teidän tähtenne, ja mikä vielä puuttuu Kristuksen ahdistuksista, sen minä täy-tän lihassani hänen ruumiinsa hyväksi, joka on seurakunta,

1:25 jonka palvelijaksi minä olen tullut Jumalan armota-louden mukaan, joka minulle on annettu teitä varten, täy-dellisesti julistaakseni Juma-lan sanan,

1:26 sen salaisuuden, joka on ollut kätkeytyneenä ikuisista ajoista ja polvesta polveen, mutta joka nyt on ilmoitettu hänen pyhillensä,

1:27 joille Jumala tahtoi tehdä tiettäväksi, kuinka suuri pakanain keskuudessa on tämän salaisuuden kirkkaus: Kristus teissä, kirkkauden toi-vo.

1:28 Ja häntä me julistamme, neuvoen jokaista ihmistä ja opettaen jokaista ihmistä kai-kella viisaudella, asettaak-semme esiin jokaisen ihmisen täydellisenä Kristuksessa.

1:29 Sitä varten minä vaivaa näenkin, taistellen hänen vai-kutuksensa mukaan, joka mi-nussa voimallisesti vaikuttaa.

Kolossa 2 LUKU

2:1 Sillä minä tahdon, että te tiedätte, kuinka suuri kilvoitte-lu minulla on teidän tähtenne ja laodikealaisten ja kaikkien tähden, jotka eivät ole minun ruumiillisia kasvojani nähneet,

Paavali tullut olen,

1:24 Joka nyt minun vaivois-tani iloitsen, jotka minä kär-sin teidän edestänne, ja täy-tän Kristuksen kärsimiset minun lihassani hänen ruu-miinsa edestä, joka on seu-rakunta,

1:25 Jonka palveliaksi minä tullut olen Jumalan toimi-tuksen jälkeen, joka minulle teidän kohtaanne annettu on, täyttämään Jumalan sa-naa;

1:26 Sitä salaisuutta, joka ijankaikkisesta ja sukukun-nista on salattu ollut, mutta nyt hänen pyhillensä ilmoi-tettu,

1:27 Joille Jumala tahtoi sen julistaa, mikä tämän salai-suuden kunniallinen rikkaus pakanain seassa on, joka on Kristus teissä, kunnian toi-vo,

1:28 Jonka me ilmoitamme, ja kaikkia ihmisiä neuvom-me, ja kaikkia ihmisiä kaik-kinäisessä viisaudessa ope-tamme, että me jokaisen ih-misen Kristuksessa Jesuk-sessa täydelliseksi saattai-simme:

1:29 Jota minä myös ahke-roitsen ja hänen vaikutuk-sensa jälkeen kilvoittelen, joka minussa väkevästi vai-kuttaa.

2 LUKU

2:1 Sillä minä soisin teidän tietävän, kuinka suuri kilvoi-tus minulla on teistä ja niis-tä, jotka Laodikeassa ovat, ja kaikista niistä, jotka ei mi-nun kasvojani lihassa näh-neet:

jonga/ minä Pawali/ palvel-jaxi tullut olen.

1:24 Nyt minä minun waiwas-tani iloidzen/ jonga minä kärsin teidän edestän/ ja sen palkidzen Lihasani/ cuin Christuxen kärsimises puuttui/ hänen Ruumins edestä/ joca on Seuracunda.

1:25 Jonga palweliaksi minä tullut olen Jumalan saarnawi-ran cautta/ joca minulle tei-dän seasan annettu on:

1:26 Että minä Jumalan sana runsast saarnaisin/

nimittäin/ sijtä salaisuudest/ joca mailman algusta ja su-cucunnista on salattu ollut.

1:27 Mutta nyt on hänen Py-hillens ilmoitettu/ joille Juma-la tahdoi sen julista/ mingä-caltainen tämän salaisuuden cunnialinen rickaus pacanoit-ten seas olis (joca on Chris-tus teisä) se cunnian toivo.

1:28 Jonga me ilmoitamme/ ja caickia ihmisiä neuwom-me/ ja caickia ihmisiä caicki-naises wijsaudes opetamme/ että me jocaidzen ihmisen Christuxes Jesuxes täydellisexi saataisimme.

Jota minä myös ahkeroidzen/ ja sen waicutuxen jälken kil-woittelen/ joca minusa wäke-wästi waicutta.

II. Lucu .

2:1 Mlnä soisin teidän tietä-wän sen kilwoituxen cuin mi-nulla on teistä/ ja nijstä jot-ca Laodiceas owat/ ja caikis-ta nijstä/ jotca ei minun caswojani Lihasa nähnet:

2:2 että heidän sydämensä, yhteenliittyneinä rakkaudessa, saisivat kehoitusta omistamaan täyden ymmärtämyksen koko rikkauden ja pääsisivät tuntemaan Jumalan salaisuuden, Kristuksen,

2:3 jossa kaikki viisauden ja tiedon aarteet ovat kätkeytyinä.

2:4 Tämän minä sanon, ettei kukaan teitä pettäisi suostuttelevilla puheilla.

2:5 Sillä jos ruumiillisesti olenkin poissa, olen kuitenkin teidän kanssanne hengessä ja iloitsen nähdessäni järjestyksen, joka teidän keskuudessanne vallitsee, ja teidän lujan uskonne Kristukseen.

2:6 Niinkuin te siis olette omaksenne ottaneet Kristuksen Jeesuksen, Herran, niin vaeltakaa hänessä,

2:7 juurtuneina häneen ja hänessä rakentuen ja uskossa vahvistuen, niinkuin teille on opetettu; ja olkoon teidän kiitoksenne ylitsevuotavainen.

2:8 Katsokaa, ettei kukaan saa teitä saaliikseen järkeisopilla ja tyhjällä petoksella, pitäytyen ihmisten perinnäissäntöihin ja maailman alkeisvoimiin eikä Kristukseen.

2:9 Sillä hänessä asuu jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti,

2:10 ja te olette täytetyt hänessä, joka on kaiken hallituksen ja vallan pää,

2:11 ja hänessä te myös olette ympärileikatut, ette käsintehdyllä ympärileikkauksella, vaan lihan ruumiin pois-

2:2 Että heidän sydämensä saisivat lohdutuksen ja liitetyksi tulisivat rakkaudessa kaikkeen rikkauteen, täydellisessä ymmärryksessä Jumalan ja Isän ja Kristuksen salaisuuden tuntemiseen,

2:3 Jossa kaikki viisauden ja taidon tavarat kätkeytyvät.

2:4 Mutta sen minä sanon, ettei joku teitä viettelisi kavalalla puheella.

2:5 Sillä vaikka en minä lihassa läsnä ole, niin minä kuitenkin hengessä teidän tykönänne olen, iloitsen ja näen teidän toimellisuutenne ja teidän vahvan uskonne Kristuksen päälle.

2:6 Niinkuin te nyt Herran Jesuksen Kristuksen olette ottaneet vastaan, niin vaeltakaa hänessä,

2:7 Ja olkaat hänessä juuritettut ja rakennetut ja uskossa vahvistetut, niinkuin te oppineet olette, ja olkaat siinä runsaasti kiitolliset.

2:8 Katsokaat, ettei joku teitä viettele filosofian ja turhain jaaritusten kautta, ihmisten opin ja maailmallisten säätyin jälkeen, ja ei Kristuksen jälkeen.

2:9 Sillä hänessä asuu koko jumaluuden täydellisyys ruumiillisesti,

2:10 Ja te olette hänessä täydelliset, joka kaiken herauden ja esivallan pää on,

2:11 Jonka kautta te myös ympärileikatut olette sillä ympärileikkauksella, joka käsittä tapahtuu, syntisen ruumiin pois panemisen

2:2 Että heidän sydämensä saisit lohdutuksen/ ja liitetyksi tulisit rakkaudes caicken rickauten/ täydellises ymmärrykses/ joca on Jumalan ja Isän/ ja Christuxen salaisuuden tundemises.

2:3 Josa caicki wijsauden ja taidon tawarat peitetty owat.

2:4 Mutta minä sanon/ ettei jocu teitä wiettelis makeilla puheilla:

2:5 Sillä waicka en minä Lihassa läsnä ole/ nijn minä cuitungin Henges teidän tykönän olen/ iloidzen ja näen teidän toimellisuden/ ja teidän wahan Usconna Christuxen päälle.

2:6 Että te nyt HERran Jesuxen Christuxen oletta wahan ottanet/ nijn waeldacat hänes/

ja olcat häneen juuritettut ja raketut.

2:7 Ja olcat uscosa pysywäiset/ nijncuin te oppenet oletta/ ja olcat runsast hänesä kijtolliset.

2:8 Cadzocat ettei jocu teitä wiettele Philosophian ja turhain jaaritusten cautta/ ihmisten opin ja mailmallisten säätyin jälken/ ja ei Christuxen jälken:

2:9 Sillä hänes asu ruumillisest coco jumaluden täydellisyys.

2:10 Ja te oletta hänesä täydelliset/ joca caiken Herauden ja Esivallan pää on.

2:11 Jonga cautta te myös ymbärinsleicatut oletta/ sillä ymbärinsleickauxella joca käsittä tapahtu/ syndisen ruumin

riisumisella, Kristuksen ympärileikkauksella:	kautta, lihassa, Kristuksen ympärileikkauksella,	poispanemisen kautta/ lihasa/ nimittäin/ Christuxen ymbärinsleickauxella:
2:12 ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssaan olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala, joka herätti hänet kuolleista.	2:12 Ynnä hänen kanssansa kasteen kautta haudatut, jossa te myös hänen kanssansa olette nousseet ylös uskon kautta, jonka Jumala vaikuttaa, joka hänen kuolleista herättänyt on,	2:12 Sijnä/ että te hänen Cansans oletta Casten kautta haudatut. Josa te myös ylös-nosnet oletta uscon kautta/ jonga Jumala waicutta/ joca hänen cuolleista herättänyt on.
2:13 Ja teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja lihanne ympärileikkaamattomuuteen, teidät hän teki eläviksi yhdessä hänen kanssaan, antaen meille anteeksi kaikki rikokset,	2:13 Ja on teidät hänen kanssansa eläväksi tehnyt, kuin te synnissä kuolleet olitte, ja teidän lihanne esinahas, ja on meille kaikki synnit anteeksi antanut.	2:13 Ja on teidän hänen cansans eläwäxi tehnyt/ cosca te synnisä cuollet olitta/ ja teidän lihanne esinahas. Ja on meille caicki synnit andexi andanut.
2:14 ja pyyhki pois sen kirjoituksen säädöksineen, joka oli meidän vastustajamme; sen hän otti meidän tieltämme pois ja naulitsi ristiin.	2:14 Ja on pyyhkinyt pois sen käsikirjoituksen, joka säätyin kautta meitä vastaan oli ja oli meille vastahakoinen: sen hän otti pois ja naulitsi ristiin,	2:14 Ja on pois pyhkinyt sen käsikirjoituxen/ joca meitä wastan oli/ joca säätyin cautta tuli/ ja oli meille wastahacoinen/ sen hän keskeldä poisotti ja ristinnaulidzi.
2:15 Hän riisui aseet hallituksilta ja valloilta ja asetti heidät julkisen häpeän alaisiksi; hän sai heistä hänen kauttaan voiton riemun.	2:15 Ja on ryöstänyt vallitukset ja väkevyydet, ja toi heidät näkyviin, ja sai heistä voittokunnian itse kauttansa.	2:15 Ja on rijsunut wallituxet ja wäkwedydet/ ja toi heidän näkywin/ ja sai heistä woiton cunnian idze cauttans.
2:16 Älköön siis kukaan teitä tuomitko syömisestä tai juomisesta, älköön myös minäkään juhlan tai uudenkuun tai sapatin johdosta,	2:16 Älkään siis kenkään teitä tuomitko ruasta eli juomasta, taikka määrätyistä pyhäpäivistä, ei uudesta kuusta, eikä sabbateista,	2:16 Nlin älkät sijs saldico yhdengän tehdä oma tundo ruast eli juomast/ taicka määrätyistä pyhäpäiwistä/ ei udesta Cuusta/ eikä Sabbatheista.
2:17 jotka vain ovat tulevais-ten varjo, mutta ruumis on Kristuksen.	2:17 Jotka ovat tulevaisten varjo, mutta itse ruumis on Kristuksessa.	2:17 Jotca olit tulewaisen warjo/ mutta idze ruumis on Christuxes.
2:18 Älköön teiltä riistäkö voittopalkintoanne kukaan, joka on mieltynyt nöyryyteen ja enkelien palvelemiseen ja pöyhkeilee näyistään ja on lihallisen mielensä turhaan paisuttama	2:18 Älkäät antako kenenkään voittaa teidän kilvoituksenne palkkaa, joka tah- too teitä nöyryyteen ja enkelien palvelukseen, vaeltain niissä, joita ei hän nähnyt ole, ja on tyhmästi lihallises- sa mielessänsä paisunut,	2:18 Älkät saldico teidän palckan kenengän poistematta/ jotca oman ehdons jälkeen waeldawat/ nöyrydes ja Engelein hengellisydes: 2:19 Joita ei hän coscan nähnyt ole/ ja on turhan hänen lihallises mielesäns pai- sunut.

2:19 eikä pitäydy häneen, joka on pää ja josta koko ruumis, nivelten ja jänteiden avulla koossa pysyen, kasvaa Jumalan antamaa kasvua.

2:20 Jos te olette Kristuksen kanssa kuolleet pois maailman alkeisvoimista, miksi te, ikäänkuin eläisitte maailmassa, sallitte määrätä itsellenne säädöksiä:

2:21 Älä tartu, älä maista, älä koske!

2:22 - sehän on kaikki tarkoitettu katoamaan käyttämisen kautta -ihmisten käskyjen ja oppien mukaan?

2:23 Tällä kaikella tosin on viisauden maine itsevalitun jumalanpalveluksen ja nöyryyden vuoksi ja sentähden, ettei se ruumista säästä; mutta se on ilman mitään arvoa, ja se tapahtuu lihan tyydyttämiseksi.

Kolossa 3 LUKU

3:1 Jos te siis olette herätyt Kristuksen kanssa, niin etsikää sitä, mikä on ylhäällä, jossa Kristus on, istuen Jumalan oikealla puolella.

3:2 Olkoon mielenne siihen, mikä ylhäällä on, älköön siihen, mikä on maan päällä.

3:3 Sillä te olette kuolleet, ja teidän elämänne on kätkeytä Kristuksen kanssa Jumalassa;

3:4 kun Kristus, meidän elämämme, ilmestyy, silloin tekin hänen kanssaan ilmestytte kirkkaudessa.

2:19 Ja ei riipu kiinni Päässä, josta koko ruumis jäsenistä ja ravioista saa väkevyyden ja kokoon liitetty on, ja niin siinä lisäämisessä kasvaa, jonka Jumala antaa.

2:20 Jos te siis olette Kristuksen kanssa maailman säädyistä kuolleet, miksi te teitänne annatte säädyillä solmita, niinkuin te maailmassa eläisitte?

2:21 Älä siihen rupee, (sanovat ne,) älä maista, älä pitele,

2:22 Jotka kaikki kulumisessa hukkuvat, ja ihmisten käskyt ja opit ovat,

2:23 Joilla kyllä viisauden muoto on itsevalitussa palveluksessa ja nöyryydessä, ja siinä, ettei he ruumistansa armahda eikä tee lihalle kunniaa hänen tarpeissansa.

3 LUKU

3:1 Jos te siis Kristuksen kanssa olette nousseet ylös, niin etsikää niitä, jotka ylhäällä ovat, kussa Kristus istuu Jumalan oikealla kädellä.

3:2 Pyrkikää niiden perään, jotka ylhäällä ovat, ja ei niiden, jotka maan päällä ovat.

3:3 Sillä te olette kuolleet ja teidän elämänne on kätkeytä Kristuksen kanssa Jumalassa.

3:4 Kuin Kristus, meidän elämämme, ilmoitetuksi tulee, silloin tekin hänen kanssansa kunniassa ilmoitetaan.

Ja ei hän pidä händäns Päässä/ josta coco ruumis/ jäsenistä ja raadioista saa väkevyyden/ ja toinen toisesans coosa rippu/ ja niijn sijnä lisäämises caswa/ cuin Jumala anda.

2:20 Nlin että te jo oletta Christuxen cansa mailman säädyistä cuollet: mixi te sijs teitän annatte säädyillä solmita/ niijn cuin te wielä mailmas eläisitte ?

2:21 Jotca sanowat: Älä siihen rupe. Älä tätä maista. Älä sitä pitele.

2:22 Jotca cuitengin caicki culumises huckuwat/ ja ihmisten käskyt ja opit owat.

2:23 Joilla kyllä wijsauden muoto on/ idzewalitus hengellisydes ja nöyrydes/ ja sentähden/ ettei he ruumistans armahda/ eikä tee lihalleng hänen cunniatans hänen tarpeisans.

III. Lucu .

3:1 JOs te Christuxen cansa ylösnosnet oletta/ niijn edzikät nijtä cuin ylhällä owat/ cusa Christus istu Jumalan oikealla kädellä.

3:2 Pyrkikät nijden perän cuin ylhällä owat/ ja ei nijden perän cuin maan päällä owat:

3:3 Sillä te oletta cuollet/ ja teidän elämänne on kätkeytä Christuxen cansa/ Jumalasa.

3:4 Mutta cosca Christus/ teidän elämän ilmoitetuxi tulee/ silloin tekin hänen cansans cunniasa ilmoitetan.

3:5 Kuolettakaa siis maalliset jäsenenne: haureus, saastaisuus, kiihko, paha himo ja ahneus, joka on epäjumalanpalvelusta,	3:5 Niin kuolettakaaat sentähden teidän jäsenenne, jotka maan päällä ovat, huoruus, saastaisuus, häpiällinen himo, rietas halaus ja ahneus, joka on epäjumalan palvelus,	3:5 Nlin cuolettacat sentähden teidän jäsenen/ jotca maan päällä owat/ huoruus/ saastaisuus/ häpiällinen himo/ rietta halaus ja ahneus (joca on epäjumalain palwelus)
3:6 sillä niiden tähden tulee Jumalan viha,	3:6 Joidenka tähden Jumalan viha epäuskoisten lasten päälle tulee;	3:6 Jongatähden Jumalan wiha epäuskoisten lasten päälle tule.
3:7 ja niissä tekin ennen vaelsitte, kun niissä elitte.	3:7 Joissa tekin muinen vaelsitte, kuin te niissä elitte.	3:7 Joisa tekin muinen wael-sitta/ cosca te nijsä elittä.
3:8 Mutta nyt pankaa tekin pois ne kaikki: viha, kiivastus, pahuus, herjaus ja häpeällinen puhe suustanne.	3:8 Mutta nyt pankaat myös te pois nämät kaikki, viha, närkästys, pahuus, pilkka, ilkiät sanat, teidän suustanne.	3:8 Mutta pangat pois teistän caickinainen wiha/ hirmuisus/ pahuus/ pilcka/ ilkiät sanat teidän suustan/
3:9 Älkää puhuko valhetta toisistanne, te, jotka olette riisuneet pois vanhan ihmisen tekoinensa	3:9 Älkäät valehdelko keskenänne, ja riisukaat pois teistänne vanha ihminen tekoinensa,	älkät walehtelco keskenän. 3:9 Poisrijsucat teistän wanha ihminen tecoinens/
3:10 ja pukeutuneet uuteen, joka uudistuu tietoon, Luojan-sa kuvan mukaan.	3:10 Ja pukekaat päälle uusi, joka hänen tuntemi-seensa uudistetaan, hänen kuvansa jälkeen, joka sen luonut on.	3:10 Ja päälle pukecat usi/ joca hänen tundemiseens udistetan/ hänen cuwans jäl-ken joca sen luonut on.
3:11 Ja tässä ei ole kreikkalaista eikä juutalaista, ei ympärileikkausta eikä ympärileikkaamattomuutta, ei barbaaria, ei skyyttalaista, ei orjaa, ei vapaata, vaan kaikki ja kaikissa on Kristus.	3:11 Kussa ei ole Grekiläinen ja Juudalainen, ympärileikkaus ja esinahka, Barbarus ja Skyta, orja ja vapaa, vaan kaikki ja kaikissa Kristus.	3:11 Cusa ei ole Grekiläinen/ ei Judalainen/ ei ymbärins-leiskaus/ ei esinahca/ ei Barbarus/ ei Schyta/ ei orja/ ei wapa/ waan caicki caikisa Christus.
3:12 Pukeutukaa siis te, jotka olette Jumalan valituina, pyhiä ja rakkaita, sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, sävyisyyteen, pitkämielisyyteen,	3:12 Niin pukekaat siis teitäni niinkuin Jumalan valitut, pyhät ja rakkaat, sydämellisellä laupiudella, ystävyydellä, nöyryydellä, hiljaisuudella ja pitkämielisyydellä,	3:12 Nijn pukecat sijs teidän nijncuin Jumalan walitut/ pyhät ja rackat/ sydämelises laupiudes/ ystäwydes/ nöyrydes/ hiljaisudes ja kärsimises.
3:13 kärsikää toinen toistanne ja antakaa toisillenne anteeksi, jos kenellä on moitetta toista vastaan. Niinkuin Herrakin on antanut teille anteeksi, niin myös te antakaa.	3:13 Ja kärsikää toinen toistanne ja anteeksi antakaa toinen toisellenne, jos jollakin on kannetta toista vastaan; niinkuin myös Kristus teille on anteeksi antanut, niin myös tekin tehkää.	3:13 Ja kärsikät toinen toistan: ja andexi andacat toinen toisellen/ jos jollakin on canetta toista watan. Nijncuin Christus teille on andexi andanut/ nijn myös tekin tehkät.
3:14 Mutta kaiken tämän lisäksi pukeutukaa rakkauteen,	3:14 Mutta ylitse näiden kaikkein pukekaat päälle rakkaus, joka on täydellisyys-	3:14 Mutta ennen caickia pu-kecat päälle rackaus/ jo-

mikä on täydellisyden side.

3:15 Ja vallitkoon teidän sydämissänne Kristuksen rauha, johon te olette kutsututkin yhdessä ruumiissa, ja olkaa kiitolliset.

3:16 Runsaasti asukoon teissä Kristuksen sana; opettakaa ja neuvokaa toinen toistanne kaikessa viisaudessa, psalmeilla, kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten kiitollisesti Jumalalle sydämissänne.

3:17 Ja kaikki, minkä teette sanalla tai työllä, kaikki tehkää Herran Jeesuksen nimesä, kiittäen Isää Jumalaa hänen kauttansa.

3:18 Vaimot, olkaa miehille alamaiset, niinkuin sopii Herrassa.

3:19 Miehet, rakastakaa vaimojanne, älkääkä olko heitä kohtaan katkerat.

3:20 Lapset, olkaa vanhemmillenne kuuliaiset kaikessa, sillä se on otollista Herrassa.

3:21 Isät, älkää kiihoittako lapsianne, etteivät he kävisi aroiksi.

3:22 Palvelijat, olkaa maallisille isännillenne kaikessa kuuliaiset, ei silmänpalvelijoina, ihmisille mieliksi, vaan sydämen yksinkertaisuudessa peljäten Herraa.

3:23 Kaikki, mitä teette, se tehkää sydämeistänne, niinkuin Herralle eikä ihmisille,

3:24 tietäen, että te saatte Herralta palkaksi perinnön; te palvelette Herraa Kristusta.

den side.

3:15 Ja Jumalan rauha hallitkoon teidän sydämissänne, johonka te myös kutsutut olette yhteen ruumiiseen, ja olkaat kiitolliset.

3:16 Asukaan Jumalan sana runsaasti teissä, kaikella viisaudella. Opettakaat ja neuvokaat teitänne keskenänne psalmeilla ja kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten armon kautta Herralle teidän sydämissänne.

3:17 Ja kaikki, mitä te teette puheella eli työllä, niin tehkää kaikki Herran Jeesuksen nimeen, ja kiittäkää Jumalaa ja Isää hänen kauttansa.

3:18 Vaimot, olkaat teidän miehille alamaiset Herrassa, niinkuin kohtuullinen on.

3:19 Miehet, rakastakaat vaimojanne, ja älkääkä olko tylyt heitä vastaan.

3:20 Lapset, olkaat kuuliaiset vanhemmillenne kaikissa; sillä se on Herralle hyvin otollinen.

3:21 Isät, älkää kehoittako teidän lapsianne vihaan, ettei he araksi tulisi.

3:22 Palvelijat, olkaat kuuliaiset kaikissa teidän ruumiillisille isännillenne, ei silmäin edessä palvelen, niinkuin ne, jotka ihmisten mieltä noutavat, vaan sydämen yksinkertaisuudessa ja Jumalan pelvossa,

3:23 Ja kaikki, mitä te teette, se tehkää sydämeistänne, niinkuin Herralle ja ei ihmisille,

3:24 Ja tietäkää, että te saatte Herralta perimisen palkan; sillä te palvelette Herraa Kristusta.

ca on täydellisyden side.

3:15 Ja Jumalan rauha hallitcon teidän sydämisän/ johonka te cudzutut oletta/ yhten ruumisen. Ja olcat kiitolliset.

3:16 Asucan Jumalan sana runsast teisä/ caikella wij-saudella. Opettacat ja neuwocat teitän keskenän/ Psalmeilla ja kijtoswirsillä/ ja hengellisillä lauluilla/ weisaten armon cautta HERralle teidän sydämisänne.

3:17 Ja caicki mitä te teette puhella eli työllä/ nijn tehkät caicki HERran Jesuxen nimeen/ ja kijttäkät Jumalata ja Isä hänen cauttans.

3:18 WAimot/ olcat miehille alammaiset HERrasa/ nijncuin cohtullinen on.

3:19 Miehet/ racastacat teidän waimojan/ ja älkät olco tylyt heitä wastan.

3:20 LAPset/ olcat cuuliaiset wanhimmillen caikisa: sillä se on HERralle hywin otollinen.

3:21 Isät/ älkät kehoittaco teidän lapsian/ ettei he araxi tulis.

3:22 PALweliat/ olcat cuuliaiset caikis teidän ruumillisille isännillen/ ei silmäin edes palwellen/ nijncuin ihmisten mieldä noutain/ waan sydämen yxikertaisudes/ ja Jumalan pelgosa.

3:23 Caicki mitä te teette/ se tehkät sydämeistä/ nijncuin HERralle/ ja ei ihmisille.

3:24 Ja tietkät että te saatte HERralda perimisen palcan: sillä te palweletta HERra

3:25 Sillä se, joka tekee väärin, on saava takaisin, mitä on väärin tehnyt; ja henkilöön ei katsota.

Kolossa 4 LUKU

4:1 Isännät, tehkää palvelijoilenne, mitä oikeus ja kohtuus vaatii, sillä te tiedätte, että teilläkin on Herra taivaassa.

4:2 Olkaa kestäväiset rukouksessa ja siinä kiittäen valvokaa,

4:3 rukoillen samalla meidänkin edestämme, että Jumala avaisi meille sanan oven puhuaksemme Kristuksen salaisuutta, jonka tähden minä myös olen sidottuna,

4:4 että minä sen ilmoittaisin, niinkuin minun tulee puhua.

4:5 Vaelluksessanne olkaa viisaat ulkopuolella olevia kohtaan, ja ottakaa vaari oikeasta hetkestä.

4:6 Olkoon puheenne aina suloista, suolalla höystettyä, ja tietäkää, kuinka teidän tulee itsekullekin vastata.

4:7 Kaikista minun oloistani antaa teille tiedon Tykikus, rakas veli ja uskollinen palvelija, minun kanssapalvelijani Herrassa.

4:8 Hänet minä lähetän teidän tyköne juuri sitä varten, että saisitte tietää tilamme ja että hän lohduttaisi teidän sydämiänne;

4:9 ja myös Onesimuksen, uskollisen ja rakkaan veljen,

3:25 Mutta joka väärin tekee, sen pitää saaman sen jälkeen kuin hän väärin tehnyt on, ja ei pidä muotoa katsottaman.

4 LUKU

4:1 Isännät, se mikä oikeus ja kohtuus on, osoittakaat palvelioille, tietäen, että teilläkin on Herra taivaassa.

4:2 Olkaat alinomaisesti rukouksissa, valvoin niissä kiitoksen kanssa,

4:3 Rukoillen ynnä meidänkin edestämme, että Jumala meille sanansa oven avais, Kristuksen salaisuutta puhumaan, jonka tähden minä myös sidottu olen:

4:4 Että minä sen julistaisin, niinkuin minun puhua tulee.

4:5 Vaeltakaat viisaasti niiden kanssa, jotka ulkona ovat, ja ottakaa ajasta vaari.

4:6 Teidän puheenne olkoon aina otollinen ja suolalla sekoitettu, että te tietäisitte, kuinka teidän pitää jokaista vastaaman.

4:7 Kaikista minun menoistani pitää Tykikuksen, rakkaan veljen ja uskollisen palvelian ja kanssapalvelian Herrassa, teille tiettäväksi tekemän,

4:8 Jonka minä sitä varten lähetin teidän tyköne, että minä saisin tietää teidän tilanne, ja että hän teidän sydämenne lohduttaisi,

4:9 Ynnä Onesimuksen, uskollisen ja rakkaan veljen kanssa, joka yksi teistä on:

Christusta.

3:25 Mutta joca väärin teke/sen pitä saaman sen jälkeen cuin hän väärin tehnyt on: sillä ei pidä muotoa cadzot-taman.

IV. Lucu .

4:1 ISännät/ se cuin oikeus ja cohtuus on/ nijn osottacat palwelioille/ tieten että teilläkin on HERra Taiwas.

4:2 OLcat alinomaisest rukouxisa/ walwoin nijsä kijto-xella/

ja rucoilcat meidängin edestäm/

4:3 Että Jumala meille sanans owen awais/ Christuxen salaisuutta puhuman/ jongatähden minä myös sidottu olen:

4:4 Että minä sen julistaisin/ nijncuin minun puhua tulis.

4:5 Waeldacat wjstast nijden cansa cuin ulcona owat/ ja asettacat idzen ajan jälkeen.

4:6 Teidän puhen olcon aina sowelias/ ja suolalla secoitettu/ että te tiedäisitte/ cuinga teidän pitä jocaista wasta-man.

4:7 CAikista minun menoistani pitää Tychicuxen/ sen rackan weljen ja uscollisen palwelian ja apulaisen HERrasa/ teille tiettäwäxi tekemän.

4:8 Jonga minä sitäwarten lähetin/ että minä saisin tietä cuinga teidän käten käy/ ja että hän teidän sydämenne lohdutais:

4:9 Ynnä Onesimuxen/ uscollisen ja rackan weljen cansa/

<p>joka on teikäläisiä; he ilmoittavat teille, kuinka täällä kaikki on.</p>	<p>kuinka kaikki täällä ovat, he teillä tiettäväksi tekevät.</p>	<p>joca yxi teistä on. Cuinga caicki täällä owat/ he teille tiettäväxi tekevät.</p>
<p>4:10 Teille lähettää tervehdyksen Aristarkus, minun van-kitoverini, ja Markus, Barnabaan serkku, josta olette saaneet ohjeita - jos hän tulee teidän tyköne, niin ottakaa hänet vastaan-</p>	<p>4:10 Aristarkus, minun kanssavankini, tervehtii teitä, ja Markus, Barnabaan nepas, josta te käskyt saaneet olette: jos hän tulee teidän tyköne, niin ottakaa häntä vastaan,</p>	<p>4:10 ARistarchus minun cansafangin/ terwettä teitä/ ja Marcus/ Barnabaxen newa/ joista te muutamat käskyt saanet oletta/ ja jos hän tulee teidän tygön/ nijn ottacat händä wastan.</p>
<p>4:11 ja Jeesus, jota sanotaan Justukseksi; nämä ovat ympärileikatuista ainoat, jotka ovat olleet minun auttajani työssä Jumalan valtakunnan hyväksi, ja he ovat olleet minulle lohdutukseksi.</p>	<p>4:11 Ja Jesus, joka Justukseksi kutsutaan, jotka ympärileikkauksesta ovat: nämät ainoat ovat minun auttajani Jumalan valtakuntaan, jotka minulle lohdutukseksi olleet ovat.</p>	<p>4:11 Ja Jesus/ joca Justuxexi cudzutan/ jotca ymbärinsleikkauksesta owat. Nämät ainoastans owat minun auattajani Jumalan waldacundaan/ jotca minulle lohdutuxexi ollet owat.</p>
<p>4:12 Tervehdyksen lähettää teille teikäläinen Epafras, Kristuksen Jeesuksen palvelija, joka rukouksissaan aina taisetelee teidän puolestanne, että te pysyisitte täydellisinä ja täysin vahvoina kaikessa, mikä on Jumalan tahto.</p>	<p>4:12 Teitä tervehtii Epaf-ras, joka on teistä Kristuksen palvelia, ja rukoilee ahkerasti teidän edestänne, että te täydelliset olisitte, kaikella Jumalan tahdolla täytetyt.</p>	<p>4:12 Teitä terwettä Epaphras/ joca on Christuxen palwelia yxi teistä/ ja rucoile ahkerast teidän edestän/ että te täydelliset olisitta/ caikella Jumalan tahdolla täytetyt.</p>
<p>4:13 Sillä minä annan hänestä sen todistuksen, että hän näkee paljon vaivaa teidän hyväksenne ja niiden hyväksi, jotka ovat Laodikeassa, sekä niiden, jotka ovat Hierapolis-sa.</p>	<p>4:13 Sillä minä todistan hänestä, että hän suuren kii-vauden teistä pitää ja niistä, jotka Laodikeassa ja Hierapolisissa ovat.</p>	<p>4:13 Sillä minä todistan hänestä/ että hän suuren kii-wauden teistä pitä/ ja nijstä jotca Laodiceas ja Hierapolis owat.</p>
<p>4:14 Luukas, rakas lääkäri, lähettää teille tervehdyksen, niin myös Demas.</p>	<p>4:14 Teitä tervehtii Luukas lääkäri, se rakas, ja Demas.</p>	<p>4:14 Teitä terwettä Lucas Lääkäri/ se rackahin/ ja Demas.</p>
<p>4:15 Tervehdys Laodikeassa oleville veljille ja Nymfalle sekä hänen kodissaan koontuvalle seurakunnalle.</p>	<p>4:15 Tervehtikääät veljiä, jotka ovat Laodikeassa, ja Nymphaa, ja sitä seurakuntaa, joka hänen huoneessansa on.</p>	<p>4:15 TERwettäkät weljiä Laodiceas/ ja Nimphat/ ja sitä Seuracunda cuin hänen huonesans on.</p>
<p>4:16 Ja kun tämä kirje on luettu teille, niin toimittakaa, että se luetaan Laodikeankin seurakunnassa ja että myös te luette Laodikeasta tulevan kirjeen.</p>	<p>4:16 Ja kuin tämä lähetyskirja on teidän edessänne luettu, niin laittakaa, että se Laodikeankin seurakunnassa luettaisiin, ja että tekin sen lukisitte, joka Laodikeasta kirjoitettu on,</p>	<p>4:16 Ja cosca tämä Epistola on teidän edesänne luettu/ nijn laittacat että se Laodiceangin Seuracunnas luetaisin/ ja että tekin sen Epistolalan lukisitte/ joca Laodiceasta on.</p>

4:17 Ja sanokaa Arkippukselle: Ota vaari virasta, jonka olet saanut Herrassa, että sen täysin toimitat.

4:18 Tervehdys minulta, Paavalilta, omakätisesti. Muistakaa minun kahleitani. Armo olkoon teidän kanssanne.

PPAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TESSALONIKALAISELLE

1 LUKU

1:1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus tessalonikalaisten seurakunnalle Isässä Jumalassa ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa. Armo teille ja rauha!

1:2 Me kiitämme Jumalaa aina kaikkien teidän tähtenne, mainiten teitä rukouksissamme, sillä lakkaamatta

1:3 me Jumalamme ja Isämme edessä muistamme teidän työtänne uskossa ja väivännäköänne rakkaudessa ja kärsivällisyyttänne toivossa Herraamme Jeesukseen Kristukseen,

1:4 tietäen, veljet, te Jumalan rakastetut, teidän valitsemisenne:

1:5 että meidän evankeliumimme tuli teidän tykönne, ei ainoastaan sanana, vaan myös voimana ja Pyhässä Hengessä ja suurella varmuudella - niinkuin tiedätte, millaisia me olimme teidän keskuudessanne, teidän täh-

4:17 Ja sanokaat Arkippukselle: pidä virastas vaaria, jonka Herrassa saanut olet, että sen toimittaisit.

4:18 Tervehdys minun, Paavalin, kädelläni. Muistakaa minun siteitäni. Armo olkoon teidän kanssanne! Amen. «Kolossalaisille kirjoitettu Roomista Tykikuksen ja Onesimuksen kanssa.»

P. PAAVALIN 1 EPISTOLA TESSALONIKALAISILLE

1 LUKU

1:1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus Tessalonikan seurakunnalle, Isässä Jumalassa ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa: armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:2 Me kiitämme aina Jumalaa kaikkein teidän edestänne ja muistamme meidän rukouksissamme teitä,

1:3 Ja lakkaamatta muistamme teidän tekojanne uskossa, ja teidän töitänne rakkaudessa, ja teidän kärsivällisyyttänne toivossa, joka on meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen päälle Jumalan ja meidän Isämme edessä.

1:4 Sillä, rakkaat veljet, Jumalalta rakastetut, me tiedämme, kuinka te valitut olette,

1:5 Että meidän evankeliumi on teidän tykönänne ollut, ei ainoastansa puheessa, vaan myös voimassa ja Pyhässä Hengessä, ja vahvassa tiedossa; niinkuin te tiedätte, minkäkaltaiset me teidän tykönänne teidän tähtenne olimme.

4:17 Ja sanocat Archippuxelle: pidä wirastas waari/ jongas HERrasa saanut olet/ että sen toimitat.

4:18 Terwetys minun/ Pawalin/ kädelläni. Muistacat minun siteitäni. Armo olcon teidän cansan/ Amen.

P. Pawalin Edellinen Epistola Thessalonicerein tygö .

I. Lucu .

1:1 Pawali/ Siluanus ja Timoteus. Thessalonican Seuracunnalle/ Isäs Jumalas/ ja Herras Jesuxes Christuxes. Armo olcon teidän cansan/ ja rauha Jumalalda meidän Isäldäm/ ja Herralda Jesuxelda Christuxelda.

1:2 Me kijtämme aina Jumalata caickein teidän edestän/ ja muistamme lackamat meidän rucouxisam teitä:

1:3 Ja muistamme myös teidän tecojan uscosa/ ja teidän töitän rackaudes/ ja teidän kärsimistän toiwosa/ joca on meidän Herram Jesuxen Christuxen päälle:

1:4 Jumalan ja meidän Isäm edes:

Sillä/ rackat weljet/ Jumalalda racastetut/ me tiedämme cuinga te walitut oletta.

1:5 Että meidän Evangeliumim on teidän tykönänne ollut/ ei ainoastans sanoisa/ waan sekä wäes että Pyhäsä Hengesä/ ja wahwas lujudes/ cuin te myös kyllä tiedätte/ mingäcaltaiset me teidän tykönän teidän tähten olimma.

tenne -

1:6 ja teistä tuli meidän seuraajamme ja Herran, kun suuressa ahdingossa otitte sanan vastaan ilolla Pyhässä Hengessä,

1:7 niin että te olette tulleet esikuviksi kaikille uskoville Makedoniassa ja Akaiassa.

1:8 Sillä teidän tyköänne on Herran sana kaikunut; ei ainoastaan Makedoniaan ja Akaiiaan, vaan kaikkialle on teidän uskonne Jumalaan levinnyt, niin ettei meidän tarvitse siitä mitään puhua.

1:9 Sillä itse he kertovat meistä, millainen meidän tuomme teidän tyköänne oli ja kuinka te epäjumalista käännyitte Jumalan tykö, palvelemaan elävää ja totista Jumalaa

1:10 ja odottamaan taivaista hänen Poikaansa, jonka hän on herättänyt kuolleista, Jeesusta, joka pelastaa meidät tulevasta vihasta.

1:6 Ja te olette meitä ja Herran seuraamaan ruvenneet ja olette sanan monessa väivässä, ilolla Pyhässä Hengessä, ottaneet vastaan,

1:7 Niin että te olette tulleet esikuvaksi kaikille uskovaisille Makedoniassa ja Akajassa.

1:8 Sillä teistä on Herran sana kajahtanut, ei ainoastaan Makedoniassa ja Akajassa, mutta myös joka paikassa on teidän uskonne Jumalan tykö kuulunut, niin ettei meidän tarvitse mitään puhua.

1:9 Sillä he itse ilmoittavat meistä, minkäkaltainen tulemus meillä on ollut teidän tyköänne, ja kuinka te Jumalan tykö epäjumalista käännetyt olette, elävää ja totista Jumalaa palvelemaan,

1:10 Ja hänen Poikaansa taivaista odottamaan, jonka hän on kuolleista herättänyt, Jeesuksen, joka meitä tulevaisesta vihasta vapahtaa.

1:6 Ja te olette meitä ja Herran/ seuraman ruvennet/ ja olette sanan mones waiwas/ ilolla Pyhäs Henges wastanot-tanet:

1:7 Nijn että te olette tullet opixi caikille uscollisille Macedonias ja Achajas:

1:8 Sillä teistä on Herran sana ulos cajahtanut/ ei ainoastans Macedonias ja Achajas/ mutta myös jocapaicas on teidän uscon Jumalan tygö cuulunut/ nijn ettei teistä tarwita jotacuta sanoman.

1:9 Sillä he idze imoittawat teistä/ mingäcaltainen tulemus meillä on ollut teidän tygöne/ ja cuinga te Jumalan tygö epäjumalista käätyt oletta/ eläwätä ja totista Jumalata palweleman:

1:10 Ja hänen Poicans Taivasta odottaman/ jonga hän on cuolleista herättänyt/ Jeesuxen/ joca meitä tulewaisesta wihasta wapahta.

1 Tessalonika 2 LUKU

2:1 Tiedättehän itsekkin, veljet, ettei tulomme teidän tyköänne ollut turha;

2:2 vaan, vaikka me ennen, niinkuin tiedätte, olimme kärsineet Filippissä ja meitä sielä oli pahoin pidelty, oli meillä kuitenkin Jumalassamme rohkeutta puhua teille Jumalan evankeliumia, suuressa kilvoituksessa.

2:3 Sillä meidän kehoituspuheemme ei lähde eksymyksestä eikä epäpuhtaasta mie-

2 LUKU

2:1 Sillä te tiedätte, rakkaat veljet, meidän tulemisemme teidän tyköänne, ettei se ole turha ollut;

2:2 Vaan niinkuin me ennen kärsineet ja häväistyt olimme Philipissä, niinkuin te tiedätte, kuitenkin olimme me rohkiat meidän Jumalassamme, puhumaan teille Jumalan evankeliumia suuressa kilvoittelemisessä.

2:3 Sillä ei meidän neuvomme ollut eksytyksessä, eikä saastaisuudessa, ei myös petoksessa;

II. Lucu .

2:1 Sillä te idzekin tiedätte/ rackat weljet/ meidän tulemisen teidän tygön/ ettei se ole turha ollut.

2:2 Waan nijncuin me ennen kärsinet olemma/ ja me Philippis häwäistin (nijncuin te tiedätte) cuitengin olimma me rohkiat meidän Jumalassam/ puhuman teille Jumalan Evangeliumita/ suures kilwoittelemises.

2:3 Sillä ei meidän neuwomme ollut exytyxes eikä saastaisudes/ ei myös cawaluxes.

lestä eikä ole kavaluudessa puhuttua;

2:4 vaan niinkuin Jumala on katsonut meidän kelpaavan siihen, että meille uskottiin evankeliumi, niin me puhumme, emme, niinkuin tahdoisimme olla mieliksi ihmisille, vaan Jumalalle, joka koettelee meidän sydämemme.

2:5 Sillä me emme koskaan ole liikkuneet liehakoivin sanoin, sen te tiedätte, emmekä millään tekosyillä voittoa ahnehtineet; Jumala on todistajamme,

2:6 emmekä ole etsineet kunniaa ihmisiltä, emme teiltä emmekä muilta,

2:7 vaikka me Kristuksen apostoleina olisimme voineet vaatia arvonantoa; vaan me olimme lempeät teidän keskuudessanne, niinkuin imettävä äiti, joka vaalii lapsiansa;

2:8 niin mekin, teitä hellien, halusimme antaa teille, ei ainoastaan Jumalan evankeliumia, vaan oman henkemekin, sillä te olitte meille rakkaiksi tulleet.

2:9 Muistattehan, veljet, meidän työmme ja vaivamme: yöt ja päivät työtä tehden, ettemme ketään teistä rasitaisi, me julistimme teille Jumalan evankeliumia.

2:10 Te olette meidän todistajamme, ja Jumala, kuinka pyhät ja oikeamieliset ja nuhteettomat me olimme teitä

2:4 Vaan niinkuin me Jumalalta koetellut olemme, ja meille on evankeliumi uskottu, niin me myös puhumme; ei niin että me tahtoisimme ihmisille kelvata, vaan Jumalalle, joka meidän sydämemme koettelee.

2:5 Sillä emmepä me koskaan vaeltaneet liukkailla sanoilla, niinkuin te tiedätte, emmekä ahneuden tilalla; Jumala on todistaja.

2:6 Emme myös ole ihmisiltä kunniaa pyytäneet, ei teiltä eikä muilta, vaikka me olisimme taitaneet teitä rasittaa, niinkuin Kristuksen apostolit;

2:7 Mutta me olimme hienot teidän keskellänne: niinkuin imettäjä lapsiansa holhoo,

2:8 Niin oli myös meidän sydämemme halu teihin, ja kamaan teille, ei ainoastaan Jumalan evankeliumia, mutta myös meidän henkeämme; sillä te olette meille rakkaiksi tulleet.

2:9 Sillä te muistatte, rakkaat veljet, meidän työmme ja vaivamme; sillä yöllä ja päivällä me työtä teimme, ettemme ketään teistä rasitaisi, ja saarnasimme Jumalan evankeliumia teidän edessänne.

2:10 Siihen te olette todistajat ja Jumala, kuinka pyhästi, hurskaasti ja nuhteettomasti me olimme teidän tykönänne, jotka uskotte.

2:4 Waan nijncuin me Jumalalda coetellut olemma/ ja meille on Evangelium uscottu saarnata/ nijn me myös puhumma. Ei nijn että me tahdoisim ihmisille kelwata/ waan Jumalalle/ joca meidän sydämemme coettele.

2:5 Sillä embä me coscan waeldanet liuckailla sanoilla (nijncuin te tiedätte) engä ahneuden tilalla/ Jumala on sijhen todistaja.

2:6 En me myös ole ihmisildä cunniata pyytänet eikä teildä eikä muilda.

2:7 Waicka meillä olis kyllä walda teitä rasitta/ ninuin Christuxen Apostoleilla/ cuitengin olemma me ollet hienot teidän cansan.

2:8 Nijncuin jocu imettäjä lapsens hellikeinä pitä/ nijn oli myös meidän sydämem halu teihin/ jacaman teille/ ei ainoastans Jumalan Evangeliumita/ mutta myös meidän hengem: sillä te oletta meille rackaxi tullet.

2:9 Te muistatte/ rackat weljet/ meidän työm ja waiwam: sillä yöllä ja päiwällä me työtä teimme/ etten me ketän teistä rasitais/ ja saarnaisim Jumalan Evangeliumi teidän edesän.

2:10 Sijhen te oletta todistajat/ ja Jumala/ cuinga pyhäst/ oikiast ja nuhtettomast me teidän tykönän (jotca

kohtaan, jotka uskotte,

2:11 samoin kuin te tiedätte, kuinka me, niinkuin isä lapsiansa, kehoitimme itsekutakin teistä ja rohkaisimme teitä,

2:12 ja teroitimme teille, että teidän on vaeltaminen arvollisesti Jumalan edessä, joka kutsuu teitä valtakuntaansa ja kirkkauteensa.

2:13 Ja sentähden me myös lakkaamatta kiitämme Jumalaa siitä, että te, kun saitte meiltä kuulemanne Jumalan sanan, otitte sen vastaan, ette ihmisten sanana, vaan, niinkuin se totisesti on, Jumalan sanana, joka myös vaikuttaa teissä, jotka uskotte.

2:14 Sillä teistä, veljet, on tullut niiden Kristuksessa Jeesuksessa olevien Jumalan seurakuntain seuraajia, jotka ovat Juudeassa, sillä tekin olette kärsineet omilta kansalaisiltanne samaa kuin he juutalaisilta,

2:15 jotka tappoivat Herran Jeesuksenkin ja profeetat ja ovat vainonneet meitä, eivätkä ole Jumalalle otollisia, vaan ovat kaikkien ihmisten vihollisia,

2:16 kun estävät meitä puhumasta pakanoille heidän pelastumiseksensa. Näin he yhäti täyttävät syntiensä mitää. Viha onkin jo saavuttanut heidät, viimeiseen määräänsä asti.

2:17 Mutta kun meidät nyt, veljet, on hetkeksi aikaa erotettu teistä, ulkonaisesti, ei sydämeltä, niin on meille tullut yhä suurempi halu päästä

2:11 Niinkuin te tiedätte, kuinka me jokaista teitä niinkuin isä lapsiansa olemme neuvoneet ja lohduttaneet,

2:12 Ja todistaneet, että te otollisesti Jumalan edessä vaeltaisitte, joka teitä valtakuntaansa ja kunniaansa kutsunut on.

2:13 Sentähden me myös lakkaamatta kiitämme Jumalaa, että kuin te saitte sen sanan Jumalasta, jonka te meiltä kuulitte, niin te sen otitte vastaan, ei niinkuin ihmisen sanan, vaan (niinkuin se totisesti on) kuin Jumalan sanan, joka myös teissä uskovaisissa vaikuttaa.

2:14 Sillä te olette tulleet, rakkaat veljet, Jumalan seurakuntain, jotka ovat Juudeassa, tavoittajaksi, Kristuksessa Jeesuksessa, että te olette myös niitä kärsineet teidän omilta langoiltanne, niinkuin hekin Juudalaisilta,

2:15 Jotka myös tappoivat Herran Jeesuksen ja omat prophetansa, ja ovat meitä vainonneet, ja ei he Jumalalle kelpaa, ja ovat kaikille ihmisille vastahakoiset;

2:16 Jotka meidän kieltävät pakanoille puhumasta, että he autuaksi tulisivat, että he aina syntinsä täyttäisivät; sillä viha on jo peräti heidän päällensä tullut.

2:17 Mutta me, rakkaat veljet, sitte kuin me hetkeksi olemme teiltä otetut pois, näkyvistä, ei sydämestä, niin me olemme sitä enemmän suurella halulla pyytäneet

uscoitta) waelsimme.

2:11 Te tiedätte/ että me/ niinkuin Isä lastans olemma jocaista teitä neuwonet/ lohduttanet ja todistanet.

2:12 Että te otollisest Jumalan edes waellaisitta/ joca teitä hänen waldacundaans ja cunniaans cudzunut on.

2:13 Sentähden me myös lackamat kiitämme Jumalata/ että cosca te meildä saitte sen jumalisen saarnan sanan/ nijn et te sitä ottanet nijncuin ihmisen sana/ waan (nijncuin se myös totisest on) nijncuin Jumalan sanan/ joca teisä uscollisis waicutta.

2:14 Sillä te oletta tullet/ rackat weljet/ Jumalan Seuracunnan Judeas tawoittajaxi/ Christuxes Jesuxes/ että te oletta ne kärsinet juuri teidän omilda langoildan/ jota he owat Judalaisilda kärsinet.

2:15 Jotca tapoit Herran Jeesuxen/ heidän oman Prophe-tans/ ja owat meitä wainonet/ jotca ei Jumalalle kelpa/ ja owat caikille ihmisille wastahacoiset.

2:16 Jotca meidän kieldawät pacanoille puhumast/ jolla he autuaxi tulisit/ että he aina heidän syndins täyttäisit: sillä wiha on jo peräti heidän päälens tullut.

2:17 Mutta me/ rackat weljet/ sijtte cuin me hetkexi olemma teildä poistemmatut/ näkywistän ja emme sydämestän/ nijn me olemma sitä enämmin

näkemään teidän kasvojanne. teidän kasvojanne nähdä.

2:18 Sentähden olemme tah-
toneet tulla teidän tyköne,
minä, Paavali, puolestani, en
vain kerran, vaan kahdestikin,
mutta saatana on meidät
estänyt.

2:19 Sillä kuka on meidän
toivomme tai ilomme tai
meidän kerskauksemme kruu-
nu? Ettekö myös te, meidän
Herramme Jeesuksen edessä
hänen tulemuksessaan?

2:20 Sillä te olette meidän
kunniamme ja meidän ilom-
me.

2:18 Sentähden tahdoimme
me tulla teidän tyköne,
(minä Paavali,) kerran ja
kaksi, mutta saatana esti
meitä.

2:19 Sillä mikä on meidän
toivomme taikka ilomme, eli
meidän kerskauksemme
kruunu? Ettekö myös te
meidän Herran Jeesuksen
Kristuksen edessä hänen
tulemisessansa?

2:20 Sillä te olette meidän
kunniamme ja ilomme.

suurella halulla riendänet tei-
dän caswojan näkemän.

2:18 Sentähden tahdoimme
me tulla teidän tygöne (mi-
nä Pawali) jo cahdesti/ mut-
ta Satanas esti meitä.

2:19 Sillä/ mikä on meidän
toiwom taicka ilom/ eli mei-
dän kerscauxemme Cruunu?

2:20 Ettekö te ole meidän
Herran Jesuxen Christuxen
edes hänen tulemisesans ?

totisest te oletta meidän cun-
niamma ja riemumma.

1 Tessalonika 3 LUKU

3:1 Sentähden me, kun em-
me enää voineet kestää kau-
emmin, päätimme jäädä yk-
sinämme Ateenaan,

3:2 ja lähetimme Timoteuk-
sen, veljemme ja Jumalan
palvelijan Kristuksen evanke-
liumissa, vahvistamaan teitä
ja rohkaisemaan teitä uskos-
sanne,

3:3 ettei kukaan horjuisi
näissä ahdingoissa. Sillä itse
te tiedätte, että meidät on
semmoisiin pantu.

3:4 Sanoimmehan, kun olim-
me teidän tykönänne, teille
jo edeltäpäin, että meidän oli
ahdinkoon joutuminen, niin-
kuin on käynytkin ja te tie-
dätte käyneen.

3:5 Sentähden minä, kun en
enää jaksanut kestää kau-
emmin, lähetinkin tiedustele-
maan teidän uskoanne, ettei
vain kiusaaja liene teitä kiu-
sannut ja meidän vaivannä-

3 LUKU

3:1 Sentähden emme saa-
neet sitä enempi viivyttää,
vaan olemme mielistyneet
jäämään Atenaan yksinänsä,

3:2 Ja lähetimme Timoteuk-
sen, meidän veljemme, Ju-
malan palvelian ja meidän
apulaisemme Kristuksen
evankeliumissa, vahvista-
maan ja lohduttamaan teitä
teidän uskossanne:

3:3 Ettei kenkään näissä
vaivoissa murehtisi; sillä te
tiedätte, että me olemme sitä
varten pannut.

3:4 Ja tosin, kuin me olim-
me teidän tykönänne, niin
me sen teille edellä sanoim-
me, että meidän piti vaivaa
kärsimän, niinkuin te tapah-
tuneenkin tiedätte.

3:5 Sentähden myös minä
en taitanut enään malttaa
itsiäni, mutta lähetin tietä-
mään teidän uskoanne, ettei
kiusaaja olisi teitä kiusan-
nut, ja niin meidän työemme
turhaksi tullut.

III. Lucu .

3:1 Sentähden/ en me saanet
sitä enä wijyüttä/ waan
olemma mielistynet jäämän
Athenaan yxinäns.

3:2 Ja lähetimme meidän wel-
jem Timotheuxen/ Jumalan
palwelian/ ja meidän apu-
laisem Christuxen Evange-
liumis/ wahwistaman ja loh-
duttaman teitä teidän us-
cosan:

3:3 Ettei jocu näisä waiwoisa
heikenis: sillä te tiedätte että
me olemma sitäwarten pannut.

3:4 Ja cuin me olimma teidän
tykönän/ nijn me sen teille
sanoimma/ että meidän piti
waiwa kärsimän/ nijncuin te
tapahtunengin tiedätte.

3:5 Sentähden en tainnut mi-
nä enämbi odotta/ mutta lä-
hetin tutaxeni teidän uscoan/
ettei kiusaja olis teitä kiusan-
nut/ ja nijn meidäm työemme
olis turhaxi tullut.

kömmä mennyt hukkaan.

3:6 Mutta nyt, kun Timoteus tuli teidän tyköänne meidän tykömmä ja toi meille ilosanoman teidän uskostanne ja rakkaudestanne ja siitä, että te aina pidätte meitä rakkaassa muistossa ikävöiden meitä nähdäksenne niinkuin mekin teitä:

3:7 sentähden olemme teidän uskostanne, veljet, saaneet lohdutusta teihin nähden kaikessa hädässämme ja ahdistuksessamme;

3:8 sillä nyt me elämme, jos te seisotte lujina Herrassa.

3:9 Kuinka voimmekaan kyllin kiittää Jumalaa teidän tähtenne kaikesta siitä ilosta, mikä meillä teistä on Jumalamme edessä!

3:10 Öin ja päivin me mitä hartaimmin rukoilemme saadaksemme nähdä teidän kasvonne ja täyttää sen, mitä teidän uskostanne puuttuu.

3:11 Mutta hän itse, meidän Jumalamme ja Isämme, ja meidän Herramme Jeesus ohjatkoon meidän tiemme teidän tykönne.

3:12 Ja teille Herra antakoon yhä enemmän ja runsaammin rakkautta toisianne kohtaan ja kaikkia kohtaan, niinkuin meilläkin on teitä kohtaan,

3:13 vahvistaaksensa teidän sydämenne nuhteettomiksi pyhydessä meidän Jumalamme ja Isämme edessä, meidän Herramme Jeesuksen tulemuksessa, kun hän tulee kaikkien pyhiensä kanssa.

3:6 Mutta nyt, kuin Timoteus tuli teiltä meidän tykömmä ja ilmoitti meille teidän uskonne ja rakkautenne, että te aina meitä hyvässä muistossa pidätte ja halajatte meitä nähdä, niinkuin mekin teitä,

3:7 Niin me saimme teistä, rakkaat veljet, lohdutuksen kaikessa meidän vaivassamme ja tuskassamme, teidän uskonne tähden;

3:8 Sillä nyt me elämme, jos te Herrassa pysytte.

3:9 Minkä kiitoksen siis me taidamme Jumalalle antaa teidän tähtenne, kaikesta tästä ilosta, jolla me iloitsimme teistä meidän Jumalamme edessä?

3:10 Yötä ja päivää rukoillen ahkerasti, että me teidän kasvonne näkisimme ja täyttaisimme, mitä teidän uskostanne puuttuu.

3:11 Mutta itse Jumala ja meidän Isämme, ja meidän Herra Jesus Kristus saattakoon meidän tiemme teidän tykönne.

3:12 Mutta Herra lisätköön teitä ja antakoon rakkauden yltäkyläisen olla teidän seassanne ja jokaista kohtaan, niinkuin mekin teille olemme:

3:13 Että hän teidän laittamattomat sydämenne vahvistais pyhydessä, Jumalan ja meidän Isämme edessä meidän Herran Jeesuksen Kristuksen tulemisessa, kaikkein hänen pyhäinsä kanssa.

3:6 Mutta koska Timotheus teidän tykönne palais/ ja ilmoitti teidän uscon ja rakkauden/ että te aina meitä caikella hyvällä muistatte ja halajatte meitä nähdä/ niinuin mekin teitä.

3:7 Silloin me saimme teistä/ rackat veljet/ lohdutuxen/ caikesa meidän waiwasam ja tuscasam/ teidän usconne tähden.

3:8 Sillä nyt me elämme/ että te Herrasa pysytte.

3:9 Mingä kijtoxen sijs me taidamme Jumalalle anda teidän tähtenne/ caikesta tästä ilosta cuin meillä teistä meidän Jumalam edes on ?

3:10 Me rucoilemma yötä ja päivä ahkerast/ että me teidän caswon näkisim/ ja täyttaisim/ jos teidän uscostan jotakin puuttuis.

3:11 Mutta idze Jumala ja meidän Isäm/ ja meidän Herram Jesus Christus/ asettacon meidän tiem teidän tygön.

3:12 Mutta Herra lisätkön teitä/ ja andacon rackauden täydellisyden olla teidän seasan/ ja jocaista cohtan (niinuin mekin teille olemma)

3:13 Että teidän sydämen wahwistettu ja laittamatoim olis pyhydes/ Jumalan edes ja meidän Isäm/ meidän Herran Jesuxen Christuxen tulemises/ ynnä caickein hänen pyhäins cansa.

1 Tessalonika 4 LUKU

4:1 Sitten vielä, veljet, me pyydämme teitä ja kehoitamme Herrassa Jeesuksessa, että te, niinkuin olette meiltä oppineet, miten teidän tulee vaeltaa ja olla Jumalalle otolliset, niinkuin vaellattekin, siinä yhä enemmän varttuisitte.

4:2 Tiedättehän, mitkä käskyt me olemme Herran Jeesuksen kautta teille antaneet.

4:3 Sillä tämä on Jumalan tahto, teidän pyhityksenne, että kartatte haureutta,

4:4 että kukin teistä tietää ottaa oman vaimon pyhydessä ja kunniassa,

4:5 ei himon kiihkossa niinkuin pakanat, jotka eivät Jumalaa tunne;

4:6 ettei kukaan sorra veljeänsä eikä tuota hänelle vahinkoa missään asiassa, sillä Herra on kaiken tämän kostaja, niinkuin myös ennen olemme teille sanoneet ja todistaneet.

4:7 Sillä ei Jumala ole kutsunut meitä saastaisuuteen, vaan pyhitykseen.

4:8 Sentähden, joka nämä hylkää, ei hylkää ihmistä, vaan Jumalan, joka myös antaa Pyhän Henkensä teihin.

4:9 Veljellisestä rakkaudesta ei ole tarvis teille kirjoittaa; sillä itse te olette Jumalalta oppineet rakastamaan toisianne;

4:10 niin te myös teette kaikkia veljiä kohtaan koko Makedoniassa. Mutta me kehoitamme teitä, veljet, siinä varttumaan yhä enemmän

4 LUKU

4:1 Vielä siis, rakkaat veljet, rukoilemme me teitä ja neuvomme Herrassa Jeesuksessa, niinkuin te meiltä saaneet olette, kuinka teidän vaeltaman ja Jumalalle kelpaaman pitää, että te täydellisemmäksi tulisitte.

4:2 Sillä te tiedätte ne käskyt, jotka me Herran Jeesuksen kautta teille annoimme.

4:3 Sillä se on Jumalan tahto, teidän pyhyyttenne, että te huoruutta vältätte,

4:4 Että jokainen tietäis pitää astiansa pyhydessä ja kunniassa,

4:5 Ei himoin halauksissa niinkuin pakanat, jotka ei Jumalasta mitään tiedä,

4:6 Ja ettei yksikään sortaisi eikä pettäisi veljeänsä jossakussa asiassa; sillä Herra on kaikkein näiden kostaja, kuin me myös teille ennen sanoneet ja todistaneet olemme.

4:7 Sillä ei Jumala ole meitä kutsunut saastaisuuteen, vaan pyhyyteen.

4:8 Joka siis nämät katsoo ylön, ei hän katso ylön ihmistä, vaan Jumalan, joka myös Pyhän Henkensä meihin antanut on.

4:9 Mutta veljellisestä rakkaudesta ei minun tarvitse teille kirjoittaa; sillä te olette itse Jumalalta opetellut rakastamaan toinen toistanne,

4:10 Ja sen te myös kaikille veljille teette, jotka koko Makedoniassa ovat; mutta me neuvomme teitä, rakkaat veljet, että te vielä täydelli-

IV. Lucu .

4:1 Wielä/ rackat weljet/ rucoilemma me teitä/ ja neuwomme Herras Jeesuxes/ nijncuin te meildä cuullet oletta/ cuinga teidän waeldaman ja Jumalalle kelpaman pitä/ että te täydellisemmäxi tulisitta:

4:2 Sillä te tiedätte ne käskyt/ jotca me Herran Jeesuxen cautta teille annoimma:

4:3 Sillä se on Jumalan tahto/ teidän pyhydenne/ että te huorutta wäldätte/

ja että jocainen pidäis hänen astians pyhydes ja cunnias.

4:4 Ei himoin halauxis/ nijncuin pacanat/ jotca ei Jumalasta mitän tiedä.

4:5 Ja ettei yxikän sorrais eikä pettäis weljens josacusa asias:

4:6 Sillä idze Herra on caickein näiden costaja/ cuin me teille sanonet ja todistanet olemma.

4:7 Sillä ei Jumala ole meitä cudzunut saastaisuteen/ waan pyhyteen.

4:8 Joca sijs ylöncadzo/ hän ylöncadzo/ ei ihmistä/ waan Jumalan/ joca Pyhän Hengens teihin andanut on.

4:9 Mutta weljellisest rackaudest ei minun tarwita teille kirjoittaman: sillä te oletta idze Jumalalda opetetut racastaman toinen toistanne.

4:10 Ja sen te myös caikille weljille teette/ jotca coco Makedonias owat.

4:11 Mutta me neuwomme teitä/ rackat weljet/ että te

<p>4:11 ja katsomaan kunniak- senne, että elätte hiljaisuus- dessa ja toimitatte omia teh- täviänne ja teette työtä käsil- länne, niinkuin olemme teitä käskenet,</p>	<p>semmäksi tulisitte, 4:11 Ja pyytäkää olla levol- liset ja ottakaat vaari omista askareistanne, tehden työtä käsillänne, niinkuin me käs- keneet olemme,</p>	<p>wielä täydellisemmäxi tulisitta: a pyytäkät olla lewolliset/ ja ottacat waari omista ascareis- tanne/ tehden työtä käsillän/ nijncuin me käskenet olemma.</p>
<p>4:12 että vaelluksessanne olisitte säädylliset ulkopuolel- la olevia kohtaan ettekä olisi kenenkään avun tarpeessa.</p>	<p>4:12 Että te itsenne kunnial- lisesti ulkonaisten kohtaan käyttäisitte, ettette mitään tarvitsisi.</p>	<p>4:12 Että te idzen cunnialisest ulkonaisten cohtan käyttäisit- te/ ettet te mitän heidä tar- widzis.</p>
<p>4:13 Mutta me emme tahdo pitää teitä, veljet, tietämät- töminä siitä, kuinka poisruk- kuneiden on, ettette murehtisi niinkuin muut, joilla ei toivoa ole.</p>	<p>4:13 Mutta emme myös tah- do teiltä salata, rakkaat vel- jet, niistä, jotka nukkuneet ovat, ettette murehtisi niin- kuin muut, joilla ei toivoa ole:</p>	<p>4:13 En me myös tahdo teidä salata/ rackat weljet/ nijstä jotca nuckunet owat/ ettet te murehdis nijncuin muut/ joilla ei toiwu ole:</p>
<p>4:14 Sillä jos uskomme, että Jeesus on kuollut ja nousut ylös, niin samoin on Jumala Jeesuksen kautta myös tuova poisnukkuneet esiin yhdessä hänen kanssaan.</p>	<p>4:14 Sillä jos me uskomme, että Jesus on kuollut ja nousut ylös, niin on Juma- la myös ne, jotka nukkuneet ovat, Jesuksen kautta tuova edes hänen kanssansa.</p>	<p>4:14 Sillä jos me uscomma että Jesus on cuollut ja ylös- nosnut/ nijn on Jumala myös ne/ jotca nuckunet owat/ Jesuxen cautta edestuopa hänen cansans.</p>
<p>4:15 Sillä sen me sanomme teille Herran sanana, että me, jotka olemme elossa, jotka jäämme tänne Herran tulemukseen, emme suinkaan ehdi ennen niitä, jotka ovat nukkuneet.</p>	<p>4:15 Sillä sen me sanomme teille Herran puolesta: että me, jotka elämme ja jälkeen jäämme Herran tulemiseen, emme suinkaan ennätä nii- tä, jotka nukkuneet ovat.</p>	<p>4:15 Sillä sen me sanomma teille nijncuin Herran sanan: että me jotca elämme ja jäl- ken jäämme Herran tulemi- seen/ emme suingan ennätä nijtä jotca nuckunet owat:</p>
<p>4:16 Sillä itse Herra on tule- va alas taivaasta käskyhuu- don, ylienkelin äänen ja Ju- malan pasunan kuullessa, ja Kristuksessa kuolleet nouse- vat ylös ensin;</p>	<p>4:16 Sillä itse Herra astuu alas taivaasta, suurella huudolla, ja ylimmäisen en- kelin äänellä ja Jumalan ba- sunalla, ja kuolleet Kristuk- sessa ensin nousevat ylös.</p>	<p>4:16 Sillä Herra astu alas Taiwast suurella humulla/ ja ylimmäisen Evangelin änellä/ ja Jumalan Basunalla/ ja cuollet ensin Christuxes ylös- nousewat.</p>
<p>4:17 sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläl- moihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa.</p>	<p>4:17 Sitte me, jotka elämme ja jälkeen jäämme, temma- taan ynnä heidän kanssansa pilvihin, Herraa vastaan tuu- lihin, ja niin me aina Herran kanssa olemme.</p>	<p>4:17 Sijtte me jotca elämme ja jälkeen jäämme/ temmatam heidän cansans ylös pilwihin/ Herra wastan tuulihin/ ja nijn me aina Herran cansa olem- ma.</p>
<p>4:18 Niin lohduttakaa siis toisianne näillä sanoilla.</p>	<p>4:18 Lohduttakaa siis tei- tänne keskenänne näillä sa- noilla.</p>	<p>Lohduttacat sijs teitän keske- nän näillä sanoilla.</p>

1 Tessalonika 5 LUKU

5:1 Mutta aikakausista ja määrähetkistä ei teille, veljet, ole tarvis kirjoittaa;

5:2 sillä itse te varsin hyvin tiedätte, että Herran päivä tulee niinkuin varas yöllä.

5:3 Kun he sanovat: "Nyt on rauha, ei hätää mitään", silloin yllättää heidät yhtäkkiä turmio, niinkuin synnytyskipu raskaan vaimon, eivätkä he pääse pakoon.

5:4 Mutta te, veljet, ette ole pimeydessä, niin että se päivä voisi yllättää teidät niinkuin varas;

5:5 sillä kaikki te olette valkeuden lapsia ja päivän lapsia; me emme ole yön emmekä pimeyden lapsia.

5:6 Älkäämme siis nukkuko niinkuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit.

5:7 Sillä ne, jotka nukkuvat, ne yöllä nukkuvat, ja jotka juovat itsensä juovuksiin, ne yöllä juovuksissa ovat.

5:8 Mutta me, jotka olemme päivän lapsia, olkaamme raittiit, ja olkoon pukunamme uskon ja rakkauden haarniska ja kypärinämme pelastuksen toivo.

5:9 Sillä ei Jumala ole määrännyt meitä vihaan, vaan saamaan pelastuksen Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta,

5:10 joka on kuollut meidän edestämme, että me, valvoimmepa tai nukuimme, eläisimme yhdessä hänen kanssaan.

5:11 Sentähden kehoittakaa

5 LUKU

5:1 Mutta ajoista ja hetkistä, rakkaat veljet, ei teille tarvitse kirjoittaa;

5:2 Sillä te itse visusti tiedätte, että Herran päivä on tuleva niinkuin varas yöllä.

5:3 Sillä kuin he sanovat: nyt on rauha ja ei mitään hätää, silloin kadotus lankeek äkisti heidän päällensä, niinkuin raskaan vaimon kipu, ja ei he suinkaan saa paeta.

5:4 Mutta te, rakkaat veljet, ettepä te ole pimeydessä, ettei se päivä teitä käsittäisi niinkuin varas.

5:5 Te olette kaikki valkeuden lapset ja päivän lapset: emme ole yön emmekä pimeyden.

5:6 Niin älkäämme siis maatko niinkuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit.

5:7 Sillä jotka makaavat, ne yöllä makaavat, ja ne, jotka juopuvat, ne yöllä juovuksissa ovat.

5:8 Mutta me, jotka päivän lapset olemme, olkaamme raittiit, puetut uskon ja rakkauden rintaraudalla ja autuuden toivon rautalakilla.

5:9 Sillä ei Jumala ole meitä pannut vihaan, vaan autuutta omistamaan, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen kautta,

5:10 Joka meidän edestämme kuollut on: että jos me valvomme eli makaamme, me ynnä hänen kanssaan eläisimme.

5:11 Sentähden neuvokaat

V. Lucu .

5:1 Mutta aigoista ja hetkistä/ rackat weljet/ ei teille tarwita kirjoittaman:

5:2 Sillä te idze tiedätte/ että Herran päiwä on tulewa nijncuin waras yöllä:

5:3 Sillä cosca he sanowat: nyt on rauha/ ei ole mitän hätä/ silloin cadotus lange äkist heidän päällens/ nijncuin rascan waimon kipu/ ja ei he saa paeta.

5:4 Mutta te/ rackat weljet/ ettepä te ole pimeydes/ ettei se päiwä teitä käsitäis nijncuin waras.

5:5 Te oletta caicki walkiuden ja päiwän lapset. En me ole yösta engä pimeydestä.

5:6 Niin älkäm sijs maatco nijncuin muut/ waan olcam raitit ja walpat:

5:7 Sillä jotca macawat/ ne yöllä macawat/ ja ne jotca juoxis owat/ ne yöllä juoxis owat.

5:8 Mutta me jotca päiwän omat olemma/ meidän tule raitit olla/ puetut uscon ja rackauden rindaraudalla/ ja toiwon rautalakilla/ autuuteen.

5:9 Sillä ei Jumala ole meita pannut wihaan/ waan autuutta omistaman/ meidän Herran Jesuxen Christuxen cautta.

5:10 Joca meidän edestäm cuollut on/ että/ jos me walwom eli macam/ me ynnä hänen cansans eläisimme.

5:11 Sentähden neuwocat tei-

toisianne ja rakentakaa toinen toistanne, niinkuin teettekin.

5:12 Mutta me pyydämme teitä, veljet, antamaan tunnustuksenne niille, jotka tekevät työtä teidän keskuudessanne ja ovat teidän johtajanne Herrassa ja neuvovat teitä,

5:13 sekä pitämään heitä erinomaisen rakkaina heidän työnsä tähden. Eläkää rauhassa keskenänne.

5:14 Me kehoitamme teitä, veljet: nuhdelkaa kurittomia, rohkaiskaa alakuloisia, holhotkaa heikkoja, olkaa pitkämieliset kaikkia kohtaan.

5:15 Katsokaa, ettei kukaan kosta kenellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikää aina tekemään hyvää toinen toisellenne ja kaikille.

5:16 Olkaa aina iloiset.

5:17 Rukoilkaa lakkaamatta.

5:18 Kiittäkää joka tilassa. Sillä se on Jumalan tahto teihin nähden Kristuksessa Jeesuksessa.

5:19 Henkeä älkää sammutako,

5:20 profetoimista älkää halveksuko,

5:21 mutta koetelkaa kaikki, pitäkää se, mikä hyvää on;

5:22 karttakaa kaikenlaista pahaa.

5:23 Mutta itse rauhan Jumala pyhittäköön teidät kokonansa, ja säilyköön koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne nuhteettomana

teitänne keskenänne ja rakentakaa toinen toistanne, niinkuin te myös teette.

5:12 Mutta me rukoilemme teitä, rakkaat veljet, että te ne tuntisitte, jotka teidän seassanne työtä tekevät, ja teidän esimiehenne ovat Herrassa, ja teitä neuvovat.

5:13 Pitäkää heitä sitä rakkaampana heidän tekonsa tähden. Olkaat rauhalliset keskenänne.

5:14 Mutta me neuvomme teitä, rakkaat veljet: neuvo-kaat tavattomia, lohdutta-kaat heikkomielisiä, holho-kaat heikkoja, olkaat kärsiväiset jokaisen kanssa,

5:15 Katsokaat, ettei joku pahaa pahalla kosta, vaan noudattakaa hyvää, sekä keskenänne, että jokaista kohtaan.

5:16 Olkaat aina iloiset.

5:17 Rukoilkaat lakkaamatta.

5:18 Kiittäkää kaikkein edestä; sillä se on Jumalan tahto teistä Kristuksessa Jeesuksessa.

5:19 Älkää henkeä sammutako.

5:20 Älkää prophetiaa katso-ko ylön.

5:21 Koetelkaat kaikki, ja pitäkää se mikä hyvä on.

5:22 Välttäkää kaikkea, mikä pahaksi näkyy.

5:23 Mutta itse rauhan Jumala pyhittäköön teitä kokonansa, että koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne meidän Herran Jeesuksen Kristuksen tulemi-

tän keskenän/ ja raketcat toinen toistan/ nijncuin te myös teette.

5:12 Mutta me rucoilemma teitä/ rackat veljet/ että te ne tundisitta/ jotca teidän seasan työtä tekewät/ ja teidän Esimiehenne owat/ Herrasa/ ja teitä neuwowat.

5:13 Pitäkät heitä sitä rackambana heidän tecons tähden/ ja olcat rauhalliset heidän cansans.

5:14 Mutta me neuwomme teitä/ rackat veljet/ neuwocat tawattomia/ lohduttacat heickomielisiä/ kärsikät heickoja/ olcat kärsiwäiset jocaidzen cansa.

5:15 Cadzocat/ ettei jocu pahaa pahalla costa/ waan nou-dattacat hywä/ sekä keskenän että jocaista waskan.

5:16 Olcat aina iloiset/ rucoilcat lackamat.

5:17 Kijttäkät caickein edestä: Sillä se on Jumalan tahto teistä/ Christuxes Jesuxes.

5:18 Älkät Henge sammuttaco.

5:19 Älkät Prophetiata ylön-cadzoco.

5:20 Mutta coetelcat caicki! 5:21 ja pitäkät se cuin hywä on.

5:22 Wälttäkät caicke cuin pahaxi näky.

5:23 Mutta rauhan Jumala pyhittäköön teitä caikis/ että teidän hengen/ sielun ja ruumin/ meidän Herran Jesuxen Christuxen tulemises nuhtet-

meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen.	nessa nuhteetoinna pidettäisiin.	tomaxi löyttäisin.
5:24 Hän, joka teitä kutsuu, on uskollinen, ja hän on sen myös tekevä.	5:24 Hän on uskollinen, joka teitä kutsunut on ja sen myös täyttää.	5:24 Hän on uscollinen/ joca teitä cudzunut on/ ja sen myös täyttää.
5:25 Veljet, rukoilkaa meidän edestämme.	5:25 Rakkaat veljet, rukoilkaat meidän edestämme.	5:25 Rackat weljet/ rucoilcat meidän edestäm.
5:26 Tervehtikää kaikkia veljiä pyhällä suunannolla.	5:26 Tervehtikäät kaikkia veljiä pyhällä suunannolla.	5:26 Terwettäkät caickia weljiä pyhällä suunannolla.
5:27 Minä vannotan teitä Herran kautta, että luetatte tämän kirjeen kaikille veljille.	5:27 Minä vannotan teitä Herran kautta, että te tämän lähetykskirjan kaikkein pyhäin veljein edessä lukea annatte.	5:27 Minä wannotan teitä Heran cautta/ että te tämän Epistolän/ caickein pyhäin weljein edes luke annatte.
5:28 Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne.	5:28 Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne, amen! «Ensimmäinen Epistola Tessalonikalaisille, kirjoitettu Atenasta.»	Meidän Herran Jesuxen Christuxen Armo olcon teidän cansan/ Amen.

PAVALIN TOINEN KIRJE TESSALONIKALAISILLE

1. P. PAAVALIN 2 EPISTOLA TESSALONIKALAISILLE

P. Pawalin Toinen Epistola Thessalonicerein tygö

1 LUKU

1:1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus tessalonikalaisten seurakunnalle Jumalassa, meidän Isässämme, ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa.

1:2 Armo teille ja rauha Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:3 Me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa teidän tähtenne, veljet, niinkuin oikein onkin, koska teidän uskonne runsaasti kasvaa ja keskinäinen rakkautenne lisääntyy itsekussakin, kaikissa teissä,

1:4 niin että me itsekin Jumalan seurakunnissa kerskaamme teistä, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne

1 LUKU

1:1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus Tessalonikan seurakunnalle Jumalassa, meidän Isässämme, ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa:

1:2 Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:3 Meidän pitää aina teidän edestänne, rakkaat veljet, Jumalaa kiittämän, niinkuin kohtuullinen on: sillä teidän uskonne kasvaa jalosti ja kaikkein teidän rakkautenne lisääntyy jokaista kohtaan,

1:4 Niin että me teistä Jumalan seurakunnissa kerskaamme, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne kaikessa teidän vainossanne

I. Lucu .

1:1 Pawali/ Siluanus ja Timotheus. Thessalonicerein Seuracunnalle Jumalassa meidän Isäsäm/ ja Herras Jeesuxes Christuxes.

1:2 Armo olcon teille ja Rauha/ Jumalalda meidän Isäldäm/ ja Herralda Jesuxelda Christuxelda.

1:3 Meidän pitä aina teidän edestän/ rackat weljet/ Jumalata kijttämän/ nijncuin cohtulinen on/ sillä teidän Uscon caswa jalost/ ja caickein teidän rackauden lisäyndy jocaista cohtan.

1:4 Nijn että me meitäm teistä Jumalan Seuracunnis kerscamme/ teidän kärsimisestän ja Uscostan/ caikes teidän

ne kaikissa vainoissanne ja ahdistuksissa, joita teillä on kestettävänä

1:5 ja jotka ovat osoituksena Jumalan vanhurskaasta tuomiosta, että teidät katsottaisiin arvollisiksi Jumalan valtakuntaan, jonka tähden kärsittekin,

1:6 koska Jumala katsoo oikeaksi kostaa ahdistuksella niille, jotka teitä ahdistavat,

1:7 ja antaa teille, joita ahdistetaan, levon yhdessä meidän kanssamme, kun Herra Jeesus ilmestyy taivaasta voimansa enkelien kanssa

1:8 tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä ole kuuliaisia meidän Herramme Jeesuksen evankeliumille.

1:9 Heitä kohtaa silloin rangaistukseksi iankaikkinen kadotus Herran kasvoista ja hänen voimansa kirkkaudesta,

1:10 kun hän sinä päivänä tulee, että hän kirkastuisi pyhissäänsä ja olisi ihmeteltävä kaikissa uskovissa, sillä te olette uskoneet meidän todistuksemme.

1:11 Sitä varten me aina rucoilemme teidän puolestanne, että meidän Jumalamme katsoisi teidät kutsumisensa arvoisiksi ja voimallisesti saattaisi täydelliseksi kaiken teidän halunne hyvään ja teidän uskonne teot,

1:12 että meidän Herramme Jeesuksen nimi teissä kirkastuisi ja te hänessä, meidän Jumalamme ja Herran Jeesuksen Kristuksen armon mu-

ja vaivassanne, jota te kärsitte:

1:5 Jotka osoittavat, että Jumala on oikein tuomitseva, ja te Jumalan valtakuntaan soveliaaksi tulette, jonka tähden te myös kärsitte,

1:6 Että se on oikein Jumalan edessä niitä taas vaivata, jotka teitä vaivaavat;

1:7 Mutta teille, jotka vaivataan, antaa levon meidän kanssamme, kuin Herra Jeesus taivaasta ilmaantuu, voimansa enkelien kanssa.

1:8 Ja tulen leimauksella, joka niille kostaa, jotka ei Jumalaa tunteneet, ja niille, jotka ei meidän Herran Jeesuksen Kristuksen evankeliumia tottele,

1:9 Jotka vaivaa kärsimän pitää, ijankaikkisen kadotuksen, Herran kasvoista ja hänen kunniansa väkevyydestä:

1:10 Kuin hän tuleva on, kirkastettaa pyhäinsä kanssa, ja ihmeelliseksi tulemaan kaikkein uskovaisten kanssa; sillä meidän todistuksemme teidän tykönne siitä päivästä olette te uskoneet.

1:11 Ja sentähden me myös aina rucoilemme teidän edestänne, että meidän Jumalamme teitä otolliseksi tekis siihen kutsumiseen, ja täyttäis kaiken hyvyden suosion ja uskon vaikutuksen, voimassa:

1:12 Että meidän Herran Jeesuksen Kristuksen nimi teissä ylistettäisiin, ja te taas hänessä, meidän Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen

waiwasan ja wainosan/ cuin te kärsitte.

1:5 Jotca osottawat että Jumala on oikein duomidzepa/ ja te Jumalan waldacundaan otollisexi tuletta/ jongsatähden te myös kärsitte.

1:6 Että se on oikein Jumalan edes/ niitä taas waiwata jotca teitä waiwawat:

1:7 Mutta teille/ jotca waiwatan/ anda lewon meidän cansam/ cosca Herra Jesus Taiwast ilmandu/ hänen woi-mans Engelitten cansa:

1:8 Ja tulen leimauxella/ joca niijlle costa jotca ei Jumalata tundenet/ ja niijlle jotca ei meidän Herran Jesuxen Christuxen Evangeliumita tottele.

1:9 Jotca waiwa kärsimän pitä/ ijancaickisen cadotuxen/ Herran caswosta/ ja hänen cunnians wäkewydestä:

1:10 Cosca hän tulewa on/ kircastetta hänen Pyhäins cansa/ ja ihmellisexi tuleman caickein uscollisten cansa: sillä meidän todistuxem teidän tygön/ sijtä päiwästä oletta te usconet.

1:11 Ja sentähden me myös aina rucoilemma teidän edestän/ että meidän Jumalam teitä otollisexi tekis siihen cudzumiseen/ ja täytäis cai-ken hywyden suosion/ ja uscon waicutuxen woimasa:

1:12 Että meidän Herran Jesuxen Christuxen Nimi teisä ylistettäisiin/ ja te taas hänessä/ meidän Jumalan/ ja Herran Jesuxen Christuxen ar-

kaan.

armon kautta.

mon kautta.

2 Tessalonika 2 LUKU

2:1 Mutta mitä tulee meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen ja meidän kokoontumiseemme hänen tykönsä, niin me pyydämme teitä, veljet,

2:2 ettette anna minkään hengen ettekä sanan ettekä minkään muka meidän lähettämämme kirjeen heti järkyttää itseänne, niin että menettätte mielenne maltin, ettekä anna niiden itseänne peljättä, ikäänkuin Herran päivä jo olisi käsissä.

2:3 Älkää antako kenenkään vietellä itseänne millään tavalla. Sillä se päivä ei tule, ennenkuin luopumus ensin tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, kadotuksen lapsi,

2:4 tuo vastustaja, joka korottaa itsensä yli kaiken, mitä jumalaksi tai jumaloitavaksi kutsutaan, niin että hän asetuu Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala.

2:5 Ettekö muista, että minä, kun vielä olin teidän tykönänne, sanoin tämän teille?

2:6 Ja nyt te tiedätte, mikä pidättää, niin että hän vasta ajallansa ilmestyy.

2:7 Sillä laittomuuden salaisuus on jo vaikuttamassa; jahka vain tulee tieltä poistuksi se, joka nyt vielä pidättää,

2:8 niin silloin ilmestyy tuo laitton, jonka Herra Jeesus on

2 LUKU

2:1 Mutta me rukoilemme teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen tulemisen ja meidän kokoontumisemme kautta hänen tykönsä,

2:2 Ettette aivan nopiasti teitänne salli teidän mielestänne kääntää pois eli peljätetään, ei hengen, eikä puheen, eikä kirjan kautta, niin kuin se meiltä lähetetty olis, niin kuin Kristuksen päivä jo käsissä olis.

2:3 Älkää antako kenenkään teitänne vietellä millään tavalla; sillä ei hänen tule kuin luopumus tapahtuu ja synnin ihminen ilmoitetaan, kadotuksen lapsi,

2:4 Joka on vastaanseisoja, ja korottaa itsensä kaikkein päälle, mikä jumalaksi taikka jumalanpalveluksi kutsutaan, niin että hän istuttaa itsensä Jumalan templiin niinkuin Jumala, ja tekee itsensä jumalaksi.

2:5 Ettekö te muista, että minä teidän tykönänne ollesani näitä jo teille sanoin?

2:6 Ja mikä nyt estää, te tiedätte, että hän pitää ajallansa ilmoitettaman.

2:7 Sillä hän nyt pahuutta vaikuttaa salaisesti, ainoastaan että se, mikä nyt estää, tulee pois.

2:8 Ja silloin se pahanilkinen ilmoitetaan, jonka Herra

II. Lucu .

2:1 Mutta me rucoilemma teitä/ rackat veljet/ meidän Herran Jesuxen Christuxen tulemisen kautta/ ja meidän Seuracundamme hänesä:

2:2 Ettet te aiwa nopiast teitän salli teidän mielestän poiskäätä eli peljätettä/ ei Hengen eikä puhen eli Kirjan kautta/ nijncuin se meildä lähetetty olis/ että Christuxen päiwä jo käsiss on.

2:3 Älkät andaco kenengän teitän wietellä millän tawalla. Sillä ei hän ennen tule cuin luopumus tapahtu/ ja synnin ihminen ilmoitetan/ se cado-tuxen lapsi.

2:4 Joca on wastanseisoja/ ja corgotta idzens caickein päälle/ cuin Jumalaxi taicka Jumalan palweluxexi cudzut- tan/ nijn että hän istutta idzens Jumalan Templijn nijncuin Jumala/ ja teke idzens Jumalaxi.

2:5 Ettekö te muista/ että minä teidän tykönän ollesani näitä jo teille sanoin?

2:6 Ja mikä wielä estä/ te tiedätte: että hänen pitä ajal-lans ilmoitettaman.

2:7 Joca jo nyt pahutta wai-cutta salaisest/ ainoastans että sen cuin nyt estä/ pitä poistuleman.

2:8 Ja silloin se pahanelkinen ilmoitetan/ jonga Herra suuns

surmaava suunsa henkäyksellä ja tuhoava tulemuksensa ilmestyksellä,

2:9 tuo, jonka tulemus tapahtuu saatanan vaikutuksesta valheen kaikella voimalla ja tunnusteilla ja ihmeillä

2:10 ja kaikilla vääryyden viettelyksillä niille, jotka joutuvat kadotukseen, sentähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua.

2:11 Ja sentähden Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen,

2:12 että kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuutta, vaan mielistyneet vääryyteen.

2:13 Mutta me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa teidän tähtenne, veljet, te Herran rakastetut, sentähden että Jumala alusta alkaen valitsi teidät pelastukseen Hengen pyhityksessä ja uskossa totuuteen.

2:14 Siihen hän on myös kutsunut teidät meidän evankeliumimme kautta, omistamaan meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkkauden.

2:15 Niin seisokaa siis, veljet, lujina ja pitäkää kiinni niistä opetuksista, joita olette oppineet joko meidän puheestamme tai kirjeestämme.

2:16 Ja meidän Herramme Jeesus Kristus itse ja Jumala, meidän Isämme, joka on rakastanut meitä ja armossa antanut meille iankaikkisen lohdutuksen ja hyvän toivon,

suunsa hengellä tappaa, ja tekee hänen kanssansa lopun, tulemisensa ilmoituksen kautta,

2:9 Jonka tulemus saatanan vaikutuksen jälkeen tapahtuu, kaikella voimalla ja merkeillä ja petollisilla ihmeillä,

2:10 Ja kaikella vääryyden petoksella niiden seassa, jotka kadotukseen tulevat, ettei he rakkautta totuuden puoleen ottaneet, autuaaksi tullaksensa.

2:11 Sentähden on Jumala heille lähettävä väkevän eksytyksen, niin että he valheen uskovat:

2:12 Että ne kaikki tuomittaisiin, jotka ei totuutta uskoneet, vaan vääryyteen suostuvat.

2:13 Mutta meidän pitää aina teidän edestänne Jumalaa kiittämän, rakkaat veljet Herrassa, että Jumala on teidät alusta autuuteen valinnut, Hengen pyhityksen kautta ja totuuden uskossa,

2:14 Johonka hän teitä meidän evankeliumin kautta kutsunut on, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen kunnian omaisuuteen.

2:15 Niin olkaat siis, rakkaat veljet, pysyväiset ja pitäkää ne säädyt, jotka te oppineet olette, olkoon se meidän saarnastamme taikka kirjastamme.

2:16 Mutta itse meidän Herran Jesus Kristus, ja Jumala ja meidän Isämme, joka meitä rakasti ja antoi meille iankaikkisen lohdutuksen ja hyvän toivon armon kautta,

Hengellä tappa/ ja teke hänen cansans lopun/ hänen tulemisens ilmoituxen cautta.

2:9 Jonga tulemus Satanan waicutuxen jälken tapahtu/ caickiniaisilla petollisilla merkeillä ja woimalla.

2:10 Ja caickiniaisilla ihmeillä ja wiettelyxillä wääryteen/ nijden seas jotca cadotuxeen tulewat: ettei he rackautta totuuden puoleen ottanet/ autuaxi tullaxens.

2:11 Sentähden on Jumala heille lähettävä wäkevän exytyxen/ nijn että he walhen uscowat:

2:12 Että ne caicki duomitaisin/ jotca ei totuutta usconet/ waan wääryteen suostuwat.

2:13 Mutta meidän pitä aina teidän edestän Jumalata kijtämän/ rackat/ weljet/ Herrasa/ että Jumala on teidän algusta autuuteen walinnut/ Hengen pyhityxen cautta/ totuuden uscosa:

2:14 Johonga hän teitä meidän Evangeliumim cautta cudzunut on/ meidän Herran Jesuxen Christuxen omaisuuteen.

2:15 Nijn olcat sijs/ rackat weljet/ pysywäiset/ ja pitäkät ne säädyt cuin te oppenet oletta/ olcon se meidän saarnastam taicka Kirjastam.

2:16 Mutta idze meidän Herram Jesus Christus/ ja Jumala meidän Isäm/ joca meitä racasti/ ja andoi meille ijancaickisen lohdutuxen ja hyvän toiwon/ armon cautta:

2:17 lohduttakoon teidän sydämiänne ja vahvistakoon teitä kaikessa hyvässä työssä ja puheessa.

2 Tessalonika 3 LUKU

3:1 Sitten vielä, veljet, rukoilkaa meidän edestämme, että Herran sana nopeasti leviäisi ja tulisi kirkastetuksi muuallakin niinkuin teidän keskuudessaanne,

3:2 ja että me pelastuisimme nurjista ja häijyistä ihmisistä; sillä usko ei ole joka miehen.

3:3 Mutta Herra on uskollinen, ja hän on vahvistava teitä ja varjeleva teidät pahasta.

3:4 Ja me luotamme teihin Herrassa, että te sekä nyt että vasta teette, mitä me käskemme.

3:5 Ja Herra ohjatkoon teidän sydämenne Jumalan rakkauteen ja Kristuksen kärsivällisyyteen.

3:6 Mutta Herran Jeesuksen Kristuksen nimessä me käskemme teitä, veljet, vetäytymään pois jokaisesta veljestä, joka vaeltaa kurittomasti eikä sen opetuksen mukaan, jonka olette meiltä saaneet.

3:7 Tiedättehän itse, kuinka meidän jälkiämme on seurattava, sillä me emme ole olleet kurittomia teidän keskuudessaanne,

3:8 emmekä ilmaiseksi syöneet kenenkään leipää, vaan työssä ja vaivassa me ahkerointsimme yöt ja päivät, ett-

2:17 Lohduttakoon teidän sydämenne, ja teitä kaikkinaisessa opissa ja hyvässä työssä vahvistakoon!

3 LUKU

3:1 Vielä, rakkaat veljet, rukoilkaat meidän edestämme, että Herran sana menestyis ja niin kunnioitettaisiin kuin teidänkin tykönänne,

3:2 Ja että me häijyistä ja pahoista ihmisistä pelastettaisiin; sillä ei usko ole joka miehen.

3:3 Mutta Herra on uskollinen, joka teitä vahvistaa ja pahasta varjelee.

3:4 Mutta me toivomme Herrassa teistä, että te teette ja tekeväiset olette, mitä me teille olemme käskeneet.

3:5 Mutta Herra ojentakoon teidän sydämenne Jumalan rakkauteen ja Kristuksen kärsivällisyyteen!

3:6 Mutta me käskemme teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen nimeen, että te teidänne eroittaisitte jokaisesta veljestä, joka häijyisti itsensä käyttä ja ei sen säädyn jälkeen, jonka hän meiltä saanut on.

3:7 Sillä te itse tiedätte, kuinka teidän meitä seuraaman pitää: emmepä me ole tavattomasti teidän seasanne olleet.

3:8 Emme myös ole leipää keltään ilman ottaneet, vaan työllä ja hiellä: yöllä ja päivällä olemme me työtä tehneet, ettemme kellenkään

2:17 Se lohduttacon teidän sydämen/ ja teitä caickinaises opis ja hywäsä työsä wahwistacon.

III. Lucu .

3:1 Wielä rackat weljet/ rucoilcat meidän edestäm/ että Herran sana menestyis/ ja nijn cunnioitettaisin cuin teidängin tykönän:

3:2 Ja että me häijyistä ja pahoista ihmisistä pelastettaisin: sillä ei usco ole joca miehen.

3:3 Mutta Herra on uscollinen/ joca teitä wahwista ja pahasta warjele.

3:4 Mutta me toiwomme meidän Herramme cautta teistä/ että te teette ja tekewäiset oletta/ mitä me teille olemma käskenet.

3:5 Mutta Herra ojendacon teidän sydämen Jumalan rackauteen/ ja Christuxen kärsimiseen.

3:6 Mutta me käskemme teitä/ rackat weljet/ meidän Herran Jesuxen Christuxen Nimeen/ että te teidänne eroitaisitta jocaidzesta weljestä/ joca häijyst idzens käyttä/ ja ei sen säädyn jälken cuin hän meildä saanut on:

3:7 Sillä te tiedätte/ cuinga teidän meitä seuraman pitä. Embä me ole tawattomast teidän seasan ollet.

3:8 En me myös ole leipä keldän ilman ottanet/ waan työllä ja hiellä/ yöllä ja päivällä olemma me työtä teh-

emme olisi kenellekään teistä rasitukseksi;	teidän seassanne kuormaksi olisi.	net/ etten me kellengän teidän seasan cuormaxi olisi.
3:9 ei niin, ettei meillä olisi siihen valtaa, vaan me tahdomme olla teille esikuvaksi, että te kulkisitte meidän jälkiämme.	3:9 Ei, ettei meillä se valta olisi, vaan että me itsemme opiksi teille antaisimme, seurataksenne meitä.	3:9 Ei/ ettei meillä se walda olisi/ waan että me idzemme opixi teille andaisim/ seurataxenne meitä.
3:10 Sillä jo silloin, kun olimme teidän tykönänne, me sääsimme teille, että kuka ei tahdo työtä tehdä, ei hänen syömänkään pidä.	3:10 Ja kuin me teidän tykönänne olimme, niin me senkaltaisia teille käskimme, että jos ei joku tahdo työtä tehdä, niin ei hänen syömänkään pidä.	3:10 Ja cosca me teidän tykönän olimma/ nijn me sencaltaisia teille käskimme/ että jos ei jocu tahdo työtä tehdä/ nijn ei hänen syömängän pidä.
3:11 Sillä me olemme kuulleet, että muutamat teidän keskuudessanne vaeltavat kurittomasti, eivät tee työtä, vaan puuhailevat sellaisessa, mikä ei heille kuulu.	3:11 Sillä me kuulemme, että muutamat teidän seassanne tavattomasti vaeltavat, ja ei tee työtä, vaan joutilaina ovat.	3:11 Sillä me cuulemma/ että muutamat teidän seasan tavattomast waeldawat/ ja ei tee työtä/ waan joutilasna ovat.
3:12 Semmoisia me käskemme ja kehoitamme Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa, tekemään työtä hiljaisuudessa ja syömään omaa leipäänsä.	3:12 Mutta senkaltaisia me käskemme ja neuvomme meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, että he hiljaisuudessa työtä tekisivät ja omaa leipäänsä söisivät.	3:12 Mutta sencaltaisia me käskemmä ja neuwomme/ meidän Herran Jesuxen Christuxen cautta/ että he hiljaisudes työtä tekisit/ ja oma leipäns söisit.
3:13 Mutta te, veljet, älkää väsykö tekemästä sitä, mikä hyvää on.	3:13 Mutta te, rakkaat veljet, älkää väsykö hyvää tekemästä.	3:13 Mutta te/ rackat weljet/ älkät wäsykö hywä tekemäst.
3:14 Mutta jos kuka ei tottele sitä, mitä me tässä kirjeessä olemme sanoneet, niin merkitkää hänet älkääkä seurustelko hänen kanssaan, että hän häpeäisi.	3:14 Ellei siis joku tottele meidän sanaamme lähetyskirjan kautta, niin merkitkää se ja älkäätkä kanssikäymistä pitäkö hänen kanssansa, että hän häpeäis,	3:14 Ellei sijs jocu meidän sanam tottele/ nijn kirjoittacat se Kirjaan/ ja älkät olco hänen cansans/ että hän häpiäis.
3:15 Älkää kuitenkaan pitäkö häntä vihollisena, vaan neuvokaa niinkuin veljeä.	3:15 Ja älkäätkä häntä pitäkö niinkuin vihollisena, vaan neuvokaat niinkuin veljeä.	3:15 Älkät cuitengan händä pitäkö nijncuin wihollista/ waan neuwocat händä nijncuin welje.
3:16 Mutta itse rauhan Herra antakoon teille rauhan, aina ja kaikella tavalla. Herra olkoon kaikkien teidän kanssanne.	3:16 Mutta itse rauhan Herra antakoon teille rauhan aina kaikella tavalla! Herra olkoon teidän kanssanne!	3:16 Mutta idze Rauhan Herra/ andacon teille Rauhan aina ja caikella tawalla.
3:17 Tervehdys minulta, Paavalilta, omakätisesti. Tämä on merkinä jokaisessa kirjeessä-	3:17 Tervehdys minun Paavalin kädelläni, joka on merkki kaikissa lähetyskir-	3:17 Herra olcon teidän caickein cansan. Terwetyš minun Pawalin kädelläni/ joca

ni; näin minä kirjoitan.

3:18 Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkien teidän kanssanne.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TIMOTEUKSELLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen apostoli, Jumalan, meidän vapahtajamme, ja Kristuksen Jeesuksen, meidän toivomme, asettama,

1:2 Timoteukselle, oikealle pojallensa uskossa. Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Kristukselta Jeesukselta, meidän Herraltamme!

1:3 Niinkuin minä Makedoniaan lähtiessäni kehoitin sinua jäämään Efesoon, käskeäksesi eräitä kavahtamaan, etteivät vieraita oppeja opettaisi

1:4 eivätkä puuttuisi taruihin ja loppumattomiin sukuluetteloihin, jotka pikemmin edistävät turhaa mietiskelyä kuin Jumalan armotaloutta, joka perustuu uskoon, niin kehoitan nytkin.

1:5 Mutta käskyn päämäärä on rakkaus, joka tulee puhtaasta sydäimestä ja hyvästä omastatunnosta ja vilpittömästä uskosta.

1:6 Muutamat ovat hairahtuneet niistä pois ja poikenneet turhiin jaarituksiin,

1:7 tahtoen olla lainopettajia, vaikka eivät ymmärrä, mitä

joissa: näin minä kirjoitan.

3:18 Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen! «Toinen Epistola Tesalonikalaisille, kirjoitettu Atenasta.»

P. PAAVALIN 1 EPISTOLA TIMOTEUKSELLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Jeesuksen Kristuksen apostoli Jumalan meidän Lunastajamme asetuksen jälkeen, ja Herran Jeesuksen Kristuksen, joka meidän toivomme on,

1:2 Timoteukselle, minun vakaalle pojalleni uskossa, armo, laupius ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja meidän Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:3 Niinkuin minä Makedoniaan lähteissäni käskin sinun olla Ephesossa, niin neuvo muutamia, ettei he toisin opettaisi,

1:4 Eikä juttuja tottelisi ja polvilukuja, joilla ei loppua ole, jotka enemmin tutkimiset matkaan saattavat kuin parannuksen Jumalan tykö, joka on uskossa.

1:5 Mutta käskyn päätös on rakkaus puhtaasta sydäimestä, ja hyvästä omastatunnosta, ja vilpittömästä uskosta.

1:6 Joista muutamat ovat hairahtuneet ja ovat turhiin jaarituksiin kääntyneet,

1:7 Ja tahtovat lainopettajat olla, ja ei ymmärrä, mitä he puhuvat eli päättävät.

on mercki caikis kirjois/ näin minä kirjoitan.

3:18 Meidän Herran Jeesuksen Christuxen Armo olcon caickein teidän cansan/ Amen.

P. Pawalin Edellinen Epistola Timotheuxen tygö .

I. Lucu .

1:1 Pawali Jeesuksen Christuxen Apostoli/ Jumalan meidän lunastajam käskyn jälkeen/ ja Herran Jeesuksen Christuxen/ joca meidän toiwom on.

1:2 Timotheuxelle/ minun wagalle pojalleni uscosa. Armo/ laupius ja rauha Jumalalda meidän Isäldäm/ ja meidän Herralda Jesuxelda Christuxelda.

1:3 Niincuvin minä Makedoniaan lähteisän käskin sinun olla Ephesos/ nijn myös ole/ muutamia neuwomas/ ettei he toisin opetais.

1:4 Eikä juttuja tottelis ja polwilucuja/ joilla ei loppua ole/ jotca enämmin tutkimiset matcan saattawat/ cuin parannuxen Jumalan tygö/ vscosa.

1:5 Sillä käskyin pääcappale on: rackaus puhtasta sydäimestä/ ja hywästä omasta tunnosta/ ja wilpittömästä uscosta.

1:6 Joista muutamat owat häirähtynet/ ja owat turhijn jaarituxijn käändynet:

1:7 Ja tahtowat Lain opettajat olla/ ja ei ymmärrä mitä

puhuvat ja minkä varmaksiväittävät.

1:8 Mutta me tiedämme, että laki on hyvä, kun sitä lain mukaisesti käytetään

1:9 ja tiedetään, että lakia ei ole pantu vanhurskaalle, vaan laittomille ja niskoitteleville, jumalattomille ja syntisille, epähurskaille ja epäpyhille, isänsä tappajille ja äitinsä tappajille, murhamiehille,

1:10 haureellisille, miehimsyksille, ihmiskauppiaille, valhetelijoille, valapattoisille ja kaikelle muulle, mikä on tervettä oppia vastaan -

1:11 autuaan Jumalan kirkkauden evankeliumin mukaisesti, joka on minulle uskottu.

1:12 Minä kiitän häntä, joka minulle on voimaa antanut, Kristusta Jeesusta, meidän Herraamme, siitä, että hän katsoi minut uskolliseksi ja asetti palvelukseensa

1:13 minut, entisen pilkkaajan ja vainoojan ja väkivallantekijän. Mutta minä sain laupeuden, koska olin tehnyt sitä tietämättömänä, epäuskossa;

1:14 ja meidän Herraamme armo oli ylen runsas, vaikuttaen uskoa ja rakkautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

1:15 Varma on se sana ja kaikin puolin vastaanottamisen arvoinen, että Kristus Jeesus on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan, joista minä olen suurin.

1:16 Mutta sentähden minä

1:8 Mutta me tiedämme lain hyväksi, jos se oikein käytetään,

1:9 Tietäen sen, ettei vanhurskaalle ole laki pantu, vaan väärille ja tottelemattomille, jumalattomille ja syntisille, pakanallisille ja kelvottomille, isänsä tappajille ja äitinsä tappajille, miehentappajille,

1:10 Huorintekiöille, miesten kanssa makaajille, ihmisten varkaille, valehtelijoille, valapattoisille, ja mitä muuta senkaltaista sitä terveellistä oppia on:

1:11 Autuaan Jumalan kunniallisen evankeliumin jälkeen, joka minulle uskottu on.

1:12 Ja minä kiitän meidän Herraamme Kristusta Jesusta, joka minun voimalliseksi tehnyt on, ja luki minun uskolliseksi, asettain tähän virkaan,

1:13 Joka ennen pilkkaaja ja vainooja ja häpäisiä olin, mutta minulle on laupius tapahtunut; sillä minä tein sitä tietämättä epäuskossa.

1:14 Mutta meidän Herraamme armo oli sitä runsaampi, uskon ja rakkauden kanssa, joka Kristuksessa Jeesuksessa on.

1:15 Se on totinen sana ja kaiketi mahdollinen ottaa vastaan, että Kristus Jeesus on tullut maailmaan syntisiä vapahtamaan, joista minä suurin olen:

1:16 Mutta sentähden on

he puhuvat eli päättävät.

1:8 Mutta me tiedämme Lain hyväksi/ jos se oikein opetetaan/ ja tietän.

1:9 Ettei vanhurskalle ole yhtän Lakia pantu: vaan väärille ja tottelemattomille/ jumalattomille ja syndisille/ saastaisille ja sijwottomille:

1:10 Isänsä tappaille ja äitinsä tappaille/ miehentappaille ja salawuoteisille/ poicain macajille/ ihmisten warcaille/ valehtelijille/ walapattoisille/ ja mitä muuta sencaltaista sitä terwellistä oppia wastaan on.

1:11 Sen autuan Jumalan cunniallisen Evangeliumin jälkeen/ joca minulle uscottu on.

1:12 Ja minä kijtän meidän Herra Christusta Jesusta/ joca minun woimallisexi tehnyt on/ ja luki minun uscollisexi/ asettain tähän wircaan.

1:13 Minun joca ennen pilckaja/ wainoja ja häwäisiä olin: mutta minulle on laupius tapahtunut:

1:14 Sillä minä tein sitä tietämät/ epäuscosa:

mutta meidän Herran Armo oli sitä runsambi/ uscon ja rackauden cautta/ joca Christuxes Jesuxes on.

1:15 Sillä se on totinen tosi/ ja callis sana/ että Christus Jeesus on tullut mailmaan/ syndisitä wapahtaman/ joista minä suurin olen.

1:16 Mutta sentähden on mi-

sain laupeuden, että Jeesus Kristus minussa ennen muita osoittaisi kaiken pitkämielisyytensä, esikuvaksi niille, jotka tulevat uskomaan häneen, itsellensä iankaikkiseksi elämäksi.

1:17 Mutta iankaikkiselle kuninkaalle, katoamattomalle, näkymättömälle, ainoalle Jumalalle, kunnia ja kirkkaus aina ja iankaikkisesti! Amen.

1:18 Tämän käskyn minä annan sinun toimitettavaksesi, poikani Timoteus, aikaisempien, sinusta lausuttujen ennustusten mukaisesti, että niiden nojalla taistelisit jalon taistelun,

1:19 säilyttäen uskon ja hyvän omantunnon, jonka eräät ovat hyljänneet ja uskossaan haaksirikkoon joutuneet

1:20 Niitä ovat Hymeneus ja Aleksander, jotka minä olen antanut saatanan haltuun, kuritettaviksi, etteivät enää pilkkaisi.

1 Timoteus 2 LUKU

2:1 Minä kehoitan siis ennen kaikkea anomaan, rukoilemaan, pitämään esirukouksia ja kiittämään kaikkien ihmisten puolesta,

2:2 kuningasten ja kaiken esivallan puolesta, että saisimme viettää rauhallista ja hiljaista elämää kaikessa jumalisuudessa ja kunniallisuudessa.

2:3 Sillä se on hyvää ja otollista Jumalalle, meidän va-

minulle laupius tapahtunut, että Jesus Kristus minussa ensin osoittaisi kaiken pitkämielisyyden niille esikuvaksi jotka hänen päällensä pitää uskomon iankaikkiseen elämään.

1:17 Mutta Jumalalle, iankaikkiselle kuninkaalle, kuo-lemattomalle ja näkymättömälle, ja ainoalle viisaalle olkoon kunnia ja ylistys iankaikkisesta iankaikkiseen, amen!

1:18 Tämän käskyn minä annan sinulle, minun poikani Timoteus, entisten ennustusten jälkeen sinusta, että niissä sotisit niinkuin jalo sotamies,

1:19 Ja pitäisit uskon ja hyvän omantunnon, jonka muutamat ovat hyljänneet ja ovat uskon puolesta haaksirikkoon tulleet,

1:20 Joista on Hymeneus ja Aleksander, jotka minä olen saatanan haltuun antanut, että he tulisivat kuritetuksi enempi pilkkaamasta.

2 LUKU

2:1 Niin minä siis neuvon, että ennen kaikkia pidettäisiin rukoukset, anomiset, toivotukset ja kiitokset kaikkien ihmisten edestä:

2:2 Kuningasten ja kaiken esivallan edestä, että me rauhassa ja levossa eläisimme, kaikessa jumalisuudessa ja kunniallisuudessa;

2:3 Sillä se on hyvä ja otollinen Jumalan meidän Vapah-

nulle laupius tapahtunut/ että Jesus Christus minussa ensin osotaisi kaiken pitkämielisyyden/ niille opiksi/ jotka hänen päällensä piti uscoman iankaikkiseen elämään.

1:17 Mutta Jumalalle/ iankaikkiselle Cuningalle/ cuolemattomalle ja näkymättömälle/ ja ainoalle wijsalle/ olcon cunnia ja ylistys ijancaikkisudes/ Amen.

1:18 Tämän käskyn minä annan sinulle/ minun poican Timothee/ endisten ennustusten jälken sinusta/ että nijsä sotisit nijncuin jalo sotamies/

ja pitäisit uscon ja hyvän oman tunnon.

1:19 Jotca muutamat owat hyljännet/ ja owat uscon puolesta haaxirickon tullet.

1:20 Joista on Hymeneus ja Alexander/ jotca minä olen Satanan haldun andanut/ että he tulisit curitetuxi/ enämbi pilckamast.

II. Lucu .

2:1 Nijn minä sijs neuwon/ että ennen caickia pidettäisin rucouxet/ anomiset/ toiwotuxet ja kijtoxet/ caickein ihmisten edestä/ Cuningasten ja caiken Esiwallan edestä.

2:2 Että me rauhas ja lewos eläisimme/ caikes jumalisudes ja cunnialisudes:

2:3 Sillä se on hyvä ja otollinen Jumalan meidän wapah-

pahtajallemme, 2:4 joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden.	tajamme edessä, 2:4 Joka tahtoo kaikkia ihmisiä autuaaksi, ja että he totuuden tuntoon tulisivat.	tajam edes. 2:4 Joca tahto caickia ihmisiä autuaxi/ ja että he totuuden tundon tulisit.
2:5 Sillä yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus,	2:5 Sillä yksi on Jumala, ja yksi välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jesus,	2:5 Sillä yxi on Jumala/ ja yxi Wälimies/ Jumalan ja ihmisten wälillä/ nimittäin/ Ihminen Jesus Christus.
2:6 joka antoi itsensä lunaksi kaikkien edestä, josta todistus oli annettava aikansa,	2:6 Joka itsensä kaikkein edestä lunastuksen hinnaksi on antanut, että senkaltaista piti ajallansa saarnattaman:	2:6 Joca idzens caickein edestä/ Lunastuxen hinnaxi on andanut/ että sencaltaista piti ajallans saarnattaman.
2:7 ja sitä varten minä olen saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu - minä puhun totta, en valhettele - pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa.	2:7 Johonka minä myös olen saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu (minä sanon toden Kristuksessa ja en valehtele,) pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa.	2:7 Johonga minä myös olen Saarnajaxi ja Apostolixi asetettu (minä sanon toden Christuxes/ ja en walehtele) pacanain opettaja/ vscos ja totuudes.
2:8 Minä tahdon siis, että miehet rukoilevat, joka paikassa kohottaen pyhät kädet ilman vihaa ja epäilystä;	2:8 Niin minä tahdon siis, että miehet rukoilisivat joka paikassa ja nostaisivat ylös pyhät kädet, ilman vihaa ja epäilystä,	2:8 Nijn minä tahdon sijs/ että miehet rucoilisit jocapacac/ ja nostaisit ylös pyhät kädet/ ilman wihata ja epäilystä.
2:9 niin myös, että naiset ovat säädyllyisessä puvussa, kaunistavat itseään kainosti ja siveästi, ei palmikoiduilla hiuksilla, ei kullalla, ei helmillä eikä kallisarvoisilla vaatteilla,	2:9 Niin myös että vaimot kohtuullisissa vaatteissa olisivat ja kaunistaisivat itsensä hävyllä ja kainoudella, ei kahara-hiuksilla, eli kullalla, eli päärlyillä, eli kalliilla vaatteilla,	2:9 Nijn myös että waimot cohtulisis waatteis olisit/ ja caunistaisit heitäns häwyllä ja cainoudella/ ei palmicoituilla hiuxilla/ ei cullalla/ ei Pärlyillä eikä calleilla waatteilla.
2:10 vaan hyvillä teoilla, niinkuin sopii naisille, jotka tunnustautuvat jumalaapelkääviksi.	2:10 Vaan niinkuin niille vaimoille sopii, jotka jumalisuuden hyväin töiden kautta osoittavat.	2:10 Waan nijncuin nijlle waimoille sopi/ jotca jumalisuuden hywäin töiden cautta osottawat.
2:11 Oppikoon nainen hiljaisuudessa, kaikin puolin alistuvaisena;	2:11 Oppikaan vaimo hiljaisuudessa, kaikella nöyryydellä.	2:11 Oppican vaimo hiljaisudes/ caikella nöyryydellä.
2:12 mutta minä en salli, että vaimo opettaa, enkä että hän vallitsee miestänsä, vaan eläkään hän hiljaisuudessa.	2:12 Mutta en minä salli vaimon opettaa enkä miestänsä wallita, vaan että hän on hiljaisuudessa.	2:12 Mutta en minä salli waimon opetta/ engä miestäns wallita/ waan että hän on hiljaisudes.
2:13 Sillä Adam luotiin ensin, sitten Eeva;	2:13 Sillä Adam on ensin luotu ja sitte Eva.	2:13 Sillä Adam on ensin luotu/ ja sijtte Hewa.
2:14 eikä Adamia petetty, vaan nainen petettiin ja joutui rikkomukseen.	2:14 Ja ei Adam petetty; mutta vaimo petettiin ja saatti ylitsekäymisen.	2:14 Ja ei Adami petetty/ mutta waimo petettin/ ja saatti ylidzekäymisen.

2:15 Mutta hän on pelastuva lastensynnyttämisen kautta, jos hän pysyy uskossa ja rakkaudessa ja pyhityksessä ynnä siveydessä.

2:15 Mutta kuitenkin hän lasten synnyttämisen kautta autuaaksi tulee, jos hän pysyy uskossa ja rakkaudessa ja pyhyydessä siveyden kanssa.

2:15 Mutta cuitengin hän lasten synnyttämisen kautta autuaxi tule/ jos hän pysyy uscos ja rackaudes/ ja pyhydes/ siweyden cansa.

1 Timoteus 3 LUKU

3:1 Varma on tämä sana: jos joku pyrkii seurakunnan kait-sijan virkaan, niin hän haluaa jaloon toimeen.

3:2 Niin tulee siis seurakun-nan kait-sijan olla nuhteeton, yhden vaimon mies, raitis, maltillinen, säädyllinen, vie-raanvarainen, taitava opetta-maan,

3:3 ei juomari, ei tappelija, vaan lempeä, ei riitaisa, ei rahanahne,

3:4 vaan sellainen, joka oman kotinsa hyvin hallitsee ja kai-kella kunniallisuudella pitää lapsensa kuuliaisina;

3:5 sillä jos joku ei osaa hal-lita omaa kotiansa, kuinka hän voi pitää huolta Jumalan seurakunnasta?

3:6 Älköön hän olko äsken kääntynyt, ettei hän paisuisi ja joutuisi perkeleen tuomion alaiseksi.

3:7 Ja hänellä tulee myös olla hyvä todistus ulkopuolel-la olevilta, ettei hän joutuisi häväistyksen alaiseksi eikä perkeleen paulaan.

3:8 Niin myös seurakuntapal-velijain tulee olla arvokkaita, ei kaksikielisiä, ei paljon viinin nauttijoita, ei häpeällisen voi-ton pyytäjiä,

3:9 vaan sellaisia, jotka pitä-vät uskon salaisuuden puh-

3 LUKU

3:1 Se on totinen sana: jos joku piispan virkaa pyytää, hän hyvää työtä halajaa.

3:2 Niin pitää siis piispan oleman nuhteettoman, yhden emännän miehen, valppaan, raittiin, siviän, vierasten hol-hojan, opettavaisen.

3:3 Ei juomarin, ei tappelian, ei ilkiän voiton pyytäjän, vaan armeliaan, ei riitaisen eikä ahneen,

3:4 Joka oman huoneensa hyvin hallitsee, jolla kuuliai-set lapset ovat, kaikella kun-niallisuudella:

3:5 (Mutta jos joku ei taida omaa huonettansa hallita, kuinkas hän Jumalan seura-kunnan taitaa hallita?)

3:6 Ei äsken kristityn, ettei hän paisuneena laittajan tuomioon lankeaisi.

3:7 Mutta hänellä pitää myös hyvä todistus oleman niiltä, jotka ulkona ovat, ettei hän laittajan pilkkaan ja paulaan lankeaisi.

3:8 Niin pitää myös seura-kunnan palveliat toimelliset oleman, ei kaksikieliset, ei juomarit, ei häpiällisen voi-ton pyytäjät,

3:9 Jotka uskon salaisuuden puhtaassa omassatunnossa

III. Lucu

3:1 Se on totinen tosi/ jos joku Pispan wirca pyytä/ hän hywä työtä halaja.

3:2 Nijn pitä sijs Pispan ole-man nuhtettoman/ yhden emännän miehen/ walpan/ raitin/ siwiän/ wierasten hol-hojan/ opettawaisen:

3:3 Ei juomarin/ ei tappelian/ ei ilkiän voiton pyytäjän/ waan armelian/ ei rijtaisen eikä ahnen.

3:4 Joca huonens hywin hal-lidze/ jolla cuuliaiset lapset owat/ caikella siweydellä.

3:5 (Mutta jos ei joku taida oma huonettans hallita/ cuingast hän Jumalan Seura-cunnan taita hallita?)

3:6 Ei äskenchristityn/ ettei hän paisununa laittajan duo-mioon langeis.

3:7 Mutta hänellä pitä myös hywä todistus oleman/ nijldä cuin ulcona owat/ ettei hän laittajan pilckan ja paulaan langeis.

3:8 Nijn pitä myös palweliat toimelliset oleman/ ei caxikie-liset/ ei juomarit/ ei häpiäli-sen voiton pyytäjät.

3:9 Jotca vscon salaisuuden puhtas omastunnos pitävät.

taassa omassatunnossa.	pitävät,	
3:10 Mutta heitäkin koeteltakoon ensin, sitten palvelkoot, jos ovat nuhteettomat.	3:10 Jotka pitää ensin koeteltaman, ja palvelkaan sitte kuin he nuhteettomiksi löydetään.	3:10 Jotca pitä ensin coeteldaman/ ja palwelcan sijtte cuin he nuhtettomaxi löytän.
3:11 Samoin tulee vaimojen olla arvokkaita, ei panettelijoita, vaan raittiita, uskollisia kaikessa.	3:11 Heidän emäntänsä pitää myös siviät oleman, ei laittajat, vaan raittiit, kaikissa uskolliset.	3:11 Heidän emändäns pitä myös siviät oleman/ ei laittajat/ raitit/ caikis uscolliset.
3:12 Seurakuntapalvelija olkoon yhden vaimon mies, lapsensa ja kotinsa hyvin hallitseva.	3:12 Seurakunnan palveliat olkoon yhden emännän miehet, jotka lapsensa ja oman huoneensa hyvin hallitsevat.	3:12 Palweliat olcon yhden emännän miehet/ jotca heidän lapsens ja perhens hywin hallidzewat.
3:13 Sillä ne, jotka ovat hyvin palvelleet, saavuttavat itselleen kunnioitettavan aseman ja suuren pelottomuuden uskossa, Kristuksessa Jeesuksessa.	3:13 Sillä jotka hyvin palvelevat, he hyvän menestyksen ansaitsevat ja suuren vapauden uskossa, joka on Kristuksessa Jesuksessa.	3:13 Mutta jotca hywin palwewat/ he heillens hywän menestyxen ansaidzewat/ ja suuren wapauden uscosa/ Christuxes Jesuxes.
3:14 Vaikka toivon pian pääseväni sinun tykösi, kirjoitan sinulle tämän,	3:14 Näitä minä kirjoitan sinulle, ja toivon pian tulevani sinun tykösi;	3:14 Näitä minä kirjoitan sinulle/ ja toiwon pian tulewani sinun tygös.
3:15 että, jos viivyn, tietäisit, miten tulee olla Jumalan huoneessa, joka on elävän Jumalan seurakunta, totuuden pylväs ja perustus.	3:15 Mutta jos minä viivyn, että tiedäisit kuinka sinun pitää Jumalan huoneessa vaeltaman, joka on elävän Jumalan seurakunta, totuuden patsas ja perustus.	3:15 Mutta jos minä wijwyn: että tiedäisit cuinga sinun pitä Jumalan huones waeldaman/ joca on elävän Jumalan Seuracunda/ totuuden padzas ja perustus.
3:16 Ja tunnustetusti suuri on jumalisuuden salaisuus: Hän, joka on ilmestynyt lihassa, vanhurskautunut Hengesä, näyttäytynyt enkeleille, saarnattu pakanain keskuudessa, uskottu maailmassa, otettu ylös kirkkauteen.	3:16 Ja se on julkisesti suuri jumalisuuden salaisuus, että Jumala on ilmoitettu lihassa, vanhurskautettu hengessä, nähty enkeleiltä, saarnattu pakanoille, uskottu maailmassa ja otettu ylös kunniaan.	3:16 Ja se on julkisest suuri jumalinen salaisuus/ että Jumala on ilmoitettu lihasa/ wanhurscautettu Hengesä/ nähty Engeleildä/ saarnattu pacanoille/ uscottu mailmasa/ ja ylösotettu cunniaan.

1 Timoteus 4 LUKU

4:1 Mutta Henki sanoo selvästi, että tulevina aikoina moniaat luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja

4:2 valheenpuhujain ulkokultaisuuden vaikutuksesta, joi-

4 LUKU

4:1 Mutta Henki sanoo selkiästi, että viimeisillä ajoilla muutamat luopuvat uskosta ja ottavat vaarin viettelevistä hengistä ja perkeleiden opetuksista,

4:2 Niiden kautta, jotka ulkokullaisuudessa valheenpuhujat ovat, joiden omatun-

IV. Lucu

4:1 Mutta Hengi sano selkiäst: että wijmeisillä aigoilla muutamat luopuwat uscosta/ ja ottawat waarin wiettelewistä Hengistä/ ja perkeleitten opetuxesta.

4:2 Nijden cautta jotca ulcullaisudes walhenpuhujat

den omatunto on poltinraudalla merkitty

4:3 ja jotka kieltävät menemästä naimisiin ja nauttimasta ruokia, mitkä Jumala on luonut niiden nautittavaksi kiitoksella, jotka uskovat ja ovat tulleet totuuden tuntemaan.

4:4 Sillä kaikki, minkä Jumala on luonut, on hyvää, eikä mikään ole hyljättävää, kun se kiitoksella vastaanotetaan;

4:5 sillä se pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella.

4:6 Kun tätä veljille opetat, niin olet hyvä Kristuksen Jeesuksen palvelija, joka ravitset itseäsi uskon ja sen hyvän opin sanoilla, jota olet noudattanut.

4:7 Mutta epäpyhiä ämmäin taruja karta ja harjoita itseäsi jumalisuuteen.

4:8 Sillä ruumiillisesta harjoituksesta on hyötyä vain vähään; mutta jumalisuudesta on hyötyä kaikkeen, koska sillä on elämän lupaus, sekä nykyisen että tulevaisen.

4:9 Varma on se sana ja kaikin puolin vastaanottamisen arvoinen.

4:10 Sillä siksi me vaivaa näemme ja kilvoittelemme, että olemme panneet toivomme elävään Jumalaan, joka on kaikkien ihmisten vapahtaja, varsinkin uskoviin.

4:11 Tätä käske ja opeta.

4:12 Älköön kukaan nuoruuttasi katsoko ylen, vaan ole sinä uskovaisten esikuva pu-

to on poltinraudalla merkitty,

4:3 Ja kieltävät naimasta ja ottamasta ruokaa, jonka Jumala loi uskollisille kiitoksella nautittavaksi ja niille, jotka totuuden ymmärtäneet ovat.

4:4 Sillä kaikki, mitä Jumala luonut on, on hyvää, ja ei ole mitään hyljättävää, kuin se kiitoksella nautitaan.

4:5 Sillä se Jumalan sanalla ja rukouksella pyhitetään.

4:6 Kuin nyt senkaltaista veljille opetat, niin sinä Jeesuksen Kristuksen uskollinen palvelija olet, uskon sanoissa, hyvässä opissa kasvatettu, jotka sinä seurannut olet.

4:7 Mutta vältä kelvottomia ämmän juttuja, ja harjoita sinuas jumalisuuteen.

4:8 Sillä ruumiillinen harjoitus vähän kelpaa; mutta jumalisuus on tarpeellinen kaikissa asioissa, jolla on sekä nykyisen että tulevaisen elämän lupaus.

4:9 Tämä on totinen sana, ja kaiketi mahdollinen ottaa vastaan;

4:10 Sillä sitä vasten me työtäkin teemme ja meitä pilkataan, että me elävän Jumalan päälle toivoneet olemme, joka kaikkein ihmisten vapahtaja on, erinomattain uskovaisten.

4:11 Näitä sinä neuvo ja opeta.

4:12 Älköön kenkään sinun nuoruuttas katsoko ylön, vaan ole sinä uskovaisten

owat/ joiden omatunto on poldinraudalla merkitty:

4:3 Ja kieltävät naimast ja ruoca ottamast/ cuin Jumala loi uscollisten kijtoxella nautita/ ja nijlle jotca totuuden ymmärtänet owat.

4:4 Sillä caicki mitä Jumala luonut on/ on hywä/ ja ei ole mitän hyljättäpä/ cuin kijtoxella nautitan.

4:5 Ja Jumalan sanalla ja rucouxella pyhitetän.

4:6 Coscas nyt sencaltaista weljille opetat/ nijns Jesuxen Christuxen uscollinen palwelia olet/ vscon sanois ja hywäs opis caswatettu/ jonga tykönä sinä alati ollut olet.

4:7 Mutta wäldä kelwottomia ämmän juttuja.

4:8 Ja harjoita sinuas jumalisuuteen: sillä ruumillinen harjoitus vähän kelpa. Mutta Jumaligus on tarpellinen caikis asiois/ jolla owat sekä nykyisen että tulevaisen elämän lupauxet.

4:9 Tämä on juuri totinen sana/ ja otollinen caikella muodolla wastanotta:

4:10 Sillä sitäwarten me työtäkin teemme ja meitä pilkantan/ että me elävän Jumalan päälle toiwonet olemma/ joca caickein ihmisten wapahtaja on: mutta erinomattain uscollisten.

4:11 Näitä sinä neuwo ja opeta.

4:12 Älkön kengän sinun nuoruttas ylöncaadzoco/ waan ole sinä uscollisille opixi/ sana-

heessa, vaelluksessa, rakkau-
dessa, uskossa, puhtaudessa.

4:13 Lue, kehoita ja opeta
ahkerasti, kunnes minä tulen.

4:14 Älä laiminlyö armolahjaa,
joka sinussa on ja joka sinul-
le annettiin profetian kautta,
vanhinten pannessa kätensä
sinun päällesi.

4:15 Harrasta näitä, elä näis-
sä, että edistymisesi olisi
kaikkien nähtävissä.

4:16 Valvo itseäsi ja opetus-
tasi, ole siinä kestävä; sillä
jos sen teet, olet pelastava
sekä itsesi että ne, jotka si-
nua kuulevat.

1 Timoteus 5 LUKU

5:1 Älä nuhtelee kovasti van-
haa miestä, vaan neuvo niin-
kuin isää, nuorempia niinkuin
veljiä,

5:2 vanhoja naisia niinkuin
äitejä, nuorempia niinkuin si-
saria, kaikessa puhtaudessa.

5:3 Kunnioita leskiä, jotka
ovat oikeita leskiä.

5:4 Mutta jos jollakin leskellä
on lapsia tai lapsenlapsia,
oppikoot nämä ensin hurs-
kaasti hoitamaan omaa per-
hekuuntaansa ja maksamaan,
mitä ovat velkaa vanhemmil-
leen, sillä se on otollista Ju-
malan edessä.

5:5 Oikea leski ja yksinäiseksi
jäänyt panee toivonsa Juma-
laan ja anoo ja rukoilee
alinomaa, yötä päivää;

5:6 mutta hekumoitseva on jo

esikuva sanassa, kanssa-
käymisessä, rakkaudessa,
hengessä, uskossa, puhtau-
dessa.

4:13 Ota lukemisesta, neu-
vosta ja opista vaari, sii-
henasti kuin minä tulen.

4:14 Älä unohda sitä lahjaa,
joka sinulle prophetian kaut-
ta annettu on, vanhimpain
kätten päällepanemisessa.

4:15 Ota näistä vaari, pysy
näissä, että sinun menestyk-
ses kaikille julistetuksi tulis.

4:16 Ota itsestäs vaari ja
opista, pysy alati näissä; sillä
jos sinä sen teet, niin sinä
itses autuaaksi saatat ja ne,
jotka sinua kuulevat.

5 LUKU

5:1 Älä vanhaa kovin nuhte-
le, vaan neuvo häntä niin-
kuin isää, nuoria niinkuin
veljiä,

5:2 Vanhoja vaimoja niin-
kuin äitejä, nuoria niinkuin
sisaria, kaikella puhtaudella.

5:3 Kunnioita niitä leskiä,
jotka oikiat lesket ovat.

5:4 Mutta jos jollakulla les-
kellä lapsia on eli lasten lap-
sia, ne oppikaan ensin oman
huoneensa jumalisesti hallit-
semaan ja vanhempainsa
hyvän työn maksamaan; sillä
se on hyvin tehty ja Jumalal-
le otollinen.

5:5 Ja se on oikia leski, joka
yksinänsä on ja asetta toi-
vonsa Jumalan päälle, py-
syin aina rukouksissa ja
avuksihuutamisessa yötä ja
päivää;

5:6 Mutta joka hecumassa

sa/ menosa/ rackaudesa/
hengesä/ uscosa ja puh-
taudesa.

4:13 Ota lukemisesta/ neu-
vosta ja opista vaari/ sij-
henasti cuin minä tulen.

4:14 Älä unohda sitä lahja
cuin sinulle Prophetian cautta
annettu on/ wanhemmitten
kätten päälle panemises.

4:15 Ota näistä vaari/ pysy
näisä/ että sinun menestyxes
caikille julistetuxi tulis.

4:16 Ota idzestäs vaari/ ja
opista/ pysy alati näisä: sillä
jos sinä sen teet/ nijn sinä
idzes autuaxi saatat/ ja ne
jotca sinua cuulewat.

V. Lucu

5:1 Älä wanha cowin nuhtelee/
waan neuwo händä nijncuin
Isä:

5:2 Nuoria/ nijncuin weljejä.
Wanhoja waimoja nijncuin
äitejä. Nuoria nijncuin sisari-
ta/ caikella siweydeillä.

5:3 Cunnioita nijtä leskiä cuin
oikiat lesket owat.

5:4 Mutta jos jollaculla leskel-
lä lapsia on/ eli lasten lap-
sia/ ne oppican ensin oman
huonens jumalisest hallidze-
man/ ja wanhemmittens we-
lan maxaman: sillä se on hy-
win tehty ja Jumalalle otolli-
nen.

5:5 Ja se on oikia leski/ jo-
ca yxinäns on/ ja asetta toi-
wons Jumalan päälle/ pisyin
aina rucouxis yötä ja päiwä.

5:6 Mutta joca hecumas elä/

eläessään kuollut.

5:7 Teroita tätäkin, että he olisivat nuhteettomat.

5:8 Mutta jos joku ei pidä huolta omaisistaan ja varsinkin ei perhekuntalaisistaan, niin hän on kieltänyt uskon ja on uskotonta pahempi.

5:9 Luettelo on otettakoon ainoastaan semmoinen leski, joka ei ole kuuttakymmentä vuotta nuorempi ja joka on ollut yhden miehen vaimo,

5:10 josta on todistettu, että hän on tehnyt hyviä töitä, on lapsia kasvattanut, vieraita holhonnut, pyhien jalkoja pesnyt, ahdistettuja auttanut ja kaiken hyvän tekemistä harrastanut.

5:11 Mutta nuoret lesket hylkää; sillä kun he himokkaiksi käyden vieraantuvat Kristuksesta, tahtovat he mennä naimisiin,

5:12 ja ovat tuomion alaisia, koska ovat ensimmäisen uskonsa hyljänneet.

5:13 He oppivat kylää kierrellessään vielä laiskoiksi, eikä ainoastaan laiskoiksi, vaan myös juoruisiksi ja monitouhuisiksi ja sopimattomia puhumaan.

5:14 Minä tahdon sentähden, että nuoret lesket menevät naimisiin, synnyttävät lapsia, hoitavat kotiansa eivätkä anna vastustajalle mitään aihetta solvaamiseen.

5:15 Sillä muutamat ovat jo kääntyneet pois seuraamaan saatanaa.

5:16 Jos jollakin uskovaisella naisella on leskiä, niin pitä-

elää, se on elävältä kuollut.

5:7 Senkaltaisia neuvo, että he nuhteettomat olisivat.

5:8 Mutta jos ei joku omiansa, liiatenkin perheestänsä, murhetta pidä, se on uskon kieltänyt ja on pakanaa pahempi.

5:9 Älä salli nuorempaa leskeä otettaa kuin kuudenkymmenen ajastaikaista, joka yhden miehen emäntä on ollut,

5:10 Ja jolla on hyvistä töistä todistus, jos hän lapsia kasvattanut on, jos hän vierasten holhooja ollut on, jos hän pyhain jalkoja pesnyt on, jos hän murheellisia auttanut on, jos hän on kaikessa hyvässä työssä ahkera ollut.

5:11 Mutta nuoret lesket hylkää; sillä koska he suuttuvat Kristukseen, niin he tahtovat huolla,

5:12 Joilla on heidän tuomionsa, että he sen ensimmäisen uskon rikkoneet ovat.

5:13 Niin myös joutilaina ollessansa oppivat he huoneita ympärinsä juoksentelemaan; vaan ei he ainoastaan ole joutilaat, mutta myös kielevät, hempeät ja puhuvat luwattomia.

5:14 Sentähden minä tahdon, että nuoret lesket huolisivat, lapsia kasvattaisivat, huoneen hallituksesta vaaria pitäisivät, eikä antaisi tilaa vastaanaseisojille pahoin puhua.

5:15 Sillä muutamat ovat jo saatanan jälkeen palanneet.

5:16 Jos nyt jollakin uskollisella miehellä eli vaimolla

se on elävältä kuollut.

5:7 Senkaltaisia neuvo/ että he nuhteettomat olisit.

5:8 Mutta jos ei joku omians/ lijatengin perhetäns/ murehdi/ se on vscon kieltänyt/ ja on pacanata pahempi.

5:9 Älä salli nuorembata leske otetta/ cuin cuusikymmentä ajastaikaista/ joca yhden miehen emändä on ollut/ ja jolla on hywistä töistä todistus.

5:10 Jos hän lapsia kasvattanut on: jos hän wierasten holhoja ollut on: jos hän Pyhäin jalcoja pesnyt on: jos hän murhellisia auttanut on. Jos hän on caikisa hywisä töisä ahkera ollut.

5:11 Mutta nuoret lesket hylkää: sillä cosca he suuttuvat Christukseen/ nijn he tahtowat huolla:

5:12 Joilla on heidän duomions/ että he sen ensimmäisen vscon rickonet owat.

5:13 Joutilasna ollesans/ oppewat he huoneita ymbärins juoxendeleman: Ja/ ei he ainoastans ole joutilat/ mutta myös kielewät/ hembet ja puhuwat luwattomia.

5:14 Sentähden minä tahdon että nuoret lesket huolisit/ eikä annais tila wastanseisoille pahoin puhua.

5:15 Sillä muutamat owat jo Perkelen jälken palainnet.

5:16 Jos nyt jollakin uscollisella miehellä eli waimolla

<p>köön niistä huolen, älköönkä seurakuntaa rasitettako, että se voisi pitää huolta oikeista leskistä.</p>	<p>leskiä on, se heitä holhokoon ja älkään seurakuntaa rasitako, että oikeille leskille täytyis.</p>	<p>leskejä on/ se heitä cadzocon/ ja älkän Seuracunda rasittaco/ että oikeille leskille täytyis.</p>
<p>5:17 Vanhimpia, jotka seurakuntaa hyvin hoitavat, pidetäköön kahdenkertaisen kunnian ansainneina, varsinkin niitä, jotka sanassa ja opeuksessa työtä tekevät.</p>	<p>5:17 Vanhimmat, jotka hyvin hallitsevat, pitää kaksinkertaisessa kunniassa pidettämän, erinomattain ne, jotka sanassa ja opissa työtä tekevät.</p>	<p>5:17 Wanhimmat/ jotca hywin hallidzewat/ pitä caxikertaises cunnias pidettämän/ erinomattain ne jotca sanas ja opis työtä tekewät.</p>
<p>5:18 Sillä Raamattu sanoo: "Älä sido puivan härän suuta", ja: "Työmies on palkkansa ansainnut."</p>	<p>5:18 Sillä Raamattu sanoo: ei sinun pidä riittä tappavan härjän suuta sitoman kiinni, ja työmies on palkkansa ansainnut.</p>	<p>5:18 Sillä Ramattu sano: ei sinun pidä rihtätappawan härjän suuta sitoman kijnni: ja työmies on palckans ansainnut.</p>
<p>5:19 Älä ota huomioosi syytettä vanhinta vastaan, ellei ole kahta tai kolmea todistajaa.</p>	<p>5:19 Älä salli vanhinta vastaan yhtään kannetta, vaan kahden eli kolmen todistuksen kautta.</p>	<p>5:19 Älä salli Wanhinda vastaan yhtän cannetta/ waan cahden eli colmen todistuxen cautta.</p>
<p>5:20 Syntiä tekeviä nuhtele kaikkien kuullen, että muutkin pelkäisivät.</p>	<p>5:20 Nuhtele niitä, jotka syntiä tekevät, kaikkein kuullen, että muutkin pelkäisivät.</p>	<p>5:20 Nuhtele nijtä cuin syndiä tekewät/ caickein cuulden/ että muutkin pelkäisit.</p>
<p>5:21 Minä vannotan sinua Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen ja valittujen enkelien edessä, että noudatat tätä, tekemättä ennakolta päätöstä ja ketään suosimatta.</p>	<p>5:21 Minä rukoilen Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen ja valittuin enkelien edessä, että nämät pidät ilman valitsemista, ja älä mitään tee toisen puolta pitäin.</p>	<p>5:21 Minä todistan Jumalan/ ja Herran Jesuxen Christuxen/ ja walittuin Engelitten edes/ että nämät pidät/ paidzi oma hywä tahtoas/ ja älä myös mitän tee hembeydestäs.</p>
<p>5:22 Älä ole liian kerkeä panemaan käsiäsi kenenkään päälle, äläkä antaudu osalliseksi muiden synteihin. Pidä itsesi puhtaana.</p>	<p>5:22 Älä pikaisesti jonkun päälle käsiäs pane, ja älä ole muiden synneistä osallinen: pidä itses puhtaana.</p>	<p>5:22 Älä nopiast jongun päälle kättäs pane: ja älä ole muiden synneistä osallinen: pidä idzes puhdasna.</p>
<p>5:23 Älä enää juo vain vettä, vaan käytä vähän viiniä vastasi tähden ja usein uudistuvien vaivojesi vuoksi.</p>	<p>5:23 Älä silleen vettä juo, vaan nautitse jotakin viinaa sydämes tähden ja että myös usein sairastat.</p>	<p>5:23 Älä sillen wettä juo/ waan nautidze jotakin wijna/ wadzas tähden/ ja että myös usein sairastat.</p>
<p>5:24 Muutamien ihmisten synnit ovat ilmeiset ja joutuvat ennen tuomittaviksi, toisten taas seuraavat jäljestäpäin;</p>	<p>5:24 Muutamain ihmisten synnit ovat kyllä julkiset, että ne ennen tuomita taideetaan; mutta muutamain äsken jälistä julkiseksi tulevat.</p>	<p>5:24 Muutamain ihmisten synnit ovat kyllä julkiset/ että me ne ennengin duomita taidamme:</p>
<p>5:25 samoin myös hyvät teot ovat ilmeiset, eivätkä nekään, jotka eivät ole ilmeisiä, voi</p>	<p>5:25 Niin myös muutamit hyvät työt ovat jo ennen julkiset, ja ne mitkä muutoin</p>	<p>5:25 Mutta muutamain äsken jälistä julkisexi tulewat. Nijn myös muutamit hywät työt</p>

salassa pysyä.

tapahtuvat, ei taideta salata.

owat jo ennen julkiset: ja ne cuin muutoin tapahtuwat/ ei nijtäkän taita salata.

1 Timoteus 6 LUKU

6:1 Kaikki, jotka ovat orjina ikeen alla, pitäkööt isäntiänsä kaikkea kunnioitusta ansaitsevina, ettei Jumalan nimi ja oppi tulisi häväistyksi.

6:2 Mutta ne, joilla on uskavaiset isännät, älkööt pitkö heitä vähemmässä arvossa sentähden, että he ovat veljiä, vaan palvelkoot heitä sitä mielummin, koska he ovat uskovia ja rakastettuja ja harastavat hyväntekemistä. Tätä opeta ja tähän kehoita.

6:3 Jos joku muuta oppia opettaa eikä pitäydy meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen terveisiin sanoihin eikä siihen oppiin, joka on jumalisuuden mukainen,

6:4 niin hän on paisunut eikä ymmärrä mitään, vaan on riitakysymyksien ja sanakiistojen kipeä, joista syntyy kateutta, riitaa, herjauksia, pahoja epäluuloja,

6:5 alituisia kinastuksia niiden ihmisten kesken, jotka ovat turmeltuneet mieleltään ja totuuden menettäneet ja jotka pitävät jumalisuutta keinona voiton saamiseen.

6:6 Ja suuri voitto onkin jumalisuus yhdessä tyytyväisyyden kanssa.

6:7 Sillä me emme ole maailmaan mitään tuoneet, emme myös voi täältä mitään viedä;

6:8 mutta kun meillä on ela-

6 LUKU

6:1 Palveliat, jotka ikeen alla ovat, pitää isäntänsä kaikessa kunniassa pitämän, ettei Jumalan nimi ja oppi pilkatuksi tulisi.

6:2 Mutta joilla uskolliset isännät ovat, niin älköön niitä katsoko ylön, että he veljekset ovat; vaan olkoon sitä kuuliaisemmat, että he uskolliset ovat ja rakkaat, jotka hyvästä työstä osalliset ovat. Näitä opeta ja neuvo.

6:3 Jos joku toisin opettaa, ja ei pysy meidän Herran Jeesuksen Kristuksen terveellisissä sanoissa ja siinä opissa, joka jumalisuudesta on,

6:4 Hän on paisunut ja ei taida mitään, vaan on sairas kysymyksissä ja sanain kilvoituksissa, joista kateus, riita, häväistys ja pahat luulot tulevat,

6:5 Häijyt kamppaukset niiden ihmisten seassa, jotka mielessänsä riivatut ovat, ja joilta totuus otettu pois on, jotka jumalisuuden voitoksi luulevat. Eroita sinus senkaltaisista.

6:6 Mutta se on suuri voitto, olla jumalinen ja tyytyä onneensa.

6:7 Sillä emmepä me ole maailmaan tuoneet, on siis tietävä, ettemme myös mitään täältä taida viedä ulos.

6:8 Mutta koska meillä on

VI. Lucu

6:1 Palweliat/ jotca iken alla owat/ pitä Isändäns caikes cunnias pitämän/ ettei Jumalan nimi pilcatuxi tulis.

6:2 Mutta joilla uscolliset Isännät owat/ nijn älkön nijtä ylöncadzoco/ että he weljexet owat/ waan olcan sitä cuuliaisemmat/ että he uscolliset/ rackat ja hywistä töistä osalliset owat.

6:3 Opeta näitä ja neuwo. Jos jocu toisin opetta/ ja ei pysy meidän Herran Jesuxen Christuxen terwellisis sanois/ ja sijnä opis/ cuin jumalisudest on.

6:4 Hän on piminnyt ja ei taida mitän/ waan on sairas kysymyxis ja sanain kilwoituxis/ joista cateus/ rijta/ häwäistys ja pahat luulot tulewat:

6:5 Nijn myös turhat rijdat nijden ihmisten seas/ jotca heidän mielesäns rijwatut owat/ ja joida totuus pois otettu on: jotca jumalisuuden woitoxi luulewat. Eritä sinus nijstä.

6:6 Mutta se on suuri woitto/ olla jumalinen ja tytyä onnens:

6:7 Sillä embä me ole mitän mailmaan tuonet/ on sijs tiettäwä/ etten me myös mitän tääldä taida uloswiedä.

6:8 Mutta cosca meillä on

tus ja vaatteet, niin tyytykäämme niihin.

6:9 Mutta ne, jotka rikastua tahtovat, lankeavat kiusaukseen ja paulaan ja moniin mielettömiin ja vahingollisiin himoihin, jotka upottavat ihmiset turmioon ja kadotukseen.

6:10 Sillä rahan himo on kaiken pahan juuri; sitä haluten monet ovat eksyneet pois uskosta ja lävistäneet itsensä monella tuskalla.

6:11 Mutta sinä, Jumalan ihminen, pakene semmoista, ja tavoita vanhurskautta, jumalisuutta, uskoa, rakkautta, kärsivällisyyttä, hiljaisuutta.

6:12 Kilvoittele hyvä uskon kilvoitus, tartu kiinni iankaikkiseen elämään, johon olet kutsuttu ja johon hyvällä tunnustuksella olet tunnustautunut monen todistajan edessä.

6:13 Jumalan edessä, joka kaikki eläväksi tekee, ja Kristuksen Jeesuksen edessä, joka Pontius Pilatuksen edessä todisti, tunnustaen hyvän tunnustuksen, minä kehoitan sinua,

6:14 että tahrattomasti ja moitteettomasti pidät käskyn meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestymiseen saakka,

6:15 jonka aikanansa on antava meidän nähdä se autuas ja ainoa valtias, kuningasten Kuningas ja herrain Herra,

6:16 jolla ainoalla on kuolemattomuus; joka asuu valkeudessa, mihin ei kukaan taida tulla; jota yksikään ih-

elatus ja vaatteet, niin tyytykäämme niihin.

6:9 Mutta ne, jotka rikastua tahtovat, lankeevat kiusaukseen ja paulaan ja moniin tyhmiin ja vahingollisiin himoihin, jotka ihmiset vahinkoon ja kadotukseen upottavat.

6:10 Sillä ahneus on kaiken pahuuden juuri, jota muuttamat ovat himoinneet, ja ovat uskosta eksyneet ja itsellensä paljon murhetta saattaneet.

6:11 Mutta sinä, Jumalan ihminen, karta niitä ja noudata vanhurskautta, jumalisuutta, uskoa, rakkautta, kärsivällisyyttä ja hiljaisuutta.

6:12 Kilvoittele hyvä uskon kilvoitus, käsitä ijanikaikkisen elämä, johonka sinä kutsuttu olet, ja olet tunnustanut hyvän tunnustuksen monen todistajan edessä.

6:13 Minä käsken sinua Jumalan edessä, joka kaikki eläväksi tekee, ja Jeesuksen Kristuksen edessä, joka Pontius Pilatuksen alla hyvän todistuksen tunnusti,

6:14 Ettäs käskyn saastatoinna ja nuhteetoinna pidät, hamaan meidän Herran Jeesuksen Kristuksen ilmoitukseen asti,

6:15 Jonka meille aikanansa osoittaa se autuas ja ainoa valtias, kuningasten Kuningas ja kaikkein herrain Herra,

6:16 Jolla ainoalla on kuolemattomuus, joka asuu kirkkaudessa, johon ei yksikään tulla taida, jota ei yksikään ihminen nähnyt ole ei-

elätös ja waattet/ nijn tyytkäm nijhin.

6:9 Mutta ne jotca ricastua tahtowat/ langewat kiusaukseen ja paulaan/ ja monihin tyhmijn ja wahingolisijn himoihin/ jotca ihmiset wahingoon ja cadotukseen upottawat.

6:10 Sillä ahneus on caiken pahuden juuri: jota muuttamat owat himoinnet/ ja owat uscosta exynet ja idzellens paljon murhetta saattanet.

6:11 Mutta sinä Jumalan ihminen/ carta sitä ja noudata wanhurscautta/ jumalisutta/ uscoa/ rackautta/ kärsiwälisyyttä ja hiljaisutta.

6:12 Kilwoittele hywä kilwoitus uscosa/ käsitä ijancaickinen elämä/ johonga sinä cudzuttu olet: ja sinä olet tunnustanut hywän tunnustuxen monen todistajan edes.

6:13 Minä käsken sinua Jumalan edes/ joca caicki eläwäxi teke/ ja Jesuxen Christuxen edes/ joca Pontius Pilatuxen alla hywän todistuxen tunnusti.

6:14 Ettäs käskyn saastatoinna ja nuhtetoinna pidät/ haman meidän Herran Jesuxen Christuxen ilmoituxen asti:

6:15 Jonga meille aicanans osotta se autuas ja ainoa waldias/ Cuningasten Cuningas ja caickein Herrain Herra.

6:16 Jolla ainoalla on cuolemattomus/ joca asu kirckaudes/ johon ei yxikän tulla taida/ jota ei yxikän

minen ei ole nähnyt eikä voi nähdä - hänen olkoon kunnia ja iankaikkinen valta. Amen.

6:17 Kehoitetaan niitä, jotka nykyisessä maailmanajassa ovat rikkaita, etteivät ylpeilisi eivätkä panisi toivoansa epävarmaan rikkauteen, vaan Jumalaan, joka runsaasti antaa meille kaikkea nautittavaksemme,

6:18 kehoitetaan heitä, että tekevät hyvää, hyvissä töissä rikkastuvat, ovat anteliaita ja omastansa jakelevat,

6:19 kooten itsellensä aarteiden, hyvän perustuksen tulevaisuuden varalle, että saisivat todellisen elämän.

6:20 Oi Timoteus, talleta se, mikä sinulle on uskottu, ja vältä tiedon nimellä kulkevan valhetiedon epäpyhiä ja tyhjiä puheita ja vastaväitteitä,

6:21 johon tunnustautuen muutamat ovat uskosta haihtuneet. Armo olkoon teidän kanssanne!

PAVALIN TOINEN KIRJE TIMOTEUKSELLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, lähetetty julistamaan lupaus siitä elämästä, joka on Kristuksessa Jeesuksessa,

1:2 rakkaalle pojalleni Timoteukselle. Armo, laupeus ja

kä taida nähdä: jolle olkoon kunnia ja iankaikkinen voima, amen!

6:17 Käske niitä, jotka rikkaat tässä maailmassa ovat, ettei he ylpeilisi eikä panisi toivoansa katoovaisen rikkauden, vaan elävän Jumalan päälle, joka meille antaa nautitaksemme runsaasti kaikkinaista:

6:18 Että he tekisivät hyvää ja hyvissä töissä rikkastuisivat, antaisivat hyvällä mielellä, olisivat avulliset,

6:19 Ja tallelle panisivat itsellensä hyvän perustuksen edespäin, käsittääkseen iankaikkista elämää.

6:20 Oi Timoteus! kätke se, mikä sinulle uskottu on, ja vältä turhia ja kelvottomia juttuja ja niitä riitoja, jotka väärin kerskatusta taidosta tulevat,

6:21 Josta muutamat paljon pitävät, ja uskosta eksyneet ovat. Armo olkoon sinun kanssas, amen! «Timoteukselle edellinen, kirjoitettu Laodikeasta, joka on Phrygiassa Pakatianassa pääkaupunki.»

P. PAAVALIN 2 EPISTOLA TIMOTEUKSELLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta elämän lupauksen jälkeen, joka on Kristuksessa Jeesuksessa:

1:2 Minun rakkaalle pojalleni Timoteukselle armo, laupius

ihminen nähnyt ole eikä taida nähdä/ jolle olcon cunnia ja ijancaickinen waldacunda/ Amen.

6:17 Käske niitä cuin rickat täsä mailmas owat/ ettei he ylpeilis/ eikä panis toiwoans catowaisen rickauden/ mutta eläwän Jumalan päälle/

6:18 Joca meille anda nautitaxem runsast caickinaist. Että he tekisit hywä ja hywisä töisä ricastuisit/ andaisit hywällä mielellä/ olisit awulliset.

6:19 Ja tawaroidzisit idzellens hywän perustuxen hätäwaraxi/ käsittäxens ijancaickista elämätä.

6:20 O Timothee/ kätke se cuin sinulle uscottu on: ja wäldä turhia ja kelwottomia juttuja/ ja niytä rijtoja cuin wäärin kerscatust taidost tulewat/

joista muutamat paljo pitävät/ ja uscosta exywät.

6:21 Armo olcon sinun cansas/ Amen.

Toinen P. Pawalin Epistola Timotheuxen tygö .

I. Lucu .

1:1 Pawali Jesuxen Christuxen Apostoli/ Jumalan tahdon cautta/ elämän lupauxen jälkeen/ Christuxes Jesuxes.

1:2 Minun rackalle Pojalleni Timotheuxelle. Armo/ Laupius

rauha Isältä Jumalalta ja Kristukselta Jeesukselta, meidän Herraltamme!

1:3 Minä kiitän Jumalaa, jota esivanhemmistani asti palvelen puhtaalla omallatunnolla - samoin kuin minä lakkaamatta muistan sinua rukouksissani öin ja päivin,

1:4 haluten, muistaessani kyyneleitäsi, saada sinua nähdä, että täytyisin ilolla -

1:5 kun mieleeni muistuu se vilpitön usko, joka sinulla on, joka ensin oli isoäidilläsi Looiksella ja äidilläsi Eunikella ja joka, siitä olen varma, on sinullakin.

1:6 Siitä syystä minä sinua muistutan virittämään palavaksi Jumalan armolahjan, joka sinussa on minun kätteni päällepanemisen kautta.

1:7 Sillä Jumala ei ole antanut meille pelkuruuden henkeä, vaan voiman ja rakkauten ja raittiuden hengen.

1:8 Älä siis häpeä todistusta Herrastamme äläkä minua, hänen vankiaan, vaan kärsi yhdessä minun kanssani vaivaa evankeliumin tähden, sen mukaan kuin Jumala antaa voimaa,

1:9 hän, joka on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsumuksella, ei meidän tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka meille on annettu Kristuksessa Jeesuksessa ennen ikuisia aikoja,

1:10 mutta nyt ilmisaatettu

ja rauha Isältä Jumalalta ja Jeesukselta Kristukselta meidän Herraltamme!

1:3 Minä kiitän Jumalaa, jota minä hamasta minun esivanhemmistani palvelen puhtaalla omallatunnolla, että minä lakkaamatta sinua yöllä ja päivällä minun rukouksissani muistan,

1:4 Ja haluan sinua nähdä, koska minä sinun kyynelees muistan, että minä ilolla täytettäisiin,

1:5 Kuin minun mieleeni tulee se vilpitön usko, joka sinussa on, joka ennen sinun isossa äidissä Loidassa myös asui ja sinun äidissä Eunikassa ja, kuin minä totisesti tiedän, sinussakin.

1:6 Jonka tähden minä sinua neuvon, että herätät sen Jumalan lahjan, joka sinussa on, minun kätteni päällepanemisen kautta;

1:7 Sillä ei Jumala ole meille antanut pelvon henkeä, vaan väkevyyden, rakkauden ja raittiuden.

1:8 Sentähden älä häpeä meidän Herran Jeesuksen Kristuksen todistusta eikä minua, joka hänen vankinsa olen; vaan ole osallinen evankeliumin vaivassa, Jumalan voiman jälkeen,

1:9 Joka meitä on autuaaksi tehnyt ja pyhällä kutsumisella kutsunut, ei meidän töidemme perästä, vaan aivoituksensa ja armonsa jälkeen, joka meille Kristuksessa Jeesuksessa ennen ijankaikkisia aikoja annettu on,

1:10 Mutta nyt meidän Va-

ja Rauha Isäldä Jumalalda/ ja Jesuxelda Christuxelda meidän Herraldam.

1:3 Minä kijtän Jumalata/ jota minä hamast minun wanhemmistan palwelen/ puhtalla omalla tunnolla/ että minä lackamat sinua yöllä ja päivällä minun rucouxisani muistan.

1:4 Ja halan sinua nähdä (cosca minä sinun kyyneles muistan) että minä ilolla täytettäisiin:

1:5 Cosca se wilpitöin usco cuin sinusa on/ minun mieleeni tule/ joca ennen sinun isois äitisäs Loidas myös asui/ ja sinun äitisäs Eunicas/ ja cuin minä totisest tiedän/ sinusakin.

1:6 Jonga tähden minä sinua neuwon/ että herätät sen Jumalan lahjan joca sinusa on/ minun kätteni päälle panemisen cautta:

1:7 Sillä ei Jumala ole meille andanut pelgon Henge/ vaan wäkeyyden/ rackauden ja raitiuden.

1:8 Sentähden älä häpe meidän Herran Jesuxen Christuxen todistusta/ eikä minua/ joca hänen fangins olen: Waan ole osallinen Evangeliumin waiwas/ Jumalan wäen peräst.

1:9 Joca meitä on autuaxi tehnyt/ ja pyhällä cudzumisella cudzunut/ ei meidän töidemme perästä/ waan hänen aiwoituxens ja armon jälken/ cuin meille Christuxes Jesuxes ennen ijancaickisita aicoja annettu on.

1:10 Mutta nyt hän on mei-

meidän Vapahtajamme Kristuksen Jeesuksen ilmestymisen kautta, joka kukisti kuoleman ja toi valoon elämän ja katoamattomuuden evankeliumin kautta,

1:11 jonka julistajaksi ja apostoliksi ja opettajaksi minä olen asetettu.

1:12 Siitä syystä minä myös näitä kärsin, enkä sitä häpeä; sillä minä tunnen hänet, johon minä uskon, ja olen varma siitä, että hän on voimallinen siihen päivään asti säilyttämään sen, mikä minulle on uskottu.

1:13 Ota esikuvaksi ne terveelliset sanat, jotka olet minulta kuullut, uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

1:14 Säilytä se hyvä, mikä sinulle on uskottu, Pyhän Hengen kautta, joka meissä asuu.

1:15 Sinä tiedät, että kaikki aasialaiset ovat kääntyneet minusta pois; niiden joukossa ovat Fygelus ja Hermogenes.

1:16 Antakoon Herra laupeutta Onesiforuksen huonekunnalle, sillä usein hän on minua virvoittanut, eikä ole kahleittani hävennyt;

1:17 vaan kun hän tuli Roomaan, etsi hän minua innokkaasti ja löysi minut.

1:18 Suokoon Herra, että hän löytää laupeuden Herran tykönä sinä päivänä. Ja kuinka suuria ne palvelukset olivat, joita hän teki Efesossa, sen sinä parhaiten tiedät.

pahtajamme Jesuksen Kristuksen ilmestyksen kautta julistettu, joka kuoleman otti pois ja elämän ja kuolematomuuden toi evankeliumin kautta valkeuteen,

1:11 Johonka minä olen pantu saarnaajaksi ja apostoliksi ja pakanain opettajaksi.

1:12 Jonka tähden minä myös näitä kärsin, ja en kuitenkaan häpeä; sillä minä tiedän, kenen päälle minä uskon, ja olen luja, että hän voi minulle kätkeä minun uskotun kaluni siihen päivään asti.

1:13 Pysy siis niiden terveellisten sanain muodossa, jotka sinä minulta kuullut olet, uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

1:14 Tämä hyvä uskottu kalu kätke Pyhän Hengen kautta, joka meissä asuu.

1:15 Sinä tiedät sen, että kaikki, jotka Asiassa ovat, luopuivat minusta, joista on Phygellus ja Hermogenes.

1:16 Herra antakoon laupiutensa Onesiforin perheelle, joka minun usein virvoittanut on ja ei minun kahleittani hävennyt,

1:17 Vaan etsi minua visusti Roomissa ollessansa, ja löysi minun.

1:18 Herra antakoon hänen löytää laupiuden sinä päivänä Herran tykönä! Ja kuinka monessa asiassa hän minulle Ephesossa oli avullinen, sinä parhaiten tiedät.

dän Wapahtajam Jesuxen Christuxen ilmestyksen kautta julistettu/ joca cuolemaldan wäen poisotti/ ja elämän ja kuolematomuuden menon toi Evangeliumin kautta walkeuteen.

1:11 Johonga minä olen pandu saarnajaxi ja Apostolixi/ ja pacanain opettajaxi.

1:12 Jonga tähden minä myös näitä kärsin/ ja en cuitengan häpe: sillä minä tiedän kenen päälle minä uscon/ ja olen luja/ että hän woi minulle kätke minun uscotun caluni/ sijhen päiwän asti.

1:13 Pysy sijs terwellisten sanain muodos/ cuins minulda cuullut olet/ Uscost ja Rackaudest/ Christuxes Jesuxes.

1:14 Tämä hywä uscottu calu kätke Pyhän Hengen cautta/ joca meisä asu.

1:15 Sinä tiedät että caicki/ cuin Asias owat/ luowuit minusta/ joista on Phigellus ja Hermogenes.

1:16 Herra andacon laupiudens Onesiforin perhelle/ joca minun usein wirgottanut on/ ja ei minun cahlejani häwennynt.

1:17 Waan edzei minua wisust Romis olduans/ ja löysi minun.

1:18 Herra andacon hänen löytä laupiuden sinä päiwänä Herran tykönä. Ja cuinga mones asias hän minulle Ephesos oli awullinen/ sinä parhaiten tiedät.

2 Timoteus 2 LUKU

2:1 Vahvistu siis, poikani, siinä armossa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

2:2 Ja minkä olet kuullut minulta ja minkä monet ovat todistaneet, usko se luotettaville miehille, jotka sitten ovat soveliaita muitakin opettamaan.

2:3 Kärsi vaivaa niinkuin ainakin jalo Kristuksen Jeesuksen sotamies.

2:4 Ei kukaan, joka sodassa palvelee, sekaannu elatuksen toimiin, sillä hän tahtoo olla mieliksi sille, joka on hänet palkannut.

2:5 Eihän sitäkään, joka kilpailee, seppelöidä, ellei hän kilpaile sääntöjen mukaisesti.

2:6 Peltomiehen, joka vaivan näkee, tulee ennen muita päästä osalliseksi hedelmistä.

2:7 Tarkkaa, mitä sanon; Herra on antava sinulle ymmärrystä kaikkeen.

2:8 Muista Jeesusta Kristusta, joka on kuolleista herätetty ja on Daavidin siementä minun evankeliumini mukaan,

2:9 jonka julistamisessa minä kärsin vaivaa, kahleisiin asti, niinkuin pahantekijä; mutta Jumalan sana ei ole kahlehdittu.

2:10 Siitä syystä minä kärsin kaikki valittujen tähden, että hekin saavuttaisivat pelastuksen, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, ynnä iankaikkisen kirkkauden.

2:11 Varma on tämä sana; sillä: jos olemme kuolleet yh-

2 LUKU

2:1 Vahvista siis sinus, minun poikani, sen armon kautta, joka Jeesuksessa Kristuksessa on.

2:2 Ja mitä sinä olet minulta monen todistajan kautta kuullut, niin käske uskollisille ihmisille, jotka myös muita olisivat soveliaat opettamaan.

2:3 Kärsi vaivaa niinkuin luja Jeesuksen Kristuksen sotamies.

2:4 Ei yksikään sotamies sekoita itsiänsä elatuksen menoihin, sille kelvataksensa, joka hänen sotaan ottanut on.

2:5 Ja jos joku kilvoittelee, niin ei hän kruunata, ellei hän toimillisesti kilvoittele.

2:6 Peltomiehen, joka pellon rakentaa, pitää ensin hedelmästä nautitseman.

2:7 Ymmärrä, mitä minä sanon: Herra antakoon sinulle ymmärryksen kaikissa;

2:8 Muista Jeesuksen Kristuksen päälle, joka kuolleista noussut on: Davidin siemenestä minun evankeliumini jälkeen,

2:9 jossa minä vaivaa kärsin kahleisiin asti niinkuin pahantekijä; vaan ei Jumalan sana ole sidottu.

2:10 Sentähden minä kärsin kaikki valittuin tähden, että hekin saisivat Jeesuksessa Kristuksessa autuuden, ijankaikkisen kunnian kanssa.

2:11 Se on totinen sana: jos me ynnä olemme kuolleet, niin me myös ynnä elämme;

II. Lucu .

2:1 Wahwista siis sinus/ minun poican/ sen armon kautta cuin Jesuxes Christuxes on.

2:2 Ja mitä sinä olet minusta monen todistajan kautta kuulut/ nijn käske uscollisille/ jotca muita olisit soweliat opettaman.

2:3 Kärsi waiwa nijncuin luja Jesuxen Christuxen sotamies.

2:4 Ei yxikän sotamies secoita idziäns elatuxen menoihin/ sille kelwataxens joca hänen sotaan ottanut on.

2:5 Ja jos jocu kilwoittele/ nijn ei hän cruunata ellei hän toimellisest kilwoittele.

2:6 Peldomiehen/ joca pellon rakenda/ pitä ensin hedelmästä nautidzeman.

2:7 Ymmärrä mitä minä sanon. Herra andacon sinulle ymmärryksen caikis.

2:8 Muista Jesuxen Christuxen päälle/ joca cuolleista nosnut on: Dawidin siemenestä minun Evangeliumini jälkeen:

2:9 Josa minä waiwa kärsin/ cahleisin asti/ nijncuin pahantekijä/ waan ei Jumalan sana ole sidottu.

2:10 Sentähden minä kärsin caicki/ walittuin tähden/ että hekin saisit Jesuxes Christuxes autuuden/ ijancaickisella cunnialla.

2:11 Se on totinen tosi: jos me ynnä olemma cuollet/

dessä hänen kanssaan,
saamme myös hänen kans-
saan elää;

2:12 jos kärsimme yhdessä,
saamme hänen kanssaan
myös hallita; jos kiellämme
hänet, on hänkin kieltävä
meidät;

2:13 jos me olemme uskot-
tomat, pysyy kuitenkin hän
uskollisena; sillä itseänsä kiel-
tää hän ei saata.

2:14 Muistuta tästä, ja teroita
heille Jumalan edessä, ettei-
vät kiistelisi sanoista, mikä ei
ole miksikään hyödyksi, vaan
niiden turmioksi, jotka kuule-
vat.

2:15 Pyri osoittautumaan Ju-
malalle semmoiseksi, joka
koetukset kestää, työntekijäk-
si, joka ei työtään häpeä,
joka oikein jakelee totuuden
sanaa.

2:16 Mutta pysy erilläsi epä-
pyhistä ja tyhjistä puheista,
sillä niiden puhujat menevät
yhä pitemmälle jumalatto-
muudessa,

2:17 ja heidän puheensa jäy-
tää ympäristöään niinkuin
syöpä. Niitä ovat Hymeneus
ja Filetus,

2:18 jotka ovat totuudesta
eksyneet, kun sanovat, että
ylösnousemus jo on tapahtu-
nut, ja he turmelevat useiden
uskon.

2:19 Kuitenkin Jumalan vahva
perustus pysyy lujana, ja siinä
on tämä sinetti: "Herra tuntee
omansa", ja: "Luopukoon vää-
ryydestä jokainen, joka Her-
ran nimeä mainitsee."

2:20 Mutta suuressa talossa

2:12 Jos me kärsimme, niin
me myös ynnä hallitsemme;
jos me hänen kiellämme,
niin hän meidätkin kieltää;

2:13 Ellemme usko, niin hän
pysyy kuitenkin uskollisena,
joka ei itsiänsä kieltää taida.

2:14 Näitä neuvo ja todista
Herran edessä, ettei he sa-
noista riitelisi, joka ei mihin-
kään kelpaa, vaan ainoaas-
taan luovuttamaan niitä jot-
ka kuulevat.

2:15 Pyydä itses Jumalalle
osoittaa toimelliseksi ja lait-
tamattomaksi työntekijäksi,
joka oikein totuuden sanan
jaka.

2:16 Mutta siivottomat ja
kelvottomat sanat hylkää,
jotka paljon jumalatointa
meno saattavat.

2:17 Ja heidän puheensa syö
ympäriänsä niinkuin ruu-
miin mato; joista on Hy-
meneus ja Philetus,

2:18 Jotka totuudesta ovat
erehtyneet, sanoen ylösnou-
semisen jo tapahtuneen, ja
ovat muuttamat uskosta
kääntäneet.

2:19 Mutta Jumalan vahva
perustus kuitenkin pysyy,
joka tällä kiinnitetty on: Her-
ra tuntee omansa: ja lakat-
kaan jokainen vääryydestä,
joka Kristuksen nimeä mai-
nitsee.

2:20 Mutta suuressa huo-

nijn me myös ynnä elämme.

2:12 Jos me kärsimme/ niijn
me myös ynnä hallidzemma.
Jos me hänen kiellämme/
niijn hän meidängin kieldä.

2:13 Ellen me usco/ niijn hän
jää uscollisexi/ joca ei id-
ziäns kieldä taida.

2:14 Sencaltaista neuwo/ ja
todista Herran edes/ ettei he
sanoista rijtelis/ jotca ei mi-
hingän kelpa/ waan ainoa-
stans luowuttaman niijtä jotca
cuulewat.

2:15 Pyydä idzes Jumalalle
osotta toimellisexi ja laitta-
mattomaxi työntekiäxi/ joca
oikein totuuden sanan jaca:

2:16 Mutta sijwottomat ja
kelwottomat sanat hyljä/ jot-
ca paljo jumalatoinda meno
saattawat:

2:17 Ja heidän puhens syö
ymbärildäns niijnquin ruumin
mato.

2:18 Joista on Hymeneus ja
Philetus/

jotca totuudest owat eran-
net/ sanoden ylösnousemisen
jo tapahtunen/ ja owat muu-
tamata uscost kääändänet.

2:19 Mutta Jumalan wahwa
perustus cuitengin pysy/ joca
tällä kijnnitetty on: Herra
tunde omans: ja lacaitcan
jocainen wääryst/ joca
Christuxen nime mainidze.

2:20 Mutta suures huones ei

ei ole ainoastaan kulta- ja hopea-astioita, vaan myös puu- ja saviastioita, ja toiset ovat jaloa, toiset halpaa käyttöä varten.

2:21 Jos nyt joku puhdistaa itsensä tämänkaltaisista, tulee hänestä astia jaloa käyttöä varten, pyhitetty, isännälleen hyödyllinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmis.

2:22 Pakene nuoruuden himoja, harrasta vanhurskautta, uskoa, rakkautta, rauhaa niiden kanssa, jotka huutavat avuksensa Herraa puhtaasta sydäimestä.

2:23 Mutta vältä tyhmiä ja taitamattomia väittelyjä, sillä tiedäthän, että ne synnyttävät riitoja.

2:24 Mutta Herran palvelijan ei sovi riidellä, vaan hänen tulee olla lempeä kaikkia kohtaan, kyetä opettamaan ja pahaa kärsimään;

2:25 hänen tulee sävyisästi ojentaa vastustelijoita; ehkäpä Jumala antaa heille mielenmuutoksen, niin että tulevat tuntemaan totuuden

2:26 ja selviävät perkeleen pauloista, joka on heidät vanginnut tahtoansa tekemään.

2 Timoteus 3 LUKU

3:1 Mutta tiedä se, että viimeisinä päivinä on tuleva vaikeita aikoja.

3:2 Sillä ihmiset ovat silloin itserakkaita, rahanahneita, kerskailijoita, ylpeitä, herjaajia, vanhemmilleen tottelemattomia, kiittämättömiä, epähurs-

neessa ei ole ainoastaan kultaiset ja hopiaiset astiat, vaan myös puiset ja saviset, ja muutammat tosin kunniaksi, mutta muutammat häpiäksi.

2:21 Jos joku itsensä senkaltaisista ihmisistä puhdistaa, se tulee kunniaan pyhitetyksi astiaksi, perheenisännälle tarpeelliseksi ja kaikkiin hyviin töihin valmistetuksi.

2:22 Nuoruuden himot vältä; mutta noudata vanhurskautta, uskoa, rakkautta ja rauhaa kaikkein niiden kanssa, jotka puhtaasta sydäimestä Herraa rukoilevat.

2:23 Hullut ja turhat kysymykset hylkää, tietäen, että ne ainoastaan riidat synnyttävät.

2:24 Mutta ei Herran palvelijan tule riitaisen olla, vaan siviän jokaista kohtaan, opettavaisen, pahoja kärsiväisen.

2:25 Hiljaisuudessa nuhtelevaisen vastahakoisia; jos Jumala heille joskus antais parannuksen totuutta ymmärtämään,

2:26 Ja he jälleen katuisivat ja perkeleen paulasta pääsivät, jolta he hänen tahtonsa jälkeen vangitut ovat.

3 LUKU

3:1 Mutta sen sinun pitää tietämän, että viimeisinä päivinä vaaralliset ajat lähenevät;

3:2 Sillä ne ihmiset, jotka itsiänsä rakastavat, ahneet, kerskaajat, ylpiät, pilkkaajat, vanhemmillensa tottelemattomat, kiittämättömät, jumalattomat,

ole ainoastans cullaiset ja hopiaiset astiat/ vaan myös puiset ja sawiset: ja muutammat tosin cunniaksi/ mutta muutammat häpiäxi.

2:21 Jos jocu idzens sencaltaisist ihmisist puhdistaa/ se tule pyhitetyxi astiaksi/ cunniaksi/ perhenisännälle tarpelisexi/ ja caickijn hywijn töihin walmistetuxi.

2:22 Nuoruden himot wäldä: mutta noudata wanhurscautta/ usco/ rackautta ja rauha/ caickein nijden cansa jotca puhtast sydäimest Herra rucoilewat.

2:23 Hullut ja turhat kysymyset hyljä/ tieten että ne ainoastans rijdat synnyttäwät:

2:24 Mutta ei Herran palweli-an tule rijdaisen olla/ waan siwiän jocaista wastian/ opetawaisen/ joca pahoja hiljaisudes kärsiä taita/

ja nuhtelewaisen wastahacoisia.

2:25 Jos Jumala heille joscus andais parannuxen/ totuutta ymmärtämän:

2:26 Ja he jällens Perkelen paulasta pääsisit/ jolda he hänen tahtons jälken fangitut owat.

III. Lucu .

3:1 Mutta sen sinun pitää tietämän/ että wijmeisinä päiwinä waaralliset ajat lähenevät:

3:2 Sillä ne ihmiset tulewat jotca idziäns racastawat/ ahnet/ kerscajat/ corjat/ pilckajat/ wanhemmillens tottelemattomat:

kaita,

3:3 rakkaudettomia, epäso-
puisia, panettelijoita, hillittö-
miä, raakoja, hyvän vihamie-
hiä,

3:4 pettureita, väkivaltaisia,
pöyhkeitä, hekumaa enemmän
kuin Jumalaa rakastavia;

3:5 heissä on jumalisuuden
ulkokuori, mutta he kieltävät
sen voiman. Senkaltaisia kar-
ta.

3:6 Sillä niitä ovat ne, jotka
tungettelevat taloihin ja pau-
loihinsa kietovat syntien rasit-
tamia ja monenlaisten himo-
jen heiteltäviä naisparkoja,

3:7 jotka aina ovat opetusta
ottamassa, eivätkä koskaan
voi päästä totuuden tuntemi-
seen.

3:8 Ja niinkuin Jannes ja
Jambres vastustivat Mooses-
ta, niin nuokin vastustavat
totuutta, nuo mieleltään tur-
meltuneet ihmiset, jotka eivät
uskonkoetuksissa kestä.

3:9 Mutta he eivät pitemmälle
edisty, sillä heidän mielettö-
myytensä on käyvä ilmeiseksi
kaikille, niinkuin noidenkin
mielettömyys kävi ilmi.

3:10 Mutta sinä olet seurannut
minun opetustani, vaellus-
tani, aivoitustani, uskoani,
pitkämielisyyttäni, rakkauttani,
kärsivällisyyttäni,

3:11 vainoissa ja kärsimyksis-
sä, samanlaisissa kuin minun
osakseni tuli Antiokiassa,
Ikonionissa ja Lystrassa.

3:3 Haluttomat, sopimatto-
mat, laittajat, irtaalliset,
kiukkuiset, kateet,

3:4 Pettäjät, tuimat, paisu-
neet, jotka enemmän heku-
maa kuin Jumalaa rakasta-
vat,

3:5 Joilla on jumalinen meno
olevinansa, mutta sen voi-
man he kieltävät pois. Karta
siis senkaltaisia.

3:6 Sillä ne ovat niitä, jotka
huoneesta huoneeseen juok-
sevat ja vaimoväen vangiksi
vievät, jotka synneillä rasite-
tut ovat ja moninaisten hi-
moin kanssa käyvät,

3:7 Aina oppivaiset, ja ei
koskaan totuuden tuntoon
tulevaiset.

3:8 Mutta niinkuin Jannes ja
Jambres olivat Mosesta vas-
taan, niin nämätkin ovat to-
tuutta vastaan: ne ovat ihmi-
set taidosta turmellut ja kel-
vottomat uskoon.

3:9 Mutta ei heidän pidä sil-
leen menestymän; sillä hei-
dän hulluutensa pitää kaikil-
le julki tuleman, niinkuin
niidenkin oli.

3:10 Mutta sinä olet seurannut
minun opetustani, sää-
tyäni, aivoitustani, uskoani,
pitkämielisyyttäni, rakkaut-
tani, kärsivällisyyttäni,

3:11 Vainoomisiani, vaivoja-
ni, jotka minulle Antiokiassa,
Ikoniossa ja Lystrassa tapah-
tuivat, jotka vainoomiset mi-
nä kärsin, ja kaikista on mi-

3:3 Kijttämättömät/ jumalat-
tomat/

haluttomat/ sopimattomat/
littajat/ irtaliset/ kiukkuiset/
catet/

pettäjät/ tuimat/ paisunet,
3:4 Jotca enämmin hecumata
cuin Jumalata racastawat.

3:5 Joilla on jumalinen meno
olewanans/ mutta sen woi-
man he poiskieldävät.

3:6 Carta sijs sencaltaisia:
sillä ne owat niistä jotca
huonesta huonesen juoxewat/
ja waimowäen fangixi wiewät/
jotca synneillä rasitetut owat
ja moninaisten himoin cansa
käywät.

3:7 Aina oppiwaiset/ ja ei
coscan totuuden tundoon
tulewaiset.

3:8 Mutta nijncuin Jannes ja
Jambres olit Mosesta was-
tan/ nijn nämätkin owat to-
tuutta watan: ne owat ihmi-
set taidosta turmellut ja kel-
wottomat Uscoon.

3:9 Mutta ei heidän pidä sil-
leen menestymän: sillä heidän
hulludens pitä caikille julki
tuleman/ nijncuin nijdengin
oli.

3:10 Mutta sinä olet minun
opetustani seurannut/ minun
säätjäni/ minun aivoitustani/
minun usconi/ minun pitkä-
mielisyyttäni/ minun rackaut-
tani.

3:11 Minun kärsimistäni/
minun wainomistani/ minun
waiwojani/ jotca minulle An-
tiochias tapahduit/ Iconias ja
Lystras/ ja caikista on minun

Mimmoisia vainoja olenkaan kärsinyt, ja kaikista Herra on minut pelastanut!

3:12 Ja kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jeesuksessa, joutuvat vainotaviksi.

3:13 Mutta pahat ihmiset ja petturit menevät yhä pitemmälle pahuudessa, eksyttäen ja eksyen.

3:14 Mutta pysy sinä siinä, minkä olet oppinut ja mistä olet varma, koska tiedät, keittä olet sen oppinut,

3:15 ja koska jo lapsuudestasi saakka tunnet pyhät kirjoitukset, jotka voivat tehdä sinut viisaaksi, niin että pelastut uskon kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

3:16 Jokainen kirjoitus, joka on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, on myös hyödyllinen opetuksesi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa,

3:17 että Jumalan ihminen olisi täydellinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmistunut.

2 Timoteus 4 LUKU

4:1 Minä vannotan sinua Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen edessä, joka on tuomitseva eläviä ja kuolleita, sekä hänen ilmestymisensä että hänen valtakuntansa kautta:

4:2 saarnaa sanaa, astu esiin sopivalla ja sopimattomalla ajalla, nuhtele, varoita, kehoita, kaikella pitkämielisyydellä ja opetuksella.

4:3 Sillä aika tulee, jolloin he

nun Herra päästänyt.

3:12 Mutta myös kaikkein, jotka jumalisesti Jesuksessa Kristuksessa elää tahtovat, pitää vainoa kärsimän.

3:13 Mutta pahoille ja petollisille ihmisille on tapahtuva jota edemmä sitä pahemmin, sekä vietteliöille että viettelilyille.

3:14 Mutta pysy niissä, joita sinä oppinut olet ja sinulle uskottu on, tietäen keneltä oppinut olet,

3:15 Ja ettäs jo lapsuudestasi olet Pyhän Raamatun taitanut, joka sinun taitaa autuuteen neuvoa, sen uskon kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

3:16 Sillä kaikkalainen kirjoitus on Jumalalta annettu, ja tarpeellinen opiksi, nuhteeksi, ojennukseksi, kuritukseksi, joka on vanhurskaudessa:

3:17 Että Jumalan ihminen täydellinen olis, ja kaikkiin hyviin töihin sovelias.

4 LUKU

4:1 Niin minä siis todistan Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen edessä, joka on tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita, hänen ilmestymisensä ja valtakunnassansa:

4:2 Saarnaa sanaa, pidä päälle sekä hyvällä että sopimattomalla ajalla, rankaise, nuhtele, neuvo kaikella siveydellä ja opetuksella;

4:3 Sillä aika tulee, jona ei

cuitengin Herra päästänyt.

3:12 Caicki jotca jumalisest Jesuxes Christuxes elä tahtowat/ nijden tule waino kärsiä.

3:13 Mutta pahoille ja petollisille ihmisille on tapahtuwa/ jota edemmä sitä pahemmin/ että he exywät/ ja idzens exymän saattawat.

3:14 Mutta pysy sinä nijsä cuins oppenut olet/ ja sinulle uscottu on:

3:15 Sillä sinä tiedät keneldäs oppenut olet/

ja ettäs jo lapsudest olet pyhän Ramatun tainnut/ joca sinun taita autuuten neuwoa/ uscon cautta Jesuxen Christuxen päälle.

3:16 Sillä caickinainen Kirjoitus/ Jumalalda annettu/ on tarpellinen opixi/ nuhtexi/ ojennuxexi/ curituxexi/ wanhurscaudes:

3:17 Että Jumalan ihminen täydellinen olis/ ja caickijn hywijn töihin sowelias.

IV. Lucu .

4:1 Nijn minä sijs todistan/ Jumalan edes/ ja Herran Jesuxen Christuxen/ joca on tulewa duomidzeman eläwitä ja cuolluita/ hänen ilmestyxesäns ja waldacunnasans.

4:2 Saarna sana/ pidä päälle/ sekä hyvällä että sopimattomalla ajalla/ rangaise/ nuhtele/ neuwo/ caikella siweydellä ja opetuxella:

4:3 Sillä aica tule/ jona ei he

eivät kärsi tervettä oppia, vaan omien himojensa mukaan korvasyyhyensä haalivat itselleen opettajia

4:4 ja kääntävät korvansa pois totuudesta ja kääntyvät taruihin.

4:5 Mutta ole sinä raitis kaikessa, kärsi vaivaa, tee evankelistan työ, toimita virkasi täydellisesti.

4:6 Sillä minut jo uhrataan, ja minun lähtöni aika on jo tullut.

4:7 Minä olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksun päättänyt, uskon säilyttänyt.

4:8 Tästedes on minulle tallettuna vanhurskauden seppele, jonka Herra, vanhurskas tuomari, on antava minulle sinä päivänä, eikä ainoastaan minulle, vaan myös kaikille, jotka hänen ilmestymistään rakastavat.

4:9 Koeta päästä pian tulemaan luokseni.

4:10 Sillä tähän nykyiseen maailmaan rakastuneena jätti minut Deemas ja matkusti Tessalonikaan, Kreskes meni Galatiaan ja Tiitus Dalmatiaan.

4:11 Luukas yksin on minun kanssani. Ota Markus mukasi ja tuo hänet tänne, sillä hän on minulle hyvin tarpeellinen palvelukseen.

4:12 Mutta Tykikuksen minä olen lähettänyt Efesoon.

4:13 Tuo tullessasi päällysvaippa, jonka jätin Trooaaseen Karpuksen luo, ja kirjat,

he voi terveellistä oppia kärsiä, vaan omain himoinsa jälkeen kokoovat itsellensä opettajat, että heidän korvansa syyhyvät,

4:4 Ja kääntävät korvansa pois totuudesta, ja turhiin juttuihin poikkeevat.

4:5 Mutta valvo sinä kaikissa, kärsi ja kestä vaivoissa, tee evankeliumin saarnaajan työ ja toimita virkas täydellisesti.

4:6 Sillä minä jo uhrataan ja minun pääsemiseni aika lähestyy.

4:7 Minä olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksun päättänyt, uskon pitänyt.

4:8 Tästedes on minulle talletelle pantu vanhurskauden kruunu, jonka Herra, vanhurskas tuomari, sinä päivänä minulle antaa, mutta ei ainoastansa minulle, vaan myös kaikille, jotka hänen ilmestystänsä rakastavat.

4:9 Ahkeroitse, että pian minun tyköni tulet;

4:10 Sillä Demas antoi minun ylönsä ja halasi tätä maailmaa ja meni Tessalonikaan, Kreskens Galatiaan, Titus Dalmatiaan.

4:11 Ainoastaan Luukas on minun kanssani. Ota Markus tykönsä ja tuo häntä kanssas; sillä hän on sangen tarpeellinen minulle palvelukseen.

4:12 Tykikuksen minä lähettin Ephesoon.

4:13 Se hame, jonka minä Troadassa Karpuksen tykö jätin, tuo tullessas ja kirjat,

woi terwellistä oppia kärsiä: Waan he cocowat idzellens Opettajat oman himons jälkeen:

4:4 Että heidän corwans syyhywät/

mutta he käändawät corwans pois totuudesta/ ja heidäns turhijn juttuihin käändawät.

4:5 Mutta walwo sinä caikisa/ kärsi ja kestä waiwoisa/ tee Evangeliumin Saarnajan työ ja toimita wircas täydellisest.

4:6 Sillä minä jo uhratan/ ja minun pääsemiseni aica lähesty.

4:7 Minä olen hyvän kilwoituksen kilwoitellut/ juoxun päättänyt ja uscon pitänyt.

4:8 Tästedes on minulle talletelle pandu wanhurscauden Cruunu/ jonga Herra wanhurscas Duomari sinä päiwänä minulle anda: ei ainoastans minulle/ waan caikille jotca hänen ilmestystäns racastawat.

4:9 Ahkeroidze että pian minun tygöni tulet:

4:10 Sillä Demas ylönsädoi minun/ ja halais tätä mailmata/ ja meni Thessalonicaan/ Crescens Galatiaan/ Titus Dalmatiaan.

4:11 Ainoastans Lucas on minun cansani. Ota Marcus tygös/ ja tuo händä tänne cansas:

4:12 Sillä hän on sangen tarpeellinen minun palweluxeen.

4:13 Tichicuxen minä lähettin Ephesoon.

Se hame cuin minä Troadas Carpuxen tygö jätin/ tuo tullesas/ ja kirjat/ mutta lija-

ennen kaikkea pergamentit.	mutta liiatenkin pärmäkirjat.	tengin pärmät.
4:14 Aleksander, vaskiseppä, on tehnyt minulle paljon paha-	4:14 Aleksander vaskiseppä on minulle paljon paha-	4:14 Alexander waskiseppä on minulle paljo paha tehnyt/
haa; Herra on maksava hänelle hänen tekojensa mu-	teen!	Herra maxacon hänelle hänen työns jälkeen.
kaan.		
4:15 Kavahda sinäkin häntä, sillä hän on kovin vastustanut meidän sanojamme.	4:15 Jota sinä kavahda; sillä hän on kovin meidän saarnojamme vastaan ollut.	4:15 Josta sinä myös idziäs cawata: sillä hän on cowin meidän saarnojam wastian ollut.
4:16 Ensi kertaa puolustautuessani ei kukaan tullut avukseni, vaan kaikki jättivät minut; älköön sitä heille syyksi luettako.	4:16 Minun ensimmäisessä edesvastauksessani ei yksikään minun kanssani ollut, vaan kaikki antoivat ylöni minun; (älköön se heille olko soimattu!)	4:16 Minun ensimmäises wastautesani/ ei yxikän minun cansani ollut/ waan caicki ylönannoit minun: älkön se heille olco soimattu.
4:17 Mutta Herra auttoi minua ja vahvasti minua, että sanan julistaminen minun kauttani tulisi täydelleen suoritetuksi, ja kaikki pakanat sen kuulisivat; ja minä pelastuin jalopeuran kidasta.	4:17 Mutta Herra oli minun puolellani ja vahvasti minun, että saarna minun kauttani piti vahvistettaman, ja kaikki pakanat piti sen kuuleman; ja minä pelastettiin jalopeuran suusta.	4:17 Mutta Herra oli minun puolellani ja wahwisti minua/ että saarna minun cauttani piti wahwistettaman/ ja caicki pacanat piti sen cuuleman. Ja minä Lejonin suusta pelastettin.
4:18 Ja Herra on vapahtava minut kaikesta ilkivallasta ja pelastava minut taivaalliseen valtakuntaansa; hänelle kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen.	4:18 Ja Herra pelastaa minun kaikesta pahasta teosta, ja auttaa taivaalliseen valtakuntaansa, jolle olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen!	4:18 Mutta Herra pelasta minun caikesta pahasta/ ja autta hänen taiwalliseen walda-cundaans/ jolle olcon cunnia ijancaickisest ijancaickiseen/ Amen.
4:19 Tervehdys Priskalle ja Akylaalle ja Onesiforuksen huonekunnalle.	4:19 Tervehdi Priskaa ja Akvilaa ja Onesiphorin perhettä.	4:19 Terwetä Priscat ja Aquilat/ ja Onesiphorin perhettä.
4:20 Erastus jäi Korinttoon, mutta Trofimuksen minä jätin Miletoon sairastamaan.	4:20 Erastus jäi Korintiin, mutta Trophimon minä jätin Miletoon sairastamaan.	4:20 Erastus jäi Corinthijn: mutta Trophimuxen minä jätin Miletoon sairastaman.
4:21 Koeta päästä tulemaan ennen talvea. Tervehdyksen lähettävät sinulle Eubulus ja Pudes ja Linus ja Klaudia ja kaikki veljet.	4:21 Ahkeroitse ennen talvea tulla. Sinua tervehtii Eubulus, ja Pudens, ja Linus, ja Klaudia, ja kaikki veljet.	4:21 Ahkeroidze ennen talwe tulla. Sinua terwettä Eubulus/ ja Pudens/ ja Linus/ ja Claudia/ ja caicki weljet.
4:22 Herra olkoon sinun henkesi kanssa. Armo olkoon teidän kanssanne.	4:22 Herra Jesus Kristus olkoon sinun henkes kanssa! Armo olkoon teidän kanssanne, amen! «Toinen Epistola Timoteukselle, kirjoitettu Roomista, kuin Paavali toisen kerran keisari Neron eteen seisatettiin.»	4:22 Herra Jesus Christus olcon sinun Henges cansa. Armo olcon teidän cansan/ Amen. »Toinen Epistola Timotheuxen tygö/ kirjoitettu Romista/ cosca Pawali toisen kerran Keisar Neron eteen

seisatettin.”

PAAVALIN KIRJE FILEMONILLE P. PAAVALIN EPISTOLA PHILEMONILLE

P. Pawalin Epistola Philemonin tygö

1 LUKU

1:1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen vanki, ja veli Timoteus rakkaalle Filemonille, työtoverillemme,

1:2 ja Appialle, sisarellemme, ja Arkippukselle, taistelutoverillemme, ja sinun kodissasi kokoontuvalle seurakunnalle.

1:3 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:4 Minä kiitän Jumalaani aina, muistaessani sinua rukouksissani,

1:5 sillä minä olen kuullut sinun rakkaudestasi ja uskostasi, joka sinulla on Herraan Jeesukseen ja kaikkia pyhiä kohtaan;

1:6 ja rukoukseni on, että sinun uskosi, se usko, joka on meille yhteinen, olisi väkevä kaiken hyvän tuntemisessa, mikä meillä Kristuksessa on.

1:7 Sillä minä olen saanut paljon iloa ja lohdutusta sinun rakkaudestasi, koska pyhien sydämet ovat virvoittaneet sinun kauttasi, veljeni.

1:8 Sentähden, vaikka minulla Kristuksessa on paljon rohkeutta käskeä sinua tekemään, mitä tehdä tulee,

1:9 niin rakkauden tähden minä kuitenkin mieluummin pyydän, ollen tämmöinen kuin olen, minä vanha Paavali, ja

1 LUKU

1:1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen vanki, ja veli Timoteus, rakkaalle Philemonille, ja meidän apulaisellemme,

1:2 Ja rakkaalle Appialle ja Arkippukselle, meidän kanssapalveliallemme, ja seurakunnalle, joka sinun huoneessas on:

1:3 Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1:4 Minä kiitän minun Jumalaani ja muistan aina sinua minun rukouksissani,

1:5 Että minä kuulen siitä rakkaudesta ja uskosta, joka sinulla Herran Jeesuksen päälle on ja kaikkein pyhain tykö:

1:6 Että sinun uskos, joka meille yhteinen on, tulis sinussa kaiken hyvyyden tuntemisen kautta voimalliseksi, joka teillä Kristuksessa Jeesuksessa on.

1:7 Sillä meillä on suuri ilo ja lohdutus sinun rakkaudestas, että pyhain sydämet sinun kauttas, rakas veljeni, virvoitetut ovat.

1:8 Sentähden vaikka minulla on suuri uskallus Kristuksessa käskeä sinua, mitä sinun tehdä tulee,

1:9 Niin minä kuitenkin tahdon rakkauden puolesta ennen rukoilla, minä, joka tainkaltainen olen, nimittäin vanha Paavali, mutta nyt

I. Lucu .

1:1 Pawali Jesuxen Christuxen sidottu/ ja weli Timotheus.

1:2 Rackalle Philemonille/ ja meidän apulaisellemme/ ja rackalle Apphialle/ ja Archippuxelle meidän cansaweljellem/ ja sille Seuracunnalle/ cuin sinun huonesas on.

1:3 Armo olcon teidän cansan/ ja rauha Jumalalda meidän Isäldäm/ ja Herralda Jesuxelda Christuxelda.

1:4 Minä kijtän minun Jumalatani/ ja muistan aina sinua minun rucouxisani:

1:5 Että minä cuulen sijtä rackaudesta ja uscosta cuin sinulla Herran Jesuxen päälle on/ ja caickein Pyhäin tygö:

1:6 Että sinun uscos/ joca meille yhteinen on/ tulis sinusa caiken hywyden tuntemisen cautta woimallisexi/ joca teillä Jesuxes Christuxes on.

1:7 Sillä meillä on suuri ilo ja lohdutus sinun rackaudestas/ että pyhäin sydämet sinun cauttas/ racas weljen/ wirwoitetut owat.

1:8 Sentähden/ waicka minulla on suuri uscallus Christuxes/ käske sinua mitä sinun tehdä tule:

1:9 Nijn minä cuitengin tahdon rackauden puolesta ainoastans neuwoa/ minä joca taincaltainen olen/ nimittäin/

nyt myös Kristuksen Jeesuksen vanki -	myös Jesuksen Kristuksen vanki.	wanha Pawali: mutta nyt semmengin Jesuxen Christuxen fangi.
1:10 pyydän sinua poikani puolesta, jonka minä kahleisani synnytin, Onesimuksen puolesta,	1:10 Niin minä siis neuvon sinua, minun poikani Onesimuksen puolesta, jonka minä siteissäni siitin,	1:10 Nijn minä sijs neuwon sinua/ minun lapsen/ Onesimuxen puolesta/ jonga minä siteissäni synnytin:
1:11 sinulle ennen hyödyttömän, mutta nyt sekä sinulle että minulle hyödyllisen;	1:11 Joka sinulle muinen kelvotoin oli, mutta nyt sinulle ja minulle kyllä tarpeellinen, jonka minä nyt olen lähettänyt jälleen.	1:11 Joca sinulle muinen kelwotoin oli/ mutta nyt sinulle ja minulle kyllä tarpellinen.
1:12 hänet minä lähetän sinulle takaisin, hänet, se on: oman sydämeni.	1:12 Mutta ota häntä vastaan; sillä hän on minun oma sydämeni.	1:12 Jonga minä nyt olen lähettänyt jällens/ mutta ota händä watan: sillä hän on minun oma sydämen.
1:13 Olisin tahtonut pidättää hänet tykönäni, että hänen sijassasi olisi palvellut minua, joka olen evankeliumin tähden kahleissa;	1:13 Minä tahdoin häntä pitää minun tykönäni, että hän minua sinun puolestas evankeliumin siteissä palvelis.	1:13 Minä kyllä tahdoin händä pitää minun tykönäni/ että hän minua sinun puolestas näisä Evangeliumin siteisä palwelis:
1:14 mutta ilman sinun suostumustasi en tahtonut tehdä mitään, ettei hyvyytesi olisi ikäänkuin pakollinen, vaan vapaaehtoinen.	1:14 Mutta en minä tahtonut mitään ilman sinun suosiotas tehdä, ettei sinun hyvyytes pitänyt oleman niinkuin vaadittu, vaan vapaa-mielinen.	1:14 Mutta en minä tahtonut mitän ilman sinun suosiotas tehdä/ ettei sinun hywydes pitänyt oleman nijncuin waadittu/ waan nijncuin wapan-mielisen.
1:15 Sillä ehkäpä hän sentähden joutui eroamaan sinusta ajaksi, että saisit hänet takaisin iäksi,	1:15 Sillä sentähden hän hetkeksi sinulta läksi, että hänen ijäksi saisit jällensä,	1:15 Sillä sentähden hän hetkexi sinulda läxi/ että hänen ijäxi saisit jällens.
1:16 ei enää orjana, vaan orjaa enempänä: rakkaana veljenä, ylen rakkaana jo minulle, kuinka paljoa enemmän sitten sinulle, sekä ihmisenä että Herran omana!	1:16 Ei nyt silleen niinkuin palvelian, vaan enemmän palvelian ja niinkuin rakkaan veljen, erinomattain minulle, mutta kuinka paljoa enemmän sinulle, sekä lihan kautta että Herrassa.	1:16 Ei nyt sillen nijncuin jongun palwelian/ waan enämmin cuin palwelian/ ja/ nijncuin rackan weljen: erinomattain minulle: mutta cuinga paljo enämmin sinulle/ sekä lihan cautta/ että Herrasa.
1:17 Jos siis pidät minua toverinasi, niin ota hänet luoksesi niinkuin minut;	1:17 Jos sinä siis minun kumppaninas pidät, niin ota häntä vastaan niinkuin minuakin.	1:17 Jos sinä sijs nyt minun weljenäs pidät/ nijn ota händä watan/ nijncuin minuakin.
1:18 mutta jos hän on tehnyt sinulle jotakin vääryyttä tai on sinulle jotakin velkaa, niin pane se minun laskuuni.	1:18 Mutta jos hän jotakin sinua wahingoittanut on eli on sinulle velkaa, niin sano minun syykseni.	1:18 Mutta jos hän jotakin sinua wahingoittanut on/ eli on sinulle welca/ nijn sano minun syyxeni:
1:19 Minä, Paavali, kirjoitan	1:19 Minä Paavali olen tä-	1:19 Minä Pawali olen tämän

omalla kädelläni: "Minä sen maksan"; saattaisinpa sanoa: pane se omaan laskuusi; sillä sinä olet minulle velkaa oman itsesikin.

1:20 Niin, veljeni, jospa saisin sinusta hyötyä Herrassa; virvoita sydäntäni Kristuksessa.

1:21 Luottaen kuuliaisuuteesi minä kirjoitan sinulle, ja minä tiedän, että sinä teet enemmänkin, kuin mitä sanon.

1:22 Lisäksi vielä: valmista minulle maja luonasi; toivon näet, että minut rukoustenne kautta lahjoitetaan teille.

1:23 Tervehdyksen lähettävät sinulle Epafiras, minun vankitoiverini Kristuksessa Jeesuksessa,

1:24 Markus, Aristarkus, Demas ja Luukas, jotka ovat minun työtovereitani.

1:25 Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa.

män omalla kädelläni kirjoittanut ja tahdon sen sinulle maksaa, etten minä sinulle sanoisi, että myös sinun itses minulle velkapää olet.

1:20 Armas veljeni! suo minun ihastua sinusta Herrassa, virvoita minun sydämeni Herrassa.

1:21 Minä kirjoitin sinulle luottain sinun kuuliaisuutees, tietäen sinun enemmän tekevän kuin minä sanonkaan.

1:22 Valmista myös minulle majaa; sillä minä toivon, että minä teidän rukoustenne kautta teille lahjoitetaan.

1:23 Sinua tervehtivät Epaphras, (minun kansavankini Kristuksessa Jeesuksessa,)

1:24 Markus, Aristarkus, Demas, Luukas, minun apulaiseni.

1:25 Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, amen! «Kirjoitettu Philemonille Roomista palvelian Onesimuksen kanssa.»

omalla kädelläni kirjoittanut/ ja tahdon sen sinulle maxa/ etten minä sanois/ että sinä minulle sinus idze welcapääxi tehnyt olet.

1:20 Armas weljen/ suo minun ihastua sinusta Herrasa: Wirwota minun sydämen Herrasa.

1:21 Minä kirjoitin sinun tygös/ luottain minuani sinun cuuliaisutees: tieten sinun enemmän tekewän/ cuin minä sanongan.

1:22 Walmista myös minulle maja: Sillä minä toiwon/ että minä teidän rucouxenne awulla teille lahjoitetan.

1:23 Terwettävät sinua Epaphras/ minun cansafangin Christuxes Jesuxes:

1:24 Marcus/ Aristarchus/ Demas ja Lucas minun apulaiseni.

1:25 Meidän Herran Jesuxen Christuxen Armo olcon teidän hengenne cansa/ Amen.

PAVALIN KIRJE TIITUKSELLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Jumalan palvelija ja Jeesuksen Kristuksen apostoli Jumalan valittujen uskoa ja sen totuuden tuntemista varten, joka on jumalisuuden mukainen,

1:2 apostoli sen iankaikkisen elämän toivon perusteella, jonka Jumala, joka ei valhettele, on luvannut ennen ikui-

P. PAAVALIN EPISTOLA TIITUKSELLE

1 LUKU

1:1 Paavali, Jumalan palvelia ja Jeesuksen Kristuksen apostoli, Jumalan valittuun uskon jälkeen ja totuuden tunnon, joka jumalisuuden jälkeen on,

1:2 Ijankaikkisen elämän toivoon, jonka Jumala, joka ei valehdella taida, ennen ijankaikkisia aikoja luvannut on,

P. Pawalin Epistola Tituxen tygö

I. Lucu.

1:1 PAwali Jumalan palwelia/ Jesuxen Christuxen Apostoli/ saarnaman Jumalan walituille Usco ja totuden tundo

1:2 Joca saatta jumalisuteen/ toiwos/ ijancaickiseen elämään: jonga Jumala/ joca ei walehdella tai-

sia aikoja-

1:3 mutta kun aika oli tullut, ilmoitti hän sanansa saarnassa, joka on uskottu minulle Jumalan, meidän vapahtajamme käskyn mukaan:

1:4 Tiitukselle, oikealle pojalleni yhteisen uskomme perusteella. Armo ja rauha Isältä Jumalalta ja meidän Vapahtajaltamme Kristukselta Jeesuselta!

1:5 Minä jätin sinut Kreettaan sitä varten, että järjestäisit, mitä vielä jäi järjestämättä, ja että asettaisit, niinkuin minä sinulle määräsin, joka kaupunkiin vanhimmat,

1:6 jos missä olisi joku nuhteeton, yhden vaimon mies, jonka lapset ovat uskovia, eivät irstaudesta syytettyjä eivätkä niskoittelevia.

1:7 Sillä seurakunnan kaitsijan on, niinkuin Jumalan huoneenhaltijan tulee, oltava nuhteeton, ei itserakas, ei pikavihainen, ei juomari, ei tappelija, ei häpeällisen voiton pyytjä,

1:8 vaan vieraanvarainen, hyvää rakastava, maltillinen, oikeamielinen, pyhä, itsensähillitseväinen;

1:9 hänen tulee pysyä kiinni opinmukaisessa, luotettavassa sanassa, että olisi kykenevä sekä neuvomaan terveellä opilla että kumoamaan vastaansanojain väitteet.

1:10 Sillä paljon on niskoittelevia, turhanpuhujia ja eksyttäjiä, varsinkin ympärileikattu-

1:3 Mutta ajallansa sanansa ilmoitti saarnan kautta, joka minulle uskottu on, Jumalan meidän Vapahtajamme käskyn jälkeen,

1:4 Titukselle, toimelliselle pojalleni, meidän molempain uskomme jälkeen: armo, laupius, rauha Isältä Jumalalta ja meidän Vapahtajaltamme, Herralta Jesukselta Kristukselta!

1:5 Sentähden minä sinun Kreetaan jätin, että sinun pitää toimittaman, mitä vielä puuttuu, ja pappeja kuhunkin kaupunkiin asettamaan, niinkuin minä sinulle käskenyt olen:

1:6 Jos joku nuhteetoin ja yhden emännän mies on, jolla uskolliset lapset ovat, ei juomariksi eli kankeiksi soimatut.

1:7 Sillä piispan tulee nuhteettoman olla, niinkuin Jumalan huoneen haltian, ei röyhkiän, ei tylyn, ei juomarin, ei tappelian, ei ilkiän voiton pyytäjän,

1:8 Mutta vierasten holhojan, hyväntahtoisen, siivollisen, hurskaan, pyhän ja puhtaan,

1:9 Ja kiinnipitävän puhtaasta ja opettavaisesta sanasta, että hän olisi väkevä terveellisen opin kautta neuvomaan ja vastaanseisovia voittamaan.

1:10 Sillä monta on tottelematointa, turhan puhujaa ja mielen kääntäjää, enimmästi ne, jotka ympärileikkaukses-

da/ ennen mailmallisia aikoja lupais.

1:3Mutta ajallans on hän sanans ilmoittanut saarnan kautta: joca minulle uscottu on/ Jumalan/ meidän Wapahtajam käskyn jälken.

1:4 Tituxelle minun toimelliselle pojalleni/ meidän molembaidem uscom jälken. Armo/ laupius/ rauha Isäldä Jumalalda/ ja meidän Wapahtajaldam HERralda Jesuselda Christuxelda.

1:5 SEntähden minä sinun Cretaan jätin/ että sinun pitää toimittaman mitä vielä puuttu/ ja Pappeja cuhungijn Caupungijn asettaman/ nijncuin minä sinulle käskenyt olen.

1:6 Sen joca nuhtetoin ja yhden emännän mies on: jolla uscolliset lapset owat/ ei juomarixi ja cangeixi soimatut.

1:7 Sillä Pispän tule nuhtetoman olla/ nijncuin Jumalan huonen haldian: ei röyckiän/ ei tylyn/ ei juomarin/ ei tappelian/ ei ilkiän voiton pyytäjän:

1:8 Mutta wierasten holhojan/ hyväntahtoisen/ sijwollisen/ hurscan/ pyhän ja puhtan.

1:9 Ja kijnnipitäwän puhtasta ja opettawaisesta sanasta/ että hän olisi wäkevä terwellisen opin cautta neuwoman/ ja wastanseisoita woittaman.

1:10 Sillä monda on julma/ turhan puhujata ja mielen käändäjätä/ enimmäst ne

jen joukossa;

1:11 semmoisilta on suu tukittava, sillä he kääntävät ylösalaisin kokonaisia huonekuntia opettamalla sopimattomia häpeällisen voiton vuoksi.

1:12 Eräs heistä, heidän oma profeettansa, on sanonut: "Petturi Kreetan mies, peto ilkeä, laiskurivatsa."

1:13 Tämä todistus on tosi; sentähden nuhtele heitä ankarasti, että tulisivat uskossa terveiksi

1:14 eivätkä kiinnittäisi huomiotansa juutalaisiin taruihin eikä totuudesta pois kääntyvien ihmisten käskyihin.

1:15 Kaikki on puhdasta puhtaille; mutta saastaisille ja uskottomille ei mikään ole puhdasta, vaan heidän sekä mielensä että omatuntonsa on saastainen.

1:16 He väittävät tuntevansa Jumalan, mutta teoillaan he hänet kieltävät, sille he ovat inhottavia ja tottelemattomia ja kaikkiin hyviin tekoihin kelvottomia.

Tiitus 2 LUKU

2:1 Mutta sinä puhu sitä, mikä terveeseen oppiin soveltuu:

2:2 vanhat miehet olkoot raittiit, arvokkaat, siveät ja uskossa, rakkaudessa ja kärsivällisyydessä terveet;

2:3 niin myös vanhat naiset olkoot käytöksessään niinkuin pyhien sopii, ei panettelijoita, ei paljon viinin orjia, vaan hyvään neuvoja,

ta ovat,

1:11 Joidenka suu pitää tukittaman, jotka koko huoneet kääntävät pois ja häpiällisen voiton tähden kelvottomia opettavat.

1:12 Yksi heistä sanoi, heidän oma prophetansa: Kretalaiset ovat aina valehteliat, pahat pedot ja laiskat vatsat.

1:13 Tämä todistus on tosi; sentähden nuhtele heitä kovin, että he uskossa terveet olisivat,

1:14 Eikä Juudalaisten turhia juttuja ja ihmisten käskyjä tottelisi, jotka itsensä totuudesta kääntävät pois.

1:15 Kaikki ovat puhtaille puhtaat, mutta saastaisille ja uskottomille ei mikään puhdas ole, vaan sekä heidän mielensä että omatuntonsa on saastainen.

1:16 He sanovat tuntevansa Jumalan, mutta töillänsä he sen kieltävät, ja ovat kauhiat ja kovakorvaiset ja kaikkiin hyviin töihin kelvottomat.

2 LUKU

2:1 Mutta puhu sinä niitä, mitkä ovat terveelliseen oppiin soveliaat:

2:2 Että vanhat olisivat raittiit, kunnialliset, siivolliset, lujat uskossa, rakkaudessa ja kärsivällisyydessä;

2:3 Vanhat vaimot myös käyttäisivät itsensä niin kuin pyhain sopii, ei panetteliat, eikä juomarit, mutta hyvin opettavaiset:

jotca ymbärinsleickauxesta owat.

1:11 Joidenga suu pitä tukittaman/ jotca coco huonet käändäwät/ ja häpiälisen woiton tähden kelwottomia opettawat.

1:12 Yxi heidän Prophetais-tans sanoi: Cretalaiset owat aina walehteliat/ pahat pedot ja laiscat wadzat.

1:13 Tämä on tosi/ sentähden nuhtele heitä cowin/ että he uscosa terwet olisit.

1:14 Eikä Judalaisten turhia juttuja ja ihmisten käskyjä tottelis/ jotca idzens totuudesta poiskäändäwät.

1:15 Caicki puhtat puhtaille owat/ mutta saastaisille ja uscottomille ei mikän puhdas ole/ waan sekä heidän mielens että omatundons saastainen on.

1:16 He sanowat tundewans Jumalan/ mutta töilläns he sen kieldäwät/ ja owat cauhistus/ ja cowacorwaiset ja caickijn hywijn töihin kelwotomat.

II. Lucu.

2:1 MUtta puhu sinä sowe-liast/ sen terwellisen opin jälkeen.

2:2 Että wanhat olisit raitit/ cunnialiset/ sijwolliset/ lujat uscosa/ rackaudesa ja kärsimisesä.

2:3 Että wanhat waimot myös käyttäisit idzens/ nijncuin Pyhain sopi/ ei panetteliat/ eikä juomarit/ mutta hywin opettawaiset.

2:4 voidakseen ohjata nuoria vaimoja rakastamaan miehiänsä ja lapsiansa,	2:4 Että nuoret vaimot heiltä hyviä tapoja oppisivat, miehiänsä rakastaisivat, lapsensa rakkaina pitäisivät,	2:4 Joilda nuoret vaimot ta-voja oppisit/ että he heidän miehiänsä rakastaisit/ lapsens rakkana pitäisit/
2:5 olemaan siveitä, puhtaita, kotinsa hoitajia, hyviä, miehilleen alamaisia, ettei Jumalan sana pilkatuksi tulisi.	2:5 Olisivat siviät, puhtaat, kotonansa pysyväiset, hyvät, miehilleen alamaiset, ettei Jumalan sana pilkatuksi tulisi.	olisit siwiät ja puhtat: 2:5 Talolliset/ hyvät/ ja heidän miehilleen alammaitset/ ettei Jumalan sana pilkatuksi tulisi.
2:6 Nuorempia miehiä samoin kehoita käyttäytymään siveästi.	2:6 Neuvo myös nuoria miehiä siviästi olemaan.	2:6 Neuvo myös nuoria miehiä siwiäst oleman.
2:7 Aseta itsesi kaikessa hyvien tekojen esikuvaksi, olkoon opetuksesi puhdasta ja arvokasta	2:7 Aseta itses kaikissa hyvän töiden esikuvaksi, vilpittömällä opetuksella ja kunniallisuudella,	2:7 Caikis aseta idzes hyvän töiden cuwaxi/ wilpittömällä opetuxella/ cunnialisudella/
2:8 ja puheesi tervettä ja moitteetonta, että vastustaja häpeäisi, kun hänellä ei ole meistä mitään pahaa sanottavana.	2:8 Terveellisellä ja nuhteettomalla sanalla, että se, joka itsensä vastaan panee, häpeäisi eikä mitään löytäisi meistä pahoin puhuaksensa.	terwelligellä ja nuhtettomalla sanalla. 2:8 Että wastahacoiset häpeisit/ eikä mitän löydäis meistä pahoin puhuaxens.
2:9 Kehota palvelijoita olemaan isännilleen kaikessa alamaisia, heille mieliksi, etteivät vastustele,	2:9 Neuvo palvelioita isännilleen alamaiset olemaan, ja kaikissa kelmolliseksi, ei vastataan sanojat,	2:9 Neuwo palwelioita Isännilleen alammaitset oleman/ ja caikisa kelmollisexi/ ei nurisiat
2:10 etteivät näpistele, vaan kaikin tavoin osoittavat vilpittöntä uskollisuutta, että he Jumalan, meidän vapahtajamme, opin kaikessa kaunistaisivat.	2:10 Ei pettäväiset, vaan kaiken hyvän uskollisuuden näyttäväiset, että he Jumalan meidän Vapahtajamme opin kaikissa kaunistavat.	eikä wäärät: 2:10 Mutta että he uscolliset olisit/ ja Jumalan meidän wapahtajam opin caikis caunistaisit.
2:11 Sillä Jumalan armo on ilmestynyt pelastukseksi kaikille ihmisille	2:11 Sillä Jumalan armo, kaikille ihmisille terveellinen, on ilmestynyt.	2:11 Sillä caikille ihmisille on Jumalan Armo ilmestynyt:
2:12 ja kasvattaa meitä, että me, hyljäten jumalattomuuden ja maailmalliset himot, eläisimme siveästi ja vanhurskaasti ja jumalisesti nykyisessä maailmanajassa,	2:12 Joka meidät opettaa kaiken jumalattoman menon hylkäämään ja maailmalliset himot, ja tässä maailmassa siviästi ja hurskaasti ja jumalisesti elämään,	2:12 Joca meidän opetta caiken jumalattoman menon hyljämän ja mailmalliset himot/ ja täsä mailmas raitist/ hurscast ja jumalisest elämän.
2:13 odottaessamme autuaallisen toivon täyttymistä ja suuren Jumalan ja Vapahtajamme Kristuksen Jeesuksen kirkkauden ilmestymistä,	2:13 Ja odottamaan autuaallista toivoa, ja suuren Jumalan ja meidän Lunastajamme Jeesuksen Kristuksen ilmestystä,	2:13 Ja odottaman autualista toivo/ ja suuren Jumalan/ ja meidän Lunastajam Jesuxen Christuxen ilmestystä.
2:14 hänen, joka antoi itsen-	2:14 Joka itsensä antoi mei-	2:14 Joca idzens andoi mei-

sä meidän edestämme lunastukseen meidät kaikesta laittomuudesta ja puhdistukseen itselleen omaisuudeksi kansan, joka hyviä tekoja ahkeroitsee.

2:15 Puhu tätä ja kehoita ja nuhteleva kaikella käskyvallalla. Älköön kukaan sinua halveksiko.

Tiitus 3 LUKU

3:1 Muistuta heitä olemaan hallituksille ja esivalloille alamaiset, kuuliaiset, kaikkiin hyviin tekoihin valmiit,

3:2 etteivät ketään herjaa, eivät riitele, vaan ovat lempeitä ja osoittavat kaikkea sävyisyyttä kaikkia ihmisiä kohtaan.

3:3 Olimmehan mekin ennen ymmärtämättömiä, tottelemattomia, eksyksissä, moninaisten himojen ja hekumain orjia, olimme pahuudessa ja kateudessa, olimme inhottavia ja vihasimme toisiamme.

3:4 Mutta kun Jumalan, meidän vapahtajamme, hyvyys ja ihmisrakkaus ilmestyi,

3:5 pelasti hän meidät, ei vanhurskaudessa tekemiemme tekojen ansiosta, vaan laupeutensa mukaan uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta,

3:6 jonka Hengen hän runsaasti vuodatti meihin meidän Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta,

3:7 että me vanhurskautettui-

dän edestämme, että hän meitä kaikesta vääryydestä lunastais ja itsellensä erinomaiseksi kansaksi puhdistais, ahkeraksi hyviin töihin.

2:15 Näitä sinä puhu ja neuvo, ja kaikella todella nuhteleva: ei myös kenenkään pidä sinun katsoman ylön.

3 LUKU

3:1 Neuvo heitä, että he päämiehille ja esivallalle kuuliaiset olisivat, että he kaikkiin hyviin töihin valmiit olisivat:

3:2 Ettei he ketään pilkkaisi, eikä riitaiset olisi, vaan sopi- vaiiset, osoittain kaikille ihmisille siveyttä.

3:3 Sillä me olimme myös muinen taitamattomat, kovakorvaiset, eksyväiset, palvellen himoja ja moninaisia hekumia, ja vaelsimme pahuudessa ja kateudessa, vainoten ja vihaten toinen toistamme.

3:4 Mutta sittekuin Jumalan meidän Vapahtajamme hyvyys ja rakkaus ihmisille ilmestyi,

3:5 Ei vanhurskauden töiden kautta, joita me tehneet olemme, vaan laupiutensa kautta hän meidät autuaaksi teki, uuden syntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta,

3:6 Jonka hän meidän päälleimme, Jesuksen Kristuksen meidän Vapahtajamme kautta, runsaasti vuodattanut on:

3:7 Että me hänen armonsa

dän edestäm/ että hän meitä kaikesta vääryydestä lunastais/ ja idzellens erinomaiseksi Canssaxi puhdistais/ ahkeraxi hywijin töihin.

2:15 Näitä sinä puhu ja neuvo/ ja caikella todella nuhteleva: ei myös kenengän pidä sinua ylöncazoman.

III. Lucu .

3:1 NEuwo heitä/ että he Päämiehillens ja Esiwallallens alammaiset ja cuuliaiset olisit/ että he caickijn hywijin töihin walmit olisit.

3:2 Ettei he kenestäkän pahoin puhuis/ eikä rijtaiset olis/ vaan sopiwaiset/ osottain caikille ihmisille caicke siweyttä.

3:3 Sillä me olimma myös muinen taitamattomat/ covacorwaiset ja exywäiset/ palwellen himoja ja moninaisia hecumita/ ja waelsimma pahudes ja cateudes/ wainoten ja wihaten toinen toistam.

3:4 MUtta sijttecuin Jumalan meidän Wapahtajam hywyys ja rackaus ihmisille ilmestyi:

3:5 Ei wanhurscauden töiden cautta/ cuin me tehnet olemma: waan hänen laupiudens cautta hän meidän autuaxi teki/ vden syndymisen peson/ ja Pyhän Hengen vdistuxen cautta.

3:6 Jonga hän meidän päälleimme/ Jesuxen Christuxen meidän Wapahtajamme cautta/ runsast vuodattanut on:

3:7 Että me hänen Armons

na hänen armonsa kautta tulisimme iankaikkisen elämän perillisiksi toivon mukaan.

3:8 Tämä sana on varma, ja minä tahdon, että sinä näitä teroitat, niin että ne, jotka Jumalaan uskovat, ahkeroisivat hyvien tekojen harjoittamista. Nämä ovat hyviä ja hyödyllisiä ihmisille.

3:9 Mutta vältä mielettömiä riitakysymyksiä ja sukuluetteiloita ja kinastelua ja kiistoja laista, sillä ne ovat hyödyttömiä ja turhia.

3:10 Harhaoppista ihmistä karta, varoitettuasi häntä kerran tai kahdesti,

3:11 sillä sinä tiedät, että semmoinen ihminen on joutunut harhaan ja tekee syntiä, ja hän on itse itsensä tuominut.

3:12 Kun lähetän luoksesi Artemaan tai Tykikuksen, niin tule viipymättä minun tyköni Nikopoliin, sillä siellä olen päättänyt viettää talven.

3:13 Varusta huolellisesti matkalle Zeenas, lainoppinut, ja Apollos, ettei heiltä mitään puuttuisi.

3:14 Oppikoot meikäläisetkin, tarpeen vaatiessa, harjoittamaan hyviä tekoja, etteivät jäisi hedelmättömiksi.

3:15 Tervehdyksen lähettävät sinulle kaikki, jotka ovat minun kanssani. Sano tervehdys niille, jotka pitävät meitä rakaina uskossa. Armo olkoon kaikkien teidän kanssanne.

kautta vanhurskaiksi tulisimme ja iankaikkisen elämän perillisiksi toivon jälkeen.

3:8 Tämä on totinen sana ja näitä minä tahdon sinun vahvasti opettaman, että ne, jotka Jumalan päälle uskonneet ovat, ahkeroisivat hyvissä töissä muiden edellä käydä: nämät ovat ihmisille hyvät ja tarpeelliset.

3:9 Mutta hulluja tutkimisia, polvilukuja, riitoja ja kilvoituksia laista vältä; sillä ne ovat turhat ja kelvottomat.

3:10 Eriseuraista ihmistä pakene, kun häntä kerta taikka kahdesti neuvottu on,

3:11 Tietäen, että senkaltainen on käännetty pois ja syntiä tekee, niinkuin se, joka itsensä tuominut on.

3:12 Kun minä Artemaan eli Tykikuksen sinun tykösi lähetän, niin riennä sinä minun tyköni Nikopoliin; sillä minä olen aikoinut siellä talvea pitää.

3:13 Lähetä Zenas, lainoppinut, ja Apollo visusti matkaan, ettei heiltä mitään puuttuisi.

3:14 Mutta anna myös niidenkin, jotka meidän ovat, oppia hyvissä töissä muiden edellä käymään, kussa niin tarvitaan, ettei heidän hedelmättömät olisi.

3:15 Sinua tervehtivät kaikki, jotka minun kanssani ovat. Tervehdi niitä, jotka meitä uskossa rakastavat. Armo olkoon teidän kaikkien kanssanne, amen!

cautta vanhurskaksi tulisimme/ ja ijancaikkisen elämän perillisiksi/ toivon jälkeen.

Tämä on totinen tosi.

3:8 Näitä minä tahdon sinun vahvasti opettaman/ että ne jotka Jumalan päälle uskonneet ovat/ ahkeroidzisit cugin wirasans/ hywisä töisä olla: sillä ne ovat ihmisille hyvät ja tarpelliset:

3:9 Mutta hulluja tutkimisia/ polwiluguja/ riitoja ja kilvoituksia wäldä/ jotka turhat ja kelwottomat ovat.

3:10 Eriseuraista ihmistä pakene/ cosca händä kerta taicka cahdesti neuwottu on.

3:11 Tieten että sencaltainen on poiskääty/ ja syndiä teke/ nijncuin se joca idzens duominut on.

3:12 Cosca minä Arteman eli Tychicuxen sinun tygös lähettän/ nijn riennä sinuas minun tygöni Nicopolijn: sillä minä olen aicoinut siellä talwe pitää.

3:13 Lähetä Zena Lainoppinut/ ja Apollo wisusti matcan/ ettei heildä mitän puuttuisi.

3:14 Mutta anna myös niidenkin/ cuin meidän ovat/ oppia hywisä töisä wircans toimittaman/ cusa nijn tarwitan/ ettei hekän hedelmättömät olisi.

3:15 Sinua terwettäwät caicki cuin minun cansani ovat. Terwetä sinä nijtä cuin meitä uscosa racastawat. Armo olcon teidän caickein cansan/ Amen.

**PAAVALIN KIRJE
FILEMONILLE**

1 LUKU

1:1 Paavali, Kristuksen
Jeesuksen vanki, ja veli
Timoteus rakkaalle
Filemonille,
työtoverillemme,

1:2 ja Appialle,
sisarellemme, ja
Arkippukselle,
taistelutoverillemme, ja
sinun kodissasi
kokoontuvalle
seurakunnalle.

1:3 Armo teille ja rauha
Jumalalta, meidän
Isältämme, ja Herralta
Jeesukselta Kristukselta!

1:4 Minä kiitän Jumalaani
aina, muistaessani sinua
rukouksissani,

1:5 sillä minä olen
kuullut sinun
rakkaudestasi ja
uskostasi, joka sinulla on
Herraan Jeesukseen ja
kaikkia pyhiä kohtaan;

1:6 ja rukoukseni on,
että sinun uskosi, se
usko, joka on meille
yhteinen, olisi väkevä
kaiken hyvän
tuntemisessa, mikä meillä
Kristuksessa on.

**P. PAAVALIN EPISTOLA P. Pawalin Epistola
PHILEMONILLE Philemonin tygö**

1 LUKU

1:1 Paavali, Kristuksen
Jeesuksen vanki, ja veli
Timoteus, rakkaalle
Philemonille, ja meidän
apulaisellemme,

1:2 Ja rakkaalle Appialle
ja Arkippukselle, meidän
kanssapalveliallemme, ja
seurakunnalle, joka
sinun huoneessas on:

1:3 Armo olkoon teille ja
rauha Jumalalta,
meidän Isältämme ja
Herralta Jeesukselta
Kristukselta!

1:4 Minä kiitän minun
Jumalaani ja muistan
aina sinua minun
rukouksissani,

1:5 Että minä kuulen
siitä rakkaudesta ja
uskosta, joka sinulla
Herran Jeesuksen päälle
on ja kaikkein pyhain
tykö:

1:6 Että sinun uskos,
joka meille yhteinen on,
tulis sinussa kaiken
hyvyyden tuntemisen
kautta voimalliseksi,
joka teillä Kristuksessa
Jeesuksessa on.

I. Lucu .

1:1 Pawali Jesuxen
Christuxen sidottu/ ja
veli Timotheus.
1:2 Rackalle Philemonille/
ja meidän
apulaisellemme/

ja rackalle Appialle/ ja
Archippuxelle meidän
cansaweljellem/ ja sille
Seuracunnalle/ cuin
sinun huonesas on.

1:3 Armo olcon teidän
cansan/ ja rauha
Jumalalda meidän
Isäldäm/ ja Herralda
Jesuxelda Christuxelda.

1:4 Minä kijtän minun
Jumalatani/ ja muistan
aina sinua minun
rucouxisani:

1:5 Että minä cuulen sijtä
rackaudesta ja uscosta
cuin sinulla Herran
Jesuxen päälle on/ ja
caickein Pyhain tygö:

1:6 Että sinun uscos/
joca meille yhteinen on/
tulis sinusa caiken
hyvyyden tundemisen
cautta woimallisexi/ joca
teillä Jesuxes Christuxes
on.

1:7 Sillä minä olen saanut paljon iloa ja lohdutusta sinun rakkaudestasi, koska pyhien sydämet ovat virvoittuneet sinun kauttasi, veljeni.

1:8 Sentähden, vaikka minulla Kristuksessa on paljon rohkeutta käskeä sinua tekemään, mitä tehdä tulee,

1:9 niin rakkauden tähden minä kuitenkin mieluummin pyydän, olen tämmöinen kuin olen, minä vanha Paavali, ja nyt myös Kristuksen Jeesuksen vanki -

1:10 pyydän sinua poikani puolesta, jonka minä kahleissani synnytin, Onesimuksen puolesta,

1:11 sinulle ennen hyödyttömän, mutta nyt sekä sinulle että minulle hyödyllisen;

1:12 hänet minä lähetän sinulle takaisin, hänet, se on: oman sydämeni.

1:13 Olisin tahtonut pitää hänet tykönäni, että hän sinun sijassasi

1:7 Sillä meillä on suuri ilo ja lohdutus sinun rakkaudestas, että pyhain sydämet sinun kauttas, rakas veljeni, virvoitetut ovat.

1:8 Sentähden vaikka minulla on suuri uskallus Kristuksessa käskeä sinua, mitä sinun tehdä tulee,

1:9 Niin minä kuitenkin tahdon rakkauden puolesta ennen rukoilla, minä, joka tainkaltainen olen, nimittäin vanha Paavali, mutta nyt myös Jesuksen Kristuksen vanki.

1:10 Niin minä siis neuvon sinua, minun poikani Onesimuksen puolesta, jonka minä siteissäni siitin,

1:11 Joka sinulle muinen kelvotoin oli, mutta nyt sinulle ja minulle kyllä tarpeellinen, jonka minä nyt olen lähettänyt jälleen.

1:12 Mutta ota häntä vastaan; sillä hän on minun oma sydämeni.

1:13 Minä tahdoin häntä pitää minun tykönäni, että hän minua sinun puolestas evankeliumin

1:7 Sillä meillä on suuri ilo ja lohdutus sinun rakkaudestas/ että pyhain sydämet sinun cauttas/ racas veljen/ wirwotetut owat.

1:8 Sentähden/ waicka minulla on suuri uscallus Christuxes/ käske sinua mitä sinun tehdä tule:

1:9 Nijn minä cuitengin tahdon rackauden puolesta ainoastans neuwoa/ minä joca taincaltainen olen/ nimittäin/ wanha Pawali: mutta nyt semmengin Jesuxen Christuxen fangi.

1:10 Nijn minä sijs neuwon sinua/ minun lapsen/ Onesimuxen puolesta/ jonga minä siteisäni synnytin:

1:11 Joca sinulle muinen kelwotoin oli/ mutta nyt sinulle ja minulle kyllä tarpellinen.

1:12 Jonga minä nyt olen lähettänyt jällens/ mutta ota händä watan: sillä hän on minun oma sydämen.

1:13 Minä kyllä tahdoin händä pitä minun tykönäni/ että hän minua

olisi palvellut minua, joka olen evankeliumin tähden kahleissa;

1:14 mutta ilman sinun suostumustasi en tahtonut tehdä mitään, ettei hyvytyesi olisi ikäänkuin pakollinen, vaan vapaaehtoinen.

1:15 Sillä ehkäpä hän sentähden joutui eroamaan sinusta ajaksi, että saisit hänet takaisin iäksi,

1:16 ei enää orjana, vaan orjaa enempanä: rakkaana veljenä, ylen rakkaana jo minulle, kuinka paljoa enemmän sitten sinulle, sekä ihmisenä että Herran omana!

1:17 Jos siis pidät minua toverinasi, niin ota hänet luoksesi niinkuin minut;

1:18 mutta jos hän on tehnyt sinulle jotakin vääryyttä tai on sinulle jotakin velkaa, niin pane se minun laskuuni.

1:19 Minä, Paavali, kirjoitan omalla kädelläni: "Minä sen maksan"; saattaisinpa sanoa: pane se omaan laskuusi; sillä sinä olet minulle velkaa oman itsesikin.

siteissä palvelis. 1:14 Mutta en minä tahtonut mitään ilman sinun suosiotas tehdä, ettei sinun hyvytyes pitänyt oleman niinkuin vaadittu, vaan vapaamielinen.

1:15 Sillä sentähden hän hetkeksi sinulta läksi, että hänen ijäksi saisit jälleensä,

1:16 Ei nyt silleen niinkuin palvelian, vaan enemmän palvelian ja niinkuin rakkaan veljen, erinomattain minulle, mutta kuinka paljoa enemmän sinulle, sekä lihan kautta että Herrassa.

1:17 Jos sinä siis minun kumppaninas pidät, niin ota häntä vastaan niinkuin minuakin.

1:18 Mutta jos hän jotakin sinua vahingoittanut on eli on sinulle velkaa, niin sano minun syykseni.

1:19 Minä Paavali olen tämän omalla kädelläni kirjoittanut ja tahdon sen sinulle maksaa, etten minä sinulle sanoisi, että myös sinun itses minulle velkapää olet.

sinun puolestas näisä Evangeliumin siteisä palvelis:

1:14 Mutta en minä tahtonut mitän ilman sinun suosiotas tehdä/ ettei sinun hyvydes pitänyt oleman nijncuin waadittu/ waan nijncuin wapanmielisen.

1:15 Sillä sentähden hän hetkexi sinulda läxi/ että hänen ijäxi saisit jälleensä.

1:16 Ei nyt sillen nijncuin jongun palwelian/ waan enämmin cuin palwelian/ ja/ nijncuin rackan weljen: erinomattain minulle: mutta cuinga paljo enämmin sinulle/ sekä lihan cautta/ että Herrassa.

1:17 Jos sinä sijs nyt minun weljenäs pidät/ nijn ota händä wasthan/ nijncuin minuakin.

1:18 Mutta jos hän jotakin sinua wahingoittanut on/ eli on sinulle welca/ nijn sano minun syyxeni:

1:19 Minä Pawali olen tämän omalla kädelläni kirjoittanut/ ja tahdon sen sinulle maxa/ etten minä sanois/ että sinä minulle sinus idze welcapääxi tehnyt olet.

1:20 Niin, veljeni, jospa saisin sinusta hyötyä Herrassa; virvoita sydäntäni Kristuksessa.

1:21 Luottaen kuuliaisuutesi minä kirjoitan sinulle, ja minä tiedän, että sinä teet enemmänkin, kuin mitä sanon.

1:22 Lisäksi vielä: valmista minulle maja luonasi; toivon näet, että minut rukoustenne kautta lahjoitetaan teille.

1:23 Tervehdyksen lähettävät sinulle Epafra, minun vankitoverini Kristuksessa Jeesuksessa,

1:24 Markus, Aristarkus, Deemas ja Luukas, jotka ovat minun työtovereitani.

1:25 Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa.

1:20 Armas veljeni! suo minun ihastua sinusta Herrassa, virvoita minun sydämeni Herrassa.

1:21 Minä kirjoitin sinulle luottain sinun kuuliaisuutes, tietäen sinun enemmän tekevän kuin minä sanonkaan.

1:22 Valmista myös minulle majaa; sillä minä toivon, että minä teidän rukoustenne kautta teille lahjoitetaan.

1:23 Sinua tervehtivät Epaphras, (minun kanssavankini Kristuksessa Jeesuksessa,)

1:24 Markus, Aristarkus, Demas, Luukas, minun apulaiseni.

1:25 Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, amen! «Kirjoitettu Philemonille Roomista palvelian Onesimuksen kanssa.»

1:20 Armas weljen/ suo minun ihastua sinusta Herrasa: Wirwota minun sydämen Herrasa.

1:21 Minä kirjoitin sinun tygös/ luottain minuani sinun cuuliaisutees: tieten sinun enämmin tekewän/ cuin minä sanongan.

1:22 Walmista myös minulle maja: Sillä minä toiwon/ että minä teidän rucouxenne awulla teille lahjoitetan.

1:23 Terwettäwät sinua Epaphras/ minun cansafangin Christuxes Jesuxes:

1:24 Marcus/ Aristarchus/ Demas ja Lucas minun apulaiseni.

1:25 Meidän Herran Jesuxen Christuxen Armo olcon teidän hengenne cansa/ Amen.

KIRJE HEBREALAISILLE

EPISTOLA HEBREALAISILLE

Epistola Ebrerein tygö .

Hebrea 1 LUKU

1:1 Sittenkuin Jumala muinoin monesti ja monella tapaa oli puhunut isille profeettain kautta,

1 LUKU

1:1 Jumala puhui muinen usein ja monella muotoa isille prophetain kautta; näinä viimeisinä päivinä on hän meille

I. Lucu .

1:1 JUmalä puhui muinen usein ja monella muoto Isille/ Prophetain cautta/

	<p>puhunut Poikansa kautta,</p>	
<p>1:2 on hän näinä viimeisinä päivinä puhunut meille Pojan kautta, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi, jonka kautta hän myös on maailman luonut</p>	<p>1:2 Jonka on hän kaikkein perilliseksi pannut, ja on myös hänen kauttansa maailman tehnyt;</p>	<p>mutta näinä wijmeisinä päiwinä on hän meille puhunut Poicansa kautta. 1:2 Jonga hän on caickein perillisexi pannut/ ja on hänen cauttans mailman tehnyt.</p>
<p>1:3 ja joka, ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa kuva ja kantaen kaikki voimansa sanalla, on, toimitettuaan puhdistuksen synneistä, istunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa,</p>	<p>1:3 Joka, että hän on hänen kunniansa kirkkaus ja hänen olemuksensa juurikuva, ja kantaa kaikki voimansa sanalla, ja on itse kauttansa meidän synteimme puhdistuksen tehnyt, ja istunut majesteetin oikialla puolella korkeuksissa:</p>	<p>1:3 Joca/ että hän on hänen cunnians kirckaus/ ja hänen olemuxens juuricuwa/ ja canda caicki sanans woimalla/ ja on idze cauttans meidän syndeimme puhdistuxen tehnyt/ ja istu Majestetin oikialla puolella corkiuxisa/</p>
<p>1:4 tullen enkeleitä niin paljoa korkeammaksi, kuin hänen perimänsä nimi on jalompi kuin heidän.</p>	<p>1:4 On tullut niin paljoa paremmaksi enkeleitä, että hän ylimmäisemmän nimen on heidän suhteensa perinyt.</p>	<p>1:4 On tullut nijn paljo parammaxi Engeleitä/ että hän ylimmäisemmän nimen on heidän suhtens perinyt.</p>
<p>1:5 Sillä kenelle enkeleistä hän koskaan on sanonut: "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin"; ja taas: "Minä olen oleva hänen Isänsä, ja hän on oleva minun Poikani"?</p>	<p>1:5 Sillä kenelle hän on koskaan enkeleistä sanonut: sinä olet minun Poikani, tänäpäpä minä sinun synnytin! ja taas: minä olen hänen Isänsä ja hän on minun Poikani!</p>	<p>1:5 Sillä/ kenelle hän on coscan Engeleistä sanonut: Sinä olet minun Poican/ tänäpäpä minä sinun synnytin? Ja taas: Minä olen hänen Isäns/ ja hän on minun Poican.</p>
<p>1:6 Ja siitä, kun hän jälleen tuo esikoisensa maailmaan, hän sanoo: "Ja kumartakoot häntä kaikki Jumalan enkelit."</p>	<p>1:6 Ja taas: koska hän tuo esikoisen maailmaan, sanoo hän: häntä pitää kaikki Jumalan enkelit kumartaen rukoileman?</p>	<p>1:6 Ja taas: cosca hän tuo esicoisen mailmaan/ sano hän: händä pitää caicki Jumalan Engelit cumartaman.</p>
<p>1:7 Ja enkeleistä hän</p>	<p>1:7 Mutta enkeleistä hän</p>	<p>1:7 Mutta Engeleistä hän</p>

sanoo: "Hän tekee enkelinsä tuuliksi ja palvelijansa tulen liekiksi";

1:8 mutta Pojasta: "Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja iankaikkisesti, ja sinun valtakuntas valtikka on oikeuden valtikka.

1:9 Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit laittomuutta; sentähden on Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua iloöljyllä, enemmän kuin sinun osaveljiäsi."

1:10 Ja: "Sinä, Herra, olet alussa maan perustanut, ja taivaat ovat sinun kättesi tekoja;

1:11 ne katoavat, mutta sinä pysyt, ja ne vanhenevat kaikki niinkuin vaate,

1:12 ja niinkuin vaipan sinä ne käärit, niinkuin vaatteen, ja ne muuttuvat; mutta sinä olet sama, eivätkä sinun vuotesi loppu."

1:13 Kenelle enkeleistä hän koskaan on sanonut: "Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi"?

sanoo: hän tekee enkelinsä hengeksi ja palveliansa tulenleimaukseksi.

1:8 Mutta Pojalle: Jumala! sinun istuimes pysyy ijankaikkisesta ijankaikkiseen: sinun valtakuntas valtikka on oikeuden valtikka.

1:9 Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit vääryyttä, sentähden on sinun, oi Jumala, sinun Jumalasi voidellut iloöljyllä enempi kuin sinun osaveljes.

1:10 Ja: sinä Herra olet alusta maan perustanut, ja taivaat ovat sinun käsialas:

1:11 Ne katoavat, mutta sinä pysyt; ja he kaikki vanhenevat niinkuin vaate.

1:12 Ja niinkuin puvun sinä heitä muuttelet, ja he muuttuvat: mutta sinä kohdallasi pysyt ja ei sinun ajastaikas puutu.

1:13 Mutta kelle enkeleistä on hän koskaan sanonut: istu minun oikialle kädelleni, siihenasti kuin minä panen vihollises sinun jalkais astinlaudaksi?

sano: hän teke Engelins hengixi/ ja hänen palvelians tulenleimauxexi.

1:8 Mutta Pojallens: Jumala/ sinun istuimes pysy ijancaickisest ijancaickiseen: Sinun Waldacundas Waldicka/ on oikeuden Waldicka.

1:9 Sinä racastit wanhurscautta/ ja wihaisit wääryttä/ sentähden on sinun/ O Jumala/ sinun Jumalasi woidellut iloöljyllä/ enä cuin sinun osaweljes.

1:10 Ja sinä HERra olet algusta maan perustanut/ ja Taiwat owat sinun käsialas.

1:11 Ne catowat/ mutta sinä pysyt.

1:12 Ja he caicki wanhenewat nijncuin waate/

ja nijncuin pugun sinä heitä muuttelet/ ja he muuttuwat. Mutta sinä cohdallans pysyt/ ja ei sinun ajastaicas puutu.

1:13 Mutta kelle Engeleistä on hän coscan sanonut: Istu minun oikialle kädelleni/ siihenasti cuin minä panen wihollises sinun jalcais astinlaudaxi?

1:14 Eivätkö he kaikki ole palvelevia henkiä, palvelukseen lähetettyjä niitä varten, jotka saavat autuuden periä?

1:14 Eikö he kaikki ole palvelevaiset henget, palvelukseen lähetetyt niille, jotka autuuden perimän pitää?

1:14 Eikö he kaikki ole palvelevaiset Henget/ palvelukseen lähetetyt niille jotka autuuden perivät?

Hebrea 2 LUKU

2:1 Sentähden tulee meidän sitä tarkemmin ottaa vaari siitä, mitä olemme kuulleet, ettemme vain kulkeutuisi sen ohitse.

2:2 Sillä jos enkelien kautta puhuttu sana pysyi lujana, ja jokainen rikkomus ja tottelemattomuus sai oikeudenmukaisen palkkansa,

2:3 kuinka me voimme päästä pakoon, jos emme välitä tuosta niin suuresta pelastuksesta, jonka Herra alkuaan julisti ja joka niiden vahvistamana, jotka olivat sen kuulleet, saatettiin meille,

2:4 kun Jumala yhdessä heidän kanssaan todisti tunnusmerkeillä ja ihmeillä ja moninaisilla väkevillä teoilla ja jakamalla Pyhää Henkeä tahtonsa mukaan?

2:5 Sillä enkelien alle

2 LUKU

2:1 Sentähden pitää meidän sitä visummin niistä vaarin ottaman, joita me kuulleet olemme, ettemme joskus pahenis.

2:2 Sillä jos se sana oli vahva, joka enkelitten kautta puhuttiin, ja kaikki ylitsekäymys ja tottelemattomuus on jo ansaitun palkkansa saanut:

2:3 Kuinkas me välttäisimme, jos me senkaltaisen autuuden katsomme ylön? joka sitte, kuin se ensin Herralta saarnattu oli, meissä vahvistetuksi tuli niiden kautta, jotka sen kuulleet olivat.

2:4 Ja Jumala on siihen todistuksensa antanut sekä ihmeillä että tunnustähdillä, niin myös moninaisilla voimallisilla töillä ja Pyhän Hengen jakamisella tahtonsa jälkeen.

2:5 Sillä ei hän ole enkelitten alle antanut

II. Lucu .

2:1 Sentähden pitää meidän sitä visummin niistä vaarin ottaman/ kuin meille sanotut ovat/ etten me joskus pahenis:

2:2 Sillä jos se sana oli vahva kuin Engelitten kautta puhuttiin/ ja kaikki ylitsekäymys ja tottelemattomuus on jo ansaitun palkkansa saanut/

2:3 Cuingasta me välttäisim/ jos me senkaltaisen autuuden ylöncaadzomma? Joka sijtte/ kuin se ensin HERralda saarnattu oli/ meissä vahvistetuksi tuli/ niiden kautta jotka sen kuulleet olit.

2:4 Ja Jumala on siihen todistuksensa antanut sekä ihmeillä että tunnustähdeillä/ niin myös moninaisilla voimallisilla töillä/ ja Pyhän Hengen jakamisella hänen tahtonsa jälkeen.

2:5 Sillä ei hän ole

hän ei alistanut tulevaa maailmaa, josta me puhumme.

2:6 Vaan joku on jossakin paikassa todistanut, sanoen: "Mikä on ihminen, että sinä häntä muistat, tai ihmisen poika, että pidät hänestä huolen?"

2:7 Sinä teit hänet vähäksi aikaa enkeleitä halvemmaksi, kirkkaudella ja kunnialla sinä hänet seppelöitsit, ja sinä panit hänet hallitsemaan kättesi tekoja;

2:8 asetit kaikki hänen jalkojensa alle." Sillä, asettaessaan kaikki hänen valtansa alle, hän ei jättänyt mitään hänen allensa alistamatta. Mutta nyt emme vielä näe kaikkea hänen valtansa alle asetetuksi.

2:9 Mutta hänet, joka vähäksi aikaa oli tehty enkeleitä halvemmaksi, Jeesuksen, me näemme hänen kuolemansa kärsimyksen tähden kirkkaudella ja kunnialla seppelöidyksi, että hän Jumalan armosta olisi kaikkien edestä joutunut maistamaan kuolemaa.

2:10 Sillä hänen, jonka tähden kaikki on ja jonka

tulevaista maailmaa, josta me puhumme.

2:6 Mutta yksi sen todistaa toisessa paikassa ja sanoo: mikä on ihminen, että sinä häntä muistat, eli ihmisen poika, että sinä häntä etsiskelet?

2:7 Sinä olet hänen vähäksi hetkeksi enkelitten suhteen alentanut: sinä olet hänen kunnialla ja ylistyksellä kaunistanut, ja asettanut kättes töiden päälle.

2:8 Kaikki olet sinä heittänyt hänen jalkainsa alle. Sillä siinä, että hän kaikki on hänen allensa heittänyt, ei hän mitään jättänyt, jota ei hän ole hänen allensa heittänyt; mutta nyt emme vielä näe kaikkia hänen allensa heitetyksi.

2:9 Vaan Jeesuksen, joka vähäksi hetkeksi enkelitten suhteen alennettu oli, näemme me kuoleman kärsimisen kautta kaunistetuksi kunnialla ja ylistyksellä, että hänen piti Jumalan armosta kaikkein edestä kuolemaa maistaman.

2:10 Sillä se sopi hänen, jonka tähden kaikki ovat

tulewaista mailmata Engelitten ala andanut/ josta me puhumma.

2:6 Mutta yxi sen todista toises paicas/ ja sano: Mikä on ihminen/ että sinä händä ajattelet? 2:7 Ja ihmisen Poica/ että händä edziskelet?

Sinä olet hänen vähäxi hetkexi Engelitten suhten alendanut: sinä olet hänen cunnialla ja ylistyxellä caunistanut/ ja asettanut kättes töiden päälle/

2:8 Caicki olet sinä heittänyt hänen jalcains ala: Sillä sijnä/ että hän caicki on hänen alans heittänyt/ ei hän mitän jättänyt/ jota ei hän ole hänen alans heittänyt/ mutta en me wielä näe caickia hänen alans heitetyxi.

2:9 Waan Jesuxen joca wähäxi hetkexi Engelitten suhten alettu oli/ näemmä me cuolemans kärsimisen cautta caunistetuxi cunnialla ja ylistyxellä/ että hänen piti Jumalan Armosta caickein edestä cuolemata maistaman.

2:10 Sillä se sowei hänen/ jonga tähden

kautta kaikki on, sopi, saattaessaan paljon lapsia kirkkauteen, kärsimysten kautta tehdä heidän pelastuksensa päämies täydelliseksi.

2:11 Sillä sekä hän, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, ovat kaikki alkuisin yhdestä. Sentähden hän ei häpeä kutsua heitä veljiksi,

2:12 kun hän sanoo: "Minä julistan sinun nimeäsi veljilleni, ylistän sinua seurakunnan keskellä";

2:13 ja taas: "Minä panen uskallukseni häneen"; ja taas: "Katso, minä ja lapset, jotka Jumala on minulle antanut!"

2:14 Koska siis lapsilla on veri ja liha, tuli hänkin niistä yhtäläisellä tavalla osalliseksi, että hän kuoleman kautta kukistaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan, se on perkeleen,

2:15 ja vapauttaisi kaikki ne, jotka kuoleman pelosta kautta koko elämänsä olivat olleet orjuuden alaisia.

2:16 Sillä ei hän ota

ja jonka kautta kaikki ovat, joka paljon lapsia kunniaan saattaa, että hän heidän autuutensa Pääruhtinaan kärsimisen kautta täydelliseksi tekis.

2:11 Sillä ne kaikki yhdestä ovat, sekä se, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, jonka tähden ei hän myös häpee heitä veljiksensä kutsua,

2:12 Sanoen: minä julistan sinun nimes minun veljilleni ja keskellä seurakuntaa sinua veisulla ylistän;

2:13 Ja taas: minä turvaan häneen; ja taas: katso, minä ja ne lapset, jotka Jumala minulle antanut on,

2:14 Että siis lapsilla on liha ja veri, niin on hän myös niistä osalliseksi tullut, että hän olis kuoleman kautta hukuttanut sen, jolla kuoleman valta oli, se on: perkeleen,

2:15 Ja päästänyt ne, jotka kuoleman pelvosta piti kaiken ikänsä orjana oleman.

2:16 Sillä ei tosin hän

caicki owat/ ja jonga cautta caicki owat/ joca paljo lapsia cunnialisuteen saatti/ että hän heidän autuudens Pääruhtinan/ kärsimisen cautta täydellisexi tekis.

2:11 Että ne caicki yhdestä olisit/ sekä se joca pyhittä/ että ne jotca pyhitetän/ jonga tähden ei hän myös häpe heitä weljexens cudzua/

sanoden:

2:12 Minä julistan sinun nimes minun weljilleni/ ja keskellä Seuracunda sinua weisulla ylistän.

2:13 Ja taas: Minä panen uscalluxeni häneen. Ja taas: Cadzo/ minä ja ne lapset jotca Jumala minulle andanut on.

2:14 Että lapsilla on liha ja weri/ on hän sijs myös nijstä osallisexi tullut/ että hän olis cuoleman cautta woiman poisottanut/ sildä jolla cuoleman walda oli/ se on/ Perkeleldä.

2:15 Ja päästäis ne jotca cuoleman pelgost piti caiken ikäns orjana oleman/

2:16 Sillä ei tosin hän

huomaansa enkeleitä,
vaan Aabrahamin
siemenen hän ottaa
huomaansa.

2:17 Sentähden piti
hänen kaikessa tuleman
veljiensä kaltaiseksi, että
hänestä tulisi laupias ja
uskollinen ylimmäinen
pappi tehtävissään
Jumalan edessä,
sovittaakseen kansan
synnit.

2:18 Sillä sentähden, että
hän itse on kärsinyt ja
ollut kiusattu, voi hän
kiusattuja auttaa.

Hebrea 3 LUKU

3:1 Sentähden, pyhät
veljet, jotka olette
taivaallisesta
kutsumuksesta osalliset,
kiinnittäkää mielenne
meidän tunnustuksemme
apostoliin ja ylimmäiseen
pappiin, Jeesukseen,

3:2 joka on uskollinen
asettajalleen, niinkuin
Mooseskin oli "uskollinen
koko hänen
huoneessansa."

3:3 Sillä hänen on
Mooseseen verraten
katsottu ansaitsevan niin
paljoa suuremman
kirkkauden, kuin huoneen
rakentajan kunnia on
suurempi kuin huoneen.

koskaan enkeleitä
päällensä ota, vaan
Abrahamin siemenen
hän päällensä ottaa,

2:17 Josta hänen kaiketi
piti veljiensä kaltainen
oleman, että hän
armollinen ja uskollinen
ylimmäinen Pappi
Jumalan edessä olis,
sovittamaan kansan
syntejä.

2:18 Sillä siitä, että hän
kärsinyt on ja on
kiusattu, taitaa hän
myös niitä auttaa, jotka
kiusataan.

3 LUKU

3:1 Sentähden pyhät
veljet, jotka taivaallisessa
kutsumisessa osalliset
olette! ottakaat vaari
siitä apostolista ja
ylimmäisestä Papista,
jonka me tunnustamme,
Kristuksesta Jesuksesta,

3:2 Joka on uskollinen
sille, joka hänen tehnyt
oli, niinkuin Mooseskin
koko hänen
huoneeseensa.

3:3 Mutta tämä on sitä
suuremman kunnian
ansainnut kuin Moses,
että sillä suurempi
kunnia huoneesta olis,
joka sen rakensi, kuin
itse huoneella.

coscan Engeleitä päällens
ota/ vaan Abrahamin
Siemenen hän päällens
otta/

2:17 Josta hän caiketi
hänen weljens caltainen
olis/ että hän armollinen
ja uscollinen ylimmäinen
Pappi Jumalan edes olis/
sowittaman Canssan
syndejä.

2:18 Sillä että hän
kärsinyt on/ ja on
kiusattu/ woi hän myös
nijtä autta jotca kiusatan.

III. Lucu .

3:1 SEntähden pyhät
weljet/ jotca taiwallises
cudzumises osalliset
oletta/ ottacat waari sijtä
Apostolista ja
ylimmäisestä Papista/
jonga me Christuxesta
Jesuxesta tunnustam/

3:2 Joca on uscollinen/
sille joca hänen tehnyt
oli (nijncuin Moses)
coco hänen huonesans.

3:3 Mutta tämä on sitä
suuremman cunnian
ansainnut cuin Moses/
että sillä suurembi cunnia
huonestä olis joca sen
rakensi/ cuin idze
huonella.

3:4 Sillä jokainen huone on jonkun rakentama, mutta kaiken rakentaja on Jumala.

3:5 Ja Mooses tosin oli "palvelijana uskollinen koko hänen huoneessansa", todistukseksi siitä, mikä vastedes piti sanottaman,

3:6 mutta Kristus on uskollinen Poikana, hänen huoneensa haltijana; ja hänen huoneensa olemme me, jos loppuun asti pidämme vahvana toivon, rohkeuden ja kerskauksen.

3:7 Sentähden, niinkuin Pyhä Henki sanoo: "Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä,

3:8 älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin teitte katkeroituksessa, kiusauksen päivänä erämaassa,

3:9 jossa teidän isänne minua kiusasivat ja koettelivat, vaikka olivat nähneet minun tekojani neljäkymmentä vuotta;

3:10 sentähden minä vihastuin tähän sukupolveen ja sanoin: 'Aina he eksyvät sydämessään'; mutta he eivät oppineet tuntemaan

3:4 Sillä jokainen huone on joltakin rakennettu; mutta joka kaikki rakensi, se on Jumala.

3:5 Ja Moses tosin oli uskollinen kaikessa hänen huoneessansa, niinkuin palvelia, niiden todistukseksi, joita sitte sanottaman piti;

3:6 Mutta Kristus niinkuin Poika ylitse huoneensa, jonka huone me olemme, jos me muutoin uskalluksen ja toivon kerskaamisen loppuun asti vahvana pidämme.

3:7 Sentähden, niinkuin Pyhä Henki sanoo: tänäpäpä, jos te kuulette hänen äänensä,

3:8 Niin älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin haikeudessa tapahtui kiusauksen päivänä korvessa,

3:9 Kussa teidän isänne minua kiusasivat: he koettelivat minua, ja näkivät minun työni neljäkymmentä ajastaikaa.

3:10 Sentähden minä närkästyin tämän sukukunnan päälle ja sanoin: aina he eksyvät sydämellänsä, mutta ei he tunteneet minun teitäni,

3:4 Sillä jokainen huone on joldakin rakettu/ mutta joca caicki rakensi/ se on Jumala.

3:5 Ja Moses tosin oli uscollinen caikes hänen huonesans/ nijncuin palwelia/ nijden todistuxexi/ joista sijtte sanottin/

3:6 Mutta Christus nijncuin poica hallidzi huonens/ jonga huone me olemma/ jos me muutoin sen uscalluxen ja toiwon kerscamisen loppun asti wahwana pidämme.

3:7 SEntähden/ nijncuin Pyhä Hengi sano: 3:8 Tänäpäpän/ jos te saatta cuulla hänen änens/

nijn älkät paaduttaco teidän sydämitän.

3:9 Nijncuin haikeudesä tapahdui/ kiusauxen päiwänä corwesa/

cosca teidän Isän minua kiusaisit/

3:10 He coettelit/ ja näit minun työni neljäkymmendä ajastaica.

Sentähden minä närkästyin tämän sucucunnan päälle/ ja sanoin: aina he exywät sydämelläns: mutta ei he tundenet minun tietäni/

minun teitäni;

3:11 ja niin minä vihassani vannoin: 'He eivät pääse minun lepoon.'

3:12 Katsokaa, veljet, ettei vain kenelläkään teistä ole paha, epäuskoinen sydän, niin että hän luopuu elävästä Jumalasta,

3:13 vaan kehoittakaa toisianne joka päivä, niin kauan kuin sanotaan: "täällä päivänä", ettei teistä kukaan synnin pettämänä paatuisi;

3:14 sillä me olemme tulleet osallisiksi Kristuksesta, kunhan vain pysymme luottamuksessa, joka meillä alussa oli, vahvoina loppuun asti.

3:15 Kun sanotaan: "Täällä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin teitte katkeroituksessa",

3:16 ketkä sitten, vaikka kuulivat, katkeroitivat hänet? Eivätkö kaikki, jotka olivat Mooseksen johdolla lähteneet Egyptistä?

3:17 Mutta keihin hän oli vihastunut neljäkymmentä vuotta? Eikö niihin, jotka olivat syntiä tehneet,

3:11 Niin että minä vannoin minun vihassani: ei heidän pidä minun lepoon tuleman.

3:12 Katsokaat, rakkaat veljet, ettei teissä joskus olisi kelläkään paha, uskotoin sydän, joka elävästä Jumalasta luopuis,

3:13 Vaan neuvokaat teitäne keskenänne joka päivä, niinkauvan kuin tänäpäällä sanotaan, ettei joku teistä synnin petoksen kautta paatuisi.

3:14 Sillä me olemme Kristuksesta osallisiksi tulleet, jos me muutoin aljetun uskon loppuun asti vahvana pidämme,

3:15 Kuin sanotaan: tänäpäällä, jos te kuulette hänen äänensä; niin älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin haikeudessa tapahtui.

3:16 Sillä koska muutamat sen kuulivat, niin he vihoittivat hänen, vaan ei kaikki, jotka Egyptistä Mooseksen kautta läksivät ulos.

3:17 Mutta keille hän neljäkymmentä ajastaikka vihainen oli? eikö niille, jotka syntiä tekivät, joiden ruumiit

3:11 Nijn että minä wannoin minun vihasani/ ettei heidän pidä minun lepoon tuleman.

3:12 Cadzocat/ rackat weljet/ ettei teisä joscus olis kelläkän paha uscotoin sydän/ ja elävästä Jumalasta luowuis/

3:13 Waan neuwocat teitän keskenän jocapäiwä/ nijncauwan cuin Tänapän sanotan/ ettei jocu teistä synnin petoxen cautta paaduis.

3:14 Sillä me olemma Christuxest osallisexi tullet/ jos me muutoin sen aljetun uscon loppun asti wahwana pidämme/

3:15 Cosca sanotan: Tänapän/ jos te saatte cuulla hänen änens/ nijn älkät paaduttaco teidän sydämitän/ nijncuin haikeudesä tapahdui.

3:16 Mutta cosca muutamat sen cuulit/ nijn he wihoitit hänen/ waan ei caicki jotca Egyptistä Mosexen cansa läxit.

3:17 Mutta cuillen hän neljäkymmendä ajastaica vihainen oli? Eikö nijlle jotca syndiä teit/ joiden

joiden ruumiit kaatuivat erämaahan?

3:18 Ja keille hän vannoi, etteivät he pääse hänen lepoonsa? Eikö tottelemattomille?

3:19 Ja niin me näemme, että he epäuskon tähden eivät voineet siihen päästä.

korvessa hukkuivat?

3:18 Mutta keille hän vannoi, ettei heidän pitänyt hänen lepoonsa tuleman? eikö uskomattomille?

3:19 Ja me näemme, ettei he voineet epäuskon tähden sinne tulla.

ruumit corwesa hucuit?

3:18 Cuillen hän wannoi/ ettei heidän pitänyt hänen lepoons tuleman/ eikö uscomattomille?

3:19 Ja me näemme/ ettei he woinet epäuscons tähden sinne tulla.

Hebrea 4 LUKU

4:1 Varokaamme siis, koska lupaus päästä hänen lepoonsa vielä pysyy varmana, ettei vain havaittasi kenenkään teistä jääneen taipaleelle.

4:2 Sillä hyvä sanoma on julistettu meille niinkuin heillekin; mutta heidän kuulemansa sana ei heitä hyödyttänyt, koska se ei uskossa sulautunut niihin, jotka sen kuulivat.

4:3 Sillä me pääsemme lepoon, me, jotka tulimme uskoon, niinkuin hän on sanonut: "Ja niin minä vihassani vannoin: 'He eivät pääse minun lepoon'", vaikka hänen tekonsa olivat valmiina maailman perustamisesta asti.

4:4 Sillä hän on jossakin sanonut seitsemännestä päivästä näin: "Ja Jumala lepäsi seitsemäntenä

4 LUKU

4:1 Niin peljätkäämme siis, ettemme joskus hänen lepoonsa tulemisen lupausta hylkäisi, ja ettei kenkään meistä takaperin jäisi;

4:2 Sillä se on meille ilmoitettu niinkuin heillekin; mutta ei heitä sanan kuulo mitään auttanut, koska se ei heitä uskoneet, jotka sen kuulivat.

4:3 Sillä me, jotka uskoimme, tulemme lepoon, niinkuin hän sanoi: niinkuin minä vannoin minun vihassani: ei heidän pidä minun lepoon tuleman; ja tosin, koska työt maailman alusta täytetyt olivat.

4:4 Sillä hän sanoi yhdessä paikassa seitsemännestä päivästä näin: ja Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä

IV. Lucu .

4:1 Nijn peljätkäm sijs etten me hänen lepoons tulemisen lupausta unhodais/ ja ettei kengän meistä tacaperin jäis:

4:2 Sillä se on meille ilmoitettu nijncuin heillekin.

4:3 Mutta ei heitä sanan cuulo mitän auttanut/ cosca ei he niytä usconet/ cuin sen cuulit.

Sillä me jotca uscoimma/ tulemma lepoon/ nijncuin hän sanoi: minä wannoin minun wihasani/ ei heidän pidä minun lepoon tuleman.

4:4 Ja tosin/ cosca ne työt mailman algusta täytetyt olit/

sanoi hän yhdes paicas/ sijtä seidzemennestä päiwästä/ näin: Ja Jumala lepäis

päivänä kaikista teoistansa";	kaikista töistänsä;	seidzemendenä päivänä caikista hänen töistäns.
4:5 ja tässä taas: "He eivät pääse minun lepooni."	4:5 Ja taas tässä: ei heidän pidä minun lepooni tuleman.	4:5 Ja taas täsä: ei heidän pidä minun lepooni tuleman.
4:6 Koska siis varmana pysyy, että muutamat pääsevät siihen, ja ne, joille hyvä sanoma ensin julistettiin, eivät päässeet siihen tottelemattomuuden tähden,	4:6 Että siis se vielä edespäin on, että muutamain pitää siihen tuleman, ja ne, joille se ensin ilmoitettu oli, ei ole siihen tulleet epäuskon tähden,	4:6 Että siis se vielä edespäin on/ että muutamat pitä siihen tuleman. Ja ne joille se ensin ilmoitettu oli/ ei ole siihen epäuscons tähden tullet/
4:7 niin hän taas määrää päivän, "tämän päivän", sanomalla Daavidin kautta niin pitkän ajan jälkeen, niinkuin ennen on sanottu: "Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydämiänne."	4:7 Määrää hän taas yhden päivän, niin pitkän ajan perästä, ja Davidin kautta sanoo: tänäpäpä, (niinkuin sanottu on) tänäpäpä, jos te kuulette hänen äänensä, niin älkää paaduttako teidän sydämiänne.	4:7 Määrä hän yhden päivän/ pitkän ajan perästä/ ja Dawidin kautta sano: Tänapän/ nijncuin sanottu on/ tänäpäpä/ jos te cuulletta hänen äänens/ nijn älkät paaduttaco teidän sydämitän:
4:8 Sillä jos Joosua olisi saattanut heidät lepoon, niin hän ei puhuisi toisesta, senjälkeisestä päivästä.	4:8 Sillä jos Josua olisi heidät lepoon saattanut, niin ei hän olisi toisesta päivästä puhunut.	4:8 Sillä jos Josua olisi heidän lepoon saattanut/ nijn ei hän olisi toisesta päivästä puhunut.
4:9 Niin on Jumalan kansalle sapatinlepo varmasti tuleva.	4:9 Sentähden on Jumalan kansalle yksi lepo vielä tarjona.	4:9 Sentähden on Jumalan Canssalle yxi lepo vielä tarjona:
4:10 Sillä joka on päässyt hänen lepoonsa, on saanut levon teoistaan, hänkin, niinkuin Jumala omista teoistansa.	4:10 Sillä joka hänen lepoonsa jo tullut on, se lepää töistänsä, niinkuin Jumalakin lepää töistänsä.	4:10 Sillä joca hänen lepoons jo tullut on/ hän lewäjä töistäns/ nijncuin Jumalakin hänen töistäns.
4:11 Ahkeroikaamme siis päästä siihen lepoon, ettei kukaan lankeaisi seuraamaan samaa	4:11 Niin ahkeroitkaamme siis siihen lepoon tulla, ettei joku samaan epäuskon esikuvaan lankeaisi.	4:11 Nijn ahkeroitcam siis siihen lepoon tulla/ ettei jocu epäuscoon langeis.

tottelemattomuuden
esimerkkiä.

4:12 Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka ja tunkee lävitse, kunnes se erottaa sielun ja hengen, nivelet sekä ytimet, ja sydämen ajatusten ja aivoitusten tuomitsija;

4:13 eikä mikään luotu ole hänelle näkymätön, vaan kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmänsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili.

4:14 Kun meillä siis on suuri ylimmäinen pappi, läpi taivasten kulkenut, Jeesus, Jumalan Poika, niin pitäkäämme kiinni tunnustuksesta.

4:15 Sillä ei meillä ole sellainen ylimmäinen pappi, joka ei voi sääliä meidän heikkouksiamme, vaan joka on ollut kaikessa kiusattu samalla lailla kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä.

4:16 Käykäämme sentähden uskalluksella armon istuimen eteen, että saisimme laupeuden ja löytäisimme armon, avuksemme oikeaan aikaan.

4:12 Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen, ja terävämpi kuin joku kaksiteräinen miekka, ja tunkee lävitse, siihenasti kuin se sielun ja hengen eroittaa, ja jäsenet ja ytimet, ja on ajatusten ja sydämen aivoitusten tuomari,

4:13 Ja ei ole yhtään luontokappaletta hänen edessänsä näkymättä, mutta kaikki ovat paljaat ja julki hänen silmänsä edessä, josta me puhumme.

4:14 Että siis meillä suuri ylimmäinen Pappi on, Jesus Jumalan Poika, joka taivaisiin mennyt on, niin pysykäämme siinä tunnustuksessa;

4:15 Sillä ei meillä ole se ylimmäinen pappi, joka ei taida meidän heikkouttamme armahtaa, vaan se, joka kaikissa kiusattu on, niin kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä.

4:16 Sentähden käykäämme edes uskalluksella armoistuimen tykö, että me laupiuden saisimme ja löytäisimme silloin armon, kuin me apua tarvitsemme.

4:12 Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen/ ja terävämpi kuin kaksiteräinen miekka/ ja tunge läpidze/ siihenasti kuin se sielun ja hengen eroittaa/ ja ytimen ja luut: Ja on ajatusten ja sydämen aivoitusten Duomari.

4:13 Ja ei ole yhtän luondocappalda hänen edesäns näkymätä/ mutta caicki owat hänen silmäins edes paljat ja julki. Hänestä me puhumma.

Pappi on/ Jesus Jumalan Poica/ joca Taiwaisijn mennyt on. Nijn pysykäm sijnä tunnustuxes:

4:15 Sillä ei meillä ole se ylimmäinen Pappi/ joca ei taida meidän heickouttam armahta/ waan se joca caikis kiusattu on/ nijncuin mekin/ cuitengin ilman synnitä.

4:16 Sentähden käykäm edes uscalluxella Armonistuimen tygö/ että me laupiuden saisimme ja löydäisimme silloin Armon/ cosca me apua tarwidzemma.

Hebrea 5 LUKU

5:1 Sillä jokainen ylimmäinen pappi, ollen ihmisten joukosta otettu, asetetaan ihmisten puolesta toimittamaan sitä, mikä Jumalalle tulee, uhraamaan lahjoja ja uhreja syntien edestä,

5:2 ja hän voi säälien kohdella tietämättömiä ja eksyviä, koska hän itsekin on heikkouden alainen,

5:3 ja tämän heikkoutensa tähden hänen täytyy, samoin kuin kansan puolesta, niin itsensäkin puolesta uhrata syntien edestä.

5:4 Eikä kukaan sitä arvoa itselleen ota, vaan Jumala kutsuu hänet niinkuin Aaroninkin.

5:5 Niinpä Kristuskaan ei itse korottanut itseänsä ylimmäisen papin kunniaan, vaan hän, joka sanoi hänelle: "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin";

5:6 niinkuin hän toisessakin paikassa sanoo: "Sinä olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan."

5 LUKU

5:1 Sillä jokainen ylimmäinen pappi, otettu ihmisistä, pannaan ihmisten edestä niissä asioissa, jotka Jumalalle tulevat, uhraamaan lahjoja ja uhreja syntein edestä,

5:2 Joka niitä armahtaisi, jotka taitamattomat ja eksyväiset ovat, että hän itsekin heikkoudella ympärikäärity on,

5:3 Ja tämän tähden tulee hänen niinkuin kansan edestä, niin itsensäkin edestä uhrata syntein edestä.

5:4 Ja ei yksikään omista itsellensä sitä kunniaa, vaan se, joka Jumalalta kutsutaan, niinkuin myös Aaron.

5:5 Niin myös Kristus ei ole itsiänsä kunnioittanut, että hän ylimmäiseksi Papiksi oli tuleva, mutta se, joka hänelle sanoi: sinä olet minun Poikani, tänäpäpä minä sinun synnytin.

5:6 Niinkuin hän sanoo toisessa paikassa: sinä olet Pappi ijankaikkisesti, Melkisedekin säädyn jälkeen.

V. Lucu .

5:1 Sillä jokainen ylimmäinen Pappi ihmisistä/ pannaan ihmisten edestä niissä asioissa/ jotka Jumalalle tulevat/ uhraman lahjoja ja uhreja syntein edestä.

5:2 Joka niitä armahdais/ jotka taitamattomat ja eksyväiset ovat/ että hän idzekin heikkoudella ympärikäärity on.

5:3 Sentähden tule hänen nijn Canssan edestä/ cuin idzekin edestäns uhrata/ syntein edestä.

5:4 Ja ei yxikän omista idzellens cunniata/ vaan se joca Jumalalda cudzutan/ nijncuin Aaron.

5:5 Nijn myös Christus ei ole idziäns cunnioittanut/ että hän ylimmäisexi Papixi oli tulewa/ mutta se joca hänelle sanoi: Sinä olet minun Poican/ tänäpäpä minä sinun synnytin.

5:6 Ja hän sano toises paicas: Sinä olet Pappi ijancaickisest/ Melchisedekin säädyn jälkeen.

5:7 Ja lihansa päivinä hän väkevällä huudolla ja kyynelillä uhrasi rukouksia ja anomuksia sille, joka voi hänet kuolemasta pelastaa; ja hänen rukouksensa kuultiin hänen jumalanpelkonsa tähden.

5:8 Ja niin hän, vaikka oli Poika, oppi siitä, mitä hän kärsi, kuuliaisuuden,

5:9 ja kun oli täydelliseksi tullut, tuli hän iankaikkisen autuuden aikaansaajaksi kaikille, jotka ovat hänelle kuuliaiset,

5:10 hän, jota Jumala nimittää "ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan."

5:11 Tästä meillä on paljon sanottavaa, ja sitä on vaikea selittää, koska olette käyneet hitaiksi kuulemaan.

5:12 Sillä te, joiden olisi jo aika olla opettajia, olette taas sen tarpeessa, että teille opetetaan Jumalan sanojen ensimmäisiä alkeita; te olette tulleet maitoa tarvitseviksi, ei vahvaa ruokaa.

5:13 Sillä jokainen, joka

5:7 Joka lihansa päivinä on uhrannut rukoukset ja nöyrät anomiset, väkevällä huudolla ja kyyneleillä sen tykö, joka hänen voi kuolemasta pelastaa, ja on myös kuultu, että hän Jumalaa kunnioitti.

5:8 Ja vaikka hän (Jumalan) Poika oli, on hän kuitenkin niistä, joita hän kärsi, kuuliaisuuden oppinut.

5:9 Ja kuin hän täydelliseksi tuli, on hän kaikille niille, jotka hänelle kuuliaiset ovat, syy iankaikkiseen autuuteen,

5:10 Ja on Jumalalta ylimmäiseksi Papiksi nimitetty, Melkisedekin säädyn jälkeen,

5:11 Josta meillä on paljo sanomista, ja se on työläs selittää; sillä te olette kovakorvaisiksi tulleet.

5:12 Sillä te, joiden piti alkaa opettajat oleman, tarvitsette taas, että me teille ensimmäiset puustavit Jumalan sanan opista opettaisimme, ja olette tulleet niiksi, jotka tarvitsevat rieskaa ja ei vahvaa ruokaa.

5:13 Sillä jolle vielä

5:7 Ja hän on hänen lihans päivinä uhrannut rucouxet ja nöyrät anomiset/ wäkwellä huudolla ja kyyneleillä/ sen tygö joca hänen olis woinut cuolemasta pelasta/ ja on myös cuultu/ että hän Jumalata cunnioitti.

5:8 Ja waicka hän Jumalan Poica oli/ on hän cuitengin nijstä/ cuin hän kärsei/ cuuliaisuden oppenut.

5:9 Ja cosca hän täydellisexi tuli/ on hän caikille nijlle/ jotca hänelle cuuliaiset owat/ syy ijancaickiseen autuuteen:

5:10 Ja on Jumalalda ylimmäisexi Papixi nimitetty/ Melchisedekin säädyn jälkeen.

5:11 Josta meillä olis kyllä sanomist/ mutta se on työläs selittä: sillä te oletta cowacorwaiset.

5:12 Ja te/ joiden piti aica opettajat oleman/ tarwidzetta taas/ että me teille ensimmäiset Bookstawit Jumalan sanan opista opetaisimme/ ja että teille annetaisin riesca/ ja ei wäkwätä ruoca.

5:13 Sillä joca riescasta

vielä nauttii maitoa, on kokematon vanhurskauden sanassa, sillä hän on lapsi; 5:14 mutta vahva ruoka on täysi-ikäisiä varten, niitä varten, joiden aistit tottumuksesta ovat harjaantuneet erottamaan hyvän pahasta.

Hebrea 6 LUKU

6:1 Jättäkäämme sentähden Kristuksen opin alkeet ja pyrkikäämme täydellisyyteen, ryhtymättä taas uudestaan laskemaan perustusta: parannusta kuolleista töistä ja uskoa Jumalaan,

6:2 oppia kasteista ja käten päällepanemisesta, kuolleitten ylösnousemisesta ja iankaikkisesta tuomiosta.

6:3 Ja niin me tahdomme tehdä, jos vain Jumala sallii.

6:4 Sillä mahdotonta on niitä, jotka kerran ovat valistetut ja taivaallista lahjaa maistaneet ja Pyhästä Hengestä osallisiksi tulleet

6:5 ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa ja

rieskaa pitää annettaman, se on harjoittamaton vanhurskauden sanaan; (sillä hän on lapsi;)

5:14 Mutta täydellisten sopii vahva ruoka, joilla ovat tottumisen kautta harjoitetut mielet hyvää ja pahaa erottamaan.

6 LUKU

6:1 Sentähden antakaamme Kristuksen opin alun sillänsä olla, ja ruvetkaamme niihin, jotka täydellisyyteen saattavat: ei vasta-uudesta perustusta laskein parannukseen kuolevaisista töistä ja uskoon Jumalan päälle,

6:2 Kasteen oppiin, käten päällepanemiseen, kuolleitten ylösnousemiseen ja ijancaikkiseen tuomioon.

6:3 Ja sen me tahdomme tehdä, jos Jumala muutoin sallii.

6:4 Sillä se on mahdotoin, että ne, jotka kerran valaistus ovat, ja sitä taivaallista lahjaa maistaneet, ja ovat Pyhästä Hengestä osallisiksi tulleet,

6:5 Ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa, ja

wielä on osallinen/ hän on harjoittamaton vanhurskauden sanaan: sillä hän on lapsi.

5:14 Mutta täydellisten sopi wäkewä ruoca/ joilla owat tottumisen cautta/ harjoitetut mielet/ hywä ja paha erottaman.

VI. Lucu .

6:1 SEntähden andacam Christillisen elämän algun opin silläns olla/ ja ruwetcam nijhin/ jotca täydellisyyteen saattawat/ ei wastudest perustusta laskein/ parannuxen cuolewaisista töistä/ uscosa Jumalan päälle/

6:2 Casten opista/ käten päällepanemisest/ cuolluitten ylösnousemisest/ ja ijancaikkisesta Duomiosta.

6:3 Ja sen me tahdomma tehdä/ jos Jumala muutoin saldi.

6:4 Sillä ei se ole mahdollinen/ että ne jotca wihdoin walaistut owat/ ja taiwallisia lahjoja maistanet/ ja owat Pyhästä Hengestä osallisexi tullet/

6:5 Ja maistanet Jumalan hywä sana/ ja

tulevan maailmanajan
voimia,

6:6 ja sitten ovat
luopuneet - taas uudistaa
parannukseen, he kun
jälleen itsellensä
ristinnaulitsevat Jumalan
Pojan ja häntä julki
häpäisevät.

6:7 Sillä maa, joka särpii
sisäänsä sen päälle usein
tulevan sateen ja kantaa
kasvun hyödyksi niille,
joita varten sitä
viljelläänkin, saa
siunauksen Jumalalta;

6:8 mutta se, joka
tuottaa orjantappuroita ja
ohdakkeita, on kelvoton
ja lähellä kirousta, ja sen
loppu on, että se
poltetaan.

6:9 Mutta teistä, rakkaat,
uskomme sitä, mikä on
parempaa ja mikä koituu
teille pelastukseksi -
vaikka puhummekin näin.

6:10 Sillä Jumala ei ole
väärämielinen, niin että
hän unhottaisi teidän
työnne ja rakkautenne,
jota olette osoittaneet
hänen nimeänsä kohtaan,
kun olette palvelleet
pyhiä ja vielä palvelette.

6:11 Mutta me
halajamme sitä, että
kukin teistä osoittaa
samaa intoa,

tulevaisen maailman
voimaa,

6:6 Jos he lankeevat
pois, että he vasta-
uudesta parannukseen
uudistettaisiin, jotka
toistamiseen itsellensä
Jumalan Pojan
ristinnaulitsevat ja
pilkkana pitävät.

6:7 Sillä maa, joka
sateen sisällensä särpää,
joka usein sen päälle
tulee, ja kasvaa
tarpeellisia ruohoja
niille, jotka sitä
viljelevät, se saa
siunauksen Jumalalta.

6:8 Mutta joka
orjantappuroita ja
ohdakkeita kasvaa, se on
kelvoton ja lähin
kirousta, jonka loppu
on, että se poltetaan.

6:9 Mutta me toivomme
teiltä rakkahimmat,
parempaa ja sitä, mikä
autuuteen sopii, ehkä
me näin puhumme.

6:10 Sillä ei Jumala ole
väärä, että hän unohtais
teidän tekonne ja työnne
rakkaudessa, jonka te
hänen nimellensä
osoititte, koska te pyhiä
palvelitte ja vielä
palvelette.

6:11 Mutta me
halajamme, että
jokainen teistä sen
ahkeruuden osoittais,

tulevaisen mailman
voima/

6:6 Jos he poislangewat
(ja toistamisen idzellens
Jumalan Pojan
ristinnaulidzewat/ ja
pilckana pitävät) että he
wastaudest parannukseen
udistettaisin.

6:7 Sillä maa/ joca saten
sisällens särpä/ nijn
usein cuin hänen
päällens sata/ ja caswa
tarpellisia ruohoja/ nijlle
jotca sitä wiljelewät/ se
saa siunauxen Jumalalda.

6:8 Mutta joca
orjantappuroita ja
ohdackeita caswa/ se on
kelwotoin/ ja lähene
kirousta/ jonga loppu
on/ että se poldetan.

6:9 MUtta me toiwomme
teildä/ rackahimmat/
parambata/ ja cuin te
autuutta lähembänä
olisitta/ ehkä me näin
puhumma.

6:10 Sillä ei Jumala ole
wäärä/ että hän
unhodais teidän tecon ja
työn/ rackaudes/ jonga
te hänen nimellens
osotitte/ cosca te pyhiä
palwelitte/ ja wielä
palweletta.

6:11 Mutta me
halajamme/ että jocainen
teistä sen ahkeruden
osotais/ pitäin toiwon

säilyttääkseen toivon varmuuden loppuun asti, 6:12 ettette kävisi veltoiksi, vaan että teistä tulisi niiden seuraajia, jotka uskon ja kärsivällisyyden kautta perivät sen, mikä luvattu on.	pitäin toivon vahvuuden hamaan loppuun asti, 6:12 Ettette hitaiksi tulisi, vaan olisitte niiden seuraajat, jotka uskon ja pitkämielisyyden kautta luvatus perimisen saavat.	wahwuden/ haman loppun asti. 6:12 Ettet te hitaxi tulis/ waan olisitta nijden seurajat/ jotca uscon ja kärsimisen cautta/ luwatun perimisen saawat.
6:13 Sillä kun Jumala oli antanut lupauksen Aabrahamille, vannoi hän itse kauttansa, koska hänellä ei ollut ketään suurempaa, kenen kautta vanna,	6:13 Sillä Jumala, joka Abrahamille lupauksen antoi, koska ei hän taitanut yhdenkään suuremman kautta vanna, niin hän vannoi itse kauttansa,	6:13 Sillä/ nijncuin Jumala lupais Abrahamille/ cosca ei hän woinut yhdengän suuremman cautta wanno/ nijn hän wannoi idze cauttans/
6:14 ja sanoi: "Totisesti, siunaamalla minä sinut siunaan, ja enentämällä minä sinut enennän";	6:14 Sanoen: totisesti tahdon minä siunaten siunata sinua ja enentäen enentää sinua.	ja sanoi: 6:14 Totisest tahdon minä sinua siunata/ ja enätä.
6:15 ja näin Aabraham, kärsivällisesti odotettuaan, sai, mitä luvattu oli.	6:15 Ja että hän kärsivällisesti odotti, niin hän sai lupauksen.	6:15 Ja että hän kärsiwälisest odotti/ nijn hän sai lupauxen.
6:16 Sillä ihmiset vannovat suurempansa kautta, ja wala on heille asian vahvistus ja tekee lopun kaikista vastaväitteistä.	6:16 Sillä ihmiset tosin vannovat sen kautta, joka suurempi on kuin he, ja se on kaiken heidän riitansa loppu, jos se walalla vahvistetaan.	6:16 lhmiset tosin wannowat sen cautta/ joca suurempi on cuin he/ ja se wala caiken rijdan ratcaise/ jos se walalla wahwistetän.
6:17 Sentähden, kun Jumala lupauksen perillisille vielä tehokkaammin tahtoi osoittaa, että hänen päätöksensä on muuttumaton, vakuutti hän sen walalla,	6:17 Jossa Jumala tahtoi lupauksen perillisille neuvonsa vahvuuden yltäkyläisesti osoittaa, vannoi hän valan:	6:17 Mutta cosca Jumala tahdoi lupauxen perillisille/ neuwons wahwuden osotta/ wannoi hän walan/
6:18 että me näistä	6:18 Että me kahden liikkumattoman	6:17 Että me cahden

kahdesta muuttumattomasta asiasta, joissa Jumala ei ole voinut valhetella, saisimme voimallisen kehoituksen, me, jotka olemme paenneet pitämään kiinni edessämme olevasta toivosta.

6:19 Se toivo meille on ikäänkuin sielun ankkuri, varma ja luja, joka ulottuu esiripun sisäpuolelle asti,

6:20 jonne Jeesus edelläjuoksijana meidän puolestamme on mennyt, tultuaan ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan, iankaikkisesti.

Hebrea 7 LUKU

7:1 Sillä tämä Melkisedek, Saalemin kuningas, Jumalan, Korkeimman, pappi, joka meni Aabrahamia vastaan, hänen palatessaan kuninkaita voittamasta, ja siunasi hänet;

7:2 jolle Aabraham myös antoi kymmenykset kaikista ja joka ensiksi, niinkuin hänen

kappaleen kautta, joissa mahdotoin on Jumalan valehdella, juuri vahvan uskalluksen pitäisimme, me jotka siihen turvaamme, että me taritun toivon saisimme,

6:19 Jonka me pidämme vahvana ja lujana meidän sielumme ankkurina, joka ulottuu sisälle hamaan niihinkin asti, jotka esiripun sisälmäisellä puolella ovat,

6:20 Johonka edelläjuoksia on meidän edellämme mennyt sisälle, Jesus, Melkisedekin säädyn jälkeen, ylimmäiseksi Papiksi tehty iankaikkisesti.

7 LUKU

7:1 Sillä tämä Melkisedek oli Salemin kuningas, kaikkein korkeimman Jumalan pappi, joka Abrahamia vastaan meni, kuin hän palasi kuningasten taposta, ja siunasi häntä,

7:2 Jolle myös Abraham jakoi kymmenykset kaikista. Ensin hän tulkitaan

lijckumattoman cappalen cautta (sillä mahdotoin on Jumalan walehdella) juuri wahwan uscalluxen pidäisimme/ me jotca siihen turwamme/ että me taritun toiwon saisimma/

6:18 Jonga me pidämme nijncuin wagan ja wahwan meidän sielum Anckurin/ joca sisällen ulottu/ haman nijhingin asti/ jotca esiripun sisälmäisellä puolella owat/

6:19 Johonga se edelläjuoxia on meidän edelläm mennyt/ Jesus/ ylimmäisexi Papixi ijancaickisudest Melchisedekin säädyn jälken tehty.

VII. Lucu .

7:1 Sillä tämä Melchisedek oli Salemin Cuningas/ caickein corkeimman Jumalan Pappi/ joca Abrahami wastan meni/ cosca hän palais Cuningasten taposta/ ja siunais händä/

7:2 Jolle Abraham andoi kymmenexet caikesta hywydestäns. Ensin hän kätän wanhurscauden

<p>nimensäkin merkitsee, on "vanhurskauden kuningas" ja sen lisäksi vielä "Saalemin kuningas", se on "rauhan kuningas";</p>	<p>vanhurskauden kuninkaaksi, vaan sen jälkeen Salemin kuninkaaksi, se on: rauhan kuningas,</p>	<p>Cuningaxi: Nijn hän on Salemin Cuningas/ se on/ rauhan Cuningas.</p>
<p>7:3 jolla ei ole isää, ei äitiä, ei sukua, ei päivien alkua eikä elämän loppua, mutta joka on Jumalan Poikaan verrattava - hän pysyy pappina ainaisesti.</p>	<p>7:3 Ilman isää, ilman äitiä, ilman sukua, ja ei hänellä ole päivän alkua eikä elämän loppua; mutta hän on Jumalan Poikaan verrattu ja pysyy pappina ijankaikkisesti.</p>	<p>7:3 Ilman Isätä/ ilman äititä/ ilman suguta/ ja ei hänellä ole päivän alcua eikä elämän loppua/ mutta hän on Jumalan Poican werrattu/ ja pysy Pappina ijancaikkisest.</p>
<p>7:4 Katsokaa, kuinka suuri hän on, jolle itse kantaisä Aabraham antoi kymmenykset parhaimmasta saaliistaan.</p>	<p>7:4 Mutta katsokaat, kuinka suuri tämä on, jolle Abraham patriarkka saaliista kymmenykset antoi.</p>	<p>7:4 Mutta cadzocat/ cuinga suuri tämä on/ jolle Abrahami Patriarcha saalista kymmenexet andoi.</p>
<p>7:5 Onhan niillä Leevin pojista, jotka saavat pappeuden, käsky lain mukaan ottaa kymmenyksiä kansalta, se on veljiltään, vaikka nämä ovatkin Aabrahamin kupeista lähteneet;</p>	<p>7:5 Ja ne, jotka Levin pojista papin viran ottavat, niin heillä on käsky kymmenyksiä kansalta ottaa lain jälkeen, se on: heidän veljiltänsä, vaikka ne Aabrahamin kupeista tulleet ovat.</p>	<p>7:5 Mutta cosca Lewin pojat Papin wirgan ottawat/ nijn heillä on käsky kymmenexiä Canssalda otta/ se on heidän weljildäns/ Lain jälken:</p>
<p>7:6 mutta hän, jonka sukua ei johdeta heistä, otti kymmenykset Aabrahamilta ja siunasi sen, jolla oli lupaukset.</p>	<p>7:6 Mutta se, jonka sukua ei heidän seassansa lueta, otti Aabrahamilta kymmenykset ja siunasi häntä, jolla lupaukset olivat.</p>	<p>7:6 Waicka nekin Aabrahamin cupeista tullet owat. Mutta se/ jonga sucua ei heidän seasans lueta/ otti Aabrahamilda kymmenexet/ ja siunais händä/ jolla lupauxet oli.</p>
<p>7:7 Mutta kieltämätöntä on, että halvempi saa siunauksen paremmaltaan.</p>	<p>7:7 Mutta ei yksikään sitä kiellä, että vähempi siunataan siltä, joka enempi on.</p>	<p>7:7 Mutta ei yxikän sitä kiellä/ että vähembi otta siunauxet sildä cuin enämbi on.</p>
<p>7:8 Ja täällä kuolevaiset ihmiset ottavat kymmenyksiä, mutta siellä</p>	<p>7:8 Ja tässä tosin kuolevaiset ihmiset kymmenyksiä ottavat;</p>	<p>7:8 Ja täsä tosin cuolewaiset ihmiset/ kymmenexiä ottawat/</p>

se, jonka todistetaan elävän.

7:9 Ja Aabrahamin kautta, niin sanoakseni, on Leevikin, joka kymmenyksiä ottaa, maksanut kymmenyksiä;

7:10 sillä hän oli vielä isänsä kupeissa, kun Melkisedek meni tätä vastaan.

7:11 Jos siis täydellisyys olisi saavutettu leeviläisen pappeuden kautta, sillä tähän on kansa laissa sidottu, miksi sitten oli tarpeen, että nousi toinen pappi Melkisedekin järjestyksen mukaan eikä tullut nimitetyksi Aaronin järjestyksen mukaan?

7:12 Sillä pappeuden muuttuessa tapahtuu välttämättä myös lain muutos.

7:13 Sillä se, josta tämä sanotaan, oli toista sukukuntaa, josta ei kukaan ole alttaritointa hoitanut.

7:14 Onhan tunnettua, että meidän Herramme on noussut Juudasta, jonka sukukunnan pappeudesta Mooses ei ole mitään puhunut.

7:15 Ja tämä käy vielä

mutta siellä hän todistaa hänen elävän.

7:9 Ja (että minun niin sanoman pitää,) Levin, joka tottui kymmenyksiä ottamaan, täytyi myös Abrahamissa kymmenyksiä antaa;

7:10 Sillä hän oli vielä isänsä kupeissa, kuin Melkisedek häntä vastaan meni.

7:11 Sentähden, jos täydellisyys on Levin pappeuden kautta tapahtunut; (sillä sen alla on kansa lain saanut,) mitä sitte oli tarvetta sanoa, että toinen pappi oli Melkisedekin säädyn jälkeen tuleva, ja ei Aaronin säädyn jälkeen?

7:12 Sillä kussa pappeus muutetaan, siinä pitää myös laki muutettaman.

7:13 Sillä se, josta näitä sanotaan, on toisesta suvusta, josta ei yksikään alttaria palvellut.

7:14 Sillä se on julkinen, että meidän Herramme on Juudan sukukunnasta tullut, jolle sukukunnalle ei Moses ole mitään pappeudesta puhunut;

7:15 Ja se on vielä selkeämpi, jos

mutta siellä hän todista hänen elävän.

7:9 Ja jos minä nijn puhelisin: Lewi joca tottui kymmenexiä ottaman/ täydyi myös Abrahamis kymmenexiä anda/

7:10 Sillä hän oli vielä Isäns cupeisa/ cosca Melchisedek händä wastan meni.

7:11 Sentähden jos täydellisys on Lewin Pappeuden cautta tapahtunut (Sillä sen alla on Canssa Lain saanut) mitä sijtte oli tarwetta sanoa/ että toinen Pappi oli Melchisedekin säädyn jälken tulewa/ ja ei Aaronin säädyn jälken?

7:12 Sillä cusa Pappius muutetan/ sijnä piti myös Laki muutettaman.

7:13 Sillä se josta näitä sanotan/ on toisesta sugusta/ josta ei yxikän Altarita palwellut.

7:14 Ja nijn on juuri julkinen/ että meidän HERram on Judan sucucunnasta tullut/ jolle sucucunnalle ei Moses ole mitän Pappeudesta puhunut.

7:15 Ja se on selkempi:

paljoa selvemmäksi, kun nousee toinen pappi, Melkisedekin kaltainen, 7:16 joka ei ole siksi tullut lihallisen käskyn lain mukaan, vaan katoamattoman elämän voimasta.	Melkisedekin säädyn jälkeen toinen pappi tulee ylös, 7:16 Joka ei lihallisen käskyn lain jälkeen tehty ole, vaan loppumattoman elämän voiman jälkeen.	jos Melchisedekin säädyn jälkeen toinen Pappi tulee/ 7:16 Joca ei lihallisen Lain käskyn jälkeen tehty ole/ vaan loppumattoman elämän woiman jälkeen:
7:17 Sillä hänestä todistetaan: "Sinä olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan."	7:17 Sillä näin hän todistaa: sinä olet pappi ijankaikkisesti Melkisedekin säädyn jälkeen.	Sillä Näin hän todista: 7:17 Sinä olet Pappi ijancaickisest Melchisedekin säädyn jälkeen.
7:18 Täten kyllä entinen säädös kumotaan, koska se oli voimaton ja hyödytön	7:18 Sillä ensimmäinen laki lakkaa, sen heikkouden ja kelvottomuuden tähden;	7:18 Sillä sen cansa ensimmäinen Laki lacka/ että se heicko ja kelwotoin oli
7:19 - sillä laki ei tehnyt mitään täydelliseksi mutta sijaan tulee parempi toivo, jonka kautta me lähestymme Jumalaa.	7:19 Sillä ei se laki taitanut täydelliseksi tehdä, vaan se oli sisällejohdatus parempaan toivoon, jonka kautta me Jumalaa lähenemme,	7:19 (Sillä ei se Laki tainnut täydellisexi tehdä) waan se oli sisälle johdatus paramban toiwoon/ jonga cautta me Jumalata lähenemmä.
7:20 Ja niinkuin tämä ei tapahtunut ilman valan vannomista - nuo taas ovat papeiksi tulleet ilman heistä vannottua valaa,	7:20 (Ja niin paljoa enempi, ettei ilman valaa;	7:20 Ja sijttekin cuin enämbi on/ ettei se ole ilman walata tehty: sillä ne olit tosin ilman walata Papixi tehdyt.
7:21 mutta tämä hänestä vannotulla valalla, sen asettamana, joka hänelle sanoi: "Herra on vannonut eikä ole katuva: 'Sinä olet pappi iankaikkisesti'"	7:21 Sillä ne olivat tosin ilman valaa papiksi tulleet, mutta tämä valalla, hänen kauttansa, joka hänelle sanoi: Herra on vannonut ja ei sitä kadu: sinä olet pappi Melkisedekin säädyn jälkeen ijankaikkisesti,)	7:21 Mutta tämä walalla/ hänen cauttans/ joca hänelle sanoi: HERra on wannonut/ ja ei hän sitä cadu/ sinä olet Pappi Melchisedekin säädyn jälkeen ijancaickisest.
7:22 niin on myös se liitto parempi, jonka	7:22 Ja näin paljoa paremman Testamentin	7:22 Ja näin paljo paramman Testamendin

takaajaksi Jeesus on tullut.

7:23 Ja noita toisia pappeja on tullut useampia, koska kuolema ei sallinut heidän pysyä;

7:24 mutta tällä on katoamaton pappeus, sentähden että hän pysyy iankaikkisesti,

7:25 jonka tähden hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen kauttaan Jumalan tykö tulevat, koska hän aina elää rukoillakseen heidän puolestansa.

7:26 Senkaltainen ylimmäinen pappi meille sopikin: pyhä, viaton, tahraton, syntisistä erotettu ja taivaita korkeammaksi tullut,

7:27 jonka ei joka päivä ole tarvis, niinkuin ylimmäisten pappien, ensiksi uhrata omien syntiensä edestä ja sitten kansan; sillä tämän hän teki kerta kaikkiaan, uhratessaan itsensä.

7:28 Sillä laki asettaa ylimmäisiksi papeiksi ihmisiä, jotka ovat heikkoja, mutta valan sana, joka on myöhäisempi kuin laki, asettaa Pojan,

toimittajaksi on Jeesus tullut.

7:23 Ja niitä tosin monta papiksi tuli, ettei kuolema sallinut heidän pysyä;

7:24 Mutta tällä, että hän pysyy iankaikkisesti, on katoamaton pappeus,

7:25 Josta hän myös taitaa ne iankaikkisesti autuaiksi tehdä, jotka hänen kauttansa Jumalan tykö tulevat, ja elää aina ja rukoilee alati heidän edestänsä.

7:26 Sillä senkaltainen ylimmäinen Pappi meille sopii, pyhä, viaton, saastaton, syntisistä erotettu ja korkeammaksi taivaita tullut,

7:27 Jolla ei olisi joka päivä tarve, niinkuin muut ylimmäiset papit, ensin omain synteinsä edestä uhraamaan, sitte kansan syntein edestä; sillä sen hän on jo silloin tehnyt, kuin hän itsensä uhrasi.

7:28 Sillä laki asettaa ihmiset ylimmäiseksi papiksi, joilla heikkous on; mutta valan sana, joka lain jälkeen sanottiin, asettaa Pojan iankaikkisesti täydelliseksi.

toimittajaksi on Jeesus tehty.

7:23 Ja niitä tosin monda Papixi tehtiin/ ettei heitä sallittu cuoleman tähden pysyä.

7:24 Mutta tämä/ että hän pysyy ijancaikkisest/ ja hänellä on catomaton Pappius.

7:25 Josta hän myös taita ne ijancaikkisest autuaxi tehdä/ jotca hänen cauttans Jumalan tygö tulewat/ ja elä aina/ ja rucoile alati heidän edestänsä.

7:26 Sillä sencaltainen ylimmäinen Pappi meille sopi/ joca on pyhä/ viatoin/ saastatoin/ synneisistä eritetty/ ja corkemmaxi Taiwaita tehty/

7:27 Jolla ei olisi jocapäiwä tarwe/ nijncuin muut ylimmäiset Papit/ ensin omain syndeins edestä uhraman/ sijtte Canssan syndein edestä: 7:28 Sillä sen hän on jo silloin tehnyt/ cosca hän idzens uhrais.

Sillä Laki asetta ihmiset ylimmäisixi Papeixi/ joilla heickous on: mutta wala/ joca Lain jälkeen sanottin/ asetta Pojan ijancaikkisest ja täydellisexi.

iankaikkisesti täydelliseksi tulleen.

Hebrea 8 LUKU

8:1 Mutta pääkohta siinä, mistä me puhumme, on tämä: meillä on sellainen ylimmäinen pappi, joka istuu Majesteetin valtaistuimen oikealla puolella taivaissa,

8:2 tehdäkseen pappispalvelusta kaikkeinpyhimmässä, siinä oikeassa majassa, jonka on rakentanut Herra eikä ihminen.

8:3 Sillä jokainen ylimmäinen pappi asetetaan uhraamaan lahjoja ja uhreja, jonka tähden on välttämätöntä, että tälläkin on jotakin uhraamista.

8:4 Jos hän siis olisi maan päällä, ei hän olisikaan pappi, koska jo ovat olemassa ne, jotka lain mukaan esiinkantavat lahjoja,

8:5 ja jotka palvelevat siinä, mikä on taivaallisten kuva ja varjo, niinkuin ilmoitettiin Moosekselle, kun hänen oli valmistettava maja. Sillä hänelle sanottiin: "Katso, että teet kaikki sen kaavan mukaan, joka

8 LUKU

8:1 Mutta tämä on pääkappale niistä, joita me puhumme: meillä on senkaltainen ylimmäinen Pappi, joka istuu oikialla kädellä majesteetin istumella taivaissa,

8:2 Ja on pyhain lahjain palvelia, ja sen totisen majan, jonka Jumala asetti ja ei ihminen.

8:3 Sillä jokainen ylimmäinen pappi asetetaan uhraamaan lahjoja ja uhreja: sentähden tarvitaan, että tälläkin olis jotakin uhraamista.

8:4 Sillä jos hän nyt maan päällä olis, niin ei hän olisi pappi; sillä papit ovat, jotka lain jälkeen lahjoja uhraavat,

8:5 Jotka palvelevat taivaallisten esikuvaa ja varjoa, niinkuin jumalallinen vastaus Moosekselle sanoi, kuin hänen piti majan päättämän: katso, sanoo hän, että kaikki teet sen kuvan jälkeen, mikä sinulle vuorella osoitettu on.

VIII. Lucu .

8:1 Tämä on pääcappale/ joista me puhumma. Meillä on sencaltainen ylimmäinen Pappi/ joca istu oikialla kädellä Majestetin istuimella Taiwaisa/

8:2 Ja on pyhain lahjain palwelia/ ja sen totisen majan/ jonga Jumala asetti/ ja ei ihminen.

8:3 Sillä jocainen ylimmäinen Pappi pitä uhraman lahjoja ja uhreja. Sentähden tarwitan/ että tälläkin olis jotakin uhramista.

8:4 Jos hän nyt maan päällä olis/ nijn ei hän olis Pappi/ sillä Papit Lain jälkeen lahjoja uhrawat/

8:5 Jotca palwelewat sen cuwas/ ja taiwallisen warjos. Nijn cuin se Jumalalinen wastaus Mosexelle sanoi/ cosca hänen piti Majan päättämän: Cadzo (sano hän) että caicki teet sen cuwan jälkeen/ cuin

sinulle vuorella
näytettiin."

8:6 Mutta tämä taas on
saanut niin paljoa
jalomman viran, kuin hän
on myös paremman liiton
välimies, liiton, joka on
paremmille lupauksille
perustettu.

8:7 Sillä jos ensimmäinen
liitto olisi ollut
moitteeton, ei olisi etsitty
sijaa toiselle.

8:8 Sillä moittien heitä
hän sanoo: "Katso, päivät
tulevat, sanoo Herra,
jolloin minä teen Israelin
heimon ja Juudan
heimon kanssa uuden
liiton,

8:9 en sellaista liittoa
kuin se, jonka minä tein
heidän isäinsä kanssa
silloin, kun minä tartuin
heidän käteensä ja vein
heidät pois Egyptin
maasta. Sillä he eivät
pysyneet minun liitossani,
ja niin en minäkään
heistä huolinut, sanoo
Herra.

8:10 Sillä tämä on se
liitto, jonka minä teen
Israelin heimon kanssa
näiden päivien jälkeen,
sanoo Herra: Minä panen
lakini heidän mieleensä,
ja kirjoitan ne heidän

8:6 Mutta nyt on hän
paremman viran saanut,
niinkuin hän paremman
Testamentinkin välimies
on, joka parempain
lupausten päällä seisoo.

8:7 Sillä jos entinen olisi
puuttumaton ollut, niin
ei toiselle olisi sias tehty;

8:8 Sillä hän nuhtelee
heitä ja sanoo: katso,
päivät tulevat, sanoo
Herra, että minä Israelin
huoneelle ja Juudan
huoneelle tahdon Uuden
Testamentin päättää,

8:9 En sen Testamentin
jälkeen, jonka minä
heidän isillensä sinä
päivänä annoin, kuin
minä heidän käteensä
rupesin, heitä Egyptin
maalta johdattaakseni;
sillä ei he pysyneet
minun Testamentissani,
niin en minäkään ole
heistä lukua pitänyt,
sanoo Herra.

8:10 Sillä tämä on se
Testamentti, jonka minä
tahdon säätää Israelin
huoneelle, niiden päivän
jälkeen, sanoo Herra:
minä tahdon antaa
minun lakini heidän
mieleensä, ja tahdon ne

sinulle vuorella osotettu
on.

8:6 Mutta nyt on hän
paremman wirgan
saanut/ nijncuin hän
paremman
Testamendingin välimies
on/ joca paremman
lupauxen päällä seiso.

8:7 Sillä jos endinen olisi
nuhtetoin ollut/ nijn ei
toiselle olisi sia tehty:

Sillä hän nuhtelee heitä/
ja sano:
8:8 Cadzo/ Päivät
tulewat/ sano HERra/
että minä Israelin
huonelle costan/ ja
Judan huonelle tahdon
Uden Testamendin
päättä.

8:9 En sen Testamendin
jälken/ cuin minä heidän
Isillens sinä päivänä
annoin/ cosca minä
heidän kätens rupeisin/
ja johdatin heidän
Egyptin maalda. Sillä ei
he pysynet minun
Testamendisäni/ nijn en
minäkän ole heistä lucua
pitänyt/ sano HERra.

8:10 Sillä tämän
Testamendin tahdon
minä säätä Israelin
huonelle/ näiden päivän
jälken/ sano HERra: Minä
tahdon anda minun
Lakini heidän mieleens/

sydämiinsä, ja niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.

8:11 Ja silloin ei enää kukaan opeta kansalaistaan eikä veli veljeään sanoen: 'Tunne Herra'; sillä he kaikki, pienimmästä suurimpaan, tuntevat minut.

8:12 Sillä minä annan anteeksi heidän vääryytensä enkä enää muista heidän syntejensä."

8:13 Sanoessaan "uuden" hän on julistanut ensimmäisen liiton vanhentuneeksi; mutta se, mikä vanhenee ja käy iälliseksi, on lähellä häviämistään.

Hebrea 9 LUKU

9:1 Olihan tosin ensimmäiselläkin liitolla jumalanpalvelussäännöt ja maallinen pyhäkkö.

9:2 Sillä maja oli valmistettu niin, että siinä oli etumainen maja, jossa oli sekä lampunjalka että pöytä ja näkyleivät, ja sen nimi on "pyhä."

kirjoittaa heidän sydämiinsä, ja tahdon olla heidän Jumalansa, ja heidän pitää oleman minun kansani.

8:11 Ja ei yhdenkään pidä lähimmäistensä opettaman eikä veljeänsä, ja sanoman: tunne Herra! sillä kaikki pitää minun tunteman, hamasta pienestä heidän seassansa niin suurimpaan asti.

8:12 Sillä minä tulen lepytetyksi heidän väärydestänsä ja heidän synneistänsä, ja heidän vääryyttänsä en minä tahdo enempi muistaa.

8:13 Siinä kuin hän sanoo: uusi, vanhensi hän entisen; sillä joka vanha ja ijällinen on, se on läsnä loppuansa.

9 LUKU

9:1 Niin oli tosin entiselläkin majalla jumalanpalveluksen oikeus ja ulkonainen pyhyys.

9:2 Sillä ensimmäinen maja oli rakennettu, jossa olivat kynttiläjalka, ja pöytä, ja katselmusleivät, joka pyhäksi kutsuttiin.

ja tahdon ne kirjoittaa heidän sydämijns: Ja olen heidän Jumalans/ ja heidän pitää oleman minun Canssan.

8:11 Ja ei yhdengän pidä lähimmäistensä opettaman/ eikä weljens/ ja sanoman: tunne HERra: sillä caicki pitää minun tundeman/ hamast pienestä heidän seasans/ nijn suurimban asti.

8:12 Sillä minä tulen lepytetyxi heidän väärydestäns ja heidän synneistäns/ ja heidän vääryttäns en minä tahdo enä muista.

8:13 Sijnä cuin hän sano: Usi wanhensi endisen/ sillä joca wanha ja ijällinen on/ se on läsnä loppuans.

IX. Lucu .

9:1 OLi myös endisellä Majalla hänen oikiudens ja Jumalan palweluxens/ ja hänen ulconainen pyhydens.

9:2 Sillä sijnä oli rakettu esipuoli Majaan/ josa olit Kyntiläjalat/ ja pöytä/ ja Cadzelmusleiwät/ joca Pyhäxi cudzuttin.

9:3 Mutta toisen esiripun takana oli se maja, jonka nimi on "kaikkeinpyhin";	9:3 Mutta toisen esiripun takana oli se maja, joka kaikkein pyhimmäksi kutsuttiin,	9:3 Mutta toisen esiripun tacana oli se Maja/ joca caickein Pyhimmäxi cudzuttin.
9:4 siinä oli kultainen suitsutusalttari ja liiton arkki, yltympäri kullalla päällystetty, jossa säilytettiin kultainen mannaa sisältävä astia ja Aaronin viheriöinyt sauva ja liiton taulut,	9:4 Jossa oli kultainen pyhän savun astia ja Testamentin arkki kaikkialta kullalla silattu, siinä myös oli kultainen astia, jossa oli manna, ja kukoistavainen Aaronin sauva ja Testamentin taulut.	9:4 Josa oli se cullainen Pyhän sawun astia/ ja Testamendin Arcku/ caickialda Cullalla silattu/ sijnä myös oli cullainn astia/ Taiwallinen leipä/ cucoistawainen Aaronin sauwa ja Testamendin Taulut.
9:5 ja arkin päällä kirkkauden kerubit varjostamassa armoistuinta. Mutta näistä nyt ei ole syytä puhua kustakin erikseen.	9:5 Mutta sen päällä olivat kunnian Kerubimit, jotka armoistuinta varjosivat; joista ei nyt ole erinomattain sanomista.	9:5 Mutta sen päällä olit cunnialisuden Cherubimit/ jotca Armonistuimen warjoisit/ joista ei nyt ole erinomattain sanomist.
9:6 Kun nyt kaikki on näin järjestetty, menevät papit joka aika etumaiseen majaan jumalanpalvelusta toimittamaan,	9:6 Mutta kuin ne näin asetetut olivat, menivät papit aina siihen ensimmäiseen majaan ja toimittivat jumalanpalveluksen;	9:6 Cosca ne näin asetetut olit/ menit Papit aina sijhen ensimmäiseen Majaan/ ja toimitit Jumalan palweluxen.
9:7 mutta toiseen majaan menee ainoastaan ylimmäinen pappi kerran vuodessa, ei ilman verta, jonka hän uhraa itsensä edestä ja kansan tahattomien syntien edestä.	9:7 Vaan toiseen meni ainoasti ylimmäinen pappi kerran vuodessa yksinänsä, ei ilman verta, jonka hän uhraa omainsa ja kansan rikosten edestä:	9:7 Mutta toiseen meni ainoastans ylimmäinen Pappi kerran wuodes yxinäns/ ei weretä/ jonga hän uhrais omain ja Canssan ricosten edestä:
9:8 Näin Pyhä Henki osoittaa, että tie kaikkeinpyhimpään vielä on ilmoittamatta, niin kauan kuin etumainen maja vielä seisoo.	9:8 Jolla Pyhä Henki ilmoitti, ettei pyhityksen tietä niinkauvan julistettu, kuin se entinen maja seisoo,	9:8 Jolla Pyhä Hengi ilmoitti/ ettei pyhityxen tietä nijncauwan julistettu/ cuin se endinen Maja oli.
9:9 Tämä on nykyistä	9:9 Joka sillä ajalla oli	9:9 Joca sillä ajalla oli

aikaa tarkoittava
vertauskuva, ja sen
mukaisesti uhrataan
lahjoja ja uhreja, jotka
eivät kykene tekemään
täydelliseksi

omassatunnossaan sitä,
joka jumalanpalvelusta
toimittaa,

9:10 vaan jotka, niinkuin
ruuat ja juomat ja
erilaiset pesotkin, ovat
ainoastaan lihan
sääntöjä, jotka ovat
voimassa uuden
järjestyksen aikaan asti.

9:11 Mutta kun Kristus
tuli tulevaisen hyvän
ylimmäiseksi papiksi, niin
hän suuremman ja
täydellisemmän majan
kautta, joka ei ole käsillä
tehty, se on: joka ei ole
tätä luomakuntaa,

9:12 meni, ei kauristen ja
vasikkain veren kautta,
vaan oman verensä
kautta kerta kaikkiaan
kaikkeinpyhimpään ja sai
aikaan iankaikkisen
lunastuksen.

9:13 Sillä jos kauristen ja
härkään veri ja hiehon
tuhka, saastaisten päälle
vihmottuna, pyhittää
lihanpuhtauteen,

9:14 kuinka paljoa
enemmän on Kristuksen
veri, hänen, joka

esikuva, jossa lahjat ja
uhrat uhrattiin, jotka ei
voineet omantunnon
perään täydelliseksi
tehdä sitä, joka
jumalanpalvelusta teki.

9:10 Ainoastaan ruilla ja
juomilla, ja moninaisilla
pesemisillä ja lihan
säädysissä, jotka
ojennuksen aikaan asti
olivat päälle pannut.

9:11 Mutta Kristus on
tullut tulevaisten
tavarain ylimmäiseksi
Papiksi, suuremman ja
täydellisemmän majan
kautta, joka ei käsillä
tehty ole, se on: joka ei
näin ole rakennettu;

9:12 Eikä kauristen
taikka vasikkain veren
kautta, vaan hän on
kerran oman verensä
kautta mennyt pyhään,
ja iankaikkisen
lunastuksen löytänyt.

9:13 Sillä jos härkään ja
kauristen veri, ja
hehkoisen tuhka,
priiskotettu saastaisten
päälle, pyhittää
lihalliseen puhtauteen,

9:14 Kuinka paljoa
enemmän Kristuksen
veri, joka itsensä ilman
kaiketa viata

yxi cuwa/ josa lahjat ja
uhrat uhrattiin/ ja ne ei
woinet omantunnon
perän täydellisest tehdä/
jotca sitä Jumalan
palwelusta teit:

9:10 Ainoastans rualla ja
juomalla/ ja moninaisella
pesemisellä ja
ulconaisella pyhityxellä/
cuin ojennuxen aican asti
olit päälle pannut.

9:11 Mutta Christus on
tullut/ tulewaisten
tawarain ylimmäisexi
Papixi/ suuremman ja
täydellisemmän Majan
cautta/ joca ei käsillä
tehty ole/ se on/ joca ei
näin ole rakettu/

9:12 Eikä cauristen taicka
wasickain weren cautta/
waan hän on oman
werens cautta/ mennyt
Pyhään/ ja ijancaickisen
lunastuxen löynnyt.

9:13 Sillä jos härkään ja
cauristen weri/ ja
prijscotettu ehkoisen
tuhca/ pyhittä saastaiset
lihalliseen puhtauteen:

9:14 Cuinga paljo
enämmin Christuxen
weri/ joca idzens ilman

iankaikkisen Hengen kautta uhraisi itsensä viattomana Jumalalle, puhdistava meidän omantuntomme kuolleista teoista palvelemaan elävää Jumalaa!

iankaikkisen hengen kautta Jumalalle uhrannut on, on puhdistava omantuntomme kuolevaisista töistä, elävää Jumalaa palvelemaan?

caiketa wiata/ ijancaickisen Hengen kautta Jumalalle uhrannut on/ puhdistaxens meidän omantunnom cuolewaisista töistä/ eläwätä Jumalata palweleman?

9:15 Ja sentähden hän on uuden liiton välimies, että, koska hänen kuolemansa on tapahtunut lunastukseksi ensimmäisen liiton aikuisista rikkomuksista, ne, jotka ovat kutsutut, saisivat luvatus iankaikkisen perinnön.

9:15 Ja sentähden on hän myös Uuden Testamentin välimies, että ne, jotka kutsutut ovat, sen luvatus ijancaikkisen perimisen saisivat, että hänen kuolemansa siinä välillä kävi niiden ylitsekäymisten lunastukseksi, jotka entisen Testamentin alla olivat.

9:15 Ja sentähden on hän myös Uden Testamendin välimies/ että ne jotca cudzutut owat/ sen luvatus ijancaickisen perimisen saisit/ että hänen cuolemans sijnä wälillä käwi/ joca on nijstä ylidzekäymisist lunastuxexi tapahtunut/ cuin endisen Testamendin alla olit.

9:16 Sillä missä on testamentti, siinä on sen tekijän kuolema toteennäytettävä;

9:16 Sillä kussa Testamentti on, siinä pitää myös hänen kuolemansa oleman, joka Testamentin teki.

9:16 Sillä cusa Testamenti on/ sijnä pitä myös hänen cuolemans oleman/ joca Testamendin teki:

9:17 sillä vasta kuoleman jälkeen testamentti on pitävä, koska se ei milloinkaan ole voimassa tekijänsä eläessä.

9:17 Sillä kuolemalla testamentti vahvistetaan, joka ei ole niin kauvan vahva, kuin se elää, joka sen teki.

9:17 Sillä/ cuolemalla Testamenti wahwistetan/ joca ei ole nijn cauwan wahwa/ cuin se elä joca sen teki.

9:18 Sentähden ei myöskään ensimmäistä liittoa verettä vihitty.

9:18 Sentähden ei se entinenkään ilman verta säättö.

9:18 Sentähden ei se endinengän weretä säättö:

9:19 Sillä kun Mooses oli kaikelle kansalle julkilukenuk kaikki käskyt, niinkuin ne laissa kuuluvat, otti hän

9:19 Sillä kuin Moses oli puhunut kaikelle kansalle jokaisen käskyn lain jälkeen, otti hän vasikkain ja kauristen

9:19 Sillä cosca Moses oli puhunut caikelle Canssalle jocaidzen käskyn Lain jälkeen/ otti hän wasickain ja

vasikkain ja kauristen veren ynnä vettä ja purppuravillaa ja isopin ja vihmoi sekä itse kirjan että kaiken kansan,

9:20 sanoen: "Tämä on sen liiton veri, jonka Jumala on teille säättänyt."

9:21 Ja samoin hän verellä vihmoi myös majan ja kaikki palvelukseen kuuluvat esineet.

9:22 Niin puhdistetaan lain mukaan miltei kaikki verellä, ja ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista.

9:23 On siis välttämätöntä, että taivaallisten kuvat tällä tavalla puhdistetaan, mutta että taivaalliset itse puhdistetaan paremmilla uhreilla kuin nämä.

9:24 Sillä Kristus ei mennyt käsillä tehtyyn kaikkeinpyhimpään, joka vain on sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen, nyt ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme.

9:25 Eikä hän mennyt uhratakseen itseänsä

verta veden kanssa, ja purpuravilloja, ja isoppia, ja priiskotti sekä Raamatun että kaiken kansan,

9:20 Sanoen: tämä on sen Testamentin veri, jonka Jumala teille käskenyt on.

9:21 Ja majan ja kaikki jumalanpalveluksen astiat priiskotti hän myös verellä.

9:22 Ja lähes kaikki verellä lain jälkeen puhdistetaan, ja paitsi veren vuodatusta ei yhtään anteeksiantamusta tapahdu.

9:23 Niin siis tarvitaan, että taivaallisten kuvat senkaltaisilla puhdistetaan; mutta itse taivaalliset pitää paremmilla uhreilla puhdistettaman kuin ne olivat.

9:24 Sillä ei Kristus mennyt käsillä tehtyyn pyhään, joka totisen kuva on, vaan hän meni itse taivaaseen, että hän nyt Jumalan kasvojen edessä meidän tähtemme ilmestyis;

9:25 Ei, että hänen pitää useimmin itsensä uhraaman, niinkuin

cauristen werta weden cansa/ ja Purpura willoja/ ja Isoppia/ ja prijscotti sekä Ramatun/ että caiken Canssan/ ja sanoi:

9:20 Tämä on se Testamendin veri/ cuin Jumala teille käskenyt on.

9:21 Ja sen Majan/ ja caicki sen Jumalan palveluxen astiat/ prijscotti hän myös werellä.

9:22 Ja caicki lähes werellä Lain jälkeen puhdistetan/ ja paidzi weren vuodatust/ ei yhtän andexiandamust tapahdu.

9:23 Nijn sijs tarwitan/ että taiwallisten cuwat/ sencaltaisilla puhdistetan: mutta idze taiwalliset pitää paremmilla uhreilla puhdistettaman/ cuin ne olit.

9:24 Sillä ei Christus mennyt käsillä tehtyn Pyhään (jotca totisten cuwat owat) Waan hän meni taiwalliseen/ että hän Jumalan caswon edes meidän tähtem ilmestyis.

9:25 Ei/ että hänen piti usemmin idzens

monta kertaa, niinkuin ylimmäinen pappi joka vuosi menee kaikkeinpyhimpään, vierasta verta mukanaan, 9:26 sillä muutoin hänen olisi pitänyt kärsimän monta kertaa maailman perustamisesta asti; mutta nyt hän on yhden ainoan kerran maailmanaikojen lopulla ilmestynyt, poistaakseen synnin uhraamalla itsensä.

9:27 Ja samoin kuin ihmisille on määrätty, että heidän kerran on kuoleminen, mutta senjälkeen tulee tuomio,

9:28 samoin Kristuskin, kerran uhrattuna ottaakseen pois monien synnit, on toistamiseen ilman syntiä ilmestyvä pelastukseksi niille, jotka häntä odottavat.

Hebrea 10 LUKU

10:1 Sillä koska laissa on vain tulevan hyvän varjo, ei itse asiain olemusta, ei se koskaan voi samoilla jokavuotisilla uhreilla, joita he alinomaa kantavat esiin, tehdä niiden tuojia täydellisiksi.

10:2 Sillä eikö muutoin olisi lakattu niitä

ylimmäinen pappi joka vuosi meni muukalaisella verellä pyhään:

9:26 (Muutoin olis hänen useammin tullut jo maailman alusta kärsiä,) mutta nyt kerran maailman lopulla on hänen oman uhrinsa kautta ilmestynyt synnin poispanemiseksi.

9:27 Ja niinkuin kaikkein ihmisten pitää kerran kuoleman, mutta senjälkeen tuomio,

9:28 Niin on myös Kristus kerran uhrattu monen syntejä ottamaan pois; mutta toisella haavalla on hän ilman syntiä ilmestyvä niille, jotka häntä odottavat autuudeksi.

10 LUKU

10:1 Sillä lailla on tulevaisten tavarain varjo, ei itse hyvyyden olento; niillä uhreilla, joita he joka vuosi alinomaa uhraavat, ei se ikänä taida niitä täydelliseksi tehdä, jotka uhraavat.

10:2 Muutoin olis uhraamasta lakattu, jos

uhraman/ nijncuin ylimmäinen Pappi jocawuosi meni muucalaisella werellä Pyhään/

9:26 Muutoin olis hänen usemmin tullut jo mailman algusta kärsiä. Mutta mailman lopulla on hän oman vhrins cautta ilmestynyt syndein poispanemisexi.

9:27 Ja nijncuin caickein ihmisten pitä wihdoin cuoleman/ mutta sen jälken Duomio:

9:28 Nijn on myös Christus wihdoin uhrattu monen syndejä poisottaman. Mutta toisella haawalla on hän ilman synnitä ilmestyvä/ nijlle jotca händä odottawat/ autuudexi.

X. Lucu .

10:1 Sillä/ Lailla on tulewaisten tawarain warjo/ ja idze hywyden olendo. Jocawuosi pitä yhtäläistä uhria uhrattaman/ ja ei ne taida nijtä täydellisexi tehdä jotca uhrawat.

10:2 Muutoin olis uhramast lacattu/ jos ei

uhraamasta, koska näillä, jotka jumalanpalvelustaan toimittavat, kerran puhdistettuina, ei enää olisi ollut mitään tuntoa synneistä?

10:3 Mutta niissä on jokavuotinen muistutus synneistä.

10:4 Sillä mahdotonta on, että härkään ja kauristen veri voi ottaa pois syntejä.

10:5 Sentähden hän maailmaan tullessaan sanoo: "Uhria ja antia sinä et tahtonut, mutta ruumiin sinä minulle valmistit;

10:6 polttouhreihiin ja syntiuhreihiin sinä et mielistynyt.

10:7 Silloin minä sanoin: "Katso, minä tulen - kirjakkääröön on minusta kirjoitettu tekemään sinun tahtosi, Jumala."

10:8 Kun hän ensin sanoo: "Uhreja ja anteja ja polttouhreja ja syntiuhreja sinä et tahtonut etkä niihin mielistynyt", vaikka niitä lain mukaan uhrataankin,

10:9 sanoo hän sitten: "Katso, minä tulen tekemään sinun tahtosi." Hän poistaa

ei niillä, jotka uhrasivat, synneistä silleen omaatuntoa olisi, koska he kerran puhdistetut ovat.

10:3 Vaan sillä tapahtuu joka vuosi synnin muistuttamus.

10:4 Sillä mahdotoin on härkään ja kauristen veren kautta syntejä ottaa pois.

10:5 Sentähden, kuin hän maailmaan tuli, sanoi hän: uhria ja lahjaa et sinä tahtonut, mutta ruumiin olet sinä minulle valmistanut;

10:6 Polttouhrit ja syntiuhrit ei ole sinun mieleises.

10:7 Silloin minä sanoin: katso, minä tulen, (Raamatussa on minusta kirjoitettu,) että minun pitää tekemän sinun tahtos, Jumala.

10:8 Niinkuin hän ennen sanoi: uhria ja lahjaa, ja polttouhria ja syntiuhria et sinä tahtonut, ei myös ne sinulle kelvanneet, (jotka lain jälkeen uhrataan,)

10:9 Silloin hän sanoi: katso, minä tulen tekemään, Jumala, sinun tahtos. Hän ottaa pois entisen, että hän

nijllä jotca uhraisit/ synneist sillen omatundo olis/ cosca he wihdoin puhdistetut owat.

10:3 Waan sillä tapahtu ainoastans jocawuosi synnin muistuttamus.

10:4 Sillä mahdotoin on härkään ja cauristen weren cautta syndejä poisotta.

10:5 Sentähden/ cosca hän mailmaan tuli/ sanoi hän: Uhria ja lahja et sinä tahtonut/ mutta ruumin olet sinä minulle walmistanut/

10:6 Polttouhrit ja syndiuhrit ei ole sinun mieleidzes.

10:7 Nijn minä sanoin: Cadzo/ minä tulen/ Ramatus on lijatengin minusta kirjoitettu: että minun pitä tekemän sinun tahtos Jumala.

10:8 Nijn cuin hän ennen sanoi: Uhria ja lahja/ polttouhria ja syndiuhria et sinä tahtonut/ ei myös ne sinulle kelwannet (jotca Lain jälken uhratan)

10:9 Nijn hän myös sanoi: Cadzo/ minä tulen tekemän Jumala sinun tahtos. Sijnä hän poisotta

ensimmäisen, pystyttääkseen toisen.	toisen asettais.	endisen/ että hän toisen panis/
10:10 Ja tämän tahdon perusteella me olemme pyhitetyt Jeesuksen Kristuksen ruumiin uhrilla kerta kaikkiaan.	10:10 Jonka tahdon kautta me kerran pyhitetyt olemme, Jeesuksen Kristuksen ruumiin uhraamisella.	10:10 Jonga tahdon cautta me wihdoin pyhitetyt olemma/ Jesuxen Christuxen ruumin uhramisella.
10:11 Ja kaikki papit seisovat päivä päivältä palvelustaan toimittamassa ja usein uhraamassa, aina samoja uhreja, jotka eivät ikinä voi syntejä poistaa;	10:11 Ja jokainen pappi on siihen pantu, että hänen joka päivä jumalanpalvelusta tekemän pitää ja usein yhtäläistä uhria uhraaman, jotka ei koskaan voi syntejä ottaa pois.	10:11 Ja jocainen Pappi on sijhen pandu/ että hänen jocapäiwa Jumalan palwelusta tekemän pitä/ ja useimmin yhtäläistä uhria uhraman/ jotca ei coscan woi syndejä poisotta.
10:12 mutta tämä on, uhrattuaan yhden ainoan uhrin syntien edestä, ainiaaksi istuutunut Jumalan oikealle puolelle,	10:12 Mutta kuin tämä oli yhden ijankaikkisesti kelpaavan uhrin syntein edestä uhrannut, istuu hän nyt Jumalan oikialla kädellä,	10:12 Mutta cosca tämä oli yhden ijancaickisest kelpawan uhrin syndein tähden uhrannut/ istu hän nyt Jumalan oikialla kädellä/
10:13 ja odottaa nyt vain, kunnes hänen vihollisensa pannaan hänen jalkojensa astinlaudaksi.	10:13 Ja odottaa, että hänen vihollisensa pannaan hänen jalkainsa astinlaudaksi.	10:13 Ja odotta sitä/ että hänen vihollisens pannan hänen jalcains astinlaudaxi.
10:14 Sillä hän on yhdellä ainoalla uhrilla ainiaaksi tehnyt täydelliseksi ne, jotka pyhitetään.	10:14 Sillä yhdellä uhrilla on hän ijankaikkisesti täydelliseksi tehnyt ne, jotka pyhitetään.	10:14 Sillä yhdellä uhrilla/ on hän ijancaickisest täydellisexi tehnyt ne jotca pyhitetän.
10:15 Todistaahan sen meille myös Pyhä Henki; sillä sanottuaan:	10:15 Mutta sen todistaa myös meille itse Pyhä Henki, sillä että hän ennen sanoi:	10:15 Sen todista myös meille idze Pyhä Hengi/ sanoden:
10:16 "Tämä on se liitto, jonka minä näiden päivien jälkeen teen heidän kanssaan", sanoo Herra: "Minä panen lakini	10:16 Tämä on se Testamentti, jonka minä tahdon heille tehdä niiden päiväin jälkeen, sanoo Herra: minä tahdon antaa minun	10:16 Tämä on se Testamenti/ jonga minä tahdon heille tehdä nijden päiwäin jälken/ sano HERra: Minä tahdon

heidän sydämiinsä ja kirjoitan ne heidän mieleensä";

10:17 ja: "heidän syntejänsä ja laittomuuksiansa en minä enää muista."

10:18 Mutta missä nämä ovat anteeksi annetut, siinä ei uhria synnin edestä enää tarvita.

10:19 Koska meillä siis, veljet, on luja luottamus siihen, että meillä Jeesuksen veren kautta on pääsy kaikkeinpyhimpään,

10:20 jonka pääsyn hän on vihkinnyt meille uudeksi ja eläväksi tieksi, joka käy esiripun, se on hänen lihansa, kautta,

10:21 ja koska meillä on "suuri pappi, Jumalan huoneen haltija",

10:22 niin käykäämme esiin totisella sydämellä, täydessä uskon varmuudessa, sydän vihmittuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä;

10:23 pysykäämme järkähtämättä toivon tunnustuksessa, sillä hän, joka antoi lupauksen, on uskollinen;

lakini heidän sydämiinsä, ja heidän mieliinsä minä ne kirjoitan,

10:17 Ja heidän syntejänsä ja vääryyttänsä en minä enempi tahdo muistaa.

10:18 Mutta kussa näiden anteeksiantamus on, siinä ei silleen uhria syntein edestä ole.

10:19 Että siis meillä, rakkaat veljet, on vapaus mennä pyhään, Jeesuksen veren kautta.

10:20 Jonka hän meille on valmistanut uudeksi ja eläväksi tieksi, esiripun kautta, se on: hänen lihansa kautta,

10:21 Ja meillä on yksi suuri Pappi, Jumalan huoneen haltija;

10:22 Niin käykäämme hänen tykönsä totisella sydämellä, täydellä uskolla, priiskotetut meidän sydämissämme, (ja päästetyt) pahasta omastatunnosta,

10:23 Ja pestyt ruumiin puolesta puhtaalla vedellä, ja pitäkäämme horjumattoin toivon tunnustus: (sillä se on uskollinen, joka ne

anda minun Lakini heidän sydämiinsä/ ja heidän mieliinsä minä ne kirjoitan.

10:17 Ja heidän syndejänsä ja vääryttänsä en minä enämbi tahdo muista.

10:18 Mutta cusa näiden andexi andamus on/ sijnä ei sillen uhria syndein edestä ole.

10:19 ETtä sijs meillä/ rackat veljet/ on wapaus mennä Pyhään/ Jesuxen weren cautta/

10:20 Jonga hän meille on walmistanut udexi ja eläwäxi tiexi/ esiripun cautta/ se on/ hänen lihans cautta/

10:21 Ja meillä on yxi suuri Pappi/ 10:22 Jumalan huonen haldia/

Nijn käykäm hänen tygöns totisella sydämellä/ täydellä uscolla/ prijscotetut meidän sydämisäm/ ja päästetyt pahasta omasta tunnosta/

ja pestyllä ruumilla puhtalla wedellä/

10:23 Ja pitäkäm horjumattoin toiwon tunnustus: Sillä hän on

	lupasi),	uscollinen/ joca ne lupais.
10:24 ja valvokaamme toinen toistamme rohkaisuksi toisillemme rakkauteen ja hyviin tekoihin;	10:24 Ja ottakaamme vaari toinen toisestamme, että me ahkeroitsemme rakkaudesta ja hyvistä töistä,	10:24 Ja ottacam waari toinen toisestam/ että me ahkeroidzem meitäm rackauteen ja hywijn töihin/
10:25 älkäämme jättäkö omaa seurakunnankokoustamme, niinkuin muutamien on tapana, vaan kehoittakaamme toisiamme, sitä enemmän, kuta enemmän näette tuon päivän lähestyvän.	10:25 Ei antain ylön yhteistä seurakuntaa, niinkuin muutamain tapa on, vaan neuvokaat teitänne keskenänne, ja sitä enemmän kuin te näette sen päivän lähestyvän.	10:25 Ei ylönandain yhteistä Seuracunda. Nijn cuin muutamain tapa on/ waan neuwocat teitän keskenän/ sitä enämmin cuin te näette sen päiwän lähestywän.
10:26 Sillä jos me tahallamme teemme syntiä, päästyämme totuuden tuntoon, niin ei ole enää uhria meidän syntiemme edestä,	10:26 Sillä jos me ehdollamme sitte syntiä teemme, kuin me olemme totuuden tuntoon tulleet, niin ei meillä ole enään yhtään uhria syntein edestä,	10:26 Sillä jos me ehdollam sijtte syndiä teem cuin me olemma totuden tundoon tullet/ nijn ei meillä ole enä yhtän uhria syndein edestä/
10:27 vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka on kuluttava vastustajat.	10:27 Vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka vastahakoiset syövä on.	10:27 Waan hirmuinen Duomion odotus/ ja tulen kijwaus/ joca wastahacoiset syöpä on.
10:28 Joka hylkää Mooseksen lain, sen pitää armotta kahden tai kolmen todistajan todistuksen nojalla kuoleman:	10:28 Jos joku Mooseksen lain rikkoo, hänen pitää ilman armoa kuoleman kahden taikka kolmen todistajan kautta.	10:28 Jos jocu Mosexen Lain ricko/ hänen pitä ilman armota cuoleman/ cahden/ taicka colmen todistajan cautta.
10:29 kuinka paljoa ankaramman rangaistuksen luulettekaan sen ansaitsevan, joka tallaa jalkoihinsa Jumalan Pojan	10:29 Kuinka paljoa enemmän rangaistuksen te luulette sen ansainneen, joka Jumalan Pojan jaloilla tallaa ja Testamentin veren saastuttaa, jonka	10:29 Cuinga paljo enämman rangaistuxen te luuletta sen ansainnen/ joca Jumalan Pojan jalgoilla talla/ ja Testamendin weren

ja pitää epäpyhänä liiton veren, jossa hänet on pyhitetty, ja pilkkaa armon Henkeä!	kautta hän pyhitetty on, ja armon Henkeä pilkkaa?	saastutta/ jonga cautta hän pyhitetty on/ ja armon Henge pilcka?
10:30 Sillä me tunnemme hänet, joka on sanonut: "Minun on kosto, minä olen maksava"; ja vielä: "Herra on tuomitseva kansansa."	10:30 Sillä me tunnemme hänen, joka sanoi: minun on kosto, minä tahdon kostaa, sanoo Herra; ja taas: Herra on kansansa tuomitseva.	10:30 Sillä me tunnemme hänen/ joca sanoi: Minun on costo/ minä tahdon costa/ (sano HERra) Ja taas/ HERra on Canssans duomidzewa.
10:31 Hirmuista on langeta elävän Jumalan käsiin.	10:31 Hirmuinen on langeta elävän Jumalan käsiin.	10:31 Hirmuinen on langeta elävän Jumalan käsijn.
10:32 Mutta muistakaa entisiä päiviä, jolloin te, valistetuiksi tultuanne, kestitte monet kärsimysten kilvoitukset,	10:32 Muistakaa siis entisiä päiviä, joina te valistetut olitte ja kärsitte monen vaivan kilvoituksen:	10:32 MUistacat sijs endisiä päiviä/ joina te walistetut olitta/ ja kärseitte monein waiwain kilwoituxen:
10:33 kun te toisaalta olitte häväistysten ja ahdistusten alaisina, kaikkien katseltavina, toisaalta taas tulitte niiden osaveljiksi, joiden kävi samalla tavalla.	10:33 Puolittain silloin, kuin te sekä pilkkain että tuskain kautta kaikille ihmeeksi olitte: puolittain, kuin te niiden kanssa osalliset olitte, joille myös niin kävi.	10:33 Puolittain silloin/ cosca te sekä pilckain että tuscain cautta caikille ihmexi olitta: Puolittain cosca te nijden cansa osalliset olitta/ joiden käsi myös nijn käwi.
10:34 Sillä vankien kanssa te olette kärsineet ja ilolla pitäneet hyvänänne omaisuutenne ryöstön, tietäen, että teillä on parempi tavara, joka pysyy.	10:34 Sillä te olette myös niistä vaivoista, jotka minun siteistäni tapahtuivat, osalliset olleet, ja teidän hyvyttenne raatelemisen olette te ilolla kärsineet, tietäen, että teillä on parempi ja pysyväisempi tavara taivaissa.	10:34 Sillä te oletta nijstä waiwoista/ jotca minun siteistäni tapahtuit/ osalliset ollet. Ja teidän hywyden raatelemisen oletta te ilolla kärsinet. Tieten että teillä on parambi ja pysyväisempi tawara Taiwais.
10:35 Älkää siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri.	10:35 Älkäät siis heittäkö pois teidän uskallustanne, jolla suuri palkan makso on.	10:35 Älkät sijs poisheittäkö teidän uscallustan/ jolla suuri

10:36 Sillä te tarvitsette kestäväisyyttä, tehkäsenne Jumalan tahdon ja saadaksenne sen, mikä luvattu on.	10:36 Sillä kärsivällisyys on teille tarpeellinen, tehkäsenne Jumalan tahtoa, että te lupauksen saisitte.	10:36 Sillä kärsimys on teille tarpellinen/ täyttäsenne Jumalan tahtoa/ että te lupauxen saisitta.
10:37 Sillä "vähän, aivan vähän aikaa vielä, niin tulee hän, joka tuleva on, eikä viivyttele;	10:37 Sillä vähän hetken perästä tulee se, joka tuleva on, ja ei viivyttele.	10:37 Sillä vähän hetken perästä tule se/ joca tulewa on/ ja ei wijwyttete.
10:38 mutta minun vanhurskaani on elävä uskosta, ja jos hän vetäytyy pois, ei minun sieluni mielisty häneen."	10:38 Mutta vanhurskas elää uskosta: ja joka välttää, siihen ei minun sieluni mielisty.	10:38 Mutta vanhurskas elä uscostans/ ja joca wälttä/ hänehen en minä mielisty.
10:39 Mutta me emme ole niitä, jotka vetäytyvät pois omaksi kadotukseen, vaan niitä, jotka uskovat sielunsa pelastukseksi.	10:39 Mutta emme ole ne, jotka meitämme kadotukseen vältämme, vaan jotka uskomme sielun tallella pitämiseen.	10:39 Mutta en me niistä ole/ jotca heidäns cadotuxeen wälttävät/ waan niistä/ jotca uscowat/ ja sieluns tallelle saattawat.

Hebrea 11 LUKU

11:1 Mutta usko on luja luottamus siihen, mitä toivotaan, ojentautuminen sen mukaan, mikä ei näy.

11:2 Sillä sen kautta saivat vanhat todistuksen.

11:3 Uskon kautta me ymmärrämme, että maailma on rakennettu Jumalan sanalla, niin että se, mikä nähdään, ei ole syntynyt näkyväisestä.

11:4 Uskon kautta uhrasi Abel Jumalalle

11 LUKU

11:1 Mutta usko on vahva uskallus niihin, joita toivotaan, ja ei näkymättömistä epäile.

11:2 Sen kautta ovat vanhat todistuksen saaneet.

11:3 Uskon kautta me ymmärrämme, että maailma on Jumalan sanalla valmistettu, ja että kaikki, mitä me näemme, ne ovat tyhjistä tehdyt.

11:4 Uskon kautta Abel uhrasi Jumalalle suuremman uhrin kuin

XI. Lucu .

11:1 MUtta vsco on wahwa uscallus niihin joita toiwotan/ ja ei näkymättömistä epäile.

11:2 Sen cautta owat wanhemmat todistuxen saanet.

11:3 Uscon cautta me ymmärrämme/ että mailma on Jumalan sanan cautta walmistettu/ ja että caicki cuin me näemme/ ne owat tyhjistä tehdyt.

11:4 Uscon cautta Abel uhrais Jumalalle

<p>paremman uhrin kuin Kain, ja uskon kautta hän sai todistuksen, että hän oli vanhurskas, kun Jumala antoi todistuksen hänen uhrilahjoistaan; ja uskonsa kautta hän vielä kuoltuaankin puhuu.</p>	<p>Kain, jonka kautta hän sai todistuksen, että hän oli vanhurskas, kuin Jumala hänen lahjoistansa todisti; ja sen kautta hän vielä puhuu, vaikka hän kuollut on.</p>	<p>suuremman uhrin kuin Cain/ jonga kautta hän sai todistuksen/ että hän oli vanhurscas/ koska Jumala hänen lahjoistans todistuksen cannoi/ ja sen kautta hän vielä puhu/ vaikka hän kuollut on.</p>
<p>11:5 Uskon kautta otettiin Enoch pois, näkemättä kuolemaa, "eikä häntä enää ollut, koska Jumala oli ottanut hänet pois." Sillä ennen poisottamistaan hän oli saanut todistuksen, että hän oli otollinen Jumalalle.</p>	<p>11:5 Uskon kautta Enoch otettiin pois, ettei hän kuolemaa nähnyt, ja ei ole löydetty, että Jumala hänen otti pois; sillä ennenkuin hän otettiin pois, oli hänellä todistus, että hän kelpasi Jumalalle.</p>	<p>11:5 Uscon kautta Enoch otettiin pois/ ettei hän kuolemata nähnyt. Ja ei ole löytty/ että Jumala hänen poisotti. Sillä ennencuin hän poisotettiin/ oli hänellä todistus/ että hän kelpais Jumalalle.</p>
<p>11:6 Mutta ilman uskoa on mahdoton olla otollinen; sillä sen, joka Jumalan tykö tulee, täytyy uskoa, että Jumala on ja että hän palkitsee ne, jotka häntä etsivät.</p>	<p>11:6 Sillä ilman uskoa on mahdotoin kelvata (Jumalalle); sillä joka Jumalan tykö tulla tahtoo, sen pitää uskoman, että hän on, ja on niille kostaja, jotka häntä etsivät.</p>	<p>11:6 Sillä ilman uskota on mahdotoin kelvata Jumalalle. Sillä joka Jumalan tygö tulla tahto/ sen pitää uscoman/ että Jumala on niiden costaja/ jotka händä edziwät.</p>
<p>11:7 Uskon kautta rakensi Nooa, saatuaan ilmoituksen siitä, mikä ei vielä näkynyt, pyhässä pelossa arkin perhekuntansa pelastukseksi; ja uskonsa kautta hän tuomitsi maailman, ja hänestä tuli sen vanhurskauden perillinen, joka uskosta tulee.</p>	<p>11:7 Uskon kautta sai Noa Jumalan käskyn niistä, jotka ei vielä näkyneet, pelkäsi ja valmisti arkin huoneensa autuudeksi; jonka kautta hän maailman tuomitsi, ja tuli sen vanhurskauden perilliseksi, joka uskon kautta tulee.</p>	<p>11:7 Uscon kautta on Noe Jumalata cunnioittanut/ ja Arkin walmistanut/ huonens terweydexi/ koska hän sai Jumalan käskyn/ niistä kuin ei näkyneet/ jonga kautta hän mailman duomidzi/ ja on perinyt sen vanhurscauden/ joka uscon kautta tule.</p>
<p>11:8 Uskon kautta oli Abraham kuuliainen, kun</p>	<p>11:8 Uskon kautta tuli Abraham kuuliaiseksi,</p>	<p>11:8 UScon kautta tuli Abraham cuuliaisexi/</p>

hänet kutsuttiin lähtemään siihen maahan, jonka hän oli saava perinnöksi, ja hän lähti tietämättä, minne oli saapuva.

11:9 Uskon kautta hän eli muukalaisena lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa, asuen teltoissa lisäkin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä;

11:10 sillä hän odotti sitä kaupunkia, jolla on perustukset ja jonka rakentaja ja luoja on Jumala.

11:11 Uskon kautta sai Saarakin voimaa suvun perustamiseen, vieläpä yli-ikäisenä, koska hän piti luotettavana sen, joka oli antanut lupauksen.

11:12 Sentähden syntyikin yhdestä miehestä, vieläpä kuolettuneesta, niin suuri paljous, kuin on tähtiä taivaalla ja kuin meren rannalla hiekkaa, epälukuisesti.

11:13 Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat

kuin hän kutsuttiin menemään siihen maahan, jonka hän oli perivä, ja hän meni eikä tietänyt kuhunka hän tuleva oli.

11:9 Uskon kautta oli hän muukalainen luvatussa maassa, niinkuin vieraalla maalla, ja asui majoissa Isaakin ja Jakobin kanssa, jotka olivat sen lupauksen kanssaperilliset.

11:10 Sillä hän oli odottanut sitä kaupunkia, jolla perustus oli, jonka rakentaja ja luoja on Jumala.

11:11 Uskon kautta myös Saara sai voiman siittäöksensä, ja synnytti jälkeen ikänsä ajan; sillä hän piti sen uskollisena, joka sen hänelle luvannut oli.

11:12 Sentähden myös yhdestä, joka niin jo kuollut oli, syntyi monta, niinkuin tähtiä on taivaassa ja niinkuin santaa meren rannassa, joka epäluukuinen on.

11:13 Nämät kaikki ovat uskossa kuolleet ja ei ole niistä lupauksista saaneet, vaan

cosca hän cudzuttin menemän siihen maahan jonga hän oli periwä/ ja hän meni/ eikä tiennyt/ cuhunga hän tulewa oli.

11:9 Uscon cautta oli hän muucalainen luwatusa maasa/ nijncuin wieralla maalla/ ja asui majoisa Isaachin ja Jacobin lupauxen cansaperillisten cansa.

11:10 Sillä hän oli odottanut sitä Caupungita/ jolla perustus oli/ jonga rakendaja ja luoja on Jumala.

11:11 Uscon cautta myös Saara sai woiman sijttäxens/ ja synnytti jälken hänen ikäns ajan: Sillä hän piti sen uscollisna/ joca sen hänelle luwannut oli.

11:12 Sentähden myös yhdestä/ waicka cuolewaisesta ruumista/ synnyit monda: nijncuin tähtiä on Taiwasa/ ja nijncuin sanda meren rannasa/ joca epulucuinen on.

11:13 Nämät caicki owat uscosa cuollet/ ja ei ole nijstä lupauxista saanet/ waan ainoastans taamba

sen nähneet ja sitä tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä.

11:14 Sillä jotka näin puhuvat, ilmaisevat etsivänsä isänmaata.

11:15 Ja jos he olisivat tarkoittaneet sitä maata, josta olivat lähteneet, niin olisihan heillä ollut tilaisuus palata takaisin;

11:16 mutta nyt he pyrkivät parempaan, se on taivaalliseen. Sentähden Jumala ei heitä häpeä, vaan sallii kutsua itseään heidän Jumalaksensa; sillä hän on valmistanut heille kaupungin.

11:17 Uskon kautta uhraisi Abraham, koetukselle pantuna, lisäksi, uhraisi ainoan poikansa, hän, joka oli lupaukset vastaanottanut

11:18 ja jolle oli sanottu: "lisäkista sinä saat nimellesi jälkeläisen",

11:19 sillä hän päätti, että Jumala on voimallinen kuolleistakin herättämään; ja sen vertauskuvana hän saikin hänet takaisin.

ainoastansa taampaa nähneet ja kuitenkin niihin turvanneet ja hyvin tyytyivät ja tunnustivat, että he vieraat ja muukalaiset maan päällä olivat.

11:14 Sillä ne, jotka näitä sanovat, he osoittavat, että he isänmaata etsivät.

11:15 Ja jos he sitte muistaneet olisivat, kusta he lähteneet olivat, olis heillä kyllä aikaa palata ollut.

11:16 Mutta he pyytävät parempaa, se on: taivaallista. Sentähden ei Jumala häpeä kutsuttaa heidän Jumalaksensa; sillä hän valmisti heille kaupungin.

11:17 Uskon kautta uhraisi Abraham Isaakin, kuin hän kiusattiin, ja uhraisi ainokaisensa, kuin hän jo oli lupaukset saanut,

11:18 Josta sanottu oli: Isaakissa kutsutaan sinulle siemen,

11:19 Ja ajatteli, että Jumala voi kuolleistakin herättää; josta hän myös hänen niinkuin yhdessä esikuvassa jälleen sai.

nähnet/ ja cuitengin njihin turwannet/ ja hywin tydyit ja tunnustit/ että he wierat ja muucalaiset maan päällä olit.

11:14 Sillä ne cuin näin sanowat/ he osottawat heidäns yhtä Isän maata edziwän.

11:15 Ja jos he sijtte muistanet olisit/ custa he lähtenet olit/ olis heillä kyllä aica palaita ollut.

11:16 Mutta he pyytävät parambata/ se on/ taiwallista. Sentähden ei Jumalacan häpe cudzutta heidän Jumalaxens: joca heille yhden Caupungin walmistanut on.

11:17 Uscon cautta uhrais Abraham Isaachin/ cosca hän kiusattin/ ja uhrais ainocaisens/ cosca hän jo oli lupauxet saanut/

11:18 Josta sanottu oli: Isaachis cudzutan sinulle siemen.

11:19 Ja ajatteli: Jumala woi cuolleistakin herättä/ josta hän myös hänen cuwaxi otti.

11:20 Uskon kautta antoi lisak Jaakobille ja Eesaulle siunauksen, joka koski tulevaisiaakin.	11:20 Uskon kautta siunasi Isaak tulevaisista asioista Jakobia ja Esauta.	11:20 Uscon kautta siunais Isaac tulevaisista asioista Jacobit ja Esaut.
11:21 Uskon kautta siunasi Jaakob kuollessaan kumpaisenkin Joosefin pojista ja rukoili sauvansa päähän nojaten.	11:21 Uskon kautta siunasi Jakob kuollessansa molemmat Josephin pojat, rukoili ja nojasi sauvansa päälle.	11:21 Uscon kautta siunais Jacob cuollesans molemmat Josephin pojat/ ja cumarsi hänen sauvans päälle päälle.
11:22 Uskon kautta muistutti Joosef loppunsa lähetessä Israelin lasten lähdöstä ja antoi määräyksen luistansa.	11:22 Uskon kautta puhui Joseph kuollessansa Israelin lasten lähtemisestä ja antoi käskyn luistansa.	11:22 Uscon kautta puhui Joseph cuollesans Israelin lasten lähtemisest/ ja andoi käskyn hänen luistans.
11:23 Uskon kautta pitivät Mooseksen vanhemmat häntä heti hänen syntymänsä jälkeen kätöksä kolme kuukautta, sillä he näkivät, että lapsi oli ihana; eivätkä he peljänneet kuninkaan käskyä.	11:23 Uskon kautta Moses, kuin hän syntynyt oli, salattiin kolme kuukautta vanhemmiltansa, että he näkivät, kuinka kaunis poikainen hän oli, ja ei peljänneet kuninkaan haastoa.	11:23 Uscon kautta Moses/ cosca hän syndynyt oli/ salattin colme Cuucautta hänen wanhemmildans/ että he näit/ cuinga caunis poicainen hän oli/ ja ei peljännet Cuningan haastoa.
11:24 Uskon kautta kieltäytyi Mooses suureksi tultuaan kantamasta faraon tyttären pojan nimeä.	11:24 Uskon kautta Moses, kuin hän jo suureksi tuli, kielsi kutsuttaa itsensä Pharaon tyttären pojaksi,	11:24 Uscon kautta Moses/ cosca hän jo suurexi tuli/ kielsi cudzutta idzens sillen Pharaon tyttären pojaxi.
11:25 Hän otti mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä lyhytaikaista nautintoa,	11:25 Ja valitsi paljoa paremmaksi kärsiä vaivaa Jumalan joukon kanssa, kuin ajallista tarvetta synnissä nautita,	11:25 Ja walidzi paljo parammaxi kärsiä waiwa Jumalan joucon cansa/ cuin ajallista tarwetta synnisä nautita.
11:26 katsoen "Kristuksen pilkan" suuremmaksi rikkaudeksi kuin Egyptin aarteet; sillä hän käänsi	11:26 Ja luki suuremmaksi rikkaudeksi Kristuksen pilkan, kuin Egyptin tavarat; sillä hän katsoi	11:26 Ja luki suuremmaxi rickaudexi Christuxen pilcan/ cuin Egyptin tawarat: sillä hän cadzoi

katseensa palkintoa kohti.	palkan maksoa.	palcan maxo.
11:27 Uskon kautta hän jätti Egyptin pelkäämättä kuninkaan vihaa; sillä koska hän ikäänkuin näki sen, joka on näkymätön, niin hän kesti.	11:27 Uskon kautta jätti hän Egyptin ja ei peljännyt kuninkaan hirmuisuutta; sillä hän riippui hänessä, jota ei hän nähnyt, niinkuin hän jo olis hänen nähnyt.	11:27 Uscon kautta jätti hän Egyptin/ ja ei peljännyt Cuningan hirmuisutta: sillä hän riippui hänes/ jota ei hän nähnyt/ nijncuin hän jo olis hänen nähnyt.
11:28 Uskon kautta hän pani toimeen pääsiäisenvieton ja verensivelyn, ettei esikoisten surmaaja koskisi heihin.	11:28 Uskon kautta piti hän pääsiäistä ja veren vuodatusta, ettei se, joka esikoiset tappoi, olisi ruvennut heihin.	11:28 Uscon kautta piti hän Pääsiäistä/ ja veren vuodatusta/ ettei se joca esikoiset tappoi/ olis ruvennut heihin.
11:29 Uskon kautta he kulkivat poikki Punaisen meren ikäänkuin kuivalla maalla; jota yrittäessään egyptiläiset hukkuivat.	11:29 Uskon kautta kävivät ne Punaisen meren lävitse niinkuin kuivaa maata myöten, jota myös Egyptiläiset koettelivat ja upposivat.	11:29 Uscon kautta käwit ne punaisen meren läpidze/ nijncuin cuiwa maata myöden/ jota myös Egyptiläiset coettelit/ ja uppoisit.
11:30 Uskon kautta kaatuivat Jerikon muurit, sittenkuin niiden ympäri oli kuljettu seitsemän päivää.	11:30 Uskon kautta Jerikon muurit lankesivat, kuin niitä seitsemän päivää käytiin ympäri.	11:30 Uscon kautta Jerichon muurit langeisit/ cosca nijtä seidzemen päiwä ymbärinskäytin.
11:31 Uskon kautta pelastui portto Raahab joutumasta perikatoon yhdessä uppiniskaisten kanssa, kun oli, rauha mielessään, ottanut vakoojat luoksensa.	11:31 Uskon kautta ei portto Rahab hukkunut uskomattomain kanssa, koska vakoojat rauhallisesti huoneeseensa korjasi.	11:31 Uscon kautta ei portto Rahab huckunut uscomattomain cansa/ cosca hän wacojat rauhallisest huonesens corjais.
11:32 Ja mitä minä vielä sanoisin? Sillä minulta loppuisi aika, jos kertoisin Gideonista, Baarakista, Simsonista, Jeftasta, Daavidista ja Samuelista ja	11:32 Ja mitä minun pitää enempi sanoman? Sillä aika tulis minulle lyhyeksi, jos minun pitäis luetteleman Gideonista, ja Barakista, ja Simsonista, ja Jephtasta, ja Davidista, ja Samuelista, ja	11:32 Mltä sijs minun pitä enämbi puhuman? aica tulis minulle lyhyäxi/ jos minun pitäis luetteleman/ Gedeonist/ Barachist/ Samsonist/ Jephtast/ Dawidista/ Samuelist/ ja

	prophetaista,	Prophetaista.
11:33 jotka uskon kautta kukistivat valtakuntia, pitivät vanhurskautta voimassa, saivat kokea lupauksien toteutumista, tukkivat jalopeurain kidat,	11:33 Jotka uskon kautta ovat valtakunnat voittaneet, tehneet vanhurskautta, saaneet lupaukset, tukkineet jalopeurain suut,	11:33 Jotca uscon cautta ovat Waldacunnat woittanet/ tehnet wanhurscautta/ saanet lupauxet/ tukinnet Lejonein suut/
11:34 sammuttivat tulen voiman, pääsivät miekanteriä pakoon, voimistuivat heikkoudesta, tulivat väkeviksi sodassa, ajoivat pakoon muukalaisten sotajoukot.	11:34 Sammuttaneet tulen voiman, välttäneet miekan terän, ovat väkeväksi heikkoudesta tulleet ovat voimalliseksi sodassa tulleet, muukalaisten sotajoukot maahan lyöneet.	11:34 Sammuttanet tulen woiman/ wälttänet miecan terän/ owat wäkewämmäxi heikkoudesta tullet/ owat woimallisexi sodasa tullet/ owat lyönet muucalaiset sotawäet.
11:35 On ollut vaimoja, jotka ylösnousemuksen kautta ovat saaneet kuolleensa takaisin. Toiset ovat antaneet kiduttaa itseään eivätkä ole ottaneet vastaan vapautusta, että saisivat paremman ylösnousemuksen;	11:35 Vaimot ovat kuolleensa ylösnousemisesta jälleen saaneet; mutta muut ovat rikki revityt, ja ei pelastusta ottaneet vastaan, että heidän paremman ylösnousemisen saaman piti.	11:35 Waimot owat heidän cuollens/ ylösnousemisest jäl lens saanet. Mutta muut owat särjetyt/ ja lunastuxen hyljännet/ että heidän paramman ylösnousemisen saaman piti.
11:36 toiset taas ovat saaneet kokea pilkkaa ja ruoskimista, vieläpä kahleita ja vankeutta;	11:36 Muutamat taas ovat pilkkoja ja haavoja kärsineet, ja vielä sittekin kahleet ja vankiuden,	11:36 Muutamat taas owat pilckoja ja haawoja kärsinet/ ja wielä sijttekin fangiuxet ja tornit.
11:37 heitä on kivitetty, kiusattu, rikki sahattu, miekalla surmattu; he ovat kierrelleet ympäri lampaannahoissa ja vuohennahoissa, puutteenalaisina, ahdistettuina, pahoinpideltyinä -	11:37 Ovat kivitetyt, rikki hakatut, lävitse pistetyt, miekalla surmatut, vaeltaneet ympäri lammasten ja vuohen nahoissa, ovat olleet köyhät, ahdistetut, vaivatut.	11:37 He owat kiwitetyt/ ricki hacatut/ läpidze pistetyt/ miecalla surmatut/ he owat ymbärins waeldanet lammasten ja wohten nahgoisa/ owat ollet köyhät/ ahdistetut/ waiwatut.
11:38 he, jotka olivat	11:38 (Joille maailma oli	11:38 Joille mailma oli

liian hyviä tälle maailmalle -; he ovat harhailleet erämaissa ja vuorilla ja luolissa ja maakuopissa.

11:39 Ja vaikka nämä kaikki uskon kautta olivat todistuksen saaneet, eivät he kuitenkaan saavuttaneet sitä, mikä oli luvattu;

11:40 sillä Jumala oli varannut meitä varten jotakin parempaa, etteivät he ilman meitä pääsisi täydellisyyteen.

Hebrea 12 LUKU

12:1 Sentähden, kun meillä on näin suuri pilvi todistajia ympärillämme, pankaa me mekin pois kaikki, mikä meitä painaa, ja synti, joka niin helposti meidät kietoo, ja juoskaamme kestävinä edessämme olevassa kilvoituksessa,

12:2 silmät luotuina uskon alkajaan ja täyttäjään, Jeesukseen, joka hänelle tarjona olevan ilon sijasta kärsi ristini, häpeästä välittämättä, ja istui Jumalan valtaistuimen oikealle puolelle.

12:3 Ajatelkaa häntä,

mahdotoin), ovat korvessa eksyneet ja vuorilla, ja mäen rotkoissa ja maan kuopissa.

11:39 Ja kaikki nämät ovat uskon kautta todistuksen saaneet, eikä saaneet sitä lupasta:

11:40 Että Jumala on jotakin paremmin meille edeskatsonut, ettei he ilman meitä täydelliseksi tulleet olisi.

12 LUKU

12:1 Sentähden myös me, että meillä on näin suuri todistusten joukko meidän ympärillämme, niin pankaa me pois kaikki kuorma ja synti, joka aina meihin tarttuu ja hitaaksi tekee, ja juoskaamme kärsivällisyyden kautta siinä kilvoituksessa, joka meidän eteemme pantu on,

12:2 Ja katsokaamme uskon alkajan ja päättäjän Jesuksen päälle, joka, vaikka hän olisi kyllä taitanut iloita, kärsi ristiä, ei totellut pilkkaa, ja nyt istuu oikiällä kädellä Jumalan istuimella.

12:3 Niin muistakaat

mahdotoin/ ja owat radollisudes waeldanet/ corweisa/ wuorilla/ mäen rotcoisa/ ja maan cuopisa/

11:39 Ja caicki nämät owat uscon cautta todistuxen ansainnet/ eikä saanet lupasta/

11:40 Että Jumala on jotakin parammin meille edescadzonut/ ettei he ilman meitä täydellisexi tullet olisi.

XII. Lucu .

12:1 SEntähden myös me/ että meillä on näin suuri todistusten joucko meidän ymbärilläm/ nijn pois pangam syndi/ joca aina meihin tarttu ja hitaxi teke/ ja juoscam kärsimisen cautta sijnä kilwoituxes/ cuin meidän eteem pandu on/

12:2 Ja cadzocam Jesuxen/ uscon alcajan ja päättäjän päälle. Joca/ cosca hän olisi kyllä tainnut iloita/ kärisei ristiä/ ja ei totellut pilcka/ ja nyt istu oikiällä kädellä Jumalan istuimella.

12:3 Muistacat händä/

joka syntisiltä on saanut kärsiä sellaista vastustusta itseänsä kohtaan, ettette väsyisi ja menettäisi toivoanne.

12:4 Ette vielä ole verille asti tehneet vastarintaa, taistellessanne syntiä vastaan,

12:5 ja te olette unhottaneet kehoituksen, joka puhuu teille niinkuin lapsille: "Poikani, älä pidä halpana Herran kuritusta, äläkä menetä toivoasi, kun hän sinua nuhtelee;

12:6 sillä jota Herra rakastaa, sitä hän kurittaa; ja hän ruoskii jokaista lasta, jonka hän ottaa huomaansa."

12:7 Kuritukseksenne te kärsitte; Jumala kohtelee teitä niinkuin lapsia. Sillä mikä on se lapsi, jota isä ei kurita?

12:8 Mutta jos te olette ilman kuritusta, josta kaikki ovat osalliseksi tulleet, silloinhan te olette äpäriä ettekä lapsia.

12:9 Ja vielä: meillä oli ruumiilliset isämme kurittajina, ja heitä me

häntä, joka senkaltaisen vastahakoisuuden on syntisiltä itse vastaansa kärsinyt, ettette väsy teidän mielessänne ja lakkaa.

12:4 Sillä ette ole vielä hamaan vereen asti kilvoitellen syntiä vastaan olleet,

12:5 Ja te olette jo unohtaneet sen manauksen, joka teille niinkuin lapsille puhuu: minun poikani, älä katso ylön Herran kuritusta, ja älä näänny, koska häneltä rangaistaan,

12:6 Sillä jota Herra rakastaa, sitä hän myös rankaisee; mutta jokaista poikaa hän pieksää, jonka hän korjaa.

12:7 Jos te kurituksen kärsitte, niin Jumala taritsee itsensä teille niinkuin lapsillensa; sillä kuka on se poika, jota ei isä kurita?

12:8 Mutta jos te olette ilman kuritusta, josta kaikki ovat osalliset olleet, niin te olette äpäriä ja ette lapset.

12:9 Ja kuin meillä ovat lihalliset isät olleet kurittajana, niin me olemme niitä

joka sencaltaisen wastahacoisuden on synneisildä idze wastans kärsinyt/ ettet te väsy teidän mielisän ja lacka.

12:4 Sillä et te ole vielä/ haman weren asti kilwoitellen/ syndiä wastian ollet/

12:5 Ja te oletta jo unhottanet sen uscalluxen/ jonga hän teille nijncuin lapsillens puhu: Minun poican/ älä ylöncadzo HERran rangaistusta/ ja älä näänny coscas häneldä rangaistan.

12:6 Sillä jota HERra racasta/ sitä hän myös rangaise. Mutta jocaista poica hän piexä/ cuin hän corja.

12:7 Jos te sen rangaistuxen kärsitte/ nijn Jumala taridze teille idzens/ nijncuin lapsillens: Sillä cuca on se poica/ jota ei Isä rangaise?

12:8 Mutta jos te oletta ilman rangaistusta/ josta caicki owat osalliset ollet/ nijn te oletta äpäriä ja ette lapset.

12:9 Ja cosca meillä owat lihalliset Isät ollet rangaidziana/ nijn me

kavahdimme; emmekö
paljoa ennemmin olisi
alamaiset henkien Isälle,
että eläisimme?

12:10 Sillä nuo kurittivat
meitä vain muutamia
päiviä varten, oman
ymmärryksensä mukaan,
mutta tämä kurittaa
meitä tosi
parhaaksemme, että me
pääsisimme osallisiksi
hänen pyhydestään.

12:11 Mikään kuritus ei
tosin sillä kertaa näytä
olevan iloksi, vaan
murheeksi, mutta
jälkeenpäin se antaa
vanhurskauden
rauhanhedelmän niille,
jotka sen kautta ovat
harjoitetut.

12:12 Sentähden:
"Ojentakaa hervonneet
kätenne ja rauenneet
polvenne";

12:13 ja: "tehkää polut
suoriksi jaloillenne", ettei
ontuvan jalka nyrjähtäisi,
vaan ennemmin
parantuisi.

12:14 Pyrkikää rauhaan
kaikkien kanssa ja
pyhitykseen, sillä ilman
sitä ei kukaan ole näkevä
Herraa;

12:15 ja pitäkää huoli

kavahtaneet: eikö
meidän siis paljoa
ennemmin pidä
hengelliselle Isälle
alamaiset oleman, että
me eläisimme?

12:10 Sillä ne tosin ovat
meitä kurittaneet
harvoina päivinä
luulonsa jälkeen; mutta
tämä meidän
tarpeeksemme, että me
hänen pyhyytensä
saisimme.

12:11 Mutta koska
kaikkalainen rangaistus
käsissä on, niin ei se näy
meille iloksi, vaan
murheeksi; mutta sitte
antaa hän rauhallisen
vanhurskauden
hedelmän niille, jotka
siinä harjoitetut ovat.

12:12 Sentähden
ojentakaaat vaipuneet
kätenne ja väsyneet
polvenne,

12:13 Ja astukaat
vilpittömät askeleet
jaloillanne, ettei joku
kompastuisi niinkuin
ontuva, vaan paljoa
ennemmin terveeksi tulis.

12:14 Noudattakaat
rauhaa kaikkein kanssa
ja pyhyttä, paitsi jota ei
yksikään saa Herraa
nähdä,

12:15 Ja ottakaat vaari,

olemma niitä
cawahtanet/ eikö meidän
sijs paljo enämmin pidä
sille hengelliselle Isälle
alammaiseta oleman/ että
me eläisimme?

12:10 Ja ne tosin owat
meitä rangaisnet
harwoina päiwinä heidän
luulons jälkeen/ mutta
tämä rangaise meitä
meidän tarpexem/ että
hän meille pyhydens
jacais.

12:11 Mutta cosca
caickinainen rangaistus
käsissä on/ nijn ei se ole
meille iloksi/ waan
murhexi/ mutta sijtte
anda hän rauhallisen
wanhurscauden hedelmän
nijlle jotca sijnä
harjoitetut owat.

12:12 SEntähden ojetcat
teidän joutilat kätenne/
ja wäsynet polwenne/

12:13 Ja astucat
wilpittömät askelet teidän
jalgoillan/ ettei jocu
combastuis nijncuin
onduwa/ waan paljo
enämmin terwexi tulis.

12:14 Noudattacat rauha
caickein cansa ja
pyhyttä/ paidzi joita ei
yxikän saa HERra nähdä.

12:15 Ja ottacat waari/

siitä, ettei kukaan jää osattomaksi Jumalan armosta, "ettei mikään katkeruuden juuri pääse kasvamaan ja tekemään häiriötä", ja monet sen kautta tule saastutetuiksi, 12:16 ja ettei kukaan olisi haureellinen tahi epäpyhä niinkuin Eesau, joka yhdestä ateriasta myi esikoisuutensa.

12:17 Sillä te tiedätte, että hänet sittemmin, kun hän tahtoi päästä siunausta perimään, hyljättiin; sillä hän ei löytänyt tilaa peruutukselle, vaikka hän kyynelin sitä pyysi.

12:18 Sillä te ette ole käyneet sen vuoren tykö, jota voidaan käsin koskea ja joka tulessa palaa, ettekä synkeyden, ette pimeyden, ette myrskyn,

12:19 ette pasunan kaiun ettekä äänen tykö, joka puhui niin, että ne, jotka sen kuolivat, pyysivät, ettei heille enää puhuttaisi;

12:20 sillä he eivät voineet kestää tätä käskyä: "Koskettakoon vuorta vaikka eläinkin, se kivitettäköön";

ettei joku Jumalan armosta tulisi pois, ettei joskus kasvaisi joku karvas juuri jotakuta vastahakoisuutta tekemään ja monta sen kautta tulisi saastutetuksi;

12:16 Ettei joku olisi huorintekiä eli jumalatoim niinkuin Esau, joka yhden ateriasta myi pois esikoisuutensa oikeuden.

12:17 Sillä te tiedätte, että kuin hän sitte tahtoi periä siunausta, tuli hän hyljättyksi; sillä ei hän löytänyt yhtään parannuksen sias, vaikka hän sitä kyyneleillä etsi.

12:18 Sillä ette ole käyneet sen vuoren tykö, johon ei ruveta saa, ja joka tullesta paloi, ette myös käyneet siihen synkeyteen ja pimeyteen, ja sen hirmuisen ilman tykö,

12:19 Sen basunan kajauksen ja sanain äänen tykö, josta ne, jotka sen kuolivat, rukoilivat, ettei se sana pitänyt heille sanottaman.

12:20 Sillä ei he voineet kärsiä niitä, mitkä siinä sanottiin, ja jos joku peto siihen vuoreen sattui, niin se piti kivitettämän eli nuolella

ettei joku Jumalan Armoa unhois/ ettei joskus kasvaisi joku karvas juuri/ jotakuta vastahakoisuutta tekemään/ ja monda sen kautta tulisit saastutetuxi.

12:16 Ettei joku olis salawuoteinen eli jumalatoim nijncuin Esau/ joca yhden ateriasta myi pois esikoisudens oikeuden.

12:17 Sillä te tiedätte/ että cosca hän sitte tahdoi oikeudella periä perindö siunausta/ tuli hän hyljättyxi: sillä ei hän löynnyt yhtän parannuxen sia/ waicka hän sitä kyyneleillä edzei.

12:18 Sillä et te ole käynet sen vuoren tygö/ johon ruweta saa/ ja tullesta paloi/ et te myös käynet siihen syngeyteen ja pimeyteen/ ja sen hirmuisen ilman tygö/

12:19 Sen Basunan helinän ja sanain änen tygö/ josta ne jotca sen cuulit cartit/ anoin ettei se sana pitänyt heille millän muoto sanottaman.

12:20 Sillä ei he woinet kärsiä nijtä cuin sijnä sanottin/ ja jos jocu peto siihen vuoren sattui/ nijn sen piti

	ammuttaman lävitse.	kiwitettämän/ eli nuolilla ammuttaman läpidze.
12:21 ja niin hirmuinen oli se näky, että Mooses sanoi: "Minä olen peljästynt ja vapisen";	12:21 Niin hirmuinen sen näky oli, että Moseskin sanoi: minä olen hämmästyksissä ja vapisen.	12:21 Nijn hirmuinen sen näky oli/ että Moseskin sanoi: minä olen hämmästyxis/ ja wapisen.
12:22 vaan te olette käyneet Siionin vuoren tykö ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin tykö, ja kymmenien tuhansien enkelien tykö,	12:22 Vaan te olette käyneet Zionin vuoren tykö, ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin, ja monen tuhannen enkelitten joukon tykö,	12:22 Waan te oletta käynet Sionin vuoren tygö/ sen elävän Jumalan Caupungin tygö/ taiwallisen Jerusalemin tygö/ ja monen tuhannen Engelitten joucon tygö/
12:23 taivaissa kirjoitettujen esikoisten juhlijoukon ja seurakunnan tykö, ja tuomarin tykö, joka on kaikkien Jumala, ja täydellisiksi tulleitten vanhurskasten henkien tykö,	12:23 Yhteisen kokouksen ja esikoisten seurakunnan tykö, jotka taivaissa kirjoitetut ovat, ja Jumalan, kaikkein tuomarin tykö ja täydellisten vanhurskasten henkein tykö,	12:23 Ja esicoisten Seuracunnan tygö/ jotca Taiwaisa kirjoitetut owat/ ja Jumalan/ caickein Duomarin tygö/ ja täydellisten wanhurscasten Hengein tygö/
12:24 ja uuden liiton välimiehen, Jeesuksen, tykö, ja vihmontaveren tykö, joka puhuu parempaa kuin Aabelin veri.	12:24 Ja uuden Testamentin välimiehen Jesuksen tykö, ja priiskotusveren tykö, joka parempia puhuu kuin Aabelin (veri).	12:24 Ja Uden Testamendin välimiehen Jesuxen tygö/ ja sen prijscotus weren tygö/ joca parembita puhu cuin Aabelin weri.
12:25 Katsokaa, ettette torju luotanne häntä, joka puhuu; sillä jos nuo, jotka torjuivat luotaan hänet, joka ilmoitti Jumalan tahdon maan päällä, eivät voineet päästä pakoon, niin paljoa vähemmän me, jos	12:25 Katsokaat, ettette häntä kiellä pois, joka puhuu; sillä jos ei ne paeta saaneet, jotka kielsivät sen, joka maan päällä käskyn antoi, paljoa vähemmän me, jos me sitä pyydämme karttaa, joka taivaasta puhuu,	12:25 CADzocat/ ettet te händä ylöncadzo/ joca teidän cansan puhu: sillä jos ei ne heitäns wälttänet hänestä/ joca maan päällä puhui/ jotca carttelit: Paljo vähemmän me/ jos me sitä pyydämme cartta/
käännymme pois hänestä, joka ilmoittaa sen		

taivaista.

12:26 Silloin hänen äänensä järkytti maata, mutta nyt hän on luvannut sanoen: "Vielä kerran minä liikutan maan, jopa taivaankin."

12:27 Mutta tuo "vielä kerran" osoittaa, että ne, mitkä järkkyvät, koska ovat luotuja, tulevat muuttumaan, että ne, jotka eivät järky, pysyisivät.

12:28 Sentähden, koska me saamme valtakunnan, joka ei järky, olkaamme kiitolliset ja siten palvelkaamme Jumalaa, hänelle mielihyväksi, pyhällä arkuudella ja pelolla;

12:29 sillä meidän Jumalamme on kuluttavainen tuli.

Hebrea 13 LUKU

13:1 Pysyköön veljellinen rakkaus.

13:2 Älkää unhottako vieraanvaraisuutta; sillä sitä osoittamalla muutamat ovat tietämättään saaneet pitää enkeleitä vierainaan.

13:3 Muistakaa vankeja,

12:26 Jonka ääni silloin maata järjisti; mutta nyt hän lupaa ja sanoo: vielä minä nytkin kerran tahdon järjittää, en ainoastansa maata, mutta myös taivasta.

12:27 Mutta kuin hän sanoo: vielä kerran, tahtoo hän osoittaa, että järjiseväiset pitää muutettaman niinkuin ne, jotka rakennetut ovat, että järjiseväiset pysyisivät.

12:28 Sentähden saamme me sen valtakunnan, joka ei järjistä taida, meillä on armo, jonka kautta me Jumalaa palvelemme, hänen mielensä nouteksi, siveydellä ja pelvolla.

12:29 Sillä meidän Jumalamme on kuluttavainen tuli.

13 LUKU

13:1 Pysykäät vahvana veljellisessä rakkaudessa.

13:2 Huoneesen ottamista älkäät unohtako; sillä sen kautta ovat muutamat tietämättä enkeleitäkin huoneeseensa ottaneet.

13:3 Muistakaa

12:26 Joca Taiwasta puhu/ jonga äni silloin maata järjisti. Mutta nyt hän lupa ja sano: vielä minä nytkin kerran tahdon järjistä/ en ainoastans maata/ mutta myös Taiwasta.

12:27 Mutta cosca hän sano: vielä kerran tahto hän osotta/ että ne järjiseväiset pitää muutettaman/ nijncuin sekkin joca rakettu on/ että ne järjiseväiset pysyisit.

12:28 Sentähden saamme me sen waldacunnan joca ei järjistä taida/ meillä on Armo/ jonga cautta me Jumalata palvelemme/ hänen mielensä noutexi/ siweydellä ja pelgolla.

12:29 Sillä meidän Jumalam on culuttawainen tuli.

XIII. Lucu .

13:1 PYSYKÄT wahwana weljellises rackaudes.

Huonesen ottamist älkät unhottaco:

13:2 Silläs sen cautta owat muutamat tietämät Engelitkin huonesens ottanet.

13:3 Muistacat sidotuita/

niinkuin olisitte itsekin heidän kanssaan vangittuina; muistakaa pahoinpideltyjä, sillä onhan teillä itsellännekin ruumis.

13:4 Avioliitto pidettäköön kunniassa kaikkien kesken, ja aviovuode saastuttamaton; sillä haureelliset ja avionrikkojat Jumala tuomitsee.

13:5 Älkää olko vaelluksessanne ahneita; tyytykää siihen, mitä teillä on; sillä hän itse on sanonut: "En minä sinua hylkää enkä sinua jätä";

13:6 niin että me turvallisesti mielin sanomme: "Herra on minun auttajani, en minä pelkää; mitä voi ihminen minulle tehdä?"

13:7 Muistakaa johtajianne, jotka ovat puhuneet teille Jumalan sanaa; katsokaa, kuinka heidän vaelluksensa on päättynyt, ja seurakkaa heidän uskoansa.

13:8 Jeesus Kristus on sama eilen ja tänään ja iankaikkisesti.

13:9 Älkää antako monenlaisten ja vieraiden oppien itseänne vietellä;

sidotuita, niin kuin te heidän kanssansa sidotut olisitte, ja niitä, jotka murhetta kärsivät, niinkuin te itse vielä lihassa olisitte.

13:4 Aviokäsky pitää kunniallisesti kaikkein seassa pidettävän ja aviovuode saastatoinna; mutta huorintekiät ja salavuoteiset Jumala tuomitsee.

13:5 Teidän menonne olkoon ilman ahneutta, ja tyytyvät niihin, mitkä teillä on; sillä hän on sanonut: en suinkaan minä sinua anna ylöns, enkä ikänä sinua hylkää;

13:6 Niin että me hyvässä turvassa sanomme: Herra on minun auttajani, enkä minä pelkää, mitä ihminen minulle tekis.

13:7 Muistakaa teidän opettajianne, jotka teille Jumalan sanaa puhuneet ovat, joiden uskoa te seuratkaa, ja ottakaa vaari, millainen loppu heidän menollansa oli.

13:8 Jeesus Kristus sama eilen ja tänäpänsä ja myös iankaikkisesti.

13:9 Älkää antako vietellä teitänsä moninaisilla ja

nijncuin te heidän cansans sidotut olisitta/ ja niittä jotca murhetta kärsiwät/ nijncuin te idze wielä lihasa olisitta.

13:4 Awioskäsky pitä cunniallisest caickein seas pidettämän/ ja Awio wuode saastatoinna. Mutta huorintekiät ja salawuoteiset Jumala duomidze.

13:5 Teidän menon olcon ilman ahneutta/ ja tytykät nijhin cuin teillä on: Sillä hän on sanonut: en minä sinua ylönnanna/ engä unhoda.

13:6 Nijn että me rohkemme sanoa: HERra on minun auttajan/ ja en minä pelkä mitä ihminen minulle tekis.

13:7 Muistacat teidän Opettaitan/ jotca teille Jumalan sanaa puhunet owat/ joiden uscoa te seuratcat/ ja ottacat waari/ millinen loppu heidän menollansa oli.

13:8 JEsus Christus/ eilein ja tänäpänsä/ ja se on myös ijancaickisest.

13:9 Älkät andaco teitänsä wietellä moninaisilla ja muucalaisilla opetuxilla.

sillä on hyvä, että sydän saa vahvistusta armosta eikä ruuista, joista ne, jotka niitä menoja ovat noudattaneet, eivät ole mitään hyötäneet.

13:10 Meillä on uhrialttari, josta majassa palvelevilla ei ole valta syödä.

13:11 Sillä niiden eläinten ruumiit, joiden veren ylimmäinen pappi syntien sovituksiksi kantaa kaikkeinpyhimpään, poltetaan ulkopuolella leirin.

13:12 Sentähden myös Jeesus, pyhittääkseen omalla verellensä kansan, kärsi portin ulkopuolella.

13:13 Niin menkäämme siis hänen tykönsä "ulkopuolelle leirin", hänen pilkkaansa kantaen;

13:14 sillä ei meillä ole täällä pysyväistä kaupunkia, vaan tulevaista me etsimme.

13:15 Uhratkaamme siis hänen kauttansa Jumalalle joka aika kiitosuhria, se on: niiden huulten hedelmää, jotka hänen nimeänsä ylistävät.

muukalaisilla opetuksilla; sillä se on hyvä, että sydän vahvistuu armolla ja ei rualla, joista ei ne mitään hyötäneet, jotka niissä vaelsivat.

13:10 Meillä on alttari, Josta ei ole niiden lupa syödä, jotka majassa palvelevat.

13:11 Sillä joiden eläinten veren ylimmäinen pappi vie pyhään syntein edestä, niiden ruumis ulkona leiristä poltetaan.

13:12 Sentähden myös Jeesus, että hän oli pyhittävä kansan omalla verellensä, on ulkona portista kärsinyt.

13:13 Niin menkäämme siis hänen tykönsä ulos leiristä, kantain hänen pilkkaansa.

13:14 Sillä ei meillä tässä ole pysyväistä kaupunkia, vaan tulevaista me etsimme.

13:15 Niin uhratkaamme siis aina Jumalalle kiitosuhri hänen kauttansa, se on: niiden huulten hedelmät, jotka hänen nimensä tunnustavat.

Sillä se on hyvä että sydän vahvistu Armolla ja ei rualla/ joista ei ne mitään hyötynet jotca nijsä waelsit.

13:10 Meillä on Altari/ josta ei ole nijden lupa syödä jotca majasa palwelewat:

13:11 Sillä cuiden eläinden weren ylimmäinen Pappi wie Pyhään/ syndein edestä/ nijden ruumit ulcona Leiristä poldetan.

13:12 Sentähden myös Jeesus/ että hän oli pyhittävä Canssan/ hänen omalla werelläns/ on hän ulcona portista kärsinyt.

13:13 Nijn mengäm sijs hänen tygöns ulos Leiristä/ candain hänen pilckans.

13:14 Sillä ei meillä täsä ole pysyväistä Caupungita/ waan tulewaista me edzimmä.

13:15 Nijn uhratcam sijs aina Jumalalle kijtosuhri hänen cauttans/ se on/ huulden hedelmä/ jotca hänen nimens tunnustawat.

<p>13:16 Mutta älkää unhottako tehdä hyvää ja jakaa omastanne, sillä senkaltaisiin uhreihin Jumala mielistyy.</p>	<p>13:16 Mutta älkää hyvin tekemistä ja jakamista unohtako; sillä senkaltaiset uhrit kelpaavat Jumalalle.</p>	<p>13:16 Älkät myös hywin tekemistä ja jacamista unhottaco: sillä sencaltaiset uhrit lepyttävät Jumalan.</p>
<p>13:17 Olkaa kuuliaiset johtajillenne ja tottelevaiset, sillä he valvovat teidän sielujanne niinkuin ne, joiden on tehtävä tili, että he voisivat tehdä sitä ilolla eikä huokailen; sillä se ei ole teille hyödyllistä.</p>	<p>13:17 Olkaat teidän opettajillenne kuuliaiset ja seuratkaat heitä; sillä he valvovat teidän sieluanne niinkuin ne, jotka luvun niistä tekemän pitää; että he sen ilolla tekisivät ja ei huokauksella; sillä ei se ole teille hyödyllinen.</p>	<p>13:17 Olcat teidän Opettaillen cuuliaiset/ ja seuratcat heitä: sillä he walwowat teidän sielujan/ niijncuin ne jotca lugun nijstä tekemän pitä/ että he sen ilolla tekisit/ ja ei huocauxella: sillä ei se ole teille tarpellinen.</p>
<p>13:18 Rukoilkaa meidän edestämme; sillä me tiedämme, että meillä on hyvä omatunto, koska tahdomme kaikessa hyvin vaeltaa.</p>	<p>13:18 Rukoilkaat meidän edestämme; sillä se on meidän uskalluksemme, että meillä on hyvä omatunto, ja että me ahkeroitsemme pitää hyvää menoa kaikkein seassa.</p>	<p>13:18 Rucoilcat meidän edestäm. Se on meidän uscalluxem/ että meillä on hywä omatundo/ ja että me ahkeroidzemma pitä hywä menoa caickein seas.</p>
<p>13:19 Vielä hartaammin kehoitan teitä näin tekemään, että minut sitä pikemmin annettaisiin teille takaisin.</p>	<p>13:19 Mutta päälliseksi minä neuvon teidän näitä tekemään, että minä sitä pikemmin teidän tyköne tulisin.</p>	<p>13:19 Mutta enimmitten minä neuwon teidän näitä tekemän/ että minä sitä pikemmin teidän tygönne tulisin.</p>
<p>13:20 Mutta rauhan Jumala, joka on kuolleista nostanut hänet, joka iankaikkisen liiton veren kautta on se suuri lammasten paimen, meidän Herramme Jeesuksen,</p>	<p>13:20 Mutta rauhan Jumala, joka on kuolleista jälleen tuottanut suuren lammaspaimenen, ijankaikkisen Testamentin veren kautta, meidän Herran Jeesuksen,</p>	<p>cuolleista jällens tuottanut/ sen suuren lammasten paimenen/ ijancaickisen Testamendin weren cautta/ meidän HERran Jesuxen.</p>
<p>13:21 hän tehköön teidät kykeneviksi kaikkeen hyvään, voidaksenne toteuttaa hänen tahtonsa, ja vaikuttakoon teissä</p>	<p>13:21 Saattakoon teidät kaikessa hyvässä työssä toimellisiksi, tekemään hänen tahtoansa jaa tehköön teissä, mitä hänen edessänsä</p>	<p>13:21 Joca teidän caikesa hywäsä työsä toimellisexi tehkön/ tekemän hänen tahtons/ ja saattacon teisä mitä</p>

sen, mikä on hänelle otollista, Jeesuksen Kristuksen kautta; hänelle kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen.

13:22 Minä pyydän teitä, veljet: kestäkää tämä kehoituksen sana; sillä lyhykäisesti minä olen teille kirjoittanut.

13:23 Tietäkää, että veljemme Timoteus on päästetty vapaaksi; ja jos hän pian tulee, saan minä hänen kanssaan nähdä teidät.

13:24 Sanokaa tervehdys kaikille johtajillenne ja kaikille pyhille. Tervehdyksen lähettävät teille ne, jotka ovat Italiasta.

13:25 Armo olkoon kaikkien teidän kanssanne.

otollinen on, Jeesuksen Kristuksen kautta, jolle olkoon kunnia iankaikkisesta iankaikkiseen, amen!

13:22 Minä neuvon teitä, rakkaat veljet: ottakaat tämä neuvon sana hyväksi; sillä minä olen lyhykäisesti teille kirjoittanut.

13:23 Tietäkää, että meidän veljemme Timoteus on päässyt, jonka kanssa, jos hän pian tulee, minä tahdon teitä nähdä.

13:24 Tervehtikää kaikkia teidän opettajianne ja kaikkia pyhiä. Teitä tervehtivät veljet Italiasta.

13:25 Armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen!
«Hebrealaisille kirjoitettu Italiasta Timoteuksen kanssa.»

hänen edesäns otollinen on/ Jesuxen Christuxen kautta/ jolle olcon cunnia ijancaickisest ijancaickiseen/ Amen.

13:22 Minä neuwon teitä (rackat weljeni) ottacat tämä neuwon sana hywäxi: sillä minä olen lyhykäisest teille kirjoittanut.

13:23 Tietkät että meidän weljem Timotheus on pääsnyt/ jonga cansa/ jos hän pian tule/ minä tahdon teitä nähdä.

13:24 Terwettäkät caickia teidän Opettaitan ja caickia Pyhiä. Teitä terwettävät weljet Italiasta.

13:25 Armo olcon caickein teidän cansan/ Amen. Kirjoitettu Italiast Timotheuxen cansa.

PIETARIN ENSIMMÄINEN KIRJE

1 LUKU

1:1 Pietari, Jeesuksen Kristuksen apostoli, valituille muukalaisille, jotka asuvat hajallaan Pontossa, Galatiassa,

P. PIETARIN 1 EPISTOLA

1 LUKU

1:1 Pietari, Jeesuksen Kristuksen apostoli, valituille muukalaisille, hajalla asuvaisille Pontossa, Galatiassa, Kappadokiassa, Asiassa

P. Petarin edellinen Epistola

I. Lucu .

1:1 PEtari Jesuxen Christuxen Apostoli.
1:2 Walituille oudoille hajalla asuwaisille Pontos/ Galatias/

Kappadokiassa, Aasiassa ja Bityniassa, ja Bityniassa,

1:2 ja jotka Isän Jumalan edeltätietämisen mukaan ovat Hengen pyhittämisen kautta valitut Jeesuksen Kristuksen kuuliaisuuteen ja hänen verellensä vihmottaviksi.

Lisääntyköön teille armo ja rauha.

1:3 Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka suuren laupeutensa mukaan on uudestisynttänyt meidät elävään toivoon Jeesuksen Kristuksen kuolleistanousemisen kautta,

1:4 turmeltumattomaan ja saastumattomaan ja katoamattomaan perintöön, joka taivaissa on säilytettynä teitä varten,

1:5 jotka Jumalan voimasta uskon kautta varjellutte pelastukseen, joka on valmis ilmoitettavaksi viimeisenä aikana.

1:6 Sentähden te riemuitsette, vaikka te nyt, jos se on tarpeellista, vähän aikaa kärsittekin murhetta

1:2 Isän Jumalan aivoituksen jälkeen Hengen pyhittämisen kautta, kuuliaisuuteen ja Jeesuksen Kristuksen veren priiskottamiseen: armo ja rauha lisääntyköön teille!

1:3 Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jeesuksen Kristuksen Isä, joka meitä suuresta laupiudestansa on synnyttänyt jälleen elävään toivoon, Jeesuksen Kristuksen ylösnousemisen kautta kuolleista,

1:4 Katoomattomaan ja saastuttamattomaan ja turmelemattomaan perintöön, joka taivaassa tähdelle pantu on teitä varten,

1:5 Jotka Jumalan väellä uskon kautta autuuteen kätetään, joka sitä varten valmistettu on, että se viimeisellä ajalla ilmi tulis.

1:6 Jossa te saatte iloita, te, joita nyt vähän aikaa, (jos tarvitaan,) moninaisilla kiusauksilla vaivataan:

Cappadocias/ Asias ja Bithynias/

Isän Jumalan aiwoituxen jälken/ Hengen pyhityxen cautta/ cuuliaisuteen ja Jesuxen Christuxen weren prijscottamiseen. Jumala andacon teille suuren Armon ja Rauhan.

1:3 Kljtetty olcon Jumala ja meidän HERran Jesuxen Christuxen Isä/ joca meitä suurest laupiudestans on synnyttänyt jälleens/ elävään toiwohon/ Jesuxen Christuxen ylösnousemisen cautta cuolleista/

1:4 Catomattomaan/ puhtaseen ja turmelemattomaan perindöön/ joca Taiwahas teitä warten tähdelle pandu on/

1:5 Jotca Jumalan wäellä/ uscon cautta autuuteen kätketän/ joca sitäwarten walmistettu on/

1:6 Että se wijmeisellä ajalla ilmei tulis/

josa te saatte iloita/ te/ joita nyt vähä aica (jos tapahtu) moninaisilla kiusauxilla waiwatan/

moninaisissa kiusauksissa,

1:7 että teidän uskonne
kestäväisyys koetuksissa
havaittaisiin paljoo
kallisarvoisemmaksi kuin
katoava kulta, joka
kuitenkin tulesa
koetellaan, ja koituisi
kiitokseksi, ylistykseksi ja
kunniaaksi Jeesuksen
Kristuksen ilmestyessä.

1:8 Häntä te rakastatte,
vaikka ette ole häntä
nähtäneet, häneen te
uskotte, vaikka ette nyt
häntä näe, ja riemuitsette
sanomattomalla ja
kirkastuneella ilolla,

1:9 sillä te saavutatte
uskon päämäärän,
sielujen pelastuksen.

1:10 Sitä pelastusta ovat
etsineet ja tutkineet
profeetat, jotka ovat
ennustaneet teidän
osaksenne tulevasta
armosta,

1:11 ovat tutkineet, mihin
tai millaiseen aikaan
heissä oleva Kristuksen
Henki viittasi, edeltäpäin
todistaessaan Kristusta
kohtaavista kärsimyksistä
ja niiden jälkeen
tulevasta kunniaasta.

1:12 Ja heille, koska he

1:7 Että teidän uskonne
koettelemus paljoo
kalliimmaksi
löydettäisiin kuin
katoava kulta, joka
tulesa koetellaan,
kiitokseksi, ylistykseksi
ja kunniaksi, koska
Jesus Kristus
ilmaantuu,

1:8 Jota te rakastatte,
vaikka ette häntä näe,
jonka päälle te myös
uskotte, ehkette nyt
häntä näe, niin te
kuitenkin saatte iloita
sanomattomalla ja
kunniallisella ilolla,

1:9 Ja käsitätte teidän
uskonne lopun, sieluin
autuuden,

1:10 Jota autuutta
prophetat ovat etsineet
ja tutkineet, jotka teille
tulevaista armoa
ennustaneet ovat;

1:11 Ja ovat tutkineet,
millä taikka
minkäkaltaisella ajalla
Kristuksen Henki, joka
heissä oli, ilmoitti, joka
oli jo ennen todistanut
niistä vaivoista, jotka
Kristuksessa ovat, ja
siitä kunniaasta, joka
niiden jälkeen tapahtuva
oli:

1:12 Joille se ilmoitettu

1:7 Että teidän uscon
wilpittömäxi ja paljoo
callimaxi löytäisin/ cuin
catowa culda (joca
tulesa coetellan)
kijtoxexi/ ylistyxexi ja
cunniaxi/ silloin cosca
Jesus Christus ilmandu/

1:8 Jota te racastatte/
waicka et te händä
näe/ jonga päälle te
myös uscotta/ ehket te
händä näe/ nijn te
cuitengin saatte iloita
sanomattomalla ja
cunniallisella ilolla/

1:9 Ja käsitätte teidän
usconna lopun/
nimittäin/ sieluin
autuuden.

1:10 JOta autuutta ovat
Prophetat edzinet ja
tutkinet/ jotca
tulewaista armo teille
ennustanet owat/

1:11 Ja owat tutkinet/
cosca taicka
mingäcaltaisella ajalla
Christuxen Hengi
ilmoitti/ joca heisä oli/
ja oli jo ennen todistanut
sijtä waiwasta/ cuin
Christuxes on/ ja sijtä
cunniasta cuin sen jälken
tapahtuwa oli/

1:12 Joille se

eivät palvelleet itseänsä, vaan teitä, ilmoitettiin se, mikä nyt on teille julistettu niiden kautta, jotka taivaasta lähetetyssä Pyhässä Hengessä ovat teille evankeliumia julistaneet; ja siihen enkelitkin halajavat katsahtaa.

1:13 Vyöttäkää sentähden mielenne kupeet ja olkaa raittiit; ja pankaa täysi toivonne siihen armoon, joka teille tarjotaan Jeesuksen Kristuksen ilmestymisessä.

1:14 Niinkuin kuuliaisten lasten tulee, älkää mukautuko niiden himojen mukaan, joissa te ennen, tietämättömyytenne aikana, elitte,

1:15 vaan sen Pyhän mukaan, joka on teidät kutsunut, tulkaa tekin kaikessa vaelluksessanne pyhiksi.

1:16 Sillä kirjoitettu on: "Olkaa pyhät, sillä minä olen pyhä."

1:17 Ja jos te Isänänne huudatte avuksi häntä, joka henkilöön katsomatta tuomitsee

oli, sillä ei he itseänsä sen kautta palvelleet, vaan meitä, jotka nyt teille niiden kautta julistetut ovat, jotka teille evankeliumia saarnanneet ovat Pyhän Hengen kautta, taivaasta lähetetyn, jota enkelit nähdä himoitsevat.

1:13 Sentähden vyöttäkää mielenne kupeet, olkaa raittiit, pankaat täydellinen toivonne siihen armoon, joka teille Jeesuksen Kristuksen ilmestyksen kautta taritaan,

1:14 Niinkuin kuuliaiset lapset, ei asettaen teidän niinkuin ennen, kuin te teidän tyhmyydessänne himoissa elitte,

1:15 Vaan sen jälkeen, joka teitä kutsunut on, ja on pyhä, olkaat te myös pyhät kaikissa teidän menoissanne.

1:16 Sillä kirjoitettu on: teidän pitää pyhät oleman, sillä minä olen pyhä.

1:17 Ja jos te rukoilette sitä Isää, joka tuomitsee kunkin töidensä jälkeen ilman ihmisten muodon katsomista, niin

ilmoitettukin oli. Sillä ei he idze heitäns/ sen kautta palvellet/ vaan meitä/ jotka nyt teille niiden kautta julistetut ovat/ cuin teille Evangeliumi saarnannet ovat/ Pyhän Hengen kautta Taiwasta lähetetyn/ jota Engelitkin nähdä ikäwöidzewät.

1:13 SEntähden wyöttäkät teidän mielenne cupet/ ja olcat raitit/ ja pangat teidän täydellinen toiwon sijhen armohon/ cuin teille Jesuxen Christuxen ilmestyxen kautta taritan/

nijn cuin cuuliaiset lapset. 1:14 Ja älkät asettaco teidän nijncuin ennen/ cosca te tyhmydes himoisa elittä.

1:15 Waan sen jälken joca teitä cudzunut on/ ja on pyhä/ olcat te myös pyhät caikisa teidän menoisan.

1:16 Sillä kirjoitettu on: Teidän pitä pyhät oleman.

1:17 Ja että te rucoiletta sitä Isä/ joca duomidze cungin töidens jälken/ ilman ihmisten muodon

kunkin hänen tekojensa mukaan, niin vaeltakaa pelossa tämä muukalaisuutenne aika,	katsokaat, että te teidän viipymiseen ajan pelvossa vaeltaisitte,	cadzomista/ nijn cadzocat/ että te teidän radollisudesan pelgosa waellaisitte.
1:18 tietäen, ettette ole millään katoavaisella, ette hopealla ettekä kullalla, lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne,	1:18 Tietäen, ettette ole katoovaisella hopialla eli kullalla lunastetut teidän turhasta menostanne, jonka te isäin säädystä saitte,	1:18 Ja tietkät ettet te ole catowaisella cullalla eli hopialla lunastetut/ teidän turhasta menostan/ jonga te lsäin säädystä saitte/
1:19 vaan Kristuksen kalliilla verellä, niinkuin virheettömän ja tahrattoman karitsan,	1:19 Vaan kalliilla Kristuksen verellä, niinkuin viattoman ja puhtaan Karitsan;	1:19 Waan callilla Christuxen werellä/ nijncuin wiattoman ja puhtan Caridzan/
1:20 hänen, joka tosin oli edeltätiedetty jo ennen maailman perustamista, mutta vasta viimeisinä aikoina on ilmoitettu teitä varten,	1:20 Joka tosin jo ennen oli aivottu kuin maailman perustus pantu oli, mutta ilmoitettu viimeisinä aikoina teidän tähtenne,	1:20 Joca tosin jo ennen oli aiwoittu cuin mailman perustuscan pandu oli/ mutta ilmoitettu wijmeisinä aicoina teidän tähten/
1:21 jotka hänen kauttansa uskotte Jumalaan, joka herätti hänet kuolleista ja antoi hänelle kirkkauden, niin että teidän uskonne on myös toivo Jumalaan.	1:21 Jotka hänen kauttansa uskotte Jumalan päälle, joka hänen kuolleista herätti ja hänelle kunnian antoi, että teillä olis usko ja toivo Jumalan päälle.	jotca hänen cauttans uscotte Jumalan päälle/ 1:21 Joca hänen cuolleista herättänyt on/ ja hänelle sen cunnian andoi/ että teille olis vsco ja toivo Jumalan päälle.
1:22 Puhdistakaa sielunne totuuden kuuliaisuudessa vilpittömään veljenrakkauteen ja rakastakaa toisianne hartaasti puhtaasta sydäimestä,	1:22 Ja tehkää puhtaaksi teidän sielunne totuuden kuuliaisuudessa, Hengen kautta, veljelliseen rakkauteen, joka vilpitöin olis, ja olkaat keskenänne palavaisessa rakkaudessa puhtaasta sydäimestä,	1:22 Ja tehkät puhtaxi teidän sielunna totuden cuuliaisudes/ Hengen cautta/ weljelliseen rackauteen/ joca wilpitöin olis/ ja olcat keskenän palawaises rackaudes/ puhtaasta sydäimestä/
1:23 te, jotka olette uudestisyntyneet, ette	1:23 Niinkuin ne, jotka jälleen syntyneet ovat, ei	1:23 Nijncuin ne jotca jällens syndynet owat/

katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta.

1:24 Sillä: "kaikki liha on kuin ruoho, ja kaikki sen kauneus kuin ruohon kukkanen; ruoho kuivuu, ja kukkanen varisee,

1:25 mutta Herran sana pysyy iankaikkisesti." Ja tämä on se sana, joka on teille ilosanomana julistettu.

1 Pietari 2 LUKU

2:1 Pankaa siis pois kaikki pahuus ja kaikki vilppi ja ulkokultaisuus ja kateus ja kaikki panettelu,

2:2 ja halatkaa niinkuin vastasyntyneet lapset sanan väärentämätöntä maitoa, että te sen kautta kasvaisitte pelastukseen,

2:3 jos "olette maistaneet, että Herra on hyvä."

2:4 Ja tulkaa hänen tykönsä, elävän kiven tykö, jonka ihmiset tosin ovat hyljänneet, mutta joka Jumalan edessä on valittu, kallis,

katoovaisesta, vaan katoomattomasta siemenestä, elävästä Jumalan sanasta, joka ijankaikkisesti pysyy.

1:24 Sillä kaikki liha on niinkuin ruoho ja kaikki ihmisen kunnia niinkuin ruohon kukkanen. Ruoho on kuivunut, ja sen kukkanen lakastunut;

1:25 Mutta Herran sana pysyy iankaikkisesti, ja se on se sana, joka teidän seassanne saarnattu on.

2 LUKU

2:1 Niin pankaat pois nyt kaikki pahuus ja kaikki petos, ja ulkokullaisuus ja kateus, ja kaikki panetus,

2:2 Ja halaitkaat sitä terveellistä sanan rieskaa, niinkuin äskensyntyneet lapsukaiset, että te sen kautta kasvaisitte.

2:3 Jos te muutoin maistaneet olette, että Herra on suloinen,

2:4 Jonka tykö te myös tulleet olette niinkuin elävän kiven tykö, joka kyllä ihmisiltä hyljätty on, mutta Jumalalta valittu, kallis.

ei catowaisesta/ vaan catomattomasta siemenestä/ nimittäin/ elävästä Jumalan sanasta/ joca ijancaickisest pysy.

1:24 Sillä caicki liha on nijncuin ruoho/ ja caicki ihmisen cunnia/ nijncuin ruohon cuckaiset. Ruoho on poisuiwanut/ ja cuckaiset lacastunet.

1:25 Mutta HERran sana pysy ijancaickisest. Ja se on se sana/ joca teidän seasan saarnattu on.

II. Lucu .

2:1 Nljn poisangat nyt caicki pahuus ja caicki petos/ ja ulcocullaisuus ja cateus/ ja caicki panetus.

2:2 Ja halaitcat selkiätä järjellistä riesca/ nijncuin äsken syndynet lapsucaiset/ että te sen cautta caswaisitte.

2:3 Jos te muutoin maistanet oletta/ että HERra on suloinen/

2:4 Jonga tygö te myös tullet oletta/ nijncuin elävän kiwen tygö/ joca ihmisildä hyljätty on/ mutta Jumalalda on hän walittu ja callis.

2:5 ja rakentukaa itsekin elävinä kiviinä hengelliseksi huoneeksi, pyhäksi papistoksi, uhraamaan hengellisiä uhreja, jotka Jeesuksen Kristuksen kautta ovat Jumalalle mieluisia.

2:6 Sillä Raamatussa sanotaan: "Katso, minä lasken Siioniin valitun kiven, kalliin kulmakiven; ja joka häneen uskoo, ei ole häpeään joutuva."

2:7 Teille siis, jotka uskotte, se on kallis, mutta niille, jotka eivät usko, "on se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, tullut kulmakiveksi"

2:8 ja "kompastuskiveksi ja loukkauskallioksi." Koska he eivät tottele sanaa, niin he kompastuvat; ja siihen heidät on pantukin.

2:9 Mutta te olette "valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, omaisuus kansa, julistaaksenne sen jaloja tekoja", joka on pimeydestä kutsunut teidät ihmeelliseen

2:5 Ja myös te, niinkuin elävät kivet, rakentakaat teitänne hengelliseksi huoneeksi ja pyhäksi pappeudeksi uhraamaan hengellisiä uhreja, jotka Jumalalle Jeesuksen Kristuksen kautta otolliset ovat.

2:6 Sentähden on myös Raamatussa: katso, minä panen Zioniin valitun kalliin kulmakiven: joka uskoo hänen päällensä, ei hän suinkaan tule häpiään.

2:7 Teille siis, jotka nyt uskotte, on hän kallis; mutta uskottomille on se kivi, jonka rakentajat hyljänneet ovat, kulmakiveksi tullut, ja loukkauskiveksi, ja pahennuksen kallioksi,

2:8 Nimittäin niille, jotka itsensä sanaan loukkaavat, ja ei sitä usko, johonka he myös asetetut olivat.

2:9 Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen pappeus, pyhä kansa, omaisuuden kansa, ilmoittamaan sen voimaa, joka teitä pimeydestä ihmeelliseen valkeuteensa kutsunut on,

2:5 Ja myös te/ niinuin elävät kiwet raketcat teitän hengellisexi huonexi/ ja pyhäxi Pappiudexi uhraman hengellisiä uhreja/ jotca Jumalalle/ Jesuxen Christuxen cautta otolliset olisit.

2:6 SEntähden on myös Ramatus: Cadzo/ minä panen Zionihin walitun callin culmakiwen/ joca usco hänen päällens/ ei hän tule häpiään.

2:7 Teille jotca nyt uscotte/ on hän callis: mutta uscottomille (on se kiwi jonga rakendajat hyljännet owat/ ja on culmakiwexi tullut)

2:8 On hän louckauskiwexi/ ja pahennuxen callioxi/ nimittäin/ nijlle jotca idzens sanaan louckawat/ ja ei sitä usco/ johonga he asetetut olit.

2:9 MUtta te oletta walittu sucu/ Cuningalinen Pappius/ pyhä Canssa/ erinomaisuden Canssa/ ilmoittaman sen woima/ joca teitä pimeydestä hänen ihmelliseen walkeuteens cudzunut on.

valkeuteensa;

2:10 te, jotka ennen "ette olleet kansa", mutta nyt olette "Jumalan kansa", jotka ennen "ette olleet armahdetut", mutta nyt "olette armahdetut."

2:11 Rakkaani, niinkuin outoja ja muukalaisia minä kehoitan teitä pidättymään lihallisista himoista, jotka sotivat sielua vastaan,

2:12 ja vaeltamaan nuhteettomasti pakanain keskuudessa, että he siitä, mistä he parjaavat teitä niinkuin pahantekijöitä, teidän hyvien tekojenne tähden, niitä tarkatessaan, ylistäisivät Jumalaa etsikkopäivänä.

2:13 Olkaa alamaiset kaikelle inhimilliselle järjestykselle Herran tähden, niin hyvin kuninkaalle, joka on ylin,

2:14 kuin käskynhaltijoille, jotka hän on lähettänyt pahaa tekeville rangaistukseksi, mutta hyvää tekeville kiitokseksi;

2:15 sillä se on Jumalan tahto, että te hyvää tekemällä tukitte suun mielettömäin ihmisten

2:10 Jotka ette muinen kansa olleet, mutta nyt olette Jumalan kansa: jotka ette muinen armossa olleet, mutta nyt te armossa olette.

2:11 Rakkaat veljet! minä neuvon teitä, niinkuin outoja ja muukalaisia: välttäkää lihallisia himoja, jotka sotivat sielua vastaan,

2:12 Ja pitäkää hyvä meno pakanain seassa, että ne, jotka teitä panettelevat niinkuin pahointekijöitä, näkisivät teidän hyvistä töistänne ja kiittäisivät Jumalaa etsikon päivänä.

2:13 Sentähden olkaa alamaiset kaikelle inhimilliselle säädylle Herran tähden, olisko se kuninkaalle, niinkuin ylimmäiselle,

2:14 Taikka päämiehille, niinkuin niille, jotka häneltä lähetetyt ovat pahointekiöille rangaistukseksi ja hurskaille kiitokseksi.

2:15 Sillä se on Jumalan tahto, että te hyvällä työllä tukitsette hulluin ja tyhmäin ihmisten

2:10 Te jotca et muinen Canssa ollet/ mutta nyt te oletta Jumalan Canssa. Ja te jotca et muinen Armosa ollet/ mutta nyt te Armosa oletta.

2:11 RAckat weljet/ minä neuwon teitä/ nijncuin oudoja ja muucalaisia/ wälttäkät lihallisia himoja/ jotca sotiwat sielua wastan.

2:12 Ja pitäkät hyvä meno pacanain seas/ että ne jotca teitä panettelewat/ nijncuin pahointekijtä/ tundisit teidän/ teidän hywistä töistän/ ja kijttäisit Jumalata sinä päiwänä/ jona hän caicki julista.

2:13 SEntähden olcat alammaiseta kaikille ihmisille/ ja säädylle/ HERran tähden/ olisco se Cuningalle/ nijncuin ylimmäiselle/

2:14 Nijncuin nijlle jotca häneldä lähetetyt owat/ pahointekijlle rangaistuxexi/ ja hurscaille kijtoxexi.

2:15 Sillä se on Jumalan tahto/ että te hywällä työllä tukidzetta hulluin ja tyhmäin ihmisten suun.

ymmärtämättömyydeltä -	suun,	
2:16 niinkuin vapaat, ei niinkuin ne, joilla vapaus on pahuuden verhona, vaan niinkuin Jumalan palvelijat.	2:16 Niinkuin vapaat, ja ei niin, että se vapaus olis niinkuin pahuuden peite, vaan niinkuin Jumalan palveliat.	2:16 Nijncuin wapat/ ja ei nijn että se wapaus olis nijncuin pahuden peitos/ waan nijncuin Jumalan palweliat.
2:17 Kunnioittakaa kaikkia, rakastakaa veljiä, peljätkää Jumalaa, kunnioittakaa kuningasta.	2:17 Olkaat kunnialliset jokaista kohtaan, rakastakaat veljiä, peljätkää Jumalaa, kunnioittakaat kuningasta.	2:17 Olcat cunnialiset jocaista watan. Racastacat weljiä/ peljätkät Jumalata/ cunnioittacat Cuningasta.
2:18 Palvelijat, olkaa kaikella pelolla isännillenne alamaiset, ei ainoastaan hyvälle ja lempeille, vaan nurjillekin.	2:18 Te palveliat! olkaat alamaiset kaikella pelvolla teidän isännillenne, ei ainoastaan hyvälle ja siveille, vaan myös tuimille.	2:18 TE palweliat/ olcat alammaiset caikella pelgolla teidän Isännillen/ ei ainoastans hyvälle ja siwiöille/ waan myös tuimille.
2:19 Sillä se on armoa, että joku omantunnon tähden Jumalan edessä kestää vaivoja, syyttömästi kärsien.	2:19 Sillä se on armo, jos joku omantuntonsa tähden Jumalan tykö vaivaa kärsii, ja syyttömästi kärsii.	2:19 Sillä se on armo/ jos jocu omantundons tähden Jumalan tygö waiwa kärsi/ ja syyttömäst kärsi/
2:20 Sillä mitä kiitettävää siinä on, jos te olette kärsivällisiä silloin, kun teitä syntienne tähden piestään? Mutta jos olette kärsivällisiä, kun hyvien tekojenne tähden saatte kärsiä, niin se on Jumalan armoa.	2:20 Sillä mikä kiitos se on, jos te pahain tekoinne tähden piestään, ja te kärsitte? Mutta kuin te hyvin teette ja kuitenkin vaivataan, ja te sen kärsitte, niin se on armo Jumalan edessä.	2:20 Sillä mikä kijtos se on/ jos te pahain tecoinne tähden piestän/ ja te kärsitte? Mutta cosca te hywin teette/ ja cuitengin waiwatan ja te sen kärsitte/ nijn se on armo Jumalan edes.
2:21 Sillä siihen te olette kutsutut, koska Kristuskin kärsi teidän puolestanne, jättäen teille esikuvan, että te noudattaisitte hänen jälkiänsä,	2:21 Sillä sitä varten olette te kutsutut, että Kristus myös kärsi meidän edestämme ja jätti meille esikuvan, että teidän pitää hänen askeleitansa noudattaman,	2:21 Sillä sitä warten oletta te cudzutut/ että Christus myös kärsei meidän edestäm/ ja jätti meille cuwan/ että teidän pitä hänen askeleitans noudattaman.
2:22 joka "ei syntiä	2:22 Joka ei yhtään	2:22 Joca ei yhtän

tehnyt ja jonka suussa ei petosta ollut",

2:23 joka häntä herjattaessa ei herjannut takaisin, joka kärsiessään ei uhannut, vaan jätti asiansa sen haltuun, joka oikein tuomitsee,

2:24 joka "itse kantoi meidän syntimme" ruumiissansa ristipuuhun, että me, synneistä pois kuolleina, eläisimme vanhurskaudelle; ja hänen "haavainsa kautta te olette paratut."

2:25 Sillä te olitte "eksyksissä niinkuin lampaat", mutta nyt te olette palanneet sielujenne paimenen ja kaitsijan tykö.

1 Pietari 3 LUKU

3:1 Samoin te, vaimot, olkaa alamaiset miehille, että nekin, jotka ehkä eivät ole sanalle kuuliaisia, vaimojen vaelluksen kautta sanoittakin voitettaisiin,

3:2 kun he katselevat, kuinka te vaellatte puhtaina ja pelossa.

3:3 Älköön teidän kaunistuksenne olko

syntiä tehnyt eikä yhtään petosta ole hänen suustansa löydetty,

2:23 Joka ei kironnut, kuin häntä kirottiin, ei uhannut, kuin hän kärsi; mutta antoi hänelle koston, joka oikein tuomitsee;

2:24 Joka meidän syntimme itse uhrasi omassa ruumiissansa puun päällä, että me synneistä pois kuolleet eläisimme vanhurskaudelle; jonka haavain kautta te olette terveiksi tulleet.

2:25 Sillä te olitte niinkuin eksyväiset lampaat, vaan nyt te olette palanneet teidän sieluinne paimenen ja piispan tykö.

3 LUKU

3:1 Niin olkaan vaimot myös miehille, että nekin, jotka ei sanaa usko, vaimoin tavoista ilman sanaa voitetuksi tulisivat,

3:2 Kuin he teidän puhtaan menonne näkevät pelvossa.

3:3 Joidenka kaunistus ei pidä oleman ulkonaisissa hiusten

syntiä tehnyt/ eikä yhtään petosta ole hänen suustans löyty.

2:23 Joka ei kironnut koska hän kirottiin/ ei uhgannut koska hän kärsi/ mutta andoi hänelle koston/ joka oikein duomidze.

2:24 Joka meidän syndimme idze uhrasi omas ruumisans puun päällä/ että me synneistä poiscuollet eläisimme vanhurscaudelle. Jonga haawain cautta te oletta terwexi tullet:

2:25 Sillä te olitta nijncuin exyväiset lambat/ waan nyt te oletta palainnet/ teidän sieluin Paimenen ja Pispan tygö.

III. Lucu .

3:1 Olcan vaimot myös miehille, että nekin jotca ei sana usco/ waimoin tawoist ilman sanata woitetuxi tulisit/

3:2 Cosca he teidän puhtan menon näkewät/ pelgosa.

3:3 Joidenga caunistus ei pidä oleman ulconaisis

ulkonaista, ei hiusten
palmikoimista eikä kultien
ympärillenne ripustamista
eikä koreihin vaatteisiin
pukeutumista,

3:4 vaan se olkoon
salassa oleva sydämen
ihminen, hiljaisen ja
rauhaisan hengen
katoamattomuudessa;
tämä on Jumalan
silmissä kallis.

3:5 Sillä näin myös
muinoin pyhät vaimot,
jotka panivat toivonsa
Jumalaan, kaunistivat
itsensä ja olivat
miehillensä alamaiset;

3:6 niin oli Saara
kuuliainen Aabrahamille,
kutsuen häntä herraksi;
ja hänen lapsikseen te
olette tulleet, kun teette
sitä, mikä hyvää on,
ettekä anna minkään
itseänne peljättää.

3:7 Samoin te, miehet,
eläkää taidollisesti kukin
vaimonne kanssa, niinkuin
heikomman astian
kanssa, ja osoittakaa
heille kunnioitusta, koska
he ovat elämän armon
perillisiä niinkuin tekin;
etteivät teidän
rukouksenne estyisi.

3:8 Ja lopuksi: olkaa
kaikki yksimielisiä,
helläsydämiisiä, veljiä
kohtaan rakkaita,

palmikoissa ja kullan
ympäri-ripustamisessa
eli vaatteen puvussa,

3:4 Vaan salainen
ihminen ilman vikaa
sydämessä, lakiolla ja
hiljaisella hengellä, se on
kallis Jumalan edessä.

3:5 Sillä näin ovat
pyhätkin vaimot muinen
itsensä kaunistaneet,
jotka toivonsa panivat
Jumalan päälle ja olivat
miehillensä alamaiset,

3:6 Niinkuin Sara oli
Aabrahamille kuuliainen
ja kutsui hänen
herraksi, jonka tyttäreiksi
te tulleet olette, jos te
hyvin teette ja
pelkäämättä olette.

3:7 Te, miehet, myös
asukaat heidän
kanssansa taidolla ja
antakaat vaimolliselle
niinkuin heikommalle
astialle hänen
kunniansa, niinkuin
myös elämän armon
kanssaperillisille, ettei
teidän rukouksenne
estetyiksi tulisi.

3:8 Mutta viimein olkaa
kaikki yksimieliset, ynnä
kärsiväiset, pitäin
veljellistä rakkautta

hiusten palmicois/ ja
cullan ymbärins
ripustamises/ eli
vaattein pugusa.

3:4 Waan jos se salainen
ihminen on ilman wiata
sydämes/ lakiolla ja
hiljaisella hengellä/ se
on callis Jumalan silmäin
edes.

3:5 Sillä näin owat
pyhätkin waimot muinen
heidäns caunistanet/
jotca toiwons panit
Jumalan päälle/ ja olit
miehillens alemmaisiet.

3:6 Nijnrcuin Sara oli
Aabrahamille cuuliainen/
ja cudzui hänen
Herraxens. Jonga tyttäreixi
tekin tullet oletta/ jos
te hywin teettä/ ja
pelkämät oletta.

3:7 TE miehet myös/
asucat heidän cansans
taidolla/ ja andacat
waimolliselle nijrcuin
heicommalle astialle
hänen cunnians/
nijrcuin myös elämän
armon cansaperillisille/
ettei teidän rucouxen
estetyxi tulis.

3:8 Mutta wijmein olcat
caicki yximieliset/
ynnäkärsiwäiset/ pitäin
weljellistä rackautta

armahtavaisia, nöyriä.	keskenänne, laupiaat, ystävälliset,	keskenän/ laupiat/ ystävälliset/
3:9 Älkää kostako pahaa pahalla, älkää herjausta herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa; sillä siihen te olette kutsututkin, että siunauksen perisitte.	3:9 Ei kostain pahaa pahalla, eikä kirouksella kirousta, vaan paremmin siunatkaat, tietäen, että te olette kutsutut siunausta perimään.	3:9 Ei costain paha pahalla/ eikä kirouksella kirousta/ vaan paremmin siunatcat/ tieten että te olette kutsutut siunausta perimän.
3:10 Sillä: "joka tahtoo rakastaa elämää ja nähdä hyviä päiviä, varjelkoon kielensä pahasta ja huulensa vilppiä puhumasta,	3:10 Sillä joka elää tahtoo ja hyviä päiviä nähdä, hän hillitkään kielensä pahuudesta ja huulensa vilppiä puhumasta,	3:10 Sillä/ joca elä tahto/ ja hyviä päiviä nähdä/ hän hillitkän kielens paha puhumast/ ja huulens petoxesta.
3:11 kääntyköön pois pahasta ja tehköön hyvää, etsiköön rauhaa ja pyrkiköön siihen.	3:11 Hän välttäkään pahaa ja tehkään hyvää, etsikään rauhaa ja noudattamaan sitä.	3:11 Hän wälttäkän paha/ ja tehkän hyvä. Hän edzikän rauha/ ja noudattacan sitä.
3:12 Sillä Herran silmät tarkkaavat vanhurskaita ja hänen korvansa heidän rukouksiansa, mutta Herran kasvot ovat pahantekijöitä vastaan."	3:12 Sillä Herran silmät ovat vanhurskasten päälle ja hänen korvansa heidän rukouksissansa; mutta Herran kasvot ovat pahointekiöitä vastaan.	3:12 Sillä HERran silmät owat wanhurscasten päälle/ hänen corwans heidän rucouxisans. Mutta HERran caswo on pahointekiäin päälle.
3:13 Ja kuka on, joka voi teitä vahingoittaa, jos teillä on kiivaus hyvään?	3:13 Ja kuka on, joka taitaa teitä vahingoittaa, jos te hyvää pyydätte?	3:13 Ja cuca wahingoitta/ jos te hywä pyydätte?
3:14 Vaan vaikka saisittekin kärsiä vanhurskauden tähden, olette kuitenkin autuaita. "Mutta älkää antako heidän pelkonsa peljättää itseänne, älkääkä hämmästykö",	3:14 Ja jos te vielä oikeudenkin tähden kärsisitte, niin te kuitenkin autuaat olette; mutta älkää peljätkö heidän vaatimistansa, alkää myös heitä hämmästykö.	3:14 Ja/ jos te wielä oikiudengin tähden kärsisitte/ nijn te cuitengin autuat oletta. Mutta älkät peljätkö heidän vaatimistans/ älkät myös heitä hämmästykö.
3:15 vaan pyhittäkää Herra Kristus sydämissänne ja olkaa	3:15 Mutta pyhittäkää Herra Jumala teidän sydämissänne. Olkaat myös aina valmiit	3:15 Mutta pyhittäkät HERra Jumala teidän sydämisän.

aina valmiit vastaamaan jokaiselle, joka teiltä kysyy sen toivon perustusta, joka teissä on, kuitenkin

sävyisyydellä ja pelolla,

3:16 pitäen hyvän omantunnon, että ne, jotka parjaavat teidän hyvää vaellustanne Kristuksessa, joutuisivat häpeään siinä, mistä he teitä panettelevat.

3:17 Sillä parempi on hyvää tehden kärsiä, jos niin on Jumalan tahto, kuin paha tehden.

3:18 Sillä myös Kristus kärsi kerran kuoleman syntien tähden, vanhurskas väärin puolesta, johdattaaksensa meidät Jumalan tykö; hän, joka tosin kuoletettiin lihassa, mutta tehtiin eläväksi hengessä,

3:19 jossa hän myös meni pois ja saarnasi vankeudessa oleville hengille,

3:20 jotka muinoin eivät olleet kuuliaiset, kun Jumalan pitkämielisyys odotti Noan päivinä, silloin kun valmistettiin arkkia, jossa vain muutamat, se on kahdeksan sielua, pelastuivat veden kautta.

vastaamaan jokaista, joka teidän toivonne perustusta tutkistelee, joka teissä on, hiljaisuudella ja pelvolla,

3:16 Ja pitäkääät hyvä omatunto, että ne, jotka teitä panettelevat niinkuin pahantekiöitä, häpeäisivät, että he ovat häväisseet teidän hyvän menonne Kristuksessa.

3:17 Sillä se on parempi, jos Jumalan tahto niin on, että te hyvän työn tähden kärsitte kuin pahan.

3:18 Sillä Kristus myös kerran kärsi meidän synteimme tähden, hurskas väärin edestä, että hän meitä Jumalalle uhrais: lihan kautta tosin kuoletettu, mutta Hengen kautta eläväksi tehty,

3:19 Jossa hän myös meni pois ja saarnasi hengille vankeudessa,

3:20 Jotka ei muinen uskoneet, kuin Jumala kerran Noan aikana odotti ja kärsiväinen oli, kuin arkki valmistettiin, jossa harvat (se on: kahdeksan sielua) veden kautta päästetyksi tulivat.

3:16 Olcat myös aina walmit wastaman jocaista/ cuin teidän toiwonne perustusta tutkistele/ joca teisä on hiljaisudella ja pelgolla/ ja pitäkät hyvä omatundo/ että ne jotca teitä panettelewat/ nijncuin pahantekijtä/ häpeisit/ että he owat teidän hywän menonna Christuxen häwäisnet.

3:17 Sillä se on parambi (jos Jumalan tahto nijn on) että te hywän työn tähden kärsitte/ cuin pahan.

3:18 Sillä Christus myös kärsei meidän syndeimme tähden/ hurscas wäärin edestä/ että hän meitä Jumalalle uhrais/ joca lihan cautta cuoletettin/ mutta Hengen cautta eläwäxi tehty.

3:19 Josa hän myös poismeni/ ja saarnais fangituille hengille/

3:20 Jotca ei silloin usconet/ cosca Jumala Noen aicana odotti ja kärsiwäinen oli/ cosca Arcki walmistettin/ josa harwat (se on/ cahdexan sielua) weden cautta päästetyxi tulit/

3:21 Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa, kasteena - joka ei ole lihan saastan poistamista, vaan hyvän omantunnon pyytämistä Jumalalta - Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksen kautta,

3:22 hänen, joka on mennyt taivaaseen ja on Jumalan oikealla puolella; ja hänen allensa ovat enkelit ja vallat ja voimat alistetut.

1 Pietari 4 LUKU

4:1 Koska siis Kristus on kärsinyt lihassa, niin ottakaa tekin aseeksenne sama mieli - sillä joka lihassa kärsii, se lakkaa synnistä -

4:2 ettette enää eläisi tätä lihassa vielä eletävää aikaa ihmisten himojen mukaan, vaan Jumalan tahdon mukaan.

4:3 Riittäähän, että menneen ajan olette täyttäneet pakanain tahtoa vaeltaessanne irstaudessa, himoissa, juoppoudessa, mässäyksissä, juomingeissa ja kauheassa epäjumalain palvelemisessa.

3:21 Se nyt meitäkin kasteessa autuaaksi tekee, joka sitä aavisti (ei että lihan saastaisuudet pannaan pois, vaan että se on hyvän omantunnon liitto Jumalan tykönä) Jeesuksen Kristuksen ylösnousemisen kautta,

3:22 Joka on Jumalan oikialle kädelle, taivaasen mennyt, ja hänelle ovat enkelit ja vallat ja voimat alamaiset.

4 LUKU

4:1 Että siis Kristus lihassa meidän edestämme on kärsinyt, niin te myös varustakaat teitänne sillä mielellä; sillä joka lihassa kärsii, se lakkaa synnistä,

4:2 Ettei hän enään sitä aikaa, jonka hän lihassa edespäin on, ihmisten himon jälkeen, vaan Jumalan tahdon jälkeen eläisi.

4:3 Sillä kyllä siinä on, että me edesmenneen ajan elämästä kulutimme pakanain mielen jälkeen, vaeltaissamme irstaudessa, himoissa, juopumisessa, ylönsuomisessa, ylönjuomisessa ja hirmuisissa epäjumalan palveluksissa.

3:21 Se nyt meitäkin Castesa autuaxi teke/ joca sitä awisti/ ei että lihan saastaisuudet sillä pannan pois/ waan että se on hyvän omantunnon liitto/ Jumalan tykönä/ Jesuxen Christuxen ylösnousemisen kautta.

3:22 Joca on Jumalan oikialle kädelle Taiwasen ylösmennyt/ ja hänelle owat Engelit/ ja wallat/ ja woimat alammaiset.

IV. Lucu .

4:1 Etä Christus lihasa meidän edestäm on kärsinyt/ nijn warustacat teitän sillä mielellä: Sillä joca lihasa kärsi/ se lacka synnistä/

4:2 Ettei hän sitä aica cuin hän lihasa edespäin on/ ihmisten himon jälken/ waan Jumalan tahdon jälken eläis.

4:3 Sillä kyllä siinä on/ että me culunen ajan elämäst culutimme pacanain mielen jälken/ waeldaisam irtaudes/ himois/ juopumises/ ylönsyömises lainomisis/ ja hirmuisis epäjumalden palweluxisa.

4:4 Sentähden he oudoksuvat sitä, ettette juokse heidän mukansa samaan riettauden lätäkköön, ja herjaavat.

4:5 Mutta heidän on tehtävä tili hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.

4:6 Sillä sitä varten kuolleillekin on julistettu evankeliumi, että he tosin olisivat tuomitut lihassa niinkuin ihmiset, mutta että heillä hengessä olisi elämä, niinkuin Jumala elää.

4:7 Mutta kaiken loppu on lähellä. Sentähden olkaa maltilliset ja raittiit rukoilemaan.

4:8 Ennen kaikkea olkoon teidän rakkautenne toisianne kohtaan harras, sillä "rakkaus peittää syntien paljouden."

4:9 Olkaa vieraanvaraisia toinen toistanne kohtaan, nurkumatta.

4:10 Palvelkaa toisianne, kukin sillä armolahjalla, minkä on saanut, Jumalan moninaisen armon hyvinä huoneenhaltijoina.

4:11 Jos joku puhuu, puhukoon niinkuin Jumalan sanoja; jos joku palvelee, palvelkoon sen

4:4 He oudoksuvat, ettette heidän kanssansa juokse samaan säädyttömän hekuman menoon, ja pilkkaavat.

4:5 Niiden pitää luvun tekemän hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.

4:6 Sillä sitä varten evankeliumi kuolleillekin saarnattu on, että he kyllä tuomittaisiin ihmisten jälkeen lihassa, mutta Jumalan jälkeen eläisivät hengessä.

4:7 Mutta nyt kaikkein loppu lähestyy. Niin olkaat siis raittiit ja valppaat rukoilemaan.

4:8 Mutta ennen kaikkia pitäkäätkeskeskenänne palava rakkaus; sillä rakkaus peittää paljon rikoksia.

4:9 Olkaat vierasten holhoojat keskenänne napisematta,

4:10 Ja palvelkaat toinen toistanne, jokainen sillä lahjalla, minkä hän saanut on, niinkuin hyvät Jumalan moninaisen armon huoneenhaltiat.

4:11 Jos joku puhuu, hän puhukaan niinkuin Jumalan sanoja: jos jollakin on joku virka, hän tehkään niinkuin

4:4 He ihmettelewät/ ettet te heidän cansans juoxe säädyttömäs hecuman menosa/ jotca teistä pahasti puhuwat/

4:5 Nijden pitä lugun tekemän hänelle/ joca on walmis duomidzeman eläwitä ja cuolleita:

4:6 Sillä sitäwarten Evangelium cuolleillekin saarnattu on/ että he duomitaisin ihmisten jälken lihasa:

4:7 Mutta Hengesä he eläwät/ Jumalasa.

Mutta nyt caickein loppu lähesty.

4:8 Nlin olcat sijs raitit ja walpat rucoileman/

mutta ennen caickia pitäkät palawa rackaus: Sillä rackaus peittä paljo ricoxita.

4:9 Olcat wierasten holhojat keskenän napisemata.

4:10 Ja palwelcat toinen toistan/ jocainen sillä lahjalla cuin hän saanut on/ nijncuin hywät moninaisen Jumalan armon huonenhaldiat.

4:11 Jos jocu puhu/ hän puhucan nijncuin Jumalan sanoja. Jos jollakin on jocu wirca/

voiman mukaan, minkä Jumala antaa, että Jumala tulisi kaikessa kirkastetuksi Jeesuksen Kristuksen kautta. Hänen on kunnia ja valta aina ja iankaikkisesti. Amen.

4:12 Rakkaani, älkää oudoksuko sitä hellettä, jossa olette ja joka on teille koetukseksi, ikäänkuin teille tapahtuisi jotakin outoa,

4:13 vaan iloitkaa, sitä myöten kuin olette osallisia Kristuksen kärsimyksistä, että te myös hänen kirkkautensa ilmestymisessä saisitte iloita ja riemuita.

4:14 Jos teitä solvataan Kristuksen nimen tähden, niin te olette autuaat, sillä kirkkauden ja Jumalan Henki lepää teidän päällänne.

4:15 Älköön näet kukaan teistä kärsikö murhaajana tai varkaana tai pahantekijänä tahi sentähden, että sekaantuu hänelle kuulumattomiin;

4:16 mutta jos hän kärsii kristittynä, älköön hävetkö, vaan ylistäköön

siitä voimasta, jonka Jumala antaa, että Jumala kaikissa Jeesuksen Kristuksen kautta kunnioitettaisiin, jolla on kunnia ja valta ijanikaikkisesta ijanikaikkiseen, amen!

4:12 Minun rakkaani! älkää oudoksuko sitä hellettä, joka teille tapahtuu, että teitä koetellaan, niinkuin teille jotakin outoa tapahtuisi;

4:13 Vaan iloitkaat, että te Kristuksen kanssa kärsitte, että tekin ajallansa hänen kunniansa ilmestyksessä iloitsisitte ja riemuitsisitte.

4:14 Autuaat olette te, jos teitä Kristuksen nimen tähden pilkataan; sillä se Henki, joka on kunnian ja Jumalan Henki, lepää teidän päällänne: heiltä hän pilkataan, vaan teiltä hän kunnioitetaan.

4:15 Älkään yksikään teistä kärsikö niinkuin murhaaja eli varas, taikka pahantekijä, eli niinkuin se, joka toisen virkaan rupee;

4:16 Mutta jos hän kärsii niinkuin kristitty, älköön hävetkö, vaan

hän tehkän nijncuin sijtä woimasta/ jonga Jumala anda. Että Jumala caikisa Jesuxen Christuxen cautta cunnioitettaisin. Jolle olcon cunnia ja walda ijancaickisest ijancaickiseen/ Amen.

4:12 Minun rackahani/ älkät oudoxuco sitä hellehtä (cuin teille tapahtu/ että teitä coetellan) nijncuin teille jotakin utta tapahduis/

4:13 Waan parammin iloitcat/ että te Christuxen cansa kärsitte/ että tekin ajallans hänen cunnians ilmestyxes iloidzsisitte ja riemuidzsisitte.

4:14 Autuat oletta te/ jos teitä Christuxen Nimen tähden pilcatan: Sillä se Hengi/ joca on cunnian ja Jumalan Hengi/ lewäjä teidän päällänne. Heildä hän pilcatan/ waan teildä hän cunnioitetan.

4:15 Älkän yxikän teistä kärsikö nijncuin murhaja eli waras/ taicka pahantekijä/ eli nijncuin se joca toisen wircaan rupee.

4:16 Mutta jos hän kärsi nijncuin Christitty/ älkön häwetkö/ waan kijttäkän

sen nimensä tähden Jumalaa.

4:17 Sillä aika on tuomion alkaa Jumalan huoneesta; mutta jos se alkaa ensiksi meistä, niin mikä on niiden loppu, jotka eivät ole Jumalan evankeliumille kuuliaiset?

4:18 Ja "jos vanhurskas vaivoin pelastuu, niin mihinkä joutuukaan jumalaton ja syntinen?"

4:19 Sentähden, uskokoot myös ne, jotka Jumalan tahdon mukaan kärsivät, sielunsa uskolliselle Luojalle, tehden sitä, mikä hyvää on.

1 Pietari 5 LUKU

5:1 Vanhimpia teidän joukossanne minä siis kehoitan, minä, joka myös olen vanhin ja Kristuksen kärsimysten todistaja ja osallinen myös siihen kirkkauteen, joka vastedes on ilmestyvä:

5:2 kaitkaa teille uskottua Jumalan laumaa, ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, Jumalan tahdon mukaan, ei häpeällisen voiton tähden, vaan sydämen halusta,

kiittäkään Jumalaa sen osan tähden.

4:17 Sillä aika on, että tuomion pitää Jumalan huoneesta alkaman. Mutta jos se ensin meistä alkaa, minkäs lopun ne saavat, jotka ei Jumalan evankeliumia usko?

4:18 Ja jos hurskas tuskalla vapaaksi tulee, kussa sitte jumalatoim ja syntinen näkyy?

4:19 Sentähden ne, jotka Jumalan tahdon jälkeen kärsivät, antakaan sielunsa niinkuin uskolliselle Luojalle hyvissä töissä.

5 LUKU

5:1 Vanhoja pappeja teidän seassanne minä neuvon, joka myös pappi olen ja Kristuksen kärsimisten tunnustaja ja osallinen siitä kunniasta, joka ilmestyvä on:

5:2 Kaitkaat Kristuksen laumaa, joka teidän hallussanne on, ja pitäkäätkä siitä vaari, ei vaaditut, vaan hyvällä mielellä, ei turhan voiton tähden, vaan hyvästä tahdosta,

Jumalata sen osan tähden.

4:17 Sillä aika on/ että duomion pitää Jumalan huonesta alcaman. Mutta jos se ensin meistä alca/ mingästä lopun ne saawat/ jotca ei Jumalan Evangeliumita usco?

4:18 Ja jos hurscas tuscalla wapaxi tule/ cusa sijtte jumalatoim ja syndinen näky?

4:19 Sentähden ne jotca Jumalan tahdon jälken kärsiwät/ andacan sieluns nijncuin uscolliselle luojalle hywäin töiden cansa.

V. Lucu .

5:1 WANhoja Pappeja/ teidän seasan/ minä neuwon/ joca myös Pappi olen/ ja Christuxen kärsimisen tunnustaja/ ja osallinen sijtä cunniasta joca ilmestywä on.

5:2 Caitcat Christuxen lauma/ joca teidän hallusan on/ ja pitäkät sijtä waari/ ei waaditut/ waan mielelliset/ ei turhan woiton tähden/ waan hywästä tahdosta/

5:3 ei herroina halliten niitä, jotka ovat teidän osallenne tulleet, vaan ollen laumalle esikuvina,

5:4 niin te, ylipaimenen ilmestyessä, saatte kirkkauden kuihtumattoman seppeleen.

5:5 Samoin te, nuoremmat, olkaa vanhemmille alamaiset ja pukeutukaa kaikki keskinäiseen nöyryyteen, sillä "Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon."

5:6 Nöyrytkää siis Jumalan väkevän käden alle, että hän ajallansa teidät korottaisi,

5:7 ja "heittäkää kaikki murheenne hänen päällensä, sillä hän pitää teistä huolen."

5:8 Olkaa raittiit, valvokaa. Teidän vastustajanne, perkele, käy ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, etsien, kenen hän saisi niellä.

5:9 Vastustakaa häntä lujina uskossa, tietäen, että samat kärsimykset täytyy teidän veljiennekin maailmassa kestää.

5:3 Ei myös niinkuin herrat kansansa päälle, vaan olkaat laumalle esikuvaksi.

5:4 Niin te, ylimmäisen Paimenen ilmestyessä, katoomattoman kunnian kruunun saatte.

5:5 Niin myös te nuoret, olkaat vanhoille alamaiset ja olkaat kaikki toinen toisellenne alamaiset, ja pitäkää teitä kiintiästi nöyryyteen; sillä Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon.

5:6 Nöyryttäkää siis teitä Jumalan väkevän käden alle, että hän teitä ajallansa korottaisi.

5:7 Kaikki teidän murheenne pankaat hänen päällensä; sillä hän pitää murheen teistä.

5:8 Olkaat raittiit, valvokaat; sillä teidän vihollisenne perkele käy ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, ja etsii, kenen hän nielis.

5:9 Sitä te seisokaat vastaan, vahvat uskossa, tietäen, että ne vaivat tapahtuvat teidän veljiennekin maailmassa.

5:3 Ei nijncuin Herrat Canssans päälle/ vaan olcat laumalle opixi/

5:4 nijn te (ylimmäisen Paimenen ilmestyis) catomattoman cunnian Cruunun saatte.

5:5 Nlin myös te nuoret/ olcat wanhoille alammaiset. Olcat caicki toinen toisellenne alammaiset/ ja pitäkät teitä kijndiäst nöyryteen/ sillä Jumala on coreita watan. Mutta nöyrille hän anda armon.

5:6 Nöyryttäkät sijs teitä Jumalan wäkewän käden ala:

5:7 Että hän teitä ajallans corgotais/ caicki teidän murhen pangat hänen päällens: Sillä hän pitä murhen teistä.

5:8 OLcat raitit ja walwocat: sillä teidän wihollisen Perkele ymbärinskäy/ nijncuin kiljuwa Lejon/ ja edzi kenen hän nielis.

5:9 Sitä te watan seisocat/ wahwat uscosa. Ja tietkät/ että ne waiwat tapahtuwat teidän weljillengin mailmasa.

5:10 Mutta kaiken armon Jumala, joka on kutsunut teidät iankaikkiseen kirkkauteensa Kristuksessa, vähän aikaa kärsittyänne, hän on teidät valmistava, teitä tukeva, vahvistava ja lujittava.	5:10 Mutta Jumala, jolta kaikki armo tulee, joka meitä on kutsunut iankaikkiseen kunniaansa Kristuksessa Jesuksessa, teitä, jotka vähän aikaa kärsitte, valmistaa, vahvistaa, tukee, perustaa,	5:10 Mutta Jumala/ jolda caicki armo tule/ joca meitä on cudzunut ijancaickiseen cunniahans/ Christuxes Jesuxes/ teitä/ jotca vähän aica kärsitte/ walmista/ wahwista ja perusta.
5:11 Hänen olkoon valta aina ja iankaikkisesti! Amen.	5:11 Sille olkoon kunnia ja väkevyys ijancaikkisesta ijancaikkiseen! amen.	5:11 Sille olcon cunnia ja walda ijancaickisest ijancaickiseen/ Amen.
5:12 Silvanuksen, uskollisen veljen, kautta - jona häntä pidän olen lyhyesti teille tämän kirjoittanut, kehoittaen teitä ja vakuuttaen, että se armo, jossa te olette, on Jumalan totinen armo.	5:12 Silvanuksen, teidän uskollisen veljenne kanssa (niinkuin minä luulen) olen minä teidän tykönnne harvoilla sanoilla kirjoittanut, neuvoen ja tunnustain, että tämä on se oikia Jumalan armo, jossa te olette.	5:12 Siluanuxen teidän uscollisen weljenne cansa (nijncuin minä luulen) olen minä teidän tygönnne harwoilla sanoilla kirjoittanut/ neuwoden ja tunnustain/ että tämä on se oikia Jumalan armo/ josa te oletta.
5:13 Tervehdyksen lähettää teille Babylonissa oleva seurakunta, valittu niinkuin tekin, ja minun poikani Markus.	5:13 Teitä tervehtivät valitut Babyioniassa ja minun poikani Markus.	5:13 Terwettäwät teitä walitut Babylonias/ ja minun poican Marcus.
5:14 Tervehtikää toisianne rakkauden suunannolla. Rauha teille kaikille, jotka Kristuksessa olette!	5:14 Tervehtikää toinen toistanne rakkauden suun-annolla. Rauha olkoon teille kaikille, jotka Kristuksessa Jesuksessa olette, amen!	5:14 Terwettäkät toinen toistan rackauden suun annolla: Rauha olcon teille caikille/ jotca Christuxes Jesuxes oletta/ Amen.

PIETARIN TOINEN KIRJE

**P. PIETARIN 2
EPISTOLA**

P. Petarin Toinen Epistola

1 LUKU

1:1 Simeon Pietari,

1 LUKU

1:1 Simon Pietari,

I. Lucu .

1:1 Slmon Petari Jesuxen

Jeesuksen Kristuksen palvelija ja apostoli, niille, jotka ovat saaneet yhtä kalliin uskon kuin mekin meidän Jumalamme ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen vanhurskaudessa.

1:2 Armo ja rauha lisääntykoon teille Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen tuntemisen kautta.

1:3 Koska hänen jumalallinen voimansa on lahjoittanut meille kaiken, mikä elämään ja jumalisuuteen tarvitaan, hänen tuntemisensa kautta, joka on kutsunut meidät kirkkaudellaan ja täydellisyydellään,

1:4 joiden kautta hän on lahjoittanut meille kalliit ja mitä suurimmat lupaukset, että te niiden kautta tulisitte jumalallisesta luonnosta osallisiksi ja pelastuisitte siitä turmeluksesta, joka maailmassa himojen tähden vallitsee,

1:5 niin pyrkikää juuri sentähden kaikella ahkeruudella osoittamaan uskossanne avuja, avuissa ymmärtäväisyyttä,

Jeesuksen Kristuksen palvelia ja apostoli, niille, jotka ovat saaneet meidän kanssamme yhdenkaltaisen kalliin uskon vanhurskaudessa, jonka meidän Jumalamme ja Vapahtajamme Jesus Kristus antaa:

1:2 Armo ja rauha lisääntykoon teille, Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen Kristuksen tuntemisen kautta!

1:3 Että hänen jumalallinen voimansa meille kaikkinaiset (jotka elämään ja jumaliseen menoon sopivat) on lahjoittanut hänen tuntemisensa kautta, joka meitä kunniaan ja avuun kutsunut on,

1:4 Joidenka kautta meille ne suurimmat ja kalliit lupaukset lahjoitetut ovat, että te niiden kautta Jumalan luonnosta osalliseksi tulisitte, jos te katoovaisen maailman himon vältätte.

1:5 Niin ahkeroitkaat kaikella vireydellä teidän uskonne avua osoittamaan, ja avussa tointa,

Christuxen palvelia ja Apostoli. Nijlle jotca owat saanet meidän cansamme yhdencaltaisen uscon wanhurscaudes/ jonga meidän Jumalam/ ja wapahtajam Jesus Christus anda.

1:2 Armo ja Rauha lisändykön teisä/ Jumalan ja meidän HERran Jesuxen Christuxen tundemisen cautta.

1:3 ETtä hänen jumalinen wäkens meille caickinaiset (jotca elämän ja jumalisen menon sopiwat) on lahjoittanut/ hänen tundemisens cautta/ joca meitä hänen cunnians ja woimans tähden cudzunut on/

1:4 Joidenga cautta meille ne callit ja suurimmat lupauxet lahjoitetut owat/ nimittäin/ että te nijden cautta Jumalan luonnosta osallisexi tulisitta/ jos te catowaisen mailman himon wäldätte.

1:5 Nijn ahkeroitcat/ teidän usconne woima osottaman/

1:6 Ja woimasa toinda/

1:6 ymmärtäväisyydessä itsenne hillitsemistä, itsenne hillitsemisessä kärsivällisyyttä, kärsivällisyydessä jumalisuutta,

1:7 jumalisuudessa veljellistä rakkautta, veljellisessä rakkaudessa yhteistä rakkautta.

1:8 Sillä jos teillä on nämä ja ne yhä enenevät, niin ne eivät salli teidän olla toimeettomia eikä hedelmättömiä meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tuntemisessa.

1:9 Jolla sitävastoin ei niitä ole, se on sokea, likinäköinen, on unhottanut puhdistuneensa entisistä synneistänsä.

1:10 Pyrkikää sentähden, veljet, sitä enemmän tekemään kutsumisenne ja valitsemisenne lujaksi; sillä jos sen teette, ette koskaan lankea;

1:11 sillä näin teille runsain määrin tarjotaan pääsy meidän Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen

1:6 Ja toimesta kohtuullisuutta, ja kohtuullisuudessa kärsivällisyyttä, ja kärsivällisyydessä jumalisuutta,

1:7 Ja jumalisuudessa veljellistä rakkautta, ja veljellisessä rakkaudessa yhteistä rakkautta.

1:8 Sillä koska nämät täydellisesti teissä ovat, niin ei he teitä salli löydettää joutilaina eli hedelmättöminä meidän Herran Jeesuksen Kristuksen tuntemisessa.

1:9 Mutta jolla ei näitä ole, hän on sokea, ja ei näe mitään kaukaa, ja on unohtanut itsensä olleen puhdistetun entisistä synneistänsä.

1:10 Sentähden, rakkaat veljet, ahkeroitkaat paremmin sitä, että te teidän kutsumisenne ja valitsemisenne vahvistaisitte; sillä jos te sen teette, niin ette suinkaan koskaan kompastu.

1:11 Sillä teidän sallitaan alttiisti käydä sisälle meidän Herran ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen

ja toimesta cohtulisutta ja kärsimistä/ ja kärsimises jumalisuutta/

1:7 Ja jumalises veljellistä rackautta/

1:8 Ja veljelles rackaudes yhteistä rackautta.

Sillä cosca nämät täydellisest teisä owat/ nijn ei he teitä salli löyttä joutilasna eli hedelmättöminä meidän HERran Jesuxen Christuxen tundemises.

1:9 Mutta jolla ei näitä ole/ hän on sokia/ ja coperoidze tietä kädelläns/ ja on unhottanut idzens ollen puhdistetun endisist synneistäns.

1:10 Sentähden rackat weliet/ ahkeroitcat parammin sitä/ että te teidän cudzumisen ja walidzemisen wahwistaisitte.

1:11 Sillä jos te sen tette/ nijn et te coscan combastu/

ja silläns teidän sallitan aldist sisällekäydä/ meidän HERran ja wapahtajan Jesuxen Christuxen ijancaickiseen

iankaikkiseen
valtakuntaan.

1:12 Sentähden minä
aina aion muistuttaa teitä
tästä, vaikka sen
tiedättekin ja olette
vahvistetut siinä
totuudessa, joka teillä on.

1:13 Ja minä katson
oikeaksi, niin kauan kuin
tässä majassa olen, näin
muistuttamalla herättää
teitä.

1:14 Sillä minä tiedän,
että tämän majani
poispaneminen tapahtuu
äkisti, niinkuin myös
meidän Herramme Jeesus
Kristus minulle ilmoitti.

1:15 Mutta minä olen
huolehtiva siitä, että te
minun lähtöni jälkeenkin
aina voisitte tämän
muistaa.

1:16 Sillä me emme
seuranneet viekkaasti
sommiteluja taruja
tehdessämme teille
tiettäväksi Herramme
Jeesuksen Kristuksen
voimaa ja tulemista,
vaan me olimme omin
silmin nähneet hänen
valtasuuruutensa.

1:17 Sillä hän sai Isältä
Jumalalta kunnian ja
kirkkauden, kun tältä
ylhäisimmältä kirkkaudelta
tuli hänelle tämä ääni:

ijankaikkiseen
valtakuntaan.

1:12 Sentähden en minä
tahdo unohtaa teille aina
näistä muistuttaa,
vaikka te tiedätte ja
vahvistetut olette tässä
nykyisessä totuudessa.

1:13 Sillä minä arvaan
sen kohtuulliseksi,
niinkauvan kuin minä
tässä majassa olen,
herättää teitä ja
muistuttaa teille;

1:14 Sillä minä tiedän,
että minun pitää pian
tämän minun majani
paneman pois, niinkuin
meidän Herra Jesus
Kristus minulle ilmoitti.

1:15 Mutta minä tahdon
myös aina ahkeroida,
että te nämät minun
lähtemiseni jälkeen
muistossa pidätte.

1:16 Sillä emmepä me
ole kavalointa juttuja
noudatelleet, teille
tiettäväksi tehdessämme
meidän Herran Jeesuksen
Kristuksen voimaa ja
tulemista; vaan me
olemme itse nähneet
hänen suuren
kunniansa,

1:17 Kuin hän Isältä
Jumalalta sai kunnian ja
ylistyksen, äänen
kautta, joka hänelle näin
siltä suurelta kunnialta

waldacundan.

1:12 SEntähden en minä
tahdo unhotta teitä aina
nijstä neuwoa/ waicka
te tiedätte/ ja
wahwistetut oletta täsä
nykyisesä totuudesä:

1:13 Sillä minä arwan
sen cohtulisexi/
nijncauwan cuin minä
täsä majasa olen/
herättä teitä ja muistutta
teille:

1:14 Sillä minä tiedän/
että minun pitä pian
tämän minun majani
poispaneman/ nijncuin
meidän HERra Jesus
Christus minulle ilmoitti.

1:15 Mutta minä tahdon
ahkerointa/ että te
nämät minun lähtemiseni
jälken muistosa pidätte.

1:16 Sillä embä me ole
cawaloita juttuja
noudatellet/ teille
tiettäwäxi tehdesäm
meidän HERran Jesuxen
Christuxen woima ja ja
tulemista. Waan me
olemma idze nähnet
hänen cunnians/

1:17 Cosca hän Isäldä
Jumalalda sai cunnian ja
ylistyxen/ änen cautta/
joca hänelle näin sildä
wäkwäldä Herraudelda

"Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt."

1:18 Ja tämän äänen me kuulumme tulevan taivaasta, kun olimme hänen kanssaan pyhällä vuorella.

1:19 Ja sitä lujempi on meille nyt profeetallinen sana, ja te teette hyvin, jos otatte siitä vaarin, niinkuin pimeässä paikassa loistavasta lampusta, kunnes päivä valkenee ja kointähti koittaa teidän sydämässänne.

1:20 Ja tietäkää ennen kaikkea se, ettei yksikään Raamatun profetia ole kenenkään omin neuvoin selitettävissä;

1:21 sillä ei koskaan ole mitään profetiaa tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen, minkä saivat Jumalalta.

2 Pietari 2 LUKU

2:1 Mutta myös valheprofeettoja oli kansan seassa, niinkuin teidänkin keskuudessanne on oleva valheenopettajia, jotka salaa kuljettavat sisään

tapahdun: tämä on minun rakas Poikani, johon minä mielistyin.

1:18 Ja tämän äänen me kuulumme tulevan taivaasta, kuin me pyhällä vuorella hänen kanssansa olimme.

1:19 Ja meillä on vahva prophetallinen sana, ja te teette hyvin, että te siitä vaarin otatte niinkuin kynttilästä, joka pimeässä valistaa, niinkauvan kuin päivä valkenee ja kointähti koittaa teidän sydämässänne.

1:20 Ja se tulee teidän ensin tietää, ettei yksikään profetia Raamatussa tapahdu omasta selityksestä.

1:21 Sillä ei yksikään profetia ole vielä ihmisen tahdosta tuotu edes; vaan pyhät Jumalan ihmiset ovat puhuneet, vaikutetut Pyhältä Hengeltä.

2 LUKU

2:1 Niin oli myös vääriä prophetaita kansan seassa, niinkuin teidänkin sekaanne vääriä opettajia tulee, jotka vahingolliset eriseururats tuovat ja kieltävät sen Herran, joka heidät ostanut on,

tapahdun/ Tämä on minun racas Poican/ johon minä mielistyn.

1:18 Ja tämän änen me cuulimma Taiwast/ cosca me pyhällä vuorella hänen cansans olimma.

1:19 Meillä on wahwa Prophetallinen sana/ ja te teettä hywin että te sijtä waarin otatte nijncuin kyntilästä joca pimeis walista/ nijncauwan cuin päiwä walkene/ ja Cointähti coitta teidän sydämisan.

1:20 Ja se tule teidän ensin tietä/ ettei yxikän Prophetia Ramatusa tapahdu omasta selityxestä/

1:21 Sillä ei yxikän Prophetia ole wielä ihmisen tahdosta edestuotu/ waan pyhät Jumalan ihmiset owat puhunet/ waicutetut Pyhäldä Hengeldä.

II. Lucu .

2:1 OLi myös wääriä Prophetaita Canssan seas/ nijncuin teidängin secan wääriä opettait tule/ jotca wahingoliset eriseurats tuowat/ ja kieldäwät sen HERran

turmiollisia harhaoppeja, kieltävätpä Herrankin, joka on heidät ostanut, ja tuottavat itselleen äkillisen perikadon.

2:2 Ja moni on seuraava heidän irstauksiaan, ja heidän tähtensä totuuden tie tulee häväistyksi;

2:3 ja ahneudessaan he valheellisilla sanoilla kiskovat teistä hyötyä; mutta jo ammoisista ajoista heidän tuomionsa valvoo, eikä heidän perikatonsa torju.

2:4 Sillä ei Jumala säästänyt enkeleitä, jotka syntiä tekivät, vaan syöksi heidät syvyyteen, pimeyden kuiluihin, ja hylkäsi heidät tuomiota varten säilytettäviksi.

2:5 Eikä hän säästänyt muinaista maailmaa, vaikka varjelikin Nooan, vanhurskauden saarnaajan, ynnä seitsemän muuta, vaan antoi vedenpaisumuksen tulla jumalattomain maailman päälle.

2:6 Ja hän poltti poroksi Sodoman ja Gomorran kaupungit ja tuomitsi ne häviöön, asettaen ne varoitukseksi niille, jotka vastedes jumalattomasti elävät.

saattain itsellensä nopian kadotuksen,

2:2 Ja moni noudattaa heidän kadotustansa, joiden kautta totuuden tie pilkataan.

2:3 Ja ahneudesta ajatelluilla sanoilla pitää heidän teitä kauppaaman, joiden tuomio ei silleen kauvan viivy, eikä heidän kadotuksensa makaa.

2:4 Sillä jos ei Jumala armahtanut niitä enkeleitä, jotka syntiä tekivät, vaan on pimeyden kahleilla helvettiin syösyt, ja antoi ylöns heidät tuomioon kätkeä,

2:5 Ja ei ole armahtanut entistä maailmaa, vaan vapahti Noan vanhurskauden saarnaajan itse kahdeksantena, ja toi vedenpaisumisen jumalattomain maailman päälle;

2:6 Ja on ne kaupungit Sodoman ja Gomorran tuhaksi tehnyt, kukistanut ja kadottanut, ja teki ne jumalattomille peljästyksiksi, jotka sitte tulevat olivat;

joca heidän ostanut on/ saattain heillens nopian cadotuxen.

2:2 Ja monda noudatta heidän hucutustans. Joiden cautta totuden tie pilcatan/

2:3 Ja ahneudest ajatetuilla sanoilla/ pitä heidän teitä cauppaman. Joiden Duomio ei sillen cauwan wijwy/ eikä cadotuxens maca.

2:4 Sillä jos ei Jumala nijtä Engeleitä/ jotca syndiä teit/ armahtanut/ waan on pimeyden cahleilla helwettin syösnyt/ ja ylönnanoi heidän Duomioon kätkettä.

2:5 Ja ei ole armahtanut endistä mailmat/ waan wapahti Noen wanhurscauden Saarnajan idze cahdexandena/ ja toi wedenpaisumuxen jumalattoman mailman päälle.

2:6 Ja on ne Caupungit Sodoman ja Gomorran tuhaxi tehnyt/ cukistanut ja cadottanut/ ja teki ne jumalattomille peljätyxexi/ jotca sijtte

2:7 Kuitenkin hän pelasti hurskaan Lootin, jota rietasten vaellus irstaudessa vaivasi;

2:8 sillä asuessaan heidän keskuudessa tuo hurskas mies kiusaantui hurskaassa sielussaan joka päivä heidän pahain tekojensa tähden, joita hänen täytyi nähdä ja kuulla.

2:9 Näin Herra tietää pelastaa jumaliset kiusauksesta, mutta tuomion päivään säilyttää rangaistuksen alaisina väärät,

2:10 ja varsinkin ne, jotka lihan jäljessä kulkevat saastaisissa himoissa ja ylenkatsovat herrauden. Nuo uhkarohkeat, itserakkaat eivät kammo herjata henkivaltoja,

2:11 vaikka enkelitkään, jotka väkevyydeltään ja voimaltaan ovat suuremmat, eivät lausu heitä vastaan herjaavaa tuomiota Herran edessä.

2:12 Mutta niinkuin järjettömät, luonnostaan pyydystettäviksi ja häviämään syntyneet eläimet, niin joutuvat myös nämä, kun

2:7 Ja on pelastanut hurskaan Lotin, joka riettaisilta ihmisiltä heidän haureutensa menolla vaivattiin;

2:8 (Sillä hän oli hurskas ja asui heidän seassansa, ja kuitenkin senkaltaista piti näkemän ja kuuleman, he vaivasivat sitä hurskasta sielua joka päivä väärillä töillänsä;)

2:9 Niin Herra tietää jumaliset kiusauksista pelastaa, mutta väärät kätkeä tuomiopäivään asti vaivattaa.

2:10 Mutta enimmästi ne, jotka lihan jälkeen saastaisessa himossa vaeltavat ja herrauden katsovat ylön, rohkiat, itsestänsä paljon pitäväiset, jotka ei pelkää valtojakaan pilkata.

2:11 Vaikka ne enkelit, jotka väessä ja voimassa suuremmat ovat, ei kärsi heitä vastaan Herran tykönä pilkallista tuomiota,

2:12 Kuitenkin he niinkuin järjettömät luontokappaleet, jotka luonnostansa kiiniotettaa ja teurastettaa tehdyt ovat,

tulewat olit.

2:7 Ja on pelastanut hurskan Lothin/ joka riettaisilta ihmisiltä heidän haureudens menolla waiwattin.

2:8 Sillä hän oli hurskas ja asui heidän seassansa/ ja cuitengin sencaltaisia piti näkemän ja kuuleman/ he waiwaisit sitä hurskasta sielua jocapäiwä heidän wäärillä töillänsä.

2:9 HERra taita jumaliset kiusauxista pelasta/ mutta wäärät hän kätke Duomiopäiwän asti waiwatta.

2:10 Mutta enimmäst ne jotca lihan jälken saastaisisa himoisa waeldawat/ ja Herrauden ylöncadzowat/ tuimat/ tylyt/ jotca ei pelkä waldojacan pilcata.

2:11 Waicka ne Engelit/ jotca wäes ja woimas suuremmat owat/ ei tahdo kärsiä tätä HERran pilcallista duomiota.

2:12 Cuitengin owat he nijncuin tyhmät pedot/ jotca luonnostans kijnniotetta ja teurastetta syndynet owat. Pilckawat sitä jota ei he

herjaavat sitä, mitä eivät tunne, häviämään omaan turmelukseensa,

2:13 saaden vääryyden palkan; he pitävät nautintonaan elää päivänsä hekumassa; he ovat tahra- ja häpeäpilkkuja; he herkuttelevat petoksissaan, kemuillessaan teidän kanssanne;

2:14 heidän silmänsä ovat täynnä haureutta eivätkä saa kylläänsä synnistä; he viekoittelevat horjuvia sieluja, heillä on ahneuteen harjaantunut sydän; he ovat kirouksen lapsia.

2:15 He ovat hyljänneet suoran tien, ovat eksyneet ja seuranneet Bileamin, Beorin pojan, tietä, hänen, joka rakasti vääryyden palkkaa,

2:16 mutta sai rikkomuksestaan ojennuksen: mykkä juhta puhui ihmisen äänellä ja esti profeetan mielettömyyden.

2:17 Sellaiset ovat vedettömiä lähteitä ja myrskytuulen ajamia hattaroita, ja pimeyden synkeys on heille varattu.

pilkkaavat niitä, joita ei he ymmärrä, ja hukkuvat turmeluksessansa,

2:13 Ja saavat vääryyden palkan, pitäin sen hekumana, että he ajallisissa herkuissa elävät, he ovat ilkeydet ja pilkat, kerskaavat heidän petoksistansa, nautiten herkkuja teidän kanssanne.

2:14 Heillä on silmät huoruutta täynnä ja ei taida synnistä lakata, he houkuttelevat tykönsä horjuvat sielut, he ovat sydämensä ahneudessa harjaantuneet, kirottu kansa:

2:15 Jotka antoivat ylön oikian tien ja eksyivät, he noudattavat Balaamin, Bosorin pojan, tietä, joka vääryyden palkkaa rakasti.

2:16 Mutta hän rangaistiin vääryydestänsä; mykkä työjuhta puhui ihmisen äänellä, ja esti prophetan hulluuden.

2:17 Ne ovat vedettömät lähteet ja pilvet, jotka tuulispäältä ympäri ajetaan, joille on kätkeyty synkiä pimeys ijankaikkisesti.

ymmärrä/ ja huckuivat heidän turmellus menoisans

ja saavat vääryyden palkan.

2:13 He pitävät sen hecumana/ että he ajallisiss hercuiss elävät/ he owat ilkeydet ja pilcat/

2:14 He kerscawat teidän lahjoistan/ coreilewat teidän omillan/

ja heillä on silmät huorutta täynäns/ jotca ei salli heitäns synnistä torjua/ he haucuttelewat tygöns horjuwat sielut/ he owat heidän sydämens ahneudes ylönharjandunet/ kirottu Canssa/

2:15 Jotca ylönannoit oikian tien ja exyit/ he noudattawat Balaamin Bosorin pojan tietä/ joca wääryden palcka racasti.

2:16 Mutta hän rangaistin hänen wäärydestäns/ myckä työjuhta puhui ihmisen änellä/ ja esti sen Prophetan hulluden.

2:17 Ne owat wedettömät lähtet/ ja pilwet jotca tuulispäädä ymbärins ajetan/ joille on kätkeyty syngiä pimeys

2:18 Sillä he puhuvat pöyhkeitä turhuuden sanoja ja viekoittelevat lihan himoissa irstauksilla niitä, jotka tuskin ovat päässeet eksyksissä vaeltavia pakoon, 2:19 ja lupaavat heille vapautta, vaikka itse ovat turmeluksen orjia; sillä kenen voittama joku on, sen orja hän on.

2:20 Sillä jos he meidän Herramme ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen tuntemisen kautta ovat päässeetkin maailman saastutuksia pakoon, mutta niihin taas kietoutuvat ja tulevat voitetuiksi, niin on viimeinen tullut heille ensimmäistä pahemmaksi.

2:21 Parempi olisi heille ollut, etteivät olisi tulleet tuntemaan vanhurskauden tietä, kuin että sen tunnettuaan kääntyvät pois heille annetusta pyhästä käskystä.

2:22 Heille on tapahtunut, mitä tosi sananlasku sanoo: "Koira palaa oksennukselleen", ja: "Pesty sika rypee

2:18 Sillä he puhuvat röyhkeitä sanoja, jotka turhat ovat, ja yllyttävät tavattomuuden kautta lihallisiin himoihin niitä, jotka tosin ovat niitä välttäneet, kuin eksyksissä vaeltavat, 2:19 Ja lupaavat heille vapauden, vaikka he itse turmeluksen palveliat ovat; sillä jolta joku voitetaan, sen palvelia hän myös on.

2:20 Ja sittenkuin he ovat paenneet maailman saastaisuudesta Herran ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen tuntemiseen, niin he kuitenkin heitäsä niihin kääriivät, ja voitetaan, ja on heille viimeinen pahemmaksi tullut kuin ensimmäinen.

2:21 Sillä se olisi heille parempi ollut, ettei he vanhurskauden tietä tunteneetkaan olisi, kuin että he tunsivat sen ja poikkesivat pois pyhästä käskystä, joka heille annettu oli.

2:22 Niille on tapahtunut se totinen sananlasku: koira syö oksennuksensa, ja pesty sika rypee rapakossa

ijancaickisest.

2:18 Sillä he puhuvat röykeitä sanoja/ jotca turhat owat/ ja yllyttävät tawattomuden cautta lihallisijn himoin nijtä jotca idze olisit wältänet.

2:19 Ja wielä nytkin exyxis waeldawat/ ja lupawat heille wapauden/ waicka he idze turmeluxen palweliat owat: sillä jolda jocu woitetan/ sen palwelia hän myös on.

2:20 Ja sijtte cuin he owat paennet mailman saastaisudest HERran ja wapahtajan Jesuxen Christuxen tundemiseen/ niijn he cuitengin heidäns niijn kääriwät/ ja woitetan/ ja on heille wijmeinen pahemmaxi tullut/ cuin ensimmäinen:

2:21 Sillä se olisi heille parambi ollut/ ettei he wanhurscauden tietä tundenetcan olis/ cuin että he tunsit sen/ ja poickeisit pois pyhästä käskystä/ joca heille annettu oli.

2:22 Nijlle on tapahtunut se totinen sananlascu: Coira syö oxennuxens/ ja/ pesty sica rype ropacosa jällens.

rapakossa."

jälleen.

2 Pietari 3 LUKU

3:1 Tämä on jo toinen kirje, jonka minä kirjoitan teille, rakkaani, ja näissä molemmissa minä muistuttamalla herätän teidän puhdasta mieltänne,

3:2 että muistaisitte niitä sanoja, joita pyhät profeetat ennen ovat puhuneet, ja Herran ja Vapahtajan käskyä, jonka te apostoleiltanne olette saaneet.

3:3 Ja ennen kaikkea tietäkää se, että viimeisinä päivinä tulee pilkkapuheinensa pilkkaajia, jotka vaeltavat omien himojensa mukaan

3:4 ja sanovat: "Missä on lupaus hänen tulemisestansa? Sillä onhan siitä asti, kuin isät nukkuivat pois, kaikki pysynyt, niinkuin se on ollut luomakunnan alusta."

3:5 Sillä tietensä he eivät ole tietävinään, että taivaat ja samoin maa, vedestä ja veden kautta rakennettu, olivat ikivanhastaan olemassa

3 LUKU

3:1 Tämän nyt toisen lähetysskirjan minä teille, minun rakkaani, kirjoitan, jolla minä herätän ja neuvon teidän vakaata mieltänne,

3:2 Että te muistaisitte ne sanat, jotka ennen pyhiltä prophetailta sanotut ovat, ja myös meidän käskymme, jotka olemme Herran ja Vapahtajan apostolit.

3:3 Ja tietäkää se ensin, että viimeisinä päivinä tulevat pilkkaajat, jotka oman himonsa jälkeen vaeltavat,

3:4 Ja sanovat: kussa on lupaus hänen tulemisestansa? Sillä siitä päivästä, kuin isät ovat nukkuneet, pysyvät kaikki niinkuin ne luonnon alusta olleet ovat.

3:5 Mutta tietäen ei he tahdo tietää, että taivaat muinen olivat, ja maa vedestä, joka vedessä Jumalan sanan kautta seisoo.

III. Lucu

3:1 TÄMÄ on se toinen Epistola/ cuin minä teille minun rackani kirjoitan/ jolla minä herätän ja neuvon teidän puhdasta mieltän.

3:2 Että te muistaisitte ne sanat jotca teille ennen pyhildä Prophetailda sanotut owat/ ja myös meidän käskym/ jotca olemma HERran ja wapahtajan Apostolit.

3:3 JA tietkät se ensin/ että wijmeisinä päiwinä tulewat pilckajat/ jotca oman himons jälken waeldawat/

ja sanowat: Cusa nyt on lupaus hänen tulemisestans?
3:4 Sillä/ sijtä päiwästä cuin Isät owat nuckunet/ pysywät caicki nijncuin ne luonnon algustakin ollet owat.

3:5 Mutta tietens ei he tahdo tietä/ että Taiwas muinen oli/ ja maa wedestä/ joca wedesä Jumalan sanan cautta seisoo.

Jumalan sanan voimasta

3:6 ja että niiden kautta silloinen maailma hukkuu vedenpaisumukseen.

3:7 Mutta nykyiset taivaat ja maa ovat samalla sanalla talletetut tulelle, säästetyt jumalattomien ihmisten tuomion ja kadotuksen päivään.

3:8 Mutta tämä yksi älköön olko teiltä, rakkaani, salassa, että "yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta niinkuin yksi päivä."

3:9 Ei Herra viivytä lupauksensa täyttämistä, niinkuin muutamat pitävät sitä viivyttämisenä, vaan hän on pitkämielinen teitä kohtaan, sillä hän ei tahdo, että kukaan hukkuu, vaan että kaikki tulevat parannukseen.

3:10 Mutta Herran päivä on tuleva niinkuin varas, ja silloin taivaat katoavat pauhinalla, ja alkuaineet kuumuudesta hajoavat, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty, palavat.

3:6 Kuitenkin siihen aikaan se maailma niiden kautta vedenpaisumisella hukkuu.

3:7 Niin myös ne taivaat ja maa, jotka nyt ovat, hänen sanansa kautta säästetään tulen varaksi tuomiopäivään asti, jona jumalattomat ihmiset kadotetaan.

3:8 Mutta tätä yhtä ei pidä teiltä salattaman, minun rakkaani: yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhannen ajastaikaa, ja tuhannen ajastaikaa niinkuin yksi päivä.

3:9 Ei Herra viivytä lupaustansa, (niinkuin muutamat sen viipyvän luulevat,) vaan hän on meidän kanssamme kärsiväinen, ja ei tahdo, että jonkun pitäis hukkuman, vaan että jokainen itsensä parannukseen kääntäis.

3:10 Mutta Herran päivä on tuleva niinkuin varas yöllä, ja silloin taivaat suurella pauhinalla menevät pois, mutta elementit pitää palavuudesta sulaman, ja maa, ja rakennukset, jotka hänessä ovat, pitää palaman ylös.

3:6 Cuitengin oli siihen aican/ se mailma niiden kautta/ weden paisumisella turmeldu.

3:7 Nijn myös ne Taiwat ja maat cuin nyt owat/ hänen sanans cautta säästetän/ tulen waraxi Duomiopäiwälle pidettä/ cosca jumalattomat ihmiset cadotetan.

3:8 Mutta tätä ei pidä teildä salattaman/ minun rackani: yxi päiwä on HERran edes nijncuin tuhannen ajastaica/ ja tuhannen ajastaica nijncuin yxi päiwä.

3:9 Ei HERra wijwytä lupaustans/ nijncuin muutamat sen wijpywän luulewat/ waan hän on meidän cansam kärsiwäinen/ ja ei tahdo että jongun pitäis huckuman/ waan että jocainen idzens parannuxeen käännäis.

3:10 MUtta HERran päiwä on tulewa/ nijncuin waras yöllä/ ja silloin Taiwat suurella kirjulla poismenewät/ mutta Elemendit pitää palawudesta sulaman/ ja maa/ ja rakennuxet/ jotca hänesä owat/ pitää palaman.

3:11 Kun siis nämä kaikki näin hajoavat, millaisia tuleekaan teidän olla pyhässä vaelluksessa ja jumalisuudessa,

3:12 teidän, jotka odotatte ja joudutatte Jumalan päivän tulemista, jonka voimasta taivaat hehkuen hajoavat ja alkuaineet kuumuudesta sulavat!

3:13 Mutta hänen lupauksensa mukaan me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus asuu.

3:14 Sentähden, rakkaani, pyrkikää tätä odottaessanne siihen, että teidät havaittaisiin tahrattomiksi ja nuhteettomiksi, rauhassa, hänen edessänsä;

3:15 ja lukekaa meidän Herramme pitkämielisyys pelastukseksi, josta myös meidän rakas veljemme Paavali hänelle annetun viisauden mukaan teille on kirjoittanut;

3:16 niinkuin hän tekee kaikissa kirjeissään, kun hän niissä puhuu näistä asioista, vaikka niissä tosin on yhtä ja toista

3:11 Että kaikki nämät pitää katooman, minkäkaltaiset tulee teidän silloin olla pyhissä menoissa ja jumalisuudessa:

3:12 Niin että te odotatte ja ikävöitsette Jumalan päivän tulemista, jona taivaat tulesta raukeevat ja elementit palavuudesta sulavat?

3:13 Mutta me odotamme uusia taivaita ja uutta maata hänen lupauksensa jälkeen, joissa vanhurskaus asuu.

3:14 Sentähden, minun rakkaani, että te näitä odotatte, niin ahkeroitkaat, että te hänen edessänsä puhtaiksi ja nuhteettomiksi rauhassa löydettäisiin;

3:15 Ja lukekaat meidän Herran Jesuksen Kristuksen pitkämielisyys teidän autuudeksenne, niinkuin myös meidän rakas veljemme Paavali siitä viisaudesta, joka hänelle annettu on, teille on kirjoittanut,

3:16 Joka myös jokaisessa kirjassansa näistä puhuu, joissa muutamat ovat työläät ymmärtää, jotka taitamattomat ja

3:11 Että kaikki nämät pitää catoman/ nijn teidän tule silloin pyhisä menoisa ja jumalisudesä olla:

3:12 Nijn että te odotatte ja ikävöidzette Jumalan päiwän tulemista. Jona Taiwat tulesta catowat/ ja Elemendit palawudesta sulawat.

3:13 Mutta me odotamme usia Taiwaita/ ja utta maata/ hänen lupauxens jälken/ joisa wanhurscaus asu.

3:14 SEntähden minun rackani/ että te näitä tiedätte/ nijn ahkeroitcat/ että te hänen edesäns puhtaxi ja nuhtettomaxi/ rauhass löyttäisiin/

3:15 Ja lukecat meidän HERran Jesuxen Christuxen kärsimys teidän autuudexenne. Nijn cuin meidän racas weljem Pawali/ sijtä wijsaudest cuin hänelle annettu on/ teille on kirjoittanut.

3:16 Ja jocaidzesakin Epistolasans näistä puhu/ joisa monda on/ cuin työlät ymmärtä owat/ jotca

vaikeatajuista, jota tietämättömät ja vakaantumattomat vääntävät kieroon niinkuin muitakin kirjoituksia, omaksi kadotukseksen.

3:17 Koska te siis, rakkaani, tämän jo edeltäpäin tiedätte, niin olkaa varuillanne, ettette rietasten eksymyksen mukaansa tempaamina lankeaisi pois omalta lujalta pohjaltanne,

3:18 ja kasvaka meidän Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa. Hänen olkoon kunnia sekä nyt että hamaan iankaikkisuuden päivään.

JOHANNEKSEN ENSIMMÄINEN KIRJE

1 LUKU

1:1 Mikä on alusta ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselimme ja käsin kosketimme, siitä me puhumme: elämän Sanasta -

1:2 ja elämä ilmestyi, ja

huikentelevaiset turmelevat, niinkuin muutkin Raamatut, omaksi kadotukseksensa.

3:17 Nyt että te, minun rakkaani, sen jo ennen tiedätte, niin karttakaat, ettette vieteltäisi jumalattomain eksytyksellä ynnä heidän kanssansa, ja lankeaisi pois omasta vahvuudestanne,

3:18 Vaan kasvakaat meidän Herramme ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa: jolle olkoon kunnia sekä nyt että ijankaikkiseen aikaan, amen!

P. JOHANNEKSEN 1 EPISTOLA

1 LUKU

1:1 Joka alusta oli, jonka me kuulimme, jonka me silmillämme näimme, jota me katselleet olemme, ja meidän kätemme pidelleet ovat elämän sanasta,

1:2 (Ja elämä on ilmestynyt, ja me

taitamattomat ja irtaliset pahendawat/ nijncuin muutkin Ramatut/ omaksi cadotuxexens.

3:17 Mutta minun rackani/ että sen jo ennen tiedätte/ nijn carttat/ ettet te wietelläis jumalattomain ihmisten exytyxellä/ ynnä heidän cansans/ ja nijn te poislangette teidän omasta wahwudestan.

3:18 Waan caswacat meidän HERran ja Wapahtajan Jesuxen Christuxen armos ja tundemises. Jolle olcon cunnia sekä nyt että ijancaickiseen aican/ Amen.

P. Johannexen Ensimäinen Epistola.

I. Lucu .

1:1 JOca algusta oli, jonga me cuulimma, jonga me silmillämme näimme, jota me cadzelleet olemma, ja meidän kättem pidelleet owat elämän sanasta,

1:2 Ja elämä on

me olemme nähneet sen ja todistamme siitä ja julistamme teille sen iankaikkisen elämän, joka oli Isän tykönä ja ilmestyi meille -

1:3 minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen me myös teille julistamme, että teilläkin olisi yhteys meidän kanssamme; ja meillä on yhteys Isän ja hänen Poikansa, Jeesuksen Kristuksen, kanssa.

1:4 Ja tämän me kirjoitamme, että meidän ilomme olisi täydellinen.

1:5 Ja tämä on se sanoma, jonka olemme häneltä kuulleet ja jonka me teille julistamme: että Jumala on valkeus ja ettei hänessä ole mitään

1:6 Jos sanomme, että meillä on yhteys hänen kanssaan, mutta vaellamme pimeydessä, niin me valhettemme emmekä tee totuutta.

1:7 Mutta jos me valkeudessa vaellamme, niinkuin hän on valkeudessa, niin meillä on yhteys keskenämme, ja Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä.

olemme nähneet, ja todistamme ja ilmoitamme teille sen elämän, joka ijankaikkinen on, joka oli Isän tykönä, ja on meille ilmestynyt.)

1:3 Mitä me nähneet ja kuulleet olemme, sen me teille ilmoitamme, että teilläkin meidän kanssamme osallisuus olisi ja meidän osallisuutemme on Isän ja hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen kanssa.

1:4 Ja näitä me teille kirjoitamme, että teidän ilonne täydellinen olisi.

1:5 Ja tämä on se ilmoitus, jonka me häneltä kuulleet olemme, ja teille ilmoitamme, että Jumala on valkeus, ja ei hänessä ole yhtään pimeyttä.

1:6 Jos me sanomme, että meillä on osallisuus hänen kanssansa, ja vaellamme pimeydessä, niin me valehlemme ja emme tee totuutta.

1:7 Mutta jos me valkeudessa vaellamme, niinkuin hänkin valkeudessa on, niin meillä on osallisuus keskenämme, ja Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa veri puhdistaa meitä kaikesta synnistä.

ilmestynyt, ja me olemme nähnet, ja todistamme ja ilmoitamme teille sen elämän, joka ijancaikkinen on, joka oli Isän tykönä, ja on meille ilmestynyt.

1:3 Mitä me nähnet ja kuulleet olemme, sen me teille ilmoitamme, että teilläkin meidän cansamme osallisuus olisi, ja meidän osallisudem Isän ja hänen Poicans Jesuxen Christuxen cansa olisi.

1:4 Ja näitä me teille kirjoitamme, että teidän ilonna täydellinen olisi.

1:5 Ja tämä on se ilmoitus, jonga me häneldä cuullet olemme ja teille ilmoitamme : Jumala on walkeus ja ei hänesä ole pimeyttä.

1:6 Jos me sanomme, että meillä on osallisuus hänen cansans, ja waellamme pimeydes, nijn me walehlemme ja emme tee totuutta.

1:7 Mutta jos me walkeudes waellamme nijncuin hängin walkeudes on nijn meillä on osallisuus keskenäm, ja Jesuxen Christuxen hänen Poicans weri puhdistaa meitä caikista meidän synneistäm.

1:8 Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me eksytämme itsemme, ja totuus ei ole meissä.

1:9 Jos me tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.

1:10 Jos sanomme, ettemme ole syntiä tehneet, niin me teemme hänet valhettelijaksi, ja hänen sanansa ei ole meissä.

1:8 Jos me sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me petämme itsemme, ja ei ole totuus meissä.

1:9 Jos me tunnustamme meidän syntimme, niin hän on uskollinen ja hurskas, joka meille synnit anteeksi antaa ja puhdistaa meitä kaikesta vääryydestä,

1:10 Jos me sanomme: emmepä me syntiä tehneet ole, niin me teemme hänet valehteliaksi ja ei hänen sanansa ole meissä.

1:8 Jos me sanomme: ei meisä ole syndiä, nijn me petämme idzem ja ei ole totuus meisä.

1:9 Mutta jos me tunnustamme syndim, nijn hän on uscollinen ja hurscas, joca meille synnit andexi anda, ja puhdista meitä caikesta wäärydestä.

1:10 Jos me sanomme: embä me syndiä tehnet ole, nijn me teemme hänen walehteliaksi ja ei hänen sanans ole meisä.

1 Johannes 2 LUKU

2:1 Lapsukaiseni, tämän minä kirjoitan teille, ettette syntiä tekisi; mutta jos joku syntiä tekeekin, niin meillä on puolustaja Isän tykönä, Jeesus Kristus, joka on vanhurskas.

2:2 Ja hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien.

2:3 Ja siitä me tiedämme hänet tuntevamme, että pidämme hänen käskynsä.

2:4 Joka sanoo: "Minä tunnen hänet", eikä pidä

2 LUKU

2:1 Minun lapsukaiseni! näitä minä teille kirjoitan, ettette syntiä tekisi. Ja jos joku syntiä tekee, niin meillä on edesvastaja Isän tykönä, Jesus Kristus, joka vanhurskas on,

2:2 Ja hän on sovinto meidän synteimme edestä, ei ainoastaan meidän, vaan myös kaiken maailman edestä.

2:3 Ja siitä me ymmärrämme, että me hänen tunnemme, jos me hänen käskynsä pidämme.

2:4 Joka sanoo: minä tunnen hänen, ja ei pidä

II. Lucu.

2:1 Minun lapsucaiseni näitä minä teille kirjoitan ettet te syndiä tekis. Ja jos jocu syndiä teke nijn meillä on edeswastaja Isän tykönä Jesus Christus joca wanhurscas on

2:2 Ja hän on sowindo meidän syndeimme edestä : ei ainoastans meidän waan caiken mailman edestä.

2:3 Ja sijtä me ymmärrämme että me hänen tunnemme jos me hänen käskynsä pidämme.

2:4 Joca sano : minä tunnen hänen ja ei pidä

hänen käskyjensä, se on valhetteliija, ja totuus ei ole hänessä.

2:5 Mutta joka pitää hänen sanansa, hänessä on Jumalan rakkaus totisesti täydelliseksi tullut. Siitä me tiedämme, että me hänessä olemme.

2:6 Joka sanoo hänessä pysyvänsä, on velvollinen vaeltamaan, niinkuin hän vaelsi.

2:7 Rakkaani, en minä kirjoita teille uutta käskyä, vaan vanhan käskyn, joka teillä on alusta ollut; tämä vanha käsky on se sana, jonka te olette kuulleet.

2:8 Ja kuitenkin minä kirjoitan teille uuden käskyn, sen, mikä on totta hänessä ja teissä; sillä pimeys katoaa, ja totinen valkeus jo loistaa.

2:9 Joka sanoo valkeudessa olevansa, mutta vihaa veljeänsä, se on yhä vielä pimeydessä.

2:10 Joka rakastaa veljeänsä, se pysyy valkeudessa, ja hänessä ei ole pahennusta.

2:11 Mutta joka vihaa veljeänsä, se on pimeydessä ja vaeltaa pimeydessä, eikä hän

hänen käskyjensä, hän on valehtelia, ja ei hänessä ole totuus.

2:5 Mutta joka hänen sanansa pitää, totisesti on Jumalan rakkaus hänessä täydellinen. Siitä me tiedämme, että me hänessä olemme.

2:6 Joka sanoo itsensä hänessä pysyvän, hänen pitää niin vaeltaman kuin hänkin vaelsi.

2:7 Rakkaat veljet, en minä uutta käskyä teille kirjoita, vaan vanhan käskyn, joka teillä alusta oli. Vanha käsky on se sana, jonka te alusta kuulitte.

2:8 Minä kirjoitan teille taas uuden käskyn, se mikä hänessä totinen on, ja teissä myös; sillä pimeys on mennyt pois ja totinen valkeus nyt paistaa.

2:9 Joka sanoo valkeudessa olevansa ja vihaa veljeänsä, hän on vielä pimeydessä.

2:10 Joka veljeänsä rakastaa, se pysyy valkeudessa ja ei hänessä ole pahennusta.

2:11 Mutta joka veljeänsä vihaa, hän on pimeydessä ja vaeltaa pimeydessä, eikä tiedä, kuhunka hän menee;

hänen käskyjensä hän on valehtelia ja ei hänessä ole totuus.

2:5 Mutta joka hänen sanansa pitää totisesti on Jumalan rakkaus hänessä täydellinen : Siitä me tiedämme että me hänessä olemme.

2:6 Joka sano idzens hänessä olevansa hänen pitää niin vaeltaman kuin hänkin vaelsi.

2:7 Rakkaat veljeni en minä uutta käskyä teille kirjoita vaan vanhan käskyn joka teillä alusta oli.

2:8 Vanha käsky on se sana jonka te alusta kuulitte

Minä kirjoitan teille taas uuden käskyn se kuin hänessä totinen on ja teissä myös : Sillä pimeys on poismennyt ja totinen valkeus paistaa.

2:9 Joka sano valkeudessa olevansa ja vihaa veljensä hän on vielä pimeydessä.

2:10 Joka veljensä rakastaa se pysyy valkeudessa ja ei hänessä ole pahennusta.

2:11 Mutta joka veljensä vihaa hän on pimeydessä ja vaeltaa pimeydessä eikä tiedä kuhunka hän menee

tiedä, mihin menee; sillä pimeys on sokaissut hänen silmänsä.

2:12 Minä kirjoitan teille, lapsukaiset, sillä synnit ovat teille anteeksi annetut hänen nimensä tähden.

2:13 Minä kirjoitan teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut. Minä kirjoitan teille, nuorukaiset, sillä te olette voittaneet sen, joka on paha. Minä olen kirjoittanut teille, lapsukaiset, sillä te olette oppineet tuntemaan Isän.

2:14 Minä olen kirjoittanut teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut. Minä olen kirjoittanut teille, nuorukaiset, sillä te olette väkevät, ja Jumalan sana pysyy teissä, ja te olette voittaneet sen, joka on paha.

2:15 Älkää rakastako maailmaa älkääkään sitä, mikä maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa, niin Isän rakkaus ei ole hänessä.

2:16 Sillä kaikki, mikä maailmassa on, lihan himo, silmäin pyyntö ja

sillä pimeydet ovat hänen silmänsä soaisseet.

2:12 Rakkaat poikaseni, minä kirjoitan teille, että teille synnit anteeksi annetaan hänen nimensä tähden.

2:13 Minä kirjoitan teille, isät; sillä te tunsitte hänen, joka alusta on. Minä kirjoitan teille nuorukaiset, sillä te voititte pahan. Minä kirjoitan teille, lapsukaiseni; sillä te tunsitte Isän.

2:14 Minä kirjoitin teille, isät; sillä te tunsitte sen, joka alusta on. Minä kirjoitin teille, nuorukaiset; sillä te olette väkevät, ja Jumalan sana pysyy teissä, ja te olette pahan voittaneet.

2:15 Älkää maailmaa rakastako eli mitään mitä maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa, ei hänessä ole Isän rakkaus.

2:16 Sillä kaikki, mitä maailmassa on, lihan himo, silmäin pyyntö ja

: sillä pimeydet ovat hänen silmänsä soaisseet.

2:12 Rakkaat poikaseni minä kirjoitan teille että teille synnit anteeksi annetaan hänen Nimensä tähden.

2:13 Minä kirjoitan teille Isät : sillä te tunsitte hänen joka alusta on. Minä kirjoitan teille nuorukaiset : sillä te voititte pahan. Minä kirjoitan teille lapsukaiseni : sillä te tunsitte Isän.

2:14 Minä kirjoitin teille Isät : sillä te tunsitte sen joka alusta on. Minä kirjoitin teille nuorukaiset : sillä te olette väkevät ja Jumalan sana pysyy teissä ja te olette pahan voittaneet.

2:15 Älkät maailmaa rakastako eli mitään maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa ei hänessä ole Isän rakkaus.

2:16 Sillä kaikki, mikä maailmassa on, lihan himo silmäin pyyntö ja

elämän korskeus, se ei ole Isästä, vaan maailmasta.

2:17 Ja maailma katoaa ja sen himo; mutta joka tekee Jumalan tahdon, se pysyy iankaikkisesti.

2:18 Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika. Ja niinkuin te olette kuulleet, että antikristus tulee, niin onkin nyt monta antikristusta ilmaantunut; siitä me tiedämme, että nyt on viimeinen aika.

2:19 Meistä he ovat lähteneet, mutta he eivät olleet yhtä meidän kanssamme; sillä jos he olisivat olleet yhtä meidän kanssamme, niin he olisivat meidän kanssamme pysyneet; mutta heissä oli tuleva ilmi, että kaikki eivät ole yhtä meidän kanssamme.

2:20 Teillä on voitelu Pyhältä, ja kaikilla teillä on tieto.

2:21 En minä ole kirjoittanut teille sentähden, ettette totuutta tiedä, vaan sentähden, että te tiedätte sen ja ettei mikään valhe ole totuudesta.

2:22 Kuka on valhetteliija,

elämän koreus, ei se ole Isästä, vaan se on maailmasta.

2:17 Ja maailma katoo ja hänen himonsa; mutta joka tekee Jumalan tahdon, se pysyy iankaikkisesti.

2:18 Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika, ja niinkuin te olette kuulleet, että antikristus tulee, niin nyt myös monta antikristusta rupee olemaan; sillä me tunnemme, että viimeinen aika on.

2:19 He ovat meistä lähteneet, mutta ei he olleet meistä; sillä jos he meistä olleet olisivat, niin he tosin olisivat meidän kanssamme pysyneet: mutta että ne julki tulisivat, ettei he kaikki ole meistä.

2:20 Ja teillä on voide häneltä, joka pyhä on, ja te tiedätte kaikki.

2:21 En minä teille kirjoittanut niinkuin totuuden tietämättömille, vaan niinkuin sen tietäville, ja ettei yksikään valhe ole totuudesta.

2:22 Kuka on valehtelia,

elämän coreus) ei ne ole Isästä vaan mailmast.

2:17 Ja mailma cato himoinens mutta joca teke Jumalan tahdon se pysy ijancaickisest.

2:18 LApsucaiset nyt on wijmeinen aica ja nijncuin te oletta cuullet että Antichristus tule nijn nyt myös monda Antichristust rupea oleman sijtä me tunnemme että wijmeinen aica on.

2:19 He owat meistä lähtenet mutta ei he ollet meistä : sillä jos he meistä ollet olisit nijn he olisit meidän cansamme pysynet. Mutta se tuli julki ettei he caicki ole meistä.

2:20 Ja teillä on woide häneldä joca pyhä on ja te tiedätte caicki.

2:21 En minä teille kirjoittanut nijncuin totuden tietämättömille waan nijncuin sen tietäwille ja tietkät ettei yxikän walhe ole totudesta.

2:22 Cuca on walehtelia

ellei se, joka kieltää sen, että Jeesus on Kristus? Hän on antikristus, se, joka kieltää Isän ja Pojan.

2:23 Kuka ikinä kieltää Pojan, hänellä ei ole Isääkään. Joka tunnustaa Pojan, hänellä on myös Isä.

2:24 Minkä te olette alusta asti kuulleet, se pysyköön teissä. Jos teissä pysyy se, minkä olette alusta asti kuulleet, niin tekin pysytte Pojassa ja Isässä.

2:25 Ja tämä on se lupaus, minkä hän on meille luvannut: iankaikkinen elämä.

2:26 Tämän minä olen kirjoittanut teille niistä, jotka teitä eksyttävät.

2:27 Mutta te - teissä pysyy se voitelu, jonka olette häneltä saaneet, ja te ette ole kenenkään opetuksen tarpeessa; vaan niinkuin hänen voitellunsa opettaa teitä kaikessa, niin se opetus on myös totta eikä ole valhetta; ja niinkuin se on opettanut teitä, niin pysykää hänessä.

2:28 Ja nyt, lapsukaiset, pysykää hänessä, että meillä hänen ilmestyessään olisi turva

vaan se joka kieltää Jesuksen olevan Kristuksen? Se on antikristus, joka kieltää Isän ja Pojan.

2:23 Jokainen joka kieltää Pojan, ei hänellä Isääkään ole.

2:24 Mitä te siis alusta kuulitte, se teissä pysykään: jos se teissä pysyy, minkä te alusta kuulitte, niin te myös Pojassa ja Isässä pysytte.

2:25 Ja tämä on se lupaus, jonka hän meille luvannut on, sen ijankaikkisen elämän.

2:26 Nämät minä teille niistä kirjoitin, jotka teitä viettelevät.

2:27 Ja se voide, jonka te häneltä saaneet olette, pysyy teissä, ja ette tarvitse, että joku teitä opettaa; vaan niinkuin se voide teitä kaikista opettaa, niin on se tosi ja ei valhe, ja niinkuin se teitä opetti, niin myös te hänessä pysykää, ja

2:28 Ja nyt, lapsukaiseni, pysykää hänessä: että kuin hän ilmestyy, meillä olisi

mutta se joka kieltää Jesuksen olevan Christuksen? Se on Antichristus joka kieltää Isän ja Pojan.

2:23 Jokainen cuin kieltää Pojan ei hänellä Isäkään ole.

2:24 Mitä te siis algusta cuulitte se teissä pysykään : jos se teissä pysy cuin te algusta cuulitte niin te Pojas ja Isäs pysytte.

2:25 Ja tämä on se lupaus jonka hän meille luvannut on sen ijancaikkisen elämän.

2:26 Nämät minä teille niistä kirjoitin jotca teitä wiettelewät.

2:27 Ja se woide jonka te häneldä saanet oletta pysy teissä ja et te tarwidze että jocu teitä opetta waan nijncuin woide teitä caickinaisist opetta nijn on se tosi ja ei walhe ja nijncuin se teitä opetti nijn myös te hänes pysykät.

2:28 Lapsucaiseni pysykät hänes että cosca hän ilmesty meillä olis turwa etten me

eikä meitä häpeällä karkoitettaisi pois hänen tykönsä hänen tulemuksessaan.

2:29 Jos tiedätte, että hän on vanhurskas, niin te ymmärrätte, että myös jokainen, joka vanhurskauden tekee, on hänestä syntynyt.

turva, ettemme hänen edessänsä häpiään tulisi hänen tulemisessansa.

2:29 Jos te tiedätte, että hän vanhurskas on, niin tietäkää myös, että jokainen, joka vanhurskautta tekee, se on syntynyt hänestä.

hänen edesäns häpiään tulis hänen tulemisesans

2:29 Jos te tiedätte että hän hurscas on niin tietkät myös että jocainen cuin oikeutta teke hän on syndynyt hänestä.

1 Johannes 3 LUKU

3:1 Katsokaa, minkäkaltaisen rakkauden Isä on meille antanut, että meitä kutsutaan Jumalan lapsiksi, joita me olemmekin. Sentähden ei maailma tunne meitä, sillä se ei tunne häntä.

3:2 Rakkaani, nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Me tiedämme tulevamme hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena, kuin hän on.

3:3 Ja jokainen, joka panee häneen tämän toivon, puhdistaa itsensä, niinkuin hän on puhdas.

3:4 Jokainen, joka tekee synnin, tekee myös laittomuuden; ja synti on laittomuus.

3 LUKU

3:1 Katsokaat, minkäkaltaisen rakkauden Isä on meille osoittanut, että me Jumalan lapsiksi nimitetään. Sentähden ei maailma teitä tunne; sillä ei hän häntäkään tunne.

3:2 Minun rakkaani! nyt me olemme Jumalan lapset, ja ei ole se vielä ilmestynyt, miksi me tulemme; mutta me tiedämme, kuin se ilmestyy, niin me hänen kaltaisiksensa tulemme; sillä me saamme hänen nähdä niinkuin hän on.

3:3 Ja jokainen, jolla tämä toivo on hänen tykönsä, puhdistaa itsensä, niinkuin hänkin puhdas on.

3:4 Jokainen, joka syntiä tekee, se myös tekee vääryyttä, ja synti on vääräys.

III. Lucu .

3:1 CAzocat mingäcaltaisen rackauden Isä on meille osottanut että me Jumalan lapsixi nimitetän. Sentähden ei mailma teitä tunne : sillä ei hän händäkän tunne.

3:2 Minun rackani me olemma Jumalan lapset ja ei ole se wielä ilmestynyt mixi me tulemme mutta me tiedämme cosca se ilmesty nijn me hänen caltaisexens tulemme : Sillä me saamme hänen nähdä nijncuin hän on.

3:3 Ja jocainen jolla tämä toivo on hänen tygöns hän puhdista idzens nijncuin hängin puhdas on.

3:4 Jocainen cuin syndiä teke se myös teke wääräyttä ja syndi on wääräys.

3:5 Ja te tiedätte hänen ilmestyneen ottamaan pois synnit; ja hänessä ei ole syntiä.

3:6 Kuka ikinä hänessä pysyy, hän ei tee syntiä; kuka ikinä syntiä tekee, hän ei ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut.

3:7 Lapsukaiset, älköön kukaan saako teitä eksyttää. Se, joka vanhurskauden tekee, on vanhurskas, niinkuin hän on vanhurskas.

3:8 Joka syntiä tekee, se on perkeleestä, sillä perkele on tehnyt syntiä alusta asti. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän tekisi tyhjäksi perkeleen teot.

3:9 Ei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä, sillä Jumalan siemen pysyy hänessä; eikä hän saata syntiä tehdä, sillä hän on Jumalasta syntynyt.

3:10 Siitä käy ilmi, ketkä ovat Jumalan lapsia ja ketkä perkeleen lapsia. Kuka ikinä ei tee vanhurskautta, hän ei ole Jumalasta, ei myöskään se, joka ei veljeänsä rakasta.

3:5 Ja te tiedätte hänen ilmestyneen, että hän meidän syntimme ottais pois; ja ei hänessä ole syntiä.

3:6 Jokainen, joka hänessä pysyy, ei hän syntiä tee; mutta jokainen, joka syntiä tekee, ei se ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut.

3:7 Lapsukaiset, älkäät antako kenenkään teitänne vietellä. Joka vanhurskautta tekee, se on vanhurskas, niinkuin hänkin vanhurskas on.

3:8 Joka syntiä tekee, hän on perkeleestä; sillä perkele tekee syntiä alusta. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän perkeleen työt särkis.

3:9 Jokainen, joka Jumalasta syntynyt on, ei se syntiä tee; sillä hänen siemenensä pysyy hänessä, ja ei hän taida syntiä tehdä, sillä hän on Jumalasta syntynyt.

3:10 Siitä ilmaantuvat Jumalan lapset ja perkeleen lapset. Jokainen, joka ei tee vanhurskautta, ei se ole Jumalasta, ja joka ei rakasta veljeänsä.

3:5 Ja te tiedätte hänen ilmestynen että hän meidän syndim oli poisottawa ja ei hänesä ole yhtän syndiä.

3:6 Jocainen cuin hänes pysy ei hän syndiä tee mutta jocainen cuin syndiä teke ei se ole händä nähnyt eikä tundenut.

3:7 Lapsucaiset älkät andaco kenengän teitän wietellä. Joca oikeutta teke se on hurscas nijncuin hängin hurscas on.

3:8 Joca syndiä teke hän on Perkelest : sillä Perkele teke syndi algusta Sitäwarten Jumalan Poica ilmestyi että hän Perkelen työt särkis.

3:9 Jocainen cuin Jumalasta syndynyt on ei hän syndiä tee : Sillä hänen siemenens pysy hänesä ja ei hän tee syndiä : sillä hän on Jumalasta syndynyt.

Sijtä Jumalan lapset tutan eli Perkelen lapset. 3:10 Jocainen cuin ei tee wanhurscautta ei hän ole Jumalasta ja joca ei racasta hänen weljens.

3:11 Sillä tämä on se sanoma, jonka te olette alusta asti kuulleet, että meidän tulee rakastaa toinen toistamme

3:12 eikä olla Kainin kaltaisia, joka oli pahasta ja tappoi veljensä. Ja minkätähden hän tappoi hänet? Sentähden, että hänen tekonsa olivat pahat, mutta hänen veljensä teot vanhurskaat.

3:13 Älkää ihmetelkö, veljeni, jos maailma teitä vihaa.

3:14 Me tiedämme siirtyneemme kuolemasta elämään, sillä me rakastamme veljiä. Joka ei rakasta, pysyy kuolemassa.

3:15 Jokainen, joka vihaa veljeänsä, on murhaaja; ja te tiedätte, ettei kenessäkään murhaajassa ole iankaikkista elämää, joka hänessä pysyisi.

3:16 Siitä me olemme oppineet tuntemaan rakkauden, että hän antoi henkensä meidän edestämme; meidänkin tulee antaa henkemme veljien edestä.

3:17 Jos nyt jollakin on tämän maailman hyvyttä ja hän näkee veljensä olevan puutteessa, mutta

3:11 Sillä tämä on ilmoitus, jonka te alusta kuulitte, että me toinen toistamme rakastaisimme.

3:12 Ei niinkuin Cain, joka pahasta oli, ja tappoi veljensä; ja minkätähden hän tappoi hänen? Sillä hänen työnsä olivat pahat, ja hänen veljensä vanhurskaat.

3:13 Älkää ihmetelkö, minun veljeni, jos teitä maailma vihaa.

3:14 Me tiedämme, että me olemme kuolemasta elämään siirretyt, sillä me rakastamme veljiä. Joka ei veljeänsä rakasta, se pysyy kuolemassa.

3:15 Jokainen, joka vihaa veljeänsä vihaa, hän on murhaaja; ja te tiedätte, ettei yhdessäkään murhaajassa ole iankaikkinen elämä pysyvä.

3:16 Siitä me tunsimme rakkauden, että hän on henkensä meidän edestämme pannut; niin pitää meidän veljeimme edestä henkemme paneman.

3:17 Mutta jos jollakin on olis tämän maailman hyvyttä, ja näkis veljensä tarvitseman, ja sulkee sydämensä

3:11 Sillä tämä on ilmoitus jonka te algusta kuulitte että me toinen toistam racastaisimme.

Ei nijncuin Cain joca pahasta oli ja tappoi weljens.

3:12 Mingätähden hän tappoi hänen? Hänen työns olit pahat ja hänen weljens oikiat.

3:13 Älkät ihmetelkö minun weljeni jos teitä mailma wiha.

3:14 Me tiedämme että me olemme cuolemasta elämään sijrtyt : Sillä me racastamme weljiämme. Joca ei weljens racasta se pysy cuolemasa

3:15 Jocainen cuin weljens wiha hän on murhaja. Ja te tiedätte ettei murhajas ole ijancaickinen elämä pysywä.

3:16 Sijtä me tunsimme rackauden että hän on hengens meidän edestäm pannut nijn pitä meidän weljeimme edestä meidän hengemme paneman.

3:17 Mutta jos jollakin on tämän mailman hyvyttä ja näkis weljens tarwidzewan ja sulke

sulkee häneltä sydämensä, kuinka Jumalan rakkaus saattaa pysyä hänessä?

3:18 Lapsukaiset, älkäämme rakastako sanalla tai kielellä, vaan teossa ja totuudessa.

3:19 Siitä me tiedämme, että olemme totuudesta, ja me saatamme hänen edessään rauhoittaa sydämemme sillä,

3:20 että jos sydämemme syyttää meitä, niin Jumala on suurempi kuin meidän sydämemme ja tietää kaikki.

3:21 Rakkaani, jos sydämemme ei syytä meitä, niin meillä on uskallus Jumalaan,

3:22 ja mitä ikinä anomme, sen me häneltä saamme, koska pidämme hänen käskynsä ja teemme sitä, mikä on hänelle otollista.

3:23 Ja tämä on hänen käskynsä, että meidän tulee uskoa hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen nimeen ja rakastaa toinen toistamme, niinkuin hän on meille käskyn antanut.

3:24 Ja joka pitää hänen

häneltä, kuinkas Jumalan rakkaus pysyy hänessä?

3:18 Lapsukaiseni, älkäämme rakastako sanalla eli kielellä, vaan työllä ja totuudella.

3:19 Siitä me tiedämme, että me totuudesta olemme ja taidamme hänen edessänsä meidän sydämemme hillitä,

3:20 Että jos meidän sydämemme tuomitsee meitä, niin on Jumala suurempi kuin meidän sydämemme ja tietää kaikki.

3:21 Te rakkahimmat! jos ei meidän sydämemme tuomitse meitä, niin meillä on turva Jumalaan.

3:22 Ja mitä me anomme, niin me saamme häneltä, että me hänen käskynsä pidämme ja teemme, mitä hänelle kelpaa.

3:23 Ja tämä on hänen käskynsä, että me hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen nimen päälle uskoisimme, ja rakastaisimme toinen toistamme, niinkuin hän käskyn meille antoi.

3:24 Ja joka hänen käskynsä pitää, se pysyy

sydämensä häneltä cuingast Jumalan rackaus pysy hänesä?

3:18 Lapsucaiseni älkäm racastaco sanalla eli kielellä waan työllä ja totudella.

3:19 Slitä me tiedämme että me totudest olemma ja taidamme hänen edesäns meidän sydämem hillitä

3:20 Että jos meidän sydämem meitä duomidze nijn on Jumala suurembi cuin meidän sydämem ja tietä caicki.

3:21 Te rackahimmat jos ei meidän sydämem meitä duomidze nijn meillä on turwa Jumalaan

3:22 Ja mitä me häneldä anomme nijn me saamme että me hänen käskyns pidämme ja teemme mitä hänelle kelpa.

3:23 Ja tämä on hänen käskyns että me hänen Poicans Jesuxen Christuxen Nimen päälle uscoisim ja racastaisim toinen toistam nijncuin hän käskyn andoi.

3:24 Ja joca hänen

käskynsä, se pysyy Jumalassa ja Jumala hänessä. Ja siitä me tiedämme hänen meissä pysyvän, siitä Hengestä, jonka hän on meille antanut.

1 Johannes 4 LUKU

4:1 Rakkaani, älkää jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaa henget, ovatko ne Jumalasta; sillä monta väärää profeettaa on lähtenyt maailmaan.

4:2 Tästä te tunnette Jumalan Hengen: jokainen henki, joka tunnustaa Jeesuksen Kristukseksi, lihaan tullee, on Jumalasta;

4:3 ja yksikään henki, joka ei tunnusta Jeesusta, ei ole Jumalasta; se on antikristuksen henki, jonka olette kuulleet olevan tulossa, ja se on jo nyt maailmassa.

4:4 Lapsukaiset, te olette Jumalasta ja olette voittaneet heidät; sillä hän, joka teissä on, on suurempi kuin se, joka on maailmassa.

4:5 He ovat maailmasta; sentähden he puhuvat,

hänessä ja hän siinä, ja siitä me tiedämme, että hän meissä pysyy, siitä Hengestä, jonka hän meille antoi.

4 LUKU

4:1 Te rakkaimmat! älkäätkä jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaa henget, josko he Jumalasta ovat; sillä monta väärää prophetaa ovat tulleet maailmaan.

4:2 Sillä te tuntekaa Jumalan Henki, että jokainen henki, joka tunnustaa Jeesuksen Kristuksen lihaan tulleen, se on Jumalasta,

4:3 Ja jokainen henki, joka ei tunnusta Jeesusta Kristusta lihaan tullee, ei se ole Jumalasta: ja se on antikristuksen henki, josta te kuulitte, että hän on tuleva, ja on jo parhaallansa maailmassa.

4:4 Lapsukaiseni, te olette Jumalasta ja olette heidät voittaneet; sillä se, joka teissä on, hän on suurempi kuin se, joka maailmassa on.

4:5 He ovat maailmasta, sentähden he puhuvat maailmasta ja maailma

käskynsä pitä se pysy hänes ja hän hänes. Ja siitä me tiedämme että hän meissä pysy siitä Hengestä jonka hän meille andoi.

IV. Lucu .

4:1 TE rakkaimmat älkät jokaista Henge uscoco vaan coetelcat Henget jos he Jumalasta ovat : sillä monda väärä Prophetat ovat tullet mailmaan.

4:2 Sijtä te tutcat Jumalan Hengi että jocainen Hengi joca tunnusta Jesuxen Christuxen Lihaan tullen se on Jumalasta.

4:3 Ja jocainen Hengi joca ei tunnusta Jesusta Christusta Lihaan tullexi ei se ole Jumalasta. Ja se on Antichristuxen Hengi josta te cuulitta että hän on tulewa ja on jo parhallans mailmasa.

4:4 Lapsucaiseni te oletta Jumalasta ja oletta heidän voittanet. Sillä se joca teisä on hän on suurembi cuin se joca mailmasa on.

4:5 He owat mailmasta sentähden he puhuwat

niinkuin maailma puhuu,
ja maailma kuulee heitä.

4:6 Me olemme
Jumalasta. Joka tuntee
Jumalan, se kuulee
meitä; joka ei ole
Jumalasta, se ei kuule
meitä. Siitä me
tunnetta totuuden
hengen ja eksyytyksen
hengen.

4:7 Rakkaani,
rakastakaamme toinen
toistamme, sillä rakkaus
on Jumalasta; ja
jokainen, joka rakastaa,
on Jumalasta syntynyt ja
tuntee Jumalan.

4:8 Joka ei rakasta, se
ei tunne Jumalaa, sillä
Jumala on rakkaus.

4:9 Siinä ilmestyi meille
Jumalan rakkaus, että
Jumala lähetti ainokaisen
Poikansa maailmaan, että
me eläisimme hänen
kauttansa.

4:10 Siinä on rakkaus -
ei siinä, että me
rakastimme Jumalaa,
vaan siinä, että hän
rakasti meitä ja lähetti
Poikansa meidän
syntiemme sovituksiksi.

4:11 Rakkaani, jos
Jumala on näin meitä
rakastanut, niin mekin
olemme velvolliset
rakastamaan toinen

kuulee heitä.

4:6 Me olemme
Jumalasta: ja joka
Jumalan tuntee, hän
kuulee meitä; joka ei
Jumalasta ole, ei hän
kuule meitä. Siitä me
tunnetta totuuden
hengen ja eksyytyksen
hengen.

4:7 Te rakkaimmat,
rakastakaamme toinen
toistamme, sillä rakkaus
on Jumalasta: ja
jokainen, joka rakastaa,
se on Jumalasta
syntynyt ja tuntee
Jumalan.

4:8 Joka ei rakasta, ei
hän tunne Jumalaa; sillä
Jumala on rakkaus.

4:9 Sen kautta ilmestyi
Jumalan rakkaus
meidän kohtaamme, että
Jumala lähetti ainoan
Poikansa maailmaan,
että me hänen kauttansa
eläisimme.

4:10 Siinä on rakkaus, ei
että me rakastimme
Jumalaa, vaan että hän
rakasti meitä ja lähetti
Poikansa sovinnoksi
meidän synteimme
edestä.

4:11 Te rakkaimmat,
jos Jumala meitä niin
rakasti, niin meidän
pitää myös toinen
toistamme rakastaman.

mailmasta ja mailma
cuule heitä.

4:6 Me olemme
Jumalasta ja joca
Jumalan tunde hän
cuule meitä. Joca ei
Jumalasta ole ei hän
cuule meitä. Siitä me
tunnetta totuuden
Hengen ja exyytyksen
Hengen.

4:7 TE rakkaimmat
racastacamme toinen
toistam : Sillä rakkaus on
Jumalasta ja jocainen
cuin racasta se on
Jumalasta syndynyt ja
tunde Jumalan.

4:8 Joca ei racasta ei
hän tunne Jumalata :
sillä Jumala on rackaus.

4:9 Sen kautta ilmestyi
Jumalan rackaus meidän
cohtam että Jumala
lähetti ainoan Poicans
mailmaan että me
hänen cauttans eläisim.

4:10 Siinä on rackaus ei
että me racastimme
Jumalata vaan että hän
racasti meitä ja lähetti
hänen Poicans meidän
syndeimme sovinnoksi.

4:11 Te rakkaimmat
jos Jumala meitä niin
racasti niin meidän pitä
myös toinen toistam
racastaman.

toistamme.

4:12 Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Jos me rakastamme toinen toistamme, niin Jumala pysyy meissä, ja hänen rakkautensa on tullut täydelliseksi meissä.

4:13 Siitä me tiedämme pysyvämme hänessä ja hänen pysyvän meissä, että hän on antanut meille Henkeänsä.

4:14 Ja me olemme nähneet ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Vapahtajaksi.

4:15 Joka tunnustaa, että Jeesus on Jumalan Poika, hänessä Jumala pysyy, ja hän Jumalassa.

4:16 Ja me olemme oppineet tuntemaan ja me uskomme sen rakkauden, mikä Jumalalla on meihin. Jumala on rakkaus, ja joka pysyy rakkaudessa, se pysyy Jumalassa, ja Jumala pysyy hänessä.

4:17 Näin on rakkaus tullut täydelliseksi meissä, että meillä olisi turva tuomiopäivänä; sillä sellainen kuin hän on, sellaisia mekin olemme tässä maailmassa.

4:12 Ei ole yksikään Jumalaa koskaan nähnyt. Jos me rakastamme toinen toistamme, niin Jumala pysyy meissä, ja hänen rakkautensa on täydellinen meissä.

4:13 Siitä me tunnemme, että me pysymme hänessä ja hän meissä, ja että hän antoi meille Hengestänsä.

4:14 Ja me näimme ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Vapahtajaksi.

4:15 Jokainen, joka tunnustaa Jesuksen Jumalan Pojaksi, hänessä pysyy Jumala ja hän Jumalassa.

4:16 Ja me tunsimme ja uskoimme sen rakkauden, jolla Jumala meitä rakastaa. Jumala on rakkaus, ja joka rakkaudessa pysyy, hän pysyy Jumalassa ja Jumala hänessä.

4:17 Siinä täytetään rakkaus meissä, että meillä olisi turva tuomiopäivänä; sillä niinkuin hän on, niin olemme me myös tässä maailmassa.

4:12 Ei ole yxikän Jumalata coscan nähnyt. Jos me racastam toinen toistam nijn Jumala pysy meisä ja hänen rackaudens on täydellinen meisä.

4:13 Sijtä me tunnemme että me pysymmä hänes ja hän meisä ja että hän andoi meille hänen Hengestäns.

4:14 Ja me näimme ja todistimme että Isä on lähettänyt Poicans mailman wapahtajaxi.

4:15 Jocainen cuin tunnusta Jesuxen Jumalan Pojaxi hänesä pysy Jumala ja hän Jumalasa.

4:16 Ja me tunsimme ja uscoimme sen rackauden jolla Jumala meitä racasta.

4:17 Jumala on rackaus ja joca rackaudes pysy hän pysy Jumalasa ja Jumala hänesä.

4:18 Sijnä on rackaus täydellinen meisä että meille olisi turwa Duomiopäiwänä : sillä nijncuin hän on nijn olemma me myös täsä mailmasa.

4:18 Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan täydellinen rakkaus karkoittaa pelon, sillä pelossa on rangaistusta; ja joka pelkää, se ei ole päässyt täydelliseksi rakkaudessa.

4:19 Me rakastamme, sillä hän on ensin rakastanut meitä.

4:20 Jos joku sanoo: "Minä rakastan Jumalaa", mutta vihaa veljeänsä, niin hän on valhettelija. Sillä joka ei rakasta veljeänsä, jonka hän on nähnyt, se ei voi rakastaa Jumalaa, jota hän ei ole nähnyt.

4:21 Ja tämä käsky meillä on häneltä, että joka rakastaa Jumalaa, se rakastakoon myös veljeänsä.

4:18 Ei pelko ole rakkaudessa, vaan täydellinen rakkaus ajaa pois pelvon, sillä pelvolla on vaiva; mutta joka pelkää, ei hän ole täydellinen rakkaudessa.

4:19 Me rakastamme häntä; sillä hän rakasti meitä ensin.

4:20 Jos joku sanoo: minä rakastan Jumalaa, ja vihaa veljeänsä, se on valehtelia; sillä joka ei rakasta veljeänsä, jonka hän näkee, kuinka hän taitaa Jumalaa rakastaa, jota ei hän näe?

4:21 Ja tämä käsky on meillä häneltä: joka Jumalaa rakastaa, hänen pitää myös veljeänsä rakastaman.

4:19 Ei pelko ole rakkaudessa vaan täydellinen rakkaus ajaa pois pelon : sillä pelgolla on waiwa. Mutta joca pelkä ei hän ole täydellinen rakkaudessa.

4:20 Racastacam händä : sillä hän racasti meitä ensin.

Jos jocu sano : minä racastan Jumalata ja wiha weljens hän on walehtelia. Sillä joca ei racasta weljens jonga hän näke cuinga hän taita Jumalata racasta jota ei hän näe?

Ja tämä käsky on meillä häneldä : joca Jumalata racasta hänen pitää myös weljens racastaman.

1 Johannes 5 LUKU

5:1 Jokainen, joka uskoo, että Jeesus on Kristus, on Jumalasta syntynyt; ja jokainen, joka rakastaa häntä, joka on synnyttänyt, rakastaa myöskin sitä, joka hänestä on syntynyt.

5:2 Siitä me tiedämme, että rakastamme Jumalan lapsia, kun rakastamme Jumalaa ja noudatamme

5 LUKU

5:1 Jokainen, joka uskoo, että Jesus on Kristus, hän on Jumalasta syntynyt, ja jokainen, joka rakastaa sitä, joka synnytti, hän rakastaa myös sitä, joka hänestä syntynyt on.

5:2 Siitä me tunnemme, että me rakastamme Jumalan lapsia, koska me Jumalaa rakastamme ja hänen

V. Lucu .

5:1 JOcainen cuin usco että Jesus on Christus hän on Jumalasta syndynyt. Ja jocainen cuin racasta sitä joca synnytti hän racasta myös sitä joca hänestä syndynyt on.

5:2 Sijtä me tunnemme että me racastam Jumalan lapsia cosca me Jumalata racastam

hänen käskyjensä.	käskynsä pidämme.	ja hänen käskyns pidämme
5:3 Sillä rakkaus Jumalaan on se, että pidämme hänen käskynsä. Ja hänen käskynsä eivät ole raskaat;	5:3 Sillä tämä on rakkaus Jumalan tykö, että me hänen käskynsä pidämme, ja hänen käskynsä ei ole raskaat.	5:3 Sillä rakkaus Jumalan tykö on että me hänen käskyns pidämme ja hänen käskyns ei ole rascat.
5:4 sillä kaikki, mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman; ja tämä on se voitto, joka on maailman voittanut, meidän uskomme.	5:4 Sillä kaikki, mitä Jumalasta syntynyt on, se voittaa maailman, ja meidän uskomme on se voitto, joka maailman voitti.	5:4 Sillä kaikki mitä Jumalasta syndynyt on se voittaa mailman ja meidän uscom on se woitto joca mailman woitti.
5:5 Kuka on se, joka voittaa maailman, ellei se, joka uskoo, että Jeesus on Jumalan Poika?	5:5 Kuka siis on, joka voittaa maailman, mutta se joka uskoo, että Jesus on Jumalan Poika?	5:5 Cuca sijs on joca woitta mailman mutta se joca usco että Jesus on Jumalan Poica?
5:6 Hän on se, joka on tullut veden ja veren kautta, Jeesus Kristus, ei ainoastaan vedessä, vaan vedessä ja veressä; ja Henki on se, joka todistaa, sillä Henki on totuus.	5:6 Tämä on se, joka vedellä ja verellä tulee, Jesus Kristus, ei ainoastansa vedellä, vaan vedellä ja verellä. Ja Henki todistaa, että Henki on totuus.	5:6 Tämä on se joca wedellä ja werellä tule Jesus Christus ei ainoastans wedellä waan wedellä ja werellä. Ja Hengi todista että Hengi totuus on.
5:7 Sillä kolme on, jotka todistavat:	5:7 Sillä kolme ovat, jotka todistavat taivaassa: Isä, Sana ja Pyhä Henki, ja ne kolme yksi ovat:	5:7 Sillä colme todistawat Taiwasa : Isä Sana ja Pyhä Hengi ja ne colme yxi owat.
5:8 Henki ja vesi ja veri, ja ne kolme pitävät yhtä.	5:8 Ja kolme ovat, jotka todistavat maan päällä: Henki ja vesi ja veri, ja ne kolme yhdessä ovat.	5:8 Ja colme todistawat maan päällä : Hengi Wesi ja Werii ja ne colme yxi owat.
5:9 Jos me otamme vastaan ihmisten todistuksen, niin onhan Jumalan todistus	5:9 Jos me ihmisten todistuksen otamme, niin on Jumalan todistus suurempi; sillä tämä on Jumalan	5:9 Jos me ihmisten todistuxen otamme nijn on Jumalan todistus suurembi : Sillä tämä on

suurempi. Ja tämä on Jumalan todistus, sillä hän on todistanut Pojastansa.

5:10 Joka uskoo Jumalan Poikaan, hänellä on todistus itsessänsä; joka ei usko Jumalaa, tekee hänet valhettelijaksi, koska hän ei usko sitä todistusta, jonka Jumala on todistanut Pojastansa.

5:11 Ja tämä on se todistus: Jumala on antanut meille iankaikkisen elämän, ja tämä elämä on hänen Pojassansa.

5:12 Jolla Poika on, sillä on elämä; jolla Jumalan Poikaa ei ole, sillä ei ole elämää.

5:13 Tämän minä olen kirjoittanut teille, jotka uskotte Jumalan Pojan nimeen, tietääksenne, että teillä on iankaikkinen elämä.

5:14 Ja tämä on se uskallus, joka meillä on häneen, että jos me jotakin anomme hänen tahtonsa mukaan, niin hän kuulee meitä.

5:15 Ja jos me tiedämme

todistus, jonka hän Pojastansa todisti.

5:10 Joka uskoo Jumalan Pojan päälle, hänellä on todistus itsessänsä: joka ei usko Jumalaa, hän tekee hänen valehtelijaksi; sillä ei hän uskonut sitä todistusta, jonka Jumala on Pojastansa todistanut.

5:11 Ja tämä on se todistus, että Jumala on meille iankaikkisen elämän antanut, ja se elämä on hänen Pojassansa.

5:12 Jolla Jumalan Poika on, hänellä on elämä; jolla ei Jumalan Poika ole, ei hänellä ole elämää.

5:13 Näitä minä teille kirjoitin, jotka Jumalan Pojan nimen päälle uskotte: että te tietäisitte teillänne iankaikkisen elämän olevan, ja että te uskoisitte Jumalan Pojan nimen päälle.

5:14 Ja tämä on se turva, joka meillä on häneen, että jos me jotakin anomme hänen tahtonsa jälkeen, niin hän meitä kuulee.

5:15 Ja jos me

Jumalan todistus jolla hän Pojastans todisti.

5:10 Joca usco Jumalan Pojan päälle hänellä on todistus idzesäns. Joca ei usco Jumalata hän teke hänen walehteliaksi : Sillä ei hän usconut sitä todistusta jonga Jumala on Pojastans todistanut.

5:11 Ja tämä on se todistus että Jumala on meille ijancaikkisen elämän andanut ja se elämä on hänen Pojasans.

5:12 Jolla Jumalan Poica on hänellä on elämä jolla ei Jumalan Poica ole ei hänellä ole elämä.

5:13 Näitä minä teille kirjoitin jotca Jumalan Pojan Nimen päälle uscotta että te tiedäisitte teillän ijancaikkisen elämän olewan ja että te uscoisitte Jumalan Pojan Nimen päälle.

5:14 Ja tämä on se turwa cuin meillä on häneen että jos me jotakin anomme hänen tahdons jälkeen nijn hän meitä cuule.

5:15 Ja että me

hänen kuulevan meitä, mitä ikinä anommekin, niin tiedämme, että meillä myös on kaikki se, mitä olemme häneltä anoneet.

5:16 Jos joku näkee veljensä tekevän syntiä, joka ei ole kuolemaksi, niin rukoilkoon, ja hän on antava hänelle elämän, niille nimittäin, jotka eivät tee syntiä kuolemaksi. On syntiä, joka on kuolemaksi; siitä minä en sano, että olisi rukoiltava.

5:17 Kaikki vääräisyys on syntiä. Ja on syntiä, joka ei ole kuolemaksi.

5:18 Me tiedämme, ettei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä; vaan Jumalasta syntynyt pitää itsestänsä vaarin, eikä häneen ryhdy se paha.

5:19 Me tiedämme, että olemme Jumalasta, ja koko maailma on pahan vallassa.

5:20 Mutta me tiedämme, että Jumalan Poika on tullut ja antanut meille ymmärryksen, tunteaksemme sen Totisen; ja me olemme siinä Totisessa, hänen Pojassansa, Jeesusessa Kristuksessa. Hän on totinen Jumala ja

tiedämme, että hän meitä kuulee, mitä ikänä me anomme, niin me tiedämme, että meillä ovat ne anomiset, joita me häneltä anoimme.

5:16 Jos joku näkee veljensä tekevän jonkun synnin, ei kuolemaan, hän rukoilkaan, niin hän on antava niille elämän, jotka syntiä tekevät, ei kuolemaan. Jos synti on

senkaltaisista en minä sano, että joku rukoilis.

5:17 Kaikki vääräisyys on synti; on myös muutama synti ei kuolemaan.

5:18 Me tiedämme, että jokainen, joka Jumalasta syntynyt on, ei hän syntiä tee; vaan joka Jumalasta syntynyt on, se varjelee itsensä, ja paha ei rupee häneen.

5:19 Me tiedämme, että me olemme Jumalasta ja koko maailma on pahuudessa.

5:20 Mutta me tiedämme, että Jumalan Poika tuli ja on meille mielen antanut, että me sen totisen tunnemme, ja olemme siinä totisessa, hänen Pojassansa Jesuksessa Kristuksessa: Tämä on totinen Jumala ja ijankaikkinen elämä.

tiedämme että hän meitä cuule mitä ikänäns me anomme niijn me tiedämme että meillä owat ne anomiset cuin me häneldä anoimma.

5:16 JOs jocu näke weljens tekewän jongun synnin ei cuolemahan hän rucoilcan niijn hän on andawa nijlle elämän jotca syndiä tekewät ei cuolemahan. Jos syndi on cuolemahan sencaltaisist en minä sano että jocu rucoilis.

5:17 Caicki wääräys on syndi mutta muutamat synnit ei ole cuolemahan.

5:18 Me tiedämme että jocainen cuin Jumalasta syndynyt on ei hän syndiä tee waan joca Jumalasta syndynyt on hän warjele hänens ja se paha ei rupee häneen.

5:19 Me tiedämme että me olemma Jumalasta ja coco mailma on pahudes.

5:20 Mutta me tiedämme että Jumalan Poica tuli ja on meille mielen andanut että me sen totisen tunnemma ja olemma sijnä totisesa hänen Pojasans Jesuxes Christuxes.

5:21 Tämä on se totinen Jumala ja se

iankaikkinen elämä.

5:21 Lapsukaiset,
kavahtakaa epäjumalia.

5:21 Lapsukaiset,
kavahtakaat epäjumalia,
amen!

ijancaickinen elämä.

Lapsucaiset cawahtacat
teitän epäjumalista
Amen.

JOHANNEKSEN TOINEN KIRJE

P. JOHANNEKSEN 2 EPISTOLA

P. Johannexen Toinen Epistola .

1 LUKU

1:1 Vanhin valitulle
rouvalle ja hänen
lapsillensa, joita minä
totuudessa rakastan -
enkä ainoastaan minä,
vaan myös kaikki, jotka
ovat tulleet totuuden
tuntemaan -

1:2 totuuden tähden,
joka meissä pysyy ja on
oleva meidän kanssamme
iankaikkisesti.

1:3 Armo, laupeus ja
rauha Isältä Jumalalta ja
Jeesukselta Kristukselta,
Isän Pojalta, on oleva
meidän kanssamme,
totuudessa ja
rakkaudessa.

1:4 Minua on suuresti
ilahuttanut, että olen
lastesi joukossa
havainnut olevan niitä,
jotka totuudessa
vaeltavat sen käskyn
mukaan, jonka me
olemme saaneet Isältä.

1:5 Ja nyt, rouva, minulla
on sinulle pyyntö, ei
niinkuin kirjoittaisin

1 LUKU

1:1 Vanhin valitulle
rouvalle ja hänen
lapsillensa, joita minä
totuudessa rakastan, ja
en ainoastaan minä,
mutta myös kaikki, jotka
totuuden tunteneet ovat,

1:2 Sen totuuden
tähden, joka meissä
pysyy ja on meidän
kanssamme oleva
ijankaikkisesti:

1:3 Armo, laupius,
rauha Isältä Jumalalta
ja Herralta Jeesukselta
Kristukselta, Isän
Pojalta, totuudessa ja
rakkaudessa olkoon
teidän kanssanne!

1:4 Minä olen suuresti
ihastunut, että minä
löysin sinun lapsistas
niitä, jotka totuudessa
vaeltavat, niinkuin me
käskyn Isältä saaneet
olemme.

1:5 Ja nyt rukoilen minä
sinua, rouva, en, että
minä uutta käskyä

I LUCU

1:1 SE wanhin/ sille
walitulle Frouwalle ja
hänen lapsillens/ joita
minä totudes racastan/
ja en ainoastans minä/
mutta myös caicki jotca
totuden tundenet owat/

1:2 Sen totuden tähden/
joca meisä pysy/ ja
meidän cansam on
ijancaickisest.

1:3 Armo/ Laupius/
Rauha Isäldä Jumalalda/
ja HERralda Jesuxelda
Christuxelda Isän
Pojalda/ totudesä ja
rackaudesä olcon teidän
cansan.

1:4 Mlnä olen suurest
ihastunut/ että minä
löysin sinun lapsistas
nijtä/ jotca totudes
waeldawat/ nijncuin me
käskyn Isäldä saanet
olemma.

1:5 Ja rucoilen sinua
Frouwa/ en että minä
vttä käskyä sinulle

sinulle uuden käskyn, vaan minä kirjoitan sen, joka meillä alusta asti on ollut: että meidän tulee rakastaa toinen toistamme.

1:6 Ja tämä on rakkaus, että me vaellamme hänen käskyjensä mukaan. Tämä on käsky, että teidän, niinkuin olette alusta kuulleet, tulee siinä vaeltaa.

1:7 Sillä monta villitsijää on lähtenyt maailmaan, jotka eivät tunnusta Jeesusta Kristukseksi, joka oli lihaan tuleva; tämä tämmöinen on villitsijä ja antikristus.

1:8 Ottakaa vaari itsestänne, ettette menetä sitä, minkä me olemme työllämme aikaansaaneet, vaan että saatte täyden palkan.

1:9 Kuka ikinä menee edemmäksi eikä pysy Kristuksen opissa, hänellä ei ole Jumalaa; joka siinä opissa pysyy, hänellä on sekä Isä että Poika.

1:10 Jos joku tulee teidän luoksenne eikä tuo mukanaan tätä oppia, niin älkää ottako häntä huoneeseenne älkääkä sanoko häntä tervetulleeksi;

sinulle kirjoittaisin, vaan sen mikä meillä alusta oli, että me toinen toistamme rakastaisimme.

1:6 Ja tämä on rakkaus, että me hänen käskynsä jälkeen vaellamme. Tämä on käsky, jonka te alusta kuulitte, että te siinä vaeltaisitte.

1:7 Sillä monta viettelää on maailmaan tullut, jotka ei tunnusta Jesusta Kristusta, että hän on lihaan tullut. Tämä on viettelää ja antikristus.

1:8 Katsokaat visusti teitänne, ettemme kadottaisi, mitä me työtä tehneet olemme, vaan että me täyden palkan saisimme.

1:9 Jokainen, joka harhaelee ja ei pysy Kristuksen opissa, ei hänellä ole Jumalaa: joka pysyy Kristuksen opissa, hänellä on sekä Isä että Poika.

1:10 Jos joku tulee teidän tykönnne ja ei tuo tätä opetusta kanssansa, niin älkää häntä huoneeseen ottako, älkää myös häntä tervehtikö.

kirjoitaisin/ vaan sen cuin meillä algusta oli. Että me toinen toistam racastaisim.

1:6 Ja tämä on se rackaus/ että me hänen käskyns jälken vaellamme. Tämä on se käsky cuin te algusta cuulitta/ että te siinä waellaisitta:

1:7 Sillä monda wiettelää on mailmaan tullut/ jotca ei tunnusta Jesusta Christusta/ että hän on Lihaan tullut. Tämä on wiettelää ja Antichristus.

1:8 Cadzocat wisust teitän/ etten me cadotais/ mitä me työtä tehnet olemme/ waan että me täyden palcan saisimme.

1:9 Jocainen cuin harhaele/ ja ei pysy Christuxen opisa/ ei hänellä ole Jumalata. Joca pysy Christuxen opisa/ hänellä on sekä Isä että Poica.

1:10 Jos jocu tule teidän tygön/ ja ei tuo tätä opetusta cansans: niijn älkät händä huonesen ottaco/ älkät myös händä terwettäkö:

1:11 sillä joka sanoo hänet tervetulleeksi, joutuu osalliseksi hänen pahoihin tekoihinsa.

1:12 Minulla olisi paljon kirjoittamista teille, mutta en tahdo tehdä sitä paperilla ja musteella; vaan toivon pääseväni teidän tyköne ja saavani puhutella teitä suullisesti, että meidän ilomme olisi täydellinen.

1:13 Valitun sisaresi lapset lähettävät sinulle tervehdysten.

JOHANNEKSEN KOLMAS KIRJE

1 LUKU

1:1 Vanhin rakkaalle Gaiukselle, jota minä totuudessa rakastan.

1:2 Rakkaani, minä toivotan sinulle, että kaikessa menestyt ja pysyt terveenä, niinkuin sielusikin menestyy.

1:3 Minua ilahutti suuresti, kun veljet tulivat ja antoivat todistuksen sinun totuudestasi, niinkuin sinä totuudessa vaellatkin.

1:4 Minulla ei ole suurempaa iloa kuin se, että kuulen lasteni

1:11 Sillä joka häntä tervehtii, hän on osallinen hänen pahoista töistänsä.

1:12 Minulla olisi paljon teille kirjoittamista, mutta en minä tahtonut paperilla ja läkillä; vaan minä toivon tulevani teidän tyköne, ja tahdon läsnä ollessani teidän kanssanne puhua, että meidän ilomme täydellinen olisi.

1:13 Sinua tervehtivät sinun valitun sisares lapset, amen!

P. JOHANNEKSEN 3 EPISTOLA

1 LUKU

1:1 Vanhin rakkaalle Gajukselle, jota minä totuudessa rakastan.

1:2 Minun rakkaani! ylitse kaikkein minä toivotan, että menestyisit ja terveenä olisit, niinkuin sinun sielusikin menestyy.

1:3 Sillä minä ihastuin suuresti, kuin veljet tulivat ja todistivat sinun totuudestasi, niinkuin sinä totuudessa vaellat.

1:4 Ei minulla ole suurempaa iloa kuin se, että minä kuulen lapseni totuudessa vaeltavan.

1:11 Sillä joka häntä terwettä/ hän on osallinen hänen pahoista töistänsä.

1:12 Ois minulla paljon teille kirjoittamista/ mutta en minä tahtonut paperilla ja pläkillä/ vaan minä toivon tulevani teidän tygön/ ja tahdon läsnä olduani teidän cansan puhua/ että meidän ilom täydellinen olisi.

1:13 Terwettäwät sinua sinun walitun sisares lapset/ Amen.

P. Johannexen Colmas Epistola .

I LUCU

1:1 SE wanhin/ rackalle Gajuxelle/ jota minä totuudes racastan.

1:2 Minun rackani/ minä toiwotan ettäs caikisa menestyisit/ ja terwenä olisit/ nijncuin sinun sieluskin menesty.

1:3 Mutta minä ihastuin suurest/ cosca weljet tulit ja todistit sinun totuudestas/ nijncuin sinä totudesä waellat.

1:4 Ei minulla ole suurembata iloa/ cuin se/ että minä cuulen

vaeltavan totuudessa.

1:5 Rakkaani, sinä toimit uskollisesti kaikessa, mitä teet veljien, vieläpä vieraittenkin hyväksi.

1:6 He ovat seurakunnan edessä antaneet todistuksen sinun rakkaudestasi; ja sinä teet hyvin, kun autat heitä eteenpäin heidän matkallaan, niinkuin Jumalan edessä arvollista on.

1:7 Sillä hänen nimensä tähden he ovat matkalle lähteneet eivätkä ota pakanoilta mitään.

1:8 Me olemme siis velvolliset ottamaan semmoisia vastaan, auttaaksemme yhdessä totuutta eteenpäin.

1:9 Minä kirjoitin seurakunnalle; mutta Diotrefes, joka haluaa olla ensimmäinen heidän joukossaan, ei ota meitä vastaan.

1:10 Sentähden minä, jos tulen, muistutan hänen teoistansa, mitä hän tekee, kun pahoilla sanoilla meistä juoruaa; ja vielä siihenkään tyytymättä, hän ei itse ota veljiä vastaan, vaan estää niitäkin, jotka

1:5 Minun rakkaani! sinä teet uskollisesti, mitäs veljille ja vieraille teet,

1:6 Jotka myös sinun rakkaudestas seurakunnan edessä todistaneet ovat. Ja sinä teet hyvin, ettäs heidät kauniisti lähettänyt olet, Jumalan edessä.

1:7 Sillä hänen nimensä tähden he ovat lähteneet, ja ei ole pakanoilta mitään ottaneet.

1:8 Niin meidän pitää senkaltaisia korjaaman, että me totuuden apulaiset olisimme.

1:9 Minä kirjoitin seurakunnalle; mutta Diotrefes, joka heidän seassansa tahtoo jalo olla, ei ota meitä vastaan.

1:10 Sentähden, jos minä tulen, niin minä tahdon ilmoittaa hänen työnsä, joita hän tekee, joka pullikoitsee meitä vastaan pahoilla sanoilla, ja ei niihinkään pysäähny, ja ei hän itse veljiä korjaa, estää myös muita, jotka niitä korjata tahtovat, ja ajaa heitä

minun lapseni totuudessa waeldawan.

1:5 Minun rackamban/ sinä teet uscollisest/ mitkäs weljille ja wieraille teet/

1:6 Jotca myös sinun rackaudestas Seuracunnan edes todistanet owat. Ja sinä olet hywin tehnyt/ ettäs heidän caunist lähettänyt olet/ Jumalan puolesta:

1:7 Sillä hänen nimens tähden he owat lähtenet/ ja ei ole Pacanoilda mitän ottanet.

1:8 Nijn meidän pitä sencaltaisia corjaman/ että me totuden apulaiset olisimma.

1:9 Mlnä kirjoitin Seuracunnalle/ mutta Diotrefes/ joca heidän seasans tahto jalo olla/ ei corja meitä.

1:10 Sentähden jos minä tulen/ nijn minä tahdon ilmoitta hänen työns cuin hän teke/ joca pullicoidze meitä wastan pahoilla sanoilla/ ja ei nijhingän pysänny. Ei hän idze weljiä corja/ estä myös muita/ jotca

tahtovat sen tehdä, ja
ajaa heidät pois
seurakunnasta.

1:11 Rakkaani, älä seuraa
pahaa, vaan hyvää. Joka
hyvin tekee, se on
Jumalasta; joka pahoin
tekee, se ei ole Jumalaa
nähty.

1:12 Demetrius on
kaikilta, jopa itse
totuudeltakin, saanut
hyvän todistuksen; ja
mekin todistamme
hänenä samaa, ja sinä
tiedät, että meidän
todistuksemme on tosi.

1:13 Minulla olisi paljon
kirjoittamista sinulle,
mutta en tahdo kirjoittaa
sinulle musteella ja
kynällä,

1:14 sillä minä toivon
pian näkeväni sinut, ja
silloin saamme suullisesti
puhella.

1:15 Rauha sinulle!
Ystävät tervehtivät sinua.
Tervehdys ystäville,
kullekin erikseen.

JAAKOBIN KIRJE

1 LUKU

1:1 Jaakob, Jumalan ja
Herran Jeesuksen
Kristuksen palvelija,

pois seurakunnasta.

1:11 Minun rakkaani,
älä seuraa pahaa, vaan
hyvää: joka hyvin tekee,
se on Jumalasta; mutta
joka pahoin tekee, ei se
ole nähnyt Jumalaa.

1:12 Demetriuksella on
jokaiselta todistus, ja
itse totuudesta. Ja me
myös todistamme, ja te
tiedätte, että meidän
todistuksemme on tosi.

1:13 Minulla olisi paljon
sinun tykö
kirjoittamista, vaan en
minä tahtonut läkällä ja
kynällä kirjoittaa.

1:14 Mutta minä toivon
sinun pian näkeväni, ja
läsnä ollessani me
saamme toinen
toistamme puhutella.

1:15 Rauha olkoon
sinulle! Ystävät
tervehtivät sinua.
Tervehdi ystäviä,
kutakin nimeltänsä.

P. JAKOBIN EPISTOLA

1 LUKU

1:1 Jakob, Jumalan ja
Herran Jeesuksen
Kristuksen palvelija,
kahdelletoistakymmenell

nijtä corjata tahtowat/
ja aja heitä pois
Seuracunnasta.

1:11 Minun rackan/ älä
seura paha/ vaan
hyvä/ ja joca hywin
teke/ se on Jumalasta:
mutta joca paha teke/
ei hän näe Jumalata.

1:12 DEmetriuxella on
jocaidzelda todistus/ ja
idze totudesta: Ja me
myös todistamme/ ja te
tiedätte että meidän
todistuxem on tosi.

1:13 Minulla olisi paljon
sinun tygös kirjoittamist/
waan en minä tahtonut
pläkällä ja kynällä kirjoitta.

1:14 Mutta minä toivon
sinun pian näkewäni/ ja
läsnä olduani me
saamme toinen toistam
puhutella.

1:15 Rauha olcon sinun
cansas. Ystävät
terwettävät sinua.
Terwetä ystäwitä/
cutakin nimeldäns.

P. Jacobin Epistola.

I. Lucu .

1:1 JAcob Jumalan ja
HERran Jesuxen
Christuxen palwelia.

lähettää tervehdysten kahdelletoista hajalla asuvalle sukukunnalle.

1:2 Veljeni, pitäkää pelkkänä ilona, kun joudutte moninasiin kiusauksiin,

1:3 tietäen, että teidän uskonne kestäväisyys koetuksissa saa aikaan kärsivällisyyttä.

1:4 Ja kärsivällisyys tuottakoon täydellisen teon, että te olisitte täydelliset ja eheät ettekä missään puuttuvaliset.

1:5 Mutta jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille alttiisti ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan.

1:6 Mutta anokoon uskossa, ollenkaan epäilemättä; sillä joka epäilee, on meren aallon kaltainen, jota tuuli ajaa ja heittelee.

1:7 Älköön sellainen ihminen luulko Herralta mitään saavansa,

1:8 kaksimieliäinen mies, epävakainen kaikilla

e sukukunnalle, jotka hajalla ovat, toivottaa terveyttä!

1:2 Minun rakkaat veljeni, pitäkää se sulana riemuna, kuin te moninasiin kiusauksiin lankeatte,

1:3 Tietäen, että teidän uskonne koettelemus vaikuttaa kärsivällisyyden.

1:4 Mutta olkoon kärsivällisyydellä täydellinen työ, että te täydelliset ja kokonaiset olisitte ja ei missään puuttuvaliset.

1:5 Mutta jos joltain teistä viisautta puuttuis, hän anokoon sitä Jumalalta, joka hänelle antaa yksinkertaisesti, ja ei soimaa, ja se hänelle annetaan.

1:6 Mutta anokoon uskossa epäilemättä; sillä joka epäilee, se on meren aallon kaltainen, joka tuulelta ajetaan ja liikutetaan,

1:7 Älkään se ihminen luulko jotakin Herralta saavansa.

1:8 Epäileväinen mies horjuu kaikissa teissänsä.

Cahdelletoistakymmenelle sucucunnalle/ jotca hajalla ovat/ toiwotta terweyttä.

1:2 Minun rackat weljeni/ pitäkät se sulana riemuna/ cosca te moninasiijn kiusauxijn langette/

1:3 Tieten että teidän vsconne coettelemus/ jos se muutoin toimellinen on/ waicutta kärsimisen:

1:4 Mutta kärsimys hamann loppun asti wahwana pysy/ että te täydelliset ja coconaiset olisitte/ ja ei misän puuttuvaliset.

1:5 MUtta jos joldain teisä wijsautta puuttuis/ hän anocan sitä Jumalalda/ joca jocaidzelle anda yxikertaisesti/ ja ei soima/ nijn se hänelle annetan.

1:6 Mutta hän anocan vscos/ epäilemät: sillä joca epäile/ se on meren allon caltainen/ joca tuulelda ajetan ja lijcutetan.

1:7 Älkän sencaltainen ihminen luulco/ jotain HERralda saawans.

1:8 Epäilewä horju caikis hänen teisäns.

teillään.

1:9 Alhainen veli
kerskatkoon
ylhäisyydestään,

1:10 mutta rikas
alhaisuudestaan, sillä hän
on katoava niinkuin
ruohon kukka.

1:11 Aurinko nousee
helteineen ja kuivaa
ruohon, ja sen kukka
varisee, ja sen muodon
sulous häviää; niin on
rikaskin lakastuva
retkillänsä.

1:12 Autuas se mies,
joka kiusauksen kestää,
sillä kun hänet on
koeteltu, on hän saava
elämän kruunun, jonka
Herra on luvannut niille,
jotka häntä rakastavat!

1:13 Älköön kukaan,
kiusauksessa ollessaan,
sanoko: "Jumala minua
kiusaa"; sillä Jumala ei
ole pahan kiusattavissa,
eikä hän ketään kiusaa.

1:14 Vaan jokaista kiusaa
hän oma himonsa,
joka häntä vetää ja
houkuttelee;

1:15 kun sitten himo on
tullut raskaaksi, synnyttää
se synnin, mutta kun

1:9 Mutta veli, joka
nöyrä on, kehukaan
korotuksestansa;

1:10 Ja taas, joka rikas
on, (se kehukaan)
alentamisestansa; sillä
niinkuin ruohon
kukoistus pitää hänen
katoaman pois.

1:11 Sillä aurinko nousi
helteen kanssa ja
kuivasi ruohon, ja sen
kukkanen varisi, ja
hän kauneutensa
katosi; niin myös
rikkaan pitää teissänsä
lakastuman.

1:12 Autuas on se mies,
joka kiusauksen kärsii;
sillä koska hän koeteltu
on, niin hänen pitää
elämän kruunun
saaman, jonka Herra
niille luvannut on, jotka
häntä rakastavat.

1:13 Älkään kenkään
sanoko, kuin häntä
kiusataan, että hän
Jumalalta kiusataan;
sillä ei Jumala ole
kiusaja pahuuteen, ja
ei hän ketään kiusaa,

1:14 Vaan jokainen
kiusataan, kuin hän
omalta himoltansa
vietellään ja
houkutellaan.

1:15 Sitte kuin himo on
siittänyt, niin hän
synnyttää synnin; mutta

1:9 Mutta yxi weli/ joca
nöyrä on/ kehucan
hän corgotuxestans.

1:10 Ja taas/ joca ricas
on/ hän kehucan hänen
alendamisestans. Sillä
nijncuin ruohon cucoistus
poiscatoa.

1:11 Auringo coitta
helten cansa/ ja ruoho
taipu/ ja hänen
cuckaisens warise/ ja
hän cauneudens
lacastu/ nijn myös sen
rickan pitä tawaroistans
taipuman.

1:12 Autuas on se mies
joca kiusauxen kärsi: sillä
cosca hän coeteldu on/
nijn hänen pitä elämän
Cruunun saaman/ jonga
Jumala nijlle luwannut
on/ jotca händä
racastawat.

1:13 Älkän kengän
sanoco cosca hän
kiusatan/ että hän
Jumalalda kiusatan: Sillä
ei Jumala ole kiusaja
pahuteen: Ei hän ketän
kiusa.

1:14 Waan jocainen
kiusatan/ cosca hän
omast himost wietellän ja
hucutellan:

1:15 Sijtte cosca himo
on sijttänyt/ nijn hän
synnyttä synnin/ mutta

synti on täytetty,
synnyttää se kuoleman.

1:16 Älkää eksykö,
rakkaat veljeni.

1:17 Jokainen hyvä anti
ja jokainen täydellinen
lahja tulee ylhäältä,
valkeuksien Isältä, jonka
tykönä ei ole muutosta,
ei vaihteen varjoa.

1:18 Tahtonsa mukaan
hän synnytti meidät
totuuden sanalla,
ollaksemme hänen
luotujensa esikoiset.

1:19 Te tiedätte sen,
rakkaat veljeni. Mutta
olkoon jokainen ihminen
nopea kuulemaan, hidas
puhumaan, hidas vihaan;

1:20 sillä miehen viha ei
tee sitä, mikä on oikein
Jumalan edessä.

1:21 Sentähden pankaa
pois kaikki saastaisuus ja
kaikkinainen pahuus ja
ottakaa hiljaisuudella
vastaan sana, joka on
teihin istutettu ja joka voi
teidän sielunne pelastaa.

1:22 Mutta olkaa sanan
tekijöitä, eikä vain sen

kuin synti täytetty on,
niin se synnyttää
kuoleman.

1:16 Älkää eksykö,
minun rakkaat veljeni!

1:17 Kaikkinainen hyvä
anto ja kaikkinainen
täydellinen lahja tulee
ylhäältä valkeuden
Isältä, jonka tykönä ei
ole muutosta eikä
valkeuden ja pimeyden
vaihetusta.

1:18 Hän on meidät
synnyttänyt tahtonsa
jälkeen totuuden
sanalla, että me uutiset
hänen
luontokappaleistansa
olisimme.

1:19 Sentähden, minun
rakkaat veljeni, olkoon
jokainen ihminen nopea
kuulemaan, (mutta)
hidas puhumaan, ja
hidas vihaan;

1:20 Sillä miehen viha ei
tee Jumalan edessä sitä,
mikä oikein on.

1:21 Sentähden pankaat
pois kaikkinainen
saastaisuus ja
kaikkinainen pahuus, ja
ottakaa sana siveydellä
vastaan, joka teissä
istutettu on ja voi teidän
sielunne autuaaksi
saattaa.

1:22 Mutta olkaat myös
sanantekiät ja ei
ainoastaan kuulijat,

cosca syndi täytetty
on/ niijn se synnyttää
cuoleman.

1:16 ÄLkät exykö/
rackat veljeni:

Caickinainen hyvä ando/
1:17 Ja caickinainen
täydellinen lahja tule
ylhäldä walkeuden
Isäldä/ jonga tykönä ei
ole walkeuden ja
pimeyden muutosta/
eikä waihetusta.

1:18 Hän on meidän
synnyttänyt hänen
tahtons jälkeen totuuden
sanalla/ että me utiset
hänen
luondocappaleistans
olisimma.

1:19 Sentähden rackat
veljeni/ olcon jocainen
ihminen nopea
cuuleman/ mutta hidas
puhuman/ ja hidas
wihaan:

1:20 Sillä ei ihmisen wiha
tee mitän Jumalan edes
sitä cuin oikein on.

1:21 Sentähden pangat
pois caickinainen
saastaisuus ja caickinainen
pahuus/ ja ottacat sana
siweydellä wastian/ joca
teisä istutettu on/ ja
woi teidän sielun autuaxi
saatta.

1:22 Mutta olcat myös
sanan tekiät/ ja ei

kuulijoita, pettäen itsenne.pettäin teitänne.

1:23 Sillä jos joku on sanan kuulija eikä sen tekijä, niin hän on miehen kaltainen, joka katselee kuvastimessa luonnollisia kasvojaan;

1:24 hän katselee itseään, lähtee pois ja unhottaa heti, millainen hän oli.

1:25 Mutta joka katsoo täydelliseen lakiin, vapauden lakiin, ja pysyy siinä, eikä ole muistamaton kuulija, vaan todellinen tekijä, hän on oleva autuas tekemisessään.

1:26 Jos joku luulee olevansa jumalanpalvelija, mutta ei hillitse kieltään, vaan pettää sydämensä, niin hänen jumalanpalveluksensa on turha.

1:27 Puhdas ja tahraton jumalanpalvelus Jumalan ja Isän silmissä on käydä katsomassa orpoja ja leskiä heidän ahdistuksessaan ja varjella itsensä niin, ettei maailma saastuta.

Jaakob 2 LUKU

2:1 Veljeni, älköön teidän

1:23 Sillä jos joku on sanan kuulija ja ei tekiä, hän on sen miehen kaltainen, joka ruumiillisen kasvonsa peilissä kurkistelee,

1:24 Ja sittekuin hän itsensä kurkistellut on, niin hän menee pois ja unohtaa kohta, millainen hän oli.

1:25 Mutta joka katsoo vapauden täydelliseen lakiin ja pysyy, ja ei ole unohtava kuulija, vaan tekiä, se tulee hänen teossansa autuaaksi.

1:26 Mutta jos joku teistä näkyy jumalinen olevan, ja ei suista kieltänsä, vaan viettelee sydämensä, sen jumalanpalvelus on turha.

1:27 Se on Isälle ja Jumalalle puhdas ja saastatoin jumalanpalvelus: oppia orpoja ja leskiä heidän murheessansa, ja itsensä saastatoinna maailmassa pitää.

2 LUKU

2:1 Rakkaat veljeni, älkäät

ainoastans cuuliat/
pettäin teitän.

1:23 Sillä jos joku on sanan cuulia/ ja ei tekiä/ hän on sen miehen caltainen/ joca ruumillisen caswons speilis curkistele.

1:24 Ja sijttecuin hän idzens curkistellut on/ nijn hän mene pois/ ja unhotta cohta millinen hän oli.

1:25 Mutta joca cadzo wapauden täydelliseen Lakijn/ ja pysy/ ja ei ole unhottawa cuulia/ waan tekiä/ se tule hänen tegosans autuaxi.

1:26 Mutta jos jocu teistä näky Jumalinen olewan/ ja ei suista kieldäns/ waan wiettelee sydämens/ sen Jumalan palwelus on turha.

1:27 Se on Isälle ja Jumalalle puhdas ja saastatoin Jumalan palwelus: edziä Orwoja ja Leskejä heidän murheisans/ ja idzens saastatoinna mailmasta pitä.

II. Lucu .

2:1 RACKat weljeni/

uskonne meidän
kirkastettuun Herraamme,
Jeesukseen Kristukseen,
olko sellainen, joka
katsoo henkilöön.

muodonkatsomisessa
pitäkö uskoa kunnian
Herran Jesuksen
Kristuksen päälle.

älkät sitä sixi pitäkö/
että usco Jesuxen
Christuxen meidän
HERran päälle
cunnialisuteen/ taita
muodon cadzomist
kärsiä.

2:2 Sillä jos
kokoukseenne tulee mies,
kultasormus sormessa ja
loistavassa puvussa, ja
tulee myös köyhä
ryyisyissä,

2:2 Sillä jos teidän
seurakuntaanne tulis
joku mies, kantain
kultasormusta, ja
kiiltävällä vaatteella
puetettu; ja tulis myös
köyhä ryyysyllä,

2:2 Sillä jos teidän
Seuracundaan tulis jocu
mies/ candain
caldasormusta/ ja
kijldäwällä waattella
puetettu.

2:3 ja te katsotte
loistavapukuisen puoleen
ja sanotte: "Istu sinä
tähän mukavasti", ja
köyhälle sanotte: "Seiso
sinä tuossa", tahi: "Istu
tähän jalkajakkarani
viereen",

2:3 Ja te katsoisitte sitä,
joka kiiltävissä
vaatteissa on, ja
sanoisitte hänelle: istu
tässä hyvästi; ja sille
köyhälle sanoisitte: seiso
sinä siellä, taikka istu
tässä minun jaloissani:

2:3 Ja tulis yxi köyhä/
ryyysyllä/ ja te
cadzoisitta sitä joca
kijldäwis waatteis on/ ja
sanoisitta hänelle: istu
täsä hywästi. Ja sille
köyhälle sanoisitta: seiso
sinä siellä/ taicka istu
täsä minun jalgoisani.

2:4 niin ettekö ole
joutuneet ristiriitaan
itsenne kanssa, ja eikö
teistä ole tullut
väärämielisiä tuomareita?

2:4 Niin ette sitä oikein
ajattele, vaan te tulette
tuomariksi ja teette
pahan eroituksen.

2:4 Nijn et te sitä oikein
ajattele/ waan te tulette
Duomarixi/ ja teette
pahan eroituxen.

2:5 Kuulkaa, rakkaat
veljeni. Eikö Jumala ole
valinnut niitä, jotka
maailman silmissä ovat
köyhiä, olemaan rikkaita
uskossa ja sen
valtakunnan perillisiä,
jonka hän on luvannut
niille, jotka häntä
rakastavat?

2:5 Kuulkaat, rakkaat
veljeni: eikö Jumala ole
tämän maailman köyhiä
valinnut, jotka uskossa
rikkaat ja valtakunnan
perilliset ovat, jonka hän
lupasi niille, jotka häntä
rakastavat?

2:5 Cuulcat rackat
weljeni/ eikö Jumala ole
tämän mailman köyhiä
walinnut/ jotca uscosa
rickat ja waldacunnan
perilliset owat/ jonga
hän nijlle lupais/ joilda
hän racastetan?

2:6 Mutta te olette
häväisseet köyhän.
Eivätkö juuri rikkaat teitä

2:6 Mutta te olette
häväisseet köyhän. Eikö
rikkaat ole väkivaltaiset

2:6 Mutta te oletta
häwäisnet köyhän. Eikö
rickat ole wäkiwallaiset

sorra, ja eivätkö juuri he vedä teitä tuomioistuimien eteen?	teitä polkemaan ja vetämään teitä oikeuden eteen?	wetämän teitä oikeuden eteen?
2:7 Eivätkö juuri he pilkkaa sitä jaloa nimeä, joka on lausuttu teidän ylitsenne?	2:7 Eikö he pilkkaa sitä hyvää nimeä, josta te nimitetyt olette?	2:7 Eikö he puhu pahoin sija hyvästä/ josta te nimitetyt olette?
2:8 Vaan jos täytätte kuninkaallisen lain Raamatun mukaan: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi", niin te hyvin teette;	2:8 Jos te kuninkaallisen lain, Raamatun jälkeen, täytätte: rakasta lähimmäistäsi niinkuin itsiäs, niin te hyvin teette.	2:8 Jos te Cuningalisen Lain/ Ramatun jälkeen täytätte. Racasta sinun lähimmäistäsi/ nijncuin idziäs/ ja nijn te hywin teette.
2:9 mutta jos te henkilöön katsotte, niin teette syntiä, ja laki näyttää teille, että olette lainrikkot.	2:9 Mutta jos te ihmisten muotoa katsotte, niin te syntiä teette ja rangaistaan lailta, niinkuin sen rikkojat.	2:9 Mutta jos te ihmisten muotoa cadzotte/ nijn te syndiä teette/ ja rangaistan Lailda/ nijncuin sen rickojat.
2:10 Sillä joka pitää koko lain, mutta rikkoo yhtä kohtaa vastaan, se on syyppää kaikissa kohdin.	2:10 Sillä jos joku koko lain pitää, ja rikkoo yhdessä, hän on vikapää kaikissa.	2:10 Sillä jos jocu coco Lain pitä/ ja ricko yhdes/ hän on wikapää caikis.
2:11 Sillä hän, joka on sanonut: "Älä tee huorin", on myös sanonut: "Älä tapa"; jos et teekään huorin, mutta tapat, olet lainrikkot.	2:11 Sillä se, joka sanoi: ei sinun pidä huorin tekemän, hän on myös sanonut: ei sinun pidä tappaman. Jos et sinä huorin tee, mutta tapat, niin sinä olet lainrikkotaksi tullut.	2:11 Sillä se joca sanoi: Ei sinun pidä huorin tekemän: hän on myös sanonut: Ei sinun pidä tappaman. Jos et sinä huorin tee/ mutta tapat/ nijn sinä olet Lain rickotaxi tullut.
2:12 Puhukaa niin ja tehkää niin kuin ne, jotka vapauden laki on tuomitseva.	2:12 Näin te puhukaat ja näin te tehkää, niinkuin ne, jotka vapauden lain kautta pitää tuomittaman.	2:12 Näin te puhucat/ ja näin te tehkät/ nijncuin ne jotca wapauden Lain cautta pitä duomittaman.
2:13 Sillä tuomio on laupeudeton sille, joka ei ole laupeutta tehnyt; laupeudelle tuomio koituu	2:13 Sillä armotoin tuomio pitää hänen päällensä tuleman, joka ei laupiutta tehnyt; ja laupius kehuu tuomiota	2:13 Mutta yxi angara duomio pitä hänen päällensä tuleman/ joca ei ole laupiutta tehnyt.

kerskaukseksi.	vastaan.	Sillä laupius kehu duomiota wastan.
2:14 Mitä hyötyä, veljeni, siitä on, jos joku sanoo itsellään olevan uskon, mutta hänellä ei ole tekoja? Ei kaiketi usko voi häntä pelastaa?	2:14 Mitä se auttaa, rakkaat veljeni, jos joku sanoo hänellänsä uskon olevan, ja ei hänellä kuitenkaan ole töitä? Taitaako usko hänen autuaaksi saattaa?	2:14 Mltä se autta/ rackat veljeni/ jos jocu sano hänelläns vscon olewan. 2:15 Ja ei hänellä cuitengan ole töitä? Taitaco vsco hänen autuaxi saatta?
2:15 Jos veli tai sisar on alaston ja jokapäiväistä ravintoa vailla	2:15 Mutta jos veli taikka sisar alasti olis ja puuttuis jokapäiväistä ravintoa,	2:16 Mutta jos yxi weli taicka sisar alasti olis/ ja puuttuis jocapäiväistä rawindota/
2:16 ja joku teistä sanoo heille: "Menkää rauhassa, lämmitelkää ja ravitkaa itsenne", mutta ette anna heille ruumiin tarpeita, niin mitä hyötyä siitä on?	2:16 Jos joku teistä heille sanois: menkää rauhassa, lämmitäkää ja ravitkaat teitänne; ja ette kuitenkaan anna heille mitään ruumiin tarvetta: mitä se heitä auttais?	ja jocu teistä heille sanois: Jumala teitä auttacon/ lämmitäkät teitän/ ja rawitcat teitän/ ja et te cuitengan anna heille mitän ruumin tarwetta. 2:17 Mitä se heitä auttais?
2:17 Samoin uskokin, jos sillä ei ole tekoja, on itsessään kuollut.	2:17 Näin myös usko, jos ei hänellä töitä ole, on kuollut itsessänsä.	Näin myös vsco/ cosca ei hänellä töitä ole/ nijn hän on cuollu idzesäns.
2:18 Joku ehkä sanoo: "Sinulla on usko, ja minulla on teot"; näytä sinä minulle uskosi ilman tekoja, niin minä teoistani näytän sinulle uskon.	2:18 Mutta sanokaan joku: sinulla on usko, ja minulla on työt: osoita minulle sinun uskos sinun töilläs, niin minäkin tahdon minun uskoni osoittaa minun töilläni.	2:18 Mutta sanocan jocu: sinulla on vsco/ ja minulla on työt. Osota minulle sinun vscos sinun töilläs/ nijn minäkin tahdon minun vsconi osotta minun töilläni
2:19 Sinä uskot, että Jumala on yksi. Siinä teet oikein; riivaajatkin sen uskovat ja vapisevat.	2:19 Sinä uskot, että yksi Jumala on, sen sinä oikein teet; perkeleet myös sen uskovat ja vapisevat.	2:19 Sinä uscot että yxi Jumala on/ sen sinä oikein teet/ ja/ Perkelet myös sen uscowat ja wapisewat.
2:20 Mutta tahdotko	2:20 Mutta tahdotkos tietää, sinä turha	2:20 Mutta tahdotcos

tietää, sinä turha ihminen, että usko ilman tekoja on voimaton?

2:21 Eikö Abraham, meidän isämme, tullut vanhurskaaksi teoista, kun vei poikansa lisäksi uhrialttarille?

2:22 Sinä näet, että usko vaikutti hänen tekojensa mukana, ja teoista usko tuli täydelliseksi;

2:23 ja niin toteutui Raamatun sana: "Abraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi", ja häntä sanottiin Jumalan ystäväksi.

2:24 Te näette, että ihminen tulee vanhurskaaksi teoista eikä ainoastaan uskosta.

2:25 Eikö samoin myös portto Raahab tullut vanhurskaaksi teoista, kun hän otti lähettiläät luokseen ja päästi heidät toista tietä pois?

2:26 Sillä niinkuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko ilman tekoja on kuollut.

Jaakob 3 LUKU

3:1 Veljeni, älkööt aivan monet teistä pyrkikö

ihminen, että usko ilman teitä kuollut on?

2:21 Eikö Abraham, meidän isämme, töiden kautta vanhurskautetuksi osoitettu, kuin hän poikansa Isaakin alttarille uhrasi?

2:22 Näetkös, että usko on myös vaikuttanut hänen töissäänsä, ja että usko on töissä täydelliseksi tullut?

2:23 Ja se Raamattu on täytetty, joka sanoo: Abraham uskoi Jumalan, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi, ja hän kutsuttiin Jumalan ystäväksi.

2:24 Niin te siis näette, että ihminen töistä vanhurskautetuksi osoitetaan ja ei ainoastansa uskosta.

2:25 Niin myös portto Rahab, eikö hän töiden kautta vanhurskautetuksi nähty, koska hän korjasi ne vakoojat ja toista tietä heidät päästi ulos?

2:26 Sillä niinkuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko on ilman teitä kuollut.

3 LUKU

3:1 Älkäät, rakkaat veljeni, jokainen pyytäkö

tietä/ sinä turha ihminen/ että vsco ilman teitä cuollut on.

2:21 Eikö Abraham meidän Isäm töiden kautta vanhurscaxi tullut/ cosca hän Poicans Isaachin Altarille uhras?

2:22 Sijnä sinä näet/ että vsco on myös waicuttanut hänen töisääns/ ja että vsco on töistä täydellisexi tullut.

2:23 Ja se Ramattu on täytetty/ joca sano: Abraham vscoi Jumalan/ ja se luettiin hänelle vanhurscaudexi/ ja Jumalan ystäwäxi cudzuttin.

2:24 Nijn te sijs näette/ että ihminen töistä vanhurscaxi tule/ ja ei ainostans vscosta.

2:25 Nijn myös portto Rahab/ eikö hän töistä vanhurscaxi tullut/ cosca hän corjais ne wacojat/ ja toista tietä heidän ulospäästi?

2:26 Sillä nijncuin ruumis ilman hengetä on cuollut/ nijn myös vsco on ilman teitä cuollut.

III. Lucu .

3:1 Älkät rackat weljeni/ jocainen pyytkö

opettajiksi, sillä te tiedätte, että me saamme sitä kovemman tuomion.	opettajana olla, tietäen, että me sitä suuremman tuomion saamme.	opettajana olla/ tieten/ että me sitä suuremman tuomion saamme:
3:2 Sillä monessa kohden me kaikki hairahdumme. Jos joku ei hairahdu puheessa, niin hän on täydellinen mies ja kykenee hillitsemään myös koko ruumiinsa.	3:2 Sillä moninaisissa me kukin puutumme. Mutta joka ei puheessa lankee, se on täydellinen mies, joka voi myös koko ruumiinsa suistaa.	3:2 Sillä moninaises me cukin puutumma. Mutta joca ei puhes lange/ se on täydellinen mies/ joca woi coco ruumins suista.
3:3 Kun panemme suitset hevosten suuhun, että ne meitä tottelisivat, niin voimme ohjata niiden koko ruumiin.	3:3 Katso, me panemme hevosten suuhun suitset, että he meitä kuulisivat, ja heidän koko ruumiinsa me käännämme ympäri.	3:3 Cadzo/ me panemma hewoisten suuhun suidzet/ että he meitä cuulisit/ ja heidän coco ruumins me ymbärinskäännämme.
3:4 Katso, laivatkin, vaikka ovat niin suuria ja tuimain tuulten kuljetettavia, ohjataan varsin pienellä peräsimellä, minne perämiehen mieli tekee.	3:4 Katso, laivat myös, ehkä kuinka suuret he ovat ja jaloilta tuulilta ajetaan, kuitenkin he käännetään ympäri vähällä perälaudalla, kuhunka se tahtoo, joka sitä hallitsee.	3:4 Cadzo/ Laiwat myös/ ehkä cuinga suuret he omat/ ja jaloilda tuulilda ajetan/ cuitengin he ymbärinskäättän pienellä styrillä/ cuhunga se tahto joca sitä hallidze:
3:5 Samoin myös kieli on pieni jäsen ja voi kuitenkin kerskata suurista asioista. Katso, kuinka pieni tuli, ja kuinka suuren metsän se sytyttää!	3:5 Niin myös kieli on piskuinen jäsen, ja kuitenkin suuria asioita toimittaa. Katso, vähä tuli, kuinka suuren metsän se sytyttää,	3:5 Nijn myös kieli on piscuinen jäsen/ ja cuitengin suuria asioita toimitta. 3:6 Cadzo/ vähä tuli/ suuren medsän sytyttä.
3:6 Myös kieli on tuli, on vääryyden maailma; kieli on se meidän jäsenistämme, joka tahraa koko ruumiin, sytyttää tuleen elämän pyörän, itse syttyen helvetistä.	3:6 Ja kieli on myös tuli, maailma vääryyttä täynnänsä; niin on myös kieli meidän jäsentemme seassa, joka koko ruumiin saastuttaa, ja sytyttää kaiken meidän menomme, koska se helvetistä syttyy.	Ja kieli on myös yxi tuli/ mailma wääryttä täynäns. Nijn on myös kieli meidän jäsendem seas/ joca coco ruumin saastutta/ ja sytyttä caiken meidän menom/ cosca se helwetistä sytty.

3:7 Sillä kaiken luonnon, sekä petojen että lintujen, sekä matelijain että merieläinten luonnon, voi ihmisluonto kesyttää ja onkin kesyttänyt;

3:8 mutta kieltä ei kukaan ihminen voi kesyttää; se on levoton ja paha, täynnä kuolettavaa myrkkyä.

3:9 Kielellä me kiitämme Herraa ja Isää, ja sillä me kiroamme ihmisiä, Jumalan kaltaisiksi luotuja;

3:10 samasta suusta lähtee kiitos ja kirous. Näin ei saa olla, veljeni.

3:11 Uhkuuko lähde samasta silmästä makeaa ja karvasta vettä?

3:12 Eihän, veljeni, viikunapuu voi tuottaa öljymarjoja eikä viinipuu viikunoita? Eikä myöskään suolainen lähde voi antaa makeata vettä.

3:13 Kuka on viisas ja ymmärtäväinen teidän joukossanne? Tuokoon hän näkyviin tekonsa hyvällä vaelluksellaan viisauden sävyisytydessä.

3:7 Sillä kaikki luonto, sekä petoin että lintuin ja kärmetten ja merellisten, tehdään lakiaksi, ja on lakiaksi tehty inhimilliseltä luonnolta.

3:8 Mutta kieltä ei taida yksikään ihminen asettaa, sitä levotointa pahuutta, kuolettavaista myrkkyä täynnänsä.

3:9 Sen kautta me kiitämme Jumalaa ja Isää, ja sen kautta me myös kiroilemme ihmisiä, jotka Jumalan kuvan jälkeen luodut ovat.

3:10 Yhdestä suusta kiitos ja kirous käy ulos. Ei se niin, rakkaat veljeni, oleman pidä.

3:11 Kuohuuko joku lähde yhdestä huovosta makeaa ja karvasta vettä?

3:12 Taitaako, rakkaat veljeni, fikunapuu kantaa öljyä, taikka viinapuu fikunia? Niin ei taida myöskään lähde suolaista ja makeaa vettä vuotaa.

3:13 Kuka viisas ja taitava on teidän seassanne, se osoittakaan hyvällä menollansa työnsä viisauden siveydessä.

3:7 Sillä kaikki luonnot sekä petoin että linduin/ ja kärmetten ja merellisten tehdän lakiaksi/ ja owat lakiaksi tehdyt inhimillisestä luonnosta.

3:8 Mutta kieltä ei taida yksikään ihminen lakiaksi tehdä/ sitä levotoinda pahuutta/ cuolettawaista myrkkyä täynnänsä.

3:9 Sen kautta me kiitämme Jumalata ja Isä/ ja sen kautta me myös kiroilemma ihmisiä/ jotca Jumalan cuwan jälkeen luodut owat.

3:10 Yhdestä suusta kiitos ja kirous uloskäy. Ei sen niijn (rackat weljet) oleman pidä.

3:11 Cuohuco jocu lähde yhdestä huogosta makeata ja carwasta wettä?

3:12 Taitaco myös/ rackat weljet/ yxi Ficunapuu canda Öljyä/ taicka wijnapuu ficunita? Niijn ei taida myös yxikän lähde suolaista ja makeata wettä wuota.

3:13 Cuca wijsas ja cawala on teidän seasan? Se osottacan hänen hyvällä menollans hänen työns/ siweydes ja wijsaudes.

3:14 Mutta jos teillä on katkera kiivaus ja riitaisuus sydämässänne, niin älkää kerskatko älkääkä valhetelko totuutta vastaan.

3:15 Tämä ei ole se viisaus, joka ylhäältä tulee, vaan se on maallista, sielullista, riivaajien viisautta.

3:16 Sillä missä kiivaus ja riitaisuus on, siellä on epäjärjestys ja kaikkalainen paha meno.

3:17 Mutta ylhäältä tuleva viisaus on ensiksikin puhdas, sitten rauhaisa, lempeä, taipuisa, täynnä laupeutta ja hyviä hedelmiä, se ei epäile, ei teeskentele.

3:18 Vanhurskauden hedelmä kylvetään rauhassa rauhan tekijöille.

Jaakob 4 LUKU

4:1 Mistä tulevat taistelut ja mistä riidat teidän keskuudessanne? Eikö teidän himoistanne, jotka sotivat jäsenissänne?

4:2 Te himoitsette, eikä teillä kuitenkaan ole; te tapatte ja kiivalette, ettekä voi saavuttaa; te

3:14 Mutta jos teillä on katkera kiivaus ja riita sydämässänne, niin älkää kerskatko ja älkää valehdelko totuutta vastaan;

3:15 Sillä ei se ole viisaus, joka ylhäältä tullut on, vaan maallinen, inhimillinen ja perkeleellinen.

3:16 Sillä kussa kiivaus ja riita on, siellä on myös sekaseuraisuus ja kaikki paha meno.

3:17 Mutta se viisaus, joka ylhäältä on, se on ensisti tosin puhdas, sitte rauhallinen, siviä, uskova, täynnä laupiutta ja hyviä hedelmiä, eriseuratoim ja ulkokullatoim.

3:18 Mutta vanhurskauden hedelmä rauhassa kylvetään niille, jotka rauhan pitävät.

4 LUKU

4:1 Kusta sodat ja tappelukset tulevat teidän seassanne? Eikö siitä, (nimittäin) teidän himoistanne, jotka teidän jäsenissänne sotivat?

4:2 Te himoitsette, ja ette saa sillä mitään. Te kadehditte ja kiivaatte, ja ette sillä voita mitään. Te soditte ja tappelette,

3:14 Mutta jos teillä on katkera kiivaus/ ja riita sydämässän/ niin älkät kerskatko/ ja älkät valehtelko totuutta vastaan.

3:15 Sillä ei se ole se viisaus joka ylhäältä tullut on/ vaan maallinen/ inhimillinen/ ja Perkeleellinen.

3:16 Sillä kussa kiivaus ja riita on/ siellä on myös sekaseuraisuus/ ja kaikki paha meno.

3:17 Mutta se viisaus joka ylhäältä on/ se on puhdas/ rauhallinen/ siviä/ uskova/ täynnä laupiutta/ ja hyviä hedelmiä/ eriseuratoim ja ulkokullatoim.

3:18 Mutta vanhurskauden hedelmät rauhassa kylvetään/ niille jotca rauhan pitävät.

IV. Lucu .

4:1 Kusta sodat ja riidat tulevat teidän seassan? Eikö siitä? nimittäin/ teidän himoistan/ jotca teidän jäsenissän sotivat?

4:2 Te himoidzetta/ ja ette saa sen cansa mitän. Te cadetitta ja kiivatte/ ja ette sen

riitelette ja taistelette.
Teillä ei ole, sentähden ettette ano.

4:3 Te anotte, ettekä saa, sentähden että anotte kelvottomasti, kuluttaaksenne sen himoissanne.

4:4 Te avionrikkojat, ettekö tiedä, että maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo olla maailman ystävä, siitä tulee Jumalan vihollinen.

4:5 Vai luuletteko, että Raamattu turhaan sanoo: "Kateuteen asti hän halajaa henkeä, jonka hän on pannut meihin asumaan"?

4:6 Mutta hän antaa sitä suuremman armon. Sentähden sanotaan: "Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon."

4:7 Olkaa siis Jumalalle alamaiset; mutta vastustakaa perkelettä, niin se teistä pakenee.

4:8 Lähestykää Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Puhdistakaa kätenne, te syntiset, ja tehkää sydämenne puhtaiksi, te kaksimieliset.

ja ei teillä mitään ole, ettette mitään anokaan.

4:3 Te anotte, ja ette saa, että te kelvottomasti anotte, että te teidän himoissanne sen kuluttaisitte.

4:4 Te huorintekiät ja huorat! ettekö te tiedä, että maailman ystävyys on viha Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo maailman ystävä olla, hän tulee Jumalan vihamieheksi.

4:5 Eli luuletteko, että Raamattu sanoo turhaan: henki, joka meissä asuu, himoitsee kateutta vastaan?

4:6 Ja antaa runsaasti armon; sentähden hän sanoo: Jumala seisoo ylpeitä vastaan, mutta nöyrille antaa hän armon.

4:7 Niin olkaat siis Jumalalle alamaiset, mutta vastaan seisokaat perkelettä, niin hän teistä pakenee.

4:8 Lähestykää Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Puhdistakaat kätenne, te syntiset, ja peratkaa teidän sydämenne, te

cansa woita mitän. Te soditta ja tappeletta/ ja ei teillä mitän ole/ ettet te mitän anockan.

4:3 Te anotta ja et te saa/ että te kelwottomast anotta/ nimittäin/ että te teidän himoisan sen culutaisitta.

4:4 Te huorintekiät ja huorat/ ettekö te tiedä/ että mailman ystäwys saatta Jumalan wihaisexi? Joca sijs tahto mailman ystäwä olla/ hän tule Jumalalda wihattawaxi.

4:5 Eli luulettaco/ että Ramattu sano turhan? Hengi joca teisä asu/ himoidze cateutta wastan.

4:6 Ja anda runsast Armon.

4:7 Nijn olcat sijs Jumalalle alammaiset/ mutta wastanseisocat Perkelettä/ nijn hän teistä pakene.

4:8 Lähestykät Jumalata/ nijn hän lähesty teitä. Puhdistacat käten te synneiset/ ja peratcat teidän sydämen te caximieliset.

kaksimieliset.

4:9 Tuntekaa kurjuutenne ja murehtikaa ja itkekää; naurunne muuttukoon murheeksi ja ilonne suruksi.

4:10 Nöyrytkää Herran edessä, niin hän teidät korottaa.

4:11 Älkää panetelko toisianne, veljet. Joka veljeään panettelee tai veljensä tuomitsee, se panettelee lakia ja tuomitsee lain; mutta jos sinä tuomitset lain, niin et ole lain noudattaja, vaan sen tuomari.

4:12 Yksi on lainsäätäjä ja tuomari, hän, joka voi pelastaa ja hukuttaa; mutta kuka olet sinä, joka tuomitset lähimmäisesi?

4:13 Kuulkaa nyt, te, jotka sanotte: "Tänään tai huomenna lähdemme siihen ja siihen kaupunkiin ja viivymme siellä vuoden ja teemme kauppaa ja saamme voittoa" -

4:14 te, jotka ette tiedä, mitä huomenna tapahtuu; sillä mikä on teidän elämänne? Savu te olette, joka hetkisen näkyy ja sitten haihtuu -

4:9 Olkaat surulliset, murehtikaat ja itkekäät. Teidän naurunne kääntyköön itkuksi ja ilonne murheeksi.

4:10 Nöyryttäkää teitänne Jumalan kasvoihin edessä, niin hän teitä ylentää.

4:11 Älkää toinen toistanne panetelko, rakkaat veljet: joka veljeänsä panettelee ja veljensä tuomitsee, se panettelee lakia ja tuomitsee lain. Mutta jos sinä tuomitset lain, niin et sinä ole lain tekiä vaan tuomari.

4:12 Yksi on lain antaja, joka voi vapahtaa ja kadottaa. Kuka sinä olet, joka toista tuomitset?

4:13 Nyt hyvin, te jotka sanotte: menkäämme tänäpäpä taikka huomenna siihen eli siihen kaupunkiin, ja viettäkäämme siinä yksi vuosi, ja tehkäämme kauppaa ja voittakaamme,

4:14 Jotka ette tiedä, mitä huomenna tapahtuu. Sillä mikä on teidän elämänne? Se on löyhkä, joka vähäksi (hetkeksi) näkyy, mutta sitte kato.

4:9 Olcat radolliset/ ja kärsikät cowa/ ja itkekät. Teidän nauron käändykön itcuxi/ ja teidän ilon murhexi.

4:10 Nöyryttäkät teitän Jumalan caswon edes/ nijn hän teitä cohenda.

4:11 Älkät toinen toistan panetelco/ rackat weljet. Sillä joca weljens panettele/ ja duomidze/ hän panettele Lakia/ ja duomidze Lain. Mutta jos sinä duomidzet Lain/ nijn et sinä ole Lain tekiä/ waan Duomari.

4:12 Sillä yxi on Lain andaja/ joca woi wapautta ja cadotta. Cusa sinä olet/ joca toista duomidzet.

4:13 Te cuin sanotta: mengäm tänäpäpä taicka huomen sijhen eli sijhen Caupungijn/ ja wiettäkäm sijnä yxi wuosi/ ja tehkäm cauppa ja woittacam.

4:14 Jotca ei tiedä mitä huomena tapahtu. Sillä mikä on teidän elämän? Se on yxi löyhäys/ joca wähäxi hetkexi ilmesty/ mutta cohta cato. Mutta

4:15 sen sijaan, että teidän tulisi sanoa: "Jos Herra tahtoo ja me elämme, niin teemme tämän tai tuon."

4:16 Mutta nyt te kerskaatte ylvästelyssänne. Kaikki sellainen kerskaaminen on paha.

4:17 Joka siis ymmärtää tehdä sitä, mikä hyvää on, eikä tee, hänelle se on synniksi.

Jaakob 5 LUKU

5:1 Kuulkaa nyt, te rikkaat: itkekää ja vaikeroikaa sitä kurjuutta, joka on teille tulossa.

5:2 Teidän rikkautenne on mädännyt, ja teidän vaatteenne ovat koin syömät;

5:3 teidän kultanne ja hopeanne on ruostunut, ja niiden ruoste on oleva todistuksena teitä vastaan ja syövä teidän lihanne niinkuin tuli. Te olette koonneet aarteita viimeisinä päivinä.

5:4 Katso, työmiesten palkka, jonka te vainioittenne niittäjiltä olette pidättäneet,

4:15 Mutta teidän pitää sanoman: jos Herra tahtoo, ja me elämme, niin me tätä taikka sitä tahdomme tehdä.

4:16 Mutta nyt te kerskaatte teidän ylpeydessänne. Kaikki senkaltainen kerskaus on paha.

4:17 Sillä joka taitaa hyvää tehdä, ja ei tee, niin se on hänelle synniksi.

5 LUKU

5:1 Nyt hyvin, te rikkaat! itkekää ja ulvokaat teidän viheliäisyyttänne, joka teidän päällenne tuleva on.

5:2 Teidän rikkautenne ovat mädänneet, teidän vaatteenne ovat koidellut.

5:3 Teidän kultanne ja hopianne ovat ruostuneet, ja niiden ruoste pitää oleman teille todistukseksi, ja pitää syömän teidän lihanne niinkuin tuli. Te olette rikkauten koonneet teillenne viimeisinä päivinä.

5:4 Katso, työmiesten palkka, jotka teidän maakuntainne elon niittäneet ovat, joka petoksella teiltä pidetty

teidän piti sanoman.

4:15 Jos HERra tahto/ ja me elämme/ niijn me sitä taicka tätä tekisim.

4:16 Mutta nyt te kerscatta teitän teidän coreudesan. Caicki sencaltainen kerscaus on paha.

4:17 Sillä joca taita hyvä tehdä ja ei tee/ niijn se on hänelle synnixi.

V. Lucu .

5:1 Te rickat/ itkekät ja ulwocat teidän wihelijäisyttän/ joca teidän päällen tulewa on.

5:2 Teidän rickauden owat mädännet.

5:3 Teidän waatten owat coidellut/

teidän culdan ja hopian owat ruostunet/ ja heidän ruostens pitää oleman teille todistuxexi/ ja pitää syömän teidän lihan/ niijnquin tuli.

5:4 Te oletta rickauden ahnettinet teillen wijmeisinä päiwinä.

Cadzo/ työmiesten palcka jotca teidän maacundain elon nijttänet owat/ joca petoxella ei

huutaa, ja leikkuumiesten valitukset ovat tulleet Herran Sebaotin korviin.	on, huutaa, ja elonleikkaajain parut ja huudot ovat tulleet Herran Zebaotin korville:	ole teidän maksettua/ elonleikkaitten pargut ja huudot ovat tulleet HERran Zebaothin corwijn.
5:5 Te olette herkutelleet maan päällä ja hekumoineet, te olette sydäntänne syötelleet teurastuspäivänä.	5:5 Te olette herkuissa eläneet maan päällä, ja olette teidän hekumanne pitäneet, ja teidän sydämenne syötelleet niinkuin teuraspäivänä.	5:5 Te olette hercuissa eläneet maan päällä/ ja olette teidän hecuman pitäneet/ ja teidän sydämen syötelleet niinkuin teuraspäivänä.
5:6 Vanhurskaan te olette tuominneet ja tappaneet; hän ei vastusta teitä.	5:6 Te olette tuominneet, te olette tappaneet vanhurskaan, joka ei ole teitä vastaan ollut.	5:6 Te olette duominneet vanhurskan/ ja tappaneet/ joka ei ole teitä vastaan ollut.
5:7 Niin olkaa kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katso, peltomies odottaa maan kallista hedelmää, kärsivällisesti sitä vartoen, kunnes saa syksyisen sateen ja keväisen.	5:7 Niin olkaa siis kärsivälliset, rakkaat veljet, Herran tulemiseen asti. Katso, peltomies odottaa kallista maan hedelmää, ja on kärsivällinen siihenasti kuin hän saa varhaisen ja hiljaisen sateen.	5:7 Niin olkaa siis kärsivälliset/ rakkaat veljet/ haman HERran tulemisen asti. Katso peltomies odottaa sitä kallista maan hedelmää/ ja on kärsivällinen siihenasti kuin hän saa varhaisen ja hiljaisen sateen.
5:8 Olkaa tekin kärsivällisiä, vahvistakaa sydämenne, sillä Herran tulemus on lähellä.	5:8 Niin olkaa te myös kärsivälliset ja vahvistakaa sydämenne; sillä Herran tulemus lähestyy.	5:8 Niin olkaa te myös kärsivälliset/ ja vahvistakaa sydämen: 5:9 Sillä HERran tulemus lähestyy.
5:9 Älkää huokailko, veljet, toisianne vastaan, ettei teitä tuomittaisi; katso, tuomari seisoo ovella.	5:9 Älkää huokaako, rakkaat veljet, toisianne vastaan, ettette kadotetuksi tulisi. Katso, tuomari seisoo oven edessä.	Älkää huokaako/ rakkaat veljet/ toisianne vastaan/ ettette kadotetuksi tulisi. 5:10 Kadotetut/ Duomari on oven edessä.
5:10 Ottakaa, veljet, vaivankestämisen ja kärsivällisyyden esikuvaksi profeetat, jotka ovat puhuneet Herran nimessä.	5:10 Ottakaa, rakkaat veljeni, vaivan ja kärsivällisyyden esikuva niistä prophetaista, jotka Herran nimeen	Ottakaa/ rakkaat veljeni vaivan ja kärsivällisyyden esikuva/ niistä Prophetaista/ jotka teille HERran nimen puhuneet

<p>5:11 Katso, me ylistämme autuaiksi niitä, jotka ovat kestäneet; Jobin kärsivällisyyden te olette kuulleet, ja lopun, jonka Herra antaa, te olette nähneet. Sillä Herra on laupias ja armahtavainen.</p>	<p>puhuneet ovat. 5:11 Katso, me sanomme ne autuaiksi, jotka kärsineet ovat. Jobin kärsivällisyyden te olette kuulleet ja Herran lopun te nähneet olette; sillä Herra on sangen laupias ja armollinen.</p>	<p>owat. 5:11 Cadzo/ me sanomma ne autuaxi/ jotca kärsinet owat. Hiobin kärsiwäisyyden te oletta cuullet/ ja HERran lopun te nähnet oletta: Sillä HERra on sangen laupias ja armollinen.</p>
<p>5:12 Mutta ennen kaikkea, veljeni, älkää vannoko, älkää taivaan kautta älkääkä maan, älkää mitään muutakaan valaa; vaan "on" olkoon teillä "on", ja "ei" olkoon teillä "ei", ettette joutuisi tuomion alle.</p>	<p>5:12 Ennen kaikkia, rakkaat veljeni, älkää vannoko, ei taivaan kautta eikä maan, ei myös yhtään muuta valaa; mutta olkoon teidän puheenne niin kuin niin on, ja se olkoon ei kuin ei on, ettette ulkokullaisuuteen lankeaisi.</p>	<p>5:12 ENnen caickia/ rackat weljet/ älkät wannoco/ eikä Taiwan cautta eikä maan/ ei myös yhtän muuta wala: mutta olcon teidän puhen Nijn/ cuin Nijn on/ ja se olcon Ei/ cuin Ei ole/ ettet te ulcocullaisuteen langeis.</p>
<p>5:13 Jos joku teistä kärsii vaivaa, niin rukoilkoon; jos joku on hyvillä mielin, veisatkoon kiitosta.</p>	<p>5:13 Jos joku kärsii vaivaa teidän seassanne, se rukoilkaan, jos joku on hyvällä mielellä, se veisatkaan virsiä.</p>	<p>5:13 Jos jocu kärsi teidän seasan: hän rucoilcan/ jos jocu on hyvällä mielellä/ se weisatcan wirsiä.</p>
<p>5:14 Jos joku teistä sairastaa, kutsukoon tykönsä seurakunnan vanhimmat, ja he rukoilkoot hänen edestään, voidellen häntä öljyllä Herran nimessä.</p>	<p>5:14 Jos joku sairastaa teidän seassanne, hän kutsukaan tykönsä seurakunnan papit, ja ne rukoilkaan hänen edestänsä, voidellen häntä öljyllä Herran nimeen.</p>	<p>5:14 Jos jocu sairasta teidän seasan/ hän cudzucan tygöns Seuracunnan Papit/ ne rucoilcan hänen edestäns/ woidellen händä öljyllä HERran nimeen.</p>
<p>5:15 Ja uskon rukous pelastaa sairaan, ja Herra antaa hänen nousta jälleen; ja jos hän on syntejä tehnyt, niin ne annetaan hänelle anteeksi.</p>	<p>5:15 Ja uskon rukous parantaa sairaan, ja Herra ojentaa hänen, ja jos hän on syntiä tehnyt, niin ne hänelle anteeksi annetaan.</p>	<p>5:15 Sillä Uscon rucous paranda sairaan/ ja HERra cohenda händä. Ja jos hän on syndiä tehnyt/ nijn ne hänelle andexi annetan.</p>

5:16 Tunnustakaa siis toisillenne syntinne ja rukoilkaa toistenne puolesta, että te parantuisitte; vanhurskaan rukous voi paljon, kun se on harras.

5:17 Elias oli ihminen, yhtä vajavainen kuin mekin, ja hän rukoili rukoilemalla, ettei sataisi; eikä satanut maan päällä kolmeen vuoteen ja kuuteen kuukauteen.

5:18 Ja hän rukoili uudestaan, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä.

5:19 Veljeni, jos joku teistä eksyy totuudesta ja hänet joku palauttaa,

5:20 niin tietäkää, että joka palauttaa syntisen hänen eksymyksensä tieltä, se pelastaa hänen sielunsa kuolemasta ja peittää syntien paljouden.

5:16 Tunnustakaat toinen toisellenne teidän rikoksenne ja rukoilkaat toinen toisenne edestä, että te terveeksi tulisitte. Vanhurskaan rukous voi paljon, koska se totinen on.

5:17 Elias oli ihminen, niissä haluissa vikapää kuin mekin ja hän rukoili rukouksella, ettei pitänyt sataman, ja ei satanutkaan maan päällä kolmena vuotena ja kuutena kuukautena,

5:18 Ja hän taas rukoili, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä.

5:19 Rakkaat veljeni, jos joku teistä eksyy totuudesta ja joku palauttais hänen,

5:20 Se tietäkään, että joka syntisen palauttaa tiensä erehdyksestä, se vapahtaa sielun kuolemasta ja peittää syntein paljouden.

5:16 Tunnustacat toinen toisellen teidän rucoksen/ ja rucoilcat toinen toisenne edestä/ että te terwet olisitta. Sillä wanhurscan rucous woi paljo/ cosca se totinen on.

5:17 Elias oli ihminen nijsä haluisa wicapää kuin mekin/ hän rucoili/ ettei pitänyt sataman/ ja ei satanutcan maan päälle/ colmena vuotena/ ja cuutena Cuucautena.

5:18 Ja hän taas rucoili/ ja Taiwas andoi saten/ ja maa caswoi hedelmän.

5:19 Rackat weljeni/ jos jocu teistä exyis totudest/ ja jocu sen palauttais.

5:20 Se tietkän että joca synneisen exyistä palautta/ se on wapahtanut sielun cuolemasta/ ja peittä syndein paljouden.

JUUDAAN KIRJE

1 LUKU

1:1 Juudas, Jeesuksen Kristuksen palvelija ja Jaakobin veli, kutsutuille, jotka ovat Isässä

P. JUUDAAN EPISTOLA P. Judan Epistola

1 LUKU

1:1 Juudas, Jesuksen Kristuksen palvelia, mutta Jakobin veli, niille kutsutuille, jotka Isässä Jumalassa pyhitetyt ovat

1:1 JUdas Jesuxen Christuxen palwelia/ mutta Jacobin weli. Nijlle cudzutuille/ jotca

Jumalassa rakastetut ja Jeesukselle Kristukselle varjellut.

1:2 Lisääntykseen teille laupeus ja rauha ja rakkaus.

1:3 Rakkaani! Kun minulla on ollut harras halu kirjoittaa teille yhteisestä pelastuksestamme, tuli minulle pakko kirjoittaa ja kehoittaa teitä kilvoittelemaan sen uskon puolesta, joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu.

1:4 Sillä teidän keskuuteenne on pujahtanut eräitä ihmisiä, joiden jo aikoja sitten on kirjoitettu tulevan tähän tuomioon, jumalattomia, jotka kääntävät meidän Jumalamme armon irstaudeksi ja kieltävät meidän ainoan valtiamme ja Herramme, Jeesuksen Kristuksen.

1:5 Vaikka jo kerran olette saaneet tietää kaiken, tahdon kuitenkin muistuttaa teitä siitä, että Herra, joka oli pelastanut kansan Egyptistä, toisella kertaa hukutti ne, jotka eivät uskoneet;

1:6 ja että hän ne

ja Jeesuksessa Kristuksessa vapahdetut:

1:2 Laupius ja rauha ja rakkaus lisääntykseen teille!

1:3 Te rakkaat! että minulla oli suuri ahkeruus teille yhteisestä autuudesta kirjoittaa, pidin minä sen tarpeellisena teitä kirjoituksella neuvoa, että te uskon puolesta kilvoittelisitte, joka kerta pyhille annettu on.

1:4 Sillä muutamat ihmiset ovat luikahtaneet sisälle, jo muinen kirjoitetut tähän tuomioon, jumalattomat, jotka meidän Jumalan armon vetävät haureuteen ja kieltävät Jumalan, joka ainoa hallitsia on, ja meidän Herran Jeesuksen Kristuksen.

1:5 Mutta minä tahdon teille muistuttaa, että te sen kerran tiedäisitte, että koska Herra kansansa Egyptistä terveenä pelastanut oli, hukkasi hän sitte ne, jotka ei uskoneet.

1:6 Ja ne enkelit, jotka

Isäs Jumalas pyhitetyt ovat/ ja Jeesuxes Christuxes waphahdetut.

1:2 Jumala lisätköön teille paljo laupiutta ja rackautta.

1:3 TE rackat/ että minulla oli suuri ahkerus teille yhteisestä autuudesta kirjoittaman/ pidin minä sen tarpellisna/ teitä kirjoituxella neuwoa/ että te uscon puolesta kilwoittelisitta/ joca wihdoin Pyhille annettu on.

1:4 Sillä muutamat jumalattomat ihmiset owat myös sisälle luicahtanet/ joista muinen kirjoitettu oli/ sencaltaiseen rangaistuxeen: He owat jumalattomat/ ja wetäwät meidän/ Jumalan Armon irtauteen/ ja kieldäwät Jumalan/ joca ainoa haldia on/ ja meidän HERran Jeesuxen Christuxen.

1:5 MUTta minä tahdon teille muistutta/ että te aina sen tiedäisitte/ että cosca HERra Canssans Egyptistä terwenä pelastanut oli/ taas ne jotca ei usconet hän huckais.

1:6 Ja ne Engelit/ jotca

enkelit, jotka eivät säilyttäneet valta-asemaansa, vaan jättivät oman asumuksensa, pani pimeyteen iankaikkisissa kahleissa säilytettäväksi suuren päivän tuomioon;

1:7 samoin kuin Sodoma ja Gomorra ja niiden ympärillä olevat kaupungit, jotka samalla tavalla kuin nekin harjoittivat haureutta ja eksyivät luonnottomiin lianhimoihin, ovat varoittavana esimerkkinä, kärsiessään iankaikkisen tulen rangaistusta.

1:8 Yhtäkaikki nämä uneksijat samoin saastuttavat lihan; he halveksivat herrautta, herjaavat kirkkauden henkiolentoja.

1:9 Mutta ei ylienkeleli Miikaelkaan, kun riiteli ja väitteli perkeleen kanssa Mooseksen ruumiista, rohjennut lausua herjaavaa tuomiota, vaan sanoi: "Rangaiskoon sinua Herra!"

1:10 Nämä sitävastoin herjaavat sitä, mitä eivät tunne; mutta minkä he järjettömäin eläinten tavoin luonnostaan ymmärtävät, sillä he turmelevat itsensä.

ei alkuansa pitäneet, vaan antoivat ylön kotonsa, on hän kätkenyt pimeyteen ijankaikkisilla kahleilla suuren päivän tuomioon asti,

1:7 Niinkuin Sodoma ja Gomorra ja ne lähikaupungit, jotka sillä muotoa kuin hekin huorin tehneet olivat ja muukalaisen lihan jälkeen menneet, ovat pannut muille opiksi, ijankaikkisen tulen vaivaa kärsimään.

1:8 Niin ovat myös nämät unennäkiät, jotka lihan saastuttavat, hallitukset katsovat ylön ja majesteetteja pilkkaavat.

1:9 Mutta Mikael, ylimmäinen enkeli, kuin hän perkeleen kanssa riiteli ja kamppaili Mooseksen ruumiista, ei rohjennut sanoa sen pilkan tuomiota, vaan sanoi: Herra sinua rangaiskoon!

1:10 Mutta nämät pilkkaavat niitä, joista ei he mitään tiedä; vaan mitä he luonnon kautta tietävät niinkuin muut järjettömät eläimet, niissä he turmeltuvat.

ei Esiwaldans pitänet/ waan ylönannoit cotons/ on hän kätkenyt pimeyteen ijancaickisilla cahleilla/ sen suuren päiwän Duomion asti.

1:7 Nijn cuin Sodoma ja Gomorra/ ja ne lähicaupungit/ jotca myös heidän cansans haureudes syndiä tehnet olit/ ja owat muucalaisen lihan jälken mennet. Ne owat pannut muille opixi ijancaickisen tulen waiwa kärsimän.

1:8 Nijn owat myös nämät unennäkiät/ jotca lihan saastuttawat/ hallituxet ylöncaadzowat/ ja Majestetin pilckawat.

1:9 Mutta ylimmäinen Engeli Michael/ cosca hän Mosexen ruumista Perkelen cansa rijteli/ ei hän rohjennut sanoa sen pilcan duomiota/ waan sanoi: HERra sinun rangaiscon.

1:10 Mutta nämät pilckawat nijtä joista ei he mitän tiedä/ ainoastans mitä he luonnon cautta tietäwät/ nijncuin muutkin järjettömät pedot/ joisa he

1:11 Voi heitä, sillä he kulkevat Kainin tietä ja heittäytyvät palkan tähden Bileamin eksytykseen ja hukkuvat niskoitteluunsa niinkuin Kooraa!

1:12 He likapilkkuina teidän rakkausaterioillanne julkeasti kemuilevat ja itseään kestitsevät. He ovat vedettömiä, tuulten ajeltavia pilviä, paljaita, syksyisiä puita, hedelmättömiä, kahdesti kuolleita, juurineen maasta reväistyjä,

1:13 rajuja meren aaltoja, jotka vaahtoavat omia häpeitään, harhailevia tähtiä, joille pimeyden synkeys ikuisiksi ajoiksi on varattu.

1:14 Heistäkin Eenok, Adamista seitsemäs, on ennustanut, sanoen: "Katso, Herra tulee tuhannen tuhansine pyhinensä

1:15 tuomitsemaan kaikkia ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia kaikista heidän jumalattomista teoistansa, joita he jumalattomuudessaan

1:11 Voi heitä! sillä he käyvät Kainin tiellä ja lankeevat Balaamin eksytykseen palkan tähden, ja hukkuvat Koren kapinassa.

1:12 Nämät ovat häpiäpilkut vieraana ollessansa teidän rakkaus-aterioissanne, jotka ravitsevat itsiänsä pelkäämättä: he ovat vedettömät pilvet, jotka tuulelta ajetaan ympäri, paljaat, hedelmättömät puut, kahdesti kuolleet, juurineensa reväistyt ylös;

1:13 Meren julmat aallot, jotka oman häpiänsä vaahtuvat; eksyväiset tähdet, joille pimeyden kauheus on ijankaikkisesti tähdelle pantu.

1:14 Niin on myös Enok, seitsemäs Adamista, senkaltaisista ennustanut ja sanonut: katso, Herra tulee monen tuhannen pyhäinsä kanssa,

1:15 Tekemään kaikkein tuomiota, ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia heidän seassansa, kaikkein heidän jumalattomain töittensä tähden, joilla he paha tehneet ovat, ja

turmelduivat.

1:11 Woi heitä: sillä he käyvät Cainin tiellä/ ja langewat Balaamin exytyxen palkan tähden/ ja huckuwat Choren capinasa.

1:12 Nämät häpiän pilcut/ coreilewat teidän lahjoistan pelkämät/ caiten idziäns irtalisest/ he owat wedettömät pilwet jotca tuulelda ymbärinsajetan/ paljat hedelmättömät puut/ cahdesti cuollet/ ja juurinens ylösrewäistyt.

1:13 Meren julmat allot/ jotca heidän oman häpiäns wahtuwat/ exywäiset tähdet/ joille pimeyden cauhius on ijancaikkisest tähdelle pandu.

1:14 Nlin on myös Enoch/ seidzemes Adamist sencaltaisita ennustanut ja sanonut: Cadzo/ HERra tule monen tuhannen Pyhän cansa:

1:15 Tekemän caickein duomiota/ ja rangaiseman caickia jumalattomia/ caickein heidän jumalattomain töidens tähden/ joilla he paha tehnet owat/

ovat tehneet, ja kaikesta julkeasta, mitä nuo jumalattomat syntiset ovat häntä vastaan puhuneet."

1:16 He ovat napolisjoita, kohtalonsa nurkujia ja vaeltavat himojensa mukaan; heidän suunsa puhuu pöyhkeitä, ja he mielistelevät ihmisiä oman etunsa tähden.

1:17 Mutta te, rakkaani, muistakaa nämä sanat, mitkä meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen apostolit ovat edeltäpäin puhuneet,

1:18 sanoen teille: "Viimeisenä aikana tulee pilkkaajia, jotka vaeltavat jumalattomuutensa himojen mukaan."

1:19 Nämä juuri saavat aikaan hajaannusta, he ovat sielullisia, henkeä heillä ei ole.

1:20 Mutta te, rakkaani, rakentakaa itseänne pyhimmän uskonne perustukselle, rukoilkaa Pyhässä Hengessä

1:21 ja pysyttäkää niin itsenne Jumalan rakkaudessa,

kaikkea sitä kovaa, jota ne jumalattomat syntiset häntä vastaan puhuneet ovat.

1:16 Nämät ovat napolisiat ja valittajat, omain himoinsa jälkeen vaeltavaiset, ja heidän suunsa puhuu röyhkeitä sanoja ja he ihmettelevät ihmisiä hyödytyksen tähden.

1:17 Mutta te, rakkaat veljet, muistakaa niitä sanoja, joita ennen meidän Herran Jeesuksen Kristuksen apostoleilta sanottiin:

1:18 Että viimeisellä ajalla tulevat pilkkaajat, jotka jumalattomissa himoissansa vaeltavat.

1:19 Nämät ovat ne, jotka eriseuravat tekevät, lihalliset, joilla ei henkeä ole.

1:20 Mutta te, minun rakkaani! rakentakaa itsiänne teidän kaikkein pyhimmän uskonne päälle, Pyhän Hengen kautta, ja rukoilkaat, pitäin teitänne keskenänne Jumalan rakkaudessa,

1:21 Ja odottakaa meidän Herran Jeesuksen Kristuksen laupiutta

ja caicke sitä cowa/ cuin ne jumalattomat syndiset häntä wastian puhunet owat.

1:16 Nämät owat napolisiat ja walittajat/ omain himoins jälken waeldawaiset ja heidän suuns puhu röyckiöitä sanoja/ ja he ihmettelewät ihmisiä/ tarpens tähden.

1:17 MUtta te minun rackani/ muistacat nijtä sanoja/ cuin teille ennen meidän HERran Jesuxen Christuxen Apostoleilda sanottin:

1:18 Että wijmeisellä ajalla tulewat pilckajat/ jotca omisa himoisans ja jumalattomas menos waeldawat.

1:19 Nämät owat ne/ jotca eriseurat tekewät/ lihalliset/ joilla ei Henge ole.

1:20 Mutta te minun rackani/ rakendacat idziän/ teidän caickein pyhimmän usconna päälle/ Pyhän Hengen cautta/ ja rucoilcat/ pitäin teitän Jumalan rackaudesa.

1:21 Ja odottacat meidän HERran Jesuxen Christuxen laupiutta

odottaessanne meidän
Herramme Jeesuksen
Kristuksen laupeutta
iankaikkiseksi elämäksi.

1:22 Ja armahtakaa
toisia, niitä, jotka
epäilevät, pelastakaa
heidät, tulesta temmaten;

1:23 toisia taas
armahtakaa pelolla,
inhoten lihan tahraamaa
ihokastakin.

1:24 Mutta hänelle, joka
voi varjella teidät
lankeamasta ja asettaa
teidät nuhteettomina,
riemuitsevina,
kirkkautensa eteen,

1:25 hänelle, ainoalle
Jumalalle ja meidän
pelastajallemme
Herramme Jeesuksen
Kristuksen kautta, hänelle
kunnia, majesteetti, voima
ja valta ennen kaikkia
aikoja ja nyt ja
iankaikkisesti! Amen.

ijankaikkiseen elämään.
1:22 Ja pitäkää se
eroitus, että te
muutamia armahtaisitte,

1:23 Mutta muutamia
pelvolla autuaaksi
tekisitte, ja temmatkaat
heitä ulos tulesta, ja
vihatkaat sitä lihalta
saastutettua hametta.

1:24 Mutta hänelle, joka
teidät voi viasta varjella
ja asettaa nuhteetoinna
kunniansa kasvoin
eteen, riemulla,

1:25 Ainoalle viisaalle
Jumalalle, meidän
Vapahtajallemme,
olkoon kunnia, ja
majesteetti, ja valta, ja
voima, nyt ja kaikessa
ijankaikkisuudessa,
amen!

ijancaikkiseen elämään.

1:22 Ja pitäkät se
eroitus/ että te
muutamita armahdaisitte:
1:23 Mutta muutamita
pelgon cansa autuaxi
tekisitte/ ja
ulostemmatcat heitä
tulesta/

ja wihatcat sitä
saastutettua lihallista
hametta.

1:24 Mutta hänelle/
joca teidän woi wiasta
warjella/ ja asetta
teidän nuhtetoinna/
caswoins cunnialisuden
eteen/ riemulla.

1:25 Jumalalle/ joca
yxinäns wijsas on/
meidän wapahtajallem/
olcon cunnia/ ja
Majesteteti/ ja walda/ ja
woima/ nyt ja caikes
ijancaickisudes/ Amen.

JOHANNEKSEN ILMESTYS

P. JOHANNEKSEN ILMESTYS

P. Johannexen
Theologin Ilmestys .

1 LUKU

1:1 Jeesuksen Kristuksen
ilmestys, jonka Jumala

1 LUKU

1:1 Jesuksen Kristuksen
Ilmestys, jonka Jumala
hänelle antoi, ilmoittaa

I. Lucu .

1:1 Tämä on Jesuxen
Christuxen Ilmestys/

antoi hänelle,
näyttääkseen
palvelijoillensa, mitä pian
tapahtuman pitää; ja sen
hän lähettämänsä enkelin
kautta antoi tiedoksi
palvelijalleen
Johannekselle,

1:2 joka tässä todistaa
Jumalan sanan ja
Jeesuksen Kristuksen
todistuksen, kaiken sen,
minkä hän on nähnyt.

1:3 Autuas se, joka
lukee, ja autuaat ne,
jotka kuulevat tämän
profetian sanat ja ottavat
vaarin siitä, mitä siihen
kirjoitettu on; sillä aika
on lähellä!

1:4 Johannes seitsemälle
Aasian seurakunnalle:
Armo teille ja rauha
häneltä, joka on ja joka
oli ja joka tuleva on, ja
niiltä seitsemältä
hengeltä, jotka ovat
hänen valtaistuimensa
edessä,

1:5 ja Jeesukselta
Kristukselta, uskolliselta
todistajalta, häneltä, joka
on kuolleitten esikoinen
ja maan kuningasten
hallitsija! Hänelle, joka
meitä rakastaa ja on
päästänyt meidät
synneistämme verellensä

1:6 ja tehnyt meidät
kuningaskunnaksi,

palvelioillensa niitä,
mitkä pian tapahtuman
pitää, ja on tiettäväksi
tehnyt ja lähettänyt
enkelinsä kautta
palveliallensa
Johannekselle.

1:2 Joka todisti Jumalan
sanaa, ja sen
todistuksen Jesuksesta
Kristuksesta, ja mitä
hän nähnyt oli.

1:3 Autuas on se, joka
lukee, ja ne, jotka
kuulevat prophetian
sanat ja pitävät ne,
mitkä siinä kirjoitetut
ovat; sillä aika on läsnä.

1:4 Johannes seitsemälle
Asian seurakunnalle:
armo olkoon teille ja
rauha siltä, joka on, joka
oli, ja joka tuleva on, ja
seitsemältä hengeltä,
jotka hänen istuimensa
edessä ovat,

1:5 Ja Jeesukselta
Kristukselta, joka se
uskollinen todistaja on,
ja esikoinen kuolleista,
ja maan kuningasten
Päämies: joka meitä
rakasti ja on meitä
verellensä meidän
synneistämme pessayt,

1:6 Ja teki meidät
kuninkaiksi ja papeiksi

jonga Jumala hänelle
ilmoitti/ julista
palvelioillens/ mitä pian
tapahtuman pitä. Ja on
Engelins cautta tiettäväxi
tehnyt/ ja Palweliallens
Johannexelle lähettänyt.

1:2 Joca Jumalan sana
todistanut oli/ ja sen
todistuxen Jesuxesta
Christuxesta/ cuin hän
nähhnyt oli.

1:3 Autuas on se/ joca
luke/ ja cuule tämän
Prophetian sanat/ ja pitä
ne cuin siinä kirjoitetut
owat: sillä aica on läsnä.

1:4 JOhannes nijlle
seidzemelle Asian
Seuracunnille. Armo olcon
teille ja rauha/ sildä joca
on/ ja joca oli/ ja joca
tulewa on/ ja nijldä
seidzemeldä Hengeldä/
jotca hänen istuimens
edes owat:

1:5 Ja Jesuxelda
Christuxelda/ joca se
uscollinen todistaja on/
ja esicoine cuolleista/
ja maan Cuningasten
Päämies/ joca meitä
racasti/ ja on meitä
werelläns meidän
synneistäm pesnyt/

1:6 Ja teki meidän
Cuningaixi ja Papeixi

papeiksi Jumalalleen ja Isälleen, hänelle kunnia ja voima aina ja iankaikkisesti! Amen.

1:7 Katso, hän tulee pilvissä, ja kaikki silmät saavat nähdä hänet, niidenkin, jotka hänet lävistivät, ja kaikki maan sukukunnat vaikeroitsevat hänen tullessansa. Totisesti, amen.

1:8 "Minä olen A ja O", sanoo Herra Jumala, joka on ja joka oli ja joka tuleva on, Kaikkivaltias.

1:9 Minä, Johannes, teidän veljenne, joka teidän kanssanne olen osallinen ahdistukseen ja valtakuntaan ja kärsivällisyyteen Jeesuksessa, minä olin Jumalan sanan ja Jeesuksen todistuksen tähden saarella, jonka nimi on Patmos.

1:10 Minä olin hengessä Herran päivänä, ja kuulin takaani suuren äänen, ikäänkuin pasunan äänen,

1:11 joka sanoi: "Kirjoita kirjaan, mitä näet, ja lähetä niille seitsemälle seurakunnalle, Efesoon ja Smyrnaan ja Pergamoon ja Tyatiraan ja

Jumalan ja Isänsä edessä: hänelle olkoon kunnia ja valta ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen!

1:7 Katso, hän tulee pilvien kanssa, ja jokaisen silmän pitää hänen näkemän ja ne, jotka häntä pistäneet ovat ja kaikki maan sukukunnat pitää parkuman. Niin, amen!

1:8 Minä olen A ja O, alku ja loppu, sanoo Herra, joka on, joka oli, ja joka tuleva on, kaikkivaltias.

1:9 Minä Johannes, teidän veljenne ja osallinen vaivassa ja valtakunnassa ja kärsivällisyydessä, Jeesuksessa Kristuksessa, olin luodossa, joka kutsutaan Patmos, Jumalan sanan ja Jeesuksen Kristuksen todistuksen tähden.

1:10 Minä olin hengessä yhtenä sunnuntaina ja kuulin minun jäljessäni suuren äänen, niinkuin basunan,

1:11 Sanovan: minä olen A ja O, ensimmäinen ja viimeinen. Mitäs näet, kirjoita kirjaan ja lähetä Asian seurakunnille, jotka Ephesossa ovat, ja Smyrnassa, ja

Jumalan ja hänen Isänsä edes: Hänelle olcon cunnia ja walda ijancaickisest ijancaickiseen/ Amen.

1:7 Cadzo hän tule pilwein cansa/ ja jocaidzen silmän pitä hänen näkemän/ ja ne jotca händä pistänet owat/ ja caicki maan sucucunnat pitää parcuman/ Nijn/ Amen.

1:8 Minä olen A ja O/ Alcu ja Loppu/ sano HERra/ joca on/ joca oli/ ja joca tulewa on/ Caickiwaldias.

1:9 Mlnä Johannes teidän weljen/ ja osallinen waiwasa ja waldacunnasa/ ja kärsimises/ Jesuxes Christuxes/ olin sijnä luodosa joca cudzutan Pathmos/ Jumalan sanan ja Jesuxen Christuxen todistuxen tähden.

1:10 Minä olin Hengesä yhtenä Sunnundaina/ ja cuulin minun jäljesäni suuren änen/ nijncuin Basunan/ sanowan:

1:11 Minä olen A ja O/ ensimmäinen ja wijmeinen. 1:12 Mitäs näet/ kirjoita Kirjaan/ ja lähetä Asian Seuracunnille/ jotca Ephesos owat/ ja

Sardeeseen ja Filadelfiaan ja Laodikeaan."

1:12 Ja minä käännyin katsomaan, mikä ääni minulle puhui; ja kääntyessäni minä näin seitsemän kultaista lampunjalkaa,

1:13 ja lampunjalkain keskellä Ihmisen Pojan muotoisen, pitkäliepeiseen viittaaan puetun ja rinnan kohdalta kultaisella vyöllä vyötetyn.

1:14 Ja hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkoiset niinkuin valkoinen villa, niinkuin lumi, ja hänen silmänsä niinkuin tulen liekki;

1:15 hänen jalkansa olivat ahjossa hehkuvan, kiiltävän vasken kaltaiset, ja hänen äänensä oli niinkuin paljojen vetten pauhina.

1:16 Ja hänellä oli oikeassa kädessään seitsemän tähteä, ja hänen suustaan lähti kaksiteräinen, terävä miekka, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, kun se täydeltä terältä paistaa.

1:17 Ja kun minä hänet

Pergamossa, ja Tyatirassa, ja Sardissa, ja Philadelphiassa, ja Laodikeassa.

1:12 Ja minä käännyin sitä ääntä katsomaan, joka minun kanssani puhui, ja minun kääntyessäni näin minä seitsemän kultaista kynttiläjalkaa,

1:13 Ja kultaisten kynttiläjalkain keskellä Ihmisen Pojan muotoisen, vaatetetun pitkällä hameella ja vyötetyn rinnoilta kultaisella vyöllä.

1:14 Mutta hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkiat niinkuin valkia villa ja niinkuin lumi, ja hänen silmänsä niinkuin tulen liekki,

1:15 Ja hänen jalkansa valantovasken kaltaiset, niinkuin pätsissä palavaiset, ja hänen äänensä oli niinkuin paljon veden kuohina.

1:16 Ja seitsemän tähteä oli hänen oikiassa kädessänsä, ja hänen suustansa kävi ulos kaksiteräinen terävä miekka, ja hänen kasvonsa, niinkuin aurinko paistaa voimassansa.

1:17 Ja kuin minä hänen näin, lankesin

Smyrnas/ ja Pergamos/ ja Thyatiras/ ja Sardis/ Philadelphias/ ja Laodiceas.

1:13 Ja minä käännyin sitä ääntä cadzoman cuin minun cansani puhui. Ja minun käätesäni/ näin minä seidzemen cullaista Kyntiläjalka/

1:14 Ja niiden cullaisten Kyntiläjalcain keskellä ihmisen Pojan muotoisen/ vaatetetun pitkällä hamella/ ja wyötetyn rinnoilta/ cullaisella vyöllä.

1:15 Mutta hänen päänsä ja hiuxens olit walkiat/ nijncuin walkiat willat/ ja nijncuin lumi.

1:16 Ja hänen silmänsä nijncuin tulen leimaus/ ja hänen jalcans nijncuin cuuma waski/ joca pädzis hehcu. Ja hänen äänensä oli nijncuin wäkewän weden cuohina.

1:17 Ja seidzemen Tähte olit hänen oikiasa kädesänsä. Ja hänen suustans uloskäwi caxiteräinen miecka/ ja hänen caswons paistit/ nijncuin kircas Auringo.

1:18 JA cuin minä hänen

näin, kaaduin minä kuin kuolleena hänen jalkojensa juureen. Ja hän pani oikean kätensä minun päälleni sanoen: "Älä pelkää! Minä olen ensimmäinen ja viimeinen,

1:18 ja minä elän; ja minä olin kuollut, ja katso, minä elän aina ja iankaikkisesti, ja minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.

1:19 Kirjoita siis, mitä olet nähnyt ja mikä nyt on ja mitä tämän jälkeen on tapahtuva.

1:20 Niiden seitsemän tähden salaisuus, jotka näit minun oikeassa kädessäni, ja niiden seitsemän kultaisen lampunjalan salaisuus on tämä: ne seitsemän tähteä ovat niiden seitsemän seurakunnan enkelit, ja ne seitsemän lampunjalkaa ovat ne seitsemän seurakuntaa."

Ilmestys 2 LUKU

2:1 "Efeson seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo hän, joka pitää niitä seitsemää tähteä oikeassa kädessään, hän, joka käyskelee niiden

minä hänen jalkainsa eteen niinkuin kuollut, ja hän pani oikian kätensä minun päälleni ja sanoi minulle: älä pelkää, minä olen ensimmäinen ja viimeinen,

1:18 Ja elävä, ja olin kuollut, ja katso, minä olen elävä iankaikkisesta iankaikkiseen, amen! Ja minulla on helvetin ja kuoleman avaimet.

1:19 Kirjoita, mitäs nähnyt olet, mitä nyt on, ja mitä tästälähin tapahtuva on;

1:20 Se salaisuus niistä seitsemästä tähdestä, jotka sinä minun oikiassa kädessäni nähnyt olet, ja seitsemän kultaista kynttiläjalkaa. Ne seitsemän tähteä ovat seitsemän seurakunnan enkelit: ja ne seitsemän kynttiläjalkaa, jotka sinä nähnyt olet, ovat seitsemän seurakuntaa.

2 LUKU

2:1 Kirjoita Epheson seurakunnan enkelille: näitä sanoo se, joka seitsemän tähteä pitää oikiassa kädessänsä, joka käy seitsemän

näin/ langeisin minä hänen jalcains eteen/ nijncuin cuollut. Ja hän pani oikian kätens minun päälleni/ ja sanoi minulle:

1:19 Älä pelkä/ minä olen ensimmäinen ja viimeinen/

ja elävä. Minä olin cuollut/ ja cadzo/ minä elän ijancaickisest ijancaickiseen/ ja minulla on Helwetin ja cuoleman awaimet.

Kirjoita mitäs nähnyt olet/ mitä nyt on/ ja mitä tästälähin tapahtuva on.

1:20 Se salaisuus nijstä seidzemestä Tähdest/ cuins minun oikiasa kädessäni nähnyt olet/ ja ne seidzemen cullaista kyntiläjalca.

1:21 Ne seidzemen Tähte/ owat nijden seidzemen Seuracundain Engelit/ ja ne seidzemen kyntiläjalca cuins nähnyt olet/ owat seidzemen Seuracunda.

II. Lucu .

2:1 JA kirjoita Epheson Seuracunnan Engelille: Näitä sano se joca nijtä seidzemettä Tähte pitä oikiasa kedesäns/ joca käy seidzemen cullaisen

seitsemän kultaisen lampunjalan keskellä:

2:2 Minä tiedän sinun tekosi ja vaivannäkösi ja kärsivällisyytesi, ja ettet voi pahoja sietää; sinä olet koetellut niitä, jotka sanovat itseänsä apostoleiksi, eivätkä ole, ja olet havainnut heidät valhettelihoiksi;

2:3 ja sinulla on kärsivällisyyttä, ja paljon sinä olet saanut kantaa minun nimeni tähden, etkä ole uupunut.

2:4 Mutta se minulla on sinua vastaan, että olet hyljännyt ensimmäisen rakkautesi.

2:5 Muista siis, mistä olet langennut, ja tee parannus, ja tee niitä ensimmäisiä tekoja; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi ja työnnän sinun lampunjalkasi pois paikaltaan, ellet tee parannusta.

2:6 Mutta se sinulla on, että sinä vihaat nikolaiittain tekoja, joita myös minä vihaan.

2:7 Jolla on korva, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sen, joka voittaa, minä annan syödä elämän puusta, joka on Jumalan paratiisissa.'

kultaisen kynttiläjalan keskellä:

2:2 Minä tiedän sinun työs ja tekos ja sinun kärsivällisyytes, ettet sinä voi kärsiä pahoja: sinä olet niitä jo kiusannut, jotka itsensä apostoleiksi sanovat ja ei ole, ja löysit heidät valehtelioiksi.

2:3 Ja sinä kannoit ja kärsit, ja minun nimeni tähden sinä työtä teit ja et väsynyt.

2:4 Mutta minulla on sinua vastaan, että sinä sinun ensimmäisen rakkautes annoit ylö.

2:5 Muista siis, kusta lankesit pois, ja tee parannus, ja tee niitä ensimmäisiä töitä; vaan jos ei, niin minä tulen sinulle pian ja syöksen kynttiläjalkas pois sialtansa, ellet sinä tee parannusta.

2:6 Mutta se sinulla on, että vihaat Nikolailaisten töitä, joita minäkin vihaan.

2:7 Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sen, joka voittaa, annan minä elämän puusta syödä, joka keskellä Jumalan paradisia on.

kynttiläjalan keskellä:

2:2 Minä tiedän sinun työs ja tecos/ ja sinun kärsimises/ ettet sinä woi kärsiä pahoja/ sinä olet niytä jo kiusannut/ jotca heidäns Apostolixi sanowat/ ja ei cuitengan ole/ ja löysit heidän walehteliaxi.

2:3 Ja sinä cannoit ja kärseit/ ja minun Nimeni tähden sinä työtä teit ja et wäsinyt.

2:4 Mutta minulla on sinua wastan/ että sinä sen sinun ensimmäisen rackaudes ylöannoit.

2:5 Muista siis custas poislangeisit/ ja tee parannus/ ja tee niytä ensimmäisiä töitä. Jos muutoin/ nijn minä tulen pian/ ja poissyöxän sinun kynttiläjalcas sialdans/ ellet sinä tee parannusta.

2:6 Mutta se sinulla on/ että wihaisit Nicolaiterein töitä/ joita minäkin wihan.

2:7 Jolla corwa on/ hän cuulcan/ mitä Hengi Seuracunnille sano. Woittajalle annan minä eläwän puusta syödä/ cuin keskellä Jumalan Paradisia on.

2:8 Ja Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo ensimmäinen ja viimeinen, joka kuoli ja virkosi elämään:

2:9 Minä tiedän sinun ahdistuksesi ja köyhyytesi - sinä olet kuitenkin rikas - ja mitä pilkkaa sinä kärsit niiltä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan ovat saatanan synagooga.

2:10 Älä pelkää sitä, mitä tulet kärsimään. Katso, perkele on heittävä muutamia teistä vankeuteen, että teidät pantaisiin koetukselle, ja teidän on oltava ahdistuksessa kymmenen päivää. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle elämän kruunun.

2:11 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sitä, joka voittaa, ei toinen kuolema vahingoita.'

2:12 Ja Pergamon seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo hän, jolla on se kaksiteräinen, terävä miekka:

2:13 Minä tiedän, missä sinä asut: siellä, missä saatanan valtaistuini on;

2:8 Ja Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo ensimmäinen ja viimeinen, joka oli kuollut ja elää:

2:9 Minä tiedän sinun tekos ja vaivas ja köyhyytesi, (mutta sinä olet rikas,) ja niiden pilkan, jotka itsensä Juudalaisiksi sanovat ja ei olekaan, vaan ovat saatanan joukko.

2:10 Älä sinä ensinkään pelkää, mitä sinun kärsimän pitää. Katso, perkele on muutamia teistä heittävä vankiuteen, kiusattaa; ja teillä pitää oleman vaiva kymmenen päivää. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä sinulle elämän kruunun annan.

2:11 Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo: Joka voittaa, ei se toiselta kuolemalta vahingoiteta.

2:12 Ja Pergamon seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo se, jolla on kaksiteräinen terävä miekka:

2:13 Minä tiedän sinun tekos, ja kussas asut, kussa saatanan istuin on: ja sinä pidät minun

2:8 JA Smyrnan Seuracunnan Engelille kirjoita: Näitä sano ensimmäinen ja viimeinen/ joka oli cuollut/ ja on eläwäxi tullut:

2:9 Minä tiedän sinun tecos ja waiwas ja köyhüdes (mutta sinä olet ricas) ja niiden pilcan/ jotca heidän Judalaisixi sanowat/ ja ei oleckan/ waan owat Satanan joucko.

2:10 Älä sinä niitä ensingän pelkä/ cuin sinun kärsimän pitä. Cadzo/ Perkele on muutamita teistä heittäwä fangiuteen/ kiusatta/ ja waiwatta kymmenen päiwä. Ole uscollinen cuoleman asti/ nijn minä sinulle elämän Cruunun annan.

2:11 Jolla corwa on/ hän cuulcan mitä Hengi Seuracunnille sano. Joca woitta/ ei se toiselda cuolemalda wahingoita.

2:12 JA Pergamenon Seuracunnan Engelille kirjoita: Näitä sano se/ jolla on se caxiteräinen teräwä miecka:

2:13 Minä tiedän sinun tecos ja cusas asut/ ja cusa Satanan istuin on/

ja sinä pidät minun nimestäni kiinni etkä ole kieltänyt minun uskoani niinäkään päivinä, jolloin Antipas, minun todistajani, minun uskolliseni, tapettiin teidän luonanne, siellä, missä saatana asuu.

2:14 Mutta minulla on vähän sinua vastaan: sinulla on siellä niitä, jotka pitävät kiinni Bileamin opista, hänen, joka opetti Baalakia virittämään Israelin lapsille sen viettelyksen, että söisivät epäjumalille uhrattua ja haureutta harjoittaisivat.

2:15 Niin on myös sinulla niitä, jotka samoin pitävät kiinni nikolaiittain opista.

2:16 Tee siis parannus; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi pian ja sodin heitä vastaan suuni miekalla.

2:17 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sille, joka voittaa, minä annan salattua mannaa ja annan hänelle valkoisen kiven ja siihen kiveen kirjoitetun uuden nimen, jota ei tiedä kukaan muu kuin sen saaja.'

nimeni ja et kieltänyt minun uskoani niinäkään päivinä, joina Antipas, minun uskollinen todistajani, teidän tykönänne tapettu on, kussa saatana asuu.

2:14 Mutta minulla on vähä sinua vastaan: että sinulla siellä on niitä, jotka Balaamin oppia pitävät, joka opetti Balakin antamaan pahennusta Israelin lasten edessä, epäjumalten uhria syödä ja salavuoteudessa maata.

2:15 Niin myös sinulla on niitä, jotka Nikolailaisten oppia pitävät, jota minä vihaan.

2:16 Tee parannus; vaan jos ei, niin minä tulen sinulle pian, ja tappelen heidän kanssansa minun suuni miekalla.

2:17 Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo: sen, joka voittaa, annan minä syödä siitä salatusta mannasta, ja tahdon hänelle hyvän todistuksen antaa, ja sillä todistuksella uuden kirjoitetun nimen, jota ei yksikään tiedä, vaan se, joka sen saa.

ja sinä pidät minun Nimeni/ ja et kieltänyt minun uskoani/ ja minun päiwinäni on Antipas/ minun uscollinen Todistajan/ teidän tykönän tapettu/ cusa Satanas asu.

2:14 Mutta minulla on vähä sinua wastian: että sinulla siellä on niijtä jotca Balaamin oppia pitävät/ joca Balachin cautta pahennusta opetti andaman/ Israelin lasten epäjumalden uhria syödä/ ja salawuoteudes maata.

2:15 Nijn myös sinulla on niijtä jotca Nicolaiterein oppia pitävät/ jota minä wihan.

2:16 Tee parannus/ muutoin minä tulen pian/ ja tappelen heidän cansans minun suuni miecalla.

2:17 Jolla corwa on/ hän cuulcan mitä Hengi Seuracunnille sano. Woittajan annan minä syödä sijtä salatusta Mannasta/ ja tahdon hänelle hywän todistuxen anda/ ja sillä todistuxella uden kirjoitetun Nimen/ jota ei yxikän tiedä/

2:18 Ja Tyatiran seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo Jumalan Poika, jolla on silmät niinkuin tulen liekki ja jonka jalat ovat niinkuin kiiltävä vaski:

2:19 Minä tiedän sinun tekosi ja rakkautesi ja uskosi ja palveluksesi ja kärsivällisyytesi ja että sinun viimeiset tekosi ovat useammat kuin ensimmäiset.

2:20 Mutta se minulla on sinua vastaan, että sinä suvaitset tuota naista, lisebeliä, joka sanoo itseään profeetaksi ja opettaa ja eksyttää minun palvelijoitani harjoittamaan haureutta ja syömään epäjumalille uhrattua.

2:21 Ja minä olen antanut hänelle aikaa parannuksen tekoon, mutta hän ei tahdo parannusta tehdä eikä luopua haureudestaan.

2:22 Katso, minä syökseen hänet tautivuoteeseen, ja ne, jotka hänen kanssaan tekevät huorin, minä syökseen suureen ahdistukseen, jos eivät tee parannusta ja luovu hänen teoistansa;

2:18 Ja Tyatiran seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo Jumalan Poika, jonka silmät ovat niinkuin tulen liekki ja hänen jalkansa valantovasken kaltaiset:

2:19 Minä tiedän sinun tekosi ja rakkautesi, ja palveluksesi ja uskosi, ja sinun kärsivällisyytesi ja sinun tekosi, ja ne viimeiset usiammat kuin ensimmäiset.

2:20 Vaan minulla on vähä sinua vastaan, että sallit sen vaimon Jesabelin, joka itsensä prophetaksi sanoo, opettavan ja minun palvelioitani viettelevän, salavuoteudessa makaavan ja epäjumalain uhria syövän.

2:21 Ja minä annoin hänelle ajan parannusta tehdä salavuoteudestansa, mutta ei hän tehnytkään.

2:22 Katso, minä panen hänen vuoteesen ja ne, jotka hänen kanssansa huorin tekevät, suureen vaivaan, ellei he tee parannusta töistänsä.

waan se joca sen saa.

2:18 JA sille Thyatiran Seuracunnan Engelille kirjoita: Näitä sano se Jumalan Poica/ jonga silmät owat nijncuin tulen leimaus/ ja hänen jalcans nijncuin cuuma waski.

2:19 Minä tiedän sinun tecosi/ ja rackaudes/ ja palweluxes/ ja uscos/ ja sinun kärsimises ja sinun tecos. Ja ne wijmeiset owat usiammat cuin ensimmäiset/

2:20 Waan minulla on vähä sinua wastan/ että sallit sitä waimo Jesabeli/ joca hänens Prophetissaxi sano/ opettawan/ ja minun palwelioitani wiettelewän/ salawuoteudes macawan/ ja epäjumalain uhria syöwän.

2:21 Ja minä annoin hänelle ajan parannusta tehdä hänen salawuoteudestans/ mutta ei hän tehnytkän.

2:22 Cadzo/ minä panen hänen wuotesen/ ja ne jotca hänen cansans huorin tekewät/ pitä suuremban waiwaan tuleman/ ellei he tee parannusta heidän töistäns/

<p>2:23 ja hänen lapsensa minä tappamalla tapan, ja kaikki seurakunnat saavat tuntea, että minä olen se, joka tutkin munaskuut ja sydämet; ja minä annan teille kullekin tekojenne mukaan.</p>	<p>2:23 Ja hänen lapsensa minä tapan kuolemalla. Ja jokaisen seurakunnan pitää tietämän, että minä olen se, joka munaskuut ja sydämet tutkin, ja annan kullekin teistä teidän työnne jälkeen.</p>	<p>ja hänen lapsens minä tapan cuolemalla. 2:23 Ja jocaidzen Seuracunnan pitää tietämän/ että minä munascuut ja sydämet tutkin. Ja minä annan cullekin teistä/ oman työns jälkeen.</p>
<p>2:24 Mutta teille muille Tyatirassa oleville, kaikille, joilla ei ole tätä oppia, teille, jotka ette ole tulleet tuntemaan, niinkuin ne sanovat, saatanan syvyiksiä, minä sanon: en minä pane teidän päällemme muuta kuormaa;</p>	<p>2:24 Mutta teille minä sanon ja muille, jotka Tyatirassa olette, joilla ei tämä oppi ole ja jotka ei saatanan syvyyttä tunteneet, niinkuin he sanovat: en minä laske teidän päällemme muuta kuormaa;</p>	<p>2:24 Mutta teille minä sanon ja muille jotca Thyatiras oletta/ joilla ei tämä oppi ole/ ja jotca ei Satanan sywyttä tundenet (nijncuin he sanowat) en minä laske teidän päällemme muuta cuorma.</p>
<p>2:25 pitäkää vain, mitä teillä on, siihen asti kuin minä tulen.</p>	<p>2:25 Kuitenkin se, mikä teillä on, pitäkää siihenasti kuin minä tulen,</p>	<p>2:25 Cuitengin se cuin teillä on/ pitäkät sijhen asti cuin minä tulen.</p>
<p>2:26 Ja joka voittaa ja loppuun asti ottaa minun teoistani vaarin, sille minä annan vallan hallita pakanoita,</p>	<p>2:26 Ja joka voittaa ja minun tekoni hamaan loppuun asti pitää, sille minä annan voiman pakanain ylitse,</p>	<p>2:26 Ja joca woitta ja minun teconi haman loppun asti pitä/ sille minä annan woiman pacanoitten päälle/</p>
<p>2:27 ja hän on kaitseva heitä rautaisella valtikalla, niinkuin saviastiat heidät särjetään - niinkuin minäkin sen vallan Isältäni sain -</p>	<p>2:27 Ja hänen pitää heitä rautaisella vitsalla hallitseman ja niinkuin saventalajan astioita heitä särkemän, niinkuin minäkin Isältäni sain;</p>	<p>2:27 Ja hänen pitä heitä rautaisella widzalla hallidzeman/ ja nijncuin Sawentalajan astioita heitä särkemän: 2:28 Nijncuin minäkin Isäldäni sain/</p>
<p>2:28 ja minä annan hänelle kointähden.</p>	<p>2:28 Ja annan hänelle kointähden.</p>	<p>ja annan hänelle Cointähden.</p>
<p>2:29 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo."</p>	<p>2:29 Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo.</p>	<p>2:29 Jolla corwa on/ hän cuulcan mitä Hengi Seuracunnille sano.</p>

Ilmestys 3 LUKU

3:1 "Ja Sardeen seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo hän, jolla on ne Jumalan seitsemän henkeä ja ne seitsemän tähteä: Minä tiedän sinun tekosi: sinulla on se nimi, että elät, mutta sinä olet kuollut.

3:2 Heräjä valvomaan ja vahvista jäljellejääneitä, niitä, jotka ovat olleet kuolemaisillaan; sillä minä en ole havainnut sinun tekojasi täydellisiksi Jumalani edessä.

3:3 Muista siis, mitä olet saanut ja kuullut, ja ota siitä vaari ja tee parannus. Jos et valvo, niin minä tulen kuin varas, etkä sinä tiedä, millä hetkellä minä sinun päällesi tulen.

3:4 Kuitenkin on sinulla Sardeessa muutamia harvoja nimiä, jotka eivät ole tahranneet vaatteitaan, ja he saavat käyskennellä minun kanssani valkeissa vaatteissa, sillä he ovat siihen arvolliset.

3:5 Joka voittaa, se näin

3 LUKU

3:1 Ja kirjoita Sardin seurakunnan enkelille: näitä sanoo se, jolla ne seitsemän Jumalan henkeä ja ne seitsemän tähteä ovat: minä tiedän sinun tekos; sillä sinulla on nimi että elät, ja olet kuollut.

3:2 Ole valpas ja vahvista niitä muita, jotka kuolemallansa ovat; sillä en minä löytänyt sinun tekojasi täydellisiksi Jumalan edessä.

3:3 Niin ajattele siis, kuinka sinä saanut ja kuullut olet, ja pidä se, ja tee parannus. Ellet sinä siis valvo, niin minä tulen sinun päälles niinkuin varas, ja et sinä tiedä, millä hetkellä minä sinun päälles tulen.

3:4 Sinulla on myös muutamia nimet Sardissa, jotka ei ole vaatteitansa saastuttaneet: niiden pitää minun kanssani valkeissa vaatteissa vaeltaman; sillä he ovat mahdolliset.

3:5 Joka voittaa, se pitää valkeilla vaatteilla

III. Lucu .

3:1 JA kirjoita Sardin Seuracunnan Engelille: Näitä sano se jolla ne seidzemen Jumalan Henge/ ja ne seidzemen Tähte owat: Minä tiedän sinun tecos: sillä sinulla on nimi/ että elät ja olet cuollut.

3:2 Ole walpas ja wahwista niitä muita jotca cuolemallans owat. Sillä en minä löynnyt sinun tecojas täydellisexi Jumalan edes.

3:3 Nijn ajattele sijs cuingas saanut ja cuullut olet/ ja pidä se/ ja tee parannus. Ettet sinä sijs walwo/ nijn minä tulen sinun päälles nijncuin wargas/ ja et sinä tiedä millä hetkellä minä sinun päälles tulen.

3:4 Sinulla on myös muutamia nimet Sardis/ jotca ei ole heidän waatteitans hieronet/ nijden pitä minun cansani walkeis waatteis waeldaman: sillä he owat sen ansainnet.

3:5 Joca woitta/ se pitä

puetaan valkeihin
vaatteisiin, enkä minä
pyyhi pois hänen
nimeänsä elämän kirjasta,
ja minä olen tunnustava
hänen nimensä Isäni
edessä ja hänen
enkeliensä edessä.

3:6 Jolla on korva, se
kuulkoon, mitä Henki
seurakunnille sanoo.'

3:7 Ja Filadelfian
seurakunnan enkelille
kirjoita: 'Näin sanoo
Pyhä, Totinen, jolla on
Daavidin avain, hän, joka
avaa, eikä kukaan sulje,
ja joka sulkee, eikä
kukaan avaa:

3:8 Minä tiedän sinun
tekosi. Katso, minä olen
avannut sinun eteesi
oven, eikä kukaan voi
sitä sulkea; sillä tosin on
sinun voimasi vähäinen,
mutta sinä olet ottanut
vaarin minun sanastani
etkä ole minun nimeäni
kieltänyt.

3:9 Katso, minä annan
sinulle saatanan
synagoogasta niitä, jotka
sanovat olevansa
juutalaisia, eivätkä ole,
vaan valhettelevat; katso,
minä olen saattava
heidät siihen, että he
tulevat ja kumartuvat
sinun jalkojesi eteen ja
ymmärtävät, että minä

puetettaman, ja en minä
pyyhi hänen nimeänsä
elämän kirjasta, ja minä
tahdon tunnustaa hänen
nimensä minun Isäni
edessä ja hänen
enkeleinsä edessä.

3:6 Jolla korva on, se
kuulkaan, mitä Henki
seurakunnille sanoo.

3:7 Ja Philadelphian
seurakunnan enkelille
kirjoita: näitä sanoo se
Pyhä, se totinen, jolla on
Davidin avain, joka avaa
ja ei yksikään sulje, joka
sulkee ja ei yksikään
avaa;

3:8 Minä tiedän sinun
tekos: katso, minä
annoin sinun etees
aukian oven, ja ei
yksikään voi sitä sulkea;
sillä sinulla on vähä
voimaa, ja pidät minun
sanani, etkä minun
nimeäni kieltänyt.

3:9 Katso, minä annan
sinulle saatanan
joukosta ne, jotka
itsensä Juudalaisiksi
sanovat, ja ei olekaan,
vaan he valehtelevat.
Katso, minä tahdon
vaatia heitä siihen, että
heidän pitää tuleman ja
kumartaman sinun
jalkais edessä, ja heidän
pitää tietämän, että

myös nijn walkeilla
waatteilla puettettaman/
ja en minä pyhi hänen
nimiäns elämän Kirjasta/
ja minä tahdon tunnusta
hänen nimens minun
Isäni edes/ ja hänen
Engeleins edes.

3:6 Jolla corwa on/ hän
cuulcan mitä Hengi
Seuracunnille sano.

3:7 JA Philadelphian
Seuracunnan Engelille
kirjoita: Näitä sano se
Pyhä/ se totinen/ jolla
on Dawidin awain/ joca
awa ja ei yxikän sulje/
joca sulke ja ei yxikän
awaja.

3:8 Minä tiedän sinun
tecos/ cadzo/ minä
annoin sinun etees
aukian owen/ ja ei
yxikän woi sitä sulke:
sillä sinulla on vähä
woima/ ja minun sanani
pitänyt olet/ etkä minun
Nimeni kieldänyt.

3:9 Cadzo/ minä annan
sinulle Satanan joucosta/
ne jotca heidäns
Judalaisixi sanowat/ ja ei
oleckan/ waan he
walehtelewat. Cadzo/
minä tahdon waatia heitä
sijhen/ että heidän pitä
tuleman ja cumartaman
sinun jalcais edes/ ja
heidän pitä tietämän/

<p>sinua rakastan. 3:10 Koska sinä olet ottanut minun kärsivällisyyteni sanasta vaarin, niin minä myös otan sinusta vaarin ja pelastan sinut koetuksen hetkestä, joka on tuleva yli koko maanpiirin koettelemaan niitä, jotka maan päällä asuvat.</p>	<p>minä sinua rakastin. 3:10 Ettäs pidit minun kärsivällisyyteni sanat, niin minä tahdon sinun varjella kiusauksen hetkestä, joka koko maan piirin päälle tuleva on, niitä kiusaamaan, jotka maan päällä asuvat.</p>	<p>että minä sinua racastin. 3:10 Ettäs pidit minun kärsimiseni sanat/ tahdon minä myös sinun pitä kiusauxen hetkestä/ joca caiken mailman pijrin päälle tulewa on/ nijtä kiusaman/ jotca maan päällä asuwat.</p>
<p>3:11 Minä tulen pian; pidä, mitä sinulla on, ettei kukaan ottaisi sinun kruunuasi.</p>	<p>3:11 Katso, minä tulen pian: pidä mitä sinulla on, ettei kenkään sinun kruunuas ottaisi.</p>	<p>3:11 Cadzo/ minä tulen pian/ pidä mitä sinulla on/ ettei kengän sinun Cruunuas ota.</p>
<p>3:12 Joka voittaa, sen minä teen pylvääksi Jumalani temppeliin, eikä hän koskaan enää lähde sieltä ulos, ja minä kirjoitan häneen Jumalani nimen ja Jumalani kaupungin nimen, sen uuden Jerusalemin, joka laskeutuu alas taivaasta minun Jumalani tyköä, ja oman uuden nimeni.</p>	<p>3:12 Joka voittaa, hänen minä teen patsaaksi minun Jumalani templissä, ja ei hänen pidä silleen sieltä lähtemän ulos, ja tahdon kirjoittaa hänen päällensä minun Jumalani nimen ja minun kaupunkini, uuden Jerusalemin nimen, joka taivaasta minun Jumalaltani tuli alas, ja minun uuden nimeni.</p>	<p>3:12 Joca voitta/ hänen minä teen padzaxi minun Jumalani Templisä/ ja ei hänen pidä sillen siellä uloslähtemän. Ja tahdon kirjoitta häneen minun Jumalani Nimen/ ja sen uden Jerusalemin Nimen/ sen minun Jumalani Caupungin/ joca Taiwast minun Jumalaldani alastuli/ ja minun uden Nimeni.</p>
<p>3:13 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.'</p>	<p>3:13 Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo.</p>	<p>3:13 Jolla corwa on/ hän cuulcan mitä Hengi Seuracunnille sano.</p>
<p>3:14 Ja Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo Amen, se uskollinen ja totinen todistaja, Jumalan luomakunnan alku:</p>	<p>3:14 Ja Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo Amen, uskollinen ja totinen todistaja, Jumalan luontokappalten alku:</p>	<p>3:14 JA Laodicean Seuracunnan Engelille kirjoita: Nijtä sano/ Amen/ se uscollinen ja totinen Todistaja/ se Jumalan luondocappalden alcu.</p>
<p>3:15 Minä tiedän sinun tekosi: sinä et ole kylmä</p>	<p>3:15 Minä tiedän sinun tekos, ettet sinä kylmä</p>	<p>3:15 Minä tiedän sinun tecos/ ettet sinä kylmä</p>

etkä palava; oi, jospa olisit kylmä tai palava!

3:16 Mutta nyt, koska olet penseä, etkä ole palava etkä kylmä, olen minä oksentava sinut suustani ulos.

3:17 Sillä sinä sanot: Minä olen rikas, minä olen rikastunut enkä mitään tarvitse; etkä tiedä, että juuri sinä olet viheliäinen ja kurja ja köyhä ja sokea ja alaston.

3:18 Minä neuvon sinua ostamaan minulta kultaa, tulella puhdistettua, että rikastuisit, ja valkeat vaatteet, että niihin pukeutuisit eikä alastomuutesi häpeä näkyisi, ja silmävoidetta voidellaksesi silmäsi, että näkisit.

3:19 Kaikkia niitä, joita minä pidän rakkaina, minä nuhtelen ja kuritan; ahkeroitse siis ja tee parannus.

3:20 Katso, minä seison ovella ja kolkutan; jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen tykönsä sisälle ja aterioitsen hänen kanssaan, ja hän minun kanssani.

etkä palava ole: oi jospa kylmä taikka palava olisit!

3:16 Sentähden ettäs penssiä olet, ja et kylmä etkä palava, rupean minä sinua minun suustani oksentamaan ulos.

3:17 Ettäs sanot: minä olen rikas, minä olen rikastunut ja en minä mitään tarvitse; ja et tiedä, ettäs viheliäinen ja raadollinen olet, köyhä, sokia ja alaston.

3:18 Minä neuvon sinua minulta ostamaan kultaa tulella selitettyä, ettäs rikastuisit, ja valkiat vaatteet, joillas sinus pukisit, ettei sinun alastomuutes häpy näkyisi, ja voitele silmäs silmäin voiteella, ettäs näkisit.

3:19 Joita minä rakastan, niitä minä myös nuhtelen ja kuritan; niin ole siis ahkera ja tee parannus.

3:20 Katso, minä seison ovesa ja kolkutan: jos joku minun ääneni kuulee ja avaa oven, sen tykö minä tahdon mennä sisälle, ja pitää ehtoollista hänen kanssansa ja hän minun kanssani.

etkä lämmin ole/ joscas kylmä taikka lämmin olisit.

3:16 Mutta ettäs penssiä olet/ ja et kylmä etkä lämmin/ rupean minä sinua minun suustani ulosoxendamana.

3:17 Ettäs sanot: Minä olen ricas/ minä olen ricastunut/ ja en minä mitän tarwidze/ mutta etpäs tiedä ettäs culkia ja radollinen olet/ köyhä/ sokia/ ja alaston.

3:18 Minä neuvon sinua minuldani ostaman Culda tulella selitettyä/ ettäs ricastuisit/ ja walkiat waattet/ joillas sinus pukisit/ ettei sinun alastomudes häpy näkyis/ ja voitele silmäs silmänwoitella/ ettäs näkisit.

3:19 Joita minä racastan/ niitä minä myös nuhtelen ja rangaisen. Nijn ole sijs ahkera/ ja tee parannus.

3:20 Cadzo/ minä seison owesa/ ja colcutan/ jos jocu minun äneni cuule/ ja awa owen/ sen tygö minä sisällemenen/ hänen cansans ehtolista pitämän/ ja hän minun cansani.

3:21 Joka voittaa, sen minä annan istua kanssani valtaistuimellani, niinkuin minäkin olen voittanut ja istunut Isäni kanssa hänen valtaistuimellensa.

3:22 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo."

Ilmestys 4 LUKU

4:1 Sen jälkeen minä näin, ja katso: taivaassa oli ovi avoinna, ja ensimmäinen ääni, jonka minä olin kuullut ikäänkuin pasunan puhuvan minulle, sanoi: "Nouse ylös tänne, niin minä näytän sinulle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva."

4:2 Ja kohta minä olin hengessä. Ja katso, taivaassa oli valtaistuin, ja valtaistuimella oli istuja.

4:3 Ja istuja oli näöltänsä jaspis- ja sardionkiven kaltainen; ja valtaistuimen ympärillä oli taivaankaari, näöltänsä smaragdin kaltainen.

4:4 Ja valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentä neljä

3:21 Joka voittaa, sen minä annan istua minun kanssani minun istuimellani, niinkuin minäkin voitin ja olen minun isäni kanssa hänen istuimellansa istunut.

3:22 Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo.

4 LUKU

4:1 Sitte näin minä, ja katso, ovi avattiin taivaassa, ja ensimmäinen ääni, jonka minä kuulin niinkuin basunan puhuvan minun kanssani, sanoen: astu tänne ylös, ja minä osoitan sinulle, mitä tästälähin tapahtuva on.

4:2 Ja kohta minä olin hengessä, ja katso, istuin oli pantu taivaasen, ja istuimella oli (yksi) istuva.

4:3 Ja se, joka istui, oli näkyänsä kiven jaspiksen ja sardin kaltainen, ja taivaan kaari istuimen ympäri näkyänsä smaragdin kaltainen.

4:4 Ja sen istuimen ympärillä oli neljäkolmattakymmentä istuinta, ja niillä

3:21 Joca voitta/ sen minä annan istua minun cansani minun istuimellani/ nijncuin minäkin voitin ja olen minun Isäni cansa hänen istuimellans istunut/ olla corwa on/ hän cuulcan mitä Hengi Seuracunnille sano.

IV. Lucu .

4:1 Sljtte näin minä/ ja cadzo/ yxi owi awattin Taiwas/ ja se ensimmäinen äni/ jonga minä cuulin minun cansani puhuvan nijncuin Basunan/ sanoi: astu tänne ylös ja minä osotan sinulle mitä tästälähin tapahtuva on.

4:2 Ja cohta minä olin Hengesä/ ja cadzo/ yxi istuin oli pandu Taiwasen/ ja istuimella oli yxi istuva.

4:3 Ja se joca istui/ oli näkyäns sen kiwen Jaspixen ja Sardin caltainen.

4:4 Ja Taiwan Caari oli hänen istuimens ymbärins/ Smaragdin caltainen.

Ja sen istuimen ymbärillä oli neliäcolmattakymmendä

valtaistuinta, ja niillä
valtaistuimilla istui
kaksikymmentä neljä
vanhinta, puettuina
valkeihin vaatteisiin, ja
heillä oli päässänsä
kultaiset kruunut.

4:5 Ja valtaistuimesta
lähti salamoita ja ääniä
ja ukkosen jylinää; ja
valtaistuimen edessä
paloi seitsemän
tulisoihntua, jotka ovat ne
seitsemän Jumalan
henkeä.

4:6 Ja valtaistuimen
edessä oli ikäänkuin
lasinen meri, kristallin
näköinen; ja valtaistuimen
keskellä ja valtaistuimen
ympärillä oli neljä
olentoa, edestä ja takaa
silmii täynnä.

4:7 Ja ensimmäinen
olento oli leijonan
näköinen, ja toinen
olento nuoren härän
näköinen, ja kolmannella
olennolla oli ikäänkuin
ihmisen kasvot, ja neljäs
olento oli lentävän
kotkan näköinen.

4:8 Ja niillä neljällä
olennolla oli kullakin
kuusi siipeä, ja ne olivat
yltympäri ja sisältä silmiä
täynnä. Ja ne sanoivat
lakkaamatta yötä päivää:
"Pyhä, pyhä, pyhä on
Herra Jumala,

istuimilla näin minä
neljäkolmattakymmentä
vanhinta istuvan,
valkeilla vaatteilla
puetettuna, ja heidän
päässänsä olivat
kultaiset kruunut.

4:5 Ja istuimesta kävivät
ulos leimaukset ja
pitkäiset ja äänet, ja
seitsemän tulista
lampua paloi istuimen
edessä, jotka seitsemän
Jumalan henkeä ovat.

4:6 Ja istuimen edessä
oli niinkuin lasinen meri,
kristallin muotoinen, ja
keskellä istuinta ja
ympäri istuinta neljä
eläintä, edestä ja takaa
silmii täynnänsä.

4:7 Ja ensimmäinen eläin
oli jalopeuran
muotoinen, ja toinen
eläin vasikan muotoinen,
ja kolmannella eläimellä
olivat niinkuin ihmisen
kasvot, ja neljäs eläin
lentäväisen kotkan
muotoinen.

4:8 Ja niillä neljällä
eläimellä oli kullakin
kuusi siipeä ympärillä,
ja he olivat sisältä silmiä
täynnänsä; ja ei heillä
ollut lepoa päivällä eikä
yöllä, ja sanoivat: pyhä,
pyhä, pyhä on Herra
Jumala kaikkivaltias,

istuinda/ joilla istuit
neljäkolmattakymmentä
wanhinda/ walkeilla
waatteilla puetetut/ ja
heidän pääsäns olit
cullaiset Cruunut.

4:5 Ja istuimesta
uloskäwit leimaukset/ ja
Pitkäiset/ ja änet/ ja
seidzemen tulista lampua
paloit istuimen edes/
jotca seidzemen Jumalan
Henge owat.

4:6 Ja istuimen edes oli
nijncuin clasinen meri
Christallin muotoinen/ ja
keskellä istuinda/ ja
ymbärens istuinda olit
neljä eläindä/ edestä ja
taca silmiä täynnäns.

4:7 Ja ensimmäinen eläin
oli Lejonin muotoinen/ ja
toinen eläin oli wasican
muotoinen/ ja
colmannella eläimellä olit
nijncuin ihmisen caswo/
ja neljäs eläin oli
lendäväisen Cotcan
muotoinen.

4:8 Ja nijllä neljällä
eläimellä olit cullakin
cuusi sijiä ymbärillä/ ja
he olit ulcoa ja sisäldä
silmiä täynnäns. Ja ei
heillä ollut lepoa päiwällä
eikä yöllä/ waan sanoit:
Pyhä/ Pyhä/ Pyhä on

Kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka tuleva on."

4:9 Ja niin usein kuin olennot antavat ylistyksen, kunnian ja kiitoksen hänelle, joka valtaistuimella istuu, joka elää aina ja iankaikkisesti,

4:10 lankeavat ne kaksikymmentä neljä vanhinta hänen eteensä, joka valtaistuimella istuu, ja kumartaen rukoilevat häntä, joka elää aina ja iankaikkisesti, ja heittävät kruununsa valtaistuimen eteen sanoen:

4:11 "Sinä, meidän Herramme ja meidän Jumalamme, olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaikki, ja sinun tahdostasi ne ovat olemassa ja ovat luodut."

Ilmestys 5 LUKU

5:1 Ja minä näin valtaistuimella-istuvan oikeassa kädessä kirjakäärön, sisältä ja päältä täyteen kirjoitetun, seitsemällä sinetillä suljetun.

5:2 Ja minä näin

joka oli, ja joka on, ja joka tuleva on.

4:9 Ja kuin ne eläimet antoivat kiitoksen ja kunnian ja siunauksen sille, joka istuimella istui, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen.

4:10 Niin ne neljäkolmattakymmentä vanhinta lankesivat istuimella istuvaisen eteen, ja kumartaen rukoilivat sitä, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen, ja heittivät kruununsa istuimen eteen ja sanoivat:

4:11 Herra! sinä olet mahdollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman; sillä sinä olet kaikki luonut, ja sinun tahdostas he ovat, ja luodut ovat.

5 LUKU

5:1 Ja minä näin istuimella istuvaisen oikeassa kädessä kirjan, sisältä ja ulkoa kirjoitetun, seitsemällä sinetillä lukitun.

5:2 Ja minä näin

HERra Jumala Caickiwaldias/ joka oli/ joka on/ ja joka tulewa on.

4:9 Ja cosca eläimet sitä ylistit/ kijtiti ja cunnioitit/ cuin istuimella istui/ joka elä ijancaickisest ijancaickiseen:

4:10 Nijn ne neljäcolmattakymmendä Wanhinda/ langeisit sen istuimella istuvaisen eteen/ ja cumarsit sitä joka elä ijancaickisest ijancaickiseen: ja heitit heidän Cruununs istuimen eteen/ ja sanoit:

4:11 HERra/ sinä olet mahdollinen ylistyksen/ ja cunnian/ ja woiman saaman: Sillä sinä olet caicki luonut/ ja sinun tahdostas heidän olemisens on/ ja luodut owat.

V. Lucu .

5:1 Ja minä näin istuimella istuvaisen oikeassa kädessä kirjan, sisältä ja ulkoa kirjoitetun/ seidzemellä sinetillä lukitun.

5:2 Ja minä näin

väkevän enkelin, joka suurella äänellä kuulutti: "Kuka on arvollinen avaamaan tämän kirjan ja murtamaan sen sinetit?"

5:3 Eikä kukaan taivaassa eikä maan päällä eikä maan alla voinut avata kirjaa eikä katsoa siihen.

5:4 Ja minä itkin kovin sitä, ettei ketään havaittu arvolliseksi avaamaan kirjaa eikä katsomaan siihen.

5:5 Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: "Älä itke; katso, jalopeura Juudan sukukunnasta, Daavidin juurivesa, on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä."

5:6 Ja minä näin, että valtaistuimen ja niiden neljän olennon ja vanhinten keskellä seisoi Karitsa, ikäänkuin teurastettu; sillä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, jotka ovat ne seitsemän Jumalan henkeä, lähetetyt kaikkeen maailmaan.

5:7 Ja se tuli ja otti kirjan valtaistuimella istuvan oikeasta kädestä.

väkevän enkelin suurella äänellä saarnaavan: kuka on mahdollinen tätä kirjaa avaamaan ja hänen sinettiänsä päästämään?

5:3 Ja ei yksikään voinut, ei taivaassa, eikä maassa, eikä maan alla, kirjaa avata, eikä siihen katsoa.

5:4 Ja minä itkin kovin, ettei yksikään löydetty mahdolliseksi kirjaa avaamaan eikä sitä näkemään.

5:5 Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: älä itke! katso, Jalopeura voitti, joka on Juudan sukukunnasta, Davidin juuri, avaamaan sitä kirjaa ja päästämään sen seitsemää sinettiä.

5:6 Ja minä näin, ja katso, keskellä istuinta, ja neljän eläimen ja vanhimpien keskellä seisoi Karitsa, niinkuin tapettu, jolla oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, jotka ovat seitsemän Jumalan henkeä kaikelle maalle lähetetyt:

5:7 Ja se tuli ja otti kirjan istuimella istuvaisen oikeasta kädestä.

wäkwän Engelin suurella änellä saarnawan: Cuca on mahdollinen tätä Kirja awaman/ ja hänen sinettiäns päästämän?

5:3 Ja ei yxikän woinut/ eikä Taiwasa/ eikä maasa/ eikä maan alla sitä Kirja awata/ ja siihen cadzoa.

5:4 Ja minä itkin cowin/ ettei yxikän löytytty mahdollisexi sitä Kirja awaman/ eikä näkemän.

5:5 Ja yxi nijstä Wanhimmista/ sanoi minulle: älä itke/ cadzo Lejon woitti/ joca Judan sucucunnasta Dawidin juuri on/ awaman sitä Kirja/ ja päästämän sen seidzendä sinettiä.

5:6 Ja minä näin/ ja cadzo/ keskellä istuinda/ ja neljän eläimen/ ja Wanhimmitten keskellä/ seisoi yxi Caridza/ nijncuin se olis tapettu ollut/ jolla oli seidzemen sarwe ja seidzemen silmä/ jotca owat seidzemen Jumalan Henge caikelle maalle lähetetyt.

5:7 Ja se tuli ja otti Kirjan istuimella istuwaisen oikeasta kädestä.

5:8 Ja kun se oli ottanut kirjan, niin ne neljä olentoa ja kaksikymmentä neljä vanhinta lankesivat Karitsan eteen, ja heillä oli kantele kullakin, ja heillä oli kultaiset maljat täynnä suitsutuksia, jotka ovat pyhien rukoukset,

5:9 ja he veisasivat uutta virttä, sanoen: "Sinä olet arvollinen ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinä olet tullut teurastetuksi ja olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanheimoista

5:10 ja tehnyt heidät meidän Jumalallemme kuningaskunnaksi ja papeiksi, ja he tulevat hallitsemaan maan päällä."

5:11 Ja minä näin, ja minä kuulin monien enkelien äänen valtaistuimen ja olentojen ja vanhinten ympäriltä, ja heidän lukunsa oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat,

5:12 ja he sanoivat suurella äänellä: "Karitsa, joka on teurastettu, on

5:8 Ja kuin hän kirjan ottanut oli, lankesivat ne neljä eläintä ja neljäkolmattakymmentä vanhinta Karitsan eteen, ja jokaisella oli kantele ja kultaiset maljat suitsutusta täynnä, jotka ovat pyhain rukoukset,

5:9 Ja veisasivat uutta virttä, sanoen: sinä olet mahdollinen kirjaa ottamaan ja sen sineteitä avaamaan; sillä sinä olet tapettu ja verelläsi meitä Jumalalle lunastit kaikkinaisista sukukunnista, ja kielistä, ja kansoista ja pakanoista,

5:10 Ja olet meidät tehnyt meidän Jumalallemme kuninkaiksi ja papeiksi, ja me saamme vallita maan päällä.

5:11 Ja minä näin ja kuulin monen enkelin äänen istuimen ja eläinten ja vanhimpien ympärillä, ja heidän lukunsa oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta, ja tuhannen kertaa tuhatta,

5:12 Ja sanoivat suurella äänellä: Karitsa, joka tapettu on, on mahdollinen ottamaan

Ja cosca hän Kirjan ottanut oli/ langeisit ne neljä eläindä/ ja neljäkolmattakymmentä Wanhinda Caridzan eteen/ ja jocaidzella oli candeale ja cullaiset maljat makiata hajua täynäns/ jotca pyhäin rucouxet owat:

5:8 Ja weisaisit vttä wirttä/ sanoden: sinä olet mahdollinen Kirja ottaman/ ja sen sinetteitä awaman: sillä sinä olet tapettu/ ja werelläsi meidän lunastit/ caickinaisista Seuracunnista/ ja kielistä/ ja Canssoista/ ja pacanoista:

5:9 Ja sinä olet meidän tehnyt/ meidän Jumalallem Cuningaixi ja Papeixi/ että me maan päällä saamma wallita.

5:10 Ja minä näin ja cuulin monen Engelin änen istuimen ymbärillä/ ja eläinden ymbärillä/ ja Wanhimmitten ymbärillä/ ja heidän lucuns oli monda kerta tuhannen tuhatta.

5:11 Ja sanoit suurella änellä: Caridza/ joca tapettu on/ on

arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väkevyyden ja kunnian ja kirkkauden ja ylistyksen."

5:13 Ja kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja meren päällä, ja kaikkien niissä olevain minä kuulin sanovan: "Hänelle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti!"

5:14 Ja ne neljä olentoa sanoivat: "Amen", ja vanhimmat lanquesivat kasvoilleen ja kumartaen rukoilivat.

Ilmestys 6 LUKU

6:1 Ja minä näin, kuinka Karitsa avasi yhden niistä seitsemästä sinetistä, ja kuulin yhden niistä neljästä olennota sanovan niinkuin ukkosen äänellä: "Tule!"

6:2 Ja minä näin, ja katso: valkea hevonen; ja sen selässä istuvalla oli jousi, ja hänelle annettiin seppele, ja hän lähti voittajana ja voittamaan.

voiman, ja rikkauden, ja viisauden, ja kunnian, ja kiitoksen, ja siunauksen.

5:13 Ja kaikki luontokappaleet, jotka taivaassa ovat, ja maan päällä, ja maan alla, ja meressä, ja kaikki, jotka niissä ovat, kuulin minä sille sanovan, joka istuimella istui, ja Karitsalle: siunaus ja kunnia, ja ylistys ja voima, iankaikkisesta iankaikkiseen.

5:14 Ja ne neljä eläintä sanoivat: amen! Ja ne neljäkolmattakymmentä vanhinta lanquesivat maahan, kumarsivat ja rukoilivat sitä, joka elää iankaikkisesta iankaikkiseen.

6 LUKU

6:1 Ja minä näin, kuin Karitsa ensimmäisen sinetin avasi, ja minä kuulin yhden neljästä eläimestä sanovan, niinkuin pitkäisen jylinän: tule ja katso!

6:2 Ja minä näin, ja katso, valkia orhi; ja se, joka sen päällä istui, piti joutsea, ja hänelle annettiin kruunu, ja hän läksi voittamaan ja

mahdollinen ottaman väkewyden ja rikkauden/ ja wijsauden/ ja woiman/ ja cunnian/ ja ylistyksen ja kijtoxen.

5:12 Ja caicki luondocappalet/ jotca Taiwas owat/ ja maan päällä/ ja maan alla/ ja meresä/ ja caicki cuin nijsä owat/ cuulin minä sille sanowan joca istuimella istui/ ja Caridzalle: Kijtos ja cunnia/ ja ylistys/ ja woima/ ijancaickisest ijancaickiseen.

5:13 Ja ne neljä eläindä sanoit. Amen. Ja ne neljäcolmattakymmendä Wanhinda langeisit maahan/ ja cumarsit sitä eläwätä/ ijancaickisesta ijancaickiseen.

VI. Lucu .

6:1 JA minä näin/ cosca Caridza ensimmäisen sinetin awais: ja minä cuulin yhden nijstä neljästä eläimestä sanowan/ nijncuin Pitkäisen jylinän: tule ja cadzo.

6:2 Ja minä näin/ ja cadzo/ yxi walkia Orhi/ ja se joca sen päällä istui/ piti jousta: ja hänelle annettin Cruunut/ ja hän läxi woittaman/ ja

	saamaan voittoa.	saaman voittoa.
6:3 Ja kun Karitsa avasi toisen sinetin, kuulin minä toisen olennon sanovan: "Tule!"	6:3 Ja kuin hän toisen sinetin avasi, kuulin minä toisen eläimen sanovan: tule ja katso!	6:3 JA cosca hän toisen sinetin awais/ cuulin minä toisen eläimen sanowan: tule ja cadzo.
6:4 Niin lähti toinen hevonen, tulipunainen, ja sen selässä istuvalle annettiin valta ottaa pois rauha maasta, että ihmiset surmaisivat toisiaan; ja hänelle annettiin suuri miekka.	6:4 Ja ruskia orhi meni ulos; ja sille, joka sen päällä istui, annettiin rauha maasta ottaa pois, että heidän piti keskenänsä toinen toisensa tappaman; ja hänelle oli suuri miekka annettu.	6:4 Ja ruskia Orhi ulosmeni/ ja se joca sen päällä istui/ hänen annettin rauha maasta poisotta/ että heidän piti keskenäns toinen toisens tappaman/ ja hänelle oli suuri miecka annettu.
6:5 Ja kun Karitsa avasi kolmannen sinetin, kuulin minä kolmannen olennon sanovan: "Tule!" Ja minä näin, ja katso: musta hevonen; ja sen selässä istuvalla oli kädessään vaaka.	6:5 Ja kuin hän kolmannen sinetin avasi, kuulin minä kolmannen eläimen sanovan: tule ja katso! Ja minä näin, ja katso, musta orhi; ja sillä, joka sen päällä istui, oli vaaka kädessä.	6:5 JA cosca hän kolmannen sinetin awais/ cuulin minä kolmannen eläimen sanowan: tule ja cadzo. Ja minä näin/ ja cadzo/ yxi musta Orhi/ ja sillä joca sen päällä istui/ oli waaca kädes.
6:6 Ja minä kuulin ikäänkuin äänen niiden neljän olennon keskeltä sanovan: "Koiniks-mittanisuja yhden denarin, ja kolme koiniksia ohria yhden denarin! Mutta älä turmele öljyä äläkä viiniä."	6:6 Ja minä kuulin äänen neljän eläimen keskeltä sanovan: mittanisuja yhteen penninkiin ja kolme mittaa ohria yhteen penninkiin, ja älä viinaa eikä öljyä vahingoita.	6:6 Ja minä cuulin änen niiden neljän eläimen keskeldä sanowan: mittanisuja yhten penningijn/ ja colme mitta ohria yhten penningijn: ja älä wijna elickä öljyä wahingoita.
6:7 Ja kun Karitsa avasi neljännen sinetin, kuulin minä neljännen olennon äänen sanovan: "Tule!"	6:7 Ja kuin hän avasi neljännen sinetin, kuulin minä neljännen eläimen äänen sanovan: tule ja katso!	6:7 JA cosca hän awais neljännen sinetin/ cuulin minä neljännen eläimen änen sanowan: tule ja cadzo:
6:8 Ja minä näin, ja katso: hallava hevonen; ja sen selässä istuvan nimi oli Kuolema, ja Tuonela seurasi hänen	6:8 Ja minä näin, ja katso, hiirenkarvainen orhi, ja joka sen päällä istui, sen nimi oli kuolema; ja helvetti	6:8 Ja minä näin/ ja cadzo/ yxi hijrencarwainen Orhi/ ja joca sen päällä istui/ sen nimi oli cuolema/ ja

mukanaan, ja heidän valtaansa annettiin neljäs osa maata, annettiin valta tappa miekalla ja nälällä ja rutolla ja maan petojen kautta.

6:9 Ja kun Karitsa avasi viidennen sinetin, näin minä alttarin alla niiden sielut, jotka olivat surmatut Jumalan sanan tähden ja sen todistuksen tähden, joka heillä oli.

6:10 Ja he huusivat suurella äänellä sanoen: "Kuinka kauaksi sinä, pyhä ja totinen Valtias, siirät tuomiosi ja jätät kostamatta meidän veremme niille, jotka maan päällä asuvat?"

6:11 Ja heille kullekin annettiin pitkä valkoinen vaippa, ja heille sanottiin, että vielä vähän aikaa pysyisivät levollisina, kunnes oli täyttyvä myös heidän kanssapalvelijainsa ja veljiensä luku, joiden tuli joutua tapettaviksi niinkuin hekin.

6:12 Ja minä näin, kuinka Karitsa avasi kuudennen sinetin; ja tuli suuri maanjäristys, ja aurinko meni mustaksi niinkuin karvainen säkkipuku, ja kuu muuttui kokonaan kuin vereksi,

noudatti häntä. Ja hänelle annettiin voima tappa neljättä osaa maan päältä miekalla ja nälällä, ja surmalla ja pedoilla maan päällä.

6:9 Ja kuin hän viidennen sinetin avasi, näin minä alttarin alla niiden sielut, jotka Jumalan sanan tähden tapetut olivat ja sen todistuksen tähden, joka heillä oli.

6:10 Ja he huusivat suurella äänellä sanoen: sinä pyhä ja totinen Herra! kuinka kauvan et sinä tuomitse ja meidän vertamme kosta niille, jotka maan päällä asuvat?

6:11 Ja kullekin heistä annettiin valkia vaate ja sanottiin heille, että heidän piti vielä vähän aikaa lepäämän, siihenasti kuin heidän kanssapalvelijainsa ja veljeinsä luku täytetyksi tulis, jotka piti tapettaman niinkuin hekin.

6:12 Ja minä näin, kuin hän kuudennen sinetin avasi, katso, niin tapahtui suuri maanjäristys, ja aurinko tuli mustaksi niinkuin karvasäkki ja kuu tuli kokonansa niinkuin veri,

Helwetti noudatti händä. Ja hänelle annettin voima tappa neljättä osaa maan päältä/ miecalla ja näljällä/ ja surmalla/ ja pedoilda maan päällä.

6:9 JA cosca hän wijdennen sinetin awais/ näin minä Altarin alla nijden sielut jotca Jumalan sanan tähden tapetut olit: ja sen todistuxen tähden cuin heillä oli.

6:10 Ja he huusit suurella änellä/ sanoden: sinä pyhä ja totinen HERra/ cuinga cauwan et sinä duomidze ja meidän wertamme costa/ nijlle jotca maan päällä asuwat?

6:11 Ja cullekin heistä annettin walkia waate: ja sanottin että heidän piti wielä vähän aica lewämän/ siihenasti cuin heidän weljeins ja cansapalweliains lucu täytetyxi tuli/ jotca myös piti tapettaman nijncuin hekin.

6:12 JA minä näin/ cosca hän cuudennen sinetin awais/ cadzo/ nijn tapahdui suuri maan järistys/ ja Auringo tuli mustaxi nijncuin carwasäcki/ ja Cuu tuli coconans nijncuin weri.

6:13 ja taivaan tähdet putosivat maahan, niinkuin viikunapuu varistaa raakaleensa, kun suuri tuuli sitä pudistaa,

6:13 Ja tähdet putosivat taivaasta maan päälle, niinkuin fikunapuu fikunansa varistaa, kuin hän suurelta tuulelta häälytetään.

6:13 Ja tähdet putoisit Taiwast maan päälle/ niijncuin ficunapuu ficunans warista/ cosca hän suurelda tuulelda häälytetän.

6:14 ja taivas väistyi pois niinkuin kirja, joka kääritään kokoon, ja kaikki vuoret ja saaret siirtyivät sijoiltansa.

6:14 Ja taivas pakeni niinkuin kämärtynyt kirja, ja kaikki vuoret ja luodot siirrettiin sioistansa.

6:14 Ja Taiwas pakeni niijncuin kämärtynyt Kirja/ ja caicki luodot ja vuoret sijrtin sioistans.

6:15 Ja maan kuninkaat ja ylimykset ja sotapäälliköt ja rikkaat ja väkevät ja kaikki orjat ja vapaat kätkeytyivät luoliin ja vuorten rotkoihin

6:15 Ja kuninkaat maan päällä, ja ylimäiset, ja rikkaat, ja päämiehet, ja väkevät, ja kaikki orjat, ja kaikki vapaat kätkevät itsensä luoliin ja vuorten rotkoihin,

6:15 Ja Cuningat maan päällä/ ja ylimmäiset/ ja rickat ja Päämiehet/ ja wäkewät/ ja caicki orjat ja caicki wapat/ kätkit heidäns luolijn ja rotcoihin.

6:16 ja sanoivat vuorille ja kallioille: "Langetkaa meidän päällemme ja kätkekää meidät hänen kasvoiltansa, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsan vihalta!

6:16 Ja sanoivat vuorille ja kukkuloille: langetkaat meidän päällemme ja peittäkää meitä sen kasvoin edestä, joka istuimella istuu, ja Karitsan vihasta.

6:16 Ja sanoit vuorille ja cuckuloille: langetcat meidän päällem/ ja peittäkät meitä sen caswoin edestä joca istuimella istu/ ja Caridzan wihasta:

6:17 Sillä heidän vihansa suuri päivä on tullut, ja kuka voi kestää?"

6:17 Sillä se suuri hänen vihansa päivä on tullut, ja kuka voi pysyä?"

6:17 Sillä hänen suuren wihans päiwä on tullut/ ja cuca woi pysyä?"

Ilmestys 7 LUKU

7:1 Sen jälkeen minä näin neljä enkeliä seisovan maan neljällä kulmalla ja pitävän kiinni maan neljää tuulta, ettei mikään tuuli pääsisi puhaltamaan maan päälle eikä meren päälle eikä yhteenkään puuhun.

7 LUKU

7:1 Ja sitte näin minä neljä enkeliä seisovan neljän maan kulman päällä, ja neljää maan tuulta pitävän, ettei tuuli oisi puhaltanut maan päälle, eikä meren päälle, eikä yhdenkään puun päälle.

VII. Lucu .

7:1 JA sijtte näin minä neljä Engelitä seisowan/ neljän maan culman päällä/ ja neljä maan tuulda pitävän/ ettei tuuli olis puhaldanut maan päälle/ eikä meren päälle/ eikä yhdengän puun päälle.

7:2 Ja minä näin erään muun enkelin kohoavan auringonnoususta, ja hänellä oli elävän Jumalan sinetti, ja hän huusi suurella äänellä niille neljälle enkelille, joille oli annettu valta vahingoittaa maata ja merta,

7:3 ja sanoi: "Älkää vahingoittako maata älkääkään merta, älkää myös puita, ennenkuin me olemme painaneet sinetin Jumalamme palvelijain otsaan."

7:4 Ja minä kuulin sinetillä merkittyjen luvun, sata neljäkymmentä neljä tuhatta merkittyä kaikista Israelin lasten sukukunnista:

7:5 Juudan sukukunnasta kaksitoista tuhatta merkittyä, Ruubenin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Gaadin sukukunnasta kaksitoista tuhatta,

7:6 Asserin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Naftalin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Manassen sukukunnasta kaksitoista tuhatta,

7:2 Ja minä näin toisen enkelin auringon koitosta tulevan ylös jolla oli elävän Jumalan sinetti, ja hän huusi suurella äänellä niille neljälle enkelille, joiden maata ja merta oli annettu vahingoittaa.

7:3 Ja sanoi: älkää maata eikä merta eikä puita vahingoittako siihenasti kuin me merkitsemme meidän Jumalamme palveliat heidän otsissansa.

7:4 Ja minä kuulin, että merkittyin luku oli sata ja neljäviidettäkymmentä tuhatta, jotka kaikkein Israelin lasten sukukunnista merkityt olivat:

7:5 Juudan sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt Rubenin sukukunnasta kaksitoistakymmentätuhatta merkityt, Gadin sukukunnasta kaksitoistakymmentätuhatta merkityt:

7:6 Asserin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Naphtalin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Manassen sukukunnasta

7:2 Ja minä näin toisen Engelin Auringon coitosta ylöstulewan/ jolla oli elävän Jumalan sinetti: ja hän huusi suurella äänellä niille neljälle Engelille/ joiden maata ja merta oli annettu vahingoittaa/

7:3 Ja sanoi: älkät maata eikä merta eikä puita vahingoittaco/ siihenasti cuin me merkidzemmä meidän Jumalamme palweliat heidän odzisans.

7:4 Ja minä cuulin että merkittyin lucu oli sata ja neljä wijdettäkymmendä tuhatta/ jotca caickein Israelin lasten sucucunnista merkityt olit.

7:5 Judan sucucunnasta/ caxitoistakymmendä tuhatta merkityt. Rubenin sucucunnasta/ caxitoistakymmendä tuhatta merkityt. Gadin sucucunnasta/ caxitoistakymmendä tuhatta merkityt.

7:6 Asserin sucucunnasta/ caxitoistakymmendä tuhatta merkityt. Nephtalin sucucunnasta/ caxitoistakymmendä tuhatta merkityt. Manassen sucucunnasta/

	kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt:	caxitoistakymmendä tuhatta merkityt.
7:7 Simeonin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Leevin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Isaskarin sukukunnasta kaksitoista tuhatta,	7:7 Simeonin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Levin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Isaskarin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt:	7:7 Simeonin sucucunnasta/ caxitoistakymmendä tuhatta merkityt. Lewin sucucunnasta/ caxitoistakymmendä tuhatta merkityt. Isascharin sucucunnasta/ caxitoistakymmendä tuhatta merkityt.
7:8 Sebulonin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Joosefin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Benjaminin sukukunnasta kaksitoista tuhatta merkittyä.	7:8 Zebulonin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Josephin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Benjaminen sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt.	7:8 Zabulonin sucucunnasta/ caxitoistakymmendä tuhatta merkityt. Josephin sucucunnasta/ caxitoistakymmendä tuhatta merkityt. Benjaminin sucucunnasta/ caxitoistakymmendä tuhatta merkityt.
7:9 Tämän jälkeen minä näin, ja katso, oli suuri joukko, jota ei kukaan voinut lukea, kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä, ja ne seisoivat valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli palmut käsissään,	7:9 Sen jälkeen näin minä, ja katso, suuri joukko, jota ei yksikään lukea taitanut, kaikista pakanoista, ja sukukunnista, ja kansoista ja kielistä, seisovan istuimen edessä ja Karitsan edessä, valkeilla vaatteilla puetetut, ja palmut heidän käsissäänsä.	7:9 SEn jälken näin minä/ ja cadzo/ suuri joucko/ jota ei yxikän luke tainnut/ caikista pacanoista/ ja sucucunnista/ ja Canssoista ja kielistä/ seisowan istuimen edes/ ja Caridzan edes/ walkeilla waatteilla puetetut/ ja palmut heidän käsisäänsä:
7:10 ja he huusivat suurella äänellä sanoen: "Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka valtaistuimella istuu, ja	7:10 Ja he huusivat suurella äänellä, sanoen: autuus olkoon meidän Jumalallemme, joka istuimella istuu, ja Karitsalle!	7:10 Ja he huusit suurella änellä/ sanoden: Autuus olcon sille joca istuimella istu/ meidän Jumalallen ja Caridzalle.

Karitsalta."

7:11 Ja kaikki enkelit seisoivat piirissä valtaistuimen ja vanhinten ja neljän olennon ympärillä ja lankeivat kasvoilleen valtaistuimen eteen ja kumartaen rukoilivat Jumalaa,

7:12 sanoen: "Amen! Ylistys ja kirkkaus ja viisaus ja kiitos ja kunnia ja voima ja väkevyys meidän Jumalallemme aina ja iankaikkisesti, amen!"

7:13 Ja yksi vanhimmista puhui minulle ja sanoi: "Keitä ovat nämä pitkiin valkeihin vaatteisiin puetut, ja mistä he ovat tulleet?"

7:14 Ja minä sanoin hänelle: "Herrani, sinä tiedät sen." Ja hän sanoi minulle: "Nämä ovat ne, jotka siitä suuresta ahdistuksesta tulevat, ja he ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä.

7:15 Sentähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä päivät ja yöt hänen temppelissään, ja hän, joka valtaistuimella istuu, on levittävä telttamajansa heidän yllitsensä.

7:11 Ja kaikki enkelit seisoivat ympäri istuinta, ja vanhimpia, ja neljää eläintä, ja lankeivat kasvoilleen istuimen eteen, kumarsivat ja rukoilivat Jumalaa,

7:12 Sanoen: amen! Siunaus, ja ylistys, ja viisaus, ja kiitos, ja kunnia, ja voima, ja väkevyys olkoon meidän Jumalallemme iankaikkisesta iankaikkiseen. Amen!

7:13 Ja yksi vanhimmista vastasi ja sanoi minulle: kutka nämät valkeilla vaatteilla puetetut ovat, ja kusta he tulleet ovat?

7:14 Ja minä sanoin hänelle: herra, sinäpä sen tiedät. Ja hän sanoi minulle: nämät ovat ne, jotka suuresta vaivasta tulivat, ja he ovat vaatteensa pesseet ja ovat vaatteensa Karitsan veressä valaisseet.

7:15 Sentähden ovat he Jumalan istuimen edessä ja palvelevat häntä päivällä ja yöllä hänen templissänsä. Ja se, joka istuimella istuu, asuu heidän päällänsä.

7:11 Ja kaikki Engelit seisoit istuinda ymbärins/ ja vanhimbina ymbärins/ ja neljä eläindä/ ja langeisit caswoillens istuimen eteen/ ja cumarsit Jumalata/

sanoden: Amen.
7:12 Siunaus/ ja wijsaus/ ja kijtos/ ja cunnia/ ja wäkewys/ ja woima/ olcon meidän Jumalallem/ ijancaickisest/ Amen.

7:13 Ja yxi vanhimmista wastais/ ja sanoi minulle: cutca nämät walkeilla waatteilla puetetut owat? ja custa he tullet owat?

7:14 Ja minä wastaisin hänelle: HERra/ sinäpä sen tiedät. Ja hän sanoi minulle: nämät owat ne/ jotca suuresta waiwasta tulit/ ja he owat heidän waattens pesnet/ ja ne Caridzan weresä walgistanet.

7:15 Sentähden owat he Jumalan istuimen edes/ ja palwelewat händä päiwällä ja yöllä hänen Templisäns. Ja se joca istuimella istu/ hän asu heidän päälläns.

7:16 Ei heidän enää tule nälkä eikä enää jano, eikä aurinko ole sattuva heihin, eikä mikään helle,

7:17 sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä ja johdattava heidät elämän vetten lähteille, ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä."

Ilmestys 8 LUKU

8:1 Ja kun Karitsa avasi seitsemännen sinetin, tuli taivaassa äänettömyys, jota kesti noin puoli hetkeä.

8:2 Ja minä näin ne seitsemän enkeliä, jotka seisoivat Jumalan edessä, ja heille annettiin seitsemän pasunaa.

8:3 Ja tuli eräs muu enkeli ja asettui alttarin ääreen pitäen kultaista suitsutusastiaa, ja hänelle annettiin paljon suitsukkeita pantavaksi kaikkien pyhien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä.

8:4 Ja suitsukkeiden savu nousi pyhien rukousten kanssa enkelin kädestä Jumalan eteen.

8:5 Ja enkeli otti

7:16 Ei heidän pidä enään isooman, eikä enään janooman, eikä aurinko lankee heidän päällensä, ei myös yksikään palavuus.

7:17 Sillä Karitsa, joka istuimen keskellä on, kaitsee heitä ja johdattaa heitä elävään vesilähdetten tykö, ja Jumala on kuivaava kaikki kyyneleet heidän silmistänsä.

8 LUKU

8:1 Ja kuin hän seitsemännen sinetin avasi, oltiin ääneti taivaassa lähes puoli hetkeä.

8:2 Ja minä näin seitsemän enkeliä Jumalan edessä seisovan, joille seitsemän basunaa annettiin.

8:3 Ja toinen enkeli tuli ja seisoi alttarin edessä, ja hänellä oli kultainen pyhän savun astia, jolle paljo suitsutusta annettiin, kaikkein pyhään rukouksiin, kultaiselle alttarille antaaksensa, joka on istuimen edessä.

8:4 Ja suitsutuksen savu pyhään rukouksista nousi enkelin kädestä Jumalan eteen.

8:5 Ja enkeli otti pyhän

7:16 Ei he silleen iso eikä jano/ eikä Auringo lange heidän päällensä/ ei myös yxikän palawus:

7:17 Sillä se Caridza/ joca istuimen keskellä on/ caidze heitä/ ja johdatta heitä elävän wesilähten tygö: ja Jumala on cuiwawa caicki kynelet heidän silmistäns.

VIII. Lucu .

8:1 JA cosca hän seidzemennen sinetin awais/ oldin äneti Taiwasa lähes puoli hetke.

8:2 Ja minä näin seidzemen Engelitä Jumalan eteen astuwan/ joille seidzemen Basunata annettin.

8:3 Ja yxi toinen Engeli tuli/ ja seisoi Altarin edes/ ja hänellä oli cullainen pyhänsawun astia/ jolle paljo makiata hajua annettin/ caickein Pyhään rucouxista/ sille cullaiselle Altarille andaxens/ istuimen edes.

8:4 Ja se makian hajun sawu/ pyhään rucouxista/ nousi Engelin kädestä Jumalan eteen.

8:5 Ja Engeli otti

suitsutusastian ja täytti sen alttarin tulella ja heitti maan päälle; silloin syntyi ukkosenjylinää ja ääniä ja salamoita ja maanjäristystä.

8:6 Ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän pasunaa, hankkiutuivat puhaltamaan pasunoihin.

8:7 Ja ensimmäinen enkeli puhalsi pasunaan; niin tuli rakeita ja tulta, verellä sekoitettuja, ja ne heitettiin maan päälle; ja kolmas osa maata paloi, ja kolmas osa puita paloi, ja kaikki vihanta ruoho paloi.

8:8 Ja toinen enkeli puhalsi pasunaan; niin heitettiin mereen ikäänkuin suuri, tulena palava vuori; ja kolmas osa merta muuttui vereksi,

8:9 ja kolmas osa luoduista, mitä meressä on ja joissa henki on, kuoli, ja kolmas osa laivoista hukkui.

8:10 Ja kolmas enkeli puhalsi pasunaan; niin putosi taivaasta suuri tähti, palava kuin tulisoihitu, ja se putosi virtoihin, kolmanteen osaan niistä, ja

savun astian, ja täytti sen alttarin tulesta, ja heitti maan päälle, ja niin tapahtuivat äänet ja pitkäisen jylinät ja leimaukset ja maanjäristykset.

8:6 Ja ne seitsemän enkeliä seitsemällä basunalla hankitsivat basunilla soittamaan.

8:7 Ja ensimmäinen enkeli soitti basunalla, ja tuli rakeita ja tulta verellä sekoitettuja, jotka maan päälle heitettiin; ja kolmas osa puista paloi ja kaikki viheriäinen ruoho paloi.

8:8 Ja toinen enkeli soitti basunalla, ja mereen heitettiin niinkuin suuri vuori tulesa palava: ja kolmas osa merestä tuli vereksi,

8:9 Ja kolmas osa elävistä luontokappaleista meressä kuoli ja kolmas osa haaksista hukkui.

8:10 Ja kolmas enkeli soitti basunalla, ja suuri tähti lankesi taivaasta, palava niinkuin tulisoitto, ja lankesi kolmannen osan virtain ja vesilähdetten päälle.

pyhänsavun astian/ ja täytti Altarin tulesta/ ja heitti alas maan päälle. Ja niijn tapahduit änet ja Pitkäisen jylinät/ ja leimaukset/ ja maan järistyset.

8:6 JA ne seidzemen Engelitä nijllä seidzemellä Basunalla/ hangidzit Basunilla soittaman.

8:7 Ja ensimmäinen Engeli Basunalla soitti/ ja tuli rakehita ja tulta werellä secoitettua/ jotca maan päälle heitettin. Ja colmas osa puista paloiti/ ja caicki wiherjäinen ruoho paloi.

8:8 JA toinen Engeli Basunalla soitti/ ja mereen heitettin nijncuin suuri vuori tulesa palawa. 8:9 Ja colmas osa merestä werexi tuli/

ja colmas osa elävistä luondocappaleista meresä cuolit: ja colmas osa hahdeista hukkui.

8:10 JA colmas Engeli Basunalla soitti/ ja suuri Tähti langeis Taiwast/ paistawa nijncuin tulisoitto/ ja langeis colmannen osan ojain ja wesilähdetten päälle.

vesilähteisiin.

8:11 Ja tähden nimi oli Koiruoho. Ja kolmas osa vesistä muuttui koiruohoksi, ja paljon ihmisiä kuoli vedestä, koska se oli karvaaksi käynyt.

8:12 Ja neljäs enkeli puhalsi pasunaan; niin kolmas osa auringosta ja kolmas osa kuusta ja kolmas osa tähdistä lyötiin vitsauksella, niin että kolmas osa niistä pimeni ja päivä kolmannelta osaltaan oli valoton, ja niin myös yö.

8:13 Ja minä näin, ja minä kuulin kotkan, joka lensi keskitaivaalla, sanovan suurella äänellä: "Voi, voi, voi maan päällä asuvaisia niiden jäljellä olevain pasunain äänten tähden, joihin kolmen enkelin vielä on määrä puhaltaa!"

Ilmestys 9 LUKU

9:1 Ja viides enkeli puhalsi pasunaan; niin minä näin tähden, taivaasta maan päälle pudonneen, ja sille annettiin syvyyden kaivon avain;

9:2 ja se avasi syvyyden

8:11 Ja tähti kutsutaan koiruohoksi: ja kolmas osa vesistä muuttui koiruohoksi, ja monta ihmistä kuoli vetten tähden, että ne haikiaksi tehdyt olivat.

8:12 Ja neljäs enkeli soitti basunalla, ja kolmas osa auringosta lyötiin, ja kolmas osa kuusta, ja kolmas osa tähdistä, niin että kolmas osa heistä pimeni, ja ei kolmas osa päivästä valaissut, eikä yöstä.

8:13 Ja minä näin ja kuulin enkelin keskelle taivasta lentävän ja suurella äänellä sanovan: voi, voi, voi, asuvaisia maan päällä, muiden kolmen enkelin basunan äänistä, jotka vielä basunilla soittaman pitää!

9 LUKU

9:1 Ja viides enkeli soitti basunalla, ja minä näin tähden taivaasta maan päälle putoovan, ja hänelle annettiin syvyyden kaivon avain.

9:2 Ja hän avasi syvyyden kaivon, ja

8:11 Ja se Tähti cudzutan Coiruohoxi. Ja colmas osa muutui Coiruohoxi/ ja monda ihmistä cuoli wetten tähden/ että he nijn haixiaksi tehdyt olit.

8:12 JA neljäs Engeli Basunalla soitti/ ja colmas osa Auringosta lyötiin/ ja colmas osa Cuusta/ ja colmas osa tähdeistä/ nijn että colmas osa heistä pimeni/ ja ei colmas osa päiwästä walaisnut/ eikä yöstä.

8:13 Ja minä näin ja cuulin yhden Engelin/ keskelle Taiwasta lendävän/ ja suurella änellä sanowan: Woi/ Woi/ Woi asuwaisia maan päällä/ nijden muiden colmen Engelin Basunan änestä/ jotca wielä Basunilla soittaman pitä.

IX. Lucu .

9:1 JA wijdes Engeli Basunalla soitti/ ja minä näin Tähden Taiwasta maan päälle putowan/ ja hänelle annettin sywyden caiwoin awain.

9:2 Ja hän awais

kaivon, ja kaivosta nousi savu, niinkuin savu suuresta pätsistä, ja kaivon savu pimitti auringon ja ilman.

9:3 Ja savusta lähti heinäsiirkkoja maan päälle, ja niille annettiin valta, niinkuin maan skorpionieilla on valta;

9:4 ja niille sanottiin, etteivät ne saa vahingoittaa maan ruohoa eikä mitään vihantaa eikä yhtään puuta, vaan ainoastaan niitä ihmisiä, joilla ei ole Jumalan sinettiä otsassaan.

9:5 Ja niille annettiin valta vaivata heitä viisi kuukautta, vaan ei tappa heitä; ja ne vaivasivat, niinkuin vaivaa skorpionia, kun se ihmistä pistää.

9:6 Ja niinä päivinä ihmiset etsivät kuolemaa, eivätkä sitä löydä; he haluavat kuolla, mutta kuolema pakenee heitä.

9:7 Ja heinäsiirkat olivat sotaan varustettujen hevosten kaltaiset, ja niillä oli päässään ikäänkuin seppeleet, kullon näköiset, ja niiden

kaivon savu kävi ylös niinkuin suuren pätsin savu, ja aurinko ja ilma pimisi kaivon savusta.

9:3 Ja savusta läksivät metsäsiirkat maan päälle, ja heille annettiin voima, niinkuin skorpionilla on voima maan päällä.

9:4 Ja heille sanottiin, ettei heidän pitänyt vahingoittaman maan ruohoa eikä mitään viheriäistä, ei myös yhtään puuta, vaan ainoastaan ihmisiä, joiden otsissa ei Jumalan sinetti ole.

9:5 Ja se annettiin heille, ettei heidän pitänyt heitä tappaman, vaan viisi kuukautta vaivaaman, ja heidän vaivaamisensa oli niinkuin skorpionin vaivaaminen, kuin hän on ihmistä pistänyt.

9:6 Ja niinä päivinä ihmiset etsivät kuolemaa, ja ei löydä häntä, ja pyytää kuolla, vaan kuolema pakenee heitä.

9:7 Ja metsäsiirkat ovat orhitten kaltaiset, jotka sotaan valmistetut ovat, ja heidän päässään niinkuin kruunut, kullon muotoiset, ja heidän kasvonsa niin-

sywyden caiwon/ ja caiwon sawu ylös käwi nijncuin suuren pädzin sawu/ ja Auringo ja ilma pimis caiwon sawusta.

9:3 Ja sawusta läxit medzäsiircat maan päälle/ ja heille annettin voima/ nijncuin Scorpioilla on voima maan päällä.

9:4 Ja heille sanottin ettei heidän pitänyt vahingoittaman ruohoa maan päällä/ eikä mitän wiherjäistä/ ei myös yhtän puuta/ vaan ainoastans ihmisiä/ joiden odzisa ei Jumalan Sinetti ole.

9:5 Ja se annettin heille/ ettei heidän pitänyt heitä tappaman/ vaan wijsi Cuucautta waiwaman: ja heidän waiwamisens oli nijncuin Scorpionin waiwaminen/ cosca hän on ihmistä pistänyt.

9:6 Ja nijnä päiwinä ihmiset cuolemata edziwät/ ja ei löydä händä: pyytäwät cuolla/ vaan cuolema pakene heitä.

9:7 Ja ne medzäsiircat owat nijden Orihten caltaiset/ jotca sotaan walmistetut owat/ ja heidän pääsäsns nijncuin Cruunut/ cullan

kasvot olivat ikäänkuin ihmisten kasvot;	ihmisten kasvot.	muotoiset/ ja heidän caswons nijncuin ihmisten caswot.
9:8 ja niillä oli hiukset niinkuin naisten hiukset, ja niiden hampaat olivat niinkuin leijonain hampaat.	9:8 Ja heillä olivat hiukset, ja heidän hampaansa olivat niinkuin jalopeuran.	9:8 Ja heillä olit hiuxet/ nijncuin waimoin hiuxet/ ja heidän hambans olit nijncuin Lejonin:
9:9 Ja niillä oli haarniskat ikäänkuin rautahaarniskat, ja niiden siipien kohina oli kuin sotavaunujen ryske monien hevosten kiitäessä taisteluun.	9:9 Ja heillä oli pantsari niinkuin rautapantsarit; ja heidän siipiensä havina niinkuin ratasten kituma, kussa monta hevosta sotaan juoksee.	9:9 Ja heillä oli Pantzari nijncuin rautapantzarit/ ja heidän sijpeins hawina nijncuin ratasten kituma/ cusa monda hewoista sotaan juoxewat.
9:10 Ja niillä oli pyrstöt niinkuin skorpioneilla ja pistimet, ja pyrstöissänsä niillä oli voima vahingoittaa ihmisiä viisi kuukautta.	9:10 Ja heillä oli pyrstöt niinkuin skorpionilla, ja heidän pyrstöissänsä olivat neulaiset, ja heidän voimansa oli ihmisiä viisi kuukautta vahingoittaa.	9:10 Ja heillä olit pyrstöt nijncuin Scorpioilla/ ja heidän pyrstöisän olit neulaiset/ ja heidän woimans oli ihmisiä wijsi Cuucautta wahingoitta.
9:11 Niillä oli kuninkaanaan syvyyden enkeli, jonka nimi hebreaksi on Abaddon ja kreikaksi Apollyon.	9:11 Ja heidän kuninkaansa on syvyyden enkeli, jonka nimi Hebrean kielellä on Abaddon, ja Grekan kielellä on hänen nimensä Apollyon.	9:11 Ja heidän Cuningans on syvyyden Engeli/ jonga nimi Ebrean kielellä on Abaddon/ ja Grekan kielellä on hänen nimens Apollyon.
9:12 Ensimmäinen "voi!" on mennyt; katso, tulee vielä kaksi "voi!"-huutoa tämän jälkeen.	9:12 Yksi voi on mennyt edes, katso, vielä kaksi voita sen jälkeen tulevat.	9:12 Yxi Woi on edesmennyt/ cadzo/ wielä caxi Woi sen jälkeen tulewat.
9:13 Ja kuudes enkeli puhalsi pasunaan; niin minä kuulin äänen tulevan kultaisen alttarin neljästä sarvesta, Jumalan edestä,	9:13 Ja kuudes enkeli soitti basunalla, ja minä kuulin äänen neljästä kultaisen alttarin sarvesta, joka Jumalan edessä on,	9:13 Ja cuudes Engeli Basunalla soitti/ ja minä cuulin änen nijldä neljäldä cullaisen Altarin culmalda/ joca Jumalan edes on:
9:14 ja se sanoi	9:14 Sanovan sille kuudennelle enkelille,	9:14 Sanowan sille

kuudennelle enkelille, jolla oli pasuna: "Päästä ne neljä enkeliä, jotka ovat sidottuina suuren Eufrat-virran varrella."

9:15 Silloin päästettiin ne neljä enkeliä, jotka hetkelleen, päivälleen, kuukaudelleen ja vuodelleen olivat valmiina tappamaan kolmannen osan ihmisistä.

9:16 Ja ratsuväen joukkojen luku oli kaksikymmentä tuhatta kertaa kymmenen tuhatta; minä kuulin niiden luvun.

9:17 Ja tämänkaltaisilta minusta näyttivät hevoset ja niiden selässä istujat näyssä: ratsastajilla oli tulipunaiset ja tummansinervät ja tulikivenkeltaiset haarniskat; ja hevosten päät olivat kuin leijonain päät, ja niiden suusta lähti tuli ja savu ja tulikivi.

9:18 Näistä kolmesta vitsauksesta sai kolmas osa ihmisiä surmansa: tulesta ja savusta ja tulikivestä, jotka lähtivät niiden suusta.

9:19 Sillä hevosten voima oli niiden suussa ja niiden hännässä; niiden hännät näet olivat

jolla basuna oli: päästä ne neljä enkeliä, jotka suuressa Euphratin virrassa sidottuna ovat.

9:15 Ja ne neljä enkeliä päästettiin, jotka olivat valmiit hetkeksi, ja päiväksi, ja kuukaudeksi ja vuodeksi, tappamaan kolmatta osaa ihmisistä.

9:16 Ja ratsasmiesten sotajoukon luku oli kaksin kerroin kymmentuhatta kertaa kymmenentuhatta, ja minä kuulin heidän lukunsa.

9:17 Ja niin minä näin ne orhiit näyssä, ja niillä, jotka heidän päällänsä istuivat, olivat tuliset ja keltaiset ja tulikiviset pantsarit, ja orhitten päät olivat niinkuin jalopeurain päät, ja heidän suustansa kävi ulos tuli, ja savu, ja tulikivi.

9:18 Näillä kolmella vitsauksella tapettiin kolmas osa ihmisistä, tulella, savulla ja tulikivellä, jotka kävivät ulos heidän suustansa.

9:19 Sillä heidän voimansa oli heidän suussansa ja heidän pyrstöissänsä, ja heidän

cuudennelle Engelille/ jolla Basuna oli: päästä ne neljä Engelitä/ jotca sijnä suures Euphratin wirrasa sidottuna owat.

9:15 Ja ne neljä Engelitä päästettin/ jotca olit walmit hetkexi/ päiwäxi/ Cuucaudexi ja Wuodexi/ tappaman colmatta osa ihmisistä.

9:16 Ja radzasmiesten sotawäen lucu oli monda tuhannen kerta tuhatta/ ja minä cuulin heidän lucuns.

9:17 Ja nijn minä näin ne Orhit näösä/ ja nijllä cuin heidän päälläns istuit/ olit tuliset/ ja kellaiset/ ja tulikiwiset Pantzarit/ ja Orhitten päät olit nijncuin Lejonein päät: ja heidän suustans käwi ulos tuli/ ja sawu/ ja tulikiwi.

9:18 Näillä colmella widzauksella tapettin colmas osa ihmisistä/ tulella/ sawulla ja tulikiwellä/ jotca käwit ulos heidän suustans:

9:19 Sillä heidän woimans oli heidän suusans ja pyrstöisäns: ja heidän pyrstöns olit

käärmeitten kaltaiset, ja niissä oli päät, joilla ne vahingoittavat.

9:20 Ja jäljelle jääneet ihmiset, ne, joita ei tapettu näillä vitsauksilla, eivät tehneet parannusta kättensä teoista, niin että olisivat lakanneet kumartamasta riivaajia ja kultaisia ja hopeaisia ja vaskisia ja kivisiä ja puisia epäjumalankuvia, jotka eivät voi nähdä eikä kuulla eikä kävellä.

9:21 He eivät tehneet parannusta murhistaan eikä velhouksistaan eikä haureudestaan eikä varkauksistaan.

Ilmestys 10 LUKU

10:1 Ja minä näin erään toisen, väkevän enkelin tulevan alas taivaasta; hänen verhonaan oli pilvi, ja taivaankaari oli hänen päänsä päällä, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, ja hänen jalkansa niinkuin tulipatsaat,

10:2 ja hänellä oli kädessään avattu kirjanen. Ja hän laski oikean jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle

pyrstönsä olivat kärmetten muotoiset, heillä olivat päät ja niillä he vahingoitsivat.

9:20 Ja muut ihmiset, jotka ei näillä vitsauksilla ole tapetut, ei heidän kättensä töistä parannusta tehneet: ettei he olisi perkeleitä kumartaneet ja kultaisia, ja hopiaisia, ja vaskisia, ja kivisiä ja puisia epäjumalia, jotka ei nähdä taida, eikä kuulla, ei myös käydä.

9:21 Ja ei tehneet parannusta murhistansa, eikä velhoudestansa, eikä huoruudestansa, ei myös varkaudestansa.

10 LUKU

10:1 Ja minä näin toisen väkevän enkelin tulevan alas taivaasta, joka pilvellä puetettu oli, ja taivaan kaari hänen päänsä päällä, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, ja hänen jalkansa niinkuin tulen patsaat.

10:2 Ja hänen kädessänsä oli avoin kirja, ja hän pani oikian jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle.

kärmetten muotoiset/ ja he vahingoitit niiden päillä.

9:20 Ja muut ihmiset/ jotca ei näillä widzauksilla ole tapetut/ eikä heidän kättensä töistä parannusta tehnet: ettei he Perkeleitä cumartanet/ ja cullaisia/ hopiaisia/ waskisia/ kiwisiä ja puisia epäjumalita/ jotca ei nähdä taida/ eikä cuulla/ ei myös käydä.

9:21 Ja ei tehnet parannusta heidän murhistans/ welhoudestans/ haureuxestans/ ei myös warcaudestans.

X. Lucu .

10:1 JA minä näin toisen wäkwän Engelin tulewan alas Taiwast/ joca pilwellä puetettu oli/ ja Taiwan Caari hänen pääns päällä/ ja hänen caswons oli nijncuin Auringo/ ja hänen jalcans nijncuin tulen padzat.

10:2 Ja hänen kädesäns oli awojoin Kirja/ ja hän pani oikian jalcans meren päälle/ ja waseman maan päälle/

10:3 ja huusi suurella äänellä, niinkuin leijona ärjyy; ja kun hän huusi, antoivat ne seitsemän ukkosenjylinää ääntensä puhua.

10:4 Ja kun ne seitsemän ukkosenjylinää olivat puhuneet, yritin minä kirjoittaa, mutta minä kuulin äänen taivaasta sanovan: "Pane sinetin taakse, mitä ne seitsemän ukkosenjylinää puhuivat, äläkä sitä kirjoita."

10:5 Ja enkeli, jonka minä näin seisovan meren päällä ja maan päällä, kohotti oikean kätensä taivasta kohti

10:6 ja vannoi hänen kauttansa, joka elää aina ja iankaikkisesti, hänen, joka on luonut taivaan ja mitä siinä on, ja maan ja mitä siinä on, ja meren ja mitä siinä on, ettei enää ole oleva aikaa,

10:7 vaan että niinä päivinä, jolloin seitsemännen enkelin ääni kuuluu hänen puhaltaessaan pasunaan, Jumalan salaisuus käy täytöntöön sen hyvän sanoman mukaan, jonka hän on ilmoittanut

10:3 Ja huusi suurella äänellä, niinkuin jalopeura kiljuu. Ja koska hän huusi, puhuivat ne seitsemän pitkäistä äänensä.

10:4 Ja kuin ne seitsemän pitkäistä olivat äänensä puhuneet, tahdoin minä sen kirjoittaa. Ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan minulle: lukitse se, mitä ne seitsemän pitkäistä puhuivat, ja älä niitä kirjoita.

10:5 Ja enkelin, jonka minä meren päällä ja maan päällä näin seisovan, nosti kätensä taivaasen päin,

10:6 Ja vannoi sen kautta, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen, joka taivaan luonut oli ja ne, mitkä siinä on, ja maan ja ne, mitkä siinä on, ja meren ja ne, mitkä siinä on, ettei silleen aikaa enempi oleman pidä:

10:7 Vaan seitsemännen enkelin äänen päivinä, kuin hän rupee basunalla soittamaan, niin pitää Jumalan salaisuus täytettämän, niinkuin hän on palvelioillensa prophetaille ilmoittanut.

ja huusi suurella änellä niinuin Lejonin kiljunalla. 10:3 Ja cosca hän huusi/ puhuit ne seidzemen Pitkäistä ämens.

10:4 Ja cosca ne seidzemen Pitkäistä olit ämens puhunet/ tahdoin minä sen kirjoitta. Ja minä cuulin änen Taiwast sanowan minulleni: lukidze se mitä ne seidzemen Pitkäistä puhuit/ ja älä sitä kirjoita.

10:5 Ja se Engeli/ jonga minä meren päällä ja maan päällä näin seisowan/ nosti kätens Taiwasen päin:

10:6 Ja wannoi ijancaickisest ijancaickiseen eläväisen cautta/ sen joca Taiwan luonut oli/ ja ne cuin siinä on: ja maan/ ja ne cuin siinä on: ja meren/ ja ne cuin siinä on/ ettei sillen aica enämbi oleman pidä.

10:7 Waan sen seidzemennen Engelin änen päivänä: cosca hän rupee Basunalla soittaman/ nijn pitä Jumalan salaisuden täytettämän/ niinuin hän on palweliains ja Prophetains cautta

palvelijoillensa
profeetoille.

10:8 Ja sen äänen, jonka minä olin kuullut taivaasta, kuulin taas puhuvan minulle ja sanovan: "Mene ja ota tuo avattu kirjakäärö, joka on meren ja maan päällä seisovan enkelin kädessä."

10:9 Ja minä menin enkelin tykö ja pyysin, että hän antaisi minulle sen kirjasen. Ja hän sanoi minulle: "Ota ja syö se; se on karvasteleva vatsassasi, mutta suussasi se on oleva makea kuin hunaja."

10:10 Niin minä otin kirjasen enkelin kädestä ja söin sen; se oli minun suussani makea kuin hunaja; mutta sen syötyäni minun vatsaani karvasteli.

10:11 Ja minulle sanottiin: "Sinun tulee taas profetoida monista kansoista ja kansanheimoista ja kielistä ja kuninkaista."

Ilmestys 11 LUKU

11:1 Ja minulle annettiin sauvan kaltainen ruoko ja sanottiin: "Nouse ja

10:8 Ja ääni, jonka minä kuulin taivaasta, puhui taas minun kanssani ja sanoi: mene ja ota avoin kirja enkelin kädestä, joka meren ja maan päällä seisoo.

10:9 Ja minä menin enkelin tykö ja sanoin: anna kirja minulle. Ja hän sanoi minulle: ota ja syö se! ja se on karvasteleva sinun vatsassas, vaan sinun suussas pitää sen oleman makian niinkuin hunaja.

10:10 Ja minä otin kirjan enkelin kädestä ja söin sen, ja se oli makia minun suussani niinkuin hunaja. Ja kuin minä sen syönyt olin, karvasteli se minun vatsassani.

10:11 Ja hän sanoi minulle: taas tulee sinun propheteerata kansoille, ja pakanoille, ja kielille, ja monelle kuninkaalle.

11 LUKU

11:1 Ja minulle annettiin ruoko niinkuin sauva, ja enkeli seisoi ja sanoi: nouse ja mittaa

ilmoittanut.

10:8 Ja minä cuulin taas änen Taiwast minun cansani puhuwan/ ja sanowan: mene ja ota se awojoin Kirja Engelin kädestä/ joca meren ja maan päällä seiso.

10:9 Ja minä menin Engelin tygö/ ja sanoin: anna se Kirja minulle: ja hän sanoi minulle: ota ja syö/ ja se on carwastelewa sinun wadzasas/ waan sinun suusas pitä hänen makian nijncuin hunajan oleman.

10:10 Ja minä otin sen Kirjan Engelin kädestä ja söin/ ja se oli makia minun suusani nijncuin hunaja. Ja cuin minä sen syönyt olin/ carwasteli se minun wadzasani.

10:11 Ja hän sanoi minulle: taas tule sinun propheterata Canssoille/ ja pacanoille/ ja kielille/ ja monelle Cuningalle.

XI. Lucu .

11:1 JA minulle annettin yxi ruoco nijncuin sauwa/ ja sanottin: nouse ja

mittaa Jumalan temppeli ja alttari ja ne, jotka siinä kumartaen rukoilevat.

11:2 Mutta temppelin ulkopuolella oleva esikartano erota pois, äläkä sitä mittaa, sillä se on annettu pakanakansoille; ja he tallaavat pyhää kaupunkia neljäkymmentäkaksi kuukautta.

11:3 Ja minä annan kahdelle todistajalleni toimeksi säkkipukuihin puettuina profetoida tuhannen kahdensadan kuudenkymmenen päivän ajan."

11:4 Nämä ovat ne kaksi öljypuuta ja ne kaksi lampunjalkaa, jotka seisovat maan Herran edessä.

11:5 Ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, lähtee tuli heidän suustaan ja kuluttaa heidän vihollisensa; ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, on hän saava surmansa sillä tavalla.

11:6 Heillä on valta sulkea taivas, niin ettei sadetta tule heidän profetoimisensa päivinä, ja heillä on valta muuttaa vedet vereksi ja lyödä maata kaikkinaisilla

Jumalan templi ja alttari, ja ne, jotka siinä rukoilevat.

11:2 Mutta syökse sisälmäinen kuori ulos templistä, ja älä sitä mittaa; sillä se on pakanoille annettu, ja he tallaavat pyhää kaupunkia kaksiviidettäkymmentä kuukautta.

11:3 Ja minä annan kahdelle minun todistajalleni, ja heidän pitää tuhannen kaksisataa ja kuusikymmentä päivää propheteeraaman, säkeissä puettuna.

11:4 Nämät ovat kaksi öljypuuta ja kaksi kynttiläjalkaa, jotka maan Jumalan edessä seisovat.

11:5 Ja jos joku heitä tahtoo vahingoittaa, niin tuli käy ulos heidän suustansa, ja syö heidän vihollisensa; ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, niin se tapetaan.

11:6 Näillä on valta taivasta sulkea, ettei niinä päivinä, joina he propheteeraavat, sataman pidä; ja heillä on valta vesiä vereksi muuttaa, ja löydä maata kaikkinaisella

mitta Jumalan Templi ja Altari/ ja ne cuin sijnä cumartawat.

11:2 Mutta syöxä sisälmäinen Chuori ulos Templistä/ ja älä sitä mitta: sillä se on pacanoille annettu/ ja he tallawat pyhä Caupungita caxiwijdetäkymmendä Cuucautta.

11:3 JA minä annan cahdelle minun todistajalleni/ ja heidän pitä tuhannen/ caxi sata ja cuusikymmendä päiwä propheteraman/ säkeisä puettuna.

11:4 Nämät owat caxi öljypuuta/ ja caxi kyntilätä/ jotca maan Jumalan edesä seisowat.

11:5 Ja jos jocu heitä tahto wahingoitta/ nijn tuli käy ulos heidän suustans/ ja syö heidän wihollisens. Ja jos jocu tahto heitä wahingoitta/ nijn hän tapetan.

11:6 Näillä on woima Taiwasta sulkea/ ettei nijnä päiwinä/ joina he propheterawat/ sataman pidä. Ja heillä on woima wesiä werexi muutta/ ja lyödä maata

vitsauksilla, niin usein kuin tahtovat.

11:7 Ja kun he ovat lopettaneet todistamisensa, on peto, se, joka nousee syvyydestä, käyvä sotaa heitä vastaan ja voittava heidät ja tappava heidät.

11:8 Ja heidän ruumiinsa viruvat sen suuren kaupungin kadulla, jota hengellisesti puhuen kutsutaan Sodomaksi ja Egyptiksi ja jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin.

11:9 Ja ihmiset eri kansoista ja sukukunnista ja kielistä ja kansanheimoista näkevät heidän ruumiinsa kolme ja puoli päivää, eivätkä salli, että heidän ruumiinsa pannaan hautaan.

11:10 Ja ne, jotka maan päällä asuvat, iloitsevat heidän kohtalostaan ja riemuitsevat ja lähettävät lahjoja toisilleen; sillä nämä kaksi profeettaa olivat vaivanneet niitä, jotka maan päällä asuvat.

11:11 Ja niiden kolmen ja puolen päivän kuluttua meni heihin Jumalasta elämän henki, ja he

vitsauksella, niin usein kuin he tahtovat.

11:7 Ja koska he todistuksensa lopettaneet ovat, niin peto, joka astui ylös syvyydestä, on heidän kanssansa sotiva, ja heitä voittava ja tappava heidät.

11:8 Ja heidän ruumiinsa pitää makaavan sen suuren kaupungin kaduilla, joka hengellisesti kutsutaan Sodoma ja Egypti, kussa myös meidän Herramme ristiinnaulittu on.

11:9 Ja muutamat sukukunnista, ja kansoista, ja kielistä, ja pakanoista pitää näkemän heidän ruumiinsa kolme päivää ja puolen, ja ei he salli heidän ruumiitansa haudattaa.

11:10 Ja jotka maan päällä asuvat, ne iloitsevat heistä, ja riemuitsevat, ja lahjoja keskenänsä lähettelevät, sillä nämä kaksi profeetaa ahdistelivat niitä, jotka maan päällä asuivat.

11:11 Ja kolmen päivän perästä ja puolen meni Jumalalta elämän henki heihin: ja he seisoivat

caickiniaisella widzauksella/ niijn usein cuin he tahtowat.

11:7 JA cosca he heidän todistuxens lopettanet owat/ niijn se Peto/ joca astui ylös sywydest/ on heidän cansans sotiwa/ ja heitä woittawa ja tappawa.

11:8 Ja heidän ruumins pitä macaman sen suuren Caupungin catuilla/ joca hengellisest cudzutan Sodoma ja Egypti/ cusa myös meidän HERram ristinnaulittu on.

11:9 Ja muutamat sucucunnista/ ja Canssoista/ ja kielistä/ ja pacanoista/ pitää näkemän heidän ruumins colme päiwä ja puolen/ ja ei he salli heidän ruumitans haudata.

11:10 Ja jotca maan päällä asuwat/ ne iloidzewat ja riemuidzewat heistä/ ja hercullisest eläwät/ ja lahjoja keskenäns lähettelewät: sillä nämät caxi Prophetat/ ahdistelit nijtä cuin maan päällä asuit.

11:11 Ja colmen päiwän perästä ja puolen/ meni Jumalalda elämän Hengi heihin/ ja he seisoit

nousivat jaloilleen, ja suuri pelko valtasi ne, jotka näkivät heidät.

11:12 Ja he kuulivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: "Nouskaa tänne!" Niin he nousivat taivaaseen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät.

11:13 Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa kaupunkia kukistui, ja maanjäristyksessä sai surmansa seitsemäntuhatta henkeä, ja muut peljästyivät ja antoivat taivaan Jumalalle kunnian.

11:14 Toinen "voi!" on mennyt; katso, kolmas "voi!" tulee pian.

11:15 Ja seitsemäs enkeli puhalsi pasunaan; niin kuului taivaassa suuria ääniä, jotka sanoivat: "Maailman kuninkuus on tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellullensa, ja hän on hallitseva aina ja iankaikkisesti."

11:16 Ja ne kaksikymmentä neljä vanhinta, jotka istuivat valtaistuimillaan Jumalan

jaloillansa, ja suuri pelko tuli niiden päälle, jotka heidät näkivät.

11:12 Ja he kuulivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: astukaat tänne. Ja he astuivat taivaasen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät.

11:13 Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa kaupungista lankesi maahan. Ja siinä maanjäristyksessä tapettiin seitsemäntuhannen ihmisten nimi, ja ne muut hämmästyivät ja antoivat kunnian taivaan Jumalalle.

11:14 Toinen voi on mennyt edes, ja katso, kolmas voi pian tulee.

11:15 Ja seitsemäs enkeli soitti basunalla, ja suuret äänet kuuluivat taivaassa, sanoen: maailman valtakunnat ovat meidän Herrallemme ja hänen Kristuksellensa tulleet, ja hän on hallitseva ijankaikkisesta ijankaikkiseen.

11:16 Ja neljäkolmattakymmentä vanhinta, jotka Jumalan edessä istuimillansa

jalgoillans/ ja suuri pelko tuli niiden päälle jotca heidän näit.

11:12 Ja he cuulit suuren änen Taiwast sanowan heille: astucat tänne. Ja he astuit Taiwasen pilwesä/ ja heidän wihollisens näit heidän.

11:13 Ja sillä hetkellä tapahdui suuri maanjäristys/ ja kymmenes osa Caupungist langeis maahan. Ja sijnä maanjäristyxes tapettin seidzemen tuhannen ihmisten nimi/ ja ne muut hämmästyit/ ja annoit cunnian Taiwan Jumalalle.

11:14 Ja toinen Woi on edes mennyt/ cadzo/ colmas Woi pian tule.

11:15 JA seidzemes Engeli Basunalla soitti/ ja suuret änet cuuluit Taiwasa/ sanoden: tämän mailman waldacunnat owat meidän HERrallem ja hänen Christuxellens tullet/ ja hän on hallidzewa ijancaickisest ijancaickiseen.

11:16 Ja neljäcolmattakymmendä Wanhinda/ jotca Jumalan edes heidän istuimillans

edessä, lankesivat kasvoillensa ja kumartaen rukoilivat Jumalaa, 11:17 sanoen: "Me kiitämme sinua, Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka olet ja joka olit, siitä, että olet ottanut suuren voimasi ja ottanut hallituksen.

11:18 Ja pakanakansat ovat vihastuneet, mutta sinun vihasi on tullut, ja tullut on aika tuomita kuolleet ja maksaa palkka sinun palvelijoillesi profeetoille ja pyhille ja niille, jotka sinun nimeäsi pelkäävät, pienille ja suurille, ja turmella ne, jotka maan turmelevat."

11:19 Ja Jumalan temppeli taivaassa aukeni, ja hänen liittonsa arkki näkyi hänen temppelissään, ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää ja maanjäristystä ja suuria rakeita.

Ilmestys 12 LUKU

12:1 Ja näkyi suuri merkki taivaassa: vaimo, vaatetettu auringolla, ja kuu hänen jalkojensa alla, ja hänen päässään

istuvat, lankesivat kasvoillensa ja kumarsivat Jumalaa, 11:17 Sanoen: me kiitämme sinua Herra, kaikkivaltias Jumala, joka olet, ja olit, ja tuleva olet: että sinä olet saanut sinun suuren voimas, ja hallinnut;

11:18 Ja pakanat ovat vihastuneet, ja sinun vihas on tullut, ja kuolleitten aika heitä tuomittaa, ja sinun palveliais prophetain palkka maksettaa, ja pyhain, ja niiden, jotka sinun nimeäs pelkäävät, pienten ja suurten, ja kadottaa niitä, jotka maan turmelleet ovat.

11:19 Ja Jumalan templi aukeni taivaassa, ja hänen testamentinsa arkki nähtiin hänen templissänsä; ja tapahtuivat leimaukset, ja äänet ja pitkäiset, ja maanjäristykset, ja suuret rakeet.

12 LUKU

1. Ja suuri ihme ilmestyi taivaassa: vaimo oli puetettu auringolla, ja kuu hänen jalkainsa alla, ja hänen päässään

istuit/ langeisit caswoillens/ ja cumarsit Jumalata/ sanoden: 11:17 Me kiitämme sinua HERra Caickiwaldias Jumala/ joca olet/ ja olit/ ja tulewa olet/ että sinä olet ottanut sinun suuren woimas hallitaxes/

ja pacanat owat wihastunet. 11:18 Ja sinun wihas on tullut/ ja cuolluitten aica/ heitä duomitta: ja että sinun palweliais palcka maxetan/ Prophetain ja Pyhain/ ja nijden jotca sinun nimes pelkäwät/ pienden ja suurten: ja cadottaman nijtä jotca maan turmellet owat.

11:19 Ja Jumalan Templi aukeni Taiwasa/ ja hänen Testamentins Arcku nähtin hänen Templisäns/ ja tapahduit leimauxet/ ja änet/ ja pitkäiset/ ja maanjäristyxet/ ja suuret raket.

XII. Lucu .

12:1 JA suuri ihme ilmestyi Taiwasa/ yxi waimo oli puetettu Auringolla/ ja Cuu hänen jalcains alla/ ja hänen

seppeleenä kaksitoista tähteä.	kruunu kahdestatoistakymmenestä tähdestä.	pääsäns yxi Cruunu cahdestatoistakymmenestä tähdestä.
12:2 Hän oli raskaana ja huusi synnytyskivuissaan, ja hänen oli vaikea synnyttää.	2. Ja hän oli raskas, ja huusi synnyttäissänsä, ja hänellä oli suuri vaiva synnyttää.	12:2 Ja hän oli rascas/ ja huusi/ ja oli synnyttämisen kiwusa/ a kärsei synnyttäisäns suurta waiwa.
12:3 Ja näkyi toinen merkki taivaassa, ja katso: suuri, tulipunainen lohikäärme, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja sen päissä seitsemän kruunua;	3. Ja toinen ihme näkyi taivaassa, katso: suuri ruskia lohikärme, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja hänen päissänsä seitsemän kruunua.	12:3 JA toinen ihme nägyi Taiwasa/ cadzo/ suuri ruskia Draki/ jolla oli seidzemen päätä ja kymmenen sarwe/ ja hänen päisäns seidzemen Cruunua.
12:4 ja sen pyrstö pyyhkäisi pois kolmannen osan taivaan tähtiä ja heitti ne maan päälle. Ja lohikäärme seiso synnyttämäisillään olevan vaimon edessä nielläkseen hänen lapsensa, kun hän sen synnyttäisi.	4. Ja hänen pyrstönsä veti kolmannen osan taivaan tähdistä, ja heitti ne maan päälle. Ja lohikärme seiso vaimon edessä, joka oli synnyttämällänsä, että kuin hän olisi synnyttänyt, se olisi syönyt hänen lapsensa.	12:4 Ja hänen pyrstöns weti colmannen osan Taiwan tähdistä/ ja heitti ne maan päälle. 12:5 Ja se Draki seiso vaimon edesä/ joca oli synnyttämälläns/ että cosca hän olisi synnyttänyt/ hän olisi saanut syödä hänen lapsens.
12:5 Ja hän synnytti poikalapsen, joka on kaitseva kaikkia pakanakansoja rautaisella valtikalla; ja hänen lapsensa temmattiin Jumalan tykö ja hänen valtaistuimensa tykö.	5. Ja hän synnytti poikalapsen, joka oli kaikki pakanat hallitseva rautaisella vitsalla. Ja hänen poikansa temmattiin Jumalan tykö ja hänen istuimensa tykö.	a hän synnytti poicalapsen/ joca oli caicki pacanat hallidzewa rautaisella widzalla. Ja hänen poicans temmattin Jumalan tygö/ ja hänen istuimens tygö.
12:6 Ja vaimo pakeni erämaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka, että häntä elätettäisiin siellä tuhat	6. Ja vaimo pakeni korpeen, kussa hänelle oli sia Jumalalta valmistettu, siinä ruokittaa tuhannen	12:6 Ja se waimo pakeni corpeen/ cusa hänelle oli sia Jumalalda walmistettu/ sijnä ruokitta caxi sata ja

kaksisataa
kuusikymmentä päivää.

12:7 Ja syttyi sota
taivaassa: Miikael ja
hänen enkelinsä sotivat
lohikäärmettä vastaan; ja
lohikäärme ja hänen
enkelinsä sotivat,

12:8 mutta eivät
voittaneet, eikä heillä
enää ollut sijaa
taivaassa.

12:9 Ja suuri lohikäärme,
se vanha käärme, jota
perkeleeksi ja saatanaksi
kutsutaan, koko
maanpiirin villitsijä,
heitettiin maan päälle, ja
hänen enkelinsä heitettiin
hänen kanssansa.

12:10 Ja minä kuulin
suuren äänen taivaassa
sanovan: "Nyt on tullut
pelastus ja voima ja
meidän Jumalamme
valtakunta ja hänen
Voideltunsa valta, sillä
meidän veljämme
syyttäjä, joka yöt ja
päivät syytti heitä meidän
Jumalamme edessä, on
heitetty ulos.

12:11 Ja he ovat
voittaneet hänet Karitsan
veren kautta ja
todistuksensa sanan
kautta, eivätkä ole
henkeänsä rakastaneet,

kaksisataa ja
kuusikymmentä päivää.

7. Ja (suuri) sota
tapahtui taivaassa:
Mikael ja hänen
enkelinsä sotivat
lohikäärmeen kanssa, ja
lohikäärme soti ja hänen
enkelinsä.

8. Ja ei he voittaneet,
eikä heidän siaansa
enää löydetty taivaassa.

9. Ja suuri lohikäärme,
vanha mato, joka
perkeleeksi ja saatanaksi
kutsutaan, heitettiin
ulos, joka koko maan
piirin viettelee, hän
heitettiin maan päälle, ja
hänen enkelinsä myös
hänen kanssansa
heitettiin sinne.

10. Ja minä kuulin
suuren äänen taivaassa
sanovan: nyt on autuus,
ja voima, ja valtakunta,
ja väki meidän
Jumalamme, ja valta
hänen Kristuksensa: että
meidän veljämme
päällekantaja on heitetty
ulos, joka heidän
päällensä yötä ja päivää
Jumalan edessä kantoi.

11. Ja he ovat hänen
voittaneet Karitsan veren
kautta, ja heidän
todistuksensa sanan
kautta; ja ei he
henkeänsä kuolemaan

kuusikymmentä päivä.

12:7 JA suuri sota
tapahtui Taiwas/ Michael
ja hänen Engelins sodeit
Drakin cansa. Ja Draki
sodei/ ja hänen Engelins.

12:8 Ja ei he woittanet/
eikä heidän sians enämbi
löyty Taiwas.

12:9 Ja se suuri Draki/
se wanha mato/ joca
Perkelexi ja Satanaxi
cudzutan/ oli
ulosheitetty: ja coco
mailman pijrin wiettele/
ja hän oli maan päälle
heitetty/ ja hänen
Engelins olit myös hänen
cansans sinne heitetyt.

12:10 Ja minä cuulin
suuren änen Taiwasa
sanowan: nyt on autuus/
ja voima/ ja
waldacunda/ ja wäki
meidän Jumalam/ ja
hänen Christuxens/ että
se on ulosheitetty joca
meidän weljeimme päälle
yötä ja päiwä Jumalan
edes candoi.

12:11 Ja he owat hänen
Caridzan weren cautta
woittanet/ ja hänen
todistuxens sanan
tähden/ ja ei he heidän
hengens cuoleman asti

vaan olleet alttiit
kuolemaan asti.

12:12 Sentähden
riemuitkaa, taivaat, ja te,
jotka niissä asutte! Voi
maata ja merta, sillä
perkele on astunut alas
teidän luoksenne pitäen
suurta vihaa, koska hän
tietää, että hänellä on
vähän aikaa!"

12:13 Ja kun lohikäärme
näki olevansa heitetty
maan päälle, ajoi hän
takaa sitä vaimoa, joka
oli poikalapsen
synnyttänyt.

12:14 Mutta vaimolle
annettiin sen suuren
kotkan kaksi siipeä hänen
lentääksensä erämaahan
sille paikalleen, jossa
häntä elätetään aika ja
kaksi aikaa ja puoli aikaa
poissa käärmeen
näkyvistä.

12:15 Ja käärme syöksi
kidastansa vaimon
jälkeen vettä niinkuin
virran, saattaakseen
hänet virran vietäväksi.

12:16 Mutta maa auttoi
vaimoa: maa avasi
suunsa ja nieli virran,
jonka lohikäärme oli
syössyt kidastansa.

12:17 Ja lohikäärme
vihastui vaimoon ja lähti
käymään sotaa muita

asti rakastaneet.

12. Sentähden te,
taivaat, iloitkaat, ja jotka
niissä asutte. Voi maan
ja meren asuvia! sillä
perkele astuu alas teidän
tykönnne, pitäin suurta
vihaa, tietäen itsellensä
vähän aikaa olevan.

13. Ja kuin lohikärme
näki itsensä maahan
heitetyksi, vainosi hän
vaimoa, joka pojan
synnytti.

14. Ja vaimolle annettiin
kaksi suuren kotkan
siipeä, että hän olis
korpeen siaansa
lentänyt, kussa hän
elätetään ajan, ja kaksi
aikaa, ja puolen aikaa,
kärmeen kasvoin edestä.

15. Ja kärme puuskasi
vaimon jälkeen
suustansa vettä niinkuin
kosken, upottaaksensa
häntä.

16. Mutta maa autti
vaimoa, ja maa avasi
suunsa, ja särpi veden,
jonka lohikärme
suustansa puuskannut
oli.

17. Ja lohikärme
vihastui vaimon päälle,
ja meni sotimaan
muiden kanssa hänen

racastanet.

12:12 Sentähden te
Taiwat iloitcat/ ja jotca
nijsä asutta. Woi maan ja
meren asuwita: sillä
Perkele astu alas teidän
tygönnne/ pitäin suurta
wiha/ tieten hänelläns
wähän aica olevan.

12:13 JA sijttecuin Draki
näki hänens maahan
heitetyxi/ wainois hän
sitä waimoa/ joca sen
pojan synnytti.

12:14 Ja sille vaimolle
annettin caxi sijpe/
nijncuin suuren Cotcan/
että hän olis corpeen
hänen siaans lendänyt/
cusa hän elätetän ajan/
ja caxi aica/ ja puolen
aica/ sen kärmen
caswon edestä.

12:15 Ja se kärme
puuscais wettä suustans
sen waimon jälken/
nijncuin cosken/
upottaxens händä.

12:16 Mutta maa autti
sitä waimoa/ ja awais
suuns/ ja särpi sen
weden/ jonga se Draki
suustans puuscannut oli.

12:17 Ja se Draki
wihastui sen waimon
päälle/ ja meni sotiman

hänen jälkeläisiensä vastaan, jotka pitävät Jumalan käskyt ja joilla on Jeesuksen todistus.

siemenestänsä, jotka Jumalan käskyt kätkevät ja Jesuksen Kristuksen todistuksen pitävät.

muiden cansa hänen siemenistäns/ jotca Jumalan käskyt kätkevät/ ja Jesuxen Christuxen todistuxen pitävät.

12:18 Ja se asettui seisomaan meren hiekalle.

18. Ja minä seisoin meren sannalla.

12:18 Ja hän seisoi meren sannalla.

Ilmestys 13 LUKU

13 LUKU

XIII. Lucu .

13:1 Ja minä näin pedon nousevan merestä; sillä oli kymmenen sarvea ja seitsemän päätä, ja sarvissansa kymmenen kruunua, ja sen päihin oli kirjoitettu pilkkaavia nimiä.

13:1 Ja minä näin pedon merestä astuvan ylös, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja hänen sarvissansa kymmenen kruunua, ja hänen päissänsä pilkan nimi.

13:1 JA minä näin Pedon merestä ylösastuwan/ jolla oli seidzemen päätä ja kymmenen sarwia/ ja hänen sarwisans kymmenen Cruunua/ ja hänen päisäns pilcan nimi.

13:2 Ja peto, jonka minä näin, oli leopardin näköinen, ja sen jalat ikäänkuin karhun, ja sen kita niinkuin leijonan kita. Ja lohikäärme antoi sille voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan.

13:2 Ja peto, jonka minä näin, oli pardin muotoinen, ja hänen jalkansa olivat niinkuin karhun käpälät, ja hänen suunsa oli niinkuin jalopeurain suu; ja lohikäärme antoi sille voimansa, ja istuimensa, ja suuren vallan.

13:2 Ja se peto/ jonga minä näin/ oli Pardin muotoinen/ ja hänen jalcans olit nijncuin Carhun käpälät/ ja hänen suuns oli nijncuin Lejonin suu. Ja se Draki andoi sille woimans/ ja hänen istuimens/ ja suuren wäkens.

13:3 Ja minä näin yhden sen päistä olevan ikäänkuin kuoliaaksi haavoitetun, mutta sen kuolinhaava parantui. Ja koko maa seurasi ihmetellen petoa.

13:3 Ja minä näin yhden hänen päistänsä niinkuin se olis kuoliaaksi haavoitettu ollut, ja hänen kuolemahaavansa parani, ja koko maan piiri ihmetteli sitä petoa,

13:3 Ja minä näin yhden hänen päistäns/ nijncuin se olis cuoliaxi haawoitettu ollut/ ja hänen cuolemahaawans parani. Ja coco mailman pijri ihmetteli sitä Petoa/ ja cumarsit Drakia/ joca Pedolle woiman andoi.

13:4 Ja he kumarsivat

13:4 Ja kumarsivat lohikärmettä, joka

13:4 Ja he cumarsit

lohikäärmettä, koska se oli antanut sellaisen vallan pedolle, ja kumarsivat petoa sanoen: "Kuka on pedon vertainen, ja kuka voi sotia sitä vastaan?"

13:5 Ja sille annettiin suu puhua suuria sanoja ja pilkkapuheita, ja sille annettiin valta tehdä sitä neljäkymmentä kaksi kuukautta.

13:6 Ja se avasi suunsa Jumalaa pilkkaamaan, pilkatakseen hänen nimeänsä ja hänen majaansa, niitä, jotka taivaassa asuvat.

13:7 Ja sille annettiin valta käydä sotaa pyhiä vastaan ja voittaa heidät, ja sen valtaan annettiin kaikki sukukunnat ja kansat ja kielet ja kansanheimot.

13:8 Ja kaikki maan päällä asuvaset kumartavat sitä, jokainen, jonka nimi ei ole kirjoitettu teurastetun Karitsan elämänkirjaan, hamasta maailman perustamisesta.

13:9 Jos kenellä on korva, hän kuulkaan.

13:10 Jos kuka vankeuteen vie, niin hän

pedolle voiman antoi. Ja he kumarsivat petoa ja sanoivat: kuka on tämän pedon kaltainen? kuka voi sotia häntä vastaan?

13:5 Ja hänelle annettiin suu puhua suuria asioita ja pilkkoja, ja hänelle annettiin valta pitää sotaa kaksiviidettä kuukautta.

13:6 Ja hän avasi suunsa pilkkoja puhumaan Jumalaa vastaan, pilkkaamaan hänen nimeänsä, ja hänen majaansa, ja niitä, jotka taivaassa asuvat.

13:7 Ja hänen sallittiin sotia pyhäin kanssa ja voittaa heitä. Ja hänelle annettiin valta kaikkein sukukuntain päälle, ja kansain, ja kielten, ja pakanain.

13:8 Ja kaikki, jotka maassa asuvat, kumarsivat häntä, joiden nimet ei ole kirjoitetut Karitsan elämän kirjassa, joka maailman alusta tapettu on.

13:9 Jos jollakin korva on, se kuulkaan.

13:10 Joka vankiuteen vie, se vankiuteen

Pettoa/ ja sanoit: cuca on tämän Pedon caltainen? Ja/ cuca voi sotia häntä vastaan?

13:5 Ja hänelle annettiin suu puhuaxens suuria ja pilckoja/ ja hänelle oli annettu woima/ että se hänellä pysyis caxiwijdetäkymmendä Cuucautta.

13:6 Ja hän awais suuns pilckoja puhuman Jumalata watan/ pilckaman hänen Nimiäns ja majans/ ja nijtä cuin Taiwas asuwat.

13:7 Ja hänen sallittin sotia Pyhäin cansa/ ja woitta heitä. Ja hänelle annettin woima caickein sucucundain päälle/ ja Canssain/ ja kielden/ ja pacanain.

13:8 Ja caicki/ jotca maasa asuwat/ cumarsit häntä/ joiden nimi ei ole kirjoitettu Caridzan elämän kirjasa/ joca mailman algusta tapettu on.

13:9 Jos jollakin corwa on/ se cuulcan.

13:10 Joca fangeuteen wie/ se fangeuteen

itse vankeuteen joutuu; jos kuka miekalla tappaa, hänet pitää miekalla tapettaman. Tässä on pyhien kärsivällisyys ja usko.

13:11 Ja minä näin toisen pedon nousevan maasta, ja sillä oli kaksi sarvea niinkuin karitsan sarvet, ja se puhui niinkuin lohikäärme.

13:12 Ja se käyttää kaikkea ensimmäisen pedon valtaa sen nähden ja saattaa maan ja siinä asuwait kumartamaan ensimmäistä petoa, sitä, jonka kuolinhaava parani.

13:13 Ja se tekee suuria ihmeitä, niin että saa tulenkin taivaasta lankeamaan maahan ihmisten nähden.

13:14 Ja se villitsee maan päällä asuwait niillä ihmeillä, joita sen sallittiin tehdä pedon nähden; se yllyttää maan päällä asuwait tekemään sen pedon kuvan, jossa oli miekanhaava ja joka virkosi.

13:15 Ja sille annettiin valta antaa pedon kuvalle henki, että pedon kuva puhuisikin ja saisi aikaan,

menee, joka miekalla tappaa, se miekalla tapetaan. Tässä on pyhain kärsivällisyys ja usko.

13:11 Ja minä näin toisen pedon maasta astuvan ylös, ja hänellä oli kaksi sarvea niinkuin lampaalla, ja hän puhui niinkuin lohikäärme.

13:12 Ja se tekee kaiken entisen pedon voiman, sen nähden, ja saattaa maan ja sen asuwait ensimmäistä petoa kumartamaan, jonka kuolemahaava parantunut oli.

13:13 Ja tekee suuria ihmeitä, niin että hän saattaa tulenkin putoamaan taivaasta alas maan päälle, ihmisten edestä;

13:14 Ja viettelee maan asuvia niillä ihmeillä, joita hänen oli annettu pedon edessä tehdä, sanoen maan asuville, että he tekisivät pedon kuvan, jolla miekan haava on, ja joka virkosi.

13:15 Ja sallittiin hänelle antaa hengen pedon kuvalle, että pedon kuva myös puhuis, ja tekis, että

mene: ja joca miecalla tappa/ se miecalla tapetan. Täsä on Pyhäin kärsimys ja usco.

13:11 JA minä näin toisen Pedon maasta ylösastuwan/ ja hänellä oli caxi sarwea nijncuin lamballa/ ja puhui nijncuin Draki.

13:12 Ja se teki caiken sen endisen Pedon woiman/ sen nähden/ ja teki maan ja sen asuwait sitä ensimmäistä Petoa cumartaman/ jonga cuolemahaawat parannet olit.

13:13 Ja teke suuria ihmeitä/ että tulikin Taiwast lange hänen tecons cautta ihmisten eteen.

13:14 Ja wiettelee maan asuwita nijllä ihmeillä cuin hänen olit annetut Pedon edes tehdä/ ja sano maan asuville/ että he tekisit Pedon cuwan/ jolla miecan haawa olis/ ja oli eläwäxi tullut.

13:15 Ja se sallittin hänelle/ että hän sai hengen Pedon cuwalle anda/ ja että Pedon

että ketkä vain eivät kumartaneet pedon kuvaa, ne tapettaisiin.

13:16 Ja se saa kaikki, pienet ja suuret, sekä rikkaat että köyhät, sekä vapaat että orjat, panemaan merkin oikeaan käteensä tai otsaansa,

13:17 ettei kukaan muu voisi ostaa eikä myydä kuin se, jossa on merkki: pedon nimi tai sen nimen luku.

13:18 Tässä on viisaus. Jolla ymmärrys on, se laskekoon pedon luvun; sillä se on ihmisen luku. Ja sen luku on kuusisataa kuusikymmentä kuusi.

Ilmestys 14 LUKU

14:1 Ja minä näin, ja katso, Karitsa seiso i Siionin vuorella, ja hänen kanssaan sata neljäkymmentä neljä tuhatta, joiden otsaan oli kirjoitettu hänen nimensä ja hänen Isänsä nimi.

14:2 Ja minä kuulin äänen taivaasta ikäänkuin paljojen vetten pauhinan ja ikäänkuin suuren ukkosenjylinän, ja ääni,

jokainen, joka ei pedon kuvaa kumarrakaan, pitää tapettaman.

13:16 Ja se saattaa kaikki, pienet ja suuret, rikkaat ja köyhät, vapaat ja palveliat, ottamaan merkin oikiaan käteensä taikka otsiinsa;

13:17 Ja ettei kenkään taitanut ostaa eikä myydä, jolla ei se merkki ollut, taikka pedon nimi, eli hänen nimensä luku.

13:18 Tässä on viisaus. Jolla on ymmärrys, laskekaan pedon luvun; sillä se on ihmisen luku, ja hänen lukunsa on kuusisataa kuusikymmentä ja kuusi.

14 LUKU

14:1 Ja minä näin, ja katso, Karitsa seiso i Zionin vuorella, ja hänen kanssansa sata ja neljäviidettäkymmentä tuhatta, joilla oli hänen Isänsä nimi kirjoitettu heidän otsissansa.

14:2 Ja minä kuulin äänen taivaasta niinkuin paljon veden äänen, ja niinkuin suuren pitkäisen äänen. Ja se ääni, jonka minä kuulin,

cuwa olis puhunut/ ja tehnyt että jocainen cuin ei Pedon cuwa cumarra/ pitäis tapettaman.

13:16 Ja saatti caicki/ pienet ja suuret/ rickat ja köyhät/ wapat ja palweliat/ ottaman lijcamerkin oikiaan käteens taicka odzijns.

13:17 Ja ettei kengän tainnut osta eikä myydä/ jolla ei se mercki ollut/ taicka Pedon nimi eli hänen nimensä luku. Täsä on wijsaus.

13:18 Jolla on ymmärrys se laskecan Pedon lugun: sillä se on ihmisen luku/ ja hänen lucuns on cuusi sata/ cuusikymmendä ja cuusi.

XIV. Lucu .

14:1 JA minä näin/ ja cadzo/ Caridza seiso i Zionin vuorella/ ja hänen cansans sata ja neljä wijdettäkymmendä tuhatta/ joilla oli heidän Isänsä nimi kirjoitettu heidän odzisans.

14:2 Ja minä cuulin änen Taiwasta/ nijncuin suuren Pitkäisen änen. Ja se äni/ jonga minä cuulin/ oli nijncuin candelen

jonka minä kuulin, oli ikäänkuin kanteleensoittajain, kun he kanteleitaan soittavat.

14:3 Ja he veisasivat uutta virttä valtaistuimen edessä ja neljän olennon ja vanhinten edessä; eikä kukaan voinut oppia sitä virttä, paitsi ne sata neljäkymmentä neljä tuhatta, jotka ovat ostetut maasta.

14:4 Nämä ovat ne, jotka eivät ole saastuttaneet itseään naisten kanssa; sillä he ovat niinkuin neitsyet. Nämä ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, mihin ikinä hän menee. Nämä ovat ostetut ihmisistä esikoiseksi Jumalalle ja Karitsalle,

14:5 eikä heidän suussaan ole valhetta havaittu; he ovat tahrattomat.

14:6 Ja minä näin lentävän keskitaivaalla erään toisen enkelin, jolla oli iankaikkinen evankeliumi julistettavana maan päällä asuvalle, kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille.

14:7 Ja hän sanoi

oli niinkuin kanteleen soittajain, jotka kanteleitansa soittavat,

14:3 Ja veisasivat niinkuin uutta virttä istuimen edessä, ja neljän eläimen edessä, ja vanhinten. Ja ei yksikään taitanut sitä virttä oppia, paitsi niitä sataa ja neljäviidettäkymmentä tuhatta, jotka maasta ostetut ovat.

14:4 Nämät ovat ne, jotka ei vaimoin kanssa ole saastutetut; sillä he ovat neitset: nämät ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, kuhunka hän menee. Nämät ovat ihmisistä ostetut Jumalalle ja Karitsalle uutiseksi,

14:5 Joiden suussa ei ole petosta löydetty; sillä he ovat ilman saastaisuutta Jumalan istuimen edessä.

14:6 Ja minä näin toisen enkelin lentävän taivaan keskitse, jolla ijankaikkinen evankeliumi oli, jota hänen pitää niille ilmoittaman, jotka maan päällä asuvat, ja kaikille pakanoille ja sukukunnille, ja kielille ja kansoille;

14:7 Joka sanoi suurella äänellä: peljätäkää

soittajain/ jotca heidän candeleitans soittawat.

14:3 Ja weisaisit nijncuin utta wirttä istuimen edes/ ja neljän eläimen edes/ ja vanhinden. Ja ei yxikän voinut sitä wirttä oppia/ paidzi nijtä sata ja neljä wijdettäkymmendä tuhatta/ jotca maasta ostetut owat.

14:4 Nämät owat ne/ jotca ei waimoin cansa ole saastutetut: sillä he owat neidzet/ ja seurawat Caridzata cuhunga hän mene. Nämät owat ihmisildä ostetut/ Jumalalle ja Caridzalle utisexi/

14:5 Joiden suusa ei ole petosta löytty: sillä he owat ilman saastaisuutta Jumalan istuimen edes.

14:6 JA minä näin toisen Engelin lendäwän Taiwan keskidze/ jolla ijancaickinen Evangelium oli/ jota hänen pitä nijlle ilmoittaman cuin maan päällä asuwat/ ja caikille pacanoille ja Seuracunnille/ ja kielille/ ja Canssoille.

14:7 Ja sanoi suurella

<p>suurella äänellä: "Peljätäkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut, ja kumartakaa häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet."</p>	<p>Jumalaa, ja antakaat hänelle kunnia; sillä hänen tuomionsa hetki on tullut: ja kumartakaat ja rukoilkaat sitä, joka taivaan ja maan ja meren ja vesilähteet teki.</p>	<p>änellä: peljätäkät Jumalata ja andacat hänelle cunnia: Sillä hänen duomions hetki on tullut/ ja cumartacat sitä/ joca Taiwan ja maan ja meren ja wesilähtet teki.</p>
<p>14:8 Ja seurasi vielä toinen enkeli, joka sanoi: "Kukistunut, kukistunut on se suuri Babylon, joka haureutensa vihan viinillä on juottanut kaikki kansat."</p>	<p>14:8 Ja toinen enkeli seurasi, sanoen: lankesi, lankesi Babylon, suuri kaupunki; sillä hän oli huoruutensa vihan viinalla kaikki pakanat juottanut.</p>	<p>14:8 Ja toinen Engeli seurais/ sanoden: Langeis/ langeis Babylon/ se suuri Caupungi: Sillä hän oli hänen huorudens wijnalla caicki pacanat juottanut.</p>
<p>14:9 Ja heitä seurasi vielä kolmas enkeli, joka sanoi suurella äänellä: "Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä,</p>	<p>14:9 Ja kolmas enkeli seurasi niitä, sanoen suurella äänellä: jos joku petoa ja hänen kuvaansa kumartaa, ja ottaa sen merkin otsaansa taikka käteensä,</p>	<p>14:9 Ja colmas Engeli seurais niytä/ sanoden suurella änellä: jos jocu Petoa ja hänen cuwans cumarta/ ja otta sen merkin hänen odzahans taicka käteens.</p>
<p>14:10 niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamattomana on kaadettu hänen vihansa maljaan, ja häntä pitää tulella ja tulikivellä vaivattaman pyhien enkelien edessä ja Karitsan edessä.</p>	<p>14:10 Sen pitää myös Jumalan vihan viinaa juoman, selkiää viinaa, joka hänen vihansa maljaan kaadettu on; ja häntä pitää tulella ja tulikivellä pyhain enkeleitten edessä ja Karitsan edessä vaivattaman.</p>	<p>14:10 Sen pitä Jumalan vihan wijnasta juoman/ joca hänen wihans Calckin caattu on/ ja on selkiä/ ja händä pitää tulella ja tulikiwellä pyhain Engelitten/ ja Caridzan edes waiwattaman.</p>
<p>14:11 Ja heidän vaivansa savu on nouseva aina ja iankaikkisesti, eikä heillä ole lepoa päivällä eikä yöllä, heillä, jotka petoa ja sen kuvaa kumartavat, eikä kenelläkään, joka</p>	<p>14:11 Ja heidän vaivansa savu astuu ylös ijankaikkisesta ijankaikkiseen, ja ei heillä ole lepoa päivällä eikä yöllä, jotka petoa ja hänen kuvaansa kumartavat, ja jos joku</p>	<p>14:11 Ja heidän waiwans sawu pitä ijancaickisest ijancaickiseen ylösastuman. Ja ei heillä ole lepoa päiwällä eikä yöllä/ cuin Petoa ja hänen cuwans</p>

ottaa sen nimen merkin.	on hänen nimensä merkin ottanut.	cumartawat: ja jos jocu on hänen nimens merkin ottanut.
14:12 Tässä on pyhien kärsivällisyys, niiden, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon.	14:12 Tässä on pyhain kärsivällisyys. Tässä ne ovat, jotka Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon pitävät.	14:12 Täsä on Pyhäin kärsimys: Täsä ne owat jotca Jumalan käskyt ja Jesuxen uscon pitävät.
14:13 Ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan: "Kirjoita: Autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästedes. Totisesti - sanoo Henki - he saavat levätä vaivoistansa, sillä heidän tekonsa seuraavat heitä."	14:13 Ja minä kuulin äänen taivaasta minulle sanovan: kirjoita: autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästälähin. Jaa, Henki sanoo: heidän pitää lepäämän töistänsä; sillä heidän tekonsa noudattavat heitä.	14:13 JA minä cuulin änen Taiwasta minulleni sanowan: kirjoita/ Autuat owat ne cuollet/ jotca tästälähin HERrasa cuolewat/ Ja/ Hengi sano: heidän pitä lewämän heidän töistäns: sillä heidän tecons noudattawat heitä.
14:14 Ja minä näin, ja katso: valkoinen pilvi, ja pilvellä istui Ihmisen Pojan muotoinen, päässänsä kultainen kruunu ja kädessänsä terävä sirppi.	14:14 Ja minä näin, ja katso, valkia pilvi, ja pilven päällä istui Ihmisen Pojan muotoinen, jonka päässä oli kultainen kruunu ja terävä sirppi hänen kädessänsä.	14:14 JA minä näin/ ja cadzo/ walkia pilwi/ ja pilwen päällä istui ihmisen Pojan muotoinen/ jonga pääsä oli cullainen Cruunu/ ja teräwä sirppi hänen kädesäns.
14:15 Ja temppelistä tuli eräs toinen enkeli huutaen suurella äänellä pilvellä istuvalle: "Lähetä sirppisi ja leikkaa, sillä leikkuu aika on tullut, ja maan elo on kypsynyt."	14:15 Ja toinen enkeli läksi templistä, huutaen suurella äänellä pilven päällä istuvalle: sivalla sirpilläs ja leikkaa; sillä sinulle tuli hetki leikatakses, ja elo on maan päällä kuivaksi tullut.	14:15 Ja toinen Engeli läxi Templist/ huutain suurella änellä sen pilwen päällä istuwaisen tygö: siwalla sirpilläs ja leicka: sillä sinulle tuli hetki leicataxes/ ja elo on maan päällä cuiwaxi tullut.
14:16 Ja pilvellä istuva heitti sirppinsä maan päälle, ja maa tuli leikatuksi.	14:16 Ja se, joka pilven päällä istui, sivalsi sirpillänsä maan päältä, ja maa tuli leikatuksi.	14:16 Ja se joca pilwen päällä istui/ siwalsi sirpilläns maan päältä/ ja maa tuli leicatuxi.
14:17 Ja taivaan	14:17 Ja toinen enkeli	14:17 JA toinen Engeli

temppeleistä lähti eräs toinen enkeli, ja hänelläkin oli terävä sirppi.

14:18 Ja alttarista lähti vielä toinen enkeli, jolla oli tuli vallassaan, ja hän huusi suurella äänellä sille, jolla oli se terävä sirppi, sanoen: "Lähetä terävä sirppisi ja korjaa tertut maan viinipuusta, sillä sen rypäleet ovat kypsyneet."

14:19 Ja enkeli heitti sirppinsä alas maahan ja korjasi maan viinipuun hedelmät ja heitti ne Jumalan vihan suureen kuurna.

14:20 Ja kuurna poljettiin kaupungin ulkopuolella, ja kuurnasta kuohui veri hevosten kuolaimiin asti, tuhannen kuudensadan vakomitan päähän.

Ilmestys 15 LUKU

15:1 Ja minä näin toisen tunnusmerkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla oli seitsemän viimeistä vitsausta, sillä niissä Jumalan viha täyttyy.

15:2 Ja minä näin ikäänkuin lasisen meren,

läksi templistä, joka taivaassa on, jolla myös terävä sirppi oli.

14:18 Ja toinen enkeli läksi alttarista, jolla oli valta tulen päälle, ja huusi suurella äänellä sille, jolla terävä sirppi oli, ja sanoi: sivalla terävällä sirpilläs, ja leikkaa ne viina-oksen versot maan päältä; sillä hänen viinamarjansa ovat kypsyneet.

14:19 Ja enkeli sivalsi terävällä sirpillänsä maan päällä, ja niitti maan viinamäen, ja heitti ne Jumalan vihan suureen kuurna.

14:20 Ja kuurna sotkuttiin ulkona kaupungista, ja veri kuurnasta kuohui ulos hamaan orhitten suitsiin asti, tuhannen ja kuusisataa vakomittaa.

15 LUKU

15:1 Ja minä näin toisen merkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla seitsemän viimeistä vitsausta oli; sillä niissä on Jumalan viha täytetty.

15:2 Ja minä näin niinkuin lasisen meren, tulella sekoitetun, ja ne,

läxi Templist/ joca Taiwas on/ jolla myös terävä sirppi oli.

14:18 Ja toinen Engeli läxi Altarista/ jolla oli woima tulen päälle/ ja huusi suurella änellä sen tygö jolla se terävä sirppi oli/ ja sanoi: siwalla sinun terävällä sirpilläs ja leicka ne wijnaoxan wersot maan pääldä: sillä hänen marjans owat kypsyneet.

14:19 Ja se Engeli siwalsi terävällä sirpilläns maan päälle/ ja nijtti maan wijnamäen/ ja heitti ne Jumalan vihan suureen cuoppaan.

14:20 Ja se cuoppa poljettin ulcona Caupungista/ ja weri cuopasta ulospursui/ haman Orihten suidzin asti/ tuhannen ja cuusi sata wacomitta.

XV. Lucu .

15:1 JA minä näin toisen merkin Taiwasa/ joca suuri ja ihmellinen oli. Seidzemen Engelitä/ joilla ne seidzemen wijmeistä widzausta olit: Sillä nijllä on Jumalan wiha täytetty.

15:2 Ja minä näin nijncuin clasisen meren/

tulella sekoitetun, ja niiden, jotka olivat saaneet voiton pedosta ja sen kuvasta ja sen nimen luvusta, seisovan sillä lasisella merellä, ja heillä oli Jumalan kanteleet.

15:3 Ja he veisasivat Mooseksen, Jumalan palvelijan, virttä ja Karitsan virttä, sanoen: "Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala, Kaikkivaltias; vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas.

15:4 Kuka ei pelkäisi, Herra, ja ylistäisi sinun nimeäsi? Sillä sinä yksin olet Pyhä; sillä kaikki kansat tulevat ja kumartavat sinua, koska sinun vanhurskaat tuomiosi ovat julki tulleet."

15:5 Ja sen jälkeen minä näin: todistuksen majan temppeli taivaassa avattiin;

15:6 ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän vitsausta, lähtivät temppelistä, puettuina puhtaisiin, hohtaviin pellavavaatteisiin ja

jotka pedosta voiton saaneet olivat ja hänen kuvastansa ja hänen merkistänsä ja hänen nimensä luvusta, seisovan lasisen meren päällä, ja heillä oli Jumalan kanteleet,

15:3 Ja he veisasivat Mooseksen, Jumalan palvelijan virttä, sanoen: suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekos, Herra Jumala kaikkivaltias! oikiat ja totiset ovat sinun ties, sinä pyhain Kuningas!

15:4 Kuka ei pelkää sinua, Herra, ja sinun nimeäs ylistä? Sillä sinä yksinä pyhä olet; sillä kaikki pakanat tulevat, ja sinun kasvois edessä kumartavat ja rukoilevat: että sinun tuomios julistetut ovat.

15:5 Sitte näin minä, ja katso, todistuksen majan templi avattiin taivaassa.

15:6 Ja templistä läksivät seitsemän enkeliä, joilla seitsemän vitsausta oli, puetetut puhtailta ja kirkkailta liinavaatteilla, ja vyötetyt rinnoilta kultaisilla vöillä.

tulella sekoitetun/ ja ne jotka Pedosta voiton saanet olit/ ja hänen cuwastans ja hänen merkistäns/ ja hänen nimens luguista/ seisowan se clasisen meren päällä.

15:3 Ja pidit Jumalan candeletta/

ja weisaisit Mosexen ja Jumalan palwelian wirttä/ ja Caridzan wirttä/ sanoden: Suuret ja ihmelliset owat sinun tecos/ HERra Jumala Caickiwaldias/ oikiat ja totiset owat sinun ties sinä Pyhain Cuningas.

15:4 Cuca ei pelkä sinua HERra/ ja sinun Nimes ylistä? Sillä sinä yxinäns laupias olet/ ja caicki pacanat tulewat/ ja sinun caswos edesä cumartawat/ että sinun duomios julistetut owat.

15:5 Sljtte näin minä/ ja cadzo/ Todistuxen majan Templi awattin Taiwasa.

15:6 Ja Templistä läxit ne seidzemen Engelitä/ joilla ne seidzemen widzausta olit/ puetetut puhtalla ja kirckalla lijnawaattella/ ja wyötetyt rinnoilda/ cullaisilla

rinnoilta vyötettyinä
kultaisilla vöillä.

15:7 Ja yksi niistä
neljästä olennota antoi
niille seitsemälle enkelille
seitsemän kultaista
maljaa, täynnä Jumalan
vihaa, hänen, joka elää
aina ja iankaikkisesti.

15:8 Ja temppeli tuli
savua täyteen Jumalan
kirkkaudesta ja hänen
voimastansa, eikä kukaan
voinut mennä sisälle
temppeliin, ennenkuin
niiden seitsemän enkelin
seitsemän vitsausta oli
käynyt täytäntöön.

Ilmestys 16 LUKU

16:1 Ja minä kuulin
suuren äänen temppeleistä
sanovan niille seitsemälle
enkelille: "Menkää ja
vuodattakaa ne
seitsemän Jumalan vihan
maljaa maan päälle."

16:2 Ja ensimmäinen
lähti ja vuodatti maljansa
maan päälle; ja tuli
pahoja ja ilkeitä paiseita
niihin ihmisiin, joissa oli
pedon merkki ja jotka
kumarsivat sen kuvaa.

16:3 Ja toinen enkeli
vuodatti maljansa
mereen, ja se tuli vereksi,
ikäänkuin kuolleen

15:7 Ja yksi neljästä
eläimestä antoi
seitsemälle enkelille
seitsemän kultaista
maljaa, täynnänsä
Jumalan vihaa, joka elää
ijankaikkisesta
ijankaikkiseen.

15:8 Ja templi täytettiin
savulla Jumalan
kunniaasta ja hänen
voimastansa, ja ei
yksikään voinut templiin
mennä sisälle, siihenasti
kuin seitsemän enkelin
seitsemän vitsausta
täytetyiksi tulivat.

16 LUKU

16:1 Ja minä kuulin
suuren äänen templistä
sanovan seitsemälle
enkelille: menkää ja
vuodattakaa Jumalan
vihan maljat maan
päälle!

16:2 Ja ensimmäinen
meni ja vuodatti
maljansa maan päälle: ja
tuli paha ja häijy haava
ihmisten päälle, joilla
pedon merkki oli, ja
niiden päälle, jotka sen
kuvaa kumarsivat.

16:3 Ja toinen enkeli
vuodatti maljansa
mereen, ja se tuli
niinkuin kuolleen veri, ja
kaikki eläväiset sielut

wöillä.

15:7 Ja yxi niistä neljästä
eläimestä andoi nijlle
seidzemelle Engelille
seidzemen cullaista malja
Jumalan wiha täynnäns/
joca elä ijancaickisest
ijancaickiseen.

15:8 Ja se Templi
täytettin sawusta/
Jumalan cunniasta/ ja
hänen woimastans/ ja ei
yxikän voinut Templijn
sijhen asti mennä/ cuin
ne seidzemen Engelin
widzausta täytetyxi tulit.

XVI. Lucu .

16:1 JA minä cuulin
suuren änen Templistä/
nijlle seidzemelle Engelille
sanowan/ mengät ja
vuodattacat ne Jumalan
vihan maljat maan
päälle.

16:2 JA ensimmäinen
Engeli meni/ ja vuodatti
maljans maan päälle. Ja
nijden ihmisten päälle tuli
pahat ja häijyt haawat/
joilla Pedon mercki oli/
ja nijlle jotca sen cuwa
cumarsit.

16:3 JA toinen Engeli
vuodatti maljans
mereen/ ja se tuli
nijncuin cuollen weri/ ja

vereksi, ja jokainen elävä kuolivat meressä.
olento kuoli, mitä
meressä oli.

16:4 Ja kolmas enkeli
vuodatti maljansa jokiin
ja vesilähteisiin, ja ne
tulivat vereksi.

16:5 Ja minä kuulin
vetten enkelin sanovan:
"Vanhurskas olet sinä,
joka olet ja joka olit,
sinä Pyhä, kun näin olet
tuominnut.

16:6 Sillä pyhien ja
profeettain verta he ovat
vuodattaneet, ja verta
sinä olet antanut heille
juoda; sen he ovat
ansainneet."

16:7 Ja minä kuulin
alttarin sanovan:
"Totisesti, Herra Jumala,
Kaikkivaltias, totiset ja
vanhurskaat ovat sinun
tuomiosi."

16:8 Ja neljäs enkeli
vuodatti maljansa
aurinkoon, ja sille
annettiin valta paahtaa
ihmisiä tulella.

16:9 Ja ihmiset
paahtuivat kovassa
helteessä ja pilkkasivat
Jumalan nimeä, hänen,
jolla on vallassaan nämä
vitsaukset; mutta he eivät
tehneet parannusta, niin
että olisivat antaneet
hänelle kunnian.

16:4 Ja kolmas enkeli
vuodatti maljansa
virtoihin ja vesilähteisiin;
ja se tuli vereksi.

16:5 Ja minä kuulin
vetten enkelin sanovan:
Herra, sinä olet
vanhurskas, joka olet, ja
joka oli, ja pyhä, ettäs
nämät tuomitsit;

16:6 Sillä he ovat pyhain
ja prophetain veren
vuodattaneet, ja sinä
annoit heille verta juoda;
sillä he ovat sen
ansainneet.

16:7 Ja minä kuulin
toisen (enkelin) alttarilta
sanovan: jaa, Herra
kaikkivaltias Jumala,
sinun tuomios ovat
totiset ja oikiat.

16:8 Ja neljäs enkeli
vuodatti maljansa
aurinkoon: ja sille
annettiin ihmisiä vaivata
helteellä tulen kautta.

16:9 Ja ihmiset tulivat
palavaksi suuresta
helteestä, ja pilkkasivat
Jumalan nimeä, jolla
niiden vitsausten päälle
valta oli, ja ei tehneet
parannusta antaaksensa
hänelle kunniaa.

caicki eläväiset sielut
cuolit meresä.

16:4 JA colmas Engeli
vuodatti maljans ojihin/
ja vesilähteisiin/ jotca
werexi tulit.

16:5 Ja minä cuulin sen
Engelin sanowan: HERra
sinä olet wanhurscas/
joca olet/ ja joca olit: ja
Pyhä/ ettäs nämät
duomidzet:

16:6 Sillä he owat Pyhain
ja Prophetain weren
vuodattanet/ ja sinä
annoit heille werta juoda:
sillä he owat sen
ansainnet.

16:7 Ja minä cuulin
toisen Engelin Altarista
sanowan: Ja HERra
Caickiwaldias Jumala/
sinun duomios owat
totiset ja oikiat.

16:8 JA se neljäs Engeli
vuodatti maljans
Auringohon/ ja hänelle
annettin ihmisiä waiwata
heldellä/ tulen cautta.

16:9 Ja ihmiset tulit
palawaxi sijtä suuresta
heldestä/ ja pilckaisit
Jumalan nime/ jolla
nijden widzausten päälle
woima oli/ ja ei tehnet
parannusta synneistäns/
andaxens hänelle
cunniata.

16:10 Ja viides enkeli
vuodatti maljansa pedon
valtaistuimelle, ja sen
valtakunta pimeni; ja he
pureskelivat kielensä rikki
tuskissansa

16:11 ja pilkkasivat
taivaan Jumalaa
tuskiensa ja paiseittensa
tähden, mutta eivät
tehneet parannusta
teoistansa.

16:12 Ja kuudes enkeli
vuodatti maljansa
suureen Eufrat-virtaan, ja
sen vesi kuivui, että tie
valmistuisi auringon
noususta tuleville
kuninkaille.

16:13 Ja minä näin
lohikäärmeen suusta ja
pedon suusta ja väärän
profeetan suusta lähtevän
kolme saastaista henkeä,
sammakon muotoista.

16:14 Sillä ne ovat
riivaajain henkiä, jotka
tekevät ihmeitä; ne
lähtevät koko maanpiirin
kuningasten luo
kokoamaan heidät sotaan
Jumalan, Kaikkivaltiaan,
suurena päivänä.

16:15 - Katso, minä tulen
niinkuin varas; autuas se,
joka valvoo ja pitää

16:10 Ja viides enkeli
vuodatti maljansa pedon
istuimelle; ja hänen
valtakuntansa tuli
pimiäksi, ja he
pureskelivat kielensä
rikki kivuillansa,

16:11 Ja pilkkasivat
taivaan Jumalaa
kipuinsa ja haavainsa
tähden, ja ei tehneet
parannusta töistänsä.

16:12 Ja kuudes enkeli
vuodatti maljansa
suuren virran Euphratin
päälle: ja sen vesi kuivui,
että tie olis valmistettu
itäisille kuninkaille.

16:13 Ja minä näin
lohikäärmeen suusta ja
pedon suusta ja väärän
profeetan suusta
lähtevän kolme rietasta
henkeä, sammakkoin
muotoista;

16:14 Sillä he ovat
perkeleiden henget, jotka
ihmeitä tekevät ja
menevät maan ja koko
maanpiirin kuningasten
tykö, kokoamaan heitä
sotaan suurena
kaikkivaltiaan Jumalan
päivänä.

16:15 Katso, minä tulen
niinkuin varas: autuas
on se, joka valvoo ja

16:10 JA wijdes Engeli
vuodatti maljans/ sen
Pedon istuimelle/ ja
hänen waldacundans tuli
pimiäxi/ ja he pureskelit
heidän kielens ricki
kiwuillans:

16:11 Ja pilckasit
Jumalata Taiwasta/
heidän kipuns ja
haawains tähden/ ja ei
tehnet parannusta heidän
tegoistans.

16:12 JA cuudes Engeli
vuodatti maljans/ sen
suuren wirran Euphratin
päälle/ ja sen wesi
cuiwui/ että tie olis
walmistettu idäisille
Cuningaille.

16:13 Ja minä näin sen
Drakin suusta/ ja sen
Pedon suusta/ ja sen
wäärän Prophetan
suusta/ lähtewän colme
riettaista Henge/
sammakkoin muotoista:

16:14 Sillä he owat
Perkeleitten Henget/
jotca ihmeitä tekewät/ ja
menewät Cuningasten
tygö maan päälle/ ja
coco mailman pijrin
päälle/ cocoman heitä
sotaan/ sinä suurna
Caickiwaldian Jumalan
päiwänä.

16:15 Cadzo/ minä tulen
nijncuin waras: Autuas on
se joca walwo ja kätke

vaatteistansa vaarin, ettei hän kulkisi alastomana eikä hänen häpeätänsä nähtäisi! -	kätkee vaatteensa, ettei hän alasti kävisi, ettei hänen häpiäänsä nähtäisi.	waattens/ ettei hän alasti waella/ ja ettei hänen häpiätäns nähdäis.
16:16 Ja ne kokosivat heidät siihen paikkaan, jonka nimi hebreaksi on Harmagedon.	16:16 Ja hän on koonnut heitä siihen siaan, jota kutsutaan Hebreaksi Armageddon.	16:16 Ja hän on coonnut heitä siihen siaan/ joca Ebreaxi Harmageddon cudzutan.
16:17 Ja seitsemäs enkeli vuodatti maljansa ilmaan, ja temppeleistä, valtaistuimelta, lähti suuri ääni, joka sanoi: "Se on tapahtunut."	16:17 Ja seitsemäs enkeli vuodattaa maljansa ilmaan: ja taivaan templistä läksi suuri ääni, istuimelta, joka sanoi: se on tapahtunut.	16:17 JA seidzemes Engeli vuodatti maljans ilmahan ja Taiwasta läxi suuri äni/ istuimesta/ joca sanoi: Se on tehty.
16:18 Ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää; ja tuli suuri maanjäristys, niin ankara ja suuri maanjäristys, ettei sen vertaista ole ollut siitä asti, kuin ihmisiä on ollut maan päällä.	16:18 Ja äänet tulivat ja pitkäiset ja leimaukset, ja suuri maanjäristys tapahtui, jonka kaltaista ei ole ollut sitte kuin ihmiset tulivat maan päälle, senkaltainen suuri maanjäristys.	16:18 Ja änet tulit/ ja Pitkäiset/ ja leimauzet ja suuri maanjäristys tapahtui/ jonga caltaista ei ole ollut sijttecuin ihmiset tulit maan päälle/ sencaltainen suuri maanjäristys.
16:19 Ja se suuri kaupunki meni kolmeen osaan, ja kansojen kaupungit kukistuivat. Ja se suuri Babylon tuli muistetuksi Jumalan edessä, niin että hän antoi sille vihansa kiivauden viinimaljan.	16:19 Ja se suuri kaupunki tuli kolmeksi osaksi, ja pakanain kaupungit lankesivat; ja se suuri Babylon muistettiin Jumalan edessä, että hän antais hänelle juoma-astian hirmuisen vihansa viinasta;	16:19 Ja se suuri Caupungi tuli colmexi osaxi/ ja pacanain Caupungit langeisit. Ja se suuri Babylon muistettin Jumalan edes/ että hän annais hänelle wijnacalkin/ hänen hirmuisen wihans wijnasta.
16:20 Ja kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää ollut.	16:20 Ja kaikki luodot pakenivat, ja ei vuoria löydetty;	16:20 Ja caicki luodot pakenit/ ja ei yhtän wuorta löytyy.
16:21 Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle; ja ihmiset pilkkasivat	16:21 Ja suuri rae niinkuin leiviskän paino lankesi alas taivaasta ihmisten päälle. Ja ihmiset pilkkasivat	16:21 Ja suuri raje nijncuin leiwiskän rascaus/ langeis alas Taiwasta ihmisten päälle.

Jumalaa raesateen vitsauksen tähden, sillä se vitsaus oli ylen suuri.

Jumalaa rakeen vitsauksen tähden, sillä sen vitsaus oli sangen suuri.

Ja ihmiset pilckaisit Jumalata raken widzauxen tähden: sillä sen widzaus oli sangen suuri.

Ilmestys 17 LUKU

17:1 Ja tuli yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa, ja puhui minulle sanoen: "Tule, minä näytän sinulle sen suuren porton tuomion, joka istuu paljojen vetten päällä,

17:2 hänen, jonka kanssa maan kuninkaat ovat haureutta harjoittaneet ja jonka haureuden viinistä maan asukkaat ovat juopuneet."

17:3 Ja hän vei minut hengessä erämaahan. Siellä minä näin naisen istuvan helakanpunaisen pedon selässä; peto oli täynnä pilkkaavia nimiä, ja sillä oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.

17:4 Ja nainen oli puettu purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä ja piti kädessään kultaista maljaa, joka oli täynnä kauhistuksia ja hänen haureutensa riettauksia.

17 LUKU

17:1 Ja tuli yksi seitsemästä enkelistä, joilla seitsemän maljaa oli, ja puhui minun kanssani ja sanoi minulle: tule, minä osoitan sinulle sen suuren porton tuomion, joka paljoin vetten päällä istuu,

17:2 Jonka kanssa maan kuninkaat huorin tehneet ovat, ja ne, jotka maan päällä asuvat, ovat hänen huoruutensa viinasta juopuneet.

17:3 Ja hän vei minun hengessä korpeen. Ja minä näin vaimon istuvan verenkarvaisen pedon päällä, täynnänsä pilkkanimiä, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.

17:4 Ja vaimo oli vaatetettu purpuralla ja verenkarvaisella, ja oli kullalla kullattu, ja kalliilla kivillä ja päärlyillä, ja piti kädessänsä kultaisen maljan, täynnä kauhistuksia ja hänen huoruutensa riettautta.

XVII. Lucu .

17:1 JA tuli yxi niistä seidzemestä Engeleistä/ joilla ne seidzemen malja olit/ ja puhui minun cansani/ ja sanoi minulle: tule/ minä osotan sinulle sen suuren porton duomion/ joca paljoin wetten päällä istu.

17:2 Jonga cansa maan Cuningat hauristellet owat/ ja ne jotca maan päällä asuwat/ owat hänen huorudens wijnasta juopunet.

17:3 Ja hän wei minua Hengesä corpeen. Ja minä näin waimon istuwan weren carwaisen Pedon päällä täynäns pilckanimejä/ jolla oli seidzemen päätä ja kymmenen sarwe.

17:4 Ja se waimo oli vaatetettu Purpuralla/ ja weren carwaisella/ ja cullalla oli cullattu ja calleilla kiwillä ja Pärlyillä/ ja piti kädesäns cullaisen maljan cauhistusta täynäns/ ja hänen huorudens

17:5 Ja hänen otsaansa oli kirjoitettu nimi, salaisuus: "Suuri Babylon, maan porttojen ja kauhistuksien äiti."

17:6 Ja minä näin sen naisen olevan juovuksissa pyhien verestä ja Jeesuksen todistajain verestä; ja nähdessäni hänet minä suuresti ihmettelin.

17:7 Ja enkeli sanoi minulle: "Miksi ihmettelet? Minä sanon sinulle tuon naisen salaisuuden ja tuon pedon salaisuuden, joka häntä kantaa ja jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.

17:8 Peto, jonka sinä näit, on ollut, eikä sitä enää ole, mutta se on nouseva syvyydestä ja menevä kadotukseen; ja ne maan päällä asuvaliset, joiden nimet eivät ole kirjoitetut elämän kirjaan, hamasta maailman perustamisesta, ihmettelevät, kun he näkevät pedon, että se on ollut eikä sitä enää ole, mutta se on tuleva.

17:9 Tässä on ymmärrys, jossa viisaus on: Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuotta, joiden

17:5 Ja hänen otsassansa oli nimi kirjoitettu: salaus: suuri Babylon, huoruuden ja maan kauhistuksen äiti.

17:6 Ja minä näin vaimon juopuneena pyhäin ja Jeesuksen todistajain verestä; ja minä ihmettelin suuresti, kuin minä sen näin.

17:7 Ja enkeli sanoi minulle, miksis ihmettelet? Minä sanon sinulle vaimon salaisuuden ja pedon salaisuuden, joka häntä kantaa, ja jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.

17:8 Peto, jonka näit, on ollut ja ei ole, ja se on syvyydestä tuleva ylös ja on kadotukseen menevä: ja ne, jotka maan päällä asuvat, (joidenka nimet ei ole elämän kirjassa maailman alusta kirjoitetut,) ihmettelevät, kuin he näkevät pedon, joka oli ja ei ole, vaikka hän kuitenkin on.

17:9 Ja tässä on mieli, jolla viisaus on. Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuotta,

riettautta.

17:5 Ja hänen odzasans oli nimi kirjoitettu: Salaus se suuri Babylon/ huoruden Äiti/ ja caiken cauhistuxen maan päällä.

17:6 Ja minä näin sen vaimon juopununna/ Pyhäin ja Jesuxen todistajain werestä. Ja minä ihmettelin suurest/ cosca minä sen näin.

17:7 JA se Engeli sanoi minulle/ mixi sinä ihmettelet? Minä sanon sinulle sen vaimon salaisutta/ ja sijtä Pedosta joca händä canda/ jolla on seidzemen päätä ja kymmenen saarwe.

17:8 Se Peto jongas näit/ on ollut/ ja ei ole/ ja se on jällens sywydest ylöstulewa/ ja pitä cadotuxeen menemän/ ja ne ihmettelewät jotca maan päällä asuwat/ joidenga nimet ei ole elämän Kirjasa mailman algusta kirjoitetut/ cosca he sen Pedon näkewät joca oli/ ja ei ole/ waicka hän cuitengin on.

17:9 Ja täsä on mieli johonga wijsaus tarwitan. Ne seidzemen päätä owat seidzemen wuorta/

<p>päällä nainen istuu; ne ovat myös seitsemän kuningasta;</p>	<p>joidenka päällä vaimo istuu.</p>	<p>joidenga päällä se waimo istu/ ja ne owat seidzemen Cuningasta.</p>
<p>17:10 heistä on viisi kaatunut, yksi on, viimeinen ei ole vielä tullut, ja kun hän tulee, pitää hänen vähän aikaa pysymän.</p>	<p>17:10 Ja ovat seitsemän kuningasta: viisi ovat langenneet, ja yksi on, ja toinen ei ole vielä tullut, ja kuin hän tulee, niin hänen pitää vähän aikaa pysymän.</p>	<p>17:10 Wijsi owat langennet/ ja yxi on/ ja toinen ei ole wielä tullut/ ja cosca hän tule/ nijn hänen pitä vähän aica pysymän/</p>
<p>17:11 Ja peto, joka on ollut ja jota ei enää ole, on itse kahdeksas, ja on yksi noista seitsemästä, ja menee kadotukseen.</p>	<p>17:11 Ja peto, joka oli ja ei ole, on itse kahdeksas, ja on niistä seitsemästä, ja menee kadotukseen.</p>	<p>17:11 Ja se Peto joca oli/ ja ei ole/ se on cahdexas/ ja on nijstä seidzemest/ ja mene cadotuxeen.</p>
<p>17:12 Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä näit, ovat kymmenen kuningasta, jotka eivät vielä ole saaneet kuninkuutta, mutta saavat vallan niinkuin kuninkaat yhdeksi hetkeksi pedon kanssa.</p>	<p>17:12 Ja ne kymmenen sarvea, jotkas näit, ovat kymmenen kuningasta, jotka ei vielä valtakuntaa saaneet ole, mutta niinkuin kuninkaas saavat voiman yhdeksi hetkeksi pedon kanssa.</p>	<p>17:12 Ja ne kymmenen sarwea/ jotcas näit/ owat kymmenen Cuningasta/ jotca ei wielä waldacunda saanet ole/ mutta nijncuin Cuningat saawat woiman yhdelle hetkelle sen Pedon cansa.</p>
<p>17:13 Näillä on yksi ja sama mieli, ja he antavat voimansa ja valtansa pedolle.</p>	<p>17:13 Näillä on yksi neuvo, ja he antavat pedolle voimansa ja valtansa.</p>	<p>17:13 Näillä on yxi neuwo/ ja he andawat sille Pedolle heidän woimans ja wäkens.</p>
<p>17:14 He sotivat Karitsaa vastaan, mutta Karitsa on voittava heidät, sillä hän on herrain Herra ja kuningasten Kuningas; ja kutsutut ja valitut ja uskolliset voittavat hänen kanssansa."</p>	<p>17:14 Nämät sotivat Karitsan kanssa, ja Karitsa on heidät voittava; sillä hän on herrain Herra, ja kuningasten Kuningas: ja ne, jotka hänen kanssansa ovat, kutsutut ja valitut ja uskolliset.</p>	<p>17:14 Nämät sotiwat Caridzan cansa/ ja Caridza on heidän woittawa: Sillä hän on caickein HERRain HERRa/ ja caickein Cuningasten Cuningas/ ja hänen cansans/ cudzutut uloswalitut ja uscolliset.</p>
<p>17:15 Ja hän sanoi minulle: "Vedet, jotka sinä näit, tuolla, missä</p>	<p>17:15 Ja hän sanoi minulle: vedet, jotkas näit, kussa portto istuu, ovat kansat ja joukot, ja</p>	<p>17:15 JA hän sanoi minulle/ ne wedet jotcas näit/ cusa se portto</p>

portto istuu, ovat kansoja pakanat ja kielet.
ja väkijoukkoja ja
kansanheimoja ja kieliä.

17:16 Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä näit, ja peto, ne vihaavat porttoa ja riisuvat hänet paljaaksi ja alastomaksi ja syövät hänen lihansa ja polttavat hänet tulella.

17:17 Sillä Jumala on pannut heidän sydämeensä, että he täyttävät hänen aivoituksensa, yksimielisesti, ja antavat kuninkuutensa pedolle, kunnes Jumalan sanat täyttyvät.

17:18 Ja nainen, jonka sinä näit, on se suuri kaupunki, jolla on maan kuninkaitten kuninkuus."

Ilmestys 18 LUKU

18:1 Sen jälkeen minä näin tulevan taivaasta alas erään toisen enkelin, jolla oli suuri valta, ja maa valkeni hänen kirkkaudestaan.

18:2 Ja hän huusi voimallisella äänellä sanoen: "Kukistunut, kukistunut on suuri Babylon ja tullut riivaajain

17:16 Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä pedossa näit, ne pitää porttoa vihaaman, ja pitää hänen hävittämän ja alastomaksi tekevän, ja heidän pitää syömän hänen lihansa, ja sen tulella polttavat.

17:17 Sillä Jumala on antanut heidän sydämeensä, että he hänen suosionsa jälkeen tekevät, ja että he sen yhdestä tahdosta tekevät, ja antavat valtakuntansa pedolle, siihenasti kuin Jumalan sanat täytetyksi tulevat.

17:18 Ja vaimo, jonka sinä näit, on suuri kaupunki, jolla on valta maan kuningasten ylitse.

18 LUKU

1. Ja sitte näin minä toisen enkelin tulevan alas taivaasta, jolla oli suuri voima: ja maa valistui hänen kirkkaudestansa.

2. Ja hän huusi väkevästi suurella äänellä ja sanoi: lankesi, lankesi suuri Babylon, ja on tullut perkeleitten asumasiaksi, ja kaikkein

päällä istu/ ovat Canssat ja joucot/ ja pacanat ja kielet.

17:16 Ja ne kymmenen sarvea/ jotca sinä Pedosa näit/ ne pitää sitä porttoa vihaman/ ja pitää hänen hävittämän/ ja alastomaksi tekemän/ ja heidän pitää syömän hänen lihans/ ja sen tulella polttawat/

17:17 Sillä Jumala on andanut heidän sydämihins/ että he hänen suosions jälkeen tekewät/ ja että he sen yhdest tahdost tekewät/ ja andawat heidän waldacundans Pedolle siihenasti cuin Jumalan sanat täytetyxi tulewat.

17:18 Ja se vaimo jonga sinä näit/ on se suuri Caupungi/ jolla on walda maan Cuningasten päälle.

XVIII. Lucu .

18:1 JA sijtte näin minä toisen Engelin alastulewan Taiwast/ jolla oli woima/ ja maa walistui hänen kirckaudestans.

18:2 Ja hän huusi wäellä ja suurella änellä/ ja sanoi: langennut on/ langennut on se suuri Babylon/ ja on tullut

asuipaikaksi ja kaikkien saastaisten henkien tyyssijaksi ja kaikkien saastaisten ja vihattavain lintujen tyyssijaksi.

18:3 Sillä hänen haureutensa vihan viiniä ovat kaikki kansat juoneet, ja maan kuninkaas ovat haureutta harjoittaneet hänen kanssansa, ja maan kauppias ovat rikastuneet hänen hekumansa runsaudesta."

18:4 Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: "Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin kärsiä hänen vitsauksistansa.

18:5 Sillä hänen syntinsä ulottuvat taivaaseen asti, ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa.

18:6 Kostakaa hänelle sen mukaan, kuin hän on tehnyt, ja antakaa hänelle kaksinkertaisesti hänen teoistansa; siihen maljaan, johon hän on kaatanut, kaatakaa te hänelle kaksin verroin.

18:7 Niin paljon kuin hän on itselleen kunniaa ja

rietasten henkein kätköksi, ja kaikkein rietasten ja vihattavain lintuin kätköksi.

3. Sillä hänen huoruutensa vihan viinasta ovat kaikki pakanat juoneet, ja maan kuninkaas hänen kanssansa huorin tehneet, ja kauppamiehet maan päällä ovat rikastuneet hänen herkkuiensa voimasta.

4. Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: te. minun kansani, lähtekää ulos hänestä, ettette hänen synneistänsä osallisiksi tulisi, ettette myös jotakin hänen vitsauksistansa saisi.

5. Sillä hänen syntinsä ovat ulottuneet hamaan taivaaseen asti, ja Jumala muisti hänen vääryytensä.

6. Maksakaa hänelle niinkuin hänkin maksoi teille, ja kertokaa hänelle kaksinkertaisesti hänen töittensä jälkeen; sillä juoma-astialla, josta hän teille pani sisälle, niin pankaat hänelle kaksinkertaisesti.

7. Niin paljo kuin hän itsiänsä kunnioitti ja koreili, niin antakaa

Perkeleitten asumasiaxi/ ja caickein rietasten Hengein kätköxi/ ja caickein rietasten ja tylkiäin linduin kätköxi:

18:3 Sillä hänen huorudens vihan wijnasta ovat caicki pacanat juonet/ ja Cuningat maan päällä ovat hänen cansans hauristellet/ ja cauppamiehet maan päällä ovat ricastunet hänen suurista hecumistans.

18:4 JA minä cuulin toisen änen Taiwasta sanowan: Te minun Canssani/ mengät ulos hänestä/ ettet te hänen synneistäns osallisexi tulis/ ettet te myös jotakin hänen widzauksistans sais.

18:5 Sillä hänen syndins owat ulottunet haman Taiwasen asti: ja Jumalan muista hänen wäärydens.

18:6 Maxacat hänelle/ nijncuin hängin maxoi teille/ ja kertoicat hänelle caxikertaisest hänen töidens jälken. Ja millä Calkilla hän teille sisälle pani/ nijn sisälle pangat hänelle taas caxikertaisest.

18:7 Nijn paljo cuin hän idzens cunnialisexi teki/

hekumaa hankkinut, niin paljon antakaa hänelle vaivaa ja surua. Koska hän sanoo sydämessään: 'Minä istun kuningattarena enkä ole leski enkä ole surua näkevä',

18:8 sentähden hänen vitsauksensa tulevat yhtenä päivänä: kuolema ja suru ja nälkä, ja hän joutuu tulessa poltettavaksi, sillä väkevä on Herra Jumala, joka on hänet tuominut."

18:9 Ja maanpiirin kuninkaat, jotka hänen kanssansa ovat haureutta harjoittaneet ja hekumallisesti eläneet, itkevät ja parkuvat häntä, kun näkevät hänen palonsa savun;

18:10 he seisovat loitolla kauhistuen hänen vaivaansa ja sanovat: "Voi, voi sinua, Babylon, sinä suuri kaupunki, sinä vahva kaupunki, sillä sinun tuomiosi tuli yhdessä hetkessä!"

18:11 Ja maanpiirin kauppiaat itkevät ja surevat häntä, kun ei kukaan enää osta heidän tavaraansa,

18:12 kaupaksi tuotua

hänelle niin paljon vaivaa ja itkua; sillä hän sanoo sydämessänsä: minä istun ja olen kuningatar ja en leski, ja ei minun pidä itkua näkemän.

8. Sentähden pitää hänen vitsauksensa yhtenä päivänä tuleman: kuolema ja itku ja nälkä, ja hän pitää tulella poltettaman; sillä Herra Jumala on väkevä, joka hänen tuomitsee.

9. Ja häntä pitää itkettämän, ja maan kuninkaat parkuvat häntä, jotka hänen kanssansa huorin tekivät ja hekumassa elivät, kuin he hänen palonsa savun näkevät.

10. Ja pitää taampana seisoman hänen vaivansa pelvon tähden ja sanoman: voi, voi suurta kaupunkia Babylonia, väkevää kaupunkia! sillä yhdellä hetkellä tuli sinun tuomios.

11. Ja kauppamiehet maan päällä itkevät ja murehtivat häntä, ettei kenkään enempi heidän kalujansa osta:

12. Kulda- ja

ja coreili/ niijn hänelle myös sisälle pangat waiwa ja itcua. Sillä hän sano sydämesäns: minä istun ja olen Drötningi ja en leski/ ja en minä itcua näe.

18:8 Sentähden pitää hänen widzauksens yhtenä päivänä tuleman: Cuolema/ itcu ja nälkä/ ja hän pitää tulella poldettaman: Sillä HERra Jumala on wäkevä/ joca hänen duomidze.

18:9 JA händä pitää itkettämän/ ja Cuningat maan päällä parcuwat händä/ jotca hänen cansans hauristelit ja hecumas elit/ cosca he hänen palons sawun näkewät.

18:10 Ja pitää taambana seisoman hänen waiwans pelgon tähden/ ja sanoman: Woi/ Woi sitä suurta Caupungita Babyloniata/ sitä wäkewätä Caupungita:

18:11 Sillä yhdellä hetkellä tuli sinun Duomios.

Ja cauppamiehet maan päällä itkewät ja murehtiwat idzelläns/ ettei kengän enämbi heidän calujans osta:

18:12 Culda ja

kultaa ja hopeata ja jalokiviä ja helmiä ja pellavakangasta ja purppuraa ja silkkiä ja helakanpuna ja kaikkinaista hajupuuta ja kaikenlaisia norsunluuesineitä ja kaikenlaisia kalleimmasta puusta ja vaskesta ja raudasta ja marmorista tehtyjä esineitä,

18:13 ja kanelia ja hiusvoidetta ja suitsuketta ja hajuvoidetta ja suitsutuspihkaa ja viiniä ja öljyä ja lestyjä jauhoja ja viljaa ja karjaa ja lampaita ja hevosia ja vaunuja ja orjia ja ihmissieluja.

18:14 Ja hedelmät, joita sinun sielusi himoitsi, ovat sinulta menneet, ja kaikki kalleutesi ja komeutesi ovat sinulta hävinneet, eikä niitä enää koskaan löydetä.

18:15 Niiden kauppiaat, ne, jotka rikastuivat tästä kaupungista, seisovat loitolla kauhistuen hänen vaivaansa, itkien ja surren,

18:16 ja sanovat: "Voi, voi sitä suurta kaupunkia, joka oli puettu pellavaan ja purppuraan ja helakanpunaan ja

hopiakaluja, ja kalliita kiviä ja päärlyjä, ja kalliita liinavaatteita, ja purppuraa ja silkkiä, ja tulipunaista, ja kaikkinaisia kalliita puita, ja kaikkinaisia astioita elephantin luista, ja kaikkinaisia astioita kalleimmista puista, ja vaskesta, ja raudasta, ja marmorista,

13. Ja kanelia ja hyvänhajullisia, ja voidetta, ja pyhää savua, ja viinaa, ja öljyä, ja sämpyliä, ja nisuja, ja karjaa, lampaita ja hevosia, rattaita, ja orjia ja ihmisten sieluja.

14. Ja hedelmät, joita sinun sielus himoitsee, ovat sinulta paenneet pois, ja kaikki, jotka lihavat ja kauniit olivat, ne ovat sinusta oljenneet pois, ja ei sinun pidä niitä enää löytämän.

15. Näiden kaluin kauppamiehet, jotka hänestä rikastuneet ovat, pitää taampana seisoman hänen vaivansa pelvon tähden, itkemän ja murehtiman.

16. Ja sanoman: voi, voi suurta kaupunkia! joka puetettu oli kalliilla liinalla ja purpuralla, ja tulipunaisella, ja kullalla yltäkullattu, ja kalliilla

hopiacaluja/ ja calleita kiwiä ja Pärlyjä/ ja calleita waatteita/ ja Purpurata ja Silckiä/ ja Rosunpunaista/ ja caickinaisia callita puita/ ja caickinaisia astioita/ Elephantin luista/ ja caickinaisia astioita callimmista puista/ ja waskesta/ ja raudasta/ ja marmorista/

18:13 Ja Caneli/ ja hywin hajullisi/ ja woidetta/ ja Pyhä sawua ja wijna/ ja Öljyä/ ja sämbylitä/ ja nisuja/ ja carja/ lambaita/ ja Orihita/ rattaita/ ja ruumita/ ja ihmisten sieluja.

18:14 Ja hedelmät joita sinun sielus himoidze/ owat sinulda paennet/ ja caicki cuin lihawat ja caunit olit/ ne owat sinusta poisoljennet/ ja et sinä heitä sillen löydä.

18:15 Näiden caluin cauppamiehet/ jotca hänestä ricastunet owat/ pitä taambana seisoman hänen waiwans pelgon tähden/ itkemän/ murehtiman/

ja sanoman:

18:16 Woi/ Woi sitä suurta Caupungita/ joca puetetttu oli Silkillä ja Purpuralla/ ja

koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä, kun semmoinen rikkaus yhdessä hetkessä tuhoutui!"

18:17 Ja kaikki laivurit ja kaikki rannikkopurjehtijat ja merimiehet ja kaikki merenkulkijat seisoivat loitolla

18:18 ja huusivat nähdessään hänen palonsa savun ja sanoivat: "Mikä on tämän suuren kaupungin vertainen?"

18:19 Ja he heittivät tomua päänsä päälle ja huusivat itkien ja surren ja sanoivat: "Voi, voi sitä suurta kaupunkia, jonka kalleuksista rikastuivat kaikki, joilla oli laivoja merellä, kun se yhdessä hetkessä tuhoutui!"

18:20 Riemuitse hänestä, taivas, ja te pyhät ja apostolit ja profeetat; sillä Jumala on hänet tuominnut ja kostanut hänelle teidän tuomionne.

18:21 Ja väkevä enkeli otti kiven, niinkuin suuren myllynkiven, ja heitti sen mereen sanoen: "Näin heitetään kiivaasti pois

kivillä, ja päärlyillä; yhdellä hetkellä ovat senkaltaiset rikkaudet hävitetyt.

17. Ja kaikki haahdenhaltiat, ja kaikki haaksiväki, jotka laivoissa asuvat, ja merimiehet, ja jotka merellä vaeltavat, seisoivat taampana,

18. Ja huusivat, kuin he savun hänen palostansa näkivät, ja sanoivat: kuka on tämän suuren kaupungin verta?

19. Ja he heittivät multaa päittänsä päälle, huusivat, itkivät ja murehtivat, sanoen: voi, voi suurta kaupunkia! jossa kaikki rikastuneet ovat, joilla laivat meressä olivat, hänen kalliista kaluistansa; yhdellä hetkellä on hän hävitetty.

20. Ihastu, taivas, hänestä, ja te pyhät apostolit ja prophetat! sillä Jumala tuomitsee teidän tuomionne hänen päällensä.

21. Ja yksi väkevä enkeli nosti ison kiven, niinkuin myllynkiven, ja heitti sen mereen ja sanoi: näin äkisti pitää

Rosunpunaisella/ ja Cullalla yldäcullattu/ ja callilla kiivillä/ ja Pärlyillä: 18:17 Sillä yhdellä hetkellä ovat sencaltaiset rikkaudet hävitetyt.

18:18 Ja caicki haahdenhaltiat/ ja caicki haaxiwäke/ jotca laiwoisa asuwat/ ja merimiehet/ ja jotca merellä waeldawat/ seisoit taambana:

Ja huusit/ cosca he sawun hänen palostans näit/ ja sanoit: Cuca on tämän suuren Caupungin werta?

18:19 Ja he heitit mulda päidens päälle/ huusit/ itkit ja murehdit/ sanoden: Woi/ Woi sitä suurta Caupungita/ josa caicki ricastunet owat/ joilla laiwat meresä olit/ hänen caluistans: Sillä yhdellä hetkellä on hän häwitetty.

18:20 Ihastu Taiwas hänestä ja te pyhät Apostolit ja Prophetat: Sillä Jumala duomidze teidän duomion hänen päällensä.

18:21 Ja yxi wäkewä Engeli ylösnosti isoin kiwen/ nijncuin myllynkiwen/ ja heitti sen mereen/ ja sanoi: Näin

Babylon, se suuri kaupunki, eikä sitä enää löydetä."

18:22 Ei kuulla sinussa enää kanteleensoittajain ja laulajain, huilun- ja torvensoittajain ääntä; ei löydetä sinusta enää minkään ammatin taituria; ei kuulla sinussa enää myllyn jyrinää;

18:23 ei loista sinussa enää lampun valo; ei kuulla sinussa enää huutoa yljälle eikä huutoa morsiamelle; sillä sinun kauppiaasi olivat maan mahtavia, ja sinun velhoutesi villitsi kaikki kansat;

18:24 ja hänestä on löydetty profeettain ja pyhien veri ja kaikkien veri, jotka maan päällä ovat tapetut.

Ilmestys 19 LUKU

19:1 Sen jälkeen minä kuulin ikäänkuin kansan paljouden suuren äänen taivaassa sanovan: "Halleluja! Pelastus ja kunnia ja voima on Jumalan, meidän

suuri kaupunki Babylon heitettämän pois, ja ei häntä pidä enempi löydettämän.

22. Ja kanteleiden soittajain ja laulajain, ja huiluin ja basunan soittajain ääni ei pidä enempi sinusta kuuluman, ja ei yhtäkään virkamiestä yhdestäkään virasta pidä enempi sinussa löydettämän, ja myllyn ääni ei pidä enempi sinussa kuuluman;

23. Ja kynttilän walkeus ei pidä sinussa enää valistaman, ja yljän ja morsiamen ääni ei pidä enää sinussa kuuluman; sillä sinun kauppamiehes olivat maan päämiehet, ja sinun noitumises kautta ovat kaikki pakanat eksyneet.

24. Ja hänessä on prophetain ja pyhäin veri löydetty, ja kaikkein niiden, jotka maan päällä tapetut ovat.

19 LUKU

19:1 Ja sitte kuulin minä suuren äänen, niinkuin paljolta kansalta taivaassa, sanovan: halleluja! autuus ja ylistys, kunnia ja voima olkoon Herralle meidän Jumalalle!

wäkisin pitä se suuri Caupungi Babylon poisheitettämän ja ei händä pidä enämbi löyttämän.

18:22 Ja candelein soittajain/ ja laulajain/ ja huiluin/ ja Basunan soittajain äni/ ei pidä enämbi sinusa cuuluman/ ja jocainen wircamies mistä custakin wirasta/ ei pidä enämbi sinusa löyttämän. Ja myllyn äni ei pidä enämbi sinusa cuuluman.

18:23 Ja kyntilän walkeus ei pidä sinusa walistaman. Ja yljän ja morsiamen äni/ ei pidä enämbi sinusa cuuluman/ Sillä sinun cauppamiehes olit Päämiehet maan päällä/ ja sinun noitumises cautta owat caicki pacanat exynet:

Ja hänesä on Prophetain ja Pyhäin veri löytyt/ ja caickein nijden jotca maan päällä tapetut owat.

XIX. Lucu .

19:1 Sijtte cuulin minä suuren änen nijncuin paljolda Canssalda Taiwas/ sanowan: Halleluja. Autuus ja ylistys/ cunnia ja voima olcon meidän HERran

Jumalamme.

19:2 Sillä totiset ja vanhurskaat ovat hänen tuomionsa; sillä hän on tuominut sen suuren porton, joka turmeli maan haureudellaan, ja on kostanut ja on vaatinut hänen kädestänsä palvelijainsa veren."

19:3 Ja he sanoivat toistamiseen: "Halleluja!" Ja hänen savunsa nousee aina ja iankaikkisesti.

19:4 Ja ne kaksikymmentä neljä vanhinta ja neljä olentoa lankesivat maahan ja kumartaen rukoilivat Jumalaa, joka valtaistuimella istuu, ja sanoivat: "Amen, halleluja!"

19:5 Ja valtaistuimelta lähti ääni, joka sanoi: "Ylistäkää meidän Jumalaamme, kaikki hänen palvelijansa, te, jotka häntä pelkätte, sekä pienet että suuret."

19:6 Ja minä kuulin ikäänkuin kansan paljouden äänen ja ikäänkuin paljojen vetten pauhinan ja ikäänkuin suuren ukkosenjylinän sanovan: "Halleluja! Sillä Herra, meidän

19:2 Sillä hänen tuomionsa ovat totiset ja vanhurskaat: että hän on suuren porton tuominut, joka huoruudellansa maan turmeli, ja on palveliainsa veren sen kädestä kostanut.

19:3 Ja taas he sanoivat: halleluja! Ja sen savu käy ylös iankaikkisesta iankaikkiseen.

19:4 Ja neljäkolmattakymmentä vanhinta ja neljä eläintä maahan lankesivat ja rukoilivat Jumalaa, istuimella istuvaista, ja sanoivat: amen! halleluja!

19:5 Ja ääni kuului istuimelta, sanoen: kiittäkää meidän Jumalaamme kaikki hänen palveliansa ja jotka häntä pelkätte, sekä pienet että suuret.

19:6 Ja minä kuulin niinkuin paljon kansan äänen, ja niinkuin suuren veden äänen, ja niinkuin suurten pitkäisten äänen, jotka sanoivat: halleluja! sillä Herra kaikkivaltias Jumala on valtakunnan

Jumalan.

19:2 Sillä hänen Duomions ovat totiset ja vanhurscat/ että hän on sen suuren porton duominut/ joca huorudellans maan turmeli/ ja on hänen palwelians weren sen kädestä costanut.

19:3 Ja taas he sanoit: Halleluja. Ja se sawu ylöskäwi ijancaickisest ijancaickiseen.

19:4 Ja ne neljä colmattakymmendä wanhinda/ ja ne neljä eläindä maahan langeisit/ ja cumarsit Jumalata istuimella istuwaista/ ja sanoit: Amen/ Halleluja.

19:5 Ja yxi äni cuului istuimesta/ sanoden: Kijttäkät meidän Jumalata caicki hänen palwelians/ ja caicki jotca händä pelkätte/ sekä pienet/ että suuret.

19:6 JA minä cuulin paljon Canssan änen/ ja nijncuin suuren weden änen/ ja nijncuin suurten Pitkäisten änet/ jotca sanoit: Halleluja. Sillä Caickiwaldias Jumala meidän HERram on

Jumalamme, Kaikkivaltias, omistanut.
on ottanut hallituksen.

19:7 Iloitkaamme ja
riemuitkaamme ja
antakaamme kunnia
hänelle, sillä Karitsan
hääät ovat tulleet, ja
hänen vaimonsa on
itsensä valmistanut.

19:8 Ja hänen annettiin
pukeutua
liinavaatteeseen,
hohtavaan ja puhtaaseen:
se liina on pyhien
vanhurskautus."

19:9 Ja hän sanoi
minulle: "Kirjoita: Autuaat
ne, jotka ovat kutsutut
Karitsan hääaterialle!"
Vielä hän sanoi minulle:
"Nämä sanat ovat totiset
Jumalan sanat."

19:10 Ja minä lankesin
hänen jalkojensa juureen,
kumartaen rukoillakseni
häntä. Mutta hän sanoi
minulle: "Varo, ettet sitä
tee; minä olen sinun ja
sinun veljesi
kanssapalvelija, niiden,
joilla on Jeesuksen
todistus; kumarra ja
rukoile Jumalaa. Sillä
Jeesuksen todistus on
profetian henki."

19:11 Ja minä näin
taivaan auenneena. Ja
katso: valkoinen hevonen,
ja sen selässä istuvan
nimi on Uskollinen ja

19:7 Iloitkaamme ja
riemuitkaamme, ja
antakaamme kunnia
hänelle, sillä Karitsan
hääät ovat tulleet, ja sen
emäntä valmisti itsensä.

19:8 Ja hänen annettiin
pukea itsensä puhtaalla
ja kiiltävällä kalliilla
liinalla, joka kallis liina
on pyhain vanhurskaus.

19:9 Ja hän sanoi
minulle: kirjoita: autuaat
ovat ne, jotka ovat
Karitsan häihin
ehtoolliselle kutsutut. Ja
hän sanoi minulle:
nämät Jumalan sanat
ovat totiset.

19:10 Ja minä lankesin
hänen jalkainsa eteen
häntä rukoilemaan.
Mutta hän sanoi
minulle: katso, ettes sitä
tee; minä olen sinun ja
sinun veljeis
kanssapalvelia ja niiden,
joilla Jeesuksen todistus
on: kumarra ja rukoile
Jumalaa, sillä Jeesuksen
todistus on prophetain
henki.

19:11 Ja minä näin
taivaan avatuksi, ja
katso, valkia orhi, ja se,
joka sen päällä istui,
kutsuttiin uskolliseksi ja

waldacunnan omistanut.

19:7 Iloitcam ja
riemuitcam/ ja andacam
cunnia hänelle: sillä
Caridzan hääät owat
tullet/ ja sen emändä
walmisti idzens.

19:8 Ja hänen annettin
hänen puke puhtalla ja
kijldawällä Silkillä (joca
Silcki on Pyhäin
wanhurscaus)

19:9 Ja hän sanoi
minulle: Kirjoita/ autuat
owat ne jotca owat
Caridzan ehtoliselle
cudzutut. Ja hän sanoi
minulle: Nämät Jumalan
sanat owat totiset.

19:10 Ja minä langeisin
hänen jalcains eteen
händä cumartaman.
Mutta hän sanoi minulle:
Cadzo/ ettes sitä tee/
minä olen sinun/ ja
sinun weljeis
cansapalwelia/ ja nijden
joilla Jesuxen todistus
on: Cumarra Jumalata (
Sillä Jesuxen todistus on
Prophetian Hengi.)

19:11 JA minä näin
Taiwan awatuxi/ ja
cadzo/ yxi walkia Orih/
ja se joca sen päällä
istui/ cudzuttin uscollisexi

Totinen, ja hän tuomitsee totiseksi, ja ja sotii vanhurskaudessa. vanhurskaudella hän tuomitsee ja sotii.

19:12 Ja hänen silmänsä olivat niinkuin tulen liekit, ja hänen päässään oli monta kruunua, ja hänellä oli kirjoitettuna nimi, jota ei tiedä kukaan muu kuin hän itse,

19:13 ja hänellä oli yllään vereen kastettu vaippa, ja nimi, jolla häntä kutsutaan, on Jumalan Sana.

19:14 Ja häntä seurasivat ratsastaen valkoisilla hevosilla taivaan sotajoukot, puettuina valkeaan ja puhtaaseen pellavavaatteeseen.

19:15 Ja hänen suustaan lähtee terävä miekka, että hän sillä löisi kansoja. Ja hän on kaitseva heitä rautaisella valtikalla, ja hän polkee kaikkivaltiaan Jumalan vihan kiivauden viinikuurnan.

19:16 Ja hänellä on vaipassa kupeellaan kirjoitettuna nimi: "Kuningasten Kuningas ja herrain Herra."

19:17 Ja minä näin enkelin seisovan

19:12 Ja hänen silmänsä ovat niinkuin tulen liekki, ja hänen päässänsä on monta kruunua, ja hänellä oli kirjoitettu nimi, jota ei kenkään tietänyt, vaan hän itse.

19:13 Ja hän oli vaatetettu vereen kastetulla vaatteella. Ja sen nimi kutsutaan Jumalan sanaksi.

19:14 Ja sotajoukko, joka taivaassa on, seurasi häntä valkeilla hevosilla, vaatetetut valkialla puhtaalla kalliilla liinalla.

19:15 Ja hänen suustansa kävi ulos terävä miekka, jolla hänen pitää pakanoita lyömän, joita hän on hallitseva rautaisella vitsalla. Ja hän on sotkuva kaikkivaltiaan Jumalan närkästyksen ja vihan viinakuurnan.

19:16 Ja hänellä on vaatteessansa ja reidessänsä nimi kirjoitettu: kuningasten Kuningas ja herrain Herra.

19:17 Ja minä näin enkelin seisovan auringossa, joka huusi

ja totisexi/ ja hän duomidze/ ja soti wanhurscaudella.

19:12 Ja hänen silmäns owat nijncuin tulen liecki/ ja hänen pääsäns on monda Cruunua/ ja hänellä oli kirjoitettu nimi/ jota ei kengän tiennyt/ waan hän idze.

19:13 Ja hän oli waatetettu werellä prijscotetulla waattella. Ja sen nimi cudzutan Jumalan sanaxi.

19:14 Ja ne sotawäet cuin Taiwasa owat/ seuraisit händä walkeilla hewoisilla/ waatetetut walkialla puhtalla Silkillä.

19:15 Ja hänen suustans uloskäwi caxiteräinen miecka/ jolla hänen pitä pacanoita lyömän/ joita hän on hallidzewa rautaisella widzalla. Ja hän on polkewa Caickiwaldian Jumalan hirmuisen vihan wijnacuopan.

19:16 Ja hänellä on waatteisans nimi näin kirjoitettu: Cuningasten Cuningas ja caickein Herrain HERra.

19:17 JA minä näin yhden Engelin seisowan

auringossa, ja hän huusi suurella äänellä sanoen kaikille keskitaivaalla lentäville linnuille: "Tulkaa, kokoontukaa Jumalan suurelle aterialle

19:18 syömään kuningasten lihaa ja sotapäällikköjen lihaa ja väkevien lihaa ja hevosten sekä niiden selässä istuvien lihaa ja kaikkien vapaitten ja orjien lihaa, sekä pienten että suurten."

19:19 Ja minä näin pedon ja maan kuninkaat ja heidän sotajoukkonsa kokoontuneina sotiaksensa hevosen selässä istuvaa vastaan ja hänen sotajoukkoansa vastaan.

19:20 Ja peto otettiin kiinni, ja sen kanssa väärä profeetta, joka sen nähden oli tehnyt ihmetekonsa, joilla hän oli eksyttänyt ne, jotka olivat ottaneet pedon merkin, ja ne, jotka olivat sen kuvaa kumartaneet; ne molemmat heitettiin elävältä tuliseen järveen, joka tulikiveä palaa.

19:21 Ja ne muut saivat surmansa hevosen selässä istuvan miekasta, joka lähti hänen

suurella äänellä ja sanoi kaikille linnuille, jotka taivaan alla lentävät: tulkaat ja kokoontukaat suuren Jumalan ehtoolliselle.

19:18 Syömään kuningasten lihaa ja päämiesten lihaa, ja väkeväin lihaa, ja orhitten lihaa, ja niillä ajawaisten, ja kaikkein vapaitten ja orjain, sekä pienten että suurten.

19:19 Ja minä näin pedon, ja maan kuninkaat, ja heidän sotaväkensä koottuna sotimaan sen kanssa, joka oriin päällä istui, ja myös hänen sotaväkensä kanssa.

19:20 Ja peto otettiin kiinni, ja hänen kanssansa väärä profeetta, joka ihmeitä hänen edessänsä teki, joilla hän niitä vietteli, jotka pedon merkin ottivat, ja jotka hänen kuvaansa kumarsivat: nämä kaksi ovat elävältä tuliseen järveen heitetyt, joka tulikivestä paloi.

19:21 Ja muut tapettiin miekalla, joka sen suusta kävi ulos, joka oriin päällä istui; ja

Auringos/ joca huusi suurella änellä/ ja sanoi caikille linnuille jotca Taiwan alla lendävät: 19:18 Tulcat ja coconducat sen suuren Jumalan ehtoliselle/ syömän Cuningasten liha ja Päämiesten liha/ ja wäkewitten liha/ ja Orhitten liha/ ja nijllä ajawaisten/ ja caickein wapain liha/ ja palwelioitten/ sekä pienden että suurten liha.

19:19 JA minä näin sen Pedon/ ja maan Cuningat/ ja heidän sotawäkensä coottuna sotiman sen cansa/ joca Orhin päällä istui/ ja myös hänen sotawäkensä.

19:20 Ja se Peto otettin kijnni/ ja wäärä Propheta hänen cansans/ joca nijtä ihmeitä hänen edesäns teki/ joilla hän nijtä wietteli cuin Pedon merkin otit/ ja jotca Pedon cuwa cumarsit. Nämät caxi owat eläwäldä tuliseen järween heitetyt/ joca tulikiwestä paloi.

19:21 Ja ne muut tapettin sen miecalla joca sen suusta uloskäwi cuin Orhin päällä istui/ ja

suustaan; ja kaikki linnut tulivat ravituiksi heidän lihastansa.

kaikki linnut ravittiin heidän lihastansa.

caicki linnut rawittin heidän lihastans.

Ilmestys 20 LUKU

20:1 Ja minä näin tulevan taivaasta alas enkelin, jolla oli syvyyden avain ja suuret kahleet kädessään.

20:2 Ja hän otti kiinni lohikäärmeen, sen vanhan käärmeen, joka on perkele ja saatana, ja sitoi hänet tuhanneksi vuodeksi

20:3 ja heitti hänet syvyyteen ja sulki ja lukitsi sen sinetillä hänen jälkeensä, ettei hän enää kansoja villitsisi, siihen asti kuin ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet; sen jälkeen hänet pitää päästettämän irti vähäksi aikaa.

20:4 Ja minä näin valtaistuimia, ja he istuivat niille, ja heille annettiin tuomiovalta; ja minä näin niiden sielut, jotka olivat teloitettut Jeesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden, ja niiden, jotka eivät olleet kumartaneet petoa eikä sen kuvaa eivätkä ottaneet sen merkkiä otsaansa eikä käteensä;

20 LUKU

20:1 Ja minä näin enkelin astuvan alas taivaasta, jolla oli syvyyden avain ja suuri kahle hänen kädessänsä.

20:2 Ja hän otti lohikäärmeen kiinni, vanhan madon, joka on perkele ja saatana, ja sitoi hänen tuhanneksi vuodeksi,

20:3 Ja heitti hänen syvyyteen, ja sulki hänen, ja lukitsi päältä, ettei hänen enempi pitäisi pakanoita viettelemän, siihenasti kuin tuhannen vuotta kuluu; ja sitte pitää hän vähäksi hetkeksi päästettämän.

20:4 Ja minä näin istuimet, ja he istuivat niiden päällä, ja heille annettiin tuomio; ja niiden sielut, jotka Jesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden mestatut olivat, ja jotka ei petoa kumartaneet eikä hänen kuvaansa, ja ei ottaneet hänen merkkiänsä otsiinsa taikka käsiinsä; ja he elivät ja hallitsivat Kristuksen kanssa

XX. Lucu .

20:1 JA minä näin yhden Engelin astuwan alas Taiwasta/ jolla oli sywyden awain/ ja suuri cahle oli hänen kädesäns.

20:2 Ja hän otti Drakin kijnni/ sen wanhan madon/ joca on Perkele ja Satan/ ja sidoi hänen tuhannexi wuodexi.

20:3 Ja heitti hänen sywyteen/ ja sulki hänen ja lukidzi päädä/ ettei hänen enämbi pidäis pacanoita wiettelemän/ siihenasti cuin tuhannen wuotta culu/ ja sijtte pitä hän wähäxi hetkexi päästettämän.

20:4 JA minä näin istuimet/ ja he istuit nijden päällä/ ja heille annettin duomio/ ja nijden sielut jotca Jesuxen todistuxen ja Jumalan sanan tähden mestatut olit/ ja jotca ei Petoa cumartanet/ eikä hänen cuwansa/ ja ei ottanet hänen merckiäns heidän odzijns taicka käsijns/ nämät elit ja

ja he virkosivat eloon ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta.

20:5 Muut kuolleet eivät vironneet eloon, ennenkuin ne tuhat vuotta olivat loppuun kuluneet. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus.

20:6 Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa; heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa, vaan he tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja hallitsevat hänen kanssaan ne tuhannen vuotta.

20:7 Ja kun ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet, päästetään saatana vankeudesta,

20:8 ja hän lähtee villitsemään maan neljällä kulmalla olevia kansoja, Gogia ja Maagogia, kootakseen heidät sotaan, ja niiden luku on kuin meren hiekka.

20:9 Ja he nousevat yli maan avaruuden ja piirittävät pyhien leirin ja sen rakastetun kaupungin. Mutta tuli lankeaa taivaasta ja kuluttaa heidät.

tuhannen vuotta.

20:5 Mutta ne muut ei kuolleista virvonneet siihenasti kuin tuhannen ajastaikaa kului. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus.

20:6 Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemisessa: niiden ylitse ei ole toisella kuolemalla yhtään valtaa, vaan he tulevat Jumalan ja Kristuksen papeiksi, ja hallitsevat hänen kanssansa tuhannen vuotta.

20:7 Ja kuin tuhannen vuotta kuluneet ovat, niin saatana päästetään vankiudestansa.

20:8 Ja hän menee ulos pakanoita viettelemään, jotka neljällä maankulmalla ovat, Gog ja Magog, että hän heitä sotaan kokoais, joidenka luku on niinkuin meren santa.

20:9 Ja he astuivat maan avaruuden päälle, ja piirittivät pyhän leirin ja rakkaan kaupungin. Ja tuli lankesi Jumalalta taivaasta ja söi heidät.

hallidzit Christuxen cansa tuhannen vuotta.

20:5 Mutta ne muut ei cuolluista wirgonnet/ siihenasti cuin tuhannen ajastaica cului. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus.

20:6 Autuas ja pyhä on se/ jolla on osa sijnä ensimmäises ylösnousemises. Nijden päälle ei ole toisella cuolemalla yhtän woima: Waan he tulewat Jumalan ja Christuxen Papixi/ ja hallidzewat hänen cansans tuhannen vuotta.

20:7 JA cosca tuhannen vuotta culunet owat/ nijn Satan päästetän fangiudestans/

ja hän mene pacanoita wiettelemän/ jotca neljällä maanculmalla owat/ Gogi ja Magogi/ että hän heitä sotaan cocois/ joidenga lucu on nijncuin meren sanda.

20:8 Ja he astuit maan awaruden päälle/ ja pijritit nijden Pyhän leirit/ ja rackan Caupungin.

20:9 Ja tuli langeis Jumalalda Taiwasta/ ja söi heidän.

20:10 Ja perkele, heidän villitsijänsä, heitetään tulijärveen, jossa myös peto ja väärä profeetta ovat, ja heitä vaivataan yöt päivät, aina ja iankaikkisesti.

20:11 Ja minä näin suuren, valkean valtaistuimen ja sillä istuvaisen, jonka kasvoja maa ja taivas pakenivat, eikä niille sijaa löytynyt.

20:12 Ja minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjat avattiin; ja avattiin toinen kirja, joka on elämän kirja; ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan.

20:13 Ja meri antoi ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja Kuolema ja Tuonela antoivat ne kuolleet, jotka niissä olivat, ja heidät tuomittiin, kukin tekojensa mukaan.

20:14 Ja Kuolema ja Tuonela heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema, tulinen järvi.

20:15 Ja joka ei ollut elämän kirjaan kirjoitettu,

20:10 Ja perkele, joka heitä vietteli, heitettiin tuliseen ja tulikiviseen järveen, jossa sekä peto että väärä propheta oli; ja ne pitää vaivattaman päivää ja yötä ijankaikkisesta ijankaikkiseen.

20:11 Ja minä näin suuren valkian istuimen ja sen päällä istuvan, jonka kasvoin edestä maa ja taivas pakeni; ja ei heille löydetty sias.

20:12 Ja minä näin kuolleet, sekä pienet että suuret, seisovan Jumalan kasvoin edessä, ja kirjat avattiin, ja toinen kirja avattiin, joka on elämän, ja kuolleet tuomittiin niistä, mitkä kirjoissa kirjoitetut olivat, töittensä jälkeen.

20:13 Ja meri antoi ne kuolleet, jotka hänessä olivat, ja kuolema ja helvetti antoi ne kuolleet, jotka heissä olivat: ja ne tuomittiin jokainen töittensä jälkeen.

20:14 Ja kuolema ja helvetti heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema.

20:15 Ja joka ei löydetty elämän kirjassa

20:10 Ja se Perkele joka heitä vietteli/ heitettiin tuliseen ja tulikiwiseen järveen/ josta sekä se Peto että se väärä Propheta oli/ ja pitää vaivattaman päivää ja yötä ijancaikkisest ijancaikkiseen.

20:11 Ja minä näin suuren walkian istuimen/ ja sen päällä istuwan/ josta kasvoin edestä maa ja Taiwas pakeni/ ja ei heille löytyt sias.

20:12 Ja minä näin ne cuollet/ sekä suuret että pienet/ seisowan Jumalan kasvoin edessä/ ja Kirjat awattin/ ja toinen Kirja awattin/ josta on elämän/ ja cuollet duomittin niistä kirjoituxista cuin Kirjoisa kirjoitetut olit/ heidän töidens jälkeen.

20:13 Ja meri annoi ne cuollet cuin hänesä olit/ ja cuolema ja Helwetti annoi ne cuollet cuin heisä olit/ ja ne duomittin/ jocainen heidän töidens jälkeen.

20:14 Ja cuolema ja Helwetti heitettiin tuliseen järveen. Tämä on se toinen cuolema.

20:15 Ja josta ei löydetty elämän Kirjassa

se heitettiin tuliseen järveen.

kirjoitetuksi, se heitettiin tuliseen järveen. kirjoitetuxi/ se tuliseen järveen heitettin.

Ilmestys 21 LUKU

21:1 Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan; sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet, eikä merta enää ole.

21:2 Ja pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, minä näin laskeutuvan alas taivaasta Jumalan tyköä, valmistettuna niinkuin morsian, miehellensä kaunistettu.

21:3 Ja minä kuulin suuren äänen valtaistuimelta sanovan: "Katso, Jumalan maja ihmisten keskellä! Ja hän on asuva heidän keskellensä, ja he ovat hänen kansansa, ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan, heidän Jumalansa;

21:4 ja hän on pyyhkivä pois kaikki kyneleet heidän silmistänsä, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä murhetta eikä parkua eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt."

21:5 Ja valtaistuimella

21 LUKU

21:1 Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan, sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa katosi, ja ei meri silleen ole.

21:2 Ja minä Johannes näin pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, astuvan alas taivaasta, Jumalalta valmistetun, niinkuin morsiamen kaunistetun hänen miehellensä.

21:3 Ja kuulin suuren äänen taivaasta sanovan: katso Jumalan maja ihmisten seassa, ja hän on asuva heidän kansansa, ja he tulevat hänen kansaksensa, ja itse Jumala on oleva heidän kansansa ja heidän Jumalansa.

21:4 Ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyneleet heidän silmistänsä, ja ei kuolemaa pidä silleen oleman, eikä itkua, eikä parkua, eikä kipua pidä silleen oleman; sillä ne entiset poismenivät.

21:5 Ja se, joka istuimella istui, sanoi:

XXI. Lucu .

21:1 JA minä näin vden Taiwan ja vden maan: sillä endinen maa catois/ ja ei meri silleen ole.

21:2 Ja minä Johannes näin sen pyhän Caupungin/ vden Jerusalemin alasastuwan Taiwasta/ Jumalalda walmistetun/ nijncuin morsiamen caunistetun hänen miehellensä.

21:3 Ja cuulin suuren änen istuimelda sanowan: Cadzo/ Jumalan maja ihmisten seas/ ja hän on asuwa heidän cansans/ ja he tulewat hänen Canssaxens/ ja idze Jumala heidän cansans/ on olewa heidän Jumalans.

21:4 Ja Jumala on pyhkiwä pois caicki kynelet heidän silmistäns/ ja ei cuolemata pidä silleen oleman/ eikä parcua/ eikä kipua pidä silleen oleman: sillä ne endiset poismenit.

21:5 Ja se joca

istuva sanoi: "Katso, uudeksi minä teen kaikki." Ja hän sanoi: "Kirjoita, sillä nämä sanat ovat vakaat ja todet."

21:6 Ja hän sanoi minulle: "Se on tapahtunut. Minä olen A ja O, alku ja loppu. Minä annan janoavalle elämän veden lähteestä lahjaksi.

21:7 Joka voittaa, on tämän perivä, ja minä olen oleva hänen Jumalansa, ja hän on oleva minun poikani.

21:8 Mutta pelkurien ja epäuskoisten ja saastaisten ja murhaajien ja huorintekijäin ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valhettelijain osa on oleva siinä järvessä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toinen kuolema."

21:9 Ja tuli yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa täynnä seitsemää viimeistä vitsausta, ja puhui minun kanssani sanoen: "Tule tänne, minä näytän sinulle morsiamen, Karitsan vaimon."

katso, minä uudistan kaikki. Ja sanoi minulle: kirjoita! sillä nämä sanat ovat totiset ja vahvat.

21:6 Ja hän sanoi minulle: Se on tapahtunut. Minä olen A ja O, alku ja loppu. Minä annan janoavalle elämän veden lähteestä lahjaksi.

21:7 Joka voittaa, sen pitää kaikki nämät perimän, ja minä olen hänen Jumalansa, ja hänen pitää oleman minun poikani.

21:8 Mutta pelkureille ja uskottomille, ja hirmuisille, ja murhaajille, ja salavuoteisille, ja velhoille, ja epäjumalalisille, ja kaikille valehtelioille pitää osa oleman siinä järvessä, joka tulesta ja tulikivestä palaa, joka on toinen kuolema.

21:9 Ja minun tyköni tuli yksi seitsemästä enkelistä, joilla oli seitsemän maljaa täynnä seitsentä viimeistä vitsausta, ja puhui minun kanssani, sanoen: tule, minä osoitan sinulle morsiamen, Karitsan emännän.

istuimella istui/ sanoi: Cadzo/ minä udistan caicki. Ja hän sanoi minulle: Kirjoita: Sillä nämät sanat ovat totiset ja vahvat.

21:6 Ja hän sanoi minulle: se on tehty. Minä olen A ja O/ Alcu ja Loppu: Minä annan janowan sijtä elävän weden lähtestä andimexi.

21:7 Joca voitta/ hänen pitä caicki nämät perimän/ ja minä olen hänen Jumalans/ ja hänen pitä oleman minun Poican.

21:8 Mutta nijlle pelcureille ja uscottomille/ ja hirmuisille/ ja murhaille/ ja salawuoteisille/ ja welhoille/ ja epäjumalalisille/ ja caikille walehteljille/ pitä osa oleman sijnä järwesä/ joca tulesta ja tulikiwestä pala/ joca toinen cuolema on.

21:9 JA minun tygöni tuli nijstä seidzemestä Engelistä/ joilla oli ne seidzemen malja täynäns seidzemestä wijmeisestä widzauxesta/ ja hän puhui minun cansani/ sanoden: tule ja minä osotan sinulle morsiamen/ sen Caridzan

21:10 Ja hän vei minut hengessä suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle pyhän kaupungin, Jerusalemin, joka laskeutui alas taivaasta Jumalan tyköä,

21:11 ja siinä oli Jumalan kirkkaus; sen hohto oli kaikkein kalleimman kiven kaltainen, niinkuin kristallinkirkas jaspiskivi;

21:12 siinä oli suuri ja korkea muuri, jossa oli kaksitoista porttia ja porteilla kaksitoista enkeliä, ja niihin oli kirjoitettu nimiä, ja ne ovat Israelin lasten kahdentoista sukukunnan nimet;

21:13 idässä kolme porttia ja pohjoisessa kolme porttia ja etelässä kolme porttia ja lännessä kolme porttia.

21:14 Ja kaupungin muurilla oli kaksitoista perustusta, ja niissä Karitsan kahdentoista apostolin kaksitoista nimeä.

21:15 Ja sillä, joka minulle puhui, oli mittasauvana kultainen ruoko, mitataksaan

21:10 Ja hän vei minun hengessä suurelle ja korkialle vuorelle, ja osoitti minulle suuren kaupungin, pyhän Jerusalemin, astuvan alas taivaasta Jumalalta,

21:11 Jolla oli Jumalan kirkkaus; ja sen valkeus oli kaikkein kalleimman kiven muotoinen, niinkuin kirkas jaspis.

21:12 Ja hänellä oli suuri ja korkia muuri, jolla oli kaksitoistakymmentä porttia, ja porteissa kaksitoistakymmentä enkeliä, ja nimet kirjoitetut, jotka ovat kahdentoistakymmenen Israelin lasten sukukuntain nimet:

21:13 Idässä kolme porttia, pohjoisessa kolme porttia, etelässä kolme porttia, lännessä kolme porttia.

21:14 Ja sen kaupungin muurilla oli kaksitoistakymmentä perustusta, ja niissä Karitsan kahdentoistakymmenen apostolin nimet.

21:15 Ja sillä, joka minun kanssani puhui, oli kultainen ruoko, kaupunkia mitataksensa

emännän.

21:10 Ja hän wei minun Hengesä suurelle ja corkialle vuorelle/ ja osotti minulle sen suuren Caupungin/ pyhän Jerusalemin alasastuwan Taiwasta/ Jumalalda.

21:11 Jolla oli Jumalan kirckaus. Ja sen walkeus oli caickein callimman kiwen muotoinen/ nijncuin kircas Jaspis.

21:12 Ja hänellä oli suuri ja corkia muuri/ jolla oli caxitoistakymmendä porttia/ ja porteisa caxitoistakymmendä Engelitä/ ja nimet kirjoitetut/ jotca owat cahdentoistakymmenen Israelin lasten sucucundain nimet.

21:13 Idäsä colmet porttia/ pohjaisesa colme porttia/ eteläsä colme porttia/ lännesä colme porttia:

21:14 Ja sen Caupungin muurilla oli caxitoistakymmendä perustusta/ ja nijsä Caridzan cahdentoistakymmenen Apostolin nimet.

21:15 Ja sillä/ cuin minun cansani puhui/ oli cullainen ruoco/ Caupungita mitataxens/

kaupungin ja sen portit ja sen muurin.

21:16 Ja kaupunki oli neliskulmainen, ja sen pituus oli yhtä suuri kuin sen leveys. Ja hän mittasi sillä ruovolla kaupungin: se oli kaksitoista tuhatta vakomittaa. Sen pituus ja leveys ja korkeus olivat yhtä suuret.

21:17 Ja hän mittasi sen muurin: se oli sata neljäkymmentä neljä kyynärää, ihmismitan mukaan, joka on enkelin mitta.

21:18 Ja sen muuri oli rakennettu jaspiksesta, ja kaupunki oli puhdasta kultaa, puhtaan lasin kaltaista.

21:19 Ja kaupungin muurin perustukset olivat kaunistetut kaikkinaisilla kalleilla kivillä; ensimmäinen perustus oli jaspis, toinen safiiri, kolmas kalkedon, neljäs smaragdi,

21:20 viides sardoniks, kuudes sardion, seitsemäs krysoliitti, kahdeksas berylli, yhdeksäs topaasi, kymmenes krysoprasi,

ja hänen porttejansa ja muuriansa.

21:16 Ja kaupunki on pantu nelikulmaiseksi, ja hänen pituutensa on niin suuri kuin hänen leveytensä. Ja hän mittasi kaupungin ruovolla kaksitoistakymmentä tuhatta vakomittaa; ja hänen pituutensa ja leveytensä ja korkeutensa ovat yhtäläiset.

21:17 Ja mittasi hänen muurinsa, sata ja neljäviidettäkymmentä kyynärää ihmisen mitan jälkeen, joka enkelillä oli.

21:18 Ja muurin rakennus oli jaspiksesta, ja itse kaupunki puhtaasta kullasta, puhtaan lasin kaltainen.

21:19 Ja kaupungin muurin perustukset olivat kaikkinaisilla kalliilla kivillä kaunistetut: ensimmäinen perustus oli jaspis, toinen saphiri, kolmas kalkedoni, neljäs smaragdi,

21:20 Viides sardoniks, kuudes sardius, seitsemäs krysoliti, kahdeksas berilli, yhdeksäs topasis, kymmenes krysoprasi, yksitoistakymmenes

ja hänen portejans/ ja muurians.

21:16 Ja se Caupungi on pandu nelikulmaiseksi/ ja hänen pituudens on niin suuri kuin myös hänen leveydens. Ja hän mittasi sen Caupungin sillä cullaisella ruogolla/ caxitoistakymmentä tuhatta wacomitta. Ja hänen pituudens ja leweydens/ ja corkeudens owat yhtäläiset.

21:17 Ja hän mittasi hänen muurins/ sata ja neljä wijdettäkymmentä kyynärätä ihmisen mitan jälkeen kuin Engelillä oli.

21:18 Ja sen muurin rakennus oli Jaspixesta/ ja idze Caupungi puhtasta cullasta/ puhtaan clasin caltainen.

21:19 Ja sen Caupungin muurin perustukset/ olit caickinaisilla calleilla kiwillä caunistetut: ensimmäinen perustus oli Jaspis/ toinen Saphirus/ colmas Calcedonius/ 21:20 Neljäs Smaragdu/ wijdes Sardonix/ cuudes Sardius/ seidezemes Chrysolitus/ cahdexas Berillus/ yhdexäs Topazius/ kymmenes Chrysoprasus/

yhdestoista hyasintti,
kahdestoista ametisti.

21:21 Ja ne kaksitoista
porttia olivat kaksitoista
helmeä; kukin portti oli
yhdestä helmestä; ja
kaupungin katu oli
puhdasta kultaa,
ikäänkuin läpikuultavaa
lasia.

21:22 Mutta temppeliä
minä en siinä nähnyt;
sillä Herra Jumala,
Kaikkivaltias, on sen
temppeli, ja Karitsa.

21:23 Eikä kaupunki
tarvitse valoksensa
aurinkoa eikä kuuta; sillä
Jumalan kirkkaus valaisee
sen, ja sen lamppu on
Karitsa.

21:24 Ja kansat tulevat
vaeltamaan sen
valkeudessa, ja maan
kuninkaat vievät sinne
kunniansa.

21:25 Eikä sen portteja
suljeta päivällä, ja yötä ei
siellä ole,

21:26 ja sinne viedään
kansojen kunnia ja
kalleudet.

21:27 Eikä sinne ole
pääsevä mitään

hyakinti,
kaksitoistakymmenes
ametysti.

21:21 Ja ne
kaksitoistakymmentä
porttia olivat
kaksitoistakymmentä
päärlyä, ja kukin portti
oli yhdestä päärlystä; ja
kaupungin kadut olivat
puhdas kultaa, niinkuin
lävitse paistavainen lasi.

21:22 Ja en minä
hänessä templiä nähnyt;
sillä Herra kaikkivaltias
Jumala on hänen
templinsä, ja Karitsa.

21:23 Ja ei se kaupunki
tarvitse aurinkoa eikä
kuuta hänessä
valistamaan; sillä
Jumalan kirkkaus
valistaa hänessä, ja
hänen valkeutensa on
Karitsa.

21:24 Ja pakanat, jotka
autuaaksi tulevat, pitää
hänen valkeudessaansa
vaeltaman, ja maan
kuninkaat tuovat
kunniansa ja
ylistyksensä siihen.

21:25 Ja ei sen portteja
suljeta päivillä; sillä ei
siellä yötä pidä oleman.

21:26 Ja pakanain
ylistys ja kunnia
tuodaan siihen.

21:27 Ja ei pidä häneen
mitään saastuttavaa
tuleman sisälle, taikka

yxitoistakymmenes
Hyacinthus/
toinontoistakymmenes
Ametystus.

21:21 Ja ne
caxitoistakymmendä
porttia olit
caxitoistakymmendä
Pärlyä/ ja cukin portti oli
yhdestä Pärlystä/ ja sen
Caupungin catut olit aiwa
cullasta/ nijncuin
paistawaisesta clasista.

21:22 Ja en minä hänesä
Templiä nähnyt/ sillä
HERra Caickiwaldias
Jumala on hänen
Templins/ ja Caridza.

21:23 Ja ei se Caupungi
tarwidze Auringota eikä
Cuuta/ hänesäns
walistaman/ sillä
Jumalan kirkkaus walista
hänes/ ja hänen
walkeudens on Caridza.

21:24 Ja ne pacanat
jotca autuaxi tulewat/
pitä hänen walkeudesans
wældaman/ ja Cuningat
maan päällä tuowat
heidän cunnians siihen.

21:25 Ja ei sen porttia
suljeta päiwällä: sillä ei
siellä yötä pidä oleman.

Ja pacanain cunnia ja
ylistys sinne tuodan.

21:26 Ja ei pidä
hänehen mitän

epäpyhää eikä ketään kauhistusten tekijää eikä valhettelijaa, vaan ainoastaan ne, jotka ovat kirjoitetut Karitsan elämäkirjaan.

sitä, mikä kauhistuksen eli valheen saattaa; vaan ne, jotka Karitsan elämän kirjassa kirjoitetut ovat.

saastuttapa tuleman/ taicka sitä cuin cauhistuxen eli walhen saatta/ waan ne jotca Caridzan elämän Kirjasa kirjoitetut owat.

Ilmestys 22 LUKU

22:1 Ja hän näytti minulle elämän veden virran, joka kirkkaana kuin kristalli juoksi Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta.

22:2 Keskellä sen katuja ja virran molemmilla puolilla oli elämän puu, joka kanto kahdettoista hedelmät, antaen joka kuukausi hedelmänsä, ja puun lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi.

22:3 Eikä mitään kirousta ole enää oleva. Ja Jumalan ja Karitsan valtaistuin on siellä oleva, ja hänen palvelijansa palvelevat häntä

22:4 ja näkevät hänen kasvonsa, ja hänen nimensä on heidän otsissansa.

22:5 Eikä yötä ole enää oleva, eivätkä he tarvitse lampun valoa eikä auringon valoa, sillä

22 LUKU

22:1 Ja hän osoitti minulle puhtaan elämän veden virran, selkiän niinkuin kristallin, vuotavan Jumalan ja Karitsan istuimesta.

22:2 Keskellä hänen katuansa ja molemmilla puolilla virtaa seisoi elämän puu, joka kantoi kaksitoistakymmeniset hedelmät, ja antoi hedelmänsä kunakin kuukautena, ja puun lehdet pakanain terveydeksi.

22:3 Ja ei kirousta pidä silleen ensinkään oleman; vaan Jumalan ja Karitsan istuin pitää hänessä oleman, ja hänen palveliansa pitää häntä palveleman,

22:4 Ja näkemän hänen kasvonsa, ja hänen nimensä pitää heidän otsissansa oleman.

22:5 Ja yötä ei pidä siellä oleman, eikä he tarvitse kynttilää taikka auringon valkeutta; sillä Herra Jumala valaisee

XXII. Lucu .

22:1 JA hän osotti minulle puhtan elävän veden virran/ selkiän nijncuin Chrystallin/ vuotawan Jumalan ja Caridzan istuimesta/

keskelle hänen catujans. 22:2 Ja molemmilla puolilla wirta seisoi elämän puu/ joca candoi caxitoistakymmeniset hedelmät/ ja andoi hedelmäns cunakin Cuucaunna/ ja sen puun lehdet kelpaisit pacanoitten terweydexi.

22:3 Ja ei kirousta pidä sillen ensingän oleman/ waan Jumalan ja Caridzan istuin pitää hänes oleman/ ja hänen palwelians pitä händä palweleman.

22:4 Ja näkemän hänen caswons/ ja hänen nimensä pitä heidän odzisans oleman.

22:5 Ja ei enämbi yötä pidä oleman/ ei he myös tarwidze kyntilätä/ taicka Auringon walkeutta: Sillä

Herra Jumala on valaiseva heitä, ja he hallitsevat aina ja iankaikkisesti.

22:6 Ja hän sanoi minulle: "Nämä sanat ovat vakaat ja todet, ja Herra, profeettain henkien Jumala, on lähettänyt enkelinsä näyttämään palvelijoilleen, mitä pian tapahtuman pitää.

22:7 Ja katso, minä tulen pian. Autuas se, joka ottaa tämän kirjan ennustuksen sanoista vaarin!"

22:8 Ja minä, Johannes, olen se, joka tämän kuulin ja näin. Ja kun olin sen kuullut ja nähnyt, minä lankesin maahan kumartuakseni sen enkelin jalkojen eteen, joka tämän minulle näytti.

22:9 Ja hän sanoi minulle: "Varo, ettet sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljiesi, profeettain, kanssapalvelija, ja niiden, jotka ottavat tämän kirjan sanoista vaarin; kumartaen rukoile Jumalaa."

22:10 Ja hän sanoi minulle: "Älä lukitse tämän kirjan profetian sanoja; sillä aika on

heitä: ja heidän pitää hallitseman ijankaikkisesta ijankaikkiseen.

22:6 Ja hän sanoi minulle: nämät sanat ovat vahvat ja totiset, ja Herra, pyhain prophetain Jumala, on enkelinsä lähettänyt osoittamaan palvelioillensa niitä, mitkä pian tapahtuman pitää.

22:7 Katso, minä tulen nopiasti. Autuas on se, joka kätkee tämän kirjan prophetian sanat.

22:8 Ja minä Johannes olen se, joka näitä näin ja kuulin. Ja kuin minä näitä kuulin ja näin, lankesin minä maahan rukoilemaan enkelin jalkain eteen, joka minulle näitä osoitti.

22:9 Ja hän sanoi minulle: katso, ettes sitä tee; sillä minä olen sinun kanssapalvelias, ja sinun veljeis prophetain ja niiden, jotka tämän kirjan sanat kätkevät: kumarra ja rukoile Jumalaa.

22:10 Ja hän sanoi minulle: älä tämän kirjan prophetian sanoja lukitse; sillä aika on

HERra Jumala walaise heitä/ ja he hallidzewat ijancaickisest ijancaickiseen.

22:6 JA hän sanoi minulle: Nämät sanat owat wahwat ja totiset: Ja Jumala pyhain Prophetain HERra/ on hänen Engelin lähettänyt/ osottaman palwelioillens/ mitkä pian tapahtuman pitä.

22:7 Ja cadzo/ minä tulen nopiast. Autuas on se/ joca kätke tämän Kirjan Prophetian sanat.

22:8 Ja minä olen se Johannes joca näitä cuulin ja näin: Ja cosca minä näitä cuulin ja näin/ langeisin minä Engelin jalcain eteen rucoileman/ sitä cuin minulle näitä osotti.

22:9 Ja hän sanoi minulle: cadzo/ ettes sitä tee: Sillä minä olen sinun cansapalwelias/ ja sinun weljeis Prophetain/ ja nijden jotca tämän Kirjan sanat kätkewät: cumarra Jumalata.

22:10 Ja hän sanoi minulle: Älä tämän Kirjan Prophetian sanoja lukidze: Sillä aica on

lähellä.	läsnä.	läsnä.
22:11 Vääryyden tekijä tehkoon edelleen vääryyttä, ja joka on saastainen, saastukoon edelleen, ja joka on vanhurskas, tehkoon edelleen vanhurskautta, ja joka on pyhä, pyhittyköön edelleen.	22:11 Joka paha on, se olkoon vielä paha, ja joka saastainen on, se tulkoon vielä saastaiseksi; mutta joka vanhurskas on, se tulkoon vielä hurskaaksi, ja joka pyhä on, se tulkoon vielä pyhäksi.	22:11 Joca paha on/ hän olcon paha/ ja joca saastainen on/ hän olcon saastainen: Mutta joca vanhurscas on/ hän olcon vielä hurscambi/ ja joca pyhä on/ hän olcon vielä pyhä.
22:12 Katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antaakseni kullekin hänen tekojensa mukaan.	22:12 Ja katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antamaan kullekin niinkuin hänen työnsä on.	22:12 Ja cadzo/ minä tulen pian/ ja minun palckan on minun cansani/ andaman cullengin nijncuin heidän työns owat.
22:13 Minä olen A ja O, ensimmäinen ja viimeinen, alku ja loppu.	22:13 Minä olen A ja O, alku ja loppu, ensimmäinen ja viimeinen.	22:13 Minä olen A ja O/ Alcu ja Loppu/ Ensimmäinen ja Wijmeinen.
22:14 Autuaat ne, jotka pesevät vaatteensa, että heillä olisi valta syödä elämän puusta ja he pääsisivät porteista sisälle kaupunkiin!	22:14 Autuaat ovat ne, jotka hänen käskynsä pitävät, että heidän voimansa elämän puussa olis ja he porteista kaupunkiin sisälle menisivät.	22:14 Autuat owat ne/ jotca hänen käskyns pitävät/ että heidän woimans elämän puusa olis/ ja porteista Caupungijn menisit.
22:15 Ulkopuolella ovat koirat ja velhot ja huorintekijät ja murhaajat ja epäjumalanpalvelijat ja kaikki, jotka valhetta rakastavat ja tekevät.	22:15 Mutta ulkona ovat koirat ja velhot, ja huorintekiät ja murhaajat, ja epäjumalan palveliat, ja kaikki ne, jotka valhetta rakastavat ja tekevät.	22:15 Sillä ulcona owat coirat ja welhot/ ja salawuoteiset/ ja murhajät/ ja epäjumalain palweliat/ ja caicki ne jotca walhetta racastawat ja tekewät.
22:16 Minä, Jeesus, lähetin enkelini todistamaan näitä teille seurakunnissa. Minä olen Daavidin juurivesa ja hänen suvustansa, se	22:16 Minä Jesus lähetin minun enkelini todistamaan näitä teille seurakunnissa. Minä olen Davidin juuri ja suku, se kirkas kointahti.	22:16 Minä Jesus lähetin minun Engelini/ todistaman näitä teille Seuracunnissa: Minä olen Dawidin juuresta ja sugusta/ kircas Cointähti.

kirkas kointähti."

22:17 Ja Henki ja morsian sanovat: "Tule!" Ja joka kuulee, sanokoon: "Tule!" Ja joka janoaa, tulkoon, ja joka tahtoo, ottakoon elämän vettä lahjaksi.

22:18 Minä todistan jokaiselle, joka tämän kirjan profetian sanat kuulee: Jos joku panee niihin jotakin lisää, niin Jumala on paneva hänen päällensä ne vitsaukset, jotka ovat kirjoitetut tähän kirjaan;

22:19 ja jos joku ottaa pois jotakin tämän profetian kirjan sanoista, niin Jumala on ottava pois sen osan, mikä hänellä on elämän puuhun ja pyhään kaupunkiin, joista tässä kirjassa on kirjoitettu.

22:20 Hän, joka näitä todistaa, sanoo: "Totisesti, minä tulen pian." Amen, tule, Herra Jeesus!

22:21 Herran Jeesuksen armo olkoon kaikkien kanssa. Amen.

22:17 Ja henki ja morsian sanovat: tule. Ja joka kuulee, se sanokkaan: tule. Joka janoo, se tulkaan, ja joka tahtoo, se ottakaan elämän vettä lahjaksi.

22:18 Mutta minä todistan jokaiselle, joka tämän kirjan profetian sanoja kuuleva on: jos joku lisää näihin, niin Jumala on paneva hänen päällensä ne vitsaukset, jotka tässä kirjassa kirjoitetut ovat.

22:19 Ja jos joku tämän kirjan profetian sanoista ottaa pois, niin Jumala ottaa pois hänen osansa elämän kirjasta, ja pyhästä kaupungista, ja niistä, mitkä tässä kirjassa kirjoitetut ovat.

22:20 Se, joka näitä todistaa, sanoo: jaa, minä tulen pian: amen! Niin tule, Herra Jesus!

22:21 Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkein kanssanne. Amen!

22:17 Ja Hengi ja morsian sanovat: Tule. Ja joca cuule/ se sanocan Tule. Joca jano/ se tulcan/ ja joca tahto/ se ottacan elämän wettä/ andimexi.

22:18 Mutta minä todistan/ jocaidzelle cuin tämän Kirjan Prophetian sanoja cuulewa on: Jos jocu lisä nijhin/ nijn Jumala on panewa hänen päällens ne widzauxet cuin täsä Kirjasa kirjoitetut owat.

22:19 Ja jos jocu tämän Kirjan Prophetian sanoista poisotta/ nijn Jumala poisotta hänen osans elämän Kirjasta/ ja sijtä pyhästä Caupungista/ ja nijstä cuin täsä Kirjasa kirjoitetut owat.

22:20 Sen sano se joca tästä todistuxen canda/ Totisest/ minä tulen pian/ Amen/ Nijn tule HERra Jesu.

22:21 Meidän HERran Jesuxen Christuxen Armo olcon teidän caickein cansan/ Amen.

